תורה נביאים כתובים

THE HOLY SCRIPTURES

THE SOCIETY FOR DISTRIBUTING HEBREW SCRIPTURES

Founded January 12, 1940

Dear Sir or Madam,

The Holy Scriptures, both the T'Nach and the New Testament, were given to the world through the Jewish People.

The world therefore owes the Jews a very great debt, for wherever these Scriptures have come they have brought the blessings of light, joy and peace Regrettably, historical barriers have caused deep divisions between Jews and Christians and it is our hope by the publication and distribution of these Scriptures we can help to overcome them.

Out of gratitude to the Jewish People for their gift of the Bible to us, and in partial repayment of our debt, we desire to make the Holy Scriptures available to every Jewish home.

We therefore ask your acceptance of this special edition of the T'Nach in Hebrew and English and pray that God's rich blessings may follow your careful reading of it. If this volume is acceptable to you, perhaps you will enable us to present it to others whom you may know would like to possess it, by kindly sending us their names and addresses, with their permission.

Should you be interested in receiving a Hebrew-English New Testament we will gladly send a copy on request.

Yours faithfully,

General Secretary

THE SOCIETY FOR DISTRIBUTING HEBREW SCRIPTURES
Joseph House, 1 Bury Mead Road,
Hitchin, Hertfordshire. SG5 1RT
ENGLAND

תורה נביאים כתובים
בעברית ואנגלית

THE HOLY SCRIPTURES

HEBREW AND ENGLISH

THE SOCIETY FOR DISTRIBUTING HEBREW SCRIPTURES

תורה נביאים כתובים
בעברית ואנגלית
עשרים וארבעה ספרי הקדש

מדויקים היטב על פי המסורה

ועל פי דפוסים ראשונים.

עם חלופים והגהות

מן

כתבי יד עתיקים ותרגומים ישנים

מאת

דוד גינצבורג

THE SOCIETY FOR DISTRIBUTING HEBREW SCRIPTURES

THE HOLY SCRIPTURES

HEBREW AND ENGLISH

TRANSLATED OUT OF THE ORIGINAL TONGUES: AND WITH
THE FORMER TRANSLATIONS DILIGENTLY COMPARED
AND REVISED, BY HIS MAJESTY'S SPECIAL COMMAND

THE SOCIETY FOR DISTRIBUTING HEBREW SCRIPTURES

EXTRACTS FROM THE AUTHORISED VERSION OF THE BIBLE (KING JAMES BIBLE), THE RIGHTS OF WHICH ARE VESTED IN THE CROWN, ARE REPRODUCED BY PERMISSION OF THE CROWN'S PATENTEE, CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS.

Printed in Great Britain
Typesetting: Jered Publishing

THE SOCIETY FOR DISTRIBUTING HEBREW SCRIPTURES
Joseph House, 1 Bury Mead Road, Hitchin, Herts. SG5 1RT ENGLAND
(Registered Charity No. 232692)

מפתח לתורה נביאים וכתובים

בראשית 1
שמות 99
ויקרא 181
במדבר 238
דברים 320
יהושע 391
שפטים 442
שמואל א 490
שמואל ב 554
מלכים א 609
מלכים ב 672
ישעיה 733
ירמיה 822
יחזקאל 940
הושע 1044
יואל 1057
עמוס 1062
עבדיה 1073
יונה 1075
מיכה 1079
נחום 1087
חבקוק 1090
צפניה 1094
חגי 1098
זכריה 1102
מלאכי 1119
תהלים 1124
משלי 1355
איוב 1437
שיר השירים 1531
רות 1538
איכה 1545
קהלת 1554
אסתר 1570
דניאל 1587
עזרא 1623
נחמיה 1645
דברי הימים א 1676
דברי הימים ב 1738

CONTENT

Genesis 1
Exodus 99
Leviticus 181
Numbers 238
Deuteronomy 320
Joshua 391
Judges 442
I. Samuel 490
II. Samuel 554
I. Kings 609
II. Kings 672
Isaiah 733
Jeremiah 822
Ezekiel 940
Hosea 1044
Joel 1057
Amos 1062
Obadiah 1073
Jonah 1075
Micah 1079
Nahum 1087
Habakkuk 1090
Zephaniah 1094
Haggai 1098
Zechariah 1102
Malachi 1118
Psalms 1124
Proverbs 1355
Job 1437
Song of Solomon 1531
Ruth 1538
Lamentations 1545
Ecclesiastes 1554
Esther 1570
Daniel 1587
Ezra 1623
Nehemiah 1645
I. Chronicles 1676
II. Chronicles 1738

לוח ראשי תבות

א

אס"ף = אתנחתא סוף פסוק

ב

ב"א = בן־אשר
בס"א = בספר אחר, בספרים אחרים
בד"א = בדפוס א'
בד"ב = בדפוס ב' וכו': עיין ד"א, ד"ב וכו'
ב"נ = בן־נפתלי

ד

ד"א = דפוס א' — Pentateuch, Bologna 1482; Prophets, Soncino 1485–1486; Hagiographa, Naples 1486–1487
ד"ב = דפוס ב' — First edition of the entire Bible, Soncino 1488
ד"ג = דפוס ג' — Second edition, Naples circa 1491–1493
ד"ד = דפוס ד' — Isaiah and Jeremiah, Lisbon 1492
ד"ה = דפוס ה' — Proverbs with Targum &c., Leira 1492
ד"ו = דפוס ו' — Third edition of the Bible, Brescia 1494
ד"ז = דפוס ז' — The Earlier Prophets, Pesaro 1511
ד"ח = דפוס ח' — The Latter Prophets, Pesaro 1515
ד"ט = דפוס ט' — Fourth edition of the Bible, Pesaro 1511–1517
ד"י = דפוס י' — Psalms, Proverbs, Job and Daniel, Salonica 1515
די"א = דפוס י"א — Complutensian Polyglott
די"ב = דפוס י"ב — First edition of the Rabbinic Bible by Felix Pratensis, four volumes fol. Bomberg Venice 1517
די"ד = דפוס י"ד — Bible 4^0, Bomberg Venice 1521
דט"ו = דפוס ט"ו — Second edition of the Rabbinic Bible or first edition of Jacob ben Chayim's Bible, Venice 1524–1525
ד"ק = דפוס קדמון — Prophets Leira 1494

ו

וק' = וקרי

לוח ראשי תבות

ז

ז"נ = זקף גדל
ז"ק = זקף קטן

ח

חד"ב = חומש דפוס ב' — Pentateuch, Fara or Para 1487
חד"ג = חומש דפוס ג' — Pentateuch, Ixar 1490
חד"ד = חומש דפוס ד' — Pentateuch, Lisbon 1491
חד"ה = חומש דפוס ה' — Pentateuch, Brescia 1492
ח"ש = חומש שמרוני

כ

כ"י = כתב יד, כתבי יד
כת' = כתיב

ל

ל' = לית

נ

נ"א = נוסחא אחרת
נ"ל = נראה לי

ס

ס = סדר
ס"א = ספר אחר, ספרים אחרים
ס"פ = סוף פסוק

פ

פרש' = פרשה

צ

צ"ל = צריך להיות

ק

ק' = קו'י

ר

ר"פ = ריש פסוק
ר"ת = ראשי תבות

ת

ת"א = תרגום אונקלוס
ת"ג = תלישא גדולה
תד"א = תהלים דפוס א' — Bologna? 1477
ת"י = תרגום יונתן
ת"ס = תרגום סורי
ת"ע = תרגום ע' זקנים
ת"ק = תלישא קטנה
תר' = תרגום ארמי
ת"ר = תרגום רומי

THE FIRST BOOK
OF MOSES CALLED

GENESIS

בראשית

א
1 בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ: וְהָאָרֶץ ס
2 הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים
3 מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי־
4 אוֹר: וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין
5 הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים | לָאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ
קָרָא לָיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד:
6 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי מַבְדִּיל בֵּין
7 מַיִם לָמָיִם: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם
אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ
8 וַיְהִי־כֵן: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמָיִם וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־
בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי:
9 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מָקוֹם
10 אֶחָד וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי־כֵן: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים | לַיַּבָּשָׁה
אֶרֶץ וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:
11 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע
עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־
12 כֵן: וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ
עֹשֶׂה־פְּרִי אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:
13 וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי:

ויאמר

1 In the beginning God created the heaven and the earth.
2 And the earth was without form, and void; and darkness was upon the face of the deep. And the Spirit of God moved upon the face of the waters.
3 And God said, Let there be light: and there was light.
4 And God saw the light, that it was good: and God divided the light from the darkness.
5 And God called the light Day, and the darkness he called Night. And the evening and the morning were the first day.
6 And God said, Let there be a firmament in the midst of the waters, and let it divide the waters from the waters.
7 And God made the firmament, and divided the waters which were under the firmament from the waters which were above the firmament: and it was so.
8 And God called the firmament Heaven. And the evening and the morning were the second day.
9 And God said, Let the waters under the heaven be gathered together unto one place, and let the dry land appear: and it was so.
10 And God called the dry land Earth; and the gathering together of the waters called he Seas: and God saw that it was good.
11 And God said, Let the earth bring forth grass, the herb yielding seed, and the fruit tree yielding fruit after his kind, whose
12 seed is in itself, upon the earth: and it was so. And the earth brought forth grass, and herb yielding seed after his kind, and the tree yielding fruit, whose seed was in itself, after his
13 kind: and God saw that it was good. And the evening and the morning were the third day.

1 v. הספרה כה אסר האל כישעיה מ"ב. 1 v. ב' רבתי. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י ובנוסחאות הרפוס. ג'א ב'א יהי־אור. ב'ג יהי אור. 10 v. וירא כיריחו מחזה. 11 v. ברוב ספרים כ"י ובנוסחאות הרפוס דֶּשֶׁא כנ"ק. 11 v. ס"א ועץ וכן כח"ש, ת"י, ת"ע ות"ם.

14 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין
הַיּוֹם וּבֵין הַלָּיְלָה וְהָיוּ לְאֹתֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וְשָׁנִים׃
15 וְהָיוּ לִמְאוֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־
16 כֵן׃ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים אֶת־הַמָּאוֹר
הַגָּדֹל לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־הַמָּאוֹר הַקָּטֹן לְמֶמְשֶׁלֶת
הַלַּיְלָה וְאֶת הַכּוֹכָבִים׃ וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בִּרְקִיעַ
17 הַשָּׁמָיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ׃ וְלִמְשֹׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה
18 וְלַהַבְדִּיל בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃
19 וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי׃
20 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׁרְצוּ הַמַּיִם שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף
21 עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם׃ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־
הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׂת אֲשֶׁר
שָׁרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיַּרְא
22 אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ
23 וּמִלְאוּ אֶת־הַמַּיִם בִּימֵּי וְהָעוֹף יִרֶב בָּאָרֶץ׃ וַיְהִי־עֶרֶב
וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם חֲמִישִׁי׃
24 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה
25 וָרֶמֶשׂ וְחַיְתוֹ־אֶרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי־כֵן׃ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־
חַיַּת הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֵת כָּל־רֶמֶשׂ
26 הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כִּדְמוּתֵנוּ וְיִרְדּוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף
הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ
27 עַל־הָאָרֶץ׃ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים | אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם
28 אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם׃ וַיְבָרֶךְ אֹתָם
אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ
וְכִבְשֻׁהָ וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל־חַיָּה

הרמשת

14 v. לְהָאִיר יִרְיחו סתנא. 18 v. וְלַחֲנדִיל יִרְיחו סתנא. 24 v. ס"א וְתֵיתו אֶרֶץ.
ב"א ב"א וְחַיְתו־אֶרֶץ, כ"נ וְחַיְתו אֶרֶץ. 26 v. צ"ל חַיַּת השרץ כן ת"ס.

14 And God said, Let there be lights in the firmament of the heaven to divide the day from the night; and let them be for signs, and for seasons, and for days, and years:
15 And let them be for lights in the firmament of the heaven to give light upon the earth: and it was so.
16 And God made two great lights; the greater light to rule the day, and the lesser light to rule the night: he made the stars also.
17 And God set them in the firmament of the heaven to give light upon the earth,
18 And to rule over the day and over the night, and to divide the light from the darkness: and God saw that it was good.
19 And the evening and the morning were the fourth day.
20 And God said, Let the waters bring forth abundantly the moving creature that hath life, and fowl that may fly above the earth in the open firmament of heaven.
21 And God created great whales, and every living creature that moveth, which the waters brought forth abundantly, after their kind, and every winged fowl after his kind: and God saw that it was good.
22 And God blessed them, saying, Be fruitful, and multiply, and fill the waters in the seas, and let fowl multiply in the earth.
23 And the evening and the morning were the fifth day.
24 And God said, Let the earth bring forth the living creature after his kind, cattle, and creeping thing, and beast of the earth after his kind: and it was
25 so. And God made the beast of the earth after his kind, and cattle after their kind, and every
26 thing that creepeth upon the earth after his kind: and God saw that it was good. And God said, Let us make man in our image, after our likeness: and let them have dominion over the fish of the sea, and over the fowl of the air, and over the cattle, and over all the earth, and
27 over every creeping thing that creepeth upon the earth. So God created man in his own
28 image, in the image of God created he him; male and female created he them. And God blessed them, and God said unto them, Be fruitful, and multiply, and replenish the earth, and subdue it: and have dominion over the fish of the sea, and over the fowl of the air, and over every living thing

that moveth upon the earth.

29 And God said, Behold, I have given you every herb bearing seed, which is upon the face of all the earth, and every tree, in the which is the fruit of a tree yielding seed; to you it shall be for meat.

30 And to every beast of the earth, and to every fowl of the air, and to every thing that creepeth upon the earth, wherein there is life, I have given every green herb for meat: and it was so.

31 And God saw every thing that he had made, and, behold, it was very good. And the evening and the morning were the sixth day.

2 Thus the heavens and the earth were finished, and all the host of them.

2 And on the seventh day God ended his work which he had made; and he rested on the seventh day from all his work which he had made.

3 And God blessed the seventh day, and sanctified it: because that in it he had rested from all his work which God created and made.

4 These are the generations of the heavens and of the earth when they were created, in the day that the LORD God made the earth and the heavens,

5 And every plant of the field before it was in the earth, and every herb of the field before it grew: for the LORD God had not caused it to rain upon the earth, and there was not a man to till

29 הָרֹמֶשֶׂת עַל־הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת־
כָּל־עֵשֶׂב ו זֹרֵעַ זֶרַע אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֶת־כָּל־
הָעֵץ אֲשֶׁר־בּוֹ פְרִי־עֵץ זֹרֵעַ זָרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה׃
30 וּלְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ וּלְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל ו רוֹמֵשׂ עַל
הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת־כָּל־יֶרֶק עֵשֶׂב לְאָכְלָה
31 וַיְהִי־כֵן׃ וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה־טוֹב
מְאֹד וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי׃
ב 2 וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם׃ וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
3 הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם
הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר
בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת׃
4 אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבָּרְאָם בְּיוֹם עֲשׂוֹת ס
5 יְהוָה אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃ וְכֹל ו שִׂיחַ הַשָּׂדֶה טֶרֶם
יִהְיֶה בָּאָרֶץ וְכָל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִצְמָח כִּי לֹא
הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ וְאָדָם אַיִן לַעֲבֹד אֶת־
6 הָאֲדָמָה׃ וְאֵד ׀ יַעֲלֶה מִן־הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה אֶת־כָּל־פְּנֵי
7 הָאֲדָמָה׃ וַיִּיצֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם עָפָר מִן
הָאֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ
8 חַיָּה׃ וַיִּטַּע יְהוָה אֱלֹהִים גַּן־בְּעֵדֶן מִקֶּדֶם וַיָּשֶׂם שָׁם
9 אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר׃ וַיַּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה
כָּל־עֵץ נֶחְמָד לְמַרְאֶה וְטוֹב לְמַאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ
10 הַגָּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע׃ וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת
11 אֶת־הַגָּן וּמִשָּׁם יִפָּרֵד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים׃ שֵׁם
הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הַסֹּבֵב אֵת כָּל־אֶרֶץ הַחֲוִילָה אֲשֶׁר־
שם

29 ו כן בחושש וירחו וְאֵת־כל סקא. ס"א אֶת כל־ירק. נ"א וְאֵת וכן ת"ע.
ב. 2 ו נ"א הַשִּׁשִּׁי וכן ת"ש, ת"ע ות"ס. 3 ו כן בירחו מנגן. 4 ו ת' וקיראו. 6 ו ס"א
וְאֵד יַעֲלֶה. 7 ו ס"א אֶת־כל. נ"א בן אשר אֶת־כל, כן נפתלי אֶת־כל. 8 ו ס"א גָּן.
9 ו ס"א וְהָאֲדָמָה. 9 ו ס"א וְעֵץ תמסר עליח ירחו וָעֵץ. 11 ו ס"א אֲשֶׁר.

there is gold;
12 And the gold of that land is good: there is bdellium and the onyx stone.
13 And the name of the second river is Gihon: the same is it that compasseth the whole land of Ethiopia.
14 And the name of the third river is Hiddekel: that is it which goeth toward the east of Assyria. And the fourth river is Euphrates.
15 And the LORD God took the man, and put him into the garden of Eden to dress it and to keep it.
16 And the LORD God commanded the man, saying, Of every tree of the garden thou mayest freely eat:
17 But of the tree of the knowledge of good and evil, thou shalt not eat of it: for in the day that thou eatest thereof thou shalt surely die.
18 And the LORD God said, It is not good that the man should be alone; I will make him an help meet for him.
19 And out of the ground the LORD God formed every beast of the field, and every fowl of the air; and brought them unto Adam to see what he would call them: and whatsoever Adam called every living creature, that was the name thereof.
20 And Adam gave names to all cattle, and to the fowl of the air, and to every beast of the field; but for Adam there was not found an help meet for him.
21 And the LORD God caused a deep sleep to fall upon Adam, and he slept: and he took one of his ribs, and

12 שָׁם הַזָּהָב׃ וּזְהַב הָאָרֶץ הַהִוא טוֹב שָׁם הַבְּדֹלַח וְאֶבֶן
13 הַשֹּׁהַם׃ וְשֵׁם־הַנָּהָר הַשֵּׁנִי גִּיחוֹן הוּא הַסּוֹבֵב אֵת כָּל־
14 אֶרֶץ כּוּשׁ׃ וְשֵׁם הַנָּהָר הַשְּׁלִישִׁי חִדֶּקֶל הוּא הַהֹלֵךְ
15 קִדְמַת אַשּׁוּר וְהַנָּהָר הָרְבִיעִי הוּא פְּרָת׃ וַיִּקַּח יְהוָה
אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וַיַּנִּחֵהוּ בְּגַן־עֵדֶן לְעָבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ׃
16 וַיְצַו יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָדָם לֵאמֹר מִכֹּל עֵץ־הַגָּן אָכֹל
17 תֹּאכֵל׃ וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי
18 בְיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים
לֹא־טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה־לּוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ׃
19 וַיִּצֶר יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת
כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל־הָאָדָם לִרְאוֹת מַה־יִּקְרָא־
לוֹ וְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָא־לוֹ הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ׃
20 וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם
21 וּלְכֹל חַיַּת הַשָּׂדֶה וּלְאָדָם לֹא־מָצָא עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ׃ וַיַּפֵּל
יְהוָה אֱלֹהִים ׀ תַּרְדֵּמָה עַל־הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אַחַת
22 מִצַּלְעֹתָיו וַיִּסְגֹּר בָּשָׂר תַּחְתֶּנָּה׃ וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים ׀ אֶת־
הַצֵּלָע אֲשֶׁר־לָקַח מִן־הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיְבִאֶהָ אֶל־הָאָדָם׃
23 וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הַפַּעַם עֶצֶם מֵעֲצָמַי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי
24 לְזֹאת יִקָּרֵא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לֻקְחָה־זֹּאת׃ עַל־כֵּן יַעֲזָב־
אִישׁ אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר
25 אֶחָד׃ וַיִּהְיוּ שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִּים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבּוֹשָׁשׁוּ׃
ג וְהַנָּחָשׁ הָיָה עָרוּם מִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה
אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה אַף כִּי־אָמַר אֱלֹהִים לֹא
2 תֹאכְלוּ מִכֹּל עֵץ הַגָּן׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־הַנָּחָשׁ מִפְּרִי

עץ

10 ס״א כִּכְלֹ־עֵץ הַגָּן וכספר עליח בירושׁ מִכָּל עֵץ־הַגָּן. נ״א ב״א מִכָּל עֵץ־הַגָּן. ב״נ מִפְּרִי־עֵץ הַגָּן. 20 ס״א וּלְכָל־עוֹף וכן ח״ו, ח״ע, ח״ם וח״ו. 21 ס״א תַּרְדֵּמָה כדי. 23 ס״א מֵעֲצָמַי. 23 בח״ש, ח״א ח״ע מֵאִישָׁהּ. 24 בח״ש, ח״י, ח״ע וח״ם וְחָיוּ שְׁנֵיהֶם. 25 וכן בירושלמי, בהללי יִתְבּוֹשָׁשׁוּ מלא. ג. 1 ס״א לָאִשָּׁה, חֲשָׁשָׁה.

22 closed up the flesh instead thereof; And the rib, which the LORD God had taken from
23 man, made he a woman, and brought her unto the man. And Adam said, This is now bone of my bones, and flesh of my flesh: she shall be called Woman, because she
24 was taken out of Man. Therefore shall a man leave his father and his mother, and shall
25 cleave unto his wife: and they shall be one flesh. And they were both naked, the man and his wife, and were not ashamed.

3 Now the serpent was more subtil than any beast of the field which the LORD God had made. And he said unto the woman, Yea, hath God said, Ye shall not eat of every tree of the gar-
2 den? And the woman said unto the serpent,

We may eat of the fruit of the trees of the garden:

3 But of the fruit of the tree which is in the midst of the garden, God hath said, Ye shall not eat of it, neither shall ye touch it, lest ye die.

4 And the serpent said unto the woman, Ye shall not surely die:

5 For God doth know that in the day ye eat thereof, then your eyes shall be opened, and ye shall be as gods, knowing good and evil.

6 And when the woman saw that the tree was good for food, and that it was pleasant to the eyes, and a tree to be desired to make one wise, she took of the fruit thereof, and did eat, and gave also unto her husband with her; and he did eat.

7 And the eyes of them both were opened, and they knew that they were naked; and they sewed fig leaves together, and made themselves aprons.

8 And they heard the voice of the LORD God walking in the garden in the cool of the day: and Adam and his wife hid themselves from the presence of the LORD God amongst the trees of the garden.

9 And the LORD God called unto Adam, and said unto him, Where art thou?

10 And he said, I heard thy voice in the garden, and I was afraid, because I was naked; and I hid myself.

11 And he said, Who told thee that thou wast naked? Hast thou eaten of the tree, whereof I commanded thee that thou shouldest not eat?

12 And the man said, The woman whom thou gavest to be with me, she gave me of the tree, and
13 did eat. And the LORD God said unto the woman, What is this that thou hast done? And
14 the woman said, The serpent beguiled me, and I did eat. And the LORD God said unto the serpent, Because thou hast done this, thou art cursed above all cattle, and above every beast of the field; upon thy belly shalt thou go, and dust shalt thou eat all the days of thy life:
And I will put enmity between thee and the woman, and between thy seed and her seed; it
15 shall bruise thy head, and thou shalt bruise his heel. Unto the woman he said, I will greatly multiply thy sorrow and thy conception; in sorrow thou shalt bring forth children; and thy de-
16 sire shall be to thy husband, and he shall rule over thee. And unto Adam he said, Because thou hast hearkened unto the voice of thy wife, and hast eaten of the tree, of which I commanded thee,

3 עֵ֣ץ הַגָּ֔ן נֹאכֵֽל׃ וּמִפְּרִ֣י הָעֵ֗ץ אֲשֶׁ֤ר בְּתוֹךְ־הַגָּן֙ אָמַ֣ר אֱלֹהִ֔ים
4 לֹ֥א תֹאכְל֖וּ מִמֶּ֑נּוּ וְלֹ֥א תִגְּע֖וּ בּ֣וֹ פֶּן־תְּמֻתֽוּן׃ וַיֹּ֥אמֶר הַנָּחָ֖שׁ
5 אֶל־הָאִשָּׁ֑ה לֹ֥א מ֖וֹת תְּמֻתֽוּן׃ כִּ֣י יֹדֵ֣עַ אֱלֹהִ֗ים כִּ֣י בְיוֹם֩
אֲכָלְכֶ֨ם מִמֶּ֜נּוּ וְנִפְקְח֣וּ עֵֽינֵיכֶ֗ם וִהְיִיתֶם֙ כֵּאלֹהִ֔ים יֹדְעֵ֖י
6 טֹ֣וב וָרָ֑ע וַתֵּ֣רֶא הָאִשָּׁ֡ה כִּ֣י טוֹב֩ הָעֵ֨ץ לְמַאֲכָ֜ל וְכִ֣י
תַאֲוָה־ה֣וּא לָעֵינַ֗יִם וְנֶחְמָד֙ הָעֵ֣ץ לְהַשְׂכִּ֔יל וַתִּקַּ֥ח מִפִּרְי֖וֹ
7 וַתֹּאכַ֑ל וַתִּתֵּ֥ן גַּם־לְאִישָׁ֖הּ עִמָּ֥הּ וַיֹּאכַֽל׃ וַתִּפָּקַ֙חְנָה֙ עֵינֵ֣י
שְׁנֵיהֶ֔ם וַיֵּדְע֖וּ כִּ֣י עֵירֻמִ֑ם וַיִּתְפְּרוּ֙ ע�ֲלֵ֣ה תְאֵנָ֔ה וַיַּֽעֲשׂ֖וּ
8 לָהֶ֥ם חֲגֹרֹֽת׃ וַיִּשְׁמְע֞וּ אֶת־קוֹל֣ יְהוָ֧ה אֱלֹהִ֛ים מִתְהַלֵּ֖ךְ
בַּגָּ֑ן לְרֵ֣חַ הַיּ֔וֹם וַיִּתְחַבֵּ֞א הָאָדָ֧ם וְאִשְׁתּ֛וֹ מִפְּנֵ֥י יְהוָ֖ה
9 אֱלֹהִ֑ים בְּתוֹךְ֙ עֵ֣ץ הַגָּֽן׃ וַיִּקְרָ֥א יְהוָ֖ה אֱלֹהִ֑ים אֶל־הָאָדָ֖ם
10 וַיֹּ֥אמֶר לֽוֹ אַיֶּכָּֽה׃ וַיֹּ֖אמֶר אֶת־קֹלְךָ֣ שָׁמַ֔עְתִּי בַּגָּ֑ן וָאִירָ֕א
11 כִּֽי־עֵירֹ֥ם אָנֹ֖כִי וָאֵחָבֵֽא׃ וַיֹּ֕אמֶר מִ֚י הִגִּ֣יד לְךָ֔ כִּ֥י עֵירֹ֖ם
אָ֑תָּה הֵמִ֣ן הָעֵ֔ץ אֲשֶׁ֥ר צִוִּיתִ֖יךָ לְבִלְתִּ֣י אֲכָל־מִמֶּ֔נּוּ אָכָֽלְתָּ׃
12 וַיֹּ֣אמֶר הָאָדָ֗ם הָאִשָּׁה֙ אֲשֶׁ֣ר נָתַ֔תָּה עִמָּדִ֖י הִ֣וא נָֽתְנָה־לִּ֑י
13 מִן־הָעֵ֖ץ וָאֹכֵֽל׃ וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֖ה אֱלֹהִ֑ים לָאִשָּׁ֗ה מַה־זֹּ֣את
14 עָשִׂ֔ית וַתֹּ֥אמֶר הָאִשָּׁ֖ה הַנָּחָ֣שׁ הִשִּׁיאַ֑נִי וָאֹכֵֽל׃ וַיֹּ֤אמֶר
יְהוָה֙ אֱלֹהִ֔ים ׀ כִּ֥י עָשִׂ֖יתָ זֹּ֑את אָר֣וּר אַתָּ֔ה
מִכֹּל֙־הַבְּהֵמָ֔ה וּמִכֹּ֖ל חַיַּ֣ת הַשָּׂדֶ֑ה עַל־גְּחֹנְךָ֣ תֵלֵ֔ךְ וְעָפָ֥ר
15 תֹּאכַ֖ל כָּל־יְמֵ֥י חַיֶּֽיךָ׃ וְאֵיבָ֣ה ׀ אָשִׁ֣ית בֵּֽינְךָ֣ וּבֵ֣ין הָאִשָּׁ֔ה
וּבֵ֥ין זַרְעֲךָ֖ וּבֵ֣ין זַרְעָ֑הּ הוּא֙ יְשׁוּפְךָ֣ רֹ֔אשׁ וְאַתָּ֖ה תְּשׁוּפֶ֥נּוּ
16 עָקֵֽב׃ אֶל־הָאִשָּׁה֙ אָמַ֔ר הַרְבָּ֥ה אַרְבֶּ֖ה
עִצְּבוֹנֵ֣ךְ וְהֵֽרֹנֵ֑ךְ בְּעֶ֥צֶב תֵּלְדִ֖י בָּנִ֑ים וְאֶל־אִישֵׁךְ֙ תְּשׁ֣וּקָתֵ֔ךְ
17 וְה֖וּא יִמְשָׁל־בָּֽךְ׃ וּלְאָדָ֣ם אָמַ֔ר כִּ֥י
שָׁמַ֖עְתָּ לְקֹ֣ול אִשְׁתֶּ֑ךָ וַתֹּ֣אכַל ׀ מִן־הָעֵ֗ץ אֲשֶׁ֨ר צִוִּיתִ֜יךָ
לֵאמֹ֗ר

---

3 ס״א אֲשֶׁר בְּתוֹךְ חָגָן, ב״נ בְּתוֹךְ־ הפוך. 3 ס״א פֶּן. 5 ס״א אֱלֹהִים. 7 כן בירושלמי, בחללי עֲנִיִּים סלא. 7 ס״א אֲלֵי וכן ח״ש, ח״א, ח״ע וח״ס. 13 כן בחללי, ס״א נָחָשׁ תאכל בָּל. 14 ס״א לִיח פסק. 17 כן בירחו.

לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ אָרוּרָה הָאֲדָמָה בַּעֲבוּרֶךָ
18 בְּעִצָּבוֹן תֹּאכְלֶנָּה כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וְקוֹץ וְדַרְדַּר תַּצְמִיחַ
19 לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה: בְּזֵעַת אַפֶּיךָ תֹּאכַל לֶחֶם
עַד שׁוּבְךָ אֶל־הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לֻקָּחְתָּ כִּי־עָפָר
20 אַתָּה וְאֶל־עָפָר תָּשׁוּב: וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה
21 כִּי הִוא הָיְתָה אֵם כָּל־חָי: וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם
וּלְאִשְׁתּוֹ כָּתְנוֹת עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם:
22 וַיֹּאמֶר | יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאַחַד מִמֶּנּוּ לָדַעַת ס
טוֹב וָרָע וְעַתָּה | פֶּן־יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים
23 וְאָכַל וָחַי לְעֹלָם: וַיְשַׁלְּחֵהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מִגַּן־עֵדֶן
24 לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לֻקַּח מִשָּׁם: וַיְגָרֶשׁ אֶת־
הָאָדָם וַיַּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגַן־עֵדֶן אֶת־הַכְּרֻבִים וְאֵת
לַהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת־דֶּרֶךְ עֵץ
ד הַחַיִּים: וְהָאָדָם יָדַע אֶת־חַוָּה אִשְׁתּוֹ
וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־קַיִן וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ אֶת־יְהוָה:
2 וַתֹּסֶף לָלֶדֶת אֶת־אָחִיו אֶת־הָבֶל וַיְהִי־הֶבֶל רֹעֵה צֹאן
3 וְקַיִן הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה: וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי
4 הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה: וְהֶבֶל הֵבִיא גַם־הוּא מִבְּכֹרוֹת
צֹאנוֹ וּמֵחֶלְבֵהֶן וַיַּשַׁע יְהוָה אֶל־הֶבֶל וְאֶל־מִנְחָתוֹ:
5 וְאֶל־קַיִן וְאֶל־מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיִּחַר לְקַיִן מְאֹד וַיִּפְּלוּ
6 פָּנָיו: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן לָמָּה חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ
7 פָּנֶיךָ: הֲלוֹא אִם־תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תֵיטִיב לַפֶּתַח
8 חַטָּאת רֹבֵץ וְאֵלֶיךָ תְּשׁוּקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל־בּוֹ: וַיֹּאמֶר
קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה

ויקם

17 v. כן ברוב ספרים כ"י ונוסחאות הרסות, נ"א ב"א תֹּאכְלֶנָּה, ב"נ תֹּאכְלֶנָּה. 18 v. ביריחו וְקוֹץ כ' נגונים. 18 v. ס"א וְדַרְדַּר קמץ. 18 v. ביריחו תַּצְמִיחַ כ' נגונים. 19 v. כן ביריחו. 22 v. לכורנאי מִמֶּנּוּ רפי. ד, 4 v. כן בהללי, ירושלמי מְעֻלֶּה חסר. 7 v. כן ירושלמי, בהללי הֲלֹא חסר. 8 v. בתרגום יונתן, כתרגום ירושלמי, בחומש השסרונים, בתרגום השבעים ובתרגום סדרי נסמא נִלְכָה הַשָּׂדֶה בסקום השסקא. בס"א אין כאן פסקא כלל.

saying, Thou shalt not eat of it: cursed is the ground for thy sake; in sorrow shalt thou eat of it all the days of thy life;

18 Thorns also and thistles shall it bring forth to thee; and thou shalt eat the herb of the field;

19 In the sweat of thy face shalt thou eat bread, till thou return unto the ground; for out of it wast thou taken: for dust thou art, and unto dust shalt thou return.

20 And Adam called his wife's name Eve; because she was the mother of all living.

Unto Adam also and to his
21 wife did the LORD God make coats of skins, and clothed them.

22 And the LORD God said, Behold, the man is become as one of us, to know good and evil: and now, lest he put forth his hand, and take also of the tree of life, and eat, and live for ever:

23 Therefore the LORD God sent him forth from the garden of Eden, to till the ground from whence he was taken.

24 So he drove out the man; and he placed at the east of the garden of Eden Cherubims, and a flaming sword which turned every way, to keep the way of the tree of life.

4 And Adam knew Eve his wife; and she conceived, and bare Cain, and said, I have gotten a man from the LORD.

2 And she again bare his brother Abel. And Abel was
3 a keeper of sheep, but Cain was a tiller of the ground. And in process of time it came to
4 pass, that Cain brought of the fruit of the ground an offering unto the LORD. And Abel, he also brought of the firstlings of his flock and of the fat thereof. And the LORD had respect
5 unto Abel and to his offering: But unto Cain and to his offering he had not respect. And
6 Cain was very wroth, and his countenance fell. And the LORD said unto Cain, Why art
7 thou wroth? and why is thy countenance fallen? If thou doest well, shalt thou not be accepted? and if thou doest not well, sin lieth at the door. And unto thee shall be his desire, and
8 thou shalt rule over him. And Cain talked with Abel his brother: and it came to pass, when they were in the field,

that Cain rose up against Abel his brother, and slew him.

9 And the LORD said unto Cain, Where is Abel thy brother? And he said, I know not: Am I my brother's keeper?

10 And he said, What hast thou done? the voice of thy brother's blood crieth unto me from the ground.

11 And now art thou cursed from the earth, which hath opened her mouth to receive thy brother's blood from thy hand;

12 When thou tillest the ground, it shall not henceforth yield unto thee her strength; a fugitive and a vagabond shalt thou be in the earth.

13 And Cain said unto the LORD, My punishment is greater than I can bear.

14 Behold, thou hast driven me out this day from the face of the earth; and from thy face shall I be hid; and I shall be a fugitive and a vagabond in the earth; and it shall come to pass, that every one that findeth me shall slay me.

15 And the LORD said unto him, Therefore whosoever slayeth Cain, vengeance shall be taken on him sevenfold. And the LORD set a mark upon Cain, lest any finding him should kill him.

16 And Cain went out from the presence of the LORD, and dwelt in the land of Nod, on the east of Eden.

17 And Cain knew his wife; and she conceived, and bare Enoch: and he builded a city, and called the name of

9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן אֵי הֶבֶל אָחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי׃
10 וַיֹּאמֶר מַה עָשִׂיתָ קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי מִן־הָאֲדָמָה׃
11 וְעַתָּה אָרוּר אָתָּה מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת־פִּיהָ
12 לָקַחַת אֶת־דְּמֵי אָחִיךָ מִיָּדֶךָ׃ כִּי תַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה
13 לֹא־תֹסֵף תֵּת־כֹּחָהּ לָךְ נָע וָנָד תִּהְיֶה בָּאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר
14 קַיִן אֶל־יְהוָה גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשׂוֹא׃ הֵן גֵּרַשְׁתָּ אֹתִי הַיּוֹם
מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפָּנֶיךָ אֶסָּתֵר וְהָיִיתִי נָע וָנָד בָּאָרֶץ
15 וְהָיָה כָּל־מֹצְאִי יַהַרְגֵנִי׃ וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה לָכֵן כָּל־הֹרֵג
קַיִן שִׁבְעָתַיִם יֻקָּם וַיָּשֶׂם יְהוָה לְקַיִן אוֹת לְבִלְתִּי הַכּוֹת־
16 אֹתוֹ כָּל־מֹצְאוֹ׃ וַיֵּצֵא קַיִן מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־נוֹד
17 קִדְמַת־עֵדֶן׃ וַיֵּדַע קַיִן אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־חֲנוֹךְ
18 וַיְהִי בֹּנֶה עִיר וַיִּקְרָא שֵׁם הָעִיר כְּשֵׁם בְּנוֹ חֲנוֹךְ׃ וַיִּוָּלֶד
לַחֲנוֹךְ אֶת־עִירָד וְעִירָד יָלַד אֶת־מְחוּיָאֵל וּמְחוּיָאֵל יָלַד
19 אֶת־מְתוּשָׁאֵל וּמְתוּשָׁאֵל יָלַד אֶת־לָמֶךְ׃ וַיִּקַּח־לוֹ לֶמֶךְ
20 שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם הָאַחַת עָדָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית צִלָּה׃ וַתֵּלֶד
21 עָדָה אֶת־יָבָל הוּא הָיָה אֲבִי יֹשֵׁב אֹהֶל וּמִקְנֶה׃ וְשֵׁם
22 אָחִיו יוּבָל הוּא הָיָה אֲבִי כָל־תֹּפֵשׂ כִּנּוֹר וְעוּגָב׃ וְצִלָּה
גַּם־הִוא יָלְדָה אֶת־תּוּבַל קַיִן לֹטֵשׁ כָּל־חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת
23 וּבַרְזֶל וַאֲחוֹת תּוּבַל־קָיִן נַעֲמָה׃ וַיֹּאמֶר לֶמֶךְ לְנָשָׁיו
עָדָה וְצִלָּה שְׁמַעַן קוֹלִי נְשֵׁי לֶמֶךְ הַאְזֵנָּה אִמְרָתִי כִּי
24 אִישׁ הָרַגְתִּי לְפִצְעִי וְיֶלֶד לְחַבֻּרָתִי׃ כִּי שִׁבְעָתַיִם יֻקַּם־
25 קָיִן וְלֶמֶךְ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה׃ וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת־אִשְׁתּוֹ
וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת כִּי שָׁת־לִי אֱלֹהִים זֶרַע
26 אַחֵר תַּחַת הֶבֶל כִּי הָרָגוֹ קָיִן׃ וּלְשֵׁת גַּם־הוּא יֻלַּד־בֵּן
וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אֱנוֹשׁ אָז הוּחַל לִקְרֹא בְּשֵׁם יְהוָה׃
וזה

10, 11 ש' סביר פ"ס. 13 ש' כן בחלק, ביהושלמי וכמותה מנשא חסר. 17 ש' בזנבוקי נ"נח.
17 ש' ס"א נ"ש הכן ח"ע וח"ס. 18 ש' ומחויאל כתיב, ומחיאל קרי. ביהיתו חסר יוד.
23 ש' לשרשאי תוכלקין חורא פלח בת' וק', ב"נ תוכל קנין. 25 ש' נ"א חאוהה ש' נחה.

18 the city, after the name of his son, Enoch. And unto Enoch was born Irad: and Irad begat
19 Mehujael: and Mehujael begat Methusael: and Methusael begat Lamech. And Lamech
took unto him two wives: the name of the one was Adah, and the name of the other Zillah.
20 And Adah bare Jabal: he was the father of such as dwell in tents, and of such as have cattle.
21 And his brother's name was Jubal: he was the father of all such as handle the harp and organ.
22 And Zillah, she also bare Tubal-cain, an instructer of every artificer in brass and iron: and the
23 sister of Tubal-cain was Naamah. And Lamech said unto his wives, Adah and Zillah, Hear
my voice; ye wives of Lamech, hearken unto my speech: for I have slain a man to my
24 wounding, and a young man to my hurt. If Cain shall be avenged sevenfold, truly Lamech
25 seventy and seven fold. And Adam knew his wife again; and she bare a son, and called his
name Seth: For God, said she, hath appointed me another seed instead of Abel, whom Cain
26 slew. And to Seth, to him also there was born a son; and he called his name Enos: then
began men to call upon the name of the LORD.

ה זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיוֹם בָּרָא אֱלֹהִים ס
2 אָדָם בִּדְמוּת אֱלֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ׃ זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם
3 וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָם אָדָם בְּיוֹם הִבָּרְאָם׃ וַיְחִי
אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בִּדְמוּתוֹ כְּצַלְמוֹ וַיִּקְרָא
4 אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת׃ וַיִּהְיוּ יְמֵי־אָדָם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שֵׁת
5 שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי אָדָם
אֲשֶׁר־חַי תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיָּמֹת׃
6 וַיְחִי־שֵׁת חָמֵשׁ שָׁנִים וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
7 אֶת־אֱנוֹשׁ׃ וַיְחִי־שֵׁת אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־אֱנוֹשׁ שֶׁבַע שָׁנִים
8 וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי־
שֵׁת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃
9 וַיְחִי אֱנוֹשׁ תִּשְׁעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־קֵינָן׃
10 וַיְחִי אֱנוֹשׁ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־קֵינָן חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה
11 וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי
אֱנוֹשׁ חָמֵשׁ שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃
12 וַיְחִי קֵינָן שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־מַהֲלַלְאֵל׃
13 וַיְחִי קֵינָן אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מַהֲלַלְאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה
14 וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי
קֵינָן עֶשֶׂר שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃
15 וַיְחִי מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁשִּׁים שָׁנָה
16 וַיּוֹלֶד אֶת־יָרֶד׃ וַיְחִי מַהֲלַלְאֵל אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־יָרֶד
17 שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ
כָּל־יְמֵי מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת
18 שָׁנָה וַיָּמֹת׃ וַיְחִי־יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים
19 שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־חֲנוֹךְ׃ וַיְחִי־יֶרֶד אַחֲרֵי
הוֹלִידוֹ אֶת־חֲנוֹךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃
ויהיו

ה. 1 v. בס"א ס' רבתי. 4 v. כן ביריחו, ס"א ויהיו ימי אדם, ובס"א ויהיו | ימי אדם.
5 v. בכ"י ישן נושן חי ותספר עליה בתהלי חי פרחה.

5 This is the book of the generations of Adam. In the day that God created man, in the
2 likeness of God made he him; Male and female created he them; and blessed them, and
3 called their name Adam, in the day when they were created. And Adam lived an hundred and thirty years, and begat a son in his own likeness, after his image; and called his name Seth:
4 And the days of Adam after he had begotten Seth were eight hundred years: and he
5 begat sons and daughters: And all the days that Adam lived were nine hundred and thirty years: and he died.
6 And Seth lived an hundred and five years, and begat Enos:
7 And Seth lived after he begat Enos eight hundred and seven years, and begat sons and daughters:
8 And all the days of Seth were nine hundred and twelve years: and he died.
9 And Enos lived ninety years, and begat Cainan:
10 And Enos lived after he begat Cainan eight hundred and fifteen years, and begat sons and daughters:
11 And all the days of Enos were nine hundred and five years: and he died.
12 And Cainan lived seventy years, and begat Mahalaleel:
13 And Cainan lived after he begat Mahalaleel eight hundred and forty years, and begat sons and daughters:
14 And all the days of Cainan were nine hundred and ten
16 years: and he died. And Mahalaleel lived sixty and five years, and begat Jared: And Mahalaleel lived after he begat Jared eight hundred and thirty years, and begat sons and
17 daughters: And all the days of Mahalaleel were eight hundred ninety and five years: and he
19 died. And Jared lived an hundred sixty and two years, and he begat Enoch: And Jared lived after he begat Enoch eight hundred years, and begat sons and daughters:

20 And all the days of Jared were nine hundred sixty and two years: and he died.
21 And Enoch lived sixty and five years, and begat Methuselah:
22 And Enoch walked with God after he begat Methuselah three hundred years, and begat sons and daughters:
23 And all the days of Enoch were three hundred sixty and five years:
24 And Enoch walked with God: and he was not; for God took him.
25 And Methuselah lived an hundred eighty and seven years, and begat Lamech:
26 And Methuselah lived after he begat Lamech seven hundred eighty and two years, and begat sons and daughters:
27 And all the days of Methuselah were nine hundred sixty and nine years: and he died.
28 And Lamech lived an hundred eighty and two years, and begat a son:
29 And he called his name Noah, saying, This same shall comfort us concerning our work and toil of our hands, because of the ground which the LORD hath cursed.
30 And Lamech lived after he begat Noah five hundred ninety and five years, and begat sons and daughters:
31 And all the days of Lamech were seven hundred seventy and seven years: and he died.
32 And Noah was five hundred years old: and Noah begat Shem, Ham, and Japheth.

20 וַיְהִיּוּ כָּל־יְמֵי־יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה
וַיָּמֹת׃ 21 וַיְחִי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה
22 וַיּוֹלֶד אֶת־מְתוּשֶׁלַח׃ וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים אַחֲרֵי
הוֹלִידוֹ אֶת־מְתוּשֶׁלַח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
23 וּבָנוֹת׃ וַיְהִי כָּל־יְמֵי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּשְׁלֹשׁ
24 מֵאוֹת שָׁנָה׃ וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים וְאֵינֶנּוּ כִּי־לָקַח
25 אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח שֶׁבַע
26 וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־לָמֶךְ׃ וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמוֹנִים שָׁנָה וּשְׁבַע
27 מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי מְתוּשֶׁלַח
תֵּשַׁע וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃
28 וַיְחִי־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה
29 וַיּוֹלֶד בֵּן׃ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה יְנַחֲמֵנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ
30 וּמֵעִצְּבוֹן יָדֵינוּ מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֵרְרָהּ יְהוָה׃ וַיְחִי־לֶמֶךְ
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־נֹחַ חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת
31 שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיְהִי כָּל־יְמֵי־לֶמֶךְ שֶׁבַע וְשִׁבְעִים
32 שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ וַיְהִי־
נֹחַ בֶּן־חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד נֹחַ אֶת־שֵׁם אֶת־חָם וְאֶת־
ו יֶפֶת׃ וַיְהִי כִּי־הֵחֵל הָאָדָם לָרֹב עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וּבָנוֹת
2 יֻלְּדוּ לָהֶם׃ וַיִּרְאוּ בְּנֵי־הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנוֹת הָאָדָם כִּי
3 טֹבֹת הֵנָּה וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכֹּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ׃ וַיֹּאמֶר
יְהוָה לֹא־יָדוֹן רוּחִי בָאָדָם לְעֹלָם בְּשַׁגַּם הוּא בָשָׂר
4 וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה׃ הַנְּפִלִים הָיוּ בָאָרֶץ
בַּיָּמִים הָהֵם וְגַם אַחֲרֵי־כֵן אֲשֶׁר יָבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים
אֶל־בְּנוֹת הָאָדָם וְיָלְדוּ לָהֶם הַמָּה הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר מֵעוֹלָם
אַנְשֵׁי הַשֵּׁם׃

ויר

23 v. ס״א וַיְהִיּוּ וכן ח״ם. ח״י, ת״ץ וח״ס. 29 v. צ״ל יְנִיחֲנוּ כן ת״ץ. 29 v. ס״א כְּפָעֳלֵינוּ וכן ירושלמי, ח״ש, ת״ץ וח״ס. 31 v. ס״א וַיְהִיּוּ וכן ח״ש, ח״א, ח״י, ת״ץ וח״ס. ל. 3 v. בהללי בְּשַׁגַּם.

6 And it came to pass, when men began to multiply on the face of the earth, and daughters
2 were born unto them, That the sons of God saw the daughters of men that they were fair;
3 and they took them wives of all which they chose. And the LORD said, My spirit shall not always strive with man, for that he also is flesh: yet his days shall be an hundred and twenty
4 years. There were giants in the earth in those days; and also after that, when the sons of God came in unto the daughters of men, and they bare children to them, the same became mighty men which were of old, men of renown.

5 וַיַּרְא יְהוָה כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכָל־יֵצֶר
6 מַחְשְׁבֹת לִבּוֹ רַק רַע כָּל־הַיּוֹם: וַיִּנָּחֶם יְהוָה כִּי־עָשָׂה
7 אֶת־הָאָדָם בָּאָרֶץ וַיִּתְעַצֵּב אֶל־לִבּוֹ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶמְחֶה
אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר־בָּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־
בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמָיִם כִּי נִחַמְתִּי כִּי עֲשִׂיתִם:
8 וְנֹחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה:
ס 9 אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיו פרש
10 אֶת־הָאֱלֹהִים הִתְהַלֶּךְ־נֹחַ: וַיּוֹלֶד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים אֶת־
11 שֵׁם אֶת־חָם וְאֶת־יָפֶת: וַתִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים
12 וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ חָמָס: וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה
נִשְׁחָתָה כִּי־הִשְׁחִית כָּל־בָּשָׂר אֶת־דַּרְכּוֹ עַל־הָאָרֶץ:
13 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קֵץ כָּל־בָּשָׂר בָּא לְפָנַי
כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי מַשְׁחִיתָם אֵת־
14 הָאָרֶץ: עֲשֵׂה לְךָ תֵּבַת עֲצֵי־גֹפֶר קִנִּים תַּעֲשֶׂה אֶת־
15 הַתֵּבָה וְכָפַרְתָּ אֹתָהּ מִבַּיִת וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר: וְזֶה אֲשֶׁר
תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמָּה אֹרֶךְ הַתֵּבָה חֲמִשִּׁים
16 אַמָּה רָחְבָּהּ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתָהּ: צֹהַר | תַּעֲשֶׂה
לַתֵּבָה וְאֶל־אַמָּה תְכַלֶּנָּה מִלְמַעְלָה וּפֶתַח הַתֵּבָה
17 בְּצִדָּהּ תָּשִׂים תַּחְתִּיִּם שְׁנִים וּשְׁלִשִׁים תַּעֲשֶׂהָ: וַאֲנִי הִנְנִי
מֵבִיא אֶת־הַמַּבּוּל מַיִם עַל־הָאָרֶץ לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר
אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ
18 יִגְוָע: וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּךְ וּבָאתָ אֶל־הַתֵּבָה אַתָּה
ובניך

5 And GOD saw that the wickedness of man was great in the earth, and that every imagination of the thoughts of his heart was only evil continually.
6 And it repented the LORD that he had made man on the earth, and it grieved him at his heart.
7 And the LORD said, I will destroy man whom I have created from the face of the earth; both man, and beast, and the creeping thing, and the fowls of the air; for it repenteth me that I have made them.
8 But Noah found grace in the eyes of the LORD.
9 These are the generations of Noah: Noah was a just man and perfect in his generations, and Noah walked with God.
10 And Noah begat three sons, Shem, Ham, and Japheth.
11 The earth also was corrupt before God, and the earth was filled with violence.
12 And God looked upon the earth, and, behold, it was corrupt; for all flesh had corrupted his way upon the earth.
13 And God said unto Noah, The end of all flesh is come before me; for the earth is filled with violence through them; and, behold, I will destroy them with the earth.
14 Make thee an ark of gopher wood; rooms shalt thou make in the ark, and shalt pitch it within and without with pitch.
15 And this is the fashion which thou shalt make it of: The length of the ark shall
16 be three hundred cubits, the breadth of it fifty cubits, and the height of it thirty cubits. A window shalt thou make to the ark, and in a cubit shalt thou finish it above; and the door of the ark shalt thou set in the side thereof; with lower, second, and third stories shalt thou make
17 it. And, behold, I, even I, do bring a flood of waters upon the earth, to destroy all flesh, wherein is the breath of life, from under heaven; and every thing that is in the earth shall die.
18 But with thee will I establish my covenant; and thou shalt come into the ark, thou,

v. 5 ירושלמי מַחְשָׁבוֹת מלא. v. 7 נ"א ב"א אֲשֶׁר־. ב"נ אֲשֶׁר בנעיא.

v. 8 שם הפרשה [6 VI – 1 I]. אַמְצִיוֹד, וסדרויה ד' בראשית [1 I], אלח תולדות השמים [4 II], הן האדם [22 III], זה ספר [1 V]. ופסקות ד' לאוד יום [5 I]. ליבשה [10 I]. והרמשת [21 I], בצלכו [27 I]. ויחל י"י אלחים [21 II]. ויכן י"י אלהים [22 II]. על נחנך תלך [14 III]. ופסוקים קמו. ומלים אלף ושמע מאות ושלשים ואחד. ואותיות שבעת אלפים ומאתים ושלשים וארבעה. וכספר שנותיה אלף ושש מאות וחמשים ושש. ותלושים אשר־פָּתַח־לחנן חפוף [3 III], לב"א, ולב"נ אשר בתך־לחנן נעיא. ובלא חילוף וַתְּיַחַר־אַרְץ [34 I]. וְלָכָל־חית האדץ [30 I], מפרי עֵץ־לחנן [2 III]. אֲשֶׁר־ בראתי [7 VI].

v. 9 הספרה רני עקרה כישעיה נ"ד. v. 9 כן ברוב ספרים כ"י, ובמקצת ספרים אֶת־הָאֱלֹהִים הִתְהַלָּךְ־נֹחַ. נ"א ב"א וַיִּתְהַלֵּךְ. ב"נ וַיִּתְהַלֵּךְ־. v. 18 כן בסותת. בהללי וַתָּקִמֹתִי סלא.

and thy sons, and thy wife, and thy sons' wives with thee.

19 And of every living thing of all flesh, two of every sort shalt thou bring into the ark, to keep them alive with thee; they shall be male and female.

20 Of fowls after their kind, and of cattle after their kind, of every creeping thing of the earth after his kind, two of every sort shall come unto thee, to keep them alive.

21 And take thou unto thee of all food that is eaten, and thou shalt gather it to thee; and it shall be for food for thee, and for them.

22 Thus did Noah; according to all that God commanded him, so did he.

7 And the LORD said unto Noah, Come thou and all thy house into the ark; for thee have I seen righteous before me in this generation.

2 Of every clean beast thou shalt take to thee by sevens, the male and his female: and of beasts that are not clean by two, the male and his female.

3 Of fowls also of the air by sevens, the male and the female; to keep seed alive upon the face of all the earth.

4 For yet seven days, and I will cause it to rain upon the earth forty days and forty nights; and every living substance that I have made will I destroy from off the face of the earth.

19 וּבָנֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וְנְשֵׁי־בָנֶיךָ אִתָּךְ׃ וּמִכָּל־הָחַי מִכָּל־בָּשָׂר
שְׁנַיִם מִכֹּל תָּבִיא אֶל־הַתֵּבָה לְהַחֲיֹת אִתָּךְ זָכָר וּנְקֵבָה
20 יִהְיוּ׃ מֵהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ מִכֹּל רֶמֶשׂ
הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ שְׁנַיִם מִכֹּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהַחֲיוֹת׃
21 וְאַתָּה קַח־לְךָ מִכָּל־מַאֲכָל אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְאָסַפְתָּ אֵלֶיךָ
22 וְהָיָה לְךָ וְלָהֶם לְאָכְלָה׃ וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה
1 אֹתוֹ אֱלֹהִים כֵּן עָשָׂה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה לְנֹחַ בֹּא־אַתָּה
וְכָל־בֵּיתְךָ אֶל־הַתֵּבָה כִּי־אֹתְךָ רָאִיתִי צַדִּיק לְפָנַי
2 בַּדּוֹר הַזֶּה׃ מִכֹּל | הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה תִּקַּח־לְךָ שִׁבְעָה
שִׁבְעָה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר לֹא טְהֹרָה הִוא
3 שְׁנַיִם אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ׃ גַּם מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם שִׁבְעָה שִׁבְעָה
4 זָכָר וּנְקֵבָה לְחַיּוֹת זֶרַע עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ׃ כִּי לְיָמִים
עוֹד שִׁבְעָה אָנֹכִי מַמְטִיר עַל־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם
וְאַרְבָּעִים לָיְלָה וּמָחִיתִי אֶת־כָּל־הַיְקוּם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי
5 מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּהוּ יְהוָה׃
6 וְנֹחַ בֶּן־שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וְהַמַּבּוּל הָיָה מַיִם עַל־הָאָרֶץ׃
7 וַיָּבֹא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בָנָיו אִתּוֹ אֶל־הַתֵּבָה מִפְּנֵי
8 מֵי הַמַּבּוּל׃ מִן־הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר
אֵינֶנָּה טְהֹרָה וּמִן־הָעוֹף וְכֹל אֲשֶׁר־רֹמֵשׂ עַל־הָאֲדָמָה׃
9 שְׁנַיִם שְׁנַיִם בָּאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־הַתֵּבָה זָכָר וּנְקֵבָה כַּאֲשֶׁר
10 צִוָּה אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ׃ וַיְהִי לְשִׁבְעַת הַיָּמִים וּמֵי הַמַּבּוּל
11 הָיוּ עַל־הָאָרֶץ׃ בִּשְׁנַת שֵׁשׁ־מֵאוֹת שָׁנָה לְחַיֵּי־נֹחַ בַּחֹדֶשׁ
הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה נִבְקְעוּ כָּל־
12 מַעְיְנוֹת תְּהוֹם רַבָּה וַאֲרֻבֹּת הַשָּׁמַיִם נִפְתָּחוּ׃ וַיְהִי הַגֶּשֶׁם
13 עַל־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה׃ בְּעֶצֶם הַיּוֹם
הַזֶּה בָּא נֹחַ וְשֵׁם וְחָם וְיֶפֶת בְּנֵי־נֹחַ וְאֵשֶׁת נֹחַ וּשְׁלֹשֶׁת
נשי

5 And Noah did according unto all that the LORD commanded him. 6 And Noah was six hundred years old when the flood of waters was upon the earth. 7 And Noah went in, and his sons, and his wife, and his sons' wives with him, into the ark, 8 because of the waters of the flood. Of clean beasts, and of beasts that are not clean, and of fowls, and of every thing that creepeth upon the earth, 9 There went in two and two unto Noah into the ark, the male and the female, as God had commanded Noah. 10 And it came to pass after seven days, that the waters of the flood were upon the earth. 11 In the six hundredth year of Noah's life, in the second month, the seventeenth day of the month, the same day were all the fountains of the great deep broken up, and the windows of heaven were opened. 12 And the rain was upon the earth forty days and forty nights. 13 In the selfsame day entered Noah, and Shem, and Ham, and Japheth, the sons of Noah, and Noah's wife, and the three wives

---

19 ס״א וּמִכָּל וכן ח״ש, ח״א, ח״י, ח״ע וח״ס. 21 ס״א וְהָיָה. 7, 2 ס״א עִם־סְתוּמָה.
4 כן ב״א וכן ברוב ספרים כ״י, לפי ב״נ אֶת כֹּלאׇ מִסְקָנָה. 11 ירושלמי מְעָיְנוֹת חסר ו׳.

of his sons with them, into the ark;

14 They, and every beast after his kind, and all the cattle after their kind, and every creeping thing that creepeth upon the earth after his kind, and every fowl after his kind, every bird of every sort.

15 And they went in unto Noah into the ark, two and two of all flesh, wherein is the breath of life.

16 And they that went in, went in male and female of all flesh, as God had commanded him: and the LORD shut him in.

17 And the flood was forty days upon the earth; and the waters increased, and bare up the ark, and it was lift up above the earth.

18 And the waters prevailed, and were increased greatly upon the earth; and the ark went upon the face of the waters.

19 And the waters prevailed exceedingly upon the earth; and all the high hills, that were under the whole heaven, were covered.

20 Fifteen cubits upward did the waters prevail; and the mountains were covered.

21 And all flesh died that moved upon the earth, both of fowl, and of cattle, and of beast, and of every creeping thing that creepeth upon the earth, and every man:

22 All in whose nostrils was the breath of life, of all that was in the dry land, died.

23 And every living substance was destroyed which was upon the face of the ground, both man, and cattle, and the creeping things, and the fowl of the heaven; and they were destroyed from the earth: and Noah only remained alive, and they that were with him in the ark.

24 And the waters prevailed upon the earth an hundred and fifty days.

14 נְשֵׁי־בָנָיו אִתָּם אֶל־הַתֵּבָה׃ הַמָּה וְכָל־הַחַיָּה לְמִינָהּ
וְכָל־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ
15 לְמִינֵהוּ וְכָל־הָעוֹף לְמִינֵהוּ כֹּל צִפּוֹר כָּל־כָּנָף׃ וַיָּבֹאוּ
אֶל־נֹחַ אֶל־הַתֵּבָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם מִכָּל־הַבָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ
16 רוּחַ חַיִּים׃ וְהַבָּאִים זָכָר וּנְקֵבָה מִכָּל־בָּשָׂר בָּאוּ כַּאֲשֶׁר
17 צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים וַיִּסְגֹּר יְהוָה בַּעֲדוֹ׃ וַיְהִי הַמַּבּוּל
אַרְבָּעִים יוֹם עַל־הָאָרֶץ וַיִּרְבּוּ הַמַּיִם וַיִּשְׂאוּ אֶת־הַתֵּבָה
18 וַתָּרָם מֵעַל הָאָרֶץ׃ וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם וַיִּרְבּוּ מְאֹד עַל־הָאָרֶץ
19 וַתֵּלֶךְ הַתֵּבָה עַל־פְּנֵי הַמָּיִם׃ וְהַמַּיִם גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד
עַל־הָאָרֶץ וַיְכֻסּוּ כָּל־הֶהָרִים הַגְּבֹהִים אֲשֶׁר־תַּחַת כָּל־
20 הַשָּׁמָיִם׃ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה מִלְמַעְלָה גָּבְרוּ הַמָּיִם
21 וַיְכֻסּוּ הֶהָרִים׃ וַיִּגְוַע כָּל־בָּשָׂר | הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ בָּעוֹף
וּבַבְּהֵמָה וּבַחַיָּה וּבְכָל־הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ וְכֹל
22 הָאָדָם׃ כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת־רוּחַ חַיִּים בְּאַפָּיו מִכֹּל אֲשֶׁר
23 בֶּחָרָבָה מֵתוּ׃ וַיִּמַּח אֶת־כָּל־הַיְקוּם | אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמָיִם
וַיִּמָּחוּ מִן־הָאָרֶץ וַיִּשָּׁאֶר אַךְ־נֹחַ וַאֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה׃
24 ח וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם עַל־הָאָרֶץ חֲמִשִּׁים וּמְאַת יוֹם׃ וַיִּזְכֹּר ס
אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֵת כָּל־הַחַיָּה וְאֶת־כָּל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר
אִתּוֹ בַּתֵּבָה וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל־הָאָרֶץ וַיָּשֹׁכּוּ הַמָּיִם׃
2 וַיִּסָּכְרוּ מַעְיְנֹת תְּהוֹם וַאֲרֻבֹּת הַשָּׁמָיִם וַיִּכָּלֵא הַגֶּשֶׁם
3 מִן־הַשָּׁמָיִם׃ וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ הָלוֹךְ וְשׁוֹב
4 וַיַּחְסְרוּ הַמַּיִם מִקְצֵה חֲמִשִּׁים וּמְאַת יוֹם׃ וַתָּנַח הַתֵּבָה
בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל הָרֵי
5 אֲרָרָט׃ וְהַמַּיִם הָיוֹ הָלוֹךְ וְחָסוֹר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי
6 בָּעֲשִׂירִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ נִרְאוּ רָאשֵׁי הֶהָרִים׃ וַיְהִי מִקֵּץ
אַרְבָּעִים יוֹם וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת־חַלּוֹן הַתֵּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה׃
7 וַיְשַׁלַּח אֶת־הָעֹרֵב וַיֵּצֵא יָצוֹא וָשׁוֹב עַד־יְבֹשֶׁת הַמַּיִם
מעל

8 And God remembered Noah, and every living thing, and all the cattle that was with him in
2 the ark: and God made a wind to pass over the earth, and the waters asswaged; The fountains also of the deep and the windows of heaven were stopped, and the rain from heaven was
3 restrained; And the waters returned from off the earth continually: and after the end of the
4 hundred and fifty days the waters were abated. And the ark rested in the seventh month, on
5 the seventeenth day of the month, upon the mountains of Ararat. And the waters decreased continually until the tenth month: in the tenth month, on the first day of the month, were the
6 tops of the mountains seen. And it came to pass at the end of forty days, that Noah opened
7 the window of the ark which he had made: And he sent forth a raven, which went forth to and fro, until the waters were dried up

from off the earth.

8 Also he sent forth a dove from him, to see if the waters were abated from off the face of the ground;

9 But the dove found no rest for the sole of her foot, and she returned unto him into the ark, for the waters were on the face of the whole earth: then he put forth his hand, and took her, and pulled her in unto him into the ark.

10 And he stayed yet other seven days; and again he sent forth the dove out of the ark;

11 And the dove came in to him in the evening; and, lo, in her mouth was an olive leaf pluckt off: so Noah knew that the waters were abated from off the earth.

12 And he stayed yet other seven days; and sent forth the dove; which returned not again unto him any more.

13 And it came to pass in the six hundredth and first year, in the first month, the first day of the month, the waters were dried up from off the earth: and Noah removed the covering of the ark, and looked, and, behold, the face of the ground was dry.

14 And in the second month, on the seven and twentieth day of the month, was the earth dried.

15 And God spake unto Noah, saying,

16 Go forth of the ark, thou, and thy wife, and thy sons, and thy sons' wives with thee.

17 Bring forth with thee every living thing that is with thee, of all flesh, both of fowl, and of cattle, and of every creeping thing that creepeth upon the earth; that they may breed abundantly in the earth, and be fruitful, and multiply upon the

18 earth. And Noah went forth, and his sons, and his wife, and his sons' wives with him:

19 Every beast, every creeping thing, and every fowl, and whatsoever creepeth upon the earth,

20 after their kinds, went forth out of the ark. And Noah builded an altar unto the LORD; and took of every clean beast, and of every clean fowl, and offered burnt offerings on the altar.

21 And the LORD smelled a sweet savour; and the LORD said in his heart, I will not again curse the ground any more for man's sake; for the imagination of man's heart is evil from his

22 youth; neither will I again smite any more every thing living, as I have done. While the earth remaineth, seedtime and harvest, and cold and heat, and summer and winter, and day and night shall not cease.

8 מֵעַל הָאֲדָמָה׃ וַיִּשְׁלַח אֶת־הַיּוֹנָה מֵאִתּוֹ לִרְאוֹת הַקַּלּוּ
9 הַמַּיִם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וְלֹא־מָצְאָה הַיּוֹנָה מָנוֹחַ לְכַף־
רַגְלָהּ וַתָּשָׁב אֵלָיו אֶל־הַתֵּבָה כִּי־מַיִם עַל־פְּנֵי כָל־
הָאָרֶץ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקָּחֶהָ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו אֶל־הַתֵּבָה׃
10 וַיָּחֶל עוֹד שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיֹּסֶף שַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה
11 מִן־הַתֵּבָה׃ וַתָּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה לְעֵת עֶרֶב וְהִנֵּה עֲלֵה־זַיִת
12 טָרָף בְּפִיהָ וַיֵּדַע נֹחַ כִּי־קַלּוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ׃ וַיִּיָּחֶל
עוֹד שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיְשַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה וְלֹא־יָסְפָה
13 שׁוּב־אֵלָיו עוֹד׃ וַיְהִי בְּאַחַת וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן
בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ חָרְבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ וַיָּסַר נֹחַ אֶת־
14 מִכְסֵה הַתֵּבָה וַיַּרְא וְהִנֵּה חָרְבוּ פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וּבַחֹדֶשׁ
הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם לַחֹדֶשׁ יָבְשָׁה הָאָרֶץ׃
15 וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ לֵאמֹר׃ צֵא מִן־ ס
16 הַתֵּבָה אַתָּה וְאִשְׁתְּךָ וּבָנֶיךָ וְנְשֵׁי־בָנֶיךָ אִתָּךְ׃ כָּל־הַחַיָּה
17 אֲשֶׁר־אִתְּךָ מִכָּל־בָּשָׂר בָּעוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ
הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ הוֹצֵא אִתָּךְ וְשָׁרְצוּ בָאָרֶץ וּפָרוּ וְרָבוּ
18 עַל־הָאָרֶץ׃ וַיֵּצֵא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בָנָיו אִתּוֹ׃ כָּל־
19 הַחַיָּה כָּל־הָרֶמֶשׂ וְכָל־הָעוֹף כֹּל רוֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ
20 לְמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם יָצְאוּ מִן־הַתֵּבָה׃ וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה
וַיִּקַּח מִכֹּל | הַבְּהֵמָה הַטְּהֹרָה וּמִכֹּל הָעוֹף הַטָּהוֹר וַיַּעַל
21 עֹלֹת בַּמִּזְבֵּחַ׃ וַיָּרַח יְהוָה אֶת־רֵיחַ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־לִבּוֹ לֹא אֹסִף לְקַלֵּל עוֹד אֶת־הָאֲדָמָה בַּעֲבוּר
הָאָדָם כִּי יֵצֶר לֵב הָאָדָם רַע מִנְּעָרָיו וְלֹא־אֹסִף עוֹד
22 לְהַכּוֹת אֶת־כָּל־חַי כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי׃ עֹד כָּל־יְמֵי הָאָרֶץ
זֶרַע וְקָצִיר וְקֹר וָחֹם וְקַיִץ וָחֹרֶף וְיוֹם וָלַיְלָה לֹא יִשְׁבֹּתוּ׃

ויברך

---

17. הוֹצֵא כתיב, הֵיצֵא קרי. 10. ס״א וְכָל- וכן ח״ש, ת״ע ות״ס. 19. ס״א וכל וכן ח״ש, ת״ע ות״ס. 20. ירושלמי חָפֵר חסר. 21. כן במתח, בחללי וּיַרַח.

9 And God blessed Noah and his sons, and said unto them, Be fruitful, and multiply, and replenish the earth.
2 And the fear of you and the dread of you shall be upon every beast of the earth, and upon every fowl of the air, upon all that moveth upon the earth, and upon all the fishes of the sea; into your hand are they delivered.
3 Every moving thing that liveth shall be meat for you; even as the green herb have I given you all things.
4 But flesh with the life thereof, which is the blood thereof, shall ye not eat.
5 And surely your blood of your lives will I require; at the hand of every beast will I require it, and at the hand of man; at the hand of every man's brother will I require the life of man.
6 Whoso sheddeth man's blood, by man shall his blood be shed: for in the image of God made he man.
7 And you, be ye fruitful, and multiply; bring forth abundantly in the earth, and multiply therein.
8 And God spake unto Noah, and to his sons with him, saying,
9 And I, behold, I establish my covenant with you, and with your seed after you;
10 And with every living creature that is with you, of the fowl, of the cattle, and of every beast of the earth with you; from all that go out of the ark, to every beast of the earth.
11 And I will establish my covenant with you; neither shall all flesh be cut off any more by the waters of a flood; neither shall there any more be a
12 flood to destroy the earth. And God said, This is the token of the covenant which I make
13 between me and you and every living creature that is with you, for perpetual generations: I
14 do set my bow in the cloud, and it shall be for a token of a covenant between me and the
15 earth. And it shall come to pass, when I bring a cloud over the earth, that the bow shall be
16 seen in the cloud: And I will remember my covenant, which is between me and you and every living creature of all flesh; and the waters shall no more become a flood to destroy all
17 flesh. And the bow shall be in the cloud; and I will look upon it, that I may remember the everlasting covenant between God and every living creature of all flesh that is upon the earth. And God said unto

ט וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת־בָּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ
2 וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ: וּמוֹרַאֲכֶם וְחִתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל־חַיַּת
הָאָרֶץ וְעַל כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם בְּכֹל אֲשֶׁר תִּרְמֹשׂ הָאֲדָמָה
3 וּבְכָל־דְּגֵי הַיָּם בְּיֶדְכֶם נִתָּנוּ: כָּל־רֶמֶשׂ אֲשֶׁר הוּא־חַי
לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה כְּיֶרֶק עֵשֶׂב נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כֹּל:
4 אַךְ־בָּשָׂר בְּנַפְשׁוֹ דָמוֹ לֹא תֹאכֵלוּ: וְאַךְ אֶת־דִּמְכֶם
5 לְנַפְשֹׁתֵיכֶם אֶדְרֹשׁ מִיַּד כָּל־חַיָּה אֶדְרְשֶׁנּוּ וּמִיַּד הָאָדָם
6 מִיַּד אִישׁ אָחִיו אֶדְרֹשׁ אֶת־נֶפֶשׁ הָאָדָם: שֹׁפֵךְ דַּם
הָאָדָם בָּאָדָם דָּמוֹ יִשָּׁפֵךְ כִּי בְצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת־
7 הָאָדָם: וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ שִׁרְצוּ בָאָרֶץ וּרְבוּ־בָהּ:
8 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ וְאֶל־בָּנָיו אִתּוֹ
9 לֵאמֹר: וַאֲנִי הִנְנִי מֵקִים אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת־זַרְעֲכֶם
10 אַחֲרֵיכֶם: וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם בָּעוֹף
בַּבְּהֵמָה וּבְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ אִתְּכֶם מִכֹּל יֹצְאֵי הַתֵּבָה
11 לְכֹל חַיַּת הָאָרֶץ: וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא־
יִכָּרֵת כָּל־בָּשָׂר עוֹד מִמֵּי הַמַּבּוּל וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד מַבּוּל
12 לְשַׁחֵת הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר
אֲנִי נֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם
13 לְדֹרֹת עוֹלָם: אֶת־קַשְׁתִּי נָתַתִּי בֶּעָנָן וְהָיְתָה לְאוֹת
14 בְּרִית בֵּינִי וּבֵין הָאָרֶץ: וְהָיָה בְּעַנְנִי עָנָן עַל־הָאָרֶץ
15 וְנִרְאָתָה הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן: וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי
וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד
16 הַמַּיִם לְמַבּוּל לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר: וְהָיְתָה הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן
וְרָאִיתִיהָ לִזְכֹּר בְּרִית עוֹלָם בֵּין אֱלֹהִים וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ
17 חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־
נח

ט. 2 v. כן ב"א, כ"נ וּבְכֹל־ בלא נעיא. 3 v. יִהְיוּ לָכֶם יִהְיֶה. 6 v. כן בסותא. בהללי יִשְׁפֹּךְ. 6 v. בְּצַלְמוֹ בסותא, בזבוקי בְּצֶלֶם. 10 v. ס"א וּבַבְּהֵמָה וכן ח"ש, ח"א כ"י, ח"י, ח"ע וח"ס. 10 v. כן ב"א וּבְכֹל־ בנעיא תחת הו"ו, ב"נ וּבְכֹל־ בלא נעיא. 14 v. בזבוקי בְּעַנְנִי.

נָ֗חַ וְאֵת֙ אוֹת־הַבְּרִ֔ית אֲשֶׁ֥ר הֲקִמֹ֖תִי בֵּינִ֑י וּבֵ֗ין כָּל־בָּשָׂ֛ר
אֲשֶׁ֥ר עַל־הָאָֽרֶץ׃

18 וַיִּהְי֞וּ בְּנֵי־נֹ֣חַ הַיֹּצְאִ֗ים מִן־הַתֵּבָה֙ שֵׁ֣ם וְחָ֔ם וְיֶ֖פֶת וְחָ֣ם ס
19 הוּא֙ אֲבִ֣י כְנָ֔עַן׃ שְׁלֹשָׁ֥ה אֵ֖לֶּה בְּנֵי־נֹ֑חַ וּמֵאֵ֥לֶּה נָפְצָ֖ה
20 כָּל־הָאָֽרֶץ׃ וַיָּ֥חֶל נֹ֖חַ אִ֣ישׁ הָאֲדָמָ֑ה וַיִּטַּ֖ע כָּֽרֶם׃ וַיֵּ֣שְׁתְּ
21 מִן־הַיַּ֔יִן וַיִּשְׁכָּ֖ר וַיִּתְגַּ֥ל בְּת֖וֹךְ אָהֳלֹֽה׃ וַיַּ֗רְא חָם֙ אֲבִ֣י כְנַ֔עַן
22 אֶת־עֶרְוַ֖ת אָבִ֑יו וַיַּגֶּד֙ לִשְׁנֵ֣י אֶחָ֔יו בַּחֽוּץ׃ וַיִּקַּ֤ח שֵׁם֙ וָיֶ֔פֶת
23 אֶת־הַשִּׂמְלָ֔ה וַיָּשִׂ֥ימוּ עַל־שְׁכֶ֖ם שְׁנֵיהֶ֑ם וַיֵּלְכ֣וּ אֲחֹרַנִּ֔ית
וַיְכַסּ֕וּ אֶת־עֶרְוַ֖ת אֲבִיהֶ֑ם וּפְנֵיהֶם֙ אֲחֹרַנִּ֔ית וְעֶרְוַ֥ת אֲבִיהֶ֖ם
24 לֹ֥א רָאֽוּ׃ וַיִּיקַ֥ץ נֹ֖חַ מִיֵּינ֑וֹ וַיֵּ֣דַע֔ אֵ֚ת אֲשֶׁר־עָשָׂ֣ה לוֹ֔ בְּנ֖וֹ
25 הַקָּטֹֽן׃ וַיֹּאמַ֕ר אָר֖וּר כְּנַ֑עַן עֶ֥בֶד עֲבָדִ֖ים יִהְיֶ֥ה לְאֶחָֽיו׃
26 וַיֹּ֕אמֶר בָּר֖וּךְ יְהוָ֑ה אֱלֹהֵ֖י שֵׁ֔ם וִיהִ֥י כְנַ֖עַן עֶ֥בֶד לָֽמוֹ׃ יַפְ֣ת
27 אֱלֹהִ֔ים לְיֶ֖פֶת וְיִשְׁכֹּ֣ן בְּאָהֳלֵ֣י שֵׁ֔ם וִיהִ֥י כְנַ֖עַן עֶ֥בֶד לָֽמוֹ׃
28 וַיְחִי־נֹ֕חַ אַחַ֥ר הַמַּבּ֖וּל שְׁלֹ֣שׁ מֵא֑וֹת שָׁנָ֖ה וַחֲמִשִּׁ֥ים שָׁנָֽה׃
29 וַיְהִ֣י כָל־יְמֵי־נֹ֔חַ תְּשַׁ֥ע מֵא֖וֹת שָׁנָ֑ה וַחֲמִשִּׁ֥ים שָׁנָ֖ה
וַיָּמֹֽת׃

י וְאֵ֙לֶּה֙ תּוֹלְד֣וֹת בְּנֵי־נֹ֔חַ שֵׁ֥ם חָ֖ם וָיָ֑פֶת וַיִּוָּלְד֥וּ לָהֶ֖ם בָּנִ֥ים
2 אַחַ֖ר הַמַּבּֽוּל׃ בְּנֵ֣י יֶ֔פֶת גֹּ֥מֶר וּמָג֖וֹג וּמָדַ֣י וְיָוָ֑ן וְתֻבַ֥ל וּמֶשֶׁ֖ךְ
3 וְתִירָֽס׃ וּבְנֵ֥י גֹמֶ֖ר אַשְׁכְּנַ֣ז וְרִיפַ֑ת וְתֹגַרְמָֽה׃ וּבְנֵ֥י יָוָ֖ן
4 אֱלִישָׁ֥ה וְתַרְשִׁ֖ישָׁ כִּתִּ֥ים וְדֹדָנִֽים׃ מֵאֵ֗לֶּה נִפְרְדוּ֙ אִיֵּ֣י
5 הַגּוֹיִ֔ם בְּאַרְצֹתָ֑ם אִ֣ישׁ לִלְשֹׁנ֔וֹ לְמִשְׁפְּחֹתָ֖ם בְּגוֹיֵהֶֽם׃ וּבְנֵי֙
6 חָ֣ם כּ֔וּשׁ וּמִצְרַ֥יִם וּפ֖וּט וּכְנָֽעַן׃ וּבְנֵ֥י כ֖וּשׁ סְבָ֣א וַחֲוִילָ֑ה
7 וְסַבְתָּ֥ה וְרַעְמָ֖ה וְסַבְתְּכָ֑א וּבְנֵ֣י רַעְמָ֔ה שְׁבָ֖א וּדְדָֽן׃ וְכ֥וּשׁ
8 יָלַ֖ד אֶת־נִמְרֹ֑ד ה֚וּא הֵחֵ֣ל לִהְי֔וֹת גִּבֹּ֖ר בָּאָֽרֶץ׃ הוּא־הָיָ֥ה
9 גִבֹּ֛ר צַ֖יִד לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה עַל־כֵּ֣ן יֵאָמַ֗ר כְּנִמְרֹד֙ גִּבּ֣וֹר צַ֔יִד
10 לִפְנֵ֖י יְהוָֽה׃ וַתְּהִ֣י רֵאשִׁית֔ מַמְלַכְתּ֖וֹ בָּבֶ֑ל וְאֶ֙רֶךְ֙ וְאַכַּ֣ד

וכלנה

17 v. כן בחללי, ירושלמי הקימתי סלא יחד. 21 v. אהלו קרי. 29 v. ס"א ויהיו וכן ח"ס.
ת"ס ובהרבה נוסחאות הדפוס. 1 v. 2 כן בהללי, ירושלמי ותשכל. 4 v. צ"ל ודדנים
כן ח"ס ות"ע: עיין ד"ה א, א' ז'. 5 v. נ"ל אלה בני יפת בארצתם: עיין לקמן פסוק כ' ול"א.
7 v. ירושלמי וסבתא.

Noah, This is the token of the covenant, which I have established between me and all flesh that is upon the earth.

18 And the sons of Noah, that went forth of the ark, were Shem, and Ham, and Japheth: and Ham is the father of Canaan.

19 These are the three sons of Noah: and of them was the whole earth overspread.

20 And Noah began to be an husbandman, and he planted a vineyard:

21 And he drank of the wine, and was drunken; and he was uncovered within his tent.

22 And Ham, the father of Canaan, saw the nakedness of his father, and told his two brethren without.

23 And Shem and Japheth took a garment, and laid it upon both their shoulders, and went backward, and covered the nakedness of their father; and their faces were backward, and they saw not their father's nakedness.

24 And Noah awoke from his wine, and knew what his younger son had done unto him.

25 And he said, Cursed be Canaan; a servant of servants shall he be unto his brethren.

26 And he said, Blessed be the LORD God of Shem; and Canaan shall be his servant.

27 God shall enlarge Japheth, and he shall dwell in the tents of Shem; and Canaan shall be his servant.

28 And Noah lived after the flood three hundred and fifty

29 years. And all the days of Noah were nine hundred and fifty years: and he died.

10 Now these are the generations of the sons of Noah, Shem, Ham, and Japheth: and unto them
2 were sons born after the flood. The sons of Japheth; Gomer, and Magog, and Madai, and
3 Javan, and Tubal, and Meshech, and Tiras. And the sons of Gomer; Ashkenaz, and
4 Riphath, and Togarmah. And the sons of Javan; Elishah, and Tarshish, Kittim, and Dodan-
5 im. By these were the isles of the Gentiles divided in their lands; every one after his
6 tongue, after their families, in their nations. And the sons of Ham; Cush, and Mizraim, and
7 Phut, and Canaan. And the sons of Cush; Seba, and Havilah, and Sabtah, and Raamah, and
8 Sabtecha: and the sons of Raamah; Sheba, and Dedan. And Cush begat Nimrod: he began
9 to be a mighty one in the earth. He was a mighty hunter before the LORD: wherefore it is
10 said, Even as Nimrod the mighty hunter before the LORD. And the beginning of his kingdom was Babel, and Erech, and Accad,

and Calneh, in the land of Shinar.

11 וְכַלְנֵה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר׃ מִן־הָאָרֶץ הַהִוא יָצָא אַשּׁוּר וַיִּבֶן

11 Out of that land went forth Asshur, and builded Nineveh, and the city Rehoboth, and Calah,

12 אֶת־נִינְוֵה וְאֶת־רְחֹבֹת עִיר וְאֶת־כָּלַח׃ וְאֶת־רֶסֶן בֵּין

12 And Resen between Nineveh and Calah: the same is a great city.

13 נִינְוֵה וּבֵין כָּלַח הִוא הָעִיר הַגְּדֹלָה׃ וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־

13 And Mizraim begat Ludim, and Anamim, and Lehabim, and Naphtuhim,

14 לוּדִים וְאֶת־עֲנָמִים וְאֶת־לְהָבִים וְאֶת־נַפְתֻּחִים׃ וְאֶת־

14 And Pathrusim, and Casluhim, (out of whom came Philistim,) and Caphtorim.

פַּתְרֻסִים וְאֶת־כַּסְלֻחִים אֲשֶׁר יָצְאוּ מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים

15 וְאֶת־כַּפְתֹרִים׃ וּכְנַעַן יָלַד אֶת־צִידֹן

15 And Canaan begat Sidon his firstborn, and Heth,

16 בְּכֹרוֹ וְאֶת־חֵת׃ וְאֶת־הַיְבוּסִי וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת הַגִּרְגָּשִׁי׃

16 And the Jebusite, and the Amorite, and the Girgasite,

17 וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הָעַרְקִי וְאֶת־הַסִּינִי׃ וְאֶת־הָאַרְוָדִי וְאֶת־

18 צְמָרִי וְאֶת־הַחֲמָתִי וְאַחַר נָפֹצוּ מִשְׁפְּחוֹת הַכְּנַעֲנִי׃ וַיְהִי

19 גְּבוּל הַכְּנַעֲנִי מִצִּידֹן בֹּאֲךָ גְרָרָה עַד־עַזָּה בֹּאֲךָ

20 סְדֹמָה וַעֲמֹרָה וְאַדְמָה וּצְבֹיִם עַד־לָשַׁע׃ אֵלֶּה בְּנֵי־חָם

לְמִשְׁפְּחֹתָם לִלְשֹׁנֹתָם בְּאַרְצֹתָם בְּגוֹיֵהֶם׃

21 וּלְשֵׁם יֻלַּד גַּם־הוּא אֲבִי כָל־בְּנֵי־עֵבֶר אֲחִ

17 And the Hivite, and the Arkite, and the Sinite,

18 And the Arvadite, and the Zemarite, and the Hamathite: and afterward were the families of the Canaanites spread abroad.

19 And the border of the Canaanites was from Sidon, as thou comest to Gerar, unto Gaza; as thou goest, unto Sodom, and Gomorrah, and Admah, and Zeboim, even unto Lasha.

20 These are the sons of Ham, after their families, after their tongues, in their countries, and in their nations.

21 Unto Shem also, the father of all the children of Eber, the brother of Japheth the elder, even to him were children born.

22 יֶפֶת הַגָּדוֹל׃ בְּנֵי שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד

23 וַאֲרָם׃ וּבְנֵי אֲרָם עוּץ וְחוּל וְגֶתֶר וָמָשׁ׃ וְאַרְפַּכְשַׁד

24 יָלַד אֶת־שָׁלַח וְשֶׁלַח יָלַד אֶת־עֵבֶר׃ וּלְעֵבֶר יֻלַּד שְׁנֵי

25 בָנִים שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם

26 אָחִיו יָקְטָן׃ וְיָקְטָן יָלַד אֶת־אַלְמוֹדָד וְאֶת־שָׁלֶף וְאֶת־

27 חֲצַרְמָוֶת וְאֶת־יָרַח׃ וְאֶת־הֲדוֹרָם וְאֶת־אוּזָל וְאֶת־

28 דִּקְלָה׃ וְאֶת־עוֹבָל וְאֶת־אֲבִימָאֵל וְאֶת־שְׁבָא׃ וְאֶת־

29 אוֹפִר וְאֶת־חֲוִילָה וְאֶת־יוֹבָב כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יָקְטָן׃ וַיְהִי

30 מוֹשָׁבָם מִמֵּשָׁא בֹּאֲךָ סְפָרָה הַר הַקֶּדֶם׃ אֵלֶּה בְּנֵי־

31 שֵׁם לְמִשְׁפְּחֹתָם לִלְשֹׁנֹתָם בְּאַרְצֹתָם לְגוֹיֵהֶם׃ אֵלֶּה

32 מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־נֹחַ לְתוֹלְדֹתָם בְּגוֹיֵהֶם וּמֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ

הַגּוֹיִם בָּאָרֶץ אַחַר הַמַּבּוּל׃

22 And Arphaxad begat Salah; and Salah begat Eber.

23 And unto Eber were born two sons: the name of one was Peleg; for in his days was the earth divided; and his brother's name was Joktan.

24 And Joktan begat Almodad, and Sheleph, and Hazarmaveth, and Jerah,

25 And Hadoram, and Uzal, and Diklah,

26 And Obal, and Abimael, and Sheba,

27 And Ophir, and Havilah, and Jobab: all these were the sons of Joktan.

28 And their dwelling was from Mesha,

29 as thou goest unto Sephar a mount of the east.

30 These are the sons of Shem, after their families, after their tongues, in their lands, after their nations.

31 These are the families of the sons of Noah, after their generations, in their nations: and by these were the nations divided in the earth after the flood.

ויהי

10 v. ס״א וְכַלְנֵה. 17 v. כן בהללי הה׳ בקמץ, נ״א חֲעַרְקִי. 19 v. ס״א אֲדָמָה וכו ת״י וח״ע. 19 v. למערבאי כת׳ חר יר׳, למרנחאי וצלים כתיב ונבוים קרי. ירושלמי וּצְבֹיִים. 26 v. למרנחאי חֲצַרְמָוֶת הרא מלה כת׳ וק׳. 30 v. ס״א ממשא שמאל. 30 v. ס״א סְפָרָה פתח. 32 v. כן כהרבה ספרים כ״י ובנוסחאות חדפוס. ס״א וּמֵאֵלֶּה.

א 11 And the whole earth was of one language, and of one speech.
2 And it came to pass, as they journeyed from the east, that they found a plain in the land of Shinar; and they dwelt there.
3 And they said one to another, Go to, let us make brick, and burn them throughly. And they had brick for stone, and slime had they for morter.
4 And they said, Go to, let us build us a city and a tower, whose top may reach unto heaven; and let us make us a name, lest we be scattered abroad upon the face of the whole earth.
5 And the LORD came down to see the city and the tower, which the children of men builded.
6 And the LORD said, Behold, the people is one, and they have all one language; and this they begin to do: and now nothing will be restrained from them, which they have imagined to do.
7 Go to, let us go down, and there confound their language, that they may not understand one another's speech.
8 So the LORD scattered them abroad from thence upon the face of all the earth: and they left off to build the city.
9 Therefore is the name of it called Babel; because the LORD did there confound the language of all the earth: and from thence did the LORD scatter them abroad upon the face of all the earth.

א וַיְהִי כָל־הָאָרֶץ שָׂפָה אֶחָת וּדְבָרִים אֲחָדִים: 2 וַיְהִי ס
בְּנָסְעָם מִקֶּדֶם וַיִּמְצְאוּ בִקְעָה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר וַיֵּשְׁבוּ שָׁם:
3 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ הָבָה נִלְבְּנָה לְבֵנִים וְנִשְׂרְפָה
לִשְׂרֵפָה וַתְּהִי לָהֶם הַלְּבֵנָה לְאָבֶן וְהַחֵמָר הָיָה לָהֶם
4 לַחֹמֶר: וַיֹּאמְרוּ הָבָה | נִבְנֶה־לָּנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ
בַּשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה־לָּנוּ שֵׁם פֶּן־נָפוּץ עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ:
5 וַיֵּרֶד יְהוָה לִרְאֹת אֶת־הָעִיר וְאֶת־הַמִּגְדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ
6 בְּנֵי הָאָדָם: וַיֹּאמֶר יְהוָה הֵן עַם אֶחָד וְשָׂפָה אַחַת
לְכֻלָּם וְזֶה הַחִלָּם לַעֲשׂוֹת וְעַתָּה לֹא־יִבָּצֵר מֵהֶם כֹּל
7 אֲשֶׁר יָזְמוּ לַעֲשׂוֹת: הָבָה נֵרְדָה וְנָבְלָה שָׁם שְׂפָתָם
8 אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ אִישׁ שְׂפַת רֵעֵהוּ: וַיָּפֶץ יְהוָה אֹתָם
9 מִשָּׁם עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וַיַּחְדְּלוּ לִבְנֹת הָעִיר: עַל־כֵּן
קָרָא שְׁמָהּ בָּבֶל כִּי־שָׁם בָּלַל יְהוָה שְׂפַת כָּל־הָאָרֶץ
וּמִשָּׁם הֱפִיצָם יְהוָה עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ:

10 These are the generations of Shem: Shem was an hundred years old, and begat Arphaxad two
11 years after the flood: And Shem lived after he begat Arphaxad five hundred years, and
12 begat sons and daughters. And Arphaxad lived five and thirty years, and begat Salah:
13 And Arphaxad lived after he begat Salah four hundred and three years, and begat sons and
14, 15 daughters. And Salah lived thirty years, and begat Eber: And Salah lived after he begat
16 Eber four hundred and three years, and begat sons and daughters. And Eber lived four and
17 thirty years, and begat Peleg: And Eber lived after he begat Peleg four hundred and thirty

10 אֵלֶּה תּוֹלְדֹת שֵׁם שֵׁם בֶּן־מְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־
11 אַרְפַּכְשַׁד שְׁנָתַיִם אַחַר הַמַּבּוּל: וַיְחִי־שֵׁם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
אֶת־אַרְפַּכְשַׁד חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
12 וְאַרְפַּכְשַׁד חַי חֲמֵשׁ וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד
13 אֶת־שָׁלַח: וַיְחִי אַרְפַּכְשַׁד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שָׁלַח
שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
14 וְשֶׁלַח חַי שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־עֵבֶר:
15 וַיְחִי־שֶׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־עֵבֶר שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע
16 מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: וַיְחִי־
17 עֵבֶר אַרְבַּע וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־פָּלֶג: וַיְחִי־עֵבֶר
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־פֶּלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת
שנה

יא. 1 v. בס"א אין כאן סדר. 2 v. נ"א ב"א וַיִּמְצְאוּ, ב"נ וַיִּמְצְאוּ בנעיא. 5 v. ק יִרְדְּשלט. בחללי לְראוֹת פלא. 8 v. בחללי לְבנות פלא.

years, and begat sons and daughters.

18 And Peleg lived thirty years, and begat Reu:

19 And Peleg lived after he begat Reu two hundred and nine years, and begat sons and daughters.

20 And Reu lived two and thirty years, and begat Serug:

21 And Reu lived after he begat Serug two hundred and seven years, and begat sons and daughters.

22 And Serug lived thirty years, and begat Nahor:

23 And Serug lived after he begat Nahor two hundred years, and begat sons and daughters.

24 And Nahor lived nine and twenty years, and begat Terah:

25 And Nahor lived after he begat Terah an hundred and nineteen years, and begat sons and daughters.

26 And Terah lived seventy years, and begat Abram, Nahor, and Haran.

27 Now these are the generations of Terah: Terah begat Abram, Nahor, and Haran; and Haran begat Lot.

28 And Haran died before his father Terah in the land of his nativity, in Ur of the Chaldees.

29 And Abram and Nahor took them wives: the name of Abram's wife was Sarai; and the name of Nahor's wife, Milcah, the daughter of Haran, the father of Milcah, and the father of Iscah.

30 But Sarai was barren; she had no child.

31 And Terah took Abram his son, and Lot the son of Haran his son's son, and Sarai his daughter in law, his son Abram's wife; and they went forth with them from Ur of the Chaldees, to go into the land of Canaan; and they came unto Haran, and dwelt there.

32 And the days of Terah were two hundred and five years: and Terah died in Haran.

18 שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיְחִי־פֶלֶג
19 שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־רְעוּ׃ וַיְחִי־פֶלֶג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
אֶת־רְעוּ תֵּשַׁע שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃
20 וַיְחִי רְעוּ שְׁתַּיִם וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד
21 אֶת־שְׂרוּג׃ וַיְחִי רְעוּ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שְׂרוּג שֶׁבַע
שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃
22 וַיְחִי שְׂרוּג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־נָחוֹר׃ וַיְחִי
23 שְׂרוּג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־נָחוֹר מָאתַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
וּבָנוֹת׃ וַיְחִי נָחוֹר תֵּשַׁע וְעֶשְׂרִים
24 שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־תָּרַח׃ וַיְחִי נָחוֹר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־
25 תָּרַח תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃
26 וַיְחִי־תֶרַח שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־
27 אַבְרָם אֶת־נָחוֹר וְאֶת־הָרָן׃ וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת תֶּרַח תֶּרַח
הוֹלִיד אֶת־אַבְרָם אֶת־נָחוֹר וְאֶת־הָרָן וְהָרָן הוֹלִיד אֶת־
28 לוֹט׃ וַיָּמָת הָרָן עַל־פְּנֵי תֶּרַח אָבִיו בְּאֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ
29 בְּאוּר כַּשְׂדִּים׃ וַיִּקַּח אַבְרָם וְנָחוֹר לָהֶם נָשִׁים שֵׁם אֵשֶׁת־
אַבְרָם שָׂרָי וְשֵׁם אֵשֶׁת־נָחוֹר מִלְכָּה בַּת־הָרָן אֲבִי־
30 מִלְכָּה וַאֲבִי יִסְכָּה׃ וַתְּהִי שָׂרַי עֲקָרָה אֵין לָהּ וָלָד׃ וַיִּקַּח
31 תֶּרַח אֶת־אַבְרָם בְּנוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־הָרָן בֶּן־בְּנוֹ וְאֶת שָׂרַי
כַּלָּתוֹ אֵשֶׁת אַבְרָם בְּנוֹ וַיֵּצְאוּ אִתָּם מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָלֶכֶת
32 אַרְצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ עַד־חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃ וַיִּהְיוּ יְמֵי־תֶרַח
חָמֵשׁ שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה וַיָּמָת תֶּרַח בְּחָרָן׃

ויאמר

---

v. 31 צ'ל וַיֵּצֵא אִתָּם כן ח"ס. ת"ע וח"ר. v. 32 נתן הפוכה.

v. 32 סם הפרשה [XI 32—9] בְּצַלְאֵל • ופסוקים קָטָן. וסדריה ה' אלה תולדת נח [VI 9]. ויזכר אלהים את נח [VIII 1]. צא מן התבה [VIII 15]. ויהיו בני נח [IX 18]. ויהי כל הארץ [XI 1]. וכלים אלף ושבעה כאות ושלשים ואחד. ואותיות ששה אלפים ותשע מאות ושבעה. וכספר שמותיה ארבע כאות ושלשים וחמש שנה. וחלומים ב' את־כל היקום [VII 4]. בסקף לפי ב"א ובלא סקף לפי ב"נ. ובכל־חיית הארץ [IX 10]. לפי ב"א בנציא תחת הר"ץ ובלא נ"ץ לפי ב"נ. ובלא חלוף התהלך נח [VI 9]. ויגברו המים [VII 18, 24]. וב' כתיב התא [VIII 17]. אהלה [IX 21].

12 Now the LORD had said unto Abram, Get thee out of thy country, and from thy kindred, and from thy father's house, unto a land that I will shew thee:

2 And I will make of thee a great nation, and I will bless thee, and make thy name great; and thou shalt be a blessing:

3 And I will bless them that bless thee, and curse him that curseth thee: and in thee shall all families of the earth be blessed.

4 So Abram departed, as the LORD had spoken unto him; and Lot went with him: and Abram was seventy and five years old when he departed out of Haran.

5 And Abram took Sarai his wife, and Lot his brother's son, and all their substance that they had gathered, and the souls that they had gotten in Haran; and they went forth to go into the land of Canaan; and into the land of Canaan they came.

6 And Abram passed through the land unto the place of Sichem, unto the plain of Moreh. And the Canaanite was then in the land.

7 And the LORD appeared unto Abram, and said, Unto thy seed will I give this land: and there builded he an altar unto the LORD, who appeared unto him.

8 And he removed from thence unto a mountain on the east of Beth-el, and pitched his tent, having Beth-el on the west, and Hai on the east: and there he builded an altar unto the

ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָם לֶךְ־לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ פ־ש
2 וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ: וְאֶעֶשְׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל
3 וַאֲבָרֶכְךָ וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ וֶהְיֵה בְּרָכָה: וַאֲבָרְכָה מְבָרְכֶיךָ
4 וּמְקַלֶּלְךָ אָאֹר וְנִבְרְכוּ בְךָ כֹּל מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה: וַיֵּלֶךְ
אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם
5 בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה בְּצֵאתוֹ מֵחָרָן: וַיִּקַּח
אַבְרָם אֶת־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־אָחִיו וְאֶת־כָּל
רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכָשׁוּ וְאֶת־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְּחָרָן וַיֵּצְאוּ
6 לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ אַרְצָה כְּנָעַן: וַיַּעֲבֹר אַבְרָם
בָּאָרֶץ עַד מְקוֹם שְׁכֶם עַד אֵלוֹן מוֹרֶה וְהַכְּנַעֲנִי אָז בָּאָרֶץ:
7 וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ
8 הַזֹּאת וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאֶה אֵלָיו: וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם
הָהָרָה מִקֶּדֶם לְבֵית־אֵל וַיֵּט אָהֳלָה בֵּית־אֵל מִיָּם וְהָעַי
9 מִקֶּדֶם וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה: וַיִּסַּע
אַבְרָם הָלוֹךְ וְנָסוֹעַ הַנֶּגְבָּה:
10 וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיְמָה לָגוּר שָׁם כִּי־כָבֵד
11 הָרָעָב בָּאָרֶץ: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב לָבוֹא מִצְרָיְמָה
וַיֹּאמֶר אֶל־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי אִשָּׁה יְפַת־
12 מַרְאֶה אָתְּ: וְהָיָה כִּי־יִרְאוּ אֹתָךְ הַמִּצְרִים וְאָמְרוּ אִשְׁתּוֹ
13 זֹאת וְהָרְגוּ אֹתִי וְאֹתָךְ יְחַיּוּ: אִמְרִי־נָא אֲחֹתִי אָתְּ לְמַעַן
14 יִיטַב־לִי בַּעֲבוּרֵךְ וְחָיְתָה נַפְשִׁי בִּגְלָלֵךְ: וַיְהִי כְּבֹא
אַבְרָם מִצְרַיְמָה וַיִּרְאוּ הַמִּצְרִים אֶת־הָאִשָּׁה כִּי־יָפָה הִוא
15 מְאֹד: וַיִּרְאוּ אֹתָהּ שָׂרֵי פַּרְעֹה וַיְהַלְלוּ אֹתָהּ אֶל־פַּרְעֹה
16 וַתֻּקַּח הָאִשָּׁה בֵּית פַּרְעֹה: וּלְאַבְרָם הֵיטִיב בַּעֲבוּרָהּ
וַיְהִי־לוֹ צֹאן־וּבָקָר וַחֲמֹרִים וַעֲבָדִים וּשְׁפָחֹת וַאֲתֹנֹת

ונמלים

יב. 1 ר. הספרה לסח תשמר בישעיה ס׳. 3 ר. בתרבת ספרים בי׳ ואכרכה מברכיך: 5 ר. ס״א ומקללים הכן ח״ס, ח״ע ות״ס. 8 ר. בסקצת ספרים כי׳ נסמר עליה לבית אל ב׳ פלין, נגינת לבית חיא סירבא. לסדתאני לבייתאל חרא פלח בת׳ וק׳. 8 ר. אהלו קרי. 10 ר. בס״א יש באן סדר. 14 ר. בחללי גבא חסר. 15 ר. ברוב ספרים כי׳ ויהללו. 16 ר. בחללי ושפחות מלא.

9 LORD, and called upon the name of the LORD. And Abram journeyed, going on still toward the south.
10 And there was a famine in the land: and Abram went down into Egypt to sojourn there; for the famine was grievous in the land.
11 And it came to pass, when he was come near to enter into Egypt, that he said unto Sarai his wife, Behold now, I know that thou
12 art a fair woman to look upon: Therefore it shall come to pass, when the Egyptians shall see thee, that they shall say, This is his wife: and they will kill me, but they will save thee
13 alive. Say, I pray thee, thou art my sister: that it may be well with me for thy sake; and my
14 soul shall live because of thee. And it came to pass, that, when Abram was come into
15 Egypt, the Egyptians beheld the woman that she was very fair. The princes also of Pharaoh saw her, and commended her before Pharaoh: and the woman was taken into Pharaoh's
16 house. And he entreated Abram well for her sake: and he had sheep, and oxen, and he asses, and menservants, and maidservants, and she asses,

and camels.

17 וְנְמַלִּים: וַיְנַגַּע יְהוָה אֶת־פַּרְעֹה נְגָעִים גְּדֹלִים וְאֶת־בֵּיתוֹ
18 עַל־דְּבַר שָׂרַי אֵשֶׁת אַבְרָם: וַיִּקְרָא פַרְעֹה לְאַבְרָם
וַיֹּאמֶר מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי לָמָּה לֹא־הִגַּדְתָּ לִּי כִּי אִשְׁתְּךָ
19 הִוא: לָמָּה אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הִוא וָאֶקַּח אֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה
20 וְעַתָּה הִנֵּה אִשְׁתְּךָ קַח וָלֵךְ: וַיְצַו עָלָיו פַּרְעֹה אֲנָשִׁים
יג וַיְשַׁלְּחוּ אֹתוֹ וְאֶת־אִשְׁתּוֹ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ: וַיַּעַל אַבְרָם
מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלוֹט עִמּוֹ הַנֶּגְבָּה:
2 3 וְאַבְרָם כָּבֵד מְאֹד בַּמִּקְנֶה בַּכֶּסֶף וּבַזָּהָב: וַיֵּלֶךְ לְמַסָּעָיו
מִנֶּגֶב וְעַד־בֵּית־אֵל עַד־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־הָיָה שָׁם אָהֳלֹה
4 בַּתְּחִלָּה בֵּין בֵּית־אֵל וּבֵין הָעָי: אֶל־מְקוֹם הַמִּזְבֵּחַ
אֲשֶׁר־עָשָׂה שָׁם בְּרִאשֹׁנָה וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם בְּשֵׁם יְהוָה:
5 וְגַם־לְלוֹט הַהֹלֵךְ אֶת־אַבְרָם הָיָה צֹאן־וּבָקָר וְאֹהָלִים:
6 וְלֹא־נָשָׂא אֹתָם הָאָרֶץ לָשֶׁבֶת יַחְדָּו כִּי־הָיָה רְכוּשָׁם רָב
7 וְלֹא יָכְלוּ לָשֶׁבֶת יַחְדָּו: וַיְהִי־רִיב בֵּין רֹעֵי מִקְנֵה־אַבְרָם
וּבֵין רֹעֵי מִקְנֵה־לוֹט וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי אָז יֹשֵׁב בָּאָרֶץ:
8 וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־לוֹט אַל־נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ
9 וּבֵין רֹעַי וּבֵין רֹעֶיךָ כִּי־אֲנָשִׁים אַחִים אֲנָחְנוּ: הֲלֹא כָל
הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ הִפָּרֶד נָא מֵעָלָי אִם־הַשְּׂמֹאל וְאִימְנָה
10 וְאִם־הַיָּמִין וְאַשְׂמְאִילָה: וַיִּשָּׂא־לוֹט אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־
כָּל־כִּכַּר הַיַּרְדֵּן כִּי כֻלָּהּ מַשְׁקֶה לִפְנֵי ו שַׁחֵת יְהוָה
אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה כְּגַן־יְהוָה כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בֹּאֲכָה
11 צֹעַר: וַיִּבְחַר־לוֹ לוֹט אֶת כָּל־כִּכַּר הַיַּרְדֵּן וַיִּסַּע לוֹט
12 מִקֶּדֶם וַיִּפָּרְדוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו: אַבְרָם יָשַׁב בְּאֶרֶץ
13 כְּנָעַן וְלוֹט יָשַׁב בְּעָרֵי הַכִּכָּר וַיֶּאֱהַל עַד־סְדֹם: וְאַנְשֵׁי
14 סְדֹם רָעִים וְחַטָּאִים לַיהוָה מְאֹד: וַיהוָה אָמַר אֶל־אַבְרָם
אַחֲרֵי הִפָּרֶד־לוֹט מֵעִמּוֹ שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מִן־הַמָּקוֹם
אשר־

יג v. 20 וישלחו בלא נציא. יב, 3 v. אחלו ק'. 9 v. לסרנחאי ביתאל חרא מלה כת' וק'. 9 v. כהללי הימן חסר. 12 v. נ"א ב"א ויאהל, ב"נ ויאהל.

13 And Abram went up out of Egypt, he, and his wife, and all that he had, and Lot with him, into the south.
2 And Abram was very rich in cattle, in silver, and in gold.
3 And he went on his journeys from the south even to Beth-el, unto the place where his tent had been at the beginning, between Beth-el and Hai;
4 Unto the place of the altar, which he had made there at the first: and there Abram called on the name of the LORD.
5 And Lot also, which went with Abram, had flocks, and herds, and tents.
6 And the land was not able to bear them, that they might dwell together: for their substance was great, so that they could not dwell together.
7 And there was a strife between the herdmen of Abram's cattle and the herdmen of Lot's cattle: and the Canaanite and the Perizzite dwelled then in the land.
8 And Abram said unto Lot, Let there be no strife, I pray thee, between me and thee, and between
9 my herdmen and thy herdmen; for we be brethren. Is not the whole land before thee? separate thyself, I pray thee, from me: if thou wilt take the left hand, then I will go to the right; or
10 if thou depart to the right hand, then I will go to the left. And Lot lifted up his eyes, and beheld all the plain of Jordan, that it was well watered every where, before the LORD destroyed Sodom and Gomorrah, even as the garden of the LORD, like the land of Egypt, as thou
11 comest unto Zoar. Then Lot chose him all the plain of Jordan; and Lot journeyed east: and
12 they separated themselves the one from the other. Abram dwelled in the land of Canaan,
13 and Lot dwelled in the cities of the plain, and pitched his tent toward Sodom. But the men
14 of Sodom were wicked and sinners before the LORD exceedingly. And the LORD said unto Abram, after that Lot was separated from him, Lift up now thine eyes, and look from the place

where thou art northward, and southward, and eastward, and westward:

15 For all the land which thou seest, to thee will I give it, and to thy seed for ever.

16 And I will make thy seed as the dust of the earth: so that if a man can number the dust of the earth, then shall thy seed also be numbered.

17 Arise, walk through the land in the length of it and in the breadth of it; for I will give it unto thee.

18 Then Abram removed his tent, and came and dwelt in the plain of Mamre, which is in Hebron, and built there an altar unto the LORD.

14 And it came to pass in the days of Amraphel king of Shinar, Arioch king of Ellasar, Chedorlaomer king of Elam, and Tidal king of nations;

2 That these made war with Bera king of Sodom, and with Birsha king of Gomorrah, Shinab king of Admah, and Shemeber king of Zeboiim, and the king of Bela, which is Zoar.

3 All these were joined together in the vale of Siddim, which is the salt sea.

4 Twelve years they served Chedorlaomer, and in the thirteenth year they rebelled.

5 And in the fourteenth year came Chedorlaomer, and the kings that were with him, and smote the Rephaims in Ashteroth Karnaim, and the Zuzims in Ham, and the Emims in Shaveh Kiriathaim,

6 And the Horites in their mount Seir, unto El-paran, which is by the wilderness.

7 And they returned, and came to Enmishpat, which is Kadesh, and smote all the country of the Amalekites, and also the Amorites, that dwelt in Hazezon-tamar.

8 And there went out the king of Sodom, and the king of Gomorrah, and the king of Admah, and the king of Zeboiim, and the king of Bela (the same is Zoar;) and they joined battle with them in the vale of Siddim;

9 With Chedorlaomer the king of Elam, and with Tidal king of nations, and Amraphel king of Shinar, and Arioch king of Ellasar; four kings with five.

10 And the vale of Siddim was full of slimepits;

15 אֲשֶׁר־אַתָּה שָׁם צָפֹנָה וָנֶגְבָּה וָקֶדְמָה וָיָמָּה: כִּי אֶת־
כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֲךָ עַד־
16 עוֹלָם: וְשַׂמְתִּי אֶת־זַרְעֲךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִם־יוּכַל
17 אִישׁ לִמְנוֹת אֶת־עֲפַר הָאָרֶץ גַּם זַרְעֲךָ יִמָּנֶה: קוּם
18 הִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ לְאָרְכָּהּ וּלְרָחְבָּהּ כִּי לְךָ אֶתְּנֶנָּה: וַיְאֹהֶל
אַבְרָם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא אֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן וַיִּבֶן־שָׁם
מִזְבֵּחַ לַיהוָה:

יד וַיְהִי בִּימֵי אַמְרָפֶל מֶלֶךְ־שִׁנְעָר אַרְיוֹךְ מֶלֶךְ אֶלָסָר ס
2 כְּדָרְלָעֹמֶר מֶלֶךְ עֵילָם וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם: עָשׂוּ מִלְחָמָה
אֶת־בֶּרַע מֶלֶךְ סְדֹם וְאֶת־בִּרְשַׁע מֶלֶךְ עֲמֹרָה שִׁנְאָב
מֶלֶךְ אַדְמָה וְשֶׁמְאֶבֶר מֶלֶךְ צְבֹיִים וּמֶלֶךְ בֶּלַע הִיא־צֹעַר:
3 כָּל־אֵלֶּה חָבְרוּ אֶל־עֵמֶק הַשִּׂדִּים הִוא יָם הַמֶּלַח:
4 שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה עָבְדוּ אֶת־כְּדָרְלָעֹמֶר וּשְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה
5 שָׁנָה מָרָדוּ: וּבְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּא כְדָרְלָעֹמֶר
וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־רְפָאִים בְּעַשְׁתְּרֹת קַרְנַיִם
6 וְאֶת־הַזּוּזִים בְּהָם וְאֶת הָאֵימִים בְּשָׁוֵה קִרְיָתָיִם: וְאֶת־
הַחֹרִי בְּהַרְרָם שֵׂעִיר עַד אֵיל פָּארָן אֲשֶׁר עַל־הַמִּדְבָּר:
7 וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־עֵין מִשְׁפָּט הִוא קָדֵשׁ וַיַּכּוּ אֶת־כָּל־
שְׂדֵה הָעֲמָלֵקִי וְגַם אֶת־הָאֱמֹרִי הַיֹּשֵׁב בְּחַצְצֹן תָּמָר:
8 וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סְדֹם וּמֶלֶךְ עֲמֹרָה וּמֶלֶךְ אַדְמָה וּמֶלֶךְ צְבֹיִים
וּמֶלֶךְ בֶּלַע הִוא־צֹעַר וַיַּעַרְכוּ אִתָּם מִלְחָמָה בְּעֵמֶק
9 הַשִּׂדִּים: אֶת כְּדָרְלָעֹמֶר מֶלֶךְ עֵילָם וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם
וְאַמְרָפֶל מֶלֶךְ שִׁנְעָר וְאַרְיוֹךְ מֶלֶךְ אֶלָסָר אַרְבָּעָה מְלָכִים
10 אֶת־הַחֲמִשָּׁה: וְעֵמֶק הַשִּׂדִּים בְּאֵרֹת ׀ בְּאֵרֹת חֵמָר וַיָּנֻסוּ
מלך

---

v. 15 כן ב"א וכחו"כ ספרים כ"י, ב"נ אֶת־. יד. 1 v. ס"א וְאַרְיוֹךְ וכן ח"ש. ת"ע וח"ס.
1 v. למרנחאי נְדָרְלַעֲמָר חדא מלה כת' וק'. 2 v. ס"א שִׁנְאב שמאל ובלא פסק.
3 v. צְבוֹיִם כת' צְבוּעִים ק'. 4, 5 vv. למרנחאי נְדָרְלַעֲמָר חדא מלה כת' וק'. 6 v. בת"י, ת"ע וח"ס בָּהָם. 6 v. ס"א בחורים ונכסר עליה ליח ריש ורש ביריחו לבר חפוי.
8 v. צְבוֹיִם כת' צְבוּעִים ק'. 9 v. למרנחאי נְדָרְלַעֲמָר חדא מלה כת' וק'. 10 v. ס"א בארת | כארת פסק.

and the kings of Sodom and Gomorrah fled, and fell there; and they that remained fled to the mountain.

11 And they took all the goods of Sodom and Gomorrah, and all their victuals, and went their way.

12 And they took Lot, Abram's brother's son, who dwelt in Sodom, and his goods, and departed.

13 And there came one that had escaped, and told Abram the Hebrew; for he dwelt in the plain of Mamre the Amorite, brother of Eshcol, and brother of Aner: and these were confederate with Abram.

14 And when Abram heard that his brother was taken captive, he armed his trained servants, born in his own house, three hundred and eighteen, and pursued them unto Dan.

15 And he divided himself against them, he and his servants, by night, and smote them, and pursued them unto Hobah, which is on the left hand of Damascus.

16 And he brought back all the goods, and also brought again his brother Lot, and his goods, and the women also, and the people.

17 And the king of Sodom went out to meet him after his return from the slaughter of Chedorlaomer, and of the kings that were with him, at the valley of Shaveh, which is the king's dale.

18 And Melchizedek king of Salem brought forth bread and wine: and he was the priest of the most high God.

19 And he blessed him, and

20 said, Blessed be Abram of the most high God, possessor of heaven and earth: And blessed be the most high God, which hath delivered thine enemies into thy hand. And he gave him

21 tithes of all. And the king of Sodom said unto Abram, Give me the persons, and take the

22 goods to thyself. And Abram said to the king of Sodom, I have lift up mine hand unto the

23 LORD, the most high God, the possessor of heaven and earth, That I will not take from a thread even to a shoelatchet, and that I will not take any thing that is thine, lest thou shouldest

24 say, I have made Abram rich: Save only that which the young men have eaten, and the portion of the men which went with me, Aner, Eshcol, and Mamre; let them take their portion.

מֶלֶךְ־סְדֹם וַעֲמֹרָה וַיִּפְּלוּ־שָׁמָּה וְהַנִּשְׁאָרִים הָרָה נָסוּ׃
11 וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־רְכֻשׁ סְדֹם וַעֲמֹרָה וְאֶת־כָּל־אָכְלָם וַיֵּלֵכוּ׃
12 וַיִּקְחוּ אֶת־לוֹט וְאֶת־רְכֻשׁוֹ בֶּן־אֲחִי אַבְרָם וַיֵּלֵכוּ וְהוּא
13 יֹשֵׁב בִּסְדֹם׃ וַיָּבֹא הַפָּלִיט וַיַּגֶּד לְאַבְרָם הָעִבְרִי וְהוּא
שֹׁכֵן בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא הָאֱמֹרִי אֲחִי אֶשְׁכֹּל וַאֲחִי עָנֵר וְהֵם
14 בַּעֲלֵי בְרִית־אַבְרָם׃ וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו וַיָּרֶק
אֶת־חֲנִיכָיו יְלִידֵי בֵיתוֹ שְׁמֹנָה עָשָׂר וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיִּרְדֹּף
15 עַד־דָּן׃ וַיֶּחָלֶק עֲלֵיהֶם ׀ לַיְלָה הוּא וַעֲבָדָיו וַיַּכֵּם וַיִּרְדְּפֵם
16 עַד־חוֹבָה אֲשֶׁר ׀ מִשְּׂמֹאל לְדַמָּשֶׂק׃ וַיָּשֶׁב אֶת כָּל
הָרְכֻשׁ וְגַם אֶת־לוֹט אָחִיו וּרְכֻשׁוֹ הֵשִׁיב וְגַם אֶת־הַנָּשִׁים
17 וְאֶת־הָעָם׃ וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סְדֹם לִקְרָאתוֹ אַחֲרֵי שׁוּבוֹ
מֵהַכּוֹת אֶת־כְּדָרְלָעֹמֶר וְאֶת־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶל
18 עֵמֶק שָׁוֵה הוּא עֵמֶק הַמֶּלֶךְ׃ וּמַלְכִּי־צֶדֶק מֶלֶךְ שָׁלֵם
19 הוֹצִיא לֶחֶם וְיַיִן וְהוּא כֹהֵן לְאֵל עֶלְיוֹן׃ וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמַר
20 בָּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ וּבָרוּךְ
אֵל עֶלְיוֹן אֲשֶׁר־מָגַן צָרֶיךָ בְּיָדֶךָ וַיִּתֶּן־לוֹ מַעֲשֵׂר מִכֹּל׃
21 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־סְדֹם אֶל־אַבְרָם תֶּן־לִי הַנֶּפֶשׁ וְהָרְכֻשׁ
22 קַח־לָךְ׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־מֶלֶךְ סְדֹם הֲרִמֹתִי יָדִי
23 אֶל־יְהוָה אֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ אִם־מִחוּט וְעַד
שְׂרוֹךְ־נַעַל וְאִם־אֶקַּח מִכָּל־אֲשֶׁר־לָךְ וְלֹא תֹאמַר אֲנִי
24 הֶעֱשַׁרְתִּי אֶת־אַבְרָם׃ בִּלְעָדַי רַק אֲשֶׁר אָכְלוּ הַנְּעָרִים
וְחֵלֶק הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָלְכוּ אִתִּי עָנֵר אֶשְׁכֹּל וּמַמְרֵא
טו הֵם יִקְחוּ חֶלְקָם׃ אַחַר ׀ הַדְּבָרִים ס
האלה

---

10 ו. נ״א וּסְלָךְ עֲמֻרָה וכן ח״ש. ת״ע וח״ס. 11 ו. כן בחללי, ירושלמי וכו״ש סלא.
15 ו. כן ברוב ספרים כ״י ובנוסחאות הרפוס. במקצת ספרים אשר מִשְּׂמֹאל. 16 ו. כן
בחללי, ירושלמי הֲרוּטש״ סלא. 17 ו. לטרחאי וְדִרְלָעֹמֶר חדא סלת כת׳ וק׳. 17 ו. כן
בחללי, ס״א וְחֵפְלָטִים. 19 ו. ס״א לְקֵנָה. 21 ו. ס״א קַח־. נ״א קָח. 23 ו. ס״א לְבַד
24 ו. כן ברוב ספרים כ״י, נ״א ועד־שרוך.

15 After these things

הָאֱלֹהִ֔ים הָיָ֥ה דְבַר־יְהוָ֖ה אֶל־אַבְרָ֑ם בַּמַּחֲזֶ֣ה לֵאמֹ֔ר אַל־
תִּירָ֥א אַבְרָ֖ם אָנֹכִ֣י מָגֵ֣ן לָ֑ךְ שְׂכָרְךָ֖ הַרְבֵּ֥ה מְאֹֽד׃ וַיֹּ֣אמֶר
אַבְרָ֗ם אֲדֹנָ֤י יֱהוִה֙ מַה־תִּתֶּן־לִ֔י וְאָנֹכִ֖י הוֹלֵ֣ךְ עֲרִירִ֑י וּבֶן
מֶ֣שֶׁק בֵּיתִ֔י הוּא֙ דַּמֶּ֣שֶׂק אֱלִיעֶֽזֶר׃ וַיֹּ֣אמֶר אַבְרָ֔ם הֵ֥ן לִ֖י
לֹ֣א נָתַ֑תָּה וְהִנֵּ֥ה בֶן־בֵּיתִ֖י יוֹרֵ֥שׁ אֹתִֽי׃ וְהִנֵּ֣ה דְבַר־
יְהוָ֣ה אֵלָ֗יו לֵאמֹר֙ לֹ֣א יִירָשְׁךָ֔ זֶ֖ה כִּי־אִ֣ם אֲשֶׁ֣ר יֵצֵ֔א
מִמֵּעֶ֖יךָ הוּא֙ יִירָֽשֶׁךָ׃ וַיּוֹצֵ֥א אֹת֖וֹ הַח֑וּצָה וַיֹּ֗אמֶר הַבֶּט־נָ֤א
הַשָּׁמַ֙יְמָה֙ וּסְפֹ֣ר הַכּוֹכָבִ֔ים אִם־תּוּכַ֖ל לִסְפֹּ֣ר אֹתָ֑ם וַיֹּ֣אמֶר
ל֔וֹ כֹּ֥ה יִהְיֶ֖ה זַרְעֶֽךָ׃ וְהֶאֱמִ֥ן בַּיהוָ֖ה וַיַּחְשְׁבֶ֥הָ לּ֖וֹ צְדָקָֽה׃
וַיֹּ֣אמֶר אֵלָ֗יו אֲנִ֤י יְהוָה֙ אֲשֶׁ֣ר הוֹצֵאתִ֔יךָ מֵא֖וּר כַּשְׂדִּ֑ים
לָתֶ֥ת לְךָ֛ אֶת־הָאָ֥רֶץ הַזֹּ֖את לְרִשְׁתָּֽהּ׃ וַיֹּ֕אמֶר אֲדֹנָ֥י יֱהוִ֖ה
בְּמָ֣ה אֵדַ֑ע כִּ֥י אִרְשֶׁנָּֽהּ׃ וַיֹּ֣אמֶר אֵלָ֗יו קְחָה־לִ֤י עֶגְלָה֙
מְשֻׁלֶּ֣שֶׁת וְעֵז֙ מְשֻׁלֶּ֣שֶׁת וְאַ֔יִל מְשֻׁלָּ֖שׁ וְתֹ֣ר וְגוֹזָֽל׃ וַיִּקַּ֤ח לוֹ֙
אֶת־כָּל־אֵ֔לֶּה וַיְבַתֵּ֥ר אֹתָ֖ם בַּתָּ֑וֶךְ וַיִּתֵּ֣ן אִישׁ־בִּתְרוֹ
לִקְרַאת֣ רֵעֵ֔הוּ וְאֶת־הַצִּפֹּ֖ר לֹ֥א בָתָֽר׃ וַיֵּ֤רֶד הָעַיִט֙ עַל־
הַפְּגָרִ֔ים וַיָּשֵׁ֥ב אֹתָ֖ם אַבְרָֽם׃ וַיְהִ֣י הַשֶּׁ֗מֶשׁ לָבוֹא֙ וְתַרְדֵּמָ֣ה
נָפְלָ֣ה עַל־אַבְרָ֔ם וְהִנֵּ֥ה אֵימָ֛ה חֲשֵׁכָ֥ה גְדֹלָ֖ה נֹפֶ֥לֶת עָלָֽיו׃
וַיֹּ֤אמֶר לְאַבְרָם֙ יָדֹ֣עַ תֵּדַ֔ע כִּי־גֵ֥ר ׀ יִהְיֶ֛ה זַרְעֲךָ֖ בְּאֶ֣רֶץ לֹ֑א
לָהֶ֗ם וַעֲבָד֣וּם וְעִנּ֔וּ אֹתָ֖ם אַרְבַּ֥ע מֵא֖וֹת שָׁנָֽה׃ וְגַם֙ אֶת־
הַגּ֣וֹי אֲשֶׁר־יַעֲבֹ֔דוּ דָּ֖ן אָנֹ֑כִי וְאַחֲרֵי־כֵ֗ן יֵצְא֛וּ בִּרְכֻ֥שׁ גָּד֖וֹל׃
וְאַתָּ֥ה תָּבוֹא֙ אֶל־אֲבֹתֶ֔יךָ בְּשָׁל֖וֹם תִּקָּבֵ֑ר בְּשֵׂיבָ֖ה טוֹבָֽה׃
וְד֣וֹר רְבִיעִ֔י יָשׁ֖וּבוּ הֵ֑נָּה כִּי־לֹא־שָׁלֵ֥ם עֲוֹ֛ן הָאֱמֹרִ֖י עַד־
הֵֽנָּה׃ וַיְהִ֣י הַשֶּׁ֗מֶשׁ בָּאָה֙ וַעֲלָטָ֣ה הָיָ֔ה וְהִנֵּ֥ה תַנּ֖וּר עָשָׁ֑ן
וְלַפִּ֣יד אֵ֔שׁ אֲשֶׁ֥ר עָבַ֖ר בֵּ֥ין הַגְּזָרִ֖ים הָאֵֽלֶּה׃ בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא
כָּרַ֥ת יְהוָ֖ה אֶת־אַבְרָ֑ם בְּרִ֣ית לֵאמֹ֔ר לְזַרְעֲךָ֖ נָתַ֣תִּי אֶת־
הָאָ֥רֶץ

---

4 v. בתוכש יריתו חסר יוד. 5 v. ס"א כה יהיה. 6 v. בהללי והאמין סלא. 6 v. ס"א ויחשבה בלא נעויא. 13 v. כן בהללי, ירושלמי אוחם סלא. 16 v. במקצת ספרים כ"י כי לא שלם. 17 v. ברוב ספרים כ"י כין הגזרים.

the word of the LORD came unto Abram in a vision, saying, Fear not, Abram: I am thy shield, and thy exceeding great reward.

2 And Abram said, Lord GOD, what wilt thou give me, seeing I go childless, and the steward of my house is this Eliezer of Damascus?

3 And Abram said, Behold, to me thou hast given no seed: and, lo, one born in my house is mine heir.

4 And, behold, the word of the LORD came unto him, saying, This shall not be thine heir; but he that shall come forth out of thine own bowels shall be thine heir.

5 And he brought him forth abroad, and said, Look now toward heaven, and tell the stars, if thou be able to number them: and he said unto him, So shall thy seed be.

6 And he believed in the LORD; and he counted it to him for righteousness.

7 And he said unto him, I am the LORD that brought thee out of Ur of the Chaldees, to give thee this land to inherit it.

8 And he said, Lord GOD, whereby shall I know that I shall inherit it?

9 And he said unto him, Take me an heifer of three years old, and a she goat of three years old, and a ram of three years old, and a turtledove, and a young pigeon.

10 And he took unto him all these, and divided them in the midst, and laid each piece one against another: but the birds divided he not.

11 And when the fowls came down upon the carcases, Abram drove them away.

12 And when the sun was going down, a deep sleep fell upon Abram; and, lo, an horror of great darkness fell upon him.

13 And he said unto Abram, Know of a surety that thy seed shall be a stranger in a land that is not theirs, and shall serve them; and they shall afflict them four hundred years;

14 And also that nation, whom they shall serve, will I judge: and afterward shall they come out with great substance.

15, 16 And thou shalt go to thy fathers in peace; thou shalt be buried in a good old age. But in the fourth generation they shall come hither again: for the iniquity of the Amorites is not yet full.

17 And it came to pass, that, when the sun went down, and it was dark, behold a smoking furnace, and a burning lamp that passed between those pieces.

18 In the same day the LORD made a covenant with Abram, saying, Unto thy seed have I given

this land, from the river of Egypt unto the great river, the river Euphrates:

19 The Kenites, and the Kenizzites, and the Kadmonites,

20 And the Hittites, and the Perizzites, and the Rephaims,

21 And the Amorites, and the Canaanites, and the Girgashites, and the Jebusites.

16 Now Sarai Abram's wife bare him no children: and she had an handmaid, an Egyptian, whose name was Hagar.

2 And Sarai said unto Abram, Behold now, the LORD hath restrained me from bearing: I pray thee, go in unto my maid; it may be that I may obtain children by her. And Abram hearkened to the voice of Sarai.

3 And Sarai Abram's wife took Hagar her maid the Egyptian, after Abram had dwelt ten years in the land of Canaan, and gave her to her husband Abram to be his wife.

4 And he went in unto Hagar, and she conceived: and when she saw that she had conceived, her mistress was despised in her eyes.

5 And Sarai said unto Abram, My wrong be upon thee: I have given my maid into thy bosom; and when she saw that she had conceived, I was despised in her eyes: the LORD judge between me and thee.

6 But Abram said unto Sarai, Behold, thy maid is in thy hand; do to her as it pleaseth

7 thee. And when Sarai dealt hardly with her, she fled from her face. And the angel of the LORD found her by a fountain of water in the wilderness, by the fountain in the way to Shur.

8 And he said, Hagar, Sarai's maid, whence camest thou? and whither wilt thou go? And she

9 said, I flee from the face of my mistress Sarai. And the angel of the LORD said unto her,

10 Return to thy mistress, and submit thyself under her hands. And the angel of the LORD said unto her, I will multiply thy seed exceedingly, that it shall not be numbered for multi-

11 tude. And the angel of the LORD said unto her, Behold, thou art with child, and shalt bear

12 a son, and shalt call his name Ishmael; because the LORD hath heard thy affliction. And he will be a wild man; his hand will be against every man, and every man's hand against him;

13 and he shall dwell in the presence of all his brethren. And she called the name of the LORD that spake unto her, Thou God seest me: for she said, Have I also here looked after

14 him that seeth me? Wherefore

הָאָרֶץ הַזֹּאת מִנְּהַר מִצְרַיִם עַד־הַנָּהָר הַגָּדֹל נְהַר־פְּרָת׃
19 אֶת־הַקֵּינִי וְאֶת־הַקְּנִזִּי וְאֶת הַקַּדְמֹנִי׃ וְאֶת־הַחִתִּי וְאֶת־
20 הַפְּרִזִּי וְאֶת־הָרְפָאִים׃ וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־
21 הַגִּרְגָּשִׁי וְאֶת־הַיְבוּסִי׃ ס וְשָׂרַי אֵשֶׁת
מז אַבְרָם לֹא יָלְדָה לוֹ וְלָהּ שִׁפְחָה מִצְרִית וּשְׁמָהּ הָגָר׃
2 וַתֹּאמֶר שָׂרַי אֶל־אַבְרָם הִנֵּה־נָא עֲצָרַנִי יְהוָה מִלֶּדֶת
בֹּאנָא אֶל־שִׁפְחָתִי אוּלַי °אִבָּנֶה מִמֶּנָּה וַיִּשְׁמַע אַבְרָם
3 לְקוֹל שָׂרָי׃ וַתִּקַּח שָׂרַי ו אֵשֶׁת °אַבְרָם אֶת־הָגָר הַמִּצְרִית
שִׁפְחָתָהּ מִקֵּץ עֶשֶׂר שָׁנִים לְשֶׁבֶת אַבְרָם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
4 וַתִּתֵּן אֹתָהּ לְאַבְרָם אִישָׁהּ לוֹ לְאִשָּׁה׃ וַיָּבֹא אֶל־הָגָר
5 וַתַּהַר וַתֵּרֶא כִּי הָרָתָה וַתֵּקַל גְּבִרְתָּהּ בְּעֵינֶיהָ׃ וַתֹּאמֶר
שָׂרַי אֶל־אַבְרָם חֲמָסִי עָלֶיךָ אָנֹכִי נָתַתִּי שִׁפְחָתִי בְּחֵיקֶךָ
וַתֵּרֶא כִּי הָרָתָה וָאֵקַל בְּעֵינֶיהָ יִשְׁפֹּט יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ׃
6 וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־שָׂרַי הִנֵּה שִׁפְחָתֵךְ בְּיָדֵךְ עֲשִׂי־לָהּ
7 הַטּוֹב בְּעֵינָיִךְ וַתְּעַנֶּהָ שָׂרַי וַתִּבְרַח מִפָּנֶיהָ׃ וַיִּמְצָאָהּ
מַלְאַךְ יְהוָה עַל־עֵין הַמַּיִם בַּמִּדְבָּר עַל־הָעַיִן בְּדֶרֶךְ
8 שׁוּר׃ וַיֹּאמַר הָגָר שִׁפְחַת שָׂרַי אֵי־מִזֶּה בָאת וְאָנָה תֵלֵכִי
9 וַתֹּאמֶר מִפְּנֵי שָׂרַי גְּבִרְתִּי אָנֹכִי בֹרַחַת׃ וַיֹּאמֶר לָהּ
מַלְאַךְ יְהוָה שׁוּבִי אֶל־גְּבִרְתֵּךְ וְהִתְעַנִּי תַּחַת יָדֶיהָ׃
10 וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאַךְ יְהוָה הַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֵךְ וְלֹא
11 יִסָּפֵר מֵרֹב׃ וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאַךְ יְהוָה הִנָּךְ הָרָה וְיֹלַדְתְּ
בֵּן וְקָרָאת שְׁמוֹ יִשְׁמָעֵאל כִּי־שָׁמַע יְהוָה אֶל־עָנְיֵךְ׃
12 וְהוּא יִהְיֶה פֶּרֶא אָדָם יָדוֹ בַכֹּל וְיַד כֹּל בּוֹ וְעַל־פְּנֵי
13 כָל־אֶחָיו יִשְׁכֹּן׃ וַתִּקְרָא שֵׁם־יְהוָה הַדֹּבֵר אֵלֶיהָ אַתָּה
14 אֵל רֳאִי כִּי אָמְרָה הֲגַם הֲלֹם רָאִיתִי אַחֲרֵי רֹאִי׃ עַל־כֵּן
קרא

---

2 v. ס״א אולי אבנה. 3 v. כן ברוב ספרים כ״י ובנוסחאות הדפוס. ס״א אֶשֶׁת־אַבְרָם.
5 v. ס״א אֲנִי. 5 v. נקוד על יהד בתורא. 6 v. ס״א נָסוֹב. וכן ת״א.

קָרָא לִבְאֵר בְּאֵר לַחַי רֹאִי הִנֵּה בֵּין־קָדֵשׁ וּבֵין בָּרֶד׃
15 וְהָגָר יָלְדָה לְאַבְרָם בֵּן וַיִּקְרָא אַבְרָם שֵׁם־בְּנוֹ אֲשֶׁר
16 יָלְדָה הָגָר יִשְׁמָעֵאל׃ וְאַבְרָם בֶּן־שְׁמֹנִים שָׁנָה וְשֵׁשׁ
שָׁנִים בְּלֶדֶת־הָגָר אֶת־יִשְׁמָעֵאל לְאַבְרָם׃

יז יְהִי אַבְרָם בֶּן־תִּשְׁעִים שָׁנָה וְתֵשַׁע שָׁנִים
וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי־אֵל שַׁדָּי הִתְהַלֵּךְ
2 לְפָנַי וֶהְיֵה תָמִים׃ וְאֶתְּנָה בְרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ וְאַרְבֶּה
3 אוֹתְךָ בִּמְאֹד מְאֹד׃ וַיִּפֹּל אַבְרָם עַל־פָּנָיו וַיְדַבֵּר אִתּוֹ
4 אֱלֹהִים לֵאמֹר׃ אֲנִי הִנֵּה בְרִיתִי אִתָּךְ וְהָיִיתָ לְאַב הֲמוֹן
5 גּוֹיִם׃ וְלֹא־יִקָּרֵא עוֹד אֶת־שִׁמְךָ אַבְרָם וְהָיָה שִׁמְךָ
6 אַבְרָהָם כִּי אַב־הֲמוֹן גּוֹיִם נְתַתִּיךָ׃ וְהִפְרֵתִי אֹתְךָ בִּמְאֹד
7 מְאֹד וּנְתַתִּיךָ לְגוֹיִם וּמְלָכִים מִמְּךָ יֵצֵאוּ׃ וַהֲקִמֹתִי
אֶת־בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם
לִבְרִית עוֹלָם לִהְיוֹת לְךָ לֵאלֹהִים וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ׃
8 וְנָתַתִּי לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֵת ו אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֵת כָּל־
9 אֶרֶץ כְּנַעַן לַאֲחֻזַּת עוֹלָם וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִּשְׁמֹר אַתָּה
10 וְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם׃ זֹאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ
בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ הִמּוֹל לָכֶם כָּל־
11 זָכָר׃ וּנְמַלְתֶּם אֵת בְּשַׂר עָרְלַתְכֶם וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית
12 בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם׃ וּבֶן־שְׁמֹנַת יָמִים יִמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר
לְדֹרֹתֵיכֶם יְלִיד בָּיִת וּמִקְנַת־כֶּסֶף מִכֹּל ׀ בֶּן־נֵכָר אֲשֶׁר
13 לֹא מִזַּרְעֲךָ הוּא׃ הִמּוֹל ו יִמּוֹל יְלִיד בֵּיתְךָ וּמִקְנַת כַּסְפֶּךָ
14 וְהָיְתָה בְרִיתִי בִּבְשַׂרְכֶם לִבְרִית עוֹלָם׃ וְעָרֵל זָכָר אֲשֶׁר
לֹא־יִמּוֹל אֶת־בְּשַׂר עָרְלָתוֹ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא
מֵעַמֶיהָ

---

16 v. ס״א חוֹבוֹם. יז. 1 v. בס״א יש כאן סדר. 1 v. ס״א אֲנִי אֵל. 6 v. ס״א
עַד שֶׁמְּךָ בלא אֶת־ וכן ח״ש. 8 v. נ״א ב״א וְלִזַרְעֲךָ. ב״נ וְלִזַרְעֲךָ בנגיא. 11 v. ס״א
וְהָיְתָה וכן ח״ש ות״א. 13 v. כן בירושלמי.

the well was called Beer-lahai-roi; behold, it is between Kadesh and Bered.

15 And Hagar bare Abram a son: and Abram called his son's name, which Hagar bare, Ishmael.

16 And Abram was fourscore and six years old, when Hagar bare Ishmael to Abram.

17 And when Abram was ninety years old and nine, the LORD appeared to Abram, and said unto him, I am the Almighty God; walk before me, and be thou perfect.

2 And I will make my covenant between me and thee, and will multiply thee exceedingly.

3 And Abram fell on his face: and God talked with him, saying,

4 As for me, behold, my covenant is with thee, and thou shalt be a father of many nations.

5 Neither shall thy name any more be called Abram, but thy name shall be Abraham; for a father of many nations have I made thee.

6 And I will make thee exceeding fruitful, and I will make nations of thee, and kings shall come out of thee.

7 And I will establish my covenant between me and thee and thy seed after thee in their generations for an everlasting covenant, to be a God unto thee, and to thy seed after thee.

8 And I will give unto thee, and to thy seed after thee, the land wherein thou art a stranger, all the land of Canaan, for an everlasting possession; and I will be their God.

9 And God said unto Abraham, Thou shalt keep my covenant therefore, thou, and thy seed after thee in their
10 generations. This is my covenant, which ye shall keep, between me and you and thy seed
11 after thee; Every man child among you shall be circumcised. And ye shall circumcise the
12 flesh of your foreskin; and it shall be a token of the covenant betwixt me and you. And he that is eight days old shall be circumcised among you, every man child in your generations, he that is born in the house, or bought with money of any stranger, which is not of thy seed.
13 He that is born in thy house, and he that is bought with thy money, must needs be circum-
14 cised: and my covenant shall be in your flesh for an everlasting covenant. And the uncircumcised man child whose flesh of his foreskin is not circumcised, that soul shall be cut off

from his people; he hath broken my covenant.

15 And God said unto Abraham, As for Sarai thy wife, thou shalt not call her name Sarai, but Sarah shall her name be.

16 And I will bless her, and give thee a son also of her: yea, I will bless her, and she shall be a mother of nations; kings of people shall be of her.

17 Then Abraham fell upon his face, and laughed, and said in his heart, Shall a child be born unto him that is an hundred years old? and shall Sarah, that is ninety years old, bear?

18 And Abraham said unto God, O that Ishmael might live before thee!

19 And God said, Sarah thy wife shall bear thee a son indeed; and thou shalt call his name Isaac: and I will establish my covenant with him for an everlasting covenant, and with his seed after him.

20 And as for Ishmael, I have heard thee: Behold, I have blessed him, and will make him fruitful, and will multiply him exceedingly; twelve princes shall he beget, and I will make him a great nation.

21 But my covenant will I establish with Isaac, which Sarah shall bear unto thee at this set time in the next year.

22 And he left off talking with him, and God went up from Abraham.

23 And Abraham took Ishmael his son, and all that were born in his house, and all that were bought with his money, every male among the men of Abraham's house; and circumcised the flesh of their

24 foreskin in the selfsame day, as God had said unto him. And Abraham was ninety years old

25 and nine, when he was circumcised in the flesh of his foreskin. And Ishmael his son was

26 thirteen years old, when he was circumcised in the flesh of his foreskin. In the selfsame

27 day was Abraham circumcised, and Ishmael his son. And all the men of his house, born in the house, and bought with money of the stranger, were circumcised with him.

15 מְעַמֶּיהָ אֶת־בְּרִיתִי הֵפָר׃ וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם שָׂרַי אִשְׁתְּךָ לֹא־תִקְרָא אֶת־שְׁמָהּ
16 שָׂרָי כִּי שָׂרָה שְׁמָהּ׃ וּבֵרַכְתִּי אֹתָהּ וְגַם נָתַתִּי מִמֶּנָּה
לְךָ בֵּן וּבֵרַכְתִּיהָ וְהָיְתָה לְגוֹיִם מַלְכֵי עַמִּים מִמֶּנָּה יִהְיוּ׃
17 וַיִּפֹּל אַבְרָהָם עַל־פָּנָיו וַיִּצְחָק וַיֹּאמֶר בִּלְבּוֹ הַלְבֶן מֵאָה־
18 שָׁנָה יִוָּלֵד וְאִם־שָׂרָה הֲבַת־תִּשְׁעִים שָׁנָה תֵּלֵד׃ וַיֹּאמֶר
19 אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים לוּ יִשְׁמָעֵאל יִחְיֶה לְפָנֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים אֲבָל שָׂרָה אִשְׁתְּךָ יֹלֶדֶת לְךָ בֵּן וְקָרָאתָ אֶת־
שְׁמוֹ יִצְחָק וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתּוֹ לִבְרִית עוֹלָם
20 לְזַרְעוֹ אַחֲרָיו׃ וְלִישְׁמָעֵאל שְׁמַעְתִּיךָ הִנֵּה בֵּרַכְתִּי אֹתוֹ
וְהִפְרֵיתִי אֹתוֹ וְהִרְבֵּיתִי אֹתוֹ בִּמְאֹד מְאֹד שְׁנֵים־עָשָׂר
21 נְשִׂיאִם יוֹלִיד וּנְתַתִּיו לְגוֹי גָּדוֹל׃ וְאֶת־בְּרִיתִי אָקִים אֶת־
יִצְחָק אֲשֶׁר תֵּלֶד לְךָ שָׂרָה לַמּוֹעֵד הַזֶּה בַּשָּׁנָה הָאֲחֶרֶת׃
22 וַיְכַל לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם׃ וַיִּקַּח
23 אַבְרָהָם אֶת־יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ וְאֵת כָּל־יְלִידֵי בֵיתוֹ וְאֵת
כָּל־מְקֻנַת כַּסְפּוֹ כָּל־זָכָר בַּאַנְשֵׁי בֵּית אַבְרָהָם וַיָּמָל
אֶת־בְּשַׂר עָרְלָתָם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אִתּוֹ
24 אֱלֹהִים׃ וְאַבְרָהָם בֶּן־תִּשְׁעִים וָתֵשַׁע שָׁנָה בְּהִמֹּלוֹ בְּשַׂר
25 עָרְלָתוֹ׃ וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ בֶּן־שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּהִמֹּלוֹ
26 אֶת בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃ בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אַבְרָהָם
27 וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ׃ וְכָל־אַנְשֵׁי בֵיתוֹ יְלִיד בָּיִת וּמִקְנַת־כֶּסֶף
מֵאֵת בֶּן־נֵכָר נִמְלוּ אִתּוֹ׃

וירא

---

10 v. ס״א אֹתָהּ רביע. 15 v. ס״א וּמַלְכֵי וכן ח״ס, ת״א כ״י, ת״י, ת״ע ות״ס. 17 v. כן בויחהו ס״א הֲלִבֶן. 19 v. ס״א וְלִזַרְעוֹ וכן ח״ס, ת״א, כ״י, ת״ע וה״ר. 20 v. בחללי והפריתי חסר.

ז״ע v. סם הפרשה [xii 1–xvii 27] מְכַנְדְּבִי. וסדריה ד׳ לר״ל [xii 1]. ויהי ביסי [xiv 1] אחר הדברים [xv 1], ושרי אשת אברם [xvi 1]. ומסו מאה ועשרים ושמה. ומלים אלף ושם מאות וחמשים ושמה. ואותיות ששת אלפים ושלש מאות ושלשים ושמה. ופסקות ג׳ חענע יי׳ [xvii 17], ויחלק עליהם [xiv 15] הטול יכול [xvii 13]. ומספר שנותיה ארבעים ועשרים אלף. והלוף א׳ אֶת־כל־הארץ [xiii 15], ב״א חוסף עם כל

18 And the LORD appeared unto him in the plains of Mamre: and he sat in the tent door in the heat of the day;

2 And he lift up his eyes and looked, and, lo, three men stood by him: and when he saw them, he ran to meet them from the tent door, and bowed himself toward the ground,

3 And said, My Lord, if now I have found favour in thy sight, pass not away, I pray thee, from thy servant:

4 Let a little water, I pray you, be fetched, and wash your feet, and rest yourselves under the tree:

5 And I will fetch a morsel of bread, and comfort ye your hearts; after that ye shall pass on: for therefore are ye come to your servant. And they said, So do, as thou hast said.

6 And Abraham hastened into the tent unto Sarah, and said, Make ready quickly three measures of fine meal, knead it, and make cakes upon the hearth.

7 And Abraham ran unto the herd, and fetcht a calf tender and good, and gave it unto a young man; and he hasted to dress it.

8 And he took butter, and milk, and the calf which he had dressed, and set it before them; and he stood by them under the tree, and they did eat.

9 And they said unto him, Where is Sarah thy wife? And he said, Behold, in the tent.

10 And he said, I will certainly return unto thee according to the time of life; and, lo, Sarah thy wife shall have a son. And

11 Sarah heard it in the tent door, which was behind him. Now Abraham and Sarah were old

12 and well stricken in age; and it ceased to be with Sarah after the manner of women. Therefore Sarah laughed within herself, saying, After I am waxed old shall I have pleasure, my

13 lord being old also? And the LORD said unto Abraham, Wherefore did Sarah laugh, saying, Shall I of a surety bear a child, which am old?

14 Is any thing too hard for the LORD? At the time appointed I will return unto thee, according to the time of life, and Sarah shall have a

15 son. Then Sarah denied, saying, I laughed not; for she was afraid. And he said, Nay; but

16 thou didst laugh. And the men rose up from thence, and looked toward Sodom: and Abraham

ס ח וַיֵּרָ֥א אֵלָ֖יו יְהוָ֑ה בְּאֵלֹנֵ֣י מַמְרֵ֔א וְה֥וּא יֹשֵׁ֖ב פֶּ֥תַח־הָאֹ֛הֶל פרש
2 כְּחֹ֥ם הַיּֽוֹם: וַיִּשָּׂ֤א עֵינָיו֙ וַיַּ֔רְא וְהִנֵּ֥ה שְׁלֹשָׁ֖ה אֲנָשִׁ֣ים נִצָּבִ֑ים
עָלָ֔יו וַיַּ֕רְא וַיָּ֥רָץ לִקְרָאתָ֖ם מִפֶּ֣תַח הָאֹ֑הֶל וַיִּשְׁתַּ֖חוּ אָ֥רְצָה:
3 וַיֹּאמַ֕ר אֲדֹנָ֖י אִם־נָ֣א מָצָ֣אתִי חֵ֔ן בְּעֵינֶ֖יךָ אַל־נָ֣א תַעֲבֹ֑ר
4 מֵעַ֖ל עַבְדֶּֽךָ: יֻקַּח־נָ֣א מְעַט־מַ֔יִם וְרַחֲצ֖וּ רַגְלֵיכֶ֑ם וְהִשָּׁעֲנ֖וּ
5 תַּ֥חַת הָעֵֽץ: וְאֶקְחָ֣ה פַת־לֶ֔חֶם וְסַעֲד֖וּ לִבְּכֶ֑ם אַחַ֣ר
תַּעֲבֹ֔רוּ כִּֽי־עַל־כֵּ֥ן עֲבַרְתֶּ֖ם עַל־עַבְדְּכֶ֑ם וַיֹּאמְר֣וּ כֵ֔ן
6 תַּעֲשֶׂ֖ה כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבַּֽרְתָּ: וַיְמַהֵ֣ר אַבְרָהָ֗ם הָאֹ֙הֱלָה֙ אֶל־
שָׂרָ֔ה וַיֹּ֕אמֶר מַהֲרִ֖י שְׁלֹ֣שׁ סְאִ֑ים קֶ֚מַח סֹלֶ֣ת לוּשִׁ֔י וַעֲשִׂ֖י
7 עֻגֽוֹת: וְאֶל־הַבָּקָ֣ר רָ֔ץ אַבְרָהָ֖ם וַיִּקַּ֣ח בֶּן־בָּקָ֑ר רַ֥ךְ וְטוֹב֙
8 וַיִּתֵּ֣ן אֶל־הַנַּ֔עַר וַיְמַהֵ֖ר לַעֲשׂ֥וֹת אֹתֽוֹ: וַיִּקַּ֤ח חֶמְאָה֙ וְחָלָ֔ב
וּבֶן־הַבָּקָ֖ר אֲשֶׁ֣ר עָשָׂ֑ה וַיִּתֵּ֣ן לִפְנֵיהֶ֔ם וְה֥וּא עֹמֵ֛ד עֲלֵיהֶ֖ם
9 תַּ֥חַת הָעֵ֖ץ וַיֹּאכֵֽלוּ: וַיֹּאמְר֣וּ אֵלָ֔יו אַיֵּ֖ה שָׂרָ֣ה אִשְׁתֶּ֑ךָ
10 וַיֹּ֖אמֶר הִנֵּ֥ה בָאֹֽהֶל: וַיֹּאמֶר֮ שׁ֣וֹב אָשׁ֣וּב אֵלֶ֔יךָ כָּעֵ֖ת
חַיָּ֑ה וְהִנֵּה־בֵ֣ן לְשָׂרָ֣ה אִשְׁתֶּ֔ךָ וְשָׂרָ֖ה שֹׁמַ֥עַת פֶּ֛תַח הָאֹ֖הֶל
11 וְה֥וּא אַחֲרָֽיו: וְאַבְרָהָ֣ם וְשָׂרָ֔ה זְקֵנִ֖ים בָּאִ֣ים בַּיָּמִ֑ים חָדַ֕ל
12 לִֽהְיוֹת֙ לְשָׂרָ֔ה אֹ֖רַח כַּנָּשִֽׁים: וַתִּצְחַ֤ק שָׂרָה֙ בְּקִרְבָּ֔הּ
13 לֵאמֹ֕ר אַחֲרֵ֥י בְלֹתִ֖י הָיְתָה־לִּ֣י עֶדְנָ֑ה וַאדֹנִ֖י זָקֵֽן: וַיֹּ֥אמֶר
יְהוָ֖ה אֶל־אַבְרָהָ֑ם לָמָּה֙ זֶ֣ה צָחֲקָ֣ה שָׂרָ֔ה לֵאמֹ֕ר הַאַ֥ף
14 אָמְנָ֖ם אֵלֵ֣ד וַאֲנִ֔י זָקַ֖נְתִּי: הֲיִפָּלֵ֥א מֵיְהוָ֖ה דָּבָ֑ר לַמּוֹעֵד֙
15 אָשׁ֣וּב אֵלֶ֔יךָ כָּעֵ֖ת חַיָּ֑ה וּלְשָׂרָ֖ה בֵּֽן: וַתְּכַחֵ֣שׁ שָׂרָ֔ה ׀
לֵאמֹ֖ר לֹ֣א צָחַ֑קְתִּי כִּ֣י ׀ יָרֵ֗אָה וַיֹּ֙אמֶר֙ ׀ לֹ֣א כִ֔י צָחָ֖קְתְּ:
16 וַיָּקֻ֣מוּ מִשָּׁ֔ם הָאֲנָשִׁ֖ים וַיַּשְׁקִפ֣וּ עַל־פְּנֵ֣י סְדֹ֑ם וְאַבְרָהָ֖ם
הלך

בלא מקף. וכ"נ קרא בסקף. ובלא חלוף וישלחו אתו [xii 20]. וַיַּחשכה [xv 6]. וכתי' ד' חים אהלה [viii 8], שם אהלה [xiii 3], וכלך צביים [xiv 8], ושמאבר מלך צביים [xiv 2].

יח, 1 v. התפורה ואשה אחת בכלכים כ' ד'. 2 v. בן בסתח. בחללי וַיִּשְׁתַּחוּ. 5 v. ס"א וְאַחַר וכן ח"א ב"י. ת"י. ת"ע ות"ס. אַחַר עיסוי סופרים. 8 v. ס"א וְהוּא־עֹמֵד. 9 v. נקוד על אַיֵּה. 14 v. ס"א לְמוֹעֵד או לַמּוֹעֵד. 15 v. ס"א וחכחש קמץ. 15 v. בטחה לא ברגש.

17 הֹלֵךְ עִמָּם לְשַׁלְּחָם: וַיהוָה אָמָר הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם
18 אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה: וְאַבְרָהָם הָיוֹ יִהְיֶה לְגוֹי גָּדוֹל וְעָצוּם
19 וְנִבְרְכוּ־בוֹ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ: כִּי יְדַעְתִּיו לְמַעַן אֲשֶׁר יְצַוֶּה
אֶת־בָּנָיו וְאֶת־בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דֶּרֶךְ יְהוָה לַעֲשׂוֹת
צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הָבִיא יְהוָה עַל־אַבְרָהָם אֵת
20 אֲשֶׁר־דִּבֶּר עָלָיו: וַיֹּאמֶר יְהוָה זַעֲקַת סְדֹם וַעֲמֹרָה כִּי־
21 רָבָּה וְחַטָּאתָם כִּי כָבְדָה מְאֹד: אֵרְדָה־נָּא וְאֶרְאֶה
הַכְּצַעֲקָתָהּ הַבָּאָה אֵלַי עָשׂוּ ו כָלָה וְאִם־לֹא אֵדָעָה:
22 וַיִּפְנוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ סְדֹמָה וְאַבְרָהָם °עוֹדֶנּוּ °עֹמֵד
23 °לִפְנֵי °יְהוָה: וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמַר הַאַף תִּסְפֶּה צַדִּיק
24 עִם־רָשָׁע: אוּלַי יֵשׁ חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹךְ הָעִיר הַאַף
תִּסְפֶּה וְלֹא־תִשָּׂא לַמָּקוֹם לְמַעַן הַחֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם אֲשֶׁר
25 בְּקִרְבָּהּ: חָלִלָה לְךָ מֵעֲשֹׂת ו כַּדָּבָר הַזֶּה לְהָמִית
צַדִּיק עִם־רָשָׁע וְהָיָה כַצַּדִּיק כָּרָשָׁע חָלִלָה לָךְ הֲשֹׁפֵט
26 כָּל־הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט: וַיֹּאמֶר יְהוָה אִם־אֶמְצָא
בִסְדֹם חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹךְ הָעִיר וְנָשָׂאתִי לְכָל־
27 הַמָּקוֹם בַּעֲבוּרָם: וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמַר הִנֵּה־נָא הוֹאַלְתִּי
28 לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי וְאָנֹכִי עָפָר וָאֵפֶר: אוּלַי יַחְסְרוּן חֲמִשִּׁים
הַצַּדִּיקִם חֲמִשָּׁה הֲתַשְׁחִית בַּחֲמִשָּׁה אֵת־כָּל־הָעִיר
וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית אִם־אֶמְצָא שָׁם אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה:
29 וַיֹּסֶף עוֹד לְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאמֶר אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם אַרְבָּעִים
30 וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה בַּעֲבוּר הָאַרְבָּעִים: וַיֹּאמֶר אַל־נָא
יִחַר לַאדֹנָי וְאֲדַבֵּרָה אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם שְׁלֹשִׁים וַיֹּאמֶר
31 לֹא אֶעֱשֶׂה אִם־אֶמְצָא שָׁם שְׁלֹשִׁים: וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא
הוֹאַלְתִּי

---

17 v. ס"א את־אשר וכן ח"ש וח"י. 18 v. ס"א חיו יהיה. 21 v. ברוכ ספרים כ"י ובנוסחאות חרפוס אדרה. 22 v. תיקון סופרים: היה ראני ויהוה עודנו עמד לפני אברהם, אלא שכינה תכתוב. 26 v. כן ברוכ ספרים כ"י ובנוסחאות חרפוס ב"ג לכל-כנעאן.

went with them to bring them on the way.

17 And the LORD said, Shall I hide from Abraham that thing which I do;

18 Seeing that Abraham shall surely become a great and mighty nation, and all the nations of the earth shall be blessed in him?

19 For I know him, that he will command his children and his household after him, and they shall keep the way of the LORD, to do justice and judgment; that the LORD may bring upon Abraham that which he hath spoken of him.

20 And the LORD said, Because the cry of Sodom and Gomorrah is great, and because their sin is very grievous;

21 I will go down now, and see whether they have done altogether according to the cry of it, which is come unto me; and if not, I will know.

22 And the men turned their faces from thence, and went toward Sodom: but Abraham stood yet before the LORD.

23 And Abraham drew near, and said, Wilt thou also destroy the righteous with the wicked?

24 Peradventure there be fifty righteous within the city: wilt thou also destroy and not spare the place for the fifty righteous that are therein?

25 That be far from thee to do after this manner, to slay the righteous with the wicked: and that the righteous should be as the wicked, that be far

26 from thee: Shall not the Judge of all the earth do right? And the LORD said, If I find in

27 Sodom fifty righteous within the city, then I will spare all the place for their sakes. And Abraham answered and said, Behold now, I have taken upon me to speak unto the Lord,

28 which am but dust and ashes: Peradventure there shall lack five of the fifty righteous: wilt thou destroy all the city for lack of five? And he said, If I find there forty and five, I will not

29 destroy it. And he spake unto him yet again, and said, Peradventure there shall be forty

30 found there. And he said, I will not do it for forty's sake. And he said unto him, Oh let not the Lord be angry, and I will speak: Peradventure there shall thirty be found there. And he

31 said, I will not do it, if I find thirty there. And he said, Behold now,

הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֶשְׂרִים
32 וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית בַּעֲבוּר הָעֶשְׂרִים: וַיֹּאמֶר אַל־נָא
יִחַר לְאֲדֹנָי וַאֲדַבְּרָה אַךְ־הַפַּעַם אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם
33 עֲשָׂרָה וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית בַּעֲבוּר הָעֲשָׂרָה: וַיֵּלֶךְ יְהוָה
כַּאֲשֶׁר כִּלָּה לְדַבֵּר אֶל־אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם שָׁב לִמְקֹמוֹ:
יט וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדֹמָה בָּעֶרֶב וְלוֹט יֹשֵׁב בְּשַׁעַר ס
סְדֹם וַיַּרְא לוֹט וַיָּקָם לִקְרָאתָם וַיִּשְׁתַּחוּ אַפַּיִם אָרְצָה:
2 וַיֹּאמֶר הִנֵּא־נָא סוּרוּ נָא אֶל־בֵּית עַבְדְּכֶם וְלִינוּ
וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁכַּמְתֶּם וַהֲלַכְתֶּם לְדַרְכְּכֶם וַיֹּאמְרוּ
3 לֹא כִּי בָרְחוֹב נָלִין: וַיִּפְצַר־בָּם מְאֹד וַיָּסֻרוּ אֵלָיו וַיָּבֹאוּ
4 אֶל־בֵּיתוֹ וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה וּמַצּוֹת אָפָה וַיֹּאכֵלוּ: טֶרֶם
יִשְׁכָּבוּ וְאַנְשֵׁי הָעִיר אַנְשֵׁי סְדֹם נָסַבּוּ עַל־הַבַּיִת מִנָּעַר
5 וְעַד־זָקֵן כָּל־הָעָם מִקָּצֶה: וַיִּקְרְאוּ אֶל־לוֹט וַיֹּאמְרוּ לוֹ
אַיֵּה הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־בָּאוּ אֵלֶיךָ הַלָּיְלָה הוֹצִיאֵם אֵלֵינוּ
6 וְנֵדָעָה אֹתָם: וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם לוֹט הַפֶּתְחָה וְהַדֶּלֶת סָגַר
7 אַחֲרָיו: וַיֹּאמַר אַל־נָא אַחַי תָּרֵעוּ: הִנֵּה־נָא לִי שְׁתֵּי
8 בָנוֹת אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אִישׁ אוֹצִיאָה־נָּא אֹתָן אֲלֵיכֶם
וַעֲשׂוּ לָהֶן כַּטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם רַק לָאֲנָשִׁים הָאֵל אַל־תַּעֲשׂוּ
9 דָבָר כִּי־עַל־כֵּן בָּאוּ בְּצֵל קֹרָתִי: וַיֹּאמְרוּ ׀ גֶּשׁ־הָלְאָה
וַיֹּאמְרוּ הָאֶחָד בָּא־לָגוּר וַיִּשְׁפֹּט שָׁפוֹט עַתָּה נָרַע לְךָ
מֵהֶם וַיִּפְצְרוּ בָאִישׁ בְּלוֹט מְאֹד וַיִּגְּשׁוּ לִשְׁבֹּר הַדָּלֶת:
10 וַיִּשְׁלְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־יָדָם וַיָּבִיאוּ אֶת־לוֹט אֲלֵיהֶם
11 הַבָּיְתָה וְאֶת־הַדֶּלֶת סָגָרוּ: וְאֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־פֶּתַח
הַבַּיִת הִכּוּ בַּסַּנְוֵרִים מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל וַיִּלְאוּ לִמְצֹא
12 הַפָּתַח: וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים אֶל־לוֹט עֲדֹ מִי־לְךָ פֹּה חָתָן ׀
וּבָנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ בָּעִיר הוֹצֵא מִן־הַמָּקוֹם:

כי

ב ר. ס״א חַנֵּה־נָא. ו ר. בהללי אֵלֵיהֶם מלא. ח ר. סכיר הָאֹלָה. יב ר. ס״א נְגִיחַ וכן ח״ס וח״י, וכ״ל חֲתָנֶיךָ ובנתיך בלא מלת וּבְנֶיךָ.

I have taken upon me to speak unto the Lord: Peradventure there shall be twenty found there. And he said, I will not destroy it for twenty's sake.

32 And he said, Oh let not the Lord be angry, and I will speak yet but this once: Peradventure ten shall be found there. And he said, I will not destroy it for ten's sake.

33 And the LORD went his way, as soon as he had left communing with Abraham: and Abraham returned unto his place.

19 And there came two angels to Sodom at even; and Lot sat in the gate of Sodom: and Lot seeing them rose up to meet them; and he bowed himself with his face toward the ground;

2 And he said, Behold now, my lords, turn in, I pray you, into your servant's house, and tarry all night, and wash your feet, and ye shall rise up early, and go on your ways. And they said, Nay; but we will abide in the street all night.

3 And he pressed upon them greatly; and they turned in unto him, and entered into his house; and he made them a feast, and did bake unleavened bread, and they did eat.

4 But before they lay down, the men of the city, even the men of Sodom, compassed the house round, both old and young, all the people from every quarter:

5 And they called unto Lot, and said unto him, Where are the men which came in to thee this night? bring them out unto us, that we may know them.

6 And Lot went out at the door unto them, and shut the door after him,

7 And said, I pray you, brethren, do not so wickedly.

8 Behold now, I have two daughters which have not known man; let me, I pray you, bring them out unto you, and do ye to them as is good in your eyes: only unto these men do nothing; for therefore came they under the shadow of my roof.

9 And they said, Stand back. And they said again, This one fellow came in to sojourn, and he will needs be a judge: now will we deal worse with thee, than with them. And they pressed sore upon the man, even Lot, and came near to break the door.

10 But the men put forth their hand, and pulled Lot into the house to them, and shut to the door.

11 And they smote the men that were at the door of the house with blindness, both small and great: so that they wearied themselves to find the door.

12 And the men said unto Lot, Hast thou here any besides? son in law, and thy sons, and thy daughters, and whatsoever thou hast in the city, bring them out of this place:

13 For we will destroy this place, because the cry of them is waxen great before the face of the LORD; and the LORD hath sent us to destroy it.
14 And Lot went out, and spake unto his sons in law, which married his daughters, and said, Up, get you out of this place; for the LORD will destroy this city. But he seemed as one that mocked unto his sons in law.
15 And when the morning arose, then the angels hastened Lot, saying, Arise, take thy wife, and thy two daughters, which are here; lest thou be consumed in the iniquity of the city.
16 And while he lingered, the men laid hold upon his hand, and upon the hand of his wife, and upon the hand of his two daughters; the LORD being merciful unto him: and they brought him forth, and set him without the city.
17 And it came to pass, when they had brought them forth abroad, that he said, Escape for thy life; look not behind thee, neither stay thou in all the plain; escape to the mountain, lest thou be consumed.
18 And Lot said unto them, Oh, not so, my Lord:
19 Behold now, thy servant hath found grace in thy sight, and thou hast magnified thy mercy, which thou hast shewed unto me in saving my life; and I cannot escape to the mountain, lest some evil take me, and I die:
20 Behold now, this city is near to flee unto, and it is a little one: Oh, let me escape thither, (is it not a little one?) and my soul
21 shall live. And he said unto him, See, I have accepted thee concerning this thing also, that I
22 will not overthrow this city, for the which thou hast spoken. Haste thee, escape thither; for I cannot do any thing till thou be come thither. Therefore the name of the city was called
24 Zoar. The sun was risen upon the earth when Lot entered into Zoar. Then the LORD
25 rained upon Sodom and upon Gomorrah brimstone and fire from the LORD out of heaven;
26 And he overthrew those cities, and all the plain, and all the inhabitants of the cities, and that
27 which grew upon the ground. But his wife looked back from behind him, and she became a pillar of salt. And Abraham gat up early in the morning to the place where he stood before the LORD:

13 כִּי־מַשְׁחִתִים אֲנַחְנוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־גָדְלָה צַעֲקָתָם
14 אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיְשַׁלְּחֵנוּ יְהוָה לְשַׁחֲתָהּ: וַיֵּצֵא לוֹט וַיְדַבֵּר |
אֶל־חֹתְנָיו | לֹקְחֵי בְנֹתָיו וַיֹּאמֶר קוּמוּ צְאוּ מִן־הַמָּקוֹם
הַזֶּה כִּי־מַשְׁחִית יְהוָה אֶת־הָעִיר וַיְהִי כִּמְצַחֵק בְּעֵינֵי
15 חֲתָנָיו: וּכְמוֹ הַשַּׁחַר עָלָה וַיָּאִיצוּ הַמַּלְאָכִים בְּלוֹט לֵאמֹר
קוּם קַח אֶת־אִשְׁתְּךָ וְאֶת־שְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ הַנִּמְצָאֹת פֶּן
16 תִּסָּפֶה בַּעֲוֹן הָעִיר: וַיִּתְמַהְמָהּ | וַיַּחֲזִיקוּ הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ
וּבְיַד־אִשְׁתּוֹ וּבְיַד שְׁתֵּי בְנֹתָיו בְּחֶמְלַת יְהוָה עָלָיו
17 וַיֹּצִאֻהוּ וַיַּנִּחֻהוּ מִחוּץ לָעִיר: וַיְהִי כְּהוֹצִיאָם אֹתָם הַחוּצָה
וַיֹּאמֶר הִמָּלֵט עַל־נַפְשֶׁךָ אַל־תַּבִּיט אַחֲרֶיךָ וְאַל־תַּעֲמֹד
18 בְּכָל־הַכִּכָּר הָהָרָה הִמָּלֵט פֶּן־תִּסָּפֶה: וַיֹּאמֶר לוֹט
19 אֲלֵהֶם אַל־נָא אֲדֹנָי: הִנֵּה־נָא מָצָא עַבְדְּךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ
וַתַּגְדֶּל חַסְדְּךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי לְהַחֲיוֹת אֶת־נַפְשִׁי
וְאָנֹכִי לֹא אוּכַל לְהִמָּלֵט הָהָרָה פֶּן־תִּדְבָּקַנִי הָרָעָה
20 וָמַתִּי: הִנֵּה־נָא הָעִיר הַזֹּאת קִרְבָה לָנוּס שָׁמָּה וְהִוא
מִצְעָר אִמָּלְטָה נָּא שָׁמָּה הֲלֹא מִצְעָר הִוא וּתְחִי נַפְשִׁי:
21 וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה נָשָׂאתִי פָנֶיךָ גַּם לַדָּבָר הַזֶּה לְבִלְתִּי
22 הָפְכִּי אֶת־הָעִיר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: מַהֵר הִמָּלֵט שָׁמָּה כִּי
לֹא אוּכַל לַעֲשׂוֹת דָּבָר עַד־בֹּאֲךָ שָׁמָּה עַל־כֵּן קָרָא
23 שֵׁם־הָעִיר צֹעַר: הַשֶּׁמֶשׁ יָצָא עַל־הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא
24 צֹעַרָה: וַיהוָה הִמְטִיר עַל־סְדֹם וְעַל־עֲמֹרָה גָּפְרִית וְאֵשׁ
25 מֵאֵת יְהוָה מִן־הַשָּׁמָיִם: וַיַּהֲפֹךְ אֶת־הֶעָרִים הָאֵל וְאֵת
כָּל־הַכִּכָּר וְאֵת כָּל־יֹשְׁבֵי הֶעָרִים וְצֶמַח הָאֲדָמָה:
26 וַתַּבֵּט אִשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו וַתְּהִי נְצִיב מֶלַח: וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם
27 בַּבֹּקֶר אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־עָמַד שָׁם אֶת־פְּנֵי יְהוָה:
וישקף

16 v. כן כהללי. ירושלמי ויציאהו כלא. 17 v. ב'נ כהוציאם רנש. 17 v. צ'ל וַאמרו כן ת'ע. 22 v. כן ירושלמי, כהללי לֵילֵדת הסר. 23 v. סביר יָצאה. 25 v. סביר הָאֵלֶּה. 27 v. ס"א אֶל־הַמָּקום.

28 And he looked toward Sodom and Gomorrah, and toward all the land of the plain, and beheld, and, lo, the smoke of the country went up as the smoke of a furnace.

29 And it came to pass, when God destroyed the cities of the plain, that God remembered Abraham, and sent Lot out of the midst of the overthrow, when he overthrew the cities in the which Lot dwelt.

30 And Lot went up out of Zoar, and dwelt in the mountain, and his two daughters with him; for he feared to dwell in Zoar: and he dwelt in a cave, he and his two daughters.

31 And the firstborn said unto the younger, Our father is old, and there is not a man in the earth to come in unto us after the manner of all the earth:

32 Come, let us make our father drink wine, and we will lie with him, that we may preserve seed of our father.

33 And they made their father drink wine that night: and the firstborn went in, and lay with her father; and he perceived not when she lay down, nor when she arose.

34 And it came to pass on the morrow, that the firstborn said unto the younger, Behold, I lay yesternight with my father: let us make him drink wine this night also; and go thou in, and lie with him, that we may preserve seed of our father.

35 And they made their father drink wine that night also: and the younger arose, and lay with him; and he perceived not when she lay down, nor when she arose.

36, 37 Thus were both the daughters of Lot with child by their father.

38 And the firstborn bare a son, and called his name Moab: the same is the father of the Moabites unto this day. And the younger, she also bare a son, and called his name Benammi: the same is the father of the children of Ammon unto this day.

28 וַיַּשְׁקֵף עַל־פְּנֵי סְדֹם וַעֲמֹרָה וְעַל כָּל־פְּנֵי אֶרֶץ הַכִּכָּר
29 וַיַּרְא וְהִנֵּה עָלָה קִיטֹר הָאָרֶץ כְּקִיטֹר הַכִּבְשָׁן: וַיְהִי
בְּשַׁחֵת אֱלֹהִים אֶת־עָרֵי הַכִּכָּר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־
אַבְרָהָם וַיְשַׁלַּח אֶת־לוֹט מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה בְּהַהְפֵךְ אֶת־
30 הֶעָרִים אֲשֶׁר־יָשַׁב בָּהֶן לוֹט: וַיַּעַל לוֹט מִצֹּעַר וַיֵּשֶׁב
בָּהָר וּשְׁתֵּי בְנֹתָיו עִמּוֹ כִּי יָרֵא לָשֶׁבֶת בְּצֹעַר וַיֵּשֶׁב
31 בַּמְּעָרָה הוּא וּשְׁתֵּי בְנֹתָיו: וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־
הַצְּעִירָה אָבִינוּ זָקֵן וְאִישׁ אֵין בָּאָרֶץ לָבוֹא עָלֵינוּ כְּדֶרֶךְ
32 כָּל־הָאָרֶץ: לְכָה נַשְׁקֶה אֶת־אָבִינוּ יַיִן וְנִשְׁכְּבָה עִמּוֹ
33 וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ זָרַע: וַתַּשְׁקֶיןָ אֶת־אֲבִיהֶן יַיִן בַּלַּיְלָה הוּא
וַתָּבֹא הַבְּכִירָה וַתִּשְׁכַּב אֶת־אָבִיהָ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָהּ
34 וּבְקוּמָהּ: וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְּעִירָה
הֵן שָׁכַבְתִּי אֶמֶשׁ אֶת־אָבִי נַשְׁקֶנּוּ יַיִן גַּם־הַלַּיְלָה וּבֹאִי
35 שִׁכְבִי עִמּוֹ וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ זָרַע: וַתַּשְׁקֶיןָ גַּם בַּלַּיְלָה
הַהוּא אֶת־אֲבִיהֶן יָיִן וַתָּקָם הַצְּעִירָה וַתִּשְׁכַּב עִמּוֹ וְלֹא
36 יָדַע בְּשִׁכְבָהּ וּבְקוּמָהּ: וַתַּהֲרֶיןָ שְׁתֵּי בְנוֹת־לוֹט מֵאֲבִיהֶן:
37 וַתֵּלֶד הַבְּכִירָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מוֹאָב הוּא אֲבִי־מוֹאָב
38 עַד־הַיּוֹם: וְהַצְּעִירָה גַּם־הִוא יָלְדָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ
בֶּן־עַמִּי הוּא אֲבִי בְנֵי־עַמּוֹן עַד־הַיּוֹם:

כ וַיִּסַּע מִשָּׁם אַבְרָהָם אַרְצָה הַנֶּגֶב וַיֵּשֶׁב בֵּין־קָדֵשׁ ס
2 וּבֵין שׁוּר וַיָּגָר בִּגְרָר: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ
אֲחֹתִי הִוא וַיִּשְׁלַח אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ גְּרָר וַיִּקַּח אֶת־שָׂרָה:
3 וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־אֲבִימֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ
הִנְּךָ מֵת עַל־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־לָקַחְתָּ וְהִוא בְּעֻלַת בָּעַל:
4 וַאֲבִימֶלֶךְ לֹא קָרַב אֵלֶיהָ וַיֹּאמַר אֲדֹנָי הֲגוֹי גַּם־צַדִּיק
תהרג

---

28 v. ס"א ועל־פְּנֵי כָּל־ארץ הכן ח"ס, וח"א כ"י, תל פְּנֵי הַעָבֵר בח"ע. 30 v. כן בהללי. ירושלמי מְשֻׁעָר חסר. 31 v. בהללי לְבוֹא חסר. 33 v. סביר תהוא הכן ח"י. 38 v. נקוד על ר'. 4 v. ס"א יְהוָה.

תְּהֹרָנִ֑י הֲלֹ֣א הִוא֩ אָמְרָה־לִּ֨י אֲחֹתִ֜י הִ֗וא וְהִיא־גַם־הִ֤וא 5
אָמְרָה֙ אָחִ֣י הֽוּא בְּתֹם־לְבָבִ֥י וּבְנִקְיֹ֖ן כַּפַּ֥י עָשִׂ֖יתִי זֹֽאת׃
וַיֹּ֨אמֶר֩ אֵלָ֨יו הָאֱלֹהִ֜ים בַּחֲלֹ֗ם גַּם֩ אָנֹכִ֨י יָדַ֜עְתִּי כִּ֣י בְתֹם־ 6
לְבָבְךָ֣ עָשִׂ֔יתָ זֹּאת֙ וָאֶחְשָׂ֣ךְ גַּם־אָנֹכִ֔י אוֹתְךָ֖ מֵחֲטֹ֣א לִ֑י
עַל־כֵּ֞ן לֹֽא־נְתַתִּ֣יךָ לִנְגֹּ֗עַ אֵלֶ֔יהָ׃ וְעַתָּ֕ה הָשֵׁ֖ב אֵ֣שֶׁת 7
הָאִ֑ישׁ כִּֽי־נָבִ֤יא הוּא֙ וְיִתְפַּלֵּ֣ל בַּעַדְךָ֔ וֶֽחְיֵ֔ה וְאִם־אֵינְךָ֥
מֵשִׁ֖יב דַּ֣ע כִּי־מ֣וֹת תָּמ֔וּת אַתָּ֖ה וְכָל־אֲשֶׁר־לָֽךְ׃ וַיַּשְׁכֵּ֤ם 8
אֲבִימֶ֙לֶךְ֙ בַּבֹּ֔קֶר וַיִּקְרָ֖א לְכָל־עֲבָדָ֑יו וַיְדַבֵּ֣ר אֶת־כָּל־
הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה בְּאָזְנֵיהֶ֖ם וַיִּירְא֥וּ הָאֲנָשִׁ֖ים מְאֹֽד׃ וַיִּקְרָ֣א 9
אֲבִימֶ֡לֶךְ לְאַבְרָהָם֩ וַיֹּ֨אמֶר֜ ל֗וֹ מֶֽה־עָשִׂ֤יתָ לָּ֙נוּ֙ וּמֶה־
חָטָ֣אתִי לְךָ֔ כִּֽי־הֵבֵ֥אתָ עָלַ֖י וְעַל־מַמְלַכְתִּ֑י חֲטָאָ֥ה גְדֹלָ֛ה
מַֽעֲשִׂ֥ים אֲשֶׁר־לֹֽא־יֵעָשׂ֖וּ עָשִׂ֥יתָ עִמָּדִֽי׃ וַיֹּ֥אמֶר אֲבִימֶ֖לֶךְ 10
אֶל־אַבְרָהָ֑ם מָ֥ה רָאִ֛יתָ כִּ֥י עָשִׂ֖יתָ אֶת־הַדָּבָ֥ר הַזֶּֽה׃
וַיֹּ֣אמֶר אַבְרָהָ֗ם כִּ֣י אָמַ֙רְתִּי֙ רַ֣ק אֵ֣ין יִרְאַ֥ת אֱלֹהִ֛ים בַּמָּק֖וֹם 11
הַזֶּ֑ה וַהֲרָגֻ֕נִי עַל־דְּבַ֖ר אִשְׁתִּֽי׃ וְגַם־אָמְנָ֣ה אֲחֹתִ֣י בַת־אָבִ֔י 12
הִ֖וא אַךְ֙ לֹ֣א בַת־אִמִּ֔י וַתְּהִי־לִ֖י לְאִשָּֽׁה׃ וַיְהִ֗י כַּאֲשֶׁר֩ 13
הִתְע֨וּ אֹתִ֜י אֱלֹהִ֗ים מִבֵּ֣ית אָבִי֮ וָאֹמַ֣ר לָהּ֒ זֶ֣ה חַסְדֵּ֗ךְ
אֲשֶׁ֤ר תַּעֲשִׂי֙ עִמָּדִ֔י אֶל כָּל־הַמָּק֕וֹם אֲשֶׁ֥ר נָבֹ֖וא שָׁ֑מָּה
אָמְרִי־לִ֥י אָחִ֖י הֽוּא׃ וַיִּקַּ֣ח אֲבִימֶ֗לֶךְ צֹ֤אן וּבָקָר֙ וַעֲבָדִ֣ים 14
וּשְׁפָחֹ֔ת וַיִּתֵּ֖ן לְאַבְרָהָ֑ם וַיָּ֣שֶׁב ל֔וֹ אֵ֥ת שָׂרָ֖ה אִשְׁתּֽוֹ׃
וַיֹּ֣אמֶר אֲבִימֶ֔לֶךְ הִנֵּ֥ה אַרְצִ֖י לְפָנֶ֑יךָ בַּטּ֥וֹב בְּעֵינֶ֖יךָ שֵֽׁב׃ 15
וּלְשָׂרָ֣ה אָמַ֔ר הִנֵּ֥ה נָתַ֛תִּי אֶ֥לֶף כֶּ֖סֶף לְאָחִ֑יךְ הִנֵּ֤ה הוּא֙ 16
לָ֣ךְ כְּסוּת֙ עֵינַ֔יִם לְכֹ֖ל אֲשֶׁ֣ר אִתָּ֑ךְ וְאֵ֥ת כֹּ֖ל וְנֹכָֽחַת׃
וַיִּתְפַּלֵּ֣ל אַבְרָהָ֔ם אֶל־הָאֱלֹהִ֑ים וַיִּרְפָּ֨א אֱלֹהִ֜ים אֶת־ 17
אֲבִימֶ֗לֶךְ וְאֶת־אִשְׁתּ֛וֹ וְאַמְהֹתָ֖יו וַיֵּלֵֽדוּ׃ כִּֽי־עָצֹ֣ר עָצַ֔ר 18
יְהוָ֕ה בְּעַ֖ד כָּל־רֶ֣חֶם לְבֵ֣ית אֲבִימֶ֑לֶךְ עַל־דְּבַ֖ר שָׂרָ֥ה

אשת

5 v. בהללי היא. 6 v. מַחְשׂוֹא קרי. 9 v. ס"א וַיֹּאמֶר לוֹ או וַיֹּאמֶר לוֹ. 11 v. כן בהללי. ירושלמי תֵּתְנִי חסר. 13 v. ס"א בְּאֲשֶׁר־הִתְעוּ אֹתִי אֱלֹהִים. 16 v. ס"א וְאֵת־כֹּל.

nation?
5 Said he not unto me, She is my sister? and she, even she herself said, He is my brother: in the integrity of my heart and innocency of my hands have I done this.
6 And God said unto him in a dream, Yea, I know that thou didst this in the integrity of thy heart; for I also withheld thee from sinning against me: therefore suffered I thee not to touch her.
7 Now therefore restore the man his wife; for he is a prophet, and he shall pray for thee, and thou shalt live: and if thou restore her not, know thou that thou shalt surely die, thou, and all that are thine.
8 Therefore Abimelech rose early in the morning, and called all his servants, and told all these things in their ears: and the men were sore afraid.
9 Then Abimelech called Abraham, and said unto him, What hast thou done unto us? and what have I offended thee, that thou hast brought on me and on my kingdom a great sin? thou hast done deeds unto me that ought not to be done.
10 And Abimelech said unto Abraham, What sawest thou, that thou hast done this thing?
11 And Abraham said, Because I thought, Surely the fear of God is not in this place; and they will slay me for my wife's sake.
12 And yet indeed she is my sister; she is the daughter of my father, but not the
13 daughter of my mother; and she became my wife. And it came to pass, when God caused me to wander from my father's house, that I said unto her, This is thy kindness which thou shalt shew unto me; at every place whither we shall come, say of me, He is my brother.
14 And Abimelech took sheep, and oxen, and menservants, and womenservants, and gave them
15 unto Abraham, and restored him Sarah his wife. And Abimelech said, Behold, my land is
16 before thee: dwell where it pleaseth thee. And unto Sarah he said, Behold, I have given thy brother a thousand pieces of silver: behold, he is to thee a covering of the eyes, unto all that
17 are with thee, and with all other: thus she was reproved. So Abraham prayed unto God: and
18 God healed Abimelech, and his wife, and his maidservants; and they bare children. For the LORD had fast closed up all the wombs of the house of Abimelech, because of Sarah

כא אֶשֶׁת אַבְרָהָם: וַיהוָה פָּקַד אֶת־ ס
שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמָר וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר׃
2 וַתַּהַר וַתֵּלֶד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֵּן לִזְקֻנָיו לַמּוֹעֵד אֲשֶׁר־
3 דִּבֶּר אֹתוֹ אֱלֹהִים: וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת־שֵׁם־בְּנוֹ הַנּוֹלַד־
4 לוֹ אֲשֶׁר־יָלְדָה־לּוֹ שָׂרָה יִצְחָק: וַיָּמָל אַבְרָהָם אֶת־
יִצְחָק בְּנוֹ בֶּן־שְׁמֹנַת יָמִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים׃
5 וְאַבְרָהָם בֶּן־מְאַת שָׁנָה בְּהִוָּלֶד לוֹ אֶת יִצְחָק בְּנוֹ׃
6 וַתֹּאמֶר שָׂרָה צְחֹק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים כָּל־הַשֹּׁמֵעַ יִצְחַק־
7 לִי׃ וַתֹּאמֶר מִי מִלֵּל לְאַבְרָהָם הֵינִיקָה בָנִים שָׂרָה כִּי־
8 יָלַדְתִּי בֵן לְזִקֻנָיו׃ וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגָּמַל וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם
9 מִשְׁתֶּה גָּדוֹל בְּיוֹם הִגָּמֵל אֶת־יִצְחָק׃ וַתֵּרֶא שָׂרָה אֶת־
10 בֶּן־הָגָר הַמִּצְרִית אֲשֶׁר־יָלְדָה לְאַבְרָהָם מְצַחֵק׃ וַתֹּאמֶר
לְאַבְרָהָם גָּרֵשׁ הָאָמָה הַזֹּאת וְאֶת־בְּנָהּ כִּי לֹא יִירַשׁ
11 בֶּן־הָאָמָה הַזֹּאת עִם־בְּנִי עִם־יִצְחָק׃ וַיֵּרַע הַדָּבָר מְאֹד
12 בְּעֵינֵי אַבְרָהָם עַל אוֹדֹת בְּנוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־
אַבְרָהָם אַל־יֵרַע בְּעֵינֶיךָ עַל־הַנַּעַר וְעַל־אֲמָתֶךָ כֹּל
אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלֶיךָ שָׂרָה שְׁמַע בְּקֹלָהּ כִּי בְיִצְחָק יִקָּרֵא
13 לְךָ זָרַע׃ וְגַם אֶת־בֶּן־הָאָמָה לְגוֹי אֲשִׂימֶנּוּ כִּי זַרְעֲךָ
14 הוּא׃ וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם ו בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח־לֶחֶם וְחֵמַת מָיִם
וַיִּתֵּן אֶל־הָגָר שָׂם עַל־שִׁכְמָהּ וְאֶת־הַיֶּלֶד וַיְשַׁלְּחֶהָ וַתֵּלֶךְ
15 וַתֵּתַע בְּמִדְבַּר בְּאֵר שָׁבַע׃ וַיִּכְלוּ הַמַּיִם מִן־הַחֵמֶת
16 וַתַּשְׁלֵךְ אֶת־הַיֶּלֶד תַּחַת אַחַד הַשִּׂיחִם׃ וַתֵּלֶךְ וַתֵּשֶׁב
לָהּ מִנֶּגֶד הַרְחֵק כִּמְטַחֲוֵי קֶשֶׁת כִּי אָמְרָה אַל־אֶרְאֶה
בְּמוֹת הַיֶּלֶד וַתֵּשֶׁב מִנֶּגֶד וַתִּשָּׂא אֶת־קֹלָהּ וַתֵּבְךְּ׃
17 וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־קוֹל הַנַּעַר וַיִּקְרָא מַלְאַךְ אֱלֹהִים ו
אֶל־הָגָר מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר לָהּ מַה־לָּךְ הָגָר אַל־תִּירְאִי
כִּי

6 v. כאיזה ספרים יצחק. 9 v. ס"א וַתֵּרֶא שָׂרָה. ברוב ספרים כ"י את׳. ג"א ב"א את׳. ב"נ את־בנ"א. 9 v. ברוב ספרים כ"י מצחק צרי. 14 v. נ"ל סוקדם מאוחר ת"ל ואת־הַיֶּלֶד שָׂם על־שכמה כן ת"ע. 15 v. ברוב ספרים כ"י ובנוסחאות הרפוס החמת. 15 v. ס"א וַתַּשְׁלֵךְ. 16 v. צ"ל וַיָּשֶׂם הַיֶּלֶד את־קולו ויבך כן ת"ע.

Abraham's wife.

21 And the LORD visited Sarah as he had said, and the LORD did unto Sarah as he had spoken.
2 For Sarah conceived, and bare Abraham a son in his old age, at the set time of which God had spoken to him.
3 And Abraham called the name of his son that was born unto him, whom Sarah bare to him, Isaac.
4 And Abraham circumcised his son Isaac being eight days old, as God had commanded him.
5 And Abraham was an hundred years old, when his son Isaac was born unto him.
6 And Sarah said, God hath made me to laugh, so that all that hear will laugh with me.
7 And she said, Who would have said unto Abraham, that Sarah should have given children suck? for I have born him a son in his old age.
8 And the child grew, and was weaned: and Abraham made a great feast the same day that Isaac was weaned.
9 And Sarah saw the son of Hagar the Egyptian, which she had born unto Abraham, mocking.
10 Wherefore she said unto Abraham, Cast out this bondwoman and her son: for the son of this bondwoman shall not be heir with my son, even with Isaac.
11 And the thing was very grievous in Abraham's sight because of his son.
12 And God said unto Abraham, Let it not be grievous in thy sight because of the lad, and because of thy bondwoman; in all that Sarah hath said unto thee, hearken unto her voice; for in Isaac shall thy seed be called.
13, 14 And also of the son of the bondwoman will I make a nation, because he is thy seed. And Abraham rose up early in the morning, and took bread, and a bottle of water, and gave it unto Hagar, putting it on her shoulder, and the child, and sent her away: and she departed, and
15 wandered in the wilderness of Beer-sheba. And the water was spent in the bottle, and she
16 cast the child under one of the shrubs. And she went, and sat her down over against him a good way off, as it were a bowshot: for she said, Let me not see the death of the child. And
17 she sat over against him, and lift up her voice, and wept. And God heard the voice of the lad; and the angel of God called to Hagar out of heaven, and said unto her, What aileth thee, Hagar? fear not;

for God hath heard the voice of the lad where he is.

18 Arise, lift up the lad, and hold him in thine hand; for I will make him a great nation.

19 And God opened her eyes, and she saw a well of water; and she went, and filled the bottle with water, and gave the lad drink.

20 And God was with the lad; and he grew, and dwelt in the wilderness, and became an archer.

21 And he dwelt in the wilderness of Paran: and his mother took him a wife out of the land of Egypt.

22 And it came to pass at that time, that Abimelech and Phichol the chief captain of his host spake unto Abraham, saying, God is with thee in all that thou doest:

23 Now therefore swear unto me here by God that thou wilt not deal falsely with me, nor with my son, nor with my son's son: but according to the kindness that I have done unto thee, thou shalt do unto me, and to the land wherein thou hast sojourned.

24 And Abraham said, I will swear.

25 And Abraham reproved Abimelech because of a well of water, which Abimelech's servants had violently taken away.

26 And Abimelech said, I wot not who hath done this thing: neither didst thou tell me, neither yet heard I of it, but to day.

27 And Abraham took sheep and oxen, and gave them

18 כִּי־שָׁמַע אֱלֹהִים אֶל־קוֹל הַנַּעַר בַּאֲשֶׁר הוּא־שָׁם: קוּמִי
שְׂאִי אֶת־הַנַּעַר וְהַחֲזִיקִי אֶת־יָדֵךְ בּוֹ כִּי־לְגוֹי גָּדוֹל
19 אֲשִׂימֶנּוּ: וַיִּפְקַח אֱלֹהִים אֶת־עֵינֶיהָ וַתֵּרֶא בְּאֵר מָיִם
20 וַתֵּלֶךְ וַתְּמַלֵּא אֶת־הַחֵמֶת מַיִם וַתַּשְׁקְ אֶת־הַנָּעַר: וַיְהִי
אֱלֹהִים אֶת־הַנַּעַר וַיִּגְדָּל וַיֵּשֶׁב בַּמִּדְבָּר וַיְהִי רֹבֵה
21 קַשָּׁת: וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבַּר פָּארָן וַתִּקַּח־לוֹ אִמּוֹ אִשָּׁה מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם:
22 וַיְהִי בָּעֵת הַהִוא וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכֹל שַׂר־צְבָאוֹ אֶל
אַבְרָהָם לֵאמֹר אֱלֹהִים עִמְּךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־אַתָּה עֹשֶׂה:
23 וְעַתָּה הִשָּׁבְעָה לִי בֵּאלֹהִים הֵנָּה אִם־תִּשְׁקֹר לִי וְלִנִינִי
וְלִנְכָדִי כַּחֶסֶד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמְּךָ תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי וְעִם־
24 הָאָרֶץ אֲשֶׁר־גַּרְתָּה בָּהּ: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אָנֹכִי אִשָּׁבֵעַ:
25 וְהוֹכַח אַבְרָהָם אֶת־אֲבִימֶלֶךְ עַל־אֹדוֹת בְּאֵר הַמַּיִם
26 אֲשֶׁר גָּזְלוּ עַבְדֵי אֲבִימֶלֶךְ: וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ לֹא יָדַעְתִּי
מִי עָשָׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְגַם־אַתָּה לֹא־הִגַּדְתָּ לִי וְגַם
27 אָנֹכִי לֹא שָׁמַעְתִּי בִלְתִּי הַיּוֹם: וַיִּקַּח אַבְרָהָם צֹאן וּבָקָר
28 וַיִּתֵּן לַאֲבִימֶלֶךְ וַיִּכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית: וַיַּצֶּב אַבְרָהָם
29 אֶת־שֶׁבַע כִּבְשֹׂת הַצֹּאן לְבַדָּהֶן: וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל
אַבְרָהָם מָה הֵנָּה שֶׁבַע כְּבָשֹׂת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הִצַּבְתָּ
30 לְבַדָּנָה: וַיֹּאמֶר כִּי אֶת־שֶׁבַע כְּבָשֹׂת תִּקַּח מִיָּדִי בַּעֲבוּר
31 תִּהְיֶה־לִּי לְעֵדָה כִּי חָפַרְתִּי אֶת־הַבְּאֵר הַזֹּאת: עַל־כֵּן
קָרָא לַמָּקוֹם הַהוּא בְּאֵר שָׁבַע כִּי שָׁם נִשְׁבְּעוּ שְׁנֵיהֶם:
32 וַיִּכְרְתוּ בְרִית בִּבְאֵר שָׁבַע וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכֹל שַׂר
33 צְבָאוֹ וַיָּשֻׁבוּ אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים: וַיִּטַּע אֶשֶׁל בִּבְאֵר
34 שָׁבַע וַיִּקְרָא־שָׁם בְּשֵׁם יְהוָה אֵל עוֹלָם: וַיָּגָר אַבְרָהָם
בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים:

ויהי

---

17 v. ס"א אֶת־ וכן ח"ש, ת"א, ת"י ות"ע. 22 v. בס"א יש כאן סרר. 29 v. בחומש יריחו אֶת־שבע. 30 v. ב"נ אֶת־ בלא נעויא. 33 v. ס"א אֶשֶׁל.

for these seven ewe lambs shalt thou take of my hand, that they may be a witness unto me, that I have digged this well.

28 And Abraham set seven ewe lambs of the flock by themselves.

29 And Abimelech said unto Abraham, What mean these seven ewe lambs which thou hast set by themselves?

30 And he said, For these seven ewe lambs shalt thou take of my hand, that they may be a witness unto me, that I have digged this well.

32 Wherefore he called that place Beer-sheba; because there they sware both of them. Thus they made a covenant at Beer-sheba: then Abimelech rose up, and Phichol the chief captain

33 of his host, and they returned into the land of the Philistines. And Abraham planted a grove

34 in Beer-sheba, and called there on the name of the LORD, the everlasting God. And Abraham sojourned in the Philistines' land many days.

כב וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת־אַבְרָהָם ס
2 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר קַח־נָא אֶת־
בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ אֶת־יִצְחָק וְלֶךְ־לְךָ אֶל־
אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל אַחַד הֶהָרִים
3 אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ: וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־
חֲמֹרוֹ וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי נְעָרָיו אִתּוֹ וְאֶת יִצְחָק בְּנוֹ וַיְבַקַּע
עֲצֵי עֹלָה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לוֹ
4 הָאֱלֹהִים: בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא
5 אֶת־הַמָּקוֹם מֵרָחֹק: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו שְׁבוּ־
לָכֶם פֹּה עִם־הַחֲמוֹר וַאֲנִי וְהַנַּעַר נֵלְכָה עַד־כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה
6 וְנָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם: וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־עֲצֵי הָעֹלָה וַיָּשֶׂם
עַל־יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת־הָאֵשׁ וְאֶת־הַמַּאֲכֶלֶת
7 וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־אַבְרָהָם אָבִיו
וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים
8 וְאַיֵּה הַשֶּׂה לְעֹלָה: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה־לּוֹ
9 הַשֶּׂה לְעֹלָה בְּנִי וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: וַיָּבֹאוּ אֶל
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שָׁם אַבְרָהָם אֶת־
הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת־הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיָּשֶׂם
10 אֹתוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים: וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת־
11 יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת־הַמַּאֲכֶלֶת לִשְׁחֹט אֶת־בְּנוֹ: וַיִּקְרָא אֵלָיו
מַלְאַךְ יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם | אַבְרָהָם
12 וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר אַל־תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל־הַנַּעַר וְאַל־
תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה כִּי | עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יְרֵא אֱלֹהִים אַתָּה
13 וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ מִמֶּנִּי: וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם
אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אַיִל אַחַר נֶאֱחַז בַּסְּבַךְ בְּקַרְנָיו
וילך

כב. 1 v. בס"א אין כאן סדר. 1 v. ס"א וַיֹּאמֶר אֵלָיו. 5 v. ס"א עַד כֹּה. 8 v. ס"א אֱלֹהִים. 8 v. כ"נ יְיָ בלא נעויא. 13 v. ס"א אַחַר וכן ח"ש. ת"י, ת"ע וח"ס. 13 v. ס"א בְּסִבְכוֹ קמץ.

22 And it came to pass after these things, that God did tempt Abraham, and said unto him, Abraham: and he said, Behold, here I am.
2 And he said, Take now thy son, thine only son Isaac, whom thou lovest, and get thee into the land of Moriah; and offer him there for a burnt offering upon one of the mountains which I will tell thee of.
3 And Abraham rose up early in the morning, and saddled his ass, and took two of his young men with him, and Isaac his son, and clave the wood for the burnt offering, and rose up, and went unto the place of which God had told him.
4 Then on the third day Abraham lifted up his eyes, and saw the place afar off.
5 And Abraham said unto his young men, Abide ye here with the ass; and I and the lad will go yonder and worship, and come again to you.
6 And Abraham took the wood of the burnt offering, and laid it upon Isaac his son; and he took the fire in his hand, and a knife; and they went both of them together.
7 And Isaac spake unto Abraham his father, and said, My father: and he said, Here am I, my son. And he said, Behold the fire and the wood: but where is the lamb for a burnt offering?
8 And Abraham said, My son, God will provide himself a lamb for a burnt offering: so they went both of them together.
9 And they came to the place which God had told him of; and Abraham built an altar there, and laid the wood in order, and bound Isaac his son, and laid him on the altar upon the wood.
10, 11 And Abraham stretched forth his hand, and took the knife to slay his son. And the angel of the LORD called unto him out of heaven, and said, Abraham, Abraham: and he said, Here
12 am I. And he said, Lay not thine hand upon the lad, neither do thou any thing unto him: for now I know that thou fearest God, seeing thou hast not withheld thy son, thine only son from
13 me. And Abraham lifted up his eyes, and looked, and behold behind him a ram caught in a thicket by his horns:

and Abraham went and took the ram, and offered him up for a burnt offering in the stead of his son.

14 And Abraham called the name of that place Jehovah-jireh: as it is said to this day, In the mount of the LORD it shall be seen.

15 And the angel of the LORD called unto Abraham out of heaven the second time,

16 And said, By myself have I sworn, saith the LORD, for because thou hast done this thing, and hast not withheld thy son, thine only son:

17 That in blessing I will bless thee, and in multiplying I will multiply thy seed as the stars of the heaven, and as the sand which is upon the sea shore; and thy seed shall possess the gate of his enemies;

18 And in thy seed shall all the nations of the earth be blessed; because thou hast obeyed my voice.

19 So Abraham returned unto his young men, and they rose up and went together to Beer-sheba; and Abraham dwelt at Beer-sheba.

20 And it came to pass after these things, that it was told Abraham, saying, Behold, Milcah, she hath also born children unto thy brother Nahor;

21 Huz his firstborn, and Buz his brother, and Kemuel the father of Aram,

22 And Chesed, and Hazo, and Pildash, and Jidlaph, and Bethuel.

23 And Bethuel begat Rebekah: these eight Milcah did bear to Nahor, Abraham's brother.

24 And his concubine, whose name was Reumah, she bare also Tebah, and Gaham, and Thahash, and Maachah.

וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת־הָאַיִל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת בְּנוֹ׃
14 וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה ׀ יִרְאֶה אֲשֶׁר
15 יֵאָמֵר הַיּוֹם בְּהַר יְהוָה יֵרָאֶה׃ וַיִּקְרָא מַלְאַךְ יְהוָה אֶל
16 אַבְרָהָם שֵׁנִית מִן־הַשָּׁמָיִם׃ וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־
יְהוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ
17 אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידֶךָ׃ כִּי־בָרֵךְ אֲבָרֶכְךָ וְהַרְבָּה אַרְבֶּה
אֶת־זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת הַיָּם
18 וְיִרַשׁ זַרְעֲךָ אֵת שַׁעַר אֹיְבָיו׃ וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי
19 הָאָרֶץ עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְקֹלִי׃ וַיָּשָׁב אַבְרָהָם אֶל
נְעָרָיו וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל־בְּאֵר שָׁבַע וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם
בִּבְאֵר שָׁבַע׃
20 וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֻּגַּד לְאַבְרָהָם לֵאמֹר הִנֵּה ס
21 יָלְדָה מִלְכָּה גַּם־הִוא בָּנִים לְנָחוֹר אָחִיךָ׃ אֶת־עוּץ בְּכֹרוֹ
22 וְאֶת־בּוּז אָחִיו וְאֶת־קְמוּאֵל אֲבִי אֲרָם׃ וְאֶת־כֶּשֶׂד וְאֶת־
23 חֲזוֹ וְאֶת־פִּלְדָּשׁ וְאֶת־יִדְלָף וְאֶת בְּתוּאֵל׃ וּבְתוּאֵל יָלַד
אֶת־רִבְקָה שְׁמֹנָה אֵלֶּה יָלְדָה מִלְכָּה לְנָחוֹר אֲחִי
24 אַבְרָהָם׃ וּפִילַגְשׁוֹ וּשְׁמָהּ רְאוּמָה וַתֵּלֶד גַּם־הִוא אֶת־
טֶבַח וְאֶת־גַּחַם וְאֶת־תַּחַשׁ וְאֶת־מַעֲכָה׃
כג וַיִּהְיוּ חַיֵּי שָׂרָה מְאַת שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים פ ש
2 שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה׃ וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע הִוא חֶבְרוֹן
בְּאֶרֶץ

---

v. 16 ב"נ את־ בלא נציא. v. 18 ברוב ספרים כ"י והתברכו. v. 20 בס"א אין כאן סרי. v. 22 כ"א פְּלַדָּשׁ פתח.

v. 24 שם הפרשה [XXII 24] כוֹנַנְיָהוּ. ופסוקיו קמו. וכתרים ה' שלמים והם וירא אליו [XVIII 1]. ויבאו שני המלאכים [XIX 1]. ויסע משם אברהם [XX 1]. ח"י פקו את שרה [XXI 1]. והאלהים נסה [XXI 1], וכנין אלו הפשה: ותפשה פסוקים כן הסדר האחרון והוא סדר ויבך לאברהם [XXII 20]. ופסקות ח' ותכהים ב' בן [XVIII 15], הכנענה [XVIII 25], וחסת כים [XXI 14], כהלך חנר [XXI 17], אכרהם אברהם [XXII 11]. י"י יראה [XXII 14]. וסלים אלפים וחסרות שבעת אלפים ותתסב. תשויות שבעת אלפים ותתסב. והלשים ר' לבל' המקום [XVIII 26]. לפי ב"א אין נציא תחת לבל' ולפי ב"נ בנציא. את־ הבאר הזאה [XXI 30]. לפי ב"א את־ בנציא ולא כן לב"נ. יראה־לו השה [XXII 8]. לפי ב"א יראה בנציא תחת הירד ולא כן לב"נ. את־יחידך בתרא [XXII 16]. את־ בנציא לב"א ולא כן לב"נ. ופספר שנותיה שבע והלשים שנה. ותקדים ב' אלו איה [XVIII 9]. ובקוכה קדמאה [XIX 30].

כג. 1 v. הפרשת והמלך דוד בכלבים א' א'. 2 v. ס"א ותמת לדה. ירחו כתנת הרבה.

23 And Sarah was an hundred and seven and twenty years old: these were the years of the life of
2 Sarah. And Sarah died in Kirjath-arba; the same is Hebron

בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹא אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה וְלִבְכֹּתָהּ׃
וַיָּקָם אַבְרָהָם מֵעַל פְּנֵי מֵתוֹ וַיְדַבֵּר אֶל־בְּנֵי־חֵת לֵאמֹר׃
גֵּר־וְתוֹשָׁב אָנֹכִי עִמָּכֶם תְּנוּ לִי אֲחֻזַּת־קֶבֶר עִמָּכֶם
וְאֶקְבְּרָה מֵתִי מִלְּפָנָי׃ וַיַּעֲנוּ בְנֵי־חֵת אֶת־אַבְרָהָם לֵאמֹר׃
לוֹ׃ שְׁמָעֵנוּ אֲדֹנִי נְשִׂיא אֱלֹהִים אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ בְּמִבְחַר
קְבָרֵינוּ קְבֹר אֶת־מֵתֶךָ אִישׁ מִמֶּנּוּ אֶת־קִבְרוֹ לֹא־יִכְלֶה
מִמְּךָ מִקְּבֹר מֵתֶךָ׃ וַיָּקָם אַבְרָהָם וַיִּשְׁתַּחוּ לְעַם־הָאָרֶץ
לִבְנֵי־חֵת׃ וַיְדַבֵּר אִתָּם לֵאמֹר אִם־יֵשׁ אֶת־נַפְשְׁכֶם
לִקְבֹּר אֶת־מֵתִי מִלְּפָנַי שִׁמְעוּנִי וּפִגְעוּ־לִי בְּעֶפְרוֹן בֶּן
צֹחַר׃ וְיִתֶּן־לִי אֶת־מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר־לוֹ אֲשֶׁר
בִּקְצֵה שָׂדֵהוּ בְּכֶסֶף מָלֵא יִתְּנֶנָּה לִי בְּתוֹכְכֶם לַאֲחֻזַּת־
קָבֶר׃ וְעֶפְרוֹן יֹשֵׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי־חֵת וַיַּעַן עֶפְרוֹן הַחִתִּי
אֶת־אַבְרָהָם בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת לְכֹל בָּאֵי שַׁעַר־עִירוֹ לֵאמֹר׃
לֹא־אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לָךְ וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ
לְךָ נְתַתִּיהָ לְעֵינֵי בְנֵי־עַמִּי נְתַתִּיהָ לָךְ קְבֹר מֵתֶךָ׃
וַיִּשְׁתַּחוּ אַבְרָהָם לִפְנֵי עַם־הָאָרֶץ׃ וַיְדַבֵּר אֶל־עֶפְרוֹן
בְּאָזְנֵי עַם־הָאָרֶץ לֵאמֹר אַךְ אִם־אַתָּה לוּ שְׁמָעֵנִי נָתַתִּי
כֶּסֶף הַשָּׂדֶה קַח מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָה אֶת־מֵתִי שָׁמָּה׃ וַיַּעַן
עֶפְרוֹן אֶת־אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ׃ אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי אֶרֶץ אַרְבַּע
מֵאוֹת שֶׁקֶל־כֶּסֶף בֵּינִי וּבֵינֶךָ מַה־הִוא וְאֶת־מֵתְךָ קְבֹר׃
וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל־עֶפְרוֹן וַיִּשְׁקֹל אַבְרָהָם לְעֶפְרֹן
אֶת־הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת אַרְבַּע מֵאוֹת
שֶׁקֶל כֶּסֶף עֹבֵר לַסֹּחֵר׃ וַיָּקָם ו שְׂדֵה עֶפְרוֹן אֲשֶׁר
בַּמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר לִפְנֵי מַמְרֵא הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ
וְכֹל־

v. 2 כף זעירא. v. 4 נ״א ב״א גֵּר, ב״נ גֵּרֹ. v. 4 ס״א אֶת־מֵתִי וכן ח״ש וח״י.
v. 5 נ״ל לֵאמֹר: לֹו שְׁמָעֵנוּ וגו׳. v. 6 ס״א בלי מסק. v. 6 למרנחאי מפני רפי.
v. 7 ס״א וַיָּקָם אַבְרָהָם. v. 8 ס״א אֶתִּי בגימ׳. v. 9 ס״א וְיִתֶּן־לִי. v. 9 ברוב ספרים כ״י בתוככם. v. 11 נ״א ב״א לְאֹ־ב״נ לָא. v. 14 נ״ל לֵאמֹר: לוֹ אדני.
v. 17 ס״א עֵלֵי־בְנֵי וכן ח״ש.

in the land of Canaan: and Abraham came to mourn for Sarah, and to weep for her.

3 And Abraham stood up from before his dead, and spake unto the sons of Heth, saying,

4 I am a stranger and a sojourner with you: give me a possession of a buryingplace with you, that I may bury my dead out of my sight.

5 And the children of Heth answered Abraham, saying unto him,

6 Hear us, my lord: thou art a mighty prince among us: in the choice of our sepulchres bury thy dead; none of us shall withhold from thee his sepulchre, but that thou mayest bury thy dead.

7 And Abraham stood up, and bowed himself to the people of the land, even to the children of Heth.

8 And he communed with them, saying, If it be your mind that I should bury my dead out of my sight; hear me, and intreat for me to Ephron the son of Zohar,

9 That he may give me the cave of Machpelah, which he hath, which is in the end of his field; for as much money as it is worth he shall give it me for a possession of a buryingplace amongst you.

10 And Ephron dwelt among the children of Heth: and Ephron the Hittite answered Abraham in the audience of the children of Heth, even of all that went in at the gate of his city, saying,

11 Nay, my lord, hear me: the field give I thee, and the cave that is therein, I give it thee; in the presence of the sons of my people give I it thee: bury
12, 13 thy dead. And Abraham bowed down himself before the people of the land. And he spake unto Ephron in the audience of the people of the land, saying, But if thou wilt give it, I pray thee, hear me: I will give thee money for the field; take it of me, and I will bury my dead
14, 15 there. And Ephron answered Abraham, saying unto him, My lord, hearken unto me: the land is worth four hundred shekels of silver; what is that betwixt me and thee? bury therefore
16 thy dead. And Abraham hearkened unto Ephron; and Abraham weighed to Ephron the silver, which he had named in the audience of the sons of Heth, four hundred shekels of silver,
17 current money with the merchant. And the field of Ephron, which was in Machpelah, which was before Mamre, the field, and the cave which was therein,

וְכָל־הָעֵץ אֲשֶׁר בְּשָׂדֶה אֲשֶׁר בְּכָל־גְּבֻלוֹ סָבִיב׃
לְאַבְרָהָם לְמִקְנָה לְעֵינֵי בְנֵי־חֵת בְּכֹל בָּאֵי שַׁעַר־עִירוֹ׃ 18
וְאַחֲרֵי־כֵן קָבַר אַבְרָהָם אֶת־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֶל־מְעָרַת 19
שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה עַל־פְּנֵי מַמְרֵא הִוא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן׃ וַיָּקָם הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לְאַבְרָהָם 20
כד לְאֲחֻזַּת־קֶבֶר מֵאֵת בְּנֵי־חֵת׃ וְאַבְרָהָם ס
וְזָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַבְרָהָם בַּכֹּל׃ וַיֹּאמֶר 2
אַבְרָהָם אֶל־עַבְדּוֹ זְקַן בֵּיתוֹ הַמֹּשֵׁל בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ
שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת יָרֵכִי׃ וְאַשְׁבִּיעֲךָ בַּיהוָה אֱלֹהֵי 3
הַשָּׁמַיִם וֵאלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת
הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ׃ כִּי אֶל־אַרְצִי וְאֶל 4
מוֹלַדְתִּי תֵּלֵךְ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי לְיִצְחָק׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו 5
הָעֶבֶד אוּלַי לֹא־תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרַי אֶל־הָאָרֶץ
הַזֹּאת הֲהָשֵׁב אָשִׁיב אֶת־בִּנְךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יָצָאתָ
מִשָּׁם׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תָּשִׁיב אֶת־ 6
בְּנִי שָׁמָּה׃ יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם ״ אֲשֶׁר לָקָחַנִי מִבֵּית 7
אָבִי וּמֵאֶרֶץ מוֹלַדְתִּי וַאֲשֶׁר דִּבֶּר־לִי וַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע־לִי
לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת הוּא יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ
לְפָנֶיךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִשָּׁם׃ וְאִם־לֹא תֹאבֶה הָאִשָּׁה 8
לָלֶכֶת אַחֲרֶיךָ וְנִקִּיתָ מִשְּׁבֻעָתִי זֹאת רַק אֶת־בְּנִי לֹא
תָשֵׁב שָׁמָּה׃ וַיָּשֶׂם הָעֶבֶד אֶת־יָדוֹ תַּחַת יֶרֶךְ אַבְרָהָם 9
אֲדֹנָיו וַיִּשָּׁבַע לוֹ עַל־הַדָּבָר הַזֶּה׃ וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֲשָׂרָה 10
גְמַלִּים מִגְּמַלֵּי אֲדֹנָיו וַיֵּלֶךְ וְכָל־טוּב אֲדֹנָיו בְּיָדוֹ וַיָּקָם°
וַיֵּלֶךְ אֶל־אֲרַם נַהֲרַיִם אֶל־עִיר נָחוֹר׃ וַיַּבְרֵךְ הַגְּמַלִּים 11
מִחוּץ לָעִיר אֶל־בְּאֵר הַמַּיִם לְעֵת עֶרֶב לְעֵת צֵאת
השאבת

18 v. ס״א לְכָל וכן ח״ש כ״י וח״י. 19 v. ס״א אֲשֶׁר עַל וכן ת״י וח״ע. כד. 4 v. סכור כי אם וכן ברוב ספרים כ״י. 7 v. צ״ל הַשָּׁמַיִם וֵאלֹהֵי הָאָרֶץ כן ת״ע: עיין לעיל פסוק ג׳. 7 v. כ׳ נגונים ביריחו ומקף. 9 v. ב׳ נגונים ביריחו. 10 v. ס״א וַיָּקָם הַלֵּךְ.

and all the trees that were in the field, that were in all the borders round about, were made sure

18 Unto Abraham for a possession in the presence of the children of Heth, before all that went in at the gate of his city.

19 And after this, Abraham buried Sarah his wife in the cave of the field of Machpelah before Mamre: the same is Hebron in the land of Canaan.

20 And the field, and the cave that is therein, were made sure unto Abraham for a possession of a buryingplace by the sons of Heth.

24 And Abraham was old, and well stricken in age: and the LORD had blessed Abraham in all things.

2 And Abraham said unto his eldest servant of his house, that ruled over all that he had, Put, I pray thee, thy hand under my thigh:

3 And I will make thee swear by the LORD, the God of heaven, and the God of the earth, that thou shalt not take a wife unto my son of the daughters of the Canaanites, among whom I dwell:

4 But thou shalt go unto my country, and to my kindred, and take a wife unto my son Isaac.

5 And the servant said unto him, Peradventure the woman will not be willing to follow me unto this land: must I needs bring thy son again unto the land from whence thou camest?

6 And Abraham said unto

7 him, Beware thou that thou bring not my son thither again. The LORD God of heaven, which took me from my father's house, and from the land of my kindred, and which spake unto me, and that sware unto me, saying, Unto thy seed will I give this land; he shall send his

8 angel before thee, and thou shalt take a wife unto my son from thence. And if the woman will not be willing to follow thee, then thou shalt be clear from this my oath: only bring not

9 my son thither again. And the servant put his hand under the thigh of Abraham his master,

10 and sware to him concerning that matter. And the servant took ten camels of the camels of his master, and departed; for all the goods of his master were in his hand: and he arose, and

11 went to Mesopotamia, unto the city of Nahor. And he made his camels to kneel down without the city by a well of water at the time of the evening, even the time that women go out

to draw water.

12 And he said, O LORD God of my master Abraham, I pray thee, send me good speed this day, and shew kindness unto my master Abraham.

13 Behold, I stand here by the well of water; and the daughters of the men of the city come out to draw water:

14 And let it come to pass, that the damsel to whom I shall say, Let down thy pitcher, I pray thee, that I may drink; and she shall say, Drink, and I will give thy camels drink also: let the same be she that thou hast appointed for thy servant Isaac; and thereby shall I know that thou hast shewed kindness unto my master.

15 And it came to pass, before he had done speaking, that, behold, Rebekah came out, who was born to Bethuel, son of Milcah, the wife of Nahor, Abraham's brother, with her pitcher upon her shoulder.

16 And the damsel was very fair to look upon, a virgin, neither had any man known her: and she went down to the well, and filled her pitcher, and came up.

17 And the servant ran to meet her, and said, Let me, I pray thee, drink a little water of thy pitcher.

18 And she said, Drink, my lord: and she hasted, and let down her pitcher upon her hand, and gave him drink.

19 And when she had done giving him drink, she said, I will draw water for thy camels also, until they have

12 הַשְּׁאֵבֹת׃ וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם הַקְרֵה־נָא 12
13 לְפָנַי הַיּוֹם וַעֲשֵׂה־חֶסֶד עִם אֲדֹנִי אַבְרָהָם׃ הִנֵּה אָנֹכִי 13
נִצָּב עַל־עֵין הַמָּיִם וּבְנוֹת אַנְשֵׁי הָעִיר יֹצְאֹת לִשְׁאֹב מָיִם׃ 14
וְהָיָה הַנַּעֲרָ אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיהָ הַטִּי־נָא כַדֵּךְ וְאֶשְׁתֶּה
וְאָמְרָה שְׁתֵה וְגַם־גְּמַלֶּיךָ אַשְׁקֶה אֹתָהּ הֹכַחְתָּ לְעַבְדְּךָ
לְיִצְחָק וּבָהּ אֵדַע כִּי־עָשִׂיתָ חֶסֶד עִם־אֲדֹנִי׃ וַיְהִי־הוּא 15
טֶרֶם כִּלָּה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת אֲשֶׁר יָלְדָה
לִבְתּוּאֵל בֶּן־מִלְכָּה אֵשֶׁת נָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם וְכַדָּהּ עַל־ 16
שִׁכְמָהּ׃ וְהַנַּעֲרָ טֹבַת מַרְאֶה מְאֹד בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא 17
יְדָעָהּ וַתֵּרֶד הָעַיְנָה וַתְּמַלֵּא כַדָּהּ וַתָּעַל׃ וַיָּרָץ הָעֶבֶד 18
לִקְרָאתָהּ וַיֹּאמֶר הַגְמִיאִינִי נָא מְעַט־מַיִם מִכַּדֵּךְ׃ וַתֹּאמֶר
שְׁתֵה אֲדֹנִי וַתְּמַהֵר וַתֹּרֶד כַּדָּהּ עַל־יָדָהּ וַתַּשְׁקֵהוּ׃ 19
וַתְּכַל לְהַשְׁקֹתוֹ וַתֹּאמֶר גַּם לִגְמַלֶּיךָ אֶשְׁאָב עַד אִם־ 20
כִּלּוּ לִשְׁתֹּת׃ וַתְּמַהֵר וַתְּעַר כַּדָּהּ אֶל־הַשֹּׁקֶת וַתָּרָץ עוֹד 21
אֶל־הַבְּאֵר לִשְׁאֹב וַתִּשְׁאַב לְכָל־גְּמַלָּיו׃ וְהָאִישׁ
מִשְׁתָּאֵהַ לָהּ מַחֲרִישׁ לָדַעַת הַהִצְלִיחַ יְהוָה דַּרְכּוֹ אִם־ 22
לֹא׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלּוּ הַגְּמַלִּים לִשְׁתּוֹת וַיִּקַּח הָאִישׁ
נֶזֶם זָהָב בֶּקַע מִשְׁקָלוֹ וּשְׁנֵי צְמִידִים עַל־יָדֶיהָ עֲשָׂרָה 23
זָהָב מִשְׁקָלָם׃ וַיֹּאמֶר בַּת־מִי אָתְּ הַגִּידִי נָא לִי הֲיֵשׁ
בֵּית־אָבִיךְ מָקוֹם לָנוּ לָלִין׃ וַתֹּאמֶר אֵלָיו בַּת־בְּתוּאֵל 24
אָנֹכִי בֶּן־מִלְכָּה אֲשֶׁר יָלְדָה לְנָחוֹר׃ וַתֹּאמֶר אֵלָיו גַּם־ 25
תֶּבֶן גַּם־מִסְפּוֹא רַב עִמָּנוּ גַּם־מָקוֹם לָלִין׃ וַיִּקֹּד הָאִישׁ 26
וַיִּשְׁתַּחוּ לַיהוָה׃ וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם 27
אֲשֶׁר לֹא־עָזַב חַסְדּוֹ וַאֲמִתּוֹ מֵעִם אֲדֹנִי אָנֹכִי בַּדֶּרֶךְ
נָחַנִי יְהוָה בֵּית אֲחֵי אֲדֹנִי׃ וְהָרָץ הַנַּעֲרָ וַתַּגֶּד לְבֵית 28
אִמָּהּ כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וּלְרִבְקָה אָח וּשְׁמוֹ לָבָן וַיָּרָץ 29
לָבָן

---

14 v. הַנַּעֲרָ כת׳ הַנַּעֲרָה ק׳. 16 v. וְהַנַּעֲרָ כת׳, הַנַּעֲרָה ק׳. 21 v. ס״א וְהָאִישׁ מִשְׁתָּאֵהַ.
21 v. ס״א לְהַצְלִיחַ. 22 v. ס״א לְשִׁתּוֹת חסר. 28 v. חַנַּעֲרָ כת׳, הַנַּעֲרָה ק׳.

20 done drinking. And she hasted, and emptied her pitcher into the trough, and ran again unto
21 the well to draw water, and drew for all his camels. And the man wondering at her held his
22 peace, to wit whether the LORD had made his journey prosperous or not. And it came to pass, as the camels had done drinking, that the man took a golden earring of half a shekel
23 weight, and two bracelets for her hands of ten shekels weight of gold; And said, Whose daughter art thou? tell me, I pray thee: is there room in thy father's house for us to lodge in?
24 And she said unto him, I am the daughter of Bethuel the son of Milcah, which she bare unto
25 Nahor. She said moreover unto him, We have both straw and provender enough, and room to
26, 27 lodge in. And the man bowed down his head, and worshipped the LORD. And he said, Blessed be the LORD God of my master Abraham, who hath not left destitute my master of his mercy and his truth: I being in the way, the LORD led me to the house of my master's
28, 29 brethren. And the damsel ran, and told them of her mother's house these things. And Rebekah had a brother, and his name was Laban:

30 לָבָן אֶל־הָאִישׁ הַחוּצָה אֶל־הָעָיִן: וַיְהִי ׀ כִּרְאֹת אֶת־
הַנֶּזֶם וְאֶת־הַצְּמִדִים עַל־יְדֵי אֲחֹתוֹ וּכְשָׁמְעוֹ אֶת־דִּבְרֵי
רִבְקָה אֲחֹתוֹ לֵאמֹר כֹּה־דִבֶּר אֵלַי הָאִישׁ וַיָּבֹא אֶל־
31 הָאִישׁ וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־הַגְּמַלִּים עַל־הָעָיִן: וַיֹּאמֶר בּוֹא
בְרוּךְ יְהוָה לָמָּה תַעֲמֹד בַּחוּץ וְאָנֹכִי פִּנִּיתִי הַבַּיִת
32 וּמָקוֹם לַגְּמַלִּים: וַיָּבֵא הָאִישׁ הַבַּיְתָה וַיְפַתַּח הַגְּמַלִּים
וַיִּתֵּן תֶּבֶן וּמִסְפּוֹא לַגְּמַלִּים וּמַיִם לִרְחֹץ רַגְלָיו וְרַגְלֵי
33 הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ: וַיּוּשֶׂם לְפָנָיו לֶאֱכֹל וַיֹּאמֶר לֹא
34 אֹכַל עַד אִם־דִּבַּרְתִּי דְבָרָי וַיֹּאמֶר דַּבֵּר: וַיֹּאמֶר עֶבֶד
35 אַבְרָהָם אָנֹכִי: וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אדֹנִי מְאֹד וַיִּגְדָּל וַיִּתֶּן־לוֹ
צֹאן וּבָקָר וְכֶסֶף וְזָהָב וַעֲבָדִם וּשְׁפָחֹת וּגְמַלִּים וַחֲמֹרִים:
36 וַתֵּלֶד שָׂרָה אֵשֶׁת אדֹנִי בֵּן לַאדֹנִי אַחֲרֵי זִקְנָתָהּ וַיִּתֶּן־
37 לוֹ אֵת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ: וַיַּשְׁבִּעֵנִי אדֹנִי לֵאמֹר לֹא־תִקַּח
אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יֹשֵׁב בְּאַרְצוֹ:
38 אִם־לֹא אֶל־בֵּית־אָבִי תֵּלֵךְ וְאֶל־מִשְׁפַּחְתִּי וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה
39 לִבְנִי: וָאֹמַר אֶל־אדֹנִי אֻלַי לֹא־תֵלֵךְ הָאִשָּׁה אַחֲרָי:
40 וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנָיו יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ
אִתְּךָ וְהִצְלִיחַ דַּרְכֶּךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִמִּשְׁפַּחְתִּי
41 וּמִבֵּית אָבִי: אָז תִּנָּקֶה מֵאָלָתִי כִּי תָבֹוא אֶל־מִשְׁפַּחְתִּי
42 וְאִם־לֹא יִתְּנוּ לָךְ וְהָיִיתָ נָקִי מֵאָלָתִי: וָאָבֹא הַיּוֹם אֶל־ ס
הָעָיִן וָאֹמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אִם־יֶשְׁךָ־נָא
43 מַצְלִיחַ דַּרְכִּי אֲשֶׁר אָנֹכִי הֹלֵךְ עָלֶיהָ: הִנֵּה אָנֹכִי נִצָּב
עַל־עֵין הַמָּיִם וְהָיָה הָעַלְמָה הַיֹּצֵאת לִשְׁאֹב וְאָמַרְתִּי
44 אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי־נָא מְעַט־מַיִם מִכַּדֵּךְ: וְאָמְרָה אֵלַי גַּם־
אַתָּה שְׁתֵה וְגַם לִגְמַלֶּיךָ אֶשְׁאָב הִוא הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הֹכִיחַ
יְהוָה

---

30 And it came to pass, when he saw the earring and bracelets upon his sister's hands, and when he heard the words of Rebekah his sister, saying, Thus spake the man unto me; that he came unto the man; and, behold, he stood by the camels at the well.

31 And he said, Come in, thou blessed of the LORD; wherefore standest thou without? for I have prepared the house, and room for the camels.

32 And the man came into the house: and he ungirded his camels, and gave straw and provender for the camels, and water to wash his feet, and the men's feet that were with him.

33 And there was set meat before him to eat: but he said, I will not eat, until I have told mine errand. And he said, Speak on.

34 And he said, I am Abraham's servant.

35 And the LORD hath blessed my master greatly; and he is become great: and he hath given him flocks, and herds, and silver, and gold, and menservants, and maidservants, and camels, and asses.

36 And Sarah my master's wife bare a son to my master when she was old: and unto him hath he given all that he hath.

37 And my master made me swear, saying, Thou shalt not take a wife to my son of the daughters of the Canaanites, in whose land I dwell:

38 But thou shalt go unto my father's house, and to my kindred, and take a wife unto my son.

40 And I said unto my master, Peradventure the woman will not follow me. And he said unto me, The LORD, before whom I walk, will send his angel with thee, and prosper thy way; and

41 thou shalt take a wife for my son of my kindred, and of my father's house: Then shalt thou be clear from this my oath, when thou comest to my kindred; and if they give not thee one,

42 thou shalt be clear from my oath. And I came this day unto the well, and said, O LORD

43 God of my master Abraham, if now thou do prosper my way which I go: Behold, I stand by the well of water; and it shall come to pass, that when the virgin cometh forth to draw

44 water, and I say to her, Give me, I pray thee, a little water of thy pitcher to drink; And she say to me, Both drink thou, and I will also draw for thy camels: let the same be the woman whom

the LORD hath appointed out for my master's son.

45 And before I had done speaking in mine heart, behold, Rebekah came forth with her pitcher on her shoulder; and she went down unto the well, and drew water: and I said unto her, Let me drink, I pray thee.

46 And she made haste, and let down her pitcher from her shoulder, and said, Drink, and I will give thy camels drink also: so I drank, and she made the camels drink also.

47 And I asked her, and said, Whose daughter art thou? And she said, The daughter of Bethuel, Nahor's son, whom Milcah bare unto him: and I put the earring upon her face, and the bracelets upon her hands.

48 And I bowed down my head, and worshipped the LORD, and blessed the LORD God of my master Abraham, which had led me in the right way to take my master's brother's daughter unto his son.

49 And now if ye will deal kindly and truly with my master, tell me: and if not, tell me; that I may turn to the right hand, or to the left.

50 Then Laban and Bethuel answered and said, The thing proceedeth from the LORD: we cannot speak unto thee bad or good.

51 Behold, Rebekah is before thee, take her, and go, and let her be thy master's son's wife, as the LORD hath spoken.

יְהוָה לְבֶן־אֲדֹנִי: אֲנִי טֶרֶם אֲכַלֶּה לְדַבֵּר אֶל־לִבִּי וְהִנֵּה 45
רִבְקָה יֹצֵאת וְכַדָּהּ עַל־שִׁכְמָהּ וַתֵּרֶד הָעֵינָה וַתִּשְׁאָב
וָאֹמַר אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי נָא: וַתְּמַהֵר וַתּוֹרֶד כַּדָּהּ מֵעָלֶיהָ 46
וַתֹּאמֶר שְׁתֵה וְגַם־גְּמַלֶּיךָ אַשְׁקֶה וָאֶשְׁתְּ וְגַם הַגְּמַלִּים
הִשְׁקָתָה: וָאֶשְׁאַל אֹתָהּ וָאֹמַר בַּת־מִי אָתְּ וַתֹּאמֶר בַּת־ 47
בְּתוּאֵל בֶּן־נָחוֹר אֲשֶׁר יָלְדָה־לּוֹ מִלְכָּה וָאָשִׂם הַנֶּזֶם עַל־
אַפָּהּ וְהַצְּמִידִים עַל־יָדֶיהָ: וָאִקֹּד וָאֶשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה 48
וָאֲבָרֵךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אֲשֶׁר הִנְחַנִי בְּדֶרֶךְ
אֱמֶת לָקַחַת אֶת־בַּת־אֲחִי אֲדֹנִי לִבְנוֹ: וְעַתָּה אִם־יְשְׁכֶם 49
עֹשִׂים חֶסֶד וֶאֱמֶת אֶת־אֲדֹנִי הַגִּידוּ לִי וְאִם־לֹא הַגִּידוּ
לִי וְאֶפְנֶה עַל־יָמִין אוֹ עַל־שְׂמֹאל: וַיַּעַן לָבָן וּבְתוּאֵל 50
וַיֹּאמְרוּ מֵיְהוָה יָצָא הַדָּבָר לֹא נוּכַל דַּבֵּר אֵלֶיךָ רַע אוֹ
טוֹב: הִנֵּה־רִבְקָה לְפָנֶיךָ קַח וָלֵךְ וּתְהִי אִשָּׁה לְבֶן־אֲדֹנֶיךָ 51
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע עֶבֶד אַבְרָהָם אֶת־ 52
דִּבְרֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה לַיהוָה: וַיּוֹצֵא הָעֶבֶד כְּלֵי־כֶסֶף 53
וּכְלֵי זָהָב וּבְגָדִים וַיִּתֵּן לְרִבְקָה וּמִגְדָּנוֹת נָתַן לְאָחִיהָ
וּלְאִמָּהּ: וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיָּלִינוּ 54
וַיָּקוּמוּ בַבֹּקֶר וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי לַאדֹנִי: וַיֹּאמֶר אָחִיהָ וְאִמָּהּ 55
תֵּשֶׁב הַנַּעַר אִתָּנוּ יָמִים אוֹ עָשׂוֹר אַחַר תֵּלֵךְ: וַיֹּאמֶר 56
אֲלֵהֶם אַל־תְּאַחֲרוּ אֹתִי וַיהוָה הִצְלִיחַ דַּרְכִּי שַׁלְּחוּנִי
וְאֵלְכָה לַאדֹנִי: וַיֹּאמְרוּ נִקְרָא לנַּעֲר וְנִשְׁאֲלָה אֶת־פִּיהָ: 57
וַיִּקְרְאוּ לְרִבְקָה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הֲתֵלְכִי עִם־הָאִישׁ הַזֶּה 58
וַתֹּאמֶר אֵלֵךְ: וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־רִבְקָה אֲחֹתָם וְאֶת־מֵנִקְתָּהּ 59
וְאֶת־עֶבֶד אַבְרָהָם וְאֶת־אֲנָשָׁיו: וַיְבָרְכוּ אֶת־רִבְקָה 60
וַיֹּאמְרוּ לָהּ אֲחֹתֵנוּ אַתְּ הֱיִי לְאַלְפֵי רְבָבָה וְיִירַשׁ זַרְעֵךְ
את

---

55 v. הִנַּעַר כתי׳ קרי׳. נ״א ב״א הֲנַעֲרָה ב״נ הַנַּעֲרָה. 56 v. ס״א וְאַתֶּר וכן ח״ש. ת״י, ת״ע, ת״ס וח״ר. 57 v. לַנַּעַר כתי׳ לַנַּעֲרָה קרי׳. 60 v. ברוב ספרים כ״י ויברכו. v. כן ירושלמי. בהללי ויירש חסר.

52 And it came to pass, that, when Abraham's servant heard their words, he worshipped the
53 LORD, bowing himself to the earth. And the servant brought forth jewels of silver, and jewels of gold, and raiment, and gave them to Rebekah: he gave also to her brother and to her
54 mother precious things. And they did eat and drink, he and the men that were with him, and tarried all night; and they rose up in the morning, and he said, Send me away unto my
55 master. And her brother and her mother said, Let the damsel abide with us a few days, at
56 the least ten; after that she shall go. And he said unto them, Hinder me not, seeing the
57 LORD hath prospered my way; send me away that I may go to my master. And they said,
58 We will call the damsel, and enquire at her mouth. And they called Rebekah, and said unto
59 her, Wilt thou go with this man? And she said, I will go. And they sent away Rebekah their
60 sister, and her nurse, and Abraham's servant, and his men. And they blessed Rebekah, and said unto her, Thou art our sister, be thou the mother of thousands of millions, and let thy seed possess

the gate of those which hate them.

61 וְאֵת שַׁעַר שֹׂנְאָיו: וַתָּקָם רִבְקָה וְנַעֲרֹתֶיהָ וַתִּרְכַּבְנָה עַל־
הַגְּמַלִּים וַתֵּלַכְנָה אַחֲרֵי הָאִישׁ וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת־רִבְקָה
62 וַיֵּלֶךְ: וְיִצְחָק בָּא מִבּוֹא בְּאֵר לַחַי רֹאִי וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ
63 הַנֶּגֶב: וַיֵּצֵא יִצְחָק לָשׂוּחַ בַּשָּׂדֶה לִפְנוֹת עֶרֶב וַיִּשָּׂא עֵינָיו
64 וַיַּרְא וְהִנֵּה גְמַלִּים בָּאִים: וַתִּשָּׂא רִבְקָה אֶת־עֵינֶיהָ וַתַּרְא
65 אֶת־יִצְחָק וַתִּפֹּל מֵעַל הַגָּמָל: וַתֹּאמֶר אֶל־הָעֶבֶד
מִי־הָאִישׁ הַלָּזֶה הַהֹלֵךְ בַּשָּׂדֶה לִקְרָאתֵנוּ וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד
66 הוּא אֲדֹנִי וַתִּקַּח הַצָּעִיף וַתִּתְכָּס: וַיְסַפֵּר הָעֶבֶד לְיִצְחָק
67 אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבִאֶהָ יִצְחָק הָאֹהֱלָה
שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח אֶת־רִבְקָה וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה וַיֶּאֱהָבֶהָ
וַיִּנָּחֶם יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ:

כה 1 וַיֹּסֶף אַבְרָהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה וּשְׁמָהּ קְטוּרָה: וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־ ס
2 זִמְרָן וְאֶת־יָקְשָׁן וְאֶת־מְדָן וְאֶת־מִדְיָן וְאֶת־יִשְׁבָּק וְאֶת־
3 שׁוּחַ: וְיָקְשָׁן יָלַד אֶת־שְׁבָא וְאֶת־דְּדָן וּבְנֵי דְדָן הָיוּ
4 אַשּׁוּרִם וּלְטוּשִׁם וּלְאֻמִּים: וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָה וָעֵפֶר וַחֲנֹךְ
5 וַאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי קְטוּרָה: וַיִּתֵּן אַבְרָהָם
6 אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ לְיִצְחָק: וְלִבְנֵי הַפִּלַגְשִׁים אֲשֶׁר
לְאַבְרָהָם נָתַן אַבְרָהָם מַתָּנֹת וַיְשַׁלְּחֵם מֵעַל יִצְחָק בְּנוֹ
7 בְּעוֹדֶנּוּ חַי קֵדְמָה אֶל־אֶרֶץ קֶדֶם: וְאֵלֶּה יְמֵי שְׁנֵי־חַיֵּי
אַבְרָהָם אֲשֶׁר־חָי מֵאַת שָׁנָה וְשִׁבְעִים שָׁנָה וְחָמֵשׁ שָׁנִים:
8 וַיִּגְוַע וַיָּמָת אַבְרָהָם בְּשֵׂיבָה טוֹבָה זָקֵן וְשָׂבֵעַ וַיֵּאָסֶף
9 אֶל־עַמָּיו: וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ יִצְחָק וְיִשְׁמָעֵאל בָּנָיו אֶל־מְעָרַת
הַמַּכְפֵּלָה אֶל־שְׂדֵה עֶפְרֹן בֶּן־צֹחַר הַחִתִּי אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
10 מַמְרֵא: הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר־קָנָה אַבְרָהָם מֵאֵת בְּנֵי־חֵת שָׁמָּה
11 קֻבַּר אַבְרָהָם וְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ: וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם
ויברך

---

61 And Rebekah arose, and her damsels, and they rode upon the camels, and followed the man: and the servant took Rebekah, and went his way.

62 And Isaac came from the way of the well Lahai-roi; for he dwelt in the south country.

63 And Isaac went out to meditate in the field at the eventide: and he lifted up his eyes, and saw, and, behold, the camels were coming.

64 And Rebekah lifted up her eyes, and when she saw Isaac, she lighted off the camel.

65 For she had said unto the servant, What man is this that walketh in the field to meet us? And the servant had said, It is my master: therefore she took a vail, and covered herself.

66 And the servant told Isaac all things that he had done.

67 And Isaac brought her into his mother Sarah's tent, and took Rebekah, and she became his wife; and he loved her: and Isaac was comforted after his mother's death.

25 Then again Abraham took a wife, and her name was Keturah.

2 And she bare him Zimran, and Jokshan, and Medan, and Midian, and Ishbak, and Shuah.

3 And Jokshan begat Sheba, and Dedan. And the sons of Dedan were Asshurim, and Letushim, and Leummim.

4 And the sons of Midian; Ephah, and Epher, and Hanoch, and Abida, and Eldaah. All these were the children of Keturah.

5 And Abraham gave all that he had unto Isaac.

6 But unto the sons of the concubines, which Abraham had, Abraham gave gifts, and sent them away from Isaac his son, while he yet lived, eastward, unto the east country.

7 And these are the days of the years of Abraham's life which he lived, an hundred threescore and fifteen years.

8 Then Abraham gave up the ghost, and died in a good old age, an old man, and full of years; and was gathered to his people.

9 And his sons Isaac and Ishmael buried him in the cave of Machpelah, in the field of Ephron the son of Zohar the Hittite, which is before Mamre;

10 The field which Abraham purchased of the sons of Heth: there was Abraham buried, and Sarah his wife.

11 And it came to pass after the death of Abraham,

---

61 v. כן בכתה. בהללי כלי. כה, ב v. פ"א דדן. ו v. כן בכתה. בהללי עקה חסר יוד.
6 v. כן בהללי, בכתוב הפוך. ח v. פ"א ישכב, וכן ח"ס. ח"א. ח"י. ח"ע ות"ס.

וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיֵּשֶׁב יִצְחָק עִם־בְּאֵר לַחַי
רֹאִי׃
12 וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אַבְרָהָם אֲשֶׁר יָלְדָה הָגָר
13 הַמִּצְרִית שִׁפְחַת שָׂרָה לְאַבְרָהָם׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי
יִשְׁמָעֵאל בִּשְׁמֹתָם לְתוֹלְדֹתָם בְּכֹר יִשְׁמָעֵאל נְבָיֹת וְקֵדָר
14 15 וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָׂם׃ וּמִשְׁמָע וְדוּמָה וּמַשָּׂא׃ חֲדַד וְתֵימָא
16 יְטוּר נָפִישׁ וְקֶדְמָה׃ אֵלֶּה הֵם בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל וְאֵלֶּה
שְׁמוֹתָם בְּחַצְרֵיהֶם וּבְטִירֹתָם שְׁנֵים־עָשָׂר נְשִׂיאִם
17 לְאֻמֹּתָם׃ וְאֵלֶּה שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל מְאַת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים
18 שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים וַיִּגְוַע וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו׃ וַיִּשְׁכְּנוּ
מֵחֲוִילָה עַד־שׁוּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִצְרַיִם בֹּאֲכָה אַשּׁוּרָה
עַל־פְּנֵי כָל־אֶחָיו נָפָל׃
ס 19 וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת־פרש
20 יִצְחָק׃ וַיְהִי יִצְחָק בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּקַחְתּוֹ אֶת־רִבְקָה
בַּת־בְּתוּאֵל הָאֲרַמִּי מִפַּדַּן אֲרָם אֲחוֹת לָבָן הָאֲרַמִּי לוֹ
21 לְאִשָּׁה׃ וַיֶּעְתַּר יִצְחָק לַיהוָה לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עֲקָרָה הִוא
22 וַיֵּעָתֶר לוֹ יְהוָה וַתַּהַר רִבְקָה אִשְׁתּוֹ׃ וַיִּתְרֹצְצוּ הַבָּנִים
בְּקִרְבָּהּ וַתֹּאמֶר אִם־כֵּן לָמָּה זֶּה אָנֹכִי וַתֵּלֶךְ לִדְרֹשׁ אֶת־
23 יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ שְׁנֵי גוֹיִם בִּבְטְנֵךְ וּשְׁנֵי לְאֻמִּים
מִמֵּעַיִךְ יִפָּרֵדוּ וּלְאֹם מִלְאֹם יְאַמָּץ וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר׃
24 25 וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ לָלֶדֶת וְהִנֵּה תוֹמִם בִּבְטְנָהּ׃ וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן
אדמוני

that God blessed his son Isaac; and Isaac dwelt by the well Lahai-roi.

12 Now these are the generations of Ishmael, Abraham's son, whom Hagar the Egyptian, Sarah's handmaid, bare unto Abraham:

13 And these are the names of the sons of Ishmael, by their names, according to their generations: the firstborn of Ishmael, Nebajoth; and Kedar, and Adbeel, and Mibsam,

14 And Mishma, and Dumah, and Massa,

15 Hadar, and Tema, Jetur, Naphish, and Kedemah:

16 These are the sons of Ishmael, and these are their names, by their towns, and by their castles; twelve princes according to their nations.

17 And these are the years of the life of Ishmael, an hundred and thirty and seven years: and he gave up the ghost and died; and was gathered unto his people.

18 And they dwelt from Havilah unto Shur, that is before Egypt, as thou goest toward Assyria: and he died in the presence of all his brethren.

19 And these are the generations of Isaac, Abraham's son: Abraham begat Isaac:

20 And Isaac was forty years old when he took Rebekah to wife, the daughter of Bethuel the Syrian of Padan-aram, the sister to Laban the Syrian.

21 And Isaac intreated the LORD for his wife, because she was barren: and the LORD was intreated of him,

22 and Rebekah his wife conceived. And the children struggled together within her; and she

23 said, If it be so, why am I thus? And she went to enquire of the LORD. And the LORD said unto her, Two nations are in thy womb, and two manner of people shall be separated from thy bowels; and the one people shall be stronger than the other people; and the elder

24 shall serve the younger. And when her days to be delivered were fulfilled, behold, there

25 were twins in her womb. And the first came out

---

v. 15 ס״א חדד וכן ה״ש. v. 17 בסקצת ספרים אין מלת ויגוע, וכן ה״ש ויגוע ויאסף. v. 18 שם הפרשה [xxv 18 – xxviii 9] יהוֹדֵע, ופסוקים קה, וסדרים ג׳ שלמים ואברהם וקן [xxiv 1]. ואבא היום [xxiv 42]. ויסף אברהם [xxv 1]. ורבע ושמיות סדר והוא הנותר כסדר והאלהים נסה. וכלים אלף וארבע מאות ושנים. ואותיות חמשת אלפים ושלש מאות וארבעה עשר. וחלוף א׳ ג׳ר־וחרשב [xxiii 4]. לב״א נר חוכף עם תושב ולב״נ בסקף. וכלא חלוף לעת צאת חַלְאֻבָּות כלא נעיא [xxiv 11]. וכח׳ א׳ ויישם לפניו לאכל [xxiv 33]. וכספר שנותיה שלשים ושבעים שנה עד שנולד יעקב.

v. 19 חסרה מפא דבר ה׳ כסלאכי א׳. v. 22 ב״נ ויתרוצצו בלא נעיא. v. 23 נעיב כתיב, נעים קרי. v. 24 בחללי תומים.

26 אַדְּמוֹנִי כֻּלּוֹ כְּאַדֶּרֶת שֵׂעָר וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו: וְאַחֲרֵי־כֵן
יָצָא אָחִיו וְיָדוֹ אֹחֶזֶת בְּעֲקֵב עֵשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב
27 וְיִצְחָק בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה בְּלֶדֶת אֹתָם: וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים
וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יֹדֵעַ צַיִד אִישׁ שָׂדֶה וְיַעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב
28 אֹהָלִים: וַיֶּאֱהַב יִצְחָק אֶת־עֵשָׂו כִּי־צַיִד בְּפִיו וְרִבְקָה
29 אֹהֶבֶת אֶת־יַעֲקֹב: וַיָּזֶד יַעֲקֹב נָזִיד וַיָּבֹא עֵשָׂו מִן־הַשָּׂדֶה
30 וְהוּא עָיֵף: וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־יַעֲקֹב הַלְעִיטֵנִי נָא מִן־הָאָדֹם
הָאָדֹם הַזֶּה כִּי עָיֵף אָנֹכִי עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ אֱדוֹם:
31 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מִכְרָה כַיּוֹם אֶת־בְּכֹרָתְךָ לִי: וַיֹּאמֶר עֵשָׂו
32 הִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוּת וְלָמָּה־זֶּה לִי בְּכֹרָה: וַיֹּאמֶר
33 יַעֲקֹב הִשָּׁבְעָה לִּי כַּיּוֹם וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּמְכֹּר אֶת־בְּכֹרָתוֹ
34 לְיַעֲקֹב: וְיַעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם וּנְזִיד עֲדָשִׁים וַיֹּאכַל
וַיֵּשְׁתְּ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ וַיִּבֶז עֵשָׂו אֶת־הַבְּכֹרָה:
כו וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ מִלְּבַד הָרָעָב הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיָה
בִּימֵי אַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל־אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ־פְּלִשְׁתִּים
2 גְּרָרָה: וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה וַיֹּאמֶר אַל־תֵּרֵד מִצְרַיְמָה
3 שְׁכֹן בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־אֹמַר אֵלֶיךָ: גּוּר בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶהְיֶה
עִמְּךָ וַאֲבָרְכֶךָּ כִּי־לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־כָּל־הָאֲרָצֹת
הָאֵל וַהֲקִמֹתִי אֶת־הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם
4 אָבִיךָ: וְהִרְבֵּיתִי אֶת־זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְנָתַתִּי
לְזַרְעֲךָ אֵת ׀ כָּל־הָאֲרָצֹת הָאֵל וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל
5 גּוֹיֵי הָאָרֶץ: עֵקֶב אֲשֶׁר־שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקֹלִי וַיִּשְׁמֹר
6 מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתַי חֻקּוֹתַי וְתוֹרֹתָי: וַיֵּשֶׁב יִצְחָק בִּגְרָר:
7 וַיִּשְׁאֲלוּ אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם לְאִשְׁתּוֹ וַיֹּאמֶר אֲחֹתִי הִוא כִּי
ירא

---

red, all over like an hairy garment; and they called his name Esau.

26 And after that came his brother out, and his hand took hold on Esau's heel; and his name was called Jacob: and Isaac was three-score years old when she bare them.

27 And the boys grew: and Esau was a cunning hunter, a man of the field; and Jacob was a plain man, dwelling in tents.

28 And Isaac loved Esau, because he did eat of his venison: but Rebekah loved Jacob.

29 And Jacob sod pottage: and Esau came from the field, and he was faint:

30 And Esau said to Jacob, Feed me, I pray thee, with that same red pottage; for I am faint: therefore was his name called Edom.

31 And Jacob said, Sell me this day thy birthright.

32 And Esau said, Behold, I am at the point to die: and what profit shall this birthright do to me?

33 And Jacob said, Swear to me this day; and he sware unto him: and he sold his birthright unto Jacob.

34 Then Jacob gave Esau bread and pottage of lentiles; and he did eat and drink, and rose up, and went his way: thus Esau despised his birthright.

26 And there was a famine in the land, beside the first famine that was in the days of Abraham. And Isaac went unto Abimelech king of the
2 Philistines unto Gerar. And the LORD appeared unto him, and said, Go not down into
3 Egypt; dwell in the land which I shall tell thee of: Sojourn in this land, and I will be with thee, and will bless thee; for unto thee, and unto thy seed, I will give all these countries, and I
4 will perform the oath which I sware unto Abraham thy father; And I will make thy seed to multiply as the stars of heaven, and will give unto thy seed all these countries; and in thy seed
5 shall all the nations of the earth be blessed; Because that Abraham obeyed my voice, and
6 kept my charge, my commandments, my statutes, and my laws. And Isaac dwelt in Gerar:
7 And the men of the place asked him of his wife; and he said, She is my sister: for

---

v. 30 ס״א הָאָדֹם | הָאָרֹם ספק. v. 32 ב״נ וְלָמָּה־זֶּה־. v. 33 ס״א לִי בלי ירגם. כו, v. 2 ס״א אֲשֶׁר אֹמַר. v. 3 ברוב ספרים ואביך בשבא לכר. v. 3 כן ירושלמי, בהללי האָרָצוֹת מלא. v. 3, 4 סביר האֵלה, וכן בכקצות ספרים כי״ת וח״ש. v. 4 ס״א וְנָתַתִּי. v. 4 ס״א אֶת־כל. v. 5 כן ירושלמי, בהללי חֻקַּתַי חסר.

יָרֵא לֵאמֹר אִשְׁתִּי פֶּן־יַהַרְגֻנִי אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם עַל־רִבְקָה
כִּי־טוֹבַת מַרְאֶה הִוא: וַיְהִי כִּי אָרְכוּ־לוֹ שָׁם הַיָּמִים 8
וַיַּשְׁקֵף אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ פְּלִשְׁתִּים בְּעַד הַחַלּוֹן וַיַּרְא
וְהִנֵּה יִצְחָק מְצַחֵק אֵת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ: וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ 9
לְיִצְחָק וַיֹּאמֶר אַךְ הִנֵּה אִשְׁתְּךָ הִוא וְאֵךְ אָמַרְתָּ אֲחֹתִי
הִוא וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק כִּי אָמַרְתִּי פֶּן־אָמוּת עָלֶיהָ:
וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ כִּמְעַט שָׁכַב אַחַד 10
הָעָם אֶת־אִשְׁתֶּךָ וְהֵבֵאתָ עָלֵינוּ אָשָׁם: וַיְצַו אֲבִימֶלֶךְ אֶת־ 11
כָּל־הָעָם לֵאמֹר הַנֹּגֵעַ בָּאִישׁ הַזֶּה וּבְאִשְׁתּוֹ מוֹת יוּמָת:
וַיִּזְרַע יִצְחָק בָּאָרֶץ הַהִוא וַיִּמְצָא בַּשָּׁנָה הַהִוא מֵאָה 12
שְׁעָרִים וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה: וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְגָדֵל 13
עַד כִּי־גָדַל מְאֹד: וַיְהִי־לוֹ מִקְנֵה־צֹאן וּמִקְנֵה בָקָר 14
וַעֲבֻדָּה רַבָּה וַיְקַנְאוּ אֹתוֹ פְּלִשְׁתִּים: וְכָל־הַבְּאֵרֹת אֲשֶׁר 15
חָפְרוּ עַבְדֵי אָבִיו בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו סִתְמוּם פְּלִשְׁתִּים
וַיְמַלְאוּם עָפָר: וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־יִצְחָק לֵךְ מֵעִמָּנוּ 16
כִּי־עָצַמְתָּ מִמֶּנּוּ מְאֹד: וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם יִצְחָק וַיִּחַן בְּנַחַל 17
גְּרָר וַיֵּשֶׁב שָׁם: וַיָּשָׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר ׀ אֶת־בְּאֵרֹת הַמַּיִם 18
אֲשֶׁר חָפְרוּ בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו וַיְסַתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים
אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיִּקְרָא לָהֶן שֵׁמוֹת כַּשֵּׁמֹת אֲשֶׁר
קָרָא לָהֶן אָבִיו: וַיַּחְפְּרוּ עַבְדֵי־יִצְחָק בַּנָּחַל וַיִּמְצְאוּ־שָׁם 19
בְּאֵר מַיִם חַיִּים: וַיָּרִיבוּ רֹעֵי גְרָר עִם־רֹעֵי יִצְחָק לֵאמֹר 20
לָנוּ הַמָּיִם וַיִּקְרָא שֵׁם־הַבְּאֵר עֵשֶׂק כִּי הִתְעַשְּׂקוּ עִמּוֹ:
וַיַּחְפְּרוּ בְּאֵר אַחֶרֶת וַיָּרִיבוּ גַּם־עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שִׁטְנָה: 21
וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם וַיַּחְפֹּר בְּאֵר אַחֶרֶת וְלֹא רָבוּ 22
עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ רְחֹבוֹת וַיֹּאמֶר כִּי־עַתָּה הִרְחִיב
יהוה

he feared to say, She is my wife; lest, said he, the men of the place should kill me for Rebekah; because she was fair to look upon.

8 And it came to pass, when he had been there a long time, that Abimelech king of the Philistines looked out at a window, and saw, and, behold, Isaac was sporting with Rebekah his wife.

9 And Abimelech called Isaac, and said, Behold, of a surety she is thy wife: and how saidst thou, She is my sister? And Isaac said unto him, Because I said, Lest I die for her.

10 And Abimelech said, What is this thou hast done unto us? one of the people might lightly have lien with thy wife, and thou shouldest have brought guiltiness upon us.

11 And Abimelech charged all his people, saying, He that toucheth this man or his wife shall surely be put to death.

12 Then Isaac sowed in that land, and received in the same year an hundredfold: and the LORD blessed him.

13 And the man waxed great, and went forward, and grew until he became very great:

14 For he had possession of flocks, and possession of herds, and great store of servants: and the Philistines envied him.

15 For all the wells which his father's servants had digged in the days of Abraham his father, the Philistines had stopped them, and filled them with earth.

16, 17 And Abimelech said unto Isaac, Go from us; for thou art much mightier than we. And

18 Isaac departed thence, and pitched his tent in the valley of Gerar, and dwelt there. And Isaac digged again the wells of water, which they had digged in the days of Abraham his father; for the Philistines had stopped them after the death of Abraham: and he called their

19 names after the names by which his father had called them. And Isaac's servants digged in

20 the valley, and found there a well of springing water. And the herdmen of Gerar did strive with Isaac's herdmen, saying, The water is ours: and he called the name of the well Esek; be-

21 cause they strove with him. And they digged another well, and strove for that also: and he

22 called the name of it Sitnah. And he removed from thence, and digged another well; and for that they strove not: and he called the name of it Rehoboth; and he said, For now the LORD hath made room

---

v. 7 כן בהללי. ירושלמי לבנת הספר. v. 8 ס״א כי־ארכו־לו. v. 12 ברוב ספרים ויברכהו: בשבא לבר. v. 13 כן ברוב ספרים כ״י וכנוסחאות הרפוס. בכקצת ספרים עד כי־נגדל. v. 16 למדנחאי מִמֶּנּוּ רפי. v. 20 ס״א עִמּוֹ. v. 20 כן ירושלמי בהללי רחֹבת חסר. v. 22 ב״ג כִּי עַתָּה.

for us, and we shall be fruitful in the land.

23 And he went up from thence to Beer-sheba.

24 And the LORD appeared unto him the same night, and said, I am the God of Abraham thy father: fear not, for I am with thee, and will bless thee, and multiply thy seed for my servant Abraham's sake.

25 And he builded an altar there, and called upon the name of the LORD, and pitched his tent there: and there Isaac's servants digged a well.

26 Then Abimelech went to him from Gerar, and Ahuzzath one of his friends, and Phichol the chief captain of his army.

27 And Isaac said unto them, Wherefore come ye to me, seeing ye hate me, and have sent me away from you?

28 And they said, We saw certainly that the LORD was with thee: and we said, Let there be now an oath betwixt us, even betwixt us and thee, and let us make a covenant with thee;

29 That thou wilt do us no hurt, as we have not touched thee, and as we have done unto thee nothing but good, and have sent thee away in peace: thou art now the blessed of the LORD.

30 And he made them a feast, and they did eat and drink.

31 And they rose up betimes in the morning, and sware one to another: and Isaac sent them away, and they departed from him in peace.

32 And it came to pass the same day, that Isaac's servants came, and told him concerning the well which they had

33 digged, and said unto him, We have found water. And he called it Shebah: therefore the

34 name of the city is Beer-sheba unto this day. And Esau was forty years old when he took to wife Judith the daughter of Beeri the Hittite, and Bashemath the daughter of Elon the Hit-

35 tite: Which were a grief of mind unto Isaac and to Rebekah.

23 יְהוָה לָנוּ וּפָרִינוּ בָּאָרֶץ׃ וַיַּעַל מִשָּׁם בְּאֵר שָׁבַע׃ וַיֵּרָא
24 אֵלָיו יְהוָה בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
אָבִיךָ אַל־תִּירָא כִּי־אִתְּךָ אָנֹכִי וּבֵרַכְתִּיךָ וְהִרְבֵּיתִי אֶת־
25 זַרְעֲךָ בַּעֲבוּר אַבְרָהָם עַבְדִּי׃ וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא
בְּשֵׁם יְהוָה וַיֵּט־שָׁם אָהֳלוֹ וַיִּכְרוּ־שָׁם עַבְדֵי־יִצְחָק בְּאֵר׃
26 וַאֲבִימֶלֶךְ הָלַךְ אֵלָיו מִגְּרָר וַאֲחֻזַּת מֵרֵעֵהוּ וּפִיכֹל שַׂר־
27 צְבָאוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִצְחָק מַדּוּעַ בָּאתֶם אֵלָי וְאַתֶּם
28 שְׂנֵאתֶם אֹתִי וַתְּשַׁלְּחוּנִי מֵאִתְּכֶם׃ וַיֹּאמְרוּ רָאוֹ רָאִינוּ
כִּי־הָיָה יְהוָה ׀ עִמָּךְ וַנֹּאמֶר תְּהִי נָא אָלָה בֵּינוֹתֵינוּ
29 בֵּינֵינוּ וּבֵינֶךָ וְנִכְרְתָה בְרִית עִמָּךְ׃ אִם־תַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ
רָעָה כַּאֲשֶׁר לֹא נְגַעֻנוּךָ וְכַאֲשֶׁר עָשִׂינוּ עִמְּךָ רַק־טוֹב
30 וַנְּשַׁלֵּחֲךָ בְּשָׁלוֹם אַתָּה עַתָּה בְּרוּךְ יְהוָה׃ וַיַּעַשׂ־לָהֶם
31 מִשְׁתֶּה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ׃ וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וַיִּשָּׁבְעוּ אִישׁ
32 לְאָחִיו וַיְשַׁלְּחֵם יִצְחָק וַיֵּלְכוּ מֵאִתּוֹ בְּשָׁלוֹם׃ וַיְהִי ׀ בַּיּוֹם
הַהוּא וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי יִצְחָק וַיַּגִּדוּ לוֹ עַל־אֹדוֹת הַבְּאֵר
33 אֲשֶׁר חָפָרוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ מָצָאנוּ מָיִם׃ וַיִּקְרָא אֹתָהּ שִׁבְעָה
עַל־כֵּן שֵׁם־הָעִיר בְּאֵר שֶׁבַע עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃
34 וַיְהִי עֵשָׂו בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת־
יְהוּדִית בַּת־בְּאֵרִי הַחִתִּי וְאֶת־בָּשְׂמַת בַּת־אֵילֹן הַחִתִּי׃
35 וַתִּהְיֶינָה מֹרַת רוּחַ לְיִצְחָק וּלְרִבְקָה׃

כז 1 וַיְהִי כִּי־זָקֵן יִצְחָק וַתִּכְהֶיָן עֵינָיו מֵרְאֹת וַיִּקְרָא ס
אֶת־עֵשָׂו ׀ בְּנוֹ הַגָּדֹל וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּנִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּנִי׃
2 וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא זָקַנְתִּי לֹא יָדַעְתִּי יוֹם מוֹתִי׃ וְעַתָּה שָׂא־נָא
3 כֵלֶיךָ תֶּלְיְךָ וְקַשְׁתֶּךָ וְצֵא הַשָּׂדֶה וְצוּדָה לִי צֵידָה׃
4 וַעֲשֵׂה־לִי מַטְעַמִּים כַּאֲשֶׁר אָהַבְתִּי וְהָבִיאָה לִי וְאֹכְלָה

בעבור

---

v. 25 ס״א וַיִּכֹּן־שָׁם. v. 25 ס״א בְּשָׁם־. v. 27 כ״נ וַתְּשַׁלְּחוּנִי מֵעִמָּכֶם. v. 30 ס״א וַיְעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה. v. 31 ס״א שָׁם־. כז, 1 כן בהללי. ירושלמי מראות סלא.
v. 3 צֵדָה כתיב. צֵיר קרי.

27 And it came to pass, that when Isaac was old, and his eyes were dim, so that he could not see, he called Esau his eldest son, and said unto him, My son: and he said unto him, Behold, here
2, 3 am I. And he said, Behold now, I am old, I know not the day of my death: Now therefore take, I pray thee, thy weapons, thy quiver and thy bow, and go out to the field, and take me
4 some venison; And make me savoury meat, such as I love, and bring it to me, that I may eat;

that my soul may bless thee before I die.

5 And Rebekah heard when Isaac spake to Esau his son. And Esau went to the field to hunt for venison, and to bring it.

6 And Rebekah spake unto Jacob her son, saying, Behold, I heard thy father speak unto Esau thy brother, saying,

7 Bring me venison, and make me savoury meat, that I may eat, and bless thee before the LORD before my death.

8 Now therefore, my son, obey my voice according to that which I command thee.

9 Go now to the flock, and fetch me from thence two good kids of the goats; and I will make them savoury meat for thy father, such as he loveth:

10 And thou shalt bring it to thy father, that he may eat, and that he may bless thee before his death.

11 And Jacob said to Rebekah his mother, Behold, Esau my brother is a hairy man, and I am a smooth man:

12 My father peradventure will feel me, and I shall seem to him as a deceiver; and I shall bring a curse upon me, and not a blessing.

13 And his mother said unto him, Upon me be thy curse, my son: only obey my voice, and go fetch me them.

14 And he went, and fetched, and brought them to his mother: and his mother made savoury meat, such as his father loved.

15 And Rebekah took goodly raiment of her eldest son

5 בְּעֲבוּר תְּבָרֶכְךָ נַפְשִׁי בְּטֶרֶם אָמוּת: וְרִבְקָה שֹׁמַעַת
בְּדַבֵּר יִצְחָק אֶל־עֵשָׂו בְּנוֹ וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו הַשָּׂדֶה לָצוּד צַיִד
6 לְהָבִיא: וְרִבְקָה אָמְרָה אֶל־יַעֲקֹב בְּנָהּ לֵאמֹר הִנֵּה
שָׁמַעְתִּי אֶת־אָבִיךָ מְדַבֵּר אֶל־עֵשָׂו אָחִיךָ לֵאמֹר:
7 הָבִיאָה לִי צַיִד וַעֲשֵׂה־לִי מַטְעַמִּים וְאֹכְלָה וַאֲבָרֶכְךָ
8 לִפְנֵי יְהוָה לִפְנֵי מוֹתִי: וְעַתָּה בְּנִי שְׁמַע בְּקֹלִי לַאֲשֶׁר
9 אָנֹכִי מְצַוֶּה אֹתָךְ: לֵךְ־נָא אֶל־הַצֹּאן וְקַח־לִי מִשָּׁם שְׁנֵי
גְדָיֵי עִזִּים טֹבִים וְאֶעֱשֶׂה אֹתָם מַטְעַמִּים לְאָבִיךָ כַּאֲשֶׁר
10 אָהֵב: וְהֵבֵאתָ לְאָבִיךָ וְאָכָל בַּעֲבוּר אֲשֶׁר יְבָרֶכְךָ
11 לִפְנֵי מוֹתוֹ: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־רִבְקָה אִמּוֹ הֵן עֵשָׂו
12 אָחִי אִישׁ שָׂעִר וְאָנֹכִי אִישׁ חָלָק: אוּלַי יְמֻשֵׁנִי אָבִי
וְהָיִיתִי בְעֵינָיו כִּמְתַעְתֵּעַ וְהֵבֵאתִי עָלַי קְלָלָה וְלֹא בְרָכָה:
13 וַתֹּאמֶר לוֹ אִמּוֹ עָלַי קִלְלָתְךָ בְנִי אַךְ שְׁמַע בְּקֹלִי וְלֵךְ
14 קַח־לִי: וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח וַיָּבֵא לְאִמּוֹ וַתַּעַשׂ אִמּוֹ מַטְעַמִּים
15 כַּאֲשֶׁר אָהֵב אָבִיו: וַתִּקַּח רִבְקָה אֶת־בִּגְדֵי עֵשָׂו בְּנָהּ
הַגָּדֹל הַחֲמֻדֹת אֲשֶׁר אִתָּהּ בַּבָּיִת וַתַּלְבֵּשׁ אֶת־יַעֲקֹב בְּנָהּ
16 הַקָּטֹן: וְאֵת עֹרֹת גְּדָיֵי הָעִזִּים הִלְבִּישָׁה עַל־יָדָיו וְעַל
17 חֶלְקַת צַוָּארָיו: וַתִּתֵּן אֶת־הַמַּטְעַמִּים וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר
18 עָשָׂתָה בְּיַד יַעֲקֹב בְּנָהּ: וַיָּבֹא אֶל־אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי
19 וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי מִי אַתָּה בְּנִי: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו אָנֹכִי
עֵשָׂו בְּכֹרֶךָ עָשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלָי קוּם־נָא שְׁבָה
20 וְאָכְלָה מִצֵּידִי בַּעֲבוּר תְּבָרְכַנִי נַפְשֶׁךָ: וַיֹּאמֶר יִצְחָק
אֶל־בְּנוֹ מַה־זֶּה מִהַרְתָּ לִמְצֹא בְנִי וַיֹּאמֶר כִּי הִקְרָה
21 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנָי: וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב גְּשָׁה־נָּא
22 וַאֲמֻשְׁךָ בְּנִי הַאַתָּה זֶה בְּנִי עֵשָׂו אִם־לֹא: וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב
אֶל־יִצְחָק אָבִיו וַיְמֻשֵׁהוּ וַיֹּאמֶר הַקֹּל קוֹל יַעֲקֹב וְהַיָּדַיִם
ידי

19 v. כן ברוב ספרים כ"י. ב"ג קְלֵלְחָךְ בנציא. 14 v. ס"א וַיֵּלֶךְ. 19 v. ברוב ספרים חברכני כשבא לבר.

16, 17 Esau, which were with her in the house, and put them upon Jacob her younger son: And she put the skins of the kids of the goats upon his hands, and upon the smooth of his neck:
And she gave the savoury meat and the bread, which she had prepared, into the hand of her
18 son Jacob. And he came unto his father, and said, My father: and he said, Here am I; who
19 art thou, my son? And Jacob said unto his father, I am Esau thy firstborn; I have done according as thou badest me: arise, I pray thee, sit and eat of my venison, that thy soul may
20 bless me. And Isaac said unto his son, How is it that thou hast found it so quickly, my son?
21 And he said, Because the LORD thy God brought it to me. And Isaac said unto Jacob, Come near, I pray thee, that I may feel thee, my son, whether thou be my very son Esau or
22 not. And Jacob went near unto Isaac his father; and he felt him, and said, The voice is Jacob's voice, but the hands

23 יְדֵי עֵשָׂו וְלֹא הִכִּירוֹ כִּי־הָיוּ יָדָיו כִּידֵי עֵשָׂו אָחִיו שְׂעִרֹת
24 וַיְבָרְכֵהוּ: וַיֹּאמֶר אַתָּה זֶה בְּנִי עֵשָׂו וַיֹּאמֶר אָנִי: וַיֹּאמֶר
25 הַגִּשָׁה לִּי וְאֹכְלָה מִצֵּיד בְּנִי לְמַעַן תְּבָרֶכְךָ נַפְשִׁי
26 וַיַּגֶּשׁ־לוֹ וַיֹּאכַל וַיָּבֵא לוֹ יַיִן וַיִּשְׁתְּ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק
27 אָבִיו גְּשָׁה־נָּא וְשָׁקָה־לִּי בְנִי: וַיִּגַּשׁ וַיִּשַּׁק־לוֹ וַיָּרַח אֶת־
רֵיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר רְאֵה רֵיחַ בְּנִי כְּרֵיחַ שָׂדֶה
28 אֲשֶׁר בֵּרַכוֹ יְהוָה: וְיִתֶּן־לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם ס
29 וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן וְתִירֹשׁ: יַעַבְדוּךָ עַמִּים וישתחו
לְךָ לְאֻמִּים הֱוֵה גְבִיר לְאַחֶיךָ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ בְּנֵי אִמֶּךָ
30 אֹרְרֶיךָ אָרוּר וּמְבָרְכֶיךָ בָּרוּךְ: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלָּה יִצְחָק
לְבָרֵךְ אֶת־יַעֲקֹב וַיְהִי אַךְ יָצֹא יָצָא יַעֲקֹב מֵאֵת פְּנֵי
31 יִצְחָק אָבִיו וְעֵשָׂו אָחִיו בָּא מִצֵּידוֹ: וַיַּעַשׂ גַּם־הוּא
מַטְעַמִּים וַיָּבֵא לְאָבִיו וַיֹּאמֶר לְאָבִיו יָקֻם אָבִי וְיֹאכַל
32 מִצֵּיד בְּנוֹ בַּעֲבוּר תְּבָרֲכַנִי נַפְשֶׁךָ: וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו
33 מִי־אָתָּה וַיֹּאמֶר אֲנִי בִנְךָ בְכֹרְךָ עֵשָׂו: וַיֶּחֱרַד יִצְחָק
חֲרָדָה גְדֹלָה עַד־מְאֹד וַיֹּאמֶר מִי־אֵפוֹא הוּא הַצָּד־צַיִד
וַיָּבֵא לִי וָאֹכַל מִכֹּל בְּטֶרֶם תָּבוֹא וָאֲבָרְכֵהוּ גַּם־בָּרוּךְ
34 יִהְיֶה: כִּשְׁמֹעַ עֵשָׂו אֶת־דִּבְרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק צְעָקָה גְּדֹלָה
וּמָרָה עַד־מְאֹד וַיֹּאמֶר לְאָבִיו בָּרְכֵנִי גַם־אֲנִי אָבִי:
35 וַיֹּאמֶר בָּא אָחִיךָ בְּמִרְמָה וַיִּקַּח בִּרְכָתֶךָ: וַיֹּאמֶר הֲכִי
36 קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיַּעְקְבֵנִי זֶה פַּעֲמַיִם אֶת־בְּכֹרָתִי לָקָח
וְהִנֵּה עַתָּה לָקַח בִּרְכָתִי וַיֹּאמֶר הֲלֹא־אָצַלְתָּ לִּי בְּרָכָה:
37 וַיַּעַן יִצְחָק וַיֹּאמֶר לְעֵשָׂו הֵן ׀ גְּבִיר שַׂמְתִּיו לָךְ וְאֶת־כָּל
אֶחָיו נָתַתִּי לוֹ לַעֲבָדִים וְדָגָן וְתִירֹשׁ סְמַכְתִּיו וּלְכָה
38 אֵפוֹא מָה אֶעֱשֶׂה בְנִי: וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־אָבִיו הֲבָרָכָה

אחת

29 v. ב׳נ וַיְברכהו בלא נציוא. 30 v. ס׳א לוֹ. 28 v. נ׳א ב׳נ יִתֵּן לְךָ. 29 v. וְיִשְׁתַּחוּ כתיב. וְיִשְׁתַּחֲוּ קרי. נ׳א ב׳נ וְיִשְׁתַּחֲוֶה. 31 v. ברוב ספרים תְּבָרְכֵנִי בשבא לבר.
32 v. ס׳א מִי. 33 v. ברוב ספרים ואבְרכהו. 37 v. ס׳א חָי. 37 v. בהללי אֵילמא.
38 v. ס׳א הַבְּרָכָה.

are the hands of Esau.
23 And he discerned him not, because his hands were hairy, as his brother Esau's hands: so he blessed him.
24 And he said, Art thou my very son Esau? And he said, I am.
25 And he said, Bring it near to me, and I will eat of my son's venison, that my soul may bless thee. And he brought it near to him, and he did eat: and he brought him wine, and he drank.
26 And his father Isaac said unto him, Come near now, and kiss me, my son.
27 And he came near, and kissed him: and he smelled the smell of his raiment, and blessed him, and said, See, the smell of my son is as the smell of a field which the LORD hath blessed:
28 Therefore God give thee of the dew of heaven, and the fatness of the earth, and plenty of corn and wine:
29 Let people serve thee, and nations bow down to thee: be lord over thy brethren, and let thy mother's sons bow down to thee: cursed be every one that curseth thee, and blessed be he that blesseth thee.
30 And it came to pass, as soon as Isaac had made an end of blessing Jacob, and Jacob was yet scarce gone out from the presence of Isaac his father, that Esau his brother came in from his hunting.
31 And he also had made savoury meat, and brought it unto his father, and said unto his father, Let my father arise, and eat of his son's venison, that thy soul may bless me.
32 And Isaac his father said unto him, Who art thou? And he said, I am thy son, thy firstborn Esau.
33 And Isaac trembled very exceedingly, and said, Who? where is he that hath taken venison, and brought it me, and I have eaten of all before thou camest, and have blessed him? yea, and he shall be blessed.
34 And when Esau heard the words of his father, he cried with a great and exceeding bitter cry, and said unto his father, Bless me, even me also, O my father.
35 And he said, Thy brother came with subtilty, and hath taken away thy blessing.
36 And he said, Is not he rightly named Jacob? for he hath supplanted me these two times: he took away my birthright; and, behold, now he hath taken away my blessing. And he said, Hast thou not reserved a blessing for me?
37 And Isaac answered and said unto Esau, Behold, I have made him thy lord, and all his brethren have I given to him for servants; and with corn and wine have I sustained him: and what shall I do now unto thee, my son?
38 And Esau said unto his father, Hast thou but one blessing,

אַתָּה זֹאת־לִי אָבִי בָּרְכֵנִי גַּם־אָנִי אָבִי וַיִּשָּׂא עֵשָׂו קֹלוֹ
39 וַיֵּבְךְּ: וַיַּעַן יִצְחָק אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ
40 יִהְיֶה מוֹשָׁבֶךָ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם מֵעָל: וְעַל־חַרְבְּךָ תִּחְיֶה
וְאֶת־אָחִיךָ תַּעֲבֹד וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תָּרִיד וּפָרַקְתָּ עֻלּוֹ מֵעַל
41 צַוָּארֶךָ: וַיִּשְׂטֹם עֵשָׂו אֶת־יַעֲקֹב עַל־הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ
אָבִיו וַיֹּאמֶר עֵשָׂו בְּלִבּוֹ יִקְרְבוּ יְמֵי אֵבֶל אָבִי וְאַהַרְגָה
42 אֶת־יַעֲקֹב אָחִי: וַיֻּגַּד לְרִבְקָה אֶת־דִּבְרֵי עֵשָׂו בְּנָהּ
הַגָּדֹל וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְיַעֲקֹב בְּנָהּ הַקָּטָן וַתֹּאמֶר אֵלָיו
43 הִנֵּה עֵשָׂו אָחִיךָ מִתְנַחֵם לְךָ לְהָרְגֶךָ: וְעַתָּה בְּנִי שְׁמַע
44 בְּקֹלִי וְקוּם בְּרַח־לְךָ אֶל־לָבָן אָחִי חָרָנָה: וְיָשַׁבְתָּ עִמּוֹ
45 יָמִים אֲחָדִים עַד אֲשֶׁר־תָּשׁוּב חֲמַת אָחִיךָ: עַד־שׁוּב
אַף־אָחִיךָ מִמְּךָ וְשָׁכַח אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ לּוֹ וְשָׁלַחְתִּי
וּלְקַחְתִּיךָ מִשָּׁם לָמָּה אֶשְׁכַּל גַּם־שְׁנֵיכֶם יוֹם אֶחָד:
46 וַתֹּאמֶר רִבְקָה אֶל־יִצְחָק קַצְתִּי בְחַיַּי מִפְּנֵי בְנוֹת חֵת
אִם־לֹקֵחַ יַעֲקֹב אִשָּׁה מִבְּנוֹת־חֵת כָּאֵלֶּה מִבְּנוֹת הָאָרֶץ
כח לָמָּה לִי חַיִּים: וַיִּקְרָא יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ
2 וַיְצַוֵּהוּ וַיֹּאמֶר לוֹ לֹא־תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן: קוּם
לֵךְ פַּדֶּנָה אֲרָם בֵּיתָה בְתוּאֵל אֲבִי אִמֶּךָ וְקַח־לְךָ מִשָּׁם
3 אִשָּׁה מִבְּנוֹת לָבָן אֲחִי אִמֶּךָ: וְאֵל שַׁדַּי יְבָרֵךְ אֹתְךָ
4 וְיַפְרְךָ וְיַרְבֶּךָ וְהָיִיתָ לִקְהַל עַמִּים: וְיִתֶּן־לְךָ אֶת־בִּרְכַת
אַבְרָהָם לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ לְרִשְׁתְּךָ אֶת־אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ
5 אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם: וַיִּשְׁלַח יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב
וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם אֶל־לָבָן בֶּן־בְּתוּאֵל הָאֲרַמִּי אֲחִי
6 רִבְקָה אֵם יַעֲקֹב וְעֵשָׂו: וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי־בֵרַךְ יִצְחָק אֶת־
יַעֲקֹב וְשִׁלַּח אֹתוֹ פַּדֶּנָה אֲרָם לָקַחַת־לוֹ מִשָּׁם אִשָּׁה
בְּבָרְכוֹ אֹתוֹ וַיְצַו עָלָיו לֵאמֹר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת
כְּנָעַן

39 ס"א חִנָּה רבינ". 40 חסר בפסוקים. ב"נ וְקַל־בלא נעיא. 41 ס"א עַל־ חכרכה. 43 ס"א וְשִׁלַּח רבינ". 46 ק' וְעיא. כח. 3 בירושו יְדַבֵּר בנדי. 5 למדנחאי וַיִּשְׁלַח.

my father? bless me, even me also, O my father. And Esau lifted up his voice, and wept.

39 And Isaac his father answered and said unto him, Behold, thy dwelling shall be the fatness of the earth, and of the dew of heaven from above;

40 And by thy sword shalt thou live, and shalt serve thy brother; and it shall come to pass when thou shalt have the dominion, that thou shalt break his yoke from off thy neck.

41 And Esau hated Jacob because of the blessing wherewith his father blessed him: and Esau said in his heart, The days of mourning for my father are at hand; then will I slay my brother Jacob.

42 And these words of Esau her elder son were told to Rebekah: and she sent and called Jacob her younger son, and said unto him, Behold, thy brother Esau, as touching thee, doth comfort himself, purposing to kill thee.

43 Now therefore, my son, obey my voice; and arise, flee thou to Laban my brother to Haran;

44 And tarry with him a few days, until thy brother's fury turn away;

45 Until thy brother's anger turn away from thee, and he forget that which thou hast done to him: then I will send, and fetch thee from thence: why should I be deprived also of you both in one day?

49 And Rebekah said to Isaac, I am weary of my life because of the daughters of Heth: if Jacob take a wife of the daughters of Heth, such as these which are of the daughters of the land, what good shall my life do me?

28 And Isaac called Jacob, and blessed him, and charged him, and said unto him, Thou shalt not
2 take a wife of the daughters of Canaan. Arise, go to Padan-aram, to the house of Bethuel thy mother's father; and take thee a wife from thence of the daughters of Laban thy mother's
3 brother. And God Almighty bless thee, and make thee fruitful, and multiply thee, that thou
4 mayest be a multitude of people; And give thee the blessing of Abraham, to thee, and to thy seed with thee; that thou mayest inherit the land wherein thou art a stranger, which God
5 gave unto Abraham. And Isaac sent away Jacob: and he went to Padan-aram unto Laban,
6 son of Bethuel the Syrian, the brother of Rebekah, Jacob's and Esau's mother. When Esau saw that Isaac had blessed Jacob, and sent him away to Padan-aram, to take him a wife from thence; and that as he blessed him he gave him a charge, saying, Thou shalt not take a wife of the daughters of

כְּנָעַן: וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו וְאֶל־אִמּוֹ וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה 7
אֲרָם: וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי רָעוֹת בְּנוֹת כְּנָעַן בְּעֵינֵי יִצְחָק אָבִיו: 8
וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו אֶל־יִשְׁמָעֵאל וַיִּקַּח אֶת־מָחֲלַת בַּת־יִשְׁמָעֵאל 9
בֶּן־אַבְרָהָם אֲחוֹת נְבָיוֹת עַל־נָשָׁיו לוֹ לְאִשָּׁה: וַיֵּצֵא פרש ס 10
יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חָרָנָה: וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיָּלֶן שָׁם 11
כִּי־בָא הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם וַיָּשֶׂם מְרַאֲשֹׁתָיו
וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא: וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֻלָּם מֻצָּב אַרְצָה 12
וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמָיְמָה וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים עֹלִים
וְיֹרְדִים בּוֹ: וְהִנֵּה יְהוָה נִצָּב עָלָיו וַיֹּאמַר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי 13
אַבְרָהָם אָבִיךָ וֵאלֹהֵי יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה שֹׁכֵב
עָלֶיהָ לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֶךָ: וְהָיָה זַרְעֲךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ 14
וּפָרַצְתָּ יָמָּה וָקֵדְמָה וְצָפֹנָה וָנֶגְבָּה וְנִבְרְכוּ בְךָ כֹּל
מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה וּבְזַרְעֶךָ: וְהִנֵּה אָנֹכִי עִמָּךְ וּשְׁמַרְתִּיךָ 15
בְּכֹל אֲשֶׁר־תֵּלֵךְ וַהֲשִׁבֹתִיךָ אֶל־הָאֲדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא
אֶעֱזָבְךָ עַד אֲשֶׁר אִם־עָשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לָךְ:
וַיִּיקַץ יַעֲקֹב מִשְּׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אָכֵן יֵשׁ יְהוָה בַּמָּקוֹם הַזֶּה 16
וְאָנֹכִי לֹא יָדָעְתִּי: וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מַה־נּוֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה 17
אֵין זֶה כִּי אִם־בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמָיִם: וַיַּשְׁכֵּם 18
יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אֶת־הָאֶבֶן אֲשֶׁר־שָׂם מְרַאֲשֹׁתָיו וַיָּשֶׂם
אתה

9 v. ס״א מַחֲלַת בלא נעיא. או מָחְלַת או מַחְלַת.

9 v. שם הפרשה [xxviii 9–xxvii 46] יהללאל. וסדריה שלשה ואלה תולדת יצחק [xxv 19]. ויהי כי זקן יצחק [xxvii 1]. ויתן לך האלהים [xxvii 28]. ופסוקים מאה ושמח. וכלים אלף וחלב. ואותיות ה׳ אלפים ותכו. וחלופים ד׳ ויתרצצו [xxv 22]. ב״א קורא בנעיא ולא כן לב״נ. ולמה־זה־לי [xxv 32]. ב״א חופף ולמה עם זה ולב״נ בסקף תחת ולמה וכן תחת זה. כי־יעקבה [xxvi 22]. חסף כי בסקף ולב״נ כי בשופר. והשלחתני [xxvi 29]. בלא נעיא לב״א ובנ״נ והשלחתני בנעיא. קללתך [xxvii 13]. ב״א קורא בלא נעיא תחת הק׳ וב״נ קללתך בנעיא. ויברכהו [xxvii 27]. לב״א בנעיא ולא כן לב״נ וקל־הרוך תחיה [xxvii 40]. לב״א, ולב״נ בסקף. וכלא חילוף אל־יעקב בנה [xxvii 6]. את־יעקב אחי [xxvii 41]. ותסקנא א׳ ראו ראינו כי־היה [xxvi 28]. וכת׳ נ׳ נייס [xxv 22]. וירה [xxvii 3], וישתחו לך קרס׳ [xxvii 29]. וספסר שנותיה שבעים ושבע שנה.

10 v. ליח פיסק׳ להא פרשה לא בריש׳ ולא באמצע כלל. ס״א פרשה פתוחה לפי חסיום.

10 v. הספרה ועמי תלואים בהושע י״א בסנהב הספרדים, ויברח יעקב בחושע י״ב בסנהב תאשכנזים. 16 v. ביריחו וַיֹּאסֶף וכן בס״א.

Canaan;
7 And that Jacob obeyed his father and his mother, and was gone to Padan-aram;
8 And Esau seeing that the daughters of Canaan pleased not Isaac his father;
9 Then went Esau unto Ishmael, and took unto the wives which he had Mahalath the daughter of Ishmael Abraham's son, the sister of Nebajoth, to be his wife.
10 And Jacob went out from Beer-sheba, and went toward Haran.
11 And he lighted upon a certain place, and tarried there all night, because the sun was set; and he took of the stones of that place, and put them for his pillows, and lay down in that place to sleep.
12 And he dreamed, and behold a ladder set up on the earth, and the top of it reached to heaven: and behold the angels of God ascending and descending on it.
13 And, behold, the LORD stood above it, and said, I am the LORD God of Abraham thy father, and the God of Isaac: the land whereon thou liest, to thee will I give it, and to thy seed;
14 And thy seed shall be as the dust of the earth, and thou shalt spread abroad to the west, and to the east, and to the north, and to the south: and in thee and in thy seed shall all the families of the earth be blessed.
15 And, behold, I am with thee, and will keep thee in all places whither thou goest, and will bring thee again into this land; for I will not
16 leave thee, until I have done that which I have spoken to thee of. And Jacob awaked out of
17 his sleep, and he said, Surely the LORD is in this place; and I knew it not. And he was
18 afraid, and said, How dreadful is this place! this is none other but the house of God, and this is the gate of heaven. And Jacob rose up early in the morning, and took the stone that he had put for his pillows, and set it up

for a pillar, and poured oil upon the top of it.

19 And he called the name of that place Beth-el: but the name of that city was called Luz at the first.

20 And Jacob vowed a vow, saying, If God will be with me, and will keep me in this way that I go, and will give me bread to eat, and raiment to put on,

21 So that I come again to my father's house in peace; then shall the LORD be my God:

22 And this stone, which I have set for a pillar, shall be God's house: and of all that thou shalt give me I will surely give the tenth unto thee.

29 Then Jacob went on his journey, and came into the land of the people of the east.

2 And he looked, and behold a well in the field, and, lo, there were three flocks of sheep lying by it; for out of that well they watered the flocks: and a great stone was upon the well's mouth.

3 And thither were all the flocks gathered: and they rolled the stone from the well's mouth, and watered the sheep, and put the stone again upon the well's mouth in his place.

4 And Jacob said unto them, My brethren, whence be ye? And they said, Of Haran are we.

5 And he said unto them, Know ye Laban the son of Nahor? And they said, We know him.

6 And he said unto them, Is he well? And they said, He is well: and, behold, Rachel his daughter cometh with the sheep.

7 And he said, Lo, it is yet high day, neither is it time that the cattle should be gathered together: water ye the sheep, and go and feed them.

8 And they said, We cannot, until all the flocks be gathered together, and till they roll the stone from the well's mouth; then we water the sheep.

9 And while he yet spake with them, Rachel came with her father's sheep: for she kept them.

10 And it came to pass, when Jacob saw Rachel the daughter of Laban his mother's brother, and the sheep of Laban his mother's brother, that Jacob went near, and rolled the stone from the well's mouth, and watered the flock of Laban his mother's brother.

11 And Jacob kissed Rachel, and lifted up his voice, and wept.

12 And Jacob told Rachel that he was her father's brother, and that he was Rebekah's son: and she ran and told

19 אֲשֶׁר מַצֵּבָה וַיִּצֹק שֶׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ: וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם
הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית־אֵל וְאוּלָם לוּז שֵׁם־הָעִיר לָרִאשֹׁנָה:
20 וַיִּדַּר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר אִם־יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וּשְׁמָרַנִי
בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן־לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד
21 לִלְבָּשׁ: וְשַׁבְתִּי בְשָׁלוֹם אֶל־בֵּית אָבִי וְהָיָה יְהוָה לִי
22 לֵאלֹהִים: וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי מַצֵּבָה יִהְיֶה בֵּית
כט אֱלֹהִים וְכֹל אֲשֶׁר תִּתֶּן־לִי עַשֵּׂר אֲעַשְּׂרֶנּוּ לָךְ: וַיִּשָּׂא
2 יַעֲקֹב רַגְלָיו וַיֵּלֶךְ אַרְצָה בְּנֵי־קֶדֶם: וַיַּרְא וְהִנֵּה בְאֵר
בַּשָּׂדֶה וְהִנֵּה־שָׁם שְׁלֹשָׁה עֲדְרֵי־צֹאן רְבְצִים עָלֶיהָ כִּי
מִן־הַבְּאֵר הַהִוא יַשְׁקוּ הָעֲדָרִים וְהָאֶבֶן גְּדֹלָה עַל־פִּי
3 הַבְּאֵר: וְנֶאֶסְפוּ־שָׁמָּה כָּל־הָעֲדָרִים וְגָלְלוּ אֶת־הָאֶבֶן
מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקוּ אֶת־הַצֹּאן וְהֵשִׁיבוּ אֶת־הָאֶבֶן
4 עַל־פִּי הַבְּאֵר לִמְקֹמָהּ: וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אַחַי מֵאַיִן
5 אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מֵחָרָן אֲנָחְנוּ: וַיֹּאמֶר לָהֶם הֲיְדַעְתֶּם
6 אֶת־לָבָן בֶּן־נָחוֹר וַיֹּאמְרוּ יָדָעְנוּ: וַיֹּאמֶר לָהֶם הֲשָׁלוֹם
לוֹ וַיֹּאמְרוּ שָׁלוֹם וְהִנֵּה רָחֵל בִּתּוֹ בָּאָה עִם־הַצֹּאן:
7 וַיֹּאמֶר הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לֹא־עֵת הֵאָסֵף הַמִּקְנֶה
8 הַשְׁקוּ הַצֹּאן וּלְכוּ רְעוּ: וַיֹּאמְרוּ לֹא נוּכַל עַד אֲשֶׁר
יֵאָסְפוּ כָּל־הָעֲדָרִים וְגָלְלוּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר
9 וְהִשְׁקֵינוּ הַצֹּאן: עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְרָחֵל ׀ בָּאָה
10 עִם־הַצֹּאן אֲשֶׁר לְאָבִיהָ כִּי רֹעָה הִוא: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
רָאָה יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל בַּת־לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וְאֶת־
צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיְגַל אֶת־הָאֶבֶן
11 מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וַיַּשְׁקְ אֶת־צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ: וַיִּשַּׁק
12 יַעֲקֹב לְרָחֵל וַיִּשָּׂא אֶת־קֹלוֹ וַיֵּבְךְּ: וַיַּגֶּד יַעֲקֹב לְרָחֵל
כִּי אֲחִי אָבִיהָ הוּא וְכִי בֶּן־רִבְקָה הוּא וַתָּרָץ וַתַּגֶּד
לאביה

עז. v. לסרנחאי בייתאל חדא טלה כת' וק'. כט. 3 v. ירחו ונאספו. 8 v. ברוב ספרים כ'י תללו.

her father.

13 And it came to pass, when Laban heard the tidings of Jacob his sister's son, that he ran to meet him, and embraced him, and kissed him, and brought him to his house. And he told Laban all these things.

14 And Laban said to him, Surely thou art my bone and my flesh. And he abode with him the space of a month.

15 And Laban said unto Jacob, Because thou art my brother, shouldest thou therefore serve me for nought? tell me, what shall thy wages be?

16 And Laban had two daughters: the name of the elder was Leah, and the name of the younger was Rachel.

17 Leah was tender eyed; but Rachel was beautiful and well favoured.

18 And Jacob loved Rachel; and said, I will serve thee seven years for Rachel thy younger daughter.

19 And Laban said, It is better that I give her to thee, than that I should give her to another man: abide with me.

20 And Jacob served seven years for Rachel; and they seemed unto him but a few days, for the love he had to her.

21 And Jacob said unto Laban, Give me my wife, for my days are fulfilled, that I may go in unto her.

22 And Laban gathered together all the men of the place, and made a feast.

23 And it came to pass in the evening, that he took Leah his daughter, and brought

13 לְאָבִיהָ: וַיְהִי כִשְׁמֹעַ לָבָן אֶת־שֵׁמַע | יַעֲקֹב בֶּן־אֲחֹתוֹ
וַיָּרָץ לִקְרָאתוֹ וַיְחַבֵּק־לוֹ וַיְנַשֵּׁק־לוֹ וַיְבִיאֵהוּ אֶל־בֵּיתוֹ
14 וַיְסַפֵּר לְלָבָן אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: וַיֹּאמֶר לוֹ לָבָן
15 אַךְ עַצְמִי וּבְשָׂרִי אָתָּה וַיֵּשֶׁב עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים: וַיֹּאמֶר
לָבָן לְיַעֲקֹב הֲכִי־אָחִי אַתָּה וַעֲבַדְתַּנִי חִנָּם הַגִּידָה לִי
16 מַה־מַּשְׂכֻּרְתֶּךָ: וּלְלָבָן שְׁתֵּי בָנוֹת שֵׁם הַגְּדֹלָה לֵאָה
17 וְשֵׁם הַקְּטַנָּה רָחֵל: וְעֵינֵי לֵאָה רַכּוֹת וְרָחֵל הָיְתָה יְפַת־
18 תֹּאַר וִיפַת מַרְאֶה: וַיֶּאֱהַב יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל וַיֹּאמֶר
19 אֶעֱבָדְךָ שֶׁבַע שָׁנִים בְּרָחֵל בִּתְּךָ הַקְּטַנָּה: וַיֹּאמֶר לָבָן
טוֹב תִּתִּי אֹתָהּ לָךְ מִתִּתִּי אֹתָהּ לְאִישׁ אַחֵר שְׁבָה
20 עִמָּדִי: וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרָחֵל שֶׁבַע שָׁנִים וַיִּהְיוּ בְעֵינָיו
21 כְּיָמִים אֲחָדִים בְּאַהֲבָתוֹ אֹתָהּ: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן
22 הָבָה אֶת־אִשְׁתִּי כִּי מָלְאוּ יָמָי וְאָבוֹאָה אֵלֶיהָ: וַיֶּאֱסֹף
23 לָבָן אֶת־כָּל־אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה: וַיְהִי בָּעֶרֶב
וַיִּקַּח אֶת־לֵאָה בִתּוֹ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו וַיָּבֹא אֵלֶיהָ:
24 וַיִּתֵּן לָבָן לָהּ אֶת־זilpָה שִׁפְחָתוֹ לְלֵאָה בִתּוֹ שִׁפְחָה:
25 וַיְהִי בַּבֹּקֶר וְהִנֵּה־הִוא לֵאָה וַיֹּאמֶר אֶל־לָבָן מַה־זֹּאת
עָשִׂיתָ לִּי הֲלֹא בְרָחֵל עָבַדְתִּי עִמָּךְ וְלָמָּה רִמִּיתָנִי:
26 וַיֹּאמֶר לָבָן לֹא־יֵעָשֶׂה כֵן בִּמְקוֹמֵנוּ לָתֵת הַצְּעִירָה לִפְנֵי
27 הַבְּכִירָה: מַלֵּא שְׁבֻעַ זֹאת וְנִתְּנָה לְךָ גַּם־אֶת־זֹאת
בַּעֲבֹדָה אֲשֶׁר תַּעֲבֹד עִמָּדִי עוֹד שֶׁבַע־שָׁנִים אֲחֵרוֹת:
28 וַיַּעַשׂ יַעֲקֹב כֵּן וַיְמַלֵּא שְׁבֻעַ זֹאת וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־רָחֵל
29 בִּתּוֹ לוֹ לְאִשָּׁה: וַיִּתֵּן לָבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ אֶת־בilhָה
30 שִׁפְחָתוֹ לָהּ לְשִׁפְחָה: וַיָּבֹא גַּם אֶל־רָחֵל וַיֶּאֱהַב גַּם־
אֶת־רָחֵל מִלֵּאָה וַיַּעֲבֹד עִמּוֹ עוֹד שֶׁבַע־שָׁנִים אֲחֵרוֹת:
31 וַיַּרְא יְהוָה כִּי־שְׂנוּאָה לֵאָה וַיִּפְתַּח אֶת־רִחְמָהּ וְרָחֵל ס
עקרה

13 v. כ"נ נִשְׁמַע הכ"ס. 13 v. בן בויריחו. 24 v. ס"א לִשְׁפָחָה וכן ח"ם. ת"א וח"י.
25 v. לסוראי עָשָׂה. 28 v. במקצת ספרים כ"י אין כלית לו. 30 v. ס"א גַּם בנעיא.

her to him; and he went in unto her. 24 And Laban gave unto his daughter Leah Zilpah his maid for an handmaid. 25 And it came to pass, that in the morning, behold, it was Leah: and he said to Laban, What is this thou hast done unto me? did not I serve with thee for Rachel? wherefore then hast thou beguiled me? 26 And Laban said, It must not be so done in our country, to give the younger before the firstborn. 27 Fulfil her week, and we will give thee this also for the service which thou shalt serve with me yet seven other years. 28 And Jacob did so, and fulfilled her week: and he gave him Rachel his daughter to wife also. 29 And Laban gave to Rachel his daughter Bilhah his handmaid to be her maid. 30 And he went in also unto Rachel, and he loved also Rachel more than Leah, and served with him yet seven other years.

31 And when the LORD saw that Leah was hated, he opened her womb: but Rachel was

32 עֲקָרָה׃ וַתַּהַר לֵאָה וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן כִּי
אָמְרָה כִּי־רָאָה יְהוָה בְּעָנְיִי כִּי עַתָּה יֶאֱהָבַנִי אִישִׁי׃
33 וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר כִּי־שָׁמַע יְהוָה כִּי־שְׂנוּאָה
34 אָנֹכִי וַיִּתֶּן־לִי גַּם־אֶת־זֶה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שִׁמְעוֹן׃ וַתַּהַר
עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר עַתָּה הַפַּעַם יִלָּוֶה אִישִׁי אֵלַי כִּי־
35 יָלַדְתִּי לוֹ שְׁלֹשָׁה בָנִים עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ לֵוִי׃ וַתַּהַר
עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר הַפַּעַם אוֹדֶה אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן
ל קָרְאָה שְׁמוֹ יְהוּדָה וַתַּעֲמֹד מִלֶּדֶת׃ וַתֵּרֶא רָחֵל כִּי לֹא
יָלְדָה לְיַעֲקֹב וַתְּקַנֵּא רָחֵל בַּאֲחֹתָהּ וַתֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב
2 הָבָה־לִי בָנִים וְאִם־אַיִן מֵתָה אָנֹכִי׃ וַיִּחַר־אַף יַעֲקֹב
בְּרָחֵל וַיֹּאמֶר הֲתַחַת אֱלֹהִים אָנֹכִי אֲשֶׁר־מָנַע מִמֵּךְ
3 פְּרִי־בָטֶן׃ וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמָתִי בִלְהָה בֹּא אֵלֶיהָ וְתֵלֶד
4 עַל־בִּרְכַּי וְאִבָּנֶה גַּם־אָנֹכִי מִמֶּנָּה׃ וַתִּתֶּן־לוֹ אֶת־בִּלְהָה
5 שִׁפְחָתָהּ לְאִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ יַעֲקֹב׃ וַתַּהַר בִּלְהָה וַתֵּלֶד
6 לְיַעֲקֹב בֵּן׃ וַתֹּאמֶר רָחֵל דָּנַנִי אֱלֹהִים וְגַם שָׁמַע בְּקֹלִי
7 וַיִּתֶּן־לִי בֵּן עַל־כֵּן קָרְאָה שְׁמוֹ דָּן׃ וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד
8 בִּלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל בֵּן שֵׁנִי לְיַעֲקֹב׃ וַתֹּאמֶר רָחֵל
נַפְתּוּלֵי אֱלֹהִים נִפְתַּלְתִּי עִם־אֲחֹתִי גַּם־יָכֹלְתִּי וַתִּקְרָא
9 שְׁמוֹ נַפְתָּלִי׃ וַתֵּרָא לֵאָה כִּי עָמְדָה מִלֶּדֶת וַתִּקַּח אֶת־
10 זִלְפָּה שִׁפְחָתָהּ וַתִּתֶּן אֹתָהּ לְיַעֲקֹב לְאִשָּׁה׃ וַתֵּלֶד זִלְפָּה
11 שִׁפְחַת לֵאָה לְיַעֲקֹב בֵּן׃ וַתֹּאמֶר לֵאָה בָּגָד וַתִּקְרָא אֶת־
12 שְׁמוֹ גָּד׃ וַתֵּלֶד זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה בֵּן שֵׁנִי לְיַעֲקֹב׃
13 וַתֹּאמֶר לֵאָה בְּאָשְׁרַי כִּי אִשְּׁרוּנִי בָנוֹת וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ
14 אָשֵׁר׃ וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן בִּימֵי קְצִיר־חִטִּים וַיִּמְצָא דוּדָאִים
בַּשָּׂדֶה וַיָּבֵא אֹתָם אֶל־לֵאָה אִמּוֹ וַתֹּאמֶר רָחֵל אֶל־לֵאָה
15 תְּנִי־נָא לִי מִדּוּדָאֵי בְנֵךְ׃ וַתֹּאמֶר לָהּ הַמְעַט קַחְתֵּךְ אֶת־

אישי

32 v. ס״א אֶת־שְׁמוֹ וכן ח׳ש וח׳י. 34 v. צ״ל יִקָּרֵא = קָרְאָה כן ח׳ש וח׳ע. ל. 3 v. ס״א ותאמר רבינו. 8 v. ס״א תַּם׳ וכן ח׳ש. 11 v. בָּגָד כתיב. בָּא בָּגָד קרי. בס״א בָּגָד כתיב וקרי וכן ח׳ע.

32 barren.
And Leah conceived, and bare a son, and she called his name Reuben: for she said, Surely the LORD hath looked upon my affliction; now therefore my husband will love me.
33 And she conceived again, and bare a son; and said, Because the LORD hath heard that I was hated, he hath therefore given me this son also: and she called his name Simeon.
34 And she conceived again, and bare a son; and said, Now this time will my husband be joined unto me, because I have born him three sons: therefore was his name called Levi.
35 And she conceived again, and bare a son: and she said, Now will I praise the LORD: therefore she called his name Judah; and left bearing.

30 And when Rachel saw that she bare Jacob no children, Rachel envied her sister; and said unto Jacob, Give me children, or else I die.
2 And Jacob's anger was kindled against Rachel: and he said, Am I in God's stead, who hath withheld from thee the fruit of the womb?
3 And she said, Behold my maid Bilhah, go in unto her; and she shall bear upon my knees, that I may also have children by her.
4 And she gave him Bilhah her handmaid to wife: and Jacob went in unto her.
5 And Bilhah conceived, and bare Jacob a son.
6 And Rachel said, God hath judged me, and hath also heard my voice, and hath given me a
7 son: therefore called she his name Dan. And Bilhah Rachel's maid conceived again, and
8 bare Jacob a second son. And Rachel said, With great wrestlings have I wrestled with my
9 sister, and I have prevailed: and she called his name Naphtali. When Leah saw that she
10 had left bearing, she took Zilpah her maid, and gave her Jacob to wife. And Zilpah Leah's
11 maid bare Jacob a son. And Leah said, A troop cometh: and she called his name Gad.
12, 13 And Zilpah Leah's maid bare Jacob a second son. And Leah said, Happy am I, for the
14 daughters will call me blessed: and she called his name Asher. And Reuben went in the days of wheat harvest, and found mandrakes in the field, and brought them unto his mother
15 Leah. Then Rachel said to Leah, Give me, I pray thee, of thy son's mandrakes. And she said unto her, Is it a small matter that thou hast taken

אִישִׁי וְלָקַחְתָּ גַּם־אֶת־דּוּדָאֵי בְנִי וַתֹּאמֶר רָחֵל לָכֵן יִשְׁכַּב
עִמָּךְ הַלַּיְלָה תַּחַת דּוּדָאֵי בְנֵךְ׃ וַיָּבֹא יַעֲקֹב ׀ מִן־הַשָּׂדֶה 16
בָּעֶרֶב וַתֵּצֵא לֵאָה לִקְרָאתוֹ וַתֹּאמֶר אֵלַי תָּבוֹא כִּי
שָׂכֹר שְׂכַרְתִּיךְ בְּדוּדָאֵי בְנִי וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ בַּלַּיְלָה הֽוּא׃
וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶל־לֵאָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב בֵּן חֲמִישִׁי׃ 17
וַתֹּאמֶר לֵאָה נָתַן אֱלֹהִים שְׂכָרִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי שִׁפְחָתִי 18
לְאִישִׁי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ יִשָּׂשכָר׃ וַתַּהַר עוֹד לֵאָה וַתֵּלֶד 19
בֵּן־שִׁשִּׁי לְיַעֲקֹב׃ וַתֹּאמֶר לֵאָה זְבָדַנִי אֱלֹהִים ׀ אֹתִי זֶבֶד 20
טוֹב הַפַּעַם יִזְבְּלֵנִי אִישִׁי כִּי־יָלַדְתִּי לוֹ שִׁשָּׁה בָּנִים
וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ זְבֻלוּן׃ וְאַחַר יָלְדָה בַּת וַתִּקְרָא אֶת־ 21
שְׁמָהּ דִּינָה׃ וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־רָחֵל וַיִּשְׁמַע אֵלֶיהָ ס 22
אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת־רַחְמָהּ׃ וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר 23
אָסַף אֱלֹהִים אֶת־חֶרְפָּתִי׃ וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יוֹסֵף לֵאמֹר 24
יֹסֵף יְהוָה לִי בֵּן אַחֵר׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָלְדָה רָחֵל אֶת־יוֹסֵף 25
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן שַׁלְּחֵנִי וְאֵלְכָה אֶל־מְקוֹמִי וְלְאַרְצִי׃
תְּנָה אֶת־נָשַׁי וְאֶת־יְלָדַי אֲשֶׁר עָבַדְתִּי אֹתְךָ בָהֶן וְאֵלֵכָה 26
כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־עֲבֹדָתִי אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו 27
לָבָן אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ נִחַשְׁתִּי וַיְבָרְכֵנִי יְהוָה
בִּגְלָלֶךָ׃ וַיֹּאמֶר נָקְבָה שְׂכָרְךָ עָלַי וְאֶתֵּנָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו 28 29
אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ וְאֵת אֲשֶׁר־הָיָה מִקְנְךָ
אִתִּי׃ כִּי מְעַט אֲשֶׁר־הָיָה לְךָ לְפָנַי וַיִּפְרֹץ לָרֹב וַיְבָרֶךְ 30
יְהוָה אֹתְךָ לְרַגְלִי וְעַתָּה מָתַי אֶעֱשֶׂה גַּם־אָנֹכִי לְבֵיתִי׃
וַיֹּאמֶר מָה אֶתֶּן לָךְ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לֹא־תִתֶּן־לִי מְאוּמָה 31
אִם־תַּעֲשֶׂה־לִּי הַדָּבָר הַזֶּה אָשׁוּבָה אֶרְעֶה צֹאנְךָ
אֶשְׁמֹר׃ אֶעֱבֹר בְּכָל־צֹאנְךָ הַיּוֹם הָסֵר מִשָּׁם כָּל 32
שֶׂה

---

15 v. כן ברוב ספרים כ"י, נ"א גם את־דודאי. 16 v. ב"נ סך בנעיא. 16 v. סביר החזיו.
18 v. נ"א את־שכו וכן ח"ם וח"י. 18 v. ב"נ יִשָּׂשכָר. 27 v. ברוב ספרים כ"י ויברכני.

my husband? and wouldest thou take away my son's mandrakes also? And Rachel said, Therefore he shall lie with thee to night for thy son's mandrakes.

16 And Jacob came out of the field in the evening, and Leah went out to meet him, and said, Thou must come in unto me; for surely I have hired thee with my son's mandrakes. And he lay with her that night.

17 And God hearkened unto Leah, and she conceived, and bare Jacob the fifth son.

18 And Leah said, God hath given me my hire, because I have given my maiden to my husband: and she called his name Issachar.

19 And Leah conceived again, and bare Jacob the sixth son.

20 And Leah said, God hath endued me with a good dowry; now will my husband dwell with me, because I have born him six sons: and she called his name Zebulun.

21 And afterwards she bare a daughter, and called her name Dinah.

22 And God remembered Rachel, and God hearkened to her, and opened her womb.

23 And she conceived, and bare a son; and said, God hath taken away my reproach:

24 And she called his name Joseph; and said, The LORD shall add to me another son.

25 And it came to pass, when Rachel had born Joseph, that Jacob said unto Laban, Send me away, that I may go unto mine own place, and to my country.

26 Give me my wives and my children, for whom I have served thee, and let me go: for thou
27 knowest my service which I have done thee. And Laban said unto him, I pray thee, if I have found favour in thine eyes, tarry: for I have learned by experience that the LORD hath
29 blessed me for thy sake. And he said, Appoint me thy wages, and I will give it. And he
30 said unto him, Thou knowest how I have served thee, and how thy cattle was with me. For it was little which thou hadst before I came, and it is now increased unto a multitude; and the LORD hath blessed thee since my coming: and now when shall I provide for mine own house
31 also? And he said, What shall I give thee? And Jacob said, Thou shalt not give me any
32 thing: if thou wilt do this thing for me, I will again feed and keep thy flock: I will pass through all thy flock to day, removing from thence all

שֶׂה וְנָקֹד וְטָלוּא וְכָל־שֶׁהֶחוּם בַּכְּשָׂבִים וְטָלוּא וְנָקֹד
בְּעִזִּים וְהָיָה שְׂכָרִי: וְעָנְתָה־בִּי צִדְקָתִי בְּיוֹם מָחָר כִּי
תָבוֹא עַל־שְׂכָרִי לְפָנֶיךָ כֹּל אֲשֶׁר־אֵינֶנּוּ נָקֹד וְטָלוּא
בְּעִזִּים חוּם בַּכְּשָׂבִים גָּנוּב הוּא אִתִּי: וַיֹּאמֶר לָבָן הֵן
לוּ יְהִי כִדְבָרֶךָ: וַיָּסַר בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־הַתְּיָשִׁים הָעֲקֻדִּים
וְהַטְּלֻאִים וְאֶת כָּל־הָעִזִּים הַנְּקֻדוֹת וְהַטְלָאֹת כָּל אֲשֶׁר
לָבָן בּוֹ וְכָל־חוּם בַּכְּשָׂבִים וַיִּתֵּן בְּיַד־בָּנָיו: וַיָּשֶׂם דֶּרֶךְ
שְׁלֹשֶׁת יָמִים בֵּינוֹ וּבֵין יַעֲקֹב וְיַעֲקֹב רֹעֶה אֶת־צֹאן לָבָן
הַנּוֹתָרֹת: וַיִּקַּח־לוֹ יַעֲקֹב מַקַּל לִבְנֶה לַח וְלוּז וְעַרְמוֹן
וַיְפַצֵּל בָּהֶן פְּצָלוֹת לְבָנוֹת מַחְשֹׂף הַלָּבָן אֲשֶׁר עַל־
הַמַּקְלוֹת: וַיַּצֵּג אֶת־הַמַּקְלוֹת אֲשֶׁר פִּצֵּל בָּרְהָטִים
בְּשִׁקְּתוֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר תָּבֹאן הַצֹּאן לִשְׁתּוֹת לִנֶגֶד הַצֹּאן
וַיֵּחַמְנָה בְּבֹאָן לִשְׁתּוֹת: וַיֵּחַמּוּ הַצֹּאן אֶל־הַמַּקְלוֹת
וַתֵּלַדְן הַצֹּאן עֲקֻדִּים נְקֻדִּים וּטְלָאִים: וְהַכְּשָׂבִים הִפְרִיד
יַעֲקֹב וַיִּתֵּן פְּנֵי הַצֹּאן אֶל־עָקֹד וְכָל־חוּם בְּצֹאן לָבָן
וַיָּשֶׁת לוֹ עֲדָרִים לְבַדּוֹ וְלֹא שָׁתָם עַל־צֹאן לָבָן: וְהָיָה
בְּכָל־יַחֵם הַצֹּאן הַמְקֻשָּׁרוֹת וְשָׂם יַעֲקֹב אֶת־הַמַּקְלוֹת
לְעֵינֵי הַצֹּאן בָּרְהָטִים לְיַחֲמֵנָה בַּמַּקְלוֹת: וּבְהֵעָטֵף
הַצֹּאן לֹא יָשִׂים וְהָיָה הָעֲטֻפִים לְלָבָן וְהַקְשָׁרִים לְיַעֲקֹב:
וַיִּפְרֹץ הָאִישׁ מְאֹד מְאֹד וַיְהִי־לוֹ צֹאן רַבּוֹת וּשְׁפָחוֹת
וְעֲבָדִים וּגְמַלִּים וַחֲמֹרִים: וַיִּשְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי בְנֵי־לָבָן
לֵאמֹר לָקַח יַעֲקֹב אֵת כָּל־אֲשֶׁר לְאָבִינוּ וּמֵאֲשֶׁר
לְאָבִינוּ עָשָׂה אֵת כָּל־הַכָּבֹד הַזֶּה: וַיַּרְא יַעֲקֹב אֶת־פְּנֵי
לָבָן וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ עִמּוֹ כִּתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל ס
יעקב

---

32 v. ס״א שֶׂה חום. 33 v. כן בהללי, ירושלמי נָקוד בלא. 35 v. ס״א וכל וכן ת״ע וח״ם.
36 v. כן בירושלמי שבא ופתח. 40 v. סביר עם־. 42 v. ב״נ וְהִתעטיף בגגיא. ף רבתי,
בם״א אין הף רבתי. 43 v. בסקצת ספרים כ״י והיו וכן ח״ש. 43 v. בסקצת ספרים כ״י
אין מלת מאד וכן ת״י. לא. 1 v. ס״א ויישמע נרשים.

the speckled and spotted cattle, and all the brown cattle among the sheep, and the spotted and speckled among the goats: and of such shall be my hire.

33 So shall my righteousness answer for me in time to come, when it shall come for my hire before thy face: every one that is not speckled and spotted among the goats, and brown among the sheep, that shall be counted stolen with me.

34 And Laban said, Behold, I would it might be according to thy word.

35 And he removed that day the he goats that were ringstraked and spotted, and all the she goats that were speckled and spotted, and every one that had some white in it, and all the brown among the sheep, and gave them into the hand of his sons.

36 And he set three days' journey betwixt himself and Jacob: and Jacob fed the rest of Laban's flocks.

37 And Jacob took him rods of green poplar, and of the hazel and chesnut tree; and pilled white strakes in them, and made the white appear which was in the rods.

38 And he set the rods which he had pilled before the flocks in the gutters in the watering troughs when the flocks came to drink, that they should conceive when they came to drink.

39 And the flocks conceived before the rods, and brought forth cattle ringstraked, speckled, and spotted.

40 And Jacob did separate the lambs, and set the faces of the flocks toward the ringstraked, and all the brown in the flock of Laban; and he put his own flocks by themselves, and put them

41 not unto Laban's cattle. And it came to pass, whensoever the stronger cattle did conceive, that Jacob laid the rods before the eyes of the cattle in the gutters, that they might conceive

42 among the rods. But when the cattle were feeble, he put them not in: so the feebler were

43 Laban's, and the stronger Jacob's. And the man increased exceedingly, and had much cattle, and maidservants, and menservants, and camels, and asses.

31 And he heard the words of Laban's sons, saying, Jacob hath taken away all that was our father's; and of that which was our father's hath he gotten all this glory.

2 And Jacob beheld the countenance of Laban, and, behold, it was not toward him as before.

3 And the LORD said unto

Jacob, Return unto the land of thy fathers, and to thy kindred; and I will be with thee.

4 And Jacob sent and called Rachel and Leah to the field unto his flock,

5 And said unto them, I see your father's countenance, that it is not toward me as before; but the God of my father hath been with me.

6 And ye know that with all my power I have served your father.

7 And your father hath deceived me, and changed my wages ten times; but God suffered him not to hurt me.

8 If he said thus, The speckled shall be thy wages; then all the cattle bare speckled: and if he said thus, The ringstraked shall be thy hire; then bare all the cattle ringstraked.

9 Thus God hath taken away the cattle of your father, and given them to me.

10 And it came to pass at the time that the cattle conceived, that I lifted up mine eyes, and saw in a dream, and, behold, the rams which leaped upon the cattle were ringstraked, speckled, and grisled.

11 And the angel of God spake unto me in a dream, saying, Jacob: And I said, Here am I.

12 And he said, Lift up now thine eyes, and see, all the rams which leap upon the cattle are ringstraked, speckled, and grisled: for I have seen all that Laban doeth unto thee.

13 I am the God of Beth-el, where thou anointedst the pillar, and where thou vowedst a vow unto me: now arise, get thee

14 out from this land, and return unto the land of thy kindred. And Rachel and Leah answered

15 and said unto him, Is there yet any portion or inheritance for us in our father's house? Are

16 we not counted of him strangers? for he hath sold us, and hath quite devoured also our money. For all the riches which God hath taken from our father, that is ours, and our chil-

17 dren's: now then, whatsoever God hath said unto thee, do. Then Jacob rose up, and set his

18 sons and his wives upon camels; And he carried away all his cattle, and all his goods which he had gotten, the cattle of his getting, which he had gotten in Padan-aram,

יַעֲקֹב שׁוּב אֶל־אֶרֶץ אֲבוֹתֶיךָ וּלְמוֹלַדְתֶּךָ וְאֶהְיֶה עִמָּךְ׃
4 וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב וַיִּקְרָא לְרָחֵל וּלְלֵאָה הַשָּׂדֶה אֶל־צֹאנוֹ׃
5 וַיֹּאמֶר לָהֶן רֹאֶה אָנֹכִי אֶת־פְּנֵי אֲבִיכֶן כִּי־אֵינֶנּוּ אֵלַי
6 כִּתְמוֹל שִׁלְשֹׁם וֵאלֹהֵי אָבִי הָיָה עִמָּדִי׃ וְאַתֶּנָה יְדַעְתֶּן בִּי
7 בְּכָל־כֹּחִי עָבַדְתִּי אֶת־אֲבִיכֶן׃ וַאֲבִיכֶן הַתֵּל בִּי וְהֶחֱלִף
אֶת־מַשְׂכֻּרְתִּי עֲשֶׂרֶת מֹנִים וְלֹא־נְתָנוֹ אֱלֹהִים לְהָרַע
8 עִמָּדִי׃ אִם־כֹּה יֹאמַר נְקֻדִּים יִהְיֶה שְׂכָרֶךָ וְיָלְדוּ כָּל־
הַצֹּאן נְקֻדִּים וְאִם־כֹּה יֹאמַר עֲקֻדִּים יִהְיֶה שְׂכָרֶךָ וְיָלְדוּ
9 כָּל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים׃ וַיַּצֵּל אֱלֹהִים אֶת־מִקְנֵה אֲבִיכֶם
10 וַיִּתְּנֵל׃ וַיְהִי בְּעֵת יַחֵם הַצֹּאן וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֵרֶא בַּחֲלוֹם
וְהִנֵּה הָעַתֻּדִים הָעֹלִים עַל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים נְקֻדִּים
11 וּבְרֻדִים׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם יַעֲקֹב
12 וָאֹמַר הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר שָׂא־נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה כָּל־הָעַתֻּדִים
הָעֹלִים עַל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים נְקֻדִּים וּבְרֻדִים כִּי רָאִיתִי אֵת
13 כָּל־אֲשֶׁר לָבָן עֹשֶׂה לָךְ׃ אָנֹכִי הָאֵל בֵּית־אֵל אֲשֶׁר
מָשַׁחְתָּ שָּׁם מַצֵּבָה אֲשֶׁר נָדַרְתָּ לִי שָׁם נֶדֶר עַתָּה קוּם
14 צֵא מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְשׁוּב אֶל־אֶרֶץ מוֹלַדְתֶּךָ׃ וַתַּעַן
רָחֵל וְלֵאָה וַתֹּאמַרְנָה לוֹ הַעוֹד לָנוּ חֵלֶק וְנַחֲלָה
15 בְּבֵית אָבִינוּ׃ הֲלוֹא נָכְרִיּוֹת נֶחְשַׁבְנוּ לוֹ כִּי מְכָרָנוּ
16 וַיֹּאכַל גַּם־אָכוֹל אֶת־כַּסְפֵּנוּ׃ כִּי כָל־הָעֹשֶׁר אֲשֶׁר
הִצִּיל אֱלֹהִים מֵאָבִינוּ לָנוּ הוּא וּלְבָנֵינוּ וְעַתָּה כֹּל אֲשֶׁר
17 אָמַר אֱלֹהִים אֵלֶיךָ עֲשֵׂה׃ וַיָּקָם יַעֲקֹב וַיִּשָּׂא אֶת־בָּנָיו
18 וְאֶת־נָשָׁיו עַל־הַגְּמַלִּים׃ וַיִּנְהַג אֶת־כָּל־מִקְנֵהוּ וְאֶת־
כָּל־רְכֻשׁוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ מִקְנֵה קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּפַדַּן
אֲרָם

---

9 v. בהללי אבתיך חסר. 13 v. לסרנחאי כיחאל חדא מלה קרי וכתיב. 13 v. ס״א ואשר וכן ח״ש, ת״ע ות״ס. 13 v. ס״א ועקה וכן ח״ס וס״ע. 17 v. במקצת ספרים כ״י את־נשיו ואת־בניו וכן ח״ס ות״י. 18 v. כ״א ואח.

for to go to Isaac his father in the land of Canaan.

19 And Laban went to shear his sheep: and Rachel had stolen the images that were her father's.

20 And Jacob stole away unawares to Laban the Syrian, in that he told him not that he fled.

21 So he fled with all that he had; and he rose up, and passed over the river, and set his face toward the mount Gilead.

22 And it was told Laban on the third day that Jacob was fled.

23 And he took his brethren with him, and pursued after him seven days' journey; and they overtook him in the mount Gilead.

24 And God came to Laban the Syrian in a dream by night, and said unto him, Take heed that thou speak not to Jacob either good or bad.

25 Then Laban overtook Jacob. Now Jacob had pitched his tent in the mount: and Laban with his brethren pitched in the mount of Gilead.

26 And Laban said to Jacob, What hast thou done, that thou hast stolen away unawares to me, and carried away my daughters, as captives taken with the sword?

27 Wherefore didst thou flee away secretly, and steal away from me; and didst not tell me, that I might have sent thee away with mirth, and with songs, with tabret, and with harp?

28 And hast not suffered me to kiss my sons and my daughters? thou hast now done

29 foolishly in so doing. It is in the power of my hand to do you hurt: but the God of your father spake unto me yesternight, saying, Take thou heed that thou speak not to Jacob either

30 good or bad. And now, though thou wouldest needs be gone, because thou sore longedst

31 after thy father's house, yet wherefore hast thou stolen my gods? And Jacob answered and said to Laban, Because I was afraid: for I said, Peradventure thou wouldest take by force thy

32 daughters from me. With whomsoever thou findest thy gods, let him not live: before our brethren discern thou what is thine with me, and take it to thee. For Jacob knew not that

33 Rachel had stolen them. And Laban went into Jacob's tent, and into Leah's tent, and into the two maidservants' tents; but he found them not. Then went he out of Leah's tent, and

34 entered into Rachel's tent. Now Rachel had taken the images, and put them in the camel's furniture, and sat upon them. And Laban searched

19 אֲרָם לָבֹא אֶל־יִצְחָק אָבִיו אַרְצָה כְּנָעַן: וְלָבָן הָלַךְ
לִגְזֹז אֶת־צֹאנוֹ וַתִּגְנֹב רָחֵל אֶת־הַתְּרָפִים אֲשֶׁר לְאָבִיהָ:
20 וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב אֶת־לֵב לָבָן הָאֲרַמִּי עַל־בְּלִי הַגִּיד לוֹ כִּי
21 בֹרֵחַ הוּא: וַיִּבְרַח הוּא וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּקָם וַיַּעֲבֹר
22 אֶת־הַנָּהָר וַיָּשֶׂם אֶת־פָּנָיו הַר הַגִּלְעָד: וַיִּגַּד לְלָבָן בַּיּוֹם
23 הַשְּׁלִשִׁי כִּי בָרַח יַעֲקֹב: וַיִּקַּח אֶת־אֶחָיו עִמּוֹ וַיִּרְדֹּף
אַחֲרָיו דֶּרֶךְ שִׁבְעַת יָמִים וַיַּדְבֵּק אֹתוֹ בְּהַר הַגִּלְעָד:
24 וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־לָבָן הָאֲרַמִּי בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ
25 הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תְּדַבֵּר עִם־יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד־רָע: וַיַּשֵּׂג
לָבָן אֶת־יַעֲקֹב וְיַעֲקֹב תָּקַע אֶת־אָהֳלוֹ בָּהָר וְלָבָן תָּקַע
26 אֶת־אֶחָיו בְּהַר הַגִּלְעָד: וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב מֶה עָשִׂיתָ
וַתִּגְנֹב אֶת־לִבִּי וַתְנַהֵג אֶת־בְּנֹתַי כִּשְׁבוּיוֹת חָרֶב:
27 לָמָּה נָחְבֵאתָ לִבְרֹחַ וַתִּגְנֹב אֹתִי וְלֹא־הִגַּדְתָּ לִי וַאֲשַׁלֵּחֲךָ
28 בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁירִים בְּתֹף וּבְכִנּוֹר: וְלֹא נְשַׁקְתַּנִי לְבָנַי
29 וְלִבְנֹתָי עַתָּה הִסְכַּלְתָּ עָשׂוּ: יֶשׁ־לְאֵל יָדִי לַעֲשׂוֹת
עִמָּכֶם רָע וֵאלֹהֵי אֲבִיכֶם אֶמֶשׁ | אָמַר אֵלַי לֵאמֹר
30 הִשָּׁמֶר לְךָ מִדַּבֵּר עִם־יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד־רָע: וְעַתָּה
הָלֹךְ הָלַכְתָּ כִּי־נִכְסֹף נִכְסַפְתָּה לְבֵית אָבִיךָ לָמָּה גָנַבְתָּ
31 אֶת־אֱלֹהָי: וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלָבָן כִּי יָרֵאתִי כִּי אָמַרְתִּי
32 פֶּן־תִּגְזֹל אֶת־בְּנוֹתֶיךָ מֵעִמִּי: עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת־
אֱלֹהֶיךָ לֹא יִחְיֶה נֶגֶד אַחֵינוּ הַכֶּר־לְךָ מָה עִמָּדִי וְקַח־לָךְ
33 וְלֹא־יָדַע יַעֲקֹב כִּי רָחֵל גְּנָבַתַּם: וַיָּבֹא לָבָן בְּאֹהֶל
יַעֲקֹב | וּבְאֹהֶל לֵאָה וּבְאֹהֶל שְׁתֵּי הָאֲמָהֹת וְלֹא מָצָא
34 וַיֵּצֵא מֵאֹהֶל לֵאָה וַיָּבֹא בְּאֹהֶל רָחֵל: וְרָחֵל לָקְחָה
אֶת־הַתְּרָפִים וַתְּשִׂמֵם בְּכַר הַגָּמָל וַתֵּשֶׁב עֲלֵיהֶם וַיְמַשֵּׁשׁ
לבן

19 v. כן בסתה, בחללי וְלָבָן. 20 v. בפקנדת ספרים כ"י עֲרֹ וכן ח"ש. 24 v. ס"א וְעַד־.
29 v. ס"א אֲבִיךָ וכן ח"ש וח"ע. 29 v. ס"א וָעַד וכן ח"י. 31 v. כן ירושלמי. בחללי גְּנַבְתָּ
חסר. 33 v. צ"ל וַיְחַפֵּשׂ באהל כן ח"ש וח"ע: עיין לקמן פסוק ל"ח.

all the tent, but found them not.

35 And she said to her father, Let it not displease my lord that I cannot rise up before thee; for the custom of women is upon me. And he searched, but found not the images.

36 And Jacob was wroth, and chode with Laban: and Jacob answered and said to Laban, What is my trespass? what is my sin, that thou hast so hotly pursued after me?

37 Whereas thou hast searched all my stuff, what hast thou found of all thy household stuff? set it here before my brethren and thy brethren, that they may judge betwixt us both.

38 This twenty years have I been with thee; thy ewes and thy she goats have not cast their young, and the rams of thy flock have I not eaten.

39 That which was torn of beasts I brought not unto thee; I bare the loss of it; of my hand didst thou require it, whether stolen by day, or stolen by night.

40 Thus I was; in the day the drought consumed me, and the frost by night; and my sleep departed from mine eyes.

41 Thus have I been twenty years in thy house; I served thee fourteen years for thy two daughters, and six years for thy cattle: and thou hast changed my wages ten times.

42 Except the God of my father, the God of Abraham, and the fear of Isaac, had been with me, surely thou hadst sent me away now empty. God hath seen mine affliction and

43 the labour of my hands, and rebuked thee yesternight. And Laban answered and said unto Jacob, These daughters are my daughters, and these children are my children, and these cattle are my cattle, and all that thou seest is mine: and what can I do this day unto these my daugh-

44 ters, or unto their children which they have born? Now therefore come thou, let us make a

45 covenant, I and thou; and let it be for a witness between me and thee. And Jacob took a

46 stone, and set it up for a pillar. And Jacob said unto his brethren, Gather stones; and they

47 took stones, and made an heap: and they did eat there upon the heap. And Laban called it

48 Jegar-sahadutha: but Jacob called it Galeed. And Laban said, This heap is a witness be-

49 tween me and thee this day. Therefore was the name of it called Galeed; And Mizpah; for

50 he said, The LORD watch between me and thee, when we are absent one from another. If thou shalt afflict

35 לְבָ֗ן אֶת־כָּל־הָאֹהֶל֙ וְלֹ֣א מָצָ֔א וַתֹּ֖אמֶר אֶל־אָבִ֑יהָ אַל־
יִחַ֤ר בְּעֵינֵי֙ אֲדֹנִ֔י כִּ֥י לוֹא֙ אוּכַ֣ל לָק֔וּם מִפָּנֶ֖יךָ כִּי־דֶ֣רֶךְ
36 נָשִׁ֑ים לִ֚י וַיְחַפֵּ֣שׂ וְלֹ֣א מָצָ֔א אֶת־הַתְּרָפִֽים׃ וַיִּחַר֙ לְיַעֲקֹ֔ב
וַיָּרֶב֙ בְּלָבָ֔ן וַיַּ֥עַן יַעֲקֹ֖ב וַיֹּ֣אמֶר לְלָבָ֑ן מַה־פִּשְׁעִ֕י מַה־
37 חַטָּאתִ֖י כִּי דָלַ֥קְתָּ אַחֲרָֽי׃ כִּֽי־מִשַּׁשְׁתָּ֙ אֶת־כָּל־כֵּלַ֔י מַה־
מָּצָ֖אתָ מִכֹּ֣ל כְּלֵי־בֵיתֶ֑ךָ שִׂ֚ים כֹּ֣ה נֶ֔גֶד אַחַ֖י וְאַחֶ֑יךָ וְיוֹכִ֖יחוּ
38 בֵּ֥ין שְׁנֵ֖ינוּ׃ זֶ֣ה עֶשְׂרִ֤ים שָׁנָה֙ אָנֹ֔כִי עִמָּ֖ךְ רְחֵלֶ֣יךָ וְעִזֶּ֑יךָ לֹ֥א
39 שִׁכְּלוּ֙ וְאֵילֵ֣י צֹאנְךָ֔ לֹ֥א אָכָ֖לְתִּי׃ טְרֵפָ֣ה לֹא־הֵבֵ֔אתִי
אֶלֶ֖יךָ אָנֹכִ֣י אֲחַטֶּ֑נָּה מִיָּדִ֥י תְּבַקְשֶׁ֖נָּה גְּנַבְתִּ֥י יוֹם֙ וְגָנַ֣בְתִּי
40 לָֽיְלָה׃ הָיִ֥יתִי בַיּ֖וֹם אֲכָלַ֣נִי חֹ֑רֶב וְקֶ֖רַח בַּלָּ֑יְלָה וַתִּדַּ֖ד
41 שְׁנָתִ֥י מֵעֵינָֽי׃ זֶ֣ה לִּ֤י עֶשְׂרִים֙ שָׁנָ֔ה בְּבֵיתֶ֖ךָ עֲבַדְתִּ֑יךָ
אַרְבַּ֤ע־עֶשְׂרֵה֙ שָׁנָ֔ה בִּשְׁתֵּ֥י בְנֹתֶ֖יךָ וְשֵׁ֣שׁ שָׁנִ֑ים בְּצֹאנֶ֔ךָ
42 וַתַּחֲלֵ֥ף אֶת־מַשְׂכֻּרְתִּ֖י עֲשֶׂ֥רֶת מֹנִֽים׃ לוּלֵ֣י אֱלֹהֵ֣י
אָבִ֔י אֱלֹהֵ֥י אַבְרָהָ֖ם וּפַ֣חַד יִצְחָ֑ק הָיָ֥ה לִ֛י כִּ֥י עַתָּ֖ה רִיקָ֣ם
שִׁלַּחְתָּ֑נִי אֶת־עָנְיִ֙י וְאֶת־יְגִ֣יעַ כַּפַּ֔י רָאָ֖ה אֱלֹהִ֑ים וַיּ֖וֹכַח
43 אָמֶֽשׁ׃ וַיַּ֥עַן לָבָ֖ן וַיֹּ֣אמֶר אֶל־יַעֲקֹ֑ב הַבָּנ֤וֹת בְּנֹתַי֙ וְהַבָּנִ֣ים
בָּנַ֔י וְהַצֹּ֥אן צֹאנִ֖י וְכֹ֣ל אֲשֶׁר־אַתָּ֣ה רֹאֶ֑ה לִ֤י הוּא֙ וְלִבְנֹתַ֔י
44 מֶֽה־אֶעֱשֶׂ֥ה לָאֵ֛לֶּה הַיּ֖וֹם אוֹ֙ לִבְנֵיהֶ֣ן אֲשֶׁר֙ יָלָ֔דוּ׃ וְעַתָּ֗ה
לְכָ֛ה נִכְרְתָ֥ה בְרִ֖ית אֲנִ֣י וָאָ֑תָּה וְהָיָ֥ה לְעֵ֖ד בֵּינִ֥י וּבֵינֶֽךָ׃
45 46 וַיִּקַּ֥ח יַעֲקֹ֖ב אֶ֑בֶן וַיָּרִ֖מֵהוּ מַצֵּבָֽה׃ וַיֹּ֥אמֶר יַעֲקֹ֖ב לְאֶחָ֑יו
לִקְט֥וּ אֲבָנִ֖ים וַיִּלְקְח֣וּ אֲבָנִ֔ים וַיַּעֲשׂ֥וּ גָ֖ל וַיֹּאכְל֥וּ שָׁ֖ם עַל־
47 הַגָּֽל׃ וַיִּקְרָא־לוֹ֙ לָבָ֔ן יְגַ֥ר שָׂהֲדוּתָ֖א וְיַעֲקֹ֑ב קָרָ֥א לוֹ֙
48 גַּלְעֵֽד׃ וַיֹּ֣אמֶר לָבָ֔ן הַגַּ֥ל הַזֶּ֛ה עֵ֥ד בֵּינִ֖י וּבֵינְךָ֣ הַיּ֑וֹם
49 עַל־כֵּ֥ן קָרָֽא־שְׁמ֖וֹ גַּלְעֵֽד׃ וְהַמִּצְפָּ֗ה אֲשֶׁר֙ אָמַ֔ר יָצֶ֥ף
50 יְהוָ֛ה בֵּינִ֖י וּבֵינֶ֑ךָ כִּ֥י נִסָּתֵ֖ר אִ֥ישׁ מֵרֵעֵֽהוּ׃ אִם־תְּעַנֶּ֣ה
אֶת־

v. 36 ויחרו וכה וכן ברוב ספרים כ״ו, בה״ס, ת״ו, ה״ץ ות״ס. 39 v. ב״נ וגנבתי בגניבה. 43 v. בהללי עָנְיִי. 44 v. ס״א לִי. 45 v. כן בהללי. ירושלמי חֻפָּה חסר. 46 v. צ״ל וַיִּלְקְטוּ כן ת״ץ. vv. 47. 48 חרין כלין בחוסס ויחזו למדנאי עֶדֶת הרא בלה בתיב וקרי.

אֶת־בְּנֹתַי וְאִם־תִּקַּח נָשִׁים עַל־בְּנֹתַי אֵין אִישׁ עִמָּנוּ רְאֵה
51 אֱלֹהִים עֵד בֵּינִי וּבֵינֶךָ: וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב הִנֵּה ׀ הַגַּל
52 הַזֶּה וְהִנֵּה הַמַּצֵּבָה אֲשֶׁר יָרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ: עֵד הַגַּל
הַזֶּה וְעֵדָה הַמַּצֵּבָה אִם־אָנִי לֹא־אֶעֱבָר אֵלֶיךָ אֶת־הַגַּל
הַזֶּה וְאִם־אַתָּה לֹא־תַעֲבֹר אֵלַי אֶת־הַגַּל הַזֶּה וְאֶת־
53 הַמַּצֵּבָה הַזֹּאת לְרָעָה: אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי נָחוֹר
יִשְׁפְּטוּ בֵּינֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבִיהֶם וַיִּשָּׁבַע יַעֲקֹב בְּפַחַד אָבִיו
54 יִצְחָק: וַיִּזְבַּח יַעֲקֹב זֶבַח בָּהָר וַיִּקְרָא לְאֶחָיו לֶאֱכָל־
לֶחֶם וַיֹּאכְלוּ לֶחֶם וַיָּלִינוּ בָהָר: וַיַּשְׁכֵּם ׀ לָבָן בַּבֹּקֶר
וַיְנַשֵּׁק ׀ לְבָנָיו ׀ וְלִבְנוֹתָיו וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב לָבָן
2 לִמְקֹמוֹ: וְיַעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ־בוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים:
3 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא
שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנָיִם:
ס 4 וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל־עֵשָׂו אָחִיו אַרְצָה פרש׳
5 שֵׂעִיר שְׂדֵה אֱדוֹם: וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לַאדֹנִי
לְעֵשָׂו כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם־לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד־
6 עָתָּה: וַיְהִי־לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה וָאֶשְׁלְחָה
7 לְהַגִּיד לַאדֹנִי לִמְצֹא־חֵן בְּעֵינֶיךָ: וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים
אֶל־יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל־אָחִיךָ אֶל־עֵשָׂו וְגַם הֹלֵךְ
8 לִקְרָאתְךָ וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ: וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד
וַיֵּצֶר לוֹ וַיַּחַץ אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וְאֶת־הַצֹּאן וְאֶת־
9 הַבָּקָר וְהַגְּמַלִּים לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת: וַיֹּאמֶר אִם־יָבֹא עֵשָׂו
אל־

לב. 1 v. ס״א וישכם לבן בבקר וינשק לבניו. 3 v. ס״א מחנים בלא נעויא. 6 v. ס״א תמן וכן ח״ש, ת״ע, ח״ם ות״ר.

3 v. שם הפרשה [xxxii 3—xxxiii 10] {xxviii 9—10} חלקי. וספריה ר׳ ויצא יעקב [xxviii 10] מירא י׳ כי־שנואה [xxix 31], ויזכר אלהים את [xxx 22], ויאסר י׳ אל־יעקב [xxxi 3] ופסוקים מאה וארבעים ושמנה. ומלים אלפים וכב. ואותיות שבעת אלפים ותקיב. וחלוסים ג׳ ויבא יעקב פרך השדה [xxx 16], ב״א קורא מן בלא נעויא וב״נ פרך בנעויא, וכהעמיק הצאן [xxx 42], ב״א קורא בלא נעויא ולא כן ב״נ, וגמלבחי [xxxi 39], ב״א קורא בלא נעויא תחת הי״ו ולא כן ב״נ. ובלא חלוף ובלי־שה־יחוס [xxx 32]. ופסקות כ׳ נפתולי אלהים [xxx 8]. וברני [xxx 20]. וכח׳ א׳ ויאמר לאה בגד [xxx 11]. וספר שנותיה עשרים שנה.

4 v. תפסרה חזון עובריה בעבריית.

my daughters, or if thou shalt take other wives beside my daughters, no man is with us; see, God is witness betwixt me and thee.

51 And Laban said to Jacob, Behold this heap, and behold this pillar, which I have cast betwixt me and thee;

52 This heap be witness, and this pillar be witness, that I will not pass over this heap to thee, and that thou shalt not pass over this heap and this pillar unto me, for harm.

53 The God of Abraham, and the God of Nahor, the God of their father, judge betwixt us. And Jacob sware by the fear of his father Isaac.

54 Then Jacob offered sacrifice upon the mount, and called his brethren to eat bread: and they did eat bread, and tarried all night in the mount.

55 And early in the morning Laban rose up, and kissed his sons and his daughters, and blessed them: and Laban departed, and returned unto his place.

32 And Jacob went on his way, and the angels of God met him.

2 And when Jacob saw them, he said, This is God's host: and he called the name of that place Mahanaim.

3 And Jacob sent messengers before him to Esau his brother unto the land of Seir, the country of Edom.

4 And he commanded them, saying, Thus shall ye speak unto my lord Esau; Thy servant Jacob saith thus, I have sojourned with Laban, and

5 stayed there until now: And I have oxen, and asses, flocks, and menservants, and wom-

6 enservants: and I have sent to tell my lord, that I may find grace in thy sight. And the messengers returned to Jacob, saying, We came to thy brother Esau, and also he cometh to

7 meet thee, and four hundred men with him. Then Jacob was greatly afraid and distressed: and he divided the people that was with him, and the flocks, and herds, and the camels, into

8 two bands; And said, If Esau come

אֶל־הַמַּחֲנֶה הָאַחַת וְהִכָּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר
10 לִפְלֵיטָה: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי
אָבִי יִצְחָק יְהוָה הָאֹמֵר אֵלַי שׁוּב לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ
11 וְאֵיטִיבָה עִמָּךְ: קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל־הָאֱמֶת
אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־עַבְדֶּךָ כִּי בְמַקְלִי עָבַרְתִּי אֶת־הַיַּרְדֵּן
12 הַזֶּה וְעַתָּה הָיִיתִי לִשְׁנֵי מַחָנוֹת: הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי
מִיַּד עֵשָׂו כִּי־יָרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן־יָבוֹא וְהִכַּנִי אֵם עַל
13 בָּנִים: וְאַתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמָּךְ וְשַׂמְתִּי אֶת־
14 זַרְעֲךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר מֵרֹב: וַיָּלֶן שָׁם
בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיִּקַּח מִן־הַבָּא בְיָדוֹ מִנְחָה לְעֵשָׂו אָחִיו:
15 עִזִּים מָאתַיִם וּתְיָשִׁים עֶשְׂרִים רְחֵלִים מָאתַיִם וְאֵילִם
16 עֶשְׂרִים: גְּמַלִּים מֵינִיקוֹת וּבְנֵיהֶם שְׁלֹשִׁים פָּרוֹת אַרְבָּעִים
17 וּפָרִים עֲשָׂרָה אֲתֹנֹת עֶשְׂרִים וְעָיִרִם עֲשָׂרָה: וַיִּתֵּן
בְּיַד־עֲבָדָיו עֵדֶר עֵדֶר לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו עִבְרוּ
18 לְפָנַי וְרֶוַח תָּשִׂימוּ בֵּין עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר: וַיְצַו אֶת־הָרִאשׁוֹן
לֵאמֹר כִּי יִפְגָּשְׁךָ עֵשָׂו אָחִי וּשְׁאָלְךָ לֵאמֹר לְמִי־אַתָּה
19 וְאָנָה תֵלֵךְ וּלְמִי אֵלֶּה לְפָנֶיךָ: וְאָמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיַעֲקֹב
מִנְחָה הִוא שְׁלוּחָה לַאדֹנִי לְעֵשָׂו וְהִנֵּה גַם־הוּא אַחֲרֵינוּ:
20 וַיְצַו גַּם אֶת־הַשֵּׁנִי גַּם אֶת־הַשְּׁלִישִׁי גַּם אֵת כָּל־הַהֹלְכִים
אַחֲרֵי הָעֲדָרִים לֵאמֹר כְּדַבֶּר הַזֶּה תְּדַבְּרוּן אֶל־עֵשָׂו
21 בְּמֹצַאֲכֶם אֹתוֹ: וַאֲמַרְתֶּם גַּם הִנֵּה עַבְדְּךָ יַעֲקֹב אַחֲרֵינוּ
כִּי־אָמַר אֲכַפְּרָה פָנָיו בַּמִּנְחָה הַהֹלֶכֶת לְפָנָי וְאַחֲרֵי־כֵן
22 אֶרְאֶה פָנָיו אוּלַי יִשָּׂא פָנָי: וַתַּעֲבֹר הַמִּנְחָה עַל־פָּנָיו
23 וְהוּא לָן בַּלַּיְלָה־הַהוּא בַּמַּחֲנֶה: וַיָּקָם ו בַּלַּיְלָה הוּא
וַיִּקַּח אֶת־שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת־שְׁתֵּי שִׁפְחֹתָיו וְאֶת־אַחַד עָשָׂר
ילדיו

9 v. ב"נ תַּפְחנה בלא נעזיא. 9 v. ב"נ הַמחנה בנעזיא. 10 v. כן בהללי, ירושלמי ואיסכה חסר. 11 v. כן ביריחו רפי, וכן ברוב ספרים כ"י. 18 v. ס"א יִפְגָּשֵׁךְ רנש. 20 v. ס"א הַחֲלָכִים. 23 v. סביר חַהוּא.

to the one company, and smite it, then the other company which is left shall escape.

9 And Jacob said, O God of my father Abraham, and God of my father Isaac, the LORD which saidst unto me, Return unto thy country, and to thy kindred, and I will deal well with thee:

10 I am not worthy of the least of all the mercies, and of all the truth, which thou hast shewed unto thy servant; for with my staff I passed over this Jordan; and now I am become two bands.

11 Deliver me, I pray thee, from the hand of my brother, from the hand of Esau: for I fear him, lest he will come and smite me, and the mother with the children.

12 And thou saidst, I will surely do thee good, and make thy seed as the sand of the sea, which cannot be numbered for multitude.

13 And he lodged there that same night; and took of that which came to his hand a present for Esau his brother;

14 Two hundred she goats, and twenty he goats, two hundred ewes, and twenty rams,

15 Thirty milch camels with their colts, forty kine, and ten bulls, twenty she asses, and ten foals.

16 And he delivered them into the hand of his servants, every drove by themselves; and said unto his servants, Pass over before me, and put a space betwixt drove and drove.

17 And he commanded the foremost, saying, When Esau my brother meeteth thee, and asketh thee, saying, Whose art thou? and whither goest

18 thou? and whose are these before thee? Then thou shalt say, They be thy servant Jacob's; it

19 is a present sent unto my lord Esau: and, behold, also he is behind us. And so commanded he the second, and the third, and all that followed the droves, saying, On this manner shall ye

20 speak unto Esau, when ye find him. And say ye moreover, Behold, thy servant Jacob is behind us. For he said, I will appease him with the present that goeth before me, and afterward I

21 will see his face; peradventure he will accept of me. So went the present over before him:

22 and himself lodged that night in the company. And he rose up that night, and took his two wives, and his two womenservants, and his eleven sons,

24 יִלְדֵּיו וַיַּעֲבֹר אֵת מַעֲבַר יַבֹּק: וַיִּקָּחֵם וַיַּעֲבִרֵם אֶת־הַנָּחַל
25 וַיַּעֲבֵר אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ: וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וַיֵּאָבֵק אִישׁ
26 עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר: וַיַּרְא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיִּגַּע בְּכַף־
27 יְרֵכוֹ וַתֵּקַע כַּף־יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּהֵאָבְקוֹ עִמּוֹ: וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי
כִּי עָלָה הַשָּׁחַר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלֵּחֲךָ כִּי אִם־בֵּרַכְתָּנִי:
28 29 וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה־שְּׁמֶךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב: וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב
יֵאָמֵר עוֹד שִׁמְךָ כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל כִּי־שָׂרִיתָ עִם־אֱלֹהִים
30 וְעִם־אֲנָשִׁים וַתּוּכָל: וַיִּשְׁאַל יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הַגִּידָה־נָּא
שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שָׁם:
31 וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיאֵל כִּי־רָאִיתִי אֱלֹהִים
32 פָּנִים אֶל־פָּנִים וַתִּנָּצֵל נַפְשִׁי: וַיִּזְרַח־לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר
33 עָבַר אֶת־פְּנוּאֵל וְהוּא צֹלֵעַ עַל־יְרֵכוֹ: עַל־כֵּן לֹא־יֹאכְלוּ
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־גִּיד הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל־כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם
לג הַזֶּה כִּי נָגַע בְּכַף־יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשֶׁה: וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב
עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה עֵשָׂו בָּא וְעִמּוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיְחַץ
אֶת־הַיְלָדִים עַל־לֵאָה וְעַל־רָחֵל וְעַל שְׁתֵּי הַשְּׁפָחוֹת:
2 וַיָּשֶׂם אֶת־הַשְּׁפָחוֹת וְאֶת־יַלְדֵיהֶן רִאשֹׁנָה וְאֶת־לֵאָה
3 וְיַלְדֶיהָ אַחֲרֹנִים וְאֶת־רָחֵל וְאֶת־יוֹסֵף אַחֲרֹנִים: וְהוּא
עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה שֶׁבַע פְּעָמִים עַד־גִּשְׁתּוֹ
4 עַד־אָחִיו: וַיָּרָץ עֵשָׂו לִקְרָאתוֹ וַיְחַבְּקֵהוּ וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארָו
5 וַיִּשָּׁקֵהוּ וַיִּבְכּוּ: וַיִּשָּׂא אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־
הַיְלָדִים וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה לָךְ וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים אֲשֶׁר־חָנַן
6 אֱלֹהִים אֶת־עַבְדֶּךָ: וַתִּגַּשְׁן הַשְּׁפָחוֹת הֵנָּה וְיַלְדֵיהֶן
7 וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ: וַתִּגַּשׁ גַּם־לֵאָה וְיַלְדֶיהָ וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְאַחַר נִגַּשׁ
8 יוֹסֵף וְרָחֵל וַיִּשְׁתַּחֲווּ: וַיֹּאמֶר מִי לְךָ כָּל־הַמַּחֲנֶה הַזֶּה
אשר

24 v. ס״א את־כָּל־ וכן ח׳ש, ת״ע, ת״ס ות״ר. 27 v. כן ב״א. ביריחו אשלחך חלמר בבחנ וכן ב״כ. 32 v. ביריחו סנהן ויזרח־לו. ס״א ויזרח־. לג, 1 v. ס״א והנה־. 4 v. עזאריו כתיב. עזאריו קרי. 4 v. נקוד על וישקהו. 6 v. ס״א והנשן.

33 And Jacob lifted up his eyes, and looked, and, behold, Esau came, and with him four hundred men. And he divided the children unto Leah, and unto Rachel, and unto the two handmaids.
2 And he put the handmaids and their children foremost, and Leah and her children after, and
3 Rachel and Joseph hindermost. And he passed over before them, and bowed himself to the
4 ground seven times, until he came near to his brother. And Esau ran to meet him, and em-
5 braced him, and fell on his neck, and kissed him: and they wept. And he lifted up his eyes, and saw the women and the children; and said, Who are those with thee? And he said, The
6 children which God hath graciously given thy servant. Then the handmaidens came near,
7 they and their children, and they bowed themselves. And Leah also with her children came near, and bowed themselves: and after came Joseph near and Rachel, and they bowed them-
8 selves. And he said, What meanest thou by all this drove

and passed over the ford Jabbok.
23 And he took them, and sent them over the brook, and sent over that he had.
24 And Jacob was left alone; and there wrestled a man with him until the breaking of the day.
25 And when he saw that he prevailed not against him, he touched the hollow of his thigh; and the hollow of Jacob's thigh was out of joint, as he wrestled with him.
26 And he said, Let me go, for the day breaketh. And he said, I will not let thee go, except thou bless me.
27 And he said unto him, What is thy name? And he said, Jacob.
28 And he said, Thy name shall be called no more Jacob, but Israel: for as a prince hast thou power with God and with men, and hast prevailed.
29 And Jacob asked him, and said, Tell me, I pray thee, thy name. And he said, Wherefore is it that thou dost ask after my name? And he blessed him there.
30 And Jacob called the name of the place Peniel: for I have seen God face to face, and my life is preserved.
31 And as he passed over Penuel the sun rose upon him, and he halted upon his thigh.
32 Therefore the children of Israel eat not of the sinew which shrank, which is upon the hollow of the thigh, unto this day: because he touched the hollow of Jacob's thigh in the sinew that shrank.

9 אֲשֶׁר פָּגַשְׁתִּי וַיֹּאמֶר לִמְצֹא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי: וַיֹּאמֶר עֵשָׂו
10 יֶשׁ־לִי רָב אָחִי יְהִי לְךָ אֲשֶׁר־לָךְ: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אַל־נָא
אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְלָקַחְתָּ מִנְחָתִי מִיָּדִי כִּי עַל
11 כֵּן רָאִיתִי פָנֶיךָ כִּרְאֹת פְּנֵי אֱלֹהִים וַתִּרְצֵנִי: קַח־נָא אֶת־
בִּרְכָתִי אֲשֶׁר הֻבָּאת לָךְ כִּי־חַנַּנִי אֱלֹהִים וְכִי יֶשׁ־לִי־כֹל
12 וַיִּפְצַר־בּוֹ וַיִּקָּח: וַיֹּאמֶר נִסְעָה וְנֵלֵכָה וְאֵלְכָה לְנֶגְדֶּךָ:
13 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנִי יֹדֵעַ כִּי־הַיְלָדִים רַכִּים וְהַצֹּאן וְהַבָּקָר
14 עָלוֹת עָלָי וּדְפָקוּם יוֹם אֶחָד וָמֵתוּ כָּל־הַצֹּאן: יַעֲבָר־נָא
אֲדֹנִי לִפְנֵי עַבְדּוֹ וְאָנִי אֶתְנַהֲלָה לְאִטִּי לְרֶגֶל הַמְּלָאכָה
אֲשֶׁר־לְפָנַי וּלְרֶגֶל הַיְלָדִים עַד אֲשֶׁר־אָבֹא אֶל־אֲדֹנִי
15 שֵׂעִירָה: וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אַצִּיגָה־נָּא עִמְּךָ מִן־הָעָם אֲשֶׁר
16 אִתִּי וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי: וַיָּשָׁב בַּיּוֹם
17 הַהוּא עֵשָׂו לְדַרְכּוֹ שֵׂעִירָה: וְיַעֲקֹב נָסַע סֻכֹּתָה וַיִּבֶן
לוֹ בָּיִת וּלְמִקְנֵהוּ עָשָׂה סֻכֹּת עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם
18 סֻכּוֹת: וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר שְׁכֶם ס
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בְּבֹאוֹ מִפַּדַּן אֲרָם וַיִּחַן אֶת־פְּנֵי הָעִיר:
19 וַיִּקֶן אֶת־חֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר נָטָה־שָׁם אָהֳלוֹ מִיַּד
20 בְּנֵי־חֲמוֹר אֲבִי שְׁכֶם בְּמֵאָה קְשִׂיטָה: וַיַּצֵּב־שָׁם מִזְבֵּחַ
לד וַיִּקְרָא־לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וַתֵּצֵא
דִינָה בַּת־לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב לִרְאוֹת בִּבְנוֹת
2 הָאָרֶץ: וַיַּרְא אֹתָהּ שְׁכֶם בֶּן־חֲמוֹר הַחִוִּי נְשִׂיא הָאָרֶץ
3 וַיִּקַּח אֹתָהּ וַיִּשְׁכַּב אֹתָהּ וַיְעַנֶּהָ: וַתִּדְבַּק נַפְשׁוֹ בְּדִינָה
4 בַּת־יַעֲקֹב וַיֶּאֱהַב אֶת־הַנַּעֲרָ וַיְדַבֵּר עַל־לֵב הַנַּעֲרָ: וַיֹּאמֶר
שְׁכֶם אֶל־חֲמוֹר אָבִיו לֵאמֹר קַח־לִי אֶת־הַיַּלְדָּה הַזֹּאת
5 לְאִשָּׁה: וְיַעֲקֹב שָׁמַע כִּי טִמֵּא אֶת־דִּינָה בִּתּוֹ וּבָנָיו הָיוּ
אֶת־

13 v. צ"ל ודפקום בן ה'ש ות'ע. 14 v. ביריחו אתנהלה האלף מחוק בסגול. כהללי אתנהלה נון קמוצה. 15 v. ס"א אמצא. 17 v. ב'נ שֵׁם. 20 v. כן בהללי. לד. 3 v. ב'נ ויאהב בלא נקיוא. 3 v. הנער בחיר הנערה קרי.

which I met? And he said, These are to find grace in the sight of my lord.

9 And Esau said, I have enough, my brother; keep that thou hast unto thyself.

10 And Jacob said, Nay, I pray thee, if now I have found grace in thy sight, then receive my present at my hand: for therefore I have seen thy face, as though I had seen the face of God, and thou wast pleased with me.

11 Take, I pray thee, my blessing that is brought to thee; because God hath dealt graciously with me, and because I have enough. And he urged him, and he took it.

12 And he said, Let us take our journey, and let us go, and I will go before thee.

13 And he said unto him, My lord knoweth that the children are tender, and the flocks and herds with young are with me: and if men should overdrive them one day, all the flock will die.

14 Let my lord, I pray thee, pass over before his servant: and I will lead on softly, according as the cattle that goeth before me and the children be able to endure, until I come unto my lord unto Seir.

15 And Esau said, Let me now leave with thee some of the folk that are with me. And he said, What needeth it? let me find grace in the sight of my lord.

16 So Esau returned that day on his way unto Seir.

17 And Jacob journeyed to Succoth, and built him an house, and made booths for his cattle: therefore the name of the place is called Succoth.

18 And Jacob came to Shalem, a city of Shechem, which is in the land of Canaan, when he came

19 from Padan-aram; and pitched his tent before the city. And he bought a parcel of a field, where he had spread his tent, at the hand of the children of Hamor, Shechem's father, for an

20 hundred pieces of money. And he erected there an altar, and called it Elelohe-Israel.

34 And Dinah the daughter of Leah, which she bare unto Jacob, went out to see the daughters of

2 the land. And when Shechem the son of Hamor the Hivite, prince of the country, saw her,

3 he took her, and lay with her, and defiled her. And his soul clave unto Dinah the daughter

4 of Jacob, and he loved the damsel, and spake kindly unto the damsel. And Shechem spake

5 unto his father Hamor, saying, Get me this damsel to wife. And Jacob heard that he had defiled Dinah his daughter: now his sons were

with his cattle in the field: and Jacob held his peace until they were come.

6 אֶת־מִקְנֵהוּ בַּשָּׂדֶה וְהֶחֱרִשׁ יַעֲקֹב עַד־בֹּאָם: וַיֵּצֵא
6 And Hamor the father of Shechem went out unto Jacob to commune with him.

7 חֲמוֹר אֲבִי־שְׁכֶם אֶל־יַעֲקֹב לְדַבֵּר אִתּוֹ: וּבְנֵי יַעֲקֹב
7 And the sons of Jacob came out of the field when they heard it: and the men were grieved, and they were very wroth, because he had wrought folly in Israel in lying with Jacob's daughter; which thing ought not to be done.

בָּאוּ מִן־הַשָּׂדֶה כְּשָׁמְעָם וַיִּתְעַצְּבוּ הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר לָהֶם
מְאֹד כִּי נְבָלָה עָשָׂה בְיִשְׂרָאֵל לִשְׁכַּב אֶת־בַּת־יַעֲקֹב וְכֵן

8 לֹא יֵעָשֶׂה: וַיְדַבֵּר חֲמוֹר אִתָּם לֵאמֹר שְׁכֶם בְּנִי חָשְׁקָה
8 And Hamor communed with them, saying, The soul of my son Shechem longeth for your daughter: I pray you give her him to wife.

9 נַפְשׁוֹ בְּבִתְּכֶם תְּנוּ נָא אֹתָהּ לוֹ לְאִשָּׁה: וְהִתְחַתְּנוּ אֹתָנוּ
9 And make ye marriages with us, and give your daughters unto us, and take our daughters unto you.

10 בְּנֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ־לָנוּ וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ תִּקְחוּ לָכֶם: וְאִתָּנוּ
10 And ye shall dwell with us: and the land shall be before you; dwell and trade ye therein, and get you possessions therein.

תֵּשֵׁבוּ וְהָאָרֶץ תִּהְיֶה לִפְנֵיכֶם שְׁבוּ וְסִחֲרוּהָ וְהֵאָחֲזוּ
בָהּ: וַיֹּאמֶר שְׁכֶם אֶל־אֲבִיהָ וְאֶל־אַחֶיהָ אֶמְצָא־חֵן

11 בְּעֵינֵיכֶם וַאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי אֶתֵּן: הַרְבּוּ עָלַי מְאֹד מֹהַר
11 And Shechem said unto her father and unto her brethren, Let me find grace in your eyes, and what ye shall say unto me I will give.

12 וּמַתָּן וְאֶתְּנָה כַּאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי וּתְנוּ־לִי אֶת־הַנַּעַר
12 Ask me never so much dowry and gift, and I will give according as ye shall say unto me: but give me the damsel to wife.

13 לְאִשָּׁה: וַיַּעֲנוּ בְנֵי־יַעֲקֹב אֶת־שְׁכֶם וְאֶת־חֲמוֹר אָבִיו
13 And the sons of Jacob answered Shechem and Hamor his father deceitfully, and said, because he had defiled Dinah their sister:

בְּמִרְמָה וַיְדַבֵּרוּ אֲשֶׁר טִמֵּא אֶת דִּינָה אֲחֹתָם: וַיֹּאמְרוּ
14 אֲלֵיהֶם לֹא נוּכַל לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר הַזֶּה לָתֵת אֶת־אֲחֹתֵנוּ
14 And they said unto them, We cannot do this thing, to give our sister to one that is uncircumcised; for that were a reproach unto us:

15 לְאִישׁ אֲשֶׁר־לוֹ עָרְלָה כִּי־חֶרְפָּה הִוא לָנוּ: אַךְ־בְּזֹאת
15 But in this will we consent unto you: If ye will be as we be, that every male of you be cir-

16 נֵאוֹת לָכֶם אִם תִּהְיוּ כָמֹנוּ לְהִמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר: וְנָתַנּוּ
16 cumcised; Then will we give our daughters unto you, and we will take your daughters to

אֶת־בְּנֹתֵינוּ לָכֶם וְאֶת־בְּנֹתֵיכֶם נִקַּח־לָנוּ וְיָשַׁבְנוּ אִתְּכֶם
17 וְהָיִינוּ לְעַם אֶחָד: וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלֵינוּ לְהִמּוֹל
17 us, and we will dwell with you, and we will become one people. But if ye will not hearken

18 וְלָקַחְנוּ אֶת־בִּתֵּנוּ וְהָלָכְנוּ: וַיִּיטְבוּ דִבְרֵיהֶם בְּעֵינֵי חֲמוֹר
18 unto us, to be circumcised; then will we take our daughter, and we will be gone. And their

19 וּבְעֵינֵי שְׁכֶם בֶּן־חֲמוֹר: וְלֹא־אֵחַר הַנַּעַר לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר
19 words pleased Hamor, and Shechem Hamor's son. And the young man deferred not to do the thing, because he had delight in Jacob's daughter: and he was more honourable than all

20 כִּי חָפֵץ בְּבַת־יַעֲקֹב וְהוּא נִכְבָּד מִכֹּל בֵּית אָבִיו: וַיָּבֹא
20 the house of his father. And Hamor and Shechem his son came unto the gate of their city,

חֲמוֹר וְשֶׁכֶם בְּנוֹ אֶל־שַׁעַר עִירָם וַיְדַבְּרוּ אֶל־אַנְשֵׁי
21 עִירָם לֵאמֹר: הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה שְׁלֵמִים הֵם אִתָּנוּ וְיֵשְׁבוּ
21 and communed with the men of their city, saying, These men are peaceable with us; therefore let them dwell in the land, and trade therein; for the land, behold, it is large enough for

בָאָרֶץ וְיִסְחֲרוּ אֹתָהּ וְהָאָרֶץ הִנֵּה רַחַבַת־יָדַיִם לִפְנֵיהֶם
22 אֶת־בְּנֹתָם נִקַּח־לָנוּ לְנָשִׁים וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ נִתֵּן לָהֶם: אַךְ־
22 them; let us take their daughters to us for wives, and let us give them our daughters. Only

בזאת

---

v. 7 ס״א ובני יעקב. v. 7 ס״א את־בת. v. 10 ס״א וחאחזו. v. 11 ס״א ואשר. v. 13 כן בהללי. v. 13 הַנַּעַר כתיב הַנַּעֲרָה קרי. v. 19 ס״א כבת. v. 21 ס״א וחארץ.

בְּזֹאת יֵאֹתוּ לָנוּ הָאֲנָשִׁים לָשֶׁבֶת אִתָּנוּ לִהְיוֹת לְעַם אֶחָד
23 בְּהִמּוֹל לָנוּ כָּל־זָכָר כַּאֲשֶׁר הֵם נִמֹּלִים: מִקְנֵהֶם וְקִנְיָנָם
וְכָל־בְּהֶמְתָּם הֲלוֹא לָנוּ הֵם אַךְ נֵאוֹתָה לָהֶם וְיֵשְׁבוּ
24 אִתָּנוּ: וַיִּשְׁמְעוּ אֶל־חֲמוֹר וְאֶל־שְׁכֶם בְּנוֹ כָּל־יֹצְאֵי שַׁעַר
25 עִירוֹ וַיִּמֹּלוּ כָּל־זָכָר כָּל־יֹצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ: וַיְהִי בַּיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי בְּהְיוֹתָם כֹּאֲבִים וַיִּקְחוּ שְׁנֵי־בְנֵי־יַעֲקֹב שִׁמְעוֹן
וְלֵוִי אֲחֵי דִינָה אִישׁ חַרְבּוֹ וַיָּבֹאוּ עַל־הָעִיר בֶּטַח וַיַּהַרְגוּ
26 כָּל־זָכָר: וְאֶת־חֲמוֹר וְאֶת־שְׁכֶם בְּנוֹ הָרְגוּ לְפִי־חָרֶב
27 וַיִּקְחוּ אֶת־דִּינָה מִבֵּית שְׁכֶם וַיֵּצֵאוּ: בְּנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ עַל־
28 הַחֲלָלִים וַיָּבֹזּוּ הָעִיר אֲשֶׁר טִמְּאוּ אֲחוֹתָם: אֶת־צֹאנָם
וְאֶת־בְּקָרָם וְאֶת־חֲמֹרֵיהֶם וְאֵת אֲשֶׁר־בָּעִיר וְאֵת־אֲשֶׁר
29 בַּשָּׂדֶה לָקָחוּ: וְאֶת־כָּל־חֵילָם וְאֶת־כָּל־טַפָּם וְאֶת־
30 נְשֵׁיהֶם שָׁבּוּ וַיָּבֹזּוּ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר בַּבָּיִת: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
אֶל־שִׁמְעוֹן וְאֶל־לֵוִי עֲכַרְתֶּם אֹתִי לְהַבְאִישֵׁנִי בְּיֹשֵׁב
הָאָרֶץ בַּכְּנַעֲנִי וּבַפְּרִזִּי וַאֲנִי מְתֵי מִסְפָּר וְנֶאֶסְפּוּ עָלַי
31 וְהִכּוּנִי וְנִשְׁמַדְתִּי אֲנִי וּבֵיתִי: וַיֹּאמְרוּ הֲכְזוֹנָה יַעֲשֶׂה
אֶת־אֲחוֹתֵנוּ:

לה 1 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־יַעֲקֹב קוּם עֲלֵה בֵּיתְאֵל וְשֶׁב־שָׁם
וַעֲשֵׂה־שָׁם מִזְבֵּחַ לָאֵל הַנִּרְאָה אֵלֶיךָ בְּבָרְחֲךָ מִפְּנֵי
2 עֵשָׂו אָחִיךָ: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־בֵּיתוֹ וְאֶל כָּל־אֲשֶׁר עִמּוֹ
הָסִרוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר אֲשֶׁר בְּתֹכְכֶם וְהִטַּהֲרוּ וְהַחֲלִיפוּ
3 שִׂמְלֹתֵיכֶם: וְנָקוּמָה וְנַעֲלֶה בֵּיתְאֵל וְאֶעֱשֶׂה־שָּׁם מִזְבֵּחַ
לָאֵל הָעֹנֶה אֹתִי בְּיוֹם צָרָתִי וַיְהִי עִמָּדִי בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
4 הָלָכְתִּי: וַיִּתְּנוּ אֶל־יַעֲקֹב אֵת כָּל־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר אֲשֶׁר
בְּיָדָם

herein will the men consent unto us for to dwell with us, to be one people, if every male among us be circumcised, as they are circumcised.

23 Shall not their cattle and their substance and every beast of theirs be ours? only let us consent unto them, and they will dwell with us.

24 And unto Hamor and unto Shechem his son hearkened all that went out of the gate of his city; and every male was circumcised, all that went out of the gate of his city.

25 And it came to pass on the third day, when they were sore, that two of the sons of Jacob, Simeon and Levi, Dinah's brethren, took each man his sword, and came upon the city boldly, and slew all the males.

26 And they slew Hamor and Shechem his son with the edge of the sword, and took Dinah out of Shechem's house, and went out.

27 The sons of Jacob came upon the slain, and spoiled the city, because they had defiled their sister.

28 They took their sheep, and their oxen, and their asses, and that which was in the city, and that which was in the field,

29 And all their wealth, and all their little ones, and their wives took they captive, and spoiled even all that was in the house.

30 And Jacob said to Simeon and Levi, Ye have troubled me to make me to stink among the inhabitants of the land, among the Canaanites and the Perizzites: and I being few in number, they shall gather themselves together against me, and slay me; and I shall be destroyed, I and my house.

31 And they said, Should he deal with our sister as with an harlot?

35 And God said unto Jacob, Arise, go up to Beth-el, and dwell there: and make there an altar unto God, that appeared unto thee when thou fleddest from the face of Esau thy brother.

2 Then Jacob said unto his household, and to all that were with him, Put away the strange gods

3 that are among you, and be clean, and change your garments: And let us arise, and go up to Beth-el; and I will make there an altar unto God, who answered me in the day of my distress,

4 and was with me in the way which I went. And they gave unto Jacob all the strange gods which

---

v. 22 כן ירושלמי, בהללי בהמל חסר. v. 23 ברוב ספרים כ״י ובנוסחאות הדפוס מקניהם מלא וכן ת״ש. v. 27 במקצת ספרים כ״י וכני וכן ח״ש, ת״ע וח״ס. v. 27 ס״א את־העיר וכן ת״י. v. 28 ס״א ואת־ וכן ה״ש ת״ע וח״ס. v. 31 ס״א אין ז׳ רבתי. v. 31 כן בהללי, ירושלמי אֲחֹתֵנוּ חסר. לה. 1 vv. למדנחאי ביתאל תרא סלה כתיב וקרי.

בִּיָּדָם וְאֶת־הַנְּזָמִים אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּטְמֹן אֹתָם יַעֲקֹב
תַּחַת הָאֵלָה אֲשֶׁר עִם־שְׁכֶם׃ וַיִּסָּעוּ וַיְהִי | חִתַּת אֱלֹהִים
עַל־הֶעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרֵי בְּנֵי יַעֲקֹב׃
וַיָּבֹא יַעֲקֹב לוּזָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן הִוא בֵּית־אֵל הוּא
וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ׃ וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם אֵל
בֵּית־אֵל כִּי שָׁם נִגְלוּ אֵלָיו הָאֱלֹהִים בִּבְרֹחוֹ מִפְּנֵי אָחִיו׃
וַתָּמָת דְּבֹרָה מֵינֶקֶת רִבְקָה וַתִּקָּבֶר מִתַּחַת לְבֵית־אֵל
תַּחַת הָאַלּוֹן וַיִּקְרָא שְׁמוֹ אַלּוֹן בָּכוּת׃
וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל־יַעֲקֹב עוֹד בְּבֹאוֹ מִפַּדַּן אֲרָם וַיְבָרֶךְ ס
אֹתוֹ׃ וַיֹּאמֶר־לוֹ אֱלֹהִים שִׁמְךָ יַעֲקֹב לֹא־יִקָּרֵא שִׁמְךָ
עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ וַיִּקְרָא אֶת־
שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלֹהִים אֲנִי אֵל שַׁדַּי פְּרֵה וּרְבֵה
גּוֹי וּקְהַל גּוֹיִם יִהְיֶה מִמֶּךָּ וּמְלָכִים מֵחֲלָצֶיךָ יֵצֵאוּ׃
וְאֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְרָהָם וּלְיִצְחָק לְךָ אֶתְּנֶנָּה
וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ׃ וַיַּעַל מֵעָלָיו אֱלֹהִים
בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־דִּבֶּר אִתּוֹ׃ וַיַּצֵּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה בַּמָּקוֹם
אֲשֶׁר־דִּבֶּר אִתּוֹ מַצֶּבֶת אֶבֶן וַיַּסֵּךְ עָלֶיהָ נֶסֶךְ וַיִּצֹק
עָלֶיהָ שָׁמֶן׃ וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶת־שֵׁם הַמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר
אִתּוֹ שָׁם אֱלֹהִים בֵּית־אֵל׃ וַיִּסְעוּ מִבֵּית־אֵל וַיְהִי־עוֹד
כִּבְרַת־הָאָרֶץ לָבוֹא אֶפְרָתָה וַתֵּלֶד רָחֵל וַתְּקַשׁ
בְּלִדְתָּהּ׃ וַיְהִי בְּהַקְשֹׁתָהּ בְּלִדְתָּהּ וַתֹּאמֶר לָהּ הַמְיַלֶּדֶת
אַל־תִּירְאִי כִּי־גַם־זֶה לָךְ בֵּן׃ וַיְהִי בְּצֵאת נַפְשָׁהּ כִּי
מֵתָה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן־אוֹנִי וְאָבִיו קָרָא־לוֹ בִנְיָמִין׃

were in their hand, and all their earrings which were in their ears; and Jacob hid them under the oak which was by Shechem.

5 And they journeyed: and the terror of God was upon the cities that were round about them, and they did not pursue after the sons of Jacob.

6 So Jacob came to Luz, which is in the land of Canaan, that is, Beth-el, he and all the people that were with him.

7 And he built there an altar, and called the place El-beth-el: because there God appeared unto him, when he fled from the face of his brother.

8 But Deborah Rebekah's nurse died, and she was buried beneath Beth-el under an oak: and the name of it was called Allon-bachuth.

9 And God appeared unto Jacob again, when he came out of Padan-aram, and blessed him.

10 And God said unto him, Thy name is Jacob: thy name shall not be called any more Jacob, but Israel shall be thy name: and he called his name Israel.

11 And God said unto him, I am God Almighty: be fruitful and multiply; a nation and a company of nations shall be of thee, and kings shall come out of thy loins;

12 And the land which I gave Abraham and Isaac, to thee I will give it, and to thy seed after thee will I give the land.

13 And God went up from him

14 in the place where he talked with him. And Jacob set up a pillar in the place where he talked with him, even a pillar of stone: and he poured a drink offering thereon, and he poured

15 oil thereon. And Jacob called the name of the place where God spake with him, Beth-el.

16 And they journeyed from Beth-el; and there was but a little way to come to Ephrath: and

17 Rachel travailed, and she had hard labour. And it came to pass, when she was in hard

18 labour, that the midwife said unto her, Fear not; thou shalt have this son also. And it came to pass, as her soul was in departing, (for she died) that she called his name Ben-oni: but his father called him Benjamin.

ותמת

v. 5 נ״א אשר סביבותיהם. כן בהללי, ירושלמי סביבותיהם חסר. vv. 6, 7 לסדנחאי בית־אל הוא מלה כתיב וקרי. v. 7 פ״א יקבן | שם מובה. v. 7 ס״א עשׂו אחיו, וכן ח״ש כ״י, ת״י, ח״ע וח״ס. v. 8 לסדנחאי לביתאל הוא מלה כתיב וקרי. v. 12 בחומש ירחו את־. v. 13 בן נפתלי ולזרעך בלא נעימא. v. 15 לסדנחאי ביתאל הוא מלה כתיב וקרי. v. 16 לסדנחאי מבית־אל חרש מלה כתיב וקרי. v. 16 כן בירחו, ס״א ותלד רחל ותקש. v. 17 כן בהללי, ירושלמי בהקשותה לדא חסר. v. 18 בהללי בניכן חסר

19 וַתָּמָת רָחֵל וַתִּקָּבֶר בְּדֶרֶךְ אֶפְרָתָה הִוא בֵּית לָחֶם:
20 וַיִּצֹּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה עַל־קִבְרָתָהּ הִוא מַצֶּבֶת קִבְרַת־
21 רָחֵל עַד־הַיּוֹם: וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וַיֵּט אָהֳלָה מֵהָלְאָה לְמִגְדַּל־
22 עֵדֶר: וַיְהִי בִּשְׁכֹן יִשְׂרָאֵל בָּאָרֶץ הַהִוא וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן
וַיִּשְׁכַּב אֶת־בִּלְהָה פִּילֶגֶשׁ אָבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל
23 וַיִּהְיוּ בְנֵי־יַעֲקֹב שְׁנֵים עָשָׂר: בְּנֵי לֵאָה בְּכֹר יַעֲקֹב
24 רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי וִיהוּדָה וְיִשָּׂשכָר וּזְבֻלוּן: בְּנֵי רָחֵל
25 יוֹסֵף וּבִנְיָמִן: וּבְנֵי בִלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל דָּן וְנַפְתָּלִי:
26 וּבְנֵי זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה גָּד וְאָשֵׁר אֵלֶּה בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר
27 יֻלַּד־לוֹ בְּפַדַּן אֲרָם: וַיָּבֹא יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק אָבִיו מַמְרֵא
קִרְיַת הָאַרְבַּע הִוא חֶבְרוֹן אֲשֶׁר־גָּר־שָׁם אַבְרָהָם
28 וְיִצְחָק: וַיִּהְיוּ יְמֵי יִצְחָק מְאַת שָׁנָה וּשְׁמֹנִים שָׁנָה: וַיִּגְוַע
29 יִצְחָק וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו זָקֵן וְשָׂבַע יָמִים וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ
עֵשָׂו וְיַעֲקֹב בָּנָיו:
לו 1 וְאֵלֶּה תֹּלְדוֹת עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם: עֵשָׂו לָקַח אֶת־נָשָׁיו מִבְּנוֹת
2 כְּנָעַן אֶת־עָדָה בַּת־אֵילוֹן הַחִתִּי וְאֶת־אָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה
3 בַּת־צִבְעוֹן הַחִוִּי: וְאֶת־בָּשְׂמַת בַּת־יִשְׁמָעֵאל אֲחוֹת נְבָיוֹת:
4 וַתֵּלֶד עָדָה לְעֵשָׂו אֶת־אֱלִיפָז וּבָשְׂמַת יָלְדָה אֶת־רְעוּאֵל:
5 וְאָהֳלִיבָמָה יָלְדָה אֶת־יעוּשׁ וְאֶת־יַעְלָם וְאֶת־קֹרַח אֵלֶּה
6 בְּנֵי עֵשָׂו אֲשֶׁר יֻלַּד־לוֹ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: וַיִּקַּח עֵשָׂו אֶת־נָשָׁיו
וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־בְּנֹתָיו וְאֵת־כָּל־נַפְשׁוֹת בֵּיתוֹ וְאֶת־מִקְנֵהוּ
וְאֶת־כָּל־בְּהֶמְתּוֹ וְאֵת כָּל־קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
7 וַיֵּלֶךְ אֶל־אֶרֶץ מִפְּנֵי יַעֲקֹב אָחִיו: כִּי־הָיָה רְכוּשָׁם רָב
מִשֶּׁבֶת יַחְדָּו וְלֹא יָכְלָה אֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם לָשֵׂאת אֹתָם

מפני

19 v. ס״א אֶפְרָת וכן דפום קרמן. 21 v. אהלו קרי. 22 v. פסקא באמצע פסוק. למרנחאי וישמע ישראל סוף פסוק. 23 v. בן נפתלי וישׁשכר. 26 v. ס״א יֻלַּד וכן ח״ס, ת״י ות״ס. 29 v. ס״א ויקברו אתו. לו. 2 v. כן מנתן בספרים כ״י ב״א ואת־אהליבמה. 3 v. צ״ל בֶּן־ כן ח״ס, ת״ע ות״ס. 4 v. ס״א אליפז פתח. 5 v. יְעוּשׁ כתיב, יְעוּשׁ קרי. 7 v. ס״א כי־חיה. 6 v. נ״ל אחיו שֵׂעִירָה. 7 v. ס״א כגרהם חס׳ ו״ו.

36 Now these are the generations of Esau, who is Edom.
2 Esau took his wives of the daughters of Canaan; Adah the daughter of Elon the Hittite, and Aholibamah the daughter of
3 Anah the daughter of Zibeon the Hivite; And Bashemath Ishmael's daughter, sister of
4, 5 Nebajoth. And Adah bare to Esau Eliphaz; and Bashemath bare Reuel; And Aholibamah bare Jeush, and Jaalam, and Korah: these are the sons of Esau, whioh were born unto him in
6 the land of Canaan. And Esau took his wives, and his sons, and his daughters, and all the persons of his house, and his cattle, and all his beasts, and all his substance, which he had got
7 in the land of Canaan; and went into the country from the face of his brother Jacob. For their riches were more than that they might dwell together; and the land wherein they were strangers could not bear them

19 And Rachel died, and was buried in the way to Ephrath, which is Bethlehem.
20 And Jacob set a pillar upon her grave: that is the pillar of Rachel's grave unto this day.
21 And Israel journeyed, and spread his tent beyond the tower of Edar.
22 And it came to pass, when Israel dwelt in that land, that Reuben went and lay with Bilhah his father's concubine: and Israel heard it. Now the sons of Jacob were twelve:
23 The sons of Leah; Reuben, Jacob's firstborn, and Simeon, and Levi, and Judah, and Issachar, and Zebulun:
24 The sons of Rachel; Joseph, and Benjamin:
25 And the sons of Bilhah, Rachel's handmaid; Dan, and Naphtali:
26 And the sons of Zilpah, Leah's handmaid; Gad, and Asher: these are the sons of Jacob, which were born to him in Padan-aram.
27 And Jacob came unto Isaac his father unto Mamre, unto the city of Arbah, which is Hebron, where Abraham and Isaac sojourned.
28 And the days of Isaac were an hundred and fourscore years.
29 And Isaac gave up the ghost, and died, and was gathered unto his people, being old and full of days: and his sons Esau and Jacob buried him.

because of their cattle.
8 Thus dwelt Esau in mount Seir: Esau is Edom.
9 And these are the generations of Esau the father of the Edomites in mount Seir:
10 These are the names of Esau's sons; Eliphaz the son of Adah the wife of Esau, Reuel the son of Bashemath the wife of Esau.
11 And the sons of Eliphaz were Teman, Omar, Zepho, and Gatam, and Kenaz.
12 And Timna was concubine to Eliphaz Esau's son; and she bare to Eliphaz Amalek: these were the sons of Adah Esau's wife.
13 And these are the sons of Reuel; Nahath, and Zerah, Shammah, and Mizzah: these were the sons of Bashemath Esau's wife.
14 And these were the sons of Aholibamah, the daughter of Anah the daughter of Zibeon, Esau's wife: and she bare to Esau Jeush, and Jaalam, and Korah.
15 These were dukes of the sons of Esau: the sons of Eliphaz the firstborn son of Esau; duke Teman, duke Omar, duke Zepho, duke Kenaz,
16 Duke Korah, duke Gatam, and duke Amalek: these are the dukes that came of Eliphaz in the land of Edom; these were the sons of Adah.
17 And these are the sons of Reuel Esau's son; duke Nahath, duke Zerah, duke Shammah, duke Mizzah: these are the dukes that came of Reuel in the land of Edom; these are the sons of Bashemath Esau's wife.

8 מִפְנֵי מִקְנֵיהֶם׃ וַיֵּשֶׁב עֵשָׂו בְּהַר שֵׂעִיר עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם׃
9 וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת עֵשָׂו אֲבִי אֱדוֹם בְּהַר שֵׂעִיר׃ 10 אֵלֶּה שְׁמוֹת
בְּנֵי־עֵשָׂו אֱלִיפַז בֶּן־עָדָה אֵשֶׁת עֵשָׂו רְעוּאֵל בֶּן־בָּשְׂמַת
11 אֵשֶׁת עֵשָׂו׃ וַיִּהְיוּ בְּנֵי אֱלִיפַז תֵּימָן אוֹמָר צְפוֹ וְגַעְתָּם
12 וְקְנַז׃ וְתִמְנָע | הָיְתָה פִילֶגֶשׁ לְאֱלִיפַז בֶּן־עֵשָׂו וַתֵּלֶד
13 לְאֱלִיפַז אֶת־עֲמָלֵק אֵלֶּה בְּנֵי עָדָה אֵשֶׁת עֵשָׂו׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי
רְעוּאֵל נַחַת וָזֶרַח שַׁמָּה וּמִזָּה אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי בָּשְׂמַת אֵשֶׁת
14 עֵשָׂו׃ וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי אָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה בַּת־צִבְעוֹן אֵשֶׁת
15 עֵשָׂו וַתֵּלֶד לְעֵשָׂו אֶת־יעוּשׁ וְאֶת־יַעְלָם וְאֶת־קֹרַח׃ אֵלֶּה
אַלּוּפֵי בְּנֵי־עֵשָׂו בְּנֵי אֱלִיפַז בְּכוֹר עֵשָׂו אַלּוּף תֵּימָן אַלּוּף
16 אוֹמָר אַלּוּף צְפוֹ אַלּוּף קְנַז׃ אַלּוּף קֹרַח אַלּוּף גַּעְתָּם
אַלּוּף עֲמָלֵק אֵלֶּה אַלּוּפֵי אֱלִיפַז בְּאֶרֶץ אֱדוֹם אֵלֶּה בְּנֵי
17 עָדָה׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי רְעוּאֵל בֶּן־עֵשָׂו אַלּוּף נַחַת אַלּוּף זֶרַח
אַלּוּף שַׁמָּה אַלּוּף מִזָּה אֵלֶּה אַלּוּפֵי רְעוּאֵל בְּאֶרֶץ אֱדוֹם
18 אֵלֶּה בְּנֵי בָּשְׂמַת אֵשֶׁת עֵשָׂו׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי אָהֳלִיבָמָה אֵשֶׁת
עֵשָׂו אַלּוּף יְעוּשׁ אַלּוּף יַעְלָם אַלּוּף קֹרַח אֵלֶּה אַלּוּפֵי
19 אָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה אֵשֶׁת עֵשָׂו׃ אֵלֶּה בְּנֵי־עֵשָׂו וְאֵלֶּה
20 אַלּוּפֵיהֶם הוּא אֱדוֹם׃ אֵלֶּה בְּנֵי־שֵׂעִיר
21 הַחֹרִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ לוֹטָן וְשׁוֹבָל וְצִבְעוֹן וַעֲנָה׃ וְדִישׁוֹן
וְאֵצֶר וְרִישָׁן אֵלֶּה אַלּוּפֵי הַחֹרִי בְּנֵי שֵׂעִיר בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃
22 וַיִּהְיוּ בְּנֵי־לוֹטָן חֹרִי וְהֵימָם וַאֲחוֹת לוֹטָן תִּמְנָע׃ וְאֵלֶּה
23 בְּנֵי שׁוֹבָל עַלְוָן וּמָנַחַת וְעֵיבָל שְׁפוֹ וְאוֹנָם׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי־
24 צִבְעוֹן וְאַיָּה וַעֲנָה הוּא עֲנָה אֲשֶׁר מָצָא אֶת־הַיֵּמִם בַּמִּדְבָּר
25 בְּרָעֹתוֹ אֶת־הַחֲמֹרִים לְצִבְעוֹן אָבִיו׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי־עֲנָה דִּישׁוֹן
26 וְאָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי דִישׁוֹן חֶמְדָּן וְאֶשְׁבָּן
ויתרן

10 v. ס״א ואלה וכן ח״ע, ח״ש וח״ם. 10 v. ס״א אלה שמות בני. 10 v. כן ב״א וכן ברוב ספרים כ״י, ב״נ בן־בָּשְׂמת בנעיא. 14 v. צ״ל פִּנֹּך כן ח״ש, ח״ע וח״ם. 14 v. יעלש כתיב׳ יְעוּשׁ קרי׳. 16 v. כן ב״א וכן ברוב כספרים כ״י, כ״נ אלוף־קרחי׳. 20 v. ס״א חאלח וכן ח״ש, ח״א ב״י, ח״ע וח״ם. 22 v. ס״א והחזקם כתיב, והימם קרי׳. 24 v. ס״א אֵיָה וכן ח״ש, ח״ע וח״ם. 26 v. צ״ל דישן כן ח״ש, ח״ע וח״ם: עיין ר״ה א, א׳ ס״א.

18 And these are the sons of Aholibamah Esau's wife; duke Jeush, duke Jaalam, duke Korah:
19 these were the dukes that came of Aholibamah the daughter of Anah, Esau's wife.
20 These are the sons of Esau, who is Edom, and these are their dukes.
21 These are the sons of Seir the Horite, who inhabited the land; Lotan, and Shobal, and Zibeon, and Anah,
22 And Dishon, and Ezer, and Dishan: these are the dukes of the Horites, the children of Seir in the land of Edom.
23 And the children of Lotan were Hori and Hemam; and Lotan's sister was Timna.
24 And the children of Shobal were these; Alvan, and Manahath, and Ebal, Shepho, and Onam.
25 And these are the children of Zibeon; both Ajah, and Anah: this was that Anah that found the mules in the wilderness, as he fed the asses of Zibeon his father.
26 And the children of Anah were these; Dishon, and Aholibamah the daughter of Anah.
And these are the children of Dishon; Hemdan, and Eshban,

27 וְיִתְרָן וְכָרָן: אֵלֶּה בְּנֵי־אֵצֶר בִּלְהָן וְזַעֲוָן וַעֲקָן: אֵלֶּה בְּנֵי
28 דִישָׁן עוּץ וַאֲרָן: אֵלֶּה אַלּוּפֵי הַחֹרִי אַלְוָף לוֹטָן אַלְוָף
29 שׁוֹבָל אַלְוָף צִבְעוֹן אַלְוָף עֲנָה: אַלְוָף דִּישׁוֹן אַלְוָף
30 אֵצֶר אַלְוָף דִּישָׁן אֵלֶּה אַלּוּפֵי הַחֹרִי לְאַלּוּפֵיהֶם בְּאֶרֶץ
שֵׂעִיר:
31 וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֱדוֹם לִפְנֵי מְלֹךְ
32 מֶלֶךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּמְלֹךְ בֶּאֱדוֹם בֶּלַע בֶּן־בְּעוֹר וְשֵׁם
33 עִירוֹ דִּנְהָבָה: וַיָּמָת בֶּלַע וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו יוֹבָב בֶּן־זֶרַח
34 מִבָּצְרָה: וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו חֻשָׁם מֵאֶרֶץ הַתֵּימָנִי:
35 וַיָּמָת חֻשָׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד בֶּן־בְּדַד הַמַּכֶּה אֶת־
36 מִדְיָן בִּשְׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עֲוִית: וַיָּמָת הֲדָד וַיִּמְלֹךְ
37 תַּחְתָּיו שַׂמְלָה מִמַּשְׂרֵקָה: וַיָּמָת שַׂמְלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו
38 שָׁאוּל מֵרְחֹבוֹת הַנָּהָר: וַיָּמָת שָׁאוּל וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו בַּעַל
39 חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר: וַיָּמָת בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו
הֲדָר וְשֵׁם עִירוֹ פָּעִו וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהֵיטַבְאֵל בַּת־מַטְרֵד
40 בַּת מֵי זָהָב: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת אַלּוּפֵי עֵשָׂו לְמִשְׁפְּחֹתָם
לִמְקֹמֹתָם בִּשְׁמֹתָם אַלְוַף תִּמְנָע אַלְוַף עַלְוָה אַלְוַף יְתֵת:
41 42 אַלְוַף אָהֳלִיבָמָה אַלְוַף אֵלָה אַלְוַף פִּינֹן: אַלְוַף קְנַז
43 אַלְוַף תֵּימָן אַלְוַף מִבְצָר: אַלְוַף מַגְדִּיאֵל אַלְוַף עִירָם
אֵלֶּה | אַלּוּפֵי אֱדוֹם לְמוֹשְׁבֹתָם בְּאֶרֶץ אֲחֻזָּתָם הוּא עֵשָׂו
אֲבִי אֱדוֹם:

וישב

---

v. 28 ס״א אלה בני דישן עוץ. v. 30 צ״ל לאלופיהם כן ת״ע. v. 35 ס״א הדד קטן. v. 35 ס״א ברד קטן. v. 37 בהללי ברחבת חסר. v. 38 ס״א ויכלך תחתיו בעל־חנן. v. 40 ס״א תמנע פתח.

v. 43 שם הפרשה [xxxvi 43–xxxvii 1] לעדן. וסדריה ב וישלה יעקב [xxxii 4]. ויכא יעקב שלם [xxxiii 18]. וירא אלהים אל־יעקב [xxxv 9]. ופסוקים מאה והכפיש וארבעה. וסלים אלף ותשע מאות ותשעים ושמה. ואותיות שבעת אלפים וארבע מאות ושלשים. והלומים ח אל־ההתנה האחת [v. xxxii]. ב״א קרא אל בנעיא ולא כן ב״ב. והיה ההתנה [v. xxxii]. ב״א קרא ההתנה בלא נעיא לא כן ב״ב. לא אשלחך בסתם תחת השין וב״ב אשלחך בסתם תחת הלמר [xxxii 27]. ב״א קרא אשלחך בסתם תחת השין וב״ב אשלחך בסתם תחת הלמר קרא שם־ המקום [xxxiii 17]. ב״א בסתם תחת שם־ וב״ב תחת קרא. ויאהב את הנערת

and Ithran, and Cheran.
27 The children of Ezer are these; Bilhan, and Zaavan, and Akan.
28 The children of Dishan are these; Uz, and Aran.
29 These are the dukes that came of the Horites; duke Lotan, duke Shobal, duke Zibeon, duke Anah,
30 Duke Dishon, duke Ezer, duke Dishan: these are the dukes that came of Hori, among their dukes in the land of Seir.
31 And these are the kings that reigned in the land of Edom, before there reigned any king over the children of Israel.
32 And Bela the son of Beor reigned in Edom: and the name of his city was Dinhabah.
33 And Bela died, and Jobab the son of Zerah of Bozrah reigned in his stead.
34 And Jobab died, and Husham of the land of Temani reigned in his stead.
35 And Husham died, and Hadad the son of Bedad, who smote Midian in the field of Moab, reigned in his stead: and the name of his city was Avith.
36 And Hadad died, and Samlah of Masrekah reigned in his stead.
37 And Samlah died, and Saul of Rehoboth by the river reigned in his stead.
38 And Saul died, and Baal-hanan the son of Achbor reigned in his stead.
39 And Baal-hanan the son of Achbor died, and Hadar reigned in his stead: and the name of his city was Pau; and his wife's name was Mehetabel, the daughter of Matred, the daughter of Mezahab.
40 And these are the names of the dukes that came of Esau, according to their families, after
41 their places, by their names; duke Timnah, duke Alvah, duke Jetheth,
43 Duke Aholibamah, duke Elah, duke Pinon, Duke Kenaz, duke Teman, duke Mibzar, Duke Magdiel, duke Iram: these be the dukes of Edom, according to their habitations in the land of their possession: he is Esau the father of the Edomites.

ס לז 37 וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגֻרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: אֵלֶּה | פרש
2 תֹּלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן־שְׁבַע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רֹעֶה
אֶת־אֶחָיו בַּצֹּאן וְהוּא נַעַר אֶת־בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת־בְּנֵי
זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־דִּבָּתָם רָעָה אֶל־אֲבִיהֶם:
3 וְיִשְׂרָאֵל אָהַב אֶת־יוֹסֵף מִכָּל־בָּנָיו כִּי־בֶן־זְקֻנִים הוּא
4 לוֹ וְעָשָׂה לוֹ כְּתֹנֶת פַּסִּים: וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי־אֹתוֹ אָהַב
אֲבִיהֶם מִכָּל־אֶחָיו וַיִּשְׂנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַּבְּרוֹ לְשָׁלֹם:
5 וַיַּחֲלֹם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֶּד לְאֶחָיו וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ:
6 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שִׁמְעוּ־נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתִּי:
7 וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מְאַלְּמִים אֻלְמִים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה
אֲלֻמָּתִי וְגַם־נִצָּבָה וְהִנֵּה תְסֻבֶּינָה אֲלֻמֹּתֵיכֶם וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ
8 לַאֲלֻמָּתִי: וַיֹּאמְרוּ ׀ לוֹ ׀ אֶחָיו הֲמָלֹךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם־
מָשׁוֹל תִּמְשֹׁל בָּנוּ וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ עַל־חֲלֹמֹתָיו
9 וְעַל־דְּבָרָיו: וַיַּחֲלֹם עוֹד חֲלוֹם אַחֵר וַיְסַפֵּר אֹתוֹ
לְאֶחָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה חָלַמְתִּי חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ
10 וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד עָשָׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִי: וַיְסַפֵּר
אֶל־אָבִיו וְאֶל־אֶחָיו וַיִּגְעַר־בּוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ מָה
הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתָּ הֲבוֹא נָבוֹא אֲנִי וְאִמְּךָ וְאַחֶיךָ
11 לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְךָ אָרְצָה: וַיְקַנְאוּ־בוֹ אֶחָיו וְאָבִיו שָׁמַר
12 אֶת־הַדָּבָר: וַיֵּלְכוּ אֶחָיו לִרְעוֹת אֶת־צֹאן אֲבִיהֶם
13 בִּשְׁכֶם: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הֲלוֹא אַחֶיךָ רֹעִים
בשכם

[xxxiv 9] ב"א קורא ויאחב בנעיא ולא כן ב"נ. וזירעך [12 xxxv]. ב"א קורא וזורעך בנעיא ולא כן ב"נ. בן־בשמת [10 xxxvi]. ב"א קורא בן בלא מקף וב"נ במקף. אלוף קרח [16 xxxvi]. ב"א אלוף קרח, ב"נ אלוף־קרח. ובלא חלוף כי יסגשך [18 xxxii]. בי על כן [10 xxxiii]. עלי־יצאי [24 xxxiv]. וחברו [24 xxxiv]. בלא נעיא. וכחיב' ר' צוארו [4 xxxiii]. אהלה [21 xxxv]. יעיש [5 xxxvi]. וחברו [14 xxxvi]. ומספר שנחיה עשר שנים. ונקוד א' וישקהו [4 xxxiii].

לז, 1 v. התפרה על־שלשה פשעי ישראל בעכוס ב'. 4 v. ס"א פָּנָיו וכן ח"ש. ת"ע ות"ס. 6 v. כן בהללי. ירושלמי אלחם חסר. 8 v. כן ביריחו. ס"א ויאמרולו אחיו. 8 v. ס"א חלמי". 9 v. זיריחו חַלָמַתי כ' נקודים. 10 v. כן ברוב ספרים כ"י וכן ב"א, וב"נ לְהשתחות בלא נעיא. 12 v. נקוד על אֹתָ־.

1 And Jacob dwelt in the land wherein his father was a stranger, in the land of Canaan.
2 These are the generations of Jacob. Joseph, being seventeen years old, was feeding the flock with his brethren; and the lad was with the sons of Bilhah, and with the sons of Zilpah, his father's wives: and Joseph brought unto his father their evil report.
3 Now Israel loved Joseph more than all his children, because he was the son of his old age: and he made him a coat of many colours.
4 And when his brethren saw that their father loved him more than all his brethren, they hated him, and could not speak peaceably unto him.
5 And Joseph dreamed a dream, and he told it his brethren: and they hated him yet the more.
6 And he said unto them, Hear, I pray you, this dream which I have dreamed:
7 For, behold, we were binding sheaves in the field, and, lo, my sheaf arose, and also stood upright; and, behold, your sheaves stood round about, and made obeisance to my sheaf.
8 And his brethren said to him, Shalt thou indeed reign over us? or shalt thou indeed have dominion over us? And they hated him yet the more for his dreams, and for his words.
9 And he dreamed yet another dream, and told it his brethren, and said, Behold, I have dreamed a dream more; and, behold, the sun and the moon and the eleven stars made
10 obeisance to me. And he told it to his father, and to his brethren: and his father rebuked him, and said unto him, What is this dream that thou hast dreamed? Shall I and thy mother
11 and thy brethren indeed come to bow down ourselves to thee to the earth? And his brethren
12 envied him; but his father observed the saying. And his brethren went to feed their father's
13 flock in Shechem. And Israel said unto Joseph, Do not thy brethren feed the flock

14 בִּשְׁכֶם לְכָה וְאֶשְׁלָחֲךָ אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר
לוֹ לֶךְ־נָא רְאֵה אֶת־שְׁלוֹם אַחֶיךָ וְאֶת־שְׁלוֹם הַצֹּאן
וַהֲשִׁבֵנִי דָּבָר וַיִּשְׁלָחֵהוּ מֵעֵמֶק חֶבְרוֹן וַיָּבֹא שְׁכֶמָה:
15 וַיִּמְצָאֵהוּ אִישׁ וְהִנֵּה תֹעֶה בַּשָּׂדֶה וַיִּשְׁאָלֵהוּ הָאִישׁ
16 לֵאמֹר מָה־תְּבַקֵּשׁ: וַיֹּאמֶר אֶת־אַחַי אֲנֹכִי מְבַקֵּשׁ
17 הַגִּידָה־נָּא לִי אֵיפֹה הֵם רֹעִים: וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נָסְעוּ
מִזֶּה כִּי שָׁמַעְתִּי אֹמְרִים נֵלְכָה דֹתָיְנָה וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף אַחַר
18 אֶחָיו וַיִּמְצָאֵם בְּדֹתָן: וַיִּרְאוּ אֹתוֹ מֵרָחֹק וּבְטֶרֶם יִקְרַב
19 אֲלֵיהֶם וַיִּתְנַכְּלוּ אֹתוֹ לַהֲמִיתוֹ: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו
20 הִנֵּה בַּעַל הַחֲלֹמוֹת הַלָּזֶה בָּא: וְעַתָּה ׀ לְכוּ וְנַהַרְגֵהוּ
וְנַשְׁלִכֵהוּ בְּאַחַד הַבֹּרוֹת וְאָמַרְנוּ חַיָּה רָעָה אֲכָלָתְהוּ
21 וְנִרְאֶה מַה־יִּהְיוּ חֲלֹמֹתָיו: וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן וַיַּצִּלֵהוּ מִיָּדָם
22 וַיֹּאמֶר לֹא נַכֶּנּוּ נָפֶשׁ: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם ׀ רְאוּבֵן אַל
תִּשְׁפְּכוּ־דָם הַשְׁלִיכוּ אֹתוֹ אֶל־הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בַּמִּדְבָּר
וְיָד אַל־תִּשְׁלְחוּ־בוֹ לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ מִיָּדָם לַהֲשִׁיבוֹ
23 אֶל־אָבִיו: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּא יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו וַיַּפְשִׁיטוּ
אֶת־יוֹסֵף אֶת־כָּתָּנְתּוֹ אֶת־כְּתֹנֶת הַפַּסִּים אֲשֶׁר עָלָיו:
24 וַיִּקָּחֻהוּ וַיַּשְׁלִכוּ אֹתוֹ הַבֹּרָה וְהַבּוֹר רֵק אֵין בּוֹ מָיִם:
25 וַיֵּשְׁבוּ לֶאֱכָל־לָחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה אָרְחַת
יִשְׁמְעֵאלִים בָּאָה מִגִּלְעָד וּגְמַלֵּיהֶם נֹשְׂאִים נְכֹאת וּצְרִי
26 וָלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרָיְמָה: וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל
אֶחָיו מַה־בֶּצַע כִּי נַהֲרֹג אֶת־אָחִינוּ וְכִסִּינוּ אֶת־דָּמוֹ:
27 לְכוּ וְנִמְכְּרֶנּוּ לַיִּשְׁמְעֵאלִים וְיָדֵנוּ אַל־תְּהִי־בוֹ כִּי־אָחִינוּ
28 בְּשָׂרֵנוּ הוּא וַיִּשְׁמְעוּ אֶחָיו: וַיַּעַבְרוּ אֲנָשִׁים מִדְיָנִים
סֹחֲרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת־יוֹסֵף מִן־הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת־
יוֹסֵף

---

v. 19 ס"א ואשלחך פתח. v. 20 ס"א איפוא סלא ובאליף. v. 19 כן ברוב ספרים כ"י ובנוסחאות הרפוס. ס"א בעל החלמות. v. 24 ס"א אליהם מלא. v. 28 ס"א ואת־. v. 25 ס"א הלכים חסר. v. 27 ס"א אל־תהי בו.

in Shechem? come, and I will send thee unto them. And he said to him, Here am I.

14 And he said to him, Go, I pray thee, see whether it be well with thy brethren, and well with the flocks; and bring me word again. So he sent him out of the vale of Hebron, and he came to Shechem.

15 And a certain man found him, and, behold, he was wandering in the field: and the man asked him, saying, What seekest thou?

16 And he said, I seek my brethren: tell me, I pray thee, where they feed their flocks.

17 And the man said, They are departed hence; for I heard them say, Let us go to Dothan. And Joseph went after his brethren, and found them in Dothan.

18 And when they saw him afar off, even before he came near unto them, they conspired against him to slay him.

19 And they said one to another, Behold, this dreamer cometh.

20 Come now therefore, and let us slay him, and cast him into some pit, and we will say, Some evil beast hath devoured him: and we shall see what will become of his dreams.

21 And Reuben heard it, and he delivered him out of their hands; and said, Let us not kill him.

22 And Reuben said unto them, Shed no blood, but cast him into this pit that is in the wilderness, and lay no hand upon him; that he might rid him out of their hands, to deliver him
23 to his father again. And it came to pass, when Joseph was come unto his brethren, that
24 they stript Joseph out of his coat, his coat of many colours that was on him; And they took
25 him, and cast him into a pit: and the pit was empty, there was no water in it. And they sat down to eat bread: and they lifted up their eyes and looked, and, behold, a company of Ishmeelites came from Gilead with their camels bearing spicery and balm and myrrh, going to
26 carry it down to Egypt. And Judah said unto his brethren, What profit is it if we slay our
27 brother, and conceal his blood? Come, and let us sell him to the Ishmeelites, and let not our
28 hand be upon him; for he is our brother and our flesh. And his brethren were content. Then there passed by Midianites merchantmen; and they drew and lifted up Joseph out of the pit, and sold

יוֹסֵף לִישְׁמְעֵאלִים בְּעֶשְׂרִים כָּסֶף וַיָּבִיאוּ אֶת־יוֹסֵף
29 מִצְרָיְמָה: וַיָּשָׁב רְאוּבֵן אֶל־הַבּוֹר וְהִנֵּה אֵין־יוֹסֵף בַּבּוֹר
30 וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו: וַיָּשָׁב אֶל־אֶחָיו וַיֹּאמֶר הַיֶּלֶד אֵינֶנּוּ
31 וַאֲנִי אָנָה אָנִי־בָא: וַיִּקְחוּ אֶת־כְּתֹנֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁחֲטוּ
32 שְׂעִיר עִזִּים וַיִּטְבְּלוּ אֶת־הַכְּתֹנֶת בַּדָּם: וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־
כְּתֹנֶת הַפַּסִּים וַיָּבִיאוּ אֶל־אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ זֹאת מָצָאנוּ
33 הַכֶּר־נָא הַכְּתֹנֶת בִּנְךָ הִוא אִם־לֹא: וַיַּכִּירָהּ וַיֹּאמֶר
34 כְּתֹנֶת בְּנִי חַיָּה רָעָה אֲכָלָתְהוּ טָרֹף טֹרַף יוֹסֵף: וַיִּקְרַע
יַעֲקֹב שִׂמְלֹתָיו וַיָּשֶׂם שַׂק בְּמָתְנָיו וַיִּתְאַבֶּל עַל־בְּנוֹ
35 יָמִים רַבִּים: וַיָּקֻמוּ כָּל־בָּנָיו וְכָל־בְּנֹתָיו לְנַחֲמוֹ וַיְמָאֵן
לְהִתְנַחֵם וַיֹּאמֶר כִּי־אֵרֵד אֶל־בְּנִי אָבֵל שְׁאֹלָה וַיִּבְךְּ
36 אֹתוֹ אָבִיו: וְהַמְּדָנִים מָכְרוּ אֹתוֹ אֶל־מִצְרַיִם לְפוֹטִיפַר
סְרִיס פַּרְעֹה שַׂר הַטַּבָּחִים:

לח וַיְהִי בָּעֵת הַהִוא וַיֵּרֶד יְהוּדָה מֵאֵת אֶחָיו וַיֵּט עַד־אִישׁ ס
2 עֲדֻלָּמִי וּשְׁמוֹ חִירָה: וַיַּרְא־שָׁם יְהוּדָה בַּת־אִישׁ כְּנַעֲנִי
3 וּשְׁמוֹ שׁוּעַ וַיִּקָּחֶהָ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ: וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא
4 אֶת־שְׁמוֹ עֵר: וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ
5 אוֹנָן: וַתֹּסֶף עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁלָה וְהָיָה
6 בְכְזִיב בְּלִדְתָּהּ אֹתוֹ: וַיִּקַּח יְהוּדָה אִשָּׁה לְעֵר בְּכֹרוֹ
7 וּשְׁמָהּ תָּמָר: וַיְהִי עֵר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי יְהוָה
8 וַיְמִתֵהוּ יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן בֹּא אֶל־אֵשֶׁת אָחִיךָ
9 וְיַבֵּם אֹתָהּ וְהָקֵם זֶרַע לְאָחִיךָ: וַיֵּדַע אוֹנָן כִּי לֹא לוֹ
יִהְיֶה הַזֶּרַע וְהָיָה אִם־בָּא אֶל־אֵשֶׁת אָחִיו וְשִׁחֵת אַרְצָה
10 לְבִלְתִּי נְתָן־זֶרַע לְאָחִיו: וַיֵּרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה
11 וַיָּמֶת גַּם־אֹתוֹ: וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְתָמָר כַּלָּתוֹ שְׁבִי אַלְמָנָה
בֵּית־

---

37 v. ס״א ויקחו את־כתנת יוסף וישחטו שעיר עזים. 33 v. בהללי ויברח חסר.
35 v. ס״א ארד. 36 v. סביד מצרימה וכן ח״ס. לח. 3 v. ס״א ותקרא וכן ח״ס
ת״י וח״ע. 5 v. צ״ל והיא כן ח״ע. 7 v. ס״א ויסיתהו מלאו. 9 v. כן מנתן ברוב
ספרים כ״י, ס״א לא־לו.

Joseph to the Ishmeelites for twenty pieces of silver: and they brought Joseph into Egypt.

29 And Reuben returned unto the pit; and, behold, Joseph was not in the pit; and he rent his clothes.

30 And he returned unto his brethren, and said, The child is not; and I, whither shall I go?

31 And they took Joseph's coat, and killed a kid of the goats, and dipped the coat in the blood;

32 And they sent the coat of many colours, and they brought it to their father; and said, This have we found: know now whether it be thy son's coat or no.

33 And he knew it, and said, It is my son's coat; an evil beast hath devoured him; Joseph is without doubt rent in pieces.

34 And Jacob rent his clothes, and put sackcloth upon his loins, and mourned for his son many days.

35 And all his sons and all his daughters rose up to comfort him; but he refused to be comforted; and he said, For I will go down into the grave unto my son mourning. Thus his father wept for him.

36 And the Midianites sold him into Egypt unto Potiphar, an officer of Pharaoh's, and captain of the guard.

38 And it came to pass at that time, that Judah went down from his brethren, and turned in to a certain Adullamite, whose name was Hirah.

2 And Judah saw there a daughter of a certain Canaanite, whose name was Shuah; and he took
3 her, and went in unto her. And she conceived, and bare a son; and he called his name Er.
4 And she conceived again, and bare a son; and she called his name Onan. And she yet again conceived, and bare a son; and called his name Shelah: and he was at Chezib, when she bare
5, 6 him. And Judah took a wife for Er his firstborn, whose name was Tamar. And Er,
7 Judah's firstborn, was wicked in the sight of the LORD; and the LORD slew him. And
8 Judah said unto Onan, Go in unto thy brother's wife, and marry her, and raise up seed to thy
9 brother. And Onan knew that the seed should not be his; and it came to pass, when he went in unto his brother's wife, that he spilled it on the ground, lest that he should give seed to his
10 brother. And the thing which he did displeased the LORD: wherefore he slew him also.
11 Then said Judah to Tamar his daughter in law, Remain a widow

בֵּ֖ית־אָבִ֑יךָ עַד־יִגְדַּ֣ל שֵׁלָ֔ה בְּנִ֖י כִּ֣י אָמַ֔ר פֶּן־יָמ֥וּת גַּם־ה֖וּא
כְּאֶחָ֑יו וַתֵּ֣לֶךְ תָּמָ֔ר וַתֵּ֖שֶׁב בֵּ֥ית אָבִֽיהָ׃ 12 וַיִּרְבּ֖וּ הַיָּמִ֑ים
וַתָּ֙מָת֙ בַּת־שׁ֣וּעַ אֵֽשֶׁת־יְהוּדָ֔ה וַיִּנָּ֖חֶם יְהוּדָ֑ה וַיַּ֗עַל עַל־גֹּזְזֵ֛י
צֹאנ֥וֹ ה֖וּא וְחִירָ֥ה רֵעֵ֛הוּ הָעֲדֻלָּמִ֖י תִּמְנָתָֽה׃ 13 וַיֻּגַּ֥ד לְתָמָ֖ר
לֵאמֹ֑ר הִנֵּ֥ה חָמִ֛יךְ עֹלֶ֥ה תִּמְנָ֖תָה לָגֹ֥ז צֹאנֽוֹ׃ 14 וַתָּ֣סַר בִּגְדֵ֤י
אַלְמְנוּתָהּ֙ מֵֽעָלֶ֔יהָ וַתְּכַ֥ס בַּצָּעִ֖יף וַתִּתְעַלָּ֑ף וַתֵּ֗שֶׁב בְּפֶ֙תַח֙
עֵינַ֔יִם אֲשֶׁ֥ר עַל־דֶּ֖רֶךְ תִּמְנָ֑תָה כִּ֣י רָאָ֗תָה כִּֽי־גָדַ֤ל שֵׁלָה֙
וְהִ֣וא לֹא־נִתְּנָ֔ה לּ֖וֹ לְאִשָּׁ֑ה׃ 15 וַיִּרְאֶ֣הָ יְהוּדָ֔ה וַיַּחְשְׁבֶ֖הָ
לִזּוֹנָ֑ה כִּ֥י כִסְּתָ֖ה פָּנֶֽיהָ׃ 16 וַיֵּ֤ט אֵלֶ֙יהָ֙ אֶל־הַדֶּ֔רֶךְ וַיֹּ֣אמֶר
הֲבָה־נָּ֥א אָבֹ֖אָה אֵלַ֑יִךְ כִּ֣י לֹ֤א יָדַע֙ כִּ֣י כַלָּת֣וֹ הִ֔וא וַתֹּ֖אמֶר
מַה־תִּתְּנִ֥י לִ֖י כִּי־תָבֹ֥א אֵלָֽי׃ 17 וַיֹּ֗אמֶר אָנֹכִ֤י אֲשַׁלַּח֙ גְּדִי־
עִזִּ֣ים מִן־הַצֹּ֔אן וַתֹּ֖אמֶר אִם־תִּתֵּ֣ן עֵרָבוֹן֮ עַד֒ שָׁלְחֵֽךְ׃
18 וַיֹּ֗אמֶר מָ֤ה הָעֵרָבוֹן֙ אֲשֶׁ֣ר אֶתֶּן־לָ֔ךְ וַתֹּ֖אמֶר חֹתָמְךָ֣
וּפְתִילֶ֑ךָ וּמַטְּךָ֙ אֲשֶׁ֣ר בְּיָדֶ֔ךָ וַיִּתֶּן־לָ֖הּ וַיָּבֹ֣א אֵלֶ֑יהָ וַתַּ֖הַר
לֽוֹ׃ 19 וַתָּ֕קָם וַתֵּ֖לֶךְ וַתָּ֣סַר צְעִיפָ֔הּ מֵֽעָלֶ֑יהָ וַתִּלְבַּ֖שׁ בִּגְדֵ֥י
אַלְמְנוּתָֽהּ׃ 20 וַיִּשְׁלַ֤ח יְהוּדָה֙ אֶת־גְּדִ֣י הָעִזִּ֔ים בְּיַ֖ד רֵעֵ֣הוּ
הָעֲדֻלָּמִ֑י לָקַחַת֙ הָעֵרָבוֹן֙ מִיַּ֣ד הָאִשָּׁ֔ה וְלֹ֥א מְצָאָֽהּ׃
21 וַיִּשְׁאַ֞ל אֶת־אַנְשֵׁ֣י מְקוֹמָ֗הּ לֵאמֹר֙ אַיֵּ֣ה הַקְּדֵשָׁ֔ה הִ֥וא
בָעֵינַ֖יִם עַל־הַדָּ֑רֶךְ וַיֹּ֣אמְרוּ֙ לֹא־הָיְתָ֥ה בָזֶ֖ה קְדֵשָֽׁה׃
22 וַיָּשָׁב֙ אֶל־יְהוּדָ֔ה וַיֹּ֕אמֶר לֹ֥א מְצָאתִ֖יהָ וְגַם֙ אַנְשֵׁ֣י הַמָּק֔וֹם
אָמְר֕וּ לֹא־הָיְתָ֥ה בָזֶ֖ה קְדֵשָֽׁה׃ 23 וַיֹּ֣אמֶר יְהוּדָ֔ה תִּקַּ֥ח לָ֖הּ
פֶּן־נִהְיֶ֣ה לָבֽוּז הִנֵּ֥ה שָׁלַ֛חְתִּי הַגְּדִ֥י הַזֶּ֖ה וְאַתָּ֥ה לֹ֖א
מְצָאתָֽהּ׃ 24 וַיְהִי֙ כִּמְשֹׁ֣לֶשׁ חֳדָשִׁ֔ים וַיֻּגַּ֥ד לִֽיהוּדָ֖ה לֵאמֹ֑ר
זָנְתָ֣ה תָּמָ֔ר כַּלָּתֶ֖ךָ וְגַם֙ הִנֵּ֣ה הָרָ֔ה לִזְנוּנִ֑ים וַיֹּ֣אמֶר יְהוּדָ֔ה
הוֹצִיא֖וּהָ וְתִשָּׂרֵֽף׃ 25 הִ֣וא מוּצֵ֔את וְהִ֣יא שָׁלְחָ֔ה אֶל־
חָמִ֖יהָ לֵאמֹ֑ר לְאִ֣ישׁ אֲשֶׁר־אֵ֤לֶּה לּוֹ֙ אָנֹכִ֣י הָרָ֔ה וַתֹּ֖אמֶר
הכר־

11 ר׳ סביר בְּבֵית. 13 ר׳ כן ברוב ספרים כ״י. נ״א הִנֵּה חֹתְנֵךְ. 14 ר׳ ס״א ותתעלף פתח.
16 ר׳ ס״א הָבָה נֵא. 20 ר׳ סביר וַיִּפְקֹד.

at thy father's house, till Shelah my son be grown: for he said, Lest peradventure he die also, as his brethren did. And Tamar went and dwelt in her father's house.

12 And in process of time the daughter of Shuah Judah's wife died; and Judah was comforted, and went up unto his sheepshearers to Timnath, he and his friend Hirah the Adullamite.

13 And it was told Tamar, saying, Behold thy father in law goeth up to Timnath to shear his sheep.

14 And she put her widow's garments off from her, and covered her with a vail, and wrapped herself, and sat in an open place, which is by the way to Timnath; for she saw that Shelah was grown, and she was not given unto him to wife.

15 When Judah saw her, he thought her to be an harlot; because she had covered her face.

16 And he turned unto her by the way, and said, Go to, I pray thee, let me come in unto thee; (for he knew not that she was his daughter in law.) And she said, What wilt thou give me, that thou mayest come in unto me?

17 And he said, I will send thee a kid from the flock. And she said, Wilt thou give me a pledge, till thou send it?

18 And he said, What pledge shall I give thee? And she said, Thy signet, and thy bracelets, and thy staff that is in thine hand. And he gave it her, and came in unto her, and she conceived by

19 him. And she arose, and went away, and laid by her vail from her, and put on the garments
20 of her widowhood. And Judah sent the kid by the hand of his friend the Adullamite, to re-
21 ceive his pledge from the woman's hand: but he found her not. Then he asked the men of that place, saying, Where is the harlot, that was openly by the way side? And they said, There
22 was no harlot in this place. And he returned to Judah, and said, I cannot find her; and also
23 the men of the place said, that there was no harlot in this place. And Judah said, Let her
24 take it to her, lest we be shamed: behold, I sent this kid, and thou hast not found her. And it came to pass about three months after, that it was told Judah, saying, Tamar thy daughter in law hath played the harlot; and also, behold, she is with child by whoredom. And Judah said,
25 Bring her forth, and let her be burnt. When she was brought forth, she sent to her father in law, saying, By the man, whose these are, am I with child: and she said,

Discern, I pray thee, whose are these, the signet, and bracelets, and staff.

26 And Judah acknowledged them, and said, She hath been more righteous than I; because that I gave her not to Shelah my son. And he knew her again no more.

27 And it came to pass in the time of her travail, that, behold, twins were in her womb.

28 And it came to pass, when she travailed, that the one put out his hand: and the midwife took and bound upon his hand a scarlet thread, saying, This came out first.

29 And it came to pass, as he drew back his hand, that, behold, his brother came out: and she said, How hast thou broken forth? this breach be upon thee: therefore his name was called Pharez.

30 And afterward came out his brother, that had the scarlet thread upon his hand: and his name was called Zarah.

39 And Joseph was brought down to Egypt; and Potiphar, an officer of Pharaoh, captain of the guard, an Egyptian, bought him of the hands of the Ishmeelites, which had brought him down thither.

2 And the LORD was with Joseph, and he was a prosperous man; and he was in the house of his master the Egyptian.

3 And his master saw that the LORD was with him, and that the LORD made all that he did to prosper in his hand.

4 And Joseph found grace in his sight, and he served him: and he made him overseer over his house, and all that he had he put into his hand.

5 And it came to pass from the time that he had made him overseer in his house, and over all that he had, that the LORD blessed the Egyptian's house for Joseph's sake; and the blessing of the LORD was upon all that he had in the house, and in the field.

6 And he left all that he had in Joseph's hand; and he knew not ought he had, save the bread which he did eat. And Joseph was a goodly person, and well

7 favoured. And it came to pass after these things, that his master's wife cast her eyes upon

8 Joseph; and she said, Lie with me. But he refused, and said unto his master's wife, Behold, my master wotteth not what is with me in the house, and he hath committed all that he hath to

9 my hand; There is none greater in this house than I; neither hath he kept back any thing from me but thee, because thou art his wife: how then can I do this great wickedness, and sin

10 against God? And it came to pass, as she spake

26 הַכֶּר־נָא לְמִי הַחֹתֶמֶת וְהַפְּתִילִים וְהַמַּטֶּה הָאֵלֶּה: וַיַּכֶּר
יְהוּדָה וַיֹּאמֶר צָדְקָה מִמֶּנִּי כִּי־עַל־כֵּן לֹא־נְתַתִּיהָ לְשֵׁלָה
27 בְּנִי וְלֹא־יָסַף עוֹד לְדַעְתָּהּ: וַיְהִי כְּעֵת לִדְתָּהּ וְהִנֵּה
28 תְאוֹמִים בְּבִטְנָהּ: וַיְהִי בְלִדְתָּהּ וַיִּתֵּן יָד וַתִּקַּח הַמְיַלֶּדֶת
29 וַתִּקְשֹׁר עַל־יָדוֹ שָׁנִי לֵאמֹר זֶה יָצָא רִאשֹׁנָה: וַיְהִי
כְּמֵשִׁיב יָדוֹ וְהִנֵּה יָצָא אָחִיו וַתֹּאמֶר מַה־פָּרַצְתָּ עָלֶיךָ
30 פֶּרֶץ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פָּרֶץ: וְאַחַר יָצָא אָחִיו אֲשֶׁר עַל־יָדוֹ
לט הַשָּׁנִי וַיִּקְרָא שְׁמוֹ זָרַח: וְיוֹסֵף הוּרַד ס
מִצְרָיְמָה וַיִּקְנֵהוּ פּוֹטִיפַר סְרִיס פַּרְעֹה שַׂר הַטַּבָּחִים
אִישׁ מִצְרִי מִיַּד הַיִּשְׁמְעֵאלִים אֲשֶׁר הוֹרִדֻהוּ שָׁמָּה:
2 וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיְהִי אִישׁ מַצְלִיחַ וַיְהִי בְּבֵית אֲדֹנָיו
3 הַמִּצְרִי: וַיַּרְא אֲדֹנָיו כִּי יְהוָה אִתּוֹ וְכֹל אֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה
4 יְהוָה מַצְלִיחַ בְּיָדוֹ: וַיִּמְצָא יוֹסֵף חֵן בְּעֵינָיו וַיְשָׁרֶת אֹתוֹ
5 וַיַּפְקִדֵהוּ עַל־בֵּיתוֹ וְכָל־יֶשׁ־לוֹ נָתַן בְּיָדוֹ: וַיְהִי מֵאָז
הִפְקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כָּל־אֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ וַיְבָרֶךְ יְהוָה
אֶת־בֵּית הַמִּצְרִי בִּגְלַל יוֹסֵף וַיְהִי בִּרְכַּת יְהוָה בְּכָל
6 אֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ בַּבַּיִת וּבַשָּׂדֶה: וַיַּעֲזֹב כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיַד
יוֹסֵף וְלֹא־יָדַע אִתּוֹ מְאוּמָה כִּי אִם־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר־הוּא
7 אוֹכֵל וַיְהִי יוֹסֵף יְפֵה־תֹאַר וִיפֵה מַרְאֶה: וַיְהִי אַחַר
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּשָּׂא אֵשֶׁת־אֲדֹנָיו אֶת־עֵינֶיהָ אֶל־יוֹסֵף
8 וַתֹּאמֶר שִׁכְבָה עִמִּי: וַיְמָאֵן | וַיֹּאמֶר אֶל־אֵשֶׁת אֲדֹנָיו הֵן
אֲדֹנִי לֹא־יָדַע אִתִּי מַה־בַּבָּיִת וְכֹל אֲשֶׁר־יֶשׁ־לוֹ נָתַן
9 בְּיָדִי: אֵינֶנּוּ גָדוֹל בַּבַּיִת הַזֶּה מִמֶּנִּי וְלֹא־חָשַׂךְ מִמֶּנִּי
מְאוּמָה כִּי אִם־אוֹתָךְ בַּאֲשֶׁר אַתְּ־אִשְׁתּוֹ וְאֵיךְ אֶעֱשֶׂה
10 הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וְחָטָאתִי לֵאלֹהִים: וַיְהִי כְּדַבְּרָהּ
אֶל-

---

25 v. כן ירושלמי. בהללי והפתילים חסר. 30. vv. ס״א והקרא וכן ח״ש, ח״י, ת״ע וח״ס.
לט. 6 v. ב״נ יפה תאר וכן במקצת ספרים כ״י. 6 v. כהללי מראה.

אֵלֶיהָ יוֹם ו יוֹם וְלֹא־שָׁמַע אֵלֶיהָ לִשְׁכַּב אֶצְלָהּ
11 לִהְיוֹת עִמָּהּ: וַיְהִי כַּהַיּוֹם הַזֶּה וַיָּבֹא הַבַּיְתָה לַעֲשׂוֹת
12 מְלַאכְתּוֹ וְאֵין אִישׁ מֵאַנְשֵׁי הַבַּיִת שָׁם בַּבָּיִת: וַתִּתְפְּשֵׂהוּ
בִּבְגָדוֹ לֵאמֹר שִׁכְבָה עִמִּי וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ בְּיָדָהּ וַיָּנָס וַיֵּצֵא
13 הַחוּצָה: וַיְהִי כִּרְאוֹתָהּ כִּי־עָזַב בִּגְדוֹ בְיָדָהּ וַיָּנָס
14 הַחוּצָה: וַתִּקְרָא לְאַנְשֵׁי בֵיתָהּ וַתֹּאמֶר לָהֶם לֵאמֹר
רְאוּ הֵבִיא לָנוּ אִישׁ עִבְרִי לְצַחֵק בָּנוּ בָּא אֵלַי לִשְׁכַּב
15 עִמִּי וָאֶקְרָא בְקוֹל גָּדוֹל: וַיְהִי כְשָׁמְעוֹ כִּי־הֲרִימֹתִי קוֹלִי
16 וָאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ אֶצְלִי וַיָּנָס וַיֵּצֵא הַחוּצָה: וַתַּנַּח
17 בִּגְדוֹ אֶצְלָהּ עַד־בּוֹא אֲדֹנָיו אֶל־בֵּיתוֹ: וַתְּדַבֵּר אֵלָיו
כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר בָּא אֵלַי הָעֶבֶד הָעִבְרִי אֲשֶׁר
18 הֵבֵאתָ לָּנוּ לְצַחֵק בִּי: וַיְהִי כַּהֲרִימִי קוֹלִי וָאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב
19 בִּגְדוֹ אֶצְלִי וַיָּנָס הַחוּצָה: וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אֲדֹנָיו אֶת־
דִּבְרֵי אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר דִּבְּרָה אֵלָיו לֵאמֹר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה
20 עָשָׂה לִי עַבְדֶּךָ וַיִּחַר אַפּוֹ: וַיִּקַּח אֲדֹנֵי יוֹסֵף אֹתוֹ וַיִּתְּנֵהוּ
אֶל־בֵּית הַסֹּהַר מְקוֹם אֲשֶׁר־אְסוּרֵי הַמֶּלֶךְ אֲסִירִים
21 וַיְהִי־שָׁם בְּבֵית הַסֹּהַר: וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיֵּט אֵלָיו
22 חֶסֶד וַיִּתֵּן חִנּוֹ בְּעֵינֵי שַׂר בֵּית־הַסֹּהַר: וַיִּתֵּן שַׂר בֵּית־
הַסֹּהַר בְּיַד־יוֹסֵף אֵת כָּל־הָאסִירִם אֲשֶׁר בְּבֵית הַסֹּהַר
23 וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר עֹשִׂים שָׁם הוּא הָיֶה עֹשֶׂה: אֵין ו שַׂר בֵּית־
הַסֹּהַר רֹאֶה אֶת־כָּל־מְאוּמָה בְּיָדוֹ בַּאֲשֶׁר יְהוָה אִתּוֹ
וַאֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה יְהוָה מַצְלִיחַ:

מ וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָטְאוּ מַשְׁקֵה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם ס
2 וְהָאֹפֶה לַאדֹנֵיהֶם לְמֶלֶךְ מִצְרָיִם: וַיִּקְצֹף פַּרְעֹה עַל
3 שְׁנֵי סָרִיסָיו עַל שַׂר הַמַּשְׁקִים וְעַל שַׂר הָאוֹפִים: וַיִּתֵּן
אֹתָם

---

12 v. ס״א וַתִּתְפְּשֵׂהוּ. 13, 18 vv. ס״א וּבְנֵם רֵצָא הַחוּצָה וכן ח״ש וח״ע. 15 v. ס״א
נְשָׁמְעוֹ תרש. 19 v. ב״ג כְּשָׁמְעַ תרש. 20 v. אֲסִירֵי כתיב, אֲסִירֵי קרי. ס. 1 v. בס״א
אין כאן פרו.

to Joseph day by day, that he hearkened not unto her, to lie by her, or to be with her.

11 And it came to pass about this time, that Joseph went into the house to do his business; and there was none of the men of the house there within.

12 And she caught him by his garment, saying, Lie with me: and he left his garment in her hand, and fled, and got him out.

13 And it came to pass, when she saw that he had left his garment in her hand, and was fled forth,

14 That she called unto the men of her house, and spake unto them, saying, See, he hath brought in an Hebrew unto us to mock us; he came in unto me to lie with me, and I cried with a loud voice:

15 And it came to pass, when he heard that I lifted up my voice and cried, that he left his garment with me, and fled, and got him out.

16 And she laid up his garment by her, until his lord came home.

17 And she spake unto him according to these words, saying, The Hebrew servant, which thou hast brought unto us, came in unto me to mock me:

18 And it came to pass, as I lifted up my voice and cried, that he left his garment with me, and fled out.

19 And it came to pass, when his master heard the words of his wife, which she spake unto him, saying, After this manner did thy servant to me; that his wrath was kindled.

20 And Joseph's master took him, and put him into the prison, a place where the king's
21 prisoners were bound: and he was there in the prison. But the LORD was with Joseph, and
22 shewed him mercy, and gave him favour in the sight of the keeper of the prison. And the
keeper of the prison committed to Joseph's hand all the prisoners that were in the prison; and
23 whatsoever they did there, he was the doer of it. The keeper of the prison looked not to any thing that was under his hand; because the LORD was with him, and that which he did, the LORD made it to prosper.

40 And it came to pass after these things, that the butler of the king of Egypt and his baker had
2 offended their lord the king of Egypt. And Pharaoh was wroth against two of his officers,
3 against the chief of the butlers, and against the chief of the bakers. And he put

אֹתָם בְּמִשְׁמַר בֵּית שַׂר הַטַּבָּחִים אֶל־בֵּית הַסֹּהַר
מְקוֹם אֲשֶׁר יוֹסֵף אָסוּר שָׁם: וַיִּפְקֹד שַׂר הַטַּבָּחִים אֶת־
יוֹסֵף אִתָּם וַיְשָׁרְתֵם וַיִּהְיוּ יָמִים בְּמִשְׁמָר: וַיַּחַלְמוּ
חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלֹמוֹ בְּלַיְלָה אֶחָד אִישׁ כְּפִתְרוֹן
חֲלֹמוֹ הַמַּשְׁקֶה וְהָאֹפֶה אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר
אֲסוּרִים בְּבֵית הַסֹּהַר: וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בַּבֹּקֶר וַיַּרְא
אֹתָם וְהִנָּם זֹעֲפִים: וַיִּשְׁאַל אֶת־סְרִיסֵי פַרְעֹה אֲשֶׁר אִתּוֹ
בְּמִשְׁמַר בֵּית אֲדֹנָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ פְּנֵיכֶם רָעִים הַיּוֹם:
וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו חֲלוֹם חָלַמְנוּ וּפֹתֵר אֵין אֹתָנוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
יוֹסֵף הֲלוֹא לֵאלֹהִים פִּתְרֹנִים סַפְּרוּ־נָא לִי: וַיְסַפֵּר
שַׂר־הַמַּשְׁקִים אֶת־חֲלֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ בַּחֲלוֹמִי
וְהִנֵּה־גֶפֶן לְפָנָי: וּבַגֶּפֶן שְׁלֹשָׁה שָׂרִגִים וְהִוא כְּפָרְחָה
עָלְתָה נִצָּהּ הִבְשִׁילוּ אַשְׁכְּלֹתֶיהָ עֲנָבִים: וְכוֹס פַּרְעֹה
בְּיָדִי וָאֶקַּח אֶת־הָעֲנָבִים וָאֶשְׂחַט אֹתָם אֶל־כּוֹס פַּרְעֹה
וְאָתֵּן אֶת־הַכּוֹס עַל־כַּף פַּרְעֹה: וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף זֶה
פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַשָּׂרִגִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם: בְּעוֹד
שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשֶׁךָ וְהֵשִׁיבְךָ עַל־
כַּנֶּךָ וְנָתַתָּ כוֹס־פַּרְעֹה בְּיָדוֹ כַּמִּשְׁפָּט הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר
הָיִיתָ מַשְׁקֵהוּ: כִּי אִם־זְכַרְתַּנִי אִתְּךָ כַּאֲשֶׁר יִיטַב לָךְ
וְעָשִׂיתָ־נָּא עִמָּדִי חָסֶד וְהִזְכַּרְתַּנִי אֶל־פַּרְעֹה וְהוֹצֵאתַנִי
מִן־הַבַּיִת הַזֶּה: כִּי־גֹנֹב גֻּנַּבְתִּי מֵאֶרֶץ הָעִבְרִים וְגַם־פֹּה
לֹא־עָשִׂיתִי מְאוּמָה כִּי־שָׂמוּ אֹתִי בַּבּוֹר: וַיַּרְא שַׂר־
הָאֹפִים כִּי טוֹב פָּתַר וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹסֵף אַף־אֲנִי בַּחֲלוֹמִי
וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סַלֵּי חֹרִי עַל־רֹאשִׁי: וּבַסַּל הָעֶלְיוֹן מִכֹּל
מַאֲכַל פַּרְעֹה מַעֲשֵׂה אֹפֶה וְהָעוֹף אֹכֵל אֹתָם מִן־הַסַּל
מֵעַל רֹאשִׁי: וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר זֶה פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַסַּלִּים
שלשת

them in ward in the house of the captain of the guard, into the prison, the place where Joseph was bound.

4 And the captain of the guard charged Joseph with them, and he served them: and they continued a season in ward.

5 And they dreamed a dream both of them, each man his dream in one night, each man according to the interpretation of his dream, the butler and the baker of the king of Egypt, which were bound in the prison.

6 And Joseph came in unto them in the morning, and looked upon them, and, behold, they were sad.

7 And he asked Pharaoh's officers that were with him in the ward of his lord's house, saying, Wherefore look ye so sadly to day?

8 And they said unto him, We have dreamed a dream, and there is no interpreter of it. And Joseph said unto them, Do not interpretations belong to God? tell me them, I pray you.

9 And the chief butler told his dream to Joseph, and said to him, In my dream, behold, a vine was before me;

10 And in the vine were three branches: and it was as though it budded, and her blossoms shot forth; and the clusters thereof brought forth ripe grapes:

11 And Pharaoh's cup was in my hand: and I took the grapes, and pressed them into Pharaoh's cup, and I gave the cup into Pharaoh's hand.

12 And Joseph said unto him, This is the interpretation of it: The three branches are three days:

13 Yet within three days shall Pharaoh lift up thine head, and restore thee unto thy place: and thou shalt deliver Pharaoh's cup into his hand, after the former manner when thou wast his

14 butler. But think on me when it shall be well with thee, and shew kindness, I pray thee,

15 unto me, and make mention of me unto Pharaoh, and bring me out of this house: For indeed I was stolen away out of the land of the Hebrews: and here also have I done nothing that

16 they should put me into the dungeon. When the chief baker saw that the interpretation was good, he said unto Joseph, I also was in my dream, and, behold, I had three white baskets on

17 my head: And in the uppermost basket there was of all manner of bakemeats for Pharaoh;

18 and the birds did eat them out of the basket upon my head. And Joseph answered and said, This is the interpretation thereof: The three baskets

---

10 ו כן ירושלמי. בהללי קריגים מלא. 16 ו ס"א פי־טוב. 17 ו פ"א הפל קפין.

are three days:
19 Yet within three days shall Pharaoh lift up thy head from off thee, and shall hang thee on a tree; and the birds shall eat thy flesh from off thee.
20 And it came to pass the third day, which was Pharaoh's birthday, that he made a feast unto all his servants: and he lifted up the head of the chief butler and of the chief baker among his servants.
21 And he restored the chief butler unto his butlership again; and he gave the cup into Pharaoh's hand:
22 But he hanged the chief baker: as Joseph had interpreted to them.
23 Yet did not the chief butler remember Joseph, but forgat him.

41 And it came to pass at the end of two full years, that Pharaoh dreamed: and, behold, he stood by the river.
2 And, behold, there came up out of the river seven well favoured kine and fatfleshed; and they fed in a meadow.
3 And, behold, seven other kine came up after them out of the river, ill favoured and leanfleshed; and stood by the other kine upon the brink of the river.
4 And the ill favoured and leanfleshed kine did eat up the seven well favoured and fat kine. So Pharaoh awoke.
5 And he slept and dreamed the second time: and, behold, seven ears of corn came up upon one stalk,
6 rank and good. And, behold, seven thin ears and blasted with the east wind sprung up after
7 them. And the seven thin ears devoured the seven rank and full ears. And Pharaoh awoke,
8 and, behold, it was a dream. And it came to pass in the morning that his spirit was troubled; and he sent and called for all the magicians of Egypt, and all the wise men thereof: and Pharaoh told

19 שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם׃ בְּעוֹד | שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה
אֶת־רֹאשְׁךָ מֵעָלֶיךָ וְתָלָה אוֹתְךָ עַל־עֵץ וְאָכַל הָעוֹף
20 אֶת־בְּשָׂרְךָ מֵעָלֶיךָ׃ וַיְהִי | בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הִלֶּדֶת
אֶת־פַּרְעֹה וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה לְכָל־עֲבָדָיו וַיִּשָּׂא אֶת־רֹאשׁ |
שַׂר הַמַּשְׁקִים וְאֶת־רֹאשׁ שַׂר הָאֹפִים בְּתוֹךְ עֲבָדָיו׃
21 וַיָּשֶׁב אֶת־שַׂר הַמַּשְׁקִים עַל־מַשְׁקֵהוּ וַיִּתֵּן הַכּוֹס עַל־כַּף
22 פַּרְעֹה׃ וְאֶת שַׂר הָאֹפִים תָּלָה כַּאֲשֶׁר °פָּתַר לָהֶם יוֹסֵף׃
23 וְלֹא־זָכַר שַׂר־הַמַּשְׁקִים אֶת־יוֹסֵף וַיִּשְׁכָּחֵהוּ׃

ס מא וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפַרְעֹה חֹלֵם וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־ פרש
2 הַיְאֹר׃ וְהִנֵּה מִן־הַיְאֹר עֹלֹת שֶׁבַע פָּרוֹת יְפוֹת מַרְאֶה
3 וּבְרִיאוֹת בָּשָׂר וַתִּרְעֶינָה בָּאָחוּ׃ וְהִנֵּה שֶׁבַע פָּרוֹת אֲחֵרוֹת
עֹלוֹת אַחֲרֵיהֶן מִן־הַיְאֹר רָעוֹת מַרְאֶה וְדַקּוֹת בָּשָׂר
4 וַתַּעֲמֹדְנָה אֵצֶל הַפָּרוֹת עַל־שְׂפַת הַיְאֹר׃ וַתֹּאכַלְנָה
הַפָּרוֹת רָעוֹת הַמַּרְאֶה וְדַקֹּת הַבָּשָׂר אֵת שֶׁבַע הַפָּרוֹת
5 יְפֹת הַמַּרְאֶה וְהַבְּרִיאֹת וַיִּיקַץ פַּרְעֹה׃ וַיִּישָׁן וַיַּחֲלֹם
שֵׁנִית וְהִנֵּה | שֶׁבַע שִׁבֳּלִים עֹלוֹת בְּקָנֶה אֶחָד בְּרִיאוֹת
6 וְטֹבוֹת׃ וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים דַּקּוֹת וּשְׁדוּפֹת קָדִים
7 צְמִחוֹת אַחֲרֵיהֶן׃ וַתִּבְלַעְנָה הַשִּׁבֳּלִים הַדַּקּוֹת אֵת שֶׁבַע
הַשִּׁבֳּלִים הַבְּרִיאוֹת וְהַמְלֵאוֹת וַיִּיקַץ פַּרְעֹה וְהִנֵּה
8 חֲלוֹם׃ וַיְהִי בַּבֹּקֶר וַתִּפָּעֶם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת־
כָּל־חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם וְאֶת־כָּל־חֲכָמֶיהָ וַיְסַפֵּר פַּרְעֹה
להם

v. 22 כן ברוב ספרים כ"י. ס"א באשר פתר.

v. 23 שם הפרשה [xxxvii 2–xl. 23]. בקץ. וסדריה ד' וישב יעקב [1 xxxvii]. ויהי בעת ההוא [1 xxxviii]. ויוסף הורד מצרימה [1 xxxix]. ויהי אחר הדברים האלה חטאו [1 xl]. ופסוקים מאה ושנים עשר. ומלים אלף וחמש מאות ונח. ואותיות ה' אלפים ותקנ"ג. ופסקות כ' ויאמר אליהם ראובן [22 xxxvii]. ויהי כדברה אל־יוסף [10 xxxix]. וחלופים ב' להשתחוות [10 xxxvii]. כ"א להשתחות בנעיא תחת הה"א ולא כן ב"נ. ויהי יוסף יפה־תאר [6 xxxix]. כ"א חוסף יפה־ תאר עם תאר וכ"נ בסחב תחת יפה. ובלא חלוף ויתנכלו אתו [18 xxxvii]. בת־איש כנעני ושמו שוע [2 xxxviii]. כי לא לו יהיה הזרע [9 xxxviii]. לצחק בנו [14 xxxix]. ראה את־כל־מאומה [23 xxxix]. ונקד חד לרעות את־צאן אביהם [12 xxxvii]. ומספר שנותיה ארבע עשרה שנה. וכת' א' אשר־אסחי המלך [20 xxxix].

מא. 1 v. חפטרה ויקן שלמה בכלכים א' ג.

them his dream; but there was none that could interpret them unto Pharaoh.

9 Then spake the chief butler unto Pharaoh, saying, I do remember my faults this day:

10 Pharaoh was wroth with his servants, and put me in ward in the captain of the guard's house, both me and the chief baker:

11 And we dreamed a dream in one night, I and he; we dreamed each man according to the interpretation of his dream.

12 And there was there with us a young man, an Hebrew, servant to the captain of the guard; and we told him, and he interpreted to us our dreams; to each man according to his dream he did interpret.

13 And it came to pass, as he interpreted to us, so it was; me he restored unto mine office, and him he hanged.

14 Then Pharaoh sent and called Joseph, and they brought him hastily out of the dungeon: and he shaved himself, and changed his raiment, and came in unto Pharaoh.

15 And Pharaoh said unto Joseph, I have dreamed a dream, and there is none that can interpret it: and I have heard say of thee, that thou canst understand a dream to interpret it.

16 And Joseph answered Pharaoh, saying, It is not in me: God shall give Pharaoh an answer of peace.

17 And Pharaoh said unto Joseph, In my dream, be-

9 לָהֶם אֶת־חֲלֹמוֹ וְאֵין־פּוֹתֵר אוֹתָם לְפַרְעֹה: וַיְדַבֵּר שַׂר
הַמַּשְׁקִים אֶת־פַּרְעֹה לֵאמֹר אֶת־חֲטָאַי אֲנִי מַזְכִּיר הַיּוֹם:
10 פַּרְעֹה קָצַף עַל־עֲבָדָיו וַיִּתֵּן אֹתִי בְּמִשְׁמַר בֵּית שַׂר
11 הַטַּבָּחִים אֹתִי וְאֵת שַׂר הָאֹפִים: וַנַּחַלְמָה חֲלוֹם בְּלַיְלָה
12 אֶחָד אֲנִי וְהוּא אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ חָלָמְנוּ: וְשָׁם אִתָּנוּ
נַעַר עִבְרִי עֶבֶד לְשַׂר הַטַּבָּחִים וַנְּסַפֶּר־לוֹ וַיִּפְתָּר־לָנוּ
13 אֶת־חֲלֹמֹתֵינוּ אִישׁ כַּחֲלֹמוֹ פָּתָר: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר פָּתַר־לָנוּ
14 כֵּן הָיָה אֹתִי הֵשִׁיב עַל־כַּנִּי וְאֹתוֹ תָלָה: וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה
וַיִּקְרָא אֶת־יוֹסֵף וַיְרִצֻהוּ מִן־הַבּוֹר וַיְגַלַּח וַיְחַלֵּף
15 שִׂמְלֹתָיו וַיָּבֹא אֶל־פַּרְעֹה: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף חֲלוֹם
חָלַמְתִּי וּפֹתֵר אֵין אֹתוֹ וַאֲנִי שָׁמַעְתִּי עָלֶיךָ לֵאמֹר
16 תִּשְׁמַע חֲלוֹם לִפְתֹּר אֹתוֹ: וַיַּעַן יוֹסֵף אֶת־פַּרְעֹה לֵאמֹר
17 בִּלְעָדָי אֱלֹהִים יַעֲנֶה אֶת־שְׁלוֹם פַּרְעֹה: וַיְדַבֵּר פַּרְעֹה
18 אֶל־יוֹסֵף בַּחֲלֹמִי הִנְנִי עֹמֵד עַל־שְׂפַת הַיְאֹר: וְהִנֵּה
מִן־הַיְאֹר עֹלֹת שֶׁבַע פָּרוֹת בְּרִיאוֹת בָּשָׂר וִיפֹת תֹּאַר
19 וַתִּרְעֶינָה בָּאָחוּ: וְהִנֵּה שֶׁבַע פָּרוֹת אֲחֵרוֹת עֹלוֹת
אַחֲרֵיהֶן דַּלּוֹת וְרָעוֹת תֹּאַר מְאֹד וְרַקּוֹת בָּשָׂר לֹא־
20 רָאִיתִי כָהֵנָּה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם לָרֹעַ: וַתֹּאכַלְנָה
הַפָּרוֹת הָרַקּוֹת וְהָרָעוֹת אֵת שֶׁבַע הַפָּרוֹת הָרִאשֹׁנוֹת
21 הַבְּרִיאֹת: וַתָּבֹאנָה אֶל־קִרְבֶּנָה וְלֹא נוֹדַע כִּי־בָאוּ אֶל־
22 קִרְבְּנָה וּמַרְאֵיהֶן רַע כַּאֲשֶׁר בַּתְּחִלָּה וָאִיקָץ: וָאֵרֶא
בַּחֲלֹמִי וְהִנֵּה ׀ שֶׁבַע שִׁבֳּלִים עֹלֹת בְּקָנֶה אֶחָד מְלֵאוֹת
23 וְטֹבוֹת: וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים צְנֻמוֹת דַּקּוֹת שְׁדֻפוֹת
24 קָדִים צֹמְחוֹת אַחֲרֵיהֶם: וַתִּבְלַעְנָה הַשִּׁבֳּלִים הַדַּקּוֹת
אֵת שֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הַטֹּבוֹת וָאֹמַר אֶל־הַחַרְטֻמִּים
וְאֵין

9 v. צ"ל חֲלֹמֹתָיו כן ח"ש. 10 v. צ"ל אֹתָם כן ח"ש ות"ע. 14 v. בתללי וַיְרִצֻהוּ חסר יוד. 20 v. ס"א וְהַנְּרִיאוֹת וכן ח"ש ות"י. 22 v. כן במותח, בתללי מְלֵאוֹת כלא. 23 v. וירושלמי שְׁדֵפוֹת כלא, ס"א וּשְׁדֻפוֹת וכן ח"ש. 23 v. ס"א אֲחֲרֵיהֶן וכן ח"ש. 24 v. כן במותח, בתללי הַדְּקוֹת כלא.

18 hold, I stood upon the bank of the river: And, behold, there came up out of the river seven
19 kine, fatfleshed and well favoured; and they fed in a meadow: And, behold, seven other
kine came up after them, poor and very ill favoured and leanfleshed, such as I never saw in
20 all the land of Egypt for badness: And the lean and the ill favoured kine did eat up the first
21 seven fat kine: And when they had eaten them up, it could not be known that they had
22 eaten them; but they were still ill favoured, as at the beginning. So I awoke. And I saw in
23 my dream, and, behold, seven ears came up in one stalk, full and good: And, behold, seven
24 ears, withered, thin, and blasted with the east wind, sprung up after them: And the thin
ears devoured the seven good ears: and I told this unto the magicians;

but there was none that could declare it to me.

25 And Joseph said unto Pharaoh, The dream of Pharaoh is one: God hath shewed Pharaoh what he is about to do.

26 The seven good kine are seven years; and the seven good ears are seven years: the dream is one.

27 And the seven thin and ill favoured kine that came up after them are seven years; and the seven empty ears blasted with the east wind shall be seven years of famine.

28 This is the thing which I have spoken unto Pharaoh: What God is about to do he sheweth unto Pharaoh.

29 Behold, there come seven years of great plenty throughout all the land of Egypt:

30 And there shall arise after them seven years of famine; and all the plenty shall be forgotten in the land of Egypt; and the famine shall consume the land;

31 And the plenty shall not be known in the land by reason of that famine following; for it shall be very grievous.

32 And for that the dream was doubled unto Pharaoh twice; it is because the thing is established by God, and God will shortly bring it to pass.

33 Now therefore let Pharaoh look out a man discreet and wise, and set him over the land of Egypt.

34 Let Pharaoh do this, and let him appoint officers over the land, and take up the fifth part of the land of

25 וְאֵין מַגִּיד לִי: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־פַּרְעֹה חֲלוֹם פַּרְעֹה
אֶחָד הוּא אֵת אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עֹשֶׂה הִגִּיד לְפַרְעֹה:
26 שֶׁבַע פָּרֹת הַטֹבֹת שֶׁבַע שָׁנִים הֵנָּה וְשֶׁבַע הַשִּׁבֳלִים
27 הַטֹבֹת שֶׁבַע שָׁנִים הֵנָּה חֲלוֹם אֶחָד הוּא: וְשֶׁבַע הַפָּרוֹת
הָרְקוֹת וְהָרָעֹת הָעֹלֹת אַחֲרֵיהֶן שֶׁבַע שָׁנִים הֵנָּה וְשֶׁבַע
הַשִּׁבֳלִים הָרֵקוֹת שְׁדֻפוֹת הַקָּדִים יִהְיוּ שֶׁבַע שְׁנֵי רָעָב:
28 הוּא הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־פַּרְעֹה אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים
29 עֹשֶׂה הֶרְאָה אֶת־פַּרְעֹה: הִנֵּה שֶׁבַע שָׁנִים בָּאוֹת שָׂבָע
30 גָּדוֹל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: וְקָמוּ שֶׁבַע שְׁנֵי רָעָב אַחֲרֵיהֶן
וְנִשְׁכַּח כָּל־הַשָּׂבָע בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְכִלָּה הָרָעָב אֶת־
31 הָאָרֶץ: וְלֹא־יִוָּדַע הַשָּׂבָע בָּאָרֶץ מִפְּנֵי הָרָעָב הַהוּא
32 אַחֲרֵי־כֵן כִּי־כָבֵד הוּא מְאֹד: וְעַל הִשָּׁנוֹת הַחֲלוֹם אֶל־
פַּרְעֹה פַּעֲמָיִם כִּי־נָכוֹן הַדָּבָר מֵעִם הָאֱלֹהִים וּמְמַהֵר
33 הָאֱלֹהִים לַעֲשֹׂתוֹ: וְעַתָּה יֵרֶא פַּרְעֹה אִישׁ נָבוֹן וְחָכָם
34 וְיָשִׁיתֵהוּ עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: יַעֲשֶׂה פַּרְעֹה וְיַפְקֵד
פְּקִדִים עַל־הָאָרֶץ וְחִמֵּשׁ אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשֶׁבַע
35 שְׁנֵי הַשָּׂבָע: וְיִקְבְּצוּ אֶת־כָּל־אֹכֶל הַשָּׁנִים הַטֹּבוֹת
הַבָּאֹת הָאֵלֶּה וְיִצְבְּרוּ־בָר תַּחַת יַד־פַּרְעֹה אֹכֶל בֶּעָרִים
36 וְשָׁמָרוּ: וְהָיָה הָאֹכֶל לְפִקָּדוֹן לָאָרֶץ לְשֶׁבַע שְׁנֵי
הָרָעָב אֲשֶׁר תִּהְיֶיןָ בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְלֹא־תִכָּרֵת הָאָרֶץ
37 בָּרָעָב: וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי כָּל־עֲבָדָיו:
38 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־עֲבָדָיו הֲנִמְצָא כָזֶה אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ
39 אֱלֹהִים בּוֹ: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אַחֲרֵי הוֹדִיעַ אֱלֹהִים
40 אוֹתְךָ אֶת־כָּל־זֹאת אֵין־נָבוֹן וְחָכָם כָּמוֹךָ: אַתָּה תִּהְיֶה
עַל־בֵּיתִי וְעַל־פִּיךָ יִשַּׁק כָּל־עַמִּי רַק הַכִּסֵּא אֶגְדַּל מִמֶּךָּ:
ויאמר

---

26 v. ס״א חלום אחד. 27 v. כן בהללי, ירושלמי והרעות בלא״. 27 v. כן כמתה; בהללי הָעלות מלא״. 27 v. ס״א ושדפות וכן ח״ש וח״ע. 28 v. ס״א את אשר.

41 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף רְאֵה נְתַתִּי אֹתְךָ עַל כָּל־אֶרֶץ
42 מִצְרָיִם: וַיָּסַר פַּרְעֹה אֶת־טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתֵּן אֹתָהּ
עַל־יַד יוֹסֵף וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ בִּגְדֵי־שֵׁשׁ וַיָּשֶׂם רְבִד הַזָּהָב
43 עַל־צַוָּארוֹ: וַיַּרְכֵּב אֹתוֹ בְּמִרְכֶּבֶת הַמִּשְׁנֶה אֲשֶׁר־לוֹ
וַיִּקְרְאוּ לְפָנָיו אַבְרֵךְ וְנָתוֹן אֹתוֹ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם:
44 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אֲנִי פַרְעֹה וּבִלְעָדֶיךָ לֹא־יָרִים
45 אִישׁ אֶת־יָדוֹ וְאֶת־רַגְלוֹ בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיִּקְרָא
פַּרְעֹה שֵׁם־יוֹסֵף צָפְנַת פַּעְנֵחַ וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־אָסְנַת בַּת־
פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן לְאִשָּׁה וַיֵּצֵא יוֹסֵף עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם:
46 וְיוֹסֵף בֶּן־שְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּעָמְדוֹ לִפְנֵי פַּרְעֹה מֶלֶךְ
מִצְרָיִם וַיֵּצֵא יוֹסֵף מִלִּפְנֵי פַּרְעֹה וַיַּעֲבֹר בְּכָל־אֶרֶץ
47 מִצְרָיִם: וַתַּעַשׂ הָאָרֶץ בְּשֶׁבַע שְׁנֵי הַשָּׂבָע לְקֻמָצִים:
48 וַיִּקְבֹּץ אֵת־כָּל־אֹכֶל | שֶׁבַע שָׁנִים אֲשֶׁר ׀ הָיוּ בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם וַיִּתֵּן־אֹכֶל בֶּעָרִים אֹכֶל שְׂדֵה־הָעִיר אֲשֶׁר
49 סְבִיבֹתֶיהָ נָתַן בְּתוֹכָהּ: וַיִּצְבֹּר יוֹסֵף בָּר כְּחוֹל הַיָּם
הַרְבֵּה מְאֹד עַד כִּי־חָדַל לִסְפֹּר כִּי־אֵין מִסְפָּר: וּלְיוֹסֵף
50 יֻלַּד שְׁנֵי בָנִים בְּטֶרֶם תָּבוֹא שְׁנַת הָרָעָב אֲשֶׁר יָלְדָה־
51 לוֹ אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן: וַיִּקְרָא יוֹסֵף אֶת־שֵׁם
הַבְּכֹר מְנַשֶּׁה כִּי־נַשַּׁנִי אֱלֹהִים אֶת־כָּל־עָמְלִי וְאֵת כָּל
52 בֵּית אָבִי: וְאֵת שֵׁם הַשֵּׁנִי קָרָא אֶפְרַיִם כִּי־הִפְרַנִי
53 אֱלֹהִים בְּאֶרֶץ עָנְיִי: וַתִּכְלֶינָה שֶׁבַע שְׁנֵי הַשָּׂבָע אֲשֶׁר
54 הָיָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַתָּחֵלְנָה שֶׁבַע שְׁנֵי הָרָעָב לָבוֹא
כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיְהִי רָעָב בְּכָל־הָאֲרָצוֹת וּבְכָל־
55 אֶרֶץ מִצְרַיִם הָיָה לָחֶם: וַתִּרְעַב כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם
וַיִּצְעַק הָעָם אֶל־פַּרְעֹה לַלָּחֶם וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה לְכָל
מִצְרַיִם

41 And Pharaoh said unto Joseph, See, I have set thee over all the land of Egypt.
42 And Pharaoh took off his ring from his hand, and put it upon Joseph's hand, and arrayed him in vestures of fine linen, and put a gold chain about his neck;
43 And he made him to ride in the second chariot which he had; and they cried before him, Bow the knee: and he made him ruler over all the land of Egypt.
44 And Pharaoh said unto Joseph, I am Pharaoh, and without thee shall no man lift up his hand or foot in all the land of Egypt.
45 And Pharaoh called Joseph's name Zaphnath-paaneah; and he gave him to wife Asenath the daughter of Poti-pherah priest of On. And Joseph went out over all the land of Egypt.
46 And Joseph was thirty years old when he stood before Pharaoh king of Egypt. And Joseph went out from the presence of Pharaoh, and went throughout all the land of Egypt.
47 And in the seven plenteous years the earth brought forth by handfuls.
48 And he gathered up all the food of the seven years, which were in the land of Egypt, and laid up the food in the cities: the food of the field, which was round about every city, laid he up in the same.
49 And Joseph gathered corn as the sand of the sea, very much, until he left numbering; for it was without number.
50 And unto Joseph were born two sons before the years of famine came, which Asenath the daughter of Poti-pherah priest of On bare unto him.
51 And Joseph called the name of the firstborn Manasseh: For God, said he, hath made me forget all my toil, and all my father's house.
52 And the name of the second called he Ephraim: For God hath caused me to be fruitful in the land of my affliction.
53 And the seven years of plenteousness, that was in the land of Egypt, were ended.
54 And the seven years of dearth began to come, according as Joseph had said: and the dearth was in all lands; but in all the land of Egypt there was bread.
55 And when all the land of Egypt was famished, the people cried to Pharaoh for bread: and Pharaoh said unto all

מצרים

41 ס״א על יד־יוסף. 43 v. ס״א ויקרא וכן ח״ש, ת״ן ות״ס. 45 v. ס״א פענח. 45, 50 vv. למערבאי כתיב תרין כלין וקרי חדא מלה, למרנחאי פומפרנע חדא מלה כתיב וקרי. 48 v. צ״ל שבע השנים אשר היה השבע בארץ וגו׳ כן ח״ש וח״ע. 50 v. בהללי ילד קמץ וכן ב״נ. 53 v. ס״א היו וכן ח״ש וח״ע.

56 מִצְרַיִם לְכוּ אֶל־יוֹסֵף אֲשֶׁר־יֹאמַר לָכֶם תַּעֲשׂוּ: וְהָרָעָב
הָיָה עַל כָּל־פְּנֵי הָאָרֶץ וַיִּפְתַּח יוֹסֵף אֶת־כָּל־אֲשֶׁר בָּהֶם
57 וַיִּשְׁבֹּר לְמִצְרַיִם וַיֶּחֱזַק הָרָעָב בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם: וְכָל־
הָאָרֶץ בָּאוּ מִצְרַיְמָה לִשְׁבֹּר אֶל־יוֹסֵף כִּי־חָזַק הָרָעָב
מב בְּכָל־הָאָרֶץ: וַיַּרְא יַעֲקֹב כִּי יֶשׁ־שֶׁבֶר בְּמִצְרָיִם וַיֹּאמֶר
2 יַעֲקֹב לְבָנָיו לָמָּה תִתְרָאוּ: וַיֹּאמֶר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי כִּי יֵשׁ
שֶׁבֶר בְּמִצְרָיִם רְדוּ־שָׁמָּה וְשִׁבְרוּ־לָנוּ מִשָּׁם וְנִחְיֶה וְלֹא
3 נָמוּת: וַיֵּרְדוּ אֲחֵי־יוֹסֵף עֲשָׂרָה לִשְׁבֹּר בָּר מִמִּצְרָיִם:
4 וְאֶת־בִּנְיָמִין אֲחִי יוֹסֵף לֹא־שָׁלַח יַעֲקֹב אֶת־אֶחָיו כִּי
5 אָמַר פֶּן־יִקְרָאֶנּוּ אָסוֹן: וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לִשְׁבֹּר בְּתוֹךְ
6 הַבָּאִים כִּי־הָיָה הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: וְיוֹסֵף הוּא הַשַּׁלִּיט
עַל־הָאָרֶץ הוּא הַמַּשְׁבִּיר לְכָל־עַם הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ אֲחֵי
7 יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אַפַּיִם אָרְצָה: וַיַּרְא יוֹסֵף אֶת־אֶחָיו
וַיַּכִּרֵם וַיִּתְנַכֵּר אֲלֵיהֶם וַיְדַבֵּר אִתָּם קָשׁוֹת וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם מֵאַיִן בָּאתֶם וַיֹּאמְרוּ מֵאֶרֶץ כְּנַעַן לִשְׁבָּר־אֹכֶל:
8 וַיַּכֵּר יוֹסֵף אֶת־אֶחָיו וְהֵם לֹא הִכָּרֻהוּ: וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֶת
9 הַחֲלֹמוֹת אֲשֶׁר חָלַם לָהֶם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מְרַגְּלִים אַתֶּם
10 לִרְאוֹת אֶת־עֶרְוַת הָאָרֶץ בָּאתֶם: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא
11 אֲדֹנִי וַעֲבָדֶיךָ בָּאוּ לִשְׁבָּר־אֹכֶל: כֻּלָּנוּ בְּנֵי־אִישׁ־אֶחָד
12 נָחְנוּ כֵּנִים אֲנַחְנוּ לֹא־הָיוּ עֲבָדֶיךָ מְרַגְּלִים: וַיֹּאמֶר
13 אֲלֵהֶם לֹא כִּי־עֶרְוַת הָאָרֶץ בָּאתֶם לִרְאוֹת: וַיֹּאמְרוּ
שְׁנֵים עָשָׂר עֲבָדֶיךָ אַחִים | אֲנַחְנוּ בְּנֵי־אִישׁ־אֶחָד בְּאֶרֶץ
14 כְּנָעַן וְהִנֵּה הַקָּטֹן אֵת־אָבִינוּ הַיּוֹם וְהָאֶחָד אֵינֶנּוּ: וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם יוֹסֵף הוּא אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲלֵכֶם לֵאמֹר מְרַגְּלִים
15 אַתֶּם: בְּזֹאת תִּבָּחֲנוּ חֵי פַּרְעֹה אִם־תֵּצְאוּ מִזֶּה כִּי אִם־
בְּבוֹא

מב. 2 v. ס״א ונחיה ונכסר עליה בנובוקי ונחיה. 3 v. ס״א במצרים. 4 v. בהללי בנימן חסר. 7 v. כן בהללי. ירושלמי אלהם חסר. 7 v. ס״א וידבר | אתם קשות. vv. 11, 13 ס״א בני־איש אחד.

56 And the famine was over all the face of the earth: And Joseph opened all the storehouses, and sold unto the Egyptians; and the famine waxed sore in the land of Egypt.
57 And all countries came into Egypt to Joseph for to buy corn; because that the famine was so sore in all lands.

42 Now when Jacob saw that there was corn in Egypt, Jacob said unto his sons, Why do ye look one upon another?
2 And he said, Behold, I have heard that there is corn in Egypt: get you down thither, and buy for us from thence; that we may live, and not die.
3 And Joseph's ten brethren went down to buy corn in Egypt.
4 But Benjamin, Joseph's brother, Jacob sent not with his brethren; for he said, Lest peradventure mischief befall him.
5 And the sons of Israel came to buy corn among those that came: for the famine was in the land of Canaan.
6 And Joseph was the governor over the land, and he it was that sold to all the people of the land: and Joseph's brethren came, and bowed down themselves before him with their faces to the earth.
7 And Joseph saw his brethren, and he knew them, but made himself strange unto them, and spake roughly unto them; and he said unto them, Whence come ye? And they
8 said, From the land of Canaan to buy food. And Joseph knew his brethren, but they knew
9 not him. And Joseph remembered the dreams which he dreamed of them, and said unto
10 them, Ye are spies; to see the nakedness of the land ye are come. And they said unto him,
11 Nay, my lord, but to buy food are thy servants come. We are all one man's sons; we are
12 true men, thy servants are no spies. And he said unto them, Nay, but to see the nakedness
13 of the land ye are come. And they said, Thy servants are twelve brethren, the sons of one man in the land of Canaan; and, behold, the youngest is this day with our father, and one is
14 not. And Joseph said unto them, That is it that I spake unto you, saying, Ye are spies:
15 Hereby ye shall be proved: By the life of Pharaoh ye shall not go forth hence,

except your youngest brother come hither.

16 Send one of you, and let him fetch your brother, and ye shall be kept in prison, that your words may be proved, whether there be any truth in you: or else by the life of Pharaoh surely ye are spies.

17 And he put them all together into ward three days.

18 And Joseph said unto them the third day, This do, and live; for I fear God:

19 If ye be true men, let one of your brethren be bound in the house of your prison: go ye, carry corn for the famine of your houses:

20 But bring your youngest brother unto me; so shall your words be verified, and ye shall not die. And they did so.

21 And they said one to another, We are verily guilty concerning our brother, in that we saw the anguish of his soul, when he besought us, and we would not hear; therefore is this distress come upon us.

22 And Reuben answered them, saying, Spake I not unto you, saying, Do not sin against the child; and ye would not hear? therefore, behold, also his blood is required.

23 And they knew not that Joseph understood them; for he spake unto them by an interpreter.

24 And he turned himself about from them, and wept; and returned to them again, and communed with them, and took from them Simeon, and bound him before their eyes.

בראשית מקץ

16 בְּבֹא אֲחִיכֶם הַקָּטֹן הֵנָּה׃ שִׁלְחוּ מִכֶּם אֶחָד וְיִקַּח
אֶת־אֲחִיכֶם וְאַתֶּם הֵאָסְרוּ וְיִבָּחֲנוּ דִּבְרֵיכֶם הֲאֶמֶת
17 אִתְּכֶם וְאִם־לֹא חַי פַּרְעֹה כִּי מְרַגְּלִים אַתֶּם׃ וַיֶּאֱסֹף
18 אֹתָם אֶל־מִשְׁמָר שִׁלְשֶׁת יָמִים׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף ס
בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי זֹאת עֲשׂוּ וְחְיוּ אֶת־הָאֱלֹהִים אֲנִי יָרֵא׃
19 אִם־כֵּנִים אַתֶּם אֲחִיכֶם אֶחָד יֵאָסֵר בְּבֵית מִשְׁמַרְכֶם
20 וְאַתֶּם לְכוּ הָבִיאוּ שֶׁבֶר רָעָבוֹן בָּתֵּיכֶם׃ וְאֶת־אֲחִיכֶם
הַקָּטֹן תָּבִיאוּ אֵלַי וְיֵאָמְנוּ דִבְרֵיכֶם וְלֹא תָמֻתוּ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן׃
21 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו אֲבָל אֲשֵׁמִים | אֲנַחְנוּ עַל־אֲחִינוּ
אֲשֶׁר רָאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ בְּהִתְחַנְּנוֹ אֵלֵינוּ וְלֹא שָׁמָעְנוּ
22 עַל־כֵּן בָּאָה אֵלֵינוּ הַצָּרָה הַזֹּאת׃ וַיַּעַן רְאוּבֵן אֹתָם
לֵאמֹר הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם | לֵאמֹר אַל־תֶּחֱטְאוּ בַיֶּלֶד
23 וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וְגַם־דָּמוֹ הִנֵּה נִדְרָשׁ׃ וְהֵם לֹא יָדְעוּ כִּי
24 שֹׁמֵעַ יוֹסֵף כִּי הַמֵּלִיץ בֵּינֹתָם׃ וַיִּסֹּב מֵעֲלֵיהֶם וַיֵּבְךְּ
וַיָּשָׁב אֲלֵהֶם וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם וַיִּקַּח מֵאִתָּם אֶת־שִׁמְעוֹן
25 וַיֶּאְסֹר אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם׃ וַיְצַו יוֹסֵף וַיְמַלְאוּ אֶת־כֵּלֵיהֶם
בָּר וְלְהָשִׁיב כַּסְפֵּיהֶם אִישׁ אֶל־שַׂקּוֹ וְלָתֵת לָהֶם צֵדָה
26 לַדָּרֶךְ וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן׃ וַיִּשְׂאוּ אֶת־שִׁבְרָם עַל־חֲמ�ֹרֵיהֶם
27 וַיֵּלְכוּ מִשָּׁם׃ וַיִּפְתַּח הָאֶחָד אֶת־שַׂקּוֹ לָתֵת מִסְפּוֹא
לַחֲמֹרוֹ בַּמָּלוֹן וַיַּרְא אֶת־כַּסְפּוֹ וְהִנֵּה־הוּא בְּפִי אַמְתַּחְתּוֹ׃
28 וַיֹּאמֶר אֶל־אֶחָיו הוּשַׁב כַּסְפִּי וְגַם הִנֵּה בְּאַמְתַּחְתִּי וַיֵּצֵא
לִבָּם וַיֶּחֶרְדוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו לֵאמֹר מַה־זֹּאת עָשָׂה
29 אֱלֹהִים לָנוּ׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אַרְצָה כְּנָעַן וַיַּגִּידוּ
30 לוֹ אֵת כָּל־הַקֹּרֹת אֹתָם לֵאמֹר׃ דִּבֶּר הָאִישׁ אֲדֹנֵי
הָאָרֶץ אִתָּנוּ קָשׁוֹת וַיִּתֵּן אֹתָנוּ כְּמְרַגְּלִים אֶת־הָאָרֶץ׃
ונאמר

16 v. כן בסתה. בהללי האסרו. 18 v. ס"א וחיו ונכפר עליה נ"א וחיו. 21 v. ס"א אבל פתח. 21 v. ס"א אשמים מירכא. 21 v. ב"נ בהתחננו בלא נעימא. בס"א נכפר עליה בזנבוקי בחתחננו. 22 v. בהללי הלא חסר. 29 v. כן ירושלמי. בהללי ויגידו חסר.

25 Then Joseph commanded to fill their sacks with corn, and to restore every man's money into
26 his sack, and to give them provision for the way: and thus did he unto them. And they
27 laded their asses with the corn, and departed thence. And as one of them opened his sack to give his ass provender in the inn, he espied his money; for, behold, it was in his sack's mouth.
28 And he said unto his brethren, My money is restored; and, lo, it is even in my sack: and their heart failed them, and they were afraid, saying one to another, What is this that God hath
29 done unto us? And they came unto Jacob their father unto the land of Canaan, and told
30 him all that befell unto them; saying, The man, who is the lord of the land, spake roughly to us, and took us for spies of the country.

31 וַנֹּאמֶר אֵלָיו כֵּנִים אֲנָחְנוּ לֹא הָיִינוּ מְרַגְּלִים: שְׁנֵים־עָשָׂר
32 אֲנַחְנוּ אַחִים בְּנֵי אָבִינוּ הָאֶחָד אֵינֶנּוּ וְהַקָּטֹן הַיּוֹם אֶת־
33 אָבִינוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: וַיֹּאמֶר אֵלֵינוּ הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ
בְּזֹאת אֵדַע כִּי כֵנִים אַתֶּם אֲחִיכֶם הָאֶחָד הַנִּיחוּ אִתִּי
34 וְאֶת־רַעְבוֹן בָּתֵּיכֶם קְחוּ וְלֵכוּ: וְהָבִיאוּ אֶת־אֲחִיכֶם
הַקָּטֹן אֵלַי וְאֵדְעָה כִּי לֹא מְרַגְּלִים אַתֶּם כִּי כֵנִים אַתֶּם
35 אֶת־אֲחִיכֶם אֶתֵּן לָכֶם וְאֶת־הָאָרֶץ תִּסְחָרוּ: וַיְהִי הֵם
מְרִיקִים שַׂקֵּיהֶם וְהִנֵּה־אִישׁ צְרוֹר־כַּסְפּוֹ בְּשַׂקּוֹ וַיִּרְאוּ
36 אֶת־צְרֹרוֹת כַּסְפֵּיהֶם הֵמָּה וַאֲבִיהֶם וַיִּירָאוּ: וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אֹתִי שִׁכַּלְתֶּם יוֹסֵף אֵינֶנּוּ וְשִׁמְעוֹן
37 אֵינֶנּוּ וְאֶת־בִּנְיָמִן תִּקָּחוּ עָלַי הָיוּ כֻלָּנָה: וַיֹּאמֶר רְאוּבֵן
אֶל־אָבִיו לֵאמֹר אֶת־שְׁנֵי בָנַי תָּמִית אִם־לֹא אֲבִיאֶנּוּ
38 אֵלֶיךָ תְּנָה אֹתוֹ עַל־יָדִי וַאֲנִי אֲשִׁיבֶנּוּ אֵלֶיךָ: וַיֹּאמֶר
לֹא־יֵרֵד בְּנִי עִמָּכֶם כִּי־אָחִיו מֵת וְהוּא לְבַדּוֹ נִשְׁאָר
וְקָרְאָהוּ אָסוֹן בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־
מג שֵׂיבָתִי בְּיָגוֹן שְׁאוֹלָה: וְהָרָעָב כָּבֵד בָּאָרֶץ: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
2 כִּלּוּ לֶאֱכֹל אֶת־הַשֶּׁבֶר אֲשֶׁר הֵבִיאוּ מִמִּצְרַיִם וַיֹּאמֶר
3 אֲלֵיהֶם אֲבִיהֶם שֻׁבוּ שִׁבְרוּ־לָנוּ מְעַט־אֹכֶל: וַיֹּאמֶר אֵלָיו
יְהוּדָה לֵאמֹר הָעֵד הֵעִד בָּנוּ הָאִישׁ לֵאמֹר לֹא־תִרְאוּ
4 פָּנַי בִּלְתִּי אֲחִיכֶם אִתְּכֶם: אִם־יֶשְׁךָ מְשַׁלֵּחַ אֶת־אָחִינוּ
5 אִתָּנוּ נֵרְדָה וְנִשְׁבְּרָה לְךָ אֹכֶל: וְאִם־אֵינְךָ מְשַׁלֵּחַ לֹא
נֵרֵד כִּי־הָאִישׁ אָמַר אֵלֵינוּ לֹא־תִרְאוּ פָּנַי בִּלְתִּי אֲחִיכֶם
6 אִתְּכֶם: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לָמָּה הֲרֵעֹתֶם לִי לְהַגִּיד לָאִישׁ
7 הַעוֹד לָכֶם אָח: וַיֹּאמְרוּ שָׁאוֹל שָׁאַל־הָאִישׁ לָנוּ
וּלְמוֹלַדְתֵּנוּ לֵאמֹר הַעוֹד אֲבִיכֶם חַי הֲיֵשׁ לָכֶם אָח
וַנַּגֶּד־לוֹ עַל־פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲיָדוֹעַ נֵדַע כִּי יֹאמַר

הורידו

31 And we said unto him, We are true men; we are no spies:
32 We be twelve brethren, sons of our father; one is not, and the youngest is this day with our father in the land of Canaan.
33 And the man, the lord of the country, said unto us, Hereby shall I know that ye are true men; leave one of your brethren here with me, and take food for the famine of your households, and be gone:
34 And bring your youngest brother unto me: then shall I know that ye are no spies, but that ye are true men: so will I deliver you your brother, and ye shall traffick in the land.
35 And it came to pass as they emptied their sacks, that, behold, every man's bundle of money was in his sack: and when both they and their father saw the bundles of money, they were afraid.
36 And Jacob their father said unto them, Me have ye bereaved of my children: Joseph is not, and Simeon is not, and ye will take Benjamin away: all these things are against me.
37 And Reuben spake unto his father, saying, Slay my two sons, if I bring him not to thee: deliver him into my hand, and I will bring him to thee again.
38 And he said, My son shall not go down with you; for his brother is dead, and he is left alone: if mischief befall him by the way in the which ye go, then shall ye bring down my gray hairs with sorrow to the grave.

, 2 And the famine was sore in the land. And it came to pass, when they had eaten up the corn which they had brought out of Egypt, their father said unto them, Go again, buy us a little
3 food. And Judah spake unto him, saying, The man did solemnly protest unto us, saying, Ye
4 shall not see my face, except your brother be with you. If thou wilt send our brother with
5 us, we will go down and buy thee food: But if thou wilt not send him, we will not go down:
6 for the man said unto us, Ye shall not see my face, except your brother be with you. And
Israel said, Wherefore dealt ye so ill with me, as to tell the man whether ye had yet a brother?
7 And they said, The man asked us straitly of our state, and of our kindred, saying, Is your father yet alive? have ye another brother? and we told him according to the tenor of these words: could we certainly know that he would say,

v. 29 ס״א והאחד וכן ח״ש וח״ס. v. 33 ס״א אלינו. v. 33 צ״ל שבר רעבון כן תר׳ וח״ע.
v. 34 ס״א ואחי וכן ת״ע, ח״ס וח״ר. מב, 7 v. ס״א לנו.

Bring your brother down?

8 And Judah said unto Israel his father, Send the lad with me, and we will arise and go; that we may live, and not die, both we, and thou, and also our little ones.

9 I will be surety for him; of my hand shalt thou require him: if I bring him not unto thee, and set him before thee, then let me bear the blame for ever:

10 For except we had lingered, surely now we had returned this second time.

11 And their father Israel said unto them, If it must be so now, do this; take of the best fruits in the land in your vessels, and carry down the man a present, a little balm, and a little honey, spices, and myrrh, nuts, and almonds:

12 And take double money in your hand; and the money that was brought again in the mouth of your sacks, carry it again in your hand; peradventure it was an oversight:

13 Take also your brother, and arise, go again unto the man:

14 And God Almighty give you mercy before the man, that he may send away your other brother, and Benjamin. If I be bereaved of my children, I am bereaved.

15 And the men took that present, and they took double money in their hand, and Benjamin; and rose up, and went down to Egypt, and stood before Joseph.

16 And when Joseph saw Benjamin with them, he said to the ruler of his house, Bring these men home, and slay,

8 הוֹרִידוֹ אֶת־אַחִיכֶם: וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־יִשְׂרָאֵל אָבִיו
שִׁלְחָה הַנַּעַר אִתִּי וְנָקוּמָה וְנֵלֵכָה וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת
9 גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אַתָּה גַּם־טַפֵּנוּ: אָנֹכִי אֶעֶרְבֶנּוּ מִיָּדִי
תְּבַקְשֶׁנּוּ אִם־לֹא הֲבִיאֹתִיו אֵלֶיךָ וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ
10 וְחָטָאתִי לְךָ כָּל־הַיָּמִים: כִּי לוּלֵא הִתְמַהְמָהְנוּ כִּי־
11 עַתָּה שַׁבְנוּ זֶה פַּעֲמָיִם: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם
אִם־כֵּן אֲפוֹא זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ מִזִּמְרַת הָאָרֶץ בִּכְלֵיכֶם
וְהוֹרִידוּ לָאִישׁ מִנְחָה מְעַט צֳרִי וּמְעַט דְּבַשׁ נְכֹאת וָלֹט
12 בָּטְנִים וּשְׁקֵדִים: וְכֶסֶף מִשְׁנֶה קְחוּ בְיֶדְכֶם וְאֶת־
הַכֶּסֶף הַמּוּשָׁב בְּפִי אַמְתְּחֹתֵיכֶם תָּשִׁיבוּ בְיֶדְכֶם אוּלַי
13 מִשְׁגֶּה הוּא: וְאֶת־אֲחִיכֶם קָחוּ וְקוּמוּ שׁוּבוּ אֶל־הָאִישׁ:
14 וְאֵל שַׁדַּי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ וְשִׁלַּח לָכֶם ס
אֶת־אֲחִיכֶם אַחֵר וְאֶת־בִּנְיָמִין וַאֲנִי כַּאֲשֶׁר שָׁכֹלְתִּי
15 שָׁכָלְתִּי: וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־הַמִּנְחָה הַזֹּאת וּמִשְׁנֶה־
כֶּסֶף לָקְחוּ בְיָדָם וְאֶת־בִּנְיָמִן וַיָּקֻמוּ וַיֵּרְדוּ מִצְרַיִם
16 וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי יוֹסֵף: וַיַּרְא יוֹסֵף אִתָּם אֶת־בִּנְיָמִין וַיֹּאמֶר
לַאֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ הָבֵא אֶת־הָאֲנָשִׁים הַבַּיְתָה וּטְבֹחַ טֶבַח
17 וְהָכֵן כִּי אִתִּי יֹאכְלוּ הָאֲנָשִׁים בַּצָּהֳרָיִם: וַיַּעַשׂ הָאִישׁ
כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת־הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה
18 יוֹסֵף: וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי הוּבְאוּ בֵּית יוֹסֵף וַיֹּאמְרוּ עַל־
דְּבַר הַכֶּסֶף הַשָּׁב בְּאַמְתְּחֹתֵינוּ בַּתְּחִלָּה אֲנַחְנוּ מוּבָאִים
לְהִתְגֹּלֵל עָלֵינוּ וּלְהִתְנַפֵּל עָלֵינוּ וְלָקַחַת אֹתָנוּ לַעֲבָדִים
19 וְאֶת־חֲמֹרֵינוּ: וַיִּגְּשׁוּ אֶל־הָאִישׁ אֲשֶׁר עַל־בֵּית יוֹסֵף
20 וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו פֶּתַח הַבָּיִת: וַיֹּאמְרוּ בִּי אֲדֹנִי יָרֹד יָרַדְנוּ
21 בַּתְּחִלָּה לִשְׁבָּר־אֹכֶל: וַיְהִי כִּי־בָאנוּ אֶל־הַמָּלוֹן וַנִּפְתְּחָה
את־

8 v. סַ״א פָּנַיו מלא. 10 v. כונבוקי פעמים בשוא העין. 11 v. נכֹת קרי. 18 v. ס״א
חמוש׳ב. 18 v. ס״א וְלִשׁוּבוּ וכן ח״ש וח״ס. 15 v. סַ״א ומשנת. 15 v. ס״א לְמַטָּה חכף
רפויה. 15 v. סביר מִצְרַיְמָה וכן כרוב ספרים כ״י וח״ש. 18 v. כן ירושלמי. כתללי ואראו
חסר. 21 v. כונבוקי וַנִּפְתְּחָה.

17 and make ready; for these men shall dine with me at noon. And the man did as Joseph
18 bade; and the man brought the men into Joseph's house. And the men were afraid, because they were brought into Joseph's house; and they said, Because of the money that was returned in our sacks at the first time are we brought in; that he may seek occasion against us,
19 and fall upon us, and take us for bondmen, and our asses. And they came near to the steward of Joseph's house, and they communed with him at the door of the house,
20 And said, O
21 sir, we came indeed down at the first time to buy food: And it came to pass, when we came to the inn, that we opened

אֶת־אַמְתַּחְתֵּינוּ וְהִנֵּה כֶסֶף־אִישׁ בְּפִי אַמְתַּחְתּוֹ כַּסְפֵּנוּ
22 בְּמִשְׁקָלוֹ וַנָּשָׁב אֹתוֹ בְיָדֵנוּ: וְכֶסֶף אַחֵר הוֹרַדְנוּ בְיָדֵנוּ
לִשְׁבָּר־אֹכֶל לֹא יָדַעְנוּ מִי־שָׂם כַּסְפֵּנוּ בְּאַמְתַּחְתֵּינוּ:
23 וַיֹּאמֶר שָׁלוֹם לָכֶם אַל־תִּירָאוּ אֱלֹהֵיכֶם וֵאלֹהֵי אֲבִיכֶם
נָתַן לָכֶם מַטְמוֹן בְּאַמְתַּחְתֵּיכֶם כַּסְפְּכֶם בָּא אֵלָי וַיּוֹצֵא
24 אֲלֵהֶם אֶת־שִׁמְעוֹן: וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת־הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה
יוֹסֵף וַיִּתֵּן־מַיִם וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם וַיִּתֵּן מִסְפּוֹא לַחֲמֹרֵיהֶם:
25 וַיָּכִינוּ אֶת־הַמִּנְחָה עַד־בּוֹא יוֹסֵף בַּצָּהֳרָיִם כִּי שָׁמְעוּ
26 כִּי־שָׁם יֹאכְלוּ לָחֶם: וַיָּבֹא יוֹסֵף הַבַּיְתָה וַיָּבִיאוּ לוֹ אֶת־
27 הַמִּנְחָה אֲשֶׁר־בְּיָדָם הַבַּיְתָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אָרְצָה: וַיִּשְׁאַל
לָהֶם לְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר הֲשָׁלוֹם אֲבִיכֶם הַזָּקֵן אֲשֶׁר
28 אֲמַרְתֶּם הַעוֹדֶנּוּ חָי: וַיֹּאמְרוּ שָׁלוֹם לְעַבְדְּךָ לְאָבִינוּ
29 עוֹדֶנּוּ חָי וַיִּקְּדוּ וישתחו: וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־בִּנְיָמִן
אָחִיו בֶּן־אִמּוֹ וַיֹּאמֶר הֲזֶה אֲחִיכֶם הַקָּטֹן אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם
30 אֵלָי וַיֹּאמַר אֱלֹהִים יָחְנְךָ בני: וַיְמַהֵר יוֹסֵף כִּי־נִכְמְרוּ
רַחֲמָיו אֶל־אָחִיו וַיְבַקֵּשׁ לִבְכּוֹת וַיָּבֹא הַחַדְרָה וַיֵּבְךְּ
31 שָׁמָּה: וַיִּרְחַץ פָּנָיו וַיֵּצֵא וַיִּתְאַפַּק וַיֹּאמֶר שִׂימוּ לָחֶם:
32 וַיָּשִׂימוּ לוֹ לְבַדּוֹ וְלָהֶם לְבַדָּם וְלַמִּצְרִים הָאֹכְלִים אִתּוֹ
לְבַדָּם כִּי לֹא יוּכְלוּן הַמִּצְרִים לֶאֱכֹל אֶת־הָעִבְרִים לֶחֶם
33 כִּי־תוֹעֵבָה הוּא לְמִצְרָיִם: וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָיו הַבְּכֹר כִּבְכֹרָתוֹ
וְהַצָּעִיר כְּצָעִרָתוֹ ׀ וַיִּתְמְהוּ ׀ הָאֲנָשִׁים ׀ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ:
34 וַיִּשָּׂא מַשְׂאֹת מֵאֵת פָּנָיו אֲלֵהֶם וַתֵּרַב מַשְׂאַת בִּנְיָמִן
מִד מַמַּשְׂאֹת כָּלָם חָמֵשׁ יָדוֹת וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ: וַיְצַו אֶת־
אֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ לֵאמֹר מַלֵּא אֶת־אַמְתְּחֹת הָאֲנָשִׁים אֹכֶל
כאשר

our sacks, and, behold, every man's money was in the mouth of his sack, our money in full weight: and we have brought it again in our hand.

22 And other money have we brought down in our hands to buy food: we cannot tell who put our money in our sacks.

23 And he said, Peace be to you, fear not: your God, and the God of your father, hath given you treasure in your sacks: I had your money. And he brought Simeon out unto them.

24 And the man brought the men into Joseph's house, and gave them water, and they washed their feet; and he gave their asses provender.

25 And they made ready the present against Joseph came at noon: for they heard that they should eat bread there.

26 And when Joseph came home, they brought him the present which was in their hand into the house, and bowed themselves to him to the earth.

27 And he asked them of their welfare, and said, Is your father well, the old man of whom ye spake? Is he yet alive?

28 And they answered, Thy servant our father is in good health, he is yet alive. And they bowed down their heads, and made obeisance.

29 And he lifted up his eyes, and saw his brother Benjamin, his mother's son, and said, Is this your younger brother, of whom ye spake unto me? And he said, God be gracious unto thee, my son.

30 And Joseph made haste; for his bowels did yearn upon his brother: and he sought where to weep; and he entered into his chamber, and wept there.

31 And he washed his face, and went out, and refrained himself, and said, Set on bread.

32 And they set on for him by himself, and for them by themselves, and for the Egyptians, which did eat with him, by themselves: because the Egyptians might not eat bread with the Hebrews; for that is an abomination unto the Egyptians.

33 And they sat before him, the firstborn according to his birthright, and the youngest according to his youth: and the men marvelled one at another.

34 And he took and sent messes unto them from before him: but Benjamin's mess was five times so much as any of theirs. And they drank, and were merry with him.

14 And he commanded the steward of his house, saying, Fill the men's sacks with food,

---

21 v. כן יראשלמי, בחללי אַמְתַּחְתֵּנוּ חסר. 22 vv. 21. ס"א בידינו וכן ח"ע. 23 v. כן יראשלמי, כחללי נַאֲמְתַּחְתֵּנוּ חסר. 25 v. ס"א יאכלו־לחם. 26 v. א תרושה. 26 v. כ"ג וישתחוו בלא נעויא. 26 v. ס"א אַפַּיִם ארצה וכן ח"ע וח"ר. 29 v. סא יאמרו. 30 v. וַיִּשְׁתַּחוּ כחיב. וַיִּשְׁתַּחֲוּ קרי. 30 v. למראי יֶחְנְךָ. 31 v. ס"א ויתאפק ותמסר עליה בחללי פתח. 33 v. ס"א מְצֻעָרְתוֹ סלא. 33 v. כן ברוב ספרים כ"י, ג"א ויתמהו האנשים איש.

כַּאֲשֶׁר יוּכְלוּן שְׂאֵת וְשִׂימוּ כֶסֶף־אִישׁ בְּפִי אֲמְתַּחְתּוֹ׃
וְאֶת־גְּבִיעִי גְּבִיעַ הַכֶּסֶף תָּשִׂים בְּפִי אֲמְתַּחַת הַקָּטֹן וְאֵת 2
כֶּסֶף שִׁבְרוֹ וַיַּעַשׂ כִּדְבַר יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֵּר׃ הַבֹּקֶר אוֹר 3
הָאֲנָשִׁים שֻׁלְּחוּ הֵמָּה וַחֲמֹרֵיהֶם׃ הֵם יָצְאוּ אֶת־הָעִיר 4
לֹא הַרְחִיקוּ וְיוֹסֵף אָמַר לַאֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ קוּם׳ רְדֹף׳
אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים וְהִשַּׂגְתָּם וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לָמָּה שִׁלַּמְתֶּם
רָעָה תַּחַת טוֹבָה׃ ׳הֲלוֹא זֶה אֲשֶׁר יִשְׁתֶּה אֲדֹנִי בּוֹ וְהוּא 5
נַחֵשׁ יְנַחֵשׁ בּוֹ הֲרֵעֹתֶם אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם׃ וַיַּשֶּׂג אֹתָם וַיְדַבֵּר 6
אֲלֵהֶם אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לָמָּה יְדַבֵּר 7
אֲדֹנִי כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָלִילָה לַעֲבָדֶיךָ מֵעֲשׂוֹת כַּדָּבָר
הַזֶּה׃ הֵן כֶּסֶף אֲשֶׁר מָצָאנוּ בְּפִי אֲמְתָחֹתֵינוּ הֱשִׁיבֹנוּ 8
אֵלֶיךָ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְאֵיךְ נִגְנֹב מִבֵּית אֲדֹנֶיךָ כֶּסֶף אוֹ זָהָב׃
אֲשֶׁר יִמָּצֵא אִתּוֹ מֵעֲבָדֶיךָ וָמֵת וְגַם־אֲנַחְנוּ נִהְיֶה לַאדֹנִי 9
לְעֲבָדִים׃ וַיֹּאמֶר גַּם־עַתָּה כִּדְבָרֵיכֶם כֵּן הוּא אֲשֶׁר 10
יִמָּצֵא אִתּוֹ יִהְיֶה־לִּי עָבֶד וְאַתֶּם תִּהְיוּ נְקִיִּם׃ וַיְמַהֲרוּ 11
וַיּוֹרִדוּ אִישׁ אֶת־אֲמְתַּחְתּוֹ אַרְצָה וַיִּפְתְּחוּ אִישׁ אֲמְתַּחְתּוֹ׃
וַיְחַפֵּשׂ בַּגָּדוֹל הֵחֵל וּבַקָּטֹן כִּלָּה וַיִּמָּצֵא הַגָּבִיעַ 12
בְּאַמְתַּחַת בִּנְיָמִן׃ וַיִּקְרְעוּ שִׂמְלֹתָם וַיַּעֲמֹס אִישׁ עַל 13
חֲמֹרוֹ וַיָּשֻׁבוּ הָעִירָה׃ וַיָּבֹא יְהוּדָה וְאֶחָיו בֵּיתָה יוֹסֵף 14
וְהוּא עוֹדֶנּוּ שָׁם וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו אָרְצָה׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם יוֹסֵף 15
מָה׳ הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם הֲלוֹא יְדַעְתֶּם כִּי־נַחֵשׁ
יְנַחֵשׁ אִישׁ אֲשֶׁר כָּמֹנִי׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה מַה־נֹּאמַר לַאדֹנִי 16
מַה־נְּדַבֵּר וּמַה־נִּצְטַדָּק הָאֱלֹהִים מָצָא אֶת־עֲוֹן עֲבָדֶיךָ
הִנֶּנּוּ עֲבָדִים לַאדֹנִי גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם אֲשֶׁר־נִמְצָא הַגָּבִיעַ
בְּיָדוֹ׃ וַיֹּאמֶר חָלִילָה לִּי מֵעֲשׂוֹת זֹאת הָאִישׁ אֲשֶׁר 17

נמצא

מד. 4 v. ס״א קום רדף אחרי. 5 v. בח״ע וח״ס נמצא כאן וְלָקָה גְּנָבְתָם אֶת־גְּבִיעַ הַכֶּסֶף חלוא תנו. 8 v. צ״ל הַכֶּסֶף בן ח״ש ות״ע. 8 v. ס״א הֲשִׁיבְנוּ. 9 v. סביר נָם. 9 v. ס״א וגַם אנחנו. 10 v. ס״א גַּן חוא. 10 v. בן בהללי, ירושלמי נְקִיִּים סלא. 15 v. ברוב ספרים כ״י ובנוסחאות הרפוס קָהּ״. 15 v. בחללי חֲלוֹא חסר. 16 v. צ״ל וְהָאֱלֹהִים כן ח״ש ות״ע.

as much as they can carry, and put every man's money in his sack's mouth.

2 And put my cup, the silver cup, in the sack's mouth of the youngest, and his corn money. And he did according to the word that Joseph had spoken.

3 As soon as the morning was light, the men were sent away, they and their asses.

4 And when they were gone out of the city, and not yet far off, Joseph said unto his steward, Up, follow after the men; and when thou dost overtake them, say unto them, Wherefore have ye rewarded evil for good?

5 Is not this it in which my lord drinketh, and whereby indeed he divineth? ye have done evil in so doing.

6 And he overtook them, and he spake unto them these same words.

7 And they said unto him, Wherefore saith my lord these words? God forbid that thy servants should do according to this thing:

8 Behold, the money, which we found in our sacks' mouths, we brought again unto thee out of the land of Canaan: how then should we steal out of thy lord's house silver or gold?

9 With whomsoever of thy servants it be found, both let him die, and we also will be my lord's bondmen.

10 And he said, Now also let it be according unto your words: he with whom it is found shall be my servant; and ye shall be blameless.

11 Then they speedily took down every man his sack to the ground, and opened every man his sack.

12 And he searched, and began at the eldest, and left at the youngest: and the cup was found in Benjamin's sack.

13, 14 Then they rent their clothes, and laded every man his ass, and returned to the city. And Judah and his brethren came to Joseph's house; for he was yet there: and they fell before him

15 on the ground. And Joseph said unto them, What deed is this that ye have done? wot ye not

16 that such a man as I can certainly divine? And Judah said, What shall we say unto my lord? what shall we speak? or how shall we clear ourselves? God hath found out the iniquity of thy servants: behold, we are my lord's servants, both we, and he also with whom the cup is

17 found. And he said, God forbid that I should do so: but the man in whose

נִמְצָא הַגָּבִיעַ בְּיַד־אָחִוא וְהוּא יִהְיֶה־לִּי עָבֶד וְאַתֶּם עֲלוּ
ס 18 לְשָׁלוֹם אֶל־אֲבִיכֶם: וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה פרש
וַיֹּאמַר בִּי אֲדֹנִי יְדַבֶּר־נָא עַבְדְּךָ דָבָר בְּאָזְנֵי אֲדֹנִי וְאַל
19 יִחַר אַפְּךָ בְּעַבְדֶּךָ כִּי כָמוֹךָ כְּפַרְעֹה: אֲדֹנִי שָׁאַל אֶת־
20 עֲבָדָיו לֵאמֹר הֲיֵשׁ־לָכֶם אָב אוֹ־אָח: וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנִי
יֶשׁ־לָנוּ אָב זָקֵן וְיֶלֶד זְקֻנִים קָטָן וְאָחִיו מֵת וַיִּוָּתֵר הוּא
21 לְבַדּוֹ לְאִמּוֹ וְאָבִיו אֲהֵבוֹ: וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ הוֹרִדֻהוּ
22 אֵלָי וְאָשִׂימָה עֵינִי עָלָיו: וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנִי לֹא־יוּכַל
23 הַנַּעַר לַעֲזֹב אֶת־אָבִיו וְעָזַב אֶת־אָבִיו וָמֵת: וַתֹּאמֶר
אֶל־עֲבָדֶיךָ אִם־לֹא יֵרֵד אֲחִיכֶם הַקָּטָן אִתְּכֶם לֹא תֹסִפוּן
24 לִרְאוֹת פָּנָי: וַיְהִי כִּי עָלִינוּ אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי וַנַּגֶּד־לוֹ
25 אֶת דִּבְרֵי אֲדֹנִי: וַיֹּאמֶר אָבִינוּ שֻׁבוּ שִׁבְרוּ־לָנוּ מְעַט־
26 אֹכֶל: וַנֹּאמֶר לֹא נוּכַל לָרֶדֶת אִם־יֵשׁ אָחִינוּ הַקָּטָן אִתָּנוּ
וְיָרַדְנוּ כִּי־לֹא נוּכַל לִרְאוֹת פְּנֵי הָאִישׁ וְאָחִינוּ הַקָּטָן
27 אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ: וַיֹּאמֶר עַבְדְּךָ אָבִי אֵלֵינוּ אַתֶּם יְדַעְתֶּם כִּי
28 שְׁנַיִם יָלְדָה־לִּי אִשְׁתִּי: וַיֵּצֵא הָאֶחָד מֵאִתִּי וָאֹמַר אַךְ
29 טָרֹף טֹרַף וְלֹא רְאִיתִיו עַד־הֵנָּה: וּלְקַחְתֶּם גַּם־אֶת־זֶה
מֵעִם פָּנַי וְקָרָהוּ אָסוֹן וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־שֵׂיבָתִי בְּרָעָה
30 שְׁאֹלָה: וְעַתָּה כְּבֹאִי אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ
31 וְנַפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ: וְהָיָה כִרְאֹתוֹ כִּי־אֵין הַנַּעַר °וָמֵת
וְהוֹרִידוּ עֲבָדֶיךָ אֶת־שֵׂיבַת עַבְדְּךָ אָבִינוּ בְּיָגוֹן שְׁאֹלָה:
כי

hand the cup is found, he shall be my servant; and as for you, get you up in peace unto your father.

18 Then Judah came near unto him, and said, Oh my lord, let thy servant, I pray thee, speak a word in my lord's ears, and let not thine anger burn against thy servant: for thou art even as Pharaoh.

19 My lord asked his servants, saying, Have ye a father, or a brother?

20 And we said unto my lord, We have a father, an old man, and a child of his old age, a little one; and his brother is dead, and he alone is left of his mother, and his father loveth him.

21 And thou saidst unto thy servants, Bring him down unto me, that I may set mine eyes upon him.

22 And we said unto my lord, The lad cannot leave his father: for if he should leave his father, his father would die.

23 And thou saidst unto thy servants, Except your youngest brother come down with you, ye shall see my face no more.

24 And it came to pass when we came up unto thy servant my father, we told him the words of my lord.

25 And our father said, Go again, and buy us a little food.

26 And we said, We cannot go down: if our youngest brother be with us, then will we go down: for we may not see the man's face, except our youngest brother be with us.

28 And thy servant my father said unto us, Ye know that my wife bare me two sons: 29 And the one went out from me, and I said, Surely he is torn in pieces; and I saw him not since: And if ye take this also from me, and mischief befall him, ye shall bring down my gray hairs with 30 sorrow to the grave. Now therefore when I come to my servant my father, and the lad be 31 not with us; seeing that his life is bound up in the lad's life; It shall come to pass, when he seeth that the lad is not with us, that he will die: and thy servants shall bring down the gray hairs of thy servant our father with sorrow to the grave.

---

v. 17 שם הפרשה [XLI 1 – XLIV 17] יְחַזְקֵיהוּ. וסרויה ר' מקץ [XLI 1]. הנמצא כזה [XLI 38]. זאת עשו וחיו [XLII 18]. ואל שרי [XLIII 14]. ופסוקים קָבּוֹ. וכלים אלפים וכו. ואוחיות שבעת אלפים ותשע מאות ורוֹ. ופסקות ר' אחים [XLII 13]. אשכים [XLII 21]. אליכם [XLII 22]. אסוא [XLIII 11]. וחלופים ר' ויקרא פרעה שם יוסף [XLI 45]. ב"א בסופר פרעת וכ"נ בכותב. וליוסף ילד [XLI 50]. ב"א קודא יֹלֵד בפתח תחת הלמד וכ"נ בקמץ. בהתחננו אלינו [XLII 21]. ב"א בהתחננו בנעיא תחת ההי"א ולא כן ב"נ. וישתחוו לו ארצה [XLIII 26]. ב"א קודא וישתחוו בכתב ולא כן ב"נ. ובלא חלוף שָׁם־ יוסף [XLI 45]. אֶת־כל־אשר בהם [XLI 56]. וכספר שנותיה תשע שנים. ושני כתר נכאת [XLIII 11]. וישתחו [XLIII 28].

v. 18 הפטרה ויהי דבר־ה' אלי ביחזקאל ל"ז. v. 19 כן ברוב ספרים כ"י. בן נשתלי הַיִּשׁ כנעיא. v. 31 כן בהללי, ירשלמי מראתו חסר. v. 31 צ"ל הנער אותנו כן ח"ש, ת"ע ות"ם. v. 31 ס"א והורידו עבדיך.

32 For thy servant became surety for the lad unto my father, saying, If I bring him not unto thee, then I shall bear the blame to my father for ever.
33 Now therefore, I pray thee, let thy servant abide instead of the lad a bondman to my lord; and let the lad go up with his brethren.
34 For how shall I go up to my father, and the lad be not with me? lest peradventure I see the evil that shall come on my father.

45 Then Joseph could not refrain himself before all them that stood by him; and he cried, Cause every man to go out from me. And there stood no man with him, while Joseph made himself known unto his brethren.
2 And he wept aloud: and the Egyptians and the house of Pharaoh heard.
3 And Joseph said unto his brethren, I am Joseph; doth my father yet live? And his brethren could not answer him; for they were troubled at his presence.
4 And Joseph said unto his brethren, Come near to me, I pray you. And they came near. And he said, I am Joseph your brother, whom ye sold into Egypt.
5 Now therefore be not grieved, nor angry with yourselves, that ye sold me hither: for God did send me before you to preserve life.
6 For these two years hath the famine been in the land: and yet there are five years, in the which there shall neither
7 be earing nor harvest. And God sent me before you to preserve you a posterity in the earth,
8 and to save your lives by a great deliverance. So now it was not you that sent me hither,
but God: and he hath made me a father to Pharaoh, and lord of all his house, and a ruler
9 throughout all the land of Egypt. Haste ye, and go up to my father, and say unto him, Thus
saith thy son Joseph, God hath made me lord of all Egypt: come down unto me, tarry not:
10 And thou shalt dwell in the land of Goshen, and thou shalt be near unto me, thou, and thy
children, and thy children's children, and thy flocks, and thy herds, and all that thou hast:
11 And there will I nourish thee; for yet there are five years of famine; lest thou, and thy house-
12 hold, and all that thou hast, come to poverty. And, behold, your eyes see, and the eyes of
13 my brother Benjamin, that it is my mouth that speaketh unto you. And ye shall tell my father of all my glory in Egypt, and of all that ye have seen; and ye shall haste and bring down
14 my father hither. And he fell upon his brother Benjamin's neck,

32 כִּי עַבְדְּךָ עָרַב אֶת־הַנַּעַר מֵעִם אָבִי לֵאמֹר אִם־לֹא
33 אֲבִיאֶנּוּ אֵלֶיךָ וְחָטָאתִי לְאָבִי כָּל־הַיָּמִים: וְעַתָּה יֵשֶׁב־נָא
עַבְדְּךָ תַּחַת הַנַּעַר עֶבֶד לַאדֹנִי וְהַנַּעַר יַעַל עִם־אֶחָיו:
34 כִּי־אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל־אָבִי וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתִּי פֶּן אֶרְאֶה
מה בָּרָע אֲשֶׁר יִמְצָא אֶת־אָבִי: וְלֹא־יָכֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק
לְכֹל הַנִּצָּבִים עָלָיו וַיִּקְרָא הוֹצִיאוּ כָל־אִישׁ מֵעָלָי וְלֹא־
2 עָמַד אִישׁ אִתּוֹ בְּהִתְוַדַּע יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו: וַיִּתֵּן אֶת־קֹלוֹ
3 בִּבְכִי וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרַיִם וַיִּשְׁמַע בֵּית פַּרְעֹה: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף
אֶל־אֶחָיו אֲנִי יוֹסֵף הַעוֹד אָבִי חָי וְלֹא־יָכְלוּ אֶחָיו לַעֲנוֹת
4 אֹתוֹ כִּי נִבְהֲלוּ מִפָּנָיו: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו גְּשׁוּ־נָא
אֵלַי וַיִּגָּשׁוּ וַיֹּאמֶר אֲנִי יוֹסֵף אֲחִיכֶם אֲשֶׁר־מְכַרְתֶּם אֹתִי
5 מִצְרָיְמָה: וְעַתָּה | אַל־תֵּעָצְבוּ וְאַל־יִחַר בְּעֵינֵיכֶם כִּי־
מְכַרְתֶּם אֹתִי הֵנָּה כִּי לְמִחְיָה שְׁלָחַנִי אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם:
6 כִּי־זֶה שְׁנָתַיִם הָרָעָב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ וְעוֹד חָמֵשׁ שָׁנִים
7 אֲשֶׁר אֵין־חָרִישׁ וְקָצִיר: וַיִּשְׁלָחֵנִי אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם
לָשׂוּם לָכֶם שְׁאֵרִית בָּאָרֶץ וּלְהַחֲיוֹת לָכֶם לִפְלֵיטָה
8 גְּדֹלָה: וְעַתָּה לֹא־אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הֵנָּה כִּי הָאֱלֹהִים
וַיְשִׂימֵנִי לְאָב לְפַרְעֹה וּלְאָדוֹן לְכָל־בֵּיתוֹ וּמֹשֵׁל בְּכָל־
9 אֶרֶץ מִצְרָיִם: מַהֲרוּ וְעֲלוּ אֶל־אָבִי וַאֲמַרְתֶּם אֵלָיו כֹּה
אָמַר בִּנְךָ יוֹסֵף שָׂמַנִי אֱלֹהִים לְאָדוֹן לְכָל־מִצְרָיִם רְדָה
10 אֵלַי אַל־תַּעֲמֹד: וְיָשַׁבְתָּ בְּאֶרֶץ־גֹּשֶׁן וְהָיִיתָ קָרוֹב אֵלַי
אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבְנֵי בָנֶיךָ וְצֹאנְךָ וּבְקָרְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ:
11 וְכִלְכַּלְתִּי אֹתְךָ שָׁם כִּי־עוֹד חָמֵשׁ שָׁנִים רָעָב פֶּן־תִּוָּרֵשׁ
12 אַתָּה וּבֵיתְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ: וְהִנֵּה עֵינֵיכֶם רֹאוֹת וְעֵינֵי
13 אָחִי בִנְיָמִין כִּי־פִי הַמְדַבֵּר אֲלֵיכֶם: וְהִגַּדְתֶּם לְאָבִי אֵת־
כָּל־כְּבוֹדִי בְּמִצְרַיִם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר רְאִיתֶם וּמִהַרְתֶּם
14 וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־אָבִי הֵנָּה: וַיִּפֹּל עַל־צַוְּארֵי בִנְיָמִן־אָחִיו
ויבך

34 ר. סביר תמצא. מה. 3 ר. כונכוקי העוד קמץ. 14 ר. כן כ"א ב"נ עלי.

15 וַיֵּבְךְּ וּבִנְיָמִן בָּכָה עַל־צַוָּארָיו: וַיְנַשֵּׁק לְכָל־אֶחָיו וַיֵּבְךְּ
16 עֲלֵהֶם וְאַחֲרֵי כֵן דִּבְּרוּ אֶחָיו אִתּוֹ: וְהַקֹּל נִשְׁמַע בֵּית
פַּרְע�ֹה לֵאמֹר בָּאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּיטַב בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי
17 עֲבָדָיו: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אֱמֹר אֶל־אַחֶיךָ זֹאת
18 עֲשׂוּ טַעֲנוּ אֶת־בְּעִירְכֶם וּלְכוּ־בֹאוּ אַרְצָה כְּנָעַן: וּקְחוּ
אֶת־אֲבִיכֶם וְאֶת־בָּתֵּיכֶם וּבֹאוּ אֵלָי וְאֶתְּנָה לָכֶם אֶת־
19 טוּב אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאִכְלוּ אֶת־חֵלֶב הָאָרֶץ: וְאַתָּה
צֻוֵּיתָה זֹאת עֲשׂוּ זְקֻחוּ־לָכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עֲגָלוֹת
20 לְטַפְּכֶם וְלנְשֵׁיכֶם וּנְשָׂאתֶם אֶת־אֲבִיכֶם וּבָאתֶם: וְעֵינְכֶם
אַל־תָּח�s עַל־כְּלֵיכֶם כִּי־טוּב כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם לָכֶם
21 הִוא: וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף עֲגָלוֹת
22 עַל־פִּי פַּרְעֹה וַיִּתֵּן לָהֶם צֵדָה לַדָּרֶךְ: לְכֻלָּם נָתַן
לְאִישׁ חֲלִפוֹת שְׂמָלֹת וּלְבִנְיָמִן נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
23 כֶּסֶף וְחָמֵשׁ חֲלִפֹת שְׂמָלֹת: וּלְאָבִיו שָׁלַח כְּזֹאת
עֲשָׂרָה חֲמֹרִים נֹשְׂאִים מִטּוּב מִצְרַיִם וְעֶשֶׂר אֲתֹנֹת
24 נֹשְׂאֹת בָּר וָלֶחֶם וּמָזוֹן לְאָבִיו לַדָּרֶךְ: וַיְשַׁלַּח אֶת־אֶחָיו
25 וַיֵּלֵכוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל־תִּרְגְּזוּ בַּדָּרֶךְ: וַיַּעֲלוּ מִמִּצְרַיִם
26 וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנַעַן אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם: וַיַּגִּדוּ לוֹ לֵאמֹר עֹד
יוֹסֵף חַי וְכִי־הוּא מֹשֵׁל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם וַיָּפָג לִבּוֹ
27 כִּי לֹא־הֶאֱמִין לָהֶם: וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו אֵת כָּל־דִּבְרֵי יוֹסֵף
אֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵהֶם וַיַּרְא אֶת־הָעֲגָלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח יוֹסֵף
28 לָשֵׂאת אֹתוֹ וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל
מו רַב עוֹד־יוֹסֵף בְּנִי חָי אֵלְכָה וְאֶרְאֶנּוּ בְּטֶרֶם אָמוּת: וַיַּסַּע
יִשְׂרָאֵל וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּבֹא בְּאֵרָה שָׁבַע וַיִּזְבַּח זְבָחִים
2 לֵאלֹהֵי אָבִיו יִצְחָק: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמַרְאֹת
הַלָּיְלָה

14 v. ב׳נ עָלָיו. 19 v. צ׳ל צִוִּיתָה אֶתְכֶם כֵּן ת״ע וחי״ר. סַ״א קְחוּ בלא סקף.
22 v. כֵּן בהללי. ירושלמי חֲלִיפֹת חסר ואו ומלא יורר. 23 v. בֵּן בהללי, ירושלמי נִשְׂאוֹת מלא. 25 v. סביר אַרְצָה, כס״א אַרְצָה כתיב וקרי הכן בת״ש. 88 v. ס״א רב. מו. 2 v. ב׳נ לְיִשְׂרָאֵל.

and wept; and Benjamin wept upon his neck.
15 Moreover he kissed all his brethren, and wept upon them: and after that his brethren talked with him.
16 And the fame thereof was heard in Pharaoh's house, saying, Joseph's brethren are come: and it pleased Pharaoh well, and his servants.
17 And Pharaoh said unto Joseph, Say unto thy brethren, This do ye; lade your beasts, and go, get you unto the land of Canaan;
18 And take your father and your households, and come unto me: and I will give you the good of the land of Egypt, and ye shall eat the fat of the land.
19 Now thou art commanded, this do ye; take you wagons out of the land of Egypt for your little ones, and for your wives, and bring your father, and come.
20 Also regard not your stuff; for the good of all the land of Egypt is yours.
21 And the children of Israel did so: and Joseph gave them wagons, according to the commandment of Pharaoh, and gave them provision for the way.
22 To all of them he gave each man changes of raiment; but to Benjamin he gave three hundred pieces of silver, and five changes of raiment.
23 And to his father he sent after this manner; ten asses laden with the good things of Egypt, and ten she asses laden with corn and bread and meat for his father by
24 the way. So he sent his brethren away, and they departed: and he said unto them, See that
25 ye fall not out by the way. And they went up out of Egypt, and came into the land of
26 Canaan unto Jacob their father, And told him, saying, Joseph is yet alive, and he is gover-
27 nor over all the land of Egypt. And Jacob's heart fainted, for he believed them not. And they told him all the words of Joseph, which he had said unto them: and when he saw the
28 wagons which Joseph had sent to carry him, the spirit of Jacob their father revived: And Israel said, It is enough; Joseph my son is yet alive: I will go and see him before I die.

46 And Israel took his journey with all that he had, and came to Beer-sheba, and offered sacri-
2 fices unto the God of his father Isaac. And God spake unto Israel in the visions of

the night, and said, Jacob, Jacob. And he said, Here am I.

3 And he said, I am God, the God of thy father: fear not to go down into Egypt; for I will there make of thee a great nation:

4 I will go down with thee into Egypt; and I will also surely bring thee up again: and Joseph shall put his hand upon thine eyes.

5 And Jacob rose up from Beer-sheba: and the sons of Israel carried Jacob their father, and their little ones, and their wives, in the wagons which Pharaoh had sent to carry him.

6 And they took their cattle, and their goods, which they had gotten in the land of Canaan, and came into Egypt, Jacob, and all his seed with him:

7 His sons, and his sons' sons with him, his daughters, and his sons' daughters, and all his seed brought he with him into Egypt.

8 And these are the names of the children of Israel, which came into Egypt, Jacob and his sons: Reuben, Jacob's firstborn.

9 And the sons of Reuben; Hanoch, and Phallu, and Hezron, and Carmi.

10 And the sons of Simeon; Jemuel, and Jamin, and Ohad, and Jachin, and Zohar, and Shaul the son of a Canaanitish woman.

11 And the sons of Levi; Gershon, Kohath, and Merari.

12 And the sons of Judah; Er, and Onan, and Shelah, and Pharez, and Zerah: but Er and Onan died in the land of Canaan. And the sons of Pharez were Hezron and Hamul.

13, 14 And the sons of Issachar; Tola, and Phuvah, and Job, and Shimron.

15 And the sons of Zebulun; Sered, and Elon, and Jahleel. These be the sons of Leah, which she bare unto Jacob in Padan-aram, with his daughter Dinah: all the souls of his sons and his daughters were thirty and three.

16 And the sons of Gad; Ziphion, and Haggi, Shuni, and Ezbon, Eri, and Arodi, and

17 Areli. And the sons of Asher; Jimnah, and Ishuah, and Isui, and Beriah, and Serah their

18 sister: and the sons of Beriah; Heber, and Malchiel. These are the sons of Zilpah, whom

19 Laban gave to Leah his daughter, and these she bare unto Jacob, even sixteen souls. The

20 sons of Rachel Jacob's wife; Joseph, and Benjamin. And unto Joseph in the land of Egypt were born Manasseh and Ephraim, which Asenath the daughter of Poti-pherah priest of On bare unto him.

3 הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב ׀ יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי
הָאֵל אֱלֹהֵי אָבִיךָ אַל־תִּירָא מֵרְדָה מִצְרַיְמָה כִּי־לְגוֹי
4 גָּדוֹל אֲשִׂימְךָ שָׁם׃ אָנֹכִי אֵרֵד עִמְּךָ מִצְרַיְמָה וְאָנֹכִי
5 אַעַלְךָ גַּם־עָל�ֹה וְיוֹסֵף יָשִׁית יָדוֹ עַל־עֵינֶיךָ׃ וַיָּקָם יַעֲקֹב
מִבְּאֵר שָׁבַע וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם
וְאֶת־טַפָּם וְאֶת־נְשֵׁיהֶם בָּעֲגָלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח פַּרְעֹה
6 לָשֵׂאת אֹתוֹ׃ וַיִּקְחוּ אֶת־מִקְנֵיהֶם וְאֶת־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר
רָכָשׁוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ מִצְרַיְמָה יַעֲקֹב וְכָל־זַרְעוֹ
7 אִתּוֹ׃ בָּנָיו וּבְנֵי בָנָיו אִתּוֹ בְּנֹתָיו וּבְנוֹת בָּנָיו וְכָל־זַרְעוֹ
8 הֵבִיא אִתּוֹ מִצְרַיְמָה׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיְמָה יַעֲקֹב וּבָנָיו בְּכֹר יַעֲקֹב
9 רְאוּבֵן׃ וּבְנֵי רְאוּבֵן חֲנֹךְ וּפַלּוּא וְחֶצְרֹן וְכַרְמִי׃ וּבְנֵי
10 שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וְיָמִין וְאֹהַד וְיָכִין וְצֹחַר וְשָׁאוּל בֶּן
11 הַכְּנַעֲנִית׃ וּבְנֵי לֵוִי גֵּרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי׃ וּבְנֵי יְהוּדָה עֵר
12 וְאוֹנָן וְשֵׁלָה וָפֶרֶץ וְזָרַח וַיָּמָת עֵר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
13 וַיִּהְיוּ בְּנֵי־פֶרֶץ חֶצְרֹן וְחָמוּל׃ וּבְנֵי יִשָּׂשכָר תּוֹלָע וּפוּוָה
14 וְיוֹב וְשִׁמְרֹן׃ וּבְנֵי זְבֻלוּן סֶרֶד וְאֵלוֹן וְיַחְלְאֵל׃ אֵלֶּה ׀ בְּנֵי
15 לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב בְּפַדַּן אֲרָם וְאֶת דִּינָה בִּתּוֹ
כָּל־נֶפֶשׁ בָּנָיו וּבְנוֹתָיו שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ׃ וּבְנֵי גָד צִפְיוֹן
16 17 וְחַגִּי שׁוּנִי וְאֶצְבֹּן עֵרִי וַאֲרוֹדִי וְאַרְאֵלִי׃ וּבְנֵי אָשֵׁר יִמְנָה
וְיִשְׁוָה וְיִשְׁוִי וּבְרִיעָה וְשֶׂרַח אֲחֹתָם וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר
18 וּמַלְכִּיאֵל׃ אֵלֶּה בְּנֵי זִלְפָּה אֲשֶׁר־נָתַן לָבָן לְלֵאָה בִּתּוֹ
19 וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה נָפֶשׁ׃ בְּנֵי רָחֵל
20 אֵשֶׁת יַעֲקֹב יוֹסֵף וּבִנְיָמִן׃ וַיִּוָּלֶד לְיוֹסֵף בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
אֲשֶׁר יָלְדָה־לּוֹ אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן אֶת־מְנַשֶּׁה
ואת־

4 ס״א גם׳ תש. 4 ק׳ קרי. 9 ס״א חֲנֹךְ וכן ח״ש ות״ע. 11 ס״א וּקְהָת.
16 כ״י יִשְׁבָּר. 16 צ׳ל צָפוֹן כן ח״ש ות״ע. 16 ס״א לְשׁוּנִי וכן ח״ש, ת״ע וח״ס.
17 כ״י יסנח במאריך וכן כמקצת ספרים כ״י. 20 למערבאי כתיב תרין סלין וקרי תדא סלת, לכדנחאי תרא סלה כתיב וקרי.

21 וְאֵת־אֶפְרִים: וּבְנֵי בִנְיָמִן בֶּלַע וָבֶכֶר וְאַשְׁבֵּל גֵּרָא וְנַעֲמָן
22 אֵחִי וְרֹאשׁ מֻפִּים וְחֻפִּים וָאָרְד: אֵלֶּה בְּנֵי רָחֵל אֲשֶׁר
23 יָלְדָה לְיַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ אַרְבָּעָה עָשָׂר: וּבְנֵי־דָן חֻשִׁים:
24 וּבְנֵי נַפְתָּלִי יַחְצְאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר וְשִׁלֵּם: אֵלֶּה בְנֵי בִלְהָה
25 אֲשֶׁר־נָתַן לָבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב
26 כָּל־נֶפֶשׁ שִׁבְעָה: כָּל־הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לְיַעֲקֹב מִצְרַיְמָה
יֹצְאֵי יְרֵכוֹ מִלְבַד נְשֵׁי בְנֵי־יַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ שִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ:
27 וּבְנֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר־יֻלַּד־לוֹ בְּמִצְרַיִם נֶפֶשׁ שְׁנָיִם כָּל־הַנֶּפֶשׁ
לְבֵית־יַעֲקֹב הַבָּאָה מִצְרַיְמָה שִׁבְעִים:
28 וְאֶת־יְהוּדָה שָׁלַח לְפָנָיו אֶל־יוֹסֵף לְהוֹרֹת לְפָנָיו גֹּשְׁנָה ס
29 וַיָּבֹאוּ אַרְצָה גֹּשֶׁן: וַיֶּאְסֹר יוֹסֵף מֶרְכַּבְתּוֹ וַיַּעַל
לִקְרַאת־יִשְׂרָאֵל אָבִיו גֹּשְׁנָה וַיֵּרָא אֵלָיו וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארָיו
30 וַיֵּבְךְּ עַל־צַוָּארָיו עוֹד: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף אָמוּתָה
31 הַפָּעַם אַחֲרֵי רְאוֹתִי אֶת־פָּנֶיךָ כִּי עוֹדְךָ חָי: וַיֹּאמֶר
יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו וְאֶל־בֵּית אָבִיו אֶעֱלֶה וְאַגִּידָה לְפַרְעֹה
וְאֹמְרָה אֵלָיו אַחַי וּבֵית־אָבִי אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ־כְּנַעַן בָּאוּ אֵלָי:
32 וְהָאֲנָשִׁים רֹעֵי צֹאן כִּי־אַנְשֵׁי מִקְנֶה הָיוּ וְצֹאנָם וּבְקָרָם
33 וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם הֵבִיאוּ: וְהָיָה כִּי־יִקְרָא לָכֶם פַּרְעֹה
34 וְאָמַר מַה־מַּעֲשֵׂיכֶם: וַאֲמַרְתֶּם אַנְשֵׁי מִקְנֶה הָיוּ עֲבָדֶיךָ
מִנְּעוּרֵינוּ וְעַד־עַתָּה גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אֲבֹתֵינוּ בַּעֲבוּר תֵּשְׁבוּ
מז בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן כִּי־תוֹעֲבַת מִצְרַיִם כָּל־רֹעֵה צֹאן: וַיָּבֹא יוֹסֵף
וַיַּגֶּד לְפַרְעֹה וַיֹּאמֶר אָבִי וְאַחַי וְצֹאנָם וּבְקָרָם וְכָל־
2 אֲשֶׁר לָהֶם בָּאוּ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְהִנָּם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן: וּמִקְצֵה
3 אֶחָיו לָקַח חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים וַיַּצִּגֵם לִפְנֵי פַּרְעֹה: וַיֹּאמֶר
פַּרְעֹה אֶל־אֶחָיו מַה־מַּעֲשֵׂיכֶם וַיֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה רֹעֵה
צֹאן

21 And the sons of Benjamin were Belah, and Becher, and Ashbel, Gera, and Naaman, Ehi, and Rosh, Muppim, and Huppim, and Ard.
22 These are the sons of Rachel, which were born to Jacob: all the souls were fourteen.
23 And the sons of Dan; Hushim.
24 And the sons of Naphtali; Jahzeel, and Guni, and Jezer, and Shillem.
25 These are the sons of Bilhah, which Laban gave unto Rachel his daughter, and she bare these unto Jacob: all the souls were seven.
26 All the souls that came with Jacob into Egypt, which came out of his loins, besides Jacob's sons' wives, all the souls were threescore and six;
27 And the sons of Joseph, which were born him in Egypt, were two souls: all the souls of the house of Jacob, which came into Egypt, were threescore and ten.
28 And he sent Judah before him unto Joseph, to direct his face unto Goshen; and they came into the land of Goshen.
29 And Joseph made ready his chariot, and went up to meet Israel his father, to Goshen, and presented himself unto him; and he fell on his neck, and wept on his neck a good while.
30 And Israel said unto Joseph, Now let me die, since I have seen thy face, because thou art yet alive.
31 And Joseph said unto his brethren, and unto his father's house, I will go up, and shew Pharaoh, and say unto him, My
32 brethren, and my father's house, which were in the land of Canaan, are come unto me; And the men are shepherds, for their trade hath been to feed cattle; and they have brought their
33 flocks, and their herds, and all that they have. And it shall come to pass, when Pharaoh
34 shall call you, and shall say, What is your occupation? That ye shall say, Thy servants' trade hath been about cattle from our youth even until now, both we, and also our fathers: that ye may dwell in the land of Goshen; for every shepherd is an abomination unto the Egyptians.

47 Then Joseph came and told Pharaoh, and said, My father and my brethren, and their flocks, and their herds, and all that they have, are come out of the land of Canaan; and, behold, they
2 are in the land of Goshen. And he took some of his brethren, even five men, and presented
3 them unto Pharaoh. And Pharaoh said unto his brethren, What is your occupation? And they said unto Pharaoh, Thy servants are shepherds,

---

22 v. ס״א יָלְדָה וכן ח״ש. ת״א כ״י, ת״ע וח״ס. 23 v. סביר וּבָן, בס״א וּבֶן׳ בחיב וקרי וכן בתודתו של ר׳ כאויר. ס״א וּבְנֵי דן בלא מקף וכן ב׳נ. 24 v. ס״א וְיֵצֶר. 27 v. ב״נ אֲשֶׁרֶ. 27 v. ס״א יָלְדוּ וכן ח״ש וח״ע. 29 v. בהלולי ובזנבוקי נקוד בשוא האלף. 34 v. ס״א רֹעֵי וכן ח״ש. ת״א ת״י וח״ס. מז. 2 v. צ״ל לקח ע״מו כן ח״ש, ת״י וח״ע. 3 v. צ״ל אֲחֵי יוסף כן ח״ש, ת״י, ת״ע וח״ס. 3 v. ס״א רֹעֵי וכן ח״ש, ת״א, ת״י, ת״ע וח״ס.

both we, and also our fathers.

4 They said moreover unto Pharaoh, For to sojourn in the land are we come; for thy servants have no pasture for their flocks; for the famine is sore in the land of Canaan: now therefore, we pray thee, let thy servants dwell in the land of Goshen.

5 And Pharaoh spake unto Joseph, saying, Thy father and thy brethren are come unto thee:

6 The land of Egypt is before thee; in the best of the land make thy father and brethren to dwell; in the land of Goshen let them dwell: and if thou knowest any men of activity among them, then make them rulers over my cattle.

7 And Joseph brought in Jacob his father, and set him before Pharaoh: and Jacob blessed Pharaoh.

8 And Pharaoh said unto Jacob, How old art thou?

9 And Jacob said unto Pharaoh, The days of the years of my pilgrimage are an hundred and thirty years: few and evil have the days of the years of my life been, and have not attained unto the days of the years of the life of my fathers in the days of their pilgrimage.

10 And Jacob blessed Pharaoh, and went out from before Pharaoh.

11 And Joseph placed his father and his brethren, and gave them a possession in the land of Egypt, in the best of the land, in the land of Rameses, as Pharaoh had

4 צֹאן עֲבָדֶיךָ כִּי־אֵין מִרְעֶה לַצֹּאן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ כִּי כָבֵד הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְעַתָּה יֵשְׁבוּ־נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ
5 גֹּשֶׁן: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ וְאַחֶיךָ בָּאוּ
6 אֵלֶיךָ: אֶרֶץ מִצְרַיִם לְפָנֶיךָ הִוא בְּמֵיטַב הָאָרֶץ הוֹשֵׁב
אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אַחֶיךָ יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וְאִם־יָדַעְתָּ וְיֶשׁ
7 בָּם אַנְשֵׁי־חַיִל וְשַׂמְתָּם שָׂרֵי מִקְנֶה עַל־אֲשֶׁר־לִי: וַיָּבֵא
יוֹסֵף אֶת־יַעֲקֹב אָבִיו וַיַּעֲמִדֵהוּ לִפְנֵי פַרְעֹה וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב
8 אֶת־פַּרְעֹה: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יַעֲקֹב כַּמָּה יְמֵי שְׁנֵי חַיֶּיךָ:
9 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־פַּרְעֹה יְמֵי שְׁנֵי מְגוּרַי שְׁלֹשִׁים וּמְאַת
שָׁנָה מְעַט וְרָעִים הָיוּ יְמֵי שְׁנֵי חַיַּי וְלֹא הִשִּׂיגוּ אֶת־יְמֵי
10 שְׁנֵי חַיֵּי אֲבֹתַי בִּימֵי מְגוּרֵיהֶם: וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת־פַּרְעֹה
11 וַיֵּצֵא מִלִּפְנֵי פַרְעֹה: וַיּוֹשֶׁב יוֹסֵף אֶת־אָבִיו וְאֶת־אֶחָיו
וַיִּתֶּן לָהֶם אֲחֻזָּה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּמֵיטַב הָאָרֶץ בְּאֶרֶץ
12 רַעְמְסֵס כַּאֲשֶׁר צִוָּה פַּרְעֹה: וַיְכַלְכֵּל יוֹסֵף אֶת־אָבִיו
13 וְאֶת־אֶחָיו וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִיו לֶחֶם לְפִי הַטָּף: וְלֶחֶם
אֵין בְּכָל־הָאָרֶץ כִּי־כָבֵד הָרָעָב מְאֹד וַתֵּלַהּ אֶרֶץ
14 מִצְרַיִם וְאֶרֶץ כְּנָעַן מִפְּנֵי הָרָעָב: וַיְלַקֶּט יוֹסֵף אֶת־כָּל־
הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם וּבְאֶרֶץ כְּנָעַן בַּשֶּׁבֶר
אֲשֶׁר־הֵם שֹׁבְרִים וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־הַכֶּסֶף בֵּיתָה פַּרְעֹה:
15 וַיִּתֹּם הַכֶּסֶף מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמֵאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ כָל־
מִצְרַיִם אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר הָבָה־לָנוּ לֶחֶם וְלָמָּה נָמוּת
16 נֶגְדֶּךָ כִּי אָפֵס כָּסֶף: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף הָבוּ מִקְנֵיכֶם וְאֶתְּנָה
17 לָכֶם ׳בְּמִקְנֵיכֶם אִם־אָפֵס כָּסֶף: וַיָּבִיאוּ׳ אֶת־מִקְנֵיהֶם׳
אֶל־יוֹסֵף וַיִּתֶּן לָהֶם יוֹסֵף לֶחֶם בַּסּוּסִים וּבְמִקְנֵה הַצֹּאן
וּבְמִקְנֵה הַבָּקָר וּבַחֲמֹרִים וַיְנַהֲלֵם בַּלֶּחֶם בְּכָל־מִקְנֵהֶם

בשנה

16 ר. לֶחֶם במקניכם כן ח"ש. ת"י וח"ע. 17 ר. ס"א ויביאו | את־מקניהם אל־יוסף.
17 ר. ברוב ספרים כ"י ובנוסחאות הרפוס מקניהם וכן ח"ש.

12 commanded. And Joseph nourished his father, and his brethren, and all his father's household, with bread, according to their families.
13 And there was no bread in all the land; for the famine was very sore, so that the land of Egypt and all the land of Canaan fainted by reason of the famine.
14 And Joseph gathered up all the money that was found in the land of Egypt, and in the land of Canaan, for the corn which they bought: and Joseph brought the
15 money into Pharaoh's house. And when money failed in the land of Egypt, and in the land of Canaan, all the Egyptians came unto Joseph, and said, Give us bread: for why should we
16 die in thy presence? for the money faileth. And Joseph said, Give your cattle; and I will
17 give you for your cattle, if money fail. And they brought their cattle unto Joseph: and Joseph gave them bread in exchange for horses, and for the flocks, and for the cattle of the herds, and for the asses: and he fed them with bread for all their cattle

for that year.

18 When that year was ended, they came unto him the second year, and said unto him, We will not hide it from my lord, how that our money is spent; my lord also hath our herds of cattle; there is not ought left in the sight of my lord, but our bodies, and our lands:

19 Wherefore shall we die before thine eyes, both we and our land? buy us and our land for bread, and we and our land will be servants unto Pharaoh: and give us seed, that we may live, and not die, that the land be not desolate.

20 And Joseph bought all the land of Egypt for Pharaoh; for the Egyptians sold every man his field, because the famine prevailed over them: so the land became Pharaoh's.

21 And as for the people, he removed them to cities from one end of the borders of Egypt even to the other end thereof.

22 Only the land of the priests bought he not; for the priests had a portion assigned them of Pharaoh, and did eat their portion which Pharaoh gave them: wherefore they sold not their lands.

23 Then Joseph said unto the people, Behold, I have bought you this day and your land for Pharaoh: lo, here is seed for you, and ye shall sow the land.

24 And it shall come to pass in the increase, that ye shall give the fifth part unto Pharaoh, and four parts shall be your own, for seed of the field, and for your food, and for them of your households, and

25 for food for your little ones. And they said, Thou hast saved our lives: let us find grace in

26 the sight of my lord, and we will be Pharaoh's servants. And Joseph made it a law over the land of Egypt unto this day, that Pharaoh should have the fifth part; except the land of the

27 priests only, which became not Pharaoh's. And Israel dwelt in the land of Egypt, in the country of Goshen;

18 בַּשָּׁנָה הַהִוא׃ וַתִּתֹּם הַשָּׁנָה הַהִוא וַיָּבֹאוּ אֵלָיו בַּשָּׁנָה
הַשֵּׁנִית וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־נְכַחֵד מֵאֲדֹנִי כִּי אִם־תַּם הַכֶּסֶף
וּמִקְנֵה הַבְּהֵמָה אֶל־אֲדֹנִי לֹא נִשְׁאַר לִפְנֵי אֲדֹנִי בִּלְתִּי
19 אִם־גְּוִיָּתֵנוּ וְאַדְמָתֵנוּ׃ לָמָּה נָמוּת לְעֵינֶיךָ גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־
אַדְמָתֵנוּ קְנֵה־אֹתָנוּ וְאֶת־אַדְמָתֵנוּ בַּלָּחֶם וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ
וְאַדְמָתֵנוּ עֲבָדִים לְפַרְעֹה וְתֶן־זֶרַע וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת
20 וְהָאֲדָמָה לֹא תֵשָׁם׃ וַיִּקֶן יוֹסֵף אֶת־כָּל־אַדְמַת מִצְרַיִם
לְפַרְעֹה כִּי־מָכְרוּ מִצְרִיִם אִישׁ שָׂדֵהוּ כִּי־חָזַק עֲלֵהֶם
21 הָרָעָב וַתְּהִי הָאָרֶץ לְפַרְעֹה׃ וְאֶת־הָעָם הֶעֱבִיר°אֹתוֹ°
22 לֶעָרִים מִקְצֵה גְּבוּל־מִצְרַיִם וְעַד־קְצֵהוּ׃ רַק אַדְמַת
הַכֹּהֲנִים לֹא קָנָה כִּי חֹק לַכֹּהֲנִים מֵאֵת פַּרְעֹה וְאָכְלוּ
אֶת־חֻקָּם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם פַּרְעֹה עַל־כֵּן לֹא מָכְרוּ
23 אֶת־אַדְמָתָם׃ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־הָעָם הֵן קָנִיתִי אֶתְכֶם
הַיּוֹם וְאֶת־אַדְמַתְכֶם לְפַרְעֹה הֵא־לָכֶם זֶרַע וּזְרַעְתֶּם
24 אֶת־הָאֲדָמָה׃ וְהָיָה בַּתְּבוּאֹת וּנְתַתֶּם חֲמִישִׁית לְפַרְעֹה
וְאַרְבַּע הַיָּדֹת יִהְיֶה לָכֶם לְזֶרַע הַשָּׂדֶה וְלַאֲכִלְכֶם
25 וְלַאֲשֶׁר בְּבָתֵּיכֶם וְלֶאֱכֹל לְטַפְּכֶם׃ וַיֹּאמְרוּ הֶחֱיִתָנוּ
26 נִמְצָא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי וְהָיִינוּ עֲבָדִים לְפַרְעֹה׃ וַיָּשֶׂם
אֹתָהּ יוֹסֵף לְחֹק עַד־הַיּוֹם הַזֶּה עַל־אַדְמַת מִצְרַיִם
לְפַרְעֹה לַחֹמֶשׁ רַק אַדְמַת הַכֹּהֲנִים לְבַדָּם לֹא הָיְתָה
27 לְפַרְעֹה׃ וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן
ויאחזו

---

18 v. צ'ל הָעֲבִיר אתו לַעֲבָרִים כן ח"ש, ת"ע וח"ר.

27 v. שם הפרשה [XLVII 27–XLIV 18] יְהוֹלְלֵאֵל. ושני סדרים חסר ד' פסוקים ויגש אליו [XLIV 18], ואת יהודה [XLVI 28]. ופסוקים קכ. וסלים אלף וארבע מאות ושמנים. חמותיות חמשת אלפים ושש מאות ושמנים. ופסקות ב' בפראות [XLVI 2], ב' בר [XLVI 2]. וחלופים ה' היש לכם [XLIV 19]. כ"א חוסף היש־ עם לכם וכ"נ נעיא תחת הַיֵּשׁ. על־ צוארי בניסן אוהיו [XLV 14]. כ"א חוסף עַל־ עם צוארי וכ"נ בסתב תחת עַל, יסגה וישוח [XLVI 17]. כ"א קדא יסגה כרתנא וכ"נ בסאריך, ובני רן [XLVI 23]. כ"א חוסף וּבְנֵי־ עם רן וכ"נ בסתב תחת וּבְנֵי, ובני יוסף אשר ילד [XLVI 27]. כ"א חוסף אֲשֶׁר־ עם ילד וכ"נ בסתב תחת אֲשֶׁר, ובלא חלוף כִּי שנים יָלְדָה [XLVI 27]. כל־הַנֶּפֶשׁ לבית־יַעֲקֹב [XLVI 27]. וַיִּנהלם בלא נעיא [XLVII 17]. וספר שנחיה חמש שנים.

and they had possessions therein, and grew, and multiplied exceedingly.

28 And Jacob lived in the land of Egypt seventeen years: so the whole age of Jacob was an hundred forty and seven years.

29 And the time drew nigh that Israel must die: and he called his son Joseph, and said unto him, If now I have found grace in thy sight, put, I pray thee, thy hand under my thigh, and deal kindly and truly with me; bury me not, I pray thee, in Egypt:

30 But I will lie with my fathers, and thou shalt carry me out of Egypt, and bury me in their buryingplace. And he said, I will do as thou hast said.

31 And he said, Swear unto me. And he sware unto him. And Israel bowed himself upon the bed's head.

48 And it came to pass after these things, that one told Joseph, Behold, thy father is sick: and he took with him his two sons, Manasseh and Ephraim.

2 And one told Jacob, and said, Behold, thy son Joseph cometh unto thee: and Israel strengthened himself, and sat upon the bed.

3 And Jacob said unto Joseph, God Almighty appeared unto me at Luz in the land of Canaan, and blessed me,

4 And said unto me, Behold, I will make thee fruitful, and multiply thee, and I will make of thee a multitude of people; and will give this land to thy seed after thee

28 וַיֶּאֱחֲזוּ בָהּ וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מְאֹד׃ וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם פרש
שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְהִי יְמֵי־יַעֲקֹב שְׁנֵי חַיָּיו שֶׁבַע שָׁנִים
29 וְאַרְבָּעִים וּמְאַת שָׁנָה׃ וַיִּקְרְבוּ יְמֵי־יִשְׂרָאֵל לָמוּת
וַיִּקְרָא ו לִבְנוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־נָא מָצָאתִי חֵן
בְּעֵינֶיךָ שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי וְעָשִׂיתָ עִמָּדִי חֶסֶד
30 וֶאֱמֶת אַל־נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרָיִם׃ וְשָׁכַבְתִּי עִם־אֲבֹתָי
וּנְשָׂאתַנִי מִמִּצְרַיִם וְקָבַרְתָּנִי בְקִבְרָתָם וַיֹּאמַר אָנֹכִי
31 אֶעְשֶׂה כִדְבָרֶךָ׃ וַיֹּאמֶר הִשָּׁבְעָה לִּי וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ
יִשְׂרָאֵל עַל־רֹאשׁ הַמִּטָּה׃

מח וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ ס
חֹלֶה וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי בָנָיו עִמּוֹ אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרָיִם׃
2 וַיַּגֶּד לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בִנְךָ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ וַיִּתְחַזֵּק
3 יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל־הַמִּטָּה׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־יוֹסֵף אֵל
4 שַׁדַּי נִרְאָה־אֵלַי בְּלוּז בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיְבָרֶךְ אֹתִי׃ וַיֹּאמֶר
אֵלַי הִנְנִי מַפְרְךָ וְהִרְבִּיתִךָ וּנְתַתִּיךָ לִקְהַל עַמִּים וְנָתַתִּי
5 אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲחֻזַּת עוֹלָם׃ וְעַתָּה
שְׁנֵי־בָנֶיךָ הַיְלֻדִים לְךָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־בֹּאִי אֵלֶיךָ
מִצְרַיְמָה לִי־הֵם אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה כִּרְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן יִהְיוּ
6 לִי׃ וּמוֹלַדְתְּךָ אֲשֶׁר הוֹלַדְתָּ אַחֲרֵיהֶם לְךָ יִהְיוּ עַל שֵׁם
7 אֲחֵיהֶם יִקָּרְאוּ בְנַחֲלָתָם׃ וַאֲנִי ו בְּבֹאִי מִפַּדָּן מֵתָה עָלַי
רָחֵל בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בַּדֶּרֶךְ בְּעוֹד כִּבְרַת־אֶרֶץ לָבֹא
אֶפְרָתָה וָאֶקְבְּרֶהָ שָׁם בְּדֶרֶךְ אֶפְרָת הִוא בֵּית לָחֶם׃
8 וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה׃ וַיֹּאמֶר
9 יוֹסֵף אֶל־אָבִיו בָּנַי הֵם אֲשֶׁר־נָתַן־לִי אֱלֹהִים בָּזֶה וַיֹּאמֶר
קחם

28 v. הספרה ויקרבו יסי דוד במלכים א׳ ב׳. 28 v. אין כאן פסקא כלל כי אם רוח אות שוחה. 29 v. סביר ויחיו וכן בספרים כ׳י ח״ש. 29 v. כן בירחו סנתן. 30 v. כן בסתם ובהללי בשוא העין. ס״א אעשה. 30 v. ס״א כדברך וכן ח״ש. מח. 5 v. רביע ראשון של חודה. 7 v. כן ירושלמי, כהללי לבוא מלא.

5 for an everlasting possession. And now thy two sons, Ephraim and Manasseh, which were born unto thee in the land of Egypt before I came unto thee into Egypt, are mine; as Reuben
6 and Simeon, they shall be mine. And thy issue, which thou begettest after them, shall be
7 thine, and shall be called after the name of their brethren in their inheritance. And as for me, when I came from Padan, Rachel died by me in the land of Canaan in the way, when yet there was but a little way to come unto Ephrath: and I buried her there in the way of Ephrath;
8, 9 the same is Beth-lehem. And Israel beheld Joseph's sons, and said, Who are these? And Joseph said unto his father, They are my sons, whom God hath given me in this place. And he said,

Bring them, I pray thee, unto me, and I will bless them.

10 Now the eyes of Israel were dim for age, so that he could not see. And he brought them near unto him; and he kissed them, and embraced them.

11 And Israel said unto Joseph, I had not thought to see thy face: and, lo, God hath shewed me also thy seed.

12 And Joseph brought them out from between his knees, and he bowed himself with his face to the earth.

13 And Joseph took them both, Ephraim in his right hand toward Israel's left hand, and Manasseh in his left hand toward Israel's right hand, and brought them near unto him.

14 And Israel stretched out his right hand, and laid it upon Ephraim's head, who was the younger, and his left hand upon Manasseh's head, guiding his hands wittingly; for Manasseh was the firstborn.

15 And he blessed Joseph, and said, God, before whom my fathers Abraham and Isaac did walk, the God which fed me all my life long unto this day,

16 The Angel which redeemed me from all evil, bless the lads; and let my name be named on them, and the name of my fathers Abraham and Isaac; and let them grow into a multitude in the midst of the earth.

17 And when Joseph saw that his father laid his right hand upon the head of Ephraim, it displeased him: and he held up his father's hand, to re-

18 move it from Ephraim's head unto Manasseh's head. And Joseph said unto his father, Not

19 so, my father: for this is the firstborn; put thy right hand upon his head. And his father refused, and said, I know it, my son, I know it: he also shall become a people, and he also shall be great: but truly his younger brother shall be greater than he, and his seed shall become a

20 multitude of nations. And he blessed them that day, saying, In thee shall Israel bless, saying, God make thee as Ephraim and as Manasseh: and he set Ephraim before Manasseh.

21 And Israel said unto Joseph, Behold, I die: but God shall be with you, and bring you again

22 unto the land of your fathers. Moreover I have given to thee one portion above thy brethren, which I took out of the hand of the Amorite with my sword and with my bow.

10 קָחֶם־נָא אֵלַי וַאֲבָרְכֵם: וְעֵינֵי יִשְׂרָאֵל כָּבְדוּ מִזֹּקֶן לֹא
יוּכַל לִרְאוֹת וַיַּגֶּשׁ אֹתָם אֵלָיו וַיִּשַּׁק לָהֶם וַיְחַבֵּק לָהֶם:
11 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף רְאֹה פָנֶיךָ לֹא פִלָּלְתִּי וְהִנֵּה
12 הֶרְאָה אֹתִי אֱלֹהִים גַּם אֶת־זַרְעֶךָ: וַיּוֹצֵא יוֹסֵף אֹתָם
13 מֵעִם בִּרְכָּיו וַיִּשְׁתַּחוּ לְאַפָּיו אָרְצָה: וַיִּקַּח יוֹסֵף אֶת־
שְׁנֵיהֶם אֶת־אֶפְרַיִם בִּימִינוֹ מִשְׂמְאל יִשְׂרָאֵל וְאֶת־מְנַשֶּׁה
14 בִּשְׂמֹאלוֹ מִימִין יִשְׂרָאֵל וַיַּגֶּשׁ אֵלָיו: וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל
אֶת־יְמִינוֹ וַיָּשֶׁת עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וְהוּא הַצָּעִיר וְאֶת־
שְׂמֹאלוֹ עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה שִׂכֵּל אֶת־יָדָיו כִּי מְנַשֶּׁה
15 הַבְּכוֹר: וַיְבָרֶךְ אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמַר הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְהַלְּכוּ
אֲבֹתַי לְפָנָיו אַבְרָהָם וְיִצְחָק הָאֱלֹהִים הָרֹעֶה אֹתִי מֵעוֹדִי
16 עַד־הַיּוֹם הַזֶּה: הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל־רָע יְבָרֵךְ
אֶת־הַנְּעָרִים וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתַי אַבְרָהָם
17 וְיִצְחָק וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: וַיַּרְא יוֹסֵף כִּי־תָשִׁית
אָבִיו יַד־יְמִינוֹ עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וַיֵּרַע בְּעֵינָיו וַיִּתְמֹךְ
יַד־אָבִיו לְהָסִיר אֹתָהּ מֵעַל רֹאשׁ־אֶפְרַיִם עַל־רֹאשׁ
18 מְנַשֶּׁה: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו לֹא־כֵן אָבִי כִּי־זֶה הַבְּכֹר
19 שִׂים יְמִינְךָ עַל־רֹאשׁוֹ: וַיְמָאֵן אָבִיו וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי בְנִי
יָדַעְתִּי גַּם־הוּא יִהְיֶה־לְעָם וְגַם־הוּא יִגְדָּל וְאוּלָם אָחִיו
20 הַקָּטֹן יִגְדַּל מִמֶּנּוּ וְזַרְעוֹ יִהְיֶה מְלֹא־הַגּוֹיִם: וַיְבָרְכֵם
בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בְּךָ יְבָרֵךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יְשִׂמְךָ
אֱלֹהִים כְּאֶפְרַיִם וְכִמְנַשֶּׁה וַיָּשֶׂם אֶת־אֶפְרַיִם לִפְנֵי
21 מְנַשֶּׁה: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הִנֵּה אָנֹכִי מֵת וְהָיָה
22 אֱלֹהִים עִמָּכֶם וְהֵשִׁיב אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ אֲבֹתֵיכֶם: וַאֲנִי
נָתַתִּי לְךָ שְׁכֶם אַחַד עַל־אַחֶיךָ אֲשֶׁר לָקַחְתִּי מִיַּד
הָאֱמֹרִי בְּחַרְבִּי וּבְקַשְׁתִּי:

ויקרא

9 ע׳ובירחו ואברכם בערי. 10 ע׳ ס״א ולא וכן ת״י ות״ס. 11 ע׳ ראות קרי. ס״א ראו קרי.
18 ע׳ כן ירושלמי בחלוי הצמוד סלא. 19 ע׳ ירחו ירעתי ב׳ נגוני. 19 ע׳ ב״נ לעם רפי.
20 ע׳ ס״א בה רביעי. 22 ע׳ ס״א ואני רביעי.

מט 49 וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל־בָּנָיו וַיֹּאמֶר הֵאָסְפוּ וְאַגִּידָה לָכֶם ס
2 אֵת אֲשֶׁר־יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרִית הַיָּמִים: הִקָּבְצוּ
3 וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וְשִׁמְעוּ אֶל־יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם: רְאוּבֵן
בְּכֹרִי אַתָּה כֹחִי וְרֵאשִׁית אוֹנִי יֶתֶר שְׂאֵת וְיֶתֶר עָז:
4 פַּחַז כַּמַּיִם אַל־תּוֹתַר כִּי עָלִיתָ מִשְׁכְּבֵי אָבִיךָ אָז
חִלַּלְתָּ יְצוּעִי עָלָה:
5 שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אַחִים כְּלֵי חָמָס מְכֵרֹתֵיהֶם: בְּסֹדָם אַל־תָּבֹא
6 נַפְשִׁי בִּקְהָלָם אַל־תֵּחַד כְּבֹדִי כִּי בְאַפָּם הָרְגוּ אִישׁ
7 וּבִרְצֹנָם עִקְּרוּ־שׁוֹר: אָרוּר אַפָּם כִּי עָז וְעֶבְרָתָם כִּי קָשָׁתָה
אֲחַלְּקֵם בְּיַעֲקֹב וַאֲפִיצֵם בְּיִשְׂרָאֵל:
8 יְהוּדָה אַתָּה יוֹדוּךָ אַחֶיךָ יָדְךָ בְּעֹרֶף אֹיְבֶיךָ יִשְׁתַּחֲווּ
9 לְךָ בְּנֵי אָבִיךָ: גּוּר אַרְיֵה יְהוּדָה מִטֶּרֶף בְּנִי עָלִיתָ
10 כָּרַע רָבַץ כְּאַרְיֵה וּכְלָבִיא מִי יְקִימֶנּוּ: לֹא־יָסוּר שֵׁבֶט
מִיהוּדָה וּמְחֹקֵק מִבֵּין רַגְלָיו עַד כִּי־יָבֹא שִׁילֹה וְלוֹ
11 יִקְּהַת עַמִּים: אֹסְרִי לַגֶּפֶן עִירָה וְלַשֹּׂרֵקָה בְּנִי אֲתֹנוֹ
12 כִּבֵּס בַּיַּיִן לְבֻשׁוֹ וּבְדַם־עֲנָבִים סוּתֹה: חַכְלִילִי עֵינַיִם
מִיָּיִן וּלְבֶן־שִׁנַּיִם מֵחָלָב:
13 זְבוּלֻן לְחוֹף יַמִּים יִשְׁכֹּן וְהוּא לְחוֹף אֳנִיֹּת וְיַרְכָתוֹ
עַל־צִידֹן:
14 יִשָּׂשכָר חֲמֹר גָּרֶם רֹבֵץ בֵּין הַמִּשְׁפְּתָיִם: וַיַּרְא מְנֻחָה
15 כִּי טוֹב וְאֶת־הָאָרֶץ כִּי נָעֳמָה וַיֵּט שִׁכְמוֹ לִסְבֹּל וַיְהִי
16 לְמַס־עֹבֵד: דָּן יָדִין עַמּוֹ כְּאַחַד שִׁבְטֵי
17 יִשְׂרָאֵל: יְהִי־דָן נָחָשׁ עֲלֵי־דֶרֶךְ שְׁפִיפֹן עֲלֵי־אֹרַח
18 הַנֹּשֵׁךְ עִקְּבֵי־סוּס וַיִּפֹּל רֹכְבוֹ אָחוֹר: לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי
יהוה

מט. 6 ס״א וּבִקְהָלָם וכן ח״ש, ח״י, ת״ע ות״ס. 8 יְהוּדָה בראש עמוד סימן בֵּיהּ שׁוֹט.
8 ב״נ יִשְׁתַּחֲווּ כלא נעיא. 10 שִׁילוֹ קרי. 10 בוֹנבוקי יקחת קסק. 11 עִירִי
קרי, כסוגת עירה בלא קרי, בהללי עירה כתיב וק׳ עִירוֹ. 11 מסורה כפם בפנול.
11 סוּחוֹ קרי, כסותה סותה בלא קרי, בהללי סותה כתיב וק׳ סוּתוֹ. 12 ח רבתי.
13 סביר עֲדֵי וכן ברוב ספרים ב״י, ח״ש, ח״י, ת״ע ות״ס. 14 ב״נ יִשָּׂשכָר.

49 And Jacob called unto his sons, and said, Gather yourselves together, that I may tell you that which shall befall you in the last days.
2 Gather yourselves together, and hear, ye sons of Jacob; and hearken unto Israel your father.
3 Reuben, thou art my firstborn, my might, and the beginning of my strength, the excellency of dignity, and the excellency of power:
4 Unstable as water, thou shalt not excel; because thou wentest up to thy father's bed; then defiledst thou it: he went up to my couch.
5 Simeon and Levi are brethren; instruments of cruelty are in their habitations.
6 O my soul, come not thou into their secret; unto their assembly, mine honour, be not thou united: for in their anger they slew a man, and in their selfwill they digged down a wall.
7 Cursed be their anger, for it was fierce; and their wrath, for it was cruel: I will divide them in Jacob, and scatter them in Israel.
8 Judah, thou art he whom thy brethren shall praise: thy hand shall be in the neck of thine enemies; thy father's children shall bow down before thee.
9 Judah is a lion's whelp: from the prey, my son, thou art gone up: he stooped down, he couched as a lion, and as an old lion; who shall rouse him up?
10 The sceptre shall not depart from Judah, nor a lawgiver from between his feet, until
11 Shiloh come; and unto him shall the gathering of the people be. Binding his foal unto the vine, and his ass's colt unto the choice vine; he washed his garments in wine, and his clothes
12 in the blood of grapes: His eyes shall be red with wine, and his teeth white with milk.
13 Zebulun shall dwell at the haven of the sea; and he shall be for an haven of ships; and his border shall be unto Zidon.
14 Issachar is a strong ass couching down between two burdens:
15 And he saw that rest was good, and the land that it was pleasant; and bowed his shoulder to
16 bear, and became a servant unto tribute.
17 Dan shall judge his people, as one of the tribes of Israel.
18 Dan shall be a serpent by the way, an adder in the path, that biteth the horse heels, so that his rider shall fall backward. I have waited for thy salvation,

יְהוָה׃ 19 גָּד גְּדוּד יְגוּדֶנּוּ וְהוּא יָגֻד
עָקֹב׃ 20 מֵאָשֵׁר שְׁמֶנָה לַחְמוֹ וְהוּא
נַפְתָּלִי אַיָּלָה שְׁלֻחָה 21 יִתֵּן אִמְרֵי־שָׁפֶר׃
בֶּן פֹּרָת יוֹסֵף בֶּן פֹּרָת 22 הַנֹּתֵן
עָלֵי־עָיִן בָּנוֹת צָעֲדָה עָלֵי־שׁוּר׃ 23 וַיְמָרְרֻהוּ וְרָבוּ וַיִּשְׂטְמֻהוּ
בַּעֲלֵי חִצִּים׃ 24 וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן קַשְׁתּוֹ וַיָּפֹזּוּ זְרֹעֵי יָדָיו מִידֵי
אֲבִיר יַעֲקֹב מִשָּׁם רֹעֶה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל׃ 25 מֵאֵל אָבִיךָ
וְיַעְזְרֶךָּ וְאֵת שַׁדַּי וִיבָרְכֶךָּ בִּרְכֹת שָׁמַיִם מֵעָל בִּרְכֹת
תְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת בִּרְכֹת שָׁדַיִם וָרָחַם׃ 26 בִּרְכֹת אָבִיךָ
גָּבְרוּ עַל־בִּרְכֹת הוֹרַי עַד־תַּאֲוַת גִּבְעֹת עוֹלָם תִּהְיֶיןָ
לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו׃
בִּנְיָמִן זְאֵב יִטְרָף בַּבֹּקֶר יֹאכַל עַד וְלָעֶרֶב יְחַלֵּק ס 27
שָׁלָל׃ 28 כָּל־אֵלֶּה שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנֵים עָשָׂר וְזֹאת אֲשֶׁר
דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם וַיְבָרֶךְ אוֹתָם אִישׁ אֲשֶׁר כְּבִרְכָתוֹ
בֵּרַךְ אֹתָם׃ 29 וַיְצַו אוֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֲנִי נֶאֱסָף אֶל־
עַמִּי קִבְּרוּ אֹתִי אֶל־אֲבֹתָי אֶל־הַמְּעָרָה אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה
עֶפְרֹן הַחִתִּי׃ 30 בַּמְּעָרָה אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר־
עַל־פְּנֵי מַמְרֵא בְּאֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת־
הַשָּׂדֶה מֵאֵת עֶפְרֹן הַחִתִּי לַאֲחֻזַּת־קָבֶר׃ 31 שָׁמָּה קָבְרוּ
אֶת־אַבְרָהָם וְאֵת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ שָׁמָּה קָבְרוּ אֶת־יִצְחָק
וְאֵת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ וְשָׁמָּה קָבַרְתִּי אֶת־לֵאָה׃ 32 מִקְנֵה
הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ מֵאֵת בְּנֵי־חֵת׃ 33 וַיְכַל יַעֲקֹב
לְצַוֹּת אֶת־בָּנָיו וַיֶּאֱסֹף רַגְלָיו אֶל־הַמִּטָּה וַיִּגְוַע וַיֵּאָסֶף
נ אֶל־עַמָּיו׃ וַיִּפֹּל יוֹסֵף עַל־פְּנֵי אָבִיו וַיֵּבְךְּ עָלָיו וַיִּשַּׁק־לוֹ׃
2 וַיְצַו יוֹסֵף אֶת־עֲבָדָיו אֶת־הָרֹפְאִים לַחֲנֹט אֶת־אָבִיו
3 וַיַּחַנְטוּ הָרֹפְאִים אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּמְלְאוּ־לוֹ אַרְבָּעִים יוֹם
כִּי כֵן יִמְלְאוּ יְמֵי הַחֲנֻטִים וַיִּבְכּוּ אֹתוֹ מִצְרַיִם שִׁבְעִים
יוֹם

vv. 19, 20 גיל עקבמאשר = עֲקֹב אֲשֶׁר. 23 v. ס״א ויסררוהו בשוא לבד. 25 v. צ״ל
ואל כן ח״ש, ת״ע וח״ס. 26 v. צ״ל הֹרַי עַד כִּן ת״ע. 27 v. כס״א אין כאן סדר.
27 v. ביריחו הלמד פתוח. 29 v. ס״א עפרן חסר.

19 O LORD. Gad, a troop shall overcome him: but he shall overcome at the last.
20 Out of Asher his bread shall be fat, and he shall yield royal dainties.
21 Naphtali is a hind let loose: he giveth goodly words.
22 Joseph is a fruitful bough, even a fruitful bough by a well; whose branches run over the wall:
23 The archers have sorely grieved him, and shot at him, and hated him:
24 But his bow abode in strength, and the arms of his hands were made strong by the hands of the mighty God of Jacob; (from thence is the shepherd, the stone of Israel:)
25 Even by the God of thy father, who shall help thee; and by the Almighty, who shall bless thee with blessings of heaven above, blessings of the deep that lieth under, blessings of the breasts, and of the womb:
26 The blessings of thy father have prevailed above the blessings of my progenitors unto the utmost bound of the everlasting hills: they shall be on the head of Joseph, and on the crown of the head of him that was separate from his brethren.
27 Benjamin shall ravin as a wolf: in the morning he shall devour the prey, and at night he shall divide the spoil.
28 All these are the twelve tribes of Israel: and this is it that their father spake unto them, and blessed them; every one according to his
29 blessing he blessed them. And he charged them, and said unto them, I am to be gathered unto my people: bury me with my fathers in the cave that is in the field of Ephron the Hittite,
30 In the cave that is in the field of Machpelah, which is before Mamre, in the land of Canaan, which Abraham bought with the field of Ephron the Hittite for a possession of a burying-
31 place. There they buried Abraham and Sarah his wife; there they buried Isaac and Rebekah
32 his wife; and there I buried Leah. The purchase of the field and of the cave that is therein
33 was from the children of Heth. And when Jacob had made an end of commanding his sons, he gathered up his feet into the bed, and yielded up the ghost, and was gathered unto his people.

, 2 And Joseph fell upon his father's face, and wept upon him, and kissed him. And Joseph
commanded his servants the physicians to embalm his father: and the physicians embalmed
3 Israel. And forty days were fulfilled for him; for so are fulfilled the days of those which are embalmed: and the Egyptians mourned for him threescore and ten

4 יום: וַיְעַבְרוּ יְמֵי בְכִיתוֹ וַיְדַבֵּר יוֹסֵף אֶל־בֵּית פַּרְעֹה
לֵאמֹר אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֵיכֶם דַּבְּרוּ־נָא בְּאָזְנֵי
5 פַּרְעֹה לֵאמֹר: אָבִי הִשְׁבִּיעַנִי לֵאמֹר הִנֵּה אָנֹכִי מֵת
בְּקִבְרִי אֲשֶׁר כָּרִיתִי לִי בְּאֶרֶץ כְּנָעַן שָׁמָּה תִקְבְּרֵנִי
6 וְעַתָּה אֶעֱלֶה־נָּא וְאֶקְבְּרָה אֶת־אָבִי וְאָשׁוּבָה: וַיֹּאמֶר
7 פַּרְעֹה עֲלֵה וְקְבֹר אֶת־אָבִיךָ כַּאֲשֶׁר הִשְׁבִּיעֶךָ: וַיַּעַל
יוֹסֵף לִקְבֹּר אֶת־אָבִיו וַיַּעֲלוּ אִתּוֹ כָּל־עַבְדֵי פַרְעֹה זִקְנֵי
8 בֵיתוֹ וְכֹל זִקְנֵי אֶרֶץ־מִצְרָיִם: וְכֹל בֵּית יוֹסֵף וְאֶחָיו וּבֵית
9 אָבִיו רַק טַפָּם וְצֹאנָם וּבְקָרָם עָזְבוּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן: וַיַּעַל
10 עִמּוֹ גַּם־רֶכֶב גַּם־פָּרָשִׁים וַיְהִי הַמַּחֲנֶה כָּבֵד מְאֹד: וַיָּבֹאוּ
עַד־גֹּרֶן הָאָטָד אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וַיִּסְפְּדוּ־שָׁם מִסְפֵּד
11 גָּדֹל וְכָבֵד מְאֹד וַיַּעַשׂ לְאָבִיו אֵבֶל שִׁבְעַת יָמִים: וַיַּרְא
יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִי אֶת־הָאֵבֶל בְּגֹרֶן הָאָטָד וַיֹּאמְרוּ
אֵבֶל־כָּבֵד זֶה לְמִצְרָיִם עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ אָבֵל מִצְרַיִם
12 אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן: וַיַּעֲשׂוּ בָנָיו לוֹ כֵּן כַּאֲשֶׁר צִוָּם:
13 וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ בָּנָיו אַרְצָה כְּנַעַן וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בִּמְעָרַת שְׂדֵה
הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת־הַשָּׂדֶה לַאֲחֻזַּת־קֶבֶר
14 מֵאֵת עֶפְרֹן הַחִתִּי עַל־פְּנֵי מַמְרֵא: וַיָּשָׁב יוֹסֵף מִצְרַיְמָה
הוּא וְאֶחָיו וְכָל־הָעֹלִים אִתּוֹ לִקְבֹּר אֶת־אָבִיו אַחֲרֵי
15 קָבְרוֹ אֶת־אָבִיו: וַיִּרְאוּ אֲחֵי־יוֹסֵף כִּי־מֵת אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ
לוּ יִשְׂטְמֵנוּ יוֹסֵף וְהָשֵׁב יָשִׁיב לָנוּ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר
16 גָּמַלְנוּ אֹתוֹ: וַיְצַוּוּ אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ צִוָּה לִפְנֵי מוֹתוֹ
17 לֵאמֹר: כֹּה־תֹאמְרוּ לְיוֹסֵף אָנָּא שָׂא נָא פֶּשַׁע אַחֶיךָ
וְחַטָּאתָם כִּי־רָעָה גְמָלוּךָ וְעַתָּה שָׂא נָא לְפֶשַׁע עַבְדֵי
18 אֱלֹהֵי אָבִיךָ וַיֵּבְךְּ יוֹסֵף בְּדַבְּרָם אֵלָיו: וַיֵּלְכוּ גַּם־אָחָיו
19 וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו וַיֹּאמְרוּ הִנֶּנּוּ לְךָ לַעֲבָדִים: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
יוסף

ג. 11 v. בזנבוקי הָאבל בסגול. 11 v. ס״א עלי־כן רביע. 12 v. ס״א ויעשו לו כנָיו וכן ח״ש. ח״ע וח״ס.

days.
4 And when the days of his mourning were past, Joseph spake unto the house of Pharaoh, saying, If now I have found grace in your eyes, speak, I pray you, in the ears of Pharaoh, saying,
5 My father made me swear, saying, Lo, I die: in my grave which I have digged for me in the land of Canaan, there shalt thou bury me. Now therefore let me go up, I pray thee, and bury my father, and I will come again.
6 And Pharaoh said, Go up, and bury thy father, according as he made thee swear.
7 And Joseph went up to bury his father: and with him went up all the servants of Pharaoh, the elders of his house, and all the elders of the land of Egypt,
8 And all the house of Joseph, and his brethren, and his father's house: only their little ones, and their flocks, and their herds, they left in the land of Goshen.
9 And there went up with him both chariots and horsemen: and it was a very great company.
10 And they came to the threshingfloor of Atad, which is beyond Jordan, and there they mourned with a great and very sore lamentation: and he made a mourning for his father seven days.
11 And when the inhabitants of the land, the Canaanites, saw the mourning in the floor of Atad, they said, This is a grievous mourning to the Egyptians: wherefore the
12 name of it was called Abel-mizraim, which is beyond Jordan. And his sons did unto him
13 according as he commanded them: For his sons carried him into the land of Canaan, and buried him in the cave of the field of Machpelah, which Abraham bought with the field for a
14 possession of a buryingplace of Ephron the Hittite, before Mamre. And Joseph returned into Egypt, he, and his brethren, and all that went up with him to bury his father, after he had
15 buried his father. And when Joseph's brethren saw that their father was dead, they said, Joseph will peradventure hate us, and will certainly requite us all the evil which we did unto
16 him. And they sent a messenger unto Joseph, saying, Thy father did command before he
17 died, saying, So shall ye say unto Joseph, Forgive, I pray thee now, the trespass of thy brethren, and their sin; for they did unto thee evil: and now, we pray thee, forgive the trespass
18 of the servants of the God of thy father. And Joseph wept when they spake unto him. And his brethren also went and fell down before his face; and they said, Behold, we be thy ser-
19 vants. And Joseph said unto them,

Fear not: for am I in the place of God?

20 But as for you, ye thought evil against me; but God meant it unto good, to bring to pass, as it is this day, to save much people alive.

21 Now therefore fear ye not: I will nourish you, and your little ones. And he comforted them, and spake kindly unto them.

22 And Joseph dwelt in Egypt, he, and his father's house: and Joseph lived an hundred and ten years.

23 And Joseph saw Ephraim's children of the third generation: the children also of Machir the son of Manasseh were brought up upon Joseph's knees.

24 And Joseph said unto his brethren, I die: and God will surely visit you, and bring you out of this land unto the land which he sware to Abraham, to Isaac, and to Jacob.

25 And Joseph took an oath of the children of Israel, saying, God will surely visit you, and ye shall carry up my bones from hence.

26 So Joseph died, being an hundred and ten years old: and they embalmed him, and he was put in a coffin in Egypt.

20 יוֹסֵף אַל־תִּירָאוּ כִּי הֲתַחַת אֱלֹהִים אָנִי: וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם
עָלַי רָעָה אֱלֹהִים חֲשָׁבָהּ לְטֹבָה לְמַעַן עֲשֹׂה כַּיּוֹם הַזֶּה
21 לְהַחֲיֹת עַם־רָב: וְעַתָּה אַל־תִּירָאוּ אָנֹכִי אֲכַלְכֵּל אֶתְכֶם
22 וְאֶת־טַפְּכֶם וַיְנַחֵם אוֹתָם וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם: וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף
בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית אָבִיו וַיְחִי יוֹסֵף מֵאָה וְעֶשֶׂר שָׁנִים:
23 וַיַּרְא יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם בְּנֵי שִׁלֵּשִׁים גַּם בְּנֵי מָכִיר בֶּן־
24 מְנַשֶּׁה יֻלְּדוּ עַל־בִּרְכֵּי יוֹסֵף: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו
אָנֹכִי מֵת וֵאלֹהִים פָּקֹד יִפְקֹד אֶתְכֶם וְהֶעֱלָה אֶתְכֶם
מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם
25 לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב: וַיַּשְׁבַּע יוֹסֵף אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
פָּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהַעֲלִתֶם אֶת־עַצְמֹתַי מִזֶּה:
26 וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן־מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים וַיַּחַנְטוּ אֹתוֹ וַיִּישֶׂם
בָּאָרוֹן בְּמִצְרָיִם:

---

20 v. עֲשׂוֹת קרי. 23 v. ם רבתי. 25 v. ס״א סיזה אחכם וכן ח״ש, ח״ע ות״ם והפוס קרמחן.
26 v. שם הפרשה [XLVII 28–L 26]. יֹמַלֵּה. וסדרויה ג׳ תי פסוקים והי אחרי הדברים [XLVIII 1]. ויקרא יעקב [XLIX 1]. בניסן [XLIX 27]. ופסוקים חמשה ושמונים. וכלים אלף וקנה. ואותיות ארבעת אלפים ותמה. וחלופים כ׳ יהיה לעם [XLVIII 19]. ב״א קורא לעם ברתש. וב״נ כרפי. ישחחוו לך [XLIX 8]. ב״א יִשְׁתַּחוּ בנעיא תחת היוד ולא כן ב״נ. וכתו׳ ר׳ ראה סניך [XLVIII 11]. שילה [XLIX 10]. עירה [XLIX 11]. סותה [XLIX 11]. ומספר שנותיה ששים ושמה.

סכום פסוקי דספר בראשית אלף וחמש מאות ושלשים וארבעה. והסיכן אֵךְ לֵךְ. וחציו ועל־חרבך תחיה [XXVII 40]. ופלים עשרים אלף ששׁ מאות ושנים עשר. ואותיות שכנה ושבעים אלף ששים וארבעה. וסדרויו ארבעים וחמשה. כ״א סִכְ וסימן יְדִידְיָה. ופרשיותיו שׁתים עשרה וסימן אֹהֶאבְ. מניין הפתוחות שלשה וארבעים, הסתומות שבעה וארבעים. הכל חשעים ואחת פרשיות וסימן צֹא אתה ובל־העם אשר־ברגליך [Exod. XI 8].

שנות הספר אלפים ושלש מאות ותשע שנים משנברא העולם עד שכח יוסף הצדיק.

THE SECOND BOOK OF MOSES CALLED

EXODUS

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת

א וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיְמָה אֵת יַעֲקֹב סׄ
2 אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ: 3 רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה: 4 יִשָּׂשכָר
זְבוּלֻן וּבִנְיָמִן: 5 דָּן וְנַפְתָּלִי גָּד וְאָשֵׁר: 6 וַיְהִי כָּל־נֶפֶשׁ
יֹצְאֵי יֶרֶךְ־יַעֲקֹב שִׁבְעִים נָפֶשׁ וְיוֹסֵף הָיָה בְּמִצְרָיִם:
7 וַיָּמָת יוֹסֵף וְכָל־אֶחָיו וְכֹל הַדּוֹר הַהוּא: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעַצְמוּ בִּמְאֹד מְאֹד וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ
אֹתָם:
8 וַיָּקָם מֶלֶךְ־חָדָשׁ עַל־מִצְרָיִם אֲשֶׁר ׀ לֹא־יָדַע אֶת־יוֹסֵף:
9 וַיֹּאמֶר אֶל־עַמּוֹ הִנֵּה עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וְעָצוּם מִמֶּנּוּ:
10 הָבָה נִתְחַכְּמָה לוֹ פֶּן־יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי־תִקְרֶאנָה מִלְחָמָה
וְנוֹסַף גַּם־הוּא עַל־שֹׂנְאֵינוּ וְנִלְחַם־בָּנוּ וְעָלָה מִן־הָאָרֶץ:
11 וַיָּשִׂימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עַנֹּתוֹ בְּסִבְלֹתָם וַיִּבֶן עָרֵי
12 מִסְכְּנוֹת לְפַרְעֹה אֶת־פִּתֹם וְאֶת־רַעַמְסֵס: וְכַאֲשֶׁר יְעַנּוּ
13 אֹתוֹ כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ וַיָּקֻצוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיַּעֲבִדוּ
14 מִצְרַיִם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֶךְ: וַיְמָרְרוּ אֶת־חַיֵּיהֶם
בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחֹמֶר וּבִלְבֵנִים וּבְכָל־עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה אֵת
15 כָּל־עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר־עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרֶךְ: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ
מִצְרַיִם לַמְיַלְּדֹת הָעִבְרִיֹּת אֲשֶׁר שֵׁם הָאַחַת שִׁפְרָה וְשֵׁם
השנית

א. 1 v. הספרה רבתי ירמיה בירמיה א' כמנהג הספרדים. הבאים ישרש ביטעיה כ"ו כמנהג האשכנזים. 3 v. ב"נ ישלכר. 6 v. ס"א ויסף יוסף וכל־אחיו. 8 v. ס"א אשר לא־ידע. 9 v. כן לבעבאי, למדנחאי מפּנּי רפי. 10 v. ס"א נחכמה הנח דנחשת וכנעיא. ובס"א נהחכנה בלא נעיא ורפה. 10 v. צ"ל תקראנו כן ח"ש, חר' וח"ע. 11 v. כ"א ויבן רבינ, או ויבן זיק. 11 v. ברוב ספרים כ"י ובנוסחאות הדפוס וימררו בשוא לבד.

1 Now these are the names of the children of Israel, which came into Egypt; every man and his household came with Jacob.
2 Reuben, Simeon, Levi, and Judah,
3 Issachar, Zebulun, and Benjamin,
4 Dan, and Naphtali, Gad, and Asher.
5 And all the souls that came out of the loins of Jacob were seventy souls: for Joseph was in Egypt already.
6 And Joseph died, and all his brethren, and all that generation.
7 And the children of Israel were fruitful, and increased abundantly, and multiplied, and waxed exceeding mighty; and the land was filled with them.
8 Now there arose up a new king over Egypt, which knew not Joseph.
9 And he said unto his people, Behold, the people of the children of Israel are more and mightier than we:
10 Come on, let us deal wisely with them; lest they multiply, and it come to pass, that, when there falleth out any war, they join also unto our enemies, and fight against us, and so get them up out of the land.
11 Therefore they did set over them taskmasters to afflict them with their burdens. And they built for Pharaoh
12 treasure cities, Pithom and Raamses. But the more they afflicted them, the more they
13 multiplied and grew. And they were grieved because of the children of Israel. And the
14 Egyptians made the children of Israel to serve with rigour: And they made their lives bitter with hard bondage, in morter, and in brick, and in all manner of service in the field: all their
15 service, wherein they made them serve, was with rigour. And the king of Egypt spake to the Hebrew midwives, of which the name of the one was Shiphrah, and the name

of the other Puah:

16 And he said, When ye do the office of a midwife to the Hebrew women, and see them upon the stools; if it be a son, then ye shall kill him: but if it be a daughter, then she shall live.

17 But the midwives feared God, and did not as the king of Egypt commanded them, but saved the men children alive.

18 And the king of Egypt called for the midwives, and said unto them, Why have ye done this thing, and have saved the men children alive?

19 And the midwives said unto Pharaoh, Because the Hebrew women are not as the Egyptian women; for they are lively, and are delivered ere the midwives come in unto them.

20 Therefore God dealt well with the midwives: and the people multiplied, and waxed very mighty.

21 And it came to pass, because the midwives feared God, that he made them houses.

22 And Pharaoh charged all his people, saying, Every son that is born ye shall cast into the river, and every daughter ye shall save alive.

2 And there went a man of the house of Levi, and took to wife a daughter of Levi.

2 And the woman conceived, and bare a son: and when she saw him that he was a goodly child, she hid him three months.

3 And when she could not longer hide him, she took for him an ark of bulrushes, and daubed it with slime and with pitch, and put the child therein; and she laid it in the flags by the river's brink.

4 And his sister stood afar off, to wit what would be done to him.

5 And the daughter of Pharaoh came down to wash herself at the river; and her maidens walked along by the river's side; and when she saw the ark among the flags, she sent her maid to fetch it.

6 And when she had opened it, she saw the child: and, behold, the babe wept. And she had compassion on him, and said, This is one of the Hebrews' children.

7 Then said his sister to Pharaoh's daughter, Shall I go and call to thee a nurse of the Hebrew women, that she may nurse the child for thee?

8 And Pharaoh's daughter said to her, Go. And the maid went and called the child's mother.

9 And Pharaoh's daughter said unto her, Take this child away, and nurse it for me, and I will give thee thy wages. And the woman took

16 הַשֵּׁנִית פּוּעָה׃ וַיֹּאמֶר בְּיַלֶּדְכֶן אֶת־הָעִבְרִיּוֹת וּרְאִיתֶן
עַל־הָאָבְנָיִם אִם־בֵּן הוּא וַהֲמִתֶּן אֹתוֹ וְאִם־בַּת הִוא
17 וָחָיָה׃ וַתִּירֶאןָ הַמְיַלְּדֹת אֶת־הָאֱלֹהִים וְלֹא עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר
18 דִּבֶּר אֲלֵיהֶן מֶלֶךְ מִצְרָיִם וַתְּחַיֶּיןָ אֶת־הַיְלָדִים׃ וַיִּקְרָא
מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לַמְיַלְּדֹת וַיֹּאמֶר לָהֶן מַדּוּעַ עֲשִׂיתֶן הַדָּבָר
19 הַזֶּה וַתְּחַיֶּיןָ אֶת־הַיְלָדִים׃ וַתֹּאמַרְן הַמְיַלְּדֹת אֶל־פַּרְעֹה
כִּי לֹא כַנָּשִׁים הַמִּצְרִיֹת הָעִבְרִיֹת כִּי־חָיוֹת הֵנָּה בְּטֶרֶם
20 תָּבוֹא אֲלֵהֶן הַמְיַלֶּדֶת וְיָלָדוּ׃ וַיֵּיטֶב אֱלֹהִים לַמְיַלְּדֹת
21 וַיִּרֶב ׀ הָעָם וַיַּעַצְמוּ מְאֹד׃ וַיְהִי כִּי־יָרְאוּ הַמְיַלְּדֹת אֶת־
22 הָאֱלֹהִים וַיַּעַשׂ לָהֶם בָּתִּים׃ וַיְצַו פַּרְעֹה לְכָל־עַמּוֹ
לֵאמֹר כָּל־הַבֵּן הַיִּלּוֹד ׀ הַיְאֹרָה תַּשְׁלִיכֻהוּ וְכָל־הַבַּת
תְּחַיּוּן׃

ב 1 וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֵוִי וַיִּקַּח אֶת־בַּת־לֵוִי׃ וַתַּהַר הָאִשָּׁה ס
2 וַתֵּלֶד בֵּן וַתֵּרֶא אֹתוֹ כִּי־טֹוב הוּא וַתִּצְפְּנֵהוּ שְׁלֹשָׁה
3 יְרָחִים׃ וְלֹא־יָכְלָה עוֹד הַצְפִּינוֹ וַתִּקַּח־לוֹ תֵּבַת גֹּמֶא
וַתַּחְמְרָה בַחֵמָר וּבַזָּפֶת וַתָּשֶׂם בָּהּ אֶת־הַיֶּלֶד וַתָּשֶׂם
4 בַּסּוּף עַל־שְׂפַת הַיְאֹר׃ וַתֵּתַצַּב אֲחֹתוֹ מֵרָחֹק לְדָעָה
5 מַה־יֵּעָשֶׂה לוֹ׃ וַתֵּרֶד בַּת־פַּרְעֹה לִרְחֹץ עַל־הַיְאֹר
וְנַעֲרֹתֶיהָ הֹלְכֹת עַל־יַד הַיְאֹר וַתֵּרֶא אֶת־הַתֵּבָה בְּתוֹךְ
6 הַסּוּף וַתִּשְׁלַח אֶת־אֲמָתָהּ וַתִּקָּחֶהָ׃ וַתִּפְתַּח וַתִּרְאֵהוּ
אֶת־הַיֶּלֶד וְהִנֵּה־נַעַר בֹּכֶה וַתְּחְמֹל עָלָיו וַתֹּאמֶר מִיַּלְדֵי
7 הָעִבְרִים זֶה׃ וַתֹּאמֶר אֲחֹתוֹ אֶל־בַּת־פַּרְעֹה הַאֵלֵךְ
וְקָרָאתִי לָךְ אִשָּׁה מֵינֶקֶת מִן הָעִבְרִיֹת וְתֵינֶק לָךְ אֶת־
8 הַיָּלֶד׃ וַתֹּאמֶר־לָהּ בַּת־פַּרְעֹה לְכִי וַתֵּלֶךְ הָעַלְמָה
9 וַתִּקְרָא אֶת־אֵם הַיָּלֶד׃ וַתֹּאמֶר לָהּ בַּת־פַּרְעֹה הֵילִיכִי
אֶת־הַיֶּלֶד הַזֶּה וְהֵינִקֵהוּ לִי וַאֲנִי אֶתֵּן אֶת־שְׂכָרֵךְ וַתִּקַּח
האשה

---

20 v. ס״א ויעצמו. 22 v. צ״ל הילוד לעברים כן ח״ם. ת״א. ת״י ות״ר.
2 v. כן ירושלמי בהללי תצילהו הסר. ב. 1 v. בכתבות ספרים אין כאן סדר.
3 v. ס׳ רבתי. 9 v. כן בהללי ירושלמי הילכי הסר.

the child, and nursed it.

10 And the child grew, and she brought him unto Pharaoh's daughter, and he became her son. And she called his name Moses: and she said, Because I drew him out of the water.

11 And it came to pass in those days, when Moses was grown, that he went out unto his brethren, and looked on their burdens: and he spied an Egyptian smiting an Hebrew, one of his brethren.

12 And he looked this way and that way, and when he saw that there was no man, he slew the Egyptian, and hid him in the sand.

13 And when he went out the second day, behold, two men of the Hebrews strove together: and he said to him that did the wrong, Wherefore smitest thou thy fellow?

14 And he said, Who made thee a prince and a judge over us? intendest thou to kill me, as thou killedst the Egyptian? And Moses feared, and said, Surely this thing is known.

15 Now when Pharaoh heard this thing, he sought to slay Moses. But Moses fled from the face of Pharaoh, and dwelt in the land of Midian: and he sat down by a well.

16 Now the priest of Midian had seven daughters: and they came and drew water, and filled the troughs to water their father's flock.

17 And the shepherds came and drove them away: but Moses stood up and helped them, and watered their flock.

18 And when they came to

10 וַתִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַתְּבִאֵהוּ לְבַת־
פַּרְעֹה וַיְהִי־לָהּ לְבֵן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מֹשֶׁה וַתֹּאמֶר כִּי
11 מִן־הַמַּיִם מְשִׁיתִהוּ: וַיְהִי | בַּיָּמִים הָהֵם וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה
וַיֵּצֵא אֶל־אֶחָיו וַיַּרְא בְּסִבְלֹתָם וַיַּרְא אִישׁ מִצְרִי מַכֶּה
12 אִישׁ־עִבְרִי מֵאֶחָיו: וַיִּפֶן כֹּה וָכֹה וַיַּרְא כִּי אֵין אִישׁ
13 וַיַּךְ אֶת־הַמִּצְרִי וַיִּטְמְנֵהוּ בַּחוֹל: וַיֵּצֵא בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וְהִנֵּה
שְׁנֵי־אֲנָשִׁים עִבְרִים נִצִּים וַיֹּאמֶר לָרָשָׁע לָמָּה תַכֶּה
14 רֵעֶךָ: וַיֹּאמֶר מִי שָׂמְךָ לְאִישׁ שַׂר וְשֹׁפֵט עָלֵינוּ הַלְהָרְג�Qי
אַתָּה אֹמֵר כַּאֲשֶׁר הָרַגְתָּ אֶת־הַמִּצְרִי וַיִּירָא מֹשֶׁה
15 וַיֹּאמֶר אָכֵן נוֹדַע הַדָּבָר: וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
וַיְבַקֵּשׁ לַהֲרֹג אֶת־מֹשֶׁה וַיִּבְרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פַּרְעֹה וַיֵּשֶׁב
16 בְּאֶרֶץ־מִדְיָן וַיֵּשֶׁב עַל־הַבְּאֵר: וּלְכֹהֵן מִדְיָן שֶׁבַע בָּנוֹת
וַתָּבֹאנָה וַתְּדַלֶּינָה וַתְּמַלֶּאנָה אֶת־הָרְהָטִים לְהַשְׁקוֹת
17 צֹאן אֲבִיהֶן: וַיָּבֹאוּ הָרֹעִים וַיְגָרְשׁוּם וַיָּקָם מֹשֶׁה וַיּוֹשְׁעָן
18 וַיַּשְׁקְ אֶת־צֹאנָם: וַתָּבֹאנָה אֶל־רְעוּאֵל אֲבִיהֶן וַיֹּאמֶר
19 מַדּוּעַ מְהַרְתֶּן בֹּא הַיּוֹם: וַתֹּאמַרְן אִישׁ מִצְרִי הִצִּילָנוּ מִיַּד
20 הָרֹעִים וְגַם דָּלֹה דָלָה לָנוּ וַיַּשְׁקְ אֶת־הַצֹּאן: וַיֹּאמֶר אֶל־
בְּנֹתָיו וְאַיּוֹ לָמָּה זֶּה עֲזַבְתֶּן אֶת־הָאִישׁ קִרְאֶן לוֹ וְיֹאכַל
21 לָחֶם: וַיּוֹאֶל מֹשֶׁה לְשֶׁבֶת אֶת־הָאִישׁ וַיִּתֵּן ׀ אֶת־צִפֹּרָה ׀
22 בִּתּוֹ לְמֹשֶׁה: וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גֵּרְשֹׁם כִּי אָמַר
גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה:
23 וַיְהִי בַּיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֵּאָנְחוּ בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל מִן־הָעֲבֹדָה וַיִּזְעָקוּ וַתַּעַל שַׁוְעָתָם אֶל־הָאֱלֹהִים
24 מִן־הָעֲבֹדָה: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים
25 אֶת־בְּרִיתוֹ אֶת־אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק וְאֶת־יַעֲקֹב: וַיַּרְא
אֱלֹהִים

---

17 v. כן ירושלמי, בהללי וינרשם חסר. ברוב ספרים כ"י ובנוסחאות הרפוס וינרשום כשוא לבד. נ"א ב"נ וַיְגָרְשׁוּם בגעיא. 19 v. ס"א וַתֹּאמַרְנָה. 21 v. ס"א ויתן את־צפרה בתו. 22 v. סביר וַתִּקְרָא וכן במקצת ספרים כ"י, וח"א כ"י. 24 v. ס"א אֶת־אברהם וכן חד"ר, ח"ש, ת"א כ"י, ח"י, ח"ע וח"ס.

19 Reuel their father, he said, How is it that ye are come so soon to day? And they said, An Egyptian delivered us out of the hand of the shepherds, and also drew water enough for us, and watered the flock.

20 And he said unto his daughters, And where is he? why is it that ye have left the man? call him, that he may eat bread.

21 And Moses was content to dwell with the man: and he gave Moses Zipporah his daughter.

22 And she bare him a son, and he called his name Gershom: for he said, I have been a stranger in a strange land.

23 And it came to pass in process of time, that the king of Egypt died: and the children of Israel sighed by reason of the bondage, and they cried, and their cry came up unto God by reason of the bondage.

24 And God heard their groaning, and God remembered his covenant with Abraham, with Isaac,

25 and with Jacob. And God looked

אֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּדַע אֱלֹהִים:

ג ומֹשֶׁה הָיָה רֹעֶה אֶת־צֹאן יִתְרוֹ חֹתְנוֹ כֹּהֵן ס
מִדְיָן וַיְנַהַג אֶת־הַצֹּאן אַחַר הַמִּדְבָּר וַיָּבֹא אֶל־הַר
2 הָאֱלֹהִים חֹרֵבָה: וַיֵּרָא מַלְאַךְ יְהוָה אֵלָיו בְּלַבַּת־אֵשׁ
מִתּוֹךְ הַסְּנֶה וַיַּרְא וְהִנֵּה הַסְּנֶה בֹּעֵר בָּאֵשׁ וְהַסְּנֶה אֵינֶנּוּ
3 אֻכָּל: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אָסֻרָה־נָּא וְאֶרְאֶה אֶת־הַמַּרְאֶה
4 הַגָּדֹל הַזֶּה מַדּוּעַ לֹא־יִבְעַר הַסְּנֶה: וַיַּרְא יְהוָה כִּי
סָר לִרְאוֹת וַיִּקְרָא אֵלָיו אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסְּנֶה וַיֹּאמֶר
5 מֹשֶׁה מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר אַל־תִּקְרַב הֲלֹם שַׁל
נְעָלֶיךָ מֵעַל רַגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עֹמֵד עָלָיו
6 אַדְמַת־קֹדֶשׁ הוּא: וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֱלֹהֵי אָבִיךָ אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב וַיַּסְתֵּר מֹשֶׁה פָּנָיו
7 כִּי יָרֵא מֵהַבִּיט אֶל־הָאֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר יְהוָה רָאֹה רָאִיתִי
אֶת־עֳנִי עַמִּי אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם וְאֶת־צַעֲקָתָם שָׁמַעְתִּי מִפְּנֵי
8 נֹגְשָׂיו כִּי יָדַעְתִּי אֶת־מַכְאֹבָיו: וָאֵרֵד לְהַצִּילוֹ | מִיַּד
מִצְרַיִם וְלַהַעֲלֹתוֹ מִן־הָאָרֶץ הַהִוא אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה
וּרְחָבָה אֶל־אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ אֶל־מְקוֹם הַכְּנַעֲנִי
9 וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי: וְעַתָּה הִנֵּה
צַעֲקַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלָי וְגַם־רָאִיתִי אֶת־הַלַּחַץ
10 אֲשֶׁר מִצְרַיִם לֹחֲצִים אֹתָם: וְעַתָּה לְכָה וְאֶשְׁלָחֲךָ אֶל־
11 פַּרְעֹה וְהוֹצֵא אֶת־עַמִּי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם: וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל־הָאֱלֹהִים מִי אָנֹכִי כִּי אֵלֵךְ אֶל־פַּרְעֹה וְכִי
12 אוֹצִיא אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם: וַיֹּאמֶר כִּי־אֶהְיֶה
עִמָּךְ וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת כִּי אָנֹכִי שְׁלַחְתִּיךָ בְּהוֹצִיאֲךָ אֶת־
הָעָם מִמִּצְרַיִם תַּעַבְדוּן אֶת־הָאֱלֹהִים עַל הָהָר הַזֶּה:

ויאמר

ג, 5 v. ס״א שַׁל־ או שַׁל־ וכן ב״נ. 5 v. ס״א נַעֲלֶךָ וכן ר״ב, ח״ש, ח״א וח״י. 5 v. ס״א רַגְלְךָ וכן ח״ש. 7 v. רָאוֹ קרי. 8 v. נ״א ב״נ לְהַצִּילוֹ בנציא. 8 v. ס״א הַכְּתִבִי וכן ח״ש. 10 v. כן כתוב ביריחו. 10 v. ס״א מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וכן ת״כ.

upon the children of Israel, and God had respect unto them.

3 Now Moses kept the flock of Jethro his father in law, the priest of Midian: and he led the flock to the backside of the desert, and came to the mountain of God, even to Horeb.

2 And the angel of the LORD appeared unto him in a flame of fire out of the midst of a bush: and he looked, and, behold, the bush burned with fire, and the bush was not consumed.

3 And Moses said, I will now turn aside, and see this great sight, why the bush is not burnt.

4 And when the LORD saw that he turned aside to see, God called unto him out of the midst of the bush, and said, Moses, Moses. And he said, Here am I.

5 And he said, Draw not nigh hither: put off thy shoes from off thy feet, for the place whereon thou standest is holy ground.

6 Moreover he said, I am the God of thy father, the God of Abraham, the God of Isaac, and the God of Jacob. And Moses hid his face; for he was afraid to look upon God.

7 And the LORD said, I have surely seen the affliction of my people which are in Egypt, and have heard their cry by reason of their taskmasters; for I know their sorrows;

8 And I am come down to deliver them out of the hand of the Egyptians, and to bring them up out of that land unto a good land and a large, unto a land flowing with milk and honey; unto the place of the Canaanites, and the Hittites, and the Amorites, and the Perizzites, and the Hivites, and the Jebusites.

9 Now therefore, behold, the cry of the children of Israel is come unto me: and I have also seen the oppression wherewith the Egyptians oppress them.

10 Come now therefore, and I will send thee unto Pharaoh, that thou mayest bring forth my people the children of Israel out of Egypt.

11 And Moses said unto God, Who am I, that I should go unto Pharaoh, and that I should bring forth the children of Israel out of Egypt?

12 And he said, Certainly I will be with thee; and this shall be a token unto thee, that I have sent thee: When thou hast brought forth the people out of Egypt, ye shall serve God upon this mountain.

13 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָאֱלֹהִים הִנֵּה אָנֹכִי בָּא אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתִּי לָהֶם אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם
14 וְאָמְרוּ־לִי מַה־שְּׁמוֹ מָה אֹמַר אֲלֵהֶם: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
אֶל־מֹשֶׁה אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר לִבְנֵי
15 יִשְׂרָאֵל אֶהְיֶה שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם: וַיֹּאמֶר עוֹד אֱלֹהִים אֶל־
מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם
16 זֶה־שְּׁמִי לְעֹלָם וְזֶה זִכְרִי לְדֹר דֹּר: לֵךְ וְאָסַפְתָּ אֶת־
זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם
נִרְאָה אֵלַי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב לֵאמֹר פָּקֹד
17 פָּקַדְתִּי אֶתְכֶם וְאֶת־הֶעָשׂוּי לָכֶם בְּמִצְרָיִם: וָאֹמַר
אַעֲלֶה אֶתְכֶם מֵעֳנִי מִצְרַיִם אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי
וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֶל־אֶרֶץ זָבַת חָלָב
18 וּדְבָשׁ: וְשָׁמְעוּ לְקֹלֶךָ וּבָאתָ אַתָּה וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־
מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַאֲמַרְתֶּם אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִיִּים
נִקְרָה עָלֵינוּ וְעַתָּה נֵלְכָה־נָּא דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר
19 וְנִזְבְּחָה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ: וַאֲנִי יָדַעְתִּי כִּי לֹא־יִתֵּן אֶתְכֶם
20 מֶלֶךְ מִצְרַיִם לַהֲלֹךְ וְלֹא בְיָד חֲזָקָה: וְשָׁלַחְתִּי אֶת־
יָדִי וְהִכֵּיתִי אֶת־מִצְרַיִם בְּכֹל נִפְלְאֹתַי אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה
21 בְּקִרְבּוֹ וְאַחֲרֵי־כֵן יְשַׁלַּח אֶתְכֶם: וְנָתַתִּי אֶת־חֵן הָעָם־
הַזֶּה בְּעֵינֵי מִצְרָיִם וְהָיָה כִּי תֵלֵכוּן לֹא תֵלְכוּ רֵיקָם:
22 וְשָׁאֲלָה אִשָּׁה מִשְּׁכֶנְתָּהּ וּמִגָּרַת בֵּיתָהּ כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי
זָהָב וּשְׂמָלֹת וְשַׂמְתֶּם עַל־בְּנֵיכֶם וְעַל־בְּנֹתֵיכֶם וְנִצַּלְתֶּם
ד אֶת־מִצְרָיִם: וַיַּעַן מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר וְהֵן לֹא־יַאֲמִינוּ לִי וְלֹא
2 יִשְׁמְעוּ בְקֹלִי כִּי יֹאמְרוּ לֹא־נִרְאָה אֵלֶיךָ יְהוָה: וַיֹּאמֶר
אליו

13 And Moses said unto God, Behold, when I come unto the children of Israel, and shall say unto them, The God of your fathers hath sent me unto you; and they shall say to me, What is his name? what shall I say unto them?
14 And God said unto Moses, I AM THAT I AM: and he said, Thus shalt thou say unto the children of Israel, I AM hath sent me unto you.
15 And God said moreover unto Moses, Thus shalt thou say unto the children of Israel, The LORD God of your fathers, the God of Abraham, the God of Isaac, and the God of Jacob, hath sent me unto you: this is my name for ever, and this is my memorial unto all generations.
16 Go, and gather the elders of Israel together, and say unto them, The LORD God of your fathers, the God of Abraham, of Isaac, and of Jacob, appeared unto me, saying, I have surely visited you, and seen that which is done to you in Egypt:
17 And I have said, I will bring you up out of the affliction of Egypt unto the land of the Canaanites, and the Hittites, and the Amorites, and the Perizzites, and the Hivites, and the Jebusites, unto a land flowing with milk and honey.
18 And they shall hearken to thy voice: and thou shalt come, thou and the elders of Israel, unto the king of Egypt, and ye shall say unto him, The LORD God of the Hebrews hath met with us: and now let us go, we beseech thee, three days' journey into the wilderness, that we may sacrifice to the LORD our God.
19 And I am sure that the king of Egypt will not let you go, no, not by a mighty hand.
20 And I will stretch out my hand, and smite Egypt with all my wonders which I will do in the midst thereof: and after that he will let you go.
21 And I will give this people favour in the sight of the Egyptians: and it shall come to pass, that, when ye go, ye shall not go empty:
22 But every woman shall borrow of her neighbour, and of her that sojourneth in her house, jewels of silver, and jewels of gold, and raiment: and ye shall put them upon your sons, and upon your daughters; and ye shall spoil the Egyptians.

4 And Moses answered and said, But, behold, they will not believe me, nor hearken unto my
2 voice: for they will say, The LORD hath not appeared unto thee. And the LORD said

---

v. 14 ס״א אל־בני וכן ר״ב וח״ש. v. 15 ס״א ואלהי וכן ח״ש וח״ע. v. 15 ס״א זה וכן ח״ש וח״ו. v. 18 בסקצת ספרים כ״י נלכה. v. 19 נ״א ב״נ לא־ בלא נעזא. v. 20 בסקצת ספרים כ״י וברפוסים הקדמונים נפלאתי קטוץ.

אֵלָיו יְהוָה מַזֶּה בְיָדֶךָ וַיֹּאמֶר מַטֶּה: וַיֹּאמֶר הַשְׁלִיכֵהוּ 3
אַרְצָה וַיַּשְׁלִכֵהוּ אַרְצָה וַיְהִי לְנָחָשׁ וַיָּנָס מֹשֶׁה מִפָּנָיו:
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה שְׁלַח יָדְךָ וְאֶחֹז בִּזְנָבוֹ וַיִּשְׁלַח 4
יָדוֹ וַיַּחֲזֶק בּוֹ וַיְהִי לְמַטֶּה בְּכַפּוֹ: לְמַעַן יַאֲמִינוּ כִּי־נִרְאָה 5
אֵלֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק
וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: וַיֹּאמֶר יְהוָה לוֹ עוֹד הָבֵא־נָא יָדְךָ בְּחֵיקֶךָ 6
וַיָּבֵא יָדוֹ בְּחֵיקוֹ וַיּוֹצִאָהּ וְהִנֵּה יָדוֹ מְצֹרַעַת כַּשָּׁלֶג:
וַיֹּאמֶר הָשֵׁב יָדְךָ אֶל־חֵיקֶךָ וַיָּשֶׁב יָדוֹ אֶל־חֵיקוֹ וַיּוֹצִאָהּ 7
מֵחֵיקוֹ וְהִנֵּה־שָׁבָה כִּבְשָׂרוֹ: וְהָיָה אִם־לֹא יַאֲמִינוּ לָךְ 8
וְלֹא יִשְׁמְעוּ לְקֹל הָאֹת הָרִאשׁוֹן וְהֶאֱמִינוּ לְקֹל הָאֹת
הָאַחֲרוֹן: וְהָיָה אִם־לֹא יַאֲמִינוּ גַּם לִשְׁנֵי הָאֹתוֹת הָאֵלֶּה 9
וְלֹא יִשְׁמְעוּן לְקֹלֶךָ וְלָקַחְתָּ מִמֵּימֵי הַיְאֹר וְשָׁפַכְתָּ
הַיַּבָּשָׁה וְהָיוּ הַמַּיִם אֲשֶׁר־תִּקַּח מִן־הַיְאֹר וְהָיוּ לְדָם
בַּיַּבָּשֶׁת: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה בִּי אֲדֹנָי לֹא אִישׁ 10
דְּבָרִים אָנֹכִי גַּם מִתְּמוֹל גַּם מִשִּׁלְשֹׁם גַּם מֵאָז דַּבֶּרְךָ
אֶל־עַבְדֶּךָ כִּי כְבַד־פֶּה וּכְבַד לָשׁוֹן אָנֹכִי: וַיֹּאמֶר יְהוָה 11
אֵלָיו מִי שָׂם פֶּה לָאָדָם אוֹ מִי־יָשׂוּם אִלֵּם אוֹ חֵרֵשׁ אוֹ
פִּקֵחַ אוֹ עִוֵּר הֲלֹא אָנֹכִי יְהוָה: וְעַתָּה לֵךְ וְאָנֹכִי אֶהְיֶה 12
עִם־פִּיךָ וְהוֹרֵיתִיךָ אֲשֶׁר תְּדַבֵּר: וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי שְׁלַח־ 13
נָא בְּיַד־תִּשְׁלָח: וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הֲלֹא 14
אַהֲרֹן אָחִיךָ הַלֵּוִי יָדַעְתִּי כִּי־דַבֵּר יְדַבֵּר הוּא וְגַם הִנֵּה־
הוּא יֹצֵא לִקְרָאתֶךָ וְרָאֲךָ וְשָׂמַח בְּלִבּוֹ: וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו 15
וְשַׂמְתָּ אֶת־הַדְּבָרִים בְּפִיו וְאָנֹכִי אֶהְיֶה עִם־פִּיךָ וְעִם־
פִּיהוּ וְהוֹרֵיתִי אֶתְכֶם אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן: וְדִבֶּר־הוּא לְךָ 16
אֶל־הָעָם וְהָיָה הוּא יִהְיֶה־לְּךָ לְפֶה וְאַתָּה תִּהְיֶה־לּוֹ
לֵאלֹהִים: וְאֶת־הַמַּטֶּה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדֶךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־בּוֹ 17
אֶת־הָאֹתֹת: וילך

ד. 2 v. מַזֶּה כתיב מַה־זֶּה קרי. 4 v. ס״א וַיַּחֲזֶק־בּוֹ בסקף. 5 v. ס״א וֵאלֹהֵי וכן ח״ש ות״ע. 6 v. כ״א וַיּוֹצִאֶהָ מְחֵיקוֹ וכן ח״ש ות״ע. 17 v. סכיר פָּה.

unto him, What is that in thine hand? And he said, A rod.

3 And he said, Cast it on the ground. And he cast it on the ground, and it became a serpent; and Moses fled from before it.

4 And the LORD said unto Moses, Put forth thine hand, and take it by the tail. And he put forth his hand, and caught it, and it became a rod in his hand:

5 That they may believe that the LORD God of their fathers, the God of Abraham, the God of Isaac, and the God of Jacob, hath appeared unto thee.

6 And the LORD said furthermore unto him, Put now thine hand into thy bosom. And he put his hand into his bosom: and when he took it out, behold, his hand was leprous as snow.

7 And he said, Put thine hand into thy bosom again. And he put his hand into his bosom again; and plucked it out of his bosom, and, behold, it was turned again as his other flesh.

8 And it shall come to pass, if they will not believe thee, neither hearken to the voice of the first sign, that they will believe the voice of the latter sign.

9 And it shall come to pass, if they will not believe also these two signs, neither hearken unto thy voice, that thou shalt take of the water of the river, and pour it upon the dry land: and the water which thou takest out of the river shall become blood upon the dry land.

10 And Moses said unto the LORD, O my Lord, I am not eloquent, neither heretofore, nor since thou hast spoken unto thy servant: but I am slow of speech, and of a

11 slow tongue. And the LORD said unto him, Who hath made man's mouth? or who maketh the dumb, or deaf, or the seeing, or the blind? have not I the LORD?

12 Now therefore go, and I will be with thy mouth, and teach thee what thou shalt say.

13 And he said, O my Lord, send, I pray thee, by the hand of him whom thou wilt send.

14 And the anger of the LORD was kindled against Moses, and he said, Is not Aaron the Levite thy brother? I know that he can speak well. And also, behold, he cometh forth to meet thee: and when he seeth thee, he

15 will be glad in his heart. And thou shalt speak unto him, and put words in his mouth: and I

16 will be with thy mouth, and with his mouth, and will teach you what ye shall do. And he shall be thy spokesman unto the people: and he shall be, even he shall be to thee instead of a

17 mouth, and thou shalt be to him instead of God. And thou shalt take this rod in thine hand, wherewith thou shalt do signs.

שמות שמות

18 וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיָּשָׁב ׀ אֶל־יֶתֶר חֹתְנוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ אֵלְכָה נָּא ס
וְאָשׁוּבָה אֶל־אַחַי אֲשֶׁר־בְּמִצְרַיִם וְאֶרְאֶה הַעוֹדָם חַיִּים
19 וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ לְמֹשֶׁה לֵךְ לְשָׁלוֹם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
בְּמִדְיָן לֵךְ שֻׁב מִצְרָיִם כִּי־מֵתוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים הַמְבַקְשִׁים
20 אֶת־נַפְשֶׁךָ: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־אִשְׁתּוֹ וְאֶת־בָּנָיו וַיַּרְכִּבֵם
עַל־הַחֲמֹר וַיָּשָׁב אַרְצָה מִצְרָיִם וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־מַטֵּה
21 הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּלֶכְתְּךָ לָשׁוּב
מִצְרַיְמָה רְאֵה כָּל־הַמֹּפְתִים אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְיָדֶךָ וַעֲשִׂיתָם
לִפְנֵי פַּרְעֹה וַאֲנִי אַחֲזֵק אֶת־לִבּוֹ וְלֹא יְשַׁלַּח אֶת־הָעָם:
22 וְאָמַרְתָּ אֶל־פַּרְעֹה כֹּה אָמַר יְהוָה בְּנִי בְכֹרִי יִשְׂרָאֵל:
23 וָאֹמַר אֵלֶיךָ שַׁלַּח אֶת־בְּנִי וְיַעַבְדֵנִי וַתְּמָאֵן לְשַׁלְּחוֹ הִנֵּה
24 אָנֹכִי הֹרֵג אֶת־בִּנְךָ בְּכֹרֶךָ: וַיְהִי בַדֶּרֶךְ בַּמָּלוֹן וַיִּפְגְּשֵׁהוּ
25 יְהוָה וַיְבַקֵּשׁ הֲמִיתוֹ: וַתִּקַּח צִפֹּרָה צֹר וַתִּכְרֹת אֶת־עָרְלַת
26 בְּנָהּ וַתַּגַּע לְרַגְלָיו וַתֹּאמֶר כִּי חֲתַן־דָּמִים אַתָּה לִי: וַיִּרֶף
מִמֶּנּוּ אָז אָמְרָה חֲתַן דָּמִים לַמּוּלֹת:
27 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן לֵךְ לִקְרַאת מֹשֶׁה הַמִּדְבָּרָה
28 וַיֵּלֶךְ וַיִּפְגְּשֵׁהוּ בְּהַר הָאֱלֹהִים וַיִּשַּׁק־לוֹ: וַיַּגֶּד מֹשֶׁה
לְאַהֲרֹן אֵת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ וְאֵת כָּל־הָאֹתֹת
29 אֲשֶׁר צִוָּהוּ: וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיַּאַסְפוּ אֶת־כָּל־זִקְנֵי בְנֵי
30 יִשְׂרָאֵל: וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבֶּר
31 יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיַּעַשׂ הָאֹתֹת לְעֵינֵי הָעָם: וַיַּאֲמֶן הָעָם
וַיִּשְׁמְעוּ כִּי־פָקַד יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִי רָאָה אֶת־
ה עָנְיָם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ: וְאַחַר בָּאוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ
אֶל־פַּרְעֹה כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שַׁלַּח אֶת־עַמִּי
2 וְיָחֹגּוּ לִי בַּמִּדְבָּר: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה מִי יְהוָה אֲשֶׁר אֶשְׁמַע
בְּקֹלוֹ לְשַׁלַּח אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַעְתִּי אֶת־יְהוָה וְגַם
את

18 And Moses went and returned to Jethro his father in law, and said unto him, Let me go, I pray thee, and return unto my brethren which are in Egypt, and see whether they be yet alive. And Jethro said to Moses, Go in peace.
19 And the LORD said unto Moses in Midian, Go, return into Egypt: for all the men are dead which sought thy life.
20 And Moses took his wife and his sons, and set them upon an ass, and he returned to the land of Egypt: and Moses took the rod of God in his hand.
21 And the LORD said unto Moses, When thou goest to return into Egypt, see that thou do all those wonders before Pharaoh, which I have put in thine hand: but I will harden his heart, that he shall not let the people go.
22 And thou shalt say unto Pharaoh, Thus saith the LORD, Israel is my son, even my firstborn:
23 And I say unto thee, Let my son go, that he may serve me: and if thou refuse to let him go, behold, I will slay thy son, even thy firstborn.
24 And it came to pass by the way in the inn, that the LORD met him, and sought to kill him.
25 Then Zipporah took a sharp stone, and cut off the foreskin of her son, and cast at his feet, and said, Surely a bloody husband art thou to me.
26 So he let him go: then she said, A bloody husband thou art, because of the circumcision.
27 And the LORD said to Aaron, Go into the wilderness to meet Moses. And he went, and met him in the mount of God, and kissed him.
28 And Moses told Aaron all the words of the LORD who had sent him, and all the signs which he had commanded him.
29 And Moses and Aaron went and gathered together all the elders of the children of Israel:
30 And Aaron spake all the words which the LORD had spoken unto Moses, and did the signs in the sight of the people.
31 And the people believed: and when they heard that the LORD had visited the children of Israel, and that he had looked upon their affliction, then they bowed their heads and worshipped.

5 And afterward Moses and Aaron went in, and told Pharaoh, Thus saith the LORD God of Israel, Let my people go, that they may hold a feast unto me in the wilderness.
2 And Pharaoh said, Who is the LORD, that I should obey his voice to let Israel go? I know not the LORD, neither

18 v. בזנבוקי אלכה. 19 v. סביר מצריקה וכן במקצת ספרים כ"י ובח"ש. 27 v. ביריחו חמדברה פתח הבי"ת. 30 v. ס"א את כל.

will I let Israel go.

3 And they said, The God of the Hebrews hath met with us: let us go, we pray thee, three days' journey into the desert, and sacrifice unto the LORD our God; lest he fall upon us with pestilence, or with the sword.

4 And the king of Egypt said unto them, Wherefore do ye, Moses and Aaron, let the people from their works? get you unto your burdens.

5 And Pharaoh said, Behold, the people of the land now are many, and ye make them rest from their burdens.

6 And Pharaoh commanded the same day the taskmasters of the people, and their officers, saying,

7 Ye shall no more give the people straw to make brick, as heretofore: let them go and gather straw for themselves.

8 And the tale of the bricks, which they did make heretofore, ye shall lay upon them; ye shall not diminish ought thereof: for they be idle; therefore they cry, saying, Let us go and sacrifice to our God.

9 Let there more work be laid upon the men, that they may labour therein; and let them not regard vain words.

10 And the taskmasters of the people went out, and their officers, and they spake to the people, saying, Thus saith Pharaoh, I will not give you straw.

11 Go ye, get you straw where ye can find it: yet not ought of your work shall be diminished.

12 So the people were scattered abroad throughout all the land of Egypt to gather stubble instead
13 of straw. And the taskmasters hasted them, saying, Fulfil your works, your daily tasks, as
14 when there was straw. And the officers of the children of Israel, which Pharaoh's taskmasters had set over them, were beaten, and demanded, Wherefore have ye not fulfilled your
15 task in making brick both yesterday and to day, as heretofore? Then the officers of the children of Israel came and cried unto Pharaoh, saying, Wherefore dealest thou thus with thy
16 servants? There is no straw given unto thy servants, and they say to us, Make brick: and,
17 behold, thy servants are beaten; but the fault is in thine own people. But he said, Ye are
18 idle, ye are idle: therefore ye say, Let us go and do sacrifice to the LORD. Go therefore now, and work; for there shall no straw be given you, yet shall ye deliver the tale of bricks.
19 And the officers of the children of

3 אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלֵּחַ: וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהֵי הָעִבְרִים נִקְרָא
עָלֵינוּ נֵלְכָה נָּא דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר וְנִזְבְּחָה
4 לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ פֶּן־יִפְגָּעֵנוּ בַּדֶּבֶר אוֹ בֶחָרֶב: וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לָמָּה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן תַּפְרִיעוּ אֶת־
5 הָעָם מִמַּעֲשָׂיו לְכוּ לְסִבְלֹתֵיכֶם: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה הֵן־רַבִּים
6 עַתָּה עַם הָאָרֶץ וְהִשְׁבַּתֶּם אֹתָם מִסִּבְלֹתָם: וַיְצַו פַּרְעֹה
7 בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־הַנֹּגְשִׂים בָּעָם וְאֶת־שֹׁטְרָיו לֵאמֹר: לֹא
תֹאסִפוּן לָתֵת תֶּבֶן לָעָם לִלְבֹּן הַלְּבֵנִים כִּתְמוֹל שִׁלְשֹׁם
8 הֵם יֵלְכוּ וְקֹשְׁשׁוּ לָהֶם תֶּבֶן: וְאֶת־מַתְכֹּנֶת הַלְּבֵנִים
אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים תְּמוֹל שִׁלְשֹׁם תָּשִׂימוּ עֲלֵיהֶם לֹא
תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ כִּי־נִרְפִּים הֵם עַל־כֵּן הֵם צֹעֲקִים לֵאמֹר
9 נֵלְכָה נִזְבְּחָה לֵאלֹהֵינוּ: תִּכְבַּד הָעֲבֹדָה עַל־הָאֲנָשִׁים
10 וְיַעֲשׂוּ־בָהּ וְאַל־יִשְׁעוּ בִּדְבָרֵי־שָׁקֶר: וַיֵּצְאוּ נֹגְשֵׂי הָעָם
וְשֹׁטְרָיו וַיֹּאמְרוּ אֶל־הָעָם לֵאמֹר כֹּה אָמַר פַּרְעֹה אֵינֶנִּי
11 נֹתֵן לָכֶם תֶּבֶן: אַתֶּם לְכוּ קְחוּ לָכֶם תֶּבֶן מֵאֲשֶׁר תִּמְצָאוּ
12 כִּי אֵין נִגְרָע מֵעֲבֹדַתְכֶם דָּבָר: וַיָּפֶץ הָעָם בְּכָל־אֶרֶץ
13 מִצְרַיִם לְקֹשֵׁשׁ קַשׁ לַתֶּבֶן: וְהַנֹּגְשִׂים אָצִים לֵאמֹר כַּלּוּ
14 מַעֲשֵׂיכֶם דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ כַּאֲשֶׁר בִּהְיוֹת הַתֶּבֶן: וַיֻּכּוּ
שֹׁטְרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־שָׂמוּ עֲלֵהֶם נֹגְשֵׂי פַרְעֹה לֵאמֹר
מַדּוּעַ לֹא כִלִּיתֶם חָקְכֶם לִלְבֵן כִּתְמוֹל שִׁלְשֹׁם גַּם
15 תְּמוֹל גַּם־הַיּוֹם: וַיָּבֹאוּ שֹׁטְרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּצְעֲקוּ אֶל
16 פַּרְעֹה לֵאמֹר לָמָּה תַּעֲשֶׂה כֹּה לַעֲבָדֶיךָ: תֶּבֶן אֵין נִתָּן
לַעֲבָדֶיךָ וּלְבֵנִים אֹמְרִים לָנוּ עֲשׂוּ וְהִנֵּה עֲבָדֶיךָ מֻכִּים
17 וְחָטָאת עַמֶּךָ: וַיֹּאמֶר נִרְפִּים אַתֶּם נִרְפִּים עַל־כֵּן אַתֶּם
18 אֹמְרִים נֵלְכָה נִזְבְּחָה לַיהוָה: וְעַתָּה לְכוּ עִבְדוּ וְתֶבֶן
19 לֹא־יִנָּתֵן לָכֶם וְתֹכֶן לְבֵנִים תִּתֵּנוּ: וַיִּרְאוּ שֹׁטְרֵי בְנֵי
ישראל

ה. 3 v. ס"א נלכה. 7 v. תספון קרי. 7 v. כן ברוב ספרים כ"י ובנוסחאות הדפוס חשין בשוא לבד. ס"א וקששו. 8 v. ס"א ונזבחה וכן ד"ב. ת"א כ"י ות"ע. 16 v. צ"ל חֲטָאוֹת לְעַמְּךָ כן ת"ע וה"ם.

Israel did see that they were in evil case, after it was said, Ye shall not minish ought from your bricks of your daily task.

20 And they met Moses and Aaron, who stood in the way, as they came forth from Pharaoh:

21 And they said unto them, The LORD look upon you, and judge; because ye have made our savour to be abhorred in the eyes of Pharaoh, and in the eyes of his servants, to put a sword in their hand to slay us.

22 And Moses returned unto the LORD, and said, LORD, wherefore hast thou so evil entreated this people? why is it that thou hast sent me?

23 For since I came to Pharaoh to speak in thy name, he hath done evil to this people; neither hast thou delivered thy people at all.

6 Then the LORD said unto Moses, Now shalt thou see what I will do to Pharaoh: for with a strong hand shall he let them go, and with a strong hand shall he drive them out of his land.

2 And God spake unto Moses, and said unto him, I am the LORD:

3 And I appeared unto Abraham, unto Isaac, and unto Jacob, by the name of God Almighty, but by my name JEHOVAH was I not known to them.

4 And I have also established my covenant with them, to give them the land of Canaan, the land of their pilgrimage, wherein they were strangers. 5 And I have also heard the groaning of the children of Israel, whom the Egyptians keep in bondage; and I have remembered my covenant. 6 Wherefore say unto the children of Israel, I am the LORD, and I will bring you out from under the burdens of the Egyptians, and I will rid you out of their bondage, and I will redeem you with a stretched out arm, and with great judgments: 7 And I will take you to me for a people, and I will be to you a God: and ye shall know that I am the LORD your God, which bringeth you out from under the burdens of the Egyptians. 8 And I will bring you

יִשְׂרָאֵל אֹתָם בֵּרַע לֵאמֹר לֹא־תִגָּרְעוּ מִלִּבְנֵיכֶם דְּבַר־יוֹם
20 בְּיוֹמוֹ: וַיִּפְגְּעוּ אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן נִצָּבִים לִקְרָאתָם
21 בְּצֵאתָם מֵאֵת פַּרְע�ֹה: וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם יֵרֶא יְהוָה עֲלֵיכֶם
וְיִשְׁפֹּט אֲשֶׁר הִבְאַשְׁתֶּם אֶת־רֵיחֵנוּ בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי
22 עֲבָדָיו לָתֵת־חֶרֶב בְּיָדָם לַהַרְגֵנוּ: וַיָּשָׁב מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה
וַיֹּאמַר אֲדֹנָי לָמָּה הֲרֵעֹתָה לָעָם הַזֶּה לָמָּה זֶּה שְׁלַחְתָּנִי:
23 וּמֵאָז בָּאתִי אֶל־פַּרְעֹה לְדַבֵּר בִּשִׁמְךָ הֵרַע לָעָם הַזֶּה
ו וְהַצֵּל לֹא־הִצַּלְתָּ אֶת־עַמֶּךָ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
עַתָּה תִּרְאֶה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לְפַרְעֹה כִּי בְיָד חֲזָקָה יְשַׁלְּחֵם וּבְיָד חֲזָקָה יְגָרְשֵׁם מֵאַרְצוֹ:
2 וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה: פרש׳
3 וָאֵרָא אֶל־אַבְרָהָם אֶל־יִצְחָק וְאֶל־יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדָּי
4 וּשְׁמִי יְהוָה לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם: וְגַם הֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי
אִתָּם לָתֵת לָהֶם אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן אֵת אֶרֶץ מְגֻרֵיהֶם
5 אֲשֶׁר־גָּרוּ בָהּ: וְגַם | אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת־נַאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
6 אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעֲבִדִים אֹתָם וָאֶזְכֹּר אֶת־בְּרִיתִי: לָכֵן
אֱמֹר לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת
סִבְלֹת מִצְרַיִם וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעֲבֹדָתָם וְגָאַלְתִּי אֶתְכֶם
7 בִּזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבִשְׁפָטִים גְּדֹלִים: וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם
וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
8 הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלוֹת מִצְרָיִם: וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם
אל־

---

v. 22 ס״א יהוה וכן ר״ב. הר״ה ור״ו. v. 22 כן בחללי. ירושלמי הֲרֵעֹתָ חסר ה״א.
v. 23 כ״א ולָמָּה וכן ר״ב. הר״ה. ר״ו. ח״ש. ת״א. ת״ע ות״ס.

ו. v. 1 סש הפרשה (1 VI–1 I) מְעַרֵי. וסקוקים מאה וארבעה ועשרים. וסדרים ד׳ ראש הפרשה (1 I). וילך איש (1 III). ומשה היה (1 III). וילך משה (1 IV). ומליס אלף ושבע מאות וסכ״. ואותיות ששת אלפים ושבע מאות וסכ״. וחלוף א׳ של־נעלין (5 III). ב״א שֶׁל־ בלא מקף. וב״נ שֶׁלְּ־ במקף. ובלא חלוף וַיגרשם בלא נעיא (17 II). וָאֶרֵר להצילו (1 III). וכת׳ ב׳ מזה (2 II). תאספון (2 V). ומספר שנותיה משבת יוסף עד שמנים שנה למשה מאה ועשרים וארבע שנים.

2 v. השטרה כה אמר ארני ה׳ בקבצי ביחזקאל כח. 2 v. ס״א יהוה וכן ח״ש. ח״א ות״י.
3 v. ס״א הוֹדַעְתִּי וכן ת״א. ת״י. ת״ע ות״ס.

אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אֹתָהּ לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב וְנָתַתִּי אֹתָהּ לָכֶם מוֹרָשָׁה אֲנִי יְהוָה:
9 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה כֵּן אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה
מִקֹּצֶר רוּחַ וּמֵעֲבֹדָה קָשָׁה:
10 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: 11 בֹּא דַבֵּר אֶל־פַּרְעֹה
12 מֶלֶךְ מִצְרַיִם וִישַׁלַּח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ: וַיְדַבֵּר
מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה לֵאמֹר הֵן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא־שָׁמְעוּ אֵלָי
וְאֵיךְ יִשְׁמָעֵנִי פַּרְעֹה וַאֲנִי עֲרַל שְׂפָתָיִם:
13 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וַיְצַוֵּם אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
14 מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: אֵלֶּה רָאשֵׁי בֵּית־
אֲבֹתָם בְּנֵי רְאוּבֵן בְּכֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוֹךְ וּפַלּוּא חֶצְרֹן
15 וְכַרְמִי אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת רְאוּבֵן: וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וְיָמִין
וְאֹהַד וְיָכִין וְצֹחַר וְשָׁאוּל בֶּן־הַכְּנַעֲנִית אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת
16 שִׁמְעוֹן: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־לֵוִי לְתֹלְדֹתָם גֵּרְשׁוֹן וְקְהָת
17 וּמְרָרִי וּשְׁנֵי חַיֵּי לֵוִי שֶׁבַע וּשְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה: בְּנֵי
18 גֵרְשׁוֹן לִבְנִי וְשִׁמְעִי לְמִשְׁפְּחֹתָם: וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם
וְיִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל וּשְׁנֵי חַיֵּי קְהָת שָׁלֹשׁ וּשְׁלֹשִׁים
19 וּמְאַת שָׁנָה: וּבְנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת
20 הַלֵּוִי לְתֹלְדֹתָם: וַיִּקַּח עַמְרָם אֶת־יוֹכֶבֶד דֹּדָתוֹ לוֹ
לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־מֹשֶׁה וּשְׁנֵי חַיֵּי עַמְרָם
21 שֶׁבַע וּשְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה: וּבְנֵי יִצְהָר קֹרַח וְנֶפֶג וְזִכְרִי:
22 וּבְנֵי עֻזִּיאֵל מִישָׁאֵל וְאֶלְצָפָן וְסִתְרִי: וַיִּקַּח אַהֲרֹן אֶת־
23 אֱלִישֶׁבַע בַּת־עַמִּינָדָב אֲחוֹת נַחְשׁוֹן לוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד
לוֹ אֶת־נָדָב וְאֶת־אֲבִיהוּא אֶת־אֶלְעָזָר וְאֶת־אִיתָמָר:
24 וּבְנֵי קֹרַח אַסִּיר וְאֶלְקָנָה וַאֲבִיאָסָף אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת

הקרחי

v. 10 כל לֵאמֹר אחר משֶׁה הלמד דנושה ביריחו. vv. 16, 18 ביריחו כולהן קָהָת וְקֹהָת. v. 17 ס״א בְּנֵי. v. 23 ס״א ואת־ וכן ת״ע וח״ס. v. 24 ס״א ובני קרח.

in unto the land, concerning the which I did swear to give it to Abraham, to Isaac, and to Jacob; and I will give it you for an heritage: I am the LORD.

9 And Moses spake so unto the children of Israel: but they hearkened not unto Moses for anguish of spirit, and for cruel bondage.

10 And the LORD spake unto Moses, saying,

11 Go in, speak unto Pharaoh king of Egypt, that he let the children of Israel go out of his land.

12 And Moses spake before the LORD, saying, Behold, the children of Israel have not hearkened unto me; how then shall Pharaoh hear me, who am of uncircumcised lips?

13 And the LORD spake unto Moses and unto Aaron, and gave them a charge unto the children of Israel, and unto Pharaoh king of Egypt, to bring the children of Israel out of the land of Egypt.

14 These be the heads of their fathers' houses: The sons of Reuben the firstborn of Israel; Hanoch, and Pallu, Hezron, and Carmi: these be the families of Reuben.

15 And the sons of Simeon; Jemuel, and Jamin, and Ohad, and Jachin, and Zohar, and Shaul the son of a Canaanitish woman: these are the families of Simeon.

16 And these are the names of the sons of Levi according to their generations; Gershon, and Kohath, and Merari: and the years of the life of Levi were an hundred

17 thirty and seven years. The sons of Gershon; Libni, and Shimi, according to their families.

18 And the sons of Kohath; Amram, and Izhar, and Hebron, and Uzziel: and the years of the life

19 of Kohath were an hundred thirty and three years. And the sons of Merari; Mahali and

20 Mushi: these are the families of Levi according to their generations. And Amram took him Jochebed his father's sister to wife; and she bare him Aaron and Moses: and the years of the

21 life of Amram were an hundred and thirty and seven years. And the sons of Izhar; Korah,

23 and Nepheg, and Zichri. And the sons of Uzziel; Mishael, and Elzaphan, and Zithri. And Aaron took him Elisheba, daughter of Amminadab, sister of Naashon, to wife; and she bare

24 him Nadab, and Abihu, Eleazar, and Ithamar. And the sons of Korah; Assir, and Elkanah, and Abiasaph: these are the families of

25 הַקְּרְחִי: וְאֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן לָקַח־לוֹ מִבְּנוֹת פּוּטִיאֵל לוֹ
לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־פִּינְחָס אֵלֶּה רָאשֵׁי אֲבוֹת הַלְוִיִּם
26 לְמִשְׁפְּחֹתָם: הוּא אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לָהֶם
הוֹצִיאוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־צִבְאֹתָם:
27 הֵם הַמְדַבְּרִים אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֶת־
28 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם הוּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן: וַיְהִי בְּיוֹם דִּבֶּר
29 יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר אֲנִי יְהוָה דַּבֵּר אֶל־פַּרְעֹה
30 מֶלֶךְ מִצְרַיִם אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲנִי דֹבֵר אֵלֶיךָ: וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה הֵן אֲנִי עֲרַל שְׂפָתַיִם וְאֵיךְ יִשְׁמַע אֵלַי
פַּרְעֹה:

1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רְאֵה נְתַתִּיךָ אֱלֹהִים לְפַרְעֹה
2 וְאַהֲרֹן אָחִיךָ יִהְיֶה נְבִיאֶךָ: אַתָּה תְּדַבֵּר אֵת כָּל־אֲשֶׁר
אֲצַוֶּךָּ וְאַהֲרֹן אָחִיךָ יְדַבֵּר אֶל־פַּרְעֹה וְשִׁלַּח אֶת־בְּנֵי־
3 יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ: וְאֲנִי אַקְשֶׁה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְהִרְבֵּיתִי
4 אֶת־אֹתֹתַי וְאֶת־מוֹפְתַי בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם: וְלֹא־יִשְׁמַע
אֲלֵכֶם פַּרְעֹה וְנָתַתִּי אֶת־יָדִי בְּמִצְרַיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת־
צִבְאֹתַי אֶת־עַמִּי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בִּשְׁפָטִים
5 גְּדֹלִים: וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה בִּנְטֹתִי אֶת־יָדִי עַל־
6 מִצְרַיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה
7 וְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתָם כֵּן עָשׂוּ: וּמֹשֶׁה בֶּן־
שְׁמֹנִים שָׁנָה וְאַהֲרֹן בֶּן־שָׁלֹשׁ וּשְׁמֹנִים שָׁנָה בְּדַבְּרָם
אֶל־פַּרְעֹה:
8
9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: כִּי יְדַבֵּר ס
אֲלֵכֶם פַּרְעֹה לֵאמֹר תְּנוּ לָכֶם מוֹפֵת וְאָמַרְתָּ אֶל־אַהֲרֹן
10 קַח אֶת־מַטְּךָ וְהַשְׁלֵךְ לִפְנֵי־פַרְעֹה יְהִי לְתַנִּין: וַיָּבֹא
משה

27 v. בג'נ הַמְדַבְּרִים בְּנֵי־יִא. 27 v. סכור בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם. בס"א כמיכ וקרי וכן ה'ס, ת'ע ות'ס. 2 v. 2 נ'ל וּשְׁלַח: עיין לעיל ו' י"א. 4 v. ס"א והוצאתי את־צבאתי.

the Korhites.
25 And Eleazar Aaron's son took him one of the daughters of Putiel to wife; and she bare him Phinehas: these are the heads of the fathers of the Levites according to their families.
26 These are that Aaron and Moses, to whom the LORD said, Bring out the children of Israel from the land of Egypt according to their armies.
27 These are they which spake to Pharaoh king of Egypt, to bring out the children of Israel from Egypt: these are that Moses and Aaron.
28 And it came to pass on the day when the LORD spake unto Moses in the land of Egypt,
29 That the LORD spake unto Moses, saying, I am the LORD: speak thou unto Pharaoh king of Egypt all that I say unto thee.
30 And Moses said before the LORD, Behold, I am of uncircumcised lips, and how shall Pharaoh hearken unto me?

7 And the LORD said unto Moses, See, I have made thee a god to Pharaoh: and Aaron thy brother shall be thy prophet.
2 Thou shalt speak all that I command thee: and Aaron thy brother shall speak unto Pharaoh, that he send the children of Israel out of his land.
3 And I will harden Pharaoh's heart, and multiply my signs and my wonders in the land of Egypt.
4 But Pharaoh shall not hearken unto you, that I may lay my hand upon Egypt, and bring forth mine armies, and my people the children of Israel, out of the land of Egypt by great judg-
5 ments. And the Egyptians shall know that I am the LORD, when I stretch forth mine hand
6 upon Egypt, and bring out the children of Israel from among them. And Moses and Aaron
7 did as the LORD commanded them, so did they. And Moses was fourscore years old, and
8 Aaron fourscore and three years old, when they spake unto Pharaoh. And the LORD spake
9 unto Moses and unto Aaron, saying, When Pharaoh shall speak unto you, saying, Shew a miracle for you: then thou shalt say unto Aaron, Take thy rod, and cast it before Pharaoh, and
10 it shall become a serpent. And Moses

משה ואהרן אל־פרעה ויעשו כן כאשר צוה יהוה
וישלך אהרן את־מטהו לפני פרעה ולפני עבדיו ויהי
11 לתנין: ויקרא גם־פרעה לחכמים ולמכשפים ויעשו
12 גם־הם חרטמי מצרים בלהטיהם כן: וישליכו איש
מטהו ויהיו לתנינם ויבלע מטה־אהרן את־מטותם:
13 ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר
14 יהוה: ויאמר יהוה אל־משה כבד
15 לב פרעה מאן לשלח העם: לך אל־פרעה בבקר
הנה יצא המימה ונצבת לקראתו על־שפת היאר
16 והמטה אשר־נהפך לנחש תקח בידך: ואמרת אליו
יהוה אלהי העברים שלחני אליך לאמר שלח את־
17 עמי ויעבדני במדבר והנה לא־שמעת עד־כה: כה
אמר יהוה בזאת תדע כי אני יהוה הנה אנכי מכה
במטה אשר־בידי על־המים אשר ביאר ונהפכו לדם:
18 והדגה אשר־ביאר תמות ובאש היאר ונלאו מצרים
19 לשתות מים מן־היאר: ויאמר יהוה
אל־משה אמר אל־אהרן קח מטך ונטה־ידך על־מימי
מצרים על־נהרתם ועל־יאריהם ועל־אגמיהם ועל כל־
מקוה מימיהם ויהיו־דם והיה דם בכל־ארץ מצרים
20 ובעצים ובאבנים: ויעשו־כן משה ואהרן כאשר צוה
יהוה וירם במטה ויך את־המים אשר ביאר לעיני
פרעה ולעיני עבדיו ויהפכו כל־המים אשר־ביאר
21 לדם: והדגה אשר־ביאר מתה ויבאש היאר ולא־יכלו
מצרים לשתות מים מן־היאר ויהי הדם בכל־ארץ
22 מצרים: ויעשו־כן חרטמי מצרים בלטיהם ויחזק
לב

10 v. כן בכוב ספרים ב"י. ד"א, ד"ב, חד"ה, רי"ב, די"ד ודט"ו, ס"א ויעשו׳ סקף וכן ר"ג.
12 v. בונבוקי דגש הלמד. 13 v. ב"נ ויחזק בנעיא. 14 v. סכיר את־העם וכן
ח"ם ות"י. 19 v. ס"א ועל־יאריהם וכן ח"ש. ח"ע וח"ס. 20 v. ס"א לעיני פרעה ולעיני.
22 v. כ"א בלהטיהם וכן ח"ש עיין פסוק י"א. 22 v. ב"נ ויחזק כנעיא.

and Aaron went in unto Pharaoh, and they did so as the LORD had commanded: and Aaron cast down his rod before Pharaoh, and before his servants, and it became a serpent.

11 Then Pharaoh also called the wise men and the sorcerers: now the magicians of Egypt, they also did in like manner with their enchantments.

12 For they cast down every man his rod, and they became serpents: but Aaron's rod swallowed up their rods.

13 And he hardened Pharaoh's heart, that he hearkened not unto them; as the LORD had said.

14 And the LORD said unto Moses, Pharaoh's heart is hardened, he refuseth to let the people go.

15 Get thee unto Pharaoh in the morning; lo, he goeth out unto the water; and thou shalt stand by the river's brink against he come; and the rod which was turned to a serpent shalt thou take in thine hand.

16 And thou shalt say unto him, The LORD God of the Hebrews hath sent me unto thee, saying, Let my people go, that they may serve me in the wilderness: and, behold, hitherto thou wouldest not hear.

17 Thus saith the LORD, In this thou shalt know that I am the LORD: behold, I will smite with the rod that is in mine hand upon the waters which are in the river, and they shall be turned to blood.

18 And the fish that is in the river shall die, and the river shall stink; and the Egyptians shall lothe to drink of the water of

19 the river. And the LORD spake unto Moses, Say unto Aaron, Take thy rod, and stretch out thine hand upon the waters of Egypt, upon their streams, upon their rivers, and upon their ponds, and upon all their pools of water, that they may become blood; and that there may be blood throughout all the land of Egypt, both in vessels of wood, and in vessels of stone.

20 And Moses and Aaron did so, as the LORD commanded; and he lifted up the rod, and smote the waters that were in the river, in the sight of Pharaoh, and in the sight of his servants; and

21 all the waters that were in the river were turned to blood. And the fish that was in the river died; and the river stank, and the Egyptians could not drink of the water of the river; and

22 there was blood throughout all the land of Egypt. And the magicians of Egypt did so with their enchantments:

and Pharaoh's heart was hardened, neither did he hearken unto them; as the LORD had said.

23 And Pharaoh turned and went into his house, neither did he set his heart to this also.

24 And all the Egyptians digged round about the river for water to drink; for they could not drink of the water of the river.

25 And seven days were fulfilled, after that the LORD had smitten the river.

8 And the LORD spake unto Moses, Go unto Pharaoh, and say unto him, Thus saith the LORD, Let my people go, that they may serve me.

2 And if thou refuse to let them go, behold, I will smite all thy borders with frogs:

3 And the river shall bring forth frogs abundantly, which shall go up and come into thine house, and into thy bedchamber, and upon thy bed, and into the house of thy servants, and upon thy people, and into thine ovens, and into thy kneadingtroughs:

4 And the frogs shall come up both on thee, and upon thy people, and upon all thy servants.

5 And the LORD spake unto Moses, Say unto Aaron, Stretch forth thine hand with thy rod over the streams, over the rivers, and over the ponds, and cause frogs to come up upon the land of Egypt.

6 And Aaron stretched out his hand over the waters of

23 לֵב־פַּרְעֹה וְלֹא־שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: וַיִּפֶן
24 פַּרְעֹה וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ וְלֹא־שָׁת לִבּוֹ גַּם־לָזֹאת: וַיַּחְפְּרוּ
כָּל־מִצְרַיִם סְבִיבֹת הַיְאֹר מַיִם לִשְׁתּוֹת כִּי לֹא יָכְלוּ
25 לִשְׁתֹּת מִמֵּימֵי הַיְאֹר: וַיִּמָּלֵא שִׁבְעַת יָמִים אַחֲרֵי הַכּוֹת־
יְהוָה אֶת־הַיְאֹר:
26 ח וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פַּרְעֹה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו
27 כֹּה אָמַר יְהוָה שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי: וְאִם־מָאֵן אַתָּה
לְשַׁלֵּחַ הִנֵּה אָנֹכִי נֹגֵף אֶת־כָּל־גְּבוּלְךָ בַּצְפַרְדְּעִים:
28 וְשָׁרַץ הַיְאֹר צְפַרְדְּעִים וְעָלוּ וּבָאוּ בְּבֵיתֶךָ וּבַחֲדַר
מִשְׁכָּבְךָ וְעַל־מִטָּתֶךָ וּבְבֵית עֲבָדֶיךָ וּבְעַמֶּךָ וּבְתַנּוּרֶיךָ
29 וּבְמִשְׁאֲרֹתֶיךָ: וּבְךָ וּבְעַמְּךָ וּבְכָל־עֲבָדֶיךָ יַעֲלוּ
ח הַצְפַרְדְּעִים: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־אַהֲרֹן
נְטֵה אֶת־יָדְךָ בְּמַטֶּךָ עַל־הַנְּהָרֹת עַל־הַיְאֹרִים וְעַל־
2 הָאֲגַמִּים וְהַעַל אֶת־הַצְפַרְדְּעִים עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיֵּט
אַהֲרֹן אֶת־יָדוֹ עַל מֵימֵי מִצְרַיִם וַתַּעַל הַצְפַרְדֵּעַ וַתְּכַס
3 אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיַּעֲשׂוּ־כֵן הַחַרְטֻמִּים בְּלָטֵיהֶם וַיַּעֲלוּ
4 אֶת־הַצְפַרְדְּעִים עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיִּקְרָא פַרְעֹה לְמֹשֶׁה
וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר הַעְתִּירוּ אֶל־יְהוָה וְיָסֵר הַצְפַרְדְּעִים מִמֶּנִּי
5 וּמֵעַמִּי וַאֲשַׁלְּחָה אֶת־הָעָם וְיִזְבְּחוּ לַיהוָה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
לְפַרְעֹה הִתְפָּאֵר עָלַי לְמָתַי ו אַעְתִּיר לְךָ וְלַעֲבָדֶיךָ
וּלְעַמְּךָ לְהַכְרִית הַצְפַרְדְּעִים מִמְּךָ וּמִבָּתֶּיךָ רַק בַּיְאֹר
6 תִּשְׁאַרְנָה: וַיֹּאמֶר לְמָחָר וַיֹּאמֶר כִּדְבָרְךָ לְמַעַן תֵּדַע
7 כִּי־אֵין כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ: וְסָרוּ הַצְפַרְדְּעִים מִמְּךָ וּמִבָּתֶּיךָ
8 וּמֵעֲבָדֶיךָ וּמֵעַמְּךָ רַק בַּיְאֹר תִּשְׁאַרְנָה: וַיֵּצֵא מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן מֵעִם פַּרְעֹה וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה עַל־דְּבַר
9 הַצְפַרְדְּעִים אֲשֶׁר־שָׂם לְפַרְעֹה: וַיַּעַשׂ יְהוָה כִּדְבַר מֹשֶׁה

ויסתו

23 ו. ס"א נִבְחָיִךְ וכן ח"ש וח"ע. 28 ו. ב"נ סְבִיבֹתֶיךָ בנעיא. 28 ו. ס"א סְפָחֶיךָ וכן ח"ש וח"ע. 28 ו. כן בתלל, ירושלמי ובמשארתיך חכר. ח, 3 ו. ס"א פַּלְחֵיהֶם וכן ח"ש. 7 ו. כן סנהן ביריחו.

Egypt; and the frogs came up, and covered the land of Egypt. 7 And the magicians did so with their enchantments, and brought up frogs upon the land of Egypt. 8 Then Pharaoh called for Moses and Aaron, and said, Intreat the LORD, that he may take away the frogs from me, and from my people; and I will let the people go, that they may do sacrifice unto 9 the LORD. And Moses said unto Pharaoh, Glory over me: when shall I intreat for thee, and for thy servants, and for thy people, to destroy the frogs from thee and thy houses, that they 10 may remain in the river only? And he said, To morrow. And he said, Be it according to thy 11 word: that thou mayest know that there is none like unto the LORD our God. And the frogs shall depart from thee, and from thy houses, and from thy servants, and from thy people; they 12 shall remain in the river only. And Moses and Aaron went out from Pharaoh: and Moses 13 cried unto the LORD because of the frogs which he had brought against Pharaoh. And the LORD did according to the word of Moses;

and the frogs died out of the houses, out of the villages, and out of the fields.

14 And they gathered them together upon heaps: and the land stank.

15 But when Pharaoh saw that there was respite, he hardened his heart, and hearkened not unto them; as the LORD had said.

16 And the LORD said unto Moses, Say unto Aaron, Stretch out thy rod, and smite the dust of the land, that it may become lice throughout all the land of Egypt.

17 And they did so; for Aaron stretched out his hand with his rod, and smote the dust of the earth, and it became lice in man, and in beast; all the dust of the land became lice throughout all the land of Egypt.

18 And the magicians did so with their enchantments to bring forth lice, but they could not: so there were lice upon man, and upon beast.

19 Then the magicians said unto Pharaoh, This is the finger of God: and Pharaoh's heart was hardened, and he hearkened not unto them; as the LORD had said.

20 And the LORD said unto Moses, Rise up early in the morning, and stand before Pharaoh; lo, he cometh forth to the water; and say unto him, Thus saith the LORD, Let my people go, that they may serve me.

21 Else, if thou wilt not let my people go, behold, I will send swarms of flies upon thee, and upon thy servants, and upon thy people, and into thy houses: and the houses of the

22 Egyptians shall be full of swarms of flies, and also the ground whereon they are. And I will sever in that day the land of Goshen, in which my people dwell, that no swarms of flies shall

23 be there; to the end thou mayest know that I am the LORD in the midst of the earth. And I

24 will put a division between my people and thy people: to morrow shall this sign be. And the LORD did so; and there came a grievous swarm of flies into the house of Pharaoh, and into his servants' houses, and into all the land of Egypt: the land was corrupted by reason of

25 the swarm of flies. And Pharaoh called for Moses and for Aaron, and said, Go ye, sacrifice

26 to your God in the land. And Moses said,

וַיָּמֻתוּ֙ הַצְפַרְדְּעִ֔ים מִן־הַבָּתִּ֖ים מִן־הַחֲצֵרֹ֑ת וּמִן־הַשָּׂדֹֽת׃
וַיִּצְבְּרוּ֥ אֹתָ֖ם חֳמָרִ֣ם חֳמָרִ֑ם וַתִּבְאַ֖שׁ הָאָֽרֶץ׃ וַיַּ֣רְא
פַּרְעֹ֔ה כִּ֥י הָיְתָ֖ה הָרְוָחָ֑ה וְהַכְבֵּ֣ד אֶת־לִבּ֔וֹ וְלֹ֥א שָׁמַ֖ע
אֲלֵהֶ֑ם כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֖ר יְהוָֽה׃ וַיֹּ֨אמֶר
יְהוָ֜ה אֶל־מֹשֶׁ֗ה אֱמֹר֙ אֶל־אַהֲרֹ֔ן נְטֵ֥ה אֶת־מַטְּךָ֖ וְהַךְ
אֶת־עֲפַ֣ר הָאָ֑רֶץ וְהָיָ֥ה לְכִנִּ֖ם בְּכָל־אֶ֥רֶץ מִצְרָֽיִם׃ וַיַּֽעֲשׂוּ־
כֵ֗ן וַיֵּט֩ אַהֲרֹ֨ן אֶת־יָד֜וֹ בְּמַטֵּ֗הוּ וַיַּךְ֙ אֶת־עֲפַ֣ר הָאָ֔רֶץ וַתְּהִ֥י
הַכִּנָּ֖ם בָּאָדָ֣ם וּבַבְהֵמָ֑ה כָּל־עֲפַ֥ר הָאָ֛רֶץ הָיָ֥ה כִנִּ֖ים בְּכָל־
אֶ֥רֶץ מִצְרָֽיִם׃ וַיַּֽעֲשׂ֣וּ כֵן֩ הַחַרְטֻמִּ֨ים בְּלָטֵיהֶ֜ם לְהוֹצִ֣יא
אֶת־הַכִּנִּ֗ים וְלֹ֣א יָכֹ֔לוּ וַתְּהִ֥י הַכִּנָּ֖ם בָּאָדָ֥ם וּבַבְהֵמָֽה׃
וַיֹּֽאמְרוּ֙ הַחַרְטֻמִּ֣ם אֶל־פַּרְעֹ֔ה אֶצְבַּ֥ע אֱלֹהִ֖ים הִ֑וא וַיֶּחֱזַ֤ק
לֵב־פַּרְעֹה֙ וְלֹא־שָׁמַ֣ע אֲלֵהֶ֔ם כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֖ר יְהוָֽה׃
וַיֹּ֨אמֶר יְהוָ֜ה אֶל־מֹשֶׁ֗ה הַשְׁכֵּם֙ בַּבֹּ֔קֶר ס
וְהִתְיַצֵּב֙ לִפְנֵ֣י פַרְעֹ֔ה הִנֵּ֖ה יוֹצֵ֣א הַמָּ֑יְמָה וְאָמַרְתָּ֣ אֵלָ֔יו
כֹּ֥ה אָמַ֖ר יְהוָ֑ה שַׁלַּ֤ח עַמִּי֙ וְיַעַבְדֻ֔נִי׃ כִּֽי־אִ֥ם אֵינְךָ֖ מְשַׁלֵּ֣חַ
אֶת־עַמִּ֑י הִנְנִ֨י מַשְׁלִ֤יחַ בְּךָ֙ וּבְעֲבָדֶ֔יךָ וּבְעַמְּךָ֖ וּבְבָתֶּ֑יךָ
אֶת־הֶעָרֹ֗ב וּמָלְאוּ֙ בָּתֵּ֣י מִצְרַ֔יִם אֶת־הֶעָרֹ֖ב וְגַם־הָאֲדָמָ֥ה
אֲשֶׁר־הֵ֖ם עָלֶֽיהָ׃ וְהִפְלֵיתִ֣י בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא אֶת־אֶ֛רֶץ גֹּשֶׁ֥ן
אֲשֶׁר עַמִּ֥י עֹמֵ֖ד עָלֶ֑יהָ לְבִלְתִּ֤י הֱיוֹת־שָׁם֙ עָרֹ֔ב לְמַ֣עַן
תֵּדַ֔ע כִּ֥י אֲנִ֖י יְהוָ֑ה בְּקֶ֖רֶב הָאָֽרֶץ׃ וְשַׂמְתִּ֥י פְדֻ֖ת בֵּ֣ין עַמִּ֑י
וּבֵ֣ין עַמֶּ֔ךָ לְמָחָ֖ר יִהְיֶ֥ה הָאֹ֛ת הַזֶּ֖ה׃ וַיַּ֤עַשׂ יְהוָה֙ כֵּ֣ן וַיָּבֹ֣א
עָרֹ֣ב כָּבֵ֗ד בֵּיתָה֙ פַּרְעֹ֔ה וּבֵ֖ית עֲבָדָ֑יו וּבְכָל־אֶ֥רֶץ מִצְרַ֛יִם
תִּשָּׁחֵ֥ת הָאָ֖רֶץ מִפְּנֵ֥י הֶעָרֹֽב׃ וַיִּקְרָ֤א פַרְעֹה֙ אֶל־מֹשֶׁ֣ה
וְלְאַהֲרֹ֔ן וַיֹּ֕אמֶר לְכ֥וּ וִזְבְּח֖וּ לֵאלֹהֵיכֶ֑ם בָּאָֽרֶץ׃ וַיֹּ֥אמֶר
משה

---

9 .v ס״א וכן וכן חר״ג, ח״ש, ת״ע וח״ס. 12 .v כ״א כ״נ אֶת־ בנעיא. 12 .v ס״א לכנים מלא וכן ח״ש. 13 .v סביר וְכָל־. בס״א וְכָל־ כתיב וקרי וכן ח״ס, וכס״א וּבְכָל־ וכן ת״ע. 15 .v כן ירושלמי, בהללי הַחַרְטֻמִּים מלא. 17 .v כ״נ כי אִם־אינך, ס״א כי־אִם אינך. 17 .v ס״א וגס־האדמה. 20 .v סביר וּבְבָיִת, בס״א וּבְבֵיִת כתיב וקרי. 20 .v סביר בְּכָל־ בס״א בְּכָל־ כתיב וקרי וכן ח״ס. 20 .v צ״ל וְתִשָּׁחֵת כן ח״ש ות״ע.

מֹשֶׁה לֹא נָכוֹן לַעֲשׂוֹת כֵּן כִּי תּוֹעֲבַת מִצְרַיִם נִזְבַּח
לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ הֵן נִזְבַּח אֶת־תּוֹעֲבַת מִצְרַיִם לְעֵינֵיהֶם
וְלֹא יִסְקְלֻנוּ: דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים נֵלֵךְ בַּמִּדְבָּר וְנִזְבְּחָה 23
לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֶׁר יֹאמַר אֵלֵינוּ: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אָנֹכִי 24
אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וּזְבַחְתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם בַּמִּדְבָּר רַק
הַרְחֵק לֹא־תַרְחִיקוּ לָלֶכֶת הַעְתִּירוּ בַּעֲדִי: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה 25
הִנֵּה אָנֹכִי יוֹצֵא מֵעִמָּךְ וְהַעְתַּרְתִּי אֶל־יְהוָה וְסָר הֶעָרֹב
מִפַּרְע�ֹה מֵעֲבָדָיו וּמֵעַמּוֹ מָחָר רַק אַל־יֹסֵף פַּרְעֹה הָתֵל 26
לְבִלְתִּי שַׁלַּח אֶת־הָעָם לִזְבֹּחַ לַיהוָה: וַיֵּצֵא מֹשֶׁה מֵעִם 27
פַּרְעֹה וַיֶּעְתַּר אֶל־יְהוָה: וַיַּעַשׂ יְהוָה כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיָּסַר
הֶעָרֹב מִפַּרְעֹה מֵעֲבָדָיו וּמֵעַמּוֹ לֹא נִשְׁאַר אֶחָד: וַיַּכְבֵּד 28
פַּרְעֹה אֶת־לִבּוֹ גַּם בַּפַּעַם הַזֹּאת וְלֹא שִׁלַּח אֶת־
הָעָם:

ט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פַּרְעֹה וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו
כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי:
כִּי אִם־מָאֵן אַתָּה לְשַׁלֵּחַ וְעוֹדְךָ מַחֲזִיק בָּם: הִנֵּה יַד־ 2
יְהוָה הוֹיָה בְּמִקְנְךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּסּוּסִים בַּחֲמֹרִים 3
בַּגְּמַלִּים בַּבָּקָר וּבַצֹּאן דֶּבֶר כָּבֵד מְאֹד: וְהִפְלָה יְהוָה 4
בֵּין מִקְנֵה יִשְׂרָאֵל וּבֵין מִקְנֵה מִצְרָיִם וְלֹא יָמוּת מִכָּל
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דָּבָר: וַיָּשֶׂם יְהוָה מוֹעֵד לֵאמֹר מָחָר 5
יַעֲשֶׂה יְהוָה הַדָּבָר הַזֶּה בָּאָרֶץ: וַיַּעַשׂ יְהוָה אֶת־הַדָּבָר 6
הַזֶּה מִמָּחֳרָת וַיָּמָת כָּל מִקְנֵה מִצְרָיִם וּמִמִּקְנֵה בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל לֹא־מֵת אֶחָד: וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וְהִנֵּה לֹא־מֵת 7
מִמִּקְנֵה יִשְׂרָאֵל עַד־אֶחָד וַיִּכְבַּד לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שִׁלַּח
אֶת־הָעָם:

ויאמר

---

23 v. צ"ל יאמר = י' אמר = יהוה אָמַר כן ח"ע. 25 v. ס"א ומעבדיו וכן ח"ש. ת"ע וח"ס. 27 v. ס"א ומעבדיו וכן ח"ש, ת"י, ת"ק וח"ס. ט, 1 v. ס"א ואמרת וכן ה"ש, ח"ע וח"ס. 3 v. ס"א ובחמרים ובגמלים וכן ה"ש. ת"ע וח"ס. 7 v. ס"א בני־ישראל וכן ר"ב, ח"ש, ת"י וח"ק.

It is not meet so to do; for we shall sacrifice the abomination of the Egyptians to the LORD our God: lo, shall we sacrifice the abomination of the Egyptians before their eyes, and will they not stone us?

27 We will go three days' journey into the wilderness, and sacrifice to the LORD our God, as he shall command us.

28 And Pharaoh said, I will let you go, that ye may sacrifice to the LORD your God in the wilderness; only ye shall not go very far away: intreat for me.

29 And Moses said, Behold, I go out from thee, and I will intreat the LORD that the swarms of flies may depart from Pharaoh, from his servants, and from his people, to morrow: but let not Pharaoh deal deceitfully any more in not letting the people go to sacrifice to the LORD.

30 And Moses went out from Pharaoh, and intreated the LORD.

31 And the LORD did according to the word of Moses; and he removed the swarms of flies from Pharaoh, from his servants, and from his people; there remained not one.

32 And Pharaoh hardened his heart at this time also, neither would he let the people go.

9 Then the LORD said unto Moses, Go in unto Pharaoh, and tell him, Thus saith the LORD God of the Hebrews,

2 Let my people go, that they may serve me.

3 For if thou refuse to let them go, and wilt hold them still, Behold, the hand of the LORD is upon thy cattle which is in the field, upon the horses, upon the asses, upon the camels, upon the oxen, and upon the sheep: there shall be a

4 very grievous murrain. And the LORD shall sever between the cattle of Israel and the cat-

5 tle of Egypt: and there shall nothing die of all that is the children's of Israel. And the LORD appointed a set time, saying, To morrow the LORD shall do this thing in the land.

6 And the LORD did that thing on the morrow, and all the cattle of Egypt died: but of the cattle

7 of the children of Israel died not one. And Pharaoh sent, and, behold, there was not one of the cattle of the Israelites dead. And the heart of Pharaoh was hardened, and he did not let the people go.

8 And the LORD said unto Moses and unto Aaron, Take to you handfuls of ashes of the furnace, and let Moses sprinkle it toward the heaven in the sight of Pharaoh.
9 And it shall become small dust in all the land of Egypt, and shall be a boil breaking forth with blains upon man, and upon beast, throughout all the land of Egypt.
10 And they took ashes of the furnace, and stood before Pharaoh; and Moses sprinkled it up toward heaven; and it became a boil breaking forth with blains upon man, and upon beast.
11 And the magicians could not stand before Moses because of the boils; for the boil was upon the magicians, and upon all the Egyptians.
12 And the LORD hardened the heart of Pharaoh, and he hearkened not unto them; as the LORD had spoken unto Moses.
13 And the LORD said unto Moses, Rise up early in the morning, and stand before Pharaoh, and say unto him, Thus saith the LORD God of the Hebrews, Let my people go, that they may serve me.
14 For I will at this time send all my plagues upon thine heart, and upon thy servants, and upon thy people; that thou mayest know that there is none like me in all the earth.
15 For now I will stretch out my hand, that I may smite thee and thy people with pestilence; and thou shalt be cut off from the earth.

8 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן קְחוּ לָכֶם מְלֹא
חָפְנֵיכֶם פִּיחַ כִּבְשָׁן וְזָרְקוֹ מֹשֶׁה הַשָּׁמַיְמָה לְעֵינֵי פַּרְעֹה:
9 וְהָיָה לְאָבָק עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וְהָיָה עַל־הָאָדָם וְעַל
הַבְּהֵמָה לְשְׁחִין פֹּרֵחַ אַבַּעְבֻּעֹת בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם:
10 וַיִּקְחוּ אֶת־פִּיחַ הַכִּבְשָׁן וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי פַּרְעֹה וַיִּזְרֹק
אֹתוֹ מֹשֶׁה הַשָּׁמַיְמָה וַיְהִי שְׁחִין אַבַּעְבֻּעֹת פֹּרֵחַ בָּאָדָם
11 וּבַבְּהֵמָה: וְלֹא־יָכְלוּ הַחַרְטֻמִּם לַעֲמֹד לִפְנֵי מֹשֶׁה
מִפְּנֵי הַשְּׁחִין כִּי־הָיָה הַשְּׁחִין בַּחַרְטֻמִּם וּבְכָל־מִצְרָיִם:
12 וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר
13 דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה: וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה הַשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וְהִתְיַצֵּב לִפְנֵי פַרְעֹה וְאָמַרְתָּ
אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שַׁלַּח אֶת־עַמִּי
14 וְיַעַבְדֻנִי: כִּי ו בַּפַּעַם הַזֹּאת אֲנִי שֹׁלֵחַ אֶת־כָּל־מַגֵּפֹתַי
אֶל־לִבְּךָ וּבַעֲבָדֶיךָ וּבְעַמֶּךָ בַּעֲבוּר תֵּדַע כִּי אֵין כָּמֹנִי
15 בְּכָל־הָאָרֶץ: כִּי עַתָּה שָׁלַחְתִּי אֶת־יָדִי וְאַךְ אוֹתְךָ וְאֶת־
16 עַמְּךָ בַּדֶּבֶר וַתִּכָּחֵד מִן־הָאָרֶץ: וְאוּלָם בַּעֲבוּר זֹאת
הָעֱמַדְתִּיךָ בַּעֲבוּר הַרְאֹתְךָ אֶת־כֹּחִי וּלְמַעַן סַפֵּר שְׁמִי
17 בְּכָל־הָאָרֶץ: עוֹדְךָ מִסְתּוֹלֵל בְּעַמִּי לְבִלְתִּי שַׁלְּחָם:
18 הִנְנִי מַמְטִיר כָּעֵת מָחָר בָּרָד כָּבֵד מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־הָיָה
19 כָּמֹהוּ בְּמִצְרַיִם לְמִן־הַיּוֹם הִוָּסְדָה וְעַד־עָתָּה: וְעַתָּה
שְׁלַח הָעֵז אֶת־מִקְנְךָ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר לְךָ בַּשָּׂדֶה כָּל־
הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה אֲשֶׁר־יִמָּצֵא בַשָּׂדֶה וְלֹא יֵאָסֵף הַבַּיְתָה
20 וְיָרַד עֲלֵהֶם הַבָּרָד וָמֵתוּ: הַיָּרֵא אֶת־דְּבַר יְהוָה מֵעַבְדֵי
21 פַּרְעֹה הֵנִיס אֶת־עֲבָדָיו וְאֶת־מִקְנֵהוּ אֶל־הַבָּתִּים: וַאֲשֶׁר
לֹא־שָׂם לִבּוֹ אֶל־דְּבַר יְהוָה וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲבָדָיו וְאֶת־
מִקְנֵהוּ בַּשָּׂדֶה:
22 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה אֶת־יָדְךָ עַל־הַשָּׁמַיִם וְיִהְי
בָרָד בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל
כל-

11 .v ס"א ארץ מצרים וכן ח"ע, ת"ם ות"ר.

16 And in very deed for this cause have I raised thee up, for to shew in thee my power; and that
17 my name may be declared throughout all the earth. As yet exaltest thou thyself against my
18 people, that thou wilt not let them go? Behold, to morrow about this time I will cause it to rain a very grievous hail, such as hath not been in Egypt since the foundation thereof even
19 until now. Send therefore now, and gather thy cattle, and all that thou hast in the field; for upon every man and beast which shall be found in the field, and shall not be brought home,
20 the hail shall come down upon them, and they shall die. He that feared the word of the LORD among the servants of Pharaoh made his servants and his cattle flee into the houses:
21 And he that regarded not the word of the LORD left his servants and his cattle in the field.
22 And the LORD said unto Moses, Stretch forth thine hand toward heaven, that there may be hail in all the land of Egypt, upon man, and upon beast, and upon

כָּל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם: 23 וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־מַטֵּהוּ
עַל־הַשָּׁמַיִם וַיהוָה נָתַן קֹלֹת וּבָרָד וַתְּהַלֹּךְ־אֵשׁ אַרְצָה
וַיַּמְטֵר יְהוָה בָּרָד עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: 24 וַיְהִי בָּרָד וְאֵשׁ
מִתְלַקַּחַת בְּתוֹךְ הַבָּרָד כָּבֵד מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־הָיְתָה כָמֹהוּ
בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָז הָיְתָה לְגוֹי: 25 וַיַּךְ הַבָּרָד בְּכָל־
אֶרֶץ מִצְרַיִם אֵת כָּל־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה
וְאֵת כָּל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה הִכָּה הַבָּרָד וְאֵת־כָּל־עֵץ הַשָּׂדֶה
שִׁבֵּר: 26 רַק בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן אֲשֶׁר־שָׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא הָיָה
בָּרָד: 27 וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם חָטָאתִי הַפָּעַם יְהוָה הַצַּדִּיק וַאֲנִי וְעַמִּי הָרְשָׁעִים:
28 הַעְתִּירוּ אֶל־יְהוָה וְרַב מֵהְיֹת קֹלֹת אֱלֹהִים וּבָרָד
וַאֲשַׁלְּחָה אִתְּכֶם וְלֹא תֹסִפוּן לַעֲמֹד: 29 וַיֹּאמֶר אֵלָיו מֹשֶׁה
כְּצֵאתִי אֶת־הָעִיר אֶפְרֹשׂ אֶת־כַּפַּי אֶל־יְהוָה הַקֹּלוֹת
יֶחְדָּלוּן וְהַבָּרָד לֹא־יִהְיֶה־עוֹד לְמַעַן תֵּדַע כִּי לַיהוָה
30 הָאָרֶץ: וְאַתָּה וַעֲבָדֶיךָ יָדַעְתִּי כִּי טֶרֶם תִּירְאוּן מִפְּנֵי
31 יְהוָה אֱלֹהִים: וְהַפִּשְׁתָּה וְהַשְּׂעֹרָה נֻכָּתָה כִּי הַשְּׂעֹרָה
32 אָבִיב וְהַפִּשְׁתָּה גִּבְעֹל: וְהַחִטָּה וְהַכֻּסֶּמֶת לֹא נֻכּוּ כִּי
33 אֲפִלֹת הֵנָּה: וַיֵּצֵא מֹשֶׁה מֵעִם פַּרְעֹה אֶת־הָעִיר וַיִּפְרֹשׂ
כַּפָּיו אֶל־יְהוָה וַיַּחְדְּלוּ הַקֹּלוֹת וְהַבָּרָד וּמָטָר לֹא־נִתַּךְ
34 אָרְצָה: וַיַּרְא פַּרְעֹה כִּי־חָדַל הַמָּטָר וְהַבָּרָד וְהַקֹּלֹת
35 וַיֹּסֶף לַחֲטֹא וַיַּכְבֵּד לִבּוֹ הוּא וַעֲבָדָיו: וַיֶּחֱזַק לֵב פַּרְעֹה
וְלֹא שִׁלַּח אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד־
מֹשֶׁה:

ויאמר

23 every herb of the field, throughout the land of Egypt.
And Moses stretched forth his rod toward heaven: and the LORD sent thunder and hail, and the fire ran along upon the ground; and the LORD rained hail upon the land of Egypt.
24 So there was hail, and fire mingled with the hail, very grievous, such as there was none like it in all the land of Egypt since it became a nation.
25 And the hail smote throughout all the land of Egypt all that was in the field, both man and beast; and the hail smote every herb of the field, and brake every tree of the field.
26 Only in the land of Goshen, where the children of Israel were, was there no hail.
27 And Pharaoh sent, and called for Moses and Aaron, and said unto them, I have sinned this time: the LORD is righteous, and I and my people are wicked.
28 Intreat the LORD (for it is enough) that there be no more mighty thunderings and hail; and I will let you go, and ye shall stay no longer.
29 And Moses said unto him, As soon as I am gone out of the city, I will spread abroad my hands unto the LORD; and the thunder shall cease, neither shall there be any more hail; that thou mayest know how that the earth is the LORD'S.
30 But as for thee and thy servants, I know that ye will
31 not yet fear the LORD God. And the flax and the barley was smitten: for the barley was in
32 the ear, and the flax was bolled. But the wheat and the rie were not smitten: for they were
33 not grown up. And Moses went out of the city from Pharaoh, and spread abroad his hands unto the LORD: and the thunders and hail ceased, and the rain was not poured upon the
34 earth. And when Pharaoh saw that the rain and the hail and the thunders were ceased, he
35 sinned yet more, and hardened his heart, he and his servants. And the heart of Pharaoh was hardened, neither would he let the children of Israel go; as the LORD had spoken by Moses.

---

v. 24 כ״א בכתרים וכן ח״ש ות״ע. v. 29 כן בהללי, ירושלמי הלֹלת חסר. v. 29 ס״א לא־תהיה עוד. v. 31 נ״א ב״נ השעורה. v. 33 ס״א ויצא משה. v. 33 ב״נ ויחדלו בלא נעויא. v. 33 בהללי הלֹלת חסר.

v. 36 שם הפרשה [35 IX—2 VII] יִשְׂרָאֵל. וספרויה נ׳ וארא [2 VII]. כי ירבר [8 VII]. השכם דעיב [16 VIII]. ופסוקים קכא. וסלים אלף ושבע מאות וכח. ואותיות ששת אלפים ושבע מאות ואחת. וחלופים ת׳ תמרברים [27 VII]. ב״א קורא בלא נעויא וב״נ בנעויא. ויחזק [13 VII]. והכרו [22 VII]. כ״א בלא נעויא וב״נ בנעויא. מִשְׁכַּבְךָ [28 VII].

ס י וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פַּרְע�ֹה כִּי־אֲנִי הִכְבַּדְתִּי פרש
אֶת־לִבּוֹ וְאֶת־לֵב עֲבָדָיו לְמַעַן שִׁתִי אֹתֹתַי אֵלֶּה בְּקִרְבּוֹ:
2 וּלְמַעַן תְּסַפֵּר בְּאָזְנֵי בִנְךָ וּבֶן־בִּנְךָ אֵת אֲשֶׁר הִתְעַלַּלְתִּי
בְּמִצְרַיִם וְאֶת־אֹתֹתַי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בָם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי
3 יְהוָה: וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־פַּרְעֹה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים עַד־מָתַי מָאַנְתָּ לֵעָנֹת מִפָּנָי
4 שַׁלַּח עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי: כִּי אִם־מָאֵן אַתָּה לְשַׁלֵּחַ אֶת־עַמִּי
5 הִנְנִי מֵבִיא מָחָר אַרְבֶּה בִּגְבֻלֶךָ: וְכִסָּה אֶת־עֵין הָאָרֶץ
וְלֹא יוּכַל לִרְאוֹת אֶת־הָאָרֶץ וְאָכַל | אֶת־יֶתֶר הַפְּלֵטָה
הַנִּשְׁאֶרֶת לָכֶם מִן־הַבָּרָד וְאָכַל אֶת־כָּל־הָעֵץ הַצֹּמֵחַ
6 לָכֶם מִן־הַשָּׂדֶה: וּמָלְאוּ בָתֶּיךָ וּבָתֵּי כָל־עֲבָדֶיךָ וּבָתֵּי
כָּל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־רָאוּ אֲבֹתֶיךָ וַאֲבוֹת אֲבֹתֶיךָ
מִיּוֹם הֱיוֹתָם עַל־הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפֶן וַיֵּצֵא מֵעִם
7 פַּרְעֹה: וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי פַרְעֹה אֵלָיו עַד־מָתַי יִהְיֶה זֶה לָנוּ
לְמוֹקֵשׁ שַׁלַּח אֶת־הָאֲנָשִׁים וְיַעַבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם
8 הֲטֶרֶם תֵּדַע כִּי אָבְדָה מִצְרָיִם: וַיּוּשַׁב אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־
אַהֲרֹן אֶל־פַּרְעֹה וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לְכוּ עִבְדוּ אֶת־יְהוָה
9 אֱלֹהֵיכֶם מִי וָמִי הַהֹלְכִים: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּנְעָרֵינוּ
וּבִזְקֵנֵינוּ נֵלֵךְ בְּבָנֵינוּ וּבְבֹתֵינוּ בְּצֹאנֵנוּ וּבְבְקָרֵנוּ נֵלֵךְ
10 כִּי חַג־יְהוָה לָנוּ: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יְהִי כֵן יְהוָה עִמָּכֶם
כַּאֲשֶׁר אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְּכֶם רְאוּ כִּי רָעָה נֶגֶד
11 פְּנֵיכֶם: לֹא כֵן לְכוּ־נָא הַגְּבָרִים וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה כִּי
אֹתָהּ אַתֶּם מְבַקְשִׁים וַיְגָרֶשׁ אֹתָם מֵאֵת פְּנֵי פַּרְעֹה:
ויאמר

ב״א קורא כלא נעיא וכ״נ בנעיא. כי אכ״אינך [ז׳ זזוח]. כ״א חופף אם עם אינך וכ״נ אס־ בבקף. ויחולו [ג׳ אז]. ב״א קורא בנעיא וב״נ בלא נעיא. ובלא חלוף אשר יכצא [ט׳ אז]. כי השערה אביב [ל׳ אז]. וכספר יכיה ז׳ מכות סימן רצ׳ עי״ש.

7. v. 1 הספרה הרבר אשר רבר י״י בירמיה מ״ו. 8 v. בזנבוקי חיקב קכין. 9 v. כן ירהלמי וכספר זנבוקי חסר יהי. בהללי ובבנותינו וכן ח״ס. 9 v. כרוב ספרים ב״י ובבקרינו כלא. 11 v. ג״א ב״א לכו נא.

10 And the LORD said unto Moses, Go in unto Pharaoh: for I have hardened his heart, and the heart of his servants, that I might shew these my signs before him:
2 And that thou mayest tell in the ears of thy son, and of thy son's son, what things I have wrought in Egypt, and my signs which I have done among them; that ye may know how that I am the LORD.
3 And Moses and Aaron came in unto Pharaoh, and said unto him, Thus saith the LORD God of the Hebrews, How long wilt thou refuse to humble thyself before me? let my people go, that they may serve me.
4 Else, if thou refuse to let my people go, behold, to morrow will I bring the locusts into thy coast:
5 And they shall cover the face of the earth, that one cannot be able to see the earth: and they shall eat the residue of that which is escaped, which remaineth unto you from the hail, and shall eat every tree which groweth for you out of the field:
6 And they shall fill thy houses, and the houses of all thy servants, and the houses of all the Egyptians; which neither thy fathers, nor thy fathers' fathers have seen, since the day that they were upon the earth unto this day. And he turned himself, and went out from Pharaoh.
7 And Pharaoh's servants said unto him, How long shall this man be a snare unto us? let the men go, that they may serve the LORD their God: knowest thou not yet that Egypt is
8 destroyed? And Moses and Aaron were brought again unto Pharaoh: and he said unto
9 them, Go, serve the LORD your God: but who are they that shall go? And Moses said, We will go with our young and with our old, with our sons and with our daughters, with our
10 flocks and with our herds will we go; for we must hold a feast unto the LORD. And he said unto them, Let the LORD be so with you, as I will let you go, and your little ones: look to it;
11 for evil is before you. Not so: go now ye that are men, and serve the LORD; for that ye did desire. And they were driven out from Pharaoh's presence.

שמות בא

12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה יָדְךָ
עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם בָּאַרְבֶּה וְיַעַל עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וְיֹאכַל
13 אֵת כָּל־עֵשֶׂב הָאָרֶץ אֵת כָּל־אֲשֶׁר הִשְׁאִיר הַבָּרָד: וַיֵּט
מֹשֶׁה אֶת־מַטֵּהוּ עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיהוָה נִהַג רוּחַ־קָדִים
בָּאָרֶץ כָּל־הַיּוֹם הַהוּא וְכָל־הַלָּיְלָה הַבֹּקֶר הָיָה וְרוּחַ
14 הַקָּדִים נָשָׂא אֶת־הָאַרְבֶּה: וַיַּעַל הָאַרְבֶּה עַל כָּל־אֶרֶץ
מִצְרַיִם וַיָּנַח בִּכֹל גְּבוּל מִצְרָיִם כָּבֵד מְאֹד לְפָנָיו לֹא־
15 הָיָה כֵּן אַרְבֶּה כָּמֹהוּ וְאַחֲרָיו לֹא יִהְיֶה־כֵּן: וַיְכַס אֶת־
עֵין כָּל־הָאָרֶץ וַתֶּחְשַׁךְ הָאָרֶץ וַיֹּאכַל אֶת־כָּל־עֵשֶׂב
הָאָרֶץ וְאֶת כָּל־פְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר הוֹתִיר הַבָּרָד וְלֹא־נוֹתַר
כָּל־יֶרֶק בָּעֵץ וּבְעֵשֶׂב הַשָּׂדֶה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם:
16 וַיְמַהֵר פַּרְעֹה לִקְרֹא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר חָטָאתִי
17 לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלָכֶם: וְעַתָּה שָׂא נָא חַטָּאתִי אַךְ הַפַּעַם
וְהַעְתִּירוּ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְיָסֵר מֵעָלַי רַק אֶת־הַמָּוֶת הַזֶּה:
18 וַיֵּצֵא מֵעִם פַּרְעֹה וַיֶּעְתַּר אֶל־יְהוָה: וַיַּהֲפֹךְ יְהוָה רוּחַ־
19 חָזָק מְאֹד וַיִּשָּׂא אֶת־הָאַרְבֶּה וַיִּתְקָעֵהוּ יָמָּה סּוּף לֹא נִשְׁאַר
20 אַרְבֶּה אֶחָד בְּכֹל גְּבוּל מִצְרָיִם: וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב
פַּרְעֹה וְלֹא שִׁלַּח אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
21 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה יָדְךָ עַל־הַשָּׁמַיִם וְיִהְיֶה חֹשֶׁךְ
22 עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם וְמָשׁ חֹשֶׁךְ: וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־
הַשָּׁמָיִם וַיְהִי חֹשֶׁךְ אֲפֵלָה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁלֹשֶׁת
23 יָמִים: לֹא־רָאוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו וְלֹא־קָמוּ אִישׁ מִתַּחְתָּיו
שְׁלֹשֶׁת יָמִים וּלְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אוֹר בְּמוֹשְׁבֹתָם:
24 וַיִּקְרָא פַרְעֹה אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר לְכוּ עִבְדוּ אֶת־יְהוָה רַק
25 צֹאנְכֶם וּבְקַרְכֶם יֻצָּג גַּם־טַפְּכֶם יֵלֵךְ עִמָּכֶם: וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה גַּם־אַתָּה תִתֵּן בְּיָדֵנוּ וְזָבָחִים וְעֹלֹת וְעָשִׂינוּ לַיהוָה
אֱלֹהֵינוּ

12 v. ס"א את־ידך וכן ח"ש וח"י. 12 v. ס"א ואת וכן ר"ב, ח"ש, ח"ע וח"ס. 15 v. ס"א את כל־. 16 v. ס"א ויצא משה וכן ח"ש, ח"ע וח"ס. 22 v. פלת' ויהי־חשך. 25 v. ברוב ספרים כ"י בידינו; סלא.

12 And the LORD said unto Moses, Stretch out thine hand over the land of Egypt for the locusts, that they may come up upon the land of Egypt, and eat every herb of the land, even all that the hail hath left.
13 And Moses stretched forth his rod over the land of Egypt, and the LORD brought an east wind upon the land all that day, and all that night; and when it was morning, the east wind brought the locusts.
14 And the locusts went up over all the land of Egypt, and rested in all the coasts of Egypt: very grievous were they; before them there were no such locusts as they, neither after them shall be such.
15 For they covered the face of the whole earth, so that the land was darkened; and they did eat every herb of the land, and all the fruit of the trees which the hail had left: and there remained not any green thing in the trees, or in the herbs of the field, through all the land of Egypt.
16 Then Pharaoh called for Moses and Aaron in haste; and he said, I have sinned against the LORD your God, and against you.
17 Now therefore forgive, I pray thee, my sin only this once, and intreat the LORD your God, that he may take away from me this death only.
18 And he went out from Pharaoh, and intreated the LORD.
19 And the LORD turned a mighty strong west wind, which took away the locusts, and cast them into the Red sea; there
20 remained not one locust in all the coasts of Egypt. But the LORD hardened Pharaoh's
21 heart, so that he would not let the children of Israel go. And the LORD said unto Moses, Stretch out thine hand toward heaven, that there may be darkness over the land of Egypt,
22 even darkness which may be felt. And Moses stretched forth his hand toward heaven; and
23 there was a thick darkness in all the land of Egypt three days: They saw not one another, neither rose any from his place for three days: but all the children of Israel had light in their
24 dwellings. And Pharaoh called unto Moses, and said, Go ye, serve the LORD; only let
25 your flocks and your herds be stayed: let your little ones also go with you. And Moses said, Thou must give us also sacrifices and burnt offerings, that we may sacrifice unto the LORD

26 אֱלֹהֵינוּ: וְגַם־מִקְנֵנוּ יֵלֵךְ עִמָּנוּ לֹא תִשָּׁאֵר פַּרְסָה כִּי
מִמֶּנּוּ נִקַּח לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ לֹא־נֵדַע
27 מַה־נַּעֲבֹד אֶת־יְהוָה עַד־בֹּאֵנוּ שָׁמָּה: וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־
28 לֵב פַּרְעֹה וְלֹא אָבָה לְשַׁלְּחָם: וַיֹּאמֶר־לוֹ פַּרְעֹה לֵךְ
מֵעָלַי הִשָּׁמֶר לְךָ אַל־תֹּסֶף רְאוֹת פָּנַי כִּי בְיוֹם רְאֹתְךָ
29 פָּנַי תָּמוּת: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כֵּן דִּבַּרְתָּ לֹא־אֹסֵף עוֹד רְאוֹת
פָּנֶיךָ:

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עוֹד נֶגַע אֶחָד אָבִיא עַל־פַּרְעֹה ס
וְעַל־מִצְרַיִם אַחֲרֵי־כֵן יְשַׁלַּח אֶתְכֶם מִזֶּה כְּשַׁלְּחוֹ כָּלָה
2 גָּרֵשׁ יְגָרֵשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה: דַּבֶּר־נָא בְּאָזְנֵי הָעָם וְיִשְׁאֲלוּ
אִישׁ | מֵאֵת רֵעֵהוּ וְאִשָּׁה מֵאֵת רְעוּתָהּ כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי
3 זָהָב: וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־חֵן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרָיִם גַּם | הָאִישׁ
מֹשֶׁה גָּדוֹל מְאֹד בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּעֵינֵי עַבְדֵי־פַרְעֹה
4 וּבְעֵינֵי הָעָם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כֹּה אָמַר
5 יְהוָה כַּחֲצֹת הַלַּיְלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרָיִם: וּמֵת כָּל־
בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ
עַד בְּכוֹר הַשִּׁפְחָה אֲשֶׁר אַחַר הָרֵחָיִם וְכָל בְּכוֹר
6 בְּהֵמָה: וְהָיְתָה צְעָקָה גְּדֹלָה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר
7 כָּמֹהוּ לֹא נִהְיְתָה וְכָמֹהוּ לֹא תֹסֵף: וּלְכֹל | בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֹא יֶחֱרַץ כֶּלֶב לְשֹׁנוֹ לְמֵאִישׁ וְעַד־בְּהֵמָה לְמַעַן תֵּדְעוּן
8 אֲשֶׁר יַפְלֶה יְהוָה בֵּין מִצְרַיִם וּבֵין יִשְׂרָאֵל: וְיָרְדוּ כָל־
עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה אֵלַי וְהִשְׁתַּחֲווּ־לִי לֵאמֹר צֵא אַתָּה וְכָל־
הָעָם אֲשֶׁר־בְּרַגְלֶיךָ וְאַחֲרֵי־כֵן אֵצֵא וַיֵּצֵא מֵעִם־פַּרְעֹה
9 בְּחֲרִי־אָף: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
לֹא־יִשְׁמַע אֲלֵיכֶם פַּרְעֹה לְמַעַן רְבוֹת מוֹפְתַי בְּאֶרֶץ
מצויים

---

26 בזנבוקי נקח קמץ. יא, 1 ס״א ואחרי וכן ח״ס, ת״ע ות״ס. 6 סביר כְּמוֹהוּ וכן ת״ש. 6 סביר וכָמוֹהוּ וכן ת״ש. 7 ס״א תִּדְעֻן. 8 צ רבתי. 9 כן ירושלמי, בהללי אלכם חסר.

26 our God.
26 Our cattle also shall go with us; there shall not an hoof be left behind; for thereof must we take to serve the LORD our God; and we know not with what we must serve the LORD, until we come thither.
27 But the LORD hardened Pharaoh's heart, and he would not let them go.
28 And Pharaoh said unto him, Get thee from me, take heed to thyself, see my face no more; for in that day thou seest my face thou shalt die.
29 And Moses said, Thou hast spoken well, I will see thy face again no more.

11 And the LORD said unto Moses, Yet will I bring one plague more upon Pharaoh, and upon Egypt; afterwards he will let you go hence: when he shall let you go, he shall surely thrust you out hence altogether.
2 Speak now in the ears of the people, and let every man borrow of his neighbour, and every woman of her neighbour, jewels of silver, and jewels of gold.
3 And the LORD gave the people favour in the sight of the Egyptians. Moreover the man Moses was very great in the land of Egypt, in the sight of Pharaoh's servants, and in the sight of the people.
4 And Moses said, Thus saith the LORD, About midnight will I go out into the midst of Egypt:
5 And all the firstborn in the land of Egypt shall die, from the firstborn of Pharaoh that sitteth upon his throne, even unto the firstborn of the maidservant that is behind the mill; and all the firstborn of beasts.
6 And there shall be a great cry throughout all the land of Egypt, such as there was none like it, nor shall be like it any more.
7 But against any of the children of Israel shall not a dog move his tongue, against man or beast: that ye may know how that the LORD doth put a difference between the Egyptians and Israel.
8 And all these thy servants shall come down unto me, and bow down themselves unto me, saying, Get thee out, and all the people that follow thee: and after that I will go out.
9 And he went out from Pharaoh in a great anger. And the LORD said unto Moses, Pharaoh shall not hearken unto you; that my wonders may be multiplied in the land

of Egypt.

10 And Moses and Aaron did all these wonders before Pharaoh: and the LORD hardened Pharaoh's heart, so that he would not let the children of Israel go out of his land.

12 And the LORD spake unto Moses and Aaron in the land of Egypt, saying,

2 This month shall be unto you the beginning of months: it shall be the first month of the year to you.

3 Speak ye unto all the congregation of Israel, saying, In the tenth day of this month they shall take to them every man a lamb, according to the house of their fathers, a lamb for an house:

4 And if the household be too little for the lamb, let him and his neighbour next unto his house take it according to the number of the souls; every man according to his eating shall make your count for the lamb.

5 Your lamb shall be without blemish, a male of the first year: ye shall take it out from the sheep, or from the goats:

6 And ye shall keep it up until the fourteenth day of the same month: and the whole assembly of the congregation of Israel shall kill it in the evening.

7 And they shall take of the blood, and strike it on the two side posts and on the upper door post of the houses, wherein they shall eat it.

8 And they shall eat the flesh in that night, roast with fire,

10 מִצְרַיִם: וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עָשׂוּ אֶת־כָּל־הַמֹּפְתִים הָאֵלֶּה
לִפְנֵי פַרְעֹה וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא־שִׁלַּח אֶת־
יב בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ: וַיֹּאמֶר יְהוָה
2 אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר: הַחֹדֶשׁ הַזֶּה
לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה:
3 דַּבְּרוּ אֶל־כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בֶּעָשֹׂר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה
4 וְיִקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׂה לְבֵית־אָבֹת שֶׂה לַבָּיִת: וְאִם־
יִמְעַט הַבַּיִת מִהְיוֹת מִשֶּׂה וְלָקַח הוּא וּשְׁכֵנוֹ הַקָּרֹב אֶל־
בֵּיתוֹ בְּמִכְסַת נְפָשֹׁת אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ תָּכְסוּ עַל־הַשֶּׂה:
5 שֶׂה תָמִים זָכָר בֶּן־שָׁנָה יִהְיֶה לָכֶם מִן־הַכְּבָשִׂים וּמִן־
6 הָעִזִּים תִּקָּחוּ: וְהָיָה לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד אַרְבָּעָה עָשָׂר
יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְשָׁחֲטוּ אֹתוֹ כֹּל קְהַל עֲדַת־יִשְׂרָאֵל בֵּין
7 הָעַרְבָּיִם: וְלָקְחוּ מִן־הַדָּם וְנָתְנוּ עַל־שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת וְעַל־
8 הַמַּשְׁקוֹף עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר־יֹאכְלוּ אֹתוֹ בָּהֶם: וְאָכְלוּ
אֶת־הַבָּשָׂר בַּלַּיְלָה הַזֶּה צְלִי־אֵשׁ וּמַצּוֹת עַל־מְרֹרִים
9 יֹאכְלֻהוּ: אַל־תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וּבָשֵׁל מְבֻשָּׁל בַּמָּיִם כִּי
10 אִם־צְלִי־אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל־כְּרָעָיו וְעַל־קִרְבּוֹ: וְלֹא־תוֹתִירוּ
מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ:
11 וְכָכָה תֹּאכְלוּ אֹתוֹ מָתְנֵיכֶם חֲגֻרִים נַעֲלֵיכֶם בְּרַגְלֵיכֶם
וּמַקֵּלְכֶם בְּיֶדְכֶם וַאֲכַלְתֶּם אֹתוֹ בְּחִפָּזוֹן פֶּסַח הוּא
12 לַיהוָה: וְעָבַרְתִּי בְאֶרֶץ־מִצְרַיִם בַּלַּיְלָה הַזֶּה וְהִכֵּיתִי
כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה וּבְכָל־
13 אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי יְהוָה: וְהָיָה הַדָּם
לָכֶם לְאֹת עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר אַתֶּם שָׁם וְרָאִיתִי אֶת־
הַדָּם וּפָסַחְתִּי עֲלֵכֶם וְלֹא־יִהְיֶה בָכֶם נֶגֶף לְמַשְׁחִית
14 בְּהַכֹּתִי בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם: וְהָיָה הַיּוֹם הַזֶּה לָכֶם לְזִכָּרוֹן

וחגתם

יב, 3 ν. ב"נ אל־ בלא נעיא. 3, 6 νν. ס"א בני־ישראל וכן ח"ס. ח"י, ח"ק וח"ס.
4 ν. סביר לָכֶם. 5 ν. סביר הַכְּשָׂבִים. כס"א הַכְּשָׂבִים כתיב וקרי וכן ח"ס.

9 and unleavened bread; and with bitter herbs they shall eat it. Eat not of it raw, nor sodden at all with water, but roast with fire; his head with his legs, and with the purtenance thereof.
10 And ye shall let nothing of it remain until the morning; and that which remaineth of it until
11 the morning ye shall burn with fire. And thus shall ye eat it; with your loins girded, your shoes on your feet, and your staff in your hand; and ye shall eat it in haste: it is the LORD'S
12 passover. For I will pass through the land of Egypt this night, and will smite all the firstborn in the land of Egypt, both man and beast; and against all the gods of Egypt I will
13 execute judgment: I am the LORD. And the blood shall be to you for a token upon the houses where ye are: and when I see the blood, I will pass over you, and the plague shall not
14 be upon you to destroy you, when I smite the land of Egypt. And this day shall be unto you for a memorial;

and ye shall keep it a feast to the LORD throughout your generations; ye shall keep it a feast by an ordinance for ever.

15 Seven days shall ye eat unleavened bread; even the first day ye shall put away leaven out of your houses: for whosoever eateth leavened bread from the first day until the seventh day, that soul shall be cut off from Israel.

16 And in the first day there shall be an holy convocation, and in the seventh day there shall be an holy convocation to you; no manner of work shall be done in them, save that which every man must eat, that only may be done of you.

17 And ye shall observe the feast of unleavened bread; for in this selfsame day have I brought your armies out of the land of Egypt: therefore shall ye observe this day in your generations by an ordinance for ever.

18 In the first month, on the fourteenth day of the month at even, ye shall eat unleavened bread, until the one and twentieth day of the month at even.

19 Seven days shall there be no leaven found in your houses: for whosoever eateth that which is leavened, even that soul shall be cut off from the congregation of Israel, whether he be a stranger, or born in the land.

20 Ye shall eat nothing leavened; in all your habitations shall ye eat unleavened bread.

וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג לַיהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם תְּחָגֻּהוּ׃
שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת תֹּאכֵלוּ אַךְ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תַּשְׁבִּיתוּ 15
שְׂאֹר מִבָּתֵּיכֶם כִּי | כָּל־אֹכֵל חָמֵץ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ
הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל מִיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַד־יוֹם הַשְּׁבִעִי׃ וּבַיּוֹם 16
הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ
יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלָאכָה לֹא־יֵעָשֶׂה בָהֶם אַךְ אֲשֶׁר
יֵאָכֵל לְכָל־נָפֶשׁ הוּא לְבַדּוֹ יֵעָשֶׂה לָכֶם׃ וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־ 17
הַמַּצּוֹת כִּי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצֵאתִי אֶת־צִבְאוֹתֵיכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקַּת
עוֹלָם׃ בָּרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב תֹּאכְלוּ 18
מַצֹּת עַד יוֹם הָאֶחָד וְעֶשְׂרִים לַחֹדֶשׁ בָּעָרֶב׃ שִׁבְעַת 19
יָמִים שְׂאֹר לֹא יִמָּצֵא בְּבָתֵּיכֶם כִּי | כָּל־אֹכֵל מְחֻמֶּצֶת
וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעֲדַת יִשְׂרָאֵל בַּגֵּר וּבְאֶזְרַח
הָאָרֶץ׃ כָּל־מְחֻמֶּצֶת לֹא תֹאכֵלוּ בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם 20
תֹּאכְלוּ מַצּוֹת׃

21 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְכֹל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֹשְׁכוּ
22 וּקְחוּ לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפְּחֹתֵיכֶם וְשַׁחֲטוּ הַפָּסַח׃ וּלְקַחְתֶּם
אֲגֻדַּת אֵזוֹב וּטְבַלְתֶּם בַּדָּם אֲשֶׁר־בַּסַּף וְהִגַּעְתֶּם אֶל־
הַמַּשְׁקוֹף וְאֶל־שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת מִן־הַדָּם אֲשֶׁר בַּסָּף וְאַתֶּם
23 לֹא תֵצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח־בֵּיתוֹ עַד־בֹּקֶר׃ וְעָבַר יְהוָה לִנְגֹּף
אֶת־מִצְרַיִם וְרָאָה אֶת־הַדָּם עַל־הַמַּשְׁקוֹף וְעַל שְׁתֵּי
הַמְּזוּזֹת וּפָסַח יְהוָה עַל־הַפֶּתַח וְלֹא יִתֵּן הַמַּשְׁחִית לָבֹא
24 אֶל־בָּתֵּיכֶם לִנְגֹּף׃ וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה לְחָק־לְךָ
25 וּלְבָנֶיךָ עַד־עוֹלָם׃ וְהָיָה כִּי־תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִתֵּן
יְהוָה לָכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הָעֲבֹדָה הַזֹּאת׃
26 וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם בְּנֵיכֶם מָה הָעֲבֹדָה הַזֹּאת לָכֶם׃
ואמרתם

v. 15 ביריחו שאר השין דגוש. v. 15 ס"א הגר- וכן ח"ש וח"י. v. 16 ס"א ביום וכן ח"ש וח"ס. v. 22 ס"א אי"ש.

21 Then Moses called for all the elders of Israel, and said unto them, Draw out and take you a
22 lamb according to your families, and kill the passover. And ye shall take a bunch of hyssop, and dip it in the blood that is in the bason, and strike the lintel and the two side posts with the blood that is in the bason; and none of you shall go out at the door of his house until
23 the morning. For the LORD will pass through to smite the Egyptians; and when he seeth the blood upon the lintel, and on the two side posts, the LORD will pass over the door, and
24 will not suffer the destroyer to come in unto your houses to smite you. And ye shall ob-
25 serve this thing for an ordinance to thee and to thy sons for ever. And it shall come to pass, when ye be come to the land which the LORD will give you, according as he hath promised,
26 that ye shall keep this service. And it shall come to pass, when your children shall say unto you, What mean ye by this service?

27 That ye shall say, It is the sacrifice of the LORD'S passover, who passed over the houses of the children of Israel in Egypt, when he smote the Egyptians, and delivered our houses. And the people bowed the head and worshipped.

28 And the children of Israel went away, and did as the LORD had commanded Moses and Aaron, so did they.

29 And it came to pass, that at midnight the LORD smote all the firstborn in the land of Egypt, from the firstborn of Pharaoh that sat on his throne unto the firstborn of the captive that was in the dungeon; and all the firstborn of cattle.

30 And Pharaoh rose up in the night, he, and all his servants, and all the Egyptians; and there was a great cry in Egypt; for there was not a house where there was not one dead.

31 And he called for Moses and Aaron by night, and said, Rise up, and get you forth from among my people, both ye and the children of Israel; and go, serve the LORD, as ye have said.

32 Also take your flocks and your herds, as ye have said, and be gone; and bless me also.

33 And the Egyptians were urgent upon the people, that they might send them out of the land in haste; for they said, We be all dead men.

34 And the people took their dough before it was leavened, their kneadingtroughs

27 וְאֲמַרְתֶּם זֶבַח־פֶּסַח הוּא לַיהוָה אֲשֶׁר פָּסַח עַל־בָּתֵּי
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנָגְפּוֹ אֶת־מִצְרַיִם וְאֶת־בָּתֵּינוּ
28 הִצִּיל וַיִּקֹּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ: וַיֵּלְכוּ וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כֵּן עָשׂוּ:
29 וַיְהִי | בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיהוָה הִכָּה כָל־בְּכוֹר ס
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ עַד בְּכוֹר
30 הַשֶּׁבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר וְכָל בְּכוֹר בְּהֵמָה: וַיָּקָם
פַּרְעֹה לַיְלָה הוּא וְכָל־עֲבָדָיו וְכָל־מִצְרַיִם וַתְּהִי צְעָקָה
31 גְּדֹלָה בְּמִצְרָיִם כִּי־אֵין בַּיִת אֲשֶׁר אֵין־שָׁם מֵת: וַיִּקְרָא
לְמֹשֶׁה וְלְאַהֲרֹן לַיְלָה וַיֹּאמֶר קוּמוּ צְאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי גַּם־
אַתֶּם גַּם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְכוּ עִבְדוּ אֶת־יְהוָה כְּדַבֶּרְכֶם:
32 גַּם־צֹאנְכֶם גַּם־בְּקַרְכֶם קְחוּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם וְלֵכוּ
33 וּבָרַכְתֶּם גַּם־אֹתִי: וַתֶּחֱזַק מִצְרַיִם עַל־הָעָם לְמַהֵר
לְשַׁלְּחָם מִן־הָאָרֶץ כִּי אָמְרוּ כֻּלָּנוּ מֵתִים: וַיִּשָּׂא הָעָם
34 אֶת־בְּצֵקוֹ טֶרֶם יֶחְמָץ מִשְׁאֲרֹתָם צְרֻרֹת בְּשִׂמְלֹתָם
35 עַל־שִׁכְמָם: וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיִּשְׁאֲלוּ
36 מִמִּצְרַיִם כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂמָלֹת: וַיהוָה נָתַן
אֶת־חֵן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וַיַּשְׁאִלוּם וַיְנַצְּלוּ אֶת־
מִצְרָיִם:
37 וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס סֻכֹּתָה כְּשֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף
38 רַגְלִי הַגְּבָרִים לְבַד מִטָּף: וְגַם־עֵרֶב רַב עָלָה אִתָּם
39 וְצֹאן וּבָקָר מִקְנֶה כָּבֵד מְאֹד: וַיֹּאפוּ אֶת־הַבָּצֵק אֲשֶׁר
הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֻגֹת מַצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ כִּי־גֹרְשׁוּ
מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהְמֵהַּ וְגַם־צֵדָה לֹא־עָשׂוּ
40 לָהֶם: ומושַׁב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בְּמִצְרָיִם
41 שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה: וַיְהִי מִקֵּץ שְׁלֹשִׁים
שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה יָצְאוּ
כל-

29 v. ס״א וְאֶת־אַהֲרֹן וכן ח״ש וח״י. 38 v. ס״א וּמִקְנֶה וכן ח״י, ח״ע וח״ס.

35 being bound up in their clothes upon their shoulders. And the children of Israel did according to the word of Moses; and they borrowed of the Egyptians jewels of silver, and jewels of
36 gold, and raiment: And the LORD gave the people favour in the sight of the Egyptians, so
37 that they lent unto them such things as they required. And they spoiled the Egyptians. And the children of Israel journeyed from Rameses to Succoth, about six hundred thousand on
38 foot that were men, beside children. And a mixed multitude went up also with them; and
39 flocks, and herds, even very much cattle. And they baked unleavened cakes of the dough which they brought forth out of Egypt, for it was not leavened; because they were thrust out
40 of Egypt, and could not tarry, neither had they prepared for themselves any victual. Now the sojourning of the children of Israel, who dwelt in Egypt, was four hundred and thirty
41 years. And it came to pass at the end of the four hundred and thirty years, even the self-same day it came to pass, that

all the hosts of the LORD went out from the land of Egypt.

42 It is a night to be much observed unto the LORD for bringing them out from the land of Egypt: this is that night of the LORD to be observed of all the children of Israel in their generations.

43 And the LORD said unto Moses and Aaron, This is the ordinance of the passover: There shall no stranger eat thereof:

44 But every man's servant that is bought for money, when thou hast circumcised him, then shall he eat thereof.

45 A foreigner and an hired servant shall not eat thereof.

46 In one house shall it be eaten; thou shalt not carry forth ought of the flesh abroad out of the house; neither shall ye break a bone thereof.

47 All the congregation of Israel shall keep it.

48 And when a stranger shall sojourn with thee, and will keep the passover to the LORD, let all his males be circumcised, and then let him come near and keep it; and he shall be as one that is born in the land: for no uncircumcised person shall eat thereof.

49 One law shall be to him that is homeborn, and unto the stranger that sojourneth among you.

50 Thus did all the children of Israel; as the LORD commanded Moses and Aaron, so did they.

51 And it came to pass the selfsame day, that the LORD did bring the children of Israel out of the land of Egypt by their armies.

42 כָּל־צִבְאוֹת יְהוָה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: לֵיל שִׁמֻּרִים הוּא
לַיהוָה לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הוּא־הַלַּיְלָה הַזֶּה לַיהוָה
שִׁמֻּרִים לְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדֹרֹתָם:
43 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן זֹאת חֻקַּת הַפָּסַח כָּל־בֶּן־
44 נֵכָר לֹא־יֹאכַל בּוֹ: וְכָל־עֶבֶד אִישׁ מִקְנַת־כֶּסֶף וּמַלְתָּה
45 אֹתוֹ אָז יֹאכַל בּוֹ: תּוֹשָׁב וְשָׂכִיר לֹא־יֹאכַל בּוֹ: בְּבַיִת
46 אֶחָד יֵאָכֵל לֹא־תוֹצִיא מִן־הַבַּיִת מִן־הַבָּשָׂר חוּצָה וְעֶצֶם
47 לֹא־תִשְׁבְּרוּ־בוֹ: כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ אֹתוֹ: וְכִי־יָגוּר
48 אִתְּךָ גֵּר וְעָשָׂה פֶּסַח לַיהוָה הִמּוֹל לוֹ כָּל־זְכוּר וְאָז
יִקְרַב לַעֲשֹׂתוֹ וְהָיָה כְּאֶזְרַח הָאָרֶץ וְכָל־עָרֵל לֹא־יֹאכַל
49 בּוֹ: תּוֹרָה אַחַת יִהְיֶה לָאָזְרָח וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָכֶם:
50 וַיַּעֲשׂוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה
51 וְאֶת־אַהֲרֹן כֵּן עָשׂוּ: וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם
הַזֶּה הוֹצִיא יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־
צִבְאֹתָם:
ג 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: קַדֶּשׁ־לִי כָּל־בְּכוֹר פֶּטֶר כָּ 2
3 כָּל־רֶחֶם בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא: וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל־הָעָם זָכוֹר אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יְצָאתֶם
מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים כִּי בְחֹזֶק יָד הוֹצִיא יְהוָה אֶתְכֶם
4 מִזֶּה וְלֹא יֵאָכֵל חָמֵץ: הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ
5 הָאָבִיב: וְהָיָה כִּי־יְבִיאֲךָ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי
וְהָאֱמֹרִי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ
אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ וְעָבַדְתָּ אֶת־הָעֲבֹדָה הַזֹּאת
6 בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה: שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצֹּת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
7 חַג לַיהוָה: מַצּוֹת יֵאָכֵל אֶת שִׁבְעַת הַיָּמִים וְלֹא־יֵרָאֶה
לְךָ

---

42 v. ס״א וְאֶל־אַהֲרֹן וכן ח״ש וח״ס. 44 v. ס״א כָּל- וכן ח״ש וביבמות דף מ״ח ע״א. 48 v. ס״א אִתְּכֶם וכן ח״ש, ת״א כ״י, ת״י כ״י, ת״ע וח״ס. יב 6 v. ס״א יהוה אֱלֹהֶיךָ וכן ח״ש, ת״י וח״ע. 5 v. ס״א הַחִתִּי וכן ד״ב, חד״ה, ד״ו וח״ש. 7 v. ס״א לֹא- וכן ח״ש וח״ע.

3, 2 And the LORD spake unto Moses, saying, Sanctify unto me all the firstborn, whatsoever
3 openeth the womb among the children of Israel, both of man and of beast: it is mine. And Moses said unto the people, Remember this day, in which ye came out from Egypt, out of the house of bondage; for by strength of hand the LORD brought you out from this place: there
4, 5 shall no leavened bread be eaten. This day came ye out in the month Abib. And it shall be when the LORD shall bring thee into the land of the Canaanites, and the Hittites, and the Amorites, and the Hivites, and the Jebusites, which he sware unto thy fathers to give thee, a
6 land flowing with milk and honey, that thou shalt keep this service in this month. Seven days thou shalt eat unleavened bread, and in the seventh day shall be a feast to the LORD.
7 Unleavened bread shall be eaten seven days; and there shall no

8 לְךָ חָמֵץ וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל־גְּבֻלֶךָ: וְהִגַּדְתָּ
לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי
9 בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם: וְהָיָה לְךָ לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וּלְזִכָּרוֹן בֵּין
עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְהוָה בְּפִיךָ כִּי בְיָד חֲזָקָה
10 הוֹצִאֲךָ יְהוָה מִמִּצְרָיִם: וְשָׁמַרְתָּ אֶת־הַחֻקָּה הַזֹּאת
לְמוֹעֲדָהּ מִיָּמִים יָמִימָה:
11 וְהָיָה כִּי־יְבִאֲךָ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְךָ
12 וְלַאֲבֹתֶיךָ וְנָתָנָהּ לָךְ: וְהַעֲבַרְתָּ כָל־פֶּטֶר־רֶחֶם לַיהוָה
וְכָל־פֶּטֶר | שֶׁגֶר בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ הַזְּכָרִים לַיהוָה:
13 וְכָל־פֶּטֶר חֲמֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה וְאִם־לֹא תִפְדֶּה וַעֲרַפְתּוֹ
14 וְכֹל בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה: וְהָיָה כִּי־יִשְׁאָלְךָ בִּנְךָ
מָחָר לֵאמֹר מַה־זֹּאת וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ
15 יְהוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים: וַיְהִי כִּי־הִקְשָׁה פַּרְעֹה
לְשַׁלְּחֵנוּ וַיַּהֲרֹג יְהוָה כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְכַר
אָדָם וְעַד־בְּכוֹר בְּהֵמָה עַל־כֵּן אֲנִי זֹבֵחַ לַיהוָה כָּל־
16 פֶּטֶר רֶחֶם הַזְּכָרִים וְכָל־בְּכוֹר בָּנַי אֶפְדֶּה: וְהָיָה לְאוֹת
עַל־יָדְךָ וּלְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ כִּי בְחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ פרש׳
17 יְהוָה מִמִּצְרָיִם: וַיְהִי בְּשַׁלַּח פַּרְעֹה
אֶת־הָעָם וְלֹא־נָחָם אֱלֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי
קָרוֹב הוּא כִּי | אָמַר אֱלֹהִים פֶּן־יִנָּחֵם הָעָם בִּרְאֹתָם
18 מִלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרַיְמָה: וַיַּסֵּב אֱלֹהִים | אֶת־הָעָם דֶּרֶךְ
הַמִּדְבָּר יַם־סוּף וַחֲמֻשִׁים עָלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ
19 מִצְרָיִם: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־עַצְמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הַשְׁבֵּעַ
הִשְׁבִּיעַ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים
אתכם

11 v. ס״א יהוה אֱלֹהֶיךָ וכן ח״ש ות״ע. 13 v. כן בונבוקי. 14 v. ס״א יָד זקף.
16 v. שם הפרשה [16 XIII–1 X] יְהֹלְלֵאל. וסדריה נ׳ חצי. הכברתי [1 X]. עור נגע [1 XI]. ויהי בחצי [פ׳ XII]. וחצי. קדש־לי [1 XIII]. ופסוקים מאה ושמה. וסלים אלף ושש מאות וכה. ואותיות ששים אלף ומאה ומם. וחלוף מלה אחת אל־כל עדת [3 XII]. ב״א קודא אל־ בנעיא. ולא כן ב״נ. ובלא חלוף לכרנא הנברים [11 X]. חצין קורין אותן באולא כי אם במקף.
17 v. הפסרה ורבורה אשת נביאה בשופטים ר׳.

leavened bread be seen with thee, neither shall there be leaven seen with thee in all thy quarters.

8 And thou shalt shew thy son in that day, saying, This is done because of that which the LORD did unto me when I came forth out of Egypt.

9 And it shall be for a sign unto thee upon thine hand, and for a memorial between thine eyes, that the LORD'S law may be in thy mouth: for with a strong hand hath the LORD brought thee out of Egypt.

10 Thou shalt therefore keep this ordinance in his season from year to year.

11 And it shall be when the LORD shall bring thee into the land of the Canaanites, as he sware unto thee and to thy fathers, and shall give it thee,

12 That thou shalt set apart unto the LORD all that openeth the matrix, and every firstling that cometh of a beast which thou hast; the males shall be the LORD'S.

13 And every firstling of an ass thou shalt redeem with a lamb; and if thou wilt not redeem it, then thou shalt break his neck: and all the firstborn of man among thy children shalt thou redeem.

14 And it shall be when thy son asketh thee in time to come, saying, What is this? that thou shalt say unto him, By strength of hand the LORD brought us out from Egypt, from the house of bondage:

15 And it came to pass, when Pharaoh would hardly let us go, that the LORD slew all the firstborn in the land of Egypt, both the firstborn of man, and the firstborn of beast: therefore I sacrifice to the LORD all that

16 openeth the matrix, being males; but all the firstborn of my children I redeem. And it shall be for a token upon thine hand, and for frontlets between thine eyes: for by strength of hand

17 the LORD brought us forth out of Egypt. And it came to pass, when Pharaoh had let the people go, that God led them not through the way of the land of the Philistines, although that was near; for God said, Lest peradventure the people repent when they see war, and they re-

18 turn to Egypt: But God led the people about, through the way of the wilderness of the Red

19 sea: and the children of Israel went up harnessed out of the land of Egypt. And Moses took the bones of Joseph with him: for he had straitly sworn the children of Israel, saying, God will surely visit

20 אִתְּכֶם וְהַעֲלִיתֶם אֶת־עַצְמֹתַי מִזֶּה אִתְּכֶם: וַיִּסְעוּ מִסֻּכֹּת
21 וַיַּחֲנוּ בְאֵתָם בִּקְצֵה הַמִּדְבָּר: וַיהוָה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם
בְּעַמּוּד עָנָן לַנְחֹתָם הַדֶּרֶךְ וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר
22 לָהֶם לָלֶכֶת יוֹמָם וָלָיְלָה: לֹא־יָמִישׁ עַמּוּד הֶעָנָן יוֹמָם
וְעַמּוּד הָאֵשׁ לָיְלָה לִפְנֵי הָעָם:

יד 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
2 וְיָשֻׁבוּ וְיַחֲנוּ לִפְנֵי פִּי הַחִירֹת בֵּין מִגְדֹּל וּבֵין הַיָּם לִפְנֵי
3 בַּעַל צְפֹן נִכְחוֹ תַּחֲנוּ עַל־הַיָּם: וְאָמַר פַּרְעֹה לִבְנֵי
4 יִשְׂרָאֵל נְבֻכִים הֵם בָּאָרֶץ סָגַר עֲלֵיהֶם הַמִּדְבָּר: וְחִזַּקְתִּי
אֶת־לֵב־פַּרְעֹה וְרָדַף אַחֲרֵיהֶם וְאִכָּבְדָה בְּפַרְעֹה וּבְכָל
5 חֵילוֹ וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה וַיַּעֲשׂוּ־כֵן: וַיֻּגַּד לְמֶלֶךְ
מִצְרַיִם כִּי בָרַח הָעָם וַיֵּהָפֵךְ לְבַב פַּרְעֹה וַעֲבָדָיו אֶל
הָעָם וַיֹּאמְרוּ מַה־זֹּאת עָשִׂינוּ כִּי־שִׁלַּחְנוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל
6 מֵעָבְדֵנוּ: וַיֶּאְסֹר אֶת־רִכְבּוֹ וְאֶת־עַמּוֹ לָקָח עִמּוֹ: וַיִּקַּח
7 שֵׁשׁ־מֵאוֹת רֶכֶב בָּחוּר וְכֹל רֶכֶב מִצְרָיִם וְשָׁלִשִׁם עַל
8 כֻּלּוֹ: וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּרְדֹּף
אַחֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֹצְאִים בְּיָד רָמָה:
9 וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם וַיַּשִּׂגוּ אוֹתָם חֹנִים עַל־הַיָּם
כָּל־סוּס רֶכֶב פַּרְעֹה וּפָרָשָׁיו וְחֵילוֹ עַל־פִּי הַחִירֹת לִפְנֵי
10 בַּעַל צְפֹן: וּפַרְעֹה הִקְרִיב וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־
עֵינֵיהֶם וְהִנֵּה מִצְרַיִם נֹסֵעַ אַחֲרֵיהֶם וַיִּירְאוּ מְאֹד וַיִּצְעֲקוּ
11 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה: וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה הֲמִבְּלִי אֵין
קְבָרִים בְּמִצְרַיִם לְקַחְתָּנוּ לָמוּת בַּמִּדְבָּר מַה־זֹּאת
12 עָשִׂיתָ לָּנוּ לְהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרָיִם: הֲלֹא־זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר
דִּבַּרְנוּ אֵלֶיךָ בְמִצְרַיִם לֵאמֹר חֲדַל מִמֶּנּוּ וְנַעַבְדָה אֶת־
מִצְרַיִם כִּי־טוֹב לָנוּ עֲבֹד אֶת־מִצְרַיִם מִמֻּתֵנוּ בַּמִּדְבָּר:

ויאמר

יד. 7 v. כן ירושלמי, בהללי ושלשים סלא. 12 v. כן לסערבאי, למרנחאי מפנו רפ׳.
13 v. נ״א ב״נ כי־טוב.

you; and ye shall carry up my bones away hence with you.

20 And they took their journey from Succoth, and encamped in Etham, in the edge of the wilderness.

21 And the LORD went before them by day in a pillar of a cloud, to lead them the way; and by night in a pillar of fire, to give them light; to go by day and night:

22 He took not away the pillar of the cloud by day, nor the pillar of fire by night, from before the people.

14 And the LORD spake unto Moses, saying,

2 Speak unto the children of Israel, that they turn and encamp before Pi-hahiroth, between Migdol and the sea, over against Baal-zephon: before it shall ye encamp by the sea.

3 For Pharaoh will say of the children of Israel, They are entangled in the land, the wilderness hath shut them in.

4 And I will harden Pharaoh's heart, that he shall follow after them; and I will be honoured upon Pharaoh, and upon all his host; that the Egyptians may know that I am the LORD. And they did so.

5 And it was told the king of Egypt that the people fled: and the heart of Pharaoh and of his servants was turned against the people, and they said, Why have we done this, that we have let Israel go from serving us?

6 And he made ready his chariot, and took his people with him:

7 And he took six hundred chosen chariots, and all the chariots of Egypt, and captains over every one of them.

8 And the LORD hardened the heart of Pharaoh king of Egypt, and he pursued after the children of Israel: and the children of Israel went out with an high hand.

9 But the Egyptians pursued after them, all the horses and chariots of Pharaoh, and his horsemen, and his army, and overtook them encamping by the sea, beside Pi-hahiroth, before Baal-zephon.

10 And when Pharaoh drew nigh, the children of Israel lifted up their eyes, and, behold, the Egyptians marched after them; and they were sore afraid: and the children of Israel cried out unto the LORD.

11 And they said unto Moses, Because there were no graves in Egypt, hast thou taken us away to die in the wilderness? wherefore hast thou dealt thus with us, to carry us forth out of Egypt?

12 Is not this the word that we did tell thee in Egypt, saying, Let us alone, that we may serve the Egyptians? For it had been better for us to serve the Egyptians, than that we should die in the wilderness.

13 And Moses said unto the people, Fear ye not, stand still, and see the salvation of the LORD, which he will shew to you to day: for the Egyptians whom ye have seen to day, ye shall see them again no more for ever.
14 The LORD shall fight for you, and ye shall hold your peace.
15 And the LORD said unto Moses, Wherefore criest thou unto me? speak unto the children of Israel, that they go forward:
16 But lift thou up thy rod, and stretch out thine hand over the sea, and divide it: and the children of Israel shall go on dry ground through the midst of the sea.
17 And I, behold, I will harden the hearts of the Egyptians, and they shall follow them: and I will get me honour upon Pharaoh, and upon all his host, upon his chariots, and upon his horsemen.
18 And the Egyptians shall know that I am the LORD, when I have gotten me honour upon Pharaoh, upon his chariots, and upon his horsemen.
19 And the angel of God, which went before the camp of Israel, removed and went behind them; and the pillar of the cloud went from before their face, and stood behind them:
20 And it came between the camp of the Egyptians and the camp of Israel; and it was a cloud and darkness to them, but it gave light by night to these: so that the
21 one came not near the other all the night. And Moses stretched out his hand over the sea; and the LORD caused the sea to go back by a strong east wind all that night, and made the
22 sea dry land, and the waters were divided. And the children of Israel went into the midst of the sea upon the dry ground: and the waters were a wall unto them on their right hand, and on
23 their left. And the Egyptians pursued, and went in after them to the midst of the sea, even
24 all Pharaoh's horses, his chariots, and his horsemen. And it came to pass, that in the morning watch the LORD looked unto the host of the Egyptians through the pillar of fire and of
25 the cloud, and troubled the host of the Egyptians, And took off their chariot wheels, that they drave them heavily: so that the Egyptians said, Let us flee from the face of Israel; for the
26 LORD fighteth for them against the Egyptians. And the LORD said unto Moses, Stretch out thine hand over the sea, that the waters may come again upon the Egyptians, upon their
27 chariots, and upon their horsemen. And Moses stretched forth

13 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַל־תִּירָאוּ הִתְיַצְּבוּ וּרְאוּ אֶת־
ישׁוּעַת יְהוָה אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה לָכֶם הַיּוֹם כִּי אֲשֶׁר רְאִיתֶם
אֶת־מִצְרַיִם הַיּוֹם לֹא תֹסִפוּ לִרְאֹתָם עוֹד עַד־עוֹלָם:
14 יְהוָה יִלָּחֶם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִשׁוּן:
15 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה מַה־תִּצְעַק אֵלָי דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי ס
16 יִשְׂרָאֵל וְיִסָּעוּ: וְאַתָּה הָרֵם אֶת־מַטְּךָ וּנְטֵה אֶת־יָדְךָ עַל
הַיָּם וּבְקָעֵהוּ וְיָבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה:
17 וַאֲנִי הִנְנִי מְחַזֵּק אֶת־לֵב מִצְרַיִם וְיָבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם
18 וְאִכָּבְדָה בְּפַרְעֹה וּבְכָל־חֵילוֹ בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו: וְיָדְעוּ
מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּהִכָּבְדִי בְּפַרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו:
19 וַיִּסַּע מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים הַהֹלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ
מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּסַּע עַמּוּד הֶעָנָן מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמֹד מֵאַחֲרֵיהֶם:
20 וַיָּבֹא בֵּין | מַחֲנֵה מִצְרַיִם וּבֵין מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הֶעָנָן
וְהַחֹשֶׁךְ וַיָּאֶר אֶת־הַלָּיְלָה וְלֹא־קָרַב זֶה אֶל־זֶה כָּל
21 הַלָּיְלָה: וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיּוֹלֶךְ יְהוָה | אֶת־
הַיָּם בְּרוּחַ קָדִים עַזָּה כָּל־הַלַּיְלָה וַיָּשֶׂם אֶת־הַיָּם
22 לֶחָרָבָה וַיִּבָּקְעוּ הַמָּיִם: וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם
23 בַּיַּבָּשָׁה וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם: וַיִּרְדְּפוּ
מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם כָּל סוּס פַּרְעֹה רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו
24 אֶל־תּוֹךְ הַיָּם: וַיְהִי בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר וַיַּשְׁקֵף יְהוָה
אֶל־מַחֲנֵה מִצְרַיִם בְּעַמּוּד אֵשׁ וְעָנָן וַיָּהָם אֶת מַחֲנֵה
25 מִצְרָיִם: וַיָּסַר אֶת אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו וַיְנַהֲגֵהוּ בִכְבֵדֻת
וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם אָנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי יְהוָה נִלָּחֵם לָהֶם
בְּמִצְרָיִם:
26 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה אֶת־יָדְךָ עַל־הַיָּם וְיָשֻׁבוּ
27 הַמַּיִם עַל־מִצְרַיִם עַל־רִכְבּוֹ וְעַל־פָּרָשָׁיו: וַיֵּט מֹשֶׁה
את־

13 v. סביר מֵאֲשֶׁר, כס"א מֵאֲשֶׁר כתיב וקרי וכן ח"ש, ת"א, ת"י, ת"ע ות"ם. 25 v. בהללי נִבְדוּת מלא. 25 v. סביר וַיַּאַסְרוּ, כס"א וַיַּאַסְרוּ כתיב וקרי וכן ח"ש ות"י.

שמות בשלח

אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיָּשָׁב הַיָּם לִפְנוֹת בֹּקֶר לְאֵיתָנוֹ וּמִצְרַיִם
נָסִים לִקְרָאתוֹ וַיְנַעֵר יְהוָה אֶת־מִצְרַיִם בְּתוֹךְ הַיָּם: וַיָּשֻׁבוּ 28
הַמַּיִם וַיְכַסּוּ אֶת־הָרֶכֶב וְאֶת־הַפָּרָשִׁים לְכֹל חֵיל פַּרְעֹה
הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם בַּיָּם לֹא־נִשְׁאַר בָּהֶם עַד־אֶחָד: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם לָהֶם 29
חוֹמָה מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם: וַיּוֹשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־ 30
יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־
שְׂפַת הַיָּם: וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה 31
יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת־יְהוָה וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָה
וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ:

טו אָז יָשִׁר־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה וַיֹּאמְרוּ
לֵאמֹר אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי־גָאֹה גָּאָה סוּס 2
וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם: עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי
לִישׁוּעָה זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי 3
אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ: יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה יְהוָה
שְׁמוֹ: מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם וּמִבְחַר 4
שָׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ בְיַם־סוּף: תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ 5
אָבֶן: יְמִינְךָ יְהוָה נֶאְדָּרִי בַכֹּחַ יְמִינְךָ 6
יְהוָה תִּרְעַץ אוֹיֵב: וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס 7
קָמֶיךָ תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ: וּבְרוּחַ 8
אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מָיִם נִצְּבוּ כְמוֹ־נֵד
נֹזְלִים קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֵב־יָם: אָמַר 9
אוֹיֵב אֶרְדֹּף אַשִּׂיג אֲחַלֵּק שָׁלָל תִּמְלָאֵמוֹ
נַפְשִׁי אָרִיק חַרְבִּי תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי: נָשַׁפְתָּ 10
בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם צָלְלוּ כָּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם
אַדִּירִים

כז v. 27 ס״א וינער קכין. כח v. 28 כמובה בראש הרף. וסימן ביה שכמו. לא v. 31 נ״א כ״נ ויאכינו.
טו. א v. 1 נ״א ב״א ישיר. ב v. 2 בויריחו הלכר רפויה. בזבוקי עזי. ס״א חמרתי
וכן ח״ם כ״י ות״א. בויריחו ואנוהו בלא נעיא. נ״א ב״א ואנוהו. ב״נ ואנוהו בנעיא.
ה v. 5 בהללי במצלות ירושלמי במצלת חסר.

his hand over the sea, and the sea returned to his strength when the morning appeared; and the Egyptians fled against it; and the LORD overthrew the Egyptians in the midst of the sea.

28 And the waters returned, and covered the chariots, and the horsemen, and all the host of Pharaoh that came into the sea after them; there remained not so much as one of them.

29 But the children of Israel walked upon dry land in the midst of the sea; and the waters were a wall unto them on their right hand, and on their left.

30 Thus the LORD saved Israel that day out of the hand of the Egyptians; and Israel saw the Egyptians dead upon the sea shore.

31 And Israel saw that great work which the LORD did upon the Egyptians: and the people feared the LORD, and believed the LORD, and his servant Moses.

15 Then sang Moses and the children of Israel this song unto the LORD, and spake, saying, I will sing unto the LORD, for he hath triumphed gloriously: the horse and his rider hath he thrown into the sea.

2 The LORD is my strength and song, and he is become my salvation: he is my God, and I will prepare him an habitation; my father's God, and I will exalt him.

3 The LORD is a man of war: the LORD is his name.

4 Pharaoh's chariots and his host hath he cast into the sea: his chosen captains also are drowned in the Red sea.

5 The depths have covered them: they sank into the bottom as a stone.

6 Thy right hand, O LORD, is become glorious in power: thy right hand, O LORD, hath dashed in pieces the enemy.

7 And in the greatness of thine excellency thou hast overthrown them that rose up against thee: thou sentest forth thy wrath, which consumed them as stubble.

8 And with the blast of thy nostrils the waters were gathered together, the floods stood upright as an heap, and the depths were congealed in the heart of the sea.

9 The enemy said, I will pursue, I will overtake, I will divide the spoil; my lust shall be satisfied upon them; I will draw my sword, my hand shall destroy them.

10 Thou didst blow with thy wind, the sea covered them: they sank as lead in the mighty waters.

שמות בשלח

11 מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה־
12 פֶלֶא: נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ:
13 נָחִיתָ בְחַסְדְּךָ עַם־זוּ גָּאָלְתָּ נֵהַלְתָּ בְעָזְּךָ אֶל־נְוֵה
14 קָדְשֶׁךָ: שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן חִיל
15 אָחַז יֹשְׁבֵי פְלָשֶׁת: אָז נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי
16 אֱדוֹם אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד נָמֹגוּ
כָּל יֹשְׁבֵי כְּנָעַן: תִּפֹּל עֲלֵיהֶם ׀ אֵימָתָה
וָפַחַד בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְמוּ כָּאָבֶן עַד־
יַעֲבֹר עַמְּךָ יְהוָה עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ
17 קָנִיתָ: תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ מָכוֹן
לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְהוָה מִקְדָּשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ
18 יָדֶיךָ: יְהוָה ׀ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:
19 כִּי בָּא סוּס פַּרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו בַּיָּם וַיָּשֶׁב יְהוָה עֲלֵהֶם
אֶת־מֵי הַיָּם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ
הַיָּם:
20 וַתִּקַּח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אֲחוֹת אַהֲרֹן אֶת־הַתֹּף בְּיָדָהּ
21 וַתֵּצֶאןָ כָּל־הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ בְּתֻפִּים וּבְמָחֹלֹת: וַתַּעַן
לָהֶם מִרְיָם שִׁירוּ לַיהוָה כִּי־גָאֹה גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה
22 בַיָּם: וַיַּסַּע מֹשֶׁה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּם־
סוּף וַיֵּצְאוּ אֶל־מִדְבַּר־שׁוּר וַיֵּלְכוּ שְׁלֹשֶׁת־יָמִים בַּמִּדְבָּר
23 וְלֹא־מָצְאוּ מָיִם: וַיָּבֹאוּ מָרָתָה וְלֹא יָכְלוּ לִשְׁתֹּת מַיִם
24 מִמָּרָה כִּי מָרִים הֵם עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמָהּ מָרָה: וַיִּלֹּנוּ
25 הָעָם עַל־מֹשֶׁה לֵאמֹר מַה־נִּשְׁתֶּה: וַיִּצְעַק אֶל־יְהוָה
וַיּוֹרֵהוּ יְהוָה עֵץ וַיַּשְׁלֵךְ אֶל־הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמָּיִם שָׁם
שם

---

11 Who is like unto thee, O LORD, among the gods? who is like thee, glorious in holiness, fearful in praises, doing wonders?
12 Thou stretchedst out thy right hand, the earth swallowed them.
13 Thou in thy mercy hast led forth the people which thou hast redeemed: thou hast guided them in thy strength unto thy holy habitation.
14 The people shall hear, and be afraid: sorrow shall take hold on the inhabitants of Palestina.
15 Then the dukes of Edom shall be amazed; the mighty men of Moab, trembling shall take hold upon them; all the inhabitants of Canaan shall melt away.
16 Fear and dread shall fall upon them; by the greatness of thine arm they shall be as still as a stone; till thy people pass over, O LORD, till the people pass over, which thou hast purchased.
17 Thou shalt bring them in, and plant them in the mountain of thine inheritance, in the place, O LORD, which thou hast made for thee to dwell in, in the Sanctuary, O LORD, which thy hands have established.
18 The LORD shall reign for ever and ever.
19 For the horse of Pharaoh went in with his chariots and with his horsemen into the sea, and the LORD brought again the waters of the sea upon them; but the children of Israel went on dry land in the midst of the sea.
20 And Miriam the prophetess, the sister of Aaron, took a timbrel in her hand; and all the women went out after her with timbrels and with dances.
21 And Miriam answered them, Sing ye to the LORD, for he hath triumphed gloriously; the horse and his rider hath he thrown into the sea.
22 So Moses brought Israel from the Red sea, and they went out into the wilderness of Shur; and they went three days in the wilderness, and found no water.
23 And when they came to Marah, they could not drink of the waters of Marah, for they were bitter: therefore the name of it was called Marah.
24 And the people murmured against Moses, saying, What shall we drink?
25 And he cried unto the LORD; and the LORD shewed him a tree, which when he had cast into the waters, the waters were made sweet: there

שָׁם לוֹ חֹק וּמִשְׁפָּט וְשָׁם נִסָּהוּ: 26 וַיֹּאמֶר אִם־שָׁמוֹעַ
תִּשְׁמַע לְקוֹל | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַיָּשָׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהַאֲזַנְתָּ
לְמִצְוֹתָיו וְשָׁמַרְתָּ כָּל־חֻקָּיו כָּל־הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי
בְּמִצְרַיִם לֹא־אָשִׂים עָלֶיךָ כִּי אֲנִי יְהוָה רֹפְאֶךָ:
27 וַיָּבֹאוּ אֵילִמָה וְשָׁם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עֵינֹת
טז מַיִם וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ־שָׁם עַל־הַמָּיִם: וַיִּסְעוּ מֵאֵילִם
וַיָּבֹאוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־מִדְבַּר־סִין אֲשֶׁר בֵּין־
אֵילִם וּבֵין סִינָי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי
2 לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיִּלֹּנוּ כָל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
3 עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן בַּמִּדְבָּר: וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִי־יִתֵּן מוּתֵנוּ בְיַד־יְהוָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשִׁבְתֵּנוּ
עַל־סִיר הַבָּשָׂר בְּאָכְלֵנוּ לֶחֶם לָשֹׂבַע כִּי־הוֹצֵאתֶם
אֹתָנוּ אֶל־הַמִּדְבָּר הַזֶּה לְהָמִית אֶת־כָּל־הַקָּהָל הַזֶּה
4 בָּרָעָב: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנְנִי ס
מַמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן־הַשָּׁמָיִם וְיָצָא הָעָם וְלָקְטוּ דְּבַר־
5 יוֹם בְּיוֹמוֹ לְמַעַן אֲנַסֶּנּוּ הֲיֵלֵךְ בְּתוֹרָתִי אִם־לֹא: וְהָיָה
בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי וְהֵכִינוּ אֵת אֲשֶׁר־יָבִיאוּ וְהָיָה מִשְׁנֶה עַל
6 אֲשֶׁר־יִלְקְטוּ יוֹם | יוֹם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־כָּל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֶרֶב וִידַעְתֶּם כִּי יְהוָה הוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ
7 מִצְרָיִם: וּבֹקֶר וּרְאִיתֶם אֶת־כְּבוֹד יְהוָה בְּשָׁמְעוֹ אֶת־
8 תְּלֻנֹּתֵיכֶם עַל־יְהוָה וְנַחְנוּ מָה כִּי תלונו עָלֵינוּ: וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה בְּתֵת יְהוָה לָכֶם בָּעֶרֶב בָּשָׂר לֶאֱכֹל וְלֶחֶם בַּבֹּקֶר
לִשְׂבַּע בִּשְׁמֹעַ יְהוָה אֶת־תְּלֻנֹּתֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם מַלִּינִם
9 עָלָיו וְנַחְנוּ מָה לֹא־עָלֵינוּ תְּלֻנֹּתֵיכֶם כִּי עַל־יְהוָה: וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן אֱמֹר אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קִרְבוּ
10 לִפְנֵי יְהוָה כִּי שָׁמַע אֶת תְּלֻנֹּתֵיכֶם: וַיְהִי כְּדַבֵּר אַהֲרֹן
אל־

v. 26 בהללי שֶׁפְּעַ חסר. v. 26 נ"א ב"נ כָּל־ כלא נעויא. טז, 2 v. וַיִּלֹּנוּ כת' וַיָּלִינוּ ק'.
v. 7 תלונו כת' תלינו ק'.

he made for them a statute and an ordinance, and there he proved them,

26 And said, If thou wilt diligently hearken to the voice of the LORD thy God, and wilt do that which is right in his sight, and wilt give ear to his commandments, and keep all his statutes, I will put none of these diseases upon thee, which I have brought upon the Egyptians: for I am the LORD that healeth thee.

27 And they came to Elim, where were twelve wells of water, and threescore and ten palm trees: and they encamped there by the waters.

16 And they took their journey from Elim, and all the congregation of the children of Israel came unto the wilderness of Sin, which is between Elim and Sinai, on the fifteenth day of the second month after their departing out of the land of Egypt.

2 And the whole congregation of the children of Israel murmured against Moses and Aaron in the wilderness:

3 And the children of Israel said unto them, Would to God we had died by the hand of the LORD in the land of Egypt, when we sat by the flesh pots, and when we did eat bread to the full; for ye have brought us forth into this wilderness, to kill this whole assembly with hunger.

4 Then said the LORD unto Moses, Behold, I will rain bread from heaven for you; and the people shall go out and gather a certain rate every day, that I may prove them, 5 whether they will walk in my law, or no. And it shall come to pass, that on the sixth day they shall prepare that which they bring in; and it shall be twice as much as they gather daily.

6 And Moses and Aaron said unto all the children of Israel, At even, then ye shall know that 7 the LORD hath brought you out from the land of Egypt: And in the morning, then ye shall see the glory of the LORD; for that he heareth your murmurings against the LORD: and what 8 are we, that ye murmur against us? And Moses said, This shall be, when the LORD shall give you in the evening flesh to eat, and in the morning bread to the full; for that the LORD heareth your murmurings which ye murmur against him: and what are we? your murmurings 9 are not against us, but against the LORD. And Moses spake unto Aaron, Say unto all the congregation of the children of Israel, Come near before the LORD: for he hath heard your 10 murmurings. And it came to pass, as Aaron spake

אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּפְנוּ אֶל־הַמִּדְבָּר וְהִנֵּה כְּבוֹד
יְהוָה נִרְאָה בֶּעָנָן׃
11 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 12 שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּלֻנֹּת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל דַּבֵּר אֲלֵהֶם לֵאמֹר בֵּין הָעַרְבַּיִם תֹּאכְלוּ בָשָׂר
וּבַבֹּקֶר תִּשְׂבְּעוּ לָחֶם וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
13 וַיְהִי בָּעֶרֶב וַתַּעַל הַשְּׂלָו וַתְּכַס אֶת־הַמַּחֲנֶה וּבַבֹּקֶר
14 הָיְתָה שִׁכְבַת הַטַּל סָבִיב לַמַּחֲנֶה׃ וַתַּעַל שִׁכְבַת הַטַּל
וְהִנֵּה עַל־פְּנֵי הַמִּדְבָּר דַּק מְחֻסְפָּס דַּק כַּכְּפֹר עַל־
15 הָאָרֶץ׃ וַיִּרְאוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו מָן הוּא
כִּי לֹא יָדְעוּ מַה־הוּא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם הוּא הַלֶּחֶם
16 אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָכֶם לְאָכְלָה׃ זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה לִקְטוּ מִמֶּנּוּ אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ עֹמֶר לַגֻּלְגֹּלֶת מִסְפַּר
17 נַפְשֹׁתֵיכֶם אִישׁ לַאֲשֶׁר בְּאָהֳלוֹ תִּקָּחוּ׃ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי
18 יִשְׂרָאֵל וַיִּלְקְטוּ הַמַּרְבֶּה וְהַמַּמְעִיט׃ וַיָּמֹדוּ בָּעֹמֶר וְלֹא
הֶעְדִּיף הַמַּרְבֶּה וְהַמַּמְעִיט לֹא הֶחְסִיר אִישׁ לְפִי־אָכְלוֹ
19 לָקָטוּ׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִישׁ אַל־יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד־
20 בֹּקֶר׃ וְלֹא־שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה וַיּוֹתִרוּ אֲנָשִׁים מִמֶּנּוּ עַד־
21 בֹּקֶר וַיָּרֻם תּוֹלָעִים וַיִּבְאַשׁ וַיִּקְצֹף עֲלֵהֶם מֹשֶׁה׃ וַיִּלְקְטֻהוּ
אתו בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר אִישׁ כְּפִי אָכְלוֹ וְחַם הַשֶּׁמֶשׁ וְנָמָס׃
22 וַיְהִי ׀ בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי לָקְטוּ לֶחֶם מִשְׁנֶה שְׁנֵי הָעֹמֶר לָאֶחָד
23 וַיָּבֹאוּ כָּל־נְשִׂיאֵי הָעֵדָה וַיַּגִּידוּ לְמֹשֶׁה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה שַׁבָּתוֹן שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לַיהוָה מָחָר
אֵת אֲשֶׁר־תֹּאפוּ אֵפוּ וְאֵת אֲשֶׁר־תְּבַשְּׁלוּ בַּשֵּׁלוּ וְאֵת
24 כָּל־הָעֹדֵף הַנִּיחוּ לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד־הַבֹּקֶר׃ וַיַּנִּיחוּ
אתו עַד־הַבֹּקֶר כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה וְלֹא הִבְאִישׁ וְרִמָּה
25 לֹא־הָיְתָה־בּוֹ׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אכלהו הַיּוֹם כִּי־שַׁבָּת
הַיּוֹם

10 ν. נ"א ב"נ אֶל־ בגעיא. 12 ν. ב"נ אֶת־ בגעיא. 13 ν. חִשְׁלָיו קרי וכן בהללי, בס"א תִּשְׁלָו כת' וק' תמסר עליח ב' כת' כן. 15 ν. ס"א כִּי לא־ידעו. 21 ν. ס"א וְנָמַס בפתח. 24 ν. ס"א לֹא חיתח־בו.

unto the whole congregation of the children of Israel, that they looked toward the wilderness, and, behold, the glory of the LORD appeared in the cloud.

11 And the LORD spake unto Moses, saying,

12 I have heard the murmurings of the children of Israel: speak unto them, saying, At even ye shall eat flesh, and in the morning ye shall be filled with bread; and ye shall know that I am the LORD your God.

13 And it came to pass, that at even the quails came up, and covered the camp: and in the morning the dew lay round about the host.

14 And when the dew that lay was gone up, behold, upon the face of the wilderness there lay a small round thing, as small as the hoar frost on the ground.

15 And when the children of Israel saw it, they said one to another, It is manna: for they wist not what it was. And Moses said unto them, This is the bread which the LORD hath given you to eat.

16 This is the thing which the LORD hath commanded, Gather of it every man according to his eating, an omer for every man, according to the number of your persons; take ye every man for them which are in his tents.

17 And the children of Israel did so, and gathered, some more, some less.

18 And when they did mete it with an omer, he that gathered much had nothing over, and he that gathered little had no lack; they gathered every man according to his eating.

19 And Moses said, Let no man leave of it till the morning.

20 Notwithstanding they hearkened not unto Moses; but some of them left of it until the morning, and it bred worms, and stank: and Moses was wroth with them.

21 And they gathered it every morning, every man according to his eating: and when the sun waxed hot, it melted.

22 And it came to pass, that on the sixth day they gathered twice as much bread, two omers for one man: and all the rulers of the congregation came and told Moses.

23 And he said unto them, This is that which the LORD hath said, To morrow is the rest of the holy sabbath unto the LORD: bake that which ye will bake to day, and seethe that ye will seethe; and that which remaineth over lay up for you to be kept until the morning.

24 And they laid it up till the morning, as Moses bade: and it did not stink, neither was there any worm therein.

25 And Moses said, Eat that to day; for to day is a sabbath

26 הַיּוֹם לַיהוָה הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֻהוּ בַּשָּׂדֶה: שֵׁשֶׁת יָמִים
27 תִּלְקְטֻהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לֹא יִהְיֶה־בּוֹ: וַיְהִי בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי יָצְאוּ מִן־הָעָם לִלְקֹט וְלֹא מָצָאוּ:
28 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עַד־אָנָה מֵאַנְתֶּם לִשְׁמֹר ס
29 מִצְוֹתַי וְתוֹרֹתָי: רְאוּ כִּי־יְהוָה נָתַן לָכֶם הַשַּׁבָּת עַל־כֵּן
הוּא נֹתֵן לָכֶם בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי לֶחֶם יוֹמָיִם שְׁבוּ אִישׁ תַּחְתָּיו
30 אַל־יֵצֵא אִישׁ מִמְּקֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי: וַיִּשְׁבְּתוּ הָעָם
31 בַּיּוֹם הַשְּׁבִעִי: וַיִּקְרְאוּ בֵּית־יִשְׂרָאֵל אֶת־שְׁמוֹ מָן וְהוּא
32 כְּזֶרַע גַּד לָבָן וְטַעְמוֹ כְּצַפִּיחֵת בִּדְבָשׁ: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה
הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה מְלֹא הָעֹמֶר מִמֶּנּוּ לְמִשְׁמֶרֶת
לְדֹרֹתֵיכֶם לְמַעַן יִרְאוּ אֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר הֶאֱכַלְתִּי אֶתְכֶם
33 בַּמִּדְבָּר בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֶל־אַהֲרֹן קַח צִנְצֶנֶת אַחַת וְתֶן־שָׁמָּה מְלֹא־הָעֹמֶר מָן
34 וְהַנַּח אֹתוֹ לִפְנֵי יְהוָה לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם: כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיַּנִּיחֵהוּ אַהֲרֹן לִפְנֵי הָעֵדֻת לְמִשְׁמָרֶת:
35 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָכְלוּ אֶת־הַמָּן אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד־בֹּאָם אֶל
אֶרֶץ נוֹשָׁבֶת אֶת־הַמָּן אָכְלוּ עַד־בֹּאָם אֶל־קְצֵה אֶרֶץ
36 כְּנָעַן: וְהָעֹמֶר עֲשִׂרִית הָאֵיפָה הוּא:
יז וַיִּסְעוּ כָל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּדְבַּר־סִין לְמַסְעֵיהֶם עַל־
2 פִּי יְהוָה וַיִּחֲנוּ בִּרְפִידִים וְאֵין מַיִם לִשְׁתֹּת הָעָם: וַיָּרֶב
הָעָם עִם־מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ תְּנוּ־לָנוּ מַיִם וְנִשְׁתֶּה וַיֹּאמֶר לָהֶם
3 מֹשֶׁה מַה־תְּרִיבוּן עִמָּדִי מַה־תְּנַסּוּן אֶת־יְהוָה: וַיִּצְמָא
שָׁם הָעָם לַמַּיִם וַיָּלֶן הָעָם עַל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה
הֶעֱלִיתָנוּ מִמִּצְרַיִם לְהָמִית אֹתִי וְאֶת־בָּנַי וְאֶת־מִקְנָי
4 בַּצְּמָא: וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר מָה אֶעֱשֶׂה לָעָם
5 הַזֶּה עוֹד מְעַט וְסָקְלֻנִי: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲבֹר
לִפְנֵי

26 ו׳ ס״א וביום חשביעי. 28 ו׳ סא לשמר מצותי. 30 ו׳ בחללי השביעי מלא. 31 ו׳ ס״א
בניי וכן ת״א כ״י, ת״ע וח״ס. יז, 2 ו׳ סביר תנח־לנו וכן בספרים כ״י, ח״ש, ת״ע וח״ס.
3 ו׳ ס״א ותמי־ וכן ח״ש, ח״י, ת״ע וח״ס. 4 ו׳ כן למסרבאי, לנתרדני וסקלני כתיב יסקלני קרי.

unto the LORD: to day ye shall not find it in the field.
26 Six days ye shall gather it; but on the seventh day, which is the sabbath, in it there shall be none.
27 And it came to pass, that there went out some of the people on the seventh day for to gather, and they found none.
28 And the LORD said unto Moses, How long refuse ye to keep my commandments and my laws?
29 See, for that the LORD hath given you the sabbath, therefore he giveth you on the sixth day the bread of two days; abide ye every man in his place, let no man go out of his place on the seventh day.
30 So the people rested on the seventh day.
31 And the house of Israel called the name thereof Manna: and it was like coriander seed, white; and the taste of it was like wafers made with honey.
32 And Moses said, This is the thing which the LORD commandeth, Fill an omer of it to be kept for your generations; that they may see the bread wherewith I have fed you in the wilderness, when I brought you forth from the land of Egypt.
33 And Moses said unto Aaron, Take a pot, and put an omer full of manna therein, and lay it up before the LORD, to be kept for your generations.
34 As the LORD commanded Moses, so Aaron laid it up before the Testimony, to be
35 kept. And the children of Israel did eat manna forty years, until they came to a land inhab-
36 ited; they did eat manna, until they came unto the borders of the land of Canaan. Now an omer is the tenth part of an ephah.

17 And all the congregation of the children of Israel journeyed from the wilderness of Sin, after their journeys, according to the commandment of the LORD, and pitched in Rephidim: and
2 there was no water for the people to drink. Wherefore the people did chide with Moses, and said, Give us water that we may drink. And Moses said unto them, Why chide ye with
3 me? wherefore do ye tempt the LORD? And the people thirsted there for water; and the people murmured against Moses, and said, Wherefore is this that thou hast brought us up out
4 of Egypt, to kill us and our children and our cattle with thirst? And Moses cried unto the
5 LORD, saying, What shall I do unto this people? they be almost ready to stone me. And the LORD said unto Moses, Go on

לִפְנֵי הָעָם וְקַח אִתְּךָ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וּמַטְּךָ אֲשֶׁר הִכִּיתָ
בְּוֹ אֶת־הַיְאֹר קַח בְּיָדֶךָ וְהָלָכְתָּ: הִנְנִי עֹמֵד לְפָנֶיךָ
שָׁם עַל־הַצּוּר בְּחֹרֵב וְהִכִּיתָ בַּצּוּר וְיָצְאוּ מִמֶּנּוּ מָיִם
וְשָׁתָה הָעָם וַיַּעַשׂ כֵּן מֹשֶׁה לְעֵינֵי זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל:
וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם מַסָּה וּמְרִיבָה עַל־רִיב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְעַל נַסֹּתָם אֶת־יְהוָה לֵאמֹר הֲיֵשׁ יְהוָה בְּקִרְבֵּנוּ
אִם־אָיִן:
וַיָּבֹא עֲמָלֵק וַיִּלָּחֶם עִם־יִשְׂרָאֵל בִּרְפִידִם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר־לָנוּ אֲנָשִׁים וְצֵא הִלָּחֶם בַּעֲמָלֵק מָחָר
אָנֹכִי נִצָּב עַל־רֹאשׁ הַגִּבְעָה וּמַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדִי:
וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר אָמַר־לוֹ מֹשֶׁה לְהִלָּחֶם בַּעֲמָלֵק
וּמֹשֶׁה אַהֲרֹן וְחוּר עָלוּ רֹאשׁ הַגִּבְעָה: וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים
מֹשֶׁה יָדּוֹ וְגָבַר יִשְׂרָאֵל וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדּוֹ וְגָבַר עֲמָלֵק:
וְיְדֵי מֹשֶׁה כְּבֵדִים וַיִּקְחוּ־אֶבֶן וַיָּשִׂימוּ תַּחְתָּיו וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ
וְאַהֲרֹן וְחוּר תָּמְכוּ בְיָדָיו מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד וַיְהִי יָדָיו
אֱמוּנָה עַד־בֹּא הַשָּׁמֶשׁ: וַיְחַלֵּשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת־עֲמָלֵק
וְאֶת־עַמּוֹ לְפִי־חָרֶב:
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כְּתֹב זֹאת זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר וְשִׂים בְּאָזְנֵי
יְהוֹשֻׁעַ כִּי־מָחֹה אֶמְחֶה אֶת־זֵכֶר עֲמָלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם:
וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְהוָה נִסִּי: וַיֹּאמֶר כִּי־יָד עַל־
כֵּס יָהּ מִלְחָמָה לַיהוָה בַּעֲמָלֵק מִדֹּר דֹּר: וישמע

before the people, and take with thee of the elders of Israel; and thy rod, wherewith thou smotest the river, take in thine hand, and go.

6 Behold, I will stand before thee there upon the rock in Horeb; and thou shalt smite the rock, and there shall come water out of it, that the people may drink. And Moses did so in the sight of the elders of Israel.

7 And he called the name of the place Massah, and Meribah, because of the chiding of the children of Israel, and because they tempted the LORD, saying, Is the LORD among us, or not?

8 Then came Amalek, and fought with Israel in Rephidim.

9 And Moses said unto Joshua, Choose us out men, and go out, fight with Amalek: to morrow I will stand on the top of the hill with the rod of God in mine hand.

10 So Joshua did as Moses had said to him, and fought with Amalek: and Moses, Aaron, and Hur went up to the top of the hill.

11 And it came to pass, when Moses held up his hand, that Israel prevailed: and when he let down his hand, Amalek prevailed.

12 But Moses' hands were heavy; and they took a stone, and put it under him, and he sat thereon; and Aaron and Hur stayed up his hands, the one on the one side, and the other on the other side; and his hands

13 were steady until the going down of the sun. And Joshua discomfited Amalek and his peo-

14 ple with the edge of the sword. And the LORD said unto Moses, Write this for a memorial in a book, and rehearse it in the ears of Joshua: for I will utterly put out the remembrance of

15 Amalek from under heaven. And Moses built an altar, and called the name of it Jehovah-

16 nissi: For he said, Because the LORD hath sworn that the LORD will have war with Amalek from generation to generation.

v. 5 ב״א וְקַח אתך בוקני. v. 6 ברוב ספרים כ״י שָׁם במונח. v. 10 ס״א ויעש יהושע. v. 10 ב״א ואהרן וכן ח״ש, ח״ע ות״ס. v. 11 צ״ל יָדָיו = יָדָיו כן ח״ס וה״ע. v. 14 כן ברוב ספרים כ״י. ר״א, ד״ס ורט״ו, ס״א זֵכֶר סגול וכן ד״ב, ר״ג, תד״ה ודי״ד. v. 16 בן לטעראאי. לנודנהאי פס יָהּ תרין בולין. ונ״ל נס יָהּ.

v. 16 שם הפרשה [XIII 17–XVII 16] סְנֹאָה. וסדריה ג׳ וחצי, תשלום הסדר המוקדם בהר־תצעק [XIV 15] הנני ממטיר [XVI 4] ער־אנה מאנתם [XVI 28]. ופסוקים מאה ושש עשרה. וכלים אלף ושש מאות ופא. ואותיות ששת אלפים וארבע מאות ועשרים ושלשה. וחלופים ב׳ עם־זו גאלת [XV 13]. כ״א קורא גְּאָלְתָּ ברגש. וב״נ ברפי. את־חלונת [XVI 12]. ב״א קורא אחד כלא נגיעא וב״נ אֶחָד בנגיעא. ובלא חלוף או יָצִיר־משה [XV 1]. זה אלי ואנוהו [XV 2]. בהר נחלתך [XV 17]. לֵב־השלה [XV 26]. לֵב־הצדד [XVII 6]. ופספר יכוה מֵד יום. ושני כתו׳ חלינו [XVI 2]. תלונו [XVI 7]. ופסקות ו׳ ויסב [XIII 18]. וילך י״ו [XIV 19]. י״ו יכלך [XV 18]. יום יום [XVI 5]. על הצור [XVII 6]. נכי [XVII 13].

ס יח וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹּהֵן מִדְיָן חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה פרש
אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ כִּי־הוֹצִיא יְהוָה אֶת־
2 יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם: וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה אֶת־צִפֹּרָה
3 אֵשֶׁת מֹשֶׁה אַחַר שִׁלּוּחֶיהָ: וְאֶת שְׁנֵי בָנֶיהָ אֲשֶׁר שֵׁם
4 הָאֶחָד גֵּרְשֹׁם כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה: וְשֵׁם
הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר כִּי־אֱלֹהֵי אָבִי בְּעֶזְרִי וַיַּצִּלֵנִי מֵחֶרֶב
5 פַּרְעֹה: וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ אֶל־מֹשֶׁה
6 אֶל־הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר־הוּא חֹנֶה שָׁם הַר הָאֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר
אֶל־מֹשֶׁה אֲנִי חִתְנְךָ יִתְרוֹ בָּא אֵלֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּשְׁנֵי בָנֶיהָ
7 עִמָּהּ: וַיֵּצֵא מֹשֶׁה לִקְרַאת חֹתְנוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ וַיִּשַּׁק־לוֹ
8 וַיִּשְׁאֲלוּ אִישׁ־לְרֵעֵהוּ לְשָׁלוֹם וַיָּבֹאוּ הָאֹהֱלָה: וַיְסַפֵּר
מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְפַרְעֹה
וּלְמִצְרַיִם עַל אֹדֹת יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־הַתְּלָאָה אֲשֶׁר
9 מְצָאָתַם בַּדֶּרֶךְ וַיַּצִּלֵם יְהוָה: וַיִּחַד יִתְרוֹ עַל כָּל־הַטּוֹבָה
אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִצִּילוֹ מִיַּד מִצְרָיִם:
10 וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר הִצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם
וּמִיַּד פַּרְעֹה אֲשֶׁר הִצִּיל אֶת־הָעָם מִתַּחַת יַד־מִצְרָיִם:
11 עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה מִכָּל־הָאֱלֹהִים כִּי בַּדָּבָר
12 אֲשֶׁר זָדוּ עֲלֵיהֶם: וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה עֹלָה וּזְבָחִים
לֵאלֹהִים וַיָּבֹא אַהֲרֹן וְכֹל | זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֶאֱכָל־לֶחֶם
13 עִם־חֹתֵן מֹשֶׁה לִפְנֵי הָאֱלֹהִים: וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֵּשֶׁב
מֹשֶׁה לִשְׁפֹּט אֶת־הָעָם וַיַּעֲמֹד הָעָם עַל־מֹשֶׁה מִן־הַבֹּקֶר
14 עַד־הָעָרֶב: וַיַּרְא חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת כָּל־אֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה
לָעָם וַיֹּאמֶר מֶה־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה לָעָם
מַדּוּעַ אַתָּה יוֹשֵׁב לְבַדֶּךָ וְכָל־הָעָם נִצָּב עָלֶיךָ מִן־בֹּקֶר

עד־

יח, 1 v. הספרה בשנת סוח ביציאה ו'. 1 v. סביר מארץ מצרים. 4 v. בהללי וַיַּצִּילֵנִי מלא. 5 v. ס"א אל־המדבר. 6 v. בח"ש ת"ע וח"ס הנה. 8 v. כן בהללי, ירושלמי אדוח. 9 v. סביר הִצִּילָם. 10 v. יריחו יְהוֹה רביע. 13 v. ס"א וַעַד־ וכן ר"ב, ח"ש וח"ס.

18 When Jethro, the priest of Midian, Moses' father in law, heard of all that God had done for Moses, and for Israel his people, and that the LORD had brought Israel out of Egypt;
2 Then Jethro, Moses' father in law, took Zipporah, Moses' wife, after he had sent her back,
3 And her two sons; of which the name of the one was Gershom; for he said, I have been an alien in a strange land:
4 And the name of the other was Eliezer; for the God of my father, said he, was mine help, and delivered me from the sword of Pharaoh:
5 And Jethro, Moses' father in law, came with his sons and his wife unto Moses into the wilderness, where he encamped at the mount of God:
6 And he said unto Moses, I thy father in law Jethro am come unto thee, and thy wife, and her two sons with her.
7 And Moses went out to meet his father in law, and did obeisance, and kissed him; and they asked each other of their welfare; and they came into the tent.
8 And Moses told his father in law all that the LORD had done unto Pharaoh and to the Egyptians for Israel's sake, and all the travail that had come upon them by the way, and how the LORD delivered them.
9 And Jethro rejoiced for all the goodness which the LORD had done to Israel,
10 whom he had delivered out of the hand of the Egyptians. And Jethro said, Blessed be the LORD, who hath delivered you out of the hand of the Egyptians, and out of the hand of
11 Pharaoh, who hath delivered the people from under the hand of the Egyptians. Now I know that the LORD is greater than all gods: for in the thing wherein they dealt proudly he was
12 above them. And Jethro, Moses' father in law, took a burnt offering and sacrifices for God: and Aaron came, and all the elders of Israel, to eat bread with Moses' father in law before
13 God. And it came to pass on the morrow, that Moses sat to judge the people: and the people stood by Moses from the morning unto the evening.
14 And when Moses' father in law saw all that he did to the people, he said, What is this thing that thou doest to the people? why sittest thou thyself alone, and all the people stand by thee from morning

עַד־עָרֶב׃ 15 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ כִּי־יָבֹא אֵלַי הָעָם לִדְרֹשׁ
אֱלֹהִים׃ 16 כִּי־יִהְיֶה לָהֶם דָּבָר בָּא אֵלַי וְשָׁפַטְתִּי בֵּין אִישׁ
וּבֵין רֵעֵהוּ וְהוֹדַעְתִּי אֶת־חֻקֵּי הָאֱלֹהִים וְאֶת־תּוֹרֹתָיו׃
17 וַיֹּאמֶר חֹתֵן מֹשֶׁה אֵלָיו לֹא־טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר אַתָּה
18 עֹשֶׂה׃ נָבֹל תִּבֹל גַּם־אַתָּה גַּם־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר עִמָּךְ
19 כִּי־כָבֵד מִמְּךָ הַדָּבָר לֹא־תוּכַל עֲשֹׂהוּ לְבַדֶּךָּ׃ עַתָּה
שְׁמַע בְּקֹלִי אִיעָצְךָ וִיהִי אֱלֹהִים עִמָּךְ הֱיֵה אַתָּה לָעָם
מ֫וּל הָאֱלֹהִים וְהָבֵאתָ אַתָּה אֶת־הַדְּבָרִים אֶל־הָאֱלֹהִים׃
20 וְהִזְהַרְתָּה אֹתָם אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַתּוֹרֹת וְהוֹדַעְתָּ
לָהֶם אֶת־הַדֶּרֶךְ יֵלְכוּ בָהּ וְאֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן׃
21 וְאַתָּה תֶּחֱזֶה מִכָּל־הָעָם אַנְשֵׁי־חַיִל יִרְאֵי אֱלֹהִים אַנְשֵׁי
אֱמֶת שֹׂנְאֵי בָצַע וְשַׂמְתָּ עֲלֵהֶם שָׂרֵי אֲלָפִים שָׂרֵי מֵאוֹת
22 שָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת׃ וְשָׁפְטוּ אֶת־הָעָם בְּכָל־עֵת
וְהָיָה כָּל־הַדָּבָר הַגָּדֹל יָבִיאוּ אֵלֶיךָ וְכָל־הַדָּבָר הַקָּטֹן
21 יִשְׁפְּטוּ־הֵם וְהָקֶל מֵעָלֶיךָ וְנָשְׂאוּ אִתָּךְ׃ אִם אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה תַּעֲשֶׂה וְצִוְּךָ אֱלֹהִים וְיָכָלְתָּ עֲמֹד וְגַם כָּל־הָעָם
24 הַזֶּה עַל־מְקֹמוֹ יָבֹא בְשָׁלוֹם׃ וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה לְקוֹל חֹתְנוֹ
25 וַיַּעַשׂ כֹּל אֲשֶׁר אָמָר׃ וַיִּבְחַר מֹשֶׁה אַנְשֵׁי־חַיִל מִכָּל־
יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֹתָם רָאשִׁים עַל־הָעָם שָׂרֵי אֲלָפִים שָׂרֵי
26 מֵאוֹת שָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת׃ וְשָׁפְטוּ אֶת־הָעָם
בְּכָל־עֵת אֶת־הַדָּבָר הַקָּשֶׁה יְבִיאוּן אֶל־מֹשֶׁה וְכָל־
27 הַדָּבָר הַקָּטֹן יִשְׁפְּטוּ הֵם׃ וַיְשַׁלַּח מֹשֶׁה אֶת־חֹתְנוֹ וַיֵּלֶךְ
לוֹ אֶל־אַרְצוֹ׃

יט בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּיּוֹם
2 הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינָי׃ וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר
3 סִינַי וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר וַיִּחַן־שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר׃ וּמֹשֶׁה
עלה

14 v. ס״א וְעַד׳ וכן ח״ש וח״ס. 16 v. צ״ל בָּאִוּ = בָּאוּ או וּבָא = וּבָאוּ כן ת״ע.
20 v. כן במונה, ס״א אֲשֶׁר־ילכו וכן ח״ש. 21 v. ס״א וְשָׂרֵי וכן ח״ש, ת״ע וח״ס.
22 v. סביר עַם. יש. 2 v. כן בהללי, ירושלמי קרפידים חסר.

15 And Moses said unto his father in law, Because the people come unto me to enquire of God:
16 When they have a matter, they come unto me; and I judge between one and another, and I do make them know the statutes of God, and his laws.
17 And Moses' father in law said unto him, The thing that thou doest is not good.
18 Thou wilt surely wear away, both thou, and this people that is with thee: for this thing is too heavy for thee; thou art not able to perform it thyself alone.
19 Hearken now unto my voice, I will give thee counsel, and God shall be with thee: Be thou for the people to Godward, that thou mayest bring the causes unto God:
20 And thou shalt teach them ordinances and laws, and shalt shew them the way wherein they must walk, and the work that they must do.
21 Moreover thou shalt provide out of all the people able men, such as fear God, men of truth, hating covetousness; and place such over them, to be rulers of thousands, and rulers of hundreds, rulers of fifties, and rulers of tens:
22 And let them judge the people at all seasons: and it shall be, that every great matter they shall bring unto thee, but every small matter they shall judge: so shall it be easier for thyself, and they shall bear the burden with thee.
23 If thou shalt do this thing, and God command thee so, then thou shalt be able to endure, and
24 all this people shall also go to their place in peace. So Moses hearkened to the voice of his
25 father in law, and did all that he had said. And Moses chose able men out of all Israel, and made them heads over the people, rulers of thousands, rulers of hundreds, rulers of fifties,
26 and rulers of tens. And they judged the people at all seasons: the hard causes they brought
27 unto Moses, but every small matter they judged themselves. And Moses let his father in law depart; and he went his way into his own land.

19 In the third month, when the children of Israel were gone forth out of the land of Egypt, the
2 same day came they into the wilderness of Sinai. For they were departed from Rephidim, and were come to the desert of Sinai, and had pitched in the wilderness; and there Israel
3 camped before the mount. And Moses

עָלָה אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו יְהוָה מִן־הָהָר לֵאמֹר כֹּה
4 תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתַגִּיד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: אַתֶּם רְאִיתֶם
אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם וָאֶשָּׂא אֶתְכֶם עַל־כַּנְפֵי נְשָׁרִים
5 וָאָבִא אֶתְכֶם אֵלָי: וְעַתָּה אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ בְקֹלִי
וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־בְּרִיתִי וִהְיִיתֶם לִי סְגֻלָּה מִכָּל־הָעַמִּים
6 כִּי־לִי כָּל־הָאָרֶץ: וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים וְגוֹי סׄ
קָדוֹשׁ אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תְּדַבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
7 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי הָעָם וַיָּשֶׂם לִפְנֵיהֶם אֵת כָּל־
8 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה: וַיַּעֲנוּ כָל־הָעָם יַחְדָּו
וַיֹּאמְרוּ כֹּל אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וַיָּשֶׁב מֹשֶׁה אֶת־
9 דִּבְרֵי הָעָם אֶל־יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנֵּה אָנֹכִי
בָּא אֵלֶיךָ בְּעַב הֶעָנָן בַּעֲבוּר יִשְׁמַע הָעָם בְּדַבְּרִי עִמָּךְ
וְגַם־בְּךָ יַאֲמִינוּ לְעוֹלָם וַיַּגֶּד מֹשֶׁה אֶת־דִּבְרֵי הָעָם אֶל־
10 יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵךְ אֶל־הָעָם וְקִדַּשְׁתָּם
11 הַיּוֹם וּמָחָר וְכִבְּסוּ שִׂמְלֹתָם: וְהָיוּ נְכֹנִים לַיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי
כִּי | בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי יֵרֵד יְהוָה לְעֵינֵי כָל־הָעָם עַל־הַר
12 סִינָי: וְהִגְבַּלְתָּ אֶת־הָעָם סָבִיב לֵאמֹר הִשָּׁמְרוּ לָכֶם
עֲלוֹת בָּהָר וּנְגֹעַ בְּקָצֵהוּ כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהָר מוֹת יוּמָת:
13 לֹא־תִגַּע בּוֹ יָד כִּי־סָקוֹל יִסָּקֵל אוֹ־יָרֹה יִיָּרֶה אִם־בְּהֵמָה
אִם־אִישׁ לֹא יִחְיֶה בִּמְשֹׁךְ הַיֹּבֵל הֵמָּה יַעֲלוּ בָהָר:
14 וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן־הָהָר אֶל־הָעָם וַיְקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם וַיְכַבְּסוּ
15 שִׂמְלֹתָם: וַיֹּאמֶר אֶל־הָעָם הֱיוּ נְכֹנִים לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים
16 אַל־תִּגְּשׁוּ אֶל־אִשָּׁה: וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי בִּהְיֹת הַבֹּקֶר
וַיְהִי קֹלֹת וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל־הָהָר וְקֹל שֹׁפָר חָזָק
17 מְאֹד וַיֶּחֱרַד כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה: וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת־
הָעָם לִקְרַאת הָאֱלֹהִים מִן־הַמַּחֲנֶה וַיִּתְיַצְּבוּ בְּתַחְתִּית
ההר

4 v. סׄא במצרים. 5 v. כן בהללי, ירושלמי שִׁבְעָן חסר. 9 v. סׄא בענוד רביע.
13 v. נ״א כ״נ אד בלא מתג.

went up unto God, and the LORD called unto him out of the mountain, saying, Thus shalt thou say to the house of Jacob, and tell the children of Israel;

4 Ye have seen what I did unto the Egyptians, and how I bare you on eagles' wings, and brought you unto myself.

5 Now therefore, if ye will obey my voice indeed, and keep my covenant, then ye shall be a peculiar treasure unto me above all people: for all the earth is mine:

6 And ye shall be unto me a kingdom of priests, and an holy nation. These are the words which thou shalt speak unto the children of Israel.

7 And Moses came and called for the elders of the people, and laid before their faces all these words which the LORD commanded him.

8 And all the people answered together, and said, All that the LORD hath spoken we will do. And Moses returned the words of the people unto the LORD.

9 And the LORD said unto Moses, Lo, I come unto thee in a thick cloud, that the people may hear when I speak with thee, and believe thee for ever. And Moses told the words of the people unto the LORD.

10 And the LORD said unto Moses, Go unto the people, and sanctify them to day and to morrow, and let them wash their clothes,

11 And be ready against the third day: for the third day

12 the LORD will come down in the sight of all the people upon mount Sinai. And thou shalt set bounds unto the people round about, saying, Take heed to yourselves, that ye go not up into the mount, or touch the border of it: whosoever toucheth the mount shall be surely put to

13 death: There shall not an hand touch it, but he shall surely be stoned, or shot through; whether it be beast or man, it shall not live: when the trumpet soundeth long, they shall come

14 up to the mount. And Moses went down from the mount unto the people, and sanctified the

15 people; and they washed their clothes. And he said unto the people, Be ready against the

16 third day: come not at your wives. And it came to pass on the third day in the morning, that there were thunders and lightnings, and a thick cloud upon the mount, and the voice of the

17 trumpet exceeding loud; so that all the people that was in the camp trembled. And Moses brought forth the people out of the camp to meet with God; and they stood at the nether part of

the mount.

18 And mount Sinai was altogether on a smoke, because the LORD descended upon it in fire: and the smoke thereof ascended as the smoke of a furnace, and the whole mount quaked greatly.

19 And when the voice of the trumpet sounded long, and waxed louder and louder, Moses spake, and God answered him by a voice.

20 And the LORD came down upon mount Sinai, on the top of the mount: and the LORD called Moses up to the top of the mount; and Moses went up.

21 And the LORD said unto Moses, Go down, charge the people, lest they break through unto the LORD to gaze, and many of them perish.

22 And let the priests also, which come near to the LORD, sanctify themselves, lest the LORD break forth upon them.

23 And Moses said unto the LORD, The people cannot come up to mount Sinai: for thou chargedst us, saying, Set bounds about the mount, and sanctify it.

24 And the LORD said unto him, Away, get thee down, and thou shalt come up, thou, and Aaron with thee: but let not the priests and the people break through to come up unto the LORD, lest he break forth upon them.

25 So Moses went down unto the people, and spake unto them.

18 הָהָר׃ וְהַר סִינַי עָשַׁן כֻּלּוֹ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו יְהוָה
בָּאֵשׁ וַיַּעַל עֲשָׁנוֹ כְּעֶשֶׁן הַכִּבְשָׁן וַיֶּחֱרַד כָּל־הָהָר מְאֹד׃
19 וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחָזֵק מְאֹד מֹשֶׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים
20 יַעֲנֶנּוּ בְקוֹל׃ וַיֵּרֶד יְהוָה עַל־הַר סִינַי אֶל־רֹאשׁ הָהָר
21 וַיִּקְרָא יְהוָה לְמֹשֶׁה אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיַּעַל מֹשֶׁה׃ וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רֵד הָעֵד בָּעָם פֶּן־יֶהֶרְסוּ אֶל־יְהוָה
22 לִרְאוֹת וְנָפַל מִמֶּנּוּ רָב׃ וְגַם הַכֹּהֲנִים הַנִּגָּשִׁים אֶל־יְהוָה
23 יִתְקַדָּשׁוּ פֶּן־יִפְרָץ בָּהֶם יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה
לֹא־יוּכַל הָעָם לַעֲלֹת אֶל־הַר סִינָי כִּי־אַתָּה הַעַדְתָּה
24 בָּנוּ לֵאמֹר הַגְבֵּל אֶת־הָהָר וְקִדַּשְׁתּוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו
יְהוָה לֶךְ־רֵד וְעָלִיתָ אַתָּה וְאַהֲרֹן עִמָּךְ וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם
25 אַל־יֶהֶרְסוּ לַעֲלוֹת אֶל־יְהוָה פֶּן־יִפְרָץ בָּם׃ וַיֵּרֶד מֹשֶׁה
כ אֶל־הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם׃ וַיְדַבֵּר
אֱלֹהִים אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר׃
2 אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ
3 מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃ לֹא־יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים
4 עַל־פָּנָי׃ לֹא־תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל וְכָל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר
בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתָּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם
5 מִתַּחַת לָאָרֶץ׃ לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי
אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא פֹּקֵד עֲוֹן אָבֹת עַל־בָּנִים
6 עַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים לְשֹׂנְאָי׃ וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים
7 לְאֹהֲבַי וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָי׃ לֹא תִשָּׂא
אֶת־שֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי לֹא יְנַקֶּה יְהוָה אֵת אֲשֶׁר־
יִשָּׂא אֶת־שְׁמוֹ לַשָּׁוְא׃
8 זָכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ׃ שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ
9
10 כָּל־מְלַאכְתֶּךָ׃ וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת | לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־
תַעֲשֶׂה

19 ס״א הַשּׁוֹפָר סלא׳. 24 כן בהללי, ירושלמי לַעֲלוֹת סלא׳. 25 ס״א הָעֵדוּתָה קסק׳. כ, 3 ס״א נ״א בֹּא יְהִיוּ כ״נ יהיה׳. 7 ס״א שָׁוְא״.

20, 2 And God spake all these words, saying, I am the LORD thy God, which have brought thee
3 out of the land of Egypt, out of the house of bondage. Thou shalt have no other gods before
4 me. Thou shalt not make unto thee any graven image, or any likeness of any thing that is in
5 heaven above, or that is in the earth beneath, or that is in the water under the earth: Thou
shalt not bow down thyself to them, nor serve them: for I the LORD thy God am a jealous
God, visiting the iniquity of the fathers upon the children unto the third and fourth generation
6 of them that hate me; And shewing mercy unto thousands of them that love me, and keep
7 my commandments. Thou shalt not take the name of the LORD thy God in vain; for the
8 LORD will not hold him guiltless that taketh his name in vain. Remember the sabbath day,
9, 10 to keep it holy. Six days shalt thou labour, and do all thy work: But the seventh day is
the sabbath of the LORD thy God:

תַּעֲשֶׂה כָּל־מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ עַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ
וּבְהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ: כִּי שֵׁשֶׁת־יָמִים עָשָׂה 11
יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־
בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל־כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־יוֹם
הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ: כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ 12
וְאֶת־אִמֶּךָ לְמַעַן יַאֲרִכֻן יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ: לֹא תִרְצָח: 13
לֹא תִנְאָף: לֹא תִגְנֹב: לֹא־תַעֲנֶה
בְרֵעֲךָ עֵד שָׁקֶר: 14
לֹא תַחְמֹד בֵּית רֵעֶךָ
לֹא תַחְמֹד אֵשֶׁת רֵעֶךָ וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ וְשׁוֹרוֹ
וַחֲמֹרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ:
וְכָל־הָעָם רֹאִים אֶת־הַקּוֹלֹת וְאֶת־הַלַּפִּידִם וְאֵת קוֹל 15
הַשֹּׁפָר וְאֶת־הָהָר עָשֵׁן וַיַּרְא הָעָם וַיָּנֻעוּ וַיַּעַמְדוּ מֵרָחֹק:
וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה דַּבֶּר־אַתָּה עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאַל־יְדַבֵּר 16
עִמָּנוּ אֱלֹהִים פֶּן־נָמוּת: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַל־תִּירָאוּ 17
כִּי לְבַעֲבוּר נַסּוֹת אֶתְכֶם בָּא הָאֱלֹהִים וּבַעֲבוּר תִּהְיֶה
יִרְאָתוֹ עַל־פְּנֵיכֶם לְבִלְתִּי תֶחֱטָאוּ: וַיַּעֲמֹד הָעָם מֵרָחֹק 18
וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל־הָעֲרָפֶל אֲשֶׁר־שָׁם הָאֱלֹהִים:
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר אֶל־בְּנֵי 19
יִשְׂרָאֵל אַתֶּם רְאִיתֶם כִּי מִן־הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם:
לֹא תַעֲשׂוּן אִתִּי אֱלֹהֵי כֶסֶף וֵאלֹהֵי זָהָב לֹא תַעֲשׂוּ 20
לָכֶם: מִזְבַּח אֲדָמָה תַּעֲשֶׂה־לִּי וְזָבַחְתָּ עָלָיו אֶת־ 21
עֹלֹתֶיךָ וְאֶת־שְׁלָמֶיךָ אֶת־צֹאנְךָ וְאֶת־בְּקָרֶךָ בְּכָל
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַזְכִּיר אֶת־שְׁמִי אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ:
וְאִם־מִזְבַּח אֲבָנִים תַּעֲשֶׂה־לִּי לֹא־תִבְנֶה אֶתְהֶן 22
גזית

---

v. 10 ס״א וְגֵרְךָ וכן חר״ג, חר״ד, ר״ג וח״י. v. 11 ס״א וְאֶת־ וכן ח״ש כ״י, ת״א כ״י, ת״י ב״י, ח״ע וח״ס. v. 13 ארבעתן פסוק אחר. v. 14 ס״א שָׁוְא תעברי וכן ח״ש וח״ע.
v. 15 צ״ל וַיִּרְאוּ כָּל־הָעָם כן ח״ש וח״ע. v. 16 כספרות דַּבֵּר. v. 18 ס״א ואל־ירבו.

in it thou shalt not do any work, thou, nor thy son, nor thy daughter, thy manservant, nor thy maidservant, nor thy cattle, nor thy stranger that is within thy gates:

11 For in six days the LORD made heaven and earth, the sea, and all that in them is, and rested the seventh day: wherefore the LORD blessed the sabbath day, and hallowed it.

12 Honour thy father and thy mother: that thy days may be long upon the land which the LORD thy God giveth thee.

13 Thou shalt not kill.

14 Thou shalt not commit adultery.

15 Thou shalt not steal.

16 Thou shalt not bear false witness against thy neighbour.

17 Thou shalt not covet thy neighbour's house, thou shalt not covet thy neighbour's wife, nor his manservant, nor his maidservant, nor his ox, nor his ass, nor any thing that is thy neighbour's.

18 And all the people saw the thunderings, and the lightnings, and the noise of the trumpet, and the mountain smoking: and when the people saw it, they removed, and stood afar off.

19 And they said unto Moses, Speak thou with us, and we will hear: but let not God speak with us, lest we die.

20 And Moses said unto the people, Fear not: for God is come to prove you, and that his fear may be before your

21 faces, that ye sin not. And the people stood afar off, and Moses drew near unto the thick

22 darkness where God was. And the LORD said unto Moses, Thus thou shalt say unto the

23 children of Israel, Ye have seen that I have talked with you from heaven. Ye shall not

24 make with me gods of silver, neither shall ye make unto you gods of gold. An altar of earth thou shalt make unto me, and shalt sacrifice thereon thy burnt offerings, and thy peace offerings, thy sheep, and thine oxen: in all places where I record my name I will come unto thee,

25 and I will bless thee. And if thou wilt make me an altar of stone, thou shalt not build it

of hewn stone: for if thou lift up thy tool upon it, thou hast polluted it.

26 Neither shalt thou go up by steps unto mine altar, that thy nakedness be not discovered thereon.

21 Now these are the judgments which thou shalt set before them.

2 If thou buy an Hebrew servant, six years he shall serve: and in the seventh he shall go out free for nothing.

3 If he came in by himself, he shall go out by himself: if he were married, then his wife shall go out with him.

4 If his master have given him a wife, and she have born him sons or daughters; the wife and her children shall be her master's, and he shall go out by himself.

5 And if the servant shall plainly say, I love my master, my wife, and my children; I will not go out free:

6 Then his master shall bring him unto the judges; he shall also bring him to the door, or unto the door post; and his master shall bore his ear through with an aul; and he shall serve him for ever.

7 And if a man sell his daughter to be a maidservant, she shall not go out as the menservants do.

8 If she please not her master, who hath betrothed her to himself, then shall he let her be redeemed: to sell her unto a strange nation he shall have no power, seeing he hath dealt deceitfully with her.

23 גְּזִית כִּי חַרְבְּךָ הֵנַפְתָּ עָלֶיהָ וַתְּחַלְלֶהָ: וְלֹא־
תַעֲלֶה בְמַעֲלֹת עַל־מִזְבְּחִי אֲשֶׁר לֹא־תִגָּלֶה עֶרְוָתְךָ
עָלָיו:

ס כא וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם: כִּי תִקְנֶה עֶבֶד פ״ש
2
3 עִבְרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבַשְּׁבִעִת יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם: אִם־
בְּגַפּוֹ יָבֹא בְּגַפּוֹ יֵצֵא אִם־בַּעַל אִשָּׁה הוּא וְיָצְאָה אִשְׁתּוֹ
4 עִמּוֹ: אִם־אֲדֹנָיו יִתֶּן־לוֹ אִשָּׁה וְיָלְדָה־לוֹ בָנִים אוֹ בָנוֹת
5 הָאִשָּׁה וִילָדֶיהָ תִּהְיֶה לַאדֹנֶיהָ וְהוּא יֵצֵא בְגַפּוֹ: וְאִם־
אָמֹר יֹאמַר הָעֶבֶד אָהַבְתִּי אֶת־אֲדֹנִי אֶת־אִשְׁתִּי וְאֶת־
6 בָּנָי לֹא אֵצֵא חָפְשִׁי: וְהִגִּישׁוֹ אֲדֹנָיו אֶל־הָאֱלֹהִים וְהִגִּישׁוֹ
אֶל־הַדֶּלֶת אוֹ אֶל־הַמְּזוּזָה וְרָצַע אֲדֹנָיו אֶת־אָזְנוֹ בַּמַּרְצֵעַ
7 וַעֲבָדוֹ לְעֹלָם: וְכִי־יִמְכֹּר אִישׁ אֶת־
8 בִּתּוֹ לְאָמָה לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֲבָדִים: אִם־רָעָה בְּעֵינֵי
אֲדֹנֶיהָ אֲשֶׁר־לֹא יְעָדָהּ וְהִפְדָּהּ לְעַם נָכְרִי לֹא־יִמְשֹׁל
9 לְמָכְרָהּ בְּבִגְדוֹ־בָהּ: וְאִם־לִבְנוֹ יִיעָדֶנָּה כְּמִשְׁפַּט הַבָּנוֹת
10 יַעֲשֶׂה־לָּהּ: אִם־אַחֶרֶת יִקַּח־לוֹ שְׁאֵרָהּ כְּסוּתָהּ וְעֹנָתָהּ
11 לֹא יִגְרָע: וְאִם־שְׁלֹשׁ־אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ וְיָצְאָה חִנָּם
12 אֵין כָּסֶף: מַכֵּה אִישׁ וָמֵת מוֹת יוּמָת:
13 וַאֲשֶׁר לֹא צָדָה וְהָאֱלֹהִים אִנָּה לְיָדוֹ וְשַׂמְתִּי לְךָ מָקוֹם
14 אֲשֶׁר יָנוּס שָׁמָּה: וְכִי־יָזִד אִישׁ עַל־
רֵעֵהוּ לְהָרְגוֹ בְּעָרְמָה מֵעִם מִזְבְּחִי תִּקָּחֶנּוּ לָמוּת:
15
16 וּמַכֵּה אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת: וְגֹנֵב
איש

23 v. כן בירושלמי ס״א בטעלת בגגייא.

23 v. שם הפרשה [26 xx–1 xviii] אליאל, וסרייה ב', וישמע יחרו (1 xviii); ואחם תהירלי [6 xix]. וסמוקים שנים רשכנים. ואין בה חלוף. והתחברו באלו ירה יורה תגש, חה מנהג שפת הקרש [10 xix]. לא־ייחיה לך [3 xx]. דגש על יוד שניה. ומלים אלף ,מאה והמש. ואותיות ארבעת אלפים וכב. ומספר ימיה ל׳ ימים. ופסק א׳ לא־תעשה לך פסל [כלי־ תמונה 4 xx].

כא. 1 v. הפטרה אחרי כרת המלך בירמיה ל״ד ח׳. 4 v. כ״א ואם־ וכן ת״ע, ת״ם ות״ד.

4 v. כן בהללי רפ״, וכן ברוב ספרים כ״ו, ונמטר עליה לי רפי בלי׳, במקצת ספרים כ״י לי תגוש הלמד. 8 v. לו׳ קרי, בס״א לו כתיב וקרי וכן תר״, ת״ע ות״ד, ובס״א לא כתיב וקרי וכן ח״ש, ד״א. ד״ב. ר״ע, חר״ה, ד״א, ד״ב ות״ד. 10 v. ס״א ואם־ וכן ח״ש, ת״י, ת״ע ות״ם.

9 And if he have betrothed her unto his son, he shall deal with her after the manner of daughters.
10 If he take him another wife; her food, her raiment, and her duty of marriage, shall he
11 not diminish. And if he do not these three unto her, then shall she go out free without
12, 13 money. He that smiteth a man, so that he die, shall be surely put to death. And if a man lie not in wait, but God deliver him into his hand; then I will appoint thee a place whither he
14 shall flee. But if a man come presumptuously upon his neighbour, to slay him with guile;
15 thou shalt take him from mine altar, that he may die. And he that smiteth his father, or his
16 mother, shall be surely put to death. And he that stealeth

a man, and selleth him, or if he be found in his hand, he shall surely be put to death.

17 וּמֹכְרוֹ וְנִמְצָא בְיָדוֹ מוֹת יוּמָת׃ וּמְקַלֵּל אָבִיו

17 And he that curseth his father, or his mother, shall surely be put to death.

18 וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת׃ וְכִי־יְרִיבֻן אֲנָשִׁים וְהִכָּה־אִישׁ

18 And if men strive together, and one smite another with a stone, or with his fist, and he die not, but keepeth his bed:

אֶת־רֵעֵהוּ בְאֶבֶן אוֹ בְאֶגְרֹף וְלֹא יָמוּת וְנָפַל לְמִשְׁכָּבוֹ׃

19 אִם־יָקוּם וְהִתְהַלֵּךְ בַּחוּץ עַל־מִשְׁעַנְתּוֹ וְנִקָּה הַמַּכֶּה רַק

19 If he rise again, and walk abroad upon his staff, then shall he that smote him be quit: only he shall pay for the loss of his time, and shall cause him to be thoroughly healed.

20 שִׁבְתּוֹ יִתֵּן וְרָפֹא יְרַפֵּא׃ וְכִי־יַכֶּה

20 And if a man smite his servant, or his maid, with a rod, and he die under his hand; he shall be surely punished.

אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ אוֹ אֶת־אֲמָתוֹ בַּשֵּׁבֶט וּמֵת תַּחַת יָדוֹ

21 נָקֹם יִנָּקֵם׃ אַךְ אִם־יוֹם אוֹ יוֹמַיִם יַעֲמֹד לֹא יֻקַּם כִּי

21 Notwithstanding, if he continue a day or two, he shall not be punished: for he is his money.

22 כַסְפּוֹ הוּא׃ וְכִי־יִנָּצוּ אֲנָשִׁים וְנָגְפוּ

22 If men strive, and hurt a woman with child, so that her fruit depart from her, and yet no mischief follow: he shall be surely punished, according as the woman's husband will lay upon him; and he shall pay as the judges determine.

אִשָּׁה הָרָה וְיָצְאוּ יְלָדֶיהָ וְלֹא יִהְיֶה אָסוֹן עָנוֹשׁ יֵעָנֵשׁ

23 כַּאֲשֶׁר יָשִׁית עָלָיו בַּעַל הָאִשָּׁה וְנָתַן בִּפְלִלִים׃ וְאִם־אָסוֹן

23 And if any mischief follow, then thou shalt give life for life,

24 יִהְיֶה וְנָתַתָּה נֶפֶשׁ תַּחַת נָפֶשׁ׃ עַיִן תַּחַת עַיִן שֵׁן תַּחַת

24 Eye for eye, tooth for tooth, hand for hand, foot for foot,

25 שֵׁן יָד תַּחַת יָד רֶגֶל תַּחַת רָגֶל׃ כְּוִיָּה תַּחַת כְּוִיָּה

25 Burning for burning, wound for wound, stripe for stripe.

פֶּצַע תַּחַת פָּצַע חַבּוּרָה תַּחַת חַבּוּרָה׃

26 וְכִי־יַכֶּה אִישׁ אֶת־עֵין עַבְדּוֹ אוֹ־אֶת־עֵין

26 And if a man smite the eye of his servant, or the eye of his maid, that it perish; he shall let him go free for his eye's sake.

27 אֲמָתוֹ וְשִׁחֲתָהּ לַחָפְשִׁי יְשַׁלְּחֶנּוּ תַּחַת עֵינוֹ׃ וְאִם־

27 And if he smite out his manservant's tooth, or his maidservant's tooth; he shall

שֵׁן עַבְדּוֹ אוֹ־שֵׁן אֲמָתוֹ יַפִּיל לַחָפְשִׁי יְשַׁלְּחֶנּוּ תַּחַת

שִׁנּוֹ׃

28 וְכִי־יִנַּח שׁוֹר אֶת־אִישׁ אוֹ אֶת־אִשָּׁה וָמֵת סָקוֹל יִסָּקֵל

28 let him go free for his tooth's sake. If an ox gore a man or a woman, that they die: then the ox shall be surely stoned, and his flesh shall not be eaten; but the owner of the ox shall be

29 הַשּׁוֹר וְלֹא יֵאָכֵל אֶת־בְּשָׂרוֹ וּבַעַל הַשּׁוֹר נָקִי׃ וְאִם שׁוֹר

29 quit. But if the ox were wont to push with his horn in time past, and it hath been testified to his owner, and he hath not kept him in, but that he hath killed a man or a woman; the ox shall

נַגָּח הוּא מִתְּמֹל שִׁלְשֹׁם וְהוּעַד בִּבְעָלָיו וְלֹא יִשְׁמְרֶנּוּ

וְהֵמִית אִישׁ אוֹ אִשָּׁה הַשּׁוֹר יִסָּקֵל וְגַם־בְּעָלָיו יוּמָת׃

30 אִם־כֹּפֶר יוּשַׁת עָלָיו וְנָתַן פִּדְיֹן נַפְשׁוֹ כְּכֹל אֲשֶׁר־יוּשַׁת

30 be stoned, and his owner also shall be put to death. If there be laid on him a sum of money,

31 עָלָיו׃ אוֹ־בֵן יִגַּח אוֹ־בַת יִגַּח כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה יֵעָשֶׂה לּוֹ׃

31 then he shall give for the ransom of his life whatsoever is laid upon him. Whether he have gored a son, or have gored a daughter, according to this judgment shall it be done unto him.

32 אִם־עֶבֶד יִגַּח הַשּׁוֹר אוֹ אָמָה כֶּסֶף׀ שְׁלֹשִׁים שְׁקָלִים יִתֵּן

32 If the ox shall push a manservant or a maidservant; he shall give unto their master thirty

33 לַאדֹנָיו וְהַשּׁוֹר יִסָּקֵל׃ וְכִי־יִפְתַּח

33 shekels of silver, and the ox shall be stoned. And if a

אישׁ

16 v. צ"ל איש סַבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וסכרו כן חר' וח"ע: עי"ן רבתים כ"ד ז'. 21 v. ס"א יקם קמץ. 22 v. כן בהללי, ירושלמי ענש חסר. 22 v. כן בהללי, ירושלמי בפלילם. 29 v. כן בהללי, ירושלמי כתמול סלא. 30 v. ס"א ואס" וכן ת"א כ"י, ת"ע ות"ס. 30 v. סביר בכל, בס"א בכל בתיב וקרי.

שמות משפטים

אִישׁ בּוֹר אוֹ כִי־יִכְרֶה אִישׁ בֹּר וְלֹא יְכַסֶּנּוּ וְנָפַל־שָׁמָּה
שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר: בַּעַל הַבּוֹר יְשַׁלֵּם כֶּסֶף יָשִׁיב לִבְעָלָיו 34
וְהַמֵּת יִהְיֶה־לוֹ: וְכִי־נָגַף שׁוֹר־אִישׁ 35
אֶת־שׁוֹר רֵעֵהוּ וָמֵת וּמָכְרוּ אֶת־הַשּׁוֹר הַחַי וְחָצוּ אֶת־
כַּסְפּוֹ וְגַם אֶת־הַמֵּת יֶחֱצוּן: אוֹ נוֹדַע כִּי שׁוֹר נַגָּח הוּא 36
מִתְּמֹל שִׁלְשֹׁם וְלֹא יִשְׁמְרֶנּוּ בְּעָלָיו שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם שׁוֹר
תַּחַת הַשּׁוֹר וְהַמֵּת יִהְיֶה־לוֹ: כִּי 37
יִגְנֹב־אִישׁ שׁוֹר אוֹ־שֶׂה וּטְבָחוֹ אוֹ מְכָרוֹ חֲמִשָּׁה בָקָר
כב תַּחַת הַשּׁוֹר וְאַרְבַּע־צֹאן תַּחַת הַשֶּׂה: אִם־ 2
בַּמַּחְתֶּרֶת יִמָּצֵא הַגַּנָּב וְהֻכָּה וָמֵת אֵין לוֹ דָּמִים: אִם־
זָרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ עָלָיו דָּמִים לוֹ שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם אִם־אֵין לוֹ 3
וְנִמְכַּר בְּגֵנֵבָתוֹ: אִם־הַמָּצֵא תִּמָּצֵא בְיָדוֹ הַגֵּנֵבָה מִשּׁוֹר
עַד־חֲמוֹר עַד־שֶׂה חַיִּים שְׁנַיִם יְשַׁלֵּם:
כִּי יַבְעֶר־אִישׁ שָׂדֶה אוֹ־כֶרֶם וְשִׁלַּח אֶת־בְּעִירָה 4
וּבִעֵר בִּשְׂדֵה אַחֵר מֵיטַב שָׂדֵהוּ וּמֵיטַב כַּרְמוֹ יְשַׁלֵּם:
כִּי־תֵצֵא אֵשׁ וּמָצְאָה קִצִּים וְנֶאֱכַל 5
גָּדִישׁ אוֹ הַקָּמָה אוֹ הַשָּׂדֶה שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם הַמַּבְעִר אֶת־
הַבְּעֵרָה: כִּי־יִתֵּן אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ 6
כֶּסֶף אוֹ־כֵלִים לִשְׁמֹר וְגֻנַּב מִבֵּית הָאִישׁ אִם־יִמָּצֵא הַגַּנָּב
יְשֻׁלָּם שְׁנָיִם: אִם־לֹא יִמָּצֵא הַגַּנָּב וְנִקְרַב בַּעַל־הַבַּיִת 7
אֶל־הָאֱלֹהִים אִם־לֹא שָׁלַח יָדוֹ בִּמְלֶאכֶת רֵעֵהוּ: עַל־ 8
כָּל־דְּבַר־פֶּשַׁע עַל־שׁוֹר עַל־חֲמוֹר עַל־שֶׂה עַל־שַׂלְמָה
עַל־כָּל־אֲבֵדָה אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי־הוּא זֶה עַד הָאֱלֹהִים יָבֹא
דְּבַר־שְׁנֵיהֶם אֲשֶׁר יַרְשִׁיעֻן אֱלֹהִים יְשַׁלֵּם שְׁנַיִם לְרֵעֵהוּ:
כִּי־

man shall open a pit, or if a man shall dig a pit, and not cover it, and an ox or an ass fall therein;

34 The owner of the pit shall make it good, and give money unto the owner of them; and the dead beast shall be his.

35 And if one man's ox hurt another's, that he die; then they shall sell the live ox, and divide the money of it; and the dead ox also they shall divide.

36 Or if it be known that the ox hath used to push in time past, and his owner hath not kept him in; he shall surely pay ox for ox; and the dead shall be his own.

22 If a man shall steal an ox, or a sheep, and kill it, or sell it; he shall restore five oxen for an ox, and four sheep for a sheep.

2 If a thief be found breaking up, and be smitten that he die, there shall no blood be shed for him.

3 If the sun be risen upon him, there shall be blood shed for him; for he should make full restitution; if he have nothing, then he shall be sold for his theft.

4 If the theft be certainly found in his hand alive, whether it be ox, or ass, or sheep; he shall restore double.

5 If a man shall cause a field or vineyard to be eaten, and shall put in his beast, and shall feed in another man's field; of the best of his own field, and of the best of his own vineyard, shall he make

6 restitution. If fire break out, and catch in thorns, so that the stacks of corn, or the standing corn, or the field, be consumed therewith; he that kindled the fire shall surely make restitu-

7 tion. If a man shall deliver unto his neighbour money or stuff to keep, and it be stolen out

8 of the man's house; if the thief be found, let him pay double. If the thief be not found, then the master of the house shall be brought unto the judges, to see whether he have put his hand

9 unto his neighbour's goods. For all manner of trespass, whether it be for ox, for ass, for sheep, for raiment, or for any manner of lost thing, which another challengeth to be his, the cause of both parties shall come before the judges; and whom the judges shall condemn, he shall pay double unto his neighbour.

v. 34 בהללי בר הסר. v. 36 כן בהללי. ירושלמי כותל חסר. v. 37 ס״א וכי וכן ת״ש. ת״ע וח״ס. v. 37 ב״נ יְגַנֵּב וכן בהללי ובזנבוקי. כב. 2 v. ס״א וְאִם״ וכן ת״ע וח״ס. v. ס״א וכי וכן ת״ש. ת״ע וח״ס. v. 4 בְּעֵירוֹ קרי. v. 4 צ״ל אחר יְשַׁלֵּם מִשְׁדֵּהוּ כתבואתה וְאִם בָּלֹה־הַשָּׂדֶה יְבַעֵר כיוצב וגו׳ כן ת״ש ות״ע. v. 6 ס״א וְכִי״ וכן ת״ש, ת״ע וח״ס. v. 7 ס״א וְאִם״ וכן ת״ש, ת״ע וח״ס. v. 8 נ״א ב״נ עַל־ בלא נעויא. v. 8 ס״א וְעַל־ וכן ת״ע וח״ס. v. 6 ס״א רבר ובלא מקף.

9 כִּֽי־יִתֵּ֨ן אִ֜ישׁ אֶל־רֵעֵ֗הוּ חֲמֹ֤ר אוֹ־
שֹׁור֙ אוֹ־שֶׂ֔ה וְכָל־בְּהֵמָ֖ה לִשְׁמֹ֑ר וּמֵ֥ת אֹֽו־נִשְׁבַּ֖ר אֹ֥ר
10 נִשְׁבָּ֛ה אֵ֥ין רֹאֶ֖ה: שְׁבֻעַ֤ת יְהוָה֙ תִּֽהְיֶ֣ה בֵּ֔ין שְׁנֵיהֶ֖ם אִם־לֹ֣א
11 שָׁלַ֣ח יָדֹ֔ו בִּמְלֶ֖אכֶת רֵעֵ֑הוּ וְלָקַ֣ח בְּעָלָ֔יו וְלֹ֥א יְשַׁלֵּֽם: וְאִם־
12 גָּנֹ֥ב יִגָּנֵ֖ב מֵעִמֹּ֑ו יְשַׁלֵּ֖ם לִבְעָלָֽיו: אִם־טָרֹ֥ף יְטֹרֵ֖ף יְבִאֵ֣הוּ עֵ֑ד
הַטְּרֵפָ֖ה לֹ֥א יְשַׁלֵּֽם:
13 וְכִֽי־יִשְׁאַ֥ל אִ֛ישׁ מֵעִ֥ם רֵעֵ֖הוּ וְנִשְׁבַּ֣ר אֹו־מֵ֑ת בְּעָלָ֖יו אֵין־
14 עִמֹּ֔ו שַׁלֵּ֥ם יְשַׁלֵּֽם: אִם־בְּעָלָ֥יו עִמֹּ֖ו לֹ֣א יְשַׁלֵּ֑ם אִם־שָׂכִ֣יר
15 הֽוּא֙ בָּ֣א בִשְׂכָרֹ֔ו: וְכִֽי־יְפַתֶּ֥ה אִ֛ישׁ
בְּתוּלָ֥ה אֲשֶׁר־לֹ֖א אֹרָ֑שָׂה וְשָׁכַ֥ב עִמָּ֖הּ מָהֹ֥ר יִמְהָרֶ֖נָּה לֹֽו
16 לְאִשָּׁ֑ה: אִם־מָאֵ֤ן יְמָאֵן֙ אָבִ֣יהָ לְתִתָּ֔הּ לֹ֖ו כֶּ֣סֶף יִשְׁקֹ֑ל
17 כִּמֹּ֥הַר הַבְּתוּלֹֽת: מְכַשֵּׁפָ֖ה לֹ֥א
18 תְחַיֶּֽה: כָּל־שֹׁכֵ֥ב עִם־בְּהֵמָ֖ה מֹ֥ות יוּמָֽת:
19 זֹבֵ֥חַ לָֽאֱלֹהִ֖ים יָחֳרָ֣ם בִּלְתִּ֥י לַיהוָ֖ה לְבַדֹּֽו:
20 וְגֵ֣ר לֹא־תֹונֶ֔ה וְלֹ֥א תִלְחָצֶ֖נּוּ כִּי־גֵרִ֣ים הֱיִיתֶ֑ם בְּאֶ֖רֶץ
21 מִצְרָֽיִם: כָּל־אַלְמָנָ֥ה וְיָתֹ֖ום לֹ֥א תְעַנ�ּֽון: אִם־עַנֹּ֥ה תְעַנֶּ֖ה
22 אֹתֹ֑ו כִּ֣י אִם־צָעֹ֤ק יִצְעַק֙ אֵלַ֔י שָׁמֹ֥עַ אֶשְׁמַ֖ע צַעֲקָתֹֽו:
23 וְחָרָ֤ה אַפִּי֙ וְהָרַגְתִּ֣י אֶתְכֶ֔ם בֶּחָ֖רֶב וְהָי֣וּ נְשֵׁיכֶ֣ם אַלְמָנֹ֔ות
וּבְנֵיכֶ֖ם יְתֹמִֽים:
24 אִם־כֶּ֣סֶף׀ תַּלְוֶ֣ה אֶת־עַמִּ֗י אֶת־הֶֽעָנִי֙ עִמָּ֔ךְ לֹֽא־תִהְיֶ֥ה לֹ֖ו כְּנֹשֶׁ֑ה
25 לֹא־תָשִׂ֥ימוּן עָלָ֖יו נֶֽשֶׁךְ: אִם־חָבֹ֤ל תַּחְבֹּל֙ שַׂלְמַ֣ת
26 רֵעֶ֔ךָ עַד־בֹּ֥א הַשֶּׁ֖מֶשׁ תְּשִׁיבֶ֥נּוּ לֹֽו: כִּ֣י הִ֣וא כְסֻותָ֔הּ
לְבַדָּ֖הּ הִ֣וא שִׂמְלָתֹ֑ו לְשֵׂ֥ה בַמֶּ֖ה יִשְׁכָּ֣ב וְהָיָ֗ה כִּֽי־יִצְעַק֙
27 אֵלַ֔י וְשָׁמַעְתִּ֖י כִּֽי־חַנּ֥וּן אָֽנִי׃ אֱלֹהִ֖ים
28 לֹ֣א תְקַלֵּ֑ל וְנָשִׂ֥יא בְעַמְּךָ֖ לֹ֥א תָאֹֽר: מְלֵאָתְךָ֥ וְדִמְעֲךָ֖ לֹ֣א

תאחר

9 v. ס״א וְכִי׳ וכן ח״ש. ח״ע וח״ס. 11 v. ס״א אִם־ וכן ח״ש. 12 v. ס״א וְאִם־ וכן ח״א כ״י. ח״ע וח״ס. 13 v. ס״א וְלֹא וכן ח״ס וח״ע. 15 v. ס״א וְכִי כְּלֹא מקף. 16 v. ס״א וְאִם־ וכן ח״ש. ח״ע וח״ס. 16 v. כס״א אין כאן מסק. 24 v. סביר וְלֹא־. 26 v. כְּסוּתוֹ קרי. 27 v. חצי הספר בפסוקים.

10 If a man deliver unto his neighbour an ass, or an ox, or a sheep, or any beast, to keep; and it die, or be hurt, or driven away, no man seeing it:
11 Then shall an oath of the LORD be between them both, that he hath not put his hand unto his neighbour's goods; and the owner of it shall accept thereof, and he shall not make it good.
12 And if it be stolen from him, he shall make restitution unto the owner thereof.
13 If it be torn in pieces, then let him bring it for witness, and he shall not make good that which was torn.
14 And if a man borrow ought of his neighbour, and it be hurt, or die, the owner thereof being not with it, he shall surely make it good.
15 But if the owner thereof be with it, he shall not make it good: if it be an hired thing, it came for his hire.
16 And if a man entice a maid that is not betrothed, and lie with her, he shall surely endow her to be his wife.
17 If her father utterly refuse to give her unto him, he shall pay money according to the dowry of virgins.
18 Thou shalt not suffer a witch to live.
19 Whosoever lieth with a beast shall surely be put to death.
20 He that sacrificeth unto any god, save unto the LORD only, he shall be utterly destroyed.
21 Thou shalt neither vex a stranger, nor oppress him: for ye were strangers in the
23 land of Egypt. Ye shall not afflict any widow, or fatherless child. If thou afflict them in
24 any wise, and they cry at all unto me, I will surely hear their cry; And my wrath shall wax hot, and I will kill you with the sword; and your wives shall be widows, and your children fa-
25 therless. If thou lend money to any of my people that is poor by thee, thou shalt not be to
26 him as an usurer, neither shalt thou lay upon him usury. If thou at all take thy neighbour's
27 raiment to pledge, thou shalt deliver it unto him by that the sun goeth down: For that is his covering only, it is his raiment for his skin: wherein shall he sleep? and it shall come to pass,
28 when he crieth unto me, that I will hear; for I am gracious. Thou shalt not revile the gods,
29 nor curse the ruler of thy people. Thou shalt not delay to offer the first of thy ripe fruits, and of thy liquors:

כט תְּאַחֵר בְּכוֹר בָּנֶיךָ תִּתֶּן־לִי: כֵּן־תַּעֲשֶׂה לְשֹׁרְךָ לְצֹאנֶךָ
שִׁבְעַת יָמִים יִהְיֶה עִם־אִמּוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי תִּתְּנוּ־לִי:
ל וְאַנְשֵׁי־קֹדֶשׁ תִּהְיוּן לִי וּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵפָה לֹא תֹאכֵלוּ
כג לַכֶּלֶב תַּשְׁלִכוּן אֹתוֹ: לֹא תִשָּׂא
שֵׁמַע שָׁוְא אַל־תָּשֶׁת יָדְךָ עִם־רָשָׁע לִהְיֹת עֵד חָמָס:
2 לֹא־תִהְיֶה אַחֲרֵי־רַבִּים לְרָעֹת וְלֹא־תַעֲנֶה עַל־רִב לִנְטֹת
3 אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטֹּת: וְדָל לֹא תֶהְדַּר בְּרִיבוֹ:
4 כִּי תִפְגַּע שׁוֹר אֹיִבְךָ אוֹ חֲמֹרוֹ תֹּעֶה הָשֵׁב
5 תְּשִׁיבֶנּוּ לוֹ: כִּי־תִרְאֶה חֲמוֹר שֹׂנַאֲךָ
רֹבֵץ תַּחַת מַשָּׂאוֹ וְחָדַלְתָּ מֵעֲזֹב לוֹ עָזֹב תַּעֲזֹב עִמּוֹ:
6 לֹא תַטֶּה מִשְׁפַּט אֶבְיֹנְךָ בְּרִיבוֹ:
7 מִדְּבַר־שֶׁקֶר תִּרְחָק וְנָקִי וְצַדִּיק אַל־תַּהֲרֹג כִּי לֹא־
8 אַצְדִּיק רָשָׁע: וְשֹׁחַד לֹא תִקָּח כִּי הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר פִּקְחִים
9 וְיסַלֵּף דִּבְרֵי צַדִּיקִים: וְגֵר לֹא תִלְחָץ וְאַתֶּם יְדַעְתֶּם
10 אֶת־נֶפֶשׁ הַגֵּר כִּי־גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם: וְשֵׁשׁ
11 שָׁנִים תִּזְרַע אֶת־אַרְצֶךָ וְאָסַפְתָּ אֶת־תְּבוּאָתָהּ: וְהַשְּׁבִיעִת
תִּשְׁמְטֶנָּה וְנָטַשְׁתָּהּ וְאָכְלוּ אֶבְיֹנֵי עַמֶּךָ וְיִתְרָם תֹּאכַל
12 חַיַּת הַשָּׂדֶה כֵּן־תַּעֲשֶׂה לְכַרְמְךָ לְזֵיתֶךָ: שֵׁשֶׁת יָמִים
תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂיךָ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבֹּת לְמַעַן יָנוּחַ
13 שׁוֹרְךָ וַחֲמֹרֶךָ וְיִנָּפֵשׁ בֶּן־אֲמָתְךָ וְהַגֵּר: וּבְכֹל אֲשֶׁר
אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם תִּשָּׁמֵרוּ וְשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא
14 תַזְכִּירוּ לֹא יִשָּׁמַע עַל־פִּיךָ: שָׁלֹשׁ רְגָלִים תָּחֹג לִי
15 בַּשָּׁנָה: אֶת־חַג הַמַּצּוֹת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל
מַצּוֹת כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב כִּי־בוֹ יָצָאתָ
16 מִמִּצְרָיִם וְלֹא־יֵרָאוּ פָנַי רֵיקָם: וְחַג הַקָּצִיר בִּכּוּרֵי
מַעֲשֶׂיךָ

29 v. ג'א ב'א פֶּרֶק בלא נעויא. כ'נ פֶּרֶק בנעויא. 29 v. סביר וביום וכן ברוב ספרים כ'י, ר'ב, ח'ס, ת'י, ת'ע וח'ס. כֵּן. 8 v. ס'א עֵינֵי פקחים וכן ח'ס, ת'א ר'ק, ת'י, ת'ע וח'ס.
11 v. ג'א ב'א פֶּרֶק בלא נעויא. כ'נ פֶּרֶק בנעויא. 11 v. ס'א וּלְיִתְרָם וכן ח'ס, ת'ע וח'ס.
12 v. כן ב'א. כ'נ פֶּרֶק- בנעויא. 13 v. סביר וְכֹל. 18 v. סביר וְלֹא וכן בספרים כ'י, ח'ס, ת'ע וח'ס.

the firstborn of thy sons shalt thou give unto me.
30 Likewise shalt thou do with thine oxen, and with thy sheep: seven days it shall be with his dam; on the eighth day thou shalt give it me.
31 And ye shall be holy men unto me: neither shall ye eat any flesh that is torn of beasts in the field; ye shall cast it to the dogs.

23 Thou shalt not raise a false report: put not thine hand with the wicked to be an unrighteous witness.
2 Thou shalt not follow a multitude to do evil; neither shalt thou speak in a cause to decline after many to wrest judgment:
3 Neither shalt thou countenance a poor man in his cause.
4 If thou meet thine enemy's ox or his ass going astray, thou shalt surely bring it back to him again.
5 If thou see the ass of him that hateth thee lying under his burden, and wouldest forbear to help him, thou shalt surely help with him.
6 Thou shalt not wrest the judgment of thy poor in his cause.
7 Keep thee far from a false matter; and the innocent and righteous slay thou not: for I will not justify the wicked.
8 And thou shalt take no gift: for the gift blindeth the wise, and perverteth the words of the righteous.
9 Also thou shalt not oppress a stranger: for ye know the heart of a stranger, seeing ye were strangers in the land of
10, 11 Egypt. And six years thou shalt sow thy land, and shalt gather in the fruits thereof: But the seventh year thou shalt let it rest and lie still; that the poor of thy people may eat: and what they leave the beasts of the field shall eat. In like manner thou shalt deal with thy vineyard, and with thy oliveyard.
12 Six days thou shalt do thy work, and on the seventh day thou shalt rest: that thine ox and thine ass may rest, and the son of thy handmaid, and the stranger, may be refreshed.
13 And in all things that I have said unto you be circumspect: and make no mention of the name of other gods, neither let it be heard out of thy mouth.
14 Three times thou shalt keep a feast unto me in the year.
15 Thou shalt keep the feast of unleavened bread: (thou shalt eat unleavened bread seven days, as I commanded thee, in the time appointed of the month Abib; for in it thou camest out from Egypt: and none shall appear before me empty:)
16 And the feast of harvest, the firstfruits of

מַעֲשֶׂיךָ אֲשֶׁר תִּזְרַע בַּשָּׂדֶה וְחַגֹּ הָאָסִף בְּצֵאת הַשָּׁנָה
17 בְּאָסְפְּךָ אֶת־מַעֲשֶׂיךָ מִן־הַשָּׂדֶה: שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה
18 יֵרָאֶה כָּל־זְכוּרְךָ אֶל־פְּנֵי הָאָדֹן יְהוִה: לֹא־תִזְבַּח עַל־
19 חָמֵץ דַּם־זִבְחִי וְלֹא־יָלִין חֵלֶב־חַגִּי עַד־בֹּקֶר: רֵאשִׁית
בִּכּוּרֵי אַדְמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תְבַשֵּׁל
גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ:
20 הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ מַלְאָךְ לְפָנֶיךָ לִשְׁמָרְךָ בַּדָּרֶךְ וְלַהֲבִיאֲךָ ס
21 אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הֲכִנֹתִי: הִשָּׁמֶר מִפָּנָיו וּשְׁמַע בְּקֹלוֹ
22 אַל־תַּמֵּר בּוֹ כִּי לֹא יִשָּׂא לְפִשְׁעֲכֶם כִּי שְׁמִי בְּקִרְבּוֹ: כִּי
אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקֹלוֹ וְעָשִׂיתָ כֹּל אֲשֶׁר אֲדַבֵּר וְאֵיַבְתִּי
23 אֶת־אֹיְבֶיךָ וְצַרְתִּי אֶת־צֹרְרֶיךָ: כִּי־יֵלֵךְ מַלְאָכִי לְפָנֶיךָ
וְהֵבִיאֲךָ אֶל־הָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי וְהַכְּנַעֲנִי הַחִוִּי
24 וְהַיְבוּסִי וְהִכְחַדְתִּיו: לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא
תָעָבְדֵם וְלֹא תַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיהֶם כִּי הָרֵס תְּהָרְסֵם וְשַׁבֵּר
25 תְּשַׁבֵּר מַצֵּבֹתֵיהֶם: וַעֲבַדְתֶּם אֵת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּבֵרַךְ
אֶת־לַחְמְךָ וְאֶת־מֵימֶיךָ וַהֲסִרֹתִי מַחֲלָה מִקִּרְבֶּךָ:
26 לֹא תִהְיֶה מְשַׁכֶּלָה וַעֲקָרָה בְּאַרְצֶךָ
27 אֶת־מִסְפַּר יָמֶיךָ אֲמַלֵּא: אֶת־אֵימָתִי אֲשַׁלַּח לְפָנֶיךָ
וְהַמֹּתִי אֶת־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר תָּבֹא בָהֶם וְנָתַתִּי אֶת־כָּל
28 אֹיְבֶיךָ אֵלֶיךָ עֹרֶף: וְשִׁלַּחְתִּי אֶת־הַצִּרְעָה לְפָנֶיךָ וְגֵרְשָׁה
29 אֶת־הַחִוִּי אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַחִתִּי מִלְּפָנֶיךָ: לֹא אֲגָרְשֶׁנּוּ
מִפָּנֶיךָ בְּשָׁנָה אַחַת פֶּן־תִּהְיֶה הָאָרֶץ שְׁמָמָה וְרָבָּה
30 עָלֶיךָ חַיַּת הַשָּׂדֶה: מְעַט ׀ מְעַט אֲגָרְשֶׁנּוּ מִפָּנֶיךָ עַד
31 אֲשֶׁר תִּפְרֶה וְנָחַלְתָּ אֶת־הָאָרֶץ: וְשַׁתִּי אֶת־גְּבֻלְךָ
מִיַּם־סוּף וְעַד־יָם פְּלִשְׁתִּים וּמִמִּדְבָּר עַד־הַנָּהָר כִּי
אתן

---

20 v. בס"א אין כאן סרר. 22 v. כן בהללי, ירושלמי שָׁמֹעַ חסר. 23 v. ס"א והחוי וכן ח"ש, ת"א ד"ק, ת"ע וח"ס. 28 v. כן בהללי, ירושלמי ואת־ וכן ברוב ספרים כ"י, ח"א כ"י, ח"י וח"ע. 29, 30 vv. נ"א ב"נ אגרשנו בשבא לבר. 30 v. ס"א מעט | מסק.

thy labours, which thou hast sown in the field: and the feast of ingathering, which is in the end of the year, when thou hast gathered in thy labours out of the field.

17 Three times in the year all thy males shall appear before the LORD GOD.

18 Thou shalt not offer the blood of my sacrifice with leavened bread; neither shall the fat of my sacrifice remain until the morning.

19 The first of the firstfruits of thy land thou shalt bring into the house of the LORD thy God. Thou shalt not seethe a kid in his mother's milk.

20 Behold, I send an Angel before thee, to keep thee in the way, and to bring thee into the place which I have prepared.

21 Beware of him, and obey his voice, provoke him not; for he will not pardon your transgressions: for my name is in him.

22 But if thou shalt indeed obey his voice, and do all that I speak; then I will be an enemy unto thine enemies, and an adversary unto thine adversaries.

23 For mine Angel shall go before thee, and bring thee in unto the Amorites, and the Hittites, and the Perizzites, and the Canaanites, the Hivites, and the Jebusites: and I will cut them off.

24 Thou shalt not bow down to their gods, nor serve them, nor do after their works: but thou shalt utterly overthrow them, and quite break down their images.

25 And ye shall serve the LORD your God, and he shall bless thy bread, and thy water; and I will take sickness away
26 from the midst of thee. There shall nothing cast their young, nor be barren, in thy land: the
27 number of thy days I will fulfil. I will send my fear before thee, and will destroy all the people to whom thou shalt come, and I will make all thine enemies turn their backs unto thee.
28 And I will send hornets before thee, which shall drive out the Hivite, the Canaanite, and the
29 Hittite, from before thee. I will not drive them out from before thee in one year; lest the
30 land become desolate, and the beast of the field multiply against thee. By little and little I
31 will drive them out from before thee, until thou be increased, and inherit the land. And I will set thy bounds from the Red sea even unto the sea of the Philistines, and from the desert unto the river: for

32 אִתָּן בְּיֶדְכֶם אֶת יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְגֵרַשְׁתָּמוֹ מִפָּנֶיךָ: לֹא־
33 תִכְרֹת לָהֶם וְלֵאלֹהֵיהֶם בְּרִית: לֹא יֵשְׁבוּ בְּאַרְצְךָ פֶּן
יַחֲטִיאוּ אֹתְךָ לִי כִּי תַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי־יִהְיֶה לְךָ
לְמוֹקֵשׁ:

כד וְאֶל־מֹשֶׁה אָמַר עֲלֵה אֶל־יְהוָה אַתָּה וְאַהֲרֹן נָדָב
וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם מֵרָחֹק:
2 וְנִגַּשׁ מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֶל־יְהוָה וְהֵם לֹא יִגָּשׁוּ וְהָעָם לֹא
3 יַעֲלוּ עִמּוֹ: וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְסַפֵּר לָעָם אֵת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה
וְאֵת כָּל־הַמִּשְׁפָּטִים וַיַּעַן כָּל־הָעָם קוֹל אֶחָד וַיֹּאמְרוּ
4 כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה: וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֵת
כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה וַיַּשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ תַּחַת הָהָר
וּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מַצֵּבָה לִשְׁנֵים עָשָׂר שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל:
5 וַיִּשְׁלַח אֶת־נַעֲרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ עֹלֹת וַיִּזְבְּחוּ זְבָחִים
6 שְׁלָמִים לַיהוָה פָּרִים: וַיִּקַּח מֹשֶׁה חֲצִי הַדָּם וַיָּשֶׂם
7 בָּאֲגָנֹת וְחֲצִי הַדָּם זָרַק עַל־הַמִּזְבֵּחַ: וַיִּקַּח סֵפֶר הַבְּרִית
וַיִּקְרָא בְּאָזְנֵי הָעָם וַיֹּאמְרוּ כֹּל אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה
8 וְנִשְׁמָע: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם וַיִּזְרֹק עַל־הָעָם וַיֹּאמֶר
הִנֵּה דַם־הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִמָּכֶם עַל כָּל
9 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: וַיַּעַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא
10 וְשִׁבְעִים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּרְאוּ אֵת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְתַחַת
רַגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לִבְנַת הַסַּפִּיר וּכְעֶצֶם הַשָּׁמַיִם לָטֹהַר:
11 וְאֶל־אֲצִילֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁלַח יָדוֹ וַיֶּחֱזוּ אֶת־הָאֱלֹהִים
12 וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
עֲלֵה אֵלַי הָהָרָה וֶהְיֵה־שָׁם וְאֶתְּנָה לְךָ אֶת־לֻחֹת הָאֶבֶן
13 וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כָּתַבְתִּי לְהוֹרֹתָם: וַיָּקָם מֹשֶׁה
14 וִיהוֹשֻׁעַ מְשָׁרְתּוֹ וַיַּעַל מֹשֶׁה אֶל־הַר הָאֱלֹהִים: וְאֶל־
הַזְּקֵנִים

31 v. ס״א בְּלֹא־ישכי וכן ח״י ה״ב. כד. 3 v. סביר וַיַּגֶּד. 5 v. סביר וַיִּשְׁלַח. 11 v. כן כ״א בלא נעיא. ב״נ וַיֶּחֱזוּ בנעיא.

I will deliver the inhabitants of the land into your hand; and thou shalt drive them out before thee.
32 Thou shalt make no covenant with them, nor with their gods.
33 They shall not dwell in thy land, lest they make thee sin against me: for if thou serve their gods, it will surely be a snare unto thee.

24 And he said unto Moses, Come up unto the LORD, thou, and Aaron, Nadab, and Abihu, and seventy of the elders of Israel; and worship ye afar off.
2 And Moses alone shall come near the LORD: but they shall not come nigh; neither shall the people go up with him.
3 And Moses came and told the people all the words of the LORD, and all the judgments: and all the people answered with one voice, and said, All the words which the LORD hath said will we do.
4 And Moses wrote all the words of the LORD, and rose up early in the morning, and builded an altar under the hill, and twelve pillars, according to the twelve tribes of Israel.
5 And he sent young men of the children of Israel, which offered burnt offerings, and sacrificed peace offerings of oxen unto the LORD.
6 And Moses took half of the blood, and put it in basons; and half of the blood he sprinkled on the altar.
7 And he took the book of the covenant, and read in the audience of the people: and they said, All that the LORD hath said will we do, and be obedient.
8 And Moses took the blood, and sprinkled it on the people, and said, Behold the blood of the covenant, which the LORD hath made with you concerning all these words.
9 Then went up Moses, and Aaron, Nadab, and Abihu, and seventy of the elders of Israel:
10 And they saw the God of Israel: and there was under his feet as it were a paved work of a sapphire stone, and as it were the body of heaven in his clearness.
11 And upon the nobles of the children of Israel he laid not his hand: also they saw God, and did eat and drink.
12 And the LORD said unto Moses, Come up to me into the mount, and be there: and I will give thee tables of stone, and a law, and commandments which I have written; that
13 thou mayest teach them.
14 And Moses rose up, and his minister Joshua: and Moses went up into the mount of God. And he said unto

the elders, Tarry ye here for us, until we come again unto you: and, behold, Aaron and Hur are with you: if any man have any matters to do, let him come unto them.

15 And Moses went up into the mount, and a cloud covered the mount.

16 And the glory of the LORD abode upon mount Sinai, and the cloud covered it six days: and the seventh day he called unto Moses out of the midst of the cloud.

17 And the sight of the glory of the LORD was like devouring fire on the top of the mount in the eyes of the children of Israel.

18 And Moses went into the midst of the cloud, and gat him up into the mount: and Moses was in the mount forty days and forty nights.

25 And the LORD spake unto Moses, saying,

2 Speak unto the children of Israel, that they bring me an offering: of every man that giveth it willingly with his heart ye shall take my offering.

3 And this is the offering which ye shall take of them; gold, and silver, and brass,

4 And blue, and purple, and scarlet, and fine linen, and goats' hair,

5 And rams' skins dyed red, and badgers' skins, and shittim wood,

6 Oil for the light, spices for anointing oil, and for sweet incense,

7 Onyx stones, and stones to be set in the ephod, and in the breastplate.

8, 9 And let them make me a sanctuary; that I may dwell among them. According to all that I shew thee, after the pattern of the tabernacle, and the pattern of all the instruments thereof,

10 even so shall ye make it. And they shall make an ark of shittim wood: two cubits and a half shall be the length thereof, and a cubit and a half the breadth thereof, and a cubit and a half

11 the height thereof. And thou shalt overlay it with pure gold, within and without shalt thou

12 overlay it, and shalt make upon it a crown of gold round about. And thou shalt cast four rings of gold for it, and put them in the

15 הַזְּקֵנִים אָמַר שְׁבוּ־לָנוּ בָּזֶה עַד אֲשֶׁר־נָשׁוּב אֲלֵיכֶם וְהִנֵּה
אַהֲרֹן וְחוּר עִמָּכֶם מִי־בַעַל דְּבָרִים יִגַּשׁ אֲלֵהֶם: וַיַּעַל
16 מֹשֶׁה אֶל־הָהָר וַיְכַס הֶעָנָן אֶת־הָהָר: וַיִּשְׁכֹּן כְּבוֹד־יְהוָה
עַל־הַר סִינָי וַיְכַסֵּהוּ הֶעָנָן שֵׁשֶׁת יָמִים וַיִּקְרָא אֶל־מֹשֶׁה
17 בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִתּוֹךְ הֶעָנָן: וּמַרְאֵה כְּבוֹד יְהוָה כְּאֵשׁ
18 אֹכֶלֶת בְּרֹאשׁ הָהָר לְעֵינֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיָּבֹא מֹשֶׁה
בְּתוֹךְ הֶעָנָן וַיַּעַל אֶל־הָהָר וַיְהִי מֹשֶׁה בָּהָר אַרְבָּעִים יוֹם
וְאַרְבָּעִים לָיְלָה:

כה 2 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל פרש
וְיִקְחוּ־לִי תְּרוּמָה מֵאֵת כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר יִדְּבֶנּוּ לִבּוֹ תִּקְחוּ
3 אֶת־תְּרוּמָתִי: וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאִתָּם זָהָב
4 וָכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת: וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים:
5 וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים וַעֲצֵי שִׁטִּים: שֶׁמֶן
6 לַמָּאֹר בְּשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים: אַבְנֵי־
8 שֹׁהַם וְאַבְנֵי מִלֻּאִים לָאֵפֹד וְלַחֹשֶׁן: וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ
9 וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם: כְּכֹל אֲשֶׁר אֲנִי מַרְאֶה אוֹתְךָ אֵת
תַּבְנִית הַמִּשְׁכָּן וְאֵת תַּבְנִית כָּל־כֵּלָיו וְכֵן תַּעֲשׂוּ:
10 וְעָשׂוּ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם וָחֵצִי
11 אָרְכּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ: וְצִפִּיתָ
אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר מִבַּיִת וּמִחוּץ תְּצַפֶּנּוּ וְעָשִׂיתָ עָלָיו זֵר
12 זָהָב סָבִיב: וְיָצַקְתָּ לּוֹ אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב וְנָתַתָּה עַל
ארבע

---

v. 18 שם הפרשה [xxi 1–xxiv 18] עוֹיאל. וסרויה נ׳ ראש הפרשה [xxi 1]. אם־ כסף תלוה [xxii 24]. הנה אנכי שלח [xxiii 20]. ופסוקים כאה השמנה עשר. וסלים אלף וארבע מאות וסכ׳. ואותיות תמשת אלפים ושלש מאות ויג׳. וחלופים ב׳ וינפש בן־האמתך [xxiii 12]. ב״א חופף בן עם אמתך ולא כן ב׳נ אבל בן־ בנעיא. יחחו [xxiv 11]. ב״א קודא יחחו בלא נעיא וכ׳נ ויחחו בנעיא. ובלא חלוף אם־ הכצא תמצא בירו [xxii 3]. כן־תעשה [xxii 29]. וחברו [xxiii 11]. ומספר יכיה מו יום. ופסקות ב׳ אם־ מאן ימאן [xxii 16]. האדן י״י [xxiii 17]. ת׳ כת׳ אשר־לא יעדה [xxi 8]. ושלח את־ בעירה [xxii 4]. כי הוא כסותה [xxii 26].

כה. 1 v. הפסרה י״י נתן חכמה בכלכים א׳ ה׳. 6 v. בוצבוקי שמן בצרי. ס״א ושמן וכן ח״ש וח״ע. 7 v. ס״א שהם זקף קמן. 11 v. ס״א לו וכן ח״ש. ת״ע וח״ם.

four corners thereof; and two rings shall be in the one side of it, and two rings in the other side of it.

13 And thou shalt make staves of shittim wood, and overlay them with gold.

14 And thou shalt put the staves into the rings by the sides of the ark, that the ark may be borne with them.

15 The staves shall be in the rings of the ark: they shall not be taken from it.

16 And thou shalt put into the ark the testimony which I shall give thee.

17 And thou shalt make a mercy seat of pure gold: two cubits and a half shall be the length thereof, and a cubit and a half the breadth thereof.

18 And thou shalt make two cherubims of gold, of beaten work shalt thou make them, in the two ends of the mercy seat.

19 And make one cherub on the one end, and the other cherub on the other end: even of the mercy seat shall ye make the cherubims on the two ends thereof.

20 And the cherubims shall stretch forth their wings on high, covering the mercy seat with their wings, and their faces shall look one to another; toward the mercy seat shall the faces of the cherubims be.

21 And thou shalt put the mercy seat above upon the ark; and in the ark thou shalt put the testimony that I shall give thee.

22 And there I will meet with thee, and I will commune with thee from above the mercy seat, from between the two cherubims which are upon the ark of the testimony, of all things which I will give thee in commandment unto the children of Israel.

23 Thou shalt also make a table of shittim wood: two cubits shall be the length thereof, and a cubit the breadth thereof, and a cubit and a half the height thereof.

24 And thou shalt overlay it with pure gold, and make thereto a crown of gold round about.

25 And thou shalt make unto it a border of an hand breadth round about, and thou shalt make a golden crown to the border thereof round about.

26 And thou shalt make for it four rings of gold, and put the rings in the four corners that are on the four feet thereof.

27 Over against the border shall the rings be for places of the staves to bear the table.

28 And thou shalt make the staves of shittim wood, and overlay them with gold, that the table may be borne with them.

29 And thou shalt make

---

v. 15 סביר מסגרה. v. 19 ס"א תעשה וכן בהללי. ח"ש. ת"ע וח"ס. v. 19 כן בכוונה, בהללי הכרובים ת"ש. v. 22 כן ירושלמי, בהללי ארץ חפר. v. 22 בחומש ירחיו העדות מלא. v. 24 ס"א זאת וכן ת"ע.

אַרְבַּע טַבָּעֹת וְשַׂמְתָּ עַל־אַרְבַּע פַּעֲמֹתָיו וּשְׁתֵּי
13 טַבָּעֹת עַל־צַלְעוֹ הַשֵּׁנִית: וְעָשִׂיתָ בַּדֵּי עֲצֵי שִׁטִּים
14 וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב: וְהֵבֵאתָ אֶת־הַבַּדִּים בְּטַבָּעֹת עַל
15 צַלְעֹת הָאָרֹן לָשֵׂאת אֶת־הָאָרֹן בָּהֶם: בְּטַבְּעֹת הָאָרֹן
16 יִהְיוּ הַבַּדִּים לֹא יָסֻרוּ מִמֶּנּוּ: וְנָתַתָּ אֶל־הָאָרֹן אֵת הָעֵדֻת
17 אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ: וְעָשִׂיתָ כַּפֹּרֶת זָהָב טָהוֹר אַמָּתַיִם
18 וָחֵצִי אָרְכָּהּ וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבָּהּ: וְעָשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרֻבִים
19 זָהָב מִקְשָׁה תַּעֲשֶׂה אֹתָם מִשְּׁנֵי קְצוֹת הַכַּפֹּרֶת: וַעֲשֵׂה
כְרוּב אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה וּכְרוּב־אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה מִן־
20 הַכַּפֹּרֶת תַּעֲשׂוּ אֶת־הַכְּרֻבִים עַל־שְׁנֵי קְצוֹתָיו: וְהָיוּ
הַכְּרֻבִים פֹּרְשֵׂי כְנָפַיִם לְמַעְלָה סֹכְכִים בִּכְנָפֵיהֶם עַל־
הַכַּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל־אָחִיו אֶל־הַכַּפֹּרֶת יִהְיוּ פְּנֵי
21 הַכְּרֻבִים: וְנָתַתָּ אֶת־הַכַּפֹּרֶת עַל־הָאָרֹן מִלְמָעְלָה וְאֶל־
22 הָאָרֹן תִּתֵּן אֶת־הָעֵדֻת אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ: וְנוֹעַדְתִּי לְךָ
שָׁם וְדִבַּרְתִּי אִתְּךָ מֵעַל הַכַּפֹּרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים
אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן הָעֵדֻת אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אוֹתְךָ אֶל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
23 וְעָשִׂיתָ שֻׁלְחַן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ
24 וְאַמָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ: וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר וְעָשִׂיתָ לוֹ
25 זֵר זָהָב סָבִיב: וְעָשִׂיתָ לוֹ מִסְגֶּרֶת טֹפַח סָבִיב וְעָשִׂיתָ
26 זֵר־זָהָב לְמִסְגַּרְתּוֹ סָבִיב: וְעָשִׂיתָ לּוֹ אַרְבַּע טַבְּעֹת
זָהָב וְנָתַתָּ אֶת־הַטַּבָּעֹת עַל אַרְבַּע הַפֵּאֹת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע
27 רַגְלָיו: לְעֻמַּת הַמִּסְגֶּרֶת תִּהְיֶיןָ הַטַּבָּעֹת לְבָתִּים לְבַדִּים
28 לָשֵׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן: וְעָשִׂיתָ אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים
29 וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב וְנִשָּׂא־בָם אֶת־הַשֻּׁלְחָן: וְעָשִׂיתָ

קְעָרֹתָיו וְכַפֹּתָיו וְקָשְׂוֹתָיו וּמְנַקִּיֹתָיו אֲשֶׁר יְסַךְ בָּהֶן זָהָב
30 טָהוֹר תֵּעָשֶׂה אֹתָם: וְנָתַתָּ עַל־הַשֻּׁלְחָן לֶחֶם פָּנִים לְפָנַי
תָּמִיד:
31 וְעָשִׂיתָ מְנֹרַת זָהָב טָהוֹר מִקְשָׁה תֵּיעָשֶׂה הַמְּנוֹרָה יְרֵכָהּ
32 וְקָנָהּ גְּבִיעֶיהָ כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמֶּנָּה יִהְיוּ: וְשִׁשָּׁה
קָנִים יֹצְאִים מִצִּדֶּיהָ שְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הָאֶחָד
33 וּשְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הַשֵּׁנִי: שְׁלֹשָׁה גְבִעִים
מְשֻׁקָּדִים בַּקָּנֶה הָאֶחָד כַּפְתֹּר וָפָרַח וּשְׁלֹשָׁה גְבִעִים
מְשֻׁקָּדִים בַּקָּנֶה הָאֶחָד כַּפְתֹּר וָפָרַח כֵּן לְשִׁשַּׁת הַקָּנִים
34 הַיֹּצְאִים מִן־הַמְּנֹרָה: וּבַמְּנֹרָה אַרְבָּעָה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים
35 כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ: וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה
וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר תַּחַת־שְׁנֵי
הַקָּנִים מִמֶּנָּה לְשִׁשֶּׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִן־הַמְּנֹרָה:
36 כַּפְתֹּרֵיהֶם וְקָנֹתָם מִמֶּנָּה יִהְיוּ כֻלָּהּ מִקְשָׁה אַחַת זָהָב
37 טָהוֹר: וְעָשִׂיתָ אֶת־נֵרֹתֶיהָ שִׁבְעָה וְהֶעֱלָה אֶת־נֵרֹתֶיהָ
38 וְהֵאִיר עַל־עֵבֶר פָּנֶיהָ: וּמַלְקְחֶיהָ וּמַחְתֹּתֶיהָ זָהָב טָהוֹר:
39 כִּכַּר זָהָב טָהוֹר יֵעָשֶׂה אֹתָהּ אֶת כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה:
40 וּרְאֵה וְעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתָם אֲשֶׁר־אַתָּה מָרְאֶה בָּהָר:

כו וְאֶת־הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יְרִיעֹת שֵׁשׁ מ
מָשְׁזָר וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי כְּרֻבִים מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב
2 תַּעֲשֶׂה אֹתָם: אׇרֶךְ | הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים
בָּאַמָּה וְרׇחַב אַרְבַּע בָּאַמָּה הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אַחַת
3 לְכָל־הַיְרִיעֹת: חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת תִּהְיֶיןָ חֻבָּרֹת אִשָּׁה אֶל
4 אֲחֹתָהּ וְחָמֵשׁ יְרִיעֹת חֻבָּרֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ: וְעָשִׂיתָ

ללאת

v. 29 כן בהללי, ירושלמי וקשׂותיו חסר. 29 v. ס"א פְּתֻם וכן ח"ש ת"כ. 30 v. נ"א ב"נ עַל כלא נעויא. 31 v. כן בהללי, כרוב ספרים כ"י תֵּעָשֶׂה וכן ח"ש. ח"י, ת"ע ות"ס. בספר מהה וירושלמי תֵּעָשֶׂה חסר יוד. 32 v. בכתה פִּרְחָה קבץ. 33 v. סביר תֵּעָשֶׂה, בס"א תֵּעָשֶׂה כתיב וקרי וכן ח"ש, ת"ע וח"ס. 39 v. ס"א וְאֶת וכן ח"ש: עיין לקמן ל"ז כ"ד. 40 v. ס"א פְּתַבְנִיתָם וכן ת"א ורי"ו. כו. 1 v. בהללי וחולעת מלא.

the dishes thereof, and spoons thereof, and covers thereof, and bowls thereof, to cover withal: of pure gold shalt thou make them.

30 And thou shalt set upon the table shewbread before me alway.

31 And thou shalt make a candlestick of pure gold: of beaten work shall the candlestick be made: his shaft, and his branches, his bowls, his knops, and his flowers, shall be of the same.

32 And six branches shall come out of the sides of it; three branches of the candlestick out of the one side, and three branches of the candlestick out of the other side:

33 Three bowls made like unto almonds, with a knop and a flower in one branch; and three bowls made like almonds in the other branch, with a knop and a flower: so in the six branches that come out of the candlestick.

34 And in the candlestick shall be four bowls made like unto almonds, with their knops and their flowers.

35 And there shall be a knop under two branches of the same, and a knop under two branches of the same, and a knop under two branches of the same, according to the six branches that proceed out of the candlestick.

36 Their knops and their branches shall be of the same: all it shall be one beaten work of pure gold.

37 And thou shalt make the seven lamps thereof: and they shall light the lamps thereof, that they may give

38 light over against it. And the tongs thereof, and the snuffdishes thereof, shall be of pure

40 gold. Of a talent of pure gold shall he make it, with all these vessels. And look that thou make them after their pattern, which was shewed thee in the mount.

26 Moreover thou shalt make the tabernacle with ten curtains of fine twined linen, and blue, and
2 purple, and scarlet: with cherubims of cunning work shalt thou make them. The length of one curtain shall be eight and twenty cubits, and the breadth of one curtain four cubits: and
3 every one of the curtains shall have one measure. The five curtains shall be coupled toget-
4 er one to another; and other five curtains shall be coupled one to another. And thou shalt make

לְלֹאת תְּכֵלֶת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאֲחַת מִקָּצָה בְּחִבֶּרֶת
וְכֵן תַּעֲשֶׂה בִּשְׂפַת הַיְרִיעָה הַקִּיצוֹנָה בְּמַחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית:
חֲמִשִּׁים לֻלְאֹת תַּעֲשֶׂה בַּיְרִיעָה הָאֶחָת וַחֲמִשִּׁים לֻלְאֹת 5
תַּעֲשֶׂה בִּקְצֵה הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית מַקְבִּילֹת
הַלֻּלְאֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ: וְעָשִׂיתָ חֲמִשִּׁים כַּרְסֵי 6
זָהָב וְחִבַּרְתָּ אֶת־הַיְרִעֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ בַּכַּרְסִים
וְהָיָה הַמִּשְׁכָּן אֶחָד: וְעָשִׂיתָ יְרִיעֹת עִזִּים לְאֹהֶל עַל־ 7
הַמִּשְׁכָּן עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת תַּעֲשֶׂה אֹתָם: אׇרֶךְ 8
הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה וְרֹחַב אַרְבַּע בָּאַמָּה
הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אַחַת לְעַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת:
וְחִבַּרְתָּ אֶת־חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד וְאֶת־שֵׁשׁ הַיְרִיעֹת 9
לְבָד וְכָפַלְתָּ אֶת־הַיְרִיעָה הַשִּׁשִּׁית אֶל־מוּל פְּנֵי
הָאֹהֶל: וְעָשִׂיתָ חֲמִשִּׁים לֻלְאֹת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה 10
הָאֶחָת הַקִּיצֹנָה בְּחִבָּרֶת וַחֲמִשִּׁים לֻלְאֹת עַל שְׂפַת
הַיְרִיעָה הַחִבֹּרֶת הַשֵּׁנִית: וְעָשִׂיתָ כַּרְסֵי נְחֹשֶׁת חֲמִשִּׁים 11
וְהֵבֵאתָ אֶת־הַכַּרְסִים בַּלֻּלְאֹת וְחִבַּרְתָּ אֶת־הָאֹהֶל וְהָיָה
אֶחָד: וְסָרַח הָעֹדֵף בִּירִיעֹת הָאֹהֶל חֲצִי הַיְרִיעָה 12
הָעֹדֶפֶת תִּסַּח עַל אֲחֹרֵי הַמִּשְׁכָּן: וְהָאַמָּה מִזֶּה
וְהָאַמָּה מִזֶּה בָּעֹדֵף בְּאֹרֶךְ יְרִיעֹת הָאֹהֶל יִהְיֶה סָרוּחַ 13
עַל־צִדֵּי הַמִּשְׁכָּן מִזֶּה וּמִזֶּה לְכַסֹּתוֹ: וְעָשִׂיתָ מִכְסֶה 14
לָאֹהֶל עֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וּמִכְסֵה עֹרֹת תְּחָשִׁים
מִלְמָעְלָה:
וְעָשִׂיתָ אֶת־הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֲצֵי שִׁטִּים עֹמְדִים: עֶשֶׂר 15 16
אַמּוֹת אׇרֶךְ הַקָּרֶשׁ וְאַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה רֹחַב הַקֶּרֶשׁ
הָאֶחָד: שְׁתֵּי יָדוֹת לַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד מְשֻׁלָּבֹת אִשָּׁה אֶל 17
אֲחֹתָהּ כֵּן תַּעֲשֶׂה לְכֹל קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן: וְעָשִׂיתָ אֶת־ 18
הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֶשְׂרִים קֶרֶשׁ לִפְאַת נֶגְבָּה תֵּימָנָה:
וְאַרְבָּעִים

18 ע׳ ס׳א קְרָשִׁים וכן ח״ם. ת״א, ת״י, ת״ע ות״ס.

loops of blue upon the edge of the one curtain from the selvedge in the coupling; and likewise shalt thou make in the uttermost edge of another curtain, in the coupling of the second.

5 Fifty loops shalt thou make in the one curtain, and fifty loops shalt thou make in the edge of the curtain that is in the coupling of the second; that the loops may take hold one of another.

6 And thou shalt make fifty taches of gold, and couple the curtains together with the taches: and it shall be one tabernacle.

7 And thou shalt make curtains of goats' hair to be a covering upon the tabernacle: eleven curtains shalt thou make.

8 The length of one curtain shall be thirty cubits, and the breadth of one curtain four cubits: and the eleven curtains shall be all of one measure.

9 And thou shalt couple five curtains by themselves, and six curtains by themselves, and shalt double the sixth curtain in the forefront of the tabernacle.

10 And thou shalt make fifty loops on the edge of the one curtain that is outmost in the coupling, and fifty loops in the edge of the curtain which coupleth the second.

11 And thou shalt make fifty taches of brass, and put the taches into the loops, and couple the tent together, that it may be one.

12 And the remnant that remaineth of the curtains of

13 the tent, the half curtain that remaineth, shall hang over the backside of the tabernacle. And a cubit on the one side, and a cubit on the other side of that which remaineth in the length of the curtains of the tent, it shall hang over the sides of the tabernacle on this side and on that

14 side, to cover it. And thou shalt make a covering for the tent of rams' skins dyed red, and a

15 covering above of badgers' skins. And thou shalt make boards for the tabernacle of shittim

16 wood standing up. Ten cubits shall be the length of a board, and a cubit and a half shall be

17 the breadth of one board. Two tenons shall there be in one board, set in order one against

18 another: thus shalt thou make for all the boards of the tabernacle. And thou shalt make the boards for the tabernacle, twenty boards on the south side southward.

19 וְאַרְבָּעִים אַדְנֵי־כָסֶף תַּעֲשֶׂה תַּחַת עֶשְׂרִים הַקָּרֶשׁ שְׁנֵי
אַדְנִים תַּחַת־הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו וּשְׁנֵי אֲדָנִים
20 תַּחַת־הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו: וְלִצֶלַע הַמִּשְׁכָּן
21 הַשֵּׁנִית לִפְאַת צָפוֹן עֶשְׂרִים קָרֶשׁ: וְאַרְבָּעִים אַדְנֵיהֶם
כֶּסֶף שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת
22 הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד: וְלִירְכְּתֵי הַמִּשְׁכָּן יָמָּה תַּעֲשֶׂה שִׁשָּׁה
23 קְרָשִׁים: וּשְׁנֵי קְרָשִׁים תַּעֲשֶׂה לְמִקְצַעֹת הַמִּשְׁכָּן
24 בִּירֵכְתָיִם: וְהָיוּ תְאֹמִם מִלְמַטָּה וְיַחְדָּו יִהְיוּ תַמִּים עַל
רֹאשׁוֹ אֶל־הַטַּבַּעַת הָאֶחָת כֵּן יִהְיֶה לִשְׁנֵיהֶם לִשְׁנֵי
25 הַמִּקְצֹעֹת יִהְיוּ: וְהָיוּ שְׁמֹנָה קְרָשִׁים וְאַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שִׁשָּׁה
עָשָׂר אֲדָנִים שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד וּשְׁנֵי אֲדָנִים
26 תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד: וְעָשִׂיתָ בְרִיחִם עֲצֵי שִׁטִּים חֲמִשָּׁה
27 לְקַרְשֵׁי צֶלַע־הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָד: וַחֲמִשָּׁה בְרִיחִם לְקַרְשֵׁי
צֶלַע־הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית וַחֲמִשָּׁה בְרִיחִם לְקַרְשֵׁי צֶלַע
28 הַמִּשְׁכָּן לְיַרְכְּתָיִם יָמָּה: וְהַבְּרִיחַ הַתִּיכֹן בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים
29 מִבְרַחַ מִן־הַקָּצֶה אֶל־הַקָּצֶה: וְאֶת־הַקְּרָשִׁים תְּצַפֶּה
זָהָב וְאֶת־טַבְּעֹתֵיהֶם תַּעֲשֶׂה זָהָב בָּתִּים לַבְּרִיחִם וְצִפִּיתָ
30 אֶת־הַבְּרִיחִם זָהָב: וַהֲקֵמֹתָ אֶת־הַמִּשְׁכָּן כְּמִשְׁפָּטוֹ אֲשֶׁר
31 הָרָאִיתָ בָּהָר: וְעָשִׂיתָ פָּרֹכֶת תְּכֵלֶת ס
וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב יַעֲשֶׂה
32 אֹתָהּ כְּרֻבִים: וְנָתַתָּה אֹתָהּ עַל־אַרְבָּעָה עַמּוּדֵי שִׁטִּים
33 מְצֻפִּים זָהָב וָוֵיהֶם זָהָב עַל־אַרְבָּעָה אַדְנֵי־כָסֶף: וְנָתַתָּה
אֶת־הַפָּרֹכֶת תַּחַת הַקְּרָסִים וְהֵבֵאתָ שָׁמָּה מִבֵּית
לַפָּרֹכֶת אֶת אֲרוֹן הָעֵדֻת וְהִבְדִּילָה הַפָּרֹכֶת לָכֶם בֵּין
34 הַקֹּדֶשׁ וּבֵין קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים: וְנָתַתָּ אֶת־הַכַּפֹּרֶת עַל אֲרוֹן
העדת

19 And thou shalt make forty sockets of silver under the twenty boards; two sockets under one board for his two tenons, and two sockets under another board for his two tenons.
20 And for the second side of the tabernacle on the north side there shall be twenty boards:
21 And their forty sockets of silver; two sockets under one board, and two sockets under another board.
22 And for the sides of the tabernacle westward thou shalt make six boards.
23 And two boards shalt thou make for the corners of the tabernacle in the two sides.
24 And they shall be coupled together beneath, and they shall be coupled together above the head of it unto one ring: thus shall it be for them both; they shall be for the two corners.
25 And they shall be eight boards, and their sockets of silver, sixteen sockets; two sockets under one board, and two sockets under another board.
26 And thou shalt make bars of shittim wood; five for the boards of the one side of the tabernacle,
27 And five bars for the boards of the other side of the tabernacle, and five bars for the boards of the side of the tabernacle, for the two sides westward.
28 And the middle bar in the midst of the boards shall reach from end to end.
29 And thou shalt overlay the boards with gold, and make
30 their rings of gold for places for the bars: and thou shalt overlay the bars with gold. And thou shalt rear up the tabernacle according to the fashion thereof which was shewed thee in
31 the mount. And thou shalt make a vail of blue, and purple, and scarlet, and fine twined
32 linen of cunning work: with cherubims shall it be made: And thou shalt hang it upon four pillars of shittim wood overlaid with gold: their hooks shall be of gold, upon the four sockets
33 of silver. And thou shalt hang up the vail under the taches, that thou mayest bring in thither within the vail the ark of the testimony: and the vail shall divide unto you between the holy
34 place and the most holy. And thou shalt put the mercy seat upon the ark

---

19 v. ס״א הַקְּרָשִׁים וכן ח״ש, ת״א, ח״י, ת״ע ות״ס. 20 v. ס״א קְרָשִׁים וכן ח״ש, ת״א, ח״י, ת״ע ות״ס. 24 v. ס״א וְהָיוּ וכן ח״ש. 25 v. סביר וְהָיוּ. 28 v. ס״א הַבְּרִיחַ חסר. 31 v. סביר תַּעֲשֶׂה וכן בספרים כ״י, ת״ע ות״ס.

of the testimony in the most holy place.

35 And thou shalt set the table without the vail, and the candlestick over against the table on the side of the tabernacle toward the south: and thou shalt put the table on the north side.

36 And thou shalt make an hanging for the door of the tent, of blue, and purple, and scarlet, and fine twined linen, wrought with needlework.

37 And thou shalt make for the hanging five pillars of shittim wood, and overlay them with gold, and their hooks shall be of gold: and thou shalt cast five sockets of brass for them.

27 And thou shalt make an altar of shittim wood, five cubits long, and five cubits broad; the altar shall be foursquare: and the height thereof shall be three cubits.

2 And thou shalt make the horns of it upon the four corners thereof: his horns shall be of the same: and thou shalt overlay it with brass.

3 And thou shalt make his pans to receive his ashes, and his shovels, and his basons, and his fleshhooks, and his firepans: all the vessels thereof thou shalt make of brass.

4 And thou shalt make for it a grate of network of brass; and upon the net shalt thou make four brasen rings in the four corners thereof.

5 And thou shalt put it under the compass of the altar beneath, that the net may be

35 הָעֵדֻת בְּקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים: וְשַׂמְתָּ אֶת־הַשֻּׁלְחָן מִחוּץ
לַפָּרֹכֶת וְאֶת־הַמְּנֹרָה נֹכַח הַשֻּׁלְחָן עַל צֶלַע הַמִּשְׁכָּן
36 תֵּימָנָה וְהַשֻּׁלְחָן תִּתֵּן עַל־צֶלַע צָפוֹן: וְעָשִׂיתָ מָסָךְ לְפֶתַח
הָאֹהֶל תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה
37 רֹקֵם: וְעָשִׂיתָ לַמָּסָךְ חֲמִשָּׁה עַמּוּדֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם
זָהָב וָוֵיהֶם זָהָב וְיָצַקְתָּ לָהֶם חֲמִשָּׁה אַדְנֵי נְחֹשֶׁת:

כז 1 וְעָשִׂיתָ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ עֲצֵי שִׁטִּים חָמֵשׁ
אַמּוֹת אָרְכּוֹ וְחָמֵשׁ אַמּוֹת רָחְבּוֹ רָבוּעַ יִהְיֶה הַמִּזְבֵּחַ וְשָׁלֹשׁ
2 אַמּוֹת קֹמָתוֹ: וְעָשִׂיתָ קַרְנֹתָיו עַל אַרְבַּע פִּנֹּתָיו מִמֶּנּוּ
3 תִּהְיֶיןָ קַרְנֹתָיו וְצִפִּיתָ אֹתוֹ נְחֹשֶׁת: וְעָשִׂיתָ סִּירֹתָיו
לְדַשְּׁנוֹ וְיָעִיו וּמִזְרְקֹתָיו וּמִזְלְגֹתָיו וּמַחְתֹּתָיו לְכָל־כֵּלָיו
4 תַּעֲשֶׂה נְחֹשֶׁת: וְעָשִׂיתָ לוֹ מִכְבָּר מַעֲשֵׂה רֶשֶׁת נְחֹשֶׁת
וְעָשִׂיתָ עַל־הָרֶשֶׁת אַרְבַּע טַבְּעֹת נְחֹשֶׁת עַל אַרְבַּע
5 קְצוֹתָיו: וְנָתַתָּה אֹתָהּ תַּחַת כַּרְכֹּב הַמִּזְבֵּחַ מִלְמָטָּה
6 וְהָיְתָה הָרֶשֶׁת עַד חֲצִי הַמִּזְבֵּחַ: וְעָשִׂיתָ בַדִּים לַמִּזְבֵּחַ
7 בַּדֵּי עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם נְחֹשֶׁת: וְהוּבָא אֶת־בַּדָּיו
בַּטַּבָּעֹת וְהָיוּ הַבַּדִּים עַל־שְׁתֵּי צַלְעֹת הַמִּזְבֵּחַ בְּשֵׂאת
8 אֹתוֹ: נְבוּב לֻחֹת תַּעֲשֵׂה אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר הֹרָאָה אֹתְךָ בָּהָר
9 כֵּן יַעֲשׂוּ: וְעָשִׂיתָ אֶת חֲצַר הַמִּשְׁכָּן
לִפְאַת נֶגֶב־תֵּימָנָה קְלָעִים לֶחָצֵר שֵׁשׁ מָשְׁזָר מְאָה
10 בָּאַמָּה אֹרֶךְ לַפֵּאָה הָאֶחָת: וְעַמֻּדָיו עֶשְׂרִים וְאַדְנֵיהֶם
11 עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת וָוֵי הָעַמֻּדִים וַחֲשֻׁקֵיהֶם כָּסֶף: וְכֵן לִפְאַת
צָפוֹן בָּאֹרֶךְ קְלָעִים מֵאָה אָרְכּוֹ וְעַמֻּדָיו עֶשְׂרִים וְאַדְנֵיהֶם
12 עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת וָוֵי הָעַמֻּדִים וַחֲשֻׁקֵיהֶם כָּסֶף: וְרֹחַב
הֶחָצֵר לִפְאַת־יָם קְלָעִים חֲמִשִּׁים אַמָּה עַמֻּדֵיהֶם עֲשָׂרָה
13 וְאַדְנֵיהֶם עֲשָׂרָה: וְרֹחַב הֶחָצֵר לִפְאַת קֵדְמָה מִזְרָחָה
חמשים

כז. 9 v. סביר ?ל׳. 11 v. צ׳ל בְּאַמָּה כן ח׳ש וח׳ע: עיין לקמן ל״ח י״א. 11 v. וְעַמֻּדָו כתיב וַעֲמֻדָיו קרי.

6 even to the midst of the altar. And thou shalt make staves for the altar, staves of shittim
7 wood, and overlay them with brass. And the staves shall be put into the rings, and the
8 staves shall be upon the two sides of the altar, to bear it. Hollow with boards shalt thou
9 make it: as it was shewed thee in the mount, so shall they make it. And thou shalt make the court of the tabernacle: for the south side southward there shall be hangings for the court of
10 fine twined linen of an hundred cubits long for one side: And the twenty pillars thereof and their twenty sockets shall be of brass; the hooks of the pillars and their fillets shall be of sil-
11 ver. And likewise for the north side in length there shall be hangings of an hundred cubits long, and his twenty pillars and their twenty sockets of brass; the hooks of the pillars and
12 their fillets of silver. And for the breadth of the court on the west side shall be hangings of
13 fifty cubits: their pillars ten, and their sockets ten. And the breadth of the court on the east side eastward

14 חֲמִשִּׁים אַמָּה׃ וַחֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה קְלָעִים לַכָּתֵף
15 עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וַאֲדָנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה׃ וְלַכָּתֵף הַשֵּׁנִית
חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה קְלָעִים עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וַאֲדָנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה׃
16 וּלְשַׁעַר הֶחָצֵר מָסָךְ ׀ עֶשְׂרִים אַמָּה תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה רֹקֵם עַמֻּדֵיהֶם אַרְבָּעָה
17 וַאֲדָנֵיהֶם אַרְבָּעָה׃ כָּל־עַמּוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב מְחֻשָּׁקִים
18 כֶּסֶף וָוֵיהֶם כָּסֶף וַאֲדָנֵיהֶם נְחֹשֶׁת׃ אֹרֶךְ הֶחָצֵר מֵאָה
בָּאַמָּה וְרֹחַב ׀ חֲמִשִּׁים בַּחֲמִשִּׁים וְקוֹמָה חָמֵשׁ אַמּוֹת
19 שֵׁשׁ מָשְׁזָר וַאֲדָנֵיהֶם נְחֹשֶׁת׃ לְכֹל כְּלֵי הַמִּשְׁכָּן בְּכָל
עֲבֹדָתוֹ וְכָל־יְתֵדֹתָיו וְכָל־יִתְדֹת הֶחָצֵר נְחֹשֶׁת׃
ס 20 וְאַתָּה תְּצַוֶּה ׀ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ פרש
אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד׃
21 בְּאֹהֶל מוֹעֵד מִחוּץ לַפָּרֹכֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדֻת יַעֲרֹךְ
אֹתוֹ אַהֲרֹן וּבָנָיו מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה חֻקַּת
עוֹלָם לְדֹרֹתָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
כח וְאַתָּה הַקְרֵב אֵלֶיךָ אֶת־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאֶת־בָּנָיו
אִתּוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַהֲנוֹ־לִי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא
2 אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר בְּנֵי אַהֲרֹן׃ וְעָשִׂיתָ בִגְדֵי־קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן
3 אָחִיךָ לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת׃ וְאַתָּה תְּדַבֵּר אֶל־כָּל־חַכְמֵי
לֵב אֲשֶׁר מִלֵּאתִיו רוּחַ חָכְמָה וְעָשׂוּ אֶת־בִּגְדֵי אַהֲרֹן
4 לְקַדְּשׁוֹ לְכַהֲנוֹ־לִי׃ וְאֵלֶּה הַבְּגָדִים אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ חֹשֶׁן
וְאֵפוֹד וּמְעִיל וְכֻתֹּנֶת תַּשְׁבֵּץ מִצְנֶפֶת וְאַבְנֵט וְעָשׂוּ
5 בִגְדֵי־קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אָחִיךָ וּלְבָנָיו לְכַהֲנוֹ־לִי׃ וְהֵם יִקְחוּ
את־

---

19 v. סביב כל.

19 v. שם תפרשת [19 XXVII–1 XXV] סלו, ופדריה ג' ויקחרלי [1 XXV]. ואת־חמשכן תעשה [1 XXVI]. ועשית פרכת [31 XXVI]. ופסוקים תשעים ושמח. וכלים אלף ומאה וארבעים וחמש. ואותיות אדכעת אלפים ושש מאות ותצ. ואין בה חלוף. והתחברו באלו ותחת על־השלחן [30 XXV]. ולירכתי המשכן [23 XXVI].

20 v. תספרת אחה בן־אדם ביחזקאל מ"נ. כח. 1 v. נ"א ב"נ לגחנו, ועל לגחן כן ח"ש, תר, ת"ע, ח"ם וח"ר.

shall be fifty cubits.
14 The hangings of one side of the gate shall be fifteen cubits: their pillars three, and their sockets three.
15 And on the other side shall be hangings fifteen cubits: their pillars three, and their sockets three.
16 And for the gate of the court shall be an hanging of twenty cubits, of blue, and purple, and scarlet, and fine twined linen, wrought with needlework: and their pillars shall be four, and their sockets four.
17 All the pillars round about the court shall be filleted with silver; their hooks shall be of silver, and their sockets of brass.
18 The length of the court shall be an hundred cubits, and the breadth fifty every where, and the height five cubits of fine twined linen, and their sockets of brass.
19 All the vessels of the tabernacle in all the service thereof, and all the pins thereof, and all the pins of the court, shall be of brass.
20 And thou shalt command the children of Israel, that they bring thee pure oil olive beaten for the light, to cause the lamp to burn always.
21 In the tabernacle of the congregation without the vail, which is before the testimony, Aaron and his sons shall order it from evening to morning before the LORD: it shall be a statute for ever unto their generations on the behalf of the children of Israel.

28 And take thou unto thee Aaron thy brother, and his sons with him, from among the children of Israel, that he may minister unto me in the priest's office, even Aaron, Nadab and Abihu,
2 Eleazar and Ithamar, Aaron's sons. And thou shalt make holy garments for Aaron thy
3 brother for glory and for beauty. And thou shalt speak unto all that are wise hearted, whom I have filled with the spirit of wisdom, that they may make Aaron's garments to consecrate
4 him, that he may minister unto me in the priest's office. And these are the garments which they shall make; a breastplate, and an ephod, and a robe, and a broidered coat, a mitre, and a girdle: and they shall make holy garments for Aaron thy brother, and his sons, that he may
5 minister unto me in the priest's office. And they shall take

אֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַתְּכֵלֶת וְאֶת־הָאַרְגָּמָן וְאֶת־תּוֹלַעַת
הַשָּׁנִי וְאֶת־הַשֵּׁשׁ׃
6 וְעָשׂוּ אֵת־הָאֵפֹד זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן תּוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ
7 מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב׃ שְׁתֵּי כְתֵפֹת חִבֻּרֹת יִהְיֶה־לּוֹ אֶל־
8 שְׁנֵי קְצוֹתָיו וְחֻבָּר׃ וְחֵשֶׁב אֲפֻדָּתוֹ אֲשֶׁר עָלָיו כְּמַעֲשֵׂהוּ
מִמֶּנּוּ יִהְיֶה זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ
9 מָשְׁזָר׃ וְלָקַחְתָּ אֶת־שְׁתֵּי אַבְנֵי־שֹׁהַם וּפִתַּחְתָּ עֲלֵיהֶם
10 שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ שִׁשָּׁה מִשְּׁמֹתָם עַל הָאֶבֶן הָאֶחָת וְאֶת־
שְׁמוֹת הַשִּׁשָּׁה הַנּוֹתָרִים עַל־הָאֶבֶן הַשֵּׁנִית כְּתוֹלְדֹתָם׃
11 מַעֲשֵׂה חָרָשׁ אֶבֶן פִּתּוּחֵי חֹתָם תְּפַתַּח אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים
עַל־שְׁמֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְסֻבֹּת מִשְׁבְּצוֹת זָהָב תַּעֲשֶׂה
12 אֹתָם׃ וְשַׂמְתָּ אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל כִּתְפֹת הָאֵפֹד אַבְנֵי
זִכָּרֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־שְׁמוֹתָם לִפְנֵי יְהוָה
13 עַל־שְׁתֵּי כְתֵפָיו לְזִכָּרֹן׃ וְעָשִׂיתָ
14 מִשְׁבְּצֹת זָהָב׃ וּשְׁתֵּי שַׁרְשְׁרֹת זָהָב טָהוֹר מִגְבָּלֹת
תַּעֲשֶׂה אֹתָם מַעֲשֵׂה עֲבֹת וְנָתַתָּה אֶת־שַׁרְשְׁרֹת הָעֲבֹתֹת
15 עַל־הַמִּשְׁבְּצֹת׃ וְעָשִׂיתָ חֹשֶׁן מִשְׁפָּט
מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב כְּמַעֲשֵׂה אֵפֹד תַּעֲשֶׂנּוּ זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
16 וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ׃ רָבוּעַ יִהְיֶה
17 כָּפוּל זֶרֶת אָרְכּוֹ וְזֶרֶת רָחְבּוֹ׃ וּמִלֵּאתָ בוֹ מִלֻּאַת אֶבֶן
אַרְבָּעָה טוּרִים אֶבֶן טוּר אֹדֶם פִּטְדָה וּבָרֶקֶת הַטּוּר
18 הָאֶחָד׃ וְהַטּוּר הַשֵּׁנִי נֹפֶךְ סַפִּיר וְיָהֲלֹם׃ וְהַטּוּר הַשְּׁלִישִׁי
19 לֶשֶׁם שְׁבוֹ וְאַחְלָמָה׃ וְהַטּוּר הָרְבִיעִי תַּרְשִׁישׁ וְשֹׁהַם
20 וְיָשְׁפֵה מְשֻׁבָּצִים זָהָב יִהְיוּ בְמִלּוּאֹתָם׃ וְהָאֲבָנִים תִּהְיֶיןָ
עַל־שְׁמֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עַל־שְׁמֹתָם פִּתּוּחֵי
21 חוֹתָם אִישׁ עַל־שְׁמוֹ תִּהְיֶיןָ לִשְׁנֵי עָשָׂר שָׁבֶט׃ וְעָשִׂיתָ
22

---

5 v. כן ב'א, כ'נ את־ בנציא, וברוב ספרים כ"י את־. 6 v. ס'א ותולעת וכן ח'ש, ת'א ד'ק ות'ס. 7 v. צ'ל עַל־ כן ח'ש ות'ע: עיין לקמן ל'ם ד'. 7 v. צ'ל יחֻבָּר כן ח'ש וח'ע. 10 v. נ'א ב'א את־ בלא נציא, כ'נ האת־ בנציא. 11 v. כן בחללי, ירושלמי חותם מלא. 15 v. צ'ל האפד כן ח'ש. 20 v. כן בצרי ברוב ספרים כ"י, ד'א, ר'נ וח'א, ס'א וישפה סגול וכן ד'ב, חר'ה. ח'ב, ר'יד ורס'ו. 21 v. סביר לשנים.

gold, and blue, and purple, and scarlet, and fine linen.

6 And they shall make the ephod of gold, of blue, and of purple, of scarlet, and fine twined linen, with cunning work.

7 It shall have the two shoulderpieces thereof joined at the two edges thereof; and so it shall be joined together.

8 And the curious girdle of the ephod, which is upon it, shall be of the same, according to the work thereof; even of gold, of blue, and purple, and scarlet, and fine twined linen.

9 And thou shalt take two onyx stones, and grave on them the names of the children of Israel:

10 Six of their names on one stone, and the other six names of the rest on the other stone, according to their birth.

11 With the work of an engraver in stone, like the engravings of a signet, shalt thou engrave the two stones with the names of the children of Israel: thou shalt make them to be set in ouches of gold.

12 And thou shalt put the two stones upon the shoulders of the ephod for stones of memorial unto the children of Israel: and Aaron shall bear their names before the LORD upon his two shoulders for a memorial.

13 And thou shalt make ouches of gold;

14 And two chains of pure gold at the ends; of wreathen work shalt thou make them, and fasten the wreathen

15 chains to the ouches. And thou shalt make the breastplate of judgment with cunning work; after the work of the ephod thou shalt make it; of gold, of blue, and of purple, and of scarlet,

16 and of fine twined linen, shalt thou make it. Foursquare it shall be being doubled; a span

17 shall be the length thereof, and a span shall be the breadth thereof. And thou shalt set in it settings of stones, even four rows of stones: the first row shall be a sardius, a topaz, and a

18 carbuncle: this shall be the first row. And the second row shall be an emerald, a sapphire,

19, 20 and a diamond. And the third row a ligure, an agate, and an amethyst. And the fourth

21 row a beryl, and an onyx, and a jasper: they shall be set in gold in their inclosings. And the stones shall be with the names of the children of Israel, twelve, according to their names, like the engravings of a signet; every one with his name shall they be according to the twelve

22 tribes. And thou shalt make

עַל־הַחֹשֶׁן שַׁרְשֹׁת גַּבְלֻת מַעֲשֵׂה עֲבֹת זָהָב טָהוֹר׃
וְעָשִׂיתָ עַל־הַחֹשֶׁן שְׁתֵּי טַבְעוֹת זָהָב וְנָתַתָּ אֶת־שְׁתֵּי 23
הַטַּבָּעֹת עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן׃ וְנָתַתָּה אֶת־שְׁתֵּי עֲבֹתֹת 24
הַזָּהָב עַל־שְׁתֵּי הַטַּבָּעֹת אֶל־קְצוֹת הַחֹשֶׁן׃ וְאֵת שְׁתֵּי 25
קְצוֹת שְׁתֵּי הָעֲבֹתֹת תִּתֵּן עַל־שְׁתֵּי הַמִּשְׁבְּצוֹת וְנָתַתָּה
עַל־כִּתְפוֹת הָאֵפֹד אֶל־מוּל פָּנָיו׃ וְעָשִׂיתָ שְׁתֵּי טַבְּעוֹת 26
זָהָב וְשַׂמְתָּ אֹתָם עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן עַל־שְׂפָתוֹ אֲשֶׁר
אֶל־עֵבֶר הָאֵפֹד בָּיְתָה׃ וְעָשִׂיתָ שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב וְנָתַתָּה 27
אֹתָם עַל־שְׁתֵּי כִּתְפוֹת הָאֵפֹד מִלְמַטָּה מִמּוּל פָּנָיו
לְעֻמַּת מַחְבַּרְתּוֹ מִמַּעַל לְחֵשֶׁב הָאֵפֹד׃ וְיִרְכְּסוּ אֶת־ 28
הַחֹשֶׁן מִטַּבְּעֹתָו אֶל־טַבְּעֹת הָאֵפֹד בִּפְתִיל תְּכֵלֶת
לִהְיוֹת עַל־חֵשֶׁב הָאֵפֹד וְלֹא־יִזַּח הַחֹשֶׁן מֵעַל הָאֵפֹד׃
וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־שְׁמוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּחֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט 29
עַל־לִבּוֹ בְּבֹאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ לְזִכָּרֹן לִפְנֵי־יְהוָה תָּמִיד׃
וְנָתַתָּ אֶל־חֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט אֶת־הָאוּרִים וְאֶת־הַתֻּמִּים וְהָיוּ 30
עַל־לֵב אַהֲרֹן בְּבֹאוֹ לִפְנֵי יְהוָה וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־מִשְׁפַּט
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־לִבּוֹ לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד׃
וְעָשִׂיתָ אֶת־מְעִיל הָאֵפֹד כְּלִיל תְּכֵלֶת׃ וְהָיָה פִּי־ 31
רֹאשׁוֹ בְּתוֹכוֹ שָׂפָה יִהְיֶה לְפִיו סָבִיב מַעֲשֵׂה אֹרֵג כְּפִי 32
תַּחְרָא יִהְיֶה־לּוֹ לֹא יִקָּרֵעַ׃ וְעָשִׂיתָ עַל־שׁוּלָיו רִמֹּנֵי 33
תְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי עַל־שׁוּלָיו סָבִיב וּפַעֲמֹנֵי
זָהָב בְּתוֹכָם סָבִיב׃ פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמֹּון פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמֹּן 34
עַל־שׁוּלֵי הַמְּעִיל סָבִיב׃ וְהָיָה עַל־אַהֲרֹן לְשָׁרֵת וְנִשְׁמַע 35
קוֹלוֹ בְּבֹאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ לִפְנֵי יְהוָה וּבְצֵאתוֹ וְלֹא יָמוּת׃
וְעָשִׂיתָ צִיץ זְהַב טָהוֹר וּפִתַּחְתָּ 36
עָלָיו פִּתּוּחֵי חֹתָם לְקֹדֶשׁ לַיהוָה׃ וְשַׂמְתָּ אֹתוֹ עַל־פְּתִיל 37

תכלת

24 v. צ"ל עַל־ כן ח"ש ות"ע. 25 v. כן ירושלמי. בהללי מחצה חסר. 26 v. כן בהללי.
ירושלמי האמר חסר. 28 v. מִמַּבַּעֲתָיו כתיב, מִמַּבְּעֹתָיו קרי. 30 v. ס"א אהרן רבינו.
33 v. כן ב"א, ב"נ וְפַעֲמֹנֵי הָזִיו בְּנֵעִיא. 36 v. ן' רבתי.

upon the breastplate chains at the ends of wreathen work of pure gold.

23 And thou shalt make upon the breastplate two rings of gold, and shalt put the two rings on the two ends of the breastplate.

24 And thou shalt put the two wreathen chains of gold in the two rings which are on the ends of the breastplate.

25 And the other two ends of the two wreathen chains thou shalt fasten in the two ouches, and put them on the shoulderpieces of the ephod before it.

26 And thou shalt make two rings of gold, and thou shalt put them upon the two ends of the breastplate in the border thereof, which is in the side of the ephod inward.

27 And two other rings of gold thou shalt make, and shalt put them on the two sides of the ephod underneath, toward the forepart thereof, over against the other coupling thereof, above the curious girdle of the ephod.

28 And they shall bind the breastplate by the rings thereof unto the rings of the ephod with a lace of blue, that it may be above the curious girdle of the ephod, and that the breastplate be not loosed from the ephod.

29 And Aaron shall bear the names of the children of Israel in the breastplate of judgment upon his heart, when he goeth in unto the holy place, for a memorial before the LORD continually.

30 And thou shalt put in the breastplate of judgment the Urim and the Thummim; and they shall be upon Aaron's heart, when he goeth in before the LORD: and Aaron shall bear the judgment of the children of Israel upon his heart before the LORD continually.

31 And thou shalt make the robe of the ephod all of blue.

32 And there shall be an hole in the top of it, in the midst thereof: it shall have a binding of woven work round about the hole of it, as it were the hole of an habergeon, that it be not rent.

33 And beneath upon the hem of it thou shalt make pomegranates of blue, and of purple, and of scarlet, round about the hem thereof; and bells of gold between them

34 round about: A golden bell and a pomegranate, a golden bell and a pomegranate, upon the

35 hem of the robe round about. And it shall be upon Aaron to minister: and his sound shall be heard when he goeth in unto the holy place before the LORD, and when he cometh out, that he die not.

36 And thou shalt make a plate of pure gold, and grave upon it, like the en-

37 gravings of a signet, HOLINESS TO THE LORD. And thou shalt put it on a blue lace,

תְּכֵלֶת וְהָיָה עַל־הַמִּצְנֶפֶת אֶל־מוּל פְּנֵי־הַמִּצְנֶפֶת יִהְיֶה׃
38 וְהָיָה עַל־מֵצַח אַהֲרֹן וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־עֲוֹן הַקֳּדָשִׁים
אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל־מַתְּנֹת קָדְשֵׁיהֶם וְהָיָה׃
39 עַל־מִצְחוֹ תָּמִיד לְרָצוֹן לָהֶם לִפְנֵי יְהוָה׃ וְשָׁבַצְתָּ
הַכְּתֹנֶת שֵׁשׁ וְעָשִׂיתָ מִצְנֶפֶת שֵׁשׁ וְאַבְנֵט תַּעֲשֵׂה מַעֲשֵׂה
40 רֹקֵם׃ וְלִבְנֵי אַהֲרֹן תַּעֲשֶׂה כֻתֳּנֹת וְעָשִׂיתָ לָהֶם אַבְנֵטִים
41 וּמִגְבָּעוֹת תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת׃ וְהִלְבַּשְׁתָּ
אֶתָּם אֶת־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאֶת־בָּנָיו אִתּוֹ וּמָשַׁחְתָּ אֹתָם
42 וּמִלֵּאתָ אֶת־יָדָם וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם וְכִהֲנוּ־לִי׃ וְעָשֵׂה לָהֶם
מִכְנְסֵי־בָד לְכַסּוֹת בְּשַׂר עֶרְוָה מִמָּתְנַיִם וְעַד־יְרֵכַיִם
43 יִהְיוּ׃ וְהָיוּ עַל־אַהֲרֹן וְעַל־בָּנָיו בְּבֹאָם | אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד אוֹ
בְּגִשְׁתָּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ וְלֹא־יִשְׂאוּ עָוֹן וָמֵתוּ
כט חֻקַּת עוֹלָם לוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו׃ וְזֶה ס
הַדָּבָר אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְקַדֵּשׁ אֹתָם לְכַהֵן לִי קַח
2 פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר וְאֵילִם שְׁנָיִם תְּמִימִם׃ וְלֶחֶם מַצּוֹת
וְחַלֹּת מַצֹּת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן
3 סֹלֶת חִטִּים תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃ וְנָתַתָּ אוֹתָם עַל־סַל אֶחָד
4 וְהִקְרַבְתָּ אֹתָם בַּסָּל וְאֶת־הַפָּר וְאֶת שְׁנֵי הָאֵילִם׃ וְאֶת־
אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו תַּקְרִיב אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְרָחַצְתָּ
5 אֹתָם בַּמָּיִם׃ וְלָקַחְתָּ אֶת־הַבְּגָדִים וְהִלְבַּשְׁתָּ אֶת־אַהֲרֹן
אֶת־הַכֻּתֹנֶת וְאֶת מְעִיל הָאֵפֹד וְאֶת־הָאֵפֹד וְאֶת־הַחֹשֶׁן
6 וְאָפַדְתָּ לוֹ בְּחֵשֶׁב הָאֵפֹד׃ וְשַׂמְתָּ הַמִּצְנֶפֶת עַל־רֹאשׁוֹ
7 וְנָתַתָּ אֶת־נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ עַל־הַמִּצְנֶפֶת׃ וְלָקַחְתָּ אֶת־שֶׁמֶן
8 הַמִּשְׁחָה וְיָצַקְתָּ עַל־רֹאשׁוֹ וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ׃ וְאֶת־בָּנָיו
9 תַּקְרִיב וְהִלְבַּשְׁתָּם כֻּתֳּנֹת׃ וְחָגַרְתָּ אֹתָם אַבְנֵט אַהֲרֹן
ובניו

---

v. 38 ס״א והיה על־מצחו תמיד. v. 40 יהיחו כתנת. v. 40 כן בהללי, ירושלמי ומנצפת חסר. v. 42 פותח עדי. v. 43 נ״א ב״נ או־בנשתם. כט. 6 v. בחללי ונתתה מלא. v. 7 בזנזוקי שמן כתדי וכן שמן למאור. v. 8 יהיחו נתנת.

that it may be upon the mitre; upon the forefront of the mitre it shall be.

38 And it shall be upon Aaron's forehead, that Aaron may bear the iniquity of the holy things, which the children of Israel shall hallow in all their holy gifts; and it shall be always upon his forehead, that they may be accepted before the LORD.

39 And thou shalt embroider the coat of fine linen, and thou shalt make the mitre of fine linen, and thou shalt make the girdle of needlework.

40 And for Aaron's sons thou shalt make coats, and thou shalt make for them girdles, and bonnets shalt thou make for them, for glory and for beauty.

41 And thou shalt put them upon Aaron thy brother, and his sons with him; and shalt anoint them, and consecrate them, and sanctify them, that they may minister unto me in the priest's office.

42 And thou shalt make them linen breeches to cover their nakedness; from the loins even unto the thighs they shall reach:

43 And they shall be upon Aaron, and upon his sons, when they come in unto the tabernacle of the congregation, or when they come near unto the altar to minister in the holy place; that they bear not iniquity, and die: it shall be a statute for ever unto him and his seed after him.

29 And this is the thing that thou shalt do unto them to hallow them, to minister unto me in the priest's office: Take one
2 young bullock, and two rams without blemish, And unleavened bread, and cakes unleavened tempered with oil, and wafers unleavened anointed with oil: of wheaten flour shalt thou
3 make them. And thou shalt put them into one basket, and bring them in the basket, with the
4 bullock and the two rams. And Aaron and his sons thou shalt bring unto the door of the
5 tabernacle of the congregation, and shalt wash them with water. And thou shalt take the garments, and put upon Aaron the coat, and the robe of the ephod, and the ephod, and the
6 breastplate, and gird him with the curious girdle of the ephod: And thou shalt put the mitre
7 upon his head, and put the holy crown upon the mitre. Then shalt thou take the anointing
8 oil, and pour it upon his head, and anoint him. And thou shalt bring his sons, and put coats
9 upon them. And thou shalt gird them with girdles, Aaron

and his sons, and put the bonnets on them: and the priest's office shall be theirs for a perpetual statute: and thou shalt consecrate Aaron and his sons.

וּבָנָיו וְחָבַשְׁתָּ לָהֶם מִגְבָּעֹת וְהָיְתָה לָהֶם כְּהֻנָּה לְחֻקַּת
עוֹלָם וּמִלֵּאתָ יַד־אַהֲרֹן וְיַד־בָּנָיו: וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַפָּר 10
לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְסָמַךְ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל
רֹאשׁ הַפָּר: וְשָׁחַטְתָּ אֶת־הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל 11
מוֹעֵד: וְלָקַחְתָּ מִדַּם הַפָּר וְנָתַתָּה עַל־קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ 12
בְּאֶצְבָּעֶךָ וְאֶת־כָּל־הַדָּם תִּשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ:
וְלָקַחְתָּ אֶת־כָּל־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת 13
עַל־הַכָּבֵד וְאֶת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן
וְהִקְטַרְתָּ הַמִּזְבֵּחָה: וְאֶת־בְּשַׂר הַפָּר וְאֶת־עֹרוֹ וְאֶת־ 14
פִּרְשׁוֹ תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה חַטָּאת הוּא: וְאֶת־ 15
הָאַיִל הָאֶחָד תִּקָּח וְסָמְכוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל
רֹאשׁ הָאָיִל: וְשָׁחַטְתָּ אֶת־הָאַיִל וְלָקַחְתָּ אֶת־דָּמוֹ וְזָרַקְתָּ 16
עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְאֶת־הָאַיִל תְּנַתַּח לִנְתָחָיו וְרָחַצְתָּ 17
קִרְבּוֹ וְכָרָעָיו וְנָתַתָּ עַל־נְתָחָיו וְעַל־רֹאשׁוֹ: וְהִקְטַרְתָּ 18
אֶת־כָּל־הָאַיִל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה הוּא לַיהוָה רֵיחַ נִיחֹחַ
אִשֶּׁה לַיהוָה הוּא: וְלָקַחְתָּ אֶת הָאַיִל הַשֵּׁנִי וְסָמַךְ אַהֲרֹן 19
וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאָיִל: וְשָׁחַטְתָּ אֶת־הָאַיִל 20
וְלָקַחְתָּ מִדָּמוֹ וְנָתַתָּה עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן אַהֲרֹן וְעַל־תְּנוּךְ אֹזֶן
בָּנָיו הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדָם הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלָם
הַיְמָנִית וְזָרַקְתָּ אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְלָקַחְתָּ 21
מִן־הַדָּם אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וּמִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְהִזֵּיתָ עַל
אַהֲרֹן וְעַל־בְּגָדָיו וְעַל־בָּנָיו וְעַל־בִּגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ וְקָדַשׁ
הוּא וּבְגָדָיו וּבָנָיו וּבִגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ: וְלָקַחְתָּ מִן־הָאַיִל 22
הַחֵלֶב וְהָאַלְיָה וְאֶת־הַחֵלֶב | הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת
יֹתֶרֶת הַכָּבֵד וְאֶת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן
וְאֶת

---

10 And thou shalt cause a bullock to be brought before the tabernacle of the congregation: and Aaron and his sons shall put their hands upon the head of the bullock.

11 And thou shalt kill the bullock before the LORD, by the door of the tabernacle of the congregation.

12 And thou shalt take of the blood of the bullock, and put it upon the horns of the altar with thy finger, and pour all the blood beside the bottom of the altar.

13 And thou shalt take all the fat that covereth the inwards, and the caul that is above the liver, and the two kidneys, and the fat that is upon them, and burn them upon the altar.

14 But the flesh of the bullock, and his skin, and his dung, shalt thou burn with fire without the camp: it is a sin offering.

15 Thou shalt also take one ram; and Aaron and his sons shall put their hands upon the head of the ram.

16 And thou shalt slay the ram, and thou shalt take his blood, and sprinkle it round about upon the altar.

17 And thou shalt cut the ram in pieces, and wash the inwards of him, and his legs, and put them unto his pieces, and unto his head.

18 And thou shalt burn the whole ram upon the altar: it is a burnt offering unto the LORD: it is a sweet savour, an offering made by fire unto the

19 LORD. And thou shalt take the other ram; and Aaron and his sons shall put their hands

20 upon the head of the ram. Then shalt thou kill the ram, and take of his blood, and put it upon the tip of the right ear of Aaron, and upon the tip of the right ear of his sons, and upon the thumb of their right hand, and upon the great toe of their right foot, and sprinkle the blood

21 upon the altar round about. And thou shalt take of the blood that is upon the altar, and of the anointing oil, and sprinkle it upon Aaron, and upon his garments, and upon his sons, and upon the garments of his sons with him: and he shall be hallowed, and his garments, and his

22 sons, and his sons' garments with him. Also thou shalt take of the ram the fat and the rump, and the fat that covereth the inwards, and the caul above the liver, and the two kidneys, and the fat that is upon them,

---

ואת

10 v. בזנבוקי ואת כשנל וקדמא. ס"א ואח"כ. 15 v. כן בזנבוקי בפתח. ס"א האיל. 15 v. כחוסס וריחו אהרן סלא. 20 v. ס"א לריה וכן ת"א. ח"י. ת"ע וח"ס. 18 v. בתללי נילוץ חסר.

and the right shoulder; for it is a ram of consecration:

23 וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין כִּי אֵיל מִלֻּאִים הוּא: וְכִכַּר לֶחֶם אַחַת
וְחַלַּת לֶחֶם שֶׁמֶן אַחַת וְרָקִיק אֶחָד מִסַּל הַמַּצּוֹת אֲשֶׁר
24 לִפְנֵי יְהוָה: וְשַׂמְתָּ הַכֹּל עַל כַּפֵּי אַהֲרֹן וְעַל כַּפֵּי בָנָיו
25 וְהֵנַפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה: וְלָקַחְתָּ אֹתָם מִיָּדָם
וְהִקְטַרְתָּ הַמִּזְבֵּחָה עַל־הָעֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לִפְנֵי יְהוָה
26 אִשֶּׁה הוּא לַיהוָה: וְלָקַחְתָּ אֶת־הֶחָזֶה מֵאֵיל הַמִּלֻּאִים
אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן וְהֵנַפְתָּ אֹתוֹ תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וְהָיָה לְךָ
27 לְמָנָה: וְקִדַּשְׁתָּ אֶת | חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְאֵת שׁוֹק הַתְּרוּמָה
אֲשֶׁר הוּנַף וַאֲשֶׁר הוּרַם מֵאֵיל הַמִּלֻּאִים מֵאֲשֶׁר לְאַהֲרֹן
28 וּמֵאֲשֶׁר לִבָּנָיו: וְהָיְתָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו לְחָק־עוֹלָם מֵאֵת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי תְרוּמָה הִוא וּתְרוּמָה יִהְיֶה מֵאֵת בְּנֵי־
29 יִשְׂרָאֵל מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵיהֶם תְּרוּמָתָם לַיהוָה: וּבִגְדֵי הַקֹּדֶשׁ
אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן יִהְיוּ לְבָנָיו אַחֲרָיו לְמָשְׁחָה־בָּהֶם וּלְמַלֵּא־
30 בָם אֶת־יָדָם: שִׁבְעַת יָמִים יִלְבָּשָׁם הַכֹּהֵן תַּחְתָּיו מִבָּנָיו
31 אֲשֶׁר יָבֹא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ: וְאֵת אֵיל
32 הַמִּלֻּאִים תִּקַּח וּבָשַׁלְתָּ אֶת־בְּשָׂרוֹ בְּמָקוֹם קָדֹשׁ: וְאָכַל
אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־בְּשַׂר הָאַיִל וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר בַּסָּל
33 פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְאָכְלוּ אֹתָם אֲשֶׁר כֻּפַּר בָּהֶם לְמַלֵּא
34 אֶת־יָדָם לְקַדֵּשׁ אֹתָם וְזָר לֹא־יֹאכַל כִּי־קֹדֶשׁ הֵם: וְאִם־
יִוָּתֵר מִבְּשַׂר הַמִּלֻּאִים וּמִן־הַלֶּחֶם עַד־הַבֹּקֶר וְשָׂרַפְתָּ
35 אֶת־הַנּוֹתָר בָּאֵשׁ לֹא יֵאָכֵל כִּי־קֹדֶשׁ הוּא: וְעָשִׂיתָ
לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו כָּכָה כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוִּיתִיךָ שִׁבְעַת
36 יָמִים תְּמַלֵּא יָדָם: וּפַר חַטָּאת תַּעֲשֶׂה לַיּוֹם עַל־הַכִּפֻּרִים
וְחִטֵּאתָ עַל־הַמִּזְבֵּחַ בְּכַפֶּרְךָ עָלָיו וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ לְקַדְּשׁוֹ:
37 שִׁבְעַת יָמִים תְּכַפֵּר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְהָיָה
הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים כָּל־הַנֹּגֵעַ בַּמִּזְבֵּחַ יִקְדָּשׁ:

וזה

---

23 v. סביר חיוא. 29 v. ס"א למשחה בהם.

23 And one loaf of bread, and one cake of oiled bread, and one wafer out of the basket of the unleavened bread that is before the LORD:
24 And thou shalt put all in the hands of Aaron, and in the hands of his sons; and shalt wave them for a wave offering before the LORD.
25 And thou shalt receive them of their hands, and burn them upon the altar for a burnt offering, for a sweet savour before the LORD: it is an offering made by fire unto the LORD.
26 And thou shalt take the breast of the ram of Aaron's consecration, and wave it for a wave offering before the LORD: and it shall be thy part.
27 And thou shalt sanctify the breast of the wave offering, and the shoulder of the heave offering, which is waved, and which is heaved up, of the ram of the consecration, even of that which is for Aaron, and of that which is for his sons:
28 And it shall be Aaron's and his sons' by a statute for ever from the children of Israel: for it is an heave offering: and it shall be an heave offering from the children of Israel of the sacrifice of their peace offerings, even their heave offering unto the LORD.
29 And the holy garments of Aaron shall be his sons' after him, to be anointed therein, and to be consecrated in them.
30 And that son that is priest in his stead shall put them on seven days, when he cometh into the
31 tabernacle of the congregation to minister in the holy place. And thou shalt take the ram of
32 the consecration, and seethe his flesh in the holy place. And Aaron and his sons shall eat the flesh of the ram, and the bread that is in the basket, by the door of the tabernacle of the
33 congregation. And they shall eat those things wherewith the atonement was made, to consecrate and to sanctify them: but a stranger shall not eat thereof, because they are holy.
34 And if ought of the flesh of the consecrations, or of the bread, remain unto the morning, then
35 thou shalt burn the remainder with fire: it shall not be eaten, because it is holy. And thus shalt thou do unto Aaron, and to his sons, according to all things which I have commanded
36 thee: seven days shalt thou consecrate them. And thou shalt offer every day a bullock for a sin offering for atonement: and thou shalt cleanse the altar, when thou hast made an atone-
37 ment for it, and thou shalt anoint it, to sanctify it. Seven days thou shalt make an atonement for the altar, and sanctify it; and it shall be an altar most holy: whatsoever toucheth the altar shall be holy.

38 וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עַל־הַמִּזְבֵּחַ כְּבָשִׂים
39 בְּנֵי־שָׁנָה שְׁנַיִם לַיּוֹם תָּמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה
40 בַּבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וְעִשָּׂרֹן
סֹלֶת בָּלוּל בְּשֶׁמֶן כָּתִית רֶבַע הַהִין וְנֶסֶךְ רְבִיעִת הַהִין
41 יַיִן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין
הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכָּהּ תַּעֲשֶׂה־לָּהּ לְרֵיחַ
42 נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: עֹלַת תָּמִיד לְדֹרֹתֵיכֶם פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר אִוָּעֵד לָכֶם שָׁמָּה לְדַבֶּר אֵלֶיךָּ
43 שָׁם: וְנֹעַדְתִּי שָׁמָּה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִקְדַּשׁ בִּכְבֹדִי:
44 וְקִדַּשְׁתִּי אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־
45 בָּנָיו אֲקַדֵּשׁ לְכַהֵן לִי: וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
46 וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים: וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְשָׁכְנִי בְתוֹכָם אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם:

ל וְעָשִׂיתָ מִזְבֵּחַ מִקְטַר קְטֹרֶת עֲצֵי שִׁטִּים תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ: ס
2 אַמָּה אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ רָבוּעַ יִהְיֶה וְאַמָּתַיִם קֹמָתוֹ
3 מִמֶּנּוּ קַרְנֹתָיו: וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר אֶת־גַּגּוֹ וְאֶת־
קִירֹתָיו סָבִיב וְאֶת־קַרְנֹתָיו וְעָשִׂיתָ לּוֹ זֵר זָהָב סָבִיב:
4 וּשְׁתֵּי טַבְּעֹת זָהָב תַּעֲשֶׂה־לּוֹ ׀ מִתַּחַת לְזֵרֹו עַל שְׁתֵּי
צַלְעֹתָיו תַּעֲשֶׂה עַל־שְׁנֵי צִדָּיו וְהָיָה לְבָתִּים לְבַדִּים
5 לָשֵׂאת אֹתוֹ בָּהֶמָּה: וְעָשִׂיתָ אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים
6 וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב: וְנָתַתָּה אֹתוֹ לִפְנֵי הַפָּרֹכֶת אֲשֶׁר עַל־
אֲרֹן הָעֵדֻת לִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדֻת אֲשֶׁר אִוָּעֵד
7 לְךָ שָׁמָּה: וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֹּקֶר
8 בַּבֹּקְרוֹ בְּהֵיטִיבוֹ אֶת־הַנֵּרֹת יַקְטִירֶנָּה: וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן
את־

38 Now this is that which thou shalt offer upon the altar; two lambs of the first year day by day continually.
39 The one lamb thou shalt offer in the morning; and the other lamb thou shalt offer at even:
40 And with the one lamb a tenth deal of flour mingled with the fourth part of an hin of beaten oil; and the fourth part of an hin of wine for a drink offering.
41 And the other lamb thou shalt offer at even, and shalt do thereto according to the meat offering of the morning, and according to the drink offering thereof, for a sweet savour, an offering made by fire unto the LORD.
42 This shall be a continual burnt offering throughout your generations at the door of the tabernacle of the congregation before the LORD: where I will meet you, to speak there unto thee.
43 And there I will meet with the children of Israel, and the tabernacle shall be sanctified by my glory.
44 And I will sanctify the tabernacle of the congregation, and the altar: I will sanctify also both Aaron and his sons, to minister to me in the priest's office.
45 And I will dwell among the children of Israel, and will be their God.
46 And they shall know that I am the LORD their God, that brought them forth out of the land of Egypt, that I may dwell among them: I am the LORD their God.

42 v. ס״א לְךָ וכן ח״ש ות״ע. 43 v. כן בפתח ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ר״ג, חד״ה, רי״א, רי״ב ורמ״ו, ס״א ונקדש קמץ וכן ד״א. ל, 4 v. ס״א והיו וכן ח״ש, ח״א, ת״י, ת״ע ות״ס. 6 v. ברוב ספרים כ״י, בד״ב ור״ג ולשני. 7 v. סי״א כנקר זקף קטן. 7 v. סי״א בהיטיבו מרכא. 8 v. כן ב״א, ב״נ והעלת היו בנעיא. ובהללי ובהעלות בלא.

0, 2 And thou shalt make an altar to burn incense upon: of shittim wood shalt thou make it. A cubit shall be the length thereof, and a cubit the breadth thereof; foursquare shall it be: and
3 two cubits shall be the height thereof: the horns thereof shall be of the same. And thou shalt overlay it with pure gold, the top thereof, and the sides thereof round about, and the
4 horns thereof; and thou shalt make unto it a crown of gold round about. And two golden rings shalt thou make to it under the crown of it, by the two corners thereof, upon the two sides of it shalt thou make it; and they shall be for places for the staves to bear it withal.
5, 6 And thou shalt make the staves of shittim wood, and overlay them with gold. And thou shalt put it before the vail that is by the ark of the testimony, before the mercy seat that is
7 over the testimony, where I will meet with thee. And Aaron shall burn thereon sweet in-
8 cense every morning: when he dresseth the lamps, he shall burn incense upon it. And when Aaron lighteth

אֶת־הַנֵּרֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה קְטֹרֶת תָּמִיד לִפְנֵי
יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם: לֹא־תַעֲלוּ עָלָיו קְטֹרֶת זָרָה וְעֹלָה 9
וּמִנְחָה וְנֶסֶךְ לֹא תַסֵּכוּ עָלָיו: וְכִפֶּר אַהֲרֹן עַל־קַרְנֹתָיו 10
אַחַת בַּשָּׁנָה מִדַּם חַטַּאת הַכִּפֻּרִים אַחַת בַּשָּׁנָה יְכַפֶּר
עָלָיו לְדֹרֹתֵיכֶם קֹדֶשׁ־קָדָשִׁים הוּא לַיהוָה:
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: כִּי תִשָּׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי 11 פרש
יִשְׂרָאֵל לִפְקֻדֵיהֶם וְנָתְנוּ אִישׁ כֹּפֶר נַפְשׁוֹ לַיהוָה בִּפְקֹד 12
אֹתָם וְלֹא־יִהְיֶה בָהֶם נֶגֶף בִּפְקֹד אֹתָם: זֶה יִתְּנוּ כָּל 13
הָעֹבֵר עַל־הַפְּקֻדִים מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ
עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשֶּׁקֶל מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל תְּרוּמָה לַיהוָה:
כֹּל הָעֹבֵר עַל־הַפְּקֻדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמָעְלָה יִתֵּן 14
תְּרוּמַת יְהוָה: הָעָשִׁיר לֹא־יַרְבֶּה וְהַדַּל לֹא יַמְעִיט 15
מִמַּחֲצִית הַשֶּׁקֶל לָתֵת אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה לְכַפֵּר עַל־
נַפְשֹׁתֵיכֶם: וְלָקַחְתָּ אֶת־כֶּסֶף הַכִּפֻּרִים מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 16
וְנָתַתָּ אֹתוֹ עַל־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶם:
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וְעָשִׂיתָ כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְכַנּוֹ 17
נְחֹשֶׁת לְרָחְצָה וְנָתַתָּ אֹתוֹ בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ 18
וְנָתַתָּ שָׁמָּה מָיִם: וְרָחֲצוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו מִמֶּנּוּ אֶת־יְדֵיהֶם 19
וְאֶת־רַגְלֵיהֶם: בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ־מַיִם וְלֹא 20
יָמֻתוּ אוֹ בְגִשְׁתָּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת לְהַקְטִיר אִשֶּׁה
ליהוה

the lamps at even, he shall burn incense upon it, a perpetual incense before the LORD throughout your generations.

9 Ye shall offer no strange incense thereon, nor burnt sacrifice, nor meat offering; neither shall ye pour drink offering thereon.

10 And Aaron shall make an atonement upon the horns of it once in a year with the blood of the sin offering of atonements: once in the year shall he make atonement upon it throughout your generations: it is most holy unto the LORD.

11 And the LORD spake unto Moses, saying,

12 When thou takest the sum of the children of Israel after their number, then shall they give every man a ransom for his soul unto the LORD, when thou numberest them; that there be no plague among them, when thou numberest them.

13 This they shall give, every one that passeth among them that are numbered, half a shekel after the shekel of the sanctuary: (a shekel is twenty gerahs:) an half shekel shall be the offering of the LORD.

14 Every one that passeth among them that are numbered, from twenty years old and above, shall give an offering unto the LORD.

15 The rich shall not give more, and the poor shall not give less than half a shekel, when they give an offering unto the LORD, to make an atonement for your souls.

16 And thou shalt take the atonement money of the children of Israel, and shalt appoint it for the service of the tabernacle of the congregation; that it may be a memorial unto the children of
17 Israel before the LORD, to make an atonement for your souls. And the LORD spake unto
18 Moses, saying, Thou shalt also make a laver of brass, and his foot also of brass, to wash withal: and thou shalt put it between the tabernacle of the congregation and the altar, and
19 thou shalt put water therein. For Aaron and his sons shall wash their hands and their feet
20 thereat: When they go into the tabernacle of the congregation, they shall wash with water, that they die not; or when they come near to the altar to minister, to burn offering made by fire

---

10 v. שם הפרשה [xxx 10—xxxvii 50] מיכאל. וסדויה כ' ועשרת אפסוקים מן הסדר הבא, ריש הפרשה [xxvii 20], חה הרביר [xxix 1], ועשית כוכח [xxx 1]. ואפסוקים מאה ואחד. ומלים אלף וארבע מאות ויב. ואותיות חמשת אלפים וארבע מאות ושלשים. והלשים ג' ב"א חוסף מלה ואת" עם התכלת [xxviii 3]. וב"נ ואת" בנעיא. ב"א קורא ואעמני [xxviii 33]. בלא נעיא וב"נ ואעכני הויו בנעיא. ב"א קורא והכהלת בלא נעיא [xxx 9]. וב"נ והכהלת הע"י בנעיא. ואשר אין בהם חלוף ואת־שמות [xxviii 10]. את־כל החלב [xxix 13]. ואם־יותר [xxix 34].

11 v. הספרה וישלח אחאב במלכים א' י"ח כסנהג הספרדים. ויהי ימים רבים במלכים א' י"ח כסנהג האשכנזים. 14 v. בהללי כתן בצרי.

unto the LORD:

21 לַיהוָה: וְרָחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמֻתוּ וְהָיְתָה לָהֶם
חָק־עוֹלָם לוֹ וּלְזַרְעוֹ לְדֹרֹתָם:
22 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: 23 וְאַתָּה קַח־לְךָ בְּשָׂמִים
רֹאשׁ מָר־דְּרוֹר חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְקִנְמָן־בֶּשֶׂם מַחֲצִיתָו
24 חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם וּקְנֵה־בֶשֶׂם חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם: וְקִדָּה
25 חֲמֵשׁ מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ וְשֶׁמֶן זַיִת הִין: וְעָשִׂיתָ אֹתוֹ
שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ רֹקַח מִרְקַחַת מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ שֶׁמֶן
26 מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ יִהְיֶה: וּמָשַׁחְתָּ בּוֹ אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת
27 אֲרוֹן הָעֵדֻת: וְאֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַמְּנֹרָה
28 וְאֶת־כֵּלֶיהָ וְאֵת מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת: וְאֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה
29 וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ: וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם וְהָיוּ
30 קֹדֶשׁ קָדָשִׁים כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהֶם יִקְדָּשׁ: וְאֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־
31 בָּנָיו תִּמְשַׁח וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם לְכַהֲנוֹ לִי: וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
תְּדַבֵּר לֵאמֹר שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ יִהְיֶה זֶה לִי לְדֹרֹתֵיכֶם:
32 עַל־בְּשַׂר אָדָם לֹא יִסָּךְ וּבְמַתְכֻּנְתּוֹ לֹא תַעֲשׂוּ כָּמֹהוּ
33 קֹדֶשׁ הוּא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם: אִישׁ אֲשֶׁר יִרְקַח כָּמֹהוּ
וַאֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ עַל־זָר וְנִכְרַת מֵעַמָּיו:
34 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לְךָ סַמִּים נָטָף וּ
וּשְׁחֵלֶת וְחֶלְבְּנָה סַמִּים וּלְבֹנָה זַכָּה בַּד בְּבַד יִהְיֶה:
35 וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ מְמֻלָּח טָהוֹר
36 קֹדֶשׁ: וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת
בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים
37 תִּהְיֶה לָכֶם: וְהַקְּטֹרֶת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְּמַתְכֻּנְתָּהּ לֹא
38 תַעֲשׂוּ לָכֶם קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לְךָ לַיהוָה: אִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה
כָּמוֹהָ לְהָרִיחַ בָּהּ וְנִכְרַת מֵעַמָּיו:

וידבר

---

21 v. בהללי ולזרעו. 23 v. כן ב"א. כ"נ וקנמן בחולם. 26 v. כן ירושלמי. בהללי העדות מלא. 27 v. ס"א גל־כליה וכן ח"ש ות"ע. 31 v. ס"א כשחת־קדש, או משחת־קדש. 34 v. ס"א בר ו בכר ספק.

So they shall wash their hands and their feet, that they die not: and it shall be a statute for ever to them, even to him and to his seed throughout their generations.

Moreover the LORD spake unto Moses, saying,

Take thou also unto thee principal spices, of pure myrrh five hundred shekels, and of sweet cinnamon half so much, even two hundred and fifty shekels, and of sweet calamus two hundred and fifty shekels,

And of cassia five hundred shekels, after the shekel of the sanctuary, and of oil olive an hin:

And thou shalt make it an oil of holy ointment, an ointment compound after the art of the apothecary: it shall be an holy anointing oil.

And thou shalt anoint the tabernacle of the congregation therewith, and the ark of the testimony,

And the table and all his vessels, and the candlestick and his vessels, and the altar of incense,

And the altar of burnt offering with all his vessels, and the laver and his foot.

And thou shalt sanctify them, that they may be most holy: whatsoever toucheth them shall be holy.

And thou shalt anoint Aaron and his sons, and consecrate them, that they may minister unto me in the priest's office.

And thou shalt speak unto the children of Israel, saying, This shall be an holy anointing oil unto me throughout your generations. Upon man's flesh shall it not be poured, neither shall ye make any other like it, after the composition of it: it is holy, and it shall be holy unto you. Whosoever compoundeth any like it, or whosoever putteth any of it upon a stranger, shall even be cut off from his people. And the LORD said unto Moses, Take unto thee sweet spices, stacte, and onycha, and galbanum; these sweet spices with pure frankincense: of each shall there be a like weight: And thou shalt make it a perfume, a confection after the art of the apothecary, tempered together, pure and holy: And thou shalt beat some of it very small, and put of it before the testimony in the tabernacle of the congregation, where I will meet with thee: it shall be unto you most holy. And as for the perfume which thou shalt make, ye shall not make to yourselves according to the composition thereof: it shall be unto thee holy for the LORD. Whosoever shall make like unto that, to smell thereto, shall even be cut off from his people.

לא

31 And the LORD spake unto Moses, saying,

2 See, I have called by name Bezaleel the son of Uri, the son of Hur, of the tribe of Judah:

3 And I have filled him with the spirit of God, in wisdom, and in understanding, and in knowledge, and in all manner of workmanship,

4 To devise cunning works, to work in gold, and in silver, and in brass,

5 And in cutting of stones, to set them, and in carving of timber, to work in all manner of workmanship.

6 And I, behold, I have given with him Aholiab, the son of Ahisamach, of the tribe of Dan: and in the hearts of all that are wise hearted I have put wisdom, that they may make all that I have commanded thee;

7 The tabernacle of the congregation, and the ark of the testimony, and the mercy seat that is thereupon, and all the furniture of the tabernacle,

8 And the table and his furniture, and the pure candlestick with all his furniture, and the altar of incense,

9 And the altar of burnt offering with all his furniture, and the laver and his foot,

10 And the cloths of service, and the holy garments for Aaron the priest, and the garments of his sons, to minister in the priest's office,

11 And the anointing oil, and sweet incense for the holy place: according to all that I

12, 13 have commanded thee shall they do. And the LORD spake unto Moses, saying, Speak thou also unto the children of Israel, saying, Verily my sabbaths ye shall keep: for it is a sign between me and you throughout your generations; that ye may know that I am the LORD that

14 doth sanctify you. Ye shall keep the sabbath therefore; for it is holy unto you: every one that defileth it shall surely be put to death: for whosoever doeth any work therein, that soul

15 shall be cut off from among his people. Six days may work be done; but in the seventh is the sabbath of rest, holy to the LORD: whosoever doeth any work in the sabbath day, he shall

16 surely be put to death. Wherefore the children of Israel shall keep the sabbath, to observe

17 the sabbath throughout their generations, for a perpetual covenant. It is a sign between me and the children of Israel for ever: for in six days the LORD made

2 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: רְאֵה קָרָאתִי בְשֵׁם
3 בְּצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי בֶן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה: וָאֲמַלֵּא אֹתוֹ
רוּחַ אֱלֹהִים בְּחָכְמָה וּבִתְבוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל־מְלָאכָה:
4 לַחְשֹׁב מַחֲשָׁבֹת לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת:
5 וּבְחָרְשֶׁת אֶבֶן לְמַלֹּאת וּבַחֲרֶשֶׁת עֵץ לַעֲשׂוֹת בְּכָל־
6 מְלָאכָה: וַאֲנִי הִנֵּה נָתַתִּי אִתּוֹ אֶת אָהֳלִיאָב בֶּן
אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה־דָן וּבְלֵב כָּל־חֲכַם־לֵב נָתַתִּי חָכְמָה
7 וְעָשׂוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתֶךָ: אֶת אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הָאָרֹן
לְעֵדֻת וְאֶת־הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עָלָיו וְאֵת כָּל־כְּלֵי הָאֹהֶל:
8 וְאֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־כֵּלָיו וְאֶת־הַמְּנֹרָה הַטְּהֹרָה וְאֶת־כָּל
9 כֵּלֶיהָ וְאֵת מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת: וְאֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל
10 כֵּלָיו וְאֶת־הַכִּיּוֹר וְאֶת־כַּנּוֹ: וְאֶת בִּגְדֵי הַשָּׂרָד וְאֶת־בִּגְדֵי
11 הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן: וְאֵת שֶׁמֶן
הַמִּשְׁחָה וְאֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים לַקֹּדֶשׁ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוִּיתֹךָ
יַעֲשׂוּ:
12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וְאַתָּה דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
13 יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אַךְ אֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ כִּי אוֹת הִוא
בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם:
14 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַשַּׁבָּת כִּי קֹדֶשׁ הִוא לָכֶם מְחַלְלֶיהָ מוֹת
יוּמָת כִּי כָּל־הָעֹשֶׂה בָהּ מְלָאכָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא
15 מִקֶּרֶב עַמֶּיהָ: שֵׁשֶׁת יָמִים יֵעָשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן קֹדֶשׁ לַיהוָה כָּל־הָעֹשֶׂה מְלָאכָה בְּיוֹם
16 הַשַּׁבָּת מוֹת יוּמָת: וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת
17 לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִוא לְעֹלָם כִּי־שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה

את־

לא, 3 v. ס״א בתבונה וכן ת״א כ״י ד״ק. 4 v. ס״א ולחשב וכן ח״ש. 6 v. ס״א את־ במקף ובלא נגינה וכן ר״א, ד״ב, ר״א, ר״ב, ר״ד תס״ו. 8 v. ס״א את־ וכן ח״ש. 9 v. ס״א כָּל־כליו וכן ח״ש, ת״י, ת״ע ות״ס. 10 v. ס״א הַשֵּׁרֵת וכן ח״ש, ת״א, ת״י, ת״ע, ת״ס וח״ר. vv. 14, 16 סביר יום השבת. 14 v. ס״א כַּעֲשׂוֹתוֹ וכן ת״א כ״י וח״ס. 17 v. ס״א בְּנֵי ! לגרסיה וכן ר״ג והד״ה.

אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ:
18 וַיִּתֵּן אֶל־מֹשֶׁה כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר אִתּוֹ
בְּהַר סִינָי שְׁנֵי לֻחֹת הָעֵדֻת לֻחֹת אֶבֶן כְּתֻבִים בְּאֶצְבַּע
לב אֱלֹהִים: וַיַּרְא הָעָם כִּי־בֹשֵׁשׁ מֹשֶׁה לָרֶדֶת מִן־הָהָר
וַיִּקָּהֵל הָעָם עַל־אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו קוּם | עֲשֵׂה־לָנוּ
אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לְפָנֵינוּ כִּי־זֶה | מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר
2 הֶעֱלָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יָדַעְנוּ מֶה־הָיָה לוֹ: וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם אַהֲרֹן פָּרְקוּ נִזְמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵי נְשֵׁיכֶם
3 בְּנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם וְהָבִיאוּ אֵלָי: וַיִּתְפָּרְקוּ כָל־הָעָם אֵת־
4 נִזְמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וַיָּבִיאוּ אֶל־אַהֲרֹן: וַיִּקַּח מִיָּדָם
וַיָּצַר אֹתוֹ בַּחֶרֶט וַיַּעֲשֵׂהוּ עֵגֶל מַסֵּכָה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה
5 אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלוּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיַּרְא אַהֲרֹן
וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ לְפָנָיו וַיִּקְרָא אַהֲרֹן וַיֹּאמַר חַג לַיהוָה מָחָר:
6 וַיַּשְׁכִּימוּ מִמָּחֳרָת וַיַּעֲלוּ עֹלֹת וַיַּגְּשׁוּ שְׁלָמִים וַיֵּשֶׁב הָעָם
לֶאֱכֹל וְשָׁתוֹ וַיָּקֻמוּ לְצַחֵק:
7 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֶךְ־רֵד כִּי שִׁחֵת עַמְּךָ אֲשֶׁר
8 הֶעֱלִיתָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: סָרוּ מַהֵר מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתִם
עָשׂוּ לָהֶם עֵגֶל מַסֵּכָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ וַיִּזְבְּחוּ־לוֹ וַיֹּאמְרוּ
אֵלֶּה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלוּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:
9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רָאִיתִי אֶת־הָעָם הַזֶּה וְהִנֵּה עַם־
10 קְשֵׁה־עֹרֶף הוּא: וְעַתָּה הַנִּיחָה לִּי וְיִחַר־אַפִּי בָהֶם וַאֲכַלֵּם
11 וְאֶעֱשֶׂה אוֹתְךָ לְגוֹי גָּדוֹל: וַיְחַל מֹשֶׁה אֶת־פְּנֵי יְהוָה
אֱלֹהָיו וַיֹּאמֶר לָמָּה יְהוָה יֶחֱרֶה אַפְּךָ בְּעַמֶּךָ אֲשֶׁר
12 הוֹצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּכֹחַ גָּדוֹל וּבְיָד חֲזָקָה: לָמָּה
יֹאמְרוּ מִצְרַיִם לֵאמֹר בְּרָעָה הוֹצִיאָם לַהֲרֹג אֹתָם בֶּהָרִים
וּלְכַלֹּתָם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל־

הרעה

יז v. ס״א ובים השביעי. לב. 1 v. ס״א לָנוּ הלמד הנשה. 4 v. ס״א נַחֲרִים בצדי.
5 v. ס״א חָג קמץ. 6 v. ס״א לצחק וכבסר עליו לֵ בפעם וכן ר״ב ורפ״ו. 8 v. ס״א
צִוִּיתָם וכן ת״א כ״י. ר״ק ות״ע.

heaven and earth, and on the seventh day he rested, and was refreshed.

18 And he gave unto Moses, when he had made an end of communing with him upon mount Sinai, two tables of testimony, tables of stone, written with the finger of God.

32 And when the people saw that Moses delayed to come down out of the mount, the people gathered themselves together unto Aaron, and said unto him, Up, make us gods, which shall go before us; for as for this Moses, the man that brought us up out of the land of Egypt, we wot not what is become of him.

2 And Aaron said unto them, Break off the golden earrings, which are in the ears of your wives, of your sons, and of your daughters, and bring them unto me.

3 And all the people brake off the golden earrings which were in their ears, and brought them unto Aaron.

4 And he received them at their hand, and fashioned it with a graving tool, after he had made it a molten calf: and they said, These be thy gods, O Israel, which brought thee up out of the land of Egypt.

5 And when Aaron saw it, he built an altar before it; and Aaron made proclamation, and said, To morrow is a feast to the LORD.

6 And they rose up early on the morrow, and offered burnt offerings, and brought peace offerings; and the

7 people sat down to eat and to drink, and rose up to play. And the LORD said unto Moses, Go, get thee down; for thy people, which thou broughtest out of the land of Egypt, have cor-

8 rupted themselves: They have turned aside quickly out of the way which I commanded them: they have made them a molten calf, and have worshipped it, and have sacrificed thereunto, and said, These be thy gods, O Israel, which have brought thee up out of the land of

9 Egypt. And the LORD said unto Moses, I have seen this people, and, behold, it is a stiff-

10 necked people: Now therefore let me alone, that my wrath may wax hot against them, and

11 that I may consume them: and I will make of thee a great nation. And Moses besought the LORD his God, and said, LORD, why doth thy wrath wax hot against thy people, which thou hast brought forth out of the land of Egypt with great power, and with a mighty hand?

12 Wherefore should the Egyptians speak, and say, For mischief did he bring them out, to slay them in the mountains, and to consume them from the face of the earth? Turn from thy fierce wrath, and repent of

this evil against thy people.

13 Remember Abraham, Isaac, and Israel, thy servants, to whom thou swarest by thine own self, and saidst unto them, I will multiply your seed as the stars of heaven, and all this land that I have spoken of will I give unto your seed, and they shall inherit it for ever.

14 And the LORD repented of the evil which he thought to do unto his people.

15 And Moses turned, and went down from the mount, and the two tables of the testimony were in his hand: the tables were written on both their sides; on the one side and on the other were they written.

16 And the tables were the work of God, and the writing was the writing of God, graven upon the tables.

17 And when Joshua heard the noise of the people as they shouted, he said unto Moses, There is a noise of war in the camp.

18 And he said, It is not the voice of them that shout for mastery, neither is it the voice of them that cry for being overcome: but the noise of them that sing do I hear.

19 And it came to pass, as soon as he came nigh unto the camp, that he saw the calf, and the dancing: and Moses' anger waxed hot, and he cast the tables out of his hands, and brake them beneath the mount.

20 And he took the calf which they had made, and burnt it in the fire, and ground it to

13 זְכֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלִישְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ וַתְּדַבֵּר אֲלֵהֶם אַרְבֶּה אֶת־
זַרְעֲכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְכָל־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי
14 אֶתֵּן לְזַרְעֲכֶם וְנָחֲלוּ לְעֹלָם: וַיִּנָּחֶם יְהוָה עַל־הָרָעָה
אֲשֶׁר דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ:
15 וַיִּפֶן וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן־הָהָר וּשְׁנֵי לֻחֹת הָעֵדֻת בְּיָדוֹ לֻחֹת ס
16 כְּתֻבִים מִשְּׁנֵי עִבְרֵיהֶם מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתֻבִים: וְהַלֻּחֹת
מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה וְהַמִּכְתָּב מִכְתַּב אֱלֹהִים הוּא חָרוּת
17 עַל־הַלֻּחֹת: וַיִּשְׁמַע יְהוֹשֻׁעַ אֶת־קוֹל הָעָם בְּרֵעֹה וַיֹּאמֶר
18 אֶל־מֹשֶׁה קוֹל מִלְחָמָה בַּמַּחֲנֶה: וַיֹּאמֶר אֵין קוֹל עֲנוֹת
19 גְּבוּרָה וְאֵין קוֹל עֲנוֹת חֲלוּשָׁה קוֹל עַנּוֹת אָנֹכִי שֹׁמֵעַ: וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר קָרַב אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיַּרְא אֶת־הָעֵגֶל וּמְחֹלֹת וַיִּחַר־
אַף מֹשֶׁה וַיַּשְׁלֵךְ מִיָּדָו אֶת־הַלֻּחֹת וַיְשַׁבֵּר אֹתָם תַּחַת
20 הָהָר: וַיִּקַּח אֶת־הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשׂוּ וַיִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ וַיִּטְחַן עַד
אֲשֶׁר־דַּק וַיִּזֹר עַל־פְּנֵי הַמַּיִם וַיַּשְׁקְ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
21 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן מֶה־עָשָׂה לְךָ הָעָם הַזֶּה כִּי־
22 הֵבֵאתָ עָלָיו חֲטָאָה גְדֹלָה: וַיֹּאמֶר אַהֲרֹן אַל־יִחַר אַף
23 אֲדֹנִי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־הָעָם כִּי בְרָע הוּא: וַיֹּאמְרוּ לִי
עֲשֵׂה־לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לְפָנֵינוּ כִּי־זֶה ו מֹשֶׁה הָאִישׁ
24 אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יָדַעְנוּ מֶה־הָיָה לוֹ: וָאֹמַר
לָהֶם לְמִי זָהָב הִתְפָּרֵקוּ וַיִּתְּנוּ־לִי וָאַשְׁלִכֵהוּ בָּאֵשׁ וַיֵּצֵא
25 הָעֵגֶל הַזֶּה: וַיַּרְא מֹשֶׁה אֶת־הָעָם כִּי פָרֻעַ הוּא כִּי־
26 פְרָעֹה אַהֲרֹן לְשִׁמְצָה בְּקָמֵיהֶם: וַיַּעֲמֹד מֹשֶׁה בְּשַׁעַר
הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר מִי לַיהוָה אֵלָי וַיֵּאָסְפוּ אֵלָיו כָּל־בְּנֵי לֵוִי:
27 וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שִׂימוּ אִישׁ־
חַרְבּוֹ עַל־יְרֵכוֹ עִבְרוּ וָשׁוּבוּ מִשַּׁעַר לְשַׁעַר בַּמַּחֲנֶה
והרגו

v. 13 ב׳׳א ב׳׳נ אח׳׳כ נלא נעויא. v. 17 ס׳׳א וישמע יהושע. v. 17 פרעו קרי. v. 19 סיני
כתיב מיניו קרי. v. 20 ס׳׳א העגל אשרי. v. 25 ב׳׳א ב׳׳נ פי׳ כלא נעויא. v. 25 פרעו
קרי. v. 25 ק׳ דבוקה. v. 27 ס׳׳א ושובו חסר וכן ר׳׳ב.

powder, and strawed it upon the water, and made the children of Israel drink of it.

21 And Moses said unto Aaron, What did this people unto thee, that thou hast brought so great a sin upon them?

22 And Aaron said, Let not the anger of my lord wax hot: thou knowest the people, that they are set on mischief.

23 For they said unto me, Make us gods, which shall go before us: for as for this Moses, the man that brought us up out of the land of Egypt, we wot not what is become of him.

24 And I said unto them, Whosoever hath any gold, let them break it off. So they gave it me: then I cast it into the fire, and there came out this calf.

25 And when Moses saw that the people were naked; (for Aaron had made them naked unto their shame among their enemies:)

26 Then Moses stood in the gate of the camp, and said, Who is on the LORD'S side? let him come unto me. And all the sons of Levi gathered themselves together unto him.

27 And he said unto them, Thus saith the LORD God of Israel, Put every man his sword by his side, and go in and out from gate to gate throughout the camp,

and slay every man his brother, and every man his companion, and every man his neighbour.

28 And the children of Levi did according to the word of Moses: and there fell of the people that day about three thousand men.

29 For Moses had said, Consecrate yourselves to day to the LORD, even every man upon his son, and upon his brother; that he may bestow upon you a blessing this day.

30 And it came to pass on the morrow, that Moses said unto the people, Ye have sinned a great sin: and now I will go up unto the LORD; peradventure I shall make an atonement for your sin.

31 And Moses returned unto the LORD, and said, Oh, this people have sinned a great sin, and have made them gods of gold.

32 Yet now, if thou wilt forgive their sin—; and if not, blot me, I pray thee, out of thy book which thou hast written.

33 And the LORD said unto Moses, Whosoever hath sinned against me, him will I blot out of my book.

34 Therefore now go, lead the people unto the place of which I have spoken unto thee: behold, mine Angel shall go before thee: nevertheless in the day when I visit I will visit their sin upon them.

35 And the LORD plagued the people, because they made the calf, which Aaron made.

וְהִרְגוּ אִישׁ־אֶת־אָחִיו וְאִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת־קְרֹבֹו׃
28 וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי־לֵוִי כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיִּפֹּל מִן־הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא
29 כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפֵי אִישׁ׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מַלְאוּ יֶדְכֶם הַיּוֹם
לַיהוָה כִּי אִישׁ בִּבְנוֹ וּבְאָחִיו וְלָתֵת עֲלֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה׃
30 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַתֶּם חֲטָאתֶם
חֲטָאָה גְדֹלָה וְעַתָּה אֶעֱלֶה אֶל־יְהוָה אוּלַי אֲכַפְּרָה בְּעַד
31 חַטַּאתְכֶם׃ וַיָּשָׁב מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר אָנָּא חָטָא הָעָם
32 הַזֶּה חֲטָאָה גְדֹלָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם אֱלֹהֵי זָהָב׃ וְעַתָּה אִם־
תִּשָּׂא חַטָּאתָם וְאִם־אַיִן מְחֵנִי נָא מִסִּפְרְךָ אֲשֶׁר כָּתָבְתָּ׃
33 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה מִי אֲשֶׁר חָטָא־לִי אֶמְחֶנּוּ מִסִּפְרִי׃
34 וְעַתָּה לֵךְ ׀ נְחֵה אֶת־הָעָם אֶל אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לָךְ הִנֵּה
מַלְאָכִי יֵלֵךְ לְפָנֶיךָ וּבְיוֹם פָּקְדִי וּפָקַדְתִּי עֲלֵהֶם
35 חַטָּאתָם׃ וַיִּגֹּף יְהוָה אֶת־הָעָם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הָעֵגֶל
לג אֲשֶׁר עָשָׂה אַהֲרֹן׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה לֵךְ עֲלֵה מִזֶּה אַתָּה וְהָעָם אֲשֶׁר הָעֲלִיתָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
2 וְלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתְּנֶנָּה׃ וְשָׁלַחְתִּי לְפָנֶיךָ מַלְאָךְ
וְגֵרַשְׁתִּי אֶת־הַכְּנַעֲנִי הָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי הַחִוִּי
3 וְהַיְבוּסִי׃ אֶל־אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ כִּי לֹא אֶעֱלֶה
בְקִרְבְּךָ כִּי עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף אָתָּה פֶּן־אֲכַלְךָ בַּדָּרֶךְ׃
4 וַיִּשְׁמַע הָעָם אֶת־הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה וַיִּתְאַבָּלוּ וְלֹא־שָׁתוּ
5 אִישׁ עֶדְיִו עָלָיו׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל אַתֶּם עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף רֶגַע אֶחָד אֶעֱלֶה בְקִרְבְּךָ
וְכִלִּיתִיךָ וְעַתָּה הוֹרֵד עֶדְיְךָ מֵעָלֶיךָ וְאֵדְעָה מַה אֶּעֱשֶׂה־
6 לָּךְ׃ וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֶדְיָם מֵהַר חוֹרֵב׃ ומשה
7 יקח

---

28 v. סביר אֲלָפִים. 29 v. ס"א יֶדְכֶם וכן ח"ש, ת"ע וח"ס. 34 v. סביר וְהָעָה. 34 v. כן ירושלמי, כהללי עֲלֵיהֶם מלא. לג. 1 v. ס"א תארץ. 2 v. ס"א וְהָאֱמֹרִי הכן ח"ש, ת"ס וח"א רפוס קדמה. 2 v. ס"א והחוי וכן ח"ש. ת"א כ"י, ת"ע וח"ס.

33 And the LORD said unto Moses, Depart, and go up hence, thou and the people which thou hast brought up out of the land of Egypt, unto the land which I sware unto Abraham, to Isaac,
2 and to Jacob, saying, Unto thy seed will I give it: And I will send an angel before thee; and
I will drive out the Canaanite, the Amorite, and the Hittite, and the Perizzite, the Hivite, and
3 the Jebusite: Unto a land flowing with milk and honey: for I will not go up in the midst of
4 thee; for thou art a stiffnecked people: lest I consume thee in the way. And when the peo-
5 ple heard these evil tidings, they mourned: and no man did put on him his ornaments. For
the LORD had said unto Moses, Say unto the children of Israel, Ye are a stiffnecked people: I
will come up into the midst of thee in a moment, and consume thee: therefore now put off thy
6 ornaments from thee, that I may know what to do unto thee. And the children of Israel
7 stripped themselves of their ornaments by the mount Horeb. And Moses

took the tabernacle, and pitched it without the camp, afar off from the camp, and called it the Tabernacle of the congregation. And it came to pass, that every one which sought the LORD went out unto the tabernacle of the congregation, which was without the camp.

8 And it came to pass, when Moses went out unto the tabernacle, that all the people rose up, and stood every man at his tent door, and looked after Moses, until he was gone into the tabernacle.

9 And it came to pass, as Moses entered into the tabernacle, the cloudy pillar descended, and stood at the door of the tabernacle, and the LORD talked with Moses.

10 And all the people saw the cloudy pillar stand at the tabernacle door: and all the people rose up and worshipped, every man in his tent door.

11 And the LORD spake unto Moses face to face, as a man speaketh unto his friend. And he turned again into the camp: but his servant Joshua, the son of Nun, a young man, departed not out of the tabernacle.

12 And Moses said unto the LORD, See, thou sayest unto me, Bring up this people: and thou hast not let me know whom thou wilt send with me. Yet thou hast said, I know thee by name, and thou hast also found grace in my sight.

13 Now therefore, I pray thee, if I have found grace in thy sight, shew me now thy way, that I may know thee, that I may find grace in thy sight: and consider that this nation is thy people.

14 And he said, My presence shall go with thee, and I will give thee rest.

15 And he said unto him, If thy presence go not with me, carry us not up hence.

16 For wherein shall it be known here that I and thy people have found grace in thy sight? is it not in that thou goest with us? so shall we be separated, I and thy people, from all the people that are upon the face of the earth.

17 And the LORD said unto Moses, I will do this thing also that thou hast spoken: for thou hast found grace in my sight, and I know thee by name.

18 And he said, I beseech thee, shew me thy glory.

19 And he said, I will make all my goodness pass before thee, and I will proclaim the name of the LORD before thee; and will be gracious to whom I will be gracious, and will shew mercy on whom I will shew mercy.

20 And he said, Thou canst not see my face: for there shall no man see me, and live.

21 And the LORD said, Behold, there is a place by me, and thou shalt stand

יַקַּח אֶת־הָאֹהֶל וְנָטָה־לוֹ | מִחוּץ לַמַּחֲנֶה הַרְחֵק מִן־
הַמַּחֲנֶה וְקָרָא לוֹ אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה כָּל־מְבַקֵּשׁ יְהוָה
8 יֵצֵא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר מִחוּץ לַמַּחֲנֶה: וְהָיָה כְּצֵאת
מֹשֶׁה אֶל־הָאֹהֶל יָקוּמוּ כָל־הָעָם וְנִצְּבוּ אִישׁ פֶּתַח אָהֳלוֹ
9 וְהִבִּיטוּ אַחֲרֵי מֹשֶׁה עַד־בֹּאוֹ הָאֹהֱלָה: וְהָיָה כְּבֹא מֹשֶׁה
הָאֹהֱלָה יֵרֵד עַמּוּד הֶעָנָן וְעָמַד פֶּתַח הָאֹהֶל וְדִבֶּר עִם־
10 מֹשֶׁה: וְרָאָה כָל־הָעָם אֶת־עַמּוּד הֶעָנָן עֹמֵד פֶּתַח הָאֹהֶל
11 וְקָם כָּל־הָעָם וְהִשְׁתַּחֲוּוּ אִישׁ פֶּתַח אָהֳלוֹ: וְדִבֶּר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה פָּנִים אֶל־פָּנִים כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ
וְשָׁב אֶל־הַמַּחֲנֶה וּמְשָׁרְתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן נַעַר לֹא יָמִישׁ
מִתּוֹךְ הָאֹהֶל:
12 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה רְאֵה אַתָּה אֹמֵר אֵלַי הַעַל אֶת־
הָעָם הַזֶּה וְאַתָּה לֹא הוֹדַעְתַּנִי אֵת אֲשֶׁר־תִּשְׁלַח עִמִּי
13 וְאַתָּה אָמַרְתָּ יְדַעְתִּיךָ בְשֵׁם וְגַם־מָצָאתָ חֵן בְּעֵינָי: וְעַתָּה
אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ הוֹדִעֵנִי נָא אֶת־דְּרָכֶךָ וְאֵדָעֲךָ
14 לְמַעַן אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֶיךָ וּרְאֵה כִּי עַמְּךָ הַגּוֹי הַזֶּה: וַיֹּאמֶר
15 פָּנַי יֵלֵכוּ וַהֲנִחֹתִי לָךְ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו אִם־אֵין פָּנֶיךָ הֹלְכִים
16 אַל־תַּעֲלֵנוּ מִזֶּה: וּבַמֶּה | יִוָּדַע אֲפוֹא כִּי־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ
אֲנִי וְעַמֶּךָ הֲלוֹא בְּלֶכְתְּךָ עִמָּנוּ וְנִפְלִינוּ אֲנִי וְעַמְּךָ מִכֹּל
הָעָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה:
17 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה גַּם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ
18 אֶעֱשֶׂה כִּי־מָצָאתָ חֵן בְּעֵינַי וָאֵדָעֲךָ בְּשֵׁם: וַיֹּאמֶר הַרְאֵנִי
19 נָא אֶת־כְּבֹדֶךָ: וַיֹּאמֶר אֲנִי אַעֲבִיר כָּל־טוּבִי עַל־פָּנֶיךָ
וְקָרָאתִי בְשֵׁם יְהוָה לְפָנֶיךָ וְחַנֹּתִי אֶת־אֲשֶׁר אָחֹן וְרִחַמְתִּי
20 אֶת־אֲשֶׁר אֲרַחֵם: וַיֹּאמֶר לֹא תוּכַל לְרְאֹת אֶת־פָּנָי כִּי
21 לֹא־יִרְאַנִי הָאָדָם וָחָי: וַיֹּאמֶר יְהוָה הִנֵּה מָקוֹם אִתִּי וְנִצַּבְתָּ
עַל־

---

9 v. כזנכוקן ודבר בצרי. 19 v. ס"א ארחם.

22 עַל־הַצּוּר: וְהָיָה כְּעָבְרִי כְּבֹדִי וְשַׂמְתִּיךָ בְּנִקְרַת הַצּוּר
23 וְשַׂכֹּתִי כַפִּי עָלֶיךָ עַד־עָבְרִי: וַהֲסִרֹתִי אֶת־כַּפִּי וְרָאִיתָ
אֶת־אֲחֹרָי וּפָנַי לֹא יֵרָאוּ:
לד 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פְּסָל־לְךָ שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כ
כָּרִאשֹׁנִים וְכָתַבְתִּי עַל־הַלֻּחֹת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ
2 עַל־הַלֻּחֹת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ: וֶהְיֵה נָכוֹן לַבֹּקֶר
וְעָלִיתָ בַבֹּקֶר אֶל־הַר סִינַי וְנִצַּבְתָּ לִי שָׁם עַל־רֹאשׁ
3 הָהָר: וְאִישׁ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּךְ וְגַם־אִישׁ אַל־יֵרָא בְּכָל
הָהָר גַּם־הַצֹּאן וְהַבָּקָר אַל־יִרְעוּ אֶל־מוּל הָהָר הַהוּא:
4 וַיִּפְס�ֹל שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וַיַּשְׁכֵּם מֹשֶׁה בַּבֹּקֶר
וַיַּעַל אֶל־הַר סִינַי כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ שְׁנֵי
5 לֻחֹת אֲבָנִים: וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא
6 בְּשֵׁם יְהוָה: וַיַּעֲבֹר יְהוָה׀ עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה׀ יְהוָה
7 אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד
לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה׀ פֹּקֵד
עֲוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־בְּנֵי בָנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל
8 רִבֵּעִים: וַיְמַהֵר מֹשֶׁה וַיִּקֹּד אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ: וַיֹּאמֶר אִם־
9 נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יֵלֶךְ־נָא אֲדֹנָי בְּקִרְבֵּנוּ כִּי
עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף הוּא וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ:
10 וַיֹּאמֶר הִנֵּה אָנֹכִי כֹּרֵת בְּרִית נֶגֶד כָּל־עַמְּךָ אֶעֱשֶׂה
נִפְלָאֹת אֲשֶׁר לֹא־נִבְרְאוּ בְּכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הַגּוֹיִם
וְרָאָה כָל־הָעָם אֲשֶׁר־אַתָּה בְקִרְבּוֹ אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה
11 כִּי־נוֹרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ: שְׁמָר־לְךָ אֵת
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם הִנְנִי גֹרֵשׁ מִפָּנֶיךָ אֶת־הָאֱמֹרִי
12 וְהַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי: הִשָּׁמֶר לְךָ
פן־

לד. 1 v. בס״א אין כאן סדר. 7 v. נ׳ רבתי. 9 v. ס״א לַעֲוֹנֵנוּ וכן ד״ב חד״ה, ר״ח, ח״ש, ת״ע ות״ס. 9 v. ס״א וּלְחַטָּאתֵנוּ וכן ח״ש כ״י, ת״ע ות״ס. 10 v. כן ב״א, ב״נ אֶת־ בנגיא. 11 v. בראש הדף וסימן כֵּיוֹ שמו. 11 v. ס״א שְׁמֹר בלי כקף. 11 v. ס״א הִנְנִי׃.

upon a rock:
22 And it shall come to pass, while my glory passeth by, that I will put thee in a clift of the rock, and will cover thee with my hand while I pass by:
23 And I will take away mine hand, and thou shalt see my back parts: but my face shall not be seen.

34 And the LORD said unto Moses, Hew thee two tables of stone like unto the first: and I will write upon these tables the words that were in the first tables, which thou brakest.
2 And be ready in the morning, and come up in the morning unto mount Sinai, and present thyself there to me in the top of the mount.
3 And no man shall come up with thee, neither let any man be seen throughout all the mount; neither let the flocks nor herds feed before that mount.
4 And he hewed two tables of stone like unto the first; and Moses rose up early in the morning, and went up unto mount Sinai, as the LORD had commanded him, and took in his hand the two tables of stone.
5 And the LORD descended in the cloud, and stood with him there, and proclaimed the name of the LORD.
6 And the LORD passed by before him, and proclaimed, The LORD, The LORD God, merciful and gracious, longsuffering, and abundant in goodness and truth,
7 Keeping mercy for thousands, forgiving iniquity and transgression and sin, and that will by no means clear the guilty; visiting the iniquity of the fathers upon the children, and upon the children's children, unto
8 the third and to the fourth generation. And Moses made haste, and bowed his head toward
9 the earth, and worshipped. And he said, If now I have found grace in thy sight, O LORD, let my LORD, I pray thee, go among us; for it is a stiffnecked people; and pardon our iniquity
10 and our sin, and take us for thine inheritance. And he said, Behold, I make a covenant: before all thy people I will do marvels, such as have not been done in all the earth, nor in any nation: and all the people among which thou art shall see the work of the LORD: for it is a
11 terrible thing that I will do with thee. Observe thou that which I command thee this day: behold, I drive out before thee the Amorite, and the Canaanite, and the Hittite, and the Perizzite, and the Hivite, and the Jebusite.
12 Take heed to thyself,

פֶּן־תִּכְרֹת בְּרִית לְיוֹשֵׁב הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בָּא עָלֶיהָ
פֶּן־יִהְיֶה לְמוֹקֵשׁ בְּקִרְבֶּךָ: כִּי אֶת־מִזְבְּחֹתָם תִּתֹּצוּן 13
וְאֶת־מַצֵּבֹתָם תְּשַׁבֵּרוּן וְאֶת־אֲשֵׁרָיו תְּכָרֹתוּן: כִּי לֹא 14
תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אַחֵר כִּי יְהוָה קַנָּא שְׁמוֹ אֵל קַנָּא הוּא:
פֶּן־תִּכְרֹת בְּרִית לְיוֹשֵׁב הָאָרֶץ וְזָנוּ | אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶם 15
וְזָבְחוּ לֵאלֹהֵיהֶם וְקָרָא לְךָ וְאָכַלְתָּ מִזִּבְחוֹ: וְלָקַחְתָּ 16
מִבְּנֹתָיו לְבָנֶיךָ וְזָנוּ בְנֹתָיו אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶן וְהִזְנוּ אֶת־
בָּנֶיךָ אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶן: אֱלֹהֵי מַסֵּכָה לֹא תַעֲשֶׂה־לָּךְ: 17
אֶת־חַג הַמַּצּוֹת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת אֲשֶׁר 18
צִוִּיתִךָ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב כִּי בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב יָצָאתָ
מִמִּצְרָיִם: כָּל־פֶּטֶר רָחֶם לִי וְכָל־מִקְנְךָ תִּזְכָּר פֶּטֶר 19
שׁוֹר וָשֶׂה: וּפֶטֶר חֲמוֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה וְאִם־לֹא תִפְדֶּה 20
וַעֲרַפְתּוֹ כָּל בְּכוֹר בָּנֶיךָ תִּפְדֶּה וְלֹא־יֵרָאוּ פָנַי רֵיקָם:
שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבֹּת בֶּחָרִישׁ 21
וּבַקָּצִיר תִּשְׁבֹּת: וְחַג שָׁבֻעֹת תַּעֲשֶׂה לְךָ בִּכּוּרֵי קְצִיר 22
חִטִּים וְחַג הָאָסִף תְּקוּפַת הַשָּׁנָה: שָׁלֹשׁ פְּעָמִים 23
בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי הָאָדֹן | יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל: כִּי־אוֹרִישׁ גּוֹיִם מִפָּנֶיךָ וְהִרְחַבְתִּי אֶת־גְּבֻלֶךָ 24
וְלֹא־יַחְמֹד אִישׁ אֶת־אַרְצְךָ בַּעֲלֹתְךָ לֵרָאוֹת אֶת־פְּנֵי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה: לֹא־תִשְׁחַט עַל 25
חָמֵץ דַּם־זִבְחִי וְלֹא־יָלִין לַבֹּקֶר זֶבַח חַג הַפָּסַח: רֵאשִׁית
בִּכּוּרֵי אַדְמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תְבַשֵּׁל גְּדִי
בַּחֲלֵב אִמּוֹ:
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כְּתָב־לְךָ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּי 27
עַל־פִּי | הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כָּרַתִּי אִתְּךָ בְּרִית וְאֶת־ 28
יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי־שָׁם עִם־יְהוָה אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים
לַיְלָה

13 lest thou make a covenant with the inhabitants of the land whither thou goest, lest it be for a snare in the midst of thee:
13 But ye shall destroy their altars, break their images, and cut down their groves:
14 For thou shalt worship no other god: for the LORD, whose name is Jealous, is a jealous God:
15 Lest thou make a covenant with the inhabitants of the land, and they go a whoring after their gods, and do sacrifice unto their gods, and one call thee, and thou eat of his sacrifice;
16 And thou take of their daughters unto thy sons, and their daughters go a whoring after their gods, and make thy sons go a whoring after their gods.
17 Thou shalt make thee no molten gods.
18 The feast of unleavened bread shalt thou keep. Seven days thou shalt eat unleavened bread, as I commanded thee, in the time of the month Abib: for in the month Abib thou camest out from Egypt.
19 All that openeth the matrix is mine; and every firstling among thy cattle, whether ox or sheep, that is male.
20 But the firstling of an ass thou shalt redeem with a lamb: and if thou redeem him not, then shalt thou break his neck. All the firstborn of thy sons thou shalt redeem. And none shall appear before me empty.
21 Six days thou shalt work, but on the seventh day thou
22 shalt rest: in earing time and in harvest thou shalt rest. And thou shalt observe the feast of weeks, of the firstfruits of wheat harvest, and the feast of ingathering at the year's end.
23 Thrice in the year shall all your men children appear before the Lord GOD, the God of Israel.
24 For I will cast out the nations before thee, and enlarge thy borders: neither shall any man desire thy land, when thou shalt go up to appear before the LORD thy God thrice in the year.
25 Thou shalt not offer the blood of my sacrifice with leaven; neither shall the sacrifice of the
26 feast of the passover be left unto the morning. The first of the firstfruits of thy land thou shalt bring unto the house of the LORD thy God. Thou shalt not seethe a kid in his mother's
27 milk. And the LORD said unto Moses, Write thou these words: for after the tenor of these
28 words I have made a covenant with thee and with Israel. And he was there with the LORD forty days and forty

13 v. סביר אֲשֵׁרָיו. 14 v. ר' רבחי. 16 v. ס"א בְּאַשֶּׁר וכן ח'ש, ת"א, ח'י, ת'צ, ת'ש ות'ר.
20 v. סביר תָּבֵל, בס"א וְלֹא כתיב וקרי וכן ח'ש, ת"א כ'י, ר'ק ות'י. 27 v. בס"א אין כאן סוד.

nights; he did neither eat bread, nor drink water. And he wrote upon the tables the words of the covenant, the ten commandments.

29 And it came to pass, when Moses came down from mount Sinai with the two tables of testimony in Moses' hand, when he came down from the mount, that Moses wist not that the skin of his face shone while he talked with him.

30 And when Aaron and all the children of Israel saw Moses, behold, the skin of his face shone; and they were afraid to come nigh him.

31 And Moses called unto them; and Aaron and all the rulers of the congregation returned unto him: and Moses talked with them.

32 And afterward all the children of Israel came nigh: and he gave them in commandment all that the LORD had spoken with him in mount Sinai.

33 And till Moses had done speaking with them, he put a vail on his face.

34 But when Moses went in before the LORD to speak with him, he took the vail off, until he came out. And he came out, and spake unto the children of Israel that which he was commanded.

35 And the children of Israel saw the face of Moses, that the skin of Moses' face shone: and Moses put the vail upon his face again, until he went in to speak with him.

לַ֣יְלָה לֶ֔חֶם לֹ֥א אָכַ֖ל וּמַ֑יִם לֹ֥א שָׁתָ֖ה וַיִּכְתֹּ֣ב עַל־הַלֻּחֹ֗ת
29 אֵ֚ת דִּבְרֵ֣י הַבְּרִ֔ית עֲשֶׂ֖רֶת הַדְּבָרִֽים׃ וַיְהִ֗י בְּרֶ֤דֶת מֹשֶׁה֙
מֵהַ֣ר סִינַ֔י וּשְׁנֵ֥י לֻחֹ֖ת הָעֵדֻ֑ת בְּיֶ֣רֶד־מֹשֶׁ֗ה מֵֽהָהָר֙ וּמֹשֶׁ֣ה
30 לֹֽא־יָדַ֔ע כִּ֥י קָרַ֖ן עוֹר֙ פָּנָ֔יו בְּדַבְּר֖וֹ אִתּֽוֹ׃ וַיַּ֤רְא
אַהֲרֹן֙ וְכָל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל אֶת־מֹשֶׁ֖ה וְהִנֵּ֣ה קָרַ֣ן עוֹר֙ פָּנָ֔יו
31 וַיִּֽירְא֖וּ מִגֶּ֥שֶׁת אֵלָֽיו׃ וַיִּקְרָ֤א אֲלֵהֶם֙ מֹשֶׁ֔ה וַיָּשֻׁ֥בוּ אֵלָ֖יו
32 אַהֲרֹ֣ן וְכָל־הַנְּשִׂאִ֣ים בָּעֵדָ֑ה וַיְדַבֵּ֥ר מֹשֶׁ֖ה אֲלֵהֶֽם׃ וְאַחֲרֵי־
כֵ֞ן נִגְּשׁ֣וּ כָל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל וַיְצַ֤ו אוֹתָם֙ אֵ֚ת כָּל־אֲשֶׁ֣ר דִּבֶּ֔ר
33 יְהוָ֥ה אִתּ֖וֹ בְּהַ֣ר סִינָֽי׃ וַיְכַל֙ מֹשֶׁ֔ה מִדַּבֵּ֖ר אִתָּ֑ם וַיִּתֵּ֥ן עַל־
34 פָּנָ֖יו מַסְוֶֽה׃ וּבְבֹ֨א מֹשֶׁ֜ה לִפְנֵ֣י יְהוָ֗ה לְדַבֵּ֤ר אִתּוֹ֙ יָסִ֔יר
אֶת־הַמַּסְוֶ֖ה עַד־צֵאתֽוֹ׃ וְיָצָ֔א וְדִבֶּ֥ר אֶל־בְּנֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל אֵ֥ת
35 אֲשֶׁר־יְצֻוֶּֽה׃ וְרָא֤וּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵל֙ אֶת־פְּנֵ֣י מֹשֶׁ֔ה כִּ֥י קָרַ֖ן
עוֹר֙ פְּנֵ֣י מֹשֶׁ֔ה וְהֵשִׁ֥יב מֹשֶׁ֛ה אֶת־הַמַּסְוֶ֖ה עַל־פָּנָ֑יו עַד־
לה בֹּא֥וֹ לְדַבֶּר־אִתּֽוֹ׃ וַיַּקְהֵל֙ מֹשֶׁ֔ה אֶת־ פרש׳
כָּל־עֲדַ֖ת בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל וַיֹּ֣אמֶר אֲלֵהֶ֗ם אֵ֚לֶּה הַדְּבָרִ֔ים
2 אֲשֶׁר־צִוָּ֥ה יְהוָ֖ה לַעֲשֹׂ֥ת אֹתָֽם׃ שֵׁ֣שֶׁת יָמִ֗ים תֵּֽעָשֶׂ֤ה
מְלָאכָה֙ וּבַיּ֣וֹם הַשְּׁבִיעִ֔י יִהְיֶ֥ה לָכֶ֖ם קֹ֣דֶשׁ שַׁבַּ֣ת שַׁבָּת֑וֹן
3 לַיהוָ֔ה כָּל־הָעֹשֶׂ֥ה בּ֛וֹ מְלָאכָ֖ה יוּמָֽת׃ לֹֽא־תְבַעֲר֥וּ אֵ֛שׁ
בְּכֹ֖ל מֹשְׁבֹתֵיכֶ֑ם בְּיוֹם֙ הַשַּׁבָּֽת׃
4 וַיֹּ֣אמֶר מֹשֶׁ֔ה אֶל־כָּל־עֲדַ֖ת בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל לֵאמֹ֗ר זֶ֚ה הַדָּבָ֔ר
5 אֲשֶׁר־צִוָּ֥ה יְהוָ֖ה לֵאמֹֽר׃ קְח֣וּ מֵאִתְּכֶ֔ם תְּרוּמָ֖ה לַיהוָ֑ה
כל

---

35. v. שם הפרשה [35 xxxiv—11 xxxiv] חנ"א. וספרייה ד' פתוח פסוק א' שלום סדר הפשוט. ראה קראתי [1 xxxi]. ויפן וירד [15 xxxii]. פסל־לך שני לחות [1 xxxiv]. ותשעה פסוקים מן הסדר הבא והיא סדר כתב־לך [27 xxxiv]. ופסוקים מאה ותשעה ושלשים. ומלים אלפים וב. ואותיות שבעת אלפים ותבו. וחלופים ב' ב"א קודא וקנקנו־בקסן [23 xxx]. וב"נ וקנסן בחלם. ב"א חוסף את־ עם כעשה [10 xxxiv]. וב"נ את־ בנעיא. ואשר התחברו עליו ויתנצלו בני [6 xxxiii]. כי לא תשתחוה [14 xxxiv]. וכתו' כ' ברעה [17 xxxii]. מירו [19 xxxii]. ופסקות ד' נכף [34 xxx]. ויעבר ה' [6 xxxiv]. ה'ו ה' [6 xxxiv]. האדן; ה' [23 xxxiv]. וספסר יכיה שכנים יום.

לה. 1 v. הפסרה וישלח המלך בכלכים א' ד' כסנהג הספרדים, ויצש חירום מלכים א' ד' כסנהג האשכנזים. 4 v. נ"א ב"נ אל־ בנעיא.

35 And Moses gathered all the congregation of the children of Israel together, and said unto
2 them, These are the words which the LORD hath commanded, that ye should do them. Six
days shall work be done, but on the seventh day there shall be to you an holy day, a sabbath
3 of rest to the LORD: whosoever doeth work therein shall be put to death. Ye shall kindle
4 no fire throughout your habitations upon the sabbath day. And Moses spake unto all the
congregation of the children of Israel, saying, This is the thing which the LORD commanded,
5 saying, Take ye from among you an offering unto the LORD:

כָּל נְדִיב לִבּוֹ יְבִיאֻהּ אֵת תְּרוּמַת יְהוָה זָהָב וָכֶסֶף
וּנְחֹשֶׁת: וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים: וְעֹרֹת
אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים וַעֲצֵי שִׁטִּים: וְשֶׁמֶן לַמָּאוֹר
וּבְשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים: וְאַבְנֵי־שֹׁהַם
וְאַבְנֵי מִלֻּאִים לָאֵפֹד וְלַחֹשֶׁן: וְכָל־חֲכַם־לֵב בָּכֶם יָבֹאוּ
וְיַעֲשׂוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה: אֶת־הַמִּשְׁכָּן אֶת־אָהֳלוֹ
וְאֶת־מִכְסֵהוּ אֶת־קְרָסָיו וְאֶת־קְרָשָׁיו אֶת־בְּרִיחוֹ אֶת־
עַמֻּדָיו וְאֶת־אֲדָנָיו: אֶת־הָאָרֹן וְאֶת־בַּדָּיו אֶת־הַכַּפֹּרֶת
וְאֵת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ: אֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־
כֵּלָיו וְאֶת לֶחֶם הַפָּנִים: וְאֶת־מְנֹרַת הַמָּאוֹר וְאֶת־כֵּלֶיהָ
וְאֶת־נֵרֹתֶיהָ וְאֵת שֶׁמֶן הַמָּאוֹר: וְאֶת־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת
וְאֶת־בַּדָּיו וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֵת קְטֹרֶת הַסַּמִּים וְאֶת־
מָסַךְ הַפֶּתַח לְפֶתַח הַמִּשְׁכָּן: אֵת ו מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־
מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ אֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו אֶת־
הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ: אֶת קַלְעֵי הֶחָצֵר אֶת־עַמֻּדָיו וְאֶת־
אַדְנֶיהָ וְאֶת מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר: אֶת־יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן
וְאֶת־יִתְדֹת הֶחָצֵר וְאֶת־מֵיתְרֵיהֶם: אֶת־בִּגְדֵי הַשְּׂרָד
לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־
בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן: וַיֵּצְאוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִלִּפְנֵי
מֹשֶׁה: וַיָּבֹאוּ כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־נְשָׂאוֹ לִבּוֹ וְכֹל אֲשֶׁר נָדְבָה
רוּחוֹ אֹתוֹ הֵבִיאוּ אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה לִמְלֶאכֶת אֹהֶל
מוֹעֵד וּלְכָל־עֲבֹדָתוֹ וּלְבִגְדֵי הַקֹּדֶשׁ: וַיָּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים
על-

---

6 v. כוונקוקי וְשֶׁמֶן בצרי. 8 v. בהללי לְמָאֹר חסר. 11 v. ס״א וְאֶת־ וכן ח״ש, ת״א כ״י, ת״ע ות״ס. 11 v. בְּרִיחוֹ כתיב בְּרִיחָיו קרי. 11 v. ס״א וְאֶת־ וכן ח״ש, ת״י, ת״ע ות״ס. 12 v. ס״א וְאֶת־ וכן ת״ע ות״ס. 12 v. ס״א וְאֶת־ וכן ח״ש, ת״א כ״י, ת״י כ״י, ת״ע ות״ס. 13 v. ס״א וְאֶת־ וכן ת״א כ״י, ות״ס. 16 v. ס״א וְאֶת־ וכן ח״ש, ת״א כ״י, ת״י כ״י ות״ס. 16 v. ס״א וְאֶת־ וכן ת״א כ״י, ת״י ות״ס. 17 v. ס״א וְאֶת וכן ת״ש, ת״א כ״י, ת״י כ״י ות״ס. 17 v. ס״א וְאֶת־ וכן ת״ש ות״ס. 17 v. ס״א עֲמוּדֶיהָ וכן ח״ש ות״א כ״י, ת״ס. 18 v. ס״א וְאֶת־ וכן ת״א כ״י ות״ס. 19 v. ס״א וְאֶת־ וכן ח״ש ות״ע. 19 v. ס״א וְאֶת־ וכן ח״ש, ת״א כ״י, ת״י, ת״ע ות״ס. 22 vv. 21, צל וַיָּבִיאוּ כן ח״ש ות״ע.

whosoever is of a willing heart, let him bring it, an offering of the LORD; gold, and silver, and brass,
6 And blue, and purple, and scarlet, and fine linen, and goats' hair,
7 And rams' skins dyed red, and badgers' skins, and shittim wood,
8 And oil for the light, and spices for anointing oil, and for the sweet incense,
9 And onyx stones, and stones to be set for the ephod, and for the breastplate.
10 And every wise hearted among you shall come, and make all that the LORD hath commanded;
11 The tabernacle, his tent, and his covering, his taches, and his boards, his bars, his pillars, and his sockets,
12 The ark, and the staves thereof, with the mercy seat, and the vail of the covering,
13 The table, and his staves, and all his vessels, and the shewbread,
14 The candlestick also for the light, and his furniture, and his lamps, with the oil for the light,
15 And the incense altar, and his staves, and the anointing oil, and the sweet incense, and the hanging for the door at the entering in of the tabernacle,
16 The altar of burnt offering, with his brasen grate, his staves, and all his vessels, the laver and his foot,
17 The hangings of the court, his pillars, and their sockets, and the hanging for the door of the court,
18 The pins of the tabernacle,
19 and the pins of the court, and their cords, The cloths of service, to do service in the holy place, the holy garments for Aaron the priest, and the garments of his sons, to minister in the
20 priest's office. And all the congregation of the children of Israel departed from the pres-
21 ence of Moses. And they came, every one whose heart stirred him up, and every one whom his spirit made willing, and they brought the LORD'S offering to the work of the tabernacle
22 of the congregation, and for all his service, and for the holy garments. And they came, both men

עַל־הַנָּשִׁים כֹּל אֲשֶׁר נָדִיב לִבָּם הֵבִיאוּ חָח וָנֶזֶם וְטַבַּעַת וְכוּמָז
כָּל־כְּלִי זָהָב וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר הֵנִיף תְּנוּפַת זָהָב לַיהוָה:
23 וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר־נִמְצָא אִתּוֹ תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי
וְשֵׁשׁ וְעִזִּים וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים הֵבִיאוּ:
24 כָּל־מֵרִים תְּרוּמַת כֶּסֶף וּנְחֹשֶׁת הֵבִיאוּ אֶת תְּרוּמַת יְהוָה
וְכֹל אֲשֶׁר נִמְצָא אִתּוֹ עֲצֵי שִׁטִּים לְכָל־מְלֶאכֶת הָעֲבֹדָה
25 הֵבִיאוּ: וְכָל־אִשָּׁה חַכְמַת־לֵב בְּיָדֶיהָ טָווּ וַיָּבִיאוּ מַטְוֶה
אֶת־הַתְּכֵלֶת וְאֶת־הָאַרְגָּמָן אֶת־תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֶת־
26 הַשֵּׁשׁ: וְכָל־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נָשָׂא לִבָּן אֹתָנָה בְּחָכְמָה טָווּ
27 אֶת־הָעִזִּים: וְהַנְּשִׂאִם הֵבִיאוּ אֶת אַבְנֵי הַשֹּׁהַם וְאֶת
28 אַבְנֵי הַמִּלֻּאִים לָאֵפֹד וְלַחֹשֶׁן: וְאֶת־הַבֹּשֶׂם וְאֶת־הַשָּׁמֶן
29 לְמָאוֹר וּלְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים: כָּל־אִישׁ
וְאִשָּׁה אֲשֶׁר נָדַב לִבָּם אֹתָם לְהָבִיא לְכָל־הַמְּלָאכָה
אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּיַד־מֹשֶׁה הֵבִיאוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
נְדָבָה לַיהוָה:
30 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּ קָרָא יְהוָה בְּשֵׁם ס
31 בְּצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי בֶן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה: וַיְמַלֵּא אֹתוֹ
רוּחַ אֱלֹהִים בְּחָכְמָה בִּתְבוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל־מְלָאכָה:
32 וְלַחְשֹׁב מַחֲשָׁבֹת לַעֲשֹׂת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת:
33 וּבַחֲרֶשֶׁת אֶבֶן לְמַלֹּאת וּבַחֲרֶשֶׁת עֵץ לַעֲשׂוֹת בְּכָל
34 מְלֶאכֶת מַחֲשָׁבֶת: וּלְהוֹרֹת נָתַן בִּלִבּוֹ הוּא וְאָהֳלִיאָב
35 בֶּן־אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה־דָן: מִלֵּא אֹתָם חָכְמַת־לֵב לַעֲשׂוֹת
כָּל־מְלֶאכֶת חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם בַּתְּכֵלֶת וּבָאַרְגָּמָן
בְּתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ וְאֹרֵג עֹשֵׂי כָל־מְלָאכָה וְחֹשְׁבֵי

מחשבת

v. 22 כן בזובוקי בקמץ. ס״א חַח. v. 22 ס״א פְּתֶנֶת וכן ר״ב. וח״ש, וכס״א וסבעת תָּעָגִיל וכן ת״ע או פְּתֶנֶת תָּעָגִיל וכן ח״ס. v. 22 ס״א וְכָל וכן ח״י וח״ס. v. 23 נ״א ב״א אֶת־ בלא נעיא. כ״נ אֶתּ־ בנעיא. v. 25 ס״א וְאֶתּ־ וכן ר״ב, ר״ג, ח״ש, ת״א כ״י, ת״י, ח״ע וח״ס. v. 26 כן ברבינ״ע בדוב ספרים כ״י, ר״ג, ה״ר והירו. ס״א וכל־חנשים ו׳ק וכן ר״א, וס״א וכל־ חנשים וכן ר״ב והר״ח, וס״א וכל־הנשים וכן רס״ו. v. 27 כן בהללי. ירושלמי לָאֹפֹד וחסר וכן בר״ב והי״ד. v. 29 ס״א וְכָל וכן ח״ש, ת״י וח״ע. v. 30 בס״א אין כאן סדר. v. 31 ס״א וּבְתַבוּנָה וכן ת״ש, ת״א כ״י ח״ק, ח״ע וח״ס. v. 32 ציל לַחְשֹׁב כן ת״ע: עיין לעיל ל״ה ר׳. v. 34 ס״א תְּחִוּ. v. 35 ס״א גָּבָל וכן ר״ב וח״ש. v. 35 ס״א וּבְתוֹלַעַת וכן ח״ש, ת״א כ״י ח״ק, ח״י וח״ס.

and women, as many as were willing hearted, and brought bracelets, and earrings, and rings, and tablets, all jewels of gold: and every man that offered offered an offering of gold unto the LORD.

23 And every man, with whom was found blue, and purple, and scarlet, and fine linen, and goats' hair, and red skins of rams, and badgers' skins, brought them.

24 Every one that did offer an offering of silver and brass brought the LORD'S offering: and every man, with whom was found shittim wood for any work of the service, brought it.

25 And all the women that were wise hearted did spin with their hands, and brought that which they had spun, both of blue, and of purple, and of scarlet, and of fine linen.

26 And all the women whose heart stirred them up in wisdom spun goats' hair.

27 And the rulers brought onyx stones, and stones to be set, for the ephod, and for the breastplate;

28 And spice, and oil for the light, and for the anointing oil, and for the sweet incense.

29 The children of Israel brought a willing offering unto the LORD, every man and woman, whose heart made them willing to bring for all manner of work, which the LORD had commanded to be made by the hand of Moses.

30 And Moses said unto the children of Israel, See, the LORD hath called by name Bezaleel the son of Uri, the son of Hur, of the tribe of Judah;

31 And he hath filled him with the spirit of God, in wisdom, in understanding, and in knowledge, and in all manner of workmanship;

32 And to devise curious works, to work in gold, and in silver, and in brass,

33 And in the cutting of stones, to set them, and in carving of wood, to make any manner of cunning work.

34 And he hath put in his heart that he may teach, both he, and Aholiab, the son of Ahisamach, of the tribe of Dan.

35 Them hath he filled with wisdom of heart, to work all manner of work, of the engraver, and of the cunning workman, and of the embroiderer, in blue, and in purple, in scarlet, and in fine linen, and of the weaver, even of them that do any work, and of those that devise

לו מַחְשֶׁבֶת: וְעָשָׂה בְצַלְאֵל וְאָהֳלִיאָב וְכָל | אִישׁ חַכַם־
לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חָכְמָה וּתְבוּנָה בָּהֵמָּה לָדַעַת
לַעֲשׂת אֶת־כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְכֹל אֲשֶׁר־
2 צִוָּה יְהוָה: וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־בְּצַלְאֵל וְאֶל־אָהֳלִיאָב
וְאֶל כָּל־אִישׁ חֲכַם־לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חָכְמָה בְּלִבּוֹ
כֹּל אֲשֶׁר נָשָׂאוֹ לִבּוֹ לְקָרְבָה אֶל־הַמְּלָאכָה לַעֲשֹׂת
3 אֹתָהּ: וַיִּקְחוּ מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה אֵת כָּל־הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר
הֵבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לִמְלֶאכֶת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לַעֲשֹׂת
אֹתָהּ וְהֵם הֵבִיאוּ אֵלָיו עוֹד נְדָבָה בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר:
4 וַיָּבֹאוּ כָּל־הַחֲכָמִים הָעֹשִׂים אֵת כָּל־מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ
5 אִישׁ־אִישׁ מִמְּלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־הֵמָּה עֹשִׂים: וַיֹּאמְרוּ אֶל־
מֹשֶׁה לֵאמֹר מַרְבִּים הָעָם לְהָבִיא מִדֵּי הָעֲבֹדָה
6 לַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשֹׂת אֹתָהּ: וַיְצַו מֹשֶׁה
וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בְּמַחֲנֶה לֵאמֹר אִישׁ וְאִשָּׁה אַל־יַעֲשׂוּ־
עוֹד מְלָאכָה לִתְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וַיִּכָּלֵא הָעָם מֵהָבִיא:
7 וְהַמְּלָאכָה הָיְתָה דַיָּם לְכָל־הַמְּלָאכָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ
8 וְהוֹתֵר: וַיַּעֲשׂוּ כָּל־חֲכַם־לֵב בָּעֹשִׂי
הַמְּלָאכָה אֶת־הַמִּשְׁכָּן עֶשֶׂר יְרִיעֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר וּתְכֵלֶת
וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי כְּרֻבִים מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב עָשָׂה אֹתָם:
9 אׇרֶךְ הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים בָּאַמָּה וְרֹחַב
אַרְבַּע בָּאַמָּה הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אַחַת לְכָל־
10 הַיְרִיעֹת: וַיְחַבֵּר אֶת־חָמֵשׁ הַיְרִיעֹת אַחַת אֶל־אַחַת
11 וְחָמֵשׁ יְרִיעֹת חִבַּר אַחַת אֶל־אַחַת: וַיַּעַשׂ לֻלְאֹת תְּכֵלֶת
עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִקָּצָה בַּמַּחְבֶּרֶת כֵּן עָשָׂה
12 בִּשְׂפַת הַיְרִיעָה הַקִּיצוֹנָה בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית: חֲמִשִּׁים
לֻלָאֹת עָשָׂה בַּיְרִיעָה הָאַחַת וַחֲמִשִּׁים לֻלָאֹת עָשָׂה
בִּקְצֵה

לו. 8 v. כן ב״א. ב׳נ אֶל־ בנציא. 4 v. ס״א אִישׁ אִישׁ וכן חר״ח. 8 v. בח״ש, תי״א וח״י חֲבָמִי.

cunning work.

36 Then wrought Bezaleel and Aholiab, and every wise hearted man, in whom the LORD put wisdom and understanding to know how to work all manner of work for the service of the sanctuary, according to all that the LORD had commanded.

2 And Moses called Bezaleel and Aholiab, and every wise hearted man, in whose heart the LORD had put wisdom, even every one whose heart stirred him up to come unto the work to do it:

3 And they received of Moses all the offering, which the children of Israel had brought for the work of the service of the sanctuary, to make it withal. And they brought yet unto him free offerings every morning.

4 And all the wise men, that wrought all the work of the sanctuary, came every man from his work which they made;

5 And they spake unto Moses, saying, The people bring much more than enough for the service of the work, which the LORD commanded to make.

6 And Moses gave commandment, and they caused it to be proclaimed throughout the camp, saying, Let neither man nor woman make any more work for the offering of the sanctuary. So the people were restrained from bringing.

7 For the stuff they had was sufficient for all the work to make it, and too much.

8 And every wise hearted man among them that wrought the work of the tabernacle made ten curtains of fine twined linen, and blue, and purple, and scarlet: with cherubims of cunning
9 work made he them. The length of one curtain was twenty and eight cubits, and the breadth
10 of one curtain four cubits: the curtains were all of one size. And he coupled the five cur-
11 tains one unto another: and the other five curtains he coupled one unto another. And he made loops of blue on the edge of one curtain from the selvedge in the coupling: likewise he
12 made in the uttermost side of another curtain, in the coupling of the second. Fifty loops made he in one curtain, and fifty loops made he

בִּקְצֵה הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית מַקְבִּילֹת
הַלֻּלָאֹת אַחַת אֶל־אָחֹת: וַיַּעַשׂ חֲמִשִּׁים כַּרְסֵי זָהָב 13
וַיְחַבֵּר אֶת־הַיְרִיעֹת אַחַת אֶל־אַחַת בַּכַּרְסִים וַיְהִי
הַמִּשְׁכָּן אֶחָד:
וַיַּעַשׂ יְרִיעֹת עִזִּים לְאֹהֶל עַל־הַמִּשְׁכָּן עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה 14
יְרִיעֹת עָשָׂה אֹתָם: אׇרֶךְ הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה 15
וְאַרְבַּע אַמּוֹת רֹחַב הַיְרִיעָה הָאַחַת מִדָּה אַחַת לְעַשְׁתֵּי
עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת: וַיְחַבֵּר אֶת־חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד וְאֶת־שֵׁשׁ 16
הַיְרִיעֹת לְבָד: וַיַּעַשׂ לֻלְאֹת חֲמִשִּׁים עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה 17
הַקִּיצֹנָה בַּמְּחֻבָּרֶת וַחֲמִשִּׁים לֻלְאֹת עָשָׂה עַל־שְׂפַת
הַיְרִיעָה הַחִבֹּרֶת הַשֵּׁנִית: וַיַּעַשׂ כַּרְסֵי נְחֹשֶׁת חֲמִשִּׁים 18
לְחַבֵּר אֶת־הָאֹהֶל לִהְיֹת אֶחָד: וַיַּעַשׂ מִכְסֶה לָאֹהֶל 19
עֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וּמִכְסֶה עֹרֹת תְּחָשִׁים מִלְמָעְלָה:
וַיַּעַשׂ אֶת־הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֲצֵי 20
שִׁטִּים עֹמְדִים: עֶשֶׂר אַמּוֹת אׇרֶךְ הַקָּרֶשׁ וְאַמָּה וַחֲצִי 21
הָאַמָּה רֹחַב הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד: שְׁתֵּי יָדֹת לַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד 22
מְשֻׁלָּבֹת אַחַת אֶל־אֲחֹתָהּ כֵּן עָשָׂה לְכֹל קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן:
וַיַּעַשׂ אֶת־הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֶשְׂרִים קֶרֶשׁ לִפְאַת נֶגֶב 23
תֵּימָנָה: וְאַרְבָּעִים אַדְנֵי־כֶסֶף עָשָׂה תַּחַת עֶשְׂרִים 24
הַקְּרָשִׁים שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת־הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו
וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת־הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו: וְלִצֶלַע 25
הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית לִפְאַת צָפוֹן עָשָׂה עֶשְׂרִים קְרָשִׁים:
וְאַרְבָּעִים אַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד 26
וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד: וְלִירְכָתֵי הַמִּשְׁכָּן 27
יָמָּה עָשָׂה שִׁשָּׁה קְרָשִׁים: וּשְׁנֵי קְרָשִׁים עָשָׂה לְמִקְצַעֹת 28
הַמִּשְׁכָּן בִּירֵכָתָיִם: וְהָיוּ תוֹאֲמִם מִלְמַטָּה וְיַחְדָּו יִהְיוּ 29
תַּמִּים

עז. ע סביר וחהיו. עפ. ע ס"א הָיוּ וכן ח"ם ת"א. ת"י. ת"ב ורפוס קרבה.

in the edge of the curtain which was in the coupling of the second: the loops held one curtain to another.

13 And he made fifty taches of gold, and coupled the curtains one unto another with the taches: so it became one tabernacle.

14 And he made curtains of goats' hair for the tent over the tabernacle: eleven curtains he made them.

15 The length of one curtain was thirty cubits, and four cubits was the breadth of one curtain: the eleven curtains were of one size.

16 And he coupled five curtains by themselves, and six curtains by themselves.

17 And he made fifty loops upon the uttermost edge of the curtain in the coupling, and fifty loops made he upon the edge of the curtain which coupleth the second.

18 And he made fifty taches of brass to couple the tent together, that it might be one.

19 And he made a covering for the tent of rams' skins dyed red, and a covering of badgers' skins above that.

20 And he made boards for the tabernacle of shittim wood, standing up.

21 The length of a board was ten cubits, and the breadth of a board one cubit and a half.

22 One board had two tenons, equally distant one from another: thus did he make for all the boards of the tabernacle.

23 And he made boards for the tabernacle; twenty boards for the south side southward: 24 And forty sockets of silver he made under the twenty boards; two sockets under one board for his two tenons, and two sockets under another board for his two tenons. 25 And for the other side of the tabernacle, which is toward the north corner, he made twenty boards, 26 And their forty sockets of silver; two sockets under one board, and two sockets under another board. 28 And for the sides of the tabernacle westward he made six boards. 29 And two boards made he for the corners of the tabernacle in the two sides. And they were coupled beneath, and coupled

תַּמִּים אֶל־דֹּאשׁוֹ אֶל־הַטַּבַּעַת הָאֶחָת כֵּן עָשָׂה לִשְׁנֵיהֶם
30 לִשְׁנֵי הַמִּקְצֹעֹת: וְהָיוּ שְׁמֹנָה קְרָשִׁים וְאַדְנֵיהֶם כֶּסֶף
שִׁשָּׁה עָשָׂר אֲדָנִים שְׁנֵי אֲדָנִים שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ
31 הָאֶחָד: וַיַּעַשׂ בְּרִיחֵי עֲצֵי שִׁטִּים חֲמִשָּׁה לְקַרְשֵׁי צֶלַע־
32 הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָת: וַחֲמִשָּׁה בְרִיחִם לְקַרְשֵׁי צֶלַע־הַמִּשְׁכָּן
הַשֵּׁנִית וַחֲמִשָּׁה בְרִיחִם לְקַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן לְיַרְכָתַיִם יָמָּה:
33 וַיַּעַשׂ אֶת־הַבְּרִיחַ הַתִּיכֹן לִבְרֹחַ בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מִן־
34 הַקָּצֶה אֶל־הַקָּצֶה: וְאֶת־הַקְּרָשִׁים צִפָּה זָהָב וְאֶת־
טַבְּעֹתָם עָשָׂה זָהָב בָּתִּים לַבְּרִיחִם וַיְצַף אֶת־הַבְּרִיחִם
35 זָהָב: וַיַּעַשׂ אֶת־הַפָּרֹכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי
36 וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב עָשָׂה אֹתָהּ כְּרֻבִים: וַיַּעַשׂ לָהּ
אַרְבָּעָה עַמּוּדֵי שִׁטִּים וַיְצַף אֹתָם זָהָב וָוֵיהֶם זָהָב וַיִּצֹק לָהֶם
37 אַרְבָּעָה אַדְנֵי־כָסֶף: וַיַּעַשׂ מָסָךְ לְפֶתַח הָאֹהֶל תְּכֵלֶת
38 וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה רֹקֵם: וְאֶת־
עַמּוּדָיו חֲמִשָּׁה וְאֶת־וָוֵיהֶם וְצִפָּה רָאשֵׁיהֶם וְחִשְׁקֵיהֶם
זָהָב וַאדְנֵיהֶם חֲמִשָּׁה נְחֹשֶׁת:

לז 1 וַיַּעַשׂ בְּצַלְאֵל אֶת־הָאָרֹן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם וָחֵצִי אָרְכּוֹ ס
2 וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ: וַיְצַפֵּהוּ זָהָב טָהוֹר
3 מִבַּיִת וּמִחוּץ וַיַּעַשׂ לוֹ זֵר זָהָב סָבִיב: וַיִּצֹק לוֹ אַרְבַּע
טַבְּעֹת זָהָב עַל אַרְבַּע פַּעֲמֹתָיו וּשְׁתֵּי טַבַּעַת עַל־צַלְעוֹ
4 הָאַחַת וּשְׁתֵּי טַבַּעַת עַל־צַלְעוֹ הַשֵּׁנִית: וַיַּעַשׂ בַּדֵּי עֲצֵי
5 שִׁטִּים וַיְצַף אֹתָם זָהָב: וַיָּבֵא אֶת־הַבַּדִּים בַּטַּבָּעֹת עַל
6 צַלְעֹת הָאָרֹן לָשֵׂאת אֶת־הָאָרֹן: וַיַּעַשׂ כַּפֹּרֶת זָהָב
7 טָהוֹר אַמָּתַיִם וָחֵצִי אָרְכָּהּ וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבָּהּ: וַיַּעַשׂ שְׁנֵי
כְרֻבִים זָהָב מִקְשָׁה עָשָׂה אֹתָם מִשְּׁנֵי קְצוֹת הַכַּפֹּרֶת:
כרוב

---

30 v. ס״א עַל־ וכן ח״ש וח״א. 32 v. ס״א עֶלַע־המשכן וכן ח״ש. ת״א וח״י: עיין לעיל כ״ו כ״ז. 36 v. כן בירושלמי, ס״א עֲמוּדָיו חסר. 38 v. בחללי עֲמוּדָיו הסר.

together at the head thereof, to one ring: thus he did to both of them in both the corners.

30 And there were eight boards; and their sockets were sixteen sockets of silver, under every board two sockets.

31 And he made bars of shittim wood; five for the boards of the one side of the tabernacle,

32 And five bars for the boards of the other side of the tabernacle, and five bars for the boards of the tabernacle for the sides westward.

33 And he made the middle bar to shoot through the boards from the one end to the other.

34 And he overlaid the boards with gold, and made their rings of gold to be places for the bars, and overlaid the bars with gold.

35 And he made a vail of blue, and purple, and scarlet, and fine twined linen: with cherubims made he it of cunning work.

36 And he made thereunto four pillars of shittim wood, and overlaid them with gold: their hooks were of gold; and he cast for them four sockets of silver.

37 And he made an hanging for the tabernacle door of blue, and purple, and scarlet, and fine twined linen, of needlework;

38 And the five pillars of it with their hooks: and he overlaid their chapiters and their fillets with gold: but their five sockets were of brass.

37 And Bezaleel made the ark of shittim wood: two cubits and a half was the length of it, and a
2 cubit and a half the breadth of it, and a cubit and a half the height of it: And he overlaid it
3 with pure gold within and without, and made a crown of gold to it round about. And he cast for it four rings of gold, to be set by the four corners of it; even two rings upon the one
4 side of it, and two rings upon the other side of it. And he made staves of shittim wood, and
5 overlaid them with gold. And he put the staves into the rings by the sides of the ark, to bear
6 the ark. And he made the mercy seat of pure gold: two cubits and a half was the length
7 thereof, and one cubit and a half the breadth thereof. And he made two cherubims of gold, beaten out of one piece made he them, on the two ends of the mercy seat;

8 כְּרוּב אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה וּכְרוּב־אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה
9 מִן־הַכַּפֹּרֶת עָשָׂה אֶת־הַכְּרֻבִים מִשְּׁנֵי קְצוֹתָו: וַיִּהְיוּ
הַכְּרֻבִים פֹּרְשֵׂי כְנָפַיִם לְמַעְלָה סֹכְכִים בִּכְנָפֵיהֶם עַל־
הַכַּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל־אָחִיו אֶל־הַכַּפֹּרֶת הָיוּ פְּנֵי
הַכְּרֻבִים:
10 וַיַּעַשׂ אֶת־הַשֻּׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ
11 וְאַמָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ: וַיְצַף אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר וַיַּעַשׂ לוֹ זֵר זָהָב
12 סָבִיב: וַיַּעַשׂ לוֹ מִסְגֶּרֶת טֹפַח סָבִיב וַיַּעַשׂ זֵר־זָהָב
13 לִמְסִגַּרְתּוֹ סָבִיב: וַיִּצֹק לוֹ אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב וַיִּתֵּן אֶת־
14 הַטַּבָּעֹת עַל אַרְבַּע הַפֵּאֹת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע רַגְלָיו: לְעֻמַּת
הַמִּסְגֶּרֶת הָיוּ הַטַּבָּעֹת בָּתִּים לַבַּדִּים לָשֵׂאת אֶת־
15 הַשֻּׁלְחָן: וַיַּעַשׂ אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים וַיְצַף אֹתָם זָהָב
16 לָשֵׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן: וַיַּעַשׂ אֶת־הַכֵּלִים | אֲשֶׁר עַל־
הַשֻּׁלְחָן אֶת־קְעָרֹתָיו וְאֶת־כַּפֹּתָיו וְאֵת מְנַקִּיֹתָיו וְאֶת־
הַקְּשָׂוֹת אֲשֶׁר יֻסַּךְ בָּהֶן זָהָב טָהוֹר:
17 וַיַּעַשׂ אֶת־הַמְּנֹרָה זָהָב טָהוֹר מִקְשָׁה עָשָׂה אֶת־הַמְּנֹרָה
18 יְרֵכָהּ וְקָנָהּ גְּבִיעֶיהָ כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמֶּנָּה הָיוּ: וְשִׁשָּׁה
קָנִים יֹצְאִים מִצִּדֶּיהָ שְׁלֹשָׁה | קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הָאֶחָד
19 וּשְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הַשֵּׁנִי: שְׁלֹשָׁה גְבִעִים
מְשֻׁקָּדִים בַּקָּנֶה הָאֶחָד כַּפְתֹּר וָפָרַח וּשְׁלֹשָׁה גְבִעִים
מְשֻׁקָּדִים בְּקָנֶה אֶחָד כַּפְתֹּר וָפָרַח כֵּן לְשִׁשֶּׁת הַקָּנִים
20 הַיֹּצְאִים מִן־הַמְּנֹרָה: וּבַמְּנֹרָה אַרְבָּעָה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים
21 כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ: וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר
תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר תַּחַת־שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה
22 לְשִׁשֶּׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִמֶּנָּה: כַּפְתֹּרֵיהֶם וְקָנֹתָם מִמֶּנָּה
23 הָיוּ כֻלָּהּ מִקְשָׁה אַחַת זָהָב טָהוֹר: וַיַּעַשׂ אֶת־נֵרֹתֶיהָ
שבעה

8 One cherub on the end on this side, and another cherub on the other end on that side: out of the mercy seat made he the cherubims on the two ends thereof.
9 And the cherubims spread out their wings on high, and covered with their wings over the mercy seat, with their faces one to another; even to the mercy seatward were the faces of the cherubims.
10 And he made the table of shittim wood: two cubits was the length thereof, and a cubit the breadth thereof, and a cubit and a half the height thereof:
11 And he overlaid it with pure gold, and made thereunto a crown of gold round about.
12 Also he made thereunto a border of an handbreadth round about; and made a crown of gold for the border thereof round about.
13 And he cast for it four rings of gold, and put the rings upon the four corners that were in the four feet thereof.
14 Over against the border were the rings, the places for the staves to bear the table.
15 And he made the staves of shittim wood, and overlaid them with gold, to bear the table.
16 And he made the vessels which were upon the table, his dishes, and his spoons, and his bowls, and his covers to cover withal, of pure gold.
17 And he made the candlestick of pure gold: of beaten work made he the candlestick; his shaft, and his branch, his
18 bowls, his knops, and his flowers, were of the same: And six branches going out of the sides thereof; three branches of the candlestick out of the one side thereof, and three branches
19 of the candlestick out of the other side thereof: Three bowls made after the fashion of almonds in one branch, a knop and a flower; and three bowls made like almonds in another branch, a knop and a flower: so throughout the six branches going out of the candlestick.
20 And in the candlestick were four bowls made like almonds, his knops, and his flowers:
21 And a knop under two branches of the same, and a knop under two branches of the same, and
22 a knop under two branches of the same, according to the six branches going out of it. Their
23 knops and their branches were of the same: all of it was one beaten work of pure gold. And he made his seven lamps,

8 . קְצוֹתו כתיב קְצוֹתָיו קרי. 16 . נ"א כ"א עַל־ כ"נ עַל־ בגעיא.

and his snuffers, and his snuffdishes, of pure gold.

24 Of a talent of pure gold made he it, and all the vessels thereof.

24 שִׁבְעָה וּמַלְקָחֶיהָ וּמַחְתֹּתֶיהָ זָהָב טָהוֹר׃ כִּכָּר וְזָהָב טָהוֹר
עָשָׂה אֹתָהּ וְאֶת כָּל־כֵּלֶיהָ׃

25 And he made the incense altar of shittim wood: the length of it was a cubit, and the breadth of it a cubit; it was foursquare; and two cubits was the height of it; the horns thereof were of the same.

25 וַיַּעַשׂ אֶת־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּה אָרְכּוֹ וְאַמָּה
26 רָחְבּוֹ רָבוּעַ וְאַמְתַּיִם קֹמָתוֹ מִמֶּנּוּ הָיוּ קַרְנֹתָיו׃ וַיְצַף אֹתוֹ
זָהָב טָהוֹר אֶת־גַּגּוֹ וְאֶת־קִירֹתָיו סָבִיב וְאֶת־קַרְנֹתָיו וַיַּעַשׂ
27 לוֹ זֵר זָהָב סָבִיב׃ וּשְׁתֵּי טַבְּעֹת זָהָב עָשָׂה־לוֹ ׀ מִתַּחַת
לְזֵרוֹ עַל שְׁתֵּי צַלְעֹתָיו עַל שְׁנֵי צִדָּיו לְבָתִּים לְבַדִּים
28 לְשֵׂאת אֹתוֹ בָּהֶם׃ וַיַּעַשׂ אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים וַיְצַף
29 אֹתָם זָהָב׃ וַיַּעַשׂ אֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה קֹדֶשׁ וְאֶת־קְטֹרֶת
לח הַסַּמִּים טָהוֹר מַעֲשֵׂה רֹקֵחַ׃ וַיַּעַשׂ

24 Of a talent of pure gold made he it, and all the vessels thereof.

25 And he made the incense altar of shittim wood: the length of it was a cubit, and the breadth of it a cubit; it was foursquare; and two cubits was the height of it; the horns thereof were of the same.

26 And he overlaid it with pure gold, both the top of it, and the sides thereof round about, and the horns of it: also he made unto it a crown of gold round about.

27 And he made two rings of gold for it under the crown thereof, by the two corners of it, upon the two sides thereof, to be places for the staves to bear it withal.

28 And he made the staves of shittim wood, and overlaid them with gold.

29 And he made the holy anointing oil, and the pure incense of sweet spices, according to the work of the apothecary.

38 And he made the altar of burnt offering of shittim wood: five cubits was the length thereof, and five cubits the breadth thereof; it was foursquare; and three cubits the height thereof.

2 And he made the horns thereof on the four corners of it; the horns thereof were of the same: and he overlaid it with brass.

3 And he made all the vessels of the altar, the pots, and the shovels, and the basons, and

4 the fleshhooks, and the firepans: all the vessels thereof made he of brass. And he made for the altar a brasen grate of network under the compass thereof beneath unto the midst of it.

5 And he cast four rings for the four ends of the grate of brass, to be places for the staves.

6, 7 And he made the staves of shittim wood, and overlaid them with brass. And he put the staves into the rings on the sides of the altar, to bear it withal; he made the altar hollow with

8 boards. And he made the laver of brass, and the foot of it of brass, of the lookingglasses of the women assembling, which assembled at the door of the tabernacle of the congregation.

9 And he made the court: on the south side southward the hangings of the court were of fine

10 twined linen, an hundred cubits: Their pillars were twenty, and their brasen sockets twen-

11 ty; the hooks of the pillars and their fillets were of silver. And for the north side the hangings were an hundred cubits,

עמודיהם

24 v. כן בזנבוקי בקבין, ס"א כְּנַד וכן ר"ב, חד"ר וה"נ. לח, 1 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"נ, חד"ה. ד"י"ד ורה"ו, נ"א כ"א וְחָמֵשׁ־, ב"נ וְחָמֵשׁ. 3 v. נ"א ב"א אח"כ כלא נעיא, כ"נ אֶת־ כנ"ל. 11 v. ס"א ואח"כ וכן רפוס קרקון ה"ש, ת"י וח"ס.

עַמּוּדֵיהֶם עֶשְׂרִים וְאַדְנֵיהֶם עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת וָוֵי הָעַמֻּדִים
וְחִשֻּׁקֵיהֶם כָּסֶף׃ וְלִפְאַת־יָם קְלָעִים חֲמִשִּׁים בָּאַמָּה 12
עַמֻּדֵיהֶם עֶשְׂרָה וְאַדְנֵיהֶם עֶשְׂרָה וָוֵי הָעַמֻּדִים
וְחִשֻּׁקֵיהֶם כָּסֶף׃ וְלִפְאַת קֵדְמָה מִזְרָחָה חֲמִשִּׁים אַמָּה׃ 13
קְלָעִים חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה אַמָּה אֶל־הַכָּתֵף עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה 14
וְאַדְנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה׃ וְלַכָּתֵף הַשֵּׁנִית מִזֶּה וּמִזֶּה לִשְׁעַר 15
הֶחָצֵר קְלָעִים חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה
וְאַדְנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה׃ כָּל־קְלָעֵי הֶחָצֵר סָבִיב שֵׁשׁ מָשְׁזָר׃ 16
וְהָאֲדָנִים לָעַמֻּדִים נְחֹשֶׁת וָוֵי הָעַמּוּדִים וְחִשּׁוּקֵיהֶם 17
כֶּסֶף וְצִפּוּי רָאשֵׁיהֶם כָּסֶף וְהֵם מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף כָּל
עַמֻּדֵי הֶחָצֵר׃ וּמָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר מַעֲשֵׂה רֹקֵם תְּכֵלֶת 18
וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר וְעֶשְׂרִים אַמָּה
אֹרֶךְ וְקוֹמָה בְּרֹחַב חָמֵשׁ אַמּוֹת לְעֻמַּת קְלָעֵי הֶחָצֵר׃
וְעַמֻּדֵיהֶם אַרְבָּעָה וַאדְנֵיהֶם אַרְבָּעָה נְחֹשֶׁת וָוֵיהֶם 19
כֶּסֶף וְצִפּוּי רָאשֵׁיהֶם וַחֲשֻׁקֵיהֶם כָּסֶף׃ וְכָל־יִתְדֹת פרש 20
לַמִּשְׁכָּן וְלֶחָצֵר סָבִיב נְחֹשֶׁת׃

ס אֵלֶּה פְקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן הָעֵדֻת אֲשֶׁר פֻּקַּד 21
עַל־פִּי מֹשֶׁה עֲבֹדַת הַלְוִיִּם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃
וּבְצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי בֶן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה עָשָׂה אֵת כָּל־ 22
אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וְאִתּוֹ אָהֳלִיאָב בֶּן־אֲחִיסָמָךְ 23
לְמַטֵּה־דָן חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם בִּתְכֵלֶת וּבָאַרְגָּמָן
וּבְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ׃ כָּל־הַזָּהָב 24

העשוי

their pillars were twenty, and their sockets of brass twenty; the hooks of the pillars and their fillets of silver.
12 And for the west side were hangings of fifty cubits, their pillars ten, and their sockets ten; the hooks of the pillars and their fillets of silver.
13 And for the east side eastward fifty cubits.
14 The hangings of the one side of the gate were fifteen cubits; their pillars three, and their sockets three.
15 And for the other side of the court gate, on this hand and that hand, were hangings of fifteen cubits; their pillars three, and their sockets three.
16 All the hangings of the court round about were of fine twined linen.
17 And the sockets for the pillars were of brass; the hooks of the pillars and their fillets of silver; and the overlaying of their chapiters of silver; and all the pillars of the court were filleted with silver.
18 And the hanging for the gate of the court was needlework, of blue, and purple, and scarlet, and fine twined linen: and twenty cubits was the length, and the height in the breadth was five cubits, answerable to the hangings of the court.
19 And their pillars were four, and their sockets of brass four; their hooks of silver, and the overlaying of their chapiters and their fillets of silver.
20 And all the pins of the tabernacle, and of the court round about, were of brass.
21 This is the sum of the tabernacle, even of the tabernacle of testimony, as it was counted, according to the commandment of Moses, for the service of the Levites, by the hand of Ithamar, son to Aaron the priest.
22 And Bezaleel the son of Uri, the son of Hur, of the tribe of Judah, made all that the LORD commanded Moses.
23 And with him was Aholiab, son of Ahisamach, of the tribe of Dan, an engraver, and a cunning workman, and an embroiderer in blue, and in purple, and in scarlet, and fine linen.
24 All the gold

---

12 v. ס א אֲשֶׁה וכן ה׳ ס׳. 13 v. כן ירושלמי. בהללי עשריהם חסר ר״ת.

20 v. שם הפרשה [XXXVIII 20–XXXV 1] סנואה. וסדריה ג׳ פרוה תשעה פסוקים שלום פרי כתב לך [XXXIV 25]. ראו קרא ת׳ [XXXV 30] ויעש בצלאל [XXXVII 1]. ופסוקים כאה רשנים ועשרים. וכלים אלף וחכים כאות ונח. ואותיות ששת אלפים וקנא. וחלוף א ב׳א חוטא אלי עם בצלאל בלא נגיא תחת אלי [XXXVI 2]. וכ׳ג אלי בנעיא ואשר התחברו עליו אתי התכלת [XXXV 35]. אתי כל כלי המובה [XXXVIII 3]. וכת׳ א קעוותו [XXXVII 2].

21 v. הפטרה ויעש חירום במלכים א ז כמנהג הספרדים. ותשלם כל־המלאכה סלכים א ז׳ כמנהג האשכנזים.

שמות סקודי

הֶעָשׂוּי לַמְּלָאכָה בְּכָל מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ וַיְהִי | וְהַכֶּסֶף
הַתְּנוּפָה תֵּשַׁע וְשִׁבְעִים כִּכָּר וּשְׁבַע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים
שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ: וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הָעֵדָה מְאַת כִּכָּר 25
וְאֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ: בֶּקַע לַגֻּלְגֹּלֶת מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ 26
לְכֹל הָעֹבֵר עַל־הַפְּקֻדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה
לְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת
וַחֲמִשִּׁים: וַיְהִי מְאַת כִּכַּר הַכֶּסֶף לָצֶקֶת אֵת אַדְנֵי הַקֹּדֶשׁ 27
וְאֵת אַדְנֵי הַפָּרֹכֶת מְאַת אֲדָנִים לִמְאַת הַכִּכָּר כִּכָּר
לָאָדֶן: וְאֵת־הָאֶלֶף וּשְׁבַע הַמֵּאוֹת חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים 28
עָשָׂה וָוִים לָעַמּוּדִים וְצִפָּה רָאשֵׁיהֶם וְחִשַּׁק אֹתָם: וּנְחֹשֶׁת 29
הַתְּנוּפָה שִׁבְעִים כִּכָּר וְאַלְפַּיִם וְאַרְבַּע־מֵאוֹת שָׁקֶל:
וַיַּעַשׂ בָּהּ אֶת־אַדְנֵי פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת 30
וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ וְאֵת כָּל־כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ:
וְאֶת־אַדְנֵי הֶחָצֵר סָבִיב וְאֶת־אַדְנֵי שַׁעַר הֶחָצֵר וְאֵת כָּל־ 31
לט יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֵת־כָּל־יִתְדֹת הֶחָצֵר סָבִיב: וּמִן
הַתְּכֵלֶת וְהָאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי עָשׂוּ בִּגְדֵי־שָׂרָד לְשָׁרֵת
בַּקֹּדֶשׁ וַיַּעֲשׂוּ אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
וַיַּעַשׂ אֵת־הָאֵפֹד זְהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ 2
מָשְׁזָר: וַיְרַקְּעוּ אֶת־פַּחֵי הַזָּהָב וְקֹצֵץ פְּתִילִם לַעֲשׂוֹת 3
בְּתוֹךְ הַתְּכֵלֶת וּבְתוֹךְ הָאַרְגָּמָן וּבְתוֹךְ תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי
וּבְתוֹךְ הַשֵּׁשׁ מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב: כְּתֹפֹת עָשׂוּ־לוֹ חֹבְרֹת עַל־ 4
שְׁנֵי קְצוֹתָיו חָבֻר: וְחֵשֶׁב אֲפָדָתוֹ אֲשֶׁר עָלָיו מִמֶּנּוּ הוּא 5
כְּמַעֲשֵׂהוּ זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיַּעֲשׂוּ 6

אֵת־

לט. ו ע׳ כן ב״א. ב״נ ומך בגעיון. ד ע׳ קצוֹתו כתיב קצוֹתיו קרי.

that was occupied for the work in all the work of the holy place, even the gold of the offering, was twenty and nine talents, and seven hundred and thirty shekels, after the shekel of the sanctuary.

25 And the silver of them that were numbered of the congregation was an hundred talents, and a thousand seven hundred and threescore and fifteen shekels, after the shekel of the sanctuary:

26 A bekah for every man, that is, half a shekel, after the shekel of the sanctuary, for every one that went to be numbered, from twenty years old and upward, for six hundred thousand and three thousand and five hundred and fifty men.

27 And of the hundred talents of silver were cast the sockets of the sanctuary, and the sockets of the vail; an hundred sockets of the hundred talents, a talent for a socket.

28 And of the thousand seven hundred seventy and five shekels he made hooks for the pillars, and overlaid their chapiters, and filleted them.

29 And the brass of the offering was seventy talents, and two thousand and four hundred shekels.

30 And therewith he made the sockets to the door of the tabernacle of the congregation, and the brasen altar, and the brasen grate for it, and all the vessels of the altar,

31 And the sockets of the court round about, and the sockets of the court gate, and all the pins of the tabernacle, and all the pins of the court round about.

39 And of the blue, and purple, and scarlet, they made cloths of service, to do service in the holy
2 place, and made the holy garments for Aaron; as the LORD commanded Moses. And he
3 made the ephod of gold, blue, and purple, and scarlet, and fine twined linen. And they did beat the gold into thin plates, and cut it into wires, to work it in the blue, and in the purple,
4 and in the scarlet, and in the fine linen, with cunning work. They made shoulderpieces for
5 it, to couple it together: by the two edges was it coupled together. And the curious girdle of his ephod, that was upon it, was of the same, according to the work thereof; of gold, blue, and
6 purple, and scarlet, and fine twined linen; as the LORD commanded Moses. And they wrought

אֶת־אַבְנֵי הַשֹּׁהַם מִסְבֹּת מִשְׁבְּצֹת זָהָב מְפֻתָּחֹת פִּתּוּחֵי
חוֹתָם עַל־שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיָּשֶׂם אֹתָם עַל כִּתְפֹת 7
הָאֵפֹד אַבְנֵי זִכָּרֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
מֹשֶׁה:

וַיַּעַשׂ אֶת־הַחֹשֶׁן מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב כְּמַעֲשֵׂה אֵפֹד זָהָב 8
תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר: רָבוּעַ הָיָה 9
כָּפוּל עָשׂוּ אֶת־הַחֹשֶׁן זֶרֶת אָרְכּוֹ וְזֶרֶת רָחְבּוֹ כָּפוּל:
וַיְמַלְאוּ־בוֹ אַרְבָּעָה טוּרֵי אָבֶן טוּר אֹדֶם פִּטְדָה וּבָרֶקֶת 10
הַטּוּר הָאֶחָד: וְהַטּוּר הַשֵּׁנִי נֹפֶךְ סַפִּיר וְיָהֲלֹם: וְהַטּוּר 11 12
הַשְּׁלִישִׁי לֶשֶׁם שְׁבוֹ וְאַחְלָמָה: וְהַטּוּר הָרְבִיעִי תַּרְשִׁישׁ 13
שֹׁהַם וְיָשְׁפֵה מְיֻסָּבֹת מִשְׁבְּצוֹת זָהָב בְּמִלּוּאָתָם: וְהָאֲבָנִים 14
עַל־שְׁמֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הָיֻנָּה שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עַל־שְׁמֹתָם
פִּתּוּחֵי חוֹתָם אִישׁ עַל־שְׁמוֹ לִשְׁנֵים עָשָׂר שָׁבֶט: וַיַּעֲשׂוּ 15
עַל־הַחֹשֶׁן שַׁרְשְׁרֹת גַּבְלֻת מַעֲשֵׂה עֵבֹת זָהָב טָהוֹר:
וַיַּעֲשׂוּ שְׁתֵּי מִשְׁבְּצוֹת זָהָב וּשְׁתֵּי טַבְּעֹת זָהָב וַיִּתְּנוּ אֶת־ 16
שְׁתֵּי הַטַּבָּעֹת עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן: וַיִּתְּנוּ שְׁתֵּי הָעֲבֹתֹת 17
הַזָּהָב עַל־שְׁתֵּי הַטַּבָּעֹת עַל־קְצוֹת הַחֹשֶׁן: וְאֵת שְׁתֵּי 18
קְצוֹת שְׁתֵּי הָעֲבֹתֹת נָתְנוּ עַל־שְׁתֵּי הַמִּשְׁבְּצֹת וַיִּתְּנֻם
עַל־כִּתְפֹת הָאֵפֹד אֶל־מוּל פָּנָיו: וַיַּעֲשׂוּ שְׁתֵּי טַבְּעֹת 19
זָהָב וַיָּשִׂימוּ עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן עַל־שְׂפָתוֹ אֲשֶׁר
אֶל־עֵבֶר הָאֵפֹד בָּיְתָה: וַיַּעֲשׂוּ שְׁתֵּי טַבְּעֹת זָהָב וַיִּתְּנֻם 20
עַל־שְׁתֵּי כִּתְפֹת הָאֵפֹד מִלְמַטָּה מִמּוּל פָּנָיו לְעֻמַּת
מַחְבַּרְתּוֹ מִמַּעַל לְחֵשֶׁב הָאֵפֹד: וַיִּרְכְּסוּ אֶת־הַחֹשֶׁן 21
מִטַּבָּעֹתָיו אֶל־טַבְּעֹת הָאֵפֹד בִּפְתִיל תְּכֵלֶת לִהְיוֹת עַל־
חֵשֶׁב הָאֵפֹד וְלֹא־זַח הַחֹשֶׁן מֵעַל הָאֵפֹד כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

ויעש

---

v. 8 צ"ל האפד כן ח"ש. v. 13 סֹ"א וַיְשָׁפֵה וכן ד"ב, ד"י, חר"ה, ד"א, ד"י וד"י.
v. 20 ס"א שתי׳ מקף ובלא כוונה. v. 21 כן ב"א. כ"נ מטבעתיו בלא נציא.

onyx stones inclosed in ouches of gold, graven, as signets are graven, with the names of the children of Israel.

7 And he put them on the shoulders of the ephod, that they should be stones for a memorial to the children of Israel; as the LORD commanded Moses.

8 And he made the breastplate of cunning work, like the work of the ephod; of gold, blue, and purple, and scarlet, and fine twined linen.

9 It was foursquare; they made the breastplate double: a span was the length thereof, and a span the breadth thereof, being doubled.

10 And they set in it four rows of stones: the first row was a sardius, a topaz, and a carbuncle: this was the first row.

11 And the second row, an emerald, a sapphire, and a diamond.

12 And the third row, a ligure, an agate, and an amethyst.

13 And the fourth row, a beryl, an onyx, and a jasper: they were inclosed in ouches of gold in their inclosings.

14 And the stones were according to the names of the children of Israel, twelve, according to their names, like the engravings of a signet, every one with his name, according to the twelve tribes.

15 And they made upon the breastplate chains at the ends, of wreathen work of pure gold.

16 And they made two ouches of gold, and two gold rings;

17 and put the two rings in the two ends of the breastplate. And they put the two wreathen

18 chains of gold in the two rings on the ends of the breastplate. And the two ends of the two wreathen chains they fastened in the two ouches, and put them on the shoulderpieces of the

19 ephod, before it. And they made two rings of gold, and put them on the two ends of the

20 breastplate, upon the border of it, which was on the side of the ephod inward. And they made two other golden rings, and put them on the two sides of the ephod underneath, toward the forepart of it, over against the other coupling thereof, above the curious girdle of the

21 ephod. And they did bind the breastplate by his rings unto the rings of the ephod with a lace of blue, that it might be above the curious girdle of the ephod, and that the breastplate might not be loosed from the ephod; as the LORD commanded Moses.

22 וַיַּעַשׂ אֶת־מְעִיל הָאֵפֹד מַעֲשֵׂה אֹרֶג כְּלִיל תְּכֵלֶת: וּפִי־
23 הַמְּעִיל בְּתוֹכוֹ כְּפִי תַּחְרָא שָׂפָה לְפִיו סָבִיב לֹא יִקָּרֵעַ:
24 וַיַּעֲשׂוּ עַל־שׁוּלֵי הַמְּעִיל רִמֹּנֵי תְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת
25 שָׁנִי מְשֻׁזָר: וַיַּעֲשׂוּ פַּעֲמֹנֵי זָהָב טָהוֹר וַיִּתְּנוּ אֶת־הַפַּעֲמֹנִים
בְּתוֹךְ הָרִמֹּנִים עַל־שׁוּלֵי הַמְּעִיל סָבִיב בְּתוֹךְ הָרִמֹּנִים:
26 פַּעֲמֹן וְרִמֹּן פַּעֲמֹן וְרִמֹּן עַל־שׁוּלֵי הַמְּעִיל סָבִיב לְשָׁרֵת
27 כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיַּעֲשׂוּ
28 אֶת־הַכָּתֹנֶת שֵׁשׁ מַעֲשֵׂה אֹרֶג לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו: וְאֵת
הַמִּצְנֶפֶת שֵׁשׁ וְאֶת־פְּאֵרֵי הַמִּגְבָּעֹת שֵׁשׁ וְאֶת־מִכְנְסֵי
29 הַבָּד שֵׁשׁ מָשְׁזָר: וְאֶת־הָאַבְנֵט שֵׁשׁ מָשְׁזָר וּתְכֵלֶת
וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי מַעֲשֵׂה רֹקֵם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
30 אֶת־מֹשֶׁה: וַיַּעֲשׂוּ אֶת־צִיץ נֵזֶר
הַקֹּדֶשׁ זָהָב טָהוֹר וַיִּכְתְּבוּ עָלָיו מִכְתַּב פִּתּוּחֵי חוֹתָם
31 קֹדֶשׁ לַיהוָה: וַיִּתְּנוּ עָלָיו פְּתִיל תְּכֵלֶת לָתֵת עַל־
הַמִּצְנֶפֶת מִלְמָעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
32 וַתֵּכֶל כָּל־עֲבֹדַת מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד
וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה
כֵּן עָשׂוּ:
33 וַיָּבִיאוּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן אֶל־מֹשֶׁה אֶת־הָאֹהֶל וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו ס
34 קְרָסָיו קְרָשָׁיו בְּרִיחוֹ וְעַמֻּדָיו וַאֲדָנָיו: וְאֶת־מִכְסֵה עֹרֹת
הָאֵילִם הַמְאָדָּמִים וְאֶת־מִכְסֵה עֹרֹת הַתְּחָשִׁים וְאֵת
35 פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ: אֶת־אֲרוֹן הָעֵדֻת וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶת הַכַּפֹּרֶת:
36 אֶת־הַשֻּׁלְחָן אֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת לֶחֶם הַפָּנִים: אֶת־
37 הַמְּנֹרָה הַטְּהֹרָה אֶת־נֵרֹתֶיהָ נֵרֹת הַמַּעֲרָכָה וְאֶת־כָּל־
כֵּלֶיהָ

v. 24 ס״א וְשֵׁשׁ משזר וכן ח״ש, ת״ע ות״ס: עיין לעיל כ״ח ו׳. v. 28 כן ביריחו וירשלמ׳. בהללי השגנצעית מלא. v. 29 כן ב״א, כ״נ וְאֶת־ בנציא. v. 29 ס״א תְּכֵלֶת וכן ח״ש, ת״ס ות״ר. v. 30 ס״א נזר. v. 33 ס״א קרסיו. v. 33 בְּרִיחוֹ כתיב, בְּרִיחָיו קרי. v. 35 ס״א עֶדְוָיו וכן ח״ש ות״ר. v. 35 ס״א ואת־ וכן ח״ש כ״י, ת״א כ״י, ת״י ות״ס. v. 36 ס״א וְאֶת־ וכן ת״א כ״י ודפוס קדמון ות״י. v. 36 ס״א וְאֶת־ וכן ח״ש. ת״א כ״י ודפוס קדמון, ת״י ות״ס. v. 37 ס״א וְאֶת־ וכן ת״י ות״ס. v. 37 ס״א וְאֶת־ וכן ח״ש. ת״א כ״י ודפוס קדמון, ת״י ות״ס.

22 And he made the robe of the ephod of woven work, all of blue.
23 And there was an hole in the midst of the robe, as the hole of an habergeon, with a band round about the hole, that it should not rend.
24 And they made upon the hems of the robe pomegranates of blue, and purple, and scarlet, and twined linen.
25 And they made bells of pure gold, and put the bells between the pomegranates upon the hem of the robe, round about between the pomegranates;
26 A bell and a pomegranate, a bell and a pomegranate, round about the hem of the robe to minister in; as the LORD commanded Moses.
27 And they made coats of fine linen of woven work for Aaron, and for his sons,
28 And a mitre of fine linen, and goodly bonnets of fine linen, and linen breeches of fine twined linen,
29 And a girdle of fine twined linen, and blue, and purple, and scarlet, of needlework; as the LORD commanded Moses.
30 And they made the plate of the holy crown of pure gold, and wrote upon it a writing, like to the engravings of a signet, HOLINESS TO THE LORD.
31 And they tied unto it a lace of blue, to fasten it on high upon the mitre; as the LORD commanded Moses.
32 Thus was all the work of the tabernacle of the tent of the congregation finished: and the children of Israel did according to all that the LORD commanded Moses, so did they.
33 And they brought the tabernacle unto Moses, the tent, and all his furniture, his taches, his boards, his bars, and his
34 pillars, and his sockets, And the covering of rams' skins dyed red, and the covering of
35 badgers' skins, and the vail of the covering, The ark of the testimony, and the staves there-
36, 37 of, and the mercy seat, The table, and all the vessels thereof, and the shewbread, The pure candlestick, with the lamps thereof, even with the lamps to be set in order, and all

כְּלֵיהָ וְאֶת שֶׁמֶן הַמָּאוֹר: וְאֶת מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת שֶׁמֶן 38
הַמִּשְׁחָה וְאֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים וְאֶת מָסַךְ פֶּתַח הָאֹהֶל:
אֶת מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ אֶת־ 39
בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ: אֶת קַלְעֵי 40
הֶחָצֵר אֶת־עַמֻּדֶיהָ וְאֶת־אֲדָנֶיהָ וְאֶת־הַמָּסָךְ לְשַׁעַר
הֶחָצֵר אֶת־מֵיתָרָיו וִיתֵדֹתֵיהֶם וְאֶת כָּל־כְּלֵי עֲבֹדַת
הַמִּשְׁכָּן לְאֹהֶל מוֹעֵד: אֶת־בִּגְדֵי הַשְּׂרָד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ 41
אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן:
כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 42
אֵת כָּל־הָעֲבֹדָה: וַיַּרְא מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הַמְּלָאכָה וְהִנֵּה 43
עָשׂוּ אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה כֵּן עָשׂוּ וַיְבָרֶךְ אֹתָם
מֹשֶׁה:

מ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: בְּיוֹם־הַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן 2
בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ תָּקִים אֶת־מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד: וְשַׂמְתָּ 3
שָׁם אֶת אֲרוֹן הָעֵדֻת וְסַכֹתָ עַל־הָאָרֹן אֶת־הַפָּרֹכֶת:
וְהֵבֵאתָ אֶת־הַשֻּׁלְחָן וְעָרַכְתָּ אֶת־עֶרְכּוֹ וְהֵבֵאתָ אֶת־ 4
הַמְּנֹרָה וְהַעֲלֵיתָ אֶת־נֵרֹתֶיהָ: וְנָתַתָּה אֶת־מִזְבַּח הַזָּהָב 5
לִקְטֹרֶת לִפְנֵי אֲרוֹן הָעֵדֻת וְשַׂמְתָּ אֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח
לְמִשְׁכַּן: וְנָתַתָּה אֶת מִזְבַּח הָעֹלָה לִפְנֵי פֶּתַח מִשְׁכַּן 6
אֹהֶל־מוֹעֵד: וְנָתַתָּ אֶת־הַכִּיֹּר בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין 7
הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁם מָיִם: וְשַׂמְתָּ אֶת־הֶחָצֵר סָבִיב וְנָתַתָּ 8
אֶת־מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר: וְלָקַחְתָּ אֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה 9
וּמָשַׁחְתָּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בּוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ
וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְהָיָה קֹדֶשׁ: וּמָשַׁחְתָּ אֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה 10
ואת־

39 v. ס״א וְאֵת וכן ת״י ות״ס. 39 v. כ״א וְאֶת־ וכן ת״א כ״י דפוס קדמון ות״ס.
38 v. ס״א וְאֶת־ וכן ת״א כ״י דפוס קדמון ות״ס. 40 v. ס״א וְאֵת־ וכן ח״ש, ת״א כ״י, ת״י כ״י, ת״ס ות״י. 40 v. ס״א וְאֵת־ וכן ח״ש כ״י, ת״א כ״י דפוס קדמון, ת״י כ״י, ת״ס ות״י.
41 v. ס״א וְאֵת־ וכן ח״ש. ת״א כ״י דפוס קדמון ות״ס. 42 v. ס״א כַּן רביע. 43 v. בן בהללי. ירושלמי אותם מלא. ס. ז׳ v. כן בהללי. ירושלמי העדת חסר. 3 v. ס״א הַפָּרֹכֶת וכן ח״ש ות״י. 5 v. ס״א ונתתה.

the vessels thereof, and the oil for light,
38 And the golden altar, and the anointing oil, and the sweet incense, and the hanging for the tabernacle door,
39 The brasen altar, and his grate of brass, his staves, and all his vessels, the laver and his foot,
40 The hangings of the court, his pillars, and his sockets, and the hanging for the court gate, his cords, and his pins, and all the vessels of the service of the tabernacle, for the tent of the congregation,
41 The cloths of service to do service in the holy place, and the holy garments for Aaron the priest, and his sons' garments, to minister in the priest's office.
42 According to all that the LORD commanded Moses, so the children of Israel made all the work.
43 And Moses did look upon all the work, and, behold, they had done it as the LORD had commanded, even so had they done it: and Moses blessed them.

40 And the LORD spake unto Moses, saying,
2 On the first day of the first month shalt thou set up the tabernacle of the tent of the congregation.
3 And thou shalt put therein the ark of the testimony, and cover the ark with the vail.
4 And thou shalt bring in the table, and set in order the things that are to be set in order upon it; and thou shalt bring in the candlestick, and light the lamps thereof.
5 And thou shalt set the altar of gold for the incense before the ark of the testimony, and put the
6 hanging of the door to the tabernacle. And thou shalt set the altar of the burnt offering be-
7 fore the door of the tabernacle of the tent of the congregation. And thou shalt set the laver
8 between the tent of the congregation and the altar, and shalt put water therein. And thou
9 shalt set up the court round about, and hang up the hanging at the court gate. And thou shalt take the anointing oil, and anoint the tabernacle, and all that is therein, and shalt hallow
10 it, and all the vessels thereof: and it shall be holy. And thou shalt anoint the altar of the burnt offering,

וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְקִדַּשְׁתָּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ
קָדָשִׁים: וּמָשַׁחְתָּ אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ: 11
וְהִקְרַבְתָּ אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד 12
וְרָחַצְתָּ אֹתָם בַּמָּיִם: וְהִלְבַּשְׁתָּ אֶת־אַהֲרֹן אֶת־בְּגָדֵי 13
הַקֹּדֶשׁ וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְכִהֵן לִי: וְאֶת־בָּנָיו 14
תַּקְרִיב וְהִלְבַּשְׁתָּ אֹתָם כֻּתֳּנֹת: וּמָשַׁחְתָּ אוֹתָם כַּאֲשֶׁר 15
מָשַׁחְתָּ אֶת־אֲבִיהֶם וְכִהֲנוּ לִי וְהָיְתָה לִהְיוֹת לָהֶם
מְשָׁחָתָם לִכְהֻנַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּכֹל אֲשֶׁר 16
צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ כֵּן עָשָׂה: וַיְהִי בַּחֹדֶשׁ 17
הָרִאשׁוֹן בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הוּקַם הַמִּשְׁכָּן:
וַיָּקֶם מֹשֶׁה אֶת־הַמִּשְׁכָּן וַיִּתֵּן אֶת־אֲדָנָיו וַיָּשֶׂם אֶת־קְרָשָׁיו 18
וַיִּתֵּן אֶת־בְּרִיחָיו וַיָּקֶם אֶת־עַמּוּדָיו: וַיִּפְרֹשׂ אֶת־הָאֹהֶל 19
עַל־הַמִּשְׁכָּן וַיָּשֶׂם אֶת־מִכְסֵה הָאֹהֶל עָלָיו מִלְמָעְלָה
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיִּקַּח 20
וַיִּתֵּן אֶת־הָעֵדֻת אֶל־הָאָרֹן וַיָּשֶׂם אֶת־הַבַּדִּים עַל־הָאָרֹן 21
וַיִּתֵּן אֶת־הַכַּפֹּרֶת עַל־הָאָרֹן מִלְמָעְלָה: וַיָּבֵא אֶת־
הָאָרֹן אֶל־הַמִּשְׁכָּן וַיָּשֶׂם אֵת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ וַיָּסֶךְ עַל
אֲרוֹן הָעֵדֻת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
וַיִּתֵּן אֶת־הַשֻּׁלְחָן בְּאֹהֶל מוֹעֵד עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן 22
צָפֹנָה מִחוּץ לַפָּרֹכֶת: וַיַּעֲרֹךְ עָלָיו עֵרֶךְ לֶחֶם לִפְנֵי יְהוָה 23
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיָּשֶׂם 24
אֶת־הַמְּנֹרָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד נֹכַח הַשֻּׁלְחָן עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן
נֶגְבָּה: וַיַּעַל הַנֵּרֹת לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־ 25
מֹשֶׁה: וַיָּשֶׂם אֶת־מִזְבַּח הַזָּהָב בְּאֹהֶל 26
מוֹעֵד לִפְנֵי הַפָּרֹכֶת: וַיַּקְטֵר עָלָיו קְטֹרֶת סַמִּים כַּאֲשֶׁר 27
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיָּשֶׂם אֶת־ 28
מסך

and all his vessels, and sanctify the altar: and it shall be an altar most holy.
11 And thou shalt anoint the laver and his foot, and sanctify it.
12 And thou shalt bring Aaron and his sons unto the door of the tabernacle of the congregation, and wash them with water.
13 And thou shalt put upon Aaron the holy garments, and anoint him, and sanctify him; that he may minister unto me in the priest's office.
14 And thou shalt bring his sons, and clothe them with coats:
15 And thou shalt anoint them, as thou didst anoint their father, that they may minister unto me in the priest's office: for their anointing shall surely be an everlasting priesthood throughout their generations.
16 Thus did Moses: according to all that the LORD commanded him, so did he.
17 And it came to pass in the first month in the second year, on the first day of the month, that the tabernacle was reared up.
18 And Moses reared up the tabernacle, and fastened his sockets, and set up the boards thereof, and put in the bars thereof, and reared up his pillars.
19 And he spread abroad the tent over the tabernacle, and put the covering of the tent above upon it; as the LORD commanded Moses.
20 And he took and put the testimony into the ark, and set
21 the staves on the ark, and put the mercy seat above upon the ark: And he brought the ark into the tabernacle, and set up the vail of the covering, and covered the ark of the testimony;
22 as the LORD commanded Moses. And he put the table in the tent of the congregation,
23 upon the side of the tabernacle northward, without the vail. And he set the bread in order
24 upon it before the LORD; as the LORD had commanded Moses. And he put the candlestick in the tent of the congregation, over against the table, on the side of the tabernacle
25 southward. And he lighted the lamps before the LORD; as the LORD commanded Moses.
26, 27 And he put the golden altar in the tent of the congregation before the vail: And he burnt
28 sweet incense thereon; as the LORD commanded Moses. And he set up

v. 13 ס״א והלבשת את־אהרן את בגדי הקדש ומשחת אתו. v. 14 ס״א נתונת. v. 17 ס״א הוקם קנין. v. 19 מלמעלה. v. 20 ס״א חקת רביע. v. 22 בזנבוקי יוקד.

the hanging at the door of the tabernacle.

29 And he put the altar of burnt offering by the door of the tabernacle of the tent of the congregation, and offered upon it the burnt offering and the meat offering; as the LORD commanded Moses.

30 And he set the laver between the tent of the congregation and the altar, and put water there, to wash withal.

31 And Moses and Aaron and his sons washed their hands and their feet thereat:

32 When they went into the tent of the congregation, and when they came near unto the altar, they washed; as the LORD commanded Moses.

33 And he reared up the court round about the tabernacle and the altar, and set up the hanging of the court gate. So Moses finished the work.

34 Then a cloud covered the tent of the congregation, and the glory of the LORD filled the tabernacle.

35 And Moses was not able to enter into the tent of the congregation, because the cloud abode thereon, and the glory of the LORD filled the tabernacle.

36 And when the cloud was taken up from over the tabernacle, the children of Israel went onward in all their journeys:

37 But if the cloud were not taken up, then they journeyed not till the day that it was taken up.

38 For the cloud of the LORD was upon the tabernacle by day, and fire was on it by night, in the sight of all the house of Israel, throughout all their journeys.

29 מָסַךְ הַפֶּתַח לְמִשְׁכַּן: וְאֶת מִזְבַּח הָעֹלָה שָׂם פֶּתַח מִשְׁכַּן
אֹהֶל־מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה כַּאֲשֶׁר
30 צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיָּשֶׂם אֶת־
הַכִּיֹּר בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן שָׁמָּה מַיִם
31 לְרָחְצָה: וְרָחֲצוּ מִמֶּנּוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם
32 וְאֶת־רַגְלֵיהֶם: בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וּבְקָרְבָתָם אֶל
הַמִּזְבֵּחַ יִרְחָצוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
33 וַיָּקֶם אֶת־הֶחָצֵר סָבִיב לַמִּשְׁכָּן
וְלַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן אֵת־מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר וַיְכַל מֹשֶׁה אֶת־
הַמְּלָאכָה:
34 וַיְכַס הֶעָנָן אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־
35 הַמִּשְׁכָּן: וְלֹא־יָכֹל מֹשֶׁה לָבוֹא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד כִּי־שָׁכַן
36 עָלָיו הֶעָנָן וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן: וּבְהֵעָלוֹת
הֶעָנָן מֵעַל הַמִּשְׁכָּן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל מַסְעֵיהֶם:
37 וְאִם־לֹא יֵעָלֶה הֶעָנָן וְלֹא יִסְעוּ עַד־יוֹם הֵעָלוֹתוֹ: כִּי עֲנַן
38 יְהוָה עַל־הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם וְאֵשׁ תִּהְיֶה לַיְלָה בּוֹ לְעֵינֵי כָל־
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־מַסְעֵיהֶם:

---

v. 31 ס״א אַהֲרֹן וכן ח״ס. v. 33 ס״א את־כל־ וכן ח״ש, ת״ע ות״ר. v. 35 כן בהללי, ירושלמי לבא חסר. v. 37 ס״א לא הכן ת״ע, ח״ם ות״ר.

v. 38 שם הפרשה [XL 38–XXXVIII 21] עֹזֵ"ר, וסדרויה ב', ריש הפרשה [XXXVIII 21]. ויכיאו את המשכן [XXXIX 33]. ופסוקים שנים והשעים. וסלים אלף ומאה ושמנים ושנים. ואותיות ארבעת אלפים וארבע כאות ושלשים ושנים. וחלופים ג' וסך־התכלת [XXXIX 1]. ב״א קרוא ופן־ בלא נעויא. וב״נ יסך־ נעויא. וירכסו את־החשן מַפְּנֵלָיו [XXXIX 21]. ב״א קדא מַפְּנֵיתיו נעויא, ולא כן ב״נ, וְאֶת־ מכנסי הבר [XXXIX 28]. ב״א חוסף וְאֶת־ עם מכנסי בלא נעויא, וב״נ וְאֶת־ נעויא. וגתחברו באלו וְאֶת־ האבנם [XXXIX 29]. וְהָיְתָה להיות להם בלא נעויא [XL 15].

סכום פסוקי דספר הזאת שכות אלף ומאתים ותשעה ופסין אָר״ט. וחציו אלהים לא תקלל [Exod. XXII 27]. וסלים ששה עשר אלף ושבע מאות ושלש עשרה. ואותיות שלש ושלשים אלף וחכם מאות ועשרים ותשעה. וסדריו שלש ושלשים וסין ולילה ללילה יְהוה־דַּעַת [Ps. XIX 3]. נ״א וסדריו תשעה ועשרים. ופרשיותיו אחת עשרה וסין אי־זה בית אשר תבנרלי [Isa. LXVI 1]. כניין הפתוחות תשע ושמים. והסתומות חמש ותשעים. הכל מאה ושמים וארבע פרשיות וסיכן ישלח עזרך מקדש וסעין יִסְעֲדֵךְ [Ps. XX 3]. שנות הספר מאה וארבעים שנה, כשפחת יוסף עד השנה השניה לצאת בני ישראל מארץ מצרים, עד שהוקם המשכן.

THE THIRD BOOK OF MOSES CALLED

LEVITICUS

ויקרא

א וַיִּקְרָא אֶל־מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר: ס
ב דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם כִּי־יַקְרִיב
מִכֶּם קָרְבָּן לַיהוָה מִן־הַבְּהֵמָה מִן־הַבָּקָר וּמִן־הַצֹּאן
ג תַּקְרִיבוּ אֶת־קָרְבַּנְכֶם: אִם־עֹלָה קָרְבָּנוֹ מִן־הַבָּקָר זָכָר
תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד יַקְרִיב אֹתוֹ לְרְצֹנוֹ
ד לִפְנֵי יְהוָה: וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ הָעֹלָה וְנִרְצָה לוֹ לְכַפֵּר
ה עָלָיו: וְשָׁחַט אֶת־בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי יְהוָה וְהִקְרִיבוּ בְּנֵי
אַהֲרֹן הַכ�ֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ
ו סָבִיב אֲשֶׁר־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְהִפְשִׁיט אֶת־הָעֹלָה
ז וְנִתַּח אֹתָהּ לִנְתָחֶיהָ: וְנָתְנוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֵשׁ עַל־
ח הַמִּזְבֵּחַ וְעָרְכוּ עֵצִים עַל־הָאֵשׁ: וְעָרְכוּ בְּנֵי אַהֲרֹן
הַכֹּהֲנִים אֵת הַנְּתָחִים אֶת־הָרֹאשׁ וְאֶת־הַפָּדֶר עַל
ט הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ: וְקִרְבּוֹ וּכְרָעָיו
יִרְחַץ בַּמָּיִם וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־הַכֹּל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה׳
י אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה: וְאִם־מִן
הַצֹּאן קָרְבָּנוֹ מִן־הַכְּשָׂבִים אוֹ מִן־הָעִזִּים לְעֹלָה זָכָר
יא תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ: וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה
לִפְנֵי יְהוָה וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמוֹ עַל־
יב הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְנִתַּח אֹתוֹ לִנְתָחָיו וְאֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־

סדרו

א. 1 v. הפטרה עס־זו יצרתי לי בישעיה ס"ג כ"א. 1 v. א' ויקרא. 7 v. ס"א הַמִּזְבֵּחַ
וכן ח"ש, ת"א כ"י, ת"ע וח"ס. 8 v. ס"א וְאֶת־ וכן ח"ש, ת"ע וח"ס. 9 v. צל יִרְחַץ כן
ח"ש, ת"ע וח"ר. 9 v. ס"א עלה הוא וכן ח"ש, ח"י, ת"ע וח"ס.

1 And the LORD called unto Moses, and spake unto him out of the tabernacle of the congregation, saying,
2 Speak unto the children of Israel, and say unto them, If any man of you bring an offering unto the LORD, ye shall bring your offering of the cattle, even of the herd, and of the flock.
3 If his offering be a burnt sacrifice of the herd, let him offer a male without blemish: he shall offer it of his own voluntary will at the door of the tabernacle of the congregation before the LORD.
4 And he shall put his hand upon the head of the burnt offering; and it shall be accepted for him to make atonement for him.
5 And he shall kill the bullock before the LORD: and the priests, Aaron's sons, shall bring the blood, and sprinkle the blood round about upon the altar that is by the door of the tabernacle of the congregation.
6 And he shall flay the burnt offering, and cut it into his pieces.
7 And the sons of Aaron the priest shall put fire upon the altar, and lay the wood in order upon the fire:
8 And the priests, Aaron's sons, shall lay the parts, the head, and the fat, in order upon the wood that is on the fire which is upon the altar:
9 But his inwards and his legs shall he wash in water: and the priest shall burn all on the altar,
10 to be a burnt sacrifice, an offering made by fire, of a sweet savour unto the LORD. And if his offering be of the flocks, namely, of the sheep, or of the goats, for a burnt sacrifice; he
11 shall bring it a male without blemish. And he shall kill it on the side of the altar northward before the LORD: and the priests, Aaron's sons, shall sprinkle his blood round about upon
12 the altar. And he shall cut it into his pieces, with his head and

his fat: and the priest shall lay them in order on the wood that is on the fire which is upon the altar:

13 But he shall wash the inwards and the legs with water: and the priest shall bring it all, and burn it upon the altar: it is a burnt sacrifice, an offering made by fire, of a sweet savour unto the LORD.

14 And if the burnt sacrifice for his offering to the LORD be of fowls, then he shall bring his offering of turtledoves, or of young pigeons.

15 And the priest shall bring it unto the altar, and wring off his head, and burn it on the altar; and the blood thereof shall be wrung out at the side of the altar:

16 And he shall pluck away his crop with his feathers, and cast it beside the altar on the east part, by the place of the ashes:

17 And he shall cleave it with the wings thereof, but shall not divide it asunder: and the priest shall burn it upon the altar, upon the wood that is upon the fire: it is a burnt sacrifice, an offering made by fire, of a sweet savour unto the LORD.

2 And when any will offer a meat offering unto the LORD, his offering shall be of fine flour; and he shall pour oil upon it, and put frankincense thereon:

2 And he shall bring it to Aaron's sons the priests: and he shall take thereout his handful of the flour thereof, and of the oil thereof, with all the frankincense thereof; and the priest shall burn the memorial of it upon the altar, to be

3 an offering made by fire, of a sweet savour unto the LORD: And the remnant of the meat offering shall be Aaron's and his sons': it is a thing most holy of the offerings of the LORD

4 made by fire. And if thou bring an oblation of a meat offering baken in the oven, it shall be unleavened cakes of fine flour mingled with oil, or unleavened wafers anointed with oil.

5 And if thy oblation be a meat offering baken in a pan, it shall be of fine flour unleavened,

6 mingled with oil. Thou shalt part it in pieces, and pour oil thereon: it is a meat offering.

7 And if thy oblation be a meat offering baken in the fryingpan, it shall be made of fine flour

8 with oil. And thou shalt bring the meat offering that is made of these things unto the

9 LORD: and when it is presented unto the priest, he shall bring it unto the altar. And the priest shall take from the meat offering

פַּדָּרו וְעֶרֶךְ הַכֹּהֵן אֹתָם עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ
אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ׃ וְהַקֶּרֶב וְהַכְּרָעַיִם יִרְחַץ בַּמָּיִם 13
וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן אֶת־הַכֹּל וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה הוּא
אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃
וְאִם מִן־הָעוֹף עֹלָה קָרְבָּנוֹ לַיהוָה וְהִקְרִיב מִן־הַתֹּרִים 14
אוֹ מִן־בְּנֵי הַיּוֹנָה אֶת־קָרְבָּנוֹ׃ וְהִקְרִיבוֹ הַכֹּהֵן אֶל־ 15
הַמִּזְבֵּחַ וּמָלַק אֶת־רֹאשׁוֹ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה וְנִמְצָה דָּמוֹ
עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ׃ וְהֵסִיר אֶת־מְרָאָתוֹ בְּנֹצָּתָהּ וְהִשְׁלִיךְ 16
אֹתָהּ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ קֵדְמָה אֶל־מְקוֹם הַדֶּשֶׁן׃ וְשִׁסַּע אֹתוֹ 17
בִּכְנָפָיו לֹא יַבְדִּיל וְהִקְטִיר אֹתוֹ הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה עַל־
הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ עֹלָה הוּא אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ
ב לַיהוָה׃ וְנֶפֶשׁ כִּי־תַקְרִיב קָרְבַּן
מִנְחָה לַיהוָה סֹלֶת יִהְיֶה קָרְבָּנוֹ וְיָצַק עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְנָתַן
עָלֶיהָ לְבֹנָה׃ וְהֵבִיאָה אֶל־בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים וְקָמַץ 2
מִשָּׁם מְלֹא קֻמְצוֹ מִסָּלְתָּהּ וּמִשַּׁמְנָהּ עַל כָּל־לְבֹנָתָהּ
וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־אַזְכָּרָתָהּ הַמִּזְבֵּחָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ
לַיהוָה׃ וְהַנּוֹתֶרֶת מִן־הַמִּנְחָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו קֹדֶשׁ 3
קָדָשִׁים מֵאִשֵּׁי יְהוָה׃ וְכִי תַקְרֵב 4
קָרְבַּן מִנְחָה מַאֲפֵה תַנּוּר סֹלֶת חַלֹּת מַצֹּת בְּלוּלֹת
בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן׃
וְאִם־מִנְחָה עַל־הַמַּחֲבַת קָרְבָּנֶךָ סֹלֶת בְּלוּלָה 5
בַּשָּׁמֶן מַצָּה תִּהְיֶה׃ פָּתֹת אֹתָהּ פִּתִּים וְיָצַקְתָּ עָלֶיהָ 6
שֶׁמֶן מִנְחָה הִוא׃ וְאִם־מִנְחָה 7
מַרְחֶשֶׁת קָרְבָּנֶךָ סֹלֶת בַּשֶּׁמֶן תֵּעָשֶׂה׃ וְהֵבֵאתָ אֶת־ 8
הַמִּנְחָה אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מֵאֵלֶּה לַיהוָה וְהִקְרִיבָהּ אֶל־הַכֹּהֵן
וְהִגִּישָׁהּ אֶל־הַמִּזְבֵּחַ׃ וְהֵרִים הַכֹּהֵן מִן־הַמִּנְחָה אֶת־ 9

אזכרתה

16 v. צ"ל נִנְצָתוֹ = בְּנִצָּתוֹ כן ח"ש ות"ע. 17 v. ס"א ולא וכן ח"ש, ח"א כ"י, ח"י, ת"ע, ת"ם וח"ר. ב. 2 v. ס"א הכהן. 4 v. כן בהללי, ירושלמי מַצוֹת מלא.

אַזְכָּרָתָהּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה אִשֶּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃
10 וְהַנּוֹתֶרֶת מִן־הַמִּנְחָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו קֹדֶשׁ קָדָשִׁים
11 מֵאִשֵּׁי יְהוָה׃ כָּל־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה לֹא
תֵעָשֶׂה חָמֵץ כִּי כָל־שְׂאֹר וְכָל־דְּבַשׁ לֹא־תַקְטִירוּ מִמֶּנּוּ
12 אִשֶּׁה לַיהוָה׃ קָרְבַּן רֵאשִׁית תַּקְרִיבוּ אֹתָם לַיהוָה וְאֶל
13 הַמִּזְבֵּחַ לֹא־יַעֲלוּ לְרֵיחַ נִיחֹחַ׃ וְכָל־קָרְבַּן מִנְחָתְךָ
בַּמֶּלַח תִּמְלָח וְלֹא תַשְׁבִּית מֶלַח בְּרִית אֱלֹהֶיךָ מֵעַל
מִנְחָתֶךָ עַל כָּל־קָרְבָּנְךָ תַּקְרִיב מֶלַח׃
14 וְאִם־תַּקְרִיב מִנְחַת בִּכּוּרִים לַיהוָה אָבִיב קָלוּי
15 בָּאֵשׁ גֶּרֶשׂ כַּרְמֶל תַּקְרִיב אֶת מִנְחַת בִּכּוּרֶיךָ׃ וְנָתַתָּ
16 עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְשַׂמְתָּ עָלֶיהָ לְבֹנָה מִנְחָה הִוא׃ וְהִקְטִיר
הַכֹּהֵן אֶת־אַזְכָּרָתָהּ מִגְרְשָׂהּ וּמִשַּׁמְנָהּ עַל כָּל־לְבֹנָתָהּ
אִשֶּׁה לַיהוָה׃
ג וְאִם־זֶבַח שְׁלָמִים קָרְבָּנוֹ אִם מִן־הַבָּקָר הוּא מַקְרִיב
2 אִם־זָכָר אִם־נְקֵבָה תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ לִפְנֵי יְהוָה׃ וְסָמַךְ
יָדוֹ עַל־רֹאשׁ קָרְבָּנוֹ וּשְׁחָטוֹ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ
בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃
3 וְהִקְרִיב מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אִשֶּׁה לַיהוָה אֶת־הַחֵלֶב
הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב׃
4 וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן אֲשֶׁר
עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד עַל־הַכְּלָיוֹת
5 יְסִירֶנָּה׃ וְהִקְטִירוּ אֹתוֹ בְּנֵי־אַהֲרֹן הַמִּזְבְּחָה עַל־הָעֹלָה
אֲשֶׁר עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ
לַיהוָה׃
6 וְאִם־מִן־הַצֹּאן קָרְבָּנוֹ לְזֶבַח שְׁלָמִים לַיהוָה זָכָר אוֹ
7 נְקֵבָה תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ׃ אִם־כֶּשֶׂב הוּא־מַקְרִיב אֶת־
קָרְבָּנוֹ

ג, 4 ר׳ כן בהללי, ירושלמי הלָיוֹת חסר. 7 ר׳ ס״א כִּבְשָׂה.

10 a memorial thereof, and shall burn it upon the altar: it is an offering made by fire, of a sweet savour unto the LORD.
And that which is left of the meat offering shall be Aaron's and his sons': it is a thing most holy of the offerings of the LORD made by fire.
11 No meat offering, which ye shall bring unto the LORD, shall be made with leaven: for ye shall burn no leaven, nor any honey, in any offering of the LORD made by fire.
12 As for the oblation of the firstfruits, ye shall offer them unto the LORD: but they shall not be burnt on the altar for a sweet savour.
13 And every oblation of thy meat offering shalt thou season with salt; neither shalt thou suffer the salt of the covenant of thy God to be lacking from thy meat offering: with all thine offerings thou shalt offer salt.
14 And if thou offer a meat offering of thy firstfruits unto the LORD, thou shalt offer for the meat offering of thy firstfruits green ears of corn dried by the fire, even corn beaten out of full ears.
15 And thou shalt put oil upon it, and lay frankincense thereon: it is a meat offering.
16 And the priest shall burn the memorial of it, part of the beaten corn thereof, and part of the oil thereof, with all the frankincense thereof: it is an offering made by fire unto the LORD.

3 And if his oblation be a sacrifice of peace offering, if he offer it of the herd; whether it be a
2 male or female, he shall offer it without blemish before the LORD. And he shall lay his hand upon the head of his offering, and kill it at the door of the tabernacle of the congrega-
3 tion: and Aaron's sons the priests shall sprinkle the blood upon the altar round about. And he shall offer of the sacrifice of the peace offering an offering made by fire unto the LORD;
4 the fat that covereth the inwards, and all the fat that is upon the inwards, And the two kidneys, and the fat that is on them, which is by the flanks, and the caul above the liver, with the
5 kidneys, it shall he take away. And Aaron's sons shall burn it on the altar upon the burnt sacrifice, which is upon the wood that is on the fire: it is an offering made by fire, of a sweet
6 savour unto the LORD. And if his offering for a sacrifice of peace offering unto the LORD
7 be of the flock; male or female, he shall offer it without blemish. If he offer a lamb for

his offering, then shall he offer it before the LORD.

8 And he shall lay his hand upon the head of his offering, and kill it before the tabernacle of the congregation: and Aaron's sons shall sprinkle the blood thereof round about upon the altar.

9 And he shall offer of the sacrifice of the peace offering an offering made by fire unto the LORD; the fat thereof, and the whole rump, it shall he take off hard by the backbone; and the fat that covereth the inwards, and all the fat that is upon the inwards,

10 And the two kidneys, and the fat that is upon them, which is by the flanks, and the caul above the liver, with the kidneys, it shall he take away.

11 And the priest shall burn it upon the altar: it is the food of the offering made by fire unto the LORD.

12 And if his offering be a goat, then he shall offer it before the LORD.

13 And he shall lay his hand upon the head of it, and kill it before the tabernacle of the congregation: and the sons of Aaron shall sprinkle the blood thereof upon the altar round about.

14 And he shall offer thereof his offering, even an offering made by fire unto the LORD; the fat that covereth the inwards, and all the fat that is upon the inwards,

15 And the two kidneys, and the fat that is upon them, which is by the flanks, and the caul above the liver, with the kidneys, it shall he take away.

16 And the priest shall burn them upon the altar: it is

17 the food of the offering made by fire for a sweet savour: all the fat is the LORD'S. It shall be a perpetual statute for your generations throughout all your dwellings, that ye eat neither fat nor blood.

8 קָרְבָּנוֹ וְהִקְרִיב אֹתוֹ לִפְנֵי יְהוָה: וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ עַל
רֹאשׁ קָרְבָּנוֹ וְשָׁחַט אֹתוֹ לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי
9 אַהֲרֹן אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְהִקְרִיב מִזֶּבַח
הַשְּׁלָמִים אִשֶּׁה לַיהוָה חֶלְבּוֹ הָאַלְיָה תְּמִימָה לְעֻמַּת
הֶעָצֶה יְסִירֶנָּה וְאֶת־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת
10 כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב: וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־
הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת
11 עַל־הַכָּבֵד עַל־הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה: וְהִקְטִירוֹ הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה
לֶחֶם אִשֶּׁה לַיהוָה:
12 13 וְאִם־עֵז קָרְבָּנוֹ וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְהוָה: וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ עַל
רֹאשׁוֹ וְשָׁחַט אֹתוֹ לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן
14 אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְהִקְרִיב מִמֶּנּוּ קָרְבָּנוֹ
אִשֶּׁה לַיהוָה אֶת־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל־
15 הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב: וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־
הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל
16 הַכָּבֵד עַל־הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה: וְהִקְטִירָם הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה
17 לֶחֶם אִשֵּׁה לְרֵיחַ נִיחֹחַ כָּל־חֵלֶב לַיהוָה: חֻקַּת עוֹלָם
לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם כָּל־חֵלֶב וְכָל־דָּם לֹא
תֹאכֵלוּ:
ד 2 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ס
לֵאמֹר נֶפֶשׁ כִּי־תֶחֱטָא בִּשְׁגָגָה מִכֹּל מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר
3 לֹא תֵעָשֶׂינָה וְעָשָׂה מֵאַחַת מֵהֵנָּה: אִם הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ
יֶחֱטָא לְאַשְׁמַת הָעָם וְהִקְרִיב עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא
4 פַּר בֶּן־בָּקָר תָּמִים לַיהוָה לְחַטָּאת: וְהֵבִיא אֶת־הַפָּר
אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ עַל־רֹאשׁ
הפר

9 v. ס"א את" וכן ד"ב ח"ש, ח"א כ"ו ות"י. 12 v. בזובוקי ואם בסרכא ובלא סקף.
16 v. ס"א ניחח ליהוה וכן ח"ש ות"ע. 17 v. כן ירושלמי. בהללי מושבותיכם סלא.

2 And the LORD spake unto Moses, saying, Speak unto the children of Israel, saying, If a soul shall sin through ignorance against any of the commandments of the LORD concerning
3 things which ought not to be done, and shall do against any of them: If the priest that is anointed do sin according to the sin of the people; then let him bring for his sin, which he
4 hath sinned, a young bullock without blemish unto the LORD for a sin offering. And he shall bring the bullock unto the door of the tabernacle of the congregation before the LORD; and shall lay his hand upon the bullock's head,

5 הַפָּר וְשָׁחַט אֶת־הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה: וְלָקַח הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ
6 מִדַּם הַפָּר וְהֵבִיא אֹתוֹ אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד: וְטָבַל הַכֹּהֵן
אֶת־אֶצְבָּעוֹ בַּדָּם וְהִזָּה מִן־הַדָּם שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה
7 אֶת־פְּנֵי פָּרֹכֶת הַקֹּדֶשׁ: וְנָתַן הַכֹּהֵן מִן־הַדָּם עַל־קַרְנוֹת
מִזְבַּח קְטֹרֶת הַסַּמִּים לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר בְּאֹהֶל מוֹעֵד
וְאֵת | כָּל־הַדָּם הַפָּר יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוֹד מִזְבַּח הָעֹלָה אֲשֶׁר־
8 פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְאֵת־כָּל־חֵלֶב פַּר הַחַטָּאת יָרִים
מִמֶּנּוּ אֶת־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה עַל־הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל־הַחֵלֶב
9 אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב: וְאֶת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר
עֲלֵיהֶן אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד עַל־
10 הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה: כַּאֲשֶׁר יוּרַם מִשׁוֹר זֶבַח הַשְּׁלָמִים
11 וְהִקְטִירָם הַכֹּהֵן עַל מִזְבַּח הָעֹלָה: וְאֶת־עוֹר הַפָּר וְאֶת־
12 כָּל־בְּשָׂרוֹ עַל־רֹאשׁוֹ וְעַל־כְּרָעָיו וְקִרְבּוֹ וּפִרְשׁוֹ: וְהוֹצִיא
אֶת־כָּל־הַפָּר אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל־מָקוֹם טָהוֹר אֶל־
שֶׁפֶךְ הַדֶּשֶׁן וְשָׂרַף אֹתוֹ עַל־עֵצִים בָּאֵשׁ עַל־שֶׁפֶךְ הַדֶּשֶׁן
יִשָּׂרֵף:
13 וְאִם כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנֶעְלַם דָּבָר מֵעֵינֵי הַקָּהָל
וְעָשׂוּ אַחַת מִכָּל־מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁמוּ:
14 וְנוֹדְעָה הַחַטָּאת אֲשֶׁר חָטְאוּ עָלֶיהָ וְהִקְרִיבוּ הַקָּהָל פַּר
15 בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת וְהֵבִיאוּ אֹתוֹ לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד: וְסָמְכוּ
זִקְנֵי הָעֵדָה אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה וְשָׁחַט
16 אֶת־הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה: וְהֵבִיא הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ מִדַּם הַפָּר
17 אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד: וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶצְבָּעוֹ מִן־הַדָּם וְהִזָּה
18 שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה אֶת־פְּנֵי הַפָּרֹכֶת: וּמִן־הַדָּם
יִתֵּן | עַל־קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר בְּאֹהֶל
מוֹעֵד

ד. 7 v. כן בהללי, ירושלמי קרנות חסר. 7 v. סביר אֲשֶׁר־לִפְנֵי. 8 v. ס״א אֶת־ וכן הר״ד, ח״ס, ח״א, ת״י ות״ע. 9 v. ס״א ואת. 10 v. כן בהללי, ירושלמי הַכְּלָיֹת חסר. 15 v. צ״ל וְשָׁחֲטוּ כן ת״ע ות״ס. 17 v. צ״ל אצבעו בְּדָם והזה מן הדם שבע וכו׳ כן ח״ס: עיין לעיל פסוק ו׳. 17 v. בהללי אֶת פָּנָיו. 18 v. כן ב״א, ב״נ ומקר בנגיעה. 18 v. כן הללי, ירושלמי קַרְנוֹת כלא.

and kill the bullock before the LORD.

5 And the priest that is anointed shall take of the bullock's blood, and bring it to the tabernacle of the congregation:

6 And the priest shall dip his finger in the blood, and sprinkle of the blood seven times before the LORD, before the vail of the sanctuary.

7 And the priest shall put some of the blood upon the horns of the altar of sweet incense before the LORD, which is in the tabernacle of the congregation; and shall pour all the blood of the bullock at the bottom of the altar of the burnt offering, which is at the door of the tabernacle of the congregation.

8 And he shall take off from it all the fat of the bullock for the sin offering; the fat that covereth the inwards, and all the fat that is upon the inwards,

9 And the two kidneys, and the fat that is upon them, which is by the flanks, and the caul above the liver, with the kidneys, it shall he take away,

10 As it was taken off from the bullock of the sacrifice of peace offerings: and the priest shall burn them upon the altar of the burnt offering.

11 And the skin of the bullock, and all his flesh, with his head, and with his legs, and his inwards, and his dung,

12 Even the whole bullock shall he carry forth without the camp unto a clean place, where the ashes are poured out, and burn him on the wood with fire: where the ashes are poured out shall he be burnt.

13 And if the whole congregation of Israel sin through ignorance, and the thing be hid from the eyes of the assembly, and they have done somewhat against any of the commandments of the LORD concerning things which should not be done, and are guilty;

14 When the sin, which they have sinned against it, is known, then the congregation shall offer a young bullock for the sin, and bring him before the tabernacle of the congregation.

15 And the elders of the congregation shall lay their hands upon the head of the bullock before the LORD: and the bullock shall be killed before the LORD.

16 And the priest that is anointed shall bring of the bullock's blood to the tabernacle of the congregation:

17 And the priest shall dip his finger in some of the blood, and sprinkle it seven times before the LORD, even before the vail.

18 And he shall put some of the blood upon the horns of the altar which is before the LORD, that is in the tabernacle

of the congregation, and shall pour out all the blood at the bottom of the altar of the burnt offering, which is at the door of the tabernacle of the congregation.

19 And he shall take all his fat from him, and burn it upon the altar.

20 And he shall do with the bullock as he did with the bullock for a sin offering, so shall he do with this: and the priest shall make an atonement for them, and it shall be forgiven them.

21 And he shall carry forth the bullock without the camp, and burn him as he burned the first bullock: it is a sin offering for the congregation.

22 When a ruler hath sinned, and done somewhat through ignorance against any of the commandments of the LORD his God concerning things which should not be done, and is guilty;

23 Or if his sin, wherein he hath sinned, come to his knowledge; he shall bring his offering, a kid of the goats, a male without blemish:

24 And he shall lay his hand upon the head of the goat, and kill it in the place where they kill the burnt offering before the LORD: it is a sin offering.

25 And the priest shall take of the blood of the sin offering with his finger, and put it upon the horns of the altar of burnt offering, and shall pour out his blood at the bottom of the altar of burnt offering.

מוֹעֵד וְאֶת כָּל־הַדָּם יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוֹד מִזְבַּח הָעֹלָה אֲשֶׁר־
19 פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְאֶת כָּל־חֶלְבּוֹ יָרִים מִמֶּנּוּ וְהִקְטִיר
20 הַמִּזְבֵּחָה: וְעָשָׂה לַפָּר כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְפַר הַחַטָּאת כֵּן
21 יַעֲשֶׂה־לּוֹ וְכִפֶּר עֲלֵהֶם הַכֹּהֵן וְנִסְלַח לָהֶם: וְהוֹצִיא אֶת־
הַפָּר אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׂרַף אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר שָׂרַף אֶת הַפָּר
הָרִאשׁוֹן חַטַּאת הַקָּהָל הוּא:
22 אֲשֶׁר נָשִׂיא יֶחֱטָא וְעָשָׂה אַחַת מִכָּל־מִצוֹת יְהוָה אֱלֹהָיו
23 אֲשֶׁר לֹא־תֵעָשֶׂינָה בִּשְׁגָגָה וְאָשֵׁם: אוֹ־הוֹדַע אֵלָיו חַטָּאתוֹ
אֲשֶׁר חָטָא בָהּ וְהֵבִיא אֶת־קָרְבָּנוֹ שְׂעִיר עִזִּים זָכָר תָּמִים:
24 וְסָמַךְ יָדוֹ עַל־רֹאשׁ הַשָּׂעִיר וְשָׁחַט אֹתוֹ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר
25 יִשְׁחַט אֶת־הָעֹלָה לִפְנֵי יְהוָה חַטָּאת הוּא: וְלָקַח הַכֹּהֵן
מִדַּם הַחַטָּאת בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל־קַרְנֹת מִזְבַּח הָעֹלָה
26 וְאֶת־דָּמוֹ יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוֹד מִזְבַּח הָעֹלָה: וְאֶת־כָּל־חֶלְבּוֹ
יַקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה כְּחֵלֶב זֶבַח הַשְּׁלָמִים וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן
מֵחַטָּאתוֹ וְנִסְלַח לוֹ:
27 וְאִם־נֶפֶשׁ אַחַת תֶּחֱטָא בִּשְׁגָגָה מֵעַם הָאָרֶץ בַּעֲשֹׂתָהּ
28 אַחַת מִמִּצוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁם: אוֹ הוֹדַע
אֵלָיו חַטָּאתּוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְהֵבִיא קָרְבָּנוֹ שְׂעִירַת עִזִּים
29 תְּמִימָה נְקֵבָה עַל־חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא: וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ
עַל רֹאשׁ הַחַטָּאת וְשָׁחַט אֶת־הַחַטָּאת בִּמְקוֹם הָעֹלָה:
30 וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל־קַרְנֹת מִזְבַּח הָעֹלָה
31 וְאֶת־כָּל־דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ: וְאֶת־כָּל־חֶלְבָּהּ
יָסִיר כַּאֲשֶׁר הוּסַר חֵלֶב מֵעַל זֶבַח הַשְּׁלָמִים וְהִקְטִיר
הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן
וְנִסְלַח לוֹ:
32 וְאִם־כֶּבֶשׂ יָבִיא קָרְבָּנוֹ לְחַטָּאת נְקֵבָה תְּמִימָה יְבִיאֶנָּה:
33 וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַחַטָּאת וְשָׁחַט אֹתָהּ לְחַטָּאת
במקום

18 v. כן בזנבוקי סא וחוח״. 23. 25 vv. ע״ל ובידע כן ת״ע. 24 v. ע״ל ישחטו כן ח״ש וח״ע.

26 And he shall burn all his fat upon the altar, as the fat of the sacrifice of peace offerings: and the priest shall make an atonement for him as concerning his sin, and it shall be forgiven him.

27 And if any one of the common people sin through ignorance, while he doeth somewhat against any of the commandments of the LORD concerning things which ought not to be

28 done, and be guilty; Or if his sin, which he hath sinned, come to his knowledge: then he shall bring his offering, a kid of the goats, a female without blemish, for his sin which he hath

29 sinned. And he shall lay his hand upon the head of the sin offering, and slay the sin offer-

30 ing in the place of the burnt offering. And the priest shall take of the blood thereof with his finger, and put it upon the horns of the altar of burnt offering, and shall pour out all the blood

31 thereof at the bottom of the altar. And he shall take away all the fat thereof, as the fat is taken away from off the sacrifice of peace offerings; and the priest shall burn it upon the altar for a sweet savour unto the LORD; and the priest shall make an atonement for him, and it

32 shall be forgiven him. And if he bring a lamb for a sin offering, he shall bring it a female

33 without blemish. And he shall lay his hand upon the head of the sin offering,

34 בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט אֶת־הָעֹלָה׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם
הַחַטָּאת בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל־קַרְנֹת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל
35 דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ׃ וְאֶת־כָּל־חֶלְבָּהּ יָסִיר
כַּאֲשֶׁר יוּסַר חֶלֶב־הַכֶּשֶׂב מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן
אֹתָם הַמִּזְבֵּחָה עַל אִשֵּׁי יְהוָה וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל
חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא וְנִסְלַח לוֹ׃

ה 1 וְנֶפֶשׁ כִּי־תֶחֱטָא וְשָׁמְעָה קוֹל אָלָה וְהוּא עֵד אוֹ רָאָה אוֹ ס
2 יָדָע אִם־לוֹא יַגִּיד וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ׃ אוֹ נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תִּגַּע בְּכָל
דָּבָר טָמֵא אוֹ בְּנִבְלַת חַיָּה טְמֵאָה אוֹ בִּנְבֵלַת בְּהֵמָה
טְמֵאָה אוֹ בִּנְבֵלַת שֶׁרֶץ טָמֵא וְנֶעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא טָמֵא
3 וְאָשֵׁם׃ אוֹ כִי יִגַּע בְּטֻמְאַת אָדָם לְכֹל טֻמְאָתוֹ אֲשֶׁר יִטְמָא
4 בָּהּ וְנֶעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא יָדַע וְאָשֵׁם׃ אוֹ נֶפֶשׁ כִּי תִשָּׁבַע
לְבַטֵּא בִּשְׂפָתַיִם לְהָרַע אוֹ לְהֵיטִיב לְכֹל אֲשֶׁר יְבַטֵּא
הָאָדָם בִּשְׁבֻעָה וְנֶעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא־יָדַע וְאָשֵׁם לְאַחַת
5 מֵאֵלֶּה׃ וְהָיָה כִּי־יֶאְשַׁם לְאַחַת מֵאֵלֶּה וְהִתְוַדָּה אֲשֶׁר
6 חָטָא עָלֶיהָ׃ וְהֵבִיא אֶת־אֲשָׁמוֹ לַיהוָה עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר
חָטָא נְקֵבָה מִן־הַצֹּאן כִּשְׂבָּה אוֹ־שְׂעִירַת עִזִּים לְחַטָּאת
7 וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן מֵחַטָּאתוֹ׃ וְאִם־לֹא תַגִּיעַ יָדוֹ דֵּי שֶׂה
וְהֵבִיא אֶת־אֲשָׁמוֹ אֲשֶׁר חָטָא שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ־שְׁנֵי בְּנֵי־
8 יוֹנָה לַיהוָה אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה׃ וְהֵבִיא אֹתָם
אֶל־הַכֹּהֵן וְהִקְרִיב אֵת־אֲשֶׁר לַחַטָּאת רִאשֹׁנָה וּמָלַק
9 אֶת־רֹאשׁוֹ מִמּוּל עָרְפּוֹ וְלֹא יַבְדִּיל׃ וְהִזָּה מִדַּם הַחַטָּאת
עַל־קִיר הַמִּזְבֵּחַ וְהַנִּשְׁאָר בַּדָּם יִמָּצֶה אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ
10 חַטָּאת הוּא׃ וְאֶת־הַשֵּׁנִי יַעֲשֶׂה עֹלָה כַּמִּשְׁפָּט וְכִפֶּר
עָלָיו הַכֹּהֵן מֵחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא וְנִסְלַח לוֹ׃
11 וְאִם־לֹא תַשִּׂיג יָדוֹ לִשְׁתֵּי תֹרִים אוֹ לִשְׁנֵי
בְּנֵי־

---

34 v. צ'ל ישחטם = ישחטו כן ח"ש ות"ע. ה, 1 v. בס"א אין כאן סדר. 2 v. נ"ל יֵדָע: עיין לקמן פסוק נ'. 5 v. בזובקי יאשם וכן ר"א. 6 v. ס"א מן־הצאן.

and slay it for a sin offering in the place where they kill the burnt offering.

34 And the priest shall take of the blood of the sin offering with his finger, and put it upon the horns of the altar of burnt offering, and shall pour out all the blood thereof at the bottom of the altar:

35 And he shall take away all the fat thereof, as the fat of the lamb is taken away from the sacrifice of the peace offerings; and the priest shall burn them upon the altar, according to the offerings made by fire unto the LORD: and the priest shall make an atonement for his sin that he hath committed, and it shall be forgiven him.

5 And if a soul sin, and hear the voice of swearing, and is a witness, whether he hath seen or known of it; if he do not utter it, then he shall bear his iniquity.

2 Or if a soul touch any unclean thing, whether it be a carcase of an unclean beast, or a carcase of unclean cattle, or the carcase of unclean creeping things, and if it be hidden from him; he also shall be unclean, and guilty.

3 Or if he touch the uncleanness of man, whatsoever uncleanness it be that a man shall be defiled withal, and it be hid from him; when he knoweth of it, then he shall be guilty.

4 Or if a soul swear, pronouncing with his lips to do evil, or to do good, whatsoever it be that a man shall pronounce with an oath, and

5 it be hid from him; when he knoweth of it, then he shall be guilty in one of these. And it
shall be, when he shall be guilty in one of these things, that he shall confess that he hath
6 sinned in that thing: And he shall bring his trespass offering unto the LORD for his sin
which he hath sinned, a female from the flock, a lamb or a kid of the goats, for a sin offering;
7 and the priest shall make an atonement for him concerning his sin. And if he be not able to
bring a lamb, then he shall bring for his trespass, which he hath committed, two turtledoves,
or two young pigeons, unto the LORD; one for a sin offering, and the other for a burnt offer-
8 ing. And he shall bring them unto the priest, who shall offer that which is for the sin
9 offering first, and wring off his head from his neck, but shall not divide it asunder: And he
shall sprinkle of the blood of the sin offering upon the side of the altar; and the rest of the
10 blood shall be wrung out at the bottom of the altar: it is a sin offering. And he shall offer
the second for a burnt offering, according to the manner: and the priest shall make an atone-
11 ment for him for his sin which he hath sinned, and it shall be forgiven him. But if he be not
able to bring two turtledoves, or two

בְּנֵי־יוֹנָה וְהֵבִיא אֵת־קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר חָטָא עֲשִׂרִית הָאֵפָה
סֹלֶת לְחַטָּאת לֹא־יָשִׂים עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְלֹא־יִתֵּן עָלֶיהָ לְבֹנָה
כִּי חַטָּאת הִוא: וְהֵבִיאָהּ אֶל־הַכֹּהֵן וְקָמַץ הַכֹּהֵן | מְמִנָּהּ 12
מְלוֹא קֻמְצוֹ אֶת־אַזְכָּרָתָהּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה עַל אִשֵּׁי
יְהוָה חַטָּאת הִוא: וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל־חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־ 13
חָטָא מֵאַחַת מֵאֵלֶּה וְנִסְלַח לוֹ וְהָיְתָה לַכֹּהֵן כַּמִּנְחָה:
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: נֶפֶשׁ כִּי־ 14
תִמְעֹל מַעַל וְחָטְאָה בִּשְׁגָגָה מִקָּדְשֵׁי יְהוָה וְהֵבִיא אֶת־ 15
אֲשָׁמוֹ לַיהוָה אַיִל תָּמִים מִן־הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף־שְׁקָלִים
בְּשֶׁקֶל־הַקֹּדֶשׁ לְאָשָׁם: וְאֶת אֲשֶׁר חָטָא מִן־הַקֹּדֶשׁ 16
יְשַׁלֵּם וְאֶת־חֲמִשְׁתּוֹ יֹסֵף עָלָיו וְנָתַן אֹתוֹ לַכֹּהֵן וְהַכֹּהֵן
יְכַפֵּר עָלָיו בְּאֵיל הָאָשָׁם וְנִסְלַח לוֹ:
וְאִם־נֶפֶשׁ כִּי תֶחֱטָא וְעָשְׂתָה אַחַת מִכָּל־מִצוֹת יְהוָה אֲשֶׁר 17
לֹא תֵעָשֶׂינָה וְלֹא־יָדָע וְאָשֵׁם וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ: וְהֵבִיא אַיִל 18
תָּמִים מִן־הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ לְאָשָׁם אֶל־הַכֹּהֵן וְכִפֶּר עָלָיו
הַכֹּהֵן עַל שְׁגָגָתוֹ אֲשֶׁר־שָׁגַג וְהוּא לֹא־יָדָע וְנִסְלַח לוֹ:
אָשָׁם הוּא אָשֹׁם אָשַׁם לַיהוָה:
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: נֶפֶשׁ כִּי תֶחֱטָא וּמָעֲלָה 20
מַעַל בַּיהוָה וְכִחֵשׁ בַּעֲמִיתוֹ בְּפִקָּדוֹן אוֹ־בִתְשׂוּמֶת יָד אוֹ 21
בְגָזֵל אוֹ עָשַׁק אֶת־עֲמִיתוֹ: אוֹ־מָצָא אֲבֵדָה וְכִחֵשׁ בָּהּ
וְנִשְׁבַּע עַל־שֶׁקֶר עַל־אַחַת מִכָּל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה הָאָדָם
לַחֲטֹא בָהֵנָּה: וְהָיָה כִּי־יֶחֱטָא וְאָשֵׁם וְהֵשִׁיב אֶת־הַגְּזֵלָה 23
אֲשֶׁר גָּזָל אוֹ אֶת־הָעֹשֶׁק אֲשֶׁר עָשָׁק אוֹ אֶת־הַפִּקָּדוֹן אֲשֶׁר
הָפְקַד אִתּוֹ אוֹ אֶת־הָאֲבֵדָה אֲשֶׁר מָצָא: אוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר־ 24
יִשָּׁבַע עָלָיו לַשֶּׁקֶר וְשִׁלַּם אֹתוֹ בְּרֹאשׁוֹ וַחֲמִשְׁתָּיו יֹסֵף
עָלָיו לַאֲשֶׁר הוּא לוֹ יִתְּנֶנּוּ בְּיוֹם אַשְׁמָתוֹ: וְאֶת־אֲשָׁמוֹ 25
יביא

17 v. ס״א לא״. 20 v. בס״א יש כאן סדר. 21 v. ס״א בפקדון חסר. 21 v. בהללי בתשוקת בפתח. 21 v. בן בי״א, כ״נ אֲשֶׁר בנקיא באל״ף ובשין. 21 v. ס״א וחמשתו וכן ד״ב, ד״נ וח״ש.

young pigeons, then he that sinned shall bring for his offering the tenth part of an ephah of fine flour for a sin offering; he shall put no oil upon it, neither shall he put any frankincense thereon: for it is a sin offering.

12 Then shall he bring it to the priest, and the priest shall take his handful of it, even a memorial thereof, and burn it on the altar, according to the offerings made by fire unto the LORD: it is a sin offering.

13 And the priest shall make an atonement for him as touching his sin that he hath sinned in one of these, and it shall be forgiven him: and the remnant shall be the priest's, as a meat offering.

14 And the LORD spake unto Moses, saying,

15 If a soul commit a trespass, and sin through ignorance, in the holy things of the LORD; then he shall bring for his trespass unto the LORD a ram without blemish out of the flocks, with thy estimation by shekels of silver, after the shekel of the sanctuary, for a trespass offering:

16 And he shall make amends for the harm that he hath done in the holy thing, and shall add the fifth part thereto, and give it unto the priest: and the priest shall make an atonement for him with the ram of the trespass offering, and it shall be forgiven him.

17 And if a soul sin, and commit any of these things which are forbidden to be done by the commandments of the LORD; though he wist it not, yet is he guilty, and shall
18 bear his iniquity. And he shall bring a ram without blemish out of the flock, with thy estimation, for a trespass offering, unto the priest: and the priest shall make an atonement for him concerning his ignorance wherein he erred and wist it not, and it shall be forgiven him.
19 It is a trespass offering: he hath certainly trespassed against the LORD.

6, 2 And the LORD spake unto Moses, saying, If a soul sin, and commit a trespass against the LORD, and lie unto his neighbour in that which was delivered him to keep, or in fellowship,
3 or in a thing taken away by violence, or hath deceived his neighbour; Or have found that which was lost, and lieth concerning it, and sweareth falsely; in any of all these that a man
4 doeth, sinning therein: Then it shall be, because he hath sinned, and is guilty, that he shall restore that which he took violently away, or the thing which he hath deceitfully gotten, or
5 that which was delivered him to keep, or the lost thing which he found, Or all that about which he hath sworn falsely; he shall even restore it in the principal, and shall add the fifth part more thereto, and give it unto him to whom it appertaineth, in the day of his trespass of-
6 fering. And he shall bring his trespass offering

יָבִיא לַיהוָה אַיִל תָּמִים מִן־הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ לְאָשָׁם אֶל־
26 הַכֹּהֵן: וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה וְנִסְלַח לוֹ עַל־אַחַת
מִכֹּל אֲשֶׁר־יֵעָשֶׂה לְאַשְׁמָה בָּהּ:

ו 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צַו אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו פרש
2 לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הָעֹלָה הִוא הָעֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל־
הַמִּזְבֵּחַ כָּל־הַלַּיְלָה עַד־הַבֹּקֶר וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד בּוֹ:
3 וְלָבַשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד וּמִכְנְסֵי־בַד יִלְבַּשׁ עַל־בְּשָׂרוֹ
וְהֵרִים אֶת־הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת־הָעֹלָה עַל־
4 הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ: וּפָשַׁט אֶת־בְּגָדָיו וְלָבַשׁ
בְּגָדִים אֲחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת־הַדֶּשֶׁן אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל־
5 מָקוֹם טָהוֹר: וְהָאֵשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד־בּוֹ לֹא תִכְבֶּה
וּבִעֵר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן עֵצִים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר וְעָרַךְ עָלֶיהָ
6 הָעֹלָה וְהִקְטִיר עָלֶיהָ חֶלְבֵּי הַשְּׁלָמִים: אֵשׁ תָּמִיד תּוּקַד
7 עַל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה: וְזֹאת תּוֹרַת
הַמִּנְחָה הַקְרֵב אֹתָהּ בְּנֵי־אַהֲרֹן לִפְנֵי יְהוָה אֶל־פְּנֵי
8 הַמִּזְבֵּחַ: וְהֵרִים מִמֶּנּוּ בְקֻמְצוֹ מִסֹּלֶת הַמִּנְחָה וּמִשַּׁמְנָהּ
וְאֵת כָּל־הַלְּבֹנָה אֲשֶׁר עַל־הַמִּנְחָה וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה
9 רֵיחַ נִיחֹחַ אַזְכָּרָתָהּ לַיהוָה: וְהַנּוֹתֶרֶת מִמֶּנָּה יֹאכְלוּ
אַהֲרֹן וּבָנָיו מַצּוֹת תֵּאָכֵל בְּמָקוֹם קָדֹשׁ בְּחֲצַר אֹהֶל
10 מוֹעֵד יֹאכְלוּהָ: לֹא תֵאָפֶה חָמֵץ חֶלְקָם נְתַתִּי אֹתָהּ
11 מֵאִשַּׁי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא כַּחַטָּאת וְכָאָשָׁם: כָּל־זָכָר
בִּבְנֵי אַהֲרֹן יֹאכְלֶנָּה חָקַת־עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם מֵאִשֵּׁי יְהוָה
כָּל אֲשֶׁר־יִגַּע בָּהֶם יִקְדָּשׁ:

וידבר

---

26 v. שם הפרשה [26 v 1—7 1] דשואל, וכוריה ב' וחצי, ויקרא אל כשה [1 1], נפש כיימחטא בשגגה [1 27], וכן נפש כיימחטא עד סוף הפרשה חצי סדר [1 IV], ופסוקים כאה ואחד עשר. וכלים אלף ושש מאות וכו'. ואותיות ששת אלפים ומאתים וכו'. וחלוף א' אשרישכע [34 V]. ב"א חוסף אשר" עם ישבע. ב"נ אשר בגניא באלף העיא בשין. ובלא חלוף וכפר עליו הכהן קל־חטאתו [35 IV] בלא שופר עלי־.

ו. 1 v. הפסרה כה אכר ה' כירמיה ז' כ"א. 2 v. כ' וצירא. 3 v. נ"א ב"א וקכנסי בגניא ב"נ וכנסי כלא נעיא. 8 v. סביר ספוגה, בס"א כשוגה בחיב וקרי וכן ח"ס. 9 v. צ"ל המזבחה אשה ריח הנ' כן ח"ס וח"ע: עיין לעיל א' ס'. וב' ס'. 10 v. צ"ל מאשי = מאשי' י' = מאשי יהוה כן במקצת ספרים כ"י, ח"ס. ח"ע וח"ר: עיין לקמן ספוק י"א.

unto the LORD, a ram without blemish out of the flock, with thy estimation, for a trespass offering, unto the priest:

7 And the priest shall make an atonement for him before the LORD: and it shall be forgiven him for any thing of all that he hath done in trespassing therein.

8 And the LORD spake unto Moses, saying,

9 Command Aaron and his sons, saying, This is the law of the burnt offering: It is the burnt offering, because of the burning upon the altar all night unto the morning, and the fire of the altar shall be burning in it.

10 And the priest shall put on his linen garment, and his linen breeches shall he put upon his flesh, and take up the ashes which the fire hath consumed with the burnt offering on the altar, and he shall put them beside the altar.

11 And he shall put off his garments, and put on other garments, and carry forth the ashes without the camp unto a clean place.

12 And the fire upon the altar shall be burning in it; it shall not be put out: and the priest shall burn wood on it every morning, and lay the burnt offering in order upon it; and he shall burn thereon the fat of the peace offerings.

13 The fire shall ever be burning upon the altar; it shall never go out.

14 And this is the law of the meat offering: the sons of Aaron shall offer it before the LORD, before the altar.

15 And he shall take of it his handful, of the flour of the meat offering, and of the oil thereof, and all the frankincense which is upon the meat offering, and shall burn it upon the altar for a sweet savour, even the memorial of it, unto the LORD.

16 And the remainder thereof shall Aaron and his sons eat: with unleavened bread shall it be

17 eaten in the holy place; in the court of the tabernacle of the congregation they shall eat it. It shall not be baken with leaven. I have given it unto them for their portion of my offerings

18 made by fire; it is most holy, as is the sin offering, and as the trespass offering. All the males among the children of Aaron shall eat of it. It shall be a statute for ever in your generations concerning the offerings of the LORD made by fire: every one that toucheth them shall be holy.

12 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: זֶה קָרְבַּן אַהֲרֹן וּבָנָיו ס
13 אֲשֶׁר־יַקְרִיבוּ לַיהוָה בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ עֶשִׂרִת הָאֵפָה
סֹלֶת מִנְחָה תָּמִיד מַחֲצִיתָהּ בַּבֹּקֶר וּמַחֲצִיתָהּ בָּעָרֶב:
14 עַל־מַחֲבַת בַּשֶּׁמֶן תֵּעָשֶׂה מֻרְבֶּכֶת תָּבִיאֶנָּה תַּפִּינֵי מִנְחַת
15 פִּתִּים תַּקְרִיב רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה: וְהַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ תַּחְתָּיו
16 מִבָּנָיו יַעֲשֶׂה אֹתָהּ חָק־עוֹלָם לַיהוָה כָּלִיל תְּקֻטָר: וְכָל־
מִנְחַת כֹּהֵן כָּלִיל תִּהְיֶה לֹא תֵאָכֵל:
17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־
18 בָּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הַחַטָּאת בִּמְקוֹם אֲשֶׁר תִּשָּׁחֵט
הָעֹלָה תִּשָּׁחֵט הַחַטָּאת לִפְנֵי יְהוָה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא:
19 הַכֹּהֵן הַמְחַטְּאָ אֹתָהּ יֹאכְלֶנָּה בְּמָקוֹם קָדֹשׁ תֵּאָכֵל
20 בְּחַצֵר אֹהֶל מוֹעֵד: כָּל אֲשֶׁר־יִגַּע בִּבְשָׂרָהּ יִקְדָּשׁ וַאֲשֶׁר
יֻזֶּה מִדָּמָהּ עַל־הַבֶּגֶד אֲשֶׁר יֻזֶּה עָלָיו תְּכַבֵּס בְּמָקוֹם
21 קָדֹשׁ: וּכְלִי־חֶרֶשׂ אֲשֶׁר תְּבֻשַּׁל־בּוֹ יִשָּׁבֵר וְאִם־בִּכְלִי
22 נְחֹשֶׁת בֻּשְּׁלָה וּמֹרַק וְשֻׁטַּף בַּמָּיִם: כָּל־זָכָר בַּכֹּהֲנִים
23 יֹאכַל אֹתָהּ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא: וְכָל־חַטָּאת אֲשֶׁר
יוּבָא מִדָּמָהּ אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ לֹא תֵאָכֵל
בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף:

7 1 וְזֹאת תּוֹרַת הָאָשָׁם קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא: בִּמְקוֹם אֲשֶׁר
2 יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָעֹלָה יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָאָשָׁם וְאֶת־דָּמוֹ יִזְרֹק
3 עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְאֵת כָּל־חֶלְבּוֹ יַקְרִיב מִמֶּנּוּ אֵת
4 הָאַלְיָה וְאֶת־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב: וְאֵת שְׁתֵּי
הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים
5 וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד עַל־הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה: וְהִקְטִיר
6 אֹתָם הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה אִשֶּׁה לַיהוָה אָשָׁם הוּא: כָּל־זָכָר
בַּכֹּהֲנִים יֹאכְלֶנּוּ בְּמָקוֹם קָדֹשׁ יֵאָכֵל קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא:

כחטאת

19 v. כן בסוגה, בהללי המחסא. 7, 3 v. כן ברוב ספרים כ"י, חרד"ל. חר"ה ודט"ן, ס"א ואח"כל וכן ר"א, ר"ב, ר"נ, ר"ב והי"ר. 4 v. כן ירושלמי, בהללי הכליות פלא. 6 v. כן ירושלמי, בהללי קדש חסר.

19 And the LORD spake unto Moses, saying,
20 This is the offering of Aaron and of his sons, which they shall offer unto the LORD in the day when he is anointed; the tenth part of an ephah of fine flour for a meat offering perpetual, half of it in the morning, and half thereof at night.
21 In a pan it shall be made with oil; and when it is baken, thou shalt bring it in: and the baken pieces of the meat offering shalt thou offer for a sweet savour unto the LORD.
22 And the priest of his sons that is anointed in his stead shall offer it: it is a statute for ever unto the LORD; it shall be wholly burnt.
23 For every meat offering for the priest shall be wholly burnt: it shall not be eaten.
24 And the LORD spake unto Moses, saying,
25 Speak unto Aaron and to his sons, saying, This is the law of the sin offering: In the place where the burnt offering is killed shall the sin offering be killed before the LORD: it is most holy.
26 The priest that offereth it for sin shall eat it: in the holy place shall it be eaten, in the court of the tabernacle of the congregation.
27 Whatsoever shall touch the flesh thereof shall be holy: and when there is sprinkled of the blood thereof upon any garment, thou shalt wash that whereon it was sprinkled in the holy place.
28 But the earthen vessel wherein it is sodden shall be
29 broken: and if it be sodden in a brasen pot, it shall be both scoured, and rinsed in water. All
30 the males among the priests shall eat thereof: it is most holy. And no sin offering, whereof any of the blood is brought into the tabernacle of the congregation to reconcile withal in the holy place, shall be eaten: it shall be burnt in the fire.

7, 2 Likewise this is the law of the trespass offering: it is most holy. In the place where they kill the burnt offering shall they kill the trespass offering: and the blood thereof shall he sprinkle
3 round about upon the altar. And he shall offer of it all the fat thereof; the rump, and the fat
4 that covereth the inwards, And the two kidneys, and the fat that is on them, which is by the
5 flanks, and the caul that is above the liver, with the kidneys, it shall he take away: And the priest shall burn them upon the altar for an offering made by fire unto the LORD: it is a tres-
6 pass offering. Every male among the priests shall eat thereof: it shall be eaten in the holy place: it is most holy.

7 כַּחַטָּאת כָּאָשָׁם תּוֹרָה אַחַת לָהֶם הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יְכַפֶּר־בּוֹ
8 לוֹ יִהְיֶה׃ וְהַכֹּהֵן הַמַּקְרִיב אֶת־עֹלַת אִישׁ עוֹר הָעֹלָה
9 אֲשֶׁר הִקְרִיב לַכֹּהֵן לוֹ יִהְיֶה׃ וְכָל־מִנְחָה אֲשֶׁר תֵּאָפֶה
בַּתַּנּוּר וְכָל־נַעֲשָׂה בְּמַרְחֶשֶׁת וְעַל־מַחֲבַת לַכֹּהֵן הַמַּקְרִיב
10 אֹתָהּ לוֹ תִּהְיֶה׃ וְכָל־מִנְחָה בְלוּלָה־בַשֶּׁמֶן וַחֲרֵבָה
לְכָל־בְּנֵי אַהֲרֹן תִּהְיֶה אִישׁ כְּאָחִיו׃
11 וְזֹאת תּוֹרַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר יַקְרִיב לַיהוָה׃ אִם
12 עַל־תּוֹדָה יַקְרִיבֶנּוּ וְהִקְרִיב | עַל־זֶבַח הַתּוֹדָה חַלּוֹת
מַצּוֹת בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן וְסֹלֶת
13 מֻרְבֶּכֶת חַלֹּת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן׃ עַל־חַלֹּת לֶחֶם חָמֵץ
14 יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ עַל־זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו׃ וְהִקְרִיב מִמֶּנּוּ
אֶחָד מִכָּל־קָרְבָּן תְּרוּמָה לַיהוָה לַכֹּהֵן הַזֹּרֵק אֶת־דַּם
15 הַשְּׁלָמִים לוֹ יִהְיֶה׃ וּבְשַׂר זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו בְּיוֹם
16 קָרְבָּנוֹ יֵאָכֵל לֹא־יַנִּיחַ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר׃ וְאִם־נֶדֶר | אוֹ
נְדָבָה זֶבַח קָרְבָּנוֹ בְּיוֹם הַקְרִיבוֹ אֶת־זִבְחוֹ יֵאָכֵל
17 וּמִמָּחֳרָת וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ יֵאָכֵל׃ וְהַנּוֹתָר מִבְּשַׂר הַזֶּבַח
18 בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף׃ וְאִם הֵאָכֹל יֵאָכֵל מִבְּשַׂר
זֶבַח שְׁלָמָיו בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לֹא יֵרָצֶה הַמַּקְרִיב אֹתוֹ
לֹא יֵחָשֵׁב לוֹ פִּגּוּל יִהְיֶה וְהַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת מִמֶּנּוּ עֲוֹנָהּ
19 תִּשָּׂא׃ וְהַבָּשָׂר אֲשֶׁר יִגַּע בְּכָל־טָמֵא לֹא יֵאָכֵל בָּאֵשׁ
20 יִשָּׂרֵף וְהַבָּשָׂר כָּל־טָהוֹר יֹאכַל בָּשָׂר׃ וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר
תֹּאכַל בָּשָׂר מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לַיהוָה וְטֻמְאָתוֹ עָלָיו
21 וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ׃ וְנֶפֶשׁ כִּי־תִגַּע בְּכָל
טָמֵא בְּטֻמְאַת אָדָם אוֹ | בִּבְהֵמָה טְמֵאָה אוֹ בְּכָל־שֶׁקֶץ
טָמֵא וְאָכַל מִבְּשַׂר־זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לַיהוָה וְנִכְרְתָה
22 הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃

דבר

7 As the sin offering is, so is the trespass offering: there is one law for them: the priest that maketh atonement therewith shall have it.
8 And the priest that offereth any man's burnt offering, even the priest shall have to himself the skin of the burnt offering which he hath offered.
9 And all the meat offering that is baken in the oven, and all that is dressed in the fryingpan, and in the pan, shall be the priest's that offereth it.
10 And every meat offering, mingled with oil, and dry, shall all the sons of Aaron have, one as much as another.
11 And this is the law of the sacrifice of peace offerings, which he shall offer unto the LORD.
12 If he offer it for a thanksgiving, then he shall offer with the sacrifice of thanksgiving unleavened cakes mingled with oil, and unleavened wafers anointed with oil, and cakes mingled with oil, of fine flour, fried.
13 Besides the cakes, he shall offer for his offering leavened bread with the sacrifice of thanksgiving of his peace offerings.
14 And of it he shall offer one out of the whole oblation for an heave offering unto the LORD, and it shall be the priest's that sprinkleth the blood of the peace offerings.
15 And the flesh of the sacrifice of his peace offerings for thanksgiving shall be eaten the same day that it is offered; he shall not leave any of it until the morning.
16 But if the sacrifice of his offering be a vow, or a voluntary offering, it shall be eaten the same day that he offereth his sacrifice: and
17 on the morrow also the remainder of it shall be eaten:
18 But the remainder of the flesh of the sacrifice on the third day shall be burnt with fire. And if any of the flesh of the sacrifice of his peace offerings be eaten at all on the third day, it shall not be accepted, neither shall it be imputed unto him that offereth it: it shall be an abomination, and the soul that eateth of it
19 shall bear his iniquity. And the flesh that toucheth any unclean thing shall not be eaten; it
20 shall be burnt with fire: and as for the flesh, all that be clean shall eat thereof.
21 But the soul that eateth of the flesh of the sacrifice of peace offerings, that pertain unto the LORD, having his uncleanness upon him, even that soul shall be cut off from his people. Moreover the soul that shall touch any unclean thing, as the uncleanness of man, or any unclean beast, or any abominable unclean thing, and eat of the flesh of the sacrifice of peace offerings, which
22 pertain unto the LORD, even that soul shall be cut off from his people. And the LORD spake unto Moses, saying,

7 v. בהללי כחטאת פתח. 10 v. כן למערבאי, למרנתאי הקריבו. 18 v. ס"א ואסר.
18 v. סביר משנה. ברוב ספרים כ"י מתנה בתיב וקרי. 21 v. ס"א שרץ וכן ח"ש, ת"א וח"ס.

23 Speak unto the children of Israel, saying, Ye shall eat no manner of fat, of ox, or of sheep, or of goat.
24 And the fat of the beast that dieth of itself, and the fat of that which is torn with beasts, may be used in any other use: but ye shall in no wise eat of it.
25 For whosoever eateth the fat of the beast, of which men offer an offering made by fire unto the LORD, even the soul that eateth it shall be cut off from his people.
26 Moreover ye shall eat no manner of blood, whether it be of fowl or of beast, in any of your dwellings.
27 Whatsoever soul it be that eateth any manner of blood, even that soul shall be cut off from his people.
28 And the LORD spake unto Moses, saying,
29 Speak unto the children of Israel, saying, He that offereth the sacrifice of his peace offerings unto the LORD shall bring his oblation unto the LORD of the sacrifice of his peace offerings.
30 His own hands shall bring the offerings of the LORD made by fire, the fat with the breast, it shall he bring, that the breast may be waved for a wave offering before the LORD.
31 And the priest shall burn the fat upon the altar: but the breast shall be Aaron's and his sons'.
32 And the right shoulder shall ye give unto the priest for an heave offering of the sacrifices of your peace offerings.
33 He among the sons of Aaron, that offereth the blood of the peace offerings, and the fat, shall
34 have the right shoulder for his part. For the wave breast and the heave shoulder have I taken of the children of Israel from off the sacrifices of their peace offerings, and have given them unto Aaron the priest and unto his sons by a statute for ever from among the children of
35 Israel. This is the portion of the anointing of Aaron, and of the anointing of his sons, out of the offerings of the LORD made by fire, in the day when he presented them to minister unto
36 the LORD in the priest's office; Which the LORD commanded to be given them of the children of Israel, in the day that he anointed them, by a statute for ever throughout their gen-
37 erations. This is the law of the burnt offering, of the meat offering, and of the sin offering, and of the trespass offering, and of the consecrations, and of the sacrifice of the peace offer-
38 ings; Which the LORD commanded Moses in mount Sinai, in the day that he commanded the children of Israel to offer their oblations unto the LORD, in the wilderness of Sinai.

23 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כָּל־חֵלֶב שׁוֹר וְכֶשֶׂב וְעֵז לֹא
24 תֹאכֵלוּ: וְחֵלֶב נְבֵלָה וְחֵלֶב טְרֵפָה יֵעָשֶׂה לְכָל־מְלָאכָה
25 וְאָכֹל לֹא תֹאכְלֻהוּ: כִּי כָל־אֹכֵל חֵלֶב מִן־הַבְּהֵמָה
אֲשֶׁר יַקְרִיב מִמֶּנָּה אִשֶּׁה לַיהוָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ
26 הָאֹכֶלֶת מֵעַמֶּיהָ: וְכָל־דָּם לֹא תֹאכְלוּ בְּכָל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם
27 לָעוֹף וְלַבְּהֵמָה: כָּל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר־תֹּאכַל כָּל־דָּם וְנִכְרְתָה
הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ:
28 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
29 לֵאמֹר הַמַּקְרִיב אֶת־זֶבַח שְׁלָמָיו לַיהוָה יָבִיא אֶת־קָרְבָּנוֹ
30 לַיהוָה מִזֶּבַח שְׁלָמָיו: יָדָיו תָּבֶאנָה אֶת אִשֵּׁי יְהוָה אֶת־
הַחֵלֶב עַל־הֶחָזֶה יְבִיאֶנּוּ אֶת הֶחָזֶה לְהָנִיף אֹתוֹ תְּנוּפָה
31 לִפְנֵי יְהוָה: וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־הַחֵלֶב הַמִּזְבֵּחָה וְהָיָה
32 הֶחָזֶה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו: וְאֶת שׁוֹק הַיָּמִין תִּתְּנוּ תְרוּמָה
33 לַכֹּהֵן מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם: הַמַּקְרִיב אֶת־דַּם הַשְּׁלָמִים
וְאֶת־הַחֵלֶב מִבְּנֵי אַהֲרֹן לוֹ תִּהְיֶה שׁוֹק הַיָּמִין לְמָנָה:
34 כִּי אֶת־חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְאֶת־שׁוֹק הַתְּרוּמָה לָקַחְתִּי מֵאֵת
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵיהֶם וָאֶתְּנָה אֹתָם לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן
35 וּלְבָנָיו לְחָק־עוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: זֹאת מִשְׁחַת אַהֲרֹן
וּמִשְׁחַת בָּנָיו מֵאִשֵּׁי יְהוָה בְּיוֹם הִקְרִיב אֹתָם לְכַהֵן
36 לַיהוָה: אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לָתֵת לָהֶם בְּיוֹם מָשְׁחוֹ אֹתָם
37 מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם: זֹאת הַתּוֹרָה
לָעֹלָה לַמִּנְחָה וְלַחַטָּאת וְלָאָשָׁם וְלַמִּלּוּאִים וּלְזֶבַח
38 הַשְּׁלָמִים: אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בְּהַר סִינָי בְּיוֹם
צַוֹּתוֹ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב אֶת־קָרְבְּנֵיהֶם לַיהוָה
בְּמִדְבַּר סִינָי:

וידבר

---

v. 25 ס״א יַקְרִיבוּ וכן ת״א כ״י וח״ש. v. 28 מקצת ספרים סתומה. v. 30 ס״א וְאֵת וכן ח״י וח״ר. v. 36, 38 סביר מֵאֵשֶׁר, בס״א כְּאֲשֶׁר כתיב וקרי וכן ת״ע וח״ס. v. 37 ס״א וְלַמִּנְחָה וכן הדר. ת״א כ״י, ח״ש, ת״ע וח״ס.

ח וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: קַח אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו ס
2 אִתּוֹ וְאֵת הַבְּגָדִים וְאֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֵת ׀ פַּר הַחַטָּאת
3 וְאֵת שְׁנֵי הָאֵילִם וְאֵת סַל הַמַּצּוֹת: וְאֵת כָּל־הָעֵדָה
4 הַקְהֵל אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
5 יְהוָה אֹתוֹ וַתִּקָּהֵל הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל־הָעֵדָה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת:
6 וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו וַיִּרְחַץ אֹתָם בַּמָּיִם:
7 וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הַכֻּתֹּנֶת וַיַּחְגֹּר אֹתוֹ בָּאַבְנֵט וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ
אֶת־הַמְּעִיל וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הָאֵפֹד וַיַּחְגֹּר אֹתוֹ בְּחֹשֶׁב
8 הָאֵפֹד וַיֶּאְפַּד לוֹ בוֹ: וַיָּשֶׂם עָלָיו אֶת־הַחֹשֶׁן וַיִּתֵּן אֶל־
9 הַחֹשֶׁן אֶת־הָאוּרִים וְאֶת־הַתֻּמִּים: וַיָּשֶׂם אֶת־הַמִּצְנֶפֶת
עַל־רֹאשׁוֹ וַיָּשֶׂם עַל־הַמִּצְנֶפֶת אֶל־מוּל פָּנָיו אֶת צִיץ
10 זֵר הַקֹּדֶשׁ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיִּקַּח
מֹשֶׁה אֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וַיִּמְשַׁח אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־
11 כָּל־אֲשֶׁר־בּוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֹתָם: וַיַּז מִמֶּנּוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ שֶׁבַע
פְּעָמִים וַיִּמְשַׁח אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַכִּיֹּר
12 וְאֶת־כַּנּוֹ לְקַדְּשָׁם: וַיִּצֹק מִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה עַל רֹאשׁ
13 אַהֲרֹן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ לְקַדְּשׁוֹ: וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן
וַיַּלְבִּשֵׁם כֻּתֳּנֹת וַיַּחְגֹּר אֹתָם אַבְנֵט וַיַּחֲבֹשׁ לָהֶם מִגְבָּעוֹת
14 כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיַּגֶּשׁ אֶת פַּר הַחַטָּאת
וַיִּסְמֹךְ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ פַּר הַחַטָּאת:
15 וַיִּשְׁחָט וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם וַיִּתֵּן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ
סָבִיב בְּאֶצְבָּעוֹ וַיְחַטֵּא אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־הַדָּם יָצַק אֶל־
16 יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ וַיְקַדְּשֵׁהוּ לְכַפֵּר עָלָיו: וַיִּקַּח אֶת־כָּל־
הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב וְאֵת יֹתֶרֶת הַכָּבֵד וְאֶת־שְׁתֵּי
17 הַכְּלָיֹת וְאֶת־חֶלְבֵּהֶן וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה הַמִּזְבֵּחָה: וְאֶת־הַפָּר
ואת־

ח v. חצי התורה בפסוקים. 9 v. כן בזנבוקי. 9 v. ס"א נזר. 10 v. ס"א אתו וכן ת"י ות"ע. 13 v. ביריחו קחנת.

13

8 And the LORD spake unto Moses, saying,
2 Take Aaron and his sons with him, and the garments, and the anointing oil, and a bullock for the sin offering, and two rams, and a basket of unleavened bread;
3 And gather thou all the congregation together unto the door of the tabernacle of the congregation.
4 And Moses did as the LORD commanded him; and the assembly was gathered together unto the door of the tabernacle of the congregation.
5 And Moses said unto the congregation, This is the thing which the LORD commanded to be done.
6 And Moses brought Aaron and his sons, and washed them with water.
7 And he put upon him the coat, and girded him with the girdle, and clothed him with the robe, and put the ephod upon him, and he girded him with the curious girdle of the ephod, and bound it unto him therewith.
8 And he put the breastplate upon him: also he put in the breastplate the Urim and the Thummim.
9 And he put the mitre upon his head; also upon the mitre, even upon his forefront, did he put the golden plate, the holy crown; as the LORD commanded Moses.
10 And Moses took the anointing oil, and anointed the tabernacle and all that was therein, and sanctified them.
11 And he sprinkled thereof upon the altar seven times,
12 and anointed the altar and all his vessels, both the laver and his foot, to sanctify them. And
13 he poured of the anointing oil upon Aaron's head, and anointed him, to sanctify him. And Moses brought Aaron's sons, and put coats upon them, and girded them with girdles, and put
14 bonnets upon them; as the LORD commanded Moses. And he brought the bullock for the sin offering: and Aaron and his sons laid their hands upon the head of the bullock for the sin
15 offering. And he slew it; and Moses took the blood, and put it upon the horns of the altar round about with his finger, and purified the altar, and poured the blood at the bottom of the
16 altar, and sanctified it, to make reconciliation upon it. And he took all the fat that was upon the inwards, and the caul above the liver, and the two kidneys, and their fat, and Moses
17 burned it upon the altar. But the bullock,

וְאֶת־עֹרוֹ וְאֶת־בְּשָׂרוֹ וְאֶת־פִּרְשׁוֹ שָׂרַף בָּאֵשׁ מִחוּץ
לַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וַיַּקְרֵב אֵת אֵיל 18
הָעֹלָה וַיִּסְמְכוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאָיִל׃
וַיִּשְׁחָט וַיִּזְרֹק מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְאֶת־ 19
הָאַיִל נִתַּח לְנִתָחָיו וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה אֶת־הָרֹאשׁ וְאֶת־ 20
הַנְּתָחִים וְאֶת־הַפָּדֶר׃ וְאֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת־כִּרְעֵיִם רָחַץ 21
בַּמָּיִם וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הָאַיִל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה הוּא
לְרֵיחַ־נִיחֹחַ אִשֶּׁה הוּא לַיהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
מֹשֶׁה׃ וַיַּקְרֵב אֶת־הָאַיִל הַשֵּׁנִי אֵיל הַמִּלֻּאִים וַיִּסְמְכוּ 22
אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאָיִל׃ וַיִּשְׁחָט וַיִּקַּח 23
מֹשֶׁה מִדָּמוֹ וַיִּתֵּן עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן־אַהֲרֹן הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן
יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית׃ וַיַּקְרֵב אֶת־בְּנֵי 24
אַהֲרֹן וַיִּתֵּן מֹשֶׁה מִן־הַדָּם עַל־תְּנוּךְ אָזְנָם הַיְמָנִית וְעַל־
בֹּהֶן יָדָם הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלָם הַיְמָנִית וַיִּזְרֹק מֹשֶׁה
אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וַיִּקַּח אֶת־הַחֵלֶב וְאֶת־ 25
הָאַלְיָה וְאֶת־כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב וְאֵת יֹתֶרֶת
הַכָּבֵד וְאֶת־שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־חֶלְבְּהֶן וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין׃
וּמִסַּל הַמַּצּוֹת אֲשֶׁר | לִפְנֵי יְהוָה לָקַח חַלַּת מַצָּה אַחַת 26
וְחַלַּת לֶחֶם שֶׁמֶן אַחַת וְרָקִיק אֶחָד וַיָּשֶׂם עַל־הַחֲלָבִים
וְעַל שׁוֹק הַיָּמִין׃ וַיִּתֵּן אֶת־הַכֹּל עַל כַּפֵּי אַהֲרֹן וְעַל כַּפֵּי 27
בָּנָיו וַיָּנֶף אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֹתָם 28
מֵעַל כַּפֵּיהֶם וַיַּקְטֵר הַמִּזְבֵּחָה עַל־הָעֹלָה מִלֻּאִים הֵם
לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה הוּא לַיהוָה׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הֶחָזֶה 29
וַיְנִיפֵהוּ תְנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵיל הַמִּלֻּאִים לְמֹשֶׁה הָיָה
לְמָנָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִשֶּׁמֶן 30
הַמִּשְׁחָה וּמִן־הַדָּם אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיַּז עַל־אַהֲרֹן עַל־
בְּגָדָיו וְעַל־בָּנָיו וְעַל־בִּגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֶת־אַהֲרֹן
וְאֶת־

30 ו. ס"א וְעַל־ וכן ח"ש, ת"א כ"י, חר"ה, ת"י, ת"ע, ת"ם ות"ר.

and his hide, his flesh, and his dung, he burnt with fire without the camp; as the LORD commanded Moses.

18 And he brought the ram for the burnt offering: and Aaron and his sons laid their hands upon the head of the ram.

19 And he killed it; and Moses sprinkled the blood upon the altar round about.

20 And he cut the ram into pieces; and Moses burnt the head, and the pieces, and the fat.

21 And he washed the inwards and the legs in water; and Moses burnt the whole ram upon the altar: it was a burnt sacrifice for a sweet savour, and an offering made by fire unto the LORD; as the LORD commanded Moses.

22 And he brought the other ram, the ram of consecration: and Aaron and his sons laid their hands upon the head of the ram.

23 And he slew it; and Moses took of the blood of it, and put it upon the tip of Aaron's right ear, and upon the thumb of his right hand, and upon the great toe of his right foot.

24 And he brought Aaron's sons, and Moses put of the blood upon the tip of their right ear, and upon the thumbs of their right hands, and upon the great toes of their right feet: and Moses sprinkled the blood upon the altar round about.

25 And he took the fat, and the rump, and all the fat that was upon the inwards, and the caul above the liver, and the two kidneys, and their fat, and the right shoulder: 26 And out of the basket of unleavened bread, that was before the LORD, he took one unleavened cake, and a cake of oiled bread, and one wafer, and put them on the fat, and upon the right shoulder: 27 And he put all upon Aaron's hands, and upon his sons' hands, and waved them for a wave offering before the LORD. 28 And Moses took them from off their hands, and burnt them on the altar upon the burnt offering: they were consecrations for a sweet savour: it is an offering made by fire unto the LORD. 29 And Moses took the breast, and waved it for a wave offering before the LORD: for of the ram of consecration it was Moses' part; as the LORD commanded Moses. 30 And Moses took of the anointing oil, and of the blood which was upon the altar, and sprinkled it upon Aaron, and upon his garments, and upon his sons, and upon his sons' garments with him; and sanctified Aaron,

and his garments, and his sons, and his sons' garments with him.

31 אֶת־בְּגָדָיו וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו בַּשְּׁלוּ אֶת־הַבָּשָׂר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
וְשָׁם תֹּאכְלוּ אֹתוֹ וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר בְּסַל הַמִּלֻּאִים
32 כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי לֵאמֹר אַהֲרֹן וּבָנָיו יֹאכְלֻהוּ: וְהַנּוֹתָר
33 בַּבָּשָׂר וּבַלֶּחֶם בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ: וּמִפֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא
תֵצְאוּ שִׁבְעַת יָמִים עַד יוֹם מְלֹאת יְמֵי מִלֻּאֵיכֶם כִּי
34 שִׁבְעַת יָמִים יְמַלֵּא אֶת־יֶדְכֶם: כַּאֲשֶׁר עָשָׂה בַּיּוֹם הַזֶּה
35 צִוָּה יְהוָה לַעֲשֹׂת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: וּפֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד
תֵּשְׁבוּ יוֹמָם וָלַיְלָה שִׁבְעַת יָמִים וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמֶרֶת
36 יְהוָה וְלֹא תָמֻתוּ כִּי־כֵן צִוֵּיתִי: וַיַּעַשׂ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֵת
כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה:

ט וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו פרש
2 וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר אֶל־אַהֲרֹן קַח־לְךָ עֵגֶל בֶּן־בָּקָר
3 לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה תְּמִימִם וְהַקְרֵב לִפְנֵי יְהוָה: וְאֶל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר קְחוּ שְׂעִיר־עִזִּים לְחַטָּאת
4 וְעֵגֶל וָכֶבֶשׂ בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם לְעֹלָה: וְשׁוֹר וָאַיִל
לִשְׁלָמִים לִזְבֹּחַ לִפְנֵי יְהוָה וּמִנְחָה בְלוּלָה בַּשָּׁמֶן כִּי
5 הַיּוֹם יְהוָה נִרְאָה אֲלֵיכֶם: וַיִּקְחוּ אֵת אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה
אֶל־פְּנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּקְרְבוּ כָּל־הָעֵדָה וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי
6 יְהוָה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה תַּעֲשׂוּ
7 וְיֵרָא אֲלֵיכֶם כְּבוֹד יְהוָה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן
קְרַב אֶל־הַמִּזְבֵּחַ וַעֲשֵׂה אֶת־חַטָּאתְךָ וְאֶת־עֹלָתֶךָ וְכַפֵּר
בַּעַדְךָ וּבְעַד הָעָם וְעֲשֵׂה אֶת־קָרְבַּן הָעָם וְכַפֵּר בַּעֲדָם
כאשר

יג. י כ״א ואת־ כן ה״ס. ת״א כ״י דפוס קרמון, ת״י, ת״ע ות״ס. 31 v. צ״ל צִוִּיתִי כן ח״ש, ת״ע, ת״ס וח״ר: עיין לקמן פסוק ל״ה. 33 v. ס״א יָרִיקוּ וכן ח״ש, ת״ע וה״ס.
36 v. שם הפרשה [30 זוזי—1 VI] עַבְרִיהוֹן, וסרריה ב׳ חצי סרה, זה קרבן אהרן ובניו [12 VI], וחצי סרר קח את־אהרן [1 זוזי]. ופסוקים שבעה ושמונים, ומלים אלף ושש. ואותיות חמשת אלפים ומאה, וספר ויהי ל׳ ימים. ואין כה חלוק, ותתחברו ויקח אֶת־כל החלב [16 זוזי], ואֶת־כל־החלב [28 זוזי].
ט. 1 v. הספירה ויסף עוד דוד בשמואל ב׳ ו׳.

and his garments, and his sons, and his sons' garments with him.

31 And Moses said unto Aaron and to his sons, Boil the flesh at the door of the tabernacle of the congregation: and there eat it with the bread that is in the basket of consecrations, as I commanded, saying, Aaron and his sons shall eat it.

32 And that which remaineth of the flesh and of the bread shall ye burn with fire.

33 And ye shall not go out of the door of the tabernacle of the congregation in seven days, until the days of your consecration be at an end: for seven days shall he consecrate you.

34 As he hath done this day, so the LORD hath commanded to do, to make an atonement for you.

35 Therefore shall ye abide at the door of the tabernacle of the congregation day and night seven days, and keep the charge of the LORD, that ye die not: for so I am commanded.

36 So Aaron and his sons did all things which the LORD commanded by the hand of Moses.

9 And it came to pass on the eighth day, that Moses called Aaron and his sons, and the elders of Israel;

2 And he said unto Aaron, Take thee a young calf for a sin offering, and a ram for a burnt offering, without blemish, and offer them before the LORD.

3 And unto the children of Israel thou shalt speak, saying, Take ye a kid of the goats for a sin offering; and a calf and a
4 lamb, both of the first year, without blemish, for a burnt offering; Also a bullock and a ram for peace offerings, to sacrifice before the LORD; and a meat offering mingled with oil: for
5 to day the LORD will appear unto you. And they brought that which Moses commanded before the tabernacle of the congregation: and all the congregation drew near and stood be-
6 fore the LORD. And Moses said, This is the thing which the LORD commanded that ye
7 should do: and the glory of the LORD shall appear unto you. And Moses said unto Aaron, Go unto the altar, and offer thy sin offering, and thy burnt offering, and make an atonement for thyself, and for the people: and offer the offering of the people, and make an atonement for them;

כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה: וַיִּקְרַב אַהֲרֹן אֶל־הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁחַט 8
אֶת־עֶגֶל הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ: וַיַּקְרִבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת־ 9
הַדָּם אֵלָיו וַיִּטְבֹּל אֶצְבָּעוֹ בַּדָּם וַיִּתֵּן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ
וְאֶת־הַדָּם יָצַק אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ: וְאֶת־הַחֵלֶב וְאֶת־ 10
הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת מִן־הַכָּבֵד מִן־הַזָּבַח הִקְטִיר
הַמִּזְבֵּחָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְאֶת־הַבָּשָׂר 11
וְאֶת־הָעוֹר שָׂרַף בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה: וַיִּשְׁחַט אֶת־ 12
הָעֹלָה וַיִּמְצְאוּ בְנֵי אַהֲרֹן אֵלָיו אֶת־הַדָּם וַיִּזְרְקֵהוּ עַל־
הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְאֶת־הָעֹלָה הִמְצִיאוּ אֵלָיו לִנְתָחֶיהָ וְאֶת־ 13
הָרֹאשׁ וַיְקַטֵּר עַל־הַמִּזְבֵּחַ: וַיִּרְחַץ אֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת־ 14
הַכְּרָעַיִם וַיְקַטֵּר עַל־הָעֹלָה הַמִּזְבֵּחָה: וַיַּקְרֵב אֶת קָרְבַּן 15
הָעָם וַיִּקַּח אֶת־שְׂעִיר הַחַטַּאת אֲשֶׁר לָעָם וַיִּשְׁחָטֵהוּ
וַיְחַטְּאֵהוּ כָּרִאשֹׁון: וַיַּקְרֵב אֶת־הָעֹלָה וַיַּעַשׂ כַּמִּשְׁפָּט: 16
וַיַּקְרֵב אֶת־הַמִּנְחָה וַיְמַלֵּא כַפּוֹ מִמֶּנָּה וַיְקַטֵּר עַל־ 17
הַמִּזְבֵּחַ מִלְבַד עֹלַת הַבֹּקֶר: וַיִּשְׁחַט אֶת־הַשּׁוֹר וְאֶת־ 18
הָאַיִל זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לָעָם וַיַּמְצְאוּ בְנֵי אַהֲרֹן אֶת־
הַדָּם אֵלָיו וַיִּזְרְקֵהוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְאֶת־הַחֲלָבִים 19
מִן־הַשּׁוֹר וּמִן־הָאַיִל הָאַלְיָה וְהַמְכַסֶּה וְהַכְּלָיֹת וְיֹתֶרֶת
הַכָּבֵד: וַיָּשִׂמוּ אֶת־הַחֲלָבִים עַל־הֶחָזוֹת וַיְקַטֵּר הַחֲלָבִים 20
הַמִּזְבֵּחָה: וְאֶת הֶחָזוֹת וְאֶת שׁוֹק הַיָּמִין הֵנִיף אַהֲרֹן 21
תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה: וַיִּשָּׂא אַהֲרֹן אֶת־ 22
יָדוֹ אֶל־הָעָם וַיְבָרְכֵם וַיֵּרֶד מֵעֲשֹׂת הַחַטָּאת וְהָעֹלָה
וְהַשְּׁלָמִים: וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ 23
וַיְבָרְכוּ אֶת־הָעָם וַיֵּרָא כְּבוֹד־יְהוָה אֶל־כָּל־הָעָם: וַתֵּצֵא 24
אֵשׁ מִלִּפְנֵי יְהוָה וַתֹּאכַל עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־
הַחֲלָבִים וַיַּרְא כָּל־הָעָם וַיָּרֹנּוּ וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם: וַיִּקְחוּ
בְנֵי־

10 v. כן ירושלמי. בהללי הנפליות מלא. 13 v. במונח המצאו חסר. 19 v. ס"א וכן בלא מקף.
21 v. ס"א צוה יהוה אתי וכן ח"ס. ח"י וח"ע: עיין לעיל ח' י"ג וגו'. 22 v. יָרַד כתיב. וְיָרַד קרי. 23 v. ס"א וירד.

as the LORD commanded.
8 Aaron therefore went unto the altar, and slew the calf of the sin offering, which was for himself.
9 And the sons of Aaron brought the blood unto him: and he dipped his finger in the blood, and put it upon the horns of the altar, and poured out the blood at the bottom of the altar:
10 But the fat, and the kidneys, and the caul above the liver of the sin offering, he burnt upon the altar; as the LORD commanded Moses.
11 And the flesh and the hide he burnt with fire without the camp.
12 And he slew the burnt offering; and Aaron's sons presented unto him the blood, which he sprinkled round about upon the altar.
13 And they presented the burnt offering unto him, with the pieces thereof, and the head: and he burnt them upon the altar.
14 And he did wash the inwards and the legs, and burnt them upon the burnt offering on the altar.
15 And he brought the people's offering, and took the goat, which was the sin offering for the people, and slew it, and offered it for sin, as the first.
16 And he brought the burnt offering, and offered it according to the manner.
17 And he brought the meat offering, and took an handful thereof, and burnt it upon the altar, beside the burnt sacrifice of the morning.
18 He slew also the bullock and the ram for a sacrifice of peace offerings, which was for the people: and Aaron's sons presented unto him the blood, which he sprinkled upon the altar round about,
19 And the fat of the bullock and of the ram, the rump, and that which covereth the inwards, and the kidneys,
20 and the caul above the liver: And they put the fat upon the breasts, and he burnt the fat
21 upon the altar: And the breasts and the right shoulder Aaron waved for a wave offering be-
22 fore the LORD; as Moses commanded. And Aaron lifted up his hand toward the people, and blessed them, and came down from offering of the sin offering, and the burnt offering,
23 and peace offerings. And Moses and Aaron went into the tabernacle of the congregation, and came out, and blessed the people: and the glory of the LORD appeared unto all the peo-
24 ple. And there came a fire out from before the LORD, and consumed upon the altar the burnt offering and the fat: which when all the people saw, they shouted, and fell on their faces.

10 And Nadab and Abihu, the sons of Aaron, took either of them his censer, and put fire therein, and put incense thereon, and offered strange fire before the LORD, which he commanded them not.

2 And there went out fire from the LORD, and devoured them, and they died before the LORD.

3 Then Moses said unto Aaron, This is it that the LORD spake, saying, I will be sanctified in them that come nigh me, and before all the people I will be glorified. And Aaron held his peace.

4 And Moses called Mishael and Elzaphan, the sons of Uzziel the uncle of Aaron, and said unto them, Come near, carry your brethren from before the sanctuary out of the camp.

5 So they went near, and carried them in their coats out of the camp; as Moses had said.

6 And Moses said unto Aaron, and unto Eleazar and unto Ithamar, his sons, Uncover not your heads, neither rend your clothes; lest ye die, and lest wrath come upon all the people: but let your brethren, the whole house of Israel, bewail the burning which the LORD hath kindled.

7 And ye shall not go out from the door of the tabernacle of the congregation, lest ye die: for the anointing oil of the LORD is upon you. And they did according to the word of Moses.

8 And the LORD spake unto
9 Aaron, saying, Do not drink wine nor strong drink, thou, nor thy sons with thee, when ye go into the tabernacle of the congregation, lest ye die: it shall be a statute for ever throughout
10 your generations: And that ye may put difference between holy and unholy, and between
11 unclean and clean; And that ye may teach the children of Israel all the statutes which the
12 LORD hath spoken unto them by the hand of Moses. And Moses spake unto Aaron, and unto Eleazar and unto Ithamar, his sons that were left, Take the meat offering that remaineth of the offerings of the LORD made by fire, and eat it without leaven beside the altar: for it is
13 most holy: And ye shall eat it in the holy place, because it is thy due, and thy sons' due, of
14 the sacrifices of the LORD made by fire: for so I am commanded. And the wave breast and heave shoulder shall ye eat in a clean place; thou, and thy sons, and thy daughters with thee: for

י בְּנֵי־אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אִישׁ מַחְתָּתוֹ וַיִּתְּנוּ בָהֶן אֵשׁ
וַיָּשִׂימוּ עָלֶיהָ קְטֹרֶת וַיַּקְרִיבוּ לִפְנֵי יְהוָה אֵשׁ זָרָה
אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֹתָם: ב וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יְהוָה וַתֹּאכַל
אוֹתָם וַיָּמֻתוּ לִפְנֵי יְהוָה: ג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן הוּא
אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה | לֵאמֹר בִּקְרֹבַי אֶקָּדֵשׁ וְעַל־פְּנֵי כָל־
הָעָם אֶכָּבֵד וַיִּדֹּם אַהֲרֹן: ד וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־מִישָׁאֵל וְאֶל
אֶלְצָפָן בְּנֵי עֻזִּיאֵל דֹּד אַהֲרֹן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם קִרְבוּ שְׂאוּ
אֶת־אֲחֵיכֶם מֵאֵת פְּנֵי־הַקֹּדֶשׁ אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה: ה
וַיִּקְרְבוּ וַיִּשָּׂאֵם בְּכֻתָּנְתָם אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר
דִּבֶּר מֹשֶׁה: ו וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־אֶלְעָזָר וְאֶל־אִיתָמָר |
בָּנָיו רָאשֵׁיכֶם אַל־תִּפְרָעוּ | וּבִגְדֵיכֶם לֹא־תִפְרֹמוּ וְלֹא
תָמֻתוּ וְעַל כָּל־הָעֵדָה יִקְצֹף וַאֲחֵיכֶם כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל
יִבְכּוּ אֶת־הַשְּׂרֵפָה אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוָה: ז וּמִפֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד לֹא תֵצְאוּ פֶּן־תָּמֻתוּ כִּי־שֶׁמֶן מִשְׁחַת יְהוָה עֲלֵיכֶם
וַיַּעֲשׂוּ כִּדְבַר מֹשֶׁה:
ח וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: ט יַיִן וְשֵׁכָר אַל־תֵּשְׁתְּ | ס
אַתָּה | וּבָנֶיךָ אִתָּךְ בְּבֹאֲכֶם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וְלֹא תָמֻתוּ
חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם: י וּלְהַבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין
הַחֹל וּבֵין הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהוֹר: יא וּלְהוֹרֹת אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־הַחֻקִּים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֲלֵהֶם בְּיַד־
מֹשֶׁה:
יב וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל אֶלְעָזָר וְאֶל־אִיתָמָר | בָּנָיו
הַנּוֹתָרִים קְחוּ אֶת־הַמִּנְחָה הַנּוֹתֶרֶת מֵאִשֵּׁי יְהוָה וְאִכְלוּהָ
מַצּוֹת אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ כִּי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא: יג וַאֲכַלְתֶּם
אֹתָהּ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ כִּי חָקְךָ־בִנְךָ הִוא מֵאִשֵּׁי יְהוָה
כִּי־כֵן צִוִּיתִי: יד וְאֶת חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְאֵת | שׁוֹק הַתְּרוּמָה
תֹּאכְלוּ בְּמָקוֹם טָהוֹר אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבִנֹתֶיךָ אִתָּךְ כִּי־
חק

יג .v כיוצאו בְּמָקוֹם בנעיא.

15 חֶלְקְךָ וְחֶלְקֶ֣ךָ נְתַנּוּ מִזִּבְחֵי֙ שַׁלְמֵ֣י בְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל׃ שׁ֚וֹק
הַתְּרוּמָ֔ה וְחֲזֵ֥ה הַתְּנוּפָ֖ה עַ֣ל אִשֵּׁ֣י הַחֲלָבִ֑ים יָבִ֜יאוּ לְהָנִ֤יף
תְּנוּפָה֙ לִפְנֵ֣י יְהוָ֔ה וְהָיָ֥ה לְךָ֖ וּלְבָנֶ֑יךָ אִתְּךָ֛ לְחָק־עוֹלָ֖ם
16 כַּאֲשֶׁ֥ר צִוָּ֖ה יְהוָֽה׃ וְאֵת֩ | שְׂעִ֨יר הַחַטָּ֜את דָּרֹ֣שׁ דָּרַ֗שׁ
מֹשֶׁ֤ה וְהִנֵּה֙ שְׂרֻ֔ף וַיִּקְצֹ֖ף עַל־אֶלְעָזָ֣ר וְעַל־אִיתָמָ֑ר בְּנֵ֥י
17 אַהֲרֹ֖ן הַנּוֹתָרִ֥ם לֵאמֹֽר׃ מַדּ֗וּעַ לֹא־אֲכַלְתֶּם֙ אֶת־הַחַטָּ֣את
בִּמְקוֹם֮ הַקֹּ֣דֶשׁ כִּי֩ קֹ֨דֶשׁ קָדָשִׁ֜ים הִ֗וא וְאֹתָ֤הּ | נָתַן
לָכֶם֙ לָשֵׂ֣את אֶת־עֲוֹ֣ן הָעֵדָ֔ה לְכַפֵּ֥ר עֲלֵיהֶ֖ם לִפְנֵ֥י
18 יְהוָֽה׃ הֵ֣ן לֹא־הוּבָ֗א אֶת־דָּמָהּ֙ אֶל־הַקֹּ֔דֶשׁ פְּנִימָ֑ה
19 אָכוֹל֙ תֹּאכְל֣וּ אֹתָ֔הּ בַּקֹּ֖דֶשׁ כַּאֲשֶׁ֥ר צִוִּֽיתִי׃ וַיְדַבֵּ֥ר
אַהֲרֹ֖ן אֶל־מֹשֶׁ֑ה הֵ֣ן הַיּ֗וֹם הִקְרִ֤יבוּ אֶת־חַטָּאתָם֙ וְאֶת־
עֹלָתָ֔ם לִפְנֵ֖י יְהוָ֑ה וַתִּקְרֶ֣אנָה אֹתִ֔י כָּאֵ֑לֶּה וְאָכַ֤לְתִּי
20 חַטָּאת֙ הַיּ֣וֹם הֵיִ֔טַב בְּעֵינֵ֖י יְהוָֽה׃ וַיִּשְׁמַ֥ע מֹשֶׁ֖ה וַיִּיטַ֥ב
בְּעֵינָֽיו׃

יא וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֑ה וְאֶל־אַהֲרֹ֔ן לֵאמֹ֥ר אֲלֵהֶ֖ם׃ ס
2 דַּבְּר֣וּ אֶל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל לֵאמֹ֑ר זֹ֣את הַחַיָּ֗ה אֲשֶׁ֤ר תֹּאכְל֙וּ
3 מִכָּל־הַבְּהֵמָ֔ה אֲשֶׁ֖ר עַל־הָאָֽרֶץ׃ כֹּ֚ל | מַפְרֶ֣סֶת פַּרְסָ֔ה
וְשֹׁסַ֥עַת שֶׁ֖סַע פְּרָסֹ֣ת מַעֲלַ֣ת גֵּרָ֑ה בַּבְּהֵמָה֙ אֹתָ֣הּ תֹּאכֵֽלוּ׃
4 אַ֚ךְ אֶת־זֶ֣ה לֹ֣א תֹאכְל֗וּ מִמַּעֲלֵ֤י הַגֵּרָה֙ וּמִמַּפְרִסֵ֣י הַפַּרְסָ֔ה
אֶת־הַגָּמָ֕ל כִּי־מַעֲלֵ֥ה גֵרָ֖ה הוּא֑ וּפַרְסָ֣ה אֵינֶ֔נּוּ מַפְרִ֥יס
5 טָמֵ֥א הוּא֙ לָכֶ֔ם׃ וְאֶת־הַשָּׁפָ֕ן כִּי־מַעֲלַ֥ה גֵרָ֖ה הֽוּא וּפַרְסָ֣ה
6 לֹ֣א יַפְרִ֑יס טָמֵ֥א הוּא֙ לָכֶ֔ם׃ וְאֶת־הָאַרְנֶ֕בֶת כִּי־מַעֲלַ֥ת
7 גֵּרָ֖ה הִ֑וא וּפַרְסָ֣ה לֹ֣א הִפְרִ֔יסָה טְמֵאָ֥ה הִ֖וא לָכֶֽם׃ וְאֶת־
הַחֲזִ֕יר כִּי־מַפְרִ֥יס פַּרְסָ֖ה הֽוּא וְשֹׁסַ֣ע שֶׁ֑סַע פַּרְסָ֗ה וְהוּא
8 גֵּרָה֙ לֹא־יִגַּ֔ר טָמֵ֥א הוּא֙ לָכֶ֔ם׃ מִבְּשָׂרָ֥ם לֹא תֹאכֵ֖לוּ
ובנבלתם

v. 16 דרש בראש שיפה כיסן בי"ה שט"ו, והיא חצי התורה בתיבות. דל"ת מספקנא סכל דל"ת. יא. 3 v. ס"א שסע שפי פרסת וכן ח"ס, ת"ע ות"ס. 4 v. כן בחללי, ירושלמי יסמפריסי טלא.

11 And the LEORD spake unto Moses and to Aaron, saying
2 unto them, Speak unto the children of Israel, saying, These are the beasts which ye shall
3 eat among all the beasts that are on the earth. Whatsoever parteth the hoof, and is cloven-
4 footed, and cheweth the cud, among the beasts, that shall ye eat. Nevertheless these shall
ye not eat of them that chew the cud, or of them that divide the hoof: as the camel, because he
5 cheweth the cud, but divideth not the hoof; he is unclean unto you. And the coney, because
6 he cheweth the cud, but divideth not the hoof; he is unclean unto you. And the hare, be-
7 cause he cheweth the cud, but divideth not the hoof; he is unclean unto you. And the
swine, though he divide the hoof, and be clovenfooted, yet he cheweth not the cud; he is un-
8 clean to you. Of their flesh shall ye not eat,

they be thy due, and thy sons' due, which are given out of the sacrifices of peace offerings of the children of Israel.

15 The heave shoulder and the wave breast shall they bring with the offerings made by fire of the fat, to wave it for a wave offering before the LORD; and it shall be thine, and thy sons' with thee, by a statute for ever; as the LORD hath commanded.

16 And Moses diligently sought the goat of the sin offering, and, behold, it was burnt: and he was angry with Eleazar and Ithamar, the sons of Aaron which were left alive, saying,

17 Wherefore have ye not eaten the sin offering in the holy place, seeing it is most holy, and God hath given it you to bear the iniquity of the congregation, to make atonement for them before the LORD?

18 Behold, the blood of it was not brought in within the holy place: ye should indeed have eaten it in the holy place, as I commanded.

19 And Aaron said unto Moses, Behold, this day have they offered their sin offering and their burnt offering before the LORD; and such things have befallen me: and if I had eaten the sin offering to day, should it have been accepted in the sight of the LORD?

20 And when Moses heard that, he was content.

וּבִנְבִלָתָם לֹא תִגָּעוּ טְמֵאִים הֵם לָכֶם: אֶת־זֶה תֹּאכְלוּ 9
מִכֹּל אֲשֶׁר בַּמָּיִם כֹּל אֲשֶׁר־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת בַּמַּיִם
בַּיַּמִּים וּבַנְּחָלִים אֹתָם תֹּאכֵלוּ: וְכֹל אֲשֶׁר אֵין־לוֹ סְנַפִּיר 10
וְקַשְׂקֶשֶׂת בַּיַּמִּים וּבַנְּחָלִים מִכֹּל שֶׁרֶץ הַמַּיִם וּמִכֹּל נֶפֶשׁ
הַחַיָּה אֲשֶׁר בַּמָּיִם שֶׁקֶץ הֵם לָכֶם: וְשֶׁקֶץ יִהְיוּ לָכֶם 11
מִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכֵלוּ וְאֶת־נִבְלָתָם תְּשַׁקֵּצוּ: כֹּל אֲשֶׁר 12
אֵין־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת בַּמָּיִם שֶׁקֶץ הוּא לָכֶם: וְאֶת־ 13
אֵלֶּה תְּשַׁקְּצוּ מִן־הָעוֹף לֹא יֵאָכְלוּ שֶׁקֶץ הֵם אֶת־הַנֶּשֶׁר
וְאֶת־הַפָּרֶס וְאֶת הָעָזְנִיָּה: וְאֶת־הַדָּאָה וְאֶת־הָאַיָּה לְמִינָהּ: 14
אֵת כָּל־עֹרֵב לְמִינוֹ: וְאֵת בַּת הַיַּעֲנָה וְאֶת־הַתַּחְמָס וְאֶת־ 15
16
הַשָּׁחַף וְאֶת־הַנֵּץ לְמִינֵהוּ: וְאֶת־הַכּוס וְאֶת־הַיַּנְשׁוּף וְאֶת־ 17
הַיָּנְשׁוּף: וְאֶת־הַתִּנְשֶׁמֶת וְאֶת־הַקָּאָת וְאֶת־הָרָחָם: וְאֶת 18
19
הַחֲסִידָה הָאֲנָפָה לְמִינָהּ וְאֶת־הַדּוּכִיפַת וְאֶת־הָעֲטַלֵּף:
כָּל שֶׁרֶץ הָעוֹף הַהֹלֵךְ עַל־אַרְבַּע שֶׁקֶץ הוּא לָכֶם: 20
אַךְ אֶת־זֶה תֹּאכְלוּ מִכֹּל שֶׁרֶץ הָעוֹף הַהֹלֵךְ עַל־אַרְבַּע 21
אֲשֶׁר־לֹא כְרָעַיִם מִמַּעַל לְרַגְלָיו לְנַתֵּר בָּהֶן עַל־הָאָרֶץ:
אֶת־אֵלֶּה מֵהֶם תֹּאכְלוּ אֶת־הָאַרְבֶּה לְמִינוֹ וְאֶת־הַסָּלְעָם 22
לְמִינֵהוּ וְאֶת־הַחַרְגֹּל לְמִינֵהוּ וְאֶת־הֶחָגָב לְמִינֵהוּ: וְכֹל 23
שֶׁרֶץ הָעוֹף אֲשֶׁר־לוֹ אַרְבַּע רַגְלִים שֶׁקֶץ הוּא לָכֶם:
וּלְאֵלֶּה תִּטַּמְּאוּ כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּנִבְלָתָם יִטְמָא עַד־הָעָרֶב: 24
וְכָל־הַנֹּשֵׂא מִנִּבְלָתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: 25
לְכָל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר הוּא מַפְרֶסֶת פַּרְסָה וְשֵׁסַע אֵינֶנָּה 26
שֹׁסַעַת וְגֵרָה אֵינֶנָּה מְעַלָּה טְמֵאִים הֵם לָכֶם כָּל־הַנֹּגֵעַ
בָּהֶם יִטְמָא: וְכֹל הוֹלֵךְ עַל־כַּפָּיו בְּכָל־הַחַיָּה הַהֹלֶכֶת 27
עַל־אַרְבַּע טְמֵאִים הֵם לָכֶם כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּנִבְלָתָם יִטְמָא
עַד־

and their carcase shall ye not touch; they are unclean to you.

9 These shall ye eat of all that are in the waters: whatsoever hath fins and scales in the waters, in the seas, and in the rivers, them shall ye eat.

10 And all that have not fins and scales in the seas, and in the rivers, of all that move in the waters, and of any living thing which is in the waters, they shall be an abomination unto you:

11 They shall be even an abomination unto you; ye shall not eat of their flesh, but ye shall have their carcases in abomination.

12 Whatsoever hath no fins nor scales in the waters, that shall be an abomination unto you.

13 And these are they which ye shall have in abomination among the fowls; they shall not be eaten, they are an abomination: the eagle, and the ossifrage, and the ospray,

14 And the vulture, and the kite after his kind;

15 Every raven after his kind;

16 And the owl, and the night hawk, and the cuckow, and the hawk after his kind,

17 And the little owl, and the cormorant, and the great owl,

18 And the swan, and the pelican, and the gier eagle,

19 And the stork, the heron after her kind, and the lapwing, and the bat.

20 All fowls that creep, going upon all four, shall be an abomination unto you.

21 Yet these may ye eat of every flying creeping thing that goeth upon all four, which have legs above their feet, to leap withal upon the earth;

22 Even these of them ye may eat; the locust after his kind, and the bald locust after his kind, and the beetle after his kind, and the grasshopper after his kind.

23 But all other flying creeping things, which have four feet, shall be an abomination unto you.

24 And for these ye shall be unclean: whosoever toucheth the carcase of them shall be unclean until the even.

25 And whosoever beareth ought of the carcase of them shall wash his clothes, and be unclean until the even.

26 The carcases of every beast which divideth the hoof, and is not clovenfooted, nor cheweth the cud, are unclean unto you: every one that toucheth them shall be unclean.

27 And whatsoever goeth upon his paws, among all manner of beasts that go on all four, those are unclean unto you: whoso toucheth their carcase shall be unclean

---

v. 12 ס״א וכל וכן ח״ש, ח״ע וח״ס. v. 15 ס״א וְאֵת וכן ח״ש, ת״א, ת״י ר״ק, ת״ע, ח״ס וח״ר.
v. 19 בכתובה הרוכיפת בקמץ. v. 20 ס״א וכל וכן ח״ש, ת״י, ת״ע וח״ס. v. 21 לו קרי.
v. 21 ברוב ספרים כ״י בָּהֶם וכן ח״ש. v. 26 ס״א פֹּעֶלֶה ת״ש.

עַד־הָעָרֶב׃ וְהַנֹּשֵׂא אֶת־נִבְלָתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְטָמֵא 28
עַד־הָעָרֶב טְמֵאִים הֵמָּה לָכֶם׃
וְזֶה לָכֶם הַטָּמֵא בַּשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ הַחֹלֶד 29
וְהָעַכְבָּר וְהַצָּב לְמִינֵהוּ׃ וְהָאֲנָקָה וְהַכֹּחַ וְהַלְּטָאָה וְהַחֹמֶט 30
וְהַתִּנְשָׁמֶת׃ אֵלֶּה הַטְּמֵאִים לָכֶם בְּכָל־הַשֶּׁרֶץ כָּל־הַנֹּגֵעַ 31
בָּהֶם בְּמֹתָם יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃ וְכֹל אֲשֶׁר־יִפֹּל עָלָיו 32
מֵהֶם ׀ בְּמֹתָם יִטְמָא מִכָּל־כְּלִי־עֵץ אוֹ בֶגֶד אוֹ־עוֹר אוֹ
שָׂק כָּל־כְּלִי אֲשֶׁר־יֵעָשֶׂה מְלָאכָה בָּהֶם בַּמַּיִם יוּבָא
וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב וְטָהֵר׃ וְכָל־כְּלִי־חֶרֶשׂ אֲשֶׁר־יִפֹּל מֵהֶם 33
אֶל־תּוֹכוֹ כֹּל אֲשֶׁר בְּתוֹכוֹ יִטְמָא וְאֹתוֹ תִשְׁבֹּרוּ׃ מִכָּל־ 34
הָאֹכֶל אֲשֶׁר יֵאָכֵל אֲשֶׁר יָבוֹא עָלָיו מַיִם יִטְמָא וְכָל־
מַשְׁקֶה אֲשֶׁר יִשָּׁתֶה בְּכָל־כְּלִי יִטְמָא׃ וְכֹל אֲשֶׁר־יִפֹּל 35
מִנִּבְלָתָם ׀ עָלָיו יִטְמָא תַּנּוּר וְכִירַיִם יִתָּץ טְמֵאִים הֵם
וְטְמֵאִים יִהְיוּ לָכֶם׃ אַךְ מַעְיָן וּבוֹר מִקְוֵה־מָיִם יִהְיֶה 36
טָהוֹר וְנֹגֵעַ בְּנִבְלָתָם יִטְמָא׃ וְכִי יִפֹּל מִנִּבְלָתָם עַל־ 37
כָּל־זֶרַע זָרוּעַ אֲשֶׁר יִזָּרֵעַ טָהוֹר הוּא׃ וְכִי יֻתַּן־מַיִם עַל־ 38
זֶרַע וְנָפַל מִנִּבְלָתָם עָלָיו טָמֵא הוּא לָכֶם׃
וְכִי יָמוּת מִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר־הִיא לָכֶם לְאָכְלָה 39
הַנֹּגֵעַ בְּנִבְלָתָהּ יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃ וְהָאֹכֵל מִנִּבְלָתָהּ 40
יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב וְהַנֹּשֵׂא אֶת־נִבְלָתָהּ יְכַבֵּס
בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ וְכָל־הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ 41
שֶׁקֶץ הוּא לֹא יֵאָכֵל׃ כֹּל הוֹלֵךְ עַל־גָּחוֹן וְכֹל ׀ הוֹלֵךְ 42
עַל־אַרְבַּע עַד כָּל־מַרְבֵּה רַגְלַיִם לְכֹל־הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ
עַל־הָאָרֶץ לֹא תֹאכְלוּם כִּי־שֶׁקֶץ הֵם׃ אַל־תְּשַׁקְּצוּ 43
אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּכָל־הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ וְלֹא תִטַּמְּאוּ בָּהֶם
ונטמתם

28 until the even. And he that beareth the carcase of them shall wash his clothes, and be unclean until the even: they are unclean unto you.
29 These also shall be unclean unto you among the creeping things that creep upon the earth; the weasel, and the mouse, and the tortoise after his kind,
30 And the ferret, and the chameleon, and the lizard, and the snail, and the mole.
31 These are unclean to you among all that creep: whosoever doth touch them, when they be dead, shall be unclean until the even.
32 And upon whatsoever any of them, when they are dead, doth fall, it shall be unclean; whether it be any vessel of wood, or raiment, or skin, or sack, whatsoever vessel it be, wherein any work is done, it must be put into water, and it shall be unclean until the even; so it shall be cleansed.
33 And every earthen vessel, whereinto any of them falleth, whatsoever is in it shall be unclean; and ye shall break it.
34 Of all meat which may be eaten, that on which such water cometh shall be unclean: and all drink that may be drunk in every such vessel shall be unclean.
35 And every thing whereupon any part of their carcase falleth shall be unclean; whether it be oven, or ranges for pots, they shall be broken down: for they are unclean, and shall be unclean unto you.
36 Nevertheless a fountain or pit, wherein there is plenty of water, shall be
37 clean: but that which toucheth their carcase shall be unclean. And if any part of their car-
38 case fall upon any sowing seed which is to be sown, it shall be clean. But if any water be put upon the seed, and any part of their carcase fall thereon, it shall be unclean unto you.
39 And if any beast, of which ye may eat, die; he that toucheth the carcase thereof shall be un-
40 clean until the even. And he that eateth of the carcase of it shall wash his clothes, and be unclean until the even: he also that beareth the carcase of it shall wash his clothes, and be un-
41 clean until the even. And every creeping thing that creepeth upon the earth shall be an
42 abomination; it shall not be eaten. Whatsoever goeth upon the belly, and whatsoever goeth upon all four, or whatsoever hath more feet among all creeping things that creep upon the
43 earth, them ye shall not eat; for they are an abomination. Ye shall not make yourselves abominable with any creeping thing that creepeth, neither shall ye make yourselves unclean with them,

---

v. 32 נ״א ב״א וכל, ב״נ וכל״. v. 34 סביר יבואו, ירושלמי יבא חסר. v. 42 ס״א וכל וכן ז״ב, ת״ע ות״ס. v. 42 ו׳ רבתי והיא חצי התודה באותיות, גת מכא ן מכא רו במצינא. v. 43 כו ב״א, ב״נ אל־ בנעיא.

that ye should be defiled thereby.

44 For I am the LORD your God: ye shall therefore sanctify yourselves, and ye shall be holy; for I am holy: neither shall ye defile yourselves with any manner of creeping thing that creepeth upon the earth.

45 For I am the LORD that bringeth you up out of the land of Egypt, to be your God: ye shall therefore be holy, for I am holy.

46 This is the law of the beasts, and of the fowl, and of every living creature that moveth in the waters, and of every creature that creepeth upon the earth:

47 To make a difference between the unclean and the clean, and between the beast that may be eaten and the beast that may not be eaten.

12 And the LORD spake unto Moses, saying,

2 Speak unto the children of Israel, saying, If a woman have conceived seed, and born a man child: then she shall be unclean seven days; according to the days of the separation for her infirmity shall she be unclean.

3 And in the eighth day the flesh of his foreskin shall be circumcised.

4 And she shall then continue in the blood of her purifying three and thirty days; she shall touch no hallowed thing, nor come into the sanctuary, until the days of her purifying be fulfilled.

5 But if she bear a maid child, then she shall be unclean two weeks, as in her separation: and she shall continue in the blood of her purifying three-score and six days.

6 And when the days of her purifying are fulfilled, for a son, or for a daughter, she shall bring a lamb of the first year for a burnt offering, and a young pigeon, or a turtledove, for a sin offering, unto the door of the tabernacle of the congregation, unto the

7 priest: Who shall offer it before the LORD, and make an atonement for her; and she shall be cleansed from the issue of her blood. This is the law for her that hath born a male or a fe-

8 male. And if she be not able to bring a lamb, then she shall bring two turtles, or two young pigeons; the one for the burnt offering, and the other for a sin offering: and the priest shall make an atonement for her, and she shall be clean.

44 וְנִטְמֵתֶם בָּם: כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְהִתְקַדִּשְׁתֶּם
וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים כִּי קָדֹושׁ אָנִי וְלֹא תְטַמְּאוּ אֶת־
45 נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּכָל־הַשֶּׁרֶץ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ: כִּי ו אֲנִי
יְהוָה הַמַּעֲלֶה אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיֹת לָכֶם
46 לֵאלֹהִים וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים כִּי קָדֹושׁ אָנִי: זֹאת תּוֹרַת
הַבְּהֵמָה וְהָעֹוף וְכֹל נֶפֶשׁ הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׂת בַּמָּיִם
47 וּלְכָל־נֶפֶשׁ הַשֹּׁרֶצֶת עַל־הָאָרֶץ: לְהַבְדִּיל בֵּין הַטָּמֵא
וּבֵין הַטָּהֹר וּבֵין הַחַיָּה הַנֵּאָכֶלֶת וּבֵין הַחַיָּה אֲשֶׁר לֹא
תֵאָכֵל:

ס י"ב 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל פ"ת
2 לֵאמֹר אִשָּׁה כִּי תַזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר וְטָמְאָה שִׁבְעַת יָמִים
3 כִּימֵי נִדַּת דְּוֹתָהּ תִּטְמָא: וּבַיֹּום הַשְּׁמִינִי יִמֹּול בְּשַׂר
4 עָרְלָתֹו: וּשְׁלֹשִׁים יֹום וּשְׁלֹשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב בִּדְמֵי טָהֳרָהּ
בְּכָל־קֹדֶשׁ לֹא־תִגָּע וְאֶל־הַמִּקְדָּשׁ לֹא תָבֹא עַד־מְלֹאת
5 יְמֵי טָהֳרָהּ: וְאִם־נְקֵבָה תֵּלֵד וְטָמְאָה שְׁבֻעַיִם כְּנִדָּתָהּ
6 וְשִׁשִּׁים יֹום וְשֵׁשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב עַל־דְּמֵי טָהֳרָהּ: וּבִמְלֹאת ו
יְמֵי טָהֳרָהּ לְבֵן אֹו לְבַת תָּבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתֹו לְעֹלָה
וּבֶן־יֹונָה אֹו־תֹר לְחַטָּאת אֶל־פֶּתַח אֹהֶל־מֹועֵד אֶל־
7 הַכֹּהֵן: וְהִקְרִיבֹו לִפְנֵי יְהוָה וְכִפֶּר עָלֶיהָ וְטָהֲרָה מִמְקֹר
8 דָּמֶיהָ זֹאת תֹּורַת הַיֹּלֶדֶת לַזָּכָר אֹו לַנְּקֵבָה: וְאִם־לֹא
תִמְצָא יָדָהּ דֵּי שֶׂה וְלָקְחָה שְׁתֵּי־תֹרִים אֹו שְׁנֵי בְנֵי
יֹונָה אֶחָד לְעֹלָה וְאֶחָד לְחַטָּאת וְכִפֶּר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן
וְטָהֵרָה:

ויִדבר

45 v. וְנִטְמֵאתֶם קרי. ג"א ב"א הֶמעלה בגעיא, כ"נ הַמעלה בלא געיא.

47 v. סם הפרשה [17 XI–1 IX] מֵיכיהו. יש בה שני פרים וחצי, חצי הסרר המוקדם קח את אהרן. יין ושכר [8 X]. זאת החיה [1 XI]. ופסוקים אחד ותשעים. ומלים אלף וכאתים ולח. ואותיות ארבעת אלפים ושש מאות ושבעים. וחלוף א' ב"א הוסף אל־ עם תשקצו בלא געיא [43 XI]. וב"נ אל־ בנעיא. וכת' כ' אתיורו אל־העם [22 IX]. אשרילא כרעים [21 XI].

יב. 1 v. הפטרה ואיש בא מבעל שלשה במלכים ב' ד' מ"ב. 6 v. בן למערבאי, למדנחאי ובכלאות מלא. 7 v. ע"ל עליה הכהן כן ח"ש, ח"ע וח"ס: עיין לקמן פסוק ח'.

יג
2 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: אָדָם כִּי־יִהְיֶה
בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת אֹו־סַפַּחַת אֹו בַהֶרֶת וְהָיָה בְעוֹר־
בְּשָׂרוֹ לְנֶגַע צָרָעַת וְהוּבָא אֶל־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֹו אֶל־אַחַד
3 מִבָּנָיו הַכֹּהֲנִים: וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע בְּעוֹר־הַבָּשָׂר
וְשֵׂעָר בַּנֶּגַע הָפַךְ לָבָן וּמַרְאֵה הַנֶּגַע עָמֹק מֵעוֹר
בְּשָׂרוֹ נֶגַע צָרַעַת הוּא וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְטִמֵּא אֹתוֹ:
4 וְאִם־בַּהֶרֶת לְבָנָה הִוא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וְעָמֹק אֵין־
מַרְאֶה מִן־הָעוֹר וּשְׂעָרָה לֹא־הָפַךְ לָבָן וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן
5 אֶת־הַנֶּגַע שִׁבְעַת יָמִים: וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיֹּום הַשְּׁבִיעִי
וְהִנֵּה הַנֶּגַע עָמַד בְּעֵינָיו לֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע בָּעוֹר וְהִסְגִּירוֹ
6 הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים שֵׁנִית: וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן אֹתוֹ בַּיֹּום
הַשְּׁבִיעִי שֵׁנִית וְהִנֵּה כֵהָה הַנֶּגַע וְלֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע
בָּעוֹר וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן מִסִּפְחַת הִוא וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְטָהֵר:
7 וְאִם־פָּשֹׂה תִפְשֶׂה הַמִּסְפַּחַת בָּעוֹר אַחֲרֵי הֵרָאֹתֹו
8 אֶל־הַכֹּהֵן לְטָהֳרָתֹו וְנִרְאָה שֵׁנִית אֶל־הַכֹּהֵן: וְרָאָה
הַכֹּהֵן וְהִנֵּה פָּשְׂתָה הַמִּסְפַּחַת בָּעוֹר וְטִמְּאוֹ הַכֹּהֵן
צָרַעַת הִוא:
9 נֶגַע צָרַעַת כִּי תִהְיֶה בְּאָדָם וְהוּבָא אֶל־הַכֹּהֵן: וְרָאָה
10 הַכֹּהֵן וְהִנֵּה שְׂאֵת־לְבָנָה בָּעוֹר וְהִיא הָפְכָה שֵׂעָר לָבָן
11 וּמִחְיַת בָּשָׂר חַי בַּשְּׂאֵת: צָרַעַת נוֹשֶׁנֶת הִוא בְּעוֹר
12 בְּשָׂרוֹ וְטִמְּאוֹ הַכֹּהֵן לֹא יַסְגִּרֶנּוּ כִּי טָמֵא הוּא: וְאִם־
פָּרֹחַ תִּפְרַח הַצָּרַעַת בָּעוֹר וְכִסְּתָה הַצָּרַעַת אֵת כָּל־עוֹר
הַנֶּגַע מֵרֹאשׁוֹ וְעַד־רַגְלָיו לְכָל־מַרְאֵה עֵינֵי הַכֹּהֵן:
13 וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה כִסְּתָה הַצָּרַעַת אֶת־כָּל־בְּשָׂרוֹ וְטִהַר
אֶת־

יב. 3 v. נ״א ב״א בְּעֹורֹ, כ״נ בְּעֹורֹ. 3 v. כן בויקהל הֶפֶךְ | ספק וכן ברוב ספרים כ״ו, ד״ב וחד״ה, ס״א בלא ספק וכן ר״א, רש״, חד״ה, ריד״ ודמ״ו. 4 v. כן למערבאי, לסרנחאי דסניף ה׳ וכן ת״ע. 5 v. כ״ל בְּעֵינוֹ: עיין לקמן ספוק ג״ה. 6 v. ס״א לא״ וכן ה״ס וח״ע: עיין ספוק ה׳. 7 v. פָּשֹׂה קרי. 7 v. כן למערבאי, למדנחאי לְטָהֳרָתוֹ. 10 v. בוגבוקי בַּשְּׂאֵת רנש. 11 v. כן ירושלמי, בהללי יַסְגִּירֶנּוּ סלא.

13 And the LORD spake unto Moses and Aaron, saying,
2 When a man shall have in the skin of his flesh a rising, a scab, or bright spot, and it be in the skin of his flesh like the plague of leprosy; then he shall be brought unto Aaron the priest, or unto one of his sons the priests:
3 And the priest shall look on the plague in the skin of the flesh: and when the hair in the plague is turned white, and the plague in sight be deeper than the skin of his flesh, it is a plague of leprosy: and the priest shall look on him, and pronounce him unclean.
4 If the bright spot be white in the skin of his flesh, and in sight be not deeper than the skin, and the hair thereof be not turned white; then the priest shall shut up him that hath the plague seven days:
5 And the priest shall look on him the seventh day: and, behold, if the plague in his sight be at a stay, and the plague spread not in the skin; then the priest shall shut him up seven days more:
6 And the priest shall look on him again the seventh day: and, behold, if the plague be somewhat dark, and the plague spread not in the skin, the priest shall pronounce him clean: it is but a scab: and he shall wash his clothes, and be clean.
7 But if the scab spread much abroad in the skin, after that he hath been seen of the priest for his cleansing, he
8 shall be seen of the priest again: And if the priest see that, behold, the scab spreadeth in the
9 skin, then the priest shall pronounce him unclean: it is a leprosy. When the plague of lep-
10 rosy is in a man, then he shall be brought unto the priest; And the priest shall see him: and, behold, if the rising be white in the skin, and it have turned the hair white, and there be quick
11 raw flesh in the rising; It is an old leprosy in the skin of his flesh, and the priest shall pro-
12 nounce him unclean, and shall not shut him up: for he is unclean. And if a leprosy break out abroad in the skin, and the leprosy cover all the skin of him that hath the plague from his
13 head even to his foot, wheresoever the priest looketh; Then the priest shall consider: and, behold, if the leprosy have covered all his flesh, he shall pronounce him clean

14 אֶת־הַנֶּגַע כְּלוֹ הָפַךְ לְבָן טָהֹור הוּא: וּבְיוֹם הֵרָאוֹת
15 בּוֹ בָּשָׂר חַי יִטְמָא: וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַבָּשָׂר הַחַי
16 וְטִמְּאוֹ הַבָּשָׂר הַחַי טָמֵא הוּא צָרַעַת הוּא: אוֹ כִי
17 יָשׁוּב הַבָּשָׂר הַחַי וְנֶהְפַּךְ לְלָבָן וּבָא אֶל־הַכֹּהֵן: וְרָאָהוּ
הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נֶהְפַּךְ הַנֶּגַע לְלָבָן וְטִהַר הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע
טָהֹור הוּא:
18 וּבָשָׂר כִּי־יִהְיֶה בֹּו־בְּשָׂרוֹ שְׁחִין וְנִרְפָּא: וְהָיָה בִּמְקֹום
19 הַשְּׁחִין שְׂאֵת לְבָנָה אוֹ בַהֶרֶת לְבָנָה אֲדַמְדֶּמֶת וְנִרְאֶה
20 אֶל־הַכֹּהֵן: וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה מַרְאֵהוּ שָׁפָל מִן־הָעֹור
וּשְׂעָרָהּ הָפַךְ לָבָן וְטִמְּאוֹ הַכֹּהֵן נֶגַע־צָרַעַת הוּא בַּשְּׁחִין
21 פָּרָחָה: וְאִם | יִרְאֶנָּה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה אֵין־בָּהּ שֵׂעָר לָבָן
וּשְׁפָלָה אֵינֶנָּה מִן־הָעֹור וְהִיא כֵהָה וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן
22 שִׁבְעַת יָמִים: וְאִם־פָּשֹׂה תִּפְשֶׂה בָּעֹור וְטִמֵּא הַכֹּהֵן
23 אֹתֹו נֶגַע הוּא: וְאִם־תַּחְתֶּיהָ תַּעֲמֹד הַבַּהֶרֶת לֹא פָשְׂתָה
צָרֶבֶת הַשְּׁחִין הוּא וְטִהֲרֹו הַכֹּהֵן:
24 אֹו בָּשָׂר כִּי־יִהְיֶה בְּעֹרֹו מַכֻּת־אֵשׁ וְהָיְתָה מִחְיַת
25 הַמַּכָּה בַּהֶרֶת לְבָנָה אַדַמְדֶּמֶת אֹו לְבָנָה: וְרָאָה אֹתָהּ
הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נֶהְפַּךְ שֵׂעָר לָבָן בַּבַּהֶרֶת וּמַרְאֶהָ עָמֹק
מִן־הָעֹור צָרַעַת הוּא בַּמִּכְוָה פָּרְחָה וְטִמְּאוֹ אֹתֹו הַכֹּהֵן
26 נֶגַע צָרַעַת הוּא: וְאִם | יִרְאֶנָּה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה אֵין־בַּבַּהֶרֶת
שֵׂעָר לָבָן וּשְׁפָלָה אֵינֶנָּה מִן־הָעֹור וְהִוא כֵהָה וְהִסְגִּירוֹ
27 הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים: וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיֹּום הַשְּׁבִיעִי אִם־
פָּשֹׂה תִּפְשֶׂה בָּעֹור וְטִמֵּא הַכֹּהֵן ׀ אֹתֹו נֶגַע צָרַעַת הוּא:
28 וְאִם־תַּחְתֶּיהָ תַּעֲמֹד הַבַּהֶרֶת לֹא־פָשְׂתָה בָּעֹור וְהִוא
כֵהָה שְׂאֵת הַמִּכְוָה הִוא וְטִהֲרֹו הַכֹּהֵן כִּי־צָרֶבֶת
הַמִּכְוָה הִוא:

ואיש

14 that hath the plague: it is all turned white: he is clean.
But when raw flesh appeareth in him, he shall be unclean.
15 And the priest shall see the raw flesh, and pronounce him to be unclean: for the raw flesh is unclean: it is a leprosy.
16 Or if the raw flesh turn again, and be changed unto white, he shall come unto the priest;
17 And the priest shall see him: and, behold, if the plague be turned into white; then the priest shall pronounce him clean that hath the plague: he is clean.
18 The flesh also, in which, even in the skin thereof, was a boil, and is healed,
19 And in the place of the boil there be a white rising, or a bright spot, white, and somewhat reddish, and it be shewed to the priest;
20 And if, when the priest seeth it, behold, it be in sight lower than the skin, and the hair thereof be turned white; the priest shall pronounce him unclean: it is a plague of leprosy broken out of the boil.
21 But if the priest look on it, and, behold, there be no white hairs therein, and if it be not lower than the skin, but be somewhat dark; then the priest shall shut him up seven days:
22 And if it spread much abroad in the skin, then the priest shall pronounce him unclean: it is a plague.
23 But if the bright spot stay in his place, and spread not, it
24 is a burning boil; and the priest shall pronounce him clean. Or if there be any flesh, in the skin whereof there is a hot burning, and the quick flesh that burneth have a white bright spot,
25 somewhat reddish, or white; Then the priest shall look upon it: and, behold, if the hair in the bright spot be turned white, and it be in sight deeper than the skin; it is a leprosy broken out of the burning: wherefore the priest shall pronounce him unclean: it is the plague of lep-
26 rosy. But if the priest look on it, and, behold, there be no white hair in the bright spot, and it be no lower than the other skin, but be somewhat dark; then the priest shall shut him up
27 seven days: And the priest shall look upon him the seventh day: and if it be spread much abroad in the skin, then the priest shall pronounce him unclean: it is the plague of leprosy.
28 And if the bright spot stay in his place, and spread not in the skin, but it be somewhat dark; it is a rising of the burning, and the priest shall pronounce him clean: for it is an inflammation of the burning.

---

25 v. פָּשׂוֹ קרי. 25 v. סא הוא. 25 v. סא והיתה בלא נעויא. 26 v. סא עין.
27 v. פָּשׂוֹ קרי. 27 v. סא אתו הַכֹּהֵן וכן ח״ס. ת״ן, ח״ס וח״ר.

29 If a man or woman have a plague upon the head or the beard;

29 וְאִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי־יִהְיֶה בּוֹ נֶגַע בְּרֹאשׁ אוֹ בְזָקָן: וְרָאָה ס
30 הַכֹּהֵן אֶת־הַנָּגַע וְהִנֵּה מַרְאֵהוּ עָמֹק מִן־הָעוֹר וּבוֹ שֵׂעָר
צָהֹב דַּק וְטִמֵּא אֹתוֹ הַכֹּהֵן נֶתֶק הוּא צָרַעַת הָרֹאשׁ אוֹ
31 הַזָּקָן הוּא: וְכִי־יִרְאֶה הַכֹּהֵן אֶת־נֶגַע הַנֶּתֶק וְהִנֵּה אֵין
מַרְאֵהוּ עָמֹק מִן־הָעוֹר וְשֵׂעָר שָׁחֹר אֵין בּוֹ וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן
32 אֶת־נֶגַע הַנֶּתֶק שִׁבְעַת יָמִים: וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה לֹא־פָשָׂה הַנֶּתֶק וְלֹא־הָיָה בּוֹ שֵׂעָר צָהֹב
33 וּמַרְאֵה הַנֶּתֶק אֵין עָמֹק מִן־הָעוֹר: וְהִתְגַּלַּח וְאֶת־הַנֶּתֶק
לֹא יְגַלֵּחַ וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּתֶק שִׁבְעַת יָמִים שֵׁנִית:
34 וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּתֶק בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה לֹא־פָשָׂה
הַנֶּתֶק בָּעוֹר וּמַרְאֵהוּ אֵינֶנּוּ עָמֹק מִן־הָעוֹר וְטִהַר אֹתוֹ
35 הַכֹּהֵן וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְטָהֵר: וְאִם־פָּשֹׂה יִפְשֶׂה הַנֶּתֶק בָּעוֹר
36 אַחֲרֵי טָהֳרָתוֹ: וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְהִנֵּה פָּשָׂה הַנֶּתֶק בָּעוֹר
37 לֹא־יְבַקֵּר הַכֹּהֵן לַשֵּׂעָר הַצָּהֹב טָמֵא הוּא: וְאִם־בְּעֵינָיו
עָמַד הַנֶּתֶק וְשֵׂעָר שָׁחֹר צָמַח־בּוֹ נרפָּא הַנֶּתֶק טָהוֹר
38 הוּא וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן: וְאִישׁ אוֹ־אִשָּׁה
39 כִּי־יִהְיֶה בְעוֹר־בְּשָׂרָם בֶּהָרֹת בֶּהָרֹת לְבָנוֹת: וְרָאָה
הַכֹּהֵן וְהִנֵּה בְעוֹר־בְּשָׂרָם בֶּהָרֹת כֵּהוֹת לְבָנֹת בֹּהַק הוּא
40 פָּרַח בָּעוֹר טָהוֹר הוּא: וְאִישׁ כִּי
41 יִמָּרֵט רֹאשׁוֹ קָרֵחַ הוּא טָהוֹר הוּא: וְאִם מִפְּאַת פָּנָיו
42 יִמָּרֵט רֹאשׁוֹ גִּבַּח הוּא טָהוֹר הוּא: וְכִי־יִהְיֶה בַּקָּרַחַת אוֹ
בַנִּבְהַת נֶגַע לָבָן אַדַּמְדָּם צָרַעַת פֹּרַחַת הוּא בְּקָרְחָתוֹ
43 אוֹ בְנִבְהָתוֹ: וְרָאָה אֹתוֹ הַכֹּהֵן וְהִנֵּה שְׂאֵת־הַנֶּגַע לְבָנָה
אַדַּמְדֶּמֶת בְּקָרַחְתּוֹ אוֹ בְנִבַּחְתּוֹ כְּמַרְאֵה צָרַעַת עוֹר
44 בָּשָׂר: אִישׁ־צָרוּעַ הוּא טָמֵא הוּא טַמֵּא יְטַמְּאֶנּוּ הַכֹּהֵן
45 בְּרֹאשׁוֹ נִגְעוֹ: וְהַצָּרוּעַ אֲשֶׁר־בּוֹ הַנֶּגַע בְּגָדָיו יִהְיוּ פְרֻמִים
וראשו

v. 31 כן ב״א, ב״נ אין בלא נציא. v. 33 ג׳ רבתי. v. 35 פָּשֹׂה קרי. v. 37 נ״ל בְּעֵינוֹ: עיין לקמן מסוק נ״ה.

30 Then the priest shall see the plague: and, behold, if it be in sight deeper than the skin; and there be in it a yellow thin hair; then the priest shall pronounce him unclean: it is a dry scall, even a leprosy upon the head or beard.

31 And if the priest look on the plague of the scall, and, behold, it be not in sight deeper than the skin, and that there is no black hair in it; then the priest shall shut up him that hath the plague of the scall seven days:

32 And in the seventh day the priest shall look on the plague: and, behold, if the scall spread not, and there be in it no yellow hair, and the scall be not in sight deeper than the skin;

33 He shall be shaven, but the scall shall he not shave; and the priest shall shut up him that hath the scall seven days more:

34 And in the seventh day the priest shall look on the scall: and, behold, if the scall be not spread in the skin, nor be in sight deeper than the skin; then the priest shall pronounce him clean: and he shall wash his clothes, and be clean.

35 But if the scall spread much in the skin after his cleansing;

36 Then the priest shall look on him: and, behold, if the scall be spread in the skin, the priest shall not seek for yellow hair; he is unclean.

37 But if the scall be in his sight at a stay, and that there is black hair grown up therein; the scall
38 is healed, he is clean: and the priest shall pronounce him clean. If a man also or a woman
39 have in the skin of their flesh bright spots, even white bright spots; Then the priest shall look: and, behold, if the bright spots in the skin of their flesh be darkish white; it is a freckled
40 spot that groweth in the skin; he is clean. And the man whose hair is fallen off his head, he
41 is bald; yet is he clean. And he that hath his hair fallen off from the part of his head toward
42 his face, he is forehead bald: yet is he clean. And if there be in the bald head, or bald forehead, a white reddish sore; it is a leprosy sprung up in his bald head, or his bald forehead.
43 Then the priest shall look upon it: and, behold, if the rising of the sore be white reddish in his
44 bald head, or in his bald forehead, as the leprosy appeareth in the skin of the flesh; He is a leprous man, he is unclean: the priest shall pronounce him utterly unclean; his plague is in his
45 head. And the leper in whom the plague is, his clothes shall be rent,

וְרֹאשׁוֹ יִהְיֶה פָּרוּעַ וְעַל־שָׂפָם יַעְטֶה וְטָמֵא ׀ טָמֵא יִקְרָא׃
46 כָּל־יְמֵי אֲשֶׁר הַנֶּגַע בּוֹ יִטְמָא טָמֵא הוּא בָּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ
47 לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבוֹ׃ וְהַבֶּגֶד כִּי־יִהְיֶה
48 בּוֹ נֶגַע צָרַעַת בְּבֶגֶד צֶמֶר אוֹ בְּבֶגֶד פִּשְׁתִּים׃ אוֹ בְשְׁתִי
אוֹ בְעֵרֶב לַפִּשְׁתִּים וְלַצָּמֶר אוֹ בְעוֹר אוֹ בְכָל־מְלֶאכֶת
49 עוֹר׃ וְהָיְתָה הַנֶּגַע יְרַקְרַק ׀ אוֹ אַדַמְדָּם בַּבֶּגֶד אוֹ בָעוֹר
אוֹ־בַשְׁתִי אוֹ־בָעֵרֶב אוֹ בְכָל־כְּלִי־עוֹר נֶגַע צָרַעַת הִוא
50 וְהָרְאָה אֶת־הַכֹּהֵן׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע וְהִסְגִּיר אֶת־
51 הַנָּגַע שִׁבְעַת יָמִים׃ וְרָאָה אֶת־הַנֶּגַע בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כִּי־
פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבֶּגֶד אוֹ־בַשְׁתִי אוֹ־בָעֵרֶב אוֹ בָעוֹר לְכָל
אֲשֶׁר־יֵעָשֶׂה הָעוֹר לִמְלָאכָה צָרַעַת מַמְאֶרֶת הַנֶּגַע טָמֵא
52 הוּא׃ וְשָׂרַף אֶת־הַבֶּגֶד אוֹ אֶת־הַשְׁתִי ׀ אוֹ אֶת־הָעֵרֶב
בַּצֶּמֶר אוֹ בַפִּשְׁתִּים אוֹ אֶת־כָּל־כְּלִי הָעוֹר אֲשֶׁר־יִהְיֶה
53 בּוֹ הַנֶּגַע כִּי־צָרַעַת מַמְאֶרֶת הוּא בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף׃ וְאִם
יִרְאֶה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה לֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבֶּגֶד אוֹ בַשְׁתִי אוֹ
54 בָּעֵרֶב אוֹ בְּכָל־כְּלִי־עוֹר׃ וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְכִבְּסוּ אֵת אֲשֶׁר־
55 בּוֹ הַנֶּגַע וְהִסְגִּירוּ שִׁבְעַת־יָמִים שֵׁנִית׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן
אַחֲרֵי ׀ הֻכַּבֵּס אֶת־הַנֶּגַע וְהִנֵּה לֹא־הָפַךְ הַנֶּגַע אֶת־עֵינוֹ
וְהַנֶּגַע לֹא־פָשָׂה טָמֵא הוּא בָּאֵשׁ תִּשְׂרְפֶנּוּ פְּחֶתֶת הִוא
56 בְּקָרַחְתּוֹ אוֹ בְגַבַּחְתּוֹ׃ וְאִם־רָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה כָּהָה הַנֶּגַע
אַחֲרֵי הֻכַּבֵּס אֹתוֹ וְקָרַע אֹתוֹ מִן־הַבֶּגֶד אוֹ מִן־הָעוֹר אוֹ
57 מִן־הַשְׁתִי אוֹ מִן־הָעֵרֶב׃ וְאִם־תֵּרָאֶה עוֹד בַּבֶּגֶד אוֹ־
בַשְׁתִי אוֹ־בָעֵרֶב אוֹ בְּכָל־כְּלִי־עוֹר פֹּרַחַת הִוא בָּאֵשׁ
58 תִּשְׂרְפֶנּוּ אֵת אֲשֶׁר־בּוֹ הַנָּגַע׃ וְהַבֶּגֶד אוֹ־הַשְׁתִי אוֹ־הָעֵרֶב
אוֹ־כָל־כְּלִי הָעוֹר אֲשֶׁר תְּכַבֶּס וְסָר מֵהֶם הַנֶּגַע וְכֻבַּס
59 שֵׁנִית וְטָהֵר׃ זֹאת תּוֹרַת נֶגַע־צָרַעַת בֶּגֶד הַצֶּמֶר ׀ אוֹ
הַשְּׁתִי

49 ס״א אדמדם פתח. 50 כן ב״א. ב״נ סך בגעיא. 50 ס״א חקרב. 57 בחללי כשתי תש.

and his head bare, and he shall put a covering upon his upper lip, and shall cry, Unclean, unclean.

46 All the days wherein the plague shall be in him he shall be defiled; he is unclean: he shall dwell alone; without the camp shall his habitation be.

47 The garment also that the plague of leprosy is in, whether it be a woollen garment, or a linen garment;

48 Whether it be in the warp, or woof; of linen, or of woollen; whether in a skin, or in any thing made of skin;

49 And if the plague be greenish or reddish in the garment, or in the skin, either in the warp, or in the woof, or in any thing of skin; it is a plague of leprosy, and shall be shewed unto the priest:

50 And the priest shall look upon the plague, and shut up it that hath the plague seven days:

51 And he shall look on the plague on the seventh day: if the plague be spread in the garment, either in the warp, or in the woof, or in a skin, or in any work that is made of skin; the plague is a fretting leprosy; it is unclean.

52 He shall therefore burn that garment, whether warp or woof, in woollen or in linen, or any thing of skin, wherein the plague is: for it is a fretting leprosy; it shall be burnt in the fire.

53 And if the priest shall look, and, behold, the plague be not spread in the garment, either in the warp, or in the

54 woof, or in any thing of skin; Then the priest shall command that they wash the thing

55 wherein the plague is, and he shall shut it up seven days more: And the priest shall look on the plague, after that it is washed: and, behold, if the plague have not changed his colour, and the plague be not spread; it is unclean; thou shalt burn it in the fire; it is fret inward, whether

56 it be bare within or without. And if the priest look, and, behold, the plague be somewhat dark after the washing of it; then he shall rend it out of the garment, or out of the skin, or out

57 of the warp, or out of the woof: And if it appear still in the garment, either in the warp, or in the woof, or in any thing of skin; it is a spreading plague: thou shalt burn that wherein the

58 plague is with fire. And the garment, either warp, or woof, or whatsoever thing of skin it be, which thou shalt wash, if the plague be departed from them, then it shall be washed the

59 second time, and shall be clean. This is the law of the plague of leprosy in a garment of woollen or

הַפְּשִׁתִּים אוֹ הַשְּׁתִי אוֹ הָעֵרֵב אוֹ כָל־כְּלִי־עוֹר לְטַהֲרוֹ
אוֹ לְטַמְּאוֹ׃

ס יד וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ וְאֹת תִּהְיֶה תּוֹרַת הַמְצֹרָע פרש
2 3 בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ וְהוּבָא אֶל־הַכֹּהֵן׃ וְיָצָא הַכֹּהֵן אֶל־מִחוּץ
לַמַּחֲנֶה וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נִרְפָּא נֶגַע־הַצָּרַעַת מִן־הַצָּרוּעַ׃
4 וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְלָקַח לַמִּטַּהֵר שְׁתֵּי־צִפֳּרִים חַיּוֹת טְהֹרוֹת
5 וְעֵץ אֶרֶז וּשְׁנִי תוֹלַעַת וְאֵזֹב׃ וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְשָׁחַט אֶת־
6 הַצִּפּוֹר הָאֶחָת אֶל־כְּלִי־חֶרֶשׂ עַל־מַיִם חַיִּים׃ אֶת־הַצִּפֹּר
הַחַיָּה יִקַּח אֹתָהּ וְאֶת־עֵץ הָאֶרֶז וְאֶת־שְׁנִי הַתּוֹלַעַת
וְאֶת־הָאֵזֹב וְטָבַל אוֹתָם וְאֵת | הַצִּפֹּר הַחַיָּה בְּדַם הַצִּפֹּר
7 הַשְּׁחֻטָה עַל הַמַּיִם הַחַיִּים׃ וְהִזָּה עַל הַמִּטַּהֵר מִן־
הַצָּרַעַת שֶׁבַע פְּעָמִים וְטִהֲרוֹ וְשִׁלַּח אֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה
8 עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה׃ וְכִבֶּס הַמִּטַּהֵר אֶת־בְּגָדָיו וְגִלַּח אֶת־
כָּל־שְׂעָרוֹ וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָהֵר וְאַחַר יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה
9 וְיָשַׁב מִחוּץ לְאָהֳלוֹ שִׁבְעַת יָמִים׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
יְגַלַּח אֶת־כָּל־שְׂעָרוֹ אֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־זְקָנוֹ וְאֵת נִבֶּת עֵינָיו
וְאֶת־כָּל־שְׂעָרוֹ יְגַלֵּחַ וְכִבֶּס אֶת־בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ
10 בַּמַּיִם וְטָהֵר׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִקַּח שְׁנֵי־כְבָשִׂים תְּמִימִם
וְכַבְשָׂה אַחַת בַּת־שְׁנָתָהּ תְּמִימָה וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים
11 סֹלֶת מִנְחָה בְלוּלָה בַּשָּׁמֶן וְלֹג אֶחָד שָׁמֶן׃ וְהֶעֱמִיד
הַכֹּהֵן הַמְטַהֵר אֶת הָאִישׁ הַמִּטַּהֵר וְאֹתָם לִפְנֵי יְהוָה
12 פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת־הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד

והקריב

---

v. 59 שם הפרשה [XII 59—XIII 1] בְּנֵי״ה. וסרוריה ב׳ אשה כי תזריע [XII 1]. ואיש או אשה [XIII 29]. ופסוקים שבעה ושמים. ומלים אלף ועשרה. ואותיות שלשת אלפים ושש כאות וסו׳. וחלופים ב׳ והנה אין־מראהו [XIII 31]. ב״א קורא אין־ בנגיע, וב״נ אין־ בלא נגיע. או מן־ השתי [XIII 56]. ב״א חופף מן־ עם השתי וב״נ מן־ בנגיע, ובלא חלוף והנה אין־בבהרת [XIII 36]. או בשתי בלא פתח [XIII 48]. ופסק א׳ ומכא | מסמא [XIII 45].

יד. 1 v. הפטרה וארבעה אנשים במלכים כ׳ ז׳ ג׳. 5 v. סא תצוה. 6 v. סא ואת־ וכן ח׳ש. ת״ע. ת״ם וח״ר. 6 v. כן בהללי, ירושלמי האזוב מלא. 10 v. ה׳ זעירא. 12 v. את | הכבש | האחר לגרביה לנהרעי.

linen, either in the warp, or woof, or any thing of skins, to pronounce it clean, or to pronounce it unclean.

14 And the LORD spake unto Moses, saying,
2 This shall be the law of the leper in the day of his cleansing: He shall be brought unto the priest:
3 And the priest shall go forth out of the camp; and the priest shall look, and, behold, if the plague of leprosy be healed in the leper;
4 Then shall the priest command to take for him that is to be cleansed two birds alive and clean, and cedar wood, and scarlet, and hyssop:
5 And the priest shall command that one of the birds be killed in an earthen vessel over running water:
6 As for the living bird, he shall take it, and the cedar wood, and the scarlet, and the hyssop, and shall dip them and the living bird in the blood of the bird that was killed over the running water:
7 And he shall sprinkle upon him that is to be cleansed from the leprosy seven times, and shall pronounce him clean, and shall let the living bird loose into the open field.
8 And he that is to be cleansed shall wash his clothes, and shave off all his hair, and wash himself in water, that he may be clean: and after that he shall come into the camp, and shall tarry abroad out of his tent seven days.
9 But it shall be on the seventh day, that he shall shave all his hair off his head and his beard and his eyebrows, even all his hair he shall shave off: and he shall wash his clothes, also he
10 shall wash his flesh in water, and he shall be clean. And on the eighth day he shall take two he lambs without blemish, and one ewe lamb of the first year without blemish, and three
11 tenth deals of fine flour for a meat offering, mingled with oil, and one log of oil. And the priest that maketh him clean shall present the man that is to be made clean, and those things,
12 before the LORD, at the door of the tabernacle of the congregation: And the priest shall take one he lamb,

וְהִקְרִיב אֹתוֹ לְאָשָׁם וְאֶת־לֹג הַשָּׁמֶן וְהֵנִיף אֹתָם תְּנוּפָה
לִפְנֵי יְהוָה: וְשָׁחַט אֶת־הַכֶּבֶשׂ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט 13
אֶת־הַחַטָּאת וְאֶת־הָעֹלָה בִּמְקוֹם הַקֹּדֶשׁ כִּי כַחַטָּאת
הָאָשָׁם הוּא לַכֹּהֵן קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא: וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם 14
הָאָשָׁם וְנָתַן הַכֹּהֵן עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּטַּהֵר הַיְמָנִית וְעַל־
בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית: וְלָקַח הַכֹּהֵן 15
מִלֹּג הַשָּׁמֶן וְיָצַק עַל־כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמְאלִית: וְטָבַל 16
הַכֹּהֵן אֶת־אֶצְבָּעוֹ הַיְמָנִית מִן־הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ
הַשְּׂמְאלִית וְהִזָּה מִן־הַשֶּׁמֶן בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי
יְהוָה: וּמִיֶּתֶר הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ יִתֵּן הַכֹּהֵן עַל־תְּנוּךְ 17
אֹזֶן הַמִּטַּהֵר הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן
רַגְלוֹ הַיְמָנִית עַל דַּם הָאָשָׁם: וְהַנּוֹתָר בַּשֶּׁמֶן אֲשֶׁר 18
עַל־כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל־רֹאשׁ הַמִּטַּהֵר וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן
לִפְנֵי יְהוָה: וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת־הַחַטָּאת וְכִפֶּר עַל־הַמִּטַּהֵר 19
מִטֻּמְאָתוֹ וְאַחַר יִשְׁחַט אֶת־הָעֹלָה: וְהֶעֱלָה הַכֹּהֵן אֶת־ 20
הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה הַמִּזְבֵּחָה וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן וְטָהֵר:
וְאִם־דַּל הוּא וְאֵין יָדוֹ מַשֶּׂגֶת וְלָקַח 21
כֶּבֶשׂ אֶחָד אָשָׁם לִתְנוּפָה לְכַפֵּר עָלָיו וְעִשָּׂרוֹן סֹלֶת
אֶחָד בָּלוּל בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה וְלֹג שָׁמֶן: וּשְׁתֵּי תֹרִים אוֹ 22
שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ וְהָיָה אֶחָד חַטָּאת וְהָאֶחָד
עֹלָה: וְהֵבִיא אֹתָם בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי לְטָהֳרָתוֹ אֶל־הַכֹּהֵן 23
אֶל־פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה: וְלָקַח הַכֹּהֵן אֵת כֶּבֶשׂ 24
הָאָשָׁם וְאֶת־לֹג הַשָּׁמֶן וְהֵנִיף אֹתָם הַכֹּהֵן תְּנוּפָה לִפְנֵי
יְהוָה: וְשָׁחַט אֶת־כֶּבֶשׂ הָאָשָׁם וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הָאָשָׁם 25
וְנָתַן עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּטַּהֵר הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית
וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית: וּמִן־הַשֶּׁמֶן יִצֹק הַכֹּהֵן עַל־כַּף 26
הַכֹּהֵן הַשְּׂמְאלִית: וְהִזָּה הַכֹּהֵן בְּאֶצְבָּעוֹ הַיְמָנִית מִן־ 27

השמן

17 v. ס"א יתן הכהן. 19 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"נ, חרד"ד ודס"ו, ס"א וכפר וכן ד"ב, חרת, די"ב הי"ר.

and offer him for a trespass offering, and the log of oil, and wave them for a wave offering before the LORD:

13 And he shall slay the lamb in the place where he shall kill the sin offering and the burnt offering, in the holy place: for as the sin offering is the priest's, so is the trespass offering: it is most holy:

14 And the priest shall take some of the blood of the trespass offering, and the priest shall put it upon the tip of the right ear of him that is to be cleansed, and upon the thumb of his right hand, and upon the great toe of his right foot:

15 And the priest shall take some of the log of oil, and pour it into the palm of his own left hand:

16 And the priest shall dip his right finger in the oil that is in his left hand, and shall sprinkle of the oil with his finger seven times before the LORD:

17 And of the rest of the oil that is in his hand shall the priest put upon the tip of the right ear of him that is to be cleansed, and upon the thumb of his right hand, and upon the great toe of his right foot, upon the blood of the trespass offering:

18 And the remnant of the oil that is in the priest's hand he shall pour upon the head of him that is to be cleansed: and the priest shall make an atonement for him before the LORD.

19 And the priest shall offer the sin offering, and make an atonement for him that is to be cleansed from his uncleanness; and afterward he shall kill the
20 burnt offering: And the priest shall offer the burnt offering and the meat offering upon the
21 altar: and the priest shall make an atonement for him, and he shall be clean. And if he be poor, and cannot get so much; then he shall take one lamb for a trespass offering to be waved, to make an atonement for him, and one tenth deal of fine flour mingled with oil for a
22 meat offering, and a log of oil; And two turtledoves, or two young pigeons, such as he is
23 able to get; and the one shall be a sin offering, and the other a burnt offering. And he shall bring them on the eighth day for his cleansing unto the priest, unto the door of the tabernacle
24 of the congregation, before the LORD. And the priest shall take the lamb of the trespass offering, and the log of oil, and the priest shall wave them for a wave offering before the
25 LORD: And he shall kill the lamb of the trespass offering, and the priest shall take some of the blood of the trespass offering, and put it upon the tip of the right ear of him that is to be cleansed, and upon the thumb of his right hand, and upon the great toe of his right foot:
26, 27 And the priest shall pour of the oil into the palm of his own left hand: And the priest shall sprinkle with his right finger some of

the oil that is in his left hand seven times before the LORD:

28 And the priest shall put of the oil that is in his hand upon the tip of the right ear of him that is to be cleansed, and upon the thumb of his right hand, and upon the great toe of his right foot, upon the place of the blood of the trespass offering:

29 And the rest of the oil that is in the priest's hand he shall put upon the head of him that is to be cleansed, to make an atonement for him before the LORD.

30 And he shall offer the one of the turtledoves, or of the young pigeons, such as he can get;

31 Even such as he is able to get, the one for a sin offering, and the other for a burnt offering, with the meat offering: and the priest shall make an atonement for him that is to be cleansed before the LORD.

32 This is the law of him in whom is the plague of leprosy, whose hand is not able to get that which pertaineth to his cleansing.

33 And the LORD spake unto Moses and unto Aaron, saying,

34 When ye be come into the land of Canaan, which I give to you for a possession, and I put the plague of leprosy in a house of the land of your possession;

35 And he that owneth the house shall come and tell the priest, saying, It seemeth to me there is as it were a plague in the house:

36 Then the priest shall command that they empty the house, before the priest go into it to see the plague, that all that is in the house be not made unclean: and afterward the priest shall go

37 in to see the house: And he shall look on the plague, and, behold, if the plague be in the walls of the house with hollow strakes, greenish or reddish, which in sight are lower than the

38 wall; Then the priest shall go out of the house to the door of the house, and shut up the

39 house seven days: And the priest shall come again the seventh day, and shall look: and, be-

40 hold, if the plague be spread in the walls of the house; Then the priest shall command that they take away the stones in which the plague is, and they shall cast them into an unclean

41 place without the city: And he shall cause the house to be scraped within round about, and

42 they shall pour out the dust that they scrape off without the city into an unclean place: And they shall take other stones, and put them in the place of those stones; and he shall take other

43 morter, and shall plaister the house. And if the plague come again, and break out in the house, after that he hath taken away the stones, and after he hath scraped the house, and after

הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ הַשְּׂמְאלִית שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי
28 יְהוָה: וְנָתַן הַכֹּהֵן מִן־הַשֶּׁמֶן | אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן
הַמִּטַּהֵר הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ
29 הַיְמָנִית עַל־מְקוֹם דַּם הָאָשָׁם: וְהַנּוֹתָר מִן־הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר
עַל־כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל־רֹאשׁ הַמִּטַּהֵר לְכַפֵּר עָלָיו לִפְנֵי
30 יְהוָה: וְעָשָׂה אֶת־הָאֶחָד מִן־הַתֹּרִים אוֹ מִן־בְּנֵי הַיּוֹנָה
31 מֵאֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ: אֵת אֲשֶׁר־תַּשִּׂיג יָדוֹ אֶת־הָאֶחָד חַטָּאת
וְאֶת־הָאֶחָד עֹלָה עַל־הַמִּנְחָה וְכִפֶּר הַכֹּהֵן עַל הַמִּטַּהֵר
32 לִפְנֵי יְהוָה: זֹאת תּוֹרַת אֲשֶׁר־בּוֹ נֶגַע צָרָעַת אֲשֶׁר לֹא־
תַשִּׂיג יָדוֹ בְּטָהֳרָתוֹ:
33 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: כִּי תָבֹאוּ אֶל־ ס
34 אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם לַאֲחֻזָּה וְנָתַתִּי נֶגַע צָרַעַת
35 בְּבֵית אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם: וּבָא אֲשֶׁר־לוֹ הַבַּיִת וְהִגִּיד לַכֹּהֵן
36 לֵאמֹר כְּנֶגַע נִרְאָה לִי בַּבָּיִת: וְצִוָּה הַכֹּהֵן וּפִנּוּ אֶת־הַבַּיִת
בְּטֶרֶם יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת אֶת־הַנֶּגַע וְלֹא יִטְמָא כָּל־אֲשֶׁר
37 בַּבָּיִת וְאַחַר כֵּן יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת אֶת־הַבָּיִת: וְרָאָה אֶת־
הַנֶּגַע וְהִנֵּה הַנֶּגַע בְּקִירֹת הַבַּיִת שְׂקַעֲרוּרֹת יְרַקְרַקֹּת
38 אוֹ אֲדַמְדַּמֹּת וּמַרְאֵיהֶן שָׁפֵל מִן־הַקִּיר: וְיָצָא הַכֹּהֵן
מִן־הַבַּיִת אֶל־פֶּתַח הַבָּיִת וְהִסְגִּיר אֶת־הַבַּיִת שִׁבְעַת
39 יָמִים: וְשָׁב הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְרָאָה וְהִנֵּה פָשָׂה הַנֶּגַע
40 בְּקִירֹת הַבָּיִת: וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְחִלְּצוּ אֶת־הָאֲבָנִים אֲשֶׁר
בָּהֵן הַנֶּגַע וְהִשְׁלִיכוּ אֹתָהֶן אֶל־מְחוּץ לָעִיר אֶל־מָקוֹם
41 טָמֵא: וְאֶת־הַבַּיִת יַקְצַע מִבַּיִת סָבִיב וְשָׁפְכוּ אֶת־הֶעָפָר
42 אֲשֶׁר הִקְצוּ אֶל־מְחוּץ לָעִיר אֶל־מָקוֹם טָמֵא: וְלָקְחוּ
אֲבָנִים אֲחֵרוֹת וְהֵבִיאוּ אֶל־תַּחַת הָאֲבָנִים וְעָפָר אַחֵר
43 יִקַּח וְטָח אֶת־הַבָּיִת: וְאִם־יָשׁוּב הַנֶּגַע וּפָרַח בַּבַּיִת אַחֲרֵי
חִלֵּץ אֶת־הָאֲבָנִים וְאַחֲרֵי הִקְצוֹת אֶת־הַבַּיִת וְאַחֲרֵי
הָטוֹחַ

v. 36 ס״א ואחר וכן ר״א, ר״כ וחר״ה. v. 36 כן ירושלמי, בהללי יבוא מלא.

it is plaistered;

44 הַטָּהֹר׃ וּבָא הַכֹּהֵן וְרָאָה וְהִנֵּה פָּשְׂתָה הַנֶּגַע בַּבַּיִת צָרַעַת

44 Then the priest shall come and look, and, behold, if the plague be spread in the house, it is a fretting leprosy in the house: it is unclean.

45 מַמְאֶרֶת הִוא בַּבַּיִת טָמֵא הוּא: וְנָתַץ אֶת־הַבַּיִת אֶת־

45 And he shall break down the house, the stones of it, and the timber thereof, and all the morter of the house; and he shall carry them forth out of the city into an unclean place.

אַבְנָיו וְאֶת־עֵצָיו וְאֵת כָּל־עֲפַר הַבָּיִת וְהוֹצִיא אֶל־מִחוּץ

46 לָעִיר אֶל־מָקוֹם טָמֵא: וְהַבָּא אֶל־הַבַּיִת כָּל־יְמֵי הִסָּגֵר

46 Moreover he that goeth into the house all the while that it is shut up shall be unclean until the even.

47 אֹתוֹ יִטְמָא עַד־הָעָרֶב: וְהַשֹּׁכֵב בַּבַּיִת יְכַבֵּס אֶת־בְּגָדָיו

47 And he that lieth in the house shall wash his clothes; and he that eateth in the house shall wash his clothes.

48 וְהָאֹכֵל בַּבַּיִת יְכַבֵּס אֶת־בְּגָדָיו: וְאִם־בֹּא יָבֹא הַכֹּהֵן

48 And if the priest shall come in, and look upon it, and, behold, the plague hath not spread in the house, after the house was plaistered: then the priest shall pronounce the house clean, because the plague is healed.

וְרָאָה וְהִנֵּה לֹא־פָשְׂתָה הַנֶּגַע בַּבַּיִת אַחֲרֵי הִטַּח אֶת־הַבָּיִת

49 וְטִהַר הַכֹּהֵן אֶת־הַבַּיִת כִּי נִרְפָּא הַנָּגַע: וְלָקַח לְחַטֵּא

49 And he shall take to cleanse the house two birds, and cedar wood, and scarlet, and hyssop:

אֶת־הַבַּיִת שְׁתֵּי צִפֳּרִים וְעֵץ אָרֶז וּשְׁנִי תוֹלַעַת וְאֵזֹב:

50 וְשָׁחַט אֶת־הַצִּפּוֹר הָאֶחָת אֶל־כְּלִי־חֶרֶשׂ עַל־מַיִם חַיִּים:

50 And he shall kill the one of the birds in an earthen vessel over running water:

51 וְלָקַח אֶת־עֵץ הָאֶרֶז וְאֶת־הָאֵזֹב וְאֶת־שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת

51 And he shall take the cedar wood, and the hyssop, and the scarlet, and the living bird, and dip them in the blood of the slain bird, and in the running water, and sprinkle the house seven times:

הַצִּפֹּר הַחַיָּה וְטָבַל אֹתָם בְּדַם הַצִּפֹּר הַשְּׁחוּטָה וּבַמַּיִם

52 הַחַיִּים וְהִזָּה אֶל־הַבַּיִת שֶׁבַע פְּעָמִים: וְחִטֵּא אֶת־הַבַּיִת

52 And he shall cleanse the house with the blood of the bird, and with the running water, and with the living bird, and with the cedar

בְּדַם הַצִּפּוֹר וּבַמַּיִם הַחַיִּים וּבַצִּפֹּר הַחַיָּה וּבְעֵץ הָאֶרֶז

53 וּבָאֵזֹב וּבִשְׁנִי הַתּוֹלָעַת: וְשִׁלַּח אֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה אֶל־

53 wood, and with the hyssop, and with the scarlet: But he shall let go the living bird out of the city into the open fields, and make an atonement for the house: and it shall be clean.

54 מִחוּץ לָעִיר אֶל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה וְכִפֶּר עַל־הַבַּיִת וְטָהֵר: זֹאת

54, 5 This is the law for all manner of plague of leprosy, and scall,

55 הַתּוֹרָה לְכָל־נֶגַע הַצָּרַעַת וְלַנָּתֶק: וּלְצָרַעַת הַבֶּגֶד וְלַבָּיִת:

56 וְלִשְׂאֵת וְלִסַפַּחַת וְלַבֶּהָרֶת: לְהוֹרֹת בְּיוֹם הַטָּמֵא וּבְיוֹם

57 הַטָּהֹר זֹאת תּוֹרַת הַצָּרָעַת:

56, 57 And for the leprosy of a garment, and of a house, And for a rising, and for a scab, and for a bright spot: To teach when it is unclean, and when it is clean: this is the law of leprosy.

טו וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: דַּבְּרוּ אֶל־בְּנֵי ס

15, 2 And the LORD spake unto Moses and to Aaron, saying, Speak unto the children of Israel,

2 יִשְׂרָאֵל וַאֲמַרְתֶּם אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה זָב מִבְּשָׂרוֹ

and say unto them, When any man hath a running issue out of his flesh, because of his issue

3 זוֹבוֹ טָמֵא הוּא: וְזֹאת תִּהְיֶה טֻמְאָתוֹ בְּזוֹבוֹ רָר בְּשָׂרוֹ

3 he is unclean. And this shall be his uncleanness in his issue: whether his flesh run with his

4 אֶת־זוֹבוֹ אוֹ־הֶחְתִּים בְּשָׂרוֹ מִזּוֹבוֹ טֻמְאָתוֹ הִוא: כָּל־

4 issue, or his flesh be stopped from his issue, it is his uncleanness. Every bed, whereon he

הַמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עָלָיו הַזָּב יִטְמָא וְכָל־הַכְּלִי אֲשֶׁר

5 יֵשֵׁב עָלָיו יִטְמָא: וְאִישׁ אֲשֶׁר יִגַּע בְּמִשְׁכָּבוֹ יְכַבֵּס בְּגָדָיו

5 And whosoever toucheth his bed shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be

6 וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: וְהַיֹּשֵׁב עַל־הַכְּלִי אֲשֶׁר

6 unclean until the even. And he that sitteth on any thing whereon

יָשֵׁב

49 v. כן בהללי, וירושלמי ובמוגה ואזוב כלא. 51 v. נ״א כ״נ את״ בנעויא. 57 v. ס״א ולהורת וכן ח״ש כ״י. ת״ק וח״ס.

יֵשֵׁב עָלָיו הַזָּב יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־
הָעָרֶב: וְהַנֹּגֵעַ בִּבְשַׂר הַזָּב יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם 7
וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: וְכִי־יָרֹק הַזָּב בַּטָּהוֹר וְכִבֶּס בְּגָדָיו 8
וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: וְכָל־הַמֶּרְכָּב אֲשֶׁר יִרְכַּב 9
עָלָיו הַזָּב יִטְמָא: וְכָל־הַנֹּגֵעַ בְּכֹל אֲשֶׁר יִהְיֶה תַּחְתָּיו 10
יִטְמָא עַד־הָעָרֶב וְהַנּוֹשֵׂא אוֹתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ
בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: וְכֹל אֲשֶׁר יִגַּע־בּוֹ הַזָּב וְיָדָיו 11
לֹא־שָׁטַף בַּמַּיִם וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־
הָעָרֶב: וּכְלִי־חֶרֶשׂ אֲשֶׁר־יִגַּע־בּוֹ הַזָּב יִשָּׁבֵר וְכָל 12
כְּלִי־עֵץ יִשָּׁטֵף בַּמָּיִם: וְכִי־יִטְהַר הַזָּב מִזּוֹבוֹ וְסָפַר לוֹ 13
שִׁבְעַת יָמִים לְטָהֳרָתוֹ וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בְּמַיִם
חַיִּים וְטָהֵר: וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִקַּח־לוֹ שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי 14
בְנֵי יוֹנָה וּבָא | לִפְנֵי יְהוָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וּנְתָנָם
אֶל־הַכֹּהֵן: וְעָשָׂה אֹתָם הַכֹּהֵן אֶחָד חַטָּאת וְהָאֶחָד עֹלָה 15
וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה מִזּוֹבוֹ:
וְאִישׁ כִּי־תֵצֵא מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת־זָרַע וְרָחַץ בַּמַּיִם 16
אֶת־כָּל־בְּשָׂרוֹ וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: וְכָל־בֶּגֶד וְכָל־עוֹר 17
אֲשֶׁר־יִהְיֶה עָלָיו שִׁכְבַת־זָרַע וְכֻבַּס בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־
הָעָרֶב: וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אִישׁ אֹתָהּ שִׁכְבַת־זָרַע וְרָחֲצוּ 18
בַמַּיִם וְטָמְאוּ עַד־הָעָרֶב: ס
וְאִשָּׁה כִּי־תִהְיֶה זָבָה דָּם יִהְיֶה זֹבָהּ בִּבְשָׂרָהּ שִׁבְעַת 19
יָמִים תִּהְיֶה בְנִדָּתָהּ וְכָל־הַנֹּגֵעַ בָּהּ יִטְמָא עַד־הָעָרֶב:
וְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו בְּנִדָּתָהּ יִטְמָא וְכֹל אֲשֶׁר־תֵּשֵׁב 20
עָלָיו יִטְמָא: וְכָל־הַנֹּגֵעַ בְּמִשְׁכָּבָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ 21
בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: וְכָל־הַנֹּגֵעַ בְּכָל־כְּלִי אֲשֶׁר 22
תֵּשֵׁב עָלָיו יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב:
ואם

ד v. חצי הספר בפסוקים. 8 v. כן ירושלמי, בהללי נפוך חסר. 18 v. ס"א סתומה.
19 v. ס"א פלי וכן ריב, חיש, תיא כי, תיו ותיע. 22 v. בכותה גלל בחלם וכטרנא.

he sat that hath the issue shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the even.
7 And he that toucheth the flesh of him that hath the issue shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the even.
8 And if he that hath the issue spit upon him that is clean; then he shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the even.
9 And what saddle soever he rideth upon that hath the issue shall be unclean.
10 And whosoever toucheth any thing that was under him shall be unclean until the even: and he that beareth any of those things shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the even.
11 And whomsoever he toucheth that hath the issue, and hath not rinsed his hands in water, he shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the even.
12 And the vessel of earth, that he toucheth which hath the issue, shall be broken: and every vessel of wood shall be rinsed in water.
13 And when he that hath an issue is cleansed of his issue; then he shall number to himself seven days for his cleansing, and wash his clothes, and bathe his flesh in running water, and shall be clean.
14 And on the eighth day he shall take to him two turtle-doves, or two young pigeons, and come before the LORD unto the door of the tabernacle of
15 the congregation, and give them unto the priest: And the priest shall offer them, the one for a sin offering, and the other for a burnt offering; and the priest shall make an atonement for
16 him before the LORD for his issue. And if any man's seed of copulation go out from him,
17 then he shall wash all his flesh in water, and be unclean until the even. And every garment, and every skin, whereon is the seed of copulation, shall be washed with water, and be un-
18 clean until the even. The woman also with whom man shall lie with seed of copulation,
19 they shall both bathe themselves in water, and be unclean until the even. And if a woman have an issue, and her issue in her flesh be blood, she shall be put apart seven days: and
20 whosoever toucheth her shall be unclean until the even. And every thing that she lieth upon in her separation shall be unclean: every thing also that she sitteth upon shall be unclean.
21 And whosoever toucheth her bed shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be
22 unclean until the even. And whosoever toucheth any thing that she sat upon shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the even.

23 And if it be on her bed, or on any thing whereon she sitteth, when he toucheth it, he shall be unclean until the even.

24 And if any man lie with her at all, and her flowers be upon him, he shall be unclean seven days; and all the bed whereon he lieth shall be unclean.

25 And if a woman have an issue of her blood many days out of the time of her separation, or if it run beyond the time of her separation; all the days of the issue of her uncleanness shall be as the days of her separation: she shall be unclean.

26 Every bed whereon she lieth all the days of her issue shall be unto her as the bed of her separation: and whatsoever she sitteth upon shall be unclean, as the uncleanness of her separation.

27 And whosoever toucheth those things shall be unclean, and shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the even.

28 But if she be cleansed of her issue, then she shall number to herself seven days, and after that she shall be clean.

29 And on the eighth day she shall take unto her two turtles, or two young pigeons, and bring them unto the priest, to the door of the tabernacle of the congregation.

30 And the priest shall offer the one for a sin offering, and the other for a burnt offering; and the priest shall make an atonement for her before the LORD for the issue of her uncleanness. Thus shall ye separate the children of Israel from their uncleanness; that they die not in their uncleanness, when they defile my tabernacle that is among them. This is the law of him that hath an issue, and of him whose seed goeth from him, and is defiled therewith; And of her that is sick of her flowers, and of him that hath an issue, of the man, and of the woman, and of him that lieth with her that is unclean.

23 וְאִם עַל־הַמִּשְׁכָּב הוּא אוֹ עַל־הַכְּלִי אֲשֶׁר־הוּא יֹשֶׁבֶת־
עָלָיו בְּנָגְעוֹ־בָ֑ם יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃ וְאִם שָׁכֹב יִשְׁכַּב אִישׁ 24
אֹתָהּ וּתְהִי נִדָּתָהּ עָלָיו וְטָמֵא שִׁבְעַת יָמִים וְכָל־הַמִּשְׁכָּב
אֲשֶׁר־יִשְׁכַּב עָלָיו יִטְמָא׃ וְאִשָּׁה כִּי־תָזוּב זוֹב דָּמָהּ יָמִים רַבִּים בְּלֹא עֶת־נִדָּתָהּ אוֹ כִי־ 25
תָזוּב עַל־נִדָּתָהּ כָּל־יְמֵי זוֹב טֻמְאָתָהּ כִּימֵי נִדָּתָהּ תִּהְיֶה
טְמֵאָה הִוא׃ כָּל־הַמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו כָּל־יְמֵי 26
זוֹבָהּ כְּמִשְׁכַּב נִדָּתָהּ יִהְיֶה־לָּהּ וְכָל־הַכְּלִי אֲשֶׁר תֵּשֵׁב
עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה כְּטֻמְאַת נִדָּתָהּ׃ וְכָל־הַנֹּגֵעַ בָּם יִטְמָא 27
וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ וְאִם־טָהֲרָה 28
מִזּוֹבָהּ וְסָפְרָה לָּהּ שִׁבְעַת יָמִים וְאַחַר תִּטְהָר׃ וּבַיּוֹם 29
הַשְּׁמִינִי תִּקַּח־לָהּ שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה וְהֵבִיאָה
אוֹתָם אֶל־הַכֹּהֵן אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת־ 30
הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד עֹלָה וְכִפֶּר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן לִפְנֵי
יְהוָה מִזּוֹב טֻמְאָתָהּ׃ וְהִזַּרְתֶּם אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִטֻּמְאָתָם 31
וְלֹא יָמֻתוּ בְטֻמְאָתָם בְּטַמְּאָם אֶת־מִשְׁכָּנִי אֲשֶׁר בְּתוֹכָם׃
זֹאת תּוֹרַת הַזָּב וַאֲשֶׁר תֵּצֵא מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת־זֶרַע לְטָמְאָה־ 32
בָהּ׃ וְהַדָּוָה בְנִדָּתָהּ וְהַזָּב אֶת־זוֹבוֹ לַזָּכָר וְלַנְּקֵבָה וּלְאִישׁ 33
אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עִם־טְמֵאָה׃

טז וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְּנֵי אַהֲרֹן פרשׁ
2 בְּקָרְבָתָם ׀ לִפְנֵי־יְהוָה וַיָּמֻתוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
דַּבֵּר׀ אֶל־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאַל־יָבֹא בְכָל־עֵת אֶל־הַקֹּדֶשׁ
מִבֵּית לַפָּרֹכֶת אֶל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָאָרֹן וְלֹא

ימות

---

23 v. נ״א ב״א עָלָ֫יו בנגיעו, ב״נ עָלָ֫יו בלא נגיעו. 25 v. ס״א עָ֫ת. 26 v. כן ב״א, ב״נ כָּל־ בנגיעו, ס״א וְכָל־ וכן ת״א כ״י, ת״י, ת״ע וח״ס. 31 v. צ״ל וְהִזַּרְתֶּם כן ח״ש ות״ע.
33 v. שם חפרשת [xv 33–xiv 1] יִעְדֹּן. וסדריה נ׳ ותשעה פסוקים, ואת תהיה [xiv 1], ותתני נגע צרעת [xiv 33], כי יהיה זב [xv 1]. ותשעה פסוקים מן ואשה כי־ יזוב [xv 25]. ופסוקים תשעים. ומלים אלף ועד. ואחדיות ארבעת אלפים ושש מאות וד׳. וחלוף א׳ בְּלֹ־ חמשבב [xv 26]. ב״א חופף כָּלֵ־ עם חמשכב, וב״נ בְּלֹ־ בנגיעו.
טז. 1 v. חפטרה ויהי דברי׳ . . . . התשפם ביחוקאל כ״ב. 1 v. צ״ל בקרבתם אֵשׁ זָרָה כן ח״א, ח״י, ת״ע, ת״ם ותי׳: עיין לעיל י׳ א׳.

16 And the LORD spake unto Moses after the death of the two sons of Aaron, when they offered
2 before the LORD, and died; And the LORD said unto Moses, Speak unto Aaron thy brother, that he come not at all times into the holy place within the vail before the mercy seat, which is upon the ark; that he die not:

for I will appear in the cloud upon the mercy seat.

3 Thus shall Aaron come into the holy place: with a young bullock for a sin offering, and a ram for a burnt offering.

4 He shall put on the holy linen coat, and he shall have the linen breeches upon his flesh, and shall be girded with a linen girdle, and with the linen mitre shall he be attired: these are holy garments; therefore shall he wash his flesh in water, and so put them on.

5 And he shall take of the congregation of the children of Israel two kids of the goats for a sin offering, and one ram for a burnt offering.

6 And Aaron shall offer his bullock of the sin offering, which is for himself, and make an atonement for himself, and for his house.

7 And he shall take the two goats, and present them before the LORD at the door of the tabernacle of the congregation.

8 And Aaron shall cast lots upon the two goats; one lot for the LORD, and the other lot for the scapegoat.

9 And Aaron shall bring the goat upon which the LORD'S lot fell, and offer him for a sin offering.

10 But the goat, on which the lot fell to be the scapegoat, shall be presented alive before the LORD, to make an atonement with him, and to let him go for a scapegoat into the wilderness.

11 And Aaron shall bring the bullock of the sin offering, which is for himself, and shall make an atonement for himself, and for his house, and shall kill the bullock of the sin offering which is for himself: And he shall take a censer full of
12 burning coals of fire from off the altar before the LORD, and his hands full of sweet incense
13 beaten small, and bring it within the vail: And he shall put the incense upon the fire before the LORD, that the cloud of the incense may cover the mercy seat that is upon the testimony,
14 that he die not: And he shall take of the blood of the bullock, and sprinkle it with his finger upon the mercy seat eastward; and before the mercy seat shall he sprinkle of the blood with
15 his finger seven times. Then shall he kill the goat of the sin offering, that is for the people, and bring his blood within the vail, and do with that blood as he did with the blood of the bul-
16 lock, and sprinkle it upon the mercy seat, and before the mercy seat: And he shall make an atonement for the holy place, because of the uncleanness of the children of Israel, and because of their transgressions in all their sins: and so shall he do for the tabernacle of the
17 congregation, that remaineth among them in the midst of their uncleanness. And there shall be no man in the tabernacle of the congregation when he goeth in to make an atonement in the holy place,

כִּי בֶּעָנָן אֵרָאֶה עַל־הַכַּפֹּרֶת׃ בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן 3
אֶל־הַקֹּדֶשׁ בְּפַר בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה׃ כְּתֹנֶת־ 4
בַּד קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ וּמִכְנְסֵי־בַד יִהְיוּ עַל־בְּשָׂרוֹ וּבְאַבְנֵט
בַּד יַחְגֹּר וּבְמִצְנֶפֶת בַּד יִצְנָף בִּגְדֵי־קֹדֶשׁ הֵם וְרָחַץ
בַּמַּיִם אֶת־בְּשָׂרוֹ וּלְבֵשָׁם׃ וּמֵאֵת עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 5
יִקַּח שְׁנֵי־שְׂעִירֵי עִזִּים לְחַטָּאת וְאַיִל אֶחָד לְעֹלָה׃
וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ 6
וּבְעַד בֵּיתוֹ׃ וְלָקַח אֶת־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם וְהֶעֱמִיד אֹתָם לִפְנֵי 7
יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְנָתַן אַהֲרֹן עַל־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם 8
גֹּרָלוֹת גּוֹרָל אֶחָד לַיהוָה וְגוֹרָל אֶחָד לַעֲזָאזֵל׃ וְהִקְרִיב 9
אַהֲרֹן אֶת־הַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַיהוָה וְעָשָׂהוּ
חַטָּאת׃ וְהַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַעֲזָאזֵל 10
יָעֳמַד־חַי לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עָלָיו לְשַׁלַּח אֹתוֹ לַעֲזָאזֵל
הַמִּדְבָּרָה׃ וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ 11
וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וְשָׁחַט אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ׃
וְלָקַח מְלֹא־הַמַּחְתָּה גַּחֲלֵי־אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ מִלִּפְנֵי יְהוָה 12
וּמְלֹא חָפְנָיו קְטֹרֶת סַמִּים דַּקָּה וְהֵבִיא מִבֵּית לַפָּרֹכֶת׃
וְנָתַן אֶת־הַקְּטֹרֶת עַל־הָאֵשׁ לִפְנֵי יְהוָה וְכִסָּה עֲנַן 13
הַקְּטֹרֶת אֶת־הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדוּת וְלֹא יָמוּת׃
וְלָקַח מִדַּם הַפָּר וְהִזָּה בְאֶצְבָּעוֹ עַל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת קֵדְמָה 14
וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת יַזֶּה שֶׁבַע־פְּעָמִים מִן־הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ׃
וְשָׁחַט אֶת־שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעָם וְהֵבִיא אֶת־דָּמוֹ 15
אֶל־מִבֵּית לַפָּרֹכֶת וְעָשָׂה אֶת־דָּמוֹ בַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדַם
הַפָּר וְהִזָּה אֹתוֹ עַל־הַכַּפֹּרֶת וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת׃ וְכִפֶּר עַל־ 16
הַקֹּדֶשׁ מִטֻּמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטֹּאתָם
וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאֹהֶל מוֹעֵד הַשֹּׁכֵן אִתָּם בְּתוֹךְ טֻמְאֹתָם׃
וְכָל־אָדָם לֹא־יִהְיֶה בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ 17
עַד־

8 v. במונה בראש הדף סימן בֵּית שַׁמַּי.

עַד־צֵאתוֹ וְכִפֶּר בְּעַדּוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־קְהַל
יִשְׂרָאֵל: 18 וְיָצָא אֶל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי־יְהוָה וְכִפֶּר עָלָיו
וְלָקַח מִדַּם הַפָּר וּמִדַּם הַשָּׂעִיר וְנָתַן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ
סָבִיב: 19 וְהִזָּה עָלָיו מִן־הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים
וְטִהֲרוֹ וְקִדְּשׁוֹ מִטֻּמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: 20 וְכִלָּה מִכַּפֵּר אֶת־
הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְהִקְרִיב אֶת־
הַשָּׂעִיר הֶחָי: 21 וְסָמַךְ אַהֲרֹן אֶת־שְׁתֵּי יָדוֹ עַל־רֹאשׁ
הַשָּׂעִיר הֶחָי וְהִתְוַדָּה עָלָיו אֶת־כָּל־עֲוֹנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאֶת־כָּל־פִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטֹּאתָם וְנָתַן אֹתָם עַל־רֹאשׁ
הַשָּׂעִיר וְשִׁלַּח בְּיַד־אִישׁ עִתִּי הַמִּדְבָּרָה: 22 וְנָשָׂא הַשָּׂעִיר
עָלָיו אֶת־כָּל־עֲוֹנֹתָם אֶל־אֶרֶץ גְּזֵרָה וְשִׁלַּח אֶת־הַשָּׂעִיר
בַּמִּדְבָּר: 23 וּבָא אַהֲרֹן אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וּפָשַׁט אֶת־בִּגְדֵי
הַבָּד אֲשֶׁר לָבַשׁ בְּבֹאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ וְהִנִּיחָם שָׁם: 24 וְרָחַץ
אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ וְלָבַשׁ אֶת־בְּגָדָיו וְיָצָא
וְעָשָׂה אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־עֹלַת הָעָם וְכִפֶּר בְּעַדּוֹ וּבְעַד הָעָם:
25 וְאֵת חֵלֶב הַחַטָּאת יַקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה: 26 וְהַמְשַׁלֵּחַ אֶת־
הַשָּׂעִיר לַעֲזָאזֵל יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם
וְאַחַר־כֵּן יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה: 27 וְאֶת פַּר הַחַטָּאת וְאֶת
שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר הוּבָא אֶת־דָּמָם לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ יוֹצִיא
אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׂרְפוּ בָאֵשׁ אֶת־עֹרֹתָם וְאֶת־בְּשָׂרָם
וְאֶת־פִּרְשָׁם: 28 וְהַשֹּׂרֵף אֹתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־
בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם וְאַחַר־כֵּן יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה: 29 וְהָיְתָה לָכֶם
לְחֻקַּת עוֹלָם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ תְּעַנּוּ אֶת־
נַפְשֹׁתֵיכֶם וְכָל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ הָאֶזְרָח וְהַגֵּר הַגָּר
בְּתוֹכְכֶם: 30 כִּי־בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם
מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהָרוּ: 31 שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן
הִיא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם: 32 וְכִפֶּר
הַכֹּהֵן

ז״ו ר״ת כתיב וַיְדַו קרי.

until he come out, and have made an atonement for himself, and for his household, and for all the congregation of Israel.

18 And he shall go out unto the altar that is before the LORD, and make an atonement for it; and shall take of the blood of the bullock, and of the blood of the goat, and put it upon the horns of the altar round about.

19 And he shall sprinkle of the blood upon it with his finger seven times, and cleanse it, and hallow it from the uncleanness of the children of Israel.

20 And when he hath made an end of reconciling the holy place, and the tabernacle of the congregation, and the altar, he shall bring the live goat:

21 And Aaron shall lay both his hands upon the head of the live goat, and confess over him all the iniquities of the children of Israel, and all their transgressions in all their sins, putting them upon the head of the goat, and shall send him away by the hand of a fit man into the wilderness:

22 And the goat shall bear upon him all their iniquities unto a land not inhabited: and he shall let go the goat in the wilderness.

23 And Aaron shall come into the tabernacle of the congregation, and shall put off the linen garments, which he put on when he went into the holy place, and shall leave them there:

24 And he shall wash his flesh with water in the holy place, and put on his garments, and come forth, and offer his burnt offering, and the burnt offering of the people, and make an atonement for himself, and for the 25, 26 people. And the fat of the sin offering shall he burn upon the altar. And he that let go the goat for the scapegoat shall wash his clothes, and bathe his flesh in water, and afterward 27 come into the camp. And the bullock for the sin offering, and the goat for the sin offering, whose blood was brought in to make atonement in the holy place, shall one carry forth with- 28 out the camp; and they shall burn in the fire their skins, and their flesh, and their dung. And he that burneth them shall wash his clothes, and bathe his flesh in water, and afterward he 29 shall come into the camp. And this shall be a statute for ever unto you: that in the seventh month, on the tenth day of the month, ye shall afflict your souls, and do no work at all, 30 whether it be one of your own country, or a stranger that sojourneth among you: For on that day shall the priest make an atonement for you, to cleanse you, that ye may be clean 31 from all your sins before the LORD. It shall be a sabbath of rest unto you, and ye shall af- 32 flict your souls, by a statute for ever. And the priest,

הַכֹּהֵן אֲשֶׁר־יִמָּשַׁח אֹתוֹ וַאֲשֶׁר יְמַלֵּא אֶת־יָדוֹ לְכַהֵן
תַּחַת אָבִיו וְלָבַשׁ אֶת־בִּגְדֵי הַבָּד בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ׃
33 וְכִפֶּר אֶת־מִקְדַּשׁ הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־
הַמִּזְבֵּחַ יְכַפֵּר וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל־כָּל־עַם הַקָּהָל יְכַפֵּר׃
34 וְהָיְתָה־זֹּאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִכָּל־חַטֹּאתָם אַחַת בַּשָּׁנָה וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה׃

יז 2 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו ס
וְאֶל כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר
3 צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר׃ אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִשְׁחַט
שׁוֹר אוֹ־כֶשֶׂב אוֹ־עֵז בַּמַּחֲנֶה אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁחַט מִחוּץ
4 לַמַּחֲנֶה׃ וְאֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הֱבִיאוֹ לְהַקְרִיב
קָרְבָּן לַיהוָה לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה דָּם יֵחָשֵׁב לָאִישׁ הַהוּא
5 דָּם שָׁפָךְ וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מִקֶּרֶב עַמּוֹ׃ לְמַעַן אֲשֶׁר
יָבִיאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־זִבְחֵיהֶם אֲשֶׁר הֵם זֹבְחִים עַל־
פְּנֵי הַשָּׂדֶה וְהֵבִיאָם לַיהוָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶל
6 הַכֹּהֵן וְזָבְחוּ זִבְחֵי שְׁלָמִים לַיהוָה אוֹתָם׃ וְזָרַק הַכֹּהֵן
אֶת־הַדָּם עַל־מִזְבַּח יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְהִקְטִיר
7 הַחֵלֶב לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וְלֹא־יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת־זִבְחֵיהֶם
לַשְּׂעִירִם אֲשֶׁר הֵם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם חֻקַּת עוֹלָם תִּהְיֶה־
8 זֹּאת לָהֶם לְדֹרֹתָם׃ וַאֲלֵהֶם תֹּאמַר אִישׁ אִישׁ מִבֵּית
יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר אֲשֶׁר־יָגוּר בְּתוֹכָם אֲשֶׁר־יַעֲלֶה עֹלָה
9 אוֹ־זָבַח׃ וְאֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא יְבִיאֶנּוּ לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ
10 לַיהוָה וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מֵעַמָּיו׃ וְאִישׁ אִישׁ מִבֵּית
יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם אֲשֶׁר יֹאכַל כָּל־דָּם וְנָתַתִּי

פני

33 And he shall make an atonement for the holy sanctuary, and he shall make an atonement for the tabernacle of the congregation, and for the altar, and he shall make an atonement for the priests, and for all the people of the congregation.
34 And this shall be an everlasting statute unto you, to make an atonement for the children of Israel for all their sins once a year. And he did as the LORD commanded Moses.

17 And the LORD spake unto Moses, saying,
2 Speak unto Aaron, and unto his sons, and unto all the children of Israel, and say unto them; This is the thing which the LORD hath commanded, saying,
3 What man soever there be of the house of Israel, that killeth an ox, or lamb, or goat, in the camp, or that killeth it out of the camp,
4 And bringeth it not unto the door of the tabernacle of the congregation, to offer an offering unto the LORD before the tabernacle of the LORD; blood shall be imputed unto that man; he hath shed blood; and that man shall be cut off from among his people:
5 To the end that the children of Israel may bring their sacrifices, which they offer in the open field, even that they may bring them unto the LORD, unto the door of the tabernacle of the congregation, unto the
6 priest, and offer them for peace offerings unto the LORD. And the priest shall sprinkle the blood upon the altar of the LORD at the door of the tabernacle of the congregation, and burn
7 the fat for a sweet savour unto the LORD. And they shall no more offer their sacrifices unto devils, after whom they have gone a whoring. This shall be a statute for ever unto them
8 throughout their generations. And thou shalt say unto them, Whatsoever man there be of the house of Israel, or of the strangers which sojourn among you, that offereth a burnt offer-
9 ing or sacrifice, And bringeth it not unto the door of the tabernacle of the congregation, to
10 offer it unto the LORD; even that man shall be cut off from among his people. And whatsoever man there be of the house of Israel, or of the strangers that sojourn among you, that eateth any manner of blood; I will even set

33 v. כן למערבאי, למרנחאי עַל וכן ח"ש וכקצת ספרים כ"י. יז 3 v. בהללי יִשְׁחַט פתח.
5 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, חד"ה, חר"ה, ריד"ז ודס"ו, ס"א אשר במקף וכלא נגינה וכן ד"ב, ד"ע וד"ב. 6 v. כחוכש ירחו כן"הדם. 8 v. ס"א גָּחוכֶם וכן ת"א, ח"ו, ת"ע, ת"ס ות"ר. 10 v. ס"א כחוכֶם וכן ת"א, ת"ע, ח"ס ות"ר.

פָּנַי בַּנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת אֶת־הַדָּם וְהִכְרַתִּי אֹתָהּ מִקֶּרֶב
עַמָּהּ: כִּי־נֶפֶשׁ הַבָּשָׂר בַּדָּם הוּא וַאֲנִי נְתַתִּיו לָכֶם 11
עַל־הַמִּזְבֵּחַ לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶם כִּי־הַדָּם הוּא בַּנֶּפֶשׁ
יְכַפֵּר: עַל־כֵּן אָמַרְתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל־נֶפֶשׁ מִכֶּם 12
לֹא־תֹאכַל דָּם וְהַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם לֹא־יֹאכַל דָּם:
וְאִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם אֲשֶׁר 13
יָצוּד צֵיד חַיָּה אוֹ־עוֹף אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְשָׁפַךְ אֶת־דָּמוֹ
וְכִסָּהוּ בֶּעָפָר: כִּי־נֶפֶשׁ כָּל־בָּשָׂר דָּמוֹ בְנַפְשׁוֹ הוּא 14
וָאֹמַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דַּם כָּל־בָּשָׂר לֹא תֹאכֵלוּ כִּי נֶפֶשׁ
כָּל־בָּשָׂר דָּמוֹ הוּא כָּל־אֹכְלָיו יִכָּרֵת: וְכָל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר 15
תֹּאכַל נְבֵלָה וּטְרֵפָה בָּאֶזְרָח וּבַגֵּר וְכִבַּס בְּגָדָיו וְרָחַץ
בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעֶרֶב וְטָהֵר: וְאִם לֹא יְכַבֵּס וּבְשָׂרוֹ 16
לֹא יִרְחָץ וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ:

יח וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ס 2
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: כְּמַעֲשֵׂה אֶרֶץ־מִצְרַיִם 3
אֲשֶׁר יְשַׁבְתֶּם־בָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ וּכְמַעֲשֵׂה אֶרֶץ־כְּנַעַן אֲשֶׁר
אֲנִי מֵבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה לֹא תַעֲשׂוּ וּבְחֻקֹּתֵיהֶם לֹא תֵלֵכוּ:
אֶת־מִשְׁפָּטַי תַּעֲשׂוּ וְאֶת־חֻקֹּתַי תִּשְׁמְרוּ לָלֶכֶת בָּהֶם אֲנִי 4
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי אֲשֶׁר 5
יַעֲשֶׂה אֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם אֲנִי יְהוָה:
אִישׁ אִישׁ אֶל־כָּל־שְׁאֵר בְּשָׂרוֹ לֹא תִקְרְבוּ לְגַלּוֹת 6
עֶרְוָה אֲנִי יְהוָה: עֶרְוַת 7
וְעֶרְוַת אִמְּךָ לֹא תְגַלֶּה אִמְּךָ הִוא לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָהּ:
עֶרְוַת אֵשֶׁת־אָבִיךָ לֹא תְגַלֶּה עֶרְוַת 8
אָבִיךָ הִוא: עֶרְוָת 9
אֲחוֹתְךָ בַּת־אָבִיךָ
אוֹ בַת־אִמְּךָ מוֹלֶדֶת בַּיִת אוֹ מוֹלֶדֶת חוּץ לֹא תְגַלֶּה

ערות

v. 13 ס"א בתוככם וכן ח"ש. ח"א, ת"י, ת"ע, ת"ס ות"ר. יח, 3 v. כן ב"א, ב"נ וכמעשה בנע"א. 9 v. ס"א בַּיִת קמץ.

18, 2 And the LORD spake unto Moses, saying, Speak unto the children of Israel, and say unto
3 them, I am the LORD your God. After the doings of the land of Egypt, wherein ye dwelt,
shall ye not do: and after the doings of the land of Canaan, whither I bring you, shall ye not
4 do: neither shall ye walk in their ordinances. Ye shall do my judgments, and keep mine or-
5 dinances, to walk therein: I am the LORD your God. Ye shall therefore keep my statutes,
6 and my judgments: which if a man do, he shall live in them: I am the LORD. None of you
shall approach to any that is near of kin to him, to uncover their nakedness: I am the LORD.
7 The nakedness of thy father, or the nakedness of thy mother, shalt thou not uncover: she is
8 thy mother; thou shalt not uncover her nakedness. The nakedness of thy father's wife shalt
9 thou not uncover: it is thy father's nakedness. The nakedness of thy sister, the daughter of
thy father, or daughter of thy mother, whether she be born at home, or born abroad, even
their nakedness thou shalt not uncover.

10 The nakedness of thy son's daughter, or of thy daughter's daughter, even their nakedness thou shalt not uncover: for theirs is thine own nakedness.
11 The nakedness of thy father's wife's daughter, begotten of thy father, she is thy sister, thou shalt not uncover her nakedness.
12 Thou shalt not uncover the nakedness of thy father's sister: she is thy father's near kinswoman.
13 Thou shalt not uncover the nakedness of thy mother's sister: for she is thy mother's near kinswoman.
14 Thou shalt not uncover the nakedness of thy father's brother, thou shalt not approach to his wife: she is thine aunt.
15 Thou shalt not uncover the nakedness of thy daughter in law: she is thy son's wife; thou shalt not uncover her nakedness.
16 Thou shalt not uncover the nakedness of thy brother's wife: it is thy brother's nakedness.
17 Thou shalt not uncover the nakedness of a woman and her daughter, neither shalt thou take her son's daughter, or her daughter's daughter, to uncover her nakedness; for they are her near kinswomen: it is wickedness.
18 Neither shalt thou take a wife to her sister, to vex her, to uncover her nakedness, beside the other in her life time.
19 Also thou shalt not approach unto a woman to uncover
20 her nakedness, as long as she is put apart for her uncleanness. Moreover thou shalt not lie
21 carnally with thy neighbour's wife, to defile thyself with her. And thou shalt not let any of thy seed pass through the fire to Molech, neither shalt thou profane the name of thy God: I
22 am the LORD. Thou shalt not lie with mankind, as with womankind: it is abomination.
23 Neither shalt thou lie with any beast to defile thyself therewith: neither shall any woman
24 stand before a beast to lie down thereto: it is confusion. Defile not ye yourselves in any of
25 these things: for in all these the nations are defiled which I cast out before you: And the
26 land is defiled: therefore I do visit the iniquity thereof upon it, and the land itself vomiteth out her inhabitants. Ye shall therefore keep my statutes and my judgments, and shall not commit any of these abominations; neither any of your own nation, nor any stranger that
27 sojourneth among you: (For all these abominations have the men of the land done, which were before you, and the land is defiled;)

10 עֶרְוָתָן׃ עֶרְוַת בַּת־בִּנְךָ אוֹ בַת־בִּתְּךָ
לֹא תְגַלֵּה עֶרְוָתָן כִּי עֶרְוָתְךָ הֵנָּה׃
11 עֶרְוַת בַּת־אֵשֶׁת אָבִיךָ מוֹלֶדֶת אָבִיךָ אֲחוֹתְךָ הִיא
12 לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָהּ׃ עֶרְוַת אֲחוֹת־
אָבִיךָ לֹא תְגַלֶּה שְׁאֵר אָבִיךָ הִוא׃
13 עֶרְוַת אֲחוֹת־אִמְּךָ לֹא תְגַלֶּה כִּי־שְׁאֵר אִמְּךָ הִוא׃
14 עֶרְוַת אֲחִי־אָבִיךָ לֹא תְגַלֶּה אֶל־
אִשְׁתּוֹ לֹא תִקְרָב דֹּדָתֶךָ הִוא׃
15 עֶרְוַת כַּלָּתְךָ לֹא תְגַלֶּה אֵשֶׁת בִּנְךָ הִוא לֹא תְגַלֶּה
16 עֶרְוָתָהּ׃ עֶרְוַת אֵשֶׁת־אָחִיךָ לֹא
17 תְגַלֶּה עֶרְוַת אָחִיךָ הִוא׃ עֶרְוַת אִשָּׁה
וּבִתָּהּ לֹא תְגַלֶּה אֶת־בַּת־בִּנָּהּ וְאֶת־בַּת־בִּתָּהּ לֹא תִקַּח
18 לְגַלּוֹת עֶרְוָתָהּ שַׁאֲרָה הֵנָּה זִמָּה הִוא׃ וְאִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ
19 לֹא תִקָּח לְצָרֹר לְגַלּוֹת עֶרְוָתָהּ עָלֶיהָ בְּחַיֶּיהָ׃ וְאֶל־
20 אִשָּׁה בְּנִדַּת טֻמְאָתָהּ לֹא תִקְרַב לְגַלּוֹת עֶרְוָתָהּ׃ וְאֶל־
אֵשֶׁת עֲמִיתְךָ לֹא־תִתֵּן שְׁכָבְתְּךָ לְזֶרַע לְטָמְאָה־בָהּ׃
21 וּמִזַּרְעֲךָ לֹא־תִתֵּן לְהַעֲבִיר לַמֹּלֶךְ וְלֹא תְחַלֵּל אֶת־שֵׁם
22 אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה׃ וְאֶת־זָכָר לֹא תִשְׁכַּב מִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה
23 תּוֹעֵבָה הִוא׃ וּבְכָל־בְּהֵמָה לֹא־תִתֵּן שְׁכָבְתְּךָ לְטָמְאָה־
בָהּ וְאִשָּׁה לֹא־תַעֲמֹד לִפְנֵי בְהֵמָה לִרְבָעָהּ תֶּבֶל הוּא׃
24 אַל־תִּטַּמְּאוּ בְּכָל־אֵלֶּה כִּי בְכָל־אֵלֶּה נִטְמְאוּ הַגּוֹיִם
25 אֲשֶׁר־אֲנִי מְשַׁלֵּחַ מִפְּנֵיכֶם׃ וַתִּטְמָא הָאָרֶץ וָאֶפְקֹד עֲוֹנָהּ
26 עָלֶיהָ וַתָּקִא הָאָרֶץ אֶת־יֹשְׁבֶיהָ׃ וּשְׁמַרְתֶּם אַתֶּם
אֶת־חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי וְלֹא תַעֲשׂוּ מִכֹּל הַתּוֹעֵבֹת
27 הָאֵלֶּה הָאֶזְרָח וְהַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם׃ כִּי אֶת־כָּל־הַתּוֹעֵבֹת
הָאֵל עָשׂוּ אַנְשֵׁי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם וַתִּטְמָא הָאָרֶץ׃
ולא־

18 v. ס״א נְשֵׁי־שאר וכן ת״ע. ת״ס ות״ר. 14 v. ס״א וְאֶל וכן ח״ש, ת״י, ת״ע, ת״ס, ת״ר ותפוס קדמון. 20 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, חד״ד ודס״ו נ״א כ״נ עֲמִיתֶךָ וכן בר״ב, ד״נ, חר״ה, ד״ב ורי״ד. 21 v. נ״א ב״א וּמְזַרְעֲךָ נעויא, כ״נ ומְזַרְעֲךָ כלא נעויא. 23 v. ברוב ספרים כ״י ובנוסחאות הרפוס הִוא. 26 v. ס״א וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־ כלא מלת אַתֶּם וכן ח״ש, ת״י, ת״ס ות״ר. 27 v. סביר הָאֵלֶּה.

28 That the land spue not you out also, when ye defile it, as it spued out the nations that were before you.
29 For whosoever shall commit any of these abominations, even the souls that commit them shall be cut off from among their people.
30 Therefore shall ye keep mine ordinance, that ye commit not any one of these abominable customs, which were committed before you, and that ye defile not yourselves therein: I am the LORD your God.

19 And the LORD spake unto Moses, saying,
2 Speak unto all the congregation of the children of Israel, and say unto them, Ye shall be holy: for I the LORD your God am holy.
3 Ye shall fear every man his mother, and his father, and keep my sabbaths: I am the LORD your God.
4 Turn ye not unto idols, nor make to yourselves molten gods: I am the LORD your God.
5 And if ye offer a sacrifice of peace offerings unto the LORD, ye shall offer it at your own will.
6 It shall be eaten the same day ye offer it, and on the morrow: and if ought remain until the third day, it shall be burnt in the fire.
7 And if it be eaten at all on the third day, it is abominable; it shall not be accepted.
8 Therefore every one that eateth it shall bear his iniquity, because he hath profaned the hallowed thing of the LORD: and that soul shall be cut off from among his people.
9 And when ye reap the harvest of your land, thou shalt not wholly reap the corners of
10 thy field, neither shalt thou gather the gleanings of thy harvest. And thou shalt not glean thy vineyard, neither shalt thou gather every grape of thy vineyard; thou shalt leave them for
11 the poor and stranger: I am the LORD your God. Ye shall not steal, neither deal falsely,
12 neither lie one to another. And ye shall not swear by my name falsely, neither shalt thou
13 profane the name of thy God: I am the LORD. Thou shalt not defraud thy neighbour, neither rob him: the wages of him that is hired shall not abide with thee all night until the
14 morning. Thou shalt not curse the deaf,

28 וְלֹא־תָקִיא הָאָרֶץ אֶתְכֶם בְּטַמַּאֲכֶם אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר
29 קָאָה אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם: כִּי כָל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
מִכֹּל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה וְנִכְרְתוּ הַנְּפָשׁוֹת הָעֹשֹׂת מִקֶּרֶב
30 עַמָּם: וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמַרְתִּי לִבְלְתִּי עֲשׂוֹת מֵחֻקּוֹת
הַתּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ לִפְנֵיכֶם וְלֹא תִטַּמְּאוּ בָּהֶם אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

ס יט וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־ פרש׳
2 יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה
3 אֱלֹהֵיכֶם: אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ
4 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: אַל־תִּפְנוּ אֶל־הָאֱלִילִם וֵאלֹהֵי מַסֵּכָה
5 לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וְכִי תִזְבְּחוּ זֶבַח
6 שְׁלָמִים לַיהוָה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחֻהוּ: בְּיוֹם זִבְחֲכֶם יֵאָכֵל
7 וּמִמָּחֳרָת וְהַנּוֹתָר עַד־יוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף: וְאִם
8 הֵאָכֹל יֵאָכֵל בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פִּגּוּל הוּא לֹא יֵרָצֶה: וְאֹכְלָיו
עֲוֹנוֹ יִשָּׂא כִּי־אֶת־קֹדֶשׁ יְהוָה חִלֵּל וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא
9 מֵעַמֶּיהָ: וּבְקֻצְרְכֶם אֶת־קְצִיר אַרְצְכֶם לֹא תְכַלֶּה פְּאַת
10 שָׂדְךָ לְקֻצֳרֶךָ וְלֶקֶט קְצִירְךָ לֹא תְלַקֵּט: וְכַרְמְךָ לֹא
תְעוֹלֵל וּפֶרֶט כַּרְמְךָ לֹא תְלַקֵּט לֶעָנִי וְלַגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם
11 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: לֹא תִגְנֹבוּ וְלֹא־תְכַחֲשׁוּ וְלֹא־תְשַׁקְּרוּ
12 אִישׁ בַּעֲמִיתוֹ: וְלֹא־תִשָּׁבְעוּ בִשְׁמִי לַשָּׁקֶר וְחִלַּלְתָּ אֶת־
13 שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה: לֹא־תַעֲשֹׁק אֶת־רֵעֲךָ וְלֹא תִגְזֹל
14 לֹא־תָלִין פְּעֻלַּת שָׂכִיר אִתְּךָ עַד־בֹּקֶר: לֹא־תְקַלֵּל חֵרֵשׁ
ולפני

---

29 v. כן בהללי. ירושלמי הנפשׁ חטר. 30 v. סביר בהן.

30 v. שם הפרשה (XVI 1–XVIII 30) ערוה. וסדריה ג׳ פחות תשעה פסוקים תשלום סדר ואיסה כי־יזוב (XV 25). איש איש מכיות (I VII) במעשה ארץ (I VIII). ופסוקים שמנים. וכלים אלף ומקץ. ואותיות ארבעת אלפים ורצד. וחלוף א׳ וכמעשה ארץ־כנען (XVIII 3). כ״א קורא וכמעשה בלא נעיא וכ״נ ובמעשה בנעיא. ובלא חלוף ובתן את־התקטרת (XVI 13), את־ בלא נעיא.

יט. 1 v. התפרה ויהי דבר־ה׳ אלי ביחזקאל כ׳ כמנהג הספרדים. הלוא ככני בשיים כעמוס ט׳ ז כמנהג האשכנזים. 2 v. נ״א ב״נ אל־ בנעיא. 13 v. ס״א ולא־ וכן ת״ש, ת״י ות״י.

וְלִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשֹׁל וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה׃
15 לֹא־תַעֲשׂוּ עָוֶל בַּמִּשְׁפָּט לֹא־תִשָּׂא פְנֵי־דָל וְלֹא תֶהְדַּר
16 פְּנֵי גָדוֹל בְּצֶדֶק תִּשְׁפֹּט עֲמִיתֶךָ׃ לֹא־תֵלֵךְ רָכִיל בְּעַמֶּיךָ
17 לֹא תַעֲמֹד עַל־דַּם רֵעֶךָ אֲנִי יְהוָה׃ לֹא־תִשְׂנָא אֶת־אָחִיךָ
בִּלְבָבֶךָ הוֹכֵחַ תּוֹכִיחַ אֶת־עֲמִיתֶךָ וְלֹא־תִשָּׂא עָלָיו
18 חֵטְא׃ לֹא־תִקֹּם וְלֹא־תִטֹּר אֶת־בְּנֵי עַמֶּךָ וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ
19 כָּמוֹךָ אֲנִי יְהוָה׃ אֶת־חֻקֹּתַי תִּשְׁמֹרוּ בְּהֶמְתְּךָ לֹא־
תַרְבִּיעַ כִּלְאַיִם שָׂדְךָ לֹא־תִזְרַע כִּלְאָיִם וּבֶגֶד כִּלְאַיִם
20 שַׁעַטְנֵז לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ׃ וְאִישׁ כִּי־יִשְׁכַּב אֶת־אִשָּׁה
שִׁכְבַת־זֶרַע וְהִוא שִׁפְחָה נֶחֱרֶפֶת לְאִישׁ וְהָפְדֵּה לֹא
נִפְדְּתָה אוֹ חׇפְשָׁה לֹא נִתַּן־לָהּ בִּקֹּרֶת תִּהְיֶה לֹא יומתו
21 כִּי־לֹא חׇפְשָׁה׃ וְהֵבִיא אֶת־אֲשָׁמוֹ לַיהוָה אֶל־פֶּתַח
22 אֹהֶל מוֹעֵד אַיִל אָשָׁם׃ וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן בְּאֵיל הָאָשָׁם
לִפְנֵי יְהוָה עַל־חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְנִסְלַח לוֹ מֵחַטָּאתוֹ
אֲשֶׁר חָטָא׃
23 וְכִי־תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ וּנְטַעְתֶּם כָּל־עֵץ מַאֲכָל וַעֲרַלְתֶּם ס
עָרְלָתוֹ אֶת־פִּרְיוֹ שָׁלֹשׁ שָׁנִים יִהְיֶה לָכֶם עֲרֵלִים לֹא
24 יֵאָכֵל׃ וּבַשָּׁנָה הָרְבִיעִת יִהְיֶה כָּל־פִּרְיוֹ קֹדֶשׁ הִלּוּלִים
25 לַיהוָה׃ וּבַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁת תֹּאכְלוּ אֶת־פִּרְיוֹ לְהוֹסִיף
26 לָכֶם תְּבוּאָתוֹ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ לֹא תֹאכְלוּ עַל־הַדָּם
27 לֹא תְנַחֲשׁוּ וְלֹא תְעוֹנְנוּ׃ לֹא תַקִּפוּ פְּאַת רֹאשְׁכֶם וְלֹא
28 תַּשְׁחִית אֶת פְּאַת זְקָנֶךָ׃ וְשֶׂרֶט לָנֶפֶשׁ לֹא תִתְּנוּ
בִּבְשַׂרְכֶם וְכְתֹבֶת קַעֲקַע לֹא תִתְּנוּ בָכֶם אֲנִי יְהוָה׃
29 אַל־תְּחַלֵּל אֶת־בִּתְּךָ לְהַזְנוֹתָהּ וְלֹא־תִזְנֶה הָאָרֶץ וּמָלְאָה
30 הָאָרֶץ זִמָּה׃ אֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ וּמִקְדָּשִׁי תִּירָאוּ אֲנִי
31 יְהוָה׃ אַל־תִּפְנוּ אֶל־הָאֹבֹת וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים אַל־תְּבַקְשׁוּ
לְטָמְאָה

16 v. ס״א בְּעַמֶּךָ וכן ח״ם, ת״א, ת״י, ת״ע, ת״ס ות״ר. 16 v. ס״א וְלֹא־ וכן ח״ש וכן כ״י, ת״א, ת״י כ״י ת״ק. 19 v. ס״א וּשְׂדְךָ וכן ה״ם, ת״ע ות״ס. 25 v. כן ירושלמי, בהללי החסישית מלא. 28 v. ס״א יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וכן ת״א כ״י, ת״ע ות״ס.

nor put a stumblingblock before the blind, but shalt fear thy God: I am the LORD.

15 Ye shall do no unrighteousness in judgment: thou shalt not respect the person of the poor, nor honour the person of the mighty: but in righteousness shalt thou judge thy neighbour.

16 Thou shalt not go up and down as a talebearer among thy people: neither shalt thou stand against the blood of thy neighbour: I am the LORD.

17 Thou shalt not hate thy brother in thine heart: thou shalt in any wise rebuke thy neighbour, and not suffer sin upon him.

18 Thou shalt not avenge, nor bear any grudge against the children of thy people, but thou shalt love thy neighbour as thyself: I am the LORD.

19 Ye shall keep my statutes. Thou shalt not let thy cattle gender with a diverse kind: thou shalt not sow thy field with mingled seed: neither shall a garment mingled of linen and woollen come upon thee.

20 And whosoever lieth carnally with a woman, that is a bondmaid, betrothed to an husband, and not at all redeemed, nor freedom given her; she shall be scourged; they shall not be put to death, because she was not free.

21 And he shall bring his trespass offering unto the LORD, unto the door of the tabernacle of the congregation, even a ram for a

22 trespass offering. And the priest shall make an atonement for him with the ram of the trespass offering before the LORD for his sin which he hath done: and the sin which he hath

23 done shall be forgiven him. And when ye shall come into the land, and shall have planted all manner of trees for food, then ye shall count the fruit thereof as uncircumcised: three

24 years shall it be as uncircumcised unto you: it shall not be eaten of. But in the fourth year

25 all the fruit thereof shall be holy to praise the LORD withal. And in the fifth year shall ye eat of the fruit thereof, that it may yield unto you the increase thereof: I am the LORD your

26 God. Ye shall not eat any thing with the blood: neither shall ye use enchantment, nor observe times.

27 Ye shall not round the corners of your heads, neither shalt thou mar the

28 corners of thy beard. Ye shall not make any cuttings in your flesh for the dead, nor print

29 any marks upon you: I am the LORD. Do not prostitute thy daughter, to cause her to be a

30 whore; lest the land fall to whoredom, and the land become full of wickedness. Ye shall

31 keep my sabbaths, and reverence my sanctuary: I am the LORD. Regard not them that have familiar spirits, neither seek after wizards,

לְטָמְאָה בָּהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 32 מִפְּנֵי שֵׂיבָה תָּקוּם
וְהָדַרְתָּ פְּנֵי זָקֵן וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה׃
וְכִי־יָגוּר אִתְּךָ גֵּר בְּאַרְצְכֶם לֹא תונו אתו׃ 33
כְּאֶזְרָח מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר ׀ הַגָּר אִתְּכֶם וְאָהַבְתָּ לוֹ 34
כָּמוֹךָ כִּי־גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
לֹא־תַעֲשׂוּ עָוֶל בַּמִּשְׁפָּט בַּמִּדָּה בַּמִּשְׁקָל וּבַמְּשׂוּרָה׃ 35
מֹאזְנֵי צֶדֶק אַבְנֵי־צֶדֶק אֵיפַת צֶדֶק וְהִין צֶדֶק יִהְיֶה 36
לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם׃ וְשָׁמַרְתֶּם אֶת־כָּל־חֻקֹּתַי וְאֶת־כָּל־מִשְׁפָּטַי 37
וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָה׃

כ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תֹּאמַר 2
אִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר ׀ הַגָּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
יִתֵּן מִזַּרְעוֹ לַמֹּלֶךְ מוֹת יוּמָת עַם הָאָרֶץ יִרְגְּמוּהוּ בָאָבֶן׃
וַאֲנִי אֶתֵּן אֶת־פָּנַי בָּאִישׁ הַהוּא וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ מִקֶּרֶב עַמּוֹ 3
כִּי מִזַּרְעוֹ נָתַן לַמֹּלֶךְ לְמַעַן טַמֵּא אֶת־מִקְדָּשִׁי וּלְחַלֵּל
אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי׃ וְאִם הַעְלֵם יַעְלִימוּ עַם הָאָרֶץ אֶת־ 4
עֵינֵיהֶם מִן־הָאִישׁ הַהוּא בְּתִתּוֹ מִזַּרְעוֹ לַמֹּלֶךְ לְבִלְתִּי
הָמִית אֹתוֹ׃ וְשַׂמְתִּי אֲנִי אֶת־פָּנַי בָּאִישׁ הַהוּא וּבְמִשְׁפַּחְתּוֹ 5
וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ וְאֶת ׀ כָּל־הַזֹּנִים אַחֲרָיו לִזְנוֹת אַחֲרֵי הַמֹּלֶךְ
מִקֶּרֶב עַמָּם׃ וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תִּפְנֶה אֶל־הָאבֹת וְאֶל 6
הַיִּדְּעֹנִי לִזְנוֹת אַחֲרֵיהֶם וְנָתַתִּי אֶת־פָּנַי בַּנֶּפֶשׁ הַהִוא
וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ מִקֶּרֶב עַמּוֹ׃ וְהִתְקַדִּשְׁתֶּם וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים 7
כִּי ׀ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־חֻקֹּתַי וַעֲשִׂיתֶם 8
אֹתָם אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם׃ כִּי־אִישׁ אִישׁ אֲשֶׁר יְקַלֵּל 9
אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ מוֹת יוּמָת אָבִיו וְאִמּוֹ קִלֵּל דָּמָיו בּוֹ׃
וְאִישׁ אֲשֶׁר יִנְאַף אֶת־אֵשֶׁת אִישׁ אֲשֶׁר יִנְאַף אֶת־אֵשֶׁת 10

רעהו

to be defiled by them: I am the LORD your God.
32 Thou shalt rise up before the hoary head, and honour the face of the old man, and fear thy God: I am the LORD.
33 And if a stranger sojourn with thee in your land, ye shall not vex him.
34 But the stranger that dwelleth with you shall be unto you as one born among you, and thou shalt love him as thyself; for ye were strangers in the land of Egypt: I am the LORD your God.
35 Ye shall do no unrighteousness in judgment, in meteyard, in weight, or in measure.
36 Just balances, just weights, a just ephah, and a just hin, shall ye have: I am the LORD your God, which brought you out of the land of Egypt.
37 Therefore shall ye observe all my statutes, and all my judgments, and do them: I am the LORD.

20 And the LORD spake unto Moses, saying,
2 Again, thou shalt say to the children of Israel, Whosoever he be of the children of Israel, or of the strangers that sojourn in Israel, that giveth any of his seed unto Molech; he shall surely be put to death: the people of the land shall stone him with stones.
3 And I will set my face against that man, and will cut him off from among his people; because he hath given of his seed unto Molech, to defile my sanctuary, and to profane my holy name.
4 And if the people of the land do any ways hide their eyes from the man, when he giveth of his seed unto Molech, and kill him not:
5 Then I will set my face against that man, and against his family, and will cut him off, and all that go a whoring after him, to commit whoredom with Molech, from among their people.
6 And the soul that turneth after such as have familiar spirits, and after wizards, to go a whoring after them, I will even set my face against that soul, and will cut him off from among his people.
7 Sanctify yourselves therefore, and be ye holy: for I am the LORD your God.
8 And ye shall keep my statutes, and do them: I am the LORD which sanctify you.
9 For every one that curseth his father or his mother shall be surely put to death: he hath cursed his father or his mother; his blood shall be upon him.
10 And the man that committeth adultery with another man's wife, even he that committeth adultery with his neighbour's wife,

---

33 ס"א יגור. 33 ס"א אתכם וכן ח"ש, ת"ג, ת"י, ת"ע, ת"ס ות"ר. כ, ג ס"א כן כרוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ן, חרי"ה, חר"ח, ר"י, ר"ד ומס"ג, ס"א ואני רביע וכן ר"ב. 6 ס"א סביר אתה. 7 ס"א כי קדוש אני וכן ח"ש וח"ע. 10 ס"א ואשר וכן ת"ע, ת"ס ות"ר.

the adulterer and the adulteress shall surely be put to death.

11 And the man that lieth with his father's wife hath uncovered his father's nakedness: both of them shall surely be put to death; their blood shall be upon them.

12 And if a man lie with his daughter in law, both of them shall surely be put to death: they have wrought confusion; their blood shall be upon them.

13 If a man also lie with mankind, as he lieth with a woman, both of them have committed an abomination: they shall surely be put to death; their blood shall be upon them.

14 And if a man take a wife and her mother, it is wickedness: they shall be burnt with fire, both he and they; that there be no wickedness among you.

15 And if a man lie with a beast, he shall surely be put to death: and ye shall slay the beast.

16 And if a woman approach unto any beast, and lie down thereto, thou shalt kill the woman, and the beast: they shall surely be put to death; their blood shall be upon them.

17 And if a man shall take his sister, his father's daughter, or his mother's daughter, and see her nakedness, and she see his nakedness; it is a wicked thing; and they shall be cut off in the sight of their people: he hath uncovered his sister's nakedness; he shall bear his iniquity.

11 רְעֵוָה מְוֹת־יוּמְת הַנֹּאֵף וְהַנֹּאֶפֶת: וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב
אֶת־אֵשֶׁת אָבִיו עֶרְוַת אָבִיו גִּלָּה מְוֹת־יוּמְתוּ שְׁנֵיהֶם
12 דְּמֵיהֶם בָּם: וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־כַּלָּתוֹ מוֹת יוּמְתוּ
13 שְׁנֵיהֶם תֵּבֶל עָשׂוּ דְּמֵיהֶם בָּם: וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־
זָכָר מִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה תּוֹעֵבָה עָשׂוּ שְׁנֵיהֶם מוֹת יוּמָתוּ
14 דְּמֵיהֶם בָּם: וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת־אִשָּׁה וְאֶת־אִמָּהּ
זִמָּה הִוא בָּאֵשׁ יִשְׂרְפוּ אֹתוֹ וְאֹתָן וְלֹא־תִהְיֶה זִמָּה
15 בְּתוֹכְכֶם: וְאִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן שְׁכָבְתּוֹ בִּבְהֵמָה מוֹת יוּמָת
16 וְאֶת־הַבְּהֵמָה תַּהַרְגוּ: וְאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרַב אֶל־כָּל־
בְּהֵמָה לְרִבְעָהּ אֹתָהּ וְהָרַגְתָּ אֶת־הָאִשָּׁה וְאֶת־הַבְּהֵמָה
17 מוֹת יוּמָתוּ דְּמֵיהֶם בָּם: וְאִישׁ אֲשֶׁר־יִקַּח אֶת־אֲחֹתוֹ
בַּת־אָבִיו אֹו־בַת־אִמּוֹ וְרָאָה אֶת־עֶרְוָתָהּ וְהִיא תִרְאֶה
אֶת־עֶרְוָתוֹ חֶסֶד הוּא וְנִכְרְתוּ לְעֵינֵי בְנֵי עַמָּם עֶרְוַת
18 אֲחֹתוֹ גִּלָּה עֲוֹנוֹ יִשָּׂא: וְאִישׁ אֲשֶׁר־יִשְׁכַּב אֶת־אִשָּׁה דָּוָה
וְגִלָּה אֶת־עֶרְוָתָהּ אֶת־מְקֹרָהּ הֶעֱרָה וְהִוא גִּלְתָה אֶת־
19 מְקוֹר דָּמֶיהָ וְנִכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם מִקֶּרֶב עַמָּם: וְעֶרְוַת אֲחוֹת
אִמְּךָ וַאֲחוֹת אָבִיךָ לֹא תְגַלֶּה כִּי אֶת־שְׁארוֹ הֶעֱרָה עֲוֹנָם
20 יִשָּׂאוּ: וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־דֹּדָתוֹ עֶרְוַת דֹּדוֹ גִּלָּה
21 חֶטְאָם יִשְׂאוּ עֲרִירִים יָמֻתוּ: וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת־אֵשֶׁת
22 אָחִיו נִדָּה הִוא עֶרְוַת אָחִיו גִּלָּה עֲרִירִים יִהְיוּ: וּשְׁמַרְתֶּם
אֶת־כָּל־חֻקֹּתַי וְאֶת־כָּל־מִשְׁפָּטַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־
תָקִיא אֶתְכֶם הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה
23 לָשֶׁבֶת בָּהּ: וְלֹא תֵלְכוּ בְּחֻקַּת הַגּוֹי אֲשֶׁר־אֲנִי מְשַׁלֵּחַ
24 מִפְּנֵיכֶם כִּי אֶת־כָּל־אֵלֶּה עָשׂוּ וָאָקֻץ בָּם: וָאֹמַר לָכֶם
אַתֶּם תִּירְשׁוּ אֶת־אַדְמָתָם וַאֲנִי אֶתְּנֶנָּה לָכֶם לָרֶשֶׁת
אֹתָהּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם

אשר־
10 v. נ"א ב"נ מוות־ בלא נעויא. 17 v. כן ב"נ. כ"א או בשופר ובלא נעויא. 18 v. ס"א ואת־
וכן ת"א כ"י וח"ס. 19 v. ס"א אחות מרכא. וכס"א וערות אחות־אמך. 23 v. ס"א הגוים
וכן ת"ש. ת"א. ת"י. ת"ע. ת"ס וח"ר.

18 And if a man shall lie with a woman having her sickness, and shall uncover her nakedness; he hath discovered her fountain, and she hath uncovered the fountain of her blood: and both of
19 them shall be cut off from among their people. And thou shalt not uncover the nakedness of thy mother's sister, nor of thy father's sister: for he uncovereth his near kin: they shall bear
20 their iniquity. And if a man shall lie with his uncle's wife, he hath uncovered his uncle's
21 nakedness: they shall bear their sin; they shall die childless. And if a man shall take his brother's wife, it is an unclean thing: he hath uncovered his brother's nakedness; they shall
22 be childless. Ye shall therefore keep all my statutes, and all my judgments, and do them:
23 that the land, whither I bring you to dwell therein, spue you not out. And ye shall not walk in the manners of the nation, which I cast out before you: for they committed all these things,
24 and therefore I abhorred them. But I have said unto you, Ye shall inherit their land, and I will give it unto you to possess it, a land that floweth with milk and honey: I am the LORD your God,

25 אֲשֶׁר־הִבְדַּלְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים: וְהִבְדַּלְתֶּם בֵּין־
הַבְּהֵמָה הַטְּהֹרָה לַטֻּמְאָה וּבֵין־הָעוֹף הַטָּמֵא לַטָּהֹר
וְלֹא־תְשַׁקְּצוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בַּבְּהֵמָה וּבָעוֹף וּבְכֹל
אֲשֶׁר תִּרְמֹשׂ הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־הִבְדַּלְתִּי לָכֶם לְטַמֵּא:
26 וִהְיִיתֶם לִי קְדֹשִׁים כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה וָאַבְדִּל אֶתְכֶם
27 מִן־הָעַמִּים לִהְיוֹת לִי: וְאִישׁ אוֹ־אִשָּׁה כִּי־יִהְיֶה בָהֶם
אוֹב אוֹ יִדְּעֹנִי מוֹת יוּמָתוּ בָּאֶבֶן יִרְגְּמוּ אֹתָם דְּמֵיהֶם
בָּם:

א כא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן פרש׳
2 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לְנֶפֶשׁ לֹא־יִטַּמָּא בְּעַמָּיו: כִּי אִם־לִשְׁאֵרוֹ
3 הַקָּרֹב אֵלָיו לְאִמּוֹ וּלְאָבִיו וְלִבְנוֹ וּלְבִתּוֹ וּלְאָחִיו: וְלַאֲחֹתוֹ
הַבְּתוּלָה הַקְּרוֹבָה אֵלָיו אֲשֶׁר לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ לָהּ
4 יִטַּמָּא: לֹא יִטְמָא בַּעַל בְּעַמָּיו לְהֵחַלּוֹ: לֹא־יְקָרֵחָה
5 קָרְחָה בְרֹאשָׁם וּפְאַת זְקָנָם לֹא יְגַלֵּחוּ וּבִבְשָׂרָם לֹא
6 יִשְׂרְטוּ שָׂרָטֶת: קְדֹשִׁים יִהְיוּ לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא יְחַלְּלוּ
שֵׁם אֱלֹהֵיהֶם כִּי אֶת־אִשֵּׁי יְהוָה לֶחֶם אֱלֹהֵיהֶם הֵם
7 מַקְרִיבִם וְהָיוּ קֹדֶשׁ: אִשָּׁה זְנָה וַחֲלָלָה לֹא יִקָּחוּ וְאִשָּׁה
גְרוּשָׁה מֵאִישָׁהּ לֹא יִקָּחוּ כִּי־קָדֹשׁ הוּא לֵאלֹהָיו:
8 וְקִדַּשְׁתּוֹ כִּי־אֶת־לֶחֶם אֱלֹהֶיךָ הוּא מַקְרִיב קָדֹשׁ יִהְיֶה־
9 לָּךְ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם: וּבַת אִישׁ כֹּהֵן כִּי
תָחֵל לְזְנוֹת אֶת־אָבִיהָ הִיא מְחַלֶּלֶת בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף:
10 וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מֵאֲחָיו אֲשֶׁר־יוּצַק
עַל־רֹאשׁוֹ שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִלֵּא אֶת־יָדוֹ לִלְבֹּשׁ אֶת־
הַבְּגָדִים

---

25 v. שם הטרשה [27 xx–1 xix] (יזיאל. וסרויה כ׳ קרשים תתיו [1 xix], וכי׳ תבאו אל־הארץ [25 xix], ופסוקים ארבעה ושלשים. ומלים שמנה מאות וסה. ואותיות שלשת אלפים ולכס. חלוף מלה אחת או בת־אמו [17 xx]. כ״א קודא אז בשוטר. ב׳׳נ אד׳ בנעיא וחומסו עם כת. וכלא חלוף לא־תעשק את־רעך [13 xix]. את׳ בלא נעיא.

כא. 1 v. השפרה והכהנים הלוים ביחוקאל פ׳׳ר. 1 v. כן ב׳׳א, ב׳׳נ הַכֹּהֲנִים בנעיא. 5 v. יִקְרְחָה כתיב, יִקְרְחוּ קרי. 8 v. כמותה בלא אולא. 8 v. ס׳׳א נָיִ חביר וכן ד׳׳א, חורה. ד׳׳ב, ד׳׳ד תס׳׳ו. 10 v. כן ביריחו אֲשֶׁר־ נעיא.

which have separated you from other people.

25 Ye shall therefore put difference between clean beasts and unclean, and between unclean fowls and clean: and ye shall not make your souls abominable by beast, or by fowl, or by any manner of living thing that creepeth on the ground, which I have separated from you as unclean.

26 And ye shall be holy unto me: for I the LORD am holy, and have severed you from other people, that ye should be mine.

27 A man also or woman that hath a familiar spirit, or that is a wizard, shall surely be put to death: they shall stone them with stones: their blood shall be upon them.

21 And the LORD said unto Moses, Speak unto the priests the sons of Aaron, and say unto them, There shall none be defiled for the dead among his people:

2 But for his kin, that is near unto him, that is, for his mother, and for his father, and for his son, and for his daughter, and for his brother,

3 And for his sister a virgin, that is nigh unto him, which hath had no husband; for her may he be defiled.

4 But he shall not defile himself, being a chief man among his people, to profane himself.

5 They shall not make baldness upon their head, neither shall they shave off the corner of their beard, nor make any cuttings in their flesh.

6 They shall be holy unto their God, and not profane the name of their God: for the offerings of the LORD made by fire, and the bread of their God, they do offer: therefore they shall be holy.

7 They shall not take a wife that is a whore, or profane; neither shall they take a woman put away from her husband: for he is holy unto his God.

8 Thou shalt sanctify him therefore; for he offereth the bread of thy God: he shall be holy unto thee: for I the LORD, which sanctify you, am holy.

9 And the daughter of any priest, if she profane herself by playing the whore, she profaneth her father: she shall be burnt with fire.

10 And he that is the high priest among his brethren, upon whose head the anointing oil was poured, and that is consecrated to put on

the garments, shall not uncover his head, nor rend his clothes;

11 Neither shall he go in to any dead body, nor defile himself for his father, or for his mother;

12 Neither shall he go out of the sanctuary, nor profane the sanctuary of his God; for the crown of the anointing oil of his God is upon him: I am the LORD.

13 And he shall take a wife in her virginity.

14 A widow, or a divorced woman, or profane, or an harlot, these shall he not take: but he shall take a virgin of his own people to wife.

15 Neither shall he profane his seed among his people: for I the LORD do sanctify him.

16 And the LORD spake unto Moses, saying,

17 Speak unto Aaron, saying, Whosoever he be of thy seed in their generations that hath any blemish, let him not approach to offer the bread of his God.

18 For whatsoever man he be that hath a blemish, he shall not approach: a blind man, or a lame, or he that hath a flat nose, or any thing superfluous,

19 Or a man that is brokenfooted, or brokenhanded,

20 Or crookbackt, or a dwarf, or that hath a blemish in his eye, or be scurvy, or scabbed, or hath his stones broken;

21 No man that hath a blemish of the seed of Aaron the priest shall come nigh to offer the offerings of the LORD made by fire: he hath a blemish; he shall not come nigh to offer the bread of his God.

23 He shall eat the bread of his God, both of the most holy, and of the holy. Only he shall not go in unto the vail, nor come nigh unto the altar, because he hath a blemish; that he profane

24 not my sanctuaries: for I the LORD do sanctify them. And Moses told it unto Aaron, and to his sons, and unto all the children of Israel.

11 הַבְּנָרִים אֶת־רֹאשׁוֹ לֹא יִפְרָע וּבְגָדָיו לֹא יִפְרֹם: וְעַל
12 כָּל־נֶפֶשׁ מֵת לֹא יָבֹא לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא יִטַּמָּא: וּמִן
הַמִּקְדָּשׁ לֹא יֵצֵא וְלֹא יְחַלֵּל אֶת מִקְדַּשׁ אֱלֹהָיו כִּי נֵזֶר
13 שֶׁמֶן מִשְׁחַת אֱלֹהָיו עָלָיו אֲנִי יְהוָה: וְהוּא אִשָּׁה בִּבְתוּלֶיהָ
14 יִקָּח: אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה וְחֻלָלָה זוֹנָה אֶת־אֵלֶּה לֹא יִקָּח
15 כִּי אִם־בְּתוּלָה מֵעַמָּיו יִקַּח אִשָּׁה: וְלֹא־יְחַלֵּל זַרְעוֹ בְּעַמָּיו
16 כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשׁוֹ: וַיְדַבֵּר יְהוָה
17 אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר אִישׁ מִזַּרְעֲךָ
לְדֹרֹתָם אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מוּם לֹא יִקְרַב לְהַקְרִיב לֶחֶם
18 אֱלֹהָיו: כִּי כָל־אִישׁ אֲשֶׁר־בּוֹ מוּם לֹא יִקְרָב אִישׁ עִוֵּר
19 אוֹ פִסֵּחַ אוֹ חָרֹם אוֹ שָׂרוּעַ: אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר־יִהְיֶה בּוֹ
20 שֶׁבֶר רָגֶל אוֹ שֶׁבֶר יָד: אוֹ גִבֵּן אוֹ דַק אוֹ תְבַלֻּל בְּעֵינוֹ
21 אוֹ גָרָב אוֹ יַלֶּפֶת אוֹ מָרוֹחַ אָשְׁךְ: כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־
בּוֹ מוּם מִזֶּרַע אַהֲרֹן הַכֹּהֵן לֹא יִגַּשׁ לְהַקְרִיב אֶת־
אִשֵּׁי יְהוָה מוּם בּוֹ אֵת לֶחֶם אֱלֹהָיו לֹא יִגַּשׁ לְהַקְרִיב:
22 לֶחֶם אֱלֹהָיו מִקָּדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים וּמִן־הַקֳּדָשִׁים יֹאכֵל:
23 אַךְ אֶל־הַפָּרֹכֶת לֹא יָבֹא וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִגַּשׁ
כִּי־מוּם בּוֹ וְלֹא יְחַלֵּל אֶת־מִקְדָּשַׁי כִּי אֲנִי יְהוָה
24 מְקַדְּשָׁם: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו וְאֶל־כָּל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

כב 2 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־
בָּנָיו וְיִזָּרוּ מִקָּדְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא יְחַלְּלוּ אֶת־שֵׁם
3 קָדְשִׁי אֲשֶׁר הֵם מַקְדִּישִׁים לִי אֲנִי יְהוָה: אֱמֹר אֲלֵהֶם
לְדֹרֹתֵיכֶם כָּל־אִישׁ | אֲשֶׁר־יִקְרַב מִכָּל־זַרְעֲכֶם אֶל־
הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַיהוָה וְטֻמְאָתוֹ
4 עָלָיו וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִלְפָנַי אֲנִי יְהוָה: אִישׁ אִישׁ
מזרע

v. 19 ס״א חרום סלא. 23 v. ס״א פי. כב. 1 v. בס״א יש כאן סדר ולא בפסוק י״ו.
3 v. כן ב״א. ב״נ מכל־ כלא נעיא.

מִזֶּרַע אַהֲרֹן וְהוּא צָרוּעַ אוֹ זָב בַּקֳּדָשִׁים לֹא יֹאכַל עַד
אֲשֶׁר יִטְהָר וְהַנֹּגֵעַ בְּכָל־טְמֵא־נָפֶשׁ אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר־תֵּצֵא
ממנו שִׁכְבַת־זָרַע: אוֹ־אִישׁ אֲשֶׁר יִגַּע בְּכָל־שֶׁרֶץ אֲשֶׁר
יִטְמָא־לוֹ אוֹ בָאָדָם אֲשֶׁר יִטְמָא־לוֹ לְכָל טֻמְאָתוֹ: נֶפֶשׁ
אֲשֶׁר תִּגַּע־בּוֹ וְטָמְאָה עַד־הָעֶרֶב וְלֹא יֹאכַל מִן־הַקֳּדָשִׁים
כִּי אִם־רָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם: וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהֵר וְאַחַר
יֹאכַל מִן־הַקֳּדָשִׁים כִּי לַחְמוֹ הוּא: נְבֵלָה וּטְרֵפָה לֹא
יֹאכַל לְטָמְאָה־בָהּ אֲנִי יְהוָה: וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתִּי
וְלֹא־יִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא וּמֵתוּ בּוֹ כִּי יְחַלְּלֻהוּ אֲנִי יְהוָה
מְקַדְּשָׁם: וְכָל־זָר לֹא־יֹאכַל קֹדֶשׁ תּוֹשָׁב כֹּהֵן וְשָׂכִיר
לֹא־יֹאכַל קֹדֶשׁ: וְכֹהֵן כִּי־יִקְנֶה נֶפֶשׁ קִנְיַן כַּסְפּוֹ הוּא
יֹאכַל בּוֹ וְיִלִּיד בֵּיתוֹ הֵם יֹאכְלוּ בְלַחְמוֹ: וּבַת־כֹּהֵן כִּי
תִהְיֶה לְאִישׁ זָר הִוא בִּתְרוּמַת הַקֳּדָשִׁים לֹא תֹאכֵל:
וּבַת־כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה וְזֶרַע אֵין לָהּ וְשָׁבָה
אֶל־בֵּית אָבִיהָ כִּנְעוּרֶיהָ מִלֶּחֶם אָבִיהָ תֹּאכֵל וְכָל־זָר
לֹא־יֹאכַל בּוֹ: וְאִישׁ כִּי־יֹאכַל קֹדֶשׁ בִּשְׁגָגָה וְיָסַף
חֲמִשִׁתּוֹ עָלָיו וְנָתַן לַכֹּהֵן אֶת־הַקֹּדֶשׁ: וְלֹא יְחַלְּלוּ אֶת־
קָדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת אֲשֶׁר־יָרִימוּ לַיהוָה: וְהִשִּׂיאוּ
אוֹתָם עֲוֹן אַשְׁמָה בְּאָכְלָם אֶת־קָדְשֵׁיהֶם כִּי אֲנִי יְהוָה
מְקַדְּשָׁם:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־ ס
בָּנָיו וְאֶל כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ
מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ
לְכָל־נִדְרֵיהֶם וּלְכָל־נִדְבוֹתָם אֲשֶׁר־יַקְרִיבוּ לַיהוָה
לְעֹלָה: לִרְצֹנְכֶם תָּמִים זָכָר בַּבְּקָר בַּכְּשָׂבִים וּבָעִזִּים:
כָּל אֲשֶׁר־בּוֹ מוּם לֹא תַקְרִיבוּ כִּי־לֹא לְרָצוֹן יִהְיֶה
לָכֶם

13 v. ס״א בנעוריה וכן ד״ב. 14 v. כן בהללי, ירושלמי חמישתו. 15 v. בס״א ובח״ש לא נמצא כאן מלת את. 17 v. בס״א אין כאן סדר: ציין לציל פסוק א׳. 19 v. ס״א הגר הגר וכן ח״ש. ת״ע. ת״ס ות״ר.

of the seed of Aaron is a leper, or hath a running issue; he shall not eat of the holy things, until he be clean. And whoso toucheth any thing that is unclean by the dead, or a man whose seed goeth from him;

5 Or whosoever toucheth any creeping thing, whereby he may be made unclean, or a man of whom he may take uncleanness, whatsoever uncleanness he hath;

6 The soul which hath touched any such shall be unclean until even, and shall not eat of the holy things, unless he wash his flesh with water.

7 And when the sun is down, he shall be clean, and shall afterward eat of the holy things; because it is his food.

8 That which dieth of itself, or is torn with beasts, he shall not eat to defile himself therewith: I am the LORD.

9 They shall therefore keep mine ordinance, lest they bear sin for it, and die therefore, if they profane it: I the LORD do sanctify them.

10 There shall no stranger eat of the holy thing: a sojourner of the priest, or an hired servant, shall not eat of the holy thing.

11 But if the priest buy any soul with his money, he shall eat of it, and he that is born in his house: they shall eat of his meat.

12 If the priest's daughter also be married unto a stranger, she may not eat of an offering of the holy things.

13 But if the priest's daughter be a widow, or divorced, and have no child, and is returned unto her father's house, as in her youth, she shall eat of her father's meat: but there shall no stranger eat thereof.

14 And if a man eat of the holy thing unwittingly, then he shall put the fifth part thereof unto it, and shall give it unto the priest with the holy thing.

15 And they shall not profane the holy things of the children of Israel, which they offer unto the LORD;

16 Or suffer them to bear the iniquity of trespass, when they eat their holy things: for I the LORD do sanctify them.

17 And the LORD spake unto Moses, saying,

18 Speak unto Aaron, and to his sons, and unto all the children of Israel, and say unto them, Whatsoever he be of the house of Israel, or of the strangers in Israel, that will offer his oblation for all his vows, and for all his freewill offerings, which they will offer unto the LORD for a burnt offering;

19 Ye shall offer at your own will a male without blemish, of the beeves, of the sheep, or of the goats.

20 But whatsoever hath a blemish, that shall ye not offer: for it shall not be acceptable

for you.

21 וְאִישׁ כִּי־יַקְרִיב זֶבַח־שְׁלָמִים לַיהוָה לְפַלֵּא־נֶדֶר
אוֹ לִנְדָבָה בַּבָּקָר אוֹ בַצֹּאן תָּמִים יִהְיֶה לָרָצוֹן כָּל־מוּם
22 לֹא יִהְיֶה־בּוֹ: עִוֵּר אוֹ שָׁבוּר אוֹ־חָרוּץ אוֹ־יַבֶּלֶת אוֹ
גָרָב אוֹ יַלֶּפֶת לֹא־תַקְרִיבוּ אֵלֶּה לַיהוָה וְאִשֶּׁה לֹא־
23 תִתְּנוּ מֵהֶם עַל־הַמִּזְבֵּחַ לַיהוָה: וְשׁוֹר וָשֶׂה שָׂרוּעַ וְקָלוּט
24 נְדָבָה תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ וּלְנֶדֶר לֹא יֵרָצֶה: וּמָעוּךְ וְכָתוּת
וְנָתוּק וְכָרוּת לֹא תַקְרִיבוּ לַיהוָה וּבְאַרְצְכֶם לֹא תַעֲשׂוּ:
25 וּמִיַּד בֶּן־נֵכָר לֹא תַקְרִיבוּ אֶת־לֶחֶם אֱלֹהֵיכֶם מִכֹּל־
אֵלֶּה כִּי מָשְׁחָתָם בָּהֶם מוּם בָּם לֹא יֵרָצוּ לָכֶם:
26 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: שׁוֹר
27 אוֹ־כֶשֶׂב אוֹ־עֵז כִּי יִוָּלֵד וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים תַּחַת אִמּוֹ
28 וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה יֵרָצֶה לְקָרְבַּן אִשֶּׁה לַיהוָה: וְשׁוֹר
29 אוֹ־שֶׂה אֹתוֹ וְאֶת־בְּנוֹ לֹא תִשְׁחֲטוּ בְּיוֹם אֶחָד: וְכִי־תִזְבְּחוּ
30 זֶבַח־תּוֹדָה לַיהוָה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחוּ: בַּיּוֹם הַהוּא יֵאָכֵל
31 לֹא־תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר אֲנִי יְהוָה: וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֹתַי
32 וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָה: וְלֹא תְחַלְּלוּ אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי
וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם:
33 הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים
אֲנִי יְהוָה:

כג וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
2 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי
3 קֹדֶשׁ אֵלֶּה הֵם מוֹעֲדָי: שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּעָשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ
שַׁבָּת הִוא לַיהוָה בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם:
4 אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם
5 בְּמוֹעֲדָם: בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ בֵּין
הָעַרְבַּיִם

v. 28 ס״א אוֹ ובלא סקף. 29 v. סַ״א וְכִי תביר ובלא סקף. 29 v. ס״א תּוֹדָתָהוּ וכן ח״ש ת״א כ״י, ת״ע ות״ם. כג, 2. 4 vv. ב״א חוסף אֲשֶׁר־עִם תקראו בלא נעיא. ב״נ אֲשֶׁר בנעיא. 5 v. ס״א עשר יום וכן ח״ש. ת״ע וח״ר.

for you.

21 And whosoever offereth a sacrifice of peace offerings unto the LORD to accomplish his vow, or a freewill offering in beeves or sheep, it shall be perfect to be accepted; there shall be no blemish therein.

22 Blind, or broken, or maimed, or having a wen, or scurvy, or scabbed, ye shall not offer these unto the LORD, nor make an offering by fire of them upon the altar unto the LORD.

23 Either a bullock or a lamb that hath any thing superfluous or lacking in his parts, that mayest thou offer for a freewill offering; but for a vow it shall not be accepted.

24 Ye shall not offer unto the LORD that which is bruised, or crushed, or broken, or cut; neither shall ye make any offering thereof in your land.

25 Neither from a stranger's hand shall ye offer the bread of your God of any of these; because their corruption is in them, and blemishes be in them: they shall not be accepted for you.

26 And the LORD spake unto Moses, saying,

27 When a bullock, or a sheep, or a goat, is brought forth, then it shall be seven days under the dam; and from the eighth day and thenceforth it shall be accepted for an offering made by fire unto the LORD.

28 And whether it be cow or ewe, ye shall not kill it and her young both in one day.

29 And when ye will offer a sacrifice of thanksgiving unto the LORD, offer it at your own will.

30 On the same day it shall be eaten up; ye shall leave none of it until the morrow: I am the LORD.

31 Therefore shall ye keep my commandments, and do them: I am the LORD.

32 Neither shall ye profane my holy name; but I will be hallowed among the children of Israel: I am the LORD which hallow you,

33 That brought you out of the land of Egypt, to be your God: I am the LORD.

, 2 And the LORD spake unto Moses, saying, Speak unto the children of Israel, and say unto them, Concerning the feasts of the LORD, which ye shall proclaim to be holy convocations,

3 even these are my feasts. Six days shall work be done: but the seventh day is the sabbath of rest, an holy convocation; ye shall do no work therein: it is the sabbath of the LORD in all

4 your dwellings. These are the feasts of the LORD, even holy convocations, which ye shall

5 proclaim in their seasons. In the fourteenth day of the first month

6 הָעַרְבָּיִם פֶּסַח לַיהוָה: וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה
7 חַג הַמַּצּוֹת לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת תֹּאכֵלוּ: בַּיּוֹם
הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה
8 לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא
תַעֲשׂוּ:
9 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ס
10 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם
וּקְצַרְתֶּם אֶת־קְצִירָהּ וַהֲבֵאתֶם אֶת־עֹמֶר רֵאשִׁית
11 קְצִירְכֶם אֶל־הַכֹּהֵן: וְהֵנִיף אֶת־הָעֹמֶר לִפְנֵי יְהוָה
12 לְרֹצֹנְכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת יְנִיפֶנּוּ הַכֹּהֵן: וַעֲשִׂיתֶם בְּיוֹם
הֲנִיפְכֶם אֶת־הָעֹמֶר כֶּבֶשׂ תָּמִים בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה לַיהוָה:
13 וּמִנְחָתוֹ שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן אִשֶּׁה לַיהוָה
רֵיחַ נִיחֹחַ וְנִסְכָּהּ יַיִן רְבִיעִת הַהִין: וְלֶחֶם וְקָלִי וְכַרְמֶל
14 לֹא תֹאכְלוּ עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה עַד הֲבִיאֲכֶם אֶת־קָרְבַּן
אֱלֹהֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם:
15 וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם
הֲבִיאֲכֶם אֶת־עֹמֶר הַתְּנוּפָה שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת תְּמִימֹת
16 תִּהְיֶינָה: עַד מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִת תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים
17 יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה: מִמוֹשְׁבֹתֵיכֶם
תָּבִיאוּ | לֶחֶם תְּנוּפָה שְׁתַּיִם שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת תִּהְיֶינָה
18 חָמֵץ תֵּאָפֶינָה בִּכּוּרִים לַיהוָה: וְהִקְרַבְתֶּם עַל־הַלֶּחֶם
שִׁבְעַת כְּבָשִׂים תְּמִימִם בְּנֵי שָׁנָה וּפַר בֶּן־בָּקָר אֶחָד
וְאֵילִם שְׁנָיִם יִהְיוּ עֹלָה לַיהוָה וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם אִשֵּׁה
19 רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה: וַעֲשִׂיתֶם שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת
20 וּשְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה לְזֶבַח שְׁלָמִים: וְהֵנִיף הַכֹּהֵן |
אתם

---

8 v. ס״א יביום וכן ח״ש. ת״ע. ת״ס ות״ר. 9 v. בס״א הסדר בספוק ס״ו. 13 v. במנחה
ונסכו קרי. בהללי ונסלה בלא קרי. 17 v. כן ירושלמי. בהללי ממושבותיכם כלא.
17 v. א׳ דגושה. 17 v. נ״א ב״א שתים. וכן במנחה. ב״נ שתים. 19 v. ס״א ועשיתם.

at even is the LORD'S passover.

6 And on the fifteenth day of the same month is the feast of unleavened bread unto the LORD: seven days ye must eat unleavened bread.

7 In the first day ye shall have an holy convocation: ye shall do no servile work therein.

8 But ye shall offer an offering made by fire unto the LORD seven days: in the seventh day is an holy convocation: ye shall do no servile work therein.

9 And the LORD spake unto Moses, saying,

10 Speak unto the children of Israel, and say unto them, When ye be come into the land which I give unto you, and shall reap the harvest thereof, then ye shall bring a sheaf of the firstfruits of your harvest unto the priest:

11 And he shall wave the sheaf before the LORD, to be accepted for you: on the morrow after the sabbath the priest shall wave it.

12 And ye shall offer that day when ye wave the sheaf an he lamb without blemish of the first year for a burnt offering unto the LORD.

13 And the meat offering thereof shall be two tenth deals of fine flour mingled with oil, an offering made by fire unto the LORD for a sweet savour: and the drink offering thereof shall be of wine, the fourth part of an hin.

14 And ye shall eat neither bread, nor parched corn, nor green ears, until the selfsame day that ye have brought an offering unto your God: it shall be a statute for ever throughout your generations in all your dwellings.

15 And ye shall count unto you from the morrow after the sabbath, from the day that ye brought the sheaf of the wave offering; seven sabbaths shall be complete:

16 Even unto the morrow after the seventh sabbath shall ye number fifty days; and ye shall offer

17 a new meat offering unto the LORD. Ye shall bring out of your habitations two wave loaves of two tenth deals: they shall be of fine flour; they shall be baken with leaven; they are

18 the firstfruits unto the LORD. And ye shall offer with the bread seven lambs without blemish of the first year, and one young bullock, and two rams: they shall be for a burnt offering unto the LORD, with their meat offering, and their drink offerings, even an offering made by

19 fire, of sweet savour unto the LORD. Then ye shall sacrifice one kid of the goats for a sin

20 offering, and two lambs of the first year for a sacrifice of peace offerings. And the priest shall wave

אֹתָם עַל לֶחֶם הַבִּכֻּרִים תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה עַל־שְׁנֵי
כְּבָשִׂים קֹדֶשׁ יִהְיוּ לַיהוָה לַכֹּהֵן: וְקָרָאתֶם בְּעֶצֶם | הַיּוֹם 21
הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה
לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם בְּכָל־מוֹשְׁבֹתֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם:
וּבְקֻצְרְכֶם אֶת־קְצִיר אַרְצְכֶם לֹא־תְכַלֶּה פְּאַת שָׂדְךָ 22
בְּקֻצְרֶךָ וְלֶקֶט קְצִירְךָ לֹא תְלַקֵּט לֶעָנִי וְלַגֵּר תַּעֲזֹב
אֹתָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 23
לֵאמֹר בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם שַׁבָּתוֹן 24
זִכְרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא־קֹדֶשׁ: כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא 25
תַעֲשׂוּ וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה:
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: אַךְ בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ 26
הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכִּפֻּרִים הוּא מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם 27
וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה: וְכָל 28
מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כִּי יוֹם כִּפֻּרִים
הוּא לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: כִּי כָל־הַנֶּפֶשׁ 29
אֲשֶׁר לֹא־תְעֻנֶּה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְנִכְרְתָה מֵעַמֶּיהָ:
וְכָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה כָּל־מְלָאכָה בְּעֶצֶם הַיּוֹם 30
הַזֶּה וְהַאֲבַדְתִּי אֶת־הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִקֶּרֶב עַמָּהּ: כָּל 31
מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל
מוֹשְׁבֹתֵיכֶם: שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הִוא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־ 32
נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב מֵעֶרֶב עַד־עֶרֶב
תִּשְׁבְּתוּ שַׁבַּתְּכֶם:
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 33
לֵאמֹר בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה חַג הַסֻּכּוֹת 34
שִׁבְעַת יָמִים לַיהוָה: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל 35
מלאכת

them with the bread of the firstfruits for a wave offering before the LORD, with the two lambs: they shall be holy to the LORD for the priest.

21 And ye shall proclaim on the selfsame day, that it may be an holy convocation unto you: ye shall do no servile work therein: it shall be a statute for ever in all your dwellings throughout your generations.

22 And when ye reap the harvest of your land, thou shalt not make clean riddance of the corners of thy field when thou reapest, neither shalt thou gather any gleaning of thy harvest: thou shalt leave them unto the poor, and to the stranger: I am the LORD your God.

23 And the LORD spake unto Moses, saying,

24 Speak unto the children of Israel, saying, In the seventh month, in the first day of the month, shall ye have a sabbath, a memorial of blowing of trumpets, an holy convocation.

25 Ye shall do no servile work therein: but ye shall offer an offering made by fire unto the LORD.

26 And the LORD spake unto Moses, saying,

27 Also on the tenth day of this seventh month there shall be a day of atonement: it shall be an holy convocation unto you; and ye shall afflict your souls, and offer an offering made by fire unto the LORD.

28 And ye shall do no work in that same day: for it is a day

29 of atonement, to make an atonement for you before the LORD your God. For whatsoever soul it be that shall not be afflicted in that same day, he shall be cut off from among his peo-

30 ple. And whatsoever soul it be that doeth any work in that same day, the same soul will I

31 destroy from among his people. Ye shall do no manner of work: it shall be a statute for

32 ever throughout your generations in all your dwellings. It shall be unto you a sabbath of rest, and ye shall afflict your souls: in the ninth day of the month at even, from even unto

34 even, shall ye celebrate your sabbath. And the LORD spake unto Moses, saying, Speak unto the children of Israel, saying, The fifteenth day of this seventh month shall be the feast

35 of tabernacles for seven days unto the LORD. On the first day shall be an holy convocation:

31: v. ס״א וכל־ וכן ח״ש, ת״ס ות״ר. 32: v. כן ב״א. ב״נ שַׁבַּתְּכֶם בנעיא.

ויקרא אמר

ye shall do no servile work therein.

36 מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ שִׁבְעַת יָמִים תַּקְרִיבוּ אִשֶּׁה
לַיהוָה בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְהִקְרַבְתֶּם
אִשֵּׁה לַיהוָה עֲצֶרֶת הִוא כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃

36 Seven days ye shall offer an offering made by fire unto the LORD: on the eighth day shall be an holy convocation unto you; and ye shall offer an offering made by fire unto the LORD: it is a solemn assembly; and ye shall do no servile work therein.

37 אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ
לְהַקְרִיב אִשֶּׁה לַיהוָה עֹלָה וּמִנְחָה זֶבַח וּנְסָכִים דְּבַר־
39 יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ מִלְּבַד שַׁבְּתֹת יְהוָה וּמִלְּבַד מַתְּנֹתֵיכֶם
וּמִלְּבַד כָּל־נִדְרֵיכֶם וּמִלְּבַד כָּל־נִדְבֹתֵיכֶם אֲשֶׁר תִּתְּנוּ
39 לַיהוָה׃ אַךְ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאָסְפְּכֶם
אֶת־תְּבוּאַת הָאָרֶץ תָּחֹגּוּ אֶת־חַג־יְהוָה שִׁבְעַת יָמִים
40 בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שַׁבָּתוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי שַׁבָּתוֹן׃ וּלְקַחְתֶּם
לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וַעֲנַף
עֵץ־עָבֹת וְעַרְבֵי־נָחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
41 שִׁבְעַת יָמִים׃ וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּשָּׁנָה
חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תָּחֹגּוּ אֹתוֹ׃
42 בַּסֻּכֹּת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל־הָאֶזְרָח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ
43 בַּסֻּכֹּת׃ לְמַעַן יֵדְעוּ דֹרֹתֵיכֶם כִּי בַסֻּכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲנִי
44 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מֹעֲדֵי יְהוָה אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל׃

37 These are the feasts of the LORD, which ye shall proclaim to be holy convocations, to offer an offering made by fire unto the LORD, a burnt offering, and a meat offering, a sacrifice, and drink offerings, every thing upon his day:

38 Beside the sabbaths of the LORD, and beside your gifts, and beside all your vows, and beside all your freewill offerings, which ye give unto the LORD.

39 Also in the fifteenth day of the seventh month, when ye have gathered in the fruit of the land, ye shall keep a feast unto the LORD seven days: on the first day shall be a sabbath, and on the eighth day shall be a sabbath.

40 And ye shall take you on the first day the boughs of goodly trees, branches of palm trees, and the boughs of thick trees, and willows of the brook; and ye shall rejoice before the LORD your God seven days.

41 And ye shall keep it a feast unto the LORD seven days in the year. It shall be a statute for ever in your generations: ye shall celebrate it

כד 2 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ ס
אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד׃
3 מִחוּץ לְפָרֹכֶת הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אַהֲרֹן
מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם׃
4 עַל הַמְנֹרָה הַטְּהֹרָה יַעֲרֹךְ אֶת־הַנֵּרוֹת לִפְנֵי יְהוָה
תָּמִיד׃

ולקחת

42 in the seventh month. Ye shall dwell in booths seven days; all that are Israelites born shall
43 dwell in booths: That your generations may know that I made the children of Israel to dwell in booths, when I brought them out of the land of Egypt: I am the LORD your God.
44 And Moses declared unto the children of Israel the feasts of the LORD.

24, 2 And the LORD spake unto Moses, saying, Command the children of Israel, that they bring
3 unto thee pure oil olive beaten for the light, to cause the lamps to burn continually. Without the vail of the testimony, in the tabernacle of the congregation, shall Aaron order it from the evening unto the morning before the LORD continually: it shall be a statute for ever in
4 your generations. He shall order the lamps upon the pure candlestick before the LORD continually.

5 וְלָקַחְתָּ סֹלֶת וְאָפִיתָ אֹתָהּ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה חַלּוֹת שְׁנֵי
6 עֶשְׂרֹנִים יִהְיֶה הַחַלָּה הָאֶחָת: וְשַׂמְתָּ אוֹתָם שְׁתַּיִם
מַעֲרָכוֹת שֵׁשׁ הַמַּעֲרֶכֶת עַל הַשֻּׁלְחָן הַטָּהֹר לִפְנֵי יְהוָה:
7 וְנָתַתָּ עַל־הַמַּעֲרֶכֶת לְבֹנָה זַכָּה וְהָיְתָה לַלֶּחֶם לְאַזְכָּרָה
8 אִשֶּׁה לַיהוָה: בְּיוֹם הַשַּׁבָּת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת יַעַרְכֶנּוּ לִפְנֵי
9 יְהוָה תָּמִיד מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: וְהָיְתָה
לְאַהֲרֹן וְלִבָנָיו וַאֲכָלֻהוּ בְּמָקוֹם קָדֹשׁ כִּי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים
הוּא לוֹ מֵאִשֵּׁי יְהוָה חָק־עוֹלָם:
10 וַיֵּצֵא בֶּן־אִשָּׁה יִשְׂרְאֵלִית וְהוּא בֶּן־אִישׁ מִצְרִי בְּתוֹךְ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּנָּצוּ בַּמַּחֲנֶה בֶּן הַיִּשְׂרְאֵלִית וְאִישׁ
11 הַיִּשְׂרְאֵלִי: וַיִּקֹּב בֶּן־הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרְאֵלִית אֶת־הַשֵּׁם
וַיְקַלֵּל וַיָּבִיאוּ אֹתוֹ אֶל־מֹשֶׁה וְשֵׁם אִמּוֹ שְׁלֹמִית בַּת־
12 דִּבְרִי לְמַטֵּה־דָן: וַיַּנִּיחֻהוּ בַּמִּשְׁמָר לְפָרֵשׁ לָהֶם עַל־
פִּי יְהוָה:
13 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: הוֹצֵא אֶת־הַמְקַלֵּל אֶל־
14 מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְסָמְכוּ כָל־הַשֹּׁמְעִים אֶת־יְדֵיהֶם עַל־
15 רֹאשׁוֹ וְרָגְמוּ אֹתוֹ כָּל־הָעֵדָה: וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר
16 לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי־יְקַלֵּל אֱלֹהָיו וְנָשָׂא חֶטְאוֹ: וְנֹקֵב
שֵׁם־יְהוָה מוֹת יוּמָת רָגוֹם יִרְגְּמוּ־בוֹ כָּל־הָעֵדָה כַּגֵּר
17 כָּאֶזְרָח בְּנָקְבוֹ שֵׁם יוּמָת: וְאִישׁ כִּי יַכֶּה כָל־נֶפֶשׁ אָדָם
18 מוֹת יוּמָת: וּמַכֵּה נֶפֶשׁ־בְּהֵמָה יְשַׁלְּמֶנָּה נֶפֶשׁ תַּחַת
19 נָפֶשׁ: וְאִישׁ כִּי־יִתֵּן מוּם בַּעֲמִיתוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה כֵּן יֵעָשֶׂה
20 לוֹ: שֶׁבֶר תַּחַת שֶׁבֶר עַיִן תַּחַת עַיִן שֵׁן תַּחַת שֵׁן כַּאֲשֶׁר
21 יִתֵּן מוּם בָּאָדָם כֵּן יִנָּתֶן בּוֹ: וּמַכֵּה בְהֵמָה יְשַׁלְּמֶנָּה
22 וּמַכֵּה אָדָם יוּמָת: מִשְׁפַּט אֶחָד יִהְיֶה לָכֶם כַּגֵּר כָּאֶזְרָח
23 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל

5 And thou shalt take fine flour, and bake twelve cakes thereof: two tenth deals shall be in one cake.
6 And thou shalt set them in two rows, six on a row, upon the pure table before the LORD.
7 And thou shalt put pure frankincense upon each row, that it may be on the bread for a memorial, even an offering made by fire unto the LORD.
8 Every sabbath he shall set it in order before the LORD continually, being taken from the children of Israel by an everlasting covenant.
9 And it shall be Aaron's and his sons'; and they shall eat it in the holy place: for it is most holy unto him of the offerings of the LORD made by fire by a perpetual statute.
10 And the son of an Israelitish woman, whose father was an Egyptian, went out among the children of Israel: and this son of the Israelitish woman and a man of Israel strove together in the camp;
11 And the Israelitish woman's son blasphemed the name of the LORD, and cursed. And they brought him unto Moses: (and his mother's name was Shelomith, the daughter of Dibri, of the tribe of Dan:)
12 And they put him in ward, that the mind of the LORD might be shewed them.
13 And the LORD spake unto Moses, saying,
14 Bring forth him that hath cursed without the camp; and let all that heard him lay
15 their hands upon his head, and let all the congregation stone him. And thou shalt speak
16 unto the children of Israel, saying, Whosoever curseth his God shall bear his sin. And he that blasphemeth the name of the LORD, he shall surely be put to death, and all the congregation shall certainly stone him: as well the stranger, as he that is born in the land, when he
17 blasphemeth the name of the LORD, shall be put to death. And he that killeth any man
18 shall surely be put to death. And he that killeth a beast shall make it good; beast for beast.
19 And if a man cause a blemish in his neighbour; as he hath done, so shall it be done to him;
20 Breach for breach, eye for eye, tooth for tooth: as he hath caused a blemish in a man, so shall
21 it be done to him again. And he that killeth a beast, he shall restore it: and he that killeth a
22 man, he shall be put to death. Ye shall have one manner of law, as well for the stranger, as
23 for one of your own country: for I am the LORD your God. And Moses spake to the children

---

v. 9 ס״א והיתה לאהרן. v. 9 סביר היא. v. 16 כן ב״א. ב״נ בנקבו שם בטרחא ומארכא.

of Israel, that they should bring forth him that had cursed out of the camp, and stone him with stones. And the children of Israel did as the LORD commanded Moses.

25 And the LORD spake unto Moses in mount Sinai, saying,

2 Speak unto the children of Israel, and say unto them, When ye come into the land which I give you, then shall the land keep a sabbath unto the LORD.

3 Six years thou shalt sow thy field, and six years thou shalt prune thy vineyard, and gather in the fruit thereof;

4 But in the seventh year shall be a sabbath of rest unto the land, a sabbath for the LORD: thou shalt neither sow thy field, nor prune thy vineyard.

5 That which groweth of its own accord of thy harvest thou shalt not reap, neither gather the grapes of thy vine undressed: for it is a year of rest unto the land.

6 And the sabbath of the land shall be meat for you; for thee, and for thy servant, and for thy maid, and for thy hired servant, and for thy stranger that sojourneth with thee,

7 And for thy cattle, and for the beast that are in thy land, shall all the increase thereof be meat.

8 And thou shalt number seven sabbaths of years unto thee, seven times seven years; and the space of the seven sabbaths of years shall be unto thee forty and nine years.

9 Then shalt thou cause the trumpet of the jubile to sound on the tenth day of the seventh month, in the day of atonement shall ye make the trumpet sound throughout all your land.

10 And ye shall hallow the fiftieth year, and proclaim liberty throughout all the land unto all the inhabitants thereof: it shall be a jubile

יִשְׂרָאֵל וַיּוֹצִיאוּ אֶת־הַמְקַלֵּל אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וַיִּרְגְּמוּ
אֹתוֹ אָבֶן וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
מֹשֶׁה׃

כה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי פרש
2 יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי
3 נֹתֵן לָכֶם וְשָׁבְתָה הָאָרֶץ שַׁבָּת לַיהוָה׃ שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע
שָׂדֶךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמֹר כַּרְמֶךָ וְאָסַפְתָּ אֶת־תְּבוּאָתָהּ׃
4 וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת שַׁבַּתּוֹן יִהְיֶה לָאָרֶץ שַׁבָּת לַיהוָה
5 שָׂדְךָ לֹא תִזְרָע וְכַרְמְךָ לֹא תִזְמֹר׃ אֶת סְפִיחַ קְצִירְךָ
לֹא תִקְצוֹר וְאֶת־עִנְּבֵי נְזִירֶךָ לֹא תִבְצֹר שְׁנַת שַׁבָּתוֹן
6 יִהְיֶה לָאָרֶץ׃ וְהָיְתָה שַׁבַּת הָאָרֶץ לָכֶם לְאָכְלָה לְךָ
וּלְעַבְדְּךָ וְלַאֲמָתֶךָ וְלִשְׂכִירְךָ וּלְתוֹשָׁבְךָ הַגָּרִים עִמָּךְ׃
7 וְלִבְהֶמְתְּךָ וְלַחַיָּה אֲשֶׁר בְּאַרְצֶךָ תִּהְיֶה כָּל־תְּבוּאָתָהּ
8 לֶאֱכֹל׃ וְסָפַרְתָּ לְךָ שֶׁבַע שַׁבְּתֹת
שָׁנִים שֶׁבַע שָׁנִים שֶׁבַע פְּעָמִים וְהָיוּ לְךָ יְמֵי שֶׁבַע שַׁבְּתֹת
9 הַשָּׁנִים תֵּשַׁע וְאַרְבָּעִים שָׁנָה׃ וְהַעֲבַרְתָּ שׁוֹפַר תְּרוּעָה
בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִעִי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים תַּעֲבִירוּ
10 שׁוֹפָר בְּכָל־אַרְצְכֶם׃ וְקִדַּשְׁתֶּם אֵת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה
וּקְרָאתֶם דְּרוֹר בָּאָרֶץ לְכָל־יֹשְׁבֶיהָ יוֹבֵל הִוא תִּהְיֶה
לכם

כג v. שם הפרשה [xxi 1–xxiv 23] מֵעִדִּי, ופרדיה ג' וחצי, אמר אל־הכהנים [xxi 1], אשר יקריב קרבנו [xxii 17]. וקצרתם את־קצירה [xxiii 10], וחצי סדר שמן זית זך [xxiv 1]. ושמונים מאה ושרבעה ועשרים. וחמים אלף ושש מאות דו״ה. ואותיות ששת אלפים וקו, והלופים ז׳ אמר אל־הכהנים [xxi 1]. כ״א קודא הַכֹּהֲנִים בלא נעיא וכ״נ הַכֹּהֲנִים בנעיא. מכל־זרעכם [xxii 3]. כ״א קודא מִכָּל־ בנעיא תחת הכף ב״א חופפה עם ז׳רעכם. אשר־תקריבו אתם קרמא [xxiii 2]. ב״א חופף אֲשֶׁר־ם תקראו כלא נעיא. כ״נ אֲשֶׁר־ בנעיא. אֲשֶׁר תקראו כתרא בקרמא [xxiii 4]. תשבתו שַׁבַּתְכֶם [xxiii 38]. ב״א קודא שַׁבַּתְכֶם כלא נעיא וכ״נ שַׁבַּתְכֶם בנעיא. אֶת־מעדי [xxiii 44]. ב״א קודא אֶת־ בנעיא. ב״נ חופפו עם מעדי. בנקבו שם [xxiv 16]. ב״א חופף נְּנַקְבוּ עם שֵׁם ב״נ קודאו נְּנַקְבוּ שֵׁם בפרהא ומארכא. וכלא חלוף שְׁתֵּים [xxiii 17]. ופסוק א׳ והניף הכהן אתם [xxiii 20] וכת׳ ב׳ יקרחה [xxi 5]. ונסכה [xxiii 13].

כה. 1 v. הפסרה ויאסר ידמיהו ביומיה ל״ב ו׳. 5 v. בן ביריחו סַנוּר. 5 v. ס״א נְזִירֶךָ וכן ח״ש, ת״ם וח״ר. 6 v. נ״א כ״א וְהָיְתה כנעיא. כ״נ וְהָיְתה בלא נעיא. 7 v. כן ב״א כנעיא. כ״נ וְלבהמתך בלא נעיא.

לָכֶם וְשַׁבְתֶּם אִישׁ אֶל־אֲחֻזָּתוֹ וְאִישׁ אֶל־מִשְׁפַּחְתּוֹ
תָּשֻׁבוּ: יוֹבֵל הִוא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּהְיֶה לָכֶם לֹא
תִזְרָעוּ וְלֹא תִקְצְרוּ אֶת־סְפִיחֶיהָ וְלֹא תִבְצְרוּ אֶת־נְזִרֶיהָ:
כִּי יוֹבֵל הוּא קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לָכֶם מִן־הַשָּׂדֶה תֹּאכְלוּ אֶת־
תְּבוּאָתָהּ: בִּשְׁנַת הַיּוֹבֵל הַזֹּאת תָּשֻׁבוּ אִישׁ אֶל־אֲחֻזָּתוֹ:
וְכִי־תִמְכְּרוּ מִמְכָּר לַעֲמִיתֶךָ אוֹ קָנֹה מִיַּד עֲמִיתֶךָ אַל־ ס
תּוֹנוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו: בְּמִסְפַּר שָׁנִים אַחַר הַיּוֹבֵל תִּקְנֶה
מֵאֵת עֲמִיתֶךָ בְּמִסְפַּר שְׁנֵי־תְבוּאֹת יִמְכָּר־לָךְ: לְפִי |
רֹב הַשָּׁנִים תַּרְבֶּה מִקְנָתוֹ וּלְפִי מְעֹט הַשָּׁנִים תַּמְעִיט
מִקְנָתוֹ כִּי מִסְפַּר תְּבוּאֹת הוּא מֹכֵר לָךְ: וְלֹא תוֹנוּ אִישׁ
אֶת־עֲמִיתוֹ וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
וַעֲשִׂיתֶם אֶת־חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם
וִישַׁבְתֶּם עַל־הָאָרֶץ לָבֶטַח: וְנָתְנָה הָאָרֶץ פִּרְיָהּ וַאֲכַלְתֶּם
לָשָׂבַע וִישַׁבְתֶּם לָבֶטַח עָלֶיהָ: וְכִי תֹאמְרוּ מַה־נֹּאכַל
בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת הֵן לֹא נִזְרָע וְלֹא נֶאֱסֹף אֶת־תְּבוּאָתֵנוּ:
וְצִוִּיתִי אֶת־בִּרְכָתִי לָכֶם בַּשָּׁנָה הַשִּׁשִּׁית וְעָשְׂתָה אֶת־
הַתְּבוּאָה לִשְׁלֹשׁ הַשָּׁנִים: וּזְרַעְתֶּם אֵת הַשָּׁנָה הַשְּׁמִינִת
וַאֲכַלְתֶּם מִן־הַתְּבוּאָה יָשָׁן עַד | הַשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִת עַד־
בּוֹא תְּבוּאָתָהּ תֹּאכְלוּ יָשָׁן: וְהָאָרֶץ לֹא תִמָּכֵר לִצְמִתֻת
כִּי־לִי הָאָרֶץ כִּי־גֵרִים וְתוֹשָׁבִים אַתֶּם עִמָּדִי: וּבְכֹל
אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם גְּאֻלָּה תִּתְּנוּ לָאָרֶץ:
כִּי־יָמוּךְ אָחִיךָ וּמָכַר מֵאֲחֻזָּתוֹ וּבָא גֹּאֲלוֹ הַקָּרֹב
אֵלָיו וְגָאַל אֵת מִמְכַּר אָחִיו: וְאִישׁ כִּי לֹא יִהְיֶה־לּוֹ גֹּאֵל
וְהִשִּׂיגָה יָדוֹ וּמָצָא כְּדֵי גְאֻלָּתוֹ: וְחִשַּׁב אֶת־שְׁנֵי מִמְכָּרוֹ
וְהֵשִׁיב אֶת־הָעֹדֵף לָאִישׁ אֲשֶׁר מָכַר־לוֹ וְשָׁב לַאֲחֻזָּתוֹ:
וְאִם לֹא־מָצְאָה יָדוֹ דֵּי הָשִׁיב לוֹ וְהָיָה מִמְכָּרוֹ בְּיַד
הקנה

11 v. כן ביריחו, ס"א תזרעו רביע. 20 v. ס"א תבואתינו וכן דג, ח"ש, ת"ע, ת"ס ות"ר.
23 v. כן ירושלמי, בהללי לצמיתת מלא. 25 v. ס"א וכי־ וכן ת"ש, ת"ע ות"ס.

unto you; and ye shall return every man unto his possession, and ye shall return every man unto his family.

11 A jubile shall that fiftieth year be unto you: ye shall not sow, neither reap that which groweth of itself in it, nor gather the grapes in it of thy vine undressed.

12 For it is the jubile; it shall be holy unto you: ye shall eat the increase thereof out of the field.

13 In the year of this jubile ye shall return every man unto his possession.

14 And if thou sell ought unto thy neighbour, or buyest ought of thy neighbour's hand, ye shall not oppress one another:

15 According to the number of years after the jubile thou shalt buy of thy neighbour, and according unto the number of years of the fruits he shall sell unto thee:

16 According to the multitude of years thou shalt increase the price thereof, and according to the fewness of years thou shalt diminish the price of it: for according to the number of the years of the fruits doth he sell unto thee.

17 Ye shall not therefore oppress one another; but thou shalt fear thy God: for I am the LORD your God.

18 Wherefore ye shall do my statutes, and keep my judgments, and do them; and ye shall dwell in the land in safety.

19 And the land shall yield her fruit, and ye shall eat your fill, and dwell therein in safety.

20 And if ye shall say, What shall we eat the seventh year? behold, we shall not sow, 21 nor gather in our increase: Then I will command my blessing upon you in the sixth year, 22 and it shall bring forth fruit for three years. And ye shall sow the eighth year, and eat yet of 23 old fruit until the ninth year; until her fruits come in ye shall eat of the old store. The land shall not be sold for ever: for the land is mine; for ye are strangers and sojourners with me.

25 And in all the land of your possession ye shall grant a redemption for the land. If thy brother be waxen poor, and hath sold away some of his possession, and if any of his kin come to 26 redeem it, then shall he redeem that which his brother sold. And if the man have none to 27 redeem it, and himself be able to redeem it; Then let him count the years of the sale thereof, and restore the overplus unto the man to whom he sold it; that he may return unto his 28 possession. But if he be not able to restore it to him, then that which is sold shall remain in the hand

הַלְּגֹאֲלָה אֹתוֹ עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְיָצָא בַּיֹּבֵל וְשָׁב לַאֲחֻזָּתוֹ׃
וְאִישׁ כִּי־יִמְכֹּר בֵּית־מוֹשַׁב עִיר 29
חוֹמָה וְהָיְתָה גְאֻלָּתוֹ עַד־תֹּם שְׁנַת מִמְכָּרוֹ יָמִים תִּהְיֶה
גְּאֻלָּתוֹ׃ וְאִם לֹא־נִגְאַל עַד־מְלֹאת לוֹ שָׁנָה תְּמִימָה וְקָם 30
הַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּעִיר אֲשֶׁר־לֹא חֹמָה לַצְּמִתָּת לַקֹּנֶה אֹתוֹ
לְדֹרֹתָיו לֹא יֵצֵא בַּיֹּבֵל׃ וּבָתֵּי הַחֲצֵרִים אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם 31
חֹמָה סָבִיב עַל־שְׂדֵה הָאָרֶץ יֵחָשֵׁב גְּאֻלָּה תִּהְיֶה־לּוֹ
וּבַיֹּבֵל יֵצֵא׃ וְעָרֵי הַלְוִיִּם בָּתֵּי עָרֵי אֲחֻזָּתָם גְּאֻלַּת עוֹלָם 32
תִּהְיֶה לַלְוִיִּם׃ וַאֲשֶׁר יִגְאַל מִן־הַלְוִיִּם וְיֵצֵא מִמְכַּר־בַּיִת 33
וְעִיר אֲחֻזָּתוֹ בַּיֹּבֵל כִּי בָּתֵּי עָרֵי הַלְוִיִּם הוּא אֲחֻזָּתָם
בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְשְׂדֵה מִגְרַשׁ עָרֵיהֶם לֹא יִמָּכֵר כִּי־ 34
אֲחֻזַּת עוֹלָם הוּא לָהֶם׃ וְכִי־יָמוּךְ ס 35
אָחִיךָ וּמָטָה יָדוֹ עִמָּךְ וְהֶחֱזַקְתָּ בּוֹ גֵּר וְתוֹשָׁב וָחַי עִמָּךְ׃
אַל־תִּקַּח מֵאִתּוֹ נֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ וְחֵי 36
אָחִיךָ עִמָּךְ׃ אֶת־כַּסְפְּךָ לֹא־תִתֵּן לוֹ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית 37
לֹא־תִתֵּן אָכְלֶךָ׃ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי 38
אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לָתֵת לָכֶם אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן לִהְיוֹת
לָכֶם לֵאלֹהִים׃ וְכִי־יָמוּךְ אָחִיךָ 39
עִמָּךְ וְנִמְכַּר־לָךְ לֹא־תַעֲבֹד בּוֹ עֲבֹדַת עָבֶד׃ כְּשָׂכִיר 40
כְּתוֹשָׁב יִהְיֶה עִמָּךְ עַד־שְׁנַת הַיֹּבֵל יַעֲבֹד עִמָּךְ׃ וְיָצָא 41
מֵעִמָּךְ הוּא וּבָנָיו עִמּוֹ וְשָׁב אֶל־מִשְׁפַּחְתּוֹ וְאֶל־אֻחֻזַּת
אֲבֹתָיו יָשׁוּב׃ כִּי־עֲבָדַי הֵם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ 42
מִצְרָיִם לֹא יִמָּכְרוּ מִמְכֶּרֶת עָבֶד׃ לֹא־תִרְדֶּה בּוֹ בְּפָרֶךְ 43
וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ׃ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ אֲשֶׁר יִהְיוּ־לָךְ מֵאֵת 44
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיכֶם מֵהֶם תִּקְנוּ עֶבֶד וְאָמָה׃ וְגַם 45
מִבְּנֵי הַתּוֹשָׁבִים הַגָּרִים עִמָּכֶם מֵהֶם תִּקְנוּ וּמִמִּשְׁפַּחְתָּם
אשר

30 v. לז קרי, בס"א לו כתיב וקרי וכן ח"ש, ת"א וח"ע. 33 v. צ"ל לא ינאל כן ח"ה.
34 v. סביר היא. 36 v. ס"א לָכֶם וכן ת"א כ"י, בס"א לָהֶם כתיב, לָהֶם קרי. 37 v. כן
כ"א, ב"נ אֶת־ כנ"ל. 43 v. נ"א ב"א פ"י בלא נעזיא. 46 v. ס"א אותם מלא.

of him that hath bought it until the year of jubile: and in the jubile it shall go out, and he shall return unto his possession.

29 And if a man sell a dwelling house in a walled city, then he may redeem it within a whole year after it is sold; within a full year may he redeem it.

30 And if it be not redeemed within the space of a full year, then the house that is in the walled city shall be established for ever to him that bought it throughout his generations: it shall not go out in the jubile.

31 But the houses of the villages which have no wall round about them shall be counted as the fields of the country: they may be redeemed, and they shall go out in the jubile.

32 Notwithstanding the cities of the Levites, and the houses of the cities of their possession, may the Levites redeem at any time.

33 And if a man purchase of the Levites, then the house that was sold, and the city of his possession, shall go out in the year of jubile: for the houses of the cities of the Levites are their possession among the children of Israel.

34 But the field of the suburbs of their cities may not be sold; for it is their perpetual possession.

35 And if thy brother be waxen poor, and fallen in decay with thee; then thou shalt relieve him: yea, though he be a stranger, or a sojourner; 36 that he may live with thee. Take thou no usury of him, or increase: but fear thy God; that thy brother may live with thee. 37, 38 Thou shalt not give him thy money upon usury, nor lend him thy victuals for increase. I am the LORD your God, which brought you forth out of the land of Egypt, to give you the land 39 of Canaan, and to be your God. And if thy brother that dwelleth by thee be waxen poor, 40 and be sold unto thee; thou shalt not compel him to serve as a bondservant: But as an hired servant, and as a sojourner, he shall be with thee, and shall serve thee unto the year of jubile: 41 And then shall he depart from thee, both he and his children with him, and shall return unto 42 his own family, and unto the possession of his fathers shall he return. For they are my servants, which I brought forth out of the land of Egypt: they shall not be sold as bondmen. 43, 44 Thou shalt not rule over him with rigour; but shalt fear thy God. Both thy bondmen, and thy bondmaids, which thou shalt have, shall be of the heathen that are round about you; of 45 them shall ye buy bondmen and bondmaids. Moreover of the children of the strangers that do sojourn among you, of them shall ye buy, and of their families

אֲשֶׁר עִמָּכֶם אֲשֶׁר הוֹלִידוּ בְּאַרְצְכֶם וְהָיוּ לָכֶם לַאֲחֻזָּה׃
46 וְהִתְנַחַלְתֶּם אֹתָם לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם לָרֶשֶׁת אֲחֻזָּה לְעֹלָם
בָּהֶם תַּעֲבֹדוּ וּבְאַחֵיכֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אִישׁ בְּאָחִיו לֹא־
47 תִרְדֶּה בוֹ בְּפָרֶךְ׃ וְכִי תַשִּׂיג יַד גֵּר
וְתוֹשָׁב עִמָּךְ וּמָךְ אָחִיךָ עִמּוֹ וְנִמְכַּר לְגֵר תּוֹשָׁב עִמָּךְ
48 אוֹ לְעֵקֶר מִשְׁפַּחַת גֵּר׃ אַחֲרֵי נִמְכַּר גְּאֻלָּה תִּהְיֶה־לּוֹ
49 אֶחָד מֵאֶחָיו יִגְאָלֶנּוּ׃ אוֹ דֹדוֹ אוֹ בֶן־דֹּדוֹ יִגְאָלֶנּוּ אוֹ
מִשְּׁאֵר בְּשָׂרוֹ מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ יִגָּאֲלֶנּוּ אוֹ־הִשִּׂיגָה יָדוֹ וְנִגְאָל׃
50 וְחִשַּׁב עִם־קֹנֵהוּ מִשְּׁנַת הִמָּכְרוֹ לוֹ עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְהָיָה
51 כֶּסֶף מִמְכָּרוֹ בְּמִסְפַּר שָׁנִים כִּימֵי שָׂכִיר יִהְיֶה עִמּוֹ׃ אִם־
עוֹד רַבּוֹת בַּשָּׁנִים לְפִיהֶן יָשִׁיב גְּאֻלָּתוֹ מִכֶּסֶף מִקְנָתוֹ׃
52 וְאִם־מְעַט נִשְׁאַר בַּשָּׁנִים עַד־שְׁנַת הַיֹּבֵל וְחִשַּׁב־לוֹ כְּפִי
53 שָׁנָיו יָשִׁיב אֶת־גְּאֻלָּתוֹ׃ כִּשְׂכִיר שָׁנָה בְשָׁנָה יִהְיֶה עִמּוֹ
54 לֹא־יִרְדֶנּוּ בְּפָרֶךְ לְעֵינֶיךָ׃ וְאִם־לֹא יִגָּאֵל בָּאֵלֶּה וְיָצָא
55 בַּשְּׁנַת הַיֹּבֵל הוּא וּבָנָיו עִמּוֹ׃ כִּי־לִי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים
עֲבָדַי הֵם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲנִי יְהוָה
כו אֱלֹהֵיכֶם׃ לֹא־תַעֲשׂוּ לָכֶם אֱלִילִם וּפֶסֶל וּמַצֵּבָה לֹא־
תָקִימוּ לָכֶם וְאֶבֶן מַשְׂכִּית לֹא תִתְּנוּ בְּאַרְצְכֶם לְהִשְׁתַּחֲוֹת
2 עָלֶיהָ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ אֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ
וּמִקְדָּשִׁי תִּירָאוּ אֲנִי יְהוָה׃
ס 3 אִם־בְּחֻקֹּתַי תֵּלֵכוּ וְאֶת־מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וְעֲשִׂיתֶם אֹתָם׃ פ״ש
4 וְנָתַתִּי גִּשְׁמֵיכֶם בְּעִתָּם וְנָתְנָה הָאָרֶץ יְבוּלָהּ וְעֵץ הַשָּׂדֶה
יִתֵּן

47 v. ס״א וְחוֹשֵׁב וכן ח״ש, ת״א כ״ו, ת״ע וח״ס. 53 v. נ״א ב״א וְאִם־ בל״א נעיא, ב״נ וְאִם־ בנעיא.

כו. 2 v. שם הפרשה [xxvi 2–xxvii 1] חַטָּ֫וֹל, וסדריה ב׳ וחצי. חצי סדר צו את־בני ישראל, וכי־תמכרו מסכר [xxv 14], וכי־יסוך אחיך ומסה [xxv 35]. ופסוקים שבעה חמשים. ופלים שבע סאות ויו. וחלופים ב׳ וְלִבְהֶמְתֶּךָ [xxv 7], ב״א קדא וְלִבְהֵמְתֶּךָ בנעיא, וכ״א בל״א נעיא, אֶת־כספך [xxv 37], ב״א חוסף אֶת־ עִם כספך וכ״א אֶת־ בנעיא. ובל״א חלוף בְּכָל־ארצכם נעיא [xxv 9]. וְאִם־סעם [xxv 52]. וכת׳ א׳ אשר־לא חסה [xxv 30].

3 v. הפטרה ה׳ עזי ומעדי בירמיה ס״ו י״ם. 3 v. ס״א ואת־מצותי תשמרו ועשיתם.

that are with you, which they begat in your land: and they shall be your possession.

46 And ye shall take them as an inheritance for your children after you, to inherit them for a possession; they shall be your bondmen for ever: but over your brethren the children of Israel, ye shall not rule one over another with rigour.

47 And if a sojourner or stranger wax rich by thee, and thy brother that dwelleth by him wax poor, and sell himself unto the stranger or sojourner by thee, or to the stock of the stranger's family:

48 After that he is sold he may be redeemed again; one of his brethren may redeem him:

49 Either his uncle, or his uncle's son, may redeem him, or any that is nigh of kin unto him of his family may redeem him; or if he be able, he may redeem himself.

50 And he shall reckon with him that bought him from the year that he was sold to him unto the year of jubile: and the price of his sale shall be according unto the number of years, according to the time of an hired servant shall it be with him.

51 If there be yet many years behind, according unto them he shall give again the price of his redemption out of the money that he was bought for.

52 And if there remain but few years unto the year of jubile, then he shall count with him, and according unto his years shall he give him again the price
53 of his redemption. And as a yearly hired servant shall he be with him: and the other shall
54 not rule with rigour over him in thy sight. And if he be not redeemed in these years, then
55 he shall go out in the year of jubile, both he, and his children with him. For unto me the children of Israel are servants; they are my servants whom I brought forth out of the land of Egypt: I am the LORD your God.

26 Ye shall make you no idols nor graven image, neither rear you up a standing image, neither shall ye set up any image of stone in your land, to bow down unto it: for I am the LORD your
2, 3 God. Ye shall keep my sabbaths, and reverence my sanctuary: I am the LORD. If ye
4 walk in my statutes, and keep my commandments, and do them; Then I will give you rain in due season, and the land shall yield her increase, and the trees of the field

shall yield their fruit.

5 And your threshing shall reach unto the vintage, and the vintage shall reach unto the sowing time: and ye shall eat your bread to the full, and dwell in your land safely.

6 And I will give peace in the land, and ye shall lie down, and none shall make you afraid: and I will rid evil beasts out of the land, neither shall the sword go through your land.

7 And ye shall chase your enemies, and they shall fall before you by the sword.

8 And five of you shall chase an hundred, and an hundred of you shall put ten thousand to flight: and your enemies shall fall before you by the sword.

9 For I will have respect unto you, and make you fruitful, and multiply you, and establish my covenant with you.

10 And ye shall eat old store, and bring forth the old because of the new.

11 And I will set my tabernacle among you: and my soul shall not abhor you.

12 And I will walk among you, and will be your God, and ye shall be my people.

13 I am the LORD your God, which brought you forth out of the land of Egypt, that ye should not be their bondmen; and I have broken the bands of your yoke, and made you go upright.

14 But if ye will not hearken unto me, and will not do all these commandments;

15 And if ye shall despise my statutes, or if your soul abhor my judgments, so that ye will not do all my commandments, but that ye break my

16 covenant: I also will do this unto you; I will even appoint over you terror, consumption, and the burning ague, that shall consume the eyes, and cause sorrow of heart: and ye shall

17 sow your seed in vain, for your enemies shall eat it. And I will set my face against you, and ye shall be slain before your enemies: they that hate you shall reign over you; and ye shall

18 flee when none pursueth you. And if ye will not yet for all this hearken unto me, then I will

19 punish you seven times more for your sins. And I will break the pride of your power; and I

20 will make your heaven as iron, and your earth as brass: And your strength shall be spent in vain: for your land shall not yield her increase, neither shall the trees of the land yield their

21 fruits. And if ye walk contrary unto me, and will not

5 יִתֵּן פִּרְיוֹ: וְהִשִּׂיג לָכֶם דַּיִשׁ אֶת־בָּצִיר וּבָצִיר יַשִּׂיג
אֶת־זָרַע וַאֲכַלְתֶּם לַחְמְכֶם לָשֹׂבַע וִישַׁבְתֶּם לָבֶטַח
6 בְּאַרְצְכֶם: וְנָתַתִּי שָׁלוֹם בָּאָרֶץ וּשְׁכַבְתֶּם וְאֵין מַחֲרִיד
וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה רָעָה מִן־הָאָרֶץ וְחֶרֶב לֹא־תַעֲבֹר
7 בְּאַרְצְכֶם: וּרְדַפְתֶּם אֶת־אֹיְבֵיכֶם וְנָפְלוּ לִפְנֵיכֶם לָחָרֶב:
8 וְרָדְפוּ מִכֶּם חֲמִשָּׁה מֵאָה וּמֵאָה מִכֶּם רְבָבָה יִרְדֹּפוּ
9 וְנָפְלוּ אֹיְבֵיכֶם לִפְנֵיכֶם לָחָרֶב: וּפָנִיתִי אֲלֵיכֶם וְהִפְרֵיתִי
אֶתְכֶם וְהִרְבֵּיתִי אֶתְכֶם וַהֲקִימֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם:
10 וַאֲכַלְתֶּם יָשָׁן נוֹשָׁן וְיָשָׁן מִפְּנֵי חָדָשׁ תּוֹצִיאוּ: וְנָתַתִּי
11 מִשְׁכָּנִי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא־תִגְעַל נַפְשִׁי אֶתְכֶם: וְהִתְהַלַּכְתִּי
בְּתוֹכְכֶם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי לְעָם:
12 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
מִהְיוֹת לָהֶם עֲבָדִים וָאֶשְׁבֹּר מֹטֹת עֻלְּכֶם וָאוֹלֶךְ אֶתְכֶם
קוֹמְמִיּוּת:
14 וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וְלֹא תַעֲשׂוּ אֶת כָּל־הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה:
15 וְאִם־בְּחֻקֹּתַי תִּמְאָסוּ וְאִם אֶת־מִשְׁפָּטַי תִּגְעַל נַפְשְׁכֶם
לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי לְהַפְרְכֶם אֶת־בְּרִיתִי:
16 אַף־אֲנִי אֶעֱשֶׂה־זֹּאת לָכֶם וְהִפְקַדְתִּי עֲלֵיכֶם בֶּהָלָה
אֶת־הַשַּׁחֶפֶת וְאֶת־הַקַּדַּחַת מְכַלּוֹת עֵינַיִם וּמְדִיבַת נָפֶשׁ
17 וְזֵרַעְתֶּם לָרִיק זַרְעֲכֶם וַאֲכָלְוּהוּ אֹיְבֵיכֶם: וְנָתַתִּי פָּנַי
בָּכֶם וְנִגַּפְתֶּם לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם וְרָדוּ בָכֶם שֹׂנְאֵיכֶם וְנַסְתֶּם
18 וְאֵין־רֹדֵף אֶתְכֶם: וְאִם־עַד־אֵלֶּה לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וְיָסַפְתִּי
19 לְיַסְּרָה אֶתְכֶם שֶׁבַע עַל־חַטֹּאתֵיכֶם: וְשָׁבַרְתִּי אֶת־גְּאוֹן
עֻזְּכֶם וְנָתַתִּי אֶת־שְׁמֵיכֶם כַּבַּרְזֶל וְאֶת־אַרְצְכֶם כַּנְּחֹשֶׁת:
20 וְתַם לָרִיק כֹּחֲכֶם וְלֹא־תִתֵּן אַרְצְכֶם אֶת־יְבוּלָהּ וְעֵץ
21 הָאָרֶץ לֹא יִתֵּן פִּרְיוֹ: וְאִם־תֵּלְכוּ עִמִּי קֶרִי וְלֹא תֹאבוּ
לשמע

v. 6 ס״א והשבתי. v. 9 כן ירושלמי, כהללי אתם. v. 20 בזנבוקי וחם קמיץ.
v. 20 ס״א השדה וכן ח״ש וח״ע.

לִשְׁמֹעַ לִי וְיָסַפְתִּי עֲלֵיכֶם מַכָּה שֶׁבַע כְּחַטֹּאתֵיכֶם׃
22 וְהִשְׁלַחְתִּי בָכֶם אֶת־חַיַּת הַשָּׂדֶה וְשִׁכְּלָה אֶתְכֶם
וְהִכְרִיתָה אֶת־בְּהֶמְתְּכֶם וְהִמְעִיטָה אֶתְכֶם וְנָשְׁמוּ
23 דַּרְכֵיכֶם׃ וְאִם־בְּאֵלֶּה לֹא תִוָּסְרוּ לִי וַהֲלַכְתֶּם עִמִּי קֶרִי׃
24 וְהָלַכְתִּי אַף־אֲנִי עִמָּכֶם בְּקֶרִי וְהִכֵּיתִי אֶתְכֶם גַּם־אֲנִי
25 שֶׁבַע עַל־חַטֹּאתֵיכֶם׃ וְהֵבֵאתִי עֲלֵיכֶם חֶרֶב נֹקֶמֶת
נְקָם בְּרִית וְנֶאֱסַפְתֶּם אֶל־עָרֵיכֶם וְשִׁלַּחְתִּי דֶבֶר
26 בְּתוֹכְכֶם וְנִתַּתֶם בְּיַד־אוֹיֵב׃ בְּשִׁבְרִי לָכֶם מַטֵּה־לֶחֶם
וְאָפוּ עֶשֶׂר נָשִׁים לַחְמְכֶם בְּתַנּוּר אֶחָד וְהֵשִׁיבוּ לַחְמְכֶם
בַּמִּשְׁקָל וַאֲכַלְתֶּם וְלֹא תִשְׂבָּעוּ׃
27 וְאִם־בְּזֹאת לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וַהֲלַכְתֶּם עִמִּי בְּקֶרִי׃
28 וְהָלַכְתִּי עִמָּכֶם בַּחֲמַת־קֶרִי וְיִסַּרְתִּי אֶתְכֶם אַף־אֲנִי
29 שֶׁבַע עַל־חַטֹּאתֵיכֶם׃ וַאֲכַלְתֶּם בְּשַׂר בְּנֵיכֶם וּבְשַׂר
30 בְּנֹתֵיכֶם תֹּאכֵלוּ׃ וְהִשְׁמַדְתִּי אֶת־בָּמֹתֵיכֶם וְהִכְרַתִּי אֶת־
חַמָּנֵיכֶם וְנָתַתִּי אֶת־פִּגְרֵיכֶם עַל־פִּגְרֵי גִלּוּלֵיכֶם וְגָעָלָה
31 נַפְשִׁי אֶתְכֶם׃ וְנָתַתִּי אֶת־עָרֵיכֶם חָרְבָּה וְהַשְׁמֹתִי אֶת־
32 מִקְדָּשֵׁיכֶם וְלֹא אָרִיחַ בְּרֵיחַ נִיחֹחֲכֶם׃ וְהַשְׁמֹתִי אֲנִי
33 אֶת־הָאָרֶץ וְשָׁמְמוּ עָלֶיהָ אֹיְבֵיכֶם הַיֹּשְׁבִים בָּהּ׃ וְאֶתְכֶם
אָזָרֶה בַגּוֹיִם וַהֲרִיקֹתִי אַחֲרֵיכֶם חָרֶב וְהָיְתָה אַרְצְכֶם
34 שְׁמָמָה וְעָרֵיכֶם יִהְיוּ חָרְבָה׃ אָז תִּרְצֶה הָאָרֶץ אֶת־
שַׁבְּתֹתֶיהָ כָּל יְמֵי הָשַּׁמָּה וְאַתֶּם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיכֶם אָז
35 תִּשְׁבַּת הָאָרֶץ וְהִרְצָת אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ׃ כָּל־יְמֵי הַשַּׁמָּה
תִּשְׁבֹּת אֵת אֲשֶׁר לֹא־שָׁבְתָה בְּשַׁבְּתֹתֵיכֶם בְּשִׁבְתְּכֶם
36 עָלֶיהָ׃ וְהַנִּשְׁאָרִים בָּכֶם וְהֵבֵאתִי מָרָךְ בִּלְבָבָם בְּאַרְצֹת
אֹיְבֵיהֶם וְרַדָּף אֹתָם קוֹל עָלֶה נִדָּף וְנָסוּ מְנֻסַּת־חָרֶב
ונפלו

hearken unto me; I will bring seven times more plagues upon you according to your sins.
22 I will also send wild beasts among you, which shall rob you of your children, and destroy your cattle, and make you few in number; and your high ways shall be desolate.
23 And if ye will not be reformed by me by these things, but will walk contrary unto me;
24 Then will I also walk contrary unto you, and will punish you yet seven times for your sins.
25 And I will bring a sword upon you, that shall avenge the quarrel of my covenant: and when ye are gathered together within your cities, I will send the pestilence among you; and ye shall be delivered into the hand of the enemy.
26 And when I have broken the staff of your bread, ten women shall bake your bread in one oven, and they shall deliver you your bread again by weight: and ye shall eat, and not be satisfied.
27 And if ye will not for all this hearken unto me, but walk contrary unto me;
28 Then I will walk contrary unto you also in fury; and I, even I, will chastise you seven times for your sins.
29 And ye shall eat the flesh of your sons, and the flesh of your daughters shall ye eat.
30 And I will destroy your high places, and cut down your images, and cast your carcases upon the carcases of your idols, and my soul shall abhor you.
31 And I will make your cities waste, and bring your sanctuaries unto desolation, and I will not smell the savour of
32 your sweet odours.
33 And I will bring the land into desolation: and your enemies which dwell therein shall be astonished at it.
34 And I will scatter you among the heathen, and will draw out a sword after you: and your land shall be desolate, and your cities waste.
35 Then shall the land enjoy her sabbaths, as long as it lieth desolate, and ye be in your enemies' land; even then shall the land rest, and enjoy her sabbaths.
36 As long as it lieth desolate it shall rest; because it did not rest in your sabbaths, when ye dwelt upon it. And upon them that are left alive of you I will send a faintness into their hearts in the lands of their enemies; and the sound of a shaken leaf shall chase them; and they shall flee, as fleeing from a sword;

---

31 ר׳ בירחו לְשָׁמְעַ כ׳ נעוים. 34 ר׳ כן בהללי, ירושלמי וְחַצְתָּ חסר. 35 ר׳ סָא נָקם־. 35 ר׳ בהללי ושלחתי. 31 ר׳ ס״א מקדשכם חסר וכן ריא״ח ש״ס יהו״ם. 34 ר׳ ס״א חזרצת פותח. 36 ר׳ כהללי בלם זקף קטן. 36 ר׳ בן בהללי, ס״א וְחַבֵּאתִי כ׳ נעוים.

37 וְנָפְלוּ אִישׁ־בְּאָחִיו כְּמִפְנֵי־חָרֶב וְרֹדֵף
38 אֵין וְלֹא־תִהְיֶה לָכֶם תְּקוּמָה לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם: וַאֲבַדְתֶּם
39 בַּגּוֹיִם וְאָכְלָה אֹתְכֶם אֶרֶץ אֹיְבֵיכֶם: וְהַנִּשְׁאָרִים בָּכֶם
יִמַּקּוּ בַעֲוֹנָם בְּאַרְצֹת אֹיְבֵיכֶם וְאַף בַּעֲוֹנֹת אֲבֹתָם אִתָּם
40 יִמָּקּוּ: וְהִתְוַדּוּ אֶת־עֲוֹנָם וְאֶת־עֲוֹן אֲבֹתָם בְּמַעֲלָם אֲשֶׁר
41 מָעֲלוּ־בִי וְאַף אֲשֶׁר־הָלְכוּ עִמִּי בְּקֶרִי: אַף־אֲנִי אֵלֵךְ
עִמָּם בְּקֶרִי וְהֵבֵאתִי אֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם אוֹ־אָז יִכָּנַע
42 לְבָבָם הֶעָרֵל וְאָז יִרְצּוּ אֶת־עֲוֹנָם: וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי
יַעֲקוֹב וְאַף אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק וְאַף אֶת־בְּרִיתִי אַבְרָהָם
43 אֶזְכֹּר וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר: וְהָאָרֶץ תֵּעָזֵב מֵהֶם וְתֵרַץ אֶת־
שַׁבְּתֹתֶיהָ בְּהִשָּׁמָהּ מֵהֶם וְהֵם יִרְצּוּ אֶת־עֲוֹנָם יַעַן וּבְיַעַן
44 בְּמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ וְאֶת־חֻקֹּתַי גָּעָלָה נַפְשָׁם: וְאַף גַּם־זֹאת
בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם לֹא־מְאַסְתִּים וְלֹא־גְעַלְתִּים
לְכַלֹּתָם לְהָפֵר בְּרִיתִי אִתָּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם:
45 וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי־אֹתָם מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה:
46 אֵלֶּה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים וְהַתּוֹרֹת אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה בֵּינוֹ
וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינַי בְּיַד־מֹשֶׁה:

כז 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ס
2 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ כִּי יַפְלִא נֶדֶר בְּעֶרְכְּךָ נְפָשֹׁת לַיהוָה:
3 וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְעַד בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה
4 וְהָיָה עֶרְכְּךָ חֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כֶּסֶף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ: וְאִם־
5 נְקֵבָה הִוא וְהָיָה עֶרְכְּךָ שְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל: וְאִם מִבֶּן חָמֵשׁ
שָׁנִים וְעַד בֶּן־עֶשְׂרִים שָׁנָה וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר עֶשְׂרִים
6 שְׁקָלִים וְלַנְּקֵבָה עֲשֶׂרֶת שְׁקָלִים: וְאִם מִבֶּן־חֹדֶשׁ וְעַד
בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר חֲמִשָּׁה שְׁקָלִים כָּסֶף
ולנקבה

39 .v כן בסתה בכת. ס"א אֹיְבֵיכֶם כתיב אֹיְבֵיהֶם קרי, וברוב ספרים כ"י אֹיְבֵיהֶם כתיב וקרי וכן חר"ת, ר"ו, ח"ש, ת"ע וח"ס. 43 .v ס"א אָז !. 44 .v ס"א וְאַף־ בקה.

and they shall fall when none pursueth.

37 And they shall fall one upon another, as it were before a sword, when none pursueth: and ye shall have no power to stand before your enemies.

38 And ye shall perish among the heathen, and the land of your enemies shall eat you up.

39 And they that are left of you shall pine away in their iniquity in your enemies' lands; and also in the iniquities of their fathers shall they pine away with them.

40 If they shall confess their iniquity, and the iniquity of their fathers, with their trespass which they trespassed against me, and that also they have walked contrary unto me;

41 And that I also have walked contrary unto them, and have brought them into the land of their enemies; if then their uncircumcised hearts be humbled, and they then accept of the punishment of their iniquity:

42 Then will I remember my covenant with Jacob, and also my covenant with Isaac, and also my covenant with Abraham will I remember; and I will remember the land.

43 The land also shall be left of them, and shall enjoy her sabbaths, while she lieth desolate without them: and they shall accept of the punishment of their iniquity: because, even because they despised my judgments, and because their soul abhorred

44 my statutes. And yet for all that, when they be in the land of their enemies, I will not cast them away, neither will I abhor them, to destroy them utterly, and to break my covenant with

45 them: for I am the LORD their God. But I will for their sakes remember the covenant of their ancestors, whom I brought forth out of the land of Egypt in the sight of the heathen, that

46 I might be their God: I am the LORD. These are the statutes and judgments and laws, which the LORD made between him and the children of Israel in mount Sinai by the hand of Moses.

27, 2 And the LORD spake unto Moses, saying, Speak unto the children of Israel, and say unto them, When a man shall make a singular vow, the persons shall be for the LORD by thy esti-

3 mation. And thy estimation shall be of the male from twenty years old even unto sixty years old, even thy estimation shall be fifty shekels of silver, after the shekel of the sanctu-

4, 5 ary. And if it be a female, then thy estimation shall be thirty shekels. And if it be from five years old even unto twenty years old, then thy estimation shall be of the male twenty

6 shekels, and for the female ten shekels. And if it be from a month old even unto five years old, then thy estimation shall be of the male five shekels of silver,

and for the female thy estimation shall be three shekels of silver.

7 וְלִנְקֵבָה עֶרְכְּךָ שְׁלֹשֶׁת שְׁקָלִים כָּסֶף: וְאִם מִבֶּן־שִׁשִּׁים
שָׁנָה וָמַעְלָה אִם־זָכָר וְהָיָה עֶרְכֶּךָ חֲמִשָּׁה עָשָׂר שָׁקֶל
8 וְלִנְקֵבָה עֲשָׂרָה שְׁקָלִים: וְאִם־מָךְ הוּא מֵעֶרְכֶּךָ וְהֶעֱמִידוֹ
לִפְנֵי הַכֹּהֵן וְהֶעֱרִיךְ אֹתוֹ הַכֹּהֵן עַל־פִּי אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יַד
9 הַנֹּדֵר יַעֲרִיכֶנּוּ הַכֹּהֵן: וְאִם־בְּהֵמָה

7. And if it be from sixty years old and above; if it be a male, then thy estimation shall be fifteen shekels, and for the female ten shekels.

8. But if he be poorer than thy estimation, then he shall present himself before the priest, and the priest shall value him; according to his ability that vowed shall the priest value him.

9. And if it be a beast, whereof men bring an offering unto the LORD, all that any man giveth of such unto the LORD shall be holy.

אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קָרְבָּן לַיהוָה כֹּל אֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ
10 לַיהוָה יִהְיֶה־קֹדֶשׁ: לֹא יַחֲלִיפֶנּוּ וְלֹא־יָמִיר אֹתוֹ טוֹב
בְּרָע אוֹ־רַע בְּטוֹב וְאִם־הָמֵר יָמִיר בְּהֵמָה בִּבְהֵמָה
11 וְהָיָה־הוּא וּתְמוּרָתוֹ יִהְיֶה־קֹדֶשׁ: וְאִם כָּל־בְּהֵמָה טְמֵאָה
אֲשֶׁר לֹא־יַקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קָרְבָּן לַיהוָה וְהֶעֱמִיד אֶת־
12 הַבְּהֵמָה לִפְנֵי הַכֹּהֵן: וְהֶעֱרִיךְ הַכֹּהֵן אֹתָהּ בֵּין טוֹב וּבֵין
13 רָע כְּעֶרְכְּךָ הַכֹּהֵן כֵּן יִהְיֶה: וְאִם־גָּאֹל יִגְאָלֶנָּה וְיָסַף
14 חֲמִשִׁתּוֹ עַל־עֶרְכֶּךָ: וְאִישׁ כִּי־יַקְדִּישׁ אֶת־בֵּיתוֹ לְקֹדֶשׁ
לַיהוָה וְהֶעֱרִיכוֹ הַכֹּהֵן בֵּין טוֹב וּבֵין רָע כַּאֲשֶׁר יַעֲרִיךְ
15 אֹתוֹ הַכֹּהֵן כֵּן יָקוּם: וְאִם־הַמַּקְדִּישׁ יִגְאַל אֶת־בֵּיתוֹ

10. He shall not alter it, nor change it, a good for a bad, or a bad for a good: and if he shall at all change beast for beast, then it and the exchange thereof shall be holy.

11. And if it be any unclean beast, of which they do not offer a sacrifice unto the LORD, then he shall present the beast before the priest:

12. And the priest shall value it, whether it be good or bad: as thou valuest it, who art the priest, so shall it be.

13. But if he will at all redeem it, then he shall add a fifth part thereof unto thy estimation.

14. And when a man shall sanctify his house to be holy unto the LORD, then the priest shall estimate it, whether it be good or bad: as the priest shall estimate it, so shall it stand.

15. And if he that sanctified it will redeem his house, then he shall add the fifth part of

16 וְיָסַף חֲמִשִׁית כֶּסֶף־עֶרְכְּךָ עָלָיו וְהָיָה לוֹ: וְאִם | מִשְׂדֵה
אֲחֻזָּתוֹ יַקְדִּישׁ אִישׁ לַיהוָה וְהָיָה עֶרְכְּךָ לְפִי זַרְעוֹ זֶרַע
17 חֹמֶר שְׂעֹרִים בַּחֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כָּסֶף: אִם־מִשְּׂדֵה הַיֹּבֵל
18 יַקְדִּישׁ שָׂדֵהוּ כְּעֶרְכְּךָ יָקוּם: וְאִם־אַחַר הַיֹּבֵל יַקְדִּישׁ
שָׂדֵהוּ וְחִשַּׁב־לוֹ הַכֹּהֵן אֶת־הַכֶּסֶף עַל־פִּי הַשָּׁנִים
19 הַנּוֹתָרֹת עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְנִגְרַע מֵעֶרְכֶּךָ: וְאִם־גָּאֹל יִגְאַל
אֶת־הַשָּׂדֶה הַמַּקְדִּישׁ אֹתוֹ וְיָסַף חֲמִשִׁית כֶּסֶף־עֶרְכְּךָ
20 עָלָיו וְקָם לוֹ: וְאִם־לֹא יִגְאַל אֶת־הַשָּׂדֶה וְאִם־מָכַר אֶת־
21 הַשָּׂדֶה לְאִישׁ אַחֵר לֹא־יִגָּאֵל עוֹד: וְהָיָה הַשָּׂדֶה בְּצֵאתוֹ
בַּיֹּבֵל קֹדֶשׁ לַיהוָה כִּשְׂדֵה הַחֵרֶם לַכֹּהֵן תִּהְיֶה אֲחֻזָּתוֹ:
ואם

16. And if a man shall sanctify unto the LORD some part of a field of his possession, then thy estimation shall be according to the seed thereof: an homer of barley seed shall be valued at fifty shekels of silver.

17. If he sanctify his field from the year of jubile, according to thy estimation it shall stand.

18. But if he sanctify his field after the jubile, then the priest shall reckon unto him the money according to the years that remain, even unto the year of the jubile, and it shall be abated from thy estimation.

19. And if he that sanctified the field will in any wise redeem it, then he shall add the fifth

20. part of the money of thy estimation unto it, and it shall be assured to him.

21. And if he will not redeem the field, or if he have sold the field to another man, it shall not be redeemed any more. But the field, when it goeth out in the jubile, shall be holy unto the LORD, as a field devoted; the possession thereof shall be the priest's.

כז. 8 v. נ״א בּ״א ואם־סָךְ קמץ, ב״נ ואם־סָךְ פתח. 9 v. ס״א יַקְרִיב וכן ח״ש.
9 v. סביר מְמֶּנָּה, בס״א מִמֶּנָּה כתיב וקרי וכן ח״ש כ״י, ת״א, ת״י, ח״ע וח״ס. 15 v. ס״א ויסַף.
17 v. ס״א וְאִם־ וכן ח״ש, ח״ע וח״ס.

22 And if a man sanctify unto the LORD a field which he hath bought, which is not of the fields of his possession;

23 Then the priest shall reckon unto him the worth of thy estimation, even unto the year of the jubile: and he shall give thine estimation in that day, as a holy thing unto the LORD.

24 In the year of the jubile the field shall return unto him of whom it was bought, even to him to whom the possession of the land did belong.

25 And all thy estimations shall be according to the shekel of the sanctuary: twenty gerahs shall be the shekel.

26 Only the firstling of the beasts, which should be the LORD'S firstling, no man shall sanctify it; whether it be ox, or sheep: it is the LORD'S.

27 And if it be of an unclean beast, then he shall redeem it according to thine estimation, and shall add a fifth part of it thereto: or if it be not redeemed, then it shall be sold according to thy estimation.

28 Notwithstanding no devoted thing, that a man shall devote unto the LORD of all that he hath, both of man and beast, and of the field of his possession, shall be sold or redeemed: every devoted thing is most holy unto the LORD.

29 None devoted, which shall be devoted of men, shall be redeemed; but shall surely be put to death.

30 And all the tithe of the land, whether of the seed of the land, or of the fruit of the tree, is the LORD'S: it is holy unto the LORD.

31 And if a man will at all redeem ought of his tithes, he shall add thereto the fifth part thereof.

32 And concerning the tithe of the herd, or of the flock, even of whatsoever passeth under the rod, the tenth shall be holy unto the LORD.

33 He shall not search whether it be good or bad, neither shall he change it: and if he change it at all, then both it and the change thereof shall be holy; it shall not be redeemed.

34 These are the commandments, which the LORD commanded Moses for the children of Israel in mount Sinai.

22 וְאִם אֶת־שְׂדֵה֙ מִקְנָת֔וֹ אֲשֶׁ֥ר לֹ֖א מִשְׂדֵ֣ה אֲחֻזָּת֑וֹ יַקְדִּ֖ישׁ
23 לַיהוָֽה׃ וְחִשַּׁב־לוֹ֩ הַכֹּהֵ֨ן אֶת־מִכְסַ֤ת הָֽעֲרֵכְךָ֙ עַד־שְׁנַ֣ת
24 הַיֹּבֵ֔ל וְנָתַ֥ן אֶת־הָֽעֲרֵכְךָ֖ בַּיּ֣וֹם הַה֑וּא קֹ֥דֶשׁ לַיהוָֽה׃ בִּשְׁנַ֣ת
הַיֹּבֵ֗ל יָשׁוּב֙ הַשָּׂדֶ֔ה לַאֲשֶׁ֥ר קָנָ֖הוּ מֵאִתּ֑וֹ לַאֲשֶׁר־לוֹ֙
25 אֲחֻזַּ֣ת הָאָ֔רֶץ׃ וְכָל־עֶרְכְּךָ֖ יִהְיֶ֑ה בְּשֶׁ֥קֶל הַקֹּ֖דֶשׁ עֶשְׂרִ֥ים
26 גֵּרָ֖ה יִהְיֶ֥ה הַשָּֽׁקֶל׃ אַךְ־בְּכ֗וֹר אֲשֶׁ֤ר יִבָּכֵר֙ לַיהוָ֔ה
בִּבְהֵמָ֖ה לֹא־יַקְדִּ֣ישׁ אִ֑ישׁ אִם־שׁ֥וֹר אִם־שֶׂ֖ה לַיהוָ֥ה
27 הֽוּא׃ וְאִם֙ בַּבְּהֵמָ֣ה הַטְּמֵאָ֔ה וּפָדָ֖ה בְּעֶרְכֶּ֑ךָ וְיָסַ֥ף חֲמִשְׁתּ֖וֹ
28 עָלָ֑יו וְאִם־לֹ֥א יִגָּאֵ֖ל וְנִמְכַּ֥ר בְּעֶרְכֶּֽךָ׃ אַךְ֩ כָּל־חֵ֨רֶם֙ אֲשֶׁ֣ר
יַחֲרִ֣ם אִ֔ישׁ לַיהוָ֖ה מִכֹּל־אֲשֶׁר־לוֹ֙ מֵאָדָ֣ם וּבְהֵמָ֔ה וּמִשְׂדֵ֖ה
אֲחֻזָּת֑וֹ לֹא־יִמָּכֵ֣ר וְלֹ֣א יִגָּאֵ֔ל כָּל־חֵ֥רֶם קֹֽדֶשׁ־קָדָ֖שִׁים הוּא֙
29 לַיהוָֽה׃ כָּל־חֵ֨רֶם֙ אֲשֶׁ֣ר יָחֳרַ֔ם מִן־הָאָדָ֖ם לֹ֣א יִפָּדֶ֑ה מ֖וֹת
30 יוּמָֽת׃ וְכָל־מַעְשַׂ֤ר הָאָ֙רֶץ֙ מִזֶּ֣רַע הָאָ֔רֶץ מִפְּרִ֥י הָעֵ֖ץ לַיהוָ֣ה
31 הוּא֑ קֹ֖דֶשׁ לַיהוָֽה׃ וְאִם־גָּאֹ֥ל יִגְאַ֛ל אִ֖ישׁ מִמַּעְשְׂרֹ֑ו
32 חֲמִשִׁיתוֹ֙ יֹסֵ֣ף עָלָ֔יו׃ וְכָל־מַעְשַׂ֥ר בָּקָ֖ר וָצֹ֑אן כֹּ֚ל אֲשֶׁר־
33 יַעֲבֹ֣ר תַּחַ֣ת הַשָּׁבֶ֔ט הָעֲשִׂירִ֖י יִהְיֶ֥ה־קֹ֖דֶשׁ לַיהוָֽה׃ לֹ֥א
יְבַקֵּ֛ר בֵּין־טֹ֥וב לְרָ֖ע וְלֹ֣א יְמִירֶ֑נּוּ וְאִם־הָמֵ֥ר יְמִירֶ֖נּוּ וְהָיָ֣ה֙
34 הוּא֙ וּתְמוּרָת֔וֹ יִהְיֶ֥ה־קֹ֖דֶשׁ לֹ֥א יִגָּאֵֽל׃ אֵ֚לֶּה הַמִּצְוֹ֔ת אֲשֶׁ֥ר
צִוָּ֛ה יְהוָ֖ה אֶת־מֹשֶׁ֑ה אֶל־בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל בְּהַ֥ר סִינָֽי׃

---

22 v. כן למערבאי, לפרנחאי מָאתו. 25 v. נ״א ב״א וְכָל־, ב״נ וְכָל־ בנקיוא. 28 v. סַ״א כל־חֵרֶם רבינ״. 30 v. ס״א ומפרי הבן ח״ש, ת״י, ת״ע, ת״ם ות״ר.

34 v. שם הפרשה [XXVII 34–XXVII 3] עֶזְא, וסדריה ב׳ אם בחקתי [XXVI 3]. ואיש כי יפליא [XXVII 1]. תפוקים שמונה ושבעים. ומלים אלף ה״ו. ואותיות שלשת אלפים ותשע מאות ת״ב. ואין בה חלוף, אבל שתי מלות יחשבתם חלוף ואינם חלוף, ואם־כֶּסֶף קסץ [XXVII 8], וכל־ערכך בלא נעזיא [XXVII 25].

סכום פסוקי רכל ספר ויקרא שמנתת מאות וחמשים ותשעה, וסימן נטף [Exod. XXX 34]. וחציו והנגע בבשר חזר [Levit. XV 7]. ומלים עשרים אלף ושש מאות ושלשה עשר. ואותיותיו שמנה ושבעים אלף ושמים וארבעה. וסדריו חמשה ועשרים, נ״א שלשה ועשרים וסימן ובתורתו יהגה יומם ולילה [Ps. I 2]. ופרשיותיו עשרה וסימן בֹּא גֹּד [Gen. XXX 11] מנין הפתוחות שתים וחמשים וחסתומות שש וארבעים. הכל שמנה תשעים פרשיות וסימן רחדי צֹאנִי ואודים [Cant. V 10]. שנות חספר משהוקם חמשכן באחד לחרש הראשון עד החדש חשני חרש ימים.

THE FOURTH BOOK OF MOSES CALLED

NUMBERS

במדבר

א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּאֶחָד ס
לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם
2 לֵאמֹר: שְׂאוּ אֶת־רֹאשׁ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפְּחֹתָם
3 לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת כָּל־זָכָר לְגֻלְגְּלֹתָם: מִבֶּן
עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל־יֹצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ
4 אֹתָם לְצִבְאֹתָם אַתָּה וְאַהֲרֹן: וְאִתְּכֶם יִהְיוּ אִישׁ אִישׁ
5 לַמַּטֵּה אִישׁ רֹאשׁ לְבֵית־אֲבֹתָיו הוּא: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת
הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יַעַמְדוּ אִתְּכֶם לִרְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן־
6 שְׁדֵיאוּר: לְשִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי: לִיהוּדָה
7 נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב: לְיִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר: לִזְבוּלֻן
8 9 אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן: לִבְנֵי יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן־
10 עַמִּיהוּד לִמְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר: לְבִנְיָמִן אֲבִידָן
11 12 13 בֶּן־גִּדְעֹנִי: לְדָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי: לְאָשֵׁר פַּגְעִיאֵל
14 15 בֶּן־עָכְרָן: לְגָד אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל: לְנַפְתָּלִי אֲחִירַע
16 בֶּן־עֵינָן: אֵלֶּה קְרִיאֵי הָעֵדָה נְשִׂיאֵי מַטּוֹת אֲבֹתָם
17 רָאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל הֵם: וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶת
18 הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְשֵׁמוֹת: וְאֶת כָּל־הָעֵדָה
הִקְהִילוּ בָּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וַיִּתְיַלְּדוּ עַל־מִשְׁפְּחֹתָם
לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה
לגלגלתם

א. 1 v. הפטרה והיה מספר כהושע ב'. 2 v. נ' רבתי. 8 v. כן ב"א. ב"נ ליששכר.
12 v. ס"א עמישדי כתיב עמי שדי תרין מלין קרי. 16 v. קריאי כתיב קריאי קרי.
18 v. נ"א ב"א ויתילדו בנעיא. ב"נ ויתילדו בלא נעיא.

1 And the LORD spake unto Moses in the wilderness of Sinai, in the tabernacle of the congregation, on the first day of the second month, in the second year after they were come out of the land of Egypt, saying,

2 Take ye the sum of all the congregation of the children of Israel, after their families, by the house of their fathers, with the number of their names, every male by their polls;

3 From twenty years old and upward, all that are able to go forth to war in Israel: thou and Aaron shall number them by their armies.

4 And with you there shall be a man of every tribe; every one head of the house of his fathers.

5 And these are the names of the men that shall stand with you: of the tribe of Reuben; Elizur the son of Shedeur.

6 Of Simeon; Shelumiel the son of Zurishaddai.

7 Of Judah; Nahshon the son of Amminadab.

8 Of Issachar; Nethaneel the son of Zuar.

9 Of Zebulun; Eliab the son of Helon.

10 Of the children of Joseph: of Ephraim; Elishama the son of Ammihud: of Manasseh; Gamaliel the son of Pedahzur.

11 Of Benjamin; Abidan the son of Gideoni.

12 Of Dan; Ahiezer the son of

14 Ammishaddai. Of Asher; Pagiel the son of Ocran. Of Gad; Eliasaph the son of Deuel.

16 Of Naphtali; Ahira the son of Enan. These were the renowned of the congregation, princes

17 of the tribes of their fathers, heads of thousands in Israel. And Moses and Aaron took these

18 men which are expressed by their names: And they assembled all the congregation together on the first day of the second month, and they declared their pedigrees after their families, by the house of their fathers, according to the number of the names, from twenty years old and upward,

19 לְגֻלְגְּלֹתָם: כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וַיִּפְקְדֵם בְּמִדְבַּר
20 סִינָי: וַיִּהְיוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן בְּכֹר יִשְׂרָאֵל
תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת
לְגֻלְגְּלֹתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא
21 צָבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה רְאוּבֵן שִׁשָּׁה וְאַרְבָּעִים אָלֶף
וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת:
22 לִבְנֵי שִׁמְעוֹן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם פְּקֻדָיו
בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת לְגֻלְגְּלֹתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
23 וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא צָבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה שִׁמְעוֹן תִּשְׁעָה
וַחֲמִשִּׁים אָלֶף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת:
24 לִבְנֵי גָד תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר
שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא צָבָא:
25 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה גָד חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אָלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת
וַחֲמִשִּׁים:
26 לִבְנֵי יְהוּדָה תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא צָבָא:
27 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה יְהוּדָה אַרְבָּעָה וְשִׁבְעִים אָלֶף וְשֵׁשׁ
מֵאוֹת:
28 לִבְנֵי יִשָּׂשכָר תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא צָבָא:
29 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה יִשָּׂשכָר אַרְבָּעָה וַחֲמִשִּׁים אָלֶף וְאַרְבַּע
מֵאוֹת:
30 לִבְנֵי זְבוּלֻן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא צָבָא:
31 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה זְבוּלֻן שִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים אָלֶף וְאַרְבַּע
מֵאוֹת:

לבני

---

v. 22 כס"א אין כאן מלת פְּקֻדָיו וכן ד"ב, ד"נ, ת"א כ"י, ת"י, ח"ע ות"ס: עיין פסוק כ' כ"ד. כ"ו וגו'. v. 28 ל' רבתי בכתה לסד מנידא מכל לסד. vv. 29, 29 בן נ"א, ב"נ ישׁשכר.

by their polls.

19 As the LORD commanded Moses, so he numbered them in the wilderness of Sinai.

20 And the children of Reuben, Israel's eldest son, by their generations, after their families, by the house of their fathers, according to the number of the names, by their polls, every male from twenty years old and upward, all that were able to go forth to war;

21 Those that were numbered of them, even of the tribe of Reuben, were forty and six thousand and five hundred.

22 Of the children of Simeon, by their generations, after their families, by the house of their fathers, those that were numbered of them, according to the number of the names, by their polls, every male from twenty years old and upward, all that were able to go forth to war;

23 Those that were numbered of them, even of the tribe of Simeon, were fifty and nine thousand and three hundred.

24 Of the children of Gad, by their generations, after their families, by the house of their fathers, according to the number of the names, from twenty years old and upward, all that were able to go forth to war;

25 Those that were numbered of them, even of the tribe of Gad, were forty and five thousand six hundred and fifty.

26 Of the children of Judah, by their generations, after their families, by the house of their fathers, according to the number of the names, from twenty years old and upward, all

27 that were able to go forth to war; Those that were numbered of them, even of the tribe of

28 Judah, were threescore and fourteen thousand and six hundred. Of the children of Issachar, by their generations, after their families, by the house of their fathers, according to the number of the names, from twenty years old and upward, all that were able to go forth to war;

29 Those that were numbered of them, even of the tribe of Issachar, were fifty and four thousand

30 and four hundred. Of the children of Zebulun, by their generations, after their families, by the house of their fathers, according to the number of the names, from twenty years old and

31 upward, all that were able to go forth to war; Those that were numbered of them, even of the tribe of Zebulun, were fifty and seven thousand and four hundred.

32 לִבְנֵי יוֹסֵף לִבְנֵי אֶפְרַיִם תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית
אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל
33 יֹצֵא צָבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה אֶפְרַיִם אַרְבָּעִים אֶלֶף
וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת:
34 לִבְנֵי מְנַשֶּׁה תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא
35 צָבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף
וּמָאתָיִם:
36 לִבְנֵי בִנְיָמִן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר
שְׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא צָבָא:
37 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה בִנְיָמִן חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע
מֵאוֹת:
38 לִבְנֵי דָן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר
שְׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא צָבָא:
39 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה דָן שְׁנַיִם וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וְשֶׁבַע
מֵאוֹת:
40 לִבְנֵי אָשֵׁר תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר
שְׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא צָבָא:
41 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה אָשֵׁר אֶחָד וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ
מֵאוֹת:
42 בְּנֵי נַפְתָּלִי תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר
שְׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא צָבָא:
43 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה נַפְתָּלִי שְׁלֹשָׁה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע
מֵאוֹת:
44 אֵלֶּה הַפְּקֻדִים אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּנְשִׂיאֵי
יִשְׂרָאֵל שְׁנֵים עָשָׂר אִישׁ אִישׁ־אֶחָד לְבֵית־אֲבֹתָיו
45 הָיוּ: וַיִּהְיוּ כָּל־פְּקוּדֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתָם מִבֶּן
עשרים

42 v. ס״א לִבְנֵי וכן ח״ש. ת״ע. ת״ס ות״ר.

32 Of the children of Joseph, namely, of the children of Ephraim, by their generations, after their families, by the house of their fathers, according to the number of the names, from twenty years old and upward, all that were able to go forth to war;
33 Those that were numbered of them, even of the tribe of Ephraim, were forty thousand and five hundred.
34 Of the children of Manasseh, by their generations, after their families, by the house of their fathers, according to the number of the names, from twenty years old and upward, all that were able to go forth to war;
35 Those that were numbered of them, even of the tribe of Manasseh, were thirty and two thousand and two hundred.
36 Of the children of Benjamin, by their generations, after their families, by the house of their fathers, according to the number of the names, from twenty years old and upward, all that were able to go forth to war;
37 Those that were numbered of them, even of the tribe of Benjamin, were thirty and five thousand and four hundred.
38 Of the children of Dan, by their generations, after their families, by the house of their fathers, according to the number of the names, from twenty years old and upward, all that were able to go forth to war;
39 Those that were numbered of them, even of the tribe of Dan, were threescore and two thousand and seven hundred.
40 Of the children of Asher, by their generations, after their families, by the house of their fathers, according to the number of the names, from twenty years old and upward, all that were able
41 to go forth to war; Those that were numbered of them, even of the tribe of Asher, were
42 forty and one thousand and five hundred. Of the children of Naphtali, throughout their generations, after their families, by the house of their fathers, according to the number of the
43 names, from twenty years old and upward, all that were able to go forth to war; Those that were numbered of them, even of the tribe of Naphtali, were fifty and three thousand and four
44 hundred. These are those that were numbered, which Moses and Aaron numbered, and the
45 princes of Israel, being twelve men: each one was for the house of his fathers. So were all those that were numbered of the children of Israel, by the house of their fathers, from

עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל־יֹצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל: וַיִּהְיוּ 46
כָּל־הַפְּקֻדִים שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים חֲמֵשׁ
מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים: וְהַלְוִיִּם לְמַטֵּה אֲבֹתָם לֹא הָתְפָּקְדוּ 47
בְּתוֹכָם:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: אַךְ אֶת־מַטֵּה לֵוִי 48
לֹא תִפְקֹד וְאֶת־רֹאשָׁם לֹא תִשָּׂא בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: 49
וְאַתָּה הַפְקֵד אֶת־הַלְוִיִּם עַל־מִשְׁכַּן הָעֵדֻת וְעַל כָּל־ 50
כֵּלָיו וְעַל כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ הֵמָּה יִשְׂאוּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־
כָּל־כֵּלָיו וְהֵם יְשָׁרְתֻהוּ וְסָבִיב לַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ: וּבִנְסֹעַ 51
הַמִּשְׁכָּן יוֹרִידוּ אֹתוֹ הַלְוִיִּם וּבְחָנֹת הַמִּשְׁכָּן יָקִימוּ אֹתוֹ
וְהַלְוִיִּם וְהַזָּר הַקָּרֵב יוּמָת: וְחָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ עַל־ 52
מַחֲנֵהוּ וְאִישׁ עַל־דִּגְלוֹ לִצְבָאֹתָם: וְהַלְוִיִּם יַחֲנוּ סָבִיב 53
לְמִשְׁכַּן הָעֵדֻת וְלֹא־יִהְיֶה קֶצֶף עַל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְשָׁמְרוּ הַלְוִיִּם אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן הָעֵדֻת: וַיַּעֲשׂוּ 54
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן
עָשׂוּ:

ב וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: אִישׁ עַל־דִּגְלוֹ ס
2 בְּאֹתֹת לְבֵית אֲבֹתָם יַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִנֶּגֶד סָבִיב
3 לְאֹהֶל־מוֹעֵד יַחֲנוּ: וְהַחֹנִים קֵדְמָה מִזְרָחָה דֶּגֶל מַחֲנֵה
יְהוּדָה לְצִבְאֹתָם וְנָשִׂיא לִבְנֵי יְהוּדָה נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב:
4 וְצִבְאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְשִׁבְעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת:
5 וְהַחֹנִים עָלָיו מַטֵּה יִשָּׂשכָר וְנָשִׂיא לִבְנֵי יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל
6 בֶּן־צוּעָר: וְצִבְאוֹ וּפְקֻדֵיו אַרְבָּעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע
7 מֵאוֹת: מַטֵּה זְבוּלֻן וְנָשִׂיא לִבְנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלוֹן:
8 וְצִבְאוֹ וּפְקֻדֵיו שִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת:
9 כָּל־הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה יְהוּדָה מְאַת אֶלֶף וּשְׁמֹנִים אֶלֶף
וְשֵׁשֶׁת־

48 v. כן לסוראי פתוחה, לנהרדאי סתומה. 50 v. ס"א יִשְׁרְתֻהוּ. ב, 5 v. כן ב"א
ב 3 v. ס"א וּמִזְרָח וכן ח"ש: עיין פסוק י"ד, כ"ב, כ"ט.

twenty years old and upward, all that were able to go forth to war in Israel;
46 Even all they that were numbered were six hundred thousand and three thousand and five hundred and fifty.
47 But the Levites after the tribe of their fathers were not numbered among them.
48 For the LORD had spoken unto Moses, saying,
49 Only thou shalt not number the tribe of Levi, neither take the sum of them among the children of Israel:
50 But thou shalt appoint the Levites over the tabernacle of testimony, and over all the vessels thereof, and over all things that belong to it: they shall bear the tabernacle, and all the vessels thereof; and they shall minister unto it, and shall encamp round about the tabernacle.
51 And when the tabernacle setteth forward, the Levites shall take it down: and when the tabernacle is to be pitched, the Levites shall set it up: and the stranger that cometh nigh shall be put to death.
52 And the children of Israel shall pitch their tents, every man by his own camp, and every man by his own standard, throughout their hosts.
53 But the Levites shall pitch round about the tabernacle of testimony, that there be no wrath upon the congregation of the children of Israel: and the Levites shall keep the charge of the tabernacle of testimony.
54 And the children of Israel did according to all that the LORD commanded Moses, so did they.

2, 2 And the LORD spake unto Moses and unto Aaron, saying, Every man of the children of Israel shall pitch by his own standard, with the ensign of their father's house: far off about the
3 tabernacle of the congregation shall they pitch. And on the east side toward the rising of the sun shall they of the standard of the camp of Judah pitch throughout their armies: and
4 Nahshon the son of Amminadab shall be captain of the children of Judah. And his host, and those that were numbered of them, were threescore and fourteen thousand and six hun-
5 dred. And those that do pitch next unto him shall be the tribe of Issachar: and Nethaneel
6 the son of Zuar shall be captain of the children of Issachar. And his host, and those that
7 were numbered thereof, were fifty and four thousand and four hundred. Then the tribe of
8 Zebulun: and Eliab the son of Helon shall be captain of the children of Zebulun. And his host, and those that were numbered thereof, were fifty and seven thousand and four hundred.
9 All that were numbered in the camp of Judah were an hundred thousand and fourscore thousand

and six thousand and four hundred, throughout their armies. These shall first set forth.

10 On the south side shall be the standard of the camp of Reuben according to their armies: and the captain of the children of Reuben shall be Elizur the son of Shedeur.

11 And his host, and those that were numbered thereof, were forty and six thousand and five hundred.

12 And those which pitch by him shall be the tribe of Simeon: and the captain of the children of Simeon shall be Shelumiel the son of Zurishaddai.

13 And his host, and those that were numbered of them, were fifty and nine thousand and three hundred.

14 Then the tribe of Gad: and the captain of the sons of Gad shall be Eliasaph the son of Reuel.

15 And his host, and those that were numbered of them, were forty and five thousand and six hundred and fifty.

16 All that were numbered in the camp of Reuben were an hundred thousand and fifty and one thousand and four hundred and fifty, throughout their armies. And they shall set forth in the second rank.

17 Then the tabernacle of the congregation shall set forward with the camp of the Levites in the midst of the camp: as they encamp, so shall they set forward, every man in his place by their standards.

18 On the west side shall be the standard of the camp of Ephraim according to their armies: and
19 the captain of the sons of Ephraim shall be Elishama the son of Ammihud. And his host,
20 and those that were numbered of them, were forty thousand and five hundred. And by him shall be the tribe of Manasseh: and the captain of the children of Manasseh shall be Gamaliel
21 the son of Pedahzur. And his host, and those that were numbered of them, were thirty and
22 two thousand and two hundred. Then the tribe of Benjamin: and the captain of the sons of
23 Benjamin shall be Abidan the son of Gideoni. And his host, and those that were numbered
24 of them, were thirty and five thousand and four hundred. All that were numbered of the camp of Ephraim were an hundred thousand and eight thousand and an hundred, throughout
25 their armies. And they shall go forward in the third rank. The standard of the camp of Dan shall be on the north side by their armies: and the captain of the children of Dan shall be
26 Ahiezer the son of Ammishaddai. And his host, and those that were numbered of them,
27 were threescore and two thousand and seven hundred. And those that encamp by him shall be the tribe of Asher: and the captain of the children of Asher shall be Pagiel the son of
28 Ocran. And his host, and those that were numbered of them, were forty and one thousand
29 and five hundred. Then the tribe of Naphtali: and the captain

וְשִׁשָּׁה־אֲלָפִים וְאַרְבַּע־מֵאוֹת לְצִבְאֹתָם רִאשֹׁנָה יִסָּעוּ׃
דֶּגֶל מַחֲנֵה רְאוּבֵן תֵּימָנָה לְצִבְאֹתָם 10
וְנָשִׂיא לִבְנֵי רְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃ וּצְבָאוֹ וּפְקֻדָיו 11
שִׁשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ וְהַחֹנִם עָלָיו מַטֵּה 12
שִׁמְעוֹן וְנָשִׂיא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי׃
וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם תִּשְׁעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת׃ 13
וּמַטֵּה גָּד וְנָשִׂיא לִבְנֵי גָד אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל׃ וּצְבָאוֹ 14 15
וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃
כָּל־הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה רְאוּבֵן מְאַת אֶלֶף וְאֶחָד וַחֲמִשִּׁים 16
אֶלֶף וְאַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים לְצִבְאֹתָם וְשֵׁנִים יִסָּעוּ׃
וְנָסַע אֹהֶל־מוֹעֵד מַחֲנֵה הַלְוִיִּם 17
בְּתוֹךְ הַמַּחֲנֹת כַּאֲשֶׁר יַחֲנוּ כֵּן יִסָּעוּ אִישׁ עַל־יָדוֹ
לְדִגְלֵיהֶם׃ דֶּגֶל מַחֲנֵה אֶפְרַיִם 18
לְצִבְאֹתָם יָמָּה וְנָשִׂיא לִבְנֵי אֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן־
עַמִּיהוּד׃ וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ 19
וְעָלָיו מַטֵּה מְנַשֶּׁה וְנָשִׂיא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־ 20
פְּדָהצוּר׃ וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף 21
וּמָאתָיִם׃ וּמַטֵּה בִנְיָמִן וְנָשִׂיא לִבְנֵי בִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן־ 22
גִּדְעֹנִי׃ וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע 23
מֵאוֹת׃ כָּל־הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה אֶפְרַיִם מְאַת אֶלֶף 24
וּשְׁמֹנַת־אֲלָפִים וּמֵאָה לְצִבְאֹתָם וּשְׁלִשִׁים יִסָּעוּ׃
דֶּגֶל מַחֲנֵה דָן צָפֹנָה לְצִבְאֹתָם וְנָשִׂיא 25
לִבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי׃ וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם 26
וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת׃ וְהַחֹנִים עָלָיו מַטֵּה אָשֵׁר 27
וְנָשִׂיא לִבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן׃ וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם 28
אֶחָד וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ וּמַטֵּה נַפְתָּלִי וְנָשִׂיא 29
לבני

14 ו. ס״א דעואל וכן ר״ב. ח״ש. ח״א כ״י. ח״י כ״י וח״ר. 25 ו. ס״א עמי שדי חרין סלין קרי.

of the children of Naphtali shall be Ahira the son of Enan.

30 And his host, and those that were numbered of them, were fifty and three thousand and four hundred.

31 All they that were numbered in the camp of Dan were an hundred thousand and fifty and seven thousand and six hundred. They shall go hindmost with their standards.

32 These are those which were numbered of the children of Israel by the house of their fathers: all those that were numbered of the camps throughout their hosts were six hundred thousand and three thousand and five hundred and fifty.

33 But the Levites were not numbered among the children of Israel; as the LORD commanded Moses.

34 And the children of Israel did according to all that the LORD commanded Moses: so they pitched by their standards, and so they set forward, every one after their families, according to the house of their fathers.

3 These also are the generations of Aaron and Moses in the day that the LORD spake with Moses in mount Sinai.

2 And these are the names of the sons of Aaron; Nadab the firstborn, and Abihu, Eleazar, and Ithamar.

3 These are the names of the sons of Aaron, the priests which were anointed, whom he consecrated to minister in the priest's office.

4 And Nadab and Abihu died before the LORD, when they offered strange fire before the LORD, in the wilderness of Sinai, and they had no children: and Eleazar and Ithamar ministered in the priest's office in the sight of Aaron their father.

5 And the LORD spake unto

6 Moses, saying, Bring the tribe of Levi near, and present them before Aaron the priest, that

7 they may minister unto him. And they shall keep his charge, and the charge of the whole congregation before the tabernacle of the congregation, to do the service of the tabernacle.

8 And they shall keep all the instruments of the tabernacle of the congregation, and the charge

9 of the children of Israel, to do the service of the tabernacle. And thou shalt give the Levites unto Aaron and to his sons: they are wholly given unto him out of the children of Israel.

10 And thou shalt appoint Aaron and his sons, and they shall wait on their priest's office: and the stranger that cometh nigh

30 לִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן: וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה
31 וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת: כָּל־הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה דָן
מְאַת אֶלֶף וְשִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת לְאַחֲרֹנָה
יִסְעוּ לְדִגְלֵיהֶם:
32 אֵלֶּה פְקוּדֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתָם כָּל־פְּקוּדֵי
הַמַּחֲנֹת לְצִבְאֹתָם שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
33 וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים: וְהַלְוִיִּם לֹא הָתְפָּקְדוּ בְּתוֹךְ בְּנֵי
34 יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן חָנוּ לְדִגְלֵיהֶם וְכֵן
נָסְעוּ אִישׁ לְמִשְׁפְּחֹתָיו עַל־בֵּית אָבֹתָיו:
ג וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה בְּיוֹם דִּבֶּר יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה ס
2 בְּהַר סִינָי: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־אַהֲרֹן הַבְּכֹר נָדָב וַאֲבִיהוּא
3 אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר: אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים
4 הַמְּשֻׁחִים אֲשֶׁר־מִלֵּא יָדָם לְכַהֵן: וַיָּמָת נָדָב וַאֲבִיהוּא
לִפְנֵי יְהוָה בְּהַקְרִבָם אֵשׁ זָרָה לִפְנֵי יְהוָה בְּמִדְבַּר סִינָי
וּבָנִים לֹא־הָיוּ לָהֶם וַיְכַהֵן אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר עַל־פְּנֵי אַהֲרֹן
אֲבִיהֶם:
5 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: הַקְרֵב אֶת־מַטֵּה לֵוִי
6 וְהַעֲמַדְתָּ אֹתוֹ לִפְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְשֵׁרְתֻהוּ אֹתוֹ: וְשָׁמְרוּ
7 אֶת־מִשְׁמַרְתּוֹ וְאֶת־מִשְׁמֶרֶת כָּל־הָעֵדָה לִפְנֵי אֹהֶל
8 מוֹעֵד לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן: וְשָׁמְרוּ אֶת־כָּל־
כְּלֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד
9 אֶת־עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן: וְנָתַתָּה אֶת־הַלְוִיִּם לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו
10 נְתוּנִם נְתוּנִם הֵמָּה לוֹ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְאֶת־אַהֲרֹן
וְאֶת־בָּנָיו תִּפְקֹד וְשָׁמְרוּ אֶת־כְּהֻנָּתָם וְהַזָּר הַקָּרֵב
יוּמָת:

וידבר

34 ν. נ״א ב״א בֶּן חָנָן, כ״נ בֶּן־חָנָן, או ב״א בֶּן־חָנָן, כ״נ בֶּן חָנָן. ג. 2 ν. ס״א וְאֵלֶּה וכן תר״ע. ח״ש כ״י, ת״א כ״י ות״ס. 4 ν. ס״א ואביהוא ספק. 10 ν. ס״א ואת־אהרן ואת־בניו תִּפְקֹד ושמרו את־כהנתם.

shall be put to death.

11 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: 12 וַאֲנִי הִנֵּה לָקַחְתִּי אֶת־
הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחַת כָּל־בְּכוֹר פֶּטֶר
13 רֶחֶם מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם: כִּי לִי כָּל־בְּכוֹר
בְּיוֹם הַכֹּתִי כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִקְדַּשְׁתִּי לִי
כָּל־בְּכוֹר בְּיִשְׂרָאֵל מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה לִי יִהְיוּ אֲנִי
יְהוָה:

14 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי לֵאמֹר: 15 פְּקֹד אֶת־
בְּנֵי לֵוִי לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ
16 וָמָעְלָה תִּפְקְדֵם: וַיִּפְקֹד אֹתָם מֹשֶׁה עַל־פִּי יְהוָה
17 כַּאֲשֶׁר צֻוָּה: וַיִּהְיוּ־אֵלֶּה בְּנֵי־לֵוִי בִּשְׁמֹתָם גֵּרְשׁוֹן וּקְהָת
18 וּמְרָרִי: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־גֵרְשׁוֹן לְמִשְׁפְּחֹתָם לִבְנִי
19 וְשִׁמְעִי: וּבְנֵי קְהָת לְמִשְׁפְּחֹתָם עַמְרָם וְיִצְהָר חֶבְרוֹן
20 וְעֻזִּיאֵל: וּבְנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם מַחְלִי וּמוּשִׁי אֵלֶּה הֵם
21 מִשְׁפְּחֹת הַלֵּוִי לְבֵית אֲבֹתָם: לְגֵרְשׁוֹן מִשְׁפַּחַת הַלִּבְנִי
22 וּמִשְׁפַּחַת הַשִּׁמְעִי אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי: פְּקֻדֵיהֶם
בְּמִסְפַּר כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמָעְלָה פְּקֻדֵיהֶם שִׁבְעַת
23 אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת: מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי אַחֲרֵי הַמִּשְׁכָּן
24 יַחֲנוּ יָמָּה: וְנָשִׂיא בֵּית־אָב לַגֵּרְשֻׁנִּי אֶלְיָסָף בֶּן־לָאֵל:
25 וּמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי־גֵרְשׁוֹן בְּאֹהֶל מוֹעֵד הַמִּשְׁכָּן וְהָאֹהֶל
26 מִכְסֵהוּ וּמָסַךְ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְקַלְעֵי הֶחָצֵר וְאֶת־מָסַךְ
פֶּתַח הֶחָצֵר אֲשֶׁר עַל־הַמִּשְׁכָּן וְעַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב וְאֶת
27 מֵיתָרָיו לְכָל עֲבֹדָתוֹ: וְלִקְהָת
מִשְׁפַּחַת הָעַמְרָמִי וּמִשְׁפַּחַת הַיִּצְהָרִי וּמִשְׁפַּחַת הֶחֶבְרֹנִי
28 וּמִשְׁפַּחַת הָעֻזִּיאֵלִי אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי: בְּמִסְפַּר
כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמָעְלָה שְׁמֹנַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת

שמרי

12 v. סא בְּנֵי וכן ח״ס ות״א כ״י: עיין פסוק כ״ה. vv. 17, 19 ביריחו כלם נקודים קֶהָת. 19 v. ס״א וְחֶבְרוֹן וכן חרד״. 20 v. במקצת ספרים כ״י אין כאן לְמִשְׁפְּחֹתָם. 25 v. ס״א וּמִכְסֵהוּ וכן ח״ש, ת״א כ״י, ח״ע, ח״ם וח״ר. 26 v. נ״א ב״נ עֲלֵי־ בנ״ו. 27 v. כהללי ובזנבוקי הָעַזִּיאֵלִי בפתח. 28 v. יריחו הַקָּהָתִי.

12 are the families of the Gershonites. Those that were numbered of them, according to the
23 number of all the males, from a month old and upward, even those that were numbered of
them were seven thousand and five hundred. The families of the Gershonites shall pitch
24 behind the tabernacle westward. And the chief of the house of the father of the Gershonites
25 shall be Eliasaph the son of Lael. And the charge of the sons of Gershon in the tabernacle
of the congregation shall be the tabernacle, and the tent, the covering thereof, and the hang-
26 ing for the door of the tabernacle of the congregation, And the hangings of the court, and
the curtain for the door of the court, which is by the tabernacle, and by the altar round about,
27 and the cords of it for all the service thereof. And of Kohath was the family of the Am-
ramites, and the family of the Izeharites, and the family of the Hebronites, and the family of
28 the Uzzielites: these are the families of the Kohathites. In the number of all the males, from
a month old and upward, were eight thousand and six hundred,

במדבר במדבר

29 שִׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ׃ מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־קְהָת יַחֲנוּ עַל
30 יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן תֵּימָנָה׃ וְנָשִׂיא בֵּית־אָב לְמִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי
31 אֱלִיצָפָן בֶּן־עֻזִּיאֵל׃ וּמִשְׁמַרְתָּם הָאָרֹן וְהַשֻּׁלְחָן וְהַמְּנֹרָה
וְהַמִּזְבְּחֹת וּכְלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ בָּהֶם וְהַמָּסָךְ וְכָל
32 עֲבֹדָתוֹ׃ וְנָשִׂיא נְשִׂיאֵי הַלֵּוִי אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן
33 פְּקֻדַּת שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ׃ לִמְרָרִי מִשְׁפַּחַת הַמַּחְלִי
34 וּמִשְׁפַּחַת הַמּוּשִׁי אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת מְרָרִי׃ וּפְקֻדֵיהֶם
בְּמִסְפַּר כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמָעְלָה שִׁשֶּׁת אֲלָפִים
35 וּמָאתָיִם׃ וְנָשִׂיא בֵּית־אָב לְמִשְׁפְּחֹת מְרָרִי צוּרִיאֵל
36 בֶּן־אֲבִיחָיִל עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ צָפֹנָה׃ וּפְקֻדַּת
מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי מְרָרִי קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיחָו וְעַמֻּדָיו
37 וַאֲדָנָיו וְכָל־כֵּלָיו וְכָל עֲבֹדָתוֹ׃ וְעַמּוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב
38 וַאֲדָנֵיהֶם וִיתֵדֹתָם וּמֵיתְרֵיהֶם׃ וְהַחֹנִים לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן
קֵדְמָה לִפְנֵי אֹהֶל־מוֹעֵד | מִזְרָחָה מֹשֶׁה | וְאַהֲרֹן וּבָנָיו
שֹׁמְרִים מִשְׁמֶרֶת הַמִּקְדָּשׁ לְמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהַזָּר
39 הַקָּרֵב יוּמָת׃ כָּל־פְּקוּדֵי הַלְוִיִּם אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
עַל־פִּי יְהוָה לְמִשְׁפְּחֹתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמָעְלָה
40 שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אָלֶף׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה פְּקֹד כָּל־בְּכֹר זָכָר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֶּן־חֹדֶשׁ
41 וָמָעְלָה וְשָׂא אֶת מִסְפַּר שְׁמֹתָם׃ וְלָקַחְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם
לִי אֲנִי יְהוָה תַּחַת כָּל־בְּכֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת בְּהֵמַת
42 הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל־בְּכוֹר בִּבְהֵמֹתָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּפְקֹד
מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ אֶת־כָּל־בְּכוֹר בִּבְנֵי
43 יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי כָּל־בְּכוֹר זָכָר בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן־חֹדֶשׁ
וָמָעְלָה לִפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אֶלֶף שְׁלֹשָׁה וְשִׁבְעִים
וּמָאתָיִם׃

וידבר

29 The families of the sons of Kohath shall pitch on the side of the tabernacle southward.
30 And the chief of the house of the father of the families of the Kohathites shall be Elizaphan the son of Uzziel.
31 And their charge shall be the ark, and the table, and the candlestick, and the altars, and the vessels of the sanctuary wherewith they minister, and the hanging, and all the service thereof.
32 And Eleazar the son of Aaron the priest shall be chief over the chief of the Levites, and have the oversight of them that keep the charge of the sanctuary.
33 Of Merari was the family of the Mahlites, and the family of the Mushites: these are the families of Merari.
34 And those that were numbered of them, according to the number of all the males, from a month old and upward, were six thousand and two hundred.
35 And the chief of the house of the father of the families of Merari was Zuriel the son of Abihail: these shall pitch on the side of the tabernacle northward.
36 And under the custody and charge of the sons of Merari shall be the boards of the tabernacle, and the bars thereof, and the pillars thereof, and the sockets thereof, and all the vessels thereof, and all that serveth thereto,
37 And the pillars of the court round about, and their sock-
38 ets, and their pins, and their cords. But those that encamp before the tabernacle toward the east, even before the tabernacle of the congregation eastward, shall be Moses, and Aaron and his sons, keeping the charge of the sanctuary for the charge of the children of Israel; and the
39 stranger that cometh nigh shall be put to death. All that were numbered of the Levites, which Moses and Aaron numbered at the commandment of the LORD, throughout their
40 families, all the males from a month old and upward, were twenty and two thousand. And the LORD said unto Moses, Number all the firstborn of the males of the children of Israel
41 from a month old and upward, and take the number of their names. And thou shalt take the Levites for me (I am the LORD) instead of all the firstborn among the children of Israel; and the cattle of the Levites instead of all the firstlings among the cattle of the children of Israel.
42 And Moses numbered, as the LORD commanded him, all the firstborn among the children of
43 Israel. And all the firstborn males by the number of names, from a month old and upward, of those that were numbered of them, were twenty and two thousand two hundred and threescore and thirteen.

29, 30 ... בירושלמי קָהָתִי, הֶקָּהָתִי. 30 ... ס"א אִחְרָן וכן ר"ב ח"ש. 39 ... נקוד על האותין, ובקונט ספרים כ"י, בח"ש ובח"ם אין כאן חִתְרָן.

44 And the LORD spake unto Moses, saying,
45 Take the Levites instead of all the firstborn among the children of Israel, and the cattle of the Levites instead of their cattle; and the Levites shall be mine: I am the LORD.
46 And for those that are to be redeemed of the two hundred and threescore and thirteen of the firstborn of the children of Israel, which are more than the Levites;
47 Thou shalt even take five shekels apiece by the poll, after the shekel of the sanctuary shalt thou take them: (the shekel is twenty gerahs:)
48 And thou shalt give the money, wherewith the odd number of them is to be redeemed, unto Aaron and to his sons.
49 And Moses took the redemption money of them that were over and above them that were redeemed by the Levites:
50 Of the firstborn of the children of Israel took he the money; a thousand three hundred and threescore and five shekels, after the shekel of the sanctuary:
51 And Moses gave the money of them that were redeemed unto Aaron and to his sons, according to the word of the LORD, as the LORD commanded Moses.

44 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: 45 קַח אֶת־הַלְוִיִּם תַּחַת
כָּל־בְּכוֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בְּהֵמַת הַלְוִיִּם תַּחַת
46 בְּהֶמְתָּם וְהָיוּ־לִי הַלְוִיִּם אֲנִי יְהוָה: וְאֵת פְּדוּיֵי הַשְּׁלֹשָׁה
וְהַשִּׁבְעִים וְהַמָּאתָיִם הָעֹדְפִים עַל־הַלְוִיִּם מִבְּכוֹר בְּנֵי
47 יִשְׂרָאֵל: וְלָקַחְתָּ חֲמֵשֶׁת חֲמֵשֶׁת שְׁקָלִים לַגֻּלְגֹּלֶת
48 בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ תִּקַּח עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשָּׁקֶל: וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף
49 לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו פִּדְוִיֵּי הָעֹדְפִים בָּהֶם: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת
50 כֶּסֶף הַפְּדֻיִּים מֵאֵת הָעֹדְפִים עַל פְּדוּיֵי הַלְוִיִּם: מֵאֵת
בְּכוֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָקַח אֶת־הַכֶּסֶף חֲמֵשֶׁת וְשִׁשִּׁים
51 וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וָאֶלֶף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ: וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־
כֶּסֶף הַפְּדֻיִם לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו עַל־פִּי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

ד 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: 2 נְשֹׂא אֶת־
רֹאשׁ בְּנֵי קְהָת מִתּוֹךְ בְּנֵי לֵוִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם:
3 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־
4 בָּא לַצָּבָא לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד: זֹאת עֲבֹדַת
5 בְּנֵי־קְהָת בְּאֹהֶל מוֹעֵד קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים: וּבָא אַהֲרֹן
וּבָנָיו בְּנֻסַּע הַמַּחֲנֶה וְהוֹרְדוּ אֵת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ וְכִסּוּ־בָהּ
6 אֵת אֲרֹן הָעֵדֻת: וְנָתְנוּ עָלָיו כְּסוּי עוֹר תַּחַשׁ וּפָרְשׂוּ
7 בֶּגֶד־כְּלִיל תְּכֵלֶת מִלְמַעְלָה וְשָׂמוּ בַדָּיו: וְעַל | שֻׁלְחַן
הַפָּנִים יִפְרְשׂוּ בֶּגֶד תְּכֵלֶת וְנָתְנוּ עָלָיו אֶת־הַקְּעָרֹת וְאֶת־
הַכַּפֹּת וְאֶת־הַמְנַקִּיֹת וְאֵת קְשׂוֹת הַנָּסֶךְ וְלֶחֶם הַתָּמִיד
8 עָלָיו יִהְיֶה: וּפָרְשׂוּ עֲלֵיהֶם בֶּגֶד תּוֹלַעַת שָׁנִי וְכִסּוּ אֹתוֹ
9 בִּמְכַסֵּה עוֹר תָּחַשׁ וְשָׂמוּ אֶת־בַּדָּיו: וְלָקְחוּ | בֶּגֶד תְּכֵלֶת
וְכִסּוּ אֶת־מְנֹרַת הַמָּאוֹר וְאֶת־נֵרֹתֶיהָ וְאֶת־מַלְקָחֶיהָ
וְאֶת־מַחְתֹּתֶיהָ וְאֵת כָּל־כְּלֵי שַׁמְנָהּ אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ־לָהּ
10 בָּהֶם: וְנָתְנוּ אֹתָהּ וְאֶת־כָּל־כֵּלֶיהָ אֶל־מִכְסֵה עוֹר תָּחַשׁ
ונתנו

v. 51 ס״א אֵת ובלא מקף. v. 51 הַפְּרֻיִּם כתיב. הַפְּדוּיִם קרי. ד. 4 v. כיריחו קָהָת.
v. 6 ס״א ופרשו עָלָיו וכן ח״ש ות״ע.

4 And the LORD spake unto Moses and unto Aaron, saying,
2 Take the sum of the sons of Kohath from among the
3 sons of Levi, after their families, by the house of their fathers, From thirty years old and upward even until fifty years old, all that enter into the host, to do the work in the tabernacle
4 of the congregation. This shall be the service of the sons of Kohath in the tabernacle of the
5 congregation, about the most holy things: And when the camp setteth forward, Aaron shall come, and his sons, and they shall take down the covering vail, and cover the ark of testi-
6 mony with it: And shall put thereon the covering of badgers' skins, and shall spread over it
7 a cloth wholly of blue, and shall put in the staves thereof. And upon the table of shewbread they shall spread a cloth of blue, and put thereon the dishes, and the spoons, and the bowls,
8 and covers to cover withal: and the continual bread shall be thereon: And they shall spread upon them a cloth of scarlet, and cover the same with a covering of badgers' skins, and shall
9 put in the staves thereof. And they shall take a cloth of blue, and cover the candlestick of the light, and his lamps, and his tongs, and his snuffdishes, and all the oil vessels thereof,
10 wherewith they minister unto it: And they shall put it and all the vessels thereof within a covering of badgers' skins,

and shall put it upon a bar.

11 וְעַל־מִזְבַּח הַזָּהָב יִפְרְשׂוּ בֶּגֶד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אֹתוֹ בְּמִכְסֵה עוֹר תָּחַשׁ וְשָׂמוּ אֶת־בַּדָּיו׃ 12 וְלָקְחוּ אֶת־כָּל־כְּלֵי הַשָּׁרֶת אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ־בָם בַּקֹּדֶשׁ וְנָתְנוּ אֶל־בֶּגֶד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אוֹתָם בְּמִכְסֵה עוֹר תָּחַשׁ וְנָתְנוּ עַל־הַמּוֹט׃ 13 וְדִשְּׁנוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וּפָרְשׂוּ עָלָיו בֶּגֶד אַרְגָּמָן׃ 14 וְנָתְנוּ עָלָיו אֶת־כָּל־כֵּלָיו אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ עָלָיו בָּהֶם אֶת־הַמַּחְתֹּת אֶת־הַמִּזְלָגֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקֹת כֹּל כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ וּפָרְשׂוּ עָלָיו כְּסוּי עוֹר תָּחַשׁ וְשָׂמוּ בַּדָּיו׃ 15 וְכִלָּה אַהֲרֹן וּבָנָיו לְכַסֹּת אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ בְּנָסַע הַמַּחֲנֶה וְאַחֲרֵי־כֵן יָבֹאוּ בְּנֵי־קְהָת לָשֵׂאת וְלֹא־יִגְּעוּ אֶל־הַקֹּדֶשׁ וָמֵתוּ אֵלֶּה מַשָּׂא בְּנֵי־קְהָת בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ 16 וּפְקֻדַּת אֶלְעָזָר | בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן שֶׁמֶן הַמָּאוֹר וּקְטֹרֶת הַסַּמִּים וּמִנְחַת הַתָּמִיד וְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה פְּקֻדַּת כָּל־הַמִּשְׁכָּן וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ בְּקֹדֶשׁ וּבִכֵלָיו׃ 17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ 18 אַל־תַּכְרִיתוּ ס שֵׁבֶט מִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי מִתּוֹךְ הַלְוִיִּם׃ 19 וְזֹאת | עֲשׂוּ לָהֶם וְחְיוּ וְלֹא יָמֻתוּ בְּגִשְׁתָּם אֶת־קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים אַהֲרֹן וּבָנָיו יָבֹאוּ וְשָׂמוּ אוֹתָם אִישׁ אִישׁ עַל־עֲבֹדָתוֹ וְאֶל־מַשָּׂאוֹ׃ 20 וְלֹא־יָבֹאוּ לִרְאוֹת כְּבַלַּע אֶת־הַקֹּדֶשׁ וָמֵתוּ׃

11 And upon the golden altar they shall spread a cloth of blue, and cover it with a covering of badgers' skins, and shall put to the staves thereof:

12 And they shall take all the instruments of ministry, wherewith they minister in the sanctuary, and put them in a cloth of blue, and cover them with a covering of badgers' skins, and shall put them on a bar:

13 And they shall take away the ashes from the altar, and spread a purple cloth thereon:

14 And they shall put upon it all the vessels thereof, wherewith they minister about it, even the censers, the fleshhooks, and the shovels, and the basons, all the vessels of the altar; and they shall spread upon it a covering of badgers' skins, and put to the staves of it.

15 And when Aaron and his sons have made an end of covering the sanctuary, and all the vessels of the sanctuary, as the camp is to set forward; after that, the sons of Kohath shall come to bear it: but they shall not touch any holy thing, lest they die. These things are the burden of the sons of Kohath in the tabernacle of the congregation.

16 And to the office of Eleazar the son of Aaron the priest pertaineth the oil for the light, and the sweet incense, and the daily meat offering, and the anointing oil, and the oversight of all the tabernacle, and of all that therein is, in the sanctuary, and in the vessels thereof.

17 And the LORD spake unto Moses and unto Aaron, saying,

18 Cut ye not off the tribe of the families of the Kohathites from among the Levites:

19 But thus do unto them, that they may live, and not die, when they approach unto the most holy things: Aaron and his sons shall go in, and appoint them every one to his service and to his burden:

20 But they shall not go in to see when the holy things are covered, lest they die.

וידבר

v. 14 ס״א ואת־ וכן ח״ש, ת״א, ת״י, ת״ע, ת״ס ות״ר. v. 15 כן ב״א, ב״נ אהרן־ בנגיא תחת הריש. vv. 15, 18 יהיתו קָהָתִי. v. 16 נ״א, ב״א בן־ כלא בגיא, ב״נ בֶּן־ בגיא. v. 19 ס״א אל־ וכן ח״ש, ת״א, ת״י, ת״ע ות״ס. v. 19 ס״א וְעַל־ וכן ר״א וח״ש.

v. 20 שם הפרשה [20 iv 1–v 1] וְחַלְקִיחָהוּ, וסדריה ג׳ במדבר סיני [1 i]. איש על־דגלו [1 ii]. ואלה תולדת אהרן [1 iii]. חד׳ פסוקים כן סדר אל־הכריתו [17 iv]. ופסוקים כאה ותשעה והכשים. וכלים אלף ושמנה כאות ועשרים ושלשה. ואותיות שבעת אלפים ושלש מאות ס״ג. וחלוף א׳ וכלה אהרן ובניו [15 iv]. כ״א קודא אהרן בגגיא תחת האלף וב״נ אהרן בגגיא תחת הריש. ואשר התחברו עליו אשר עַל־המשכן [26 iii]. אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ עָלָיו [14 iv]. אלעזר | בֶּן־אהרן הכהן [16 iv]. וכח׳ א׳ אלה קריאי הגרה [16 i]. ופסקות ב׳ הכבור [2 iii]. בזורחה [38 iii].

21 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: 22 נְשֹׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי פרש
23 גֵּרְשׁוֹן גַּם־הֵם לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים
שָׁנָה וָמַעְלָה עַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקֹד אוֹתָם כָּל־
24 הַבָּא לִצְבָא צָבָא לַעֲבֹד עֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד: זֹאת עֲבֹדַת
25 מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִי לַעֲבֹד וּלְמַשָּׂא: וְנָשְׂאוּ אֶת־יְרִיעֹת
הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד מִכְסֵהוּ וּמִכְסֵה הַתַּחַשׁ אֲשֶׁר
26 עָלָיו מִלְמָעְלָה וְאֶת־מָסַךְ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְאֶת קַלְעֵי
הֶחָצֵר וְאֶת־מָסַךְ | פֶּתַח | שַׁעַר הֶחָצֵר אֲשֶׁר עַל־הַמִּשְׁכָּן
וְעַל־הַמּוְבֵּחַ סָבִיב וְאֶת מֵיתְרֵיהֶם וְאֶת־כָּל־כְּלֵי עֲבֹדָתָם
27 וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה לָהֶם וְעָבָדוּ: עַל־פִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו
תִּהְיֶה כָּל־עֲבֹדַת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִי לְכָל־מַשָּׂאָם וּלְכָל
עֲבֹדָתָם וּפְקַדְתֶּם עֲלֵהֶם בְּמִשְׁמֶרֶת אֵת כָּל־מַשָּׂאָם:
28 זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִי בְּאֹהֶל מוֹעֵד
וּמִשְׁמַרְתָּם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן:
29 בְּנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית־אֲבֹתָם תִּפְקֹד
30 אֹתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה
תִּפְקְדֵם כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד:
31 וְזֹאת מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם לְכָל־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד קַרְשֵׁי
32 הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיחָיו וְעַמֻּדָיו וַאֲדָנָיו: וְעַמּוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב
וַאֲדָנֵיהֶם וְיִתְדֹתָם וּמֵיתְרֵיהֶם לְכָל־כֵּלֵיהֶם וּלְכָל עֲבֹדָתָם
33 וּבְשֵׁמֹת תִּפְקְדוּ אֶת־כְּלֵי מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם: זֹאת עֲבֹדַת
מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי לְכָל־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּיַד
34 אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן: וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּנְשִׂיאֵי
35 הָעֵדָה אֶת־בְּנֵי הַקְּהָתִי לְמִשְׁפְּחֹתָם וּלְבֵית אֲבֹתָם: מִבֶּן
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא
36 לַצָּבָא לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד: וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם

אלפים

21 And the LORD spake unto Moses, saying,
22 Take also the sum of the sons of Gershon, throughout the houses of their fathers, by their families;
23 From thirty years old and upward until fifty years old shalt thou number them; all that enter in to perform the service, to do the work in the tabernacle of the congregation.
24 This is the service of the families of the Gershonites, to serve, and for burdens:
25 And they shall bear the curtains of the tabernacle, and the tabernacle of the congregation, his covering, and the covering of the badgers' skins that is above upon it, and the hanging for the door of the tabernacle of the congregation,
26 And the hangings of the court, and the hanging for the door of the gate of the court, which is by the tabernacle and by the altar round about, and their cords, and all the instruments of their service, and all that is made for them: so shall they serve.
27 At the appointment of Aaron and his sons shall be all the service of the sons of the Gershonites, in all their burdens, and in all their service: and ye shall appoint unto them in charge all their burdens.
28 This is the service of the families of the sons of Gershon in the tabernacle of the congregation: and their charge shall be under the hand of Ithamar the son of Aaron the priest.
29 As for the sons of Merari, thou shalt number them after their families, by the house of their
30 fathers; From thirty years old and upward even unto fifty years old shalt thou number them, every one that entereth into the service, to do the work of the tabernacle of the congre-
31 gation. And this is the charge of their burden, according to all their service in the tabernacle of the congregation; the boards of the tabernacle, and the bars thereof, and the pil-
32 lars thereof, and sockets thereof, And the pillars of the court round about, and their sockets, and their pins, and their cords, with all their instruments, and with all their service: and by
33 name ye shall reckon the instruments of the charge of their burden. This is the service of the families of the sons of Merari, according to all their service, in the tabernacle of the con-
34 gregation, under the hand of Ithamar the son of Aaron the priest. And Moses and Aaron and the chief of the congregation numbered the sons of the Kohathites after their families,
35 and after the house of their fathers, From thirty years old and upward even unto fifty years old, every one that entereth into the service, for the work in the tabernacle of the congrega-
36 tion: And those that were numbered of them by their families

---

v. 21 הספטרה ויהי איש אחד. שפטים י"ג ב'. v. 23 ס"א ועד וכן ח"ש ות"י: עיין לקמן פסוק ל'. v. 27 כן ירושלמי, כהללי עליהם מלא. v. 32 ס"א את־כל־ וכן ח"ש, ח"י כ"י ות"ע.

37 אַלְפַּיִם שְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים: אֵלֶּה פְּקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת
הַקְּהָתִי כָּל־הָעֹבֵד בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
38 עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה: וּפְקוּדֵי
39 בְנֵי גֵרְשׁוֹן לְמִשְׁפְּחוֹתָם וּלְבֵית אֲבֹתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים
שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַצָּבָא
40 לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד: וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית
41 אֲבֹתָם אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים: אֵלֶּה פְּקוּדֵי
מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי גֵרְשׁוֹן כָּל־הָעֹבֵד בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר פָּקַד
42 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה: וּפְקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי
43 לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה
וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל
44 מוֹעֵד: וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
45 וּמָאתָיִם: אֵלֶּה פְּקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי אֲשֶׁר פָּקַד
46 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה: כָּל־הַפְּקֻדִים
אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְנִשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַלְוִיִּם
47 לְמִשְׁפְּחֹתָם וּלְבֵית אֲבֹתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה
וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַעֲבֹד עֲבֹדַת עֲבֹדָה
48 וַעֲבֹדַת מַשָּׂא בְּאֹהֶל מוֹעֵד: וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם שְׁמֹנַת
49 אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וּשְׁמֹנִים: עַל־פִּי יְהוָה פָּקַד אוֹתָם
בְּיַד־מֹשֶׁה אִישׁ אִישׁ עַל־עֲבֹדָתוֹ וְעַל־מַשָּׂאוֹ וּפְקֻדָיו
אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

ה 2 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְיְשַׁלְּחוּ מִן־הַמַּחֲנֶה כָּל־צָרוּעַ וְכָל־זָב וְכֹל טָמֵא
3 לָנָפֶשׁ: מִזָּכָר עַד־נְקֵבָה תְּשַׁלֵּחוּ אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
תְּשַׁלְּחֻם וְלֹא יְטַמְּאוּ אֶת־מַחֲנֵיהֶם אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁכֵן
בתוכם

---

v. 30 סביר ושגע, בס״א ושגע כתיב וקרי וכן בחרנ, חיש, חיו וחס. v. 37 יויחו הַקָּהָתִי. vv. 38, 46 ס״א לבית וכן חיש, חיע וחס. v. 49 סביר באשר, בס״א באשר כתיב וקרי וכן בחיש, חיו, היע, חס וחיר. ה 3 v. כ״א וגרד וכן חיש, חיא כ״ו, וחיו כ״ו.

were two thousand seven hundred and fifty.

37 These were they that were numbered of the families of the Kohathites, all that might do service in the tabernacle of the congregation, which Moses and Aaron did number according to the commandment of the LORD by the hand of Moses.

38 And those that were numbered of the sons of Gershon, throughout their families, and by the house of their fathers,

39 From thirty years old and upward even unto fifty years old, every one that entereth into the service, for the work in the tabernacle of the congregation,

40 Even those that were numbered of them, throughout their families, by the house of their fathers, were two thousand and six hundred and thirty.

41 These are they that were numbered of the families of the sons of Gershon, of all that might do service in the tabernacle of the congregation, whom Moses and Aaron did number according to the commandment of the LORD.

42 And those that were numbered of the families of the sons of Merari, throughout their families, by the house of their fathers,

43 From thirty years old and upward even unto fifty years old, every one that entereth into the service, for the work in the tabernacle of the congregation,

44 Even those that were numbered of them after their families, were three thousand and two
45 hundred. These be those that were numbered of the families of the sons of Merari, whom
46 Moses and Aaron numbered according to the word of the LORD by the hand of Moses. All those that were numbered of the Levites, whom Moses and Aaron and the chief of Israel
47 numbered, after their families, and after the house of their fathers, From thirty years old and upward even unto fifty years old, every one that came to do the service of the ministry,
48 and the service of the burden in the tabernacle of the congregation, Even those that were
49 numbered of them, were eight thousand and five hundred and fourscore. According to the commandment of the LORD they were numbered by the hand of Moses, every one according to his service, and according to his burden: thus were they numbered of him, as the LORD commanded Moses.

5, 2 And the LORD spake unto Moses, saying, Command the children of Israel, that they put out of the camp every leper, and every one that hath an issue, and whosoever is defiled by the
3 dead: Both male and female shall ye put out, without the camp shall ye put them; that they defile not their camps, in the midst whereof I dwell.

4 בְּתוֹכָם: וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְשַׁלְּחוּ אוֹתָם אֶל־
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
5 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
6 אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ מִכָּל־חַטֹּאת הָאָדָם לִמְעֹל מַעַל
7 בַּיהוָה וְאָשְׁמָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא: וְהִתְוַדּוּ אֶת־חַטָּאתָם
אֲשֶׁר עָשׂוּ וְהֵשִׁיב אֶת־אֲשָׁמוֹ בְּרֹאשׁוֹ וַחֲמִשְׁתָּו יֹסֵף
8 עָלָיו וְנָתַן לַאֲשֶׁר אָשַׁם לוֹ: וְאִם־אֵין לָאִישׁ גֹּאֵל
לְהָשִׁיב הָאָשָׁם אֵלָיו הָאָשָׁם הַמּוּשָׁב לַיהוָה לַכֹּהֵן
9 מִלְבַד אֵיל הַכִּפֻּרִים אֲשֶׁר יְכַפֶּר־בּוֹ עָלָיו: וְכָל־תְּרוּמָה
לְכָל־קָדְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־יַקְרִיבוּ לַכֹּהֵן לוֹ יִהְיֶה:
10 וְאִישׁ אֶת־קָדָשָׁיו לוֹ יִהְיוּ אִישׁ אֲשֶׁר־יִתֵּן לַכֹּהֵן לוֹ
יִהְיֶה:
11 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כ
12 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ כִּי־תִשְׂטֶה אִשְׁתּוֹ וּמָעֲלָה בּוֹ
13 מָעַל: וְשָׁכַב אִישׁ אֹתָהּ שִׁכְבַת־זֶרַע וְנֶעְלַם מֵעֵינֵי אִישָׁהּ
וְנִסְתְּרָה וְהִיא נִטְמָאָה וְעֵד אֵין בָּהּ וְהִוא לֹא נִתָּפָשָׂה:
14 וְעָבַר עָלָיו רוּחַ־קִנְאָה וְקִנֵּא אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהִוא נִטְמָאָה אוֹ־
עָבַר עָלָיו רוּחַ־קִנְאָה וְקִנֵּא אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהִיא לֹא נִטְמָאָה:
15 וְהֵבִיא הָאִישׁ אֶת־אִשְׁתּוֹ אֶל־הַכֹּהֵן וְהֵבִיא אֶת־קָרְבָּנָהּ
עָלֶיהָ עֶשִׂרֹנֶת הָאֵיפָה קֶמַח שְׂעֹרִים לֹא־יִצֹק עָלָיו שֶׁמֶן
וְלֹא־יִתֵּן עָלָיו לְבֹנָה כִּי־מִנְחַת קְנָאֹת הִוא מִנְחַת זִכָּרוֹן
16 מַזְכֶּרֶת עָוֹן: וְהִקְרִיב אֹתָהּ הַכֹּהֵן וְהֶעֱמִדָהּ לִפְנֵי יְהוָה:
17 וְלָקַח הַכֹּהֵן מַיִם קְדֹשִׁים בִּכְלִי־חָרֶשׂ וּמִן־הֶעָפָר אֲשֶׁר
יִהְיֶה בְּקַרְקַע הַמִּשְׁכָּן יִקַּח הַכֹּהֵן וְנָתַן אֶל־הַמָּיִם:
18 וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן אֶת־הָאִשָּׁה לִפְנֵי יְהוָה וּפָרַע אֶת־רֹאשׁ
האשה

v. 10 ס״א ואיש וכן ד״ב, ח״ש, ת״ם, ת״ס וח״ר. v. 13 בזנבוקי וגעלם קמץ. v. 15 סביר היא.

4 And the children of Israel did so, and put them out without the camp: as the LORD spake unto Moses, so did the children of Israel.
5 And the LORD spake unto Moses, saying,
6 Speak unto the children of Israel, When a man or woman shall commit any sin that men commit, to do a trespass against the LORD, and that person be guilty;
7 Then they shall confess their sin which they have done: and he shall recompense his trespass with the principal thereof, and add unto it the fifth part thereof, and give it unto him against whom he hath trespassed.
8 But if the man have no kinsman to recompense the trespass unto, let the trespass be recompensed unto the LORD, even to the priest; beside the ram of the atonement, whereby an atonement shall be made for him.
9 And every offering of all the holy things of the children of Israel, which they bring unto the priest, shall be his.
10 And every man's hallowed things shall be his: whatsoever any man giveth the priest, it shall be his.
11 And the LORD spake unto Moses, saying,
12 Speak unto the children of Israel, and say unto them, If any man's wife go aside, and commit a trespass against him,
13 And a man lie with her carnally, and it be hid from the eyes of her husband, and be kept close, and she be defiled, and there be no witness against her, neither she be taken with the manner;
14 And the spirit of jealousy come upon him, and he be jealous of his wife, and she be defiled: or if the spirit of jealousy come upon him, and he be jealous of his wife, and she be not defiled:
15 Then shall the man bring his wife unto the priest, and he shall bring her offering for her, the tenth part of an ephah of barley meal; he shall pour no oil upon it, nor put frankincense thereon; for it is an offering of jealousy, an offering of memorial, bringing iniquity to remembrance.
16 And the priest shall bring her near, and set her before the LORD:
17 And the priest shall take holy water in an earthen vessel; and of the dust that is in the floor of the tabernacle the priest shall take, and put it into the water:
18 And the priest shall set the woman before the LORD, and uncover the woman's head,

הָאִשָּׁה וְנָתַן עַל־כַּפֶּיהָ אֶת מִנְחַת הַזִּכָּרוֹן מִנְחַת קְנָאֹת
הִוא וּבְיַד הַכֹּהֵן יִהְיוּ מֵי הַמָּרִים הַמְאָרְרִים: וְהִשְׁבִּיעַ
אֹתָהּ הַכֹּהֵן וְאָמַר אֶל־הָאִשָּׁה אִם־לֹא שָׁכַב אִישׁ אֹתָךְ
וְאִם־לֹא שָׂטִית טֻמְאָה תַּחַת אִישֵׁךְ הִנָּקִי מִמֵּי הַמָּרִים
הַמְאָרְרִים הָאֵלֶּה: וְאַתְּ כִּי שָׂטִית תַּחַת אִישֵׁךְ וְכִי
נִטְמֵאת וַיִּתֵּן אִישׁ בָּךְ אֶת־שְׁכָבְתּוֹ מִבַּלְעֲדֵי אִישֵׁךְ:
וְהִשְׁבִּיעַ הַכֹּהֵן אֶת־הָאִשָּׁה בִּשְׁבֻעַת הָאָלָה וְאָמַר הַכֹּהֵן
לָאִשָּׁה יִתֵּן יְהוָה אוֹתָךְ לְאָלָה וְלִשְׁבֻעָה בְּתוֹךְ עַמֵּךְ
בְּתֵת יְהוָה אֶת־יְרֵכֵךְ נֹפֶלֶת וְאֶת־בִּטְנֵךְ צָבֶה: וּבָאוּ
הַמַּיִם הַמְאָרְרִים הָאֵלֶּה בְּמֵעַיִךְ לַצְבוֹת בֶּטֶן וְלַנְפֵּל יָרֵךְ
וְאָמְרָה הָאִשָּׁה אָמֵן ׀ אָמֵן: וְכָתַב אֶת־הָאָלֹת הָאֵלֶּה
הַכֹּהֵן בַּסֵּפֶר וּמָחָה אֶל־מֵי הַמָּרִים: וְהִשְׁקָה אֶת־הָאִשָּׁה
אֶת־מֵי הַמָּרִים הַמְאָרְרִים וּבָאוּ בָהּ הַמַּיִם הַמְאָרְרִים
לְמָרִים: וְלָקַח הַכֹּהֵן מִיַּד הָאִשָּׁה אֶת מִנְחַת הַקְּנָאֹת
וְהֵנִיף אֶת־הַמִּנְחָה לִפְנֵי יְהוָה וְהִקְרִיב אֹתָהּ אֶל־
הַמִּזְבֵּחַ: וְקָמַץ הַכֹּהֵן מִן־הַמִּנְחָה אֶת־אַזְכָּרָתָהּ וְהִקְטִיר
הַמִּזְבֵּחָה וְאַחַר יַשְׁקֶה אֶת־הָאִשָּׁה אֶת־הַמָּיִם: וְהִשְׁקָהּ
אֶת־הַמַּיִם וְהָיְתָה אִם־נִטְמְאָה וַתִּמְעֹל מַעַל בְּאִישָׁהּ
וּבָאוּ בָהּ הַמַּיִם הַמְאָרְרִים לְמָרִים וְצָבְתָה בִטְנָהּ וְנָפְלָה
יְרֵכָהּ וְהָיְתָה הָאִשָּׁה לְאָלָה בְּקֶרֶב עַמָּהּ: וְאִם־לֹא
נִטְמְאָה הָאִשָּׁה וּטְהֹרָה הִוא וְנִקְּתָה וְנִזְרְעָה זָרַע: זֹאת
תּוֹרַת הַקְּנָאֹת אֲשֶׁר תִּשְׂטֶה אִשָּׁה תַּחַת אִישָׁהּ וְנִטְמָאָה:
אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר תַּעֲבֹר עָלָיו רוּחַ קִנְאָה וְקִנֵּא אֶת־אִשְׁתּוֹ
וְהֶעֱמִיד אֶת־הָאִשָּׁה לִפְנֵי יְהוָה וְעָשָׂה לָהּ הַכֹּהֵן אֵת כָּל־
הַתּוֹרָה הַזֹּאת: וְנִקָּה הָאִישׁ מֵעָוֹן וְהָאִשָּׁה הַהִוא תִּשָּׂא
אֶת־עֲוֹנָהּ:

וידבר

vv. 18, 24, 27 נ״א ב׳׳נ המארירים בלא נציא. 19 v. ס״א ואמר אל־האשה. 21 v. כן בחללי, ירושלמי אתך חסר. 28 v. כן במתה. בהללי וזרעה ובויריחו ותזרעה. נ״א ב׳׳נ ותזרעה׳׳. 30 v. כן בחללי ברבים. ס״א איש וקף קטן.

and put the offering of memorial in her hands, which is the jealousy offering; and the priest shall have in his hand the bitter water that causeth the curse:

19 And the priest shall charge her by an oath, and say unto the woman, If no man have lain with thee, and if thou hast not gone aside to uncleanness with another instead of thy husband, be thou free from this bitter water that causeth the curse:

20 But if thou hast gone aside to another instead of thy husband, and if thou be defiled, and some man have lain with thee beside thine husband:

21 Then the priest shall charge the woman with an oath of cursing, and the priest shall say unto the woman, The LORD make thee a curse and an oath among thy people, when the LORD doth make thy thigh to rot, and thy belly to swell;

22 And this water that causeth the curse shall go into thy bowels, to make thy belly to swell, and thy thigh to rot: And the woman shall say, Amen, amen.

23 And the priest shall write these curses in a book, and he shall blot them out with the bitter water:

24 And he shall cause the woman to drink the bitter water that causeth the curse: and the water that causeth the curse shall enter into her, and become bitter.

25 Then the priest shall take the jealousy offering out of the woman's hand, and shall

26 wave the offering before the LORD, and offer it upon the altar: And the priest shall take an handful of the offering, even the memorial thereof, and burn it upon the altar, and afterward

27 shall cause the woman to drink the water. And when he hath made her to drink the water, then it shall come to pass, that, if she be defiled, and have done trespass against her husband, that the water that causeth the curse shall enter into her, and become bitter, and her belly

28 shall swell, and her thigh shall rot: and the woman shall be a curse among her people. And if the woman be not defiled, but be clean; then she shall be free, and shall conceive seed.

29 This is the law of jealousies, when a wife goeth aside to another instead of her husband, and

30 is defiled; Or when the spirit of jealousy cometh upon him, and he be jealous over his wife, and shall set the woman before the LORD, and the priest shall execute upon her all this law.

31 Then shall the man be guiltless from iniquity, and this woman shall bear her iniquity.

ו וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ס
2 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה כִּי יַפְלִא לִנְדֹּר נֶדֶר נָזִיר
3 לְהַזִּיר לַיהוָה: מִיַּיִן וְשֵׁכָר יַזִּיר חֹמֶץ יַיִן וְחֹמֶץ שֵׁכָר לֹא
יִשְׁתֶּה וְכָל־מִשְׁרַת עֲנָבִים לֹא יִשְׁתֶּה וַעֲנָבִים לַחִים
4 וְיְבֵשִׁים לֹא יֹאכֵל: כֹּל יְמֵי נִזְרוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מִגֶּפֶן
5 הַיַּיִן מֵחַרְצַנִּים וְעַד־זָג לֹא יֹאכֵל: כָּל־יְמֵי גֶּדֶר נִזְרוֹ תַּעַר
לֹא־יַעֲבֹר עַל־רֹאשׁוֹ עַד־מְלֹאת הַיָּמִם אֲשֶׁר־יַזִּיר לַיהוָה
6 קָדֹשׁ יִהְיֶה גַּדֵּל פֶּרַע שְׂעַר רֹאשׁוֹ: כָּל־יְמֵי הַזִּירוֹ לַיהוָה
7 עַל־נֶפֶשׁ מֵת לֹא יָבֹא: לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לְאָחִיו וּלְאַחֹתוֹ
8 לֹא־יִטַּמָּא לָהֶם בְּמֹתָם כִּי נֵזֶר אֱלֹהָיו עַל־רֹאשׁוֹ: כֹּל
9 יְמֵי נִזְרוֹ קָדֹשׁ הוּא לַיהוָה: וְכִי־יָמוּת מֵת עָלָיו בְּפֶתַע
פִּתְאֹם וְטִמֵּא רֹאשׁ נִזְרוֹ וְגִלַּח רֹאשׁוֹ בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ בַּיּוֹם
10 הַשְּׁבִיעִי יְגַלְּחֶנּוּ: וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יָבִא שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ
11 שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה אֶל־הַכֹּהֵן אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְעָשָׂה
הַכֹּהֵן אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה וְכִפֶּר עָלָיו מֵאֲשֶׁר
12 חָטָא עַל־הַנָּפֶשׁ וְקִדַּשׁ אֶת־רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם הַהוּא: וְהִזִּיר
לַיהוָה אֶת־יְמֵי נִזְרוֹ וְהֵבִיא כֶבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ לְאָשָׁם
13 וְהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים יִפְּלוּ כִּי טָמֵא נִזְרוֹ: וְזֹאת תּוֹרַת
הַנָּזִיר בְּיוֹם מְלֹאת יְמֵי נִזְרוֹ יָבִיא אֹתוֹ אֶל־פֶּתַח אֹהֶל
14 מוֹעֵד: וְהִקְרִיב אֶת־קָרְבָּנוֹ לַיהוָה כֶּבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ
תָּמִים אֶחָד לְעֹלָה וְכַבְשָׂה אַחַת בַּת־שְׁנָתָהּ תְּמִימָה
15 לְחַטָּאת וְאַיִל־אֶחָד תָּמִים לִשְׁלָמִים: וְסַל מַצּוֹת סֹלֶת
חַלֹּת בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן
16 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם: וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה וְעָשָׂה
17 אֶת־חַטָּאתוֹ וְאֶת־עֹלָתוֹ: וְאֶת־הָאַיִל יַעֲשֶׂה זֶבַח שְׁלָמִים
לַיהוָה עַל סַל הַמַּצּוֹת וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת־מִנְחָתוֹ וְאֶת־

נסכו

ו. 1 ס״א כאן כאן סדר. 5 ס״א כן ירושלמי בהללי הימים מלא וכן בר״ב תיר״ד.
11 ס״א ועשה הכהן. 14 ס״א ה׳ זעירא. 17 ס״א יעשה זבח־שלמים. 17 ס״א ועשה.

6 And the LORD spake unto Moses, saying,
2 Speak unto the children of Israel, and say unto them, When either man or woman shall separate themselves to vow a vow of a Nazarite, to separate themselves unto the LORD:
3 He shall separate himself from wine and strong drink, and shall drink no vinegar of wine, or vinegar of strong drink, neither shall he drink any liquor of grapes, nor eat moist grapes, or dried.
4 All the days of his separation shall he eat nothing that is made of the vine tree, from the kernels even to the husk.
5 All the days of the vow of his separation there shall no razor come upon his head: until the days be fulfilled, in the which he separateth himself unto the LORD, he shall be holy, and shall let the locks of the hair of his head grow.
6 All the days that he separateth himself unto the LORD he shall come at no dead body.
7 He shall not make himself unclean for his father, or for his mother, for his brother, or for his sister, when they die: because the consecration of his God is upon his head.
8 All the days of his separation he is holy unto the LORD.
9 And if any man die very suddenly by him, and he hath defiled the head of his consecration; then he shall shave his head in the day of
10 his cleansing, on the seventh day shall he shave it. And on the eighth day he shall bring two turtles, or two young pigeons, to the priest, to the door of the tabernacle of the congrega-
11 tion: And the priest shall offer the one for a sin offering, and the other for a burnt offering, and make an atonement for him, for that he sinned by the dead, and shall hallow his head that
12 same day. And he shall consecrate unto the LORD the days of his separation, and shall bring a lamb of the first year for a trespass offering: but the days that were before shall be
13 lost, because his separation was defiled. And this is the law of the Nazarite, when the days of his separation are fulfilled: he shall be brought unto the door of the tabernacle of the con-
14 gregation: And he shall offer his offering unto the LORD, one he lamb of the first year without blemish for a burnt offering, and one ewe lamb of the first year without blemish for a
15 sin offering, and one ram without blemish for peace offerings, And a basket of unleavened bread, cakes of fine flour mingled with oil, and wafers of unleavened bread anointed with oil,
16 and their meat offering, and their drink offerings. And the priest shall bring them before
17 the LORD, and shall offer his sin offering, and his burnt offering: And he shall offer the ram for a sacrifice of peace offerings unto the LORD, with the basket of unleavened bread: the priest shall offer also his meat offering,

and his drink offering.

18 And the Nazarite shall shave the head of his separation at the door of the tabernacle of the congregation, and shall take the hair of the head of his separation, and put it in the fire which is under the sacrifice of the peace offerings.

19 And the priest shall take the sodden shoulder of the ram, and one unleavened cake out of the basket, and one unleavened wafer, and shall put them upon the hands of the Nazarite, after the hair of his separation is shaven:

20 And the priest shall wave them for a wave offering before the LORD: this is holy for the priest, with the wave breast and heave shoulder: and after that the Nazarite may drink wine.

21 This is the law of the Nazarite who hath vowed, and of his offering unto the LORD for his separation, beside that that his hand shall get: according to the vow which he vowed, so he must do after the law of his separation.

22 And the LORD spake unto Moses, saying,

23 Speak unto Aaron and unto his sons, saying, On this wise ye shall bless the children of Israel, saying unto them,

24 The LORD bless thee, and keep thee:

25 The LORD make his face shine upon thee, and be gracious unto thee:

26 The LORD lift up his countenance upon thee, and give thee peace.

27 And they shall put my name upon the children of Israel; and I will bless them.

18 וְנִסְבּוּ׃ וְגִלַּח הַנָּזִיר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶת־רֹאשׁ נִזְרוֹ
וְלָקַח אֶת־שַׂעַר רֹאשׁ נִזְרוֹ וְנָתַן עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר־תַּחַת
19 זֶבַח הַשְּׁלָמִים׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת־הַזְּרֹעַ בְּשֵׁלָה מִן־הָאַיִל
וְחַלַּת מַצָּה אַחַת מִן־הַסַּל וּרְקִיק מַצָּה אֶחָד וְנָתַן
20 עַל־כַּפֵּי הַנָּזִיר אַחַר הִתְנַלְּחוֹ אֶת־נִזְרוֹ׃ וְהֵנִיף אֹתָם
הַכֹּהֵן תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה קֹדֶשׁ הוּא לַכֹּהֵן עַל חֲזֵה
הַתְּנוּפָה וְעַל שׁוֹק הַתְּרוּמָה וְאַחַר יִשְׁתֶּה הַנָּזִיר יָיִן׃
21 זֹאת תּוֹרַת הַנָּזִיר אֲשֶׁר יִדֹּר קָרְבָּנוֹ לַיהוָה עַל־נִזְרוֹ
מִלְבַד אֲשֶׁר־תַּשִּׂיג יָדוֹ כְּפִי נִדְרוֹ אֲשֶׁר יִדֹּר כֵּן יַעֲשֶׂה
עַל תּוֹרַת נִזְרוֹ׃
22 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו ס
23 לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר לָהֶם׃
24 יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ׃
25 יָאֵר יְהוָה | פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ׃ ישׁא
26 יְהוָה | פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם׃
27 וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם׃
ז 1 וַיְהִי בְּיוֹם כַּלּוֹת מֹשֶׁה לְהָקִים אֶת־
הַמִּשְׁכָּן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־
2 הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וַיִּמְשָׁחֵם וַיְקַדֵּשׁ אֹתָם׃ וַיַּקְרִיבוּ
נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁי בֵּית אֲבֹתָם הֵם נְשִׂיאֵי הַמַּטֹּת
3 הֵם הָעֹמְדִים עַל־הַפְּקֻדִים׃ וַיָּבִיאוּ אֶת־קָרְבָּנָם לִפְנֵי
יְהוָה שֵׁשׁ־עֶגְלַת צָב וּשְׁנֵי עָשָׂר בָּקָר עֲגָלָה עַל־שְׁנֵי
הַנְּשִׂאִים וְשׁוֹר לְאֶחָד וַיַּקְרִבוּ אוֹתָם לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן׃
4 5 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ קַח מֵאִתָּם וְהָיוּ לַעֲבֹד
אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְנָתַתָּה אוֹתָם אֶל־הַלְוִיִּם אִישׁ
כְּפִי

7 And it came to pass on the day that Moses had fully set up the tabernacle, and had anointed it, and sanctified it, and all the instruments thereof, both the altar and all the vessels thereof,
2 and had anointed them, and sanctified them; That the princes of Israel, heads of the house of their fathers, who were the princes of the tribes, and were over them that were numbered,
3 offered: And they brought their offering before the LORD, six covered wagons, and twelve oxen; a wagon for two of the princes, and for each one an ox: and they brought them
4, 5 before the tabernacle. And the LORD spake unto Moses, saying, Take it of them, that they may be to do the service of the tabernacle of the congregation; and thou shalt give them unto the Levites, to every man

---

18 v. כן בהללי, בכותב אשר תשית. 19 v. ס״א נזרו וכן חד״נ. 21 v. כן בהללי, בכותב כולל הפר וכן בר״א, ד״ב, ד״נ, חד״ח, חר״ח, ד״ב ודו״ד. 22 v. כן בהללי ירושלמי השמיט כולא וכן ד״ב. 23 v. ק׳ דבוקה. 24 v. סביר ושנים.

according to his service.

6 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הָעֲגָלֹת וְאֶת־הַבָּקָר וַיִּתֵּן
אוֹתָם אֶל־הַלְוִיִּם: אֵת | שְׁתֵּי הָעֲגָלוֹת וְאֵת אַרְבַּעַת
הַבָּקָר נָתַן לִבְנֵי גֵרְשׁוֹן כְּפִי עֲבֹדָתָם: וְאֵת | אַרְבַּע
הָעֲגָלֹת וְאֵת שְׁמֹנַת הַבָּקָר נָתַן לִבְנֵי מְרָרִי כְּפִי עֲבֹדָתָם
בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן: וְלִבְנֵי קְהָת לֹא נָתָן כִּי
עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ עֲלֵהֶם בַּכָּתֵף יִשָּׂאוּ: וַיַּקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִים
אֶת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ וַיַּקְרִיבוּ הַנְּשִׂיאִם
אֶת־קָרְבָּנָם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נָשִׂיא
אֶחָד לַיּוֹם נָשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם יַקְרִיבוּ אֶת־קָרְבָּנָם לַחֲנֻכַּת
הַמִּזְבֵּחַ: וַיְהִי הַמַּקְרִיב בַּיּוֹם 12
הָרִאשׁוֹן אֶת־קָרְבָּנוֹ נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב לְמַטֵּה יְהוּדָה:
וְקָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק 13
אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם |
מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה 14
זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־ 15
אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: 16
וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים 17
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן נַחְשׁוֹן בֶּן־
עַמִּינָדָב:
בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי הִקְרִיב נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר נְשִׂיא יִשָּׂשכָר: 18
הִקְרִב אֶת־קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה 19
מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ
שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף 20
אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר 21
אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד 22
לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה 23
עַתּוּדִים

---

9 ר יריחו קָהָת. 16, 22 vv. ס"א ושעיר וכן ח"ש. ת"ע, ת"ס וח"ר. 18 v. כ"נ ישׂשכָר.

according to his service.
6 And Moses took the wagons and the oxen, and gave them unto the Levites.
7 Two wagons and four oxen he gave unto the sons of Gershon, according to their service:
8 And four wagons and eight oxen he gave unto the sons of Merari, according unto their service, under the hand of Ithamar the son of Aaron the priest.
9 But unto the sons of Kohath he gave none: because the service of the sanctuary belonging unto them was that they should bear upon their shoulders.
10 And the princes offered for dedicating of the altar in the day that it was anointed, even the princes offered their offering before the altar.
11 And the LORD said unto Moses, They shall offer their offering, each prince on his day, for the dedicating of the altar.
12 And he that offered his offering the first day was Nahshon the son of Amminadab, of the tribe of Judah:
13 And his offering was one silver charger, the weight thereof was an hundred and thirty shekels, one silver bowl of seventy shekels, after the shekel of the sanctuary; both of them were full of fine flour mingled with oil for a meat offering:
14 One spoon of ten shekels of gold, full of incense:
15 One young bullock, one ram, one lamb of the first year, for a burnt offering:
17 One kid of the goats for a sin offering: And for a sacrifice of peace offerings, two oxen, five rams, five he goats, five lambs of the first year: this was the offering of Nahshon the son
18 of Amminadab. On the second day Nethaneel the son of Zuar, prince of Issachar, did offer:
19 He offered for his offering one silver charger, the weight whereof was an hundred and thirty shekels, one silver bowl of seventy shekels, after the shekel of the sanctuary; both of them
20 full of fine flour mingled with oil for a meat offering: One spoon of gold of ten shekels,
21 full of incense: One young bullock, one ram, one lamb of the first year, for a burnt offer-
23 ing: One kid of the goats for a sin offering: And for a sacrifice of peace offerings, two oxen, five rams,

עִזִּים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן
נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר׃

24 בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן׃ קָרְבָּנוֹ
25 קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד
כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀ מְלֵאִים
26 סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב
27 מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־
28 אֶחָד בְּנ־שָׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃
29 וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיאָב
בֶּן־חֵלֹן׃

30 בַּיּוֹם הָרְבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי רְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃
31 קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ
מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀
32 מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה
33 זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־
34 אֶחָד בְּנ־שָׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃
35 וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיצוּר בֶּן
שְׁדֵיאוּר׃

36 בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי׃
37 קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ
מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀
38 מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה
39 זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־
40 אֶחָד בְּנ־שָׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃
ולזבח

---

vv. 28, 34, 40 ס״א ושעיר וכן ח״ש. ח״ע. ת״ם וח״ר.

five he goats, five lambs of the first year: this was the offering of Nethaneel the son of Zuar.

24 On the third day Eliab the son of Helon, prince of the children of Zebulun, did offer:

25 His offering was one silver charger, the weight whereof was an hundred and thirty shekels, one silver bowl of seventy shekels, after the shekel of the sanctuary; both of them full of fine flour mingled with oil for a meat offering:

26 One golden spoon of ten shekels, full of incense:

27 One young bullock, one ram, one lamb of the first year, for a burnt offering:

28 One kid of the goats for a sin offering:

29 And for a sacrifice of peace offerings, two oxen, five rams, five he goats, five lambs of the first year: this was the offering of Eliab the son of Helon.

30 On the fourth day Elizur the son of Shedeur, prince of the children of Reuben, did offer:

31 His offering was one silver charger of the weight of an hundred and thirty shekels, one silver bowl of seventy shekels, after the shekel of the sanctuary; both of them full of fine flour mingled with oil for a meat offering:

32 One golden spoon of ten shekels, full of incense:

33 One young bullock, one ram, one lamb of the first year, for a burnt offering:

34 One kid of the goats for a sin offering:

35 And for a sacrifice of peace offerings, two oxen, five rams, five he goats, five lambs of the
36 first year: this was the offering of Elizur the son of Shedeur. On the fifth day Shelumiel the
37 son of Zurishaddai, prince of the children of Simeon, did offer: His offering was one silver charger, the weight whereof was an hundred and thirty shekels, one silver bowl of seventy shekels, after the shekel of the sanctuary; both of them full of fine flour mingled with oil for a
38, 39 meat offering: One golden spoon of ten shekels, full of incense: One young bullock, one
40 ram, one lamb of the first year, for a burnt offering: One kid of the goats for a sin offering:

41 וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן שְׁלֻמִיאֵל
בֶּן־צוּרִישַׁדָּי׃

41 And for a sacrifice of peace offerings, two oxen, five rams, five he goats, five lambs of the first year: this was the offering of Shelumiel the son of Zurishaddai.

42 בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי נָשִׂיא לִבְנֵי נָד אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל׃ 43 קָרְבָּנוֹ
קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד
כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀ מְלֵאִים סֹלֶת
44 בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה
45 קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ
46 לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ 47 וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר
שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל׃

42 On the sixth day Eliasaph 43 the son of Deuel, prince of the children of Gad, offered: His offering was one silver charger of the weight of an hundred and thirty shekels, a silver bowl of seventy shekels, after the shekel of the sanctuary; both of them full of fine flour mingled with oil for a meat offering: 44 One golden spoon of ten shekels, full of incense: 45 One young bullock, one ram, one lamb of the first year, for a burnt offering: 46 One kid of the goats for a sin offering: 47 And for a sacrifice of peace offerings, two oxen, five rams, five he goats, five lambs of the first year: this was the offering of Eliasaph the son of Deuel.

48 בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי אֶפְרָיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד׃ ס
49 קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ
מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀
50 מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה
51 זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד
52 כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃
53 וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִישָׁמָע
בֶּן־עַמִּיהוּד׃

48 On the seventh day Elishama the son of Ammihud, prince of the children of Ephraim, offered: 49 His offering was one silver charger, the weight whereof was an hundred and thirty shekels, one silver bowl of seventy shekels, after the shekel of the sanctuary; both of them full of fine flour mingled with oil for a meat offering: 50 One golden spoon of ten shekels, full of incense: 51 One young bullock, one ram, one lamb of the first year, for a burnt offering: 52 One kid of the goats for a 53 sin offering: And for a sacrifice of peace offerings, two oxen, five rams, five he goats, five lambs of the first year: this was the offering of Elishama the son of Ammihud.

54 בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי נָשִׂיא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהְצוּר׃
55 קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ
מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀
56 מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה
57 זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד
58 כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃
ולזבח

54 On the eighth day offered Gamaliel the son of Pedahzur, prince of the children of Manasseh: 55 His offering was one silver charger of the weight of an hundred and thirty shekels, one silver bowl of seventy shekels, after the shekel of the sanctuary; both of them full of fine flour mingled with oil for a meat offering: 56 One golden spoon of ten shekels, full of incense: 57 One young bullock, one ram, one lamb of the first year, for a burnt offering: 58 One kid of the goats for a sin offering:

---

vv. 46, 52, 58 ס״א ושעיר וכן ח״ש. ח״ע. ח״ם וח״ר.

59 וְלִזְבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן נַמְלִיאֵל
בֶּן־פְּדָהצוּר׃

60 בַּיּוֹם הַתְּשִׁיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי בִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי׃

61 קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ
מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀

62 מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת

63 עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל

64 אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד

65 לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה
עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן
אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי׃

66 בְּיוֹם הָעֲשִׂירִי נָשִׂיא לִבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי׃ קָרְבָּנוֹ
67 קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד
כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀ מְלֵאִים

68 סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב

69 מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־

70 אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃

71 וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲחִיעֶזֶר
בֶּן־עַמִּישַׁדָּי׃

72 בְּיוֹם עַשְׁתֵּי עָשָׂר יוֹם נָשִׂיא לִבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־

73 עָכְרָן׃ קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה
מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀ מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃

74 כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר
75 אַיִל

vv. 66, 71 ס״א נתנו שבתי תרין כליין קרי׃ vv. 70, 71 ס״א ולעיר וכן ח״ס. ת״ע וח״ס.

59 And for a sacrifice of peace offerings, two oxen, five rams, five he goats, five lambs of the first year: this was the offering of Gamaliel the son of Pedahzur.
60 On the ninth day Abidan the son of Gideoni, prince of the children of Benjamin, offered:
61 His offering was one silver charger, the weight whereof was an hundred and thirty shekels, one silver bowl of seventy shekels, after the shekel of the sanctuary; both of them full of fine flour mingled with oil for a meat offering:
62 One golden spoon of ten shekels, full of incense:
63 One young bullock, one ram, one lamb of the first year, for a burnt offering:
64 One kid of the goats for a sin offering:
65 And for a sacrifice of peace offerings, two oxen, five rams, five he goats, five lambs of the first year: this was the offering of Abidan the son of Gideoni.
66 On the tenth day Ahiezer the son of Ammishaddai, prince of the children of Dan, offered:
67 His offering was one silver charger, the weight whereof was an hundred and thirty shekels, one silver bowl of seventy shekels, after the shekel of the sanctuary; both of them full of fine flour mingled with oil for a meat offering:
68 One golden spoon of ten shekels, full of incense:
69 One young bullock, one ram, one lamb of the first
70, 71 year, for a burnt offering: One kid of the goats for a sin offering: And for a sacrifice of peace offerings, two oxen, five rams, five he goats, five lambs of the first year: this was the
72 offering of Ahiezer the son of Ammishaddai. On the eleventh day Pagiel the son of Ocran,
73 prince of the children of Asher, offered: His offering was one silver charger, the weight whereof was an hundred and thirty shekels, one silver bowl of seventy shekels, after the shekel of the sanctuary; both of them full of fine flour mingled with oil for a meat offering:
74, 75 One golden spoon of ten shekels, full of incense: One young bullock,

one ram, one lamb of the first year, for a burnt offering:

76 אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד

77 לְחַטָּאת: וְלִזְבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן:

76 One kid of the goats for a sin offering:

77 And for a sacrifice of peace offerings, two oxen, five rams, five he goats, five lambs of the first year: this was the offering of Pagiel the son of Ocran.

78 בַּיּוֹם שְׁנֵים־עָשָׂר יוֹם נָשִׂיא לִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן

79 עֵינָן: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ו

80 מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה

81 זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ

82 אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת:

83 וְלִזְבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן:

78 On the twelfth day Ahira the son of Enan, prince of the children of Naphtali, offered:

79 His offering was one silver charger, the weight whereof was an hundred and thirty shekels, one silver bowl of seventy shekels, after the shekel of the sanctuary; both of them full of fine flour mingled with oil for a meat offering:

80 One golden spoon of ten shekels, full of incense:

81 One young bullock, one ram, one lamb of the first year, for a burnt offering:

82 One kid of the goats for a sin offering:

83 And for a sacrifice of peace offerings, two oxen, five rams, five he goats, five lambs of the first year: this was the offering of Ahira the son of Enan.

84 זֹאת ו חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ מֵאֵת נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל קַעֲרֹת כֶּסֶף שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מִזְרְקֵי־כֶסֶף שְׁנֵים עָשָׂר כַּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה: שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה הַקְּעָרָה

85 הָאַחַת כֶּסֶף וְשִׁבְעִים הַמִּזְרָק הָאֶחָד כֶּל כֶּסֶף הַכֵּלִים אַלְפַּיִם וְאַרְבַּע־מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ: כַּפּוֹת זָהָב

86 שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה מְלֵאוֹת קְטֹרֶת עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַכַּף

87 בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ כָּל־זְהַב הַכַּפּוֹת עֶשְׂרִים וּמֵאָה: כָּל־הַבָּקָר לָעֹלָה שְׁנֵים עָשָׂר פָּרִים אֵילִם שְׁנֵים־עָשָׂר כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁנֵים עָשָׂר וּמִנְחָתָם וּשְׂעִירֵי עִזִּים

88 שְׁנֵים עָשָׂר לְחַטָּאת: וְכֹל בְּקַר ו זֶבַח הַשְּׁלָמִים עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה פָּרִים אֵילִם שִׁשִּׁים עַתֻּדִים שִׁשִּׁים כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁשִּׁים זֹאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ אַחֲרֵי הִמָּשַׁח אֹתוֹ:

89 וּבְבֹא מֹשֶׁה אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיִּשְׁמַע אֶת־הַקּוֹל

84 This was the dedication of the altar, in the day when it was anointed, by the princes of Israel: twelve chargers of silver, twelve silver bowls, twelve spoons of gold:

85 Each charger of silver weighing an hundred and thirty shekels, each bowl seventy: all the silver vessels weighed two thousand and four hundred shekels,

86 after the shekel of the sanctuary: The golden spoons were twelve, full of incense, weighing ten shekels apiece, after the shekel of the sanctuary: all the gold of the spoons was an hun-

87 dred and twenty shekels. All the oxen for the burnt offering were twelve bullocks, the rams twelve, the lambs of the first year twelve, with their meat offering: and the kids of the goats

88 for sin offering twelve. And all the oxen for the sacrifice of the peace offerings were twenty and four bullocks, the rams sixty, the he goats sixty, the lambs of the first year sixty. This

89 was the dedication of the altar, after that it was anointed. And when Moses was gone into the tabernacle of the congregation to speak with him, then he heard

---

76, 82 vv. ס״א ושָׁעִיר וכן ח״ס. ת״ע ות״ס. 85 v. ס״א הקְעָרה.

הַקּוֹל מְדַבֵּר אֵלָיו מֵעַל הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן הָעֵדֻת.
מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים וַיְדַבֶּר אֵלָיו:

ס ח וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ פרש׳
2 אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת־הַנֵּרֹת אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ
3 שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת: וַיַּעַשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה
4 הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְזֶה מַעֲשֵׂה
הַמְּנֹרָה מִקְשָׁה זָהָב עַד־יְרֵכָהּ עַד־פִּרְחָהּ מִקְשָׁה הִוא
כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשָׂה אֶת־
הַמְּנֹרָה:

5 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: קַח אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי
6 יִשְׂרָאֵל וְטִהַרְתָּ אֹתָם: וְכֹה־תַעֲשֶׂה לָהֶם לְטַהֲרָם הַזֵּה
עֲלֵיהֶם מֵי חַטָּאת וְהֶעֱבִירוּ תַעַר עַל־כָּל־בְּשָׂרָם וְכִבְּסוּ
8 בִגְדֵיהֶם וְהִטֶּהָרוּ: וְלָקְחוּ פַּר בֶּן־בָּקָר וּמִנְחָתוֹ סֹלֶת
בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן וּפַר־שֵׁנִי בֶּן־בָּקָר תִּקַּח לְחַטָּאת:
9 וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְהִקְהַלְתָּ אֶת־
10 כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי יְהוָה
11 וְסָמְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יְדֵיהֶם עַל־הַלְוִיִּם: וְהֵנִיף אַהֲרֹן
אֶת־הַלְוִיִּם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ
12 לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת יְהוָה: וְהַלְוִיִּם יִסְמְכוּ אֶת־יְדֵיהֶם
עַל רֹאשׁ הַפָּרִים וְעֲשֵׂה אֶת־הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד
13 עֹלָה לַיהוָה לְכַפֵּר עַל־הַלְוִיִּם: וְהַעֲמַדְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם
לפני

ס׳ שם הפרשה [69 VII—21 IV] עָמוֹס, וסדריה ה׳ פתוח ארבעת הפסוקים אשר התחברו אל פרשת בסרבר סיני: אל־תכריחו [17 IV], איש איש כי־תשפחה [11 V], כי יפלא [1 VI], כה תברכו [22 VI], ביום השביעי נשיא [48 VII], ופסוקים מאה ושמח ושבעים, וכלים אלפים ומאתים וכו׳. ואותיות שמנת אלפים ושש מאות ולב. ואין בה חלוף, אבל מקצת בני ארם יקראו כל הסאדרים בנעיא ומקצתם יקראו בלא נעיא, ואשר התחברו עליו שחי כלות בנעיא הנקי ממי המרים הסאדרים [19 V], ובאו בה המים המאדרים [24 V], ושאדא בלא נעיא. ותסקות ד׳ אמן [22 V], והניף [20 VI], יאר [25 VI], ישא [26 VI].

ח׳, 1 ר׳ הפסרה רני השמחי, זכריה ב׳ י״ד. 4 ר׳ ס״א וַעַד־ וכן ח״ש, ת״א כ״י וח״י.

6 ר׳ צ״ל פָּרְחָהּ = פִּרְחָהּ כן ח״ש ות״ן. 13 ר׳ בזנבוקי וְהָעֲמֵדְתָּ בקמץ.

the voice of one speaking unto him from off the mercy seat that was upon the ark of testimony, from between the two cherubims: and he spake unto him.

8 And the LORD spake unto Moses, saying,
2 Speak unto Aaron, and say unto him, When thou lightest the lamps, the seven lamps shall give light over against the candlestick.
3 And Aaron did so; he lighted the lamps thereof over against the candlestick, as the LORD commanded Moses.
4 And this work of the candlestick was of beaten gold, unto the shaft thereof, unto the flowers thereof, was beaten work: according unto the pattern which the LORD had shewed Moses, so he made the candlestick.
5 And the LORD spake unto Moses, saying,
6 Take the Levites from among the children of Israel, and cleanse them.
7 And thus shalt thou do unto them, to cleanse them: Sprinkle water of purifying upon them, and let them shave all their flesh, and let them wash their clothes, and so make themselves clean.
8 Then let them take a young bullock with his meat offering, even fine flour mingled with oil, and another young bullock shalt thou take for a sin offering.
9 And thou shalt bring the Levites before the tabernacle of the congregation: and thou shalt gather the whole
10 assembly of the children of Israel together: And thou shalt bring the Levites before the
11 LORD: and the children of Israel shall put their hands upon the Levites: And Aaron shall offer the Levites before the LORD for an offering of the children of Israel, that they may exe-
12 cute the service of the LORD. And the Levites shall lay their hands upon the heads of the bullocks: and thou shalt offer the one for a sin offering, and the other for a burnt offering,
13 unto the LORD, to make an atonement for the Levites. And thou shalt set the Levites

לִפְנֵי אַהֲרֹן וְלִפְנֵי בָנָיו וְהֵנַפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה לַיהוָה:
וְהִבְדַּלְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם:
וְאַחֲרֵי־כֵן יָבְאוּ הַלְוִיִּם לַעֲבֹד אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְטִהַרְתָּ
אֹתָם וְהֵנַפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה: כִּי נְתֻנִים נְתֻנִים הֵמָּה לִי
מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחַת ׀ פִּטְרֵת ׀ כָּל־רֶחֶם ׀ בְּכוֹר ׀ כֹּל ׀
מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָקַחְתִּי אֹתָם לִי: כִּי לִי כָל־בְּכוֹר בִּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה בְּיוֹם הַכֹּתִי כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם הִקְדַּשְׁתִּי אֹתָם לִי: וָאֶקַּח אֶת־הַלְוִיִּם תַּחַת
כָּל־בְּכוֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וָאֶתְּנָה אֶת־הַלְוִיִּם נְתֻנִים ׀
לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאֹהֶל מוֹעֵד וּלְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא
יִהְיֶה בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נֶגֶף בִּגְשֶׁת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַקֹּדֶשׁ:
וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְכָל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם כְּכֹל
אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה לַלְוִיִּם כֵּן־עָשׂוּ לָהֶם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל: וַיִּתְחַטְּאוּ הַלְוִיִּם וַיְכַבְּסוּ בִגְדֵיהֶם וַיָּנֶף אַהֲרֹן
אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וַיְכַפֵּר עֲלֵיהֶם אַהֲרֹן לְטַהֲרָם:
וְאַחֲרֵי־כֵן בָּאוּ ׀ הַלְוִיִּם לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל
מוֹעֵד לִפְנֵי אַהֲרֹן וְלִפְנֵי בָנָיו כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
מֹשֶׁה עַל־הַלְוִיִּם כֵּן עָשׂוּ לָהֶם:
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וְזֹאת אֲשֶׁר לַלְוִיִּם
מִבֶּן חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה יָבוֹא לִצְבֹא צָבָא
בַּעֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד: וּמִבֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה יָשׁוּב מִצְּבָא
הָעֲבֹדָה וְלֹא יַעֲבֹד עֹד: וְשֵׁרֵת אֶת־אֲחָיו בְּאֹהֶל מוֹעֵד
לִשְׁמֹר מִשְׁמֶרֶת וַעֲבֹדָה לֹא יַעֲבֹד כָּכָה תַּעֲשֶׂה לַלְוִיִּם
בְּמִשְׁמְרֹתָם:

וידבר

13 v. ס״א לִפְנֵי יְחוָה וכן ת״א, ת״י וח״ע. 15 v. ס״א אֶת־עֲגָלָה וכן ח״ש, ת״א כ״י וח״ע.
16 v. צ״ל תחת פָּל־בְּכוֹר פֶּטֶר רֶחֶם כן ח״ש. 16 v. ס״א בִּבְנֵי וכן ח״ש, ת״א כ״י, ת״ס וח״ר.
20 v. כן ב״א, ב״נ עק״ בנעויא.

before Aaron, and before his sons, and offer them for an offering unto the LORD.

14 Thus shalt thou separate the Levites from among the children of Israel: and the Levites shall be mine.

15 And after that shall the Levites go in to do the service of the tabernacle of the congregation: and thou shalt cleanse them, and offer them for an offering.

16 For they are wholly given unto me from among the children of Israel; instead of such as open every womb, even instead of the firstborn of all the children of Israel, have I taken them unto me.

17 For all the firstborn of the children of Israel are mine, both man and beast: on the day that I smote every firstborn in the land of Egypt I sanctified them for myself.

18 And I have taken the Levites for all the firstborn of the children of Israel.

19 And I have given the Levites as a gift to Aaron and to his sons from among the children of Israel, to do the service of the children of Israel in the tabernacle of the congregation, and to make an atonement for the children of Israel: that there be no plague among the children of Israel, when the children of Israel come nigh unto the sanctuary.

20 And Moses, and Aaron, and all the congregation of the children of Israel, did to the Levites according unto all that the LORD commanded Moses concerning the Levites, so did the children

21 of Israel unto them. And the Levites were purified, and they washed their clothes; and Aaron offered them as an offering before the LORD; and Aaron made an atonement for them

22 to cleanse them. And after that went the Levites in to do their service in the tabernacle of the congregation before Aaron, and before his sons: as the LORD had commanded Moses

23 concerning the Levites, so did they unto them. And the LORD spake unto Moses, saying,

24 This is it that belongeth unto the Levites: from twenty and five years old and upward they

25 shall go in to wait upon the service of the tabernacle of the congregation: And from the age of fifty years they shall cease waiting upon the service thereof, and shall serve no more:

26 But shall minister with their brethren in the tabernacle of the congregation, to keep the charge, and shall do no service. Thus shalt thou do unto the Levites touching their charge.

ט וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר־סִינַי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית
2 לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן לֵאמֹר: וְיַעֲשׂוּ
3 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַפָּסַח בְּמוֹעֲדוֹ: בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר־יוֹם
בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה בֵּין הָעַרְבַּיִם תַּעֲשׂוּ אֹתוֹ בְּמוֹעֲדוֹ כְּכָל־חֻקֹּתָיו
4 וּכְכָל־מִשְׁפָּטָיו תַּעֲשׂוּ אֹתוֹ: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
5 לַעֲשׂת הַפָּסַח: וַיַּעֲשׂוּ אֶת־הַפֶּסַח בָּרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה
עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעַרְבַּיִם בְּמִדְבַּר סִינָי כְּכֹל אֲשֶׁר
6 צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי אֲנָשִׁים
אֲשֶׁר הָיוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם וְלֹא־יָכְלוּ לַעֲשֹׂת הַפֶּסַח
בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי אַהֲרֹן בַּיּוֹם הַהוּא:
7 וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים הָהֵמָּה אֵלָיו אֲנַחְנוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם
לָמָּה נִגָּרַע לְבִלְתִּי הַקְרִיב אֶת־קָרְבַּן יְהוָה בְּמֹעֲדוֹ
8 בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֹשֶׁה עִמְדוּ וְאֶשְׁמְעָה
מַה־יְצַוֶּה יְהוָה לָכֶם:
9 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
10 לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי־יִהְיֶה טָמֵא | לָנֶפֶשׁ אוֹ בְּדֶרֶךְ רְחֹקָה
11 לָכֶם אוֹ לְדֹרֹתֵיכֶם וְעָשָׂה פֶּסַח לַיהוָה: בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי
בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם בֵּין הָעַרְבַּיִם יַעֲשׂוּ אֹתוֹ עַל־מַצּוֹת
12 וּמְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ: לֹא־יַשְׁאִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר וְעֶצֶם לֹא
13 יִשְׁבְּרוּ־בוֹ כְּכָל־חֻקַּת הַפֶּסַח יַעֲשׂוּ אֹתוֹ: וְהָאִישׁ אֲשֶׁר
הוּא טָהוֹר וּבְדֶרֶךְ לֹא־הָיָה וְחָדַל לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח
וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ כִּי | קָרְבַּן יְהוָה לֹא הִקְרִיב
14 בְּמֹעֲדוֹ חֶטְאוֹ יִשָּׂא הָאִישׁ הַהוּא: וְכִי־יָגוּר אִתְּכֶם גֵּר
וְעָשָׂה פֶּסַח לַיהוָה כְּחֻקַּת הַפֶּסַח וּכְמִשְׁפָּטוֹ כֵּן יַעֲשֶׂה
חֻקָּה אַחַת יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר וּלְאֶזְרַח הָאָרֶץ:
15 וּבְיוֹם הָקִים אֶת־הַמִּשְׁכָּן כִּסָּה הֶעָנָן אֶת־
המשכן

ט. 6 סביר וַיִּהְיוּ, בס"א הָיְתָה כתיב וקרי וכן בח"ש, ת"א, ת"י, ח"ע ות"ר. 7 ט. בספר סוגה הַקְרֵב חסר. 10 ט. נקוד על ה'.

9 And the LORD spake unto Moses in the wilderness of Sinai, in the first month of the second year after they were come out of the land of Egypt, saying,
2 Let the children of Israel also keep the passover at his appointed season.
3 In the fourteenth day of this month, at even, ye shall keep it in his appointed season: according to all the rites of it, and according to all the ceremonies thereof, shall ye keep it.
4 And Moses spake unto the children of Israel, that they should keep the passover.
5 And they kept the passover on the fourteenth day of the first month at even in the wilderness of Sinai: according to all that the LORD commanded Moses, so did the children of Israel.
6 And there were certain men, who were defiled by the dead body of a man, that they could not keep the passover on that day: and they came before Moses and before Aaron on that day:
7 And those men said unto him, We are defiled by the dead body of a man: wherefore are we kept back, that we may not offer an offering of the LORD in his appointed season among the children of Israel?
8 And Moses said unto them, Stand still, and I will hear what the LORD will command concerning you.
9 And the LORD spake unto Moses, saying,
10 Speak unto the children of Israel, saying, If any man of you or of your posterity shall be unclean by reason of a dead body, or be in a journey afar off,
11 yet he shall keep the passover unto the LORD. The fourteenth day of the second month at
12 even they shall keep it, and eat it with unleavened bread and bitter herbs. They shall leave none of it unto the morning, nor break any bone of it: according to all the ordinances of the
13 passover they shall keep it. But the man that is clean, and is not in a journey, and forbeareth to keep the passover, even the same soul shall be cut off from among his people: because he brought not the offering of the LORD in his appointed season, that man shall bear his sin.
14 And if a stranger shall sojourn among you, and will keep the passover unto the LORD; according to the ordinance of the passover, and according to the manner thereof, so shall he do: ye shall have one ordinance, both for the stranger, and for him that was born in
15 the land. And on the day that the tabernacle was reared up the cloud covered

the tabernacle, namely, the tent of the testimony: and at even there was upon the tabernacle as it were the appearance of fire, until the morning.

16 So it was alway: the cloud covered it by day, and the appearance of fire by night.

17 And when the cloud was taken up from the tabernacle, then after that the children of Israel journeyed: and in the place where the cloud abode, there the children of Israel pitched their tents.

18 At the commandment of the LORD the children of Israel journeyed, and at the commandment of the LORD they pitched: as long as the cloud abode upon the tabernacle they rested in their tents.

19 And when the cloud tarried long upon the tabernacle many days, then the children of Israel kept the charge of the LORD, and journeyed not.

20 And so it was, when the cloud was a few days upon the tabernacle; according to the commandment of the LORD they abode in their tents, and according to the commandment of the LORD they journeyed.

21 And so it was, when the cloud abode from even unto the morning, and that the cloud was taken up in the morning, then they journeyed: whether it was by day or by night that the cloud was taken up, they journeyed.

22 Or whether it were two days, or a month, or a year, that the cloud tarried upon the tabernacle, remaining thereon, the children of Israel abode in their tents, and journeyed not:

23 but when it was taken up, they journeyed. At the commandment of the LORD they rested in the tents, and at the commandment of the LORD they journeyed: they kept the charge of the LORD, at the commandment of the LORD by the hand of Moses.

הַמִּשְׁכָּן לְאֹהֶל הָעֵדֻת וּבָעֶרֶב יִהְיֶה עַל־הַמִּשְׁכָּן כְּמַרְאֵה־
16 אֵשׁ עַד־בֹּקֶר: כֵּן יִהְיֶה תָּמִיד הֶעָנָן יְכַסֶּנּוּ וּמַרְאֵה־אֵשׁ
17 לָיְלָה: וּלְפִי הֵעָלוֹת הֶעָנָן מֵעַל הָאֹהֶל וְאַחֲרֵי כֵן יִסְעוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכָּן־שָׁם הֶעָנָן שָׁם יַחֲנוּ בְּנֵי
18 יִשְׂרָאֵל: עַל־פִּי יְהוָה יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל־פִּי יְהוָה
19 יַחֲנוּ כָּל־יְמֵי אֲשֶׁר יִשְׁכֹּן הֶעָנָן עַל־הַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ: וּבְהַאֲרִיךְ
הֶעָנָן עַל־הַמִּשְׁכָּן יָמִים רַבִּים וְשָׁמְרוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־
20 מִשְׁמֶרֶת יְהוָה וְלֹא יִסָּעוּ: וְיֵשׁ אֲשֶׁר יִהְיֶה הֶעָנָן יָמִים
מִסְפָּר עַל־הַמִּשְׁכָּן עַל־פִּי יְהוָה יַחֲנוּ וְעַל־פִּי יְהוָה יִסָּעוּ:
21 וְיֵשׁ אֲשֶׁר יִהְיֶה הֶעָנָן מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר וְנַעֲלָה הֶעָנָן
22 בַּבֹּקֶר וְנָסָעוּ אוֹ יוֹמָם וָלַיְלָה וְנַעֲלָה הֶעָנָן וְנָסָעוּ: אוֹ־יֹמַיִם
אוֹ־חֹדֶשׁ אוֹ־יָמִים בְּהַאֲרִיךְ הֶעָנָן עַל־הַמִּשְׁכָּן לִשְׁכֹּן
עָלָיו יַחֲנוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִסָּעוּ וּבְהֵעָלֹתוֹ יִסָּעוּ: עַל־פִּי
23 יְהוָה יַחֲנוּ וְעַל־פִּי יְהוָה יִסָּעוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה שָׁמָרוּ
עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה:

י וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: עֲשֵׂה לְךָ שְׁתֵּי חֲצֹצְרֹת ס
2 כֶּסֶף מִקְשָׁה תַּעֲשֶׂה אֹתָם וְהָיוּ לְךָ לְמִקְרָא הָעֵדָה וּלְמַסַּע
3 אֶת־הַמַּחֲנוֹת: וְתָקְעוּ בָהֶן וְנוֹעֲדוּ אֵלֶיךָ כָּל־הָעֵדָה אֶל־
4 פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְאִם־בְּאַחַת יִתְקָעוּ וְנוֹעֲדוּ אֵלֶיךָ
5 הַנְּשִׂיאִים רָאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל: וּתְקַעְתֶּם תְּרוּעָה וְנָסְעוּ
6 הַמַּחֲנוֹת הַחֹנִים קֵדְמָה: וּתְקַעְתֶּם תְּרוּעָה שֵׁנִית וְנָסְעוּ
הַמַּחֲנוֹת הַחֹנִים תֵּימָנָה תְּרוּעָה יִתְקְעוּ לְמַסְּעֵיהֶם:
7 וּבְהַקְהִיל אֶת־הַקָּהָל תִּתְקָעוּ וְלֹא תָרִיעוּ: וּבְנֵי אַהֲרֹן
8 הַכֹּהֲנִים יִתְקְעוּ בַּחֲצֹצְרוֹת וְהָיוּ לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם
9 לְדֹרֹתֵיכֶם: וְכִי־תָבֹאוּ מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם עַל־הַצַּר הַצֹּרֵר
אֶתְכֶם וַהֲרֵעֹתֶם בַּחֲצֹצְרֹת וְנִזְכַּרְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
ונושעתם

15 v. נ״א ב״נ עַל־ בלא נעויא. 18 v. ס״א כל־יסו׳. 19 v. כן ב״א. ב״נ וְהַאֲרִיךְ בנעויא. נ״א ב״א וְהַאֲרִיךְ בנעויא. ב״נ וּבְהַאֲרִיךְ בלא נעויא. 22 v. סַ״א אוֹ ובלא מקף.

, 2 And the LORD spake unto Moses, saying, Make thee two trumpets of silver; of a whole piece shalt thou make them: that thou mayest use them for the calling of the assembly, and
3 for the journeying of the camps. And when they shall blow with them, all the assembly
4 shall assemble themselves to thee at the door of the tabernacle of the congregation. And if they blow but with one trumpet, then the princes, which are heads of the thousands of Israel,
5 shall gather themselves unto thee. When ye blow an alarm, then the camps that lie on the
6 east parts shall go forward. When ye blow an alarm the second time, then the camps that lie on the south side shall take their journey: they shall blow an alarm for their journeys.
7 But when the congregation is to be gathered together, ye shall blow, but ye shall not sound an
8 alarm. And the sons of Aaron, the priests, shall blow with the trumpets; and they shall be
9 to you for an ordinance for ever throughout your generations. And if ye go to war in your land against the enemy that oppresseth you, then ye shall blow an alarm with the trumpets; and ye shall be remembered before the LORD your God,

and ye shall be saved from your enemies.

10 Also in the day of your gladness, and in your solemn days, and in the beginnings of your months, ye shall blow with the trumpets over your burnt offerings, and over the sacrifices of your peace offerings; that they may be to you for a memorial before your God: I am the LORD your God.

11 And it came to pass on the twentieth day of the second month, in the second year, that the cloud was taken up from off the tabernacle of the testimony.

12 And the children of Israel took their journeys out of the wilderness of Sinai; and the cloud rested in the wilderness of Paran.

13 And they first took their journey according to the commandment of the LORD by the hand of Moses.

14 In the first place went the standard of the camp of the children of Judah according to their armies: and over his host was Nahshon the son of Amminadab.

15 And over the host of the tribe of the children of Issachar was Nethaneel the son of Zuar.

16 And over the host of the tribe of the children of Zebulun was Eliab the son of Helon.

17 And the tabernacle was taken down; and the sons of Gershon and the sons of Merari set forward, bearing the tabernacle.

18 And the standard of the camp of Reuben set forward

10 וְנוֹשַׁעְתֶּם מֵאֹיְבֵיכֶם: וּבְיוֹם שִׂמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם
וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁכֶם וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצֹצְרֹת עַל עלותיכם וְעַל
זִבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
11 וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּעֶשְׂרִים בַּחֹדֶשׁ נַעֲלָה
12 הֶעָנָן מֵעַל מִשְׁכַּן הָעֵדֻת: וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמַסְעֵיהֶם
13 מִמִּדְבַּר סִינָי וַיִּשְׁכֹּן הֶעָנָן בְּמִדְבַּר פָּארָן: וַיִּסְעוּ בָּרִאשֹׁנָה
14 עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה: וַיִּסַּע דֶּגֶל מַחֲנֵה בְנֵי־יְהוּדָה
15 בָּרִאשֹׁנָה לִצְבָאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב: וְעַל־
16 צְבָא מַטֵּה בְנֵי יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר: וְעַל־צְבָא מַטֵּה
17 בְּנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן: וְהוּרַד הַמִּשְׁכָּן וְנָסְעוּ בְּנֵי־
18 גֵרְשׁוֹן וּבְנֵי מְרָרִי נֹשְׂאֵי הַמִּשְׁכָּן: וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה רְאוּבֵן
19 לִצְבָאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר: וְעַל־צְבָא
20 מַטֵּה בְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי: וְעַל־צְבָא מַטֵּה
21 בְּנֵי־גָד אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל: וְנָסְעוּ הַקְּהָתִים נֹשְׂאֵי
22 הַמִּקְדָּשׁ וְהֵקִימוּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן עַד־בָּאָם: וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה
בְנֵי־אֶפְרַיִם לִצְבָאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד:
23 וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהְצוּר: וְעַל־
24 25 צְבָא מַטֵּה בְנֵי בִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעוֹנִי: וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה
בְנֵי־דָן מְאַסֵּף לְכָל־הַמַּחֲנֹת לִצְבָאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ
26 אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי: וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל
27 בֶּן־עָכְרָן: וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן:
28 אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְצִבְאֹתָם וַיִּסָּעוּ:
29 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֹבָב בֶּן־רְעוּאֵל הַמִּדְיָנִי חֹתֵן
מֹשֶׁה נֹסְעִים | אֲנַחְנוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֹתוֹ
אֶתֵּן לָכֶם לְכָה אִתָּנוּ וְהֵטַבְנוּ לָךְ כִּי־יְהוָה דִּבֶּר־טוֹב
עַל־

ט. 10 v. כן בכוגה, בהללי חָדְשֵׁיכֶם סלא וכן ברוב ספרים כ"י. ד"א, ד"ב חי"כ. 15 v. ס"א וְעַל־צְבָא וכן ד"א. 15 v. כן ב"א, ב"נ יִשָּׂשכָר. 21 v. בּיריחו חֲקָהתים. 25 v. ס"א צְפוֹי תְּרִין סלין קרי.

19 according to their armies: and over his host was Elizur the son of Shedeur. And over the
20 host of the tribe of the children of Simeon was Shelumiel the son of Zurishaddai. And over
21 the host of the tribe of the children of Gad was Eliasaph the son of Deuel. And the Kohathites set forward, bearing the sanctuary: and the other did set up the tabernacle against
22 they came. And the standard of the camp of the children of Ephraim set forward according
23 to their armies: and over his host was Elishama the son of Ammihud. And over the host of
24 the tribe of the children of Manasseh was Gamaliel the son of Pedahzur. And over the host
25 of the tribe of the children of Benjamin was Abidan the son of Gideoni. And the standard of the camp of the children of Dan set forward, which was the rereward of all the camps
26 throughout their hosts: and over his host was Ahiezer the son of Ammishaddai. And over
27 the host of the tribe of the children of Asher was Pagiel the son of Ocran. And over the
28 host of the tribe of the children of Naphtali was Ahira the son of Enan. Thus were the jour-
29 neyings of the children of Israel according to their armies, when they set forward. And Moses said unto Hobab, the son of Raguel the Midianite, Moses' father in law, We are journeying unto the place of which the LORD said, I will give it you: come thou with us, and we will do thee good: for the LORD hath spoken good

concerning Israel.

30 עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֹא אֵלֵךְ כִּי אִם־אֶל־אַרְצִי
31 וְאֶל־מוֹלַדְתִּי אֵלֵךְ׃ וַיֹּאמֶר אַל־נָא תַּעֲזֹב אֹתָנוּ כִּי ׀ עַל־
32 כֵּן יָדַעְתָּ חֲנֹתֵנוּ בַּמִּדְבָּר וְהָיִיתָ לָּנוּ לְעֵינָיִם׃ וְהָיָה כִּי־
תֵלֵךְ עִמָּנוּ וְהָיָה ׀ הַטּוֹב הַהוּא אֲשֶׁר יֵיטִיב יְהוָה עִמָּנוּ
33 וְהֵטַבְנוּ לָךְ׃ וַיִּסְעוּ מֵהַר יְהוָה דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַאֲרוֹן
בְּרִית־יְהוָה נֹסֵעַ לִפְנֵיהֶם דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לָתוּר
34 לָהֶם מְנוּחָה׃ וַעֲנַן יְהוָה עֲלֵיהֶם יוֹמָם בְּנָסְעָם מִן־
35 הַמַּחֲנֶה׃ ס וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה קוּמָה ׀ יְהוָה וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ
36 מִפָּנֶיךָ׃ וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה ׀ יְהוָה רִבְבוֹת אַלְפֵי
יִשְׂרָאֵל׃ ס

יא וַיְהִי הָעָם כְּמִתְאֹנְנִים רַע בְּאָזְנֵי יְהוָה וַיִּשְׁמַע יְהוָה וַיִּחַר
אַפּוֹ וַתִּבְעַר־בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה׃
2 וַיִּצְעַק הָעָם אֶל־מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וַתִּשְׁקַע
3 הָאֵשׁ׃ וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא תַּבְעֵרָה כִּי־בָעֲרָה בָם
4 אֵשׁ יְהוָה׃ וְהָאסַפְסֻף אֲשֶׁר בְּקִרְבּוֹ הִתְאַוּוּ תַּאֲוָה וַיָּשֻׁבוּ
5 וַיִּבְכּוּ גַּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ מִי יַאֲכִלֵנוּ בָּשָׂר׃ זָכַרְנוּ
אֶת־הַדָּגָה אֲשֶׁר־נֹאכַל בְּמִצְרַיִם חִנָּם אֵת הַקִּשֻּׁאִים וְאֶת
הָאֲבַטִּחִים וְאֶת־הֶחָצִיר וְאֶת־הַבְּצָלִים וְאֶת־הַשּׁוּמִים׃
6 7 וְעַתָּה נַפְשֵׁנוּ יְבֵשָׁה אֵין כֹּל בִּלְתִּי אֶל־הַמָּן עֵינֵינוּ׃ וְהַמָּן
8 כִּזְרַע־גַּד הוּא וְעֵינוֹ כְּעֵין הַבְּדֹלַח׃ שָׁטוּ הָעָם וְלָקְטוּ
וְטָחֲנוּ בָרֵחַיִם אוֹ דָכוּ בַּמְּדֵכָה וּבִשְּׁלוּ בַּפָּרוּר וְעָשׂוּ אֹתוֹ
9 עֻגֹת וְהָיָה טַעְמוֹ כְּטַעַם לְשַׁד הַשָּׁמֶן׃ וּבְרֶדֶת הַטַּל
10 עַל־הַמַּחֲנֶה לָיְלָה יֵרֵד הַמָּן עָלָיו׃ וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה אֶת־
הָעָם בֹּכֶה לְמִשְׁפְּחֹתָיו אִישׁ לְפֶתַח אָהֳלוֹ וַיִּחַר־אַף יְהוָה
מאד

30 And he said unto him, I will not go; but I will depart to mine own land, and to my kindred.
31 And he said, Leave us not, I pray thee; forasmuch as thou knowest how we are to encamp in the wilderness, and thou mayest be to us instead of eyes.
32 And it shall be, if thou go with us, yea, it shall be, that what goodness the LORD shall do unto us, the same will we do unto thee.
33 And they departed from the mount of the LORD three days' journey: and the ark of the covenant of the LORD went before them in the three days' journey, to search out a resting place for them.
34 And the cloud of the LORD was upon them by day, when they went out of the camp.
35 And it came to pass, when the ark set forward, that Moses said, Rise up, LORD, and let thine enemies be scattered; and let them that hate thee flee before thee.
36 And when it rested, he said, Return, O LORD, unto the many thousands of Israel.

11 And when the people complained, it displeased the LORD: and the LORD heard it; and his anger was kindled; and the fire of the LORD burnt among them, and consumed them that were in the uttermost parts of the camp.
2 And the people cried unto Moses; and when Moses
3 prayed unto the LORD, the fire was quenched. And he called the name of the place Taber-
4 ah: because the fire of the LORD burnt among them. And the mixt multitude that was among them fell a lusting: and the children of Israel also wept again, and said, Who shall
5 give us flesh to eat? We remember the fish, which we did eat in Egypt freely; the cucum-
6 bers, and the melons, and the leeks, and the onions, and the garlick: But now our soul is
7 dried away: there is nothing at all, beside this manna, before our eyes. And the manna was
8 as coriander seed, and the colour thereof as the colour of bdellium. And the people went about, and gathered it, and ground it in mills, or beat it in a mortar, and baked it in pans, and
9 made cakes of it: and the taste of it was as the taste of fresh oil. And when the dew fell
10 upon the camp in the night, the manna fell upon it. Then Moses heard the people weep throughout their families, every man in the door of his tent: and the anger of the LORD

was kindled greatly; Moses also was displeased.

11 מְאֹד וּבְעֵינֵי מֹשֶׁה רָע: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לָמָּה
הֲרֵעֹתָ לְעַבְדֶּךָ וְלָמָּה לֹא־מָצָתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ לָשׂוּם אֶת־
12 מַשָּׂא כָּל־הָעָם הַזֶּה עָלָי: הֲאָנֹכִי הָרִיתִי אֶת כָּל־הָעָם
הַזֶּה אִם־אָנֹכִי יְלִדְתִּיהוּ כִּי־תֹאמַר אֵלַי שָׂאֵהוּ בְחֵיקֶךָ
כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֹמֵן אֶת־הַיֹּנֵק עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ
13 לַאֲבֹתָיו: מֵאַיִן לִי בָּשָׂר לָתֵת לְכָל־הָעָם הַזֶּה כִּי־יִבְכּוּ
14 עָלַי לֵאמֹר תְּנָה־לָּנוּ בָּשָׂר וְנֹאכֵלָה: לֹא־אוּכַל אָנֹכִי
15 לְבַדִּי לָשֵׂאת אֶת־כָּל־הָעָם הַזֶּה כִּי כָבֵד מִמֶּנִּי: וְאִם־
כָּכָה | אַתְּ־עֹשֶׂה לִי הָרְגֵנִי נָא הָרֹג אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ
וְאַל־אֶרְאֶה בְרָעָתִי:

16 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֶסְפָּה־לִּי שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי ס
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָדַעְתָּ כִּי־הֵם זִקְנֵי הָעָם וְשֹׁטְרָיו וְלָקַחְתָּ
17 אֹתָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וְהִתְיַצְּבוּ שָׁם עִמָּךְ: וְיָרַדְתִּי וְדִבַּרְתִּי
עִמְּךָ שָׁם וְאָצַלְתִּי מִן־הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְשַׂמְתִּי עֲלֵיהֶם
18 וְנָשְׂאוּ אִתְּךָ בְּמַשָּׂא הָעָם וְלֹא־תִשָּׂא אַתָּה לְבַדֶּךָ: וְאֶל־
הָעָם תֹּאמַר הִתְקַדְּשׁוּ לְמָחָר וַאֲכַלְתֶּם בָּשָׂר כִּי בְכִיתֶם
בְּאָזְנֵי יְהוָה לֵאמֹר מִי יַאֲכִלֵנוּ בָשָׂר כִּי־טוֹב לָנוּ בְּמִצְרָיִם
19 וְנָתַן יְהוָה לָכֶם בָּשָׂר וַאֲכַלְתֶּם: לֹא יוֹם אֶחָד תֹּאכְלוּן
וְלֹא יוֹמַיִם וְלֹא | חֲמִשָּׁה יָמִים וְלֹא עֲשָׂרָה יָמִים וְלֹא
20 עֶשְׂרִים יוֹם: עַד | חֹדֶשׁ יָמִים עַד אֲשֶׁר־יֵצֵא מֵאַפְּכֶם וְהָיָה
לָכֶם לִזָּרָא יַעַן כִּי־מְאַסְתֶּם אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם
21 וַתִּבְכּוּ לְפָנָיו לֵאמֹר לָמָּה זֶּה יָצָאנוּ מִמִּצְרָיִם: וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלִי הָעָם אֲשֶׁר אָנֹכִי בְקִרְבּוֹ
22 וְאַתָּה אָמַרְתָּ בָּשָׂר אֶתֵּן לָהֶם וְאָכְלוּ חֹדֶשׁ יָמִים: הֲצֹאן
ובקר

11 And Moses said unto the LORD, Wherefore hast thou afflicted thy servant? and wherefore have I not found favour in thy sight, that thou layest the burden of all this people upon me?

12 Have I conceived all this people? have I begotten them, that thou shouldest say unto me, Carry them in thy bosom, as a nursing father beareth the sucking child, unto the land which thou swarest unto their fathers?

13 Whence should I have flesh to give unto all this people? for they weep unto me, saying, Give us flesh, that we may eat.

14 I am not able to bear all this people alone, because it is too heavy for me.

15 And if thou deal thus with me, kill me, I pray thee, out of hand, if I have found favour in thy sight; and let me not see my wretchedness.

16 And the LORD said unto Moses, Gather unto me seventy men of the elders of Israel, whom thou knowest to be the elders of the people, and officers over them; and bring them unto the tabernacle of the congregation, that they may stand there with thee.

17 And I will come down and talk with thee there: and I will take of the spirit which is upon thee, and will put it upon them; and they shall bear the burden of the people with thee, that thou bear it not thyself alone.

18 And say thou unto the people, Sanctify yourselves against to morrow, and ye shall eat flesh: for ye have wept in the ears of the LORD, saying, Who shall give us flesh to eat? for it was well with us in Egypt: therefore the LORD will give you flesh, and ye

19 shall eat. Ye shall not eat one day, nor two days, nor five days, neither ten days, nor twenty

20 days; But even a whole month, until it come out at your nostrils, and it be loathsome unto you: because that ye have despised the LORD which is among you, and have wept before

21 him, saying, Why came we forth out of Egypt? And Moses said, The people, among whom I am, are six hundred thousand footmen; and thou hast said, I will give them flesh, that they

22 may eat a whole month. Shall the flocks

---

11 v. מְאֹד קרי. 15 v. תקון סופרים: היה ראוי ברעתך אלא שכינה הכתוב. 16 v. כן נ"א, ב"נ אספה בנציא תחת תאלף. 16 v. נ"א ב"נ והתיצבו בנציא, וכן בהללי. ב"א והתיצבו בלא נציא, וכן בסוגה. 18 v. ס"א ואל־העם תאמר. 18 v. בזנבוקי יאכלנו כפגל. 21 v. ס"א אמרת זקף קטן. 21 v. כן למערבאי, למרנחאי לָכֶם וכן סביר, ברוב ספרים כ"י לָכֶם כתיב קרי.

וּבָקָר יִשָּׁחֵט לָהֶם וּמָצָא לָהֶם אִם אֶת־כָּל־דְּגֵי הַיָּם
יֵאָסֵף לָהֶם וּמָצָא לָהֶם:
23 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הֲיַד יְהוָה תִּקְצָר עַתָּה תִּרְאֶה ס
24 הֵיקָרְךָ דְּבָרִי אִם־לֹא: וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶל־הָעָם אֶת
דִּבְרֵי יְהוָה וַיֶּאֱסֹף שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי הָעָם וַיַּעֲמֵד אֹתָם
25 סָבִיב לָאֹהֶל: וַיֵּרֶד יְהוָה | בֶּעָנָן וַיְדַבֵּר אֵלָיו וַיָּאצֶל
מִן־הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתֵּן עַל־שִׁבְעִים אִישׁ הַזְּקֵנִים וַיְהִי
26 כְּנוֹחַ עֲלֵיהֶם הָרוּחַ וַיִּתְנַבְּאוּ וְלֹא יָסָפוּ: וַיִּשָּׁאֲרוּ שְׁנֵי־
אֲנָשִׁים | בַּמַּחֲנֶה שֵׁם הָאֶחָד | אֶלְדָּד וְשֵׁם הַשֵּׁנִי מֵידָד
וַתָּנַח עֲלֵהֶם הָרוּחַ וְהֵמָּה בַּכְּתֻבִים וְלֹא יָצְאוּ הָאֹהֱלָה
27 וַיִּתְנַבְּאוּ בַּמַּחֲנֶה: וַיָּרָץ הַנַּעַר וַיַּגֶּד לְמֹשֶׁה וַיֹּאמַר אֶלְדָּד
28 וּמֵידָד מִתְנַבְּאִים בַּמַּחֲנֶה: וַיַּעַן יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מְשָׁרֵת
29 מֹשֶׁה מִבְחָרָיו וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי מֹשֶׁה כְּלָאֵם: וַיֹּאמֶר לוֹ
מֹשֶׁה הַמְקַנֵּא אַתָּה לִי וּמִי יִתֵּן כָּל־עַם יְהוָה נְבִיאִים
30 כִּי־יִתֵּן יְהוָה אֶת־רוּחוֹ עֲלֵיהֶם: וַיֵּאָסֵף מֹשֶׁה אֶל־
31 הַמַּחֲנֶה הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל: וְרוּחַ נָסַע | מֵאֵת יְהוָה
וַיָּגָז שַׂלְוִים מִן־הַיָּם וַיִּטֹּשׁ עַל־הַמַּחֲנֶה כְּדֶרֶךְ יוֹם כֹּה
וּכְדֶרֶךְ יוֹם כֹּה סָבִיבוֹת הַמַּחֲנֶה וּכְאַמָּתַיִם עַל־פְּנֵי
32 הָאָרֶץ: וַיָּקָם הָעָם כָּל־הַיּוֹם הַהוּא וְכָל־הַלַּיְלָה וְכָל |
יוֹם הַמָּחֳרָת וַיַּאַסְפוּ אֶת־הַשְּׂלָו הַמַּמְעִיט אָסַף עֲשָׂרָה
33 חֳמָרִים וַיִּשְׁטְחוּ לָהֶם שָׁטוֹחַ סָבִיבוֹת הַמַּחֲנֶה: הַבָּשָׂר
עוֹדֶנּוּ בֵּין שִׁנֵּיהֶם טֶרֶם יִכָּרֵת וְאַף יְהוָה חָרָה בָּעָם
34 וַיַּךְ יְהוָה בָּעָם מַכָּה רַבָּה מְאֹד: וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־
הַמָּקוֹם הַהוּא קִבְרוֹת הַתַּאֲוָה כִּי־שָׁם קָבְרוּ אֶת־הָעָם
המתאוים

---

23 And the LORD said unto Moses, Is the LORD'S hand waxed short? thou shalt see now whether my word shall come to pass unto thee or not.

24 And Moses went out, and told the people the words of the LORD, and gathered the seventy men of the elders of the people, and set them round about the tabernacle.

25 And the LORD came down in a cloud, and spake unto him, and took of the spirit that was upon him, and gave it unto the seventy elders: and it came to pass, that, when the spirit rested upon them, they prophesied, and did not cease.

26 But there remained two of the men in the camp, the name of the one was Eldad, and the name of the other Medad: and the spirit rested upon them; and they were of them that were written, but went not out unto the tabernacle: and they prophesied in the camp.

27 And there ran a young man, and told Moses, and said, Eldad and Medad do prophesy in the camp.

28 And Joshua the son of Nun, the servant of Moses, one of his young men, answered and said, My lord Moses, forbid them.

29 And Moses said unto him, Enviest thou for my sake? would God that all the LORD'S people were prophets, and that the LORD would put his spirit upon them!

30 And Moses gat him into the camp, he and the elders of Israel.

31 And there went forth a wind from the LORD, and brought quails from the sea, and let them fall by the camp, as it were a day's journey on this side, and as it were a day's journey on the other side, round about the camp, and as it were two cubits high upon the face of the earth.

32 And the people stood up all that day, and all that night, and all the next day, and they gathered the quails: he that gathered least gathered ten homers: and they spread them all abroad for themselves round about the camp.

33 And while the flesh was yet between their teeth, ere it was chewed, the wrath of the LORD was kindled against the people, and the LORD smote the people with a very great plague.

34 And he called the name of that place Kibroth-hattaavah: because there they buried the people

---

v. 21 נ"א ב"נ ויאסף בלא נקיוא. v. 24 ס"א יִשְׂרָאֵל וכן ת"י ות"ר. v. 26 כן ירחלמי, בהללי עליהם טלא. v. 31 בזנבוקי הַבְּקָנָא. v. 31 ס"א עַל־הָאָרֶץ וכן ת"א כ"י ות"ק. v. 32 הַשְּׂלָיו קרי וכן בהללי, בס"א הַשְּׂלָו כתיב וקרי ונסטר עליה ב' כת' כן.

35 הַמִּתְאַוִּים: מִקִּבְרוֹת הַתַּאֲוָה נָסְעוּ הָעָם חֲצֵרוֹת וַיִּהְיוּ
בְּחֲצֵרוֹת:

יב וַתְּדַבֵּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמֹשֶׁה עַל־אֹדוֹת הָאִשָּׁה הַכֻּשִׁית
2 אֲשֶׁר לָקָח כִּי־אִשָּׁה כֻּשִׁית לָקָח: וַיֹּאמְרוּ הֲרַק אַךְ־
בְּמֹשֶׁה דִּבֶּר יְהוָה הֲלֹא גַם־בָּנוּ דִּבֶּר וַיִּשְׁמַע יְהוָה:
3 וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד מִכֹּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
4 הָאֲדָמָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה פִּתְאֹם אֶל־
מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־מִרְיָם צְאוּ שְׁלָשְׁתְּכֶם אֶל־אֹהֶל
5 מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ שְׁלָשְׁתָּם: וַיֵּרֶד יְהוָה בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֹד
6 פֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּקְרָא אַהֲרֹן וּמִרְיָם וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם: וַיֹּאמֶר
שִׁמְעוּ נָא דְּבָרָי אִם־יִהְיֶה נְבִיאֲכֶם יְהוָה בַּמַּרְאָה אֵלָיו
7 אֶתְוַדָּע בַּחֲלוֹם אֲדַבֶּר־בּוֹ: לֹא־כֵן עַבְדִּי מֹשֶׁה בְּכָל־
8 בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא: פֶּה אֶל־פֶּה אֲדַבֶּר־בּוֹ וּמַרְאֶה וְלֹא
בְחִידֹת וּתְמֻנַת יְהוָה יַבִּיט וּמַדּוּעַ לֹא יְרֵאתֶם לְדַבֵּר
9 בְּעַבְדִּי בְּמֹשֶׁה: וַיִּחַר־אַף יְהוָה בָּם וַיֵּלְךְ: וְהֶעָנָן סָר
10 מֵעַל הָאֹהֶל וְהִנֵּה מִרְיָם מְצֹרַעַת כַּשָּׁלֶג וַיִּפֶן אַהֲרֹן
11 אֶל־מִרְיָם וְהִנֵּה מְצֹרָעַת: וַיֹּאמֶר אַהֲרֹן אֶל־מֹשֶׁה בִּי
אֲדֹנִי אַל־נָא תָּשֶׁת עָלֵינוּ חַטָּאת אֲשֶׁר נוֹאַלְנוּ וַאֲשֶׁר
12 חָטָאנוּ: אַל־נָא תְהִי כַּמֵּת אֲשֶׁר בְּצֵאתוֹ מֵרֶחֶם אִמּוֹ
13 וְיֹאכַל חֲצִי בְשָׂרוֹ: וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר אֵל
נָא רְפָא נָא לָהּ:

14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאָבִיהָ יָרֹק יָרַק בְּפָנֶיהָ הֲלֹא
תִכָּלֵם שִׁבְעַת יָמִים תִּסָּגֵר שִׁבְעַת יָמִים מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
15 וְאַחַר תֵּאָסֵף: וַתִּסָּגֵר מִרְיָם מִחוּץ לַמַּחֲנֶה שִׁבְעַת יָמִים
והעם

יב. 3 v. עָנִיו קרי. 6 v. כן ב״א, ב״נ אִם־ בנביא. 6 v. ג״ל נָבִיא בָּכֶם. 8 v. ס״א בְּפֶרְאָה וכן ח״ש, ת״א, ת״ע ות״ס. 12 v. תקון סופרים: היה ראוי אשנו אלא שכינה הכתוב. 12 v. תקון סופרים: היה ראוי בקרני אלא שכיוה הכתוב.

that lusted.

35 And the people journeyed from Kibroth-hattaavah unto Hazeroth; and abode at Hazeroth.

12 And Miriam and Aaron spake against Moses because of the Ethiopian woman whom he had married: for he had married an Ethiopian woman.

2 And they said, Hath the LORD indeed spoken only by Moses? hath he not spoken also by us? And the LORD heard it.

3 (Now the man Moses was very meek, above all the men which were upon the face of the earth.)

4 And the LORD spake suddenly unto Moses, and unto Aaron, and unto Miriam, Come out ye three unto the tabernacle of the congregation. And they three came out.

5 And the LORD came down in the pillar of the cloud, and stood in the door of the tabernacle, and called Aaron and Miriam: and they both came forth.

6 And he said, Hear now my words: If there be a prophet among you, I the LORD will make myself known unto him in a vision, and will speak unto him in a dream.

7 My servant Moses is not so, who is faithful in all mine house.

8 With him will I speak mouth to mouth, even apparently, and not in dark speeches; and the similitude of the LORD shall he behold: wherefore then were ye not

9 afraid to speak against my servant Moses? And the anger of the LORD was kindled against

10 them; and he departed. And the cloud departed from off the tabernacle; and, behold, Miriam became leprous, white as snow: and Aaron looked upon Miriam, and, behold, she was

11 leprous. And Aaron said unto Moses, Alas, my lord, I beseech thee, lay not the sin upon

12 us, wherein we have done foolishly, and wherein we have sinned. Let her not be as one

13 dead, of whom the flesh is half consumed when he cometh out of his mother's womb. And

14 Moses cried unto the LORD, saying, Heal her now, O God, I beseech thee. And the LORD said unto Moses, If her father had but spit in her face, should she not be ashamed seven days? let her be shut out from the camp seven days, and after that let her be received in again.

15 And Miriam was shut out from the camp seven days:

16 וְהָעָם לֹא נָסַע עַד הֵאָסֵף מִרְיָם: וְאַחַר נָסְעוּ הָעָם
מֵחֲצֵרוֹת וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר פָּארָן:

ס יג וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: שְׁלַח־לְךָ אֲנָשִׁים וְיָתֻרוּ פרש
2 אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶחָד
3 אִישׁ אֶחָד לְמַטֵּה אֲבֹתָיו תִּשְׁלָחוּ כֹּל נָשִׂיא בָּהֶם: וַיִּשְׁלַח
אֹתָם מֹשֶׁה מִמִּדְבַּר פָּארָן עַל־פִּי יְהוָה כֻּלָּם אֲנָשִׁים
4 רָאשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הֵמָּה: וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם לְמַטֵּה רְאוּבֵן
5 שַׁמּוּעַ בֶּן־זַכּוּר: לְמַטֵּה שִׁמְעוֹן שָׁפָט בֶּן־חוֹרִי: לְמַטֵּה
6 יְהוּדָה כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה: לְמַטֵּה יִשָּׂשכָר יִגְאָל בֶּן־יוֹסֵף:
8 לְמַטֵּה אֶפְרַיִם הוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן: לְמַטֵּה בִנְיָמִן פַּלְטִי בֶן־
10 רָפוּא: לְמַטֵּה זְבוּלֻן גַּדִּיאֵל בֶּן־סוֹדִי: לְמַטֵּה יוֹסֵף
12 לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה גַּדִּי בֶן־סוּסִי: לְמַטֵּה דָן עַמִּיאֵל בֶּן־גְּמַלִּי:
13 לְמַטֵּה אָשֵׁר סְתוּר בֶּן־מִיכָאֵל: לְמַטֵּה נַפְתָּלִי נַחְבִּי
15 בֶּן־וָפְסִי: לְמַטֵּה גָד גְּאוּאֵל בֶּן־מָכִי: אֵלֶּה שְׁמוֹת
16 הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׁלַח מֹשֶׁה לָתוּר אֶת־הָאָרֶץ וַיִּקְרָא
17 מֹשֶׁה לְהוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן יְהוֹשֻׁעַ: וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה לָתוּר
אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם עֲלוּ זֶה בַּנֶּגֶב וַעֲלִיתֶם
18 אֶת־הָהָר: וּרְאִיתֶם אֶת־הָאָרֶץ מַה־הִוא וְאֶת־הָעָם הַיֹּשֵׁב
19 עָלֶיהָ הֶחָזָק הוּא הָרָפֶה הַמְעַט הוּא אִם־רָב: וּמָה
הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הוּא יֹשֵׁב בָּהּ הַטּוֹבָה הִוא אִם־רָעָה וּמָה

and the people journeyed not till Miriam was brought in again.

16 And afterward the people removed from Hazeroth, and pitched in the wilderness of Paran.

13 And the LORD spake unto Moses, saying,
2 Send thou men, that they may search the land of Canaan, which I give unto the children of Israel: of every tribe of their fathers shall ye send a man, every one a ruler among them.
3 And Moses by the commandment of the LORD sent them from the wilderness of Paran: all those men were heads of the children of Israel.
4 And these were their names: of the tribe of Reuben, Shammua the son of Zaccur.
5 Of the tribe of Simeon, Shaphat the son of Hori.
6 Of the tribe of Judah, Caleb the son of Jephunneh.
7 Of the tribe of Issachar, Igal the son of Joseph.
8 Of the tribe of Ephraim, Oshea the son of Nun.
9 Of the tribe of Benjamin, Palti the son of Raphu.
10 Of the tribe of Zebulun, Gaddiel the son of Sodi.
11 Of the tribe of Joseph, namely, of the tribe of Manasseh, Gaddi the son of Susi.
12 Of the tribe of Dan, Ammiel the son of Gemalli.
13 Of the tribe of Asher, Sethur the son of Michael.
14 Of the tribe of Naphtali, Nahbi the son of Vophsi.
15 Of the tribe of Gad, Geuel the son of Machi.
16 These are the names of the men which Moses sent to spy out the land. And Moses called
17 Oshea the son of Nun Jehoshua. And Moses sent them to spy out the land of Canaan, and
18 said unto them, Get you up this way southward, and go up into the mountain: And see the land, what it is; and the people that dwelleth therein, whether they be strong or weak, few or
19 many; And what the land is that they dwell in, whether it be good or bad; and what

הערים

v. 16 שם הפרשה [VIII 1–XII 16]. מהללאל. וסדריה ד' בהעלתך [VIII 1]. עשה לך [X 11]. אספה־לי [XI 16]. היר י'י [XI 23]. ופסוקים מאה ושבעה ושלשים. ומלים אלף ושמנה מאות וארבעים. ואותיות שבעת אלפים וחמשים וחמשה. וחלופים ה' כן־עשו להם [VIII 20]. ב"א חוסף כן" עם עשו. ב"נ בנעיא תחת קָן, ובהאריך הענן [IX 19]. ב"א קורא בהאריך בלא נעיא תחת הוו"ן. וב"נ בְּהַאריך בי"ן. כי אם־לאו־ארצי [X 30]. ב"א קורא אם" בלא נעיא וב"נ אָם" בנעיא, אספה־לי [XI 16]. ב"א קורא אספה־לי בלא נעיא וב"נ אֶסְפָּה" בנעיא תחת האל"ף אם־יהיה נביאכם [XII 6]. ב"א חוסף אם" עם יהיה וב"נ אָם" בנעיא, ואשר התחברו והתיצבו שם [XI 16]. אם את־כל־דני הים [XI 22]. וכתו' א' ענו מאר [XII 3]. ופסקות ד' ממא! לנפש [IX 10]. ויאצל [XI 25]. וישארו [XI 26]. ב' בו [XI 26]. ומספר יסיה שלשה וששים יום.

יג. 1 v. הספרה וישלח יהושע. יהושע ב'. 6 v. כן לכערבאי חסר. למרנחאי יסוגה טולא.

7 v. כן ב"א, כ"נ יִשָּׂשכָר.

הָעָרִים אֲשֶׁר־הוּא יוֹשֵׁב בָּהֵנָּה הַבְּמַחֲנִים אִם בְּמִבְצָרִים:
20 וּמָה הָאָרֶץ הַשְּׁמֶנָה הִוא אִם־רָזָה הֲיֵשׁ־בָּהּ עֵץ אִם־אַיִן
וְהִתְחַזַּקְתֶּם וּלְקַחְתֶּם מִפְּרִי הָאָרֶץ וְהַיָּמִים יְמֵי בִכּוּרֵי
21 עֲנָבִים: וַיַּעֲלוּ וַיָּתֻרוּ אֶת־הָאָרֶץ מִמִּדְבַּר־צִן עַד־רְחֹב
22 לְבֹא חֲמָת: וַיַּעֲלוּ בַּנֶּגֶב וַיָּבֹא עַד־חֶבְרוֹן וְשָׁם אֲחִימַן
שֵׁשַׁי וְתַלְמַי יְלִידֵי הָעֲנָק וְחֶבְרוֹן שֶׁבַע שָׁנִים נִבְנְתָה
23 לִפְנֵי צֹעַן מִצְרָיִם: וַיָּבֹאוּ עַד־נַחַל אֶשְׁכֹּל וַיִּכְרְתוּ מִשָּׁם
זְמוֹרָה וְאֶשְׁכּוֹל עֲנָבִים אֶחָד וַיִּשָּׂאֻהוּ בַמּוֹט בִּשְׁנָיִם
24 וּמִן־הָרִמֹּנִים וּמִן־הַתְּאֵנִים: לַמָּקוֹם הַהוּא קָרָא נַחַל
אֶשְׁכּוֹל עַל אֹדוֹת הָאֶשְׁכּוֹל אֲשֶׁר־כָּרְתוּ מִשָּׁם בְּנֵי
25 יִשְׂרָאֵל: וַיָּשֻׁבוּ מִתּוּר הָאָרֶץ מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם: וַיֵּלְכוּ
26 וַיָּבֹאוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
אֶל־מִדְבַּר פָּארָן קָדֵשָׁה וַיָּשִׁבוּ אֹתָם דָּבָר וְאֶת־כָּל־
27 הָעֵדָה וַיַּרְאוּם אֶת־פְּרִי הָאָרֶץ: וַיְסַפְּרוּ־לוֹ וַיֹּאמְרוּ בָּאנוּ
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּנוּ וְגַם זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ הִוא
28 וְזֶה־פִּרְיָהּ: אֶפֶס כִּי־עַז הָעָם הַיֹּשֵׁב בָּאָרֶץ וְהֶעָרִים
29 בְּצֻרוֹת גְּדֹלֹת מְאֹד וְגַם־יְלִדֵי הָעֲנָק רָאִינוּ שָׁם: עֲמָלֵק
יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב וְהַחִתִּי וְהַיְבוּסִי וְהָאֱמֹרִי יוֹשֵׁב בָּהָר
30 וְהַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב עַל־הַיָּם וְעַל יַד הַיַּרְדֵּן: וַיַּהַס כָּלֵב
אֶת־הָעָם אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר עָלֹה נַעֲלֶה וְיָרַשְׁנוּ אֹתָהּ
31 כִּי־יָכוֹל נוּכַל לָהּ: וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־עָלוּ עִמּוֹ אָמְרוּ לֹא
32 נוּכַל לַעֲלוֹת אֶל־הָעָם כִּי־חָזָק הוּא מִמֶּנּוּ: וַיֹּצִיאוּ דִבַּת
הָאָרֶץ אֲשֶׁר תָּרוּ אֹתָהּ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הָאָרֶץ
אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בָהּ לָתוּר אֹתָהּ אֶרֶץ אֹכֶלֶת יוֹשְׁבֶיהָ הִוא
33 וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־רָאִינוּ בְתוֹכָהּ אַנְשֵׁי מִדּוֹת: וְשָׁם רָאִינוּ
את־

v. 19 כן ב"א, ב"נ הַכִּסְחָנִים בנגיא. v. 20 ס"א נ"נ כ"נ הַיֵּשׁ־. v. 22 סביר וַיָּבֹאוּ, בס"א וַיָּבֹא כחיב וקרי וכן ח"ס, ת"י, ח"ע, ת"ס ות"ר. v. 22 ס"א אֲחִיכָן קכָן וכן ד"ב, ר"ג, חר"ה, ד"א, ד"ב והי"ר. v. 24 כן בחללי, ירושלמי אֶשְׁכֹּל חסר. v. 26 ס"א ב"א וְאֶל־ כל"א נגיא, ב"נ וְאֶל־ בנגיא. v. 30 ס' רבתי. v. 30 ס"א וַיַּחַס קמץ. v. 30 עָלֹה קרי. v. 31 כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, חר"ד הס"ז, ס"א אשר וכל"א פקף וכן ד"ב, ר"ג, חר"ה, ד"ב והי"ר. v. 31 כן לסערבאי, לסרנחאי פפס"ו דפי.

cities they be that they dwell in, whether in tents, or in strong holds;

20 And what the land is, whether it be fat or lean, whether there be wood therein, or not. And be ye of good courage, and bring of the fruit of the land. Now the time was the time of the firstripe grapes.

21 So they went up, and searched the land from the wilderness of Zin unto Rehob, as men come to Hamath.

22 And they ascended by the south, and came unto Hebron; where Ahiman, Sheshai, and Talmai, the children of Anak, were. (Now Hebron was built seven years before Zoan in Egypt.)

23 And they came unto the brook of Eshcol, and cut down from thence a branch with one cluster of grapes, and they bare it between two upon a staff; and they brought of the pomegranates, and of the figs.

24 The place was called the brook Eshcol, because of the cluster of grapes which the children of Israel cut down from thence.

25 And they returned from searching of the land after forty days.

26 And they went and came to Moses, and to Aaron, and to all the congregation of the children of Israel, unto the wilderness of Paran, to Kadesh; and brought back word unto them, and unto all the congregation, and shewed them the fruit of the land.

27 And they told him, and said, We came unto the land whither thou sentest us, and surely it floweth with milk and honey; and this is the fruit of it.

28 Nevertheless the people be strong that dwell in the land, and the cities are walled, and very great: and moreover we saw the children of Anak there.

29 The Amalekites dwell in the land of the south: and the Hittites, and the Jebusites, and the Amorites, dwell in the mountains: and the Canaanites dwell by the sea, and by the coast of Jordan.

30 And Caleb stilled the people before Moses, and said, Let us go up at once, and possess it; for we are well able to overcome it.

31 But the men that went up with him said, We be not able to go up against the people; for they are stronger than we.

32 And they brought up an evil report of the land which they had searched unto the children of Israel, saying, The land, through which we have gone to search it, is a land that eateth up the inhabitants thereof; and all the people that we saw in it are men of a great stature.

33 And there we saw

אֶת־הַנְּפִלִים בְּנֵי עֲנָק מִן־הַנְּפִלִים וַנְּהִי בְּעֵינֵינוּ כַּחֲגָבִים
יד וְכֵן הָיִינוּ בְּעֵינֵיהֶם: וַתִּשָּׂא כָל־הָעֵדָה וַיִּתְּנוּ אֶת־קוֹלָם
2 וַיִּבְכּוּ הָעָם בַּלַּיְלָה הַהוּא: וַיִּלֹנּוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן
כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם כָּל־הָעֵדָה לוּ־מַתְנוּ
3 בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אוֹ בַּמִּדְבָּר הַזֶּה לוּ־מַתְנוּ: וְלָמָה יְהוָה
מֵבִיא אֹתָנוּ אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לִנְפֹּל בַּחֶרֶב נָשֵׁינוּ וְטַפֵּנוּ
4 יִהְיוּ לָבַז הֲלֹא טוֹב לָנוּ שׁוּב מִצְרָיְמָה: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ
5 אֶל־אָחִיו נִתְּנָה רֹאשׁ וְנָשׁוּבָה מִצְרָיְמָה: וַיִּפֹּל מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן עַל־פְּנֵיהֶם לִפְנֵי כָּל־קְהַל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
6 וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה מִן־הַתָּרִים אֶת־הָאָרֶץ
7 קָרְעוּ בִגְדֵיהֶם: וַיֹּאמְרוּ אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
הָאָרֶץ אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בָהּ לָתוּר אֹתָהּ טוֹבָה הָאָרֶץ מְאֹד
8 מְאֹד: אִם־חָפֵץ בָּנוּ יְהוָה וְהֵבִיא אֹתָנוּ אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת
9 וּנְתָנָהּ לָנוּ אֶרֶץ אֲשֶׁר־הִוא זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ: אַךְ
בַּיהוָה אַל־תִּמְרֹדוּ וְאַתֶּם אַל־תִּירְאוּ אֶת־עַם הָאָרֶץ
כִּי לַחְמֵנוּ הֵם סָר צִלָּם מֵעֲלֵיהֶם וַיהוָה אִתָּנוּ אַל־
10 תִּירָאֵם: וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעֵדָה לִרְגֹּם אֹתָם בָּאֲבָנִים
וּכְבוֹד יְהוָה נִרְאָה בְאֹהֶל מוֹעֵד אֶל־כָּל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל:
11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עַד־אָנָה יְנַאֲצֵנִי הָעָם הַזֶּה וְעַד־ ס
אָנָה לֹא־יַאֲמִינוּ בִי בְּכֹל הָאֹתוֹת אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְקִרְבּוֹ:
12 אַכֶּנּוּ בַדֶּבֶר וְאוֹרִשֶׁנּוּ וְאֶעֱשֶׂה אֹתְךָ לְגוֹי־נָדוֹל וְעָצוּם
13 מִמֶּנּוּ: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וְשָׁמְעוּ מִצְרַיִם כִּי־הֶעֱלִיתָ
14 בְכֹחֲךָ אֶת־הָעָם הַזֶּה מִקִּרְבּוֹ: וְאָמְרוּ אֶל־יוֹשֵׁב הָאָרֶץ
הַזֹּאת שָׁמְעוּ כִּי־אַתָּה יְהוָה בְּקֶרֶב הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר־עַיִן
בעין

יג. ו בהללי הנפלים חסר יוד חנינא. ירושלמי הנפלים חסר יוד קדמ'. יד. ג. ו כן בהללי. ירושלמי הלא חסר. 6. ו כן לבעראי חסר. למרנהאי יפונה בלא. 9. ו בזנבוקי כר פתה. 10. ו כן בהללי. ירושלמי לרגם הסר. 11. ו כן ירושלמי בהללי האות חסר. 12. ו כן בהללי. ירושלמי אותך כלא.

the giants, the sons of Anak, which come of the giants: and we were in our own sight as grasshoppers, and so we were in their sight.

14 And all the congregation lifted up their voice, and cried; and the people wept that night.

2 And all the children of Israel murmured against Moses and against Aaron: and the whole congregation said unto them, Would God that we had died in the land of Egypt! or would God we had died in this wilderness!

3 And wherefore hath the LORD brought us unto this land, to fall by the sword, that our wives and our children should be a prey? were it not better for us to return into Egypt?

4 And they said one to another, Let us make a captain, and let us return into Egypt.

5 Then Moses and Aaron fell on their faces before all the assembly of the congregation of the children of Israel.

6 And Joshua the son of Nun, and Caleb the son of Jephunneh, which were of them that searched the land, rent their clothes:

7 And they spake unto all the company of the children of Israel, saying, The land, which we passed through to search it, is an exceeding good land.

8 If the LORD delight in us, then he will bring us into this land, and give it us; a land which floweth with milk and honey.

9 Only rebel not ye against the LORD, neither fear ye the people of the land; for they are bread for us: their defence is de-

10 parted from them, and the LORD is with us: fear them not. But all the congregation bade stone them with stones. And the glory of the LORD appeared in the tabernacle of the congregation before all the children of Israel.

11 And the LORD said unto Moses, How long will this people provoke me? and how long will it be ere they believe me, for all the signs which I

12 have shewed among them? I will smite them with the pestilence, and disinherit them, and

13 will make of thee a greater nation and mightier than they. And Moses said unto the LORD, Then the Egyptians shall hear it, (for thou broughtest up this people in thy might from among

14 them;) And they will tell it to the inhabitants of this land: for they have heard that thou LORD art among this people,

בְּעַ֣ן נִרְאָ֔ה ׀ אַתָּ֖ה יְהוָ֑ה וְעָנָ֤נְךָ֙ עֹמֵ֣ד עֲלֵהֶ֔ם וּבְעַמֻּ֥ד
עָנָ֖ן אַתָּ֣ה הֹלֵ֑ךְ לִפְנֵיהֶם֙ יוֹמָ֔ם וּבְעַמּ֥וּד אֵ֖שׁ לָֽיְלָה׃ וְהֵמַתָּ֣ה
15 אֶת־הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה כְּאִ֖ישׁ אֶחָ֑ד וְאָמְר֣וּ הַגּוֹיִ֗ם אֲשֶׁ֤ר שָׁמְעוּ֙
16 אֶת־שִׁמְעֲךָ֣ לֵאמֹ֔ר׃ מִבִּלְתִּ֞י יְכֹלֶ֣ת יְהוָ֗ה לְהָבִיא֙ אֶת־
הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה אֶל־הָאָ֕רֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּ֥ע לָהֶ֖ם וַיִּשְׁחָטֵ֣ם בַּמִּדְבָּֽר׃
17 וְעַתָּ֕ה יִגְדַּל־נָ֖א כֹּ֣חַ אֲדֹנָ֑י כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבַּ֖רְתָּ לֵאמֹֽר׃ יְהוָ֡ה
18 אֶ֣רֶךְ אַפַּ֣יִם וְרַב־חֶ֡סֶד נֹשֵׂ֣א עָוֹן֩ וָפֶ֨שַׁע וְנַקֵּ֜ה לֹ֣א יְנַקֶּ֗ה
פֹּקֵ֨ד עֲוֹ֤ן אָבוֹת֙ עַל־בָּנִ֔ים עַל־שִׁלֵּשִׁ֖ים וְעַל־רִבֵּעִֽים׃
19 סְלַח־נָ֣א לַעֲוֹן֩ הָעָ֨ם הַזֶּ֜ה כְּגֹדֶ֣ל חַסְדֶּ֗ךָ וְכַאֲשֶׁ֤ר נָשָׂ֙אתָה֙
20 לָעָ֣ם הַזֶּ֔ה מִמִּצְרַ֖יִם וְעַד־הֵ֑נָּה׃ וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֖ה סָלַ֥חְתִּי
21 כִדְבָרֶֽךָ׃ וְאוּלָ֗ם חַי־אָ֙נִי֙ וְיִמָּלֵ֣א כְבוֹד־יְהוָ֔ה אֶת־כָּל־
22 הָאָֽרֶץ׃ כִּ֤י כָל־הָאֲנָשִׁים֙ הָרֹאִ֣ים אֶת־כְּבֹדִ֔י וְאֶת־אֹתֹתַ֕י
אֲשֶׁר־עָשִׂ֥יתִי בְמִצְרַ֖יִם וּבַמִּדְבָּ֑ר וַיְנַסּ֣וּ אֹתִ֗י זֶ֚ה עֶ֣שֶׂר
23 פְּעָמִ֔ים וְלֹ֥א שָׁמְע֖וּ בְּקוֹלִֽי׃ אִם־יִרְא֣וּ אֶת־הָאָ֔רֶץ אֲשֶׁ֥ר
24 נִשְׁבַּ֖עְתִּי לַאֲבֹתָ֑ם וְכָל־מְנַאֲצַ֥י לֹא יִרְאֻֽהָ׃ וְעַבְדִּ֣י כָלֵ֗ב
עֵ֚קֶב הָיְתָ֣ה רֽוּחַ֣ אַחֶ֔רֶת עִמּ֖וֹ וַיְמַלֵּ֣א אַחֲרָ֑י וַהֲבִיאֹתִ֣יו
25 אֶל־הָאָ֗רֶץ אֲשֶׁר־בָּ֤א שָׁמָּה֙ וְזַרְע֣וֹ יוֹרִשֶׁ֔נָּה׃ וְהָעֲמָלֵ֕קִי
וְהַכְּנַעֲנִ֖י יֹשֵׁ֣ב בָּעֵ֑מֶק מָחָ֗ר פְּנ֤וּ וְסָעוּ֙ לָכֶ֔ם הַמִּדְבָּ֕רָה דֶּ֖רֶךְ
יַם־סֽוּף׃
26 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֣ה וְאֶל־אַהֲרֹ֑ן לֵאמֹֽר׃ עַד־מָתַ֞י
27 לָעֵדָ֣ה הָרָעָ֗ה הַזֹּאת֙ אֲשֶׁ֣ר הֵ֔מָּה מַלִּינִ֖ים עָלַ֑י אֶת־תְּלֻנּ֣וֹת
28 בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל אֲשֶׁ֥ר הֵ֖מָּה מַלִּינִ֥ים עָלַ֖י שָׁמָֽעְתִּי׃ אֱמֹ֣ר
אֲלֵהֶ֗ם חַי־אָ֙נִי֙ נְאֻם־יְהוָ֔ה אִם־לֹ֕א כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבַּ֖רְתֶּם בְּאָזְנָֽי׃
29 כִּ֣ן אֶעֱשֶׂ֣ה לָכֶ֔ם בַּמִּדְבָּ֥ר הַזֶּ֖ה יִפְּל֣וּ פִגְרֵיכֶ֑ם וְכָל־

סקדיכם

17 v. י רבתי. 17 v. ברוב ספרים כ׳י יהוה וכן ד׳ב. 18 v. ס״א חסר ואמת וכן ח׳ש. ח״ע וח״ע: עיין שמות ל״ד ו׳. 18 v. ס״א ונקה ולא ינקה וכן ח׳ש, ת״י ות״ע: עיין שמות ל״ד ז׳. 18 v. בונבוקי ונקה בסגול. 20 v. ס״א מדברך מלא וכן ח״ש, חד״ד ת״י. 21 v. כן ירושלמי בהללי כתר חסר. 22 v. כן בהללי, ירושלמי בללי חסר. 23 v. כן ב״א, ב״נ וכל״ בנעיא. ב״א ב״א ובל״ בנעיא, וכ״נ וכל״ בלא נעיא. 24 v. כן ירושלמי בהללי יהי־שׁנה מלא יוד. 25 v. סביר המדבּרה, בס״א המדבּרה כתיב וקרי וכן בח״ש. 27 v. כן ב״א, כ״נ אתי בנעיא.

that thou LORD art seen face to face, and that thy cloud standeth over them, and that thou goest before them, by day time in a pillar of a cloud, and in a pillar of fire by night.

15 Now if thou shalt kill all this people as one man, then the nations which have heard the fame of thee will speak, saying,

16 Because the LORD was not able to bring this people into the land which he sware unto them, therefore he hath slain them in the wilderness.

17 And now, I beseech thee, let the power of my LORD be great, according as thou hast spoken, saying,

18 The LORD is longsuffering, and of great mercy, forgiving iniquity and transgression, and by no means clearing the guilty, visiting the iniquity of the fathers upon the children unto the third and fourth generation.

19 Pardon, I beseech thee, the iniquity of this people according unto the greatness of thy mercy, and as thou hast forgiven this people, from Egypt even until now.

20 And the LORD said, I have pardoned according to thy word:

21 But as truly as I live, all the earth shall be filled with the glory of the LORD.

22 Because all those men which have seen my glory, and my miracles, which I did in Egypt and in the wilderness, and have tempted me now these ten times, and have not hearkened to

23 my voice; Surely they shall not see the land which I sware unto their fathers, neither shall

24 any of them that provoked me see it: But my servant Caleb, because he had another spirit with him, and hath followed me fully, him will I bring into the land whereinto he went; and

25 his seed shall possess it. (Now the Amalekites and the Canaanites dwelt in the valley.) To

26 morrow turn you, and get you into the wilderness by the way of the Red sea. And the

27 LORD spake unto Moses and unto Aaron, saying, How long shall I bear with this evil congregation, which murmur against me? I have heard the murmurings of the children of Israel,

28 which they murmur against me. Say unto them, As truly as I live, saith the LORD, as ye

29 have spoken in mine ears, so will I do to you: Your carcases shall fall in this wilderness; and all

פְּקֻדֵיכֶם לְכָל־מִסְפַּרְכֶם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמָעְלָה
אֲשֶׁר הֲלִינֹתֶם עָלָי׃ אִם־אַתֶּם תָּבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לְשַׁכֵּן אֶתְכֶם בָּהּ כִּי אִם־כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה
וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן׃ וְטַפְּכֶם אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם לָבַז יִהְיֶה וְהֵבֵאתִי
אֹתָם וְיָדְעוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר מְאַסְתֶּם בָּהּ׃ וּפִגְרֵיכֶם
אַתֶּם יִפְּלוּ בַּמִּדְבָּר הַזֶּה׃ וּבְנֵיכֶם יִהְיוּ רֹעִים בַּמִּדְבָּר
אַרְבָּעִים שָׁנָה וְנָשְׂאוּ אֶת־זְנוּתֵיכֶם עַד־תֹּם פִּגְרֵיכֶם
בַּמִּדְבָּר׃ בְּמִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר־תַּרְתֶּם אֶת־הָאָרֶץ
אַרְבָּעִים יוֹם יוֹם לַשָּׁנָה יוֹם לַשָּׁנָה תִּשְׂאוּ אֶת־עֲוֹנֹתֵיכֶם
אַרְבָּעִים שָׁנָה וִידַעְתֶּם אֶת־תְּנוּאָתִי׃ אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי
אִם־לֹא זֹאת אֶעֱשֶׂה לְכָל־הָעֵדָה הָרָעָה הַזֹּאת הַנּוֹעָדִים
עָלַי בַּמִּדְבָּר הַזֶּה יִתַּמּוּ וְשָׁם יָמֻתוּ׃ וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר
שָׁלַח מֹשֶׁה לָתוּר אֶת־הָאָרֶץ וַיָּשֻׁבוּ וילונו וילוּן עָלָיו אֶת־
כָּל־הָעֵדָה לְהוֹצִיא דִבָּה עַל־הָאָרֶץ׃ וַיָּמֻתוּ הָאֲנָשִׁים
מוֹצְאֵי דִבַּת־הָאָרֶץ רָעָה בַּמַּגֵּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃ וִיהוֹשֻׁעַ
בִּן־נוּן וְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה חָיוּ מִן־הָאֲנָשִׁים הָהֵם הַהֹלְכִים
לָתוּר אֶת־הָאָרֶץ׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְאַבְּלוּ הָעָם מְאֹד׃ וַיַּשְׁכִּמוּ בַבֹּקֶר
וַיַּעֲלוּ אֶל־רֹאשׁ־הָהָר לֵאמֹר הִנֵּנוּ וְעָלִינוּ אֶל־הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר־אָמַר יְהוָה כִּי חָטָאנוּ׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לָמָּה זֶּה אַתֶּם
עֹבְרִים אֶת־פִּי יְהוָה וְהִוא לֹא תִצְלָח׃ אַל־תַּעֲלוּ כִּי אֵין
יְהוָה בְּקִרְבְּכֶם וְלֹא תִנָּגְפוּ לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם׃ כִּי הָעֲמָלֵקִי
וְהַכְּנַעֲנִי שָׁם לִפְנֵיכֶם וּנְפַלְתֶּם בְּחֶרֶב כִּי־עַל־כֵּן שַׁבְתֶּם
מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְלֹא־יִהְיֶה יְהוָה עִמָּכֶם׃ וַיַּעְפְּלוּ לַעֲלוֹת
אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וּמֹשֶׁה לֹא־מָשׁוּ מִקֶּרֶב
המחנה

vv. 30, 38 כן לכערבאי חסר, למרנחאי יפונה בלא׳. v. 31 כן בירחו מלא י׳. v. 34 בס״א לא נמצא יום לשנה פעם שנית וכן ת״ע, ת״ס וחי״ר. v. 36 וילונו כתיב, וילינו קרי. v. 39 נ״א ב״נ ויתאבלו בנעיא. v. 40 כן בהללי, ירושלמי וישכימו מלא. v. 43 כן ב״א, ב״נ והכנעני בנעיא.

that were numbered of you, according to your whole number, from twenty years old and upward, which have murmured against me,

30 Doubtless ye shall not come into the land, concerning which I sware to make you dwell therein, save Caleb the son of Jephunneh, and Joshua the son of Nun.

31 But your little ones, which ye said should be a prey, them will I bring in, and they shall know the land which ye have despised.

32 But as for you, your carcases, they shall fall in this wilderness.

33 And your children shall wander in the wilderness forty years, and bear your whoredoms, until your carcases be wasted in the wilderness.

34 After the number of the days in which ye searched the land, even forty days, each day for a year, shall ye bear your iniquities, even forty years, and ye shall know my breach of promise.

35 I the LORD have said, I will surely do it unto all this evil congregation, that are gathered together against me: in this wilderness they shall be consumed, and there they shall die.

36 And the men, which Moses sent to search the land, who returned, and made all the congregation to murmur against him, by bringing up a slander upon the land,

37 Even those men that did bring up the evil report upon the land, died by the plague before the LORD.

38 But Joshua the son of Nun, and Caleb the son of Jephunneh, which were of the men that went
39 to search the land, lived still. And Moses told these sayings unto all the children of Israel:
40 and the people mourned greatly. And they rose up early in the morning, and gat them up into the top of the mountain, saying, Lo, we be here, and will go up unto the place which the
41 LORD hath promised: for we have sinned. And Moses said, Wherefore now do ye trans-
42 gress the commandment of the LORD? but it shall not prosper. Go not up, for the LORD is
43 not among you; that ye be not smitten before your enemies. For the Amalekites and the Canaanites are there before you, and ye shall fall by the sword: because ye are turned away
44 from the LORD, therefore the LORD will not be with you. But they presumed to go up unto the hill top: nevertheless the ark of the covenant of the LORD, and Moses, departed not out of

the camp.

45 Then the Amalekites came down, and the Canaanites which dwelt in that hill, and smote them, and discomfited them, even unto Hormah.

15 And the LORD spake unto Moses, saying,

2 Speak unto the children of Israel, and say unto them, When ye be come into the land of your habitations, which I give unto you,

3 And will make an offering by fire unto the LORD, a burnt offering, or a sacrifice in performing a vow, or in a freewill offering, or in your solemn feasts, to make a sweet savour unto the LORD, of the herd, or of the flock:

4 Then shall he that offereth his offering unto the LORD bring a meat offering of a tenth deal of flour mingled with the fourth part of an hin of oil.

5 And the fourth part of an hin of wine for a drink offering shalt thou prepare with the burnt offering or sacrifice, for one lamb.

6 Or for a ram, thou shalt prepare for a meat offering two tenth deals of flour mingled with the third part of an hin of oil.

7 And for a drink offering thou shalt offer the third part of an hin of wine, for a sweet savour unto the LORD.

8 And when thou preparest a bullock for a burnt offering, or for a sacrifice in performing a vow, or peace offerings unto the LORD:

45 הַמַּחֲנֵה׃ וַיֵּרֶד הָעֲמָלֵקִי וְהַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בָּהָר הַהוּא
וַיַּכּוּם וַיַּכְּתוּם עַד־הַחָרְמָה׃

טו 2 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ס
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תְבֹאוּ אֶל־אֶרֶץ מוֹשְׁבֹתֵיכֶם אֲשֶׁר אֲנִי
3 נֹתֵן לָכֶם׃ וַעֲשִׂיתֶם אִשֶּׁה לַיהוָה עֹלָה אוֹ־זֶבַח לְפַלֹּא־
נֶדֶר אוֹ בִנְדָבָה אוֹ בְמֹעֲדֵיכֶם לַעֲשׂוֹת רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה
4 מִן־הַבָּקָר אוֹ מִן־הַצֹּאן׃ וְהִקְרִיב הַמַּקְרִיב קָרְבָּנוֹ לַיהוָה
5 מִנְחָה סֹלֶת עִשָּׂרוֹן בָּלוּל בִּרְבִעִית הַהִין שָׁמֶן׃ וְיַיִן
לַנָּסֵךְ רְבִיעִית הַהִין תַּעֲשֶׂה עַל־הָעֹלָה אוֹ לַזֶּבַח לַכֶּבֶשׂ
6 הָאֶחָד׃ אוֹ לָאַיִל תַּעֲשֶׂה מִנְחָה סֹלֶת שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים
7 בָּלוּלָה בַּשֶּׁמֶן שְׁלִשִׁית הַהִין׃ וְיַיִן לַנָּסֵךְ שְׁלִשִׁית הַהִין
8 תַּקְרִיב רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וְכִי־תַעֲשֶׂה בֶן־בָּקָר עֹלָה
9 אוֹ־זֶבַח לְפַלֵּא־נֶדֶר אוֹ־שְׁלָמִים לַיהוָה׃ וְהִקְרִיב עַל־
בֶּן־הַבָּקָר מִנְחָה סֹלֶת שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים בָּלוּל בַּשֶּׁמֶן
10 חֲצִי הַהִין׃ וְיַיִן תַּקְרִיב לַנָּסֵךְ חֲצִי הַהִין אִשֵּׁה רֵיחַ־
11 נִיחֹחַ לַיהוָה׃ כָּכָה יֵעָשֶׂה לַשּׁוֹר הָאֶחָד אוֹ לָאַיִל הָאֶחָד
12 אוֹ־לַשֶּׂה בַּכְּבָשִׂים אוֹ בָעִזִּים׃ כַּמִּסְפָּר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כָּכָה
13 תַּעֲשׂוּ לָאֶחָד כְּמִסְפָּרָם׃ כָּל־הָאֶזְרָח יַעֲשֶׂה־כָּכָה אֶת־
14 אֵלֶּה לְהַקְרִיב אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וְכִי־יָגוּר אִתְּכֶם
גֵּר אוֹ אֲשֶׁר־בְּתוֹכְכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם וְעָשָׂה אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ
15 לַיהוָה כַּאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כֵּן יַעֲשֶׂה׃ הַקָּהָל חָקָה אַחַת לָכֶם
וְלַגֵּר הַגָּר חָקַת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם כָּכֶם כַּגֵּר יִהְיֶה לִפְנֵי
16 יְהוָה׃ תּוֹרָה אַחַת וּמִשְׁפָּט אֶחָד יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר הַגָּר
אִתָּכֶם׃

וידבר

v. 45 כן ב"א. ב"נ והכנעני בנעויא. ג"א ב"א ויכתום בנעויא. ב"נ ויכתום בלא נעויא.
טו. 2 v. כן בהללי, ירושלמי במוקדיכם כולא. 4 v. בהללי ברבעת חסר רחסר. וירושלמי ברביעת חסר יוד חני'. 5 v. כן בהללי, ירושלמי רביעה חסר יוד חני'. 6, 7 vv. כן בהללי, ירושלמי שלישת חסר יוד חני'. 11 v. ס"א ועשה היו"ד בלי רגש. 11 v. סביר בכבשים. 14 v. כן ב"א. ב"נ אשר בנעויא. ג"א ב"א אשר בנעויא וב"נ כלא נעויא.

9 Then shall he bring with a bullock a meat offering of three tenth deals of flour mingled with
10 half an hin of oil. And thou shalt bring for a drink offering half an hin of wine, for an offer-
11 ing made by fire, of a sweet savour unto the LORD. Thus shall it be done for one bullock,
12 or for one ram, or for a lamb, or a kid. According to the number that ye shall prepare, so
13 shall ye do to every one according to their number. All that are born of the country shall do
these things after this manner, in offering an offering made by fire, of a sweet savour unto the
14 LORD. And if a stranger sojourn with you, or whosoever be among you in your genera-
tions, and will offer an offering made by fire, of a sweet savour unto the LORD; as ye do, so
15 he shall do. One ordinance shall be both for you of the congregation, and also for the
stranger that sojourneth with you, an ordinance for ever in your generations: as ye are, so
16 shall the stranger be before the LORD. One law and one manner shall be for you, and for
the stranger that sojourneth with you.

17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: 18 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם בְּבֹאֲכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא
19 אֶתְכֶם שָׁמָּה: וְהָיָה בְּאָכְלְכֶם מִלֶּחֶם הָאָרֶץ תָּרִימוּ
20 תְּרוּמָה לַיהוָה: רֵאשִׁית עֲרִסֹתֵיכֶם חַלָּה תָּרִימוּ תְּרוּמָה
21 כִּתְרוּמַת גֹּרֶן כֵּן תָּרִימוּ אֹתָהּ: מֵרֵאשִׁית עֲרִסֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ
22 לַיהוָה תְּרוּמָה לְדֹרֹתֵיכֶם: וְכִי
תִשְׁגּוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ אֶת כָּל־הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־דִּבֶּר
23 יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה: אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֲלֵיכֶם בְּיַד־
מֹשֶׁה מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וָהָלְאָה לְדֹרֹתֵיכֶם:
24 וְהָיָה אִם מֵעֵינֵי הָעֵדָה נַעֲשָׂתָה לִשְׁגָגָה וְעָשׂוּ כָּל־הָעֵדָה
פַּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד לְעֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה וּמִנְחָתוֹ
25 וְנִסְכּוֹ כַּמִּשְׁפָּט וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וְכִפֶּר הַכֹּהֵן
עַל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִסְלַח לָהֶם כִּי־שְׁגָגָה הוּא
וְהֵם הֵבִיאוּ אֶת־קָרְבָּנָם אִשֶּׁה לַיהוָה וְחַטָּאתָם לִפְנֵי
26 יְהוָה עַל־שִׁגְגָתָם: וְנִסְלַח לְכָל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר
הַגָּר בְּתוֹכָם כִּי לְכָל־הָעָם בִּשְׁגָגָה:
27 וְאִם־נֶפֶשׁ אַחַת תֶּחֱטָא בִּשְׁגָגָה וְהִקְרִיבָה עֵז בַּת־
28 שְׁנָתָהּ לְחַטָּאת: וְכִפֶּר הַכֹּהֵן עַל־הַנֶּפֶשׁ הַשֹּׁגֶגֶת בְּחֶטְאָהּ
29 בִּשְׁגָגָה לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עָלָיו וְנִסְלַח לוֹ: הָאֶזְרָח בִּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם תּוֹרָה אַחַת יִהְיֶה לָכֶם לָעֹשֶׂה
30 בִּשְׁגָגָה: וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה | בְּיָד רָמָה מִן־הָאֶזְרָח
וּמִן־הַגֵּר אֶת־יְהוָה הוּא מְגַדֵּף וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא
31 מִקֶּרֶב עַמָּהּ: כִּי דְבַר־יְהוָה בָּזָה וְאֶת־מִצְוָתוֹ הֵפַר הִכָּרֵת |
תִּכָּרֵת הַנֶּפֶשׁ הַהִוא עֲוֹנָהּ בָּהּ:
32 וַיִּהְיוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר וַיִּמְצְאוּ אִישׁ מְקֹשֵׁשׁ עֵצִים
33 בְּיוֹם הַשַּׁבָּת: וַיַּקְרִיבוּ אֹתוֹ הַמֹּצְאִים אֹתוֹ מְקֹשֵׁשׁ עֵצִים
אל־

---

v. 18 כן ירושלמי. בהללי בבואכם. v. 20 כן במתה. בהללי ערסותיכם מלא. v. 23 ס"א מן־היום רבינו. v. 24 כן ב"א. ב"נ כל בנציא. v. 24 להטאת קרי. v. 25 ס"א שגגתם.

17 And the LORD spake unto Moses, saying,
18 Speak unto the children of Israel, and say unto them, When ye come into the land whither I bring you,
19 Then it shall be, that, when ye eat of the bread of the land, ye shall offer up an heave offering unto the LORD.
20 Ye shall offer up a cake of the first of your dough for an heave offering: as ye do the heave offering of the threshingfloor, so shall ye heave it.
21 Of the first of your dough ye shall give unto the LORD an heave offering in your generations.
22 And if ye have erred, and not observed all these commandments, which the LORD hath spoken unto Moses,
23 Even all that the LORD hath commanded you by the hand of Moses, from the day that the LORD commanded Moses, and henceforward among your generations;
24 Then it shall be, if ought be committed by ignorance without the knowledge of the congregation, that all the congregation shall offer one young bullock for a burnt offering, for a sweet savour unto the LORD, with his meat offering, and his drink offering, according to the manner, and one kid of the goats for a sin offering.
25 And the priest shall make an atonement for all the congregation of the children of Israel, and it shall be forgiven them; for it is ignorance: and they shall bring their offering, a sacrifice made by fire unto the LORD, and their sin offering before the LORD, for
26 their ignorance: And it shall be forgiven all the congregation of the children of Israel, and
27 the stranger that sojourneth among them; seeing all the people were in ignorance. And if any soul sin through ignorance, then he shall bring a she goat of the first year for a sin offer-
28 ing. And the priest shall make an atonement for the soul that sinneth ignorantly, when he sinneth by ignorance before the LORD, to make an atonement for him; and it shall be forgiv-
29 en him. Ye shall have one law for him that sinneth through ignorance, both for him that is
30 born among the children of Israel, and for the stranger that sojourneth among them. But the soul that doeth ought presumptuously, whether he be born in the land, or a stranger, the same
31 reproacheth the LORD; and that soul shall be cut off from among his people. Because he hath despised the word of the LORD, and hath broken his commandment, that soul shall ut-
32 terly be cut off; his iniquity shall be upon him. And while the children of Israel were in the
33 wilderness, they found a man that gathered sticks upon the sabbath day. And they that found him gathering sticks brought him

unto Moses and Aaron, and unto all the congregation.

34 And they put him in ward, because it was not declared what should be done to him.

35 And the LORD said unto Moses, The man shall be surely put to death: all the congregation shall stone him with stones without the camp.

36 And all the congregation brought him without the camp, and stoned him with stones, and he died; as the LORD commanded Moses.

37 And the LORD spake unto Moses, saying,

38 Speak unto the children of Israel, and bid them that they make them fringes in the borders of their garments throughout their generations, and that they put upon the fringe of the borders a ribband of blue:

39 And it shall be unto you for a fringe, that ye may look upon it, and remember all the commandments of the LORD, and do them; and that ye seek not after your own heart and your own eyes, after which ye use to go a whoring:

40 That ye may remember, and do all my commandments, and be holy unto your God.

41 I am the LORD your God, which brought you out of the land of Egypt, to be your God: I am the LORD your God.

16 Now Korah, the son of Izhar, the son of Kohath, the son of Levi, and Dathan and Abiram, the sons of Eliab, and On, the son of Peleth, sons of Reuben, took men:

2 And they rose up before Moses, with certain of the children of Israel, two hundred and fifty princes of the assembly, famous in the congregation, men of renown:

3 And they gathered themselves together against Moses and against Aaron, and said unto them, Ye take too much upon you, seeing all the congregation are holy,

34 אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֶל כָּל־הָעֵדָה: וַיַּנִּיחוּ אֹתוֹ
בְּמִשְׁמָר כִּי לֹא פֹרַשׁ מַה־יֵּעָשֶׂה לוֹ:
35 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה מוֹת יוּמַת הָאִישׁ רָגוֹם אֹתוֹ
36 בָּאֲבָנִים כָּל־הָעֵדָה מִחוּץ לַמַּחֲנֶה: וַיֹּצִיאוּ אֹתוֹ כָּל
הָעֵדָה אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ בָּאֲבָנִים וַיָּמֹת
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
37 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
38 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם
39 לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה
לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה
וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם
40 אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־
41 כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת
לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

ס טז וַיִּקַּח קֹרַח בֶּן־יִצְהָר בֶּן־קְהָת בֶּן־לֵוִי וְדָתָן וַאֲבִירָם בְּנֵי פרש
2 אֱלִיאָב וְאוֹן בֶּן־פֶּלֶת בְּנֵי רְאוּבֵן: וַיָּקֻמוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה
וַאֲנָשִׁים מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם נְשִׂיאֵי עֵדָה
3 קְרִאֵי מוֹעֵד אַנְשֵׁי־שֵׁם: וַיִּקָּהֲלוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן
וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם רַב־לָכֶם כִּי כָל־הָעֵדָה כֻּלָּם קְדֹשִׁים
ובתוכם

---

v. 35 ס״א אֶל־מחוץ וכן ר״ב והרד״. עיין פסוק ל״ו.

v. 41 שם הפרשה [XV 41–XIII 1] פלם. ופרויה נ׳ שלח־לך [I חוז]. ער״אנח ינאצני [XIV 11]. כי תבאו [I XV]. ופסוקים מאה ותשעה עשר. וסלים אלף ותשע מאות וארבעים. ואותיות חמשת אלפים ושמנה מאות ועשרים. חלופים ז׳ הבמחנים [19 XIII]. ב״א קרא הבמחנים בלא נציא וכ״נ תֶּחֱמַחְנִים בנציא. וְכָל־מנאצי [23 XIV]. ב״א חוסף וְכָל־ עם מנאצי וכ״נ וְכָל־ בנציא תחת הכף. אֶת־תלונות [27 XIV]. כ״א חוסף אֶת־ עם תלונות וכ״נ קרא אֶת־ בנציא. וְהַכְּנַעֲנִי [43 XIV]. ב״א קרא וְהַכְּנַעֲנִי בלא נציא וב״נ וְהַכְּנַעֲנִי בנציא. או אֲשֶׁר בתוכם [14 XV]. כ״א חוסף אֲשֶׁר־ עם בתוכם וב״נ אֲשֶׁר בנציא. ועשו כָּל־הָעֵדָה [24 XV]. ב״א חוסף כָּל־ עם העדה וכ״נ כָּל־ בנציא. ובלא חלוף עָלו זה [17 XIII]. וְאֶל־כל־עדת [26 XIII].

ס״ת. ו v. הפטרה ויאמר שמואל. שמואל א׳ י״א. ו v. נ״ל וְיָקם. ו v. יריחו קָהָת. ו v. ס״א בן וכן ח״ש וח״ע. 2 v. כן בהללי. ירושלמי קריאי כלא.

every one of them, and the LORD is among them: wherefore then lift ye up yourselves above the congregation of the LORD?

4 And when Moses heard it, he fell upon his face:

5 And he spake unto Korah and unto all his company, saying, Even to morrow the LORD will shew who are his, and who is holy; and will cause him to come near unto him: even him whom he hath chosen will he cause to come near unto him.

6 This do; Take you censers, Korah, and all his company;

7 And put fire therein, and put incense in them before the LORD to morrow: and it shall be that the man whom the LORD doth choose, he shall be holy: ye take too much upon you, ye sons of Levi.

8 And Moses said unto Korah, Hear, I pray you, ye sons of Levi:

9 Seemeth it but a small thing unto you, that the God of Israel hath separated you from the congregation of Israel, to bring you near to himself to do the service of the tabernacle of the LORD, and to stand before the congregation to minister unto them?

10 And he hath brought thee near to him, and all thy brethren the sons of Levi with thee: and seek ye the priesthood also?

11 For which cause both thou and all thy company are gathered together against the LORD: and what is Aaron, that ye murmur against him?

12 And Moses sent to call

13 Dathan and Abiram, the sons of Eliab: which said, We will not come up: Is it a small thing

14 that thou hast brought us up out of a land that floweth with milk and honey, to kill us in the wilderness, except thou make thyself altogether a prince over us? Moreover thou hast not brought us into a land that floweth with milk and honey, or given us inheritance of fields and

15 vineyards: wilt thou put out the eyes of these men? we will not come up. And Moses was very wroth, and said unto the LORD, Respect not thou their offering: I have not taken one ass

16 from them, neither have I hurt one of them. And Moses said unto Korah, Be thou and all

17 thy company before the LORD, thou, and they, and Aaron, to morrow: And take every man his censer, and put incense in them, and bring ye before the LORD every man his

18 censer, two hundred and fifty censers; thou also, and Aaron, each of you his censer. And they took every man his censer, and put fire in them, and laid incense thereon, and stood in the door of the tabernacle of the congregation with Moses

וּבְתוֹכָם יְהוָה וּמַדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל־קְהַל יְהוָה׃ וַיִּשְׁמַע 4
מֹשֶׁה וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו׃ וַיְדַבֵּר אֶל־קֹרַח וְאֶל־כָּל־עֲדָתוֹ 5
לֵאמֹר בֹּקֶר וְיֹדַע יְהוָה אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ וְאֶת־הַקָּדוֹשׁ
וְהִקְרִיב אֵלָיו וְאֶת אֲשֶׁר יִבְחַר־בּוֹ יַקְרִיב אֵלָיו׃ זֹאת 6
עֲשׂוּ קְחוּ־לָכֶם מַחְתּוֹת קֹרַח וְכָל־עֲדָתוֹ׃ וּתְנוּ בָהֶן | אֵשׁ 7
וְשִׂימוּ עֲלֵיהֶן | קְטֹרֶת לִפְנֵי יְהוָה מָחָר וְהָיָה הָאִישׁ
אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה הוּא הַקָּדוֹשׁ רַב־לָכֶם בְּנֵי לֵוִי׃ וַיֹּאמֶר 8
מֹשֶׁה אֶל־קֹרַח שִׁמְעוּ־נָא בְנֵי לֵוִי׃ הַמְעַט מִכֶּם כִּי־ 9
הִבְדִּיל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶתְכֶם מֵעֲדַת יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב
אֶתְכֶם אֵלָיו לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת מִשְׁכַּן יְהוָה וְלַעֲמֹד לִפְנֵי
הָעֵדָה לְשָׁרְתָם׃ וַיַּקְרֵב אֹתְךָ וְאֶת־כָּל־אַחֶיךָ בְּנֵי־לֵוִי 10
אִתָּךְ וּבַקַּשְׁתֶּם גַּם־כְּהֻנָּה׃ לָכֵן אַתָּה וְכָל־עֲדָתְךָ 11
הַנֹּעָדִים עַל־יְהוָה וְאַהֲרֹן מַה־הוּא כִּי תלונו עָלָיו׃ וַיִּשְׁלַח 12
מֹשֶׁה לִקְרֹא לְדָתָן וְלַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וַיֹּאמְרוּ לֹא
נַעֲלֶה׃ הַמְעַט כִּי הֶעֱלִיתָנוּ מֵאֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ 13
לַהֲמִיתֵנוּ בַּמִּדְבָּר כִּי־תִשְׂתָּרֵר עָלֵינוּ גַּם־הַשְׂתָּרֵר׃ אַף 14
לֹא אֶל־אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ הֲבִיאֹתָנוּ וַתִּתֶּן־לָנוּ
נַחֲלַת שָׂדֶה וְכָרֶם הֲעֵינֵי הָאֲנָשִׁים הָהֵם תְּנַקֵּר לֹא
נַעֲלֶה׃ וַיִּחַר לְמֹשֶׁה מְאֹד וַיֹּאמֶר אֶל־יְהוָה אַל־תֵּפֶן 15
אֶל־מִנְחָתָם לֹא חֲמוֹר אֶחָד מֵהֶם נָשָׂאתִי וְלֹא הֲרֵעֹתִי
אֶת־אֶחָד מֵהֶם׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־קֹרַח אַתָּה וְכָל־ 16
עֲדָתְךָ הְיוּ לִפְנֵי יְהוָה אַתָּה וְהֵם וְאַהֲרֹן מָחָר׃ וּקְחוּ | 17
אִישׁ מַחְתָּתוֹ וּנְתַתֶּם עֲלֵיהֶם קְטֹרֶת וְהִקְרַבְתֶּם לִפְנֵי
יְהוָה אִישׁ מַחְתָּתוֹ חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם מַחְתֹּת וְאַתָּה וְאַהֲרֹן
אִישׁ מַחְתָּתוֹ׃ וַיִּקְחוּ אִישׁ מַחְתָּתוֹ וַיִּתְּנוּ עֲלֵיהֶם אֵשׁ 18
וַיָּשִׂימוּ עֲלֵיהֶם קְטֹרֶת וַיַּעַמְדוּ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וּמֹשֶׁה
ואהרן

ו׳ ר׳ חלינו כתיב תלינו קרי. ו׳ ר׳ ס״א גם ובלא כוקס. ו׳ ר׳ ב״א לא׳ כקף ובלא גגינה. ו׳ ר׳ ב״א מ״ה ובן חיצ חים ותיר.

and Aaron.

19 וְאַהֲרֹן: וַיַּקְהֵל עֲלֵיהֶם קֹרַח אֶת־כָּל־הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּרָא כְּבוֹד־יְהוָה אֶל־כָּל־הָעֵדָה:
20 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר:
21 הִבָּדְלוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת וַאֲכַלֶּה אֹתָם כְּרָגַע: וַיִּפְּלוּ
22 עַל־פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ אֵל אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל־בָּשָׂר הָאִישׁ
אֶחָד יֶחֱטָא וְעַל כָּל־הָעֵדָה תִּקְצֹף:
21 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־הָעֵדָה
24 לֵאמֹר הֵעָלוּ מִסָּבִיב לְמִשְׁכַּן־קֹרַח דָּתָן וַאֲבִירָם: וַיָּקָם
25 מֹשֶׁה וַיֵּלֶךְ אֶל־דָּתָן וַאֲבִירָם וַיֵּלְכוּ אַחֲרָיו זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל:
26 וַיְדַבֵּר אֶל־הָעֵדָה לֵאמֹר סוּרוּ נָא מֵעַל אָהֳלֵי הָאֲנָשִׁים
הָרְשָׁעִים הָאֵלֶּה וְאַל־תִּנְעוּ בְּכָל־אֲשֶׁר לָהֶם פֶּן־תִּסָּפּוּ
27 בְּכָל־חַטֹּאתָם: וַיַּעֲלוּ מֵעַל מִשְׁכַּן־קֹרַח דָּתָן וַאֲבִירָם
מִסָּבִיב וְדָתָן וַאֲבִירָם יָצְאוּ נִצָּבִים פֶּתַח אָהֳלֵיהֶם
28 וְנָשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וְטַפָּם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּזֹאת תֵּדְעוּן כִּי־
יְהוָה שְׁלָחַנִי לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל־הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה כִּי־לֹא
29 מִלִּבִּי: אִם־כְּמוֹת כָּל־הָאָדָם יְמֻתוּן אֵלֶּה וּפְקֻדַּת כָּל־
30 הָאָדָם יִפָּקֵד עֲלֵיהֶם לֹא יְהוָה שְׁלָחָנִי: וְאִם־בְּרִיאָה
יִבְרָא יְהוָה וּפָצְתָה הָאֲדָמָה אֶת־פִּיהָ וּבָלְעָה אֹתָם
וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָהֶם וְיָרְדוּ חַיִּים שְׁאֹלָה וִידַעְתֶּם כִּי
31 נִאֲצוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֶת־יְהוָה: וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר אֵת
כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּבָּקַע הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תַּחְתֵּיהֶם:
32 וַתִּפְתַּח הָאָרֶץ אֶת־פִּיהָ וַתִּבְלַע אֹתָם וְאֶת־בָּתֵּיהֶם וְאֵת
33 כָּל־הָאָדָם אֲשֶׁר לְקֹרַח וְאֵת כָּל־הָרְכוּשׁ: וַיֵּרְדוּ הֵם
וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם חַיִּים שְׁאֹלָה וַתְּכַס עֲלֵיהֶם הָאָרֶץ
34 וַיֹּאבְדוּ מִתּוֹךְ הַקָּהָל: וְכָל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיהֶם
35 נָסוּ לְקֹלָם כִּי אָמְרוּ פֶּן־תִּבְלָעֵנוּ הָאָרֶץ: וְאֵשׁ יָצְאָה
מאת

19 And Korah gathered all the congregation against them unto the door of the tabernacle of the congregation: and the glory of the LORD appeared unto all the congregation.
20 And the LORD spake unto Moses and unto Aaron, saying,
21 Separate yourselves from among this congregation, that I may consume them in a moment.
22 And they fell upon their faces, and said, O God, the God of the spirits of all flesh, shall one man sin, and wilt thou be wroth with all the congregation?
23 And the LORD spake unto Moses, saying,
24 Speak unto the congregation, saying, Get you up from about the tabernacle of Korah, Dathan, and Abiram.
25 And Moses rose up and went unto Dathan and Abiram; and the elders of Israel followed him.
26 And he spake unto the congregation, saying, Depart, I pray you, from the tents of these wicked men, and touch nothing of theirs, lest ye be consumed in all their sins.
27 So they gat up from the tabernacle of Korah, Dathan, and Abiram, on every side: and Dathan and Abiram came out, and stood in the door of their tents, and their wives, and their sons, and their little children.
28 And Moses said, Hereby ye shall know that the LORD hath sent me to do all these works; for I have not done
29 them of mine own mind. If these men die the common death of all men, or if they be visit-
30 ed after the visitation of all men; then the LORD hath not sent me. But if the LORD make a new thing, and the earth open her mouth, and swallow them up, with all that appertain unto them, and they go down quick into the pit; then ye shall understand that these men have pro-
31 voked the LORD. And it came to pass, as he had made an end of speaking all these words,
32 that the ground clave asunder that was under them: And the earth opened her mouth, and swallowed them up, and their houses, and all the men that appertained unto Korah, and all
33 their goods. They, and all that appertained to them, went down alive into the pit, and the
34 earth closed upon them: and they perished from among the congregation. And all Israel that were round about them fled at the cry of them: for they said, Lest the earth swallow us
35 up also. And there came out a fire

---

21 ו בספר ירמיהו ואכלה צורו. 25 ו כן כ"א, ב"נ את" במקף.

מֵאֵת יְהוָה וַתֹּאכַל אֵת הַחֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם אִישׁ מַקְרִיבֵי
יז הַקְּטֹרֶת: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
2 לֵאמֹר: אֱמֹר אֶל־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְיָרֵם אֶת־
הַמַּחְתֹּת מִבֵּין הַשְּׂרֵפָה וְאֶת־הָאֵשׁ זְרֵה־הָלְאָה כִּי
3 קָדְשׁוּ: אֶת מַחְתּוֹת הַחַטָּאִים הָאֵלֶּה בְּנַפְשֹׁתָם וְעָשׂוּ
אֹתָם רִקְעֵי פַחִים צִפּוּי לַמִּזְבֵּחַ כִּי־הִקְרִיבָם לִפְנֵי־יְהוָה
4 וַיִּקְדָּשׁוּ וְיִהְיוּ לְאוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּקַּח אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן
אֵת מַחְתּוֹת הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר הִקְרִיבוּ הַשְּׂרֻפִים וַיִּרְקְעוּם
5 צִפּוּי לַמִּזְבֵּחַ: זִכָּרוֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־
יִקְרַב אִישׁ זָר אֲשֶׁר לֹא מִזֶּרַע אַהֲרֹן הוּא לְהַקְטִיר
קְטֹרֶת לִפְנֵי יְהוָה וְלֹא־יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ כַּאֲשֶׁר
דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה לוֹ:
6 וַיָּלֻנּוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמָּחֳרָת עַל־מֹשֶׁה וְעַל
7 אַהֲרֹן לֵאמֹר אַתֶּם הֲמִתֶּם אֶת־עַם יְהוָה: וַיְהִי בְּהִקָּהֵל
הָעֵדָה עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן וַיִּפְנוּ אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וְהִנֵּה
8 כִסָּהוּ הֶעָנָן וַיֵּרָא כְּבוֹד יְהוָה: וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל
9 פְּנֵי אֹהֶל מוֹעֵד: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־
10 מֹשֶׁה לֵאמֹר: הֵרֹמּוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת וַאֲכַלֶּה אֹתָם
11 כְּרֶגַע וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן קַח
אֶת־הַמַּחְתָּה וְתֵן־עָלֶיהָ אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וְשִׂים קְטֹרֶת
וְהוֹלֵךְ מְהֵרָה אֶל־הָעֵדָה וְכַפֵּר עֲלֵיהֶם כִּי־יָצָא הַקֶּצֶף
12 מִלִּפְנֵי יְהוָה הֵחֵל הַנָּגֶף: וַיִּקַּח אַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר ו דִּבֶּר
מֹשֶׁה וַיָּרָץ אֶל־תּוֹךְ הַקָּהָל וְהִנֵּה הֵחֵל הַנֶּגֶף בָּעָם וַיִּתֵּן
13 אֶת־הַקְּטֹרֶת וַיְכַפֵּר עַל־הָעָם: וַיַּעֲמֹד בֵּין־הַמֵּתִים וּבֵין
14 הַחַיִּים וַתֵּעָצַר הַמַּגֵּפָה: וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה אַרְבָּעָה
עָשָׂר אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת מִלְּבַד הַמֵּתִים עַל־דִּבַּר־קֹרַח:
וישב

35 v. כן בהללי ובזנבוקי. 1 יז, 2 v. נ"א כ"א בֵּן- בלא ג'עיא, ב'נ בֵּן- כנ'עיא. 2 v. ס"א זֵרֵה.
5 v. בזנבוקי וְכַעֲדָתוֹ קמץ. 8 v. ס"א ויבא משה ואהרן. 10 v. ביריחו וַאֲכַלֶּה צירי.

from the LORD, and consumed the two hundred and fifty men that offered incense.

36 And the LORD spake unto Moses, saying,

37 Speak unto Eleazar the son of Aaron the priest, that he take up the censers out of the burning, and scatter thou the fire yonder; for they are hallowed.

38 The censers of these sinners against their own souls, let them make them broad plates for a covering of the altar: for they offered them before the LORD, therefore they are hallowed: and they shall be a sign unto the children of Israel.

39 And Eleazar the priest took the brasen censers, wherewith they that were burnt had offered; and they were made broad plates for a covering of the altar:

40 To be a memorial unto the children of Israel, that no stranger, which is not of the seed of Aaron, come near to offer incense before the LORD; that he be not as Korah, and as his company: as the LORD said to him by the hand of Moses.

41 But on the morrow all the congregation of the children of Israel murmured against Moses and against Aaron, saying, Ye have killed the people of the LORD.

42 And it came to pass, when the congregation was gathered against Moses and against Aaron, that they looked toward the tabernacle of the congregation: and, behold, the cloud covered it,

43 and the glory of the LORD appeared. And Moses and Aaron came before the tabernacle of

45 the congregation. And the LORD spake unto Moses, saying, Get you up from among this congregation, that I may consume them as in a moment. And they fell upon their faces.

46 And Moses said unto Aaron, Take a censer, and put fire therein from off the altar, and put on incense, and go quickly unto the congregation, and make an atonement for them: for there is

47 wrath gone out from the LORD; the plague is begun. And Aaron took as Moses commanded, and ran into the midst of the congregation; and, behold, the plague was begun among the

48 people: and he put on incense, and made an atonement for the people. And he stood be-

49 tween the dead and the living; and the plague was stayed. Now they that died in the plague were fourteen thousand and seven hundred, beside them that died about the matter of Korah.

15 וַיָּשָׁב אַהֲרֹן אֶל־מֹשֶׁה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְהַמַּגֵּפָה
נֶעְצָרָה׃
16 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 17 דַּבֵּר | אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ס
וְקַח מֵאִתָּם מַטֶּה מַטֶּה לְבֵית אָב מֵאֵת כָּל־נְשִׂיאֵהֶם
לְבֵית אֲבֹתָם שְׁנֵים עָשָׂר מַטּוֹת אִישׁ אֶת־שְׁמוֹ תִּכְתֹּב
18 עַל־מַטֵּהוּ׃ וְאֶת שֵׁם אַהֲרֹן תִּכְתֹּב עַל־מַטֵּה לֵוִי כִּי
19 מַטֶּה אֶחָד לְרֹאשׁ בֵּית אֲבֹתָם׃ וְהִנַּחְתָּם בְּאֹהֶל מוֹעֵד
20 לִפְנֵי הָעֵדֻת אֲשֶׁר אִוָּעֵד לָכֶם שָׁמָּה׃ וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר
אֶבְחַר־בּוֹ מַטֵּהוּ יִפְרָח וְהִשְׁכֹּתִי מֵעָלַי אֶת־תְּלֻנוֹת בְּנֵי
21 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵם מַלִּינִם עֲלֵיכֶם׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ אֵלָיו | כָּל־נְשִׂיאֵיהֶם מַטֶּה לְנָשִׂיא אֶחָד
מַטֶּה לְנָשִׂיא אֶחָד לְבֵית אֲבֹתָם שְׁנֵים עָשָׂר מַטּוֹת
22 וּמַטֵּה אַהֲרֹן בְּתוֹךְ מַטּוֹתָם׃ וַיָּנַח מֹשֶׁה אֶת־הַמַּטֹּת לִפְנֵי
23 יְהוָה בְּאֹהֶל הָעֵדֻת׃ וַיְהִי מִמָּחֳרַת וַיָּבֹא מֹשֶׁה אֶל־
אֹהֶל הָעֵדֻת וְהִנֵּה פָּרַח מַטֵּה־אַהֲרֹן לְבֵית לֵוִי וַיֹּצֵא
24 פֶּרַח וַיָּצ֘ץ צִיץ וַיִּגְמֹל שְׁקֵדִים׃ וַיֹּצֵא מֹשֶׁה אֶת־כָּל־
הַמַּטֹּת מִלִּפְנֵי יְהוָה אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ וַיִּקְחוּ
אִישׁ מַטֵּהוּ׃
25 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הָשֵׁב אֶת־מַטֵּה אַהֲרֹן לִפְנֵי
הָעֵדֻת לְמִשְׁמֶרֶת לְאוֹת לִבְנֵי־מֶרִי וּתְכַל תְּלוּנֹתָם
26 מֵעָלַי וְלֹא יָמֻתוּ׃ וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתּוֹ כֵּן
עָשָׂה׃
27 וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר הֵן גָּוָעְנוּ אָבַדְנוּ
28 כֻּלָּנוּ אָבָדְנוּ׃ כָּל הַקָּרֵב | הַקָּרֵב אֶל־מִשְׁכַּן יְהוָה יָמוּת
יח הַאִם תַּמְנוּ לִגְוֹעַ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
אַהֲרֹן אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבֵית־אָבִיךָ אִתָּךְ תִּשְׂאוּ אֶת־עֲוֹן
המקדש

15 v. ס״א לְךָ וכן ח״ס, ת״ע וחי׳. 20 v. חצי הספר בפסוקים. 22 v. כן בהללי, ירושלמי תשעות מלא. 23 v. ביריחו אין בו רק הנגן בצדי. 25 v. כן ירושלמי, בהללי תלונתם חסר. 28 v. ס״א נִגַּע לִגְוֹעַ.

50 And Aaron returned unto Moses unto the door of the tabernacle of the congregation: and the plague was stayed.

17 And the LORD spake unto Moses, saying,
2 Speak unto the children of Israel, and take of every one of them a rod according to the house of their fathers, of all their princes according to the house of their fathers twelve rods: write thou every man's name upon his rod.
3 And thou shalt write Aaron's name upon the rod of Levi: for one rod shall be for the head of the house of their fathers.
4 And thou shalt lay them up in the tabernacle of the congregation before the testimony, where I will meet with you.
5 And it shall come to pass, that the man's rod, whom I shall choose, shall blossom: and I will make to cease from me the murmurings of the children of Israel, whereby they murmur against you.
6 And Moses spake unto the children of Israel, and every one of their princes gave him a rod apiece, for each prince one, according to their fathers' houses, even twelve rods: and the rod of Aaron was among their rods.
7 And Moses laid up the rods before the LORD in the tabernacle of witness.
8 And it came to pass, that on the morrow Moses went into the tabernacle of witness; and, behold, the rod of Aaron for the house of Levi was budded, and brought forth buds, and bloomed blossoms, and
9 yielded almonds. And Moses brought out all the rods from before the LORD unto all the
10 children of Israel: and they looked, and took every man his rod. And the LORD said unto Moses, Bring Aaron's rod again before the testimony, to be kept for a token against the
11 rebels; and thou shalt quite take away their murmurings from me, that they die not. And
12 Moses did so: as the LORD commanded him, so did he. And the children of Israel spake
13 unto Moses, saying, Behold, we die, we perish, we all perish. Whosoever cometh any thing near unto the tabernacle of the LORD shall die: shall we be consumed with dying?

18 And the LORD said unto Aaron, Thou and thy sons and thy father's house with thee shall bear the iniquity

of the sanctuary: and thou and thy sons with thee shall bear the iniquity of your priesthood.

2 And thy brethren also of the tribe of Levi, the tribe of thy father, bring thou with thee, that they may be joined unto thee, and minister unto thee: but thou and thy sons with thee shall minister before the tabernacle of witness.

3 And they shall keep thy charge, and the charge of all the tabernacle: only they shall not come nigh the vessels of the sanctuary and the altar, that neither they, nor ye also, die.

4 And they shall be joined unto thee, and keep the charge of the tabernacle of the congregation, for all the service of the tabernacle: and a stranger shall not come nigh unto you.

5 And ye shall keep the charge of the sanctuary, and the charge of the altar: that there be no wrath any more upon the children of Israel.

6 And I, behold, I have taken your brethren the Levites from among the children of Israel: to you they are given as a gift for the LORD, to do the service of the tabernacle of the congregation.

7 Therefore thou and thy sons with thee shall keep your priest's office for every thing of the altar, and within the vail; and ye shall serve: I have given your priest's office unto you as a service of gift: and the stranger that cometh nigh shall be put to death.

8 And the LORD spake unto Aaron, Behold, I also have given thee the charge of mine heave offerings of all the hallowed things of the children of Israel; unto thee have I given them by reason of the anointing, and to

9 thy sons, by an ordinance for ever. This shall be thine of the most holy things, reserved from the fire: every oblation of theirs, every meat offering of theirs, and every sin offering of theirs, and every trespass offering of theirs, which they shall render unto me, shall be most

10 holy for thee and for thy sons. In the most holy place shalt thou eat it; every male shall eat

11 it: it shall be holy unto thee. And this is thine; the heave offering of their gift, with all the wave offerings of the children of Israel: I have given them unto thee, and to thy sons and to thy daughters with thee, by a statute for ever: every one that is clean in thy house shall eat of

12 it. All the best of the oil, and all the best of the wine, and of the wheat, the firstfruits of

13 them which they shall offer unto the LORD, them have I given thee. And whatsoever is first ripe in the land, which they shall bring unto the LORD, shall be thine; every one that is

15 clean in thine house shall eat of it. Every thing devoted in Israel shall be thine. Every thing that openeth the matrix in all flesh, which they bring

ליהוה

ו ס"א לכם רבינ. ז ע"י כן ב"א, ב"נ זה בשופר ובלא מקף.

לַיהוָה בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה יִהְיֶה־לָּךְ אַךְ | פָּדֹה תִפְדֶּה אֶת־
בְּכוֹר הָאָדָם וְאֶת־בְּכוֹר הַבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה תִּפְדֶּה:
16 וּפְדוּיו מִבֶּן־חֹדֶשׁ תִּפְדֶּה בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף חֲמִשֶּׁת שְׁקָלִים
17 בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הִוא: אַךְ בְּכוֹר־שׁוֹר אוֹ־
בְכוֹר כֶּשֶׂב אוֹ־בְכוֹר עֵז לֹא תִפְדֶּה קֹדֶשׁ הֵם אֶת־דָּמָם
תִּזְרֹק עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־חֶלְבָּם תַּקְטִיר אִשֶּׁה לְרֵיחַ נִיחֹחַ
18 לַיהוָה: וּבְשָׂרָם יִהְיֶה־לָּךְ כַּחֲזֵה הַתְּנוּפָה וּכְשׁוֹק הַיָּמִין
19 לְךָ יִהְיֶה: כֹּל | תְּרוּמֹת הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יָרִימוּ בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל לַיהוָה נָתַתִּי לְךָ וּלְבָנֶיךָ וְלִבְנֹתֶיךָ אִתָּךְ לְחָק־
עוֹלָם בְּרִית מֶלַח עוֹלָם הִוא לִפְנֵי יְהוָה לְךָ וּלְזַרְעֲךָ
20 אִתָּךְ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן בְּאַרְצָם לֹא תִנְחָל וְחֵלֶק
לֹא־יִהְיֶה לְךָ בְּתוֹכָם אֲנִי חֶלְקְךָ וְנַחֲלָתְךָ בְּתוֹךְ בְּנֵי
21 יִשְׂרָאֵל: וְלִבְנֵי לֵוִי הִנֵּה נָתַתִּי
כָּל־מַעֲשֵׂר בְּיִשְׂרָאֵל לְנַחֲלָה חֲלָף עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר־הֵם
22 עֹבְדִים אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד: וְלֹא־יִקְרְבוּ עוֹד בְּנֵי
23 יִשְׂרָאֵל אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לָשֵׂאת חֵטְא לָמוּת: וְעָבַד הַלֵּוִי
הוּא אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְהֵם יִשְׂאוּ עֲוֹנָם חֻקַּת עוֹלָם
24 לְדֹרֹתֵיכֶם וּבְתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִנְחָלוּ נַחֲלָה: כִּי אֶת־
מַעְשַׂר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָרִימוּ לַיהוָה תְּרוּמָה נָתַתִּי
לַלְוִיִּם לְנַחֲלָה עַל־כֵּן אָמַרְתִּי לָהֶם בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֹא יִנְחָלוּ נַחֲלָה:
25 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וְאֶל־הַלְוִיִּם תְּדַבֵּר
26 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־תִקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמַּעֲשֵׂר
אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם מֵאִתָּם בְּנַחֲלַתְכֶם וַהֲרֹמֹתֶם מִמֶּנּוּ
27 תְּרוּמַת יְהוָה מַעֲשֵׂר מִן־הַמַּעֲשֵׂר: וְנֶחְשַׁב לָכֶם
28 תְּרוּמַתְכֶם כַּדָּגָן מִן־הַגֹּרֶן וְכַמְּלֵאָה מִן־הַיְקָב: כֵּן
תְּרִימוּ

15 v. נ"א ב"נ נְבוֹר־ בלא נעויא. 17 v. ס"א וְאֶת־ וכן ח"ש ב"י, ת"א כ"י, ת"י, ת"ע וח"ס.
19 v. בס"א תְּרוּמָה וכן ח"ש, ת"א, ת"י, ת"ע וח"ס. 19 v. נ"א ב"נ וְלִזְרֹעַ כנעויא.
25 v. בס"א יש כאן סדר. 27 v. כן בהללי, בכונה וכְמְלֵאָה.

unto the LORD, whether it be of men or beasts, shall be thine: nevertheless the firstborn of man shalt thou surely redeem, and the firstling of unclean beasts shalt thou redeem.

16 And those that are to be redeemed from a month old shalt thou redeem, according to thine estimation, for the money of five shekels, after the shekel of the sanctuary, which is twenty gerahs.

17 But the firstling of a cow, or the firstling of a sheep, or the firstling of a goat, thou shalt not redeem; they are holy: thou shalt sprinkle their blood upon the altar, and shalt burn their fat for an offering made by fire, for a sweet savour unto the LORD.

18 And the flesh of them shall be thine, as the wave breast and as the right shoulder are thine.

19 All the heave offerings of the holy things, which the children of Israel offer unto the LORD, have I given thee, and thy sons and thy daughters with thee, by a statute for ever: it is a covenant of salt for ever before the LORD unto thee and to thy seed with thee.

20 And the LORD spake unto Aaron, Thou shalt have no inheritance in their land, neither shalt thou have any part among them: I am thy part and thine inheritance among the children of Israel.

21 And, behold, I have given the children of Levi all the tenth in Israel for an inheritance, for their service which they serve, even the service of the tabernacle of the congregation. 22 Neither must the children of Israel henceforth come nigh the tabernacle of the congregation, lest they bear sin, and die. 23 But the Levites shall do the service of the tabernacle of the congregation, and they shall bear their iniquity: it shall be a statute for ever throughout your generations, that among 24 the children of Israel they have no inheritance. But the tithes of the children of Israel, which they offer as an heave offering unto the LORD, I have given to the Levites to inherit: therefore I have said unto them, Among the children of Israel they shall have no inheritance. 25, 26 And the LORD spake unto Moses, saying, Thus speak unto the Levites, and say unto them, When ye take of the children of Israel the tithes which I have given you from them for your inheritance, then ye shall offer up an heave offering of it for the LORD, even a tenth part of 27 the tithe. And this your heave offering shall be reckoned unto you, as though it were the 28 corn of the threshingfloor, and as the fulness of the winepress. Thus

תָּרִימוּ גַּם־אַתֶּם תְּרוּמַת יְהוָה מִכֹּל מַעְשְׂרֹתֵיכֶם אֲשֶׁר
תִּקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּנְתַתֶּם מִמֶּנּוּ אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה
29 לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן: מִכֹּל מַתְּנֹתֵיכֶם תָּרִימוּ אֶת כָּל־תְּרוּמַת
30 יְהוָה מִכָּל־חֶלְבּוֹ אֶת־מִקְדְּשׁוֹ מִמֶּנּוּ: וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
בְּהָרִימְכֶם אֶת־חֶלְבּוֹ מִמֶּנּוּ וְנֶחְשַׁב לַלְוִיִּם כִּתְבוּאַת גֹּרֶן
31 וְכִתְבוּאַת יָקֶב: וַאֲכַלְתֶּם אֹתוֹ בְּכָל־מָקוֹם אַתֶּם וּבָתֵּיכֶם
32 כִּי־שָׂכָר הוּא לָכֶם חֶלֶף עֲבֹדַתְכֶם בְּאֹהֶל מוֹעֵד: וְלֹא־
תִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא בַּהֲרִימְכֶם אֶת־חֶלְבּוֹ מִמֶּנּוּ וְאֶת־קָדְשֵׁי
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא תְחַלֵּלוּ וְלֹא תָמֻתוּ:

ס יט וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: זֹאת חֻקַּת פרש
2 הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר דַּבֵּר ו אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ פָּרָה אֲדֻמָּה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין־בָּהּ מוּם
3 אֲשֶׁר לֹא־עָלָה עָלֶיהָ עֹל: וּנְתַתֶּם אֹתָהּ אֶל־אֶלְעָזָר
הַכֹּהֵן וְהוֹצִיא אֹתָהּ אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׁחַט אֹתָהּ
4 לְפָנָיו: וְלָקַח אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְהִזָּה אֶל־
5 נֹכַח פְּנֵי אֹהֶל־מוֹעֵד מִדָּמָהּ שֶׁבַע פְּעָמִים: וְשָׂרַף אֶת־
הַפָּרָה לְעֵינָיו אֶת־עֹרָהּ וְאֶת־בְּשָׂרָהּ וְאֶת־דָּמָהּ עַל־
6 פִּרְשָׁהּ יִשְׂרֹף: וְלָקַח הַכֹּהֵן עֵץ אֶרֶז וְאֵזוֹב וּשְׁנִי תּוֹלָעַת
7 וְהִשְׁלִיךְ אֶל־תּוֹךְ שְׂרֵפַת הַפָּרָה: וְכִבֶּס בְּגָדָיו הַכֹּהֵן
וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחַר יָבֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה וְטָמֵא הַכֹּהֵן
8 עַד־הָעָרֶב: וְהַשֹּׂרֵף אֹתָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו °בַּמַּיִם° וְרָחַץ
בשרו

ye also shall offer an heave offering unto the LORD of all your tithes, which ye receive of the children of Israel; and ye shall give thereof the LORD'S heave offering to Aaron the priest.

29 Out of all your gifts ye shall offer every heave offering of the LORD, of all the best thereof, even the hallowed part thereof out of it.

30 Therefore thou shalt say unto them, When ye have heaved the best thereof from it, then it shall be counted unto the Levites as the increase of the threshingfloor, and as the increase of the winepress.

31 And ye shall eat it in every place, ye and your households: for it is your reward for your service in the tabernacle of the congregation.

32 And ye shall bear no sin by reason of it, when ye have heaved from it the best of it: neither shall ye pollute the holy things of the children of Israel, lest ye die.

19 And the LORD spake unto Moses and unto Aaron, saying,

2 This is the ordinance of the law which the LORD hath commanded, saying, Speak unto the children of Israel, that they bring thee a red heifer without spot, wherein is no blemish, and upon which never came yoke:

3 And ye shall give her unto Eleazar the priest, that he may bring her forth without the camp, and one shall slay her before his face:

4 And Eleazar the priest shall take of her blood with his finger, and sprinkle of her blood directly before the tabernacle of the congregation seven times:

5 And one shall burn the heifer in his sight; her skin, and her flesh, and her blood, with her dung, shall he burn:

6 And the priest shall take cedar wood, and hyssop, and scarlet, and cast it into the midst of the burning of the heifer.

7 Then the priest shall wash his clothes, and he shall bathe his flesh in water, and afterward he shall

8 come into the camp, and the priest shall be unclean until the even. And he that burneth her shall wash his clothes in water, and bathe

---

v. 29 ס״א את תרומת בלא סלת קל׳ וכן ת״ע ות״ר. v. 31 ס״א ובתיכם וכן ח״ש, ת״א, ת״י. ת״ע ות״ר.

v. 32 שם הפרשה [XVI 1–XVIII 32] דְּנִיאֵל, וסדריה ב׳ ויקח קרה [XVI 1], וקח מאתם [XVII 16]. ופסוקים המשה ותשעים, וכלים אלף וארבע מאות ותשעה, ואותיות חמשת אלפים ושלש מאות והמש ועשרים. וחלופים ב׳ את כל־הכעשים [28 XVI]. כ״א קודא, את בכאריך וב׳ חוספו עמ כל׳, זה יהיה לך [9 XVIII], ב״א הוסף יהוה־ נם יהיה, ב״נ זה בשופר, ואשר התחברו עליו אמר אל־אלעזר בן־אהרן [2 XVII]. ויתן את־הקטרת [12 XVII]. לך ולזרעך אתך [19 XVIII]. וכת׳ א׳ תלונו [11 XVI]. ופסקות ר׳ וחנו בהן|אש [7 XVI]. ב׳ בו [7 XVI]. ויתנו אליו: בל־נשיאיהם [21 XVII]. כל הקרב|הקרב [28 XVII].

יט. 1 v. בס״א זה הסדר ליעל י״ח כ״ה. 1 v. הפטרה ויפתח הגלעדי. שופטים י״א.

7 v. כן כהללי, ירושלמי יבוא סלא. 8 v. ס״א בגדיו ורחץ בלא סלת בפים וכן ת״ע, ת״ם וחי״: עיין ויקרא ס״ז ב״ה.

his flesh in water, and shall be unclean until the even.

9 בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ וְאָסַף׀ אִישׁ טָהוֹר אֵת
אֵפֶר הַפָּרָה וְהִנִּיחַ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה בְּמָקוֹם טָהוֹר וְהָיְתָה
לְעֶדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמֶרֶת לְמֵי נִדָּה חַטָּאת הִוא׃
10 וְכִבֶּס הָאֹסֵף אֶת־אֵפֶר הַפָּרָה אֶת־בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד־
הָעָרֶב וְהָיְתָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם לְחֻקַּת
11 עוֹלָם׃ הַנֹּגֵעַ בְּמֵת לְכָל־נֶפֶשׁ אָדָם וְטָמֵא שִׁבְעַת יָמִים׃
12 הוּא יִתְחַטָּא־בוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִטְהָר
וְאִם־לֹא יִתְחַטָּא בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי לֹא
13 יִטְהָר׃ כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּמֵת בְּנֶפֶשׁ הָאָדָם אֲשֶׁר־יָמוּת וְלֹא
יִתְחַטָּא אֶת־מִשְׁכַּן יְהוָה טִמֵּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא
מִיִּשְׂרָאֵל כִּי מֵי נִדָּה לֹא־זֹרַק עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה עוֹד
14 טֻמְאָתוֹ בוֹ׃ זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם כִּי־יָמוּת בְּאֹהֶל כָּל־הַבָּא
15 אֶל־הָאֹהֶל וְכָל־אֲשֶׁר בָּאֹהֶל יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים׃ וְכָל
16 כְּלִי פָתוּחַ אֲשֶׁר אֵין־צָמִיד פָּתִיל עָלָיו טָמֵא הוּא׃ וְכֹל
אֲשֶׁר־יִגַּע עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה בְּחָלַל־חֶרֶב אוֹ בְמֵת אוֹ־בְעֶצֶם
17 אָדָם אוֹ בְקֶבֶר יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים׃ וְלָקְחוּ לַטָּמֵא
מֵעֲפַר שְׂרֵפַת הַחַטָּאת וְנָתַן עָלָיו מַיִם חַיִּים אֶל־כֶּלִי׃
18 וְלָקַח אֵזוֹב וְטָבַל בַּמַּיִם אִישׁ טָהוֹר וְהִזָּה עַל־הָאֹהֶל
וְעַל־כָּל־הַכֵּלִים וְעַל־הַנְּפָשׁוֹת אֲשֶׁר הָיוּ־שָׁם וְעַל־הַנֹּגֵעַ
19 בָּעֶצֶם אוֹ בֶחָלָל אוֹ בַמֵּת אוֹ בַקָּבֶר׃ וְהִזָּה הַטָּהֹר עַל־
הַטָּמֵא בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְחִטָּאוֹ בַּיּוֹם
20 הַשְּׁבִיעִי וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָהַר בָּעָרֶב׃ וְאִישׁ
אֲשֶׁר־יִטְמָא וְלֹא יִתְחַטָּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִתּוֹךְ
הַקָּהָל כִּי אֶת־מִקְדַּשׁ יְהוָה טִמֵּא מֵי נִדָּה לֹא־זֹרַק עָלָיו
21 טָמֵא הוּא׃ וְהָיְתָה לָהֶם לְחֻקַּת עוֹלָם וּמַזֵּה מֵי־הַנִּדָּה
יְכַבֵּס

9 v. נ״א ב׳נ וְהָיְתָה בְּנִגְיָא. 12 v. צ״ל וְטָהֵר כֵּן ה״ם וח״ע. 14 v. סַ״א וְזֹאת סוֹנֵת.
15 v. נ״א ב׳נ אֵין־ בְּנִגְיָא. 16 v. ס״א וְעַל־הַכֵּלִים בְּלֹא מִלַּת כָּל־ וְכֵן ח״ם. ח״ע וח״ס.
18 v. כֵּן בְּהַלְלִי, יְרוּשַׁלְמִי הַנְּפָשׁ חִסֵּר. 19 v. כֵּן בִּיְרוּחִו וּבְכוּתָה הַבַּיִת פָּתוּחַ. ס״א בָּעֶצֶם.
21 v. ס״א לָכֶם וְכֵן ח״ם. ת״א ב׳י. ח״י. ח״ע וח״ס.

9 And a man that is clean shall gather up the ashes of the heifer, and lay them up without the camp in a clean place, and it shall be kept for the congregation of the children of Israel for a water of separation: it is a purification for sin.

10 And he that gathereth the ashes of the heifer shall wash his clothes, and be unclean until the even: and it shall be unto the children of Israel, and unto the stranger that sojourneth among them, for a statute for ever.

11 He that toucheth the dead body of any man shall be unclean seven days.

12 He shall purify himself with it on the third day, and on the seventh day he shall be clean: but if he purify not himself the third day, then the seventh day he shall not be clean.

13 Whosoever toucheth the dead body of any man that is dead, and purifieth not himself, defileth the tabernacle of the LORD; and that soul shall be cut off from Israel: because the water of separation was not sprinkled upon him, he shall be unclean; his uncleanness is yet upon him.

14 This is the law, when a man dieth in a tent: all that come into the tent, and all that is in the tent, shall be unclean seven days.

15 And every open vessel, which hath no covering bound upon it, is unclean.

16 And whosoever toucheth one that is slain with a sword in the open fields, or a dead body, or a bone of a man, or a grave, shall be unclean seven days.

17 And for an unclean person they shall take of the ashes of the burnt heifer of purification for sin, and running water shall be put thereto in a vessel:

18 And a clean person shall take hyssop, and dip it in the water, and sprinkle it upon the tent, and upon all the vessels, and upon the persons that were there, and upon him that touched a bone, or one slain, or one dead, or a grave:

19 And the clean person shall sprinkle upon the unclean on the third day, and on the seventh day: and on the seventh day he shall purify himself, and wash his clothes, and bathe himself in water, and shall be clean at even.

20 But the man that shall be unclean, and shall not purify himself, that soul shall be cut off from among the congregation, because he hath defiled the sanctuary of the LORD: the water of separation hath not been sprinkled upon him; he is unclean.

21 And it shall be a perpetual statute unto them, that he that sprinkleth the water of separation

22 וְכֹבֶס בְּגָדָיו וְהִנָּגַע בְּמֵי הַנִּדָּה יִטְמָא עַד־הָעָרֵב: וְכָל
אֲשֶׁר־יִגַּע־בּוֹ הַטָּמֵא יִטְמָא וְהַנֶּפֶשׁ הַנֹּגַעַת תִּטְמָא עַד־
הָעָרֵב:

כ וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־הָעֵדָה מִדְבַּר־צִן בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
2 וַיֵּשֶׁב הָעָם בְּקָדֵשׁ וַתָּמָת שָׁם מִרְיָם וַתִּקָּבֶר שָׁם: וְלֹא־
3 הָיָה מַיִם לָעֵדָה וַיִּקָּהֲלוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן: וַיָּרֶב
הָעָם עִם־מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר וְלוּ גָוַעְנוּ בְגֹוַע אַחֵינוּ לִפְנֵי
4 יְהוָה: וְלָמָּה הֲבֵאתֶם אֶת־קְהַל יְהוָה אֶל־הַמִּדְבָּר הַזֶּה
5 לָמוּת שָׁם אֲנַחְנוּ וּבְעִירֵנוּ: וְלָמָּה הֶעֱלִיתָנוּ מִמִּצְרַיִם
לְהָבִיא אֹתָנוּ אֶל־הַמָּקוֹם הָרָע הַזֶּה לֹא מְקוֹם זֶרַע
6 וּתְאֵנָה וְגֶפֶן וְרִמֹּן וּמַיִם אֵין לִשְׁתּוֹת: וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
מִפְּנֵי הַקָּהָל אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַיֵּרָא
כְּבוֹד־יְהוָה אֲלֵיהֶם:

7 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: קַח אֶת־הַמַּטֶּה וְהַקְהֵל
8 אַתָּה וְאַהֲרֹן אָחִיךָ וְדִבַּרְתֶּם אֶל־הַסֶּלַע
לְעֵינֵיהֶם וְנָתַן מֵימָיו וְהוֹצֵאתָ לָהֶם מַיִם מִן־הַסֶּלַע
9 וְהִשְׁקִיתָ אֶת־הָעֵדָה וְאֶת־בְּעִירָם: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־
10 הַמַּטֶּה מִלִּפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ: וַיַּקְהִלוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
אֶת־הַקָּהָל אֶל־פְּנֵי הַסֶּלַע וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְעוּ־נָא הַמֹּרִים
11 הַמִן־הַסֶּלַע הַזֶּה נוֹצִיא לָכֶם מָיִם: וַיָּרֶם מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ
וַיַּךְ אֶת־הַסֶּלַע בְּמַטֵּהוּ פְּעָמָיִם וַיֵּצְאוּ מַיִם רַבִּים וַתֵּשְׁתְּ
12 הָעֵדָה וּבְעִירָם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן יַעַן לֹא־הֶאֱמַנְתֶּם בִּי לְהַקְדִּישֵׁנִי לְעֵינֵי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָכֵן לֹא תָבִיאוּ אֶת־הַקָּהָל הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ
13 אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם: הֵמָּה מֵי מְרִיבָה אֲשֶׁר־רָבוּ בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל אֶת־יְהוָה וַיִּקָּדֵשׁ בָּם:

וישלח

22 v. כן ב״א, ב״נ קורא אֲשֶׁר בנציא ולא חוטף יגע עם בו. כ. 4 v. צ״ל הַבְּאֹת כן ח״ס.
5 v. נ״ל תַּעֲלִיתָנוּ. 6 v. כן בהללי, ירושלמי אֵלֵהֶם הסר.

shall wash his clothes; and he that toucheth the water of separation shall be unclean until even.

22 And whatsoever the unclean person toucheth shall be unclean; and the soul that toucheth it shall be unclean until even.

20 Then came the children of Israel, even the whole congregation, into the desert of Zin in the first month: and the people abode in Kadesh; and Miriam died there, and was buried there.

2 And there was no water for the congregation: and they gathered themselves together against Moses and against Aaron.

3 And the people chode with Moses, and spake, saying, Would God that we had died when our brethren died before the LORD!

4 And why have ye brought up the congregation of the LORD into this wilderness, that we and our cattle should die there?

5 And wherefore have ye made us to come up out of Egypt, to bring us in unto this evil place? it is no place of seed, or of figs, or of vines, or of pomegranates; neither is there any water to drink.

6 And Moses and Aaron went from the presence of the assembly unto the door of the tabernacle of the congregation, and they fell upon their faces: and the glory of the LORD appeared unto them.

7 And the LORD spake unto Moses, saying,

8 Take the rod, and gather thou the assembly together, thou, and Aaron thy brother, and speak ye unto the rock before their eyes; and it shall give forth his water, and thou shalt bring forth to them water out of the rock: so thou shalt give the congregation and their beasts drink.

10 And Moses took the rod from before the LORD, as he commanded him. And Moses and Aaron gathered the congregation together before the rock, and he said unto them, Hear now,

11 ye rebels; must we fetch you water out of this rock? And Moses lifted up his hand, and with his rod he smote the rock twice: and the water came out abundantly, and the congregation drank, and their beasts also.

12 And the LORD spake unto Moses and Aaron, Because ye believed me not, to sanctify me in the eyes of the children of Israel, therefore ye shall not

13 bring this congregation into the land which I have given them. This is the water of Meribah; because the children of Israel strove with the LORD, and he was sanctified in them.

במדבר חקת

14 וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה מַלְאָכִים מִקָּדֵשׁ אֶל־מֶלֶךְ אֱדוֹם כֹּה ס
אָמַר אָחִיךָ יִשְׂרָאֵל אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת כָּל־הַתְּלָאָה אֲשֶׁר
15 מְצָאָתְנוּ: וַיֵּרְדוּ אֲבֹתֵינוּ מִצְרַיְמָה וַנֵּשֶׁב בְּמִצְרַיִם יָמִים
16 רַבִּים וַיָּרֵעוּ לָנוּ מִצְרַיִם וְלַאֲבֹתֵינוּ: וַנִּצְעַק אֶל־יְהוָה
וַיִּשְׁמַע קֹלֵנוּ וַיִּשְׁלַח מַלְאָךְ וַיֹּצִאֵנוּ מִמִּצְרָיִם וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ
17 בְּקָדֵשׁ עִיר קְצֵה גְּבוּלֶךָ: נַעַבְרָה־נָּא בְאַרְצֶךָ לֹא נַעֲבֹר
בִּשְׂדֶה וּבְכֶרֶם וְלֹא נִשְׁתֶּה מֵי בְאֵר דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ נֵלֵךְ
18 לֹא נַטֶּה יָמִין וּשְׂמֹאול עַד אֲשֶׁר־נַעֲבֹר גְּבֻלֶךָ: וַיֹּאמֶר
אֵלָיו אֱדוֹם לֹא תַעֲבָר בִּי פֶּן־בַּחֶרֶב אֵצֵא לִקְרָאתֶךָ:
19 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּמְסִלָּה נַעֲלֶה וְאִם־מֵימֶיךָ
נִשְׁתֶּה אֲנִי וּמִקְנָי וְנָתַתִּי מְכָרָם רַק אֵין דָּבָר בְּרַגְלַי
20 אֶעֱבֹרָה: וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲבֹר וַיֵּצֵא אֱדוֹם לִקְרָאתוֹ בְּעַם
21 כָּבֵד וּבְיָד חֲזָקָה: וַיְמָאֵן אֱדוֹם נְתֹן אֶת־יִשְׂרָאֵל עֲבֹר
בִּגְבֻלוֹ וַיֵּט יִשְׂרָאֵל מֵעָלָיו:
22 וַיִּסְעוּ מִקָּדֵשׁ וַיָּבֹאוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־הָעֵדָה הֹר הָהָר:
23 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן בְּהֹר הָהָר עַל־גְּבוּל
24 אֶרֶץ אֱדוֹם לֵאמֹר: יֵאָסֵף אַהֲרֹן אֶל־עַמָּיו כִּי לֹא יָבֹא
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר־מְרִיתֶם
25 אֶת־פִּי לְמֵי מְרִיבָה: קַח אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־אלְעָזָר בְּנוֹ
26 וְהַעַל אֹתָם הֹר הָהָר: וְהַפְשֵׁט אֶת־אַהֲרֹן אֶת־בְּגָדָיו
וְהִלְבַּשְׁתָּם אֶת־אלְעָזָר בְּנוֹ וְאַהֲרֹן יֵאָסֵף וּמֵת שָׁם:
27 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וַיַּעֲלוּ אֶל־הֹר הָהָר לְעֵינֵי
28 כָּל־הָעֵדָה: וַיַּפְשֵׁט מֹשֶׁה אֶת־אַהֲרֹן אֶת־בְּגָדָיו וַיַּלְבֵּשׁ
אֶתָם אֶת־אלְעָזָר בְּנוֹ וַיָּמָת אַהֲרֹן שָׁם בְּרֹאשׁ הָהָר
29 וַיֶּרֶד מֹשֶׁה וְאלְעָזָר מִן־הָהָר: וַיִּרְאוּ כָּל־הָעֵדָה כִּי גָוַע
אַהֲרֹן וַיִּבְכּוּ אֶת־אַהֲרֹן שְׁלֹשִׁים יוֹם כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל:

ישמע

16 ו. כן בהללי, ירושלמי ויוצאנו מלא. 17 ו. כן בהללי, ירושלמי ושמואל חסר.
18 ו. בזנבוקי וימין פתח.

14 And Moses sent messengers from Kadesh unto the king of Edom, Thus saith thy brother Israel, Thou knowest all the travail that hath befallen us:
15 How our fathers went down into Egypt, and we have dwelt in Egypt a long time; and the Egyptians vexed us, and our fathers:
16 And when we cried unto the LORD, he heard our voice, and sent an angel, and hath brought us forth out of Egypt: and, behold, we are in Kadesh, a city in the uttermost of thy border:
17 Let us pass, I pray thee, through thy country: we will not pass through the fields, or through the vineyards, neither will we drink of the water of the wells: we will go by the king's high way, we will not turn to the right hand nor to the left, until we have passed thy borders.
18 And Edom said unto him, Thou shalt not pass by me, lest I come out against thee with the sword.
19 And the children of Israel said unto him, We will go by the high way: and if I and my cattle drink of thy water, then I will pay for it: I will only, without doing any thing else, go through on my feet.
20 And he said, Thou shalt not go through. And Edom came out against him with much people, and with a strong hand.
21 Thus Edom refused to give Israel passage through his border: wherefore Israel turned away from him.
22 And the children of Israel, even the whole congregation, journeyed from Kadesh, and came
23 unto mount Hor. And the LORD spake unto Moses and Aaron in mount Hor, by the coast
24 of the land of Edom, saying, Aaron shall be gathered unto his people: for he shall not enter into the land which I have given unto the children of Israel, because ye rebelled against my
25 word at the water of Meribah. Take Aaron and Eleazar his son, and bring them up unto
26 mount Hor: And strip Aaron of his garments, and put them upon Eleazar his son: and
27 Aaron shall be gathered unto his people, and shall die there. And Moses did as the LORD
28 commanded: and they went up into mount Hor in the sight of all the congregation. And Moses stripped Aaron of his garments, and put them upon Eleazar his son; and Aaron died
29 there in the top of the mount: and Moses and Eleazar came down from the mount. And when all the congregation saw that Aaron was dead, they mourned for Aaron thirty days, even all the house of Israel.

כא וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ־עֲרָד יֹשֵׁב
הַנֶּגֶב כִּי בָּא יִשְׂרָאֵל דֶּרֶךְ הָאֲתָרִים וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל
2 וַיִּשְׁבְּ ו מִמֶּנּוּ שֶׁבִי: וַיִּדַּר יִשְׂרָאֵל נֶדֶר לַיהוָה וַיֹּאמַר
אִם־נָתֹן תִּתֵּן אֶת־הָעָם הַזֶּה בְּיָדִי וְהַחֲרַמְתִּי אֶת־עָרֵיהֶם:
3 וַיִּשְׁמַע יְהוָה בְּקוֹל יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֶת־הַכְּנַעֲנִי וַיַּחֲרֵם אֶתְהֶם
וְאֶת־עָרֵיהֶם וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם חָרְמָה:
4 וַיִּסְעוּ מֵהֹר הָהָר דֶּרֶךְ יַם־סוּף לִסְבֹּב אֶת־אֶרֶץ אֱדוֹם
5 וַתִּקְצַר נֶפֶשׁ־הָעָם בַּדָּרֶךְ: וַיְדַבֵּר הָעָם בֵּאלֹהִים וּבְמֹשֶׁה
לָמָּה הֶעֱלִיתֻנוּ מִמִּצְרַיִם לָמוּת בַּמִּדְבָּר כִּי אֵין לֶחֶם
6 וְאֵין מַיִם וְנַפְשֵׁנוּ קָצָה בַּלֶּחֶם הַקְּלֹקֵל: וַיְשַׁלַּח יְהוָה
בָּעָם אֶת הַנְּחָשִׁים הַשְּׂרָפִים וַיְנַשְּׁכוּ אֶת־הָעָם וַיָּמָת עַם־
7 רָב מִיִּשְׂרָאֵל: וַיָּבֹא הָעָם אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ חָטָאנוּ כִּי־
דִבַּרְנוּ בַיהוָה וָבָךְ הִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וְיָסֵר מֵעָלֵינוּ אֶת־
8 הַנָּחָשׁ וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה בְּעַד הָעָם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה עֲשֵׂה לְךָ שָׂרָף וְשִׂים אֹתוֹ עַל־נֵס וְהָיָה כָּל־הַנָּשׁוּךְ
9 וְרָאָה אֹתוֹ וָחָי: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה נְחַשׁ נְחֹשֶׁת וַיְשִׂמֵהוּ עַל־
הַנֵּס וְהָיָה אִם־נָשַׁךְ הַנָּחָשׁ אֶת־אִישׁ וְהִבִּיט אֶל־נְחַשׁ
10 הַנְּחֹשֶׁת וָחָי: וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בְּאֹבֹת:
11 וַיִּסְעוּ מֵאֹבֹת וַיַּחֲנוּ בְּעִיֵּי הָעֲבָרִים בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מוֹאָב
12 מִמִּזְרַח הַשָּׁמֶשׁ: מִשָּׁם נָסָעוּ וַיַּחֲנוּ בְּנַחַל זָרֶד: מִשָּׁם
13 נָסָעוּ וַיַּחֲנוּ מֵעֵבֶר אַרְנֹן אֲשֶׁר בַּמִּדְבָּר הַיֹּצֵא מִגְּבֻל
הָאֱמֹרִי כִּי אַרְנוֹן גְּבוּל מוֹאָב בֵּין מוֹאָב וּבֵין הָאֱמֹרִי:
14 עַל־כֵּן יֵאָמַר בְּסֵפֶר מִלְחֲמֹת יְהוָה אֶת־וָהֵב בְּסוּפָה
15 וְאֶת־הַנְּחָלִים אַרְנֹן: וְאֶשֶׁד הַנְּחָלִים אֲשֶׁר נָטָה לְשֶׁבֶת
16 עָר וְנִשְׁעַן לִגְבוּל מוֹאָב: וּמִשָּׁם בְּאֵרָה הִוא הַבְּאֵר
אשר

כא. 1 v. ס״א וישמע רבינ. 1 v. כן כ״א, כ״נ הַכְּנַעֲנִי בנעיא. צ״ל הכנעני 3 v. בידו כן ח״ש וח״ע. 3 v. נ״א ב״נ שָׁם־ בנעיא. 4 v. כן במחזורא רבא לסגב רפה, וכן ב״א, לטבריא רנש, וכן ב״נ: נ״א ב״א לסגב רנש, ב״נ לסגב רפה. 14 vv. 19. כן בהללי, ירושלמי ארנן חכר. 14 v. כן בספר מזרא שחי חיבות, בספר ירושלמי אתוהב כלה חדא.

21 And when king Arad the Canaanite, which dwelt in the south, heard tell that Israel came by the way of the spies; then he fought against Israel, and took some of them prisoners.
2 And Israel vowed a vow unto the LORD, and said, If thou wilt indeed deliver this people into my hand, then I will utterly destroy their cities.
3 And the LORD hearkened to the voice of Israel, and delivered up the Canaanites; and they utterly destroyed them and their cities: and he called the name of the place Hormah.
4 And they journeyed from mount Hor by the way of the Red sea, to compass the land of Edom: and the soul of the people was much discouraged because of the way.
5 And the people spake against God, and against Moses, Wherefore have ye brought us up out of Egypt to die in the wilderness? for there is no bread, neither is there any water; and our soul loatheth this light bread.
6 And the LORD sent fiery serpents among the people, and they bit the people; and much people of Israel died.
7 Therefore the people came to Moses, and said, We have sinned, for we have spoken against the LORD, and against thee; pray unto the LORD, that he take away the serpents from us. And Moses prayed for the people.
8 And the LORD said unto Moses, Make thee a fiery serpent, and set it upon a pole: and it shall come to pass, that every
9 one that is bitten, when he looketh upon it, shall live. And Moses made a serpent of brass, and put it upon a pole, and it came to pass, that if a serpent had bitten any man, when he be-
10 held the serpent of brass, he lived. And the children of Israel set forward, and pitched in
11 Oboth. And they journeyed from Oboth, and pitched at Ije-abarim, in the wilderness which
12 is before Moab, toward the sunrising. From thence they removed, and pitched in the valley
13 of Zared. From thence they removed, and pitched on the other side of Arnon, which is in the wilderness that cometh out of the coasts of the Amorites: for Arnon is the border of
14 Moab, between Moab and the Amorites. Wherefore it is said in the book of the wars of the
15 LORD, What he did in the Red sea, and in the brooks of Arnon, And at the stream of the
16 brooks that goeth down to the dwelling of Ar, and lieth upon the border of Moab. And from thence they went to Beer:

במדבר חקת

that is the well whereof the LORD spake unto Moses, Gather the people together, and I will give them water.

17 Then Israel sang this song, Spring up, O well; sing ye unto it:

18 The princes digged the well, the nobles of the people digged it, by the direction of the lawgiver, with their staves. And from the wilderness they went to Mattanah:

19 And from Mattanah to Nahaliel: and from Nahaliel to Bamoth:

20 And from Bamoth in the valley, that is in the country of Moab, to the top of Pisgah, which looketh toward Jeshimon.

21 And Israel sent messengers unto Sihon king of the Amorites, saying,

22 Let me pass through thy land: we will not turn into the fields, or into the vineyards; we will not drink of the waters of the well: but we will go along by the king's high way, until we be past thy borders.

23 And Sihon would not suffer Israel to pass through his border: but Sihon gathered all his people together, and went out against Israel into the wilderness: and he came to Jahaz, and fought against Israel.

24 And Israel smote him with the edge of the sword, and possessed his land from Arnon unto Jabbok, even unto the children of Ammon: for the border of the children of Ammon was strong.

25 And Israel took all these cities: and Israel dwelt in all the cities of the Amorites, in Heshbon, and in all the villages

26 thereof. For Heshbon was the city of Sihon the king of the Amorites, who had fought against the former king of Moab, and taken all his land out of his hand, even unto Arnon.

27 Wherefore they that speak in proverbs say, Come into Heshbon, let the city of Sihon be built

28 and prepared: For there is a fire gone out of Heshbon, a flame from the city of Sihon: it

29 hath consumed Ar of Moab, and the lords of the high places of Arnon. Woe to thee, Moab! thou art undone, O people of Chemosh: he hath given his sons that escaped, and his daugh-

30 ters, into captivity unto Sihon king of the Amorites. We have shot at them; Heshbon is perished even unto Dibon, and we have laid them waste even unto Nophah, which reacheth

31, 32 unto Medeba. Thus Israel dwelt in the land of the Amorites. And Moses sent to spy out

33 Jaazer, and they took the villages thereof, and drove out the Amorites that were there. And they turned and went up by the way of Bashan: and Og the king of Bashan

אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לְמֹשֶׁה אֱסֹף אֶת־הָעָם וְאֶתְּנָה לָהֶם
מָיִם: 17 אָז יָשִׁיר יִשְׂרָאֵל אֶת־
הַשִּׁירָה הַזֹּאת עֲלִי בְאֵר עֱנוּ־לָהּ: 18 בְּאֵר חָפָרוּהָ שָׂרִים
כָּרוּהָ נְדִיבֵי הָעָם בְּמְחֹקֵק בְּמִשְׁעֲנֹתָם וּמִמִּדְבָּר מַתָּנָה:
19 וּמִמַּתָּנָה נַחֲלִיאֵל וּמִנַּחֲלִיאֵל בָּמוֹת: 20 וּמִבָּמוֹת הַגַּיְא
אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה מוֹאָב רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וְנִשְׁקָפָה עַל־פְּנֵי
הַיְשִׁימֹן:
21 וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים אֶל־סִיחֹן מֶלֶךְ־הָאֱמֹרִי לֵאמֹר:
22 אֶעְבְּרָה בְאַרְצֶךָ לֹא נֵטֶה בְשָׂדֶה וּבְכָרֶם לֹא נִשְׁתֶּה מֵי
23 בְּאֵר בְּדֶרֶךְ הַמֶּלֶךְ נֵלֵךְ עַד אֲשֶׁר־נֵעָבֹר גְּבֻלֶךָ: וְלֹא־נָתַן
סִיחֹן אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶבֶר בִּגְבֻלוֹ וַיֶּאֱסֹף סִיחֹן אֶת־כָּל־עַמּוֹ
וַיֵּצֵא לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל הַמִּדְבָּרָה וַיָּבֹא יָהְצָה וַיִּלָּחֶם
24 בְּיִשְׂרָאֵל: וַיַּכֵּהוּ יִשְׂרָאֵל לְפִי־חָרֶב וַיִּירַשׁ אֶת־אַרְצוֹ
25 מֵאַרְנֹן עַד־יַבֹּק עַד־בְּנֵי עַמּוֹן כִּי עַז גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן: וַיִּקַּח
יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל־הֶעָרִים הָאֵלֶּה וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עָרֵי
26 הָאֱמֹרִי בְּחֶשְׁבּוֹן וּבְכָל־בְּנֹתֶיהָ: כִּי חֶשְׁבּוֹן עִיר סִיחֹן
מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי הוּא וְהוּא נִלְחַם בְּמֶלֶךְ מוֹאָב הָרִאשׁוֹן
27 וַיִּקַּח אֶת־כָּל־אַרְצוֹ מִיָּדוֹ עַד־אַרְנֹן: עַל־כֵּן יֹאמְרוּ
28 הַמֹּשְׁלִים בָּאוּ חֶשְׁבּוֹן תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן עִיר סִיחֹן: כִּי־אֵשׁ
יָצְאָה מֵחֶשְׁבּוֹן לֶהָבָה מִקִּרְיַת סִיחֹן אָכְלָה עָר מוֹאָב
29 בַּעֲלֵי בָּמוֹת אַרְנֹן: אוֹי־לְךָ מוֹאָב אָבַדְתָּ עַם־כְּמוֹשׁ
נָתַן בָּנָיו פְּלֵיטִם וּבְנֹתָיו בִּשְׁבִית לְמֶלֶךְ אֱמֹרִי סִיחוֹן:
30 וַנִּירֵם אָבַד חֶשְׁבּוֹן עַד־דִּיבֹן וַנַּשִּׁים עַד־נֹפַח אֲשֶׁר עַד־
31 מֵידְבָא: 32 וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ הָאֱמֹרִי: וַיְשַׁלַּח מֹשֶׁה
לְרַגֵּל אֶת־יַעְזֵר וַיִּלְכְּדוּ בְנֹתֶיהָ וַיִּירַשׁ אֶת־הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר
33 שָׁם: וַיִּפְנוּ וַיַּעֲלוּ דֶּרֶךְ הַבָּשָׁן וַיֵּצֵא עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן
לִקְרָאתָם

---

20 v. צ'ל הַנִּשְׁקָף כן ח"ש ות"ע. 25 v. כן ב"א. ב"נ אֶת־ בנעיא. 24 v. כן בחוכ"ש ירחו הסר. 26 v. בן ירתלמי, בחללי אַרנון מלא. 27 v. כן בהללי, ירושלמי סיחן חסר. 30 v. נקד על ר', וצ'ל אש כן ח"ש ות"ע. 30 v. ס"א אֲלֵי- וכן ח"ש ות"ע. 32 v. ויר"ש כתיב. וז"ש קרי.

34 לִקְרָאתָם הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַמִּלְחָמָה אֶדְרֶעִי: וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַל־תִּירָא אֹתוֹ כִּי בְיָדְךָ נְתַתִּי אֹתוֹ
וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ וְאֶת־אַרְצוֹ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְסִיחֹן
35 מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן: וַיַּכּוּ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו
וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לוֹ שָׂרִיד וַיִּירְשׁוּ אֶת־
כב אַרְצוֹ: וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בְּעַרְבוֹת מוֹאָב מֵעֵבֶר
ס 2 לְיַרְדֵּן יְרֵחוֹ: וַיַּרְא בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר פרש
3 אֵת כָּל־אֲשֶׁר־עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לָאֱמֹרִי: וַיָּגָר מוֹאָב מִפְּנֵי
הָעָם מְאֹד כִּי רַב־הוּא וַיָּקָץ מוֹאָב מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
4 וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל־זִקְנֵי מִדְיָן עַתָּה יְלַחֲכוּ הַקָּהָל אֶת־
כָּל־סְבִיבֹתֵינוּ כִּלְחֹךְ הַשּׁוֹר אֵת יֶרֶק הַשָּׂדֶה וּבָלָק
5 בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ לְמוֹאָב בָּעֵת הַהִוא: וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים
אֶל־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר פְּתוֹרָה אֲשֶׁר עַל־הַנָּהָר אֶרֶץ בְּנֵי
עַמּוֹ לִקְרֹא־לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה עַם יָצָא מִמִּצְרַיִם הִנֵּה כִסָּה
6 אֶת־עֵין הָאָרֶץ וְהוּא יֹשֵׁב מִמֻּלִי: וְעַתָּה לְכָה־נָּא אָרָה־
לִּי אֶת־הָעָם הַזֶּה כִּי־עָצוּם הוּא מִמֶּנִּי אוּלַי אוּכַל נַכֶּה־
בּוֹ וַאֲגָרְשֶׁנּוּ מִן־הָאָרֶץ כִּי יָדַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־תְּבָרֵךְ מְבֹרָךְ
7 וַאֲשֶׁר תָּאֹר יוּאָר: וַיֵּלְכוּ זִקְנֵי מוֹאָב וְזִקְנֵי מִדְיָן וְקֶסָמִים
בְּיָדָם וַיָּבֹאוּ אֶל־בִּלְעָם וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו דִּבְרֵי בָלָק:
8 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לִינוּ פֹה הַלַּיְלָה וַהֲשֵׁבֹתִי אֶתְכֶם דָּבָר
כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר יְהוָה אֵלָי וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי־מוֹאָב עִם־בִּלְעָם:
ויבא

כב. 1 v. שם הפרשה (xxii 1–xix 1) עֹזִי, וספריה ב' זאת חקת התורה (xix 1), וישלח משה מלאכים (xx 14). ופסוקים שבעה ושמנים. וכלים אלף ושמאים וארבעים וחמשה. ואותיות ארבעת אלפים ושש מאות ושבעים. וחלוסים ג' וכל־אשר־יגע בו (xix 22), ב"א חוסף אֲשֶׁר עִם יַעַ וּיַעַ־עִם בו, כ"נ קורא אֲשֶׁר בנעיא ולא חוסף יַעַ עִם בו, וישמע הַכְּנַעֲנִי (xxi 1). ב"א קורא הַכנעני בלא נעיא וכ"נ הַכנעני בנעיא תחת הה"א. ולא־נתן סיחן אֶת־ישׂראל (xxi 23). ב"א חוסף אֶת־ עם ישראל וכ"נ אֶת־ בנעיא. וכלא חלוף לְקַבֵּץ ברעי (xxi 4). וכת' א' ויירש (xxi 32).

2 v. הפסרה והיה שארית. סיכה ה' ו'. 3 v. פליג אם כונח או טקף. 5 v. בן ב"א. כ"נ קֶל־ בנעיא. 5 v. ס"א עָפוֹן וכן ח"ש, ח"ם וח"ר. 5 v. סביר והנה בס"א והִנֵּה כתיב וקרי וכן ח"ש. ת"א כ"ר, ת"ר, ת"ן וח"ס. 6 v. בזנכוקי ואגרשנו. 7 v. נ"א ב"נ וַיִּרכְּרו בנעיא.

went out against them, he, and all his people, to the battle at Edrei.

34 And the LORD said unto Moses, Fear him not: for I have delivered him into thy hand, and all his people, and his land; and thou shalt do to him as thou didst unto Sihon king of the Amorites, which dwelt at Heshbon.

35 So they smote him, and his sons, and all his people, until there was none left him alive: and they possessed his land.

22 And the children of Israel set forward, and pitched in the plains of Moab on this side Jordan by Jericho.

2 And Balak the son of Zippor saw all that Israel had done to the Amorites.

3 And Moab was sore afraid of the people, because they were many: and Moab was distressed because of the children of Israel.

4 And Moab said unto the elders of Midian, Now shall this company lick up all that are round about us, as the ox licketh up the grass of the field. And Balak the son of Zippor was king of the Moabites at that time.

5 He sent messengers therefore unto Balaam the son of Beor to Pethor, which is by the river of the land of the children of his people, to call him, saying, Behold, there is a people come out from Egypt: behold, they cover the face of the earth, and they abide over against me:

6 Come now therefore, I pray thee, curse me this people; for they are too mighty for me: peradventure I shall prevail, that we may smite them, and that I may drive them out of the land: for I wot that he whom thou blessest is blessed, and he whom thou cursest is cursed.

7 And the elders of Moab and the elders of Midian departed with the rewards of divination in their hand; and they came unto Balaam, and spake unto him the words of Balak.

8 And he said unto them, Lodge here this night, and I will bring you word again, as the LORD shall speak unto me: and the princes of Moab abode with Balaam.

9 And God came unto Balaam, and said, What men are these with thee?

10 And Balaam said unto God, Balak the son of Zippor, king of Moab, hath sent unto me, saying,

11 Behold, there is a people come out of Egypt, which covereth the face of the earth: come now, curse me them; peradventure I shall be able to overcome them, and drive them out.

12 And God said unto Balaam, Thou shalt not go with them; thou shalt not curse the people: for they are blessed.

13 And Balaam rose up in the morning, and said unto the princes of Balak, Get you into your land: for the LORD refuseth to give me leave to go with you.

14 And the princes of Moab rose up, and they went unto Balak, and said, Balaam refuseth to come with us.

15 And Balak sent yet again princes, more, and more honourable than they.

16 And they came to Balaam, and said to him, Thus saith Balak the son of Zippor, Let nothing, I pray thee, hinder thee from coming unto me:

17 For I will promote thee unto very great honour, and I will do whatsoever thou sayest unto me: come therefore, I pray thee, curse me this people.

18 And Balaam answered and said unto the servants of Balak, If Balak would give me his house full of silver and gold, I cannot go beyond the word of the LORD my God, to do less or more.

9 וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם וַיֹּאמֶר מִי הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה
10 עִמָּךְ: וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־הָאֱלֹהִים בָּלָק בֶּן־צִפֹּר מֶלֶךְ
11 מוֹאָב שָׁלַח אֵלָי: הִנֵּה הָעָם הַיֹּצֵא מִמִּצְרַיִם וַיְכַס אֶת־
עֵין הָאָרֶץ עַתָּה לְכָה קָּבָה־לִּי אֹתוֹ אוּלַי אוּכַל לְהִלָּחֶם
12 בּוֹ וְגֵרַשְׁתִּיו: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם לֹא תֵלֵךְ עִמָּהֶם
13 לֹא תָאֹר אֶת־הָעָם כִּי בָרוּךְ הוּא: וַיָּקָם בִּלְעָם בַּבֹּקֶר
וַיֹּאמֶר אֶל־שָׂרֵי בָלָק לְכוּ אֶל־אַרְצְכֶם כִּי מֵאֵן יְהוָה
14 לִתְּתִי לְהֵלֵךְ עִמָּכֶם: וַיָּקוּמוּ שָׂרֵי מוֹאָב וַיָּבֹאוּ אֶל־
15 בָּלָק וַיֹּאמְרוּ מָאֵן בִּלְעָם הָלֵךְ עִמָּנוּ: וַיֹּסֶף עוֹד בָּלָק
16 שְׁלֹחַ שָׂרִים רַבִּים וְנִכְבָּדִים מֵאֵלֶּה: וַיָּבֹאוּ אֶל־בִּלְעָם
וַיֹּאמְרוּ לוֹ כֹּה אָמַר בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר אַל־נָא תִמָּנַע
17 מֵהֲלֹךְ אֵלָי: כִּי־כַבֵּד אֲכַבְּדְךָ מְאֹד וְכֹל אֲשֶׁר־תֹּאמַר
18 אֵלַי אֶעֱשֶׂה וְלְכָה־נָּא קָבָה־לִּי אֶת הָעָם הַזֶּה: וַיַּעַן בִּלְעָם
וַיֹּאמֶר אֶל־עַבְדֵי בָלָק אִם־יִתֶּן־לִי בָלָק מְלֹא בֵיתוֹ
כֶּסֶף וְזָהָב לֹא אוּכַל לַעֲבֹר אֶת־פִּי יְהוָה אֱלֹהָי לַעֲשׂוֹת
19 קְטַנָּה אוֹ גְדוֹלָה: וְעַתָּה שְׁבוּ נָא בָזֶה גַּם־אַתֶּם הַלָּיְלָה
20 וְאֵרְעָה מַה־יֹּסֵף יְהוָה דַּבֵּר עִמִּי: וַיָּבֹא אֱלֹהִים | אֶל־
בִּלְעָם לַיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־לִקְרֹא לְךָ בָּאוּ הָאֲנָשִׁים
קוּם לֵךְ אִתָּם וְאַךְ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ אֹתוֹ
21 תַּעֲשֶׂה: וַיָּקָם בִּלְעָם בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־אֲתֹנוֹ וַיֵּלֶךְ
22 עִם־שָׂרֵי מוֹאָב: וַיִּחַר־אַף אֱלֹהִים כִּי־הוֹלֵךְ הוּא וַיִּתְיַצַּב
מַלְאַךְ יְהוָה בַּדֶּרֶךְ לְשָׂטָן לוֹ וְהוּא רֹכֵב עַל־אֲתֹנוֹ וּשְׁנֵי
23 נְעָרָיו עִמּוֹ: וַתֵּרֶא הָאָתוֹן אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה נִצָּב בַּדֶּרֶךְ
וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ וַתֵּט הָאָתוֹן מִן־הַדֶּרֶךְ וַתֵּלֶךְ
24 בַּשָּׂדֶה וַיַּךְ בִּלְעָם אֶת־הָאָתוֹן לְהַטֹּתָהּ הַדָּרֶךְ: וַיַּעֲמֹד
מַלְאַךְ יְהוָה בְּמִשְׁעֹל הַכְּרָמִים גָּדֵר מִזֶּה וְגָדֵר מִזֶּה:

ותרא

ג״ו ס״א וקחתה וכן ח״ס. ח״י וח״ע. ג״ז ס סביר ולא וכן כתיב וקרי ברוב ספרים כ״ל ח״ס. ח״י. ח״ע. ח״ס וח״ר. ג״ח ס״א ויקם בלעם בבקר.

19 Now therefore, I pray you, tarry ye also here this night, that I may know what the LORD will
20 say unto me more. And God came unto Balaam at night, and said unto him, If the men come to call thee, rise up, and go with them; but yet the word which I shall say unto thee, that
21 shalt thou do. And Balaam rose up in the morning, and saddled his ass, and went with the
22 princes of Moab. And God's anger was kindled because he went: and the angel of the LORD stood in the way for an adversary against him. Now he was riding upon his ass, and
23 his two servants were with him. And the ass saw the angel of the LORD standing in the way, and his sword drawn in his hand: and the ass turned aside out of the way, and went into
24 the field: and Balaam smote the ass, to turn her into the way. But the angel of the LORD stood in a path of the vineyards, a wall being on this side, and a wall on that side.

25 And when the ass saw the angel of the LORD, she thrust herself unto the wall, and crushed Balaam's foot against the wall: and he smote her again.

26 And the angel of the LORD went further, and stood in a narrow place, where was no way to turn either to the right hand or to the left.

27 And when the ass saw the angel of the LORD, she fell down under Balaam: and Balaam's anger was kindled, and he smote the ass with a staff.

28 And the LORD opened the mouth of the ass, and she said unto Balaam, What have I done unto thee, that thou hast smitten me these three times?

29 And Balaam said unto the ass, Because thou hast mocked me: I would there were a sword in mine hand, for now would I kill thee.

30 And the ass said unto Balaam, Am not I thine ass, upon which thou hast ridden ever since I was thine unto this day? was I ever wont to do so unto thee? And he said, Nay.

31 Then the LORD opened the eyes of Balaam, and he saw the angel of the LORD standing in the way, and his sword drawn in his hand: and he bowed down his head, and fell flat on his face.

32 And the angel of the LORD said unto him, Wherefore hast thou smitten thine ass these three times? behold, I went out to withstand thee, because thy way is perverse

25 וַתֵּרֶא הָאָתוֹן אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה וַתִּלְחַץ אֶל־הַקִּיר וַתִּלְחַץ
26 אֶת־רֶגֶל בִּלְעָם אֶל־הַקִּיר וַיֹּסֶף לְהַכֹּתָהּ: וַיּוֹסֶף מַלְאַךְ־
יְהוָה עֲבֹר וַיַּעֲמֹד בְּמָקוֹם צָר אֲשֶׁר אֵין־דֶּרֶךְ לִנְטוֹת
27 יָמִין וּשְׂמֹאול: וַתֵּרֶא הָאָתוֹן אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה וַתִּרְבַּץ
תַּחַת בִּלְעָם וַיִּחַר־אַף בִּלְעָם וַיַּךְ אֶת־הָאָתוֹן בְּמַקֵּל:
28 וַיִּפְתַּח יְהוָה אֶת־פִּי הָאָתוֹן וַתֹּאמֶר לְבִלְעָם מֶה־עָשִׂיתִי
29 לְךָ כִּי הִכִּיתַנִי זֶה שָׁלֹשׁ רְגָלִים: וַיֹּאמֶר בִּלְעָם לָאָתוֹן
כִּי הִתְעַלַּלְתְּ בִּי לוּ יֶשׁ־חֶרֶב בְּיָדִי כִּי עַתָּה הַרַגְתִּיךְ:
30 וַתֹּאמֶר הָאָתוֹן אֶל־בִּלְעָם הֲלוֹא אָנכִי אֲתֹנְךָ אֲשֶׁר־
רָכַבְתָּ עָלַי מֵעֹדְךָ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה הַהַסְכֵּן הִסְכַּנְתִּי
31 לַעֲשׂוֹת לְךָ כֹּה וַיֹּאמֶר לֹא: וַיְגַל יְהוָה אֶת־עֵינֵי בִּלְעָם
וַיַּרְא אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה נִצָּב בַּדֶּרֶךְ וְחַרְבּוֹ שְׁלֻפָה בְיָדוֹ
32 וַיִּקֹּד וַיִּשְׁתַּחוּ לְאַפָּיו: וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה עַל־מָה
הִכִּיתָ אֶת־אֲתֹנְךָ זֶה שָׁלֹשׁ רְגָלִים הִנֵּה אָנכִי יָצָאתִי
33 לְשָׂטָן כִּי־יָרַט הַדֶּרֶךְ לְנֶגְדִּי: וַתִּרְאַנִי הָאָתוֹן וַתֵּט לְפָנַי
זֶה שָׁלֹשׁ רְגָלִים אוּלַי נָטְתָה מִפָּנַי כִּי עַתָּה גַּם־אֹתְכָה
34 הָרָגְתִּי וְאוֹתָהּ הֶחֱיִיתִי: וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־מַלְאַךְ יְהוָה
חָטָאתִי כִּי לֹא יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה נִצָּב לִקְרָאתִי בַּדָּרֶךְ
35 וְעַתָּה אִם־רַע בְּעֵינֶיךָ אָשׁוּבָה לִי: וַיֹּאמֶר מַלְאַךְ יְהוָה
אֶל־בִּלְעָם לֵךְ עִם־הָאֲנָשִׁים וְאֶפֶס אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־
אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ אֹתוֹ תְּדַבֵּר וַיֵּלֶךְ בִּלְעָם עִם־שָׂרֵי בָלָק:
36 וַיִּשְׁמַע בָּלָק כִּי־בָא בִלְעָם וַיֵּצֵא לִקְרָאתוֹ אֶל־עִיר
37 מוֹאָב אֲשֶׁר עַל־גְּבוּל אַרְנֹן אֲשֶׁר בִּקְצֵה הַגְּבוּל: וַיֹּאמֶר
בָּלָק אֶל־בִּלְעָם הֲלֹא שָׁלֹחַ שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ לִקְרֹא־לָךְ
38 לָמָּה לֹא־הָלַכְתָּ אֵלַי הֲאָמְנָם לֹא אוּכַל כַּבֶּדְךָ: וַיֹּאמֶר
בִּלְעָם

---

25. כן ירושלמי, בהללי להבוחה סלא. 26. בזנבוקי צר פתח. 26. כן בהללי, ירושלמי ושכאל חסר. 28. כן למערבאי, למרנחאי לָךְ קרי. 35. בזנבוקי ואפס. 37. כן למערבאי, למרנחאי לָךְ קרי.

33 before me: And the ass saw me, and turned from me these three times: unless she had
34 turned from me, surely now also I had slain thee, and saved her alive. And Balaam said unto the angel of the LORD, I have sinned; for I knew not that thou stoodest in the way
35 against me: now therefore, if it displease thee, I will get me back again. And the angel of the LORD said unto Balaam, Go with the men: but only the word that I shall speak unto thee,
36 that thou shalt speak. So Balaam went with the princes of Balak. And when Balak heard that Balaam was come, he went out to meet him unto a city of Moab, which is in the border
37 of Arnon, which is in the utmost coast. And Balak said unto Balaam, Did I not earnestly send unto thee to call thee? wherefore camest thou not unto me? am I not able indeed to pro-
38 mote thee to honour? And Balaam said

במדבר בלק

בִּלְעָם אֶל־בָּלָק הִנֵּה־בָאתִי אֵלֶיךָ עַתָּה הֲיָכֹל אוּכַל
דַּבֵּר מְאוּמָה הַדָּבָר אֲשֶׁר יָשִׂים אֱלֹהִים בְּפִי אֹתוֹ
אֲדַבֵּר׃ וַיֵּלֶךְ בִּלְעָם עִם־בָּלָק וַיָּבֹאוּ קִרְיַת חֻצוֹת׃ 39
וַיִּזְבַּח בָּלָק בָּקָר וְצֹאן וַיִּשְׁלַח לְבִלְעָם וְלַשָּׂרִים אֲשֶׁר 40
אִתּוֹ׃ וַיְהִי בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח בָּלָק אֶת־בִּלְעָם וַיַּעֲלֵהוּ בָּמוֹת 41
בַּעַל וַיַּרְא מִשָּׁם קְצֵה הָעָם׃ וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־בָּלָק כג
בְּנֵה־לִי בָזֶה שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת וְהָכֵן לִי בָּזֶה שִׁבְעָה פָּרִים
וְשִׁבְעָה אֵילִים׃ וַיַּעַשׂ בָּלָק כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר בִּלְעָם וַיַּעַל 2
בָּלָק וּבִלְעָם פָּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ׃ וַיֹּאמֶר בִּלְעָם לְבָלָק 3
הִתְיַצַּב עַל־עֹלָתֶךָ וְאֵלְכָה אוּלַי יִקָּרֶה יְהוָה לִקְרָאתִי
וְדָבָר מַה־יַּרְאֵנִי וְהִגַּדְתִּי לָךְ וַיֵּלֶךְ שָׁפִי׃ וַיִּקָּר אֱלֹהִים 4
אֶל־בִּלְעָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֶת־שִׁבְעַת הַמִּזְבְּחֹת עָרַכְתִּי
וָאַעַל פָּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ׃ וַיָּשֶׂם יְהוָה דָּבָר בְּפִי בִלְעָם 5
וַיֹּאמֶר שׁוּב אֶל־בָּלָק וְכֹה תְדַבֵּר׃ וַיָּשָׁב אֵלָיו וְהִנֵּה 6
נִצָּב עַל־עֹלָתוֹ הוּא וְכָל־שָׂרֵי מוֹאָב׃ וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר 7
מִן־אֲרָם יַנְחֵנִי בָלָק מֶלֶךְ־מוֹאָב מֵהָרְרֵי־קֶדֶם לְכָה
אָרָה־לִּי יַעֲקֹב וּלְכָה וְעֻמָּה יִשְׂרָאֵל׃ מָה אֶקֹב לֹא 8
קָבָה אֵל וּמָה אוֹזֹם לֹא זָעַם יְהוָה׃ כִּי־מֵרֹאשׁ צֻרִים 9
אֶרְאֶנּוּ וּמִגְבָעוֹת אֲשׁוּרֶנּוּ הֶן־עָם לְבָדָד יִשְׁכֹּן וּבַגּוֹיִם לֹא
יִתְחַשָּׁב׃ מִי מָנָה עֲפַר יַעֲקֹב וּמִסְפָּר אֶת־רֹבַע יִשְׂרָאֵל ס 10
תָּמֹת נַפְשִׁי מוֹת יְשָׁרִים וּתְהִי אַחֲרִיתִי כָּמֹהוּ׃ וַיֹּאמֶר 11
בָּלָק אֶל־בִּלְעָם מֶה עָשִׂיתָ לִּי לָקֹב אֹיְבַי לְקַחְתִּיךָ וְהִנֵּה
בֵּרַכְתָּ בָרֵךְ׃ וַיַּעַן וַיֹּאמֶר הֲלֹא אֵת אֲשֶׁר יָשִׂים יְהוָה 12
בְּפִי אֹתוֹ אִשְׁמֹר לְדַבֵּר׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו בָּלָק לְךָ־נָא אִתִּי 13
אֶל־מָקוֹם אַחֵר אֲשֶׁר תִּרְאֶנּוּ מִשָּׁם אֶפֶס קָצֵהוּ תִרְאֶה
וְכֻלּוֹ לֹא תִרְאֶה וְקָבְנֵהוּ לִי מִשָּׁם׃ וַיִּקְחֵהוּ שְׂדֵה צֹפִים 14
אֶל־רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וַיִּבֶן שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת וַיַּעַל פָּר וָאַיִל
בַּמִּזְבֵּחַ

ט v. קבו קרי. 10 v. ז״ל וסי = וכי ספר בן ח״ם כ׳ וח״ע. נג v. נ״א ב׳נ וקבנו לי.

39 And Balaam went with Balak, and they came unto Kirjath-huzoth.
40 And Balak offered oxen and sheep, and sent to Balaam, and to the princes that were with him.
41 And it came to pass on the morrow, that Balak took Balaam, and brought him up into the high places of Baal, that thence he might see the utmost part of the people.

23 And Balaam said unto Balak, Build me here seven altars, and prepare me here seven oxen and seven rams.
2 And Balak did as Balaam had spoken; and Balak and Balaam offered on every altar a bullock and a ram.
3 And Balaam said unto Balak, Stand by thy burnt offering, and I will go: peradventure the LORD will come to meet me: and whatsoever he sheweth me I will tell thee. And he went to an high place.
4 And God met Balaam: and he said unto him, I have prepared seven altars, and I have offered upon every altar a bullock and a ram.
5 And the LORD put a word in Balaam's mouth, and said, Return unto Balak, and thus thou shalt speak.
6 And he returned unto him, and, lo, he stood by his burnt sacrifice, he, and all the princes of Moab.
7 And he took up his parable, and said, Balak the king of Moab hath brought me from Aram, out of the mountains of the east, saying, Come, curse me Jacob, and come, defy Israel.
8 How shall I curse, whom God hath not cursed? or how shall I defy, whom the LORD hath
9 not defied? For from the top of the rocks I see him, and from the hills I behold him: lo, the
10 people shall dwell alone, and shall not be reckoned among the nations. Who can count the dust of Jacob, and the number of the fourth part of Israel? Let me die the death of the right-
11 eous, and let my last end be like his! And Balak said unto Balaam, What hast thou done unto me? I took thee to curse mine enemies, and, behold, thou hast blessed them altogether.
12 And he answered and said, Must I not take heed to speak that which the LORD hath put in
13 my mouth? And Balak said unto him, Come, I pray thee, with me unto another place, from whence thou mayest see them: thou shalt see but the utmost part of them, and shalt not see
14 them all: and curse me them from thence. And he brought him into the field of Zophim, to the top of Pisgah, and built seven altars, and offered a bullock and a ram

15 בְּמוֹבֵחַ: וַיֹּאמֶר אֶל־בָּלָק הִתְיַצֵּב כֹּה עַל־עֹלָתֶךָ וְאָנֹכִי
16 אִקָּרֶה כֹּה: וַיִּקֶר יְהוָה אֶל־בִּלְעָם וַיָּשֶׂם דָּבָר בְּפִיו
17 וַיֹּאמֶר שׁוּב אֶל־בָּלָק וְכֹה תְדַבֵּר: וַיָּבֹא אֵלָיו וְהִנֵּה נִצָּב
עַל־עֹלָתוֹ וְשָׂרֵי מוֹאָב אִתּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ בָּלָק מַה־דִּבֶּר
18 יְהוָה: וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר קוּם בָּלָק וְשָׁמָע הַאֲזִינָה
19 עָדַי בְּנוֹ צִפֹּר: לֹא אִישׁ אֵל וְיכַזֵּב וּבֶן־אָדָם וְיִתְנֶחָם
20 הַהוּא אָמַר וְלֹא יַעֲשֶׂה וְדִבֶּר וְלֹא יְקִימֶנָּה: הִנֵּה בָרֵךְ
21 לָקָחְתִּי וּבֵרַךְ וְלֹא אֲשִׁיבֶנָּה: לֹא־הִבִּיט אָוֶן בְּיַעֲקֹב וְלֹא־
רָאָה עָמָל בְּיִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וּתְרוּעַת מֶלֶךְ בּוֹ:
22 אֵל מוֹצִיאָם מִמִּצְרַיִם כְּתוֹעֲפֹת רְאֵם לוֹ: כִּי לֹא־נַחַשׁ
23 בְּיַעֲקֹב וְלֹא־קֶסֶם בְּיִשְׂרָאֵל כָּעֵת יֵאָמֵר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל
24 מַה־פָּעַל אֵל: הֶן־עָם כְּלָבִיא יָקוּם וְכַאֲרִי יִתְנַשָּׂא לֹא
25 יִשְׁכַּב עַד־יֹאכַל טֶרֶף וְדַם־חֲלָלִים יִשְׁתֶּה: וַיֹּאמֶר בָּלָק
26 אֶל־בִּלְעָם גַּם־קֹב לֹא תְקָבֶנּוּ גַּם־בָּרֵךְ לֹא תְבָרְכֶנּוּ: וַיַּעַן
בִּלְעָם וַיֹּאמֶר אֶל־בָּלָק הֲלֹא דִבַּרְתִּי אֵלֶיךָ לֵאמֹר כָּל
27 אֲשֶׁר־יְדַבֵּר יְהוָה אֹתוֹ אֶעֱשֶׂה: וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם
לְכָה־נָּא אֶקָּחֲךָ אֶל־מָקוֹם אַחֵר אוּלַי יִישַׁר בְּעֵינֵי
28 הָאֱלֹהִים וְקַבְּתוֹ לִי מִשָּׁם: וַיִּקַּח בָּלָק אֶת־בִּלְעָם רֹאשׁ
29 הַפְּעוֹר הַנִּשְׁקָף עַל־פְּנֵי הַיְשִׁימֹן: וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־בָּלָק
בְּנֵה־לִי בָזֶה שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת וְהָכֵן לִי בָּזֶה שִׁבְעָה פָּרִים
30 וְשִׁבְעָה אֵילִם: וַיַּעַשׂ בָּלָק כַּאֲשֶׁר אָמַר בִּלְעָם וַיַּעַל פָּר
כג וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ: וַיַּרְא בִּלְעָם כִּי טוֹב בְּעֵינֵי יְהוָה לְבָרֵךְ
אֶת־יִשְׂרָאֵל וְלֹא־הָלַךְ כְּפַעַם־בְּפַעַם לִקְרַאת נְחָשִׁים
2 וַיָּשֶׁת אֶל־הַמִּדְבָּר פָּנָיו: וַיִּשָּׂא בִלְעָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא
אֶת־יִשְׂרָאֵל שֹׁכֵן לִשְׁבָטָיו וַתְּהִי עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים:

ויאמר

15 v. ס״א עלתיך וכן ר״כ. ת״ש ותימ. 16 v. סביר נון. 18 v. ס״א לא׳ כקף.
20 v. צ״ל אחרך כן ת״ש ות״ע. 23 v. כן ירושלמי, יריחו נתעלמה חסר. 23 v. ס״א כעת.
23 v. כן ב״א, כ״נ פֶּעַל. 25 v. בחומש יריחו לבלעם. כד. 1 v. פליב עי״.

on every altar.
And he said unto Balak, Stand here by thy burnt offering, while I meet the LORD yonder.
And the LORD met Balaam, and put a word in his mouth, and said, Go again unto Balak, and say thus.
And when he came to him, behold, he stood by his burnt offering, and the princes of Moab with him.
And Balak said unto him, What hath the LORD spoken?
And he took up his parable, and said, Rise up, Balak, and hear; hearken unto me, thou son of Zippor:
God is not a man, that he should lie; neither the son of man, that he should repent: hath he said, and shall he not do it? or hath he spoken, and shall he not make it good?
Behold, I have received commandment to bless: and he hath blessed; and I cannot reverse it.
He hath not beheld iniquity in Jacob, neither hath he seen perverseness in Israel: the LORD his God is with him, and the shout of a king is among them.
God brought them out of Egypt; he hath as it were the strength of an unicorn.
Surely there is no enchantment against Jacob, neither is there any divination against Israel: according to this time it shall be said of Jacob and of Israel, What hath God wrought!
Behold, the people shall rise up as a great lion, and lift up himself as a young lion: he shall not lie down until he eat of the prey, and drink the blood of the slain. And Balak said unto Balaam, Neither curse them at all, nor bless them at all. But Balaam answered and said unto Balak, Told not I thee, saying, All that the LORD speaketh, that I must do? And Balak said unto Balaam, Come, I pray thee, I will bring thee unto another place; peradventure it will please God that thou mayest curse me them from thence. And Balak brought Balaam unto the top of Peor, that looketh toward Jeshimon. And Balaam said unto Balak, Build me here seven altars, and prepare me here seven bullocks and seven rams. And Balak did as Balaam had said, and offered a bullock and a ram on every altar.

And when Balaam saw that it pleased the LORD to bless Israel, he went not, as at other times, to seek for enchantments, but he set his face toward the wilderness. And Balaam lifted up his eyes, and he saw Israel abiding in his tents according to their tribes; and the spirit of God came upon him.

במדבר בלק

וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר נְאֻם בִּלְעָם בְּנוֹ בְעֹר וּנְאֻם הַגֶּבֶר
שְׁתֻם הָעָיִן: נְאֻם שֹׁמֵעַ אִמְרֵי־אֵל אֲשֶׁר מַחֲזֵה שַׁדַּי
יֶחֱזֶה נֹפֵל וּגְלוּי עֵינָיִם: מַה־טֹּבוּ אֹהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ
יִשְׂרָאֵל: כִּנְחָלִים נִטָּיוּ כְּגַנָּת עֲלֵי נָהָר כַּאֲהָלִים נָטַע
יְהוָה כַּאֲרָזִים עֲלֵי־מָיִם: יִזַּל־מַיִם מִדְלָיו וְזַרְעוֹ בְּמַיִם
רַבִּים וְיָרֹם מֵאֲגַג מַלְכּוֹ וְתִנָּשֵׂא מַלְכֻתוֹ: אֵל מוֹצִיאוֹ
מִמִּצְרַיִם כְּתוֹעֲפֹת רְאֵם לוֹ יֹאכַל גּוֹיִם צָרָיו וַעַצְמֹתֵיהֶם
יְגָרֵם וְחִצָּיו יְמָחֵץ: כָּרַע שָׁכַב כַּאֲרִי וּכְלָבִיא מִי יְקִימֶנּוּ
מְבָרְכֶיךָ בָרוּךְ וְאֹרְרֶיךָ אָרוּר: וַיִּחַר־אַף בָּלָק אֶל־
בִּלְעָם וַיִּסְפֹּק אֶת־כַּפָּיו וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם לְקַב
אֹיְבַי קְרָאתִיךָ וְהִנֵּה בֵּרַכְתָּ בָרֵךְ זֶה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים:
וְעַתָּה בְּרַח־לְךָ אֶל־מְקוֹמֶךָ אָמַרְתִּי כַּבֵּד אֲכַבֶּדְךָ וְהִנֵּה
מְנָעֲךָ יְהוָה מִכָּבוֹד: וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־בָּלָק הֲלֹא גַּם
אֶל־מַלְאָכֶיךָ אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ אֵלַי דִּבַּרְתִּי לֵאמֹר: אִם־
יִתֶּן־לִי בָּלָק מְלֹא בֵיתוֹ כֶּסֶף וְזָהָב לֹא אוּכַל לַעֲבֹר
אֶת־פִּי יְהוָה לַעֲשׂוֹת טוֹבָה אוֹ רָעָה מִלִּבִּי אֲשֶׁר־יְדַבֵּר
יְהוָה אֹתוֹ אֲדַבֵּר: וְעַתָּה הִנְנִי הוֹלֵךְ לְעַמִּי לְכָה אִיעָצְךָ
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעָם הַזֶּה לְעַמְּךָ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים: וַיִּשָּׂא
מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר נְאֻם בִּלְעָם בְּנוֹ בְעֹר וּנְאֻם הַגֶּבֶר שְׁתֻם
הָעָיִן: נְאֻם שֹׁמֵעַ אִמְרֵי־אֵל וְיֹדֵעַ דַּעַת עֶלְיוֹן מַחֲזֵה
שַׁדַּי יֶחֱזֶה נֹפֵל וּגְלוּי עֵינָיִם: אֶרְאֶנּוּ וְלֹא עַתָּה אֲשׁוּרֶנּוּ
וְלֹא קָרוֹב דָּרַךְ כּוֹכָב מִיַּעֲקֹב וְקָם שֵׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל
וּמָחַץ פַּאתֵי מוֹאָב וְקַרְקַר כָּל־בְּנֵי־שֵׁת: וְהָיְתָה אֱדוֹם
יְרֻשָּׁה וְהָיְתָה יְרֻשָּׁה שֵׂעִיר אֹיְבָיו וְיִשְׂרָאֵל עֹשֶׂה חָיִל:
וְיֵרְדְ מִיַּעֲקֹב וְהֵאבִיד שָׂרִיד מֵעִיר: וַיַּרְא אֶת־עֲמָלֵק

ויסע

vv. 3, 15 סביר בן. vv. 3, 15 כן בהללי, ירושלמי בעור סלא. 5 v. מ׳ רבתי.
5 v. בסוגה פה״ בראש חרוז וסימן ביוה שסו. 5 v. ס״א ומשכנתיך וכן ח״ש. ח״י, ח״ם וח״ר.
6 v. ס״א נאהלים וכן ח״י, ת״ע וה״ס. 8 v. ס״א מוציאם וכן ת״א. ת״י וה״ס: עיין לעיל
כ״ג כ״ב. 8 v. כן ירושלמי בהללי פתעפת חסר. 17 v. ציל וקרקר כן ח״ש: עיין
ירמיה מ״ח מ״ה. 18 v. ס״א עשה.

3 And he took up his parable, and said, Balaam the son of Beor hath said, and the man whose eyes are open hath said:
4 He hath said, which heard the words of God, which saw the vision of the Almighty, falling into a trance, but having his eyes open:
5 How goodly are thy tents, O Jacob, and thy tabernacles, O Israel!
6 As the valleys are they spread forth, as gardens by the river's side, as the trees of lign aloes which the LORD hath planted, and as cedar trees beside the waters.
7 He shall pour the water out of his buckets, and his seed shall be in many waters, and his king shall be higher than Agag, and his kingdom shall be exalted.
8 God brought him forth out of Egypt; he hath as it were the strength of an unicorn: he shall eat up the nations his enemies, and shall break their bones, and pierce them through with his arrows.
9 He couched, he lay down as a lion, and as a great lion: who shall stir him up? Blessed is he that blesseth thee, and cursed is he that curseth thee.
10 And Balak's anger was kindled against Balaam, and he smote his hands together: and Balak said unto Balaam, I called thee to curse mine enemies, and, behold, thou hast altogether blessed them these three times.
11 Therefore now flee thou to thy place: I thought to promote thee unto great honour; but, lo, the LORD hath kept thee back from honour.
12 And Balaam said unto Balak, Spake I not also to thy messengers which thou sentest unto me, saying,
13 If Balak would give me his house full of silver and gold, I cannot go beyond the commandment of the LORD, to do either good or bad of mine own mind; but what the LORD saith, that will I speak?
14 And now, behold, I go unto my people: come therefore, and I will advertise thee what this people shall do to thy people in the latter days.
15 And he took up his parable, and said, Balaam the son of Beor hath said, and the man whose eyes are open hath said:
16 He hath said, which heard the words of God, and knew the knowledge of the most High, which saw the vision of the Almighty, falling into a trance, but having his eyes open:
17 I shall see him, but not now: I shall behold him, but not nigh: there shall come a Star out of Jacob, and a Sceptre shall rise out of Israel, and shall smite the corners of Moab, and destroy all the children of Sheth.
18 And Edom shall be a possession, Seir also shall be a possession for his enemies; and Israel shall do valiantly.
19 Out of Jacob shall come he that shall have dominion, and shall destroy him that remaineth of the city.
20 And when he looked on Amalek,

he took up his parable, and said, Amalek was the first of the nations; but his latter end shall be that he perish for ever.

21 And he looked on the Kenites, and took up his parable, and said, Strong is thy dwellingplace, and thou puttest thy nest in a rock.

22 Nevertheless the Kenite shall be wasted, until Asshur shall carry thee away captive.

23 And he took up his parable, and said, Alas, who shall live when God doeth this!

24 And ships shall come from the coast of Chittim, and shall afflict Asshur, and shall afflict Eber, and he also shall perish for ever.

25 And Balaam rose up, and went and returned to his place: and Balak also went his way.

25 And Israel abode in Shittim, and the people began to commit whoredom with the daughters of Moab.

2 And they called the people unto the sacrifices of their gods: and the people did eat, and bowed down to their gods.

3 And Israel joined himself unto Baal-peor: and the anger of the LORD was kindled against Israel.

4 And the LORD said unto Moses, Take all the heads of the people, and hang them up before the LORD against the sun, that the fierce anger of the LORD may be turned away from Israel.

5 And Moses said unto the judges of Israel, Slay ye

וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר רֵאשִׁית גּוֹיִם עֲמָלֵק וְאַחֲרִיתוֹ עֲדֵי
21 אֹבֵד: וַיַּרְא אֶת־הַקֵּינִי וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר אֵיתָן מוֹשָׁבֶךָ
22 וְשִׂים בַּסֶּלַע קִנֶּךָ: כִּי אִם־יִהְיֶה לְבָעֵר קָיִן עַד־מָה
23 אַשּׁוּר תִּשְׁבְּךָ: וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר אוֹי מִי יִחְיֶה מִשָּׂמוֹ׃
24 אֵל: וְצִים מִיַּד כִּתִּים וְעִנּוּ אַשּׁוּר וְעִנּוּ־עֵבֶר וְגַם־הוּא
25 עֲדֵי אֹבֵד: וַיָּקָם בִּלְעָם וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב לִמְקֹמוֹ וְגַם־בָּלָק
הָלַךְ לְדַרְכּוֹ:

כה וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בַּשִּׁטִּים וַיָּחֶל הָעָם לִזְנוֹת אֶל־בְּנוֹת מוֹאָב: ס
2 וַתִּקְרֶאןָ לָעָם לְזִבְחֵי אֱלֹהֵיהֶן וַיֹּאכַל הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ
3 לֵאלֹהֵיהֶן: וַיִּצָּמֶד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר וַיִּחַר־אַף־יְהוָה
4 בְּיִשְׂרָאֵל: ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח אֶת־כָּל־רָאשֵׁי
הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם לַיהוָה נֶגֶד הַשֶּׁמֶשׁ וְיָשֹׁב חֲרוֹן אַף־
5 יְהוָה מִיִּשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־שֹׁפְטֵי יִשְׂרָאֵל הִרְגוּ
6 אִישׁ אַנְשָׁיו הַנִּצְמָדִים לְבַעַל פְּעוֹר: וְהִנֵּה אִישׁ מִבְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בָּא וַיִּקְרֵב אֶל־אֶחָיו אֵת־הַמִּדְיָנִית לְעֵינֵי מֹשֶׁה
וּלְעֵינֵי כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְהֵמָּה בֹכִים פֶּתַח אֹהֶל
7 מוֹעֵד: וַיַּרְא פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וַיָּקָם
8 מִתּוֹךְ הָעֵדָה וַיִּקַּח רֹמַח בְּיָדוֹ: וַיָּבֹא אַחַר אִישׁ־יִשְׂרָאֵל
אֶל־הַקֻּבָּה וַיִּדְקֹר אֶת־שְׁנֵיהֶם אֵת אִישׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת־
9 הָאִשָּׁה אֶל־קִבָּתָהּ וַתֵּעָצַר הַמַּגֵּפָה מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּהְיוּ
הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף:

וידבר

---

v. 22 כן ב״א. ב״נ אם־ בלא נעויא. v. 23 בחומש יריחו חרא מלה וכן ר״ב ור״. v. 24 ס״א עֵבֶר. כה. 4 v. בס״א יש כאן פרשה פתוחה. 5 v. נ״א ב״נ אל־ בנעויא.

v. 9 שם הפרשה [xxii 2–xxv 9] מְנוּחָה. וסרויה ג׳ וירא בלק [xxii 2]. מי מנה [xxiii 10]. וישב ישראל בשטים [xxv 1]. ופסוקים מאה וארבעה. ומלים אלף וארבע מאות וחכשה וחמשים. ואותיות חמשת אלפים ושלש מאות ושמונה וחמשים. חלופים ג׳ אשר עַל־הנהר [xxii 5]. ב״א חוסף עַל־עם הנהר וב״נ עַל־ בנעויא. סהֵ־פְּעוֹר [xxiii 28]. ב״א בנעויא חחת הס״א בְּפְעוֹר וב״נ פְּעַל בנעויא תחת העין. כי אס־יהיה לבער [xxiv 22]. ב״א בנעויא חחת אס־ וב״נ חוסף אס־ עם יהיה. וכת׳ א׳ לא קבה [xxiii 8]. ופסק א׳ ויבא אלהים | אל־בלעם [xxii 20].

every one his men that were joined unto Baal-peor.

6 And, behold, one of the children of Israel came and brought unto his brethren a Midianitish woman in the sight of Moses, and in the sight of all the congregation of the children of Israel, who were weeping before the door

7 of the tabernacle of the congregation. And when Phinehas, the son of Eleazar, the son of Aaron the priest, saw it, he rose up from among the congregation, and took a javelin in his

8 hand; And he went after the man of Israel into the tent, and thrust both of them through, the man of Israel, and the woman through her belly. So the plague was stayed from the children

9 of Israel. And those that died in the plague were twenty and four thousand.

10 And the LORD spake unto Moses, saying,
11 Phinehas, the son of Eleazar, the son of Aaron the priest, hath turned my wrath away from the children of Israel, while he was zealous for my sake among them, that I consumed not the children of Israel in my jealousy.
12 Wherefore say, Behold, I give unto him my covenant of peace:
13 And he shall have it, and his seed after him, even the covenant of an everlasting priesthood; because he was zealous for his God, and made an atonement for the children of Israel.
14 Now the name of the Israelite that was slain, even that was slain with the Midianitish woman, was Zimri, the son of Salu, a prince of a chief house among the Simeonites.
15 And the name of the Midianitish woman that was slain was Cozbi, the daughter of Zur; he was head over a people, and of a chief house in Midian.
16 And the LORD spake unto Moses, saying,
17 Vex the Midianites, and smite them:
18 For they vex you with their wiles, wherewith they have beguiled you in the matter of Peor, and in the matter of Cozbi, the daughter of a prince of Midian, their sister, which was slain in the day of the plague for Peor's sake.

10 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: 11 פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־
אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הֵשִׁיב אֶת־חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקַנְאוֹ
אֶת־קִנְאָתִי בְּתוֹכָם וְלֹא־כִלִּיתִי אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי:
12 לָכֵן אֱמֹר הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת־בְּרִיתִי שָׁלוֹם: 13 וְהָיְתָה לוֹ
וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר קִנֵּא לֵאלֹהָיו
14 וַיְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמֻּכֶּה אֲשֶׁר
הֻכָּה אֶת־הַמִּדְיָנִית זִמְרִי בֶּן־סָלּוּא נְשִׂיא בֵּית־אָב
15 לַשִּׁמְעֹנִי: וְשֵׁם הָאִשָּׁה הַמֻּכָּה הַמִּדְיָנִית כָּזְבִּי בַּת־צur
רֹאשׁ אֻמּוֹת בֵּית־אָב בְּמִדְיָן הִוא:
16 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: 17 צָרוֹר אֶת־הַמִּדְיָנִים
18 וְהִכִּיתֶם אוֹתָם: כִּי צֹרְרִים הֵם לָכֶם בְּנִכְלֵיהֶם אֲשֶׁר־
נָכְלוּ לָכֶם עַל־דְּבַר פְּעוֹר וְעַל־דִּבְרַ כָּזְבִּי בַּת־נְשִׂיא
19 מִדְיָן אֲחֹתָם הַמֻּכָּה בְּיוֹם־הַמַּגֵּפָה עַל־דְּבַר פְּעוֹר: וַיְהִי
אַחֲרֵי הַמַּגֵּפָה ׃

כו 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן
2 לֵאמֹר: שְׂאוּ אֶת־רֹאשׁ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִבֶּן
עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְבֵית אֲבֹתָם כָּל־יֹצֵא צָבָא
3 בְּיִשְׂרָאֵל: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֹתָם בְּעַרְבֹת
4 מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן יְרֵחוֹ לֵאמֹר: מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּצְאִים מֵאֶרֶץ
5 מִצְרָיִם: רְאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל בְּנֵי רְאוּבֵן חֲנוֹךְ מִשְׁפַּחַת
6 הַחֲנֹכִי לְפַלּוּא מִשְׁפַּחַת הַפַּלֻּאִי: 7 לְחֶצְרֹן מִשְׁפַּחַת
הַחֶצְרֹנִי לְכַרְמִי מִשְׁפַּחַת הַכַּרְמִי: 8 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת
רְאוּבֵנִי וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְשֶׁבַע
9 מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים: וּבְנֵי פַלּוּא אֱלִיאָב: וּבְנֵי אֱלִיאָב נְמוּאֵל
ודתן

10 v. והאדמה חיך ח' חיתה סלכים א' י"ח, מ"ו. 11 v. נ"א ב"נ בֶּן־בנעיא. 12 v. ו' קפוחה.
18 v. פ"א עֲי־ בלא כוונה וכמקף. 19 v. פסקא באמצע פסוק. כו. 5 v. ס"א ראובן בכור פתוחה ונסתר עליה ספר בבל לא פסק. 8 v. סביר וגן.

26 And it came to pass after the plague, that the LORD
2 spake unto Moses and unto Eleazar the son of Aaron the priest, saying, Take the sum of all the congregation of the children of Israel, from twenty years old and upward, throughout
3 their fathers' house, all that are able to go to war in Israel. And Moses and Eleazar the
4 priest spake with them in the plains of Moab by Jordan near Jericho, saying, Take the sum of the people, from twenty years old and upward; as the LORD commanded Moses and the
5 children of Israel, which went forth out of the land of Egypt. Reuben, the eldest son of Israel: the children of Reuben; Hanoch, of whom cometh the family of the Hanochites: of
6 Pallu, the family of the Palluites: Of Hezron, the family of the Hezronites: of Carmi, the
7 family of the Carmites. These are the families of the Reubenites: and they that were num-
8 bered of them were forty and three thousand and seven hundred and thirty. And the sons of
9 Pallu; Eliab. And the sons of Eliab; Nemuel,

וְדָתָן וַאֲבִירָם הוּא דָתָן וַאֲבִירָם קרואי הָעֵדָה אֲשֶׁר הִצּוּ
עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן בַּעֲדַת־קֹרַח בְּהַצּוֹתָם עַל־יְהוָה:
10 וַתִּפְתַּח הָאָרֶץ אֶת־פִּיהָ וַתִּבְלַע אֹתָם וְאֶת־קֹרַח בְּמוֹת
הָעֵדָה בַּאֲכֹל הָאֵשׁ אֵת חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם אִישׁ וַיִּהְיוּ לְנֵס:
11 וּבְנֵי־קֹרַח לֹא־מֵתוּ: בְּנֵי שִׁמְעוֹן
12 לְמִשְׁפְּחֹתָם לִנְמוּאֵל מִשְׁפַּחַת הַנְּמוּאֵלִי לְיָמִין מִשְׁפַּחַת
הַיָּמִינִי לְיָכִין מִשְׁפַּחַת הַיָּכִינִי: לְזֶרַח מִשְׁפַּחַת הַזַּרְחִי
13 לְשָׁאוּל מִשְׁפַּחַת הַשָּׁאוּלִי: אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת הַשִּׁמְעֹנִי
14 שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וּמָאתָיִם: בְּנֵי
15 גָד לְמִשְׁפְּחֹתָם לְצפוֹן מִשְׁפַּחַת הַצְּפוֹנִי לְחַגִּי מִשְׁפַּחַת
הַחַגִּי לְשׁוּנִי מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּנִי: לְאָזְנִי מִשְׁפַּחַת הָאָזְנִי
16 לְעֵרִי מִשְׁפַּחַת הָעֵרִי: לַאֲרוֹד מִשְׁפַּחַת הָאֲרוֹדִי לְאַרְאֵלִי
17 מִשְׁפַּחַת הָאַרְאֵלִי: אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־גָד לִפְקֻדֵיהֶם
18 אַרְבָּעִים אֶלֶף וְחָמֵשׁ מֵאוֹת: בְּנֵי
19 יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וַיָּמָת עֵר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: וַיִּהְיוּ בְּנֵי
20 יְהוּדָה לְמִשְׁפְּחֹתָם לְשֵׁלָה מִשְׁפַּחַת הַשֵּׁלָנִי לְפֶרֶץ
21 מִשְׁפַּחַת הַפַּרְצִי לְזֶרַח מִשְׁפַּחַת הַזַּרְחִי: וַיִּהְיוּ בְּנֵי־פֶרֶץ
לְחֶצְרֹן מִשְׁפַּחַת הַחֶצְרֹנִי לְחָמוּל מִשְׁפַּחַת הַחֲמוּלִי:
22 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת יְהוּדָה לִפְקֻדֵיהֶם שִׁשָּׁה וְשִׁבְעִים אָלֶף
23 וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת: בְּנֵי יִשָּׂשכָר
לְמִשְׁפְּחֹתָם תּוֹלָע מִשְׁפַּחַת הַתּוֹלָעִי לְפוּוָה מִשְׁפַּחַת
24 הַפּוּנִי: לְיָשׁוּב מִשְׁפַּחַת הַיָּשֻׁבִי לְשִׁמְרֹן מִשְׁפַּחַת
25 הַשִּׁמְרֹנִי: אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת יִשָּׂשכָר לִפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעָה
26 וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת: בְּנֵי
זְבוּלֻן לְמִשְׁפְּחֹתָם לְסֶרֶד מִשְׁפַּחַת הַסַּרְדִי לְאֵלוֹן
27 מִשְׁפַּחַת הָאֵלֹנִי לְיַחְלְאֵל מִשְׁפַּחַת הַיַּחְלְאֵלִי: אֵלֶּה

משפחת

9 v. קרואי כתיב, קריאי קרי. 11 v. ס״א לֹא. 21 v. כן בהללי, ירושלמי לְחֶצְרוֹן כלא.
23, 25 vv. כן ב״א, ב״נ יִשָּׂשכָר. 23 v. ס״א לְתוֹלָע וכן ח״ש וח״ע. 26 v. כן ירושלמי בהללי הָאֵלוֹנִי מלא.

and Dathan, and Abiram. This is that Dathan and Abiram, which were famous in the congregation, who strove against Moses and against Aaron in the company of Korah, when they strove against the LORD:

10 And the earth opened her mouth, and swallowed them up together with Korah, when that company died, what time the fire devoured two hundred and fifty men: and they became a sign.

11 Notwithstanding the children of Korah died not.

12 The sons of Simeon after their families: of Nemuel, the family of the Nemuelites: of Jamin, the family of the Jaminites: of Jachin, the family of the Jachinites:

13 Of Zerah, the family of the Zarhites: of Shaul, the family of the Shaulites.

14 These are the families of the Simeonites, twenty and two thousand and two hundred.

15 The children of Gad after their families: of Zephon, the family of the Zephonites: of Haggi, the family of the Haggites: of Shuni, the family of the Shunites:

16 Of Ozni, the family of the Oznites: of Eri, the family of the Erites:

17 Of Arod, the family of the Arodites: of Areli, the family of the Arelites.

18 These are the families of the children of Gad according to those that were numbered of them, forty thousand and five hundred.

19 The sons of Judah were Er and Onan: and Er and Onan

20 died in the land of Canaan. And the sons of Judah after their families were; of Shelah, the family of the Shelanites: of Pharez, the family of the Pharzites: of Zerah, the family of the

21 Zarhites. And the sons of Pharez were; of Hezron, the family of the Hezronites: of Hamul,

22 the family of the Hamulites. These are the families of Judah according to those that were

23 numbered of them, threescore and sixteen thousand and five hundred. Of the sons of Issachar after their families: of Tola, the family of the Tolaites: of Pua, the family of the

24 Punites: Of Jashub, the family of the Jashubites: of Shimron, the family of the Shimronites.

25 These are the families of Issachar according to those that were numbered of them, threescore

26 and four thousand and three hundred. Of the sons of Zebulun after their families: of Sered, the family of the Sardites: of Elon, the family of the Elonites: of Jahleel, the family of the

27 Jahleelites. These are

the families of the Zebulunites according to those that were numbered of them, threescore thousand and five hundred.

28 The sons of Joseph after their families were Manasseh and Ephraim.

29 Of the sons of Manasseh: of Machir, the family of the Machirites: and Machir begat Gilead: of Gilead come the family of the Gileadites.

30 These are the sons of Gilead: of Jeezer, the family of the Jeezerites: of Helek, the family of the Helekites:

31 And of Asriel, the family of the Asrielites: and of Shechem, the family of the Shechemites:

32 And of Shemida, the family of the Shemidaites: and of Hepher, the family of the Hepherites.

33 And Zelophehad the son of Hepher had no sons, but daughters: and the names of the daughters of Zelophehad were Mahlah, and Noah, Hoglah, Milcah, and Tirzah.

34 These are the families of Manasseh, and those that were numbered of them, fifty and two thousand and seven hundred.

35 These are the sons of Ephraim after their families: of Shuthelah, the family of the Shuthalhites: of Becher, the family of the Bachrites: of Tahan, the family of the Tahanites.

36 And these are the sons of Shuthelah: of Eran, the family of the Eranites.

37 These are the families of the sons of Ephraim according to those that were numbered of them, thirty and two thousand and five hundred. These are the sons of Joseph after their families.

38 The sons of Benjamin after their families: of Bela, the family of the Belaites: of Ashbel, the family of the Ashbelites: of Ahiram, the family of the Ahiramites:

39 Of Shupham, the family of the Shuphamites: of Hupham, the family of the Huphamites.

40 And the sons of Bela were Ard and Naaman: of Ard, the family of the Ardites: and of Naaman, the family of the Naamites.

41 These are the sons of Benjamin after their families: and they that were numbered of them were forty and five thousand and six hundred.

42 These are the sons of Dan after their families: of Shuham, the family of the Shuhamites. These are the families of Dan after their families.

43 All the families of the Shuhamites, according to those that were numbered of them, were threescore and four thousand and four hundred.

44 Of the children of Asher after their families:

מִשְׁפַּחַת הַזְּבוּלֹנִי לִפְקֻדֵיהֶם שִׁשִּׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃
28 בְּנֵי יוֹסֵף לְמִשְׁפְּחֹתָם מְנַשֶּׁה
29 וְאֶפְרָיִם׃ בְּנֵי מְנַשֶּׁה לְמָכִיר מִשְׁפַּחַת הַמָּכִירִי וּמָכִיר
30 הוֹלִיד אֶת־גִּלְעָד לְגִלְעָד מִשְׁפַּחַת הַגִּלְעָדִי׃ אֵלֶּה בְּנֵי
גִלְעָד אִיעֶזֶר מִשְׁפַּחַת הָאִיעֶזְרִי לֵחֶלֶק מִשְׁפַּחַת הַחֶלְקִי׃
31 וְאַשְׂרִיאֵל מִשְׁפַּחַת הָאַשְׂרִאלִי וְשֶׁכֶם מִשְׁפַּחַת הַשְּׁכְמִי׃
32 וּשְׁמִידָע מִשְׁפַּחַת הַשְּׁמִידָעִי וְחֵפֶר מִשְׁפַּחַת הַחֶפְרִי׃
33 וְצְלָפְחָד בֶּן־חֵפֶר לֹא־הָיוּ לוֹ בָנִים כִּי אִם־בָּנוֹת וְשֵׁם
34 בְּנוֹת צְלָפְחָד מַחְלָה וְנֹעָה חָגְלָה מִלְכָּה וְתִרְצָה׃ אֵלֶּה
מִשְׁפְּחֹת מְנַשֶּׁה וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁבַע
35 מֵאוֹת׃ אֵלֶּה בְּנֵי־אֶפְרַיִם לְמִשְׁפְּחֹתָם
לְשׁוּתֶלַח מִשְׁפַּחַת הַשֻּׁתַלְחִי לְבֶכֶר מִשְׁפַּחַת הַבַּכְרִי
36 לְתַחַן מִשְׁפַּחַת הַתַּחֲנִי׃ וְאֵלֶּה בְנֵי שׁוּתֶלַח לְעֵרָן מִשְׁפַּחַת
37 הָעֵרָנִי׃ אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־אֶפְרַיִם לִפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם
וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת אֵלֶּה בְּנֵי־יוֹסֵף לְמִשְׁפְּחֹתָם׃
38 בְּנֵי בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֶלַע
מִשְׁפַּחַת הַבַּלְעִי לְאַשְׁבֵּל מִשְׁפַּחַת הָאַשְׁבֵּלִי לַאֲחִירָם
39 מִשְׁפַּחַת הָאֲחִירָמִי׃ לְשֻׁפְּוָם מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּפָמִי לְחוּפָם
40 מִשְׁפַּחַת הַחוּפָמִי׃ וַיִּהְיוּ בְּנֵי־בֶלַע אַרְד וְנַעֲמָן מִשְׁפַּחַת
41 הָאַרְדִּי לְנַעֲמָן מִשְׁפַּחַת הַנַּעֲמִי׃ אֵלֶּה בְּנֵי־בִנְיָמִן
לְמִשְׁפְּחֹתָם וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ
42 מֵאוֹת׃ ס אֵלֶּה בְּנֵי־דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם
לְשׁוּחָם מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּחָמִי אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת דָּן לְמִשְׁפְּחֹתָם׃
43 כָּל־מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּחָמִי לִפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְשִׁשִּׁים אֶלֶף
44 וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ בְּנֵי אָשֵׁר לְמִשְׁפְּחֹתָם

לימנה

---

v. 30. ס״א אֵלֶה. 30 v. ס״א וְחֶלֶק וכן ד״ב ות״ר. 31 v. כן בהללי, ירושלמי הָאַשְׂרִיאֵלִי סלא. 33 v. ס״א וסלפָחָד וכן ח״ע, ת״ס ות״ר. 33 v. כן לטערבאי, בספר בבל תִּרְצָה. vv. 31, 41 ס״א לְפָקְדֵיהֶם וכן ח״ס וח״ע. 36 v. ס״א אֵלֶה וכן ח״ש, ת״י וח״ע. 36 v. בזנבוקי לְעֵרָן פתח, בס״א לְעֵרָן . . . . הָעֵרָנִי וכן ח״ס, ת״ע וח״ס. 40 v. ס״א לנעמן. 42 v. בס״א אין כאן סתומה.

לִימְנָה מִשְׁפַּחַת הַיִּמְנָה לִישְׁוִי מִשְׁפַּחַת הַיִּשְׁוִי לִבְרִיעָה
מִשְׁפַּחַת הַבְּרִיעִי: לִבְנֵי בְרִיעָה לְחֶבֶר מִשְׁפַּחַת הַחֶבְרִי 45
לְמַלְכִּיאֵל מִשְׁפַּחַת הַמַּלְכִּיאֵלִי: וְשֵׁם בַּת־אָשֵׁר שָׂרַח: 46 47
אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־אָשֵׁר לִפְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וַחֲמִשִּׁים
אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת: 48 בְּנֵי
נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְיַחְצְאֵל מִשְׁפַּחַת הַיַּחְצְאֵלִי לְגוּנִי
מִשְׁפַּחַת הַגּוּנִי: לְיֵצֶר מִשְׁפַּחַת הַיִּצְרִי לְשִׁלֵּם מִשְׁפַּחַת 49
הַשִּׁלְמִי: אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם וּפְקֻדֵיהֶם 50
חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת: אֵלֶּה פְּקוּדֵי 51
בְנֵי יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וְאֶלֶף שְׁבַע מֵאוֹת
וּשְׁלֹשִׁים:
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: לָאֵלֶּה תֵּחָלֵק הָאָרֶץ ס 52 53
בְּנַחֲלָה בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת: לָרַב תַּרְבֶּה נַחֲלָתוֹ וְלַמְעַט 54
תַּמְעִיט נַחֲלָתוֹ אִישׁ לְפִי פְקֻדָיו יִתֵּן נַחֲלָתוֹ: אַךְ־בְּגוֹרָל 55
יֵחָלֵק אֶת־הָאָרֶץ לְשִׁמוֹת מַטּוֹת־אֲבֹתָם יִנְחָלוּ: עַל־פִּי 56
הַגּוֹרָל תֵּחָלֵק נַחֲלָתוֹ בֵּין רַב לִמְעָט:
וְאֵלֶּה פְּקוּדֵי הַלֵּוִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְגֵרְשׁוֹן מִשְׁפַּחַת 57
הַגֵּרְשֻׁנִי לִקְהָת מִשְׁפַּחַת הַקְּהָתִי לִמְרָרִי מִשְׁפַּחַת
הַמְּרָרִי: אֵלֶּה | מִשְׁפְּחֹת לֵוִי מִשְׁפַּחַת הַלִּבְנִי מִשְׁפַּחַת 58
הַחֶבְרֹנִי מִשְׁפַּחַת הַמַּחְלִי מִשְׁפַּחַת הַמּוּשִׁי מִשְׁפַּחַת
הַקָּרְחִי וְקְהָת הוֹלִד אֶת־עַמְרָם: וְשֵׁם | אֵשֶׁת עַמְרָם 59
יוֹכֶבֶד בַּת־לֵוִי אֲשֶׁר יָלְדָה אֹתָהּ לְלֵוִי בְּמִצְרָיִם וַתֵּלֶד
לְעַמְרָם אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־מֹשֶׁה וְאֵת מִרְיָם אֲחֹתָם: וַיִּוָּלֵד 60
לְאַהֲרֹן אֶת־נָדָב וְאֶת־אֲבִיהוּא אֶת־אֶלְעָזָר וְאֶת־אִיתָמָר:
וַיָּמָת נָדָב וַאֲבִיהוּא בְּהַקְרִיבָם אֵשׁ־זָרָה לִפְנֵי יְהוָה: 61
וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף כָּל־זָכָר מִבֶּן־ 62
חֹדֶשׁ וָמָעְלָה כִּי | לֹא הִתְפָּקְדוּ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי
לֹא־

v. 15 סביר ושבע: בס"א ושבע כתיב וקרי וכן חד"ג, ח"ש, ח"ע וח"ס. v. 57 ביריחו הקהתי.

of Jimna, the family of the Jimnites: of Jesui, the family of the Jesuites: of Beriah, the family of the Beriites.

45 Of the sons of Beriah: of Heber, the family of the Heberites: of Malchiel, the family of the Malchielites.

46 And the name of the daughter of Asher was Sarah.

47 These are the families of the sons of Asher according to those that were numbered of them; who were fifty and three thousand and four hundred.

48 Of the sons of Naphtali after their families: of Jahzeel, the family of the Jahzeelites: of Guni, the family of the Gunites:

49 Of Jezer, the family of the Jezerites: of Shillem, the family of the Shillemites.

50 These are the families of Naphtali according to their families: and they that were numbered of them were forty and five thousand and four hundred.

51 These were the numbered of the children of Israel, six hundred thousand and a thousand seven hundred and thirty.

52 And the LORD spake unto Moses, saying,

53 Unto these the land shall be divided for an inheritance according to the number of names.

54 To many thou shalt give the more inheritance, and to few thou shalt give the less inheritance: to every one shall his inheritance be given according to those that were numbered of him.

55 Notwithstanding the land shall be divided by lot: according to the names of the tribes of their fathers they shall inherit.

57 According to the lot shall the possession thereof be divided between many and few. And these are they that were numbered of the Levites after their families: of Gershon, the family of the Gershonites: of Kohath, the family of the Kohathites: of Merari, the family of the Mer-

58 arites. These are the families of the Levites: the family of the Libnites, the family of the Hebronites, the family of the Mahlites, the family of the Mushites, the family of the Korathites. And Kohath begat Amram.

59 And the name of Amram's wife was Jochebed, the daughter of Levi, whom her mother bare to Levi in Egypt: and she bare unto Amram Aaron

60 and Moses, and Miriam their sister. And unto Aaron was born Nadab, and Abihu, Eleazar,

61 and Ithamar. And Nadab and Abihu died, when they offered strange fire before the LORD.

62 And those that were numbered of them were twenty and three thousand, all males from a month old and upward: for they were not numbered among the children of Israel, because

there was no inheritance given them among the children of Israel.

63 לֹא־נִתַּן לָהֶם נַחֲלָה בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ אֵלֶּה פְּקוּדֵי
מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֲשֶׁר פָּקְדוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
64 בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ׃ וּבְאֵלֶּה לֹא־הָיָה אִישׁ
מִפְקוּדֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֲשֶׁר פָּקְדוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
65 בְּמִדְבַּר סִינָי׃ כִּי־אָמַר יְהוָה לָהֶם מוֹת יָמֻתוּ בַּמִּדְבָּר
וְלֹא־נוֹתַר מֵהֶם אִישׁ כִּי אִם־כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה וִיהוֹשֻׁעַ
כו בִּן־נוּן׃ וַתִּקְרַבְנָה בְּנוֹת צְלָפְחָד

בֶּן־חֵפֶר בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה לְמִשְׁפְּחֹת מְנַשֶּׁה
בֶּן־יוֹסֵף וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֹתָיו מַחְלָה נֹעָה וְחָגְלָה וּמִלְכָּה
2 וְתִרְצָה׃ וַתַּעֲמֹדְנָה לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן
וְלִפְנֵי הַנְּשִׂיאִם וְכָל־הָעֵדָה פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד לֵאמֹר׃
3 אָבִינוּ מֵת בַּמִּדְבָּר וְהוּא לֹא־הָיָה בְתוֹךְ הָעֵדָה הַנּוֹעָדִים
עַל־יְהוָה בַּעֲדַת־קֹרַח כִּי־בְחֶטְאוֹ מֵת וּבָנִים לֹא־הָיוּ לוֹ׃
4 לָמָּה יִגָּרַע שֵׁם־אָבִינוּ מִתּוֹךְ מִשְׁפַּחְתּוֹ כִּי אֵין לוֹ בֵּן
5 תְּנָה־לָּנוּ אֲחֻזָּה בְּתוֹךְ אֲחֵי אָבִינוּ׃ וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת־
מִשְׁפָּטָן לִפְנֵי יְהוָה׃
6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ כֵּן בְּנוֹת צְלָפְחָד דֹּבְרֹת
7 נָתֹן תִּתֵּן לָהֶם אֲחֻזַּת נַחֲלָה בְּתוֹךְ אֲחֵי אֲבִיהֶם וְהַעֲבַרְתָּ
8 אֶת־נַחֲלַת אֲבִיהֶן לָהֶן׃ וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר
אִישׁ כִּי־יָמוּת וּבֵן אֵין לוֹ וְהַעֲבַרְתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לְבִתּוֹ׃
9 וְאִם־אֵין לוֹ בַּת וּנְתַתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לְאֶחָיו׃ וְאִם־אֵין לוֹ
10 אַחִים וּנְתַתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לַאֲחֵי אָבִיו׃ וְאִם־אֵין אַחִים
11 לְאָבִיו וּנְתַתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לִשְׁאֵרוֹ הַקָּרֹב אֵלָיו מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ
וְיָרַשׁ אֹתָהּ וְהָיְתָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְחֻקַּת מִשְׁפָּט כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲלֵה אֶל־הַר הָעֲבָרִים הַזֶּה וּרְאֵה
את־

63 כן למערבאי חסר. למרנתאי יסונה מלא. בז, 4 v. צ"ל תנו־ כן ת"ש ות"ע.
65 v. ך רבתי. 7 v. ס"א לָהֶן וכן ת"ש. 7 v. ברוב ספרים כ"י אֲבִיהֶן וכן ת"ש.
11 v. ב"נ וְהָיְתה בלא נ"א.

there was no inheritance given them among the children of Israel.

63 These are they that were numbered by Moses and Eleazar the priest, who numbered the children of Israel in the plains of Moab by Jordan near Jericho.

64 But among these there was not a man of them whom Moses and Aaron the priest numbered, when they numbered the children of Israel in the wilderness of Sinai.

65 For the LORD had said of them, They shall surely die in the wilderness. And there was not left a man of them, save Caleb the son of Jephunneh, and Joshua the son of Nun.

27 Then came the daughters of Zelophehad, the son of Hepher, the son of Gilead, the son of Machir, the son of Manasseh, of the families of Manasseh the son of Joseph: and these are the names of his daughters; Mahlah, Noah, and Hoglah, and Milcah, and Tirzah.

2 And they stood before Moses, and before Eleazar the priest, and before the princes and all the congregation, by the door of the tabernacle of the congregation, saying,

3 Our father died in the wilderness, and he was not in the company of them that gathered themselves together against the LORD in the company of Korah; but died in his own sin, and had no sons.

4 Why should the name of our father be done away from among his family, because he hath no son? Give unto us therefore a possession among the brethren of our father.

5, 6, 7 And Moses brought their cause before the LORD. And the LORD spake unto Moses, saying, The daughters of Zelophehad speak right: thou shalt surely give them a possession of an inheritance among their father's brethren; and thou shalt cause the inheritance of their father to pass unto them.

8, 9, 10, 11 And thou shalt speak unto the children of Israel, saying, If a man die, and have no son, then ye shall cause his inheritance to pass unto his daughter. And if he have no daughter, then ye shall give his inheritance unto his brethren. And if he have no brethren, then ye shall give his inheritance unto his father's brethren. And if his father have no brethren, then ye shall give his inheritance unto his kinsman that is next to him of his family, and he shall possess it: and it shall be unto the children of Israel a statute of judgment, as the LORD commanded Moses.

12 And the LORD said unto Moses, Get thee up into this mount Abarim, and see

the land which I have given unto the children of Israel.

13 And when thou hast seen it, thou also shalt be gathered unto thy people, as Aaron thy brother was gathered.

14 For ye rebelled against my commandment in the desert of Zin, in the strife of the congregation, to sanctify me at the water before their eyes: that is the water of Meribah in Kadesh in the wilderness of Zin.

15 And Moses spake unto the LORD, saying,

16 Let the LORD, the God of the spirits of all flesh, set a man over the congregation,

17 Which may go out before them, and which may go in before them, and which may lead them out, and which may bring them in; that the congregation of the LORD be not as sheep which have no shepherd.

18 And the LORD said unto Moses, Take thee Joshua the son of Nun, a man in whom is the spirit, and lay thine hand upon him;

19 And set him before Eleazar the priest, and before all the congregation; and give him a charge in their sight.

20 And thou shalt put some of thine honour upon him, that all the congregation of the children of Israel may be obedient.

21 And he shall stand before Eleazar the priest, who shall ask counsel for him after the judgment of Urim before the LORD: at his word shall they go out, and at his word they shall come in, both he, and all the children of Israel

13 אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וְרָאִיתָהּ אַתָּה
וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל־עַמֶּיךָ גַּם־אָתָּה כַּאֲשֶׁר נֶאֱסַף אַהֲרֹן אָחִיךָ:
14 כַּאֲשֶׁר מְרִיתֶם פִּי בְּמִדְבַּר־צִן בִּמְרִיבַת הָעֵדָה לְהַקְדִּישֵׁנִי
בַּמַּיִם לְעֵינֵיהֶם הֵם מֵי־מְרִיבַת קָדֵשׁ מִדְבַּר־צִן:
15 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר: יִפְקֹד ס
16 יְהוָה אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל־בָּשָׂר אִישׁ עַל־הָעֵדָה: אֲשֶׁר־
17 יֵצֵא לִפְנֵיהֶם וַאֲשֶׁר יָבֹא לִפְנֵיהֶם וַאֲשֶׁר יוֹצִיאֵם וַאֲשֶׁר
יְבִיאֵם וְלֹא תִהְיֶה עֲדַת יְהוָה כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רֹעֶה:
18 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לְךָ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן אִישׁ
19 אֲשֶׁר־רוּחַ בּוֹ וְסָמַכְתָּ אֶת־יָדְךָ עָלָיו: וְהַעֲמַדְתָּ אֹתוֹ
לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָל־הָעֵדָה וְצִוִּיתָה אֹתוֹ
20 לְעֵינֵיהֶם: וְנָתַתָּה מֵהוֹדְךָ עָלָיו לְמַעַן יִשְׁמְעוּ כָּל־עֲדַת
21 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן יַעֲמֹד וְשָׁאַל לוֹ
בְּמִשְׁפַּט הָאוּרִים לִפְנֵי יְהוָה עַל־פִּיו יֵצְאוּ וְעַל־פִּיו יָבֹאוּ
22 הוּא וְכָל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אִתּוֹ וְכָל־הָעֵדָה: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיַּעֲמִדֵהוּ לִפְנֵי
23 אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָל־הָעֵדָה: וַיִּסְמֹךְ אֶת־יָדָיו עָלָיו
וַיְצַוֵּהוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה:
כח 2 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי
3 תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה
אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם שְׁנַיִם
4 לַיּוֹם עֹלָה תָּמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֹּקֶר וְאֵת
5 הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית הָאֵפָה
סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין:
6 עֹלַת תָּמִיד הָעֲשָׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה
7 לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ
8 הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין
הָעַרְבָּיִם

22 with him, even all the congregation. And Moses did as the LORD commanded him: and he
23 took Joshua, and set him before Eleazar the priest, and before all the congregation: And he laid his hands upon him, and gave him a charge, as the LORD commanded by the hand of Moses.

2 And the LORD spake unto Moses, saying, Command the children of Israel, and say unto them, My offering, and my bread for my sacrifices made by fire, for a sweet savour unto me,
3 shall ye observe to offer unto me in their due season. And thou shalt say unto them, This is the offering made by fire which ye shall offer unto the LORD; two lambs of the first year
4 without spot day by day, for a continual burnt offering. The one lamb shalt thou offer in
5 the morning, and the other lamb shalt thou offer at even; And a tenth part of an ephah of
6 flour for a meat offering, mingled with the fourth part of an hin of beaten oil. It is a continual burnt offering, which was ordained in mount Sinai for a sweet savour, a sacrifice made by
7 fire unto the LORD. And the drink offering thereof shall be the fourth part of an hin for the one lamb: in the holy place shalt thou cause the strong wine to be poured unto the LORD for
8 a drink offering. And the other lamb shalt thou offer

הָעַרְבַּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ
נִיחֹחַ לַיהוָה׃
9 וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי
10 עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן וְנִסְכּוֹ׃ עֹלַת שַׁבַּת
בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ׃
11 וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר
שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃
12 וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לַפָּר הָאֶחָד
וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לָאַיִל הָאֶחָד׃
13 וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַּשֶּׁמֶן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד
14 עֹלָה רֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה׃ וְנִסְכֵּיהֶם חֲצִי הַהִין יִהְיֶה
לַפָּר וּשְׁלִישִׁת הַהִין לָאַיִל וּרְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ יָיִן זֹאת
15 עֹלַת חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה׃ וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד
לְחַטָּאת לַיהוָה עַל־עֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ׃
16 וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם
17 לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיהוָה׃ וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה
18 חַג שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל׃ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־
19 קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה
עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה
20 כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת
בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים
21 לָאַיִל תַּעֲשׂוּ׃ עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן תַּעֲשֶׂה לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד
22 לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃
23 מִלְבַד עֹלַת הַבֹּקֶר אֲשֶׁר לְעֹלַת הַתָּמִיד תַּעֲשׂוּ אֶת־
24 אֵלֶּה׃ כָּאֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיּוֹם שִׁבְעַת יָמִים לֶחֶם אִשֵּׁה
רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה עַל־עֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ׃
25 וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת
26 עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים ס
בהקריבכם

at even: as the meat offering of the morning, and as the drink offering thereof, thou shalt offer it, a sacrifice made by fire, of a sweet savour unto the LORD.

9 And on the sabbath day two lambs of the first year without spot, and two tenth deals of flour for a meat offering, mingled with oil, and the drink offering thereof:

10 This is the burnt offering of every sabbath, beside the continual burnt offering, and his drink offering.

11 And in the beginnings of your months ye shall offer a burnt offering unto the LORD; two young bullocks, and one ram, seven lambs of the first year without spot;

12 And three tenth deals of flour for a meat offering, mingled with oil, for one bullock; and two tenth deals of flour for a meat offering, mingled with oil, for one ram;

13 And a several tenth deal of flour mingled with oil for a meat offering unto one lamb; for a burnt offering of a sweet savour, a sacrifice made by fire unto the LORD.

14 And their drink offerings shall be half an hin of wine unto a bullock, and the third part of an hin unto a ram, and a fourth part of an hin unto a lamb: this is the burnt offering of every month throughout the months of the year.

15 And one kid of the goats for a sin offering unto the LORD shall be offered, beside the continual burnt offering, and his drink offering.

16 And in the fourteenth day of the first month is the passover
17 of the LORD. And in the fifteenth day of this month is the feast: seven days shall unleav-
18 ened bread be eaten. In the first day shall be an holy convocation; ye shall do no manner of
19 servile work therein: But ye shall offer a sacrifice made by fire for a burnt offering unto the LORD; two young bullocks, and one ram, and seven lambs of the first year: they shall be
20 unto you without blemish: And their meat offering shall be of flour mingled with oil: three
21 tenth deals shall ye offer for a bullock, and two tenth deals for a ram; A several tenth deal
22 shalt thou offer for every lamb, throughout the seven lambs: And one goat for a sin offer-
23 ing, to make an atonement for you. Ye shall offer these beside the burnt offering in the
24 morning, which is for a continual burnt offering. After this manner ye shall offer daily, throughout the seven days, the meat of the sacrifice made by fire, of a sweet savour unto the
25 LORD: it shall be offered beside the continual burnt offering, and his drink offering. And
26 on the seventh day ye shall have an holy convocation; ye shall do no servile work. Also in the day of the firstfruits,

בהקריבכם מנחה חדשה ליהוה בשבעתיכם מקרא־
קדש יהיה לכם כל־מלאכת עבדה לא תעשו:
27 והקרבתם עולה לריח ניחח ליהוה פרים בני־בקר
28 שנים איל אחד שבעה כבשים בני שנה: ומנחתם
סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר האחד שני
29 עשרנים לאיל האחד: עשרון עשרון לכבש האחד
30 לשבעת הכבשים: שעיר עזים אחד לכפר עליכם:
31 מלבד עלת התמיד ומנחתו תעשו תמימם יהיו־לכם
ונסכיהם:

כט ובחדש השביעי באחד לחדש מקרא־קדש יהיה לכם
כל־מלאכת עבדה לא תעשו יום תרועה יהיה לכם:
2 ועשיתם עלה לריח ניחח ליהוה פר בן־בקר אחד איל
3 אחד כבשים בני־שנה שבעה תמימם: ומנחתם סלת
בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר שני עשרנים
4 לאיל: ועשרון אחד לכבש האחד לשבעת הכבשים:
5 ושעיר־עזים אחד חטאת לכפר עליכם: מלבד עלת
6 החדש ומנחתה ועלת התמיד ומנחתה ונסכיהם
כמשפטם לריח ניחח אשה ליהוה:
7 ובעשור לחדש השביעי הזה מקרא־קדש יהיה
לכם ועניתם את־נפשתיכם כל־מלאכה לא תעשו:
8 והקרבתם עלה ליהוה ריח ניחח פר בן־בקר אחד
איל אחד כבשים בני־שנה שבעה תמימם יהיו לכם:
9 ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר
10 שני עשרנים לאיל האחד: עשרון עשרון לכבש האחד
11 לשבעת הכבשים: שעיר־עזים אחד חטאת מלבד
חטאת

27 v. ס״א ואיל וכן ד׳ב, ח׳ש, ת׳י וח׳ס. 28 v. ס״א ושני וכן ד׳ב, ח׳ש, ת׳ע וח׳ס.
30 v. ס״א ושעיר וכן ח׳ס, ת׳ע, ת׳ס וח׳ר. כט, 3 v. ס״א וסנחתם. 9 ,3 vv. ס״א ושני וכן ח׳ש, ת׳י, ת׳ע, ת׳ס וח׳ר. 11 v. ס״א ושעיר וכן ח׳ש, ת׳ע, ת׳ס וח׳ר.

when ye bring a new meat offering unto the LORD, after your weeks be out, ye shall have an holy convocation; ye shall do no servile work:
But ye shall offer the burnt offering for a sweet savour unto the LORD; two young bullocks, one ram, seven lambs of the first year;
And their meat offering of flour mingled with oil, three tenth deals unto one bullock, two tenth deals unto one ram,
A several tenth deal unto one lamb, throughout the seven lambs;
And one kid of the goats, to make an atonement for you.
Ye shall offer them beside the continual burnt offering, and his meat offering, (they shall be unto you without blemish) and their drink offerings.

And in the seventh month, on the first day of the month, ye shall have an holy convocation; ye shall do no servile work: it is a day of blowing the trumpets unto you.
And ye shall offer a burnt offering for a sweet savour unto the LORD; one young bullock, one ram, and seven lambs of the first year without blemish:
And their meat offering shall be of flour mingled with oil, three tenth deals for a bullock, and two tenth deals for a ram,
And one tenth deal for one lamb, throughout the seven lambs:
And one kid of the goats for a sin offering, to make an atonement for you: Beside the burnt offering of the month, and his meat offering, and the daily burnt offering, and his meat offering, and their drink offerings, according unto their manner, for a sweet savour, a sacrifice made by fire unto the LORD. And ye shall have on the tenth day of this seventh month an holy convocation; and ye shall afflict your souls: ye shall not do any work therein: But ye shall offer a burnt offering unto the LORD for a sweet savour; one young bullock, one ram, and seven lambs of the first year; they shall be unto you without blemish: And their meat offering shall be of flour mingled with oil, three tenth deals to a bullock, and two tenth deals to one ram, A several tenth deal for one lamb, throughout the seven lambs: One kid of the goats for a sin offering; beside

חַטַּאת הַכִּפֻּרִים וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם׃
12 וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ
13 וְחַגֹּתֶם חַג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים׃ וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה
רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁלֹשָׁה עָשָׂר אֵילִם
שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם יִהְיוּ׃
14 וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשֶּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר
הָאֶחָד לִשְׁלֹשָׁה עָשָׂר פָּרִים שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד
15 לִשְׁנֵי הָאֵילִם׃ וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְאַרְבָּעָה
16 עָשָׂר כְּבָשִׂים׃ וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד עֹלַת
17 הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ וּבַיּוֹם
הַשֵּׁנִי פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנֵים עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים
18 בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
19 לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ וּשְׂעִיר־
עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ
20 וְנִסְכֵּיהֶם׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים
עַשְׁתֵּי־עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה
21 עָשָׂר תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם
22 וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ וּשְׂעִיר ׀ חַטָּאת ׀ אֶחָד
מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃
23 וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים עֲשָׂרָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים
24 בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ מִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
25 לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ וּשְׂעִיר־
עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃
26 וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה אֵילִם

שנים

12. v. ס״א השביעי הזה וכן ח״ש. ת״ע. ת״ס וח״ר. 14. v. ס״א ושני וכן ח״ש. ת״ע. ת״ס וח״ר.
15. v. נקוד על ו׳ בתרא. 16. v. ס״א וכנחתה וכן ח״ש. ת״ס וח״ר. 17. v. ס״א השני זקף
קטן. 22. v. ס״א ושעיר־עזים אחר חטאת וכן ח״ש. ת״ע. ת״ס וח״ר. 24. v. ס״א וכנחתם
וכן ח״ש. ת״ע. ת״ס וח״ק. 25. v. ס״א וכנחתה וכן ח״ש. ת״א. ת״ס וח״ר.

the sin offering of atonement, and the continual burnt offering, and the meat offering of it, and their drink offerings.

12 And on the fifteenth day of the seventh month ye shall have an holy convocation; ye shall do no servile work, and ye shall keep a feast unto the LORD seven days:

13 And ye shall offer a burnt offering, a sacrifice made by fire, of a sweet savour unto the LORD; thirteen young bullocks, two rams, and fourteen lambs of the first year; they shall be without blemish:

14 And their meat offering shall be of flour mingled with oil, three tenth deals unto every bullock of the thirteen bullocks, two tenth deals to each ram of the two rams,

15 And a several tenth deal to each lamb of the fourteen lambs:

16 And one kid of the goats for a sin offering; beside the continual burnt offering, his meat offering, and his drink offering.

17 And on the second day ye shall offer twelve young bullocks, two rams, fourteen lambs of the first year without spot:

18 And their meat offering and their drink offerings for the bullocks, for the rams, and for the lambs, shall be according to their number, after the manner:

19 And one kid of the goats for a sin offering; beside the continual burnt offering, and the meat offering thereof, and their drink offerings.

20 And on the third day eleven bullocks, two rams, fourteen lambs
21 of the first year without blemish; And their meat offering and their drink offerings for the bullocks, for the rams, and for the lambs, shall be according to their number, after the manner:
22 And one goat for a sin offering; beside the continual burnt offering, and his meat
23 offering, and his drink offering. And on the fourth day ten bullocks, two rams, and four-
24 teen lambs of the first year without blemish: Their meat offering and their drink offerings for the bullocks, for the rams, and for the lambs, shall be according to their number, after the
25 manner: And one kid of the goats for a sin offering; beside the continual burnt offering, his
26 meat offering, and his drink offering. And on the fifth day nine bullocks, two rams,

27 שְׁנַיִם כִּבְשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם
וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃
28 וּשְׂעִיר ׀ חַטָּאת ׀ אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ
29 וְנִסְכָּהּ׃ וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמֹנָה
אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃
30 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם
31 כַּמִּשְׁפָּט׃ וּשְׂעִיר ׀ חַטָּאת ׀ אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד
32 מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
פָּרִים שִׁבְעָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה
33 עָשָׂר תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם
34 וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּטָם׃ וּשְׂעִיר ׀ חַטָּאת ׀ אֶחָד
מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃
35 בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת
36 עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ
לַיהוָה פַּר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה
37 תְּמִימִם׃ מִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּר לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים
38 בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ וּשְׂעִיר ׀ חַטָּאת ׀ אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת
39 הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ אֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיהוָה בְּמוֹעֲדֵיכֶם
לְבַד מִנִּדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם לְעֹלֹתֵיכֶם וּלְמִנְחֹתֵיכֶם
ל וּלְנִסְכֵּיכֶם וּלְשַׁלְמֵיכֶם׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
ס 2 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה פרש
הדבר

vv. 28, 30, 34, 38 ס״א ושׂעיר עזים אחד חטאת וכן ה״ש, ת״ע, ת״ם ות״ר. vv. 31, 34 ס״א ומנחתה וכן ת״ש, ת״א, ת״ם ות״ק. v. 31 ס״א ונסכה וכן ת״י ות״ס. v. 33 ס״א כמשפט וכן ת״ש, ת״ר ורש״י. v. 35 ס״א ביום וכן ח״ש, ת״ע, ת״ם ות״ר. v. 37 ס״א ומנחתם וכן ח״ש, ת״ם ות״ר.

ל. 1 שם הפרשה [xxv 10–xxx 1] ואלוקלהו, ופדריה ד׳ פינחס [xxv 10] לאלה [xxvi 52]. יפקר י׳ [xxvii 15]. וביום הכבורים [xxviii 26]. ופסוקים כאה ושמנה ושׁשים. ומלים אלף ושמנה מאות ושמנים ושבעה. ואותיות שבעת אלפים ושׁמנה מאות וחמשים ושלשה.

2 v. הפטרה דברי ירמיהו בירמיה א׳.

and fourteen lambs of the first year without spot:
27 And their meat offering and their drink offerings for the bullocks, for the rams, and for the lambs, shall be according to their number, after the manner:
28 And one goat for a sin offering; beside the continual burnt offering, and his meat offering, and his drink offering.
29 And on the sixth day eight bullocks, two rams, and fourteen lambs of the first year without blemish:
30 And their meat offering and their drink offerings for the bullocks, for the rams, and for the lambs, shall be according to their number, after the manner:
31 And one goat for a sin offering; beside the continual burnt offering, his meat offering, and his drink offering.
32 And on the seventh day seven bullocks, two rams, and fourteen lambs of the first year without blemish:
33 And their meat offering and their drink offerings for the bullocks, for the rams, and for the lambs, shall be according to their number, after the manner:
34 And one goat for a sin offering; beside the continual burnt offering, his meat offering, and his drink offering.
35 On the eighth day ye shall have a solemn assembly: ye shall do no servile work therein:
36 But ye shall offer a burnt offering, a sacrifice made by fire, of a sweet savour unto the LORD: one bullock, one ram, seven lambs of the first year without blemish:
37 Their meat offering and their drink offerings for the bullock, for the ram,
38 and for the lambs, shall be according to their number, after the manner: And one goat for a sin offering; beside the continual burnt offering, and his meat offering, and his drink offering.
39 These things ye shall do unto the LORD in your set feasts, beside your vows, and your freewill offerings, for your burnt offerings, and for your meat offerings, and for your drink
40 offerings, and for your peace offerings. And Moses told the children of Israel according to all that the LORD commanded Moses.

30 And Moses spake unto the heads of the tribes concerning the children of Israel, saying, This

3 הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה: אִישׁ כִּי־יִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה אוֹ
הִשָּׁבַע שְׁבֻעָה לֶאְסֹר אִסָּר עַל־נַפְשׁוֹ לֹא יַחֵל דְּבָרוֹ
4 כְּכָל־הַיֹּצֵא מִפִּיו יַעֲשֶׂה: וְאִשָּׁה כִּי־תִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה
5 וְאָסְרָה אִסָּר בְּבֵית אָבִיהָ בְּנְעֻרֶיהָ: וְשָׁמַע אָבִיהָ אֶת־
נִדְרָהּ וְאִסָּרָהּ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ וְהֶחֱרִישׁ לָהּ
אָבִיהָ וְקָמוּ כָּל־נְדָרֶיהָ וְכָל־אִסָּר אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־
6 נַפְשָׁהּ יָקוּם: וְאִם־הָנֵא אָבִיהָ אֹתָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כָּל־
נְדָרֶיהָ וְאִסָּרָהּ אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם וַיהוָה
7 יִסְלַח־לָהּ כִּי־הֵנִיא אָבִיהָ אֹתָהּ: וְאִם־הָיוֹ תִהְיֶה לְאִישׁ
וּנְדָרֶיהָ עָלֶיהָ אוֹ מִבְטָא שְׂפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־
8 נַפְשָׁהּ: וְשָׁמַע אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ וְהֶחֱרִישׁ לָהּ וְקָמוּ
9 נְדָרֶיהָ וְאִסָּרָהּ אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקוּמוּ: וְאִם בְּיוֹם
שָׁמְעַ אִישָׁהּ יָנִיא אוֹתָהּ וְהֵפֵר אֶת־נִדְרָהּ אֲשֶׁר עָלֶיהָ
וְאֵת מִבְטָא שְׂפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ וַיהוָה
10 יִסְלַח־לָהּ: וְנֶדֶר אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה כֹּל אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־
11 נַפְשָׁהּ יָקוּם עָלֶיהָ: וְאִם־בֵּית אִישָׁהּ נָדָרָה אוֹ־אָסְרָה
12 אִסָּר עַל־נַפְשָׁהּ בִּשְׁבֻעָה: וְשָׁמַע אִישָׁהּ וְהֶחֱרִשׁ לָהּ לֹא
הֵנִיא אֹתָהּ וְקָמוּ כָּל־נְדָרֶיהָ וְכָל־אִסָּר אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־
13 נַפְשָׁהּ יָקוּם: וְאִם־הָפֵר יָפֵר אֹתָם ו אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ
כָּל־מוֹצָא שְׂפָתֶיהָ לִנְדָרֶיהָ וּלְאִסַּר נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם
14 אִישָׁהּ הֵפֵרָם וַיהוָה יִסְלַח־לָהּ: כָּל־נֶדֶר וְכָל־שְׁבֻעַת
15 אִסָּר לְעַנֹּת נָפֶשׁ אִישָׁהּ יְקִימֶנּוּ וְאִישָׁהּ יְפֵרֶנּוּ: וְאִם־
הַחֲרֵשׁ יַחֲרִישׁ לָהּ אִישָׁהּ מִיּוֹם אֶל־יוֹם וְהֵקִים אֶת־
כָּל־נְדָרֶיהָ אוֹ אֶת־כָּל־אִסָּרֶיהָ אֲשֶׁר עָלֶיהָ הֵקִים אֹתָם
16 כִּי־הֶחֱרִשׁ לָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ: וְאִם־הָפֵר יָפֵר אֹתָם אַחֲרֵי
17 שָׁמְעוֹ וְנָשָׂא אֶת־עֲוֹנָהּ: אֵלֶּה הַחֻקִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת־

ה ס״א עַל־נדריה וכן ח״ש. ת״ן. ח״ס וח״ר. יג ס״א כן לסערבאי. למרנחאי ולאפר קסן.
יד ס״א כן בהללי. ירושלמי לענות סלא.

is the thing which the LORD hath commanded.
2 If a man vow a vow unto the LORD, or swear an oath to bind his soul with a bond; he shall not break his word, he shall do according to all that proceedeth out of his mouth.
3 If a woman also vow a vow unto the LORD, and bind herself by a bond, being in her father's house in her youth;
4 And her father hear her vow, and her bond wherewith she hath bound her soul, and her father shall hold his peace at her: then all her vows shall stand, and every bond wherewith she hath bound her soul shall stand.
5 But if her father disallow her in the day that he heareth; not any of her vows, or of her bonds wherewith she hath bound her soul, shall stand: and the LORD shall forgive her, because her father disallowed her.
6 And if she had at all an husband, when she vowed, or uttered ought out of her lips, wherewith she bound her soul;
7 And her husband heard it, and held his peace at her in the day that he heard it: then her vows shall stand, and her bonds wherewith she bound her soul shall stand.
8 But if her husband disallowed her on the day that he heard it; then he shall make her vow which she vowed, and that which she uttered with her lips, wherewith she bound her soul, of none effect: and the LORD shall forgive her.
9 But every vow of a widow, and of her that is divorced, wherewith they have bound their
10 souls, shall stand against her. And if she vowed in her husband's house, or bound her soul
11 by a bond with an oath; And her husband heard it, and held his peace at her, and disallowed her not: then all her vows shall stand, and every bond wherewith she bound her soul
12 shall stand. But if her husband hath utterly made them void on the day he heard them; then whatsoever proceeded out of her lips concerning her vows, or concerning the bond of her soul, shall not stand: her husband hath made them void; and the LORD shall forgive her.
13 Every vow, and every binding oath to afflict the soul, her husband may establish it, or her
14 husband may make it void. But if her husband altogether hold his peace at her from day to day; then he establisheth all her vows, or all her bonds, which are upon her: he confirmeth
15 them, because he held his peace at her in the day that he heard them. But if he shall any
16 ways make them void after that he hath heard them; then he shall bear her iniquity. These
17 are the statutes, which the LORD commanded

אֶת־מִשְׁפַּחַת בֶּן אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ בֶּן־אָב לְבִתּוֹ בִּנְעֲרֶיהָ בֵּית אֲבֶיהָ:

לא וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: נְקֹם נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ס
2 מֵאֵת הַמִּדְיָנִים אַחַר תֵּאָסֵף אֶל־עַמֶּיךָ: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה
3 אֶל־הָעָם לֵאמֹר הֶחָלְצוּ מֵאִתְּכֶם אֲנָשִׁים לַצָּבָא וְיִהְיוּ
4 עַל־מִדְיָן לָתֵת נִקְמַת־יְהוָה בְּמִדְיָן: אֶלֶף לַמַּטֶּה אֶלֶף
5 לַמַּטֶּה לְכֹל מַטּוֹת יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלְחוּ לַצָּבָא: וַיִּמָּסְרוּ
מֵאַלְפֵי יִשְׂרָאֵל אֶלֶף לַמַּטֶּה שְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף חֲלוּצֵי
6 צָבָא: וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה אֶלֶף לַמַּטֶּה לַצָּבָא אֹתָם
וְאֶת־פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן לַצָּבָא וּכְלֵי הַקֹּדֶשׁ
7 וַחֲצֹצְרוֹת הַתְּרוּעָה בְּיָדוֹ: וַיִּצְבְּאוּ עַל־מִדְיָן כַּאֲשֶׁר צִוָּה
8 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וַיַּהַרְגוּ כָל־זָכָר: וְאֶת־מַלְכֵי מִדְיָן הָרְגוּ
עַל־חַלְלֵיהֶם אֶת־אֱוִי וְאֶת־רֶקֶם וְאֶת־צוּר וְאֶת־חוּר
וְאֶת־רֶבַע חֲמֵשֶׁת מַלְכֵי מִדְיָן וְאֶת בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר הָרְגוּ
9 בֶּחָרֶב: וַיִּשְׁבּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־נְשֵׁי מִדְיָן וְאֶת־טַפָּם
וְאֵת כָּל־בְּהֶמְתָּם וְאֵת־כָּל־מִקְנֵהֶם וְאֶת־כָּל־חֵילָם בָּזָזוּ:
10 וְאֵת כָּל־עָרֵיהֶם בְּמוֹשְׁבֹתָם וְאֵת כָּל־טִירֹתָם שָׂרְפוּ
11 בָאֵשׁ: וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־הַשָּׁלָל וְאֶת כָּל־הַמַּלְקוֹחַ בָּאָדָם
12 וּבַבְּהֵמָה: וַיָּבִאוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל־עֲדַת
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁבְיָ וְאֶת־הַמַּלְקוֹחַ וְאֶת־הַשָּׁלָל אֶל
הַמַּחֲנֶה אֶל־עַרְבֹת מוֹאָב אֲשֶׁר עַל־יַרְדֵּן יְרֵחוֹ:

13 וַיֵּצְאוּ מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְכָל־נְשִׂיאֵי
14 הָעֵדָה לִקְרָאתָם אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה: וַיִּקְצֹף מֹשֶׁה עַל
פְּקוּדֵי הֶחָיִל שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת הַבָּאִים מִצְּבָא
15 הַמִּלְחָמָה: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה הֲחִיִּיתֶם כָּל־נְקֵבָה:

הן

לא. 2 v. עמד סופרים: צריך להיות תַּחַת, ברוב ספרים כ"י וְאַחַר כתיב וקרי וכן ח"ש. ת"י ת"ע, ת"מ ות"ר. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י, חד"ר. די"ב. די"ד ודס"ו. ס"א וכלי הקדש וכן ר"א. ר"ב ר"ג וחד"ה. 9 v. ס"א מקניהם וכן ד"ב, די"ב, ח"ש. ת"א. ת"י ות"ע. 12 v. ס"א חול־כל וכן ח"ש. ת"י. ת"ע. ת"מ ות"ר. 15 v. כן כ"א. ב"ג אֶת־ בבעיא.

Moses, between a man and his wife, between the father and his daughter, being yet in her youth in her father's house.

31 And the LORD spake unto Moses, saying,
2 Avenge the children of Israel of the Midianites: afterward shalt thou be gathered unto thy people.
3 And Moses spake unto the people, saying, Arm some of yourselves unto the war, and let them go against the Midianites, and avenge the LORD of Midian.
4 Of every tribe a thousand, throughout all the tribes of Israel, shall ye send to the war.
5 So there were delivered out of the thousands of Israel, a thousand of every tribe, twelve thousand armed for war.
6 And Moses sent them to the war, a thousand of every tribe, them and Phinehas the son of Eleazar the priest, to the war, with the holy instruments, and the trumpets to blow in his hand.
7 And they warred against the Midianites, as the LORD commanded Moses; and they slew all the males.
8 And they slew the kings of Midian, beside the rest of them that were slain; namely, Evi, and Rekem, and Zur, and Hur, and Reba, five kings of Midian: Balaam also the son of Beor they slew with the sword.
9 And the children of Israel took all the women of Midian captives, and their little
10 ones, and took the spoil of all their cattle, and all their flocks, and all their goods. And they
11 burnt all their cities wherein they dwelt, and all their goodly castles, with fire. And they
12 took all the spoil, and all the prey, both of men and of beasts. And they brought the captives, and the prey, and the spoil, unto Moses, and Eleazar the priest, and unto the congregation of the children of Israel, unto the camp at the plains of Moab, which are by Jordan near Jericho.
13 And Moses, and Eleazar the priest, and all the princes of the
14 congregation, went forth to meet them without the camp. And Moses was wroth with the officers of the host, with the captains over thousands, and captains over hundreds, which
15 came from the battle. And Moses said unto them, Have ye saved all the women alive?

16 Behold, these caused the children of Israel, through the counsel of Balaam, to commit trespass against the LORD in the matter of Peor, and there was a plague among the congregation of the LORD.

17 Now therefore kill every male among the little ones, and kill every woman that hath known man by lying with him.

18 But all the women children, that have not known a man by lying with him, keep alive for yourselves.

19 And do ye abide without the camp seven days: whosoever hath killed any person, and whosoever hath touched any slain, purify both yourselves and your captives on the third day, and on the seventh day.

20 And purify all your raiment, and all that is made of skins, and all work of goats' hair, and all things made of wood.

21 And Eleazar the priest said unto the men of war which went to the battle, This is the ordinance of the law which the LORD commanded Moses;

22 Only the gold, and the silver, the brass, the iron, the tin, and the lead,

23 Every thing that may abide the fire, ye shall make it go through the fire, and it shall be clean: nevertheless it shall be purified with the water of separation: and all that abideth not the fire ye shall make go through the water.

24 And ye shall wash your clothes on the seventh day, and ye shall be clean, and afterward ye shall come into the camp.

25, 26 And the LORD spake unto Moses, saying,

27 Take the sum of the prey that was taken, both of man and of beast, thou, and Eleazar the priest, and the chief fathers of the congregation: And divide the prey into two parts; between them that took the war upon them, who went out

28 to battle, and between all the congregation: And levy a tribute unto the LORD of the men of war which went out to battle: one soul of five hundred, both of the persons, and of the

29 beeves, and of the asses, and of the sheep: Take it of their half, and give it unto Eleazar the

30 priest, for an heave offering of the LORD. And of the children of Israel's half, thou shalt take one portion of fifty, of the persons, of the beeves, of the asses, and of the flocks, of all manner of beasts, and give

16 הֵן הֵנָּה הָיוּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל בִּדְבַר בִּלְעָם לִמְסָר־מַעַל
17 בַּיהוָה עַל־דִּבְר־פְּעוֹר וַתְּהִי הַמַּגֵּפָה בַּעֲדַת יְהוָה: וְעַתָּה
הִרְגוּ כָל־זָכָר בַּטָּף וְכָל־אִשָּׁה יֹדַעַת אִישׁ לְמִשְׁכַּב זָכָר
18 הָרֹגוּ: וְכָל הַטַּף בַּנָּשִׁים אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ מִשְׁכַּב זָכָר
19 הַחֲיוּ לָכֶם: וְאַתֶּם חֲנוּ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה שִׁבְעַת יָמִים כֹּל
הֹרֵג נֶפֶשׁ וְכֹל | נֹגֵעַ בֶּחָלָל תִּתְחַטְּאוּ בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
20 וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי אַתֶּם וּשְׁבִיכֶם: וְכָל־בֶּגֶד וְכָל־כְּלִי־עוֹר
וְכָל־מַעֲשֵׂה עִזִּים וְכָל־כְּלִי־עֵץ תִּתְחַטָּאוּ:
21 וַיֹּאמֶר אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶל־אַנְשֵׁי הַצָּבָא הַבָּאִים
לַמִּלְחָמָה זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־
22 מֹשֶׁה: אַךְ אֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֶּסֶף אֶת־הַנְּחֹשֶׁת אֶת־
23 הַבַּרְזֶל אֶת־הַבְּדִיל וְאֶת־הָעֹפָרֶת: כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר־יָבֹא
בָּאֵשׁ תַּעֲבִירוּ בָאֵשׁ וְטָהֵר אַךְ בְּמֵי נִדָּה יִתְחַטָּא וְכֹל
24 אֲשֶׁר לֹא־יָבֹא בָּאֵשׁ תַּעֲבִירוּ בַּמָּיִם: וְכִבַּסְתֶּם בִּגְדֵיכֶם
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וּטְהַרְתֶּם וְאַחַר תָּבֹאוּ אֶל־הַמַּחֲנֶה:
25 ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:
26 שָׂא אֵת רֹאשׁ מַלְקוֹחַ הַשְּׁבִי בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה אַתָּה
27 וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְרָאשֵׁי אֲבוֹת הָעֵדָה: וְחָצִיתָ אֶת־
הַמַּלְקוֹחַ בֵּין תֹּפְשֵׂי הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים לַצָּבָא וּבֵין
28 כָּל־הָעֵדָה: וְהֵרַמְתָּ מֶכֶס לַיהוָה מֵאֵת אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה
הַיֹּצְאִים לַצָּבָא אֶחָד נֶפֶשׁ מֵחֲמֵשׁ הַמֵּאוֹת מִן־הָאָדָם
29 וּמִן־הַבָּקָר וּמִן־הַחֲמֹרִים וּמִן־הַצֹּאן: מִמַּחֲצִיתָם תִּקָּחוּ
30 וְנָתַתָּה לְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן תְּרוּמַת יְהוָה: וּמִמַּחֲצַת בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל תִּקַּח | אֶחָד | מִן־הַחֲמִשִּׁים מִן־הָאָדָם
מִן־הַבָּקָר מִן־הַחֲמֹרִים וּמִן־הַצֹּאן מִכָּל־הַבְּהֵמָה וְנָתַתָּה
אותם

17 v. ס״א וכל־אשה. 22 v. ס״א אַךְ את־ וכן ח״ס. ח״י, ת״ע, ת״ס וח״ר. 23 v. פ״א אַךְ.
26 v. כן בהללי. 30 v. ס״א וּבְּחֹד וכן ח״ס. ח״י, ת״ע, ת״ס וח״ר. 30 v. ס״א וּמִכָּלי־ וכן ח״ס ב״י, ח״י, ת״ע, ת״ס וח״ר.

them unto the Levites, which keep the charge of the tabernacle of the LORD.

31 And Moses and Eleazar the priest did as the LORD commanded Moses.

32 And the booty, being the rest of the prey which the men of war had caught, was six hundred thousand and seventy thousand and five thousand sheep,

33 And threescore and twelve thousand beeves,

34 And threescore and one thousand asses,

35 And thirty and two thousand persons in all, of women that had not known man by lying with him.

36 And the half, which was the portion of them that went out to war, was in number three hundred thousand and seven and thirty thousand and five hundred sheep:

37 And the LORD'S tribute of the sheep was six hundred and threescore and fifteen.

38 And the beeves were thirty and six thousand; of which the LORD'S tribute was threescore and twelve.

39 And the asses were thirty thousand and five hundred; of which the LORD'S tribute was threescore and one.

40 And the persons were sixteen thousand; of which the LORD'S tribute was thirty and two persons.

41 And Moses gave the tribute, which was the LORD'S heave offering, unto Eleazar the priest, as the LORD commanded Moses.

42 And of the children of Israel's half, which Moses divided from the men that

31 אֹתָם לַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן יְהוָה: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה
32 וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיְהִי
הַמַּלְקוֹחַ יֶתֶר הַבָּז אֲשֶׁר בָּזְזוּ עַם הַצָּבָא צֹאן שֵׁשׁ־
33 מֵאוֹת אֶלֶף וְשִׁבְעִים אֶלֶף וַחֲמִשֶּׁת אֲלָפִים: וּבָקָר שְׁנִים
34 וְשִׁבְעִים אָלֶף: וַחֲמֹרִים אֶחָד וְשִׁשִּׁים אָלֶף: וְנֶפֶשׁ אָדָם
35 מִן־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ מִשְׁכַּב זָכָר כָּל־נֶפֶשׁ שְׁנַיִם
36 וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף: וַתְּהִי הַמֶּחֱצָה חֵלֶק הַיֹּצְאִים בַּצָּבָא
מִסְפַּר הַצֹּאן שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף וְשִׁבְעַת
37 אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת: וַיְהִי הַמֶּכֶס לַיהוָה מִן־הַצֹּאן שֵׁשׁ
38 מֵאוֹת חָמֵשׁ וְשִׁבְעִים: וְהַבָּקָר שִׁשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף
39 וּמִכְסָם לַיהוָה שְׁנַיִם וְשִׁבְעִים: וַחֲמֹרִים שְׁלֹשִׁים אָלֶף
40 וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וּמִכְסָם לַיהוָה אֶחָד וְשִׁשִּׁים: וְנֶפֶשׁ אָדָם
שִׁשָּׁה עָשָׂר אָלֶף וּמִכְסָם לַיהוָה שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים נָפֶשׁ:
41 וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־מֶכֶס תְּרוּמַת יְהוָה לְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן
42 כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וּמִמַּחֲצִית בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
43 אֲשֶׁר חָצָה מֹשֶׁה מִן־הָאֲנָשִׁים הַצֹּבְאִים: וַתְּהִי מֶחֱצַת
הָעֵדָה מִן־הַצֹּאן שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף
44 שִׁבְעַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת: וּבָקָר שִׁשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים
45 אָלֶף: וַחֲמֹרִים שְׁלֹשִׁים אָלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת: וְנֶפֶשׁ אָדָם
46
47 שִׁשָּׁה עָשָׂר אָלֶף: וַיִּקַּח מֹשֶׁה מֶמַּחֲצַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
אֶת־הָאֶחָד אֶחָד מִן־הַחֲמִשִּׁים מִן־הָאָדָם וּמִן־הַבְּהֵמָה
וַיִּתֵּן אֹתָם לַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן יְהוָה כַּאֲשֶׁר
48 צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיִּקְרְבוּ אֶל־מֹשֶׁה הַפְקֻדִים אֲשֶׁר
49 לְאַלְפֵי הַצָּבָא שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת: וַיֹּאמְרוּ
אֶל־מֹשֶׁה עֲבָדֶיךָ נָשְׂאוּ אֶת־רֹאשׁ אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר
50 בְּיָדֵנוּ וְלֹא־נִפְקַד מִמֶּנּוּ אִישׁ: וַנַּקְרֵב אֶת־קָרְבַּן יְהוָה
אִישׁ

43 warred, (Now the half that pertained unto the congregation was three hundred thousand
44 and thirty thousand and seven thousand and five hundred sheep, And thirty and six thou-
46 sand beeves, And thirty thousand asses and five hundred, And sixteen thousand
47 persons;) Even of the children of Israel's half, Moses took one portion of fifty, both of man and of beast, and gave them unto the Levites, which kept the charge of the tabernacle of the
48 LORD; as the LORD commanded Moses. And the officers which were over thousands of
49 the host, the captains of thousands, and captains of hundreds, came near unto Moses: And they said unto Moses, Thy servants have taken the sum of the men of war which are under
50 our charge, and there lacketh not one man of us. We have therefore brought an oblation for the LORD,

---

v. 35 ס״א מן־הנשים. v. 49 ושבעת וכן ח׳ש, ח׳א, ת׳י, ת׳ע, ת׳ם ות׳ר. v. 49 כן ברביע והנון רפי בספרים כ״ק, ד״א, ד״ב, חד״ה, ד״ב, דו״ר ודט״ו. v. 49 ס״א מֶנְיָנוּ וכן ד״ב ודו״ב. v. 49 כן למערבאי, למהנחאי כְּשִׁנּוּ רפי.

במדבר מטות

אִישׁ אֲשֶׁר מָצָא כְּלִי־זָהָב אֶצְעָדָה וְצָמִיד טַבַּעַת עָגִיל
וְכוּמָז לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵינוּ לִפְנֵי יְהוָה: 51 וַיִּקַּח מֹשֶׁה
וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת־הַזָּהָב מֵאִתָּם כָּל כְּלִי מַעֲשֶׂה: 52 וַיְהִי
כָּל־זְהַב הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הֵרִימוּ לַיהוָה שִׁשָּׁה עָשָׂר אֶלֶף
שְׁבַע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים שֶׁקֶל מֵאֵת שָׂרֵי הָאֲלָפִים וּמֵאֵת
שָׂרֵי הַמֵּאוֹת: 53 אַנְשֵׁי הַצָּבָא בָּזוּז אִישׁ לוֹ: 54 וַיִּקַּח מֹשֶׁה
וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת־הַזָּהָב מֵאֵת שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת
וַיָּבִאוּ אֹתוֹ אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד זִכָּרוֹן לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי
יְהוָה:

לב וּמִקְנֶה רַב הָיָה לִבְנֵי רְאוּבֵן וְלִבְנֵי־גָד עָצוּם מְאֹד ס
וַיִּרְאוּ אֶת־אֶרֶץ יַעְזֵר וְאֶת־אֶרֶץ גִּלְעָד וְהִנֵּה הַמָּקוֹם
2 מָקוֹם מִקְנֶה: וַיָּבֹאוּ בְנֵי־גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן וַיֹּאמְרוּ אֶל
מֹשֶׁה וְאֶל־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל־נְשִׂיאֵי הָעֵדָה לֵאמֹר:
3 עֲטָרוֹת וְדִיבֹן וְיַעְזֵר וְנִמְרָה וְחֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה וּשְׂבָם
4 וּנְבוֹ וּבְעֹן: הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִכָּה יְהוָה לִפְנֵי עֲדַת יִשְׂרָאֵל
אֶרֶץ מִקְנֶה הִוא וְלַעֲבָדֶיךָ מִקְנֶה:
5 וַיֹּאמְרוּ אִם־מָצָאנוּ חֵן בְּעֵינֶיךָ יִתֵּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת
6 לַעֲבָדֶיךָ לַאֲחֻזָּה אַל־תַּעֲבִרֵנוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
לִבְנֵי־גָד וְלִבְנֵי רְאוּבֵן הַאֲחֵיכֶם יָבֹאוּ לַמִּלְחָמָה וְאַתֶּם
7 תֵּשְׁבוּ פֹּה: וְלָמָּה תְנִיאוּן אֶת־לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעֲבֹר
8 אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם יְהוָה: כֹּה עָשׂוּ אֲבוֹתֵיכֶם
9 בְּשָׁלְחִי אֹתָם מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ לִרְאוֹת אֶת־הָאָרֶץ: וַיַּעֲלוּ
עַד־נַחַל אֶשְׁכּוֹל וַיִּרְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וַיְנִיאוּ אֶת־לֵב בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לְבִלְתִּי־בֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם יְהוָה:
10 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּשָּׁבַע לֵאמֹר: אִם־יִרְאוּ
11

האנשים

50 v. סביר כְּלֵי־ וכן כתיב וקרי בקצת ספרים כ״י. 52 v. סביר וּשְׁבָעַ־. בס״א וּשְׁבָעַ־ בתיב וקרי וכן בח״ש. ת״י. ת״ע. ת״ס וח״ר. לב. 3 v. כן ירושלמי. בהללי עֲטָרֹת חסר. 9 v. ס״א ואלעלֵח סגול. 7 v. למערבאי תניאון בתיב, תניאון קרי. לסרנחאי תניאון נקוד על ו׳ קרמאה.

what every man hath gotten, of jewels of gold, chains, and bracelets, rings, earrings, and tablets, to make an atonement for our souls before the LORD.

51 And Moses and Eleazar the priest took the gold of them, even all wrought jewels.

52 And all the gold of the offering that they offered up to the LORD, of the captains of thousands, and of the captains of hundreds, was sixteen thousand seven hundred and fifty shekels.

53 (For the men of war had taken spoil, every man for himself.)

54 And Moses and Eleazar the priest took the gold of the captains of thousands and of hundreds, and brought it into the tabernacle of the congregation, for a memorial for the children of Israel before the LORD.

32 Now the children of Reuben and the children of Gad had a very great multitude of cattle: and when they saw the land of Jazer, and the land of Gilead, that, behold, the place was a place for cattle;

2 The children of Gad and the children of Reuben came and spake unto Moses, and to Eleazar the priest, and unto the princes of the congregation, saying,

3 Ataroth, and Dibon, and Jazer, and Nimrah, and Heshbon, and Elealeh, and Shebam, and Nebo, and Beon,

4 Even the country which the LORD smote before the

5 congregation of Israel, is a land for cattle, and thy servants have cattle: Wherefore, said they, if we have found grace in thy sight, let this land be given unto thy servants for a possession, and bring us not over Jordan.

6 And Moses said unto the children of Gad and to the

7 children of Reuben, Shall your brethren go to war, and shall ye sit here?

8 And wherefore discourage ye the heart of the children of Israel from going over into the land which the LORD hath given them?

9 Thus did your fathers, when I sent them from Kadesh-barnea to see the land.

10 For when they went up unto the valley of Eshcol, and saw the land, they discouraged the heart of the children of Israel, that they should not go into the land which the LORD had given them.

11 And the LORD'S anger was kindled the same time, and he sware, saying, Surely none of

הָאֲנָשִׁים הָעֹלִים מִמִּצְרַיִם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה אֶת־
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב כִּי
לֹא־מִלְאוּ אַחֲרָי: בִּלְתִּי כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה הַקְנִזִּי וִיהוֹשֻׁעַ 12
בִּן־נוּן כִּי מִלְאוּ אַחֲרֵי יְהוָה: וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל 13
וַיְנִעֵם בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד־תֹּם כָּל־הַדּוֹר הָעֹשֶׂה
הָרָע בְּעֵינֵי יְהוָה: וְהִנֵּה קַמְתֶּם תַּחַת אֲבֹתֵיכֶם תַּרְבּוּת 14
אַנְשִׁים חַטָּאִים לְסֹפֶת עוֹד עַל חֲרוֹן אַף־יְהוָה אֶל־
יִשְׂרָאֵל: כִּי תְשׁוּבֻן מֵאַחֲרָיו וְיָסַף עוֹד לְהַנִּיחוֹ בַּמִּדְבָּר 15
וְשִׁחַתֶּם לְכָל־הָעָם הַזֶּה: וַיִּגְּשׁוּ אֵלָיו 16
וַיֹּאמְרוּ גְּדֵרֹת צֹאן נִבְנֶה לְמִקְנֵנוּ פֹּה וְעָרִים לְטַפֵּנוּ:
וַאֲנַחְנוּ נֶחְלָץ חֻשִׁים לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עַד אֲשֶׁר 17
אִם־הֲבִיאֹנָם אֶל־מְקוֹמָם וְיָשַׁב טַפֵּנוּ בְּעָרֵי הַמִּבְצָר
מִפְּנֵי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: לֹא נָשׁוּב אֶל־בָּתֵּינוּ עַד הִתְנַחֵל 18
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ נַחֲלָתוֹ: כִּי לֹא נִנְחַל אִתָּם מֵעֵבֶר 19
לַיַּרְדֵּן וָהָלְאָה כִּי בָאָה נַחֲלָתֵנוּ אֵלֵינוּ מֵעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
מִזְרָחָה:
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה אִם־תַּעֲשׂוּן אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אִם־ 20
תֵּחָלְצוּ לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה: וְעָבַר לָכֶם כָּל־חָלוּץ אֶת־ 21
הַיַּרְדֵּן לִפְנֵי יְהוָה עַד הוֹרִישׁוֹ אֶת־אֹיְבָיו מִפָּנָיו: וְנִכְבְּשָׁה 22
הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה וְאַחַר תָּשֻׁבוּ וִהְיִיתֶם נְקִיִּם מֵיְהוָה
וּמִיִּשְׂרָאֵל וְהָיְתָה הָאָרֶץ הַזֹּאת לָכֶם לַאֲחֻזָּה לִפְנֵי יְהוָה:
וְאִם־לֹא תַעֲשׂוּן כֵּן הִנֵּה חֲטָאתֶם לַיהוָה וּדְעוּ חַטַּאתְכֶם 23
אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶתְכֶם: בְּנוּ־לָכֶם עָרִים לְטַפְּכֶם וּגְדֵרֹת 24
לְצֹנַאכֶם וְהַיֹּצֵא מִפִּיכֶם תַּעֲשׂוּ: וַיֹּאמֶר בְּנֵי־גָד וּבְנֵי 25
ראובן

11 v. ס א אשר נשבעתי. 12 v. כן למערבאי חסר, למרנחאי יסונה מלא. 13 v. ג״א ב״א הָרַע קמץ. ב״נ הָרַע וכן בספר מתה פתח וברי״א. 16 v. ס״א לִמקנינו וכן ר״ב. ח״ש וח״ע. 19 v. ס״א לַיִרדֵן וכן ח״ש, ת״א, ת״י ור״ק. 22 v. כן בהללי, ירושלמי נקיים. 22 v. ג״א ב״נ וְהָיִיתֶם בנעיא. 23 v. סביר וַהנה. 25 v. סביר וַיֹּאמְרוּ. בס״א וַיֹּאמְרוּ כתיב וקרי וכן בח״ש, ת״א, ת״י, ת״ע, ת״ס וח״ר.

the men that came up out of Egypt, from twenty years old and upward, shall see the land which I sware unto Abraham, unto Isaac, and unto Jacob; because they have not wholly followed me:

12 Save Caleb the son of Jephunneh the Kenezite, and Joshua the son of Nun: for they have wholly followed the LORD.

13 And the LORD'S anger was kindled against Israel, and he made them wander in the wilderness forty years, until all the generation, that had done evil in the sight of the LORD, was consumed.

14 And, behold, ye are risen up in your fathers' stead, an increase of sinful men, to augment yet the fierce anger of the LORD toward Israel.

15 For if ye turn away from after him, he will yet again leave them in the wilderness; and ye shall destroy all this people.

16 And they came near unto him, and said, We will build sheepfolds here for our cattle, and cities for our little ones:

17 But we ourselves will go ready armed before the children of Israel, until we have brought them unto their place: and our little ones shall dwell in the fenced cities because of the inhabitants of the land.

18 We will not return unto our houses, until the children of Israel have inherited every man his inheritance.

19 For we will not inherit with them on yonder side Jordan,

20 or forward; because our inheritance is fallen to us on this side Jordan eastward. And Moses

21 said unto them, If ye will do this thing, if ye will go armed before the LORD to war, And will go all of you armed over Jordan before the LORD, until he hath driven out his enemies

22 from before him, And the land be subdued before the LORD: then afterward ye shall return, and be guiltless before the LORD, and before Israel; and this land shall be your

23 possession before the LORD. But if ye will not do so, behold, ye have sinned against the

24 LORD: and be sure your sin will find you out. Build you cities for your little ones, and

25 folds for your sheep; and do that which hath proceeded out of your mouth. And the children of Gad and the children of

במדבר מטות

ראובן אל־משה לאמר עבדיך יעשו כאשר אדני מצוה׃
26 טפנו נשינו מקנינו וכל־בהמתנו יהיו־שם בערי הגלעד׃
27 ועבדיך יעברו כל־חלוץ צבא לפני יהוה למלחמה
28 כאשר אדני דבר׃ ויצו להם משה את אלעזר הכהן
ואת יהושע בן־נון ואת־ראשי אבות המטות לבני
29 ישראל׃ ויאמר משה אלהם אם־יעברו בני־גד ובני־
ראובן ו אתכם את־הירדן כל־חלוץ למלחמה לפני
יהוה ונכבשה הארץ לפניכם ונתתם להם את־ארץ
30 הגלעד לאחזה׃ ואם־לא יעברו חלוצים אתכם°ונאחזו
31 בתככם בארץ כנען׃ ויענו בני־גד ובני ראובן לאמר
32 את אשר דבר יהוה אל־עבדיך כן נעשה׃ נחנו נעבר
חלוצים לפני יהוה ארץ כנען ואתנו אחזת נחלתנו
33 מעבר לירדן׃ ויתן להם משה לבני־גד ולבני ראובן
ולחצי ו שבט ו מנשה בן־יוסף את־ממלכת סיחן מלך
האמרי ואת־ממלכת עוג מלך הבשן הארץ לעריה
34 בגבלת ערי הארץ סביב׃ ויבנו בני־גד את־דיבן ואת־
35 עטרת ואת ערער׃ ואת־עטרת שופן ואת־יעזר ויגבהה׃
36 ואת־בית נמרה ואת־בית הרן ערי מבצר וגדרת צאן׃
37 ובני ראובן בנו את־חשבון ואת־אלעלא ואת קריתים׃
38 ואת־נבו ואת־בעל מעון מוסבת שם ואת־שבמה ויקראו
39 בשמת את־שמות הערים אשר בנו׃ וילכו בני מכיר
בן־מנשה גלעדה וילכדה ויורש את־האמרי אשר־בה׃
40 ויתן משה את־הגלעד למכיר בן־מנשה וישב בה׃ ויאיר
41 בן־מנשה הלך וילכד את־חוותיהם ויקרא אתהן חות
יאיר׃

---

v. 26 ס״א מקנינו וכן ד״ב וח״ש. v. 30 בת״ן נמצא כאן אחכם לשלחה לפני יהוה ויעברהם את־כלם ואת־נשיהם ואת־בהמתם לפניכם ארצה כנען ונאחזו תוכ׳. v. 32 סביר ארצה. v. 34 כן כהללי, ירושלמי עקרות כלא. v. 38 נ״א ב״נ ואת׳ נעוא. v. 38 ס״א שכמה. v. 39 ויורש כתיב, ויורש קרי. תיל ויורישו כן ח״ש. v. 41 כן במתה בהללי הוותיהם.

Reuben spake unto Moses, saying, Thy servants will do as my lord commandeth.

26 Our little ones, our wives, our flocks, and all our cattle, shall be there in the cities of Gilead:

27 But thy servants will pass over, every man armed for war, before the LORD to battle, as my lord saith.

28 So concerning them Moses commanded Eleazar the priest, and Joshua the son of Nun, and the chief fathers of the tribes of the children of Israel:

29 And Moses said unto them, If the children of Gad and the children of Reuben will pass with you over Jordan, every man armed to battle, before the LORD, and the land shall be subdued before you; then ye shall give them the land of Gilead for a possession:

30 But if they will not pass over with you armed, they shall have possessions among you in the land of Canaan.

31 And the children of Gad and the children of Reuben answered, saying, As the LORD hath said unto thy servants, so will we do.

32 We will pass over armed before the LORD into the land of Canaan, that the possession of our inheritance on this side Jordan may be ours.

33 And Moses gave unto them, even to the children of Gad, and to the children of Reuben, and unto half the tribe of Manasseh the son of Joseph, the kingdom of Sihon king of the Amorites, and the kingdom of Og king of Bashan, the land, with the cities thereof in the coasts, even the

34 cities of the country round about. And the children of Gad built Dibon, and Ataroth, and

35, 36 Aroer, And Atroth, Shophan, and Jaazer, and Jogbehah, And Beth-nimrah, and Beth-

37 haran, fenced cities: and folds for sheep. And the children of Reuben built Heshbon, and

38 Elealeh, and Kirjathaim, And Nebo, and Baal-meon, (their names being changed,) and

39 Shibmah: and gave other names unto the cities which they builded. And the children of Machir the son of Manasseh went to Gilead, and took it, and dispossessed the Amorite which

40 was in it. And Moses gave Gilead unto Machir the son of Manasseh; and he dwelt therein.

41 And Jair the son of Manasseh went and took the small towns thereof, and called them Havoth-jair.

42 And Nobah went and took Kenath, and the villages thereof, and called it Nobah, after his own name.

42 יָאִיר: וְנֹבַח הָלַךְ וַיִּלְכֹּד אֶת־קְנָת וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ וַיִּקְרָא לָהּ נֹבַח בִּשְׁמוֹ:

33 These are the journeys of the children of Israel, which went forth out of the land of Egypt with their armies under the hand of Moses and Aaron.

2 And Moses wrote their goings out according to their journeys by the commandment of the LORD: and these are their journeys according to their goings out.

3 And they departed from Rameses in the first month, on the fifteenth day of the first month; on the morrow after the passover the children of Israel went out with an high hand in the sight of all the Egyptians.

4 For the Egyptians buried all their firstborn, which the LORD had smitten among them: upon their gods also the LORD executed judgments.

5 And the children of Israel removed from Rameses, and pitched in Succoth.

6 And they departed from Succoth, and pitched in Etham, which is in the edge of the wilderness.

7 And they removed from Etham, and turned again unto Pi-hahiroth, which is before Baal-zephon: and they pitched before Migdol.

8 And they departed from before Pi-hahiroth, and passed through the midst of the sea into the wilderness, and went three days' journey in the wilderness of Etham, and pitched in Marah.

9 And they removed from Marah, and came unto Elim: and in Elim were twelve fountains of water, and threescore and ten palm trees; and they pitched there.

11 And they removed from Elim, and encamped by the Red sea.

12 And they removed from the Red sea, and encamped in the wilderness of Sin.

13 And they took their journey out of the wilderness of Sin, and encamped in Dophkah.

14 And they departed from Dophkah, and encamped in Alush.

15 And they removed from Alush, and encamped at Rephidim, where was no water for the people to drink.

16 And they departed from Rephidim, and pitched in the wilderness of Sinai.

17 And they removed from the desert of Sinai, and pitched at Kibroth-hattaavah.

ס לג אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם פרש
2 לְצִבְאֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן: וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־מוֹצָאֵיהֶם
לְמַסְעֵיהֶם עַל־פִּי יְהוָה וְאֵלֶּה מַסְעֵיהֶם לְמוֹצָאֵיהֶם:
3 וַיִּסְעוּ מֵרַעְמְסֵס בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם
לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן מִמָּחֳרַת הַפֶּסַח יָצְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּיָד
4 רָמָה לְעֵינֵי כָּל־מִצְרָיִם: וּמִצְרַיִם מְקַבְּרִים אֵת אֲשֶׁר
הִכָּה יְהוָה בָּהֶם כָּל־בְּכוֹר וּבֵאלֹהֵיהֶם עָשָׂה יְהוָה
5 שְׁפָטִים: וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס וַיַּחֲנוּ בְּסֻכֹּת:
6 וַיִּסְעוּ מִסֻּכֹּת וַיַּחֲנוּ בְּאֵתָם אֲשֶׁר בִּקְצֵה הַמִּדְבָּר: וַיִּסְעוּ
7 מֵאֵתָם וַיָּשֻׁבוּ עַל־פִּי הַחִירֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי בַּעַל צְפֹן
8 וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי מִגְדֹּל: וַיִּסְעוּ מִפְּנֵי הַחִירֹת וַיַּעַבְרוּ בְּתוֹךְ־
הַיָּם הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בְּמִדְבַּר אֵתָם
9 וַיַּחֲנוּ בְמָרָה: וַיִּסְעוּ מִמָּרָה וַיָּבֹאוּ אֵילִמָה וּבְאֵילִם שְׁתֵּים
10 עֶשְׂרֵה עֵינֹת מָיִם וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ־שָׁם: וַיִּסְעוּ
11 מֵאֵילִם וַיַּחֲנוּ עַל־יַם־סוּף: וַיִּסְעוּ מִיַּם־סוּף וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר
12 סִין: וַיִּסְעוּ מִמִּדְבַּר־סִין וַיַּחֲנוּ בִּדְפְקָה: וַיִּסְעוּ מִדְּפְקָה
13 וַיַּחֲנוּ בְּאָלוּשׁ: וַיִּסְעוּ מֵאָלוּשׁ וַיַּחֲנוּ בִּרְפִידִם וְלֹא־הָיָה
14 שָׁם מַיִם לָעָם לִשְׁתּוֹת: וַיִּסְעוּ מֵרַפִּידִם וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר
15 סִינָי: וַיִּסְעוּ מִמִּדְבַּר סִינָי וַיַּחֲנוּ בְּקִבְרֹת הַתַּאֲוָה: וַיִּסְעוּ
16 17

מקברת

---

42 v. שם הפרשה [xxx 2–xxxii 42] בְּקִי, וסדריה ר' ראשי הפסוות [xxx 2]. נקס נקסת [xxxi 1]. שא את ראש [xxxi 25]. וכקנה־רב היה [xxxii 1]. ופסוקים כאה ושנים עשר. וכלים אלף ואחד מאות ושמנים וארבעה. ואותיות הכשח אלפים ושבעה מאות ונב. וחלוף א' את־השבי [xxxi 28]. והתחברו את־הנחשת את־הברזל [xxxi 22]. העשה קרע פתח [xxxii 19]. ואמר בן נפתלי כי ראה מחזורא רבא פתח. וב' כת' ולמה תנאון [xxxii 7]. חירש את־האמרי [xxxii 39]. ופסקות ג' ואס־הפר יפר [xxx 13]. אס־יעברו בני־ג'ד [xxxii 29]. ויתן להם [כשה [xxxii 33].

לג, 1 v. הפסרה שסעו דבר־ה' ירמיה ב' ד'. 1 v. ס"א ביד וכלא מקף. 7 v. על פְּנֵי כן ח'ש. 8 v. סביר מָפֵּי, בס"א מִפֵּי כתיב וקרי וכן בחר"ה, ח'ש, ת'י, ת'ס ות'ר. 9 v. כן סנתן בירחו. 16 v. כן בחללי, ירושלמי מְקִבְרוֹת מלא.

18 מִקִּבְרֹת הַתַּאֲוָה וַיִּחֲנוּ בַּחֲצֵרֹת: וַיִּסְעוּ מֵחֲצֵרֹת וַיִּחֲנוּ
19 בְּרִתְמָה: וַיִּסְעוּ מֵרִתְמָה וַיִּחֲנוּ בְּרִמֹּן פָּרֶץ: וַיִּסְעוּ מֵרִמֹּן
20 פָּרֶץ וַיִּחֲנוּ בְּלִבְנָה: וַיִּסְעוּ מִלִּבְנָה וַיִּחֲנוּ בְּרִסָּה: וַיִּסְעוּ
21 מֵרִסָּה וַיִּחֲנוּ בִּקְהֵלָתָה: וַיִּסְעוּ מִקְּהֵלָתָה וַיִּחֲנוּ בְּהַר־
22 שָׁפֶר: וַיִּסְעוּ מֵהַר־שָׁפֶר וַיִּחֲנוּ בַּחֲרָדָה: וַיִּסְעוּ מֵחֲרָדָה
23 וַיִּחֲנוּ בְּמַקְהֵלָת: וַיִּסְעוּ מִמַּקְהֵלָת וַיִּחֲנוּ בְּתָחַת: וַיִּסְעוּ
24 מִתָּחַת וַיִּחֲנוּ בְּתָרַח: וַיִּסְעוּ מִתָּרַח וַיִּחֲנוּ בְּמִתְקָה: וַיִּסְעוּ
25 מִמִּתְקָה וַיִּחֲנוּ בְּחַשְׁמֹנָה: וַיִּסְעוּ מֵחַשְׁמֹנָה וַיִּחֲנוּ
26 בְּמֹסֵרוֹת: וַיִּסְעוּ מִמֹּסֵרוֹת וַיִּחֲנוּ בִּבְנֵי יַעֲקָן: וַיִּסְעוּ
27 מִבְּנֵי יַעֲקָן וַיִּחֲנוּ בְּחֹר הַגִּדְגָּד: וַיִּסְעוּ מֵחֹר הַגִּדְגָּד וַיִּחֲנוּ
28 בְּיָטְבָתָה: וַיִּסְעוּ מִיָּטְבָתָה וַיִּחֲנוּ בְּעַבְרֹנָה: וַיִּסְעוּ
29 מֵעַבְרֹנָה וַיִּחֲנוּ בְּעֶצְיֹן גָּבֶר: וַיִּסְעוּ מֵעֶצְיֹן גָּבֶר וַיִּחֲנוּ
30 בְּמִדְבַּר־צִן הִוא קָדֵשׁ: וַיִּסְעוּ מִקָּדֵשׁ וַיִּחֲנוּ בְּהַר הָהָר
31 בִּקְצֵה אֶרֶץ אֱדוֹם: וַיַּעַל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֶל־הַר הָהָר
עַל־פִּי יְהוָה וַיָּמָת שָׁם בִּשְׁנַת הָאַרְבָּעִים לְצֵאת בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ:
32 וְאַהֲרֹן בֶּן־שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים וּמְאַת שָׁנָה בְּמֹתוֹ בְּהֹר הָהָר:
40 וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ עֲרָד וְהוּא־
41 יֹשֵׁב בַּנֶּגֶב בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בְּבֹא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּסְעוּ מֵהֹר
42 הָהָר וַיִּחֲנוּ בְּצַלְמֹנָה: וַיִּסְעוּ מִצַּלְמֹנָה וַיִּחֲנוּ בְּפוּנֹן: וַיִּסְעוּ
43 מִפּוּנֹן וַיִּחֲנוּ בְּאֹבֹת: וַיִּסְעוּ מֵאֹבֹת וַיִּחֲנוּ בְּעִיֵּי הָעֲבָרִים
44 בִּגְבוּל מוֹאָב: וַיִּסְעוּ מִעִיִּם וַיִּחֲנוּ בְּדִיבֹן גָּד: וַיִּסְעוּ
45, 46 מִדִיבֹן גָּד וַיִּחֲנוּ בְּעַלְמֹן דִּבְלָתָיְמָה: וַיִּסְעוּ מֵעַלְמֹן
47 דִּבְלָתָיְמָה וַיִּחֲנוּ בְּהָרֵי הָעֲבָרִים לִפְנֵי נְבוֹ: וַיִּסְעוּ מֵהָרֵי
48 הָעֲבָרִים וַיִּחֲנוּ בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ: וַיִּחֲנוּ
49 עַל־הַיַּרְדֵּן מִבֵּית הַיְשִׁמֹת עַד אָבֵל הַשִּׁטִּים בְּעַרְבֹת
מואב

17 v. כן בהלכי, ירושלמי מקברות כלא. 35 v. כן בהללי, ירושלמי בעציון גבר כלא.
36 v. כן בהללי, ירושלמי מעציון כלא. 49 v. כן בהללי, ירושלמי היקימת כלא יורד.

from Kibroth-hattaavah, and encamped at Hazeroth.
18 And they departed from Hazeroth, and pitched in Rithmah.
19 And they departed from Rithmah, and pitched at Rimmon-parez.
20 And they departed from Rimmon-parez, and pitched in Libnah.
21 And they removed from Libnah, and pitched at Rissah.
22 And they journeyed from Rissah, and pitched in Kehelathah.
23 And they went from Kehelathah, and pitched in mount Shapher.
24 And they removed from mount Shapher, and encamped in Haradah.
25 And they removed from Haradah, and pitched in Makheloth.
26 And they removed from Makheloth, and encamped at Tahath.
27 And they departed from Tahath, and pitched at Tarah.
28 And they removed from Tarah, and pitched in Mithcah.
29 And they went from Mithcah, and pitched in Hashmonah.
30 And they departed from Hashmonah, and encamped at Moseroth.
31 And they departed from Moseroth, and pitched in Bene-jaakan.
32 And they removed from Bene-jaakan, and encamped at Hor-hagidgad.
33 And they went from Hor-hagidgad, and pitched in Jotbathah.
34, 35 And they removed from Jotbathah, and encamped at Ebronah.
36 And they departed from Ebronah, and encamped at Ezion-gaber.
37 And they removed from Ezion-gaber, and pitched in the wilderness of Zin, which is Kadesh.
38 And they removed from Kadesh, and pitched in mount Hor, in the edge of the land of Edom. And Aaron the priest went up into mount Hor at the commandment of the LORD, and died there, in the fortieth year after the children of Israel were come out of the land of Egypt, in the first day of the fifth month.
39 And Aaron was an hundred and twenty and three years old when he died in mount Hor.
40 And king Arad the Canaanite, which dwelt in the south in the land of Canaan, heard of the coming of the children of Israel.
41, 42 And they departed from mount Hor, and pitched in Zalmonah.
43 And they departed from Zalmonah, and pitched in Punon.
44 And they departed from Punon, and pitched in Oboth.
45, 46 And they departed from Oboth, and pitched in Ije-abarim, in the border of Moab.
47 And they departed from Iim, and pitched in Dibon-gad.
48 And they removed from Dibon-gad, and encamped in Almon-diblathaim.
49 And they removed from Almon-diblathaim, and pitched in the mountains of Abarim, before Nebo. And they departed from the mountains of Abarim, and pitched in the plains of Moab by Jordan near Jericho. And they pitched by Jordan, from Beth-jesimoth even unto Abel-shittim in the plains of

מוֹאָב: 50 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן יְרֵחוֹ לֵאמֹר: 51 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן
אֶל־אֶרֶץ כְּנָעַן: 52 וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם
וְאִבַּדְתֶּם אֶת כָּל־מַשְׂכִּיֹּתָם וְאֶת כָּל־צַלְמֵי מַסֵּכֹתָם
תְּאַבֵּדוּ וְאֶת כָּל־בָּמוֹתָם תַּשְׁמִידוּ: 53 וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת־
הָאָרֶץ וִישַׁבְתֶּם־בָּהּ כִּי לָכֶם נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ לָרֶשֶׁת
אֹתָהּ: 54 וְהִתְנַחַלְתֶּם אֶת־הָאָרֶץ בְּגוֹרָל לְמִשְׁפְּחֹתֵיכֶם
לָרַב תַּרְבּוּ אֶת־נַחֲלָתוֹ וְלַמְעַט תַּמְעִיט אֶת־נַחֲלָתוֹ אֶל
אֲשֶׁר־יֵצֵא לוֹ שָׁמָּה הַגּוֹרָל לוֹ יִהְיֶה לְמַטּוֹת אֲבֹתֵיכֶם
תִּתְנַחָלוּ: 55 וְאִם־לֹא תוֹרִישׁוּ אֶת־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם
וְהָיָה אֲשֶׁר תּוֹתִירוּ מֵהֶם לְשִׂכִּים בְּעֵינֵיכֶם וְלִצְנִינִם
בְּצִדֵּיכֶם וְצָרְרוּ אֶתְכֶם עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים
בָּהּ: 56 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר דִּמִּיתִי לַעֲשׂוֹת לָהֶם אֶעֱשֶׂה
לָכֶם:

לד 2 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ס
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־אַתֶּם בָּאִים אֶל־הָאָרֶץ כְּנָעַן זֹאת
הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּפֹּל לָכֶם בְּנַחֲלָה אֶרֶץ כְּנָעַן לִגְבֻלֹתֶיהָ:
3 וְהָיָה לָכֶם פְּאַת־נֶגֶב מִמִּדְבַּר־צִן עַל־יְדֵי אֱדוֹם וְהָיָה
4 לָכֶם גְּבוּל נֶגֶב מִקְצֵה יָם־הַמֶּלַח קֵדְמָה: וְנָסַב לָכֶם
הַגְּבוּל מִנֶּגֶב לְמַעֲלֵה עַקְרַבִּים וְעָבַר צִנָה וְהָיוּ תּוֹצְאֹתָיו
מִנֶּגֶב לְקָדֵשׁ בַּרְנֵעַ וְיָצָא חֲצַר־אַדָּר וְעָבַר עַצְמֹנָה:
5 וְנָסַב הַגְּבוּל מֵעַצְמוֹן נַחְלָה מִצְרַיִם וְהָיוּ תּוֹצְאֹתָיו הַיָּמָּה:
6 וּגְבוּל יָם וְהָיָה לָכֶם הַיָּם הַגָּדוֹל וּגְבוּל זֶה־יִהְיֶה לָכֶם
7 גְּבוּל יָם: וְזֶה־יִהְיֶה לָכֶם גְּבוּל צָפוֹן מִן־הַיָּם הַגָּדֹל
8 תְּתָאוּ לָכֶם הַר הֶהָר: מֵהַר הֶהָר תְּתָאוּ לְבֹא חֲמָת וְהָיוּ
9 תּוֹצְאֹת הַגְּבֻל צְדָדָה: וְיָצָא הַגְּבֻל זִפְרֹנָה וְהָיוּ תּוֹצְאֹתָיו
חצר

לד. ג ׳׳ סביר ארץ בס א ארץ בתיב וקרי וכן ה׳׳ס. ד ׳׳ והיה כתיב. והיו קרי.

Moab.

50 And the LORD spake unto Moses in the plains of Moab by Jordan near Jericho, saying,

51 Speak unto the children of Israel, and say unto them, When ye are passed over Jordan into the land of Canaan;

52 Then ye shall drive out all the inhabitants of the land from before you, and destroy all their pictures, and destroy all their molten images, and quite pluck down all their high places:

53 And ye shall dispossess the inhabitants of the land, and dwell therein: for I have given you the land to possess it.

54 And ye shall divide the land by lot for an inheritance among your families: and to the more ye shall give the more inheritance, and to the fewer ye shall give the less inheritance: every man's inheritance shall be in the place where his lot falleth; according to the tribes of your fathers ye shall inherit.

55 But if ye will not drive out the inhabitants of the land from before you; then it shall come to pass, that those which ye let remain of them shall be pricks in your eyes, and thorns in your sides, and shall vex you in the land wherein ye dwell.

56 Moreover it shall come to pass, that I shall do unto you, as I thought to do unto them.

34 And the LORD spake unto Moses, saying,

2 Command the children of Israel, and say unto them, When ye come into the land of Canaan; (this is the land that shall fall unto you for an inheritance, even the land of Canaan with the

3 coasts thereof:) Then your south quarter shall be from the wilderness of Zin along by the coast of Edom, and your south border shall be the outmost coast of the salt sea eastward:

4 And your border shall turn from the south to the ascent of Akrabbim, and pass on to Zin: and the going forth thereof shall be from the south to Kadesh-barnea, and shall go on to Hazar-

5 addar, and pass on to Azmon: And the border shall fetch a compass from Azmon unto the

6 river of Egypt, and the goings out of it shall be at the sea. And as for the western border, ye

7 shall even have the great sea for a border: this shall be your west border. And this shall be

8 your north border: from the great sea ye shall point out for you mount Hor: From mount Hor ye shall point out your border unto the entrance of Hamath; and the goings forth of the

9 border shall be to Zedad: And the border shall go on to Ziphron, and the goings out of it shall be at

Hazar-enan: this shall be your north border.

10 And ye shall point out your east border from Hazar-enan to Shepham:

11 And the coast shall go down from Shepham to Riblah, on the east side of Ain; and the border shall descend, and shall reach unto the side of the sea of Chinnereth eastward:

12 And the border shall go down to Jordan, and the goings out of it shall be at the salt sea: this shall be your land with the coasts thereof round about.

13 And Moses commanded the children of Israel, saying, This is the land which ye shall inherit by lot, which the LORD commanded to give unto the nine tribes, and to the half tribe:

14 For the tribe of the children of Reuben according to the house of their fathers, and the tribe of the children of Gad according to the house of their fathers, have received their inheritance; and half the tribe of Manasseh have received their inheritance:

15 The two tribes and the half tribe have received their inheritance on this side Jordan near Jericho eastward, toward the sunrising.

16 And the LORD spake unto Moses, saying,

17 These are the names of the men which shall divide the land unto you: Eleazar the priest, and Joshua the son of Nun.

18 And ye shall take one prince of every tribe, to divide the

10 חֲצַר עֵינָן וְהִיא֣וּ לָכֶ֔ם גְּבֻ֖ול צָפֹֽון׃ וְהִתְאִיתֶ֥ם לָכֶ֖ם
11 לִגְבֻ֣ול קֶ֑דְמָה מֵחֲצַר֙ עֵינָ֣ן שְׁפָ֔מָה׃ וְיָרַ֤ד הַגְּבוּל֙ מִשְּׁפָ֔ם
הָרִבְלָ֖ה מִקֶּ֣דֶם לָעָ֑ין וְיָרַ֤ד הַגְּבוּל֙ וּמָחֳצָ֣ה עַל־כֶּ֔תֶף יָ֖ם
12 כִּנֶּ֥רֶת קֶֽדְמָה׃ וְיָרַ֤ד הַגְּבוּל֙ הַיַּרְדֵּ֔נָה וְהָי֥וּ תֹוצְאֹתָ֖יו יָ֣ם
13 הַמֶּ֑לַח זֹ֥את תִּהְיֶ֖ה לָכֶ֥ם הָאָ֛רֶץ לִגְבֻלֹתֶ֥יהָ סָבִֽיב׃ וַיְצַ֤ו
מֹשֶׁה֙ אֶת־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל לֵאמֹ֖ר זֹ֣את הָאָ֑רֶץ אֲשֶׁ֨ר תִּתְנַחֲלוּ־
אֹתָ֜הּ בְּגֹורָ֗ל אֲשֶׁ֤ר צִוָּה֙ יְהוָ֔ה לָתֵ֖ת לְתִשְׁעַ֣ת הַמַּטֹּ֑ות
14 וַחֲצִ֖י הַמַּטֶּֽה׃ כִּ֣י לָקְח֗וּ מַטֵּ֤ה ׀ בְּנֵי־הָרֻאבֵנִי֙ לְבֵ֣ית אֲבֹתָ֔ם
וּמַטֵּ֥ה בְנֵי־הַגָּדִ֖י לְבֵ֣ית אֲבֹתָ֑ם וַחֲצִ֥י מַטֵּ֛ה מְנַשֶּׁ֖ה לָקְח֥וּ
15 נַחֲלָתָֽם׃ שְׁנֵ֣י הַמַּטֹּ֗ות וַחֲצִ֤י הַמַּטֶּה֙ לָקְח֣וּ נַחֲלָתָ֔ם מֵעֵ֖בֶר
לִירֵח֥וֹ יָרֵ֖חוֹ קֶ֥דְמָה מִזְרָֽחָה׃
16 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵאמֹֽר׃ אֵ֚לֶּה שְׁמֹ֣ות הָאֲנָשִׁ֔ים
17 אֲשֶׁר־ינְחֲלוּ֙ לָכֶ֔ם אֶת־הָאָ֑רֶץ אֶלְעָזָ֤ר הַכֹּהֵן֙ וִיהֹושֻׁ֣עַ
18 בִּן־נֽוּן׃ וְנָשִׂ֥יא אֶחָ֛ד נָשִׂ֖יא אֶחָ֑ד מִמַּטֵּ֣ה תִקְח֔וּ לְנַחֵ֖ל
19 אֶת־הָאָֽרֶץ׃ וְאֵ֖לֶּה שְׁמֹ֣ות הָאֲנָשִׁ֑ים לְמַטֵּ֥ה יְהוּדָ֖ה כָּלֵ֥ב
20 בֶּן־יְפֻנֶּֽה׃ וּלְמַטֵּ֥ה בְנֵי־שִׁמְעֹ֖ון שְׁמוּאֵ֥ל בֶּן־עַמִּיהֽוּד׃
21 לְמַטֵּ֥ה בִנְיָמִ֖ן אֱלִידָ֥ד בֶּן־כִּסְלֹֽון׃ וּלְמַטֵּ֥ה בְנֵי־דָ֖ן נָשִׂ֣יא
22 בֻקִּ֑י בֶּן־יָגְלִֽי׃ לִבְנֵ֥י יֹוסֵ֖ף לְמַטֵּ֣ה בְנֵי־מְנַשֶּׁ֑ה נָשִׂ֣יא חַנִּיאֵ֔ל
23 בֶּן־אֹפֹֽד׃ וּלְמַטֵּ֥ה בְנֵֽי־אֶפְרַ֖יִם נָשִׂ֣יא קְמוּאֵ֑ל בֶּן־שִׁפְטָֽן׃
24 וּלְמַטֵּ֥ה בְנֵי־זְבוּלֻ֖ן נָשִׂ֣יא אֱלִיצָפָ֑ן בֶּן־פַּרְנָֽךְ׃ וּלְמַטֵּ֥ה בְנֵי־
25 יִשָּׂשכָ֖ר נָשִׂ֣יא פַלְטִיאֵ֑ל בֶּן־עַזָּֽן׃ וּלְמַטֵּ֥ה בְנֵֽי־אָשֵׁ֖ר נָשִׂ֣יא
26 אֲחִיהֽוּד׃ בֶּן־שְׁלֹמִֽי׃ וּלְמַטֵּ֥ה בְנֵֽי־נַפְתָּלִ֖י נָשִׂ֣יא פְדַהְאֵ֑ל
27 בֶּן־עַמִּיהֽוּד׃ אֵ֚לֶּה אֲשֶׁ֣ר צִוָּ֔ה יְהוָ֖ה לְנַחֵ֣ל אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵ֑ל
בְּאֶ֖רֶץ כְּנָֽעַן׃

וידבר

11 v. ס״א הנגל מרכא. 11 v. כהללי פגרת פתח. 13 v. כן ב״א, כ״נ והתנחלו בנעיא.
14 v. ס״א מטה בני־הראובני. 19 v. כן למערבאי חסר, למרנחאי יפוה מלא.
20, 22 vv. ס״א למפה וכן ח״ש, ת״י, ת״ע, ח״ס וח״ר. 26 v. כן ב״א, כ״נ ישׂשכר.
28 v. כן כחומש ירחו פתח, ס״א פרהאל קמץ במונח מרהאל כשיק ח׳ ובחללי לא כשיק. נ״א פדח״אל ב׳ מלין.

Hazar-enan: this shall be your north border.
10 And ye shall point out your east border from Hazar-enan to Shepham:
11 And the coast shall go down from Shepham to Riblah, on the east side of Ain; and the border shall descend, and shall reach unto the side of the sea of Chinnereth eastward:
12 And the border shall go down to Jordan, and the goings out of it shall be at the salt sea: this shall be your land with the coasts thereof round about.
13 And Moses commanded the children of Israel, saying, This is the land which ye shall inherit by lot, which the LORD commanded to give unto the nine tribes, and to the half tribe:
14 For the tribe of the children of Reuben according to the house of their fathers, and the tribe of the children of Gad according to the house of their fathers, have received their inheritance; and half the tribe of Manasseh have received their inheritance:
15 The two tribes and the half tribe have received their inheritance on this side Jordan near Jericho eastward, toward the sunrising.
16 And the LORD spake unto Moses, saying,
17 These are the names of the men which shall divide the land unto you: Eleazar the priest, and Joshua the son of Nun.
18 And ye shall take one prince of every tribe, to divide the
19 land by inheritance. And the names of the men are these: Of the tribe of Judah, Caleb the
20 son of Jephunneh. And of the tribe of the children of Simeon, Shemuel the son of Ammi-
21, 22 hud. Of the tribe of Benjamin, Elidad the son of Chislon. And the prince of the tribe of
23 the children of Dan, Bukki the son of Jogli. The prince of the children of Joseph, for the
24 tribe of the children of Manasseh, Hanniel the son of Ephod. And the prince of the tribe of
25 the children of Ephraim, Kemuel the son of Shiphtan. And the prince of the tribe of the
26 children of Zebulun, Elizaphan the son of Parnach. And the prince of the tribe of the chil-
27 dren of Issachar, Paltiel the son of Azzan. And the prince of the tribe of the children of
28 Asher, Ahihud the son of Shelomi. And the prince of the tribe of the children of Naphtali,
29 Pedahel the son of Ammihud. These are they whom the LORD commanded to divide the
inheritance unto the children of Israel in the land of Canaan.

לה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן יְרֵחוֹ
2 לֵאמֹר: צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתְנוּ לַלְוִיִּם מִנַּחֲלַת אֲחֻזָּתָם
עָרִים לָשָׁבֶת וּמִגְרָשׁ לֶעָרִים סְבִיבֹתֵיהֶם תִּתְּנוּ לַלְוִיִּם:
3 וְהָיוּ הֶעָרִים לָהֶם לָשָׁבֶת וּמִגְרְשֵׁיהֶם יִהְיוּ לִבְהֶמְתָּם
4 וְלִרְכֻשָׁם וּלְכָל חַיָּתָם: וּמִגְרְשֵׁי הֶעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ
5 לַלְוִיִּם מִקִּיר הָעִיר וָחוּצָה אֶלֶף אַמָּה סָבִיב: וּמַדֹּתֶם
מִחוּץ לָעִיר אֶת־פְּאַת־קֵדְמָה אַלְפַּיִם בָּאַמָּה וְאֶת־פְּאַת־
נֶגֶב אַלְפַּיִם בָּאַמָּה וְאֶת־פְּאַת־יָם | אַלְפַּיִם בָּאַמָּה וְאֶת
פְּאַת צָפוֹן אַלְפַּיִם בָּאַמָּה וְהָעִיר בַּתָּוֶךְ זֶה יִהְיֶה לָהֶם
6 מִגִּרְשֵׁי הֶעָרִים: וְאֶת הֶעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַלְוִיִּם אֶת
שֵׁשׁ־עָרֵי הַמִּקְלָט אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לָנֻס שָׁמָּה הֹרֵצַח וְעֲלֵיהֶם
7 תִּתְּנוּ אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם עִיר: כָּל־הֶעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ
לַלְוִיִּם אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה עִיר אֹתָן וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶן:
8 וְהֶעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ מֵאֲחֻזַּת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הָרַב
תַּרְבּוּ וּמֵאֵת הַמְעַט תַּמְעִיטוּ אִישׁ כְּפִי נַחֲלָתוֹ אֲשֶׁר
יִנְחֲלוּ יִתֵּן מֵעָרָיו לַלְוִיִּם:
9 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ס
10 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן אַרְצָה כְּנָעַן:
11 וְהִקְרִיתֶם לָכֶם עָרִים עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה לָכֶם וְנָס שָׁמָּה
12 רֹצֵחַ מַכֵּה־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה: וְהָיוּ לָכֶם הֶעָרִים לְמִקְלָט
מִגֹּאֵל וְלֹא יָמוּת הָרֹצֵחַ עַד־עָמְדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה לַמִּשְׁפָּט:
13 וְהֶעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ שֵׁשׁ־עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה לָכֶם: אֶת |
14 שְׁלֹשׁ הֶעָרִים תִּתְּנוּ מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וְאֵת שְׁלֹשׁ הֶעָרִים
15 תִּתְּנוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה: לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
וְלַגֵּר וְלַתּוֹשָׁב בְּתוֹכָם תִּהְיֶינָה שֵׁשׁ־הֶעָרִים הָאֵלֶּה
16 לְמִקְלָט לָנוּס שָׁמָּה כָּל־מַכֵּה־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה: וְאִם־בְּכְלִי

ברזל

לה, 5 v. סביר לָכֶם. בס"א לָכם כתיב וקרי וכן בהרים. תי"ת חי"ת וה"ק. 6 v. ס"א וְאֵת־הֶעָרִים. 8 v. ס"א הָרָב.

35 And the LORD spake unto Moses in the plains of Moab by Jordan near Jericho, saying,
2 Command the children of Israel, that they give unto the Levites of the inheritance of their possession cities to dwell in; and ye shall give also unto the Levites suburbs for the cities round about them.
3 And the cities shall they have to dwell in; and the suburbs of them shall be for their cattle, and for their goods, and for all their beasts.
4 And the suburbs of the cities, which ye shall give unto the Levites, shall reach from the wall of the city and outward a thousand cubits round about.
5 And ye shall measure from without the city on the east side two thousand cubits, and on the south side two thousand cubits, and on the west side two thousand cubits, and on the north side two thousand cubits; and the city shall be in the midst: this shall be to them the suburbs of the cities.
6 And among the cities which ye shall give unto the Levites there shall be six cities for refuge, which ye shall appoint for the manslayer, that he may flee thither: and to them ye shall add forty and two cities.
7 So all the cities which ye shall give to the Levites shall be forty and eight cities: them shall ye give with their suburbs.
8 And the cities which ye shall give shall be of the possession of the children of Israel: from them that have many ye shall give many; but from them that have few ye shall give few: every one shall give of his cities
9 unto the Levites according to his inheritance which he inheriteth. And the LORD spake
10 unto Moses, saying, Speak unto the children of Israel, and say unto them, When ye be
11 come over Jordan into the land of Canaan; Then ye shall appoint you cities to be cities of
12 refuge for you; that the slayer may flee thither, which killeth any person at unawares. And they shall be unto you cities for refuge from the avenger; that the manslayer die not, until he
13 stand before the congregation in judgment. And of these cities which ye shall give six
14 cities shall ye have for refuge. Ye shall give three cities on this side Jordan, and three cities
15 shall ye give in the land of Canaan, which shall be cities of refuge. These six cities shall be a refuge, both for the children of Israel, and for the stranger, and for the sojourner among
16 them: that every one that killeth any person unawares may flee thither. And if he smite him

17 בְּרֶזֶל וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ׃ וְאִם
בְּאֶבֶן יָד אֲשֶׁר־יָמוּת בָּהּ הִכָּהוּ וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא מוֹת
18 יוּמַת הָרֹצֵחַ׃ אוֹ בִכְלִי עֵץ יָד אֲשֶׁר־יָמוּת בּוֹ הִכָּהוּ וַיָּמֹת
19 רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ׃ גֹּאֵל הַדָּם הוּא יָמִית אֶת־
20 הָרֹצֵחַ בְּפִגְעוֹ־בוֹ הוּא יְמִתֶנּוּ׃ וְאִם־בְּשִׂנְאָה יֶהְדֳּפֶנּוּ אוֹ
21 הִשְׁלִיךְ עָלָיו בְּצָדִיָּה וַיָּמֹת׃ אוֹ בְאֵיבָה הִכָּהוּ בְיָדוֹ
וַיָּמֹת מוֹת־יוּמַת הַמַּכֶּה רֹצֵחַ הוּא גֹּאֵל הַדָּם יָמִית אֶת־
22 הָרֹצֵחַ בְּפִגְעוֹ־בוֹ׃ וְאִם־בְּפֶתַע בְּלֹא־אֵיבָה הֲדָפּוֹ אוֹ
23 הִשְׁלִיךְ עָלָיו כָּל־כְּלִי בְּלֹא צְדִיָּה׃ אוֹ בְכָל־אֶבֶן אֲשֶׁר־
יָמוּת בָּהּ בְּלֹא רְאוֹת וַיַּפֵּל עָלָיו וַיָּמֹת וְהוּא לֹא־אוֹיֵב
24 לוֹ וְלֹא מְבַקֵּשׁ רָעָתוֹ׃ וְשָׁפְטוּ הָעֵדָה בֵּין הַמַּכֶּה וּבֵין
25 גֹּאֵל הַדָּם עַל הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה׃ וְהִצִּילוּ הָעֵדָה אֶת־
הָרֹצֵחַ מִיַּד גֹּאֵל הַדָּם וְהֵשִׁיבוּ אֹתוֹ הָעֵדָה אֶל־עִיר
מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר־נָס שָׁמָּה וְיָשַׁב בָּהּ עַד־מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל
26 אֲשֶׁר־מָשַׁח אֹתוֹ בְּשֶׁמֶן הַקֹּדֶשׁ׃ וְאִם־יָצֹא יֵצֵא הָרֹצֵחַ
27 אֶת־גְּבוּל עִיר מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר יָנוּס שָׁמָּה׃ וּמָצָא אֹתוֹ גֹּאֵל
הַדָּם מִחוּץ לִגְבוּל עִיר מִקְלָטוֹ וְרָצַח גֹּאֵל הַדָּם אֶת־
28 הָרֹצֵחַ אֵין לוֹ דָּם׃ כִּי בְּעִיר מִקְלָטוֹ יֵשֵׁב עַד־מוֹת
הַכֹּהֵן הַגָּדֹל וְאַחֲרֵי מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל יָשׁוּב הָרֹצֵחַ אֶל־
29 אֶרֶץ אֲחֻזָּתוֹ׃ וְהָיוּ אֵלֶּה לָכֶם לְחֻקַּת מִשְׁפָּט לְדֹרֹתֵיכֶם
30 בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ כָּל־מַכֵּה־נֶפֶשׁ לְפִי עֵדִים יִרְצַח
אֶת־הָרֹצֵחַ וְעֵד אֶחָד לֹא־יַעֲנֶה בְנֶפֶשׁ לָמוּת׃ וְלֹא־
31 תִקְחוּ כֹפֶר לְנֶפֶשׁ רֹצֵחַ אֲשֶׁר־הוּא רָשָׁע לָמוּת כִּי־
32 מוֹת יוּמָת׃ וְלֹא־תִקְחוּ כֹפֶר לָנוּס אֶל־עִיר מִקְלָטוֹ
לָשׁוּב לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ עַד־מוֹת הַכֹּהֵן׃ וְלֹא־תַחֲנִיפוּ
33 אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּהּ כִּי הַדָּם הוּא יַחֲנִיף אֶת־
הָאָרֶץ

17 v. ס"א בה] רה"א וסמ"ק. 18 v. ס"א ואם וכן ח"ס, ת"ע ות"ד. 19 v. ס"א בפגעו וכמפר עליה פולג מרנחאי. 20 v. פולג מרנחאי. 21 v. נ"א ב"נ מות־ בנעימא. 28 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ר"ב, חד"ה, הר"ה, ריד"ב, ריד"ד ות"ו, ס"א ואחרי" במקף וכן ר"נ. 33 v. בס"א הכהן הגדול וכן ח"ס, ת"ע וח"ס: עיין למיל פסוק כ"ח. 33 v. ס"א אתם ישבים בה וכן ח"ס, ת"ע, ת"ס וח"ד: עיין פסוק ל"ד.

with an instrument of iron, so that he die, he is a murderer: the murderer shall surely be put to death.

17 And if he smite him with throwing a stone, wherewith he may die, and he die, he is a murderer: the murderer shall surely be put to death.

18 Or if he smite him with an hand weapon of wood, wherewith he may die, and he die, he is a murderer: the murderer shall surely be put to death.

19 The revenger of blood himself shall slay the murderer: when he meeteth him, he shall slay him.

20 But if he thrust him of hatred, or hurl at him by laying of wait, that he die;

21 Or in enmity smite him with his hand, that he die: he that smote him shall surely be put to death; for he is a murderer: the revenger of blood shall slay the murderer, when he meeteth him.

22 But if he thrust him suddenly without enmity, or have cast upon him any thing without laying of wait,

23 Or with any stone, wherewith a man may die, seeing him not, and cast it upon him, that he die, and was not his enemy, neither sought his harm:

24 Then the congregation shall judge between the slayer and the revenger of blood according to these judgments:

25 And the congregation shall deliver the slayer out of the hand of the revenger of blood, and the congregation shall restore him to the city of his refuge, whither he was fled: and he shall abide in it unto the death of the high priest, which was anointed with the holy oil.

26 But if the slayer shall at any time come without the border of the city of his refuge, whither he was fled;

27 And the revenger of blood find him without the borders of the city of his refuge, and the revenger of blood kill the slayer; he shall not be guilty of blood:

28 Because he should have remained in the city of his refuge until the death of the high priest: but after the death of the high priest the slayer shall return into the land of his possession.

29 So these things shall be for a statute of judgment unto you throughout your generations in all your dwellings.

30 Whoso killeth any person, the murderer shall be put to death by the mouth of witnesses: but one witness shall not testify against any person to cause him to die.

31 Moreover ye shall take no satisfaction for the life of a murderer, which is guilty of death: but he shall be surely put to death.

32 And ye shall take no satisfaction for him that is fled to the city of his refuge, that he should come again to dwell in the land, until the death of the priest.

33 So ye shall not pollute the land wherein ye are: for blood it defileth

the land: and the land cannot be cleansed of the blood that is shed therein, but by the blood of him that shed it.

34 Defile not therefore the land which ye shall inhabit, wherein I dwell: for I the LORD dwell among the children of Israel.

36 And the chief fathers of the families of the children of Gilead, the son of Machir, the son of Manasseh, of the families of the sons of Joseph, came near, and spake before Moses, and before the princes, the chief fathers of the children of Israel:

2 And they said, The LORD commanded my lord to give the land for an inheritance by lot to the children of Israel: and my lord was commanded by the LORD to give the inheritance of Zelophehad our brother unto his daughters.

3 And if they be married to any of the sons of the other tribes of the children of Israel, then shall their inheritance be taken from the inheritance of our fathers, and shall be put to the inheritance of the tribe whereunto they are received: so shall it be taken from the lot of our inheritance.

4 And when the jubile of the children of Israel shall be, then shall their inheritance be put unto the inheritance of the tribe whereunto they are received: so shall their inheritance be taken away from the inheritance of the

הָאָרֶץ וְלָאָרֶץ לֹא־יְכֻפַּר לַדָּם אֲשֶׁר שֻׁפַּךְ־בָּהּ כִּי־אִם
בְּדַם שֹׁפְכֵהּ: וְלֹא תְטַמֵּא אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים 34
בָּהּ אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁכֵן בְּתוֹכָהּ כִּי אֲנִי יְהוָה שֹׁכֵן בְּתוֹךְ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

לו וַיִּקְרְבוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְמִשְׁפַּחַת בְּנֵי־גִלְעָד בֶּן־מָכִיר
בֶּן־מְנַשֶּׁה מִמִּשְׁפְּחֹת בְּנֵי יוֹסֵף וַיְדַבְּרוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי
הַנְּשִׂאִים רָאשֵׁי אָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמְרוּ אֶת־אֲדֹנִי 2
צִוָּה יְהוָה לָתֵת אֶת־הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה בְּגוֹרָל לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
וַאדֹנִי צִוָּה בַיהוָה לָתֵת אֶת־נַחֲלַת צְלָפְחָד אָחִינוּ
לִבְנוֹתָיו: וְהָיוּ לְאֶחָד מִבְנֵי שִׁבְטֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְנָשִׁים 3
וְנִגְרְעָה נַחֲלָתָן מִנַּחֲלַת אֲבֹתֵינוּ וְנוֹסַף עַל נַחֲלַת הַמַּטֶּה
אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם וּמִגּרַל נַחֲלָתֵנוּ יִגָּרַע: וְאִם־יִהְיֶה 4
הַיֹּבֵל לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנוֹסְפָה נַחֲלָתָן עַל נַחֲלַת הַמַּטֶּה
אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם וּמִנַּחֲלַת מַטֵּה אֲבֹתֵינוּ יִגָּרַע נַחֲלָתָן:
וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל־פִּי יְהוָה לֵאמֹר כֵּן מַטֵּה 5
בְּנֵי־יוֹסֵף דֹּבְרִים: זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לִבְנוֹת 6
צְלָפְחָד לֵאמֹר לַטּוֹב בְּעֵינֵיהֶם תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים אַךְ
לְמִשְׁפַּחַת מַטֵּה אֲבִיהֶם תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים: וְלֹא־תִסֹּב 7
נַחֲלָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמַּטֶּה אֶל־מַטֶּה כִּי אִישׁ בְּנַחֲלַת
מַטֵּה אֲבֹתָיו יִדְבְּקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְכָל־בַּת יֹרֶשֶׁת נַחֲלָה 8
מִמַּטּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאֶחָד מִמִּשְׁפַּחַת מַטֵּה אָבִיהָ
תִּהְיֶה לְאִשָּׁה לְמַעַן יִירְשׁוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ נַחֲלַת
אֲבֹתָיו: וְלֹא־תִסֹּב נַחֲלָה מִמַּטֶּה לְמַטֶּה אַחֵר כִּי־אִישׁ 9
בְּנַחֲלָתוֹ יִדְבְּקוּ מַטּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה 10
אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנוֹת צְלָפְחָד: וַתִּהְיֶינָה מַחְלָה 11
תִרְצָה

---

34 v. ס״א חִפְּאוּ וכן ח״ש. ת״א, ת״י, ת״ע, ת״ם ות״ר. לו. 1 v. כן ב״א. כ״נ וַיִּדַּבְּרוּ כלא נקיא. 2 v. נ״א כ״נ אֶת־ בנקיא. 2 v. בזבובקו אֲחִינוּ פתח. 6 v. ס״א אֲשֶׁר. 6 v. ס״א אֲבִיהֶן וכן ח״ש. 9 v. כן בפתח. ס״א לְמַטֶּה בסגול.

tribe of our fathers. And Moses commanded the children of Israel according to the word of
6 the LORD, saying, The tribe of the sons of Joseph hath said well. This is the thing which
the LORD doth command concerning the daughters of Zelophehad, saying, Let them marry
7 to whom they think best; only to the family of the tribe of their father shall they marry. So
shall not the inheritance of the children of Israel remove from tribe to tribe: for every one of
8 the children of Israel shall keep himself to the inheritance of the tribe of his fathers. And
every daughter, that possesseth an inheritance in any tribe of the children of Israel, shall be
wife unto one of the family of the tribe of her father, that the children of Israel may enjoy
9 every man the inheritance of his fathers. Neither shall the inheritance remove from one
tribe to another tribe; but every one of the tribes of the children of Israel shall keep himself to
10 his own inheritance. Even as the LORD commanded Moses, so did the daughters of
11 Zelophehad: For Mahlah,

תִּרְצָה חָגְלָה וּמִלְכָּה וְנֹעָה בְּנוֹת צְלָפְחָד לִבְנֵי דֹדֵיהֶן
12 לְנָשִׁים: מִמִּשְׁפְּחֹת בְּנֵי־מְנַשֶּׁה בֶּן־יוֹסֵף הָיוּ לְנָשִׁים
13 וַתְּהִי נַחֲלָתָן עַל־מַטֵּה מִשְׁפַּחַת אֲבִיהֶן: אֵלֶּה הַמִּצְוֹת
וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ:

Tirzah, and Hoglah, and Milcah, and Noah, the daughters of Zelophehad, were married unto their father's brothers' sons:

12 And they were married into the families of the sons of Manasseh the son of Joseph, and their inheritance remained in the tribe of the family of their father.

13 These are the commandments and the judgments, which the LORD commanded by the hand of Moses unto the children of Israel in the plains of Moab by Jordan near Jericho.

---

v. 13 שם הפרשה [XXXIII 1–XXXVI 13] בלק. וסדריה ג׳ אלה מסעי [XXXIII 1]. ואת הארץ [XXXIV 1]. והקריתם [XXXV 9]. ופסוקים מאה ושנים ושלשים. ומלים אלף ומאתים ושבע מאות וצא. ואותיות חמשת אלפים ושבע מאות שבעים ושלש. וחלופים כ אשר התנחלו [XXXIV 13] ב״א קורא תתנחלו בלא נעיא וב״נ תתנחלו בנעיא תחת התי״ו קד״מא. וידברו לפני משה [XXXVI 1] ב״א קורא וידברו בנעיא ולא כן ב״נ. ובלא חלוף ממחרת חפסח [XXXIII 3]. ופסק א ואם בכלי ברזל [XXXV 16]. וכת׳ א והיה תתאחיו [XXXIV 4].

סכום פסוקי דספר במדבר אלף ומאתים ושמנים ושמנה ימינן אפרח. וחציו והיה האיש אשר אבחר־בו מטהו יפרח [Numb. XVII 20]. ומלותיו ששה עשר אלף וארבע מאות ושמנה. ואותיותיו ששים ושלשה אלף וחמש מאות ושלשים ושנים. וסדריו שלשה ושלשים. נ״א שנים ושלשים וימין לב טהור ברא־לי אלהים [Ps. LI 12]. ופרשיותיו עשרה וימין יי בדד ינחנו [Deut. XXXII 12]. מניין הפתוחות שתים ותשעים. והסתומות ששים ושש. הכל מאה וחמשים ושמנה פרשיות וימין אני חלקך ונחלתך [Numb. XVIII 20]. שנית הספר שלשים ושמנה שנה ותשעה חדשים וימין בתחף ליצירה.

THE FIFTH BOOK OF MOSES CALLED

DEUTERONOMY

אֵלֶּה הַדְּבָרִים

א אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר ס
הַיַּרְדֵּן בַּמִּדְבָּר בָּעֲרָבָה מוֹל סוּף בֵּין־פָּארָן וּבֵין־תֹּפֶל
2 וְלָבָן וַחֲצֵרֹת וְדִי זָהָב: אַחַד עָשָׂר יוֹם מֵחֹרֵב דֶּרֶךְ הַר־
3 שֵׂעִיר עַד קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ: וַיְהִי בְּאַרְבָּעִים שָׁנָה בְּעַשְׁתֵּי־
עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
4 כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ אֲלֵהֶם: אַחֲרֵי הַכֹּתוֹ אֶת
סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן וְאֶת עוֹג מֶלֶךְ
5 הַבָּשָׁן אֲשֶׁר־יוֹשֵׁב בְּעַשְׁתָּרֹת בְּאֶדְרֶעִי: בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
בְּאֶרֶץ מוֹאָב הוֹאִיל מֹשֶׁה בֵּאֵר אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת
6 לֵאמֹר: יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דִּבֶּר אֵלֵינוּ בְּחֹרֵב לֵאמֹר רַב־
7 לָכֶם שֶׁבֶת בָּהָר הַזֶּה: פְּנוּ וּסְעוּ לָכֶם וּבֹאוּ הַר הָאֱמֹרִי
וְאֶל־כָּל־שְׁכֵנָיו בָּעֲרָבָה בָּהָר וּבַשְּׁפֵלָה וּבַנֶּגֶב וּבְחוֹף
הַיָּם אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַלְּבָנוֹן עַד־הַנָּהָר הַגָּדֹל נְהַר פְּרָת:
8 רְאֵה נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם אֶת־הָאָרֶץ בֹּאוּ וּרְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב
9 לָתֵת לָהֶם וּלְזַרְעָם אַחֲרֵיהֶם: וָאֹמַר אֲלֵכֶם בָּעֵת הַהִוא
10 לֵאמֹר לֹא־אוּכַל לְבַדִּי שְׂאֵת אֶתְכֶם: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
11 הִרְבָּה אֶתְכֶם וְהִנְּכֶם הַיּוֹם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב: יְהוָה
אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים וִיבָרֵךְ
12 אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם: אֵיכָה אֶשָּׂא לְבַדִּי טָרְחֲכֶם

ומשאכם

א. 1 v. הספרה חזון ישעיהו ישעיה א'. 4 v. ס"א באדרעי, ס"א ובאדרעי וכן ח"ק ת"ס ותי"ר: עיין יהושע י"ב ד'. 11 v. ס"א אֱלֹהֵיכֶם חסר ו"ו ונמסר עליו אֲבוֹתֵיכֶם כת' בספר בב'.

1 These be the words which Moses spake unto all Israel on this side Jordan in the wilderness, in the plain over against the Red sea, between Paran, and Tophel, and Laban, and Hazeroth, and Dizahab.
2 (There are eleven days' journey from Horeb by the way of mount Seir unto Kadesh-barnea.)
3 And it came to pass in the fortieth year, in the eleventh month, on the first day of the month, that Moses spake unto the children of Israel, according unto all that the LORD had given him in commandment unto them;
4 After he had slain Sihon the king of the Amorites, which dwelt in Heshbon, and Og the king of Bashan, which dwelt at Astaroth in Edrei:
5 On this side Jordan, in the land of Moab, began Moses to declare this law, saying,
6 The LORD our God spake unto us in Horeb, saying, Ye have dwelt long enough in this mount:
7 Turn you, and take your journey, and go to the mount of the Amorites, and unto all the places nigh thereunto, in the plain, in the hills, and in the vale, and in the south, and by the sea side, to the land of the Canaanites, and unto Lebanon, unto the great river, the river Euphrates.
8 Behold, I have set the land before you: go in and possess the land which the LORD sware unto your fathers, Abraham, Isaac, and Jacob, to give
9 unto them and to their seed after them. And I spake unto you at that time, saying, I am not
10 able to bear you myself alone: The LORD your God hath multiplied you, and, behold, ye
11 are this day as the stars of heaven for multitude. (The LORD God of your fathers make you
12 a thousand times so many more as ye are, and bless you, as he hath promised you!) How can I myself alone bear your cumbrance,

and your burden, and your strife?

13 Take you wise men, and understanding, and known among your tribes, and I will make them rulers over you.

14 And ye answered me, and said, The thing which thou hast spoken is good for us to do.

15 So I took the chief of your tribes, wise men, and known, and made them heads over you, captains over thousands, and captains over hundreds, and captains over fifties, and captains over tens, and officers among your tribes.

16 And I charged your judges at that time, saying, Hear the causes between your brethren, and judge righteously between every man and his brother, and the stranger that is with him.

17 Ye shall not respect persons in judgment; but ye shall hear the small as well as the great; ye shall not be afraid of the face of man; for the judgment is God's: and the cause that is too hard for you, bring it unto me, and I will hear it.

18 And I commanded you at that time all the things which ye should do.

19 And when we departed from Horeb, we went through all that great and terrible wilderness, which ye saw by the way of the mountain of the Amorites, as the LORD our God commanded us; and we came to Kadesh-barnea.

20 And I said unto you, Ye are come unto the mountain of

13 וּמְשֻׁאֲכֶם וְרִיבְכֶם: הָבוּ לָכֶם אֲנָשִׁים חֲכָמִים וּנְבֹנִים
14 וְיֹדְעִים לְשִׁבְטֵיכֶם וַאֲשִׂימֵם בְּרָאשֵׁיכֶם: וַתַּעֲנוּ אֹתִי
15 וַתֹּאמְרוּ טוֹב־הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לַעֲשׂוֹת: וָאֶקַּח אֶת־
רָאשֵׁי שִׁבְטֵיכֶם אֲנָשִׁים חֲכָמִים וִידֻעִים וָאֶתֵּן אוֹתָם
רָאשִׁים עֲלֵיכֶם שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת וְשָׂרֵי חֲמִשִּׁים
16 וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת וְשֹׁטְרִים לְשִׁבְטֵיכֶם: וָאְצַוֶּה אֶת־שֹׁפְטֵיכֶם
בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר שָׁמֹעַ בֵּין־אֲחֵיכֶם וּשְׁפַטְתֶּם צֶדֶק
17 בֵּין־אִישׁ וּבֵין־אָחִיו וְגֵרוֹ: לֹא־תַכִּירוּ פָנִים בַּמִּשְׁפָּט
כַּקָּטֹן כַּגָּדֹל תִּשְׁמָעוּן לֹא תָגוּרוּ מִפְּנֵי־אִישׁ כִּי הַמִּשְׁפָּט
לֵאלֹהִים הוּא וְהַדָּבָר אֲשֶׁר יִקְשֶׁה מִכֶּם תַּקְרִבוּן אֵלַי
18 וּשְׁמַעְתִּיו: וָאְצַוֶּה אֶתְכֶם בָּעֵת הַהִוא אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
19 אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן: וַנִּסַּע מֵחֹרֵב וַנֵּלֶךְ אֵת כָּל־הַמִּדְבָּר
הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַהוּא אֲשֶׁר רְאִיתֶם דֶּרֶךְ הַר הָאֱמֹרִי
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֹתָנוּ וַנָּבֹא עַד קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ:
20 וָאֹמַר אֲלֵכֶם בָּאתֶם עַד־הַר הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
21 נֹתֵן לָנוּ: רְאֵה נָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ אֶת־הָאָרֶץ
עֲלֵה רֵשׁ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לְךָ אַל
22 תִּירָא וְאַל־תֵּחָת: וַתִּקְרְבוּן אֵלַי כֻּלְּכֶם וַתֹּאמְרוּ נִשְׁלְחָה
אֲנָשִׁים לְפָנֵינוּ וְיַחְפְּרוּ־לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ וְיָשִׁבוּ אֹתָנוּ דָּבָר
אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נַעֲלֶה־בָּהּ וְאֶת הֶעָרִים אֲשֶׁר נָבֹא אֲלֵיהֶן:
23 וַיִּיטַב בְּעֵינַי הַדָּבָר וָאֶקַּח מִכֶּם שְׁנֵים עָשָׂר אֲנָשִׁים אִישׁ
24 אֶחָד לַשָּׁבֶט: וַיִּפְנוּ וַיַּעֲלוּ הָהָרָה וַיָּבֹאוּ עַד־נַחַל אֶשְׁכֹּל
25 וַיְרַגְּלוּ אֹתָהּ: וַיִּקְחוּ בְיָדָם מִפְּרִי הָאָרֶץ וַיּוֹרִדוּ אֵלֵינוּ
וַיָּשִׁבוּ אֹתָנוּ דָּבָר וַיֹּאמְרוּ טוֹבָה הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה
26 אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ: וְלֹא אֲבִיתֶם לַעֲלֹת וַתַּמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה
אלהיכם

---

13 v. כן בספר בכל ובירחו מלא. ס"א וְאַשִּׂימֵם חסר. 14 v. ס"א טוב הרבר. נ"א ב"א טוב־ בלא נעויא, ב"נ טוב־ בנעויא. 15 v. ס"א שָׂרֵי וכן חר"ר וח"ש. 21 v. ס"א עלה!
ספק. 25 v. כן ירושלמי. בהללי וירדו חסר.

Amorites, which the LORD our God doth give unto us. Behold, the LORD thy God hath set the land before thee: go up and possess it, as the LORD God of thy fathers hath said unto thee; fear not, neither be discouraged. And ye came near unto me every one of you, and said, We will send men before us, and they shall search us out the land, and bring us word again by what way we must go up, and into what cities we shall come. And the saying pleased me well: and I took twelve men of you, one of a tribe: And they turned and went up into the mountain, and came unto the valley of Eshcol, and searched it out. And they took of the fruit of the land in their hands, and brought it down unto us, and brought us word again, and said, It is a good land which the LORD our God doth give us. Notwithstanding ye would not go up, but rebelled against the commandment of the LORD

27 אֱלֹהֵיכֶם: וַתֵּרָגְנוּ בְאָהֳלֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ בְּשִׂנְאַת יְהוָה
אֹתָנוּ הוֹצִיאָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לָתֵת אֹתָנוּ בְּיַד הָאֱמֹרִי
28 לְהַשְׁמִידֵנוּ: אָנָה | אֲנַחְנוּ עֹלִים אַחֵינוּ הֵמַסּוּ אֶת־לְבָבֵנוּ
לֵאמֹר עַם גָּדוֹל וְרָם מִמֶּנּוּ עָרִים גְּדֹלֹת וּבְצֻרֹת בַּשָּׁמָיִם
29 וְגַם־בְּנֵי עֲנָקִים רָאִינוּ שָׁם: וָאֹמַר אֲלֵכֶם לֹא־תַעַרְצוּן
30 וְלֹא־תִירְאוּן מֵהֶם: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם הוּא
יִלָּחֶם לָכֶם כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה אִתְּכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֵיכֶם:
31 וּבַמִּדְבָּר אֲשֶׁר רָאִיתָ אֲשֶׁר נְשָׂאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר
יִשָּׂא־אִישׁ אֶת־בְּנוֹ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הֲלַכְתֶּם עַד־
32 בֹּאֲכֶם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה: וּבַדָּבָר הַזֶּה אֵינְכֶם מַאֲמִינִם
33 בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם: הַהֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם בַּדֶּרֶךְ לָתוּר לָכֶם
מָקוֹם לַחֲנֹתְכֶם בָּאֵשׁ | לַיְלָה לַרְאֹתְכֶם בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
34 תֵּלְכוּ־בָהּ וּבֶעָנָן יוֹמָם: וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹל דִּבְרֵיכֶם
35 וַיִּקְצֹף וַיִּשָּׁבַע לֵאמֹר: אִם־יִרְאֶה אִישׁ בָּאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה
הַדּוֹר הָרָע הַזֶּה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לָתֵת
36 לַאֲבֹתֵיכֶם: זוּלָתִי כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה הוּא יִרְאֶנָּה וְלוֹ־אֶתֵּן
אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר דָּרַךְ־בָּהּ וּלְבָנָיו יַעַן אֲשֶׁר מִלֵּא אַחֲרֵי
37 יְהוָה: גַּם־בִּי הִתְאַנַּף יְהוָה בִּגְלַלְכֶם לֵאמֹר גַּם־אַתָּה
38 לֹא־תָבֹא שָׁם: יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן הָעֹמֵד לְפָנֶיךָ הוּא יָבֹא
39 שָׁמָּה אֹתוֹ חַזֵּק כִּי־הוּא יַנְחִלֶנָּה אֶת־יִשְׂרָאֵל: וְטַפְּכֶם
אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם לָבַז יִהְיֶה וּבְנֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ הַיּוֹם
טוֹב וָרָע הֵמָּה יָבֹאוּ שָׁמָּה וְלָהֶם אֶתְּנֶנָּה וְהֵם יִרָּשׁוּהָ:
40 41 וְאַתֶּם פְּנוּ לָכֶם וְסָעוּ הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יַם־סוּף: וַתַּעֲנוּ |
וַתֹּאמְרוּ אֵלַי חָטָאנוּ לַיהוָה אֲנַחְנוּ נַעֲלֶה וְנִלְחַמְנוּ כְּכֹל
אשר־

---

v. 28 ס״א לְבָבֵנוּ וכן ד״ו. v. 32 ס״א וְכֵ וכן ח״ס ות״ע. v. 34 כן למערבאי למדנחאי מסנא רפי. v. 36 כן למערבאי למדנחאי ובצורת מלא ח״ו קדמא. v. 37 נ״א ב״נ ולא״ בלא נגיעא. v. 39 כן למערבאי חסר. למדנחאי יפוגה כלא. v. 41 ס״א שָׁפָה וכן ח״ס ור״ב. נ״א ב״נ ונלחסנו בנגיעא וכן בספר מוגה.

your God:
27 And ye murmured in your tents, and said, Because the LORD hated us, he hath brought us forth out of the land of Egypt, to deliver us into the hand of the Amorites, to destroy us.
28 Whither shall we go up? our brethren have discouraged our heart, saying, The people is greater and taller than we; the cities are great and walled up to heaven; and moreover we have seen the sons of the Anakims there.
29 Then I said unto you, Dread not, neither be afraid of them.
30 The LORD your God which goeth before you, he shall fight for you, according to all that he did for you in Egypt before your eyes;
31 And in the wilderness, where thou hast seen how that the LORD thy God bare thee, as a man doth bear his son, in all the way that ye went, until ye came into this place.
32 Yet in this thing ye did not believe the LORD your God,
33 Who went in the way before you, to search you out a place to pitch your tents in, in fire by night, to shew you by what way ye should go, and in a cloud by day.
34 And the LORD heard the voice of your words, and was wroth, and sware, saying,
35 Surely there shall not one of these men of this evil generation see that good land, which I sware to give unto your fathers,
36 Save Caleb the son of Jephunneh; he shall see it, and to him will I give the land that he hath
37 trodden upon, and to his children, because he hath wholly followed the LORD. Also the
38 LORD was angry with me for your sakes, saying, Thou also shalt not go in thither. But Joshua the son of Nun, which standeth before thee, he shall go in thither: encourage him: for
39 he shall cause Israel to inherit it. Moreover your little ones, which ye said should be a prey, and your children, which in that day had no knowledge between good and evil, they shall go
40 in thither, and unto them will I give it, and they shall possess it. But as for you, turn you,
41 and take your journey into the wilderness by the way of the Red sea. Then ye answered and said unto me, We have sinned against the LORD, we will go up and fight, according to all

אֲשֶׁר־צִוָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַתַּחְגְּרוּ אִישׁ אֶת־כְּלֵי מִלְחַמְתּוֹ
וַתְּהִינוּ לַעֲלֹת הָהָרָה: 42 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אֱמֹר לָהֶם לֹא
תַעֲלוּ וְלֹא תִלָּחֲמוּ כִּי אֵינֶנִּי בְקִרְבְּכֶם וְלֹא תִנָּגְפוּ לִפְנֵי
אֹיְבֵיכֶם: 43 וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וַתַּמְרוּ אֶת־פִּי
יְהוָה וַתָּזִדוּ וַתַּעֲלוּ הָהָרָה: 44 וַיֵּצֵא הָאֱמֹרִי הַיֹּשֵׁב בָּהָר
הַהוּא לִקְרַאתְכֶם וַיִּרְדְּפוּ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר תַּעֲשֶׂינָה
הַדְּבֹרִים וַיַּכֻּתוּ אֶתְכֶם בְּשֵׂעִיר עַד־חָרְמָה: 45 וַתָּשֻׁבוּ
וַתִּבְכּוּ לִפְנֵי יְהוָה וְלֹא־שָׁמַע יְהוָה בְּקֹלְכֶם וְלֹא הֶאֱזִין
אֲלֵיכֶם: 46 וַתֵּשְׁבוּ בְקָדֵשׁ יָמִים רַבִּים כַּיָּמִים אֲשֶׁר
ב יְשַׁבְתֶּם: וַנֵּפֶן וַנִּסַּע הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יַם־סוּף כַּאֲשֶׁר
דִּבֶּר יְהוָה אֵלַי וַנָּסָב אֶת־הַר־שֵׂעִיר יָמִים רַבִּים:
2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 3 רַב־לָכֶם סֹב ס
4 אֶת־הָהָר הַזֶּה פְּנוּ לָכֶם צָפֹנָה: וְאֶת־הָעָם צַו לֵאמֹר
אַתֶּם עֹבְרִים בִּגְבוּל אֲחֵיכֶם בְּנֵי־עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר
5 וְיִרְאוּ מִכֶּם וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד: אַל־תִּתְגָּרוּ בָם כִּי לֹא־
אֶתֵּן לָכֶם מֵאַרְצָם עַד מִדְרַךְ כַּף־רָגֶל כִּי־יְרֻשָּׁה לְעֵשָׂו
6 נָתַתִּי אֶת־הַר שֵׂעִיר: אֹכֶל תִּשְׁבְּרוּ מֵאִתָּם בַּכֶּסֶף
7 וַאֲכַלְתֶּם וְגַם־מַיִם תִּכְרוּ מֵאִתָּם בַּכֶּסֶף וּשְׁתִיתֶם: כִּי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ יָדַע לְכֶתְךָ אֶת־
הַמִּדְבָּר הַגָּדֹל הַזֶּה זֶה ׀ אַרְבָּעִים שָׁנָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
8 עִמָּךְ לֹא חָסַרְתָּ דָּבָר: וַנַּעֲבֹר מֵאֵת אַחֵינוּ בְּנֵי־עֵשָׂו
הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר מִדֶּרֶךְ הָעֲרָבָה מֵאֵילַת וּמֵעֶצְיֹן גָּבֶר
וַנִּפֶן וַנַּעֲבֹר דֶּרֶךְ מִדְבַּר מוֹאָב:
9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל־תָּצַר אֶת־מוֹאָב וְאַל־תִּתְגַּר בָּם
מִלְחָמָה כִּי לֹא־אֶתֵּן לְךָ מֵאַרְצוֹ יְרֻשָּׁה כִּי לִבְנֵי־לוֹט
נתתי

---

42 v. נ״א ב״נ. וַיֶּחֱתו בגי״א. 46 v. ס״א פרשה סתומה. ב. 7 v. ס״א וַיְדֵךְ מלא וכן רב. תר״ת. ר״נ. ד״ב. ח״ס. ת״י. ת״ע. ת״ס וח״ר. 8 v. ס״א מֵאֵת! מפק. 8 v. מפקא באמצע מפוק.

that the LORD our God commanded us. And when ye had girded on every man his weapons of war, ye were ready to go up into the hill.

42 And the LORD said unto me, Say unto them, Go not up, neither fight; for I am not among you; lest ye be smitten before your enemies.

43 So I spake unto you; and ye would not hear, but rebelled against the commandment of the LORD, and went presumptuously up into the hill.

44 And the Amorites, which dwelt in that mountain, came out against you, and chased you, as bees do, and destroyed you in Seir, even unto Hormah.

45 And ye returned and wept before the LORD; but the LORD would not hearken to your voice, nor give ear unto you.

46 So ye abode in Kadesh many days, according unto the days that ye abode there.

2 Then we turned, and took our journey into the wilderness by the way of the Red sea, as the LORD spake unto me: and we compassed mount Seir many days.

2 And the LORD spake unto me, saying,

3 Ye have compassed this mountain long enough: turn you northward.

4 And command thou the people, saying, Ye are to pass through the coast of your brethren the children of Esau, which dwell in Seir; and they shall be afraid of you: take ye good heed unto yourselves therefore:

5 Meddle not with them; for I will not give you of their land, no, not so much as a foot breadth;

6 because I have given mount Seir unto Esau for a possession. Ye shall buy meat of them for money, that ye may eat; and ye shall also buy water of them for money, that ye may drink.

7 For the LORD thy God hath blessed thee in all the works of thy hand: he knoweth thy walking through this great wilderness: these forty years the LORD thy God hath been with thee;

8 thou hast lacked nothing. And when we passed by from our brethren the children of Esau, which dwelt in Seir, through the way of the plain from Elath, and from Ezion-gaber, we

9 turned and passed by the way of the wilderness of Moab. And the LORD said unto me, Distress not the Moabites, neither contend with them in battle: for I will not give thee of their land for a possession; because I have given

Ar unto the children of Lot for a possession.

10 The Emims dwelt therein in times past, a people great, and many, and tall, as the Anakims;

11 Which also were accounted giants, as the Anakims; but the Moabites call them Emims.

12 The Horims also dwelt in Seir beforetime; but the children of Esau succeeded them, when they had destroyed them from before them, and dwelt in their stead; as Israel did unto the land of his possession, which the LORD gave unto them.

13 Now rise up, said I, and get you over the brook Zered. And we went over the brook Zered.

14 And the space in which we came from Kadesh-barnea, until we were come over the brook Zered, was thirty and eight years; until all the generation of the men of war were wasted out from among the host, as the LORD sware unto them.

15 For indeed the hand of the LORD was against them, to destroy them from among the host, until they were consumed.

16 So it came to pass, when all the men of war were consumed and dead from among the people,

17 That the LORD spake unto me, saying,

18 Thou art to pass over through Ar, the coast of Moab, this day:

19 And when thou comest nigh over against the children of Ammon, distress them not, nor meddle with them: for I will not give thee of the land of the children of Ammon any possession; because I have given it unto the children of Lot for a possession.

20 (That also was accounted a land of giants: giants dwelt therein in old time; and the Ammonites call them Zamzummims;

21 A people great, and many, and tall, as the Anakims; but the LORD destroyed them before them; and they succeeded them, and dwelt in their stead:

22 As he did to the children of Esau, which dwelt in Seir, when he destroyed the Horims from before them; and they succeeded them, and dwelt in their stead even unto this day:

23 And the Avims which dwelt in Hazerim, even unto Azzah, the Caphtorims, which came forth out of Caphtor, destroyed them, and dwelt in their stead.)

24 Rise ye up, take your journey, and pass over the river Arnon: behold, I have given into thine hand Sihon the Amorite, king of Heshbon, and his land: begin to possess it, and contend with him in battle.

25 This day will I begin to put the dread of thee and the fear of thee upon the nations that are under the whole heaven, who

10 נָתַתִּי אֹתָ֖הּ לִבְנֵ֣י לֹ֑וט יְרֻשָּֽׁה׃ הָאֵמִ֞ים לְפָנִ֣ים יָשְׁב֣וּ בָּ֗הּ עַ֚ם
11 גָּד֣וֹל וְרַ֔ב וָרָ֖ם כָּעֲנָקִֽים׃ רְפָאִ֣ים יֵחָשְׁב֣וּ אַף־הֵ֔ם
12 כָּעֲנָקִ֑ים וְהַמֹּאָבִ֖ים יִקְרְא֥וּ לָהֶ֖ם אֵמִֽים׃ וּבְשֵׂעִ֣יר יָשְׁב֣וּ
הַחֹרִ֣י לְפָנִ֔ים וּבְנֵ֥י עֵשָׂ֖ו יִרָּשׁ֑וּם וַיַּשְׁמִידוּם֙ מִפְּנֵיהֶ֔ם
וַיֵּשְׁב֖וּ תַּחְתָּ֑ם כַּאֲשֶׁ֣ר עָשָׂ֔ה יִשְׂרָאֵ֕ל לְאֶ֥רֶץ יְרֻשָּׁת֖וֹ
13 אֲשֶׁר־נָתַ֥ן יְהוָ֖ה לָהֶֽם׃ עַתָּ֣ה קֻ֔מוּ וְעִבְר֥וּ לָכֶ֖ם אֶת־נַ֣חַל
14 זָ֑רֶד וַנַּעֲבֹ֖ר אֶת־נַ֥חַל זָֽרֶד׃ וְהַיָּמִ֗ים אֲשֶׁר־הָלַ֤כְנוּ | מִקָּדֵשׁ
בַּרְנֵ֙עַ֙ עַד־אֲשֶׁ֣ר עָבַ֔רְנוּ אֶת־נַ֖חַל זָ֑רֶד שְׁלֹשִׁ֣ים וּשְׁמֹנָ֔ה
שָׁנָ֔ה עַד־תֹּ֕ם כָּל־הַדּ֖וֹר אַנְשֵׁ֣י הַמִּלְחָמָ֑ה מִקֶּ֖רֶב הַֽמַּחֲנֶ֥ה
15 כַּאֲשֶׁ֖ר נִשְׁבַּ֥ע יְהוָ֖ה לָהֶֽם׃ וְגַם֙ יַד־יְהוָ֣ה הָיְתָ֣ה בָּ֔ם
16 לְהָמֵ֥ם מִקֶּ֖רֶב הַֽמַּחֲנֶ֑ה עַ֖ד תֻּמָּֽם׃ וַיְהִ֗י כַּאֲשֶׁר־תַּמּ֤וּ כָל־
אַנְשֵׁ֙י הַמִּלְחָמָ֔ה לָמ֥וּת מִקֶּ֖רֶב הָעָֽם׃
17 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֵלַ֑י לֵאמֹֽר׃ אַתָּ֣ה עֹבֵ֣ר הַיּ֔וֹם אֶת־
18 גְּב֖וּל מוֹאָ֥ב אֶת־עָֽר׃ וְקָרַבְתָּ֞ מ֣וּל בְּנֵ֣י עַמּ֗וֹן אַל־תְּצֻרֵ֙ם
19 וְאַל־תִּתְגַּ֣ר בָּ֔ם כִּ֣י לֹֽא־אֶתֵּ֥ן מֵאֶֽרֶץ֙ בְּנֵ֣י עַמּ֔וֹן לְךָ֖ יְרֻשָּׁ֑ה
20 כִּ֛י לִבְנֵי־לֹ֥וט נְתַתִּ֖יהָ יְרֻשָּֽׁה׃ אֶ֣רֶץ־רְפָאִ֔ים תֵּחָשֵׁ֖ב
אַף־הִ֑וא רְפָאִ֣ים יָשְׁב֣וּ בָּ֔הּ לְפָנִ֖ים וְהָעַמֹּנִ֥ים יִקְרְא֛וּ לָהֶ֖ם
21 זַמְזֻמִּֽים׃ עַ֚ם גָּד֣וֹל וְרַ֔ב וָרָ֖ם כָּעֲנָקִ֑ים וַיַּשְׁמִידֵ֙ם֙ יְהוָ֔ה
22 מִפְּנֵיהֶ֔ם וַיִּֽירָשֵׁ֖ם וַיֵּשְׁב֣וּ תַּחְתָּֽם׃ כַּאֲשֶׁ֣ר עָשָׂ֔ה לִבְנֵ֥י
עֵשָׂ֖ו הַיֹּשְׁבִ֣ים בְּשֵׂעִ֑יר אֲשֶׁ֤ר הִשְׁמִיד֙ אֶת־הַחֹרִ֣י מִפְּנֵיהֶ֔ם
23 וַיִּֽירָשֵׁ֖ם וַיֵּשְׁב֣וּ תַּחְתָּ֑ם עַ֖ד הַיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃ וְהָעַוִּ֗ים הַיֹּשְׁבִ֛ים
בַּחֲצֵרִ֖ים עַד־עַזָּ֑ה כַּפְתֹרִ֗ים הַיֹּצְאִ֛ים מִכַּפְתֹּ֥ר הִשְׁמִידָ֖ם
24 וַיֵּשְׁב֥וּ תַּחְתָּֽם׃ קוּמ֣וּ סְע֔וּ וְעִבְר֖וּ אֶת־נַ֣חַל אַרְנֹ֑ן רְאֵ֗ה
נָתַ֤תִּי בְיָדְךָ֙ אֶת־סִיחֹ֣ן מֶלֶךְ־חֶשְׁבּ֔וֹן הָאֱמֹרִ֖י וְאֶת־אַרְצ֑וֹ
25 הָחֵ֥ל רָ֖שׁ וְהִתְגַּ֣ר בּ֑וֹ מִלְחָמָֽה׃ הַיּ֗וֹם הַזֶּה֙ אָחֵ֣ל תֵּת֙
פַּחְדְּךָ֣ וְיִרְאָתְךָ֔ עַל־פְּנֵ֖י הָעַמִּ֑ים תַּחַת֙ כָּל־הַשָּׁמַ֔יִם אֲשֶׁר

ישמעון

10 ע כן בירוב ספרים כ"י והד"ה. ס"א בְּעֲנָקִים פתח וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, חד"ה, ד"א ד"ה: ד"ד ודס"ו. 11 ע כן בכרוב ספרים כ"י. הד"ה, ד"ב וד"ד, ס"א בְּעֲנָקִים פתח וכן ד"א, ד"ג, ד"א ודס"ו. 12 ע ס"א וְעַתָּה וכן ה"ש וס"ע. 16 ע ס"א בְּאַשֶׁר דגש. 19 ע כן בכרוב ספרים כ"י, ד"א הד"ה וד"ב. ס"א בְּעֲנָקִים פתח וכן ד"ב, ד"ג, ד"א, ד"ד ודס"ו.

shall hear report of thee, and shall tremble, and be in anguish because of thee.

26 And I sent messengers out of the wilderness of Kedemoth unto Sihon king of Heshbon with words of peace, saying,

27 Let me pass through thy land: I will go along by the high way, I will neither turn unto the right hand nor to the left.

28 Thou shalt sell me meat for money, that I may eat; and give me water for money, that I may drink: only I will pass through on my feet;

29 (As the children of Esau which dwell in Seir, and the Moabites which dwell in Ar, did unto me;) until I shall pass over Jordan into the land which the LORD our God giveth us.

30 But Sihon king of Heshbon would not let us pass by him: for the LORD thy God hardened his spirit, and made his heart obstinate, that he might deliver him into thy hand, as appeareth this day.

31 And the LORD said unto me, Behold, I have begun to give Sihon and his land before thee: begin to possess, that thou mayest inherit his land.

32 Then Sihon came out against us, he and all his people, to fight at Jahaz.

33 And the LORD our God delivered him before us; and we smote him, and his sons, and all his people.

34 And we took all his cities at that time, and utterly destroyed the men, and the

26 יִשְׁמְעוֹן שִׁמְעֶךָ וְרָגַז וְחָלוּ מִפָּנֶיךָ: וָאֶשְׁלַח מַלְאָכִים
מִמִּדְבַּר קְדֵמוֹת אֶל־סִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן דִּבְרֵי שָׁלוֹם
27 לֵאמֹר: אֶעְבְּרָה בְאַרְצֶךָ בַּדֶּרֶךְ בַּדֶּרֶךְ אֵלֵךְ לֹא אָסוּר
28 יָמִין וּשְׂמֹאול: אָכֶל בַּכֶּסֶף תַּשְׁבִּרֵנִי וְאָכַלְתִּי וּמַיִם
29 בַּכֶּסֶף תִּתֶּן־לִי וְשָׁתִיתִי רַק אֶעְבְּרָה בְרַגְלָי: כַּאֲשֶׁר
עָשׂוּ־לִי בְּנֵי עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר וְהַמּוֹאָבִים הַיֹּשְׁבִים
בְּעָר עַד אֲשֶׁר־אֶעֱבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה
30 אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ: וְלֹא אָבָה סִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הַעֲבִרֵנוּ
בּוֹ כִּי־הִקְשָׁה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־רוּחוֹ וְאִמֵּץ אֶת־לְבָבוֹ
לְמַעַן תִּתּוֹ בְיָדְךָ כַּיּוֹם הַזֶּה:
31 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי רְאֵה הַחִלֹּתִי תֵּת לְפָנֶיךָ אֶת־ס
32 סִיחֹן וְאֶת־אַרְצוֹ הָחֵל רָשׁ לָרֶשֶׁת אֶת־אַרְצוֹ: וַיֵּצֵא
33 סִיחֹן לִקְרָאתֵנוּ הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַמִּלְחָמָה יָהְצָה: וַיִּתְּנֵהוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְפָנֵינוּ וַנַּךְ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ:
34 וַנִּלְכֹּד אֶת־כָּל־עָרָיו בָּעֵת הַהִוא וַנַּחֲרֵם אֶת־כָּל־עִיר
35 מְתִם וְהַנָּשִׁים וְהַטָּף לֹא הִשְׁאַרְנוּ שָׂרִיד: רַק הַבְּהֵמָה
36 בָּזַזְנוּ לָנוּ וּשְׁלַל הֶעָרִים אֲשֶׁר לָכָדְנוּ: מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר
עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנֹן וְהָעִיר אֲשֶׁר בַּנָּחַל וְעַד־הַגִּלְעָד
לֹא הָיְתָה קִרְיָה אֲשֶׁר שָׂגְבָה מִמֶּנּוּ אֶת־הַכֹּל נָתַן יְהוָה
37 אֱלֹהֵינוּ לְפָנֵינוּ: רַק אֶל־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן לֹא קָרָבְתָּ כָּל־
יַד נַחַל יַבֹּק וְעָרֵי הָהָר וְכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:
ג וַנֵּפֶן וַנַּעַל דֶּרֶךְ הַבָּשָׁן וַיֵּצֵא עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן לִקְרָאתֵנוּ
2 הוּא וְכָל עַמּוֹ לַמִּלְחָמָה אֶדְרֶעִי: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל־
תִּירָא אֹתוֹ כִּי בְיָדְךָ נָתַתִּי אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ וְאֶת־
אַרְצוֹ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי
3 אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן: וַיִּתֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּיָדֵנוּ גַּם אֶת־
עוֹג

29 v. נ"א כ"נ אֲשֶׁר־ בלא נגיא. 33 v. ך' רבתי. בְּנָיו כתיב בָּנָיו קרי. 36 v. כן למערבאי, לכרנתאי מסנו רשי. ב' 1 v. ס"א ארדעי צירי. 3 v. ס"א פֵּיהֵינוּ: וכן ד"ב חר"ה. ד"ו ת"ע וה"י.

35 women, and the little ones, of every city, we left none to remain: Only the cattle we took
36 for a prey unto ourselves, and the spoil of the cities which we took. From Aroer, which is by the brink of the river of Arnon, and from the city that is by the river, even unto Gilead,
37 there was not one city too strong for us: the LORD our God delivered all unto us: Only unto the land of the children of Ammon thou camest not, nor unto any place of the river Jabbok, nor unto the cities in the mountains, nor unto whatsoever the LORD our God forbad us.

3 Then we turned, and went up the way to Bashan: and Og the king of Bashan came out against
2 us, he and all his people, to battle at Edrei. And the LORD said unto me, Fear him not: for I will deliver him, and all his people, and his land, into thy hand; and thou shalt do unto him
3 as thou didst unto Sihon king of the Amorites, which dwelt at Heshbon. So the LORD our God delivered into our hands Og also,

עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן וְאֵת־כָּל־עַמּוֹ וַנַּכֵּהוּ עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־
לוֹ שָׂרִיד: וַנִּלְכֹּד אֶת־כָּל־עָרָיו בָּעֵת הַהִוא לֹא הָיְתָה 4
קִרְיָה אֲשֶׁר לֹא־לָקַחְנוּ מֵאִתָּם שִׁשִּׁים עִיר כָּל־
חֶבֶל אַרְגֹּב מַמְלֶכֶת עוֹג בַּבָּשָׁן: כָּל־אֵלֶּה עָרִים 5
בְּצוּרֹת חוֹמָה גְּבֹהָה דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ לְבַד מֵעָרֵי הַפְּרָזִי
הַרְבֵּה מְאֹד: וַנַּחֲרֵם אוֹתָם כַּאֲשֶׁר עָשִׂינוּ לְסִיחֹן מֶלֶךְ 6
חֶשְׁבּוֹן הַחֲרֵם כָּל־עִיר מְתִם הַנָּשִׁים וְהַטָּף: וְכָל 7
הַבְּהֵמָה וּשְׁלַל הֶעָרִים בָּזְזוּ לָנוּ: וַנִּלְקַח בָּעֵת הַהִוא 8
אֶת־הָאָרֶץ מִיַּד שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
מִנַּחַל אַרְנֹן עַד־הַר חֶרְמוֹן: צִידֹנִים יִקְרְאוּ לְחֶרְמוֹן 9
שִׂרְיֹן וְהָאֱמֹרִי יִקְרְאוּ־לוֹ שְׂנִיר: כֹּל עָרֵי הַמִּישֹׁר וְכָל 10
הַגִּלְעָד וְכָל־הַבָּשָׁן עַד־סַלְכָה וְאֶדְרֶעִי עָרֵי מַמְלֶכֶת
עוֹג בַּבָּשָׁן: כִּי רַק־עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן נִשְׁאַר מִיֶּתֶר 11
הָרְפָאִים הִנֵּה עַרְשׂוֹ עֶרֶשׂ בַּרְזֶל הֲלֹה הוּא בְּרַבַּת בְּנֵי
עַמּוֹן תֵּשַׁע אַמּוֹת אָרְכָּהּ וְאַרְבַּע אַמּוֹת רָחְבָּהּ בְּאַמַּת
אִישׁ: וְאֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת יָרַשְׁנוּ בָּעֵת הַהִוא מֵעֲרֹעֵר 12
אֲשֶׁר־עַל־נַחַל אַרְנֹן וַחֲצִי הַר־הַגִּלְעָד וְעָרָיו נָתַתִּי
לָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי: וְיֶתֶר הַגִּלְעָד וְכָל־הַבָּשָׁן מַמְלֶכֶת עוֹג 13
נָתַתִּי לַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה כֹּל חֶבֶל הָאַרְגֹּב לְכָל
הַבָּשָׁן הַהִוא יִקָּרֵא אֶרֶץ רְפָאִים: יָאִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה לָקַח 14
אֶת־כָּל־חֶבֶל אַרְגֹּב עַד־גְּבוּל הַגְּשׁוּרִי וְהַמַּעֲכָתִי וַיִּקְרָא
אֹתָם עַל־שְׁמוֹ אֶת־הַבָּשָׁן חַוֹּת יָאִיר עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
וְלִמָכִיר נָתַתִּי אֶת־הַגִּלְעָד: וְלָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי נָתַתִּי מִן 15 16
הַגִּלְעָד וְעַד־נַחַל אַרְנֹן תּוֹךְ הַנַּחַל וּגְבֻל וְעַד יַבֹּק הַנַּחַל

the king of Bashan, and all his people: and we smote him until none was left to him remaining.
4 And we took all his cities at that time, there was not a city which we took not from them, threescore cities, all the region of Argob, the kingdom of Og in Bashan.
5 All these cities were fenced with high walls, gates, and bars; beside unwalled towns a great many.
6 And we utterly destroyed them, as we did unto Sihon king of Heshbon, utterly destroying the men, women, and children, of every city.
7 But all the cattle, and the spoil of the cities, we took for a prey to ourselves.
8 And we took at that time out of the hand of the two kings of the Amorites the land that was on this side Jordan, from the river of Arnon unto mount Hermon;
9 (Which Hermon the Sidonians call Sirion; and the Amorites call it Shenir;)
10 All the cities of the plain, and all Gilead, and all Bashan, unto Salchah and Edrei, cities of the kingdom of Og in Bashan.
11 For only Og king of Bashan remained of the remnant of giants; behold, his bedstead was a bedstead of iron; is it not in Rabbath of the children of Ammon? nine cubits was the length thereof, and four cubits the breadth of it, after the cubit of a man.
12 And this land, which we possessed at that time, from Aroer, which is by the river Arnon, and half mount
13 Gilead, and the cities thereof, gave I unto the Reubenites and to the Gadites. And the rest of Gilead, and all Bashan, being the kingdom of Og, gave I unto the half tribe of Manasseh;
14 all the region of Argob, with all Bashan, which was called the land of giants. Jair the son of Manasseh took all the country of Argob unto the coasts of Geshuri and Maachathi; and called
15 them after his own name, Bashan-havoth-jair, unto this day. And I gave Gilead unto
16 Machir. And unto the Reubenites and unto the Gadites I gave from Gilead even unto the river Arnon half the valley, and the border even unto the river Jabbok,

נבול

vv. 4, 13, 14 בהללי חבל. 6 v. נ״א ב״נ והחרם בנעיא. 6 v. ס״א והנשים וכן ח״י ת״ע, ת״ס וח״ר. 8 v. ס״א תעדר וכן ח״ש, ת״ע וח״ס. 10 v. ס״א ואדרעי עירי. 11 v. סביר והגה. 11 v. ש׳ רבתי. 11 v. הלא קרי, ירושלמי הלא כתיב וקרי וכן ברוב ספרים כ״י. 11 v. ס״א וארבע אמות רחבה באמת איש. 12 v. ס״א אשר על־שפת־נחל וכן ח״ש, ת״א כ״י, ת״י, ת״ע, ת״ס וח״ר. 12 v. כן בסוגה, בהללי ארנון סלא. 13 v. ס״א וקל׳ וכן ת״י, ת״ע, ת״ס וח״ר. 14 v. ס״א הארגב וכן ח״ש ת״ב.

which is the border of the children of Ammon;

17 The plain also, and Jordan, and the coast thereof, from Chinnereth even unto the sea of the plain, even the salt sea, under Ashdoth-pisgah eastward.

18 And I commanded you at that time, saying, The LORD your God hath given you this land to possess it: ye shall pass over armed before your brethren the children of Israel, all that are meet for the war.

19 But your wives, and your little ones, and your cattle, (for I know that ye have much cattle,) shall abide in your cities which I have given you;

20 Until the LORD have given rest unto your brethren, as well as unto you, and until they also possess the land which the LORD your God hath given them beyond Jordan: and then shall ye return every man unto his possession, which I have given you.

21 And I commanded Joshua at that time, saying, Thine eyes have seen all that the LORD your God hath done unto these two kings: so shall the LORD do unto all the kingdoms whither thou passest.

22 Ye shall not fear them: for the LORD your God he shall fight for you.

23 And I besought the LORD at that time, saying,

24 O Lord GOD, thou hast begun to shew thy servant thy greatness, and thy mighty hand: for what God is there in heaven or in

25 earth, that can do according to thy works, and according to thy might? I pray thee, let me go over, and see the good land that is beyond Jordan, that goodly mountain, and Lebanon.

26 But the LORD was wroth with me for your sakes, and would not hear me: and the LORD

27 said unto me, Let it suffice thee; speak no more unto me of this matter. Get thee up into the top of Pisgah, and lift up thine eyes westward, and northward, and southward, and eastward, and behold it

17 גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן: וְהָעֲרָבָה וְהַיַּרְדֵּן וּגְבֻל מִכִּנֶּרֶת וְעַד יָם
18 הָעֲרָבָה יָם הַמֶּלַח תַּחַת אַשְׁדֹּת הַפִּסְגָּה מִזְרָחָה: וָאֲצַו
אֶתְכֶם בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נָתַן לָכֶם אֶת־
הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ חֲלוּצִים תַּעַבְרוּ לִפְנֵי אֲחֵיכֶם
19 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־בְּנֵי־חָיִל: רַק נְשֵׁיכֶם וְטַפְּכֶם וּמִקְנֵכֶם
יָדַעְתִּי כִּי־מִקְנֶה רָב לָכֶם יֵשְׁבוּ בְּעָרֵיכֶם אֲשֶׁר נָתָתִי
20 לָכֶם: עַד אֲשֶׁר־יָנִיחַ יְהוָה | לַאֲחֵיכֶם כָּכֶם וְיָרְשׁוּ גַם־
הֵם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָהֶם בְּעֵבֶר
21 הַיַּרְדֵּן וְשַׁבְתֶּם אִישׁ לִירֻשָּׁתוֹ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם: וְאֶת־
יְהוֹשֻׁעַ צִוִּיתִי בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר עֵינֶיךָ הָרֹאֹת אֵת
כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לִשְׁנֵי הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה
22 כֵּן־יַעֲשֶׂה יְהוָה לְכָל־הַמַּמְלָכוֹת אֲשֶׁר אַתָּה עֹבֵר
שָׁמָּה: לֹא תִירָאוּם כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא הַנִּלְחָם
ס 23 לָכֶם: וָאֶתְחַנַּן אֶל־יְהוָה בָּעֵת פרש
24 הַהִוא לֵאמֹר: אֲדֹנָי יֱהוִה אַתָּה הַחִלֹּתָ לְהַרְאוֹת אֶת־
עַבְדְּךָ אֶת־גָּדְלְךָ וְאֶת־יָדְךָ הַחֲזָקָה אֲשֶׁר מִי־אֵל
בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה כְמַעֲשֶׂיךָ וְכִגְבוּרֹתֶךָ:
25 אֶעְבְּרָה־נָּא וְאֶרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בְּעֵבֶר
26 הַיַּרְדֵּן הָהָר הַטּוֹב הַזֶּה וְהַלְּבָנוֹן: וַיִּתְעַבֵּר יְהוָה בִּי
לְמַעַנְכֶם וְלֹא שָׁמַע אֵלָי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי רַב־לָךְ
27 אַל־תּוֹסֶף דַּבֵּר אֵלַי עוֹד בַּדָּבָר הַזֶּה: עֲלֵה | רֹאשׁ
הַפִּסְגָּה וְשָׂא עֵינֶיךָ יָמָּה וְצָפֹנָה וְתֵימָנָה וּמִזְרָחָה וּרְאֵה
בְעֵינֶיךָ

---

17 v. כ"א והערבה והירדן. 19 v. ס"א ומקניכם וכן ד"ב ד'ו, ח"ש, ה"ע ות"ר. 20 v. סביר לכם כס"א לָכֶם כתיב וקרי וכן בתרג' וה"י.

22 v. שם הפרשה [22 III – 1 I] מַלְכִיָּה. וסדריה ג' אלה הדברים [1 I]. רב לכם [2 II]. ראה החלתי [3 III]. ופסוקים כואה וחכישה. ואין בה חלוף ותחחברו בזו ויַּחַנו [44 I]. ומיל אלף וחכים מאות וארבעים ושמונה. ואותיות חמשת אלפים ותשע מאות ושבעים ושנים. וכת' א' הילה הוא [11 III]. ופסק א' יניה י"ו [30 III].

23 v. הפסרה נחמו נחמו עמי ישעיה מ'. 24 v. ג"א כ"נ בְּגְבוּרָתֶךָ בנעיא. 26 v. כן בסותה. כהללי הסף חסר. 27 v. כן כנהן בירושלמי.

with thine eyes: for thou shalt not go over this Jordan.
28 But charge Joshua, and encourage him, and strengthen him: for he shall go over before this people, and he shall cause them to inherit the land which thou shalt see.
29 So we abode in the valley over against Beth-peor.

4 Now therefore hearken, O Israel, unto the statutes and unto the judgments, which I teach you, for to do them, that ye may live, and go in and possess the land which the LORD God of your fathers giveth you.
2 Ye shall not add unto the word which I command you, neither shall ye diminish ought from it, that ye may keep the commandments of the LORD your God which I command you.
3 Your eyes have seen what the LORD did because of Baal-peor: for all the men that followed Baal-peor, the LORD thy God hath destroyed them from among you.
4 But ye that did cleave unto the LORD your God are alive every one of you this day.
5 Behold, I have taught you statutes and judgments, even as the LORD my God commanded me, that ye should do so in the land whither ye go to possess it.
6 Keep therefore and do them; for this is your wisdom and your understanding in the sight of the nations, which shall hear all these statutes, and say, Surely this great
7 nation is a wise and understanding people. For what nation is there so great, who hath God
8 so nigh unto them, as the LORD our God is in all things that we call upon him for? And what nation is there so great, that hath statutes and judgments so righteous as all this law,
9 which I set before you this day? Only take heed to thyself, and keep thy soul diligently, lest thou forget the things which thine eyes have seen, and lest they depart from thy heart all the
10 days of thy life: but teach them thy sons, and thy sons' sons; Specially the day that thou stoodest before the LORD thy God in Horeb, when the LORD said unto me, Gather me the people together, and I will make them hear my words, that they may learn to fear me

28 בְּעֵינֶיךָ כִּי־לֹא תַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה׃ וְצַו אֶת־יְהוֹשֻׁעַ
וְחַזְּקֵהוּ וְאַמְּצֵהוּ כִּי־הוּא יַעֲבֹר לִפְנֵי הָעָם הַזֶּה וְהוּא
29 יַנְחִיל אוֹתָם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃ וַנֵּשֶׁב בַּגָּיְא מוּל
בֵּית פְּעוֹר׃

ד וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל שְׁמַע אֶל־הַחֻקִּים וְאֶל־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְלַמֵּד אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְיוּ וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם
2 אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם׃ לֹא
תֹסִפוּ עַל־הַדָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם וְלֹא תִגְרְעוּ
מִמֶּנּוּ לִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
3 אֶתְכֶם׃ עֵינֵיכֶם הָרֹאוֹת אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה בְּבַעַל
פְּעוֹר כִּי כָל־הָאִישׁ אֲשֶׁר הָלַךְ אַחֲרֵי בַּעַל־פְּעוֹר
4 הִשְׁמִידָם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִקִּרְבֶּךָּ׃ וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיהוָה
5 אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם׃ רְאֵה ׀ לִמַּדְתִּי אֶתְכֶם
חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי יְהוָה אֱלֹהָי לַעֲשׂוֹת כֵּן
בְּקֶרֶב הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃
6 וּשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם כִּי הִוא חָכְמַתְכֶם וּבִינַתְכֶם לְעֵינֵי
הָעַמִּים אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן אֵת כָּל־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ
7 רַק עַם־חָכָם וְנָבוֹן הַגּוֹי הַגָּדוֹל הַזֶּה׃ כִּי מִי־גוֹי גָּדוֹל
אֲשֶׁר־לוֹ אֱלֹהִים קְרֹבִים אֵלָיו כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־
8 קָרְאֵנוּ אֵלָיו׃ וּמִי גוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר־לוֹ חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים
צַדִּיקִם כְּכֹל הַתּוֹרָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם
9 הַיּוֹם׃ רַק הִשָּׁמֶר לְךָ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךָ מְאֹד פֶּן־תִּשְׁכַּח
אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־רָאוּ עֵינֶיךָ וּפֶן־יָסוּרוּ מִלְּבָבְךָ כֹּל
10 יְמֵי חַיֶּיךָ וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וְלִבְנֵי בָנֶיךָ׃ יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב בֶּאֱמֹר יְהוָה אֵלַי הַקְהֶל־לִי
אֶת־הָעָם וְאַשְׁמִעֵם אֶת־דְּבָרַי אֲשֶׁר יִלְמְדוּן לְיִרְאָה אֹתִי
כל־

ד׳ ב׳ ג׳ א׳ כי לא׳. ד. ג׳ ס׳א לעשות כן. ו׳ ג׳ א׳ אתי בנגיא ב׳ג אחי בלא גגיא. ז׳ ג׳ כן בהללי ירושלמי קרי חסר.

כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר הֵם חַיִּים עַל־הָאֲדָמָה וְאֶת־בְּנֵיהֶם
11 יְלַמֵּדוּן: וַתִּקְרְבוּן וַתַּעַמְדוּן תַּחַת הָהָר וְהָהָר בֹּעֵר בָּאֵשׁ
12 עַד־לֵב הַשָּׁמַיִם חֹשֶׁךְ עָנָן וַעֲרָפֶל: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֲלֵיכֶם
מִתּוֹךְ הָאֵשׁ קוֹל דְּבָרִים אַתֶּם שֹׁמְעִים וּתְמוּנָה אֵינְכֶם
13 רֹאִים זוּלָתִי קוֹל: וַיַּגֶּד לָכֶם אֶת־בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר צִוָּה
אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים וַיִּכְתְּבֵם עַל־שְׁנֵי לֻחוֹת
14 אֲבָנִים: וְאֹתִי צִוָּה יְהוָה בָּעֵת הַהִוא לְלַמֵּד אֶתְכֶם
חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים לַעֲשֹׂתְכֶם אֹתָם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם
15 עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד לְנַפְשֹׁתֵיכֶם כִּי
לֹא רְאִיתֶם כָּל־תְּמוּנָה בְּיוֹם דִּבֶּר יְהוָה אֲלֵיכֶם בְּחֹרֵב
16 מִתּוֹךְ הָאֵשׁ: פֶּן־תַּשְׁחִתוּן וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם פֶּסֶל תְּמוּנַת
17 כָּל־סָמֶל תַּבְנִית זָכָר אוֹ נְקֵבָה: תַּבְנִית כָּל־בְּהֵמָה
אֲשֶׁר בָּאָרֶץ תַּבְנִית כָּל־צִפּוֹר כָּנָף אֲשֶׁר תָּעוֹף בַּשָּׁמָיִם:
18 תַּבְנִית כָּל־רֶמֶשׂ בָּאֲדָמָה תַּבְנִית כָּל־דָּגָה אֲשֶׁר־בַּמַּיִם
19 מִתַּחַת לָאָרֶץ: וּפֶן־תִּשָּׂא עֵינֶיךָ הַשָּׁמַיְמָה וְרָאִיתָ אֶת־
הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת־הַיָּרֵחַ וְאֶת־הַכּוֹכָבִים כֹּל צְבָא הַשָּׁמַיִם
וְנִדַּחְתָּ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם וְעָבַדְתָּם אֲשֶׁר חָלַק יְהוָה
20 אֱלֹהֶיךָ אֹתָם לְכֹל הָעַמִּים תַּחַת כָּל־הַשָּׁמָיִם: וְאֶתְכֶם
לָקַח יְהוָה וַיּוֹצֵא אֶתְכֶם מִכּוּר הַבַּרְזֶל מִמִּצְרַיִם לִהְיוֹת
21 לוֹ לְעַם נַחֲלָה כַּיּוֹם הַזֶּה: וַיהוָה הִתְאַנַּף־בִּי עַל־
דִּבְרֵיכֶם וַיִּשָּׁבַע לְבִלְתִּי עָבְרִי אֶת־הַיַּרְדֵּן וּלְבִלְתִּי־בֹא
אֶל־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה:
22 כִּי אָנֹכִי מֵת בָּאָרֶץ הַזֹּאת אֵינֶנִּי עֹבֵר אֶת־הַיַּרְדֵּן וְאַתֶּם
23 עֹבְרִים וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת: הִשָּׁמְרוּ
לָכֶם פֶּן־תִּשְׁכְּחוּ אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
כָּרַת עִמָּכֶם וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם פֶּסֶל תְּמוּנַת כֹּל אֲשֶׁר צִוְּךָ
יהוה

---

16 v. ס"א פן תשחתון. 23 v. סביר הֵאָשֵׁר.

all the days that they shall live upon the earth, and that they may teach their children.

11 And ye came near and stood under the mountain; and the mountain burned with fire unto the midst of heaven, with darkness, clouds, and thick darkness.

12 And the LORD spake unto you out of the midst of the fire: ye heard the voice of the words, but saw no similitude; only ye heard a voice.

13 And he declared unto you his covenant, which he commanded you to perform, even ten commandments; and he wrote them upon two tables of stone.

14 And the LORD commanded me at that time to teach you statutes and judgments, that ye might do them in the land whither ye go over to possess it.

15 Take ye therefore good heed unto yourselves; for ye saw no manner of similitude on the day that the LORD spake unto you in Horeb out of the midst of the fire:

16 Lest ye corrupt yourselves, and make you a graven image, the similitude of any figure, the likeness of male or female,

17 The likeness of any beast that is on the earth, the likeness of any winged fowl that flieth in the air,

18 The likeness of any thing that creepeth on the ground, the likeness of any fish that is in the waters beneath the earth:

19 And lest thou lift up thine eyes unto heaven, and when thou seest the sun, and the moon, and the stars, even all the host of heaven, shouldest be driven to worship them, and serve them, which the LORD thy God hath divided unto all nations

20 under the whole heaven. But the LORD hath taken you, and brought you forth out of the iron furnace, even out of Egypt, to be unto him a people of inheritance, as ye are this day.

21 Furthermore the LORD was angry with me for your sakes, and sware that I should not go over Jordan, and that I should not go in unto that good land, which the LORD thy God giveth

22 thee for an inheritance: But I must die in this land, I must not go over Jordan: but ye shall

23 go over, and possess that good land. Take heed unto yourselves, lest ye forget the covenant of the LORD your God, which he made with you, and make you a graven image, or the likeness of any thing, which

the LORD thy God hath forbidden thee.

24 For the LORD thy God is a consuming fire, even a jealous God.

25 When thou shalt beget children, and children's children, and ye shall have remained long in the land, and shall corrupt yourselves, and make a graven image, or the likeness of any thing, and shall do evil in the sight of the LORD thy God, to provoke him to anger:

26 I call heaven and earth to witness against you this day, that ye shall soon utterly perish from off the land whereunto ye go over Jordan to possess it; ye shall not prolong your days upon it, but shall utterly be destroyed.

27 And the LORD shall scatter you among the nations, and ye shall be left few in number among the heathen, whither the LORD shall lead you.

28 And there ye shall serve gods, the work of men's hands, wood and stone, which neither see, nor hear, nor eat, nor smell.

29 But if from thence thou shalt seek the LORD thy God, thou shalt find him, if thou seek him with all thy heart and with all thy soul.

30 When thou art in tribulation, and all these things are come upon thee, even in the latter days, if thou turn to the LORD thy God, and shalt be obedient unto his voice;

31 (For the LORD thy God is a merciful God;) he will not forsake thee, neither destroy

24 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אֹכְלָה הוּא אֵל
כַּנָּא:
25 כִּי־תוֹלִיד בָּנִים וּבְנֵי בָנִים וְנוֹשַׁנְתֶּם בָּאָרֶץ וְהִשְׁחַתֶּם ס
וַעֲשִׂיתֶם פֶּסֶל תְּמוּנַת כֹּל וַעֲשִׂיתֶם הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
26 אֱלֹהֶיךָ לְהַכְעִיסוֹ: הַעִדֹתִי בָכֶם הַיּוֹם אֶת־הַשָּׁמַיִם
וְאֶת־הָאָרֶץ כִּי־אָבֹד תֹּאבְדוּן מַהֵר מֵעַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא־תַאֲרִיכֻן
27 יָמִים עָלֶיהָ כִּי הִשָּׁמֵד תִּשָּׁמֵדוּן: וְהֵפִיץ יְהוָה אֶתְכֶם
בָּעַמִּים וְנִשְׁאַרְתֶּם מְתֵי מִסְפָּר בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר יְנַהֵג יְהוָה
28 אֶתְכֶם שָׁמָּה: וַעֲבַדְתֶּם־שָׁם אֱלֹהִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם
עֵץ וָאֶבֶן אֲשֶׁר לֹא־יִרְאוּן וְלֹא יִשְׁמְעוּן וְלֹא יֹאכְלוּן
29 וְלֹא יְרִיחֻן: וּבִקַּשְׁתֶּם מִשָּׁם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמָצָאתָ
30 כִּי תִדְרְשֶׁנּוּ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ: בַּצַּר לְךָ
וּמְצָאוּךָ כֹּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים וְשַׁבְתָּ
31 עַד־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְקֹלוֹ: כִּי אֵל רַחוּם יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַשְׁחִיתֶךָ וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת־בְּרִית
32 אֲבֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם: כִּי שְׁאַל־נָא לְיָמִים רִאשֹׁנִים
אֲשֶׁר־הָיוּ לְפָנֶיךָ לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים ׀ אָדָם
עַל־הָאָרֶץ וּלְמִקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד־קְצֵה הַשָּׁמַיִם הֲנִהְיָה
33 כַּדָּבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה אוֹ הֲנִשְׁמַע כָּמֹהוּ: הֲשָׁמַע עָם קוֹל
אֱלֹהִים מְדַבֵּר מִתּוֹךְ־הָאֵשׁ כַּאֲשֶׁר־שָׁמַעְתָּ אַתָּה וַיֶּחִי:
34 אוֹ ׀ הֲנִסָּה אֱלֹהִים לָבוֹא לָקַחַת לוֹ גוֹי מִקֶּרֶב גּוֹי
בְּמַסֹּת בְּאֹתֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְמִלְחָמָה וּבְיָד חֲזָקָה
וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָאִים גְּדֹלִים כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה לָכֶם
35 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ: אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת
36 כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְבַדּוֹ: מִן־הַשָּׁמַיִם
הִשְׁמִיעֲךָ אֶת־קֹלוֹ לְיַסְּרֶךָּ וְעַל־הָאָרֶץ הֶרְאֲךָ אֶת־אִשּׁוֹ

32 thee, nor forget the covenant of thy fathers which he sware unto them. For ask now of the days that are past, which were before thee, since the day that God created man upon the earth, and ask from the one side of heaven unto the other, whether there hath been any such thing as
33 this great thing is, or hath been heard like it? Did ever people hear the voice of God speak-
34 ing out of the midst of the fire, as thou hast heard, and live? Or hath God assayed to go and take him a nation from the midst of another nation, by temptations, by signs, and by wonders, and by war, and by a mighty hand, and by a stretched out arm, and by great terrors, according
35 to all that the LORD your God did for you in Egypt before your eyes? Unto thee it was shewed, that thou mightest know that the LORD he is God; there is none else beside him.
36 Out of heaven he made thee to hear his voice, that he might instruct thee: and upon earth he shewed thee his great fire;

הגדולה

24 v. בס"א אין כאן סדר. 25 v. ס"א בעיני יחזקו. 28 v. בפתח השפט סלה.
29 v. צל אבקשך כן ח"ש. 33 v. ס"א אלהים חיים וכן ח"ש וה"ע: תיק לעיל ה' כ"ב.
34 v. כן בהללי, ירושלבי לגא חסר.

37 הַגָּדוֹלָה וְהַבָּרֵיר שָׁמַעְתָּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ: וְתַחַת כִּי אָהַב
אֶת־אֲבֹתֶיךָ וַיִּבְחַר בְּזַרְעוֹ אַחֲרָיו וַיּוֹצִאֲךָ בְּפָנָיו בְּכֹחוֹ
38 הַגָּדֹל מִמִּצְרָיִם: לְהוֹרִישׁ גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִמְּךָ
מִפָּנֶיךָ לְהָבִיא אֹתְךָ לָתֶת־לְךָ אֶת־אַרְצָם נַחֲלָה כַּיּוֹם
39 הַזֶּה: וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְהוָה הוּא
הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:
40 וְשָׁמַרְתָּ אֶת־חֻקָּיו וְאֶת־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
הַיּוֹם אֲשֶׁר יִיטַב לְךָ וְלִבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ וּלְמַעַן תַּאֲרִיךְ
יָמִים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ כָּל־
הַיָּמִים:
41 אָז יַבְדִּיל מֹשֶׁה שָׁלֹשׁ עָרִים בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה ס
42 שֶׁמֶשׁ: לָנֻס שָׁמָּה רוֹצֵחַ אֲשֶׁר יִרְצַח אֶת־רֵעֵהוּ בִּבְלִי־
דַעַת וְהוּא לֹא־שֹׂנֵא לוֹ מִתְּמֹל שִׁלְשֹׁם וְנָס אֶל־אַחַת
43 מִן־הֶעָרִים הָאֵל וָחָי: אֶת־בֶּצֶר בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ הַמִּישֹׁר
לָרֻאוּבֵנִי וְאֶת־רָאמֹת בַּגִּלְעָד לַגָּדִי וְאֶת־גּוֹלָן בַּבָּשָׁן
44 לַמְנַשִּׁי: וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
45 אֵלֶּה הָעֵדֹת וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה
46 אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם: בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בַּגַּיְא
מוּל בֵּית פְּעוֹר בְּאֶרֶץ סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב
בְּחֶשְׁבּוֹן אֲשֶׁר הִכָּה מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם
47 מִמִּצְרָיִם: וַיִּירְשׁוּ אֶת־אַרְצוֹ וְאֶת־אֶרֶץ ו עוֹג מֶלֶךְ־
הַבָּשָׁן שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָח
48 שָׁמֶשׁ: מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנֹן וְעַד־הַר שִׂיאֹן
49 הוּא חֶרְמוֹן: וְכָל־הָעֲרָבָה עֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה וְעַד יָם
הָעֲרָבָה תַּחַת אַשְׁדֹּת הַפִּסְגָּה:
ה וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹבֵר
באזניכם

40 ו. ס"א אנכי מצוך היום. 42 ו. סביר האלה.

and thou heardest his words out of the midst of the fire.
37 And because he loved thy fathers, therefore he chose their seed after them, and brought thee out in his sight with his mighty power out of Egypt;
38 To drive out nations from before thee greater and mightier than thou art, to bring thee in, to give thee their land for an inheritance, as it is this day.
39 Know therefore this day, and consider it in thine heart, that the LORD he is God in heaven above, and upon the earth beneath: there is none else.
40 Thou shalt keep therefore his statutes, and his commandments, which I command thee this day, that it may go well with thee, and with thy children after thee, and that thou mayest prolong thy days upon the earth, which the LORD thy God giveth thee, for ever.
41 Then Moses severed three cities on this side Jordan toward the sunrising;
42 That the slayer might flee thither, which should kill his neighbour unawares, and hated him not in times past; and that fleeing unto one of these cities he might live:
43 Namely, Bezer in the wilderness, in the plain country, of the Reubenites; and Ramoth in Gilead, of the Gadites; and Golan in Bashan, of the Manassites.
44 And this is the law which Moses set before the children of Israel:
45 These are the testimonies, and the statutes, and the judgments, which Moses spake unto the children of Israel, after they
46 came forth out of Egypt, On this side Jordan, in the valley over against Beth-peor, in the land of Sihon king of the Amorites, who dwelt at Heshbon, whom Moses and the children of
47 Israel smote, after they were come forth out of Egypt: And they possessed his land, and the land of Og king of Bashan, two kings of the Amorites, which were on this side Jordan toward
48 the sunrising; From Aroer, which is by the bank of the river Arnon, even unto mount Sion,
49 which is Hermon, And all the plain on this side Jordan eastward, even unto the sea of the plain, under the springs of Pisgah.

5 And Moses called all Israel, and said unto them, Hear, O Israel, the statutes and judgments which I speak

בְּאָזְנֵיכֶם הַיּוֹם וּלְמַדְתֶּם אֹתָם וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשֹׂתָם:
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּרַת עִמָּנוּ בְּרִית בְּחֹרֵב: לֹא אֶת־אֲבֹתֵינוּ
כָּרַת יְהוָה אֶת־הַבְּרִית הַזֹּאת כִּי אִתָּנוּ אֲנַחְנוּ אֵלֶּה
פֹּה הַיּוֹם כֻּלָּנוּ חַיִּים: פָּנִים | בְּפָנִים דִּבֶּר יְהוָה עִמָּכֶם
בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ: אָנֹכִי עֹמֵד בֵּין־יְהוָה וּבֵינֵיכֶם בָּעֵת
הַהִוא לְהַגִּיד לָכֶם אֶת־דְּבַר יְהוָה כִּי יְרֵאתֶם מִפְּנֵי
הָאֵשׁ וְלֹא־עֲלִיתֶם בָּהָר לֵאמֹר:
אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
מִבֵּית עֲבָדִים: לֹא־יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנָי:
לֹא־תַעֲשֶׂה־לְךָ פֶסֶל | כָּל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם | מִמַּעַל
וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתָּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם | מִתַּחַת לָאָרֶץ:
לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֵל קַנָּא פֹּקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־
רִבֵּעִים לְשֹׂנְאָי: וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי וּלְשֹׁמְרֵי
מִצְוֹתָו: לֹא תִשָּׂא אֶת־שֵׁם־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי לֹא יְנַקֶּה יְהוָה אֵת אֲשֶׁר־יִשָּׂא אֶת־
שְׁמוֹ לַשָּׁוְא: שָׁמוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת
לְקַדְּשׁוֹ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד
וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ: וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת | לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ לֹא־תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה | וּבִנְךָ־וּבִתֶּךָ
וְעַבְדְּךָ־וַאֲמָתֶךָ וְשׁוֹרְךָ וַחֲמֹרְךָ וְכָל־בְּהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר
בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יָנוּחַ עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ כָּמוֹךָ: וְזָכַרְתָּ
כִּי־עֶבֶד הָיִיתָ | בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֹּצִאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
מִשָּׁם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה עַל־כֵּן צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לַעֲשׂוֹת אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת: כַּבֵּד אֶת־
אביך

ה״. 2 v. ס״א אלהינו זקף קטן. 3 v. ס״א סֹת רפי׳. 8 v. סגיר וקל׳, בס״א וקל׳ כתיב וקרי וכן ח׳׳ם. ת׳׳ע, ת׳׳ם וח׳׳ר: עיין שמות כ׳ ר׳. 9 v. ס״א על׳ וכן ר׳׳ב. ת׳׳א ת׳׳ע, ת׳׳ם וח׳׳ר. 10 v. מצותו כתיב מצותיו קרי.

in your ears this day, that ye may learn them, and keep, and do them.
2 The LORD our God made a covenant with us in Horeb.
3 The LORD made not this covenant with our fathers, but with us, even us, who are all of us here alive this day.
4 The LORD talked with you face to face in the mount out of the midst of the fire,
5 (I stood between the LORD and you at that time, to shew you the word of the LORD: for ye were afraid by reason of the fire, and went not up into the mount;) saying,
6 I am the LORD thy God, which brought thee out of the land of Egypt, from the house of bondage.
7 Thou shalt have none other gods before me.
8 Thou shalt not make thee any graven image, or any likeness of any thing that is in heaven above, or that is in the earth beneath, or that is in the waters beneath the earth:
9 Thou shalt not bow down thyself unto them, nor serve them: for I the LORD thy God am a jealous God, visiting the iniquity of the fathers upon the children unto the third and fourth generation of them that hate me,
10 And shewing mercy unto thousands of them that love me and keep my commandments.
11 Thou shalt not take the name of the LORD thy God in vain: for the LORD will not hold him guiltless that
12 taketh his name in vain. Keep the sabbath day to sanctify it, as the LORD thy God hath
3, 14 commanded thee. Six days thou shalt labour, and do all thy work: But the seventh day is the sabbath of the LORD thy God: in it thou shalt not do any work, thou, nor thy son, nor thy daughter, nor thy manservant, nor thy maidservant, nor thine ox, nor thine ass, nor any of thy cattle, nor thy stranger that is within thy gates; that thy manservant and thy maidservant may
15 rest as well as thou. And remember that thou wast a servant in the land of Egypt, and that the LORD thy God brought thee out thence through a mighty hand and by a stretched out
16 arm: therefore the LORD thy God commanded thee to keep the sabbath day. Honour

אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמַעַן | יַאֲרִיכֻן
יָמֶיךָ וּלְמַעַן יִיטַב לָךְ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
נֹתֵן לָךְ: 17 לֹא תִרְצָח: וְלֹא
תִנְאָף: וְלֹא תִגְנֹב: וְלֹא־
תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד שָׁוְא: 18 וְלֹא
תַחְמֹד אֵשֶׁת רֵעֶךָ וְלֹא
תִתְאַוֶּה בֵּית רֵעֶךָ שָׂדֵהוּ וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ שׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל
אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ: 19 אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
דִּבֶּר יְהוָה אֶל־כָּל־קְהַלְכֶם בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הֶעָנָן
וְהָעֲרָפֶל קוֹל גָּדוֹל וְלֹא יָסָף וַיְכָתְבֵם עַל־שְׁנֵי לֻחֹת
אֲבָנִים וַיִּתְּנֵם אֵלָי: 20 וַיְהִי כְּשָׁמְעֲכֶם אֶת־הַקּוֹל מִתּוֹךְ
הַחֹשֶׁךְ וְהָהָר בֹּעֵר בָּאֵשׁ וַתִּקְרְבוּן אֵלַי כָּל־רָאשֵׁי
שִׁבְטֵיכֶם וְזִקְנֵיכֶם: 21 וַתֹּאמְרוּ הֵן הֶרְאָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
אֶת־כְּבֹדוֹ וְאֶת־גָּדְלוֹ וְאֶת־קֹלוֹ שָׁמַעְנוּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הַיּוֹם
הַזֶּה רָאִינוּ כִּי־יְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וָחָי: 22 וְעַתָּה לָמָּה
נָמוּת כִּי תֹאכְלֵנוּ הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה הַזֹּאת אִם־יֹסְפִים | אֲנַחְנוּ
לִשְׁמֹעַ אֶת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עוֹד וָמָתְנוּ: 23 כִּי מִי כָל־
בָּשָׂר אֲשֶׁר שָׁמַע קוֹל אֱלֹהִים חַיִּים מְדַבֵּר מִתּוֹךְ־הָאֵשׁ
כָּמֹנוּ וַיֶּחִי: 24 קְרַב אַתָּה וּשְׁמַע אֵת כָּל־אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְאַתְּ | תְּדַבֵּר אֵלֵינוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר יְדַבֵּר יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ אֵלֶיךָ וְשָׁמַעְנוּ וְעָשִׂינוּ: 25 וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹל
דִּבְרֵיכֶם בְּדַבֶּרְכֶם אֵלָי וַיֹּאמֶר־יְהוָה אֵלַי שָׁמַעְתִּי אֶת־
קוֹל דִּבְרֵי הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ הֵיטִיבוּ כָּל־אֲשֶׁר
דִּבֵּרוּ: 26 מִי־יִתֵּן וְהָיָה לְבָבָם זֶה לָהֶם לְיִרְאָה אֹתִי וְלִשְׁמֹר
אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי כָּל־הַיָּמִים לְמַעַן יִיטַב לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם
לְעֹלָם

---

v. 16, 17 ס״א לֹא וכן ח׳ס, ת״ע וח״ס. v. 19 ס״א שָׁקֵר. v. 18 ס״א וְשׁוֹרוֹ וכן ת״ע וח״ס.
v. 22 כן ב״א, ב״נ אַפ״ כנ״ע. v. 23 כן בחללי וכוזנבוקי, ס״א שָׁמַע. v. 25 ס״א וַיֹּאמֶר יהוה אלי. v. 26 ס״א מִי.

thy father and thy mother, as the LORD thy God hath commanded thee; that thy days may be prolonged, and that it may go well with thee, in the land which the LORD thy God giveth thee.

17 Thou shalt not kill.

18 Neither shalt thou commit adultery.

19 Neither shalt thou steal.

20 Neither shalt thou bear false witness against thy neighbour.

21 Neither shalt thou desire thy neighbour's wife, neither shalt thou covet thy neighbour's house, his field, or his manservant, or his maidservant, his ox, or his ass, or any thing that is thy neighbour's.

22 These words the LORD spake unto all your assembly in the mount out of the midst of the fire, of the cloud, and of the thick darkness, with a great voice: and he added no more. And he wrote them in two tables of stone, and delivered them unto me.

23 And it came to pass, when ye heard the voice out of the midst of the darkness, (for the mountain did burn with fire,) that ye came near unto me, even all the heads of your tribes, and your elders;

24 And ye said, Behold, the LORD our God hath shewed us his glory and his greatness, and we have heard his voice out of the midst of the fire: we have seen this day that God doth talk with man, and he liveth.

25 Now therefore why should we die? for this great fire will consume us: if we hear the voice of the LORD our God any more, then we shall die.

26 For who is there of all flesh, that hath heard the voice of the living God speaking out of the

27 midst of the fire, as we have, and lived? Go thou near, and hear all that the LORD our God shall say: and speak thou unto us all that the LORD our God shall speak unto thee; and we

28 will hear it, and do it. And the LORD heard the voice of your words, when ye spake unto me; and the LORD said unto me, I have heard the voice of the words of this people, which

29 they have spoken unto thee: they have well said all that they have spoken. O that there were such an heart in them, that they would fear me, and keep all my commandments always, that it might be well with them, and with their children

for ever!
30 Go say to them, Get you into your tents again.
31 But as for thee, stand thou here by me, and I will speak unto thee all the commandments, and the statutes, and the judgments, which thou shalt teach them, that they may do them in the land which I give them to possess it.
32 Ye shall observe to do therefore as the LORD your God hath commanded you: ye shall not turn aside to the right hand or to the left.
33 Ye shall walk in all the ways which the LORD your God hath commanded you, that ye may live, and that it may be well with you, and that ye may prolong your days in the land which ye shall possess.

6 Now these are the commandments, the statutes, and the judgments, which the LORD your God commanded to teach you, that ye might do them in the land whither ye go to possess it:
2 That thou mightest fear the LORD thy God, to keep all his statutes and his commandments, which I command thee, thou, and thy son, and thy son's son, all the days of thy life; and that thy days may be prolonged.
3 Hear therefore, O Israel, and observe to do it; that it may be well with thee, and that ye may increase mightily, as the LORD God of thy fathers hath promised thee, in the land that floweth with
4, 5 milk and honey. Hear, O Israel: The LORD our God is one LORD: And thou shalt love
6 the LORD thy God with all thine heart, and with all thy soul, and with all thy might. And
7 these words, which I command thee this day, shall be in thine heart: And thou shalt teach them diligently unto thy children, and shalt talk of them when thou sittest in thine house, and
8 when thou walkest by the way, and when thou liest down, and when thou risest up. And thou shalt bind them for a sign upon thine hand, and they shall be as frontlets between thine
, 10 eyes. And thou shalt write them upon the posts of thy house, and on thy gates. And it shall be, when the LORD thy God shall have brought thee into the land which he sware unto thy fathers, to Abraham, to Isaac, and to Jacob, to give thee great and goodly cities, which
11 thou buildedst not, And houses full of all good things, which thou filledst not, and wells digged, which thou diggedst not, vineyards

27 לְעֹלָם׃ לֵךְ אֱמֹר לָהֶם שׁוּבוּ לָכֶם לְאָהֳלֵיכֶם׃ וְאַתָּה
28 פֹּה עֲמֹד עִמָּדִי וַאֲדַבְּרָה אֵלֶיךָ אֵת כָּל־הַמִּצְוָה וְהַחֻקִּים
וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תְּלַמְּדֵם וְעָשׂוּ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן
29 לָהֶם לְרִשְׁתָּהּ׃ וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשׂוֹת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
30 אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם לֹא תָסֻרוּ יָמִין וּשְׂמֹאל׃ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ
אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם תֵּלֵכוּ לְמַעַן תִּחְיוּן וְטוֹב
ו לָכֶם וְהַאֲרַכְתֶּם יָמִים בָּאָרֶץ אֲשֶׁר תִּירָשׁוּן׃ וְזֹאת
הַמִּצְוָה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
לְלַמֵּד אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה
2 לְרִשְׁתָּהּ׃ לְמַעַן תִּירָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר אֶת־
כָּל־חֻקֹּתָיו וּמִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ אַתָּה וּבִנְךָ
3 וּבֶן־בִּנְךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ וּלְמַעַן יַאֲרִכֻן יָמֶיךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ
יִשְׂרָאֵל וְשָׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת אֲשֶׁר יִיטַב לְךָ וַאֲשֶׁר תִּרְבּוּן
מְאֹד כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לְךָ אֶרֶץ זָבַת
חָלָב וּדְבָשׁ׃
4 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה | אֶחָד׃ וְאָהַבְתָּ אֵת ס
5 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ׃
6 וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־
7 לְבָבֶךָ׃ וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ
8 וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃ וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת
9 עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ׃ וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת
10 בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃ | וְהָיָה כִּי־יְבִיאֲךָ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ
לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לָתֶת לְךָ עָרִים גְּדֹלֹת
11 וְטֹבֹת אֲשֶׁר לֹא בָנִיתָ׃ וּבָתִּים מְלֵאִים כָּל־טוּב אֲשֶׁר
לֹא־מִלֵּאתָ וּבֹרֹת חֲצוּבִים אֲשֶׁר לֹא־חָצַבְתָּ כְּרָמִים
וְזֵיתִים

ר׳ v. 4 ע׳ רבתי. v. 4 ד׳ רבתי. v. 7 כן ב״א. ב״נ וְבִלְחָךְ בנעיא תחת הוי״ו. v. 8 ס״א יָדֶךָ מלא וכן ח״ס. v. 10 ב״א ב״נ והיה בנעיא. v. 11 כן בונבוקי.

and olive trees, which thou plantedst not; when thou shalt have eaten and be full;

12 Then beware lest thou forget the LORD, which brought thee forth out of the land of Egypt, from the house of bondage.

13 Thou shalt fear the LORD thy God, and serve him, and shalt swear by his name.

14 Ye shall not go after other gods, of the gods of the people which are round about you;

15 (For the LORD thy God is a jealous God among you) lest the anger of the LORD thy God be kindled against thee, and destroy thee from off the face of the earth.

16 Ye shall not tempt the LORD your God, as ye tempted him in Massah.

17 Ye shall diligently keep the commandments of the LORD your God, and his testimonies, and his statutes, which he hath commanded thee.

18 And thou shalt do that which is right and good in the sight of the LORD: that it may be well with thee, and that thou mayest go in and possess the good land which the LORD sware unto thy fathers,

19 To cast out all thine enemies from before thee, as the LORD hath spoken.

20 And when thy son asketh thee in time to come, saying, What mean the testimonies, and the statutes, and the judgments, which the LORD our God hath commanded you?

21 Then thou shalt say unto thy son, We were Pharaoh's

12 וְיִתֵּ֥ים אֲשֶׁ֖ר לֹא־נָטָ֑עְתָּ וְאֲכָלְתָּ֖ וְשָׂבָ֥עְתָּ׃ הִשָּׁמֶ֣ר לְךָ֔
פֶּן־תִּשְׁכַּ֖ח אֶת־יְהוָ֑ה אֲשֶׁ֤ר הוֹצִיאֲךָ֙ מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם
13 מִבֵּ֖ית עֲבָדִ֑ים׃ אֶת־יְהוָ֤ה אֱלֹהֶ֙יךָ֙ תִּירָ֔א וְאֹת֖וֹ תַּעֲבֹ֑ד
14 וּבִשְׁמ֖וֹ תִּשָּׁבֵֽעַ׃ לֹ֥א תֵלְכ֖וּן אַחֲרֵ֣י אֱלֹהִ֑ים מֵאֱלֹהֵ֣י
15 הָעַמִּ֔ים אֲשֶׁ֥ר סְבִיבֹתֵיכֶ֖ם׃ כִּ֣י אֵ֤ל קַנָּא֙ יְהוָ֣ה
אֱלֹהֶ֔יךָ בְּקִרְבֶּ֑ךָ פֶּן־יֶֽחֱרֶ֨ה אַף־יְהוָ֤ה אֱלֹהֶ֙יךָ֙ בָּ֔ךְ
16 וְהִשְׁמִ֥ידְךָ֖ מֵעַ֥ל פְּנֵ֖י הָאֲדָמָֽה׃ לֹ֣א
תְנַסּ֔וּ אֶת־יְהוָ֖ה אֱלֹהֵיכֶ֑ם כַּאֲשֶׁ֥ר נִסִּיתֶ֖ם בַּמַּסָּֽה׃
17 שָׁמֹ֣ר תִּשְׁמְר֔וּן אֶת־מִצְוֹת֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֔ם וְעֵדֹתָ֖יו
18 וְחֻקָּ֑יו אֲשֶׁ֥ר צִוָּֽךְ׃ וְעָשִׂ֥יתָ הַיָּשָׁ֖ר וְהַטּ֑וֹב בְּעֵינֵ֣י יְהוָ֔ה
לְמַ֣עַן יִֽיטַב־לָ֔ךְ וּבָאתָ֙ וְיָרַ֣שְׁתָּ אֶת־הָאָ֔רֶץ הַטֹּבָ֖ה
19 אֲשֶׁר־נִשְׁבַּ֥ע יְהוָ֖ה לַאֲבֹתֶֽיךָ׃ לַהֲדֹ֤ף אֶת־כָּל־אֹיְבֶ֙יךָ֙
20 מִפָּנֶ֔יךָ כַּאֲשֶׁ֖ר דִּבֶּ֥ר יְהוָֽה׃ כִּֽי־
יִשְׁאָלְךָ֥ בִנְךָ֛ מָחָ֖ר לֵאמֹ֑ר מָ֣ה הָעֵדֹ֗ת וְהַחֻקִּים֙ וְהַמִּשְׁפָּטִ֔ים
21 אֲשֶׁ֥ר צִוָּ֛ה יְהוָ֥ה אֱלֹהֵ֖ינוּ אֶתְכֶֽם׃ וְאָמַרְתָּ֙ לְבִנְךָ֔ עֲבָדִ֥ים
הָיִ֛ינוּ לְפַרְעֹ֖ה בְּמִצְרָ֑יִם וַיֹּצִיאֵ֨נוּ יְהוָ֤ה מִמִּצְרַ֙יִם֙ בְּיָ֣ד
22 חֲזָקָֽה׃ וַיִּתֵּ֨ן יְהוָ֜ה אֹתֹ֣ת וּמֹפְתִ֗ים גְּדֹלִ֤ים וְרָעִים֙ ׀
23 בְּמִצְרַ֔יִם בְּפַרְעֹ֖ה וּבְכָל־בֵּיתֹ֑ו לְעֵינֵ֔ינוּ׃ וְאֹתָ֗נוּ הוֹצִ֛יא
מִשָּׁ֖ם לְמַ֣עַן הָבִ֑יא לָתֵ֨ת לָ֜נוּ אֶת־הָאָ֗רֶץ אֲשֶׁ֥ר
24 נִשְׁבַּ֛ע לַאֲבֹתֵ֖ינוּ׃ וַיְצַוָּ֣נוּ יְהוָ֔ה לַעֲשׂ֥וֹת אֶת־כָּל־הַחֻקִּ֖ים
הָאֵ֑לֶּה לְיִרְאָ֣ה אֶת־יְהוָ֤ה אֱלֹהֵ֙ינוּ֙ לְט֣וֹב לָ֔נוּ כָּל־הַיָּמִ֖ים
25 לְחַיֹּתֵ֥נוּ כְהַיּ֖וֹם הַזֶּֽה׃ וּצְדָקָ֣ה תִֽהְיֶה־לָּ֔נוּ כִּֽי־נִשְׁמֹ֗ר
לַעֲשׂ֛וֹת אֶת־כָּל־הַמִּצְוָ֥ה הַזֹּ֖את לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה אֱלֹהֵ֖ינוּ
ז כַּאֲשֶׁ֥ר צִוָּֽנוּ׃ כִּֽי־יְבִיאֲךָ֣ יְהוָ֔ה אֱלֹהֶ֖יךָ
אֶל־הָאָ֣רֶץ אֲשֶׁר־אַתָּ֣ה בָ֔א שָׁ֣מָּה לְרִשְׁתָּ֑הּ וְנָשַׁ֤ל גּוֹיִם֙
רַבִּ֣ים ׀ מִפָּנֶ֗יךָ הַחִתִּי֙ וְהַגִּרְגָּשִׁ֔י וְהָאֱמֹרִ֥י וְהַכְּנַעֲנִ֖י וְהַפְּרִזִּ֑י
והחוי

יז v. ס״א יהוה אלהיך וכן ח״ס, ח״י, ח״ע וח״ס. 15 v. כן ב״א, ב״נ שֵׁם בנעיא.
19 v. ס״א לחדף. ז, 1 v. כן ב״א, ב״נ גרסי בנעיא. 1 v. כן ב״א, ב״נ והגנעני בנעיא.

bondmen in Egypt; and the LORD brought us out of Egypt with a mighty hand: And the LORD shewed signs and wonders, great and sore, upon Egypt, upon Pharaoh, and upon all his household, before our eyes: And he brought us out from thence, that he might bring us in, to give us the land which he sware unto our fathers. And the LORD commanded us to do all these statutes, to fear the LORD our God, for our good always, that he might preserve us alive, as it is at this day. And it shall be our righteousness, if we observe to do all these commandments before the LORD our God, as he hath commanded us.

7 When the LORD thy God shall bring thee into the land whither thou goest to possess it, and hath cast out many nations before thee, the Hittites, and the Girgashites, and the Amorites, and the Canaanites, and the Perizzites,

and the Hivites, and the Jebusites, seven nations greater and mightier than thou;

2 And when the LORD thy God shall deliver them before thee; thou shalt smite them, and utterly destroy them; thou shalt make no covenant with them, nor shew mercy unto them:

3 Neither shalt thou make marriages with them; thy daughter thou shalt not give unto his son, nor his daughter shalt thou take unto thy son.

4 For they will turn away thy son from following me, that they may serve other gods: so will the anger of the LORD be kindled against you, and destroy thee suddenly.

5 But thus shall ye deal with them; ye shall destroy their altars, and break down their images, and cut down their groves, and burn their graven images with fire.

6 For thou art an holy people unto the LORD thy God: the LORD thy God hath chosen thee to be a special people unto himself, above all people that are upon the face of the earth.

7 The LORD did not set his love upon you, nor choose you, because ye were more in number than any people; for ye were the fewest of all people:

8 But because the LORD loved you, and because he would keep the oath which he had sworn unto your fathers, hath the LORD brought you out with a mighty hand, and redeemed

9 you out of the house of bondmen, from the hand of Pharaoh king of Egypt. Know therefore that the LORD thy God, he is God, the faithful God, which keepeth covenant and mercy with

10 them that love him and keep his commandments to a thousand generations; And repayeth them that hate him to their face, to destroy them: he will not be slack to him that hateth him,

11 he will repay him to his face. Thou shalt therefore keep the commandments, and the statutes, and the judgments, which I command thee this day, to do them.

2 וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי שִׁבְעָה גוֹיִם רַבִּים וַעֲצוּמִים מִמֶּךָּ׃ וּנְתָנָם
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהִכִּיתָם הַחֲרֵם תַּחֲרִים אֹתָם לֹא־
3 תִכְרֹת לָהֶם בְּרִית וְלֹא תְחָנֵּם׃ וְלֹא תִתְחַתֵּן בָּם בִּתְּךָ
4 לֹא־תִתֵּן לִבְנוֹ וּבִתּוֹ לֹא־תִקַּח לִבְנֶךָ׃ כִּי־יָסִיר אֶת־בִּנְךָ
מֵאַחֲרַי וְעָבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם
5 וְהִשְׁמִידְךָ מַהֵר׃ כִּי אִם־כֹּה תַּעֲשׂוּ לָהֶם מִזְבְּחֹתֵיהֶם
תִּתֹּצוּ וּמַצֵּבֹתָם תְּשַׁבֵּרוּ וַאֲשֵׁרֵהֶם תְּגַדֵּעוּן וּפְסִילֵיהֶם
6 תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ׃ כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּךָ
בָּחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה מִכֹּל הָעַמִּים
7 אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ לֹא מֵרֻבְּכֶם מִכָּל־הָעַמִּים חָשַׁק
יְהוָה בָּכֶם וַיִּבְחַר בָּכֶם כִּי־אַתֶּם הַמְעַט מִכָּל־הָעַמִּים׃
8 כִּי מֵאַהֲבַת יְהוָה אֶתְכֶם וּמִשָּׁמְרוֹ אֶת־הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֵיכֶם הוֹצִיא יְהוָה אֶתְכֶם בְּיָד חֲזָקָה
וַיִּפְדְּךָ מִבֵּית עֲבָדִים מִיַּד פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרָיִם׃
9 וְיָדַעְתָּ כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא הָאֱלֹהִים הָאֵל הַנֶּאֱמָן
שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָו לְאֶלֶף
10 דּוֹר׃ וּמְשַׁלֵּם לְשֹׂנְאָיו אֶל־פָּנָיו לְהַאֲבִידוֹ לֹא יְאַחֵר
11 לְשֹׂנְאוֹ אֶל־פָּנָיו יְשַׁלֶּם־לוֹ׃ וְשָׁמַרְתָּ אֶת־הַמִּצְוָה וְאֶת־
הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם
לַעֲשׂוֹתָם׃

והיה

4 v. ס״א וְעָבַד וכן ח״ש, ת״ע וח״ר. 5 v. ס״א מַאֲשֵׁרֵיהֶם וכן ר״א. ר״ב, ר״ו וח״ש: עיין לקמן י״ב ג׳. 6 v. ס״א וּבְךָ וכן ח״ש, ח״י, ת״ע וח״ס: עיין לקמן י״ד ב׳. ע״ב נ״א ב״נ והחסר בנעיא. 9 v. כְּצַוָּתוֹ כתיב, כְּצַוָּתוֹ קרי. 10 v. ס״א וְלֹא וכן ת״א ר״ק, ח״י, ת״ע וח״ר.

11 v. שם הפרשה [III 11—23 VII] פָּלַט. וסרייה ו׳ ואתחנן [III 23]. כי־תוליד [IV 25]. אז יבדיל [IV 41]. שמע ישראל [VI 4]. ופסוקים כאה ותשע עשרה, ומלים אלף ושמנה מאות ושבעים ושמונה. ואותיות שבעת אלפים ושלש מאות וארבעים ושלשה. וחלוסים ה׳ אם־יספים [VI 22]. ב״א קרא אם־ בלא נעיא וכ״נ אֵם־ בנעיא. וּבְלֶכְתֶּךָ בדרך [VI 7]. ב״א קרא וּבְלֶכְתּוֹ בלא נעיא, וכ״נ וּבְלֶכְתָּ בנעיא תהת הויו״ו, פֶּן־יחרה [VI 15]. ב״א חוסף פֶּן־ עם יחרה וכ״נ פֶּן־ בנעיא, ונשל גוים־רבים [VII 1]. ב״א חוסף גוים־ עם רבים וכ״נ בנעיא תחת גוים. וְהַכְּנַעֲנִי [VII 1]. ב״א קרא וְהַכְּנַעֲנִי בלא נעיא וכ״נ וְהַכְּנַעֲנִי בנעיא. ובלא חלוף אֶת־עבוך [III 24]. פִּי־עבר מקף [IV 25]. אֶת־הדברים [IV 9]. פִּי־יְבִיאַךְ [VI 10]. ומסקות ה׳ ברא אלהים | אדם [IV 32]. פנים | בפנים [V 4]. פסל [V 8]. יי | אחד [VI 4]. גרם־ רבים | מספיך [VII 1]. וב׳ כתו׳ מצותו [V 10]. והברו [VII 9].

12 Wherefore it shall come to pass, if ye hearken to these judgments, and keep, and do them, that the LORD thy God shall keep unto thee the covenant and the mercy which he sware unto thy fathers:

13 And he will love thee, and bless thee, and multiply thee: he will also bless the fruit of thy womb, and the fruit of thy land, thy corn, and thy wine, and thine oil, the increase of thy kine, and the flocks of thy sheep, in the land which he sware unto thy fathers to give thee.

14 Thou shalt be blessed above all people: there shall not be male or female barren among you, or among your cattle.

15 And the LORD will take away from thee all sickness, and will put none of the evil diseases of Egypt, which thou knowest, upon thee; but will lay them upon all them that hate thee.

16 And thou shalt consume all the people which the LORD thy God shall deliver thee; thine eye shall have no pity upon them: neither shalt thou serve their gods; for that will be a snare unto thee.

17 If thou shalt say in thine heart, These nations are more than I; how can I dispossess them?

18 Thou shalt not be afraid of them: but shalt well remember what the LORD thy God did unto Pharaoh, and unto all Egypt;

19 The great temptations which thine eyes saw, and the signs, and the wonders, and the mighty hand, and the stretched out arm, whereby the LORD thy God brought thee out: so shall the LORD thy God do unto all the people of whom thou

20 art afraid. Moreover the LORD thy God will send the hornet among them, until they that

21 are left, and hide themselves from thee, be destroyed. Thou shalt not be affrighted at them:

22 for the LORD thy God is among you, a mighty God and terrible. And the LORD thy God will put out those nations before thee by little and little: thou mayest not consume them at

23 once, lest the beasts of the field increase upon thee. But the LORD thy God shall deliver them unto thee, and shall destroy them with a mighty destruction, until they be destroyed.

24 And he shall deliver their kings into thine hand, and thou shalt destroy their name from under heaven: there shall no man be able to stand before thee, until thou have destroyed them.

25 The graven images of their gods shall ye burn

12 וְהָיָה ׀ עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֶת־הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה וּשְׁמַרְתֶּם פרשׁ
וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְשָׁמַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת־הַבְּרִית וְאֶת־
13 הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ: וַאֲהֵבְךָ וּבֵרַכְךָ וְהִרְבֶּךָ
וּבֵרַךְ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי־אַדְמָתֶךָ דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ
שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע
14 לַאֲבֹתֶיךָ לָתֵת לָךְ: בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל־הָעַמִּים לֹא־יִהְיֶה
15 בְךָ עָקָר וַעֲקָרָה וּבִבְהֶמְתֶּךָ: וְהֵסִיר יְהוָה מִמְּךָ כָּל־חֹלִי
וְכָל־מַדְוֵי מִצְרַיִם הָרָעִים אֲשֶׁר יָדַעְתָּ לֹא יְשִׂימָם בָּךְ
16 וּנְתָנָם בְּכָל־שֹׂנְאֶיךָ: וְאָכַלְתָּ אֶת־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא־תָחוֹס עֵינְךָ עֲלֵיהֶם וְלֹא תַעֲבֹד אֶת־
17 אֱלֹהֵיהֶם כִּי־מוֹקֵשׁ הוּא לָךְ: כִּי
תֹאמַר בִּלְבָבְךָ רַבִּים הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִמֶּנִּי אֵיכָה אוּכַל
18 לְהוֹרִישָׁם: לֹא תִירָא מֵהֶם זָכֹר תִּזְכֹּר אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה
19 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפַרְעֹה וּלְכָל־מִצְרָיִם: הַמַּסֹּת הַגְּדֹלֹת
אֲשֶׁר־רָאוּ עֵינֶיךָ וְהָאֹתֹת וְהַמֹּפְתִים וְהַיָּד הַחֲזָקָה וְהַזְּרֹעַ
הַנְּטוּיָה אֲשֶׁר הוֹצִאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כֵּן־יַעֲשֶׂה יְהוָה
20 אֱלֹהֶיךָ לְכָל־הָעַמִּים אֲשֶׁר־אַתָּה יָרֵא מִפְּנֵיהֶם: וְגַם
אֶת־הַצִּרְעָה יְשַׁלַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּם עַד־אֹבַד הַנִּשְׁאָרִים
21 וְהַנִּסְתָּרִים מִפָּנֶיךָ: לֹא תַעֲרֹץ מִפְּנֵיהֶם כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
22 בְּקִרְבֶּךָ אֵל גָּדוֹל וְנוֹרָא: וְנָשַׁל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־
הַגּוֹיִם הָאֵל מִפָּנֶיךָ מְעַט מְעָט לֹא תוּכַל כַּלֹּתָם מַהֵר
23 פֶּן־תִּרְבֶּה עָלֶיךָ חַיַּת הַשָּׂדֶה: וּנְתָנָם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ
24 וְהָמָם מְהוּמָה גְּדֹלָה עַד הִשָּׁמְדָם: וְנָתַן מְלָכֵיהֶם בְּיָדֶךָ
וְהַאֲבַדְתָּ אֶת־שְׁמָם מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם לֹא־יִתְיַצֵּב אִישׁ
25 בְּפָנֶיךָ עַד הִשְׁמְדֶךָ אֹתָם: פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן
באש

12 v. הספרה ותאמר ציון ישעיה מ"ם י"ד. 12 v. נ"א ב"נ חיה בנעיא. 13 v. ס"א תירשך וכן ח"ש וח"י. 13 v. כן במתה ס"א שגר במקף ובלא נגינה. 15 v. ס"א מרוה וכן ר"ג, ת"ע וח"ר. 19 v. ס"א האתות וכן ח"ס, ח"י כ"י, ת"ע וח"ס. 22 v. סביר האלה. 24 v. ס"א גרירך וכן ת"ע, ת"ם וח"ר.

with fire: thou shalt not desire the silver or gold that is on them, nor take it unto thee, lest thou be snared therein: for it is an abomination to the LORD thy God.

26 Neither shalt thou bring an abomination into thine house, lest thou be a cursed thing like it: but thou shalt utterly detest it, and thou shalt utterly abhor it; for it is a cursed thing.

8 All the commandments which I command thee this day shall ye observe to do, that ye may live, and multiply, and go in and possess the land which the LORD sware unto your fathers.

2 And thou shalt remember all the way which the LORD thy God led thee these forty years in the wilderness, to humble thee, and to prove thee, to know what was in thine heart, whether thou wouldest keep his commandments, or no.

3 And he humbled thee, and suffered thee to hunger, and fed thee with manna, which thou knewest not, neither did thy fathers know; that he might make thee know that man doth not live by bread only, but by every word that proceedeth out of the mouth of the LORD doth man live.

4 Thy raiment waxed not old upon thee, neither did thy foot swell, these forty years.

5 Thou shalt also consider in thine heart, that, as a man chasteneth his son, so the LORD thy God chasteneth thee.

6 Therefore thou shalt keep

בָּאֵשׁ לֹא־תַחְמֹד כֶּסֶף וְזָהָב עֲלֵיהֶם וְלָקַחְתָּ לְךָ פֶּן
תִּוָּקֵשׁ בּוֹ כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא: וְלֹא־תָבִיא 26
תוֹעֵבָה אֶל־בֵּיתֶךָ וְהָיִיתָ חֵרֶם כָּמֹהוּ שַׁקֵּץ | תְּשַׁקְּצֶנּוּ
וְתַעֵב | תְּתַעֲבֶנּוּ כִּי־חֵרֶם הוּא:

ח כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת
לְמַעַן תִּחְיוּן וּרְבִיתֶם וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר 2
נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם: וְזָכַרְתָּ אֶת־כָּל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
הוֹלִיכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לְמַעַן
עַנֹּתְךָ לְנַסֹּתְךָ לָדַעַת אֶת־אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ הֲתִשְׁמֹר מִצְוֹתָו
אִם־לֹא: וַיְעַנְּךָ וַיַּרְעִבֶךָ וַיַּאֲכִלְךָ אֶת־הַמָּן אֲשֶׁר לֹא־ 3
יָדַעְתָּ וְלֹא יָדְעוּן אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן הוֹדִיעֲךָ כִּי לֹא עַל־
הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם כִּי עַל־כָּל־מוֹצָא פִּי־יְהוָה
יִחְיֶה הָאָדָם: שִׂמְלָתְךָ לֹא בָלְתָה מֵעָלֶיךָ וְרַגְלְךָ לֹא 4
בָצֵקָה זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה: וְיָדַעְתָּ עִם־לְבָבֶךָ כִּי כַאֲשֶׁר 5
יִסַּר אִישׁ אֶת־בְּנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְיַסְּרֶךָּ: וְשָׁמַרְתָּ 6
אֵת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכָיו וּלְיִרְאָה אֹתוֹ:
כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְבִיאֲךָ אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה אֶרֶץ נַחֲלֵי 7
מָיִם עֲיָנֹת וּתְהֹמֹת יֹצְאִים בַּבִּקְעָה וּבָהָר: אֶרֶץ חִטָּה 8
וּשְׂעֹרָה וְגֶפֶן וּתְאֵנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ־זֵית שֶׁמֶן וּדְבָשׁ: אֶרֶץ 9
אֲשֶׁר לֹא בְמִסְכֵּנֻת תֹּאכַל־בָּהּ לֶחֶם לֹא תֶחְסַר כֹּל
בָּהּ אֶרֶץ אֲשֶׁר אֲבָנֶיהָ בַרְזֶל וּמֵהָרָרֶיהָ תַּחְצֹב נְחֹשֶׁת:
וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־הָאָרֶץ 10
הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ: הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־ 11
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְבִלְתִּי שְׁמֹר מִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקֹּתָיו
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם: פֶּן־תֹּאכַל וְשָׂבָעְתָּ וּבָתִּים 12
טֹבִים תִּבְנֶה וְיָשָׁבְתָּ: וּבְקָרְךָ וְצֹאנְךָ יִרְבְּיֻן וְכֶסֶף וְזָהָב 13
יִרְבֶּה־

26 v. כן ב"א. ב"נ תְּחַצְּנוּ בלא נציוא. ח, 2 v. כן כ"א. ב"נ בְּלִבָּבְךָ בלא נציוא. 2 v. מִצְוֹתָו כתיב. מִצְוֹתָיו קרי.

the commandments of the LORD thy God, to walk in his ways, and to fear him. For the LORD thy God bringeth thee into a good land, a land of brooks of water, of fountains and 8 depths that spring out of valleys and hills; A land of wheat, and barley, and vines, and fig 9 trees, and pomegranates; a land of oil olive, and honey; A land wherein thou shalt eat bread without scarceness, thou shalt not lack any thing in it; a land whose stones are iron, and 10 out of whose hills thou mayest dig brass. When thou hast eaten and art full, then thou shalt 11 bless the LORD thy God for the good land which he hath given thee. Beware that thou forget not the LORD thy God, in not keeping his commandments, and his judgments, and his 12 statutes, which I command thee this day: Lest when thou hast eaten and art full, and hast 13 built goodly houses, and dwelt therein; And when thy herds and thy flocks multiply, and thy silver and thy gold

is multiplied, and all that thou hast is multiplied;

14 Then thine heart be lifted up, and thou forget the LORD thy God, which brought thee forth out of the land of Egypt, from the house of bondage;

15 Who led thee through that great and terrible wilderness, wherein were fiery serpents, and scorpions, and drought, where there was no water; who brought thee forth water out of the rock of flint;

16 Who fed thee in the wilderness with manna, which thy fathers knew not, that he might humble thee, and that he might prove thee, to do thee good at thy latter end;

17 And thou say in thine heart, My power and the might of mine hand hath gotten me this wealth.

18 But thou shalt remember the LORD thy God: for it is he that giveth thee power to get wealth, that he may establish his covenant which he sware unto thy fathers, as it is this day.

19 And it shall be, if thou do at all forget the LORD thy God, and walk after other gods, and serve them, and worship them, I testify against you this day that ye shall surely perish.

20 As the nations which the LORD destroyeth before your face, so shall ye perish; because ye would not be obedient unto the voice of the LORD your God.

14 יִרְבֶּה־לָּךְ וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ יִרְבֶּה׃ וְרָם לְבָבֶךָ וְשָׁכַחְתָּ
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמּוֹצִיאֲךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית
15 עֲבָדִים׃ הַמּוֹלִיכְךָ בַּמִּדְבָּר | הַגָּדֹל וְהַנּוֹרָא נָחָשׁ | שָׂרָף
וְעַקְרָב וְצִמָּאוֹן אֲשֶׁר אֵין־מָיִם הַמּוֹצִיא לְךָ מַיִם מִצּוּר
16 הַחַלָּמִישׁ׃ הַמַּאֲכִלְךָ מָן בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּן
אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן עַנֹּתְךָ וּלְמַעַן נַסֹּתֶךָ לְהֵיטִבְךָ בְּאַחֲרִיתֶךָ׃
17 וְאָמַרְתָּ בִּלְבָבֶךָ כֹּחִי וְעֹצֶם יָדִי עָשָׂה לִי אֶת־הַחַיִל
18 הַזֶּה׃ וְזָכַרְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הַנֹּתֵן לְךָ כֹּחַ
לַעֲשׂוֹת חָיִל לְמַעַן הָקִים אֶת־בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע
לַאֲבֹתֶיךָ כַּיּוֹם הַזֶּה׃
19 וְהָיָה אִם־שָׁכֹחַ תִּשְׁכַּח אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהָלַכְתָּ אַחֲרֵי
אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַעֲבַדְתָּם וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם הֵעַדְתִּי בָכֶם
20 הַיּוֹם כִּי אָבֹד תֹּאבֵדוּן׃ כַּגּוֹיִם אֲשֶׁר יְהוָה מַאֲבִיד
מִפְּנֵיכֶם כֵּן תֹּאבֵדוּן עֵקֶב לֹא תִשְׁמְעוּן בְּקוֹל יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם׃

ט 1 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתָּה עֹבֵר הַיּוֹם אֶת־הַיַּרְדֵּן לָבֹא לָרֶשֶׁת ס
גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִמֶּךָּ עָרִים גְּדֹלֹת וּבְצֻרֹת בַּשָּׁמָיִם׃
2 עַם־גָּדוֹל וָרָם בְּנֵי עֲנָקִים אֲשֶׁר אַתָּה יָדַעְתָּ וְאַתָּה
3 שָׁמַעְתָּ מִי יִתְיַצֵּב לִפְנֵי בְּנֵי עֲנָק׃ וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם כִּי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ הוּא־הָעֹבֵר לְפָנֶיךָ אֵשׁ אֹכְלָה הוּא יַשְׁמִידָם
וְהוּא יַכְנִיעֵם לְפָנֶיךָ וְהוֹרַשְׁתָּם וְהַאֲבַדְתָּם מַהֵר כַּאֲשֶׁר
4 דִּבֶּר יְהוָה לָךְ׃ אַל־תֹּאמַר בִּלְבָבְךָ בַּהֲדֹף יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֹתָם | מִלְּפָנֶיךָ לֵאמֹר בְּצִדְקָתִי הֱבִיאַנִי יְהוָה לָרֶשֶׁת
אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וּבְרִשְׁעַת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה יְהוָה מוֹרִישָׁם
5 מִפָּנֶיךָ׃ לֹא בְצִדְקָתְךָ וּבְיֹשֶׁר לְבָבְךָ אַתָּה בָא לָרֶשֶׁת
אֶת־אַרְצָם כִּי בְּרִשְׁעַת | הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
מוֹרִישָׁם

ט. 2 v. נ״א ב״נ עַם־ בלא נעויא. 4 v. כן ב״א. ב״נ בִּלְבָבֶךָ בלא נעויא. 4 v. כן בסותה, בחללי מִלְּפָנֶיךָ.

9 Hear, O Israel: Thou art to pass over Jordan this day, to go in to possess nations greater and mightier than thyself, cities great and fenced up to heaven, 2 A people great and tall, the children of the Anakims, whom thou knowest, and of whom thou hast heard say, Who can stand before the children of Anak! 3 Understand therefore this day, that the LORD thy God is he which goeth over before thee; as a consuming fire he shall destroy them, and he shall bring them down before thy face: so shalt thou drive them out, and destroy them quickly, as the LORD hath said unto thee. 4 Speak not thou in thine heart, after that the LORD thy God hath cast them out from before thee, saying, For my righteousness the LORD hath brought me in to possess this land: but for the wickedness of these nations the LORD doth drive them out from before thee. 5 Not for thy righteousness, or for the uprightness of thine heart, dost thou go to possess their land: but for the wickedness of these nations the LORD thy God

מוֹרִישָׁם מִפָּנֶיךָ וּלְמַעַן הָקִים אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
6 יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב: וְיָדַעְתָּ כִּי
לֹא בְצִדְקָתְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה
7 הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ כִּי עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף אָתָּה: זְכֹר אַל־
תִּשְׁכַּח אֵת אֲשֶׁר־הִקְצַפְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמִּדְבָּר
לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר־יָצָאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־בֹּאֲכֶם עַד־
8 הַמָּקוֹם הַזֶּה מַמְרִים הֱיִתֶם עִם־יְהוָה: וּבְחֹרֵב הִקְצַפְתֶּם
9 אֶת־יְהוָה וַיִּתְאַנַּף יְהוָה בָּכֶם לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם: בַּעֲלֹתִי
הָהָרָה לָקַחַת לוּחֹת הָאֲבָנִים לוּחֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר
כָּרַת יְהוָה עִמָּכֶם וָאֵשֵׁב בָּהָר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים
10 לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַלְתִּי וּמַיִם לֹא שָׁתִיתִי: וַיִּתֵּן יְהוָה
אֵלַי אֶת־שְׁנֵי לוּחֹת הָאֲבָנִים כְּתֻבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים
וְעֲלֵיהֶם כְּכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עִמָּכֶם בָּהָר
11 מִתּוֹךְ הָאֵשׁ בְּיוֹם הַקָּהָל: וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם
וְאַרְבָּעִים לָיְלָה נָתַן יְהוָה אֵלַי אֶת־שְׁנֵי לֻחֹת הָאֲבָנִים
12 לֻחוֹת הַבְּרִית: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קוּם רֵד מַהֵר מִזֶּה
כִּי שִׁחֵת עַמְּךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם סָרוּ מַהֵר מִן־
13 הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתִים עָשׂוּ לָהֶם מַסֵּכָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֵלַי לֵאמֹר רָאִיתִי אֶת־הָעָם הַזֶּה וְהִנֵּה עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף
14 הוּא: הֶרֶף מִמֶּנִּי וְאַשְׁמִידֵם וְאֶמְחֶה אֶת־שְׁמָם מִתַּחַת
15 הַשָּׁמָיִם וְאֶעֱשֶׂה אֹתְךָ לְגוֹי־עָצוּם וְרַב מִמֶּנּוּ: וָאֵפֶן
וָאֵרֵד מִן־הָהָר וְהָהָר בֹּעֵר בָּאֵשׁ וּשְׁנֵי לוּחֹת הַבְּרִית
16 עַל שְׁתֵּי יָדָי: וָאֵרֶא וְהִנֵּה חֲטָאתֶם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
עֲשִׂיתֶם לָכֶם עֶגֶל מַסֵּכָה סַרְתֶּם מַהֵר מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
17 צִוָּה יְהוָה אֶתְכֶם: וָאֶתְפֹּשׂ בִּשְׁנֵי הַלֻּחֹת וָאַשְׁלִכֵם
18 מֵעַל שְׁתֵּי יָדָי וָאֲשַׁבְּרֵם לְעֵינֵיכֶם: וָאֶתְנַפַּל לִפְנֵי יְהוָה
כָּרִאשֹׁנָה אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא
אכלתי

7 v. נ"א ב"נ אֲשֶׁר בנציא. 7 v. ס"א יְצָאתֶם וכן ח"ש. ת"ע ות"ס. 14 v. כמונה ואעשה.

6 Understand therefore, that the LORD thy God giveth thee not this good land to possess it for thy righteousness; for thou art a stiffnecked people.

7 Remember, and forget not, how thou provokedst the LORD thy God to wrath in the wilderness: from the day that thou didst depart out of the land of Egypt, until ye came unto this place, ye have been rebellious against the LORD.

8 Also in Horeb ye provoked the LORD to wrath, so that the LORD was angry with you to have destroyed you.

9 When I was gone up into the mount to receive the tables of stone, even the tables of the covenant which the LORD made with you, then I abode in the mount forty days and forty nights, I neither did eat bread nor drink water:

10 And the LORD delivered unto me two tables of stone written with the finger of God; and on them was written according to all the words, which the LORD spake with you in the mount out of the midst of the fire in the day of the assembly.

11 And it came to pass at the end of forty days and forty nights, that the LORD gave me the two tables of stone, even the tables of the covenant.

12 And the LORD said unto me, Arise, get thee down quickly from hence; for thy people which thou hast brought forth out of Egypt have corrupted themselves; they are quickly turned aside
13 out of the way which I commanded them; they have made them a molten image. Furthermore the LORD spake unto me, saying, I have seen this people, and, behold, it is a
14 stiffnecked people: Let me alone, that I may destroy them, and blot out their name from
15 under heaven: and I will make of thee a nation mightier and greater than they. So I turned and came down from the mount, and the mount burned with fire: and the two tables of the
16 covenant were in my two hands. And I looked, and, behold, ye had sinned against the LORD your God, and had made you a molten calf: ye had turned aside quickly out of the
17 way which the LORD had commanded you. And I took the two tables, and cast them out
18 of my two hands, and brake them before your eyes. And I fell down before the LORD, as at the first, forty days and forty nights: I did neither

אָכַלְתִּי וּמַיִם לֹא שָׁתִיתִי עַל כָּל־חַטַּאתְכֶם אֲשֶׁר
חֲטָאתֶם לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ: כִּי יָגֹרְתִּי 19
מִפְּנֵי הָאַף וְהַחֵמָה אֲשֶׁר קָצַף יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהַשְׁמִיד
אֶתְכֶם וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֵלַי גַּם בַּפַּעַם הַהִוא: וּבְאַהֲרֹן 20
הִתְאַנַּף יְהוָה מְאֹד לְהַשְׁמִידוֹ וָאֶתְפַּלֵּל גַּם־בְּעַד אַהֲרֹן
בָּעֵת הַהִוא: וְאֶת־חַטַּאתְכֶם אֲשֶׁר־עֲשִׂיתֶם אֶת־הָעֵגֶל 21
לָקַחְתִּי וָאשְׂרֹף אֹתוֹ ו בָּאֵשׁ וָאֵכֹת אֹתוֹ טָחוֹן הֵיטֵב עַד
אֲשֶׁר־דַּק לְעַפָּר וָאַשְׁלֵךְ אֶת־עֲפָרוֹ אֶל־הַנַּחַל הַיֹּרֵד מִן־
הָהָר: וּבְתַבְעֵרָה וּבְמַסָּה וּבְקִבְרֹת הַתַּאֲוָה מַקְצְפִים 22
הְיִיתֶם אֶת־יְהוָה: וּבְשָׁלַח יְהוָה אֶתְכֶם מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ 23
לֵאמֹר עֲלוּ וּרְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם וַתַּמְרוּ
אֶת־פִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא הֶאֱמַנְתֶּם לוֹ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם
בְּקֹלוֹ: מַמְרִים הְיִיתֶם עִם־יְהוָה מִיּוֹם דַּעְתִּי אֶתְכֶם: 24
וָאֶתְנַפַּל לִפְנֵי יְהוָה אֵת אַרְבָּעִים הַיּוֹם וְאֵת־אַרְבָּעִים 25
הַלַּיְלָה אֲשֶׁר הִתְנַפָּלְתִּי כִּי־אָמַר יְהוָה לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם:
וָאֶתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וָאֹמַר אֲדֹנָי יֱהוִה אַל־תַּשְׁחֵת עַמְּךָ 26
וְנַחֲלָתְךָ אֲשֶׁר פָּדִיתָ בְגָדְלֶךָ אֲשֶׁר־הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם בְּיָד
חֲזָקָה: זְכֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלִיעֲקֹב אַל־תֵּפֶן 27
אֶל־קְשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל־רִשְׁעוֹ וְאֶל־חַטָּאתוֹ: פֶּן־יֹאמְרוּ 28
הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָנוּ מִשָּׁם מִבְּלִי יְכֹלֶת יְהוָה לְהָבִיא אֹתָם
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־דִּבֶּר לָהֶם וּמִשִּׂנְאָתוֹ אוֹתָם הוֹצִיאָם
לְהָמִתָם בַּמִּדְבָּר: וְהֵם עַמְּךָ וְנַחֲלָתְךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ 29
בְּכֹחֲךָ הַגָּדֹל וּבִזְרֹעֲךָ הַנְּטוּיָה:

י בָּעֵת הַהִוא אָמַר יְהוָה אֵלַי פְּסָל־לְךָ שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כ
2 כָּרִאשֹׁנִים וַעֲלֵה אֵלַי הָהָרָה וְעָשִׂיתָ לְךָ אֲרוֹן עֵץ: וְאֶכְתֹּב
עַל־הַלֻּחֹת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַלֻּחֹת הָרִאשֹׁנִים 3
אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ וְשַׂמְתָּם בָּאָרוֹן: וָאַעַשׂ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים

ואספל
24 v. מ׳ קסנת. 25 v. ס״א אֶת־ בסקף ובלא נגינה. י׳, 2 v. נ״א ב׳נ עלי בנעיא.

eat bread, nor drink water, because of all your sins which ye sinned, in doing wickedly in the sight of the LORD, to provoke him to anger.

19 For I was afraid of the anger and hot displeasure, wherewith the LORD was wroth against you to destroy you. But the LORD hearkened unto me at that time also.

20 And the LORD was very angry with Aaron to have destroyed him: and I prayed for Aaron also the same time.

21 And I took your sin, the calf which ye had made, and burnt it with fire, and stamped it, and ground it very small, even until it was as small as dust: and I cast the dust thereof into the brook that descended out of the mount.

22 And at Taberah, and at Massah, and at Kibroth-hattaavah, ye provoked the LORD to wrath.

23 Likewise when the LORD sent you from Kadesh-barnea, saying, Go up and possess the land which I have given you; then ye rebelled against the commandment of the LORD your God, and ye believed him not, nor hearkened to his voice.

24 Ye have been rebellious against the LORD from the day that I knew you.

25 Thus I fell down before the LORD forty days and forty nights, as I fell down at the first; because the LORD had said he would destroy you.

26 I prayed therefore unto the LORD, and said, O Lord GOD, destroy not thy people and thine inheritance, which thou hast redeemed through thy greatness, which thou hast brought forth out of Egypt with a mighty hand. 27 Remember thy servants, Abraham, Isaac, and Jacob; look not unto the stubbornness 28 of this people, nor to their wickedness, nor to their sin: Lest the land whence thou broughtest us out say, Because the LORD was not able to bring them into the land which he promised them, and because he hated them, he hath brought them out to slay them in the 29 wilderness. Yet they are thy people and thine inheritance, which thou broughtest out by thy mighty power and by thy stretched out arm.

10 At that time the LORD said unto me, Hew thee two tables of stone like unto the first, and 2 come up unto me into the mount, and make thee an ark of wood. And I will write on the tables the words that were in the first tables which thou brakest, and thou shalt put them in the 3 ark. And I made an ark of shittim wood,

וְאֶפְסֹל שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וַאֲעַל הָהָרָה וּשְׁנֵי
4 הַלֻּחֹת בְּיָדִי: וַיִּכְתֹּב עַל־הַלֻּחֹת כַּמִּכְתָּב הָרִאשׁוֹן אֵת
עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֲלֵיכֶם בָּהָר מִתּוֹךְ
5 הָאֵשׁ בְּיוֹם הַקָּהָל וַיִּתְּנֵם יְהוָה אֵלָי: וָאֵפֶן וָאֵרֵד מִן־
הָהָר וָאָשֹׂם אֶת־הַלֻּחֹת בָּאָרוֹן אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וַיִּהְיוּ שָׁם
6 כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי יְהוָה: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נָסְעוּ מִבְאֵרֹת בְּנֵי־יַעֲקָן
מוֹסֵרָה שָׁם מֵת אַהֲרֹן וַיִּקָּבֵר שָׁם וַיְכַהֵן אֶלְעָזָר בְּנוֹ
7 תַּחְתָּיו: מִשָּׁם נָסְעוּ הַגֻּדְגֹּדָה וּמִן־הַגֻּדְגֹּדָה יָטְבָתָה אֶרֶץ
8 נַחֲלֵי־מָיִם: בָּעֵת הַהִוא הִבְדִּיל יְהוָה אֶת־שֵׁבֶט הַלֵּוִי
לָשֵׂאת אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה לַעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה לְשָׁרְתוֹ
9 וּלְבָרֵךְ בִּשְׁמוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה: עַל־כֵּן לֹא־הָיָה לְלֵוִי
חֵלֶק וְנַחֲלָה עִם־אֶחָיו יְהוָה הוּא נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
10 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לוֹ: וְאָנֹכִי עָמַדְתִּי בָהָר כַּיָּמִים הָרִאשֹׁנִים
אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֵלַי גַּם בַּפַּעַם
11 הַהִוא לֹא־אָבָה יְהוָה הַשְׁחִיתֶךָ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קוּם
לֵךְ לְמַסַּע לִפְנֵי הָעָם וְיָבֹאוּ וְיִרְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָם לָתֵת לָהֶם:
12 וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שֹׁאֵל מֵעִמָּךְ כִּי אִם־
לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו וּלְאַהֲבָה
אֹתוֹ וְלַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ:
13 לִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה וְאֶת־חֻקֹּתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
14 הַיּוֹם לְטוֹב לָךְ: הֵן לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי
15 הַשָּׁמַיִם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר־בָּהּ: רַק בַּאֲבֹתֶיךָ חָשַׁק
יְהוָה לְאַהֲבָה אוֹתָם וַיִּבְחַר בְּזַרְעָם אַחֲרֵיהֶם בָּכֶם
16 מִכָּל־הָעַמִּים כַּיּוֹם הַזֶּה: וּמַלְתֶּם אֶת עָרְלַת לְבַבְכֶם
17 וְעָרְפְּכֶם לֹא תַקְשׁוּ עוֹד: כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי

האלהים

4 v. ס״א עֲשֶׂרֶת הַן ח״ש, ת״א וחי׳. 9 v. ס״א על־כֵּן רביע. 10 v. ס״א ולא־ וכן ח״ש, ת״ע, ח״ם וח״ר. 11 v. ס״א לְמַסַּע קמץ. 13 v. בסתה לשסר רביע.

and hewed two tables of stone like unto the first, and went up into the mount, having the two tables in mine hand.

4 And he wrote on the tables, according to the first writing, the ten commandments, which the LORD spake unto you in the mount out of the midst of the fire in the day of the assembly: and the LORD gave them unto me.

5 And I turned myself and came down from the mount, and put the tables in the ark which I had made; and there they be, as the LORD commanded me.

6 And the children of Israel took their journey from Beeroth of the children of Jaakan to Mosera: there Aaron died, and there he was buried; and Eleazar his son ministered in the priest's office in his stead.

7 From thence they journeyed unto Gudgodah; and from Gudgodah to Jotbath, a land of rivers of waters.

8 At that time the LORD separated the tribe of Levi, to bear the ark of the covenant of the LORD, to stand before the LORD to minister unto him, and to bless in his name, unto this day.

9 Wherefore Levi hath no part nor inheritance with his brethren; the LORD is his inheritance, according as the LORD thy God promised him.

10 And I stayed in the mount, according to the first time, forty days and forty nights; and the LORD hearkened unto me at that time also, 11 and the LORD would not destroy thee. And the LORD said unto me, Arise, take thy journey before the people, that they may go in and possess the land, which I sware unto their 12 fathers to give unto them. And now, Israel, what doth the LORD thy God require of thee, but to fear the LORD thy God, to walk in all his ways, and to love him, and to serve the 13 LORD thy God with all thy heart and with all thy soul, To keep the commandments of the 14 LORD, and his statutes, which I command thee this day for thy good? Behold, the heaven and the heaven of heavens is the LORD'S thy God, the earth also, with all that therein is. 15 Only the LORD had a delight in thy fathers to love them, and he chose their seed after them, 16 even you above all people, as it is this day. Circumcise therefore the foreskin of your heart, 17 and be no more stiffnecked. For the LORD your God is God

of gods, and LORD of lords, a great God, a mighty, and a terrible, which regardeth not persons, nor taketh reward:

18 He doth execute the judgment of the fatherless and widow, and loveth the stranger, in giving him food and raiment.

19 Love ye therefore the stranger: for ye were strangers in the land of Egypt.

20 Thou shalt fear the LORD thy God; him shalt thou serve, and to him shalt thou cleave, and swear by his name.

21 He is thy praise, and he is thy God, that hath done for thee these great and terrible things, which thine eyes have seen.

22 Thy fathers went down into Egypt with threescore and ten persons; and now the LORD thy God hath made thee as the stars of heaven for multitude.

11 Therefore thou shalt love the LORD thy God, and keep his charge, and his statutes, and his judgments, and his commandments, alway.

2 And know ye this day: for I speak not with your children which have not known, and which have not seen the chastisement of the LORD your God, his greatness, his mighty hand, and his stretched out arm,

3 And his miracles, and his acts, which he did in the midst of Egypt unto Pharaoh the king of Egypt, and unto all his land;

4 And what he did unto the army of Egypt, unto their horses, and to their chariots; how he made the water of the Red sea to overflow them as they pursued after you, and how the LORD hath destroyed them unto

5, 6 this day; And what he did unto you in the wilderness, until ye came into this place; And what he did unto Dathan and Abiram, the sons of Eliab, the son of Reuben: how the earth opened her mouth, and swallowed them up, and their households, and their tents, and all the

7 substance that was in their possession, in the midst of all Israel: But your eyes have seen

8 all the great acts of the LORD which he did. Therefore shall ye keep all the commandments which I command you this day, that ye may be strong, and go in and possess the land,

9 whither ye go to possess it; And that ye may prolong your days in the land, which the LORD sware unto your fathers to give unto them and to their seed, a land that floweth

הָאֱלֹהִים וַאדֹנֵי הָאֲדֹנִים הָאֵל הַגָּדֹל הַגִּבֹּר וְהַנּוֹרָא
18 אֲשֶׁר לֹא־יִשָּׂא פָנִים וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד: עֹשֶׂה מִשְׁפַּט
יָתוֹם וְאַלְמָנָה וְאֹהֵב גֵּר לָתֵת לוֹ לֶחֶם וְשִׂמְלָה:
19 וַאֲהַבְתֶּם אֶת־הַגֵּר כִּי־גtill גרים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם:
20 אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִּירָא אֹתוֹ תַעֲבֹד וּבוֹ תִדְבָּק וּבִשְׁמֹו
21 תִּשָּׁבֵעַ: הוּא תְהִלָּתְךָ וְהוּא אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר־עָשָׂה אִתְּךָ
אֶת־הַגְּדֹלֹת וְאֶת־הַנּוֹרָאֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ:
22 בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יָרְדוּ אֲבֹתֶיךָ מִצְרַיְמָה וְעַתָּה שָׂמְךָ יְהוָה
יא אֱלֹהֶיךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב: וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
וְשָׁמַרְתָּ מִשְׁמַרְתּוֹ וְחֻקֹּתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וּמִצְוֹתָיו כָּל־
2 הַיָּמִים: וִידַעְתֶּם הַיּוֹם כִּי | לֹא אֶת־בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־
יָדְעוּ וַאֲשֶׁר לֹא־רָאוּ אֶת־מוּסַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶת־גָּדְלוֹ
3 אֶת־יָדוֹ הַחֲזָקָה וּזְרֹעוֹ הַנְּטוּיָה: וְאֹתֹתָיו וְאֶת־מַעֲשָׂיו
אֲשֶׁר עָשָׂה בְּתוֹךְ מִצְרַיִם לְפַרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וּלְכָל־
4 אַרְצוֹ: וַאֲשֶׁר עָשָׂה לְחֵיל מִצְרַיִם לְסוּסָיו וּלְרִכְבּוֹ אֲשֶׁר
הֵצִיף אֶת־מֵי יַם־סוּף עַל־פְּנֵיהֶם בְּרָדְפָם אַחֲרֵיכֶם
5 וַיְאַבְּדֵם יְהוָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וַאֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם
6 בַּמִּדְבָּר עַד־בֹּאֲכֶם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה: וַאֲשֶׁר עָשָׂה
לְדָתָן וְלַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב בֶּן־רְאוּבֵן אֲשֶׁר פָּצְתָה
הָאָרֶץ אֶת־פִּיהָ וַתִּבְלַע אֹתָם וְאֶת־בָּתֵּיהֶם וְאֶת־אָהֳלֵיהֶם
7 וְאֵת כָּל־הַיְקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם בְּקֶרֶב כָּל־יִשְׂרָאֵל: כִּי
עֵינֵיכֶם הָרֹאוֹת אֶת כָּל־מַעֲשֵׂה יְהוָה הַגָּדֹל אֲשֶׁר עָשָׂה:
8 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְמַעַן
תֶּחֶזְקוּ וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים
9 שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: וּלְמַעַן תַּאֲרִיכוּ יָמִים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם וּלְזַרְעָם אֶרֶץ זָבַת

חלב

10 v. ס״א ואתו וכן ח״ש, ת״א, ת״ע, ת״ם ות״ר. 21 v. ס״א אשר ו. יא. 2 v. ס״א ואת־ וכן ד״ב, ח״ש, ת״ו, ת״ע, ת״ם ות״ר. 4 v. ס״א אחריהם, וכס״א נמסר עליו: כבל אחריכם ואספסיא אחריהם.

with milk and honey.

10 For the land, whither thou goest in to possess it, is not as the land of Egypt, from whence ye came out, where thou sowedst thy seed, and wateredst it with thy foot, as a garden of herbs:

11 But the land, whither ye go to possess it, is a land of hills and valleys, and drinketh water of the rain of heaven:

12 A land which the LORD thy God careth for: the eyes of the LORD thy God are always upon it, from the beginning of the year even unto the end of the year.

13 And it shall come to pass, if ye shall hearken diligently unto my commandments which I command you this day, to love the LORD your God, and to serve him with all your heart and with all your soul,

14 That I will give you the rain of your land in his due season, the first rain and the latter rain, that thou mayest gather in thy corn, and thy wine, and thine oil.

15 And I will send grass in thy fields for thy cattle, that thou mayest eat and be full.

16 Take heed to yourselves, that your heart be not deceived, and ye turn aside, and serve other gods, and worship them;

17 And then the LORD'S wrath be kindled against you, and he shut up the heaven, that there be no rain, and that the land yield not her fruit; and lest ye perish quickly from off the good land which the LORD giveth you.

18 Therefore shall ye lay up these my words in your heart and in your soul, and bind them for a
19 sign upon your hand, that they may be as frontlets between your eyes. And ye shall teach them your children, speaking of them when thou sittest in thine house, and when thou walk-
20 est by the way, when thou liest down, and when thou risest up. And thou shalt write them
21 upon the door posts of thine house, and upon thy gates: That your days may be multiplied, and the days of your children, in the land which the LORD sware unto your fathers to give
22 them, as the days of heaven upon the earth. For if ye shall diligently keep all these commandments which I command you, to do them, to love the LORD your God,

10 חֶלֶב וּדְבָשׁ׃ כִּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה ס
בָּא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא כְאֶרֶץ מִצְרַיִם הִוא אֲשֶׁר
יְצָאתֶם מִשָּׁם אֲשֶׁר תִּזְרַע אֶת־זַרְעֲךָ וְהִשְׁקִיתָ בְּרַגְלְךָ
11 כְּגַן הַיָּרָק׃ וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ
12 אֶרֶץ הָרִים וּבְקָעֹת לִמְטַר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתֶּה־מָּיִם׃ אֶרֶץ
אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ דֹּרֵשׁ אֹתָהּ תָּמִיד עֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בָּהּ מֵרֵשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה׃
13 וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ
14 בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם׃ וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם
בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ׃
15 וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ׃ הִשָּׁמְרוּ
16 לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
17 וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־
הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ
וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן
18 לָכֶם׃ וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם
וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין
19 עֵינֵיכֶם׃ וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ
20 בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃ וּכְתַבְתָּם
21 עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃ לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי
בְּנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת
22 לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ׃ כִּי
אִם־שָׁמֹר תִּשְׁמְרוּן אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוֶּה אֶתְכֶם לַעֲשֹׂתָהּ לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה ׀ אֱלֹהֵיכֶם
ללכת

---

11 v. כן כ"א, ב"נ חֶשְׁתה־ בלא נעיא. 12 v. ס"א עֵינֵי. 12 v. מַראשִׁית קרי. 19 v. כן ב"א, ב"נ וּבְלֶכְתְּךָ בנעיא. 19 v. נ"א ב"נ וּבְשָׁכְבְּךָ בנעיא. 22 v. ס"א אתכם הַיום וכן ח"ש, ת"ע וח"ס. 22 v. ס"א לאהבה את־יהוה אלהיכם.

to walk in all his ways, and to cleave unto him;

23 Then will the LORD drive out all these nations from before you, and ye shall possess greater nations and mightier than yourselves.

24 Every place whereon the soles of your feet shall tread shall be yours: from the wilderness and Lebanon, from the river, the river Euphrates, even unto the uttermost sea shall your coast be.

25 There shall no man be able to stand before you: for the LORD your God shall lay the fear of you and the dread of you upon all the land that ye shall tread upon, as he hath said unto you.

26 Behold, I set before you this day a blessing and a curse;

27 A blessing, if ye obey the commandments of the LORD your God, which I command you this day:

28 And a curse, if ye will not obey the commandments of the LORD your God, but turn aside out of the way which I command you this day, to go after other gods, which ye have not known.

29 And it shall come to pass, when the LORD thy God hath brought thee in unto the land whither thou goest to possess it, that thou shalt put the blessing upon mount Gerizim, and the curse upon mount Ebal.

30 Are they not on the other side Jordan, by the way where the sun goeth down, in the land of the Canaanites, which dwell in the champaign over against Gilgal, beside the plains of Moreh?

31 For ye shall pass over Jordan to go in to possess the land

32 which the LORD your God giveth you, and ye shall possess it, and dwell therein. And ye shall observe to do

23 לָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו וּלְדָבְקָה־בּוֹ׃ וְהוֹרִישׁ יְהוָה אֶת־כָּל־
הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵיכֶם וִירִשְׁתֶּם גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים
24 מִכֶּם׃ כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ כַּף־רַגְלְכֶם בּוֹ לָכֶם
יִהְיֶה מִן־הַמִּדְבָּר וְהַלְּבָנוֹן מִן־הַנָּהָר נְהַר־פְּרָת וְעַד
25 הַיָּם הָאַחֲרוֹן יִהְיֶה גְּבֻלְכֶם׃ לֹא־יִתְיַצֵּב אִישׁ בְּפְנֵיכֶם
פַּחְדְּכֶם וּמוֹרַאֲכֶם יִתֵּן | יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עַל־פְּנֵי כָל־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּדְרְכוּ־בָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם׃
26 רְאֵה אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה׃ פרש׳
27 אֶת־הַבְּרָכָה אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
28 אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם׃ וְהַקְּלָלָה אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ
אֶל־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְסַרְתֶּם מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לָלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר
29 לֹא־יְדַעְתֶּם׃ וְהָיָה כִּי יְבִיאֲךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָּא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ
וְנָתַתָּה אֶת־הַבְּרָכָה עַל־הַר גְּרִזִים וְאֶת־הַקְּלָלָה עַל־הַר
30 עֵיבָל׃ הֲלֹא־הֵמָּה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן אַחֲרֵי דֶּרֶךְ מְבוֹא
הַשֶּׁמֶשׁ בְּאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בָּעֲרָבָה מוּל הַגִּלְגָּל
31 אֵצֶל אֵלוֹנֵי מֹרֶה׃ כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן לָבֹא
לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם
32 וִירִשְׁתֶּם אֹתָהּ וִישַׁבְתֶּם־בָּהּ׃ וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשׂוֹת אֶת
כל־

---

v. 24 ס״א ימין׳ וכן ת״ש׳ ת״ע ות״ס. v. 24 ס״א הנהר פרת גדל וכן ת״ע ות״ר.

v. 25 שם הפרשה [VII 12—XI 25] דְּעֹוֹאל, וסדריה נ׳ והיה עקב [VII 12]. שסע ישראל [IX 1]. בעת ההוא אמר י״י [X 1]. ושלישית סדר כי תארץ [XI 10]. תפסוקים מאה ושתר עשר. ומלים אלף ושבע מאות וארבעים ושבעה. ואחזיות ששת אלפים ושמנה מאות ושמים וחמש. וחלופים ד׳ וחצי תְּתַעֲנֵנּוּ [VII 26]. ב״א קורא תְּתַעֲנֵנּוּ בנעיא תחת התי״ו ולא כן ב״נ. את־אשר בְּלִבָבְךָ [VIII 2]. ב״א בְּלִבְבֵךְ בנעיא ולא כן ב״נ. תְּשַׁמְּרוּן־עִמּוֹ [XI 22]. ב״א קדא תְּשַׁמְּרוּן־ בנעיא ולא כן ב״נ. וּבְלֶכְתְּךָ בדרך [XI 19]. ב״א קורא וּבְלֶכְתֵּךְ בלא נעיא וב״נ וְבָלְכְתְּךָ בנעיא תחת הרי״ז, ואשר התחברו עליו עֵם־גדול [IX 2]. עֲלֵי־תלחת [X 4]. נחליי־טים [X 7]. בכאריך והיא במקף. ופסקות שקץ | תשקצנו [VII 26]. ב׳ בו [VII 26]. נחש | שרף [VIII 15]. בהרת י״י [IX 4]. ואשרף אתו [IX 21]. וכת׳ א׳ סנוחו [VIII 2].

v. 26 התפרה עניה סערח בישעיה נ״ר י״א. v. 29 בכתה אל־הארץ.

all the statutes and judgments which I set before you this day.

2 These are the statutes and judgments, which ye shall observe to do in the land, which the LORD God of thy fathers giveth thee to possess it, all the days that ye live upon the earth.

2 Ye shall utterly destroy all the places, wherein the nations which ye shall possess served their gods, upon the high mountains, and upon the hills, and under every green tree:

3 And ye shall overthrow their altars, and break their pillars, and burn their groves with fire; and ye shall hew down the graven images of their gods, and destroy the names of them out of that place.

4 Ye shall not do so unto the LORD your God.

5 But unto the place which the LORD your God shall choose out of all your tribes to put his name there, even unto his habitation shall ye seek, and thither thou shalt come:

6 And thither ye shall bring your burnt offerings, and your sacrifices, and your tithes, and heave offerings of your hand, and your vows, and your freewill offerings, and the firstlings of your herds and of your flocks:

7 And there ye shall eat before the LORD your God, and ye shall rejoice in all that ye put your hand unto, ye and your households, wherein

כָּל־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם
יב הַיּוֹם׃ אֵלֶּה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת
בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לְךָ לְרִשְׁתָּהּ כָּל
2 הַיָּמִים אֲשֶׁר־אַתֶּם חַיִּים עַל־הָאֲדָמָה׃ אַבֵּד תְּאַבְּדוּן
אֶת־כָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר עָבְדוּ־שָׁם הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אַתֶּם
יְרַשִּׁים אֹתָם אֶת־אֱלֹהֵיהֶם עַל־הֶהָרִים הָרָמִים וְעַל־
3 הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃ וְנִתַּצְתֶּם אֶת־מִזְבְּחֹתָם
וְשִׁבַּרְתֶּם אֶת־מַצֵּבֹתָם וַאֲשֵׁרֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ וּפְסִילֵי
אֱלֹהֵיהֶם תְּגַדֵּעוּן וְאִבַּדְתֶּם אֶת־שְׁמָם מִן־הַמָּקוֹם
4 הַהוּא׃ לֹא־תַעֲשׂוּן כֵּן לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ כִּי אִם־אֶל־
5 הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִכֹּל־שִׁבְטֵיכֶם
לָשׂוּם אֶת־שְׁמוֹ שָׁם לְשִׁכְנוֹ תִדְרְשׁוּ וּבָאתָ שָׁמָּה׃
6 וַהֲבֵאתֶם שָׁמָּה עֹלֹתֵיכֶם וְזִבְחֵיכֶם וְאֵת מַעְשְׂרֹתֵיכֶם
וְאֶת תְּרוּמַת יֶדְכֶם וְנִדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם וּבְכֹרֹת בְּקַרְכֶם
7 וְצֹאנְכֶם׃ וַאֲכַלְתֶּם־שָׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּשְׂמַחְתֶּם
בְּכֹל מִשְׁלַח יֶדְכֶם אַתֶּם וּבָתֵּיכֶם אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ יְהוָה
8 אֱלֹהֶיךָ׃ לֹא תַעֲשׂוּן כְּכֹל אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ עֹשִׂים פֹּה הַיּוֹם
9 אִישׁ כָּל־הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו׃ כִּי לֹא־בָאתֶם עַד־עָתָּה אֶל־
הַמְּנוּחָה וְאֶל־הַנַּחֲלָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃
10 וַעֲבַרְתֶּם אֶת־הַיַּרְדֵּן וישבתם וְיָשַׁבְתֶּם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם מַנְחִיל אֶתְכֶם וְהֵנִיחַ לָכֶם מִכָּל־אֹיְבֵיכֶם
11 מִסָּבִיב וִישַׁבְתֶּם־בֶּטַח׃ וְהָיָה הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם בּוֹ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם שָׁמָּה תָּבִיאוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם עֹלֹתֵיכֶם וְזִבְחֵיכֶם מַעְשְׂרֹתֵיכֶם
וּתְרוּמַת יֶדְכֶם וְכֹל מִבְחַר נִדְרֵיכֶם אֲשֶׁר תִּדְּרוּ לַיהוָה׃
12 וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אַתֶּם וּבְנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם
ועבדיכם

יב. 11 .v כן במ׳ה. בהללי תקרו רש׳י.

8 the LORD thy God hath blessed thee. Ye shall not do after all the things that we do here
9 this day, every man whatsoever is right in his own eyes. For ye are not as yet come to the
10 rest and to the inheritance, which the LORD your God giveth you. But when ye go over Jordan, and dwell in the land which the LORD your God giveth you to inherit, and when he
11 giveth you rest from all your enemies round about, so that ye dwell in safety; Then there shall be a place which the LORD your God shall choose to cause his name to dwell there; thither shall ye bring all that I command you; your burnt offerings, and your sacrifices, your tithes, and the heave offering of your hand, and all your choice vows which ye vow unto the
12 LORD: And ye shall rejoice before the LORD your God, ye, and your sons, and your daughters,

וְעַבְדֵיכֶם וְאַמְהֹתֵיכֶם וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֵיכֶם כִּי אֵין
13 לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה אִתָּכֶם: הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תַּעֲלֶה עֹלֹתֶיךָ
14 בְּכָל־מָקוֹם אֲשֶׁר תִּרְאֶה: כִּי אִם־בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר
יְהוָה בְּאַחַד שִׁבְטֶיךָ שָׁם תַּעֲלֶה עֹלֹתֶיךָ וְשָׁם תַּעֲשֶׂה
15 כֹּל אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּךָּ: רַק בְּכָל־אַוַּת נַפְשְׁךָ תִּזְבַּח ו
וְאָכַלְתָּ בָּשָׂר כִּבְרָכַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ
בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ הַטָּמֵא וְהַטָּהוֹר יֹאכְלֶנּוּ כַּצְּבִי וְכָאַיָּל:
16 רַק הַדָּם לֹא תֹאכֵל עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם: לֹא־
17 תוּכַל לֶאֱכֹל בִּשְׁעָרֶיךָ מַעְשַׂר דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ
וּבְכֹרֹת בְּקָרְךָ וְצֹאנֶךָ וְכָל־נְדָרֶיךָ אֲשֶׁר תִּדֹּר וְנִדְבֹתֶיךָ
18 וּתְרוּמַת יָדֶךָ: כִּי אִם־לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ בַּמָּקוֹם
אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ
וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
19 בְּכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ: הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תַּעֲזֹב אֶת־הַלֵּוִי כָּל
20 יָמֶיךָ עַל־אַדְמָתֶךָ: כִּי־יַרְחִיב יְהוָה ס
אֱלֹהֶיךָ אֶת־גְּבֻלְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְאָמַרְתָּ אֹכְלָה בָּשָׂר
כִּי־תְאַוֶּה נַפְשְׁךָ לֶאֱכֹל בָּשָׂר בְּכָל־אַוַּת נַפְשְׁךָ תֹּאכַל
21 בָּשָׂר: כִּי־יִרְחַק מִמְּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לָשׂוּם שְׁמוֹ שָׁם וְזָבַחְתָּ מִבְּקָרְךָ וּמִצֹּאנְךָ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה
לְךָ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ וְאָכַלְתָּ בִּשְׁעָרֶיךָ בְּכֹל אַוַּת נַפְשֶׁךָ:
22 אַךְ כַּאֲשֶׁר יֵאָכֵל אֶת־הַצְּבִי וְאֶת־הָאַיָּל כֵּן תֹּאכְלֶנּוּ
23 הַטָּמֵא וְהַטָּהוֹר יַחְדָּו יֹאכְלֶנּוּ: רַק חֲזַק לְבִלְתִּי אֲכֹל
הַדָּם כִּי הַדָּם הוּא הַנָּפֶשׁ וְלֹא־תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם־הַבָּשָׂר:
24 לֹא תֹאכְלֶנּוּ עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם: לֹא תֹאכְלֶנּוּ
25 לְמַעַן יִיטַב לְךָ וּלְבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ כִּי־תַעֲשֶׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי
יהוה

---

14 v. ס״א פֶּ״ד בסקף. 17 v. ס״א תִּירֹשְׁךָ וכן ח״ש. ח״א כ״י וח״י. 17 v. ס״א יִצְהָרְךָ וכן ח״ש. ח״ע. ח״ס וח״ר. 18 v. ס״א יָדְךָ וכן ח״ש. ח״י וספ״ו. 20, 22 vv. נ״א ב״נ אח״כ בנציא.

and your menservants, and your maidservants, and the Levite that is within your gates; forasmuch as he hath no part nor inheritance with you.

13 Take heed to thyself that thou offer not thy burnt offerings in every place that thou seest:

14 But in the place which the LORD shall choose in one of thy tribes, there thou shalt offer thy burnt offerings, and there thou shalt do all that I command thee.

15 Notwithstanding thou mayest kill and eat flesh in all thy gates, whatsoever thy soul lusteth after, according to the blessing of the LORD thy God which he hath given thee: the unclean and the clean may eat thereof, as of the roebuck, and as of the hart.

16 Only ye shall not eat the blood; ye shall pour it upon the earth as water.

17 Thou mayest not eat within thy gates the tithe of thy corn, or of thy wine, or of thy oil, or the firstlings of thy herds or of thy flock, nor any of thy vows which thou vowest, nor thy freewill offerings, or heave offering of thine hand:

18 But thou must eat them before the LORD thy God in the place which the LORD thy God shall choose, thou, and thy son, and thy daughter, and thy manservant, and thy maidservant, and the Levite that is within thy gates: and thou shalt rejoice before the LORD thy God in all that thou puttest thine hands unto.

19 Take heed to thyself that thou forsake not the Levite as long as thou livest upon the earth.

20 When the LORD thy God shall enlarge thy border, as he hath promised thee, and thou shalt say, I will eat flesh, because thy soul longeth to eat flesh; thou mayest eat flesh, whatsoever thy soul lusteth after.

21 If the place which the LORD thy God hath chosen to put his name there be too far from thee, then thou shalt kill of thy herd and of thy flock, which the LORD hath given thee, as I have commanded thee, and thou shalt eat in thy gates whatsoever thy soul lusteth after.

22 Even as the roebuck and the hart is eaten, so thou shalt eat them: the unclean and the clean shall eat of them alike.

23 Only be sure that thou eat not the blood: for the blood is the life; and thou mayest not eat the life with the flesh.

24 Thou shalt not eat it; thou shalt pour it upon the earth as water.

25 Thou shalt not eat it; that it may go well with thee, and with thy children after thee, when thou shalt do that which is right in the sight of

יְהוָה: רַק קָדָשֶׁיךָ אֲשֶׁר־יִהְיוּ לְךָ וְנִדָּרֶיךָ תִּשָּׂא וּבָאתָ 26
אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה: וְעָשִׂיתָ עֹלֹתֶיךָ הַבָּשָׂר 27
וְהַדָּם עַל־מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְדַם־זְבָחֶיךָ יִשָּׁפֵךְ עַל־
מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַבָּשָׂר תֹּאכֵל: שְׁמֹר וְשָׁמַעְתָּ אֵת 28
כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּךָּ לְמַעַן יִיטַב לְךָ
וְלִבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ עַד־עוֹלָם כִּי תַעֲשֶׂה הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֵי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: כִּי־יַכְרִית יְהוָה 29
אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אַתָּה בָּא־שָׁמָּה לָרֶשֶׁת אוֹתָם
מִפָּנֶיךָ וְיָרַשְׁתָּ אֹתָם וְיָשַׁבְתָּ בְּאַרְצָם: הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־ 30
תִּנָּקֵשׁ אַחֲרֵיהֶם אַחֲרֵי הִשָּׁמְדָם מִפָּנֶיךָ וּפֶן־תִּדְרֹשׁ
לֵאלֹהֵיהֶם לֵאמֹר אֵיכָה יַעַבְדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֶת־ 31
אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱשֶׂה־כֵּן גַּם־אָנִי: לֹא־תַעֲשֶׂה כֵּן לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ כִּי כָל־תּוֹעֲבַת יְהוָה אֲשֶׁר שָׂנֵא עָשׂוּ לֵאלֹהֵיהֶם
כִּי גַם אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם יִשְׂרְפוּ בָאֵשׁ לֵאלֹהֵיהֶם:
יג אֵת כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם אֹתוֹ תִשְׁמְרוּ
לַעֲשׂוֹת לֹא־תֹסֵף עָלָיו וְלֹא תִגְרַע מִמֶּנּוּ:
2 כִּי־יָקוּם בְּקִרְבְּךָ נָבִיא אוֹ חוֹלֵם חֲלוֹם וְנָתַן אֵלֶיךָ אוֹת ס
3 אוֹ מוֹפֵת: וּבָא הָאוֹת וְהַמּוֹפֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלֶיךָ לֵאמֹר
נֵלְכָה אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתָּם וְנָעָבְדֵם:
4 לֹא תִשְׁמַע אֶל־דִּבְרֵי הַנָּבִיא הַהוּא אוֹ אֶל־חוֹלֵם
הַחֲלוֹם הַהוּא כִּי מְנַסֶּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם לָדַעַת
הֲיִשְׁכֶם אֹהֲבִים אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּכָל־לְבַבְכֶם
5 וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: אַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם תֵּלֵכוּ וְאֹתוֹ
תִירָאוּ וְאֶת־מִצְוֹתָיו תִּשְׁמֹרוּ וּבְקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ וְאֹתוֹ
6 תַּעֲבֹדוּ וּבוֹ תִדְבָּקוּן: וְהַנָּבִיא הַהוּא אוֹ חוֹלֵם הַחֲלוֹם
הַהוּא יוּמָת כִּי דִבֶּר־סָרָה עַל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא
אֶתְכֶם | מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְהַפְדֶּךָ מִבֵּית עֲבָדִים לְהַדִּיחֲךָ
מִן־

v. 28 נ"א שְׁמֹר בראש תדף ומיטן בי"ה שמו. ו"נ. 2 v. נס"א אין כאן סדר.

26 Only thy holy things which thou hast, and thy vows, thou shalt take, and go unto the place which the LORD shall choose:

27 And thou shalt offer thy burnt offerings, the flesh and the blood, upon the altar of the LORD thy God: and the blood of thy sacrifices shall be poured out upon the altar of the LORD thy God, and thou shalt eat the flesh.

28 Observe and hear all these words which I command thee, that it may go well with thee, and with thy children after thee for ever, when thou doest that which is good and right in the sight of the LORD thy God.

29 When the LORD thy God shall cut off the nations from before thee, whither thou goest to possess them, and thou succeedest them, and dwellest in their land;

30 Take heed to thyself that thou be not snared by following them, after that they be destroyed from before thee; and that thou enquire not after their gods, saying, How did these nations serve their gods? even so will I do likewise.

31 Thou shalt not do so unto the LORD thy God: for every abomination to the LORD, which he hateth, have they done unto their gods; for even their sons and their daughters they have burnt in the fire to their gods.

32 What thing soever I command you, observe to do it: thou shalt not add thereto, nor diminish from it.

13 If there arise among you a prophet, or a dreamer of dreams, and giveth thee a sign or a wonder, 2 And the sign or the wonder come to pass, whereof he spake unto thee, saying, Let us go after other gods, which thou hast not known, and let us serve them; 3 Thou shalt not hearken unto the words of that prophet, or that dreamer of dreams: for the LORD your God proveth you, to know whether ye love the LORD your God with all your heart and with all your soul. 4 Ye shall walk after the LORD your God, and fear him, and keep his commandments, and obey his voice, and ye shall serve him, and cleave unto him. 5 And that prophet, or that dreamer of dreams, shall be put to death; because he hath spoken to turn you away from the LORD your God, which brought you out of the land of Egypt, and redeemed you out of the house of bondage, to thrust thee out

מִדַּרְכְּךָ אֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בָּהּ וּבְעַרְתָּ
הָרָע מִקִּרְבֶּךָ׃ 7 כִּי יְסִיתְךָ אָחִיךָ
בֶּן־אִמֶּךָ אוֹ־בִנְךָ אוֹ בִתֶּךָ אוֹ אֵשֶׁת חֵיקֶךָ אוֹ רֵעֲךָ
אֲשֶׁר כְּנַפְשְׁךָ בַּסֵּתֶר לֵאמֹר נֵלְכָה וְנַעַבְדָה אֱלֹהִים
אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ׃ 8 מֵאלֹהֵי הָעַמִּים
אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיכֶם הַקְּרֹבִים אֵלֶיךָ אוֹ הָרְחֹקִים מִמְּךָ
מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ׃ 9 לֹא־תֹאבֶה לוֹ וְלֹא
תִשְׁמַע אֵלָיו וְלֹא־תָחוֹס עֵינְךָ עָלָיו וְלֹא־תַחְמֹל וְלֹא־
תְכַסֶּה עָלָיו׃ 10 כִּי הָרֹג תַּהַרְגֶנּוּ יָדְךָ תִּהְיֶה־בּוֹ בָרִאשׁוֹנָה
לַהֲמִיתוֹ וְיַד כָּל־הָעָם בְּאַחֲרֹנָה׃ 11 וְסָקַלְתּוֹ בָאֲבָנִים וָמֵת
כִּי בִקֵּשׁ לְהַדִּיחֲךָ מֵעַל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמּוֹצִיאֲךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃ 12 וְכָל־יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּן וְלֹא־
יוֹסִפוּ לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הָרָע הַזֶּה בְּקִרְבֶּךָ׃
13 כִּי־תִשְׁמַע בְּאַחַת עָרֶיךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן
14 לְךָ לָשֶׁבֶת שָׁם לֵאמֹר׃ יָצְאוּ אֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל
מִקִּרְבֶּךָ וַיִּדִּיחוּ אֶת־יֹשְׁבֵי עִירָם לֵאמֹר נֵלְכָה וְנַעַבְדָה
15 אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתֶּם׃ וְדָרַשְׁתָּ וְחָקַרְתָּ
וְשָׁאַלְתָּ הֵיטֵב וְהִנֵּה אֱמֶת נָכוֹן הַדָּבָר נֶעֶשְׂתָה
16 הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּקִרְבֶּךָ׃ הַכֵּה תַכֶּה אֶת־יֹשְׁבֵי הָעִיר
הַהִוא לְפִי־חָרֶב הַחֲרֵם אֹתָהּ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּהּ וְאֶת־
17 בְּהֶמְתָּהּ לְפִי־חָרֶב׃ וְאֶת־כָּל־שְׁלָלָהּ תִּקְבֹּץ אֶל־תּוֹךְ
רְחֹבָהּ וְשָׂרַפְתָּ בָאֵשׁ אֶת־הָעִיר וְאֶת־כָּל־שְׁלָלָהּ כָּלִיל
18 לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהָיְתָה תֵּל עוֹלָם לֹא תִבָּנֶה עוֹד׃ וְלֹא־
יִדְבַּק בְּיָדְךָ מְאוּמָה מִן־הַחֵרֶם לְמַעַן יָשׁוּב יְהוָה מֵחֲרוֹן
אַפּוֹ וְנָתַן־לְךָ רַחֲמִים וְרִחַמְךָ וְהִרְבֶּךָ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע
19 לַאֲבֹתֶיךָ׃ כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר אֶת־
כָּל־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי
יהוה

v. 17 ס״א ושרפת באש.

of the way which the LORD thy God commanded thee to walk in. So shalt thou put the evil away from the midst of thee.

6 If thy brother, the son of thy mother, or thy son, or thy daughter, or the wife of thy bosom, or thy friend, which is as thine own soul, entice thee secretly, saying, Let us go and serve other gods, which thou hast not known, thou, nor thy fathers;

7 Namely, of the gods of the people which are round about you, nigh unto thee, or far off from thee, from the one end of the earth even unto the other end of the earth;

8 Thou shalt not consent unto him, nor hearken unto him; neither shall thine eye pity him, neither shalt thou spare, neither shalt thou conceal him:

9 But thou shalt surely kill him; thine hand shall be first upon him to put him to death, and afterwards the hand of all the people.

10 And thou shalt stone him with stones, that he die; because he hath sought to thrust thee away from the LORD thy God, which brought thee out of the land of Egypt, from the house of bondage.

11 And all Israel shall hear, and fear, and shall do no more any such wickedness as this is among you.

12 If thou shalt hear say in one of thy cities, which the LORD thy God hath given thee to dwell there, saying,

13 Certain men, the children of Belial, are gone out from among you, and have withdrawn the inhabitants of their city, saying, Let us go and serve other gods, which ye have not known;

14 Then shalt thou enquire, and make search, and ask diligently; and, behold, if it be truth, and the thing certain, that such abomination is wrought among you;

15 Thou shalt surely smite the inhabitants of that city with the edge of the sword, destroying it utterly, and all that is therein, and the cattle thereof, with the edge of the sword.

16 And thou shalt gather all the spoil of it into the midst of the street thereof, and shalt burn with fire the city, and all the spoil thereof every whit, for the LORD thy God: and it shall be an heap for ever; it shall not be built again.

17 And there shall cleave nought of the cursed thing to thine hand: that the LORD may turn from the fierceness of his anger, and shew thee mercy, and have compassion upon thee, and multiply thee, as he hath sworn unto thy fathers;

18 When thou shalt hearken to the voice of the LORD thy God, to keep all his commandments which I command thee this day, to do that which is right in the eyes of

יד יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ בָּנִים אַתֶּם לַיהוָה ס

אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִתְגֹּדְדוּ וְלֹא־תָשִׂימוּ קָרְחָה בֵּין עֵינֵיכֶם
2 לָמֵת׃ כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וּבְךָ בָּחַר
יְהוָה לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה מִכֹּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
3 הָאֲדָמָה׃ לֹא תֹאכַל כָּל־תּוֹעֵבָה׃
4 זֹאת הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר תֹּאכֵלוּ שׁוֹר שֵׂה כְשָׂבִים וְשֵׂה
5 עִזִּים׃ אַיָּל וּצְבִי וְיַחְמוּר וְאַקּוֹ וְדִישֹׁן וּתְאוֹ וָיָמֶר׃ וְכָל־
6 בְּהֵמָה מַפְרֶסֶת פַּרְסָה וְשֹׁסַעַת שֶׁסַע שְׁתֵּי פְרָסוֹת
7 מַעֲלַת גֵּרָה בַּבְּהֵמָה אֹתָהּ תֹּאכֵלוּ׃ אַךְ אֶת־זֶה לֹא
תֹאכְלוּ מִמַּעֲלֵי הַגֵּרָה וּמִמַּפְרִיסֵי הַפַּרְסָה הַשְּׁסוּעָה
אֶת־הַגָּמָל וְאֶת־הָאַרְנֶבֶת וְאֶת־הַשָּׁפָן כִּי־מַעֲלֵה גֵרָה
8 הֵמָּה וּפַרְסָה לֹא הִפְרִיסוּ טְמֵאִים הֵם לָכֶם׃ וְאֶת־
הַחֲזִיר כִּי־מַפְרִיס פַּרְסָה הוּא וְלֹא גֵרָה טָמֵא הוּא לָכֶם
מִבְשָׂרָם לֹא תֹאכֵלוּ וּבְנִבְלָתָם לֹא תִגָּעוּ׃
9 אֶת־זֶה תֹּאכְלוּ מִכֹּל אֲשֶׁר בַּמָּיִם כֹּל אֲשֶׁר־
10 לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת תֹּאכֵלוּ׃ וְכֹל אֲשֶׁר אֵין־לוֹ סְנַפִּיר
וְקַשְׂקֶשֶׂת לֹא תֹאכֵלוּ טָמֵא הוּא לָכֶם׃
11 כָּל־צִפּוֹר טְהֹרָה תֹּאכֵלוּ׃ וְזֶה אֲשֶׁר לֹא־תֹאכְלוּ
12
13 מֵהֶם הַנֶּשֶׁר וְהַפֶּרֶס וְהָעָזְנִיָּה׃ וְהָרָאָה וְאֶת־הָאַיָּה וְהַדַּיָּה
14 לְמִינָהּ׃ וְאֵת כָּל־עֹרֵב לְמִינוֹ׃ וְאֵת בַּת הַיַּעֲנָה וְאֶת־
15 הַתַּחְמָס וְאֶת־הַשָּׁחַף וְאֶת־הַנֵּץ לְמִינֵהוּ׃ אֶת־הַכּוס וְאֶת־
16 הַיַּנְשׁוּף וְהַתִּנְשֶׁמֶת׃ וְהַקָּאָת וְאֶת־הָרָחָמָה וְאֶת־הַשָּׁלָךְ׃
17 וְהַחֲסִידָה וְהָאֲנָפָה לְמִינָהּ וְהַדּוּכִיפַת וְהָעֲטַלֵּף׃ וְכָל
18 שֶׁרֶץ הָעוֹף טָמֵא הוּא לָכֶם לֹא יֵאָכֵלוּ׃ כָּל־עוֹף טָהוֹר
19 תֹּאכֵלוּ׃ לֹא תֹאכְלוּ כָּל־נְּבֵלָה לַגֵּר אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרֶיךָ
20 תִּתְּנֶנָּה

יד. 2 v. ס״א יהוה אֱלֹהֶיךָ וכן ח״ש. ת״י, ת״ע וח״ס. 4 v. ס״א כְּבָשִׂים וכן ר״ו.
7 v. כן בהללי, ירושלמי וכמסורתי חסר. 16 v. ס״א וְאֶת־ וכן חדרה. ח״ש, ת״א, ת״י, ת״ע וח״ס. 18 v. ס״א והדוכיפת הס״א קמץ. 19 v. סביר יֵאָכֵל. 20 v. ס״א לא־ בפתח.

תִּתְּנֶנָּה וַאֲכָלָהּ אוֹ מָכֹר לַנָּכְרִי כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ לֹא־תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ׃
22 עַשֵּׂר תְּעַשֵּׂר אֵת כָּל־תְּבוּאַת זַרְעֶךָ הַיֹּצֵא הַשָּׂדֶה שָׁנָה
23 שָׁנָה׃ וְאָכַלְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר
לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם מַעְשַׂר דְּגָנְךָ תִּירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וּבְכֹרֹת
בְּקָרְךָ וְצֹאנֶךָ לְמַעַן תִּלְמַד לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
24 כָּל־הַיָּמִים׃ וְכִי־יִרְבֶּה מִמְּךָ הַדֶּרֶךְ כִּי לֹא תוּכַל
שְׂאֵתוֹ כִּי־רְחַק מִמְּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
25 לָשׂוּם שְׁמוֹ שָׁם כִּי יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וְנָתַתָּה בַּכָּסֶף
תַּצְרֹתָ הַכֶּסֶף בְּיָדֶךָ וְהָלַכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר
26 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ׃ וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף בְּכֹל אֲשֶׁר־תְּאַוֶּה
נַפְשְׁךָ בַּבָּקָר וּבַצֹּאן וּבַיַּיִן וּבַשֵּׁכָר וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁאָלְךָ
נַפְשֶׁךָ וְאָכַלְתָּ שָׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשָׂמַחְתָּ אַתָּה
27 וּבֵיתֶךָ׃ וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרֶיךָ לֹא תַעַזְבֶנּוּ כִּי אֵין לוֹ
28 חֵלֶק וְנַחֲלָה עִמָּךְ׃ מִקְצֵה ׀ שָׁלֹשׁ
שָׁנִים תּוֹצִיא אֶת־כָּל־מַעְשַׂר תְּבוּאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַהִוא
29 וְהִנַּחְתָּ בִּשְׁעָרֶיךָ׃ וּבָא הַלֵּוִי כִּי אֵין־לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה
עִמָּךְ וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְאָכְלוּ
וְשָׂבֵעוּ לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדְךָ
טו אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה׃ מִקֵּץ שֶׁבַע־שָׁנִים
2 תַּעֲשֶׂה שְׁמִטָּה׃ וְזֶה דְּבַר הַשְּׁמִטָּה שָׁמוֹט כָּל־בַּעַל
מַשֵּׁה יָדוֹ אֲשֶׁר יַשֶּׁה בְּרֵעֵהוּ לֹא־יִנֹּשׂ אֶת־רֵעֵהוּ וְאֶת־
3 אָחִיו כִּי־קָרָא שְׁמִטָּה לַיהוָה׃ אֶת־הַנָּכְרִי תִּגֹּשׂ וַאֲשֶׁר
4 יִהְיֶה לְךָ אֶת־אָחִיךָ תַּשְׁמֵט יָדֶךָ׃ אֶפֶס כִּי לֹא יִהְיֶה־
בְּךָ אֶבְיוֹן כִּי־בָרֵךְ יְבָרֶכְךָ יְהוָה בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה
5 אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן־לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ׃ רַק אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע
בְּקוֹל

26. v. נ״א ב״א תִּשְׁאָלְךָ בלא נעיא. כ״נ תִּשְׁאָלֵךְ בנעיא. טו. 1 .v ס״א מִקֵּץ חֲבֵרוֹ.
4 .v כ״א יהוה אֱלֹהֶיךָ וכן ח״ש, ת״ע, ת״ס ות״ר.

thou shalt give it unto the stranger that is in thy gates, that he may eat it; or thou mayest sell it unto an alien: for thou art an holy people unto the LORD thy God. Thou shalt not seethe a kid in his mother's milk.

22 Thou shalt truly tithe all the increase of thy seed, that the field bringeth forth year by year.

23 And thou shalt eat before the LORD thy God, in the place which he shall choose to place his name there, the tithe of thy corn, of thy wine, and of thine oil, and the firstlings of thy herds and of thy flocks; that thou mayest learn to fear the LORD thy God always.

24 And if the way be too long for thee, so that thou art not able to carry it; or if the place be too far from thee, which the LORD thy God shall choose to set his name there, when the LORD thy God hath blessed thee:

25 Then shalt thou turn it into money, and bind up the money in thine hand, and shalt go unto the place which the LORD thy God shall choose:

26 And thou shalt bestow that money for whatsoever thy soul lusteth after, for oxen, or for sheep, or for wine, or for strong drink, or for whatsoever thy soul desireth: and thou shalt eat there before the LORD thy God, and thou shalt rejoice, thou, and thine household,

27 And the Levite that is within thy gates; thou shalt not forsake him; for he hath no part

28 nor inheritance with thee. At the end of three years thou shalt bring forth all the tithe of

29 thine increase the same year, and shalt lay it up within thy gates: And the Levite, (because he hath no part nor inheritance with thee,) and the stranger, and the fatherless, and the widow, which are within thy gates, shall come, and shall eat and be satisfied; that the LORD thy God may bless thee in all the work of thine hand which thou doest.

15, 2 At the end of every seven years thou shalt make a release. And this is the manner of the release: Every creditor that lendeth ought unto his neighbour shall release it; he shall not exact

3 it of his neighbour, or of his brother; because it is called the LORD'S release. Of a foreigner thou mayest exact it again: but that which is thine with thy brother thine hand shall release;

4 Save when there shall be no poor among you; for the LORD shall greatly bless thee in the

5 land which the LORD thy God giveth thee for an inheritance to possess it: Only if thou carefully hearken

בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה
הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם: כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ 6
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְהַעֲבַטְתָּ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תַעֲבֹט
וּמָשַׁלְתָּ בְגוֹיִם רַבִּים וּבְךָ לֹא יִמְשֹׁלוּ:
כִּי־יִהְיֶה בְךָ אֶבְיוֹן מֵאַחַד אַחֶיךָ בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ ס 7
בְּאַרְצְךָ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא תְאַמֵּץ אֶת־
לְבָבְךָ וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת־יָדְךָ מֵאָחִיךָ הָאֶבְיוֹן: כִּי־פָתֹחַ 8
תִּפְתַּח אֶת־יָדְךָ לוֹ וְהַעֲבֵט תַּעֲבִיטֶנּוּ דֵּי מַחְסֹרוֹ אֲשֶׁר
יֶחְסַר לוֹ: הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־יִהְיֶה דָבָר עִם־לְבָבְךָ בְּלִיַּעַל 9
לֵאמֹר קָרְבָה שְׁנַת־הַשֶּׁבַע שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה וְרָעָה עֵינְךָ
בְּאָחִיךָ הָאֶבְיוֹן וְלֹא תִתֵּן לוֹ וְקָרָא עָלֶיךָ אֶל־יְהוָה וְהָיָה
בְךָ חֵטְא: נָתוֹן תִּתֵּן לוֹ וְלֹא־יֵרַע לְבָבְךָ בְּתִתְּךָ°לוֹ כִּי 10
בִּגְלַל ׀ הַדָּבָר הַזֶּה יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־מַעֲשֶׂךָ
וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ: כִּי לֹא־יֶחְדַּל אֶבְיוֹן מִקֶּרֶב הָאָרֶץ 11
עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ לֵאמֹר פָּתֹחַ תִּפְתַּח אֶת־יָדְךָ לְאָחִיךָ
לְעָנִיֶּךָ וּלְאֶבְיֹנְךָ בְּאַרְצֶךָ: כִּי־יִמָּכֵר 12
לְךָ אָחִיךָ הָעִבְרִי אוֹ הָעִבְרִיָּה וַעֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבַשָּׁנָה 13
הַשְּׁבִיעִת תְּשַׁלְּחֶנּוּ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ: וְכִי־תְשַׁלְּחֶנּוּ חָפְשִׁי
מֵעִמָּךְ לֹא תְשַׁלְּחֶנּוּ רֵיקָם: הַעֲנֵיק תַּעֲנִיק לוֹ מִצֹּאנְךָ 14
וּמִגָּרְנְךָ וּמִיִּקְבֶךָ אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִּתֶּן־לוֹ:
וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְדְּךָ יְהוָה 15
אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה הַיּוֹם: וְהָיָה 16
כִּי־יֹאמַר אֵלֶיךָ לֹא אֵצֵא מֵעִמָּךְ כִּי אֲהֵבְךָ וְאֶת־בֵּיתֶךָ
כִּי־טוֹב לוֹ עִמָּךְ: וְלָקַחְתָּ אֶת־הַמַּרְצֵעַ וְנָתַתָּה בְאָזְנוֹ 17
וּבַדֶּלֶת וְהָיָה לְךָ עֶבֶד עוֹלָם וְאַף לַאֲמָתְךָ תַּעֲשֶׂה־כֵּן:
לא־

---

8 v. כן כ"א, ב"נ אֶת־ כנ"א. 10 v. נ"א ב"נ בְּתִתְּךָ־לוֹ. 11 v. ס"א פָּתוֹחַ תִּפְתַּח עליו ב' מלאים. 11 v. ס"א לַעֲנִיֶּךָ רת"ם תלמר.

unto the voice of the LORD thy God, to observe to do all these commandments which I command thee this day.

6 For the LORD thy God blesseth thee, as he promised thee: and thou shalt lend unto many nations, but thou shalt not borrow; and thou shalt reign over many nations, but they shall not reign over thee.

7 If there be among you a poor man of one of thy brethren within any of thy gates in thy land which the LORD thy God giveth thee, thou shalt not harden thine heart, nor shut thine hand from thy poor brother:

8 But thou shalt open thine hand wide unto him, and shalt surely lend him sufficient for his need, in that which he wanteth.

9 Beware that there be not a thought in thy wicked heart, saying, The seventh year, the year of release, is at hand; and thine eye be evil against thy poor brother, and thou givest him nought; and he cry unto the LORD against thee, and it be sin unto thee.

10 Thou shalt surely give him, and thine heart shall not be grieved when thou givest unto him: because that for this thing the LORD thy God shall bless thee in all thy works, and in all that thou puttest thine hand unto.

11 For the poor shall never cease out of the land: therefore I command thee, saying, Thou shalt open thine hand wide unto thy brother, to thy poor, and to thy needy, in thy land.

12 And if thy brother, an Hebrew man, or an Hebrew woman, be sold unto thee, and serve thee six years; then in the seventh year thou shalt let him go free from thee.

13 And when thou sendest him out free from thee, thou shalt not let him go away empty:

14 Thou shalt furnish him liberally out of thy flock, and out of thy floor, and out of thy winepress: of that wherewith the LORD thy God hath blessed thee thou shalt give unto him.

15 And thou shalt remember that thou wast a bondman in the land of Egypt, and the LORD thy God redeemed thee: therefore I command thee this thing to day.

16 And it shall be, if he say unto thee, I will not go away from thee; because he loveth thee and thine house, because he is well with thee;

17 Then thou shalt take an aul, and thrust it through his ear unto the door, and he shall be thy servant for ever. And also unto thy maidservant thou shalt do likewise.

18 לֹא־יִקְשֶׁה בְעֵינֶךָ בְּשַׁלְּחֲךָ אֹתוֹ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ כִּי מִשְׁנֶה
שְׂכַר שָׂכִיר עֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבֵרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בְּכֹל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה:
19 כָּל־הַבְּכוֹר אֲשֶׁר יִוָּלֵד בִּבְקָרְךָ וּבְצֹאנְךָ הַזָּכָר תַּקְדִּישׁ
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲבֹד בִּבְכֹר שׁוֹרֶךָ וְלֹא תָגֹז
20 בְּכוֹר צֹאנֶךָ: לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ שָׁנָה בְּשָׁנָה
21 בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אַתָּה וּבֵיתֶךָ: וְכִי־יִהְיֶה בּוֹ
מוּם פִּסֵּחַ אוֹ עִוֵּר כֹּל מוּם רָע לֹא תִזְבָּחֶנּוּ לַיהוָה
22 אֱלֹהֶיךָ: בִּשְׁעָרֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ הַטָּמֵא וְהַטָּהוֹר יַחְדָּו כַּצְּבִי
23 וְכָאַיָּל: רַק אֶת־דָּמוֹ לֹא תֹאכֵל עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ
כַּמָּיִם:
טז שָׁמֹר אֶת־חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעָשִׂיתָ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי
בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב הוֹצִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרַיִם לָיְלָה:
2 וְזָבַחְתָּ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ צֹאן וּבָקָר בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר
3 יִבְחַר יְהוָה לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם: לֹא־תֹאכַל עָלָיו חָמֵץ
שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל־עָלָיו מַצּוֹת לֶחֶם עֹנִי כִּי בְחִפָּזוֹן
יָצָאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת־יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ
4 מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל־גְּבֻלְךָ
שִׁבְעַת יָמִים וְלֹא־יָלִין מִן־הַבָּשָׂר אֲשֶׁר תִּזְבַּח בָּעֶרֶב
5 בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן לַבֹּקֶר: לֹא תוּכַל לִזְבֹּחַ אֶת־הַפֶּסַח
6 בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ: כִּי אִם־אֶל
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם תִּזְבַּח
אֶת־הַפֶּסַח בָּעֶרֶב כְּבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ מוֹעֵד צֵאתְךָ מִמִּצְרָיִם:
7 וּבִשַּׁלְתָּ וְאָכַלְתָּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ
8 וּפָנִיתָ בַבֹּקֶר וְהָלַכְתָּ לְאָהָלֶיךָ: שִׁשֶּׁת יָמִים תֹּאכַל
מצות

18 It shall not seem hard unto thee, when thou sendest him away free from thee; for he hath been worth a double hired servant to thee, in serving thee six years: and the LORD thy God shall bless thee in all that thou doest.

19 All the firstling males that come of thy herd and of thy flock thou shalt sanctify unto the LORD thy God: thou shalt do no work with the firstling of thy bullock, nor shear the firstling of thy sheep.

20 Thou shalt eat it before the LORD thy God year by year in the place which the LORD shall choose, thou and thy household.

21 And if there be any blemish therein, as if it be lame, or blind, or have any ill blemish, thou shalt not sacrifice it unto the LORD thy God.

22 Thou shalt eat it within thy gates: the unclean and the clean person shall eat it alike, as the roebuck, and as the hart.

23 Only thou shalt not eat the blood thereof; thou shalt pour it upon the ground as water.

16 Observe the month of Abib, and keep the passover unto the LORD thy God: for in the month of Abib the LORD thy God brought thee forth out of Egypt by night.

2 Thou shalt therefore sacrifice the passover unto the LORD thy God, of the flock and the herd, in the place which the LORD shall choose to place his name

3 there. Thou shalt eat no leavened bread with it; seven days shalt thou eat unleavened bread therewith, even the bread of affliction; for thou camest forth out of the land of Egypt in haste: that thou mayest remember the day when thou camest forth out of the land of Egypt all the

4 days of thy life. And there shall be no leavened bread seen with thee in all thy coast seven days; neither shall there any thing of the flesh, which thou sacrificedst the first day at even,

5 remain all night until the morning. Thou mayest not sacrifice the passover within any of

6 thy gates, which the LORD thy God giveth thee: But at the place which the LORD thy God shall choose to place his name in, there thou shalt sacrifice the passover at even, at the going

7 down of the sun, at the season that thou camest forth out of Egypt. And thou shalt roast and eat it in the place which the LORD thy God shall choose: and thou shalt turn in the morning,

8 and go unto thy tents. Six days thou shalt eat

18 v. ס׳א כעינך מלא דמלא וכן ר״ב, חר״נ, חר״ה, ח״ש וח״ס. 18 v. כן בזונבוקי בסגול, ס״א סשנה. 19 v. ס׳א תאכלו וכן ח״א כ״י, ח״י, ת״ע וח״ס. טז, 2 v. כן כ״א, ב״נ אשר. 3 v. לסרנחאי לא תאכל ריש׳ פס׳, כי כחפזון ריש׳ פס׳, חרון אפ׳.

מַצּוֹת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עֲצֶרֶת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה
מְלָאכָה: שִׁבְעָה שָׁבֻעֹת תִּסְפָּר־לָךְ
מֵהָחֵל חֶרְמֵשׁ בַּקָּמָה תָּחֵל לִסְפֹּר שִׁבְעָה שָׁבֻעוֹת:
וְעָשִׂיתָ חַג שָׁבֻעוֹת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ מִסַּת נִדְבַת יָדְךָ
אֲשֶׁר תִּתֵּן כַּאֲשֶׁר יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי
אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בְּקִרְבֶּךָ
בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם:
וְזָכַרְתָּ כִּי־עֶבֶד הָיִיתָ בְּמִצְרָיִם וְשָׁמַרְתָּ וְעָשִׂיתָ אֶת־
הַחֻקִּים הָאֵלֶּה:
חַג הַסֻּכֹּת תַּעֲשֶׂה לְךָ שִׁבְעַת יָמִים בְּאָסְפְּךָ מִגָּרְנְךָ
וּמִיִּקְבֶךָ: וְשָׂמַחְתָּ בְחַגֶּךָ אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדֶּךָ
וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ:
שִׁבְעַת יָמִים תָּחֹג לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר
יְהוָה כִּי יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל־תְּבוּאָתְךָ וּבְכֹל
מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְהָיִיתָ אַךְ שָׂמֵחַ: שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים | בַּשָּׁנָה
יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר
יִבְחָר בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא
יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי יְהוָה רֵיקָם: אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ: שֹׁפְטִים פרש
וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן־לְךָ בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן
לְךָ

9 Seven weeks shalt thou number unto thee: begin to number the seven weeks from such time as thou beginnest to put the sickle to the corn.
10 And thou shalt keep the feast of weeks unto the LORD thy God with a tribute of a freewill offering of thine hand, which thou shalt give unto the LORD thy God, according as the LORD thy God hath blessed thee:
11 And thou shalt rejoice before the LORD thy God, thou, and thy son, and thy daughter, and thy manservant, and thy maidservant, and the Levite that is within thy gates, and the stranger, and the fatherless, and the widow, that are among you, in the place which the LORD thy God hath chosen to place his name there.
12 And thou shalt remember that thou wast a bondman in Egypt: and thou shalt observe and do these statutes.
13 Thou shalt observe the feast of tabernacles seven days, after that thou hast gathered in thy corn and thy wine:
14 And thou shalt rejoice in thy feast, thou, and thy son, and thy daughter, and thy manservant, and thy maidservant, and the Levite, the stranger, and the fatherless, and the widow, that are within thy gates.
15 Seven days shalt thou keep a solemn feast unto the LORD thy God in the place which the LORD shall choose: because the LORD thy God shall bless thee in all thine increase, and in all the works of thine hands, therefore thou shalt surely rejoice.
16 Three times in a year shall all thy males appear before the LORD thy God in the place which he shall choose; in the feast of unleavened bread, and in the feast of weeks, and in the feast of tabernacles: and they shall not appear before the LORD empty:
17 Every man shall give as he is able, according to the blessing of the LORD thy God which he hath given thee.
18 Judges and officers shalt thou make thee in all thy gates, which the LORD thy God giveth

---

v. 8 ס״א כָּל־מְלֹאכָה וכן ח״ש, ת״ע וח״ס. v. 10 סביר אֲשֶׁר. v. 12 ס״א גֵּאֵרֶץ מִצְרַיִם וכן ח״ש ות״ע. v. 15 בזנבוקי כַּעֲשֹׂה בסגול. v. 16 בן בהללי, ס״א יראה כל־זכורך.
v. 17 שם הפרשה [XI 26–XVI 17] סֻלְּאִיתָ, וסדריה ה׳ תחסר שלישית סדר שבפרשת והיה עקב, כי־ירחיב [XII 20], כי־יקום [XIII 2], בנים אתם [XIV 1], כי־יהיה בך אביון [XV 7]. ופסוקים מאה ששה עשרים. ומלים אלף ושתע מאות ושנים ושלשים. ואותיות שבעת אלפים וארבע מאות וארבעים ושנים. וחלופים ב׳ את־ידך [א XV]. ב״א חוסף את־ עם ידך וב״נ את־ בנציא. אֲשֶׁר־יבחר י״י [2 XVI]. ב״א חוסף אֲשֶׁר־ עם יבחר וב״נ אֲשֶׁר בשופר, והתחברו תִּשְׁאֹלֵךְ [26 XIV]. קֶרבה שנת השבע [9 XV]. ופסק א׳ פעמים [16 XVI].
v. 18 הפטרה אנכי אנכי הוא ישעיה נ״א, י״ב.

19 לְךָ לִשְׁבָטֶיךָ וְשָׁפְטוּ אֶת־הָעָם מִשְׁפַּט־צֶדֶק: לֹא־תַטֶּה
מִשְׁפָּט לֹא תַכִּיר פָּנִים וְלֹא־תִקַּח שֹׁחַד כִּי הַשֹּׁחַד
20 יְעַוֵּר עֵינֵי חֲכָמִים וְיסַלֵּף דִּבְרֵי צַדִּיקִם: צֶדֶק צֶדֶק
תִּרְדֹּף לְמַעַן תִּחְיֶה וְיָרַשְׁתָּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה
21 אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ: לֹא־תִטַּע לְךָ
אֲשֵׁרָה כָּל־עֵץ אֵצֶל מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־
22 לְךָ: וְלֹא־תָקִים לְךָ מַצֵּבָה אֲשֶׁר שָׂנֵא יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:
יז לֹא־תִזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ שׁוֹר
וָשֶׂה אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מוּם כָּל דָּבָר רָע כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה
2 אֱלֹהֶיךָ הוּא: כִּי־יִמָּצֵא בְקִרְבְּךָ
בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ אִישׁ אוֹ־
אִשָּׁה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ לַעֲבֹר
3 בְּרִיתוֹ: וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲבֹד אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחוּ לָהֶם
וְלַשֶּׁמֶשׁ וְאוֹ לַיָּרֵחַ אוֹ לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא־
4 צִוִּיתִי: וְהֻגַּד־לְךָ וְשָׁמָעְתָּ וְדָרַשְׁתָּ הֵיטֵב וְהִנֵּה אֱמֶת
5 נָכוֹן הַדָּבָר נֶעֱשְׂתָה הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל: וְהוֹצֵאתָ
אֶת־הָאִישׁ הַהוּא אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה הַהִוא אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־
הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה אֶל־שְׁעָרֶיךָ אֶת־הָאִישׁ אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה
6 וְסָקַלְתָּם בָּאֲבָנִים וָמֵתוּ: עַל־פִּי ו שְׁנַיִם עֵדִים אוֹ
שְׁלֹשָׁה עֵדִים יוּמַת הַמֵּת לֹא יוּמַת עַל־פִּי עֵד אֶחָד:
7 יַד הָעֵדִים תִּהְיֶה־בּוֹ בָרִאשֹׁנָה לַהֲמִיתוֹ וְיַד כָּל־הָעָם
בָּאַחֲרֹנָה וּבַעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ:
8 כִּי יִפָּלֵא מִמְּךָ דָבָר לַמִּשְׁפָּט בֵּין־דָּם ו לְדָם בֵּין־דִּין
לְדִין וּבֵין נֶגַע לָנֶגַע דִּבְרֵי רִיבֹת בִּשְׁעָרֶיךָ וְקַמְתָּ וְעָלִיתָ
9 אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ: וּבָאתָ אֶל־
הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְאֶל־הַשֹּׁפֵט אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם
ודרשת

19 v. סביר ולא־, בס״א ולא־ כתיב וקרי וכן בח״ש, ח״י, ח״ע וח״ס. 21 v. ס״א אצל זקף גדול.
ו׳. 5 v. כן בסמוך. בהללי קרע קטן. 8 v. ס״א וביניר וכן ח״ש, ח״י, ח״ע וח״ס.

thee, throughout thy tribes: and they shall judge the people with just judgment.
19 Thou shalt not wrest judgment; thou shalt not respect persons, neither take a gift: for a gift doth blind the eyes of the wise, and pervert the words of the righteous.
20 That which is altogether just shalt thou follow, that thou mayest live, and inherit the land which the LORD thy God giveth thee.
21 Thou shalt not plant thee a grove of any trees near unto the altar of the LORD thy God, which thou shalt make thee.
22 Neither shalt thou set thee up any image; which the LORD thy God hateth.

17 Thou shalt not sacrifice unto the LORD thy God any bullock, or sheep, wherein is blemish, or any evil-favouredness: for that is an abomination unto the LORD thy God.
2 If there be found among you, within any of thy gates which the LORD thy God giveth thee, man or woman, that hath wrought wickedness in the sight of the LORD thy God, in transgressing his covenant,
3 And hath gone and served other gods, and worshipped them, either the sun, or moon, or any of the host of heaven, which I have not commanded;
4 And it be told thee, and thou hast heard of it, and enquired diligently, and, behold, it be true, and the thing certain, that such
5 abomination is wrought in Israel: Then shalt thou bring forth that man or that woman, which have committed that wicked thing, unto thy gates, even that man or that woman, and
6 shalt stone them with stones, till they die. At the mouth of two witnesses, or three witnesses, shall he that is worthy of death be put to death; but at the mouth of one witness he shall
7 not be put to death. The hands of the witnesses shall be first upon him to put him to death, and afterward the hands of all the people. So thou shalt put the evil away from among you.
8 If there arise a matter too hard for thee in judgment, between blood and blood, between plea and plea, and between stroke and stroke, being matters of controversy within thy gates: then
9 shalt thou arise, and get thee up into the place which the LORD thy God shall choose; And thou shalt come unto the priests the Levites, and unto the judge that shall be in those days,

and enquire; and they shall shew thee the sentence of judgment:

10 וְדָרַשְׁתָּ֣ וְהִגִּ֔ידוּ לְךָ֖ אֵ֣ת דְּבַ֣ר הַמִּשְׁפָּ֑ט׃ וְעָשִׂ֗יתָ עַל־פִּי֙
הַדָּבָ֔ר אֲשֶׁ֥ר יַגִּ֖ידוּ לְךָ֑ מִן־הַמָּקוֹם֙ הַה֣וּא אֲשֶׁ֣ר יִבְחַ֔ר
11 יְהוָ֖ה וְשָׁמַרְתָּ֥ לַעֲשׂ֖וֹת כְּכֹ֥ל אֲשֶׁר־יורוּךָ׃ עַל־פִּ֣י הַתּוֹרָ֔ה
אֲשֶׁ֥ר יורוּךָ֖ וְעַל־הַמִּשְׁפָּ֑ט אֲשֶׁר־יֹאמְר֣וּ לְךָ֔ תַּעֲשֶׂ֔ה לֹ֣א
12 תָסוּר֙ מִן־הַדָּבָ֔ר אֲשֶׁר־יַגִּ֥ידוּ לְךָ֖ יָמִ֣ין וּשְׂמֹ֑אל׃ וְהָאִ֗ישׁ
אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂ֤ה בְזָדוֹן֙ לְבִלְתִּ֣י שְׁמֹ֔עַ אֶל־הַכֹּהֵ֥ן הָעֹמֵ֖ד
לְשָׁרֵ֣ת שָׁ֔ם אֶת־יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֑יךָ אוֹ֙ אֶל־הַשֹּׁפֵ֔ט וּמֵ֥ת הָאִ֖ישׁ
13 הַה֑וּא וּבִעַרְתָּ֣ הָרָ֔ע מִיִּשְׂרָאֵ֖ל׃ וְכָל־הָעָ֣ם יִשְׁמְע֔וּ וְיִרָ֖אוּ
14 וְלֹ֥א יְזִידֹ֖ון עֽוֹד׃ כִּֽי־תָבֹ֗א אֶל־הָאָ֙רֶץ֙ ס
אֲשֶׁ֣ר יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ נֹתֵ֥ן לְךָ֖ וִירִשְׁתָּ֣הּ וְיָשַׁבְתָּ֑ה בָּ֔הּ
וְאָמַרְתָּ֙ אָשִׂ֣ימָה עָלַ֔י מֶ֖לֶךְ כְּכָל־הַגּוֹיִ֥ם אֲשֶׁר־סְבִיבֹתָֽי׃
15 שׂ֣וֹם תָּשִׂ֔ים עָלֶ֖יךָ מֶ֑לֶךְ אֲשֶׁ֣ר יִבְחַ֔ר יְהוָ֖ה אֱלֹהֶ֑יךָ בּ֗וֹ
מִקֶּ֙רֶב֙ אַחֶ֣יךָ תָּשִׂ֔ים עָלֶ֖יךָ מֶ֑לֶךְ לֹ֣א תוּכַ֗ל לָתֵ֛ת עָלֶ֥יךָ
16 אִ֖ישׁ נָכְרִ֑י אֲשֶׁ֥ר לֹא־אָחִ֖יךָ הֽוּא׃ רַ֣ק לֹא־יַרְבֶּה־לּ֗וֹ סוּסִ֔ים
וְלֹא־יָשִׁ֥יב אֶת־הָעָ֖ם מִצְרַ֑יְמָה לְמַ֣עַן הַרְבּ֔וֹת סוּס֙ וַיהוָ֣ה
17 אָמַ֤ר לָכֶם֙ לֹ֣א תֹסִפ֔וּן לָשׁ֥וּב בַּדֶּ֖רֶךְ הַזֶּ֣ה עֽוֹד׃ וְלֹא
יַרְבֶּה־לּ֥וֹ נָשִׁ֖ים וְלֹ֣א יָסִ֑יר לִבָּ֗ו וְכֶ֤סֶף וְזָהָב֙ לֹ֣א יַרְבֶּה־
18 לּ֥וֹ מְאֹֽד׃ וְהָיָ֗ה כְּשִׁבְתּ֛וֹ עַל֥ כִּסֵּ֖א מַמְלַכְתּ֑וֹ וְכָתַ֨ב לוֹ֙
אֶת־מִשְׁנֵ֣ה הַתּוֹרָ֣ה הַזֹּ֔את עַל־סֵ֖פֶר מִלִּפְנֵ֣י הַכֹּהֲנִ֔ים
19 הַלְוִיִּֽם׃ וְהָיְתָ֣ה עִמּ֔וֹ וְקָרָ֥א בּ֖וֹ כָּל־יְמֵ֣י חַיָּ֑יו לְמַ֣עַן יִלְמַ֗ד
לְיִרְאָ֞ה אֶת־יְהוָ֤ה אֱלֹהָיו֙ לִשְׁמֹ֣ר אֶת־כָּל־דִּבְרֵ֣י הַתּוֹרָ֣ה
20 הַזֹּ֔את וְאֶת־הַחֻקִּ֖ים הָאֵ֑לֶּה לַעֲשֹׂתָֽם׃ לְבִלְתִּ֤י רוּם־לְבָבוֹ֙
מֵאֶחָ֔יו וּלְבִלְתִּ֥י סוּר֙ מִן־הַמִּצְוָ֔ה יָמִ֥ין וּשְׂמֹ֖אול לְמַ֣עַן
יַאֲרִ֤יךְ יָמִים֙ עַל־מַמְלַכְתּ֔וֹ הוּא֙ וּבָנָ֔יו בְּקֶ֖רֶב יִשְׂרָאֵֽל׃
יח לֹא־יִהְיֶ֨ה לַכֹּהֲנִ֜ים הַלְוִיִּ֗ם כָּל־
שֵׁ֙בֶט֙ לֵוִ֔י חֵ֥לֶק וְנַחֲלָ֖ה עִם־יִשְׂרָאֵ֑ל אִשֵּׁ֤י יְהוָה֙ וְנַחֲלָתֹ֔ו

יאכלון

10 v. חצי הספר בפסוקים למערבאי. 11 v. כן ב"א, ב"נ וְקַל־ בנעיא, ס"א וקל ובלא מקף. 12 v. חצי הספר בפסוקים למרנחאי. 19 v. סביר כֻּלּה. 20 v. כן ב"א, ב"נ עַל־ בנעיא. יח, 1 v. במתה יהיה.

and enquire; and they shall shew thee the sentence of judgment:

10 And thou shalt do according to the sentence, which they of that place which the LORD shall choose shall shew thee; and thou shalt observe to do according to all that they inform thee:

11 According to the sentence of the law which they shall teach thee, and according to the judgment which they shall tell thee, thou shalt do: thou shalt not decline from the sentence which they shall shew thee, to the right hand, nor to the left.

12 And the man that will do presumptuously, and will not hearken unto the priest that standeth to minister there before the LORD thy God, or unto the judge, even that man shall die: and thou shalt put away the evil from Israel.

13 And all the people shall hear, and fear, and do no more presumptuously.

14 When thou art come unto the land which the LORD thy God giveth thee, and shalt possess it, and shalt dwell therein, and shalt say, I will set a king over me, like as all the nations that are about me;

15 Thou shalt in any wise set him king over thee, whom the LORD thy God shall choose: one from among thy brethren shalt thou set king over thee: thou mayest not set a stranger over thee, which is not thy brother.

16 But he shall not multiply horses to himself, nor cause the people to return to Egypt, to the end that he should multiply horses: forasmuch as the

17 LORD hath said unto you, Ye shall henceforth return no more that way. Neither shall he multiply wives to himself, that his heart turn not away: neither shall he greatly multiply to

18 himself silver and gold. And it shall be, when he sitteth upon the throne of his kingdom, that he shall write him a copy of this law in a book out of that which is before the priests the

19 Levites: And it shall be with him, and he shall read therein all the days of his life: that he may learn to fear the LORD his God, to keep all the words of this law and these statutes, to

20 do them: That his heart be not lifted up above his brethren, and that he turn not aside from the commandment, to the right hand, or to the left: to the end that he may prolong his days in his kingdom, he, and his children, in the midst of Israel.

18 The priests the Levites, and all the tribe of Levi, shall have no part nor inheritance with Israel: they shall eat the offerings of the LORD made by fire, and his inheritance.

שפטים דברים

2 יֹאכֵלוּן׃ וְנַחֲלָה לֹא־יִהְיֶה־לּוֹ בְּקֶרֶב אֶחָיו יְהוָה הוּא
3 נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לוֹ׃ וְזֶה יִהְיֶה
מִשְׁפַּט הַכֹּהֲנִים מֵאֵת הָעָם מֵאֵת זֹבְחֵי זֶבַח אִם־שׁוֹר
4 אִם־שֶׂה וְנָתַן לַכֹּהֵן הַזְּרֹעַ וְהַלְּחָיַיִם וְהַקֵּבָה׃ רֵאשִׁית
5 דְּגָנְךָ תִּירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וְרֵאשִׁית גֵּז צֹאנְךָ תִּתֶּן־לוֹ׃ כִּי בוֹ
בָחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִכָּל־שְׁבָטֶיךָ לַעֲמֹד לְשָׁרֵת בְּשֵׁם־
6 יְהוָה הוּא וּבָנָיו כָּל־הַיָּמִים׃ וְכִי־
יָבֹא הַלֵּוִי מֵאַחַד שְׁעָרֶיךָ מִכָּל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הוּא גָר
שָׁם וּבָא בְּכָל־אַוַּת נַפְשׁוֹ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה׃
7 וְשֵׁרֵת בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָיו כְּכָל־אֶחָיו הַלְוִיִּם הָעֹמְדִים
8 שָׁם לִפְנֵי יְהוָה׃ חֵלֶק כְּחֵלֶק יֹאכֵלוּ לְבַד מִמְכָּרָיו עַל
9 הָאָבוֹת׃ כִּי אַתָּה בָּא אֶל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא־תִלְמַד לַעֲשׂוֹת כְּתוֹעֲבֹת
10 הַגּוֹיִם הָהֵם׃ לֹא־יִמָּצֵא בְךָ מַעֲבִיר בְּנוֹ־וּבִתּוֹ בָּאֵשׁ לֹקֵם
11 קֹסֵמִים מְעוֹנֵן וּמְנַחֵשׁ וּמְכַשֵּׁף׃ וְחֹבֵר חָבֶר וְשֹׁאֵל אוֹב
12 וְיִדְּעֹנִי וְדֹרֵשׁ אֶל־הַמֵּתִים׃ כִּי־תוֹעֲבַת יְהוָה כָּל־עֹשֵׂה
אֵלֶּה וּבְנִלַל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישׁ
13 אוֹתָם מִפָּנֶיךָ׃ תָּמִים תִּהְיֶה עִם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ כִּי ס
14 הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה יוֹרֵשׁ אוֹתָם אֶל־מְעֹנְנִים וְאֶל־
15 קֹסְמִים יִשְׁמָעוּ וְאַתָּה לֹא כֵן נָתַן לְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ נָבִיא
מִקִּרְבְּךָ מֵאַחֶיךָ כָּמֹנִי יָקִים לְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵלָיו
16 תִּשְׁמָעוּן׃ כְּכֹל אֲשֶׁר־שָׁאַלְתָּ מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב
בְּיוֹם הַקָּהָל לֵאמֹר לֹא אֹסִף לִשְׁמֹעַ אֶת־קוֹל יְהוָה
אֱלֹהָי וְאֶת־הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה הַזֹּאת לֹא־אֶרְאֶה עוֹד וְלֹא
17 אָמוּת׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הֵיטִיבוּ אֲשֶׁר דִּבֵּרוּ׃ נָבִיא
18 אָקִים לָהֶם מִקֶּרֶב אֲחֵיהֶם כָּמוֹךָ וְנָתַתִּי דְבָרַי בְּפִיו
ודבר

3 v. סביר מן־. 13 v. ס"א יהוה אלהיך וכן ח"ש, ת"ע וח"ס. 13 v. ת' רבתי.
14 v. בס"א אין כאן סדר. 14 v. ס"א ואתה.

2 Therefore shall they have no inheritance among their brethren: the LORD is their inheritance, as he hath said unto them.
3 And this shall be the priest's due from the people, from them that offer a sacrifice, whether it be ox or sheep; and they shall give unto the priest the shoulder, and the two cheeks, and the maw.
4 The firstfruit also of thy corn, of thy wine, and of thine oil, and the first of the fleece of thy sheep, shalt thou give him.
5 For the LORD thy God hath chosen him out of all thy tribes, to stand to minister in the name of the LORD, him and his sons for ever.
6 And if a Levite come from any of thy gates out of all Israel, where he sojourned, and come with all the desire of his mind unto the place which the LORD shall choose;
7 Then he shall minister in the name of the LORD his God, as all his brethren the Levites do, which stand there before the LORD.
8 They shall have like portions to eat, beside that which cometh of the sale of his patrimony.
9 When thou art come into the land which the LORD thy God giveth thee, thou shalt not learn to do after the abominations of those nations.
10 There shall not be found among you any one that maketh his son or his daughter to pass through the fire, or that useth divination, or
11 an observer of times, or an enchanter, or a witch, Or a charmer, or a consulter with familiar
12 spirits, or a wizard, or a necromancer. For all that do these things are an abomination unto the LORD: and because of these abominations the LORD thy God doth drive them out from
13, 14 before thee. Thou shalt be perfect with the LORD thy God. For these nations, which thou shalt possess, hearkened unto observers of times, and unto diviners: but as for thee, the
15 LORD thy God hath not suffered thee so to do. The LORD thy God will raise up unto thee a Prophet from the midst of thee, of thy brethren, like unto me; unto him ye shall hearken;
16 According to all that thou desiredst of the LORD thy God in Horeb in the day of the assembly, saying, Let me not hear again the voice of the LORD my God, neither let me see this
17 great fire any more, that I die not. And the LORD said unto me, They have well spoken
18 that which they have spoken. I will raise them up a Prophet from among their brethren, like unto thee, and will put my words in his mouth;

and he shall speak unto them all that I shall command him.

19 And it shall come to pass, that whosoever will not hearken unto my words which he shall speak in my name, I will require it of him.

20 But the prophet, which shall presume to speak a word in my name, which I have not commanded him to speak, or that shall speak in the name of other gods, even that prophet shall die.

21 And if thou say in thine heart, How shall we know the word which the LORD hath not spoken?

22 When a prophet speaketh in the name of the LORD, if the thing follow not, nor come to pass, that is the thing which the LORD hath not spoken, but the prophet hath spoken it presumptuously: thou shalt not be afraid of him.

19 When the LORD thy God hath cut off the nations, whose land the LORD thy God giveth thee, and thou succeedest them, and dwellest in their cities, and in their houses;

2 Thou shalt separate three cities for thee in the midst of thy land, which the LORD thy God giveth thee to possess it.

3 Thou shalt prepare thee a way, and divide the coasts of thy land, which the LORD thy God giveth thee to inherit, into three parts, that every slayer may flee thither.

19 וְדִבֶּר אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוֶּנּוּ: וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר
לֹא־יִשְׁמַע אֶל־דְּבָרַי אֲשֶׁר יְדַבֵּר בִּשְׁמִי אָנֹכִי אֶדְרֹשׁ
20 מֵעִמּוֹ: אַךְ הַנָּבִיא אֲשֶׁר יָזִיד לְדַבֵּר דָּבָר בִּשְׁמִי אֵת
אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִיו לְדַבֵּר וַאֲשֶׁר יְדַבֵּר בְּשֵׁם אֱלֹהִים
21 אֲחֵרִים וּמֵת הַנָּבִיא הַהוּא: וְכִי תֹאמַר בִּלְבָבֶךָ אֵיכָה
22 נֵדַע אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר לֹא־דִבְּרוֹ יְהוָה: אֲשֶׁר יְדַבֵּר
הַנָּבִיא בְּשֵׁם יְהוָה וְלֹא־יִהְיֶה הַדָּבָר וְלֹא יָבֹא הוּא
הַדָּבָר אֲשֶׁר לֹא־דִבְּרוֹ יְהוָה בְּזָדון דִּבְּרוֹ הַנָּבִיא לֹא
יט תָגוּר מִמֶּנּוּ: כִּי־יַכְרִית יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ אֶת־
2 אַרְצָם וְיָרַשְׁתָּם וְיָשַׁבְתָּ בְּעָרֵיהֶם וּבְבָתֵּיהֶם: שָׁלֹשׁ
עָרִים תַּבְדִּיל לָךְ בְּתוֹךְ אַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן
3 לְךָ לְרִשְׁתָּהּ: תָּכִין לְךָ הַדָּרֶךְ וְשִׁלַּשְׁתָּ אֶת־גְּבוּל אַרְצְךָ
אֲשֶׁר יַנְחִילְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהָיָה לָנוּס שָׁמָּה כָּל־רֹצֵחַ:
4 וְזֶה דְּבַר הָרֹצֵחַ אֲשֶׁר־יָנוּס שָׁמָּה וָחָי אֲשֶׁר יַכֶּה אֶת־
רֵעֵהוּ בִּבְלִי־דַעַת וְהוּא לֹא־שֹנֵא לוֹ מִתְּמֹל שִׁלְשֹׁם:
5 וַאֲשֶׁר יָבֹא אֶת־רֵעֵהוּ בַּיַּעַר לַחְטֹב עֵצִים וְנִדְּחָה יָדוֹ
בַּגַּרְזֶן לִכְרֹת הָעֵץ וְנָשַׁל הַבַּרְזֶל מִן־הָעֵץ וּמָצָא אֶת־
6 רֵעֵהוּ וָמֵת הוּא יָנוּס אֶל־אַחַת הֶעָרִים־הָאֵלֶּה וָחָי: פֶּן
יִרְדֹּף גֹּאֵל הַדָּם אַחֲרֵי הָרֹצֵחַ כִּי יֵחַם לְבָבוֹ וְהִשִּׂיגוֹ
כִּי־יִרְבֶּה הַדֶּרֶךְ וְהִכָּהוּ נֶפֶשׁ וְלוֹ אֵין מִשְׁפַּט־מָוֶת כִּי
7 לֹא שֹנֵא הוּא לוֹ מִתְּמֹל שִׁלְשֹׁום: עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ
8 לֵאמֹר שָׁלֹשׁ עָרִים תַּבְדִּיל לָךְ: וְאִם־יַרְחִיב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֶת־גְּבֻלְךָ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ וְנָתַן לְךָ אֶת־כָּל־
9 הָאָרֶץ אֲשֶׁר דִּבֶּר לָתֵת לַאֲבֹתֶיךָ: כִּי־תִשְׁמֹר אֶת־כָּל־
הַמִּצְוָה הַזֹּאת לַעֲשֹׂתָהּ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְאַהֲבָה
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלָלֶכֶת בִּדְרָכָיו כָּל־הַיָּמִים וְיָסַפְתָּ לְךָ
עוֹד

יט. 1 v. סו"א יהוה אלהיך. 3 v. כן במונח. בהללי בעריהם הנוח. 6 v. סו"א לא- בסקא.

4 And this is the case of the slayer, which shall flee thither, that he may live: Whoso killeth his
5 neighbour ignorantly, whom he hated not in time past; As when a man goeth into the wood with his neighbour to hew wood, and his hand fetcheth a stroke with the axe to cut down the tree, and the head slippeth from the helve, and lighteth upon his neighbour, that he die; he
6 shall flee unto one of those cities, and live: Lest the avenger of the blood pursue the slayer, while his heart is hot, and overtake him, because the way is long, and slay him; whereas he
7 was not worthy of death, inasmuch as he hated him not in time past. Wherefore I command
8 thee, saying, Thou shalt separate three cities for thee. And if the LORD thy God enlarge thy coast, as he hath sworn unto thy fathers, and give thee all the land which he promised to
9 give unto thy fathers; If thou shalt keep all these commandments to do them, which I command thee this day, to love the LORD thy God, and to walk ever in his ways; then shalt thou add

three cities more for thee, beside these three:

10 That innocent blood be not shed in thy land, which the LORD thy God giveth thee for an inheritance, and so blood be upon thee.

11 But if any man hate his neighbour, and lie in wait for him, and rise up against him, and smite him mortally that he die, and fleeth into one of these cities:

12 Then the elders of his city shall send and fetch him thence, and deliver him into the hand of the avenger of blood, that he may die.

13 Thine eye shall not pity him, but thou shalt put away the guilt of innocent blood from Israel, that it may go well with thee.

14 Thou shalt not remove thy neighbour's landmark, which they of old time have set in thine inheritance, which thou shalt inherit in the land that the LORD thy God giveth thee to possess it.

15 One witness shall not rise up against a man for any iniquity, or for any sin, in any sin that he sinneth: at the mouth of two witnesses, or at the mouth of three witnesses, shall the matter be established.

16 If a false witness rise up against any man to testify against him that which is wrong;

17 Then both the men, between whom the controversy is, shall stand before the LORD, before the priests and the judges, which shall be in those days;

10 עַד שָׁלֹשׁ עָרִים עַל הַשְּׁלֹשׁ הָאֵלֶּה׃ וְלֹא יִשָּׁפֵךְ דָּם נָקִי
בְּקֶרֶב אַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה וְהָיָה
עָלֶיךָ דָּמִים׃

11 וְכִי־יִהְיֶה אִישׁ שֹׂנֵא לְרֵעֵהוּ וְאָרַב לוֹ וְקָם עָלָיו וְהִכָּהוּ
12 נֶפֶשׁ וָמֵת וְנָס אֶל־אַחַת הֶעָרִים הָאֵל׃ וְשָׁלְחוּ זִקְנֵי עִירוֹ
13 וְלָקְחוּ אֹתוֹ מִשָּׁם וְנָתְנוּ אֹתוֹ בְּיַד גֹּאֵל הַדָּם וָמֵת׃ לֹא־
תָחוֹס עֵינְךָ עָלָיו וּבִעַרְתָּ דַּם־הַנָּקִי מִיִּשְׂרָאֵל וְטוֹב
14 לָךְ׃ לֹא תַסִּיג גְּבוּל רֵעֲךָ אֲשֶׁר

גָּבְלוּ רִאשֹׁנִים בְּנַחֲלָתְךָ אֲשֶׁר תִּנְחַל בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה
15 אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לְרִשְׁתָּהּ׃ לֹא־יָקוּם

עֵד אֶחָד בְּאִישׁ לְכָל־עָוֹן וּלְכָל־חַטָּאת בְּכָל־חֵטְא אֲשֶׁר
יֶחֱטָא עַל־פִּי ו שְׁנֵי עֵדִים אוֹ עַל־פִּי שְׁלֹשָׁה־עֵדִים
16 יָקוּם דָּבָר׃ כִּי־יָקוּם עֵד־חָמָס בְּאִישׁ לַעֲנוֹת בּוֹ סָרָה׃
17 וְעָמְדוּ שְׁנֵי־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־לָהֶם הָרִיב לִפְנֵי יְהוָה לִפְנֵי
18 הַכֹּהֲנִים וְהַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר יִהְיוּ בַּיָּמִים הָהֵם׃ וְדָרְשׁוּ
הַשֹּׁפְטִים הֵיטֵב וְהִנֵּה עֵד־שֶׁקֶר הָעֵד שָׁקָר עָנָה בְּאָחִיו׃
19 וַעֲשִׂיתֶם לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמַם לַעֲשׂוֹת לְאָחִיו וּבִעַרְתָּ הָרָע
20 מִקִּרְבֶּךָ׃ וְהַנִּשְׁאָרִים יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ וְלֹא־יֹסִפוּ לַעֲשׂוֹת עוֹד
21 כַּדָּבָר הָרָע הַזֶּה בְּקִרְבֶּךָ׃ וְלֹא תָחוֹס עֵינֶךָ נֶפֶשׁ בְּנֶפֶשׁ
עַיִן בְּעַיִן שֵׁן בְּשֵׁן יָד בְּיָד רֶגֶל בְּרָגֶל׃

כ כִּי־תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֶךָ וְרָאִיתָ סוּס וָרֶכֶב
עַם רַב מִמְּךָ לֹא תִירָא מֵהֶם כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ
2 הַמַּעֲלֶךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וְהָיָה כְּקָרַבְכֶּם אֶל־הַמִּלְחָמָה
3 וְנִגַּשׁ הַכֹּהֵן וְדִבֶּר אֶל־הָעָם׃ וְאָמַר אֲלֵהֶם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
אַתֶּם קְרֵבִים הַיּוֹם לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֵיכֶם אַל־יֵרַךְ
לבבכם

11 v. סביב חֹמָה. 15 v. ס״א לֹא. 16 v. כן למערבאי, למרנחאי עֵדֵי רגש. 17 v. ס״א וְלִפְנֵי הכן חס״ש כ״י, ת״ע וחס׳. 21 v. ס״א לֹא וכן חס׳, ח״ם וח״ר. כ. 1 v. ס״א אֹיְבֶיךָ הכן חס״ש, ח״י, ת״ע, ח״ם וח״ר.

18 And the judges shall make diligent inquisition: and, behold, if the witness be a false witness,
19 and hath testified falsely against his brother; Then shall ye do unto him, as he had thought
20 to have done unto his brother: so shalt thou put the evil away from among you. And those which remain shall hear, and fear, and shall henceforth commit no more any such evil among
21 you. And thine eye shall not pity; but life shall go for life, eye for eye, tooth for tooth, hand for hand, foot for foot.

20 When thou goest out to battle against thine enemies, and seest horses, and chariots, and a people more than thou, be not afraid of them: for the LORD thy God is with thee, which
2 brought thee up out of the land of Egypt. And it shall be, when ye are come nigh unto the
3 battle, that the priest shall approach and speak unto the people, And shall say unto them, Hear, O Israel, ye approach this day unto battle against your enemies: let not

לְבַבְכֶם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תַּחְפְּזוּ וְאַל־תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם:
כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם לְהִלָּחֶם לָכֶם עִם־
אֹיְבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם: וְדִבְּרוּ הַשֹּׁטְרִים אֶל־הָעָם
לֵאמֹר מִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּנָה בַיִת־חָדָשׁ וְלֹא חֲנָכוֹ יֵלֵךְ
וְיָשָׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יַחְנְכֶנּוּ:
וּמִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר נָטַע כֶּרֶם וְלֹא חִלְּלוֹ יֵלֵךְ וְיָשָׁב
לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יְחַלְלֶנּוּ: וּמִי־
הָאִישׁ אֲשֶׁר אֵרַשׂ אִשָּׁה וְלֹא לְקָחָהּ יֵלֵךְ וְיָשָׁב לְבֵיתוֹ
פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יִקָּחֶנָּה: וְיָסְפוּ הַשֹּׁטְרִים
לְדַבֵּר אֶל־הָעָם וְאָמְרוּ מִי־הָאִישׁ הַיָּרֵא וְרַךְ הַלֵּבָב
יֵלֵךְ וְיָשָׁב לְבֵיתוֹ וְלֹא יִמַּס אֶת־לְבַב אֶחָיו כִּלְבָבוֹ:
וְהָיָה כְּכַלֹּת הַשֹּׁטְרִים לְדַבֵּר אֶל־הָעָם וּפָקְדוּ שָׂרֵי
צְבָאוֹת בְּרֹאשׁ הָעָם: כִּי־תִקְרַב ס
אֶל־עִיר לְהִלָּחֶם עָלֶיהָ וְקָרָאתָ אֵלֶיהָ לְשָׁלוֹם: וְהָיָה
אִם־שָׁלוֹם תַּעֲנְךָ וּפָתְחָה לָךְ וְהָיָה כָּל־הָעָם הַנִּמְצָא־
בָהּ יִהְיוּ לְךָ לָמַס וְעָבְדוּךָ: וְאִם־לֹא תַשְׁלִים עִמָּךְ
וְעָשְׂתָה עִמְּךָ מִלְחָמָה וְצַרְתָּ עָלֶיהָ: וּנְתָנָהּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בְּיָדֶךָ וְהִכִּיתָ אֶת־כָּל־זְכוּרָהּ לְפִי־חָרֶב: רַק הַנָּשִׁים
וְהַטַּף וְהַבְּהֵמָה וְכֹל אֲשֶׁר יִהְיֶה בָּעִיר כָּל־שְׁלָלָהּ תָּבֹז
לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת־שְׁלַל אֹיְבֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לָךְ: כֵּן תַּעֲשֶׂה לְכָל־הֶעָרִים הָרְחֹקֹת מִמְּךָ מְאֹד אֲשֶׁר
לֹא־מֵעָרֵי הַגּוֹיִם־הָאֵלֶּה הֵנָּה: רַק מֵעָרֵי הָעַמִּים הָאֵלֶּה
אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה לֹא תְחַיֶּה כָּל־נְשָׁמָה:
כִּי־הַחֲרֵם תַּחֲרִימֵם הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי הַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי הַחִוִּי
וְהַיְבוּסִי כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־
יְלַמְּדוּ אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת כְּכֹל תּוֹעֲבֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ
לֵאלֹהֵיהֶם

13 v. ס״א בְּיָדֶךָ וכן ת׳, ת״ץ ות״ס. 11 v. סביר וְכָל־ וכן כתיב וקרי ברוב ספרים כ׳ חד״ה ור״ו. 15 v. נ״א ב״נ הגויים״. 17 v. ס״א וְהַחִוִּי וכן ח״ש, ח״י, ת״ץ, ת״ס ות״ר.

your hearts faint, fear not, and do not tremble, neither be ye terrified because of them;

4 For the LORD your God is he that goeth with you, to fight for you against your enemies, to save you.

5 And the officers shall speak unto the people, saying, What man is there that hath built a new house, and hath not dedicated it? let him go and return to his house, lest he die in the battle, and another man dedicate it.

6 And what man is he that hath planted a vineyard, and hath not yet eaten of it? let him also go and return unto his house, lest he die in the battle, and another man eat of it.

7 And what man is there that hath betrothed a wife, and hath not taken her? let him go and return unto his house, lest he die in the battle, and another man take her.

8 And the officers shall speak further unto the people, and they shall say, What man is there that is fearful and fainthearted? let him go and return unto his house, lest his brethren's heart faint as well as his heart.

9 And it shall be, when the officers have made an end of speaking unto the people, that they shall make captains of the armies to lead the people.

10 When thou comest nigh unto a city to fight against it, then proclaim peace unto it.

11 And it shall be, if it make thee answer of peace, and open unto thee, then it shall be, that all the people that is found therein shall be tributaries unto thee, and they shall serve thee.

12 And if it will make no peace with thee, but will make war against thee, then thou shalt besiege it:

13 And when the LORD thy God hath delivered it into thine hands, thou shalt smite every male thereof with the edge of the sword:

14 But the women, and the little ones, and the cattle, and all that is in the city, even all the spoil thereof, shalt thou take unto thyself; and thou shalt eat the spoil of thine enemies, which the LORD thy God hath given thee.

15 Thus shalt thou do unto all the cities which are very far off from thee, which are not of the cities of these nations.

16 But of the cities of these people, which the LORD thy God doth give thee for an inheritance, thou shalt save alive nothing that breatheth:

17 But thou shalt utterly destroy them; namely, the Hittites, and the Amorites, the Canaanites, and the Perizzites, the Hivites, and the Jebusites; as the LORD thy God hath commanded thee:

18 That they teach you not to do after all their abominations, which they have done

לֵאלֹהֵיהֶם וַחֲטָאתֶם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

19 כִּי־תָצוּר אֶל־עִיר יָמִים רַבִּים לְהִלָּחֶם עָלֶיהָ
לְתָפְשָׂהּ לֹא־תַשְׁחִית אֶת־עֵצָהּ לִנְדֹּחַ עָלָיו גַּרְזֶן כִּי מִמֶּנּוּ
תֹאכֵל וְאֹתוֹ לֹא תִכְרֹת כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה לָבֹא מִפָּנֶיךָ
20 בַּמָּצוֹר׃ רַק עֵץ אֲשֶׁר־תֵּדַע כִּי לֹא־עֵץ מַאֲכָל הוּא אֹתוֹ
תַשְׁחִית וְכָרַתָּ וּבָנִיתָ מָצוֹר עַל־הָעִיר אֲשֶׁר־הִוא עֹשָׂה
עִמְּךָ מִלְחָמָה עַד רִדְתָּהּ׃

כא כִּי־יִמָּצֵא חָלָל בָּאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ
2 לְרִשְׁתָּהּ נֹפֵל בַּשָּׂדֶה לֹא נוֹדַע מִי הִכָּהוּ׃ וְיָצְאוּ זְקֵנֶיךָ
3 וְשֹׁפְטֶיךָ וּמָדְדוּ אֶל־הֶעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבֹת הֶחָלָל׃ וְהָיָה
הָעִיר הַקְּרֹבָה אֶל־הֶחָלָל וְלָקְחוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא
עֶגְלַת בָּקָר אֲשֶׁר לֹא־עֻבַּד בָּהּ אֲשֶׁר לֹא־מָשְׁכָה
4 בְעֹל׃ וְהוֹרִדוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא אֶת־הָעֶגְלָה אֶל־נַחַל
אֵיתָן אֲשֶׁר לֹא־יֵעָבֵד בּוֹ וְלֹא יִזָּרֵעַ וְעָרְפוּ־שָׁם אֶת־
5 הָעֶגְלָה בַּנָּחַל׃ וְנִגְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי כִּי בָם בָּחַר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשָׁרְתוֹ וּלְבָרֵךְ בְּשֵׁם יְהוָה וְעַל־פִּיהֶם
6 יִהְיֶה כָּל־רִיב וְכָל־נָגַע׃ וְכֹל זִקְנֵי הָעִיר הַהוּא הַקְּרֹבִים
אֶל־הֶחָלָל יִרְחֲצוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל־הָעֶגְלָה הָעֲרוּפָה
7 בַּנָּחַל׃ וְעָנוּ וְאָמְרוּ יָדֵינוּ לֹא שפכה [שָׁפְכָה] אֶת־הַדָּם הַזֶּה
8 וְעֵינֵינוּ לֹא רָאוּ׃ כַּפֶּר לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־פָּדִיתָ
יְהוָה וְאַל־תִּתֵּן דָּם נָקִי בְּקֶרֶב עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְנִכַּפֵּר
9 לָהֶם הַדָּם׃ וְאַתָּה תְּבַעֵר הַדָּם הַנָּקִי מִקִּרְבֶּךָ כִּי־
10 תַעֲשֶׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה׃ כִּי פרש תצא

unto their gods; so should ye sin against the LORD your God.

19 When thou shalt besiege a city a long time, in making war against it to take it, thou shalt not destroy the trees thereof by forcing an axe against them: for thou mayest eat of them, and thou shalt not cut them down (for the tree of the field is man's life) to employ them in the siege:

20 Only the trees which thou knowest that they be not trees for meat, thou shalt destroy and cut them down; and thou shalt build bulwarks against the city that maketh war with thee, until it be subdued.

21 If one be found slain in the land which the LORD thy God giveth thee to possess it, lying in the field, and it be not known who hath slain him:

2 Then thy elders and thy judges shall come forth, and they shall measure unto the cities which are round about him that is slain:

3 And it shall be, that the city which is next unto the slain man, even the elders of that city shall take an heifer, which hath not been wrought with, and which hath not drawn in the yoke;

4 And the elders of that city shall bring down the heifer unto a rough valley, which is neither eared nor sown, and shall strike off the heifer's neck there in the valley:

5 And the priests the sons of Levi shall come near; for them the LORD thy God hath chosen to minister unto him, and to bless in the name of the LORD; and by their word shall every controversy and every stroke

6 be tried: And all the elders of that city, that are next unto the slain man, shall wash their

7 hands over the heifer that is beheaded in the valley: And they shall answer and say, Our

8 hands have not shed this blood, neither have our eyes seen it. Be merciful, O LORD, unto thy people Israel, whom thou hast redeemed, and lay not innocent blood unto thy people of

9 Israel's charge. And the blood shall be forgiven them. So shalt thou put away the guilt of innocent blood from among you, when thou shalt do that which is right in the sight of the

10 LORD. When

---

20 v. ס׳א לֹא עֵץ׳. כא. 7 v. עָשְׂתָה כתיב, שָׁפְכוּ קרי. 8 v. נ׳א ב׳נ אֲשֶׁר׳.

9 v. שם הפרשה [XXI 9–18] עֲבַדְיָהוּ. וסדריה ד׳ שפטים [XVI 18]. אשימה עלי מלך [XVII 14]. כי הגוים [XVIII 14]. כי־תקרב [XX 10]. ופסוקים שבעה ושמנים. ומלים אלף וחמש מאות ועשרים ושלשה. ואותיות חמשת אלפים ותמש מאות ושמנים. וחלופים ב׳ ועל־המשפט [XVII 11]. ב׳׳א הוסף ועל׳ עם המשפט בלא נעויא וב׳נ ועל׳ נעויא. עלי־ ממלכתו [XVII 20]. ב׳׳א חוסף עלי׳ עם מכלכתו בלא נעויא וב׳נ עלי׳ בנעויא. והתחברו מקרוב [XVIII 15]. וכת׳ א׳ לא שפכה [XXI 7]. ופסק א׳ בין דם לדם [א XVII].

10 v. ס׳א אין כאן סדר.

תֵּצֵא לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֶיךָ וּנְתָנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּיָדֶךָ
וְשָׁבִיתָ שִׁבְיוֹ: וְרָאִיתָ בַּשִּׁבְיָה אֵשֶׁת יְפַת־תֹּאַר וְחָשַׁקְתָּ
בָּהּ וְלָקַחְתָּ לְךָ לְאִשָּׁה: וַהֲבֵאתָהּ אֶל־תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְגִלְּחָה
אֶת־רֹאשָׁהּ וְעָשְׂתָה אֶת־צִפָּרְנֶיהָ: וְהֵסִירָה אֶת־שִׂמְלַת
שִׁבְיָהּ מֵעָלֶיהָ וְיָשְׁבָה בְּבֵיתֶךָ וּבָכְתָה אֶת־אָבִיהָ וְאֶת־
אִמָּהּ יֶרַח יָמִים וְאַחַר כֵּן תָּבוֹא אֵלֶיהָ וּבַעַלְתָּהּ וְהָיְתָה
לְךָ לְאִשָּׁה: וְהָיָה אִם־לֹא חָפַצְתָּ בָּהּ וְשִׁלַּחְתָּהּ לְנַפְשָׁהּ
וּמָכֹר לֹא־תִמְכְּרֶנָּה בַּכֶּסֶף לֹא־תִתְעַמֵּר בָּהּ תַּחַת אֲשֶׁר
עִנִּיתָהּ: כִּי־תִהְיֶיןָ לְאִישׁ שְׁתֵּי נָשִׁים
הָאַחַת אֲהוּבָה וְהָאַחַת שְׂנוּאָה וְיָלְדוּ־לוֹ בָנִים הָאֲהוּבָה
וְהַשְּׂנוּאָה וְהָיָה הַבֵּן הַבְּכֹר לַשְּׂנוּאָה: וְהָיָה בְּיוֹם
הַנְחִילוֹ אֶת־בָּנָיו אֵת אֲשֶׁר־יִהְיֶה לוֹ לֹא יוּכַל לִבְכֹּר
אֶת־בֶּן־הָאֲהוּבָה עַל־פְּנֵי בֶן־הַשְּׂנוּאָה הַבְּכֹר: כִּי אֶת־
הַבְּכֹר בֶּן־הַשְּׂנוּאָה יַכִּיר לָתֵת לוֹ פִּי שְׁנַיִם בְּכֹל אֲשֶׁר־
יִמָּצֵא לוֹ כִּי־הוּא רֵאשִׁית אֹנוֹ לוֹ מִשְׁפַּט הַבְּכֹרָה:
כִּי־יִהְיֶה לְאִישׁ בֵּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה אֵינֶנּוּ
שֹׁמֵעַ בְּקוֹל אָבִיו וּבְקוֹל אִמּוֹ וְיִסְּרוּ אֹתוֹ וְלֹא יִשְׁמַע
אֲלֵיהֶם: וְתָפְשׂוּ בּוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ וְהוֹצִיאוּ אֹתוֹ אֶל־זִקְנֵי
עִירוֹ וְאֶל־שַׁעַר מְקֹמוֹ: וְאָמְרוּ אֶל־זִקְנֵי עִירוֹ בְּנֵנוּ זֶה
סוֹרֵר וּמֹרֶה אֵינֶנּוּ שֹׁמֵעַ בְּקֹלֵנוּ זוֹלֵל וְסֹבֵא: וְרָגְמוּ כָל־
אַנְשֵׁי עִירוֹ בָאֲבָנִים וָמֵת וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ וְכָל־
יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ: וְכִי־יִהְיֶה
בְּאִישׁ חֵטְא מִשְׁפַּט־מָוֶת וְהוּמָת וְתָלִיתָ אֹתוֹ עַל־עֵץ:
לֹא־תָלִין נִבְלָתוֹ עַל־הָעֵץ כִּי־קָבוֹר תִּקְבְּרֶנּוּ בַּיּוֹם
הַהוּא כִּי־קִלְלַת אֱלֹהִים תָּלוּי וְלֹא תְטַמֵּא אֶת־אַדְמָתְךָ
אשר

10 v. הפטרה רני עקרה ישעיה נ"ד. 10 v. ס"א בְּיָדֶךָ וכן ח"י, ת"ע וח"ס. 11 v. ס"א וְלָקַחְתָּ או ולקחת אתה וכן ח"ש, ת"א, ת"י, ת"ע וח"ס. 17 v. ס"א וְלוֹ וכן ח"ש, ת"א כ"י, ח"ע, ח"ס ות"ד.

thou goest forth to war against thine enemies, and the LORD thy God hath delivered them into thine hands, and thou hast taken them captive,

11 And seest among the captives a beautiful woman, and hast a desire unto her, that thou wouldest have her to thy wife;

12 Then thou shalt bring her home to thine house; and she shall shave her head, and pare her nails;

13 And she shall put the raiment of her captivity from off her, and shall remain in thine house, and bewail her father and her mother a full month: and after that thou shalt go in unto her, and be her husband, and she shall be thy wife.

14 And it shall be, if thou have no delight in her, then thou shalt let her go whither she will; but thou shalt not sell her at all for money, thou shalt not make merchandise of her, because thou hast humbled her.

15 If a man have two wives, one beloved, and another hated, and they have born him children, both the beloved and the hated; and if the firstborn son be hers that was hated:

16 Then it shall be, when he maketh his sons to inherit that which he hath, that he may not make the son of the beloved firstborn before the son of the hated, which is indeed the firstborn:

17 But he shall acknowledge the son of the hated for the firstborn, by giving him a double portion of all that he hath: for he is the beginning of his strength; the right of the firstborn is his.

18 If a man have a stubborn and rebellious son, which will not obey the voice of his father, or the voice of his mother, and that, when they have chastened him, will not hearken unto them:

19 Then shall his father and his mother lay hold on him, and bring him out unto the elders of his city, and unto the gate of his place;

20 And they shall say unto the elders of his city, This our son is stubborn and rebellious, he will not obey our voice; he is a glutton, and a drunkard.

21 And all the men of his city shall stone him with stones, that he die: so shalt thou put evil away from among you; and all Israel shall hear, and fear.

22 And if a man have committed a sin worthy of death, and he be to be put to death, and thou hang him on a tree:

23 His body shall not remain all night upon the tree, but thou shalt in any wise bury him that day; (for he that is hanged is accursed of God;) that thy land be not defiled,

אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה׃

כב לֹא־תִרְאֶה אֶת־שׁוֹר אָחִיךָ אוֹ אֶת־שֵׂיוֹ נִדָּחִים
2 וְהִתְעַלַּמְתָּ מֵהֶם הָשֵׁב תְּשִׁיבֵם לְאָחִיךָ׃ וְאִם־לֹא קָרוֹב
אָחִיךָ אֵלֶיךָ וְלֹא יְדַעְתּוֹ וַאֲסַפְתּוֹ אֶל־תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְהָיָה
3 עִמְּךָ עַד דְּרֹשׁ אָחִיךָ אֹתוֹ וַהֲשֵׁבֹתָו לוֹ׃ וְכֵן תַּעֲשֶׂה
לַחֲמֹרוֹ וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְשִׂמְלָתוֹ וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְכָל־אֲבֵדַת
אָחִיךָ אֲשֶׁר־תֹּאבַד מִמֶּנּוּ וּמְצָאתָהּ לֹא תוּכַל לְהִתְעַלָּם׃
4 לֹא־תִרְאֶה אֶת־חֲמוֹר אָחִיךָ אוֹ
שׁוֹרוֹ נֹפְלִים בַּדֶּרֶךְ וְהִתְעַלַּמְתָּ מֵהֶם הָקֵם תָּקִים עִמּוֹ׃
5 לֹא־תִהְיֶה כְלִי־גֶבֶר עַל־אִשָּׁה וְלֹא־
יִלְבַּשׁ גֶּבֶר שִׂמְלַת אִשָּׁה כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל־
עֹשֵׂה אֵלֶּה׃
6 כִּי יִקָּרֵא קַן־צִפּוֹר ׀ לְפָנֶיךָ בַּדֶּרֶךְ בְּכָל־עֵץ ׀ אוֹ עַל־ ס
הָאָרֶץ אֹפְרֹחִים אוֹ בֵיצִים וְהָאֵם רֹבֶצֶת עַל־הָאֹפְרֹחִים
7 אוֹ עַל־הַבֵּיצִים לֹא־תִקַּח הָאֵם עַל־הַבָּנִים׃ שַׁלֵּחַ תְּשַׁלַּח
אֶת־הָאֵם וְאֶת־הַבָּנִים תִּקַּח־לָךְ לְמַעַן יִיטַב לָךְ וְהַאֲרַכְתָּ
8 יָמִים׃ כִּי תִבְנֶה בַּיִת חָדָשׁ וְעָשִׂיתָ
מַעֲקֶה לְגַגֶּךָ וְלֹא־תָשִׂים דָּמִים בְּבֵיתֶךָ כִּי־יִפֹּל הַנֹּפֵל
9 מִמֶּנּוּ׃ לֹא־תִזְרַע כַּרְמְךָ כִּלְאָיִם פֶּן־תִּקְדַּשׁ הַמְלֵאָה
הַזֶּרַע אֲשֶׁר תִּזְרָע וּתְבוּאַת הַכָּרֶם׃
10 לֹא־תַחֲרֹשׁ בְּשׁוֹר־דַּבְּחֵמֹר יַחְדָּו׃ לֹא תִלְבַּשׁ שַׁעַטְנֵז
11 צֶמֶר וּפִשְׁתִּים יַחְדָּו׃
12 גְּדִלִים תַּעֲשֶׂה־לָּךְ עַל־אַרְבַּע כַּנְפוֹת כְּסוּתְךָ אֲשֶׁר תְּכַסֶּה־
בָּהּ׃
13 כִּי־יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וּבָא אֵלֶיהָ
14 וְשָׂנֵאָהּ׃ וְשָׂם לָהּ עֲלִילֹת דְּבָרִים וְהוֹצֵא עָלֶיהָ שֵׁם רָע
וְאָמַר אֶת־הָאִשָּׁה הַזֹּאת לָקָחְתִּי וָאֶקְרַב אֵלֶיהָ וְלֹא־

מצאתי

כב. 2 v. כן ביריחו סנתן. 3 v. ס״א נָן וכן ח״ש. ח״ע. ת״ם ות״ר. 3 v. ביריחו וכן. 3 v. כן ביריחו סנתן. 6 v. ן׳ רבתי. 10 v. נ״א, ב״נ בשוה״ בלא נעויא.

which the LORD thy God giveth thee for an inheritance.

22 Thou shalt not see thy brother's ox or his sheep go astray, and hide thyself from them: thou shalt in any case bring them again unto thy brother.

2 And if thy brother be not nigh unto thee, or if thou know him not, then thou shalt bring it unto thine own house, and it shall be with thee until thy brother seek after it, and thou shalt restore it to him again.

3 In like manner shalt thou do with his ass; and so shalt thou do with his raiment; and with all lost thing of thy brother's, which he hath lost, and thou hast found, shalt thou do likewise: thou mayest not hide thyself.

4 Thou shalt not see thy brother's ass or his ox fall down by the way, and hide thyself from them: thou shalt surely help him to lift them up again.

5 The woman shall not wear that which pertaineth unto a man, neither shall a man put on a woman's garment: for all that do so are abomination unto the LORD thy God.

6 If a bird's nest chance to be before thee in the way in any tree, or on the ground, whether they be young ones, or eggs, and the dam sitting upon the young, or upon the eggs, thou shalt not take the dam with the young:

7 But thou shalt in any wise let the dam go, and take the young to thee; that it may be well with thee, and that thou mayest prolong thy days.

8 When thou buildest a new house, then thou shalt make a battlement for thy roof, that thou bring not blood upon thine house, if any man fall from thence.

9 Thou shalt not sow thy vineyard with divers seeds: lest the fruit of thy seed which thou hast sown, and the fruit of thy vineyard, be

10, 11 defiled. Thou shalt not plow with an ox and an ass together. Thou shalt not wear a gar-

12 ment of divers sorts, as of woollen and linen together.

13 Thou shalt make thee fringes upon the four quarters of thy vesture, wherewith thou coverest thyself.

14 If any man take a wife, and go in unto her, and hate her, And give occasions of speech against her, and bring up an evil name upon her, and say, I took this woman, and when I came to her,

15 מָצָאתִי לָהּ בְּתוּלִים: וְלָקַח אֲבִי הַנַּעַר וְאִמָּהּ וְהוֹצִיאוּ
16 אֶת־בְּתוּלֵי הַנַּעֲרָ אֶל־זִקְנֵי הָעִיר הַשָּׁעָרָה: וְאָמַר אֲבִי
הַנַּעַר אֶל־הַזְּקֵנִים אֶת־בִּתִּי נָתַתִּי לָאִישׁ הַזֶּה לְאִשָּׁה
17 וַיִּשְׂנָאֶהָ: וְהִנֵּה־הוּא שָׂם עֲלִילֹת דְּבָרִים לֵאמֹר לֹא־
מָצָאתִי לְבִתֵּךְ בְּתוּלִים וְאֵלֶּה בְּתוּלֵי בִתִּי וּפָרְשׂוּ
18 הַשִּׂמְלָה לִפְנֵי זִקְנֵי הָעִיר: וְלָקְחוּ זִקְנֵי הָעִיר־הַהִוא
19 אֶת־הָאִישׁ וְיִסְּרוּ אֹתוֹ: וְעָנְשׁוּ אֹתוֹ מֵאָה כֶסֶף וְנָתְנוּ
לַאֲבִי הַנַּעֲרָה כִּי הוֹצִיא שֵׁם רָע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל
וְלוֹ־תִהְיֶה לְאִשָּׁה לֹא־יוּכַל לְשַׁלְּחָהּ כָּל־יָמָיו:
20 וְאִם־אֱמֶת הָיָה הַדָּבָר הַזֶּה לֹא־נִמְצְאוּ
21 בְתוּלִים לַנָּעַר: וְהוֹצִיאוּ אֶת־הַנַּעַר אֶל־פֶּתַח בֵּית־אָבִיהָ
וְסָקְלוּהָ אַנְשֵׁי עִירָהּ בָּאֲבָנִים וָמֵתָה כִּי־עָשְׂתָה נְבָלָה
בְּיִשְׂרָאֵל לִזְנוֹת בֵּית אָבִיהָ וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ:
22 כִּי־יִמָּצֵא אִישׁ שֹׁכֵב | עִם־אִשָּׁה בְּעֻלַת־
בַּעַל וּמֵתוּ גַּם־שְׁנֵיהֶם הָאִישׁ הַשֹּׁכֵב עִם־הָאִשָּׁה וְהָאִשָּׁה
23 וּבִעַרְתָּ הָרָע מִיִּשְׂרָאֵל: כִּי יִהְיֶה נַעַר
בְּתוּלָה מְאֹרָשָׂה לְאִישׁ וּמְצָאָהּ אִישׁ בָּעִיר וְשָׁכַב
24 עִמָּהּ: וְהוֹצֵאתֶם אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶל־שַׁעַר | הָעִיר הַהוּא
וסְקַלְתֶּם אֹתָם בָּאֲבָנִים וָמֵתוּ אֶת־הַנַּעַר עַל־דִּבְרַ אֲשֶׁר
לֹא־צָעֲקָה בָּעִיר וְאֶת־הָאִישׁ עַל־דְּבַר אֲשֶׁר־עִנָּה אֶת־
אֵשֶׁת רֵעֵהוּ וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ:
25 וְאִם־בַּשָּׂדֶה יִמְצָא הָאִישׁ אֶת־הַנַּעֲרָ הַמְאֹרָשָׂה
וְהֶחֱזִיק־בָּהּ הָאִישׁ וְשָׁכַב עִמָּהּ וּמֵת הָאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁכַב
26 עִמָּהּ לְבַדּוֹ: וְלנַּעַר לֹא־תַעֲשֶׂה דָּבָר אֵין לנַּעַר חֵטְא
מָוֶת כִּי כַּאֲשֶׁר יָקוּם אִישׁ עַל־רֵעֵהוּ וְרָצָחוֹ נֶפֶשׁ כֵּן
הדבר

---

15. 16. 21. 24. 25 v.v. הַנַּעַר כתיב הַנַּעֲרָה קרי. 17 v. ס׳א שם לָהּ וכן ח״ש ח״ע ח״ס ות״ר. 20. 26 v.v. לְנַעַר כתיב לַנַּעֲרָה קרי. 25 v. נַעַר כתיב נַעֲרָה קרי. 25 v. נ״א ב״נ ואסר בלא נעיא. 25 v. נ״א ב״נ והחזק ברא נעיא. 26 v. וְלַנַּעַר כתיב וְלַנַּעֲרָה קרי.

I found her not a maid:
15 Then shall the father of the damsel, and her mother, take and bring forth the tokens of the damsel's virginity unto the elders of the city in the gate:
16 And the damsel's father shall say unto the elders, I gave my daughter unto this man to wife, and he hateth her;
17 And, lo, he hath given occasions of speech against her, saying, I found not thy daughter a maid; and yet these are the tokens of my daughter's virginity. And they shall spread the cloth before the elders of the city.
18 And the elders of that city shall take that man and chastise him;
19 And they shall amerce him in an hundred shekels of silver, and give them unto the father of the damsel, because he hath brought up an evil name upon a virgin of Israel: and she shall be his wife; he may not put her away all his days.
20 But if this thing be true, and the tokens of virginity be not found for the damsel:
21 Then they shall bring out the damsel to the door of her father's house, and the men of her city shall stone her with stones that she die: because she hath wrought folly in Israel, to play the whore in her father's house: so shalt thou put evil away from among you.
22 If a man be found lying with a woman married to an husband, then they shall both of them die, both the man that
23 lay with the woman, and the woman: so shalt thou put away evil from Israel. If a damsel that is a virgin be betrothed unto an husband, and a man find her in the city, and lie with her;
24 Then ye shall bring them both out unto the gate of that city, and ye shall stone them with stones that they die; the damsel, because she cried not, being in the city; and the man, because he hath humbled his neighbour's wife: so thou shalt put away evil from among you.
25 But if a man find a betrothed damsel in the field, and the man force her, and lie with her: then
26 the man only that lay with her shall die: But unto the damsel thou shalt do nothing; there is in the damsel no sin worthy of death: for as when a man riseth against his neighbour, and slayeth him, even so

is this matter:

27 For he found her in the field, and the betrothed damsel cried, and there was none to save her.

28 If a man find a damsel that is a virgin, which is not betrothed, and lay hold on her, and lie with her, and they be found;

29 Then the man that lay with her shall give unto the damsel's father fifty shekels of silver, and she shall be his wife; because he hath humbled her, he may not put her away all his days.

30 A man shall not take his father's wife, nor discover his father's skirt.

23 He that is wounded in the stones, or hath his privy member cut off, shall not enter into the congregation of the LORD.

2 A bastard shall not enter into the congregation of the LORD; even to his tenth generation shall he not enter into the congregation of the LORD.

3 An Ammonite or Moabite shall not enter into the congregation of the LORD; even to their tenth generation shall they not enter into the congregation of the LORD for ever:

4 Because they met you not with bread and with water in the way, when ye came forth out of Egypt; and because they hired against thee Balaam the son of Beor of Pethor of Mesopotamia, to curse thee.

5 Nevertheless the LORD thy God would not hearken unto Balaam; but the LORD thy God turned the curse into a blessing unto thee, because the

6 LORD thy God loved thee. Thou shalt not seek their peace nor their prosperity all thy days

7 for ever. Thou shalt not abhor an Edomite; for he is thy brother: thou shalt not abhor an

8 Egyptian; because thou wast a stranger in his land. The children that are begotten of them

9 shall enter into the congregation of the LORD in their third generation. When the host

10 goeth forth against thine enemies, then keep thee from every wicked thing. If there be among you any man, that is not clean by reason of uncleanness that chanceth him by night,

11 then shall he go abroad out of the camp, he shall not come within the camp: But it shall be, when evening cometh on, he shall wash himself with water: and when the sun is down, he

12 shall come into the camp again. Thou shalt have a place also without

27 הַדָּבָר הַזֶּה׃ כִּי בַשָּׂדֶה מָצָאָה הַנַּעֲרָ הַמְאֹרָשָׂה
28 וְאֵין מוֹשִׁיעַ לָהּ׃ כִּי־יִמְצָא אִישׁ נַעֲרָ
בְּתוּלָה אֲשֶׁר לֹא־אֹרָשָׂה וּתְפָשָׂהּ וְשָׁכַב עִמָּהּ וְנִמְצָאוּ׃
29 וְנָתַן הָאִישׁ הַשֹּׁכֵב עִמָּהּ לַאֲבִי הַנַּעֲרָ חֲמִשִּׁים כֶּסֶף
וְלוֹ־תִהְיֶה לְאִשָּׁה תַּחַת אֲשֶׁר עִנָּהּ לֹא־יוּכַל שַׁלְּחָהּ
כג כָּל־יָמָיו׃ לֹא־יִקַּח אִישׁ אֶת־אֵשֶׁת
2 אָבִיו וְלֹא יְגַלֶּה כְּנַף אָבִיו׃ לֹא־יָבֹא
פְּצוּעַ־דַּכָּא וּכְרוּת שָׁפְכָה בִּקְהַל יְהוָה׃
3 לֹא־יָבֹא מַמְזֵר בִּקְהַל יְהוָה גַּם דּוֹר עֲשִׂירִי לֹא־
4 יָבֹא לוֹ בִּקְהַל יְהוָה׃ לֹא־יָבֹא
עַמּנִי וּמוֹאָבִי בִּקְהַל יְהוָה גַּם דּוֹר עֲשִׂירִי לֹא־יָבֹא לָהֶם
5 בִּקְהַל יְהוָה עַד־עוֹלָם׃ עַל־דְּבַר אֲשֶׁר לֹא־קִדְּמוּ
אֶתְכֶם בַּלֶּחֶם וּבַמַּיִם בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם וַאֲשֶׁר
שָׂכַר עָלֶיךָ אֶת־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר מִפְּתוֹר אֲרַם נַהֲרַיִם
6 לְקַלְלֶךָּ׃ וְלֹא־אָבָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ אֶל־בִּלְעָם
וַיַּהֲפֹךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת־הַקְּלָלָה לִבְרָכָה כִּי
7 אֲהֵבְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ לֹא־תִדְרֹשׁ שְׁלֹמָם וְטֹבָתָם כָּל־
8 יָמֶיךָ לְעוֹלָם׃ לֹא־תְתַעֵב אֲדֹמִי כִּי
9 אָחִיךָ הוּא לֹא־תְתַעֵב מִצְרִי כִּי־גֵר הָיִיתָ בְּאַרְצוֹ׃ בָּנִים
אֲשֶׁר־יִוָּלְדוּ לָהֶם דּוֹר שְׁלִישִׁי יָבֹא לָהֶם בִּקְהַל יְהוָה׃
10 כִּי־תֵצֵא מַחֲנֶה עַל־אֹיְבֶיךָ וְנִשְׁמַרְתָּ ס
11 מִכֹּל דָּבָר רָע׃ כִּי־יִהְיֶה בְךָ אִישׁ אֲשֶׁר לֹא־יִהְיֶה
טָהוֹר מִקְרֵה־לָיְלָה וְיָצָא אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה לֹא יָבֹא
12 אֶל־תּוֹךְ הַמַּחֲנֶה׃ וְהָיָה לִפְנוֹת־עֶרֶב יִרְחַץ בַּמָּיִם וּכְבֹא
13 הַשֶּׁמֶשׁ יָבֹא אֶל־תּוֹךְ הַמַּחֲנֶה׃ וְיָד תִּהְיֶה לְךָ מִחוּץ
למחנה

27, 28 .vv תֵּנֵר כתיב הֵנֵּרָה קרי. 28 .v נַעֲר כתיב נַעֲרַת קרי. כג, 2 .v ס״א דָּמָה.
3 .v בהללי יָבֹא מלעיל. 8 .v ס״א וְלֹא־ וכן ח״ש, ח״א כ״י, ח״ס וח״ר. 12 .v כן ב״א כ״ג לְפָנוֹת כנ״א.

the camp, whither thou shalt go forth abroad:

13 And thou shalt have a paddle upon thy weapon; and it shall be, when thou wilt ease thyself abroad, thou shalt dig therewith, and shalt turn back and cover that which cometh from thee:

14 For the LORD thy God walketh in the midst of thy camp, to deliver thee, and to give up thine enemies before thee; therefore shall thy camp be holy: that he see no unclean thing in thee, and turn away from thee.

15 Thou shalt not deliver unto his master the servant which is escaped from his master unto thee:

16 He shall dwell with thee, even among you, in that place which he shall choose in one of thy gates, where it liketh him best: thou shalt not oppress him.

17 There shall be no whore of the daughters of Israel, nor a sodomite of the sons of Israel.

18 Thou shalt not bring the hire of a whore, or the price of a dog, into the house of the LORD thy God for any vow: for even both these are abomination unto the LORD thy God.

19 Thou shalt not lend upon usury to thy brother; usury of money, usury of victuals, usury of any thing that is lent upon usury:

20 Unto a stranger thou mayest lend upon usury; but unto thy brother thou shalt not lend upon usury: that the LORD thy God may bless thee in all that thou settest

14 לְמַחֲנֶךָ וְיָצָאתָ שָׁמָּה חוּץ: וְיָתֵד תִּהְיֶה לְךָ עַל־אָזְנֶךָ
וְהָיָה בְּשִׁבְתְּךָ חוּץ וְחָפַרְתָּה בָהּ וְשַׁבְתָּ וְכִסִּיתָ אֶת־
15 צֵאָתֶךָ: כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִתְהַלֵּךְ ׀ בְּקֶרֶב מַחֲנֶךָ
לְהַצִּילְךָ וְלָתֵת אֹיְבֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהָיָה מַחֲנֶיךָ קָדוֹשׁ וְלֹא־
יִרְאֶה בְךָ עֶרְוַת דָּבָר וְשָׁב מֵאַחֲרֶיךָ:
16 לֹא־תַסְגִּיר עֶבֶד אֶל־אֲדֹנָיו אֲשֶׁר־יִנָּצֵל אֵלֶיךָ מֵעִם
17 אֲדֹנָיו: עִמְּךָ יֵשֵׁב בְּקִרְבְּךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר בְּאַחַד
18 שְׁעָרֶיךָ בַּטּוֹב לוֹ לֹא תוֹנֶנּוּ: לֹא־
תִהְיֶה קְדֵשָׁה מִבְּנוֹת יִשְׂרָאֵל וְלֹא־יִהְיֶה קָדֵשׁ מִבְּנֵי
19 יִשְׂרָאֵל: לֹא־תָבִיא אֶתְנַן זוֹנָה וּמְחִיר כֶּלֶב בֵּית
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְכָל־נֶדֶר כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ גַּם־
20 שְׁנֵיהֶם: לֹא־תַשִּׁיךְ לְאָחִיךָ נֶשֶׁךְ
21 כֶּסֶף נֶשֶׁךְ אֹכֶל נֶשֶׁךְ כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר יִשָּׁךְ: לַנָּכְרִי
תַּשִּׁיךְ וּלְאָחִיךָ לֹא תַשִּׁיךְ לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בְּכֹל מִשְׁלַח יָדְךָ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה
22 לְרִשְׁתָּהּ: כִּי־תִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה ס
אֱלֹהֶיךָ לֹא תְאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ כִּי־דָרֹשׁ יִדְרְשֶׁנּוּ יְהוָה
23 אֱלֹהֶיךָ מֵעִמָּךְ וְהָיָה בְךָ חֵטְא: וְכִי תֶחְדַּל לִנְדֹּר לֹא־
24 יִהְיֶה בְךָ חֵטְא: מוֹצָא שְׂפָתֶיךָ תִּשְׁמֹר וְעָשִׂיתָ כַּאֲשֶׁר
נָדַרְתָּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ נְדָבָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ בְּפִיךָ:
25 כִּי תָבֹא בְּכֶרֶם רֵעֶךָ וְאָכַלְתָּ עֲנָבִים
כנפשך שָׂבְעֲךָ וְאֶל־כֶּלְיְךָ לֹא תִתֵּן:
26 כִּי תָבֹא בְּקְמַת רֵעֶךָ וְקָטַפְתָּ מִלְתֹּת בְּיָדֶךָ וְחֶרְמֵשׁ
כד לֹא תָנִיף עַל קְמַת רֵעֶךָ: כִּי־יִקַּח
אִישׁ אִשָּׁה וּבְעָלָהּ וְהָיָה אִם־לֹא תִמְצָא־חֵן בְּעֵינָיו
כִּי־

14 v. סא אֱלֹהֶיךָ וכן ריב תרה, ריו ותיו. 14 v. בספר מתה וְחָפַרְתָּ חסר. 15 v. סא מַחֲנֶיךָ וכן חיש כיו, תיע, תים ותיר. 15 v. סא מַחֲנֶךָ וכן תיא, תיו, חיש ותיר. 16 v. כן ביא, כיג אֲשֶׁר בגעיא. 19 v. סא נֶדֶר. 21 v. סא יָדֶיךָ וכן ריב, ריג, חיש תיע ותיר. 24 v. מתא כראש עמוד סימן כיה שמו.

21 thine hand to in the land whither thou goest to possess it. When thou shalt vow a vow unto the LORD thy God, thou shalt not slack to pay it: for the LORD thy God will surely require it
22 of thee; and it would be sin in thee. But if thou shalt forbear to vow, it shall be no sin in
23 thee. That which is gone out of thy lips thou shalt keep and perform; even a freewill offering, according as thou hast vowed unto the LORD thy God, which thou hast promised with
24 thy mouth. When thou comest into thy neighbour's vineyard, then thou mayest eat grapes
25 thy fill at thine own pleasure; but thou shalt not put any in thy vessel. When thou comest into the standing corn of thy neighbour, then thou mayest pluck the ears with thine hand; but thou shalt not move a sickle unto thy neighbour's standing corn.

24 When a man hath taken a wife, and married her, and it come to pass that she find no favour in his eyes,

כִּי־יִמְצָא בָהּ עֶרְוַת דָּבָר וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת וְנָתַן
בְּיָדָהּ וְשִׁלְּחָהּ מִבֵּיתוֹ: 2 וְיָצְאָה מִבֵּיתוֹ וְהָלְכָה וְהָיְתָה
לְאִישׁ־אַחֵר: 3 וְשְׂנֵאָהּ הָאִישׁ הָאַחֲרוֹן וְכָתַב לָהּ סֵפֶר
כְּרִיתֻת וְנָתַן בְּיָדָהּ וְשִׁלְּחָהּ מִבֵּיתוֹ אוֹ כִּי יָמוּת הָאִישׁ
הָאַחֲרוֹן אֲשֶׁר־לְקָחָהּ לוֹ לְאִשָּׁה: 4 לֹא־יוּכַל בַּעְלָהּ
הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר־שִׁלְּחָהּ לָשׁוּב לְקַחְתָּהּ לִהְיוֹת לוֹ לְאִשָּׁה
אַחֲרֵי אֲשֶׁר הֻטְמְאָה כִּי־תוֹעֵבָה הִוא לִפְנֵי יְהוָה וְלֹא
תַחֲטִיא אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה:
5 כִּי־יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה לֹא יֵצֵא
בַּצָּבָא וְלֹא־יַעֲבָר עָלָיו לְכָל־דָּבָר נָקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ
שָׁנָה אַחַת וְשִׂמַּח אֶת־אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר־לָקָח: 6 לֹא־יַחֲבֹל
רֵחַיִם וָרָכֶב כִּי־נֶפֶשׁ הוּא חֹבֵל: 7 כִּי
יִמָּצֵא אִישׁ גֹּנֵב נֶפֶשׁ מֵאֶחָיו מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִתְעַמֶּר־בּוֹ
וּמְכָרוֹ וּמֵת הַגַּנָּב הַהוּא וּבָעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ:
8 הִשָּׁמֶר בְּנֶגַע־הַצָּרַעַת לִשְׁמֹר מְאֹד וְלַעֲשׂוֹת
כְּכֹל אֲשֶׁר־יוֹרוּ אֶתְכֶם הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִם
תִּשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת: 9 זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לְמִרְיָם בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם:
10 כִּי־תַשֶּׁה בְרֵעֲךָ מַשַּׁאת מְאוּמָה לֹא־תָבֹא אֶל־
בֵּיתוֹ לַעֲבֹט עֲבֹטוֹ: 11 בַּחוּץ תַּעֲמֹד וְהָאִישׁ אֲשֶׁר אַתָּה
נֹשֶׁה בו יוֹצִיא אֵלֶיךָ אֶת־הָעֲבוֹט הַחוּצָה: 12 וְאִם־אִישׁ עָנִי
הוּא לֹא תִשְׁכַּב בַּעֲבֹטוֹ: 13 הָשֵׁב תָּשִׁיב לוֹ אֶת־הָעֲבוֹט
כְּבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ וְשָׁכַב בְּשַׂלְמָתוֹ וּבֵרְכֶךָּ וּלְךָ תִּהְיֶה
צְדָקָה לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: 14 לֹא־
תַעֲשֹׁק שָׂכִיר עָנִי וְאֶבְיוֹן מֵאַחֶיךָ אוֹ מִגֵּרְךָ אֲשֶׁר
בְּאַרְצְךָ בִּשְׁעָרֶיךָ: 15 בְּיוֹמוֹ תִתֵּן שְׂכָרוֹ וְלֹא־תָבוֹא עָלָיו
השמש

כד. 2 v. ס״א והלכה והיתה. 5 v. סביר כָּל־. 5 v. ס״א ושמח את־אשתו.
7 v. סביר נֶפֶשׁ. 11 v. סביר אֲשֶׁר. 13 v. ס״א וברכך.

because he hath found some uncleanness in her: then let him write her a bill of divorcement, and give it in her hand, and send her out of his house.

2 And when she is departed out of his house, she may go and be another man's wife.

3 And if the latter husband hate her, and write her a bill of divorcement, and giveth it in her hand, and sendeth her out of his house; or if the latter husband die, which took her to be his wife;

4 Her former husband, which sent her away, may not take her again to be his wife, after that she is defiled; for that is abomination before the LORD: and thou shalt not cause the land to sin, which the LORD thy God giveth thee for an inheritance.

5 When a man hath taken a new wife, he shall not go out to war, neither shall he be charged with any business: but he shall be free at home one year, and shall cheer up his wife which he hath taken.

6 No man shall take the nether or the upper millstone to pledge: for he taketh a man's life to pledge.

7 If a man be found stealing any of his brethren of the children of Israel, and maketh merchandise of him, or selleth him; then that thief shall die; and thou shalt put evil away from among you.

8 Take heed in the plague of leprosy, that thou observe diligently, and do according to all that the priests the Levites shall teach you: as I commanded them, so ye shall observe to do.

9 Remember what the LORD thy God did unto Miriam by the way, after that ye were come forth out of Egypt.

10 When thou dost lend thy brother any thing, thou shalt not go into his house to fetch his

11 pledge. Thou shalt stand abroad, and the man to whom thou dost lend shall bring out the

12, 13 pledge abroad unto thee. And if the man be poor, thou shalt not sleep with his pledge: In any case thou shalt deliver him the pledge again when the sun goeth down, that he may sleep in his own raiment, and bless thee: and it shall be righteousness unto thee before the LORD

14 thy God. Thou shalt not oppress an hired servant that is poor and needy, whether he be of

15 thy brethren, or of thy strangers that are in thy land within thy gates: At his day thou shalt give him his hire, neither shall the

sun go down upon it; for he is poor, and setteth his heart upon it: lest he cry against thee unto the LORD, and it be sin unto thee.

16 The fathers shall not be put to death for the children, neither shall the children be put to death for the fathers: every man shall be put to death for his own sin.

17 Thou shalt not pervert the judgment of the stranger, nor of the fatherless; nor take a widow's raiment to pledge:

18 But thou shalt remember that thou wast a bondman in Egypt, and the LORD thy God redeemed thee thence: therefore I command thee to do this thing.

19 When thou cuttest down thine harvest in thy field, and hast forgot a sheaf in the field, thou shalt not go again to fetch it: it shall be for the stranger, for the fatherless, and for the widow: that the LORD thy God may bless thee in all the work of thine hands.

20 When thou beatest thine olive tree, thou shalt not go over the boughs again: it shall be for the stranger, for the fatherless, and for the widow.

21 When thou gatherest the grapes of thy vineyard, thou shalt not glean it afterward: it shall be for the stranger, for the fatherless, and for the widow.

22 And thou shalt remember that thou wast a bondman in the land of Egypt: therefore I command thee to do this thing.

הַשֶּׁמֶשׁ כִּי עָנִי הוּא וְאֵלָיו הוּא נֹשֵׂא אֶת־נַפְשׁוֹ וְלֹא־
יִקְרָא עָלֶיךָ אֶל־יְהוָה וְהָיָה בְךָ חֵטְא:
16 לֹא־יוּמְתוּ אָבוֹת עַל־בָּנִים וּבָנִים לֹא־יוּמְתוּ עַל־
17 אָבוֹת אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יוּמָתוּ: לֹא
18 תַטֶּה מִשְׁפַּט גֵּר יָתוֹם וְלֹא תַחֲבֹל בֶּגֶד אַלְמָנָה: וְזָכַרְתָּ
כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם וַיִּפְדְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם עַל־
כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה:
19 כִּי תְקַצֹּר קְצִירְךָ בְשָׂדֶךָ וְשָׁכַחְתָּ עֹמֶר בַּשָּׂדֶה ס
לֹא תָשׁוּב לְקַחְתּוֹ לַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה יִהְיֶה לְמַעַן
יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ:
20 כִּי תַחְבֹּט זֵיתְךָ לֹא תְפָאֵר אַחֲרֶיךָ לַגֵּר לַיָּתוֹם
21 וְלָאַלְמָנָה יִהְיֶה: כִּי תִבְצֹר כַּרְמְךָ לֹא תְעוֹלֵל אַחֲרֶיךָ
22 לַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה יִהְיֶה: וְזָכַרְתָּ כִּי־עֶבֶד הָיִיתָ
בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־הַדָּבָר
כה הַזֶּה: כִּי־יִהְיֶה רִיב בֵּין אֲנָשִׁים
וְנִגְּשׁוּ אֶל־הַמִּשְׁפָּט וּשְׁפָטוּם וְהִצְדִּיקוּ אֶת־הַצַּדִּיק
2 וְהִרְשִׁיעוּ אֶת־הָרָשָׁע: וְהָיָה אִם־בִּן הַכּוֹת הָרָשָׁע וְהִפִּילוֹ
3 הַשֹּׁפֵט וְהִכָּהוּ לְפָנָיו כְּדֵי רִשְׁעָתוֹ בְּמִסְפָּר: אַרְבָּעִים
יַכֶּנּוּ לֹא יֹסִיף פֶּן־יֹסִיף לְהַכֹּתוֹ עַל־אֵלֶּה מַכָּה רַבָּה
4 וְנִקְלָה אָחִיךָ לְעֵינֶיךָ: לֹא־תַחְסֹם שׁוֹר בְּדִישׁוֹ:
5 כִּי־יֵשְׁבוּ אַחִים יַחְדָּו וּמֵת אַחַד מֵהֶם וּבֵן
אֵין־לוֹ לֹא־תִהְיֶה אֵשֶׁת־הַמֵּת הַחוּצָה לְאִישׁ זָר יְבָמָהּ
6 יָבֹא עָלֶיהָ וּלְקָחָהּ לוֹ לְאִשָּׁה וְיִבְּמָהּ: וְהָיָה הַבְּכוֹר
אֲשֶׁר תֵּלֵד יָקוּם עַל־שֵׁם אָחִיו הַמֵּת וְלֹא־יִמָּחֶה שְׁמוֹ
7 מִיִּשְׂרָאֵל: וְאִם־לֹא יַחְפֹּץ הָאִישׁ לָקַחַת אֶת־יְבִמְתּוֹ
וְעָלְתָה יְבִמְתּוֹ הַשַּׁעְרָה אֶל־הַזְּקֵנִים וְאָמְרָה מֵאֵן יְבָמִי
להקים

---

15 v. ס״א ויהום ואלמנה וכן ת״י ות״ע. 16 v. ס״א בארץ מצרים וכן חד״ג, ת״א ות״ע.
19 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, חר״ה, ריד״ב ודפ״ו בזנבוקי תפאר פתח וכן ר״ג, חר״ד ודי״א. כה, 2 v. בהוספים ייחוו השערה מלרע.

25 If there be a controversy between men, and they come unto judgment, that the judges may
2 judge them; then they shall justify the righteous, and condemn the wicked. And it shall be, if the wicked man be worthy to be beaten, that the judge shall cause him to lie down, and to
3 be beaten before his face, according to his fault, by a certain number. Forty stripes he may give him, and not exceed: lest, if he should exceed, and beat him above these with many
4 stripes, then thy brother should seem vile unto thee. Thou shalt not muzzle the ox when he
5 treadeth out the corn. If brethren dwell together, and one of them die, and have no child, the wife of the dead shall not marry without unto a stranger: her husband's brother shall go in unto her, and take her to him to wife, and perform the duty of an husband's brother unto her.
6 And it shall be, that the firstborn which she beareth shall succeed in the name of his brother
7 which is dead, that his name be not put out of Israel. And if the man like not to take his brother's wife, then let his brother's wife go up to the gate unto the elders, and say, My husband's brother refuseth

to raise up unto his brother a name in Israel, he will not perform the duty of my husband's brother.

8 Then the elders of his city shall call him, and speak unto him: and if he stand to it, and say, I like not to take her;

9 Then shall his brother's wife come unto him in the presence of the elders, and loose his shoe from off his foot, and spit in his face, and shall answer and say, So shall it be done unto that man that will not build up his brother's house.

10 And his name shall be called in Israel, The house of him that hath his shoe loosed.

11 When men strive together one with another, and the wife of the one draweth near for to deliver her husband out of the hand of him that smiteth him, and putteth forth her hand, and taketh him by the secrets:

12 Then thou shalt cut off her hand, thine eye shall not pity her.

13 Thou shalt not have in thy bag divers weights, a great and a small.

14 Thou shalt not have in thine house divers measures, a great and a small.

15 But thou shalt have a perfect and just weight, a perfect and just measure shalt thou have: that thy days may be lengthened in the land which the LORD thy God giveth thee.

16 For all that do such things, and all that do unrighteously, are an abomination unto the LORD thy God.

17 Remember what Amalek did unto thee by the way, when ye were come forth out of Egypt;

18 How he met thee by the way, and smote the hindmost of thee, even all that were feeble behind thee, when thou wast faint and weary; and he feared not God.

19 Therefore it shall be, when the LORD thy God hath given thee rest from all thine enemies round about, in the land which the LORD thy God giveth thee for an inheritance to possess it, that thou shalt blot out the remembrance of Amalek from under heaven; thou shalt not forget it.

26 And it shall be, when thou art come in unto the land which the LORD thy God giveth thee

8 לְהָקִים לְאָחִיו שֵׁם בְּיִשְׂרָאֵל לֹא אָבָה יַבְמִי: וְקָרְאוּ־לוֹ
זִקְנֵי־עִירוֹ וְדִבְּרוּ אֵלָיו וְעָמַד וְאָמַר לֹא חָפַצְתִּי לְקַחְתָּהּ:
9 וְנִגְּשָׁה יְבִמְתּוֹ אֵלָיו לְעֵינֵי הַזְּקֵנִים וְחָלְצָה נַעֲלוֹ מֵעַל
רַגְלוֹ וְיָרְקָה בְּפָנָיו וְעָנְתָה וְאָמְרָה כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ
10 אֲשֶׁר לֹא־יִבְנֶה אֶת־בֵּית אָחִיו: וְנִקְרָא שְׁמוֹ בְיִשְׂרָאֵל
11 בֵּית חֲלוּץ הַנָּעַל: כִּי־יִנָּצוּ אֲנָשִׁים
יַחְדָּו אִישׁ וְאָחִיו וְקָרְבָה אֵשֶׁת הָאֶחָד לְהַצִּיל אֶת־
אִישָׁהּ מִיַּד מַכֵּהוּ וְשָׁלְחָה יָדָהּ וְהֶחֱזִיקָה בְּמְבֻשָׁיו:
12 וְקִצַּתָּה אֶת־כַּפָּהּ לֹא תָחוֹס עֵינֶךָ:
13 לֹא־יִהְיֶה לְךָ בְּכִיסְךָ אֶבֶן וָאָבֶן גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה:
14 לֹא־יִהְיֶה לְךָ בְּבֵיתְךָ אֵיפָה וְאֵיפָה גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה: אֶבֶן
15 שְׁלֵמָה וְצֶדֶק יִהְיֶה־לָּךְ אֵיפָה שְׁלֵמָה וְצֶדֶק יִהְיֶה־לָּךְ
לְמַעַן יַאֲרִיכוּ יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן
16 לָךְ: כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל־עֹשֵׂה אֵלֶּה כֹּל עֹשֵׂה
עָוֶל:
17 זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה לְךָ עֲמָלֵק בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם
18 מִמִּצְרָיִם: אֲשֶׁר קָרְךָ בַּדֶּרֶךְ וַיְזַנֵּב בְּךָ כָּל־הַנֶּחְשָׁלִים
19 אַחֲרֶיךָ וְאַתָּה עָיֵף וְיָגֵעַ וְלֹא יָרֵא אֱלֹהִים: וְהָיָה בְּהָנִיחַ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ | לְךָ מִכָּל־אֹיְבֶיךָ מִסָּבִיב בָּאָרֶץ אֲשֶׁר
יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ תִּמְחֶה אֶת־זֵכֶר
עֲמָלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם לֹא תִשְׁכָּח:
ס כי וְהָיָה כִּי־תָבוֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ פרש
נחלה

---

18 v. סַ֫אַ וַתְּהִי נְעִיאָ. 19 v. כן ברוב ספרים כ"י, חר"ד, דר"ב, דר"ד ודס"ו, ס"א יהוה וכן דיא, ר"ב, ר"ג וחר"ה.

19 v. שם תשרפה [xxi 10–xxv 19] עֲלִי, וסדריה ה' כי־תצא [xxi 10]. כי יקרא קן־צפור [xxii 6], כי־תצא מחנה [xxiii 10], כי־תדר נדר [xxiii 22], כי תקצור [xxiv 19], ומסקום מאה ועשרה, ומלים אלף וחמש מאות ושכנים ושנים, ואותיות חכמות אלפים ושמנה מאות וחמשים ושמה, ותלופים ב' לפנות ערב [xxiii 12]. ב"א קורא לפנות בלא נעיא, וב"נ לפנות בנעיא תחת הלמה, אֲשֶׁר־יִנְצַל [xxiii 16]. ב"א חוסף אֲשֶׁר עִם יִנְצַל וב"נ בנעיא תחה אשר, ובלא חלוף וְאַם־בִּשְׂרָה [xxiv 25], אֶת־הָעָבוּט [xxiv 11]. ומסקות ב' קן־צפור [xxii 6], בהניח [xxv 19].

כו. 1 v. הפסרה קומי אורי ישעיה ס'.

for an inheritance, and possessest it, and dwellest therein;

2 That thou shalt take of the first of all the fruit of the earth, which thou shalt bring of thy land that the LORD thy God giveth thee, and shalt put it in a basket, and shalt go unto the place which the LORD thy God shall choose to place his name there.

3 And thou shalt go unto the priest that shall be in those days, and say unto him, I profess this day unto the LORD thy God, that I am come unto the country which the LORD sware unto our fathers for to give us.

4 And the priest shall take the basket out of thine hand, and set it down before the altar of the LORD thy God.

5 And thou shalt speak and say before the LORD thy God, A Syrian ready to perish was my father, and he went down into Egypt, and sojourned there with a few, and became there a nation, great, mighty, and populous:

6 And the Egyptians evil entreated us, and afflicted us, and laid upon us hard bondage:

7 And when we cried unto the LORD God of our fathers, the LORD heard our voice, and looked on our affliction, and our labour, and our oppression:

8 And the LORD brought us forth out of Egypt with a mighty hand, and with an outstretched arm, and with great terribleness, and with signs, and with wonders:

9 And he hath brought us into this place, and hath given us this land, even a land that floweth

10 with milk and honey. And now, behold, I have brought the firstfruits of the land, which thou, O LORD, hast given me. And thou shalt set it before the LORD thy God, and worship

11 before the LORD thy God: And thou shalt rejoice in every good thing which the LORD thy God hath given unto thee, and unto thine house, thou, and the Levite, and the stranger

12 that is among you. When thou hast made an end of tithing all the tithes of thine increase the third year, which is the year of tithing, and hast given it unto the Levite, the stranger, the

13 fatherless, and the widow, that they may eat within thy gates, and be filled; Then thou shalt say before the LORD thy God, I have brought away the hallowed things out of mine house, and also have given them unto the Levite, and unto the stranger, to the fatherless, and to the widow, according to all thy commandments which thou hast commanded me: I have not

14 transgressed thy commandments, neither have I forgotten them: I have not eaten thereof in my mourning, neither have I taken away ought thereof for any unclean use, nor given ought thereof for the dead:

2 נַחֲלָה וִירִשְׁתָּהּ וְיָשַׁבְתָּ בָּהּ׃ וְלָקַחְתָּ מֵרֵאשִׁית | כָּל־פְּרִי
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תָּבִיא מֵאַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן
לָךְ וְשַׂמְתָּ בַּסַּנֶא וְהָלַכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה
3 אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם׃ וּבָאתָ אֶל־הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה
בַּיָּמִים הָהֵם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִגַּדְתִּי הַיּוֹם לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
כִּי־בָאתִי אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵינוּ לָתֶת
4 לָנוּ׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן הַסַּנֶא מִיָּדֶךָ וְהִנִּיחוֹ לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה
5 אֱלֹהֶיךָ׃ וְעָנִיתָ וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲרַמִּי אֹבֵד
אָבִי וַיֵּרֶד מִצְרַיְמָה וַיָּגָר שָׁם בִּמְתֵי מְעָט וַיְהִי־שָׁם לְגוֹי
6 גָּדוֹל עָצוּם וְרָב׃ וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים וַיְעַנּוּנוּ וַיִּתְּנוּ
7 עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה׃ וַנִּצְעַק אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ
וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קֹלֵנוּ וַיַּרְא אֶת־עָנְיֵנוּ וְאֶת־עֲמָלֵנוּ וְאֶת־
8 לַחֲצֵנוּ׃ וַיּוֹצִאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה
9 וּבְמֹרָא גָּדֹל וּבְאֹתוֹת וּבְמֹפְתִים׃ וַיְבִאֵנוּ אֶל־הַמָּקוֹם
הַזֶּה וַיִּתֶּן־לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃
10 וְעַתָּה הִנֵּה הֵבֵאתִי אֶת־רֵאשִׁית פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־
נָתַתָּה לִּי יְהוָה וְהִנַּחְתּוֹ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ
11 לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וְשָׂמַחְתָּ בְּכָל־הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּלְבֵיתֶךָ אַתָּה וְהַלֵּוִי וְהַגֵּר אֲשֶׁר בְּקִרְבֶּךָ׃
12 כִּי תְכַלֶּה לַעְשֵׂר אֶת־כָּל־מַעְשַׂר
תְּבוּאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִשִׁת שְׁנַת הַמַּעְשֵׂר וְנָתַתָּה לַלֵּוִי
13 לַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה וְאָכְלוּ בִשְׁעָרֶיךָ וְשָׂבֵעוּ׃ וְאָמַרְתָּ
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בִּעַרְתִּי הַקֹּדֶשׁ מִן־הַבַּיִת וְגַם נְתַתִּיו
לַלֵּוִי וְלַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה כְּכֹל־מִצְוָתְךָ אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי
14 לֹא־עָבַרְתִּי מִמִּצְוֹתֶיךָ וְלֹא שָׁכָחְתִּי׃ לֹא־אָכַלְתִּי בְאֹנִי
מִמֶּנּוּ וְלֹא־בִעַרְתִּי מִמֶּנּוּ בְּטָמֵא וְלֹא־נָתַתִּי מִמֶּנּוּ לְמֵת

שמעתי

5 v. ס״א קָצוּם וכן ח״ש. ת״א, ח״י וה״ע. 8 v. כן במתה. בהללי ובאולח חסר.
12 v. כן במחזורא רבא, בסבריא קורין לַעֲשֵׂר ברגש וכן ב״נ. 13 v. ס״א לְגֵר וכן ח״ש.

but I have hearkened to the voice of the LORD my God, and have done according to all that thou hast commanded me.

15 Look down from thy holy habitation, from heaven, and bless thy people Israel, and the land which thou hast given us, as thou swarest unto our fathers, a land that floweth with milk and honey.

16 This day the LORD thy God hath commanded thee to do these statutes and judgments: thou shalt therefore keep and do them with all thine heart, and with all thy soul.

17 Thou hast avouched the LORD this day to be thy God, and to walk in his ways, and to keep his statutes, and his commandments, and his judgments, and to hearken unto his voice:

18 And the LORD hath avouched thee this day to be his peculiar people, as he hath promised thee, and that thou shouldest keep all his commandments;

19 And to make thee high above all nations which he hath made, in praise, and in name, and in honour; and that thou mayest be an holy people unto the LORD thy God, as he hath spoken.

27 And Moses with the elders of Israel commanded the people, saying, Keep all the commandments which I command you this day.

2 And it shall be on the day when ye shall pass over Jordan unto the land which the LORD thy God giveth thee, that thou shalt set thee up great

3 stones, and plaister them with plaister: And thou shalt write upon them all the words of this law, when thou art passed over, that thou mayest go in unto the land which the LORD thy God giveth thee, a land that floweth with milk and honey; as the LORD God of thy fathers

4 hath promised thee. Therefore it shall be when ye be gone over Jordan, that ye shall set up these stones, which I command you this day, in mount Ebal, and thou shalt plaister them with

5 plaister. And there shalt thou build an altar unto the LORD thy God, an altar of stones:

6 thou shalt not lift up any iron tool upon them. Thou shalt build the altar of the LORD thy God of whole stones: and thou shalt offer burnt offerings thereon unto the LORD thy God:

7 And thou shalt offer peace offerings, and shalt eat there, and rejoice before the LORD thy God.

שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהָי עָשִׂיתִי כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי׃
15 הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן־הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ
אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֶת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ כַּאֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃
16 הַיּוֹם הַזֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְצַוְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־הַחֻקִּים
הָאֵלֶּה וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים וְשָׁמַרְתָּ וְעָשִׂיתָ אוֹתָם בְּכָל
17 לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ׃ אֶת־יְהוָה הֶאֱמַרְתָּ הַיּוֹם לִהְיוֹת
לְךָ לֵאלֹהִים וְלָלֶכֶת בִּדְרָכָיו וְלִשְׁמֹר חֻקָּיו וּמִצְוֹתָיו
18 וּמִשְׁפָּטָיו וְלִשְׁמֹעַ בְּקֹלוֹ׃ וַיהוָה הֶאֱמִירְךָ הַיּוֹם לִהְיוֹת
לוֹ לְעַם סְגֻלָּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְלִשְׁמֹר כָּל־מִצְוֹתָיו׃
19 וּלְתִתְךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עָשָׂה לְתִהְלָה וּלְשֵׁם
וּלְתִפְאָרֶת וְלִהְיוֹתְךָ עַם־קָדֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר
דִּבֶּר׃

כז וַיְצַו מֹשֶׁה וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הָעָם לֵאמֹר שָׁמֹר אֶת־כָּל־
2 הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם׃ וְהָיָה בַּיּוֹם אֲשֶׁר
תַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ
3 וְהֵקַמְתָּ לְךָ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת וְשַׂדְתָּ אֹתָם בַּשִּׂיד׃ וְכָתַבְתָּ
עֲלֵהֶן אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּעָבְרֶךָ לְמַעַן אֲשֶׁר
תָּבֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ אֶרֶץ זָבַת
4 חָלָב וּדְבַשׁ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לָךְ׃ וְהָיָה
בְּעָבְרְכֶם אֶת־הַיַּרְדֵּן תָּקִימוּ אֶת־הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם בְּהַר עֵיבָל וְשַׂדְתָּ אוֹתָם בַּשִּׂיד׃
5 וּבָנִיתָ שָּׁם מִזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ מִזְבַּח אֲבָנִים לֹא־תָנִיף
6 עֲלֵיהֶם בַּרְזֶל׃ אַבְנֵי שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה אֶת־מִזְבַּח יְהוָה
7 אֱלֹהֶיךָ וְהַעֲלִיתָ עָלָיו עֹלֹת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וְזָבַחְתָּ
שְׁלָמִים וְאָכַלְתָּ שָּׁם וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃

וכתבת

17 v. סא״ לשמר. 19 v. ס״א לשם וכן ר״ב. ח״ש, ת״א כ״י ה״ק וה״ס. 19 v. כן ב״א, כ״נ להיותך בנעיא. כז. 3 v. נ״א ב״נ אח״ בנעיא.

8 וְכָתַבְתָּ עַל־הָאֲבָנִים אֵת כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת בַּאֵר
הֵיטֵב׃ 9 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְהַכֹּהֲנִים
הַלְוִיִּם אֶל כָּל־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הַסֵּכֶת ׀ וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל
הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיֵיתָ לְעָם לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 10 וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְעָשִׂיתָ אֶת־מִצְוֹתָו וְאֶת־חֻקָּיו אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוְּךָ הַיּוֹם׃ 11 וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת־הָעָם
בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר׃ 12 אֵלֶּה יַעַמְדוּ לְבָרֵךְ אֶת־הָעָם עַל־
הַר גְּרִזִים בְּעָבְרְכֶם אֶת־הַיַּרְדֵּן שִׁמְעוֹן וְלֵוִי וִיהוּדָה
וְיִשָּׂשכָר וְיוֹסֵף וּבִנְיָמִן׃ 13 וְאֵלֶּה יַעַמְדוּ עַל־הַקְּלָלָה בְּהַר
עֵיבָל רְאוּבֵן גָּד וְאָשֵׁר וּזְבוּלֻן דָּן וְנַפְתָּלִי׃ 14 וְעָנוּ הַלְוִיִּם
וְאָמְרוּ אֶל־כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל קוֹל רָם׃
15 אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶּסֶל וּמַסֵּכָה תּוֹעֲבַת
יְהוָה מַעֲשֵׂה יְדֵי חָרָשׁ וְשָׂם בַּסָּתֶר וְעָנוּ כָל־הָעָם וְאָמְרוּ
אָמֵן׃ 16 אָרוּר מֵקֵלֶּה אָבִיו וְאִמּוֹ וְאָמַר
כָּל־הָעָם אָמֵן׃ 17 אָרוּר מַסִּיג גְּבוּל
רֵעֵהוּ וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃ 18 אָרוּר
מַשְׁגֶּה עִוֵּר בַּדָּרֶךְ וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃
19 אָרוּר מַטֶּה מִשְׁפַּט גֵּר־יָתוֹם וְאַלְמָנָה וְאָמַר
כָּל־הָעָם אָמֵן׃ 20 אָרוּר שֹׁכֵב עִם־אֵשֶׁת אָבִיו כִּי גִלָּה כְּנַף
אָבִיו וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃ 21 אָרוּר
שֹׁכֵב עִם־כָּל־בְּהֵמָה וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃
22 אָרוּר שֹׁכֵב עִם־אֲחֹתוֹ בַּת־אָבִיו אוֹ בַת־אִמּוֹ
וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃ 23 אָרוּר שֹׁכֵב
עִם־חֹתָנְתּוֹ וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃
24 אָרוּר מַכֵּה רֵעֵהוּ בַּסָּתֶר וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃
25 אָרוּר לֹקֵחַ שֹׁחַד לְהַכּוֹת נֶפֶשׁ

דם

v. 8 כן בסמ"ק, ס"א את ובלא מקף. v. 9 כן בכוב ספרים כ"י ונמסר עליו ו' בטע', ס"א אל" וכן ר"א, ר"ב, ר"נ, חד"ה, חר"ה, ריו"ב, ריו"ד ודס"ו. v. 10 כתיב, מצותו כתיב, מצותיו קרי. v. 12 כן ב"א, ב"נ וישכר.

8 And thou shalt write upon the stones all the words of this law very plainly.
9 And Moses and the priests the Levites spake unto all Israel, saying, Take heed, and hearken, O Israel; this day thou art become the people of the LORD thy God.
10 Thou shalt therefore obey the voice of the LORD thy God, and do his commandments and his statutes, which I command thee this day.
11 And Moses charged the people the same day, saying,
12 These shall stand upon mount Gerizim to bless the people, when ye are come over Jordan; Simeon, and Levi, and Judah, and Issachar, and Joseph, and Benjamin:
13 And these shall stand upon mount Ebal to curse; Reuben, Gad, and Asher, and Zebulun, Dan, and Naphtali.
14 And the Levites shall speak, and say unto all the men of Israel with a loud voice,
15 Cursed be the man that maketh any graven or molten image, an abomination unto the LORD, the work of the hands of the craftsman, and putteth it in a secret place. And all the people shall answer and say, Amen.
16 Cursed be he that setteth light by his father or his mother. And all the people shall say, Amen.
17 Cursed be he that removeth his neighbour's landmark. And all the people shall say, Amen.
18 Cursed be he that maketh the blind to wander out of the way. And all the people shall say, Amen.
19 Cursed be he that perverteth the judgment of the stranger, fatherless, and widow. And all the people shall say, Amen.
20 Cursed be he that lieth with his father's wife; because he uncovereth his father's skirt. And all the people shall say, Amen.
21 Cursed be he that lieth with any manner of beast. And all the people shall say, Amen.
22 Cursed be he that lieth with his sister, the daughter of his father, or the daughter of his mother. And all the people shall say, Amen.
23 Cursed be he that lieth with his mother in law. And all the people shall say, Amen.
24 Cursed be he that smiteth his neighbour secretly. And all the people shall say, Amen.
25 Cursed be he that taketh reward to slay

an innocent person. And all the people shall say, Amen.

26 Cursed be he that confirmeth not all the words of this law to do them. And all the people shall say, Amen.

28 And it shall come to pass, if thou shalt hearken diligently unto the voice of the LORD thy God, to observe and to do all his commandments which I command thee this day, that the LORD thy God will set thee on high above all nations of the earth:

2 And all these blessings shall come on thee, and overtake thee, if thou shalt hearken unto the voice of the LORD thy God.

3 Blessed shalt thou be in the city, and blessed shalt thou be in the field.

4 Blessed shall be the fruit of thy body, and the fruit of thy ground, and the fruit of thy cattle, the increase of thy kine, and the flocks of thy sheep.

5 Blessed shall be thy basket and thy store.

6 Blessed shalt thou be when thou comest in, and blessed shalt thou be when thou goest out.

7 The LORD shall cause thine enemies that rise up against thee to be smitten before thy face: they shall come out against thee one way, and flee before thee seven ways.

8 The LORD shall command the blessing upon thee in thy storehouses, and in all that thou settest thine hand unto; and he shall bless thee in the land which the LORD thy God giveth thee.

9 The LORD shall establish thee an holy people unto himself, as he hath sworn unto thee, if
10 thou shalt keep the commandments of the LORD thy God, and walk in his ways. And all people of the earth shall see that thou art called by the name of the LORD; and they shall be
11 afraid of thee. And the LORD shall make thee plenteous in goods, in the fruit of thy body, and in the fruit of thy cattle, and in the fruit of thy ground, in the land which the LORD sware
12 unto thy fathers to give thee. The LORD shall open unto thee his good treasure, the heaven to give the rain unto thy land in his season, and to bless all the work of thine hand: and
13 thou shalt lend unto many nations, and thou shalt not borrow. And the LORD shall make thee the head, and not the tail; and thou shalt be above only, and thou shalt not be beneath; if that thou hearken unto the commandments of the LORD thy God, which I command thee this
14 day, to observe and to do them: And thou shalt not go aside from any of the words

26 אָדָם נָקִי וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃ אָרוּר
אֲשֶׁר לֹא־יָקִים אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה־הַזֹּאת לַעֲשׂוֹת אוֹתָם
וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃

כח וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר ס
לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם וּנְתָנְךָ
2 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל־גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃ וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל
הַבְּרָכוֹת הָאֵלֶּה וְהִשִּׂיגֻךָ כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃
3 בָּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר וּבָרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה׃ בָּרוּךְ פְּרִי־בִטְנְךָ
4 וּפְרִי אַדְמָתְךָ וּפְרִי בְהֶמְתֶּךָ שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרוֹת
5 צֹאנֶךָ׃ בָּרוּךְ טַנְאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ׃ בָּרוּךְ אַתָּה בְּבֹאֶךָ
6 וּבָרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתֶךָ׃ יִתֵּן יְהוָה אֶת־אֹיְבֶיךָ הַקָּמִים
7 עָלֶיךָ נִגָּפִים לְפָנֶיךָ בְּדֶרֶךְ אֶחָד יֵצְאוּ אֵלֶיךָ וּבְשִׁבְעָה
8 דְרָכִים יָנוּסוּ לְפָנֶיךָ׃ יְצַו יְהוָה אִתְּךָ אֶת־הַבְּרָכָה
בַּאֲסָמֶיךָ וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ וּבֵרַכְךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה
9 אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ יְקִימְךָ יְהוָה לוֹ לְעַם קָדוֹשׁ כַּאֲשֶׁר
נִשְׁבַּע־לָךְ כִּי תִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהָלַכְתָּ
10 בִּדְרָכָיו׃ וְרָאוּ כָל־עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהוָה נִקְרָא עָלֶיךָ
11 וְיָרְאוּ מִמֶּךָּ׃ וְהוֹתִרְךָ יְהוָה לְטוֹבָה בִּפְרִי בִטְנְךָ וּבִפְרִי
בְהֶמְתְּךָ וּבִפְרִי אַדְמָתְךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה
12 לַאֲבֹתֶיךָ לָתֵת לָךְ׃ יִפְתַּח יְהוָה ׀ לְךָ אֶת־אוֹצָרוֹ הַטּוֹב
אֶת־הַשָּׁמַיִם לָתֵת מְטַר־אַרְצְךָ בְּעִתּוֹ וּלְבָרֵךְ אֵת כָּל־
13 מַעֲשֵׂה יָדֶךָ וְהִלְוִיתָ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תִלְוֶה׃ וּנְתָנְךָ
יְהוָה לְרֹאשׁ וְלֹא לְזָנָב וְהָיִיתָ רַק לְמַעְלָה וְלֹא תִהְיֶה
לְמָטָּה כִּי־תִשְׁמַע אֶל־מִצְוֹת ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אָנֹכִי
14 מְצַוְּךָ הַיּוֹם לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת׃ וְלֹא תָסוּר מִכָּל־הַדְּבָרִים
אשר

---

26 v. ס״א בְּלִדְבְרֵי וכן ח״ש וח״ע. כח, 1 v. ס״א וְלַעֲשׂוֹת וכן ח״ש, ת״י, ת״ע, ת״ס וח״ר.
8 v. ס״א יָדְךָ וכן ר״ב, חרר, ר״ו, ח״ש, ת״י ת״ד. 12 v. ס״א יָדְךָ וכן ר״ב, ר״ו, ח״ש, ת״ע, ת״ס ת״ד.

אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם יָמִין וּשְׂמֹאול לָלֶכֶת אַחֲרֵי
אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם׃
15 וְהָיָה אִם־לֹא תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת
אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם וּבָאוּ
16 עָלֶיךָ כָּל־הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה וְהִשִּׂיגוּךָ׃ אָרוּר אַתָּה בָּעִיר
17 וְאָרוּר אַתָּה בַּשָּׂדֶה׃ אָרוּר טַנְאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ׃ אָרוּר
18 פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתֶךָ שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ׃
19 אָרוּר אַתָּה בְּבֹאֶךָ וְאָרוּר אַתָּה בְּצֵאתֶךָ׃ יְשַׁלַּח יְהוָה ׀
20 בְּךָ אֶת־הַמְּאֵרָה אֶת־הַמְהוּמָה וְאֶת־הַמִּגְעֶרֶת בְּכָל־
מִשְׁלַח יָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עַד הִשָּׁמְדְךָ וְעַד־אֲבָדְךָ
21 מַהֵר מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֶיךָ אֲשֶׁר עֲזַבְתָּנִי׃ יַדְבֵּק יְהוָה
בְּךָ אֶת־הַדָּבֶר עַד כַּלֹּתוֹ אֹתְךָ מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־
22 אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ יַכְּכָה יְהוָה בַּשַּׁחֶפֶת וּבַקַּדַּחַת
וּבַדַּלֶּקֶת וּבַחַרְחֻר וּבַחֶרֶב וּבַשִּׁדָּפוֹן וּבִירַקּוֹן וּרְדָפוּךָ
23 עַד אָבְדֶךָ׃ וְהָיוּ שָׁמֶיךָ אֲשֶׁר עַל־רֹאשְׁךָ נְחֹשֶׁת וְהָאָרֶץ
24 אֲשֶׁר־תַּחְתֶּיךָ בַּרְזֶל׃ יִתֵּן יְהוָה אֶת־מְטַר אַרְצְךָ אָבָק
25 וְעָפָר מִן־הַשָּׁמַיִם יֵרֵד עָלֶיךָ עַד הִשָּׁמְדֶךָ׃ יִתֶּנְךָ יְהוָה ׀
נָגָף לִפְנֵי אֹיְבֶיךָ בְּדֶרֶךְ אֶחָד תֵּצֵא אֵלָיו וּבְשִׁבְעָה
דְרָכִים תָּנוּס לְפָנָיו וְהָיִיתָ לְזַעֲוָה לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ׃
26 וְהָיְתָה נִבְלָתְךָ לְמַאֲכָל לְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת
27 הָאָרֶץ וְאֵין מַחֲרִיד׃ יַכְּכָה יְהוָה בִּשְׁחִין מִצְרַיִם וּבָעֳפָלִים
28 וּבַגָּרָב וּבֶחָרֶס אֲשֶׁר לֹא־תוּכַל לְהֵרָפֵא׃ יַכְּכָה יְהוָה
29 בְּשִׁגָּעוֹן וּבְעִוָּרוֹן וּבְתִמְהוֹן לֵבָב׃ וְהָיִיתָ מְמַשֵּׁשׁ בַּצָּהֳרַיִם
כַּאֲשֶׁר יְמַשֵּׁשׁ הָעִוֵּר בָּאֲפֵלָה וְלֹא תַצְלִיחַ אֶת־דְּרָכֶיךָ
30 וְהָיִיתָ אַךְ עָשׁוּק וְגָזוּל כָּל־הַיָּמִים וְאֵין מוֹשִׁיעַ׃ אִשָּׁה
תְאָרֵשׂ וְאִישׁ אַחֵר יִשְׁגָּלֶנָּה בַּיִת תִּבְנֶה וְלֹא־תֵשֵׁב בּוֹ
כרם

---

v. 20 ס״א ואחר וכן חרג. ת״ס. ת״א. ת״ע. ת״ס וח״ר. v. 26 ס״א לעוף וכן ת״ס. ת״א
ב״ע. ת״ע וח״ס. v. 27 ובָעָפָלִים או ובָעַפָלִים כתיב. ובַּטְחֹרִים קרי. v. 30 יְשַׁכְּבֶנָּה קרי.

which I command thee this day, to the right hand, or to the left, to go after other gods to serve them.

15 But it shall come to pass, if thou wilt not hearken unto the voice of the LORD thy God, to observe to do all his commandments and his statutes which I command thee this day; that all these curses shall come upon thee, and overtake thee:

16 Cursed shalt thou be in the city, and cursed shalt thou be in the field.

17 Cursed shall be thy basket and thy store.

18 Cursed shall be the fruit of thy body, and the fruit of thy land, the increase of thy kine, and the flocks of thy sheep.

19 Cursed shalt thou be when thou comest in, and cursed shalt thou be when thou goest out.

20 The LORD shall send upon thee cursing, vexation, and rebuke, in all that thou settest thine hand unto for to do, until thou be destroyed, and until thou perish quickly; because of the wickedness of thy doings, whereby thou hast forsaken me.

21 The LORD shall make the pestilence cleave unto thee, until he have consumed thee from off the land, whither thou goest to possess it.

22 The LORD shall smite thee with a consumption, and with a fever, and with an inflammation, and with an extreme burning, and with the sword, and with blasting, and with mildew; and they

23 shall pursue thee until thou perish. And thy heaven that is over thy head shall be brass, and
24 the earth that is under thee shall be iron. The LORD shall make the rain of thy land powder
25 and dust: from heaven shall it come down upon thee, until thou be destroyed. The LORD shall cause thee to be smitten before thine enemies: thou shalt go out one way against them, and flee seven ways before them: and shalt be removed into all the kingdoms of the earth.
26 And thy carcase shall be meat unto all fowls of the air, and unto the beasts of the earth, and
27 no man shall fray them away. The LORD will smite thee with the botch of Egypt, and with
28 the emerods, and with the scab, and with the itch, whereof thou canst not be healed. The
29 LORD shall smite thee with madness, and blindness, and astonishment of heart: And thou shalt grope at noonday, as the blind gropeth in darkness, and thou shalt not prosper in thy ways: and thou shalt be only oppressed and spoiled evermore, and no man shall save thee.
30 Thou shalt betroth a wife, and another man shall lie with her: thou shalt build an house, and thou shalt not dwell therein:

31 כֶּרֶם תִּטַּע וְלֹא תְחַלְּלֶנּוּ׃ שׁוֹרְךָ טָבוּחַ לְעֵינֶיךָ וְלֹא
תֹאכַל מִמֶּנּוּ חֲמֹרְךָ גָּזוּל מִלְּפָנֶיךָ וְלֹא יָשׁוּב לָךְ צֹאנֶךָ
32 נְתֻנוֹת לְאֹיְבֶיךָ וְאֵין לְךָ מוֹשִׁיעַ׃ בָּנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ נְתֻנִים
לְעַם אַחֵר וְעֵינֶיךָ רֹאוֹת וְכָלוֹת אֲלֵיהֶם כָּל־הַיּוֹם וְאֵין
33 לְאֵל יָדֶךָ׃ פְּרִי אַדְמָתְךָ וְכָל־יְגִיעֲךָ יֹאכַל עַם אֲשֶׁר לֹא־
34 יָדָעְתָּ וְהָיִיתָ רַק עָשׁוּק וְרָצוּץ כָּל־הַיָּמִים׃ וְהָיִיתָ מְשֻׁגָּע
35 מִמַּרְאֵה עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃ יַכְּךָ יְהוָה בִּשְׁחִין רָע
עַל־הַבִּרְכַּיִם וְעַל־הַשֹּׁקַיִם אֲשֶׁר לֹא־תוּכַל לְהֵרָפֵא
36 מִכַּף רַגְלְךָ וְעַד קָדְקֳדֶךָ׃ יוֹלֵךְ יְהוָה אֹתְךָ וְאֶת־מַלְכְּךָ
אֲשֶׁר תָּקִים עָלֶיךָ אֶל־גּוֹי אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ
37 וְעָבַדְתָּ שָׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים עֵץ וָאָבֶן׃ וְהָיִיתָ לְשַׁמָּה
לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה בְּכֹל הָעַמִּים אֲשֶׁר־יְנַהֲגְךָ יְהוָה שָׁמָּה׃
38 זֶרַע רַב תּוֹצִיא הַשָּׂדֶה וּמְעַט תֶּאֱסֹף כִּי יַחְסְלֶנּוּ הָאַרְבֶּה׃
39 כְּרָמִים תִּטַּע וְעָבָדְתָּ וְיַיִן לֹא־תִשְׁתֶּה וְלֹא תֶאֱגֹר כִּי
40 תֹאכְלֶנּוּ הַתֹּלָעַת׃ זֵיתִים יִהְיוּ לְךָ בְּכֹל־גְּבוּלֶךָ וְשֶׁמֶן
41 לֹא תָסוּךְ כִּי יִשַּׁל זֵיתֶךָ׃ בָּנִים וּבָנוֹת תּוֹלִיד וְלֹא־יִהְיוּ
42 לָךְ כִּי יֵלְכוּ בַּשֶּׁבִי׃ כָּל־עֵצְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ יְיָרֵשׁ
43 הַצְּלָצַל׃ הַגֵּר אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ יַעֲלֶה עָלֶיךָ מַעְלָה מָעְלָה
44 וְאַתָּה תֵּרֵד מַטָּה מָטָּה׃ הוּא יַלְוְךָ וְאַתָּה לֹא תַלְוֶנּוּ
45 הוּא יִהְיֶה לְרֹאשׁ וְאַתָּה תִּהְיֶה לְזָנָב׃ וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל־
הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה וְרָדְפוּךָ וְהִשִּׂיגוּךָ עַד הִשָּׁמְדֶךָ כִּי־לֹא
שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו אֲשֶׁר
46 צִוָּךְ׃ וְהָיוּ בְךָ לְאוֹת וּלְמוֹפֵת וּבְזַרְעֲךָ עַד־עוֹלָם׃ תַּחַת
47 אֲשֶׁר לֹא־עָבַדְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוּב לֵבָב
48 מֵרֹב כֹּל׃ וְעָבַדְתָּ אֶת־אֹיְבֶיךָ אֲשֶׁר יְשַׁלְּחֶנּוּ יְהוָה בָּךְ
בְּרָעָב וּבְצָמָא וּבְעֵירֹם וּבְחֹסֶר כֹּל וְנָתַן עֹל בַּרְזֶל עַל־
49 צַוָּארְךָ עַד הִשְׁמִידוֹ אֹתָךְ׃ יִשָּׂא יְהוָה עָלֶיךָ גּוֹי מֵרָחֹק
מִקְצֵה

31 Thine ox shall be slain before thine eyes, and thou shalt not eat thereof: thine ass shall be violently taken away from before thy face, and shall not be restored to thee: thy sheep shall be given unto thine enemies, and thou shalt have none to rescue them.

32 Thy sons and thy daughters shall be given unto another people, and thine eyes shall look, and fail with longing for them all the day long: and there shall be no might in thine hand.

33 The fruit of thy land, and all thy labours, shall a nation which thou knowest not eat up; and thou shalt be only oppressed and crushed alway:

34 So that thou shalt be mad for the sight of thine eyes which thou shalt see.

35 The LORD shall smite thee in the knees, and in the legs, with a sore botch that cannot be healed, from the sole of thy foot unto the top of thy head.

36 The LORD shall bring thee, and thy king which thou shalt set over thee, unto a nation which neither thou nor thy fathers have known; and there shalt thou serve other gods, wood and stone.

37 And thou shalt become an astonishment, a proverb, and a byword, among all nations whither the LORD shall lead thee.

38 Thou shalt carry much seed out into the field, and shalt gather but little in; for the locust shall consume it.

39 Thou shalt plant vineyards, and dress them, but shalt neither drink of the wine, nor gather the grapes; for the worms shall eat them.

40 Thou shalt have olive trees throughout all thy coasts, but thou shalt not anoint thyself with the oil; for thine olive shall cast his fruit.

41 Thou shalt beget sons and daughters, but thou shalt not enjoy them; for they shall go into captivity.

42 All thy trees and fruit of thy land shall the locust consume.

43 The stranger that is within thee shall get up above thee very high; and thou shalt come down very low.

44 He shall lend to thee, and thou shalt not lend to him: he shall be the head, and thou shalt be the tail.

45 Moreover all these curses shall come upon thee, and shall pursue thee, and overtake thee, till thou be destroyed; because thou hearkenedst not unto the voice of the LORD thy God, to keep his commandments and his statutes

46 which he commanded thee: And they shall be upon thee for a sign and for a wonder, and

47 upon thy seed for ever. Because thou servedst not the LORD thy God with joyfulness, and

48 with gladness of heart, for the abundance of all things; Therefore shalt thou serve thine enemies which the LORD shall send against thee, in hunger, and in thirst, and in nakedness, and in want of all things: and he shall put a yoke of iron upon thy neck, until he have destroyed thee.

49 The LORD shall bring a nation against thee from far,

v. 32 ס״א וְיָדְךָ וכן ד״ב חד״ת ד״ו ות״ס. v. 35 בהללי קָדְקָדֶךָ.

מִקְצֵה הָאָרֶץ כַּאֲשֶׁר יִדְאֶה הַנָּשֶׁר גּוֹי אֲשֶׁר לֹא־תִשְׁמַע
לְשֹׁנוֹ: גּוֹי עַז פָּנִים אֲשֶׁר לֹא־יִשָּׂא פָנִים לְזָקֵן וְנַעַר לֹא
יְחֹנֵן: וְאָכַל פְּרִי בְהֶמְתְּךָ וּפְרִי־אַדְמָתְךָ עַד הִשָּׁמְדֶךָ אֲשֶׁר
לֹא־יַשְׁאִיר לְךָ דָּגָן תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת
צֹאנֶךָ עַד הַאֲבִידוֹ אֹתָךְ: וְהֵצַר לְךָ בְּכֹל־שְׁעָרֶיךָ עַד
רֶדֶת חוֹמֹתֶיךָ הַגְּבֹהוֹת וְהַבְּצֻרוֹת אֲשֶׁר אַתָּה בֹטֵחַ בָּהֶן
בְּכָל־אַרְצֶךָ וְהֵצַר לְךָ בְּכֹל־שְׁעָרֶיךָ בְּכָל־אַרְצְךָ אֲשֶׁר
נָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָךְ: וְאָכַלְתָּ פְּרִי־בִטְנְךָ בְּשַׂר בָּנֶיךָ
וּבְנֹתֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק
אֲשֶׁר־יָצִיק לְךָ אֹיְבֶךָ: הָאִישׁ הָרָךְ בְּךָ וְהָעָנֵג מְאֹד
תָּרַע עֵינוֹ בְּאָחִיו וּבְאֵשֶׁת חֵיקוֹ וּבְיֶתֶר בָּנָיו אֲשֶׁר יוֹתִיר:
מִתֵּת | לְאַחַד מֵהֶם מִבְשַׂר בָּנָיו אֲשֶׁר יֹאכַל מִבְּלִי
הִשְׁאִיר־לוֹ כֹּל בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר יָצִיק לְךָ אֹיִבְךָ
בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ: הָרָכָּה בְךָ וְהָעֲנֻגָּה אֲשֶׁר לֹא־נִסְּתָה כַּף־
רַגְלָהּ הָצֵג עַל־הָאָרֶץ מֵהִתְעַנֵּג וּמֵרֹךְ תָּרַע עֵינָהּ
בְּאִישׁ חֵיקָהּ וּבִבְנָהּ וּבִבְתָּהּ: וּבְשִׁלְיָתָהּ הַיּוֹצֵאת | מִבֵּין
רַגְלֶיהָ וּבְבָנֶיהָ אֲשֶׁר תֵּלֵד כִּי־תֹאכְלֵם בְּחֹסֶר־כֹּל
בַּסֵּתֶר בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר יָצִיק לְךָ אֹיִבְךָ בִּשְׁעָרֶיךָ:
אִם־לֹא תִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת
הַכְּתֻבִים בַּסֵּפֶר הַזֶּה לְיִרְאָה אֶת־הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא
הַזֶּה אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: וְהִפְלָא יְהוָה אֶת־מַכֹּתְךָ וְאֵת
מַכּוֹת זַרְעֶךָ מַכּוֹת גְּדֹלוֹת וְנֶאֱמָנוֹת וְחֳלָיִם רָעִים וְנֶאֱמָנִים:
וְהֵשִׁיב בְּךָ אֵת כָּל־מַדְוֵה מִצְרַיִם אֲשֶׁר יָגֹרְתָּ מִפָּנֶיהָם
וְדָבְקוּ בָּךְ: גַּם כָּל־חֳלִי וְכָל־מַכָּה אֲשֶׁר לֹא כָתוּב
בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּאת יַעְלֵם יְהוָה עָלֶיךָ עַד הִשָּׁמְדֶךָ:

ונשארתם

v. 51 ס״א וחירוש וכן ת״ש ות״ס. v. 53 ס״א אויבך וכן ד״ב וח״ש. v. 57 היוצאת קרי.
v. 60 ס״א מדוי וכן ת״ש ח״א. ת״י. ת״ס וח״ר. v. 61 ס״א הזה וכן ד״ק. ח״ש. ח״י ות״ס: עיין לקמן כ״ט, כ׳ ול׳ י׳.

from the end of the earth, as swift as the eagle flieth; a nation whose tongue thou shalt not understand;

50 A nation of fierce countenance, which shall not regard the person of the old, nor shew favour to the young:

51 And he shall eat the fruit of thy cattle, and the fruit of thy land, until thou be destroyed: which also shall not leave thee either corn, wine, or oil, or the increase of thy kine, or flocks of thy sheep, until he have destroyed thee.

52 And he shall besiege thee in all thy gates, until thy high and fenced walls come down, wherein thou trustedst, throughout all thy land: and he shall besiege thee in all thy gates throughout all thy land, which the LORD thy God hath given thee.

53 And thou shalt eat the fruit of thine own body, the flesh of thy sons and of thy daughters, which the LORD thy God hath given thee, in the siege, and in the straitness, wherewith thine enemies shall distress thee:

54 So that the man that is tender among you, and very delicate, his eye shall be evil toward his brother, and toward the wife of his bosom, and toward the remnant of his children which he shall leave:

55 So that he will not give to any of them of the flesh of his children whom he shall eat: because he hath nothing left him in the siege, and in the straitness, wherewith thine enemies shall distress thee in all thy gates.

56 The tender and delicate woman among you, which would not adventure to set the sole of her foot upon the ground for delicateness and tenderness, her eye shall be evil toward the husband of her bosom, and toward her son, and toward her daughter,

57 And toward her young one that cometh out from between her feet, and toward her children which she shall bear: for she shall eat them for want of all things secretly in the siege and

58 straitness, wherewith thine enemy shall distress thee in thy gates. If thou wilt not observe to do all the words of this law that are written in this book, that thou mayest fear this glorious

59 and fearful name, THE LORD THY GOD; Then the LORD will make thy plagues wonderful, and the plagues of thy seed, even great plagues, and of long continuance, and sore

60 sicknesses, and of long continuance. Moreover he will bring upon thee all the diseases of

61 Egypt, which thou wast afraid of; and they shall cleave unto thee. Also every sickness, and every plague, which is not written in the book of this law, them will the LORD bring upon thee, until thou be destroyed.

62 וְנִשְׁאַרְתֶּם בִּמְתֵי מְעָט תַּחַת אֲשֶׁר הֱיִיתֶם כְּכוֹכְבֵי
63 הַשָּׁמַיִם לָרֹב כִּי־לֹא שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: וְהָיָה
כַּאֲשֶׁר־שָׂשׂ יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהֵיטִיב אֶתְכֶם וּלְהַרְבּוֹת
אֶתְכֶם כֵּן יָשִׂישׂ יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהַאֲבִיד אֶתְכֶם וּלְהַשְׁמִיד
אֶתְכֶם וְנִסַּחְתֶּם מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה
64 לְרִשְׁתָּהּ: וְהֵפִיצְךָ יְהוָה בְּכָל־הָעַמִּים מִקְצֵה הָאָרֶץ
וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ וְעָבַדְתָּ שָׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר
65 לֹא־יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ עֵץ וָאָבֶן: וּבַגּוֹיִם הָהֵם לֹא
תַרְגִּיעַ וְלֹא־יִהְיֶה מָנוֹחַ לְכַף־רַגְלֶךָ וְנָתַן יְהוָה לְךָ שָׁם
66 לֵב רַגָּז וְכִלְיוֹן עֵינַיִם וְדַאֲבוֹן נָפֶשׁ: וְהָיוּ חַיֶּיךָ תְּלָאִים
לְךָ מִנֶּגֶד וּפָחַדְתָּ לַיְלָה וְיוֹמָם וְלֹא תַאֲמִין בְּחַיֶּיךָ:
67 בַּבֹּקֶר תֹּאמַר מִי־יִתֵּן עֶרֶב וּבָעֶרֶב תֹּאמַר מִי־יִתֵּן בֹּקֶר
מִפַּחַד לְבָבְךָ אֲשֶׁר תְּפַחָד וּמִמַּרְאֵה עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה:
68 וְהֵשִׁיבְךָ יְהוָה | מִצְרַיִם בָּאֳנִיּוֹת בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי
לְךָ לֹא־תֹסִיף עוֹד לִרְאֹתָהּ וְהִתְמַכַּרְתֶּם שָׁם לְאֹיְבֶיךָ
69 לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת וְאֵין קֹנֶה: אֵלֶּה
דִּבְרֵי הַבְּרִית אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה לִכְרֹת אֶת־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מוֹאָב מִלְּבַד הַבְּרִית אֲשֶׁר־כָּרַת
אִתָּם בְּחֹרֵב:

כט 1 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַתֶּם רְאִיתֶם
אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְעֵינֵיכֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לְפַרְעֹה
2 וּלְכָל־עֲבָדָיו וּלְכָל־אַרְצוֹ: הַמַּסֹּת הַגְּדֹלֹת אֲשֶׁר רָאוּ
3 עֵינֶיךָ הָאֹתֹת וְהַמֹּפְתִים הַגְּדֹלִים הָהֵם: וְלֹא־נָתַן יְהוָה
לָכֶם לֵב לָדַעַת וְעֵינַיִם לִרְאוֹת וְאָזְנַיִם לִשְׁמֹעַ עַד הַיּוֹם
4 הַזֶּה: וְאוֹלֵךְ אֶתְכֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לֹא בָלוּ
5 שַׂלְמֹתֵיכֶם מֵעֲלֵיכֶם וְנַעֲלְךָ לֹא־בָלְתָה מֵעַל רַגְלֶךָ: לֶחֶם
לֹא

---

66 ס"א והיו חייך. 68 סביר מצרימה. 68 ע' רבתי. 68 כ' רבתי.

62 And ye shall be left few in number, whereas ye were as the stars of heaven for multitude; because thou wouldest not obey the voice of the LORD thy God.
63 And it shall come to pass, that as the LORD rejoiced over you to do you good, and to multiply you; so the LORD will rejoice over you to destroy you, and to bring you to nought; and ye shall be plucked from off the land whither thou goest to possess it.
64 And the LORD shall scatter thee among all people, from the one end of the earth even unto the other; and there thou shalt serve other gods, which neither thou nor thy fathers have known, even wood and stone.
65 And among these nations shalt thou find no ease, neither shall the sole of thy foot have rest: but the LORD shall give thee there a trembling heart, and failing of eyes, and sorrow of mind:
66 And thy life shall hang in doubt before thee; and thou shalt fear day and night, and shalt have none assurance of thy life:
67 In the morning thou shalt say, Would God it were even! and at even thou shalt say, Would God it were morning! for the fear of thine heart wherewith thou shalt fear, and for the sight of thine eyes which thou shalt see.
68 And the LORD shall bring thee into Egypt again with ships, by the way whereof I spake unto thee, Thou shalt see it no more again: and there ye shall be sold unto your enemies for bondmen and bondwomen, and no man shall buy you.

29 These are the words of the covenant, which the LORD commanded Moses to make with the children of Israel in the land of Moab, beside the covenant which he made with them in
2 Horeb. And Moses called unto all Israel, and said unto them, Ye have seen all that the LORD did before your eyes in the land of Egypt unto Pharaoh, and unto all his servants, and
3 unto all his land; The great temptations which thine eyes have seen, the signs, and those
4 great miracles: Yet the LORD hath not given you an heart to perceive, and eyes to see, and
5 ears to hear, unto this day. And I have led you forty years in the wilderness: your clothes are not waxen old upon you, and thy shoe is not waxen old upon thy foot.

לֹא אֲכַלְתֶּם לֶחֶם וְיַיִן וְשֵׁכָר לֹא שְׁתִיתֶם לְמַעַן תֵּדְעוּ כִּי אֲנִי 6
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וַתָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיֵּצֵא סִיחֹן 7
מֶלֶךְ־חֶשְׁבּוֹן וְעוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן לִקְרָאתֵנוּ לַמִּלְחָמָה
וַנַּכֵּם: וַנִּקַּח אֶת־אַרְצָם וַנִּתְּנָה לְנַחֲלָה לָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי 8
וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשִּׁי: וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית
הַזֹּאת וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם לְמַעַן תַּשְׂכִּילוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר
תֵּעָשׂוּן:
אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם כֻּלְּכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם רָאשֵׁיכֶם פרש' ס 9
שִׁבְטֵיכֶם זִקְנֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם כֹּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל: טַפְּכֶם 10
נְשֵׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחֲנֶיךָ מֵחֹטֵב עֵצֶיךָ עַד
שֹׁאֵב מֵימֶיךָ: לְעָבְרְךָ בִּבְרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּבְאָלָתוֹ 11
אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כֹּרֵת עִמְּךָ הַיּוֹם: לְמַעַן הָקִים־ 12
אֹתְךָ הַיּוֹם ולו לְעָם וְהוּא יִהְיֶה־לְּךָ לֵאלֹהִים כַּאֲשֶׁר
דִּבֶּר־לָךְ וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
וְלְיַעֲקֹב: וְלֹא אִתְּכֶם לְבַדְּכֶם אָנֹכִי כֹּרֵת אֶת־הַבְּרִית 13
הַזֹּאת וְאֶת־הָאָלָה הַזֹּאת: כִּי אֶת־אֲשֶׁר יֶשְׁנוֹ פֹּה עִמָּנוּ 14
עֹמֵד הַיּוֹם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֶת אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ פֹּה עִמָּנוּ
הַיּוֹם: כִּי־אַתֶּם יְדַעְתֶּם אֵת אֲשֶׁר־יָשַׁבְנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם 15
וְאֵת אֲשֶׁר־עָבַרְנוּ בְּקֶרֶב הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עֲבַרְתֶּם: וַתִּרְאוּ 16
אֶת־שִׁקּוּצֵיהֶם וְאֶת גִּלֻּלֵיהֶם עֵץ וְאֶבֶן כֶּסֶף וְזָהָב אֲשֶׁר
עִמָּהֶם: פֶּרֶשׁ בָּכֶם אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה אוֹ מִשְׁפָּחָה אוֹ־ 17
שבט

---

v. 5 ס״א לכֶּן. v. 5 ס״א תִּדְעוּן.

א v. שם הפרשה [8 XXIX—1 XXVI] מְכֻבָּנִי. וסדריה ב׳ והיה כי תבוא [1 XXVI]. והיה אם־שמע [1 XXVIII]. ופסוקים כאה ושנים עשרים. ומלים אלף ושבע מאות וארבעים ושבעה. ואותיות ששת אלפים ושמנה מאות ואחד עשר. וחלוף א׳ ולְהָיוֹתְךָ עם־קדש [1 XXVI]. ב״א קורא ולהיותך בלא נציא. וב״נ ולְהֵיותך בנציא תחת אות הלמ״ד. ובלא חלוף בְּכָל־ארצך אשר [52 XXVIII]. ופסקות ה׳ הסכת [9 XXVII]. יפתח [12 XXVIII]. ישלח [20 XXVIII]. יתנך [25 XXVIII]. והשיבך ירי [כוצרים 68 XXVIII]. וכתר ג׳ מצותו דהסכת [10 XXVII]. ובעפלים [27 XXVIII]. ישגלנה [30 XXVIII].

v. 9 הפטרה שרם אשיים ישעיה ס״א י׳. v. 12 ב״א ב״נ הקים. v. 12 בירחו היום פסק. v. 14 ס״א ואת אשרי. v. 17 כן מנתן בירחו.

6 Ye have not eaten bread, neither have ye drunk wine or strong drink: that ye might know that I am the LORD your God.
7 And when ye came unto this place, Sihon the king of Heshbon, and Og the king of Bashan, came out against us unto battle, and we smote them:
8 And we took their land, and gave it for an inheritance unto the Reubenites, and to the Gadites, and to the half tribe of Manasseh.
9 Keep therefore the words of this covenant, and do them, that ye may prosper in all that ye do.
10 Ye stand this day all of you before the LORD your God; your captains of your tribes, your elders, and your officers, with all the men of Israel,
11 Your little ones, your wives, and thy stranger that is in thy camp, from the hewer of thy wood unto the drawer of thy water:
12 That thou shouldest enter into covenant with the LORD thy God, and into his oath, which the LORD thy God maketh with thee this day:
13 That he may establish thee to day for a people unto himself, and that he may be unto thee a God, as he hath said unto thee, and as he hath sworn unto thy fathers, to Abraham, to Isaac, and to Jacob.
14 Neither with you only do I make this covenant and this oath;
15 But with him that standeth here with us this day before the LORD our God, and also with him that is not here with us
16 this day: (For ye know how we have dwelt in the land of Egypt; and how we came through
17 the nations which ye passed by; And ye have seen their abominations, and their idols,
18 wood and stone, silver and gold, which were among them:) Lest there should be among you man, or woman, or family, or

שִׁבְטٌ אֲשֶׁר לְבָבוֹ פֹנֶה הַיּוֹם מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
לָלֶכֶת לַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הָהֵם פֶּן־יֵשׁ בָּכֶם שֹׁרֶשׁ
18 פֹּרֶה רֹאשׁ וְלַעֲנָה: וְהָיָה בְּשָׁמְעוֹ אֶת־דִּבְרֵי הָאָלָה
הַזֹּאת וְהִתְבָּרַךְ בִּלְבָבוֹ לֵאמֹר שָׁלוֹם יִהְיֶה־לִּי כִּי
בִּשְׁרִרוּת לִבִּי אֵלֵךְ לְמַעַן סְפוֹת הָרְוָה אֶת־הַצְּמֵאָה:
19 לֹא־יאבֶה יְהוָה סְלַח לוֹ כִּי אָז יֶעְשַׁן אַף־יְהוָה וְקִנְאָתוֹ
בָּאִישׁ הַהוּא וְרָבְצָה בּוֹ כָּל־הָאָלָה הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר
20 הַזֶּה וּמָחָה יְהוָה אֶת־שְׁמוֹ מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם: וְהִבְדִּילוֹ
יְהוָה לְרָעָה מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אָלוֹת הַבְּרִית
21 הַכְּתוּבָה בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה: וְאָמַר הַדּוֹר הָאַחֲרוֹן
בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר יָקוּמוּ מֵאַחֲרֵיכֶם וְהַנֵּכְרִי אֲשֶׁר יָבֹא מֵאֶרֶץ
רְחוֹקָה וְרָאוּ אֶת־מַכּוֹת הָאָרֶץ הַהִוא וְאֶת־תַּחֲלוּאֶיהָ
22 אֲשֶׁר־חִלָּה יְהוָה בָּהּ: גָּפְרִית וָמֶלַח שְׂרֵפָה כָּל
אַרְצָהּ לֹא תִזָּרַע וְלֹא תַצְמִחַ וְלֹא־יַעֲלֶה בָהּ כָּל־עֵשֶׂב
כְּמַהְפֵּכַת סְדֹם וַעֲמֹרָה אַדְמָה וּצְבֹיִים אֲשֶׁר הָפַךְ
23 יְהוָה בְּאַפּוֹ וּבַחֲמָתוֹ: וְאָמְרוּ כָּל־הַגּוֹיִם עַל־מָה עָשָׂה
יְהוָה כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת מֶה חֳרִי הָאַף הַגָּדוֹל הַזֶּה:
24 וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָם
אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּם בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:
25 וַיֵּלְכוּ וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָהֶם אֱלֹהִים
26 אֲשֶׁר לֹא־יָדָעוּם וְלֹא חָלַק לָהֶם: וַיִּחַר־אַף יְהוָה
בָּאָרֶץ הַהִוא לְהָבִיא עָלֶיהָ אֶת־כָּל־הַקְּלָלָה הַכְּתוּבָה
27 בַּסֵּפֶר הַזֶּה: וַיִּתְּשֵׁם יְהוָה מֵעַל אַדְמָתָם בְּאַף וּבְחֵמָה
וּבְקֶצֶף גָּדוֹל וַיַּשְׁלִכֵם אֶל־אֶרֶץ אַחֶרֶת כַּיּוֹם הַזֶּה:
28 הַנִּסְתָּרֹת לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד־
עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת:

והיה

כא v. ס״א את־כל־הברכות. כב v. וצבים כתיב, וצבוים קרי. כג v. ס״א ומה וכן רס״ו, ח״ש עת״ס. כז v. ל רבתי. כח v. י״א נקודות.

tribe, whose heart turneth away this day from the LORD our God, to go and serve the gods of these nations; lest there should be among you a root that beareth gall and wormwood;

19 And it come to pass, when he heareth the words of this curse, that he bless himself in his heart, saying, I shall have peace, though I walk in the imagination of mine heart, to add drunkenness to thirst:

20 The LORD will not spare him, but then the anger of the LORD and his jealousy shall smoke against that man, and all the curses that are written in this book shall lie upon him, and the LORD shall blot out his name from under heaven.

21 And the LORD shall separate him unto evil out of all the tribes of Israel, according to all the curses of the covenant that are written in this book of the law:

22 So that the generation to come of your children that shall rise up after you, and the stranger that shall come from a far land, shall say, when they see the plagues of that land, and the sicknesses which the LORD hath laid upon it;

23 And that the whole land thereof is brimstone, and salt, and burning, that it is not sown, nor beareth, nor any grass groweth therein, like the overthrow of Sodom, and Gomorrah, Admah, and Zeboim, which the LORD overthrew in his anger, and in his wrath:

24 Even all nations shall say, Wherefore hath the LORD done thus unto this land? what meaneth
25 the heat of this great anger? Then men shall say, Because they have forsaken the covenant of the LORD God of their fathers, which he made with them when he brought them forth out
26 of the land of Egypt: For they went and served other gods, and worshipped them, gods
27 whom they knew not, and whom he had not given unto them: And the anger of the LORD was kindled against this land, to bring upon it all the curses that are written in this book:
28 And the LORD rooted them out of their land in anger, and in wrath, and in great indignation,
29 and cast them into another land, as it is this day. The secret things belong unto the LORD our God: but those things which are revealed belong unto us and to our children for ever, that we may do all the words of this law.

ל

30 וְהָיָה כִּי־יָבֹאוּ עָלֶיךָ כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לְפָנֶיךָ וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־
לְבָבְךָ בְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדִּיחֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה׃
2 וְשַׁבְתָּ עַד־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְקֹלוֹ כְּכָל אֲשֶׁר־
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם אַתָּה וּבָנֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־
3 נַפְשֶׁךָ׃ וְשָׁב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־שְׁבוּתְךָ וְרִחֲמֶךָ וְשָׁב
וְקִבֶּצְךָ מִכָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר הֱפִיצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
4 שָׁמָּה׃ אִם־יִהְיֶה נִדַּחֲךָ בִּקְצֵה הַשָּׁמָיִם מִשָּׁם יְקַבֶּצְךָ
5 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקָּחֶךָ׃ וְהֵבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יָרְשׁוּ אֲבֹתֶיךָ וִירִשְׁתָּהּ וְהֵיטִבְךָ וְהִרְבְּךָ
6 מֵאֲבֹתֶיךָ׃ וּמָל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־לְבָבְךָ וְאֶת־לְבַב
זַרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־
7 נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ׃ וְנָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת כָּל־הָאָלוֹת
8 הָאֵלֶּה עַל־אֹיְבֶיךָ וְעַל־שֹׂנְאֶיךָ אֲשֶׁר רְדָפוּךָ׃ וְאַתָּה
תָּשׁוּב וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה וְעָשִׂיתָ אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו
9 אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם׃ וְהוֹתִירְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל |
מַעֲשֵׂה יָדְךָ בְּפִרְיִ בִטְנְךָ וּבְפִרְיִ בְהֶמְתְּךָ וּבְפִרְיִ
אַדְמָתְךָ לְטוֹבָה כִּי | יָשׁוּב יְהוָה לָשׂוּשׂ עָלֶיךָ לְטוֹב
10 כַּאֲשֶׁר־שָׂשׂ עַל־אֲבֹתֶיךָ׃ כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו הַכְּתוּבָה בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּה
כִּי תָשׁוּב אֶל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ׃
11 כִּי הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי ס
מְצַוְּךָ הַיּוֹם לֹא־נִפְלֵאת הִוא מִמְּךָ וְלֹא־רְחֹקָה הִוא׃
12 לֹא בַשָּׁמַיִם הִוא לֵאמֹר מִי יַעֲלֶה־לָּנוּ הַשָּׁמַיְמָה וְיִקָּחֶהָ
13 לָּנוּ וְיַשְׁמִעֵנוּ אֹתָהּ וְנַעֲשֶׂנָּה׃ וְלֹא־מֵעֵבֶר לַיָּם הִוא לֵאמֹר
מִי

ד v. כן בכתבה במאריך. בהללי ובזנבוקי אתי. ה v. ס א יהוה אלהיך וכן ח"ש. ת"א כ"י, ת"ע, ת"ס ות"ר. ט v. ס א נדיך וכן ד"ב, ר"ע, הר"ה, ד"ק, ח"ס, ת"א, ח"י, ת"ש, ת"ס ות"ר. 11, 12, 13 vv. ד' ווין אריכין.

30 And it shall come to pass, when all these things are come upon thee, the blessing and the curse, which I have set before thee, and thou shalt call them to mind among all the nations, whither the LORD thy God hath driven thee,
2 And shalt return unto the LORD thy God, and shalt obey his voice according to all that I command thee this day, thou and thy children, with all thine heart, and with all thy soul;
3 That then the LORD thy God will turn thy captivity, and have compassion upon thee, and will return and gather thee from all the nations, whither the LORD thy God hath scattered thee.
4 If any of thine be driven out unto the outmost parts of heaven, from thence will the LORD thy God gather thee, and from thence will he fetch thee:
5 And the LORD thy God will bring thee into the land which thy fathers possessed, and thou shalt possess it; and he will do thee good, and multiply thee above thy fathers.
6 And the LORD thy God will circumcise thine heart, and the heart of thy seed, to love the LORD thy God with all thine heart, and with all thy soul, that thou mayest live.
7 And the LORD thy God will put all these curses upon thine enemies, and on them that hate thee, which persecuted thee.
8 And thou shalt return and obey the voice of the
9 LORD, and do all his commandments which I command thee this day. And the LORD thy God will make thee plenteous in every work of thine hand, in the fruit of thy body, and in the fruit of thy cattle, and in the fruit of thy land, for good: for the LORD will again rejoice over
10 thee for good, as he rejoiced over thy fathers: If thou shalt hearken unto the voice of the LORD thy God, to keep his commandments and his statutes which are written in this book of the law, and if thou turn unto the LORD thy God with all thine heart, and with all thy soul.
11 For this commandment which I command thee this day, it is not hidden from thee, neither is
12 it far off. It is not in heaven, that thou shouldest say, Who shall go up for us to heaven, and
13 bring it unto us, that we may hear it, and do it? Neither is it beyond the sea, that thou shouldest say,

מִי יַעֲבֹר־לָנוּ אֶל־עֵבֶר הַיָּם וְיִקָּחֶהָ לָּנוּ וְיַשְׁמִעֵנוּ אֹתָהּ
וְנַעֲשֶׂנָּה: כִּי־קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדָּבָר מְאֹד בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ 14
לַעֲשֹׂתוֹ: רְאֵה נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם 15
אֶת־הַחַיִּים וְאֶת־הַטּוֹב וְאֶת־הַמָּוֶת וְאֶת־הָרָע: אֲשֶׁר 16
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת
בִּדְרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְחָיִיתָ
וְרָבִיתָ וּבֵרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־
שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: וְאִם־יִפְנֶה לְבָבְךָ וְלֹא תִשְׁמָע וְנִדַּחְתָּ 17
וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַעֲבַדְתָּם: הִגַּדְתִּי לָכֶם 18
הַיּוֹם כִּי אָבֹד תֹּאבֵדוּן לֹא־תַאֲרִיכֻן יָמִים עַל־הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר אַתָּה עֹבֵר אֶת־הַיַּרְדֵּן לָבֹוא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ:
הַעִדֹתִי בָכֶם הַיּוֹם אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ הַחַיִּים 19
וְהַמָּוֶת נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה וּבָחַרְתָּ בַּחַיִּים
לְמַעַן תִּחְיֶה אַתָּה וְזַרְעֶךָ: לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ 20
לִשְׁמֹעַ בְּקֹלוֹ וּלְדָבְקָה־בוֹ כִּי הוּא חַיֶּיךָ וְאֹרֶךְ יָמֶיךָ
לָשֶׁבֶת עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב לָתֵת לָהֶם:

לא וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל: פרש
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם בֶּן־מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם לֹא־ 2
אוּכַל עוֹד לָצֵאת וְלָבוֹא וַיהוָה אָמַר אֵלַי לֹא תַעֲבֹר
אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה: יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא | עֹבֵר לְפָנֶיךָ הוּא־ 3
יַשְׁמִיד אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלְּפָנֶיךָ וִירִשְׁתָּם יְהוֹשֻׁעַ
הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: וְעָשָׂה יְהוָה 4
לָהֶם כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְסִיחֹן וּלְעוֹג מַלְכֵי הָאֱמֹרִי
וּלְאַרְצָם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֹתָם: וּנְתָנָם יְהוָה לִפְנֵיכֶם 5
וַעֲשִׂיתֶם לָהֶם כְּכָל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶם: חִזְקוּ 6
ואמצו

---

16 v. צ"ל בו־תִּשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אשר תו' כן ת"ע: עיין לעיל י"ם ס'.
לא, 1 v. בהללי בלא פרש'. 1 v. הספרה שובה ישראל הושע י"ד, ב' כמנהג הספרדים.
ררשו ה' בהמצאו ישעיה נ"ה, ו' כמנהג אשכנזים. 1 v. ס"א בל־הדברים וכן ת"א ב"ר,
ת"ע ת"ס ות"ר.

Who shall go over the sea for us, and bring it unto us, that we may hear it, and do it?

14 But the word is very nigh unto thee, in thy mouth, and in thy heart, that thou mayest do it.

15 See, I have set before thee this day life and good, and death and evil;

16 In that I command thee this day to love the LORD thy God, to walk in his ways, and to keep his commandments and his statutes and his judgments, that thou mayest live and multiply: and the LORD thy God shall bless thee in the land whither thou goest to possess it.

17 But if thine heart turn away, so that thou wilt not hear, but shalt be drawn away, and worship other gods, and serve them;

18 I denounce unto you this day, that ye shall surely perish, and that ye shall not prolong your days upon the land, whither thou passest over Jordan to go to possess it.

19 I call heaven and earth to record this day against you, that I have set before you life and death, blessing and cursing: therefore choose life, that both thou and thy seed may live:

20 That thou mayest love the LORD thy God, and that thou mayest obey his voice, and that thou mayest cleave unto him: for he is thy life, and the length of thy days: that thou mayest dwell in the land which the LORD sware unto thy fathers, to Abraham, to Isaac, and to Jacob, to give them.

31, 2 And Moses went and spake these words unto all Israel. And he said unto them, I am an hundred and twenty years old this day; I can no more go out and come in: also the LORD
3 hath said unto me, Thou shalt not go over this Jordan. The LORD thy God, he will go over before thee, and he will destroy these nations from before thee, and thou shalt possess them:
4 and Joshua, he shall go over before thee, as the LORD hath said. And the LORD shall do unto them as he did to Sihon and to Og, kings of the Amorites, and unto the land of them,
5 whom he destroyed. And the LORD shall give them up before your face, that ye may do
6 unto them according unto all the commandments which I have commanded you. Be strong

וְאִמְצוּ אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
הוּא הַהֹלֵךְ עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ:
7 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לְעֵינֵי כָל־
יִשְׂרָאֵל חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה תָּבוֹא אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶל־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתָם לָתֵת לָהֶם וְאַתָּה
8 תַּנְחִילֶנָּה אוֹתָם: וַיהוָה הוּא | הַהֹלֵךְ לְפָנֶיךָ הוּא יִהְיֶה
עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ לֹא תִירָא וְלֹא תֵחָת:
9 וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת וַיִּתְּנָהּ אֶל־הַכֹּהֲנִים
בְּנֵי לֵוִי הַנֹּשְׂאִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וְאֶל־כָּל־זִקְנֵי
10 יִשְׂרָאֵל: וַיְצַו מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמֹר מִקֵּץ | שֶׁבַע שָׁנִים
11 בְּמֹעֵד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה בְּחַג הַסֻּכּוֹת: בְּבוֹא כָל־יִשְׂרָאֵל
לֵרָאוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר
תִּקְרָא אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶגֶד כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּאָזְנֵיהֶם:
12 הַקְהֵל אֶת־הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף וְגֵרְךָ אֲשֶׁר
בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וּלְמַעַן יִלְמְדוּ וְיָרְאוּ אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה
13 הַזֹּאת: וּבְנֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ יִשְׁמְעוּ וְלָמְדוּ לְיִרְאָה
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר אַתֶּם חַיִּים
עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה
לְרִשְׁתָּהּ:
14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הֵן קָרְבוּ יָמֶיךָ לָמוּת קְרָא אֶת־ ס
יְהוֹשֻׁעַ וְהִתְיַצְּבוּ בְּאֹהֶל מוֹעֵד וַאֲצַוֶּנּוּ וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וִיהוֹשֻׁעַ
15 וַיִּתְיַצְּבוּ בְּאֹהֶל מוֹעֵד: וַיֵּרָא יְהוָה בָּאֹהֶל בְּעַמּוּד עָנָן
16 וַיַּעֲמֹד עַמּוּד הֶעָנָן עַל־פֶּתַח הָאֹהֶל: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה הִנְּךָ שֹׁכֵב עִם־אֲבֹתֶיךָ וְקָם הָעָם הַזֶּה וְזָנָה |
אַחֲרֵי | אֱלֹהֵי נֵכַר־הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוּא בָא־שָׁמָּה בְּקִרְבּוֹ

ושזבני

7 v. ס״א קְבִיא כן ח״ם. ת״ס וח״ר: עיין לקמן פסוק כ״ג. 10 v. כן כתללי, ירושלמי אתם חס״. 12 v. סביר אלהיהם, בס״א אלהיהם כתיב וקרי. וכן רב, חדר. חדר ח״ג. 13 v. סביר אלהיהם בס״א אלהיהם כתיב וקרי. וכן הדר. ח״ם. ת״ס וח״ר.

and of a good courage, fear not, nor be afraid of them: for the LORD thy God, he it is that doth go with thee; he will not fail thee, nor forsake thee.

7 And Moses called unto Joshua, and said unto him in the sight of all Israel, Be strong and of a good courage: for thou must go with this people unto the land which the LORD hath sworn unto their fathers to give them; and thou shalt cause them to inherit it.

8 And the LORD, he it is that doth go before thee; he will be with thee, he will not fail thee, neither forsake thee: fear not, neither be dismayed.

9 And Moses wrote this law, and delivered it unto the priests the sons of Levi, which bare the ark of the covenant of the LORD, and unto all the elders of Israel.

10 And Moses commanded them, saying, At the end of every seven years, in the solemnity of the year of release, in the feast of tabernacles,

11 When all Israel is come to appear before the LORD thy God in the place which he shall choose, thou shalt read this law before all Israel in their hearing.

12 Gather the people together, men, and women, and children, and thy stranger that is within thy gates, that they may hear, and that they may learn, and fear the LORD your God, and observe to do all the words of this law:

13 And that their children, which have not known any thing, may hear, and learn to fear the LORD your God, as long as ye live in the land whither ye go over Jordan to possess it.

14 And the LORD said unto Moses, Behold, thy days approach that thou must die: call Joshua, and present yourselves in the tabernacle of the congregation, that I may give him a charge. And Moses and Joshua went,

15 and presented themselves in the tabernacle of the congregation. And the LORD appeared in the tabernacle in a pillar of a cloud: and the pillar of the cloud stood over the door of the

16 tabernacle. And the LORD said unto Moses, Behold, thou shalt sleep with thy fathers; and this people will rise up, and go a whoring after the gods of the strangers of the land, whither they go to be among them,

and will forsake me, and break my covenant which I have made with them.

17 Then my anger shall be kindled against them in that day, and I will forsake them, and I will hide my face from them, and they shall be devoured, and many evils and troubles shall befall them; so that they will say in that day, Are not these evils come upon us, because our God is not among us?

18 And I will surely hide my face in that day for all the evils which they shall have wrought, in that they are turned unto other gods.

19 Now therefore write ye this song for you, and teach it the children of Israel: put it in their mouths, that this song may be a witness for me against the children of Israel.

20 For when I shall have brought them into the land which I sware unto their fathers, that floweth with milk and honey; and they shall have eaten and filled themselves, and waxen fat; then will they turn unto other gods, and serve them, and provoke me, and break my covenant.

21 And it shall come to pass, when many evils and troubles are befallen them, that this song shall testify against them as a witness; for it shall not be forgotten out of the mouths of their seed: for I know their imagination which they go about, even now, before I have brought them into the land which I sware.

22, 23 Moses therefore wrote this song the same day, and taught it the children of Israel. And he gave Joshua the son of Nun a charge, and said, Be strong and of a good courage: for thou shalt bring the children of Israel into the land which I sware unto them: and I will be with

24 thee. And it came to pass, when Moses had made an end of writing the words of this law in

25 a book, until they were finished, That Moses commanded the Levites, which bare the ark

26 of the covenant of the LORD, saying, Take this book of the law, and put it in the side of the ark of the covenant of the LORD your God, that it may be there for a witness against

27 thee. For I know thy rebellion, and thy stiff neck: behold, while I am yet alive with you this day, ye have been rebellious against the LORD; and how much more after my death?

28 Gather unto me all the elders of your tribes,

17 וְעָזַבְנִי וְהֵפֵר אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי אִתּוֹ: וְחָרָה אַפִּי
בַּיּוֹם־הַהוּא וַעֲזַבְתִּים וְהִסְתַּרְתִּי פָנַי מֵהֶם וְהָיָה
לֶאֱכֹל וּמְצָאֻהוּ רָעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא
הֲלֹא עַל כִּי־אֵין אֱלֹהַי בְּקִרְבִּי מְצָאוּנִי הָרָעוֹת הָאֵלֶּה:
18 וְאָנֹכִי הַסְתֵּר אַסְתִּיר פָּנַי בַּיּוֹם הַהוּא עַל כָּל־הָרָעָה
19 אֲשֶׁר עָשָׂה כִּי פָנָה אֶל־אֱלֹהִים אֲחֵרִים: וְעַתָּה כִּתְבוּ
לָכֶם אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת וְלַמְּדָה אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שִׂימָה
בְּפִיהֶם לְמַעַן תִּהְיֶה־לִּי הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְעֵד בִּבְנֵי
20 יִשְׂרָאֵל: כִּי־אֲבִיאֶנּוּ אֶל־הָאֲדָמָה | אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי
לַאֲבֹתָיו זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ וְאָכַל וְשָׂבַע וְדָשֵׁן וּפָנָה
אֶל־אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַעֲבָדוּם וְנִאֲצוּנִי וְהֵפֵר אֶת־בְּרִיתִי:
21 וְהָיָה כִּי־תִמְצֶאןָ אֹתוֹ רָעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת וְעָנְתָה הַשִּׁירָה
הַזֹּאת לְפָנָיו לְעֵד כִּי לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ כִּי יָדַעְתִּי
אֶת־יִצְרוֹ אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה הַיּוֹם בְּטֶרֶם אֲבִיאֶנּוּ אֶל־
22 הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי: וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת
23 בַּיּוֹם הַהוּא וַיְלַמְּדָהּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְצַו אֶת־יְהוֹשֻׁעַ
בִּן־נוּן וַיֹּאמֶר חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה תָּבִיא אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
24 אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לָהֶם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה עִמָּךְ: וַיְהִי |
כְּכַלּוֹת מֹשֶׁה לִכְתֹּב אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת עַל־
25 סֵפֶר עַד תֻּמָּם: וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת־הַלְוִיִּם נֹשְׂאֵי אֲרוֹן בְּרִית־
26 יְהוָה לֵאמֹר: לָקֹחַ אֵת סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה וְשַׂמְתֶּם
אֹתוֹ מִצַּד אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְהָיָה־שָׁם בְּךָ
27 לְעֵד: כִּי אָנֹכִי יָדַעְתִּי אֶת־מֶרְיְךָ וְאֶת־עָרְפְּךָ הַקָּשֶׁה הֵן
בְּעוֹדֶנִּי חַי עִמָּכֶם הַיּוֹם מַמְרִים הֱיִתֶם עִם־יְהוָה וְאַף
28 כִּי־אַחֲרֵי מוֹתִי: הַקְהִילוּ אֵלַי אֶת־כָּל־זִקְנֵי שִׁבְטֵיכֶם

ושטריכם

---

17 v. סִ״א ואנכי נרשים. 18 v. סִ״א פָּנַי מֵהֶם וכן ח״ש. ת״א. ח״י. ת״ע וח״ס. 19 v. סביר עָשׂוּ. 20 v. סביר אֲבוֹתָם. 20 v. סביר לַאֲבוֹתָם. סִ״א לַאֲבוֹתָם כתיב וקרי וכן תר. ת״ע וח״ס. 20 v. סִ״א וְשָׂבָע. 21 v. כן ב״א. ב״נ נִשְׁבַּעְתִּי בקמץ. 21 v. צ״ל נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבוֹתָיו כן ח״ש. או לַאֲבוֹתָם כן ת״ע וח״ס. 27 v. נ״א ב״נ אֶת־נְעוּאַי. 27 v. כן למערבאי. למדנחאי מריך ויד דגש.

and your officers, that I may
speak these words in their
ears, and call heaven and
earth to record against them.
29 For I know that after my
death ye will utterly corrupt
yourselves, and turn aside
from the way which I have
commanded you; and evil
will befall you in the latter
days; because ye will do evil
in the sight of the LORD, to
provoke him to anger
through the work of your
hands.
30 And Moses spake in the ears
of all the congregation of Is-
rael the words of this song,
until they were ended.

32 Give ear, O ye heavens, and
I will speak; and hear, O
earth, the words of my
mouth.
2 My doctrine shall drop as
the rain, my speech shall
distil as the dew, as the
small rain upon the tender
herb, and as the showers
upon the grass:
3 Because I will publish the
name of the LORD: ascribe
ye greatness unto our God.
4 He is the Rock, his work is
perfect: for all his ways are
judgment: a God of truth
and without iniquity, just
and right is he.
5 They have corrupted them-
selves, their spot is not the
spot of his children: they are
a perverse and crooked gen-
eration.
6 Do ye thus requite the
LORD, O foolish people and
unwise? is not he thy father
that hath bought thee? hath
he not made thee, and estab-
lished thee?
7 Remember the days of old, consider the years of many generations: ask thy father, and he
8 will shew thee; thy elders, and they will tell thee. When the most High divided to the na-
tions their inheritance, when he separated the sons of Adam, he set the bounds of the people
according to the number of the children of Israel.

וְשִׁטְרֵיכֶם וְאַדַּבְּרָה בְאָזְנֵיהֶם אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
29 וְאָעִידָה בָּם אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ: כִּי יָדַעְתִּי אַחֲרֵי
מוֹתִי כִּי־הַשְׁחֵת תַּשְׁחִתוּן וְסַרְתֶּם מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתִי
אֶתְכֶם וְקָרְאָה אֶתְכֶם הָרָעָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים כִּי־תַעֲשׂוּ
30 אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם: וַיְדַבֵּר
מֹשֶׁה בְּאָזְנֵי כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת
עַד תֻּמָּם:

ס לב הַאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וַאֲדַבֵּרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אִמְרֵי־פִי: פרש
2 יַעֲרֹף כַּמָּטָר לִקְחִי תִּזַּל כַּטַּל אִמְרָתִי
כִּשְׂעִירִם עֲלֵי־דֶשֶׁא וְכִרְבִיבִים עֲלֵי־עֵשֶׂב:
3 כִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:
4 הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ כִּי כָל־דְּרָכָיו מִשְׁפָּט
אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עָוֶל צַדִּיק וְיָשָׁר הוּא:
5 שִׁחֵת לוֹ לֹא בָּנָיו מוּמָם דּוֹר עִקֵּשׁ וּפְתַלְתֹּל:
6 הַ לַיהוָה תִּגְמְלוּ־זֹאת עַם נָבָל וְלֹא חָכָם
הֲלוֹא־הוּא אָבִיךָ קָנָךְ הוּא עָשְׂךָ וַיְכֹנְנֶךָ:
7 זְכֹר יְמוֹת עוֹלָם בִּינוּ שְׁנוֹת דֹּר־וָדֹר
שְׁאַל אָבִיךָ וְיַגֶּדְךָ זְקֵנֶיךָ וְיֹאמְרוּ לָךְ:
8 בְּהַנְחֵל עֶלְיוֹן גּוֹיִם בְּהַפְרִידוֹ בְּנֵי אָדָם
יַצֵּב גְּבֻלֹת עַמִּים לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

כי

---

v. 28 א קְלֵי־הדברים וכן ר"ב. ת"א כי וח"י. v. 28 כמוה ואעידה בראש עמור סימן ניה שכו.

v. 30 שם הפרשה [XXIX 30–XXXI 9] אַדְנִיָּה, וסדריה ב' אתם נצבים [XXIX 9] כי הכצוה הזאת [XXX 11]. ויאמר י"י אל־משה [XXXI 14]. ופסוקים שבעים. וכולם אלף ומאתים ועשר. ואותיות ארבעת אלפים ושם מאות ותשעים וטבונה. ותלוף א' אשר נשבעתי [XXXI 21]. ב"א קורא נשבעתי בסחם תחת הבי"ת וכ"כ נשבעתי בקמץ תחת הבי"ת. וכלא חלוף אל־האדמה בלא בעיא [XXXI 20]. ופסק א למען הקים אותך [XXIX 12]. וכת' א' תצביים [XXIX 22].

לב. 1 v. הפטרה ידבר דוד לה' שמואל ב' כ"ב כמנהג הספרדים. שובה בהושע י"ד. ב' תקעו שופר ביואל ב' כמנהג האשכנזים. 5 v. בן בוכר ספרים ב"י. ר"א תי"א. במוה ילא רפי וכן ר"ב. ר"ג. הד"ת. ר"ב. ר"ש ורט"ו. 5 v. פ רבתי. 6 v. ה' רבתי. כן לסראי הֲ לתור ליהוה לחד להדרעי הל להור יהוה לחור וכן בספר עזרא. ובס"א הליהוה מלה הדא. 6 v. ג"א כ"נ ויכוננך בלא נעיא.

	דברים	האזינו
9	כִּי חֵלֶק יְהוָה עַמּוֹ	יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ:
10	יִמְצָאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר	וּבְתֹהוּ יְלֵל יְשִׁמֹן
	יְסֹבְבֶנְהוּ יְבוֹנְנֵהוּ	יִצְּרֶנְהוּ כְּאִישׁוֹן עֵינוֹ:
11	כְּנֶשֶׁר יָעִיר קִנּוֹ	עַל־גּוֹזָלָיו יְרַחֵף
	יִפְרֹשׂ כְּנָפָיו יִקָּחֵהוּ	יִשָּׂאֵהוּ עַל־אֶבְרָתוֹ:
12	יְהוָה בָּדָד יַנְחֶנּוּ	וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֵכָר:
13	יַרְכִּבֵהוּ עַל־בָּמֳתֵי אָרֶץ	וַיֹּאכַל תְּנוּבֹת שָׂדָי
	וַיֹּנִקֵהוּ דְבַשׁ מִסֶּלַע	וְשֶׁמֶן מֵחַלְמִישׁ צוּר:
14	חֶמְאַת בָּקָר וַחֲלֵב צֹאן	עִם־חֵלֶב כָּרִים
	וְאֵילִים בְּנֵי־בָשָׁן וְעַתּוּדִים	עִם־חֵלֶב כִּלְיוֹת חִטָּה
15	וְדַם־עֵנָב תִּשְׁתֶּה־חָמֶר:	וַיִּשְׁמַן יְשֻׁרוּן וַיִּבְעָט
	שָׁמַנְתָּ עָבִיתָ כָּשִׂיתָ	וַיִּטֹּשׁ אֱלוֹהַ עָשָׂהוּ
16	וַיְנַבֵּל צוּר יְשׁוּעָתוֹ:	יַקְנְאֻהוּ בְּזָרִים
17	בְּתוֹעֵבֹת יַכְעִיסֻהוּ:	יִזְבְּחוּ לַשֵּׁדִים לֹא אֱלֹהַּ
	אֱלֹהִים לֹא יְדָעוּם	חֲדָשִׁים מִקָּרֹב בָּאוּ
18	לֹא שְׂעָרוּם אֲבֹתֵיכֶם:	צוּר יְלָדְךָ תֶּשִׁי
19	וַתִּשְׁכַּח אֵל מְחֹלְלֶךָ:	וַיַּרְא יְהוָה וַיִּנְאָץ
20	מִכַּעַס בָּנָיו וּבְנֹתָיו:	וַיֹּאמֶר אַסְתִּירָה פָנַי מֵהֶם
	אֶרְאֶה מָה אַחֲרִיתָם	כִּי דוֹר תַּהְפֻּכֹת הֵמָּה
21	בָּנִים לֹא־אֱמֻן בָּם:	הֵם קִנְאוּנִי בְלֹא־אֵל
	כְּעָסוּנִי בְּהַבְלֵיהֶם	וַאֲנִי אַקְנִיאֵם בְּלֹא־עָם
22	בְּגוֹי נָבָל אַכְעִיסֵם:	כִּי־אֵשׁ קָדְחָה בְאַפִּי
	וַתִּיקַד עַד־שְׁאוֹל תַּחְתִּית	וַתֹּאכַל אֶרֶץ וִיבֻלָהּ
23	וַתְּלַהֵט מוֹסְדֵי הָרִים:	אַסְפֶּה עָלֵימוֹ רָעוֹת
24	חִצַּי אֲכַלֶּה־בָּם:	מְזֵי רָעָב וּלְחֻמֵי רֶשֶׁף

וקטב

10 v. כן ב״א, ב״ג יְמְצָאֵהוּ בנגיעא. 11 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ג, חר״ת, די״א, די״ב, די״ד ורס״ו, ס״א יַרְחֵף בסגול וכן ד״ב. 13 v. בָּמוֹתֵי כתיב, בָּמָתֵי קרי. 13 v. צ״ל יאכלהו כן ח״ם וח״נ. 14 v. כן בחומש יריחו בראש השיטה. 15 v. כן ירושלמי בהללי ישרן חסר רחסר. 17 v. אֱלוֹהַּ קרי. 18 v. י׳ זעירא. 20 v. אֱמֻן קרי.

9 For the LORD'S portion is his people; Jacob is the lot of his inheritance.
10 He found him in a desert land, and in the waste howling wilderness; he led him about, he instructed him, he kept him as the apple of his eye.
11 As an eagle stirreth up her nest, fluttereth over her young, spreadeth abroad her wings, taketh them, beareth them on her wings:
12 So the LORD alone did lead him, and there was no strange god with him.
13 He made him ride on the high places of the earth, that he might eat the increase of the fields; and he made him to suck honey out of the rock, and oil out of the flinty rock;
14 Butter of kine, and milk of sheep, with fat of lambs, and rams of the breed of Bashan, and goats, with the fat of kidneys of wheat; and thou didst drink the pure blood of the grape.
15 But Jeshurun waxed fat, and kicked: thou art waxen fat, thou art grown thick, thou art covered with fatness; then he forsook God which made him, and lightly esteemed the Rock of his salvation.
16 They provoked him to jealousy with strange gods, with abominations provoked they him to anger.
17 They sacrificed unto devils, not to God; to gods whom they knew not, to new gods that came newly up, whom your fathers feared not.
18 Of the Rock that begat thee thou art unmindful, and hast forgotten God that formed thee.
19 And when the LORD saw it, he abhorred them, because of the provoking of his sons, and of his daughters.
20 And he said, I will hide my face from them, I will see what their end shall be: for they are a very froward generation, children in whom is no faith.
21 They have moved me to jealousy with that which is not God; they have provoked me to anger with their vanities: and I will move them to jealousy with those which are not a people; I will provoke them to anger with a foolish nation.
22 For a fire is kindled in mine anger, and shall burn unto the lowest hell, and shall consume the earth with her increase, and set on fire the foundations of the mountains.
23 I will heap mischiefs upon them; I will spend mine arrows upon them.
24 They shall be burnt with hunger, and devoured with burning heat,

and with bitter destruction: I will also send the teeth of beasts upon them, with the poison of serpents of the dust.

25 The sword without, and terror within, shall destroy both the young man and the virgin, the suckling also with the man of gray hairs.

26 I said, I would scatter them into corners, I would make the remembrance of them to cease from among men:

27 Were it not that I feared the wrath of the enemy, lest their adversaries should behave themselves strangely, and lest they should say, Our hand is high, and the LORD hath not done all this.

28 For they are a nation void of counsel, neither is there any understanding in them.

29 O that they were wise, that they understood this, that they would consider their latter end!

30 How should one chase a thousand, and two put ten thousand to flight, except their Rock had sold them, and the LORD had shut them up?

31 For their rock is not as our Rock, even our enemies themselves being judges.

32 For their vine is of the vine of Sodom, and of the fields of Gomorrah: their grapes are grapes of gall, their clusters are bitter:

33 Their wine is the poison of dragons, and the cruel venom of asps.

34 Is not this laid up in store with me, and sealed up among my treasures?

35 To me belongeth vengeance, and recompence; their foot shall slide in due time: for the day of
36 their calamity is at hand, and the things that shall come upon them make haste. For the LORD shall judge his people, and repent himself for his servants, when he seeth that their
37 power is gone, and there is none shut up, or left. And he shall say, Where are their gods,
38 their rock in whom they trusted, Which did eat the fat of their sacrifices, and drank the
39 wine of their drink offerings? let them rise up and help you, and be your protection. See now that I, even I, am he, and there is no god with me: I kill, and I make alive; I wound, and I heal: neither is there any that can deliver out of my hand.

וְשֶׁן־בְּהֵמוֹת אֲשַׁלַּח־בָּם
עִם־חֲמַת זֹחֲלֵי עָפָר׃ 25 מִחוּץ תְּשַׁכֵּל־חָרֶב
וּמֵחֲדָרִים אֵימָה
גַּם־בָּחוּר גַּם־בְּתוּלָה
יוֹנֵק עִם־אִישׁ שֵׂיבָה׃ 26 אָמַרְתִּי אַפְאֵיהֶם
אַשְׁבִּיתָה מֵאֱנוֹשׁ זִכְרָם׃ 27 לוּלֵי כַּעַס אוֹיֵב אָגוּר
פֶּן־יְנַכְּרוּ צָרֵימוֹ
פֶּן־יֹאמְרוּ יָדֵנוּ רָמָה 28 וְלֹא יְהוָה פָּעַל כָּל־זֹאת׃
כִּי־גוֹי אֹבַד עֵצוֹת הֵמָּה 29 וְאֵין בָּהֶם תְּבוּנָה׃
לוּ חָכְמוּ יַשְׂכִּילוּ זֹאת 30 יָבִינוּ לְאַחֲרִיתָם׃
אֵיכָה יִרְדֹּף אֶחָד אֶלֶף
וּשְׁנַיִם יָנִיסוּ רְבָבָה 31 אִם־לֹא כִי־צוּרָם מְכָרָם
וַיהוָה הִסְגִּירָם׃ 32 כִּי לֹא כְצוּרֵנוּ צוּרָם
וְאֹיְבֵינוּ פְּלִילִים׃ 33 כִּי־מִגֶּפֶן סְדֹם גַּפָּנָם
וּמִשַּׁדְמֹת עֲמֹרָה
עֲנָבֵמוֹ עַנְבֵי־רוֹשׁ 34 אֲשֻׁכְּלֹת מְרֹרֹת לָמוֹ׃
חֲמַת תַּנִּינִם יֵינָם 35 וְרֹאשׁ פְּתָנִים אַכְזָר׃
הֲלֹא־הוּא כָּמֻס עִמָּדִי
חָתוּם בְּאוֹצְרֹתָי׃ 36 לִי נָקָם וְשִׁלֵּם
לְעֵת תָּמוּט רַגְלָם
כִּי קָרוֹב יוֹם אֵדָם 37 וְחָשׁ עֲתִדֹת לָמוֹ׃
כִּי־יָדִין יְהוָה עַמּוֹ
וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם
כִּי יִרְאֶה כִּי־אָזְלַת יָד 38 וְאֶפֶס עָצוּר וְעָזוּב׃
וְאָמַר אֵי אֱלֹהֵימוֹ
צוּר חָסָיוּ בּוֹ׃ 39 אֲשֶׁר חֵלֶב זִבְחֵימוֹ יֹאכֵלוּ
יִשְׁתּוּ יֵין נְסִיכָם
יָקוּמוּ וְיַעְזְרֻכֶם
וְיִהִי עֲלֵיכֶם סִתְרָה׃ 40 רְאוּ עַתָּה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא
וְאֵין אֱלֹהִים עִמָּדִי
אֲנִי אָמִית וַאֲחַיֶּה
מָחַצְתִּי וַאֲנִי אֶרְפָּא 41 וְאֵין מִיָּדִי מַצִּיל׃

כי־

---

v. 24 כן בהללי, ס"א ושֶׁקֶר צרי. v. 27 כן כיריחו המ"ם רפויה וכן ברוב ספרים כ"י. ר"ג חדי"ה, ד"א, ד"י, ד"ר ודס"ו, ס"א פּוֹאנוֹש הי"ש וכן ר"א ור"ב. v. 32 ראש קרי. v. 34 ס"א הלוא מלא. v. 35 צ"ל לי = ליום כן ת"א ח"ש ות"י. v. 35 כן למערבאי חר פסוק, למרדחאי כי קרוב ריש פסוק. v. 35 כן ירושלמי, בהללי עיתות מלא. v. 39 צ"ל יהיו כן ת"א, ח"ש, ת"ע, ת"ש ות"ר. v. 39 כן למערבאי חר פסוק, למרנחאי אני אמית ריש פסוק.

40 כִּי־אֶשָּׂא אֶל־שָׁמַיִם יָדִי וְאָמַרְתִּי חַי אָנֹכִי לְעֹלָם:
41 אִם־שָׁנּוֹתִי בָּרָק חַרְבִּי וְתֹאחֵז בְּמִשְׁפָּט יָדִי
אָשִׁיב נָקָם לְצָרָי וְלִמְשַׂנְאַי אֲשַׁלֵּם:
42 אַשְׁכִּיר חִצַּי מִדָּם חַרְבִּי תֹּאכַל בָּשָׂר
מִדַּם חָלָל וְשִׁבְיָה מֵרֹאשׁ פַּרְעוֹת אוֹיֵב:
43 הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ כִּי דַם־עֲבָדָיו יִקּוֹם
וְנָקָם יָשִׁיב לְצָרָיו וְכִפֶּר אַדְמָתוֹ עַמּוֹ:

44 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּאָזְנֵי
45 הָעָם הוּא וְהוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן: וַיְכַל מֹשֶׁה לְדַבֵּר אֶת־כָּל־
46 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר °אֲלֵהֶם שִׂימוּ
לְבַבְכֶם לְכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵעִיד בָּכֶם הַיּוֹם אֲשֶׁר
תְּצַוֻּם אֶת־בְּנֵיכֶם לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה
47 הַזֹּאת: כִּי לֹא דָבָר רֵק הוּא מִכֶּם כִּי־הוּא חַיֵּיכֶם וּבַדָּבָר
הַזֶּה תַּאֲרִיכוּ יָמִים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים
אֶת־הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ:
48 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה לֵאמֹר: עֲלֵה
49 אֶל־הַר הָעֲבָרִים הַזֶּה הַר־נְבוֹ אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מוֹאָב אֲשֶׁר
עַל־פְּנֵי יְרֵחוֹ וּרְאֵה אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי
50 יִשְׂרָאֵל לַאֲחֻזָּה: וּמֻת בָּהָר אֲשֶׁר אַתָּה עֹלֶה שָׁמָּה
וְהֵאָסֵף אֶל־עַמֶּיךָ כַּאֲשֶׁר־מֵת אַהֲרֹן אָחִיךָ בְּהֹר הָהָר
51 וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו: עַל אֲשֶׁר מְעַלְתֶּם בִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּמֵי מְרִיבַת קָדֵשׁ מִדְבַּר־צִן עַל אֲשֶׁר לֹא
52 קִדַּשְׁתֶּם אוֹתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כִּי מִנֶּגֶד תִּרְאֶה
אֶת־הָאָרֶץ וְשָׁמָּה לֹא תָבוֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל:

וזאת

41 נ"א כ"נ שנותי וכן ביריחו כ' נגוגים. 43 v. צ"ל ארפה כן ח"ש וח"ע. 45 v. כן כתוב ספרים כ"י. ר"א. ריי"ב. ד"ד הס"ו. ס"א משה דק וכן ר"ב. ר"נ וחרח"ה. 46 v. פ"א ויאמר אלהם. 48 v. ס"א ויעלות וכן ר"ב, ת"ש, ת"ע, ת"ס. 50 v. ס"א עמך וכן ר"ב, ח"ש, ת"ע וח"ס.

52 v. שם חטרשה [58—1 xxxii] כלב, וחוא סדר א' ופסוקים שנים וחמשים. ומלים שש מאות וחמשה עשר. ואותיות אלפים ושלש מאות ועשרים ושתה. ובח סן החלוף שחי פלוח הוא עשר ויקנגך [6 xxxii]. נחחלפו אם נעיא תחת הוו או תחת חכף. יסמאחו [10 xxxii].

40 For I lift up my hand to heaven, and say, I live for ever.
41 If I whet my glittering sword, and mine hand take hold on judgment; I will render vengeance to mine enemies, and will reward them that hate me.
42 I will make mine arrows drunk with blood, and my sword shall devour flesh; and that with the blood of the slain and of the captives, from the beginning of revenges upon the enemy.
43 Rejoice, O ye nations, with his people: for he will avenge the blood of his servants, and will render vengeance to his adversaries, and will be merciful unto his land, and to his people.
44 And Moses came and spake all the words of this song in the ears of the people, he, and Hoshea the son of Nun.
45 And Moses made an end of speaking all these words to all Israel:
46 And he said unto them, Set your hearts unto all the words which I testify among you this day, which ye shall command your children to observe to do, all the words of this law.
47 For it is not a vain thing for you; because it is your life: and through this thing ye shall prolong your days in the land, whither ye go over Jordan to possess it.
48 And the LORD spake unto Moses that selfsame day, saying,
49 Get thee up into this mountain Abarim, unto mount Nebo, which is in the land of Moab, that is over against Jericho; and behold the land of
50 Canaan, which I give unto the children of Israel for a possession: And die in the mount whither thou goest up, and be gathered unto thy people; as Aaron thy brother died in mount
51 Hor, and was gathered unto his people: Because ye trespassed against me among the children of Israel at the waters of Meribah-Kadesh, in the wilderness of Zin; because ye
52 sanctified me not in the midst of the children of Israel. Yet thou shalt see the land before thee; but thou shalt not go thither unto the land which I give the children of Israel.

ס לג 33 וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי פרש
2 יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מוֹתוֹ: וַיֹּאמַר יְהוָה מִסִּינַי בָּא וְזָרַח מִשֵּׂעִיר
לָמוֹ הוֹפִיעַ מֵהַר פָּארָן וְאָתָה מֵרִבְבֹת קֹדֶשׁ מִימִינוֹ
3 אשדת לָמוֹ: אַף חֹבֵב עַמִּים כָּל־קְדֹשָׁיו בְּיָדֶךָ וְהֵם
4 תֻכּוּ לְרַגְלֶךָ יִשָּׂא מִדַּבְרֹתֶיךָ: תּוֹרָה צִוָּה־לָנוּ מֹשֶׁה
5 מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב: וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ בְּהִתְאַסֵּף
6 רָאשֵׁי עָם יַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: יְחִי רְאוּבֵן וְאַל־יָמֹת וִיהִי
7 מְתָיו מִסְפָּר: וְזֹאת לִיהוּדָה וַיֹּאמַר
שְׁמַע יְהוָה קוֹל יְהוּדָה וְאֶל־עַמּוֹ תְּבִיאֶנּוּ יָדָיו רָב לּוֹ
וְעֵזֶר מִצָּרָיו תִּהְיֶה:
8 וּלְלֵוִי אָמַר תֻּמֶּיךָ וְאוּרֶיךָ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ אֲשֶׁר נִסִּיתוֹ
9 בְּמַסָּה תְּרִיבֵהוּ עַל־מֵי מְרִיבָה: הָאֹמֵר לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ
לֹא רְאִיתִיו וְאֶת־אֶחָיו לֹא הִכִּיר וְאֶת־בְּנוֹ לֹא יָדָע כִּי
10 שָׁמְרוּ אִמְרָתֶךָ וּבְרִיתְךָ יִנְצֹרוּ: יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב
וְתוֹרָתְךָ לְיִשְׂרָאֵל יָשִׂימוּ קְטֹרֶה בְאַפֶּךָ וְכָלִיל עַל־
11 מִזְבְּחֶךָ: בָּרֵךְ יְהוָה חֵילוֹ וּפֹעַל יָדָיו תִּרְצֶה מְחַץ
מָתְנַיִם קָמָיו וּמְשַׂנְאָיו מִן־יְקוּמוּן:
12 לְבִנְיָמִן אָמַר יְדִיד יְהוָה יִשְׁכֹּן לָבֶטַח עָלָיו חֹפֵף
עָלָיו כָּל־הַיּוֹם וּבֵין כְּתֵפָיו שָׁכֵן:
13 וּלְיוֹסֵף אָמַר מְבֹרֶכֶת יְהוָה אַרְצוֹ מִמֶּגֶד שָׁמַיִם
14 מִטָּל וּמִתְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת: וּמִמֶּגֶד תְּבוּאֹת שָׁמֶשׁ
15 וּמִמֶּגֶד גֶּרֶשׁ יְרָחִים: וּמֵרֹאשׁ הָרְרֵי־קֶדֶם וּמִמֶּגֶד גִּבְעוֹת
16 עוֹלָם: וּמִמֶּגֶד אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ וּרְצוֹן שֹׁכְנִי סְנֶה תָּבוֹאתָה
17 לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו: בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר
לוֹ וְקַרְנֵי רְאֵם קַרְנָיו בָּהֶם עַמִּים יְנַגַּח יַחְדָּו אַפְסֵי־אָרֶץ
והם

לג, ג v. אשדת כתיב, אשדפת קרי. ס״א לרגליך מלא וכן דיב. דו׳ וח״ס. 5 v. כן למערבאי לבדנהאי ויהי. 5 v. כן בהללו. ירושלמי בישורון. 9 v. בנז כתיב בניו קרי. 12 v. ס״א ולבנימן וכן חיס. הי״ע וח״ס. 12 v. ציל לבטח חסף בלא מלה עליו וכן חיס וח״ע. 16 v. ס״א ויצון שכני.

33 And this is the blessing, wherewith Moses the man of God blessed the children of Israel before his death.
2 And he said, The LORD came from Sinai, and rose up from Seir unto them; he shined forth from mount Paran, and he came with ten thousands of saints: from his right hand went a fiery law for them.
3 Yea, he loved the people; all his saints are in thy hand: and they sat down at thy feet; every one shall receive of thy words.
4 Moses commanded us a law, even the inheritance of the congregation of Jacob.
5 And he was king in Jeshurun, when the heads of the people and the tribes of Israel were gathered together.
6 Let Reuben live, and not die; and let not his men be few.
7 And this is the blessing of Judah: and he said, Hear, LORD, the voice of Judah, and bring him unto his people: let his hands be sufficient for him; and be thou an help to him from his enemies.
8 And of Levi he said, Let thy Thummim and thy Urim be with thy holy one, whom thou didst prove at Massah, and with whom thou didst strive at the waters of Meribah;
9 Who said unto his father and to his mother, I have not seen him; neither did he acknowledge his brethren, nor knew his own children: for they have observed thy word, and kept thy
10 covenant. They shall teach Jacob thy judgments, and Israel thy law: they shall put incense
11 before thee, and whole burnt sacrifice upon thine altar. Bless, LORD, his substance, and accept the work of his hands: smite through the loins of them that rise against him, and of
12 them that hate him, that they rise not again. And of Benjamin he said, The beloved of the LORD shall dwell in safety by him; and the LORD shall cover him all the day long, and he
13 shall dwell between his shoulders. And of Joseph he said, Blessed of the LORD be his land, for the precious things of heaven, for the dew, and for the deep that coucheth beneath,
14 And for the precious fruits brought forth by the sun, and for the precious things put forth by
15 the moon, And for the chief things of the ancient mountains, and for the precious things of
16 the lasting hills, And for the precious things of the earth and fulness thereof, and for the good will of him that dwelt in the bush: let the blessing come upon the head of Joseph, and
17 upon the top of the head of him that was separated from his brethren. His glory is like the firstling of his bullock, and his horns are like the horns of unicorns: with them he shall push the people together to the ends of the earth:

וְהֵם רִבְבוֹת אֶפְרַיִם וְהֵם אַלְפֵי מְנַשֶּׁה׃

and they are the ten thousands of Ephraim, and they are the thousands of Manasseh.

וּלְזְבוּלֻן אָמַר שְׂמַח זְבוּלֻן בְּצֵאתֶךָ וְיִשָּׂשכָר בְּאֹהָלֶיךָ׃ 18

18 And of Zebulun he said, Rejoice, Zebulun, in thy going out; and, Issachar, in thy tents.

עַמִּים יִקְרָאוּ שָׁם יִזְבְּחוּ זִבְחֵי־צֶדֶק כִּי שֶׁפַע יַמִּים יִינָקוּ וּשְׂפֻנֵי טְמוּנֵי חוֹל׃ 19

19 They shall call the people unto the mountain; there they shall offer sacrifices of righteousness: for they shall suck of the abundance of the seas, and of treasures hid in the sand.

וּלְגָד אָמַר בָּרוּךְ מַרְחִיב גָּד כְּלָבִיא שָׁכַן וְטָרַף זְרוֹעַ אַף־קָדְקֳדְקֹד׃ 20

20 And of Gad he said, Blessed be he that enlargeth Gad: he dwelleth as a lion, and teareth the arm with the crown of the head.

וַיַּרְא רֵאשִׁית לוֹ כִּי־שָׁם חֶלְקַת מְחֹקֵק סָפוּן וַיֹּתֵא רָאשֵׁי עָם צִדְקַת יְהוָה עָשָׂה וּמִשְׁפָּטָיו עִם־יִשְׂרָאֵל׃ 21

21 And he provided the first part for himself, because there, in a portion of the lawgiver, was he seated; and he came with the heads of the people, he executed the justice of the LORD, and his judgments with Israel.

וּלְדָן אָמַר דָּן גּוּר אַרְיֵה יְזַנֵּק מִן־הַבָּשָׁן׃ 22

22 And of Dan he said, Dan is a lion's whelp: he shall leap from Bashan.

וּלְנַפְתָּלִי אָמַר נַפְתָּלִי שְׂבַע רָצוֹן וּמָלֵא בְרָכָה יְהוָה יָם וְדָרוֹם יְרָשָׁה׃ 23

23 And of Naphtali he said, O Naphtali, satisfied with favour, and full with the blessing of the LORD: possess thou the west and the south.

וּלְאָשֵׁר אָמַר בָּרוּךְ מִבָּנִים אָשֵׁר יְהִי רְצוּי אֶחָיו וְטֹבֵל בַּשֶּׁמֶן רַגְלוֹ׃ 24

24 And of Asher he said, Let Asher be blessed with children; let him be acceptable to his brethren, and let him dip his foot in oil.

בַּרְזֶל וּנְחֹשֶׁת מִנְעָלֶךָ וּכְיָמֶיךָ דָּבְאֶךָ׃ 25

25 Thy shoes shall be iron and brass; and as thy days, so shall thy strength be.

אֵין כָּאֵל יְשֻׁרוּן רֹכֵב שָׁמַיִם בְּעֶזְרֶךָ וּבְגַאֲוָתוֹ שְׁחָקִים׃ 26

26 There is none like unto the God of Jeshurun, who rideth upon the heaven in thy help, and in his excellency on the sky.

מְעֹנָה אֱלֹהֵי קֶדֶם וּמִתַּחַת זְרֹעֹת עוֹלָם וַיְגָרֶשׁ מִפָּנֶיךָ אוֹיֵב וַיֹּאמֶר הַשְׁמֵד׃ 27

27 The eternal God is thy refuge, and underneath are the everlasting arms: and he shall thrust out the enemy from before thee; and shall say, Destroy them.

וַיִּשְׁכֹּן יִשְׂרָאֵל בֶּטַח בָּדָד עֵין יַעֲקֹב אֶל־אֶרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ אַף־שָׁמָיו יַעְרְפוּ־טָל׃ 28

28 Israel then shall dwell in safety alone: the fountain of Jacob shall be upon a land of corn and wine; also his heavens shall drop down dew.

אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ עַם נוֹשַׁע בַּיהוָה מָגֵן עֶזְרֶךָ וַאֲשֶׁר־חֶרֶב גַּאֲתֶךָ וְיִכָּחֲשׁוּ אֹיְבֶיךָ לָךְ וְאַתָּה עַל־בָּמוֹתֵימוֹ תִּדְרֹךְ׃ 29

29 Happy art thou, O Israel: who is like unto thee, O people saved by the LORD, the shield of thy help, and who is the sword of thy excellency! and thine enemies shall be found liars unto thee; and thou shalt tread upon their high places.

לד וַיַּעַל מֹשֶׁה מֵעַרְבֹת מוֹאָב אֶל־הַר נְבוֹ רֹאשׁ הַפִּסְגָּה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרֵחוֹ וַיַּרְאֵהוּ יְהוָה אֶת־כָּל־הָאָרֶץ׃ 2 אֶת־הַגִּלְעָד עַד־דָּן׃ וְאֵת כָּל־נַפְתָּלִי וְאֵת אֶרֶץ אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְאֵת כָּל־אֶרֶץ יְהוּדָה עַד הַיָּם הָאַחֲרוֹן׃ 3 וְאֶת־הַנֶּגֶב וְאֶת־הַכִּכָּר בִּקְעַת יְרֵחוֹ עִיר הַתְּמָרִים עַד־צֹעַר׃ 4 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק

34 And Moses went up from the plains of Moab unto the mountain of Nebo, to the top of Pisgah, that is over against Jericho. And the LORD shewed him all the land of Gilead, unto Dan, 2 And all Naphtali, and the land of Ephraim, and Manasseh, and all the land of Judah, unto the 3 utmost sea, And the south, and the plain of the valley of Jericho, the city of palm trees, 4 unto Zoar. And the LORD said unto him, This is the land which I sware unto Abraham,

---

17 v. נ״א כ״א רִבְכוֹת כלא נעיא. כ״נ רְבָבוֹת בנעיא. 18 v. כן ב״א, ב״נ וְיִשָּׂשכָר.
21 v. נ״א ב״נ ויתא סלרט. כ״נ כן בחללי חסר. ברוך ספרים כ״י וכרי״ב מְנֻחָל״ף סלא.
28 v. נ״א ב״נ יַעְרֹפוּ בלא נעיא. 29 v. א׳ רבתי. לד. 1 v. סִ״א רֹאש.

לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתְּנֶנָּה הֶרְאִיתִיךָ בְּעֵינֶיךָ
וְשָׁמָּה לֹא תַעֲבֹר: וַיָּמָת שָׁם מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה בְּאֶרֶץ
מוֹאָב עַל־פִּי יְהוָה: וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בַּגַּי בְּאֶרֶץ מוֹאָב מוּל
בֵּית פְּעוֹר וְלֹא־יָדַע אִישׁ אֶת־קִבְרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
וּמֹשֶׁה בֶּן־מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה בְּמֹתוֹ לֹא־כָהֲתָה עֵינוֹ
וְלֹא־נָס לֵחֹה: וַיִּבְכּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת
מוֹאָב שְׁלֹשִׁים יוֹם וַיִּתְּמוּ יְמֵי בְכִי אֵבֶל מֹשֶׁה: וִיהוֹשֻׁעַ
בִּן־נוּן מָלֵא רוּחַ חָכְמָה כִּי־סָמַךְ מֹשֶׁה אֶת־יָדָיו עָלָיו
וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
מֹשֶׁה: וְלֹא־קָם נָבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה אֲשֶׁר יְדָעוֹ
יְהוָה פָּנִים אֶל־פָּנִים: לְכָל־הָאֹתֹת וְהַמּוֹפְתִים אֲשֶׁר
שְׁלָחוֹ יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל־
עֲבָדָיו וּלְכָל־אַרְצוֹ: וּלְכֹל הַיָּד הַחֲזָקָה וּלְכֹל הַמּוֹרָא
הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה לְעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל:

5 So Moses the servant of the LORD died there in the land of Moab, according to the word of the LORD.
6 And he buried him in a valley in the land of Moab, over against Beth-peor: but no man knoweth of his sepulchre unto this day.
7 And Moses was an hundred and twenty years old when he died: his eye was not dim, nor his natural force abated.
8 And the children of Israel wept for Moses in the plains of Moab thirty days: so the days of weeping and mourning for Moses were ended.
9 And Joshua the son of Nun was full of the spirit of wisdom; for Moses had laid his hands upon him: and the children of Israel hearkened unto him, and did as the LORD commanded Moses.
10 And there arose not a prophet since in Israel like unto Moses, whom the LORD knew face to face,
11 In all the signs and the wonders, which the LORD sent him to do in the land of Egypt to Pharaoh, and to all his servants, and to all his land,
12 And in all that mighty hand, and in all the great terror which Moses shewed in the sight of all Israel.

---

v. 4 בן בנבוקי רפי, בהללי בעיניך דגש. v. 6 בַּגַּיְא קרי. v. 7 לֵחָה קרי. v. 12 ל רבתי.

v. 1 שס הפרשה [XXXIII 1–XXXIV 12] נְאֻם־אֵל. והיא סדר א' [XXXIII 1]. ופסוקים אחד וארבעים. ומלים חמש מאות ושנים עשר. ואותיות אלף ותשע מאות ושמנים ותשעה. אין בה חלוף, והתחברו על שתי מלות רְבָבוֹת אפרים חמף [XXXIII 17]. יְצַוְּפֵנּוּ־מל [XXXIII 28]. במארכה. וכתו' ב' ואת־בנו [XXXIII 9]. ולא־נס לחו [XXXIV 7].

סכום פסוקי דספר דברים תשע מאות וחמשים וחמשה וסימן הִנֵּיץ [Deut. XIV 15]. וחציו ועשית על־פי הדבר אשר יגידו לך [Deut. XVII 10] ומלים ארבעה עשר אלף ומאתים ושלשים וארבע. ואותיות חמשים וארבע אלף ושמנה מאות ונ"כ. וסדרויו שלשים ואחד, נ"א עשרים ושבעה וסימן יפית אמונה יָנִיד צדק [Prov. XII 17]. ופרשיותיו אחד עשר וסימן אסרו חַג בעבותים [Ps. CXVIII 27]. מניין הפתוחות שלשים וארבעה והסתומות מאה ועשרים וארבעה, הכל מאה וחמשים ושמנה פרשיות וסימן וכנא כבוד יְנַחֵילִם [1 Sam. II 8]. שנות הספר מעשתי עשר חדש באחר לחדש עד החדש הראשון בעשר לחדש הרי שבעים יום, יצא מהן שלשים יום שבכו בהן שלשת ימים שהבינו להם צירה הרי שלשה ושלשים, נשתייר שלשים ושבעה יכים.

סכום הפסוקים של כל התורה חמשת אלפים ושמנה מאות וארבעים והמשה וסימן ואור הַחַמָּה יהיה שבעתים [Isa. XXX 26]. וחציו ויתן אל־החטין את־האורים ואת־התמים [Levit. VIII 8]. מספר כל המלות אחד ושמנים אלף ארבע מאות וארבעה. מספר כל האותיות שלש מאות אלף וארבעת אלפים ושמנה מאות ושבעה. כספר כל הפרשיות מאה ושמים ושבעה, נ"א מאה וחמשים וארבעה. מניין כל הפרשיות חמשים וארבעה. מניין כל הפתוחות מאתים ותשעים וסימן יבא ודוי לגנו ויאכל פְּרִי מגדיו [Cant. IV 16]. וחסתומות שלש מאות ושבעים ותשעה וסימן ארמה אסר על־נפשה בִּשְׁבוּעָה [Numb. XXX 11]. נמצאו מניין כל הפרשיות פתוחות וסתומות שש מאות ושמים ותשעה וסימן לֹא־תַחְסֵר כל בו [Deut. VIII 9]. חשבון של תומש חמשת אלפים ושמונה מאות וארבעים שנה.

THE BOOK OF

JOSHUA

יהושע

א וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ סּ
2 בִּן־נוּן מְשָׁרֵת מֹשֶׁה לֵאמֹר: מֹשֶׁה עַבְדִּי מֵת וְעַתָּה קוּם
עֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה אַתָּה וְכָל־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ
3 אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָהֶם לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: כָּל־מָקוֹם אֲשֶׁר
תִּדְרֹךְ כַּף־רַגְלְכֶם בּוֹ לָכֶם נְתַתִּיו כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־
4 מֹשֶׁה: מֵהַמִּדְבָּר וְהַלְּבָנוֹן הַזֶּה וְעַד־הַנָּהָר ׀ הַגָּדוֹל נְהַר־
פְּרָת כֹּל אֶרֶץ הַחִתִּים וְעַד־הַיָּם הַגָּדוֹל מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ
5 יִהְיֶה גְּבוּלְכֶם: לֹא־יִתְיַצֵּב אִישׁ לְפָנֶיךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ
כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי עִם־מֹשֶׁה אֶהְיֶה עִמָּךְ לֹא אַרְפְּךָ וְלֹא
6 אֶעֶזְבֶךָּ: חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי־אַתָּה תַנְחִיל אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶת־
7 הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבוֹתָם לָתֵת לָהֶם: רַק חֲזַק
וֶאֱמָץ מְאֹד לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוְּךָ
מֹשֶׁה עַבְדִּי אַל־תָּסוּר מִמֶּנּוּ יָמִין וּשְׂמֹאול לְמַעַן תַּשְׂכִּיל
8 בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ: לֹא־יָמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ
וְהָגִיתָ בּוֹ יוֹמָם וָלָיְלָה לְמַעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכָל־
הַכָּתוּב בּוֹ כִּי־אָז תַּצְלִיחַ אֶת־דְּרָכֶךָ וְאָז תַּשְׂכִּיל:
9 הֲלוֹא צִוִּיתִיךָ חֲזַק וֶאֱמָץ אַל־תַּעֲרֹץ וְאַל־תֵּחָת כִּי
עִמְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ:
10 וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ אֶת־שֹׁטְרֵי הָעָם לֵאמֹר: עִבְרוּ |
11 בְּקֶרֶב

א, 1 ר"י הפטרה לשבחת תורה. 4 ר"י ס"א ועד־הנהר: לגרמיה. 4 ר"י ס"א גְּבוּלְכֶם חסר. 6 ר"י ס"א בירושלת. 6 ר"י ס"א אֲלֵי וכן ריא, ריב, חדה וריא. 7 ר"י ס"א וְלַעֲשׂוֹת וכן ריא, ריב חיכ, חיס והל"ר. 7 ר"י כביר בדקיק. 8 ר"י ס"א דְּרָכֶיךָ וכן ריב.

1 Now after the death of Moses the servant of the LORD it came to pass, that the LORD spake unto Joshua the son of Nun, Moses' minister, saying,
2 Moses my servant is dead; now therefore arise, go over this Jordan, thou, and all this people, unto the land which I do give to them, even to the children of Israel.
3 Every place that the sole of your foot shall tread upon, that have I given unto you, as I said unto Moses.
4 From the wilderness and this Lebanon even unto the great river, the river Euphrates, all the land of the Hittites, and unto the great sea toward the going down of the sun, shall be your coast.
5 There shall not any man be able to stand before thee all the days of thy life: as I was with Moses, so I will be with thee: I will not fail thee, nor forsake thee.
6 Be strong and of a good courage: for unto this people shalt thou divide for an inheritance the land, which I sware unto their fathers to give them.
7 Only be thou strong and very courageous, that thou mayest observe to do according to all the law, which Moses my servant commanded thee: turn not from it to the right hand or to the left, that thou mayest prosper whithersoever thou goest.
8 This book of the law shall not depart out of thy mouth; but thou shalt meditate therein day and night, that thou mayest observe to do according to all that is written therein: for then thou
9 shalt make thy way prosperous, and then thou shalt have good success. Have not I commanded thee? Be strong and of a good courage; be not afraid, neither be thou dismayed: for
10 the LORD thy God is with thee whithersoever thou goest. Then Joshua commanded the of-
11 ficers of the people, saying, Pass through

בְּקֶרֶב הַמַּחֲנֶה וְצַוּוּ אֶת־הָעָם לֵאמֹר הָכִינוּ לָכֶם צֵדָה
כִּי בְּעוֹד ׀ שְׁלֹשֶׁת יָמִים אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה
לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן
לָכֶם לְרִשְׁתָּהּ׃

12 וְלָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה אָמַר יְהוֹשֻׁעַ
13 לֵאמֹר׃ זָכוֹר אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד־
יְהוָה לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מֵנִיחַ לָכֶם וְנָתַן לָכֶם אֶת־
14 הָאָרֶץ הַזֹּאת׃ נְשֵׁיכֶם טַפְּכֶם וּמִקְנֵיכֶם יֵשְׁבוּ בָּאָרֶץ
אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וְאַתֶּם תַּעַבְרוּ
חֲמֻשִׁים לִפְנֵי אֲחֵיכֶם כָּל גִּבּוֹרֵי הַחַיִל וַעֲזַרְתֶּם אוֹתָם׃
15 עַד אֲשֶׁר־יָנִיחַ יְהוָה ׀ לַאֲחֵיכֶם כָּכֶם וְיָרְשׁוּ גַּם־הֵמָּה
אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָהֶם וִישַׁבְתֶּם
לְאֶרֶץ יְרֻשַׁתְכֶם וִירִשְׁתֶּם אוֹתָהּ אֲשֶׁר ׀ נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה
16 עֶבֶד יְהוָה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרַח הַשָּׁמֶשׁ׃ וַיַּעֲנוּ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ
לֵאמֹר כָּל אֲשֶׁר־צִוִּיתָנוּ נַעֲשֶׂה וְאֶל־כָּל־אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵנוּ
17 נֵלֵךְ׃ כְּכֹל אֲשֶׁר־שָׁמַעְנוּ אֶל־מֹשֶׁה כֵּן נִשְׁמַע אֵלֶיךָ רַק
18 יְהִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־מֹשֶׁה׃ כָּל־אִישׁ
אֲשֶׁר־מָרָה אֶת־פִּיךָ וְלֹא־יִשְׁמַע אֶת־דְּבָרֶיךָ לְכֹל אֲשֶׁר
תְּצַוֵּנוּ יוּמָת רַק חֲזַק וֶאֱמָץ׃

ב וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מִן־הַשִּׁטִּים שְׁנַיִם אֲנָשִׁים מְרַגְּלִים
חֶרֶשׁ לֵאמֹר לְכוּ רְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְאֶת־יְרִיחוֹ וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ
2 בֵּית אִשָּׁה זוֹנָה וּשְׁמָהּ רָחָב וַיִּשְׁכְּבוּ־שָׁמָּה׃ וַיֵּאָמֵר
לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ לֵאמֹר הִנֵּה אֲנָשִׁים בָּאוּ הֵנָּה הַלַּיְלָה
3 מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַחְפֹּר אֶת־הָאָרֶץ׃ וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ יְרִיחוֹ
אֶל־רָחָב לֵאמֹר הוֹצִיאִי הָאֲנָשִׁים הַבָּאִים אֵלַיִךְ אֲשֶׁר
באו

14 v. ס״א וְטַפְּכֶם וכן ת״ע, ת״ס ות״ר. 14 v. ס״א וּמִקְנֵכֶם הסר וכן ר״א. ד״ב וחד״ה.
15 v. סביר לָכֶם, בס״א לָכֶם כתיב וקרי וכן ר״א. ד״ב. תר״ה. ר״ו וחר׳. ובס״א לָכֶם כתיב. לָהֶם
קרי. 18 v. ס״א אֵלֶיךָ וכן ר״א. ד״ב, תר״ה ורו. ב. 1 v. הפטרה לפרשת שלח־לך.
1 v. ס״א וישׁמעו וכן ר״א. ת״ע ות״ר. 1 v. כן ב״א. ב״נ וַיִּשְׁכְּבוּ בנציא.

the host, and command the people, saying, Prepare you victuals; for within three days ye shall pass over this Jordan, to go in to possess the land, which the LORD your God giveth you to possess it.

12 And to the Reubenites, and to the Gadites, and to half the tribe of Manasseh, spake Joshua, saying,

13 Remember the word which Moses the servant of the LORD commanded you, saying, The LORD your God hath given you rest, and hath given you this land.

14 Your wives, your little ones, and your cattle, shall remain in the land which Moses gave you on this side Jordan; but ye shall pass before your brethren armed, all the mighty men of valour, and help them;

15 Until the LORD have given your brethren rest, as he hath given you, and they also have possessed the land which the LORD your God giveth them: then ye shall return unto the land of your possession, and enjoy it, which Moses the LORD'S servant gave you on this side Jordan toward the sunrising.

16 And they answered Joshua, saying, All that thou commandest us we will do, and whithersoever thou sendest us, we will go.

17 According as we hearkened unto Moses in all things, so will we hearken unto thee: only the LORD thy God be with thee, as he was with Moses.

18 Whosoever he be that doth rebel against thy commandment, and will not hearken unto thy words in all that thou commandest him, he shall be put to death: only be strong and of a good courage.

2 And Joshua the son of Nun sent out of Shittim two men to spy secretly, saying, Go view the land, even Jericho. And they went, and came into an harlot's house, named Rahab, and
2 lodged there. And it was told the king of Jericho, saying, Behold, there came men in hither
3 to night of the children of Israel to search out the country. And the king of Jericho sent unto Rahab, saying, Bring forth the men that are come to thee, which

are entered into thine house: for they be come to search out all the country.

4 And the woman took the two men, and hid them, and said thus, There came men unto me, but I wist not whence they were:

5 And it came to pass about the time of shutting of the gate, when it was dark, that the men went out: whither the men went I wot not: pursue after them quickly; for ye shall overtake them.

6 But she had brought them up to the roof of the house, and hid them with the stalks of flax, which she had laid in order upon the roof.

7 And the men pursued after them the way to Jordan unto the fords: and as soon as they which pursued after them were gone out, they shut the gate.

8 And before they were laid down, she came up unto them upon the roof;

9 And she said unto the men, I know that the LORD hath given you the land, and that your terror is fallen upon us, and that all the inhabitants of the land faint because of you.

10 For we have heard how the LORD dried up the water of the Red sea for you, when ye came out of Egypt; and what ye did unto the two kings of the Amorites, that were on the other side Jordan, Sihon and Og, whom ye utterly destroyed.

11 And as soon as we had heard these things, our hearts did melt, neither did there remain any more courage in any man, because of you: for the LORD your God, he is God in heaven above, and in earth

12 beneath. Now therefore, I pray you, swear unto me by the LORD, since I have shewed you kindness, that ye will also shew kindness unto my father's house, and give me a true token:

13 And that ye will save alive my father, and my mother, and my brethren, and my sisters, and

14 all that they have, and deliver our lives from death. And the men answered her, Our life for yours, if ye utter not this our business. And it shall be, when the LORD hath given us the

15 land, that we will deal kindly and truly with thee. Then she let them down by a cord through the window: for her house was upon the town wall, and she dwelt upon the wall.

16 And she said unto them, Get you to the mountain,

4 בָּאוּ לְבֵיתֵךְ כִּי לַחְפֹּר אֶת־כָּל־הָאָרֶץ בָּאוּ׃ וַתִּקַּח
הָאִשָּׁה אֶת־שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים וַתִּצְפְּנֵו וַתֹּאמֶר ׀ כֵּן בָּאוּ אֵלַי
5 הָאֲנָשִׁים וְלֹא יָדַעְתִּי מֵאַיִן הֵמָּה׃ וַיְהִי הַשַּׁעַר לִסְגֹּר
בַּחֹשֶׁךְ וְהָאֲנָשִׁים יָצָאוּ לֹא יָדַעְתִּי אָנָה הָלְכוּ הָאֲנָשִׁים
6 רִדְפוּ מְהֵר אַחֲרֵיהֶם כִּי תַשִּׂיגוּם׃ וְהִיא הֶעֱלָתַם הַגָּגָה
7 וַתִּטְמְנֵם בְּפִשְׁתֵּי הָעֵץ הָעֲרֻכוֹת לָהּ עַל־הַגָּג׃ וְהָאֲנָשִׁים
רָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם דֶּרֶךְ הַיַּרְדֵּן עַל הַמַּעְבְּרוֹת וְהַשַּׁעַר
8 סָגְרוּ אַחֲרֵי אֲשֶׁר יָצְאוּ הָרֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם׃ וְהֵמָּה
9 טֶרֶם יִשְׁכָּבוּן וְהִיא עָלְתָה עֲלֵיהֶם עַל־הַגָּג׃ וַתֹּאמֶר
אֶל־הָאֲנָשִׁים יָדַעְתִּי כִּי־נָתַן יְהוָה לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ וְכִי־
נָפְלָה אֵימַתְכֶם עָלֵינוּ וְכִי נָמֹגּוּ כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
10 מִפְּנֵיכֶם׃ כִּי שָׁמַעְנוּ אֵת אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ יְהוָה אֶת־מֵי יַם־
סוּף מִפְּנֵיכֶם בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם וַאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם לִשְׁנֵי
מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן לְסִיחֹן וּלְעוֹג אֲשֶׁר
11 הֶחֱרַמְתֶּם אֹתָם׃ וַנִּשְׁמַע וַיִּמַּס לְבָבֵנוּ וְלֹא־קָמָה עוֹד
רוּחַ בְּאִישׁ מִפְּנֵיכֶם כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהִים
12 בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת׃ וְעַתָּה הִשָּׁבְעוּ־נָא לִי
בַּיהוָה כִּי־עָשִׂיתִי עִמָּכֶם חָסֶד וַעֲשִׂיתֶם גַּם־אַתֶּם עִם־
13 בֵּית אָבִי חֶסֶד וּנְתַתֶּם לִי אוֹת אֱמֶת׃ וְהַחֱיִתֶם אֶת־
אָבִי וְאֶת־אִמִּי וְאֶת־אַחַי וְאֶת־אַחְיוֹתַי וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר
14 לָהֶם וְהִצַּלְתֶּם אֶת־נַפְשֹׁתֵינוּ מִמָּוֶת׃ וַיֹּאמְרוּ לָהּ הָאֲנָשִׁים
נַפְשֵׁנוּ תַּחְתֵּיכֶם לָמוּת אִם לֹא תַגִּידוּ אֶת־דְּבָרֵנוּ זֶה
וְהָיָה בְּתֵת־יְהוָה לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ וְעָשִׂינוּ עִמָּךְ חֶסֶד
15 וֶאֱמֶת׃ וַתּוֹרִדֵם בַּחֶבֶל בְּעַד הַחַלּוֹן כִּי בֵיתָהּ בְּקִיר
16 הַחוֹמָה וּבַחוֹמָה הִיא יוֹשֶׁבֶת׃ וַתֹּאמֶר לָהֶם הָהָרָה לְכוּ
פֶּן־

3 v. ס״א אֶת־הָאָרֶץ בלא מלת כָּל־ וכן ת״ע ות״ס. 5 v. ס״א לִסְגֹּר. 5 v. ס״א ולא וכן ר״א ות״ס. 7 v. סביר עָד. ס״א עַד כתיב וקרי וכן ר״א. ר״ב ות״ר. 7 v. סביר אֲשֶׁר וכן כתיב וקרי בכתקצת ספרים כ״ו. 13 v. כן ב״א. כ״ג וְהַחֲיִתֶם. ס״א והחיתם. 13 v. אחותי כתיב. אַחְיוֹתַי קרי. 11 v. ס״א תָּגִידוּ וכן ר״א. ר״ב ות״ר. כס״א תַּגִּידוּ כתיב. תַּגִּידִי קרי.

פֶּן־יִפְגְּעוּ בָכֶם הָרֹדְפִים וְנַחְבֹּתֶם שָׁמָּה שְׁלֹשֶׁת יָמִים
עַד שׁוֹב הָרֹדְפִים וְאַחַר תֵּלְכוּ לְדַרְכְּכֶם: וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ 17
הָאֲנָשִׁים נְקִיִּם אֲנַחְנוּ מִשְּׁבֻעָתֵךְ הַזֹּה אֲשֶׁר הִשְׁבַּעְתָּנוּ:
הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים בָּאָרֶץ אֶת־תִּקְוַת חוּט הַשָּׁנִי הַזֶּה 18
תִּקְשְׁרִי בְּחַלּוֹן אֲשֶׁר הוֹרַדְתֵּנוּ בּוֹ וְאֶת־אָבִיךְ וְאֶת־אִמֵּךְ
וְאֶת־אַחַיִךְ וְאֶת כָּל־בֵּית אָבִיךְ תַּאַסְפִי אֵלַיִךְ הַבָּיְתָה:
וְהָיָה כָּל אֲשֶׁר־יֵצֵא מִדְּלָתֵי בֵיתֵךְ הַחוּצָה דָּמוֹ בְרֹאשׁוֹ 19
וַאֲנַחְנוּ נְקִיִם וְכֹל אֲשֶׁר יִהְיֶה אִתָּךְ בַּבַּיִת דָּמוֹ בְרֹאשֵׁנוּ
אִם־יָד תִּהְיֶה־בּוֹ: וְאִם־תַּגִּידִי אֶת־דְּבָרֵנוּ זֶה וְהָיִינוּ נְקִיִם 20
מִשְּׁבֻעָתֵךְ אֲשֶׁר הִשְׁבַּעְתָּנוּ: וַתֹּאמֶר כְּדִבְרֵיכֶם כֵּן־הוּא 21
וַתְּשַׁלְּחֵם וַיֵּלְכוּ וַתִּקְשֹׁר אֶת־תִּקְוַת הַשָּׁנִי בַּחַלּוֹן: וַיֵּלְכוּ 22
וַיָּבֹאוּ הָהָרָה וַיֵּשְׁבוּ שָׁם שְׁלֹשֶׁת יָמִים עַד־שָׁבוּ הָרֹדְפִים
וַיְבַקְשׁוּ הָרֹדְפִים בְּכָל־הַדֶּרֶךְ וְלֹא מָצָאוּ: וַיָּשֻׁבוּ שְׁנֵי 23
הָאֲנָשִׁים וַיֵּרְדוּ מֵהָהָר וַיַּעַבְרוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן
וַיְסַפְּרוּ־לוֹ אֵת כָּל־הַמְּצָאוֹת אוֹתָם: וַיֹּאמְרוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ 24
כִּי־נָתַן יְהוָה בְּיָדֵנוּ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וְגַם־נָמֹגוּ כָּל־יֹשְׁבֵי
הָאָרֶץ מִפָּנֵינוּ: ג וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ
בַּבֹּקֶר וַיִּסְעוּ מֵהַשִּׁטִּים וַיָּבֹאוּ עַד־הַיַּרְדֵּן הוּא וְכָל־בְּנֵי 2
יִשְׂרָאֵל וַיָּלִינוּ שָׁם טֶרֶם יַעֲבֹרוּ: וַיְהִי מִקְצֵה שְׁלֹשֶׁת 3
יָמִים וַיַּעַבְרוּ הַשֹּׁטְרִים בְּקֶרֶב הַמַּחֲנֶה: וַיְצַוּוּ אֶת־
הָעָם לֵאמֹר כִּרְאֹתְכֶם אֵת אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם נֹשְׂאִים אֹתוֹ וְאַתֶּם תִּסְעוּ מִמְּקֹמְכֶם 4
וַהֲלַכְתֶּם אַחֲרָיו: אַךְ רְחוֹק יִהְיֶה בֵּינֵיכֶם וּבֵינוֹ כְּאַלְפַּיִם
אַמָּה בְּמִדָּה אַל־תִּקְרְבוּ אֵלָיו לְמַעַן אֲשֶׁר־תֵּדְעוּ אֶת־
הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלַכְנָה כִּי לֹא עֲבַרְתֶּם בַּדֶּרֶךְ מִתְּמוֹל
שִׁלְשׁוֹם: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם 5

התקדשו

16 v. תְּחַבְּאוּתֶם קרי. 24 v. ס״א בְּיָדֵינוּ וכן ד״א, ד״ב, ד״ו, ד״כ, ת״ס ות״ר. ג 3 v. ס״א אֵת־הָאָרוֹן. 3 v. ס״א וְהַלְוִים וכן ד״א, ד״ב, ד״ו, ת״ע ות״ס. 4 v. וּבֵינוֹ כתיב, וּבֵינָיו קרי.

lest the pursuers meet you; and hide yourselves there three days, until the pursuers be returned: and afterward may ye go your way.

17 And the men said unto her, We will be blameless of this thine oath which thou hast made us swear.

18 Behold, when we come into the land, thou shalt bind this line of scarlet thread in the window which thou didst let us down by: and thou shalt bring thy father, and thy mother, and thy brethren, and all thy father's household, home unto thee.

19 And it shall be, that whosoever shall go out of the doors of thy house into the street, his blood shall be upon his head, and we will be guiltless: and whosoever shall be with thee in the house, his blood shall be on our head, if any hand be upon him.

20 And if thou utter this our business, then we will be quit of thine oath which thou hast made us to swear.

21 And she said, According unto your words, so be it. And she sent them away, and they departed: and she bound the scarlet line in the window.

22 And they went, and came unto the mountain, and abode there three days, until the pursuers were returned: and the pursuers sought them throughout all the way, but found them not.

23 So the two men returned, and descended from the mountain, and passed over, and came to Joshua the son

24 of Nun, and told him all things that befell them: And they said unto Joshua, Truly the LORD hath delivered into our hands all the land; for even all the inhabitants of the country do faint because of us.

3 And Joshua rose early in the morning; and they removed from Shittim, and came to Jordan,
2 he and all the children of Israel, and lodged there before they passed over. And it came to
3 pass after three days, that the officers went through the host; And they commanded the people, saying, When ye see the ark of the covenant of the LORD your God, and the priests
4 the Levites bearing it, then ye shall remove from your place, and go after it. Yet there shall be a space between you and it, about two thousand cubits by measure: come not near unto it, that ye may know the way by which ye must go: for ye have not passed this way heretofore.
5 And Joshua said unto the people,

הִתְקַדָּשׁוּ כִּי מָחָר יַעֲשֶׂה יְהוָה בְּקִרְבְּכֶם נִפְלָאוֹת׃
וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר שְׂאוּ אֶת־אֲרוֹן
הַבְּרִית וְעִבְרוּ לִפְנֵי הָעָם וַיִּשְׂאוּ אֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית
וַיֵּלְכוּ לִפְנֵי הָעָם׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם הַזֶּה אָחֵל גַּדֶּלְךָ בְּעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר יֵדְעוּן כִּי כַאֲשֶׁר הָיִיתִי עִם־מֹשֶׁה אֶהְיֶה עִמָּךְ׃
וְאַתָּה תְּצַוֶּה אֶת־הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן־הַבְּרִית לֵאמֹר
כְּבֹאֲכֶם עַד־קְצֵה מֵי הַיַּרְדֵּן בַּיַּרְדֵּן תַּעֲמֹדוּ׃ וַיֹּאמֶר
יְהוֹשֻׁעַ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גְּשׁוּ הֵנָּה וְשִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ בּוֹאת תֵּדְעוּן כִּי אֵל חַי
בְּקִרְבְּכֶם וְהוֹרֵשׁ יוֹרֵשׁ מִפְּנֵיכֶם אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־
הַחִתִּי וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הַפְּרִזִּי וְאֶת־הַגִּרְגָּשִׁי הָאֱמֹרִי
וְהַיְבוּסִי׃ הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ עֹבֵר
לִפְנֵיכֶם בַּיַּרְדֵּן׃ וְעַתָּה קְחוּ לָכֶם שְׁנֵי עָשָׂר אִישׁ
מִשִּׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ־אֶחָד אִישׁ־אֶחָד לַשָּׁבֶט׃ וְהָיָה
כְּנוֹחַ כַּפּוֹת רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן יְהוָה אֲדוֹן
כָּל־הָאָרֶץ בְּמֵי הַיַּרְדֵּן מֵי הַיַּרְדֵּן יִכָּרֵתוּן הַמַּיִם הַיֹּרְדִים
מִלְמָעְלָה וְיַעַמְדוּ נֵד אֶחָד׃ וַיְהִי בִנְסֹעַ הָעָם מֵאָהֳלֵיהֶם
לַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן וְהַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן הַבְּרִית לִפְנֵי
הָעָם׃ וּכְבוֹא נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן עַד־הַיַּרְדֵּן וְרַגְלֵי הַכֹּהֲנִים
נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן נִטְבְּלוּ בִּקְצֵה הַמָּיִם וְהַיַּרְדֵּן מָלֵא עַל־כָּל־
גְּדוֹתָיו כָּל יְמֵי קָצִיר׃ וַיַּעַמְדוּ הַמַּיִם הַיֹּרְדִים מִלְמָעְלָה
קָמוּ נֵד־אֶחָד הַרְחֵק מְאֹד בְּאָדָם הָעִיר אֲשֶׁר מִצַּד
צָרְתָן וְהַיֹּרְדִים עַל יָם הָעֲרָבָה יָם־הַמֶּלַח תַּמּוּ נִכְרָתוּ
וְהָעָם עָבְרוּ נֶגֶד יְרִיחוֹ׃ וַיַּעַמְדוּ הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן

Sanctify yourselves: for to morrow the LORD will do wonders among you.

6 And Joshua spake unto the priests, saying, Take up the ark of the covenant, and pass over before the people. And they took up the ark of the covenant, and went before the people.

7 And the LORD said unto Joshua, This day will I begin to magnify thee in the sight of all Israel, that they may know that, as I was with Moses, so I will be with thee.

8 And thou shalt command the priests that bear the ark of the covenant, saying, When ye are come to the brink of the water of Jordan, ye shall stand still in Jordan.

9 And Joshua said unto the children of Israel, Come hither, and hear the words of the LORD your God.

10 And Joshua said, Hereby ye shall know that the living God is among you, and that he will without fail drive out from before you the Canaanites, and the Hittites, and the Hivites, and the Perizzites, and the Girgashites, and the Amorites, and the Jebusites.

11 Behold, the ark of the covenant of the Lord of all the earth passeth over before you into Jordan.

12 Now therefore take you twelve men out of the tribes of Israel, out of every tribe a man.

13 And it shall come to pass, as soon as the soles of the feet of the priests that bear the ark of the LORD, the Lord of all the earth, shall rest in the waters of Jordan, that the waters of Jordan shall be cut off from the waters that come down from above; and they shall stand upon an heap.

14 And it came to pass, when the people removed from their tents, to pass over Jordan, and the priests bearing the ark of the covenant before the people;

15 And as they that bare the ark were come unto Jordan, and the feet of the priests that bare the ark were dipped in the brim of the water, (for Jordan overfloweth all his banks all the time of harvest,)

16 That the waters which came down from above stood and rose up upon an heap very far from the city Adam, that is beside Zaretan: and those that came down toward the sea of the plain, even the salt sea, failed, and were cut off: and the people

17 passed over right against Jericho. And the priests that bare the ark

ברית־

7 v. בס"א אין כאן ספקא. 7 v. ס"א לְעֵינֵי וכן רי"ב. 8 v. ס"א בְּבֹאֲכֶם וכן ר"א. ר"ב. ר"ג וד"ו. 10 v. כן ב"א. ב"כ אֶת־ בגעיא. 10 v. נ"א ב"א הַכְּנַעֲנִי, ב"נ הַגְּנַעֲנִי בגעיא. 12 v. סביר שְׁנֵים וכן כתיב וקרי בספקות ספרים כי"ו. ר"א. ר"ב וד"ו. 15 v. ס"א וּבְכוֹא וכן ר"א וד"ב. 16 v. נְאָדָם כתיב. מְאָדָם קרי. ס"א מְאֹדָם כתיב וקרי וכן ר"א. ר"ב. רז"ו. תר"ת וח"ר.

בְּרִית־יְהוָה בְּחֲרָבָה בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן הָכֵן וְכָל־יִשְׂרָאֵל
עֹבְרִים בֶּחָרָבָה עַד אֲשֶׁר־תַּמּוּ כָּל־הַגּוֹי לַעֲבִיר אֶת־
ד הַיַּרְדֵּן: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָּל־הַגּוֹי לַעֲבוֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן
2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר: קְחוּ
לָכֶם מִן־הָעָם שְׁנֵים עָשָׂר אֲנָשִׁים אִישׁ־אֶחָד אִישׁ־
3 אֶחָד מִשָּׁבֶט: וְצִוֵּיתֶם אוֹתָם לֵאמֹר שְׂאוּ־לָכֶם מִזֶּה מִתּוֹךְ
הַיַּרְדֵּן מִמַּצַּב רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים הָכִן שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה אֲבָנִים
וְהַעֲבַרְתֶּם אוֹתָם עִמָּכֶם וְהִנַּחְתֶּם אוֹתָם בַּמָּלוֹן אֲשֶׁר־
4 תָּלִינוּ בּוֹ הַלָּיְלָה: וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ
אֶל־שְׁנֵים הָעָשָׂר אִישׁ אֲשֶׁר הֵכִין מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ
5 אֶחָד אִישׁ־אֶחָד מִשָּׁבֶט: וַיֹּאמֶר לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ עִבְרוּ לִפְנֵי
אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶל־תּוֹךְ הַיַּרְדֵּן וְהָרִימוּ לָכֶם אִישׁ
6 אֶבֶן אַחַת עַל־שִׁכְמוֹ לְמִסְפַּר שִׁבְטֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל: לְמַעַן
תִּהְיֶה זֹאת אוֹת בְּקִרְבְּכֶם כִּי־יִשְׁאָלוּן בְּנֵיכֶם מָחָר
7 לֵאמֹר מָה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לָכֶם: וַאֲמַרְתֶּם לָהֶם אֲשֶׁר
נִכְרְתוּ מֵימֵי הַיַּרְדֵּן מִפְּנֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה בְּעָבְרוֹ
בַּיַּרְדֵּן נִכְרְתוּ מֵי הַיַּרְדֵּן וְהָיוּ הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לְזִכָּרוֹן
8 לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם: וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ וַיִּשְׂאוּ שְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה אֲבָנִים מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לְמִסְפַּר שִׁבְטֵי בְנֵי־
9 יִשְׂרָאֵל וַיַּעַבְרֵם עִמָּם אֶל־הַמָּלוֹן וַיַּנִּחוּם שָׁם: וּשְׁתֵּים
עֶשְׂרֵה אֲבָנִים הֵקִים יְהוֹשֻׁעַ בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן תַּחַת מַצַּב
רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן הַבְּרִית וַיִּהְיוּ שָׁם עַד הַיּוֹם
10 הַזֶּה: וְהַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן עֹמְדִים בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן עַד
תֹּם כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ לְדַבֵּר
אֶל־

ד. 1 v. פסקא באמצע פסוק. 4 v. בס"א אין כאן פסקא. 4 v. ס"א שְׁנֵים הָעָשָׂר אֲשֶׁר וכפסר עליו איש קרי ולא כתיב. 6 v. ס"א מחר את־אבתם וכן ר"א, ר"ב, ד"ו ור"ב: עיין פסוק כ"א. 10 v. ס"א אל־ וכן ר"א, ר"ב ור"ו.

of the covenant of the LORD stood firm on dry ground in the midst of Jordan, and all the Israelites passed over on dry ground, until all the people were passed clean over Jordan.

4 And it came to pass, when all the people were clean passed over Jordan, that the LORD spake unto Joshua, saying,
2 Take you twelve men out of the people, out of every tribe a man,
3 And command ye them, saying, Take you hence out of the midst of Jordan, out of the place where the priests' feet stood firm, twelve stones, and ye shall carry them over with you, and leave them in the lodging place, where ye shall lodge this night.
4 Then Joshua called the twelve men, whom he had prepared of the children of Israel, out of every tribe a man:
5 And Joshua said unto them, Pass over before the ark of the LORD your God into the midst of Jordan, and take ye up every man of you a stone upon his shoulder, according unto the number of the tribes of the children of Israel:
6 That this may be a sign among you, that when your children ask their fathers in time to come, saying, What mean ye by these stones?
7 Then ye shall answer them, That the waters of Jordan were cut off before the ark of the covenant of the LORD; when it passed over Jordan, the waters of Jordan were cut off: and these stones shall be for a memorial unto the
8 children of Israel for ever. And the children of Israel did so as Joshua commanded, and took up twelve stones out of the midst of Jordan, as the LORD spake unto Joshua, according to the number of the tribes of the children of Israel, and carried them over with them unto the
9 place where they lodged, and laid them down there. And Joshua set up twelve stones in the midst of Jordan, in the place where the feet of the priests which bare the ark of the covenant
10 stood: and they are there unto this day. For the priests which bare the ark stood in the midst of Jordan, until every thing was finished that the LORD commanded Joshua to speak

אֶל־הָעָם כְּכָל אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיְמַהֲרוּ
11 הָעָם וַיַּעֲבֹרוּ: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּם כָּל־הָעָם לַעֲבֹר וַיַּעֲבֹר
אֲרוֹן־יְהוָה וְהַכֹּהֲנִים לִפְנֵי הָעָם: וַיַּעַבְרוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן
12 וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה חֲמֻשִׁים לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל
13 כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה: כְּאַרְבָּעִים אֶלֶף חֲלוּצֵי
הַצָּבָא עָבְרוּ לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה אֶל עַרְבוֹת
יְרִיחוֹ:
14 בַּיּוֹם הַהוּא גִּדַּל יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בְּעֵינֵי כָּל־
יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר יָרְאוּ אֶת־מֹשֶׁה כָּל־יְמֵי
חַיָּיו:
15 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר: צַוֵּה אֶת־הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי
16 אֲרוֹן הָעֵדוּת וְיַעֲלוּ מִן־הַיַּרְדֵּן: וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הַכֹּהֲנִים
17 לֵאמֹר עֲלוּ מִן־הַיַּרְדֵּן: וַיְהִי כַּעֲלוֹת הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי
18 אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן וַתִּכְלֶינָה כַּפּוֹת רַגְלֵי
הַכֹּהֲנִים אֶל הֶחָרָבָה וַיָּשֻׁבוּ מֵי־הַיַּרְדֵּן לִמְקוֹמָם וַיֵּלְכוּ
19 כִּתְמוֹל־שִׁלְשִׁום עַל־כָּל־גְּדוֹתָיו: וְהָעָם עָלוּ מִן־הַיַּרְדֵּן
בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן וַיַּחֲנוּ בַגִּלְגָּל בִּקְצֵה מִזְרַח
20 יְרִיחוֹ: וְאֵת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר לָקְחוּ
21 מִן־הַיַּרְדֵּן הֵקִים יְהוֹשֻׁעַ בַּגִּלְגָּל: וַיֹּאמֶר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר אֲשֶׁר יִשְׁאָלוּן בְּנֵיכֶם מָחָר אֶת־אֲבוֹתָם לֵאמֹר
22 מָה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה: וְהוֹדַעְתֶּם אֶת־בְּנֵיכֶם לֵאמֹר
23 בַּיַּבָּשָׁה עָבַר יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה: אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶת־מֵי הַיַּרְדֵּן מִפְּנֵיכֶם עַד־עָבְרֲכֶם
כַּאֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְיַם־סוּף אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ
24 מִפָּנֵינוּ עַד־עָבְרֵנוּ: לְמַעַן דַּעַת כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־יַד ס
יְהוָה כִּי חֲזָקָה הִיא לְמַעַן יְרֵאתֶם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
כָּל־הַיָּמִים: ויהי

18 v. בַּעֲלוֹת קרי. ס״א בַּעֲלוֹת כתיב וקרי וכן חר. ת״ע. ח״ס ות״ר. 21 v. ס״א בחכל הסר.

unto the people, according to all that Moses commanded Joshua: and the people hasted and passed over.

11 And it came to pass, when all the people were clean passed over, that the ark of the LORD passed over, and the priests, in the presence of the people.

12 And the children of Reuben, and the children of Gad, and half the tribe of Manasseh, passed over armed before the children of Israel, as Moses spake unto them:

13 About forty thousand prepared for war passed over before the LORD unto battle, to the plains of Jericho.

14 On that day the LORD magnified Joshua in the sight of all Israel; and they feared him, as they feared Moses, all the days of his life.

15 And the LORD spake unto Joshua, saying,

16 Command the priests that bear the ark of the testimony, that they come up out of Jordan.

17 Joshua therefore commanded the priests, saying, Come ye up out of Jordan.

18 And it came to pass, when the priests that bare the ark of the covenant of the LORD were come up out of the midst of Jordan, and the soles of the priests' feet were lifted up unto the dry land, that the waters of Jordan returned unto their place, and flowed over all his banks, as they did before.

19 And the people came up out of Jordan on the tenth day of the first month, and encamped in Gilgal, in the east border of Jericho.

20 And those twelve stones, which they took

21 out of Jordan, did Joshua pitch in Gilgal. And he spake unto the children of Israel, saying, When your children shall ask their fathers in time to come, saying, What mean these stones?

22, 23 Then ye shall let your children know, saying, Israel came over this Jordan on dry land. For the LORD your God dried up the waters of Jordan from before you, until ye were passed over, as the LORD your God did to the Red sea, which he dried up from before us, until we

24 were gone over: That all the people of the earth might know the hand of the LORD, that it is mighty: that ye might fear the LORD your God for ever.

ה וַיְהִי כְּשָׁמְעַ כָּל־מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן יָמָּה
וְכָל־מַלְכֵי הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר עַל־הַיָּם אֵת אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ יְהוָה
אֶת־מֵי הַיַּרְדֵּן מִפְּנֵי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עַד־עָבְרָנוּ וַיִּמַּס לִבָּם
וְלֹא־הָיָה בָם עוֹד רוּחַ מִפְּנֵי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל:

ב בָּעֵת הַהִיא אָמַר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ עֲשֵׂה לְךָ
ג חַרְבוֹת צֻרִים וְשׁוּב מֹל אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שֵׁנִית: וַיַּעַשׂ־
לוֹ יְהוֹשֻׁעַ חַרְבוֹת צֻרִים וַיָּמָל אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־
ד גִּבְעַת הָעֲרָלוֹת: וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־מָל יְהוֹשֻׁעַ כָּל־הָעָם
הַיֹּצֵא מִמִּצְרַיִם הַזְּכָרִים כֹּל | אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה מֵתוּ
ה בַּמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם: כִּי־מוּלִים הָיוּ כָּל־
הָעָם הַיֹּצְאִים וְכָל־הָעָם הַיְלִדִים בַּמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתָם
ו מִמִּצְרַיִם לֹא־מָלוּ: כִּי | אַרְבָּעִים שָׁנָה הָלְכוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
בַּמִּדְבָּר עַד־תֹּם כָּל־הַגּוֹי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים
מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה
לָהֶם לְבִלְתִּי הַרְאוֹתָם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה
ז לַאֲבוֹתָם לָתֵת לָנוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ: וְאֶת־בְּנֵיהֶם
הֵקִים תַּחְתָּם אֹתָם מָל יְהוֹשֻׁעַ כִּי־עֲרֵלִים הָיוּ כִּי לֹא־
ח מָלוּ אוֹתָם בַּדָּרֶךְ: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָּל־הַגּוֹי לְהִמּוֹל
וַיֵּשְׁבוּ תַחְתָּם בַּמַּחֲנֶה עַד חיותם:

ט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם גַּלּוֹתִי אֶת־חֶרְפַּת
מִצְרַיִם מֵעֲלֵיכֶם וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא גִּלְגָּל עַד
י הַיּוֹם הַזֶּה: וַיִּחֲנוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּגִּלְגָּל וַיַּעֲשׂוּ אֶת־הַפֶּסַח
בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב בְּעַרְבוֹת יְרִיחוֹ:
יא וַיֹּאכְלוּ מֵעֲבוּר הָאָרֶץ מִמָּחֳרַת הַפֶּסַח מַצּוֹת וְקָלוּי
יב בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה: וַיִּשְׁבֹּת הַמָּן מִמָּחֳרָת בְּאָכְלָם מֵעֲבוּר
הָאָרֶץ

ה. ו׳ עברנו כתיב. א״א עכרם קרי. ב״א עכרם כתיב וקרי וכן ד״ב. ד׳. ה״א. ת״ע. ח״ם וחי׳. ט׳. ו׳ הפרה. יום ראשון של פסח. ו׳. ו׳. ס״א הפיר וכן ד״א ור״ב. י׳. ו׳ ס״א קראשון כארבעה וכן ד״א ד״ב ותר׳ ב׳. יא׳. ו׳ כן ב״א ב״ב משחרת בגעיא.

5 And it came to pass, when all the kings of the Amorites, which were on the side of Jordan westward, and all the kings of the Canaanites, which were by the sea, heard that the LORD had dried up the waters of Jordan from before the children of Israel, until we were passed over, that their heart melted, neither was there spirit in them any more, because of the children of Israel.

2 At that time the LORD said unto Joshua, Make thee sharp knives, and circumcise again the children of Israel the second time.

3 And Joshua made him sharp knives, and circumcised the children of Israel at the hill of the foreskins.

4 And this is the cause why Joshua did circumcise: All the people that came out of Egypt, that were males, even all the men of war, died in the wilderness by the way, after they came out of Egypt.

5 Now all the people that came out were circumcised: but all the people that were born in the wilderness by the way as they came forth out of Egypt, them they had not circumcised.

6 For the children of Israel walked forty years in the wilderness, till all the people that were men of war, which came out of Egypt, were consumed, because they obeyed not the voice of the LORD: unto whom the LORD sware that he would not shew them the land, which the LORD sware unto their fathers that he would give us, a land that floweth with milk

7 and honey. And their children, whom he raised up in their stead, them Joshua circumcised:

8 for they were uncircumcised, because they had not circumcised them by the way. And it came to pass, when they had done circumcising all the people, that they abode in their places

9 in the camp, till they were whole. And the LORD said unto Joshua, This day have I rolled away the reproach of Egypt from off you. Wherefore the name of the place is called Gilgal

10 unto this day. And the children of Israel encamped in Gilgal, and kept the passover on the

11 fourteenth day of the month at even in the plains of Jericho. And they did eat of the old corn of the land on the morrow after the passover, unleavened cakes, and parched corn in the

12 selfsame day. And the manna ceased on the morrow after they had eaten of the old corn of

הָאָרֶץ וְלֹא־הָיָה עוֹד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מָן וַיֹּאכְלוּ מִתְּבוּאַת
אֶרֶץ כְּנַעַן בַּשָּׁנָה הַהִוא׃ וַיְהִי בִּהְיוֹת 13
יְהוֹשֻׁעַ בִּירִיחוֹ וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אִישׁ עֹמֵד לְנֶגְדּוֹ
וְחַרְבוֹ שְׁלוּפָה בְיָדוֹ וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלָנוּ
אַתָּה אִם־לְצָרֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר ׀ לֹא כִּי אֲנִי שַׂר־צְבָא־יְהוָה 14
עַתָּה בָּאתִי וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ אֶל־פָּנָיו אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ
וַיֹּאמֶר לוֹ מָה אֲדֹנִי מְדַבֵּר אֶל־עַבְדּוֹ׃ וַיֹּאמֶר שַׂר־ 15
צְבָא יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ שַׁל־נַעֲלְךָ מֵעַל רַגְלֶךָ כִּי הַמָּקוֹם
ו אֲשֶׁר אַתָּה עֹמֵד עָלָיו קֹדֶשׁ הוּא וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כֵּן׃ וִירִיחוֹ
סֹגֶרֶת וּמְסֻגֶּרֶת מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין יוֹצֵא וְאֵין
בָּא׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ רְאֵה נָתַתִּי בְיָדְךָ אֶת־יְרִיחוֹ 2
וְאֶת־מַלְכָּהּ גִּבּוֹרֵי הֶחָיִל׃ וְסַבֹּתֶם אֶת־הָעִיר כָּל אַנְשֵׁי 3
הַמִּלְחָמָה הַקֵּף אֶת־הָעִיר פַּעַם אֶחָת כֹּה תַּעֲשֶׂה
שֵׁשֶׁת יָמִים׃ וְשִׁבְעָה כֹהֲנִים יִשְׂאוּ שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת 4
הַיּוֹבְלִים לִפְנֵי הָאָרֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תָּסֹבּוּ אֶת־הָעִיר
שֶׁבַע פְּעָמִים וְהַכֹּהֲנִים יִתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת׃ וְהָיָה בִּמְשֹׁךְ ׀ 5
בְּקֶרֶן הַיּוֹבֵל בְּשָׁמְעֲכֶם אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר יָרִיעוּ כָּל־הָעָם
תְּרוּעָה גְּדוֹלָה וְנָפְלָה חוֹמַת הָעִיר תַּחְתֶּיהָ וְעָלוּ הָעָם
אִישׁ נֶגְדּוֹ׃ וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן אֶל־הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמֶר 6
אֲלֵהֶם שְׂאוּ אֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית וְשִׁבְעָה כֹהֲנִים יִשְׂאוּ
שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת יוֹבְלִים לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל־ 7
הָעָם עִבְרוּ וְסֹבּוּ אֶת־הָעִיר וְהֶחָלוּץ יַעֲבֹר לִפְנֵי אֲרוֹן
יְהוָה׃ וַיְהִי כֶּאֱמֹר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם וְשִׁבְעָה הַכֹּהֲנִים 8
נֹשְׂאִים

---

13 v. כן ב״א רפו. ב״נ לו: רנש. 14 v. ס״א לו וכן חר׳ כי״, ת״ע וח״ם. בס״א לא כתיב לו קרי. 14 v. לפוראי צלי׳ וכן ד״א. ר״ב. ר״ן. וריו״א. 15 v. ס״א וַיֹּלֶךְ כלא וכן ח״ע, ח״ם וח״ר. 15 v. ס״א קָדוֹשׁ וכן ד״א. ר״ב. ת״ע. ת״ם וח״ר. 1 ו. 3 v. ס״א תְּקוּף כתיב, תָּקֵף קרי. 5 v. פְּצָמְצָם קרי. 7 v. וַיֹּאמְרוּ כתיב. וַיֹּאמֶר קרי. ס״א וַיֹּאמֶר כתיב וקרי וכן ד״א. ר״ב. ר״ן. ד״א. ר״ב. חר׳. ת״ם וח״ר. 8 v. ס״א בָּאֹמֶר. ובס״א בָּאֹמֶר כתיב. בָּאֹמֶר קרי.

the land; neither had the children of Israel manna any more; but they did eat of the fruit of the land of Canaan that year.

13 And it came to pass, when Joshua was by Jericho, that he lifted up his eyes and looked, and, behold, there stood a man over against him with his sword drawn in his hand: and Joshua went unto him, and said unto him, Art thou for us, or for our adversaries?

14 And he said, Nay; but as captain of the host of the LORD am I now come. And Joshua fell on his face to the earth, and did worship, and said unto him, What saith my lord unto his servant?

15 And the captain of the LORD'S host said unto Joshua, Loose thy shoe from off thy foot; for the place whereon thou standest is holy. And Joshua did so.

6 Now Jericho was straitly shut up because of the children of Israel: none went out, and none came in.

2 And the LORD said unto Joshua, See, I have given into thine hand Jericho, and the king thereof, and the mighty men of valour.

3 And ye shall compass the city, all ye men of war, and go round about the city once. Thus shalt thou do six days.

4 And seven priests shall bear before the ark seven trumpets of rams' horns: and the seventh day ye shall compass the city seven times, and the priests shall blow

5 with the trumpets. And it shall come to pass, that when they make a long blast with the ram's horn, and when ye hear the sound of the trumpet, all the people shall shout with a great shout; and the wall of the city shall fall down flat, and the people shall ascend up every man

6 straight before him. And Joshua the son of Nun called the priests, and said unto them, Take up the ark of the covenant, and let seven priests bear seven trumpets of rams' horns before

7 the ark of the LORD. And he said unto the people, Pass on, and compass the city, and let

8 him that is armed pass on before the ark of the LORD. And it came to pass, when Joshua had spoken unto the people, that the seven priests

נְשָׂאִים שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת הַיּוֹבְלִים לִפְנֵי יְהוָה עָבְרוּ
וְתָקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת וַאֲרוֹן בְּרִית יְהוָה הֹלֵךְ אַחֲרֵיהֶם:
וְהֶחָלוּץ הֹלֵךְ לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים תֹּקְעִים הַשּׁוֹפָרוֹת וְהַמַּאסֵף
הֹלֵךְ אַחֲרֵי הָאָרוֹן הָלוֹךְ וְתָקוֹעַ בַּשּׁוֹפָרוֹת: וְאֶת־הָעָם
צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר לֹא תָרִיעוּ וְלֹא־תַשְׁמִיעוּ אֶת־
קוֹלְכֶם וְלֹא־יֵצֵא מִפִּיכֶם דָּבָר עַד יוֹם אָמְרִי אֲלֵיכֶם
הָרִיעוּ וַהֲרִיעֹתֶם: וַיַּסֵּב אֲרוֹן־יְהוָה אֶת־הָעִיר הַקֵּף
פַּעַם אֶחָת וַיָּבֹאוּ הַמַּחֲנֶה וַילִינוּ בַּמַּחֲנֶה:
וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן
יְהוָה: וְשִׁבְעָה הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאִים שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת הַיֹּבְלִים
לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה הֹלְכִים הָלוֹךְ וְתָקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת וְהֶחָלוּץ
הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם וְהַמַּאסֵף הֹלֵךְ אַחֲרֵי אֲרוֹן יְהוָה הוֹלֵךְ
וְתָקוֹעַ בַּשּׁוֹפָרוֹת: וַיָּסֹבּוּ אֶת־הָעִיר בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי פַּעַם
אַחַת וַיָּשֻׁבוּ הַמַּחֲנֶה כֹּה עָשׂוּ שֵׁשֶׁת יָמִים: וַיְהִי ׀
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיַּשְׁכִּמוּ כַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר וַיָּסֹבּוּ אֶת־הָעִיר
כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה שֶׁבַע פְּעָמִים רַק בַּיּוֹם הַהוּא סָבְבוּ
אֶת־הָעִיר שֶׁבַע פְּעָמִים: וַיְהִי בַּפַּעַם הַשְּׁבִיעִית תָּקְעוּ
הַכֹּהֲנִים בַּשּׁוֹפָרוֹת וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם הָרִיעוּ
כִּי־נָתַן יְהוָה לָכֶם אֶת־הָעִיר: וְהָיְתָה הָעִיר חֵרֶם הִיא
וְכָל־אֲשֶׁר־בָּהּ לַיהוָה רַק רָחָב הַזּוֹנָה תִּחְיֶה הִיא
וְכָל־אֲשֶׁר אִתָּהּ בַּבַּיִת כִּי הֶחְבְּאָתָה אֶת־הַמַּלְאָכִים
אֲשֶׁר שָׁלָחְנוּ: וְרַק־אַתֶּם שִׁמְרוּ מִן־הַחֵרֶם פֶּן־תַּחֲרִימוּ
וּלְקַחְתֶּם מִן־הַחֵרֶם וְשַׂמְתֶּם אֶת־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל לְחֵרֶם
וַעֲכַרְתֶּם אוֹתוֹ: וְכָל ׀ כֶּסֶף וְזָהָב וּכְלֵי נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל
קֹדֶשׁ הוּא לַיהוָה אוֹצַר יְהוָה יָבוֹא: וַיָּרַע הָעָם וַיִּתְקְעוּ
בשפרות

v. 8 ס״א לפני יהוה וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, תר׳, ח״ס ות״י. v. 9 תֹּקְעִי כתיב, תִּקְעִי קרי. v. 13 חוֹלֵךְ כתיב, הָלוֹךְ קרי. v. 15 בַּעֲלוֹת קרי, ס״א בַּעֲלֹות כתיב וקרי וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו ותר׳. v. 18 ס״א הַחֵרֶם סגול. v. 18 ע״ל תַּחְמִדוּ כן ת״ע. v. 18 כן ב״א, כ״נ אֶת־ בנציא. v. 19 סביד יָבוֹאוּ.

bearing the seven trumpets of rams' horns passed on before the LORD, and blew with the trumpets: and the ark of the covenant of the LORD followed them.

9 And the armed men went before the priests that blew with the trumpets, and the rereward came after the ark, the priests going on, and blowing with the trumpets.

10 And Joshua had commanded the people, saying, Ye shall not shout, nor make any noise with your voice, neither shall any word proceed out of your mouth, until the day I bid you shout; then shall ye shout.

11 So the ark of the LORD compassed the city, going about it once: and they came into the camp, and lodged in the camp.

12 And Joshua rose early in the morning, and the priests took up the ark of the LORD.

13 And seven priests bearing seven trumpets of rams' horns before the ark of the LORD went on continually, and blew with the trumpets: and the armed men went before them; but the rereward came after the ark of the LORD, the priests going on, and blowing with the trumpets.

14 And the second day they compassed the city once, and returned into the camp: so they did six days.

15 And it came to pass on the seventh day, that they rose early about the dawning of the day, and compassed the city after the same manner

16 seven times: only on that day they compassed the city seven times. And it came to pass at the seventh time, when the priests blew with the trumpets, Joshua said unto the people,

17 Shout; for the LORD hath given you the city. And the city shall be accursed, even it, and all that are therein, to the LORD: only Rahab the harlot shall live, she and all that are with her

18 in the house, because she hid the messengers that we sent. And ye, in any wise keep yourselves from the accursed thing, lest ye make yourselves accursed, when ye take of the

19 accursed thing, and make the camp of Israel a curse, and trouble it. But all the silver, and gold, and vessels of brass and iron, are consecrated unto the LORD: they shall come into the treasury of the LORD.

20 So the people shouted when the priests blew

בְּשִׁמְעָ֣ת וַיְרִ֣יעוּ הָעָ֗ם אֶת־קוֹל֙ הַשּׁוֹפָ֔ר וַיְרִיעוּ
הָעָ֖ם תְּרוּעָ֣ה גְדוֹלָ֑ה וְתִפֹּ֥ל הַחוֹמָ֖ה תַּחְתֶּ֑יהָ וַיַּ֤עַל הָעָם֙
הָעִ֔ירָה אִ֥ישׁ נֶגְדּ֖וֹ וַיִּלְכְּד֥וּ אֶת־הָעִֽיר׃ וַיַּחֲרִ֣ימוּ אֶת־כָּל־ 21
אֲשֶׁ֤ר בָּעִיר֙ מֵאִ֣ישׁ וְעַד־אִשָּׁ֔ה מִנַּ֖עַר וְעַד־זָקֵ֑ן וְעַד֙ שׁ֣וֹר
וָשֶׂ֔ה וַחֲמ֖וֹר לְפִי־חָֽרֶב׃ וּלְשֵׁנַ֗יִם הָאֲנָשִׁים֙ הַמְרַגְּלִ֔ים 22
אֶת־הָאָ֖רֶץ אָמַ֣ר יְהוֹשֻׁ֑עַ בֹּ֣אוּ בֵית־הָאִשָּׁ֣ה הַזּוֹנָ֗ה וְהוֹצִיאוּ
מִשָּׁ֤ם אֶת־הָאִשָּׁה֙ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָ֔הּ כַּאֲשֶׁ֥ר נִשְׁבַּעְתֶּם
לָ֖הּ׃ וַיָּבֹ֣אוּ הַנְּעָרִ֔ים הַמְרַגְּלִ֖ים וַיּוֹצִ֣יאוּ אֶת־רָחָ֑ב וְאֶת־ 23
אִמָּ֤הּ וְאֶת־אֲחֹתָיו֙ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָ֔הּ וְאֶת
כָּל־מִשְׁפְּחֹתֶ֖יהָ הוֹצִ֣יאוּ וַיַּנִּ֑יחוּם מִח֖וּץ לְמַחֲנֵ֥ה יִשְׂרָאֵֽל׃
וְהָעִ֣יר שָׂרְפ֤וּ בָאֵשׁ֙ וְכָל־אֲשֶׁר־בָּ֔הּ רַ֖ק הַכֶּ֣סֶף וְהַזָּהָ֑ב 24
וּכְלֵ֤י הַנְּחֹשֶׁת֙ וְהַבַּרְזֶ֔ל נָתְנ֖וּ אוֹצַ֥ר בֵּית־יְהוָֽה׃ וְאֶת־רָחָ֣ב 25
הַזּוֹנָ֗ה וְאֶת־בֵּ֤ית אָבִיהָ֙ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָ֔הּ הֶחֱיָ֖ה יְהוֹשֻׁ֑עַ
וַתֵּ֣שֶׁב בְּקִרְבּ֔וֹ יִשְׂרָאֵ֖ל עַד־הַיּ֣וֹם הַזֶּ֑ה כִּ֣י הֶחְבִּ֗יא אֶת־
הַמַּלְאָכִ֛ים אֲשֶׁר־שָׁלַ֥ח יְהוֹשֻׁ֖עַ לְרַגֵּ֥ל אֶת־יְרִיחֽוֹ׃
וַיַּשְׁבַּ֤ע יְהוֹשֻׁעַ֙ בָּעֵ֣ת הַהִ֔יא לֵאמֹ֖ר אָר֣וּר 26
הָאִ֗ישׁ לִפְנֵי֙ יְהוָ֔ה אֲשֶׁ֤ר יָקוּם֙ וּבָנָ֔ה אֶת־הָעִ֖יר הַזֹּ֑את
אֶת־יְרִיחֹ֔ו בִּבְכֹרֹ֖ו יְיַסְּדֶ֑נָּה וּבִצְעִירִ֖ו יַצִּ֥יב דְּלָתֶֽיהָ׃ וַיְהִ֥י ס 27
ז יְהוָ֖ה אֶת־יְהוֹשֻׁ֑עַ וַיְהִ֤י שָׁמְעוֹ֙ בְּכָל־הָאָ֔רֶץ׃ וַיִּמְעֲל֥וּ בְנֵי־
יִשְׂרָאֵ֖ל מָעַ֣ל בַּחֵ֑רֶם וַיִּלְכֹּ֞ד עָכָ֣ן בֶּן־כַּרְמִ֗י בֶּן־זַבְדִּי֙
בֶּן־זֶ֣רַח לְמַטֵּ֣ה יְהוּדָ֔ה מִן־הַחֵ֖רֶם וַיִּֽחַר־אַ֥ף יְהוָ֖ה בִּבְנֵ֥י 2
יִשְׂרָאֵֽל׃ וַיִּשְׁלַ֤ח יְהוֹשֻׁעַ֙ אֲנָשִׁ֔ים
מִירִיחֹ֖ו הָעַ֣י אֲשֶׁ֑ר עִם־בֵּ֣ית אָ֔וֶן מִקֶּ֖דֶם לְבֵ֣ית־אֵ֑ל וַיֹּ֤אמֶר
אֲלֵהֶם֙ לֵאמֹ֔ר עֲל֥וּ וְרַגְּל֖וּ אֶת־הָאָ֑רֶץ וַיַּעֲל֥וּ הָאֲנָשִׁ֖ים
וַיְרַגְּל֥וּ אֶת־הָעַ֖י׃ וַיָּשֻׁ֣בוּ אֶל־יְהוֹשֻׁ֗עַ וַיֹּאמְר֤וּ אֵלָיו֙ אַל־ 3
יַ֣עַל כָּל־הָעָ֔ם כְּאַלְפַּ֥יִם אִ֖ישׁ אוֹ֣ כִשְׁלֹ֣שֶׁת אֲלָפִ֑ים אִ֚ישׁ

יעלו

כא ס"א בְּשׁוֹפָרוֹת סלא רסלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ם, די"ב, רי"ד ודס"ו. כא ס"א כי ב"א, ב"נ וַיַּחֲרִימוּ בלא נעויא. כב ס"א ב"א הַמְרַגְּלִים, ב"נ הַפָּרְתָּלִים. כה ס"א בס"א אין כאן פסקא. ז, ב ס"א כן בצרי בספרים כי"ו, ד"ב, ד"ם, רי"א, רי"ב, די"ד ודס"ו. ג ס"א כן למערבאי, למרנחאי לְבִיתְאֵל חדא מלה. ג ס"א אֲלֵהֶם ונסמר עליו ב' חס' בספר. ג ס"א כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים.

with the trumpets: and it came to pass, when the people heard the sound of the trumpet, and the people shouted with a great shout, that the wall fell down flat, so that the people went up into the city, every man straight before him, and they took the city.

21 And they utterly destroyed all that was in the city, both man and woman, young and old, and ox, and sheep, and ass, with the edge of the sword.

22 But Joshua had said unto the two men that had spied out the country, Go into the harlot's house, and bring out thence the woman, and all that she hath, as ye sware unto her.

23 And the young men that were spies went in, and brought out Rahab, and her father, and her mother, and her brethren, and all that she had; and they brought out all her kindred, and left them without the camp of Israel.

24 And they burnt the city with fire, and all that was therein: only the silver, and the gold, and the vessels of brass and of iron, they put into the treasury of the house of the LORD.

25 And Joshua saved Rahab the harlot alive, and her father's household, and all that she had; and she dwelleth in Israel even unto this day; because she hid the messengers, which Joshua sent to spy out Jericho.

26 And Joshua adjured them at that time, saying, Cursed be the man before the LORD, that riseth up and buildeth this city Jericho: he shall lay the foundation thereof in his first-
27 born, and in his youngest son shall he set up the gates of it. So the LORD was with Joshua; and his fame was noised throughout all the country.

7 But the children of Israel committed a trespass in the accursed thing: for Achan, the son of Carmi, the son of Zabdi, the son of Zerah, of the tribe of Judah, took of the accursed thing:
2 and the anger of the LORD was kindled against the children of Israel. And Joshua sent men from Jericho to Ai, which is beside Beth-aven, on the east side of Beth-el, and spake
3 unto them, saying, Go up and view the country. And the men went up and viewed Ai. And they returned to Joshua, and said unto him, Let not all the people go up; but let about two or three thousand men

יַעֲלוּ וְיַכּוּ אֶת־הָעָי אַל־תַּיְגַע שָׁמָּה אֶת־כָּל־הָעָם כִּי
מְעַט הֵמָּה: וַיַּעֲלוּ מִן־הָעָם שָׁמָּה כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים 4
אִישׁ וַיָּנֻסוּ לִפְנֵי אַנְשֵׁי הָעָי: וַיַּכּוּ מֵהֶם אַנְשֵׁי הָעַי 5
כְּשלשִׁים וְשִׁשָּׁה אִישׁ וַיִּרְדְּפוּם לִפְנֵי הַשַּׁעַר עַד־
הַשְּׁבָרִים וַיַּכּוּם בַּמּוֹרָד וַיִּמַּס לְבַב־הָעָם וַיְהִי לְמָיִם:
וַיִּקְרַע יְהוֹשֻׁעַ שִׂמְלֹתָיו וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו אַרְצָה לִפְנֵי אֲרוֹן 6
יְהוָה עַד־הָעֶרֶב הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ עָפָר עַל
רֹאשָׁם: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֲהָהּ | אֲדֹנָי יְהוִה לָמָּה הֵעֲבַרְתָּ 7
הָעֲבֵר אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶת־הַיַּרְדֵּן לָתֵת אֹתָנוּ בְּיַד הָאֱמֹרִי
לְהַאֲבִידֵנוּ וְלוּ הוֹאַלְנוּ וַנֵּשֶׁב בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן: בִּי אֲדֹנָי מָה 8
אֹמַר אַחֲרֵי אֲשֶׁר הָפַךְ יִשְׂרָאֵל עֹרֶף לִפְנֵי אֹיְבָיו: וְיִשְׁמְעוּ 9
הַכְּנַעֲנִי וְכֹל ׀ יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְנָסַבּוּ עָלֵינוּ וְהִכְרִיתוּ אֶת־
שְׁמֵנוּ מִן־הָאָרֶץ וּמַה־תַּעֲשֶׂה לִשְׁמֶךָ הַגָּדוֹל:
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ קוּם לְךָ לָמָּה זֶּה אַתָּה 10
נֹפֵל עַל־פָּנֶיךָ: חָטָא יִשְׂרָאֵל וְגַם עָבְרוּ אֶת־בְּרִיתִי 11
אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתָם וְגַם לָקְחוּ מִן־הַחֵרֶם וְגַם גָּנְבוּ
וְגַם כִּחֲשׁוּ וְגַם ׀ שָׂמוּ ׀ בִּכְלֵיהֶם: וְלֹא יָכְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל 12
לָקוּם לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם עֹרֶף יִפְנוּ לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם כִּי הָיוּ
לְחֵרֶם לֹא אוֹסִיף לִהְיוֹת עִמָּכֶם אִם־לֹא תַשְׁמִידוּ הַחֵרֶם
מִקִּרְבְּכֶם: קוּם קַדֵּשׁ אֶת־הָעָם וְאָמַרְתָּ הִתְקַדְּשׁוּ לְמָחָר 13
כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל חֵרֶם בְּקִרְבְּךָ יִשְׂרָאֵל
לֹא תוּכַל לָקוּם לִפְנֵי אֹיְבֶיךָ עַד־הָסִירְכֶם הַחֵרֶם
מִקִּרְבְּכֶם: וְנִקְרַבְתֶּם בַּבְּקֶר לִשִׁבְטֵיכֶם וְהָיָה הַשֵּׁבֶט 14
אֲשֶׁר־יִלְכְּדֶנּוּ יְהוָה יִקְרַב לַמִּשְׁפָּחוֹת וְהַמִּשְׁפָּחָה אֲשֶׁר־
יִלְכְּדֶנָּה יְהוָה תִּקְרַב לַבָּתִּים וְהַבַּיִת אֲשֶׁר יִלְכְּדֶנּוּ יְהוָה
יִקְרַב לַגְּבָרִים: וְהָיָה הַנִּלְכָּד בַּחֵרֶם יִשָּׂרֵף בָּאֵשׁ אֹתוֹ 15
ואת־

ד v. ס״א העכרתה ונכסר עליו ל׳ כל׳ ה׳. 9 v. ס״א וישמעו הכנעני וכל־ וכן ד״ב. ד״נ ור״ו. 11 v. ס״א אתם חסר. 11 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ם, די״ב, די״ד הם״ו, ס״א תם־שמו בכליהם וכן ד״ב, וס״א תם שבו בכליהם וכן ד״נ הי״ו. 12 v. כן בצרי כספרים כ״י, ר״ם, ד״נ, ר״ם, די״א, די״ב, די״ד הם״ו. 14 v. ס״א והיה כנגיע. 14 v. כן ב״א. ב״נ אשר־ כלא נגיוא.

go up and smite Ai; and make not all the people to labour thither; for they are but few.

4 So there went up thither of the people about three thousand men: and they fled

5 before the men of Ai. And the men of Ai smote of them about thirty and six men: for they chased them from before the gate even unto Shebarim, and smote them in the going down: wherefore the hearts of the people melted, and became as water.

6 And Joshua rent his clothes, and fell to the earth upon his face before the ark of the LORD until the eventide, he and the elders of Israel, and put dust upon their heads.

7 And Joshua said, Alas, O Lord GOD, wherefore hast thou at all brought this people over Jordan, to deliver us into the hand of the Amorites, to destroy us? would to God we had been content, and dwelt on the other side Jordan!

8 O LORD, what shall I say, when Israel turneth their backs before their enemies!

9 For the Canaanites and all the inhabitants of the land shall hear of it, and shall environ us round, and cut off our name from the earth: and what wilt thou do unto thy great name?

10 And the LORD said unto Joshua, Get thee up; wherefore liest thou thus upon thy face?

11 Israel hath sinned, and they have also transgressed my covenant which I commanded them: for they have even taken of the accursed thing, and have also stolen, and dissembled

12 also, and they have put it even among their own stuff. Therefore the children of Israel could not stand before their enemies, but turned their backs before their enemies, because they were accursed: neither will I be with you any more, except ye destroy the accursed from

13 among you. Up, sanctify the people, and say, Sanctify yourselves against to morrow: for thus saith the LORD God of Israel, There is an accursed thing in the midst of thee, O Israel: thou canst not stand before thine enemies, until ye take away the accursed thing from among

14 you. In the morning therefore ye shall be brought according to your tribes: and it shall be, that the tribe which the LORD taketh shall come according to the families thereof; and the family which the LORD shall take shall come by households; and the household which the

15 LORD shall take shall come man by man. And it shall be, that he that is taken with the accursed thing shall be burnt with fire, he

וְאֵת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ כִּי עָבַר אֶת־בְּרִית יְהוָה וְכִי־עָשָׂה
נְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיַּקְרֵב אֶת־ 16
יִשְׂרָאֵל לִשְׁבָטָיו וַיִּלָּכֵד שֵׁבֶט יְהוּדָה׃ וַיַּקְרֵב אֶת־ 17
מִשְׁפַּחַת יְהוּדָה וַיִּלְכֹּד אֶת מִשְׁפַּחַת הַזַּרְחִי וַיַּקְרֵב
אֶת־מִשְׁפַּחַת הַזַּרְחִי לַגְּבָרִים וַיִּלָּכֵד זַבְדִּי׃ וַיַּקְרֵב אֶת־ 18
בֵּיתוֹ לַגְּבָרִים וַיִּלָּכֵד עָכָן בֶּן־כַּרְמִי בֶּן־זַבְדִּי בֶּן־זֶרַח
לְמַטֵּה יְהוּדָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־עָכָן בְּנִי שִׂים־נָא כָבוֹד 19
לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְתֶן־לוֹ תּוֹדָה וְהַגֶּד־נָא לִי מַה
עָשִׂיתָ אַל־תְּכַחֵד מִמֶּנִּי׃ וַיַּעַן עָכָן אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמַר 20
אָמְנָה אָנֹכִי חָטָאתִי לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְכָזֹאת
וְכָזֹאת עָשִׂיתִי׃ וְאֶרְאֶה בַּשָּׁלָל אַדֶּרֶת שִׁנְעָר אַחַת טוֹבָה 21
וּמָאתַיִם שְׁקָלִים כֶּסֶף וּלְשׁוֹן זָהָב אַחַד חֲמִשִּׁים שְׁקָלִים
מִשְׁקָלוֹ וְאֶחְמְדֵם וְאִקָּחֵם וְהִנָּם טְמֻנִים בָּאֹהֶל בְּתוֹכוֹ
וְהַכֶּסֶף תַּחְתֶּיהָ׃ וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ מַלְאָכִים וַיָּרֻצוּ 22
הָאֹהֱלָה וְהִנֵּה טְמוּנָה בְאָהֳלוֹ וְהַכֶּסֶף תַּחְתֶּיהָ׃ וַיִּקָּחוּם 23
מִתּוֹךְ הָאֹהֶל וַיְבִאוּם אֶל־יְהוֹשֻׁעַ וְאֶל כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיֻּצִּקֵם לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־עָכָן בֶּן־זֶרַח וְאֶת־ 24
הַכֶּסֶף וְאֶת־הָאַדֶּרֶת וְאֶת־לְשׁוֹן הַזָּהָב וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־
בְּנֹתָיו וְאֶת־שׁוֹרוֹ וְאֶת־חֲמֹרוֹ וְאֶת־צֹאנוֹ וְאֶת־אָהֳלוֹ
וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ וַיַּעֲלוּ אֹתָם עֵמֶק
עָכוֹר׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ מָה עֲכַרְתָּנוּ יַעְכָּרְךָ יְהוָה בַּיּוֹם 25
הַזֶּה וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶבֶן וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָם בָּאֵשׁ
וַיִּסְקְלוּ אֹתָם בָּאֲבָנִים׃ וַיָּקִימוּ עָלָיו גַּל־אֲבָנִים גָּדוֹל 26
עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיָּשָׁב יְהוָה מֵחֲרוֹן אַפּוֹ עַל־כֵּן קָרָא
שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא עֵמֶק עָכוֹר עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

ויאמר

ז׳ v. ס״א מִשְׁפָּחוֹת וכן ח״ע וח״ר. ז׳ v. ס״א לַגְּבָרִים וכן ד״א, ד״ב, ח״ם וח״ר. 21 v. למערבאי וארמה כתיב וְאֶרֶא קרי, למרנחאי וְאֶרֶא כתיב וְאֶרְאֶה קרי. 24 v. כן ברוב ספרים כ״ו, ד״ם, ד״ב, ר״ד ה״ם״ו, ס״א יהושע סוד וכן ד״נ ה״ו. 21 v. כן כ״א, ב״נ ואח״ כלא נעויא. 24 v. כן כ״א, כ״נ וְכָל־ בנעויא. 24 v. ס״א אותם מלא. 26 v. כן ברוב ספרים כ״ו, ד״ו, ד״ם, ד״ב ר״ד ה״ם״ו, ס״א שָׁם״ וכן ר״ב ה״ב״.

and all that he hath: because he hath transgressed the covenant of the LORD, and because he hath wrought folly in Israel.

16 So Joshua rose up early in the morning, and brought Israel by their tribes; and the tribe of Judah was taken:

17 And he brought the family of Judah; and he took the family of the Zarhites: and he brought the family of the Zarhites man by man; and Zabdi was taken:

18 And he brought his household man by man; and Achan, the son of Carmi, the son of Zabdi, the son of Zerah, of the tribe of Judah, was taken.

19 And Joshua said unto Achan, My son, give, I pray thee, glory to the LORD God of Israel, and make confession unto him; and tell me now what thou hast done; hide it not from me.

20 And Achan answered Joshua, and said, Indeed I have sinned against the LORD God of Israel, and thus and thus have I done:

21 When I saw among the spoils a goodly Babylonish garment, and two hundred shekels of silver, and a wedge of gold of fifty shekels weight, then I coveted them, and took them; and, behold, they are hid in the earth in the midst of my tent, and the silver under it.

22 So Joshua sent messengers, and they ran unto the tent; and, behold, it was hid in his tent, and the silver under it.

23 And they took them out of the midst of the tent, and brought them unto Joshua, and unto all the children of Israel, and laid them out before the

24 LORD. And Joshua, and all Israel with him, took Achan the son of Zerah, and the silver, and the garment, and the wedge of gold, and his sons, and his daughters, and his oxen, and his asses, and his sheep, and his tent, and all that he had: and they brought them unto the val-

25 ley of Achor. And Joshua said, Why hast thou troubled us? the LORD shall trouble thee this day. And all Israel stoned him with stones, and burned them with fire, after they had

26 stoned them with stones. And they raised over him a great heap of stones unto this day. So the LORD turned from the fierceness of his anger. Wherefore the name of that place was called, The valley of Achor, unto this day.

ח וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירָא וְאַל־
תֵּחָת קַח עִמְּךָ אֶת כָּל־עַם הַמִּלְחָמָה וְקוּם עֲלֵה הָעָי
רְאֵה נָתַתִּי בְיָדְךָ אֶת־מֶלֶךְ הָעַי וְאֶת־עַמּוֹ וְאֶת־עִירוֹ
2 וְאֶת־אַרְצוֹ: וְעָשִׂיתָ לָעַי וּלְמַלְכָּהּ כַּאֲשֶׁר °עָשִׂיתָ °לִירִיחוֹ
וּלְמַלְכָּהּ רַק־שְׁלָלָהּ וּבְהֶמְתָּהּ תָּבְזּוּ לָכֶם שִׂים־לְךָ
3 אֹרֵב לָעִיר מֵאֲחֳרֶיהָ: וַיָּקָם יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־עַם הַמִּלְחָמָה
לַעֲלוֹת הָעָי וַיִּבְחַר יְהוֹשֻׁעַ שְׁלֹשִׁים אֶלֶף אִישׁ גִּבּוֹרֵי
4 הַחָיִל וַיִּשְׁלָחֵם לָיְלָה: וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר רְאוּ אַתֶּם
אֹרְבִים לָעִיר מֵאֲחֳרֵי הָעִיר אַל־תַּרְחִיקוּ מִן־הָעִיר מְאֹד
5 וִהְיִיתֶם כֻּלְּכֶם נְכֹנִים: וַאֲנִי וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתִּי נִקְרַב
אֶל־הָעִיר וְהָיָה כִּי־יֵצְאוּ לִקְרָאתֵנוּ כָּאֲשֶׁר בָּרִאשֹׁנָה
6 וְנַסְנוּ לִפְנֵיהֶם: וְיָצְאוּ אַחֲרֵינוּ עַד הִתַּקְנוּ אוֹתָם מִן־
הָעִיר כִּי יֹאמְרוּ נָסִים לְפָנֵינוּ כָּאֲשֶׁר בָּרִאשֹׁנָה וְנַסְנוּ
7 לִפְנֵיהֶם: וְאַתֶּם תָּקֻמוּ מֵהָאֹרֵב וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָעִיר
8 וּנְתָנָהּ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּיֶדְכֶם: וְהָיָה כְּתָפְשְׂכֶם אֶת־
הָעִיר תַּצִּיתוּ אֶת־הָעִיר בָּאֵשׁ כִּדְבַר יְהוָה תַּעֲשׂוּ רְאוּ
9 צִוִּיתִי אֶתְכֶם: וַיִּשְׁלָחֵם יְהוֹשֻׁעַ וַיֵּלְכוּ אֶל־הַמַּאְרָב וַיֵּשְׁבוּ
בֵּין בֵּית־אֵל וּבֵין הָעַי מִיָּם לָעָי וַיָּלֶן יְהוֹשֻׁעַ בַּלַּיְלָה הַהוּא
10 בְּתוֹךְ הָעָם: וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיִּפְקֹד אֶת־הָעָם
11 וַיַּעַל הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי הָעָם הָעָי: וְכָל־הָעָם
הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ עָלוּ וַיִּגְּשׁוּ וַיָּבֹאוּ נֶגֶד הָעִיר וַיַּחֲנוּ
12 מִצָּפוֹן לָעַי וְהַגַּי בֵּינוֹ וּבֵין הָעָי: וַיִּקַּח כַּחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים
אִישׁ וַיַּשֶּׁם אֹתָם אֹרֵב בֵּין בֵּית־אֵל וּבֵין הָעַי מִיָּם
13 לָעִיר: וַיָּשִׂימוּ הָעָם אֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶה אֲשֶׁר מִצָּפוֹן לָעִיר
וְאֶת־עֲקֵבוֹ מִיָּם לָעִיר וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ בַּלַּיְלָה הַהוּא בְּתוֹךְ
העמק

ח. 2 v. ס״א כאשר עשית לירחו וכן ד״נ. ד״ג, ד״ט ודי״ד. 6 v. ס״א ויצאו ונכסר עליו ד׳ רשי׳. 8 v. ס״א והיה בנעיא. 9 v. כן למערבאי. לכדנחאי ביתאל הרא פלה. 11 v. והגיא קרי. 11 v. פינו כתיב. פיניו קרי. 12 v. כן למערבאי כתיב וקרי. לכדנחאי ביתאל קרי. 12 v. כן למערבאי כתיב וקרי וכן ד״א. ד״ב. ד״ג. ד״ט. די״א. די״ב ודי״ד. לכדנחאי לעיר כתיב לעי קרי וכן דס״ו. 13 v. ס״א ויילן וכן ד״א. ד״ב ותרנ״ב. נס״א וילך כתיב ויילן קרי: עיין פסוק ט׳.

8 And the LORD said unto Joshua, Fear not, neither be thou dismayed: take all the people of war with thee, and arise, go up to Ai: see, I have given into thy hand the king of Ai, and his people, and his city, and his land:
2 And thou shalt do to Ai and her king as thou didst unto Jericho and her king: only the spoil thereof, and the cattle thereof, shall ye take for a prey unto yourselves: lay thee an ambush for the city behind it.
3 So Joshua arose, and all the people of war, to go up against Ai: and Joshua chose out thirty thousand mighty men of valour, and sent them away by night.
4 And he commanded them, saying, Behold, ye shall lie in wait against the city, even behind the city: go not very far from the city, but be ye all ready:
5 And I, and all the people that are with me, will approach unto the city: and it shall come to pass, when they come out against us, as at the first, that we will flee before them,
6 (For they will come out after us) till we have drawn them from the city; for they will say, They flee before us, as at the first: therefore we will flee before them.
7 Then ye shall rise up from the ambush, and seize upon the city: for the LORD your God will deliver it into your hand.
8 And it shall be, when ye have taken the city, that ye shall set the city on fire: according to the commandment of the LORD shall ye do. See, I have commanded you.
9 Joshua therefore sent them forth: and they went to lie in ambush, and abode between Beth-el
10 and Ai, on the west side of Ai: but Joshua lodged that night among the people. And Joshua rose up early in the morning, and numbered the people, and went up, he and the elders of Is-
11 rael, before the people to Ai. And all the people, even the people of war that were with him, went up, and drew nigh, and came before the city, and pitched on the north side of Ai:
12 now there was a valley between them and Ai. And he took about five thousand men, and
13 set them to lie in ambush between Beth-el and Ai, on the west side of the city. And when they had set the people, even all the host that was on the north of the city, and their liers in wait on the west of the city, Joshua went that night into the midst

of the valley.

14 And it came to pass, when the king of Ai saw it, that they hasted and rose up early, and the men of the city went out against Israel to battle, he and all his people, at a time appointed, before the plain; but he wist not that there were liers in ambush against him behind the city.

15 And Joshua and all Israel made as if they were beaten before them, and fled by the way of the wilderness.

16 And all the people that were in Ai were called together to pursue after them: and they pursued after Joshua, and were drawn away from the city.

17 And there was not a man left in Ai or Beth-el, that went not out after Israel: and they left the city open, and pursued after Israel.

18 And the LORD said unto Joshua, Stretch out the spear that is in thy hand toward Ai; for I will give it into thine hand. And Joshua stretched out the spear that he had in his hand toward the city.

19 And the ambush arose quickly out of their place, and they ran as soon as he had stretched out his hand: and they entered into the city, and took it, and hasted and set the city on fire.

20 And when the men of Ai looked behind them, they saw, and, behold, the smoke of the city ascended up to heaven, and they had no power to flee this way or that way: and the people that

14 הָעֶמֶק׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת מֶלֶךְ־הָעַי וַיְמַהֲרוּ וַיַּשְׁכִּימוּ וַיֵּצְאוּ
אַנְשֵׁי־הָעִיר לִקְרַאת־יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה הוּא וְכָל־עַמּוֹ
לַמּוֹעֵד לִפְנֵי הָעֲרָבָה וְהוּא לֹא יָדַע כִּי־אֹרֵב לוֹ מֵאֲחֹרֵי
15 הָעִיר׃ וַיִּנָּגְפוּ יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵיהֶם וַיָּנֻסוּ דֶּרֶךְ
16 הַמִּדְבָּר׃ וַיִּזָּעֲקוּ כָל־הָעָם אֲשֶׁר בָּעִיר לְרָדְפָ֣ם אַחֲרֵיהֶם
17 וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי יְהוֹשֻׁעַ וַיִּנָּתְקוּ מִן־הָעִיר׃ וְלֹא־נִשְׁאַר אִישׁ
בָּעַי וּבֵית אֵל אֲשֶׁר לֹא־יָצְאוּ אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעַזְבוּ אֶת־
הָעִיר פְּתוּחָה וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל׃
18 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ נְטֵה בַכִּידֹן אֲשֶׁר־בְּיָדְךָ
אֶל־הָעַי כִּי בְיָדְךָ אֶתְּנֶנָּה וַיֵּט יְהוֹשֻׁעַ בַּכִּידֹן אֲשֶׁר־בְּיָדוֹ
19 אֶל־הָעִיר׃ וְהָאוֹרֵב קָם מְהֵרָה מִמְּקוֹמוֹ וַיָּרוּצוּ כְּנֶטֹתוֹ
יָדוֹ וַיָּבֹאוּ הָעִיר וַיִּלְכְּדוּהָ וַיְמַהֲרוּ וַיַּצִּיתוּ אֶת־הָעִיר
20 בָּאֵשׁ׃ וַיִּפֶן אַנְשֵׁי הָעַי אַחֲרֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה עָלָה עָשַׁן
הָעִיר הַשָּׁמָיְמָה וְלֹא־הָיָה בָהֶם יָדַיִם לָנוּס הֵנָּה וָהֵנָּה
21 וְהָעָם הַנָּס הַמִּדְבָּר נֶהְפָּךְ אֶל־הָרוֹדֵף׃ וִיהוֹשֻׁעַ וְכָל־
יִשְׂרָאֵל רָאוּ כִּי־לֹכֵד הָאֹרֵב אֶת־הָעִיר וְכִי עָלָה עָשַׁן
22 הָעִיר וַיָּשֻׁבוּ וַיַּכּוּ אֶת־אַנְשֵׁי הָעָי׃ וְאֵלֶּה יָצְאוּ מִן־הָעִיר
לִקְרָאתָם וַיִּהְיוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ אֵלֶּה מִזֶּה וְאֵלֶּה מִזֶּה
23 וַיַּכּוּ אוֹתָם עַד־בְּלְתִּי הִשְׁאִיר־לָהֶם שָׂרִיד וּפָלִיט׃ וְאֶת־
24 מֶלֶךְ הָעַי תָּפְשׂוּ חָי וַיַּקְרִבוּ אֹתוֹ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ׃ וַיְהִי
כְּכַלּוֹת יִשְׂרָאֵל לַהֲרֹג אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵי הָעַי בַּשָּׂדֶה בַּמִּדְבָּר
אֲשֶׁר רָדְפוּם בּוֹ וַיִּפְּלוּ כֻלָּם לְפִי־חָרֶב עַד־תֻּמָּם
וַיָּשֻׁבוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל הָעַי וַיַּכּוּ אֹתָהּ לְפִי־
25 חָרֶב׃ וַיִּהְיוּ כָּל־הַנֹּפָלִים בַּיּוֹם הַהוּא מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה

שנים

16 v. כן למערבאי כתיב וקרי וכן ד״ב ור״ו, למרנחאי בָּעִיר כתיב בָּעַי קרי וכן ד״ב, ד״ם, ר״ב, ד״ר ור״ו, וכ״א בָּעַי כתיב וקרי וכן ד״י״א. 17 v. סביר ובניות. 17 v. כן למערבאי, למרנחאי ובֵיתאל חדא מלה. 19 v. ס״א בנטות וכן ד״א, ד״ו וַיַּרְבּ. 22 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ם, ד״י״ב, ד״ד ודמ״ו, ס״א ואלה רבוע וכן ד״ג ור״ו, וס״א ואלה גרש וכן ד״ב. 22 v. ס״א אתם חסר. 22 v. כן למערבאי, למרנחאי לו כתיב וקרי וכן כהללו, כמקצת ספרים כ״י, ד״ג, ד״ו״א וַיַּרְבּ. 24 v. כן ב״א, ב״נ כִּי. 24 v. כן ב״א, ב״נ וַיִּפְּלוּ בלא גזיא. 24 v. מסקא באמצע פסוק. 24 v. כן ב״א, ב״נ כָּלֵי בגזיא. 24 v. ס״א כבני־ישראל.

21 fled to the wilderness turned back upon the pursuers. And when Joshua and all Israel saw that the ambush had taken the city, and that the smoke of the city ascended, then they turned
22 again, and slew the men of Ai. And the other issued out of the city against them; so they were in the midst of Israel, some on this side, and some on that side: and they smote them, so
23 that they let none of them remain or escape. And the king of Ai they took alive, and
24 brought him to Joshua. And it came to pass, when Israel had made an end of slaying all the inhabitants of Ai in the field, in the wilderness wherein they chased them, and when they were all fallen on the edge of the sword, until they were consumed, that all the Israelites re-
25 turned unto Ai, and smote it with the edge of the sword. And so it was, that all that fell that day, both of men and women,

were twelve thousand, even all the men of Ai.

26 For Joshua drew not his hand back, wherewith he stretched out the spear, until he had utterly destroyed all the inhabitants of Ai.

27 Only the cattle and the spoil of that city Israel took for a prey unto themselves, according unto the word of the LORD which he commanded Joshua.

28 And Joshua burnt Ai, and made it an heap for ever, even a desolation unto this day.

29 And the king of Ai he hanged on a tree until eventide: and as soon as the sun was down, Joshua commanded that they should take his carcase down from the tree, and cast it at the entering of the gate of the city, and raise thereon a great heap of stones, that remaineth unto this day.

30 Then Joshua built an altar unto the LORD God of Israel in mount Ebal,

31 As Moses the servant of the LORD commanded the children of Israel, as it is written in the book of the law of Moses, an altar of whole stones, over which no man hath lift up any iron: and they offered thereon burnt offerings unto the LORD, and sacrificed peace offerings.

32 And he wrote there upon the stones a copy of the law of Moses, which he wrote in the presence of the children of Israel.

33 And all Israel, and their elders, and officers, and their judges, stood on this side the ark and on that side before the priests the Levites, which bare the ark of the covenant of the LORD, as well the stranger, as he that was born among them; half of them over against mount Gerizim, and half of them over against mount Ebal; as Moses the servant of the LORD had commanded before, that they should bless the people of

34 Israel. And afterward he read all the words of the law, the blessings and cursings, accord-

35 ing to all that is written in the book of the law. There was not a word of all that Moses commanded, which Joshua read not before all the congregation of Israel, with the women, and the little ones, and the strangers that were conversant among them.

9 And it came to pass, when all the kings which were on this side Jordan, in the hills, and in the valleys, and in all the coasts of the great sea over against Lebanon, the Hittite, and the Amorite, the Canaanite, the Perizzite, the Hivite,

26 שְׁנֵים עָשָׂר אֶלֶף כֹּל אַנְשֵׁי הָעָי׃ וַיְהוֹשֻׁעַ לֹא־הֵשִׁיב יָדוֹ
אֲשֶׁר נָטָה בַּכִּידוֹן עַד אֲשֶׁר הֶחֱרִים אֵת כָּל־יֹשְׁבֵי הָעָי׃
27 רַק הַבְּהֵמָה וְשָׁלָל הָעִיר הַהִיא בָּזְזוּ לָהֶם יִשְׂרָאֵל
28 כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ׃ וַיִּשְׂרֹף יְהוֹשֻׁעַ אֶת־
29 הָעָי וַיְשִׂימֶהָ תֵּל־עוֹלָם שְׁמָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְאֶת־
מֶלֶךְ הָעָי תָּלָה עַל־הָעֵץ עַד־עֵת הָעֶרֶב וּכְבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ
צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ וַיְרִידוּ אֶת־נִבְלָתוֹ מִן־הָעֵץ וַיַּשְׁלִיכוּ אוֹתָהּ
אֶל־פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר וַיָּקִימוּ עָלָיו גַּל־אֲבָנִים גָּדוֹל עַד
הַיּוֹם הַזֶּה׃
30 אָז יִבְנֶה יְהוֹשֻׁעַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר
31 עֵיבָל׃ כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
כַּכָּתוּב בְּסֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה מִזְבַּח אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת אֲשֶׁר
לֹא־הֵנִיף עֲלֵיהֶן בַּרְזֶל וַיַּעֲלוּ עָלָיו עֹלוֹת לַיהוָה וַיִּזְבְּחוּ
32 שְׁלָמִים׃ וַיִּכְתֹּב־שָׁם עַל־הָאֲבָנִים אֵת מִשְׁנֵה תּוֹרַת
33 מֹשֶׁה אֲשֶׁר כָּתַב לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל וּזְקֵנָיו ס
וְשֹׁטְרָיו | וְשֹׁפְטָיו עֹמְדִים מִזֶּה | וּמִזֶּה | לָאָרֹן נֶגֶד
הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם נֹשְׂאֵי | אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה כַּגֵּר כָּאֶזְרָח
חֶצְיוֹ אֶל־מוּל הַר־גְּרִזִים וְחֶצְיוֹ אֶל־מוּל הַר־עֵיבָל
כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה לְבָרֵךְ אֶת־הָעָם יִשְׂרָאֵל
34 בָּרִאשֹׁנָה׃ וְאַחֲרֵי־כֵן קָרָא אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה
35 הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה כְּכֹל הַכָּתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה׃ לֹא־הָיָה
דָּבָר מִכֹּל אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה אֲשֶׁר לֹא־קָרָא יְהוֹשֻׁעַ נֶגֶד
כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף וְהַגֵּר הַהֹלֵךְ בְּקִרְבָּם׃
ט וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ כָּל־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר
בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בָּהָר וּבַשְּׁפֵלָה וּבְכֹל חוֹף הַיָּם הַגָּדוֹל
אֶל־מוּל הַלְּבָנוֹן הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי הַכְּנַעֲנִי ׀ הַפְּרִזִּי הַחִוִּי
והיבוסי

27 ס״א בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וכן ר״א. ד״ב, ר״ב, ת״ע, ת״ס ות״ד. 29 ס״ק כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ו, ר״ם, ר״ב, ד״ר הס״ו, ס״א וּבְבֹא חסר וכן ר״א, ד״ב הי״א. 29 ס״א וַיְהִירוּ סלא דסלא וכן ר״א, ד״ב, ד״ו, ר״א וְרִי״ב. 30 ס״א בס״א יש כאן סרה. 31 ס״א אֶל־ וכן ר״א ור״ו. 33 ס״ק ברובינ ברוב ספרים כ״י, ד״ס. ר״ב הס״ו, ס״א אֵת־בסקף וכלא נגינה וכן ר״ב, ד״ב, ד״ו ורס״ו. 33 ס״א וַשֹּׁטְרָיו וכן תר׳ ות״ס. ט. 1 ס״א וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי וכן ר״א, ד״ב, ת״ע ות״ס.

and the Jebusite, heard thereof;

2 That they gathered themselves together, to fight with Joshua and with Israel, with one accord.

3 And when the inhabitants of Gibeon heard what Joshua had done unto Jericho and to Ai,

4 They did work wilily, and went and made as if they had been ambassadors, and took old sacks upon their asses, and wine bottles, old, and rent, and bound up;

5 And old shoes and clouted upon their feet, and old garments upon them; and all the bread of their provision was dry and mouldy.

6 And they went to Joshua unto the camp at Gilgal, and said unto him, and to the men of Israel, We be come from a far country: now therefore make ye a league with us.

7 And the men of Israel said unto the Hivites, Peradventure ye dwell among us; and how shall we make a league with you?

8 And they said unto Joshua, We are thy servants. And Joshua said unto them, Who are ye? and from whence come ye?

9 And they said unto him, From a very far country thy servants are come because of the name of the LORD thy God: for we have heard the fame of him, and all that he did in Egypt,

10 And all that he did to the two kings of the Amorites, that were beyond Jordan, to Sihon king of Heshbon, and

2 הַיְבוּסִי׃ וַיִּתְקַבְּצוּ יַחְדָּו לְהִלָּחֵם עִם־יְהוֹשֻׁעַ וְעִם־יִשְׂרָאֵל
3 פֶּה אֶחָד׃ וְיֹשְׁבֵי גִּבְעוֹן שָׁמְעוּ
4 אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ לִירִיחוֹ וְלָעָי׃ וַיַּעֲשׂוּ גַּם־הֵמָּה
בְּעָרְמָה וַיֵּלְכוּ וַיִּצְטָיָּרוּ וַיִּקְחוּ שַׂקִּים בָּלִים לַחֲמוֹרֵיהֶם
5 וְנֹאדוֹת יַיִן בָּלִים וּמְבֻקָּעִים וּמְצֹרָרִים׃ וּנְעָלוֹת בְּלוֹת
וּמְטֻלָּאוֹת בְּרַגְלֵיהֶם וּשְׂלָמוֹת בְּלוֹת עֲלֵיהֶם וְכֹל
6 לֶחֶם צֵדָם יָבֵשׁ הָיָה נִקֻּדִּים׃ וַיֵּלְכוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־
הַמַּחֲנֵה הַגִּלְגָּל וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו וְאֶל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ
7 רְחוֹקָה בָּאנוּ וְעַתָּה כִּרְתוּ־לָנוּ בְּרִית׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ
יִשְׂרָאֵל אֶל־הַחִוִּי אוּלַי בְּקִרְבִּי אַתָּה יוֹשֵׁב וְאֵיךְ אֶכְרֹת־
8 לְךָ בְּרִית׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ עֲבָדֶיךָ אֲנָחְנוּ וַיֹּאמֶר׳
9 אֲלֵיהֶם ׳יְהוֹשֻׁעַ מִי אַתֶּם וּמֵאַיִן תָּבֹאוּ׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה מְאֹד בָּאוּ עֲבָדֶיךָ לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי־
10 שָׁמַעְנוּ שִׁמְעוֹ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה בְּמִצְרָיִם׃ וְאֵת ׀
כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה לִשְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
לְסִיחוֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן וּלְעוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן אֲשֶׁר בְּעַשְׁתָּרוֹת׃
11 וַיֹּאמְרוּ אֵלֵינוּ זִקְנֵינוּ וְכָל־יֹשְׁבֵי אַרְצֵנוּ לֵאמֹר - קְחוּ
בְיֶדְכֶם צֵדָה לַדָּרֶךְ וּלְכוּ לִקְרָאתָם וַאֲמַרְתֶּם אֲלֵיהֶם
12 עֲבָדֵיכֶם אֲנָחְנוּ וְעַתָּה כִּרְתוּ־לָנוּ בְּרִית׃ זֶה ׀ לַחְמֵנוּ חַם
הִצְטַיַּדְנוּ אֹתוֹ מִבָּתֵּינוּ בְּיוֹם צֵאתֵנוּ לָלֶכֶת אֲלֵיכֶם וְעַתָּה
13 הִנֵּה יָבֵשׁ וְהָיָה נִקֻּדִּים׃ וְאֵלֶּה נְאֹדוֹת הַיַּיִן אֲשֶׁר מִלֵּאנוּ
חֲדָשִׁים וְהִנֵּה הִתְבַּקָּעוּ וְאֵלֶּה שַׂלְמוֹתֵינוּ וּנְעָלֵינוּ בָּלוּ
14 מֵרֹב הַדֶּרֶךְ מְאֹד׃ וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים מִצֵּדָם וְאֶת־פִּי
15 יְהוָה לֹא שָׁאָלוּ׃ וַיַּעַשׂ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ שָׁלוֹם וַיִּכְרֹת לָהֶם
16 בְּרִית לְחַיּוֹתָם וַיִּשְׁבְּעוּ לָהֶם נְשִׂיאֵי הָעֵדָה׃ וַיְהִי מִקְצֵה

שלשת

3 v. ס״א בָּל־אשר וכן ת״ע וח״ר. 4 v. ס״א וַיִּצְטַיָּדוּ וכן תר. ת״ע, ת״ס וח״ר: עיין ממוק י״א ח״כ. 6 v. ונרות קרי. 7 v. וְיֹאמְרוּ כתיב, וְיֹאמֶר קרי. בס״א וַיֹּאמֶר כתיב וקרי וכן ד״ב ור״ו. 7 v. אכרות כתיב, אִכְרֹת קרי. 8 v. כן מנהן בספרים כ״ו, ד״ב, ד״ו, ד״ם, די״ב, די״ד ורס״ו. 11 v. ס״א וְקַנֵּינוּ וכן ד״ב, ד״ו, די״א וְזִיבֵּנוּ. 13 v. נרות קרי.

11 to Og king of Bashan, which was at Ashtaroth. Wherefore our elders and all the inhabitants of our country spake to us, saying, Take victuals with you for the journey, and go to meet them, and say unto them, We are your servants: therefore now make ye a league with us.
12 This our bread we took hot for our provision out of our houses on the day we came forth to
13 go unto you; but now, behold, it is dry, and it is mouldy: And these bottles of wine, which we filled, were new; and, behold, they be rent: and these our garments and our shoes are be-
14 come old by reason of the very long journey. And the men took of their victuals, and asked
15 not counsel at the mouth of the LORD. And Joshua made peace with them, and made a league with them, to let them live: and the princes of the congregation sware unto them.
16 And it came to pass at the end of

שְׁלֹשֶׁת יָמִים אַחֲרֵי אֲשֶׁר־כָּרְתוּ לָהֶם בְּרִית וַיִּשְׁמְעוּ כִּי־
17 קְרֹבִים הֵם אֵלָיו וּבְקִרְבּוֹ הֵם יֹשְׁבִים: וַיִּסְעוּ בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־עָרֵיהֶם בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי וְעָרֵיהֶם גִּבְעוֹן
18 וְהַכְּפִירָה וּבְאֵרוֹת וְקִרְיַת יְעָרִים: וְלֹא הִכּוּם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל כִּי־נִשְׁבְּעוּ לָהֶם נְשִׂיאֵי הָעֵדָה בַּיהוָה אֱלֹהֵי
19 יִשְׂרָאֵל וַיִּלֹּנוּ כָּל־הָעֵדָה עַל־הַנְּשִׂיאִם: וַיֹּאמְרוּ כָּל־
הַנְּשִׂיאִם אֶל־כָּל־הָעֵדָה אֲנַחְנוּ נִשְׁבַּעְנוּ לָהֶם בַּיהוָה
20 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה לֹא נוּכַל לְנֹגַע בָּהֶם: זֹאת נַעֲשֶׂה
לָהֶם וְהַחֲיֵה אוֹתָם וְלֹא־יִהְיֶה עָלֵינוּ קֶצֶף עַל־הַשְּׁבוּעָה
21 אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְנוּ לָהֶם: וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם הַנְּשִׂיאִם יְחִיוּ וְיִהְיוּ
חֹטְבֵי עֵצִים וְשֹׁאֲבֵי־מַיִם לְכָל־הָעֵדָה כַּאֲשֶׁר דִּבְּרוּ
22 לָהֶם הַנְּשִׂיאִם: וַיִּקְרָא לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם
לֵאמֹר לָמָּה רִמִּיתֶם אֹתָנוּ לֵאמֹר רְחוֹקִים אֲנַחְנוּ מִכֶּם
23 מְאֹד וְאַתֶּם בְּקִרְבֵּנוּ יֹשְׁבִים: וְעַתָּה אֲרוּרִים אַתֶּם
וְלֹא־יִכָּרֵת מִכֶּם עֶבֶד וְחֹטְבֵי עֵצִים וְשֹׁאֲבֵי־מַיִם לְבֵית
24 אֱלֹהָי: וַיַּעֲנוּ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמְרוּ כִּי הֻגֵּד הֻגַּד לַעֲבָדֶיךָ
אֵת אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־מֹשֶׁה עַבְדּוֹ לָתֵת
לָכֶם אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וְלַהֲשְׁמִיד אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
מִפְּנֵיכֶם וַיָּרְאוּ מְאֹד לְנַפְשֹׁתֵינוּ מִפְּנֵיכֶם וַנַּעֲשֶׂה אֶת־
25 הַדָּבָר הַזֶּה: וְעַתָּה הִנֵּנוּ בְיָדֶךָ כַּטּוֹב וְכַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ
לַעֲשׂוֹת לָנוּ עֲשֵׂה: וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן וַיַּצֵּל אוֹתָם מִיַּד בְּנֵי־
26 יִשְׂרָאֵל וְלֹא הָרָגוּם: וַיִּתֵּן יְהוֹשֻׁעַ בַּיּוֹם הַהוּא חֹטְבֵי
עֵצִים וְשֹׁאֲבֵי־מַיִם לָעֵדָה וּלְמִזְבַּח יְהוָה עַד־הַיּוֹם הַזֶּה
אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר:
י וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אֲדֹנִי־צֶדֶק מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם כִּי־לָכַד יְהוֹשֻׁעַ
אֶת־הָעַי וַיַּחֲרִימָהּ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לִירִיחוֹ וּלְמַלְכָּהּ כֵּן עָשָׂה

17 v. כן בכתוב שפרים כי׳ דיא, ד׳ב, ד׳ג, ד׳ו, ד׳ם, די׳א, די׳ב, ח״ד ודמ״ו, ס״א ובארת חסר.
21 v. סביר ויהיו. 21 v. סביר אֲשֶׁר. 21 v. ס״א אֲלֵיהֶם. 23 v. ס״א חֹטְבֵי וכן די״א וד״ב.
י׳, 1 v. כן למערבאי, למדנחאי ויַחֲרִימָהּ לא כמיק ה׳.

three days after they had made a league with them, that they heard that they were their neighbours, and that they dwelt among them.

17 And the children of Israel journeyed, and came unto their cities on the third day. Now their cities were Gibeon, and Chephirah, and Beeroth, and Kirjath-jearim.

18 And the children of Israel smote them not, because the princes of the congregation had sworn unto them by the LORD God of Israel. And all the congregation murmured against the princes.

19 But all the princes said unto all the congregation, We have sworn unto them by the LORD God of Israel: now therefore we may not touch them.

20 This we will do to them; we will even let them live, lest wrath be upon us, because of the oath which we sware unto them.

21 And the princes said unto them, Let them live; but let them be hewers of wood and drawers of water unto all the congregation; as the princes had promised them.

22 And Joshua called for them, and he spake unto them, saying, Wherefore have ye beguiled us, saying, We are very far from you; when ye dwell among us?

23 Now therefore ye are cursed, and there shall none of you be freed from being bondmen, and hewers of wood and drawers of water for the house of my God.

24 And they answered Joshua, and said, Because it was certainly told thy servants, how that the LORD thy God commanded his servant Moses to give you all the land, and to destroy all the inhabitants of the land from before you, therefore we 25 were sore afraid of our lives because of you, and have done this thing. And now, behold, 26 we are in thine hand: as it seemeth good and right unto thee to do unto us, do. And so did he unto them, and delivered them out of the hand of the children of Israel, that they slew 27 them not. And Joshua made them that day hewers of wood and drawers of water for the congregation, and for the altar of the LORD, even unto this day, in the place which he should choose.

10 Now it came to pass, when Adoni-zedek king of Jerusalem had heard how Joshua had taken Ai, and had utterly destroyed it; as he had done to Jericho and her king, so

עָשָׂה לְעַי וּלְמַלְכָּהּ כֵּן עָשָׂה לִירוּשָׁלַ͏ִם וּלְמַלְכָּהּ כֵּן עָשָׂה לְגִבְעוֹן וּלְמַלְכָּהּ׃
2 וַיִּרְאוּ מְאֹד כִּי עִיר גְּדוֹלָה גִּבְעוֹן כְּאַחַת עָרֵי הַמְּמְלָכָה וְכִי הִיא גְּדוֹלָה מִן־הָעַי וְכָל־אֲנָשֶׁיהָ
3 גִּבֹּרִים׃ וַיִּשְׁלַח אֲדֹנִי־צֶדֶק מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַ͏ִם אֶל־הוֹהָם מֶלֶךְ־חֶבְרוֹן וְאֶל־פִּרְאָם מֶלֶךְ־יַרְמוּת וְאֶל־יָפִיעַ מֶלֶךְ־
4 לָכִישׁ וְאֶל־דְּבִיר מֶלֶךְ־עֶגְלוֹן לֵאמֹר׃ עֲלוּ־אֵלַי וְעִזְרֻנִי וְנַכֶּה אֶת־גִּבְעוֹן כִּי־הִשְׁלִימָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְאֶת־בְּנֵי
5 יִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּאָסְפוּ וַיַּעֲלוּ חֲמֵשֶׁת ׀ מַלְכֵי הָאֱמֹרִי מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַ͏ִם מֶלֶךְ־חֶבְרוֹן מֶלֶךְ־יַרְמוּת מֶלֶךְ־לָכִישׁ מֶלֶךְ־
עֶגְלוֹן הֵם וְכָל־מַחֲנֵיהֶם וַיִּחֲנוּ עַל־גִּבְעוֹן וַיִּלָּחֲמוּ עָלֶיהָ׃
6 וַיִּשְׁלְחוּ אַנְשֵׁי גִבְעוֹן אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּלָה
לֵאמֹר אַל־תֶּרֶף יָדְךָ מֵעַבְדֶּיךָ עֲלֵה אֵלֵינוּ מְהֵרָה
וְהוֹשִׁיעָה לָּנוּ וְעָזְרֵנוּ כִּי נִקְבְּצוּ אֵלֵינוּ כָּל־מַלְכֵי הָאֱמֹרִי
7 יֹשְׁבֵי הָהָר׃ וַיַּעַל יְהוֹשֻׁעַ מִן־הַגִּלְגָּל הוּא וְכָל־עַם
הַמִּלְחָמָה עִמּוֹ וְכֹל גִּבּוֹרֵי הֶחָיִל׃
8 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי בְיָדְךָ ס
9 נְתַתִּים לֹא־יַעֲמֹד אִישׁ מֵהֶם בְּפָנֶיךָ׃ וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם
10 יְהוֹשֻׁעַ פִּתְאֹם כָּל־הַלַּיְלָה עָלָה מִן־הַגִּלְגָּל׃ וַיְהֻמֵּם
יְהוָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּם מַכָּה גְדוֹלָה בְּגִבְעוֹן וַיִּרְדְּפֵם
דֶּרֶךְ מַעֲלֵה בֵית־חוֹרוֹן וַיַּכֵּם עַד־עֲזֵקָה וְעַד־מַקֵּדָה׃
11 וַיְהִי בְנֻסָם ׀ מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵם בְּמוֹרַד בֵּית־חוֹרוֹן וַיהוָה
הִשְׁלִיךְ עֲלֵיהֶם אֲבָנִים גְּדֹלוֹת מִן־הַשָּׁמַיִם עַד־עֲזֵקָה
וַיָּמֻתוּ רַבִּים אֲשֶׁר־מֵתוּ בְּאַבְנֵי הַבָּרָד מֵאֲשֶׁר הָרְגוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בַּחָרֶב׃
12 אָז יְדַבֵּר יְהוֹשֻׁעַ לַיהוָה בְּיוֹם תֵּת יְהוָה אֶת־הָאֱמֹרִי
לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר ׀ לְעֵינֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁמֶשׁ בְּגִבְעוֹן
דּוֹם

4 v. וְעָזְרֻנִי כתיב. וְעִזְרוּנִי קרי. 6 v. ס"א יָדְךָ וכן ר"א. ר"ב ור"ו. 8 v. בְּיָדְךָ כתיב. בְּיָדֶךָ קרי. בס"א בְּיָדְךָ כתיב וקרי וכן ר"א. ד"ב. ר"ג. ד"ו. ד"יא והי"ב. ובס"א כְּיָדְךָ כתיב וקרי וכן ת"ע. ת"ס ות"ר. 8 v. כן בספר מונה. ס"א ולא"ו וכן ר"א. ר"ב ות"ס.

he had done to Ai and her king; and how the inhabitants of Gibeon had made peace with Israel, and were among them;

2 That they feared greatly, because Gibeon was a great city, as one of the royal cities, and because it was greater than Ai, and all the men thereof were mighty.

3 Wherefore Adoni-zedek king of Jerusalem sent unto Hoham king of Hebron, and unto Piram king of Jarmuth, and unto Japhia king of Lachish, and unto Debir king of Eglon, saying,

4 Come up unto me, and help me, that we may smite Gibeon: for it hath made peace with Joshua and with the children of Israel.

5 Therefore the five kings of the Amorites, the king of Jerusalem, the king of Hebron, the king of Jarmuth, the king of Lachish, the king of Eglon, gathered themselves together, and went up, they and all their hosts, and encamped before Gibeon, and made war against it.

6 And the men of Gibeon sent unto Joshua to the camp to Gilgal, saying, Slack not thy hand from thy servants; come up to us quickly, and save us, and help us: for all the kings of the Amorites that dwell in the mountains are gathered together against us.

7 So Joshua ascended from Gilgal, he, and all the people of war with him, and all the mighty men of valour.

8 And the LORD said unto Joshua, Fear them not: for I have delivered them into thine hand; there shall not a man of them stand before thee.

9, 10 Joshua therefore came unto them suddenly, and went up from Gilgal all night. And the LORD discomfited them before Israel, and slew them with a great slaughter at Gibeon, and chased them along the way that goeth up to Beth-horon, and smote them to Azekah, and unto

11 Makkedah. And it came to pass, as they fled from before Israel, and were in the going down to Beth-horon, that the LORD cast down great stones from heaven upon them unto Azekah, and they died: they were more which died with hailstones than they whom the chil-

12 dren of Israel slew with the sword. Then spake Joshua to the LORD in the day when the LORD delivered up the Amorites before the children of Israel, and he said in the sight of Israel, Sun, stand thou still upon Gibeon;

and thou, Moon, in the valley of Ajalon.

13 And the sun stood still, and the moon stayed, until the people had avenged themselves upon their enemies. Is not this written in the book of Jasher? So the sun stood still in the midst of heaven, and hasted not to go down about a whole day.

14 And there was no day like that before it or after it, that the LORD hearkened unto the voice of a man: for the LORD fought for Israel.

15 And Joshua returned, and all Israel with him, unto the camp to Gilgal.

16 But these five kings fled, and hid themselves in a cave at Makkedah.

17 And it was told Joshua, saying, The five kings are found hid in a cave at Makkedah.

18 And Joshua said, Roll great stones upon the mouth of the cave, and set men by it for to keep them:

19 And stay ye not, but pursue after your enemies, and smite the hindmost of them; suffer them not to enter into their cities: for the LORD your God hath delivered them into your hand.

20 And it came to pass, when Joshua and the children of Israel had made an end of slaying them with a very great slaughter, till they were consumed, that the rest which remained of them entered into fenced cities.

21 And all the people returned to the camp to Joshua at Makkedah in peace: none moved his tongue against

22 any of the children of Israel. Then said Joshua, Open the mouth of the cave, and bring out

23 those five kings unto me out of the cave. And they did so, and brought forth those five kings unto him out of the cave, the king of Jerusalem, the king of Hebron, the king of Jarmuth, the king of Lachish, and the king of Eglon.

24 And it came to pass, when they brought out those kings unto Joshua, that Joshua called for all the men of Israel, and said unto the captains of the men of war which went with him, Come near, put your feet upon the necks of

25 these kings. And they came near, and put their feet upon the necks of them. And Joshua said unto them, Fear not, nor be dismayed, be strong and of good courage: for thus

13 דֹּם וְיָרֵחַ בְּעֵמֶק אָיָלוֹן: וַיִּדֹּם הַשֶּׁמֶשׁ וְיָרֵחַ עָמָד עַד־
יִקֹּם גּוֹי אֹיְבָיו הֲלֹא־הִיא כְתוּבָה עַל־סֵפֶר הַיָּשָׁר וַיַּעֲמֹד
14 הַשֶּׁמֶשׁ בַּחֲצִי הַשָּׁמַיִם וְלֹא־אָץ לָבוֹא כְּיוֹם תָּמִים: וְלֹא
הָיָה כַיּוֹם הַהוּא לְפָנָיו וְאַחֲרָיו לִשְׁמֹעַ יְהוָה בְּקוֹל אִישׁ
15 כִּי יְהוָה נִלְחָם לְיִשְׂרָאֵל: וַיָּשָׁב
16 יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ אֶל־הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּלָה: וַיָּנֻסוּ
חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַיִּחָבְאוּ בַּמְּעָרָה בְּמַקֵּדָה:
17 וַיֻּגַּד לִיהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר נִמְצְאוּ חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים נֶחְבָּאִים
18 בַּמְּעָרָה בְּמַקֵּדָה: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ גְּלוּ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת אֶל־
19 פִּי הַמְּעָרָה וְהַפְקִידוּ עָלֶיהָ אֲנָשִׁים לִשְׁמָרֵם: וְאַתֶּם אַל־
תַּעַמְדוּ רִדְפוּ אַחֲרֵי אֹיְבֵיכֶם וְנִבַּתֶּם אוֹתָם אַל־תִּתְּנוּם
20 לָבוֹא אֶל־עָרֵיהֶם כִּי נְתָנָם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּיֶדְכֶם: וַיְהִי
כְּכַלּוֹת יְהוֹשֻׁעַ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַכּוֹתָם מַכָּה גְּדוֹלָה־מְאֹד
עַד־תֻּמָּם וְהַשְּׂרִידִים שָׂרְדוּ מֵהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־עָרֵי
21 הַמִּבְצָר: וַיָּשֻׁבוּ כָל־הָעָם אֶל־הַמַּחֲנֶה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ
מַקֵּדָה בְּשָׁלוֹם לְאֹדַחַץ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאִישׁ אֶת־לְשֹׁנוֹ:
22 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ פִּתְחוּ אֶת־פִּי הַמְּעָרָה וְהוֹצִיאוּ אֵלַי אֶת־
23 חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מִן־הַמְּעָרָה: וַיַּעֲשׂוּ כֵן וַיֹּצִיאוּ
אֵלָיו אֶת־חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מִן־הַמְּעָרָה אֶת | מֶלֶךְ
יְרוּשָׁלַם אֶת־מֶלֶךְ חֶבְרוֹן אֶת־מֶלֶךְ יַרְמוּת אֶת־מֶלֶךְ
24 לָכִישׁ אֶת־מֶלֶךְ עֶגְלוֹן: וַיְהִי כְּהוֹצִיאָם אֶת־הַמְּלָכִים
הָאֵלֶּה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ אֶל־כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמֶר אֶל־קְצִינֵי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַהֹלְכִים אִתּוֹ קִרְבוּ
שִׂימוּ אֶת־רַגְלֵיכֶם עַל־צַוְּארֵי הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַיִּקְרְבוּ
25 וַיָּשִׂימוּ אֶת־רַגְלֵיהֶם עַל־צַוְּארֵיהֶם: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ חִזְקוּ וְאִמְצוּ כִּי כָּכָה
יַעֲשֶׂה

---

16 בהללי נפעלה רגש הכו"ת. 20 כן מלא דמלא ברוב ספרים כי"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו ר"ם, ד"א, ר"ב, ד"ד ורס"ו. 20 בהללי חקם קטן. 23 כן ברוב ספרים כי"א, ר"ם ורב"ו ס"א ויקשר בבקף ובלא נגינה וכן ריב ורי"ד. 24 ס"א אתחמשת המלכים וכן ד"א ר"ב תרו. 24 ההלכו קרי, בס"א ההלכו כתיב וקרי וכן ר"א ורי"כ.

shall the LORD do to all your enemies against whom ye fight.

26 And afterward Joshua smote them, and slew them, and hanged them on five trees: and they were hanging upon the trees until the evening.

27 And it came to pass at the time of the going down of the sun, that Joshua commanded, and they took them down off the trees, and cast them into the cave wherein they had been hid, and laid great stones in the cave's mouth, which remain until this very day.

28 And that day Joshua took Makkedah, and smote it with the edge of the sword, and the king thereof he utterly destroyed, them, and all the souls that were therein; he let none remain: and he did to the king of Makkedah as he did unto the king of Jericho.

29 Then Joshua passed from Makkedah, and all Israel with him, unto Libnah, and fought against Libnah:

30 And the LORD delivered it also, and the king thereof, into the hand of Israel; and he smote it with the edge of the sword, and all the souls that were therein; he let none remain in it; but did unto the king thereof as he did unto the king of Jericho.

31 And Joshua passed from Libnah, and all Israel with him, unto Lachish, and encamped against it, and fought against it:

32 And the LORD delivered Lachish into the hand of Israel, which took it on the second day, and smote it with the edge of the sword, and all the souls that were therein, according to all that he had done to Libnah.

33 Then Horam king of Gezer came up to help Lachish; and Joshua smote him and his people, until he had left him none remaining.

34 And from Lachish Joshua passed unto Eglon, and all Israel with him; and they encamped against it, and fought against it:

35 And they took it on that day, and smote it with the edge of the sword, and all the souls that were therein he utterly destroyed that day, according to all that he had done to Lachish.

36 And Joshua went up from Eglon, and all Israel with him, unto Hebron; and they fought

יַעֲשֶׂה יְהוָה לְכָל־אֹיְבֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם נִלְחָמִים אוֹתָם׃
26 וַיַּכֵּם יְהוֹשֻׁעַ אַחֲרֵי־כֵן וַיְמִיתֵם וַיִּתְלֵם עַל חֲמִשָּׁה עֵצִים
27 וַיִּהְיוּ תְלוּיִם עַל־הָעֵצִים עַד־הָעָרֶב׃ וַיְהִי לְעֵת | בּוֹא
הַשֶּׁמֶשׁ צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּרִידוּם מֵעַל הָעֵצִים וַיַּשְׁלִכוּם אֶל־
הַמְּעָרָה אֲשֶׁר נֶחְבְּאוּ־שָׁם וַיָּשִׂמוּ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת עַל־פִּי
הַמְּעָרָה עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃
28 וְאֶת־מַקֵּדָה לָכַד יְהוֹשֻׁעַ בַּיּוֹם הַהוּא וַיַּכֶּה לְפִי־
חָרֶב וְאֶת־מַלְכָּהּ הֶחֱרִם אוֹתָם וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־
בָּהּ לֹא הִשְׁאִיר שָׂרִיד וַיַּעַשׂ לְמֶלֶךְ מַקֵּדָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה
29 לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ׃ וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ
וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִמַּקֵּדָה לִבְנָה וַיִּלָּחֶם עִם־לִבְנָה׃
30 וַיִּתֵּן יְהוָה גַּם־אוֹתָהּ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וְאֶת־מַלְכָּהּ וַיַּכֶּה
לְפִי־חָרֶב וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא־הִשְׁאִיר בָּהּ
שָׂרִיד וַיַּעַשׂ לְמַלְכָּהּ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ׃
31 וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ
32 מִלִּבְנָה לָכִישָׁה וַיַּחַן עָלֶיהָ וַיִּלָּחֶם בָּהּ׃ וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־
לָכִישׁ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וַיִּלְכְּדָהּ בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וַיַּכֶּה לְפִי־
חָרֶב וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה
לְלִבְנָה׃
33 אָז עָלָה הֹרָם מֶלֶךְ גֶּזֶר לַעְזֹר אֶת־לָכִישׁ וַיַּכֵּהוּ יְהוֹשֻׁעַ
וְאֶת־עַמּוֹ עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לוֹ שָׂרִיד׃
34 וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִלָּכִישׁ עֶגְלֹנָה
35 וַיִּחֲנוּ עָלֶיהָ וַיִּלָּחֲמוּ עָלֶיהָ׃ וַיִּלְכְּדוּהָ בַּיּוֹם הַהוּא וַיַּכּוּהָ
לְפִי־חָרֶב וְאֶת כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ בַּיּוֹם הַהוּא הֶחֱרִים
בְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה לְלָכִישׁ׃
36 וַיַּעַל יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מֵעֶגְלוֹנָה חֶבְרוֹנָה וַיִּלָּחֲמוּ
עָלֶיהָ

---

26 v. כן כתיב וקרי ברוב ספרים כ"י, ד"ג, ד"ז, ד"ס, ד"א, ד"ב, ד"ד ודס"ו, בס"א נמסר עליו סביר אותה. בס"א אותה כתיב וקרי וכן בד"א, ד"ב ודי"ב: עיין מסוק לי"ו.
29 v. ס"א עַל- וכן ד"א ור"ו. 31, 34 vv. בס"א אין כאן מפסקא.

against it:

37 And they took it, and smote it with the edge of the sword, and the king thereof, and all the cities thereof, and all the souls that were therein; he left none remaining, according to all that he had done to Eglon; but destroyed it utterly, and all the souls that were therein.

38 And Joshua returned, and all Israel with him, to Debir; and fought against it:

39 And he took it, and the king thereof, and all the cities thereof; and they smote them with the edge of the sword, and utterly destroyed all the souls that were therein; he left none remaining: as he had done to Hebron, so he did to Debir, and to the king thereof; as he had done also to Libnah, and to her king.

40 So Joshua smote all the country of the hills, and of the south, and of the vale, and of the springs, and all their kings: he left none remaining, but utterly destroyed all that breathed, as the LORD God of Israel commanded.

41 And Joshua smote them from Kadesh-barnea even unto Gaza, and all the country of Goshen, even unto Gibeon.

42 And all these kings and their land did Joshua take at one time, because the LORD God of Israel fought for Israel.

43 And Joshua returned, and all Israel with him, unto the camp to Gilgal.

37 עָלֶיהָ: וַיִּלְכְּדוּהָ וַיַּכּוּהָ לְפִי־חָרֶב וְאֶת־מַלְכָּהּ וְאֶת־כָּל־
עָרֶיהָ וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא־הִשְׁאִיר שָׂרִיד
כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה לְעֶגְלוֹן וַיַּחֲרֶם אוֹתָהּ וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ
38 אֲשֶׁר־בָּהּ: וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל
39 עִמּוֹ דְּבִרָה וַיִּלָּחֶם עָלֶיהָ: וַיִּלְכְּדָהּ וְאֶת־מַלְכָּהּ וְאֶת־
כָּל־עָרֶיהָ וַיַּכּוּם לְפִי־חָרֶב וַיַּחֲרִימוּ אֶת־כָּל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר־
בָּהּ לֹא הִשְׁאִיר שָׂרִיד כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְחֶבְרוֹן כֵּן־עָשָׂה
לִדְבִרָה וּלְמַלְכָּהּ וְכַאֲשֶׁר עָשָׂה לְלִבְנָה וּלְמַלְכָּהּ:
40 וַיַּכֶּה יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ הָרָר וְהַנֶּגֶב וְהַשְּׁפֵלָה
וְהָאֲשֻׁדוֹת וְאֶת כָּל־מַלְכֵיהֶם לֹא הִשְׁאִיר שָׂרִיד וְאֵת
כָּל־הַנְּשָׁמָה הֶחֱרִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
41 וַיַּכֵּם יְהוֹשֻׁעַ מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ וְעַד־עַזָּה וְאֵת כָּל־אֶרֶץ גֹּשֶׁן
42 וְעַד־גִּבְעוֹן: וְאֵת כָּל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וְאֶת־אַרְצָם ס
לָכַד יְהוֹשֻׁעַ פַּעַם אַחַת כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נִלְחָם
43 לְיִשְׂרָאֵל: וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ אֶל־הַמַּחֲנֶה
יא הַגִּלְגָּלָה: וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ יָבִין מֶלֶךְ־
חָצוֹר וַיִּשְׁלַח אֶל־יוֹבָב מֶלֶךְ מָדוֹן וְאֶל־מֶלֶךְ שִׁמְרוֹן
2 וְאֶל־מֶלֶךְ אַכְשָׁף: וְאֶל־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מִצָּפוֹן בָּהָר
וּבָעֲרָבָה נֶגֶב כִּנֶּרוֹת וּבַשְּׁפֵלָה וּבְנָפוֹת דּוֹר מִיָּם:
3 הַכְּנַעֲנִי מִמִּזְרָח וָיָם וְהָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי
4 בָּהָר וְהַחִוִּי תַּחַת חֶרְמוֹן בְּאֶרֶץ הַמִּצְפָּה: וַיֵּצְאוּ הֵם
וְכָל־מַחֲנֵיהֶם עִמָּם עַם־רָב כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־
5 הַיָּם לָרֹב וְסוּס וְרֶכֶב רַב־מְאֹד: וַיִּוָּעֲדוּ כֹּל הַמְּלָכִים
הָאֵלֶּה וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ יַחְדָּו אֶל־מֵי מֵרוֹם לְהִלָּחֶם עִם־
יִשְׂרָאֵל:
6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי מָחָר כָּעֵת
הַזֹּאת

---

37 v. כן ברוב ספרים כי״, ד״ם, די״ב, די״ד ודט״ו, ס״א ויכוה וכן ד״כ, ד״נ ודי״ו. 38 v. כס״א אין כאן מסקא. 39 v. כן כ״א, ב״נ קֶן־ כנ״ע. 40 v. כן ב״א, ב״נ אֶת־ בלא נ״ע. יא. 2 v. כן ברוב ספרים כי״, ד״ב, ר״נ, ר״ו ודי״א, ס״א פְּנֵרוֹת וכן ד״ם, די״ב ודט״ו. 4 v. כן כ״א, ב״נ שְׂפַת־ בלא נ״ע.

11 And it came to pass, when Jabin king of Hazor had heard those things, that he sent to Jobab
2 king of Madon, and to the king of Shimron, and to the king of Achshaph, And to the kings that were on the north of the mountains, and of the plains south of Chinneroth, and in the val-
3 ley, and in the borders of Dor on the west, And to the Canaanite on the east and on the west, and to the Amorite, and the Hittite, and the Perizzite, and the Jebusite in the mountains,
4 and to the Hivite under Hermon in the land of Mizpeh. And they went out, they and all their hosts with them, much people, even as the sand that is upon the sea shore in multitude,
5 with horses and chariots very many. And when all these kings were met together, they
6 came and pitched together at the waters of Merom, to fight against Israel. And the LORD said unto Joshua, Be not afraid because of them: for to morrow about this time

הַזֹּאת אָנֹכִי נֹתֵן אֹתָם כֻּלָּם חֲלָלִים לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־
סוּסֵיהֶם תְּעַקֵּר וְאֶת־מַרְכְּבֹתֵיהֶם תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ: 7 וַיָּבֹא
יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־עַם הַמִּלְחָמָה עִמּוֹ עֲלֵיהֶם עַל־מֵי מְרֹום
פִּתְאֹם וַיִּפְלוּ בָּהֶם: 8 וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיַד־יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּם
וַיִּרְדְּפוּם עַד־צִידֹן רַבָּה וְעַד מִשְׂרְפוֹת מַיִם וְעַד־בִּקְעַת
מִצְפֵּה מִזְרָחָה וַיַּכֻּם עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לָהֶם שָׂרִיד:
9 וַיַּעַשׂ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר אָמַר־לוֹ יְהוָה אֶת־סוּסֵיהֶם
עִקֵּר וְאֶת־מַרְכְּבֹתֵיהֶם שָׂרַף בָּאֵשׁ:
10 וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת הַהִיא וַיִּלְכֹּד אֶת־חָצוֹר וְאֶת־מַלְכָּהּ
הִכָּה בֶחָרֶב כִּי־חָצוֹר לְפָנִים הִוא רֹאשׁ כָּל־הַמַּמְלָכוֹת
11 הָאֵלֶּה: וַיַּכּוּ אֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לְפִי־חֶרֶב הַחֲרֵם
12 לֹא נוֹתַר כָּל־נְשָׁמָה וְאֶת־חָצוֹר שָׂרַף בָּאֵשׁ: וְאֶת־כָּל־
עָרֵי הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וְאֶת־כָּל־מַלְכֵיהֶם לָכַד יְהוֹשֻׁעַ
וַיַּכֵּם לְפִי־חֶרֶב הֶחֱרִים אוֹתָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד
13 יְהוָה: רַק כָּל־הֶעָרִים הָעֹמְדוֹת עַל־תִּלָּם לֹא־שָׂרָפָם
14 יִשְׂרָאֵל זוּלָתִי אֶת־חָצוֹר לְבַדָּהּ שָׂרַף יְהוֹשֻׁעַ: וְכָל
שְׁלַל הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְהַבְּהֵמָה בָּזְזוּ לָהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
רַק אֶת־כָּל־הָאָדָם הִכּוּ לְפִי־חֶרֶב עַד־הַשְׁמִדָם אוֹתָם
15 לֹא הִשְׁאִירוּ כָּל־נְשָׁמָה: כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה
עַבְדּוֹ כֵּן־צִוָּה מֹשֶׁה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְכֵן עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ לֹא־
16 הֵסִיר דָּבָר מִכֹּל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיִּקַּח
יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ הַזֹּאת הָהָר וְאֶת־כָּל־הַנֶּגֶב וְאֵת
כָּל־אֶרֶץ הַגֹּשֶׁן וְאֶת־הַשְּׁפֵלָה וְאֶת־הָעֲרָבָה וְאֶת־הַר
17 יִשְׂרָאֵל וּשְׁפֵלָתֹה: מִן־הָהָר הֶחָלָק הָעֹלֶה שֵׂעִיר וְעַד־
בַּעַל גָּד בִּבְקְעַת הַלְּבָנוֹן תַּחַת הַר־חֶרְמוֹן וְאֶת כָּל־
18 מְלָכֵיהֶם לָכַד וַיַּכֵּם וַיְמִיתֵם: יָמִים רַבִּים עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ
אֵת־

7 v. ס״א אֲל־ וכן ר״א, ר״ב, ת״ם ות״ר. 10 v. ס״א לְכָל־ וכן ר״א ור״ב. 11 v. בס״א וַיַּכּוּם כתיב, וַיַּכּוּ קרי. 12 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ד״ע, ר״ג, ר״ם ודס״ו, ס״א וְאֵת וכן ר״ב ות״ד. 16 v. וּשְׁפֵלָתוֹ קרי. 17 v. כן למערבאי, למרנחאי וְיַכֵּיתוּם כתיב, וַיַּכִּיתֵם קרי.

will I deliver them up all slain before Israel: thou shalt hough their horses, and burn their chariots with fire.

7 So Joshua came, and all the people of war with him, against them by the waters of Merom suddenly; and they fell upon them.

8 And the LORD delivered them into the hand of Israel, who smote them, and chased them unto great Zidon, and unto Misrephoth-maim, and unto the valley of Mizpeh eastward; and they smote them, until they left them none remaining.

9 And Joshua did unto them as the LORD bade him: he houghed their horses, and burnt their chariots with fire.

10 And Joshua at that time turned back, and took Hazor, and smote the king thereof with the sword: for Hazor beforetime was the head of all those kingdoms.

11 And they smote all the souls that were therein with the edge of the sword, utterly destroying them: there was not any left to breathe: and he burnt Hazor with fire.

12 And all the cities of those kings, and all the kings of them, did Joshua take, and smote them with the edge of the sword, and he utterly destroyed them, as Moses the servant of the LORD commanded.

13 But as for the cities that stood still in their strength, Israel burned none of them, save Hazor only; that did Joshua burn.

14 And all the spoil of these cities, and the cattle, the children of Israel took for a prey unto themselves; but every man they smote with the edge of

15 the sword, until they had destroyed them, neither left they any to breathe. As the LORD commanded Moses his servant, so did Moses command Joshua, and so did Joshua; he left

16 nothing undone of all that the LORD commanded Moses. So Joshua took all that land, the hills, and all the south country, and all the land of Goshen, and the valley, and the plain, and

17 the mountain of Israel, and the valley of the same; Even from the mount Halak, that goeth up to Seir, even unto Baal-gad in the valley of Lebanon under mount Hermon: and all their

18 kings he took, and smote them, and slew them. Joshua made war a long time

19 אֶת־כָּל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מִלְחָמָה׃ לֹא־הָיְתָה עִיר אֲשֶׁר
הִשְׁלִימָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בִּלְתִּי הַחִוִּי יֹשְׁבֵי גִּבְעוֹן אֶת־
20 הַכֹּל לָקְחוּ בַּמִּלְחָמָה׃ כִּי מֵאֵת יְהוָה הָיְתָה לְחַזֵּק אֶת־
לִבָּם לִקְרַאת הַמִּלְחָמָה אֶת־יִשְׂרָאֵל לְמַעַן הַחֲרִימָם
לְבִלְתִּי הֱיוֹת־לָהֶם תְּחִנָּה כִּי לְמַעַן הַשְׁמִידָם כַּאֲשֶׁר
21 צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וַיָּבֹא
יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת הַהִוא וַיַּכְרֵת אֶת־הָעֲנָקִים מִן־הָהָר מִן
חֶבְרוֹן מִן־דְּבִר מִן־עֲנָב וּמִכֹּל הַר יְהוּדָה וּמִכָּל הַר
22 יִשְׂרָאֵל עִם־עָרֵיהֶם הֶחֱרִימָם יְהוֹשֻׁעַ׃ לֹא־נוֹתַר עֲנָקִים
בְּאֶרֶץ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַק בְּעַזָּה בְּגַת וּבְאַשְׁדּוֹד נִשְׁאָרוּ׃
23 וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ כְּכֹל אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה וַיִּתְּנָהּ יְהוֹשֻׁעַ נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל כְּמַחְלְקֹתָם
לִשְׁבָטֵיהֶם וְהָאָרֶץ שָׁקְטָה מִמִּלְחָמָה׃

יב וְאֵלֶּה | מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִכּוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּרְשׁוּ
אֶת־אַרְצָם בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה הַשֶּׁמֶשׁ מִנַּחַל אַרְנוֹן
2 עַד־הַר חֶרְמוֹן וְכָל־הָעֲרָבָה מִזְרָחָה׃ סִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי
הַיּוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן מֹשֵׁל מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל
אַרְנוֹן וְתוֹךְ הַנַּחַל וַחֲצִי הַגִּלְעָד וְעַד יַבֹּק הַנַּחַל גְּבוּל
3 בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְהָעֲרָבָה עַד־יָם כִּנְרוֹת מִזְרָחָה וְעַד יָם
הָעֲרָבָה יָם־הַמֶּלַח מִזְרָחָה דֶּרֶךְ בֵּית הַיְשִׁמוֹת וּמִתֵּימָן
4 תַּחַת אַשְׁדֹּת הַפִּסְגָּה׃ וּגְבוּל עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן מִיֶּתֶר
5 הָרְפָאִים הַיּוֹשֵׁב בְּעַשְׁתָּרוֹת וּבְאֶדְרֶעִי׃ וּמֹשֵׁל בְּהַר
חֶרְמוֹן וּבְסַלְכָה וּבְכָל־הַבָּשָׁן עַד־גְּבוּל הַגְּשׁוּרִי וְהַמַּעֲכָתִי
6 וַחֲצִי הַגִּלְעָד גְּבוּל סִיחוֹן מֶלֶךְ־חֶשְׁבּוֹן׃ מֹשֶׁה עֶבֶד־
יְהוָה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִכּוּם וַיִּתֵּן מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה יְרֻשָּׁה
לָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה׃ ואלה

19 ס״א אֶת־ וכן ד״ק. ריא ותר״. 19 ס״ז כן ברוב ספרים כי״, דם. דיב. ריד ודפ״ו. ס״א את־הכל לקחו בַּמלחמה וכן ד״ם. ר״ג ודי״ו. 20 ס״ז כן ברוב ספרים כי״ ודפ״ו. ס״א ליי בנקף וכן ד״ב. ר״ג. ד״ו. ח״ב. דיד ודפ״ו. 21 ס״ז ס״א אמך וכן ד״א. ד״ב. ת״ע. ת״ס וח״ר. 22 ס״ז ס״א בְּחֻלְקָתָם וכן ד״א. ר״ב. ר״ג. ד״ו. ריא. דיב. ח״ע וח״ס. יב. 3 ס״ז הַיְשִׁימֹת. 5 ס״ז כן בלא נעיא ברוב ספרים כי״. ד״ב. ד״ו. ד״ם. דיב. ריד ודפ״ו.

with all those kings.
19 There was not a city that made peace with the children of Israel, save the Hivites the inhabitants of Gibeon: all other they took in battle.
20 For it was of the LORD to harden their hearts, that they should come against Israel in battle, that he might destroy them utterly, and that they might have no favour, but that he might destroy them, as the LORD commanded Moses.
21 And at that time came Joshua, and cut off the Anakims from the mountains, from Hebron, from Debir, from Anab, and from all the mountains of Judah, and from all the mountains of Israel: Joshua destroyed them utterly with their cities.
22 There was none of the Anakims left in the land of the children of Israel: only in Gaza, in Gath, and in Ashdod, there remained.
23 So Joshua took the whole land, according to all that the LORD said unto Moses; and Joshua gave it for an inheritance unto Israel according to their divisions by their tribes. And the land rested from war.

2 Now these are the kings of the land, which the children of Israel smote, and possessed their land on the other side Jordan toward the rising of the sun, from the river Arnon unto mount Hermon, and all the plain on the east:
2 Sihon king of the Amorites, who dwelt in Heshbon, and ruled from Aroer, which is upon the bank of the river Arnon, and from the middle of the river, and from half Gilead, even unto the river Jabbok, which is the
3 border of the children of Ammon; And from the plain to the sea of Chinneroth on the east, and unto the sea of the plain, even the salt sea on the east, the way to Beth-jeshimoth; and
4 from the south, under Ashdoth-pisgah: And the coast of Og king of Bashan, which was of
5 the remnant of the giants, that dwelt at Ashtaroth and at Edrei, And reigned in mount Hermon, and in Salcah, and in all Bashan, unto the border of the Geshurites and the
6 Maachathites, and half Gilead, the border of Sihon king of Heshbon. Them did Moses the servant of the LORD and the children of Israel smite: and Moses the servant of the LORD gave it for a possession unto the Reubenites, and the Gadites, and the half tribe of Manasseh.

7 And these are the kings of the country which Joshua and the children of Israel smote on this side Jordan on the west, from Baal-gad in the valley of Lebanon even unto the mount Halak, that goeth up to Seir; which Joshua gave unto the tribes of Israel for a possession according to their divisions;
8 In the mountains, and in the valleys, and in the plains, and in the springs, and in the wilderness, and in the south country; the Hittites, the Amorites, and the Canaanites, the Perizzites, the Hivites, and the Jebusites:
9 The king of Jericho, one; the king of Ai, which is beside Beth-el, one;
10 The king of Jerusalem, one; the king of Hebron, one;
11 The king of Jarmuth, one; the king of Lachish, one;
12 The king of Eglon, one; the king of Gezer, one;
13 The king of Debir, one; the king of Geder, one;
14 The king of Hormah, one; the king of Arad, one;
15 The king of Libnah, one; the king of Adullam, one;
16 The king of Makkedah, one; the king of Beth-el, one;
17 The king of Tappuah, one; the king of Hepher, one;
18 The king of Aphek, one; the king of Lasharon, one;

7 וְאֵלֶּה מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִכָּה יְהוֹשֻׁעַ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן יָמָּה מִבַּעַל גָּד בְּבִקְעַת הַלְּבָנוֹן וְעַד־
הָהָר הֶחָלָק הָעֹלֶה שֵׂעִירָה וַיִּתְּנָהּ יְהוֹשֻׁעַ לִשְׁבָטֵי
8 יִשְׂרָאֵל יְרֻשָּׁה כְּמַחְלְקֹתָם: בָּהָר וּבַשְּׁפֵלָה וּבָעֲרָבָה
וּבָאַשְׁדוֹת וּבַמִּדְבָּר וּבַנֶּגֶב הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַכְּנַעֲנִי הַפְּרִזִּי
הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי:

9	מֶלֶךְ יְרִיחוֹ	אֶחָד
	מֶלֶךְ הָעַי אֲשֶׁר־מִצַּד בֵּית־אֵל	אֶחָד:
10	מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם	אֶחָד
	מֶלֶךְ חֶבְרוֹן	אֶחָד:
11	מֶלֶךְ יַרְמוּת	אֶחָד
	מֶלֶךְ לָכִישׁ	אֶחָד:
12	מֶלֶךְ עֶגְלוֹן	אֶחָד
	מֶלֶךְ גֶּזֶר	אֶחָד:
13	מֶלֶךְ דְּבִר	אֶחָד
	מֶלֶךְ גֶּדֶר	אֶחָד:
14	מֶלֶךְ חָרְמָה	אֶחָד
	מֶלֶךְ עֲרָד	אֶחָד:
15	מֶלֶךְ לִבְנָה	אֶחָד
	מֶלֶךְ עֲדֻלָּם	אֶחָד:
16	מֶלֶךְ מַקֵּדָה	אֶחָד
	מֶלֶךְ בֵּית־אֵל	אֶחָד:
17	מֶלֶךְ תַּפּוּחַ	אֶחָד
	מֶלֶךְ חֵפֶר	אֶחָד:
18	מֶלֶךְ אַפֵק	אֶחָד
	מֶלֶךְ לַשָּׁרוֹן	אֶחָד:

מלך

7 v. ס״א עֲדֵי וכן ר״א. ר״כ וחי״ר. 7 v. כן בספרים כ״י וגכסר עליו ג׳ וכן חסר בר״א, ר״ב. ר״ג, ר״ו, ר״ם. ריא״, ריב, ריד ות״ש״ו. 7 v. ס״א בְּחֶלְקָם וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״נ, ריב ות״ס. 16 v. כן למערבאי. למדנחאי ביחאל חדא מלה.

19 The king of Madon, one; the king of Hazor, one;
20 The king of Shimron-meron, one; the king of Achshaph, one;
21 The king of Taanach, one; the king of Megiddo, one;
22 The king of Kedesh, one; the king of Jokneam of Carmel, one;
23 The king of Dor in the coast of Dor, one; the king of the nations of Gilgal, one;
24 The king of Tirzah, one: all the kings thirty and one.

19 מֶלֶךְ מָדוֹן אֶחָד
מֶלֶךְ חָצוֹר אֶחָד׃
20 מֶלֶךְ שִׁמְרוֹן מְרוֹן אֶחָד
מֶלֶךְ אַכְשָׁף אֶחָד׃
21 מֶלֶךְ תַּעְנָךְ אֶחָד
מֶלֶךְ מְגִדּוֹ אֶחָד׃
22 מֶלֶךְ קֶדֶשׁ אֶחָד
מֶלֶךְ־יָקְנְעָם לַכַּרְמֶל אֶחָד׃
23 מֶלֶךְ דּוֹר לְנָפַת דּוֹר אֶחָד
מֶלֶךְ־גּוֹיִם לַגִּלְגָּל אֶחָד׃
24 מֶלֶךְ תִּרְצָה אֶחָד
כָּל־מְלָכִים שְׁלֹשִׁים וְאֶחָד׃

3 Now Joshua was old and stricken in years; and the LORD said unto him, Thou art old and stricken in years, and there remaineth yet very much land to be possessed.
2 This is the land that yet remaineth: all the borders of the Philistines, and all Geshuri,
3 From Sihor, which is before Egypt, even unto the borders of Ekron northward, which is counted to the Canaanite: five lords of the Philistines; the Gazathites, and the Ashdothites, the Eshkalonites, the Gittites, and the Ekronites; also the Avites:
4 From the south, all the land of the Canaanites, and Mearah that is beside the Sidonians, unto Aphek, to the borders of the Amorites:
5 And the land of the Giblites, and all Lebanon, toward the sunrising, from Baal-gad under mount Hermon unto the entering into Hamath.
6 All the inhabitants of the hill country from Lebanon unto Misrephoth-maim, and all the Sidonians, them will I drive out from before the children of Israel: only divide thou it by lot unto the Israelites for an inheritance, as I have commanded thee.
7 Now therefore divide this land for an inheritance
8 unto the nine tribes, and the half tribe of Manasseh, With whom the Reubenites and the Gadites have received their inheritance, which Moses gave them, beyond Jordan

יג וִיהוֹשֻׁעַ זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו אַתָּה זָקַנְתָּה בָּאתָ בַּיָּמִים וְהָאָרֶץ נִשְׁאֶרֶת הַרְבֵּה־מְאֹד לְרִשְׁתָּהּ׃ וְאֵת
2 הָאָרֶץ הַנִּשְׁאֶרֶת כָּל־גְּלִילוֹת הַפְּלִשְׁתִּים וְכָל־הַגְּשׁוּרִי׃
3 מִן־הַשִּׁחוֹר אֲשֶׁר | עַל־פְּנֵי מִצְרַיִם וְעַד גְּבוּל עֶקְרוֹן
צָפוֹנָה לַכְּנַעֲנִי תֶּחְשָׁב חֲמִשָּׁה | סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים הָעַזָּתִי
4 וְהָאַשְׁדּוֹדִי הָאַשְׁקְלוֹנִי הַגִּתִּי וְהָעֶקְרוֹנִי וְהָעַוִּים׃ מִתֵּימָן
כָּל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וּמְעָרָה אֲשֶׁר לִצִידֹנִים עַד־אֲפֵקָה עַד
5 גְּבוּל הָאֱמֹרִי׃ וְהָאָרֶץ הַגִּבְלִי וְכָל־הַלְּבָנוֹן מִזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ
6 מִבַּעַל גָּד תַּחַת הַר־חֶרְמוֹן עַד לְבוֹא חֲמָת׃ כָּל־יֹשְׁבֵי
הָהָר מִן־הַלְּבָנוֹן עַד־מִשְׂרְפֹת מַיִם כָּל־צִידֹנִים אָנֹכִי
אוֹרִישֵׁם מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל רַק הַפִּלֵּהוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּנַחֲלָה
7 כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ׃ וְעַתָּה חַלֵּק אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת בְּנַחֲלָה
8 לְתִשְׁעַת הַשְּׁבָטִים וַחֲצִי הַשֵּׁבֶט הַמְנַשֶּׁה׃ עִמּוֹ הָרְאוּבֵנִי
וְהַגָּדִי לָקְחוּ נַחֲלָתָם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם מֹשֶׁה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
מִזְרָחָה

v. 20 כרון קרי. v. 21 ס״א תענך וכן ר״ב, ר״ג, ר״י ורס״ו. יג, v. 1 חצי הספר. v. 3 כן לסרנאי. למדנחאי וקנתי חסר. v. 3 ס״א והגתי וכן ד״א, ר״ב, ר״י ב, ח״ע וח״ס. vv. 3, 4 צ״ל והעוים בחיקן: כן ת״ס. v. 6 ס״א אורשם חסר יוד וכן דס״ו.

eastward, even as Moses the servant of the LORD gave them;

9 From Aroer, that is upon the bank of the river Arnon, and the city that is in the midst of the river, and all the plain of Medeba unto Dibon;

10 And all the cities of Sihon king of the Amorites, which reigned in Heshbon, unto the border of the children of Ammon;

11 And Gilead, and the border of the Geshurites and Maachathites, and all mount Hermon, and all Bashan unto Salcah;

12 All the kingdom of Og in Bashan, which reigned in Ashtaroth and in Edrei, who remained of the remnant of the giants: for these did Moses smite, and cast them out.

13 Nevertheless the children of Israel expelled not the Geshurites, nor the Maachathites: but the Geshurites and the Maachathites dwell among the Israelites until this day.

14 Only unto the tribe of Levi he gave none inheritance; the sacrifices of the LORD God of Israel made by fire are their inheritance, as he said unto them.

15 And Moses gave unto the tribe of the children of Reuben inheritance according to their families.

16 And their coast was from Aroer, that is on the bank of the river Arnon, and the city that is in the midst of the river, and all the plain by Medeba;

17 Heshbon, and all her cities

18 that are in the plain; Dibon, and Bamoth-baal, and Beth-baal-meon, And Jahazah, and

19 Kedemoth, and Mephaath, And Kirjathaim, and Sibmah, and Zarethshahar in the mount of

20, 21 the valley, And Beth-peor, and Ashdoth-pisgah, and Beth-jeshimoth, And all the cities of the plain, and all the kingdom of Sihon king of the Amorites, which reigned in Heshbon, whom Moses smote with the princes of Midian, Evi, and Rekem, and Zur, and Hur, and

22 Reba, which were dukes of Sihon, dwelling in the country. Balaam also the son of Beor, the soothsayer, did the children of Israel slay with the sword among them that were slain by

23 them. And the border of the children of Reuben was Jordan, and the border thereof. This was the inheritance of the children of Reuben after their families, the cities and the villages

24 thereof. And Moses gave inheritance unto the tribe of Gad, even unto the children of Gad

25 according to their families. And their

9 מִן־עֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנֹן וְהָעִיר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַנַּחַל וְכָל־הַמִּישֹׁר מֵידְבָא עַד־דִּיבוֹן׃ 10 וְכָל־עָרֵי סִיחוֹן מֶלֶךְ
11 הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר מָלַךְ בְּחֶשְׁבּוֹן עַד־גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְהַגִּלְעָד
וּגְבוּל הַגְּשׁוּרִי וְהַמַּעֲכָתִי וְכָל הַר חֶרְמוֹן וְכָל־הַבָּשָׁן עַד־
12 סַלְכָה׃ כָּל־מַמְלְכוּת עוֹג בַּבָּשָׁן אֲשֶׁר־מָלַךְ בְּעַשְׁתָּרוֹת
וּבְאֶדְרֶעִי הוּא נִשְׁאַר מִיֶּתֶר הָרְפָאִים וַיַּכֵּם מֹשֶׁה וַיֹּרִשֵׁם׃
13 וְלֹא הוֹרִישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַגְּשׁוּרִי וְאֶת־הַמַּעֲכָתִי
14 וַיֵּשֶׁב גְּשׁוּר וּמַעֲכָת בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ רַק
לְשֵׁבֶט הַלֵּוִי לֹא נָתַן נַחֲלָה אִשֵּׁי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
15 הוּא נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לוֹ׃ וַיִּתֵּן
16 מֹשֶׁה לְמַטֵּה בְנֵי־רְאוּבֵן לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וַיְהִי לָהֶם
הַגְּבוּל מֵעֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנֹן וְהָעִיר אֲשֶׁר
17 בְּתוֹךְ־הַנַּחַל וְכָל־הַמִּישֹׁר עַל־מֵידְבָא׃ חֶשְׁבּוֹן וְכָל־
עָרֶיהָ אֲשֶׁר בַּמִּישֹׁר דִּיבֹן וּבָמוֹת בַּעַל וּבֵית בַּעַל
18 מְעוֹן׃ וְיַהְצָה וּקְדֵמוֹת וּמֵפָעַת׃ וְקִרְיָתַיִם וְשִׂבְמָה וְצֶרֶת
19 הַשַּׁחַר בְּהַר הָעֶמֶק׃ וּבֵית פְּעוֹר וְאַשְׁדּוֹת הַפִּסְגָּה וּבֵית
20 הַיְשִׁמוֹת׃ וְכֹל עָרֵי הַמִּישֹׁר וְכָל־מַמְלְכוּת סִיחוֹן מֶלֶךְ
הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר מָלַךְ בְּחֶשְׁבּוֹן אֲשֶׁר הִכָּה מֹשֶׁה אֹתוֹ
וְאֶת־נְשִׂיאֵי מִדְיָן אֶת־אֱוִי וְאֶת־רֶקֶם וְאֶת־צוּר וְאֶת־חוּר
22 וְאֶת־רֶבַע נְסִיכֵי סִיחוֹן יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ וְאֶת־בִּלְעָם בֶּן־
בְּעוֹר הַקּוֹסֵם הָרְגוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּחֶרֶב אֶל־חַלְלֵיהֶם׃
23 וַיְהִי גְּבוּל בְּנֵי רְאוּבֵן הַיַּרְדֵּן וּגְבוּל זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־
רְאוּבֵן לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶן׃
24 וַיִּתֵּן מֹשֶׁה לְמַטֵּה־גָד לִבְנֵי־גָד לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וַיְהִי
25 לָהֶם

---

v. 8 סביר אשר. v. 9 ס"א ועד"י וכן ר"א ות"ב. v. 11 כן כלא נעיא בספרים כ"י: עיין לעיל י"ב ה'. v. 16 סביר עד, בס"א עד כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ר"ו, תר, ת"ע ות"ס. v. 17 ס"א בְּמִשׁוֹר מלא וכן ר"א, ר"ב ורס"ו. v. 21 כן כ"א, ב"נ וכל־ כלא נעיא. v. 22 ס"א עַל־ וכן ר"א, ר"ב ותר'. v. 23 ס"א וְחַצְרֵיהֶם וכן ר"א ור"ב. v. 24 ס"א לְמַטֵּה וכן ר"ב, ד"ב, ר"ו, ר"ד ורס"ו. v. 24 ס"א לִבְנֵי וכן ר"ב, ר"ו ורס"ו.

לָהֶם הַגְּבוּל יַעְזֵר וְכָל־עָרֵי הַגִּלְעָד וְחֶצְיֵ אֶרֶץ בְּנֵי
26 עַמּוֹן עַד־עֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי רַבָּה: וּמֵחֶשְׁבּוֹן עַד־רָמַת
27 הַמִּצְפֶּה וּבְטֹנִים וּמַחֲנַיִם עַד־גְּבוּל לִדְבָר: וּבָעֵמֶק בֵּית
הָרָם וּבֵית נִמְרָה וְסֻכּוֹת וְצָפוֹן יֶתֶר מַמְלְכוּת סִיחוֹן
מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הַיַּרְדֵּן וּגְבֻל עַד־קְצֵה יָם־כִּנֶּרֶת עֵבֶר
28 הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה: זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־גָד לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים
29 וְחַצְרֵיהֶם: וַיִּתֵּן מֹשֶׁה לַחֲצִי שֵׁבֶט
30 מְנַשֶּׁה וַיְהִי לַחֲצִי מַטֵּה בְּנֵי־מְנַשֶּׁה לְמִשְׁפְּחוֹתָם: וַיְהִי
גְבוּלָם מִמַּחֲנַיִם כָּל־הַבָּשָׁן כָּל־מַמְלְכוּת ו עוֹג מֶלֶךְ־
31 הַבָּשָׁן וְכָל־חַוֹּת יָאִיר אֲשֶׁר בַּבָּשָׁן שִׁשִּׁים עִיר: וַחֲצִי
הַגִּלְעָד וְעַשְׁתָּרוֹת וְאֶדְרֶעִי עָרֵי מַמְלְכוּת עוֹג בַּבָּשָׁן
לִבְנֵי מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה לַחֲצִי בְנֵי־מָכִיר לְמִשְׁפְּחֹתָם:
32 אֵלֶּה אֲשֶׁר־נִחַל מֹשֶׁה בְּעַרְבוֹת מוֹאָב מֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן
33 יְרִיחוֹ מִזְרָחָה: וּלְשֵׁבֶט הַלֵּוִי לֹא־
נָתַן מֹשֶׁה נַחֲלָה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא נַחֲלָתָם
יד כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם: וְאֵלֶּה אֲשֶׁר־
נָחֲלוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר נָחֲלוּ אוֹתָם
אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְיְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְרָאשֵׁי אֲבוֹת הַמַּטּוֹת
2 לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: בְּגוֹרָל נַחֲלָתָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־
3 מֹשֶׁה ׀ לִתְשַׁעַת הַמַּטּוֹת וַחֲצִי הַמַּטֶּה: כִּי־נָתַן מֹשֶׁה
נַחֲלַת שְׁנֵי הַמַּטּוֹת וְחֲצִי הַמַּטֶּה מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וְלַלְוִיִּם
4 לֹא־נָתַן נַחֲלָה בְּתוֹכָם: כִּי־הָיוּ בְנֵי־יוֹסֵף שְׁנֵי מַטּוֹת
מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם וְלֹא־נָתְנוּ חֵלֶק לַלְוִיִּם בָּאָרֶץ כִּי אִם־
5 עָרִים לָשָׁבֶת וּמִגְרְשֵׁיהֶם לְמִקְנֵיהֶם וְלִקְנְיָנָם: כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְחַלְּקוּ אֶת־
הָאָרֶץ

v. 26 חצי הספר. v. 28 ס״א וחצריהן וכן ר״ב. v. 30 ס״א כל־גבולם. v. 30 ס״א וכלי וכן ד״ב ות״ע. v. 33 בס״א אין כאן מסקנא. יד, 2 v. סביר אשר. v. 2 ס״א לתת לתשעת וכן ר״ב ות״ם: v. 4 עיין במדבר ל״ד י״ג. v. 4 כן ברוב ספרים כ״י. ד״ב. ר״ד ד״ה ו׳. ס״א ולא וכן ר״ג. ד״ו ו״ם.

coast was Jazer, and all the cities of Gilead, and half the land of the children of Ammon, unto Aroer that is before Rabbah;
And from Heshbon unto Ramath-mizpeh, and Betonim; and from Mahanaim unto the border of Debir;
And in the valley, Beth-aram, and Beth-nimrah, and Succoth, and Zaphon, the rest of the kingdom of Sihon king of Heshbon, Jordan and his border, even unto the edge of the sea of Chinnereth on the other side Jordan eastward.
This is the inheritance of the children of Gad after their families, the cities, and their villages.
And Moses gave inheritance unto the half tribe of Manasseh: and this was the possession of the half tribe of the children of Manasseh by their families.
And their coast was from Mahanaim, all Bashan, all the kingdom of Og king of Bashan, and all the towns of Jair, which are in Bashan, threescore cities:
And half Gilead, and Ashtaroth, and Edrei, cities of the kingdom of Og in Bashan, were pertaining unto the children of Machir the son of Manasseh, even to the one half of the children of Machir by their families.
These are the countries which Moses did distribute for inheritance in the plains of Moab, on the other side Jordan, by Jericho, eastward.
But unto the tribe of Levi Moses gave not any inheritance: the LORD God of Israel was their inheritance, as he said unto them.

And these are the countries which the children of Israel inherited in the land of Canaan, which Eleazar the priest, and Joshua the son of Nun, and the heads of the fathers of the tribes of the children of Israel, distributed for inheritance to them. By lot was their inheritance, as the LORD commanded by the hand of Moses, for the nine tribes, and for the half tribe. For Moses had given the inheritance of two tribes and an half tribe on the other side Jordan: but unto the Levites he gave none inheritance among them. For the children of Joseph were two tribes, Manasseh and Ephraim: therefore they gave no part unto the Levites in the land, save cities to dwell in, with their suburbs for their cattle and for their substance. As the LORD commanded Moses, so the children of Israel did, and they divided

the land.

6 Then the children of Judah came unto Joshua in Gilgal: and Caleb the son of Jephunneh the Kenezite said unto him, Thou knowest the thing that the LORD said unto Moses the man of God concerning me and thee in Kadesh-barnea.

7 Forty years old was I when Moses the servant of the LORD sent me from Kadesh-barnea to espy out the land; and I brought him word again as it was in mine heart.

8 Nevertheless my brethren that went up with me made the heart of the people melt: but I wholly followed the LORD my God.

9 And Moses sware on that day, saying, Surely the land whereon thy feet have trodden shall be thine inheritance, and thy children's for ever, because thou hast wholly followed the LORD my God.

10 And now, behold, the LORD hath kept me alive, as he said, these forty and five years, even since the LORD spake this word unto Moses, while the children of Israel wandered in the wilderness: and now, lo, I am this day fourscore and five years old.

11 As yet I am as strong this day as I was in the day that Moses sent me: as my strength was then, even so is my strength now, for war, both to go out, and to come in.

12 Now therefore give me this mountain, whereof the LORD spake in that day; for thou heardest in that day how the Anakims were there, and that the cities were great and fenced: if so be the LORD will be with me, then I shall be able to

13 drive them out, as the LORD said. And Joshua blessed him, and gave unto Caleb the son of

14 Jephunneh Hebron for an inheritance. Hebron therefore became the inheritance of Caleb the son of Jephunneh the Kenezite unto this day, because that he wholly followed the LORD

15 God of Israel. And the name of Hebron before was Kirjath-arba; which Arba was a great man among the Anakims. And the land had rest from war.

15 This then was the lot of the tribe of the children of Judah by their families; even to the border of Edom the wilderness of

6 וַיִּגְּשׁוּ בְנֵי־יְהוּדָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ הָאָרֶץ׃
בַּגִּלְגָּל וַיֹּאמֶר אֵלָיו כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה הַקְנִזִּי אַתָּה יָדַעְתָּ
אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים
7 עָלַי וְעַל אֹדוֹתֶיךָ בְּקָדֵשׁ בַּרְנֵעַ׃ בֶּן־אַרְבָּעִים
שָׁנָה אָנֹכִי בְּשָׁלְחַ מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה אֹתִי מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ
לְרַגֵּל אֶת־הָאָרֶץ וָאָשֵׁב אֹתוֹ דָּבָר כַּאֲשֶׁר עִם־לְבָבִי׃
8 וְאַחַי אֲשֶׁר עָלוּ עִמִּי הֵמַסּוּ אֶת־לֵב הָעָם וְאָנֹכִי
9 מִלֵּאתִי אַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהָי׃ וַיִּשָּׁבַע מֹשֶׁה בַּיּוֹם הַהוּא
לֵאמֹר אִם־לֹא הָאָרֶץ אֲשֶׁר דָּרְכָה רַגְלְךָ בָּהּ לְךָ
תִּהְיֶה לְנַחֲלָה וְלִבָנֶיךָ עַד־עוֹלָם כִּי מִלֵּאתָ אַחֲרֵי יְהוָה
10 אֱלֹהָי׃ וְעַתָּה הִנֵּה הֶחֱיָנִי יְהוָה אֹתִי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר זֶה
אַרְבָּעִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מֵאָז דִּבֶּר יְהוָה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
אֶל־מֹשֶׁה אֲשֶׁר־הָלַךְ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר וְעַתָּה הִנֵּה אָנֹכִי
11 הַיּוֹם בֶּן־חָמֵשׁ וּשְׁמוֹנִים שָׁנָה׃ עוֹדֶנִּי הַיּוֹם חָזָק
כַּאֲשֶׁר בְּיוֹם שְׁלֹחַ אוֹתִי מֹשֶׁה כְּכֹחִי אָז וּכְכֹחִי עָתָּה
12 לַמִּלְחָמָה וְלָצֵאת וְלָבוֹא׃ וְעַתָּה תְּנָה־לִּי אֶת־הָהָר הַזֶּה
אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא כִּי אַתָּה־שָׁמַעְתָּ בַּיּוֹם הַהוּא
כִּי־עֲנָקִים שָׁם וְעָרִים גְּדֹלוֹת בְּצֻרוֹת אוּלַי יְהוָה אִתִּי
13 וְהוֹרַשְׁתִּים כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ וַיְבָרְכֵהוּ יְהוֹשֻׁעַ וַיִּתֵּן
14 אֶת־חֶבְרוֹן לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה לְנַחֲלָה׃ עַל־כֵּן הָיְתָה־
חֶבְרוֹן לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה הַקְנִזִּי לְנַחֲלָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה יַעַן
15 אֲשֶׁר מִלֵּא אַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְשֵׁם חֶבְרוֹן ס
לְפָנִים קִרְיַת אַרְבַּע הָאָדָם הַגָּדוֹל בָּעֲנָקִים הוּא וְהָאָרֶץ
טו שָׁקְטָה מִמִּלְחָמָה׃ וַיְהִי הַגּוֹרָל
לְמַטֵּה בְנֵי יְהוּדָה לְמִשְׁפְּחֹתָם אֶל־גְּבוּל אֱדוֹם מִדְבַּר־
צִן

6, 13, 14 vv. כן למערבאי, לסדנחאי יפוּנֶה מלא. 6 v. ס״א עַל־ במקף וכלא נגיעה.
7 v. ס״א כאשר הָיָה וכן תר׳ ות׳ס. 10 v. ס״א אֹתִי חסר וכן ר״א. 11 v. כ׳ רבתי.
12 v. סכיר אחי. 13 v. כן ב״א. ב״נ וַיְבָרְכֵהוּ בלא נגיעא.

Zin southward was the uttermost part of the south coast.

2 And their south border was from the shore of the salt sea, from the bay that looketh southward:

3 And it went out to the south side to Maaleh-acrabbim, and passed along to Zin, and ascended up on the south side unto Kadesh-barnea, and passed along to Hezron, and went up to Adar, and fetched a compass to Karkaa:

4 From thence it passed toward Azmon, and went out unto the river of Egypt; and the goings out of that coast were at the sea: this shall be your south coast.

5 And the east border was the salt sea, even unto the end of Jordan. And their border in the north quarter was from the bay of the sea at the uttermost part of Jordan:

6 And the border went up to Beth-hogla, and passed along by the north of Beth-arabah; and the border went up to the stone of Bohan the son of Reuben:

7 And the border went up toward Debir from the valley of Achor, and so northward, looking toward Gilgal, that is before the going up to Adummim, which is on the south side of the river: and the border passed toward the waters of En-shemesh, and the goings out thereof were at En-rogel:

8 And the border went up by the valley of the son of Hinnom unto the south side of the Jebusite; the same is Jerusalem: and the border went up to the top of the mountain that lieth before the valley of Hinnom westward, which is

9 at the end of the valley of the giants northward: And the border was drawn from the top of the hill unto the fountain of the water of Nephtoah, and went out to the cities of mount

10 Ephron; and the border was drawn to Baalah, which is Kirjath-jearim: And the border compassed from Baalah westward unto mount Seir, and passed along unto the side of mount Jearim, which is Chesalon, on the north side, and went down to Beth-shemesh, and passed on

11 to Timnah: And the border went out unto the side of Ekron northward: and the border was drawn to Shicron, and passed along to mount Baalah, and went out unto Jabneel; and the go-

12 ings out of the border were at the sea. And the west border was to the great sea, and the coast thereof. This is the coast of the children of Judah round about according to their fami-

13 lies. And unto Caleb the son of Jephunneh he gave a part among the children of Judah, according to the commandment of the LORD to Joshua, even the city of Arba the father of

14 Anak, which city is Hebron. And Caleb drove thence the three sons of

2 צִ֣ן נֶ֔גְבָּה מִקְצֵ֖ה תִּימָֽן׃ וַיְהִ֥י לָהֶ֛ם גְּב֥וּל נֶ֖גֶב מִקְצֵ֣ה
3 יָ֣ם הַמֶּ֑לַח מִן־הַלָּשׁ֖וֹן הַפֹּנֶ֥ה נֶגְבָּֽה׃ וְיָצָ֞א אֶל־מִנֶּ֣גֶב
לְמַעֲלֵ֤ה עַקְרַבִּים֙ וְעָבַ֣ר צִ֔נָה וְעָלָ֥ה מִנֶּ֖גֶב לְקָדֵ֑שׁ
4 בַּרְנֵ֗עַ וְעָבַ֤ר חֶצְרוֹן֙ וְעָלָ֣ה אַדָּ֔רָה וְנָסַ֖ב הַקַּרְקָֽעָה׃ וְעָבַ֕ר
עַצְמוֹנָ֖ה וְיָצָ֣א נַ֑חַל מִצְרַ֔יִם וְהָי֥וּ תֹצְאֹ֖ת הַגְּב֥וּל יָ֛מָּה
5 זֶֽה־יִהְיֶ֥ה לָכֶ֖ם גְּב֥וּל נָֽגְבָּ֑ב וּגְב֣וּל קֶ֗דְמָה יָ֚ם הַמֶּ֣לַח עַד־
קְצֵ֣ה הַיַּרְדֵּ֔ן וּגְב֖וּל לִפְאַ֣ת צָפ֑וֹנָה מִלְּשׁ֣וֹן הַ֔יָּם מִקְצֵ֖ה
6 הַיַּרְדֵּ֑ן׃ וְעָלָ֣ה הַגְּב֔וּל בֵּ֥ית חָגְלָ֖ה וְעָבַ֣ר מִצְּפ֣וֹן לְבֵ֣ית
7 הָעֲרָבָ֑ה וְעָלָ֣ה הַגְּב֔וּל אֶ֖בֶן בֹּ֥הַן בֶּן־רְאוּבֵֽן׃ וְעָלָ֤ה הַגְּבוּל֙
דְּבִרָ֔ה מֵעֵ֖מֶק עָכ֑וֹר וְצָפ֣וֹנָה פֹנֶ֗ה אֶל־הַגִּלְגָּ֛ל אֲשֶׁר־נֹכַ֥ח
לְמַעֲלֵ֖ה אֲדֻמִּ֑ים אֲשֶׁ֥ר מִנֶּ֖גֶב לַנָּ֑חַל וְעָבַ֣ר הַגְּב֔וּל אֶל־מֵ֖י
8 עֵ֣ין שֶׁ֔מֶשׁ וְהָי֥וּ תֹצְאֹתָ֖יו אֶל־עֵ֥ין רֹגֵֽל׃ וְעָלָ֤ה הַגְּבוּל֙ גֵּ֣י
בֶן־הִנֹּ֔ם אֶל־כֶּ֖תֶף הַיְבוּסִ֑י מִנֶּ֖גֶב הִ֣יא יְרוּשָׁלָ֔͏ִם וְעָלָ֤ה
הַגְּבוּל֙ אֶל־רֹ֣אשׁ הָהָ֔ר אֲשֶׁ֥ר עַל־פְּנֵ֖י גֵּי־הִנֹּ֑ם יָ֚מָּה אֲשֶׁ֣ר
9 בִּקְצֵ֣ה עֶמֶק־רְפָאִ֔ים צָפ֖וֹנָה׃ וְתָאַ֤ר הַגְּבוּל֙ מֵרֹ֣אשׁ הָהָ֔ר
אֶל־מַעְיַ֖ן מֵ֣י נֶפְתּ֑וֹחַ וְיָצָ֣א אֶל־עָרֵ֔י הַר־עֶפְרֹ֖ן וְתָאַ֣ר
10 הַגְּב֔וּל בַּעֲלָ֖ה הִ֣יא קִרְיַ֥ת יְעָרִֽים׃ וְנָסַ֤ב הַגְּבוּל֙ מִבַּעֲלָ֔ה
יָ֖מָּה אֶל־הַ֣ר שֵׂעִ֑יר וְעָבַ֞ר אֶל־כֶּ֣תֶף הַר־יְעָרִ֗ים מִצָּפ֛וֹנָה
11 הִ֥יא כְסָל֖וֹן וְיָרַ֣ד בֵּית־שֶׁ֑מֶשׁ וְעָבַ֖ר תִּמְנָֽה׃ וְיָצָ֣א הַגְּבוּל֙
אֶל־כֶּ֣תֶף עֶקְרוֹ֔ן צָפ֖וֹנָה וְתָאַ֣ר הַגְּב֔וּל שִׂכְרוֹנָ֖ה וְעָבַ֣ר
הַר־הַבַּעֲלָ֑ה וְיָצָ֣א יַבְנְאֵ֔ל וְהָי֥וּ תֹצְאֹ֖ת הַגְּב֥וּל יָֽמָּה׃
12 וּגְב֣וּל יָ֔ם הַיָּ֥מָּה הַגָּד֖וֹל וּגְב֑וּל זֹ֚את גְּב֣וּל בְּנֵי־יְהוּדָ֔ה
13 סָבִ֖יב לְמִשְׁפְּחֹתָֽם׃ וּלְכָלֵ֞ב בֶּן־יְפֻנֶּ֗ה נָתַ֤ן חֵלֶק֙ בְּתוֹךְ֙
בְּנֵי־יְהוּדָ֔ה אֶל־פִּ֖י יְהוָ֑ה לִֽיהוֹשֻׁ֗עַ אֶת־קִרְיַ֤ת אַרְבַּע֙ אֲבִ֣י
14 הָעֲנָ֔ק הִ֖יא חֶבְרֽוֹן׃ וַיֹּ֣רֶשׁ מִשָּׁ֗ם כָּלֵב֙ אֶת־שְׁלֹשָׁ֣ה בְנֵי

הָעֲנָק

v. 4 וְהָיָה כתיב. וְהָיוּ קרי. v. 4 ס"א תוצאות מלא. v. 8 ס"א גי־בן־הנם וכן ד"א, ר"ב ר"ו וח"ם. vv. 9. 10. 11 כן כתוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"כ, ר"א, ר"ב, ד"ד והס"ו. ס"א בַּעֲלָה, כִּבְעָלָה. הַבַּעֲלָה וכן ר"נ ור"ו. v. 10 כן ב"א. ב"נ מִבַּעֲלָה כלא נגיעא. v. 13 כן למערבאי. לכדנחאי יפוגה כלא.

הָעֲנָק אֶת־שֵׁשַׁי וְאֶת־אֲחִימַן וְאֶת־תַּלְמַי יְלִידֵי הָעֲנָק׃
15 וַיַּעַל מִשָּׁם אֶל־יֹשְׁבֵי דְּבִר וְשֵׁם־דְּבִר לְפָנִים קִרְיַת־
16 סֵפֶר׃ וַיֹּאמֶר כָּלֵב אֲשֶׁר־יַכֶּה אֶת־קִרְיַת־סֵפֶר וּלְכָדָהּ
17 וְנָתַתִּי לוֹ אֶת־עַכְסָה בִתִּי לְאִשָּׁה׃ וַיִּלְכְּדָהּ עָתְנִיאֵל
בֶּן־קְנַז אֲחִי כָלֵב וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־עַכְסָה בִתּוֹ לְאִשָּׁה׃
18 וַיְהִי בְּבוֹאָהּ וַתְּסִיתֵהוּ לִשְׁאוֹל מֵאֵת־אָבִיהָ שָׂדֶה
19 וַתִּצְנַח מֵעַל הַחֲמֹר וַיֹּאמֶר־לָהּ כָּלֵב מַה־לָּךְ׃ וַתֹּאמֶר
תְּנָה־לִּי בְרָכָה כִּי אֶרֶץ הַנֶּגֶב נְתַתָּנִי וְנָתַתָּה לִי גֻּלֹּת מָיִם
וַיִּתֶּן־לָהּ אֵת גֻּלֹּת עִלִּיּוֹת וְאֵת גֻּלֹּת תַּחְתִּיּוֹת׃
20 זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־יְהוּדָה לְמִשְׁפְּחֹתָם׃
21 וַיִּהְיוּ הֶעָרִים מִקְצֵה לְמַטֵּה בְּנֵי־יְהוּדָה אֶל־גְּבוּל אֱדוֹם
22 בַּנֶּגְבָּה קַבְצְאֵל וְעֵדֶר וְיָגוּר׃ וְקִינָה וְדִימוֹנָה וְעַדְעָדָה׃
23 וְקֶדֶשׁ וְחָצוֹר וְיִתְנָן׃ זִיף וָטֶלֶם וּבְעָלוֹת׃ וְחָצוֹר | חֲדַתָּה
24 וְקְרִיּוֹת חֶצְרוֹן הִיא חָצוֹר׃ אֲמָם וּשְׁמַע וּמוֹלָדָה׃
25 וְחַצַר גַּדָּה וְחֶשְׁמוֹן וּבֵית פָּלֶט׃ וַחֲצַר שׁוּעָל וּבְאֵר
26 שָׁבַע וּבִזְיוֹתְיָה׃ בַּעֲלָה וְעִיִּים וָעֶצֶם׃ וְאֶלְתּוֹלַד וּכְסִיל
27 וְחָרְמָה׃ וְצִקְלַג וּמַדְמַנָּה וְסַנְסַנָּה׃ וּלְבָאוֹת וְשִׁלְחִים
28 וְעַיִן וְרִמּוֹן כָּל־עָרִים עֶשְׂרִים וְתֵשַׁע וְחַצְרֵיהֶן׃
29 בַּשְּׁפֵלָה אֶשְׁתָּאוֹל וְצָרְעָה וְאַשְׁנָה׃ וְנוֹזַח וְעֵין
30 גַּנִּים תַּפּוּחַ וְהֵינָם׃ יַרְמוּת וַעֲדֻלָּם שׂוֹכָה וַעֲזֵקָה׃
31 שַׁעֲרַיִם וַעֲדִיתַיִם וְגִדֵּרָה וּגְדֵרֹתָיִם עָרִים אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה
32 וְחַצֵרֵיהֶן׃ צְנָן וְחַדָּשָׁה וּמִגְדַּל־גָּד׃
33 וְדִלְעָן וְהַמִּצְפֵּה וְיָקְתְּאֵל׃ לָכִישׁ וּבָצְקַת וְעֶגְלוֹן׃ וְכַבּוֹן
34 וְלַחְמָם וְכִתְלִישׁ׃ וּגְדֵרוֹת בֵּית־דָּגוֹן וְנַעֲמָה וּמַקֵּדָה
42 שִׁשֶּׂר־עָשָׂר וְחַצֵרֵיהֶן׃ לִבְנָה

Anak, Sheshai, and Ahiman, and Talmai, the children of Anak.
15 And he went up thence to the inhabitants of Debir: and the name of Debir before was Kirjath-sepher.
16 And Caleb said, He that smiteth Kirjath-sepher, and taketh it, to him will I give Achsah my daughter to wife.
17 And Othniel the son of Kenaz, the brother of Caleb, took it: and he gave him Achsah his daughter to wife.
18 And it came to pass, as she came unto him, that she moved him to ask of her father a field: and she lighted off her ass; and Caleb said unto her, What wouldest thou?
19 Who answered, Give me a blessing; for thou hast given me a south land; give me also springs of water. And he gave her the upper springs, and the nether springs.
20 This is the inheritance of the tribe of the children of Judah according to their families.
21 And the uttermost cities of the tribe of the children of Judah toward the coast of Edom southward were Kabzeel, and Eder, and Jagur,
22 And Kinah, and Dimonah, and Adadah,
23 And Kedesh, and Hazor, and Ithnan,
24 Ziph, and Telem, and Bealoth,
25 And Hazor, Hadattah, and Kerioth, and Hezron, which is Hazor,
26 Amam, and Shema, and Moladah,
27, 28 And Hazar-gaddah, and Heshmon, and Beth-palet,
29, 30, 31 And Hazar-shual, and Beer-sheba, and Bizjothjah, Baalah, and Iim, and Azem,
32 And Eltolad, and Chesil, and Hormah, And Ziklag, and Madmannah, and Sansannah,
33 And Lebaoth, and Shilhim, and Ain, and Rimmon: all the cities are twenty and nine, with their villages:
34, 35 And in the valley, Eshtaol, and Zoreah, and Ashnah,
36 And Zanoah, and En-gannim, Tappuah, and Enam,
37 Jarmuth, and Adullam, Socoh, and Azekah,
38, 39, 40 And Sharaim, and Adithaim, and Gederah, and Gederothaim; fourteen cities with their villages:
41 Zenan, and Hadashah, and Migdal-gad,
42 And Dilean, and Mizpeh, and Joktheel, Lachish, and Bozkath, and Eglon,
And Cabbon, and Lahmam, and Kithlish,
And Gederoth, Beth-dagon, and Naamah, and Makkedah; sixteen cities with their villages:
Libnah,

---

14 v. ס״א אֲחִיָמָן קמץ וכן ד״ב, ד״ו, ד״ם, ד״א, ד״ב, ד״ד ד״ט׳. 18 v. ס״א מָאֲבִיהָ וכן ד״ם. 19 v. ס״א וַיִּתְרַצֶּה כָּלֵב וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, תֵּיעַ תֵּיס וח״ר. 19 v. ס״א עֵלִית וכסר עליו לי׳ חס׳ ו׳. 28 v. כן למערבאי, למדנחאי ובזיותיה תרין מלין, וצ״ל ובנוחיה כן ת״ע: עיין נחמיה י״א כ״ו. 29 v. כן בירוב ספרים כ״ו, ד״ב, ד״ם, ד״א, ד״ד ד״ט׳, ס״א בַּעֲלָה וכן ד״ג ד״ו. 30 v. ס״א וְאֵל־תּוֹלַד תרין מלין. 32 v. צ״ל וְעֵין רִמּוֹן כן ת״ע: עיין נחמיה י״א כ״ם. 33, 42 vv. כס״א אין כאן ספקא. 35 v. שׁוכו קרי. 36 v. ס״א וְחַדְרֵיתַיִם וכן ד״א הר׳ב. 40 v. ס״א וְלַחְמָם וכן ד״ג, ד״ו, ד״א ד״י׳ב.

and Ether, and Ashan,
43 And Iphtah, and Ashnah, and Nezib,
44 And Keilah, and Achzib, and Mareshah; nine cities with their villages:
45 Ekron, with her towns and her villages:
46 From Ekron even unto the sea, all that lay near Ashdod, with their villages:
47 Ashdod with her towns and her villages, Gaza with her towns and her villages, unto the river of Egypt, and the great sea, and the border thereof:
48 And in the mountains, Shamir, and Jattir, and Socoh,
49 And Dannah, and Kirjath-sannah, which is Debir,
50 And Anab, and Eshtemoh, and Anim,
51 And Goshen, and Holon, and Giloh; eleven cities with their villages:
52 Arab, and Dumah, and Eshean,
53 And Janum, and Beth-tappuah, and Aphekah,
54 And Humtah, and Kirjath-arba, which is Hebron, and Zior; nine cities with their villages:
55 Maon, Carmel, and Ziph, and Juttah,
56 And Jezreel, and Jokdeam, and Zanoah,
57 Cain, Gibeah, and Timnah; ten cities with their villages:
58 Halhul, Beth-zur, and Gedor,
59 And Maarath, and Beth-anoth, and Eltekon; six cities with their villages:
60 Kirjath-baal, which is Kirjath-jearim, and Rabbah; two cities with their villages:
62 In the wilderness, Beth-arabah, Middin, and Secacah,
63 And Nibshan, and the city of Salt, and En-gedi; six cities with their villages. As for the Jebusites the inhabitants of Jerusalem, the children of Judah could not drive them out: but the Jebusites dwell with the children of Judah at Jerusalem unto this day.

43 וְעַתָּד וְעָשָׁן׃ וְיִפְתָּח וְאַשְׁנָה וְנִצִיב׃ וּקְעִילָה וְאַכְזִיב
44 וּמָרֵאשָׁה עָרִים תֵּשַׁע וְחַצֵרֵיהֶן׃ עֶקְרוֹן וּבְנוֹתֶיהָ
45 וְחַצֵרֶיהָ׃ מֵעֶקְרוֹן וְיָמָּה כֹּל אֲשֶׁר־עַל־יַד אַשְׁדּוֹד
46 וְחַצֵרֵיהָ׃ אַשְׁדּוֹד בְּנוֹתֶיהָ וְחַצֵרֶיהָ עַזָּה בְּנוֹתֶיהָ וְחַצֵרֶיהָ
47 עַד־נַחַל מִצְרַיִם וְהַיָּם הַגָּדוֹל וּגְבוּל׃ וּבָהָר שָׁמִיר וְיַתִּיר
48 וְשׂוֹכֹה׃ וְדַנָּה וְקִרְיַת־סַנָּה הִיא דְבִר׃ וַעֲנָב וְאַשְׁתְּמֹה
49 וְעָנִים׃ וְגֹשֶׁן וְחֹלֹן וְגִלֹה עָרִים אַחַת־עֶשְׂרֵה וְחַצֵרֵיהֶן׃
50 אָרָב וּרוּמָה וְאֶשְׁעָן׃ וְיָנִם וּבֵית־
53 תַּפּוּחַ וַאֲפֵקָה׃ וְחֻמְטָה וְקִרְיַת אַרְבַּע הִיא חֶבְרוֹן וְצִיעֹר
54 עָרִים תֵּשַׁע וְחַצֵרֵיהֶן׃ מָעוֹן | כַּרְמֶל
55 וְזִיף וְיוּטָה׃ וְיִזְרְעֶאל וְיָקְדְעָם וְזָנוֹחַ׃ הַקַּיִן גִּבְעָה וְתִמְנָה
57 עָרִים עֶשֶׂר וְחַצֵרֵיהֶן׃ חַלְחוּל
58 בֵּית־צוּר וְגְדוֹר׃ וּמַעֲרַת וּבֵית־עֲנוֹת וְאֶלְתְּקֹן עָרִים
60 שֵׁשׁ וְחַצֵרֵיהֶן׃ קִרְיַת־בַּעַל הִיא
קִרְיַת יְעָרִים וְהָרַבָּה עָרִים שְׁתַּיִם וְחַצֵרֵיהֶן׃
61 בַּמִּדְבָּר בֵּית הָעֲרָבָה מִדִּין וְסֶכָכָה׃
62 וְהַנִּבְשָׁן וְעִיר־הַמֶּלַח וְעֵין גֶּדִי עָרִים שֵׁשׁ וְחַצֵרֵיהֶן׃
63 וְאֶת־הַיְבוּסִי יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם לֹא־יוּכְלוּ בְּנֵי־יְהוּדָה
לְהוֹרִישָׁם וַיֵּשֶׁב הַיְבוּסִי אֶת־בְּנֵי יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַם עַד
טז הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל לִבְנֵי
יוֹסֵף מִיַּרְדֵּן יְרִיחוֹ לְמֵי יְרִיחוֹ מִזְרְחָה הַמִּדְבָּר עֹלֶה
2 מִירִיחוֹ בָּהָר בֵּית־אֵל׃ וְיָצָא מִבֵּית־אֵל לוּזָה וְעָבַר
3 אֶל־גְּבוּל הָאַרְכִי עֲטָרוֹת׃ וְיָרַד־יָמָּה אֶל־גְּבוּל
היפלטי

v. 46 ס״א ומעקרון וכן ר״א, ר״כ, ר״ג ור״ו. v. 47 הגבול כתיב, הגזול קרי. v. 48 ושוכו קרי׳. v. 50 אשתמו קרי׳. v. 51 כן למערבאי כתיב וקרי, למדנחאי גשן כתיב, תגשן קרי׳. ג״א למע׳ תגשן לברנ׳ גשן. v. 52 ס״א ודומה וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״כ, ר״ד הם״ו. v. 53 יענים כתיב, יענום קרי׳. v. 60 בס״א אין כאן פסקא. v. 63 יוכלו כתיב, יכלו קרי׳. 16 1 v. כן למערבאי, למדנחאי בית־אל חדא טלה. 2 v. כן למערבאי, למדנחאי מבית־אל חדא טלה.

16 And the lot of the children of Joseph fell from Jordan by Jericho, unto the water of Jericho on
2 the east, to the wilderness that goeth up from Jericho throughout mount Beth-el, And goeth
3 out from Beth-el to Luz, and passeth along unto the borders of Archi to Ataroth, And goeth down westward to the coast of

הַיַּפְלֵטִי עַד גְּבוּל בֵּית־חוֹרֹן תַּחְתֹּון וְעַד־גָּזֶר וְהָיָו
תֹּצְאֹתָו יָמָּה: וַיִּנְחֲלוּ בְּנֵי־יוֹסֵף מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם: וַיְהִי
גְּבוּל בְּנֵי־אֶפְרַיִם לְמִשְׁפְּחֹתָם וַיְהִי גְּבוּל נַחֲלָתָם מִזְרָחָה
עַטְרוֹת אַדָּר עַד־בֵּית חוֹרֹן עֶלְיֹון: וְיָצָא הַגְּבוּל הַיָּמָּה
הַמִּכְמְתָת מִצָּפוֹן וְנָסַב הַגְּבוּל מִזְרָחָה תַּאֲנַת שִׁלֹה וְעָבַר
אֹתֹו מִמִּזְרַח יָנוֹחָה: וְיָרַד מִיָּנוֹחָה עַטָּרוֹת וְנַעֲרָתָה וּפָגַע
בִּירִיחֹו וְיָצָא הַיַּרְדֵּן: מִתַּפּוּחַ יְלֵךְ הַגְּבוּל יָמָּה נַחַל קָנָה
וְהָיוּ תֹּצְאֹתָיו הַיָּמָּה זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־אֶפְרַיִם
לְמִשְׁפְּחֹתָם: וְהֶעָרִים הַמְבֻדָּלֹת לִבְנֵי אֶפְרַיִם בְּתֹוךְ
נַחֲלַת בְּנֵי־מְנַשֶּׁה כָּל־הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶן:
וְלֹא הֹורִישׁוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בַּגָּזֶר וַיֵּשֶׁב
הַכְּנַעֲנִי בְּקֶרֶב אֶפְרַיִם עַד־הַיֹּום הַזֶּה וַיְהִי לְמַס־עֹבֵד:
יז וַיְהִי הַגֹּורָל לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה כִּי־הוּא
בְכֹור יוֹסֵף לְמָכִיר בְּכֹור מְנַשֶּׁה אֲבִי הַגִּלְעָד כִּי הָיָה
2 אִישׁ מִלְחָמָה וַיְהִי־לֹו הַגִּלְעָד וְהַבָּשָׁן: וַיְהִי לִבְנֵי
מְנַשֶּׁה הַנֹּותָרִים לְמִשְׁפְּחֹתָם לִבְנֵי אֲבִיעֶזֶר וְלִבְנֵי־חֵלֶק
וְלִבְנֵי אַשְׂרִיאֵל וְלִבְנֵי־שֶׁכֶם וְלִבְנֵי־חֵפֶר וְלִבְנֵי שְׁמִידָע
אֵלֶּה בְּנֵי מְנַשֶּׁה בֶּן־יוֹסֵף הַזְּכָרִים לְמִשְׁפְּחֹתָם:
3 וּלְצְלָפְחָד בֶּן־חֵפֶר בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה לֹא־
הָיוּ לֹו בָּנִים כִּי אִם־בָּנֹות וְאֵלֶּה שְׁמֹות בְּנֹותָיו מַחְלָה
4 וְנֹעָה חָגְלָה מִלְכָּה וְתִרְצָה: וַתִּקְרַבְנָה לִפְנֵי אֶלְעָזָר ס
הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי | יְהֹושֻׁעַ בִּן־נוּן וְלִפְנֵי הַנְּשִׂיאִם לֵאמֹר יְהוָה
צִוָּה אֶת־מֹשֶׁה לָתֵת־לָנוּ נַחֲלָה בְּתֹוךְ אַחֵינוּ וַיִּתֶּן לָהֶם
5 אֶל־פִּי יְהוָה נַחֲלָה בְּתֹוךְ אֲחֵי אֲבִיהֶן: וַיִּפְלוּ חַבְלֵי־
מְנַשֶּׁה עֲשָׂרָה לְבַד מֵאֶרֶץ הַגִּלְעָד וְהַבָּשָׁן אֲשֶׁר מֵעֵבֶר
6 לַיַּרְדֵּן: כִּי בְנוֹת מְנַשֶּׁה נָחֲלוּ נַחֲלָה בְּתֹוךְ בָּנָיו וְאֶרֶץ

הגלעד

3 v. כן כרוב ספרים כי"י, ס"א עַד כמקף זכלא"ש נגינת וכן ד"ב, ד"ג, ד"י, ר"ם, ח"ב, ד"ד ודס"ו. 3 v. תֹּצְאֹתָו כתיב, תּוֹצְאֹתָיו קרי. 3 v. ס"א חֵיפָה. 6 v. ס"א יָפָה. 6 v. שלו קרי. 6 v. ס"א אחו חסר. יז. 3 v. ס"א וּלְצְלָפְחָד וכן ד"א, ר"ב, ד"ו, ת"ע, ת"ס וח"ר. 4 v. ס"א נְיָד וכן ד"א, ר"ב, ד"ו, ת"ע וח"ר.

Japhleti, unto the coast of Beth-horon the nether, and to Gezer: and the goings out thereof are at the sea.

4 So the children of Joseph, Manasseh and Ephraim, took their inheritance.

5 And the border of the children of Ephraim according to their families was thus: even the border of their inheritance on the east side was Ataroth-addar, unto Beth-horon the upper;

6 And the border went out toward the sea to Michmethah on the north side; and the border went about eastward unto Taanath-shiloh, and passed by it on the east to Janohah;

7 And it went down from Janohah to Ataroth, and to Naarath, and came to Jericho, and went out at Jordan.

8 The border went out from Tappuah westward unto the river Kanah; and the goings out thereof were at the sea. This is the inheritance of the tribe of the children of Ephraim by their families.

9 And the separate cities for the children of Ephraim were among the inheritance of the children of Manasseh, all the cities with their villages.

10 And they drove not out the Canaanites that dwelt in Gezer: but the Canaanites dwell among the Ephraimites unto this day, and serve under tribute.

17 There was also a lot for the tribe of Manasseh; for he was the firstborn of Joseph; to wit, for Machir the firstborn of Manasseh, the father of Gilead: because he was a man of war, therefore he had

2 Gilead and Bashan. There was also a lot for the rest of the children of Manasseh by their families; for the children of Abiezer, and for the children of Helek, and for the children of Asriel, and for the children of Shechem, and for the children of Hepher, and for the children of Shemida: these were the male children of Manasseh the son of Joseph by their families.

3 But Zelophehad, the son of Hepher, the son of Gilead, the son of Machir, the son of Manasseh, had no sons, but daughters: and these are the names of his daughters, Mahlah, and

4 Noah, Hoglah, Milcah, and Tirzah. And they came near before Eleazar the priest, and before Joshua the son of Nun, and before the princes, saying, The LORD commanded Moses to give us an inheritance among our brethren. Therefore according to the commandment of the

5 LORD he gave them an inheritance among the brethren of their father. And there fell ten portions to Manasseh, beside the land of Gilead and Bashan, which were on the other side

6 Jordan; Because the daughters of Manasseh had an inheritance among his sons:

and the rest of Manasseh's sons had the land of Gilead.

7 And the coast of Manasseh was from Asher to Michmethah, that lieth before Shechem; and the border went along on the right hand unto the inhabitants of Entappuah.

8 Now Manasseh had the land of Tappuah: but Tappuah on the border of Manasseh belonged to the children of Ephraim;

9 And the coast descended unto the river Kanah, southward of the river: these cities of Ephraim are among the cities of Manasseh: the coast of Manasseh also was on the north side of the river, and the outgoings of it were at the sea:

10 Southward it was Ephraim's, and northward it was Manasseh's, and the sea is his border; and they met together in Asher on the north, and in Issachar on the east.

11 And Manasseh had in Issachar and in Asher Beth-shean and her towns, and Ibleam and her towns, and the inhabitants of Dor and her towns, and the inhabitants of Endor and her towns, and the inhabitants of Taanach and her towns, and the inhabitants of Megiddo and her towns, even three countries.

12 Yet the children of Manasseh could not drive out the inhabitants of those cities; but the Canaanites would dwell in that land.

13 Yet it came to pass, when the children of Israel were waxen strong, that they put

7 הַגִּלְעָד הָיְתָה לִבְנֵי־מְנַשֶּׁה הַנּוֹתָרִים׃ וַיְהִי גְּבוּל
מְנַשֶּׁה מֵאָשֵׁר מִכְמְתָת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי שְׁכֶם וְהָלַךְ
8 הַגְּבוּל אֶל־הַיָּמִין אֶל־יֹשְׁבֵי עֵין תַּפּוּחַ׃ לִמְנַשֶּׁה הָיְתָה
9 אֶרֶץ תַּפּוּחַ וְתַפּוּחַ אֶל־גְּבוּל מְנַשֶּׁה לִבְנֵי אֶפְרָיִם׃ וְיָרַד
הַגְּבוּל נַחַל קָנָה נֶגְבָּה לַנַּחַל עָרֵי הָאֵלֶּה לְאֶפְרַיִם
בְּתוֹךְ עָרֵי מְנַשֶּׁה וּגְבוּל מְנַשֶּׁה מִצָּפוֹן לַנַּחַל וַיְהִי
10 תְצְאֹתָיו הַיָּמָּה׃ נֶגְבָּה לְאֶפְרַיִם וְצָפוֹנָה לִמְנַשֶּׁה וַיְהִי
הַיָּם גְּבוּלוֹ וּבְאָשֵׁר יִפְגְּעוּן מִצָּפוֹן וּבְיִשָּׂשכָר מִמִּזְרָח׃
11 וַיְהִי לִמְנַשֶּׁה בְּיִשָּׂשכָר וּבְאָשֵׁר בֵּית־שְׁאָן וּבְנוֹתֶיהָ
וְיִבְלְעָם וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־יֹשְׁבֵי דֹּאר וּבְנוֹתֶיהָ וְיֹשְׁבֵי עֵין
דֹּר וּבְנוֹתֶיהָ וְיֹשְׁבֵי תַעְנָךְ וּבְנוֹתֶיהָ וְיֹשְׁבֵי מְגִדּוֹ וּבְנוֹתֶיהָ
12 שְׁלֹשֶׁת הַנָּפֶת׃ וְלֹא יָכְלוּ בְנֵי מְנַשֶּׁה לְהוֹרִישׁ אֶת־
הֶעָרִים הָאֵלֶּה וַיּוֹאֶל הַכְּנַעֲנִי לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃
13 וַיְהִי כִּי חָזְקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי לָמַס וְהוֹרֵשׁ
לֹא הוֹרִישׁוֹ׃
14 וַיְדַבְּרוּ בְנֵי יוֹסֵף אֶת־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר מַדּוּעַ נָתַתָּה לִי
נַחֲלָה גּוֹרָל אֶחָד וְחֶבֶל אֶחָד וְאָנִי עַם־רָב עַד אֲשֶׁר־
15 עַד־כֹּה בֵּרַכַנִי יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ אִם־עַם־רָב
אַתָּה עֲלֵה לְךָ הַיְעָרָה וּבֵרַאתָ לְךָ שָׁם בְּאֶרֶץ הַפְּרִזִּי
16 וְהָרְפָאִים כִּי־אֵץ לְךָ הַר־אֶפְרָיִם׃ וַיֹּאמְרוּ בְנֵי יוֹסֵף
לֹא־יִמָּצֵא לָנוּ הָהָר וְרֶכֶב בַּרְזֶל בְּכָל־הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב
בְּאֶרֶץ הָעֵמֶק לָאֲשֶׁר בְּבֵית־שְׁאָן וּבְנוֹתֶיהָ וְלַאֲשֶׁר
17 בְּעֵמֶק יִזְרְעֶאל׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־בֵּית יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם
וְלִמְנַשֶּׁה לֵאמֹר עַם־רָב אַתָּה וְכֹחַ גָּדוֹל לָךְ לֹא־יִהְיֶה
18 לְךָ גוֹרָל אֶחָד׃ כִּי הָר יִהְיֶה־לָּךְ כִּי־יַעַר הוּא וּבֵרַאתָ
וְהָיוּ לְךָ תְצְאֹתָיו כִּי־תוֹרִישׁ אֶת־הַכְּנַעֲנִי כִּי רֶכֶב
ברזל

9 v. סביב וַיְהִיוּ. 10 v. כן ב'א, ב'נ וּבְיִשָּׂשכָר. 11 v. כן ב'א, ב'נ גִּישָׁשָׂכָר.
11 v. דֹּור קרי. 11 v. ס'א תַּעֲנָךְ וכן ר'ב, ד'נ, ר'ו, ר'ס, ד'י'ב, ד'י'ד ודס'ו. 14 v. כן
ברוב ספרים כ'י, ר'ס, ד'י'א, ר'ס, ד'י'א, ד'י'ב, ד'י'ד ודס'ו, ס'א אֵלַי וכן ר'א, ר'ב ור'ו. 14 v. כן
ברוב ספרים כ'י, ר'ס, ד'י'א, ד'י'ב, ד'י'ד ודס'ו, ס'א אֲשֶׁר־לֹה בלא סלת עֲדֵי וכן ר'נ ודו,
וס'א רַב אֲשֶׁר עֲדֵי־לֹה וכן ר'א ור'ב. 16 v. ס'א וְלָאֲשֶׁר וכן ד'ב, ר'נ, ר'ו ודי'ב.
18 v. ס'א וְהָיוּ ובס'א וְהָיָה כתיב, וְהָיוּ קרי.

and the children of Joseph spake unto Joshua, saying, Why hast thou given me but one lot and one portion to inherit, seeing I am a great people, forasmuch as the LORD hath blessed me hitherto? And Joshua answered them, If thou be a great people, then get thee up to the wood country, and cut down for thyself there in the land of the Perizzites and of the giants, if mount Ephraim be too narrow for thee. And the children of Joseph said, The hill is not enough for us: and all the Canaanites that dwell in the land of the valley have chariots of iron, both they who are of Bethshean and her towns, and they who are of the valley of Jezreel. And Joshua spake unto the house of Joseph, even to Ephraim and to Manasseh, saying, Thou art a great people, and hast great power: thou shalt not have one lot only: But the mountain shall be thine; for it is a wood, and thou shalt cut it down: and the outgoings of it shall be thine: for thou shalt drive out the Canaanites, though they have iron chariots,

and though they be strong.

יח בְּרֻחַל לוֹ כִּי חָזָק הוּא: וַיְקָהֲלוּ
כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שִׁלֹה וַיְשַׁכְּנוּ שָׁם אֶת־אֹהֶל
2 מוֹעֵד וְהָאָרֶץ נִכְבְּשָׁה לִפְנֵיהֶם: וַיִּוָּתְרוּ בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
3 אֲשֶׁר לֹא־חָלְקוּ אֶת־נַחֲלָתָם שִׁבְעָה שְׁבָטִים: וַיֹּאמֶר
יְהוֹשֻׁעַ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד־אָנָה אַתֶּם מִתְרַפִּים לָבוֹא
לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵי
4 אֲבוֹתֵיכֶם: הָבוּ לָכֶם שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים לַשָּׁבֶט וְאֶשְׁלְחֵם
וְיָקֻמוּ וְיִתְהַלְּכוּ בָאָרֶץ וְיִכְתְּבוּ אוֹתָהּ לְפִי נַחֲלָתָם וְיָבֹאוּ
5 אֵלָי: וְהִתְחַלְּקוּ אֹתָהּ לִשְׁבָעָה חֲלָקִים יְהוּדָה יַעֲמֹד
עַל־גְּבוּלוֹ מִנֶּגֶב וּבֵית יוֹסֵף יַעַמְדוּ עַל־גְּבוּלָם מִצָּפוֹן:
6 וְאַתֶּם תִּכְתְּבוּ אֶת־הָאָרֶץ שִׁבְעָה חֲלָקִים וַהֲבֵאתֶם אֵלַי
7 הֵנָּה וְיָרִיתִי לָכֶם גּוֹרָל פֹּה לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: כִּי
אֵין־חֵלֶק לַלְוִיִּם בְּקִרְבְּכֶם כִּי־כְהֻנַּת יְהוָה נַחֲלָתוֹ וְגָד
וּרְאוּבֵן וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה לָקְחוּ נַחֲלָתָם מֵעֵבֶר
8 לַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה: וַיָּקֻמוּ
הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הַהֹלְכִים לִכְתֹּב אֶת־
הָאָרֶץ לֵאמֹר לְכוּ וְהִתְהַלְּכוּ בָאָרֶץ וְכִתְבוּ אוֹתָהּ
וְשׁוּבוּ אֵלָי וְפֹה אַשְׁלִךְ לָכֶם גּוֹרָל לִפְנֵי יְהוָה בְּשִׁלֹה:
9 וַיֵּלְכוּ הָאֲנָשִׁים וַיַּעַבְרוּ בָאָרֶץ וַיִּכְתְּבוּהָ לְעָרִים לְשִׁבְעָה
חֲלָקִים עַל־סֵפֶר וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַמַּחֲנֶה שִׁלֹה:
10 וַיַּשְׁלֵךְ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ גּוֹרָל בְּשִׁלֹה לִפְנֵי יְהוָה וַיְחַלֵּק־
שָׁם יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָאָרֶץ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמַחְלְקֹתָם:
11 וַיַּעַל גּוֹרָל מַטֵּה בְנֵי־בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם
12 וַיֵּצֵא גְּבוּל גּוֹרָלָם בֵּין בְּנֵי יְהוּדָה וּבֵין בְּנֵי יוֹסֵף: וַיְהִי
לָהֶם הַגְּבוּל לִפְאַת צָפוֹנָה מִן־הַיַּרְדֵּן וְעָלָה הַגְּבוּל אֶל־

כתף

יח, ט vv. 1, 9 שלו קרי. 4 v. כן כ״א, ב״נ ויתהלכו בלא נעויא. 4 v. כן ברוב ספרים כ״י ת״ם, ס״א ויתהלכו בארץ וכן ד״ב, ד״ג, ד״ז, ד״ב, ד״ד ודט״ו. 5 v. כן כ״א, ב״נ והתחלקו כלא נעויא. 6 v. ס״א לְשִׁבְעָה וכן ד״ב: עיין פסוק ס׳. 8, 10 vv. בְּשִׁלוֹ קרי. 10 v. ב״א לְפָנָי. 10 v. ס״א בְּמַחְלְקֹתָם וכן ד״ב, ד״ג, ד״ז ורי״ב.

8 And the men arose, and went away: and Joshua charged them that went to describe the land, saying, Go and walk through the land, and describe it, and come again to me, that I may here
9 cast lots for you before the LORD in Shiloh. And the men went and passed through the land, and described it by cities into seven parts in a book, and came again to Joshua to the
10 host at Shiloh. And Joshua cast lots for them in Shiloh before the LORD: and there Joshua
11 divided the land unto the children of Israel according to their divisions. And the lot of the tribe of the children of Benjamin came up according to their families: and the coast of their
12 lot came forth between the children of Judah and the children of Joseph. And their border on the north side was from Jordan; and the border went up to

18 And the whole congregation of the children of Israel assembled together at Shiloh, and set up the tabernacle of the congregation there. And the land was subdued before them.

2 And there remained among the children of Israel seven tribes, which had not yet received their inheritance.

3 And Joshua said unto the children of Israel, How long are ye slack to go to possess the land, which the LORD God of your fathers hath given you?

4 Give out from among you three men for each tribe: and I will send them, and they shall rise, and go through the land, and describe it according to the inheritance of them; and they shall come again to me.

5 And they shall divide it into seven parts: Judah shall abide in their coast on the south, and the house of Joseph shall abide in their coasts on the north.

6 Ye shall therefore describe the land into seven parts, and bring the description hither to me, that I may cast lots for you here before the LORD our God.

7 But the Levites have no part among you; for the priesthood of the LORD is their inheritance: and Gad, and Reuben, and half the tribe of Manasseh, have received their inheritance beyond Jordan on the east, which Moses the servant of the LORD gave them.

כֻּתָּ֣ה יְרִיחֹ֣ו מִצָּפ֔וֹן וְעָלָ֖ה בָּהָ֣ר יָמָ֑ה וְהָי֥וּ תֹצְאֹתָ֖יו
מִדְבָּ֥רָה בֵֽית־אָֽוֶן׃ וְעָבַ֣ר מִשָּׁ֗ם הַגְּבוּל֙ לוּזָ֔ה אֶל־ 13
כֻּתֵּ֖ף לוּזָ֑ה נֶ֚גְבָּה הִ֣יא בֵֽית־אֵ֔ל וְיָרַ֥ד הַגְּבוּל֙ עֲטָר֣וֹת
אַדָּ֔ר עַל־הָהָ֕ר אֲשֶׁ֥ר מִנֶּ֖גֶב לְבֵית־חֹרֹ֥ן תַּחְתֹּֽון׃ וְתָאַ֙ר 14
הַגְּבוּל֙ וְנָסַ֣ב לִפְאַת־יָ֔ם נֶ֖גְבָּה מִן־הָהָ֣ר אֲשֶׁ֣ר עַל־פְּנֵי
בֵית־חֹרֹ֑ון נֶ֚גְבָּה וְהָי֣וּ תֹצְאֹתָ֔יו אֶל־קִרְיַת־בַּ֖עַל הִ֣יא
קִרְיַ֣ת יְעָרִ֔ים עִ֖יר בְּנֵ֣י יְהוּדָ֑ה זֹ֚את פְּאַת־יָ֔ם׃ וּפְאַת־נֶ֖גְבָּה 15
מִקְצֵ֣ה קִרְיַ֣ת יְעָרִ֔ים וְיָצָ֥א הַגְּבוּל֙ יָמָ֔ה וְיָצָ֖א אֶל־מַעְיַ֥ן
מֵ֖י נֶפְתֹּֽחַ׃ וְיָרַ֣ד הַגְּבוּל֮ אֶל־קְצֵה֒ הָהָ֣ר אֲשֶׁ֣ר עַל־פְּנֵי 16
גֵ֣י בֶן־הִנֹּ֗ם אֲשֶׁ֤ר בְּעֵמֶק֙ רְפָאִ֔ים צָפֹ֖ונָה וְיָרַ֣ד גֵּ֣י הִנֹּ֑ם
אֶל־כֶּ֚תֶף הַיְבוּסִ֣י נֶ֔גְבָּה וְיָרַ֖ד עֵ֥ין רֹגֵֽל׃ וְתָאַ֙ר מִצָּפֹ֔ון 17
וְיָצָ֖א עֵ֣ין שָׁ֑מֶשׁ וְיָצָ֗א אֶל־גְּלִילוֹת֙ אֲשֶׁר־נֹ֣כַח מַעֲלֵ֔ה
אֵדֻמִּ֔ים וְיָרַ֖ד אֶ֣בֶן בֹּ֑הַן בֶּן־רְאוּבֵֽן׃ וְעָבַ֗ר אֶל־כֶּ֙תֶף֙ מוּל֙ 18
הָעֲרָבָ֣ה צָפֹ֔ונָה וְיָרַ֖ד הָעֲרָבָֽתָה׃ וְעָבַ֣ר הַגְּבוּל֮ אֶל־ 19
כֶּ֣תֶף בֵּית־חָגְלָה֒ צָפֹ֔ונָה וְהָיָ֗ה ׀ תֹּוצְאֹתָיו֙ הַגְּבוּל֙ אֶל־
לְשֹׁ֣ון יָם־הַמֶּ֔לַח צָפֹ֖ונָה אֶל־קְצֵ֣ה הַיַּרְדֵּ֑ן נֶ֚גְבָּה הֵ֣
נֶ֔גֶב׃ וְהַיַּרְדֵּ֖ן יִגְבָּל־אֹתֹ֣ו לְפֵאַ֣ת קֶ֔דְמָה זֹ֖את 20
נַחֲלַ֣ת בְּנֵ֣י בִנְיָמִ֔ן לִגְבוּלֹתֶ֖יהָ סָבִ֑יב לְמִשְׁפְּחֹתֵיהֶֽם׃ וַיִּֽהְיוּ 21
הֶעָרִ֗ים לְמַטֵּה֙ בְּנֵ֣י בִנְיָמִ֔ן לְמִשְׁפְּחֹותֵיהֶ֖ם יְרִיחֹ֣ו וּבֵית־
חָגְלָ֑ה וְעֶ֚מֶק קְצִ֔יץ׃ וּבֵ֥ית הָעֲרָבָ֖ה וּצְמָרַ֑יִם וּבֵֽית־ 22
אֵ֔ל׃ וְהָעַוִּ֖ים וְהַפָּרָ֑ה וְעָפְרָֽה׃ וּכְפַ֙ר הָעַמֹּ֔נִי וְהָעָפְנִי 23 24
וְגָבַ֥ע עָרִ֖ים שְׁתֵּ֥ים עֶשְׂרֵ֛ה וְחַצֵרֵיהֶֽן׃ גִּבְעֹ֥ון וְהָרָמָ֖ה 25
וּבְאֵרֹֽות׃ וְהַמִּצְפֵּ֥ה וְהַכְּפִירָ֖ה וְהַמֹּעָֽה׃ וְרֶ֥קֶם וְיִרְפְּאֵ֖ל 26 27
וְתַרְאֲלָ֑ה׃ וְצֶלַע֙ הָאֶלֶ֣ף וְהַיְבוּסִ֔י הִ֖יא יְרוּשָׁלַ֣ם גִּבְעַ֔ת ס 28
קְרִיַּ֖ת

17 And was drawn from the north, and went forth to Enshemesh, and went forth toward Geliloth, which is over against the going up of Adummim, and descended to the stone of Bohan the son of Reuben,

18 And passed along toward the side over against Arabah northward, and went down unto Arabah:

19 And the border passed along to the side of Beth-hoglah northward: and the outgoings of the border were at the north bay of the salt sea at the south end of Jordan: this was the south coast.

20 And Jordan was the border of it on the east side. This was the inheritance of the children of Benjamin, by the coasts thereof round about, according to their families.

21 Now the cities of the tribe of the children of Benjamin according to their families were Jericho, and Beth-hoglah, and the valley of Keziz,

23 And Beth-arabah, and Zemaraim, and Beth-el,

24 And Avim, and Parah, and Ophrah,

26 And Chephar-haammonai, and Ophni, and Gaba; twelve

28 cities with their villages: Gibeon, and Ramah, and Beeroth,

And Mizpeh, and Chephirah, and Mozah,

And Rekem, and Irpeel, and Taralah,

And Zelah, Eleph, and Jebusi, which is Jerusalem, Gibeath,

---

vv. 11-12. וְהָיָה כתיב, והיו קרי. v. 13 כן למערבאי, למדנחאי בֵּיתאל חרא סלה. v. 14 כן למערבאי, למדנחאי יָמָּה. v. 15 ס״א לְמִקְצֵה וכן ר״א ור״ב. v. 19 תּוֹצְאוֹתָיו כתיב, תּוֹצָאוֹת קרי, בס״א תּוֹצָאוֹת כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב, ד״א והי״ב. v. 20 ס״א ב״א יִגְבָּל, ב״נ יִגְבֹּל. v. 21 בס״א וְהָיָה כתיב, והיו קרי. v. 21 כן מלא בספרים כ״י, ר״א, ד״ב, ד״ו, ר״ם, ד״א, ד״ב, ד״ד ודס״ו. v. 22 כן למערבאי, למדנחאי וּבֵיתאל חרא כלה. v. 24 הָעַכְנִי כתיב, הָעַמֹּנִי קרי. v. 25 כן מלא בספרים כ״י, ר״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ר״ם, ד״א, ד״ב, ד״ד ודס״ו; עיין לעיל ס׳ י״ז.

קְרִיַּת עָרִים אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה וְחַצֵרֵיהֶן זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־
בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם:

יט וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הַשֵּׁנִי לְשִׁמְעוֹן לְמַטֵּה בְּנֵי־שִׁמְעוֹן
לְמִשְׁפְּחוֹתָם וַיְהִי נַחֲלָתָם בְּתוֹךְ נַחֲלַת בְּנֵי־יְהוּדָה:
2 וַיְהִי לָהֶם בְּנַחֲלָתָם בְּאֵר־שֶׁבַע וְשֶׁבַע וּמוֹלָדָה:
3 וְחַצַר שׁוּעָל וּבָלָה וָעֶצֶם: וְאֶלְתּוֹלַד וּבְתוּל וְחָרְמָה:
4 וְצִקְלַג וּבֵית־הַמַּרְכָּבוֹת וַחֲצַר סוּסָה: וּבֵית לְבָאוֹת
5 וְשָׁרוּחֶן עָרִים שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה וְחַצֵרֵיהֶן: עַיִן | רִמּוֹן וָעֶתֶר
6 וְעָשָׁן עָרִים אַרְבַּע וְחַצֵרֵיהֶן: וְכָל־הַחֲצֵרִים אֲשֶׁר
7 סְבִיבוֹת הֶעָרִים הָאֵלֶּה עַד־בַּעֲלַת בְּאֵר רָאמַת נֶגֶב
8 זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־שִׁמְעוֹן לְמִשְׁפְּחֹתָם: מֵחֵבֶל בְּנֵי
יְהוּדָה נַחֲלַת בְּנֵי שִׁמְעוֹן כִּי־חֶלְקַת חֵלֶק בְּנֵי־יְהוּדָה רַב
מֵהֶם וַיִּנְחֲלוּ בְנֵי־שִׁמְעוֹן בְּתוֹךְ נַחֲלָתָם:

10 וַיַּעַל הַגּוֹרָל הַשְּׁלִישִׁי לִבְנֵי זְבוּלֻן לְמִשְׁפְּחֹתָם
11 וַיְהִי גְּבוּל נַחֲלָתָם עַד־שָׂרִיד: וְעָלָה גְּבוּלָם | יָמָּה
וּמַרְעֲלָה וּפָגַע בִּדְבֶשֶׁת וּפָגַע אֶל־הַנַּחַל אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
12 יָקְנְעָם: וְשָׁב מִשָּׁרִיד קֶדְמָה מִזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ עַל־גְּבוּל
13 כִּסְלֹת תָּבֹר וְיָצָא אֶל־הַדָּבְרַת וְעָלָה יָפִיעַ: וּמִשָּׁם עָבַר
קֶדְמָה מִזְרָחָה גִּתָּה חֵפֶר עִתָּה קָצִין וְיֹצֵא רִמּוֹן הַמְּתֹאָר
14 הַנְּעָה: וְנָסַב אֹתוֹ הַגְּבוּל מִצְּפוֹן חַנָּתֹן וְהָיוּ תֹצְאֹתָיו גֵּי
15 יִפְתְּחֵאל: וְקַטָּת וְנַהֲלָל וְשִׁמְרוֹן וְיִדְאֲלָה וּבֵית לָחֶם
16 עָרִים שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה וְחַצֵרֵיהֶן: זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־זְבוּלֻן
לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְחַצֵרֵיהֶן:

17 לִיִּשָּׂשכָר יָצָא הַגּוֹרָל הֲרְבִיעִי לִבְנֵי יִשָּׂשכָר
18 לְמִשְׁפְּחוֹתָם: וַיְהִי גְּבוּלָם יִזְרְעֶאלָה וְהַכְּסֻלוֹת וְשׁוּנֵם:

and Kirjath; fourteen cities with their villages. This is the inheritance of the children of Benjamin according to their families.

19 And the second lot came forth to Simeon, even for the tribe of the children of Simeon according to their families: and their inheritance was within the inheritance of the children of Judah.
2 And they had in their inheritance Beer-sheba, or Sheba, and Moladah,
3 And Hazar-shual, and Balah, and Azem,
4 And Eltolad, and Bethul, and Hormah,
5 And Ziklag, and Beth-marcaboth, and Hazar-susah,
6 And Beth-lebaoth, and Sharuhen; thirteen cities and their villages:
7 Ain, Remmon, and Ether, and Ashan; four cities and their villages:
8 And all the villages that were round about these cities to Baalath-beer, Ramath of the south. This is the inheritance of the tribe of the children of Simeon according to their families.
9 Out of the portion of the children of Judah was the inheritance of the children of Simeon: for the part of the children of Judah was too much for them: therefore the children of Simeon had their inheritance within the inheritance of them.
10 And the third lot came up for the children of Zebulun according to their families: and the border of their
11 inheritance was unto Sarid: And their border went up toward the sea, and Maralah, and
12 reached to Dabbasheth, and reached to the river that is before Jokneam; And turned from Sarid eastward toward the sunrising unto the border of Chisloth-tabor, and then goeth out to
13 Daberath, and goeth up to Japhia, And from thence passeth on along on the east to Gittah-
14 hepher, to Ittah-kazin, and goeth out to Remmonmethoar to Neah; And the border compasseth it on the north side to Hannathon: and the outgoings thereof are in the valley of
15 Jiphthah-el: And Kattath, and Nahallal, and Shimron, and Idalah, and Beth-lehem: twelve
16 cities with their villages. This is the inheritance of the children of Zebulun according to
17 their families, these cities with their villages. And the fourth lot came out to Issachar, for
18 the children of Issachar according to their families. And their border was toward Jezreel, and Chesulloth, and Shunem,

וחפרים

יט. 4 v. ס״א ואל־תולד תרין מלין וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ד״ן, ר״ס, ד״א, ר״ב, ד״ר חסי״ו. 5 v. ס״א חצר־סוסה מלא. 8 v. כן בדוב ספרים כ״ו, ד״ג, ר״ס, ד״א, ר״ב ודי״ה, ס״א רמת וכן רס״ו. 12 v. ס״א תכור מלא. 14 v. כן בדוב ספרים כ״ו, ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ב ותי״ס, ס״א בצפון. 14 v. ס״א והיה כתיב, והיו קרי. 15 v. ס״א ויראלה וכן ד״א, ר״ב, ר״ן, ד״ב ורס״ו. 16 v. ס״א מטה־בני וכן ת״ע ותי״. 17 v. כן ב״א, ב״נ ליששכר. 17 v. כן ב״א, ב״נ יששכר.

19 וְחַפָּרַיִם וְשִׁיאוֹן וַאֲנָחָרַת: וְהַרְבִּית וְקִשְׁיוֹן וְאֶבֶץ: וְרֶמֶת 20
וְעֵין־גַּנִּים וְעֵין חַדָּה וּבֵית פָּצֵץ: וּפָגַע הַגְּבוּל בְּתָבוֹר 21 22
וְשַׁחְצוּמָה וּבֵית שֶׁמֶשׁ וְהָיוּ תֹצְאוֹת גְּבוּלָם הַיַּרְדֵּנָה
עָרִים שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן: זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־ 23
יִשָּׂשכָר לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶן:
וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הַחֲמִישִׁי לְמַטֵּה בְנֵי־אָשֵׁר לְמִשְׁפְּחוֹתָם: 24
וַיְהִי גְּבוּלָם חֶלְקַת וְחַלִּי וּבֶטֶן וְאַכְשָׁף: וְאַלַמֶּלֶךְ וְעַמְעָד 25 26
וּמִשְׁאָל וּפָגַע בְּכַרְמֶל הַיָּמָּה וּבְשִׁיחוֹר לִבְנָת: וְשָׁב 27
מִזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ בֵּית דָּגוֹן וּפָגַע בִּזְבֻלוּן וּבְגֵי יִפְתַּח־אֵל
צְפֹנָה בֵּית הָעֵמֶק וּנְעִיאֵל וְיֹצֵא אֶל־כָּבוּל מִשְּׂמֹאל:
וְעֶבְרֹן וְרְחֹב וְחַמּוֹן וְקָנָה עַד צִידוֹן רַבָּה: וְשָׁב הַגְּבוּל 28 29
הָרָמָה וְעַד־עִיר מִבְצַר־צֹר וְשָׁב הַגְּבוּל חֹסָה וְיִהְיוּ
תֹּצְאֹתָיו הַיָּמָּה מֵחֶבֶל אַכְזִיבָה: וְעַמָּה וַאֲפֵק וְרְחֹב 30
עָרִים עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם וְחַצְרֵיהֶן: זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־ 31
אָשֵׁר לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְחַצְרֵיהֶן:
לִבְנֵי נַפְתָּלִי יָצָא הַגּוֹרָל הַשִּׁשִּׁי לִבְנֵי נַפְתָּלִי 32
לְמִשְׁפְּחֹתָם: וַיְהִי גְבוּלָם מֵחֶלֶף מֵאֲלוֹן בְּצַעֲנַנִּים 33
וַאֲדָמִי הַנֶּקֶב וְיַבְנְאֵל עַד־לַקּוּם וְיֹצְאֹתָיו הַיַּרְדֵּנָה:
וְשָׁב הַגְּבוּל יָמָּה אַזְנוֹת תָּבוֹר וְיָצָא מִשָּׁם חֻקֹּקָה וּפָגַע 34
בִּזְבֻלוּן מִנֶּגֶב וּבְאָשֵׁר פָּגַע מָיָם וּבִיהוּדָה הַיַּרְדֵּן מִזְרַח
הַשָּׁמֶשׁ: וְעָרֵי מִבְצָר הַצִּדִּים צֵר וְחַמַּת רַקַּת וְכִנֶּרֶת: 35
וְאֲדָמָה וְהָרָמָה וְחָצוֹר: וְקֶדֶשׁ וְאֶדְרֶעִי וְעֵין חָצוֹר: 36 37
וְיִרְאוֹן וּמִגְדַּל־אֵל חֹרֶם וּבֵית־עֲנָת וּבֵית שֶׁמֶשׁ עָרִים 38
תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן: זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־נַפְתָּלִי 39
למשפחתם

---

22 v. ושחצומה כתיב, ושחציקה קרי. 23 v. כן ב״א, ב״נ יִשָּׂשכָר. 24 v. בס״א אין כאן פסקא. 28 v. ס״א ועבדן, וכס״א ועברן כתיב, ועכנן קרי: עיין לקמן כ״א ל, ור״ה א׳ נ״ט. 29 v. ויהיו כתיב, והיו קרי, בס״א והיו כתיב וקרי. 29 v. כן בהללי, ס״א כחבל. 33 v. סביר ויהיו. 34 v. ס״א חוקקה ס״א, וס״א תקקה דגש. 38 v. כן למערבאי כתיב וקרי, למדנחאי חרוס כתיב, חרם קרי, נ״א לסע׳ וחרם, למדנ׳ חורם כתיב, וחרם קרי.

19 And Hapharaim, and Shion, and Anaharath,
20 And Rabbith, and Kishion, and Abez,
21 And Remeth, and En-gannim, and En-haddah, and Beth-pazzez;
22 And the coast reacheth to Tabor, and Shahazimah, and Beth-shemesh; and the outgoings of their border were at Jordan: sixteen cities with their villages.
23 This is the inheritance of the tribe of the children of Issachar according to their families, the cities and their villages.
24 And the fifth lot came out for the tribe of the children of Asher according to their families.
25 And their border was Helkath, and Hali, and Beten, and Achshaph,
26 And Alammelech, and Amad, and Misheal; and reacheth to Carmel westward, and to Shihor-libnath;
27 And turneth toward the sunrising to Beth-dagon, and reacheth to Zebulun, and to the valley of Jiphthah-el toward the north side of Beth-emek, and Neiel, and goeth out to Cabul on the left hand,
28 And Hebron, and Rehob, and Hammon, and Kanah, even unto great Zidon;
29 And then the coast turneth to Ramah, and to the strong city Tyre; and the coast turneth to Hosah; and the outgoings thereof are at the sea from the coast to Achzib:
30 Ummah also, and Aphek, and Rehob: twenty and two
31 cities with their villages. This is the inheritance of the tribe of the children of Asher ac-
32 cording to their families, these cities with their villages. The sixth lot came out to the
33 children of Naphtali, even for the children of Naphtali according to their families. And their coast was from Heleph, from Allon to Zaanannim, and Adami, Nekeb, and Jabneel,
34 unto Lakum; and the outgoings thereof were at Jordan: And then the coast turneth westward to Aznoth-tabor, and goeth out from thence to Hukkok, and reacheth to Zebulun on the south side, and reacheth to Asher on the west side, and to Judah upon Jordan toward the sun-
35 rising. And the fenced cities are Ziddim, Zer, and Hammath, Rakkath, and Chinnereth,
38 And Adamah, and Ramah, and Hazor, And Kedesh, and Edrei, and Enhazor, And Iron, and Migdal-el, Horem, and Beth-anath, and Beth-shemesh; nineteen cities with their villages.
39 This is the inheritance of the tribe of the children of Naphtali

לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶן׃
40 לְמַטֵּה בְנֵי־דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם יָצָא הַגּוֹרָל הַשְּׁבִיעִי׃
41 וַיְהִי גְּבוּל נַחֲלָתָם צָרְעָה וְאֶשְׁתָּאוֹל וְעִיר שֶׁמֶשׁ׃
42 וְשַׁעַלַבִּין וְאַיָּלוֹן וְיִתְלָה׃ וְאֵילוֹן וְתִמְנָתָה וְעֶקְרוֹן׃
43 וְאֶלְתְּקֵה וְגִבְּתוֹן וּבַעֲלָת׃ וִיהוּד וּבְנֵי־בְרַק וְגַת־רִמּוֹן׃
44 וּמֵי הַיַּרְקוֹן וְהָרַקּוֹן עִם־הַגְּבוּל מוּל יָפוֹ׃ וַיֵּצֵא גְּבוּל
47 בְּנֵי־דָן מֵהֶם וַיַּעֲלוּ בְּנֵי־דָן וַיִּלָּחֲמוּ עִם־לֶשֶׁם וַיִּלְכְּדוּ
אֹתָהּ ו וַיַּכּוּ אוֹתָהּ לְפִי־חָרֶב וַיִּרְשׁוּ אוֹתָהּ וַיֵּשְׁבוּ בָהּ
48 וַיִּקְרְאוּ לְלֶשֶׁם דָּן כְּשֵׁם דָּן אֲבִיהֶם׃ זֹאת נַחֲלַת
מַטֵּה בְנֵי־דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְחַצְרֵיהֶן׃
49 וַיְכַלּוּ לְנַחֵל־אֶת־הָאָרֶץ לִגְבוּלֹתֶיהָ וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
50 נַחֲלָה לִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן בְּתוֹכָם׃ עַל־פִּי יְהוָה נָתְנוּ לוֹ אֶת־
הָעִיר אֲשֶׁר שָׁאַל אֶת־תִּמְנַת־סֶרַח בְּהַר אֶפְרָיִם וַיִּבֶן
51 אֶת־הָעִיר וַיֵּשֶׁב בָּהּ׃ אֵלֶּה הַנְּחָלֹת אֲשֶׁר נָחֲלוּ אֶלְעָזָר ס
הַכֹּהֵן ו וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְמַטּוֹת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל ו בְּגוֹרָל ו בְּשִׁלֹה לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
וַיְכַלּוּ מֵחַלֵּק אֶת־הָאָרֶץ׃

כ 2 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר תְּנוּ לָכֶם אֶת־עָרֵי הַמִּקְלָט אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי אֲלֵיכֶם
3 בְּיַד־מֹשֶׁה׃ לָנוּס שָׁמָּה רוֹצֵחַ מַכֵּה־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה בִּבְלִי־
4 דָעַת וְהָיוּ לָכֶם לְמִקְלָט מִגֹּאֵל הַדָּם׃ וְנָס אֶל־אַחַת ו
מֵהֶעָרִים הָאֵלֶּה וְעָמַד פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר וְדִבֶּר בְּאָזְנֵי
זִקְנֵי הָעִיר־הַהִיא אֶת־דְּבָרָיו וְאָסְפוּ אֹתוֹ הָעִירָה אֲלֵיהֶם
5 וְנָתְנוּ־לוֹ מָקוֹם וְיָשַׁב עִמָּם׃ וְכִי יִרְדֹּף גֹּאֵל הַדָּם אַחֲרָיו
וְלֹא־יַסְגִּרוּ אֶת־הָרֹצֵחַ בְּיָדוֹ כִּי בִּבְלִי־דַעַת הִכָּה אֶת־
6 רֵעֵהוּ וְלֹא־שֹׂנֵא הוּא לוֹ מִתְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃ וְיָשַׁב ו בָּעִיר
הַהִיא עַד־עָמְדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה לַמִּשְׁפָּט עַד־מוֹת הַכֹּהֵן
הַגָּדוֹל

according to their families, the cities and their villages.
40 And the seventh lot came out for the tribe of the children of Dan according to their families.
41 And the coast of their inheritance was Zorah, and Eshtaol, and Ir-shemesh,
42 And Shaalabbin, and Ajalon, and Jethlah,
43 And Elon, and Thimnathah, and Ekron,
44 And Eltekeh, and Gibbethon, and Baalath,
45 And Jehud, and Bene-berak, and Gath-rimmon,
46 And Me-jarkon, and Rakkon, with the border before Japho.
47 And the coast of the children of Dan went out too little for them: therefore the children of Dan went up to fight against Leshem, and took it, and smote it with the edge of the sword, and possessed it, and dwelt therein, and called Leshem, Dan, after the name of Dan their father.
48 This is the inheritance of the tribe of the children of Dan according to their families, these cities with their villages.
49 When they had made an end of dividing the land for inheritance by their coasts, the children of Israel gave an inheritance to Joshua the son of Nun among them:
50 According to the word of the LORD they gave him the city which he asked, even Timnath-serah in mount Ephraim: and he built the city, and dwelt therein.
51 These are the inheritances, which Eleazar the priest, and Joshua the son of Nun, and the heads of the fathers of the tribes of the children of Israel, divided for an inheritance by lot in Shiloh before the LORD, at the door of the tabernacle of the congregation. So they made an end of dividing the country.

20, 2 The LORD also spake unto Joshua, saying, Speak to the children of Israel, saying, Appoint
3 out for you cities of refuge, whereof I spake unto you by the hand of Moses: That the slayer that killeth any person unawares and unwittingly may flee thither: and they shall be your
4 refuge from the avenger of blood. And when he that doth flee unto one of those cities shall stand at the entering of the gate of the city, and shall declare his cause in the ears of the elders of that city, they shall take him into the city unto them, and give him a place, that he may
5 dwell among them. And if the avenger of blood pursue after him, then they shall not deliver the slayer up into his hand; because he smote his neighbour unwittingly, and hated him not
6 beforetime. And he shall dwell in that city, until he stand before the congregation for judgment, and until the death of the high priest

41 v. ס״א וְעֵין וכן ד״א, ד״ב, ד״נ וד״י. 42 v. ס״א וְשַׁעַלְבִים וכן ד״א וד״ב. 51 v. בְּשִׁלוֹ קרי.
כ, 4 v. כן ברוב ספרים כ״י ודמ״ן, ס״א ותב״ר רביע וכן ד״נ, ד״ם. ד״ב והי״ר.

that shall be in those days: then shall the slayer return, and come unto his own city, and unto his own house, unto the city from whence he fled.

7 And they appointed Kedesh in Galilee in mount Naphtali, and Shechem in mount Ephraim, and Kirjath-arba, which is Hebron, in the mountain of Judah.

8 And on the other side Jordan by Jericho eastward, they assigned Bezer in the wilderness upon the plain out of the tribe of Reuben, and Ramoth in Gilead out of the tribe of Gad, and Golan in Bashan out of the tribe of Manasseh.

9 These were the cities appointed for all the children of Israel, and for the stranger that sojourneth among them, that whosoever killeth any person at unawares might flee thither, and not die by the hand of the avenger of blood, until he stood before the congregation.

הַגֹּאֵל אֲשֶׁר יְהִיֶה בַּיָּמִים הָהֵם אוֹ׀ יָשׁוּב הָרוֹצֵחַ וּבָא
7 אֶל־עִירוֹ וְאֶל־בֵּיתוֹ אֶל־הָעִיר אֲשֶׁר־נָס מִשָּׁם: וַיַּקְדִּישׁוּ
אֶת־קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל בְּהַר נַפְתָּלִי וְאֶת־שֶׁכֶם בְּהַר אֶפְרָיִם
8 וְאֶת־קִרְיַת אַרְבַּע הִיא חֶבְרוֹן בְּהַר יְהוּדָה: וּמֵעֵבֶר
לְיַרְדֵּן יְרִיחוֹ מִזְרָחָה נָתְנוּ אֶת־בֶּצֶר בַּמִּדְבָּר בַּמִּישֹׁר
מִמַּטֵּה רְאוּבֵן וְאֶת־רָאמֹת בְּגִלְעָד מִמַּטֵּה־גָד וְאֶת־גּוֹלָן
9 בַּבָּשָׁן מִמַּטֵּה מְנַשֶּׁה: אֵלֶּה הָיוּ עָרֵי הַמֹּעֲדָה לְכָל׀
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם לָנוּס שָׁמָּה כָּל־מַכֵּה
נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה וְלֹא יָמוּת בְּיַד גֹּאֵל הַדָּם עַד־עָמְדוֹ לִפְנֵי
כא הָעֵדָה: וַיִּגְּשׁוּ רָאשֵׁי אֲבוֹת

1 Then came near the heads of the fathers of the Levites unto Eleazar the priest, and unto Joshua the son of Nun, and unto the heads of the fathers of the tribes of the children of Israel;

2 And they spake unto them at Shiloh in the land of Canaan, saying, The LORD commanded by the hand of Moses to give us cities to dwell in, with the suburbs thereof for our cattle.

3 And the children of Israel gave unto the Levites out of

4 their inheritance, at the commandment of the LORD, these cities and their suburbs. And the lot came out for the families of the Kohathites: and the children of Aaron the priest, which were of the Levites, had by lot out of the tribe of Judah, and out of the tribe of Simeon,

5 and out of the tribe of Benjamin, thirteen cities. And the rest of the children of Kohath had by lot out of the families of the tribe of Ephraim, and out of the tribe of Dan, and out of the

6 half tribe of Manasseh, ten cities. And the children of Gershon had by lot out of the families of the tribe of Issachar, and out of the tribe of Asher, and out of the tribe of Naphtali, and

7 out of the half tribe of Manasseh in Bashan, thirteen cities. The children of Merari by their families had out of the tribe of Reuben, and out of the tribe of Gad, and out of the tribe of Zebulun, twelve cities.

הַלְוִיִּם אֶל־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְאֶל־רָאשֵׁי
2 אֲבוֹת הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְדַבְּרוּ אֲלֵהֶם בְּשִׁלֹה
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן לֵאמֹר יְהוָה צִוָּה בְיַד־מֹשֶׁה לָתֵת־לָנוּ
3 עָרִים לָשֶׁבֶת וּמִגְרְשֵׁיהֶן לִבְהֶמְתֵּנוּ: וַיִּתְּנוּ בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם מִנַּחֲלָתָם אֶלֹפֵי יְהוָה אֶת־הֶעָרִים
4 הָאֵלֶּה וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶן: וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל לְמִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי
וַיְהִי לִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן מִן־הַלְוִיִּם מִמַּטֵּה יְהוּדָה
וּמִמַּטֵּה הַשִּׁמְעֹנִי וּמִמַּטֵּה בִנְיָמִן בַּגּוֹרָל עָרִים שְׁלֹשׁ
עֶשְׂרֵה:
5 וְלִבְנֵי קְהָת הַנּוֹתָרִים מִמִּשְׁפְּחֹת מַטֵּה־אֶפְרַיִם וּמִמַּטֵּה־
דָּן וּמֵחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה בַּגּוֹרָל עָרִים עֶשֶׂר:
6 וְלִבְנֵי גֵרְשׁוֹן מִמִּשְׁפְּחֹת מַטֵּה־יִשָּׂשכָר וּמִמַּטֵּה־
אָשֵׁר וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי וּמֵחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה בַּבָּשָׁן בַּגּוֹרָל
7 עָרִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה: לִבְנֵי מְרָרִי
לְמִשְׁפְּחֹתָם מִמַּטֵּה רְאוּבֵן וּמִמַּטֵּה־גָד וּמִמַּטֵּה זְבוּלֻן
8 עָרִים שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה: וַיִּתְּנוּ
בְנֵי־

א ס״א ראמות מלא וכן ד״א. ד״ט. ד״ט. ד״א. ד״ב. ד״ד ודע״ו. ב ס״א גֹּלָן כתיב. ג״ן קרי. כא. ג ס״א בְּצִיר קרי. ה ס״א בְּצִיר עִיר. ו ס״א הַקְּהָתִי. ח ס״א בפ״א אין כאן פסקא. ט ס״א כן ב״א ב״ב ירמ״ה.

בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם אֵת־הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶן
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה בַּגּוֹרָל׃

8 And the children of Israel gave by lot unto the Levites these cities with their suburbs, as the LORD commanded by the hand of Moses.

9 וַיִּתְּנוּ מִמַּטֵּה בְּנֵי יְהוּדָה וּמִמַּטֵּה בְּנֵי שִׁמְעוֹן אֵת
10 הֶעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־יִקְרָא אֹתָן בְּשֵׁם׃ וַיִּהְיוּ לִבְנֵי
אַהֲרֹן מִמִּשְׁפְּחוֹת הַקְּהָתִי מִבְּנֵי לֵוִי כִּי לָהֶם הָיְתָה הַגּוֹרָל
11 רִאשֹׁנָה׃ וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־קִרְיַת אַרְבַּע אֲבִי הָעֲנָק
הִיא חֶבְרוֹן בָּהָר יְהוּדָה וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ סְבִיבֹתֶיהָ׃
12 וְאֶת־שְׂדֵה הָעִיר וְאֶת־חַצֵרֶיהָ נָתְנוּ לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה
13 בַּאֲחֻזָּתוֹ׃ וְלִבְנֵי | אַהֲרֹן הַכֹּהֵן נָתְנוּ
אֶת־עִיר מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־חֶבְרוֹן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־
14 לִבְנָה וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ וְאֶת־יַתִּיר וְאֶת־מִגְרְשֶׁהָ וְאֶת־
15 אֶשְׁתְּמֹעַ וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ וְאֶת־חֹלֹן וְאֶת־מִגְרְשֶׁהָ וְאֶת־
16 דְּבִר וְאֶת־מִגְרְשֶׁהָ׃ וְאֶת־עַיִן וְאֶת־מִגְרְשֶׁהָ וְאֶת־יֻטָּה
וְאֶת־מִגְרְשֶׁהָ אֶת־בֵּית שֶׁמֶשׁ וְאֶת־מִגְרְשֶׁהָ עָרִים תֵּשַׁע
17 מֵאֵת שְׁנֵי הַשְּׁבָטִים הָאֵלֶּה׃ וּמִמַּטֵּה בִנְיָמִן אֶת־גִּבְעוֹן
18 וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ אֶת־גֶּבַע וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ׃ אֶת־עֲנָתוֹת וְאֶת־
19 מִגְרְשָׁהּ וְאֶת־עַלְמוֹן וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ עָרִים אַרְבַּע׃ כָּל־עָרֵי
בְנֵי־אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה עָרִים וּמִגְרְשֵׁיהֶן׃
20 וְלִמִשְׁפְּחוֹת בְּנֵי־קְהָת הַלְוִיִּם הַנּוֹתָרִים
21 מִבְּנֵי קְהָת וַיְהִי עָרֵי גְוָרָלָם מִמַּטֵּה אֶפְרָיִם׃ וַיִּתְּנוּ
לָהֶם אֶת־שִׁכֶם הָרֹצֵחַ אֶת־מִגְרְשָׁהּ וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ
22 בְּהַר אֶפְרָיִם וְאֶת־גֶּזֶר וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ׃ וְאֶת־קִבְצַיִם
וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ וְאֶת־בֵּית חוֹרֹן וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ עָרִים אַרְבַּע׃
23 וּמִמַּטֵּה־דָן אֶת־אֶלְתְּקֵא וְאֶת־
24 מִגְרְשָׁהּ אֶת־גִּבְּתוֹן וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ׃ אֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־

מגרשה

10 v. ס״א חֲקָהתי. 10 v. רִאשׁנָה כתיב, וראשונה קרי. 18 v. כן למערבאי, למדנחאי יְשׁוּעָה סלא״. 18 v. בס״א אין כאן פסקא. 16 v. ס״א וְאֶת־ וכן ר״א, ר״ב, ר״ו, ר״ב, ת״ע, ת״ס וח״ר. 17 v. בס״א יש כאן פתוחה. 18 v. ס״א וְאֶת־ וכן ת״ע, ת״ס וח״ר. 19 v. ס״א וְאֶת־ וכן ר״א, ר״ב, ר״ו וה״ב. 23 v. ס״א וְאֶת־ וכן ר״א, ר״ב, ר״ו־ב, ת״ע, ת״ס וח״ר. 24 v. ס״א וְאֶת־ וכן ר״א, ר״ב, ת״ע, ת״ס וח״ר.

17 And out of the tribe of Benjamin, Gibeon with her suburbs, Geba with her suburbs,

18, 19 Anathoth with her suburbs, and Almon with her suburbs; four cities. All the cities of the
20 children of Aaron, the priests, were thirteen cities with their suburbs. And the families of the children of Kohath, the Levites which remained of the children of Kohath, even they had
21 the cities of their lot out of the tribe of Ephraim. For they gave them Shechem with her suburbs in mount Ephraim, to be a city of refuge for the slayer; and Gezer with her suburbs,
22, 23 And Kibzaim with her suburbs, and Beth-horon with her suburbs; four cities. And out of
24 the tribe of Dan, Eltekeh with her suburbs, Gibbethon with her suburbs, Aijalon with

מִנַּרְשָׁהּ אֶת־נַּת־רִמּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃
וּמֵחֲצִית מַטֵּה מְנַשֶּׁה אֶת־תַּעְנָךְ וְאֶת־ 25
מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־גַּת־רִמּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים שְׁתָּיִם׃ כָּל־ 26
עָרִים עֶשֶׂר וּמִגְרְשֵׁיהֶן לְמִשְׁפְּחוֹת בְּנֵי־קְהָת הַנּוֹתָרִים׃
וְלִבְנֵי גֵרְשׁוֹן מִמִּשְׁפַּחַת הַלְוִיִּם 27
מֵחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה אֶת־עִיר מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־גֹּלָן
בַּבָּשָׁן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־בְּעֶשְׁתְּרָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים
שְׁתָּיִם׃ וּמִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר אֶת־קִשְׁיוֹן 28
וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ אֶת־דָּבְרַת וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃ אֶת־יַרְמוּת וְאֶת־ 29
מִגְרָשֶׁהָ אֶת־עֵין גַּנִּים וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃
וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר אֶת־מִשְׁאָל וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ 30
אֶת־עַבְדּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃ אֶת־חֶלְקַת וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־ 31
רְחֹב וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃
וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי אֶת־עִיר ׀ מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־קֶדֶשׁ 32
בַּגְלִיל וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־חַמֹּת דֹּאר וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ
וְאֶת־קַרְתָּן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים שָׁלֹשׁ׃ כָּל־עָרֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי 33
לְמִשְׁפְּחֹתָם שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה עִיר וּמִגְרְשֵׁיהֶן׃
וְלִמְשְׁפְּחֹת בְּנֵי־מְרָרִי הַלְוִיִּם הַנּוֹתָרִים מֵאֵת 34
מַטֵּה זְבוּלֻן אֶת־יָקְנְעָם וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ אֶת־כַּרְתָּה וְאֶת־
מִגְרָשֶׁהָ׃ אֶת־דִּמְנָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ אֶת־נַהֲלָל וְאֶת־ 35
מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃
וּמִמַּטֵּה רְאוּבֵן אֶת־בֶּצֶר וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־יַהְצָה 36
וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃ אֶת־קְדֵמוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־מֵיפָעַת 37
וְאֶת־

her suburbs, Gath-rimmon with her suburbs; four cities.
25 And out of the half tribe of Manasseh, Tanach with her suburbs, and Gath-rimmon with her suburbs; two cities.
26 All the cities were ten with their suburbs for the families of the children of Kohath that remained.
27 And unto the children of Gershon, of the families of the Levites, out of the other half tribe of Manasseh they gave Golan in Bashan with her suburbs, to be a city of refuge for the slayer; and Beesh-terah with her suburbs; two cities.
28 And out of the tribe of Issachar, Kishon with her suburbs, Dabareh with her suburbs,
29 Jarmuth with her suburbs, En-gannim with her suburbs; four cities.
30 And out of the tribe of Asher, Mishal with her suburbs, Abdon with her suburbs,
31 Helkath with her suburbs, and Rehob with her suburbs; four cities.
32 And out of the tribe of Naphtali, Kedesh in Galilee with her suburbs, to be a city of refuge for the slayer; and Hammoth-dor with her suburbs, and Kartan with her suburbs; three cities.
33 All the cities of the Gershonites according to their families were thirteen cities with their suburbs.
34 And unto the families of the children of Merari, the rest of the Levites, out of the tribe of Zebulun, Jokneam with her suburbs, and Kartah
36 with her suburbs, Dimnah with her suburbs, Nahalal with her suburbs; four cities.
37 And out of the tribe of Reuben, Bezer with her suburbs, and Jahazah with her suburbs, Kedemoth with her suburbs, and Mephaath

---

vv. 25–30 בכ״א אין כאן ספוקא. v. 26 למראי למשפחת חסר. v. 27 גָּלָן קרי. v. 27 כן ב״א, ב״נ ואת־ בלא נציא. v. 28 כן כ״א, כ״נ יִשַּׂשכָר. v. 29 ס״א ואת־ וכן ר״א, ת״ע, ת״ס והר׳. v. 31 ס״א ואת וכן ר״א, ר״ב, ת״ע, ת״ס ות״ר. v. 32 דור קרי. v. 34 ס״א ואת־ וכן ר״א, ר״ב, ר״ת, ר״ו, ד״ב, תר׳ ות״ר. vv. 36, 37 אלו שני הפסוקים אינן כתובים בהללי אבל נמצאו כאן כרוב ספרים כ״י, ב״א, ר״ב ר״ג, ר״ו, ד״א, ד״ב, ת״ע ות״ר: עיין ד״ה א׳ ו׳ ס״ב וס״ד. v. 36 ס״א ראובן את־עיר מקלט הרוצח וכן ר״ק, ת״ע ות״ר. v. 36 ס״א בצר במדבר וכן ת״ע ות״ר. v. 36 ס״א את־. v. 37 ס״א ואת־ וכן ר״ב, ר״ו, ד״א, ד״ב, ד״ד ות״ע.

וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃

38 וּמִמַּטֵּה־גָד אֶת־עִיר מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־ 38
רָמֹת בִּגְלָעָד וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־מַחֲנַיִם וְאֶת־
39 מִגְרָשֶׁהָ׃ אֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ אֶת־יַעְזֵר וְאֶת־ 39
40 מִגְרָשֶׁהָ כָּל־עָרִים אַרְבַּע׃ כָּל־הֶעָרִים לִבְנֵי מְרָרִי 40
לְמִשְׁפְּחֹתָם הַנּוֹתָרִים מִמִּשְׁפְּחוֹת הַלֵּוִיִּם וַיְהִי גּוֹרָלָם
41 עָרִים שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה׃ כָּל עָרֵי הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ אֲחֻזַּת בְּנֵי־ 41
42 יִשְׂרָאֵל עָרִים אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה וּמִגְרְשֵׁיהֶן׃ תִּהְיֶינָה 42
הֶעָרִים הָאֵלֶּה עִיר עִיר וּמִגְרָשֶׁיהָ סְבִיבֹתֶיהָ כֵּן לְכָל־
43 הֶעָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיִּתֵּן יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל ס 43
אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָתֵת לַאֲבוֹתָם וַיִּרְשׁוּהָ
44 וַיֵּשְׁבוּ בָהּ׃ וַיָּנַח יְהוָה לָהֶם מִסָּבִיב כְּכֹל אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע 44
לַאֲבוֹתָם וְלֹא־עָמַד אִישׁ בְּפָנֵיהֶם מִכָּל־אוֹיְבֵיהֶם אֵת
45 כָּל־אוֹיְבֵיהֶם נָתַן יְהוָה בְּיָדָם׃ לֹא־נָפַל דָּבָר מִכֹּל 45
הַדָּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל הַכֹּל
כב בָּא׃ אָז יִקְרָא יְהוֹשֻׁעַ לָרְאוּבֵנִי
2 וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אַתֶּם
שְׁמַרְתֶּם אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה 3
וַתִּשְׁמְעוּ בְקוֹלִי לְכֹל אֲשֶׁר־צִוִּיתִי אֶתְכֶם׃ לֹא־עֲזַבְתֶּם
אֶת־אֲחֵיכֶם זֶה יָמִים רַבִּים עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּשְׁמַרְתֶּם 4
אֵת־מִשְׁמֶרֶת מִצְוַת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וְעַתָּה הֵנִיחַ יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם לַאֲחֵיכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם וְעַתָּה פְּנוּ וּלְכוּ
לָכֶם לְאָהֳלֵיכֶם אֶל־אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם אֲשֶׁר | נָתַן לָכֶם
5 מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן׃ רַק | שִׁמְרוּ מְאֹד
לַעֲשׂוֹת אֶת־הַמִּצְוָה וְאֶת־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם
משה

43 v. בס"א אין כאן ספקא. כב. 1 v. ס"א שָׁם וכן ר"א. ור"ב. ובס"א שָׁם הַמְנַשֶּׁה׃ עיין פסוק ז'. 4 v. סביר לָכֶם וכן כתוב וקרי ברוב ספרים כי'. ר"א ור"ב. 4 v. ס"א וסכ"ג וכן ר"א. ד"ו ור"ב.

28

22 Then Joshua called the Reubenites, and the Gadites, and the half tribe of Manasseh,

2 And said unto them, Ye have kept all that Moses the servant of the LORD commanded you, and have obeyed my voice in all that I commanded

3 you: Ye have not left your brethren these many days unto this day, but have kept the

4 charge of the commandment of the LORD your God. And now the LORD your God hath given rest unto your brethren, as he promised them: therefore now return ye, and get you unto your tents, and unto the land of your possession, which Moses the servant of the LORD gave

5 you on the other side Jordan. But take diligent heed to do the commandment and the law, which Moses

with her suburbs; four cities.

38 And out of the tribe of Gad, Ramoth in Gilead with her suburbs, to be a city of refuge for the slayer; and Mahanaim with her suburbs,

39 Heshbon with her suburbs, Jazer with her suburbs; four cities in all.

40 So all the cities for the children of Merari by their families, which were remaining of the families of the Levites, were by their lot twelve cities.

41 All the cities of the Levites within the possession of the children of Israel were forty and eight cities with their suburbs.

42 These cities were every one with their suburbs round about them: thus were all these cities.

43 And the LORD gave unto Israel all the land which he sware to give unto their fathers; and they possessed it, and dwelt therein.

44 And the LORD gave them rest round about, according to all that he sware unto their fathers: and there stood not a man of all their enemies before them; the LORD delivered all their enemies into their hand.

45 There failed not ought of any good thing which the LORD had spoken unto the house of Israel; all came to pass.

משה עבד־יהוה לאהבה את־יהוה אלהיכם וללכת
בכל־דרכיו ולשמר מצותיו ולדבקה־בו ולעבדו בכל
לבבכם ובכל־נפשכם: ויברכם יהושע וישלחם וילכו 6
אל־אהליהם:
ולחצי ׀ שבט המנשה נתן משה בבשן ולחציו נתן 7
יהושע עם־אחיהם מעבר הירדן ימה ובם כי־שלחם
יהושע אל־אהליהם ויברכם: ויאמר אליהם לאמר 8
בנכסים רבים שובו אל־אהליכם ובמקנה רב־מאד
בכסף ובזהב ובנחשת ובברזל ובשלמות הרבה
מאד חלקו שלל־איביכם עם־אחיכם:
וישבו וילכו בני־ראובן ובני־גד וחצי ׀ שבט 9
המנשה מאת בני ישראל משלה אשר בארץ־כנען
ללכת אל־ארץ הגלעד אל־ארץ אחזתם אשר נאחזו־
בה על־פי יהוה ביד־משה: ויבאו אל־גלילות הירדן 10
אשר בארץ כנען ויבנו בני־ראובן ובני־גד וחצי שבט
המנשה שם מזבח על־הירדן מזבח גדול למראה:
וישמעו בני־ישראל לאמר הנה בנו בני־ראובן ובני־גד 11
וחצי שבט המנשה את־המזבח אל־מול ארץ כנען
אל־גלילות הירדן אל־עבר בני ישראל: וישמעו בני 12
ישראל ויקהלו כל־עדת בני־ישראל שלה לעלות
עליהם לצבא: וישלחו בני־ישראל 13
אל־בני־ראובן ואל־בני־גד ואל־חצי שבט־מנשה אל
ארץ הגלעד את־פינחס בן־אלעזר הכהן: ועשרה 14
נשאים עמו נשיא אחד נשיא אחד לבית אב לכל
מטות ישראל ואיש ראש בית־אבותם המה לאלפי 15
ישראל: ויבאו אל־בני־ראובן ואל־בני־גד ואל־חצי
שבט־

6 v. כן ב״א. ב״נ ויברכם בלא נציא. 7 v. מעבר כתיב. בעבר קרי. 7 v. כן ב״א. כ״נ
כי כתונה ובלא מקף. 13 vv. ב״א אין כאן סמכא. 9 v. משלו קרי. 12 v. שלו קרי.

the servant of the LORD charged you, to love the LORD your God, and to walk in all his ways, and to keep his commandments, and to cleave unto him, and to serve him with all your heart and with all your soul.

6 So Joshua blessed them, and sent them away: and they went unto their tents.

7 Now to the one half of the tribe of Manasseh Moses had given possession in Bashan: but unto the other half thereof gave Joshua among their brethren on this side Jordan westward. And when Joshua sent them away also unto their tents, then he blessed them,

8 And he spake unto them, saying, Return with much riches unto your tents, and with very much cattle, with silver, and with gold, and with brass, and with iron, and with very much raiment: divide the spoil of your enemies with your brethren.

9 And the children of Reuben and the children of Gad and the half tribe of Manasseh returned, and departed from the children of Israel out of Shiloh, which is in the land of Canaan, to go unto the country of Gilead, to the land of their possession, whereof they were possessed, according to the word of the LORD by the hand of Moses.

10 And when they came unto the borders of Jordan, that are in the land of Canaan, the children of Reuben and the children of Gad and the half tribe of Manasseh built

11 there an altar by Jordan, a great altar to see to. And the children of Israel heard say, Behold, the children of Reuben and the children of Gad and the half tribe of Manasseh have built an altar over against the land of Canaan, in the borders of Jordan, at the passage of the

12 children of Israel. And when the children of Israel heard of it, the whole congregation of the children of Israel gathered themselves together at Shiloh, to go up to war against them.

13 And the children of Israel sent unto the children of Reuben, and to the children of Gad, and to the half tribe of Manasseh, into the land of Gilead, Phinehas the son of Eleazar the priest,

14 And with him ten princes, of each chief house a prince throughout all the tribes of Israel; and

15 each one was an head of the house of their fathers among the thousands of Israel. And they came unto the children of Reuben, and to the children of Gad, and to the half

tribe of Manasseh, unto the land of Gilead, and they spake with them, saying,

16 Thus saith the whole congregation of the LORD, What trespass is this that ye have committed against the God of Israel, to turn away this day from following the LORD, in that ye have builded you an altar, that ye might rebel this day against the LORD?

17 Is the iniquity of Peor too little for us, from which we are not cleansed until this day, although there was a plague in the congregation of the LORD,

18 But that ye must turn away this day from following the LORD? and it will be, seeing ye rebel to day against the LORD, that to morrow he will be wroth with the whole congregation of Israel.

19 Notwithstanding, if the land of your possession be unclean, then pass ye over unto the land of the possession of the LORD, wherein the LORD'S tabernacle dwelleth, and take possession among us: but rebel not against the LORD, nor rebel against us, in building you an altar beside the altar of the LORD our God.

20 Did not Achan the son of Zerah commit a trespass in the accursed thing, and wrath fell on all the congregation of Israel? and that man perished not alone in his iniquity.

21 Then the children of Reuben and the children of Gad and the half tribe of Manasseh

16 שִׁבְטֵי־מְנַשֶּׁה אֶל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד וַיְדַבְּרוּ אִתָּם לֵאמֹר׃ כֹּה
אָמְרוּ כָל ׀ עֲדַת יְהוָה מָה־הַמַּעַל הַזֶּה אֲשֶׁר מְעַלְתֶּם
בֵּאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לָשׁוּב הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי יְהוָה בְּבִנְתְכֶם
17 לָכֶם מִזְבֵּחַ לִמְרָדְכֶם הַיּוֹם בַּיהוָה׃ הַמְעַט־לָנוּ אֶת־
עֲוֹן פְּעוֹר אֲשֶׁר לֹא־הִטַּהַרְנוּ מִמֶּנּוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיְהִי
18 הַנֶּגֶף בַּעֲדַת יְהוָה׃ וְאַתֶּם תָּשֻׁבוּ הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי יְהוָה
וְהָיָה אַתֶּם תִּמְרְדוּ הַיּוֹם בַּיהוָה וּמָחָר אֶל־כָּל־עֲדַת
19 יִשְׂרָאֵל יִקְצֹף׃ וְאַךְ אִם־טְמֵאָה אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם עִבְרוּ
לָכֶם אֶל־אֶרֶץ אֲחֻזַּת יְהוָה אֲשֶׁר שָׁכַן־שָׁם מִשְׁכַּן יְהוָה
וְהַאֲחֻזוּ בְתוֹכֵנוּ וּבַיהוָה אַל־תִּמְרֹדוּ וְאוֹתָנוּ אַל־תַּמְרְדוּ
בִּבְנֹתְכֶם לָכֶם מִזְבֵּחַ מִבִּלְעֲדֵי מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃
20 הֲלוֹא ׀ עָכָן בֶּן־זֶרַח מָעַל מַעַל בַּחֵרֶם וְעַל־כָּל־עֲדַת
יִשְׂרָאֵל הָיָה קֶצֶף וְהוּא אִישׁ אֶחָד לֹא גָוַע בַּעֲוֹנוֹ׃
21 וַיַּעֲנוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט
22 הַמְנַשֶּׁה וַיְדַבְּרוּ אֶת־רָאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃ אֵל ׀ אֱלֹהִים ׀
יְהוָה אֵל ׀ אֱלֹהִים ׀ יְהוָה הוּא יֹדֵעַ וְיִשְׂרָאֵל הוּא יֵדָע
אִם־בְּמֶרֶד וְאִם־בְּמַעַל בַּיהוָה אַל־תּוֹשִׁיעֵנוּ הַיּוֹם הַזֶּה׃
23 לִבְנוֹת לָנוּ מִזְבֵּחַ לָשׁוּב מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְאִם־לְהַעֲלוֹת
עָלָיו עוֹלָה וּמִנְחָה וְאִם־לַעֲשׂוֹת עָלָיו זִבְחֵי שְׁלָמִים
24 יְהוָה הוּא יְבַקֵּשׁ׃ וְאִם־לֹא מִדָּאָגָה מִדָּבָר עָשִׂינוּ אֶת־
זֹאת לֵאמֹר מָחָר יֹאמְרוּ בְנֵיכֶם לִבְנֵינוּ לֵאמֹר מַה־
25 לָכֶם וְלַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וּגְבוּל נָתַן־יְהוָה בֵּינֵנוּ
וּבֵינֵיכֶם בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד אֶת־הַיַּרְדֵּן אֵין לָכֶם חֵלֶק
בַּיהוָה וְהִשְׁבִּיתוּ בְנֵיכֶם אֶת־בָּנֵינוּ לְבִלְתִּי יְרֹא אֶת־
26 יְהוָה׃ וַנֹּאמֶר נַעֲשֶׂה־נָּא לָנוּ לִבְנוֹת אֶת־הַמִּזְבֵּחַ לֹא
27 לְעֹלָה וְלֹא לְזָבַח׃ כִּי עֵד הוּא בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם וּבֵין
דרוחינו

16 v. כן ב"א, ב"נ אֶל־ בנעיא. 20 v. כן למסרבאי, למדנחאי וְאֶל־. 21 v. ס"א אֶל־ וכן ד"א, ד"ב וח"ע. 22 v. כן למערבאי, למדנחאי אס"ר. 25 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ם, ד"ב, ד"ד ודס"ו, ס"א נתן וכן ד"ב, ד"ג ה"ו. 25 v. ס"א בינינו מלא דפלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ו הס"ו.

22 answered, and said unto the heads of the thousands of Israel, The LORD God of gods, the LORD God of gods, he knoweth, and Israel he shall know; if it be in rebellion, or if in trans-
23 gression against the LORD, (save us not this day,) That we have built us an altar to turn from following the LORD, or if to offer thereon burnt offering or meat offering, or if to offer
24 peace offerings thereon, let the LORD himself require it; And if we have not rather done it for fear of this thing, saying, In time to come your children might speak unto our children,
25 saying, What have ye to do with the LORD God of Israel? For the LORD hath made Jordan a border between us and you, ye children of Reuben and children of Gad; ye have no part in the LORD: so shall your children make our children cease from fearing the LORD.
26 Therefore we said, Let us now prepare to build us an altar, not for burnt offering, nor for sac-
27 rifice: But that it may be a witness between us, and you, and our

דְּרוֹתֵינוּ אַחֲרֵינוּ לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת יְהוָה לְפָנָיו
בְּעֹלוֹתֵינוּ וּבְזִבְחֵינוּ וּבְשַׁלְמֵינוּ וְלֹא־יֹאמְרוּ בָנֵיכֶם מָחָר
28 לְבָנֵינוּ אֵין־לָכֶם חֵלֶק בַּיהוָה: וְנֹאמֶר וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ
אֵלֵינוּ וְאֶל־דֹּרֹתֵינוּ מָחָר וְאָמַרְנוּ רְאוּ אֶת־תַּבְנִית
מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר־עָשׂוּ אֲבוֹתֵינוּ לֹא לְעֹלָה וְלֹא לְזָבַח
29 כִּי־עֵד הוּא בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם: חָלִילָה לָּנוּ מִמֶּנּוּ לִמְרֹד
בַּיהוָה וְלָשׁוּב הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי יְהוָה לִבְנוֹת מִזְבֵּחַ לְעֹלָה
לְמִנְחָה וּלְזָבַח מִלְבַד מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר לִפְנֵי
30 מִשְׁכָּנוֹ: וַיִּשְׁמַע פִּינְחָס הַכֹּהֵן
וּנְשִׂיאֵי הָעֵדָה וְרָאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶת־
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבְּרוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וּבְנֵי מְנַשֶּׁה
31 וַיִּיטַב בְּעֵינֵיהֶם: וַיֹּאמֶר פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶל־
בְּנֵי־רְאוּבֵן וְאֶל־בְּנֵי־גָד וְאֶל־בְּנֵי מְנַשֶּׁה הַיּוֹם יָדַעְנוּ
כִּי־בְתוֹכֵנוּ יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־מְעַלְתֶּם בַּיהוָה הַמַּעַל הַזֶּה
32 אָז הִצַּלְתֶּם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִיַּד יְהוָה: וַיָּשָׁב פִּינְחָס
בֶּן־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְהַנְּשִׂיאִם מֵאֵת בְּנֵי־רְאוּבֵן וּמֵאֵת בְּנֵי־
גָד מֵאֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּשִׁבוּ
33 אוֹתָם דָּבָר: וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְבָרְכוּ
אֱלֹהִים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא אָמְרוּ לַעֲלוֹת עֲלֵיהֶם לַצָּבָא
לְשַׁחֵת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד יֹשְׁבִים
34 בָּהּ: וַיִּקְרְאוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד לַמִּזְבֵּחַ כִּי עֵד הוּא ס
כג בֵּינֹתֵינוּ כִּי יְהוָה הָאֱלֹהִים: וַיְהִי
מִיָּמִים רַבִּים אַחֲרֵי אֲשֶׁר־הֵנִיחַ יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל מִכָּל
2 אֹיְבֵיהֶם מִסָּבִיב וִיהוֹשֻׁעַ זָקֵן בָּא בַּיָּמִים: וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ
לְכָל־יִשְׂרָאֵל לְזִקְנָיו וּלְרָאשָׁיו וּלְשֹׁפְטָיו וּלְשֹׁטְרָיו וַיֹּאמֶר
אלהם

28 Therefore said we, that it shall be, when they should so say to us or to our generations in time to come, that we may say again, Behold the pattern of the altar of the LORD, which our fathers made, not for burnt offerings, nor for sacrifices; but it is a witness between us and you.

29 God forbid that we should rebel against the LORD, and turn this day from following the LORD, to build an altar for burnt offerings, for meat offerings, or for sacrifices, beside the altar of the LORD our God that is before his tabernacle.

30 And when Phinehas the priest, and the princes of the congregation and heads of the thousands of Israel which were with him, heard the words that the children of Reuben and the children of Gad and the children of Manasseh spake, it pleased them.

31 And Phinehas the son of Eleazar the priest said unto the children of Reuben, and to the children of Gad, and to the children of Manasseh, This day we perceive that the LORD is among us, because ye have not committed this trespass against the LORD: now ye

32 have delivered the children of Israel out of the hand of the LORD. And Phinehas the son of Eleazar the priest, and the princes, returned from the children of Reuben, and from the children of Gad, out of the land of Gilead, unto the land of Canaan, to the children of Israel, and

33 brought them word again. And the thing pleased the children of Israel; and the children of Israel blessed God, and did not intend to go up against them in battle, to destroy the land

34 wherein the children of Reuben and Gad dwelt. And the children of Reuben and the children of Gad called the altar Ed: for it shall be a witness between us that the LORD is God.

23 And it came to pass a long time after that the LORD had given rest unto Israel from all their

2 enemies round about, that Joshua waxed old and stricken in age. And Joshua called for all Israel, and for their elders, and for their heads, and for their judges, and for their officers, and said

---

28 כן כרוב ספרים כי', ר'נ, ר'ו, ר'א והס'ו, ס'א אֲלֵתֵינוּ חסר רחסר וכן ר'א, ר'ב, ר'ם, ר'י'ב ור'י'ד, וס'א דורותינו כלא דסלא וכן ר'י'ב. 29 ס'א ובזבחנו חסר וכן ר'א, ר'כ, ר'ו חר'י'ב. 32 כן כ'א, כ'נ והנשיאים בלא נעויא. 34 ס'א לסוכח עך וכן ר'א, ר'כ, חר' כ'ו וח'ס. 34 ס'א הוא האלהים וכן חר', ח'ע, ח'ם ות'ר.

אֲלֵהֶם אֲנִי זָקַנְתִּי בָּאתִי בַּיָּמִים: וְאַתֶּם רְאִיתֶם אֵת כָּל־ 3
אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְכָל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִפְּנֵיכֶם
כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא הַנִּלָּחֵם לָכֶם: רְאוּ הִפַּלְתִּי לָכֶם 4
אֶת־הַגּוֹיִם הַנִּשְׁאָרִים הָאֵלֶּה בְּנַחֲלָה לְשִׁבְטֵיכֶם מִךְ
הַיַּרְדֵּן וְכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִכְרַתִּי וְהַיָּם הַגָּדוֹל מְבוֹא
הַשָּׁמֶשׁ: וַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא יֶהְדֳּפֵם מִפְּנֵיכֶם וְהוֹרִישׁ 5
אֹתָם מִלִּפְנֵיכֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־אַרְצָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם לָכֶם: וַחֲזַקְתֶּם מְאֹד לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת אֵת 6
כָּל־הַכָּתוּב בְּסֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה לְבִלְתִּי סוּר־מִמֶּנּוּ יָמִין
וּשְׂמֹאוֹל: לְבִלְתִּי־בוֹא בַּגּוֹיִם הָאֵלֶּה הַנִּשְׁאָרִים הָאֵלֶּה 7
אִתְּכֶם וּבְשֵׁם אֱלֹהֵיהֶם לֹא־תַזְכִּירוּ וְלֹא תַשְׁבִּיעוּ וְלֹא
תָעָבְדוּם וְלֹא תִשְׁתַּחֲוּוּ לָהֶם: כִּי אִם־בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם 8
תִּדְבָּקוּ כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וַיּוֹרֶשׁ יְהוָה 9
מִפְּנֵיכֶם גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצוּמִים וְאַתֶּם לֹא־עָמַד אִישׁ
בִּפְנֵיכֶם עַד הַיּוֹם הַזֶּה: אִישׁ־אֶחָד מִכֶּם יִרְדֹּף־אָלֶף 10
כִּי | יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא הַנִּלָּחֵם לָכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
לָכֶם: וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד לְנַפְשֹׁתֵיכֶם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה 11
אֱלֹהֵיכֶם: כִּי | אִם־שׁוֹב תָּשׁוּבוּ וּדְבַקְתֶּם בִּיתֶר הַגּוֹיִם 12
הָאֵלֶּה הַנִּשְׁאָרִים הָאֵלֶּה אִתְּכֶם וְהִתְחַתַּנְתֶּם בָּהֶם
וּבָאתֶם בָּהֶם וְהֵם בָּכֶם: יָדוֹעַ תֵּדְעוּ כִּי לֹא יוֹסִיף 13
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְהוֹרִישׁ אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵיכֶם
וְהָיוּ לָכֶם לְפַח וּלְמוֹקֵשׁ וּלְשֹׁטֵט בְּצִדֵּיכֶם וְלִצְנִנִים
בְּעֵינֵיכֶם עַד אׇבְדְּכֶם מֵעַל הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה הַזֹּאת
אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וְהִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ 14
הַיּוֹם בְּדֶרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ וִידַעְתֶּם בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־
נַפְשְׁכֶם כִּי לֹא־נָפַל דָּבָר אֶחָד מִכֹּל | הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים
אשר

3 And ye have seen all that the LORD your God hath done unto all these nations because of you; for the LORD your God is he that hath fought for you.
4 Behold, I have divided unto you by lot these nations that remain, to be an inheritance for your tribes, from Jordan, with all the nations that I have cut off, even unto the great sea westward.
5 And the LORD your God, he shall expel them from before you, and drive them from out of your sight; and ye shall possess their land, as the LORD your God hath promised unto you.
6 Be ye therefore very courageous to keep and to do all that is written in the book of the law of Moses, that ye turn not aside therefrom to the right hand or to the left;
7 That ye come not among these nations, these that remain among you; neither make mention of the name of their gods, nor cause to swear by them, neither serve them, nor bow yourselves unto them:
8 But cleave unto the LORD your God, as ye have done unto this day.
9 For the LORD hath driven out from before you great nations and strong: but as for you, no man hath been able to stand before you unto this day.
10 One man of you shall chase a thousand: for the LORD your God, he it is that fighteth for you, as he hath
11 promised you. Take good heed therefore unto yourselves, that ye love the LORD your
12 God. Else if ye do in any wise go back, and cleave unto the remnant of these nations, even these that remain among you, and shall make marriages with them, and go in unto them, and
13 they to you: Know for a certainty that the LORD your God will no more drive out any of these nations from before you; but they shall be snares and traps unto you, and scourges in your sides, and thorns in your eyes, until ye perish from off this good land which the LORD
14 your God hath given you. And, behold, this day I am going the way of all the earth: and ye know in all your hearts and in all your souls, that not one thing hath failed of all the good things

5 ס״א מִלִּפְנֵיכֶם וכן ר״א, ר״ב ויי״ב: מיין לקמן פסוק ח׳ י״ג. 6 ושמאל קרי.
12 כן ב״א, ב״נ וְהִתְחַתַּנְתֶּם בלא נעיא. 13 ס״א בְּלִי־תִגְרִים וכן ר״א, ר״ב, ר״ו ויי״ב.

אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עֲלֵיכֶם הַכֹּל בָּאוּ לָכֶם
לֹא־נָפַל מִמֶּנּוּ דָּבָר אֶחָד׃ וְהָיָה כַּאֲשֶׁר־בָּא עֲלֵיכֶם כָּל־ 15
הַדָּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עֲלֵיכֶם כֵּן יָבִיא
יְהוָה עֲלֵיכֶם אֵת כָּל־הַדָּבָר הָרָע עַד־הַשְׁמִידוֹ אֶתְכֶם
מֵעַל הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם׃ בְּעָבְרְכֶם אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר צִוָּה 16
אֶתְכֶם וְהָלַכְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
לָהֶם וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ
כד הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם׃ וַיֹּאסֶף
יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁכֶמָה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי
יִשְׂרָאֵל וּלְרֹאשָׁיו וּלְשֹׁפְטָיו וּלְשֹׁטְרָיו וַיִּתְיַצְּבוּ לִפְנֵי 1
הָאֱלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־כָּל־הָעָם כֹּה־אָמַר יְהוָה 2
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַנָּהָר יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מִשּׁוֹלָם תֶּרַח
אֲבִי אַבְרָהָם וַאֲבִי נָחוֹר וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ וָאֶקַּח 3
אֶת־אֲבִיכֶם אֶת־אַבְרָהָם מֵעֵבֶר הַנָּהָר וָאוֹלֶךְ אֹתוֹ בְּכָל־
אֶרֶץ כְּנָעַן וָאַרֶב אֶת־זַרְעוֹ וָאֶתֶּן־לוֹ אֶת־יִצְחָק׃ וָאֶתֵּן 4
לְיִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־עֵשָׂו וָאֶתֵּן לְעֵשָׂו אֶת־הַר שֵׂעִיר
לָרֶשֶׁת אוֹתוֹ וְיַעֲקֹב וּבָנָיו יָרְדוּ מִצְרָיִם׃ וָאֶשְׁלַח אֶת־ 5
מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן וָאֶנְגֹּף אֶת־מִצְרַיִם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּקִרְבּוֹ
וְאַחַר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם׃ וָאוֹצִיא אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם מִמִּצְרַיִם 6
וַתָּבֹאוּ הַיָּמָּה וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם אַחֲרֵי אֲבוֹתֵיכֶם בְּרֶכֶב
וּבְפָרָשִׁים יַם־סוּף׃ וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה וַיָּשֶׂם מַאֲפֵל 7
בֵּינֵיכֶם ו וּבֵין הַמִּצְרִים וַיָּבֵא עָלָיו אֶת־הַיָּם וַיְכַסֵּהוּ
וַתִּרְאֶינָה עֵינֵיכֶם אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בְּמִצְרָיִם וַתֵּשְׁבוּ
בַּמִּדְבָּר יָמִים רַבִּים׃ ואבאה אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ הָאֱמֹרִי 8

היושב

15 v. כן למערבאי, למדנחאי אליכם וכן כר״א, ר״ב, ר״ג, ד״ו, ר״ם, ריי״א, ריי״ב ורי״ד. כד, 3 v. וארב כתיב, וארבה קרי. 4 v. סביר מצריקה בס״א מצריקה כתיב וקרי. א v. למערבאי ואביאה כתיב, ואביא קרי, למדנחאי ואביא כתיב ואביאה קרי; נ״א לטיראי יאביא כתיב וקרי, למדנחאי ואביא כתיב, ואביאה קרי.

which the LORD your God spake concerning you; all are come to pass unto you, and not one thing hath failed thereof.

15 Therefore it shall come to pass, that as all good things are come upon you, which the LORD your God promised you; so shall the LORD bring upon you all evil things, until he have destroyed you from off this good land which the LORD your God hath given you.

16 When ye have transgressed the covenant of the LORD your God, which he commanded you, and have gone and served other gods, and bowed yourselves to them; then shall the anger of the LORD be kindled against you, and ye shall perish quickly from off the good land which he hath given unto you.

24 And Joshua gathered all the tribes of Israel to Shechem, and called for the elders of Israel, and for their heads, and for their judges, and for their officers; and they presented themselves before God.

2 And Joshua said unto all the people, Thus saith the LORD God of Israel, Your fathers dwelt on the other side of the flood in old time, even Terah, the father of Abraham, and the father of Nachor: and they served other gods.

3 And I took your father Abraham from the other side of the flood, and led him throughout all the land of Canaan, and multiplied his seed, and gave him Isaac.

4 And I gave unto Isaac Jacob and Esau: and I gave unto Esau mount Seir, to possess it; but Jacob and his children went down into Egypt.

5 I sent Moses also and Aaron, and I plagued Egypt, according to that which I did among them: and afterward I brought you out.

6 And I brought your fathers out of Egypt: and ye came unto the sea; and the Egyptians pursued after your fathers with chariots and horsemen unto the Red sea.

7 And when they cried unto the LORD, he put darkness between you and the Egyptians, and brought the sea upon them, and covered them; and your eyes have seen what I have done in Egypt: and ye dwelt in the wilderness a long season.

8 And I brought you into the land of the Amorites,

which dwelt on the other side Jordan; and they fought with you: and I gave them into your hand, that ye might possess their land; and I destroyed them from before you.

9 Then Balak the son of Zippor, king of Moab, arose and warred against Israel, and sent and called Balaam the son of Beor to curse you:

10 But I would not hearken unto Balaam; therefore he blessed you still: so I delivered you out of his hand.

11 And ye went over Jordan, and came unto Jericho: and the men of Jericho fought against you, the Amorites, and the Perizzites, and the Canaanites, and the Hittites, and the Girgashites, the Hivites, and the Jebusites; and I delivered them into your hand.

12 And I sent the hornet before you, which drave them out from before you, even the two kings of the Amorites; but not with thy sword, nor with thy bow.

13 And I have given you a land for which ye did not labour, and cities which ye built not, and ye dwell in them; of the vineyards and oliveyards which ye planted not do ye eat.

14 Now therefore fear the LORD, and serve him in sincerity and in truth: and put away the gods which your fathers served on the other side of the flood, and in Egypt; and serve ye the LORD.

15 And if it seem evil unto you to serve the LORD, choose you this day whom ye will serve; whether the gods which your fathers served that were on the other side of the flood, or the gods of the Amorites, in whose land ye dwell: but as for me

16 and my house, we will serve the LORD. And the people answered and said, God forbid

17 that we should forsake the LORD, to serve other gods; For the LORD our God, he it is that brought us up and our fathers out of the land of Egypt, from the house of bondage, and which did those great signs in our sight, and preserved us in all the way wherein we went, and

18 among all the people through whom we passed: And the LORD drave out from before us all the people, even the Amorites which dwelt in the land: therefore will we also serve the

19 LORD; for he is our God. And Joshua said unto the people,

הַיּוֹשֵׁב בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וַיִּלָּחֲמוּ אִתְּכֶם וָאֶתֵּן אוֹתָם בְּיֶדְכֶם
9 וַתִּירְשׁוּ אֶת־אַרְצָם וָאַשְׁמִידֵם מִפְּנֵיכֶם: וַיָּקָם בָּלָק
בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ מוֹאָב וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא
10 לִבְלָעָם בֶּן־בְּעוֹר לְקַלֵּל אֶתְכֶם: וְלֹא אָבִיתִי לִשְׁמֹעַ
לִבְלָעָם וַיְבָרֵךְ בָּרוֹךְ אֶתְכֶם וָאַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדוֹ:
11 וַתַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן וַתָּבֹאוּ אֶל־יְרִיחוֹ וַיִּלָּחֲמוּ בָּכֶם
בַּעֲלֵי יְרִיחוֹ הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהַגִּרְגָּשִׁי
12 הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי וָאֶתֵּן אוֹתָם בְּיֶדְכֶם: וָאֲשַׁלַּח לִפְנֵיכֶם
אֶת־הַצִּרְעָה וַתְּגָרֶשׁ אוֹתָם מִפְּנֵיכֶם שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי
13 לֹא בְחַרְבְּךָ וְלֹא בְקַשְׁתֶּךָ: וָאֶתֵּן לָכֶם אֶרֶץ | אֲשֶׁר
לֹא־יָגַעְתָּ בָּהּ וְעָרִים אֲשֶׁר לֹא־בְנִיתֶם וַתֵּשְׁבוּ בָּהֶם
14 כְּרָמִים וְזֵיתִים אֲשֶׁר לֹא־נְטַעְתֶּם אַתֶּם אֹכְלִים: וְעַתָּה
יְרָאוּ אֶת־יְהוָה וְעִבְדוּ אֹתוֹ בְּתָמִים וּבֶאֱמֶת וְהָסִירוּ אֶת־
אֱלֹהִים אֲשֶׁר עָבְדוּ אֲבוֹתֵיכֶם בְּעֵבֶר הַנָּהָר וּבְמִצְרַיִם
15 וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה: וְאִם רַע בְּעֵינֵיכֶם לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה
בַּחֲרוּ לָכֶם הַיּוֹם אֶת־מִי תַּעֲבֹדוּן אִם אֶת־אֱלֹהִים
אֲשֶׁר־עָבְדוּ אֲבוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַנָּהָר וְאִם אֶת־
אֱלֹהֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים בְּאַרְצָם וְאָנֹכִי וּבֵיתִי
16 נַעֲבֹד אֶת־יְהוָה: וַיַּעַן הָעָם וַיֹּאמֶר
17 חָלִילָה לָּנוּ מֵעֲזֹב אֶת־יְהוָה לַעֲבֹד אֱלֹהִים אֲחֵרִים: כִּי
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הוּא הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ וְאֶת־אֲבוֹתֵינוּ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים וַאֲשֶׁר עָשָׂה לְעֵינֵינוּ אֶת־הָאֹתֹת
הַגְּדֹלוֹת הָאֵלֶּה וַיִּשְׁמְרֵנוּ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־הָלַכְנוּ בָהּ
18 וּבְכֹל הָעַמִּים אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בְקִרְבָּם: וַיְגָרֶשׁ יְהוָה אֶת־
כָּל־הָעַמִּים וְאֶת־הָאֱמֹרִי יֹשֵׁב הָאָרֶץ מִפָּנֵינוּ גַּם־אֲנַחְנוּ
19 נַעֲבֹד אֶת־יְהוָה כִּי־הוּא אֱלֹהֵינוּ: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם

לֹא

9 v. כן כ"א. ב"נ וַיִּלָּחֵם בלא נעויא. 10 v. כן כרוב ספרים כ"י, ד א. ר"ב. ר"ן, ר"מ, ד"י"א. ר"ב ה"י"ד. ס"א וָאֶצֵּל חסר וכן ר"נ ורמ"ו. 15 v. ס"א בחרו. 15 v. כן למערכאי כתיב וקרי וכן תר', ת"ע, ת"ס ות"ה, למרנחאי נַעֲבַר כתיב, מַעֲבַר קרי.

לֹא תוּכְלוּ לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה כִּי־אֱלֹהִים קְדֹשִׁים הוּא אֵל
קַנּא הוּא לֹא־יִשָּׂא לְפִשְׁעֲכֶם וּלְחַטֹּאתֵיכֶם: כִּי תַעֲזְבוּ
אֶת־יְהוָה וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהֵי נֵכָר וְשָׁב וְהֵרַע לָכֶם וְכִלָּה
אֶתְכֶם אַחֲרֵי אֲשֶׁר־הֵיטִיב לָכֶם: וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־יְהוֹשֻׁעַ
לֹא כִי אֶת־יְהוָה נַעֲבֹד: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם עֵדִים
אַתֶּם בָּכֶם כִּי־אַתֶּם בְּחַרְתֶּם לָכֶם אֶת־יְהוָה לַעֲבֹד אוֹתוֹ
וַיֹּאמְרוּ עֵדִים: וְעַתָּה הָסִירוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר אֲשֶׁר
בְּקִרְבְּכֶם וְהַטּוּ אֶת־לְבַבְכֶם אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
וַיֹּאמְרוּ הָעָם אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נַעֲבֹד וּבְקֹלוֹ
נִשְׁמָע: וַיִּכְרֹת יְהוֹשֻׁעַ בְּרִית לָעָם בַּיּוֹם הַהוּא וַיָּשֶׂם לוֹ
חֹק וּמִשְׁפָּט בִּשְׁכֶם: וַיִּכְתֹּב יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
בְּסֵפֶר תּוֹרַת אֱלֹהִים וַיִּקַּח אֶבֶן גְּדוֹלָה וַיְקִימָהּ שָׁם תַּחַת
הָאֵלָה אֲשֶׁר בְּמִקְדַּשׁ יְהוָה: וַיֹּאמֶר
יְהוֹשֻׁעַ אֶל־כָּל־הָעָם הִנֵּה הָאֶבֶן הַזֹּאת תִּהְיֶה־בָּנוּ לְעֵדָה
כִּי־הִיא שָׁמְעָה אֵת כָּל־אִמְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר עִמָּנוּ
וְהָיְתָה בָכֶם לְעֵדָה פֶּן־תְּכַחֲשׁוּן בֵּאלֹהֵיכֶם: וַיְשַׁלַּח
יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָעָם אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ: וַיְהִי
אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיָּמָת יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן עֶבֶד יְהוָה
בֶּן־מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים: וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ בִּגְבוּל נַחֲלָתוֹ
בְּתִמְנַת־סֶרַח ׀ אֲשֶׁר בְּהַר־אֶפְרַיִם מִצְּפוֹן לְהַר־גָּעַשׁ׃
וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל אֶת־יְהוָה כֹּל יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ וְכֹל ו יְמֵי
הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר הָאֲרִיכוּ יָמִים אַחֲרֵי יְהוֹשֻׁעַ וַאֲשֶׁר יָדְעוּ
אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל: וְאֶת־עַצְמוֹת
יוֹסֵף אֲשֶׁר־הֶעֱלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל ו מִמִּצְרַיִם קָבְרוּ בִשְׁכֶם
בחלקת

19 Ye cannot serve the LORD: for he is an holy God; he is a jealous God; he will not forgive your transgressions nor your sins.
20 If ye forsake the LORD, and serve strange gods, then he will turn and do you hurt, and consume you, after that he hath done you good.
21 And the people said unto Joshua, Nay; but we will serve the LORD.
22 And Joshua said unto the people, Ye are witnesses against yourselves that ye have chosen you the LORD, to serve him. And they said, We are witnesses.
23 Now therefore put away, said he, the strange gods which are among you, and incline your heart unto the LORD God of Israel.
24 And the people said unto Joshua, The LORD our God will we serve, and his voice will we obey.
25 So Joshua made a covenant with the people that day, and set them a statute and an ordinance in Shechem.
26 And Joshua wrote these words in the book of the law of God, and took a great stone, and set it up there under an oak, that was by the sanctuary of the LORD.
27 And Joshua said unto all the people, Behold, this stone shall be a witness unto us; for it hath heard all the words of the LORD which he spake unto us: it shall be therefore a witness unto you, lest ye deny your God.
28 So Joshua let the people depart, every man unto his inheritance.
29 And it came to pass after these things, that Joshua the son of Nun, the servant of the LORD, died, being an hundred and ten years old.
30 And they buried him in the border of his inheritance in Timnath-serah, which is in mount Ephraim, on the north side of the hill of Gaash.
31 And Israel served the LORD all the days of Joshua, and all the days of the elders that overlived Joshua, and which had known all the works of the LORD, that he had done for Israel.
32 And the bones of Joseph, which the children of Israel brought up out of Egypt, buried they in Shechem,

19 כן ב״א, כ״נ אֵל־ בלא נעיא. 21 סכיר וַיֹּאמְרוּ: עיין לקמן פסוק כ״ד. 23 כן ב״א, כ״נ פָּךְ בלא נעיא. 30 סיא סרח בהר בלא מלת אֲשֶׁר וכן ר״א, ריב וח״ע.
30 בח״ע נכתב כאן וזה תפסוק: וַיַּשְׁלִכוּ אֶתוֹ בַּקֶּבֶר אֲשֶׁר קָבְרוּ אוֹתוֹ שָׁם אֶת־חַרְבוֹת הַצֻּרִים אֲשֶׁר שָׂם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּגִּלְגָּל בְּהוֹצִיאָם מִמִּצְרַיִם וַאֲשֶׁר נִצָּה אוֹתָם יְהוָה וְהֵם שָׁם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה: עיין לעיל ח׳ ב׳ נ׳.

בְּחֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר קָנָה יַעֲקֹב מֵאֵת בְּנֵי־חֲמוֹר אֲבִי־
שְׁכֶם בְּמֵאָה קְשִׂיטָה וַיִּהְיוּ לִבְנֵי־יוֹסֵף לְנַחֲלָה׃ וְאֶלְעָזָר 33
בֶּן־אַהֲרֹן מֵת וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּגִבְעַת פִּינְחָס בְּנוֹ אֲשֶׁר
נִתַּן־לוֹ בְּהַר אֶפְרָיִם׃

33 v. בח"ע נמצאו כאן אלו הפסוקים: וְכָל־יוֹם הַהוּא לָקְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וַיְשָׂאוּהוּ בְּחוֹכָם וַיִּכֹּהן פִּנְחָס אֶלְעָזָר אָבִיו עַד מוֹתוֹ וַיִּקָּבֵר בַּגִּבְעָה אֲשֶׁר־לוֹ׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ אִישׁ לִמְקוֹמוֹ וְלָעִירוֹ וַיַּעַבְדוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הָאֲשֵׁרָה וְאֶת־הָעַשְׁתָּרוֹת וְאֶת־אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם וַיִּמְסְרֵם אֱלֹהִים בְּיַד עֶגְלוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב וַיַּעַשׂ עֲלֵיהֶם שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ עיין שפטים ג׳ י״ב—י״ד.

סכום פסוקי דספר יהושע שש מאות וחמשים ושמה. וכמן ותתן לשון אלם [Isa. XXXV 6]. וחציו ומחשבון עד־רמת המצפה [Josh. XIII 26]. וסדריו ארבעה עשר וכמן היתה עלי יד ״ [Ezek. XXXVII 1]. ופסקתותיו עשרים ושנים. שנות הספר עשרים ושבע שנה כשעברו בני ישראל את הירדן ביבי יהושע החסיר עד שכות יהושע.

in a parcel of ground which Jacob bought of the sons of Hamor the father of Shechem for an hundred pieces of silver: and it became the inheritance of the children of Joseph.

33 And Eleazar the son of Aaron died; and they buried him in a hill that pertained to Phinehas his son, which was given him in mount Ephraim.

THE BOOK OF JUDGES

שפטים

א וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת יְהוֹשֻׁעַ וַיִּשְׁאֲלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּיהוָה לֵאמֹר ס
2 מִי יַעֲלֶה־לָּנוּ אֶל־הַכְּנַעֲנִי בַּתְּחִלָּה לְהִלָּחֶם בּוֹ: וַיֹּאמֶר
3 יְהוָה יְהוּדָה יַעֲלֶה הִנֵּה נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ בְּיָדוֹ: וַיֹּאמֶר
יְהוּדָה לְשִׁמְעוֹן אָחִיו עֲלֵה אִתִּי בגורלי [בְגֹרָלִי] וְנִלָּחֲמָה בַּכְּנַעֲנִי
4 וְהָלַכְתִּי גַם־אֲנִי אִתְּךָ בְּגוֹרָלֶךָ וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ שִׁמְעוֹן: וַיַּעַל
יְהוּדָה וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי בְּיָדָם וַיַּכּוּם בְּבֶזֶק
5 עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ: וַיִּמְצְאוּ אֶת־אֲדֹנִי בֶזֶק בְּבֶזֶק
6 וַיִּלָּחֲמוּ בּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַפְּרִזִּי: וַיָּנָס אֲדֹנִי
בֶזֶק וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרָיו וַיֹּאחֲזוּ אֹתוֹ וַיְקַצְּצוּ אֶת־בְּהֹנוֹת
7 יָדָיו וְרַגְלָיו: וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי־בֶזֶק שִׁבְעִים | מְלָכִים בְּהֹנוֹת
יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם מְקֻצָּצִים הָיוּ מְלַקְּטִים תַּחַת שֻׁלְחָנִי
כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי כֵּן שִׁלַּם־לִי אֱלֹהִים וַיְבִיאֻהוּ יְרוּשָׁלַ͏ִם
8 וַיָּמָת שָׁם: וַיִּלָּחֲמוּ בְּנֵי־יְהוּדָה
בִּירוּשָׁלַ͏ִם וַיִּלְכְּדוּ אוֹתָהּ וַיַּכּוּהָ לְפִי־חָרֶב וְאֶת־הָעִיר
9 שִׁלְּחוּ בָאֵשׁ: וְאַחַר יָרְדוּ בְּנֵי יְהוּדָה לְהִלָּחֵם בַּכְּנַעֲנִי
10 יוֹשֵׁב הָהָר וְהַנֶּגֶב וְהַשְּׁפֵלָה: וַיֵּלֶךְ יְהוּדָה אֶל־הַכְּנַעֲנִי
הַיּוֹשֵׁב בְּחֶבְרוֹן וְשֵׁם־חֶבְרוֹן לְפָנִים קִרְיַת אַרְבַּע וַיַּכּוּ
11 אֶת־שֵׁשַׁי וְאֶת־אֲחִימַן וְאֶת־תַּלְמָי: וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם אֶל־יוֹשְׁבֵי
12 דְּבִר וְשֵׁם־דְּבִר לְפָנִים קִרְיַת־סֵפֶר: וַיֹּאמֶר כָּלֵב אֲשֶׁר־
יַכֶּה אֶת־קִרְיַת־סֵפֶר וּלְכָדָהּ וְנָתַתִּי לוֹ אֶת־עַכְסָה בִתִּי
13 לְאִשָּׁה: וַיִּלְכְּדָהּ עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז אֲחִי כָלֵב הַקָּטֹן
ממנו

א, 2 v. ס״א והנה וכן ד״א, ר״ב ת״ו. 4 v. כן כ״א, כ״נ הַכְּנַעֲנִי בגעיא. 11 v. ס״א דְּבִיר מלא וכן ר״א, ר״ב, ד״ו, ר״ס, ריד, ריד ותס״ו.

1 Now after the death of Joshua it came to pass, that the children of Israel asked the LORD, saying, Who shall go up for us against the Canaanites first, to fight against them?
2 And the LORD said, Judah shall go up: behold, I have delivered the land into his hand.
3 And Judah said unto Simeon his brother, Come up with me into my lot, that we may fight against the Canaanites; and I likewise will go with thee into thy lot. So Simeon went with him.
4 And Judah went up; and the LORD delivered the Canaanites and the Perizzites into their hand: and they slew of them in Bezek ten thousand men.
5 And they found Adoni-bezek in Bezek: and they fought against him, and they slew the Canaanites and the Perizzites.
6 But Adoni-bezek fled; and they pursued after him, and caught him, and cut off his thumbs and his great toes.
7 And Adoni-bezek said, Threescore and ten kings, having their thumbs and their great toes cut off, gathered their meat under my table: as I have done, so God hath requited me. And they brought him to Jerusalem, and there he died.
8 Now the children of Judah had fought against Jerusalem, and had taken it,
9 and smitten it with the edge of the sword, and set the city on fire. And afterward the children of Judah went down to fight against the Canaanites, that dwelt in the mountain, and in
10 the south, and in the valley. And Judah went against the Canaanites that dwelt in Hebron: (now the name of Hebron before was Kirjath-arba:) and they slew Sheshai, and Ahiman, and
11 Talmai. And from thence he went against the inhabitants of Debir: and the name of Debir
12 before was Kirjath-sepher: And Caleb said, He that smiteth Kirjath-sepher, and taketh it, to
13 him will I give Achsah my daughter to wife. And Othniel the son of Kenaz, Caleb's younger brother, took it:

and he gave him Achsah his daughter to wife.

14 And it came to pass, when she came to him, that she moved him to ask of her father a field: and she lighted from off her ass; and Caleb said unto her, What wilt thou?

15 And she said unto him, Give me a blessing: for thou hast given me a south land; give me also springs of water. And Caleb gave her the upper springs and the nether springs.

16 And the children of the Kenite, Moses' father in law, went up out of the city of palm trees with the children of Judah into the wilderness of Judah, which lieth in the south of Arad; and they went and dwelt among the people.

17 And Judah went with Simeon his brother, and they slew the Canaanites that inhabited Zephath, and utterly destroyed it. And the name of the city was called Hormah.

18 Also Judah took Gaza with the coast thereof, and Askelon with the coast thereof, and Ekron with the coast thereof.

19 And the LORD was with Judah; and he drave out the inhabitants of the mountain; but could not drive out the inhabitants of the valley, because they had chariots of iron.

20 And they gave Hebron unto Caleb, as Moses said: and he expelled thence the three sons of Anak.

21 And the children of Benjamin did not drive out the Jebusites that inhabited Jerusalem; but the Jebusites dwell with
22 the children of Benjamin in Jerusalem unto this day. And the house of Joseph, they also
23 went up against Beth-el: and the LORD was with them. And the house of Joseph sent to
24 descry Beth-el. (Now the name of the city before was Luz.) And the spies saw a man come
forth out of the city, and they said unto him, Shew us, we pray thee, the entrance into the city,
25 and we will shew thee mercy. And when he shewed them the entrance into the city, they
26 smote the city with the edge of the sword; but they let go the man and all his family. And
the man went into the land of the Hittites, and built a city, and called the name thereof Luz:
27 which is the name thereof unto this day. Neither did

14 מַמְּנִי וַתִּתְּנֵ֥הוּ לְאִשָּׁ֖ה וַיְהִי֙ בְּבוֹאָ֔הּ
וַתְּסִיתֵ֖הוּ לִשְׁאָל֙ מֵאֵ֣ת אָבִ֔יהָ הַשָּׂדֶ֑ה וַתִּצְנַ֣ח מֵעַ֔ל
15 הַחֲמֹ֖ר וַיֹּ֣אמֶר לָ֔הּ כָּלֵ֖ב מַה־לָּֽךְ׃ וַתֹּ֣אמֶר לוֹ֮ הָבָ֣ה לִי֒
בְּרָכָ֗ה כִּ֚י אֶ֣רֶץ הַנֶּ֔גֶב נְתַתָּ֖נִי וְנָתַתָּ֣ה לִ֑י גֻּלֹּ֥ת מָ֛יִם וַיִּתֶּן־
לָ֥הּ כָּלֵ֖ב אֵ֥ת גֻּלֹּ֥ת עִלִּ֖ית וְאֵ֥ת גֻּלֹּ֥ת תַּחְתִּֽית׃
16 וּבְנֵ֣י קֵינִ֣י חֹתֵ֣ן מֹשֶׁ֔ה עָל֥וּ מֵעִ֖יר הַתְּמָרִ֑ים
אֶת־בְּנֵ֣י יְהוּדָ֗ה מִדְבַּר֙ יְהוּדָ֔ה אֲשֶׁ֖ר בְּנֶ֣גֶב עֲרָ֑ד וַיֵּ֣לֶךְ
17 וַיֵּ֥שֶׁב אֶת־הָעָ֖ם׃ וַיֵּ֣לֶךְ יְהוּדָ֔ה אֶת־שִׁמְע֖וֹן אָחִ֑יו וַיַּכּ֣וּ אֶת־
הַֽכְּנַעֲנִ֗י יוֹשֵׁב֙ צְפָ֔ת וַיַּחֲרִ֥ימוּ אוֹתָ֖הּ וַיִּקְרָ֥א אֶת־שֵׁ֖ם
18 הָעִ֥יר חָרְמָֽה׃ וַיִּלְכֹּ֣ד יְהוּדָ֔ה אֶת־עַזָּ֖ה וְאֶת־גְּבוּלָ֑הּ וְאֶת־
19 אַשְׁקְל֥וֹן וְאֶת־גְּבוּלָ֖הּ וְאֶת־עֶקְרֹ֥ון וְאֶת־גְּבוּלָֽהּ׃ וַיְהִ֣י
יְהוָ֔ה אֶת־יְהוּדָ֖ה וַיֹּ֣רֶשׁ אֶת־הָהָ֑ר כִּ֣י לֹ֥א לְהוֹרִ֖ישׁ אֶת־
20 יֹשְׁבֵ֥י הָעֵ֖מֶק כִּי־רֶ֥כֶב בַּרְזֶ֖ל לָהֶֽם׃ וַיִּתְּנ֥וּ לְכָלֵ֖ב אֶת־
חֶבְר֑וֹן כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֖ר מֹשֶׁ֔ה וַיֹּ֣רֶשׁ מִשָּׁ֔ם אֶת־שְׁלֹשָׁ֖ה
21 בְּנֵ֥י הָעֲנָֽק׃ וְאֶת־הַיְבוּסִ֞י יֹשֵׁ֣ב יְרוּשָׁלַ֗͏ִם לֹ֤א הוֹרִישׁוּ֙ בְּנֵ֣י
בִנְיָמִ֔ן וַיֵּ֥שֶׁב הַיְבוּסִ֖י אֶת־בְּנֵ֣י בִנְיָמִ֑ן בִּירוּשָׁלַ֖͏ִם עַד־ הַיֹּֽום
22 הַזֶּֽה׃ וַיַּעֲל֥וּ בֵֽית־יוֹסֵ֖ף גַּם־הֵ֑ם
23 בֵּֽית־אֵ֔ל וַיְהוָ֖ה עִמָּֽם׃ וַיָּתֻ֥רוּ בֵֽית־יוֹסֵ֖ף בְּבֵֽית־אֵ֑ל וְשֵׁ֥ם
24 הָעִ֖יר לְפָנִ֥ים לוּֽז׃ וַיִּרְא֣וּ הַשֹּׁמְרִ֗ים אִ֚ישׁ יוֹצֵ֣א מִן־הָעִ֔יר
וַיֹּֽאמְרוּ֙ לוֹ֙ הַרְאֵ֣נוּ נָ֔א אֶת־מְבֹ֖א הָעִ֑יר וְעָשִׂ֥ינוּ עִמְּךָ֖
25 חָֽסֶד׃ וַיַּרְאֵ֣ם אֶת־מְבֹ֔א הָעִ֖יר וַיַּכּ֣וּ אֶת־הָעִ֑יר לְפִי־
26 חָ֔רֶב וְאֶת־הָאִ֖ישׁ וְאֶת־כָּל־מִשְׁפַּחְתּ֥וֹ שִׁלֵּֽחוּ׃ וַיֵּ֣לֶךְ
הָאִ֔ישׁ אֶ֖רֶץ הַחִתִּ֑ים וַיִּבֶן֙ עִ֔יר וַיִּקְרָ֥א שְׁמָ֖הּ לוּֽז הִ֥וא
27 שְׁמָ֖הּ עַד־ הַיֹּֽום הַזֶּֽה׃ וְלֹֽא־הוֹרִ֣ישׁ

מנשה

14 v. ס״א מֵאֵת־. 18 v. כהללי גְּבוּלָהּ רפי. 19 v. ס״א לא יָכְלוּ לְהוֹרִישׁ וכן תר, ת״ע וח״ת, וס״א לֹא חֹרִישׁ וכן ת״ס: עיין פסוק כ״ו, כ״ם, ל׳, ל״א, ל״ג. 21 v. בן למעדבאי כתיב וקרי, למדנחאי ישֵׁב כתיב, ישְׁבֵי קרי, כס״א יִשְׁבֵי כתיב וקרי וכן ר״ב. 21 v. ניל יְהוּדָה: עיין יחושע ט״ו ס״ג. 22 v. ס״א בניי וכן ת״ע: עיין יחושע ט״ו, ד׳, י״ו, י״ד. 23 v. בן למעדבאי, למדנחאי בֵּיתאל חדא מלה. 23 v. כן למעדבאי, למדנחאי בְּבֵיתאל חדא מלה. 27 v. בס״א אין כאן ספקא. 27 v. ס״א לא.

מְנַשֶּׁה אֶת־בֵּית־שְׁאָן וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־תַּעְנָךְ וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ
וְאֶת־יֹשְׁבֵ דּוֹר וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־יוֹשְׁבֵי יִבְלְעָם וְאֶת־
בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־יוֹשְׁבֵי מְגִדּוֹ וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וַיּוֹאֶל הַכְּנַעֲנִי
לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ הַזֹּאת: 28 וַיְהִי כִּי־חָזַק יִשְׂרָאֵל וַיָּשֶׂם אֶת־
הַכְּנַעֲנִי לָמַס וְהוֹרֵישׁ לֹא הוֹרִישׁוֹ:
29 וְאֶפְרַיִם לֹא הוֹרִישׁ אֶת־הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּגָזֶר וַיֵּשֶׁב
30 הַכְּנַעֲנִי בְּקִרְבּוֹ בְּגָזֶר: זְבוּלֻן לֹא
הוֹרִישׁ אֶת־יוֹשְׁבֵי קִטְרוֹן וְאֶת־יוֹשְׁבֵי נַהֲלֹל וַיֵּשֶׁב הַכְּנַעֲנִי
31 בְּקִרְבּוֹ וַיִּהְיוּ לָמַס: אָשֵׁר לֹא הוֹרִישׁ
אֶת־יוֹשְׁבֵי עַכּוֹ וְאֶת־יוֹשְׁבֵי צִידוֹן וְאֶת־אַחְלָב וְאֶת־אַכְזִיב
32 וְאֶת־חֶלְבָּה וְאֶת־אֲפִיק וְאֶת־רְחֹב: וַיֵּשֶׁב הָאָשֵׁרִי בְּקֶרֶב
הַכְּנַעֲנִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ כִּי לֹא הוֹרִישׁוֹ:
33 נַפְתָּלִי לֹא־הוֹרִישׁ אֶת־יוֹשְׁבֵי בֵּית־שֶׁמֶשׁ וְאֶת־יוֹשְׁבֵי
בֵּית־עֲנָת וַיֵּשֶׁב בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְיוֹשְׁבֵי
34 בֵּית־שֶׁמֶשׁ וּבֵית עֲנָת הָיוּ לָהֶם לָמַס: וַיִּלְחֲצוּ הָאֱמֹרִי
35 אֶת־בְּנֵי־דָן הָהָרָה כִּי־לֹא־נָתְנוּ לָרֶדֶת לָעֵמֶק: וַיּוֹאֶל
הָאֱמֹרִי לָשֶׁבֶת בְּהַר־חֶרֶס בְּאַיָּלוֹן וּבְשַׁעַלְבִּים וַתִּכְבַּד
36 יַד בֵּית־יוֹסֵף וַיִּהְיוּ לָמַס: וּגְבוּל הָאֱמֹרִי מֵמַעֲלֵה עַקְרַבִּים
ב מֵהַסֶּלַע וָמָעְלָה: וַיַּעַל מַלְאַךְ־יְהוָה
מִן־הַגִּלְגָּל אֶל־הַבֹּכִים וַיֹּאמֶר
אַעֲלֶה אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם וָאָבִיא אֶתְכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתֵיכֶם וָאֹמַר לֹא־אָפֵר בְּרִיתִי אִתְּכֶם
2 לְעוֹלָם: וְאַתֶּם לֹא־תִכְרְתוּ בְּרִית לְיוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת
מִזְבְּחוֹתֵיהֶם תִּתֹּצוּן וְלֹא־שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלִי מַה־זֹּאת
3 עֲשִׂיתֶם: וְגַם אָמַרְתִּי לֹא־אֲגָרֵשׁ אוֹתָם מִפְּנֵיכֶם וְהָיוּ

Manasseh drive out the inhabitants of Beth-shean and her towns, nor Taanach and her towns, nor the inhabitants of Dor and her towns, nor the inhabitants of Ibleam and her towns, nor the inhabitants of Megiddo and her towns: but the Canaanites would dwell in that land.

28 And it came to pass, when Israel was strong, that they put the Canaanites to tribute, and did not utterly drive them out.

29 Neither did Ephraim drive out the Canaanites that dwelt in Gezer; but the Canaanites dwelt in Gezer among them.

30 Neither did Zebulun drive out the inhabitants of Kitron, nor the inhabitants of Nahalol; but the Canaanites dwelt among them, and became tributaries.

31 Neither did Asher drive out the inhabitants of Accho, nor the inhabitants of Zidon, nor of Ahlab, nor of Achzib, nor of Helbah, nor of Aphik, nor of Rehob:

32 But the Asherites dwelt among the Canaanites, the inhabitants of the land: for they did not drive them out.

33 Neither did Naphtali drive out the inhabitants of Beth-shemesh, nor the inhabitants of Beth-anath; but he dwelt among the Canaanites, the inhabitants of the land: nevertheless the inhabitants of Beth-shemesh and of Beth-anath became tributaries unto them.

34 And the Amorites forced the children of Dan into the
35 mountain: for they would not suffer them to come down to the valley: But the Amorites would dwell in mount Heres in Aijalon, and in Shaalbim: yet the hand of the house of Joseph
36 prevailed, so that they became tributaries. And the coast of the Amorites was from the going up to Akrabbim, from the rock, and upward.

2 And an angel of the LORD came up from Gilgal to Bochim, and said, I made you to go up out of Egypt, and have brought you unto the land which I sware unto your fathers; and I said,
2 I will never break my covenant with you. And ye shall make no league with the inhabitants of this land; ye shall throw down their altars: but ye have not obeyed my voice: why have ye
3 done this? Wherefore I also said, I will not drive them out from before you; but they shall be

לכם

---

v. 27 ס"א אֲשֶׁנָּה וכן ר"ג, ר"י הד"ם: עיין יהושע י"ב כ"א. v. 27 יֹשֵׁב כתיב, יֹשְׁבֵי קרי, בס"א יֹשְׁבֵי כתיב וקרי וכן ר"א, ד"ב, ר"ו הי"א. v. 29 בס"א אין כאן פסקא. v. 30 כן כרוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, רי"א, רי"ב ורי"ד, ס"א זבולון תנסר עליו ל' הלא וכן רס"ו. vv. 32, 33 ס"א יֹשֵׁב וכן ח"ע וח"ר. ב. 1 v. פסקא באמצע פסוק. v. 3 סביר גַּם. v. 3 ס"א מִלְּפָנֵיכֶם וכן ר"א וד"ב.

as thorns in your sides, and their gods shall be a snare unto you.

4 And it came to pass, when the angel of the LORD spake these words unto all the children of Israel, that the people lifted up their voice, and wept.

5 And they called the name of that place Bochim: and they sacrificed there unto the LORD.

6 And when Joshua had let the people go, the children of Israel went every man unto his inheritance to possess the land.

7 And the people served the LORD all the days of Joshua, and all the days of the elders that outlived Joshua, who had seen all the great works of the LORD, that he did for Israel.

8 And Joshua the son of Nun, the servant of the LORD, died, being an hundred and ten years old.

9 And they buried him in the border of his inheritance in Timnath-heres, in the mount of Ephraim, on the north side of the hill Gaash.

10 And also all that generation were gathered unto their fathers: and there arose another generation after them, which knew not the LORD, nor yet the works which he had done for Israel.

11 And the children of Israel did evil in the sight of the LORD, and served Baalim:

12 And they forsook the LORD God of their fathers, which brought them out of the land of Egypt, and followed other gods, of the gods of the people that were round about them, and bowed themselves unto them, and provoked the LORD to anger.

13 And they forsook the LORD, and served Baal and Ashtaroth.

14 And the anger of the LORD was hot against Israel, and he delivered them into the hands of spoilers that spoiled them, and he sold them into the hands of their enemies round about, so that they could not any longer stand before their enemies.

15 Whithersoever they went out, the hand of the LORD was against them for evil, as the LORD had said, and as the LORD had sworn unto them: and they were greatly distressed.

16 Nevertheless the LORD raised up judges, which delivered them out of the hand of those that spoiled them.

17 And yet they would not hearken unto their judges, but they went a whoring after other gods, and bowed themselves unto them: they turned quickly out of the way which their fathers walked in, obeying the commandments of the LORD;

4 לָכֶם לְצִדִּים וֵאלֹהֵיהֶם יִהְיוּ לָכֶם לְמוֹקֵשׁ׃ וַיְהִי כְּדַבֵּר
מַלְאַךְ יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
5 וַיִּשְׂאוּ הָעָם אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ׃ וַיִּקְרְאוּ שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא
6 בֹּכִים וַיִּזְבְּחוּ־שָׁם לַיהוָה׃ וַיְשַׁלַּח
יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָעָם וַיֵּלְכוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ לָרֶשֶׁת
7 אֶת־הָאָרֶץ׃ וַיַּעַבְדוּ הָעָם אֶת־יְהוָה כֹּל יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ וְכֹל ס
יְמֵי הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר הָאֲרִיכוּ יָמִים אַחֲרֵי יְהוֹשֻׁעַ אֲשֶׁר
רָאוּ אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יְהוָה הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל׃
8 וַיָּמָת יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן עֶבֶד יְהוָה בֶּן־מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים׃
9 וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בִּגְבוּל נַחֲלָתוֹ בְּתִמְנַת־חֶרֶס בְּהַר אֶפְרָיִם
10 מִצְּפוֹן לְהַר־גָּעַשׁ׃ וְגַם כָּל־הַדּוֹר הַהוּא נֶאֶסְפוּ אֶל־
אֲבוֹתָיו וַיָּקָם דּוֹר אַחֵר אַחֲרֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אֶת־
יְהוָה וְגַם אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל׃
11 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
12 וַיַּעַבְדוּ אֶת־הַבְּעָלִים׃ וַיַּעַזְבוּ אֶת־יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי אֲבוֹתָם
הַמּוֹצִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי ׀ אֱלֹהִים
אֲחֵרִים מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם
13 וַיַּכְעִסוּ אֶת־יְהוָה׃ וַיַּעַזְבוּ אֶת־יְהוָה וַיַּעַבְדוּ לַבַּעַל
14 וְלָעַשְׁתָּרוֹת׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵם בְּיַד שֹׁסִים
וַיָּשֹׁסּוּ אוֹתָם וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד אוֹיְבֵיהֶם מִסָּבִיב וְלֹא־יָכְלוּ
15 עוֹד לַעֲמֹד לִפְנֵי אוֹיְבֵיהֶם׃ בְּכֹל ׀ אֲשֶׁר יָצְאוּ יַד־יְהוָה
הָיְתָה־בָּם לְרָעָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע
16 יְהוָה לָהֶם וַיֵּצַר לָהֶם מְאֹד׃ וַיָּקֶם יְהוָה שֹׁפְטִים
17 וַיּוֹשִׁיעוּם מִיַּד שֹׁסֵיהֶם׃ וְגַם אֶל־שֹׁפְטֵיהֶם לֹא שָׁמְעוּ
כִּי זָנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם סָרוּ מַהֵר
מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלְכוּ אֲבוֹתָם לִשְׁמֹעַ מִצְוֹת־יְהוָה לֹא־
עָשׂוּ

3 ס״א לְקָדִים וכן תר׳, ת״ע ות״ר. 7 ס״א למרנחאי יהושוע סלא. 8 ס״א וַאֲשֶׁר וכן ר״א, ר״ב, ת״ם ות״ר. 9 ס״א סָרַח וכן ת״ם ות״ר: עיין יהושע י״ט, נ׳, כ״ד ל׳.

but they did not so.

18 עָשׂוּ כֵּן׃ וְכִי־הֵקִים יְהוָה ׀ לָהֶם שֹׁפְטִים וְהָיָה יְהוָה
עִם־הַשֹּׁפֵט וְהוֹשִׁיעָם מִיַּד אֹיְבֵיהֶם כֹּל יְמֵי הַשֹּׁפֵט כִּי
19 יִנָּחֵם יְהוָה מִנַּאֲקָתָם מִפְּנֵי לֹחֲצֵיהֶם וְדֹחֲקֵיהֶם׃ וְהָיָה ׀
בְּמוֹת הַשּׁוֹפֵט יָשֻׁבוּ וְהִשְׁחִיתוּ מֵאֲבוֹתָם לָלֶכֶת אַחֲרֵי
אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לָהֶם לֹא הִפִּילוּ
20 מִמַּעַלְלֵיהֶם וּמִדַּרְכָּם הַקָּשָׁה׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמֶר יַעַן אֲשֶׁר עָבְרוּ הַגּוֹי הַזֶּה אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי
21 אֶת־אֲבוֹתָם וְלֹא שָׁמְעוּ לְקוֹלִי׃ גַּם־אֲנִי לֹא אוֹסִיף
לְהוֹרִישׁ אִישׁ מִפְּנֵיהֶם מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־עָזַב יְהוֹשֻׁעַ
22 וַיָּמֹת׃ לְמַעַן נַסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל הֲיִשְׁמְרִים הֵם אֶת־
דֶּרֶךְ יְהוָה לָלֶכֶת בָּם כַּאֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֲבוֹתָם אִם־לֹא׃
23 וַיַּנַּח יְהוָה אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה לְבִלְתִּי הוֹרִישָׁם מַהֵר וְלֹא
ג נְתָנָם בְּיַד־יְהוֹשֻׁעַ׃ וְאֵלֶּה הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר הִנִּיחַ יְהוָה לְנַסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־
2 אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אֶת כָּל־מִלְחֲמוֹת כְּנָעַן׃ רַק לְמַעַן דַּעַת
דֹּרוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְלַמְּדָם מִלְחָמָה רַק אֲשֶׁר־לְפָנִים
3 לֹא יְדָעֻם׃ חֲמֵשֶׁת ׀ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וְכָל־הַכְּנַעֲנִי
וְהַצִּידֹנִי וְהַחִוִּי יֹשֵׁב הַר הַלְּבָנוֹן מֵהַר בַּעַל חֶרְמוֹן עַד
4 לְבוֹא חֲמָת׃ וַיְהִי לְנַסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל לָדַעַת
הֲיִשְׁמְעוּ אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־צִוָּה אֶת־אֲבוֹתָם בְּיַד־
5 מֹשֶׁה׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יָשְׁבוּ בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי
6 וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃ וַיִּקְחוּ אֶת־בְּנוֹתֵיהֶם
לָהֶם לְנָשִׁים וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם נָתְנוּ לִבְנֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ אֶת־
7 אֱלֹהֵיהֶם׃ וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֵת
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּשְׁכְּחוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ
8 אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־הָאֲשֵׁרוֹת׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל
וימכרם

ו׳ .v כן כ״א, ב״נ מַנַּאקתם. ׳ .22 סביר בה, בס״א בָּהּ כתיב וקרי וכן ת״ע, ת״ס ות״ר.
ג. 7 .v ס״א הָעֲשֵׁתָרוֹת וכן ת״ס ות״ר: עיין לעיל ב׳ י״ג.

3 Now these are the nations which the LORD left, to prove Israel by them, even as many of Israel as had not

2 known all the wars of Canaan; Only that the generations of the children of Israel might
3 know, to teach them war, at the least such as before knew nothing thereof; Namely, five
4 lords of the Philistines, and all the Canaanites, and the Sidonians, and the Hivites that dwelt
in mount Lebanon, from mount Baal-hermon unto the entering in of Hamath. And they
were to prove Israel by them, to know whether they would hearken unto the commandments
5 of the LORD, which he commanded their fathers by the hand of Moses. And the children
of Israel dwelt among the Canaanites, Hittites, and Amorites, and Perizzites, and Hivites, and
6 Jebusites: And they took their daughters to be their wives, and gave their daughters to their
7 sons, and served their gods. And the children of Israel did evil in the sight of the LORD,
8 and forgat the LORD their God, and served Baalim and the groves. Therefore the anger of
the LORD was hot against Israel,

and he sold them into the hand of Chushan-rishathaim king of Mesopotamia: and the children of Israel served Chushan-rishathaim eight years.

9 And when the children of Israel cried unto the LORD, the LORD raised up a deliverer to the children of Israel, who delivered them, even Othniel the son of Kenaz, Caleb's younger brother.

10 And the Spirit of the LORD came upon him, and he judged Israel, and went out to war: and the LORD delivered Chushan-rishathaim king of Mesopotamia into his hand; and his hand prevailed against Chushan-rishathaim.

11 And the land had rest forty years. And Othniel the son of Kenaz died.

12 And the children of Israel did evil again in the sight of the LORD: and the LORD strengthened Eglon the king of Moab against Israel, because they had done evil in the sight of the LORD.

13 And he gathered unto him the children of Ammon and Amalek, and went and smote Israel, and possessed the city of palm trees.

14 So the children of Israel served Eglon the king of Moab eighteen years.

15 But when the children of Israel cried unto the LORD, the LORD raised them up a deliverer, Ehud the son of Gera, a Benjamite, a man lefthanded: and by him the children of Israel sent a present unto Eglon the king of Moab.

16 But Ehud made him a dagger which had two edges, of a cubit length; and he did gird it under
17 his raiment upon his right thigh. And he brought the present unto Eglon king of Moab: and
18 Eglon was a very fat man. And when he had made an end to offer the present, he sent away
19 the people that bare the present. But he himself turned again from the quarries that were by Gilgal, and said, I have a secret errand unto thee, O king: who said, Keep silence. And all that
20 stood by him went out from him. And Ehud came unto him; and he was sitting in a summer parlour, which he had for himself alone. And Ehud said, I have a message from God
21 unto thee. And he arose out of his seat. And Ehud put forth his left hand, and took the dag-
22 ger from his right thigh, and thrust it into his belly: And the haft also went in after the blade;

וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם מֶלֶךְ אֲרָם נַהֲרָיִם וַיַּעַבְדוּ
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם שְׁמֹנֶה שָׁנִים: וַיִּזְעֲקוּ 9
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה וַיָּקֶם יְהוָה מוֹשִׁיעַ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיּוֹשִׁיעֵם אֵת עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז אֲחִי כָלֵב הַקָּטֹן מִמֶּנּוּ:
וַתְּהִי עָלָיו רוּחַ־יְהוָה וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֵּצֵא לַמִּלְחָמָה 10
וַיִּתֵּן יְהוָה בְּיָדוֹ אֶת־כּוּשַׁן רִשְׁעָתָיִם מֶלֶךְ אֲרָם וַתָּעֹז
יָדוֹ עַל כּוּשַׁן רִשְׁעָתָיִם: וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה 11
וַיָּמָת עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז:

וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְחַזֵּק 12
יְהוָה אֶת־עֶגְלוֹן מֶלֶךְ־מוֹאָב עַל־יִשְׂרָאֵל עַל כִּי־עָשׂוּ
אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה: וַיֶּאֱסֹף אֵלָיו אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן וְעֲמָלֵק 13
וַיֵּלֶךְ וַיַּךְ אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיִּירְשׁוּ אֶת־עִיר הַתְּמָרִים:
וַיַּעַבְדוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֶגְלוֹן מֶלֶךְ־מוֹאָב שְׁמֹנֶה 14
עֶשְׂרֵה שָׁנָה: וַיִּזְעֲקוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה וַיָּקֶם יְהוָה 15
לָהֶם מוֹשִׁיעַ אֶת־אֵהוּד בֶּן־גֵּרָא בֶּן־הַיְמִינִי אִישׁ אִטֵּר
יַד־יְמִינוֹ וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּיָדוֹ מִנְחָה לְעֶגְלוֹן מֶלֶךְ
מוֹאָב: וַיַּעַשׂ לוֹ אֵהוּד חֶרֶב וְלָהּ שְׁנֵי פִיּוֹת גֹּמֶד 16
אָרְכָּהּ וַיַּחְגֹּר אוֹתָהּ מִתַּחַת לְמַדָּיו עַל יֶרֶךְ יְמִינוֹ:
וַיַּקְרֵב אֶת־הַמִּנְחָה לְעֶגְלוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב וְעֶגְלוֹן אִישׁ 17
בָּרִיא מְאֹד: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלָּה לְהַקְרִיב אֶת־הַמִּנְחָה 18
וַיְשַׁלַּח אֶת־הָעָם נֹשְׂאֵי הַמִּנְחָה: וְהוּא שָׁב מִן־הַפְּסִילִים 19
אֲשֶׁר אֶת־הַגִּלְגָּל וַיֹּאמֶר דְּבַר־סֵתֶר לִי אֵלֶיךָ הַמֶּלֶךְ
וַיֹּאמֶר הָס וַיֵּצְאוּ מֵעָלָיו כָּל־הָעֹמְדִים עָלָיו: וְאֵהוּד 20
בָּא אֵלָיו וְהוּא יֹשֵׁב בְּעֲלִיַּת הַמְקֵרָה אֲשֶׁר־לוֹ לְבַדּוֹ
וַיֹּאמֶר אֵהוּד דְּבַר־אֱלֹהִים לִי אֵלֶיךָ וַיָּקָם מֵעַל הַכִּסֵּא:
וַיִּשְׁלַח אֵהוּד אֶת־יַד שְׂמֹאלוֹ וַיִּקַּח אֶת־הַחֶרֶב מֵעַל 21
יֶרֶךְ יְמִינוֹ וַיִּתְקָעֶהָ בְּבִטְנוֹ: וַיָּבֹא גַּם־הַנִּצָּב אַחַר הַלַּהַב 22

ויסנר

9 v. כן סלא דסלא ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ן, ר"ם. דיי"א, ריי"ב, ריי"ד ורפ"ג, ס"א ו"ישיעם חסר ו', וס"א וישעם חסר דאחסר וכן ר"נ. 15 v. ס"א מנחה בירו וכן ד"א, ד"ב וד"ו. 16 v. ס"א שתי וכן ר"א הי"ב. 16 v. בהללי ארכה פתח.

וַיִּסְגֹּר הַחֹלֵב בְּעַד הַלַּהַב כִּי לֹא שָׁלַף הַחֶרֶב מִבִּטְנוֹ
וַיֵּצֵא הַפַּרְשְׁדֹנָה: וְאֵהוּד הַמְסִדְרוֹנָה וַיִּסְגֹּר דַּלְתוֹת
הָעֲלִיָּה בַּעֲדוֹ וְנָעָל: וְהוּא יָצָא וַעֲבָדָיו בָּאוּ וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה
דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה נְעֻלוֹת וַיֹּאמְרוּ אַךְ מֵסִיךְ הוּא אֶת־
רַגְלָיו בְּחֶדֶר הַמְקֵרָה: וַיָּחִילוּ עַד־בּוֹשׁ וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ
פֹתֵחַ דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה וַיִּקְחוּ אֶת־הַמַּפְתֵּחַ וַיִּפְתָּחוּ וְהִנֵּה
אֲדֹנֵיהֶם נֹפֵל אַרְצָה מֵת: וְאֵהוּד נִמְלַט עַד הֶתְמַהְמְהָם
וְהוּא עָבַר אֶת־הַפְּסִילִים וַיִּמָּלֵט הַשְּׂעִירָתָה: וַיְהִי
בְּבֹאוֹ וַיִּתְקַע בַּשּׁוֹפָר בְּהַר אֶפְרַיִם וַיֵּרְדוּ עִמּוֹ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִן־הָהָר וְהוּא לִפְנֵיהֶם: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רִדְפוּ
אַחֲרַי כִּי־נָתַן יְהוָה אֶת־אֹיְבֵיכֶם אֶת־מוֹאָב בְּיֶדְכֶם
וַיֵּרְדוּ אַחֲרָיו וַיִּלְכְּדוּ אֶת־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן לְמוֹאָב וְלֹא
נָתְנוּ אִישׁ לַעֲבֹר: וַיַּכּוּ אֶת־מוֹאָב בָּעֵת הַהִיא כָּעֲשֶׂרֶת
אֲלָפִים אִישׁ כָּל־שָׁמֶן וְכָל־אִישׁ חָיִל וְלֹא נִמְלַט אִישׁ:
וַתִּכָּנַע מוֹאָב בַּיּוֹם ׀ הַהוּא תַּחַת יַד יִשְׂרָאֵל וַתִּשְׁקֹט
הָאָרֶץ שְׁמוֹנִים שָׁנָה: ס וְאַחֲרָיו הָיָה
שַׁמְגַּר בֶּן־עֲנָת וַיַּךְ אֶת־פְּלִשְׁתִּים שֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ
בְּמַלְמַד הַבָּקָר וַיּוֹשַׁע גַּם־הוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל:

ד וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
וְאֵהוּד מֵת: וַיִּמְכְּרֵם יְהוָה בְּיַד יָבִין מֶלֶךְ־כְּנַעַן אֲשֶׁר
מָלַךְ בְּחָצוֹר וְשַׂר־צְבָאוֹ סִיסְרָא וְהוּא יוֹשֵׁב בְּחֲרֹשֶׁת
הַגּוֹיִם: וַיִּצְעֲקוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי תְשַׁע מֵאוֹת
רֶכֶב־בַּרְזֶל לוֹ וְהוּא לָחַץ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּחָזְקָה
עֶשְׂרִים שָׁנָה: וּדְבוֹרָה אִשָּׁה
נְבִיאָה אֵשֶׁת לַפִּידוֹת הִוא שֹׁפְטָה אֶת־יִשְׂרָאֵל בָּעֵת
הַהִוא: וְהִוא יוֹשֶׁבֶת תַּחַת־תֹּמֶר דְּבוֹרָה בֵּין הָרָמָה
ובין

28 and the fat closed upon the blade, so that he could not draw the dagger out of his belly; and the dirt came out.
23 Then Ehud went forth through the porch, and shut the doors of the parlour upon him, and locked them.
24 When he was gone out, his servants came; and when they saw that, behold, the doors of the parlour were locked, they said, Surely he covereth his feet in his summer chamber.
25 And they tarried till they were ashamed: and, behold, he opened not the doors of the parlour; therefore they took a key, and opened them: and, behold, their lord was fallen down dead on the earth.
26 And Ehud escaped while they tarried, and passed beyond the quarries, and escaped unto Seirath.
27 And it came to pass, when he was come, that he blew a trumpet in the mountain of Ephraim, and the children of Israel went down with him from the mount, and he before them.
28 And he said unto them, Follow after me: for the LORD hath delivered your enemies the Moabites into your hand. And they went down after him, and took the fords of Jordan toward Moab, and suffered not a man to pass over.
29 And they slew of Moab at that time about ten thousand men, all lusty, and all men of valour; and there escaped not a man.
30 So Moab was subdued that
31 day under the hand of Israel. And the land had rest fourscore years. And after him was Shamgar the son of Anath, which slew of the Philistines six hundred men with an ox goad: and he also delivered Israel.

4 And the children of Israel again did evil in the sight of the LORD, when Ehud was dead.
2 And the LORD sold them into the hand of Jabin king of Canaan, that reigned in Hazor; the
3 captain of whose host was Sisera, which dwelt in Harosheth of the Gentiles. And the children of Israel cried unto the LORD: for he had nine hundred chariots of iron; and twenty
4 years he mightily oppressed the children of Israel. And Deborah, a prophetess, the wife of
5 Lapidoth, she judged Israel at that time. And she dwelt under the palm tree of Deborah between Ramah

---

28 v. צ'ל יְדוּ כן ת"ע. 28 v. כן ב"א, ב"נ אֶת־ בנציא. 30 v. ס"א פַּעַת הַהִיא וכן ת"ס.
30 v. צ'ל שנה וְשָׁקַט אֹתָם אַהוּד עַד־מוֹתוֹ: כן ת"ע. 31 v. כן ב"א, ב"נ שֵׁשׁ־ בנציא.
ד'. 2 v. כן ב"א, ב"נ וַיִּמְכְּרֵם בנציא. 4 v. הסכורה לפרשת בשלח פרעה, ויש סתיליין ותשר דהורה. 4 v. ס"א וְהִיא וכן ר"א ת"כ.

וּבֵ֣ין בֵּית־אֵ֗ל בְּהַ֙ר֙ אֶפְרַ֔יִם וַיַּֽעֲל֥וּ אֵלֶ֖יהָ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל
לַמִּשְׁפָּֽט׃ וַתִּשְׁלַ֞ח וַתִּקְרָ֣א לְבָרָ֤ק בֶּן־אֲבִינֹ֙עַם֙ מִקֶּ֣דֶשׁ 6
נַפְתָּלִ֔י וַתֹּ֥אמֶר אֵלָ֖יו הֲלֹא־צִוָּ֣ה | יְהוָ֣ה ׀ אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵ֗ל
לֵ֚ךְ וּמָשַׁכְתָּ֣ בְּהַר־תָּבֹ֔ור וְלָקַחְתָּ֥ עִמְּךָ֖ עֲשֶׂ֣רֶת אֲלָפִ֑ים
אִ֥ישׁ מִבְּנֵ֖י נַפְתָּלִ֥י וּמִבְּנֵ֥י זְבֻלֽוּן׃ וּמָשַׁכְתִּ֥י אֵלֶ֛יךָ אֶל־ 7
נַ֥חַל קִישֹׁ֖ון אֶת־סִיסְרָ֣א שַׂר־צְבָ֣א יָבִ֑ין וְאֶת־רִכְבֹּ֥ו וְאֶת־
הֲמוֹנֹ֖ו וּנְתַתִּ֥יהוּ בְיָדֶֽךָ׃ וַיֹּ֥אמֶר אֵלָ֖יהָ בָּרָ֑ק אִם־תֵּלְכִ֣י 8
עִמִּ֔י וְהָלָכְתִּי֙ וְאִם־לֹ֣א תֵּלְכִ֔י עִמִּ֖י לֹ֣א אֵלֵֽךְ׃ וַתֹּ֣אמֶר 9
הָלֹ֤ךְ אֵלֵךְ֙ עִמָּ֔ךְ אֶפֶס֙ כִּ֣י לֹא־תִהְיֶ֥ה תִפְאַרְתְּךָ֖ עַל־
הַדֶּ֣רֶךְ אֲשֶׁ֣ר אַתָּ֣ה הוֹלֵ֑ךְ כִּ֣י בְיַד־אִשָּׁ֔ה יִמְכֹּ֥ר יְהוָ֖ה אֶת־
סִיסְרָ֑א וַתָּ֣קָם דְּבֹורָ֔ה וַתֵּ֥לֶךְ עִם־בָּרָ֖ק קֶ֥דְשָׁה׃ וַיַּזְעֵ֤ק 10
בָּרָק֙ אֶת־זְבוּלֻ֔ן וְאֶת־נַפְתָּלִ֖י קֶ֣דְשָׁה וַיַּ֣עַל בְּרַגְלָ֑יו
עֲשֶׂ֥רֶת אֲלָפִ֖ים אִ֑ישׁ וַתַּ֥עַל עִמֹּ֖ דְּבֹורָֽה׃ וְחֶ֣בֶר הַקֵּינִ֡י 11
נִפְרָ֣ד מִקַּ֣יִן מִבְּנֵ֣י חֹבָ֣ב חֹתֵ֣ן מֹשֶׁ֔ה וַיֵּ֥ט אָהֳלֹ֖ו עַד־אֵ֣לֹון
בְּצַעֲנִ֑ים אֲשֶׁ֖ר אֶת־קֶֽדֶשׁ׃ וַיַּגִּ֥דוּ לְסִיסְרָ֖א כִּ֣י עָלָ֣ה בָרָ֑ק 12
בֶּן־אֲבִינֹ֖עַם הַר־תָּבֹֽור׃ וַיִּזְעֹ֤ק סִיסְרָא֙ אֶת־כָּל־רִכְבֹּ֔ו 13
תְּשַׁ֥ע מֵאֹ֖ות רֶ֣כֶב בַּרְזֶ֑ל וְאֶת־כָּל־הָעָ֗ם אֲשֶׁ֤ר אִתֹּו֙
מֵחֲרֹ֣שֶׁת הַגֹּויִ֔ם אֶל־נַ֖חַל קִישֹֽׁון׃ וַתֹּ֣אמֶר דְּבֹורָ֔ה אֶל־ 14
בָּרָ֖ק קוּם֙ כִּי־ זֶ֣ה הַיֹּ֔ום אֲשֶׁ֥ר נָתַ֛ן יְהוָ֖ה אֶת־סִיסְרָ֣א
בְּיָדֶ֑ךָ הֲלֹ֥א יְהוָ֖ה יָצָ֥א לְפָנֶ֛יךָ וַיֵּ֥רֶד בָּרָ֖ק מֵהַ֣ר תָּבֹ֑ור
וַעֲשֶׂ֥רֶת אֲלָפִ֖ים אִ֥ישׁ אַחֲרָֽיו׃ וַיָּהָ֨ם יְהוָ֜ה אֶת־סִיסְרָ֗א 15
וְאֶת־כָּל־הָרֶ֙כֶב֙ וְאֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶ֔ה לְפִי־חָ֖רֶב לִפְנֵ֣י בָרָ֑ק
וַיֵּ֤רֶד סִיסְרָא֙ מֵעַ֣ל הַמֶּרְכָּבָ֔ה וַיָּ֖נָס בְּרַגְלָֽיו׃ וּבָרָ֞ק 16
רָדַ֣ף אַחֲרֵ֤י הָרֶ֙כֶב֙ וְאַחֲרֵ֣י הַמַּחֲנֶ֔ה עַד֙ חֲרֹ֣שֶׁת הַגֹּויִ֔ם

and Beth-el in mount Ephraim: and the children of Israel came up to her for judgment.

6 And she sent and called Barak the son of Abinoam out of Kedesh-naphtali, and said unto him, Hath not the LORD God of Israel commanded, saying, Go and draw toward mount Tabor, and take with thee ten thousand men of the children of Naphtali and of the children of Zebulun?

7 And I will draw unto thee to the river Kishon Sisera, the captain of Jabin's army, with his chariots and his multitude; and I will deliver him into thine hand.

8 And Barak said unto her, If thou wilt go with me, then I will go: but if thou wilt not go with me, then I will not go.

9 And she said, I will surely go with thee: notwithstanding the journey that thou takest shall not be for thine honour; for the LORD shall sell Sisera into the hand of a woman. And Deborah arose, and went with Barak to Kedesh.

10 And Barak called Zebulun and Naphtali to Kedesh; and he went up with ten thousand men at his feet: and Deborah went up with him.

11 Now Heber the Kenite, which was of the children of Hobab the father in law of Moses, had severed himself from the Kenites, and pitched his tent unto the plain of Zaanaim, which is by Kedesh.

12 And they shewed Sisera that

13 Barak the son of Abinoam was gone up to mount Tabor. And Sisera gathered together all his chariots, even nine hundred chariots of iron, and all the people that were with him, from

14 Harosheth of the Gentiles unto the river of Kishon. And Deborah said unto Barak, Up; for this is the day in which the LORD hath delivered Sisera into thine hand: is not the LORD gone out before thee? So Barak went down from mount Tabor, and ten thousand men after

15 him. And the LORD discomfited Sisera, and all his chariots, and all his host, with the edge of the sword before Barak; so that Sisera lighted down off his chariot, and fled away on his

16 feet. But Barak pursued after the chariots, and after the host, unto Harosheth of the Gentiles:

ויפל

5 v. כן לסעיבאי, למדנחאי גיתאל חדא מלה. 6 v. ס"א תלא וכן ר"ב וד"ו. 7 v. ס"א את־ וכן ד"ו׳ב. 7 v. ס"א גֵּרְדֵּךְ וכן ר"ב, ד"ו׳ב, ח"ע ותי"ם. 9 v. ס"א הלך]. 9, 10 vv. ס"א קֶדֶשׁה. 10 v. סביר אֱלָפִים: עיין פסוק י"ד. 11 v. ס"א וְחֶבֶר וכן ר"ב, ד"ו׳ב וד"ו. 11 v. סַ"א נִפְרַד פחה. 11 v. כן כדוב ספריס כ"ו, ד"ג, ד"ו׳א, ד"ו׳ב ודמ"ו, ס"א אילון סל' דמל' וכן ר"א, ר"ב, ר"ו, ד"ו ודי"ד. 11 v. בְּצַעֲנִים או בְּצַעֲנַנִּים כתיב, בְּצַעֲנַנִּים קרי. 12 v. ס"א חר ובלא מקף וכן ר"ב ודי"ב.

וַיִּפֹּל כָּל־מַחֲנֵה סִיסְרָא לְפִי־חָרֶב לֹא נִשְׁאַר עַד־אֶחָד׃
17 וְסִיסְרָא נָס בְּרַגְלָיו אֶל־אֹהֶל יָעֵל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי כִּי
18 שָׁלוֹם בֵּין יָבִין מֶלֶךְ־חָצוֹר וּבֵין בֵּית חֶבֶר הַקֵּינִי׃ וַתֵּצֵא
יָעֵל לִקְרַאת סִיסְרָא וַתֹּאמֶר אֵלָיו סוּרָה אֲדֹנִי סוּרָה
אֵלַי אַל־תִּירָא וַיָּסַר אֵלֶיהָ הָאֹהֲלָה וַתְּכַסֵּהוּ בַּשְּׂמִיכָה׃
19 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי־נָא מְעַט־מַיִם כִּי צָמֵאתִי וַתִּפְתַּח
20 אֶת־נְאוֹד הֶחָלָב וַתַּשְׁקֵהוּ וַתְּכַסֵּהוּ׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ עֲמֹד
פֶּתַח הָאֹהֶל וְהָיָה אִם־אִישׁ יָבֹא וּשְׁאָלֵךְ וְאָמַר הֲיֵשׁ
21 פֹּה אִישׁ וְאָמַרְתְּ אָיִן׃ וַתִּקַּח יָעֵל אֵשֶׁת־חֶבֶר אֶת־יְתַד
הָאֹהֶל וַתָּשֶׂם אֶת־הַמַּקֶּבֶת בְּיָדָהּ וַתָּבֹא אֵלָיו בַּלָּאט
וַתִּתְקַע אֶת־הַיָּתֵד בְּרַקָּתוֹ וַתִּצְנַח בָּאָרֶץ וְהוּא־נִרְדָּם
22 וַיָּעַף וַיָּמֹת׃ וְהִנֵּה בָרָק רֹדֵף אֶת־סִיסְרָא וַתֵּצֵא יָעֵל
לִקְרָאתוֹ וַתֹּאמֶר לוֹ לֵךְ וְאַרְאֶךָּ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר
אַתָּה מְבַקֵּשׁ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וְהִנֵּה סִיסְרָא נֹפֵל מֵת וְהַיָּתֵד
23 בְּרַקָּתוֹ׃ וַיַּכְנַע אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יָבִין מֶלֶךְ־כְּנַעַן
24 לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַתֹּלֶךְ יַד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הָלוֹךְ וְקָשָׁה
עַל יָבִין מֶלֶךְ־כְּנַעַן עַד אֲשֶׁר הִכְרִיתוּ אֶת יָבִין מֶלֶךְ־
כְּנָעַן׃

ה וַתָּשַׁר דְּבוֹרָה וּבָרָק בֶּן־אֲבִינֹעַם בַּיּוֹם הַהוּא
2 לֵאמֹר׃ בְּפָרַע פְּרָעוֹת בְּיִשְׂרָאֵל בְּהִתְנַדֵּב
3 עָם בָּרְכוּ יְהוָה׃ שִׁמְעוּ מְלָכִים הַאֲזִינוּ
רוֹזְנִים אָנֹכִי לַיהוָה אָנֹכִי אָשִׁירָה אֲזַמֵּר
4 לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ יְהוָה בְּצֵאתְךָ
מִשֵּׂעִיר בְּצַעְדְּךָ מִשְּׂדֵה אֱדוֹם אֶרֶץ
רָעָשָׁה גַּם־שָׁמַיִם נָטָפוּ נַם־עָבִים נָטְפוּ
5 מָיִם׃ הָרִים נָזְלוּ מִפְּנֵי יְהוָה זֶה
סִינַי

17 v. ס״א יבין מלך וכן ר״ב. ד״ג וד״ו. 19 v. צָמֵאתִי קרי. 19 v. נאד קרי. 21 v. בַּלָּם קרי. 21 v. ס״א נִרְדָּם קמץ. ה. 3 v. ס״א והאזינו וכן ד״א, ח״ע וח״ס.

17 and all the host of Sisera fell upon the edge of the sword; and there was not a man left.
17 Howbeit Sisera fled away on his feet to the tent of Jael the wife of Heber the Kenite: for there was peace between Jabin the king of Hazor and the house of Heber the Kenite.
18 And Jael went out to meet Sisera, and said unto him, Turn in, my lord, turn in to me; fear not. And when he had turned in unto her into the tent, she covered him with a mantle.
19 And he said unto her, Give me, I pray thee, a little water to drink; for I am thirsty. And she opened a bottle of milk, and gave him drink, and covered him.
20 Again he said unto her, Stand in the door of the tent, and it shall be, when any man doth come and enquire of thee, and say, Is there any man here? that thou shalt say, No.
21 Then Jael Heber's wife took a nail of the tent, and took an hammer in her hand, and went softly unto him, and smote the nail into his temples, and fastened it into the ground: for he was fast asleep and weary. So he died.
22 And, behold, as Barak pursued Sisera, Jael came out to meet him, and said unto him, Come, and I will shew thee the man whom thou seekest. And when he came into her tent, behold, Sisera lay dead, and the nail was in his temples.
23 So God subdued on that day
24 Jabin the king of Canaan before the children of Israel. And the hand of the children of Israel prospered, and prevailed against Jabin the king of Canaan, until they had destroyed Jabin king of Canaan.

5, 2 Then sang Deborah and Barak the son of Abinoam on that day, saying,
3 Praise ye the LORD for the avenging of Israel, when the people willingly offered themselves. Hear, O ye kings; give ear, O ye princes; I, even I, will sing unto the LORD; I will sing praise to the
4 LORD God of Israel. LORD, when thou wentest out of Seir, when thou marchedst out of the field of Edom, the earth trembled, and the heavens dropped, the clouds also dropped
5 water. The mountains melted from before the LORD, even that

Sinai from before the LORD God of Israel.

6 In the days of Shamgar the son of Anath, in the days of Jael, the highways were unoccupied, and the travellers walked through byways.

7 The inhabitants of the villages ceased, they ceased in Israel, until that I Deborah arose, that I arose a mother in Israel.

8 They chose new gods; then was war in the gates: was there a shield or spear seen among forty thousand in Israel?

9 My heart is toward the governors of Israel, that offered themselves willingly among the people. Bless ye the LORD.

10 Speak, ye that ride on white asses, ye that sit in judgment, and walk by the way.

11 They that are delivered from the noise of archers in the places of drawing water, there shall they rehearse the righteous acts of the LORD, even the righteous acts toward the inhabitants of his villages in Israel: then shall the people of the LORD go down to the gates.

12 Awake, awake, Deborah: awake, awake, utter a song: arise, Barak, and lead thy captivity captive, thou son of Abinoam.

13 Then he made him that remaineth have dominion over the nobles among the people: the LORD made me have dominion over the mighty.

14 Out of Ephraim was there a root of them against Amalek; after thee, Benjamin, among thy people; out of Machir came down governors, and out of Zebulun they that

15 handle the pen of the writer. And the princes of Issachar were with Deborah; even Issachar, and also Barak: he was sent on foot into the valley. For the divisions of Reuben there

16 were great thoughts of heart. Why abodest thou among the sheepfolds, to hear the bleat-

17 ings of the flocks? For the divisions of Reuben there were great searchings of heart. Gilead abode beyond Jordan: and why did Dan remain in ships? Asher

6 סְתֵי מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: בִּימֵי שַׁמְגַּר בֶּן
עֲנָת בִּימֵי יָעֵל חָדְלוּ אֳרָחוֹת וְהֹלְכֵי
7 נְתִיבוֹת יֵלְכוּ אֳרָחוֹת עֲקַלְקַלּוֹת: חָדְלוּ פְרָזוֹן בְּיִשְׂרָאֵל
חָדָלוּ עַד שֶׁקַּמְתִּי דְבוֹרָה שַׁקַּמְתִּי
8 אֵם בְּיִשְׂרָאֵל: יִבְחַר אֱלֹהִים
חֲדָשִׁים אָז לָחֶם שְׁעָרִים מָגֵן
אִם־יֵרָאֶה וָרֹמַח בְּאַרְבָּעִים אֶלֶף
9 בְּיִשְׂרָאֵל: לִבִּי לְחֹקְקֵי יִשְׂרָאֵל הַמִּתְנַדְּבִים
10 בָּעָם בָּרְכוּ יְהוָה: רֹכְבֵי אֲתֹנוֹת
צְחֹרוֹת יֹשְׁבֵי עַל־מְדִין וְהֹלְכֵי
11 עַל־דֶּרֶךְ שִׂיחוּ: מִקּוֹל מְחַצְּצִים בֵּין
מַשְׁאֲבִים שָׁם יִתְּנוּ צִדְקוֹת יְהוָה צִדְקַת
פְּרָזוֹנָו בְּיִשְׂרָאֵל אָז יָרְדוּ לַשְּׁעָרִים עַם־
12 יְהוָה: עוּרִי עוּרִי דְבוֹרָה עוּרִי
עוּרִי דַּבְּרִי־שִׁיר קוּם בָּרָק וְשָׁבְךָ שְׁבִיךָ בֶּן
13 אֲבִינֹעַם: אָז יָרַד שָׂרִיד לְאַדִּירִים עָם יְהוָה
14 יָרַד־לִי בַּגִּבּוֹרִים: מִנִּי אֶפְרַיִם שָׁרְשָׁם
בָּעֲמָלֵק אַחֲרֶיךָ בִּנְיָמִין בְּעַמֶּיךָ מִנִּי
מָכִיר יָרְדוּ מְחֹקְקִים וּמִזְבּוּלֹן מֹשְׁכִים בְּשֵׁבֶט
15 סֹפֵר: וְשָׂרַי בְּיִשָּׂשכָר עִם־דְּבוֹרָה וְיִשָּׂשכָר
כֵּן בָּרָק בָּעֵמֶק שֻׁלַּח
בְּרַגְלָיו בִּפְלַגּוֹת רְאוּבֵן גְּדֹלִים
16 חִקְקֵי־לֵב: לָמָּה יָשַׁבְתָּ בֵּין
הַמִּשְׁפְּתַיִם לִשְׁמֹעַ שְׁרֵקוֹת עֲדָרִים לִפְלַגּוֹת
17 רְאוּבֵן גְּדוֹלִים חִקְרֵי־לֵב: גִּלְעָד בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
שָׁכֵן וְדָן לָמָּה יָגוּר אֳנִיּוֹת אָשֵׁר

ישב

7 v. ס״א שָׁקַטְתִּי קמץ וכן ד׳׳כ ח׳׳נ. 8 v. ס״א לֶחֶם בצרי, או לֶחֶם וכן ד׳׳נ. 13 v. ס״א עָם־יְהוָה וכן ח׳׳ע. 15 v. ס״א תָּלְעִי וכן תר׳. ת׳׳ע. ת׳׳ם וח׳׳ר. 15 v. כן ב׳׳א. כ׳׳נ נִיִּשָּׂשכָר. וַיִּשָּׂשכָר.

continued on the sea shore, and abode in his breaches.

18 Zebulun and Naphtali were a people that jeoparded their lives unto the death in the high places of the field.

19 The kings came and fought, then fought the kings of Canaan in Taanach by the waters of Megiddo; they took no gain of money.

20 They fought from heaven; the stars in their courses fought against Sisera.

21 The river of Kishon swept them away, that ancient river, the river Kishon. O my soul, thou hast trodden down strength.

22 Then were the horsehoofs broken by the means of the pransings, the pransings of their mighty ones.

23 Curse ye Meroz, said the angel of the LORD, curse ye bitterly the inhabitants thereof; because they came not to the help of the LORD, to the help of the LORD against the mighty.

24 Blessed above women shall Jael the wife of Heber the Kenite be, blessed shall she be above women in the tent.

25 He asked water, and she gave him milk; she brought forth butter in a lordly dish.

26 She put her hand to the nail, and her right hand to the workmen's hammer; and with the hammer she smote Sisera, she smote off his head, when she had pierced and stricken through his temples.

27 At her feet he bowed, he fell, he lay down: at her feet he bowed, he fell: where he bowed, there he fell down

יָשַׁב לְחוֹף יַמִּים וְעַל מִפְרָצָיו

18 יִשְׁכֹּן׃ זְבֻלוּן עַם חֵרֵף נַפְשׁוֹ לָמוּת וְנַפְתָּלִי

19 עַל מְרוֹמֵי שָׂדֶה׃ בָּאוּ מְלָכִים

נִלְחָמוּ אָז נִלְחֲמוּ מַלְכֵי כְנַעַן בְּתַעְנָךְ

עַל־מֵי מְגִדּוֹ בֶּצַע כֶּסֶף לֹא

20 לָקָחוּ׃ מִן־שָׁמַיִם נִלְחָמוּ הַכּוֹכָבִים

21 מִמְסִלּוֹתָם נִלְחֲמוּ עִם סִיסְרָא׃ נַחַל קִישׁוֹן

גָּרָפָם נַחַל קְדוּמִים נַחַל קִישׁוֹן תִּדְרְכִי

22 נַפְשִׁי עֹז׃ אָז הָלְמוּ עִקְּבֵי־

23 סוּס מִדַּהֲרוֹת דַּהֲרוֹת אַבִּירָיו׃ אֹרוּ

מֵרוֹז אָמַר מַלְאַךְ יְהוָה אֹרֹ אֹרְרוּ

יֹשְׁבֶיהָ כִּי לֹא־בָאוּ לְעֶזְרַת יְהוָה

24 יְהוָה בַּגִּבּוֹרִים׃ תְּבֹרַךְ מִנָּשִׁים

יָעֵל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי מִנָּשִׁים

25 בָּאֹהֶל תְּבֹרָךְ׃ מַיִם שָׁאַל חָלָב

26 נָתָנָה בְּסֵפֶל אַדִּירִים הִקְרִיבָה חֶמְאָה׃ יָדָהּ

לַיתֵד תִּשְׁלַחְנָה וְיָמִינָהּ לְהַלְמוּת

עֲמֵלִים וְהָלְמָה סִיסְרָא מָחֲקָה רֹאשׁוֹ וּמָחְצָה

27 וְחָלְפָה רַקָּתוֹ׃ בֵּין רַגְלֶיהָ כָּרַע נָפַל

שָׁכָב בֵּין רַגְלֶיהָ כָּרַע נָפָל בַּאֲשֶׁר

28 כָּרַע שָׁם נָפַל שָׁדוּד׃ בְּעַד הַחַלּוֹן נָשְׁקָפָה

וַתְּיַבֵּב אֵם סִיסְרָא בְּעַד הָאֲשְׁנָב מְדוּעַ

בֹּשֵׁשׁ רִכְבּוֹ לָבוֹא מַדּוּעַ אֶחֲרוּ פַּעֲמֵי

29 מַרְכְּבוֹתָיו׃ חַכְמוֹת שָׂרוֹתֶיהָ תַּעֲנֶנָּה אַף־

30 הִיא תָּשִׁיב אֲמָרֶיהָ לָהּ׃ הֲלֹא יִמְצְאוּ יְחַלְּקוּ

שָׁלָל רַחַם רַחֲמָתַיִם לְרֹאשׁ גֶּבֶר שָׁלָל

צבעים

---

19 v. ס״א בתענך פתח וכן ר״ז. 26 v. ס״א מחצה וכן תר׳.

28 dead. The mother of Sisera looked out at a window, and cried through the lattice, Why is
29 his chariot so long in coming? why tarry the wheels of his chariots? Her wise ladies an-
30 swered her, yea, she returned answer to herself, Have they not sped? have they not divided the prey; to every man a damsel or two;

שופטים

צְבָעִים לְסִיסְרָא שְׁלַל צְבָעִים
רִקְמָה צְבַע רִקְמָתַיִם לְצַוְּארֵי שָׁלָל: פ 31
אֹבְדֶיךָ כָּל־אוֹיְבֶיךָ יְהוָה וְאֹהֲבָיו כְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ
בִּגְבֻרָתוֹ וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה:

to Sisera a prey of divers colours, a prey of divers colours of needlework, of divers colours of needlework on both sides, meet for the necks of them that take the spoil?

31 So let all thine enemies perish, O LORD: but let them that love him be as the sun when he goeth forth in his might. And the land had rest forty years.

ו וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיַד־
2 מִדְיָן שֶׁבַע שָׁנִים: וַתָּעָז יַד־מִדְיָן עַל־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי מִדְיָן
עָשׂוּ לָהֶם | בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמְּהָרוֹת אֲשֶׁר בֶּהָרִים
3 וְאֶת־הַמְּעָרוֹת וְאֶת־הַמְּצָדוֹת: וְהָיָה אִם־זָרַע יִשְׂרָאֵל
4 וְעָלָה מִדְיָן וַעֲמָלֵק וּבְנֵי־קֶדֶם וְעָלוּ עָלָיו: וַיַּחֲנוּ עֲלֵיהֶם
וַיַּשְׁחִתוּ אֶת־יְבוּל הָאָרֶץ עַד־בּוֹאֲךָ עַזָּה וְלֹא־יַשְׁאִירוּ
5 מְחְיָה בְּיִשְׂרָאֵל וְשֶׂה וְשׁוֹר וְחֲמוֹר: כִּי הֵם וּמִקְנֵיהֶם
יַעֲלוּ וְאָהֳלֵיהֶם יָבֹאוּ כְּמוֹ־אַרְבֶּה לָרֹב וְלָהֶם וְלִגְמַלֵּיהֶם
6 אֵין מִסְפָּר וַיָּבֹאוּ בָאָרֶץ לְשַׁחֲתָהּ: וַיִּדַּל יִשְׂרָאֵל מְאֹד
מִפְּנֵי מִדְיָן וַיִּזְעֲקוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה:
7 וַיְהִי כִּי־זָעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה עַל אֹדוֹת מִדְיָן:
8 וַיִּשְׁלַח יְהוָה אִישׁ נָבִיא אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לָהֶם
כֹּה־אָמַר יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי הֶעֱלֵיתִי אֶתְכֶם
9 מִמִּצְרַיִם וָאוֹצִיא אֶתְכֶם מִבֵּית עֲבָדִים: וָאַצִּיל אֶתְכֶם
מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד כָּל־לֹחֲצֵיכֶם וָאֲגָרֵשׁ אוֹתָם מִפְּנֵיכֶם
10 וָאֶתְּנָה לָכֶם אֶת־אַרְצָם: וָאֹמַר לָכֶם אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִירְאוּ אֶת־אֱלֹהֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר אַתֶּם
יוֹשְׁבִים בְּאַרְצָם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלִי:
11 וַיָּבֹא מַלְאַךְ יְהוָה וַיֵּשֶׁב תַּחַת הָאֵלָה אֲשֶׁר בְּעָפְרָה
אֲשֶׁר לְיוֹאָשׁ אֲבִי הָעֶזְרִי וְגִדְעוֹן בְּנוֹ חֹבֵט חִטִּים בְּגַת
להגים

5 יָבֹאוּ כתיב, וְבָאוּ קרי, בס"א וּבָאוּ כתיב וקרי וכן ר"כ, ר"ע ור"ו. 7 בס"א אין כאן פסקא. 8 ס"א מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וכן ת"ע ות"ס. 9 כן ר"א, ר"ב ור"ו, ס"א חֲמַל חסר וכן ר"ג, ר"ו, ויר"ב, ויר"ה ס"ו. 9 ס"א חֲגַרֵשׁ קמץ וכן ר"ע, ר"ו, ויר"א, תר', ת"ע, ת"ס ות"ר.

7 And it came to pass, when the children of Israel cried unto
8 the LORD because of the Midianites, That the LORD sent a prophet unto the children of Israel, which said unto them, Thus saith the LORD God of Israel, I brought you up from
9 Egypt, and brought you forth out of the house of bondage; And I delivered you out of the hand of the Egyptians, and out of the hand of all that oppressed you, and drave them out from
10 before you, and gave you their land; And I said unto you, I am the LORD your God; fear not the gods of the Amorites, in whose land ye dwell: but ye have not obeyed my voice.
11 And there came an angel of the LORD, and sat under an oak which was in Ophrah, that pertained unto Joash the Abi-ezrite: and his son Gideon threshed wheat by the winepress,

to hide it from the Midianites.

12 And the angel of the LORD appeared unto him, and said unto him, The LORD is with thee, thou mighty man of valour.

13 And Gideon said unto him, Oh my Lord, if the LORD be with us, why then is all this befallen us? and where be all his miracles which our fathers told us of, saying, Did not the LORD bring us up from Egypt? but now the LORD hath forsaken us, and delivered us into the hands of the Midianites.

14 And the LORD looked upon him, and said, Go in this thy might, and thou shalt save Israel from the hand of the Midianites: have not I sent thee?

15 And he said unto him, Oh my Lord, wherewith shall I save Israel? behold, my family is poor in Manasseh, and I am the least in my father's house.

16 And the LORD said unto him, Surely I will be with thee, and thou shalt smite the Midianites as one man.

17 And he said unto him, If now I have found grace in thy sight, then shew me a sign that thou talkest with me.

18 Depart not hence, I pray thee, until I come unto thee, and bring forth my present, and set it before thee. And he said, I will tarry until thou come again.

19 And Gideon went in, and made ready a kid, and unleavened cakes of an ephah of flour: the flesh he put in a basket, and he put the broth in a pot, and brought it out unto him under the oak, and presented

20 it. And the angel of God said unto him, Take the flesh and the unleavened cakes, and lay

21 them upon this rock, and pour out the broth. And he did so. Then the angel of the LORD put forth the end of the staff that was in his hand, and touched the flesh and the unleavened cakes; and there rose up fire out of the rock, and consumed the flesh and the unleavened

22 cakes. Then the angel of the LORD departed out of his sight. And when Gideon perceived that he was an angel of the LORD, Gideon said, Alas, O LORD GOD! for because I have

23 seen an angel of the LORD face to face. And the LORD said unto him, Peace be unto thee;

24 fear not: thou shalt not die. Then Gideon built an altar there unto the LORD, and called it

25 Jehovah-shalom: unto this day it is yet in Ophrah of the Abi-ezrites. And it came to pass the same night, that the LORD said unto him, Take thy father's young bullock, even the second bullock

לְהָנִים מִפְּנֵי מִדְיָן: וַיֵּרָא אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה וַיֹּאמֶר 12
אֵלָיו יְהוָה עִמְּךָ גִּבּוֹר הֶחָיִל: וַיֹּאמֶר אֵלָיו גִּדְעוֹן בִּי 13
אֲדֹנִי וְיֵשׁ יְהוָה עִמָּנוּ וְלָמָּה מְצָאַתְנוּ כָּל־זֹאת וְאַיֵּה
כָּל־נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר סִפְּרוּ־לָנוּ אֲבוֹתֵינוּ לֵאמֹר הֲלֹא
מִמִּצְרַיִם הֶעֱלָנוּ יְהוָה וְעַתָּה נְטָשָׁנוּ יְהוָה וַיִּתְּנֵנוּ בְּכַף־
מִדְיָן: וַיִּפֶן אֵלָיו יְהוָה וַיֹּאמֶר לֵךְ בְּכֹחֲךָ זֶה וְהוֹשַׁעְתָּ 14
אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכַּף מִדְיָן הֲלֹא שְׁלַחְתִּיךָ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו בִּי 15
אֲדֹנָי בַּמֶּה אוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל הִנֵּה אַלְפִּי הַדַּל בִּמְנַשֶּׁה
וְאָנֹכִי הַצָּעִיר בְּבֵית אָבִי: וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה כִּי אֶהְיֶה 16
עִמָּךְ וְהִכִּיתָ אֶת־מִדְיָן כְּאִישׁ אֶחָד: וַיֹּאמֶר אֵלָיו אִם־נָא 17
מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְעָשִׂיתָ לִּי אוֹת שָׁאַתָּה מְדַבֵּר עִמִּי:
אַל־נָא תָּמֵשׁ מִזֶּה עַד־בֹּאִי אֵלֶיךָ וְהוֹצֵאתִי אֶת־מִנְחָתִי 18
וְהִנַּחְתִּי לְפָנֶיךָ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֵשֵׁב עַד שׁוּבֶךָ: וְגִדְעוֹן בָּא 19
וַיַּעַשׂ גְּדִי־עִזִּים וְאֵיפַת־קֶמַח מַצּוֹת הַבָּשָׂר שָׂם בַּסַּל
וְהַמָּרָק שָׂם בַּפָּרוּר וַיּוֹצֵא אֵלָיו אֶל־תַּחַת הָאֵלָה
וַיַּגֶּשׁ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים 20
קַח אֶת־הַבָּשָׂר וְאֶת־הַמַּצּוֹת וְהַנַּח אֶל־הַסֶּלַע הַלָּז וְאֶת־
הַמָּרָק שְׁפֹךְ וַיַּעַשׂ כֵּן: וַיִּשְׁלַח מַלְאַךְ יְהוָה אֶת־קְצֵה 21
הַמַּשְׁעֶנֶת אֲשֶׁר בְּיָדוֹ וַיִּגַּע בַּבָּשָׂר וּבַמַּצּוֹת וַתַּעַל הָאֵשׁ
מִן־הַצּוּר וַתֹּאכַל אֶת־הַבָּשָׂר וְאֶת־הַמַּצּוֹת וּמַלְאַךְ יְהוָה
הָלַךְ מֵעֵינָיו: וַיַּרְא גִּדְעוֹן כִּי־מַלְאַךְ יְהוָה הוּא וַיֹּאמֶר 22
גִּדְעוֹן אֲהָהּ אֲדֹנָי יֱהוִה כִּי־עַל־כֵּן רָאִיתִי מַלְאַךְ יְהוָה
פָּנִים אֶל־פָּנִים: וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה שָׁלוֹם לְךָ אַל־תִּירָא 23
לֹא תָמוּת: וַיִּבֶן שָׁם גִּדְעוֹן מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא־לוֹ 24
יְהוָה | שָׁלוֹם עַד הַיּוֹם הַזֶּה עוֹדֶנּוּ בְּעָפְרַת אֲבִי
הָעֶזְרִי: וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר 25
לוֹ יְהוָה קַח אֶת־פַּר־הַשּׁוֹר אֲשֶׁר לְאָבִיךָ וּפַר הַשֵּׁנִי

שבע

18 v. ס"א בנף וכן ר"ב, ר"ג, ד"ו, ר"ז, ר"ב, ריד ודס"ו. 14 v. כן במתח בתיב ספרים ב"י, ר"ב, ד"ו, ר"ז, ר"ב, ריד ודס"ו. 25 v. בס"א השנים כתיב, חֲשֵׁנִי קרי.

שֶׁבַע שָׁנִים וְהָרַסְתָּ אֶת־מִזְבַּח הַבַּעַל אֲשֶׁר לְאָבִיךָ וְאֶת־
26 הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר־עָלָיו תִּכְרֹת: וּבָנִיתָ מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
עַל רֹאשׁ הַמָּעוֹז הַזֶּה בַּמַּעֲרָכָה וְלָקַחְתָּ אֶת־הַפַּר הַשֵּׁנִי
27 וְהַעֲלִיתָ עֹלָה בְּעֲצֵי הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר תִּכְרֹת: וַיִּקַּח גִּדְעוֹן
עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מֵעֲבָדָיו וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה
וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָרֵא אֶת־בֵּית אָבִיו וְאֶת־אַנְשֵׁי הָעִיר מֵעֲשׂוֹת
28 יוֹמָם וַיַּעַשׂ לָיְלָה: וַיַּשְׁכִּימוּ אַנְשֵׁי הָעִיר בַּבֹּקֶר וְהִנֵּה
נִתַּץ מִזְבַּח הַבַּעַל וְהָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר־עָלָיו כָּרוּתָה וְאֵת הַפָּר
29 הַשֵּׁנִי הָעֲלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ הַבָּנוּי: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ
מִי עָשָׂה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּדְרְשׁוּ וַיְבַקְשׁוּ וַיֹּאמְרוּ גִּדְעוֹן
30 בֶּן־יוֹאָשׁ עָשָׂה הַדָּבָר הַזֶּה: וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי הָעִיר אֶל־
יוֹאָשׁ הוֹצֵא אֶת־בִּנְךָ וְיָמֹת כִּי נָתַץ אֶת־מִזְבַּח הַבַּעַל
31 וְכִי כָרַת הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר־עָלָיו: וַיֹּאמֶר יוֹאָשׁ לְכָל אֲשֶׁר־
עָמְדוּ עָלָיו הַאַתֶּם | תְּרִיבוּן לַבַּעַל אִם־אַתֶּם תּוֹשִׁיעוּן
אוֹתוֹ אֲשֶׁר יָרִיב לוֹ יוּמַת עַד־הַבֹּקֶר אִם־אֱלֹהִים הוּא
32 יָרֹב לוֹ כִּי נָתַץ אֶת־מִזְבְּחוֹ: וַיִּקְרְאוּ־לוֹ בַּיּוֹם־הַהוּא
יְרֻבַּעַל לֵאמֹר יָרֹב בּוֹ הַבַּעַל כִּי נָתַץ אֶת־מִזְבְּחוֹ:
33 וְכָל־מִדְיָן וַעֲמָלֵק וּבְנֵי־קֶדֶם נֶאֶסְפוּ יַחְדָּו
34 וַיַּעַבְרוּ וַיַּחֲנוּ בְּעֵמֶק יִזְרְעֶאל: וְרוּחַ יְהוָה לָבְשָׁה אֶת־
35 גִּדְעוֹן וַיִּתְקַע בַּשּׁוֹפָר וַיִּזָּעֵק אֲבִיעֶזֶר אַחֲרָיו: וּמַלְאָכִים
שָׁלַח בְּכָל־מְנַשֶּׁה וַיִּזָּעֵק גַּם־הוּא אַחֲרָיו וּמַלְאָכִים
36 שָׁלַח בְּאָשֵׁר וּבִזְבֻלוּן וּבְנַפְתָּלִי וַיַּעֲלוּ לִקְרָאתָם: וַיֹּאמֶר
גִּדְעוֹן אֶל־הָאֱלֹהִים אִם־יְשֶׁךָ מוֹשִׁיעַ בְּיָדִי אֶת־יִשְׂרָאֵל
37 כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: הִנֵּה אָנֹכִי מַצִּיג אֵת־גִּזַּת הַצֶּמֶר בַּגֹּרֶן
אִם טַל יִהְיֶה עַל־הַגִּזָּה לְבַדָּהּ וְעַל־כָּל־הָאָרֶץ חָרָב
וֶאֵדַע כִּי־תוֹשִׁיעַ בְּיָדִי אֶת־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ:
ויהי־

---

36 .ז כן לנהרדעאי, למדאי חֶשְׁבּוֹן. כס"א חֶשְׁעוֹן כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב ה"ו.

of seven years old, and throw down the altar of Baal that thy father hath, and cut down the grove that is by it:

26 And build an altar unto the LORD thy God upon the top of this rock, in the ordered place, and take the second bullock, and offer a burnt sacrifice with the wood of the grove which thou shalt cut down.

27 Then Gideon took ten men of his servants, and did as the LORD had said unto him: and so it was, because he feared his father's household, and the men of the city, that he could not do it by day, that he did it by night.

28 And when the men of the city arose early in the morning, behold, the altar of Baal was cast down, and the grove was cut down that was by it, and the second bullock was offered upon the altar that was built.

29 And they said one to another, Who hath done this thing? And when they enquired and asked, they said, Gideon the son of Joash hath done this thing.

30 Then the men of the city said unto Joash, Bring out thy son, that he may die: because he hath cast down the altar of Baal, and because he hath cut down the grove that was by it.

31 And Joash said unto all that stood against him, Will ye plead for Baal? will ye save him? he that will plead for him, let him be put to death whilst it is yet morning: if he be a god, let him plead for himself, because one hath cast down his altar.

32 Therefore on that day he called him Jerubbaal, saying, Let Baal plead against him, because he hath thrown down his altar.

33 Then all the Midianites and the Amalekites and the children of the east were gathered together, and went over, and pitched in the valley of Jezreel.

34 But the Spirit of the LORD came upon Gideon, and he blew a trumpet; and Abi-ezer was gathered after him.

35 And he sent messengers throughout all Manasseh; who also was gathered after him: and he sent messengers unto Asher, and unto Zebulun, and unto Naphtali; and they came up to meet them.

36 And Gideon said unto God, If thou wilt save Israel by mine hand, as thou hast said,

37 Behold, I will put a fleece of wool in the floor; and if the dew be on the fleece only, and it be dry upon all the earth beside, then shall I know that thou wilt save Israel by mine hand, as thou hast said.

38 וַיְהִי־כֵן וַיַּשְׁכֵּם מִמָּחֳרָת וַיָּעַר אֶת־הַגְּזָּה וַיִּמְצֶה טַל מִן
39 הַגְּזָּה מְלוֹא הַסָּפֶל מָיִם: וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן אֶל־הָאֱלֹהִים
אַל־יִחַר אַפְּךָ בִּי וַאֲדַבְּרָה אַךְ הַפַּעַם אֲנַסֶּה°נָּא־דַק
הַפַּעַם בַּגְּזָּה יְהִי־נָא חָרָב אֶל־הַגְּזָּה לְבַדָּהּ וְעַל־כָּל
40 הָאָרֶץ יְהִי־טָל: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים כֵּן בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי־ס
חָרָב אֶל־הַגְּזָּה לְבַדָּהּ וְעַל־כָּל־הָאָרֶץ הָיָה טָל:
7 1 וַיַּשְׁכֵּם יְרֻבַּעַל הוּא גִּדְעוֹן וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר
אִתּוֹ וַיִּחֲנוּ עַל־עֵין חֲרֹד וּמַחֲנֵה מִדְיָן הָיָה־לוֹ מִצָּפוֹן
מִגִּבְעַת הַמּוֹרֶה בָּעֵמֶק:
2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן רַב הָעָם אֲשֶׁר אִתְּךָ מִתִּתִּי אֶת־
מִדְיָן בְּיָדָם פֶּן־תִּתְפָּאֵר עָלַי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יָדִי הוֹשִׁיעָה
3 לִי: וְעַתָּה קְרָא נָא בְּאָזְנֵי הָעָם לֵאמֹר מִי־יָרֵא וְחָרֵד
יָשֹׁב וְיִצְפֹּר מֵהַר הַגִּלְעָד וַיָּשָׁב מֵהָעָם עֶשְׂרִים
וּשְׁנַיִם אֶלֶף וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים נִשְׁאָרוּ:
4 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן עוֹד הָעָם רָב הוֹרֵד אוֹתָם
אֶל־הַמַּיִם וְאִצְרְפָה־לְּךָ שָׁם וְהָיָה אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ זֶה
יֵלֵךְ אִתְּךָ הוּא יֵלֵךְ אִתָּךְ וְכֹל אֲשֶׁר־אֹמַר אֵלֶיךָ זֶה
5 לֹא־יֵלֵךְ עִמְּךָ הוּא לֹא יֵלֵךְ: וַיּוֹרֶד אֶת־הָעָם אֶל־הַמָּיִם
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן כֹּל אֲשֶׁר־יָלֹק בִּלְשֹׁנוֹ מִן־הַמַּיִם
כַּאֲשֶׁר יָלֹק הַכֶּלֶב תַּצִּיג אֹתוֹ לְבָד וְכֹל אֲשֶׁר־יִכְרַע
6 עַל־בִּרְכָּיו לִשְׁתּוֹת: וַיְהִי מִסְפַּר הַמְלַקְקִים בְּיָדָם
אֶל־פִּיהֶם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ וְכֹל יֶתֶר הָעָם כָּרְעוּ
7 עַל־בִּרְכֵּיהֶם לִשְׁתּוֹת מָיִם: וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן בִּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת הָאִישׁ הַמְלַקְקִים אוֹשִׁיעַ
אֶתְכֶם וְנָתַתִּי אֶת־מִדְיָן בְּיָדֶךָ וְכָל־הָעָם יֵלְכוּ אִישׁ
8 לִמְקֹמוֹ: וַיִּקְחוּ אֶת־צֵדָה הָעָם בְּיָדָם וְאֵת שׁוֹפְרֹתֵיהֶם

ואת
39 ו. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ז ודס"ו, ס"א אנסה־נא וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ד"י"ב ודי"ד.
39 ו. ס"א עָלַי וכן ר"ב ודי"ב: עיין לעיל פסוק ל"ו: בס"א אֵלַי כתיב. עלי קרי.
40 ו. ס"א עָלַי וכן ר"א. ר"ב ודי"ב.

38 And it was so: for he rose up early on the morrow, and thrust the fleece together, and wringed the dew out of the fleece, a bowl full of water.
39 And Gideon said unto God, Let not thine anger be hot against me, and I will speak but this once: let me prove, I pray thee, but this once with the fleece; let it now be dry only upon the fleece, and upon all the ground let there be dew.
40 And God did so that night: for it was dry upon the fleece only, and there was dew on all the ground.

7 Then Jerubbaal, who is Gideon, and all the people that were with him, rose up early, and pitched beside the well of Harod: so that the host of the Midianites were on the north side of them, by the hill of Moreh, in the valley.
2 And the LORD said unto Gideon, The people that are with thee are too many for me to give the Midianites into their hands, lest Israel vaunt themselves against me, saying, Mine own hand hath saved me.
3 Now therefore go to, proclaim in the ears of the people, saying, Whosoever is fearful and afraid, let him return and depart early from mount Gilead. And there returned of the people twenty and two thousand; and there remained ten thousand.
4 And the LORD said unto Gideon, The people are yet too many; bring them down unto the water, and I will try them for thee there: and it shall be, that of whom I say unto thee, This shall go with thee, the same shall go with thee; and of whomsoever I say unto thee, This
5 shall not go with thee, the same shall not go. So he brought down the people unto the water: and the LORD said unto Gideon, Every one that lappeth of the water with his tongue, as a dog lappeth, him shalt thou set by himself; likewise every one that boweth down upon
6 his knees to drink. And the number of them that lapped, putting their hand to their mouth, were three hundred men: but all the rest of the people bowed down upon their knees to drink
7 water. And the LORD said unto Gideon, By the three hundred men that lapped will I save you, and deliver the Midianites into thine hand: and let all the other people go every man
8 unto his place. So the people took victuals in their hand, and their trumpets:

and he sent all the rest of Israel every man unto his tent, and retained those three hundred men: and the host of Midian was beneath him in the valley.

וְאֵת כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל שִׁלַּח אִישׁ לְאָהֳלָיו וּבִשְׁלֹשׁ
מֵאוֹת הָאִישׁ הֶחֱזִיק וּמַחֲנֵה מִדְיָן הָיָה לוֹ מִתַּחַת
בָּעֵמֶק׃ 9 וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר

9 And it came to pass the same night, that the LORD said unto him, Arise, get thee down unto the host; for I have delivered it into thine hand.

אֵלָיו יְהוָה קוּם רֵד בַּמַּחֲנֶה כִּי נְתַתִּיו בְיָדֶךָ׃ 10 וְאִם־
יָרֵא אַתָּה לָרֶדֶת רֵד אַתָּה וּפֻרָה נַעַרְךָ אֶל־הַמַּחֲנֶה׃
וְשָׁמַעְתָּ מַה־יְדַבֵּרוּ וְאַחַר תֶּחֱזַקְנָה יָדֶיךָ וְיָרַדְתָּ בַּמַּחֲנֶה 11
וַיֵּרֶד הוּא וּפֻרָה נַעֲרוֹ אֶל־קְצֵה הַחֲמֻשִׁים אֲשֶׁר
בַּמַּחֲנֶה׃ 12 וּמִדְיָן וְעֲמָלֵק וְכָל־בְּנֵי־קֶדֶם נֹפְלִים בָּעֵמֶק
כָּאַרְבֶּה לָרֹב וְלִגְמַלֵּיהֶם אֵין מִסְפָּר כַּחוֹל שֶׂעַל־שְׂפַת
הַיָּם לָרֹב׃ 13 וַיָּבֹא גִּדְעוֹן וְהִנֵּה־אִישׁ מְסַפֵּר לְרֵעֵהוּ חֲלוֹם
וַיֹּאמֶר הִנֵּה חֲלוֹם חָלַמְתִּי וְהִנֵּה צְלוֹל לֶחֶם שְׂעֹרִים
מִתְהַפֵּךְ בְּמַחֲנֵה מִדְיָן וַיָּבֹא עַד־הָאֹהֶל וַיַּכֵּהוּ וַיִּפֹּל
וַיְהַפְּכֵהוּ לְמַעְלָה וְנָפַל הָאֹהֶל׃ 14 וַיַּעַן רֵעֵהוּ וַיֹּאמֶר אֵין
זֹאת בִּלְתִּי אִם־חֶרֶב גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ אִישׁ יִשְׂרָאֵל נָתַן
הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ אֶת־מִדְיָן וְאֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶה׃

10 But if thou fear to go down, go thou with Phurah thy servant down to the host:

11 And thou shalt hear what they say; and afterward shall thine hands be strengthened to go down unto the host. Then went he down with Phurah his servant unto the outside of the armed men that were in the host.

12 And the Midianites and the Amalekites and all the children of the east lay along in the valley like grasshoppers for multitude; and their camels were without number, as the sand by the sea side for multitude.

13 And when Gideon was come, behold, there was a man that told a dream unto his fellow, and said, Behold, I dreamed a dream, and, lo, a cake of barley bread tumbled into the host of Midian, and came unto a tent, and smote it that it fell, and overturned it, that the tent lay along.

14 And his fellow answered and said, This is nothing else save the sword of Gideon the son of Joash, a man of Israel: for into his hand hath God delivered Midian, and all the host.

וַיְהִי כְּשֹׁמַע גִּדְעוֹן אֶת־מְסַפֵּר הַחֲלוֹם וְאֶת־שִׁבְרוֹ 15
וַיִּשְׁתַּחוּ וַיָּשָׁב אֶל־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר קוּמוּ כִּי־נָתַן
יְהוָה בְּיֶדְכֶם אֶת־מַחֲנֵה מִדְיָן׃ 16 וַיַּחַץ אֶת־שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
הָאִישׁ שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיִּתֵּן שׁוֹפָרוֹת בְּיַד־כֻּלָּם וְכַדֵּים
רֵיקִם וְלַפִּדִים בְּתוֹךְ הַכַּדִּים׃ 17 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מִמֶּנִּי
תִּרְאוּ וְכֵן תַּעֲשׂוּ וְהִנֵּה אָנֹכִי בָּא בִקְצֵה הַמַּחֲנֶה וְהָיָה
כַּאֲשֶׁר־אֶעֱשֶׂה כֵּן תַּעֲשׂוּן׃ 18 וְתָקַעְתִּי בַּשּׁוֹפָר אֲנִי וְכָל
אֲשֶׁר אִתִּי וּתְקַעְתֶּם בַּשּׁוֹפָרוֹת גַּם־אַתֶּם סָבִיבוֹת כָּל
הַמַּחֲנֶה וַאֲמַרְתֶּם לַיהוָה וּלְגִדְעוֹן׃

15 And it was so, when Gideon heard the telling of the dream, and the interpretation thereof, that he worshipped, and returned into the host of Israel, and said, Arise; for the LORD hath 16 delivered into your hand the host of Midian. And he divided the three hundred men into three companies, and he put a trumpet in every man's hand, with empty pitchers, and lamps 17 within the pitchers. And he said unto them, Look on me, and do likewise: and, behold, 18 when I come to the outside of the camp, it shall be that, as I do, so shall ye do. When I blow with a trumpet, I and all that are with me, then blow ye the trumpets also on every side 19 of all the camp, and say, The sword of the LORD, and of Gideon. So Gideon, and the hundred men that were with him, came unto the outside of the camp in the beginning of the middle watch; and they had but newly set the watch: and they blew the trumpets,

וַיָּבֹא גִּדְעוֹן וּמְאַת־אִישׁ אֲשֶׁר־אִתּוֹ בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה 19
רֹאשׁ הָאַשְׁמֹרֶת הַתִּיכוֹנָה אַךְ הֵקִם הֵקִימוּ אֶת־הַשֹּׁמְרִים
ויתקעו

---

12 v. ס״א אֲשֶׁר־עָלֵי- וכן ר״א ור״ב. 13 v. צלול כתיב. צְלִיל קרי. 17 v. כן ברוב ספרים כ״י. ס״א והיה כאשר וכן ר״ב. ר״ג. ר״ט. ר״ב ורי״ד. 18 v. כ״א חֶרֶב ליהוה וכן תר׳ ות״ס: עיין פסוק כ׳.

and brake the pitchers that were in their hands.

20 And the three companies blew the trumpets, and brake the pitchers, and held the lamps in their left hands, and the trumpets in their right hands to blow withal: and they cried, The sword of the LORD, and of Gideon.

21 And they stood every man in his place round about the camp: and all the host ran, and cried, and fled.

22 And the three hundred blew the trumpets, and the LORD set every man's sword against his fellow, even throughout all the host: and the host fled to Beth-shittah in Zererath, and to the border of Abel-meholah, unto Tabbath.

23 And the men of Israel gathered themselves together out of Naphtali, and out of Asher, and out of all Manasseh, and pursued after the Midianites.

24 And Gideon sent messengers throughout all mount Ephraim, saying, Come down against the Midianites, and take before them the waters unto Beth-barah and Jordan. Then all the men of Ephraim gathered themselves together, and took the waters unto Beth-barah and Jordan.

25 And they took two princes of the Midianites, Oreb and Zeeb; and they slew Oreb upon the rock Oreb, and Zeeb they slew at the wine-press of Zeeb, and pursued Midian, and brought the heads of Oreb and Zeeb to Gideon on the other side Jordan.

20 וַיִּתְקְעוּ בַשְּׁפָרוֹת וְנָפוֹץ הַכַּדִּים אֲשֶׁר בְּיָדָם: וַיְּתַקְעוּ
שְׁלֹשֶׁת הָרָאשִׁים בַּשְּׁפָרוֹת וַיְשַׁבְּרוּ הַכַּדִּים וַיַּחֲזִיקוּ
בִּשְׂמֹאוֹלָם בַּלַּפִּידִים וּבִימִינָם הַשְּׁפָרוֹת לִתְקֹעַ
21 וַיִּקְרְאוּ חֶרֶב לַיהוָה וּלְגִדְעוֹן: וַיַּעַמְדוּ אִישׁ תַּחְתָּיו סָבִיב
22 לַמַּחֲנֶה וַיָּר�ץ כָּל־הַמַּחֲנֶה וַיָּרִיעוּ וַיָּנֻסוּ: וַיִּתְקְעוּ שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת הַשְּׁפָרוֹת וַיָּשֶׂם יְהוָה אֶת חֶרֶב אִישׁ בְּרֵעֵהוּ
וּבְכָל־הַמַּחֲנֶה וַיָּנָס הַמַּחֲנֶה עַד־בֵּית הַשִּׁטָּה צְרֵרָתָה
23 עַד שְׂפַת־אָבֵל מְחֹלָה עַל־טַבָּת: וַיִּצָּעֵק אִישׁ־יִשְׂרָאֵל
מִנַּפְתָּלִי וּמִן־אָשֵׁר וּמִן־כָּל־מְנַשֶּׁה וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי מִדְיָן:
24 וּמַלְאָכִים שָׁלַח גִּדְעוֹן בְּכָל־הַר אֶפְרַיִם לֵאמֹר רְדוּ
לִקְרַאת מִדְיָן וְלִכְדוּ לָהֶם אֶת־הַמַּיִם עַד־בֵּית בָּרָה
וְאֶת־הַיַּרְדֵּן וַיִּצָּעֵק כָּל־אִישׁ אֶפְרַיִם וַיִּלְכְּדוּ אֶת־הַמַּיִם
25 עַד בֵּית בָּרָה וְאֶת־הַיַּרְדֵּן: וַיִּלְכְּדוּ שְׁנֵי־שָׂרֵי מִדְיָן
אֶת־עֹרֵב וְאֶת־זְאֵב וַיַּהַרְגוּ אֶת־עֹרֵב בִּצּוּר־עֹרֵב וְאֶת־
זְאֵב הָרְגוּ בְּיֶקֶב־זְאֵב וַיִּרְדְּפוּ אֶל־מִדְיָן וְרֹאשׁ־עֹרֵב
ח וְזְאֵב הֵבִיאוּ אֶל־גִּדְעוֹן מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ
אֶפְרַיִם מָה־הַדָּבָר הַזֶּה עָשִׂיתָ לָּנוּ לְבִלְתִּי קְרָאתֹנוּ
כִּי הָלַכְתָּ לְהִלָּחֶם בְּמִדְיָן וַיְרִיבֻהוּ אתו בְּחָזְקָה:
2 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֶה־עָשִׂיתִי עַתָּה כָּכֶם הֲלֹא טוֹב
3 עֹלְלוֹת אֶפְרַיִם מִבְצִיר אֲבִיעֶזֶר: בְּיֶדְכֶם נָתַן אֱלֹהִים ס
אֶת־שָׂרֵי מִדְיָן אֶת־עֹרֵב וְאֶת־זְאֵב וּמַה־יָּכֹלְתִּי עָשׂוֹת
כָּכֶם אָז רָפְתָה רוּחָם מֵעָלָיו בְּדַבְּרוֹ הַדָּבָר הַזֶּה:
4 וַיָּבֹא גִדְעוֹן הַיַּרְדֵּנָה עֹבֵר הוּא וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ
5 אֲשֶׁר אִתּוֹ עֲיֵפִים וְרֹדְפִים: וַיֹּאמֶר לְאַנְשֵׁי סֻכּוֹת תְּנוּ־נָא

ככרות

20 v. שְׁמֹאלָם קרי. 21 v. וַיָּנִיסוּ כתיב, וַיָּנֻסוּ קרי. 22 v. סביר עָדֵר, בס"א עָדֵי כתיב וקרי. 23 v. ס"א מִקִּינַסְתָּלִי וכן ד"א. 24 v. ס"א עֵדֵי־בֵית וכן ד"ב, ד"ג ח"ו.
ח. 1 v. קָרָאת קרי. 2 v. ס"א בָּכֶם וכן ד"א ח"ו. 3 v. ס"א בָּכֶם וכן ד"א. 3 v. כן לפעדבאי כתיב וקרי, למדנחאי בַּדְבְּרִי כתיב, בַּדְבְּרוֹ קרי, נ"א למדנחאי קִדְבְּרוֹ כתיב, בְּדַבְּרוֹ קרי.

8 And the men of Ephraim said unto him, Why hast thou served us thus, that thou calledst us not, when thou wentest to fight with the Midianites? And they did chide with him sharply.
2 And he said unto them, What have I done now in comparison of you? Is not the gleaning of
3 the grapes of Ephraim better than the vintage of Abi-ezer? God hath delivered into your hands the princes of Midian, Oreb and Zeeb: and what was I able to do in comparison of
4 you? Then their anger was abated toward him, when he had said that. And Gideon came to Jordan, and passed over, he, and the three hundred men that were with him, faint, yet pursu-
5 ing them. And he said unto the men of Succoth, Give, I pray you,

כִּכְּרוֹת לֶחֶם לָעָם אֲשֶׁר בְּרַגְלָי כִּי־עֲיֵפִים הֵם וְאָנֹכִי
רֹדֵף אַחֲרֵי זֶבַח וְצַלְמֻנָּע מַלְכֵי מִדְיָן: וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי 6
סֻכּוֹת הֲכַף זֶבַח וְצַלְמֻנָּע עַתָּה בְיָדֶךָ כִּי־נִתֵּן לְצְבָאֶךָ
לָחֶם: וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן לָכֵן בְּהָתֶּת יְהוָה אֶת־זֶבַח וְאֶת־ 7
צַלְמֻנָּע בְּיָדִי וְדַשְׁתִּי אֶת־בְּשַׂרְכֶם אֶת־קוֹצֵי הַמִּדְבָּר
וְאֶת־הַבְּרָקָנִים: וַיַּעַל מִשָּׁם פְּנוּאֵל וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם 8
כָּזֹאת וַיַּעֲנוּ אֹתוֹ אַנְשֵׁי פְנוּאֵל כַּאֲשֶׁר עָנוּ אַנְשֵׁי סֻכּוֹת:
וַיֹּאמֶר גַּם־לְאַנְשֵׁי פְנוּאֵל לֵאמֹר בְּשׁוּבִי בְשָׁלוֹם אֶתֹּץ 9
אֶת־הַמִּגְדָּל הַזֶּה: וְזֶבַח וְצַלְמֻנָּע 10
בְּקַרְקֹר וּמַחֲנֵיהֶם עִמָּם כַּחֲמֵשֶׁת עָשָׂר אֶלֶף כֹּל הַנִּוֹתָרִים
מִכֹּל מַחֲנֵה בְּנֵי־קֶדֶם וְהַנֹּפְלִים מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ
שֹׁלֵף חָרֶב: וַיַּעַל גִּדְעוֹן דֶּרֶךְ הַשְּׁכוֹנֵי בָּאֳהָלִים מִקֶּדֶם 11
לְנֹבַח וְיָגְבְּהָה וַיַּךְ אֶת־הַמַּחֲנֶה וְהַמַּחֲנֶה הָיָה בֶּטַח:
וַיָּנָס זֶבַח וְצַלְמֻנָּע וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵיהֶם וַיִּלְכֹּד אֶת־שְׁנֵי 12
מַלְכֵי מִדְיָן אֶת־זֶבַח וְאֶת־צַלְמֻנָּע וְכָל־הַמַּחֲנֶה הֶחֱרִיד:
וַיָּשָׁב גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ מִן־הַמִּלְחָמָה מִלְמַעֲלֵה הֶחָרֶס: 13
וַיִּלְכֹּד־נַעַר מֵאַנְשֵׁי סֻכּוֹת וַיִּשְׁאָלֵהוּ וַיִּכְתֹּב אֵלָיו אֶת־ 14
שָׂרֵי סֻכּוֹת וְאֶת־זִקְנֶיהָ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה אִישׁ: וַיָּבֹא אֶל־ 15
אַנְשֵׁי סֻכּוֹת וַיֹּאמֶר הִנֵּה זֶבַח וְצַלְמֻנָּע אֲשֶׁר חֲרַפְתֶּם
אוֹתִי לֵאמֹר הֲכַף זֶבַח וְצַלְמֻנָּע עַתָּה בְיָדֶךָ כִּי נִתֵּן
לַאֲנָשֶׁיךָ הַיְעֵפִים לֶחֶם: וַיִּקַּח אֶת־זִקְנֵי הָעִיר וְאֶת־קוֹצֵי 16
הַמִּדְבָּר וְאֶת־הַבְּרָקָנִים וַיָּדַע בָּהֶם אֶת אַנְשֵׁי סֻכּוֹת:
וְאֶת־מִגְדַּל פְּנוּאֵל נָתָץ וַיַּהֲרֹג אֶת־אַנְשֵׁי הָעִיר: וַיֹּאמֶר 17 18
אֶל־זֶבַח וְאֶל־צַלְמֻנָּע אֵיפֹה הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָרַגְתֶּם
בְּתָבוֹר וַיֹּאמְרוּ כָּמוֹךָ כְּמוֹהֶם אֶחָד כְּתֹאַר בְּנֵי הַמֶּלֶךְ:
וַיֹּאמֶר אַחַי בְּנֵי־אִמִּי הֵם חַי־יְהוָה לוּ הֶחֱיִיתֶם אוֹתָם לֹא 19
הָרַגְתִּי אֶתְכֶם: וַיֹּאמֶר לְיֶתֶר בְּכֹרוֹ קוּם הְרָג אוֹתָם 20
ולא־

6 v. סביר ויאמרו. בס"א ויאמרו כתיב וקרי וכן ת"ע, ת"ס ות"ר. 10 v. ס"א שלף.

6 loaves of bread unto the people that follow me; for they be faint, and I am pursuing after Zebah and Zalmunna, kings of Midian.
And the princes of Succoth said, Are the hands of Zebah and Zalmunna now in thine hand, that we should give bread unto thine army?
7 And Gideon said, Therefore when the LORD hath delivered Zebah and Zalmunna into mine hand, then I will tear your flesh with the thorns of the wilderness and with briers.
8 And he went up thence to Penuel, and spake unto them likewise: and the men of Penuel answered him as the men of Succoth had answered him.
9 And he spake also unto the men of Penuel, saying, When I come again in peace, I will break down this tower.
10 Now Zebah and Zalmunna were in Karkor, and their hosts with them, about fifteen thousand men, all that were left of all the hosts of the children of the east: for there fell an hundred and twenty thousand men that drew sword.
11 And Gideon went up by the way of them that dwelt in tents on the east of Nobah and Jogbehah, and smote the host: for the host was secure.
12 And when Zebah and Zalmunna fled, he pursued after them, and took the two kings of Midian, Zebah and Zalmunna, and discomfited all the host.
13, 14 And Gideon the son of Joash returned from battle before the sun was up, And caught a young man of the men of Succoth, and enquired of him: and he described unto him
15 princes of Succoth, and the elders thereof, even threescore and seventeen men. And he came unto the men of Succoth, and said, Behold Zebah and Zalmunna, with whom ye did upbraid me, saying, Are the hands of Zebah and Zalmunna now in thine hand, that we should
16 give bread unto thy men that are weary? And he took the elders of the city, and thorns of
17 the wilderness and briers, and with them he taught the men of Succoth. And he beat down
18 the tower of Penuel, and slew the men of the city. Then said he unto Zebah and Zalmunna, What manner of men were they whom ye slew at Tabor? And they answered, As thou art, so were they; each one resembled the children of a king. And he said, They were my brethren,
19 even the sons of my mother: as the LORD liveth, if ye had saved them alive, I would not slay
20 you. And he said unto Jether his firstborn, Up, and slay them.

21 וְלֹא־שָׁלַף הַנַּעַר חַרְבּוֹ כִּי יָרֵא כִּי עוֹדֶנּוּ נָעַר׃ וַיֹּאמֶר
זֶבַח וְצַלְמֻנָּע קוּם אַתָּה וּפְגַע־בָּנוּ כִּי כְאִישׁ גְּבוּרָתוֹ
וַיָּקָם גִּדְעוֹן וַיַּהֲרֹג אֶת־זֶבַח וְאֶת־צַלְמֻנָּע וַיִּקַּח אֶת־
22 הַשַּׂהֲרֹנִים אֲשֶׁר בִּצְוָארֵי גְמַלֵּיהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל
אֶל־גִּדְעוֹן מְשָׁל־בָּנוּ גַּם־אַתָּה גַּם־בִּנְךָ גַּם בֶּן־בִּנֶךָ כִּי
23 הוֹשַׁעְתָּנוּ מִיַּד מִדְיָן׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם גִּדְעוֹן לֹא־אֶמְשֹׁל
24 אֲנִי בָּכֶם וְלֹא־יִמְשֹׁל בְּנִי בָּכֶם יְהוָה יִמְשֹׁל בָּכֶם׃ וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם גִּדְעוֹן אִשְׁאֲלָה מִכֶּם שְׁאֵלָה וְתִנּוּ־לִי אִישׁ נֶזֶם
25 שְׁלָלוֹ כִּי־נִזְמֵי זָהָב לָהֶם כִּי יִשְׁמְעֵאלִים הֵם׃ וַיֹּאמְרוּ
נָתוֹן נִתֵּן וַיִּפְרְשׂוּ אֶת־הַשִּׂמְלָה וַיַּשְׁלִיכוּ שָׁמָּה אִישׁ נֶזֶם
26 שְׁלָלוֹ׃ וַיְהִי מִשְׁקַל נִזְמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר שָׁאַל אֶלֶף וּשְׁבַע־
מֵאוֹת זָהָב לְבַד מִן־הַשַּׂהֲרֹנִים וְהַנְּטִפוֹת וּבִגְדֵי הָאַרְגָּמָן
שֶׁעַל מַלְכֵי מִדְיָן וּלְבַד מִן־הָעֲנָקוֹת אֲשֶׁר בְּצַוְּארֵי
27 גְּמַלֵּיהֶם׃ וַיַּעַשׂ אוֹתוֹ גִּדְעוֹן לְאֵפוֹד
וַיַּצֵּג אוֹתוֹ בְעִירוֹ בְּעָפְרָה וַיִּזְנוּ כָל־יִשְׂרָאֵל אַחֲרָיו שָׁם
28 וַיְהִי לְגִדְעוֹן וּלְבֵיתוֹ לְמוֹקֵשׁ׃ וַיִּכָּנַע מִדְיָן לִפְנֵי בְנֵי
יִשְׂרָאֵל וְלֹא יָסְפוּ לְשֵׂאת רֹאשָׁם וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ
29 אַרְבָּעִים שָׁנָה בִּימֵי גִדְעוֹן׃ וַיֵּלֶךְ יְרֻבַּעַל בֶּן־יוֹאָשׁ וַיֵּשֶׁב
30 בְּבֵיתוֹ׃ וּלְגִדְעוֹן הָיוּ שִׁבְעִים בָּנִים
31 יֹצְאֵי יְרֵכוֹ כִּי־נָשִׁים רַבּוֹת הָיוּ לוֹ׃ וּפִילַגְשׁוֹ אֲשֶׁר
בִּשְׁכֶם יָלְדָה־לּוֹ גַּם־הִיא בֵּן וַיָּשֶׂם אֶת־שְׁמוֹ אֲבִימֶלֶךְ׃
32 וַיָּמָת גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ בְּשֵׂיבָה טוֹבָה וַיִּקָּבֵר בְּקֶבֶר יוֹאָשׁ
33 אָבִיו בְּעָפְרָה אֲבִי הָעֶזְרִי׃ וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר מֵת גִּדְעוֹן וַיָּשׁוּבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּזְנוּ אַחֲרֵי הַבְּעָלִים
34 וַיָּשִׂימוּ לָהֶם בַּעַל בְּרִית לֵאלֹהִים׃ וְלֹא זָכְרוּ בְנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם הַמַּצִּיל אוֹתָם מִיַּד כָּל־
אויביהם

21 v. כן ב"א ב"נ וסנעיר בנעייא. 22 v. סביר דאמר בס"א ואמר בחיב וקרי וכן ד"ב ותל"י.
27 v. בסיני אין כאן פתוחה. 27 v. כן ב"א. ב"נ כל בהארכא ובלא מקף. 29, 30 vv. כן למעלה למדנחאי תריין חד פסוק.

But the youth drew not his sword: for he feared, because he was yet a youth.

21 Then Zebah and Zalmunna said, Rise thou, and fall upon us: for as the man is, so is his strength. And Gideon arose, and slew Zebah and Zalmunna, and took away the ornaments that were on their camels' necks.

22 Then the men of Israel said unto Gideon, Rule thou over us, both thou, and thy son, and thy son's son also: for thou hast delivered us from the hand of Midian.

23 And Gideon said unto them, I will not rule over you, neither shall my son rule over you: the LORD shall rule over you.

24 And Gideon said unto them, I would desire a request of you, that ye would give me every man the earrings of his prey. (For they had golden earrings, because they were Ishmaelites.)

25 And they answered, We will willingly give them. And they spread a garment, and did cast therein every man the earrings of his prey.

26 And the weight of the golden earrings that he requested was a thousand and seven hundred shekels of gold; beside ornaments, and collars, and purple raiment that was on the kings of Midian, and beside the chains that were about their camels' necks.

27 And Gideon made an ephod thereof, and put it in his city, even in Ophrah: and all Israel went thither a whoring after it: which thing became

28 a snare unto Gideon, and to his house. Thus was Midian subdued before the children of Israel, so that they lifted up their heads no more. And the country was in quietness forty years

29 in the days of Gideon. And Jerubbaal the son of Joash went and dwelt in his own house.

31 And Gideon had threescore and ten sons of his body begotten: for he had many wives. And his concubine that was in Shechem, she also bare him a son, whose name he called Abim-

32 elech. And Gideon the son of Joash died in a good old age, and was buried in the sepulchre

33 of Joash his father, in Ophrah of the Abi-ezrites. And it came to pass, as soon as Gideon was dead, that the children of Israel turned again, and went a whoring after Baalim, and made

34 Baal-berith their god. And the children of Israel remembered not the LORD their God, who had delivered them out of the hands of all

שפטים

35 אֲבִיהֶם מִסָּבִיב׃ וְלֹא־עָשׂוּ חֶסֶד עִם־בֵּית יְרֻבַּעַל גִּדְעוֹן
כְּכָל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה עִם־יִשְׂרָאֵל׃

ט וַיֵּלֶךְ אֲבִימֶלֶךְ בֶּן־יְרֻבַּעַל שְׁכֶמָה אֶל־אֲחֵי אִמּוֹ
וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם וְאֶל־כָּל־מִשְׁפַּחַת בֵּית־אֲבִי אִמּוֹ לֵאמֹר׃
2 דַּבְּרוּ נָא בְּאָזְנֵי כָּל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם מַה־טּוֹב לָכֶם הֲמֹשֵׁל
בָּכֶם שִׁבְעִים אִישׁ כָּל בְּנֵי יְרֻבַּעַל אִם־מֹשֵׁל בָּכֶם אִישׁ
3 אֶחָד וּזְכַרְתֶּם כִּי־עַצְמְכֶם וּבְשַׂרְכֶם אָנִי׃ וַיְדַבְּרוּ אֲחֵי
אִמּוֹ עָלָיו בְּאָזְנֵי כָּל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה וַיֵּט לִבָּם אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ כִּי אָמְרוּ אָחִינוּ הוּא׃
4 וַיִּתְּנוּ־לוֹ שִׁבְעִים כֶּסֶף מִבֵּית בַּעַל בְּרִית וַיִּשְׂכֹּר בָּהֶם
5 אֲבִימֶלֶךְ אֲנָשִׁים רֵיקִים וּפַחֲזִים וַיֵּלְכוּ אַחֲרָיו׃ וַיָּבֹא
בֵּית־אָבִיו עָפְרָתָה וַיַּהַרְגוּ אֶת־אֶחָיו בְּנֵי־יְרֻבַּעַל שִׁבְעִים
אִישׁ עַל־אֶבֶן אֶחָת וַיִּוָּתֵר יוֹתָם בֶּן־יְרֻבַּעַל הַקָּטֹן כִּי
6 נֶחְבָּא׃ וַיֵּאָסְפוּ כָּל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם
וְכָל־בֵּית מִלּוֹא וַיֵּלְכוּ וַיַּמְלִיכוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ לְמֶלֶךְ
7 עִם־אֵלוֹן מַצַּב אֲשֶׁר בִּשְׁכֶם׃ וַיַּגִּדוּ לְיוֹתָם וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲמֹד ס
בְּרֹאשׁ הַר־גְּרִזִים וַיִּשָּׂא קוֹלוֹ וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר לָהֶם
שִׁמְעוּ אֵלַי בַּעֲלֵי שְׁכֶם וְיִשְׁמַע אֲלֵיכֶם אֱלֹהִים׃ הָלוֹךְ
8 הָלְכוּ הָעֵצִים לִמְשֹׁחַ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ וַיֹּאמְרוּ לַזַּיִת מְלֹךְ
9 עָלֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם הַזַּיִת הֶחָדַלְתִּי אֶת־דִּשְׁנִי אֲשֶׁר־
בִּי יְכַבְּדוּ אֱלֹהִים וַאֲנָשִׁים וְהָלַכְתִּי לָנוּעַ עַל־הָעֵצִים׃
10 וַיֹּאמְרוּ הָעֵצִים לַתְּאֵנָה לְכִי־אַתְּ מָלְכִי עָלֵינוּ׃ וַתֹּאמֶר
11 לָהֶם הַתְּאֵנָה הֶחָדַלְתִּי אֶת־מָתְקִי וְאֶת־תְּנוּבָתִי הַטּוֹבָה
12 וְהָלַכְתִּי לָנוּעַ עַל־הָעֵצִים׃ וַיֹּאמְרוּ הָעֵצִים לַגֶּפֶן לְכִי־
13 אַתְּ מִלְכִי עָלֵינוּ׃ וַתֹּאמֶר לָהֶם הַגֶּפֶן הֶחָדַלְתִּי אֶת־
תִּירוֹשִׁי הַמְשַׂמֵּחַ אֱלֹהִים וַאֲנָשִׁים וְהָלַכְתִּי לָנוּעַ עַל־

העצים

ט. 7 v. ס״א ליותם וכן ר״ב. ר״ת ור״ו. 8 v. מלכה כתיב מָלְכָה קרי. 9 v. ס״א וחאטר
וכן ר״א ור״ב. 10, 11 vv. ס״א לכי וכן ד״ב. ר״ת ודי״ב. 12 v. מלוכי כתיב, מָלְכִי קרי.

their enemies on every side:
35 Neither shewed they kindness to the house of Jerubbaal, namely, Gideon, according to all the goodness which he had shewed unto Israel.

9 And Abimelech the son of Jerubbaal went to Shechem unto his mother's brethren, and communed with them, and with all the family of the house of his mother's father, saying,
2 Speak, I pray you, in the ears of all the men of Shechem, Whether is better for you, either that all the sons of Jerubbaal, which are threescore and ten persons, reign over you, or that one reign over you? remember also that I am your bone and your flesh.
3 And his mother's brethren spake of him in the ears of all the men of Shechem all these words: and their hearts inclined to follow Abimelech; for they said, He is our brother.
4 And they gave him threescore and ten pieces of silver out of the house of Baalberith, wherewith Abimelech hired vain and light persons, which followed him.
5 And he went unto his father's house at Ophrah, and slew his brethren the sons of Jerubbaal, being threescore and ten persons, upon one stone: notwithstanding yet Jotham the youngest son of Jerubbaal was left; for he hid himself.
6 And all the men of Shechem gathered together, and all the house of Millo, and went, and made Abimelech king, by the plain of the pillar that was in
7 Shechem. And when they told it to Jotham, he went and stood in the top of mount Gerizim, and lifted up his voice, and cried, and said unto them, Hearken unto me, ye men of Shechem,
8 that God may hearken unto you. The trees went forth on a time to anoint a king over them;
9 and they said unto the olive tree, Reign thou over us. But the olive tree said unto them, Should I leave my fatness, wherewith by me they honour God and man, and go to be promot-
10, 11 ed over the trees? And the trees said to the fig tree, Come thou, and reign over us. But
12 the fig tree said unto them, Should I forsake my sweetness, and my good fruit, and go to be promoted over the trees? Then said the trees unto the vine, Come thou, and reign over us.
13 And the vine said unto them, Should I leave my wine, which cheereth God and man, and go to be promoted over

the trees?

14 Then said all the trees unto the bramble, Come thou, and reign over us.

15 And the bramble said unto the trees, If in truth ye anoint me king over you, then come and put your trust in my shadow: and if not, let fire come out of the bramble, and devour the cedars of Lebanon.

16 Now therefore, if ye have done truly and sincerely, in that ye have made Abimelech king, and if ye have dealt well with Jerubbaal and his house, and have done unto him according to the deserving of his hands;

17 (For my father fought for you, and adventured his life far, and delivered you out of the hand of Midian:

18 And ye are risen up against my father's house this day, and have slain his sons, threescore and ten persons, upon one stone, and have made Abimelech, the son of his maidservant, king over the men of Shechem, because he is your brother;)

19 If ye then have dealt truly and sincerely with Jerubbaal and with his house this day, then rejoice ye in Abimelech, and let him also rejoice in you:

20 But if not, let fire come out from Abimelech, and devour the men of Shechem, and the house of Millo; and let fire come out from the men of Shechem, and from the house of Millo, and devour Abimelech.

21 And Jotham ran away, and fled, and went to Beer, and

14 הָעֵצִים: וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעֵצִים אֶל־הָאָטָד לֵךְ אַתָּה מְלֹךְ
15 עָלֵינוּ: וַיֹּאמֶר הָאָטָד אֶל־הָעֵצִים אִם בֶּאֱמֶת אַתֶּם
מְשָׁחִים אֹתִי לְמֶלֶךְ עֲלֵיכֶם בֹּאוּ חֲסוּ בְצִלִּי וְאִם־אַיִן
16 תֵּצֵא אֵשׁ מִן־הָאָטָד וְתֹאכַל אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וְעַתָּה
אִם־בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים עֲשִׂיתֶם וַתַּמְלִיכוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ
וְאִם־טוֹבָה עֲשִׂיתֶם עִם־יְרֻבַּעַל וְעִם־בֵּיתוֹ וְאִם־כִּגְמוּל
17 יָדָיו עֲשִׂיתֶם לוֹ: אֲשֶׁר־נִלְחַם אָבִי עֲלֵיכֶם וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־
18 נַפְשׁוֹ מִנֶּגֶד וַיַּצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד מִדְיָן: וְאַתֶּם קַמְתֶּם עַל־
בֵּית אָבִי הַיּוֹם וַתַּהַרְגוּ אֶת־בָּנָיו שִׁבְעִים אִישׁ עַל־אֶבֶן
אֶחָת וַתַּמְלִיכוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ בֶּן־אֲמָתוֹ עַל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם
19 כִּי אֲחִיכֶם הוּא: וְאִם־בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים עֲשִׂיתֶם עִם־
יְרֻבַּעַל וְעִם־בֵּיתוֹ הַיּוֹם הַזֶּה שִׂמְחוּ בַּאֲבִימֶלֶךְ וְיִשְׂמַח
20 גַּם־הוּא בָּכֶם: וְאִם־אַיִן תֵּצֵא אֵשׁ מֵאֲבִימֶלֶךְ וְתֹאכַל
אֶת־בַּעֲלֵי שְׁכֶם וְאֶת־בֵּית מִלּוֹא וְתֵצֵא אֵשׁ מִבַּעֲלֵי שְׁכֶם
21 וּמִבֵּית מִלּוֹא וְתֹאכַל אֶת־אֲבִימֶלֶךְ: וַיָּנָס יוֹתָם וַיִּבְרַח
וַיֵּלֶךְ בְּאֵרָה וַיֵּשֶׁב שָׁם מִפְּנֵי אֲבִימֶלֶךְ אָחִיו:
22 וַיָּשַׂר אֲבִימֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל שָׁלֹשׁ שָׁנִים:
23 וַיִּשְׁלַח אֱלֹהִים רוּחַ רָעָה בֵּין אֲבִימֶלֶךְ וּבֵין בַּעֲלֵי שְׁכֶם
24 וַיִּבְגְּדוּ בַּעֲלֵי־שְׁכֶם בַּאֲבִימֶלֶךְ: לָבוֹא חֲמַס שִׁבְעִים
בְּנֵי־יְרֻבַּעַל וְדָמָם לָשׂוּם עַל־אֲבִימֶלֶךְ אֲחִיהֶם אֲשֶׁר
הָרַג אוֹתָם וְעַל בַּעֲלֵי שְׁכֶם אֲשֶׁר־חִזְּקוּ אֶת־יָדָיו לַהֲרֹג
25 אֶת־אֶחָיו: וַיָּשִׂימוּ לוֹ בַּעֲלֵי שְׁכֶם מְאָרְבִים עַל רָאשֵׁי
הָהָרִים וַיִּגְזְלוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר־יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם בַּדֶּרֶךְ וַיֻּגַּד
26 לַאֲבִימֶלֶךְ: וַיָּבֹא גַּעַל בֶּן־עֶבֶד וְאֶחָיו
27 וַיַּעַבְרוּ בִשְׁכֶם וַיִּבְטְחוּ־בוֹ בַּעֲלֵי שְׁכֶם: וַיֵּצְאוּ הַשָּׂדֶה
וַיִּבְצְרוּ אֶת־כַּרְמֵיהֶם וַיִּדְרְכוּ וַיַּעֲשׂוּ הִלּוּלִים וַיָּבֹאוּ בֵּית
אֱלֹהֵיהֶם

v. 26 בס"א אין כאן מסקנא. v. 26 ס"א עֶבֶר וכן ד"ב ד"ג ה"ו. v. 27 כן כ"א, ב"נ ויבצרו בנעיא.

22 dwelt there, for fear of Abimelech his brother. When Abimelech had reigned three years
23 over Israel, Then God sent an evil spirit between Abimelech and the men of Shechem; and
24 the men of Shechem dealt treacherously with Abimelech: That the cruelty done to the threescore and ten sons of Jerubbaal might come, and their blood be laid upon Abimelech their brother, which slew them; and upon the men of Shechem, which aided him in the killing
25 of his brethren. And the men of Shechem set liers in wait for him in the top of the mountains, and they robbed all that came along that way by them: and it was told Abimelech.
26 And Gaal the son of Ebed came with his brethren, and went over to Shechem: and the men of
27 Shechem put their confidence in him. And they went out into the fields, and gathered their vineyards, and trode the grapes, and made merry, and went into the house of

28 אֱלֹהֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיְקַלְלוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר ׀
גַּעַל בֶּן־עֶבֶד מִי־אֲבִימֶלֶךְ וּמִי־שְׁכֶם כִּי נַעַבְדֶנּוּ הֲלֹא
בֶּן־יְרֻבַּעַל וּזְבֻל פְּקִידֹו עִבְדוּ אֶת־אַנְשֵׁי חֲמוֹר אֲבִי
29 שְׁכֶם וּמַדּוּעַ נַעַבְדֶנּוּ אֲנָחְנוּ׃ וּמִי יִתֵּן אֶת־הָעָם הַזֶּה
בְּיָדִי וְאָסִירָה אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וַיֹּאמֶר לַאֲבִימֶלֶךְ רַבֶּה
30 צְבָאֶךָ וְצֵאָה׃ וַיִּשְׁמַע זְבֻל שַׂר הָעִיר אֶת־דִּבְרֵי גַּעַל
31 בֶּן־עֶבֶד וַיִּחַר אַפּוֹ׃ וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־אֲבִימֶלֶךְ
בְּתָרְמָה לֵאמֹר הִנֵּה גַּעַל בֶּן־עֶבֶד וְאֶחָיו בָּאִים שְׁכֶמָה
32 וְהִנָּם צָרִים אֶת־הָעִיר עָלֶיךָ׃ וְעַתָּה קוּם לָיְלָה אַתָּה
33 וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתָּךְ וְאָרַב בַּשָּׂדֶה׃ וְהָיָה וַיַּשְׁכֵּם כְּזָרַח
הַשֶּׁמֶשׁ תַּשְׁכִּים וּפָשַׁטְתָּ עַל־הָעִיר וְהִנֵּה־הוּא וְהָעָם
אֲשֶׁר־אִתּוֹ יֹצְאִים אֵלֶיךָ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר תִּמְצָא יָדֶךָ׃
34 וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ לָיְלָה וַיֶּאֶרְבוּ עַל־
35 שְׁכֶם אַרְבָּעָה רָאשִׁים׃ וַיֵּצֵא גַּעַל בֶּן־עֶבֶד וַיַּעֲמֹד פֶּתַח
שַׁעַר הָעִיר וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ מִן־
36 הַמְּאֹרָב׃ וַיַּרְא־גַּעַל אֶת־הָעָם וַיֹּאמֶר אֶל־זְבֻל הִנֵּה־
עָם יוֹרֵד מֵרָאשֵׁי הֶהָרִים וַיֹּאמֶר אֵלָיו זְבֻל אֶת צֵל
37 הֶהָרִים אַתָּה רֹאֶה כָּאֲנָשִׁים׃ וַיֹּסֶף עוֹד גַּעַל לְדַבֵּר
וַיֹּאמֶר הִנֵּה־עָם יוֹרְדִים מֵעָם טַבּוּר הָאָרֶץ וְרֹאשׁ־אֶחָד
38 בָּא מִדֶּרֶךְ אֵלוֹן מְעֹנְנִים׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו זְבֻל אַיֵּה אֲפוֹא
פִּיךָ אֲשֶׁר תֹּאמַר מִי אֲבִימֶלֶךְ כִּי נַעַבְדֶנּוּ הֲלֹא זֶה
39 הָעָם אֲשֶׁר־מָאַסְתָּה בּוֹ צֵא־נָא עַתָּה וְהִלָּחֶם בּוֹ׃ וַיֵּצֵא
40 גַּעַל לִפְנֵי בַּעֲלֵי שְׁכֶם וַיִּלָּחֶם בַּאֲבִימֶלֶךְ׃ וַיִּרְדְּפֵהוּ
אֲבִימֶלֶךְ וַיָּנָס מִפָּנָיו וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים רַבִּים עַד־פֶּתַח
41 הַשָּׁעַר׃ וַיֵּשֶׁב אֲבִימֶלֶךְ בָּאֲרוּמָה וַיְגָרֶשׁ זְבֻל אֶת־גַּעַל
42 וְאֶת־אֶחָיו מִשֶּׁבֶת בִּשְׁכֶם׃ וַיְהִי

ממחרת

vv. 28, 30, 31, 35 ס״א עָבָר וכן ר״ב, ר״ג ת״ו. v. 28 צ״ל בֶּן־שכם כן ת״ע. v. 29 צ״ל חֲמֹר כן ת״ע. v. 33 כן למערבאי, לסדנאי אל־. v. 35 ס״א הַמְּאֹרָב. v. 38 סביר אתה. v. 41 קְרִיטָה קרי.

their god, and did eat and drink, and cursed Abimelech.

28 And Gaal the son of Ebed said, Who is Abimelech, and who is Shechem, that we should serve him? is not he the son of Jerubbaal? and Zebul his officer? serve the men of Hamor the father of Shechem: for why should we serve him?

29 And would to God this people were under my hand! then would I remove Abimelech. And he said to Abimelech, Increase thine army, and come out.

30 And when Zebul the ruler of the city heard the words of Gaal the son of Ebed, his anger was kindled.

31 And he sent messengers unto Abimelech privily, saying, Behold, Gaal the son of Ebed and his brethren be come to Shechem; and, behold, they fortify the city against thee.

32 Now therefore up by night, thou and the people that is with thee, and lie in wait in the field:

33 And it shall be, that in the morning, as soon as the sun is up, thou shalt rise early, and set upon the city: and, behold, when he and the people that is with him come out against thee, then mayest thou do to them as thou shalt find occasion.

34 And Abimelech rose up, and all the people that were with him, by night, and they laid wait against Shechem in four companies.

35 And Gaal the son of Ebed went out, and stood in the entering of the gate of the city: and Abimelech rose up, and the people that were with him,

36 from lying in wait. And when Gaal saw the people, he said to Zebul, Behold, there come people down from the top of the mountains. And Zebul said unto him, Thou seest the shadow

37 of the mountains as if they were men. And Gaal spake again and said, See there come people down by the middle of the land, and another company come along by the plain of

38 Meonenim. Then said Zebul unto him, Where is now thy mouth, wherewith thou saidst, Who is Abimelech, that we should serve him? is not this the people that thou hast despised?

39 go out, I pray now, and fight with them. And Gaal went out before the men of Shechem,

40 and fought with Abimelech. And Abimelech chased him, and he fled before him, and

41 many were overthrown and wounded, even unto the entering of the gate. And Abimelech dwelt at Arumah: and Zebul thrust out Gaal and his brethren, that they should not dwell in

42 Shechem. And it came to pass

מִמָּחֳרָת וַיֵּצֵא הָעָם הַשָּׂדֶה וַיַּגִּדוּ לַאֲבִימֶלֶךְ׃ וַיִּקַּח אֶת־ 43
הָעָם וַיְחַצֵּם לִשְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיֶּאֱרֹב בַּשָּׂדֶה וַיַּרְא וְהִנֵּה
הָעָם יֹצֵא מִן־הָעִיר וַיָּקָם עֲלֵיהֶם וַיַּכֵּם׃ וַאֲבִימֶלֶךְ 44
וְהָרָאשִׁים אֲשֶׁר עִמּוֹ פָּשְׁטוּ וַיַּעַמְדוּ פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר
וּשְׁנֵי הָרָאשִׁים פָּשְׁטוּ עַל־כָּל־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה וַיַּכּוּם׃
וַאֲבִימֶלֶךְ נִלְחָם בָּעִיר כָּל הַיּוֹם הַהוּא וַיִּלְכֹּד אֶת־ 45
הָעִיר וְאֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בָּהּ הָרָג וַיִּתֹּץ אֶת־הָעִיר וַיִּזְרָעֶהָ
מֶלַח׃ וַיִּשְׁמְעוּ כָּל־בַּעֲלֵי מִגְדַּל־ 46
שְׁכֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־צְרִיַח בֵּית אֵל בְּרִית׃ וַיֻּגַּד לַאֲבִימֶלֶךְ 47
כִּי הָתְקַבְּצוּ כָּל־בַּעֲלֵי מִגְדַּל־שְׁכֶם׃ וַיַּעַל אֲבִימֶלֶךְ 48
הַר־צַלְמוֹן הוּא וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ אֶת־
הַקַּרְדֻּמוֹת בְּיָדוֹ וַיִּכְרֹת שׂוֹכַת עֵצִים וַיִּשָּׂאֶהָ וַיָּשֶׂם עַל־
שִׁכְמוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ מָה רְאִיתֶם עָשִׂיתִי
מַהֲרוּ עֲשׂוּ כָמוֹנִי׃ וַיִּכְרְתוּ גַּם־כָּל־הָעָם אִישׁ שׂוֹכָה 49
וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיָּשִׂימוּ עַל־הַצְּרִיחַ וַיַּצִּיתוּ עֲלֵיהֶם
אֶת־הַצְּרִיחַ בָּאֵשׁ וַיָּמֻתוּ גַּם כָּל־אַנְשֵׁי מִגְדַּל־שְׁכֶם
כְּאֶלֶף אִישׁ וְאִשָּׁה׃ וַיֵּלֶךְ אֲבִימֶלֶךְ 50
אֶל־תֵּבֶץ וַיַּחַן בְּתֵבֶץ וַיִּלְכְּדָהּ׃ וּמִגְדַּל־עֹז הָיָה בְּתוֹךְ 51
הָעִיר וַיָּנֻסוּ שָׁמָּה כָּל־הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְכֹל בַּעֲלֵי
הָעִיר וַיִּסְגְּרוּ בְעָדָם וַיַּעֲלוּ עַל־גַּג הַמִּגְדָּל׃ וַיָּבֹא אֲבִימֶלֶךְ 52
עַד־הַמִּגְדָּל וַיִּלָּחֶם בּוֹ וַיִּגַּשׁ עַד־פֶּתַח הַמִּגְדָּל לְשָׂרְפוֹ
בָּאֵשׁ׃ וַתִּשְׁלַךְ אִשָּׁה אַחַת פֶּלַח רֶכֶב עַל־רֹאשׁ 53
אֲבִימֶלֶךְ וַתָּרֶץ אֶת־גֻּלְגֻּלְתּוֹ׃ וַיִּקְרָא מְהֵרָה אֶל־הַנַּעַר נֹשֵׂא
כֵּלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁלֹף חַרְבְּךָ וּמוֹתְתֵנִי פֶּן־יֹאמְרוּ 54
לִי אִשָּׁה הֲרָגָתְהוּ וַיִּדְקְרֵהוּ נַעֲרוֹ וַיָּמֹת׃ וַיִּרְאוּ אִישׁ 55
יִשְׂרָאֵל כִּי מֵת אֲבִימֶלֶךְ וַיֵּלְכוּ אִישׁ לִמְקֹמוֹ׃ וַיָּשֶׁב 56
אֱלֹהִים

43 v. נ"א ב"א וַיַּחְצֵם. ב"נ וַיַּחְצֵם. 43 v. נ"א ב"נ וַיֶּאֱרֹב בַּעֲיָיא. 44 v. כן כ"א. ב"נ
עַל־ בלא נעיא. 49 v. שׂוֹכוֹ קרי. 55 v. ס"א כי׳ בסקף וכלא נגינה וכן ד"ב, ד"ג, ד"ז,
ד"ד ודס"ו.

on the morrow, that the people went out into the field; and they told Abimelech.

43 And he took the people, and divided them into three companies, and laid wait in the field, and looked, and, behold, the people were come forth out of the city; and he rose up against them, and smote them.

44 And Abimelech, and the company that was with him, rushed forward, and stood in the entering of the gate of the city: and the two other companies ran upon all the people that were in the fields, and slew them.

45 And Abimelech fought against the city all that day; and he took the city, and slew the people that was therein, and beat down the city, and sowed it with salt.

46 And when all the men of the tower of Shechem heard that, they entered into an hold of the house of the god Berith.

47 And it was told Abimelech, that all the men of the tower of Shechem were gathered together.

48 And Abimelech gat him up to mount Zalmon, he and all the people that were with him; and Abimelech took an axe in his hand, and cut down a bough from the trees, and took it, and laid it on his shoulder, and said unto the people that were with him, What ye have seen me do, make haste, and do as I have done.

49 And all the people likewise cut down every man his bough, and followed Abimelech, and put them to the hold, and set the hold on fire upon them; so that all the men of the

50 tower of Shechem died also, about a thousand men and women. Then went Abimelech to

51 Thebez, and encamped against Thebez, and took it. But there was a strong tower within the city, and thither fled all the men and women, and all they of the city, and shut it to them, and

52 gat them up to the top of the tower. And Abimelech came unto the tower, and fought

53 against it, and went hard unto the door of the tower to burn it with fire. And a certain

54 woman cast a piece of a millstone upon Abimelech's head, and all to brake his skull. Then he called hastily unto the young man his armourbearer, and said unto him, Draw thy sword, and slay me, that men say not of me, A woman slew him. And his young man thrust him

55 through, and he died. And when the men of Israel saw that Abimelech was dead, they de-

56 parted every man unto his place. Thus God rendered

אֱלֹהִים אֶת רָעַת אֲבִימֶלֶךְ אֲשֶׁר עָשָׂה לְאָבִיו לַהֲרֹג
57 אֶת־שִׁבְעִים אֶחָיו: וְאֵת כָּל־רָעַת אַנְשֵׁי שְׁכֶם הֵשִׁיב
אֱלֹהִים בְּרֹאשָׁם וַתָּבֹא אֲלֵיהֶם קִלְלַת יוֹתָם בֶּן־יְרֻבָּעַל:
וַיָּקָם אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ לְהוֹשִׁיעַ אֶת־ ס
יִשְׂרָאֵל תּוֹלָע בֶּן־פּוּאָה בֶּן־דֹּדוֹ אִישׁ יִשָּׂשכָר וְהוּא־
2 יֹשֵׁב בְּשָׁמִיר בְּהַר אֶפְרָיִם: וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים
וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה וַיָּמָת וַיִּקָּבֵר בְּשָׁמִיר:
3 וַיָּקָם אַחֲרָיו יָאִיר הַגִּלְעָדִי וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל
4 עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה: וַיְהִי־לוֹ שְׁלֹשִׁים בָּנִים רֹכְבִים
עַל־שְׁלֹשִׁים עֲיָרִים וּשְׁלֹשִׁים עֲיָרִים לָהֶם לָהֶם יִקְרְאוּ |
5 חַוֹּת יָאִיר עַד הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַגִּלְעָד: וַיָּמָת
6 יָאִיר וַיִּקָּבֶר בְּקָמוֹן: וַיֹּסִפוּ | בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיַּעַבְדוּ אֶת־הַבְּעָלִים
וְאֶת־הָעַשְׁתָּרוֹת וְאֶת־אֱלֹהֵי אֲרָם וְאֶת־אֱלֹהֵי צִידוֹן
וְאֶת | אֱלֹהֵי מוֹאָב וְאֶת אֱלֹהֵי בְּנֵי־עַמּוֹן וְאֶת אֱלֹהֵי
7 פְּלִשְׁתִּים וַיַּעַזְבוּ אֶת־יְהוָה וְלֹא עָבָדוּהוּ: וַיִּחַר־אַף
יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד פְּלִשְׁתִּים וּבְיַד בְּנֵי עַמּוֹן:
8 וַיְרֹעֲצוּ וַיְרֻצּוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁנָה הַהִיא שְׁמֹנֶה
עֶשְׂרֵה שָׁנָה אֶת־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
9 בְּאֶרֶץ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בַּגִּלְעָד: וַיַּעַבְרוּ בְנֵי־עַמּוֹן אֶת־
הַיַּרְדֵּן לְהִלָּחֶם גַּם־בִּיהוּדָה וּבְבִנְיָמִן וּבְבֵית אֶפְרָיִם
10 וַתֵּצַר לְיִשְׂרָאֵל מְאֹד: וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה
לֵאמֹר חָטָאנוּ לָךְ וְכִי עָזַבְנוּ אֶת־אֱלֹהֵינוּ וַנַּעֲבֹד אֶת־
11 הַבְּעָלִים: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל הֲלֹא מִמִּצְרַיִם וּמִן־הָאֱמֹרִי וּמִבְּנֵי עַמּוֹן וּמִן־

פלשתים

ט׳. 1 v. כן כ״א, כ״נ וַיִּשָּׁכֶר. 4 v. ס״א עָרִים. 8 v. חצי הספר בפסוקים. 8 v. כן כ״א, כ״נ וַיְרֹצְצוּ בלא נעיא. 8 v. כן כ״א, כ״נ אֶת בלא נעיא. 10 v. וּ קרי, כס״א וְ כתיב וקרי וכן ת״ע, ת׳ס וח״ר. 10 v. ס״א יְהוָה אלהינו וכן חר׳, ת״ע וח״ר. 11 v. כס״א אין כאן ספקא. 11 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״א, ר״ב, ר״צ, ד״ק, ד״א, ד״ב, תר׳, ת״ע, ת׳ס וח״ר, ס״א מק״.

the wickedness of Abimelech, which he did unto his father, in slaying his seventy brethren:

57 And all the evil of the men of Shechem did God render upon their heads: and upon them came the curse of Jotham the son of Jerubbaal.

10 And after Abimelech there arose to defend Israel Tola the son of Puah, the son of Dodo, a man of Issachar; and he dwelt in Shamir in mount Ephraim.

2 And he judged Israel twenty and three years, and died, and was buried in Shamir.

3 And after him arose Jair, a Gileadite, and judged Israel twenty and two years.

4 And he had thirty sons that rode on thirty ass colts, and they had thirty cities, which are called Havoth-jair unto this day, which are in the land of Gilead.

5 And Jair died, and was buried in Camon.

6 And the children of Israel did evil again in the sight of the LORD, and served Baalim, and Ashtaroth, and the gods of Syria, and the gods of Zidon, and the gods of Moab, and the gods of the children of Ammon, and the gods of the Philistines, and forsook the LORD, and served not him.

7 And the anger of the LORD was hot against Israel, and he sold them into the hands of the Philistines, and into the hands of the children of Ammon.

8 And that year they vexed and oppressed the children of Israel: eighteen years, all the children of Israel that were on the other side Jordan in the

9 land of the Amorites, which is in Gilead. Moreover the children of Ammon passed over Jordan to fight also against Judah, and against Benjamin, and against the house of Ephraim;

10 so that Israel was sore distressed. And the children of Israel cried unto the LORD, saying, We have sinned against thee, both because we have forsaken our God, and also served Baalim.

11 And the LORD said unto the children of Israel, Did not I deliver you from the Egyptians, and from the Amorites, from the children of Ammon, and from

12 פְּלִשְׁתִּים: וְצִידוֹנִים וַעֲמָלֵק וּמָעוֹן לָחֲצוּ אֶתְכֶם וַתִּצְעֲקוּ
13 אֵלַי וָאוֹשִׁיעָה אֶתְכֶם מִיָּדָם: וְאַתֶּם עֲזַבְתֶּם אוֹתִי
וַתַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים לָכֵן לֹא־אוֹסִיף לְהוֹשִׁיעַ
14 אֶתְכֶם: לְכוּ וְזַעֲקוּ אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם בָּם
15 הֵמָּה יוֹשִׁיעוּ לָכֶם בְּעֵת צָרַתְכֶם: וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
אֶל־יְהוָה חָטָאנוּ עֲשֵׂה־אַתָּה לָנוּ כְּכָל־הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ אַךְ
16 הַצִּילֵנוּ נָא הַיּוֹם הַזֶּה: וַיָּסִירוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר מִקִּרְבָּם
וַיַּעַבְדוּ אֶת־יְהוָה וַתִּקְצַר נַפְשׁוֹ בַּעֲמַל יִשְׂרָאֵל:
17 וַיִּצָּעֲקוּ בְּנֵי עַמּוֹן וַיַּחֲנוּ בַּגִּלְעָד וַיֵּאָסְפוּ בְּנֵי
18 יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בַּמִּצְפָּה: וַיֹּאמְרוּ הָעָם שָׂרֵי גִלְעָד אִישׁ
אֶל־רֵעֵהוּ מִי הָאִישׁ אֲשֶׁר יָחֵל לְהִלָּחֵם בִּבְנֵי עַמּוֹן יִהְיֶה
לְרֹאשׁ לְכֹל יֹשְׁבֵי גִלְעָד:

יא 1 וְיִפְתָּח הַגִּלְעָדִי הָיָה גִּבּוֹר חַיִל וְהוּא בֶּן־אִשָּׁה זוֹנָה וַיּוֹלֶד
2 גִּלְעָד אֶת־יִפְתָּח: וַתֵּלֶד אֵשֶׁת־גִּלְעָד לוֹ בָּנִים וַיִּגְדְּלוּ
בְּנֵי־הָאִשָּׁה וַיְגָרְשׁוּ אֶת־יִפְתָּח וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־תִנְחַל
3 בְּבֵית־אָבִינוּ כִּי בֶן־אִשָּׁה אַחֶרֶת אָתָּה: וַיִּבְרַח יִפְתָּח
מִפְּנֵי אֶחָיו וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ טוֹב וַיְתַלְקְטוּ אֶל־יִפְתָּח אֲנָשִׁים
4 רֵיקִים וַיֵּצְאוּ עִמּוֹ: וַיְהִי מִיָּמִים
5 וַיִּלָּחֲמוּ בְּנֵי־עַמּוֹן עִם־יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־נִלְחֲמוּ בְּנֵי
עַמּוֹן עִם־יִשְׂרָאֵל וַיֵּלְכוּ זִקְנֵי גִלְעָד לָקַחַת אֶת־יִפְתָּח
6 מֵאֶרֶץ טוֹב: וַיֹּאמְרוּ לְיִפְתָּח לְכָה וְהְיֵה לָנוּ לְקָצִין
7 וְנִלָּחֲמָה בִּבְנֵי עַמּוֹן: וַיֹּאמֶר יִפְתָּח לְזִקְנֵי גִלְעָד הֲלֹא
אַתֶּם שְׂנֵאתֶם אוֹתִי וַתְּגָרְשׁוּנִי מִבֵּית אָבִי וּמַדּוּעַ בָּאתֶם
8 אֵלַי עַתָּה כַּאֲשֶׁר צַר לָכֶם: וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי גִלְעָד אֶל־
יִפְתָּח לָכֵן עַתָּה שַׁבְנוּ אֵלֶיךָ וְהָלַכְתָּ עִמָּנוּ וְנִלְחַמְתָּ
9 בִּבְנֵי עַמּוֹן וְהָיִיתָ לָנוּ לְרֹאשׁ לְכֹל יֹשְׁבֵי גִלְעָד: וַיֹּאמֶר
יפתח

12 The Philistines? The Zidonians also, and the Amalekites, and the Maonites, did oppress you; and ye cried to me, and I delivered you out of their hand.
13 Yet ye have forsaken me, and served other gods: wherefore I will deliver you no more.
14 Go and cry unto the gods which ye have chosen; let them deliver you in the time of your tribulation.
15 And the children of Israel said unto the LORD, We have sinned: do thou unto us whatsoever seemeth good unto thee; deliver us only, we pray thee, this day.
16 And they put away the strange gods from among them, and served the LORD: and his soul was grieved for the misery of Israel.
17 Then the children of Ammon were gathered together, and encamped in Gilead. And the children of Israel assembled themselves together, and encamped in Mizpeh.
18 And the people and princes of Gilead said one to another, What man is he that will begin to fight against the children of Ammon? he shall be head over all the inhabitants of Gilead.

11 Now Jephthah the Gileadite was a mighty man of valour, and he was the son of an harlot: and Gilead begat Jephthah.
2 And Gilead's wife bare him sons; and his wife's sons grew up, and they thrust out Jephthah, and said unto him, Thou shalt not inherit in our father's house; for thou art the son
3 of a strange woman. Then Jephthah fled from his brethren, and dwelt in the land of Tob:
4 and there were gathered vain men to Jephthah, and went out with him. And it came to pass
5 in process of time, that the children of Ammon made war against Israel. And it was so, that
6 when the children of Ammon made war against Israel, the elders of Gilead went to fetch Jephthah out of the land of Tob: And they said unto Jephthah, Come, and be our captain,
7 that we may fight with the children of Ammon. And Jephthah said unto the elders of Gilead, Did not ye hate me, and expel me out of my father's house? and why are ye come
8 unto me now when ye are in distress? And the elders of Gilead said unto Jephthah, Therefore we turn again to thee now, that thou mayest go with us, and fight against the children of
9 Ammon, and be our head over all the inhabitants of Gilead. And Jephthah said

12 v. ס״א תְּהִלִּים חסר. יא, 1 v. המפורה לפרשת חקת. 3 v. כן ב״א, כ״נ וַיִּתְלַקְטוּ בנציא. 5 v. כן ב״א. ב״נ כאשר כמארכא ובלא מקף. 7 v. ס״א אֲלֵיהֶם: עיין פסוק ס׳.

יִפְתָּח אֶל־זִקְנֵי גִלְעָד אִם־מְשִׁיבִים אֹתִי לְהִלָּחֵם
בִּבְנֵי עַמּוֹן וְנָתַן יְהוָה אוֹתָם לְפָנָי אֲנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם
לְרֹאשׁ׃ וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי־גִלְעָד אֶל־יִפְתָּח יְהוָה יְהִיֶה שֹׁמֵעַ 10
בֵּינוֹתֵינוּ אִם־לֹא כִדְבָרְךָ כֵּן נַעֲשֶׂה׃ וַיֵּלֶךְ יִפְתָּח עִם־ 11
זִקְנֵי גִלְעָד וַיָּשִׂימוּ הָעָם אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם לְרֹאשׁ וּלְקָצִין
וַיְדַבֵּר יִפְתָּח אֶת־כָּל־דְּבָרָיו לִפְנֵי יְהוָה בַּמִּצְפָּה׃
וַיִּשְׁלַח יִפְתָּח מַלְאָכִים אֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן 12
לֵאמֹר מַה־לִּי וְלָךְ כִּי־בָאתָ אֵלַי לְהִלָּחֶם בְּאַרְצִי׃
וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן אֶל־מַלְאֲכֵי יִפְתָּח כִּי־לָקַח 13
יִשְׂרָאֵל אֶת־אַרְצִי בַּעֲלוֹתוֹ מִמִּצְרַיִם מֵאַרְנוֹן וְעַד־הַיַּבֹּק
וְעַד־הַיַּרְדֵּן וְעַתָּה הָשִׁיבָה אֹתָן בְּשָׁלוֹם׃ וַיֹּסֶף עוֹד 14
יִפְתָּח וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן׃ וַיֹּאמֶר לוֹ 15
כֹּה אָמַר יִפְתָּח לֹא־לָקַח יִשְׂרָאֵל אֶת־אֶרֶץ מוֹאָב וְאֶת־
אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן׃ כִּי בַּעֲלוֹתָם מִמִּצְרַיִם וַיֵּלֶךְ יִשְׂרָאֵל 16
בַּמִּדְבָּר עַד־יַם־סוּף וַיָּבֹא קָדֵשָׁה׃ וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל 17
מַלְאָכִים ׀ אֶל־מֶלֶךְ אֱדוֹם ׀ לֵאמֹר אֶעְבְּרָה־נָּא בְאַרְצֶךָ
וְלֹא שָׁמַע מֶלֶךְ אֱדוֹם וְגַם אֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב שָׁלָח וְלֹא
אָבָה וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּקָדֵשׁ׃ וַיֵּלֶךְ בַּמִּדְבָּר וַיָּסָב אֶת־ 18
אֶרֶץ אֱדוֹם וְאֶת־אֶרֶץ מוֹאָב וַיָּבֹא מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ לְאֶרֶץ
מוֹאָב וַיַּחֲנוּ בְּעֵבֶר אַרְנֹן וְלֹא־בָאוּ בִגְבוּל מוֹאָב כִּי
אַרְנֹן גְּבוּל מוֹאָב׃ וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים אֶל־סִיחוֹן 19
מֶלֶךְ־הָאֱמֹרִי מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן וַיֹּאמֶר לוֹ יִשְׂרָאֵל נַעְבְּרָה־
נָּא בְאַרְצְךָ עַד־מְקוֹמִי׃ וְלֹא־הֶאֱמִין סִיחוֹן אֶת־יִשְׂרָאֵל 20
עֲבֹר בִּגְבֻלוֹ וַיֶּאֱסֹף סִיחוֹן אֶת־כָּל־עַמּוֹ וַיַּחֲנוּ בְּיָהְצָה
וַיִּלָּחֶם עִם־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתֵּן יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־ 21
סִיחוֹן

10 v. כן ב"א, כ"נ כְּדִבְרֵךְ בנעויא. 11 v. ס"א אֶל־ וכן ר"א, ר"ב ח"נ. 13 v. כן ב"א, ב"נ אֶל־ בנעויא. 13 v. ס"א עַד־ וכן ר"א, ר"ב, ר"ו, ת"ע וח"ר. 15 v. סביר וַיֹּאמֶר, בס"א וַיֹּאמְרוּ כתיב וקרי. 17 v. בספר סתה נַעֲבָרָה־ וכן במקצת ספרים כ"י וח"ס: עיין פסוק י"ח. 19 v. ס"א אֶעְבְּרָה־ וכן ר"א, ר"ב וח"ר: עיין פסוק י"ז. 20 v. ס"א אֶת־.

unto the elders of Gilead, If ye bring me home again to fight against the children of Ammon, and the LORD deliver them before me, shall I be your head?

10 And the elders of Gilead said unto Jephthah, The LORD be witness between us, if we do not so according to thy words.

11 Then Jephthah went with the elders of Gilead, and the people made him head and captain over them: and Jephthah uttered all his words before the LORD in Mizpeh.

12 And Jephthah sent messengers unto the king of the children of Ammon, saying, What hast thou to do with me, that thou art come against me to fight in my land?

13 And the king of the children of Ammon answered unto the messengers of Jephthah, Because Israel took away my land, when they came up out of Egypt, from Arnon even unto Jabbok, and unto Jordan: now therefore restore those lands again peaceably.

14 And Jephthah sent messengers again unto the king of the children of Ammon:

15 And said unto him, Thus saith Jephthah, Israel took not away the land of Moab, nor the land of the children of Ammon:

16 But when Israel came up from Egypt, and walked through the wilderness unto the Red sea, and came to Kadesh;

17 Then Israel sent messengers unto the king of Edom, saying, Let me, I pray thee, pass through thy land: but the king of Edom would not hearken thereto. And in like manner they sent unto the king of Moab: but he would not consent: and

18 Israel abode in Kadesh. Then they went along through the wilderness, and compassed the land of Edom, and the land of Moab, and came by the east side of the land of Moab, and pitched on the other side of Arnon, but came not within the border of Moab: for Arnon was

19 the border of Moab. And Israel sent messengers unto Sihon king of the Amorites, the king of Heshbon; and Israel said unto him, Let us pass, we pray thee, through thy land into my

20 place. But Sihon trusted not Israel to pass through his coast: but Sihon gathered all his peo-

21 ple together, and pitched in Jahaz, and fought against Israel. And the LORD God of Israel delivered

סִיחֹן וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וַיַּכֻּם וַיִּירַשׁ יִשְׂרָאֵל
22 אֵת כָּל־אֶרֶץ הָאֱמֹרִי יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַהִיא: וַיִּירְשׁוּ אֵת
כָּל־גְּבוּל הָאֱמֹרִי מֵאַרְנוֹן וְעַד־הַיַּבֹּק וּמִן־הַמִּדְבָּר וְעַד־
23 הַיַּרְדֵּן: וְעַתָּה יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוֹרִישׁ אֶת־הָאֱמֹרִי
24 מִפְּנֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִּירָשֶׁנּוּ: הֲלֹא אֵת אֲשֶׁר
יוֹרִישְׁךָ כְּמוֹשׁ אֱלֹהֶיךָ אוֹתוֹ תִּירָשׁ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר
25 הוֹרִישׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִפָּנֵינוּ אוֹתוֹ נִירָשׁ: וְעַתָּה הֲטוֹב
טוֹב אַתָּה מִבָּלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ מוֹאָב הָרֹוֹב רָב עִם־
26 יִשְׂרָאֵל אִם־נִלְחֹם נִלְחַם בָּם: בְּשֶׁבֶת יִשְׂרָאֵל בְּחֶשְׁבּוֹן
וּבִבְנוֹתֶיהָ וּבְעַרְעֹר וּבִבְנוֹתֶיהָ וּבְכָל־הֶעָרִים אֲשֶׁר
עַל־יְדֵי אַרְנֹן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וּמַדּוּעַ לְאִ־הַצַּלְתֶּם בָּעֵת
27 הַהִיא: וְאָנֹכִי לְאִ־חָטָאתִי לָךְ וְאַתָּה עֹשֶׂה אִתִּי רָעָה
לְהִלָּחֶם בִּי יִשְׁפֹּט יְהוָה הַשֹּׁפֵט הַיּוֹם בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
28 וּבֵין בְּנֵי עַמּוֹן: וְלֹא שָׁמַע מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן אֶל־דִּבְרֵי
יִפְתָּח אֲשֶׁר שָׁלַח אֵלָיו:
29 וַתְּהִי עַל־יִפְתָּח רוּחַ יְהוָה וַיַּעֲבֹר אֶת־הַגִּלְעָד וְאֶת־
מְנַשֶּׁה וַיַּעֲבֹר אֶת־מִצְפֵּה גִּלְעָד וּמִמִּצְפֵּה גִּלְעָד עָבַר בְּנֵי
30 עַמּוֹן: וַיִּדַּר יִפְתָּח נֶדֶר לַיהוָה וַיֹּאמַר אִם־נָתֹן תִּתֵּן
31 אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן בְּיָדִי: וְהָיָה הַיֹּצֵא אֲשֶׁר יֵצֵא מִדַּלְתֵי
בֵיתִי לִקְרָאתִי בְּשׁוּבִי בְשָׁלוֹם מִבְּנֵי עַמּוֹן וְהָיָה לַיהוָה
וְהַעֲלִיתִיהוּ עֹלָה:
32 וַיַּעֲבֹר יִפְתָּח אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן לְהִלָּחֶם בָּם וַיִּתְּנֵם יְהוָה ס
33 בְּיָדוֹ: וַיַּכֵּם מֵעֲרֹעֵר וְעַד־בֹּאֲךָ מִנִּית עֶשְׂרִים עִיר וְעַד
אָבֵל כְּרָמִים מַכָּה גְדוֹלָה מְאֹד וַיִּכָּנְעוּ בְּנֵי עַמּוֹן מִפְּנֵי
34 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיָּבֹא יִפְתָּח הַמִּצְפָּה

Sihon and all his people into the hand of Israel, and they smote them: so Israel possessed all the land of the Amorites, the inhabitants of that country.

22 And they possessed all the coasts of the Amorites, from Arnon even unto Jabbok, and from the wilderness even unto Jordan.

23 So now the LORD God of Israel hath dispossessed the Amorites from before his people Israel, and shouldest thou possess it?

24 Wilt not thou possess that which Chemosh thy god giveth thee to possess? So whomsoever the LORD our God shall drive out from before us, them will we possess.

25 And now art thou any thing better than Balak the son of Zippor, king of Moab? did he ever strive against Israel, or did he ever fight against them,

26 While Israel dwelt in Heshbon and her towns, and in Aroer and her towns, and in all the cities that be along by the coasts of Arnon, three hundred years? why therefore did ye not recover them within that time?

27 Wherefore I have not sinned against thee, but thou doest me wrong to war against me: the LORD the Judge be judge this day between the children of Israel and the children of Ammon.

28 Howbeit the king of the children of Ammon hearkened not unto the words of Jephthah which he sent him.

29 Then the Spirit of the LORD came upon Jephthah, and he passed over Gilead, and Manasseh, and passed over Mizpeh of

30 Gilead, and from Mizpeh of Gilead he passed over unto the children of Ammon. And Jephthah vowed a vow unto the LORD, and said, If thou shalt without fail deliver the children of

31 Ammon into mine hands, Then it shall be, that whatsoever cometh forth of the doors of my house to meet me, when I return in peace from the children of Ammon, shall surely be the

32 LORD'S, and I will offer it up for a burnt offering. So Jephthah passed over unto the chil-

33 dren of Ammon to fight against them; and the LORD delivered them into his hands. And he smote them from Aroer, even till thou come to Minnith, even twenty cities, and unto the plain of the vineyards, with a very great slaughter. Thus the children of Ammon were sub-

34 dued before the children of Israel. And Jephthah came to Mizpeh

אל-

v. 24 כן ב"א, כ"נ יורישך בנעיא. v. 25 ס"א הרב חסר. v. 25 ס"א ואם" וכן ד"א ת"ב.
v. 26 סביר בה". v. 26 ס"א וכערוער סלא. v. 29 ס"א אל־בני וכן תר' כ"י, ת"ס ות"ר.
v. 31 כן למערכאי כתיב וקרי, לכרנאאי והעלותיהו כתיב, והעליתיהו קרי. v. 32 בס"א אין כאן פתוחה. v. 33 ס"א מערוער סלא וכן ר"נ תי"ב. v. 33 ס"א ער". v. 33 ס"א בואך סלא וכן תי"ב תס"ו.

שפטים

אֶל־בֵּיתוֹ וְהִנֵּה בִתּוֹ יֹצֵאת לִקְרָאתוֹ בְּתֻפִּים וּבְמְחֹלוֹת
וְרַק הִיא יְחִידָה אֵין־לוֹ מִמֶּנּוּ בֵּן אוֹ־בַת׃ וַיְהִי כִּרְאֹתוֹ 35
אוֹתָהּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיֹּאמֶר אֲהָהּ בִּתִּי הַכְרֵעַ
הִכְרַעְתִּנִי וְאַתְּ הָיִית בְּעֹכְרָי וְאָנֹכִי פָּצִיתִי פִי אֶל־יְהוָה 36
וְלֹא אוּכַל לָשׁוּב׃ וַתֹּאמֶר אֵלָיו אָבִי פָּצִיתָה אֶת־
פִּיךָ אֶל־יְהוָה עֲשֵׂה לִי כַּאֲשֶׁר יָצָא מִפִּיךָ אַחֲרֵי
אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ יְהוָה נְקָמוֹת מֵאֹיְבֶיךָ מִבְּנֵי עַמּוֹן׃ 37
וַתֹּאמֶר אֶל־אָבִיהָ יֵעָשֶׂה לִי הַדָּבָר הַזֶּה הַרְפֶּה מִמֶּנִּי
שְׁנַיִם חֳדָשִׁים וְאֵלְכָה וְיָרַדְתִּי עַל־הֶהָרִים וְאֶבְכֶּה עַל־ 38
בְּתוּלָי אָנֹכִי וְרֵעוֹתָי׃ וַיֹּאמֶר לֵכִי וַיְשַׁלַּח אוֹתָהּ שְׁנֵי
חֳדָשִׁים וַתֵּלֶךְ הִיא וְרֵעוֹתֶיהָ וַתֵּבְךְ עַל־בְּתוּלֶיהָ עַל־ 39
הֶהָרִים׃ וַיְהִי מִקֵּץ ׀ שְׁנַיִם חֳדָשִׁים וַתָּשָׁב אֶל־אָבִיהָ
וַיַּעַשׂ לָהּ אֶת־נִדְרוֹ אֲשֶׁר נָדָר וְהִיא לֹא־יָדְעָה אִישׁ 40
וַתְּהִי־חָק בְּיִשְׂרָאֵל׃ מִיָּמִים ׀ יָמִימָה תֵּלַכְנָה בְּנוֹת
יִשְׂרָאֵל לְתַנּוֹת לְבַת־יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי אַרְבָּעַת יָמִים
בַּשָּׁנָה׃

יב וַיִּצָּעֵק אִישׁ אֶפְרַיִם וַיַּעֲבֹר צָפוֹנָה וַיֹּאמְרוּ לְיִפְתָּח
מַדּוּעַ ׀ עָבַרְתָּ ׀ לְהִלָּחֶם בִּבְנֵי־עַמּוֹן וְלָנוּ לֹא קָרָאתָ
לָלֶכֶת עִמָּךְ בֵּיתְךָ נִשְׂרֹף עָלֶיךָ בָּאֵשׁ׃ וַיֹּאמֶר יִפְתָּח 2
אֲלֵיהֶם אִישׁ רִיב הָיִיתִי אֲנִי וְעַמִּי וּבְנֵי־עַמּוֹן מְאֹד וָאוֹשַׁע 3
אֶתְכֶם וְלֹא־הוֹשַׁעְתֶּם אוֹתִי מִיָּדָם׃ וָאֵרֶא כִּי־אֵינְךָ
מוֹשִׁיעַ וָאָשִׂמָה נַפְשִׁי בְכַפִּי וָאֶעְבְּרָה אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן
וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיָדִי וְלָמָּה עֲלִיתֶם אֵלַי הַיּוֹם הַזֶּה לְהִלָּחֶם 4
בִּי׃ וַיִּקְבֹּץ יִפְתָּח אֶת־כָּל־אַנְשֵׁי גִלְעָד וַיִּלָּחֶם אֶת־
אֶפְרַיִם וַיַּכּוּ אַנְשֵׁי גִלְעָד אֶת־אֶפְרַיִם כִּי אָמְרוּ פְלִיטֵי 5
אֶפְרַיִם אַתֶּם גִּלְעָד בְּתוֹךְ אֶפְרַיִם בְּתוֹךְ מְנַשֶּׁה׃ וַיִּלְכֹּד
גלעד

34 ו סביר לָהּ. 34 ו סביר מִשָּׁנָה. 35 ו כן ב״א, ב״נ נִרְאוֹתו ורש. 37 ו וְיִרְדְתִּי כתיב, וְיָרַדְתִּי קרי. 38 ו נ״א שְׁנַיִם כתיב, שְׁנֵי קרי. יב. 2 ו ס״א וָאֶקַּח. 3 ו וְאֶשִׂימָה כתיב, וָאָשִׂימָה קרי. בס״א וָאָשִׂימָה כתיב וקרי. 4 ו ס״א וכתוך וכן ר״א ר״ב ח״ע, ת״ס ות״ר.

12 And the men of Ephraim gathered themselves together, and went northward, and said unto Jephthah, Wherefore passedst thou over to fight against the children of Ammon, and didst
2 not call us to go with thee? we will burn thine house upon thee with fire. And Jephthah said unto them, I and my people were at great strife with the children of Ammon; and when I
3 called you, ye delivered me not out of their hands. And when I saw that ye delivered me not, I put my life in my hands, and passed over against the children of Ammon, and the LORD delivered them into my hand: wherefore then are ye come up unto me this day, to
4 fight against me? Then Jephthah gathered together all the men of Gilead, and fought with Ephraim: and the men of Gilead smote Ephraim, because they said, Ye Gileadites are fugi-
5 tives of Ephraim among the Ephraimites, and among the Manassites. And the Gileadites took

unto his house, and, behold, his daughter came out to meet him with timbrels and with dances: and she was his only child; beside her he had neither son nor daughter.

35 And it came to pass, when he saw her, that he rent his clothes, and said, Alas, my daughter! thou hast brought me very low, and thou art one of them that trouble me: for I have opened my mouth unto the LORD, and I cannot go back.

36 And she said unto him, My father, if thou hast opened thy mouth unto the LORD, do to me according to that which hath proceeded out of thy mouth; forasmuch as the LORD hath taken vengeance for thee of thine enemies, even of the children of Ammon.

37 And she said unto her father, Let this thing be done for me: let me alone two months, that I may go up and down upon the mountains, and bewail my virginity, I and my fellows.

38 And he said, Go. And he sent her away for two months: and she went with her companions, and bewailed her virginity upon the mountains.

39 And it came to pass at the end of two months, that she returned unto her father, who did with her according to his vow which he had vowed: and she knew no man. And it was a custom in Israel,

40 That the daughters of Israel went yearly to lament the daughter of Jephthah the Gileadite four days in a year.

גִּלְעָד אֶת־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן לְאֶפְרַיִם וְהָיָה כִּי יֹאמְרוּ
פְּלִיטֵי אֶפְרַיִם אֶעְבְּרָה וַיֹּאמְרוּ לוֹ אַנְשֵׁי־גִלְעָד הַאֶפְרָתִי
אָתָּה וַיֹּאמֶר לֹא: וְיֹאמְרוּ לוֹ אֱמָר־נָא שִׁבֹּלֶת וַיֹּאמֶר 6
סִבֹּלֶת וְלֹא יָכִין לְדַבֵּר כֵּן וַיֹּאחֲזוּ אֹתוֹ וַיִּשְׁחָטוּהוּ
אֶל־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן וַיִּפֹּל בָּעֵת הַהִיא מֵאֶפְרַיִם אַרְבָּעִים
וּשְׁנַיִם אָלֶף: וַיִּשְׁפֹּט יִפְתָּח אֶת־יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ שָׁנִים 7
וַיָּמָת יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי וַיִּקָּבֵר בְּעָרֵי גִּלְעָד:
וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת־יִשְׂרָאֵל אִבְצָן מִבֵּית לָחֶם: 8
וַיְהִי־לוֹ שְׁלֹשִׁים בָּנִים וּשְׁלֹשִׁים בָּנוֹת שִׁלַּח הַחוּצָה 9
וּשְׁלֹשִׁים בָּנוֹת הֵבִיא לִבָּנָיו מִן־הַחוּץ וַיִּשְׁפֹּט אֶת־
יִשְׂרָאֵל שֶׁבַע שָׁנִים: וַיָּמָת אִבְצָן וַיִּקָּבֵר בְּבֵית לָחֶם: 10
וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת־יִשְׂרָאֵל אֵילוֹן 11
הַזְּבוּלֹנִי וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶשֶׂר שָׁנִים: וַיָּמָת אֵילוֹן 12
הַזְּבוּלֹנִי וַיִּקָּבֵר בְּאַיָּלוֹן בְּאֶרֶץ זְבוּלֻן:
וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת־יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹן בֶּן־הִלֵּל 13
הַפִּרְעָתוֹנִי: וַיְהִי־לוֹ אַרְבָּעִים בָּנִים וּשְׁלֹשִׁים בְּנֵי בָנִים 14
רֹכְבִים עַל־שִׁבְעִים עֲיָרִם וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל שְׁמֹנֶה
שָׁנִים: וַיָּמָת עַבְדּוֹן בֶּן־הִלֵּל הַפִּרְעָתוֹנִי וַיִּקָּבֵר בְּפַרְעָתוֹן 15
ג בְּאֶרֶץ אֶפְרַיִם בְּהַר הָעֲמָלֵקִי: וַיֹּסִפוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיַד־ 2
פְּלִשְׁתִּים אַרְבָּעִים שָׁנָה: וַיְהִי
אִישׁ אֶחָד מִצָּרְעָה מִמִּשְׁפַּחַת הַדָּנִי וּשְׁמוֹ מָנוֹחַ וְאִשְׁתּוֹ
עֲקָרָה וְלֹא יָלָדָה: וַיֵּרָא מַלְאַךְ־יְהוָה אֶל־הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר 3
אֵלֶיהָ הִנֵּה־נָא אַתְּ־עֲקָרָה וְלֹא יָלַדְתְּ וְהָרִית וְיָלַדְתְּ בֵּן:
וְעַתָּה הִשָּׁמְרִי נָא וְאַל־תִּשְׁתִּי יַיִן וְשֵׁכָר וְאַל־תֹּאכְלִי 4
כל־

v. 5 כן ב"א, כ"נ אח" בלא נעיא. v. 5 כן ב"א. ב"נ והיה בנעיא. v. 5 כן ב"א רתס, ב"נ לא רפי. v. 6 ס"א יָכִין וכן ר"א, ר"ב ור"ו. v. 6 כן ב"א, ב"נ וַיֹּאחֲזוּ בנעיא. v. 6 ס"א וַיִּשְׁחָטְהוּ חסר וכן ר"א ור"ב. v. 2 יב, הספרה לפרשת נשא. v. 4 ס"א אֶל- וכן תי"ה בס"א ואל- כתיב, אֶל- קרי.

the passages of Jordan before the Ephraimites: and it was so, that when those Ephraimites which were escaped said, Let me go over; that the men of Gilead said unto him, Art thou an Ephraimite? If he said, Nay;
6 Then said they unto him, Say now Shibboleth: and he said Sibboleth: for he could not frame to pronounce it right. Then they took him, and slew him at the passages of Jordan: and there fell at that time of the Ephraimites forty and two thousand.
7 And Jephthah judged Israel six years. Then died Jephthah the Gileadite, and was buried in one of the cities of Gilead.
8 And after him Ibzan of Beth-lehem judged Israel.
9 And he had thirty sons, and thirty daughters, whom he sent abroad, and took in thirty daughters from abroad for his sons. And he judged Israel seven years.
10 Then died Ibzan, and was buried at Beth-lehem.
11 And after him Elon, a Zebulonite, judged Israel; and he judged Israel ten years.
12 And Elon the Zebulonite died, and was buried in Aijalon in the country of Zebulun.
13 And after him Abdon the son of Hillel, a Pirathonite, judged Israel.
14 And he had forty sons and thirty nephews, that rode on threescore and ten ass colts: and he judged Israel eight years.
15 And Abdon the son of Hillel the Pirathonite died, and was buried in Pirathon in the land of Ephraim, in the mount of the Amalekites.

13 And the children of Israel did evil again in the sight of the LORD; and the LORD delivered
2 them into the hand of the Philistines forty years. And there was a certain man of Zorah, of the family of the Danites, whose name was Manoah; and his wife was barren, and bare not.
3 And the angel of the LORD appeared unto the woman, and said unto her, Behold now, thou
4 art barren, and bearest not: but thou shalt conceive, and bear a son. Now therefore beware, I pray thee, and drink not wine nor strong drink, and eat not

any unclean thing:
5 For, lo, thou shalt conceive, and bear a son; and no razor shall come on his head: for the child shall be a Nazarite unto God from the womb: and he shall begin to deliver Israel out of the hand of the Philistines.
6 Then the woman came and told her husband, saying, A man of God came unto me, and his countenance was like the countenance of an angel of God, very terrible: but I asked him not whence he was, neither told he me his name:
7 But he said unto me, Behold, thou shalt conceive, and bear a son; and now drink no wine nor strong drink, neither eat any unclean thing: for the child shall be a Nazarite to God from the womb to the day of his death.
8 Then Manoah intreated the LORD, and said, O my LORD, let the man of God which thou didst send come again unto us, and teach us what we shall do unto the child that shall be born.
9 And God hearkened to the voice of Manoah; and the angel of God came again unto the woman as she sat in the field: but Manoah her husband was not with her.
10 And the woman made haste, and ran, and shewed her husband, and said unto him, Behold, the man hath appeared unto me, that came unto me the other day.
11 And Manoah arose, and went after his wife, and came to the man, and said
12 unto him, Art thou the man that spakest unto the woman? And he said, I am. And Manoah said, Now let thy words come to pass. How shall we order the child, and how shall we do
13 unto him? And the angel of the LORD said unto Manoah, Of all that I said unto the woman
14 let her beware. She may not eat of any thing that cometh of the vine, neither let her drink wine or strong drink, nor eat any unclean thing: all that I commanded her let her observe.
15 And Manoah said unto the angel of the LORD, I pray thee, let us detain thee, until we shall
16 have made ready a kid for thee. And the angel of the LORD said unto Manoah, Though thou detain me, I will not eat of thy bread: and if thou wilt offer a burnt offering, thou must offer it unto the LORD. For Manoah knew not that he was an angel of the LORD.

5 כָּל־מֵ֑ימָיו כִּ֣י הִנָּ֤ךְ הָרָה֙ וְיֹלַ֣דְתְּ בֵּ֔ן וּמוֹרָ֥ה לֹא־יַעֲלֶ֖ה
עַל־רֹאשׁ֑וֹ כִּֽי־נְזִ֤יר אֱלֹהִים֙ יִהְיֶ֣ה הַנַּ֔עַר מִן־הַבָּ֖טֶן וְה֣וּא
6 יָחֵ֔ל לְהוֹשִׁ֖יעַ אֶת־יִשְׂרָאֵ֑ל מִיַּ֖ד פְּלִשְׁתִּֽים׃ וַתָּבֹ֥א הָאִשָּׁ֖ה
וַתֹּ֣אמֶר לְאִישָׁ֑הּ לֵאמֹ֗ר אִ֣ישׁ הָאֱלֹהִים֮ בָּ֣א אֵלַ֒י וּמַרְאֵ֣הוּ
כְּמַרְאֵ֞ה מַלְאַ֤ךְ הָאֱלֹהִים֙ נוֹרָ֣א מְאֹ֔ד וְלֹ֥א שְׁאִלְתִּ֖יהוּ אֵי־
7 מִזֶּ֣ה הוּא֮ וְאֶת־שְׁמ֣וֹ לְא־הִגִּ֣יד לִי֒׃ וַיֹּ֣אמֶר לִ֗י הִנָּ֤ךְ הָרָה֙
וְיֹלַ֣דְתְּ בֵּ֔ן וְעַתָּ֣ה אַל־תִּשְׁתִּ֤י ׀ יַ֙יִן֙ וְשֵׁכָ֔ר וְאַל־תֹּאכְלִ֖י כָּל־
טָמְאָ֑ה כִּֽי־נְזִ֤יר אֱלֹהִים֙ יִהְיֶ֣ה הַנַּ֔עַר מִן־הַבֶּ֖טֶן עַד־י֥וֹם
8 מוֹתֽוֹ׃ וַיֶּעְתַּ֥ר מָנ֖וֹחַ אֶל־יְהוָ֑ה וַיֹּאמַ֗ר
בִּ֣י אֲדוֹנָ֗י אִ֣ישׁ הָאֱלֹהִים֮ אֲשֶׁ֣ר שָׁלַ֣חְתָּ֒ יָבוֹא־נָ֣א עוֹד
9 אֵלֵ֔ינוּ וְיוֹרֵ֖נוּ מֶ֣ה נַּעֲשֶׂ֑ה לַנַּ֖עַר הַיּוּלָֽד׃ וַיִּשְׁמַ֤ע הָאֱלֹהִים֙
בְּקֹ֣ול מָנ֔וֹחַ וַיָּבֹ֨א מַלְאַ֤ךְ הָאֱלֹהִים֙ עוֹד֙ אֶל־הָאִשָּׁ֔ה
10 וְהִ֥יא יוֹשֶׁ֖בֶת בַּשָּׂדֶ֑ה וּמָנ֥וֹחַ אִישָׁ֖הּ אֵ֥ין עִמָּֽהּ׃ וַתְּמַהֵ֣ר
הָאִשָּׁ֗ה וַתָּ֙רָץ֙ וַתַּגֶּ֣ד לְאִישָׁ֔הּ וַתֹּ֣אמֶר אֵלָ֔יו הִנֵּ֥ה נִרְאָ֖ה
11 אֵלַ֑י הָאִ֣ישׁ אֲשֶׁר־בָּ֔א בַּיּ֖וֹם אֵלָֽי׃ וַיָּ֣קָם וַיֵּ֗לֶךְ מָנ֛וֹחַ
אַחֲרֵ֥י אִשְׁתּ֖וֹ וַיָּבֹ֣א אֶל־הָאִ֑ישׁ וַיֹּ֣אמֶר ל֔וֹ הַאַתָּ֥ה הָאִ֖ישׁ
12 אֲשֶׁר־דִּבַּ֥רְתָּ אֶל־הָאִשָּׁ֑ה וַיֹּ֖אמֶר אָנִֽי׃ וַיֹּ֣אמֶר מָנ֔וֹחַ עַתָּ֥ה
13 יָבֹ֖א דְּבָרֶ֑יךָ מַה־יִּהְיֶ֥ה מִשְׁפַּט־הַנַּ֖עַר וּמַעֲשֵֽׂהוּ׃ וַיֹּ֣אמֶר
מַלְאַ֣ךְ יְהוָ֔ה אֶל־מָנ֖וֹחַ מִכֹּ֣ל אֲשֶׁר־אָמַ֑רְתִּי אֶל־הָאִשָּׁ֖ה
14 תִּשָּׁמֵֽר׃ מִכֹּ֣ל אֲשֶׁר־יֵצֵ֗א מִגֶּ֙פֶן הַיַּ֔יִן לֹ֥א תֹאכַ֖ל וְיַ֣יִן
וְשֵׁכָ֑ר אַל־תֹּ֙שְׁתְּ֙ וְכָל־טֻמְאָ֔ה אַל־תֹּאכַ֖ל כֹּ֣ל אֲשֶׁר־
15 צִוִּיתִ֥יהָ תִּשְׁמֹֽר׃ וַיֹּ֣אמֶר מָנ֔וֹחַ אֶל־מַלְאַ֖ךְ יְהוָ֑ה נַעְצְרָה־
16 נָּ֣א אוֹתָ֔ךְ וְנַעֲשֶׂ֥ה לְפָנֶ֖יךָ גְּדִ֥י עִזִּֽים׃ וַיֹּ֣אמֶר מַלְאַ֣ךְ יְהוָ֔ה
אֶל־מָנ֑וֹחַ אִם־תַּעְצְרֵ֣נִי לֹא־אֹכַ֔ל בִּלַחְמֶ֖ךָ וְאִם־תַּעֲשֶׂ֣ה
עֹלָ֔ה לַיהוָ֖ה תַּעֲלֶ֑נָּה כִּ֣י לֹא־יָדַ֔ע מָנ֥וֹחַ כִּי־מַלְאַ֖ךְ יְהוָ֑ה

הוא

5 ס״א וְעֵרֶ־ וכן ד״א וד״ט. 7 ס״א וַיֵּרָא וכן ד״ב, ד״ג, וד״ו. 12 ס״א סכיר יְלַאוּ. 13 ס״א דְּבָרְךָ, בס״א דְּבָרֵךְ כחיב וקרי וכן ד״ב, ד״א, ד״ב, ת״ע, ת״ס וח״ר. 14 ס״א לָא וכן ד״א, ד״ב, ד״ג וד״ו. 14 ס״א סְגֶל וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, וד״ו; ובס״א נְגֶל. 16 ס״א בן ב״א, ב״נ אֶת־ בנעיא. 16 ס״א תַּעֲלֶה וכן ת״ס.

17 And Manoah said unto the angel of the LORD, What is thy name, that when thy sayings come to pass we may do thee honour?
18 And the angel of the LORD said unto him, Why askest thou thus after my name, seeing it is secret?
19 So Manoah took a kid with a meat offering, and offered it upon a rock unto the LORD: and the angel did wondrously; and Manoah and his wife looked on.
20 For it came to pass, when the flame went up toward heaven from off the altar, that the angel of the LORD ascended in the flame of the altar. And Manoah and his wife looked on it, and fell on their faces to the ground.
21 But the angel of the LORD did no more appear to Manoah and to his wife. Then Manoah knew that he was an angel of the LORD.
22 And Manoah said unto his wife, We shall surely die, because we have seen God.
23 But his wife said unto him, If the LORD were pleased to kill us, he would not have received a burnt offering and a meat offering at our hands, neither would he have shewed us all these things, nor would as at this time have told us such things as these.
24 And the woman bare a son, and called his name Samson: and the child grew, and the LORD blessed him.
25 And the Spirit of the LORD began to move him at times in the camp of Dan between Zorah and Eshtaol.

17 הוּא׃ וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ אֶל־מַלְאַךְ יְהוָה מִ֥י שְׁמֶךָ֖ כִּֽי־יָבֹ֑א
18 דְּבָרֶ֙יךָ֙ וְכִבַּדְנָ֔ךְ׃ וַיֹּ֥אמֶר לוֹ֙ מַלְאַ֣ךְ יְהוָ֔ה לָ֥מָּה זֶּ֖ה
19 תִּשְׁאַ֣ל לִשְׁמִ֑י וְהוּא֙ פֶּלְאִ֔י׃ וַיִּקַּ֥ח מָנ֛וֹחַ אֶת־גְּדִ֥י הָעִזִּ֖ים
וְאֶת־הַמִּנְחָ֑ה וַיַּ֣עַל עַל־הַצּ֔וּר לַיהוָ֖ה וּמַפְלִ֣א לַעֲשׂ֑וֹת
20 וּמָנ֥וֹחַ וְאִשְׁתּ֖וֹ רֹאִֽים׃ וַיְהִ֡י בַּעֲל֣וֹת הַלַּהַב֩ מֵעַ֨ל הַמִּזְבֵּ֜חַ
הַשָּׁמַ֗יְמָה וַיַּ֤עַל מַלְאַךְ־יְהוָה֙ בְּלַהַ֣ב הַמִּזְבֵּ֔חַ וּמָנ֥וֹחַ
21 וְאִשְׁתּ֖וֹ רֹאִ֑ים וַיִּפְּל֥וּ עַל־פְּנֵיהֶ֖ם אַ֥רְצָה׃ וְלֹא־יָסַ֨ף עוֹד֙
מַלְאַ֣ךְ יְהוָ֔ה לְהֵרָאָ֖ה אֶל־מָנ֣וֹחַ וְאֶל־אִשְׁתּ֑וֹ אָ֣ז יָדַ֔ע
22 מָנ֕וֹחַ כִּֽי־מַלְאַ֥ךְ יְהוָ֖ה הֽוּא׃ וַיֹּ֥אמֶר מָנ֛וֹחַ אֶל־אִשְׁתּ֖וֹ
23 מ֣וֹת נָמ֑וּת כִּ֥י אֱלֹהִ֖ים רָאִֽינוּ׃ וַתֹּ֥אמֶר ל֛וֹ אִשְׁתּ֖וֹ לוּ֩
חָפֵ֨ץ יְהוָ֜ה לַהֲמִיתֵ֗נוּ לֹֽא־לָקַ֤ח מִיָּדֵ֙נוּ֙ עֹלָ֣ה וּמִנְחָ֔ה
וְלֹ֥א הֶרְאָ֖נוּ אֶת־כָּל־אֵ֑לֶּה וְכָעֵ֥ת לֹֽא הִשְׁמִיעָ֖נוּ כָּזֹֽאת׃
24 וַתֵּ֣לֶד הָאִשָּׁ֔ה בֵּ֖ן וַתִּקְרָ֣א אֶת־שְׁמ֑וֹ שִׁמְשׁ֔וֹן וַיִּגְדַּ֖ל הַנַּ֥עַר
25 וַיְבָרְכֵ֖הוּ יְהוָֽה׃ וַתָּ֥חֶל רוּ֛חַ יְהוָ֖ה לְפַעֲמ֑וֹ בְּמַחֲנֵ֥ה־דָ֛ן בֵּ֥ין
צָרְעָ֖ה וּבֵ֥ין אֶשְׁתָּאֹֽל׃

14 וַיֵּ֣רֶד שִׁמְשׁ֔וֹן תִּמְנָתָ֖ה וַיַּ֣רְא אִשָּׁ֑ה בְּתִמְנָתָ֖ה מִבְּנ֥וֹת
2 פְּלִשְׁתִּֽים׃ וַיַּ֣עַל וַיַּגֶּד֮ לְאָבִיו֒ וּלְאִמּ֣וֹ וַיֹּאמֶר֮ אִשָּׁה֙ רָאִ֣יתִי
בְתִמְנָתָ֔ה מִבְּנ֖וֹת פְּלִשְׁתִּ֑ים וְעַתָּ֕ה קְח֥וּ אוֹתָ֖הּ לִ֥י לְאִשָּֽׁה׃
3 וַיֹּ֨אמֶר ל֜וֹ אָבִ֣יו וְאִמּ֗וֹ הַאֵ֣ין בִּבְנ֤וֹת אַחֶ֙יךָ֙ וּבְכָל־עַמִּ֔י אִשָּׁה֙
כִּ֣י אַתָּ֣ה הוֹלֵ֔ךְ לָקַ֖חַת אִשָּׁ֑ה מִפְּלִשְׁתִּ֖ים הֶֽעֲרֵלִ֑ים וַיֹּ֥אמֶר
שִׁמְשׁ֖וֹן אֶל־אָבִ֑יו אוֹתָ֥הּ קַח־לִ֖י כִּֽי־הִ֥וא יָשְׁרָ֖ה בְּעֵינָֽי׃
4 וְאָבִ֣יו וְאִמּ֗וֹ לֹ֤א יָדְעוּ֙ כִּֽי־מֵיְהוָ֣ה הִ֔יא כִּֽי־תֹאֲנָ֖ה הִ֣וא
מְבַקֵּ֑שׁ מִפְּלִשְׁתִּ֔ים וּבָעֵ֗ת הַהִ֛יא פְּלִשְׁתִּ֥ים מֹשְׁלִ֖ים
5 בְּיִשְׂרָאֵֽל׃ וַיֵּ֣רֶד שִׁמְשׁ֗וֹן וְאָבִ֧יו וְאִמּ֛וֹ

חמנתה

17 v. למענאי דְּבָרֶיךָ כתיב, דְּבָרְךָ קרי, לסתחאי דְּבָרְךָ כתיב וקרי וכן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ר״ב, ת״ע, ת״ס ות״י. 18 v. פְּלִאי כתיב, פְּלִיא קרי. 20 v. ס״א בַּלָּהוֹת וכן ד״א, בס״א בַּלָּהוֹת כתיב, כַּלָּהוֹת קרי. 21 v. לְהֵרָאוֹ קרי. 23 v. ס״א מְעִדָּנוּ וכן ד״א ות״י. 24 v. כן ב״א, ב״נ וַיְבָרְכֵהוּ בלא גיוא. 25 v. ס״א בסחנה וכן ר״ב, ר״נ ות״י. יד, 2 v. ס״א קְחֵר אותה.

14 And Samson went down to Timnath, and saw a woman in Timnath of the daughters of the
2 Philistines. And he came up, and told his father and his mother, and said, I have seen a woman in Timnath of the daughters of the Philistines: now therefore get her for me to wife.
3 Then his father and his mother said unto him, Is there never a woman among the daughters of thy brethren, or among all my people, that thou goest to take a wife of the uncircumcised
4 Philistines? And Samson said unto his father, Get her for me; for she pleaseth me well. But his father and his mother knew not that it was of the LORD, that he sought an occasion
5 against the Philistines: for at that time the Philistines had dominion over Israel. Then went Samson down, and his father and his mother,

תִּמְנָתָה וַיִּבְאוּ עַד־כַּרְמֵי תִמְנָתָה וְהִנֵּה כְּפִיר אֲרָיוֹת
שֹׁאֵג לִקְרָאתוֹ׃ וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ יְהוָה וַיְשַׁסְּעֵהוּ כְּשַׁסַּע
הַגְּדִי וּמְאוּמָה אֵין בְּיָדוֹ וְלֹא הִגִּיד לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ אֵת
אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וַיֵּרֶד וַיְדַבֵּר לָאִשָּׁה וַתִּישַׁר בְּעֵינֵי שִׁמְשׁוֹן׃
וַיָּשָׁב מִיָּמִים לְקַחְתָּהּ וַיָּסַר לִרְאוֹת אֵת מַפֶּלֶת הָאַרְיֵה
וְהִנֵּה עֲדַת דְּבוֹרִים בִּגְוִיַּת הָאַרְיֵה וּדְבָשׁ׃ וַיְרַדְּדֵהוּ
אֶל־כַּפָּיו וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְאָכֹל וַיֵּלֶךְ אֶל־אָבִיו וְאֶל־אִמּוֹ
וַיִּתֵּן לָהֶם וַיֹּאכֵלוּ וְלֹא־הִגִּיד לָהֶם כִּי מִגְוִיַּת הָאַרְיֵה
דְּבָשׁ הִדְבָּשׁ׃ וַיֵּרֶד אָבִיהוּ אֶל־הָאִשָּׁה וַיַּעַשׂ שָׁם
שִׁמְשׁוֹן מִשְׁתֶּה כִּי כֵן יַעֲשׂוּ הַבְּחוּרִים׃ וַיְהִי כִּרְאוֹתָם
אוֹתוֹ וַיִּקְחוּ שְׁלֹשִׁים מְרֵעִים וַיִּהְיוּ אִתּוֹ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם
שִׁמְשׁוֹן אָחוּדָה־נָּא לָכֶם חִידָה אִם־הַגֵּד תַּגִּידוּ אוֹתָהּ
לִי שִׁבְעַת יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה וּמְצָאתֶם וְנָתַתִּי לָכֶם שְׁלֹשִׁים
סְדִינִים וּשְׁלֹשִׁים חֲלִפוֹת בְּגָדִים׃ וְאִם־לֹא תוּכְלוּ לְהַגִּיד
לִי וּנְתַתֶּם אַתֶּם לִי שְׁלֹשִׁים סְדִינִים וּשְׁלֹשִׁים חֲלִפוֹת
בְּגָדִים וַיֹּאמְרוּ לוֹ חִדָּתָהּ חִדָּתֶךָ וְנִשְׁמָעֶנָּה׃ וַיֹּאמֶר
לָהֶם מֵהָאֹכֵל יָצָא מַאֲכָל וּמֵעָז יָצָא מָתוֹק וְלֹא יָכְלוּ
לְהַגִּיד הַחִידָה שְׁלֹשֶׁת יָמִים׃ וַיְהִי ו בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
וַיֹּאמְרוּ לְאֵשֶׁת־שִׁמְשׁוֹן פַּתִּי אֶת־אִישֵׁךְ וְיַגֶּד־לָנוּ אֶת־
הַחִידָה פֶּן־נִשְׂרֹף אוֹתָךְ וְאֶת־בֵּית אָבִיךְ בָּאֵשׁ הֲלִרְשַׁתֶּנוּ
קְרָאתֶם לָנוּ הֲלֹא׃ וַתִּבְךְּ אֵשֶׁת שִׁמְשׁוֹן עָלָיו וַתֹּאמֶר
רַק־שְׂנֵאתַנִי וְלֹא אֲהַבְתָּנִי חִידָה חָדַתָּה לִבְנֵי עַמִּי
וְלִי לֹא הִגַּדְתָּהּ וַיֹּאמֶר לָהּ הִנֵּה לְאָבִי וּלְאִמִּי לֹא
הִגַּדְתִּי וְלָךְ אַגִּיד׃ וַתִּבְךְּ עָלָיו שִׁבְעַת הַיָּמִים אֲשֶׁר־
הָיָה לָהֶם הַמִּשְׁתֶּה וַיְהִי ו בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיַּגֶּד־לָהּ כִּי
הֵצִיקַתְהוּ וַתַּגֶּד הַחִידָה לִבְנֵי עַמָּהּ׃ וַיֹּאמְרוּ לוֹ אַנְשֵׁי
הָעִיר בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי בְּטֶרֶם יָבֹא הַחַרְסָה מַה־מָּתוֹק
מדכש

11 v. צ'ל גִּיְרָאתָם כן ח"ע. 15 v. צ'ל תַּרְבִּיעִי כן ח"ע. 15 v. לסוראי הֲלֹם כתיב, הֲלֹא קרי. לנהדעי הֲלֹא כתיב, הֲלֹם קרי.

to Timnath, and came to the vineyards of Timnath: and, behold, a young lion roared against him.

6 And the Spirit of the LORD came mightily upon him, and he rent him as he would have rent a kid, and he had nothing in his hand: but he told not his father or his mother what he had done.

7 And he went down, and talked with the woman; and she pleased Samson well.

8 And after a time he returned to take her, and he turned aside to see the carcase of the lion: and, behold, there was a swarm of bees and honey in the carcase of the lion.

9 And he took thereof in his hands, and went on eating, and came to his father and mother, and he gave them, and they did eat: but he told not them that he had taken the honey out of the carcase of the lion.

10 So his father went down unto the woman: and Samson made there a feast; for so used the young men to do.

11 And it came to pass, when they saw him, that they brought thirty companions to be with him.

12 And Samson said unto them, I will now put forth a riddle unto you: if ye can certainly declare it me within the seven days of the feast, and find it out, then I will give you thirty sheets and thirty change of garments:

13 But if ye cannot declare it me, then shall ye give me thirty sheets and thirty change of garments. And they said unto him, Put forth thy riddle, that we may hear it.

14 And he said unto them, Out of the eater came forth meat, and out of the strong came forth sweetness. And they could not in three days expound the riddle.

15 And it came to pass on the seventh day, that they said unto Samson's wife, Entice thy husband, that he may declare unto us the riddle, lest we burn thee and thy father's house with fire: have ye called us to take that we have? is it not so?

16 And Samson's wife wept before him, and said, Thou dost but hate me, and lovest me not: thou hast put forth a riddle unto the children of my people, and hast not told it me. And he said unto her, Behold, I have not told it my father nor my mother, and

17 shall I tell it thee? And she wept before him the seven days, while their feast lasted: and it came to pass on the seventh day, that he told her, because she lay sore upon him: and she told

18 the riddle to the children of her people. And the men of the city said unto him on the seventh day before the sun went down, What is sweeter

than honey? and what is stronger than a lion? And he said unto them, If ye had not plowed with my heifer, ye had not found out my riddle.

19 And the Spirit of the LORD came upon him, and he went down to Ashkelon, and slew thirty men of them, and took their spoil, and gave change of garments unto them which expounded the riddle. And his anger was kindled, and he went up to his father's house.

20 But Samson's wife was given to his companion, whom he had used as his friend.

15 But it came to pass within a while after, in the time of wheat harvest, that Samson visited his wife with a kid; and he said, I will go in to my wife into the chamber. But her father would not suffer him to go in.

2 And her father said, I verily thought that thou hadst utterly hated her; therefore I gave her to thy companion: is not her younger sister fairer than she? take her, I pray thee, instead of her.

3 And Samson said concerning them, Now shall I be more blameless than the Philistines, though I do them a displeasure.

4 And Samson went and caught three hundred foxes, and took firebrands, and turned tail to tail, and put a firebrand in the midst between two tails.

5 And when he had set the brands on fire, he let them go into the standing corn of the Philistines, and burnt up both the shocks, and also the standing corn, with the vineyards and olives.

6 Then the Philistines said, Who hath done this? And they answered, Samson, the son in law of the Timnite, because he had taken his wife, and given her to his companion. And the Philistines came up, and burnt her and her father with fire.

7 And Samson said unto them, Though ye have done this, yet will I be avenged of you, and after that I will cease.

8 And he smote them hip and thigh with a great slaughter: and he went down and dwelt in the top of the rock Etam.

9 Then the Philistines went up, and pitched in Judah, and spread themselves in Lehi.

10 And the men of Judah said, Why are ye come up against us? And they answered, To bind Samson are we come up, to do to him as he hath done to us.

11 Then three thousand men of Judah went to the top of the rock Etam,

מִדְּבַשׁ וּמֶה עָז מֵאֲרִי וַיֹּאמֶר לָהֶם לוּלֵא חֲרַשְׁתֶּם
19 בְּעֶגְלָתִי לֹא מְצָאתֶם חִידָתִי: וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ יְהוָה
וַיֵּרֶד אַשְׁקְלוֹן וַיַּךְ מֵהֶם ׀ שְׁלֹשִׁים אִישׁ וַיִּקַּח אֶת־
חֲלִיצוֹתָם וַיִּתֵּן הַחֲלִיפוֹת לְמַגִּידֵי הַחִידָה וַיִּחַר אַפּוֹ
20 וַיַּעַל בֵּית אָבִיהוּ: וַתְּהִי אֵשֶׁת שִׁמְשׁוֹן לְמֵרֵעֵהוּ אֲשֶׁר
רֵעָה לוֹ:

טו וַיְהִי מִיָּמִים בִּימֵי קְצִיר־חִטִּים וַיִּפְקֹד שִׁמְשׁוֹן אֶת־אִשְׁתּוֹ
בִּגְדֵי עִזִּים וַיֹּאמֶר אָבֹאָה אֶל־אִשְׁתִּי הֶחָדְרָה וְלֹא־נָתַן
2 אָבִיהָ לָבוֹא: וַיֹּאמֶר אָבִיהָ אָמֹר אָמַרְתִּי כִּי־שָׂנֹא
שְׂנֵאתָהּ וָאֶתְּנֶהָ לְמֵרֵעֶךָ הֲלֹא אֲחוֹתָהּ הַקְּטַנָּה טוֹבָה
3 מִמֶּנָּה תְּהִי־נָא לְךָ תַּחְתֶּיהָ: וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְשׁוֹן נָקִיתִי
4 הַפַּעַם מִפְּלִשְׁתִּים כִּי־אֶעֱשֶׂה אֲנִי עִמָּם רָעָה: וַיֵּלֶךְ
שִׁמְשׁוֹן וַיִּלְכֹּד שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת שׁוּעָלִים וַיִּקַּח לַפִּדִּים וַיֵּפֶן
זָנָב אֶל־זָנָב וַיָּשֶׂם לַפִּיד אֶחָד בֵּין שְׁנֵי הַזָּנָבוֹת בַּתָּוֶךְ:
5 וַיַּבְעֵר־אֵשׁ בַּלַּפִּידִים וַיְשַׁלַּח בְּקָמוֹת פְּלִשְׁתִּים וַיַּבְעֵר
6 מִנָּיִשׁ וְעַד־קָמָה וְעַד־כֶּרֶם זָיִת: וַיֹּאמְרוּ פְּלִשְׁתִּים מִי
עָשָׂה זֹאת וַיֹּאמְרוּ שִׁמְשׁוֹן חֹתַן הַתִּמְנִי כִּי לָקַח אֶת־
אִשְׁתּוֹ וַיִּתְּנָהּ לְמֵרֵעֵהוּ וַיַּעֲלוּ פְּלִשְׁתִּים וַיִּשְׂרְפוּ אוֹתָהּ
7 וְאֶת־אָבִיהָ בָּאֵשׁ: וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְשׁוֹן אִם־תַּעֲשׂוּן
8 כְּזֹאת כִּי אִם־נִקַּמְתִּי בָּכֶם וְאַחַר אֶחְדָּל: וַיַּךְ אוֹתָם
שׁוֹק עַל־יָרֵךְ מַכָּה גְדוֹלָה וַיֵּרֶד וַיֵּשֶׁב בִּסְעִיף סֶלַע
עֵיטָם:
9 וַיַּעֲלוּ פְּלִשְׁתִּים וַיַּחֲנוּ בִּיהוּדָה וַיִּנָּטְשׁוּ בְּלֶחִי: 10 וַיֹּאמְרוּ
אִישׁ יְהוּדָה לָמָּה עֲלִיתֶם עָלֵינוּ וַיֹּאמְרוּ לֶאְסֹר אֶת־
שִׁמְשׁוֹן עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לָנוּ: 11 וַיֵּרְדוּ
שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ מִיהוּדָה אֶל־סְעִיף סֶלַע עֵיטָם
ויאמרו

---

18 v. ס״א עָז. טו. 5 v. ס״א בַּלַּפִּרִים חסר ירד קרמא. 6 v. ס״א ואת־בית־אביה וכן ר״א. חֹתֵן ות״ס. 8 v. ס״א וַיֵּלֶךְ וכן ר״א ות״ס.

and said to Samson, Knowest thou not that the Philistines are rulers over us? what is this that thou hast done unto us? And he said unto them, As they did unto me, so have I done unto them.

12 And they said unto him, We are come down to bind thee, that we may deliver thee into the hand of the Philistines. And Samson said unto them, Swear unto me, that ye will not fall upon me yourselves.

13 And they spake unto him, saying, No; but we will bind thee fast, and deliver thee into their hand: but surely we will not kill thee. And they bound him with two new cords, and brought him up from the rock.

14 And when he came unto Lehi, the Philistines shouted against him: and the Spirit of the LORD came mightily upon him, and the cords that were upon his arms became as flax that was burnt with fire, and his bands loosed from off his hands.

15 And he found a new jawbone of an ass, and put forth his hand, and took it, and slew a thousand men therewith.

16 And Samson said, With the jawbone of an ass, heaps upon heaps, with the jaw of an ass have I slain a thousand men.

17 And it came to pass, when he had made an end of speaking, that he cast away the jawbone out of his hand, and called that place Ramath-lehi.

וַיֹּאמֶר לוֹ שִׁמְשׁוֹן הֲלֹא יָדַעְתָּ כִּי־מֹשְׁלִים בָּנוּ פְּלִשְׁתִּים
וּמַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ וַיֹּאמֶר לָהֶם כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ לִי כֵּן
עָשִׂיתִי לָהֶם: וַיֹּאמְרוּ לוֹ לְאָסְרְךָ יָרַדְנוּ לְתִתְךָ בְּיַד־ 12
פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְשׁוֹן הִשָּׁבְעוּ לִי פֶּן־תִּפְגְּעוּן
בִּי אַתֶּם: וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא כִּי־אָסֹר נֶאְסְרְךָ וְנִתַּנְךָ 13
בְּיָדָם וְהָמֵת לֹא נְמִיתֶךָּ וַיַּאַסְרוּהוּ בִּשְׁנֵי עֲבֹתִים חֲדָשִׁים
וַיַּעֲלוּהוּ מִן־הַסֶּלַע: הוּא־בָא עַד־לֶחִי וּפְלִשְׁתִּים הֵרִיעוּ 14
לִקְרָאתוֹ וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ יְהוָה וַתְּהִיֶנָה הָעֲבֹתִים
אֲשֶׁר עַל־זְרוֹעֹתָיו כַּפְּשָׁתִים אֲשֶׁר בָּעֲרוּ בָאֵשׁ וַיִּמַּסּוּ
אֲסוּרָיו מֵעַל יָדָיו: וַיִּמְצָא לְחִי־חֲמוֹר טָרִיָּה וַיִּשְׁלַח יָדוֹ 15
וַיִּקָּחֶהָ וַיַּךְ בָּהּ אֶלֶף אִישׁ: וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן בִּלְחִי הַחֲמוֹר 16
חֲמוֹר חֲמֹרָתַיִם בִּלְחִי הַחֲמוֹר הִכִּיתִי אֶלֶף אִישׁ: וַיְהִי 17
כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר וַיַּשְׁלֵךְ הַלְּחִי מִיָּדוֹ וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַרְוּא
רָמַת לְחִי: וַיִּצְמָּא מְאֹד וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר אַתָּה 18
נָתַתָּ בְיַד־עַבְדְּךָ אֶת־הַתְּשׁוּעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְעַתָּה
אָמוּת בַּצָּמָא וְנָפַלְתִּי בְּיַד הָעֲרֵלִים: וַיִּבְקַע אֱלֹהִים אֶת־ 19
הַמַּכְתֵּשׁ אֲשֶׁר־בַּלְּחִי וַיֵּצְאוּ מִמֶּנּוּ מָיִם וַיֶּשְׁתְּ וַתָּשָׁב
רוּחוֹ וַיֶּחִי עַל־כֵּן | קָרָא שְׁמָהּ עֵין הַקּוֹרֵא אֲשֶׁר בַּלְּחִי
עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל בִּימֵי פְלִשְׁתִּים 20
עֶשְׂרִים שָׁנָה:

טז וַיֵּלֶךְ שִׁמְשׁוֹן עַזָּתָה וַיַּרְא־שָׁם אִשָּׁה זוֹנָה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ: 1
לֵעָזָתִים | לֵאמֹר בָּא שִׁמְשׁוֹן הֵנָּה וַיָּסֹבּוּ וַיֶּאֶרְבוּ־לוֹ כָּל־ 2
הַלַּיְלָה בְּשַׁעַר הָעִיר וַיִּתְחָרְשׁוּ כָּל־הַלַּיְלָה לֵאמֹר עַד־
אוֹר הַבֹּקֶר וַהֲרַגְנֻהוּ: וַיִּשְׁכַּב שִׁמְשׁוֹן עַד־חֲצִי הַלַּיְלָה ס 3
וַיָּקָם | בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיֹּאחֶז בְּדַלְתוֹת שַׁעַר־הָעִיר וּבְשְׁתֵּי
המזוזות

14 v. ס״א אָסוּרָיו וכן ר״ב, ד״נ, ד״ן, ד״ו, ד״ב והס״ו. 15 v. ס״א ויסמא לחי וכן ד״ב, ד״נ ור״ו. 16 v. ס״א חֲמֹרָתַיִם וכן ר״ב, תיל חֲמוֹר חֲמֹרָתַיִם כן ת״ע. מז. 2 v. צ״ל וַיַּעַד לעזתים כן ת״ע. 3 v. כן ב״א, כ״נ וַיֶּחְתְּרֵשׁו בנעיא. 3 v. כן כ״א, ב״נ וַיֹּאחז בנעיא.

18 And he was sore athirst, and called on the LORD, and said, Thou hast given this great deliverance into the hand of thy servant: and now shall I die for thirst, and fall into the hand of the
19 uncircumcised? But God clave an hollow place that was in the jaw, and there came water thereout; and when he had drunk, his spirit came again, and he revived: wherefore he called
20 the name thereof En-hakkore, which is in Lehi unto this day. And he judged Israel in the days of the Philistines twenty years.

16, 2 Then went Samson to Gaza, and saw there an harlot, and went in unto her. And it was told the Gazites, saying, Samson is come hither. And they compassed him in, and laid wait for him all night in the gate of the city, and were quiet all the night, saying, In the morning, when
3 it is day, we shall kill him. And Samson lay till midnight, and arose at midnight, and took the doors of the gate of the city, and the two

הַמְּזוּזֹת וַיִּסָּעֵם עִם־הַבְּרִיחַ וַיָּשֶׂם עַל־כְּתֵפָיו וַיַּעֲלֵם אֶל־
רֹאשׁ הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי חֶבְרוֹן׃
4 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיֶּאֱהַב אִשָּׁה בְּנַחַל שֹׂרֵק וּשְׁמָהּ דְּלִילָה׃
5 וַיַּעֲלוּ אֵלֶיהָ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ לָהּ פַּתִּי אֹתוֹ
וּרְאִי בַמֶּה כֹחוֹ גָדוֹל וּבַמֶּה נוּכַל לוֹ וַאֲסָרְנוּהוּ
6 לְעַנֹּתוֹ וַאֲנַחְנוּ נִתֵּן־לָךְ אִישׁ אֶלֶף וּמְאַת כָּסֶף׃ וַתֹּאמֶר
דְּלִילָה אֶל־שִׁמְשׁוֹן הַגִּידָה־נָּא לִי בַּמֶּה כֹחֲךָ גָדוֹל
7 וּבַמֶּה תֵּאָסֵר לַעַנּוֹתֶךָ׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ שִׁמְשׁוֹן אִם־יַאַסְרֻנִי
בְּשִׁבְעָה יְתָרִים לַחִים אֲשֶׁר לֹא־חֹרָבוּ וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי
8 כְּאַחַד הָאָדָם׃ וַיַּעֲלוּ־לָהּ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים שִׁבְעָה יְתָרִים
9 לַחִים אֲשֶׁר לֹא־חֹרָבוּ וַתַּאַסְרֵהוּ בָהֶם׃ וְהָאֹרֵב יֹשֵׁב
לָהּ בַּחֶדֶר וַתֹּאמֶר אֵלָיו פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וַיְנַתֵּק
אֶת־הַיְתָרִים כַּאֲשֶׁר יְנֻתַּק פְּתִיל־הַנְּעֹרֶת בַּהֲרִיחוֹ אֵשׁ
10 וְלֹא נוֹדַע כֹּחוֹ׃ וַתֹּאמֶר דְּלִילָה אֶל־שִׁמְשׁוֹן הִנֵּה
הֵתַלְתְּ בִּי וַתְּדַבֵּר אֵלַי כְּזָבִים עַתָּה הַגִּידָה־נָּא לִי בַּמֶּה
11 תֵּאָסֵר׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אִם־אָסוֹר יַאַסְרוּנִי בַּעֲבֹתִים
חֲדָשִׁים אֲשֶׁר לֹא־נַעֲשָׂה בָּהֶם מְלָאכָה וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי
12 כְּאַחַד הָאָדָם׃ וַתִּקַּח דְּלִילָה עֲבֹתִים חֲדָשִׁים וַתַּאַסְרֵהוּ
בָּהֶם וַתֹּאמֶר אֵלָיו פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וְהָאֹרֵב
13 יֹשֵׁב בַּחֶדֶר וַיְנַתְּקֵם מֵעַל זְרֹעֹתָיו כַּחוּט׃ וַתֹּאמֶר
דְּלִילָה אֶל־שִׁמְשׁוֹן עַד־הֵנָּה הֵתַלְתָּ בִּי וַתְּדַבֶּר אֵלַי
כְּזָבִים הַגִּידָה לִּי בַּמֶּה תֵּאָסֵר וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אִם־תִּאְרְגִי
אֶת־שֶׁבַע מַחְלְפוֹת רֹאשִׁי עִם־הַמַּסָּכֶת׃ וַתִּתְקָעֵ בַּיָּתֵד°
14 וַתֹּאמֶר אֵלָיו פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וַיִּיקַץ מִשְּׁנָתוֹ וַיִּסַּע
אֶת־הַיְתֵד הָאֵרֶג וְאֶת־הַמַּסָּכֶת׃ וַתֹּאמֶר אֵלָיו אֵיךְ
15 תֹּאמַר אֲהַבְתִּיךָ וְלִבְּךָ אֵין אִתִּי זֶה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים הֵתַלְתָּ
בִּי

posts, and went away with them, bar and all, and put them upon his shoulders, and carried them up to the top of an hill that is before Hebron.

4 And it came to pass afterward, that he loved a woman in the valley of Sorek, whose name was Delilah.

5 And the lords of the Philistines came up unto her, and said unto her, Entice him, and see wherein his great strength lieth, and by what means we may prevail against him, that we may bind him to afflict him: and we will give thee every one of us eleven hundred pieces of silver.

6 And Delilah said to Samson, Tell me, I pray thee, wherein thy great strength lieth, and wherewith thou mightest be bound to afflict thee.

7 And Samson said unto her, If they bind me with seven green withs that were never dried, then shall I be weak, and be as another man.

8 Then the lords of the Philistines brought up to her seven green withs which had not been dried, and she bound him with them.

9 Now there were men lying in wait, abiding with her in the chamber. And she said unto him, The Philistines be upon thee, Samson. And he brake the withs, as a thread of tow is broken when it toucheth the fire. So his strength was not known.

10 And Delilah said unto Samson, Behold, thou hast mocked me, and told me lies: now tell me, I pray

11 thee, wherewith thou mightest be bound. And he said unto her, If they bind me fast with

12 new ropes that never were occupied, then shall I be weak, and be as another man. Delilah therefore took new ropes, and bound him therewith, and said unto him, The Philistines be upon thee, Samson. And there were liers in wait abiding in the chamber. And he brake them

13 from off his arms like a thread. And Delilah said unto Samson, Hitherto thou hast mocked me, and told me lies: tell me wherewith thou mightest be bound. And he said unto her, If thou

14 weavest the seven locks of my head with the web. And she fastened it with the pin, and said unto him, The Philistines be upon thee, Samson. And he awaked out of his sleep, and

15 went away with the pin of the beam, and with the web. And she said unto him, How canst thou say, I love thee, when thine heart is not with me? thou hast mocked me these three times,

---

4 v. ס״א שורק מלא וכן ד״א, ד״ב, דו״ב ורס״ו. 5 v. בהללי לֵךְ. 13 v. ס״א הנירה״נָּא וכן ד״א וח״ע: עיין פסוק ו׳ וי׳. 14 v. בח״ע נמצא כאן ותחקע ביתד ותליחי והייחי כאחד האדם: ויהי כי ישן ותקח דלילה את־שבע מחלפות ראשו ותאנרם עם־המסכת ותתקע בַּיָּתֵד תו׳. 14 v. ע״ל יחד כן ת״ע.

and hast not told me wherein thy great strength lieth.

16 And it came to pass, when she pressed him daily with her words, and urged him, so that his soul was vexed unto death;

17 That he told her all his heart, and said unto her, There hath not come a razor upon mine head; for I have been a Nazarite unto God from my mother's womb: if I be shaven, then my strength will go from me, and I shall become weak, and be like any other man.

18 And when Delilah saw that he had told her all his heart, she sent and called for the lords of the Philistines, saying, Come up this once, for he hath shewed me all his heart. Then the lords of the Philistines came up unto her, and brought money in their hand.

19 And she made him sleep upon her knees; and she called for a man, and she caused him to shave off the seven locks of his head; and she began to afflict him, and his strength went from him.

20 And she said, The Philistines be upon thee, Samson. And he awoke out of his sleep, and said, I will go out as at other times before, and shake myself. And he wist not that the LORD was departed from him.

21 But the Philistines took him, and put out his eyes, and brought him down to Gaza, and bound him with fetters of brass; and he did grind in the prison house.

22 Howbeit the hair of his head began to grow again after he was shaven.

23 Then the lords of the Philistines gathered them together for to offer a great sacrifice unto Dagon their god, and to rejoice: for they said, Our god hath delivered Samson our enemy into our hand.

24 And when the people saw him, they praised their god: for they said, Our god hath delivered into our hands our enemy, and the destroyer of our country, which slew many of us.

25 And it came to pass, when their hearts were merry, that they said, Call for Samson, that he may make us sport. And they called for Samson out of the prison house; and he made them sport: and they set him between the pillars.

26 And Samson said unto the lad that held him by the hand, Suffer me that I may feel the pillars whereupon the house standeth, that I may lean upon them.

16 כִּי וְלֹא־הִגַּדְתָּ לִּי בַּמֶּה כֹחֲךָ גָדוֹל׃ וַיְהִי כִּי־הִצִיקָה לוֹ
בְּדִבְרֶיהָ כָּל־הַיָּמִים וַתְּאַלְצֵהוּ וַתִּקְצַר נַפְשׁוֹ לָמוּת׃
17 וַיַּגֶּד־לָהּ אֶת־כָּל־לִבּוֹ וַיֹּאמֶר לָהּ מוֹרָה לֹא־עָלָה עַל־
רֹאשִׁי כִּי־נְזִיר אֱלֹהִים אֲנִי מִבֶּטֶן אִמִּי אִם־גֻּלַּחְתִּי וְסָר
18 מִמֶּנִּי כֹחִי וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי כְּכָל־הָאָדָם׃ וַתֵּרֶא דְלִילָה
כִּי־הִגִּיד לָהּ אֶת־כָּל־לִבּוֹ וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְסַרְנֵי
פְלִשְׁתִּים לֵאמֹר עֲלוּ הַפַּעַם כִּי־הִגִּיד לָהּ אֶת־כָּל־
לִבּוֹ וְעֲלוּ אֵלֶיהָ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וַיַּעֲלוּ הַכֶּסֶף בְּיָדָם׃
19 וַתְּיַשְׁנֵהוּ עַל־בִּרְכֶּיהָ וַתִּקְרָא לְאִישׁ וַתְּגַלַּח אֶת־שֶׁבַע
מַחְלְפוֹת רֹאשׁוֹ וַתָּחֶל לְעַנּוֹתוֹ וַיָּסַר כֹּחוֹ מֵעָלָיו׃
20 וַתֹּאמֶר פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וַיִּקַץ מִשְּׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר
אֵצֵא כְּפַעַם בְּפַעַם וְאִנָּעֵר וְהוּא לֹא יָדַע כִּי יְהוָה סָר
21 מֵעָלָיו׃ וַיֹּאחֲזוּהוּ פְּלִשְׁתִּים וַיְנַקְּרוּ אֶת־עֵינָיו וַיּוֹרִדוּ אֹתוֹ
עַזָּתָה וַיַּאַסְרֻהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם וַיְהִי טוֹחֵן בְּבֵית הָאסִירִים׃
22 וַיָּחֶל שְׂעַר־רֹאשׁוֹ לְצָמֵחַ כַּאֲשֶׁר גֻּלָּח׃
23 וְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים נֶאֶסְפוּ לִזְבֹּחַ זֶבַח גָּדוֹל לְדָגוֹן
אֱלֹהֵיהֶם וּלְשִׂמְחָה וַיֹּאמְרוּ נָתַן אֱלֹהֵינוּ בְיָדֵנוּ אֶת שִׁמְשׁוֹן
24 אוֹיְבֵנוּ׃ וַיִּרְאוּ אֹתוֹ הָעָם וַיְהַלְלוּ אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי אָמְרוּ
נָתַן אֱלֹהֵינוּ בְיָדֵנוּ אֶת־אוֹיְבֵנוּ וְאֵת מַחֲרִיב אַרְצֵנוּ וַאֲשֶׁר
25 הִרְבָּה אֶת־חֲלָלֵינוּ׃ וַיְהִי כְּיוֹטוֹב לִבָּם וַיֹּאמְרוּ קִרְאוּ
לְשִׁמְשׁוֹן וְישַׂחֶק־לָנוּ וַיִּקְרְאוּ לְשִׁמְשׁוֹן מִבֵּית הָאסִירִים
26 וַיְצַחֵק לִפְנֵיהֶם וַיַּעֲמִידוּ אוֹתוֹ בֵּין הָעַמּוּדִים׃ וַיֹּאמֶר
שִׁמְשׁוֹן אֶל־הַנַּעַר הַמַּחֲזִיק בְּיָדוֹ הַנִּיחָה אוֹתִי וּוְמִשֵּׁנִי
אֶת־הָעַמּוּדִים אֲשֶׁר הַבַּיִת נָכוֹן עֲלֵיהֶם וְאֶשָּׁעֵן עֲלֵיהֶם׃

והבית

16 v. ס״א וַתְּאַלְּצֵהוּ. 18 v. לָהּ כתיב, לִי קרי, בס״א לִי כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, ד״ן, ד״א, תר״, ת״ע, ת״ס ות״ר. 21, 25 vv. הָאֲסִירִים כתיב, הָאֲסוּרִים קרי. 23 v. ס״א גֵּרָינוּ וכן ד״א.ד״ב ות״ר. 24 v. ס״א בֵּרָכָנוּ וכן ד״א, ד״ב, ד״ן ות״ר. 24 v. ס״א אוֹיְבֵנוּ וכן ד״א ד״א ות״ב. 24 v. ס״א חִלְּלֵנוּ וכן ד״ב, ד״א וה״ב. 25 v. מֵיטּוּב כתיב, מִטּוֹב קרי, בס״א מֵיטּוּב כתיב וקרי וכן ד״ב, ד״ן, ד״ב ותר׳, וכס״א מִטּוּב כתיב וקרי וכן ד״א. 25 v. ס״א לְפָנֵינוּ וכן ד״א, ת״ע, ת״ס וה״ר. 26 v. וּתְמִשֵּׁנִי כתיב, וַתְּמִשֵּׁנִי קרי.

27 וְהַבַּיִת מָלֵא הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְשָׁמָּה כָּל סַרְנֵי פְּלִשְׁתִּים
וְעַל־הַגָּג כִּשְׁלֹשֶׁת אַלְפֵים אִישׁ וְאִשָּׁה הָרֹאִים בְּשַׂחֵק
28 שִׁמְשׁוֹן: וַיִּקְרָא שִׁמְשׁוֹן אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר אֲדֹנָי יְהוִה
זָכְרֵנִי נָא וְחַזְּקֵנִי נָא אַךְ הַפַּעַם הַזֶּה הָאֱלֹהִים וְאִנָּקְמָה
29 נְקָם־אַחַת מִשְׁתֵּי עֵינַי מִפְּלִשְׁתִּים: וַיִּלְפֹּת שִׁמְשׁוֹן אֶת־
שְׁנֵי | עַמּוּדֵי הַתָּוֶךְ אֲשֶׁר הַבַּיִת נָכוֹן עֲלֵיהֶם וַיִּסָּמֶךְ
30 עֲלֵיהֶם אֶחָד בִּימִינוֹ וְאֶחָד בִּשְׂמֹאלוֹ: וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן
תָּמוּת נַפְשִׁי עִם־פְּלִשְׁתִּים וַיֵּט בְּכֹחַ וַיִּפֹּל הַבַּיִת עַל־
הַסְּרָנִים וְעַל־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־בּוֹ וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים אֲשֶׁר
31 הֵמִית בְּמוֹתוֹ רַבִּים מֵאֲשֶׁר הֵמִית בְּחַיָּיו: וַיֵּרְדוּ אֶחָיו
וְכָל־בֵּית אָבִיהוּ וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ וַיַּעֲלוּ | וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ בֵּין
צָרְעָה וּבֵין אֶשְׁתָּאוֹל בְּקֶבֶר מָנוֹחַ אָבִיו וְהוּא שָׁפַט אֶת־
יז יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים שָׁנָה: וַיְהִי־אִישׁ
2 מֵהַר־אֶפְרַיִם וּשְׁמוֹ מִיכָיְהוּ: וַיֹּאמֶר לְאִמּוֹ אֶלֶף וּמְאָה
הַכֶּסֶף אֲשֶׁר לֻקַּח־לָךְ וְאָתְּי אָלִית וְגַם אָמַרְתְּ בְּאָזְנַי
הִנֵּה־הַכֶּסֶף אִתִּי אֲנִי לְקַחְתִּיו וַתֹּאמֶר אִמּוֹ בָּרוּךְ בְּנִי
3 לַיהוָה: וַיָּשֶׁב אֶת־אֶלֶף־וּמְאָה הַכֶּסֶף לְאִמּוֹ וַתֹּאמֶר
אִמּוֹ הַקְדֵּשׁ הִקְדַּשְׁתִּי אֶת־הַכֶּסֶף לַיהוָה מִיָּדִי לִבְנִי
4 לַעֲשׂוֹת פֶּסֶל וּמַסֵּכָה וְעַתָּה אֲשִׁיבֶנּוּ לָךְ: וַיָּשֶׁב אֶת־
הַכֶּסֶף לְאִמּוֹ וַתִּקַּח אִמּוֹ מָאתַיִם כֶּסֶף וַתִּתְּנֵהוּ לַצּוֹרֵף
5 וַיַּעֲשֵׂהוּ פֶּסֶל וּמַסֵּכָה וַיְהִי בְּבֵית מִיכָיְהוּ: וְהָאִישׁ מִיכָה
לוֹ בֵּית אֱלֹהִים וַיַּעַשׂ אֵפוֹד וּתְרָפִים וַיְמַלֵּא אֶת־יַד אַחַד
6 מִבָּנָיו וַיְהִי־לוֹ לְכֹהֵן: בַּיָּמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל
7 אִישׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה: וַיְהִי־נַעַר
מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה מִמִּשְׁפַּחַת יְהוּדָה וְהוּא לֵוִי וְהוּא
8 גָּר־שָׁם: וַיֵּלֶךְ הָאִישׁ מֵהָעִיר מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה לָגוּר
באשר

v. 30 סו״א תָּמֹת חטר וכן ר״ג, ר״ב והט״ו. v. 31 בספר מתה אותו סלא. v. 31 כן ב״א. ב״ג וַיַּעֲלוּ בלא נעימא. יז, 2 v. וָאֹתִי כתיב, וְאַתְּ קרי. v. 2 אָלִיתִי כתיב, אָלִית קרי.

27 Now the house was full of men and women; and all the lords of the Philistines were there; and there were upon the roof about three thousand men and women, that beheld while Samson made sport.
28 And Samson called unto the LORD, and said, O LORD GOD, remember me, I pray thee, and strengthen me, I pray thee, only this once, O God, that I may be at once avenged of the Philistines for my two eyes.
29 And Samson took hold of the two middle pillars upon which the house stood, and on which it was borne up, of the one with his right hand, and of the other with his left.
30 And Samson said, Let me die with the Philistines. And he bowed himself with all his might; and the house fell upon the lords, and upon all the people that were therein. So the dead which he slew at his death were more than they which he slew in his life.
31 Then his brethren and all the house of his father came down, and took him, and brought him up, and buried him between Zorah and Eshtaol in the buryingplace of Manoah his father. And he judged Israel twenty years.

17 And there was a man of mount Ephraim, whose name was Micah.
2 And he said unto his mother, The eleven hundred shekels of silver that were taken from thee, about which thou cursedst, and spakest of also in mine ears, behold, the silver is with me; I took it. And his mother said, Blessed be thou of
3 the LORD, my son. And when he had restored the eleven hundred shekels of silver to his mother, his mother said, I had wholly dedicated the silver unto the LORD from my hand for my son, to make a graven image and a molten image: now therefore I will restore it unto thee.
4 Yet he restored the money unto his mother; and his mother took two hundred shekels of silver, and gave them to the founder, who made thereof a graven image and a molten image:
5 and they were in the house of Micah. And the man Micah had an house of gods, and made
6 an ephod, and teraphim, and consecrated one of his sons, who became his priest. In those days there was no king in Israel, but every man did that which was right in his own eyes.
7 And there was a young man out of Beth-lehem-judah of the family of Judah, who was a
8 Levite, and he sojourned there. And the man departed out of the city from Beth-lehem-judah to sojourn

where he could find a place: and he came to mount Ephraim to the house of Micah, as he journeyed.

9 And Micah said unto him, Whence comest thou? And he said unto him, I am a Levite of Beth-lehem-judah, and I go to sojourn where I may find a place.

10 And Micah said unto him, Dwell with me, and be unto me a father and a priest, and I will give thee ten shekels of silver by the year, and a suit of apparel, and thy victuals. So the Levite went in.

11 And the Levite was content to dwell with the man; and the young man was unto him as one of his sons.

12 And Micah consecrated the Levite; and the young man became his priest, and was in the house of Micah.

13 Then said Micah, Now know I that the LORD will do me good, seeing I have a Levite to my priest.

18 In those days there was no king in Israel: and in those days the tribe of the Danites sought them an inheritance to dwell in; for unto that day all their inheritance had not fallen unto them among the tribes of Israel.

2 And the children of Dan sent of their family five men from their coasts, men of valour, from Zorah, and from Eshtaol, to spy out the land, and to search it; and they said unto them, Go, search the land: who when they came to mount Ephraim, to the house of Micah, they lodged there.

3 When they were by the house of Micah, they knew the voice of the young man the Levite: and they turned in thither, and said unto him, Who brought thee hither? and what makest thou
4 in this place? and what hast thou here? And he said unto them, Thus and thus dealeth
5 Micah with me, and hath hired me, and I am his priest. And they said unto him, Ask counsel, we pray thee, of God, that we may know whether our way which we go shall be
6 prosperous. And the priest said unto them, Go in peace: before the LORD is your way
7 wherein ye go. Then the five men departed, and came to Laish, and saw the people that were therein, how they dwelt careless, after the manner of the Zidonians, quiet and secure; and there was no magistrate in the land, that might put them to shame in any thing; and they
8 were far from the Zidonians, and had no business with any man. And they came unto their brethren to Zorah and Eshtaol: and their brethren said

בָּאֲשֶׁר יִמְצָא וַיָּבֹא הַר־אֶפְרַיִם עַד־בֵּית מִיכָהּ לַעֲשׂוֹת
דַּרְכּוֹ׃ וַיֹּאמֶר־לוֹ מִיכָהּ מֵאַיִן תָּבוֹא וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֵוִי 9
אָנֹכִי מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וְאָנֹכִי הוֹלֵךְ לָגוּר בַּאֲשֶׁר
אֶמְצָא׃ וַיֹּאמֶר לוֹ מִיכָהּ שְׁבָה עִמָּדִי וֶהְיֵה־לִי לְאָב 10
וְלכֹהֵן וְאָנֹכִי אֶתֶּן־לְךָ עֲשֶׂרֶת כֶּסֶף לַיָּמִים וְעֵרֶךְ בְּגָדִים
וּמְחִיתֶךָ וַיֵּלֶךְ הַלֵּוִי׃ וַיּוֹאֶל הַלֵּוִי לָשֶׁבֶת אֶת־הָאִישׁ 11
וַיְהִי הַנַּעַר לוֹ כְּאַחַד מִבָּנָיו׃ וַיְמַלֵּא מִיכָהּ אֶת־יַד 12
הַלֵּוִי וַיְהִי־לוֹ הַנַּעַר לְכֹהֵן וַיְהִי בְּבֵית מִיכָהּ׃ וַיֹּאמֶר 13
מִיכָהּ עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יֵיטִיב יְהוָה לִי כִּי הָיָה־לִי הַלֵּוִי
ח לְכֹהֵן׃ בַּיָּמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל וּבַיָּמִים הָהֵם
שֵׁבֶט הַדָּנִי מְבַקֵּשׁ־לוֹ נַחֲלָה לָשֶׁבֶת כִּי לֹא־נָפְלָה לוֹ
עַד־הַיּוֹם הַהוּא בְּתוֹךְ־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּנַחֲלָה׃
וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־דָן ׀ מִמִּשְׁפַּחְתָּם חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים 2
מִקְצוֹתָם אֲנָשִׁים בְּנֵי־חַיִל מִצָּרְעָה וּמֵאֶשְׁתָּאֹל לְרַגֵּל
אֶת־הָאָרֶץ וּלְחָקְרָהּ וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם לְכוּ חִקְרוּ אֶת־
הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ הַר־אֶפְרַיִם עַד־בֵּית מִיכָהּ וַיָּלִינוּ שָׁם׃
הֵמָּה עִם־בֵּית מִיכָהּ וְהֵמָּה הִכִּירוּ אֶת־קוֹל הַנַּעַר הַלֵּוִי 3
וַיָּסֻרוּ שָׁם וַיֹּאמְרוּ לוֹ מִי־הֱבִיאֲךָ הֲלֹם וּמָה־אַתָּה עֹשֶׂה
בָּזֶה וּמַה־לְּךָ פֹּה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם כָּזֹה וְכָזֶה עָשָׂה לִי 4
מִיכָהּ וַיִּשְׂכְּרֵנִי וָאֱהִי־לוֹ לְכֹהֵן׃ וַיֹּאמְרוּ לוֹ שְׁאַל־נָא 5
בֵאלֹהִים וְנֵדְעָה הֲתַצְלִיחַ דַּרְכֵּנוּ אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ הֹלְכִים
עָלֶיהָ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם הַכֹּהֵן לְכוּ לְשָׁלוֹם נֹכַח יְהוָה דַּרְכְּכֶם ס 6
אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ׃ וַיֵּלְכוּ חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים וַיָּבֹאוּ לָיְשָׁה 7
וַיִּרְאוּ אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בְּקִרְבָּהּ יוֹשֶׁבֶת לָבֶטַח כְּמִשְׁפַּט
צִדֹנִים שֹׁקֵט ׀ וּבֹטֵחַ וְאֵין־מַכְלִים דָּבָר בָּאָרֶץ יוֹרֵשׁ
עֶצֶר וּרְחוֹקִים הֵמָּה מִצִּדֹנִים וְדָבָר אֵין־לָהֶם עִם־
אָדָם׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־אֲחֵיהֶם צָרְעָה וְאֶשְׁתָּאֹל וַיֹּאמְרוּ 8
לָהֶם

10 .v כן ב״א, כ״נ וקחיתך בנעוא. יח. 4 .v נזו קרי.

9 לָהֶם אֲחֵיהֶם מָה אַתֶּם: וַיֹּאמְרוּ קוּמָה וְנַעֲלֶה
עֲלֵיהֶם כִּי רָאִינוּ אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה טוֹבָה מְאֹד
וְאַתֶּם מַחְשִׁים אַל־תֵּעָצְלוּ לָלֶכֶת לָבֹא לָרֶשֶׁת אֶת־
10 הָאָרֶץ: כְּבֹאֲכֶם תָּבֹאוּ ׀ אֶל־עַם בֹּטֵחַ וְהָאָרֶץ רַחַבַת
יָדָיִם כִּי־נְתָנָהּ אֱלֹהִים בְּיֶדְכֶם מָקוֹם אֲשֶׁר אֵין־שָׁם
11 מַחְסוֹר כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר בָּאָרֶץ: וַיִּסְעוּ מִשָּׁם מִמִּשְׁפַּחַת
הַדָּנִי מִצָּרְעָה וּמֵאֶשְׁתָּאֹל שֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ חֲגוּר כְּלִי
12 מִלְחָמָה: וַיַּעֲלוּ וַיַּחֲנוּ בִּקִרְיַת יְעָרִים בִּיהוּדָה עַל־כֵּן
קָרְאוּ לַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנֵה־דָן עַד הַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּה אַחֲרֵי
13 קִרְיַת יְעָרִים: וַיַּעַבְרוּ מִשָּׁם הַר־אֶפְרַיִם וַיָּבֹאוּ עַד־בֵּית
14 מִיכָה: וַיַּעֲנוּ חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים לְרַגֵּל אֶת־הָאָרֶץ
לַיִשׁ וַיֹּאמְרוּ אֶל־אֲחֵיהֶם הֲיַדַעְתֶּם כִּי יֵשׁ בַּבָּתִּים הָאֵלֶּה
אֵפוֹד וּתְרָפִים וּפֶסֶל וּמַסֵּכָה וְעַתָּה דְּעוּ מַה־תַּעֲשׂוּ:
15 וַיָּסוּרוּ שָׁמָּה וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּית־הַנַּעַר הַלֵּוִי בֵּית מִיכָה
16 וַיִּשְׁאֲלוּ־לוֹ לְשָׁלוֹם: וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ חֲגוּרִים כְּלֵי
17 מִלְחַמְתָּם נִצָּבִים פֶּתַח הַשָּׁעַר אֲשֶׁר מִבְּנֵי־דָן: וַיַּעֲלוּ
חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים לָרַגֵּל אֶת־הָאָרֶץ בָּאוּ שָׁמָּה
לָקְחוּ אֶת־הַפֶּסֶל וְאֶת־הָאֵפוֹד וְאֶת־הַתְּרָפִים וְאֶת־
הַמַּסֵּכָה וְהַכֹּהֵן נִצָּב פֶּתַח הַשַּׁעַר וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ
18 הֶחָגוּר כְּלֵי הַמִּלְחָמָה: וְאֵלֶּה בָּאוּ בֵּית מִיכָה וַיִּקְחוּ
אֶת־פֶּסֶל ׀ הָאֵפוֹד וְאֶת־הַתְּרָפִים וְאֶת־הַמַּסֵּכָה וַיֹּאמֶר
19 אֲלֵיהֶם הַכֹּהֵן מָה אַתֶּם עֹשִׂים: וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַחֲרֵשׁ שִׂים־
יָדְךָ עַל־פִּיךָ וְלֵךְ עִמָּנוּ וֶהְיֵה־לָנוּ לְאָב וּלְכֹהֵן הֲטוֹב ׀
הֱיוֹתְךָ כֹהֵן לְבֵית אִישׁ אֶחָד אוֹ הֱיוֹתְךָ כֹהֵן לְשֵׁבֶט
20 וּלְמִשְׁפָּחָה בְּיִשְׂרָאֵל: וַיִּיטַב לֵב הַכֹּהֵן וַיִּקַּח אֶת־הָאֵפוֹד
21 וְאֶת־הַתְּרָפִים וְאֶת־הַפֶּסֶל וַיָּבֹא בְּקֶרֶב הָעָם: וַיִּפְנוּ וַיֵּלְכוּ
וישימו

8 v. צ׳ל אֲלֵי כן ח״ע. v. 8 צ׳ל אחם מַחְשִׁים: כן ח״ע. v. 9 כן למערבאי, לסרנחאי קוּמָה כתיב, קוּמוּ קרי, בס״א קומו כתיב וקרי וכן ד״ב, דו״א, חר, ח״ע, ח״ס וח״ר. v. 10 כן כסותם, ס״א יְהוָה וכן חרי וח״ר. v. 11 כן ב״א, כ״נ שָׁם. v. 18 צ׳ל אֶת־הַפֶּסֶל וְאֶת־ כן ח״ע: עיין לעיל פסוק י״ז.

unto them, What say ye?
9 And they said, Arise, that we may go up against them: for we have seen the land, and, behold, it is very good: and are ye still? be not slothful to go, and to enter to possess the land.
10 When ye go, ye shall come unto a people secure, and to a large land: for God hath given it into your hands; a place where there is no want of any thing that is in the earth.
11 And there went from thence of the family of the Danites, out of Zorah and out of Eshtaol, six hundred men appointed with weapons of war.
12 And they went up, and pitched in Kirjath-jearim, in Judah: wherefore they called that place Mahaneh-dan unto this day: behold, it is behind Kirjath-jearim.
13 And they passed thence unto mount Ephraim, and came unto the house of Micah.
14 Then answered the five men that went to spy out the country of Laish, and said unto their brethren, Do ye know that there is in these houses an ephod, and teraphim, and a graven image, and a molten image? now therefore consider what ye have to do.
15 And they turned thitherward, and came to the house of the young man the Levite, even unto the house of Micah, and saluted him.
16 And the six hundred men appointed with their weapons of war, which were of the children of Dan, stood
17 by the entering of the gate. And the five men that went to spy out the land went up, and came in thither, and took the graven image, and the ephod, and the teraphim, and the molten image: and the priest stood in the entering of the gate with the six hundred men that were ap-
18 pointed with weapons of war. And these went into Micah's house, and fetched the carved image, the ephod, and the teraphim, and the molten image. Then said the priest unto them,
19 What do ye? And they said unto him, Hold thy peace, lay thine hand upon thy mouth, and go with us, and be to us a father and a priest: is it better for thee to be a priest unto the house
20 of one man, or that thou be a priest unto a tribe and a family in Israel? And the priest's heart was glad, and he took the ephod, and the teraphim, and the graven image, and went in
21 the midst of the people. So they turned and departed,

וַיָּשִׂימוּ אֶת־הַטַּף וְאֶת־הַמִּקְנֶה וְאֶת־הַכְּבוֹדָה לִפְנֵיהֶם׃
22 הֵמָּה הִרְחִיקוּ מִבֵּית מִיכָה וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר בַּבָּתִּים אֲשֶׁר
23 עִם־בֵּית מִיכָה נוֹעָקוּ וַיַּדְבִּיקוּ אֶת־בְּנֵי־דָן׃ וַיִּקְרְאוּ אֶל־
בְּנֵי־דָן וַיִּפְנוּ פְנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ לְמִיכָה מַה־לְּךָ כִּי נוֹעָקְתָּ׃
24 וַיֹּאמֶר אֶת־אֱלֹהַי אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לְקַחְתֶּם וְאֶת־הַכֹּהֵן
וַתֵּלְכוּ וּמַה־לִּי עוֹד וּמַה־זֶּה תֹּאמְרוּ אֵלַי מַה־לָּךְ׃
25 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו בְּנֵי־דָן אַל־תַּשְׁמַע קוֹלְךָ עִמָּנוּ פֶּן־יִפְגְּעוּ
בָּכֶם אֲנָשִׁים מָרֵי נֶפֶשׁ וְאָסַפְתָּה נַפְשְׁךָ וְנֶפֶשׁ בֵּיתֶךָ׃
26 וַיֵּלְכוּ בְּנֵי־דָן לְדַרְכָּם וַיַּרְא מִיכָה כִּי־חֲזָקִים הֵמָּה מִמֶּנּוּ
27 וַיִּפֶן וַיָּשָׁב אֶל־בֵּיתוֹ׃ וְהֵמָּה לָקְחוּ אֶת אֲשֶׁר־עָשָׂה מִיכָה
וְאֶת־הַכֹּהֵן אֲשֶׁר הָיָה־לוֹ וַיָּבֹאוּ עַל־לַיִשׁ עַל־עַם שֹׁקֵט
וּבֹטֵחַ וַיַּכּוּ אוֹתָם לְפִי־חָרֶב וְאֶת־הָעִיר שָׂרְפוּ בָאֵשׁ׃
28 וְאֵין מַצִּיל כִּי רְחוֹקָה־הִיא מִצִּידוֹן וְדָבָר אֵין לָהֶם עִם־
אָדָם וְהִיא בָּעֵמֶק אֲשֶׁר לְבֵית־רְחוֹב וַיִּבְנוּ אֶת־הָעִיר
29 וַיֵּשְׁבוּ בָהּ׃ וַיִּקְרְאוּ שֵׁם־הָעִיר דָּן בְּשֵׁם דָּן אֲבִיהֶם
אֲשֶׁר יוּלַד לְיִשְׂרָאֵל וְאוּלָם לַיִשׁ שֵׁם־הָעִיר לָרִאשֹׁנָה׃
30 וַיָּקִימוּ לָהֶם בְּנֵי־דָן אֶת־הַפָּסֶל וִיהוֹנָתָן בֶּן־גֵּרְשֹׁם בֶּן־
מְנַשֶּׁה הוּא וּבָנָיו הָיוּ כֹהֲנִים לְשִׁבְטِ הַדָּנִי עַד־יוֹם גְּלוֹת
31 הָאָרֶץ׃ וַיָּשִׂימוּ לָהֶם אֶת־פֶּסֶל מִיכָה אֲשֶׁר עָשָׂה כָּל־
יְמֵי הֱיוֹת בֵּית־הָאֱלֹהִים בְּשִׁלֹה׃

יט וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וּמֶלֶךְ אֵין בְּיִשְׂרָאֵל וַיְהִי ׀ אִישׁ לֵוִי
גָּר בִּירֵכְתֵי הַר־אֶפְרָיִם וַיִּקַּח־לוֹ אִשָּׁה פִּילֶגֶשׁ מִבֵּית
2 לֶחֶם יְהוּדָה׃ וַתִּזֹנֶה עָלָיו פִּילַגְשׁוֹ וַתֵּלֶךְ מֵאִתּוֹ אֶל־בֵּית
אָבִיהָ אֶל־בֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וַתְּהִי־שָׁם יָמִים אַרְבָּעָה
3 חֳדָשִׁים׃ וַיָּקָם אִישָׁהּ וַיֵּלֶךְ אַחֲרֶיהָ לְדַבֵּר עַל־לִבָּהּ
להשיבו

24 v. כן כ"א, כ"נ ואת" בגעיא, נ"א ב"א ואת", כ"נ ואת"־. 27 v. ס"א עדר" וכן ר"א ותע". 28 v. סכיר אוחה. 29 v. כן ב"א, כ"נ ויקראו בלא בגעיא. 29 v. ס"א בשם וכן ד"א. ר"נ, ד"ב ותע". 30 v. כ' הלויה. 31 v. בשלו קרי.

and put the little ones and the cattle and the carriage before them.

22 And when they were a good way from the house of Micah, the men that were in the houses near to Micah's house were gathered together, and overtook the children of Dan.

23 And they cried unto the children of Dan. And they turned their faces, and said unto Micah, What aileth thee, that thou comest with such a company?

24 And he said, Ye have taken away my gods which I made, and the priest, and ye are gone away: and what have I more? and what is this that ye say unto me, What aileth thee?

25 And the children of Dan said unto him, Let not thy voice be heard among us, lest angry fellows run upon thee, and thou lose thy life, with the lives of thy household.

26 And the children of Dan went their way: and when Micah saw that they were too strong for him, he turned and went back unto his house.

27 And they took the things which Micah had made, and the priest which he had, and came unto Laish, unto a people that were at quiet and secure: and they smote them with the edge of the sword, and burnt the city with fire.

28 And there was no deliverer, because it was far from Zidon, and they had no business with any man; and it was in the valley that lieth by Beth-rehob. And they built a city, and dwelt therein.

29 And they called the name of the city Dan, after the name of Dan their father, who was born unto Israel: howbeit the name of the city was Laish at the first.

30 And the children of Dan set up the graven image: and Jonathan, the son of Gershom, the son of Manasseh, he and his sons were priests to the tribe of Dan until the day of the captivity of the land.

31 And they set them up Micah's graven image, which he made, all the time that the house of God was in Shiloh.

19 And it came to pass in those days, when there was no king in Israel, that there was a certain Levite sojourning on the side of mount Ephraim, who took to him a concubine out of Beth-
2 lehem-judah. And his concubine played the whore against him, and went away from him
3 unto her father's house to Beth-lehem-judah, and was there four whole months. And her husband arose, and went after her, to speak friendly unto her,

and to bring her again, having his servant with him, and a couple of asses: and she brought him into her father's house: and when the father of the damsel saw him, he rejoiced to meet him.

4 And his father in law, the damsel's father, retained him; and he abode with him three days: so they did eat and drink, and lodged there.

5 And it came to pass on the fourth day, when they arose early in the morning, that he rose up to depart: and the damsel's father said unto his son in law, Comfort thine heart with a morsel of bread, and afterward go your way.

6 And they sat down, and did eat and drink both of them together: for the damsel's father had said unto the man, Be content, I pray thee, and tarry all night, and let thine heart be merry.

7 And when the man rose up to depart, his father in law urged him: therefore he lodged there again.

8 And he arose early in the morning on the fifth day to depart: and the damsel's father said, Comfort thine heart, I pray thee. And they tarried until afternoon, and they did eat both of them.

9 And when the man rose up to depart, he, and his concubine, and his servant, his father in law, the damsel's father, said unto him, Behold, now the day draweth toward evening, I pray you tarry all night: behold, the day groweth to an end, lodge here, that thine heart

לְהָשִׁיבֹו וְנַעֲרֹו עִמֹּו וְצֶמֶד חֲמֹרִים וַתְּבִיאֵהוּ בֵּית אָבִיהָ
וַיִּרְאֵהוּ אֲבִי הַנַּעֲרָה וַיִּשְׂמַח לִקְרָאתֹו: וַיַּחֲזֵקֵהוּ חֹתְנֹו 4
אֲבִי הַנַּעֲרָה וַיֵּשֶׁב אִתֹּו שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ
וַיָּלִינוּ שָׁם: וַיְהִי בַּיֹּום הָרְבִיעִי וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וַיָּקָם 5
לָלֶכֶת וַיֹּאמֶר אֲבִי הַנַּעֲרָה אֶל־חָתְנֹו סְעָד לִבְּךָ פַּת־
לֶחֶם וְאַחַר תֵּלֵכוּ: וַיֵּשְׁבוּ וַיֹּאכְלוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו וַיִּשְׁתְּיוּ 6
וַיֹּאמֶר אֲבִי הַנַּעֲרָה אֶל־הָאִישׁ הִתְאַל־נָא וְלִין וְיִיטַב
לִבֶּךָ: וַיָּקָם הָאִישׁ לָלֶכֶת וַיִּפְצַר־בֹּו חָתְנֹו וַיָּשָׁב וַיָּלֶן 7
שָׁם: וַיַּשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר בַּיֹּום הַחֲמִישִׁי לָלֶכֶת וַיֹּאמֶר | אֲבִי 8
הַנַּעֲרָה סְעָד־נָא לִבֶּךָ וְהִתְמַהְמְהוּ עַד־נְטֹות הַיֹּום
וַיֹּאכְלוּ שְׁנֵיהֶם: וַיָּקָם הָאִישׁ לָלֶכֶת הוּא וּפִילַגְשֹׁו וְנַעֲרֹו 9
וַיֹּאמֶר לֹו חָתְנֹו אֲבִי הַנַּעֲרָה הִנֵּה נָא רָפָה הַיֹּום
לַעֲרֹב לִינוּ־נָא הִנֵּה חֲנוֹת הַיֹּום לִין פֹּה וְיִיטַב לִבֶּךָ
וְהַשְׁכִּימֶם מָחָר לְדַרְכְּכֶם וְהָלַכְתָּ לְאָהֳלֶךָ: וְלֹא־ 10
אָבָה הָאִישׁ לָלִין וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ וַיָּבֹא עַד־נֹכַח יְבוּס הִיא
יְרוּשָׁלִָם וְעִמֹּו צֶמֶד חֲמוֹרִים חֲבוּשִׁים וּפִילַגְשֹׁו עִמֹּו:
הֵם עִם־יְבוּס וְהַיֹּום רַד מְאֹד וַיֹּאמֶר הַנַּעַר אֶל־אֲדֹנָיו 11
לְכָה־נָּא וְנָסוּרָה אֶל־עִיר־הַיְבוּסִי הַזֹּאת וְנָלִין בָּהּ:
וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנָיו לֹא נָסוּר אֶל־עִיר נָכְרִי אֲשֶׁר לֹא־ 12
מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵנָּה וְנַעֲבְרָנוּ עַד־גִּבְעָה: וַיֹּאמֶר לְנַעֲרֹו 13
לֵךְ וְנִקְרְבָה בְּאַחַד הַמְּקֹמוֹת וְלַנּוּ בַּגִּבְעָה אֹו בָּרָמָה:
וַיַּעַבְרוּ וַיֵּלְכוּ וַתָּבֹא לָהֶם הַשֶּׁמֶשׁ אֵצֶל הַגִּבְעָה אֲשֶׁר 14
לְבִנְיָמִן: וַיָּסֻרוּ שָׁם לָבֹוא לָלִין בַּגִּבְעָה וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב 15
בִּרְחֹב הָעִיר וְאֵין אִישׁ מְאַסֵּף־אֹותָם הַבַּיְתָה לָלִין:
והנה

---

5 v. לכערבאי לַהֲשִׁיבוֹ כתיב, לְהָשִׁיבָה קרי, לכרנחאי לַהֲשִׁיבוֹ כתיב וקרי. 6 v. ס"א ויאמר וכן ר"ב ור"ו. 6 v. כן כ"א, ב"נ וַיִּיטַב, בס"א וְיֵיטַב וכן ר"א, ר"ב ר"ם"ו, וכס"א נמסר עליו ג' חס'. 9 v. כן ב"א, ב"נ הִנֵּה־ובלא נגינה. 9 v. כן ב"א, ב"נ וְיִיטַב. 9 v. ס"א לְאָהֳלֶיךָ וכן ד"א, ר"כ. ר"ו ור"ב. 11 v. ס"א לכה־נא. 12 v. ס"א הֵמָּה וכן ר"ק ותר'. 13 v. לָךְ כתיב לְכָה קרי. 13 v. בְּאַחַת קרי, בס"א בְּאַחַת כתיב וקרי.

may be merry; and to morrow get you early on your way, that thou mayest go home. But the man would not tarry that night, but he rose up and departed, and came over against Jebus, which is Jerusalem; and there were with him two asses saddled, his concubine also was with him. And when they were by Jebus, the day was far spent; and the servant said unto his master, Come, I pray thee, and let us turn in into this city of the Jebusites, and lodge in it. And his master said unto him, We will not turn aside hither into the city of a stranger, that is not of the children of Israel; we will pass over to Gibeah. And he said unto his servant, Come, and let us draw near to one of these places to lodge all night, in Gibeah, or in Ramah. And they passed on and went their way; and the sun went down upon them when they were by Gibeah, which belongeth to Benjamin. And they turned aside thither, to go in and to lodge in Gibeah: and when he went in, he sat him down in a street of the city: for there was no man that took them into his house to lodging.

16 And, behold, there came an old man from his work out of the field at even, which was also of mount Ephraim; and he sojourned in Gibeah: but the men of the place were Benjamites.

17 And when he had lifted up his eyes, he saw a wayfaring man in the street of the city: and the old man said, Whither goest thou? and whence comest thou?

18 And he said unto him, We are passing from Beth-lehem-judah toward the side of mount Ephraim; from thence am I: and I went to Beth-lehem-judah, but I am now going to the house of the LORD; and there is no man that receiveth me to house.

19 Yet there is both straw and provender for our asses; and there is bread and wine also for me, and for thy hand-maid, and for the young man which is with thy servants: there is no want of any thing.

20 And the old man said, Peace be with thee; howsoever let all thy wants lie upon me; only lodge not in the street.

21 So he brought him into his house, and gave provender unto the asses: and they washed their feet, and did eat and drink.

22 Now as they were making their hearts merry, behold, the men of the city, certain sons of Belial, beset the house round about, and beat at the door, and spake to the master of the house, the old man, saying, Bring forth the man that came into thine

23 house, that we may know him. And the man, the master of the house, went out unto them, and said unto them, Nay, my brethren, nay, I pray you, do not so wickedly; seeing that this

24 man is come into mine house, do not this folly. Behold, here is my daughter a maiden, and his concubine; them I will bring out now, and humble ye them, and do with them what

25 seemeth good unto you: but unto this man do not so vile a thing. But the men would not hearken to him: so the man took his concubine, and brought her forth unto them; and they knew her, and abused her all the night until the morning: and when the day began to spring,

26 they let her go. Then came the woman in the dawning of the day, and fell down at the door of the man's house where her lord was, till it was light.

10 וְהָֽאִישׁ֙ וְלֹא־אָבָ֣ה הָאִ֔ישׁ וַיָּ֣קָם וַיֵּלֵ֔ךְ וַיָּבֹ֖א עַד־מ֣וּל יְבוּסִ֑י הִ֣וא יְרוּשָׁלִָ֔ם וְצִמְדֵ֥י
חֲמֹרִ֖ים עִמּ֑וֹ וּפִילַגְשׁ֖וֹ עִמּֽוֹ׃ 11 הֱי֣וֹתָ֔ם עִ֖ם יְבוּסִ֑י וְהַיּ֣וֹם רַ֔ב מְאֹ֖ד וַיֹּ֣אמֶר
הַנַּ֗עַר אֶל־אֲדֹנָיו֙ לְכָה־נָּ֣א וְנָסֻ֔רָה אֶל־עִ֥יר הַיְבוּסִ֖י הַזֹּ֑את וְנָלִ֖ין בָּֽהּ׃ 12 וַיֹּ֨אמֶר
אֵלָ֜יו אֲדֹנָ֗יו לֹ֤א נָסוּר֙ אֶל־עִ֣יר נָכְרִ֔י אֲשֶׁ֥ר לֹא־מִבְּנֵ֖י יִשְׂרָאֵ֣ל הֵ֑נָּה וְעָבַ֖רְנוּ
עַד־גִּבְעָֽה׃ 13 וַיֹּ֣אמֶר לְנַעֲר֗וֹ לְכָ֤ה וְנִקְרְבָה֙ בְּאַחַ֣ד הַמְּקֹמ֔וֹת וְלַ֥נְנוּ בַגִּבְעָ֖ה אוֹ־
בָרָמָֽה׃ 14 וַיַּעַבְר֣וּ וַיֵּלְכ֔וּ וַתָּבֹ֥א לָהֶ֛ם הַשֶּׁ֖מֶשׁ אֵצֶ֣ל הַגִּבְעָ֑ה אֲשֶׁ֖ר לְבִנְיָמִֽן׃
15 וַיָּסֻ֥רוּ שָׁ֖ם לָב֣וֹא לָלִ֑ין וַיָּבֹא֙ וַיֵּ֣שֶׁב בִּרְח֣וֹב הָעִ֔יר וְאֵ֥ין אִ֛ישׁ אֹסֵ֥ף אוֹתָ֖ם הַבַּ֥יְתָה
לָלִֽין׃ 16 וְהִנֵּ֣ה אִישׁ־זָקֵ֗ן בָּא֙ מִֽן־מַעֲשֵׂ֣הוּ מִן־הַשָּׂדֶ֔ה בָּעֶ֖רֶב וְהָאִ֑ישׁ מֵהַ֣ר אֶפְרַ֔יִם
וְהוּא־גָ֖ר בְּגִבְעָ֑ה וְאַנְשֵׁ֥י הַמָּקוֹם֙ בְּנֵ֣י יְמִינִֽי׃ 17 וַיִּשָּׂ֤א עֵינָיו֙ וַיַּ֣רְא אֶת־הָאִ֣ישׁ הָאֹרֵ֔חַ
בִּרְחוֹב֙ הָעִ֔יר וַיֹּ֣אמֶר הָאִ֥ישׁ הַזָּקֵ֖ן אָ֣נָה תֵלֵ֑ךְ וּמֵאַ֖יִן תָּבֽוֹא׃ 18 וַיֹּ֣אמֶר אֵלָ֗יו עֹבְרִ֤ים
אֲנַ֙חְנוּ֙ מִבֵּ֣ית לֶ֔חֶם יְהוּדָ֖ה עַד־יְרֵכְתֵ֣י הַר־אֶפְרַ֑יִם מִשָּׁ֖ם אָנֹ֑כִי וָאֵלֵ֖ךְ עַד־בֵּ֣ית
לֶ֔חֶם יְהוּדָ֖ה וְאֶת־בֵּ֥ית יְהוָ֖ה אֲנִ֣י הֹלֵ֑ךְ וְאֵ֥ין אִ֛ישׁ מְאַסֵּ֥ף אוֹתִ֖י הַבָּֽיְתָה׃ 19 וְגַם־תֶּ֥בֶן גַּם־
מִסְפּוֹא֙ יֵ֣שׁ לַחֲמוֹרֵ֔ינוּ וְגַ֨ם לֶ֜חֶם וְיַ֤יִן יֶשׁ־לִי֙ וְלַאֲמָתֶ֔ךָ וְלַנַּ֖עַר עִם־עֲבָדֶ֑יךָ אֵ֥ין
מַחְסוֹר֙ כָּל־דָּבָ֔ר׃ 20 וַיֹּ֣אמֶר הָאִ֔ישׁ ס שָׁל֖וֹם לָ֑ךְ רַ֚ק כָּל־מַחְסוֹרְךָ֣ עָלָ֔י רַ֖ק בָּרְחוֹב֙
אַל־תָּלֶֽן׃ 21 וַיְבִיאֵ֖הוּ לְבֵית֑וֹ וַיָּבָ֣ל לַחֲמוֹרִ֔ים וַיִּרְחֲצ֥וּ רַגְלֵיהֶ֖ם וַיֹּאכְל֥וּ וַיִּשְׁתּֽוּ׃
22 הֵ֣מָּה מֵטִיבִ֔ים אֶת־לִבָּ֖ם וְהִנֵּ֣ה אַנְשֵׁ֣י הָעִ֗יר אַנְשֵׁי֙ בְּנֵי־בְלִיַּ֣עַל נָסַ֔בּוּ אֶת־הַבַּ֖יִת
מִתְדַּפְּקִ֣ים עַל־הַדָּ֑לֶת וַיֹּאמְר֗וּ אֶל־הָאִישׁ֙ בַּעַל־הַבַּ֣יִת הַזָּקֵ֔ן לֵאמֹ֕ר הוֹצִ֣א אֶת־
הָאִ֔ישׁ אֲשֶׁר־בָּ֖א אֶל־בֵּיתְךָ֑ וְנֵדָ֥עֵנּוּ׃ 23 וַיֵּצֵ֣א אֲלֵיהֶ֗ם הָאִישׁ֙ בַּעַל־הַבַּ֣יִת וַיֹּ֣אמֶר אֲלֵהֶ֔ם
אַל־אַחַ֖י אַל־תָּרֵ֣עוּ נָ֑א אַֽחֲרֵי֙ אֲשֶׁר־בָּ֣א הָאִ֔ישׁ הַזֶּ֖ה אֶל־בֵּיתִ֑י אַל־תַּעֲשׂ֖וּ אֶת־
הַנְּבָלָ֥ה הַזֹּֽאת׃ 24 הִנֵּ֣ה בִתִּ֗י הַבְּתוּלָה֙ וּפִילַגְשֵׁ֔הוּ אוֹצִיאָ֥ה נָּ֖א אוֹתָ֑ם וַעֲנ֣וּ אוֹתָ֔ם וַעֲשׂ֥וּ לָהֶ֖ם הַטּ֣וֹב
בְּעֵינֵיכֶ֑ם וְלָאִ֥ישׁ הַזֶּ֛ה לֹ֥א תַעֲשׂ֖וּ דָּבָ֥ר הַנְּבָלָ֖ה הַזֹּֽאת׃ 25 וְלֹא־אָבוּ֙
הָאֲנָשִׁ֣ים לִשְׁמֹ֣עַ לוֹ֮ וַיַּחֲזֵ֣ק הָאִישׁ֒ בְּפִֽילַגְשׁוֹ֙ וַיֹּצֵ֣א אֲלֵיהֶ֔ם הַח֥וּצָה וַיֵּדְע֖וּ אֹתָ֑הּ
וַיִּתְעַלְּלוּ־בָ֣הּ כָּל־הַלַּ֔יְלָה עַד־הַבֹּ֖קֶר כְּעֹלֹ֥ת הַשָּׁ֖חַר וַיְשַׁלְּח֥וּהָ׃ 26 וַתָּבֹ֨א הָאִשָּׁ֜ה לִפְנ֣וֹת
הַבֹּ֗קֶר וַתִּפֹּל֙ פֶּ֣תַח בֵּית־הָאִ֔ישׁ אֲשֶׁר־אֲדֹנֶ֥יהָ שָׁ֖ם עַד־הָאֽוֹר׃

ויקם

---

v. 16 כן כ"א, ב"נ מן־ בלא נעיא. 18 v. כן ב"א, כ"נ מַגַּיִת בלא נעיא, רבי פינחס מבית ובלא מקח. 19 v. סביר גַּם־. 19 v. ס"א וְתֶבֶן. 19 v. ס"א עֲבָדֶיךָ וכן ד"א, ד"ב, ר"ב תר' וח"ס. 21 v. וַיָּבָל כתיב, וַיָּבָל קרי. 24 v. ס"א לָתֵן וכן ד"א, ד"ב ור"ו. 24 v. ס"א פָּשׁוּב. 24 v. ס"א אֶל־ וכן ד"א, ד"ב, ר"ו, תַּ"ע ותיר. 24 v. ס"א אֲלֵהֶם חסר. 25 v. כְּעֲלוֹת קרי, בס"א כַּעֲלוֹת כתיב וקרי וכן ד"ב ור"ו. 26 v. ס"א וְתָבוֹא סלא.

27 וַיָּקָם אֲדֹנֶיהָ בַּבֹּקֶר וַיִּפְתַּח דַּלְתוֹת הַבַּיִת וַיֵּצֵא לָלֶכֶת
לַדַּרְכּוֹ וְהִנֵּה הָאִשָּׁה פִּילַגְשׁוֹ נֹפֶלֶת פֶּתַח הַבַּיִת וְיָדֶיהָ
28 עַל־הַסַּף: וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ קוּמִי וְנֵלֵכָה וְאֵין עֹנֶה וַיִּקָּחֶהָ
29 עַל־הַחֲמוֹר וַיָּקָם הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ לִמְקֹמוֹ: וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ
וַיַּקַּח אֶת־הַמַּאֲכֶלֶת וַיַּחֲזֵק בְּפִילַגְשׁוֹ וַיְנַתְּחֶהָ לַעֲצָמֶיהָ
לִשְׁנֵים עָשָׂר נְתָחִים וַיְשַׁלְּחֶהָ בְּכֹל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל:
30 וְהָיָה כָּל־הָרֹאֶה וְאָמַר לֹא־נִהְיְתָה וְלֹא נִרְאֲתָה כָּזֹאת
לְמִיּוֹם עֲלוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה
כ שִׂימוּ־לָכֶם עָלֶיהָ עֲצוּ דַּבְּרוּ: וַיֵּצְאוּ
כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַתִּקָּהֵל הָעֵדָה כְּאִישׁ אֶחָד לְמִדָּן וְעַד־
2 בְּאֵר שֶׁבַע וְאֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶל־יְהוָה הַמִּצְפָּה: וַיִּתְיַצְּבוּ
פִּנּוֹת כָּל־הָעָם כֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בִּקְהַל עַם הָאֱלֹהִים
אַרְבַּע מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי שֹׁלֵף חָרֶב:
3 וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי בִנְיָמִן כִּי־עָלוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַמִּצְפָּה
וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דַּבְּרוּ אֵיכָה נִהְיְתָה הָרָעָה הַזֹּאת:
4 וַיַּעַן הָאִישׁ הַלֵּוִי אִישׁ הָאִשָּׁה הַנִּרְצָחָה וַיֹּאמֶר הַגִּבְעָתָה
5 אֲשֶׁר לְבִנְיָמִן בָּאתִי אֲנִי וּפִילַגְשִׁי לָלוּן: וַיָּקֻמוּ עָלַי
בַּעֲלֵי הַגִּבְעָה וַיָּסֹבּוּ עָלַי אֶת־הַבַּיִת לַיְלָה אֹתִי דָמּוּ
6 לַהֲרֹג וְאֶת־פִּילַגְשִׁי עִנּוּ וַתָּמֹת: וָאֹחֶז בְּפִילַגְשִׁי וָאֲנַתְּחֶהָ
וָאֲשַׁלְּחֶהָ בְּכֹל־שְׂדֵה נַחֲלַת יִשְׂרָאֵל כִּי עָשׂוּ זִמָּה וּנְבָלָה
7 בְּיִשְׂרָאֵל: הִנֵּה כֻלְּכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָבוּ לָכֶם דָּבָר
8 וְעֵצָה הֵלֹם: וַיָּקָם כָּל־הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד לֵאמֹר לֹא
9 נֵלֵךְ אִישׁ לְאָהֳלוֹ וְלֹא נָסוּר אִישׁ לְבֵיתוֹ: וְעַתָּה זֶה
10 הַדָּבָר אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לַגִּבְעָה עָלֶיהָ בְּגוֹרָל: וְלָקַחְנוּ
עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים לַמֵּאָה לְכֹל ׀ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וּמֵאָה
לָאֶלֶף וְאֶלֶף לָרְבָבָה לָקַחַת צֵדָה לָעָם לַעֲשׂוֹת
לבואם

27 And her lord rose up in the morning, and opened the doors of the house, and went out to go his way: and, behold, the woman his concubine was fallen down at the door of the house, and her hands were upon the threshold.
28 And he said unto her, Up, and let us be going. But none answered. Then the man took her up upon an ass, and the man rose up, and gat him unto his place.
29 And when he was come into his house, he took a knife, and laid hold on his concubine, and divided her, together with her bones, into twelve pieces, and sent her into all the coasts of Israel.
30 And it was so, that all that saw it said, There was no such deed done nor seen from the day that the children of Israel came up out of the land of Egypt unto this day: consider of it, take advice, and speak your minds.
20 Then all the children of Israel went out, and the congregation was gathered together as one man, from Dan even to Beer-sheba, with the land of Gilead, unto the LORD in Mizpeh.
2 And the chief of all the people, even of all the tribes of Israel, presented themselves in the assembly of the people of God, four hundred thousand footmen that drew sword.
3 (Now the children of Benjamin heard that the children of Israel were gone up to Mizpeh.) Then said the children of Israel, Tell us, how
4 was this wickedness? And the Levite, the husband of the woman that was slain, answered and said, I came into Gibeah that belongeth to Benjamin, I and my concubine, to lodge.
5 And the men of Gibeah rose against me, and beset the house round about upon me by night,
6 and thought to have slain me: and my concubine have they forced, that she is dead. And I took my concubine, and cut her in pieces, and sent her throughout all the country of the in-
7 heritance of Israel: for they have committed lewdness and folly in Israel. Behold, ye are all
8 children of Israel; give here your advice and counsel. And all the people arose as one man, saying, We will not any of us go to his tent, neither will we any of us turn into his house.
9 But now this shall be the thing which we will do to Gibeah; we will go up by lot against it;
10 And we will take ten men of an hundred throughout all the tribes of Israel, and an hundred of a thousand, and a thousand out of ten thousand, to fetch victual for the people, that they may do,

27 v. ס א אֶת־דלתות וכן ד״א, ד״ב וַיִּיבֵב. 28 v. ס״א עוֹנֶה סלא. 6 v. ס״א וָאֲנַתֵּחֶהָ וָאֲשַׁלְּחֶהָ וכן ר״ב, ר״ן, ד״ב, ד״ד והט״ו.

שפטים

לְבוֹאָם לְגֶבַע בִּנְיָמִן כְּכֹל־הַנְּבָלָה אֲשֶׁר עָשְׂתָה בְּיִשְׂרָאֵל׃
11 וַיֵּאָסֵף כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל־הָעִיר כְּאִישׁ אֶחָד
חֲבֵרִים׃
12 וַיִּשְׁלְחוּ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֲנָשִׁים בְּכָל־שִׁבְטֵי בִנְיָמִן לֵאמֹר
13 מָה הָרָעָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נִהְיְתָה בָּכֶם׃ וְעַתָּה תְּנוּ אֶת־
הָאֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל אֲשֶׁר בְּגִבְעָה וְנָמִיתָם וּנְבַעֲרָה
רָעָה מִיִּשְׂרָאֵל וְלֹא אָבוּ בְנֵי־בִנְיָמִן לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל אֲחֵיהֶם
14 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּאָסְפוּ בְנֵי־בִנְיָמִן מִן־הֶעָרִים הַגִּבְעָתָה
15 לָצֵאת לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתְפָּקְדוּ בְּנֵי בִנְיָמִן
בַּיּוֹם הַהוּא מֵהֶעָרִים עֶשְׂרִים וְשִׁשָּׁה אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף
חָרֶב לְבַד מִיּשְׁבֵי הַגִּבְעָה הִתְפָּקְדוּ שְׁבַע מֵאוֹת אִישׁ
16 בָּחוּר׃ מִכֹּל | הָעָם הַזֶּה שְׁבַע מֵאוֹת אִישׁ בָּחוּר אִטֵּר
יַד־יְמִינוֹ כָּל־זֶה קלֵעַ בָּאֶבֶן אֶל־הַשַּׂעֲרָה וְלֹא יַחֲטָא׃
17 וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל הִתְפָּקְדוּ לְבַד מִבִּנְיָמִן
אַרְבַּע מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב כָּל־זֶה אִישׁ
18 מִלְחָמָה׃ וַיָּקֻמוּ וַיַּעֲלוּ בֵּית־אֵל וַיִּשְׁאֲלוּ בֵּאלֹהִים וַיֹּאמְרוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִי יַעֲלֶה־לָּנוּ בַּתְּחִלָּה לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי
19 בִנְיָמִן וַיֹּאמֶר יְהוָה יְהוּדָה בַּתְּחִלָּה׃ וַיָּקוּמוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
20 בַּבֹּקֶר וַיַּחֲנוּ עַל־הַגִּבְעָה׃ וַיֵּצֵא אִישׁ יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה
עִם־בִּנְיָמִן וַיַּעַרְכוּ אִתָּם אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִלְחָמָה אֶל־
21 הַגִּבְעָה׃ וַיֵּצְאוּ בְּנֵי־בִנְיָמִן מִן־הַגִּבְעָה וַיַּשְׁחִתוּ בְיִשְׂרָאֵל
22 בַּיּוֹם הַהוּא שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ אַרְצָה׃ וַיִּתְחַזֵּק
הָעָם אִישׁ יִשְׂרָאֵל וַיֹּסִפוּ לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר
23 עָרְכוּ שָׁם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן׃ וַיַּעֲלוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּבְכּוּ
לִפְנֵי־יְהוָה עַד־הָעָרֶב וַיִּשְׁאֲלוּ בַּיהוָה לֵאמֹר הַאוֹסִיף

לנשת

12 v. ס״א וַיִּשְׁלְחוּ. 13 v. כן ב״א, ב״ג וְנִבְעֲרָה בנעיא. 13 v. כן ד״א, ד״ב, ד״ג ודי״ו: עיין פסוק כ׳: כרוב ספרים כ״ו בְּנֵי בנימן קרי ולא כתיב: ובס״א בְּנֵי כתיב וקרי וכן די״א, תר׳, ת״ע וח״ס. 18 v. כן למעדבאי, למרנחאי ניתאל חדא מלת. 20 v. בס״א יש באן פסקא. 20 v. ס״א בְּנֵי־בִנְיָמִן וכן ד״א: עיין פסוק י״ח. 20 v. ס״א עָלֵי־ וכן תר׳.

when they come to Gibeah of Benjamin, according to all the folly that they have wrought in Israel.

11 So all the men of Israel were gathered against the city, knit together as one man.

12 And the tribes of Israel sent men through all the tribe of Benjamin, saying, What wickedness is this that is done among you?

13 Now therefore deliver us the men, the children of Belial, which are in Gibeah, that we may put them to death, and put away evil from Israel. But the children of Benjamin would not hearken to the voice of their brethren the children of Israel:

14 But the children of Benjamin gathered themselves together out of the cities unto Gibeah, to go out to battle against the children of Israel.

15 And the children of Benjamin were numbered at that time out of the cities twenty and six thousand men that drew sword, beside the inhabitants of Gibeah, which were numbered seven hundred chosen men.

16 Among all this people there were seven hundred chosen men lefthanded; every one could sling stones at an hair breadth, and not miss.

17 And the men of Israel, beside Benjamin, were numbered four hundred thousand men that drew sword: all these were men of war.

18 And the children of Israel arose, and went up to the house of God, and asked counsel of God, and said, Which of us shall go up first to the battle against the children of Benjamin? And the LORD said, Judah shall go up first.

19 And the children of Israel rose up

20 in the morning, and encamped against Gibeah. And the men of Israel went out to battle against Benjamin; and the men of Israel put themselves in array to fight against them at

21 Gibeah. And the children of Benjamin came forth out of Gibeah, and destroyed down to

22 the ground of the Israelites that day twenty and two thousand men. And the people the men of Israel encouraged themselves, and set their battle again in array in the place where they

23 put themselves in array the first day. (And the children of Israel went up and wept before the LORD until even, and asked counsel of the LORD, saying, Shall I go up again

לְנַגֶּשׁ לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי בִנְיָמִן אָחִי וַיֹּאמֶר יְהוָה עֲלֵו
24 אֵלָיו: וַיִּקְרְבוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־בְּנֵי
25 בִנְיָמִן בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי: וַיֵּצֵא בִנְיָמִן | לִקְרָאתָם מִן־הַגִּבְעָה
בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וַיַּשְׁחִיתוּ בְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד שְׁמֹנַת עָשָׂר
26 אֶלֶף אִישׁ אַרְצָה כָּל־אֵלֶּה שֹׁלְפֵי חָרֶב: וַיַּעֲלוּ כָּל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְכָל־הָעָם וַיָּבֹאוּ בֵּית־אֵל וַיִּבְכּוּ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם
לִפְנֵי יְהוָה וַיָּצוֹמוּ בַיּוֹם־הַהוּא עַד־הָעָרֶב וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת
27 וּשְׁלָמִים לִפְנֵי יְהוָה: וַיִּשְׁאַלוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּיהוָה וְשָׁם ס
28 אֲרוֹן בְּרִית הָאֱלֹהִים בַּיָּמִים הָהֵם: וּפִינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר
בֶּן־אַהֲרֹן עֹמֵד | לְפָנָיו בַּיָּמִים הָהֵם לֵאמֹר הַאוֹסִף עוֹד
לָצֵאת לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי־בִנְיָמִן אָחִי אִם־אֶחְדַּל וַיֹּאמֶר
29 יְהוָה עֲלוּ כִּי מָחָר אֶתְּנֶנּוּ בְיָדֶךָ: וַיָּשֶׂם יִשְׂרָאֵל אֹרְבִים
30 אֶל־הַגִּבְעָה סָבִיב: וַיַּעֲלוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיַּעַרְכוּ אֶל־הַגִּבְעָה
31 כְּפַעַם בְּפָעַם: וַיֵּצְאוּ בְּנֵי־בִנְיָמִן לִקְרַאת הָעָם נִנָּתְקוּ
מִן־הָעִיר וַיָּחֵלּוּ לְהַכּוֹת מֵהָעָם חֲלָלִים כְּפַעַם | בְּפַעַם
בִּמְסִלּוֹת אֲשֶׁר אַחַת עֹלָה בֵּיתְאֵל וְאַחַת גִּבְעָתָה
32 בַּשָּׂדֶה כִּשְׁלֹשִׁים אִישׁ בְּיִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי בִנְיָמִן
נִגָּפִים הֵם לְפָנֵינוּ כְּבָרִאשֹׁנָה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ
33 נָנוּסָה וְנִתַּקְנוּהוּ מִן־הָעִיר אֶל־הַמְסִלּוֹת: וְכָל | אִישׁ
יִשְׂרָאֵל קָמוּ מִמְּקוֹמוֹ וַיַּעַרְכוּ בְּבַעַל תָּמָר וְאֹרֵב יִשְׂרָאֵל
34 מֵנִיחַ מִמְּקוֹמוֹ מִמַּעֲרֵה־גָּבַע: וַיָּבֹאוּ מִנֶּגֶד לַגִּבְעָה עֲשֶׂרֶת
אֲלָפִים אִישׁ בָּחוּר מִכָּל־יִשְׂרָאֵל וְהַמִּלְחָמָה כָּבְדָה
וְהֵם לֹא יָדְעוּ כִּי־נֹגְעָה עֲלֵיהֶם רָעָה:
35 וַיִּגֹּף יְהוָה | אֶת־בִּנְיָמִן לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּשְׁחִיתוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּבִנְיָמִן בַּיּוֹם הַהוּא עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה אֶלֶף וּמְאָה
אִישׁ

31 vv. 26, כן לסיבאי. למרנחאי ביתאל חרא מלח. 28 v. ס״א אהרן הַכֹּהֵן וכן ת׳ס.
31 v. ס״א סוֹף־הָעָם וכן ד״א. ד״ב. ד״ג. ודי״ו. 33 v. כן כ״א. ב״ג מִפְּעָרָה בגבֵעָא.
34 v. ס״א מִנֶּגֶב וכן ריב״ג ותר׳.

to battle against the children of Benjamin my brother? And the LORD said, Go up against him.)

24 And the children of Israel came near against the children of Benjamin the second day.

25 And Benjamin went forth against them out of Gibeah the second day, and destroyed down to the ground of the children of Israel again eighteen thousand men; all these drew the sword.

26 Then all the children of Israel, and all the people, went up, and came unto the house of God, and wept, and sat there before the LORD, and fasted that day until even, and offered burnt offerings and peace offerings before the LORD.

27 And the children of Israel enquired of the LORD, (for the ark of the covenant of God was there in those days,

28 And Phinehas, the son of Eleazar, the son of Aaron, stood before it in those days,) saying, Shall I yet again go out to battle against the children of Benjamin my brother, or shall I cease? And the LORD said, Go up; for to morrow I will deliver them into thine hand.

29 And Israel set liers in wait round about Gibeah.

30 And the children of Israel went up against the children of Benjamin on the third day, and put themselves in array against Gibeah, as at other times.

31 And the children of Benjamin went out against the people, and were drawn away from the city; and they began to smite of the people, and kill, as at other times, in the highways, of which one goeth up to the house of God, and the other

32 to Gibeah in the field, about thirty men of Israel. And the children of Benjamin said, They are smitten down before us, as at the first. But the children of Israel said, Let us flee, and

33 draw them from the city unto the highways. And all the men of Israel rose up out of their place, and put themselves in array at Baal-tamar: and the liers in wait of Israel came forth out

34 of their places, even out of the meadows of Gibeah. And there came against Gibeah ten thousand chosen men out of all Israel, and the battle was sore: but they knew not that evil

35 was near them. And the LORD smote Benjamin before Israel: and the children of Israel destroyed of the Benjamites that day twenty and five thousand and an hundred

36 אִישׁ כָּל־אָלֶה שֹׁלֵף חָרֶב: וַיִּרְאוּ בְּנֵי־בִנְיָמִן כִּי נִגָּפוּ
וַיִּתְּנוּ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מָקוֹם לְבִנְיָמִן כִּי בָטְחוּ אֶל־הָאֹרֵב
37 אֲשֶׁר שָׂמוּ אֶל־הַגִּבְעָה: וְהָאֹרֵב הֵחִישׁוּ וַיִּפְשְׁטוּ אֶל־
הַגִּבְעָה וַיִּמְשֹׁךְ הָאֹרֵב וַיַּךְ אֶת־כָּל־הָעִיר לְפִי־חָרֶב:
38 וְהַמּוֹעֵד הָיָה לָאִישׁ יִשְׂרָאֵל עִם־הָאֹרֵב הֶרֶב לְהַעֲלוֹתָם
39 מַשָּׂאת הָעָשָׁן מִן־הָעִיר: וַיַּהֲפֹךְ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל בַּמִּלְחָמָה
וּבִנְיָמִן הֵחֵל לְהַכּוֹת חֲלָלִים בְּאִישׁ־יִשְׂרָאֵל כִּשְׁלֹשִׁים
אִישׁ כִּי אָמְרוּ אַךְ נָגוֹף נִגָּף הוּא לְפָנֵינוּ כַּמִּלְחָמָה
40 הָרִאשֹׁנָה: וְהַמַּשָּׂאת הֵחֵלָּה לַעֲלוֹת מִן־הָעִיר עַמּוּד עָשָׁן
וַיִּפֶן בִּנְיָמִן אַחֲרָיו וְהִנֵּה עָלָה כְלִיל־הָעִיר הַשָּׁמָיְמָה:
41 וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל הָפַךְ וַיִּבָּהֵל אִישׁ בִּנְיָמִן כִּי רָאָה כִּי־נָגְעָה
42 עָלָיו הָרָעָה: וַיִּפְנוּ לִפְנֵי אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל־דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר
וְהַמִּלְחָמָה הִדְבִּיקָתְהוּ וַאֲשֶׁר מֵהֶעָרִים מַשְׁחִיתִים אוֹתוֹ
43 בְּתוֹכוֹ: כִּתְּרוּ אֶת־בִּנְיָמִן הִרְדִּיפוּהוּ מְנוּחָה הִדְרִיכֻהוּ
44 עַד נֹכַח הַגִּבְעָה מִמִּזְרַח־שָׁמֶשׁ: וַיִּפְּלוּ מִבִּנְיָמִן שְׁמֹנָה־
45 עָשָׂר אֶלֶף אִישׁ אֶת־כָּל־אֵלֶּה אַנְשֵׁי חָיִל: וַיִּפְנוּ וַיָּנֻסוּ
הַמִּדְבָּרָה אֶל־סֶלַע הָרִמּוֹן וַיְעֹלְלֻהוּ בַּמְסִלּוֹת חֲמֵשֶׁת
אֲלָפִים אִישׁ וַיְדַבְּקוּ אַחֲרָיו עַד־גִּדְעֹם וַיַּכּוּ מִמֶּנּוּ אַלְפַּיִם
46 אִישׁ: וַיִּהְיוּ כָּל־הַנֹּפְלִים מִבִּנְיָמִן עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה אֶלֶף
אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־כָּל־אֵלֶּה אַנְשֵׁי־חָיִל:
47 וַיִּפְנוּ וַיָּנֻסוּ הַמִּדְבָּרָה אֶל־סֶלַע הָרִמּוֹן שֵׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ
48 וַיֵּשְׁבוּ בְּסֶלַע רִמּוֹן אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים: וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל
שָׁבוּ אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן וַיַּכּוּם לְפִי־חָרֶב מֵעִיר מְתֹם עַד־
בְּהֵמָה עַד כָּל־הַנִּמְצָא גַּם כָּל־הֶעָרִים הַנִּמְצָאוֹת שִׁלְּחוּ
בָאֵשׁ:

ואיש

---

vv. 36, 37 כן למערבאי, למרנחאי אֶל־: בס"א אֶל־ כחיב וקרי וכן ר"א ור"ב. 41 .v ס"א אֵלָיו וכן ר"ב חֵי"ב. 42 .v כן למערבאי, למרנחאי אֶל־. 42 .v כן למערבאי, למרנחאי הַמִּדְבָּרָה: בס"א הַמִּדְבָּרָה כחיב וקרי וכן ר"א ור"ב. 43 .v ר' דעש. 48 .v ס"א מְתִם וכן ר"א. ר"ב, ת"ס ות"ר: ובס"א מְתִם הכר וכן ר"י. 48 .v ב"א וְנִרְ"ד וכן ר"א, ר"ב, ר"ו, ת"ע ות"ס.

men: all these drew the sword.

36 So the children of Benjamin saw that they were smitten: for the men of Israel gave place to the Benjamites, because they trusted unto the liers in wait which they had set beside Gibeah.

37 And the liers in wait hasted, and rushed upon Gibeah; and the liers in wait drew themselves along, and smote all the city with the edge of the sword.

38 Now there was an appointed sign between the men of Israel and the liers in wait, that they should make a great flame with smoke rise up out of the city.

39 And when the men of Israel retired in the battle, Benjamin began to smite and kill of the men of Israel about thirty persons: for they said, Surely they are smitten down before us, as in the first battle.

40 But when the flame began to arise up out of the city with a pillar of smoke, the Benjamites looked behind them, and, behold, the flame of the city ascended up to heaven.

41 And when the men of Israel turned again, the men of Benjamin were amazed: for they saw that evil was come upon them.

42 Therefore they turned their backs before the men of Israel unto the way of the wilderness; but the battle overtook them; and them which came out of the cities they destroyed in the midst of them.

43 Thus they inclosed the Benjamites round about, and chased them, and trode them down with ease over against Gibeah
44 toward the sunrising. And there fell of Benjamin eighteen thousand men; all these were
45 men of valour. And they turned and fled toward the wilderness unto the rock of Rimmon: and they gleaned of them in the highways five thousand men; and pursued hard after them
46 unto Gidom, and slew two thousand men of them. So that all which fell that day of Benjamin were twenty and five thousand men that drew the sword; all these were men of valour.
47 But six hundred men turned and fled to the wilderness unto the rock Rimmon, and abode in
48 the rock Rimmon four months. And the men of Israel turned again upon the children of Benjamin, and smote them with the edge of the sword, as well the men of every city, as the beast, and all that came to hand: also they set on fire all the cities that they came to.

כא וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל נִשְׁבַּע בַּמִּצְפָּה לֵאמֹר אִישׁ מִמֶּנּוּ לֹא־יִתֵּן
2 בִּתּוֹ לְבִנְיָמִן לְאִשָּׁה: וַיָּבֹא הָעָם בֵּית־אֵל וַיֵּשְׁבוּ שָׁם
עַד־הָעֶרֶב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַיִּשְׂאוּ קוֹלָם וַיִּבְכּוּ בְכִי גָּדוֹל:
3 וַיֹּאמְרוּ לָמָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָיְתָה־זֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל
4 לְהִפָּקֵד הַיּוֹם מִיִּשְׂרָאֵל שֵׁבֶט אֶחָד: וַיְהִי מִמָּחֳרָת
וַיַּשְׁכִּימוּ הָעָם וַיִּבְנוּ־שָׁם מִזְבֵּחַ וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת וּשְׁלָמִים:
5 וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִי אֲשֶׁר לֹא
עָלָה בַּקָּהָל מִכָּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי הַשְּׁבוּעָה
הַגְּדוֹלָה הָיְתָה לַאֲשֶׁר לֹא־עָלָה אֶל־יְהוָה הַמִּצְפָּה
6 לֵאמֹר מוֹת יוּמָת: וַיִּנָּחֲמוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־בִּנְיָמִן אָחִיו
7 וַיֹּאמְרוּ נִגְדַּע הַיּוֹם שֵׁבֶט אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל: מַה־נַּעֲשֶׂה
לָהֶם לַנּוֹתָרִים לְנָשִׁים וַאֲנַחְנוּ נִשְׁבַּעְנוּ בַיהוָה לְבִלְתִּי
8 תֵּת־לָהֶם מִבְּנוֹתֵינוּ לְנָשִׁים: וַיֹּאמְרוּ מִי אֶחָד מִשִּׁבְטֵי
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר לֹא־עָלָה אֶל־יְהוָה הַמִּצְפָּה וְהִנֵּה לֹא
9 בָא־אִישׁ אֶל־הַמַּחֲנֶה מִיָּבֵישׁ גִּלְעָד אֶל־הַקָּהָל: וַיִּתְפָּקֵד
10 הָעָם וְהִנֵּה אֵין־שָׁם מִיּוֹשְׁבֵי יָבֵשׁ גִּלְעָד: וַיִּשְׁלְחוּ
שָׁם הָעֵדָה שְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף אִישׁ מִבְּנֵי הֶחָיִל וַיְצַוּוּ
אוֹתָם לֵאמֹר לְכוּ וְהִכִּיתֶם אֶת־יוֹשְׁבֵי יָבֵשׁ גִּלְעָד לְפִי־
11 חָרֶב וְהַנָּשִׁים וְהַטָּף: וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כָּל־זָכָר
12 וְכָל־אִשָּׁה יְדַעַת מִשְׁכַּב־זָכָר תַּחֲרִימוּ: וַיִּמְצְאוּ מִיּוֹשְׁבֵי
יָבֵשׁ גִּלְעָד אַרְבַּע מֵאוֹת נַעֲרָה בְתוּלָה אֲשֶׁר לֹא־יָדְעָה
אִישׁ לְמִשְׁכַּב זָכָר וַיָּבִאוּ אוֹתָם אֶל־הַמַּחֲנֶה שִׁלֹה אֲשֶׁר
13 בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: וַיִּשְׁלְחוּ כָּל־הָעֵדָה
וַיְדַבְּרוּ אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן אֲשֶׁר בְּסֶלַע רִמּוֹן וַיִּקְרְאוּ לָהֶם
14 שָׁלוֹם: וַיָּשָׁב בִּנְיָמִן בָּעֵת הַהִיא וַיִּתְּנוּ לָהֶם הַנָּשִׁים
אשר

כא. 1 v. בס"א אין כאן פתוחה. 1 v. כן למערבאי, למדנחאי סָפְּנוּ רפי. 3 v. כן למערבאי, למדנחאי בִּיתַאל חולא סלח. 6 v. ס"א נִגְרַע וכן ר"א ה"ב. 8 v. ס"א סָיְגֵּש חסר. 9 v. סַ"א וַיִּתְפָּקֵד. 12 v. ס"א יָבִישׁ סלא. 13 v. שִׁלוֹ קרי. 13 v. ס"א לְשָׁלֹם וכן ר"א, ר"ב, הי"ב, ת"ע וה"ד.

21 Now the men of Israel had sworn in Mizpeh, saying, There shall not any of us give his daughter unto Benjamin to wife.
2 And the people came to the house of God, and abode there till even before God, and lifted up their voices, and wept sore;
3 And said, O LORD God of Israel, why is this come to pass in Israel, that there should be to day one tribe lacking in Israel?
4 And it came to pass on the morrow, that the people rose early, and built there an altar, and offered burnt offerings and peace offerings.
5 And the children of Israel said, Who is there among all the tribes of Israel that came not up with the congregation unto the LORD? For they had made a great oath concerning him that came not up to the LORD to Mizpeh, saying, He shall surely be put to death.
6 And the children of Israel repented them for Benjamin their brother, and said, There is one tribe cut off from Israel this day.
7 How shall we do for wives for them that remain, seeing we have sworn by the LORD that we will not give them of our daughters to wives?
8 And they said, What one is there of the tribes of Israel that came not up to Mizpeh to the LORD? And, behold, there came none to the camp from Jabesh-gilead to the assembly.
9 For the people were numbered, and, behold, there were none of the inhabitants of Jabesh-gilead there.
10 And the congregation sent thither twelve thousand men of the valiantest, and commanded them, saying, Go and smite the inhabitants of Jabesh-gilead with the edge of the sword, with the
11 women and the children. And this is the thing that ye shall do, Ye shall utterly destroy
12 every male, and every woman that hath lain by man. And they found among the inhabitants of Jabesh-gilead four hundred young virgins, that had known no man by lying with any male:
13 and they brought them unto the camp to Shiloh, which is in the land of Canaan. And the whole congregation sent some to speak to the children of Benjamin that were in the rock
14 Rimmon, and to call peaceably unto them. And Benjamin came again at that time; and they gave them wives

15 אֲשֶׁר חָיוּ מִנְּשֵׁי יָבֵשׁ גִּלְעָד וְלֹא־מָצְאוּ לָהֶם כֵּן׃ וְהָעָם
נִחָם לְבִנְיָמִן כִּי־עָשָׂה יְהוָה פֶּרֶץ בְּשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃
16 וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי הָעֵדָה מַה־נַּעֲשֶׂה לַנּוֹתָרִים לָנָשִׁים כִּי־
17 נָשְׁמְדָה מִבִּנְיָמִן אִשָּׁה׃ וַיֹּאמְרוּ יְרֻשַּׁת פְּלֵיטָה לְבִנְיָמִן
18 וְלֹא־יִמָּחֶה שֵׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל׃ וַאֲנַחְנוּ ׀ לֹא־נוּכַל ׀ לָתֵת־
לָהֶם נָשִׁים מִבְּנוֹתֵינוּ כִּי־נִשְׁבְּעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
19 אָרוּר נֹתֵן אִשָּׁה לְבִנְיָמִן׃ וַיֹּאמְרוּ הִנֵּה חַג־יְהוָה בְּשִׁלוֹ
מִיָּמִים ׀ יָמִימָה אֲשֶׁר מִצְּפוֹנָה לְבֵית־אֵל מִזְרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ
20 לִמְסִלָּה הָעֹלָה מִבֵּית־אֵל שְׁכֶמָה וּמִנֶּגֶב לִלְבוֹנָה׃ וַיְצַוּ
21 אֶת־בְּנֵי בִנְיָמִן לֵאמֹר לְכוּ וַאֲרַבְתֶּם בַּכְּרָמִים׃ וּרְאִיתֶם
וְהִנֵּה אִם־יֵצְאוּ בְנוֹת־שִׁילוֹ לָחוּל בְּמְחֹלוֹת וִיצָאתֶם מִן־
הַכְּרָמִים וַחֲטַפְתֶּם לָכֶם אִישׁ אִשְׁתּוֹ מִבְּנוֹת שִׁילוֹ
22 וַהֲלַכְתֶּם אֶרֶץ בִּנְיָמִן׃ וְהָיָה כִּי־יָבֹאוּ אֲבוֹתָם אוֹ אֲחֵיהֶם
לָרִיב ׀ אֵלֵינוּ וְאָמַרְנוּ אֲלֵיהֶם חָנּוּנוּ אוֹתָם כִּי לֹא לָקַחְנוּ
אִישׁ אִשְׁתּוֹ בַּמִּלְחָמָה כִּי לֹא אַתֶּם נְתַתֶּם לָהֶם כָּעֵת
23 תֶּאְשָׁמוּ׃ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי בִנְיָמִן וַיִּשְׂאוּ נָשִׁים לְמִסְפָּרָם
מִן־הַמְּחֹלֵלוֹת אֲשֶׁר גָּזָלוּ וַיֵּלְכוּ וַיָּשׁוּבוּ אֶל־נַחֲלָתָם וַיִּבְנוּ
24 אֶת־הֶעָרִים וַיֵּשְׁבוּ בָּהֶם׃ וַיִּתְהַלְּכוּ מִשָּׁם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
בָּעֵת הַהִיא אִישׁ לְשִׁבְטוֹ וּלְמִשְׁפַּחְתּוֹ וַיֵּצְאוּ מִשָּׁם אִישׁ
25 לְנַחֲלָתוֹ׃ בַּיָּמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל אִישׁ הַיָּשָׁר
בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה׃

which they had saved alive of the women of Jabesh-gilead: and yet so they sufficed them not.

15 And the people repented them for Benjamin, because that the LORD had made a breach in the tribes of Israel.

16 Then the elders of the congregation said, How shall we do for wives for them that remain, seeing the women are destroyed out of Benjamin?

17 And they said, There must be an inheritance for them that be escaped of Benjamin, that a tribe be not destroyed out of Israel.

18 Howbeit we may not give them wives of our daughters: for the children of Israel have sworn, saying, Cursed be he that giveth a wife to Benjamin.

19 Then they said, Behold, there is a feast of the LORD in Shiloh yearly in a place which is on the north side of Beth-el, on the east side of the highway that goeth up from Beth-el to Shechem, and on the south of Lebonah.

20 Therefore they commanded the children of Benjamin, saying, Go and lie in wait in the vineyards;

21 And see, and, behold, if the daughters of Shiloh come out to dance in dances, then come ye out of the vineyards, and catch you every man his wife of the daughters of Shiloh, and go to the land of Benjamin.

22 And it shall be, when their fathers or their brethren come unto us to complain, that we will say unto them, Be favourable unto them for our sakes: because we reserved not to each man his wife in the war: for ye did not give unto them at this time, that ye should be guilty.

23 And the children of Benjamin did so, and took them wives, according to their number, of them that danced, whom they caught: and they went and returned unto their inheritance, and repaired the cities, and dwelt in them.

24 And the children of Israel departed thence at that time, every man to his tribe and to his family, and they went out from thence every man to his inheritance.

25 In those days there was no king in Israel: every man did that which was right in his own eyes.

---

18 v. ס״א ואנחנו לא נוכל לתת להם או ואנחנו לא־נוכל לתת להם וכן ר״ב. ר״ג ה״ו. 18 v. כן ב״א, כ״נ לָתֵת־ בנציא. 19 v. ס״א לַיהוָה וכן ר״א ור״ב. 19 v. כן לסערבאי. למרנחאי לַבֵּיתְאֵל הרוא סלה. 19 v. כן ב״א, כ״נ לְמִסְלָה. 20 v. חֲצוּ כתיב. וַחֲצוּ קרי. 21 v. ס״א אֶל־ארץ וכן ר״א ה״ב. 22 v. לָרוֹב כתיב. לָרִיב קרי. 24 v. כן ב״א, ב״נ וַיִּתְהַלְּכוּ בנציא. 25 v. ס״א בְּיִשְׂרָאֵל ונמסר עָלָיו ל׳ חסר.

סכום פסוקי דספר שפטים שש מאות ושכנה עשר. וסמן יִרְאוּ אֶת־יְיָ קדשיו [Ps. XXXIV 10]. וחציו וירעצו וירצצו את־בני ישראל [Judg. X 8]. וסדרין י״ר וסמן דובב שפתי ישנים [Cant. VII 10]. ופסקתותיו עשר. שנות הספר שלש מאות ועשרים וארבעה שנים. סיעתניאל בן־קנז עד שמת שפטון בן־מנוח הדני.

THE FIRST BOOK OF

SAMUEL

OTHERWISE CALLED,
THE FIRST BOOK OF
THE KINGS.

שמואל א

א וַיְהִי֙ אִ֣ישׁ אֶחָ֔ד מִן־הָרָמָתַ֖יִם צוֹפִ֑ים מֵהַ֣ר אֶפְרָ֔יִם וּשְׁמ֥וֹ
אֶלְקָנָ֛ה בֶּן־יְרֹחָ֥ם בֶּן־אֱלִיה֖וּא בֶּן־תֹּ֣חוּ בֶן־צ֑וּף אֶפְרָתִֽי׃
ב וְלוֹ֙ שְׁתֵּ֣י נָשִׁ֔ים שֵׁ֥ם הָאַחַ֖ת חַנָּ֑ה וְשֵׁ֥ם הַשֵּׁנִ֖ית פְּנִנָּ֑ה וַיְהִי֙
ג לִפְנִנָּ֣ה יְלָדִ֔ים וּלְחַנָּ֖ה אֵ֥ין יְלָדִֽים׃ וְעָלָ֣ה הָאִ֣ישׁ הַה֗וּא
מֵעִירוֹ֙ מִיָּמִ֣ים ׀ וְיָמִ֔ימָה לְהִשְׁתַּחֲוֹת֙ וְלִזְבֹּ֣חַ לַיהוָ֔ה צְבָא֖וֹת
בְּשִׁלֹ֑ה וְשָׁ֗ם שְׁנֵי֙ בְּנֵי־עֵלִ֔י חָפְנִ֥י וּפִינְחָ֖ס כֹּהֲנִ֥ים לַיהוָֽה׃
ד וַיְהִ֣י הַיּ֔וֹם וַיִּזְבַּ֣ח אֶלְקָנָ֔ה וְנָתַ֥ן לִפְנִנָּ֖ה אִשְׁתּ֑וֹ וּלְכָל־בָּנֶ֥יהָ
ה וּבְנוֹתֶ֖יהָ מָנ֥וֹת׃ וּלְחַנָּ֣ה יִתֵּ֔ן מָנָ֥ה אַחַ֖ת אַפַּ֑יִם כִּ֤י אֶת־
ו חַנָּה֙ אָהֵ֔ב וַיהוָ֖ה סָגַ֥ר רַחְמָֽהּ׃ וְכַעַסַּתָּ֥הּ צָרָתָ֖הּ גַּם־כַּ֣עַס
ז בְּעַבּ֑וּר הַרְיִעָ֗מָהּ כִּֽי־סָגַ֤ר יְהוָה֙ בְּעַ֣ד רַחְמָֽהּ׃ וְכֵ֥ן יַעֲשֶׂ֖ה
שָׁנָ֣ה בְשָׁנָ֑ה מִדֵּי֙ עָלְתָ֣הּ בְּבֵ֣ית יְהוָ֔ה כֵּ֥ן תַּכְעִסֶ֖נָּה וַתִּבְכֶּ֥ה
ח וְלֹ֥א תֹאכַֽל׃ וַיֹּ֨אמֶר לָ֜הּ אֶלְקָנָ֣ה אִישָׁ֗הּ חַנָּה֙ לָמָּ֣ה תִבְכִּ֔י וְלָמָּ֥ה
לֹ֣א תֹאכְלִ֑י וְלָמָּ֥ה יֵרַ֖ע לִבֵּ֑ךְ הֲלוֹא֙ אָנֹכִ֣י
ט טוֹב־לְךָ֔ מֵעֲשָׂרָ֖ה בָּנִֽים׃ וַתָּ֣קָם חַנָּ֗ה אַחֲרֵי֙ אָכְלָ֣ה
בְשִׁלֹ֔ה וְאַחֲרֵי֙ שָׁתָ֔ה וְעֵלִ֣י הַכֹּהֵ֔ן יֹשֵׁ֥ב עַל־הַכִּסֵּ֖א עַל־
י מְזוּזַ֥ת הֵיכַ֖ל יְהוָֽה׃ וְהִ֥יא מָרַת־נָ֖פֶשׁ וַתִּתְפַּלֵּ֣ל עַל־יְהוָ֑ה
יא וּבָכֹ֥ה תִבְכֶּֽה׃ וַתִּדַּ֣ר נֶ֔דֶר וַתֹּ֕אמַר יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת אִם־
רָא֣וֹ תִרְאֶ֤ה ׀ בְּעֳנִי֙ אֲמָתֶ֔ךָ וּזְכַרְתַּ֥נִי וְלֹא־תִשְׁכַּ֖ח אֶת־
אמתך

א. 1 v. הפסרה ליום ראשן של ראש השנה. 1 v. צ"ל צופי כן ת"ע. 2 v. ס"א
האחת וכן ד"ב. 3 v. כן כ"א כ"נ להשתחות בלא נעויא. 3 v. נפשלו קרי. 3 v. כן
לבעובאי, לסדנחאי ופינחס מלא. 5 v. צ"ל אפס, כן ת"ע: עיין בסדבר י"ג כ"ח.
6 v. ס"א צרתה דנש. 6 v. ר' תגשה. 7 v. ס"א בית וכן רי"א. 9 v. בשלו קרי.
10 v. ס"א אל" וכן ת"ע והו'. 10 v. ובכו קרי.

1 Now there was a certain man of Ramathaim-zophim, of mount Ephraim, and his name was Elkanah, the son of Jeroham, the son of Elihu, the son of Tohu, the son of Zuph, an Ephrathite:
2 And he had two wives; the name of the one was Hannah, and the name of the other Peninnah: and Peninnah had children, but Hannah had no children.
3 And this man went up out of his city yearly to worship and to sacrifice unto the LORD of hosts in Shiloh. And the two sons of Eli, Hophni and Phinehas, the priests of the LORD, were there.
4 And when the time was that Elkanah offered, he gave to Peninnah his wife, and to all her sons and her daughters, portions:
5 But unto Hannah he gave a worthy portion; for he loved Hannah: but the LORD had shut up her womb.
6 And her adversary also provoked her sore, to make her fret, because the LORD had shut up her womb.
7 And as he did so year by year, when she went up to the house of the LORD, so she provoked her; therefore she wept, and did not eat.
8 Then said Elkanah her husband to her, Hannah, why weepest thou? and why eatest thou not? and why is thy heart grieved? am not I better to thee than ten sons?
9 So Hannah rose up after they had eaten in Shiloh, and after they had drunk. Now Eli the priest
10 sat upon a seat by a post of the temple of the LORD. And she was in bitterness of soul, and
11 prayed unto the LORD, and wept sore. And she vowed a vow, and said, O LORD of hosts, if thou wilt indeed look on the affliction of thine handmaid, and remember me, and not forget

אֲמָתֶךָ וְנָתַתָּה לַאֲמָתְךָ זֶרַע אֲנָשִׁים וּנְתַתִּיו לַיהוָה כָּל־
12 יְמֵי חַיָּיו וּמוֹרָה לֹא־יַעֲלֶה עַל־רֹאשׁוֹ: וְהָיָה כִּי הִרְבְּתָה
13 לְהִתְפַּלֵּל לִפְנֵי יְהוָה וְעֵלִי שֹׁמֵר אֶת־פִּיהָ: וְחַנָּה הִיא
מְדַבֶּרֶת עַל־לִבָּהּ רַק שְׂפָתֶיהָ נָעוֹת וְקוֹלָהּ לֹא יִשָּׁמֵעַ
14 וַיַּחְשְׁבֶהָ עֵלִי לְשִׁכֹּרָה: וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ עַד־מָתַי
15 תִּשְׁתַּכְּרִין הָסִירִי אֶת־יֵינֵךְ מֵעָלָיִךְ: וַתַּעַן חַנָּה וַתֹּאמֶר
לֹא אֲדֹנִי אִשָּׁה קְשַׁת־רוּחַ אָנֹכִי וְיַיִן וְשֵׁכָר לֹא שָׁתִיתִי
16 וָאֶשְׁפֹּךְ אֶת־נַפְשִׁי לִפְנֵי יְהוָה: אַל־תִּתֵּן אֶת־אֲמָתְךָ
לִפְנֵי בַּת־בְּלִיָּעַל כִּי־מֵרֹב שִׂיחִי וְכַעְסִי דִּבַּרְתִּי עַד־הֵנָּה:
17 וַיַּעַן עֵלִי וַיֹּאמֶר לְכִי לְשָׁלוֹם וֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יִתֶּן אֶת־
18 שֵׁלְתֵךְ אֲשֶׁר שָׁאַלְתְּ מֵעִמּוֹ: וַתֹּאמֶר תִּמְצָא שִׁפְחָתְךָ
חֵן בְּעֵינֶיךָ וַתֵּלֶךְ הָאִשָּׁה לְדַרְכָּהּ וַתֹּאכַל וּפָנֶיהָ לֹא־הָיוּ
19 לָהּ עוֹד: וַיַּשְׁכִּמוּ בַבֹּקֶר וַיִּשְׁתַּחֲווּ לִפְנֵי יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ
וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּיתָם הָרָמָתָה וַיֵּדַע אֶלְקָנָה אֶת־חַנָּה אִשְׁתּוֹ
20 וַיִּזְכְּרֶהָ יְהוָה: וַיְהִי לִתְקֻפוֹת הַיָּמִים וַתַּהַר חַנָּה וַתֵּלֶד
21 בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שְׁמוּאֵל כִּי מֵיְהוָה שְׁאִלְתִּיו: וַיַּעַל
הָאִישׁ אֶלְקָנָה וְכָל־בֵּיתוֹ לִזְבֹּחַ לַיהוָה אֶת־זֶבַח הַיָּמִים
22 וְאֶת־נִדְרוֹ: וְחַנָּה לֹא עָלָתָה כִּי־אָמְרָה לְאִישָׁהּ עַד יִגָּמֵל
הַנַּעַר וַהֲבִיאוֹתִיו וְנִרְאָה אֶת־פְּנֵי יְהוָה וְיָשַׁב שָׁם עַד־
23 עוֹלָם: וַיֹּאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה אִישָׁהּ עֲשִׂי הַטּוֹב בְּעֵינַיִךְ שְׁבִי
עַד־גָּמְלֵךְ אֹתוֹ אַךְ יָקֵם יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ וַתֵּשֶׁב הָאִשָּׁה
24 וַתֵּינֶק אֶת־בְּנָהּ עַד־גָּמְלָהּ אֹתוֹ: וַתַּעֲלֵהוּ עִמָּהּ כַּאֲשֶׁר
גְּמַלַתּוּ בְּפָרִים ׀ שְׁלֹשָׁה וְאֵיפָה אַחַת קֶמַח וְנֵבֶל יָיִן
25 וַתְּבִאֵהוּ בֵּית־יְהוָה שִׁלוֹ וְהַנַּעַר נָעַר: וַיִּשְׁחֲטוּ אֶת־הַפָּר
26 וַיָּבִאוּ אֶת־הַנַּעַר אֶל־עֵלִי: וַתֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי חֵי נַפְשְׁךָ
אדני

---

12 v. ס״א אֶל וכן ר״ק. 17 v. שְׁאֵלְתָּךְ קרי, בס״א שְׁאֵלָתְךָ כתיב וקרי. 20 v. ס״א לְחֻקַּפַּת וכן ר״ג, ר״ו, ת״ע, ח״ם וח״ר. 24 v. צ״ל בפרמשלש = בְּפַר מִשָּׁלֹשׁ, כן ת״ע וח״ס: עיין בראשית ט״ו ט׳.

thine handmaid, but wilt give unto thine handmaid a man child, then I will give him unto the LORD all the days of his life, and there shall no razor come upon his head.

12 And it came to pass, as she continued praying before the LORD, that Eli marked her mouth.

13 Now Hannah, she spake in her heart; only her lips moved, but her voice was not heard: therefore Eli thought she had been drunken.

14 And Eli said unto her, How long wilt thou be drunken? put away thy wine from thee.

15 And Hannah answered and said, No, my lord, I am a woman of a sorrowful spirit: I have drunk neither wine nor strong drink, but have poured out my soul before the LORD.

16 Count not thine handmaid for a daughter of Belial: for out of the abundance of my complaint and grief have I spoken hitherto.

17 Then Eli answered and said, Go in peace: and the God of Israel grant thee thy petition that thou hast asked of him.

18 And she said, Let thine handmaid find grace in thy sight. So the woman went her way, and did eat, and her countenance was no more sad.

19 And they rose up in the morning early, and worshipped before the LORD, and returned, and came to their house to Ramah: and Elkanah knew Hannah his
20 wife; and the LORD remembered her. Wherefore it came to pass, when the time was come about after Hannah had conceived, that she bare a son, and called his name Samuel, saying,
21 Because I have asked him of the LORD. And the man Elkanah, and all his house, went up
22 to offer unto the LORD the yearly sacrifice, and his vow. But Hannah went not up; for she said unto her husband, I will not go up until the child be weaned, and then I will bring him,
23 that he may appear before the LORD, and there abide for ever. And Elkanah her husband said unto her, Do what seemeth thee good; tarry until thou have weaned him; only the LORD
24 establish his word. So the woman abode, and gave her son suck until she weaned him. And when she had weaned him, she took him up with her, with three bullocks, and one ephah of flour, and a bottle of wine, and brought him unto the house of the LORD in Shiloh: and the
25, 26 child was young. And they slew a bullock, and brought the child to Eli. And she said, Oh my lord, as thy soul liveth,

אֲדֹנִי אֲנִי הָאִשָּׁה הַנִּצֶּבֶת עִמָּכָה בָּזֶה לְהִתְפַּלֵּל אֵל־
27 יְהוָה׃ אֶל־הַנַּעַר הַזֶּה הִתְפַּלָּלְתִּי וַיִּתֶּן יְהוָה לִי אֶת־
28 שְׁאֵלָתִי אֲשֶׁר שָׁאַלְתִּי מֵעִמּוֹ׃ וְגַם אֲנִכִי הִשְׁאִלְתִּהוּ
לַיהוָה כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר הָיָה הוּא שָׁאוּל לַיהוָה וַיִּשְׁתַּחוּ
ב שָׁם לַיהוָה׃ וַתִּתְפַּלֵל חַנָּה וַתֹּאמַר
עָלַץ לִבִּי בַּיהוָה רָמָה קַרְנִי בַּיהוָה רָחַב פִּי עַל־אוֹיְבָי
2 כִּי שָׂמַחְתִּי בִּישׁוּעָתֶךָ׃ אֵין־קָדוֹשׁ כַּיהוָה כִּי אֵין בִּלְתֶּךָ
3 וְאֵין צוּר כֵּאלֹהֵינוּ׃ אַל־תַּרְבּוּ תְדַבְּרוּ גְבֹהָה גְבֹהָה
יֵצֵא עָתָק מִפִּיכֶם כִּי אֵל דֵּעוֹת יְהוָה וְלוֹ נִתְכְּנוּ
4 עֲלִלוֹת׃ קֶשֶׁת גִּבֹּרִים חַתִּים וְנִכְשָׁלִים אָזְרוּ חָיִל׃
5 שְׂבֵעִים בַּלֶּחֶם נִשְׂכָּרוּ וּרְעֵבִים חָדֵלוּ עַד־עֲקָרָה יָלְדָה
6 שִׁבְעָה וְרַבַּת בָּנִים אֻמְלָלָה׃ יְהוָה מֵמִית וּמְחַיֶּה מוֹרִיד
7 שְׁאוֹל וַיָּעַל׃ יְהוָה מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׁיר מַשְׁפִּיל אַף־מֵרוֹמֵם׃
8 מְקִים מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן לְהוֹשִׁיב עִם־
נְדִיבִים וְכִסֵּא כָבוֹד יַנְחִלֵם כִּי לַיהוָה מְצֻקֵי אֶרֶץ
9 וַיָּשֶׁת עֲלֵיהֶם תֵּבֵל׃ רַגְלֵי חֲסִידוֹ יִשְׁמֹר וּרְשָׁעִים בַּחֹשֶׁךְ
10 יִדָּמּוּ כִּי־לֹא בְכֹחַ יִגְבַּר־אִישׁ׃ יְהוָה יֵחַתּוּ מְרִיבוֹ עָלָו ס
בַּשָּׁמַיִם יַרְעֵם יְהוָה יָדִין אַפְסֵי־אָרֶץ וְיִתֵּן־עֹז לְמַלְכּוֹ וְיָרֵם
11 קֶרֶן מְשִׁיחוֹ׃ וַיֵּלֶךְ אֶלְקָנָה הָרָמָתָה
עַל־בֵּיתוֹ וְהַנַּעַר הָיָה מְשָׁרֵת אֶת־יְהוָה אֶת־פְּנֵי עֵלִי
12 הַכֹּהֵן׃ וּבְנֵי עֵלִי בְּנֵי בְלִיָּעַל לֹא יָדְעוּ אֶת־יְהוָה׃
13 וּמִשְׁפַּט הַכֹּהֲנִים אֶת־הָעָם כָּל־אִישׁ זֹבֵחַ וּבָא נַעַר
14 הַכֹּהֵן כְּבַשֵּׁל הַבָּשָׂר וְהַמִּזְלָג שְׁלֹשׁ הַשִּׁנַּיִם בְּיָדוֹ׃ וְהִכָּה
בַּכִּיּוֹר אוֹ בַּדּוּד אוֹ בַּקַּלַּחַת אוֹ בַּפָּרוּר כֹּל אֲשֶׁר־יַעֲלֶה
הַמִּזְלָג

---

27 v. סביב גַּם. 28 v. צ׳ל חַי כן חר. ת״ע וח״ס. ב. 1 v. ס״א באלהי וכן ד״א, ר״ב. ת״ע ות״ר. 3 v. ולו קרי. בס״א ולו בחיב וקרי וכן ד״א ות״ר. 9 v. חֲסִידָו כתיב, חֲסִידָיו קרי. 9 v. ס״א יִדַּמּוּ. 10 v. חֲרִיבוֹ כתיב. חֲרִיבָו קרי. 10 v. עָלָו כתיב. עָלָיו קרי. 11 v. בהללי אל־ וכן בס״א. 13 v. ס״א מאת וכן חר׳, ת״ע וח״ס.

my lord, I am the woman that stood by thee here, praying unto the LORD.
27 For this child I prayed; and the LORD hath given me my petition which I asked of him:
28 Therefore also I have lent him to the LORD; as long as he liveth he shall be lent to the LORD. And he worshipped the LORD there.

2 And Hannah prayed, and said, My heart rejoiceth in the LORD, mine horn is exalted in the LORD: my mouth is enlarged over mine enemies; because I rejoice in thy salvation.
2 There is none holy as the LORD: for there is none beside thee: neither is there any rock like our God.
3 Talk no more so exceeding proudly; let not arrogancy come out of your mouth: for the LORD is a God of knowledge, and by him actions are weighed.
4 The bows of the mighty men are broken, and they that stumbled are girded with strength.
5 They that were full have hired out themselves for bread; and they that were hungry ceased: so that the barren hath born seven; and she that hath many children is waxed feeble.
6 The LORD killeth, and maketh alive: he bringeth down to the grave, and bringeth up.
7 The LORD maketh poor, and maketh rich: he bringeth low, and lifteth up.
8 He raiseth up the poor out of the dust, and lifteth up the beggar from the dunghill, to set them among princes, and to make them inherit the throne of glory: for the pillars of the earth are the LORD'S, and he hath set the world upon them.
9 He will keep the feet of his saints, and the wicked shall be silent in darkness; for by strength shall no man prevail.
10 The adversaries of the LORD shall be broken to pieces; out of heaven shall he thunder upon them: the LORD shall judge the ends of the earth; and he shall give strength unto his king, and exalt the horn of his anointed.
11 And Elkanah went to Ramah to his house. And the child did minister unto the LORD before Eli the priest.
13 Now the sons of Eli were sons of Belial; they knew not the LORD. And the priests' custom with the people was, that, when any man offered sacrifice, the priest's servant
14 came, while the flesh was in seething, with a fleshhook of three teeth in his hand; And he struck it into the pan, or kettle, or caldron, or pot; all that the fleshhook brought up

the priest took for himself. So they did in Shiloh unto all the Israelites that came thither.

15 Also before they burnt the fat, the priest's servant came, and said to the man that sacrificed, Give flesh to roast for the priest; for he will not have sodden flesh of thee, but raw.

16 And if any man said unto him, Let them not fail to burn the fat presently, and then take as much as thy soul desireth; then he would answer him, Nay; but thou shalt give it me now: and if not, I will take it by force.

17 Wherefore the sin of the young men was very great before the LORD: for men abhorred the offering of the LORD.

18 But Samuel ministered before the LORD, being a child, girded with a linen ephod.

19 Moreover his mother made him a little coat, and brought it to him from year to year, when she came up with her husband to offer the yearly sacrifice.

20 And Eli blessed Elkanah and his wife, and said, The LORD give thee seed of this woman for the loan which is lent to the LORD. And they went unto their own home.

21 And the LORD visited Hannah, so that she conceived, and bare three sons and two daughters. And the child Samuel grew before the LORD.

22 Now Eli was very old, and heard all that his sons did unto all Israel; and how they

23 lay with the women that assembled at the door of the tabernacle of the congregation. And he said unto them, Why do ye such things? for I hear of your evil dealings by all this people.

24 Nay, my sons; for it is no good report that I hear: ye make the LORD'S people to transgress.

25 If one man sin against another, the judge shall judge him: but if a man sin against the LORD, who shall intreat for him? Notwithstanding they hearkened not unto the voice of their father,

26 because the LORD would slay them. And the child Samuel grew on, and was in favour both with the LORD, and also with men.

הַמְזַלֵּג יֹקַח הַכֹּהֵן בּוֹ בַּכָּה יַעֲשׂוּ לְכָל־יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים
15 שָׁם בְּשִׁלֹה: גַּם בְּטֶרֶם יַקְטִרְן אֶת־הַחֵלֶב וּבָא | נַעַר
הַכֹּהֵן וְאָמַר לָאִישׁ הַזֹּבֵחַ תְּנָה בָשָׂר לִצְלוֹת לַכֹּהֵן וְלֹא
16 יִקַּח מִמְּךָ בָּשָׂר מְבֻשָּׁל כִּי אִם־חָי: וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאִישׁ
קַטֵּר יַקְטִירְן כַּיּוֹם הַחֵלֶב וְקַח־לְךָ כַּאֲשֶׁר תְּאַוֶּה נַפְשֶׁךָ
17 וְאָמַר | לֹא כִּי עַתָּה תִּתֵּן וְאִם־לֹא לָקַחְתִּי בְּחָזְקָה: וַתְּהִי
חַטַּאת הַנְּעָרִים גְּדוֹלָה מְאֹד אֶת־פְּנֵי יְהוָה כִּי נָאֲצוּ
18 הָאֲנָשִׁים אֶת מִנְחַת יְהוָה: וּשְׁמוּאֵל מְשָׁרֵת אֶת־פְּנֵי
19 יְהוָה נַעַר חָגוּר אֵפוֹד בָּד: וּמְעִיל קָטֹן תַּעֲשֶׂה־לּוֹ אִמּוֹ
וְהַעֲלְתָה לּוֹ מִיָּמִים | יָמִימָה בַּעֲלוֹתָהּ אֶת־אִישָׁהּ לִזְבֹּחַ
20 אֶת־זֶבַח הַיָּמִים: וּבֵרַךְ עֵלִי אֶת־אֶלְקָנָה וְאֶת־אִשְׁתּוֹ
וְאָמַר יָשֵׂם יְהוָה לְךָ זֶרַע מִן־הָאִשָּׁה הַזֹּאת תַּחַת
21 הַשְּׁאֵלָה אֲשֶׁר שָׁאַל לַיהוָה וְהָלְכוּ לִמְלוֹמוֹ: כִּי־פָקַד
יְהוָה אֶת־חַנָּה וַתַּהַר וַתֵּלֶד שְׁלֹשָׁה־בָנִים וּשְׁתֵּי בָנוֹת
22 וַיִּגְדַּל הַנַּעַר שְׁמוּאֵל עִם־יְהוָה: וְעֵלִי
זָקֵן מְאֹד וְשָׁמַע אֵת כָּל־אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן בָּנָיו לְכָל
יִשְׂרָאֵל וְאֵת אֲשֶׁר־יִשְׁכְּבָן אֶת־הַנָּשִׁים הַצֹּבְאוֹת פֶּתַח
23 אֹהֶל מוֹעֵד: וַיֹּאמֶר לָהֶם לָמָּה תַּעֲשׂוּן כִּדְבָרִים
הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁמֵעַ אֶת־דִּבְרֵיכֶם רָעִים מֵאֵת
24 כָּל־הָעָם אֵלֶּה: אַל בָּנַי כִּי לוֹא־טוֹבָה הַשְּׁמֻעָה אֲשֶׁר
25 אֲנֹכִי שֹׁמֵעַ מַעֲבִרִים עַם־יְהוָה: אִם־יֶחֱטָא אִישׁ לְאִישׁ
וּפִלְלוֹ אֱלֹהִים וְאִם לַיהוָה יֶחֱטָא־אִישׁ מִי יִתְפַּלֶּל־לוֹ
וְלֹא יִשְׁמְעוּ לְקוֹל אֲבִיהֶם כִּי־חָפֵץ יְהוָה לַהֲמִיתָם:
26 וְהַנַּעַר שְׁמוּאֵל הֹלֵךְ וְגָדֵל וְטוֹב גַּם עִם־יְהוָה וְגַם עִם־
אֲנָשִׁים:

ויבא

14 v. צ"ל לו כן תו', ת"ע, ח"ם ות"ר. 14 v. בְּשִׁלוֹ קרי. 16 v. ס"א וְקַח־ בסקף ובלא נגינה. 16 v. לא קרי, בס"א לא כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב, ד"י"א, ד"י"ב, ת"ע, ח"ם ות"ר. 20 v. ס"א לְמִקוֹמָם וכן ת"ס. 21 v. צ"ל וַיִּפְקֹד כן ת"ע וח"ס. 22 v. ס"א יִשְׁמְעוּן מלא. 24 v. ס"א מַעֲבִדִים כלא וכן ד"א וד"ו. 25 v. כן ב"א, כ"נ יִתְפַּלֵּל־ בנעיא.

27 וַיָּבֹא אִישׁ־אֱלֹהִים אֶל־עֵלִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה
הֲנִגָּלֹה נִגְלֵיתִי אֶל־בֵּית אָבִיךָ בִּהְיוֹתָם בְּמִצְרַיִם° לְבֵית
28 פַּרְעֹה: וּבָחַר אֹתוֹ מִכָּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִי לְכֹהֵן
לַעֲלוֹת עַל־מִזְבְּחִי לְהַקְטִיר קְטֹרֶת לָשֵׂאת אֵפוֹד לְפָנָי
29 וְאֶתְּנָה לְבֵית אָבִיךָ אֵת־כָּל־אִשֵּׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: לָמָּה
תִבְעֲטוּ בִזִבְחִי וּבְמִנְחָתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי מָעוֹן וַתְּכַבֵּד אֶת־
בָּנֶיךָ מִמֶּנִּי לְהַבְרִיאֲכֶם מֵרֵאשִׁית כָּל־מִנְחַת יִשְׂרָאֵל
30 לְעַמִּי: לָכֵן נְאֻם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר אָמַרְתִּי
בֵּיתְךָ וּבֵית אָבִיךָ יִתְהַלְּכוּ לְפָנַי עַד־עוֹלָם וְעַתָּה נְאֻם־
31 יְהוָה חָלִילָה לִּי כִּי־מְכַבְּדַי אֲכַבֵּד וּבֹזַי יֵקָלּוּ: הִנֵּה יָמִים
בָּאִים וְגָדַעְתִּי אֶת־זְרֹעֲךָ וְאֶת־זְרֹעַ בֵּית אָבִיךָ מִהְיוֹת זָקֵן
32 בְּבֵיתֶךָ: וְהִבַּטְתָּ צַר מָעוֹן בְּכֹל אֲשֶׁר־יֵיטִיב אֶת־
33 יִשְׂרָאֵל וְלֹא־יִהְיֶה זָקֵן בְּבֵיתְךָ כָּל־הַיָּמִים: וְאִישׁ לֹא־
אַכְרִית לְךָ מֵעִם מִזְבְּחִי לְכַלּוֹת אֶת־עֵינֶיךָ וְלַאֲדִיב אֶת־
34 נַפְשֶׁךָ וְכָל־מַרְבִּית בֵּיתְךָ יָמוּתוּ° אֲנָשִׁים: וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת
אֲשֶׁר יָבֹא אֶל־שְׁנֵי בָנֶיךָ אֶל־חָפְנִי וּפִינְחָס בְּיוֹם אֶחָד
35 יָמוּתוּ שְׁנֵיהֶם: וַהֲקִימֹתִי לִי כֹּהֵן נֶאֱמָן כַּאֲשֶׁר בִּלְבָבִי
וּבְנַפְשִׁי יַעֲשֶׂה וּבָנִיתִי לוֹ בַּיִת נֶאֱמָן וְהִתְהַלַּךְ לִפְנֵי־
36 מְשִׁיחִי כָּל־הַיָּמִים: וְהָיָה כָּל־הַנּוֹתָר בְּבֵיתֶךָ יָבוֹא
לְהִשְׁתַּחֲוֹת לוֹ לַאֲגֹרַת כֶּסֶף וְכִכַּר־לָחֶם וְאָמַר סְפָּחֵנִי נָא
אֶל־אַחַת הַכְּהֻנּוֹת לֶאֱכֹל פַּת־לָחֶם:

ג וְהַנַּעַר שְׁמוּאֵל מְשָׁרֵת אֶת־יְהוָה לִפְנֵי עֵלִי וּדְבַר־
יְהוָה הָיָה יָקָר בַּיָּמִים הָהֵם אֵין חָזוֹן נִפָּרָץ:
2 וַיְהִי בַּיּוֹם הַהוּא וְעֵלִי שֹׁכֵב בִּמְקוֹמוֹ וְעֵינָיו
3 הֵחֵלּוּ כֵהוֹת לֹא יוּכַל לִרְאוֹת: וְנֵר אֱלֹהִים טֶרֶם יִכְבֶּה
וּשְׁמוּאֵל שֹׁכֵב בְּהֵיכַל יְהוָה אֲשֶׁר־שָׁם אֲרוֹן אֱלֹהִים:

ויקרא

27 v. צ׳ל נִגְלֹה כן חר׳, ת״ע וח״ם. 27 v. צ׳ל בִּמְצֹרַיִם כן ת״ע. 28 v. צ׳ל לְפָנָי כן ת״ע. 30 v. כן ב״א, כ״נ יִתְהַלְּכוּ בנעיא. 33 v. צ׳ל עֵינָיו כן ת״ע. 33 v. צ׳ל נַפְשׁוֹ כן ת״ע. 33 v. צ׳ל בְּחֹרֵב אנשים כן ת״ע. ג. 1 v. בס״א אין כאן ספקא. 2 v. וַיְהִי כתיב חיוניו הרי

27 And there came a man of God unto Eli, and said unto him, Thus saith the LORD, Did I plainly appear unto the house of thy father, when they were in Egypt in Pharaoh's house?
28 And did I choose him out of all the tribes of Israel to be my priest, to offer upon mine altar, to burn incense, to wear an ephod before me? and did I give unto the house of thy father all the offerings made by fire of the children of Israel?
29 Wherefore kick ye at my sacrifice and at mine offering, which I have commanded in my habitation; and honourest thy sons above me, to make yourselves fat with the chiefest of all the offerings of Israel my people?
30 Wherefore the LORD God of Israel saith, I said indeed that thy house, and the house of thy father, should walk before me for ever: but now the LORD saith, Be it far from me; for them that honour me I will honour, and they that despise me shall be lightly esteemed.
31 Behold, the days come, that I will cut off thine arm, and the arm of thy father's house, that there shall not be an old man in thine house.
32 And thou shalt see an enemy in my habitation, in all the wealth which God shall give Israel: and there shall not be an old man in thine house for ever.
33 And the man of thine, whom I shall not cut off from mine altar, shall be to consume thine eyes, and to grieve thine heart: and all the increase of thine house shall die in the flower
34 of their age. And this shall be a sign unto thee, that shall come upon thy two sons, on
35 Hophni and Phinehas; in one day they shall die both of them. And I will raise me up a faithful priest, that shall do according to that which is in mine heart and in my mind: and I
36 will build him a sure house; and he shall walk before mine anointed for ever. And it shall come to pass, that every one that is left in thine house shall come and crouch to him for a piece of silver and a morsel of bread, and shall say, Put me, I pray thee, into one of the priests' offices, that I may eat a piece of bread.

3 And the child Samuel ministered unto the LORD before Eli. And the word of the LORD was
2 precious in those days; there was no open vision. And it came to pass at that time, when Eli
3 was laid down in his place, and his eyes began to wax dim, that he could not see; And ere the lamp of God went out in the temple of the LORD, where the ark of God was, and Samuel was laid down to sleep;

4 That the LORD called Samuel: and he answered, Here am I.
5 And he ran unto Eli, and said, Here am I; for thou calledst me. And he said, I called not; lie down again. And he went and lay down.
6 And the LORD called yet again, Samuel. And Samuel arose and went to Eli, and said, Here am I; for thou didst call me. And he answered, I called not, my son; lie down again.
7 Now Samuel did not yet know the LORD, neither was the word of the LORD yet revealed unto him.
8 And the LORD called Samuel again the third time. And he arose and went to Eli, and said, Here am I; for thou didst call me. And Eli perceived that the LORD had called the child.
9 Therefore Eli said unto Samuel, Go, lie down: and it shall be, if he call thee, that thou shalt say, Speak, LORD; for thy servant heareth. So Samuel went and lay down in his place.
10 And the LORD came, and stood, and called as at other times, Samuel, Samuel. Then Samuel answered, Speak; for thy servant heareth.
11 And the LORD said to Samuel, Behold, I will do a thing in Israel, at which both the ears of every one that heareth it shall tingle.
12 In that day I will perform against Eli all things which I have spoken concerning his house: when I begin, I will also make an end.
13 For I have told him that I will judge his house for ever for the iniquity which he knoweth; be-
14 cause his sons made themselves vile, and he restrained them not. And therefore I have sworn unto the house of Eli, that the iniquity of Eli's house shall not be purged with sacrifice
15 nor offering for ever. And Samuel lay until the morning, and opened the doors of the house
16 of the LORD. And Samuel feared to shew Eli the vision. Then Eli called Samuel, and said,
17 Samuel, my son. And he answered, Here am I. And he said, What is the thing that the LORD hath said unto thee? I pray thee hide it not from me: God do so to thee, and more also,
18 if thou hide any thing from me of all the things that he said unto thee. And Samuel told him every whit, and hid nothing from him. And he said, It is the LORD: let him do what seemeth him good.

4 וַיִּקְרָא יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר
5 הִנֵּנִי: וַיָּרָץ אֶל־עֵלִי וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי כִּי־קָרָאתָ לִי וַיֹּאמֶר
6 לֹא־קָרָאתִי שׁוּב שְׁכָב וַיֵּלֶךְ וַיִּשְׁכָּב: וַיֹּסֶף יְהוָה קְרָא
עוֹד שְׁמוּאֵל וַיָּקָם שְׁמוּאֵל וַיֵּלֶךְ אֶל־עֵלִי וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי כִּי
7 קָרָאתָ לִי וַיֹּאמֶר לֹא־קָרָאתִי בְנִי שׁוּב שְׁכָב: וּשְׁמוּאֵל
8 טֶרֶם יָדַע אֶת־יְהוָה וְטֶרֶם יִגָּלֶה אֵלָיו דְּבַר־יְהוָה: וַיֹּסֶף
יְהוָה קְרָא־שְׁמוּאֵל בַּשְּׁלִישִׁית וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־עֵלִי וַיֹּאמֶר
9 הִנֵּנִי כִּי קָרָאתָ לִי וַיָּבֶן עֵלִי כִּי יְהוָה קֹרֵא לַנָּעַר: וַיֹּאמֶר
עֵלִי לִשְׁמוּאֵל לֵךְ שְׁכָב וְהָיָה אִם־יִקְרָא אֵלֶיךָ וְאָמַרְתָּ
דַּבֶּר יְהוָה כִּי שֹׁמֵעַ עַבְדֶּךָ וַיֵּלֶךְ שְׁמוּאֵל וַיִּשְׁכַּב בִּמְקוֹמוֹ:
10 וַיָּבֹא יְהוָה וַיִּתְיַצַּב וַיִּקְרָא כְּפַעַם־בְּפַעַם שְׁמוּאֵל ו שְׁמוּאֵל
וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל דַּבֵּר כִּי שֹׁמֵעַ עַבְדֶּךָ:
11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל הִנֵּה אָנֹכִי עֹשֶׂה דָבָר
12 בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר כָּל־שֹׁמְעוֹ תְּצִלֶּינָה שְׁתֵּי אָזְנָיו: בַּיּוֹם
הַהוּא אָקִים אֶל־עֵלִי אֵת כָּל־אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־בֵּיתוֹ
13 הָחֵל וְכַלֵּה: וְהִגַּדְתִּי לוֹ כִּי־שֹׁפֵט אֲנִי אֶת־בֵּיתוֹ עַד־
עוֹלָם בַּעֲוֹן אֲשֶׁר־יָדַע כִּי־מְקַלְלִים לָהֶם בָּנָיו וְלֹא כָהָה
14 בָּם: וְלָכֵן נִשְׁבַּעְתִּי לְבֵית עֵלִי אִם־יִתְכַּפֶּר עֲוֹן בֵּית־עֵלִי
15 בְּזֶבַח וּבְמִנְחָה עַד־עוֹלָם: וַיִּשְׁכַּב שְׁמוּאֵל עַד־הַבֹּקֶר
וַיִּפְתַּח אֶת־דַּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה וּשְׁמוּאֵל יָרֵא מֵהַגִּיד אֶת־
16 הַמַּרְאָה אֶל־עֵלִי: וַיִּקְרָא עֵלִי אֶת־שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר
17 שְׁמוּאֵל בְּנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר מָה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר
אֵלֶיךָ אַל־נָא תְכַחֵד מִמֶּנִּי כֹּה יַעֲשֶׂה־לְךָ אֱלֹהִים וְכֹה
יוֹסִיף אִם־תְּכַחֵד מִמֶּנִּי דָּבָר מִכָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר
18 אֵלֶיךָ: וַיַּגֶּד־לוֹ שְׁמוּאֵל אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים וְלֹא כִחֵד מִמֶּנּוּ
וַיֹּאמֶר יְהוָה הוּא הַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה:

וינדל

v. 13 תקון סופרים: היה ראוי לו אלא שכינה הכתוב. בת"ע אֱלֹהִים, עיין שמות כ"ב כ"ז. v. 15 צ"ל הבקר וַיִּשְׁפֹּם בַּבֹּקֶר כן ת"ע. v. 16 סְ"א אֵלי וכן ד"א, ד"ב תהי"ב. v. 18 בְּעֵינָיו כתיב, בְּעֵינָיו קרי. בס"א בְּעֵינָיו כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב, ד"ו תהי"א.

19 וַיִּגְדַּל שְׁמוּאֵל וַיהוָה הָיָה עִמּוֹ וְלֹא־הִפִּיל מִכָּל־ 19
20 דְּבָרָיו אָרְצָה: וַיֵּדַע כָּל־יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שָׁבַע ס 20
כִּי־נֶאֱמָן שְׁמוּאֵל לְנָבִיא לַיהוָה:
21 וַיֹּסֶף יְהוָה לְהֵרָאֹה בְּשִׁלֹה כִּי־נִגְלָה יְהוָה אֶל 21
ד שְׁמוּאֵל בְּשִׁלֹו בִּדְבַר יְהוָה: וַיְהִי
דְּבַר־שְׁמוּאֵל לְכָל־יִשְׂרָאֵל וַיֵּצֵא
יִשְׂרָאֵל לִקְרַאת פְּלִשְׁתִּים לַמִּלְחָמָה וַיַּחֲנוּ עַל 2
הָאֶבֶן הָעֵזֶר וּפְלִשְׁתִּים חָנוּ בַּאֲפֵק: וַיַּעַרְכוּ פְּלִשְׁתִּים
לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל וַתִּטֹּשׁ הַמִּלְחָמָה וַיִּנָּגֶף יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי
פְלִשְׁתִּים וַיַּכּוּ בַמַּעֲרָכָה בַּשָּׂדֶה כְּאַרְבַּעַת אֲלָפִים אִישׁ:
3 וַיָּבֹא הָעָם אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לָמָּה 3
נְגָפָנוּ יְהוָה הַיּוֹם לִפְנֵי פְלִשְׁתִּים נִקְחָה אֵלֵינוּ מִשִּׁלֹה
אֶת־אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וְיָבֹא בְקִרְבֵּנוּ וְיֹשִׁעֵנוּ מִכַּף אֹיְבֵינוּ:
4 וַיִּשְׁלַח הָעָם שִׁלֹה וַיִּשְׂאוּ מִשָּׁם אֶת אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה 4
צְבָאוֹת יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים וְשָׁם שְׁנֵי בְנֵי־עֵלִי עִם־אֲרוֹן
5 בְּרִית הָאֱלֹהִים חָפְנִי וּפִינְחָס: וַיְהִי כְּבוֹא אֲרוֹן בְּרִית־ 5
יְהוָה אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיָּרִעוּ כָל־יִשְׂרָאֵל תְּרוּעָה גְדוֹלָה
6 וַתֵּהֹם הָאָרֶץ: וַיִּשְׁמְעוּ פְּלִשְׁתִּים אֶת־קוֹל הַתְּרוּעָה 6
וַיֹּאמְרוּ מָה קוֹל הַתְּרוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בְּמַחֲנֵה
7 הָעִבְרִים וַיֵּדְעוּ כִּי אֲרוֹן יְהוָה בָּא אֶל־הַמַּחֲנֶה: וַיִּרְאוּ 7
הַפְּלִשְׁתִּים כִּי אָמְרוּ בָּא אֱלֹהִים אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמְרוּ
8 אוֹי לָנוּ כִּי לֹא הָיְתָה כָזֹאת אֶתְמוֹל שִׁלְשֹׁם: אוֹי 8
לָנוּ מִי יַצִּילֵנוּ מִיַּד הָאֱלֹהִים הָאַדִּירִים הָאֵלֶּה אֵלֶּה
הֵם הָאֱלֹהִים הַמַּכִּים אֶת־מִצְרַיִם בְּכָל־מַכָּה בַּמִּדְבָּר:
9 הִתְחַזְּקוּ וִהְיוּ לַאֲנָשִׁים פְּלִשְׁתִּים פֶּן תַּעַבְדוּ לָעִבְרִים 9
10 כַּאֲשֶׁר עָבְדוּ לָכֶם וִהְיִיתֶם לַאֲנָשִׁים וְנִלְחַמְתֶּם: וַיִּלָּחֲמוּ 10
פלשתים

21 v. לְהֵרָאוֹת קרי. 21 v. בְּשִׁלֹו קרי. 21 v. ס״א מִדָּבָר וכן ד׳א. ד. 1 v. פסקא באמצע פסוק. 2 v. צ״ל וַיִּגַּף כן ת״נ. תי״ת וח״ר. 3 v. בְּשִׁלֹו קרי. 3 v. ס״א אֵינֶנּוּ וכן ד״א. ד״ב. ד׳ו וה״ר. 4 v. שָׁלוּ קרי.

19 And Samuel grew, and the LORD was with him, and did let none of his words fall to the ground.
20 And all Israel from Dan even to Beer-sheba knew that Samuel was established to be a prophet of the LORD.
21 And the LORD appeared again in Shiloh: for the LORD revealed himself to Samuel in Shiloh by the word of the LORD.

4 And the word of Samuel came to all Israel. Now Israel went out against the Philistines to battle, and pitched beside Eben-ezer: and the Philistines pitched in Aphek.
2 And the Philistines put themselves in array against Israel: and when they joined battle, Israel was smitten before the Philistines: and they slew of the army in the field about four thousand men.
3 And when the people were come into the camp, the elders of Israel said, Wherefore hath the LORD smitten us to day before the Philistines? Let us fetch the ark of the covenant of the LORD out of Shiloh unto us, that, when it cometh among us, it may save us out of the hand of our enemies.
4 So the people sent to Shiloh, that they might bring from thence the ark of the covenant of the LORD of hosts, which dwelleth between the cherubims: and the two sons of Eli, Hophni and Phinehas, were there with the ark of the covenant of God. 5 And when the ark of the covenant of the LORD came into the camp, all Israel shouted with a great shout, so that the earth rang again. 6 And when the Philistines heard the noise of the shout, they said, What meaneth the noise of this great shout in the camp of the Hebrews? And they understood that the ark of the LORD was come into the camp. 7 And the Philistines were afraid, for they said, God is come into the camp. And they said, Woe unto us! for there hath not been such a thing heretofore. 8 Woe unto us! who shall deliver us out of the hand of these mighty Gods? these are the Gods that smote the Egyptians with all the plagues in the wilderness. 9 Be strong, and quit yourselves like men, O ye Philistines, that ye be not servants unto the Hebrews, as they have been to you: quit yourselves like men, and fight. 10 And the

פְּלִשְׁתִּים וַיִּנָּגֵף יִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אִישׁ לְאָהָלָיו וַתְּהִי
הַמַּכָּה גְּדוֹלָה מְאֹד וַיִּפֹּל מִיִּשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים אֶלֶף רָגְלִי:
11 וַאֲרוֹן אֱלֹהִים נִלְקָח וּשְׁנֵי בְנֵי־עֵלִי מֵתוּ חָפְנִי וּפִינְחָס:
12 וַיָּרָץ אִישׁ־בִּנְיָמִן מִן־הַמַּעֲרָכָה וַיָּבֹא שִׁלֹה בַּיּוֹם הַהוּא
13 וּמַדָּיו קְרֻעִים וַאֲדָמָה עַל־רֹאשׁוֹ: וַיָּבוֹא וְהִנֵּה עֵלִי
יֹשֵׁב עַל־הַכִּסֵּא יָךְ דֶּרֶךְ מְצַפֶּה כִּי־הָיָה לִבּוֹ חָרֵד עַל
אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וְהָאִישׁ בָּא לְהַגִּיד בָּעִיר וַתְּזָעֵק כָּל
14 הָעִיר: וַיִּשְׁמַע עֵלִי אֶת־קוֹל הַצְּעָקָה וַיֹּאמֶר מֶה קוֹל
15 הֲהָמוֹן הַזֶּה וְהָאִישׁ מִהַר וַיָּבֹא וַיַּגֶּד לְעֵלִי: וְעֵלִי בֶּן
תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה וְעֵינָיו קָמָה וְלֹא יָכוֹל לִרְאוֹת:
16 וַיֹּאמֶר הָאִישׁ אֶל־עֵלִי אָנֹכִי הַבָּא מִן־הַמַּעֲרָכָה וַאֲנִי
מִן־הַמַּעֲרָכָה נַסְתִּי הַיּוֹם וַיֹּאמֶר מֶה־הָיָה הַדָּבָר בְּנִי:
17 וַיַּעַן הַמְבַשֵּׂר וַיֹּאמֶר נָס יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי פְלִשְׁתִּים וְגַם
מַגֵּפָה גְּדוֹלָה הָיְתָה בָעָם וְגַם־שְׁנֵי בָנֶיךָ מֵתוּ חָפְנִי
וּפִינְחָס וַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים נִלְקָחָה:
18 וַיְהִי כְּהַזְכִּירוֹ | אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיִּפֹּל מֵעַל
הַכִּסֵּא אָחֹרַנִּית בְּעַד | יַד הַשַּׁעַר וַתִּשָּׁבֵר מְפַרְקְתּוֹ
וַיָּמָת כִּי־זָקֵן הָאִישׁ וְכָבֵד וְהוּא שָׁפַט אֶת־יִשְׂרָאֵל
19 אַרְבָּעִים שָׁנָה: וְכַלָּתוֹ אֵשֶׁת־פִּינְחָס הָרָה לָלֶת וַתִּשְׁמַע
אֶת־הַשְּׁמוּעָה אֶל־הִלָּקַח אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וּמֵת חָמִיהָ
20 וְאִישָׁהּ וַתִּכְרַע וַתֵּלֶד כִּי־נֶהְפְּכוּ עָלֶיהָ צִירֶיהָ: וּכְעֵת
מוֹתָהּ וַתְּדַבֵּרְנָה הַנִּצָּבוֹת עָלֶיהָ אַל־תִּירְאִי כִּי בֵן יָלָדְתְּ
21 וְלֹא עָנְתָה וְלֹא־שָׁתָה לִבָּהּ: וַתִּקְרָא לַנַּעַר אִי כָּבוֹד
לֵאמֹר גָּלָה כָבוֹד מִיִּשְׂרָאֵל אֶל־הִלָּקַח אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
ואל-

Philistines fought, and Israel was smitten, and they fled every man into his tent: and there was a very great slaughter; for there fell of Israel thirty thousand footmen.

11 And the ark of God was taken; and the two sons of Eli, Hophni and Phinehas, were slain.

12 And there ran a man of Benjamin out of the army, and came to Shiloh the same day with his clothes rent, and with earth upon his head.

13 And when he came, lo, Eli sat upon a seat by the wayside watching: for his heart trembled for the ark of God. And when the man came into the city, and told it, all the city cried out.

14 And when Eli heard the noise of the crying, he said, What meaneth the noise of this tumult? And the man came in hastily, and told Eli.

15 Now Eli was ninety and eight years old; and his eyes were dim, that he could not see.

16 And the man said unto Eli, I am he that came out of the army, and I fled to day out of the army. And he said, What is there done, my son?

17 And the messenger answered and said, Israel is fled before the Philistines, and there hath been also a great slaughter among the people, and thy two sons also, Hophni and Phinehas, are dead, and the ark of God is taken.

18 And it came to pass, when he made mention of the ark of God, that he fell from off the seat backward by the side of the gate, and his neck brake, and he died: for he was an old man, and heavy. And he had judged Israel forty years.

19 And his daughter in law, Phinehas' wife, was with child, near to be delivered: and when she heard the tidings that the ark of God was taken, and that her father in law and her husband were dead, she bowed herself and travailed; for her pains came upon her.

20 And about the time of her death the women that stood by her said unto her, Fear not; for thou hast born a son. But she answered not, neither did she regard it.

21 And she named the child I-chabod, saying, The glory is departed from Israel: because the ark of God was taken,

---

12 v. כן ב"א, כ"נ אִישׁ־בִּנְיָמִן. 12 v. שִׁלוֹ קרי. 13 v. יַד כתיב, יַד קרי, בס"א יַד כתיב וקרי וכן ד"כ ורי"א, תי"ל לְיַד או עַלְיַד וכן תר"ת, ת"ע ות"ס. 15 v. כן למערבאי כהיב וקרי, למדנחאי קָמָה כתיב, קָמוּ קרי. 17 v. ס"א סְפָנֵי וכן ר"ת, ת"ע ות"ס. 18 v. ס"א בְּהַזְמִירוֹ וכן ר"א, ר"ב ת"ו. 20 v. ס"א וּבְעֵת וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ת"ק, ת"ס ות"ר.

22 וְאֶלְחָמִיָּה וְאִישָׁהּ: וַתֹּאמֶר נָלְתָה כָבוֹד מִיִּשְׂרָאֵל כִּי
נִלְקַח אֲרוֹן הָאֱלֹהִים:

ה 1 וּפְלִשְׁתִּים לָקְחוּ אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיְבִיאֻהוּ מֵאֶבֶן
2 הָעֵזֶר אַשְׁדּוֹדָה: וַיִּקְחוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
3 וַיְבִאוּ אֹתוֹ בֵּית דָּגוֹן וַיַּצִּגוּ אֹתוֹ אֵצֶל דָּגוֹן: וַיַּשְׁכִּמוּ
אַשְׁדּוֹדִים מִמָּחֳרָת וְהִנֵּה דָגוֹן נֹפֵל לְפָנָיו אַרְצָה לִפְנֵי
4 אֲרוֹן יְהוָה וַיִּקְחוּ אֶת־דָּגוֹן וַיָּשִׁבוּ אֹתוֹ לִמְקוֹמוֹ: וַיַּשְׁכִּמוּ
בַבֹּקֶר מִמָּחֳרָת וְהִנֵּה דָגוֹן נֹפֵל לְפָנָיו אַרְצָה לִפְנֵי
אֲרוֹן יְהוָה וְרֹאשׁ דָּגוֹן וּשְׁתֵּי | כַּפּוֹת יָדָיו כְּרֻתוֹת אֶל־
5 הַמִּפְתָּן רַק דָּגוֹן נִשְׁאַר עָלָיו: עַל־כֵּן לֹא־יִדְרְכוּ כֹהֲנֵי
דָגוֹן וְכָל־הַבָּאִים בֵּית־דָּגוֹן עַל־מִפְתַּן דָּגוֹן בְּאַשְׁדּוֹד
6 עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וַתִּכְבַּד יַד־יְהוָה
אֶל־הָאַשְׁדּוֹדִים וַיְשֹׁמֵם וַיַּךְ אֹתָם בְּעֹפָלִים אֶת־אַשְׁדּוֹד
7 וְאֶת־גְּבוּלֶיהָ: וַיִּרְאוּ אַנְשֵׁי־אַשְׁדּוֹד כִּי־כֵן וְאָמְרוּ לֹא־יֵשֵׁב
אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עִמָּנוּ כִּי־קָשְׁתָה יָדוֹ עָלֵינוּ וְעַל
8 דָּגוֹן אֱלֹהֵינוּ: וַיִּשְׁלְחוּ וַיַּאַסְפוּ אֶת־כָּל־סַרְנֵי פְּלִשְׁתִּים
אֲלֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ
גַּת יִסֹּב אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּסֹבּוּ אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵי
9 יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי אַחֲרֵי | הֲסֵבּוּ אֹתוֹ
וַתְּהִי יַד־יְהוָה בָּעִיר מְהוּמָה גְּדוֹלָה מְאֹד וַיַּךְ אֶת־אַנְשֵׁי
10 הָעִיר מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל וַיִּשְׂתָּרְרוּ לָהֶם עֹפָלִים: וַיִּשְׁלְחוּ
אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עֶקְרוֹן וַיְהִי כְּבוֹא אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
עֶקְרוֹן וַיִּזְעֲקוּ הָעֶקְרֹנִים לֵאמֹר הֵסֵבּוּ אֵלַי אֶת־אֲרוֹן
11 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְהָמִיתֵנִי וְאֶת־עַמִּי: וַיִּשְׁלְחוּ וַיַּאַסְפוּ
אֶת־כָּל־סַרְנֵי פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ שַׁלְּחוּ אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵי
ישראל

and because of her father in law and her husband.
And she said, The glory is departed from Israel: for the ark of God is taken.

And the Philistines took the ark of God, and brought it from Eben-ezer unto Ashdod.
When the Philistines took the ark of God, they brought it into the house of Dagon, and set it by Dagon.
And when they of Ashdod arose early on the morrow, behold, Dagon was fallen upon his face to the earth before the ark of the LORD. And they took Dagon, and set him in his place again.
And when they arose early on the morrow morning, behold, Dagon was fallen upon his face to the ground before the ark of the LORD; and the head of Dagon and both the palms of his hands were cut off upon the threshold; only the stump of Dagon was left to him.
Therefore neither the priests of Dagon, nor any that come into Dagon's house, tread on the threshold of Dagon in Ashdod unto this day.
But the hand of the LORD was heavy upon them of Ashdod, and he destroyed them, and smote them with emerods, even Ashdod and the coasts thereof.
And when the men of Ashdod saw that it was so, they said, The ark of the God of Israel shall not abide with us: for his hand is sore upon us, and upon Dagon our god.
They sent therefore and gathered all the lords of the Philistines unto them, and said, What shall we do with the ark of the God of Israel? And they answered, Let the ark of the God of Israel be carried about unto Gath. And they carried the ark of the God of Israel about thither. And it was so, that, after they had carried it about, the hand of the LORD was against the city with a very great destruction: and he smote the men of the city, both small and great, and they had emerods in their secret parts. Therefore they sent the ark of God to Ekron. And it came to pass, as the ark of God came to Ekron, that the Ekronites cried out, saying, They have brought about the ark of the God of Israel to us, to slay us and our people. So they sent and gathered together all the lords of the Philistines, and said, Send away the ark of the God of

---

22 ו׳ ס״א ואל־חמת וכן ד״א ור״ב, וכס״א אמת חסיה: עיין פסוק י״ט. ה 3 ו׳ צ׳ל סמחרת ויבאו בית דגון וירא והנה וגו׳ בן ח׳׳כ. 4 ו״ו צ׳ל על־פניו כן תר׳ ח׳׳ע, ת׳׳ם ות׳׳ר. 6 ו׳ בעפלים כתיב, בפחרים קרי. 8 ו׳ כן ב״א, ב״נ וישלחו בלא נעיא. 9 ו׳ בס״א אין כאן מסקא. 9 ו׳ עפלים כתיב, טחרים קרי.

יִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב לִמְקוֹמוֹ וְלֹא־יָמִית אֹתִי וְאֶת־עַמִּי כִּי־
הָיְתָה מְהוּמַת־מָוֶת בְּכָל־הָעִיר כָּבְדָה מְאֹד יַד
12 הָאֱלֹהִים שָׁם: וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא־מֵתוּ הֻכּוּ בָּעֳפָלִים
ו וַתַּעַל שַׁוְעַת הָעִיר הַשָּׁמָיִם: וַיְהִי
2 אֲרוֹן־יְהוָה בִּשְׂדֵה פְּלִשְׁתִּים שִׁבְעָה חֳדָשִׁים: וַיִּקְרְאוּ
פְּלִשְׁתִּים לַכֹּהֲנִים וְלַקְּסָמִים לֵאמֹר מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲרוֹן
3 יְהוָה הוֹדִיעֻנוּ בַּמֶּה נְשַׁלְּחֶנּוּ לִמְקוֹמוֹ: וַיֹּאמְרוּ אִם־
מְשַׁלְּחִים ׀ אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אַל־תְּשַׁלְּחֻהוּ אֹתוֹ
רֵיקָם כִּי־הָשֵׁב תָּשִׁיבוּ לוֹ אָשָׁם אָז תֵּרָפְאוּ וְנוֹדַע
4 לָכֶם לָמָּה לֹא־תָסוּר יָדוֹ מִכֶּם: וַיֹּאמְרוּ מָה הָאָשָׁם
אֲשֶׁר נָשִׁיב לוֹ וַיֹּאמְרוּ מִסְפַּר סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים חֲמִשָּׁה
עֹפְלֵי זָהָב וַחֲמִשָּׁה עַכְבְּרֵי זָהָב כִּי־מַגֵּפָה אַחַת לְכֻלָּם
5 וּלְסַרְנֵיכֶם: וַעֲשִׂיתֶם צַלְמֵי עָפְלֵיכֶם וְצַלְמֵי עַכְבְּרֵיכֶם
הַמַּשְׁחִתִם אֶת־הָאָרֶץ וּנְתַתֶּם לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כָּבוֹד
אוּלַי יָקֵל אֶת־יָדוֹ מֵעֲלֵיכֶם וּמֵעַל אֱלֹהֵיכֶם וּמֵעַל
6 אַרְצְכֶם: וְלָמָּה תְכַבְּדוּ אֶת־לִבַּבְכֶם כַּאֲשֶׁר כִּבְּדוּ
מִצְרַיִם וּפַרְעֹה אֶת־לִבָּם הֲלוֹא כַּאֲשֶׁר הִתְעֲלֵל בָּהֶם
7 וַיְשַׁלְּחוּם וַיֵּלֵכוּ: וְעַתָּה קְחוּ וְעֲשׂוּ עֲגָלָה חֲדָשָׁה אַחַת
וּשְׁתֵּי פָרוֹת עָלוֹת אֲשֶׁר לֹא־עָלָה עֲלֵיהֶם עֹל וְאַסְרְתֶּם
אֶת־הַפָּרוֹת בָּעֲגָלָה וַהֲשֵׁבֹתֶם בְּנֵיהֶם מֵאַחֲרֵיהֶם
8 הַבַּיְתָה: וּלְקַחְתֶּם אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וּנְתַתֶּם אֹתוֹ אֶל־
הָעֲגָלָה וְאֶת־כְּלֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר הֲשֵׁבֹתֶם לוֹ אָשָׁם
9 תָּשִׂימוּ בָּאַרְגָּז מִצִּדּוֹ וְשִׁלַּחְתֶּם אֹתוֹ וְהָלָךְ: וּרְאִיתֶם אִם־
דֶּרֶךְ גְּבוּלוֹ יַעֲלֶה בֵּית שֶׁמֶשׁ הוּא עָשָׂה לָנוּ אֶת־הָרָעָה
הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וְאִם־לֹא וְיָדַעְנוּ כִּי לֹא יָדוֹ נָגְעָה בָּנוּ
מקרה

12 v. בָּעֳפָלִים כתיב, פְּצוּחִים קרי. ו, 3 v. צ"ל משלחים אתם כן תר', ת"ע ות"ס.
3 v. כן ב"א, כ"נ אל־ כנעיא. 4 v. עָפְלֵי כתיב. טְחֹרֵי קרי. 4 v. ס"א לְכֻלָּם וכן ת"ב תר', ת"ע, ת"ס ות"ר. וכס"א לְכֻלָּם כתיב, לְכוּלָּם קרי. 5 v. עָפְלֵיכֶם כתיב. טְחֹרֵיכֶם קרי.
9 v. ס"א את־גלי־הרעה וכן ד"א, ר"כ ור"ו.

Israel, and let it go again to his own place, that it slay us not, and our people: for there was a deadly destruction throughout all the city; the hand of God was very heavy there.

12 And the men that died not were smitten with the emerods: and the cry of the city went up to heaven.

6 And the ark of the LORD was in the country of the Philistines seven months.

2 And the Philistines called for the priests and the diviners, saying, What shall we do to the ark of the LORD? tell us wherewith we shall send it to his place.

3 And they said, If ye send away the ark of the God of Israel, send it not empty; but in any wise return him a trespass offering: then ye shall be healed, and it shall be known to you why his hand is not removed from you.

4 Then said they, What shall be the trespass offering which we shall return to him? They answered, Five golden emerods, and five golden mice, according to the number of the lords of the Philistines: for one plague was on you all, and on your lords.

5 Wherefore ye shall make images of your emerods, and images of your mice that mar the land; and ye shall give glory unto the God of Israel: peradventure he will lighten his hand from off you, and from off your gods, and from off your land.

6 Wherefore then do ye harden your hearts, as the Egyptians and Pharaoh hardened their hearts? when he had wrought wonderfully among them, did they not let the people go, and
7 they departed? Now therefore make a new cart, and take two milch kine, on which there hath come no yoke, and tie the kine to the cart, and bring their calves home from them:
8 And take the ark of the LORD, and lay it upon the cart; and put the jewels of gold, which ye return him for a trespass offering, in a coffer by the side thereof; and send it away, that it may
9 go. And see, if it goeth up by the way of his own coast to Beth-shemesh, then he hath done us this great evil: but if not, then we shall know that it is not his hand that smote us:

10 מִקְרֶה הוּא הָיָה לָנוּ: וַיַּעֲשׂוּ הָאֲנָשִׁים כֵּן וַיִּקְחוּ שְׁתֵּי
פָרוֹת עָלוֹת וַיַּאַסְרוּם בָּעֲגָלָה וְאֶת־בְּנֵיהֶם כָּלְאוּ בַבָּיִת:
11 וַיָּשִׂמוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֶל־הָעֲגָלָה וְאֶת הָאַרְגֹּז וְאֶת
12 עַכְבְּרֵי הַזָּהָב וְאֶת צַלְמֵי טְחֹרֵיהֶם: וַיִּשַּׁרְנָה הַפָּרוֹת
בַּדֶּרֶךְ עַל־דֶּרֶךְ בֵּית שֶׁמֶשׁ בְּמִסְלָּה אַחַת הָלְכָה הָלוֹךְ
וְגָעֹה וְלֹא־סָרוּ יָמִין וּשְׂמֹאול וְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים הֹלְכִים
13 אַחֲרֵיהֶם עַד־גְּבוּל בֵּית שָׁמֶשׁ: וּבֵית שֶׁמֶשׁ קֹצְרִים
קְצִיר־חִטִּים בָּעֵמֶק וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ אֶת־
14 הָאָרוֹן וַיִּשְׂמְחוּ לִרְאוֹת: וְהָעֲגָלָה בָּאָה אֶל־שְׂדֵה ס
יְהוֹשֻׁעַ בֵּית־הַשִּׁמְשִׁי וַתַּעֲמֹד שָׁם וְשָׁם אֶבֶן גְּדוֹלָה
וַיְבַקְּעוּ אֶת־עֲצֵי הָעֲגָלָה וְאֶת־הַפָּרוֹת הֶעֱלוּ עֹלָה
לַיהוָה:
15 וְהַלְוִיִּם הוֹרִידוּ | אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וְאֶת־הָאַרְגֹּז אֲשֶׁר־
אִתּוֹ אֲשֶׁר־בּוֹ כְּלֵי־זָהָב וַיָּשִׂמוּ אֶל־הָאֶבֶן הַגְּדוֹלָה
וְאַנְשֵׁי בֵית־שֶׁמֶשׁ הֶעֱלוּ עֹלוֹת וַיִּזְבְּחוּ זְבָחִים בַּיּוֹם הַהוּא
16 לַיהוָה: וַחֲמִשָּׁה סַרְנֵי־פְלִשְׁתִּים רָאוּ וַיָּשֻׁבוּ עֶקְרוֹן בַּיּוֹם
הַהוּא:
17 וְאֵלֶּה טְחֹרֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר הֵשִׁיבוּ פְּלִשְׁתִּים אָשָׁם לַיהוָה
לְאַשְׁדּוֹד אֶחָד לַעֲזָה אֶחָד לְאַשְׁקְלוֹן אֶחָד לְגַת אֶחָד
18 לְעֶקְרוֹן אֶחָד: וְעַכְבְּרֵי הַזָּהָב מִסְפַּר כָּל־עָרֵי פְלִשְׁתִּים
לַחֲמֵשֶׁת הַסַּרְנִים מֵעִיר מִבְצָר וְעַד כְּפַר הַפְּרָזִי וְעַד |
אָבֵל הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר הִנִּיחוּ עָלֶיהָ אֵת אֲרוֹן יְהוָה עַד
19 הַיּוֹם הַזֶּה בִּשְׂדֵה יְהוֹשֻׁעַ בֵּית־הַשִּׁמְשִׁי: וַיַּךְ בְּאַנְשֵׁי
בֵּית־שֶׁמֶשׁ כִּי רָאוּ בַּאֲרוֹן יְהוָה וַיַּךְ בָּעָם שִׁבְעִים
אִישׁ חֲמִשִּׁים אֶלֶף אִישׁ וַיִּתְאַבְּלוּ הָעָם כִּי־הִכָּה יְהוָה
בעם

it was a chance that happened to us.
And the men did so; and took two milch kine, and tied them to the cart, and shut up their calves at home:
And they laid the ark of the LORD upon the cart, and the coffer with the mice of gold and the images of their emerods.
And the kine took the straight way to the way of Beth-shemesh, and went along the highway, lowing as they went, and turned not aside to the right hand or to the left; and the lords of the Philistines went after them unto the border of Beth-shemesh.
And they of Beth-shemesh were reaping their wheat harvest in the valley: and they lifted up their eyes, and saw the ark, and rejoiced to see it.
And the cart came into the field of Joshua, a Beth-shemite, and stood there, where there was a great stone: and they clave the wood of the cart, and offered the kine a burnt offering unto the LORD.
And the Levites took down the ark of the LORD, and the coffer that was with it, wherein the jewels of gold were, and put them on the great stone: and the men of Beth-shemesh offered burnt offerings and sacrificed sacrifices the same day unto the LORD.
And when the five lords of the Philistines had seen it, they returned to Ekron the same day.

---

v. 11 ס״א עָפְלֵיהֶם כתיב, טְחֹרֵיהֶם קרי. v. 12 ושמאל קרי. v. 13 צ״ל לקראתו בן ת״ע: עיין שפתים י״ט ג׳. v. 15 ס״א עָלֶיהָ. כן ב״א. ב״נ ויזבחו בלא נציא. v. 18 ס״א אֶבֶן וכן תר׳ ות״ע: עיין פסוק י״ד וט״ו. v. 19 כן ב״א. ב״נ ויתאבלו בלא נציא.

And these are the golden emerods which the Philistines returned for a trespass offering unto the LORD; for Ashdod one, for Gaza one, for Askelon one, for Gath one, for Ekron one; And the golden mice, according to the number of all the cities of the Philistines belonging to the five lords, both of fenced cities, and of country villages, even unto the great stone of Abel, whereon they set down the ark of the LORD: which stone remaineth unto this day in the field of Joshua, the Beth-shemite. And he smote the men of Beth-shemesh, because they had looked into the ark of the LORD, even he smote of the people fifty thousand and threescore and ten men: and the people lamented, because the LORD had smitten

many of the people with a great slaughter.

20 And the men of Beth-shemesh said, Who is able to stand before this holy LORD God? and to whom shall he go up from us?

21 And they sent messengers to the inhabitants of Kirjath-jearim, saying, The Philistines have brought again the ark of the LORD; come ye down, and fetch it up to you.

7 And the men of Kirjath-jearim came, and fetched up the ark of the LORD, and brought it into the house of Abinadab in the hill, and sanctified Eleazar his son to keep the ark of the LORD.

2 And it came to pass, while the ark abode in Kirjath-jearim, that the time was long; for it was twenty years: and all the house of Israel lamented after the LORD.

3 And Samuel spake unto all the house of Israel, saying, If ye do return unto the LORD with all your hearts, then put away the strange gods and Ashtaroth from among you, and prepare your hearts unto the LORD, and serve him only: and he will deliver you out of the hand of the Philistines.

4 Then the children of Israel did put away Baalim and Ashtaroth, and served the LORD only.

5 And Samuel said, Gather all Israel to Mizpeh, and I will pray for you unto the LORD.

6 And they gathered together to Mizpeh, and drew water, and poured it out before the LORD, and fasted on that day, and said there, We have sinned against the LORD. And Samuel judged the children of Israel in Mizpeh.

7 And when the Philistines heard that the children of Israel were gathered together to Mizpeh, the lords of the Philistines went up against Israel. And when the children of Israel heard it, they were afraid of the Philistines.

8 And the children of Israel said to Samuel, Cease not to cry unto the LORD our God for us, that he will save us out of the hand of the Philistines.

9 And Samuel took a sucking lamb, and offered it for a burnt offering wholly unto the LORD: and Samuel cried unto the LORD for Israel; and the LORD heard him.

10 And as Samuel was offering up the burnt offering,

בָּעָם מַכָּה גְדוֹלָה: 20 וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי בֵית־שֶׁמֶשׁ מִי יוּכַל לַעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה הָאֱלֹהִים הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה וְאֶל־מִי יַעֲלֶה מֵעָלֵינוּ: 21 וַיִּשְׁלְחוּ מַלְאָכִים אֶל־יוֹשְׁבֵי קִרְיַת־יְעָרִים לֵאמֹר הֵשִׁבוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־אֲרוֹן יְהוָה רְדוּ הַעֲלוּ אֹתוֹ אֲלֵיכֶם: 1 וַיָּבֹאוּ אַנְשֵׁי | קִרְיַת יְעָרִים וַיַּעֲלוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וַיָּבִאוּ אֹתוֹ אֶל־בֵּית אֲבִינָדָב בַּגִּבְעָה וְאֶת־אֶלְעָזָר בְּנוֹ קִדְּשׁוּ לִשְׁמֹר אֶת־אֲרוֹן יְהוָה: 2 וַיְהִי מִיּוֹם שֶׁבֶת הָאָרוֹן בְּקִרְיַת יְעָרִים וַיִּרְבּוּ הַיָּמִים וַיִּהְיוּ עֶשְׂרִים שָׁנָה וַיָּנַהּ כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי יְהוָה: 3 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִם־בְּכָל־לְבַבְכֶם אַתֶּם שָׁבִים אֶל־יְהוָה הָסִירוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר מִתּוֹכְכֶם וְהָעַשְׁתָּרוֹת וְהָכִינוּ לְבַבְכֶם אֶל־יְהוָה וְעִבְדֻהוּ לְבַדּוֹ וְיַצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד 4 פְּלִשְׁתִּים: וַיָּסִירוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־הָעַשְׁתָּרוֹת וַיַּעַבְדוּ אֶת־יְהוָה לְבַדּוֹ: 5 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל קִבְצוּ אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל הַמִצְפָּתָה וְאֶתְפַּלֵל בַּעַדְכֶם אֶל־יְהוָה: 6 וַיִּקָּבְצוּ הַמִצְפָּתָה וַיִּשְׁאֲבוּ מַיִם וַיִּשְׁפְּכוּ | לִפְנֵי יְהוָה וַיָּצוֹמוּ בַיּוֹם הַהוּא וַיֹּאמְרוּ שָׁם חָטָאנוּ לַיהוָה וַיִּשְׁפֹּט שְׁמוּאֵל אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 7 בַּמִצְפָּתָה: וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים כִּי־הִתְקַבְּצוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַמִצְפָּתָה וַיַּעֲלוּ סַרְנֵי־פְלִשְׁתִּים אֶל־יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁמְעוּ 8 בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ מִפְּנֵי פְלִשְׁתִּים: וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־שְׁמוּאֵל אַל־תֶּחֱרַשׁ מִמֶּנּוּ מִזְּעֹק אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ 9 וְיוֹשִׁעֵנוּ מִיַּד פְּלִשְׁתִּים: וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל טְלֵה חָלָב אֶחָד וַיַּעֲלֵהוּ עֹלָה כָּלִיל לַיהוָה וַיִּזְעַק שְׁמוּאֵל אֶל־יְהוָה בְּעַד 10 יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲנֵהוּ יְהוָה: וַיְהִי שְׁמוּאֵל מַעֲלֶה הָעֹלָה

ופלשתים

ס״א מִי׳ בסקא ובלא נגינה. ז, 1 ס״א אֲשֶׁר־בגבעה וכן ר״ב, תר. תי״ע ות׳ס.
ב כן למדראי, למדרחאי כמ״ג רפ׳. 9 וַיַּעֲלֵה כתיב וַיַּעֲלֵהוּ קרי.

וּפְלִשְׁתִּים נִגְּשׁוּ לְמִלְחָמָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּרְעֹם יְהוָה ׀
בְּקוֹל־גָּדוֹל בַּיּוֹם הַהוּא עַל־פְּלִשְׁתִּים וַיְהֻמֵּם וַיִּנָּגְפוּ לִפְנֵי
11 יִשְׂרָאֵל: וַיֵּצְאוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל מִן־הַמִּצְפָּה וַיִּרְדְּפוּ אֶת־
12 פְּלִשְׁתִּים וַיַּכּוּם עַד־מִתַּחַת לְבֵית כָּר: וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל
אֶבֶן אַחַת וַיָּשֶׂם בֵּין־הַמִּצְפָּה וּבֵין הַשֵּׁן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָהּ
13 אֶבֶן הָעֶזֶר וַיֹּאמַר עַד־הֵנָּה עֲזָרָנוּ יְהוָה: וַיִּכָּנְעוּ הַפְּלִשְׁתִּים
וְלֹא־יָסְפוּ עוֹד לָבוֹא בִּגְבוּל יִשְׂרָאֵל וַתְּהִי יַד־יְהוָה
14 בַּפְּלִשְׁתִּים כֹּל יְמֵי שְׁמוּאֵל: וַתָּשַׁבְנָה הֶעָרִים אֲשֶׁר
לָקְחוּ־פְלִשְׁתִּים מֵאֵת יִשְׂרָאֵל ׀ לְיִשְׂרָאֵל מֵעֶקְרוֹן וְעַד־
גַּת וְאֶת־גְּבוּלָן הִצִּיל יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים וַיְהִי שָׁלוֹם
15 בֵּין יִשְׂרָאֵל וּבֵין הָאֱמֹרִי: וַיִּשְׁפֹּט שְׁמוּאֵל אֶת־יִשְׂרָאֵל
16 כֹּל יְמֵי חַיָּיו: וְהָלַךְ מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה וְסָבַב בֵּית־אֵל
וְהַגִּלְגָּל וְהַמִּצְפָּה וְשָׁפַט אֶת־יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־הַמְּקוֹמוֹת
17 הָאֵלֶּה: וּתְשֻׁבָתוֹ הָרָמָתָה כִּי־שָׁם בֵּיתוֹ וְשָׁם שָׁפַט
אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיִּבֶן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה:

ח וַיְהִי כַּאֲשֶׁר זָקֵן שְׁמוּאֵל וַיָּשֶׂם אֶת־בָּנָיו שֹׁפְטִים
2 לְיִשְׂרָאֵל: וַיִּהְיוּ שֵׁם־בְּנוֹ הַבְּכוֹר יוֹאֵל וְשֵׁם מִשְׁנֵהוּ
3 אֲבִיָּה שֹׁפְטִים בִּבְאֵר שָׁבַע: וְלֹא־הָלְכוּ בָנָיו בִּדְרָכָו
וַיַּטּוּ אַחֲרֵי הַבָּצַע וַיִּקְחוּ־שֹׁחַד וַיַּטּוּ מִשְׁפָּט:
4 וַיִּתְקַבְּצוּ כָּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־שְׁמוּאֵל
5 הָרָמָתָה: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הִנֵּה אַתָּה זָקַנְתָּ וּבָנֶיךָ לֹא הָלְכוּ
בִּדְרָכֶיךָ עַתָּה שִׂימָה־לָּנוּ מֶלֶךְ לִשְׁפְּטֵנוּ כְּכָל־הַגּוֹיִם:
6 וַיֵּרַע הַדָּבָר בְּעֵינֵי שְׁמוּאֵל כַּאֲשֶׁר אָמְרוּ תְּנָה־לָּנוּ
מֶלֶךְ לִשְׁפְּטֵנוּ וַיִּתְפַּלֵּל שְׁמוּאֵל אֶל־יְהוָה:
7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל שְׁמַע בְּקוֹל הָעָם לְכֹל
אשר־

---

12 v. צ"ל הִישָׁנָה כן ת"ע. 14 v. כן ב"א ב: אֲשֶׁר בסקף וכלא נגינה. 16 v. כן לסערבאי. לסרנחאי ניתאל חדא מלה. ח, 3 v. בְּדַרְכָּיו כתיב. בִּדְרָכָיו קרי, בס"א בְּדַרְכֵי כתיב וקרי וכן ד"א ד"ב. ד"ו תר"ת. ובס"א בְּדַרְמוֹ כתיב וקרי וכן ת"ע.

the Philistines drew near to battle against Israel: but the LORD thundered with a great thunder on that day upon the Philistines, and discomfited them; and they were smitten before Israel.

11 And the men of Israel went out of Mizpeh, and pursued the Philistines, and smote them, until they came under Beth-car.

12 Then Samuel took a stone, and set it between Mizpeh and Shen, and called the name of it Eben-ezer, saying, Hitherto hath the LORD helped us.

13 So the Philistines were subdued, and they came no more into the coast of Israel: and the hand of the LORD was against the Philistines all the days of Samuel.

14 And the cities which the Philistines had taken from Israel were restored to Israel, from Ekron even unto Gath; and the coasts thereof did Israel deliver out of the hands of the Philistines. And there was peace between Israel and the Amorites.

15 And Samuel judged Israel all the days of his life.

16 And he went from year to year in circuit to Beth-el, and Gilgal, and Mizpeh, and judged Israel in all those places.

17 And his return was to Ramah; for there was his house; and there he judged Israel; and there he built an altar unto the LORD.

8 And it came to pass, when Samuel was old, that he made his sons judges over
2 Israel. Now the name of his firstborn was Joel; and the name of his second, Abiah: they
3 were judges in Beer-sheba. And his sons walked not in his ways, but turned aside after
4 lucre, and took bribes, and perverted judgment. Then all the elders of Israel gathered themselves together, and came to Samuel unto Ramah,
5 And said unto him, Behold, thou art old,
6 and thy sons walk not in thy ways: now make us a king to judge us like all the nations. But the thing displeased Samuel, when they said, Give us a king to judge us. And Samuel prayed
7 unto the LORD. And the LORD said unto Samuel, Hearken unto the voice of the people in all

אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ כִּי לֹא אֹתְךָ מָאָסוּ כִּי־אֹתִי מָאֲסוּ
מִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם: כְּכָל־הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר־עָשׂוּ מִיּוֹם הַעֲלֹתִי
אוֹתָם מִמִּצְרַיִם וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּה וַיַּעַזְבֻנִי וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים
אֲחֵרִים כֵּן הֵמָּה עֹשִׂים גַּם־לָךְ: וְעַתָּה שְׁמַע בְּקוֹלָם אַךְ
כִּי־הָעֵד תָּעִיד בָּהֶם וְהִגַּדְתָּ לָהֶם מִשְׁפַּט הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר
יִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶת
כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֶל־הָעָם הַשֹּׁאֲלִים מֵאִתּוֹ מֶלֶךְ: וַיֹּאמֶר
זֶה יִהְיֶה מִשְׁפַּט הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִמְלֹךְ עֲלֵיכֶם אֶת־בְּנֵיכֶם
יִקַּח וְשָׂם לוֹ בְּמֶרְכְּבֹתָו וּבְפָרָשָׁיו וְרָצוּ לִפְנֵי מֶרְכַּבְתּוֹ:
וְלָשׂוּם לוֹ שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְלַחֲרֹשׁ חֲרִישׁוֹ
וְלִקְצֹר קְצִירוֹ וְלַעֲשׂוֹת כְּלֵי־מִלְחַמְתּוֹ וּכְלֵי רִכְבּוֹ:
וְאֶת־בְּנוֹתֵיכֶם יִקַּח לְרַקָּחוֹת וּלְטַבָּחוֹת וּלְאֹפוֹת: וְאֶת־
שְׂדוֹתֵיכֶם וְאֶת־כַּרְמֵיכֶם וְזֵיתֵיכֶם הַטּוֹבִים יִקַּח וְנָתַן
לַעֲבָדָיו: וְזַרְעֵיכֶם וְכַרְמֵיכֶם יַעְשֵׂר וְנָתַן לְסָרִיסָיו
וְלַעֲבָדָיו: וְאֶת־עַבְדֵיכֶם וְאֶת־שִׁפְחֹתֵיכֶם וְאֶת־בַּחוּרֵיכֶם
הַטּוֹבִים וְאֶת־חֲמֹרֵיכֶם יִקַּח וְעָשָׂה לִמְלַאכְתּוֹ: צֹאנְכֶם
יַעְשֵׂר וְאַתֶּם תִּהְיוּ לוֹ לַעֲבָדִים: וְזָעַקְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא
מִלִּפְנֵי מַלְכְּכֶם אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם לָכֶם וְלֹא־יַעֲנֶה יְהוָה
אֶתְכֶם בַּיּוֹם הַהוּא: וַיְמָאֲנוּ הָעָם לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל שְׁמוּאֵל
וַיֹּאמְרוּ לֹא כִּי אִם־מֶלֶךְ יִהְיֶה עָלֵינוּ: וְהָיִינוּ גַּם־אֲנַחְנוּ
כָּל־הַגּוֹיִם וְשָׁפְטָנוּ מַלְכֵּנוּ וְיָצָא לְפָנֵינוּ וְנִלְחַם אֶת־
מִלְחֲמֹתֵינוּ: וַיִּשְׁמַע שְׁמוּאֵל אֵת כָּל־דִּבְרֵי הָעָם וַיְדַבְּרֵם
בְּאָזְנֵי יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל
שְׁמוּאֵל שְׁמַע בְּקוֹלָם וְהִמְלַכְתָּ לָהֶם מֶלֶךְ וַיֹּאמֶר
שְׁמוּאֵל אֶל־אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל לְכוּ אִישׁ לְעִירוֹ:

ט וַיְהִי־אִישׁ מִבִּנְיָמִין וּשְׁמוֹ קִישׁ בֶּן־אֲבִיאֵל בֶּן־

צרור

ו. v. צ"ל בקריכם כן ת"ע. 19 .v ס"א לו ובס"א לו כתיב. לא קרי. 20 .v ס"א מלחמתנו.
ט. 1 .v כבנ־ימין כתיב. מבנימין קרי.

that they say unto thee: for they have not rejected thee, but they have rejected me, that I should not reign over them.

8 According to all the works which they have done since the day that I brought them up out of Egypt even unto this day, wherewith they have forsaken me, and served other gods, so do they also unto thee.

9 Now therefore hearken unto their voice: howbeit yet protest solemnly unto them, and shew them the manner of the king that shall reign over them.

10 And Samuel told all the words of the LORD unto the people that asked of him a king.

11 And he said, This will be the manner of the king that shall reign over you: He will take your sons, and appoint them for himself, for his chariots, and to be his horsemen; and some shall run before his chariots.

12 And he will appoint him captains over thousands, and captains over fifties; and will set them to ear his ground, and to reap his harvest, and to make his instruments of war, and instruments of his chariots.

13 And he will take your daughters to be confectionaries, and to be cooks, and to be bakers.

14 And he will take your fields, and your vineyards, and your oliveyards, even the best of them, and give them to his servants.

15 And he will take the tenth of your seed, and of your vineyards, and give to his officers, and to his servants.

16 And he will take your menservants, and your maidservants, and your goodliest young men, and your asses, and put them to his work.

17 He will take the tenth of your sheep: and ye shall be his servants.

18 And ye shall cry out in that day because of your king which ye shall have chosen you; and the LORD will not hear you in that day.

19 Nevertheless the people refused to obey the voice of Samuel; and they said, Nay; but we will have a king over us;

20 That we also may be like all the nations; and that our king may judge us, and go out before us, and fight our battles.

21 And Samuel heard all the words of the people, and he rehearsed them in the ears of the LORD.

22 And the LORD said to Samuel, Hearken unto their voice, and make them a king. And Samuel said unto the men of Israel, Go ye every man unto his city.

9 Now there was a man of Benjamin, whose name was Kish, the son of Abiel, the son of

צְרֹר בֶּן־בְּכוֹרַת בֶּן־אֲפִיחַ בֶּן־אִישׁ יְמִינִי גִּבּוֹר חָיִל׃
וְלוֹ־הָיָה בֵן וּשְׁמוֹ שָׁאוּל בָּחוּר וְטוֹב וְאֵין אִישׁ מִבְּנֵי ס
יִשְׂרָאֵל טוֹב מִמֶּנּוּ מִשִּׁכְמוֹ וָמַעְלָה גָּבַהּ מִכָּל־הָעָם׃
וַתֹּאבַדְנָה הָאֲתֹנוֹת לְקִישׁ אֲבִי שָׁאוּל וַיֹּאמֶר קִישׁ אֶל־
שָׁאוּל בְּנוֹ קַח־נָא אִתְּךָ אֶת־אַחַד מֵהַנְּעָרִים וְקוּם לֵךְ
בַּקֵּשׁ אֶת־הָאֲתֹנֹת׃ וַיַּעֲבֹר בְּהַר־אֶפְרַיִם וַיַּעֲבֹר בְּאֶרֶץ
שָׁלִשָׁה וְלֹא מָצָאוּ וַיַּעַבְרוּ בְּאֶרֶץ־שַׁעֲלִים וְאֵין וַיַּעֲבֹר
בְּאֶרֶץ־יְמִינִי וְלֹא מָצָאוּ׃ הֵמָּה בָּאוּ בְאֶרֶץ צוּף וְשָׁאוּל
אָמַר לְנַעֲרוֹ אֲשֶׁר־עִמּוֹ לְכָה וְנָשׁוּבָה פֶּן־יֶחְדַּל אָבִי
מִן־הָאֲתֹנוֹת וְדָאַג לָנוּ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ הִנֵּה־נָא אִישׁ־אֱלֹהִים
בָּעִיר הַזֹּאת וְהָאִישׁ נִכְבָּד כֹּל אֲשֶׁר־יְדַבֵּר בּוֹא יָבוֹא
עַתָּה נֵלְכָה שָּׁם אוּלַי יַגִּיד לָנוּ אֶת־דַּרְכֵּנוּ אֲשֶׁר־הָלַכְנוּ
עָלֶיהָ׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לְנַעֲרוֹ וְהִנֵּה נֵלֵךְ וּמַה־נָּבִיא לָאִישׁ
כִּי הַלֶּחֶם אָזַל מִכֵּלֵינוּ וּתְשׁוּרָה אֵין־לְהָבִיא לְאִישׁ
הָאֱלֹהִים מָה אִתָּנוּ׃ וַיֹּסֶף הַנַּעַר לַעֲנוֹת אֶת־שָׁאוּל
וַיֹּאמֶר הִנֵּה נִמְצָא בְיָדִי רֶבַע שֶׁקֶל כָּסֶף וְנָתַתִּי
לְאִישׁ הָאֱלֹהִים וְהִגֵּיד לָנוּ אֶת־דַּרְכֵּנוּ׃ לְפָנִים | בְּיִשְׂרָאֵל
כֹּה־אָמַר הָאִישׁ בְּלֶכְתּוֹ לִדְרוֹשׁ אֱלֹהִים לְכוּ וְנֵלְכָה
עַד־הָרֹאֶה כִּי לַנָּבִיא הַיּוֹם יִקָּרֵא לְפָנִים הָרֹאֶה׃ וַיֹּאמֶר
שָׁאוּל לְנַעֲרוֹ טוֹב דְּבָרְךָ לְכָה | נֵלְכָה וַיֵּלְכוּ אֶל־הָעִיר
אֲשֶׁר־שָׁם אִישׁ הָאֱלֹהִים׃ הֵמָּה עֹלִים בְּמַעֲלֵה הָעִיר
וְהֵמָּה מָצְאוּ נְעָרוֹת יֹצְאוֹת לִשְׁאֹב מָיִם וַיֹּאמְרוּ לָהֶן הֲיֶשׁ
פֹּה הָרֹאֶה׃ וַתַּעֲנֶינָה אוֹתָם וַתֹּאמַרְנָה יֵשׁ הִנֵּה לְפָנֶיךָ°
מַהֵר | עַתָּה °כִּי °הַיּוֹם בָּא לָעִיר כִּי זֶבַח הַיּוֹם לָעָם
בַּבָּמָה׃ כְּבֹאֲכֶם הָעִיר כֵּן תִּמְצְאוּן אֹתוֹ בְּטֶרֶם יַעֲלֶה
הַבָּמָתָה לֶאֱכֹל כִּי לֹא־יֹאכַל הָעָם עַד־בֹּאוֹ כִּי־הוּא
יברך

4 v. ס״א וַיַּעַבְרוּ וכן ת״ע וחי׳. 7 v. ס״א וּמָה וכן ר״א חר״ב. 8 v. צ״ל וְנִתֵּן. כן ת״ע.
9 v. ס״א אֶל׳ וכן ת״ע וחי׳. 10 v. ס״א וְנֵלְכָה וכן ר״ב וחי״ע. 12 v. צ״ל לְפָנֵינוּ עתה כְּהַיּוֹם כן ת״ע.

Zeror, the son of Bechorath, the son of Aphiah, a Benjamite, a mighty man of power.

2 And he had a son, whose name was Saul, a choice young man, and a goodly: and there was not among the children of Israel a goodlier person than he: from his shoulders and upward he was higher than any of the people.

3 And the asses of Kish Saul's father were lost. And Kish said to Saul his son, Take now one of the servants with thee, and arise, go seek the asses.

4 And he passed through mount Ephraim, and passed through the land of Shalisha, but they found them not: then they passed through the land of Shalim, and there they were not: and he passed through the land of the Benjamites, but they found them not.

5 And when they were come to the land of Zuph, Saul said to his servant that was with him, Come, and let us return; lest my father leave caring for the asses, and take thought for us.

6 And he said unto him, Behold now, there is in this city a man of God, and he is an honourable man; all that he saith cometh surely to pass: now let us go thither; peradventure he can shew us our way that we should go.

7 Then said Saul to his servant, But, behold, if we go, what shall we bring the man? for the bread is spent in our vessels, and there is

8 not a present to bring to the man of God: what have we? And the servant answered Saul again, and said, Behold, I have here at hand the fourth part of a shekel of silver: that will I

9 give to the man of God, to tell us our way. (Beforetime in Israel, when a man went to enquire of God, thus he spake, Come, and let us go to the seer: for he that is now called a

10 Prophet was beforetime called a Seer.) Then said Saul to his servant, Well said; come, let

11 us go. So they went unto the city where the man of God was. And as they went up the hill to the city, they found young maidens going out to draw water, and said unto them, Is the

12 seer here? And they answered them, and said, He is; behold, he is before you: make haste now, for he came to day to the city; for there is a sacrifice of the people to day in the high

13 place: As soon as ye be come into the city, ye shall straightway find him, before he go up to the high place to eat: for the people will not eat until he come, because he

יְבָרֵךְ הַזֶּבַח אַחֲרֵי־כֵן יֹאכְלוּ הַקְּרֻאִים וְעַתָּה עֲלוּ כִּי־
14 אֹתוֹ כְּהַיּוֹם תִּמְצָאֻן אֹתוֹ: וַיַּעֲלוּ הָעִיר הֵמָּה בָּאִים
בְּתוֹךְ הָעִיר וְהִנֵּה שְׁמוּאֵל יֹצֵא לִקְרָאתָם לַעֲלוֹת הַבָּמָה:
15 וַיהוָה גָּלָה אֹת־אֹזֶן שְׁמוּאֵל יוֹם
16 אֶחָד לְפָנֵי בוֹא־שָׁאוּל לֵאמֹר: כָּעֵת | מָחָר אֲשַׁלַּח
אֵלֶיךָ אִישׁ מֵאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּמְשַׁחְתּוֹ לְנָגִיד עַל־עַמִּי
יִשְׂרָאֵל וְהוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי מִיַּד פְּלִשְׁתִּים כִּי רָאִיתִי אֶת־
17 עָנְיִ֫י כִּי בָּאָה צַעֲקָתוֹ אֵלָי: וּשְׁמוּאֵל רָאָה אֶת־שָׁאוּל
וַיהוָה עָנָהוּ הִנֵּה הָאִישׁ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ זֶה יַעְצֹר
18 בְּעַמִּי: וַיִּגַּשׁ שָׁאוּל אֶת־שְׁמוּאֵל בְּתוֹךְ הַשָּׁעַר וַיֹּאמֶר
19 הַגִּידָה־נָּא לִי אֵיפֹה בֵּית הָרֹאֶה: וַיַּעַן שְׁמוּאֵל אֶת־
שָׁאוּל וַיֹּאמֶר אָנֹכִי הָרֹאֶה עֲלֵה לְפָנַי הַבָּמָה וַאֲכַלְתֶּם
עִמִּי הַיּוֹם וְשִׁלַּחְתִּיךָ בַבֹּקֶר וְכָל אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ אַגִּיד
20 לָךְ: וְלָאֲתֹנֹת הָאֹבְדוֹת לְךָ הַיּוֹם שְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים אַל־
תָּשֶׂם אֶת־לִבְּךָ לָהֶם כִּי נִמְצְאוּ וּלְמִי כָּל־חֶמְדַּת
יִשְׂרָאֵל הֲלוֹא לְךָ וּלְכֹל בֵּית אָבִיךָ:
21 וַיַּעַן שָׁאוּל וַיֹּאמֶר הֲלוֹא בֶן־יְמִינִי אָנֹכִי מִקְטַנֵּי
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וּמִשְׁפַּחְתִּי הַצְּעִרָה מִכֹּל־מִשְׁפְּחוֹת
שִׁבְטֵי בִנְיָמִן וְלָמָּה דִבַּרְתָּ אֵלַי כַּדָּבָר הַזֶּה:
22 וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶת־שָׁאוּל וְאֶת־נַעֲרוֹ וַיְבִיאֵם
לִשְׁכָּתָה וַיִּתֵּן לָהֶם מָקוֹם בְּרֹאשׁ הַקְּרוּאִים וְהֵמָּה
23 כִּשְׁלֹשִׁם אִישׁ: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל לַטַּבָּח תֵּנָה אֶת־הַמָּנָה
אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ שִׂים אִתָּהּ עִמָּךְ:
24 וַיָּרֶם הַטַּבָּח אֶת־הַשּׁוֹק וְהָעֶלְיָה וַיָּשֶׂם | לִפְנֵי שָׁאוּל
וַיֹּאמֶר הִנֵּה הַנִּשְׁאָר שִׂים־לְפָנֶיךָ אֱכֹל כִּי לַמּוֹעֵד שָׁמוּר־
לְךָ לֵאמֹר הָעָם | קָרָאתִי וַיֹּאכַל שָׁאוּל עִם־שְׁמוּאֵל
בַּיּוֹם

13 v. ס״א ואחרי־וכן ד״א, ד״ב, ת״ע, ת״ס ות״ר. 16 v. צ״ל נָגִיד בן חר׳ ות״ע. 21 v. צ״ל שִׁבְטִי בנים כן חר׳, ת״ע, ת״ס ות״ר. 24 v. כן ב״א, ב״נ ב״ס בנציא. 24 v. כן ב״א ב״נ שמור״.

doth bless the sacrifice; and afterwards they eat that be bidden. Now therefore get you up; for about this time ye shall find him.

14 And they went up into the city: and when they were come into the city, behold, Samuel came out against them, for to go up to the high place.

15 Now the LORD had told Samuel in his ear a day before Saul came, saying,

16 To morrow about this time I will send thee a man out of the land of Benjamin, and thou shalt anoint him to be captain over my people Israel, that he may save my people out of the hand of the Philistines: for I have looked upon my people, because their cry is come unto me.

17 And when Samuel saw Saul, the LORD said unto him, Behold the man whom I spake to thee of! this same shall reign over my people.

18 Then Saul drew near to Samuel in the gate, and said, Tell me, I pray thee, where the seer's house is.

19 And Samuel answered Saul, and said, I am the seer: go up before me unto the high place; for ye shall eat with me to day, and to morrow I will let thee go, and will tell thee all that is in thine heart.

20 And as for thine asses that were lost three days ago, set not thy mind on them; for they are found. And on whom is all the desire of Israel? Is it not on thee, and on all thy father's house?

21 And Saul answered and said, Am not I a Benjamite, of the smallest of the tribes of Israel? and my family the least of all the families of the tribe of Benjamin? wherefore then speakest thou so to me?

22 And Samuel took Saul and his servant, and brought them into the parlour, and made them sit in the chiefest place among them that were bidden, which were about thirty persons.

23 And Samuel said unto the cook, Bring the portion which I gave thee, of which I said unto thee, Set it by thee.

24 And the cook took up the shoulder, and that which was upon it, and set it before Saul. And Samuel said, Behold that which is left! set it before thee, and eat: for unto this time hath it been kept for thee since I said, I have invited the people. So Saul did eat with Samuel

that day.

25 And when they were come down from the high place into the city, Samuel communed with Saul upon the top of the house.

26 And they arose early: and it came to pass about the spring of the day, that Samuel called Saul to the top of the house, saying, Up, that I may send thee away. And Saul arose, and they went out both of them, he and Samuel, abroad.

27 And as they were going down to the end of the city, Samuel said to Saul, Bid the servant pass on before us, (and he passed on,) but stand thou still a while, that I may shew thee the word of God.

10 Then Samuel took a vial of oil, and poured it upon his head, and kissed him, and said, Is it not because the LORD hath anointed thee to be captain over his inheritance?

2 When thou art departed from me to day, then thou shalt find two men by Rachel's sepulchre in the border of Benjamin at Zelzah; and they will say unto thee, The asses which thou wentest to seek are found: and, lo, thy father hath left the care of the asses, and sorroweth for you, saying, What shall I do for my son?

3 Then shalt thou go on forward from thence, and thou shalt come to the plain of Tabor, and there shall meet thee three men going up to God to Beth-el, one carrying three kids, and another carrying three loaves of bread, and another carrying a bottle of wine:

4 And they will salute thee, and give thee two loaves of

5 bread; which thou shalt receive of their hands. After that thou shalt come to the hill of God, where is the garrison of the Philistines: and it shall come to pass, when thou art come thither to the city, that thou shalt meet a company of prophets coming down from the high place with

6 a psaltery, and a tabret, and a pipe, and a harp, before them; and they shall prophesy: And the Spirit of the LORD will come upon thee, and thou shalt prophesy with them, and shalt be

7 turned into another man. And let it be, when these signs are come unto thee, that thou do as

8 occasion serve thee; for God is with thee. And thou shalt go down before me to Gilgal; and, behold, I will come down unto thee, to offer burnt offerings, and to sacrifice sacrifices of peace offerings: seven days shalt thou tarry, till I come to thee, and shew

כַּיּוֹם הַהוּא: וַיֵּרְדוּ מִהַבָּמָה הָעִיר וַיְדַבֵּר עִם־שָׁאוּל 25
עַל־הַגָּג: וַיַּשְׁכִּימוּ וַיְהִי כַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר וַיִּקְרָא שְׁמוּאֵל 26
אֶל־שָׁאוּל הַגָּג לֵאמֹר קוּמָה וַאֲשַׁלֵּחֲךָ וַיָּקָם שָׁאוּל
וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם הוּא וּשְׁמוּאֵל הַחוּצָה: הֵמָּה יוֹרְדִים 27
בִּקְצֵה הָעִיר וּשְׁמוּאֵל אָמַר אֶל־שָׁאוּל אֱמֹר לַנַּעַר וְיַעֲבֹר
לְפָנֵינוּ וַיַּעֲבֹר וְאַתָּה עֲמֹד כַּיּוֹם וְאַשְׁמִיעֲךָ אֵת־דְּבַר
י אֱלֹהִים: וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶת־פַּךְ
הַשֶּׁמֶן וַיִּצֹק עַל־רֹאשׁוֹ וַיִּשָּׁקֵהוּ וַיֹּאמֶר הֲלוֹא כִּי־מְשָׁחֲךָ
יְהוָה עַל־נַחֲלָתוֹ לְנָגִיד: בְּלֶכְתְּךָ הַיּוֹם מֵעִמָּדִי וּמָצָאתָ 2
שְׁנֵי אֲנָשִׁים עִם־קְבֻרַת רָחֵל בִּגְבוּל בִּנְיָמִן בְּצֶלְצַח
וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ נִמְצְאוּ הָאֲתֹנוֹת אֲשֶׁר הָלַכְתָּ לְבַקֵּשׁ וְהִנֵּה
נָטַשׁ אֲבִיךָ אֶת־דִּבְרֵי הָאֲתֹנוֹת וְדֹאֵג לָכֶם לֵאמֹר מָה
אֶעֱשֶׂה לִבְנִי: וְחָלַפְתָּ מִשָּׁם וָהָלְאָה וּבָאתָ עַד־אֵלוֹן 3
תָּבוֹר וּמְצָאוּךָ שָׁם שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים עֹלִים אֶל־הָאֱלֹהִים
בֵּיתֵ־אֵל אֶחָד נֹשֵׂא ו שְׁלֹשָׁה גְּדָיִים וְאֶחָד נֹשֵׂא שְׁלֹשֶׁת
כִּכְּרוֹת לָחֶם וְאֶחָד נֹשֵׂא נֵבֶל־יָיִן: וְשָׁאֲלוּ לְךָ לְשָׁלוֹם 4
וְנָתְנוּ לְךָ שְׁתֵּי־לֶחֶם וְלָקַחְתָּ מִיָּדָם: אַחַר כֵּן תָּבוֹא 5
גִּבְעַת הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־שָׁם נְצִבֵי פְלִשְׁתִּים וְהָיָה
כְּבֹאֲךָ שָׁם הָעִיר וּפָגַעְתָּ חֶבֶל נְבִאִים יְרְדִים מִן־הַבָּמָה
וְלִפְנֵיהֶם נֵבֶל וְתֹף וְחָלִיל וְכִנּוֹר וְהֵמָּה מִתְנַבְּאִים:
וְצָלְחָה עָלֶיךָ רוּחַ יְהוָה וְהִתְנַבֵּיתָ עִמָּם וְנֶהְפַּכְתָּ לְאִישׁ 6
אַחֵר: וְהָיָה כִּי תָבֹאנָה הָאֹתוֹת הָאֵלֶּה לָךְ עֲשֵׂה לְךָ 7
אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדֶךָ כִּי הָאֱלֹהִים עִמָּךְ: וְיָרַדְתָּ לְפָנַי הַגִּלְגָּל 8
וְהִנֵּה אָנֹכִי יָרֵד אֵלֶיךָ לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לִזְבֹּחַ זִבְחֵי
שְׁלָמִים שִׁבְעַת יָמִים תּוֹחֵל עַד־בּוֹאִי אֵלֶיךָ וְהוֹדַעְתִּי
לָךְ

---

25 v. צ׳ל וַיְדַבֵּר לְשָׁאוּל כן ת״ע. 26 v. צ׳ל וַיְשָׁכֵּם: ס״פ כן ת״ע. 26 v. ס״א בַּעֲלוֹת וכס״א בְּעָלוֹת כתיב. עֲלוֹת קרי. 26 v. הַגָּג כתיב. הַגָּגָה קרי. ף, 1 v. בח״ע וח״ר נמצא באן יהוה לנגיד עלי־עמו עלי־ישראל ואתה תעצר בעם יהוה ואתה תושיעני מיד אויביו מסביב וזה לך האות כי־משחך יהוה הנו. 3 v. כן למעדבאי. למדנחאי ביתאל חדא מלה. 5 v. כן ברוב ספרים כי׳ בלא מלת אל׳ וכן ר״נ. ד״ם. ויא חס״ו. 5 v. צ׳ל נְצִיב כן תר, ת״ע וח״ם: ציין לקמן י״ג נ׳. 6 v. והתנבאת קרי. 7 v. תבאינה כתיב. תבאנה קרי.

thee what thou shalt do.
9 And it was so, that when he had turned his back to go from Samuel, God gave him another heart: and all those signs came to pass that day.
10 And when they came thither to the hill, behold, a company of prophets met him; and the Spirit of God came upon him, and he prophesied among them.
11 And it came to pass, when all that knew him beforetime saw that, behold, he prophesied among the prophets, then the people said one to another, What is this that is come unto the son of Kish? Is Saul also among the prophets?
12 And one of the same place answered and said, But who is their father? Therefore it became a proverb, Is Saul also among the prophets?
13 And when he had made an end of prophesying, he came to the high place.
14 And Saul's uncle said unto him and to his servant, Whither went ye? And he said, To seek the asses: and when we saw that they were no where, we came to Samuel.
15 And Saul's uncle said, Tell me, I pray thee, what Samuel said unto you.
16 And Saul said unto his uncle, He told us plainly that the asses were found. But of the matter of the kingdom, whereof Samuel spake, he told him not.
17 And Samuel called the people together unto the LORD to Mizpeh;
18 And said unto the children of Israel, Thus saith the LORD God of Israel, I brought up Israel out of Egypt, and delivered you out of the hand of the Egyptians, and out of the hand of all kingdoms, and of them that
19 oppressed you: And ye have this day rejected your God, who himself saved you out of all your adversities and your tribulations; and ye have said unto him, Nay, but set a king over us. Now therefore present yourselves before the LORD by your tribes, and by your thousands.
20 And when Samuel had caused all the tribes of Israel to come near, the tribe of Benjamin was
21 taken. When he had caused the tribe of Benjamin to come near by their families, the family of Matri was taken, and Saul the son of Kish was taken: and when they sought him, he could
22 not be found. Therefore they enquired of the LORD further,

9 לְךָ֖ אֵ֥ת אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂ֑ה׃ וְהָיָ֗ה כְּהַפְנֹתוֹ֙ שְׁכֶ֣ם ל֔וֹ
מֵעִ֥ם שְׁמוּאֵ֖ל וַיַּהֲפֹךְ־ל֣וֹ אֱלֹהִ֑ים לֵ֚ב אַ֣חֵר וַיָּבֹ֣אוּ כָל־
10 הָאֹתוֹת֮ הָאֵ֣לֶּה בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא׃ וַיָּבֹ֥אוּ שָׁ֖ם הַגִּבְעָ֑תָה וְהִנֵּ֣ה
חֶבֶל־נְבִאִ֗ים לִקְרָאת֔וֹ וַתִּצְלַ֥ח עָלָ֛יו רֽוּחַ־אֱלֹהִ֖ים וַיִּתְנַבֵּ֥א
11 בְּתוֹכָֽם׃ וַיְהִ֗י כָּל־יֹדְעָ֛יו מֵאִתְמ֥וֹל שִׁלְשֹׁ֖ם וַיִּרְא֣וּ וְהִנֵּ֑ה
עִם־נְבִאִ֣ים נִבָּ֔א וַיֹּ֤אמֶר הָעָם֙ אִ֣ישׁ
אֶל־רֵעֵ֔הוּ מַה־זֶּ֗ה הָיָה֙ לִבֶּן־קִ֔ישׁ הֲגַ֥ם שָׁא֖וּל בַּנְּבִיאִֽים׃
12 וַיַּ֥עַן אִ֛ישׁ מִשָּׁ֖ם וַיֹּאמַ֑ר וּמִ֥י אֲבִיהֶ֖ם עַל־כֵּ֣ן הָיָ֣ה לְמָשָׁ֑ל
13 הֲגַ֥ם שָׁא֖וּל בַּנְּבִיאִֽים׃ וַיְכַל֙ מֵהִתְנַבּ֔וֹת וַיָּבֹ֖א הַבָּמָֽה׃
14 וַיֹּ֤אמֶר דּוֹד֙ שָׁא֔וּל אֶל־ל֥וֹ וְאֶל־נַעֲר֖וֹ אָ֣ן הֲלַכְתֶּ֑ם וַיֹּ֗אמֶר
לְבַקֵּ֤שׁ אֶת־הָאֲתֹנוֹת֙ וַנַּ֣רְא כִּ֣י אָ֔יִן וַנָּבֹ֖וא אֶל־שְׁמוּאֵֽל׃
15 וַיֹּ֤אמֶר דּוֹד֙ שָׁא֔וּל הַגִּ֥ידָה־נָּ֖א לִ֑י מֶה־אָמַ֥ר לָכֶ֖ם שְׁמוּאֵֽל׃
16 וַיֹּ֤אמֶר שָׁאוּל֙ אֶל־דּ֣וֹדוֹ֔ הַגֶּ֥ד הִגִּ֖יד לָ֑נוּ כִּ֥י נִמְצְא֖וּ הָאֲתֹנ֑וֹת
וְאֶת־דְּבַ֤ר הַמְּלוּכָה֙ לֹא־הִגִּ֣יד ל֔וֹ אֲשֶׁ֥ר אָמַ֖ר שְׁמוּאֵֽל׃
17 וַיַּצְעֵ֥ק שְׁמוּאֵ֛ל אֶת־הָעָ֖ם אֶל־יְהוָ֑ה
18 הַמִּצְפָּֽה׃ וַיֹּ֣אמֶר ׀ אֶל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֔י
יִשְׂרָאֵ֔ל אָנֹכִ֗י הֶעֱלֵ֛יתִי אֶת־יִשְׂרָאֵ֖ל מִמִּצְרָ֑יִם וָאַצֵּ֗ל
אֶתְכֶם֙ מִיַּ֣ד מִצְרַ֔יִם וּמִיַּ֖ד כָּל־הַמַּמְלָכ֥וֹת הַלֹּחֲצִ֖ים
19 אֶתְכֶֽם׃ וְאַתֶּ֣ם הַיּ֗וֹם מְאַסְתֶּם֙ אֶת־אֱלֹהֵיכֶ֔ם אֲשֶׁר־
הוּא֙ מוֹשִׁ֣יעַ לָכֶ֔ם מִכָּל־רָעֹתֵיכֶ֖ם וְצָרֹתֵיכֶ֑ם וַתֹּאמְר֣וּ
ל֔וֹ כִּֽי־מֶ֥לֶךְ תָּשִׂ֖ים עָלֵ֑ינוּ וְעַתָּ֗ה הִתְיַצְּב֛וּ לִפְנֵ֥י
20 יְהוָ֖ה לִשִׁבְטֵיכֶ֥ם וְלַאלְפֵיכֶֽם׃ וַיַּקְרֵ֣ב שְׁמוּאֵ֔ל אֶת־כָּל־
21 שִׁבְטֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל וַיִּלָּכֵ֖ד שֵׁ֥בֶט בִּנְיָמִֽן׃ וַיַּקְרֵ֣ב אֶת־שֵׁ֣בֶט
בִּנְיָמִן֮ לְמִשְׁפְּחֹתָיו֒ וַתִּלָּכֵ֞ד מִשְׁפַּ֤חַת הַמַּטְרִי֙ וַיִּלָּכֵ֣ד שָׁא֔וּל
22 בֶּן־קִ֑ישׁ וַיְבַקְשֻׁ֖הוּ וְלֹ֥א נִמְצָֽא׃ וַיִּשְׁאֲל֥וּ עוֹד֙ בַּיהוָ֔ה
הבא

11 v. פסקא באמצע פסוק. 12 v. ס״א גַּבִּיאִים מלא. 13 v. מֵהִתְנַבְּאוֹת קרי. 19 v. ס״א לא וכן ריש״א. ת״ס וח״ר. וכפ״א לו כתיב, לא קרי. 21 v. לְמִשְׁפְּחֹתָו כתיב, לְמִשְׁפְּחֹתָיו קרי. 21 v. צ״ל חמטרי וַיַּקְרֵב אֶת־מִשְׁפַּחַת הַמַּטְרִי לְגִבָּרִים. כן ת״ע: עיין יהושע ז׳ י״ח.

הֲבָא עוֹד הֲלֹם אִישׁ וַיֹּאמֶר יְהוָה
הִנֵּה־הוּא נֶחְבָּא אֶל־הַכֵּלִים: וַיָּרֻצוּ וַיִּקָּחֻהוּ מִשָּׁם 23
וַיִּתְיַצֵּב בְּתוֹךְ הָעָם וַיִּגְבַּהּ מִכָּל־הָעָם מִשִּׁכְמוֹ וָמָעְלָה:
וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־הָעָם הַרְאִיתֶם אֲשֶׁר בָּחַר־בּוֹ ס 24
יְהוָה כִּי אֵין כָּמֹהוּ בְּכָל־הָעָם וַיָּרִעוּ כָל־הָעָם וַיֹּאמְרוּ
יְחִי הַמֶּלֶךְ: וַיְדַבֵּר שְׁמוּאֵל אֶל־ 25
הָעָם אֵת מִשְׁפַּט הַמְלוּכָה וַיִּכְתֹּב בַּסֵּפֶר וַיָּנַח לִפְנֵי
יְהוָה וַיְשַׁלַּח שְׁמוּאֵל אֶת־כָּל־הָעָם אִישׁ לְבֵיתוֹ: וְגַם־ 26
שָׁאוּל הָלַךְ לְבֵיתוֹ גִּבְעָתָה וַילֶךְ עִמּוֹ הַחַיִל אֲשֶׁר־נָגַע
אֱלֹהִים בְּלִבָּם: וּבְנֵי בְלִיַּעַל אָמְרוּ מַה־יֹּשִׁעֵנוּ זֶה וַיִּבְזֻהוּ 27
וְלֹא־הֵבִיאוּ לוֹ מִנְחָה וַיְהִי כְּמַחֲרִישׁ:
א וַיַּעַל נָחָשׁ הָעַמּוֹנִי וַיִּחַן עַל־יָבֵישׁ גִּלְעָד וַיֹּאמְרוּ כָּל־
אַנְשֵׁי יָבֵישׁ אֶל־נָחָשׁ כְּרָת־לָנוּ בְרִית וְנַעַבְדֶךָּ: וַיֹּאמֶר 2
אֵלֵימוֹ נָחָשׁ הָעַמּוֹנִי בְּזֹאת אֶכְרֹת לָכֶם בְּנָק�ּר לָכֶם
כָּל־עַיִן יָמִין וְשַׂמְתִּיהָ חֶרְפָּה עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמְרוּ 3
אֵלָיו זְקֵנֵי יָבֵישׁ הֶרֶף לָנוּ שִׁבְעַת יָמִים וְנִשְׁלְחָה
מַלְאָכִים בְּכָל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְאִם־אֵין מוֹשִׁיעַ אֹתָנוּ
וְיָצָאנוּ אֵלֶיךָ: וַיָּבֹאוּ הַמַּלְאָכִים גִּבְעַת שָׁאוּל וַיְדַבְּרוּ 4
הַדְּבָרִים בְּאָזְנֵי הָעָם וַיִּשְׂאוּ כָל־הָעָם אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ:
וְהִנֵּה שָׁאוּל בָּא אַחֲרֵי הַבָּקָר מִן־הַשָּׂדֶה וַיֹּאמֶר שָׁאוּל 5
מַה־לָּעָם כִּי יִבְכּוּ וַיְסַפְּרוּ־לוֹ אֶת־דִּבְרֵי אַנְשֵׁי יָבֵישׁ:
וַתִּצְלַח רוּחַ־אֱלֹהִים עַל־שָׁאוּל בְּשָׁמְעוֹ אֶת־הַדְּבָרִים 6
הָאֵלֶּה וַיִּחַר אַפּוֹ מְאֹד: וַיִּקַּח צֶמֶד בָּקָר וַיְנַתְּחֵהוּ 7
וַיְשַׁלַּח בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל בְּיַד הַמַּלְאָכִים וֹ לֵאמֹר
אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ יֹצֵא אַחֲרֵי שָׁאוּל וְאַחֲרֵי שְׁמוּאֵל כֹּה יֵעָשֶׂה
לִבְקָרוֹ

v. 22 מסקא באטצע מסוק. v. 24 ר׳ דחושה. v. 26 צ׳ל גִּבְעַת־הַחִיל, כן ת״ע.
יא, 2 v. ס״א לכם בְּרִית וכן ת״ע, ת״ס וח״ר. v. 6 ס״א יְהוָה וכן תר׳, ת״ע וח״ר.
v. 6 נִשְׁמְעוּ קרי, ס״א נִשְׁמְעוּ כתיב וקרי, וכן ד״א. 7 v. ס״א וְאַחֲרֵי וכן ד״ג, ר״ו תַּיְ״ב.

if the man should yet come thither. And the LORD answered, Behold, he hath hid himself among the stuff.

23 And they ran and fetched him thence: and when he stood among the people, he was higher than any of the people from his shoulders and upward.

24 And Samuel said to all the people, See ye him whom the LORD hath chosen, that there is none like him among all the people? And all the people shouted, and said, God save the king.

25 Then Samuel told the people the manner of the kingdom, and wrote it in a book, and laid it up before the LORD. And Samuel sent all the people away, every man to his house.

26 And Saul also went home to Gibeah; and there went with him a band of men, whose hearts God had touched.

27 But the children of Belial said, How shall this man save us? And they despised him, and brought him no presents. But he held his peace.

11 Then Nahash the Ammonite came up, and encamped against Jabesh-gilead: and all the men of Jabesh said unto Nahash, Make a covenant with us, and we will serve thee.

2 And Nahash the Ammonite answered them, On this condition will I make a covenant with you, that I may thrust out all your right eyes, and lay it for a reproach upon all Israel.

3 And the elders of Jabesh said unto him, Give us seven days' respite, that we may send messengers unto all the coasts of Israel: and then, if there be no man to save us, we will come out
4 to thee. Then came the messengers to Gibeah of Saul, and told the tidings in the ears of the
5 people: and all the people lifted up their voices, and wept. And, behold, Saul came after the herd out of the field; and Saul said, What aileth the people that they weep? And they told him
6 the tidings of the men of Jabesh. And the Spirit of God came upon Saul when he heard
7 those tidings, and his anger was kindled greatly. And he took a yoke of oxen, and hewed them in pieces, and sent them throughout all the coasts of Israel by the hands of messengers, saying, Whosoever cometh not forth after Saul and after Samuel, so shall it be done

לִבְקָרוֹ וַיִּפֹּל פַּחַד־יְהוָה עַל־הָעָם וַיֵּצְאוּ כְּאִישׁ אֶחָד׃
8 וַיִּסְקְדֵם בְּבֶזֶק וַיִּהְיוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף
9 וְאִישׁ יְהוּדָה שְׁלֹשִׁים אָלֶף׃ וַיֹּאמְרוּ לַמַּלְאָכִים הַבָּאִים
כֹּה תֹאמְרוּן לְאִישׁ יָבִישׁ גִּלְעָד מָחָר תִּהְיֶה־לָּכֶם
תְּשׁוּעָה בְּחֹם הַשֶּׁמֶשׁ וַיָּבֹאוּ הַמַּלְאָכִים וַיַּגִּדוּ לְאַנְשֵׁי
10 יָבֵישׁ וַיִּשְׂמָחוּ׃ וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי יָבִישׁ מָחָר נֵצֵא אֲלֵיכֶם
וַעֲשִׂיתֶם לָנוּ כְּכָל־הַטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם׃
11 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיָּשֶׂם שָׁאוּל אֶת־הָעָם שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים
וַיָּבֹאוּ בְתוֹךְ־הַמַּחֲנֶה בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר וַיַּכּוּ אֶת־עַמּוֹן
עַד־חֹם הַיּוֹם וַיְהִי הַנִּשְׁאָרִים וַיָּפֻצוּ וְלֹא נִשְׁאַר־בָּם שְׁנַיִם
12 יָחַד׃ וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־שְׁמוּאֵל מִי הָאֹמֵר שָׁאוּל יִמְלֹךְ
13 עָלֵינוּ הָנוּ הָאֲנָשִׁים וּנְמִיתֵם׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לֹא־יוּמַת
אִישׁ בַּיּוֹם הַזֶּה כִּי הַיּוֹם עָשָׂה־יְהוָה תְּשׁוּעָה בְּיִשְׂרָאֵל׃
14 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם לְכוּ וְנֵלְכָה
15 הַגִּלְגָּל וְנְחַדֵּשׁ שָׁם הַמְלוּכָה׃ וַיֵּלְכוּ כָל־הָעָם הַגִּלְגָּל
וַיַּמְלִכוּ שָׁם אֶת־שָׁאוּל לִפְנֵי יְהוָה בַּגִּלְגָּל וַיִּזְבְּחוּ־שָׁם
זְבָחִים שְׁלָמִים לִפְנֵי יְהוָה וַיִּשְׂמַח שָׁם שָׁאוּל וְכָל
יב אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל עַד־מְאֹד׃ וַיֹּאמֶר
שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל הִנֵּה שָׁמַעְתִּי בְקֹלְכֶם לְכֹל
2 אֲשֶׁר־אֲמַרְתֶּם לִי וָאַמְלִךְ עֲלֵיכֶם מֶלֶךְ׃ וְעַתָּה הִנֵּה
הַמֶּלֶךְ | מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵיכֶם וַאֲנִי זָקַנְתִּי וְשַׂבְתִּי וּבָנַי הִנָּם
אִתְּכֶם וַאֲנִי הִתְהַלַּכְתִּי לִפְנֵיכֶם מִנְּעֻרַי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה׃
3 הִנְנִי עֲנוּ בִי נֶגֶד יְהוָה וְנֶגֶד מְשִׁיחוֹ אֶת־שׁוֹר | מִי לָקָחְתִּי
וַחֲמוֹר מִי לָקָחְתִּי וְאֶת־מִי עָשַׁקְתִּי אֶת־מִי רַצּוֹתִי וּמִיַּד־
4 מִי לָקַחְתִּי כֹפֶר וְאַעְלִים עֵינַי בּוֹ וְאָשִׁיב לָכֶם׃ וַיֹּאמְרוּ
לֹא

9 v. ס״א לְאַנְשֵׁי וכן ת״ע, ת״ס ות״ר: עיין פסוק י׳. 9 v. בְּחֹם קרי: בס״א חֹם כתיב וקרי וכן ד״ב, ד״ג וד״ו. 11 v. ס״א בְּנֵי־עַמּוֹן וכן תר, ת״ע ות״ס. 12 v. ס״א לֹא־יִמְלֹךְ וכן תר, ת״ע ות״ס. 14 v. הספרה לפרשת ויקח קרח. יב, 9 v. ס״א וְאֶת־ וכן ד״א, ד״ב, ד״א ותר.

unto his oxen. And the fear of the LORD fell on the people, and they came out with one consent.

8 And when he numbered them in Bezek, the children of Israel were three hundred thousand, and the men of Judah thirty thousand.

9 And they said unto the messengers that came, Thus shall ye say unto the men of Jabesh-gilead, To morrow, by that time the sun be hot, ye shall have help. And the messengers came and shewed it to the men of Jabesh; and they were glad.

10 Therefore the men of Jabesh said, To morrow we will come out unto you, and ye shall do with us all that seemeth good unto you.

11 And it was so on the morrow, that Saul put the people in three companies; and they came into the midst of the host in the morning watch, and slew the Ammonites until the heat of the day: and it came to pass, that they which remained were scattered, so that two of them were not left together.

12 And the people said unto Samuel, Who is he that said, Shall Saul reign over us? bring the men, that we may put them to death.

13 And Saul said, There shall not a man be put to death this day: for to day the LORD hath wrought salvation in Israel.

14 Then said Samuel to the people, Come, and let us go to Gilgal, and renew the kingdom there.

15 And all the people went to Gilgal; and there they made Saul king before the LORD in Gilgal; and there they sacrificed sacrifices of peace offerings before the LORD; and there Saul and all the men of Israel rejoiced greatly.

12 And Samuel said unto all Israel, Behold, I have hearkened unto your voice in all that ye said
2 unto me, and have made a king over you. And now, behold, the king walketh before you: and I am old and grayheaded; and, behold, my sons are with you: and I have walked before
3 you from my childhood unto this day. Behold, here I am: witness against me before the LORD, and before his anointed: whose ox have I taken? or whose ass have I taken? or whom have I defrauded? whom have I oppressed? or of whose hand have I received any bribe to
4 blind mine eyes therewith? and I will restore it you. And they said,

לֹא עֲשַׁקְתָּנוּ וְלֹא רַצּוֹתָנוּ וְלֹא־לָקַחְתָּ מִיַּד־אִישׁ מְאוּמָה׃
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עֵד יְהוָה בָּכֶם וְעֵד מְשִׁיחוֹ הַיּוֹם הַזֶּה
כִּי לֹא מְצָאתֶם בְּיָדִי מְאוּמָה וַיֹּאמַר עֵד׃
וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־
מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן וַאֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־אֲבֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם׃ וְעַתָּה הִתְיַצְּבוּ וְאִשָּׁפְטָה אִתְּכֶם לִפְנֵי יְהוָה
אֵת כָּל־צִדְקוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־עָשָׂה אִתְּכֶם וְאֶת־אֲבוֹתֵיכֶם׃
כַּאֲשֶׁר־בָּא יַעֲקֹב מִצְרַיִם וַיִּזְעֲקוּ אֲבוֹתֵיכֶם אֶל־יְהוָה
וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם
מִמִּצְרַיִם וַיֹּשְׁבֵם בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ וַיִּשְׁכְּחוּ אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵיהֶם וַיִּמְכֹּר אֹתָם בְּיַד סִיסְרָא שַׂר־צְבָא חָצוֹר
וּבְיַד־פְּלִשְׁתִּים וּבְיַד מֶלֶךְ מוֹאָב וַיִּלָּחֲמוּ בָם׃ וַיִּזְעֲקוּ
אֶל־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ חָטָאנוּ כִּי עָזַבְנוּ אֶת־יְהוָה וַנַּעֲבֹד אֶת־
הַבְּעָלִים וְאֶת־הָעַשְׁתָּרוֹת וְעַתָּה הַצִּילֵנוּ מִיַּד אֹיְבֵינוּ
וְנַעַבְדֶךָּ׃ וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־יְרֻבַּעַל וְאֶת־בְּדָן וְאֶת־
יִפְתָּח וְאֶת־שְׁמוּאֵל וַיַּצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד אֹיְבֵיכֶם מִסָּבִיב
וַתֵּשְׁבוּ בֶטַח׃ וַתִּרְאוּ כִּי נָחָשׁ מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן בָּא עֲלֵיכֶם
וַתֹּאמְרוּ לִי לֹא כִּי־מֶלֶךְ יִמְלֹךְ עָלֵינוּ וַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
מַלְכְּכֶם׃ וְעַתָּה הִנֵּה הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם אֲשֶׁר
שְׁאִלְתֶּם וְהִנֵּה נָתַן יְהוָה עֲלֵיכֶם מֶלֶךְ׃ אִם־תִּירְאוּ אֶת־
יְהוָה וַעֲבַדְתֶּם אֹתוֹ וּשְׁמַעְתֶּם בְּקֹלוֹ וְלֹא תַמְרוּ אֶת־
פִּי יְהוָה וִהְיִתֶם גַּם־אַתֶּם וְגַם־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר מָלַךְ
עֲלֵיכֶם אַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ בְּקוֹל
יְהוָה וּמְרִיתֶם אֶת־פִּי יְהוָה וְהָיְתָה יַד־יְהוָה בָּכֶם
וּבַאֲבֹתֵיכֶם׃ גַּם־עַתָּה הִתְיַצְּבוּ וִרְאוּ אֶת־הַדָּבָר הַגָּדוֹל
הַזֶּה אֲשֶׁר יְהוָה עֹשֶׂה לְעֵינֵיכֶם׃ הֲלוֹא קְצִיר־חִטִּים
היום

5 v. סביר וַיֹּאמְרוּ, בס"א וַיֹּאמְרוּ בהיב וכן תר', ת"י, ת"ס ות"ר. 6 v. צ"ל עֵד יהוה כן ת"י. 7 v. צ"ל יהוה וְאֶוָּדֶה לָכֶם כן ת"י. 8 v. סביר מִצְרָיְמָה. 8 v. ס"א וַיֹּשִׁיבוּם סלא, ת"ל וַיֹּשְׁבֵם כן תר', ת"י, ת"ס ות"ר. 9 v. צ"ל יָבִין מֶלֶךְ חצור כן ת"י. 10 v. וַיֹּאמְרוּ כתיב, וַיֹּאמְרוּ קרי. 13 v. ס"א וַאֲשֶׁר וכן ד"א, ד"ג, ר"ו, ת"ס ות"ר.

Thou hast not defrauded us, nor oppressed us, neither hast thou taken ought of any man's hand.

5 And he said unto them, The LORD is witness against you, and his anointed is witness this day, that ye have not found ought in my hand. And they answered, He is witness.

6 And Samuel said unto the people, It is the LORD that advanced Moses and Aaron, and that brought your fathers up out of the land of Egypt.

7 Now therefore stand still, that I may reason with you before the LORD of all the righteous acts of the LORD, which he did to you and to your fathers.

8 When Jacob was come into Egypt, and your fathers cried unto the LORD, then the LORD sent Moses and Aaron, which brought forth your fathers out of Egypt, and made them dwell in this place.

9 And when they forgat the LORD their God, he sold them into the hand of Sisera, captain of the host of Hazor, and into the hand of the Philistines, and into the hand of the king of Moab, and they fought against them.

10 And they cried unto the LORD, and said, We have sinned, because we have forsaken the LORD, and have served Baalim and Ashtaroth: but now deliver us out of the hand of our enemies, and we will serve thee.

11 And the LORD sent Jerubbaal, and Bedan, and Jephthah, and Samuel, and delivered you out
12 of the hand of your enemies on every side, and ye dwelled safe. And when ye saw that Nahash the king of the children of Ammon came against you, ye said unto me, Nay; but a king
13 shall reign over us: when the LORD your God was your king. Now therefore behold the king whom ye have chosen, and whom ye have desired! and, behold, the LORD hath set a
14 king over you. If ye will fear the LORD, and serve him, and obey his voice, and not rebel against the commandment of the LORD, then shall both ye and also the king that reigneth
15 over you continue following the LORD your God: But if ye will not obey the voice of the LORD, but rebel against the commandment of the LORD, then shall the hand of the LORD
16 be against you, as it was against your fathers. Now therefore stand and see this great thing,
17 which the LORD will do before your eyes. Is it not wheat harvest

הַיּוֹם אֶקְרָא אֶל־יְהוָה וְיִתֵּן קֹלוֹת וּמָטָר וּדְעוּ וּרְאוּ כִּי־
רָעַתְכֶם רַבָּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם בְּעֵינֵי יְהוָה לִשְׁאוֹל לָכֶם
18 מֶלֶךְ׃ וַיִּקְרָא שְׁמוּאֵל אֶל־יְהוָה
וַיִּתֵּן יְהוָה קֹלוֹת וּמָטָר בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּירָא כָּל־הָעָם
19 מְאֹד אֶת־יְהוָה וְאֶת־שְׁמוּאֵל׃ וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעָם אֶל־
שְׁמוּאֵל הִתְפַּלֵּל בְּעַד־עֲבָדֶיךָ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאַל־
נָמוּת כִּי־יָסַפְנוּ עַל־כָּל־חַטֹּאתֵינוּ רָעָה לִשְׁאֹל לָנוּ
20 מֶלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם
אַל־תִּירָאוּ אַתֶּם עֲשִׂיתֶם אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת אַךְ אַל־
תָּסוּרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה וַעֲבַדְתֶּם אֶת־יְהוָה בְּכָל־לְבַבְכֶם׃
21 וְלֹא תָסוּרוּ כִּי ו אַחֲרֵי הַתֹּהוּ אֲשֶׁר לֹא־יוֹעִילוּ וְלֹא יַצִּילוּ
22 כִּי־תֹהוּ הֵמָּה׃ כִּי לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָה אֶת־עַמּוֹ בַּעֲבוּר ס
שְׁמוֹ הַגָּדוֹל כִּי הוֹאִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶתְכֶם לוֹ לְעָם׃
23 גַּם אָנֹכִי חָלִילָה לִי מֵחֲטֹא לַיהוָה מֵחְדֹּל לְהִתְפַּלֵּל
24 בַּעַדְכֶם וְהוֹרֵיתִי אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַטּוֹבָה וְהַיְשָׁרָה׃ אַךְ ו
יְרֹאוּ אֶת־יְהוָה וַעֲבַדְתֶּם אֹתוֹ בֶּאֱמֶת בְּכָל־לְבַבְכֶם כִּי
25 רְאוּ אֵת אֲשֶׁר־הִגְדִּיל עִמָּכֶם׃ וְאִם־דָּרֹעַ תָּרֵעוּ גַּם־אַתֶּם
גַּם־מַלְכְּכֶם תִּסָּפּוּ׃

יג בֶּן־שָׁנָה שָׁאוּל בְּמָלְכוֹ וּשְׁתֵּי שָׁנִים מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃
2 יִבְחַר־לוֹ שָׁאוּל שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מִיִּשְׂרָאֵל וַיִּהְיוּ עִם־
שָׁאוּל אַלְפַּיִם בְּמִכְמָשׂ וּבְהַר בֵּית־אֵל וְאֶלֶף הָיוּ עִם־
יוֹנָתָן בְּגִבְעַת בִּנְיָמִן וְיֶתֶר הָעָם שִׁלַּח אִישׁ לְאָהָלָיו׃
3 וַיַּךְ יוֹנָתָן אֶת נְצִיב פְּלִשְׁתִּים אֲשֶׁר בַּגָּבַע וַיִּשְׁמְעוּ
פְּלִשְׁתִּים וְשָׁאוּל תָּקַע בַּשּׁוֹפָר בְּכָל־הָאָרֶץ לֵאמֹר
4 יִשְׁמְעוּ הָעִבְרִים׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל שָׁמְעוּ לֵאמֹר הִכָּה שָׁאוּל
אֶת־נְצִיב פְּלִשְׁתִּים וְגַם־נִבְאַשׁ יִשְׂרָאֵל בַּפְּלִשְׁתִּים וַיִּצָּעֲקוּ
הָעָם

יז ו צ״ל תָּסוּרוּ אַחֲרֵי בלא כלת עי כן ת״ע, ח״ס וח״ר. יב, ב ו צ״ל אלפים אִישׁ כן ת״ע. ג ו ס״א כמכתש יסן וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״א, ד״ב, ד״ד וס״ו. ד ו כן למערבאי, לסדנחאי בֵּיתְאֵל חרא כלח.

to day? I will call unto the LORD, and he shall send thunder and rain; that ye may perceive and see that your wickedness is great, which ye have done in the sight of the LORD, in asking you a king.

18 So Samuel called unto the LORD; and the LORD sent thunder and rain that day: and all the people greatly feared the LORD and Samuel.

19 And all the people said unto Samuel, Pray for thy servants unto the LORD thy God, that we die not: for we have added unto all our sins this evil, to ask us a king.

20 And Samuel said unto the people, Fear not: ye have done all this wickedness: yet turn not aside from following the LORD, but serve the LORD with all your heart;

21 And turn ye not aside: for then should ye go after vain things, which cannot profit nor deliver; for they are vain.

22 For the LORD will not forsake his people for his great name's sake: because it hath pleased the LORD to make you his people.

23 Moreover as for me, God forbid that I should sin against the LORD in ceasing to pray for you: but I will teach you the good and the right way:

24 Only fear the LORD, and serve him in truth with all your heart: for consider how great things he hath done for you.

25 But if ye shall still do wickedly, ye shall be consumed, both ye and your king.

13, 2 Saul reigned one year; and when he had reigned two years over Israel, Saul chose him three thousand men of Israel; whereof two thousand were with Saul in Michmash and in mount Beth-el, and a thousand were with Jonathan in Gibeah of Benjamin: and the rest of the

3 people he sent every man to his tent. And Jonathan smote the garrison of the Philistines that was in Geba, and the Philistines heard of it. And Saul blew the trumpet throughout all

4 the land, saying, Let the Hebrews hear. And all Israel heard say that Saul had smitten a garrison of the Philistines, and that Israel also was had in abomination with the Philistines. And the people were called together

after Saul to Gilgal.

5 And the Philistines gathered themselves together to fight with Israel, thirty thousand chariots, and six thousand horsemen, and people as the sand which is on the sea shore in multitude: and they came up, and pitched in Michmash, eastward from Beth-aven.

6 When the men of Israel saw that they were in a strait, (for the people were distressed,) then the people did hide themselves in caves, and in thickets, and in rocks, and in high places, and in pits.

7 And some of the Hebrews went over Jordan to the land of Gad and Gilead. As for Saul, he was yet in Gilgal, and all the people followed him trembling.

8 And he tarried seven days, according to the set time that Samuel had appointed: but Samuel came not to Gilgal; and the people were scattered from him.

9 And Saul said, Bring hither a burnt offering to me, and peace offerings. And he offered the burnt offering.

10 And it came to pass, that as soon as he had made an end of offering the burnt offering, behold, Samuel came; and Saul went out to meet him, that he might salute him.

11 And Samuel said, What hast thou done? And Saul said, Because I saw that the people were scattered from me, and that thou camest not within the days appointed, and that the Philistines gath-

5 הָעָם אַחֲרֵי שָׁאוּל הַגִּלְגָּל׃ וּפְלִשְׁתִּים נֶאֱסָפוּ ׀ לְהִלָּחֶם
עִם־יִשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים אֶלֶף רֶכֶב וְשִׁשָּׁה אֲלָפִים פָּרָשִׁים
וְעָם כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־הַיָּם לָרֹב וַיַּעֲלוּ וַיַּחֲנוּ בְּמִכְמָשׂ
6 קִדְמַת בֵּית אָוֶן׃ וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל רָאוּ כִּי צַר־לוֹ כִּי
נָגַשׂ הָעָם וַיִּתְחַבְּאוּ הָעָם בַּמְּעָרוֹת וּבַסְּבָכִים וּבַסְּלָעִים
7 וּבַצָּרִחִים וּבַבֹּרוֹת׃ וְעִבְרִים עָבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶרֶץ גָּד
וְגִלְעָד וְשָׁאוּל עוֹדֶנּוּ בַגִּלְגָּל וְכָל־הָעָם חָרְדוּ אַחֲרָיו׃
8 וַיּוֹחֶל ׀ שִׁבְעַת יָמִים לַמּוֹעֵד אֲשֶׁר ׀ שִׁמוּאֵל וְלֹא־בָא
שְׁמוּאֵל הַגִּלְגָּל וַיָּפֵץ הָעָם מֵעָלָיו׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל הַגִּשׁוּ
9 אֵלַי הָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים וַיַּעַל הָעֹלָה׃ וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ
10 לְהַעֲלוֹת הָעֹלָה וְהִנֵּה שְׁמוּאֵל בָּא וַיֵּצֵא שָׁאוּל לִקְרָאתוֹ
לְבָרְכוֹ׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל מֶה עָשִׂיתָ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל כִּי
11 רָאִיתִי כִּי־נָפַץ הָעָם מֵעָלַי וְאַתָּה לֹא־בָאתָ לְמוֹעֵד
הַיָּמִים וּפְלִשְׁתִּים נֶאֱסָפִים מִכְמָשׂ׃ וְאָמַר עַתָּה יֵרְדוּ
פְלִשְׁתִּים אֵלַי הַגִּלְגָּל וּפְנֵי יְהוָה לֹא חִלִּיתִי וָאִתְאַפַּק
וָאַעֲלֶה הָעֹלָה׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל 13
אֶל־שָׁאוּל נִסְכַּלְתָּ לֹא שָׁמַרְתָּ אֶת־מִצְוַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֲשֶׁר צִוָּךְ כִּי עַתָּה הֵכִין יְהוָה אֶת־מַמְלַכְתְּךָ אֶל־יִשְׂרָאֵל
14 עַד־עוֹלָם׃ וְעַתָּה מַמְלַכְתְּךָ לֹא־תָקוּם בִּקֵּשׁ יְהוָה לוֹ
אִישׁ כִּלְבָבוֹ וַיְצַוֵּהוּ יְהוָה לְנָגִיד עַל־עַמּוֹ כִּי לֹא שָׁמַרְתָּ
אֵת אֲשֶׁר־צִוְּךָ יְהוָה׃
15 וַיָּקָם שְׁמוּאֵל וַיַּעַל מִן־הַגִּלְגָּל ׀ גִּבְעַת בִּנְיָמִן וַיִּפְקֹד
שָׁאוּל אֶת־הָעָם הַנִּמְצְאִים עִמּוֹ כְּשֵׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ׃
16 וְשָׁאוּל וְיוֹנָתָן בְּנוֹ וְהָעָם הַנִּמְצָא עִמָּם יֹשְׁבִים בְּגֶבַע
17 בִּנְיָמִן וּפְלִשְׁתִּים חָנוּ בְּמִכְמָשׂ׃ וַיֵּצֵא הַמַּשְׁחִית מִמַּחֲנֵה

פלשתים

5 v. כן ב״א, ב״נ שַׁפַּת־ בנעיא. vv. 5, 16 ס״א במכמש ימין וכן ר״ב, ד״נ. ר״ו. ר״ב ודס״ו. 6 v. נ״ל וּבַחוֹרִים. 8 v. וַיְיַחֵל כתיב. וַיּוֹחֶל קרי. 8 v. ס״א אשר אָמַר וכן ר״א ר״ב, ד״ו, תר׳ ות״ע. וס״א אשר שָׁם. 11 v. ס״א במכמש: עיין ספוק ה׳ וס״ו. 13 v. ס״א לֹא וכן ר״ס, ד״נ, ר״ו וח״ר, ובס״א עָוַלְתָּ וכן ח״ע וח״ס. 15 v. כת״ע נמצא כאן סוף הגלגל וְיֶלֶךְ לְדַרְמֹו וְחֵרֶב הָעָם עָלָה אַחֲרֵי שָׁאוּל לִקְרַאת עַם־הַמִּלְחָמָה וַיָּבֹאוּ מִגִּבְעַת הַגִּלְגָּל תו׳.
17 v. כן ב״א. ב״נ מַסְחִנָה בנעיא.

12 ered themselves together at Michmash; Therefore said I, The Philistines will come down now upon me to Gilgal, and I have not made supplication unto the LORD: I forced myself

13 therefore, and offered a burnt offering. And Samuel said to Saul, Thou hast done foolishly: thou hast not kept the commandment of the LORD thy God, which he commanded thee: for

14 now would the LORD have established thy kingdom upon Israel for ever. But now thy kingdom shall not continue: the LORD hath sought him a man after his own heart, and the LORD hath commanded him to be captain over his people, because thou hast not kept that

15 which the LORD commanded thee. And Samuel arose, and gat him up from Gilgal unto Gibeah of Benjamin. And Saul numbered the people that were present with him, about six

16 hundred men. And Saul, and Jonathan his son, and the people that were present with them,

17 abode in Gibeah of Benjamin: but the Philistines encamped in Michmash. And the spoilers came out of the camp of the

שְׁלִשִׁים שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים הָרֹאשׁ אֶחָד יִפְנֶה אֶל־
דֶּרֶךְ עָפְרָה אֶל־אֶרֶץ שׁוּעָל: וְהָרֹאשׁ אֶחָד יִפְנֶה דֶּרֶךְ 18
בֵּית חֹרֹן וְהָרֹאשׁ אֶחָד יִפְנֶה דֶּרֶךְ הַגְּבוּל הַנִּשְׁקָף עַל־
גֵּי הַצְּבָעִים הַמִּדְבָּרָה: וְחָרָשׁ לֹא 19
יִמָּצֵא בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כִּי־אָמְרוּ פֶּלִשְׁתִּים פֶּן יַעֲשׂוּ
הָעִבְרִים חֶרֶב אוֹ חֲנִית: וַיֵּרְדוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל הַפְּלִשְׁתִּים 20
לְלָטוֹשׁ אִישׁ אֶת־מַחֲרֵשְׁתּוֹ וְאֶת־אֵתוֹ וְאֶת־קַרְדֻּמּוֹ וְאֶת
מַחֲרֵשְׁתּוֹ: וְהָיְתָה הַפְּצִירָה פִּים לַמַּחֲרֵשׁוֹת וְלָאִתִים 21
וְלַשְׁלֹשׁ קַלְשׁוֹן וְלַקַּרְדֻּמִּים וּלְהַצִּיב הַדָּרְבָּן: וְהָיָה 22
בְּיוֹם מִלְחֶמֶת וְלֹא נִמְצָא חֶרֶב וַחֲנִית בְּיַד כָּל־הָעָם
אֲשֶׁר אֶת־שָׁאוּל וְאֶת־יוֹנָתָן וַתִּמָּצֵא לְשָׁאוּל וּלְיוֹנָתָן בְּנוֹ:
וַיֵּצֵא מַצַּב פְּלִשְׁתִּים אֶל־מַעְבַּר מִכְמָשׂ: 23

יד וַיְהִי הַיּוֹם וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל אֶל־הַנַּעַר נֹשֵׂא
כֵּלָיו לְכָה וְנַעְבְּרָה אֶל־מַצַּב פְּלִשְׁתִּים אֲשֶׁר מֵעֵבֶר הַלָּז
וְלְאָבִיו לֹא הִגִּיד: וְשָׁאוּל יוֹשֵׁב בִּקְצֵה הַגִּבְעָה תַּחַת 2
הָרִמּוֹן אֲשֶׁר בְּמִגְרוֹן וְהָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ כְּשֵׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ:
וַאֲחִיָּה בֶן־אֲחִיטוּב אֲחִי אִי־כָבוֹד | בֶּן־פִּינְחָס בֶּן־עֵלִי 3
כֹּהֵן יְהוָה בְּשִׁלֹה נֹשֵׂא אֵפוֹד וְהָעָם לֹא יָדַע כִּי הָלַךְ
יוֹנָתָן: וּבֵין הַמַּעְבְּרוֹת אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ יוֹנָתָן לַעֲבֹר עַל־ 4
מַצַּב פְּלִשְׁתִּים שֶׁן־הַסֶּלַע מִהֵעָבֵר מִזֶּה וְשֶׁן־הַסֶּלַע
מֵהֵעָבֵר מִזֶּה וְשֵׁם הָאֶחָד בּוֹצֵץ וְשֵׁם הָאֶחָד סְנֵה:
הַשֵּׁן הָאֶחָד מָצִיק מִצָּפוֹן מוּל מִכְמָשׂ וְהָאֶחָד מִנֶּגֶב 5
מוּל גָּבַע: וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל־ 6
הַנַּעַר | נֹשֵׂא כֵּלָיו לְכָה וְנַעְבְּרָה אֶל־מַצַּב הָעֲרֵלִים
הָאֵלֶּה אוּלַי יַעֲשֶׂה יְהוָה לָנוּ כִּי אֵין לַיהוָה מַעְצוֹר
לְהוֹשִׁיעַ בְּרַב אוֹ בִּמְעָט: וַיֹּאמֶר לוֹ נֹשֵׂא כֵלָיו עֲשֵׂה 7
כָּל־

19 v. ס׳א גבול. 19 v. אָמַר כתיב, אָמְרוּ קרי. 20 v. צ׳ל חַרְשׁוֹ כן ת׳ע וח׳ס.
יד, 3 v. ס׳א בְּשִׁלֹה וכן ד׳א, ד׳ב, ד׳ו ות׳ט׳ו. 4 v. כ׳א שָׁם וכן ד׳א, ד׳ב, ת׳ע, ת׳ס וח׳ר.

Philistines in three companies: one company turned unto the way that leadeth to Ophrah, unto the land of Shual:

18 And another company turned the way to Bethhoron: and another company turned to the way of the border that looketh to the valley of Zeboim toward the wilderness.

19 Now there was no smith found throughout all the land of Israel: for the Philistines said, Lest the Hebrews make them swords or spears:

20 But all the Israelites went down to the Philistines, to sharpen every man his share, and his coulter, and his axe, and his mattock.

21 Yet they had a file for the mattocks, and for the coulters, and for the forks, and for the axes, and to sharpen the goads.

22 So it came to pass in the day of battle, that there was neither sword nor spear found in the hand of any of the people that were with Saul and Jonathan: but with Saul and with Jonathan his son was there found.

23 And the garrison of the Philistines went out to the passage of Michmash.

14 Now it came to pass upon a day, that Jonathan the son of Saul said unto the young man that bare his armour, Come, and let us go over to the Philistines' garrison, that is on the other side. But he told not his father.

2 And Saul tarried in the uttermost part of Gibeah under a pomegranate tree which is in Migron: and the people that were
3 with him were about six hundred men; And Ahiah, the son of Ahitub, I-chabod's brother, the son of Phinehas, the son of Eli, the LORD'S priest in Shiloh, wearing an ephod. And the
4 people knew not that Jonathan was gone. And between the passages, by which Jonathan sought to go over unto the Philistines' garrison, there was a sharp rock on the one side, and a sharp rock on the other side: and the name of the one was Bozez, and the name of the other
5 Seneh. The forefront of the one was situate northward over against Michmash, and the
6 other southward over against Gibeah. And Jonathan said to the young man that bare his armour, Come, and let us go over unto the garrison of these uncircumcised: it may be that the LORD will work for us: for there is no restraint to the LORD to save by many or by few.
7 And his armourbearer said unto him, Do

כְּלֹ־אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ נְטֵה לֵךְ הִנֵּנִי עִמְּךָ כִּלְבָבֶךָ׃
8 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֹבְרִים אֶל
9 הָאֲנָשִׁים וְנִגְלִינוּ אֲלֵיהֶם׃ אִם־כֹּה יֹאמְרוּ אֵלֵינוּ דֹּמּוּ
עַד־הַגִּיעֵנוּ אֲלֵיכֶם וְעָמַדְנוּ תַּחְתֵּינוּ וְלֹא נַעֲלֶה אֲלֵיהֶם׃
10 וְאִם־כֹּה יֹאמְרוּ עֲלֵינוּ וְעָלִינוּ כִּי־נָתַן יְהוָה בְּיָדֵנוּ
11 וְזֶה־לָּנוּ הָאוֹת׃ וַיִּגָּלוּ שְׁנֵיהֶם אֶל־מַצַּב פְּלִשְׁתִּים
וַיֹּאמְרוּ פְּלִשְׁתִּים הִנֵּה עִבְרִים יֹצְאִים מִן־הַחֹרִים אֲשֶׁר
12 הִתְחַבְּאוּ־שָׁם׃ וַיַּעֲנוּ אַנְשֵׁי הַמַּצָּבָה אֶת־יוֹנָתָן וְאֶת־
נֹשְׂא כֵּלָיו וַיֹּאמְרוּ עֲלוּ אֵלֵינוּ וְנוֹדִיעָה אֶתְכֶם דָּבָר
וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן אֶל־נֹשְׂא כֵּלָיו עֲלֵה
13 אַחֲרַי כִּי־נָתַן יְהוָה בְּיַד יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעַל יוֹנָתָן עַל־יָדָיו
וְעַל־רַגְלָיו וְנֹשֵׂא כֵלָיו אַחֲרָיו וַיִּפְּלוּ לִפְנֵי יוֹנָתָן וְנֹשֵׂא
14 כֵּלָיו מְמוֹתֵת אַחֲרָיו׃ וַתְּהִי הַמַּכָּה הָרִאשֹׁנָה אֲשֶׁר
הִכָּה יוֹנָתָן וְנֹשֵׂא כֵלָיו כְּעֶשְׂרִים אִישׁ כְּבַחֲצִי מַעֲנֶה
15 צֶמֶד שָׂדֶה׃ וַתְּהִי חֲרָדָה בַּמַּחֲנֶה בַּשָּׂדֶה וּבְכָל־הָעָם
הַמַּצָּב וְהַמַּשְׁחִית חָרְדוּ גַם־הֵמָּה וַתִּרְגַּז הָאָרֶץ וַתְּהִי
16 לְחֲרְדַּת אֱלֹהִים׃ וַיִּרְאוּ הַצֹּפִים לְשָׁאוּל בְּנִבְעַת בִּנְיָמִן
וְהִנֵּה הֶהָמוֹן נָמוֹג וַיֹּלֵךְ הָלוֹם׃
17 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ פִּקְדוּ־נָא וּרְאוּ מִי הָלַךְ
18 מֵעָלֵינוּ וַיִּפְקְדוּ וְהִנֵּה אֵין יוֹנָתָן וְנֹשֵׂא כֵלָיו׃ וַיֹּאמֶר
שָׁאוּל לַאֲחִיָּה הַגִּישָׁה אֲרוֹן הָאֱלֹהִים כִּי־הָיָה אֲרוֹן
19 הָאֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי עַד דִּבֶּר
שָׁאוּל אֶל־הַכֹּהֵן וְהֶהָמוֹן אֲשֶׁר בְּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים וַיֵּלֶךְ
הָלוֹךְ וָרַב
20 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־הַכֹּהֵן אֱסֹף יָדֶךָ׃ וַיִּזָּעֵק שָׁאוּל וְכָל־
העם

8 Then said Jonathan, Behold, we will pass over unto these men, and we will discover ourselves unto them.
9 If they say thus unto us, Tarry until we come to you; then we will stand still in our place, and will not go up unto them.
10 But if they say thus, Come up unto us; then we will go up: for the LORD hath delivered them into our hand: and this shall be a sign unto us.
11 And both of them discovered themselves unto the garrison of the Philistines: and the Philistines said, Behold, the Hebrews come forth out of the holes where they had hid themselves.
12 And the men of the garrison answered Jonathan and his armourbearer, and said, Come up to us, and we will shew you a thing. And Jonathan said unto his armourbearer, Come up after me: for the LORD hath delivered them into the hand of Israel.
13 And Jonathan climbed up upon his hands and upon his feet, and his armourbearer after him: and they fell before Jonathan; and his armourbearer slew after him.
14 And that first slaughter, which Jonathan and his armourbearer made, was about twenty men, within as it were an half acre of land, which a yoke of oxen might plow.
15 And there was trembling in the host, in the field, and among all the people: the garrison, and the spoilers, they also trembled, and the earth quaked: so it was a very great trembling.
16 And the watchmen of Saul in Gibeah of Benjamin looked; and, behold, the multitude melted
17 away, and they went on beating down one another. Then said Saul unto the people that were with him, Number now, and see who is gone from us. And when they had numbered,
18 behold, Jonathan and his armourbearer were not there. And Saul said unto Ahiah, Bring
19 hither the ark of God. For the ark of God was at that time with the children of Israel. And it came to pass, while Saul talked unto the priest, that the noise that was in the host of the Philistines went on and increased: and Saul said unto the priest, Withdraw thine hand. And
20 Saul and all

---

v. 8 בס"א אין כאן מסקא. v. 10 ס"א אֲלֵינוּ וכן ד"א, ר"ב, ד"ו, ת"ע, ת"ס ות"ר: עיין פסוק י"ב. v. 10 ס"א נְדַיְנוּ וכן ד"א, ר"ב, ת"ע ות"ר. v. 12 מסקא באמצע פסוק. v. 16 צ"ל הַשְׁחָנָה כן ת"ע ות"ס. v. 16 צ"ל הֲלֹם כן ת"ע. v. 18 צ"ל בֵּין בְּנֵי או אם בְּנֵי כן תר"י, ת"ס ות"ר. v. 19 מסקא באמצע פסוק: בס"א אין כאן מסקא. v. 19 ס"א יָדוֹ וכן ד"א, ר"ב, ד"ו ות"ע.

הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיָּבֹאוּ עַד־הַמִּלְחָמָה וְהִנֵּה הָיְתָה חֶרֶב
21 אִישׁ בְּרֵעֵהוּ מְהוּמָה גְּדוֹלָה מְאֹד׃ וְהָעִבְרִים הָיוּ
לַפְּלִשְׁתִּים כְּאֶתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם אֲשֶׁר עָלוּ עִמָּם בַּמַּחֲנֶה
סָבִיב וְגַם־הֵמָּה לִהְיוֹת עִם־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עִם־שָׁאוּל
22 וְיוֹנָתָן׃ וְכָל אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמִּתְחַבְּאִים בְּהַר־אֶפְרַיִם
שָׁמְעוּ כִּי־נָסוּ פְלִשְׁתִּים וַיַּדְבְּקוּ גַם־הֵמָּה אַחֲרֵיהֶם
23 בַּמִּלְחָמָה׃ וַיּוֹשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל ס
24 וְהַמִּלְחָמָה עָבְרָה אֶת־בֵּית־אָוֶן׃ וְאִישׁ־יִשְׂרָאֵל נִגַּשׂ בַּיּוֹם
הַהוּא וְאֵלָ שָׁאוּל אֶת־הָעָם לֵאמֹר אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר
יֹאכַל לֶחֶם עַד־הָעֶרֶב וְנִקַּמְתִּי מֵאֹיְבָי וְלֹא־טָעַם כָּל־
25 הָעָם לָחֶם׃ וְכָל־הָאָרֶץ בָּאוּ בַיָּעַר וַיְהִי דְבַשׁ עַל־פְּנֵי
26 הַשָּׂדֶה׃ וַיָּבֹא הָעָם אֶל־הַיַּעַר וְהִנֵּה הֹלֵךְ דָּבָשׁ וְאֵין
27 מַשִּׂיג יָדוֹ אֶל־פִּיו כִּי־יָרֵא הָעָם אֶת־הַשְּׁבֻעָה׃ וְיוֹנָתָן לֹא־
שָׁמַע בְּהַשְׁבִּיעַ אָבִיו אֶת־הָעָם וַיִּשְׁלַח אֶת־קְצֵה הַמַּטֶּה
אֲשֶׁר בְּיָדוֹ וַיִּטְבֹּל אוֹתָהּ בְּיַעֲרַת הַדְּבָשׁ וַיָּשֶׁב יָדוֹ אֶל־
28 פִּיו וַתִּרְאֶנָה עֵינָיו׃ וַיַּעַן אִישׁ מֵהָעָם וַיֹּאמֶר הַשְׁבֵּעַ
הִשְׁבִּיעַ אָבִיךָ אֶת־הָעָם לֵאמֹר אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר־יֹאכַל
29 לֶחֶם הַיּוֹם וַיָּעַף הָעָם׃ וַיֹּאמֶר יְוֹנָתָן עָכַר אָבִי אֶת־
הָאָרֶץ רְאוּ נָא כִּי־אָרוּ עֵינַי כִּי טָעַמְתִּי מְעַט דְּבַשׁ הַזֶּה׃
30 אַף כִּי לוּא אָכוֹל אָכַל הַיּוֹם הָעָם מִשְּׁלַל אֹיְבָיו אֲשֶׁר
31 מָצָא כִּי עַתָּה לֹא־רַבָּתָה מַכָּה בַּפְּלִשְׁתִּים׃ וַיַּכּוּ בַּיּוֹם
הַהוּא בַּפְּלִשְׁתִּים מִמִּכְמָשׂ אַיָּלוֹנָה וַיָּעַף הָעָם מְאֹד׃
32 וַיַּעַשׂ הָעָם אֶל־שָׁלָל וַיִּקְחוּ צֹאן וּבָקָר וּבְנֵי בָקָר וַיִּשְׁחֲטוּ־
אָרְצָה וַיֹּאכַל הָעָם עַל־הַדָּם׃ וַיַּגִּידוּ לְשָׁאוּל לֵאמֹר

the people that were with him assembled themselves, and they came to the battle: and, behold, every man's sword was against his fellow, and there was a very great discomfiture.

21 Moreover the Hebrews that were with the Philistines before that time, which went up with them into the camp from the country round about, even they also turned to be with the Israelites that were with Saul and Jonathan.

22 Likewise all the men of Israel which had hid themselves in mount Ephraim, when they heard that the Philistines fled, even they also followed hard after them in the battle.

23 So the LORD saved Israel that day: and the battle passed over unto Beth-aven.

24 And the men of Israel were distressed that day: for Saul had adjured the people, saying, Cursed be the man that eateth any food until evening, that I may be avenged on mine enemies. So none of the people tasted any food.

25 And all they of the land came to a wood; and there was honey upon the ground.

26 And when the people were come into the wood, behold, the honey dropped; but no man put his hand to his mouth: for the people feared the oath.

27 But Jonathan heard not when his father charged the people with the oath: wherefore he put forth the end of the rod that was in his hand, and dipped it in an honeycomb, and put his hand to his mouth; and his eyes were enlightened.

28 Then answered one of the people, and said, Thy father straitly charged the people with an oath, saying, Cursed be the man that eateth any food this day. And the people were faint.

29 Then said Jonathan, My father hath troubled the land: see, I pray you, how mine eyes have

30 been enlightened, because I tasted a little of this honey. How much more, if haply the people had eaten freely to day of the spoil of their enemies which they found? for had there not

31 been now a much greater slaughter among the Philistines? And they smote the Philistines

32 that day from Michmash to Aijalon: and the people were very faint. And the people flew upon the spoil, and took sheep, and oxen, and calves, and slew them on the ground: and the

33 people did eat them with the blood. Then they told Saul, saying,

הנה

21 v. צ'ל סכנתם = סְבֻנּוּ נָם כן ת"ע וה"ס. 23 v. ס"א עָרֵי וכן תר' וה"ר. 25 v. בח"ע נמצא כאן וְכָל־הָעָם הָיָה עִם־שָׁאוּל מֵעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ וְאֶחָי הַמִּלְחָמָה נָעֲצָה עֲבָל־עֵירוֹ בְּהַר אֶפְרַיִם: וְשָׁאוּל שָׁנָה שְׁנֵה נְרוֹלָה כיום ההוא. 27 v. וְתִרְאֶנָה כתיב, וְתָאֹרְנָה קרי, בס"א וְתָאֹרְנָה כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ר"ו, תר', ת"ם וה"ר. 30 v. ס"א לא וכן ר"א, ד"ב, ר"ו וה"ס. 32 v. וַיָּעָם קרי, בס"א וַיָּעָם כתיב וקרי, וכן ר"א, ד"ב, ר"א, תר', ת"ע. ת"ם וה"ר: עיין לקמן פ"ו י"ם. 32 v. שָׁלָל כתיב, הַשָּׁלָל קרי. 33 v. ס"א וישחטו ובלא מקף.

הִנֵּה הָעָם חֹטְאִים לַיהוָה לֶאֱכֹל עַל־הַדָּם וַיֹּאמֶר
בְּגַדְתֶּם גֹּלוּ־אֵלַי הַיּוֹם אֶבֶן גְּדוֹלָה: 34 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל פֻּצוּ
בָעָם וַאֲמַרְתֶּם לָהֶם הַגִּישׁוּ אֵלַי אִישׁ שׁוֹרוֹ וְאִישׁ שֵׂיוֹ
וּשְׁחַטְתֶּם בָּזֶה וַאֲכַלְתֶּם וְלֹא־תֶחֱטְאוּ לַיהוָה לֶאֱכֹל אֶל־
הַדָּם וַיַּגִּשׁוּ כָל־הָעָם אִישׁ שׁוֹרוֹ בְּיָדוֹ הַלַּיְלָה וַיִּשְׁחֲטוּ
שָׁם: 35 וַיִּבֶן שָׁאוּל מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֹתוֹ הֵחֵל לִבְנוֹת מִזְבֵּחַ
לַיהוָה: 36 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל נֵרְדָה אַחֲרֵי
פְלִשְׁתִּים ׀ לַיְלָה וְנָבֹזָה בָהֶם ׀ עַד־אוֹר הַבֹּקֶר וְלֹא־נַשְׁאֵר
בָּהֶם אִישׁ וַיֹּאמְרוּ כָּל־הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה
וַיֹּאמֶר הַכֹּהֵן נִקְרְבָה הֲלֹם אֶל־הָאֱלֹהִים: 37 וַיִּשְׁאַל
שָׁאוּל בֵּאלֹהִים הַאֵרֵד אַחֲרֵי פְלִשְׁתִּים הֲתִתְּנֵם בְּיַד
יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָנָהוּ בַיּוֹם הַהוּא: 38 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל נֹגְשׁוּ הֲלֹם
כָּל־פִּנּוֹת הָעָם וּדְעוּ וּרְאוּ בַּמֶּה הָיְתָה הַחַטָּאת הַזֹּאת
הַיּוֹם: 39 כִּי חַי־יְהוָה הַמּוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל כִּי אִם־יֹנָתָן
בְּנִי בְּמוֹת יָמוּת וַאֲפִן עָנָהוּ מִכָּל־הָעָם: 40 וַיֹּאמֶר
אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל אַתֶּם תִּהְיוּ לְעֵבֶר אֶחָד וַאֲנִי וְיוֹנָתָן
בְּנִי נִהְיֶה לְעֵבֶר אֶחָד וַיֹּאמְרוּ הָעָם אֶל־שָׁאוּל הַטּוֹב
בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה: 41 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָבָה תָמִים וַיִּלָּכֵד יוֹנָתָן וְשָׁאוּל
וְהָעָם יָצָאוּ: 42 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל הַפִּילוּ בֵּינִי וּבֵין יוֹנָתָן בְּנִי
וַיִּלָּכֵד יוֹנָתָן: 43 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־יוֹנָתָן הַגֶּדָה לִּי מֶה
עָשִׂיתָה וַיַּגֶּד־לוֹ יוֹנָתָן וַיֹּאמֶר טָעֹם טָעַמְתִּי בִקְצֵה
הַמַּטֶּה אֲשֶׁר־בְּיָדִי מְעַט דְּבַשׁ הִנְנִי אָמוּת:
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל כֹּה־יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִף כִּי 44
מוֹת תָּמוּת יוֹנָתָן: 45 וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־שָׁאוּל הֲיוֹנָתָן יָמוּת
אֲשֶׁר עָשָׂה הַיְשׁוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל חָלִילָה

Behold, the people sin against the LORD, in that they eat with the blood. And he said, Ye have transgressed: roll a great stone unto me this day.

34 And Saul said, Disperse yourselves among the people, and say unto them, Bring me hither every man his ox, and every man his sheep, and slay them here, and eat; and sin not against the LORD in eating with the blood. And all the people brought every man his ox with him that night, and slew them there.

35 And Saul built an altar unto the LORD: the same was the first altar that he built unto the LORD.

36 And Saul said, Let us go down after the Philistines by night, and spoil them until the morning light, and let us not leave a man of them. And they said, Do whatsoever seemeth good unto thee. Then said the priest, Let us draw near hither unto God.

37 And Saul asked counsel of God, Shall I go down after the Philistines? wilt thou deliver them into the hand of Israel? But he answered him not that day.

38 And Saul said, Draw ye near hither, all the chief of the people: and know and see wherein this sin hath been this day.

39 For, as the LORD liveth, which saveth Israel, though it be in Jonathan my son, he shall surely die. But there was not a man among all the people that answered him.

40 Then said he unto all Israel, Be ye on one side, and I and Jonathan my son will be on the
41 other side. And the people said unto Saul, Do what seemeth good unto thee. Therefore Saul said unto the LORD God of Israel, Give a perfect lot. And Saul and Jonathan were taken: but
42 the people escaped. And Saul said, Cast lots between me and Jonathan my son. And
43 Jonathan was taken. Then Saul said to Jonathan, Tell me what thou hast done. And Jonathan told him, and said, I did but taste a little honey with the end of the rod that was in
44 mine hand, and, lo, I must die. And Saul answered, God do so and more also: for thou shalt
45 surely die, Jonathan. And the people said unto Saul, Shall Jonathan die, who hath wrought this great salvation in Israel? God forbid:

חו־
33 v. חֹטְאִים כתיב, חֹטִים קרי. 33 v. צ׳ל הַלֹּם כן ת׳ע. 34 v. צ׳ל אֲשֶׁר בלא סלת שׁוֹרוֹ כן ת׳ע. 34 v. ס״א עָלַי. 36 v. פסקא באמצע פסוק. 41 v. בת׳ע ובח׳ר נוסצא כאן אלהי ישראל לָמָּה לא עָנִיתָ אֶת־עַבְדְּךָ חַיּוֹם אִם בְּיֹשׁ־בִּי או ביונתן בני הָעָוֹן הַזֶּה יְחִנָּה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָבָה אורים וְאִם יְשֻׁנוּ הָעָוֹן חֵזֶה בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הָבָה תֻמִּים. 44 v. בס״א אין כאן פסקא. 44 v. ס״א יעשה־לי וכן ר״ב. ר״ג, ר״ו, תר. ת״ע. ת״ס וח״ר.

חַיִ־יְהוָה אִם־יִפֹּל מִשַּׂעֲרַת רֹאשׁוֹ אָרְצָה כִּי־עִם־אֱלֹהִים
עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפְדְּוּ הָעָם אֶת־יוֹנָתָן וְלֹא־מֵת׃
46 וַיַּעַל שָׁאוּל מֵאַחֲרֵי פְלִשְׁתִּים וּפְלִשְׁתִּים
47 הָלְכוּ לִמְקוֹמָם׃ וְשָׁאוּל לָכַד הַמְלוּכָה עַל־יִשְׂרָאֵל
וַיִּלָּחֶם סָבִיב | בְּכָל־אֹיְבָיו בְּמוֹאָב | וּבְבְנֵי־עַמּוֹן וּבֶאֱדוֹם
וּבְמַלְכֵי צוֹבָה וּבַפְּלִשְׁתִּים וּבְכֹל אֲשֶׁר־יִפְנֶה יַרְשִׁיעַ׃
48 וַיַּעַשׂ חַיִל וַיַּךְ אֶת־עֲמָלֵק וַיַּצֵּל אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד שֹׁסְדָו׃
49 וַיִּהְיוּ בְּנֵי שָׁאוּל יוֹנָתָן וְיִשְׁוִי וּמַלְכִּי־
שׁוּעַ וְשֵׁם שְׁתֵּי בְנֹתָיו שֵׁם הַבְּכִירָה מֵרַב וְשֵׁם הַקְּטַנָּה
50 מִיכַל׃ וְשֵׁם אֵשֶׁת שָׁאוּל אֲחִינֹעַם בַּת־אֲחִימַעַץ וְשֵׁם
51 שַׂר־צְבָאוֹ אַבְנֵר בֶּן־נֵר דּוֹד שָׁאוּל׃ וְקִישׁ אֲבִי־שָׁאוּל
52 וְנֵר אֲבִי־אַבְנֵר בֶּן־אֲבִיאֵל׃ וַתְּהִי
הַמִּלְחָמָה חָזָקָה עַל־פְּלִשְׁתִּים כֹּל יְמֵי שָׁאוּל וְרָאָה
שָׁאוּל כָּל־אִישׁ גִּבּוֹר וְכָל־בֶּן־חַיִל וַיֹּאספְדֵהוּ אֵלָיו׃
טו וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל אֹתִי שָׁלַח
יְהוָה לִמְשָׁחֲךָ לְמֶלֶךְ עַל־עַמּוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה שְׁמַע
2 לְקוֹל דִּבְרֵי יְהוָה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת פָּקַדְתִּי אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה עֲמָלֵק לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־
3 שָׂם לוֹ בַּדֶּרֶךְ בַּעֲלֹתוֹ מִמִּצְרָיִם׃ עַתָּה לֵךְ וְהִכִּיתָה
אֶת־עֲמָלֵק וְהַחֲרַמְתֶּם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלֹא תַחְמל
עָלָיו וְהֲמִתָּה מֵאִישׁ עַד־אִשָּׁה מֵעוֹלֵל וְעַד־יוֹנֵק מִשּׁוֹר
4 וְעַד־שֶׂה מִנָּמָל וְעַד־חֲמוֹר׃ וַיִּשְׁמַע
שָׁאוּל אֶת־הָעָם וַיִּפְקְדֵם בַּטְּלָאִים מָאתַיִם אֶלֶף רַגְלִי
5 וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אֶת־אִישׁ יְהוּדָה׃ וַיָּבֹא שָׁאוּל עַד־עִיר
6 עֲמָלֵק וַיָּרֶב בַּנָּחַל׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־הַקֵּינִי לְכוּ סְרוּ
רדו

47 ע׳ל יוֹשֵׁעַ כן ת״ע. 49 כן למערבאי, למדנחאי ומלמ״ש חורא מלה.
טו. 1 חספרה למרשת זכור. 3 ס״א תָּמָה וכן תר׳, ת״ע וח״ר. 3 ס״א תָּדִי־ וכן ד״ב, ד״ו, ת״ע וח״ס. 5 ס״א מַעֲלֵל חסר.

as the LORD liveth, there shall not one hair of his head fall to the ground; for he hath wrought with God this day. So the people rescued Jonathan, that he died not.

46 Then Saul went up from following the Philistines: and the Philistines went to their own place.

47 So Saul took the kingdom over Israel, and fought against all his enemies on every side, against Moab, and against the children of Ammon, and against Edom, and against the kings of Zobah, and against the Philistines: and whithersoever he turned himself, he vexed them.

48 And he gathered an host, and smote the Amalekites, and delivered Israel out of the hands of them that spoiled them.

49 Now the sons of Saul were Jonathan, and Ishui, and Melchishua: and the names of his two daughters were these; the name of the firstborn Merab, and the name of the younger Michal:

50 And the name of Saul's wife was Ahinoam, the daughter of Ahimaaz: and the name of the captain of his host was Abner, the son of Ner, Saul's uncle.

51 And Kish was the father of Saul; and Ner the father of Abner was the son of Abiel.

52 And there was sore war against the Philistines all the days of Saul: and when Saul saw any strong man, or any valiant man, he took him unto him.

15 Samuel also said unto Saul, The LORD sent me to anoint thee to be king over his people,
2 over Israel: now therefore hearken thou unto the voice of the words of the LORD. Thus
saith the LORD of hosts, I remember that which Amalek did to Israel, how he laid wait for
3 him in the way, when he came up from Egypt. Now go and smite Amalek, and utterly destroy all that they have, and spare them not; but slay both man and woman, infant and
4 suckling, ox and sheep, camel and ass. And Saul gathered the people together, and numbered them in Telaim, two hundred thousand footmen, and ten thousand men of Judah.
5, 6 And Saul came to a city of Amalek, and laid wait in the valley. And Saul said unto the Kenites, Go, depart,

רְדוּ מִתּוֹךְ עֲמָלֵקִי פֶּן־אַסִּפְךָ עִמּוֹ וְאַתָּה עָשִׂיתָה חֶסֶד
עִם־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּעֲלוֹתָם מִמִּצְרָיִם וַיָּסַר קֵינִי מִתּוֹךְ
עֲמָלֵק: וַיַּךְ שָׁאוּל אֶת־עֲמָלֵק מֵחֲוִילָה בּוֹאֲךָ שׁוּר 7
אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִצְרָיִם: וַיִּתְפֹּשׂ אֶת־אֲגַג מֶלֶךְ־עֲמָלֵק חָי 8
וְאֶת־כָּל־הָעָם הֶחֱרִים לְפִי־חָרֶב: וַיַּחְמֹל שָׁאוּל וְהָעָם 9
עַל־אֲגַג וְעַל־מֵיטַב הַצֹּאן וְהַבָּקָר וְהַמִּשְׁנִים וְעַל־הַכָּרִים
וְעַל־כָּל־הַטּוֹב וְלֹא אָבוּ הַהֲרִימָם וְכָל־הַמְלָאכָה
נִמְבְּזָה וְנָמֵס אֹתָהּ הֶחֱרִימוּ: וַיְהִי 10
דְּבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל לֵאמֹר: נִחַמְתִּי כִּי־הִמְלַכְתִּי 11
אֶת־שָׁאוּל לְמֶלֶךְ כִּי־שָׁב מֵאַחֲרַי וְאֶת־דְּבָרַי לֹא הֵקִים
וַיִּחַר לִשְׁמוּאֵל וַיִּזְעַק אֶל־יְהוָה כָּל־הַלָּיְלָה: וַיַּשְׁכֵּם 12
שְׁמוּאֵל לִקְרַאת שָׁאוּל בַּבֹּקֶר וַיֻּגַּד לִשְׁמוּאֵל לֵאמֹר
בָּא־שָׁאוּל הַכַּרְמֶלָה וְהִנֵּה מַצִּיב לוֹ יָד וַיָּסָב וַיַּעֲבֹר וַיֵּרֶד
הַגִּלְגָּל: וַיָּבֹא שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר לוֹ שָׁאוּל בָּרוּךְ 13
אַתָּה לַיהוָה הֲקִימֹתִי אֶת־דְּבַר יְהוָה: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל 14
וּמָה קוֹל־הַצֹּאן הַזֶּה בְּאָזְנָי וְקוֹל הַבָּקָר אֲשֶׁר אָנֹכִי
שֹׁמֵעַ: וַיֹּאמֶר שָׁאוּל מֵעֲמָלֵקִי הֱבִיאוּם אֲשֶׁר חָמַל 15
הָעָם עַל־מֵיטַב הַצֹּאן וְהַבָּקָר לְמַעַן וְבַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
וְאֶת־הַיּוֹתֵר הֶחֱרַמְנוּ: וַיֹּאמֶר 16
שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל הֶרֶף וְאַגִּידָה לְךָ אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר
יְהוָה אֵלַי הַלָּיְלָה וַיֹּאמְרוֹ לוֹ דַּבֵּר:
וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הֲלוֹא אִם־קָטֹן אַתָּה בְּעֵינֶיךָ רֹאשׁ ס 17
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָתָּה וַיִּמְשָׁחֲךָ יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל:
וַיִּשְׁלָחֲךָ יְהוָה בְּדָרֶךְ וַיֹּאמֶר לֵךְ וְהַחֲרַמְתָּה אֶת־ 18
הַחַטָּאִים אֶת־עֲמָלֵק וְנִלְחַמְתָּ בּוֹ עַד־כַּלּוֹתָם אֹתָם:
ולמה

---

v. 6 ר' רגוש. v. 6 כן למערבאי, למדנחאי עֲפִי כתיב, עֲפוּ קרי. v. 9 ס"א וְהַשְּׁמָנִים וכן תר' וח"ס. v. 11 כן ב"א, ב"נ קול־ בלא נעויא. v. 16 וַיֹּאמְרוּ כתיב, וַיֹּאמֶר קרי. v. 17 כס"א אין כאן פסקא. v. 18 כן ב"א, ב"נ וַיִּשְׁלַחְךָ בנעויא. v. 18 ס"א וַלּוֹחַמְתָּ וכן תר', ת"ץ וח"ס.

get you down from among the Amalekites, lest I destroy you with them: for ye shewed kindness to all the children of Israel, when they came up out of Egypt. So the Kenites departed from among the Amalekites.

7 And Saul smote the Amalekites from Havilah until thou comest to Shur, that is over against Egypt.

8 And he took Agag the king of the Amalekites alive, and utterly destroyed all the people with the edge of the sword.

9 But Saul and the people spared Agag, and the best of the sheep, and of the oxen, and of the fatlings, and the lambs, and all that was good, and would not utterly destroy them: but every thing that was vile and refuse, that they destroyed utterly.

10 Then came the word of the LORD unto Samuel, saying,

11 It repenteth me that I have set up Saul to be king: for he is turned back from following me, and hath not performed my commandments. And it grieved Samuel; and he cried unto the LORD all night.

12 And when Samuel rose early to meet Saul in the morning, it was told Samuel, saying, Saul came to Carmel, and, behold, he set him up a place, and is gone about, and passed on, and gone down to Gilgal.

13 And Samuel came to Saul: and Saul said unto him, Blessed be thou of the LORD: I have performed

14 the commandment of the LORD. And Samuel said, What meaneth then this bleating of the

15 sheep in mine ears, and the lowing of the oxen which I hear? And Saul said, They have brought them from the Amalekites: for the people spared the best of the sheep and of the oxen, to sacrifice unto the LORD thy God; and the rest we have utterly destroyed.

16 Then Samuel said unto Saul, Stay, and I will tell thee what the LORD hath said to me this night.

17 And he said unto him, Say on. And Samuel said, When thou wast little in thine own sight, wast thou not made the head of the tribes of Israel, and the LORD anointed thee king over Is-

18 rael? And the LORD sent thee on a journey, and said, Go and utterly destroy the sinners the Amalekites, and fight against them until they be consumed.

19 וְלָמָּה לֹא־שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה וַתַּעַט אֶל־הַשָּׁלָל וַתַּעַשׂ
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה: 20 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל
אֶל־שְׁמוּאֵל אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְקוֹל יְהוָה וָאֵלֵךְ בַּדֶּרֶךְ
אֲשֶׁר־שְׁלָחַנִי יְהוָה וָאָבִיא אֶת־אֲגַג מֶלֶךְ עֲמָלֵק וְאֶת־
עֲמָלֵק הֶחֱרַמְתִּי: 21 וַיִּקַּח הָעָם מֵהַשָּׁלָל צֹאן וּבָקָר
רֵאשִׁית הַחֵרֶם לִזְבֹּחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּגִּלְגָּל:
22 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הַחֵפֶץ לַיהוָה בְּעֹלוֹת וּזְבָחִים
כִּשְׁמֹעַ בְּקוֹל יְהוָה הִנֵּה שְׁמֹעַ מִזֶּבַח טוֹב לְהַקְשִׁיב
23 מֵחֶלֶב אֵילִים: כִּי חַטַּאת־קֶסֶם מְרִי וְאָוֶן וּתְרָפִים
הַפְצֵר יַעַן מָאַסְתָּ אֶת־דְּבַר יְהוָה וַיִּמְאָסְךָ מִמֶּלֶךְ:
24 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־שְׁמוּאֵל חָטָאתִי כִּי־
עָבַרְתִּי אֶת־פִּי־יְהוָה וְאֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי יָרֵאתִי אֶת־הָעָם
25 וָאֶשְׁמַע בְּקוֹלָם: וְעַתָּה שָׂא נָא אֶת־חַטָּאתִי וְשׁוּב עִמִּי
26 וְאֶשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל לֹא
אָשׁוּב עִמָּךְ כִּי מָאַסְתָּה אֶת־דְּבַר יְהוָה וַיִּמְאָסְךָ יְהוָה
27 מִהְיוֹת מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל: וַיִּסֹּב
28 שְׁמוּאֵל לָלֶכֶת וַיַּחֲזֵק בִּכְנַף־מְעִילוֹ וַיִּקָּרַע: וַיֹּאמֶר אֵלָיו
שְׁמוּאֵל קָרַע יְהוָה אֶת־מַמְלְכוּת יִשְׂרָאֵל מֵעָלֶיךָ הַיּוֹם
29 וּנְתָנָהּ לְרֵעֲךָ הַטּוֹב מִמֶּךָּ: וְגַם נֵצַח יִשְׂרָאֵל לֹא יְשַׁקֵּר
30 וְלֹא יִנָּחֵם כִּי לֹא אָדָם הוּא לְהִנָּחֵם: וַיֹּאמֶר חָטָאתִי
עַתָּה כַּבְּדֵנִי נָא נֶגֶד זִקְנֵי־עַמִּי וְנֶגֶד יִשְׂרָאֵל וְשׁוּב עִמִּי
31 וְהִשְׁתַּחֲוֵיתִי לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ: וַיָּשָׁב שְׁמוּאֵל אַחֲרֵי שָׁאוּל
32 וַיִּשְׁתַּחוּ שָׁאוּל לַיהוָה: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הַגִּישׁוּ אֵלַי אֶת־
אֲגַג מֶלֶךְ עֲמָלֵק וַיֵּלֶךְ אֵלָיו אֲגַג מַעֲדַנֹּת וַיֹּאמֶר אֲגַג
33 אָכֵן סָר מַר־הַמָּוֶת: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל כַּאֲשֶׁר שִׁכְּלָה
נָשִׁים חַרְבֶּךָ כֵּן תִּשְׁכַּל מִנָּשִׁים אִמֶּךָ וַיְשַׁסַּף שְׁמוּאֵל
אֶת־

19 Wherefore then didst thou not obey the voice of the LORD, but didst fly upon the spoil, and didst evil in the sight of the LORD?
20 And Saul said unto Samuel, Yea, I have obeyed the voice of the LORD, and have gone the way which the LORD sent me, and have brought Agag the king of Amalek, and have utterly destroyed the Amalekites.
21 But the people took of the spoil, sheep and oxen, the chief of the things which should have been utterly destroyed, to sacrifice unto the LORD thy God in Gilgal.
22 And Samuel said, Hath the LORD as great delight in burnt offerings and sacrifices, as in obeying the voice of the LORD? Behold, to obey is better than sacrifice, and to hearken than the fat of rams.
23 For rebellion is as the sin of witchcraft, and stubbornness is as iniquity and idolatry. Because thou hast rejected the word of the LORD, he hath also rejected thee from being king.
24 And Saul said unto Samuel, I have sinned: for I have transgressed the commandment of the LORD, and thy words: because I feared the people, and obeyed their voice.
25 Now therefore, I pray thee, pardon my sin, and turn again with me, that I may worship the LORD.
26 And Samuel said unto Saul, I will not return with thee: for thou hast rejected the word of the LORD, and the
27 LORD hath rejected thee from being king over Israel. And as Samuel turned about to go
28 away, he laid hold upon the skirt of his mantle, and it rent. And Samuel said unto him, The LORD hath rent the kingdom of Israel from thee this day, and hath given it to a neighbour of
29 thine, that is better than thou. And also the Strength of Israel will not lie nor repent: for he
30 is not a man, that he should repent. Then he said, I have sinned: yet honour me now, I pray thee, before the elders of my people, and before Israel, and turn again with me, that I may
31 worship the LORD thy God. So Samuel turned again after Saul; and Saul worshipped the
32 LORD. Then said Samuel, Bring ye hither to me Agag the king of the Amalekites. And
33 Agag came unto him delicately. And Agag said, Surely the bitterness of death is past. And Samuel said, As thy sword hath made women childless, so shall thy mother be childless among women. And Samuel hewed

---

23 v. כן ב"א, ב"נ וַיִּמְאָסְךָ בנציא. 24 v. ס"א דְּבָרְךָ וכן ר"ב ות"ע. 27 v. בס"א אין כאן מסקא. 30 v. ס"א נָשָׂאתָ.

34 אֶת־אֲגַג לִפְנֵי יְהוָה בַּגִּלְגָּל׃ וַיֵּלֶךְ
שְׁמוּאֵל הָרָמָתָה וְשָׁאוּל עָלָה אֶל־בֵּיתוֹ גִּבְעַת שָׁאוּל׃
35 וְלֹא־יָסַף שְׁמוּאֵל לִרְאוֹת אֶת־שָׁאוּל עַד־יוֹם מוֹתוֹ כִּי־
הִתְאַבֵּל שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל וַיהוָה נִחָם כִּי־הִמְלִיךְ אֶת־
טז שָׁאוּל עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־שְׁמוּאֵל עַד־מָתַי אַתָּה מִתְאַבֵּל אֶל־שָׁאוּל וַאֲנִי
מְאַסְתִּיו מִמְּלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל מַלֵּא קַרְנְךָ שֶׁמֶן וְלֵךְ
אֶשְׁלָחֲךָ אֶל־יִשַׁי בֵּית־הַלַּחְמִי כִּי־רָאִיתִי בְּבָנָיו לִי
2 מֶלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֵיךְ אֵלֵךְ וְשָׁמַע שָׁאוּל וַהֲרָגָנִי
וַיֹּאמֶר יְהוָה עֶגְלַת בָּקָר תִּקַּח בְּיָדֶךָ
3 וְאָמַרְתָּ לִזְבֹּחַ לַיהוָה בָּאתִי׃ וְקָרָאתָ לְיִשַׁי בַּזֶּבַח וְאָנֹכִי
אוֹדִיעֲךָ אֵת אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה וּמָשַׁחְתָּ לִי אֵת אֲשֶׁר־אֹמַר
4 אֵלֶיךָ׃ וַיַּעַשׂ שְׁמוּאֵל אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וַיָּבֹא בֵּית
לֶחֶם וַיֶּחֶרְדוּ זִקְנֵי הָעִיר לִקְרָאתוֹ וַיֹּאמֶר שָׁלֹם בּוֹאֶךָ׃
5 וַיֹּאמֶר שָׁלוֹם לִזְבֹּחַ לַיהוָה בָּאתִי הִתְקַדְּשׁוּ וּבָאתֶם אִתִּי
בַּזֶּבַח וַיְקַדֵּשׁ אֶת־יִשַׁי וְאֶת־בָּנָיו וַיִּקְרָא לָהֶם לַזָּבַח׃
6 וַיְהִי בְּבוֹאָם וַיַּרְא אֶת־אֱלִיאָב וַיֹּאמֶר אַךְ נֶגֶד יְהוָה
7 מְשִׁיחוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל
אַל־תַּבֵּט אֶל־מַרְאֵהוּ וְאֶל־גְּבַהּ קוֹמָתוֹ כִּי מְאַסְתִּיהוּ כִּי
לֹא אֲשֶׁר יִרְאֶה הָאָדָם כִּי הָאָדָם יִרְאֶה לָעֵינַיִם וַיהוָה
8 יִרְאֶה לַלֵּבָב׃ וַיִּקְרָא יִשַׁי אֶל־אֲבִינָדָב וַיַּעֲבִרֵהוּ לִפְנֵי
9 שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר גַּם־בָּזֶה לֹא־בָחַר יְהוָה׃ וַיַּעֲבֵר יִשַׁי
10 שַׁמָּה וַיֹּאמֶר גַּם־בָּזֶה לֹא־בָחַר יְהוָה׃ וַיַּעֲבֵר יִשַׁי שִׁבְעַת
בָּנָיו לִפְנֵי שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־יִשַׁי לֹא־בָחַר
11 יְהוָה בְּאֵלֶּה׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־יִשַׁי הֲתַמּוּ הַנְּעָרִים
ויאמר

מז. 1 v. סי״א עַל־. 1 v. כן ב״א, ב״נ אֶשְׁלַחְךָ בלא נעיא. 2 v. תסקא באמצע פסוק. בס״א אין כאן פסקא. 4 v. סביר וַיֹּאמֶר, בס״א וַיֹּאמְרוּ כתיב וקרי וכן ד״א, ד״כ, תר, ת״ן תי״ם ות״ר. 4 v. סביר הַשָּׁלוֹם. 7 v. בס״א אין כאן פסקא. 7 v. כן ב״א, ב״נ לֹא רגש. 7 v. צ״ל האדם יראה האלהים כן ת״ע.

Agag in pieces before the LORD in Gilgal.
34 Then Samuel went to Ramah; and Saul went up to his house to Gibeah of Saul.
35 And Samuel came no more to see Saul until the day of his death: nevertheless Samuel mourned for Saul: and the LORD repented that he had made Saul king over Israel.

16 And the LORD said unto Samuel, How long wilt thou mourn for Saul, seeing I have rejected him from reigning over Israel? fill thine horn with oil, and go, I will send thee to Jesse the Beth-lehemite: for I have provided me a king among his sons.
2 And Samuel said, How can I go? if Saul hear it, he will kill me. And the LORD said, Take an heifer with thee, and say, I am come to sacrifice to the LORD.
3 And call Jesse to the sacrifice, and I will shew thee what thou shalt do: and thou shalt anoint unto me him whom I name unto thee.
4 And Samuel did that which the LORD spake, and came to Beth-lehem. And the elders of the town trembled at his coming, and said, Comest thou peaceably?
5 And he said, Peaceably: I am come to sacrifice unto the LORD: sanctify yourselves, and come with me to the sacrifice. And he sanctified Jesse and his sons, and called them to the sacrifice.
6 And it came to pass, when they were come, that he
7 looked on Eliab, and said, Surely the LORD'S anointed is before him. But the LORD said unto Samuel, Look not on his countenance, or on the height of his stature; because I have refused him: for the LORD seeth not as man seeth; for man looketh on the outward appearance,
8 but the LORD looketh on the heart. Then Jesse called Abinadab, and made him pass before
9 Samuel. And he said, Neither hath the LORD chosen this. Then Jesse made Shammah to
10 pass by. And he said, Neither hath the LORD chosen this. Again, Jesse made seven of his sons to pass before Samuel. And Samuel said unto Jesse, The LORD hath not chosen these.
11 And Samuel said unto Jesse, Are here all thy children?

וַיֹּאמֶר עוֹד שָׁאַר הַקָּטָן וְהִנֵּה רֹעֶה בַּצֹּאן וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל
אֶל־יִשַׁי שִׁלְחָה וְקָחֲנוּ כִּי לֹא־נָסֹב עַד־בֹּאוֹ פֹּה: 12 וַיִּשְׁלַח
וַיְבִיאֵהוּ וְהוּא אַדְמוֹנִי עִם־יֹפִי עֵינַיִם וְטוֹב רֹאִי
וַיֹּאמֶר יְהוָה קוּם מְשָׁחֵהוּ כִּי־זֶה הוּא:
13 וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶת־קֶרֶן הַשֶּׁמֶן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ בְּקֶרֶב אֶחָיו
וַתִּצְלַח רוּחַ־יְהוָה אֶל־דָּוִד מֵהַיּוֹם הַהוּא וָמָעְלָה וַיָּקָם
14 שְׁמוּאֵל וַיֵּלֶךְ הָרָמָתָה: וְרוּחַ יְהוָה סָרָה מֵעִם שָׁאוּל
15 וּבַעַתָּתוּ רוּחַ־רָעָה מֵאֵת יְהוָה: וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי־שָׁאוּל
16 אֵלָיו הִנֵּה־נָא רוּחַ אֱלֹהִים רָעָה מְבַעַתֶּךָּ: יֹאמַר־נָא
אֲדֹנֵינוּ עַבְדֶּיךָ לְפָנֶיךָ יְבַקְשׁוּ אִישׁ יֹדֵעַ מְנַגֵּן בַּכִּנּוֹר
וְהָיָה בִּהְיוֹת עָלֶיךָ רוּחַ־אֱלֹהִים רָעָה וְנִגֵּן בְּיָדוֹ וְטוֹב
17 לָךְ: וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־עֲבָדָיו רְאוּ
18 נָא לִי אִישׁ מֵיטִיב לְנַגֵּן וַהֲבֵיאוֹתֶם אֵלָי: וַיַּעַן אֶחָד ס
מֵהַנְּעָרִים וַיֹּאמַר הִנֵּה רָאִיתִי בֵן לִישַׁי בֵּית הַלַּחְמִי
יֹדֵעַ נַגֵּן וְגִבּוֹר חַיִל וְאִישׁ מִלְחָמָה וְנָבוֹן דָּבָר וְאִישׁ
19 תֹּאַר וַיהוָה עִמּוֹ: וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים אֶל־יִשַׁי וַיֹּאמֶר
20 שִׁלְחָה אֵלַי אֶת־דָּוִד בִּנְךָ אֲשֶׁר בַּצֹּאן: וַיִּקַּח יִשַׁי חֲמוֹר
לֶחֶם וְנֹאד יַיִן וּגְדִי עִזִּים אֶחָד וַיִּשְׁלַח בְּיַד־דָּוִד בְּנוֹ
21 אֶל־שָׁאוּל: וַיָּבֹא דָוִד אֶל־שָׁאוּל וַיַּעֲמֹד לְפָנָיו וַיֶּאֱהָבֵהוּ
22 מְאֹד וַיְהִי־לוֹ נֹשֵׂא כֵלִים: וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל אֶל־יִשַׁי לֵאמֹר
23 יַעֲמָד־נָא דָוִד לְפָנַי כִּי־מָצָא חֵן בְּעֵינָי: וְהָיָה בִּהְיוֹת
רוּחַ־אֱלֹהִים אֶל־שָׁאוּל וְלָקַח דָּוִד אֶת־הַכִּנּוֹר וְנִגַּן בְּיָדוֹ
וְרָוַח לְשָׁאוּל וְטוֹב לוֹ וְסָרָה מֵעָלָיו רוּחַ הָרָעָה:
יז וַיְאַסְפוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־מַחֲנֵיהֶם לַמִּלְחָמָה
וַיֵּאָסְפוּ שֹׂכֹה אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיַּחֲנוּ בֵּין־שׂוֹכֹה וּבֵין־עֲזֵקָה
2 בְּאֶפֶס דַּמִּים: וְשָׁאוּל וְאִישׁ־יִשְׂרָאֵל נֶאֱסָפוּ וַיַּחֲנוּ בְּעֵמֶק
האלה

יג v. ע"ל עֹלָם: עיין יז נ"ו. יד v. פסקא באמצע פסוק. כ v. סביר וישלח. כג v. ס"א אלהים רָעָה וכן תר, ת"ע, ת"ס ות"ר. יז, ב v. שכו קרי.

And he said, There remaineth yet the youngest, and, behold, he keepeth the sheep. And Samuel said unto Jesse, Send and fetch him: for we will not sit down till he come hither.

12 And he sent, and brought him in. Now he was ruddy, and withal of a beautiful countenance, and goodly to look to. And the LORD said, Arise, anoint him: for this is he.

13 Then Samuel took the horn of oil, and anointed him in the midst of his brethren: and the Spirit of the LORD came upon David from that day forward. So Samuel rose up, and went to Ramah.

14 But the Spirit of the LORD departed from Saul, and an evil spirit from the LORD troubled him.

15 And Saul's servants said unto him, Behold now, an evil spirit from God troubleth thee.

16 Let our lord now command thy servants, which are before thee, to seek out a man, who is a cunning player on an harp: and it shall come to pass, when the evil spirit from God is upon thee, that he shall play with his hand, and thou shalt be well.

17 And Saul said unto his servants, Provide me now a man that can play well, and bring him to me.

18 Then answered one of the servants, and said, Behold, I have seen a son of Jesse the Beth-lehemite, that is cunning in playing, and a mighty valiant man, and a man of war, and prudent in matters, and a comely person, and the LORD is with him.

19 Wherefore Saul sent messengers unto Jesse, and said, Send me David thy son, which is with the sheep.

20 And Jesse took an ass laden with bread, and a bottle of wine, and a kid, and sent them by David his son unto Saul.

21 And David came to Saul, and stood before him: and he loved him greatly; and he became his armourbearer.

22 And Saul sent to Jesse, saying, Let David, I pray thee, stand before me; for he hath found favour in my sight.

23 And it came to pass, when the evil spirit from God was upon Saul, that David took an harp, and played with his hand: so Saul was refreshed, and was well, and the evil spirit departed from him.

17 Now the Philistines gathered together their armies to battle, and were gathered together at Shochoh, which belongeth to Judah, and pitched between Shochoh and Azekah, in Ephes-
2 dammim. And Saul and the men of Israel were gathered together, and pitched by the valley of

Elah, and set the battle in array against the Philistines.

3 And the Philistines stood on a mountain on the one side, and Israel stood on a mountain on the other side: and there was a valley between them.

4 And there went out a champion out of the camp of the Philistines, named Goliath, of Gath, whose height was six cubits and a span.

5 And he had an helmet of brass upon his head, and he was armed with a coat of mail; and the weight of the coat was five thousand shekels of brass.

6 And he had greaves of brass upon his legs, and a target of brass between his shoulders.

7 And the staff of his spear was like a weaver's beam; and his spear's head weighed six hundred shekels of iron: and one bearing a shield went before him.

8 And he stood and cried unto the armies of Israel, and said unto them, Why are ye come out to set your battle in array? am not I a Philistine, and ye servants to Saul? choose you a man for you, and let him come down to me.

9 If he be able to fight with me, and to kill me, then will we be your servants: but if I prevail against him, and kill him, then shall ye be our servants, and serve us.

10 And the Philistine said, I defy the armies of Israel this day; give me a man, that we may fight together.

11 When Saul and all Israel heard those words of the Philistine, they were dismayed, and greatly afraid.

12 Now David was the son of that Ephrathite of Beth-lehem-judah, whose name was Jesse; and he had eight sons: and the man went among men for an old man in the days of Saul.

13 And the three eldest sons of Jesse went and followed Saul to the battle: and the names of his three sons that went to the battle were Eliab the firstborn, and next unto him Abinadab, and the third Shammah.

14 And David was the youngest: and the three eldest followed Saul.

15 But David went and returned from Saul to feed his father's sheep at Beth-lehem.

16 And the Philistine drew near morning and evening, and presented himself forty days.

17 And Jesse said unto David his son, Take now for thy brethren an ephah of this parched corn, and these ten loaves, and run

3 הָאֵלָה וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה לִקְרַאת פְּלִשְׁתִּים: וּפְלִשְׁתִּים
עֹמְדִים אֶל־הָהָר מִזֶּה וְיִשְׂרָאֵל עֹמְדִים אֶל־הָהָר מִזֶּה
4 וְהַגַּיְא בֵּינֵיהֶם: וַיֵּצֵא אִישׁ־הַבֵּנַיִם מִמַּחֲנוֹת פְּלִשְׁתִּים
5 גָּלְיָת שְׁמוֹ מִגַּת גָּבְהוֹ שֵׁשׁ אַמּוֹת וָזָרֶת: וְכוֹבַע נְחֹשֶׁת
עַל־רֹאשׁוֹ וְשִׁרְיוֹן קַשְׂקַשִּׂים הוּא לָבוּשׁ וּמִשְׁקַל הַשִּׁרְיוֹן
6 חֲמֵשֶׁת־אֲלָפִים שְׁקָלִים נְחֹשֶׁת: וּמִצְחָתֹת נְחֹשֶׁת עַל־
7 רַגְלָיו וְכִידוֹן נְחֹשֶׁת בֵּין כְּתֵפָיו: וְחֵץ חֲנִיתוֹ כִּמְנוֹר
אֹרְגִים וְלַהֲבַת חֲנִיתוֹ שֵׁשׁ־מֵאוֹת שְׁקָלִים בַּרְזֶל וְנֹשֵׂא
8 הַצִּנָּה הלך לְפָנָיו: וַיַּעֲמֹד וַיִּקְרָא אֶל־מַעַרְכֹת יִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמֶר לָהֶם לָמָּה תֵצְאוּ לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה הֲלוֹא אָנֹכִי
הַפְּלִשְׁתִּי וְאַתֶּם עַבְדִים לְשָׁאוּל בְּרוּ־לָכֶם אִישׁ וְיֵרֶד
9 אֵלָי: אִם־יוּכַל לְהִלָּחֶם אִתִּי וְהִכָּנִי וְהָיִינוּ לָכֶם לַעֲבָדִים
וְאִם־אֲנִי אוּכַל־לוֹ וְהִכִּיתִיו וִהְיִיתֶם לָנוּ לַעֲבָדִים וַעֲבַדְתֶּם
10 אֹתָנוּ: וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֲנִי חֵרַפְתִּי אֶת־מַעַרְכוֹת
11 יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה תְּנוּ־לִי אִישׁ וְנִלָּחֲמָה יָחַד: וַיִּשְׁמַע
שָׁאוּל וְכָל־יִשְׂרָאֵל אֶת־דִּבְרֵי הַפְּלִשְׁתִּי הָאֵלֶּה וַיֵּחַתּוּ
12 וַיִּרְאוּ מְאֹד: וְדָוִד בֶּן־אִישׁ אֶפְרָתִי
הַזֶּה מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וּשְׁמוֹ יִשַׁי וְלוֹ שְׁמֹנָה בָנִים
13 וְהָאִישׁ בִּימֵי שָׁאוּל זָקֵן בָּא בָאֲנָשִׁים: וַיֵּלְכוּ שְׁלֹשֶׁת בְּנֵי
יִשַׁי הַגְּדֹלִים הָלְכוּ אַחֲרֵי־שָׁאוּל לַמִּלְחָמָה וְשֵׁם | שְׁלֹשֶׁת
בָּנָיו אֲשֶׁר הָלְכוּ בַּמִּלְחָמָה אֱלִיאָב הַבְּכוֹר וּמִשְׁנֵהוּ
14 אֲבִינָדָב וְהַשְּׁלִשִׁי שַׁמָּה: וְדָוִד הוּא הַקָּטָן וּשְׁלֹשָׁה
15 הַגְּדֹלִים הָלְכוּ אַחֲרֵי שָׁאוּל: וְדָוִד
הָלַךְ וָשָׁב מֵעַל שָׁאוּל לִרְעוֹת אֶת־צֹאן אָבִיו בֵּית־
16 לָחֶם: וַיִּגַּשׁ הַפְּלִשְׁתִּי הַשְׁכֵּם וְהַעֲרֵב וַיִּתְיַצֵּב אַרְבָּעִים
17 יוֹם: וַיֹּאמֶר יִשַׁי לְדָוִד בְּנוֹ קַח־נָא

לְאַחֶיךָ אֵיפַת הַקָּלִיא הַזֶּה וַעֲשָׂרָה לֶחֶם הַזֶּה וְהָרֵץ
המחנה

6 ו׳ צ׳ל וּמִצְחָת כן תר׳, ת׳ע, ת׳ס ות׳ר. 7 ו׳ וְעֵץ קרי. 33 ו׳ צ׳ל בְּשָׁנִים כן תי״ג ות׳ס.

to the camp to thy brethren;
18 And carry these ten cheeses unto the captain of their thousand, and look how thy brethren fare, and take their pledge.
19 Now Saul, and they, and all the men of Israel, were in the valley of Elah, fighting with the Philistines.
20 And David rose up early in the morning, and left the sheep with a keeper, and took, and went, as Jesse had commanded him; and he came to the trench, as the host was going forth to the fight, and shouted for the battle.
21 For Israel and the Philistines had put the battle in array, army against army.
22 And David left his carriage in the hand of the keeper of the carriage, and ran into the army, and came and saluted his brethren.
23 And as he talked with them, behold, there came up the champion, the Philistine of Gath, Goliath by name, out of the armies of the Philistines, and spake according to the same words: and David heard them.
24 And all the men of Israel, when they saw the man, fled from him, and were sore afraid.
25 And the men of Israel said, Have ye seen this man that is come up? surely to defy Israel is he come up: and it shall be, that the man who killeth him, the king will enrich him with great riches, and will give him his daughter, and make his father's house free in Israel.
26 And David spake to the men that stood by him, saying, What shall be done to the man that killeth this Philistine, and taketh away the reproach from Israel? for who is this uncircum-
27 cised Philistine, that he should defy the armies of the living God? And the people answered him after this manner, saying, So shall it be done to the man that killeth him.
28 And Eliab his eldest brother heard when he spake unto the men; and Eliab's anger was kindled against David, and he said, Why camest thou down hither? and with whom hast thou left those few sheep in the wilderness? I know thy pride, and the naughtiness of thine heart; for
29 thou art come down that thou mightest see the battle. And David said, What have I now done? Is there not

18 הַמַּחֲנֶה לְאַחֶיךָ׃ וְאֶת עֲשֶׂרֶת חַרְצֵי הַחֲלָב הָאֵלֶּה
תְּבִיא לְשַׂר הָאֶלֶף וְאֶת־אַחֶיךָ תִּפְקֹד לְשָׁלוֹם וְאֶת־
19 עֵרְבָתָם תִּקָּח׃ וְשָׁאוּל וְהֵמָּה וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּעֵמֶק
הָאֵלָה נִלְחָמִים עִם־פְּלִשְׁתִּים׃
20 וַיַּשְׁכֵּם דָּוִד בַּבֹּקֶר וַיַּטֹּשׁ אֶת־הַצֹּאן עַל־שֹׁמֵר וַיִּשָּׂא
וַיֵּלֶךְ כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יִשַׁי וַיָּבֹא הַמַּעְגָּלָה וְהַחַיִל הַיֹּצֵא אֶל־
21 הַמַּעֲרָכָה וְהֵרִעוּ בַּמִּלְחָמָה׃ וַתַּעֲרֹךְ יִשְׂרָאֵל וּפְלִשְׁתִּים
22 מַעֲרָכָה לִקְרַאת מַעֲרָכָה׃ וַיִּטֹּשׁ דָּוִד אֶת־הַכֵּלִים
מֵעָלָיו עַל־יַד שׁוֹמֵר הַכֵּלִים וַיָּרָץ הַמַּעֲרָכָה וַיָּבֹא וַיִּשְׁאַל
23 לְאֶחָיו לְשָׁלוֹם׃ וְהוּא ו מְדַבֵּר עִמָּם וְהִנֵּה אִישׁ הַבְּנַיִם
עֹלֶה גָּלְיָת הַפְּלִשְׁתִּי שְׁמוֹ מִנַּת מַמַּעַרְכוֹת פְּלִשְׁתִּים
24 וַיְדַבֵּר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁמַע דָּוִד׃ וְכָל אִישׁ יִשְׂרָאֵל
25 בִּרְאוֹתָם אֶת־הָאִישׁ וַיָּנֻסוּ מִפָּנָיו וַיִּרְאוּ מְאֹד׃ וַיֹּאמֶר ו
אִישׁ יִשְׂרָאֵל הֲרְאִיתֶם הָאִישׁ הָעֹלֶה הַזֶּה כִּי לְחָרֵף
אֶת־יִשְׂרָאֵל עֹלֶה וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר־יַכֶּנּוּ יַעְשְׁרֶנּוּ ו
הַמֶּלֶךְ ו עֹשֶׁר גָּדוֹל וְאֶת־בִּתּוֹ יִתֶּן־לוֹ וְאֶת בֵּית אָבִיו
26 יַעֲשֶׂה חָפְשִׁי בְיִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר
דָּוִד אֶל־הָאֲנָשִׁים הָעֹמְדִים עִמּוֹ לֵאמֹר מַה־יֵּעָשֶׂה לָאִישׁ
אֲשֶׁר יַכֶּה אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי הַלָּזֶה וְהֵסִיר חֶרְפָּה מֵעַל יִשְׂרָאֵל
כִּי מִי הַפְּלִשְׁתִּי הֶעָרֵל הַזֶּה כִּי חֵרֵף מַעַרְכוֹת אֱלֹהִים
27 חַיִּים׃ וַיֹּאמֶר לוֹ הָעָם כַּדָּבָר הַזֶּה לֵאמֹר כֹּה יֵעָשֶׂה
28 לָאִישׁ אֲשֶׁר יַכֶּנּוּ׃ וַיִּשְׁמַע אֱלִיאָב אָחִיו הַגָּדוֹל בְּדַבְּרוֹ
אֶל־הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר־אַף אֱלִיאָב בְּדָוִד וַיֹּאמֶר ו לָמָּה־
זֶּה יָרַדְתָּ וְעַל־מִי נָטַשְׁתָּ מְעַט הַצֹּאן הָהֵנָּה בַּמִּדְבָּר
אֲנִי יָדַעְתִּי אֶת־זְדֹנְךָ וְאֵת רַע לְבָבְךָ כִּי לְמַעַן רְאוֹת
29 הַמִּלְחָמָה יָרַדְתָּ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד מֶה עָשִׂיתִי עַתָּה הֲלוֹא
דבר

25 v. מִפְּעָרוֹת כתיב, מִפְּעָרְכוֹת קרי, בס"א מִפְּעָרְכוֹת כתיב וקרי וכן ד"ב, חר', תַּ"ע וח"ס.
25 v. ר' דגושה. 26 v. בס"א אין כאן מסקא.

a cause?

30 דָּבָר הוּא: וַיִּסֹּב מֵאֶצְלוֹ אֶל־מוּל אַחֵר וַיֹּאמֶר כַּדָּבָר
31 הַזֶּה וַיָּשִׁבוּ הָעָם דָּבָר כַּדָּבָר הָרִאשׁוֹן: וַיִּשָּׁמְעוּ
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר דָּוִד וַיַּגִּדוּ לִפְנֵי־שָׁאוּל וַיִּקָּחֵהוּ:
32 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־שָׁאוּל אַל־יִפֹּל לֵב־אָדָם עָלָיו עַבְדֶּךָ
33 יֵלֵךְ וְנִלָּחֵם עִם־הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה: וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד
לֹא תוּכַל לָלֶכֶת אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה לְהִלָּחֶם עִמּוֹ כִּי־
נַעַר אַתָּה וְהוּא אִישׁ מִלְחָמָה מִנְּעוּרָיו:
34 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־שָׁאוּל רֹעֶה הָיָה עַבְדְּךָ לְאָבִיו
בַּצֹּאן וּבָא הָאֲרִי וְאֶת־הַדֹּוב וְנָשָׂא שֶׂה מֵהָעֵדֶר:
35 וְיָצָאתִי אַחֲרָיו וְהִכִּתִיו וְהִצַּלְתִּי מִפִּיו וְיָקָם עָלַי וְהֶחֱזַקְתִּי
36 בִּזְקָנוֹ וְהִכִּתִיו וַאֲמִיתִיו: גַּם אֶת־הָאֲרִי גַּם־הַדֹּוב הִכָּה
עַבְדֶּךָ וְהָיָה הַפְּלִשְׁתִּי הֶעָרֵל הַזֶּה כְּאַחַד מֵהֶם כִּי חֵרַף
37 מַעַרְכֹת אֱלֹהִים חַיִּים: וַיֹּאמֶר דָּוִד ס
יְהוָה אֲשֶׁר הִצִּלַנִי מִיַּד הָאֲרִי וּמִיַּד הַדֹּב הוּא יַצִּילֵנִי
מִיַּד הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה וַיֹּאמֶר שָׁאוּל
38 אֶל־דָּוִד לֵךְ וַיהוָה יְהִי עִמָּךְ: וַיַּלְבֵּשׁ שָׁאוּל אֶת־דָּוִד
מַדָּיו וְנָתַן קוֹבַע נְחֹשֶׁת עַל־רֹאשׁוֹ וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ שִׁרְיֹן:
39 וַיַּחְגֹּר דָּוִד אֶת־חַרְבּוֹ מֵעַל לְמַדָּיו וַיָּאֶל לָלֶכֶת כִּי
לֹא־נִסָּה וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־שָׁאוּל לֹא אוּכַל לָלֶכֶת בָּאֵלֶּה
40 כִּי לֹא נִסִּיתִי וַיְסִרֵם דָּוִד מֵעָלָיו: וַיִּקַּח מַקְלוֹ בְּיָדוֹ
וַיִּבְחַר־לוֹ חֲמִשָּׁה חַלְּקֵי־אֲבָנִים | מִן־הַנַּחַל וַיָּשֶׂם אֹתָם
בִּכְלִי הָרֹעִים אֲשֶׁר־לוֹ וּבַיַּלְקוּט וְקַלְעוֹ בְּיָדוֹ וַיִּגַּשׁ אֶל־
41 הַפְּלִשְׁתִּי: וַיֵּלֶךְ הַפְּלִשְׁתִּי הֹלֵךְ וְקָרֵב אֶל־דָּוִד וְהָאִישׁ
42 נֹשֵׂא הַצִּנָּה לְפָנָיו: וַיַּבֵּט הַפְּלִשְׁתִּי וַיַּרְא אֶת־דָּוִד
43 וַיִּבְזֵהוּ כִּי־הָיָה נַעַר וְאַדְמֹנִי עִם־יְפֵה מַרְאֶה: וַיֹּאמֶר
הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־דָּוִד הֲכֶלֶב אָנֹכִי כִּי־אַתָּה בָּא־אֵלַי

במקלות

30 And he turned from him toward another, and spake after the same manner: and the people answered him again after the former manner.

31 And when the words were heard which David spake, they rehearsed them before Saul: and he sent for him.

32 And David said to Saul, Let no man's heart fail because of him; thy servant will go and fight with this Philistine.

33 And Saul said to David, Thou art not able to go against this Philistine to fight with him: for thou art but a youth, and he a man of war from his youth.

34 And David said unto Saul, Thy servant kept his father's sheep, and there came a lion, and a bear, and took a lamb out of the flock:

35 And I went out after him, and smote him, and delivered it out of his mouth: and when he arose against me, I caught him by his beard, and smote him, and slew him.

36 Thy servant slew both the lion and the bear: and this uncircumcised Philistine shall be as one of them, seeing he hath defied the armies of the living God.

37 David said moreover, The LORD that delivered me out of the paw of the lion, and out of the paw of the bear, he will deliver me out of the hand of this Philistine. And Saul said unto David, Go, and the LORD be with thee.

38 And Saul armed David with his armour, and he put an helmet of brass upon his head; also he armed him with a coat of mail.

39 And David girded his sword upon his armour, and he assayed to go; for he had not proved it. And David said unto Saul, I cannot go with these; for I have not proved them. And David put them off him.

40 And he took his staff in his hand, and chose him five smooth stones out of the brook, and put them in a shepherd's bag which he had, even in a scrip; and his sling was in his hand: and he

41 drew near to the Philistine. And the Philistine came on and drew near unto David; and the

42 man that bare the shield went before him. And when the Philistine looked about, and saw

43 David, he disdained him: for he was but a youth, and ruddy, and of a fair countenance. And the Philistine said unto David, Am I a dog, that thou comest to me

---

v. 32 צ"ל אדני כן ח"ע. v. 34 ס"א לאבי. v. 36 ס"א גם־את־הדוב. v. 36 ב"ת"ע נכוצא כאן כהם הלא אלף ואכה אחו ואסיר היום חרפה מישראל כי מי הערל הזה כי תו'. v. 37 מפקא באמצע פסוק. v. 38 ס"א כובע וכן ר"ב ור"ו. v. 39 צ"ל ולא כן ת"ע. v. 40 ס"א חלקי וכס"א חלקו. v. 42 צ"ל עלם: עיין י"ו ב"ו.

44 בְּמַקְלוֹת וַיְקַלֵּל הַפְּלִשְׁתִּי אֶת־דָּוִד בֵּאלֹהָיו: וַיֹּאמֶר
הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־דָּוִד לְכָה אֵלַי וְאֶתְּנָה אֶת־בְּשָׂרְךָ לְעוֹף
45 הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הַשָּׂדֶה: וַיֹּאמֶר
דָּוִד אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי אַתָּה בָּא אֵלַי בְּחֶרֶב וּבַחֲנִית
וּבְכִידוֹן וְאָנֹכִי בָּא־אֵלֶיךָ בְּשֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
46 מַעַרְכוֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר חֵרַפְתָּ: הַיּוֹם הַזֶּה יְסַגֶּרְךָ יְהוָה
בְּיָדִי וְהִכִּתִיךָ וַהֲסִרֹתִי אֶת־רֹאשְׁךָ מֵעָלֶיךָ וְנָתַתִּי פֶּגֶר׳
מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים הַיּוֹם הַזֶּה לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְחַיַּת הָאָרֶץ
47 וְיֵדְעוּ כָל־הָאָרֶץ כִּי יֵשׁ אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל: וְיֵדְעוּ כָל
הַקָּהָל הַזֶּה כִּי־לֹא בְחֶרֶב וּבַחֲנִית יְהוֹשִׁיעַ יְהוָה כִּי
לַיהוָה הַמִּלְחָמָה וְנָתַן אֶתְכֶם בְּיָדֵנוּ:
48 וְהָיָה כִּי־קָם הַפְּלִשְׁתִּי וַיֵּלֶךְ וַיִּקְרַב לִקְרַאת דָּוִד
49 וַיְמַהֵר דָּוִד וַיָּרָץ הַמַּעַרְכָה לִקְרַאת הַפְּלִשְׁתִּי: וַיִּשְׁלַח
דָּוִד אֶת־יָדוֹ אֶל־הַכֶּלִי וַיִּקַּח מִשָּׁם אֶבֶן וַיְקַלַּע וַיַּךְ
אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־מִצְחוֹ וַתִּטְבַּע הָאֶבֶן בְּמִצְחוֹ וַיִּפֹּל
50 עַל־פָּנָיו אַרְצָה: וַיֶּחֱזַק דָּוִד מִן־הַפְּלִשְׁתִּי בַּקְּלַע וּבָאֶבֶן
51 וַיַּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַיְמִתֵהוּ וְחֶרֶב אֵין בְּיַד־דָּוִד: וַיָּרָץ דָּוִד
וַיַּעֲמֹד אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּקַּח אֶת־חַרְבּוֹ וַיִּשְׁלְפָהּ מִתַּעְרָהּ
וַיְמִתֻתְהוּ וַיִּכְרֹת־בָּהּ אֶת־רֹאשׁוֹ וַיִּרְאוּ הַפְּלִשְׁתִּים כִּי
52 מֵת גִּבּוֹרָם וַיָּנֻסוּ: וַיָּקֻמוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וַיָּרִעוּ
וַיִּרְדְּפוּ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּים עַד־בּוֹאֲךָ גַיְא וְעַד שַׁעֲרֵי עֶקְרוֹן
וַיִּפְּלוּ חַלְלֵי פְלִשְׁתִּים בְּדֶרֶךְ שַׁעֲרַיִם וְעַד־גַּת וְעַד
53 עֶקְרוֹן: וַיָּשֻׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִדֹּלֵק אַחֲרֵי פְּלִשְׁתִּים וַיָּשַׁסּוּ
54 אֶת־מַחֲנֵיהֶם: וַיִּקַּח דָּוִד אֶת־רֹאשׁ הַפְּלִשְׁתִּי וַיְבִאֵהוּ
יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־כֵּלָיו שָׂם בְּאָהֳלוֹ:
55 וּכְרְאוֹת שָׁאוּל אֶת־דָּוִד יֹצֵא לִקְרַאת הַפְּלִשְׁתִּי

אמר

44 v. ס״א הָאָרֶץ וכן תר. ת״ע וח״ר. 46 v. צ״ל פִּגְרֵךְ וּפִגְרֵי מחנה כן ת״ע. 46 v. ס״א גְיִשְׂרָאֵל וכן ד״א, ד״ב, תר. ת״ע, ת״ס וח״ר. 47 v. ס״א בְיָדֵינוּ וכן ד״ב, ח״ו, ח״ע, ת״ס, וח״ר. 49 v. בס״א אין כאן ססקא. 52 v. צ״ל גַּת כן ת״ע.

with staves? And the Philistine cursed David by his gods.

44 And the Philistine said to David, Come to me, and I will give thy flesh unto the fowls of the air, and to the beasts of the field.

45 Then said David to the Philistine, Thou comest to me with a sword, and with a spear, and with a shield: but I come to thee in the name of the LORD of hosts, the God of the armies of Israel, whom thou hast defied.

46 This day will the LORD deliver thee into mine hand; and I will smite thee, and take thine head from thee; and I will give the carcases of the host of the Philistines this day unto the fowls of the air, and to the wild beasts of the earth; that all the earth may know that there is a God in Israel.

47 And all this assembly shall know that the LORD saveth not with sword and spear: for the battle is the LORD'S, and he will give you into our hands.

48 And it came to pass, when the Philistine arose, and came and drew nigh to meet David, that David hasted, and ran toward the army to meet the Philistine.

49 And David put his hand in his bag, and took thence a stone, and slang it, and smote the Philistine in his forehead, that the stone sunk into his forehead; and he fell upon his face to the earth.

50 So David prevailed over the Philistine with a sling and with a stone, and smote the

51 Philistine, and slew him; but there was no sword in the hand of David. Therefore David ran, and stood upon the Philistine, and took his sword, and drew it out of the sheath thereof, and slew him, and cut off his head therewith. And when the Philistines saw their champion

52 was dead, they fled. And the men of Israel and of Judah arose, and shouted, and pursued the Philistines, until thou come to the valley, and to the gates of Ekron. And the wounded of

53 the Philistines fell down by the way to Shaaraim, even unto Gath, and unto Ekron. And the children of Israel returned from chasing after the Philistines, and they spoiled their tents.

54 And David took the head of the Philistine, and brought it to Jerusalem; but he put his armour

55 in his tent. And when Saul saw David go forth against the Philistine,

אָמַר אֶל־אַבְנֵר שַׂר הַצָּבָא בֶּן־מִי־זֶה הַנַּעַר אַבְנֵר
56 וַיֹּאמֶר אַבְנֵר חֵי־נַפְשְׁךָ הַמֶּלֶךְ אִם־יָדָעְתִּי: וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ שְׁאַל אַתָּה בֶּן־מִי־זֶה הָעֶלֶם:
57 וּבְשׁוּב דָּוִד מֵהַכּוֹת אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּקַּח אֹתוֹ אַבְנֵר
58 וַיְבִאֵהוּ לִפְנֵי שָׁאוּל וְרֹאשׁ הַפְּלִשְׁתִּי בְיָדוֹ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו
שָׁאוּל בֶּן־מִי אַתָּה הַנָּעַר וַיֹּאמֶר דָּוִד בֶּן־עַבְדְּךָ יִשַׁי
יח בֵּית הַלַּחְמִי: וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר אֶל־שָׁאוּל וְנֶפֶשׁ
יְהוֹנָתָן נִקְשְׁרָה בְּנֶפֶשׁ דָּוִד וַיֶּאֱהָבֵהוּ יְהוֹנָתָן כְּנַפְשׁוֹ:
2 וַיִּקָּחֵהוּ שָׁאוּל בַּיּוֹם הַהוּא וְלֹא נְתָנוֹ לָשׁוּב בֵּית אָבִיו:
3 וַיִּכְרֹת יְהוֹנָתָן וְדָוִד בְּרִית בְּאַהֲבָתוֹ אֹתוֹ כְּנַפְשׁוֹ:
4 וַיִּתְפַּשֵּׁט יְהוֹנָתָן אֶת־הַמְּעִיל אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתְּנֵהוּ לְדָוִד
5 וּמַדָּיו וְעַד־חַרְבּוֹ וְעַד־קַשְׁתּוֹ וְעַד־חֲגֹרָתוֹ: וַיֵּצֵא דָּוִד בְּכֹל
אֲשֶׁר יִשְׁלָחֶנּוּ שָׁאוּל יַשְׂכִּיל וַיְשִׂמֵהוּ שָׁאוּל עַל אַנְשֵׁי
הַמִּלְחָמָה וַיִּיטַב בְּעֵינֵי כָל־הָעָם וְגַם בְּעֵינֵי עַבְדֵי
שָׁאוּל:
6 וַיְהִי בְּבוֹאָם בְּשׁוּב דָּוִד מֵהַכּוֹת אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַתֵּצֶאנָה
הַנָּשִׁים מִכָּל־עָרֵי יִשְׂרָאֵל לָשִׁיר וְהַמְּחֹלוֹת לִקְרַאת
7 שָׁאוּל הַמֶּלֶךְ בְּתֻפִּים בְּשִׂמְחָה וּבְשָׁלְשִׁים: וַתַּעֲנֶינָה
הַנָּשִׁים הַמְשַׂחֲקוֹת וַתֹּאמַרְנָה הִכָּה שָׁאוּל בַּאֲלָפָיו וְדָוִד
8 בְּרִבְבֹתָיו: וַיִּחַר לְשָׁאוּל מְאֹד וַיֵּרַע בְּעֵינָיו הַדָּבָר הַזֶּה
וַיֹּאמֶר נָתְנוּ לְדָוִד רְבָבוֹת וְלִי נָתְנוּ הָאֲלָפִים וְעוֹד לוֹ
9 אַךְ הַמְּלוּכָה: וַיְהִי שָׁאוּל עֹיֵן אֶת־דָּוִד מֵהַיּוֹם הַהוּא
10 וָהָלְאָה: וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַתִּצְלַח רוּחַ
אֱלֹהִים | רָעָה | אֶל־שָׁאוּל וַיִּתְנַבֵּא בְּתוֹךְ־הַבַּיִת וְדָוִד
11 מְנַגֵּן בְּיָדוֹ כְּיוֹם | בְּיוֹם וְהַחֲנִית בְּיַד־שָׁאוּל: וַיָּטֶל שָׁאוּל
את־

57 v. ס״א וכשוב וכן ד״ב. ד״ו והי״א. יח, 1 v. ויאהבהו כתיב. ויאהבהו קרי. 4 v. ס״א עדי ונכסר עליו ג׳ פס׳ דאיה כתן עד. תעד ותעד. 6 v. לשור כתיב. לשיר קרי. 7 v. באלפו כתיב. באלפיו קרי. 7 v. ברבבתו כתיב. ברבבותיו קרי. 9 v. עין כתיב. עיין קרי.

he said unto Abner, the captain of the host, Abner, whose son is this youth? And Abner said, As thy soul liveth, O king, I cannot tell.

56 And the king said, Enquire thou whose son the stripling is.

57 And as David returned from the slaughter of the Philistine, Abner took him, and brought him before Saul with the head of the Philistine in his hand.

58 And Saul said to him, Whose son art thou, thou young man? And David answered, I am the son of thy servant Jesse the Bethlehemite.

18 And it came to pass, when he had made an end of speaking unto Saul, that the soul of Jonathan was knit with the soul of David, and Jonathan loved him as his own soul.

2 And Saul took him that day, and would let him go no more home to his father's house.

3 Then Jonathan and David made a covenant, because he loved him as his own soul.

4 And Jonathan stripped himself of the robe that was upon him, and gave it to David, and his garments, even to his sword, and to his bow, and to his girdle.

5 And David went out whithersoever Saul sent him, and behaved himself wisely: and Saul set him over the men of war, and he was accepted in the sight of all the people, and also in the sight of Saul's servants.

6 And it came to pass as they came, when David was returned from the slaughter of the Philistine, that the women came out of all cities of Israel, singing and dancing, to meet king Saul,

7 with tabrets, with joy, and with instruments of musick. And the women answered one another as they played, and said, Saul hath slain his thousands, and David his ten thousands.

8 And Saul was very wroth, and the saying displeased him; and he said, They have ascribed unto David ten thousands, and to me they have ascribed but thousands: and what can he have

10 more but the kingdom? And Saul eyed David from that day and forward. And it came to pass on the morrow, that the evil spirit from God came upon Saul, and he prophesied in the midst of the house: and David played with his hand, as at other times: and there was a javelin

11 in Saul's hand. And Saul cast

אֶת־הַחֲנִית וַיֹּאמֶר אַכֶּה בְּדָוִד וּבְקִירוֹ וַיִּפֹּב דָּוִד מִפָּנָיו
12 פַּעֲמָיִם: וַיִּרָא שָׁאוּל מִלִּפְנֵי דָוִד כִּי־יְהוָה יְהוּדָה עִמּוֹ
13 וּמֵעִם שָׁאוּל סָר: וַיְסִרֵהוּ שָׁאוּל מֵעִמּוֹ וַיְשִׂמֵהוּ לוֹ שַׂר
14 אֶלֶף וַיֵּצֵא וָבָא לִפְנֵי הָעָם: וְיְהִי דָּוִד ס
15 לְכָל־דְּרָכָו מַשְׂכִּיל וַיהוָה עִמּוֹ: וַיַּרְא שָׁאוּל אֲשֶׁר
16 הוּא מַשְׂכִּיל מְאֹד וַיָּגָר מִפָּנָיו: וְכָל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה אֹהֵב
אֶת־דָּוִד כִּי־הוּא יוֹצֵא וָבָא לִפְנֵיהֶם:
17 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד הִנֵּה בִתִּי הַגְּדוֹלָה מֵרַב
אֹתָהּ אֶתֶּן־לְךָ לְאִשָּׁה אַךְ הְיֵה־לִי לְבֶן־חַיִל וְהִלָּחֶם
מִלְחֲמוֹת יְהוָה וְשָׁאוּל אָמַר אַל־תְּהִי יָדִי בּוֹ וּתְהִי־בּוֹ
18 יַד־פְּלִשְׁתִּים: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל
שָׁאוּל מִי אָנֹכִי וּמִי חַיַּי מִשְׁפַּחַת אָבִי בְיִשְׂרָאֵל כִּי־
19 אֶהְיֶה חָתָן לַמֶּלֶךְ: וַיְהִי בְּעֵת תֵּת אֶת־מֵרַב בַּת־שָׁאוּל
20 לְדָוִד וְהִיא נִתְּנָה לְעַדְרִיאֵל הַמְּחֹלָתִי לְאִשָּׁה: וַתֶּאֱהַב
מִיכַל בַּת־שָׁאוּל אֶת־דָּוִד וַיַּגִּדוּ לְשָׁאוּל וַיִּשַׁר הַדָּבָר
21 בְּעֵינָיו: וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶתְּנֶנָּה לּוֹ וּתְהִי־לוֹ לְמוֹקֵשׁ
וּתְהִי־בּוֹ יַד־פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד בִּשְׁתַּיִם
22 תִּתְחַתֵּן בִּי הַיּוֹם: וַיְצַו שָׁאוּל אֶת־עֲבָדָו דַּבְּרוּ אֶל־
דָּוִד בַּלָּט לֵאמֹר הִנֵּה חָפֵץ בְּךָ הַמֶּלֶךְ וְכָל־עֲבָדָיו
23 אֲהֵבוּךָ וְעַתָּה הִתְחַתֵּן בַּמֶּלֶךְ: וַיְדַבְּרוּ עַבְדֵי שָׁאוּל
בְּאָזְנֵי דָוִד אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר דָּוִד הַנָּקֵל
בְּעֵינֵיכֶם הִתְחַתֵּן בַּמֶּלֶךְ וְאָנֹכִי אִישׁ־רָשׁ וְנִקְלֶה:
24 וַיַּגִּדוּ עַבְדֵי שָׁאוּל לוֹ לֵאמֹר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה דִּבֶּר
דָּוִד:
25 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל כֹּה־תֹאמְרוּ לְדָוִד אֵין־חֵפֶץ לַמֶּלֶךְ בְּמֹהַר
כִּי

14 v. כס"א אין כאן מסקא. 14 v. סביר גְּבָל, כס"א נְגָל־ בחיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ד"ו, ח"ע, ת"ם ות"י. 19 v. דְּרָבוֹ כתיב, דְּרָכָיו קרי. 19 v. ס"א והיא. 20 v. כן ב"א, ב"נ וחאהב בנעיא. 20 v. ס"א וַיִּשַׁר מלא. 22 v. עֲבָדוֹ כתיב, עֲבָדָיו קרי.

the javelin; for he said, I will smite David even to the wall with it. And David avoided out of his presence twice.

12 And Saul was afraid of David, because the LORD was with him, and was departed from Saul.

13 Therefore Saul removed him from him, and made him his captain over a thousand; and he went out and came in before the people.

14 And David behaved himself wisely in all his ways; and the LORD was with him.

15 Wherefore when Saul saw that he behaved himself very wisely, he was afraid of him.

16 But all Israel and Judah loved David, because he went out and came in before them.

17 And Saul said to David, Behold my elder daughter Merab, her will I give thee to wife: only be thou valiant for me, and fight the LORD'S battles. For Saul said, Let not mine hand be upon him, but let the hand of the Philistines be upon him.

18 And David said unto Saul, Who am I? and what is my life, or my father's family in Israel, that I should be son in law to the king?

19 But it came to pass at the time when Merab Saul's daughter should have been given to David, that she was given unto Adriel the Meholathite to wife.

20 And Michal Saul's daughter loved David: and they told Saul, and the thing pleased him.

21 And Saul said, I will give him her, that she may be a snare to him, and that the hand of the Philistines may be against him. Wherefore Saul said to

22 David, Thou shalt this day be my son in law in the one of the twain. And Saul commanded his servants, saying, Commune with David secretly, and say, Behold, the king hath delight in

23 thee, and all his servants love thee: now therefore be the king's son in law. And Saul's servants spake those words in the ears of David. And David said, Seemeth it to you a light thing

24 to be a king's son in law, seeing that I am a poor man, and lightly esteemed? And the ser-

25 vants of Saul told him, saying, On this manner spake David. And Saul said, Thus shall ye say to David, The king desireth not any dowry,

כִּי׳ בִּמְאָה עָרְלוֹת פְּלִשְׁתִּים לְהִנָּקֵם בְּאֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ
26 וְשָׁאוּל חָשַׁב לְהַפִּיל אֶת־דָּוִד בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים: וַיַּגִּדוּ
עֲבָדָיו לְדָוִד אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי
27 דָוִד לְהִתְחַתֵּן בַּמֶּלֶךְ וְלֹא מָלְאוּ הַיָּמִים: וַיָּקָם דָּוִד
וַיֵּלֶךְ ׀ הוּא וַאֲנָשָׁיו וַיַּךְ בַּפְּלִשְׁתִּים מָאתַיִם אִישׁ וַיָּבֵא
דָוִד אֶת־עָרְלָתֵיהֶם וַיְמַלְאוּם לַמֶּלֶךְ לְהִתְחַתֵּן בַּמֶּלֶךְ
28 וַיִּתֶּן־לוֹ שָׁאוּל אֶת־מִיכַל בִּתּוֹ לְאִשָּׁה: וַיַּרְא שָׁאוּל
וַיֵּדַע כִּי יְהוָה עִם־דָּוִד וּמִיכַל ׳ בַּת־שָׁאוּל ׳ אֲהֵבָתְהוּ:
29 וַיּוֹסֶף שָׁאוּל לְרָא מִפְּנֵי דָוִד עוֹד וַיְהִי שָׁאוּל אוֹיֵב אֶת־
30 דָּוִד כָּל־הַיָּמִים: וַיֵּצְאוּ שָׂרֵי
פְּלִשְׁתִּים וַיְהִי ׀ מִדֵּי צֵאתָם שָׂכַל דָּוִד מִכֹּל עַבְדֵי שָׁאוּל
יט וַיִּיקַר שְׁמוֹ מְאֹד: וַיְדַבֵּר שָׁאוּל
אֶל־יוֹנָתָן בְּנוֹ וְאֶל־כָּל־עֲבָדָיו לְהָמִית אֶת־דָּוִד וִיהוֹנָתָן
2 בֶּן־שָׁאוּל חָפֵץ בְּדָוִד מְאֹד: וַיַּגֶּד יְהוֹנָתָן לְדָוִד לֵאמֹר
מְבַקֵּשׁ שָׁאוּל אָבִי לַהֲמִיתֶךָ וְעַתָּה הִשָּׁמֶר־נָא בַבֹּקֶר
3 וְיָשַׁבְתָּ בַסֵּתֶר וְנַחְבָּאתָ: וַאֲנִי אֵצֵא וְעָמַדְתִּי לְיַד־אָבִי
בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר אַתָּה שָׁם וַאֲנִי אֲדַבֵּר בְּךָ אֶל־אָבִי וְרָאִיתִי
4 מֶה וְהִגַּדְתִּי לָךְ: וַיְדַבֵּר יְהוֹנָתָן
בְּדָוִד טוֹב אֶל־שָׁאוּל אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַל־יֶחֱטָא
הַמֶּלֶךְ בְּעַבְדּוֹ בְּדָוִד כִּי לוֹא חָטָא לָךְ וְכִי מַעֲשָׂיו טוֹב־
5 לָךְ מְאֹד: וַיָּשֶׂם אֶת־נַפְשׁוֹ בְכַפּוֹ וַיַּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי
וַיַּעַשׂ יְהוָה תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה לְכָל־יִשְׂרָאֵל רָאִיתָ וַתִּשְׂמָח
6 וְלָמָּה תֶחֱטָא בְדָם נָקִי לְהָמִית אֶת־דָּוִד חִנָּם: וַיִּשְׁמַע
שָׁאוּל בְּקוֹל יְהוֹנָתָן וַיִּשָּׁבַע שָׁאוּל חַי־יְהוָה אִם־יוּמָת:
7 וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן לְדָוִד וַיַּגֶּד־לוֹ יְהוֹנָתָן אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
האלה

---

v. 25 סביר כי אמ׳, למרגאי כי אם כתיב וקרי וכן בסקנת ספרים כי׳. v. 25 כן למיערבאי, למרגאי קרולת חסר. v. 27 צ׳ל וַיַּכֶּלְאֵם וכן ח״ע וח״ר. v. 28 צ׳ל וכי כָּל־ יִשְׂרָאֵל אֹהֵב אותו כן ח״ע. v. 29 ויוסף קרי. יט, 1. vv. כס״א אין כאן ספקא.

but an hundred foreskins of the Philistines, to be avenged of the king's enemies. But Saul thought to make David fall by the hand of the Philistines.

26 And when his servants told David these words, it pleased David well to be the king's son in law: and the days were not expired.

27 Wherefore David arose and went, he and his men, and slew of the Philistines two hundred men; and David brought their foreskins, and they gave them in full tale to the king, that he might be the king's son in law. And Saul gave him Michal his daughter to wife.

28 And Saul saw and knew that the LORD was with David, and that Michal Saul's daughter loved him.

29 And Saul was yet the more afraid of David; and Saul became David's enemy continually.

30 Then the princes of the Philistines went forth: and it came to pass, after they went forth, that David behaved himself more wisely than all the servants of Saul; so that his name was much set by.

19 And Saul spake to Jonathan his son, and to all his servants, that they should kill David.

2 But Jonathan Saul's son delighted much in David: and Jonathan told David, saying, Saul my father seeketh to kill thee: now therefore, I pray thee, take heed to thyself until the morning, and abide in a secret place, and hide thyself: 3 And I will go out and stand beside my father in the field where thou art, and I will commune with my father of thee; and what I see, that I will tell thee. 4 And Jonathan spake good of David unto Saul his father, and said unto him, Let not the king sin against his servant, against David; because he hath not sinned against thee, and because his works have been to thee-ward very good: 5 For he did put his life in his hand, and slew the Philistine, and the LORD wrought a great salvation for all Israel: thou sawest it, and didst rejoice: wherefore then wilt thou sin against innocent blood, to slay David without a cause? 6 And Saul hearkened unto the voice of Jonathan: and Saul sware, As the LORD liveth, he shall not be slain. 7 And Jonathan called David, and Jonathan shewed him all those things.

הָאֵלֶּה וַיָּבֵא יְהוֹנָתָן אֶת־דָּוִד אֶל־שָׁאוּל וַיְהִי לְפָנָיו
כְּאֶתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם: 8 וַתּוֹסֶף הַמִּלְחָמָה
לִהְיוֹת וַיֵּצֵא דָוִד וַיִּלָּחֶם בַּפְּלִשְׁתִּים וַיַּךְ בָּהֶם מַכָּה
גְדוֹלָה וַיָּנֻסוּ מִפָּנָיו: 9 וַתְּהִי רוּחַ יְהוָה | רָעָה אֶל־
שָׁאוּל וְהוּא בְּבֵיתוֹ יוֹשֵׁב וַחֲנִיתוֹ בְיָדוֹ וְדָוִד מְנַגֵּן בְּיָד:
10 וַיְבַקֵּשׁ שָׁאוּל לְהַכּוֹת בַּחֲנִית בְּדָוִד וּבְקִיר וַיִּפְטַר מִפְּנֵי
שָׁאוּל וַיַּךְ אֶת־הַחֲנִית בַּקִּיר וְדָוִד נָס וַיִּמָּלֵט בַּלַּיְלָה
הוּא:
11 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים אֶל־בֵּית דָּוִד לְשָׁמְרוֹ וְלַהֲמִיתוֹ
בַּבֹּקֶר וַתַּגֶּד לְדָוִד מִיכַל אִשְׁתּוֹ לֵאמֹר אִם־אֵינְךָ מְמַלֵּט
12 אֶת־נַפְשְׁךָ הַלַּיְלָה מָחָר אַתָּה מוּמָת: וַתֹּרֶד מִיכַל אֶת־
13 דָּוִד בְּעַד הַחַלּוֹן וַיֵּלֶךְ וַיִּבְרַח וַיִּמָּלֵט: וַתִּקַּח מִיכַל אֶת־
הַתְּרָפִים וַתָּשֶׂם אֶל־הַמִּטָּה וְאֵת כְּבִיר הָעִזִּים שָׂמָה
14 מְרַאֲשֹׁתָיו וַתְּכַס בַּבָּגֶד: וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים לָקַחַת
15 אֶת־דָּוִד וַתֹּאמֶר חֹלֶה הוּא: וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל אֶת־
הַמַּלְאָכִים לִרְאוֹת אֶת־דָּוִד לֵאמֹר הַעֲלוּ אֹתוֹ בַּמִּטָּה
16 אֵלַי לַהֲמִתּוֹ: וַיָּבֹאוּ הַמַּלְאָכִים וְהִנֵּה הַתְּרָפִים אֶל־
17 הַמִּטָּה וּכְבִיר הָעִזִּים מְרַאֲשֹׁתָיו: וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־
מִיכַל לָמָּה כָּכָה רִמִּיתִנִי וַתְּשַׁלְּחִי אֶת־אֹיְבִי וַיְמַלֵּט
וַתֹּאמֶר מִיכַל אֶל־שָׁאוּל הוּא־אָמַר אֵלַי שַׁלְּחִנִי לָמָּה
18 אֲמִיתֶךָּ: וְדָוִד בָּרַח וַיִּמָּלֵט וַיָּבֹא אֶל־שְׁמוּאֵל הָרָמָתָה
וַיַּגֶּד־לוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה־לוֹ שָׁאוּל וַיֵּלֶךְ הוּא וּשְׁמוּאֵל
19 וַיֵּשְׁבוּ בְנָיוֹת: וַיֻּגַּד לְשָׁאוּל לֵאמֹר הִנֵּה דָוִד בִּנָיוֹת
20 בָּרָמָה: וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים לָקַחַת אֶת־דָּוִד וַיַּרְא
אֶת־לַהֲקַת הַנְּבִיאִים נִבְּאִים וּשְׁמוּאֵל עֹמֵד נִצָּב עֲלֵיהֶם
וַתְּהִי עַל־מַלְאֲכֵי שָׁאוּל רוּחַ אֱלֹהִים וַיִּתְנַבְּאוּ גַּם־הֵמָּה:

ויגדו

7 v. ס״א לְשָׁאוּל. 9 v. ס״א בְּיַד רָעָה וכן ת׳ר. 10 v. סביר תחוא. 17 v. בֵּיא אמתך ונמסר עליו לית וחסר. 18, 19 vv. בְּנָוֹת או בְּנָיוֹת כתיב. בְּנָיוֹת קרי. 20 v. ס״א וירא, תיל ויראו וכן תר. ת״ע. ת״ס וח״ר.

And Jonathan brought David to Saul, and he was in his presence, as in times past.

8 And there was war again: and David went out, and fought with the Philistines, and slew them with a great slaughter; and they fled from him.

9 And the evil spirit from the LORD was upon Saul, as he sat in his house with his javelin in his hand: and David played with his hand.

10 And Saul sought to smite David even to the wall with the javelin; but he slipped away out of Saul's presence, and he smote the javelin into the wall: and David fled, and escaped that night.

11 Saul also sent messengers unto David's house, to watch him, and to slay him in the morning: and Michal David's wife told him, saying, If thou save not thy life to night, to morrow thou shalt be slain.

12 So Michal let David down through a window: and he went, and fled, and escaped.

13 And Michal took an image, and laid it in the bed, and put a pillow of goats' hair for his bolster, and covered it with a cloth.

14 And when Saul sent messengers to take David, she said, He is sick.

15 And Saul sent the messengers again to see David, saying, Bring him up to me in the bed, that I may slay him.

16 And when the messengers were come in, behold, there was an image in the bed,

17 with a pillow of goats' hair for his bolster. And Saul said unto Michal, Why hast thou deceived me so, and sent away mine enemy, that he is escaped? And Michal answered Saul, He

18 said unto me, Let me go; why should I kill thee? So David fled, and escaped, and came to Samuel to Ramah, and told him all that Saul had done to him. And he and Samuel went and

19, 20 dwelt in Naioth. And it was told Saul, saying, Behold, David is at Naioth in Ramah. And Saul sent messengers to take David: and when they saw the company of the prophets prophesying, and Samuel standing as appointed over them, the Spirit of God was upon the messengers of Saul, and they also prophesied.

21 וַיַּגֵּד לְשָׁאוּל וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֲחֵרִים וַיִּתְנַבְּאוּ גַּם־
הֵמָּה וַיֹּסֶף שָׁאוּל וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים
22 שְׁלִשִׁים וַיִּתְנַבְּאוּ גַּם־הֵמָּה: וַיֵּלֶךְ גַּם־הוּא הָרָמָתָה
וַיָּבֹא עַד־בּוֹר הַגָּדוֹל אֲשֶׁר בַּשֶּׂכוּ וַיִּשְׁאַל וַיֹּאמֶר אֵיפֹה
23 שְׁמוּאֵל וְדָוִד וַיֹּאמֶר הִנֵּה בנָיוֹת בָּרָמָה: וַיֵּלֶךְ שָׁם
אֶל־נָיוֹת בָּרָמָה וַתְּהִי עָלָיו גַּם־הוּא רוּחַ אֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ
24 הָלוֹךְ וְיִתְנַבֵּא עַד־בֹּאוֹ בנָיוֹת בָּרָמָה: וַיִּפְשַׁט גַּם־הוּא
בְּגָדָיו וַיִּתְנַבֵּא גַּם־הוּא לִפְנֵי שְׁמוּאֵל וַיִּפֹּל עָרֹם כָּל־
הַיּוֹם הַהוּא וְכָל־הַלָּיְלָה עַל־כֵּן יֹאמְרוּ הֲגַם שָׁאוּל
בַּנְּבִיאִם:

כ וַיִּבְרַח דָּוִד מִנָּיוֹת בָּרָמָה וַיָּבֹא וַיֹּאמֶר ׀ לִפְנֵי יְהוֹנָתָן מֶה
עָשִׂיתִי מֶה־עֲוֹנִי וּמֶה־חַטָּאתִי לִפְנֵי אָבִיךָ כִּי מְבַקֵּשׁ
2 אֶת־נַפְשִׁי: וַיֹּאמֶר לוֹ חָלִילָה לֹא תָמוּת הִנֵּה לוֹא־יַעֲשֶׂה
אָבִי דָּבָר גָּדוֹל אוֹ דָּבָר קָטֹן וְלֹא יְגַלֶּה אֶת־אָזְנִי
וּמַדּוּעַ יַסְתִּיר אָבִי מִמֶּנִּי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֵין זֹאת:
3 וַיִּשָּׁבַע עוֹד דָּוִד וַיֹּאמֶר יָדֹעַ יָדַע אָבִיךָ כִּי־מָצָאתִי חֵן
בְּעֵינֶיךָ וַיֹּאמֶר אַל־יֵדַע־זֹאת יְהוֹנָתָן פֶּן־יֵעָצֵב וְאוּלָם
4 חַי־יְהוָה וְחֵי נַפְשֶׁךָ כִּי כְּפֶשַׁע בֵּינִי וּבֵין הַמָּוֶת: וַיֹּאמֶר ס
יְהוֹנָתָן אֶל־דָּוִד מַה־תֹּאמַר נַפְשְׁךָ וְאֶעֱשֶׂה לָּךְ:
5 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוֹנָתָן הִנֵּה־חֹדֶשׁ מָחָר
וְאָנֹכִי יָשֹׁב אֵשֵׁב עִם־הַמֶּלֶךְ לֶאֱכֹל וְשִׁלַּחְתַּנִי וְנִסְתַּרְתִּי
6 בַּשָּׂדֶה עַד הָעֶרֶב הַשְּׁלִשִׁית: אִם־פָּקֹד יִפְקְדֵנִי אָבִיךָ
וְאָמַרְתָּ נָשֹׂא נָשָׂא דָוִד מִמֶּנִּי לָרוּץ בֵּיתְ־לֶחֶם עִירוֹ
7 כִּי זֶבַח הַיָּמִים שָׁם לְכָל־הַמִּשְׁפָּחָה: אִם־כֹּה יֹאמַר
טוֹב שָׁלוֹם לְעַבְדֶּךָ וְאִם־חָרֹה יֶחֱרֶה לוֹ דַּע כִּי־כָלְתָה

הרעה

21 v. מסקא באמצע מסוק. 22 v. צ׳ל הַגַּרְן אשר בְּשָׁפֵי כן ת׳ע. 22 v. סביר הָאכְרִי.
23, 22 vv. בנָוֹת או בְּנָיוֹת כתיב, כְּנָיוֹת קרי. 23 v. צ׳ל שָׁם כן ת׳ע. 23 v. נָוֹת או
נָיוֹת כתיב, נָיוֹת קרי. כ, 1 v. מִנָּוֹת או מִנְוֹת כתיב, מִנָּיוֹת קרי. 2 v. לוֹ־יַעֲשֶׂה כתיב,
לֹא־יַעֲשֶׂה קרי. 4 v. צ׳ל תֹּאוַּה כן תרי׳ ות״ע. 5 v. כן ב״א, ב״נ יִשָּׁבֵר. 5 v. צ׳ל
לֹא אשב כן ת״ע. 5 v. צ׳ל הָעֶרֶב: סף בלא פלח הַשְּׁלִשִׁית כן ת״ע. 7 v. ב״א ואס־
וכן ד״א וד״ב. 7 v. חָרוֹ קרי.

21 And when it was told Saul, he sent other messengers, and they prophesied likewise. And Saul sent messengers again the third time, and they prophesied also.
22 Then went he also to Ramah, and came to a great well that is in Sechu: and he asked and said, Where are Samuel and David? And one said, Behold, they be at Naioth in Ramah.
23 And he went thither to Naioth in Ramah: and the Spirit of God was upon him also, and he went on, and prophesied, until he came to Naioth in Ramah.
24 And he stripped off his clothes also, and prophesied before Samuel in like manner, and lay down naked all that day and all that night. Wherefore they say, Is Saul also among the prophets?

20 And David fled from Naioth in Ramah, and came and said before Jonathan, What have I done? what is mine iniquity? and what is my sin before thy father, that he seeketh my life?
2 And he said unto him, God forbid; thou shalt not die: behold, my father will do nothing either great or small, but that he will shew it me: and why should my father hide this thing from me? it is not so.
3 And David sware moreover, and said, Thy father certainly knoweth that I have found grace in thine eyes; and he saith, Let not Jonathan know this, lest he be grieved: but truly as the LORD liveth, and as thy soul liveth, there is but a step between me and death.
4 Then said Jonathan unto David, Whatsoever thy soul desireth, I will even do it for thee.
5 And David said unto Jonathan, Behold, to morrow is the new moon, and I should not fail to sit with the king at meat: but let me go, that I may hide myself in the field unto the third day
6 at even. If thy father at all miss me, then say, David earnestly asked leave of me that he
7 might run to Beth-lehem his city: for there is a yearly sacrifice there for all the family. If he say thus, It is well; thy servant shall have peace: but if he be very wroth, then be sure

that evil is determined by him.

8 Therefore thou shalt deal kindly with thy servant; for thou hast brought thy servant into a covenant of the LORD with thee: notwithstanding, if there be in me iniquity, slay me thyself; for why shouldest thou bring me to thy father?

9 And Jonathan said, Far be it from thee: for if I knew certainly that evil were determined by my father to come upon thee, then would not I tell it thee?

10 Then said David to Jonathan, Who shall tell me? or what if thy father answer thee roughly?

11 And Jonathan said unto David, Come, and let us go out into the field. And they went out both of them into the field.

12 And Jonathan said unto David, O LORD God of Israel, when I have sounded my father about to morrow any time, or the third day, and, behold, if there be good toward David, and I then send not unto thee, and shew it thee;

13 The LORD do so and much more to Jonathan: but if it please my father to do thee evil, then I will shew it thee, and send thee away, that thou mayest go in peace: and the LORD be with thee, as he hath been with my father.

14 And thou shalt not only while yet I live shew me the kindness of the LORD, that I die not:

15 But also thou shalt not cut off thy kindness from my house for ever: no, not when the LORD hath cut off the enemies of

16 David every one from the face of the earth. So Jonathan made a covenant with the house of

17 David, saying, Let the LORD even require it at the hand of David's enemies. And Jonathan caused David to swear again, because he loved him: for he loved him as he loved

18 his own soul. Then Jonathan said to David, To morrow is the new moon: and thou shalt be

19 missed, because thy seat will be empty. And when thou hast stayed three days, then thou shalt go down quickly, and come to the place where thou didst hide thyself when the business

20 was in hand, and shalt remain by the stone Ezel. And I will shoot three arrows on the side

21 thereof, as though I shot at a mark. And, behold, I will send a lad, saying, Go, find out the arrows. If I expressly say unto the lad, Behold, the arrows are on this side of thee, take them; then come thou: for there is peace to thee, and no hurt; as the

8 הֶרָעָה מִמֶּנּוּ׃ וְעָשִׂיתָ חֶסֶד עַל־עַבְדֶּךָ כִּי בִבְרִית יְהוָה
הֵבֵאתָ אֶת־עַבְדְּךָ עִמָּךְ וְאִם־יֶשׁ־בִּי עָוֹן הֲמִיתֵנִי אַתָּה
וְעַד־אָבִיךָ לָמָּה זֶּה תְבִיאֵנִי׃
9 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן חָלִילָה לָּךְ כִּי ׀ אִם־יָדֹעַ אֵדַע כִּי־
כָלְתָה הָרָעָה מֵעִם אָבִי לָבוֹא עָלֶיךָ וְלֹא אֹתָהּ אַגִּיד
10 לָּךְ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוֹנָתָן מִי יַגִּיד לִי אוֹ מַה־יַּעֲנֶךָּ
11 אָבִיךָ קָשֶׁה׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל־דָּוִד לְכָה וְנֵצֵא הַשָּׂדֶה
12 וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם הַשָּׂדֶה׃ וַיֹּאמֶר
יְהוֹנָתָן אֶל־דָּוִד יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כִּי־אֶחְקֹר אֶת־
אָבִי כָּעֵת ׀ מָחָר הַשִּׁלְשִׁית וְהִנֵּה־טוֹב אֶל־דָּוִד וְלֹא־
13 אָז אֶשְׁלַח אֵלֶיךָ וְגָלִיתִי אֶת־אָזְנֶךָ׃ כֹּה־יַעֲשֶׂה יְהוָה
לִיהוֹנָתָן וְכֹה יֹסִיף כִּי־יִיטַב אֶל־אָבִי אֶת־הָרָעָה עָלֶיךָ
וְגָלִיתִי אֶת־אָזְנֶךָ וְשִׁלַּחְתִּיךָ וְהָלַכְתָּ לְשָׁלוֹם וְיִהְיֶה יְהוָה
14 עִמְּךָ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אָבִי׃ וְלֹא אִם־עוֹדֶנִּי חָי וְלֹא־
15 תַעֲשֶׂה עִמָּדִי חֶסֶד יְהוָה וְלֹא אָמוּת׃ וְלֹא־תַכְרִית אֶת־
חַסְדְּךָ מֵעִם בֵּיתִי עַד־עוֹלָם וְלֹא בְּהַכְרֵת יְהוָה אֶת־
16 אֹיְבֵי דָוִד אִישׁ מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וַיִּכְרֹת יְהוֹנָתָן עִם־
17 בֵּית דָּוִד וּבִקֶּשׁ יְהוָה מִיַּד אֹיְבֵי דָוִד׃ וַיֹּסֶף יְהוֹנָתָן
לְהַשְׁבִּיעַ אֶת־דָּוִד בְּאַהֲבָתוֹ אֹתוֹ כִּי־אַהֲבַת נַפְשׁוֹ
18 אֲהֵבוֹ׃ וַיֹּאמֶר־לוֹ יְהוֹנָתָן מָחָר
19 חֹדֶשׁ וְנִפְקַדְתָּ כִּי יִפָּקֵד מוֹשָׁבֶךָ׃ וְשִׁלַּשְׁתָּ תֵּרֵד מְאֹד
וּבָאתָ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־נִסְתַּרְתָּ שָׁם בְּיוֹם הַמַּעֲשֶׂה
20 וְיָשַׁבְתָּ אֵצֶל הָאֶבֶן הָאֵזֶל׃ וַאֲנִי שְׁלֹשֶׁת הַחִצִּים צִדָּה
21 אוֹרֶה לִשְׁלֹחַ־לִי לְמַטָּרָה׃ וְהִנֵּה אֶשְׁלַח אֶת־הַנַּעַר לֵךְ
מְצָא אֶת־הַחִצִּים אִם־אָמֹר אֹמַר לַנַּעַר הִנֵּה הַחִצִּים ׀
מִמְּךָ וְהֵנָּה קָחֶנּוּ וּבָאָה כִּי־שָׁלוֹם לְךָ וְאֵין דָּבָר חַי
יהוה

8 v. סביר עם" וכן תר׳ ת״ע וח״ס. 9 vv. 12 בס״א אין כאן מסקנא. 12 v. צ״ל יֵד יהוה כן ת״ס. 14 v. בס״א יש כאן כדר. 17 v. צ״ל לְהַשְׁבִּיעַ לְדָוִד כן ת״ע. 18 v. הפסרה לנוחר חרים. 19 v. צ״ל הָאֹרֵב כן ת״ע. 21 v. צ״ל הַחִצִּי כן ת״ע.

LORD liveth.

22 But if I say thus unto the young man, Behold, the arrows are beyond thee; go thy way: for the LORD hath sent thee away.

23 And as touching the matter which thou and I have spoken of, behold, the LORD be between thee and me for ever.

24 So David hid himself in the field: and when the new moon was come, the king sat him down to eat meat.

25 And the king sat upon his seat, as at other times, even upon a seat by the wall: and Jonathan arose, and Abner sat by Saul's side, and David's place was empty.

26 Nevertheless Saul spake not any thing that day: for he thought, Something hath befallen him, he is not clean; surely he is not clean.

27 And it came to pass on the morrow, which was the second day of the month, that David's place was empty: and Saul said unto Jonathan his son, Wherefore cometh not the son of Jesse to meat, neither yesterday, nor to day?

28 And Jonathan answered Saul, David earnestly asked leave of me to go to Bethlehem:

29 And he said, Let me go, I pray thee; for our family hath a sacrifice in the city; and my brother, he hath commanded me to be there: and now, if I have found favour in thine eyes, let me get away, I pray thee, and see my brethren. Therefore he cometh not unto the

22 יְדֹוָה׃ וְאִם־כֹּה אֹמַר לָעֶלֶם הַנַּעַר הַחִצִּים מִמְּךָ וָהָלְאָה
23 לֵךְ כִּי שַׁלְּחֲךָ יְדֹוָה׃ וְהַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֲנִי וָאַתָּה
הִנֵּה יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ עַד־עוֹלָם׃
24 וַיִּסָּתֵר דָּוִד בַּשָּׂדֶה וַיְהִי הַחֹדֶשׁ וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ עַל־
25 הַלֶּחֶם לֶאֱכוֹל׃ וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ עַל־מוֹשָׁבוֹ כְּפַעַם | בְּפָעַם
אֶל־מוֹשַׁב הַקִּיר וַיָּקָם יְהוֹנָתָן וַיֵּשֶׁב אַבְנֵר מִצַּד שָׁאוּל
26 וַיִּפָּקֵד מְקוֹם דָּוִד׃ וְלֹא־דִבֶּר שָׁאוּל מְאוּמָה בַּיּוֹם
הַהוּא כִּי אָמַר מִקְרֶה הוּא בִלְתִּי טָהוֹר הוּא כִּי־לֹא
27 טָהוֹר׃ וַיְהִי מִמָּחֳרַת הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי
וַיִּפָּקֵד מְקוֹם דָּוִד וַיֹּאמֶר שָׁאוּל
אֶל־יְהוֹנָתָן בְּנוֹ מַדּוּעַ לֹא־בָא בֶן־יִשַׁי גַּם־תְּמוֹל גַּם־
28 הַיּוֹם אֶל־הַלָּחֶם׃ וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת־שָׁאוּל נִשְׁאֹל נִשְׁאַל
29 דָּוִד מֵעִמָּדִי עַד־בֵּית לָחֶם׃ וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי נָא כִּי זֶבַח
מִשְׁפָּחָה לָנוּ בָּעִיר וְהוּא־צִוָּה־לִי אָחִי וְעַתָּה אִם־מָצָאתִי
חֵן בְּעֵינֶיךָ אִמָּלְטָה נָּא וְאֶרְאֶה אֶת־אַחָי עַל־כֵּן לֹא־בָא
30 אֶל־שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּחַר־אַף שָׁאוּל בִּיהוֹנָתָן וַיֹּאמֶר
לוֹ בֶּן־נַעֲוַת הַמַּרְדּוּת הֲלוֹא יָדַעְתִּי כִּי־בֹחֵר אַתָּה לְבֶן־
31 יִשַׁי לְבָשְׁתְּךָ וּלְבֹשֶׁת עֶרְוַת אִמֶּךָ׃ כִּי כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר
בֶּן־יִשַׁי חַי עַל־הָאֲדָמָה לֹא תִכּוֹן אַתָּה וּמַלְכוּתֶךָ וְעַתָּה
32 שְׁלַח וְקַח אֹתוֹ אֵלַי כִּי בֶן־מָוֶת הוּא׃ וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת־
33 שָׁאוּל אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָמָּה יוּמַת מֶה עָשָׂה׃ וַיָּטֶל
שָׁאוּל אֶת־הַחֲנִית עָלָיו לְהַכֹּתוֹ וַיֵּדַע יְהוֹנָתָן כִּי־כָלָה
34 הִיא מֵעִם אָבִיו לְהָמִית אֶת־דָּוִד׃ וַיָּקָם יְהוֹנָתָן מֵעִם
הַשֻּׁלְחָן בְּחָרִי־אַף וְלֹא־אָכַל בְּיוֹם־הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לֶחֶם
כִּי נֶעְצַב אֶל־דָּוִד כִּי הִכְלְמוֹ אָבִיו׃
35 וַיְהִי בַבֹּקֶר וַיֵּצֵא יְהוֹנָתָן הַשָּׂדֶה לְמוֹעֵד דָּוִד וְנַעַר

קטן

v. 24 עַל־ כתיב, אֶל־ קרי. v. 26 צ"ל פִּתַּח כן ת"ע. v. 27 מסקא באמצע פסוק.
vv. 28, 32 ס"א אֶל־ וכן ד"ב ד"ו. v. 29 צ"ל הֵצִיג לי אַחַי כן ת"ע. v. 30 צ"ל הֶבֶר כן ת"ע. v. 35 בס"א אין כאן מסקא.

king's table. Then Saul's anger was kindled against Jonathan, and he said unto him, Thou son of the perverse rebellious woman, do not I know that thou hast chosen the son of Jesse to
31 thine own confusion, and unto the confusion of thy mother's nakedness? For as long as the son of Jesse liveth upon the ground, thou shalt not be established, nor thy kingdom. Where-
32 fore now send and fetch him unto me, for he shall surely die. And Jonathan answered Saul
33 his father, and said unto him, Wherefore shall he be slain? what hath he done? And Saul cast a javelin at him to smite him: whereby Jonathan knew that it was determined of his fa-
34 ther to slay David. So Jonathan arose from the table in fierce anger, and did eat no meat the second day of the month: for he was grieved for David, because his father had done him
35 shame. And it came to pass in the morning, that Jonathan went out into the field at the time appointed with David, and a little lad

with him.
36 And he said unto his lad, Run, find out now the arrows which I shoot. And as the lad ran, he shot an arrow beyond him.
37 And when the lad was come to the place of the arrow which Jonathan had shot, Jonathan cried after the lad, and said, Is not the arrow beyond thee?
38 And Jonathan cried after the lad, Make speed, haste, stay not. And Jonathan's lad gathered up the arrows, and came to his master.
39 But the lad knew not any thing: only Jonathan and David knew the matter.
40 And Jonathan gave his artillery unto his lad, and said unto him, Go, carry them to the city.
41 And as soon as the lad was gone, David arose out of a place toward the south, and fell on his face to the ground, and bowed himself three times: and they kissed one another, and wept one with another, until David exceeded.
42 And Jonathan said to David, Go in peace, forasmuch as we have sworn both of us in the name of the LORD, saying, The LORD be between me and thee, and between my seed and thy seed for ever. And he arose and departed: and Jonathan went into the city.

21 Then came David to Nob to Ahimelech the priest: and Ahimelech was afraid at the meeting of David, and said unto him, Why art thou
2 alone, and no man with thee? And David said unto Ahimelech the priest, The king hath commanded me a business, and hath said unto me, Let no man know any thing of the business whereabout I send thee, and what I have commanded thee: and I have appointed my
3 servants to such and such a place. Now therefore what is under thine hand? give me five
4 loaves of bread in mine hand, or what there is present. And the priest answered David, and said, There is no common bread under mine hand, but there is hallowed bread; if the young
5 men have kept themselves at least from women. And David answered the priest, and said unto him, Of a truth women have been kept from us about these three days, since I came out, and the vessels of the young men are holy, and the bread is in a manner common, yea,

36 קְטָן שִׁמּוֹ׃ וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ רֹץ מְצָא נָא אֶת־הַחִצִּים אֲשֶׁר
37 אֲנִי מוֹרֶה הַנַּעַר רָץ וְהוּא יָרָה הַחֵצִי לְהַעֲבִרוֹ׃ וַיָּבֹא
הַנַּעַר עַד־מְקוֹם הַחֵצִי אֲשֶׁר יָרָה יְהוֹנָתָן וַיִּקְרָא
יְהוֹנָתָן אַחֲרֵי הַנַּעַר וַיֹּאמֶר הֲלוֹא הַחֵצִי מִמְּךָ וָהָלְאָה׃
38 וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אַחֲרֵי הַנַּעַר מְהֵרָה חוּשָׁה אַל־תַּעֲמֹד
39 וַיְלַקֵּט נַעַר יְהוֹנָתָן אֶת־הַחִצִּי וַיָּבֹא אֶל־אֲדֹנָיו׃ וְהַנַּעַר
לֹא־יָדַע מְאוּמָה אַךְ יְהוֹנָתָן וְדָוִד יָדְעוּ אֶת־הַדָּבָר׃
40 וַיִּתֵּן יְהוֹנָתָן אֶת־כֵּלָיו אֶל־הַנַּעַר אֲשֶׁר־לוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ
41 הָבֵיא הָעִיר׃ הַנַּעַר בָּא וְדָוִד קָם מֵאֵצֶל הַנֶּגֶב וַיִּפֹּל
לְאַפָּיו אַרְצָה וַיִּשְׁתַּחוּ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים וַיִּשְׁקוּ ו אִישׁ אֶת־
42 רֵעֵהוּ וַיִּבְכּוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ עַד־דָּוִד הִגְדִּיל׃ וַיֹּאמֶר ס
יְהוֹנָתָן לְדָוִד לֵךְ לְשָׁלוֹם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְנוּ שְׁנֵינוּ אֲנַחְנוּ
בְּשֵׁם יְהוָה לֵאמֹר יְהוָה ו בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין זַרְעִי
וּבֵין זַרְעֶךָ עַד־עוֹלָם׃

כא וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ וִיהוֹנָתָן בָּא הָעִיר׃ וַיָּבֹא דָוִד נֹבָה אֶל־
2 אֲחִימֶלֶךְ הַכֹּהֵן וַיֶּחֱרַד אֲחִימֶלֶךְ לִקְרַאת דָּוִד וַיֹּאמֶר
3 לוֹ מַדּוּעַ אַתָּה לְבַדֶּךָ וְאִישׁ אֵין אִתָּךְ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד
לַאֲחִימֶלֶךְ הַכֹּהֵן הַמֶּלֶךְ צִוַּנִי דָבָר וַיֹּאמֶר אֵלַי אִישׁ
אַל־יֵדַע מְאוּמָה אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־אָנֹכִי שֹׁלֵחֲךָ וַאֲשֶׁר
צִוִּיתִיךָ וְאֶת־הַנְּעָרִים יוֹדַעְתִּי אֶל־מָקוֹם פְּלֹנִי אַלְמֹנִי׃
4 וְעַתָּה מַה־יֶּשׁ תַּחַת־יָדְךָ חֲמִשָּׁה־לֶחֶם תְּנָה בְיָדִי אוֹ
5 הַנִּמְצָא׃ וַיַּעַן הַכֹּהֵן אֶת־דָּוִד וַיֹּאמֶר אֵין־לֶחֶם חֹל אֶל־
תַּחַת יָדִי כִּי־אִם־לֶחֶם לֹדֶשׁ יֵשׁ אִם־נִשְׁמְרוּ הַנְּעָרִים
6 אַךְ מֵאִשָּׁה׃ וַיַּעַן דָּוִד אֶת־הַכֹּהֵן
וַיֹּאמֶר לוֹ כִּי אִם־אִשָּׁה עָצְרָה־לָּנוּ כִּתְמוֹל שִׁלְשֹׁם
בְּצֵאתִי וַיִּהְיוּ כְּלֵי־הַנְּעָרִים קֹדֶשׁ וְהוּא דֶרֶךְ חֹל וְאַף כִּי
היום

36 v. כן כ"א, כ"נ מצא־. 36 v. נ"ל הַחִצִּי. 38 v. ס"א וְהַנַּעַר וכן ר"א, ר"ב, תר' ות"ע.
38 v. הַחִצִּי בתיב, הַחִצִּים קרי: בס"א הַחִצִּים כתיב וקרי וכן ר"א ור"ש. 38 v. צ"ל
וַיָּבֹא כן תַּ"ע, ת"ס וח"ר. כא. 3 v. כן כ"א, כ"נ אָח־ בנעוא. 3 v. צ"ל יוֹדַעְתִּי כן ת"ע.
4 v. נ"ל אִם־.

though it were sanctified this day in the vessel.

6 So the priest gave him hallowed bread: for there was no bread there but the shewbread, that was taken from before the LORD, to put hot bread in the day when it was taken away.

7 Now a certain man of the servants of Saul was there that day, detained before the LORD; and his name was Doeg, an Edomite, the chiefest of the herdmen that belonged to Saul.

8 And David said unto Ahimelech, And is there not here under thine hand spear or sword? for I have neither brought my sword nor my weapons with me, because the king's business required haste.

9 And the priest said, The sword of Goliath the Philistine, whom thou slewest in the valley of Elah, behold, it is here wrapped in a cloth behind the ephod: if thou wilt take that, take it: for there is no other save that here. And David said, There is none like that; give it me.

10 And David arose, and fled that day for fear of Saul, and went to Achish the king of Gath.

11 And the servants of Achish said unto him, Is not this David the king of the land? did they not sing one to another of him in dances, saying, Saul hath slain his thousands, and David his ten thousands?

12 And David laid up these words in his heart, and was sore afraid of Achish the

13 king of Gath. And he changed his behaviour before them, and feigned himself mad in their hands, and scrabbled on the doors of the gate, and let his spittle fall down upon his beard.

14 Then said Achish unto his servants, Lo, ye see the man is mad: wherefore then have ye

15 brought him to me? Have I need of mad men, that ye have brought this fellow to play the mad man in my presence? shall this fellow come into my house?

22 David therefore departed thence, and escaped to the cave Adullam: and when his brethren

2 and all his father's house heard it, they went down thither to him. And every one that was in distress, and every one that was in debt, and every one that was discontented, gathered themselves unto him; and he became a captain over them: and there were with him about four

3 hundred men. And David went

7 הַיּוֹם יְקֻדָּשׁ בַּכֶּלִי: וַיִּתֶּן־לוֹ הַכֹּהֵן קֹדֶשׁ כִּי לֹא־הָיָה
שָׁם לֶחֶם כִּי־אִם־לֶחֶם הַפָּנִים הַמְּסִרִים מִלִּפְנֵי יְהוָה
8 לָשׂוּם לֶחֶם חֹם בְּיוֹם הֻלְקְחוֹ: וְשָׁם אִישׁ מֵעַבְדֵי
שָׁאוּל בַּיּוֹם הַהוּא נֶעְצָר לִפְנֵי יְהוָה וּשְׁמוֹ דוֹאֵג הָאֲדֹמִי
9 אַבִּיר הָרֹעִים אֲשֶׁר לְשָׁאוּל: וַיֹּאמֶר דָּוִד לַאֲחִימֶלֶךְ
וְאֵין יְשׁ־פֹּה תַּחַת־יָדְךָ חֲנִית אוֹ־חֶרֶב כִּי גַם־חַרְבִּי
וְגַם־כֵּלַי לֹא־לָקַחְתִּי בְיָדִי כִּי־דְבַר־הַמֶּלֶךְ נָחוּץ:
10 וַיֹּאמֶר הַכֹּהֵן חֶרֶב גָּלְיַת הַפְּלִשְׁתִּי
אֲשֶׁר־הִכִּיתָ ׀ בְּעֵמֶק הָאֵלָה הִנֵּהִיא לוּטָה בַשִּׂמְלָה
אַחֲרֵי הָאֵפוֹד אִם־אֹתָהּ תִּקָּח־לְךָ קָח כִּי אֵין אַחֶרֶת
זוּלָתָהּ בָּזֶה וַיֹּאמֶר דָּוִד אֵין כָּמוֹהָ
11 תְּנֶהָ לִי: וַיָּקָם דָּוִד וַיִּבְרַח בַּיּוֹם־הַהוּא מִפְּנֵי שָׁאוּל
12 וַיָּבֹא אֶל־אָכִישׁ מֶלֶךְ גַּת: וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי אָכִישׁ אֵלָיו
הֲלוֹא־זֶה דָּוִד מֶלֶךְ הָאָרֶץ הֲלוֹא לָזֶה יַעֲנוּ בַּמְּחֹלוֹת
13 לֵאמֹר הִכָּה שָׁאוּל בַּאֲלָפָו וְדָוִד בְּרִבְבֹתָיו: וַיָּשֶׂם דָּוִד
אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בִּלִבָּבוֹ וַיִּרָא מְאֹד מִפְּנֵי אָכִישׁ
14 מֶלֶךְ־גַּת: וַיְשַׁנּוֹ אֶת־טַעְמוֹ בְּעֵינֵיהֶם וַיִּתְהֹלֵל בְּיָדָם
וַיִּתְוֹ עַל־דַּלְתוֹת הַשַּׁעַר וַיְיֹרֶד רִירוֹ אֶל־זְקָנוֹ:
15 וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־עֲבָדָיו הִנֵּה תִרְאוּ אִישׁ
16 מְשֻׁתָּגַע לָמָּה תְּבִיאוּ אֹתוֹ אֵלָי: חֲסַר מְשֻׁגָּעִים אָנִי
כִּי־הֲבֵאתֶם אֶת־זֶה לְהִשְׁתַּגַּע עָלָי הַזֶּה יָבוֹא אֶל־
כב בֵּיתִי: וַיֵּלֶךְ דָּוִד מִשָּׁם וַיִּמָּלֵט אֶל־
מְעָרַת עֲדֻלָּם וַיִּשְׁמְעוּ אֶחָיו וְכָל־בֵּית אָבִיו וַיֵּרְדוּ אֵלָיו
2 שָׁמָּה: וַיִּתָּקְבְּצוּ אֵלָיו כָּל־אִישׁ מָצוֹק וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר
לְוֵה נֹשֶׁא וְכָל־אִישׁ מַר־נֶפֶשׁ וַיְהִי עֲלֵיהֶם לְשָׂר וַיִּהְיוּ עִמּוֹ
3 כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ: וַיֵּלֶךְ דָּוִד מִשָּׁם

---

v. 6 צ׳ל יְקֻדַּשׁ = יְקֻדַּשׁ כן ח׳ס. v. 8 בס״א דּוֵיג כתיב. דּוֹאֵג קרי. v. 9 צ׳ל ראה הֵיש כן ח׳ע. v. 10 ס״א בָּזֶה. v. 10 מסקא באבנע מסוק. v. 12 בְּאַלָפָיו כתיב. בַּאֲלָפָיו קרי. v. 12 בְּרִכְבֹתָו כתיב. בִּרְבָבֹתָיו קרי. v. 14 וַיִּתְו כתיב. וַיִּתָּו קרי. וצ׳ל וַיִּתֵּן כן ח׳ע. v. 15 בס״א אין כאן מסקא. כב, 3 v. בס״א אין כאן מסקא.

מִשָּׁם מִצְפֵּה מוֹאָב וַיֹּאמֶר | אֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב יֵצֵא־נָא
אָבִי וְאִמִּי אִתְּכֶם עַד אֲשֶׁר אֵדַע מַה־יַּעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים׃
4 וַיַּנִּחֵם אֶת־פְּנֵי מֶלֶךְ מוֹאָב וַיֵּשְׁבוּ אִתּוֹ כָּל־יְמֵי הֱיוֹת־
5 דָּוִד בַּמְּצוּדָה׃ וַיֹּאמֶר גָּד
הַנָּבִיא אֶל־דָּוִד לֹא תֵשֵׁב בַּמְּצוּדָה לֵךְ וּבָאתָ לְךָ אֶרֶץ
יְהוּדָה וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַיָּבֹא יַעַר חָרֶת׃
6 וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל כִּי נוֹדַע דָּוִד וַאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ
וְשָׁאוּל יוֹשֵׁב בַּגִּבְעָה תַּחַת־הָאֲשֶׁל בָּרָמָה וַחֲנִיתוֹ
7 בְּיָדוֹ וְכָל־עֲבָדָיו נִצָּבִים עָלָיו׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לַעֲבָדָיו
הַנִּצָּבִים עָלָיו שִׁמְעוּ־נָא בְנֵי יְמִינִי גַּם־לְכֻלְּכֶם יִתֵּן בֶּן־
יִשַׁי שָׂדוֹת וּכְרָמִים לְכֻלְּכֶם יָשִׂים שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי
8 מֵאוֹת׃ כִּי קְשַׁרְתֶּם כֻּלְּכֶם עָלַי וְאֵין־נֹגֵהַּ אֶת־אָזְנִי
בְּכָרְתִי־בְנִי עִם־בֶּן־יִשַׁי וְאֵין־חָלָה מִכֶּם עָלַי וְנֹגֵהַּ אֶת־
אָזְנִי כִּי הֵקִים בְּנִי אֶת־עַבְדִּי עָלַי לָאֹרֵב כַּיּוֹם הַזֶּה׃
9 וַיַּעַן דֹּאֵג הָאֲדֹמִי הָרֹוֶא נִצָּב עַל־עַבְדֵי־
שָׁאוּל וַיֹּאמֶר רָאִיתִי אֶת־בֶּן־יִשַׁי בָּא נֹבָה אֶל־אֲחִימֶלֶךְ
10 בֶּן־אֲחִטוּב׃ וַיִּשְׁאַל־לוֹ בַּיהוָה וְצֵדָה נָתַן לוֹ וְאֶת חֶרֶב
11 גָּלְיָת הַפְּלִשְׁתִּי נָתַן לוֹ׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ לִקְרֹא אֶת־
אֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֲחִיטוּב הַכֹּהֵן וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִיו הַכֹּהֲנִים
אֲשֶׁר בְּנֹב וַיָּבֹאוּ כֻלָּם אֶל־הַמֶּלֶךְ׃
12 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל שְׁמַע־נָא בֶן־אֲחִיטוּב וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי
13 אֲדֹנִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו שָׁאוּל לָמָּה קְשַׁרְתֶּם עָלַי אַתָּה וּבֶן
יִשַׁי בְּתִתְּךָ לוֹ לֶחֶם וְחֶרֶב וְשָׁאַל לוֹ בֵּאלֹהִים לָקוּם
14 אֵלַי לָאֹרֵב כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וַיַּעַן אֲחִימֶלֶךְ
אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר וּמִי בְכָל־עֲבָדֶיךָ כְּדָוִד נֶאֱמָן וְחָתַן
15 הַמֶּלֶךְ וְסָר אֶל־מִשְׁמַעְתֶּךָ וְנִכְבָּד בְּבֵיתֶךָ׃ הַיּוֹם
החלתי

3 v. צ"ל יֵשֵׁב כן ת"ם וח"ר. 5 v. ס"א אֶל־ארץ וכן ר"א, ר"ב ת"ו. 6 v. ס"א עָמּוֹ.
8 v. צ"ל חִמֵּל כן ח"ע. 9, 14 vv. בס"א אין כאן ספקא. 9 v. כן למערכאי, למדנחאי אל־.
13 v. אֵלָיו קרי.

thence to Mizpeh of Moab: and he said unto the king of Moab, Let my father and my mother, I pray thee, come forth, and be with you, till I know what God will do for me.

4 And he brought them before the king of Moab: and they dwelt with him all the while that David was in the hold.

5 And the prophet Gad said unto David, Abide not in the hold; depart, and get thee into the land of Judah. Then David departed, and came into the forest of Hareth.

6 When Saul heard that David was discovered, and the men that were with him, (now Saul abode in Gibeah under a tree in Ramah, having his spear in his hand, and all his servants were standing about him;)

7 Then Saul said unto his servants that stood about him, Hear now, ye Benjamites; will the son of Jesse give every one of you fields and vineyards, and make you all captains of thousands, and captains of hundreds;

8 That all of you have conspired against me, and there is none that sheweth me that my son hath made a league with the son of Jesse, and there is none of you that is sorry for me, or sheweth unto me that my son hath stirred up my servant against me, to lie in wait, as at this day?

9 Then answered Doeg the Edomite, which was set over the servants of Saul, and said, I saw the son of Jesse coming to Nob, to Ahim-
10 elech the son of Ahitub. And he enquired of the LORD for him, and gave him victuals, and
11 gave him the sword of Goliath the Philistine. Then the king sent to call Ahimelech the priest, the son of Ahitub, and all his father's house, the priests that were in Nob: and they
12 came all of them to the king. And Saul said, Hear now, thou son of Ahitub. And he an-
13 swered, Here I am, my lord. And Saul said unto him, Why have ye conspired against me, thou and the son of Jesse, in that thou hast given him bread, and a sword, and hast enquired
14 of God for him, that he should rise against me, to lie in wait, as at this day? Then Ahimelech answered the king, and said, And who is so faithful among all thy servants as David, which is the king's son in law, and goeth at thy bidding, and is honourable in thine house?
15 Did I then

הַחִלֹּתִי לִשְׁאֹל־לוֹ בֵּאלֹהִים חָלִילָה לִי אַל־יָשֵׂם הַמֶּלֶךְ
בְּעַבְדּוֹ דָּבָר בְּכָל־בֵּית אָבִי כִּי לֹא־יָדַע עַבְדְּךָ בְּכָל
זֹאת דָּבָר קָטֹן אוֹ גָדוֹל: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מוֹת תָּמוּת 16
אֲחִימֶלֶךְ אַתָּה וְכָל־בֵּית אָבִיךָ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לָרָצִים 17
הַנִּצָּבִים עָלָיו סֹבּוּ וְהָמִיתוּ | כִּי גַם־יָדָם
עִם־דָּוִד וְכִי יָדְעוּ כִּי־בֹרֵחַ הוּא וְלֹא גָלוּ אֹזֶן
וְלֹא־אָבוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ לִשְׁלֹחַ אֶת־יָדָם לִפְגֹּעַ בְּכֹהֲנֵי
יְהוָה: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְדוֹאֵג סֹב אַתָּה וּפְגַע בַּכֹּהֲנִים 18
וַיָּסָב דּוֵאג הָאֲדֹמִי וַיִּפְגַּע־הוּא בַּכֹּהֲנִים וַיָּמֶת | בַּיּוֹם
הַהוּא שְׁמֹנִים וַחֲמִשָּׁה אִישׁ נֹשֵׂא אֵפוֹד בָּד: וְאֵת נֹב 19
עִיר־הַכֹּהֲנִים הִכָּה לְפִי־חָרֶב מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה מֵטִּפְלָל
וְעַד־יוֹנֵק וְשׁוֹר וְחֲמוֹר וָשֶׂה לְפִי־חָרֶב: וַיִּמָּלֵט בֶּן־אֶחָד 20
לַאֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֲחִיטוּב וּשְׁמוֹ אֶבְיָתָר וַיִּבְרַח אַחֲרֵי דָּוִד:
וַיַּגֶּד אֶבְיָתָר לְדָוִד כִּי הָרַג שָׁאוּל אֵת כֹּהֲנֵי יְהוָה: 21
וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאֶבְיָתָר יָדַעְתִּי בַּיּוֹם הַהוּא כִּי־שָׁם דּוֵאג 22
הָאֲדֹמִי כִּי־הַגֵּד יַגִּיד לְשָׁאוּל אָנֹכִי סַבֹּתִי בְּכָל־נַפְשׁ
בֵּית אָבִיךָ: שְׁבָה אִתִּי אַל־תִּירָא כִּי אֲשֶׁר־יְבַקֵּשׁ אֶת־ 23
כג נַפְשִׁי יְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשֶׁךָ כִּי־מִשְׁמֶרֶת אַתָּה עִמָּדִי: וַיַּגִּידוּ
לְדָוִד לֵאמֹר הִנֵּה פְלִשְׁתִּים נִלְחָמִים בִּקְעִילָה וְהֵמָּה 2
שֹׁסִים אֶת־הַגָּרְנוֹת: וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר הַאֵלֵךְ
וְהִכִּיתִי בַּפְּלִשְׁתִּים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־דָּוִד לֵךְ וְהִכִּיתָ בַּפְּלִשְׁתִּים וְהוֹשַׁעְתָּ אֶת־ 3
קְעִילָה: וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי דָוִד אֵלָיו הִנֵּה אֲנַחְנוּ פֹּה
בִּיהוּדָה יְרֵאִים וְאַף כִּי־נֵלֵךְ קְעִילָה אֶל־מַעַרְכוֹת 4
פְּלִשְׁתִּים: וַיּוֹסֶף עוֹד דָּוִד לִשְׁאֹל ס
ביהוה

15 v. לְשָׁאוּל כתיב, לִשְׁאֹל־ קרי. 15 v. צ'ל וּבְכָל־ כן ת"ע וח"ס. 17 v. אָזְנוֹ כתיב. אָזְנֵי קרי, בס"א אָזְנֵי כתיב וקרי וכן ד"א, ר"ב, ד"ז, תר', ת"ע, ת"ס וח"ר. 17 v. כן לסברוא דנש, כמחזורא רבא לְפִגַּע רפי. 18 v. לְדוֹאֵג קרי. 22 ,18 vv. דּוֹאֵג קרי. כג. 1 v. ס"א הַגָּרְנוֹת וכן ד"ו ודס"י. 2 v. פסקא באמצע פסוק.

begin to enquire of God for him? be it far from me: let not the king impute any thing unto his servant, nor to all the house of my father: for thy servant knew nothing of all this, less or more.

16 And the king said, Thou shalt surely die, Ahimelech, thou, and all thy father's house.

17 And the king said unto the footmen that stood about him, Turn, and slay the priests of the LORD; because their hand also is with David, and because they knew when he fled, and did not shew it to me. But the servants of the king would not put forth their hand to fall upon the priests of the LORD.

18 And the king said to Doeg, Turn thou, and fall upon the priests. And Doeg the Edomite turned, and he fell upon the priests, and slew on that day fourscore and five persons that did wear a linen ephod.

19 And Nob, the city of the priests, smote he with the edge of the sword, both men and women, children and sucklings, and oxen, and asses, and sheep, with the edge of the sword.

20 And one of the sons of Ahimelech the son of Ahitub, named Abiathar, escaped, and fled after David.

21 And Abiathar shewed David that Saul had slain the LORD'S priests.

22 And David said unto Abiathar, I knew it that day, when Doeg the Edomite was there, that he would surely tell Saul: I have occasioned the death of all the persons of thy father's house.

23 Abide thou with me, fear not: for he that seeketh my life seeketh thy life: but with me thou shalt be in safeguard.

23 Then they told David, saying, Behold, the Philistines fight against Keilah, and they rob the
2 threshingfloors. Therefore David enquired of the LORD, saying, Shall I go and smite these Philistines? And the LORD said unto David, Go, and smite the Philistines, and save Keilah.
3 And David's men said unto him, Behold, we be afraid here in Judah: how much more then if
4 we come to Keilah against the armies of the Philistines? Then David enquired of the LORD yet again.

בִּירוּשָׁה וַיַּעֲנֵהוּ יְהוָה וַיֹּאמֶר קוּם רֵד
5 קְעִילָה כִּי־אֲנִי נֹתֵן אֶת־פְּלִשְׁתִּים בְּיָדֶךָ: וַיֵּלֶךְ דָּוִד
וְאַנְשָׁיו קְעִילָה וַיִּלָּחֶם בְּפְלִשְׁתִּים וַיְנַהֵג אֶת־מִקְנֵיהֶם
וַיַּךְ בָּהֶם מַכָּה גְדוֹלָה וַיֹּשַׁע דָּוִד אֶת יֹשְׁבֵי קְעִילָה:
וַיְהִי בְּבָרַחַ אֶבְיָתָר בֶּן־אֲחִימֶלֶךְ 6
7 אֶל־דָּוִד קְעִילָה אֵפוֹד יָרַד בְּיָדוֹ: וַיֻּגַּד לְשָׁאוּל כִּי־בָא
דָּוִד קְעִילָה וַיֹּאמֶר שָׁאוּל נִכַּר אֹתוֹ אֱלֹהִים בְּיָדִי כִּי
8 נִסְגַּר לָבוֹא בְּעִיר דְּלָתַיִם וּכְרִיחַ: וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל אֶת־
כָּל־הָעָם לַמִּלְחָמָה לָרֶדֶת קְעִילָה לָצוּר אֶל־דָּוִד וְאֶל־
9 אֲנָשָׁיו: וַיֵּדַע דָּוִד כִּי עָלָיו שָׁאוּל מַחֲרִישׁ הָרָעָה
וַיֹּאמֶר אֶל־אֶבְיָתָר הַכֹּהֵן הַגִּישָׁה הָאֵפוֹד:
10 וַיֹּאמֶר דָּוִד יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שָׁמוֹעַ שָׁמַע
עַבְדְּךָ כִּי־מְבַקֵּשׁ שָׁאוּל לָבוֹא אֶל־קְעִילָה לְשַׁחֵת לָעִיר
11 בַּעֲבוּרִי: הַיסְגִּרֻנִי בַּעֲלֵי קְעִילָה בְּיָדוֹ הֲיֵרֵד שָׁאוּל
כַּאֲשֶׁר שָׁמַע עַבְדֶּךָ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַגֶּד־נָא לְעַבְדֶּךָ
12 וַיֹּאמֶר יְהוָה יֵרֵד: וַיֹּאמֶר דָּוִד הַיסְגִּרוּ בַּעֲלֵי קְעִילָה אֹתִי וְאֶת־אֲנָשַׁי בְּיַד שָׁאוּל
13 וַיֹּאמֶר יְהוָה יַסְגִּירוּ: וַיָּקָם דָּוִד וַאֲנָשָׁיו
כְּשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ וַיֵּצְאוּ מִקְּעִילָה וַיִּתְהַלְּכוּ בַּאֲשֶׁר
יִתְהַלָּכוּ וּלְשָׁאוּל הֻגַּד כִּי־נִמְלַט דָּוִד מִקְּעִילָה וַיֶּחְדַּל
14 לָצֵאת: וַיֵּשֶׁב דָּוִד בַּמִּדְבָּר בַּמְּצָדוֹת וַיֵּשֶׁב בָּהָר
בְּמִדְבַּר־זִיף וַיְבַקְשֵׁהוּ שָׁאוּל כָּל־הַיָּמִים וְלֹא־נְתָנוֹ
15 אֱלֹהִים בְּיָדוֹ: וַיַּרְא דָּוִד כִּי־יָצָא שָׁאוּל לְבַקֵּשׁ אֶת־
16 נַפְשׁוֹ וְדָוִד בְּמִדְבַּר־זִיף בַּחֹרְשָׁה: וַיָּקָם יְהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל
17 וַיֵּלֶךְ אֶל־דָּוִד חָרְשָׁה וַיְחַזֵּק אֶת־יָדוֹ בֵּאלֹהִים: וַיֹּאמֶר
אֵלָיו אַל־תִּירָא כִּי לֹא תִמְצָאֲךָ יַד־שָׁאוּל אָבִי וְאַתָּה
תִּמְלֹךְ

ו vv. 4, 11 ספקא באמצע פסוק. 4 v. ס"א בְּיָדִיךְ וכן ד"א, ת"ע ות"ס. 5 v. וְאַנְשׁוֹ כתיב, וְאַנְשָׁיו קרי. 10 vv. 6, בס"א אין כאן ספקא.

And the LORD answered him and said, Arise, go down to Keilah; for I will deliver the Philistines into thine hand.

5 So David and his men went to Keilah, and fought with the Philistines, and brought away their cattle, and smote them with a great slaughter. So David saved the inhabitants of Keilah.

6 And it came to pass, when Abiathar the son of Ahimelech fled to David to Keilah, that he came down with an ephod in his hand.

7 And it was told Saul that David was come to Keilah. And Saul said, God hath delivered him into mine hand; for he is shut in, by entering into a town that hath gates and bars.

8 And Saul called all the people together to war, to go down to Keilah, to besiege David and his men.

9 And David knew that Saul secretly practised mischief against him; and he said to Abiathar the priest, Bring hither the ephod.

10 Then said David, O LORD God of Israel, thy servant hath certainly heard that Saul seeketh to come to Keilah, to destroy the city for my sake.

11 Will the men of Keilah deliver me up into his hand? will Saul come down, as thy servant hath heard? O LORD God of Israel, I beseech thee, tell thy servant. And the LORD said, He will come down.

12 Then said David, Will the men of Keilah deliver me

13 and my men into the hand of Saul? And the LORD said, They will deliver thee up. Then David and his men, which were about six hundred, arose and departed out of Keilah, and went whithersoever they could go. And it was told Saul that David was escaped from Keilah;

14 and he forbare to go forth. And David abode in the wilderness in strong holds, and remained in a mountain in the wilderness of Ziph. And Saul sought him every day, but God

15 delivered him not into his hand. And David saw that Saul was come out to seek his life:

16 and David was in the wilderness of Ziph in a wood. And Jonathan Saul's son arose, and

17 went to David into the wood, and strengthened his hand in God. And he said unto him, Fear not: for the hand of Saul my father shall not find thee; and thou shalt be

תִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְאָנֹכִי אֶהְיֶה־לְּךָ לְמִשְׁנֶה וְגַם־שָׁאוּל
אָבִי יֹדֵעַ כֵּן: 18 וַיִּכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית לִפְנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב
דָּוִד בַּחֹרֶשָׁה וְיהוֹנָתָן הָלַךְ לְבֵיתוֹ:
19 וַיַּעֲלוּ זִפִּים אֶל־שָׁאוּל הַגִּבְעָתָה לֵאמֹר הֲלוֹא דָוִד
מִסְתַּתֵּר עִמָּנוּ בַּמְצָדוֹת בְּחֹרֶשָׁה בְּגִבְעַת הַחֲכִילָה
20 אֲשֶׁר מִימִין הַיְשִׁימֹן: וְעַתָּה לְכָל־אַוַּת נַפְשְׁךָ הַמֶּלֶךְ
21 לָרֶדֶת רֵד וְלָנוּ הַסְגִּירוֹ בְיַד הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר שָׁאוּל
22 בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה כִּי חְמַלְתֶּם עָלָי: לְכוּ־נָא הָכִינוּ
עוֹד וּדְעוּ וּרְאוּ אֶת־מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר תִּהְיֶה רַגְלוֹ מִי רָאָהוּ
23 שָׁם כִּי אָמַר אֵלַי עָרֹם יֵעָרֵם הוּא: וּרְאוּ וּדְעוּ מִכָּל
הַמַּחֲבָאִים אֲשֶׁר יִתְחַבֵּא שָׁם וְשׁוּבוּ אֵלַי אֶל־נָכוֹן
וְהָלַכְתִּי אִתְּכֶם וְהָיָה אִם־יֶשְׁנוֹ בָּאָרֶץ וְחִפַּשְׂתִּי אֹתוֹ
24 בְּכָל אַלְפֵי יְהוּדָה: וַיָּקוּמוּ וַיֵּלְכוּ זִפָּה לִפְנֵי שָׁאוּל וְדָוִד
25 וְאַנְשָׁיו בְּמִדְבַּר מָעוֹן בָּעֲרָבָה אֶל יְמִין הַיְשִׁימוֹן: וַיֵּלֶךְ
שָׁאוּל וְאַנְשָׁיו לְבַקֵּשׁ וַיַּגִּדוּ לְדָוִד וַיֵּרֶד הַסֶּלַע וַיֵּשֶׁב
בְּמִדְבַּר מָעוֹן וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵי־דָוִד מִדְבַּר
26 מָעוֹן: וַיֵּלֶךְ שָׁאוּל מִצַּד הָהָר מִזֶּה וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו מִצַּד
הָהָר מִזֶּה וְיִהִי דָוִד נָחְפָּז לָלֶכֶת מִפְּנֵי שָׁאוּל וְשָׁאוּל
27 וַאֲנָשָׁיו עֹטְרִים אֶל־דָּוִד וְאֶל־אֲנָשָׁיו לְתָפְשָׂם: וּמַלְאָךְ
בָּא אֶל־שָׁאוּל לֵאמֹר מַהֲרָה וְלֵכָה כִּי־פָשְׁטוּ פְלִשְׁתִּים
28 עַל־הָאָרֶץ: וַיָּשָׁב שָׁאוּל מֵרְדֹּף אַחֲרֵי דָוִד וַיֵּלֶךְ לִקְרַאת
פְּלִשְׁתִּים עַל־כֵּן קָרְאוּ לַמָּקוֹם הַהוּא סֶלַע הַמַּחְלְקוֹת:
29 וַיַּעַל דָּוִד מִשָּׁם וַיֵּשֶׁב בְּמְצָדוֹת עֵין גֶּדִי:
כד וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁב שָׁאוּל מֵאַחֲרֵי פְּלִשְׁתִּים וַיַּגִּדוּ לוֹ
לֵאמֹר

17 v. כן ב״א, ב״נ אַהִיה־ בל״א נעויא. 18 v. ס״א ויכרתו שניהם ברית בחרשה וכן ד״א ור״ב.
19 v. ס״א הַחֲבִילָה וכן ד״ב, ד״נ ור״ו. 22 v. ס״א וְהָכִינוּ וכן ד״ב, ד״ו, ת״ע ות״ר.
23 v. ס״א וּרְעוּ וּראוּ וכן ד״א, ד״ב, ד״נ, ח״ס וח״ר: עיין פסוק כ״ב. 25 v. ס״א לבקש
אֶת־דָּוִד וכן ד״ב ות״ס. 25 v. ס״א בְּמִדְבַּר וכן חר, ת״ע וח״ר. 26 v. ס״א שאול וַאֲנָשָׁיו
וכן ד״ב ות״ע. 28 v. ר׳ דגוש. כד. 1 v. בס״א אין כאן פסקא.

king over Israel, and I shall be next unto thee; and that also Saul my father knoweth.

18 And they two made a covenant before the LORD: and David abode in the wood, and Jonathan went to his house.

19 Then came up the Ziphites to Saul to Gibeah, saying, Doth not David hide himself with us in strong holds in the wood, in the hill of Hachilah, which is on the south of Jeshimon?

20 Now therefore, O king, come down according to all the desire of thy soul to come down; and our part shall be to deliver him into the king's hand.

21 And Saul said, Blessed be ye of the LORD; for ye have compassion on me.

22 Go, I pray you, prepare yet, and know and see his place where his haunt is, and who hath seen him there: for it is told me that he dealeth very subtilly.

23 See therefore, and take knowledge of all the lurking places where he hideth himself, and come ye again to me with the certainty, and I will go with you: and it shall come to pass, if he be in the land, that I will search him out throughout all the thousands of Judah.

24 And they arose, and went to Ziph before Saul: but David and his men were in the wilderness of Maon, in the plain on the south of Jeshimon.

25 Saul also and his men went to seek him. And they told David: wherefore he came down into a rock, and abode in the wilderness of Maon. And when

26 Saul heard that, he pursued after David in the wilderness of Maon. And Saul went on this side of the mountain, and David and his men on that side of the mountain: and David made haste to get away for fear of Saul; for Saul and his men compassed David and his men round

27 about to take them. But there came a messenger unto Saul, saying, Haste thee, and come;

28 for the Philistines have invaded the land. Wherefore Saul returned from pursuing after David, and went against the Philistines: therefore they called that place Sela-hammahlekoth.

29 And David went up from thence, and dwelt in strong holds at En-gedi.

24 And it came to pass, when Saul was returned from following the Philistines, that it was told him,

saying, Behold, David is in the wilderness of En-gedi.

2 Then Saul took three thousand chosen men out of all Israel, and went to seek David and his men upon the rocks of the wild goats.

3 And he came to the sheepcotes by the way, where was a cave; and Saul went in to cover his feet: and David and his men remained in the sides of the cave.

4 And the men of David said unto him, Behold the day of which the LORD said unto thee, Behold, I will deliver thine enemy into thine hand, that thou mayest do to him as it shall seem good unto thee. Then David arose, and cut off the skirt of Saul's robe privily.

5 And it came to pass afterward, that David's heart smote him, because he had cut off Saul's skirt.

6 And he said unto his men, The LORD forbid that I should do this thing unto my master, the LORD'S anointed, to stretch forth mine hand against him, seeing he is the anointed of the LORD.

7 So David stayed his servants with these words, and suffered them not to rise against Saul. But Saul rose up out of the cave, and went on his way.

8 David also arose afterward, and went out of the cave, and cried after Saul, saying, My lord the king. And when Saul looked behind him, David stooped with his face to the earth, and bowed himself.

9 And David said to Saul, Wherefore hearest thou men's words, saying, Behold, David seeketh
10 thy hurt? Behold, this day thine eyes have seen how that the LORD had delivered thee to day into mine hand in the cave: and some bade me kill thee: but mine eye spared thee; and I
11 said, I will not put forth mine hand against my lord; for he is the LORD'S anointed. Moreover, my father, see, yea, see the skirt of thy robe in my hand: for in that I cut off the skirt of thy robe, and killed thee not, know thou and see that there is neither evil nor transgression in
12 mine hand, and I have not sinned against thee; yet thou huntest my soul to take it. The LORD judge between me and thee, and the LORD avenge me of thee: but mine hand shall not be upon thee.

2 לֵאמֹר הִנֵּה דָוִד בְּמִדְבַּר עֵין גֶּדִי׃ וַיִּקַּח
שָׁאוּל שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ בָּחוּר מִכָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ
3 לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִד וַאֲנָשָׁיו עַל־פְּנֵי צוּרֵי הַיְעֵלִים׃ וַיָּבֹא
אֶל־גְּדֵרוֹת הַצֹּאן עַל־הַדָּרֶךְ וְשָׁם מְעָרָה וַיָּבֹא שָׁאוּל
לְהָסֵךְ אֶת־רַגְלָיו וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו בְּיַרְכְּתֵי הַמְּעָרָה יֹשְׁבִים׃
4 וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי דָוִד אֵלָיו הִנֵּה הַיּוֹם אֲשֶׁר־אָמַר יְהוָה
אֵלֶיךָ הִנֵּה אָנֹכִי נֹתֵן אֶת־אוֹיִבְךָ בְּיָדֶךָ וְעָשִׂיתָ לּוֹ
כַּאֲשֶׁר יִטַב בְּעֵינֶיךָ וַיָּקָם דָּוִד וַיִּכְרֹת אֶת־כְּנַף־הַמְעִיל
5 אֲשֶׁר־לְשָׁאוּל בַּלָּט׃ וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיַּךְ לֵב־דָּוִד אֹתוֹ
6 עַל אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־כְּנַף אֲשֶׁר לְשָׁאוּל׃ וַיֹּאמֶר לַאֲנָשָׁיו
חָלִילָה לִּי מֵיהוָה אִם־אֶעֱשֶׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה לַאדֹנִי
לִמְשִׁיחַ יְהוָה לִשְׁלֹחַ יָדִי בּוֹ כִּי־מְשִׁיחַ יְהוָה הוּא׃
7 וַיְשַׁסַּע דָּוִד אֶת־אֲנָשָׁיו בַּדְּבָרִים וְלֹא נְתָנָם לָקוּם אֶל
שָׁאוּל וְשָׁאוּל קָם מֵהַמְּעָרָה וַיֵּלֶךְ בַּדָּרֶךְ׃
8 וַיָּקָם דָּוִד אַחֲרֵי־כֵן וַיֵּצֵא מִן־הַמְּעָרָה וַיִּקְרָא
אַחֲרֵי־שָׁאוּל לֵאמֹר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וַיַּבֵּט שָׁאוּל אַחֲרָיו
9 וַיִּקֹּד דָּוִד אַפַּיִם אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד לְשָׁאוּל
לָמָּה תִשְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי אָדָם לֵאמֹר הִנֵּה דָוִד מְבַקֵּשׁ
10 רָעָתֶךָ׃ הִנֵּה הַיּוֹם הַזֶּה רָאוּ עֵינֶיךָ אֵת אֲשֶׁר־נְתָנְךָ
יְהוָה ׀ הַיּוֹם בְּיָדִי בַּמְּעָרָה וְאָמַר לַהַרְגֶךָ וַתָּחָס עָלֶיךָ
11 וָאֹמַר לֹא־אֶשְׁלַח יָדִי בַּאדֹנִי כִּי־מְשִׁיחַ יְהוָה הוּא׃ וְאָבִי
רְאֵה גַם רְאֵה אֶת־כְּנַף מְעִילְךָ בְּיָדִי כִּי בִכְרָתִי אֶת־כְּנַף
מְעִילְךָ וְלֹא הֲרַגְתִּיךָ דַּע וּרְאֵה כִּי אֵין בְּיָדִי רָעָה וָפֶשַׁע
12 וְלֹא חָטָאתִי לָךְ וְאַתָּה צֹדֶה אֶת־נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ׃ יִשְׁפֹּט
יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וְנָקְמַנִי יְהוָה מִמֶּךָּ וְיָדִי לֹא תִהְיֶה־בָּךְ׃

כאשר

vv. 2, 8 בס״א אין כאן מסקא. 3 v. ס״א לְחָסְיוֹ ונמסר עליו ל׳ מלא. 4 v. אֹיְבֶךָ כתיב, אוֹיִבְךָ קרי, בס״א אֹיְבֶךָ כתיב וקרי וכן ד׳כ. 4 v. ס״א מְעִידֶךָ. 5 v. ס״א וַיְנַתֵּק הפוּעל וכן ח׳ע, ת׳ס ותד׳. 6 v. כן ב״א, ב׳נ אם־ בנקיוא. 8 v. מִן־הַמְּעָרָה כתיב, מַחֲשַׂרָה קרי. 10 v. צ׳ל וַיָּחָס כן תר, ת׳ע ות׳ס. 10 v. כן ב״א, ב׳נ לְחַתֵּךְ.

13 כַּאֲשֶׁר יֹאמַר מְשַׁל הַקַּדְמֹנִי מֵרִשְׁעִים יֵצֵא רֶשַׁע וְיָדִי
14 לֹא תְהִיֶה־בָּךְ: אַחֲרֵי מִי יָצָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי מִי
15 אַתָּה רֹדֵף אַחֲרֵי כֶּלֶב מֵת אַחֲרֵי פַּרְעֹשׁ אֶחָד: וְהָיָה
יְהוָה לְדַיָּן וְשָׁפַט בֵּינִי וּבֵינֶךָ וְיֵרֶא וְיָרֶב אֶת־רִיבִי
16 וְיִשְׁפְּטֵנִי מִיָּדֶךָ: וַיְהִי | כְּכַלּוֹת דָּוִד

לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר שָׁאוּל
17 הֲקֹלְךָ זֶה בְּנִי דָוִד וַיִּשָּׂא שָׁאוּל קֹלוֹ וַיֵּבְךְּ: וַיֹּאמֶר
אֶל־דָּוִד צַדִּיק אַתָּה מִמֶּנִּי כִּי אַתָּה גְּמַלְתַנִי הַטּוֹבָה וַאֲנִי
18 גְּמַלְתִּיךָ הָרָעָה: וְאַתָּה הִגַּדְתָּ הַיּוֹם אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָה
אִתִּי טוֹבָה אֵת אֲשֶׁר סִגַּרְנִי יְהוָה בְּיָדֶךָ וְלֹא הֲרַגְתָּנִי:
19 וְכִי־יִמְצָא אִישׁ אֶת־אֹיְבוֹ וְשִׁלְּחוֹ בְּדֶרֶךְ טוֹבָה וַיהוָה
20 יְשַׁלֶּמְךָ טוֹבָה תַּחַת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָה לִי: וְעַתָּה ס
הִנֵּה יָדַעְתִּי כִּי מָלֹךְ תִּמְלֹךְ וְקָמָה בְיָדְךָ מַמְלֶכֶת
21 יִשְׂרָאֵל: וְעַתָּה הִשָּׁבְעָה לִי בַּיהוָה אִם־תַּכְרִית אֶת־
22 זַרְעִי אַחֲרָי וְאִם־תַּשְׁמִיד אֶת־שְׁמִי מִבֵּית אָבִי: וַיִּשָּׁבַע
דָּוִד לְשָׁאוּל וַיֵּלֶךְ שָׁאוּל אֶל־בֵּיתוֹ וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו עָלוּ
כה עַל־הַמְּצוּדָה: וַיָּמָת שְׁמוּאֵל וַיִּקָּבְצוּ

כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּסְפְּדוּ־לוֹ וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּבֵיתוֹ בָּרָמָה וַיָּקָם דָּוִד
2 וַיֵּרֶד אֶל־מִדְבַּר פָּארָן: וְאִישׁ
בְּמָעוֹן וּמַעֲשֵׂהוּ בַכַּרְמֶל וְהָאִישׁ גָּדוֹל מְאֹד וְלוֹ צֹאן
שְׁלֹשֶׁת־אֲלָפִים וְאֶלֶף עִזִּים וַיְהִי בְגָזּוֹ אֶת־צֹאנוֹ בַּכַּרְמֶל:
3 וְשֵׁם הָאִישׁ נָבָל וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ אֲבִיגַיִל וְהָאִשָּׁה טוֹבַת־
שֶׂכֶל וִיפַת תֹּאַר וְהָאִישׁ קָשֶׁה וְרַע מַעֲלָלִים וְהוּא
4 כָלְבִּי: וַיִּשְׁמַע דָּוִד בַּמִּדְבָּר כִּי־גֹזֵז
5 נָבָל אֶת־צֹאנוֹ: וַיִּשְׁלַח דָּוִד עֲשָׂרָה נְעָרִים וַיֹּאמֶר דָּוִד

לנערים

v. 15 ס׳א כְּיָדֶךָ וכן ד׳א ות׳ס. v. 18 וְאַתְּ כתיב, וְאַתָּה קרי. v. 22 כן ברוב ספרים כי, ד׳א, ד׳ב, ד׳ג, ד׳ה, ד׳ס, די״א, די״ב, די״ר ורס״ו, וס׳א אֱלֹ־ וכן דַיָּבִי. כה. 1 v. צ׳ל מָעוֹן כן ת״י. 3 v. כָּלְבִּי קרי. ס׳א כָּלְבִּי כתיב וקדי וכן ד״ב, ד״ג, תר׳ ות״ר. 4 v. בס״א אין כאן פסקא.

13 As saith the proverb of the ancients, Wickedness proceedeth from the wicked: but mine hand shall not be upon thee.
14 After whom is the king of Israel come out? after whom dost thou pursue? after a dead dog, after a flea.
15 The LORD therefore be judge, and judge between me and thee, and see, and plead my cause, and deliver me out of thine hand.
16 And it came to pass, when David had made an end of speaking these words unto Saul, that Saul said, Is this thy voice, my son David? And Saul lifted up his voice, and wept.
17 And he said to David, Thou art more righteous than I: for thou hast rewarded me good, whereas I have rewarded thee evil.
18 And thou hast shewed this day how that thou hast dealt well with me: forasmuch as when the LORD had delivered me into thine hand, thou killedst me not.
19 For if a man find his enemy, will he let him go well away? wherefore the LORD reward thee good for that thou hast done unto me this day.
20 And now, behold, I know well that thou shalt surely be king, and that the kingdom of Israel shall be established in thine hand.
21 Swear now therefore unto me by the LORD, that thou wilt not cut off my seed after me, and that thou wilt not destroy my name out of my father's house.
22 And David sware unto Saul. And Saul went home; but David and his men gat them up unto the hold.

25 And Samuel died; and all the Israelites were gathered together, and lamented him, and buried him in his house at Ramah. And David arose, and went down to the wilderness of Paran.
2 And there was a man in Maon, whose possessions were in Carmel; and the man was very great, and he had three thousand sheep, and a thousand goats: and he was shearing his sheep
3 in Carmel. Now the name of the man was Nabal; and the name of his wife Abigail: and she was a woman of good understanding, and of a beautiful countenance: but the man was churl-
4 ish and evil in his doings; and he was of the house of Caleb. And David heard in the
5 wilderness that Nabal did shear his sheep. And David sent out ten young men, and David said

לִנְעָרִים עֲלוּ כַרְמֶלָה וּבָאתֶם אֶל־נָבָל וּשְׁאַלְתֶּם־לוֹ
בְּשָׁמִי לְשָׁלוֹם: וַאֲמַרְתֶּם כֹּה לְחֵי וְאַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ
שָׁלוֹם וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ שָׁלוֹם: וְעַתָּה שָׁמַעְתִּי כִּי גֹזְזִים
לָךְ עַתָּה הָרֹעִים אֲשֶׁר־לָךְ הָיִינוּ עִמָּנוּ לֹא הֻכְלַמְּנוּם
וְלֹא־נִפְקַד לָהֶם מְאוּמָה כָּל־יְמֵי הֱיוֹתָם בַּכַּרְמֶל: שְׁאַל
אֶת־נְעָרֶיךָ וְיַגִּדוּ לָךְ וְיִמְצְאוּ הַנְּעָרִים חֵן בְּעֵינֶיךָ כִּי־עַל
יוֹם טוֹב בָּאנוּ תְּנָה־נָּא אֵת אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲבָדֶיךָ
וּלְבִנְךָ לְדָוִד: וַיָּבֹאוּ נַעֲרֵי דָוִד וַיְדַבְּרוּ אֶל־נָבָל כְּכָל
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּשֵׁם דָּוִד וַיָּנוּחוּ: וַיַּעַן נָבָל אֶת־עַבְדֵי
דָוִד וַיֹּאמֶר מִי דָוִד וּמִי בֶן־יִשַׁי הַיּוֹם רַבּוּ עֲבָדִים
הַמִּתְפָּרְצִים אִישׁ מִפְּנֵי אֲדֹנָיו: וְלָקַחְתִּי אֶת־לַחְמִי
וְאֶת־מֵימַי וְאֶת טִבְחִי אֲשֶׁר טָבַחְתִּי לְגֹזְזָי וְנָתַתִּי
לַאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתִּי אֵי מִזֶּה הֵמָּה: וַיֵּהָפְכוּ נַעֲרֵי
דָוִד לְדַרְכָּם וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ וַיַּגִּדוּ לוֹ כְּכָל הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה: וַיֹּאמֶר דָּוִד לַאֲנָשָׁיו חִגְרוּ ׀ אִישׁ אֶת־חַרְבּוֹ
וַיַּחְגְּרוּ אִישׁ אֶת־חַרְבּוֹ וַיַּחְגֹּר גַּם־דָּוִד אֶת־חַרְבּוֹ וַיַּעֲלוּ ׀
אַחֲרֵי דָוִד כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וּמָאתַיִם יָשְׁבוּ עַל
הַכֵּלִים: וַאֲבִיגַיִל אֵשֶׁת נָבָל הִגִּיד נַעַר־אֶחָד מֵהַנְּעָרִים
לֵאמֹר הִנֵּה שָׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים ׀ מִמִּדְבָּר לְבָרֵךְ אֶת־
אֲדֹנֵינוּ וַיֵּעָט בָּהֶם: וְהָאֲנָשִׁים טֹבִים לָנוּ מְאֹד וְלֹא
הֻכְלַמְנוּ וְלֹא־פֻקַּדְנוּ מְאוּמָה כָּל־יְמֵי הִתְהַלָּכֵנוּ אִתָּם
בִּהְיוֹתֵנוּ בַּשָּׂדֶה: חוֹמָה הָיוּ עָלֵינוּ גַּם־לַיְלָה גַּם־יוֹמָם
כָּל־יְמֵי הֱיוֹתֵנוּ עִמָּם רֹעִים הַצֹּאן: וְעַתָּה דְעִי וּרְאִי
מָה־תַּעֲשִׂי כִּי־כָלְתָה הָרָעָה אֶל־אֲדֹנֵינוּ וְעַל־כָּל־בֵּיתוֹ
וְהוּא בֶּן־בְּלִיַּעַל מִדַּבֵּר אֵלָיו: וַתְּמַהֵר אֲבִיגַיִל וַתִּקַּח
מֵאתַיִם

---

5 v. כן כ״א, ב״נ וְשָׁאַלְתֶּם־ בגעיא. 8 v. נָאנוּ קרי, כס״א נָאנוּ כתיב וקרי וכן ר״א, ד״ב ה״ו. 8 v. ס״א לְעַבְדֶּךָ וכן ר״א, ד״ב ה״ו. 9 v. כן ב״א, ב״נ וַיְדַבְּרוּ. 11 v. צ״ל חֵינִי כן ת״ע. 18 v. אֲבִגַיִל כתיב, אֲבִיגַיִל קרי.

unto the young men, Get you up to Carmel, and go to Nabal, and greet him in my name:

6 And thus shall ye say to him that liveth in prosperity, Peace be both to thee, and peace be to thine house, and peace be unto all that thou hast.

7 And now I have heard that thou hast shearers: now thy shepherds which were with us, we hurt them not, neither was there ought missing unto them, all the while they were in Carmel.

8 Ask thy young men, and they will shew thee. Wherefore let the young men find favour in thine eyes: for we come in a good day: give, I pray thee, whatsoever cometh to thine hand unto thy servants, and to thy son David.

9 And when David's young men came, they spake to Nabal according to all those words in the name of David, and ceased.

10 And Nabal answered David's servants, and said, Who is David? and who is the son of Jesse? there be many servants now a days that break away every man from his master.

11 Shall I then take my bread, and my water, and my flesh that I have killed for my shearers, and give it unto men, whom I know not whence they be?

12 So David's young men turned their way, and went again, and came and told him all those sayings.

13 And David said unto his men, Gird ye on every man his sword. And they girded on every man his sword; and David also girded on his sword: and there went up after David about four hundred men; and two hundred abode by the stuff.

14 But one of the young men told Abigail, Nabal's wife, saying, Behold, David sent messengers out of the wilderness to salute our master; and he railed on them.

15 But the men were very good unto us, and we were not hurt, neither missed we any

16 thing, as long as we were conversant with them, when we were in the fields: They were a wall unto us both by night and day, all the while we were with them keeping the sheep.

17 Now therefore know and consider what thou wilt do; for evil is determined against our master, and against all his household: for he is such a son of Belial, that a man cannot speak to

18 him. Then Abigail made haste, and took

מְאַתַּיִם לֶחֶם וּשְׁנֵי נִבְלֵי־יָיִן וְחָמֵשׁ צֹאן עֲשׂוּת וְחָמֵשׁ
סְאִים קָלִי וּמֵאָה צִמֻקִים וּמְאַתַּיִם דְּבֵלִים וַתָּשֶׂם עַל־
19 הַחֲמֹרִים: וַתֹּאמֶר לְנְעָרֶיהָ עִבְרוּ לְפָנַי הִנֵּנִי אַחֲרֵיכֶם
20 בְּאָה וּלְאִישָׁהּ נָבָל לֹא הִגִּידָה: וְהָיָה ׀ רֹכֶבֶת עַל־
הַחֲמוֹר וְיָרְדָה בְּסֵתֶר הָהָר וְהִנֵּה דָוִד וַאֲנָשָׁיו יֹרְדִים
21 לִקְרָאתָהּ וַתִּפְגֹּשׁ אֹתָם: וְדָוִד אָמַר אַךְ לַשָּׁקֶר שָׁמַרְתִּי
אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָזֶה בַּמִּדְבָּר וְלֹא־נִפְקַד מִכָּל־אֲשֶׁר־לוֹ
22 מֵאוּמָה וַיָּשֶׁב־לִי רָעָה תַּחַת טוֹבָה: כֹּה־יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים ׀
לְאוֹיְבֵי דָוִד וְכֹה יֹסִיף אִם־אַשְׁאִיר מִכָּל־אֲשֶׁר־לוֹ עַד־
23 הַבֹּקֶר מַשְׁתִּין בְּקִיר: וַתַּרְא אֲבִיגַיִל אֶת־דָּוִד וַתְּמַהֵר
וַתֵּרֶד מֵעַל הַחֲמוֹר וַתִּפֹּל לְאַפָּיו דָּוִד עַל־פָּנֶיהָ וַתִּשְׁתַּחוּ
24 אָרְצָה: וַתִּפֹּל עַל־רַגְלָיו וַתֹּאמֶר בִּי־אֲנִי אֲדֹנִי הָעָוֹן
וּתְדַבֶּר־נָא אֲמָתְךָ בְּאָזְנֶיךָ וּשְׁמַע אֶת דִּבְרֵי אֲמָתֶךָ:
25 אַל־נָא יָשִׂים אֲדֹנִי ׀ אֶת־לִבּוֹ אֶל־אִישׁ הַבְלִיַּעַל הַזֶּה
עַל־נָבָל כִּי כִשְׁמוֹ כֵּן־הוּא נָבָל שְׁמוֹ וּנְבָלָה עִמּוֹ וַאֲנִי
26 אֲמָתְךָ לֹא רָאִיתִי אֶת־נַעֲרֵי אֲדֹנִי אֲשֶׁר שָׁלָחְתָּ: וְעַתָּה
אֲדֹנִי חַי־יְהוָה וְחֵי־נַפְשְׁךָ אֲשֶׁר מְנָעֲךָ יְהוָה מִבּוֹא
בְדָמִים וְהוֹשַׁע יָדְךָ לָךְ וְעַתָּה יִהְיוּ כְנָבָל אֹיְבֶיךָ
27 וְהַמְבַקְשִׁים אֶל־אֲדֹנִי רָעָה: וְעַתָּה הַבְּרָכָה הַזֹּאת
אֲשֶׁר־הֵבִיא שִׁפְחָתְךָ לַאדֹנִי וְנִתְּנָה לַנְּעָרִים הַמִּתְהַלְּכִים
28 בְּרַגְלֵי אֲדֹנִי: שָׂא נָא לְפֶשַׁע אֲמָתֶךָ כִּי־עָשֹׂה יַעֲשֶׂה
יְהוָה לַאדֹנִי בַּיִת נֶאֱמָן כִּי־מִלְחֲמוֹת יְהוָה אֲדֹנִי נִלָּחֶם
29 וְרָעָה לֹא־תִמָּצֵא בְךָ מִימֶיךָ: וַיָּקָם אָדָם לִרְדָּפְךָ

ולבקש

two hundred loaves, and two bottles of wine, and five sheep ready dressed, and five measures of parched corn, and an hundred clusters of raisins, and two hundred cakes of figs, and laid them on asses.

19 And she said unto her servants, Go on before me; behold, I come after you. But she told not her husband Nabal.

20 And it was so, as she rode on the ass, that she came down by the covert of the hill, and, behold, David and his men came down against her; and she met them.

21 Now David had said, Surely in vain have I kept all that this fellow hath in the wilderness, so that nothing was missed of all that pertained unto him: and he hath requited me evil for good.

22 So and more also do God unto the enemies of David, if I leave of all that pertain to him by the morning light any that pisseth against the wall.

23 And when Abigail saw David, she hasted, and lighted off the ass, and fell before David on her face, and bowed herself to the ground,

24 And fell at his feet, and said, Upon me, my lord, upon me let this iniquity be: and let thine handmaid, I pray thee, speak in thine audience, and hear the words of thine handmaid.

25 Let not my lord, I pray thee, regard this man of Belial, even Nabal: for as his name is, so is he; Nabal is his name, and folly is with him: but I thine handmaid saw not the young men of my lord, whom

26 thou didst send. Now therefore, my lord, as the LORD liveth, and as thy soul liveth, seeing the LORD hath withholden thee from coming to shed blood, and from avenging thyself with thine own hand, now let thine enemies, and they that seek evil to my lord, be as Nabal.

27 And now this blessing which thine handmaid hath brought unto my lord, let it even be given

28 unto the young men that follow my lord. I pray thee, forgive the trespass of thine handmaid: for the LORD will certainly make my lord a sure house; because my lord fighteth the

29 battles of the LORD, and evil hath not been found in thee all thy days. Yet a man is risen to pursue thee,

---

18 v. עֲשׂוּת כתיב, עֲשׂוּיוֹת קרי. 21 v. כן ב"א, ב"נ אֶת־ בנעיא. 22 v. צ"ל אלהים לְדָוִד כן ת"ע. 23 v. כן ד"א, דס"ג, ת"ע, ח"ס וח"ה, ס"א עַד־אוֹר וכן ד"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו וחר': עיין פסוק ל"ד. 24 v. סביר אֲרָצָה כתיב וקרי. כן ב"א, ב"נ וְתְדַבֵּר בנעיא. 25 v. ס"א אֶל־ וכן ד"א. 25 v. כן ב"א, ב"נ אֶת־ בנעיא. 27 v. סביר הַבְּרָכָה הַזֹּאת כתיב וקרי כרוב ספרים ביו': עיין פסוק ל"ה. ס"א הֵבִיא כתיב, הֵבִיאָה קרי. 28 v. עָשׂוֹ קרי. 29 v. כן ב"א, ב"נ לִרְדָּפְךָ רש.

וּלְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשֶׁךָ וְהָיְתָה נֶפֶשׁ אֲדֹנִי צְרוּרָה ׀ בִּצְרוֹר
הַחַיִּים אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאֵת נֶפֶשׁ אֹיְבֶיךָ יְקַלְּעֶנָּה
בְּתוֹךְ כַּף הַקָּלַע: וְהָיָה כִּי־יַעֲשֶׂה יְהוָה לַאדֹנִי כְּכָל 30
אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֶת־הַטּוֹבָה עָלֶיךָ וְצִוָּךְ לְנָגִיד עַל־יִשְׂרָאֵל:
וְלֹא תִהְיֶה זֹאת ׀ לְךָ לְפוּקָה וּלְמִכְשׁוֹל לֵב לַאדֹנִי 31
וְלִשְׁפְכְךָ־דָם חִנָּם וְלִהוֹשִׁיעַ ׀ אֲדֹנִי לוֹ וְהֵיטִב יְהוָה
לַאדֹנִי וְזָכַרְתָּ אֶת־אֲמָתֶךָ: וַיֹּאמֶר 32
דָּוִד לַאֲבִיגַיִל בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלָחֵךְ
הַיּוֹם הַזֶּה לִקְרָאתִי: וּבָרוּךְ טַעְמֵךְ וּבָרוּכָה אָתְּ אֲשֶׁר 33
כָּלַאתַנִי הַיּוֹם הַזֶּה מִבּוֹא בְּדָמִים וְהוֹשֵׁעַ יָדִי לִי: וְאוּלָם 34
חַי־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מְנָעַנִי מֵרָעָתֶךָ כִּי ׀
לוּלִי מָהַרְתְּ וַתָּבֹאתִי לִקְרָאתִי כִּי אִם־נוֹתַר לְנָבָל עַד־
אוֹר הַבֹּקֶר מַשְׁתִּין בְּקִיר: וַיִּקַּח דָּוִד מִיָּדָהּ אֵת אֲשֶׁר־ 35
הֵבִיאָה לוֹ וְלָהּ אָמַר עֲלִי לְשָׁלוֹם לְבֵיתֵךְ רְאִי
שָׁמַעְתִּי בְקוֹלֵךְ וָאֶשָּׂא פָנָיִךְ: וַתָּבֹא אֲבִיגַיִל ׀ אֶל־נָבָל 36
וְהִנֵּה־לוֹ מִשְׁתֶּה בְּבֵיתוֹ כְּמִשְׁתֵּה הַמֶּלֶךְ וְלֵב נָבָל
טוֹב עָלָיו וְהוּא שִׁכֹּר עַד־מְאֹד וְלֹא־הִגִּידָה לוֹ דָּבָר קָטָן
וְגָדוֹל עַד־אוֹר הַבֹּקֶר: וַיְהִי בַּבֹּקֶר בְּצֵאת הַיַּיִן מִנָּבָל 37
וַתַּגֶּד־לוֹ אִשְׁתּוֹ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיָּמָת לִבּוֹ בְקִרְבּוֹ
וְהוּא הָיָה לְאָבֶן: וַיְהִי כַּעֲשֶׂרֶת הַיָּמִים וַיִּגֹּף יְהוָה אֶת־ 38
נָבָל וַיָּמֹת: וַיִּשְׁמַע דָּוִד כִּי־מֵת נָבָל וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ 39
יְהוָה אֲשֶׁר רָב אֶת־רִיב חֶרְפָּתִי מִיַּד נָבָל וְאֶת־עַבְדּוֹ
חָשַׂךְ מֵרָעָה וְאֶת רָעַת נָבָל הֵשִׁיב יְהוָה בְּרֹאשׁוֹ
וַיִּשְׁלַח דָּוִד וַיְדַבֵּר בַּאֲבִיגַיִל לְקַחְתָּהּ לוֹ לְאִשָּׁה:
וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִד אֶל־אֲבִיגַיִל הַכַּרְמֶלָה וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ 40
לֵאמֹר

31 v. ס״א לִשְׁפֹּךְ וכן ר״א, ר״ו, ת״ע, ת״ם ות״ר. כס״א וְלִשְׁפּוֹךְ כתיב, וְלִשְׁפֹּךְ־ קרי.
31 v. ס״א וּלְהוֹשֵׁעַ חסר כתיב, וּלְהוֹשִׁיעַ מלא קרי. 31 v. צ״ל יַד אדני כן ת״ע: עיין
לקמן פסוק ל״ג. 34 v. וַתְּבֹאתִי כתיב, וַתָּבֹאת קרי. 40 v. כן ב״א, ב״נ יֵרְכְּבוּ בנעיא.

and to seek thy soul: but the soul of my lord shall be bound in the bundle of life with the LORD thy God; and the souls of thine enemies, them shall he sling out, as out of the middle of a sling.

30 And it shall come to pass, when the LORD shall have done to my lord according to all the good that he hath spoken concerning thee, and shall have appointed thee ruler over Israel;

31 That this shall be no grief unto thee, nor offence of heart unto my lord, either that thou hast shed blood causeless, or that my lord hath avenged himself: but when the LORD shall have dealt well with my lord, then remember thine handmaid.

32 And David said to Abigail, Blessed be the LORD God of Israel, which sent thee this day to meet me:

33 And blessed be thy advice, and blessed be thou, which hast kept me this day from coming to shed blood, and from avenging myself with mine own hand.

34 For in very deed, as the LORD God of Israel liveth, which hath kept me back from hurting thee, except thou hadst hasted and come to meet me, surely there had not been left unto Nabal by the morning light any that pisseth against the wall.

35 So David received of her hand that which she had brought him, and said unto her, Go up in peace to thine house; see, I have hearkened to thy voice, and have accepted thy person.

36 And Abigail came to Nabal; and, behold, he held a feast in his house, like the feast of a king; and Nabal's heart was merry within him, for he was very drunken:

37 wherefore she told him nothing, less or more, until the morning light. But it came to pass in the morning, when the wine was gone out of Nabal, and his wife had told him these things,

38 that his heart died within him, and he became as a stone. And it came to pass about ten

39 days after, that the LORD smote Nabal, that he died. And when David heard that Nabal was dead, he said, Blessed be the LORD, that hath pleaded the cause of my reproach from the hand of Nabal, and hath kept his servant from evil: for the LORD hath returned the wickedness of Nabal upon his own head. And David sent and communed with Abigail, to

40 take her to him to wife. And when the servants of David were come to Abigail to Carmel, they spake unto her,

41 לֵאמֹר דָּוִד שָׁלְחָנוּ אֵלַיִךְ לְקַחְתֵּךְ לוֹ לְאִשָּׁה: וַתָּקָם
וַתִּשְׁתַּחוּ אַפַּיִם אָרְצָה וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמָתְךָ לְשִׁפְחָה
42 לְרַחֵץ רַגְלֵי עַבְדֵי אֲדֹנִי: וַתְּמַהֵר וַתָּקָם אֲבִיגַיִל
וַתִּרְכַּב עַל־הַחֲמוֹר וְחָמֶשׁ נַעֲרֹתֶיהָ הַהֹלְכֹת לְרַגְלָהּ
43 וַתֵּלֶךְ אַחֲרֵי מַלְאֲכֵי דָוִד וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה: וְאֶת־אֲחִינֹעַם
לָקַח דָּוִד מִיִּזְרְעֶאל וַתִּהְיֶינָה גַם־שְׁתֵיהֶן לוֹ לְנָשִׁים:
44 וְשָׁאוּל נָתַן אֶת־מִיכַל בִּתּוֹ אֵשֶׁת דָּוִד
כו לְפַלְטִי בֶן־לַיִשׁ אֲשֶׁר מִגַּלִּים: וַיָּבֹאוּ הַזִּפִּים אֶל־שָׁאוּל
הַגִּבְעָתָה לֵאמֹר הֲלוֹא דָוִד מִסְתַּתֵּר בְּגִבְעַת הַחֲכִילָה
2 עַל פְּנֵי הַיְשִׁימֹן: וַיָּקָם שָׁאוּל וַיֵּרֶד אֶל־מִדְבַּר־זִיף וְאִתּוֹ
שְׁלֹשֶׁת־אֲלָפִים אִישׁ בְּחוּרֵי יִשְׂרָאֵל לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִד
3 בְּמִדְבַּר־זִיף: וַיִּחַן שָׁאוּל בְּגִבְעַת הַחֲכִילָה אֲשֶׁר עַל
פְּנֵי הַיְשִׁימֹן עַל־הַדֶּרֶךְ וְדָוִד יֹשֵׁב בַּמִּדְבָּר וַיַּרְא כִּי
4 בָּא שָׁאוּל אַחֲרָיו בַּמִּדְבָּרָה: וַיִּשְׁלַח דָּוִד מְרַגְּלִים
5 וַיֵּדַע כִּי־בָא שָׁאוּל אֱלֹנָהּ: וַיָּקָם דָּוִד וַיָּבֹא אֶל־
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר חָנָה־שָׁם שָׁאוּל וַיַּרְא דָּוִד אֶת־הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר שָׁכַב־שָׁם שָׁאוּל וְאַבְנֵר בֶּן־נֵר שַׂר־צְבָאוֹ וְשָׁאוּל
6 שֹׁכֵב בַּמַּעְגָּל וְהָעָם חֹנִים סְבִיבֹתָיו: וַיַּעַן דָּוִד וַיֹּאמֶר |
אֶל־אֲחִימֶלֶךְ הַחִתִּי וְאֶל־אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה אֲחִי יוֹאָב
לֵאמֹר מִי־יֵרֵד אִתִּי אֶל־שָׁאוּל אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר
7 אֲבִישַׁי אֲנִי אֵרֵד עִמָּךְ: וַיָּבֹא דָוִד וַאֲבִישַׁי | אֶל־הָעָם
לַיְלָה וְהִנֵּה שָׁאוּל שֹׁכֵב יָשֵׁן בַּמַּעְגָּל וַחֲנִיתוֹ מְשֻׁכָּהּ־
בָּאָרֶץ מְרַאֲשֹׁתָו וְאַבְנֵר וְהָעָם שֹׁכְבִים סְבִיבֹתָיו:
8 וַיֹּאמֶר אֲבִישַׁי אֶל־דָּוִד סָגַר אֱלֹהִים
הַיּוֹם אֶת־אוֹיִבֵךְ בְּיָדֶךָ וְעַתָּה אַכֶּנּוּ נָא בַּחֲנִית
ובארץ

41 v. ס״א לוֹ׳ כתיב. לִי קרי. כו, 2 vv. ס״א הַחֲבִילָה וכן ר״א. ר״ב, ר״ג, ר״ו וח״ס. 3 v. ס״א אֲשֶׁר עַל־ וכן ר״א. ר״ב ור״ב. 7 vv. סְבִיבֹתָו כתיב, סְבִיבֹתָיו קרי. 7 v. מְרַאֲשֹׁתָו כתיב, מְרַאֲשֹׁתָיו קרי. 8 v. אוֹיִבֵךְ כתיב, אֹיְבֵךְ קרי. בס״א אֹיְבֵךְ כתיב וקרי וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו ור״א.

saying, David sent us unto thee, to take thee to him to wife.

41 And she arose, and bowed herself on her face to the earth, and said, Behold, let thine handmaid be a servant to wash the feet of the servants of my lord.

42 And Abigail hasted, and arose, and rode upon an ass, with five damsels of hers that went after her; and she went after the messengers of David, and became his wife.

43 David also took Ahinoam of Jezreel; and they were also both of them his wives.

44 But Saul had given Michal his daughter, David's wife, to Phalti the son of Laish, which was of Gallim.

26 And the Ziphites came unto Saul to Gibeah, saying, Doth not David hide himself in the hill of Hachilah, which is before Jeshimon?

2 Then Saul arose, and went down to the wilderness of Ziph, having three thousand chosen men of Israel with him, to seek David in the wilderness of Ziph.

3 And Saul pitched in the hill of Hachilah, which is before Jeshimon, by the way. But David abode in the wilderness, and he saw that Saul came after him into the wilderness.

4 David therefore sent out spies, and understood that Saul was come in very deed.

5 And David arose, and came to the place where Saul had pitched: and David beheld the place where Saul lay, and Abner the son of Ner, the captain of his host: and Saul lay in the trench, and the people pitched round about him.

6 Then answered David and said to Ahimelech the Hittite, and to Abishai the son of Zeruiah, brother to Joab, saying, Who will go down with me to Saul to the camp? And Abishai said, I

7 will go down with thee. So David and Abishai came to the people by night: and, behold, Saul lay sleeping within the trench, and his spear stuck in the ground at his bolster: but Abner

8 and the people lay round about him. Then said Abishai to David, God hath delivered thine enemy into thine hand this day: now therefore let me smite him, I pray thee, with the spear

even to the earth at once, and I will not smite him the second time.

9 And David said to Abishai, Destroy him not: for who can stretch forth his hand against the LORD'S anointed, and be guiltless?

10 David said furthermore, As the LORD liveth, the LORD shall smite him; or his day shall come to die; or he shall descend into battle, and perish.

11 The LORD forbid that I should stretch forth mine hand against the LORD'S anointed: but, I pray thee, take thou now the spear that is at his bolster, and the cruse of water, and let us go.

12 So David took the spear and the cruse of water from Saul's bolster; and they gat them away, and no man saw it, nor knew it, neither awaked: for they were all asleep; because a deep sleep from the LORD was fallen upon them.

13 Then David went over to the other side, and stood on the top of an hill afar off; a great space being between them:

14 And David cried to the people, and to Abner the son of Ner, saying, Answerest thou not, Abner? Then Abner answered and said, Who art thou that criest to the king?

15 And David said to Abner, Art not thou a valiant man? and who is like to thee in Israel? wherefore then hast thou not kept thy lord the king? for there came one of the people in to destroy the king thy lord.

16 This thing is not good that thou hast done. As the LORD liveth, ye are worthy to die, because ye have not kept your master, the LORD'S anointed. And now see where the king's spear is, and the cruse of water
17 that was at his bolster. And Saul knew David's voice, and said, Is this thy voice, my son
18 David? And David said, It is my voice, my lord, O king. And he said, Wherefore doth my
19 lord thus pursue after his servant? for what have I done? or what evil is in mine hand? Now therefore, I pray thee, let my lord the king hear the words of his servant. If the LORD have stirred thee up against me, let him accept an offering: but if they be the children of men, cursed be they before the LORD; for they have driven me out this day from abiding in the in-
20 heritance of the LORD, saying, Go, serve other gods. Now therefore, let not my blood fall to the earth before the face of the LORD: for the king of Israel is come out to seek

9 וּבָאָרֶץ פַּ֥עַם אַחַ֖ת וְלֹ֣א אֶשְׁנֶ֑ה לֽוֹ׃ וַיֹּ֥אמֶר דָּוִ֖ד אֶל־
אֲבִישַׁ֑י אַל־תַּשְׁחִיתֵ֖הוּ כִּ֣י מִֽי שָׁלַ֤ח יָדוֹ֙ בִּמְשִׁיחַ֣ יְהוָ֔ה
וְנָקֹֽה׃
10 וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֔ד חַי־יְהוָ֖ה כִּ֣י אִם־יְהוָ֗ה יִנָּגְפֶ֙נּוּ֙ אוֹ־יוֹמ֣וֹ יָבֹ֔א
11 וָמֵ֖ת אוֹ֙ בַּמִּלְחָמָ֣ה יֵרֵ֔ד וְנִסְפָּֽה׃ חָלִ֣ילָה לִ֔י מֵיְהוָ֖ה
מִשְׁלֹ֣חַ יָדִ֑י בִּמְשִׁ֣יחַ יְהוָ֔ה וְעַתָּ֡ה קַח־נָ֣א אֶת־הַחֲנִית֩
12 אֲשֶׁר־מְרַאֲשֹׁתָ֨יו וְאֶת־צַפַּ֤חַת הַמַּ֙יִם֙ וְנֵלְכָ֣ה לָּ֔נוּ׃ וַיִּקַּ֣ח
דָּוִ֗ד אֶת־הַחֲנִית֙ וְאֶת־צַפַּ֣חַת הַמַּ֔יִם מְרַאֲשֹׁ֖תֵי שָׁא֑וּל
וַיֵּלְכ֖וּ לָהֶ֑ם וְאֵ֣ין רֹאֶ֗ה וְאֵ֤ין יוֹדֵע֙ וְאֵ֣ין מֵקִ֔יץ כִּ֥י כֻלָּ֖ם
13 יְשֵׁנִ֑ים כִּ֣י תַרְדֵּמַ֤ת יְהוָה֙ נָפְלָ֣ה עֲלֵיהֶ֔ם׃ וַיַּעֲבֹ֣ר דָּוִ֔ד
הָעֵ֖בֶר וַיַּעֲמֹ֣ד עַל־רֹ֣אשׁ הָהָ֑ר מֵרָחֹ֥ק רָ֛ב הַמָּק֖וֹם בֵּינֵיהֶֽם׃
14 וַיִּקְרָ֣א דָּוִ֔ד אֶל־הָעָ֖ם וְאֶל־אַבְנֵ֣ר בֶּן־נֵ֑ר לֵאמֹ֗ר הֲלוֹא
תַעֲנֶ֤ה אַבְנֵר֙ וַיֹּ֣אמֶר אַבְנֵ֔ר וַיֹּ֖אמֶר מִי־אַתָּ֥ה קָרָ֖אתָ אֶל־
15 הַמֶּֽלֶךְ׃ וַיֹּ֥אמֶר דָּוִ֖ד אֶל־אַבְנֵ֑ר הֲלוֹא־אִ֣ישׁ אַתָּ֔ה וּמִי
כָמֹ֙וךָ֙ בְּיִשְׂרָאֵ֔ל וְלָמָ֞ה לֹ֣א שָׁמַ֗רְתָּ אֶל־אֲדֹנֶ֙יךָ֙ הַמֶּ֔לֶךְ
16 כִּֽי־בָ֗א אַחַ֤ד הָעָם֙ לְהַשְׁחִ֣ית אֶת־הַמֶּ֔לֶךְ אֲדֹנֶ֖יךָ׃ לֹא־
טֹ֣וב הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֔ה אֲשֶׁ֥ר עָשִׂ֖יתָ חַי־יְהוָ֑ה כִּ֣י בְנֵי־מָ֗וֶת
אַתֶּ֤ם אֲשֶׁר֙ לֹא־שְׁמַרְתֶּ֣ם עַל־אֲדֹנֵיכֶ֔ם עַל־מְשִׁ֖יחַ יְהוָ֑ה
וְעַתָּ֗ה ׀ רְאֵה֙ אַ֣יֵּ֣ה חֲנִית֣ הַמֶּ֔לֶךְ וְאֵת֙־צַפַּ֣חַת הַמַּ֔יִם אֲשֶׁ֖ר
17 מְרַאֲשֹׁתָֽיו׃ וַיַּכֵּ֣ר שָׁא֗וּל אֶת־קוֹל֙ דָּוִ֔ד וַיֹּ֕אמֶר הֲקֹלְךָ֥ זֶ֛ה
18 בְּנִ֥י דָוִ֖ד וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֑ד קוֹלִ֣י אֲדֹנִ֣י הַמֶּ֔לֶךְ׃ וַיֹּ֖אמֶר לָמָ֣ה
זֶּ֔ה אֲדֹנִ֖י רֹדֵ֣ף אַחֲרֵ֑י עַבְדּ֗וֹ כִּי֙ מֶ֣ה עָשִׂ֔יתִי וּמֶה־בְּיָדִ֖י
19 רָעָֽה׃ וְעַתָּ֡ה יִשְׁמַע־נָ֣א אֲדֹנִ֣י הַמֶּ֡לֶךְ אֶת־דִּבְרֵ֣י עַבְדּ֡וֹ אִם־
יְהוָה֩ הֱסִיתְךָ֨ בִּ֜י יָרַ֤ח מִנְחָה֙ וְאִם־ ׀ בְּנֵ֣י הָאָדָ֔ם אֲרוּרִ֖ים
הֵ֑ם לְפָנַ֣י יְהוָ֔ה כִּֽי־גֵרְשׁ֨וּנִי֙ הַיּ֔וֹם מֵהִסְתַּפֵּ֖חַ בְּנַחֲלַ֣ת יְהוָ֑ה
20 לֵאמֹ֕ר לֵ֖ךְ עֲבֹ֥ד אֱלֹהִ֖ים אֲחֵרִֽים׃ וְעַתָּ֡ה אַל־יִפֹּ֣ל דָּמִי֩
אַרְצָ֨ה מִנֶּ֜גֶד פְּנֵ֣י יְהוָ֗ה כִּֽי־יָצָ֞א מֶ֤לֶךְ יִשְׂרָאֵל֙ לְבַקֵּ֣שׁ
את־

16 .vv 11, 16 קרא׳שתו כתיב, כרא׳שתיו קרי. 16 .v ס״א אי תניח המלך.

21 אֶת־פַּרְעֹשׁ אֶחָד כַּאֲשֶׁר יִרְדֹּף הַקֹּרֵא בֶּהָרִים: וַיֹּאמֶר
שָׁאוּל חָטָאתִי שׁוּב בְּנִי־דָוִד כִּי לֹא־אָרַע לְךָ עוֹד תַּחַת
אֲשֶׁר יָקְרָה נַפְשִׁי בְעֵינֶיךָ הַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּה הִסְכַּלְתִּי
22 וְאֶשְׁגֶּה הַרְבֵּה מְאֹד: וַיַּעַן דָּוִד וַיֹּאמֶר הִנֵּה הַחֲנִית
23 הַמֶּלֶךְ וְיַעֲבֹר אֶחָד מֵהַנְּעָרִים וְיִקָּחֶהָ: וַיהוָה יָשִׁיב
לָאִישׁ אֶת־צִדְקָתוֹ וְאֶת־אֱמֻנָתוֹ אֲשֶׁר נְתָנְךָ יְהוָה ׀
24 הַיּוֹם בְּיָדִי וְלֹא אָבִיתִי לִשְׁלֹחַ יָדִי בִּמְשִׁיחַ יְהוָה: וְהִנֵּה
כַּאֲשֶׁר גָּדְלָה נַפְשְׁךָ הַיּוֹם הַזֶּה בְּעֵינָי כֵּן תִּגְדַּל נַפְשִׁי
25 בְּעֵינֵי יְהוָה וְיַצִּלֵנִי מִכָּל־צָרָה: וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד ס
בָּרוּךְ אַתָּה בְנִי דָוִד גַּם עָשֹׂה תַּעֲשֶׂה וְגַם יָכֹל תּוּכָל
וַיֵּלֶךְ דָּוִד לְדַרְכּוֹ וְשָׁאוּל שָׁב לִמְקוֹמוֹ:

כז וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־לִבּוֹ עַתָּה אֶסָּפֶה יוֹם־אֶחָד בְּיַד
שָׁאוּל אֵין־לִי טוֹב כִּי־הִמָּלֵט אִמָּלֵט ׀ אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים
וְנוּאַשׁ מִמֶּנִּי שָׁאוּל לְבַקְשֵׁנִי עוֹד בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל
2 וְנִמְלַטְתִּי מִיָּדוֹ: וַיָּקָם דָּוִד וַיַּעֲבֹר הוּא וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ
3 אֲשֶׁר עִמּוֹ אֶל־אָכִישׁ בֶּן־מָעוֹךְ מֶלֶךְ גַּת: וַיֵּשֶׁב דָּוִד
עִם־אָכִישׁ בְּגַת הוּא וַאֲנָשָׁיו אִישׁ וּבֵיתוֹ דָּוִד וּשְׁתֵּי נָשָׁיו
אֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵאלִת וַאֲבִיגַיִל אֵשֶׁת־נָבָל הַכַּרְמְלִית:
4 וַיֻּגַּד לְשָׁאוּל כִּי־בָרַח דָּוִד גַּתָּה וְלֹא־יוֹסִף עוֹד לְבַקְשׁוֹ:
5 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אָכִישׁ אִם־נָא מָצָאתִי
חֵן בְּעֵינֶיךָ יִתְּנוּ־לִי מָקוֹם בְּאַחַת עָרֵי הַשָּׂדֶה וְאֶשְׁבָּה
6 שָׁם וְלָמָּה יֵשֶׁב עַבְדְּךָ בָּעִיר הַמַּמְלָכָה עִמָּךְ: וַיִּתֶּן־לוֹ
אָכִישׁ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־צִקְלַג לָכֵן הָיְתָה צִקְלַג לְמַלְכֵי
7 יְהוּדָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וַיְהִי מִסְפַּר
הַיָּמִים אֲשֶׁר־יָשַׁב דָּוִד בִּשְׂדֵה פְלִשְׁתִּים יָמִים וְאַרְבָּעָה

חרשים

21 v. הַחֲנִית כתיב. חֲנִית קרי. 23 v. ס״א נְגִידִי וכן ר״ב, ד״ו, ריא. תר ותד, או נְגִידִי כן ת״ע ות״ס. 25 v. יָשֹׂוא קרי. כז. 1 v. צ״ל כי אם כן ת״ע. 3 v. צ״ל הַיִּזְרְעֵלִי כן ת״ע ות״ר. 4 v. יוסף כתיב. יָסַף קרי. 5, 7 vv. בס״א אין כאן פסקא. 6 v. ס״א צִיקְלַג סלא. 6 v. סביר עַל־כֵּן. 7 v. ס״א בָּאָרֶץ וכן ת״ס.

a flea, as when one doth hunt a partridge in the mountains.

21 Then said Saul, I have sinned: return, my son David: for I will no more do thee harm, because my soul was precious in thine eyes this day: behold, I have played the fool, and have erred exceedingly.

22 And David answered and said, Behold the king's spear! and let one of the young men come over and fetch it.

23 The LORD render to every man his righteousness and his faithfulness: for the LORD delivered thee into my hand to day, but I would not stretch forth mine hand against the LORD'S anointed.

24 And, behold, as thy life was much set by this day in mine eyes, so let my life be much set by in the eyes of the LORD, and let him deliver me out of all tribulation.

25 Then Saul said to David, Blessed be thou, my son David: thou shalt both do great things, and also shalt still prevail. So David went on his way, and Saul returned to his place.

27 And David said in his heart, I shall now perish one day by the hand of Saul: there is nothing better for me than that I should speedily escape into the land of the Philistines; and Saul shall despair of me, to seek me any more in any coast of Israel: so shall I escape out of his hand.

2 And David arose, and he passed over with the six hundred men that were with him unto
3 Achish, the son of Maoch, king of Gath. And David dwelt with Achish at Gath, he and his men, every man with his household, even David with his two wives, Ahinoam the Jezreel-
4 itess, and Abigail the Carmelitess, Nabal's wife. And it was told Saul that David was fled
5 to Gath: and he sought no more again for him. And David said unto Achish, If I have now found grace in thine eyes, let them give me a place in some town in the country, that I may
6 dwell there: for why should thy servant dwell in the royal city with thee? Then Achish gave him Ziklag that day: wherefore Ziklag pertaineth unto the kings of Judah unto this day.
7 And the time that David dwelt in the country of the Philistines was a full year and four

months.

8 And David and his men went up, and invaded the Geshurites, and the Gezrites, and the Amalekites: for those nations were of old the inhabitants of the land, as thou goest to Shur, even unto the land of Egypt.

9 And David smote the land, and left neither man nor woman alive, and took away the sheep, and the oxen, and the asses, and the camels, and the apparel, and returned, and came to Achish.

10 And Achish said, Whither have ye made a road to day? And David said, Against the south of Judah, and against the south of the Jerahmeelites, and against the south of the Kenites.

11 And David saved neither man nor woman alive, to bring tidings to Gath, saying, Lest they should tell on us, saying, So did David, and so will be his manner all the while he dwelleth in the country of the Philistines.

12 And Achish believed David, saying, He hath made his people Israel utterly to abhor him; therefore he shall be my servant for ever.

28 And it came to pass in those days, that the Philistines gathered their armies together for warfare, to fight with Israel. And Achish said unto David, Know thou assuredly, that thou shalt go out with me to battle, thou and thy men.

2 And David said to Achish, Surely thou shalt know what thy servant can do. And

8 חֳדָשִׁים: וַיַּעַל דָּוִד וַאֲנָשָׁיו וַיִּפְשְׁטוּ אֶל־הַגְּשׁוּרִי וְהַגִּרְזִי
וְהָעֲמָלֵקִי כִּי הֵנָּה יֹשְׁבֹת הָאָרֶץ אֲשֶׁר מִשּׁוּלָם בּוֹאֲךָ
9 שׁוּרָה וְעַד־אֶרֶץ מִצְרָיִם: וְהִכָּה דָוִד אֶת־הָאָרֶץ וְלֹא
יְחַיֶּה אִישׁ וְאִשָּׁה וְלָקַח צֹאן וּבָקָר וַחֲמֹרִים וּגְמַלִּים
10 וּבְגָדִים וַיָּשָׁב וַיָּבֹא אל־אָכִישׁ: וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־
פְּשַׁטְתֶּם הַיּוֹם וַיֹּאמֶר דָּוִד עַל־נֶגֶב יְהוּדָה וְעַל־נֶגֶב
11 הַיְרַחְמְאֵלִי וְאֶל־נֶגֶב הַקֵּינִי: וְאִישׁ וְאִשָּׁה לֹא־הֶחֱיָה דָּוִד
לְהָבִיא גַּת לֵאמֹר פֶּן־יָגִידוּ עָלֵינוּ לֵאמֹר כֹּה־עָשָׂה דָּוִד
וְכֹה מִשְׁפָּטוֹ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר יָשַׁב בִּשְׂדֵה פְלִשְׁתִּים:
12 וַיַּאֲמֶן אָכִישׁ בְּדָוִד לֵאמֹר הַבָּאֵשׁ הִבְאִישׁ בְּעַמּוֹ בְיִשְׂרָאֵל
כח וְהָיָה לִי לְעֶבֶד עוֹלָם: וַיְהִי בַּיָּמִים
הָהֵם וַיְקַבְּצוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־מַחֲנֵיהֶם לַצָּבָא לְהִלָּחֶם
בְּיִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־דָּוִד יָדֹעַ תֵּדַע כִּי אִתִּי תֵּצֵא
2 בַּמַּחֲנֶה אַתָּה וַאֲנָשֶׁיךָ: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אָכִישׁ לָכֵן אַתָּה
תֵּדַע אֵת אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה עַבְדֶּךָ וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־דָּוִד
לָכֵן שֹׂמֵר לְרֹאשִׁי אֲשִׂימְךָ כָּל־הַיָּמִים:
3 וּשְׁמוּאֵל מֵת וַיִּסְפְּדוּ־לוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּקְבְּרֻהוּ
בָּרָמָה וּבְעִירוֹ וְשָׁאוּל הֵסִיר הָאֹבוֹת וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִים
4 מֵהָאָרֶץ: וַיִּקָּבְצוּ פְלִשְׁתִּים וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ בְּשׁוּנֵם וַיְקַבֵּץ
5 שָׁאוּל אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בַּגִּלְבֹּעַ: וַיַּרְא שָׁאוּל אֶת־
6 מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים וַיִּרָא וַיֶּחֱרַד לִבּוֹ מְאֹד: וַיִּשְׁאַל שָׁאוּל
בַּיהוָה וְלֹא עָנָהוּ יְהוָה גַּם בַּחֲלֹמוֹת גַּם בָּאוּרִים גַּם
7 בַּנְּבִיאִם: וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לַעֲבָדָיו בַּקְּשׁוּ־לִי אֵשֶׁת בַּעֲלַת־
אוֹב וְאֵלְכָה אֵלֶיהָ וְאִדָּרְשָׁה־בָּהּ וַיֹּאמְרוּ עֲבָדָיו אֵלָיו
8 הִנֵּה אֵשֶׁת בַּעֲלַת־אוֹב בְּעֵין דּוֹר: וַיִּתְחַפֵּשׂ שָׁאוּל
וַיִּלְבַּשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים וַיֵּלֶךְ הוּא וּשְׁנֵי אֲנָשִׁים עִמּוֹ וַיָּבֹאוּ
אל־

8 ר. והגזרי קרי. 10 ר. ס״א אן וכן תר׳ ות״ס: עיין לעיל ו׳ י״ד: בת״ע ות״ר אל־מי.
12 ר. ס״א ישראל וכן ר״א ור״ב. כח. 2 ר. צ״ל עתה כן ת״ע ות״ר. 3 ר. ס״א בעירו
וכן ת״ע ות״ר.

3 Achish said to David, Therefore will I make thee keeper of mine head for ever. Now Samuel was dead, and all Israel had lamented him, and buried him in Ramah, even in his own city. And Saul had put away those that had familiar spirits, and the wizards, out of the land.
4 And the Philistines gathered themselves together, and came and pitched in Shunem: and Saul
5 gathered all Israel together, and they pitched in Gilboa. And when Saul saw the host of the
6 Philistines, he was afraid, and his heart greatly trembled. And when Saul enquired of the LORD, the LORD answered him not, neither by dreams, nor by Urim, nor by prophets.
7 Then said Saul unto his servants, Seek me a woman that hath a familiar spirit, that I may go to her, and enquire of her. And his servants said to him, Behold, there is a woman that hath a
8 familiar spirit at En-dor. And Saul disguised himself, and put on other raiment, and he went, and two men with him, and they came

אֶל־הָאִשָּׁה לָיְלָה וַיֹּאמֶר קָסְמִי־נָא לִי בְּאוֹב וְהַעֲלִי לִי
9 אֵת אֲשֶׁר־אֹמַר אֵלֶיךָ: וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֵלָיו הִנֵּה אַתָּה
יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה שָׁאוּל אֲשֶׁר הִכְרִית אֶת־הָאֹבוֹת
וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִי מִן־הָאָרֶץ וְלָמָּה אַתָּה מְתַנֶּקֶשׁ בְּנַפְשִׁי
10 לַהֲמִיתֵנִי: וַיִּשָּׁבַע לָהּ שָׁאוּל בַּיהוָה לֵאמֹר חַי־יְהוָה
11 אִם־יִקָּרֶךְ עָוֹן בַּדָּבָר הַזֶּה: וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶת־מִי
12 אַעֲלֶה־לָּךְ וַיֹּאמֶר אֶת־שְׁמוּאֵל הַעֲלִי־לִי: וַתֵּרֶא הָאִשָּׁה
אֶת־שְׁמוּאֵל וַתִּזְעַק בְּקוֹל גָּדוֹל וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־
13 שָׁאוּל ׀ לֵאמֹר לָמָּה רִמִּיתָנִי וְאַתָּה שָׁאוּל: וַיֹּאמֶר לָהּ
הַמֶּלֶךְ אַל־תִּירְאִי כִּי מָה רָאִית וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֱלֹ־
14 שָׁאוּל אֱלֹהִים רָאִיתִי עֹלִים מִן־הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר לָהּ מַה־
תָּאְרוֹ וַתֹּאמֶר אִישׁ זָקֵן עֹלֶה וְהוּא עָטֶה מְעִיל וַיֵּדַע
שָׁאוּל כִּי־שְׁמוּאֵל הוּא וַיִּקֹּד אַפַּיִם אָרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ:
15 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל לָמָּה הִרְגַּזְתַּנִי לְהַעֲלוֹת אֹתִי
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל צַר־לִי מְאֹד וּפְלִשְׁתִּים ׀ נִלְחָמִים בִּי
וֵאלֹהִים סָר מֵעָלַי וְלֹא־עָנָנִי עוֹד גַּם בְּיַד הַנְּבִיאִם גַּם
בַּחֲלֹמוֹת וָאֶקְרָאֶה לְךָ לְהוֹדִיעֵנִי מָה אֶעֱשֶׂה:
16 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל וְלָמָּה תִשְׁאָלֵנִי וַיהוָה סָר
17 מֵעָלֶיךָ וַיְהִי עָרֶךָ: וַיַּעַשׂ יְהוָה לוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיָדִי
וַיִּקְרַע יְהוָה אֶת־הַמַּמְלָכָה מִיָּדֶךָ וַיִּתְּנָהּ לְרֵעֲךָ לְדָוִד:
18 כַּאֲשֶׁר לֹא־שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה וְלֹא־עָשִׂיתָ חֲרוֹן־אַפּוֹ
בַּעֲמָלֵק עַל־כֵּן הַדָּבָר הַזֶּה עָשָׂה־לְךָ יְהוָה הַיּוֹם הַזֶּה:
19 וְיִתֵּן יְהוָה גַּם אֶת־יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים וּמָחָר
אַתָּה וּבָנֶיךָ עִמִּי גַּם אֶת־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל יִתֵּן יְהוָה בְּיַד־
20 פְּלִשְׁתִּים: וַיְמַהֵר שָׁאוּל וַיִּפֹּל מְלֹא־קוֹמָתוֹ אַרְצָה וַיִּרָא
מְאֹד

to the woman by night: and he said, I pray thee, divine unto me by the familiar spirit, and bring me him up, whom I shall name unto thee.

9 And the woman said unto him, Behold, thou knowest what Saul hath done, how he hath cut off those that have familiar spirits, and the wizards, out of the land: wherefore then layest thou a snare for my life, to cause me to die?

10 And Saul sware to her by the LORD, saying, As the LORD liveth, there shall no punishment happen to thee for this thing.

11 Then said the woman, Whom shall I bring up unto thee? And he said, Bring me up Samuel.

12 And when the woman saw Samuel, she cried with a loud voice: and the woman spake to Saul, saying, Why hast thou deceived me? for thou art Saul.

13 And the king said unto her, Be not afraid: for what sawest thou? And the woman said unto Saul, I saw gods ascending out of the earth.

14 And he said unto her, What form is he of? And she said, An old man cometh up; and he is covered with a mantle. And Saul perceived that it was Samuel, and he stooped with his face to the ground, and bowed himself.

15 And Samuel said to Saul, Why hast thou disquieted me, to bring me up? And Saul answered, I am sore distressed; for the Philistines make war against me, and God is departed from me, and answereth me no more, neither by prophets, nor by dreams: therefore I have called thee, that thou mayest make known unto me

16 what I shall do. Then said Samuel, Wherefore then dost thou ask of me, seeing the LORD

17 is departed from thee, and is become thine enemy? And the LORD hath done to him, as he spake by me: for the LORD hath rent the kingdom out of thine hand, and given it to thy

18 neighbour, even to David: Because thou obeyedst not the voice of the LORD, nor executedst his fierce wrath upon Amalek, therefore hath the LORD done this thing unto thee this

19 day. Moreover the LORD will also deliver Israel with thee into the hand of the Philistines: and to morrow shalt thou and thy sons be with me: the LORD also shall deliver the host of Is-

20 rael into the hand of the Philistines. Then Saul fell straightway all along on the earth, and was sore afraid,

---

9 v. קסמי כתיב, קָסְמִי קרי. 9 v. ס״א הַיִּדְּעֹנִים וכן ת״ע, ת״ס והו״ר. 10 v. כן ב״א, ב״נ אַסר בלא. נעויא. 15 v. כן ב״א, ב״נ בְּיַד־. 15 v. ס״א הַנְּבִיאִים חסר וכן רס״ו. 16 v. ס״א עָרֵיךָ. צ״ל עָמְדֶךָ כן ת״ע ות״ס: עיין פסוק י״ז ולעיל ס״ו, כ״ח. 19 v. צ״ל עִמְּךָ נִפְלִים כן ת״ע.

מְאֹד מִדִּבְרֵי שְׁמוּאֵל גַּם־כֹּחַ לְאֵדָיְהּ בּוֹ כִּי לֹא
אָכַל לֶחֶם כָּל־הַיּוֹם וְכָל־הַלָּיְלָה: וַתָּבוֹא הָאִשָּׁה אֶל 21
שָׁאוּל וַתֵּרֶא כִּי־נִבְהַל מְאֹד וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה שָׁמְעָה
שִׁפְחָתֶךָ בְקוֹלֶךָ וָאָשִׂים נַפְשִׁי בְכַפִּי וָאֶשְׁמַע אֶת־
דִּבְרֶיךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלָי: וְעַתָּה שְׁמַע־נָא גַם־אַתָּה 22
בְּקוֹל שִׁפְחָתֶךָ וְאָשִׂמָה לְפָנֶיךָ פַּת־לֶחֶם וְאָכֻל וְיִהְיוּ
בְךָ כֹחַ כִּי תֵלֵךְ בַּדַּרְכֶּךָ: וַיְמָאֵן וַיֹּאמֶר לֹא אֹכֵל וַיִּפְרְצוּ־ 23
בּוֹ עֲבָדָיו וְגַם־הָאִשָּׁה וַיִּשְׁמַע לְקֹלָם וַיָּקָם מֵהָאָרֶץ
וַיֵּשֶׁב אֶל־הַמִּטָּה: וְלָאִשָּׁה עֵגֶל־מַרְבֵּק בַּבַּיִת וַתְּמַהֵר 24
וַתִּזְבָּחֵהוּ וַתִּקַּח־קֶמַח וַתָּלָשׁ וַתֹּפֶה מַצּוֹת: וַתַּגֶּשׁ לִפְנֵי 25
שָׁאוּל וְלִפְנֵי עֲבָדָיו וַיֹּאכֵלוּ וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ בַּלַּיְלָה
הַהוּא:

כט וַיְקַבְּצוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־כָּל־מַחֲנֵיהֶם אֲפֵקָה וְיִשְׂרְאֵל חֹנִים
2 בָּעַיִן אֲשֶׁר בְּיִזְרְעֶאל: וְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים עֹבְרִים לְמֵאוֹת
וְלַאֲלָפִים וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו עֹבְרִים בָּאַחֲרֹנָה עִם־אָכִישׁ:
3 וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים מָה הָעִבְרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר אָכִישׁ
אֶל־שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים הֲלוֹא זֶה דָּוִד עֶבֶד ו שָׁאוּל מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיָה אִתִּי זֶה יָמִים אוֹ־זֶה שָׁנִים וְלֹא־
מָצָאתִי בּוֹ מְאוּמָה מְיוֹם נָפְלוֹ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה:
וַיִּקְצְפוּ עָלָיו שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ לוֹ
שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים הָשֵׁב אֶת־הָאִישׁ וְיָשֹׁב אֶל־מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר
הִפְקַדְתּוֹ שָׁם וְלֹא־יֵרֵד עִמָּנוּ בַּמִּלְחָמָה וְלֹא־יִהְיֶה־לָנוּ
לְשָׂטָן בַּמִּלְחָמָה וּבַמֶּה יִתְרַצֶּה זֶה אֶל־אֲדֹנָיו הֲלוֹא 5
בְּרָאשֵׁי הָאֲנָשִׁים הָהֵם: הֲלוֹא־זֶה דָּוִד אֲשֶׁר יַעֲנוּ־לוֹ
בַּמְּחֹלוֹת לֵאמֹר הִכָּה שָׁאוּל בַּאֲלָפָו וְדָוִד בְּרִבְבֹתָיו:

ויקרא

כג v. 5 א׳ עלי וכן ד׳׳ב, תר׳, ת׳ע, ת׳ם ות׳ר. v. 23 הצי הספר. v. 24 ס׳א וְתָלֹשׁ כתיב: וְתָלָשׁ קרי. v. 24 ותאפהו קרי. כט. v. 1 ס׳א בָּעַין. v. 3 צ׳ל נפלו אלי או עלי כן תר׳, ת׳ע, ת׳ם ות׳ר. v. 4 בס׳א אין כאן ספקא. v. 5 באלפו כתיב, בַּאֲלָפָיו קרי. v. 5 ברבבתו כתיב, בִּרְבָבָתָיו קרי.

because of the words of Samuel: and there was no strength in him; for he had eaten no bread all the day, nor all the night.

21 And the woman came unto Saul, and saw that he was sore troubled, and said unto him, Behold, thine handmaid hath obeyed thy voice, and I have put my life in my hand, and have hearkened unto thy words which thou spakest unto me.

22 Now therefore, I pray thee, hearken thou also unto the voice of thine handmaid, and let me set a morsel of bread before thee; and eat, that thou mayest have strength, when thou goest on thy way.

23 But he refused, and said, I will not eat. But his servants, together with the woman, compelled him; and he hearkened unto their voice. So he arose from the earth, and sat upon the bed.

24 And the woman had a fat calf in the house; and she hasted, and killed it, and took flour, and kneaded it, and did bake unleavened bread thereof:

25 And she brought it before Saul, and before his servants; and they did eat. Then they rose up, and went away that night.

29 Now the Philistines gathered together all their armies to Aphek: and the Israelites pitched by a fountain which is in Jezreel.

2 And the lords of the Philistines passed on by hundreds, and by thousands:

3 but David and his men passed on in the rereward with Achish. Then said the princes of the Philistines, What do these Hebrews here? And Achish said unto the princes of the Philistines, Is not this David, the servant of Saul the king of Israel, which hath been with me these days,

4 or these years, and I have found no fault in him since he fell unto me unto this day? And the princes of the Philistines were wroth with him; and the princes of the Philistines said unto him, Make this fellow return, that he may go again to his place which thou hast appointed him, and let him not go down with us to battle, lest in the battle he be an adversary to us: for wherewith should he reconcile himself unto his master? should it not be with the heads of

5 these men? Is not this David, of whom they sang one to another in dances, saying, Saul slew his thousands, and David his ten thousands?

6 Then Achish called David, and said unto him, Surely, as the LORD liveth, thou hast been upright, and thy going out and thy coming in with me in the host is good in my sight: for I have not found evil in thee since the day of thy coming unto me unto this day: nevertheless the lords favour thee not.
7 Wherefore now return, and go in peace, that thou displease not the lords of the Philistines.
8 And David said unto Achish, But what have I done? and what hast thou found in thy servant so long as I have been with thee unto this day, that I may not go fight against the enemies of my lord the king?
9 And Achish answered and said to David, I know that thou art good in my sight, as an angel of God: notwithstanding the princes of the Philistines have said, He shall not go up with us to the battle.
10 Wherefore now rise up early in the morning with thy master's servants that are come with thee: and as soon as ye be up early in the morning, and have light, depart.
11 So David and his men rose up early to depart in the morning, to return into the land of the Philistines. And the Philistines went up to Jezreel.

30 And it came to pass, when David and his men were come to Ziklag on the third day, that the Amalekites had
2 invaded the south, and Ziklag, and smitten Ziklag, and burned it with fire; And had taken
3 the women captives, that were therein: they slew not any, either great or small, but carried them away, and went on their way. So David and his men came to the city, and, behold, it was burned with fire; and their wives, and their sons, and their daughters, were taken cap-
4 tives. Then David and the people that were with him lifted up their voice and wept, until
5 they had no more power to weep. And David's two wives were taken captives, Ahinoam
6 the Jezreelitess, and Abigail the wife of Nabal the Carmelite. And David was greatly distressed; for the people spake of stoning him, because the soul of all the people was grieved, every man for his sons and for his daughters: but David encouraged himself in the LORD his
7 God. And David said to Abiathar the priest, Ahimelech's son, I pray thee, bring me hither the ephod. And Abiathar brought thither

6 וַיִּקְרָא אָכִישׁ אֶל־דָּוִד וַיֹּאמֶר אֵלָיו
חַי־יְהוָה כִּי־יָשָׁר אַתָּה וְטוֹב בְּעֵינַי צֵאתְךָ וּבֹאֲךָ אִתִּי
בַּמַּחֲנֶה כִּי לֹא־מָצָאתִי בְךָ רָעָה מִיּוֹם בּוֹאֲךָ אֵלַי עַד־
7 הַיּוֹם הַזֶּה וּבְעֵינֵי הַסַּרְנִים לֹא־טוֹב אָתָּה: וְעַתָּה שׁוּב
וְלֵךְ בְּשָׁלוֹם וְלֹא־תַעֲשֶׂה רָע בְּעֵינֵי סַרְנֵי פְּלִשְׁתִּים:
8 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אָכִישׁ כִּי מֶה עָשִׂיתִי
וּמַה־מָּצָאתָ בְעַבְדְּךָ מִיּוֹם אֲשֶׁר הָיִיתִי לְפָנֶיךָ עַד הַיּוֹם
9 הַזֶּה כִּי לֹא אָבוֹא וְנִלְחַמְתִּי בְּאֹיְבֵי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ: וַיַּעַן
אָכִישׁ וַיֹּאמֶר אֶל־דָּוִד יָדַעְתִּי כִּי טוֹב אַתָּה בְּעֵינַי
כְּמַלְאַךְ אֱלֹהִים אַךְ שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים אָמְרוּ לֹא־יַעֲלֶה
10 עִמָּנוּ בַּמִּלְחָמָה: וְעַתָּה הַשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וְעַבְדֵי אֲדֹנֶיךָ
אֲשֶׁר־בָּאוּ אִתָּךְ וְהִשְׁכַּמְתֶּם בַּבֹּקֶר וְאוֹר לָכֶם וְלֵכוּ:
11 וַיַּשְׁכֵּם דָּוִד הוּא וַאֲנָשָׁיו לָלֶכֶת בַּבֹּקֶר לָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ
פְּלִשְׁתִּים וּפְלִשְׁתִּים עָלוּ יִזְרְעֶאל:
ל 1 וַיְהִי בְּבֹא דָוִד וַאֲנָשָׁיו צִקְלַג בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי וַעֲמָלֵקִי
פָּשְׁטוּ אֶל־נֶגֶב וְאֶל־צִקְלַג וַיַּכּוּ אֶת־צִקְלַג וַיִּשְׂרְפוּ
2 אֹתָהּ בָּאֵשׁ: וַיִּשְׁבּוּ אֶת־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר־בָּהּ מִקָּטֹן וְעַד־
3 גָּדוֹל לֹא הֵמִיתוּ אִישׁ וַיִּנְהֲגוּ וַיֵּלְכוּ לְדַרְכָּם: וַיָּבֹא דָוִד
וַאֲנָשָׁיו אֶל־הָעִיר וְהִנֵּה שְׂרוּפָה בָאֵשׁ וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם
4 וּבְנֹתֵיהֶם נִשְׁבּוּ: וַיִּשָּׂא דָוִד וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ אֶת־קוֹלָם
5 וַיִּבְכּוּ עַד אֲשֶׁר אֵין־בָּהֶם כֹּחַ לִבְכּוֹת: וּשְׁתֵּי נְשֵׁי־דָוִד
נִשְׁבּוּ אֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵלִית וַאֲבִיגַיִל אֵשֶׁת נָבָל הַכַּרְמְלִי:
6 וַתֵּצַר לְדָוִד מְאֹד כִּי־אָמְרוּ הָעָם לִסְקָלוֹ כִּי־מָרָה נֶפֶשׁ
כָּל־הָעָם אִישׁ עַל־בָּנָיו וְעַל־בְּנֹתָיו וַיִּתְחַזֵּק דָּוִד בַּיהוָה
7 אֱלֹהָיו: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אֶבְיָתָר
הַכֹּהֵן בֶּן־אֲחִימֶלֶךְ הַגִּישָׁה־נָּא לִי הָאֵפוֹד וַיַּגֶּשׁ אֶבְיָתָר
אֵת־

ו v. ס״א ויען אכיש ויאמר אל־דוד. 10 v. צ״ל אתה ועברי כן ת״ע ות״ר. 10 v. בת״ע נכנא כאן אחך והלכתם אל־המקום אשר הפקדתי אתכם שם ודבר בלבבך אל־תפקש פלבבך כי טוב אתה לפני והשכמתם וגו׳. ל, ו v. ס״א פנא וכן ר״א, רב חי״ו. 2 v. צ״ל ואת־בני־אשר כן ת״ע. 3 v. ס״א ולא וכן ר״א, תרי ותי״ר. 5 v. היזרעאלית קרי. 6 v. בג׳ כתיב, פגיו קרי.

the ephod to David.

8 And David enquired at the LORD, saying, Shall I pursue after this troop? shall I overtake them? And he answered him, Pursue: for thou shalt surely overtake them, and without fail recover all.

9 So David went, he and the six hundred men that were with him, and came to the brook Besor, where those that were left behind stayed.

10 But David pursued, he and four hundred men: for two hundred abode behind, which were so faint that they could not go over the brook Besor.

11 And they found an Egyptian in the field, and brought him to David, and gave him bread, and he did eat; and they made him drink water;

12 And they gave him a piece of a cake of figs, and two clusters of raisins: and when he had eaten, his spirit came again to him: for he had eaten no bread, nor drunk any water, three days and three nights.

13 And David said unto him, To whom belongest thou? and whence art thou? And he said, I am a young man of Egypt, servant to an Amalekite; and my master left me, because three days agone I fell sick.

14 We made an invasion upon the south of the Cherethites, and upon the coast which belongeth to Judah, and upon the south of Caleb; and we burned Ziklag with fire.

15 And David said to him, Canst thou bring me down to this company? And he said, Swear unto me by God, that thou wilt neither kill me, nor deliver me into the hands of my master, and I will bring thee down to this company.

16 And when he had brought him down, behold, they were spread abroad upon all the earth, eating and drinking, and dancing, because of all the great spoil that they had taken out of the land of the Philistines, and out of the land of Judah.

17 And David smote them from the twilight even unto the evening of the next day: and there escaped not a man of them, save four hundred young men, which rode upon camels, and fled.

18 And David recovered all that the Amalekites had carried away: and David rescued his two wives.

19 And there was nothing lacking to them, neither small nor great, neither sons nor daughters, neither spoil, nor any thing that they had taken to them: David recovered all.

20 And David took all the flocks and the herds, which they drave before those other cattle, and said, This is David's spoil.

21 And David came to the two hundred men, which

8 אֶת־הָאֲגְּדוֹד אֶל־דָּוִד וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר אֶרְדֹּף
אַחֲרֵי הַגְּדוּד־הַזֶּה הַאַשִּׂיגֶנּוּ וַיֹּאמֶר לוֹ רְדֹף כִּי־הַשֵּׂג
9 תַּשִּׂיג וְהַצֵּל תַּצִּיל: וַיֵּלֶךְ דָּוִד הוּא וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ
אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיָּבֹאוּ עַד־נַחַל הַבְּשׂוֹר וְהַנּוֹתָרִים עָמָדוּ:
10 וַיִּרְדֹּף דָּוִד הוּא וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ וַיַּעַמְדוּ מָאתַיִם
11 אִישׁ אֲשֶׁר פִּגְּרוּ מֵעָבֹר אֶת־נַחַל הַבְּשׂוֹר: וַיִּמְצְאוּ אִישׁ־
מִצְרִי בַּשָּׂדֶה וַיִּקְחוּ אֹתוֹ אֶל־דָּוִד וַיִּתְּנוּ־לוֹ לֶחֶם וַיֹּאכַל
12 וַיַּשְׁקְהוּ מָיִם: וַיִּתְּנוּ־לוֹ פֶּלַח דְּבֵלָה וּשְׁנֵי צִמֻּקִים
וַיֹּאכַל וַתָּשָׁב רוּחוֹ אֵלָיו כִּי לֹא־אָכַל לֶחֶם וְלֹא־שָׁתָה
13 מַיִם שְׁלֹשֶׁת יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לֵילוֹת: וַיֹּאמֶר לוֹ דָּוִד לְמִי
אַתָּה וְאֵי מִזֶּה אָתָּה וַיֹּאמֶר נַעַר מִצְרִי אֲנֹכִי עֶבֶד לְאִישׁ
14 עֲמָלֵקִי וַיַּעַזְבֵנִי אֲדֹנִי כִּי חָלִיתִי הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה: אֲנַחְנוּ
פָּשַׁטְנוּ נֶגֶב הַכְּרֵתִי וְעַל־אֲשֶׁר לִיהוּדָה וְעַל־נֶגֶב כָּלֵב
15 וְאֶת־צִקְלַג שָׂרַפְנוּ בָאֵשׁ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד הֲתוֹרִדֵנִי
אֶל־הַגְּדוּד הַזֶּה וַיֹּאמֶר הִשָּׁבְעָה לִּי בֵּאלֹהִים אִם־תְּמִיתֵנִי
16 וְאִם־תַּסְגִּרֵנִי בְּיַד־אֲדֹנִי וְאוֹרִדְךָ אֶל־הַגְּדוּד הַזֶּה: וַיֹּרִדֵהוּ
וְהִנֵּה נְטֻשִׁים עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ אֹכְלִים וְשֹׁתִים וְחֹגְגִים
בְּכָל הַשָּׁלָל הַגָּדוֹל אֲשֶׁר לָקְחוּ מֵאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וּמֵאֶרֶץ
17 יְהוּדָה: וַיַּכֵּם דָּוִד מֵהַנֶּשֶׁף וְעַד־הָעֶרֶב לְמָחֳרָתָם וְלֹא־
נִמְלַט מֵהֶם אִישׁ כִּי אִם־אַרְבַּע מְאוֹת אִישׁ־נַעַר אֲשֶׁר
18 רָכְבוּ עַל־הַגְּמַלִּים וַיָּנֻסוּ: וַיַּצֵּל דָּוִד אֵת כָּל־אֲשֶׁר לָקְחוּ
19 עֲמָלֵק וְאֶת־שְׁתֵּי נָשָׁיו הִצִּיל דָּוִד: וְלֹא נֶעְדַּר־לָהֶם מִן־
הַקָּטֹן וְעַד־הַגָּדוֹל וְעַד־בָּנִים וּבָנוֹת וּמִשָּׁלָל וְעַד כָּל־
20 אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם הַכֹּל הֵשִׁיב דָּוִד: וַיִּקַּח דָּוִד אֶת־
כָּל־הַצֹּאן וְהַבָּקָר נָהֲגוּ לִפְנֵי הַמִּקְנֶה הָהוּא וַיֹּאמְרוּ
21 זֶה שְׁלַל דָּוִד: וַיָּבֹא דָּוִד אֶל־מָאתַיִם הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר

פנרו

11 ν. כן ב״א, כ״נ וַיִּמְצְאוּ בלא נעימא. 19 ν. סוקדם באוהר צ״ל וּמִשָּׁלָל וְעַד־בָּנִים וּבָנוֹת כן ת״ע.

were so faint that they could not follow David, whom they had made also to abide at the brook Besor: and they went forth to meet David, and to meet the people that were with him: and when David came near to the people, he saluted them.

Then answered all the wicked men and men of Belial, of those that went with David, and said, Because they went not with us, we will not give them ought of the spoil that we have recovered, save to every man his wife and his children, that they may lead them away, and depart.

Then said David, Ye shall not do so, my brethren, with that which the LORD hath given us, who hath preserved us, and delivered the company that came against us into our hand.

For who will hearken unto you in this matter? but as his part is that goeth down to the battle, so shall his part be that tarrieth by the stuff: they shall part alike.

And it was so from that day forward, that he made it a statute and an ordinance for Israel unto this day.

And when David came to Ziklag, he sent of the spoil unto the elders of Judah, even to his friends, saying, Behold a present for you of the spoil of the enemies of the LORD;

To them which were in Beth-el, and to them which were in south Ramoth, and to them which were in Jattir,

And to them which were in Aroer, and to them which were in Siphmoth, and to them which were in Eshtemoa,

And to them which were in Rachal, and to them which were in the cities of the Jerahmeelites, and to them which were in the cities of the Kenites,

And to them which were in Hormah,

סְגֻרִ֑ו ׀ מִלֶּ֖כֶת ׀ אַחֲרֵ֣י דָוִ֗ד וַיֹּשִׁיבֻם֙ בְּנַ֣חַל הַבְּשׂ֔וֹר וַיֵּצְא֥וּ
לִקְרַאת֙ דָּוִ֔ד וְלִקְרַאת֙ הָעָ֔ם אֲשֶׁר־אִתּ֖וֹ וַיִּגַּ֥שׁ דָּוִ֛ד אֶת־
22 הָעָ֖ם וַיִּשְׁאַ֣ל לָהֶ֑ם לְשָׁלֽוֹם׃ וַיַּ֗עַן
כָּל־אִישׁ־רָ֤ע וּבְלִיַּ֙עַל֙ מֵֽהָאֲנָשִׁ֔ים אֲשֶׁ֖ר הָלְכ֣וּ עִם־דָּוִ֑ד
וַיֹּאמְר֗וּ יַ֚עַן אֲשֶׁ֣ר לֹא־הָלְכ֣וּ עִמָּ֔נוּ לֹא־נִתֵּ֥ן לָהֶ֖ם מֵהַשָּׁלָ֑ל
אֲשֶׁ֤ר הִצַּ֙לְנוּ֙ כִּ֣י אִם־אִ֔ישׁ אֶת־אִשְׁתּ֖וֹ וְאֶת־בָּנָ֑יו וְיִנְהָ֖גוּ
23 וְיֵלֵֽכוּ׃ וַיֹּ֥אמֶר דָּוִ֖ד לֹא־תַעֲשׂ֣וּ
כֵּ֔ן אַחֵ֕י אֶת֛ אֲשֶׁר־נָתַ֥ן יְהוָ֖ה לָ֑נוּ וַיִּשְׁמֹ֤ר אֹתָ֙נוּ֙ וַיִּתֵּ֣ן אֶת־
24 הַגְּד֣וּד הַבָּ֔א עָלֵ֖ינוּ בְּיָדֵֽנוּ׃ וּמִ֥י יִשְׁמַ֛ע לָכֶ֖ם לַדָּבָ֣ר הַזֶּ֑ה
כִּ֣י כְחֵ֤לֶק ׀ הַיֹּרֵד֙ בַּמִּלְחָמָ֔ה וּכְחֵ֖לֶק הַיֹּשֵׁ֣ב עַל־הַכֵּלִ֑ים
25 יַחְדָּ֖ו יַֽחֲלֹֽקוּ׃ וַיְהִ֤י מֵהַיּוֹם֙ הַה֣וּא וָמָ֔עְלָה וַיְשִׂמֵ֥הוּ לְחֹ֖ק ס
וּלְמִשְׁפָּ֑ט לְיִשְׂרָאֵ֕ל עַ֖ד הַיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃
26 וַיָּבֹ֤א דָּוִד֙ אֶל־צִ֣קְלַ֔ג וַיִּשְׁלַ֤ח מֵהַשָּׁלָל֙ לִזְקֵנֵ֣י
יְהוּדָ֔ה לְרֵעֵ֖הוּ לֵאמֹ֑ר הִנֵּ֥ה לָכֶ֛ם בִּרְכָ֖ה מִשְׁלַ֥ל אֹיְבֵ֖י
יְהוָֽה׃

27 לַאֲשֶׁר בְּבֵֽית־אֵ֑ל
וְלַאֲשֶׁ֖ר בְּרָמֹ֥ת־נֶ֛גֶב
וְלַאֲשֶׁ֖ר בְּיַתִּֽר׃
28 וְלַאֲשֶׁ֖ר בַּֽעֲרֹעֵ֑ר
וְלַאֲשֶׁ֖ר בְּשִׁפְמֹֽות׃
וְלַאֲשֶׁ֖ר בְּאֶשְׁתְּמֹֽעַ׃
29 וְלַאֲשֶׁ֖ר בְּרָכָ֑ל
וְלַאֲשֶׁ֖ר בְּעָרֵ֥י הַיְרַחְמְאֵלִ֛י
וְלַאֲשֶׁ֖ר בְּעָרֵ֥י הַקֵּינִֽי׃
30 וְלַאֲשֶׁ֖ר בְּחָרְמָֽה׃

ולאשר

21 v. ס״א וַיִּשְׁבֵם וכן תר׳, ת״ע, ת״ס וח״ר. 21 v. צ״ל וַיִּשְׁאֲלוּ לוֹ כן ת״ע. 22 v. ס״א עִמָּנוּ וכן רי״ב, ת״ע, ת״ס וח״ר. 23 v. כן ב״א, ב״נ אֶת־ בנעיא. 24 v. הוא״ר כתיב, חִיּוּדֵ קרי, ס״א חִיּוּדֵ כתיב וקרי וכן ר״א ור״ב. 25 v. ס״א בְּיִשְׂרָאֵל וכן ר״ג, ר״ו ור״ב. 27 v. כן למערבאי, לסורחאי בְּבֵיתְאֵל חדא סלה. 27 v. כן ב״א, ב״נ בְּרָמוֹת־.

and to them which were in Chor-ashan, and to them which were in Athach,

31 And to them which were in Hebron, and to all the places where David himself and his men were wont to haunt.

31 Now the Philistines fought against Israel: and the men of Israel fled from before the Philistines, and fell down slain in mount Gilboa.

2 And the Philistines followed hard upon Saul and upon his sons; and the Philistines slew Jonathan, and Abi-nadab, and Malchi-shua, Saul's sons.

3 And the battle went sore against Saul, and the archers hit him; and he was sore wounded of the archers.

4 Then said Saul unto his armourbearer, Draw thy sword, and thrust me through therewith; lest these uncircumcised come and thrust me through, and abuse me. But his armourbearer would not; for he was sore afraid. Therefore Saul took a sword, and fell upon it.

5 And when his armourbearer saw that Saul was dead, he fell likewise upon his sword, and died with him.

6 So Saul died, and his three sons, and his armourbearer, and all his men, that same day together.

7 And when the men of Israel that were on the other side of the valley, and they that were on the other side Jordan, saw that the men of Israel fled, and that Saul and his sons were dead, they forsook the cities, and fled; and

8 the Philistines came and dwelt in them. And it came to pass on the morrow, when the Philistines came to strip the slain, that they found Saul and his three sons fallen in mount

9 Gilboa. And they cut off his head, and stripped off his armour, and sent into the land of the Philistines round about, to publish it in the house of their idols, and among the people. And

10 they put his armour in the house of Ashtaroth: and they fastened his body to the wall of Beth-

11 shan. And when the inhabitants of Jabesh-gilead heard of that which the Philistines had

12 done to Saul; All the valiant men arose, and went all

וְלָאֲשֶׁר בְּכֹור־עָשָׁן
וְלָאֲשֶׁר בְּעָתָךְ׃
31 וְלָאֲשֶׁר בְּחֶבְרֹון
וְלְכָל־הַמְּקֹמֹות אֲשֶׁר־הִתְהַלֵּךְ־שָׁם דָּוִד הוּא וַאֲנָשָׁיו׃
לא וּפְלִשְׁתִּים נִלְחָמִים בְּיִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ
אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי פְלִשְׁתִּים וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים בְּהַר
2 הַגִּלְבֹּעַ׃ וַיַּדְבְּקוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־שָׁאוּל וְאֶת־בָּנָיו וַיַּכּוּ
פְלִשְׁתִּים אֶת־יְהֹונָתָן וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־מַלְכִּי־שׁוּעַ בְּנֵי
3 שָׁאוּל׃ וַתִּכְבַּד הַמִּלְחָמָה אֶל־שָׁאוּל וַיִּמְצְאֻהוּ הַמֹּרִים
4 אַנְשֵׁי בַקָּשֶׁת וַיָּחֶל מְאֹד מֵהַמֹּרִים׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל
לְנֹשֵׂא כֵלָיו שְׁלֹף־חַרְבְּךָ וְדָקְרֵנִי בָהּ פֶּן־יָבֹואוּ הָעֲרֵלִים
הָאֵלֶּה וּדְקָרֻנִי וְהִתְעַלְּלוּ־בִי וְלֹא אֹבָה נֹשֵׂא כֵלָיו כִּי
5 יָרֵא מְאֹד וַיִּקַּח שָׁאוּל אֶת־הַחֶרֶב וַיִּפֹּל עָלֶיהָ׃ וַיַּרְא
נֹשֵׂא־כֵלָיו כִּי מֵת שָׁאוּל וַיִּפֹּל גַּם־הוּא עַל־חַרְבֹּו וַיָּמָת
6 עִמֹּו׃ וַיָּמָת שָׁאוּל וּשְׁלֹשֶׁת בָּנָיו וְנֹשֵׂא כֵלָיו גַּם כָּל
7 אֲנָשָׁיו בַּיֹּום הַהוּא יָחְדָּו׃ וַיִּרְאוּ אַנְשֵׁי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
בְּעֵבֶר הָעֵמֶק וַאֲשֶׁר | בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן כִּי־נָסוּ אַנְשֵׁי
יִשְׂרָאֵל וְכִי־מֵתוּ שָׁאוּל וּבָנָיו וַיַּעַזְבוּ אֶת־הֶעָרִים וַיָּנֻסוּ
8 וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים וַיֵּשְׁבוּ בָהֶן׃ וַיְהִי
מִמָּחֳרָת וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים לְפַשֵּׁט אֶת־הַחֲלָלִים וַיִּמְצְאוּ
אֶת־שָׁאוּל וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת בָּנָיו נֹפְלִים בְּהַר הַגִּלְבֹּעַ׃
9 וַיְכָרְתוּ אֶת־רֹאשֹׁו וַיַּפְשִׁטוּ אֶת־כֵּלָיו וַיְשַׁלְּחוּ בְּאֶרֶץ
פְּלִשְׁתִּים סָבִיב לְבַשֵּׂר בֵּית עֲצַבֵּיהֶם וְאֶת־הָעָם׃
10 וַיָּשִׂימוּ אֶת־כֵּלָיו בֵּית עַשְׁתָּרֹות וְאֶת־גְּוִיָּתֹו תָּקְעוּ בְּחֹומַת
11 בֵּית שָׁן׃ וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו יֹשְׁבֵי יָבֵישׁ גִּלְעָד אֵת אֲשֶׁר
12 עָשׂוּ פְלִשְׁתִּים לְשָׁאוּל׃ וַיָּקוּמוּ כָּל־אִישׁ חַיִל וַיֵּלְכוּ כָּל־
הַלָּיְלָה

30 v. ס״א בְּבוֹר וכן ר״ו וס״ו. 31 v. כן בנציא ברוב ספרים כ״י. לא. 2 v. כן למערבאי, לסרנחאי סַלְמִישׁוּעַ חדא סלה. 3 v. ס״א עַל־. 3 v. ס״א הַמּוֹרִים, מְחַמְּרִים חסר. 3 v. נ״ל מוקדם מאוחר ות״ל אַנְשֵׁי חַמּוֹרִים בקשה. 6 v. ס״א וְגַם וכן ר״א. ר״ב. ח״ס ות״ר. 9 v. צ״ל אֶת־ כן ת״ע: עיין ד״ה א. ו׳. ב׳.

הַלַּיְלָה וַיִּקְחוּ אֶת־גְּוִיַּת שָׁאוּל וְאֵת גְּוִיֹּת בָּנָיו מֵחוֹמַת
13 בֵּית שָׁן וַיָּבֹאוּ יָבֶשָׁה וַיִּשְׂרְפוּ אוֹתָם שָׁם: וַיִּקְחוּ אֶת־
עַצְמוֹתֵיהֶם וַיִּקְבְּרוּ תַּחַת־הָאֶשֶׁל בְּיָבֵשָׁה וַיָּצֻמוּ שִׁבְעַת
א יָמִים: שמואל ב

וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת שָׁאוּל
וְדָוִד שָׁב מֵהַכּוֹת אֶת־הָעֲמָלֵקִי וַיֵּשֶׁב דָּוִד בְּצִקְלָג
יָמִים שְׁנָיִם: וַיְהִי ׀ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְהִנֵּה אִישׁ בָּא מִן 2
הַמַּחֲנֶה מֵעִם שָׁאוּל וּבְגָדָיו קְרֻעִים וַאֲדָמָה עַל־רֹאשׁוֹ
וַיְהִי בְּבֹאוֹ אֶל־דָּוִד וַיִּפֹּל אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ: וַיֹּאמֶר לוֹ דָּוִד 3
אֵי מִזֶּה תָּבוֹא וַיֹּאמֶר אֵלָיו מִמַּחֲנֵה יִשְׂרָאֵל נִמְלָטְתִּי:
וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד מֶה־הָיָה הַדָּבָר הַגֶּד־נָא לִי וַיֹּאמֶר 4
אֲשֶׁר־נָס הָעָם מִן־הַמִּלְחָמָה וְגַם־רַבָּה נָפַל מִן־הָעָם
וַיָּמֻתוּ וְגַם־שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן בְּנוֹ מֵתוּ: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־ 5
הַנַּעַר הַמַּגִּיד לוֹ אֵיךְ יָדַעְתָּ כִּי־מֵת שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן בְּנוֹ:
וַיֹּאמֶר הַנַּעַר ׀ הַמַּגִּיד לוֹ נִקְרֹא נִקְרֵיתִי בְהַר הַגִּלְבֹּעַ 6
וְהִנֵּה שָׁאוּל נִשָּׁעֵן עַל־חֲנִיתוֹ וְהִנֵּה הָרֶכֶב וָפָרָשִׁים
הַפָּרְשִׁים הִדְבִּקוּהוּ: וַיִּפֶן אַחֲרָיו וַיִּרְאֵנִי וַיִּקְרָא אֵלָי 7
וָאֹמַר הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר לִי מִי־אָתָּה וָאֹמַר אֵלָיו עֲמָלֵקִי 8
אָנֹכִי: וַיֹּאמֶר אֵלַי עָמֹד־נָא עָלַי וּמְתָתֵנִי כִּי אֲחָזַנִי הַשָּׁבֶץ 9
כִּי־כָל־עוֹד נַפְשִׁי בִּי: וָאֶעֱמָד עָלָיו וָאֲמִתֵהוּ כִּי 10
יָדַעְתִּי כִּי לֹא יִחְיֶה אַחֲרֵי נָפְלוֹ וָאֶקַּח הַנֵּזֶר ׀ אֲשֶׁר עַל־
רֹאשׁוֹ וְאֶצְעָדָה אֲשֶׁר עַל־זְרֹעוֹ וָאָבִיאֵם אֶל־אֲדֹנִי
הֵנָּה: וַיַּחֲזֵק דָּוִד בִּבְגָדָיו וַיְקָרָעֵם וְגַם כָּל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר 11
אִתּוֹ: וַיִּסְפְּדוּ וַיִּבְכּוּ וַיָּצֻמוּ עַד־הָעֶרֶב עַל־שָׁאוּל וְעַל 12
יְהוֹנָתָן בְּנוֹ וְעַל־עַם יְהוָה וְעַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי נָפְלוּ
בֶחָרֶב:

ויאמר

א. 1 v. ס״א הָעֲמָלְקִי וכן ד״ב ח״ו. 3 v. כן ב״א, ב״נ מְכַּחֲנֵה. 4 v. ס״א וְגַם רַבִּים.
8 v. וַיֹּאמֶר כתיב, וְאֹמַר קרי, בס״א וָאֹמַר כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, חר׳, ח״ע, ת״ס וח״ר. 11 v. בִּגְנָדָיו כתיב, בִּבְגָדָיו קרי, בס״א בִּגְנָדָיו כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, חר׳, ח״ע, ת״ס וח״ר.

night, and took the body of Saul and the bodies of his sons from the wall of Beth-shan, and came to Jabesh, and burnt them there.
13 13 And they took their bones, and buried them under a tree at Jabesh, and fasted seven days.

THE SECOND BOOK OF

SAMUEL

OTHERWISE CALLED THE SECOND BOOK OF THE KINGS

1 Now it came to pass after the death of Saul, when David was returned from the slaughter of the Amalekites, and David had abode two days in Ziklag;
2 It came even to pass on the third day, that, behold, a man came out of the camp from Saul with his clothes rent, and earth upon his head: and so it was, when he came to David, that he fell to the earth, and did obeisance.
3 And David said unto him, From whence comest thou? And he said unto him, Out of the camp of Israel am I escaped.
4 And David said unto him, How went the matter? I pray thee, tell me. And he answered, That the people are fled from the battle, and many of the people also are fallen and dead; and Saul and Jonathan his son are dead also.
5 And David said unto the young man that told him, How knowest thou that Saul
6 and Jonathan his son be dead? And the young man that told him said, As I happened by chance upon mount Gilboa, behold, Saul leaned upon his spear; and, lo, the chariots and
7 horsemen followed hard after him. And when he looked behind him, he saw me, and called
8 unto me. And I answered, Here am I. And he said unto me, Who art thou? And I answered
9 him, I am an Amalekite. He said unto me again, Stand, I pray thee, upon me, and slay me:
10 for anguish is come upon me, because my life is yet whole in me. So I stood upon him, and slew him, because I was sure that he could not live after that he was fallen: and I took the crown that was upon his head, and the bracelet that was on his arm, and have brought them
11 hither unto my lord. Then David took hold on his clothes, and rent them; and likewise all
12 the men that were with him: And they mourned, and wept, and fasted until even, for Saul, and for Jonathan his son, and for the people of the LORD, and for the house of Israel; because they were fallen by the sword.

13 And David said unto the young man that told him, Whence art thou? And he answered, I am the son of a stranger, an Amalekite.

14 And David said unto him, How wast thou not afraid to stretch forth thine hand to destroy the LORD'S anointed?

15 And David called one of the young men, and said, Go near, and fall upon him. And he smote him that he died.

16 And David said unto him, Thy blood be upon thy head; for thy mouth hath testified against thee, saying, I have slain the LORD'S anointed.

17 And David lamented with this lamentation over Saul and over Jonathan his son:

18 (Also he bade them teach the children of Judah the use of the bow: behold, it is written in the book of Jasher.)

19 The beauty of Israel is slain upon thy high places: how are the mighty fallen!

20 Tell it not in Gath, publish it not in the streets of Askelon; lest the daughters of the Philistines rejoice, lest the daughters of the uncircumcised triumph.

21 Ye mountains of Gilboa, let there be no dew, neither let there be rain, upon you, nor fields of offerings: for there the shield of the mighty is vilely cast away, the shield of Saul, as though he had not been anointed with oil.

22 From the blood of the slain, from the fat of the mighty, the bow of Jonathan turned not back, and the sword of Saul returned not empty.

23 Saul and Jonathan were lovely and pleasant in their lives, and in their death they were not di-

24 vided: they were swifter than eagles, they were stronger than lions. Ye daughters of Israel, weep over Saul, who clothed you in scarlet, with other delights, who put on ornaments of

25 gold upon your apparel. How are the mighty fallen in the midst of the battle! O Jonathan,

26 thou wast slain in thine high places. I am distressed for thee, my brother Jonathan: very pleasant hast thou been unto me: thy love to me was wonderful, passing the love of women.

27 How are the mighty fallen, and the weapons of war perished!

2 And it came to pass after this, that David enquired of the LORD, saying, Shall I go up into any of the cities of Judah? And the LORD said unto him, Go up. And David said, Whither

2 shall I go up? And he said, Unto Hebron. So David went up thither, and his two wives also,

13 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַנַּעַר הַמַּגִּיד לוֹ אַי מִזֶּה אָתָּה וַיֹּאמֶר בֶּן
14 אִישׁ גֵּר עֲמָלֵקִי אָנֹכִי: וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד אֵיךְ לֹא יָרֵאתָ
15 לִשְׁלֹחַ יָדְךָ לְשַׁחֵת אֶת־מְשִׁיחַ יְהוָה: וַיִּקְרָא דָוִד לְאַחַד
16 מֵהַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר גַּשׁ פְּגַע־בּוֹ וַיַּכֵּהוּ וַיָּמֹת: וַיֹּאמֶר אֵלָיו
דָּוִד דָּמְךָ עַל־רֹאשֶׁךָ כִּי פִיךָ עָנָה בְךָ לֵאמֹר אָנֹכִי מַתְתִּי
אֶת־מְשִׁיחַ יְהוָה:
17 וַיְקֹנֵן דָּוִד אֶת־הַקִּינָה הַזֹּאת עַל־שָׁאוּל וְעַל־יְהוֹנָתָן
18 בְּנוֹ: וַיֹּאמֶר לְלַמֵּד בְּנֵי־יְהוּדָה קָשֶׁת הִנֵּה כְתוּבָה עַל־
19 סֵפֶר הַיָּשָׁר: הַצְבִי יִשְׂרָאֵל עַל־בָּמוֹתֶיךָ חָלָל אֵיךְ
20 נָפְלוּ גִבֹּרִים: אַל־תַּגִּידוּ בְגַת אַל־תְּבַשְּׂרוּ בְּחוּצוֹת
אַשְׁקְלוֹן פֶּן־תִּשְׂמַחְנָה בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים פֶּן־תַּעֲלֹזְנָה בְּנוֹת
21 הָעֲרֵלִים: הָרֵי בַגִּלְבֹּעַ אַל־טַל וְאַל־מָטָר עֲלֵיכֶם וּשְׂדֵי
תְרוּמֹת כִּי שָׁם נִגְעַל מָגֵן גִּבּוֹרִים מָגֵן שָׁאוּל בְּלִי מָשִׁיחַ
22 בַּשָּׁמֶן: מִדַּם חֲלָלִים מֵחֶלֶב גִּבּוֹרִים קֶשֶׁת יְהוֹנָתָן
23 לֹא נָשׁוֹג אָחוֹר וְחֶרֶב שָׁאוּל לֹא תָשׁוּב רֵיקָם: שָׁאוּל
וְיְהוֹנָתָן הַנֶּאֱהָבִים וְהַנְּעִימִם בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרָדוּ
24 מִנְּשָׁרִים קַלּוּ מֵאֲרָיוֹת גָּבֵרוּ: בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל־שָׁאוּל
בְּכֶינָה הַמַּלְבִּשְׁכֶם שָׁנִי עִם־עֲדָנִים הַמַּעֲלֶה עֲדִי זָהָב עַל
25 לְבוּשְׁכֶן: אֵיךְ נָפְלוּ גִבֹּרִים בְּתוֹךְ הַמִּלְחָמָה יְהוֹנָתָן
26 עַל־בָּמוֹתֶיךָ חָלָל: צַר־לִי עָלֶיךָ אָחִי יְהוֹנָתָן נָעַמְתָּ לִי
27 מְאֹד נִפְלְאַתָה אַהֲבָתְךָ לִי מֵאַהֲבַת נָשִׁים: אֵיךְ נָפְלוּ
ב גִּבֹּרִים וַיֹּאבְדוּ כְּלֵי מִלְחָמָה: וַיְהִי
אַחֲרֵי־כֵן וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה ׀ לֵאמֹר הַאֶעֱלֶה בְאַחַת
עָרֵי יְהוּדָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו עֲלֵה וַיֹּאמֶר דָּוִד אָנָה
2 אֶעֱלֶה וַיֹּאמֶר חֶבְרוֹנָה: וַיַּעַל שָׁם דָּוִד וְגַם שְׁתֵּי נָשָׁיו
אחינעם

16 v. דָּמְךָ כתיב; דָּמֶיךָ קרי. 20 v. ס"א וְאַל־ וכן ר"א, ר"ב, ר"ז, ת"ע, ח"ס וח"ד.
20 v. ס"א גִּתְצוֹת. 21 v. ס"א מָשׁוּחַ וכן ר"א ור"כ, וכס"א מָשִׁיחַ כתיב, מָשׁוּחַ קרי.
22 v. ס"א נָסוֹג וכן ר"א ות"ו. 24 v. ס"א עָלֶיךָ. 24 v. ס"א לְבוּשְׁכֶם וכן ר"א, ר"ב ור"ו.

אֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֶאלִית וַאֲבִיגַיִל אֵשֶׁת נָבָל הַכַּרְמְלִי׃
3 וְאַנְשָׁיו אֲשֶׁר־עִמּוֹ הֶעֱלָה דָוִד אִישׁ וּבֵיתוֹ וַיֵּשְׁבוּ בְּעָרֵי
4 חֶבְרוֹן׃ וַיָּבֹאוּ אַנְשֵׁי יְהוּדָה וַיִּמְשְׁחוּ־שָׁם אֶת־דָּוִד
לְמֶלֶךְ עַל־בֵּית יְהוּדָה וַיַּגִּדוּ לְדָוִד לֵאמֹר אַנְשֵׁי יָבֵישׁ
5 גִּלְעָד אֲשֶׁר קָבְרוּ אֶת־שָׁאוּל׃ וַיִּשְׁלַח
דָּוִד מַלְאָכִים אֶל־אַנְשֵׁי יָבֵישׁ גִּלְעָד וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם הַחֶסֶד הַזֶּה עִם־
6 אֲדֹנֵיכֶם עִם־שָׁאוּל וַתִּקְבְּרוּ אֹתוֹ׃ וְעַתָּה יַעַשׂ־יְהוָה
עִמָּכֶם חֶסֶד וֶאֱמֶת וְגַם אֲנִכִי אֶעֱשֶׂה אִתְּכֶם הַטּוֹבָה
7 הַזֹּאת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם הַדָּבָר הַזֶּה׃ וְעַתָּה | תֶּחֱזַקְנָה ס
יְדֵיכֶם וִהְיוּ לִבְנֵי־חַיִל כִּי־מֵת אֲדֹנֵיכֶם שָׁאוּל וְגַם אֹתִי
מָשְׁחוּ בֵּית־יְהוּדָה לְמֶלֶךְ עֲלֵיהֶם׃
8 וְאַבְנֵר בֶּן־נֵר שַׂר־צְבָא אֲשֶׁר לְשָׁאוּל לָקַח אֶת־
9 אִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל וַיַּעֲבִרֵהוּ מַחֲנָיִם׃ וַיַּמְלִכֵהוּ אֶל־
הַגִּלְעָד וְאֶל־הָאֲשׁוּרִי וְאֶל־יִזְרְעֶאל וְעַל־אֶפְרַיִם וְעַל־
10 בִּנְיָמִן וְעַל־יִשְׂרָאֵל כֻּלֹּה׃ בֶּן־
אַרְבָּעִים שָׁנָה אִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל בְּמָלְכוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל
וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלַךְ אַךְ בֵּית יְהוּדָה הָיוּ אַחֲרֵי דָּוִד׃
11 וַיְהִי מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר הָיָה דָּוִד מֶלֶךְ בְּחֶבְרוֹן עַל־
בֵּית יְהוּדָה שֶׁבַע שָׁנִים וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים׃
12 וַיֵּצֵא אַבְנֵר בֶּן־נֵר וְעַבְדֵי אִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל
13 מַחֲנָיִם גִּבְעֹנָה׃ וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה וְעַבְדֵי דָוִד יָצָאוּ
וַיִּפְגְּשׁוּם עַל־בְּרֵכַת גִּבְעוֹן וַיֵּשְׁבוּ אֵלֶּה עַל־
14 הַבְּרֵכָה מִזֶּה וְאֵלֶּה עַל־הַבְּרֵכָה מִזֶּה׃ וַיֹּאמֶר אַבְנֵר
אֶל־יוֹאָב יָקוּמוּ נָא הַנְּעָרִים וִישַׂחֲקוּ לְפָנֵינוּ וַיֹּאמֶר יוֹאָב
15 יָקֻמוּ׃ וַיָּקֻמוּ וַיַּעַבְרוּ בְמִסְפָּר שְׁנֵים עָשָׂר לְבִנְיָמִן
וּלְאִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל וּשְׁנֵים עָשָׂר מֵעַבְדֵי דָוִד׃
ויחזקו

ב. 2 v. היזרעאלית קרי. 5 v. ס׳א אלהם חסר. 8 v. בס׳א אין כאן ספקא.
9 v. כל קרי. 13 v. צ׳ל יצאו מחברון כן ת׳ע. 15 v. צ׳ל לאיש כן ת׳ע ות׳ס.

Ahinoam the Jezreelitess, and Abigail Nabal's wife the Carmelite.

3 And his men that were with him did David bring up, every man with his household: and they dwelt in the cities of Hebron.

4 And the men of Judah came, and there they anointed David king over the house of Judah. And they told David, saying, That the men of Jabesh-gilead were they that buried Saul.

5 And David sent messengers unto the men of Jabesh-gilead, and said unto them, Blessed be ye of the LORD, that ye have shewed this kindness unto your lord, even unto Saul, and have buried him.

6 And now the LORD shew kindness and truth unto you: and I also will requite you this kindness, because ye have done this thing.

7 Therefore now let your hands be strengthened, and be ye valiant: for your master Saul is dead, and also the house of Judah have anointed me king over them.

8 But Abner the son of Ner, captain of Saul's host, took Ish-bosheth the son of Saul, and brought him over to Mahanaim;

9 And made him king over Gilead, and over the Ashurites, and over Jezreel, and over Ephraim, and over Benjamin, and over all Israel.

10 Ish-bosheth Saul's son was forty years old when he began to reign over Israel, and reigned two years. But

11 the house of Judah followed David. And the time that David was king in Hebron over the

12 house of Judah was seven years and six months. And Abner the son of Ner, and the ser-

13 vants of Ish-bosheth the son of Saul, went out from Mahanaim to Gibeon. And Joab the son of Zeruiah, and the servants of David, went out, and met together by the pool of Gibeon: and they sat down, the one on the one side of the pool, and the other on the other side of the

14 pool. And Abner said to Joab, Let the young men now arise, and play before us. And Joab

15 said, Let them arise. Then there arose and went over by number twelve of Benjamin, which pertained to Ish-bosheth the son of Saul, and twelve of the servants of David.

16 וַיַּחֲזִקוּ אִישׁ בְּרֹאשׁ רֵעֵהוּ וְחַרְבּוֹ בְּצַד רֵעֵהוּ וַיִּפְּלוּ
יַחְדָּו וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא חֶלְקַת הַצֻּרִים אֲשֶׁר
17 בְּגִבְעוֹן: וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה קָשָׁה עַד־מְאֹד בַּיּוֹם הַהוּא
18 וַיִּנָּגֶף אַבְנֵר וְאַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי עַבְדֵי דָוִד: וַיְהִיוּ שָׁם
שְׁלֹשָׁה בְּנֵי צְרוּיָה יוֹאָב וַאֲבִישַׁי וַעֲשָׂהאֵל וַעֲשָׂהאֵל
19 קַל בְּרַגְלָיו כְּאַחַד הַצְּבָיִם אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה: וַיִּרְדֹּף
עֲשָׂהאֵל אַחֲרֵי אַבְנֵר וְלֹא־נָטָה לָלֶכֶת עַל־הַיָּמִין וְעַל־
20 הַשְּׂמֹאול מֵאַחֲרֵי אַבְנֵר: וַיִּפֶן אַבְנֵר אַחֲרָיו וַיֹּאמֶר הַאַתָּה
21 זֶה עֲשָׂהאֵל וַיֹּאמֶר אָנֹכִי: וַיֹּאמֶר לוֹ אַבְנֵר נְטֵה לְךָ
עַל־יְמִינְךָ אוֹ עַל־שְׂמֹאלְךָ וְאֶחֱזֶה לְךָ אֶחָד מֵהַנְּעָרִים וְקַח־
22 לְךָ אֶת־חֲלִצָתוֹ וְלֹא־אָבָה עֲשָׂהאֵל לָסוּר מֵאַחֲרָיו: וַיֹּסֶף
עוֹד אַבְנֵר לֵאמֹר אֶל־עֲשָׂהאֵל סוּר לְךָ מֵאַחֲרָי לָמָּה
23 אַכֶּכָּה אַרְצָה וְאֵיךְ אֶשָּׂא פָנַי אֶל־יוֹאָב אָחִיךָ: וַיְמָאֵן
לָסוּר וַיַּכֵּהוּ אַבְנֵר בְּאַחֲרֵי הַחֲנִית אֶל־הַחֹמֶשׁ וַתֵּצֵא
הַחֲנִית מֵאַחֲרָיו וַיִּפֹּל־שָׁם וַיָּמָת תַּחְתָּו וַיְהִי כָּל־הַבָּא אֶל־
24 הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־נָפַל שָׁם עֲשָׂהאֵל וַיָּמֹת וַיַּעֲמֹדוּ: וַיִּרְדְּפוּ
יוֹאָב וַאֲבִישַׁי אַחֲרֵי אַבְנֵר וְהַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה וְהֵמָּה בָּאוּ
עַד־גִּבְעַת אַמָּה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי־גִיחַ דֶּרֶךְ מִדְבַּר גִּבְעוֹן:
25 וַיִּתְקַבְּצוּ בְּנֵי־בִנְיָמִן אַחֲרֵי אַבְנֵר וַיִּהְיוּ לַאֲגֻדָּה אֶחָת
26 וַיַּעַמְדוּ עַל רֹאשׁ־גִּבְעָה אֶחָת: וַיִּקְרָא אַבְנֵר אֶל־יוֹאָב
וַיֹּאמֶר הָלָנֶצַח תֹּאכַל חֶרֶב הֲלוֹא יָדַעְתָּה כִּי־מָרָה
תִּהְיֶה בָאַחֲרוֹנָה וְעַד־מָתַי לֹא־תֹאמַר לָעָם לָשׁוּב
27 מֵאַחֲרֵי אֲחֵיהֶם: וַיֹּאמֶר יוֹאָב חַי הָאֱלֹהִים כִּי לוּלֵא
דִבַּרְתָּ כִּי אָז מִהַבֹּקֶר נַעֲלָה הָעָם אִישׁ מֵאַחֲרֵי אָחִיו:
28 וַיִּתְקַע יוֹאָב בַּשּׁוֹפָר וַיַּעַמְדוּ כָּל־הָעָם וְלֹא־יָדְפוּ עוֹד
29 אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא־יָסְפוּ עוֹד לְהִלָּחֵם: וְאַבְנֵר וַאֲנָשָׁיו
הָלְכוּ בָעֲרָבָה כָּל הַלַּיְלָה הַהוּא וַיַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן

וילכו

16 v. צ"ל הַצָּדִים או הַצָּרִים כן ת"ע. 19 v. ס"א הַשְּׂמאל חסר וכן ר"א, ד"ב, ר"ג, ד"מ, ר"א, ח"ב, ר"ד ודס"ו. 21 v. חֲלִיצָתוֹ קרי. 23 v. תַּחְתָּו כתיב, תַּחְתָּיו קרי.

16 And they caught every one his fellow by the head, and thrust his sword in his fellow's side; so they fell down together: wherefore that place was called Helkath-hazzurim, which is in Gibeon.

17 And there was a very sore battle that day; and Abner was beaten, and the men of Israel, before the servants of David.

18 And there were three sons of Zeruiah there, Joab, and Abishai, and Asahel: and Asahel was as light of foot as a wild roe.

19 And Asahel pursued after Abner; and in going he turned not to the right hand nor to the left from following Abner.

20 Then Abner looked behind him, and said, Art thou Asahel? And he answered, I am.

21 And Abner said to him, Turn thee aside to thy right hand or to thy left, and lay thee hold on one of the young men, and take thee his armour. But Asahel would not turn aside from following of him.

22 And Abner said again to Asahel, Turn thee aside from following me: wherefore should I smite thee to the ground? how then should I hold up my face to Joab thy brother?

23 Howbeit he refused to turn aside: wherefore Abner with the hinder end of the spear smote him under the fifth rib, that the spear came out behind him; and he fell down there, and died in the same place: and it came to

24 pass, that as many as came to the place where Asahel fell down and died stood still. Joab also and Abishai pursued after Abner: and the sun went down when they were come to the

25 hill of Ammah, that lieth before Giah by the way of the wilderness of Gibeon. And the children of Benjamin gathered themselves together after Abner, and became one troop, and

26 stood on the top of an hill. Then Abner called to Joab, and said, Shall the sword devour for ever? knowest thou not that it will be bitterness in the latter end? how long shall it be then,

27 ere thou bid the people return from following their brethren? And Joab said, As God liveth, unless thou hadst spoken, surely then in the morning the people had gone up every one from

28 following his brother. So Joab blew a trumpet, and all the people stood still, and pursued

29 after Israel no more, neither fought they any more. And Abner and his men walked all that night through the plain, and passed over Jordan,

and went through all Bithron, and they came to Mahanaim.

30 And Joab returned from following Abner: and when he had gathered all the people together, there lacked of David's servants nineteen men and Asahel.

31 But the servants of David had smitten of Benjamin, and of Abner's men, so that three hundred and threescore men died.

32 And they took up Asahel, and buried him in the sepulchre of his father, which was in Beth-lehem. And Joab and his men went all night, and they came to Hebron at break of day.

3 Now there was long war between the house of Saul and the house of David: but David waxed stronger and stronger, and the house of Saul waxed weaker and weaker.

2 And unto David were sons born in Hebron: and his firstborn was Amnon, of Ahinoam the Jezreelitess;

3 And his second, Chileab, of Abigail the wife of Nabal the Carmelite; and the third, Absalom the son of Maacah the daughter of Talmai king of Geshur;

4 And the fourth, Adonijah the son of Haggith; and the fifth, Shephatiah the son of Abital;

5 And the sixth, Ithream, by Eglah David's wife. These were born to David in Hebron.

6 And it came to pass, while there was war between the house of Saul and the house of David, that Abner made himself strong for the house of Saul.

7 And Saul had a concubine, whose name was Rizpah, the daughter of Aiah: and Ish-bosheth

8 said to Abner, Wherefore hast thou gone in unto my father's concubine? Then was Abner very wroth for the words of Ish-bosheth, and said, Am I a dog's head, which against Judah do shew kindness this day unto the house of Saul thy father, to his brethren, and to his friends, and have not delivered thee into the hand of David, that thou chargest me to day with a fault

9 concerning this woman? So do God to Abner, and more also, except, as the LORD hath

10 sworn to David, even so I do to him; To translate the kingdom from the house of Saul, and to set up the throne of David over Israel and over Judah, from Dan even to Beer-sheba.

11 And he could not answer Abner a word again, because he feared him.

ל וַיֵּלְכוּ כָל־הַבִּתְרוֹן וַיָּבֹאוּ מַחֲנָיִם: וְיוֹאָב שָׁב מֵאַחֲרֵי
אַבְנֵר וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־הָעָם וַיִּפְקְדוּ מֵעַבְדֵי דָוִד תִּשְׁעָה־ ל
לא עָשָׂר אִישׁ וַעֲשָׂהאֵל: וְעַבְדֵי דָוִד הִכּוּ מִבִּנְיָמִן וּבְאַנְשֵׁי לא
לב אַבְנֵר שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים אִישׁ מֵתוּ: וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֲשָׂהאֵל לב
וַיִּקְבְּרֻהוּ בְקֶבֶר אָבִיו אֲשֶׁר בֵּית לָחֶם וַיֵּלְכוּ כָל־הַלַּיְלָה
ג יוֹאָב וַאֲנָשָׁיו וַיֵּאָר לְחֶם בְּחֶבְרוֹן: וַיְהִי הַמִּלְחָמָה ג
אֹרֶכֶת בֵּין בֵּית שָׁאוּל וּבֵין בֵּית דָּוִד וְדָוִד הֹלֵךְ וְחָזֵק
ב וּבֵית שָׁאוּל הֹלְכִים וְדַלִּים: וילדו ב
לְדָוִד בָּנִים בְּחֶבְרוֹן וַיְהִי בְכוֹרוֹ אַמְנוֹן לַאֲחִינֹעַם
ג הַיִּזְרְעֵאלִתִּ: וּמִשְׁנֵהוּ כִּלְאָב לַאֲבִיגַל אֵשֶׁת נָבָל
הַכַּרְמְלִי וְהַשְּׁלִשִׁי אַבְשָׁלוֹם בֶּן־מַעֲכָה בַּת־תַּלְמַי מֶלֶךְ
ד גְּשׁוּר: וְהָרְבִיעִי אֲדֹנִיָּה בֶּן־חַגִּית וְהַחֲמִישִׁי שְׁפַטְיָה בֶּן ד
ה אֲבִיטָל: וְהַשִּׁשִּׁי יִתְרְעָם לְעֶגְלָה אֵשֶׁת דָּוִד אֵלֶּה יֻלְּדוּ ה
ו לְדָוִד בְּחֶבְרוֹן: ויהי בהיות ו
הַמִּלְחָמָה בֵּין בֵּית שָׁאוּל וּבֵין בֵּית דָּוִד וְאַבְנֵר
ז הָיָה מִתְחַזֵּק בְּבֵית שָׁאוּל: וּלְשָׁאוּל פִּלֶגֶשׁ וּשְׁמָהּ ז
רִצְפָּה בַּת־אָיָה וַיֹּאמֶר אִישְׁ־בֹּשֶׁת אֶל־אַבְנֵר מַדּוּעַ בָּאתָה אֶל־
ח פִּילֶגֶשׁ אָבִי: וַיִּחַר לְאַבְנֵר מְאֹד עַל־דִּבְרֵי אִישְׁ־בֹּשֶׁת ח
וַיֹּאמֶר הֲרֹאשׁ כֶּלֶב אָנֹכִי אֲשֶׁר לִיהוּדָה הַיּוֹם אֲעֲשֶׂה־
חֶסֶד עִם־בֵּית שָׁאוּל אָבִיךָ אֶל־אֶחָיו וְאֶל־מֵרֵעָהוּ וְלֹא
ט הִמְצִיתְךָ בְּיַד דָּוִד וַתִּפְקֹד עָלַי עֲוֹן הָאִשָּׁה הַיּוֹם: כֹּה־ ט
יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים לְאַבְנֵר וְכֹה יֹסִיף לוֹ כִּי כַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע
י יְהוָה לְדָוִד כֵּן־אֶעֱשֶׂה־לּוֹ: לְהַעֲבִיר הַמַּמְלָכָה מִבֵּית י
שָׁאוּל וּלְהָקִים אֶת־כִּסֵּא דָוִד עַל־יִשְׂרָאֵל וְעַל־יְהוּדָה
יא מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שָׁבַע: וְלֹא־יָכֹל עוֹד לְהָשִׁיב אֶת־אַבְנֵר יא
דָּבָר מִיִּרְאָתוֹ אֹתוֹ:

וישלח

לא ע' צ'ל מַאֲנָשָׁי כן ת"ע. ב. ב ע' וְלָדוּ כתיב, וְיֻלְּדוּ קרי. ג ע' ס"א תַּחְרְעָאלִית סלא וכן ר"א, ר"כ, ריב, ר"ו, די"ב, ד"ד ודס"ו. ג ע' לְאֲבִיגָיִל קרי. ז ע' ס"א רִאכַּד אִישְׁ־בֹּשֶׁת וכן ר"א, ד"ב, ר"ו, תַּעַ. ח"ס ות"ר. ח ע' ס"א וָאֶל- וכן ת"ע, ח"ס ות"ר. ח ע' חַסְדֵּיתְךָ קרי.

12 וַיִּשְׁלַח אַבְנֵר מַלְאָכִים ׀ אֶל־דָּוִד תַּחְתָּיו לֵאמֹר לְמִי־
אֶרֶץ לֵאמֹר כָּרְתָה בְרִיתְךָ אִתִּי וְהִנֵּה יָדִי עִמְּךָ לְהָסֵב
13 אֵלֶיךָ אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר טוֹב אֲנִי אֶכְרֹת אִתְּךָ
בְרִית אַךְ דָּבָר אֶחָד אֲנִכִי שֹׁאֵל מֵאִתְּךָ לֵאמֹר לֹא־
תִרְאֶה אֶת־פָּנַי כִּי ׀ אִם־לִפְנֵי הֲבִיאֲךָ אֶת מִיכַל בַּת־
שָׁאוּל בְּבֹאֲךָ לִרְאוֹת אֶת־פָּנָי:
14 וַיִּשְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים אֶל־אִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל לֵאמֹר
תְּנָה אֶת־אִשְׁתִּי אֶת־מִיכַל אֲשֶׁר אֵרַשְׂתִּי לִי בְּמֵאָה
15 עָרְלוֹת פְּלִשְׁתִּים: וַיִּשְׁלַח אִישׁ בֹּשֶׁת וַיִּקָּחֶהָ מֵעִם
16 אִישׁ מֵעִם פַּלְטִיאֵל בֶּן־לָיִשׁ: וַיֵּלֶךְ אִתָּהּ אִישָׁהּ הָלוֹךְ
וָבֶכֶה אַחֲרֶיהָ עַד־בַּחֻרִים וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְנֵר לֵךְ שׁוּב
17 וַיָּשָׁב: וּדְבַר־אַבְנֵר הָיָה עִם־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר גַּם־
תְּמוֹל גַּם־שִׁלְשֹׁם הֱיִיתֶם מְבַקְשִׁים אֶת־דָּוִד לִמְלֹךְ
18 עֲלֵיכֶם: וְעַתָּה עֲשׂוּ כִּי יְהוָה אָמַר אֶל־דָּוִד לֵאמֹר בְּיַד ׀
דָּוִד עַבְדִּי הוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים וּמִיַּד
19 כָּל־אֹיְבֵיהֶם: וַיְדַבֵּר גַּם־אַבְנֵר בְּאָזְנֵי בִנְיָמִן וַיֵּלֶךְ גַּם־
אַבְנֵר לְדַבֵּר בְּאָזְנֵי דָּוִד בְּחֶבְרוֹן אֵת כָּל־אֲשֶׁר־טוֹב
20 בְּעֵינֵי יִשְׂרָאֵל וּבְעֵינֵי כָּל־בֵּית בִּנְיָמִן: וַיָּבֹא אַבְנֵר
אֶל־דָּוִד חֶבְרוֹן וְאִתּוֹ עֶשְׂרִים אֲנָשִׁים וַיַּעַשׂ דָּוִד לְאַבְנֵר
21 וְלָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אִתּוֹ מִשְׁתֶּה: וַיֹּאמֶר אַבְנֵר אֶל־דָּוִד ס
אָקוּמָה ׀ וְאֵלְכָה וְאֲקַבְּצָה אֶל־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל
יִשְׂרָאֵל וְיִכְרְתוּ אִתְּךָ בְּרִית וְתִמְלֹךְ בְּכֹל אֲשֶׁר־תְּאַוֶּה
22 נַפְשֶׁךָ וַיְשַׁלַּח דָּוִד אֶת־אַבְנֵר וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם: וְהִנֵּה עַבְדֵי
דָוִד וְיוֹאָב בָּא מֵהַגְּדוּד וְשָׁלָל רַב עִמָּם הֵבִיאוּ וְאַבְנֵר
23 אֵינֶנּוּ עִם־דָּוִד בְּחֶבְרוֹן כִּי שִׁלְּחוֹ וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם: וְיוֹאָב
וְכָל־

12 v. תַּחְתָּיו כתיב, תַּחְתָּיוּ קרי. 13 v. צ"ל אם הַבִּאֲךָ כן ת"ע. 13 v. ס"א כְּבוֹאֲךָ הוא.
15 v. צ"ל אִישָׁהּ כן תר', ת"ע, ת"ם ות"ר: עיין פסוק ט"ו. 15 v. לִישׁ כתיב, לָיִשׁ קרי.
16 v. וְבָכוֹ קרי. 18 v. ס"א אוֹשִׁיעַ וכן ר"א, ר"ב, ר"ן, תר' ת"ע, ת"ם ות"ר. 20 v. ס"א בְּחֶבְרוֹן
וכן ר"א, ר"ב, ר"ן, ת"ע ות"ר. 21 v. כן ב"א, ב"נ וְאֶקְבְּצָה. 22 v. סביר בָּאוּ.

12 And Abner sent messengers to David on his behalf, saying, Whose is the land? saying also, Make thy league with me, and, behold, my hand shall be with thee, to bring about all Israel unto thee.
13 And he said, Well; I will make a league with thee: but one thing I require of thee, that is, Thou shalt not see my face, except thou first bring Michal Saul's daughter, when thou comest to see my face.
14 And David sent messengers to Ish-bosheth Saul's son, saying, Deliver me my wife Michal, which I espoused to me for an hundred foreskins of the Philistines.
15 And Ish-bosheth sent, and took her from her husband, even from Phaltiel the son of Laish.
16 And her husband went with her along weeping behind her to Bahurim. Then said Abner unto him, Go, return. And he returned.
17 And Abner had communication with the elders of Israel, saying, Ye sought for David in times past to be king over you:
18 Now then do it: for the LORD hath spoken of David, saying, By the hand of my servant David I will save my people Israel out of the hand of the Philistines, and out of the hand of all their enemies.
19 And Abner also spake in the ears of Benjamin: and Abner went also to speak in the ears of David in Hebron all that seemed good to Israel,
20 and that seemed good to the whole house of Benjamin. So Abner came to David to Hebron, and twenty men with him. And David made Abner and the men that were with him a
21 feast. And Abner said unto David, I will arise and go, and will gather all Israel unto my lord the king, that they may make a league with thee, and that thou mayest reign over all that
22 thine heart desireth. And David sent Abner away; and he went in peace. And, behold, the servants of David and Joab came from pursuing a troop, and brought in a great spoil with them: but Abner was not with David in Hebron; for he had sent him away, and he was gone
23 in peace. When Joab

וְכָל־הַצָּבָא אֲשֶׁר־אִתּוֹ בָּאוּ וַיַּגִּדוּ לְיוֹאָב לֵאמֹר בָּא׀ אַבְנֵר בֶּן־נֵר אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיְשַׁלְּחֵהוּ וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם: 24 וַיָּבֹא
יוֹאָב אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר מֶה עָשִׂיתָה הִנֵּה־בָא אַבְנֵר 25 אֵלֶיךָ לָמָּה־זֶּה שִׁלַּחְתּוֹ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ: יָדַעְתָּ אֶת־אַבְנֵר
בֶּן־נֵר כִּי לְפַתֹּתְךָ בָּא וְלָדַעַת אֶת־מוֹצָאֲךָ וְאֶת־מבֹאֶךָ וְלָדַעַת אֶת כָּל־אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה: 26 וַיֵּצֵא יוֹאָב מֵעִם
דָּוִד וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אַחֲרֵי אַבְנֵר וַיָּשֻׁבוּ אֹתוֹ מִבּוֹר הַסִּרָה וְדָוִד לֹא יָדָע: 27 וַיָּשָׁב אַבְנֵר חֶבְרוֹן וַיַּטֵּהוּ יוֹאָב
אֶל־תּוֹךְ הַשַּׁעַר לְדַבֵּר אִתּוֹ בַּשֶּׁלִי וַיַּכֵּהוּ שָׁם °הַחֲמֶשׁ וַיָּמָת בְּדַם עֲשָׂהאֵל אָחִיו: 28 וַיִּשְׁמַע דָּוִד מֵאַחֲרֵי כֵן
וַיֹּאמֶר נָקִי אֲנֹכִי וּמַמְלַכְתִּי עִם יְהוָה עַד־עוֹלָם מִדְּמֵי אַבְנֵר בֶּן־נֵר: 29 יֶחְלוּ עַל־רֹאשׁ יוֹאָב וְאֶל כָּל־בֵּית אָבִיו
וְאַל־יִכָּרֵת מִבֵּית יוֹאָב זָב וּמְצֹרָע וּמַחֲזִיק בַּפָּלֶךְ וְנֹפֵל בַּחֶרֶב וְח�סַר־לָחֶם: 30 וְיוֹאָב וַאֲבִישַׁי אֲחִיו הָרְגוּ
לְאַבְנֵר עַל אֲשֶׁר הֵמִית אֶת־עֲשָׂהאֵל אֲחִיהֶם בְּגִבְעוֹן בַּמִּלְחָמָה: 31 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יוֹאָב
וְאֶל־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ קִרְעוּ בִגְדֵיכֶם וְחִגְרוּ שַׂקִּים
וְסִפְדוּ לִפְנֵי אַבְנֵר וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד הֹלֵךְ אַחֲרֵי הַמִּטָּה: 32 וַיִּקְבְּרוּ אֶת־אַבְנֵר בְּחֶבְרוֹן וַיִּשָּׂא הַמֶּלֶךְ אֶת־קוֹלוֹ וַיֶּבְךְּ
אֶל־קֶבֶר אַבְנֵר וַיִּבְכּוּ כָּל־הָעָם: 33 וַיְקֹנֵן הַמֶּלֶךְ אֶל־אַבְנֵר וַיֹּאמַר הַכְּמוֹת נָבָל יָמוּת אַבְנֵר:
34 יָדֶיךָ לֹא־אֲסֻרוֹת וְרַגְלֶיךָ לֹא־לְנְחֻשְׁתַּיִם הֻגָּשׁוּ כִּנְפֹל
לִפְנֵי בְנֵי־עַוְלָה נָפַלְתָּ וַיֹּסִפוּ כָּל־הָעָם לִבְכּוֹת עָלָיו:
35 וַיָּבֹא כָּל־הָעָם לְהַבְרוֹת אֶת־דָּוִד לֶחֶם בְּעוֹד הַיּוֹם
וישבע

---

25. סבואך כתיב. מוצאך קרי. 27. ס״א אל־התוכם וכן ר״ב. ח״ע. ח״ם ות״ר: עיין לעיל ב כ״ג. 28. ס״א ויאמר רבוני. 29. סביר ויקל וכן כתיב וקרי בסקצת ספרים כ״י. 30. כן ב״א. ב״ג ואל״. 34. כן ברוב ספרים כ״י. ר״א. ר״ב. ר״ג. ח״ע. ח״ם וח״ת. בסקצת ספרים יָדְךָ חסר. 35. סביר וַיֹּאמְרוּ. להַבְרוֹת קרי. בס״א לְהַבְרוֹת כתיב. לְהַבְרוֹת קרי וכן ר״ב.

and all the host that was with him were come, they told Joab, saying, Abner the son of Ner came to the king, and he hath sent him away, and he is gone in peace.

24 Then Joab came to the king, and said, What hast thou done? behold, Abner came unto thee; why is it that thou hast sent him away, and he is quite gone?

25 Thou knowest Abner the son of Ner, that he came to deceive thee, and to know thy going out and thy coming in, and to know all that thou doest.

26 And when Joab was come out from David, he sent messengers after Abner, which brought him again from the well of Sirah: but David knew it not.

27 And when Abner was returned to Hebron, Joab took him aside in the gate to speak with him quietly, and smote him there under the fifth rib, that he died, for the blood of Asahel his brother.

28 And afterward when David heard it, he said, I and my kingdom are guiltless before the LORD for ever from the blood of Abner the son of Ner:

29 Let it rest on the head of Joab, and on all his father's house; and let there not fail from the house of Joab one that hath an issue, or that is a leper, or that leaneth on a staff, or that falleth on the sword, or that lacketh bread.

30 So Joab and Abishai his brother slew Abner, because he had slain their brother Asahel at Gibeon in the battle.

31 And David said to Joab, and to all the people that were with him, Rend your clothes, and gird you with sackcloth, and mourn before Abner. And king David himself followed the

32 bier. And they buried Abner in Hebron: and the king lifted up his voice, and wept at the

33 grave of Abner; and all the people wept. And the king lamented over Abner, and said, Died

34 Abner as a fool dieth? Thy hands were not bound, nor thy feet put into fetters: as a man

35 falleth before wicked men, so fellest thou. And all the people wept again over him. And when all the people came to cause David to eat meat while it was yet day,

וַיִּשָּׁבַע דָּוִד לֵאמֹר כֹּה יַעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים וְכֹה יֹסִיף
כִּי אִם־לִפְנֵי בוֹא־הַשֶּׁמֶשׁ אטעם־לֶחֶם אוֹ כָּל־מְאוּמָה׃
36 וְכָל־הָעָם הִכִּירוּ וַיִּיטַב בְּעֵינֵיהֶם כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה
37 הַמֶּלֶךְ בְּעֵינֵי כָּל־הָעָם טוֹב׃ וַיֵּדְעוּ כָל־הָעָם וְכָל־
יִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַהוּא כִּי לֹא הָיְתָה מֵהַמֶּלֶךְ לְהָמִית אֶת־
38 אַבְנֵר בֶּן־נֵר׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־
עֲבָדָיו הֲלוֹא תֵדְעוּ כִּי־שַׂר וְגָדוֹל נָפַל הַיּוֹם הַזֶּה
39 בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְאָנֹכִי הַיּוֹם רַךְ וּמְשׁוּחַ מֶלֶךְ וְהָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה
בְּנֵי צְרוּיָה קָשִׁים מִמֶּנִּי יִשַּׁלֵּם יְהוָה לְעֹשֵׂה הָרָעָה
ד כְּרָעָתוֹ׃ וַיִּשְׁמַע בֶּן־שָׁאוּל כִּי מֵת
2 אַבְנֵר בְּחֶבְרוֹן וַיִּרְפּוּ יָדָיו וְכָל־יִשְׂרָאֵל נִבְהָלוּ׃ וּשְׁנֵי
אֲנָשִׁים שָׂרֵי־גְדוּדִים הָיוּ לִבֶן־שָׁאוּל שֵׁם הָאֶחָד בַּעֲנָה
וְשֵׁם הַשֵּׁנִי רֵכָב בְּנֵי רִמּוֹן הַבְּאֵרֹתִי מִבְּנֵי בִנְיָמִן כִּי
3 גַם־בְּאֵרוֹת תֵּחָשֵׁב עַל־בִּנְיָמִן׃ וַיִּבְרְחוּ הַבְּאֵרֹתִים גִּתָּיְמָה
וַיִּהְיוּ־שָׁם גָּרִים עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃
4 וִיהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל בֵּן נְכֵה רַגְלַיִם בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים הָיָה
בְּבֹא שְׁמֻעַת שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן מִיִּזְרְעֶאל וַתִּשָּׂאֵהוּ אֹמַנְתּוֹ
וַתָּנָס וַיְהִי בְּחָפְזָהּ לָנוּס וַיִּפֹּל וַיִּפָּסַח וּשְׁמוֹ מְפִיבֹשֶׁת׃
5 וַיֵּלְכוּ בְּנֵי־רִמּוֹן הַבְּאֵרֹתִי רֵכָב וּבַעֲנָה וַיָּבֹאוּ כְּחֹם הַיּוֹם
אֶל־בֵּית אִישׁ בֹּשֶׁת וְהוּא שֹׁכֵב אֶת מִשְׁכַּב הַצָּהֳרָיִם׃
6 וְהֵנָּה בָּאוּ עַד־תּוֹךְ הַבַּיִת לֹקְחֵי חִטִּים וַיַּכֵּהוּ אֶל־
7 הַחֹמֶשׁ וְרֵכָב וּבַעֲנָה אָחִיו נִמְלָטוּ׃ וַיָּבֹאוּ הַבַּיְתָה וְהוּא
שֹׁכֵב עַל־מִטָּתוֹ בַּחֶדֶר מִשְׁכָּבוֹ וַיַּכֻּהוּ וַיְמִתֻהוּ וַיָּסִירוּ
אֶת־רֹאשׁוֹ וַיִּקְחוּ אֶת־רֹאשׁוֹ וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה כָּל־
8 הַלָּיְלָה׃ וַיָּבִאוּ אֶת־רֹאשׁ אִישׁ־בֹּשֶׁת אֶל־דָּוִד חֶבְרוֹן
ויאמרו

ד, 1 v. צ׳ל וישמע אישׁ־בשׁת או מפיבשׁת בן־ כן ת׳ע, ת׳ס ות׳ר. 2 v. צ׳ל היו לאישׁ־בשׁת או למפיבשׁת בן־ כן ת׳ע, ת׳ס ות׳ר. 4 v. אומנתו קרי. 6 v. ס׳א והנה וכן ר׳ג. ר׳ג, ר״ב, ת׳ע ות׳ס. 6 v. ס׳א אל־ וכן ד״א ור״ב. 7 v. ס׳א ויסרו חסר וכן ר״ב, ר׳ג, ר׳ע, ר״ב ות״ר.

David sware, saying, So do God to me, and more also, if I taste bread, or ought else, till the sun be down.
36 And all the people took notice of it, and it pleased them: as whatsoever the king did pleased all the people.
37 For all the people and all Israel understood that day that it was not of the king to slay Abner the son of Ner.
38 And the king said unto his servants, Know ye not that there is a prince and a great man fallen this day in Israel?
39 And I am this day weak, though anointed king; and these men the sons of Zeruiah be too hard for me: the LORD shall reward the doer of evil according to his wickedness.

4 And when Saul's son heard that Abner was dead in Hebron, his hands were feeble, and all the Israelites were troubled.
2 And Saul's son had two men that were captains of bands: the name of the one was Baanah, and the name of the other Rechab, the sons of Rimmon a Beerothite, of the children of Benjamin: (for Beeroth also was reckoned to Benjamin:
3 And the Beerothites fled to Gittaim, and were sojourners there until this day.)
4 And Jonathan, Saul's son, had a son that was lame of his feet. He was five years old when the tidings came of Saul and Jonathan out of Jezreel, and his nurse took him up, and fled: and it came to pass, as she made haste to flee, that he fell, and became lame. And his name was
5 Mephibosheth. And the sons of Rimmon the Beerothite, Rechab and Baanah, went, and
6 came about the heat of the day to the house of Ish-bosheth, who lay on a bed at noon. And they came thither into the midst of the house, as though they would have fetched wheat; and
7 they smote him under the fifth rib: and Rechab and Baanah his brother escaped. For when they came into the house, he lay on his bed in his bedchamber, and they smote him, and slew him, and beheaded him, and took his head, and gat them away through the plain all night.
8 And they brought the head of Ish-bosheth unto David to Hebron,

and said to the king, Behold the head of Ish-bosheth the son of Saul thine enemy, which sought thy life; and the LORD hath avenged my lord the king this day of Saul, and of his seed.

9 And David answered Rechab and Baanah his brother, the sons of Rimmon the Beerothite, and said unto them, As the LORD liveth, who hath redeemed my soul out of all adversity,

10 When one told me, saying, Behold, Saul is dead, thinking to have brought good tidings, I took hold of him, and slew him in Ziklag, who thought that I would have given him a reward for his tidings:

11 How much more, when wicked men have slain a righteous person in his own house upon his bed? shall I not therefore now require his blood of your hand, and take you away from the earth?

12 And David commanded his young men, and they slew them, and cut off their hands and their feet, and hanged them up over the pool in Hebron. But they took the head of Ish-bosheth, and buried it in the sepulchre of Abner in Hebron.

5 Then came all the tribes of Israel to David unto Hebron, and spake, saying, Behold, we are thy bone and thy flesh.

2 Also in time past, when Saul was king over us, thou wast he that leddest out and broughtest in Israel: and the LORD said to thee, Thou shalt feed my people Israel, and thou shalt be a captain over Israel.

3 So all the elders of Israel came to the king to Hebron; and king David made a league with them in Hebron before the LORD: and they anointed David king over Israel.

4 David was thirty years old when he began to reign, and he reigned forty years.

5 In Hebron he reigned over Judah seven years and six months: and in Jerusalem he reigned thirty and three years over all Israel and Judah.

6 And the king and his men went to Jerusalem unto the Jebusites, the inhabitants of the land: which spake

וַיֹּאמְרוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ הִנֵּה־רֹאשׁ אִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל
אֹיְבֶךָ אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ אֶת־נַפְשֶׁךָ וַיִּתֵּן יְהוָה לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ
9 נְקָמוֹת הַיּוֹם הַזֶּה מִשָּׁאוּל וּמִזַּרְעוֹ: וַיַּעַן דָּוִד אֶת־רֵכָב
וְאֶת־בַּעֲנָה אָחִיו בְּנֵי רִמּוֹן הַבְּאֵרֹתִי וַיֹּאמֶר לָהֶם
10 חַי־יְהוָה אֲשֶׁר פָּדָה אֶת־נַפְשִׁי מִכָּל־צָרָה: כִּי הַמַּגִּיד
לִי לֵאמֹר הִנֵּה־מֵת שָׁאוּל וְהוּא־הָיָה כְמְבַשֵּׂר בְּעֵינָיו
וָאֹחֲזָה בּוֹ וָאֲהָרְגֵהוּ בְּצִקְלָג אֲשֶׁר לְתִתִּי־לוֹ בְּשׂרָה:
11 אַף כִּי־אַנְשִׁים רְשָׁעִים הָרְגוּ אִישׁ־צַדִּיק בְּבֵיתוֹ עַל־
מִשְׁכָּבוֹ וְעַתָּה הֲלוֹא אֲבַקֵּשׁ אֶת־דָּמוֹ מִיֶּדְכֶם וּבִעַרְתִּי
12 אֶתְכֶם מִן־הָאָרֶץ: וַיְצַו דָּוִד אֶת־הַנְּעָרִים וַיַּהַרְגוּם וַיְקַצְּצוּ
אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם וַיִּתְלוּ עַל־הַבְּרֵכָה בְּחֶבְרוֹן
וְאֵת רֹאשׁ אִישׁ־בֹּשֶׁת לָקְחוּ וַיִּקְבְּרוּ בְקֶבֶר־אַבְנֵר
ה בְּחֶבְרוֹן: וַיָּבֹאוּ כָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
אֶל־דָּוִד חֶבְרוֹנָה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר הִנֵּנוּ עַצְמְךָ וּבְשָׂרֶךָ
2 אֲנָחְנוּ: גַּם־אֶתְמוֹל גַּם־שִׁלְשׁוֹם בִּהְיוֹת שָׁאוּל מֶלֶךְ
עָלֵינוּ אַתָּה הָיִיתָה מוֹצִיא וְהַמֵּבִי אֶת־יִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמֶר יְהוָה לְךָ אַתָּה תִרְעֶה אֶת־עַמִּי
3 אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִּהְיֶה לְנָגִיד עַל־יִשְׂרָאֵל: וַיָּבֹאוּ
כָל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמֶּלֶךְ חֶבְרוֹנָה וַיִּכְרֹת לָהֶם
הַמֶּלֶךְ דָּוִד בְּרִית בְּחֶבְרוֹן לִפְנֵי יְהוָה וַיִּמְשְׁחוּ אֶת־דָּוִד
4 לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל: בֶּן־שְׁלֹשִׁים
5 שָׁנָה דָּוִד בְּמָלְכוֹ אַרְבָּעִים שָׁנָה מָלָךְ: בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ
עַל־יְהוּדָה שֶׁבַע שָׁנִים וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים וּבִירוּשָׁלַם מָלַךְ
שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה עַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה: וַיֵּלֶךְ
6 הַמֶּלֶךְ וַאֲנָשָׁיו יְרוּשָׁלַם אֶל־הַיְבוּסִי יוֹשֵׁב הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר
לְדָוִד

---

9 v. כן ב״א. כ״ג ואח״כ נלא נגיא. ה, 1 v. כן ב״א. ב״ג וכשרך. 2 v. הָיִיתָה מוֹצִיא כתיב. הָיִיתָ הַמּוֹצִיא קרי. 3 v. והשביא קרי. 3 v. מסקא באמצע פסוק. 4 v. בס״א אין באן מסקא. 4 v. ס״א שנה דוד. 4 v. ס״א וארבעים ובן חר, ת״ש. ת״ס וח״ר.

לְדָוִד לֵאמֹר לֹא־תָבוֹא הֵנָּה כִּי אִם־הֵסִירְךָ הַעִוְרִים
7 וְהַפִּסְחִים לֵאמֹר לֹא־יָבוֹא דָּוִד הֵנָּה: וַיִּלְכֹּד דָּוִד אֶת
8 מְצֻדַת צִיּוֹן הִיא עִיר דָּוִד: וַיֹּאמֶר דָּוִד בַּיּוֹם הַהוּא כָּל
מַכֵּה יְבוּסִי וְיִנַּע בַּצִּנּוֹר וְאֶת־הַפִּסְחִים וְאֶת־הָעִוְרִים
שְׂנוּאֵי נֶפֶשׁ דָּוִד עַל־כֵּן יֹאמְרוּ עִוֵּר וּפִסֵּחַ לֹא יָבוֹא
9 אֶל־הַבָּיִת: וַיֵּשֶׁב דָּוִד בַּמְּצָדָה וַיִּקְרָא־לָהּ עִיר דָּוִד
10 וַיִּבֶן דָּוִד סָבִיב מִן־הַמִּלּוֹא וָבָיְתָה: וַיֵּלֶךְ דָּוִד הָלוֹךְ ס
וְגָדוֹל וַיהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת עִמּוֹ:
11 וַיִּשְׁלַח חִירָם מֶלֶךְ־צֹר מַלְאָכִים אֶל־דָּוִד וַעֲצֵי אֲרָזִים
12 וְחָרְשֵׁי עֵץ וְחָרְשֵׁי אָבֶן קִיר וַיִּבְנוּ־בַיִת לְדָוִד: וַיֵּדַע
דָּוִד כִּי־הֱכִינוֹ יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְכִי נִשָּׂא
מַמְלַכְתּוֹ בַּעֲבוּר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:
13 וַיִּקַּח דָּוִד עוֹד פִּלַגְשִׁים וְנָשִׁים מִירוּשָׁלַם אַחֲרֵי
14 בֹּאוֹ מֵחֶבְרוֹן וַיִּוָּלְדוּ עוֹד לְדָוִד בָּנִים וּבָנוֹת: וְאֵלֶּה
שְׁמוֹת הַיִּלּוֹדִים לוֹ בִּירוּשָׁלָם שַׁמּוּעַ וְשׁוֹבָב וְנָתָן
15 וּשְׁלֹמֹה: וְיִבְחָר וֶאֱלִישׁוּעַ וְנֶפֶג וְיָפִיעַ: וֶאֱלִישָׁמָע וְאֶלְיָדָע
16 וֶאֱלִיפָלֶט:
17 וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים כִּי־מָשְׁחוּ אֶת־דָּוִד לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל
וַיַּעֲלוּ כָּל־פְּלִשְׁתִּים לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִד וַיִּשְׁמַע דָּוִד וַיֵּרֶד
18 אֶל־הַמְּצוּדָה: וּפְלִשְׁתִּים בָּאוּ וַיִּנָּטְשׁוּ בְּעֵמֶק רְפָאִים:
19 וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר הַאֶעֱלֶה אֶל־פְּלִשְׁתִּים הֲתִתֵּנֵם
בְּיָדִי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִד עֲלֵה
20 כִּי־נָתֹן אֶתֵּן אֶת־הַפְּלִשְׁתִּים בְּיָדֶךָ: וַיָּבֹא דָּוִד בַּעַל
פְּרָצִים וַיַּכֵּם שָׁם דָּוִד וַיֹּאמֶר פָּרַץ יְהוָה אֶת־אֹיְבַי
לְפָנַי כְּפֶרֶץ מָיִם עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא
21 בַּעַל פְּרָצִים: וַיַּעַזְבוּ־שָׁם אֶת־עַצַּבֵּיהֶם וַיִּשָּׂאֵם דָּוִד
וַאֲנָשָׁיו: ויספו

ו .v קְנָאוּ כתיב, שְׁנוּאֵי קרי. 13 .v נכ׳ נְיוּחָשְׁלַם: עיין ד״ח א, יד ג׳. 16 .v נכ׳ וּבַעֲלְיָדָע: עיין ד״ח א, י״ד ד׳. 17 .v כן בספרים כ״ה, ד״א, ד״ב, ד״ג, רס, ד״ה, ד״ח, ד״ט, ר״ד הס״ו. 19 .v פסקא באמצע פסוק. 21 .v כן ב״א, ב״ג וַיִּשָּׂאוּ כנגיעא. 21 .v נכ׳ אֱלֹהֵיהֶם: עיין ד״ח א, יד י״ב.

unto David, saying, Except thou take away the blind and the lame, thou shalt not come in hither: thinking, David cannot come in hither.

7 Nevertheless David took the strong hold of Zion: the same is the city of David.

8 And David said on that day, Whosoever getteth up to the gutter, and smiteth the Jebusites, and the lame and the blind, that are hated of David's soul, he shall be chief and captain. Wherefore they said, The blind and the lame shall not come into the house.

9 So David dwelt in the fort, and called it the city of David. And David built round about from Millo and inward.

10 And David went on, and grew great, and the LORD God of hosts was with him.

11 And Hiram king of Tyre sent messengers to David, and cedar trees, and carpenters, and masons: and they built David an house.

12 And David perceived that the LORD had established him king over Israel, and that he had exalted his kingdom for his people Israel's sake.

13 And David took him more concubines and wives out of Jerusalem, after he was come from Hebron: and there were yet sons and daughters born to David.

14 And these be the names of those that were born unto him in Jerusalem; Shammua, and Shobab, and Nathan, and Solomon,

15, 16 Ibhar also, and Elishua, and Nepheg, and Japhia, And Elishama, and Eliada, and Eliphalet.

17 But when the Philistines heard that they had anointed David king over Israel, all the

18 Philistines came up to seek David; and David heard of it, and went down to the hold. The

19 Philistines also came and spread themselves in the valley of Rephaim. And David enquired of the LORD, saying, Shall I go up to the Philistines? wilt thou deliver them into mine hand? And the LORD said unto David, Go up: for I will doubtless deliver the Philistines into thine

20 hand. And David came to Baal-perazim, and David smote them there, and said, The LORD hath broken forth upon mine enemies before me, as the breach of waters. Therefore he called

21 the name of that place Baal-perazim. And there they left their images, and David and his men burned them.

22 וַיִּסְפּוּ עוֹד פְּלִשְׁתִּים לַעֲלוֹת וַיִּנָּטְשׁוּ בְּעֵמֶק רְפָאִים׃
23 וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲלֶה סֻבָּ֣ אֹתָם
24 אַחֲרֵיהֶם וּבָאתָ לָהֶם מִמּוּל בְּכָאִים׃ וְיִהִי בְּשָׁמְעֲךָ
אֶת־קוֹל צְעָדָה בְּרָאשֵׁי הַבְּכָאִים אָז תִּתְחָרֵץ כִּי אָז יָצָא
25 יְהוָה לְפָנֶיךָ לְהַכּוֹת בְּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים׃ וַיַּעַשׂ דָּוִד כֵּן
כַּאֲשֶׁר צִוּהוּ יְהוָה וַיַּךְ אֶת־פְּלִשְׁתִּים מִגֶּבַע עַד־בֹּאֲךָ
ו גָּזֵר׃ וַיֹּסֶף עוֹד דָּוִד אֶת־כָּל
2 בָּחוּר בְּיִשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים אָלֶף׃ וַיָּקָם | וַיֵּלֶךְ דָּוִד וְכָל־
הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ מִבַּעֲלֵי יְהוּדָה לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם אֶת
אֲרוֹן הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־נִקְרָא שֵׁם שֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת יֹשֵׁב
3 הַכְּרֻבִים עָלָיו׃ וַיַּרְכִּבוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים אֶל־עֲגָלָה
חֲדָשָׁה וַיִּשָּׂאֻהוּ מִבֵּית אֲבִינָדָב אֲשֶׁר בַּגִּבְעָה וְעֻזָּא
4 וְאַחְיוֹ בְּנֵי אֲבִינָדָב נֹהֲגִים אֶת־הָעֲגָלָה חֲדָשָׁה׃ וַיִּשָּׂאֻהוּ
מִבֵּית אֲבִינָדָב אֲשֶׁר בַּגִּבְעָה עִם אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וְאַחְיוֹ
5 הֹלֵךְ לִפְנֵי הָאָרוֹן׃ וְדָוִד | וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל מְשַׂחֲקִים
לִפְנֵי יְהוָה בְּכָל עֲצֵי בְרוֹשִׁים וּבְכִנֹּרוֹת וּבִנְבָלִים
6 וּבְתֻפִּים וּבִמְנַעֲנְעִים וּבְצֶלְצְלִים׃ וַיָּבֹאוּ עַד־גֹּרֶן נָכוֹן
וַיִּשְׁלַח עֻזָּה אֶל־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיֹּאחֶז בּוֹ כִּי שָׁמְטוּ
7 הַבָּקָר׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּעֻזָּה וַיַּכֵּהוּ שָׁם הָאֱלֹהִים
8 עַל־הַשַּׁל וַיָּמָת שָׁם עִם אֲרוֹן הָאֱלֹהִים׃ וַיִּחַר לְדָוִד עַל
אֲשֶׁר פָּרַץ יְהוָה פֶּרֶץ בְּעֻזָּה וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא
9 פֶּרֶץ עֻזָּה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיִּרָא דָוִד אֶת־יְהוָה בַּיּוֹם
10 הַהוּא וַיֹּאמֶר אֵיךְ יָבוֹא אֵלַי אֲרוֹן יְהוָה׃ וְלֹא־אָבָה
דָּוִד לְהָסִיר אֵלָיו אֶת־אֲרוֹן יְהוָה עָלֵי־עִיר דָּוִד וַיַּטֵּהוּ
11 דָּוִד בֵּית עֹבֵד־אֱדֹם הַגִּתִּי׃ וַיֵּשֶׁב אֲרוֹן יְהוָה בֵּית
עבד

22 v. ס״א וַיּוֹסִיפוּ סלא רסלא, או וַיַּסְפּוּ חסר רחסר וכן ירנ. 23 v. ס״א כַּאֲחֲרֵיהֶם בלא סלת אֶל־ וכן ד״א, ד״ב ות״ס. 24 v. בְּשָׁמְעֲךָ קרי, ס״א בְּשָׁמַעְתָּ כתיב וקרי וכן ד״ב ות״ו. 25 v. צ״ל מִגִּבְעוֹן כן ת״ע, וכן ד״ה א, י״ד ט״ו. 25 v. ס״א וְעַד וכן ד״א, ד״ב ור״ו. ו, 1 v. הספרה לפרשת שמיני. 2 v. ס״א נקרא שֵׁם יהוה כן תר׳, ת״ע ות״ר. 5 v. צ״ל בְּכָל־עֵץ וְכִשּׁוֹרִים כן ת״ע: עיין לקמן פסוק י״ד, ד״ה א, י״ג ח״י. 6 v. צ״ל עֻזָּה אֶחָיו כן תר׳, ת״ע, ת״ס ות״ר. 6 v. ס״א אֶת־ וכן ד״א, ד״ב ות״ו. 9 v. וַיִּירָא קרי. 10 v. ס״א אֵל־ וכן תר׳, ת״ע ות״ר. 10 v. כן כ״א, כ״נ עֶכְרֹ״. 11 v. סביר בְּבֵית.

22 And the Philistines came up yet again, and spread themselves in the valley of Rephaim.
23 And when David enquired of the LORD, he said, Thou shalt not go up; but fetch a compass behind them, and come upon them over against the mulberry trees.
24 And let it be, when thou hearest the sound of a going in the tops of the mulberry trees, that then thou shalt bestir thyself: for then shall the LORD go out before thee, to smite the host of the Philistines.
25 And David did so, as the LORD had commanded him; and smote the Philistines from Geba until thou come to Gazer.

6 Again, David gathered together all the chosen men of Israel, thirty thousand.
2 And David arose, and went with all the people that were with him from Baale of Judah, to bring up from thence the ark of God, whose name is called by the name of the LORD of hosts that dwelleth between the cherubims.
3 And they set the ark of God upon a new cart, and brought it out of the house of Abinadab that was in Gibeah: and Uzzah and Ahio, the sons of Abinadab, drave the new cart.
4 And they brought it out of the house of Abinadab which was at Gibeah, accompanying the ark of God: and Ahio went before the ark.
5 And David and all the house of Israel played before the LORD on all manner of instruments made of fir wood, even on harps, and on psalteries, and on timbrels, and on cornets, and on
6 cymbals. And when they came to Nachon's threshingfloor, Uzzah put forth his hand to the
7 ark of God, and took hold of it; for the oxen shook it. And the anger of the LORD was kindled against Uzzah; and God smote him there for his error; and there he died by the ark of
8 God. And David was displeased, because the LORD had made a breach upon Uzzah: and
9 he called the name of the place Perez-uzzah to this day. And David was afraid of the
10 LORD that day, and said, How shall the ark of the LORD come to me? So David would not remove the ark of the LORD unto him into the city of David: but David carried it aside
11 into the house of Obed-edom the Gittite. And the ark of the LORD continued in the house of

עֹבֵד אֱדֹם הַגִּתִּי שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת־
12 עֹבֵד אֱדֹם וְאֶת־כָּל־בֵּיתוֹ: וַיֻּגַּד לַמֶּלֶךְ דָּוִד לֵאמֹר
בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־בֵּית עֹבֵד אֱדֹם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ
בַּעֲבוּר אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַיַּעַל אֶת־אֲרוֹן
13 הָאֱלֹהִים מִבֵּית עֹבֵד אֱדֹם עִיר דָּוִד בְּשִׂמְחָה: וְהָיָה
כִּי צָעֲדוּ נֹשְׂאֵי אֲרוֹן־יְהוָה שִׁשָּׁה צְעָדִים וַיִּזְבַּח שׁוֹר
14 וּמְרִיא: וְדָוִד מְכַרְכֵּר בְּכָל־עֹז לִפְנֵי יְהוָה וְדָוִד חָגוּר
15 אֵפוֹד בָּד: וְדָוִד וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל מַעֲלִים אֶת־אֲרוֹן
16 יְהוָה בִּתְרוּעָה וּבְקוֹל שׁוֹפָר: וְהָיָה אֲרוֹן יְהוָה בָּא
עִיר דָּוִד וּמִיכַל בַּת־שָׁאוּל נִשְׁקְפָה ׀ בְּעַד הַחַלּוֹן
וַתֵּרֶא אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּוִד מְפַזֵּז וּמְכַרְכֵּר לִפְנֵי יְהוָה וַתָּבָז
17 לוֹ בְּלִבָּהּ: וַיָּבִאוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וַיַּצִּגוּ אֹתוֹ בִּמְקוֹמוֹ
בְּתוֹךְ הָאֹהֶל אֲשֶׁר נָטָה־לוֹ דָּוִד וַיַּעַל דָּוִד עֹלוֹת לִפְנֵי
18 יְהוָה וּשְׁלָמִים: וַיְכַל דָּוִד מֵהַעֲלוֹת הָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים
19 וַיְבָרֶךְ אֶת־הָעָם בְּשֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת: וַיְחַלֵּק לְכָל־הָעָם
לְכָל־הֲמוֹן יִשְׂרָאֵל לְמֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה לְאִישׁ חַלַּת
לֶחֶם אַחַת וְאִשְׁפָּר אֶחָד וַאֲשִׁישָׁה אַחַת וַיֵּלֶךְ כָּל
20 הָעָם אִישׁ לְבֵיתוֹ: וַיָּשָׁב דָּוִד לְבָרֵךְ אֶת־בֵּיתוֹ
וַתֵּצֵא מִיכַל בַּת־שָׁאוּל לִקְרַאת דָּוִד
וַתֹּאמֶר מַה־נִּכְבַּד הַיּוֹם מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נִגְלָה
הַיּוֹם לְעֵינֵי אַמְהוֹת עֲבָדָיו כְּהִגָּלוֹת נִגְלוֹת אַחַד
21 הָרֵקִים: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־מִיכַל לִפְנֵי יְהוָה ׀ אֲשֶׁר בָּחַר־בִּי
מֵאָבִיךְ וּמִכָּל־בֵּיתוֹ לְצַוֹּת אֹתִי נָגִיד עַל־עַם יְהוָה עַל
22 יִשְׂרָאֵל וְשִׂחַקְתִּי לִפְנֵי יְהוָה: וְנִקַּלְתִּי עוֹד מִזֹּאת
וְהָיִיתִי שָׁפָל בְּעֵינָי וְעִם־הָאֲמָהוֹת אֲשֶׁר אָמַרְתְּ עִמָּם

אכבדה

11 v. ס״א את־ציון וכן ר״כ ות״ע: עיין פסוק י״כ. 14 v. כן בקמץ בספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ס, ריא״, ריב, ריד ודס״ו. 17 v. ס״א ויציבו מלא. 19 v. ס״א ואשפר פתח. 20 v. מסקא באמצע פסוק. 21 v. צ״ל יהוה אשר ברוך יהוה כן ת״ע. 21 v. ס״א לנגיד וכן ר״א, ר״ב ור״ו.

Obed-edom the Gittite three months: and the LORD blessed Obed-edom, and all his household.

12 And it was told king David, saying, The LORD hath blessed the house of Obed-edom, and all that pertaineth unto him, because of the ark of God. So David went and brought up the ark of God from the house of Obed-edom into the city of David with gladness.

13 And it was so, that when they that bare the ark of the LORD had gone six paces, he sacrificed oxen and fatlings.

14 And David danced before the LORD with all his might; and David was girded with a linen ephod.

15 So David and all the house of Israel brought up the ark of the LORD with shouting, and with the sound of the trumpet.

16 And as the ark of the LORD came into the city of David, Michal Saul's daughter looked through a window, and saw king David leaping and dancing before the LORD; and she despised him in her heart.

17 And they brought in the ark of the LORD, and set it in his place, in the midst of the tabernacle that David had pitched for it: and David offered burnt offerings and peace offerings before the LORD.

18 And as soon as David had made an end of offering burnt offerings and peace offerings, he blessed the people in the name of the LORD of hosts.

19 And he dealt among all the people, even among the whole multitude of Israel, as well to the women as men, to every one a cake of bread, and a good piece of flesh, and a flagon of wine. So all the people departed every one to his house.

20 Then David returned to bless his household. And Michal the daughter of Saul came out to meet David, and said, How glorious was the king of Israel to day, who uncovered himself to day in the eyes of the handmaids of his servants, as one of the vain fellows shamelessly uncovereth himself!

21 And David said unto Michal, It was before the LORD, which chose me before thy father, and before all his house, to appoint me ruler over the people of the LORD, over Israel: therefore will I play before the LORD.

22 And I will yet be more vile than thus, and will be base in mine own sight: and of the maidservants which thou hast spoken of, of them

shall I be had in honour.

23 Therefore Michal the daughter of Saul had no child unto the day of her death.

23 אַכְבֵּדָה׃ וּלְמִיכַל בַּת־שָׁאוּל לֹא־הָיָה לָהּ יֶלֶד עַד יוֹם
מוֹתָהּ׃

7 And it came to pass, when the king sat in his house, and the LORD had given him rest round about from all his enemies;

2 That the king said unto Nathan the prophet, See now, I dwell in an house of cedar, but the ark of God dwelleth within curtains.

3 And Nathan said to the king, Go, do all that is in thine heart; for the LORD is with thee.

4 And it came to pass that night, that the word of the LORD came unto Nathan, saying,

5 Go and tell my servant David, Thus saith the LORD, Shalt thou build me an house for me to dwell in?

6 Whereas I have not dwelt in any house since the time that I brought up the children of Israel out of Egypt, even to this day, but have walked in a tent and in a tabernacle.

7 In all the places wherein I have walked with all the children of Israel spake I a word with any of the tribes of Israel, whom I commanded to feed my people Israel, saying, Why build ye not me an house of cedar?

8 Now therefore so shalt thou say unto my servant David, Thus saith the LORD of hosts, I took thee from the sheepcote, from following the sheep, to be ruler over my people, over Israel:

9 And I was with thee whithersoever thou wentest, and have cut off all thine enemies out of thy sight, and have

10 made thee a great name, like unto the name of the great men that are in the earth. Moreover I will appoint a place for my people Israel, and will plant them, that they may dwell in a place of their own, and move no more; neither shall the children of wickedness afflict them any

11 more, as beforetime, And as since the time that I commanded judges to be over my people Israel, and have caused thee to rest from all thine enemies. Also the LORD telleth thee that he will make thee an house.

ז וַיְהִי כְּיֵשֶׁב הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ וַיהוָה הֵנִיחַ לוֹ מִסָּבִיב
2 מִכָּל־אֹיְבָיו׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־נָתָן הַנָּבִיא רְאֵה נָא
אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּבֵית אֲרָזִים וַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים יֹשֵׁב בְּתוֹךְ
3 הַיְרִיעָה׃ וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־הַמֶּלֶךְ כָּל אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ לֵךְ
4 עֲשֵׂה כִּי יְהוָה עִמָּךְ׃ וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא
5 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־נָתָן לֵאמֹר׃ לֵךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־
עַבְדִּי אֶל־דָּוִד כֹּה אָמַר יְהוָה
6 הַאַתָּה תִּבְנֶה־לִּי בַיִת לְשִׁבְתִּי׃ כִּי לֹא יָשַׁבְתִּי בְּבַיִת
לְמִיום הַעֲלוֹתִי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְעַד הַיּוֹם
7 הַזֶּה וָאֱהְיֶה מִתְהַלֵּךְ בְּאֹהֶל וּבְמִשְׁכָּן׃ בְּכֹל אֲשֶׁר
הִתְהַלַּכְתִּי בְּכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֲדָבָר דִּבַּרְתִּי אֶת־אַחַד
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר צִוִּיתִי לִרְעוֹת אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל
8 לֵאמֹר לָמָּה לֹא־בְנִיתֶם לִי בֵּית אֲרָזִים׃ וְעַתָּה כֹּה
תֹאמַר לְעַבְדִּי לְדָוִד כֹּה אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי לְקַחְתִּיךָ מִן־הַנָּוֶה מֵאַחַר הַצֹּאן
9 לִהְיוֹת נָגִיד עַל־עַמִּי עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶהְיֶה עִמְּךָ בְּכֹל
אֲשֶׁר הָלַכְתָּ וָאַכְרֵתָה אֶת־כָּל־אֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ וְעָשִׂתִי
10 לְךָ שֵׁם גָּדוֹל כְּשֵׁם הַגְּדֹלִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃ וְשַׂמְתִּי
מָקוֹם לְעַמִּי לְיִשְׂרָאֵל וּנְטַעְתִּיו וְשָׁכַן תַּחְתָּיו וְלֹא יִרְגַּז
עוֹד וְלֹא־יֹסִפוּ בְנֵי־עַוְלָה לְעַנּוֹתוֹ כְּאֲשֶׁר בָּרִאשׁוֹנָה׃
11 וּלְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוִּיתִי שֹׁפְטִים עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל
וַהֲנִיחֹתִי לְךָ מִכָּל־אֹיְבֶיךָ וְהִגִּיד לְךָ יְהוָה כִּי־בַיִת
יַעֲשֶׂה־

23 v. כן לסערכא, למדנחאי יֶלֶד או וְלָד כתיב, יֶלֶד קרי. 7 v. 1 כן ב״א, ב״נ הֵנִיחַ־. 4 v. פסקא באמצע פסוק. 5 v. ס״א עַבְדִּי דָוִד וכן ד״א, ר״ב, ד״ו, ת״נ. ת״ס ות״ר. 6 v. סַיא עַד־. 6 v. כן ב״א. כ״נ וָאֶהְיֶה. 7 v. ס״א עִמִּי יִשְׂרָאֵל וכן ר״ב. ד״ו, ת״נ ת״ס וח״ר. 8 v. ס״א דָוִד וכן ד״א. 8 v. פסקא באמצע פסוק. 8 v. כ״א כְּאַחֲרֵי וכן ד״א ת״ב: עיין ד״ה א, י״ז ז׳. 8 v. ס״א עַמִּי יִשְׂרָאֵל וכן ד״א, ת״ס וח״ר. 9 v. צ״ל שֵׁם גָּשֵׁם בלא סלת גָּדוֹל כן ת״נ: עיין ד״ה א, י״ז ח׳. 10 v. ס״א יִשְׂרָאֵל וכן ד״א, ד״ו, ד״ב, תר״, ת״ס וח״ר. 10 v. ס״א לְעַנֹּתוֹ חסר.

12 יַעֲשֶׂה־לְּךָ יְהוָה׃ כִּי | יִמְלְאוּ יָמֶיךָ וְשָׁכַבְתָּ אֶת־אֲבֹתֶיךָ
וַהֲקִימֹתִי אֶת־זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֵּעֶיךָ וַהֲכִינֹתִי
13 אֶת־מַמְלַכְתּוֹ׃ הוּא יִבְנֶה־בַּיִת לִשְׁמִי וְכֹנַנְתִּי אֶת־כִּסֵּא
14 מַמְלַכְתּוֹ עַד־עוֹלָם׃ אֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב וְהוּא יִהְיֶה־
לִּי לְבֵן אֲשֶׁר בְּהַעֲוֹתוֹ וְהֹכַחְתִּיו בְּשֵׁבֶט אֲנָשִׁים וּבְנִגְעֵי
15 בְנֵי אָדָם׃ וְחַסְדִּי לֹא־יָסוּר מִמֶּנּוּ כַּאֲשֶׁר הֲסִרֹתִי
16 מֵעִם שָׁאוּל אֲשֶׁר הֲסִרֹתִי מִלְּפָנֶיךָ׃ וְנֶאְמַן בֵּיתְךָ ס
וּמַמְלַכְתְּךָ עַד־עוֹלָם לְפָנֶיךָ כִּסְאֲךָ יִהְיֶה נָכוֹן עַד־עוֹלָם׃
17 כְּכֹל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וּכְכֹל הַחִזָּיוֹן הַזֶּה כֵּן דִּבֶּר נָתָן
אֶל־דָּוִד׃
18 וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיֵּשֶׁב לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר מִי אֲנֹכִי אֲדֹנָי
19 יְהוִה וּמִי בֵיתִי כִּי הֲבִיאֹתָנִי עַד־הֵלֹם׃ וַתְּקַטֶּן עוֹד
זֹאת בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יְהוִה וַתְּדַבֵּר גַּם אֶל־בֵּית־עַבְדְּךָ
20 לְמֵרָחוֹק וְזֹאת תּוֹרַת הָאָדָם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וּמַה־יּוֹסִיף
דָּוִד עוֹד לְדַבֵּר אֵלֶיךָ וְאַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־עַבְדְּךָ אֲדֹנָי
21 יְהוִה׃ בַּעֲבוּר דְּבָרְךָ וּכְלִבְּךָ עָשִׂיתָ אֵת כָּל־הַגְּדוּלָּה
22 הַזֹּאת לְהוֹדִיעַ אֶת־עַבְדֶּךָ׃ עַל־כֵּן גָּדַלְתָּ יְהוָה אֱלֹהִים
כִּי־אֵין כָּמוֹךָ וְאֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־שָׁמַעְנוּ
23 בְאָזְנֵינוּ׃ וּמִי כְעַמְּךָ כְיִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ אֲשֶׁר
הָלְכוּ־אֱלֹהִים לִפְדּוֹת־לוֹ לְעָם וְלָשׂוּם לוֹ שֵׁם וְלַעֲשׂוֹת
לָכֶם הַגְּדוֹלָה וְנֹרָאוֹת לְאַרְצֶךָ מִפְּנֵי עַמְּךָ אֲשֶׁר פָּדִיתָ
24 לְךָ מִמִּצְרַיִם גּוֹיִם וֵאלֹהָיו׃ וַתְּכוֹנֵן לְךָ אֶת־עַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל | לְךָ לְעָם עַד־עוֹלָם וְאַתָּה יְהוָה הָיִיתָ לָהֶם
25 לֵאלֹהִים׃ וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ עַל־
עַבְדְּךָ וְעַל־בֵּיתוֹ הָקֵם עַד־עוֹלָם וַעֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃

ויגדל

12 v. צ"ל וְהָיָה כי כן ת"ע: עיין ר"ח א, י"ו י"ט. 13 v. ס"א עַמִּי וכן ר"ב וד"ו. 16 v. ס"א וְנֶאְמָן וכן ד"ב, ר"ג, ר"ו וד"ב. 16 v. ס"א לְפָנַי וכן ת"ע ות"ס. 16 v. ס"א נָסְאֲךָ ז"ג וכן ד"ג וד"ו. 20 v. ס"א עוֹד דָּוִד וכן ר"א וד"ב. 21 v. כן כתללו. 22 v. כן למערבאי, למדנחאי בכל בביית וכן ח"י"א. ת"ע ות"ר. 23 v. ס"א יִשְׂרָאֵל וכן ת"ע, ת"ס ות"ר. 28 v. ס"א ונוראות קלא.

12 And when thy days be fulfilled, and thou shalt sleep with thy fathers, I will set up thy seed after thee, which shall proceed out of thy bowels, and I will establish his kingdom.
13 He shall build an house for my name, and I will stablish the throne of his kingdom for ever.
14 I will be his father, and he shall be my son. If he commit iniquity, I will chasten him with the rod of men, and with the stripes of the children of men:
15 But my mercy shall not depart away from him, as I took it from Saul, whom I put away before thee.
16 And thine house and thy kingdom shall be established for ever before thee: thy throne shall be established for ever.
17 According to all these words, and according to all this vision, so did Nathan speak unto David.
18 Then went king David in, and sat before the LORD, and he said, Who am I, O Lord GOD? and what is my house, that thou hast brought me hitherto?
19 And this was yet a small thing in thy sight, O Lord GOD; but thou hast spoken also of thy servant's house for a great while to come. And is this the manner of man, O Lord GOD?
20 And what can David say more unto thee? for thou, Lord GOD, knowest thy servant.
21 For thy word's sake, and according to thine own heart,
22 hast thou done all these great things, to make thy servant know them. Wherefore thou art great, O LORD God: for there is none like thee, neither is there any God beside thee, accord-
23 ing to all that we have heard with our ears. And what one nation in the earth is like thy people, even like Israel, whom God went to redeem for a people to himself, and to make him a name, and to do for you great things and terrible, for thy land, before thy people, which
24 thou redeemedst to thee from Egypt, from the nations and their gods? For thou hast confirmed to thyself thy people Israel to be a people unto thee for ever: and thou, LORD, art
25 become their God. And now, O LORD God, the word that thou hast spoken concerning thy servant, and concerning his house, establish it for ever, and do as thou hast said.

26 וְיִגְדַּל שִׁמְךָ עַד־עוֹלָם לֵאמֹר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהִים עַל־
27 יִשְׂרָאֵל וּבֵית עַבְדְּךָ דָּוִד יִהְיֶה נָכוֹן לְפָנֶיךָ: כִּי־
אַתָּה יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל גָּלִיתָה אֹזֶן
עַבְדְּךָ לֵאמֹר בַּיִת אִבְנֶה־לָּךְ עַל־כֵּן מָצָא עַבְדְּךָ אֶת־
28 לִבּוֹ לְהִתְפַּלֵּל אֵלֶיךָ אֶת־הַתְּפִלָּה הַזֹּאת: וְעַתָּה | אֲדֹנָי
יְהוִה אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים וּדְבָרֶיךָ יִהְיוּ אֱמֶת וַתְּדַבֵּר
29 אֶל־עַבְדֶּךָ אֶת־הַטּוֹבָה הַזֹּאת: וְעַתָּה הוֹאֵל וּבָרֵךְ אֶת־
בֵּית עַבְדֶּךָ לִהְיוֹת לְעוֹלָם לְפָנֶיךָ כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי יֱהוִה
דִּבַּרְתָּ וּמִבְרָכָתְךָ יְבֹרַךְ בֵּית־עַבְדְּךָ לְעוֹלָם:

ח 1 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיַּךְ דָּוִד אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּכְנִיעֵם
2 וַיִּקַּח דָּוִד אֶת־מֶתֶג הָאַמָּה מִיַּד פְּלִשְׁתִּים: וַיַּךְ אֶת־
מוֹאָב וַיְמַדֵּדֵם בַּחֶבֶל הַשְׁכֵּב אוֹתָם אָרְצָה וַיְמַדֵּד
שְׁנֵי־חֲבָלִים לְהָמִית וּמְלֹא הַחֶבֶל לְהַחֲיוֹת וַתְּהִי מוֹאָב
3 לְדָוִד לַעֲבָדִים נֹשְׂאֵי מִנְחָה: וַיַּךְ דָּוִד אֶת־הֲדַדְעֶזֶר בֶּן
4 רְחֹב מֶלֶךְ צוֹבָה בְּלֶכְתּוֹ לְהָשִׁיב יָדוֹ בנהר: וַיִּלְכֹּד
דָּוִד מִמֶּנּוּ אֶלֶף וְשִׁבְעִ־מֵאוֹת פָּרָשִׁים וְעֶשְׂרִים אֶלֶף
אִישׁ רַגְלִי וַיְעַקֵּר דָּוִד אֶת־כָּל־הָרֶכֶב וַיּוֹתֵר מִמֶּנּוּ
5 מֵאָה רָכֶב: וַתָּבֹא אֲרָם דַּמֶּשֶׂק לַעְזֹר לַהֲדַדְעֶזֶר מֶלֶךְ
6 צוֹבָה וַיַּךְ דָּוִד בַּאֲרָם עֶשְׂרִים־וּשְׁנַיִם אֶלֶף אִישׁ: וַיָּשֶׂם
דָּוִד נְצִבִים בַּאֲרָם דַּמֶּשֶׂק וַתְּהִי אֲרָם לְדָוִד לַעֲבָדִים
נֹשְׂאֵי מִנְחָה וַיֹּשַׁע יְהוָה אֶת־דָּוִד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ:
7 וַיִּקַּח דָּוִד אֶת שִׁלְטֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר הָיוּ אֶל עַבְדֵי הֲדַדְעֶזֶר
8 וַיְבִיאֵם יְרוּשָׁלִָם: וּמִבֶּטַח וּמִבֵּרֹתַי עָרֵי הֲדַדְעֶזֶר לָקַח
הַמֶּלֶךְ דָּוִד נְחֹשֶׁת רַבָּה מְאֹד:
9 וַיִּשְׁמַע תֹּעִי מֶלֶךְ חֲמָת כִּי הִכָּה דָּוִד אֵת כָּל־חֵיל
הֲדַדְעֶזֶר

פז ס״א יבך אֶת־בֵּיתִי. ח, 1 ס״ג כן בסתה, בהללי תאסה קסן. 2 ס״א ויד 3. 7. ס״א הֲדַרְעֶזֶר וכן ר״פ, ר״ב, ר״ו, ר״יא, ת״ע, ת״ס וח״ר: עיין ר״ח א, י״ח נ׳, וכפ״א הֲדַד־עֶזֶר ואו חֲדַד־עֶזֶר תרין סלין. 3 ס״ג צ״ל לְחַזִּיב כן ת״ע: עיין ר״ח א, י״ח נ׳. 5 ס״ג בְּנַהֲרַיִם קרי. פ״א בְּנַהֲרַי־פָּרָת כתיב וקרי וכן ד״א, ר״ב, ד״ו, ר״יא, תר, ת״ע, ת״ס וח״ר: עיין ר״ח א, י״ח נ׳. 5 ס״א לַחֲדַרְעֶזֶר וכן ר״א, ד״ב, ד״ו, ד״יא, ת״ע, ת״ס וח״ר: עיין ר״ח א, י״ח ח׳, וכפ״א תרין סלין. 9 ס״ג צ״ל תְּעִו כן ת״ע וח״ר וכן בכל המקומות שנמצא שם תְּעִי: עיין ר״ח א, י״ח ס׳.

26 And let thy name be magnified for ever, saying, The LORD of hosts is the God over Israel: and let the house of thy servant David be established before thee.
27 For thou, O LORD of hosts, God of Israel, hast revealed to thy servant, saying, I will build thee an house: therefore hath thy servant found in his heart to pray this prayer unto thee.
28 And now, O Lord GOD, thou art that God, and thy words be true, and thou hast promised this goodness unto thy servant:
29 Therefore now let it please thee to bless the house of thy servant, that it may continue for ever before thee: for thou, O Lord GOD, hast spoken it: and with thy blessing let the house of thy servant be blessed for ever.

8 And after this it came to pass, that David smote the Philistines, and subdued them: and David took Metheg-ammah out of the hand of the Philistines.
2 And he smote Moab, and measured them with a line, casting them down to the ground; even with two lines measured he to put to death, and with one full line to keep alive. And so the Moabites became David's servants, and brought gifts.
3 David smote also Hadadezer, the son of Rehob, king of Zobah, as he went to recover his border at the river Euphrates.
4 And David took from him a thousand chariots, and seven hundred horsemen, and twenty thousand footmen: and David houghed all the chariot horses, but reserved of them for an hundred chariots.
5 And when the Syrians of Damascus came to succour Hadadezer king of Zobah, David slew of the Syrians two and twenty thousand men.
6 Then David put garrisons in Syria of Damascus: and the Syrians became servants to David, and brought gifts. And the LORD preserved David whithersoever he went.
7 And David took the shields of gold that were on the servants of Hadadezer, and brought them to
8 Jerusalem. And from Betah, and from Berothai, cities of Hadadezer, king David took exceeding much brass.
9 When Toi king of Hamath heard that David had smitten all the host of

Hadadezer,

10 Then Toi sent Joram his son unto king David, to salute him, and to bless him, because he had fought against Hadadezer, and smitten him: for Hadadezer had wars with Toi. And Joram brought with him vessels of silver, and vessels of gold, and vessels of brass:

11 Which also king David did dedicate unto the LORD, with the silver and gold that he had dedicated of all nations which he subdued;

12 Of Syria, and of Moab, and of the children of Ammon, and of the Philistines, and of Amalek, and of the spoil of Hadadezer, son of Rehob, king of Zobah.

13 And David gat him a name when he returned from smiting of the Syrians in the valley of salt, being eighteen thousand men.

14 And he put garrisons in Edom; throughout all Edom put he garrisons, and all they of Edom became David's servants. And the LORD preserved David whithersoever he went.

15 And David reigned over all Israel; and David executed judgment and justice unto all his people.

16 And Joab the son of Zeruiah was over the host; and Jehoshaphat the son of Ahilud was recorder;

17 And Zadok the son of Ahitub, and Ahimelech the son of Abiathar, were the priests; and Seraiah was the scribe;

18 And Benaiah the son of Jehoiada was over both the Cherethites and the Pelethites; and David's sons were chief rulers.

10 הַדַּדְעֶזֶר׃ וַיִּשְׁלַח תֹּעִי אֶת־יוֹרָם־בְּנוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ דָּוִד
לִשְׁאָל־לוֹ לְשָׁלוֹם וְלִבָּרְכוֹ עַל אֲשֶׁר נִלְחַם בְּהַדַּדְעֶזֶר
וַיַּכֵּהוּ כִּי־אִישׁ מִלְחֲמוֹת תֹּעִי הָיָה הַדַּדְעֶזֶר וּבְיָדוֹ הָיוּ
11 כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי־זָהָב וּכְלֵי נְחֹשֶׁת׃ גַּם־אֹתָם הִקְדִּישׁ
הַמֶּלֶךְ דָּוִד לַיהוָה עִם־הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ
12 מִכָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר כִּבֵּשׁ׃ מֵאֲרָם וּמִמּוֹאָב וּמִבְנֵי עַמּוֹן
וּמִפְּלִשְׁתִּים וּמֵעֲמָלֵק וּמִשְׁלַל הַדַּדְעֶזֶר בֶּן־רְחֹב מֶלֶךְ
13 צוֹבָה׃ וַיַּעַשׂ דָּוִד שֵׁם בְּשֻׁבוֹ מֵהַכּוֹתוֹ אֶת־אֲרָם בְּגֵיא־
14 מֶלַח שְׁמוֹנָה עָשָׂר אָלֶף׃ וַיָּשֶׂם בֶּאֱדוֹם נְצִבִים בְּכָל־
אֱדוֹם שָׂם נְצִבִים וַיִּהְיוּ כָּל־אֱדוֹמִים עַבָדִים לְדָוִד וַיּוֹשַׁע
15 יְהוָה אֶת־דָּוִד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ׃ וַיִּמְלֹךְ דָּוִד עַל־כָּל־
16 יִשְׂרָאֵל וַיְהִי דָּוִד עֹשֶׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה לְכָל־עַמּוֹ׃ וְיוֹאָב
בֶּן־צְרוּיָה עַל־הַצָּבָא וִיהוֹשָׁפָט
17 בֶּן־אֲחִילוּד מַזְכִּיר׃ וְצָדוֹק בֶּן־אֲחִיטוּב וַאֲחִימֶלֶךְ בֶּן־
18 אֶבְיָתָר כֹּהֲנִים וְשַׂרְיָה סוֹפֵר׃ וּבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע וְהַכְּרֵתִי
ט וְהַפְּלֵתִי וּבְנֵי דָוִד כֹּהֲנִים הָיוּ׃ וַיֹּאמֶר
דָּוִד הֲכִי יֶשׁ־שָׁאוּל אֲשֶׁר נוֹתַר לְבֵית שָׁאוּל וְאֶעֱשֶׂה עִמּוֹ
2 חֶסֶד בַּעֲבוּר יְהוֹנָתָן׃ וּלְבֵית שָׁאוּל עֶבֶד וּשְׁמוֹ צִיבָא
וַיִּקְרְאוּ־לוֹ אֶל־דָּוִד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו הַאַתָּה צִיבָא
3 וַיֹּאמֶר עַבְדֶּךָ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הַאֶפֶס עוֹד אִישׁ לְבֵית
שָׁאוּל וְאֶעֱשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל־
4 הַמֶּלֶךְ עוֹד בֵּן לִיהוֹנָתָן נְכֵה רַגְלָיִם׃ וַיֹּאמֶר־לוֹ הַמֶּלֶךְ
אַיֵּפֹה הוּא וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל־הַמֶּלֶךְ הִנֵּה־הוּא בֵּית מָכִיר
5 בֶּן־עַמִּיאֵל בְּלוֹ דְּבָר׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיִּקָּחֵהוּ מִבֵּית
מכיר

---

vv. 9, 10, 12 ס״א חֲדַרְעָזֶר וכן ד״א, ד״ו, ד״יא, ת״ע. ת״ם ותי״ר: עיין ד״ה א, י״ח ג׳.
10 v. ע״ל תָּחוּם כן ת״ע: עיין ד״ה א, י״ח י׳. 10 v. ס״א בְּהַדַּרְעָזֶר וכן ד״א, ר״ב, ד״ו, ד״יא, ת״ע, ת״ם ותי״ר. 12 v. ס״א מֵאֲרָם וכן ת״ע ות״ם: עיין ד״ח א, י״ח י״א.
12 v. ס״א ומִמֹּאָב ונכסר עליו ל׳ חסר. 13 v. ס״ז מַחֲצוֹת וכן ר״ב. 13 v. ס״א אֲרָם וכן ת״ע ות״ם: עיין ד״ה א, י״ח י״ב. והתליים ס׳ ב׳. vv. 18, 16 פסקא באמצע פסוק.
17 v. נ״ל מוקדם מאוחר. צ״ל וְאֶבְיָתָר בֶּן־אֲחִימֶלֶךְ כן ת״ם. 18 v. צ״ל עַל־הַכְּרֵתִי כן תר, ת״ם ותי״ר: עיין ד״ה א, י״ח י״ז.

9 And David said, Is there yet any that is left of the house of Saul, that I may shew him kind-
2 ness for Jonathan's sake? And there was of the house of Saul a servant whose name was
Ziba. And when they had called him unto David, the king said unto him, Art thou Ziba? And
3 he said, Thy servant is he. And the king said, Is there not yet any of the house of Saul, that
I may shew the kindness of God unto him? And Ziba said unto the king, Jonathan hath yet a
4 son, which is lame on his feet. And the king said unto him, Where is he? And Ziba said
unto the king, Behold, he is in the house of

6 מָכִיר בֶּן־עַמִּיאֵל מִלּוֹ דְבָר: וַיָּבֹא מְפִיבֹשֶׁת בֶּן־יְהוֹנָתָן
בֶּן־שָׁאוּל אֶל־דָּוִד וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו וַיִּשְׁתָּחוּ וַיֹּאמֶר דָּוִד
7 מְפִיבֹשֶׁת וַיֹּאמֶר הִנֵּה עַבְדֶּךָ: וַיֹּאמֶר לוֹ דָּוִד אַל־תִּירָא כִּי
עָשֹׂה אֶעֱשֶׂה עִמְּךָ חֶסֶד בַּעֲבוּר יְהוֹנָתָן אָבִיךָ וַהֲשִׁיבֹתִי
לְךָ אֶת־כָּל־שְׂדֵה שָׁאוּל אָבִיךָ וְאַתָּה תֹּאכַל לֶחֶם עַל
8 שֻׁלְחָנִי תָּמִיד: וַיִּשְׁתַּחוּ וַיֹּאמֶר מִי עַבְדֶּךָ כִּי פָנִיתָ אֶל־
9 הַכֶּלֶב הַמֵּת אֲשֶׁר כָּמוֹנִי: וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ אֶל־צִיבָא
נַעַר שָׁאוּל וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּל אֲשֶׁר הָיָה לְשָׁאוּל וּלְכָל־
10 בֵּיתוֹ נָתַתִּי לְבֶן־אֲדֹנֶיךָ: וְעָבַדְתָּ לוֹ אֶת־הָאֲדָמָה אַתָּה
וּבָנֶיךָ וַעֲבָדֶיךָ וְהֵבֵאתָ וְהָיָה לְבֶן־אֲדֹנֶיךָ לֶחֶם וַאֲכָלוֹ
וּמְפִיבֹשֶׁת בֶּן־אֲדֹנֶיךָ יֹאכַל תָּמִיד לֶחֶם עַל־שֻׁלְחָנִי
11 וּלְצִיבָא חֲמִשָּׁה עָשָׂר בָּנִים וְעֶשְׂרִים עֲבָדִים: וַיֹּאמֶר
צִיבָא אֶל־הַמֶּלֶךְ כְּכֹל אֲשֶׁר יְצַוֶּה אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶת־
עַבְדּוֹ כֵּן יַעֲשֶׂה עַבְדֶּךָ וּמְפִיבֹשֶׁת אֹכֵל עַל־שֻׁלְחָנִי
12 כְּאַחַד מִבְּנֵי הַמֶּלֶךְ: וּלְמְפִיבֹשֶׁת בֶּן־קָטָן וּשְׁמוֹ מִיכָא
13 וְכֹל מוֹשַׁב בֵּית־צִיבָא עֲבָדִים לִמְפִיבֹשֶׁת: וּמְפִיבֹשֶׁת
יֹשֵׁב בִּירוּשָׁלַם כִּי עַל־שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ תָּמִיד הוּא אֹכֵל
וְהוּא פִּסֵּחַ שְׁתֵּי רַגְלָיו:

י 1 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיָּמָת מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן וַיִּמְלֹךְ חָנוּן בְּנוֹ
2 תַּחְתָּיו: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶעֱשֶׂה־חֶסֶד ׀ עִם־חָנוּן בֶּן־נָחָשׁ
כַּאֲשֶׁר עָשָׂה אָבִיו עִמָּדִי חֶסֶד וַיִּשְׁלַח דָּוִד לְנַחֲמוֹ בְיַד־
3 עֲבָדָיו אֶל־אָבִיו וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִד אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן: וַיֹּאמְרוּ
שָׂרֵי בְּנֵי־עַמּוֹן אֶל־חָנוּן אֲדֹנֵיהֶם הַמְכַבֵּד דָּוִד אֶת־אָבִיךָ
בְּעֵינֶיךָ כִּי־שָׁלַח לְךָ מְנַחֲמִים הֲלוֹא בְּעֲבוּר חֲקֹר אֶת־
הָעִיר וּלְרַגְּלָהּ וּלְהָפְכָהּ שָׁלַח דָּוִד אֶת־עֲבָדָיו אֵלֶיךָ:
4 וַיִּקַּח חָנוּן אֶת־עַבְדֵי דָוִד וַיְנַלַּח אֶת־חֲצִי זְקָנָם וַיִּכְרֹת אֶת־

ט׳. 6 v. כן ב״א, ב״נ. מְפִיבשֶׁת בנציא. 7 v. עָשׂוֹ קרי. 7 v. סִ״א וַהֲשִׁבֹתִי חסר.
8 v. בהללי פָּנִית. 11 v. צ״ל שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ כן ח״ע. או שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ כן ח״ס. י׳. 2 v. ס״א
אל־ארץ: יתיר ר״ה א, י״ם כ׳. 3 v. ס״א הָאָרֶץ וכן ר״י־כ: יתיר ר״ה א, י״ם נ׳. 3 v. כן
בסותה, בהללי ולרגלה רמי.

Machir, the son of Ammiel, in Lo-debar.
5 Then king David sent, and fetched him out of the house of Machir, the son of Ammiel, from Lo-debar.
6 Now when Mephibosheth, the son of Jonathan, the son of Saul, was come unto David, he fell on his face, and did reverence. And David said, Mephibosheth. And he answered, Behold thy servant!
7 And David said unto him, Fear not: for I will surely shew thee kindness for Jonathan thy father's sake, and will restore thee all the land of Saul thy father; and thou shalt eat bread at my table continually.
8 And he bowed himself, and said, What is thy servant, that thou shouldest look upon such a dead dog as I am?
9 Then the king called to Ziba, Saul's servant, and said unto him, I have given unto thy master's son all that pertained to Saul and to all his house.
10 Thou therefore, and thy sons, and thy servants, shall till the land for him, and thou shalt bring in the fruits, that thy master's son may have food to eat: but Mephibosheth thy master's son shall eat bread alway at my table. Now Ziba had fifteen sons and twenty servants.
11 Then said Ziba unto the king, According to all that my lord the king hath commanded his servant, so shall thy servant do. As for Mephibosheth, said the
12 king, he shall eat at my table, as one of the king's sons. And Mephibosheth had a young son, whose name was Micha. And all that dwelt in the house of Ziba were servants unto
13 Mephibosheth. So Mephibosheth dwelt in Jerusalem: for he did eat continually at the king's table; and was lame on both his feet.

10 And it came to pass after this, that the king of the children of Ammon died, and Hanun his
2 son reigned in his stead. Then said David, I will shew kindness unto Hanun the son of Nahash, as his father shewed kindness unto me. And David sent to comfort him by the hand of his servants for his father. And David's servants came into the land of the children of
3 Ammon. And the princes of the children of Ammon said unto Hanun their lord, Thinkest thou that David doth honour thy father, that he hath sent comforters unto thee? hath not David rather sent his servants unto thee, to search the city, and to spy it out, and to overthrow
4 it? Wherefore Hanun took David's servants, and shaved off the one half of their beards, and cut off

5 אֶת־מַדְוֵיהֶם בַּחֵצִי עַד־שְׁתוֹתֵיהֶם וַיְשַׁלְּחֵם׃ וַיַּגִּדוּ לְדָוִד
וַיִּשְׁלַח לִקְרָאתָם כִּי־הָיוּ הָאֲנָשִׁים נִכְלָמִים מְאֹד וַיֹּאמֶר
6 הַמֶּלֶךְ שְׁבוּ בְּיֵרְחוֹ עַד־יְצַמַּח זְקַנְכֶם וְשַׁבְתֶּם׃ וַיִּרְאוּ
בְּנֵי עַמּוֹן כִּי נִבְאֲשׁוּ בְּדָוִד וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־עַמּוֹן וַיִּשְׂכְּרוּ
אֶת־אֲרַם בֵּית־רְחוֹב וְאֶת־אֲרַם צוֹבָא עֶשְׂרִים אֶלֶף רַגְלִי
וְאֶת־מֶלֶךְ מַעֲכָה אֶלֶף אִישׁ וְאִישׁ טוֹב שְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף
7 אִישׁ׃ וַיִּשְׁמַע דָּוִד וַיִּשְׁלַח אֶת־יוֹאָב וְאֵת כָּל־הַצָּבָא
8 הַגִּבֹּרִים׃ וַיֵּצְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה פֶּתַח הַשָּׁעַר
וַאֲרַם צוֹבָא וּרְחוֹב וְאִישׁ־טוֹב וּמַעֲכָה לְבַדָּם בַּשָּׂדֶה׃
9 וַיַּרְא יוֹאָב כִּי־הָיְתָה אֵלָיו פְּנֵי הַמִּלְחָמָה מִפָּנִים וּמֵאָחוֹר
10 וַיִּבְחַר מִכֹּל בְּחוּרֵי בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּעֲרֹךְ לִקְרַאת אֲרָם׃ וְאֵת
יֶתֶר הָעָם נָתַן בְּיַד אַבְשַׁי אָחִיו וַיַּעֲרֹךְ לִקְרַאת בְּנֵי
11 עַמּוֹן׃ וַיֹּאמֶר אִם־תֶּחֱזַק אֲרָם מִמֶּנִּי וְהָיְתָה לִּי לִישׁוּעָה
12 וְאִם־בְּנֵי עַמּוֹן יֶחֶזְקוּ מִמְּךָ וְהָלַכְתִּי לְהוֹשִׁיעַ לָךְ׃ חֲזַק ס
וְנִתְחַזַּק בְּעַד עַמֵּנוּ וּבְעַד עָרֵי אֱלֹהֵינוּ וַיהוָה יַעֲשֶׂה
13 הַטּוֹב בְּעֵינָיו׃ וַיִּגַּשׁ יוֹאָב וְהָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ לַמִּלְחָמָה
14 בַּאֲרָם וַיָּנֻסוּ מִפָּנָיו׃ וּבְנֵי עַמּוֹן רָאוּ כִּי־נָס אֲרָם וַיָּנֻסוּ
מִפְּנֵי אֲבִישַׁי וַיָּבֹאוּ הָעִיר וַיָּשָׁב יוֹאָב מֵעַל בְּנֵי עַמּוֹן
15 וַיָּבֹא יְרוּשָׁלִָם׃ וַיַּרְא אֲרָם כִּי נִגַּף לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל
16 וַיֵּאָסְפוּ יָחַד׃ וַיִּשְׁלַח הֲדַדְעֶזֶר וַיֹּצֵא אֶת־אֲרָם אֲשֶׁר
מֵעֵבֶר הַנָּהָר וַיָּבֹאוּ חֵילָם וְשׁוֹבַךְ שַׂר־צְבָא הֲדַדְעֶזֶר
17 לִפְנֵיהֶם׃ וַיֻּגַּד לְדָוִד וַיֶּאֱסֹף אֶת־
כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן וַיָּבֹא חֵלָאמָה וַיַּעַרְכוּ
18 אֲרָם לִקְרַאת דָּוִד וַיִּלָּחֲמוּ עִמּוֹ׃ וַיָּנָס אֲרָם מִפְּנֵי
יִשְׂרָאֵל

v. 5 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ג, ד"ו, ד"ס, ד"ב, דיי"ד ודס"ו, ס"א בִּירֵחוֹ וכן דיי"ב, וס"א בִּירִיחוֹ וכן ד"ב. v. 5 ס"א עַד אֲשֶׁר וכן ד"א, ד"ב וד"ו. v. 6 ס"א צוֹבָה ונסמר עליו במוגה צוֹבָא כתיב א'. v. 9 בְּיִשְׂרָאֵל כתיב, יִשְׂרָאֵל קרי, בס"א יִשְׂרָאֵל כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב, ד"ו, ר"א ודי"ב. v. 11 ס"א תחזק ממני בלא מלת אֲרָם ונסמר עליו ס"א אֲרָם ממני. v. 12 כן בדק ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ס, ר"ב, דיי"ד ודס"ו. v. 12 ס"א בְּעֵינָו כתיב, בְּעֵינָיו קרי. v. 13 ס"א ויגש יואב והעם אשר־עמו. v. 16 ס"א הֲדַרְעֶזֶר וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ר"א, ר"ב, דיי"ד ודס"ו. v. 16 כן ברוב ספרים כ"י, ר"א ודס"ו, ס"א וְשׁוֹבָךְ קמץ וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ס, די"ב ודי"ד. v. 17 פסקא באמצע פסוק. v. 17 חלמה קרי.

their garments in the middle,
even to their buttocks, and
sent them away.
5 When they told it unto
David, he sent to meet them,
because the men were great-
ly ashamed: and the king
said, Tarry at Jericho until
your beards be grown, and
then return.
6 And when the children of
Ammon saw that they stank
before David, the children of
Ammon sent and hired the
Syrians of Beth-rehob, and
the Syrians of Zoba, twenty
thousand footmen, and of
king Maacah a thousand
men, and of Ish-tob twelve
thousand men.
7 And when David heard of it,
he sent Joab, and all the host
of the mighty men.
8 And the children of Ammon
came out, and put the battle
in array at the entering in of
the gate: and the Syrians of
Zoba, and of Rehob, and
Ish-tob, and Maacah, were
by themselves in the field.
9 When Joab saw that the
front of the battle was
against him before and be-
hind, he chose of all the
choice men of Israel, and
put them in array against the
Syrians:
10 And the rest of the people he
delivered into the hand of
Abishai his brother, that he
might put them in array
against the children of
Ammon.
11 And he said, If the Syrians
be too strong for me, then
thou shalt help me: but if the
children of Ammon be too
strong for thee, then I will
come and help thee.
12 Be of good courage, and let us play the men for our people, and for the cities of our God: and
13 the LORD do that which seemeth him good. And Joab drew nigh, and the people that were
14 with him, unto the battle against the Syrians: and they fled before him. And when the chil-
dren of Ammon saw that the Syrians were fled, then fled they also before Abishai, and
entered into the city. So Joab returned from the children of Ammon, and came to Jerusalem.
15 And when the Syrians saw that they were smitten before Israel, they gathered themselves to-
16 gether. And Hadarezer sent, and brought out the Syrians that were beyond the river: and
they came to Helam; and Shobach the captain of the host of Hadarezer went before them.
17 And when it was told David, he gathered all Israel together, and passed over Jordan, and
came to Helam. And the Syrians set themselves in array against David, and fought with him.
18 And the Syrians fled before

יִשְׂרָאֵל וַיַּהֲרֹג דָּוִד מֵאָרָם שִׁבְעִ֣ים רֶ֔כֶב וְאַרְבָּעִ֖ים
אֶ֣לֶף פָּרָשִׁ֑ים וְאֶת שׁוֹבָךְ שַׂר־צְבָאָ֣ו הִכָּ֔ה וַיָּ֥מָת שָֽׁם׃
19 וַיִּרְא֗וּ כָּל־הַמְּלָכִים֙ עַבְדֵ֣י הֲדַדְעֶ֔זֶר כִּ֥י נִגְּפ֖וּ לִפְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל
וַיַּשְׁלִ֣מוּ אֶת־יִשְׂרָאֵ֗ל וַיַּעַבְדֻם֙ וַיִּרְא֣וּ אֲרָ֔ם לְהוֹשִׁ֥יעַ עֽוֹד
יא אֶת־בְּנֵ֥י עַמּ֖וֹן׃ וַיְהִ֣י לִתְשׁוּבַ֔ת
הַשָּׁנָ֖ה לְעֵ֣ת ׀ צֵ֣את הַמַּלְאָכִ֑ים וַיִּשְׁלַ֣ח דָּוִ֗ד אֶת־יוֹאָב֙
וְאֶת־עֲבָדָ֣יו עִמּ֔וֹ וְאֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵ֖ל וַיַּשְׁחִ֣תוּ אֶת־בְּנֵ֣י עַמּ֑וֹן
וַיָּצֻ֖רוּ עַל־רַבָּ֣ה וְדָוִ֔ד יוֹשֵׁ֖ב בִּירוּשָׁלָֽ͏ִם׃
2 וַיְהִ֣י ׀ לְעֵ֣ת הָעֶ֗רֶב וַיָּ֙קָם֙ דָּוִ֔ד מֵעַ֖ל מִשְׁכָּבוֹ֑
וַיִּתְהַלֵּךְ֙ עַל־גַּ֣ג בֵּית־הַמֶּ֔לֶךְ וַיַּ֗רְא אִשָּׁה֙ רֹחֶ֣צֶת מֵעַ֔ל
3 הַגָּ֖ג וְהָאִשָּׁ֥ה טוֹבַ֥ת מַרְאֶ֖ה מְאֹֽד׃ וַיִּשְׁלַ֤ח דָּוִד֙ וַיִּדְרֹ֣שׁ
לָאִשָּׁ֔ה וַיֹּאמֶר֙ הֲלוֹא־זֹ֣את בַּת־שֶׁ֔בַע בַּת־אֱלִיעָ֖ם אֵ֥שֶׁת
4 אוּרִיָּ֥ה הַחִתִּֽי׃ וַיִּשְׁלַ֥ח דָּוִ֛ד מַלְאָכִ֖ים וַיִּקָּחֶ֑הָ וַתָּבֹ֤וא
אֵלָיו֙ וַיִּשְׁכַּ֣ב עִמָּ֔הּ וְהִ֥יא מִתְקַדֶּ֖שֶׁת מִטֻּמְאָתָ֑הּ וַתָּ֖שָׁב
5 אֶל־בֵּיתָֽהּ׃ וַתַּ֣הַר הָאִשָּׁ֔ה וַתִּשְׁלַ֖ח וַתַּגֶּ֣ד לְדָוִ֑ד וַתֹּ֖אמֶר
6 הָרָ֥ה אָנֹֽכִי׃ וַיִּשְׁלַ֤ח דָּוִד֙ אֶל־יוֹאָ֔ב שִׁלַּ֖ח אֵלַ֣י אֶת־אוּרִיָּ֣ה
7 הַחִתִּ֑י וַיִּשְׁלַ֥ח יוֹאָ֖ב אֶת־אוּרִיָּ֥ה אֶל־דָּוִֽד׃ וַיָּבֹ֤א אוּרִיָּה֙
אֵלָ֔יו וַיִּשְׁאַ֥ל דָּוִ֖ד לִשְׁלֹ֣ום יוֹאָ֑ב וְלִשְׁלֹ֥ום הָעָ֖ם וְלִשְׁלֹ֥ום
8 הַמִּלְחָמָֽה׃ וַיֹּ֥אמֶר דָּוִ֖ד לְאוּרִיָּ֑ה רֵ֣ד לְבֵיתְךָ֔ וּרְחַ֖ץ
רַגְלֶ֑יךָ וַיֵּצֵ֤א אוּרִיָּה֙ מִבֵּ֣ית הַמֶּ֔לֶךְ וַתֵּצֵ֥א אַחֲרָ֖יו מַשְׂאֵ֥ת
9 הַמֶּֽלֶךְ׃ וַיִּשְׁכַּ֣ב אוּרִיָּ֗ה פֶּ֚תַח בֵּ֣ית הַמֶּ֔לֶךְ אֶת כָּל־עַבְדֵ֖י
10 אֲדֹנָ֑יו וְלֹ֥א יָרַ֖ד אֶל־בֵּיתֽוֹ׃ וַיַּגִּ֥דוּ לְדָוִ֖ד לֵאמֹ֑ר לֹא־יָרַ֥ד
אוּרִיָּ֖ה אֶל־בֵּיתֹ֑ו וַיֹּ֨אמֶר דָּוִ֜ד אֶל־אוּרִיָּ֗ה הֲלוֹא֙ מִדֶּ֣רֶךְ
11 אַתָּ֣ה בָ֔א מַדּ֖וּעַ לֹא־יָרַ֥דְתָּ אֶל־בֵּיתֶֽךָ׃ וַיֹּ֤אמֶר אוּרִיָּה֙ אֶל־
דָּוִ֔ד הָאָרֹ֣ון וְיִשְׂרָאֵ֔ל וִיהוּדָ֖ה יֹשְׁבִ֣ים בַּסֻּכֹּ֑ות וַאדֹנִ֤י
יוֹאָב֙ וַעֲבְדֵ֣י אֲדֹנִ֔י עַל־פְּנֵ֥י הַשָּׂדֶ֖ה חֹנִ֑ים וַאֲנִי֙ אָבֹ֣וא אֶל־
בֵּיתִ֔י לֶאֱכֹ֥ל וְלִשְׁתֹּ֖ות וְלִשְׁכַּ֣ב עִם־אִשְׁתִּ֑י חַיְ֣ךָ וְחֵ֣י נַפְשְׁךָ֔
אִם־

18 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״ית הד״ם, ס״א שובך קמץ וכן ד״ב וד״ד. 19 v. ס״א תֻּדַרְעֶזֶר וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״ית הד״ם, ד״ד הס״ו.
יא, 1 v. חַשַּׁלְאָכִים כתיב, הַמַּלָכִים קרי. 3 v. ס״א הַלֹא חסר. 4 v. ס״א וְהִוא.

Israel; and David slew the men of seven hundred chariots of the Syrians, and forty thousand horsemen, and smote Shobach the captain of their host, who died there.

19 And when all the kings that were servants to Hadarezer saw that they were smitten before Israel, they made peace with Israel, and served them. So the Syrians feared to help the children of Ammon any more.

11 And it came to pass, after the year was expired, at the time when kings go forth to battle, that David sent Joab, and his servants with him, and all Israel; and they destroyed the children of Ammon, and besieged Rabbah. But David tarried still at Jerusalem.

2 And it came to pass in an eveningtide, that David arose from off his bed, and walked upon the roof of the king's house: and from the roof he saw a woman washing herself; and the woman was very beautiful to look upon.

3 And David sent and enquired after the woman. And one said, Is not this Bathsheba, the daughter of Eliam, the wife of Uriah the Hittite?

4 And David sent messengers, and took her; and she came in unto him, and he lay with her; for she was purified from her uncleanness: and she returned unto her house.

5 And the woman conceived, and sent and told David, and said, I am with child.

6 And David sent to Joab, saying, Send me Uriah the Hittite. And Joab sent Uriah to David.

7 And when Uriah was come unto him, David demanded of him how Joab did, and how the

8 people did, and how the war prospered. And David said to Uriah, Go down to thy house, and wash thy feet. And Uriah departed out of the king's house, and there followed him a

9 mess of meat from the king. But Uriah slept at the door of the king's house with all the ser-

10 vants of his lord, and went not down to his house. And when they had told David, saying, Uriah went not down unto his house, David said unto Uriah, Camest thou not from thy jour-

11 ney? why then didst thou not go down unto thine house? And Uriah said unto David, The ark, and Israel, and Judah, abide in tents; and my lord Joab, and the servants of my lord, are encamped in the open fields; shall I then go into mine house, to eat and to drink, and to lie with my wife? as thou livest, and as thy soul liveth,

I will not do this thing.

12 אֶת־אֲשֶׁה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אוּרִיָּה
שֶׁב בָּזֶה גַּם־הַיּוֹם וּמָחָר אֲשַׁלְּחֶךָּ וַיֵּשֶׁב אוּרִיָּה
13 בִּירוּשָׁלַם בַּיּוֹם הַהוּא וּמִמָּחֳרָת: וַיִּקְרָא־לוֹ דָּוִד וַיֹּאכַל
לְפָנָיו וַיֶּשְׁתְּ וַיְשַׁכְּרֵהוּ וַיֵּצֵא בָּעֶרֶב לִשְׁכַּב בְּמִשְׁכָּבוֹ
14 עִם־עַבְדֵי אֲדֹנָיו וְאֶל־בֵּיתוֹ לֹא יָרָד: וַיְהִי בַּבֹּקֶר וַיִּכְתֹּב
15 דָּוִד סֵפֶר אֶל־יוֹאָב וַיִּשְׁלַח בְּיַד אוּרִיָּה: וַיִּכְתֹּב בַּסֵּפֶר
לֵאמֹר הָבּוּ אֶת־אוּרִיָּה אֶל־מוּל פְּנֵי הַמִּלְחָמָה הֶחָזָקָה
16 וְשַׁבְתֶּם מֵאַחֲרָיו וְנִכָּה וָמֵת: וַיְהִי
בְּשָׁמְרוֹ יוֹאָב אֶל־הָעִיר וַיִּתֵּן אֶת־אוּרִיָּה אֶל־הַמָּקוֹם
17 אֲשֶׁר יָדַע כִּי אַנְשֵׁי־חַיִל שָׁם: וַיֵּצְאוּ אַנְשֵׁי הָעִיר
וַיִּלָּחֲמוּ אֶת־יוֹאָב וַיִּפֹּל מִן־הָעָם מֵעַבְדֵי דָוִד וַיָּמָת גַּם°
18 אוּרִיָּה הַחִתִּי: וַיִּשְׁלַח יוֹאָב וַיַּגֶּד לְדָוִד אֵת כָּל־דִּבְרֵי
19 הַמִּלְחָמָה: וַיְצַו אֶת־הַמַּלְאָךְ לֵאמֹר כְּכַלּוֹתְךָ אֶת כָּל־
20 דִּבְרֵי הַמִּלְחָמָה לְדַבֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ: וְהָיָה אִם־תַּעֲלֶה
חֲמַת הַמֶּלֶךְ וְאָמַר לְךָ מַדּוּעַ נִגַּשְׁתֶּם אֶל־הָעִיר לְהִלָּחֶם
21 הֲלוֹא יְדַעְתֶּם אֵת אֲשֶׁר־יָרוּ מֵעַל הַחוֹמָה: מִי־הִכָּה אֶת־
אֲבִימֶלֶךְ בֶּן־יְרֻבֶּשֶׁת הֲלוֹא אִשָּׁה הִשְׁלִיכָה עָלָיו פֶּלַח
רֶכֶב מֵעַל הַחוֹמָה וַיָּמָת בְּתֵבֵץ לָמָּה נִגַּשְׁתֶּם אֶל־
22 הַחוֹמָה וְאָמַרְתָּ גַּם עַבְדְּךָ אוּרִיָּה הַחִתִּי מֵת: וַיֵּלֶךְ
הַמַּלְאָךְ וַיָּבֹא וַיַּגֶּד לְדָוִד אֵת כָּל־אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יוֹאָב:
23 וַיֹּאמֶר הַמַּלְאָךְ אֶל־דָּוִד כִּי־גָבְרוּ עָלֵינוּ הָאֲנָשִׁים וַיֵּצְאוּ
24 אֵלֵינוּ הַשָּׂדֶה וַנְּהִי עֲלֵיהֶם עַד־פֶּתַח הַשָּׁעַר: וַיֹּרוּ
הַמְּרֹאִים אֶל־עֲבָדֶיךָ מֵעַל הַחוֹמָה וַיָּמׇתוּ מֵעַבְדֵי
הַמֶּלֶךְ וְגַם עַבְדְּךָ אוּרִיָּה הַחִתִּי מֵת:
25 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַמַּלְאָךְ כֹּה־תֹאמַר אֶל־יוֹאָב אַל־
יֵרַע בְּעֵינֶיךָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה כִּי־כָזֹה וְכָזֶה תֹּאכַל

12 And David said to Uriah, Tarry here to day also, and to morrow I will let thee depart. So Uriah abode in Jerusalem that day, and the morrow.

13 And when David had called him, he did eat and drink before him; and he made him drunk: and at even he went out to lie on his bed with the servants of his lord, but went not down to his house.

14 And it came to pass in the morning, that David wrote a letter to Joab, and sent it by the hand of Uriah.

15 And he wrote in the letter, saying, Set ye Uriah in the forefront of the hottest battle, and retire ye from him, that he may be smitten, and die.

16 And it came to pass, when Joab observed the city, that he assigned Uriah unto a place where he knew that valiant men were.

17 And the men of the city went out, and fought with Joab: and there fell some of the people of the servants of David; and Uriah the Hittite died also.

18 Then Joab sent and told David all the things concerning the war;

19 And charged the messenger, saying, When thou hast made an end of telling the matters of the war unto the king,

20 And if so be that the king's wrath arise, and he say unto thee, Wherefore approached ye so nigh unto the city when ye did fight? knew ye not that they would shoot

21 from the wall? Who smote Abimelech the son of Jerubbesheth? did not a woman cast a piece of a millstone upon him from the wall, that he died in Thebez? why went ye nigh the

22 wall? then say thou, Thy servant Uriah the Hittite is dead also. So the messenger went, and

23 came and shewed David all that Joab had sent him for. And the messenger said unto David, Surely the men prevailed against us, and came out unto us into the field, and we were

24 upon them even unto the entering of the gate. And the shooters shot from off the wall upon thy servants; and some of the king's servants be dead, and thy servant Uriah the Hittite is

25 dead also. Then David said unto the messenger, Thus shalt thou say unto Joab, Let not this thing displease thee, for the sword devoureth one as well as another:

החרב

16 v. ס״א מִשְׁמֹר וכן ד״ב. 16 v. ס״א אֶת־. 17 v. כן מנוקן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ז ורפ״ו, ס״א נפ״אוריה וכן ד״ס. 21 v. צ״ל יְרֻבַּעַל כן ת״ם ות״י. 24 v. וַיֹּרוּ כתיב, וַיֹּרְאוּ קרי. 24 v. הַמּוֹרִאִים כתיב, הַמּוֹרִים קרי. 25 v. בס״א אין כאן מסקא. 25 v. כָּזוֹ קרי.

הַחֲרֵב הַחֹסֶן מִלְחַמְתְּךָ אֶל־הָעִיר וְדָרְסָהּ וְחַזְּקֵהוּ׃
26 וַתִּשְׁמַע אֵשֶׁת אוּרִיָּה כִּי־מֵת אוּרִיָּה אִישָׁהּ וַתִּסְפֹּד עַל
27 בַּעְלָהּ׃ וַיַּעֲבֹר הָאָבֶל וַיִּשְׁלַח דָּוִד וַיַּאַסְפָהּ אֶל־בֵּיתוֹ
וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ בֵּן וַיֵּרַע הַדָּבָר אֲשֶׁר־עָשָׂה
יב דָּוִד בְּעֵינֵי יְהוָה׃ וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־
נָתָן אֶל־דָּוִד וַיָּבֹא אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁנֵי אֲנָשִׁים הָיוּ בְּעִיר
2 אַחַת אֶחָד עָשִׁיר וְאֶחָד רָאשׁ׃ לָעָשִׁיר הָיָה צֹאן וּבָקָר
3 הַרְבֵּה מְאֹד׃ וְלָרָשׁ אֵין־כֹּל כִּי אִם־כִּבְשָׂה אַחַת
קְטַנָּה אֲשֶׁר קָנָה וַיְחַיֶּהָ וַתִּגְדַּל עִמּוֹ וְעִם־בָּנָיו יַחְדָּו
מִפִּתּוֹ תֹאכַל וּמִכֹּסוֹ תִשְׁתֶּה וּבְחֵיקוֹ תִשְׁכָּב וַתְּהִי־לוֹ
4 כְּבַת׃ וַיָּבֹא הֵלֶךְ לְאִישׁ הֶעָשִׁיר וַיַּחְמֹל לָקַחַת מִצֹּאנוֹ
וּמִבְקָרוֹ לַעֲשׂוֹת לָאֹרֵחַ הַבָּא־לוֹ וַיִּקַּח אֶת־כִּבְשַׂת הָאִישׁ
5 הָרָאשׁ וַיַּעֲשֶׂהָ לָאִישׁ הַבָּא אֵלָיו׃ וַיִּחַר־אַף דָּוִד בָּאִישׁ
מְאֹד וַיֹּאמֶר אֶל־נָתָן חַי־יְהוָה כִּי בֶן־מָוֶת הָאִישׁ הָעֹשֶׂה
6 זֹאת׃ וְאֶת־הַכִּבְשָׂה יְשַׁלֵּם אַרְבַּעְתָּיִם עֵקֶב אֲשֶׁר עָשָׂה
אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְעַל אֲשֶׁר לֹא־חָמַל׃
7 וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־דָּוִד אַתָּה הָאִישׁ
כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי מְשַׁחְתִּיךָ
8 לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְאָנֹכִי הִצַּלְתִּיךָ מִיַּד שָׁאוּל׃ וָאֶתְּנָה
לְךָ אֶת־בֵּית אֲדֹנֶיךָ וְאֶת־נְשֵׁי אֲדֹנֶיךָ בְּחֵיקֶךָ וָאֶתְּנָה לְךָ
אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וְאִם־מְעָט וְאוֹסִפָה לְךָ כָּהֵנָּה
9 וְכָהֵנָּה׃ מַדּוּעַ בָּזִיתָ | אֶת־דְּבַר יְהוָה לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינָו
אֶת אוּרִיָּה הַחִתִּי הִכִּיתָ בַחֶרֶב וְאֶת־אִשְׁתּוֹ לָקַחְתָּ לְךָ
10 לְאִשָּׁה וְאֹתוֹ הָרַגְתָּ בְחֶרֶב בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְעַתָּה לֹא־תָסוּר
חֶרֶב מִבֵּיתְךָ עַד־עוֹלָם עֵקֶב כִּי בָזִתָנִי וַתִּקַּח אֶת־אֵשֶׁת
11 אוּרִיָּה הַחִתִּי לִהְיוֹת לְךָ לְאִשָּׁה׃ כֹּה | אָמַר

25 v. כן כ״א, כ״נ מְלַחְסַחַּךְ בגעיא. 26 v. ס״א בְּעָלָה וכן ד״נ ור״ו. יב, 1 v. צ״ל נתן חֲנָבְיָא כן ח״ע וח״ס. 1 v. רָשׁ קרי. 3 v. ס״א לְבַת. 4 v. ס״א הבא כסותח וכלא מקח וכן ד״ב. ד״ג, ד״ו, ד״ס, ד״י״ב, דיד ורט״ו. 4 v. הָרָשׁ קרי. 6 v. צ״ל שִׁבְעָתַיִם כן ח״ע. 7 v. מסקא באמצע פסוק. 8 v. ס״א ואסיפה מלא יו״ד. 9 v. בעינו כתיב. בעיניו קרי: ס״א בעיניו קרי וכן ת״ע.

make thy battle more strong against the city, and overthrow it: and encourage thou him.

26 And when the wife of Uriah heard that Uriah her husband was dead, she mourned for her husband.

27 And when the mourning was past, David sent and fetched her to his house, and she became his wife, and bare him a son. But the thing that David had done displeased the LORD.

12 And the LORD sent Nathan unto David. And he came unto him, and said unto him, There were two men in one city; the one rich, and the other poor.

2 The rich man had exceeding many flocks and herds:

3 But the poor man had nothing, save one little ewe lamb, which he had bought and nourished up: and it grew up together with him, and with his children; it did eat of his own meat, and drank of his own cup, and lay in his bosom, and was unto him as a daughter.

4 And there came a traveller unto the rich man, and he spared to take of his own flock and of his own herd, to dress for the wayfaring man that was come unto him; but took the poor man's lamb, and dressed it for the man that was come to him.

5 And David's anger was greatly kindled against the man; and he said to Nathan, As the LORD liveth, the man that hath done this thing shall surely die:

6 And he shall restore the lamb fourfold, because he did this thing, and because he had no pity.

7 And Nathan said to David, Thou art the man. Thus saith the LORD God of Israel, I anointed

8 thee king over Israel, and I delivered thee out of the hand of Saul; And I gave thee thy master's house, and thy master's wives into thy bosom, and gave thee the house of Israel and of Judah; and if that had been too little, I would moreover have given unto thee such and such

9 things. Wherefore hast thou despised the commandment of the LORD, to do evil in his sight? thou hast killed Uriah the Hittite with the sword, and hast taken his wife to be thy wife,

10 and hast slain him with the sword of the children of Ammon. Now therefore the sword shall never depart from thine house; because thou hast despised me, and hast taken the wife

11 of Uriah the Hittite to be thy wife. Thus

saith the LORD, Behold, I will raise up evil against thee out of thine own house, and I will take thy wives before thine eyes, and give them unto thy neighbour, and he shall lie with thy wives in the sight of this sun.

12 For thou didst it secretly: but I will do this thing before all Israel, and before the sun.

13 And David said unto Nathan, I have sinned against the LORD. And Nathan said unto David, The LORD also hath put away thy sin; thou shalt not die.

14 Howbeit, because by this deed thou hast given great occasion to the enemies of the LORD to blaspheme, the child also that is born unto thee shall surely die.

15 And Nathan departed unto his house. And the LORD struck the child that Uriah's wife bare unto David, and it was very sick.

16 David therefore besought God for the child; and David fasted, and went in, and lay all night upon the earth.

17 And the elders of his house arose, and went to him, to raise him up from the earth: but he would not, neither did he eat bread with them.

18 And it came to pass on the seventh day, that the child died. And the servants of David feared to tell him that the child was dead: for they said, Behold, while the child was yet alive, we spake unto him, and he would not hearken unto our voice: how will he then vex himself, if we tell him that the child is

אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵקִים עָלֶיךָ רָעָה מִבֵּיתֶךָ וְלָקַחְתִּי אֶת־
נָשֶׁיךָ לְעֵינֶיךָ וְנָתַתִּי לְרֵעֶךָ וְשָׁכַב עִם־נָשֶׁיךָ לְעֵינֵי
12 הַשֶּׁמֶשׁ הַזֹּאת: כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ בַסָּתֶר וַאֲנִי אֶעֱשֶׂה אֶת־
הַדָּבָר הַזֶּה נֶגֶד כָּל־יִשְׂרָאֵל וְנֶגֶד הַשָּׁמֶשׁ:
19 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־נָתָן חָטָאתִי לַיהוָה ס
וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־דָּוִד גַּם־יְהוָה הֶעֱבִיר חַטָּאתְךָ לֹא
14 תָמוּת: אֲפָס כִּי־נָאֵץ נִאַצְתָּ אֶת־אֹיְבֵי יְהוָה בַּדָּבָר
15 הַזֶּה גַּם הַבֵּן הַיִלּוֹד לְךָ מוֹת יָמוּת: וַיֵּלֶךְ נָתָן אֶל־
בֵּיתוֹ וַיִּגֹּף יְהוָה אֶת־הַיֶּלֶד אֲשֶׁר יָלְדָה אֵשֶׁת־אוּרִיָּה
16 לְדָוִד וַיַּאְנָשׁ: וַיְבַקֵּשׁ דָּוִד אֶת־הָאֱלֹהִים בְּעַד הַנָּעַר
17 וַיָּצֶם דָּוִד צוֹם וּבָא וְלָן וְשָׁכַב אָרְצָה: וַיָּקוּמוּ זִקְנֵי
בֵיתוֹ עָלָיו לַהֲקִימוֹ מִן־הָאָרֶץ וְלֹא אָבָה וְלֹא־בָרָא אִתָּם
18 לָחֶם: וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיָּמָת הַיָּלֶד וַיִּרְאוּ עַבְדֵי
דָוִד לְהַגִּיד־לוֹ | כִּי־מֵת הַיֶּלֶד כִּי אָמְרוּ הִנֵּה בְּהְיוֹת
הַיֶּלֶד חַי דִּבַּרְנוּ אֵלָיו וְלֹא־שָׁמַע בְּקוֹלֵנוּ וְאֵיךְ נֹאמַר
אֵלָיו מֵת הַיֶּלֶד וְעָשָׂה רָעָה: וַיַּרְא דָּוִד כִּי עֲבָדָיו
19 מִתְלַחֲשִׁים וַיָּבֶן דָּוִד כִּי מֵת הַיֶּלֶד וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־
20 עֲבָדָיו הֲמֵת הַיֶּלֶד וַיֹּאמְרוּ מֵת: וַיָּקָם דָּוִד מֵהָאָרֶץ
וַיִּרְחַץ וַיָּסָךְ וַיְחַלֵּף שִׂמְלֹתָו וַיָּבֹא בֵּית־יְהוָה וַיִּשְׁתָּחוּ
21 וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּשְׁאַל וַיָּשִׂימוּ לוֹ לֶחֶם וַיֹּאכָל: וַיֹּאמְרוּ
עֲבָדָיו אֵלָיו מָה־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ בַּעֲבוּר
הַיֶּלֶד חַי צַמְתָּ וַתִּבְךְ וְכַאֲשֶׁר מֵת הַיֶּלֶד קַמְתָּ וַתֹּאכַל
22 לָחֶם: וַיֹּאמֶר בְּעוֹד הַיֶּלֶד חַי צַמְתִּי וָאֶבְכֶּה כִּי אָמַרְתִּי
23 מִי יוֹדֵעַ יְחָנְנִי יְהוָה וְחַי הַיָּלֶד: וְעַתָּה | מֵת לָמָּה
זֶּה אֲנִי צָם הַאוּכַל לַהֲשִׁיבוֹ עוֹד אֲנִי הֹלֵךְ אֵלָיו
והוא

11 .v ס״א לרֵעֶךָ וכן ד״ב, ד״ו, ת״ע, ח״ם וח״ר. 13 .v פסקא באמצע פסוק: רס״א אין כאן פסקא. 18 .v ס״א ולֹא וכן ד״א ד״ט. 20 .v כן כתוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו ד״ם, ס״א וינף יחוח את־הילד וכן ד״ם, ד״י״ב ודי״ה, וס״א וינף יהוח את־הילד. 22 .v כן כתיב וקרי, וחסמרת עליו ל׳ כתיב א׳ בלישׁ, בס״א בָרָה. 20 .v שִׁלְחוּ כתיב, שִׁלְחָו קרי. 22 .v יְחָנְנִי כתיב, וְחָנַנִי קרי.

19 dead? But when David saw that his servants whispered, David perceived that the child was dead: therefore David said unto his servants, Is the child dead? And they said, He is dead.

20 Then David arose from the earth, and washed, and anointed himself, and changed his apparel, and came into the house of the LORD, and worshipped: then he came to his own house;

21 and when he required, they set bread before him, and he did eat. Then said his servants unto him, What thing is this that thou hast done? thou didst fast and weep for the child, while

22 it was alive; but when the child was dead, thou didst rise and eat bread. And he said, While the child was yet alive, I fasted and wept: for I said, Who can tell whether GOD will be gra-

23 cious to me, that the child may live? But now he is dead, wherefore should I fast? can I bring him back again? I shall go to him,

but he shall not return to me.
24 And David comforted Bath-sheba his wife, and went in unto her, and lay with her: and she bare a son, and he called his name Solomon: and the LORD loved him.
25 And he sent by the hand of Nathan the prophet; and he called his name Jedidiah, because of the LORD.
26 And Joab fought against Rabbah of the children of Ammon, and took the royal city.
27 And Joab sent messengers to David, and said, I have fought against Rabbah, and have taken the city of waters.
28 Now therefore gather the rest of the people together, and encamp against the city, and take it: lest I take the city, and it be called after my name.
29 And David gathered all the people together, and went to Rabbah, and fought against it, and took it.
30 And he took their king's crown from off his head, the weight whereof was a talent of gold with the precious stones: and it was set on David's head. And he brought forth the spoil of the city in great abundance.
31 And he brought forth the people that were therein, and put them under saws, and under harrows of iron, and under axes of iron, and made them pass through the brickkiln: and thus did he unto all the cities of the children of Ammon. So David and all the people returned unto Jerusalem.

24 וְהוּא לֹא־יָשׁוּב אֵלָי׃ וַיְנַחֵם דָּוִד אֶת־בַּת־שֶׁבַע אִשְׁתּוֹ
וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ
25 שְׁלֹמֹה וַיהוָה אֲהֵבוֹ׃ וַיִּשְׁלַח בְּיַד נָתָן הַנָּבִיא וַיִּקְרָא
26 אֶת־שְׁמוֹ יְדִידְיָהּ בַּעֲבוּר יְהוָה׃ וַיִּלָּחֶם
יוֹאָב בְּרַבַּת בְּנֵי עַמּוֹן וַיִּלְכֹּד אֶת־עִיר הַמְּלוּכָה׃
27 וַיִּשְׁלַח יוֹאָב מַלְאָכִים אֶל־דָּוִד וַיֹּאמֶר נִלְחַמְתִּי בְרַבָּה
28 גַּם־לָכַדְתִּי אֶת־עִיר הַמָּיִם׃ וְעַתָּה אֱסֹף אֶת־יֶתֶר הָעָם
וַחֲנֵה עַל־הָעִיר וְלָכְדָהּ פֶּן־אֲלָכֵד אֲנִי אֶת־הָעִיר וְנִקְרָא
29 שְׁמִי עָלֶיהָ׃ וַיֶּאֱסֹף דָּוִד אֶת־כָּל־הָעָם וַיֵּלֶךְ רַבָּתָה וַיִּלָּחֶם
30 בָּהּ וַיִּלְכְּדָהּ׃ וַיִּקַּח אֶת־עֲטֶרֶת מַלְכָּם מֵעַל רֹאשׁוֹ
וּמִשְׁקָלָהּ כִּכַּר זָהָב וְאֶבֶן יְקָרָה וַתְּהִי עַל־רֹאשׁ דָּוִד
31 וְשָׁלָל הָעִיר הוֹצִיא הַרְבֵּה מְאֹד׃ וְאֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בָּהּ
הוֹצִיא וַיָּשֶׂם בַּמְּגֵרָה וּבְחָרְצֵי הַבַּרְזֶל וּבְמַגְזֵרֹת הַבַּרְזֶל
וְהַעֲבִיר אוֹתָם בַּמַּלְבֵּן וְכֵן יַעֲשֶׂה לְכָל עָרֵי בְנֵי־עַמּוֹן
וַיָּשָׁב דָּוִד וְכָל־הָעָם יְרוּשָׁלִָם׃

יג וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וּלְאַבְשָׁלוֹם בֶּן־דָּוִד אֲחוֹת יָפָה
2 וּשְׁמָהּ תָּמָר וַיֶּאֱהָבֶהָ אַמְנוֹן בֶּן־דָּוִד׃ וַיֵּצֶר לְאַמְנוֹן
לְהִתְחַלּוֹת בַּעֲבוּר תָּמָר אֲחֹתוֹ כִּי בְתוּלָה הִיא וַיִּפָּלֵא
3 בְּעֵינֵי אַמְנוֹן לַעֲשׂוֹת לָהּ מְאוּמָה׃ וּלְאַמְנוֹן רֵעַ וּשְׁמוֹ
יוֹנָדָב בֶּן־שִׁמְעָה אֲחִי דָוִד וְיוֹנָדָב אִישׁ חָכָם מְאֹד׃
4 וַיֹּאמֶר לוֹ מַדּוּעַ אַתָּה כָּכָה דַּל בֶּן־הַמֶּלֶךְ בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר
הֲלוֹא תַּגִּיד לִי וַיֹּאמֶר לוֹ אַמְנוֹן אֶת־תָּמָר אֲחוֹת אַבְשָׁלוֹם
5 אָחִי אֲנִי אֹהֵב׃ וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוֹנָדָב שְׁכַב עַל־מִשְׁכָּבְךָ
וְהִתְחָל וּבָא אָבִיךָ לִרְאוֹתֶךָ וְאָמַרְתָּ אֵלָיו תָּבֹא נָא
תָּמָר אֲחוֹתִי וְתַכְלְכֵנִי לֶחֶם וְעָשְׂתָה לְעֵינַי אֶת־הַבְּרִיָּה
למען

24 v. וְתִקְרָא קרי, בס"א כתיב וקרי וכן חר' וח"ס. 25 v. כן למערבאי ונסמר עליו פסיק ה', למדנחאי יהיד יְהֹ תרין מלין. 27 v. ס"א הֲם" וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, תר' וח"ס. 30 v. צ"ל מַלְכָּם כן ת"ע. 31 v. כן ב"א, כ"נ וְכִכוּרֹת בנ"א. 31 v. בְּמַלְבֵּן או בְּמַלְבֵּן כתיב, בְּמַלְבֵּן קרי. 5 v. כן ב"א, ב"נ מִשְׁכָּבֶךָ בנ"א.

13 And it came to pass after this, that Absalom the son of David had a fair sister, whose name
2 was Tamar; and Amnon the son of David loved her. And Amnon was so vexed, that he fell sick for his sister Tamar; for she was a virgin; and Amnon thought it hard for him to do any
3 thing to her. But Amnon had a friend, whose name was Jonadab, the son of Shimeah
4 David's brother: and Jonadab was a very subtil man. And he said unto him, Why art thou, being the king's son, lean from day to day? wilt thou not tell me? And Amnon said unto him,
5 I love Tamar, my brother Absalom's sister. And Jonadab said unto him, Lay thee down on thy bed, and make thyself sick: and when thy father cometh to see thee, say unto him, I pray thee, let my sister Tamar come, and give me meat, and dress the meat in my sight,

that I may see it, and eat it at her hand.

6 So Amnon lay down, and made himself sick: and when the king was come to see him, Amnon said unto the king, I pray thee, let Tamar my sister come, and make me a couple of cakes in my sight, that I may eat at her hand.

7 Then David sent home to Tamar, saying, Go now to thy brother Amnon's house, and dress him meat.

8 So Tamar went to her brother Amnon's house; and he was laid down. And she took flour, and kneaded it, and made cakes in his sight, and did bake the cakes.

9 And she took a pan, and poured them out before him; but he refused to eat. And Amnon said, Have out all men from me. And they went out every man from him.

10 And Amnon said unto Tamar, Bring the meat into the chamber, that I may eat of thine hand. And Tamar took the cakes which she had made, and brought them into the chamber to Amnon her brother.

11 And when she had brought them unto him to eat, he took hold of her, and said unto her, Come lie with me, my sister.

12 And she answered him, Nay, my brother, do not force me; for no such thing ought to be done in Israel: do not thou this folly.

13 And I, whither shall I cause my shame to go? and as for thee, thou shalt be as one of the fools in Israel. Now therefore, I pray thee, speak unto the king; for he will not withhold me from thee.

14 Howbeit he would not hearken unto her voice: but, being stronger than she, forced her, and lay with her.

15 Then Amnon hated her exceedingly; so that the hatred wherewith he hated her was greater than the love wherewith he had loved her. And Amnon said

16 unto her, Arise, be gone. And she said unto him, There is no cause: this evil in sending me away is greater than the other that thou didst unto me. But he would not hearken unto her.

17 Then he called his servant that ministered unto him, and said, Put now this woman out from

18 me, and bolt the door after her. And she had a garment of divers colours upon her: for with such robes were the king's daughters that were virgins apparelled. Then his servant brought

19 her out, and bolted the door after her. And Tamar put ashes on her head, and rent her garment of divers colours that was on her,

6 לְמַעַן אֲשֶׁר אֶרְאֶה וְאָכַלְתִּי מִיָּדָהּ׃ וַיִּשְׁכַּב אַמְנוֹן וַיִּתְחַל
וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ לִרְאוֹתוֹ וַיֹּאמֶר אַמְנוֹן אֶל־הַמֶּלֶךְ תָּבוֹא
נָא תָּמָר אֲחֹתִי וּתְלַבֵּב לְעֵינַי שְׁתֵּי לְבִבוֹת וְאֶאֱרֶה
7 מִיָּדָהּ׃ וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶל־תָּמָר הַבַּיְתָה לֵאמֹר לְכִי נָא
8 בֵּית אַמְנוֹן אָחִיךְ וַעֲשִׂי־לוֹ הַבָּרִיָּה׃ וַתֵּלֶךְ תָּמָר בֵּית
אַמְנוֹן אָחִיהָ וְהוּא שֹׁכֵב וַתִּקַּח אֶת־הַבָּצֵק וַתָּלָשׁ
9 וַתְּלַבֵּב לְעֵינָיו וַתְּבַשֵּׁל אֶת־הַלְּבִבוֹת׃ וַתִּקַּח אֶת־
הַמַּשׂרֵת וַתֵּצֶק לִפָּנָיו וַיְמָאֵן לֶאֱכוֹל וַיֹּאמֶר אַמְנוֹן הוֹצִיאוּ
10 כָל־אִישׁ מֵעָלַי וַיֵּצְאוּ כָל־אִישׁ מֵעָלָיו׃ וַיֹּאמֶר אַמְנוֹן
אֶל־תָּמָר הָבִיאִי הַבְּרִיָּה הַחֶדֶר וְאֶבְרָה מִיָּדֵךְ וַתִּקַּח
תָּמָר אֶת־הַלְּבִבוֹת אֲשֶׁר עָשָׂתָה וַתָּבֵא לְאַמְנוֹן אָחִיהָ
11 הַחָדְרָה׃ וַתַּגֶּשׁ אֵלָיו לֶאֱכָל וַיַּחֲזֵק־בָּהּ וַיֹּאמֶר לָהּ בּוֹאִי
12 שִׁכְבִי עִמִּי אֲחוֹתִי׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אַל־אָחִי אַל־תְּעַנֵּנִי כִּי
לֹא־יֵעָשֶׂה כֵן בְּיִשְׂרָאֵל אַל־תַּעֲשֶׂה אֶת־הַנְּבָלָה הַזֹּאת׃
13 וַאֲנִי אָנָה אוֹלִיךְ אֶת־חֶרְפָּתִי וְאַתָּה תִּהְיֶה כְּאַחַד הַנְּבָלִים
בְּיִשְׂרָאֵל וְעַתָּה דַּבֶּר־נָא אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי לֹא יִמְנָעֵנִי מִמֶּךָּ׃
14 וְלֹא אָבָה לִשְׁמֹעַ בְּקוֹלָהּ וַיֶּחֱזַק מִמֶּנָּה וַיְעַנֶּהָ וַיִּשְׁכַּב
15 אֹתָהּ׃ וַיִּשְׂנָאֶהָ אַמְנוֹן שִׂנְאָה גְדוֹלָה מְאֹד כִּי גְדוֹלָה
הַשִּׂנְאָה אֲשֶׁר שְׂנֵאָהּ מֵאַהֲבָה אֲשֶׁר אֲהֵבָהּ וַיֹּאמֶר־לָהּ
16 אַמְנוֹן קוּמִי לֵכִי׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אַל־אוֹדֹת הָרָעָה הַגְּדוֹלָה
הַזֹּאת מֵאַחֶרֶת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ עִמִּי לְשַׁלְּחֵנִי וְלֹא אָבָה
17 לִשְׁמֹעַ לָהּ׃ וַיִּקְרָא אֶת־נַעֲרוֹ מְשָׁרְתוֹ וַיֹּאמֶר שַׁלְּחוּ־נָא
18 אֶת־זֹאת מֵעָלַי הַחוּצָה וּנְעֹל הַדֶּלֶת אַחֲרֶיהָ׃ וְעָלֶיהָ
כְּתֹנֶת פַּסִּים כִּי כֵן תִּלְבַּשְׁן בְּנוֹת־הַמֶּלֶךְ הַבְּתוּלֹת
מְעִילִים וַיֹּצֵא אוֹתָהּ מְשָׁרְתוֹ הַחוּץ וְנָעַל הַדֶּלֶת אַחֲרֶיהָ׃
19 וַתִּקַּח תָּמָר אֵפֶר עַל־רֹאשָׁהּ וּכְתֹנֶת הַפַּסִּים אֲשֶׁר עָלֶיהָ

קרעה

v. 8 וַתָּלָשׁ כתיב וַתִּלָּשׁ קרי. v. 9 ס״א הַיְצֵאוּ. v. 11 ס״א אֲחוֹתִי חסר. v. 16 כ״א יָצָא עָלַי וכן ר״א. ר״ב וו״ו: וס״א אל־ בסגול. v. 18 תלבַּשְׁנָה קרי. בס״א תלבַּשְׁנָה כתיב וקרי.

and laid her hand on her head, and went on crying.

20 And Absalom her brother said unto her, Hath Amnon thy brother been with thee? but hold now thy peace, my sister: he is thy brother; regard not this thing. So Tamar remained desolate in her brother Absalom's house.

21 But when king David heard of all these things, he was very wroth.

22 And Absalom spake unto his brother Amnon neither good nor bad: for Absalom hated Amnon, because he had forced his sister Tamar.

23 And it came to pass after two full years, that Absalom had sheepshearers in Baal-hazor, which is beside Ephraim: and Absalom invited all the king's sons.

24 And Absalom came to the king, and said, Behold now, thy servant hath sheepshearers; let the king, I beseech thee, and his servants go with thy servant.

25 And the king said to Absalom, Nay, my son, let us not all now go, lest we be chargeable unto thee. And he pressed him: howbeit he would not go, but blessed him.

26 Then said Absalom, If not, I pray thee, let my brother Amnon go with us. And the king said unto him, Why should he go with thee?

27 But Absalom pressed him, that he let Amnon and all the king's sons go with him.

28 Now Absalom had commanded his servants, saying, Mark ye now when Amnon's heart is merry with wine, and when I say unto you, Smite Amnon; then kill him, fear not: have not I commanded you? be courageous, and be valiant.

29 And the servants of Absalom did unto Amnon as Absalom had commanded. Then all the king's sons arose, and every man gat him up upon his mule, and fled.

30 And it came to pass, while they were in the way, that tidings came to David, saying, Absalom hath slain all the king's sons, and there is not one of them left.

31 Then the king arose, and tare his garments, and lay on the earth; and all his servants stood by with their clothes rent.

32 And Jonadab, the son of

שמעה

v. 20 ס״א ונתה. v. 20 סביר בניח. v. 21 כן לכתרגומי, לסרנחאי שָׂמָע לָלּ. v. 21 בח״ע וח״ד נמצא כאן מאר ולא עָצַב את־רוחַ אַמנון בנו: מי אָהֵב כי בכורו הוא. v. 23 צ״ל אפרין = עפרון כן ח״ע. v. 25 כן ב״א, ב״נ ויברכהו בלא נעויא. v. 26 ס״א ולא. v. 27 בח״ע וח״ד נמצא כאן המלך וישׁלח אבשׁלום בששׁה מששׁה השלך. v. 31 צ״ל העצבים עלי קרעי בגדיהם כן ח״ע וח״ד.

שִׁמְעָה אֲחִיד֫וֹ וַיֹּאמֶר אַל־יֹאמַר אֲדֹנִי אֶת כָּל
הַנְּעָרִים בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ הֻמִּיתוּ כִּי־אַמְנוֹן לְבַדּוֹ מֵת כִּי־עַל
פִּי אַבְשָׁלוֹם הָיְתָה שׂוּמָה מִיּוֹם עַנּוֹתוֹ אֶת תָּמָר אֲחֹתוֹ׃
33 וְעַתָּה אַל־יָשֶׁת אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶל־לִבּוֹ דְּבַר לֵאמֹר כָּל
בְּנֵי הַמֶּלֶךְ מֵתוּ כִּי־אִם אַמְנוֹן לְבַדּוֹ מֵת׃
34 וַיִּבְרַח אַבְשָׁלוֹם וַיִּשָּׂא הַנַּעַר הַצֹּפֶה אֶת־עֵינָו וַיַּרְא
35 וְהִנֵּה עַם־רָב הֹלְכִים מִדֶּרֶךְ אַחֲרָיו מִצַּד הָהָר׃ וַיֹּאמֶר
יְהוֹנָדָב אֶל־הַמֶּלֶךְ הִנֵּה בְנֵי־הַמֶּלֶךְ בָּאוּ כִּדְבַר עַבְדְּךָ
36 כֵּן הָיָה׃ וַיְהִי ׀ כְּכַלּוֹתוֹ לְדַבֵּר וְהִנֵּה בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ בָּאוּ
וַיִּשְׂאוּ קוֹלָם וַיִּבְכּוּ וְגַם־הַמֶּלֶךְ וְכָל־עֲבָדָיו בָּכוּ בְכִי
37 גָּדוֹל מְאֹד׃ וְאַבְשָׁלוֹם בָּרַח וַיֵּלֶךְ
אֶל־תַּלְמַי בֶּן־עַמִּיחוּר מֶלֶךְ גְּשׁוּר וַיִּתְאַבֵּל עַל־בְּנוֹ כָּל
38 הַיָּמִים׃ וְאַבְשָׁלוֹם בָּרַח וַיֵּלֶךְ גְּשׁוּר וַיְהִי־שָׁם שָׁלֹשׁ
39 שָׁנִים׃ וַתִּכַל ׀ דְּוִד־ הַמֶּלֶךְ לָצֵאת אֶל־אַבְשָׁלוֹם כִּי־נִחַם
עַל־אַמְנוֹן כִּי־מֵת׃ וַיֵּדַע יוֹאָב בֶּן
2 צְרוּיָה כִּי־לֵב הַמֶּלֶךְ עַל־אַבְשָׁלוֹם׃ וַיִּשְׁלַח יוֹאָב תְּקוֹעָה
וַיִּקַּח מִשָּׁם אִשָּׁה חֲכָמָה וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הִתְאַבַּלְנָא
וְלִבְשִׁי־נָא בִגְדֵי־אֵבֶל וְאַל־תָּסוּכִי שֶׁמֶן וְהָיִית כְּאִשָּׁה רַבַּת
8 יָמִים מִתְאַבֶּלֶת עַל־מֵת׃ וּבָאת אֶל־הַמֶּלֶךְ
וְדִבַּרְתְּ אֵלָיו כַּדָּבָר הַזֶּה וַיָּשֶׂם יוֹאָב אֶת־הַדְּבָרִים
4 בְּפִיהָ׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַתְּקוֹעִית אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתִּפֹּל עַל
אַפֶּיהָ אַרְצָה וַתִּשְׁתָּחוּ וַתֹּאמֶר הוֹשִׁעָה הַמֶּלֶךְ׃
5 וַיֹּאמֶר־לָהּ הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ וַתֹּאמֶר אָבֵל
6 אִשָּׁה־אַלְמָנָה אָנֹכִי וַיָּמָת אִישִׁי׃ וּלְשִׁפְחָתְךָ שְׁנֵי בָנִים

וינצנו

33 ו כן למערבאי כתיב וקרי, למרנחאי שיקה כתיב, שוקה קרי: נ״א למערבאי שיקה כתיב, שוקה קרי, למרנחאי שיקה כתיב וקרי. 33 ו כן למערבאי, למרנחאי עלי״. 33 ו כי־אם־אמנן כתיב, כי־אמנון קרי, כס״א נ״י כתיב וכן קרי וכן דיו״א, ר״ב, ח״ע, ח״ס וח״ה. 34 ו עינו כתיב, עיניו קרי. 34 ו בח״ע נמצא כאן אחר בשורד ויבא השומר ויגד לשלך ויאמר אנשים ראיתי מדרך חרנים מצד ההר. 37 ו כס״א אין כאן פסקא. 37 ו עמיהוד קרי: ס״א עמיהוד כתיב וקרי וכן ד״א, ר״ב, ר״ו, חר, ח״ע, ח״ס וח״ה. 37 ו על ויתאבל דוד המלך כן ח״ע. 38 ו ס״א גשורה. 39 ו ע״ל ותכל רוח חסלה, כן ח״ע, או ותכל נפש וכן חר׳. יד. 4 ו כן ברוב ספרים כ״י. ד״א, ר״ב, ר״ב, ח״ע, ח״ס חה״ה, כס״א ואומר ותן ר״ב, ר״ו, ד״ס, ר״א, ר״ב. ריר ורס״ו.

Shimeah David's brother, answered and said, Let not my lord suppose that they have slain all the young men the king's sons; for Amnon only is dead: for by the appointment of Absalom this hath been determined from the day that he forced his sister Tamar.

33 Now therefore let not my lord the king take the thing to his heart, to think that all the king's sons are dead: for Amnon only is dead.

34 But Absalom fled. And the young man that kept the watch lifted up his eyes, and looked, and, behold, there came much people by the way of the hill side behind him.

35 And Jonadab said unto the king, Behold, the king's sons come: as thy servant said, so it is.

36 And it came to pass, as soon as he had made an end of speaking, that, behold, the king's sons came, and lifted up their voice and wept: and the king also and all his servants wept very sore.

37 But Absalom fled, and went to Talmai, the son of Ammihud, king of Geshur. And David mourned for his son every day.

38 So Absalom fled, and went to Geshur, and was there three years.

39 And the soul of king David longed to go forth unto Absalom: for he was comforted concerning Amnon, seeing he was dead.

14 Now Joab the son of Zeruiah perceived that the king's heart was toward Absalom. 2 And Joab sent to Tekoah, and fetched thence a wise woman, and said unto her, I pray thee, feign thyself to be a mourner, and put on now mourning apparel, and anoint not thyself with oil, but be as a woman that had a long time mourned for the dead: 3 And come to the king, and speak on this manner unto him. So Joab put the words in 4 her mouth. And when the woman of Tekoah spake to the king, she fell on her face to the 5 ground, and did obeisance, and said, Help, O king. And the king said unto her, What aileth 6 thee? And she answered, I am indeed a widow woman, and mine husband is dead. And thy handmaid had two sons,

and they two strove together in the field, and there was none to part them, but the one smote the other, and slew him.

7 And, behold, the whole family is risen against thine handmaid, and they said, Deliver him that smote his brother, that we may kill him, for the life of his brother whom he slew; and we will destroy the heir also: and so they shall quench my coal which is left, and shall not leave to my husband neither name nor remainder upon the earth.

8 And the king said unto the woman, Go to thine house, and I will give charge concerning thee.

9 And the woman of Tekoah said unto the king, My lord, O king, the iniquity be on me, and on my father's house: and the king and his throne be guiltless.

10 And the king said, Whosoever saith ought unto thee, bring him to me, and he shall not touch thee any more.

11 Then said she, I pray thee, let the king remember the LORD thy God, that thou wouldest not suffer the revengers of blood to destroy any more, lest they destroy my son. And he said, As the LORD liveth, there shall not one hair of thy son fall to the earth.

12 Then the woman said, Let thine handmaid, I pray thee, speak one word unto my lord the king. And he said, Say on.

13 And the woman said, Wherefore then hast thou thought such a thing against the people of God? for the king doth speak this thing as one which is faulty, in that the king doth not fetch home again his ban-

14 ished. For we must needs die, and are as water spilt on the ground, which cannot be gathered up again; neither doth God respect any person: yet doth he devise means, that his

15 banished be not expelled from him. Now therefore that I am come to speak of this thing unto my lord the king, it is because the people have made me afraid: and thy handmaid said, I will now speak unto the king; it may be that the king will perform the request of his hand-

16 maid. For the king will hear, to deliver his handmaid out of the hand of the man that would

17 destroy me and my son together out of the inheritance of God. Then thine handmaid said, The word of my lord the king shall now be comfortable: for as an angel of God, so is my lord the king to discern good and bad: therefore the LORD thy God will be

וַיִּנָּצוּ שְׁנֵיהֶם בַּשָּׂדֶה וְאֵין מַצִּיל בֵּינֵיהֶם וַיַּכֵּהוּ הָאֶחָד
7 אֶת־הָאֶחָד וַיָּמֹת אֹתוֹ׃ וְהִנֵּה קָמָה כָל־הַמִּשְׁפָּחָה עַל־
שִׁפְחָתֶךָ וַיֹּאמְרוּ תְּנִי | אֶת־מַכֵּה אָחִיו וּנְמִתֶהוּ בְּנֶפֶשׁ
אָחִיו אֲשֶׁר הָרָג וְנַשְׁמִידָה גַּם אֶת־הַיּוֹרֵשׁ וְכִבּוּ אֶת־
נַחֲלָתִי אֲשֶׁר נִשְׁאָרָה לְבִלְתִּי שׂוֹם־לְאִישִׁי שֵׁם וּשְׁאֵרִית
8 עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל
9 הָאִשָּׁה לְכִי לְבֵיתֵךְ וַאֲנִי אֲצַוֶּה עָלָיִךְ׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה
הַתְּקוֹעִית אֶל־הַמֶּלֶךְ עָלַי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ הֶעָוֹן וְעַל־בֵּית
10 אָבִי וְהַמֶּלֶךְ וְכִסְאוֹ נְקִי׃ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ הַמְדַבֵּר אֵלַיִךְ וַהֲבֵאתִו אֵלַי וְלֹא־יֹסִיף עוֹד לְנַעֲתֶ
11 בָּךְ׃ וַתֹּאמֶר יִזְכָּר־נָא הַמֶּלֶךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מהרבית
גֹּאֵל הַדָּם לְשַׁחֵת וְלֹא יַשְׁמִידוּ אֶת־בְּנִי וַיֹּאמֶר חַי־יְהוָה
12 אִם־יִפֹּל מִשַּׂעֲרַת בִּנֵךְ אָרְצָה׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה תְּדַבֶּר־
נָא שִׁפְחָתֶךָ אֶל־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ דָּבָר וַיֹּאמֶר דַּבֵּרִי׃
13 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה וְלָמָּה חָשַׁבְתָּה כְּזֹאת
עַל־עַם אֱלֹהִים וּמִדַּבֵּר הַמֶּלֶךְ הַדָּבָר הַזֶּה כְּאָשֵׁם
לְבִלְתִּי הָשִׁיב הַמֶּלֶךְ אֶת־נִדְּחוֹ׃ כִּי־מוֹת נָמוּת וְכַמַּיִם
14 הַנִּגָּרִים אַרְצָה אֲשֶׁר לֹא יֵאָסֵפוּ וְלֹא־יִשָּׂא אֱלֹהִים
נֶפֶשׁ וְחָשַׁב מַחֲשָׁבוֹת לְבִלְתִּי יִדַּח מִמֶּנּוּ נִדָּח׃ וְעַתָּה
15 אֲשֶׁר־בָּאתִי לְדַבֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲדֹנִי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה כִּי
יְרֵאֻנִי הָעָם וַתֹּאמֶר שִׁפְחָתֶךָ אֲדַבְּרָה־נָּא אֶל־הַמֶּלֶךְ
16 אוּלַי יַעֲשֶׂה הַמֶּלֶךְ אֶת־דְּבַר אֲמָתוֹ׃ כִּי יִשְׁמַע הַמֶּלֶךְ
לְהַצִּיל אֶת־אֲמָתוֹ מִכַּף הָאִישׁ לְהַשְׁמִיד אֹתִי וְאֶת־
17 בְּנִי יַחַד מִנַּחֲלַת אֱלֹהִים׃ וַתֹּאמֶר שִׁפְחָתֶךָ יְהִי־נָא
דְּבַר־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ לְמַנְחָה כִּי | כְּמַלְאַךְ הָאֱלֹהִים כֵּן
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב וְהָרָע וַיהוָה אֱלֹהֶיךָ יְהִי
עִמָּךְ

6 v. צ״ל וְאֵין כֵּן ת״ע ות״ר. 7 v. כן למערבאי, למרנחאי אל״. 7 v. שׂום כתיב, שׂים קרי. 11 v. מְהַרְבִּית בתיב, מַהֲרֶבֶת קרי. 15 v. ס״א הַוָּתָה נָּאתִי לְדַבֵּר בלא בלת אֲשֶׁר וכן ר״א ור״ב. 16 v. צ״ל הַמְבַקֵּשׁ להשמיד כן ת״ע ות״ר.

with thee.

18 Then the king answered and said unto the woman, Hide not from me, I pray thee, the thing that I shall ask thee. And the woman said, Let my lord the king now speak.

19 And the king said, Is not the hand of Joab with thee in all this? And the woman answered and said, As thy soul liveth, my lord the king, none can turn to the right hand or to the left from ought that my lord the king hath spoken: for thy servant Joab, he bade me, and he put all these words in the mouth of thine handmaid:

20 To fetch about this form of speech hath thy servant Joab done this thing: and my lord is wise, according to the wisdom of an angel of God, to know all things that are in the earth.

21 And the king said unto Joab, Behold now, I have done this thing: go therefore, bring the young man Absalom again.

22 And Joab fell to the ground on his face, and bowed himself, and thanked the king: and Joab said, To day thy servant knoweth that I have found grace in thy sight, my lord, O king, in that the king hath fulfilled the request of his servant.

23 So Joab arose and went to Geshur, and brought Absalom to Jerusalem.

24 And the king said, Let him turn to his own house, and let him not see my face. So Absalom returned to his own house, and saw not the king's face.

25 But in all Israel there was none to be so much praised as Absalom for his beauty: from the
26 sole of his foot even to the crown of his head there was no blemish in him. And when he polled his head, (for it was at every year's end that he polled it: because the hair was heavy on him, therefore he polled it:) he weighed the hair of his head at two hundred shekels after
27 the king's weight. And unto Absalom there were born three sons, and one daughter,

18 שְׁמֹֽךְ׃ וַיַּ֤עַן הַמֶּ֙לֶךְ֙ וַיֹּ֣אמֶר אֶל־
הָאִשָּׁ֔ה אַל־נָ֥א תְכַחֲדִ֛י מִמֶּ֖נִּי דָּבָ֣ר אֲשֶׁר־אֲנֹכִ֣י שֹׁאֵ֑ל
19 אֵלֶ֔יךָ וַתֹּ֥אמֶר הָאִשָּׁ֖ה יְדַבֶּר־נָ֥א אֲדֹנִ֖י הַמֶּֽלֶךְ׃ וַיֹּ֣אמֶר
הַמֶּ֗לֶךְ הֲיַד֙ יוֹאָ֣ב אִתָּ֔ךְ בְּכָל־זֹ֑את
וַתַּ֣עַן הָאִשָּׁ֗ה וַתֹּ֙אמֶר֙ חַי־נַפְשְׁךָ֣ אֲדֹנִ֔י הַמֶּ֖לֶךְ
אִם־אִ֔ישׁ ׀ לְהַמִּ֣ין וּלְהַשְׂמִ֔יל מִכֹּ֕ל אֲשֶׁר־דִּבֶּ֖ר אֲדֹנִ֣י
הַמֶּ֑לֶךְ כִּֽי־עַבְדְּךָ֣ יוֹאָ֔ב הוּא֙ צִוַּ֔נִי וְה֖וּא שָׂ֣ם בְּפִ֑י
20 שִׁפְחָתֶֽךָ׃ אֶת־כָּל־הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה לְסֹבֵ֖ב סֵבַ֣ב
אֶת־פְּנֵ֣י הַדָּבָ֔ר עָשָׂ֥ה עַבְדְּךָ֖ יוֹאָ֑ב וְאֲדֹנִ֣י וַאדֹנִ֔י
חָכָ֥ם כְּחָכְמַ֖ת מַלְאַ֣ךְ הָאֱלֹהִ֑ים לָדַ֣עַת אֶת־כָּל־אֲשֶׁ֖ר
בָּאָֽרֶץ׃
21 וַיֹּ֤אמֶר הַמֶּ֙לֶךְ֙ אֶל־יוֹאָ֔ב הִנֵּה־נָ֥א עָשִׂ֖יתִי אֶת־הַדָּבָ֣ר
22 הַזֶּ֑ה וְלֵ֣ךְ הָשֵׁ֔ב אֶת־הַנַּ֖עַר אֶת־אַבְשָׁלֽוֹם׃ וַיִּפֹּ֤ל יוֹאָב֙
אֶל־פָּנָ֣יו אַ֔רְצָה וַיִּשְׁתַּ֖חוּ וַיְבָ֣רֶךְ אֶת־הַמֶּ֑לֶךְ וַיֹּ֤אמֶר יוֹאָב֙
הַיּ֣וֹם יָדַ֔ע עַבְדְּךָ֖ כִּֽי־מָצָ֣אתִי חֵ֣ן בְּעֵינֶ֔יךָ אֲדֹנִ֥י הַמֶּ֖לֶךְ
23 אֲשֶׁר־עָשָׂ֥ה הַמֶּ֛לֶךְ אֶת־דְּבַ֥ר עַבְדּֽוֹ׃ וַיָּ֥קָם יוֹאָ֖ב וַיֵּ֣לֶךְ
גְּשׁ֑וּרָה וַיָּבֵ֥א אֶת־אַבְשָׁלֽוֹם יְרוּשָׁלָֽ͏ִם׃
24 וַיֹּ֤אמֶר הַמֶּ֙לֶךְ֙ יָסֹ֣ב אֶל־בֵּית֔וֹ וּפָנַ֖י לֹ֣א יִרְאֶ֑ה וַיָּ֣סָב
25 אַבְשָׁלוֹם֙ אֶל־בֵּית֔וֹ וּפְנֵ֥י הַמֶּ֖לֶךְ לֹ֥א רָאָֽה׃ וּכְאַבְשָׁלוֹם
לְאִ֣ישׁ אֵ֔שׁ הַיָּפֶ֥ה בְכָל־יִשְׂרָאֵ֖ל לְהִתְהַלֵּ֑ל מִכַּף־
26 רַגְל֥וֹ וְעַד־קָדְקֳד֖וֹ לֹא־הָיָ֥ה בּֽוֹ־מֽוּם׃ וּבְגַלְּח֤וֹ אֶת־רֹאשׁוֹ֙
וְהָיָ֣ה מִקֵּ֔ץ יָמִ֖ים ׀ לְיָמִ֑ים אֲשֶׁ֤ר יְגַלְּחֵ֙הוּ֙ כִּֽי־כָבֵ֣ד עָלָ֔יו
וְגִלַּ֖ח אֶת־שְׂעַ֣ר רֹאשׁ֑וֹ מָאתַ֥יִם שְׁקָלִ֖ים בְּאֶ֥בֶן
27 הַמֶּֽלֶךְ׃ וַיִּוָּלְד֣וּ לְאַבְשָׁל֗וֹם שְׁלֹשָׁה֙ בָּנִ֔ים וּבַ֥ת אַחַ֖ת

ושמה

18 v. פסקא באמצע פסוק. 19 v. סביר יֵשׁ, בס"א אִישׁ וכן ר"א ד"ב. 19 v. ס"א וּלְהַשְׂמִיל וכן ר"א ד"ב. 19 v. ס"א כִּי ובלא סקא. 20 v. כן ב"א, כ"נ אֶת־ כנ"ל. 21 v. בס"א עֶשִׂיתִי כתיב, עָשִׂיתִי קרי, ובס"א עָשִׂיתִי כתיב, עָשִׂיתִ קרי. 22 v. לסחרו עָלָיו. 22 v. עַבְדּוֹ כתיב עַבְדְּךָ קרי, בס"א עַבְדְּךָ כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ר"ו, ר"ח ות"ה, ובס"א עַבְדּוֹ כתיב וקרי וכן ד"ב, תר, ת"ע ות"ם. 25 v. כן לבערבאי, לבורנחאי עַד־.

וּשְׁמָהּ תָּמָר הָיְתָה אִשָּׁה יְפַת מַרְאֶה:
28 וַיֵּשֶׁב אַבְשָׁלוֹם בִּירוּשָׁלַ͏ִם שְׁנָתַיִם יָמִים וּפָנֵי
29 הַמֶּלֶךְ לֹא רָאָה: וַיִּשְׁלַח אַבְשָׁלוֹם אֶל־יוֹאָב לְשָׁלְחוֹ אֹתוֹ
אֶל־הַמֶּלֶךְ וְלֹא אָבָה לָבוֹא אֵלָיו וַיִּשְׁלַח שֵׁנִית וְלֹא
30 אָבָה לָבוֹא: וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו רְאוּ חֶלְקַת יוֹאָב אֶל־
יָדִי וְלוֹ־שָׁם שְׂעֹרִים לְכוּ וְהִצִּתֻהוּ בָאֵשׁ וַיַּצְּתוּ עַבְדֵי
31 אַבְשָׁלוֹם אֶת־הַחֶלְקָה בָּאֵשׁ: וַיָּקָם
יוֹאָב וַיָּבֹא אֶל־אַבְשָׁלוֹם הַבַּיְתָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָמָּה
32 הִצִּיתוּ עַבְדֶיךָ אֶת־הַחֶלְקָה אֲשֶׁר־לִי בָּאֵשׁ: וַיֹּאמֶר
אַבְשָׁלוֹם אֶל־יוֹאָב הִנֵּה שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ לֵאמֹר בֹּא הֵנָּה
וְאֶשְׁלְחָה אֹתְךָ אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר לָמָּה בָּאתִי מִגְּשׁוּר
טוֹב לִי עֹד אֲנִי־שָׁם וְעַתָּה אֶרְאֵה פְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְאִם־יֶשׁ
33 בִּי עָוֹן וְהֲמִתָנִי: וַיָּבֹא יוֹאָב אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיַּגֶּד־לוֹ וַיִּקְרָא ס
אֶל־אַבְשָׁלוֹם וַיָּבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁתַּחוּ לוֹ עַל־אַפָּיו
אַרְצָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשַּׁק הַמֶּלֶךְ לְאַבְשָׁלוֹם:
טו וַיְהִי מֵאַחֲרֵי כֵן וַיַּעַשׂ לוֹ אַבְשָׁלוֹם מֶרְכָּבָה
2 וְסוּסִים וַחֲמִשִּׁים אִישׁ רָצִים לְפָנָיו: וְהִשְׁכִּים אַבְשָׁלוֹם
וְעָמַד עַל־יַד דֶּרֶךְ הַשָּׁעַר וַיְהִי כָּל־הָאִישׁ אֲשֶׁר־יִהְיֶה־
לוֹ־דִיב לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לַמִּשְׁפָּט וַיִּקְרָא אַבְשָׁלוֹם
אֵלָיו וַיֹּאמֶר אֵי־מִזֶּה עִיר אַתָּה וַיֹּאמֶר מֵאַחַד שִׁבְטֵי
3 יִשְׂרָאֵל עַבְדֶךָ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְשָׁלוֹם רְאֵה דְבָרֶיךָ
4 טוֹבִים וּנְכֹחִים וְשֹׁמֵעַ אֵין־לְךָ מֵאֵת הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר
אַבְשָׁלוֹם מִי־יְשָׂמַנִי שֹׁפֵט בָּאָרֶץ וְעָלַי יָבוֹא כָּל־אִישׁ
5 אֲשֶׁר־יִהְיֶה־לוֹ רִיב־וּמִשְׁפָּט וְהִצְדַּקְתִּיו: וְהָיָה בְקָרְבֹּ־
אִישׁ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לוֹ וְשָׁלַח אֶת־יָדוֹ וְהֶחֱזִיק לוֹ וְנָשַׁק
לוֹ

whose name was Tamar: she was a woman of a fair countenance.
28 So Absalom dwelt two full years in Jerusalem, and saw not the king's face.
29 Therefore Absalom sent for Joab, to have sent him to the king; but he would not come to him: and when he sent again the second time, he would not come.
30 Therefore he said unto his servants, See, Joab's field is near mine, and he hath barley there; go and set it on fire. And Absalom's servants set the field on fire.
31 Then Joab arose, and came to Absalom unto his house, and said unto him, Wherefore have thy servants set my field on fire?
32 And Absalom answered Joab, Behold, I sent unto thee, saying, Come hither, that I may send thee to the king, to say, Wherefore am I come from Geshur? it had been good for me to have been there still: now therefore let me see the king's face; and if there be any iniquity in me, let him kill me.
33 So Joab came to the king, and told him: and when he had called for Absalom, he came to the king, and bowed himself on his face to the ground before the king: and the king kissed Absalom.

15 And it came to pass after this, that Absalom prepared him chariots and horses, and fifty men to run before him.
2 And Absalom rose up early, and stood beside the way of the gate: and it was so, that when any man that had a controversy came to the king for judgment, then Absalom called unto him, and said, Of what city art thou? And he said, Thy servant is of one of the tribes of
3 Israel. And Absalom said unto him, See, thy matters are good and right; but there is no
4 man deputed of the king to hear thee. Absalom said moreover, Oh that I were made judge in the land, that every man which hath any suit or cause might come unto me, and I would do
5 him justice! And it was so, that when any man came nigh to him to do him obeisance, he put forth his hand, and took him, and kissed

30 וחוצתיה כתיב, וחציתוה קרי. 32 כן ב״א, ב״נ ואשלחה בנעויא. 33 צ״ל ויִשתחו גל־ בלא מלת לו כן ת״נ וח״ס. טו. 1 ס״א וסוסים כתיב, וסוסים קרי. 2 ס״א לו ובלא מקף. 3 ס״א מאחד שבטי. כן למערכאי, לסרנחאי דבריך. 5 כן ב״א, ב״נ בקרבי פתוח. 5 ס״א גז וכן ר״ב ור״ו.

him.

6 And on this manner did Absalom to all Israel that came to the king for judgment: so Absalom stole the hearts of the men of Israel.

7 And it came to pass after forty years, that Absalom said unto the king, I pray thee, let me go and pay my vow, which I have vowed unto the LORD, in Hebron.

8 For thy servant vowed a vow while I abode at Geshur in Syria, saying, If the LORD shall bring me again indeed to Jerusalem, then I will serve the LORD.

9 And the king said unto him, Go in peace. So he arose, and went to Hebron.

10 But Absalom sent spies throughout all the tribes of Israel, saying, As soon as ye hear the sound of the trumpet, then ye shall say, Absalom reigneth in Hebron.

11 And with Absalom went two hundred men out of Jerusalem, that were called; and they went in their simplicity, and they knew not any thing.

12 And Absalom sent for Ahithophel the Gilonite, David's counsellor, from his city, even from Giloh, while he offered sacrifices. And the conspiracy was strong; for the people increased continually with Absalom.

13 And there came a messenger to David, saying, The hearts of the men of Israel are after Absalom.

14 And David said unto all his servants that were with him at Jerusalem, Arise, and let us flee; for we shall not else escape from Absalom: make speed to depart, lest he overtake us

15 suddenly, and bring evil upon us, and smite the city with the edge of the sword. And the king's servants said unto the king, Behold, thy servants are ready to do whatsoever my lord

16 the king shall appoint. And the king went forth, and all his household after him. And the

17 king left ten women, which were concubines, to keep the house. And the king went forth,

18 and all the people after him, and tarried in a place that was far off. And all his servants passed on beside him; and all the Cherethites, and all the Pelethites, and all the Gittites, six hundred men which came after him

6 לוֹ: וַיַּעַשׂ אַבְשָׁלוֹם כַּדָּבָר הַזֶּה לְכָל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
יָבֹאוּ לַמִּשְׁפָּט אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיְגַנֵּב אַבְשָׁלוֹם אֶת־לֵב אַנְשֵׁי
7 יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים
שָׁנָה וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל־הַמֶּלֶךְ אֵלְכָה נָּא וַאֲשַׁלֵּם
8 אֶת־נִדְרִי אֲשֶׁר־נָדַרְתִּי לַיהוָה בְּחֶבְרוֹן: כִּי־נֵדֶר נָדַר
עַבְדְּךָ בְּשִׁבְתִּי בִגְשׁוּר בַּאֲרָם לֵאמֹר אִם־יָשׁוֹב יְשִׁיבֵנִי
9 יְהוָה יְרוּשָׁלַם וְעָבַדְתִּי אֶת־יְהוָה: וַיֹּאמֶר־לוֹ הַמֶּלֶךְ
לֵךְ בְּשָׁלוֹם וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ חֶבְרוֹנָה:
10 וַיִּשְׁלַח אַבְשָׁלוֹם מְרַגְּלִים בְּכָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר כְּשָׁמְעֲכֶם אֶת־קוֹל הַשֹּׁפָר וַאֲמַרְתֶּם מָלַךְ
11 אַבְשָׁלוֹם בְּחֶבְרוֹן: וְאִתְּ־אַבְשָׁלוֹם הָלְכוּ מָאתַיִם אִישׁ
מִירוּשָׁלַם קְרֻאִים וְהֹלְכִים לְתֻמָּם וְלֹא יָדְעוּ כָּל־דָּבָר:
12 וַיִּשְׁלַח אַבְשָׁלוֹם אֶת־אֲחִיתֹפֶל הַגִּילֹנִי יוֹעֵץ דָּוִד מֵעִירוֹ
מִגִּלֹה בְּזִבְחוֹ אֶת־הַזְּבָחִים וַיְהִי הַקֶּשֶׁר אַמִּץ וְהָעָם
13 הוֹלֵךְ וָרַב אֶת־אַבְשָׁלוֹם: וַיָּבֹא הַמַּגִּיד אֶל־דָּוִד לֵאמֹר
14 הָיָה לְבַב־אִישׁ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי אַבְשָׁלוֹם: וַיֹּאמֶר דָּוִד
לְכָל־עֲבָדָיו אֲשֶׁר־אִתּוֹ בִּירוּשָׁלַם קוּמוּ וְנִבְרָחָה כִּי
לֹא תִהְיֶה־לָּנוּ פְלֵיטָה מִפְּנֵי אַבְשָׁלֹם מַהֲרוּ לָלֶכֶת פֶּן
יְמַהֵר וְהִשִּׂגָנוּ וְהֵדִיחַ עָלֵינוּ אֶת־הָרָעָה וְהִכָּה הָעִיר
15 לְפִי־חָרֶב: וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמֶּלֶךְ כְּכֹל אֲשֶׁר
16 יִבְחַר אֲדֹנֵי הַמֶּלֶךְ הִנֵּה עֲבָדֶיךָ: וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ וְכָל־בֵּיתוֹ
בְּרַגְלָיו וַיַּעֲזֹב הַמֶּלֶךְ אֵת עֶשֶׂר נָשִׁים פִּלַגְשִׁים לִשְׁמֹר
17 הַבָּיִת: וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם בְּרַגְלָיו וַיַּעַמְדוּ בֵּית
18 הַמֶּרְחָק: וְכָל־עֲבָדָיו עֹבְרִים עַל־יָדוֹ וְכָל־הַכְּרֵתִי וְכָל־
הַפְּלֵתִי וְכָל־הַגִּתִּים שֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ אֲשֶׁר־בָּאוּ בְרַגְלוֹ

מנת

ד v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב ורמ״ו, ס״א אלכה״ במקף ובלא נגינה וכן ר״ג, ד״ט, ה״ב ה״ד. 8 v. יָשׁוֹב כתיב, יָשׁוּב קרי, תי״ל יָשֹׁב כן תר, ת״ע וח״ס. 10 v. בס״א אין כאן ספוקא. 10 v. ס״א נַּשְׁמַעְתֶּם וכן ד״א וז״ב. 12 v. צ״ל וַיִּקְרָא אֶת־ כן ת״ע. 12 v. כְּגִלֹּו קרי. 12 v. ס״א והעם. 15 v. ס״א פְּלֵגֵל וכן ד״א, ד״ב וה״ו. 16 v. ס״א אחר־עשר. 17 v. ס״א עָנָיו וכן ד״א. ד״ב וח״ע: עין פסוק י״ח. 18 v. ס״א בְּרַגְלָיו וכן ת״ע, ובס״א בְּרַגְלוֹ כתיב. בְּרַגְלָיו קרי.

from Gath, passed on before the king.

19 Then said the king to Ittai the Gittite, Wherefore goest thou also with us? return to thy place, and abide with the king: for thou art a stranger, and also an exile.

20 Whereas thou camest but yesterday, should I this day make thee go up and down with us? seeing I go whither I may, return thou, and take back thy brethren: mercy and truth be with thee.

21 And Ittai answered the king, and said, As the LORD liveth, and as my lord the king liveth, surely in what place my lord the king shall be, whether in death or life, even there also will thy servant be.

22 And David said to Ittai, Go and pass over. And Ittai the Gittite passed over, and all his men, and all the little ones that were with him.

23 And all the country wept with a loud voice, and all the people passed over: the king also himself passed over the brook Kidron, and all the people passed over, toward the way of the wilderness.

24 And lo Zadok also, and all the Levites were with him, bearing the ark of the covenant of God: and they set down the ark of God; and Abiathar went up, until all the people had done passing out of the city.

25 And the king said unto Zadok, Carry back the ark of God into the city: if I shall find favour in the eyes of the LORD, he will bring me again, and shew me both it,

19 מִגַּת עֹבְרִים עַל־פְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ אֶל־אִתַּי הַגִּתִּי לָמָּה תֵלֵךְ גַּם־אַתָּה אִתָּנוּ שׁוּב
וְשֵׁב עִם־הַמֶּלֶךְ כִּי־נָכְרִי אַתָּה וְגַם־גֹּלֶה אָתָּה לִמְקוֹמֶךָ׃
20 תְּמוֹל ׀ בּוֹאֲךָ וְהַיּוֹם אוֹטִיךְ אִתָּנוּ לָלֶכֶת וַאֲנִי הוֹלֵךְ
עַל אֲשֶׁר־אֲנִי הוֹלֵךְ שׁוּב וְהָשֵׁב אֶת־אַחֶיךָ עִמָּךְ חֶסֶד
21 וֶאֱמֶת׃ וַיַּעַן אִתַּי אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר חַי־יְהוָה וְחֵי אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ כִּי אִם בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁם ׀ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
22 אִם־לְמָוֶת אִם־לְחַיִּים כִּי־שָׁם יִהְיֶה עַבְדֶּךָ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד
אֶל־אִתַּי לֵךְ וַעֲבֹר וַיַּעֲבֹר אִתַּי הַגִּתִּי וְכָל־אֲנָשָׁיו וְכָל
23 הַטַּף אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ וְכָל־הָאָרֶץ בּוֹכִים קוֹל גָּדוֹל וְכָל
הָעָם עֹבְרִים וְהַמֶּלֶךְ עֹבֵר בְּנַחַל קִדְרוֹן וְכָל־הָעָם
24 עֹבְרִים עַל־פְּנֵי דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר׃ וְהִנֵּה גַם־צָדוֹק
וְכָל־הַלְוִיִּם אִתּוֹ נֹשְׂאִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית הָאֱלֹהִים וַיַּצִּקוּ
אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיִּעַל אֶבְיָתָר עַד־תֹּם כָּל־הָעָם
25 לַעֲבֹר מִן־הָעִיר׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
לְצָדוֹק הָשֵׁב אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים הָעִיר אִם־אֶמְצָא
26 חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה וְהֵשִׁבַנִי וְהִרְאַנִי אֹתוֹ וְאֶת־נָוֵהוּ׃ וְאִם
כֹּה יֹאמַר לֹא חָפַצְתִּי בָּךְ הִנֵּנִי יַעֲשֶׂה־לִּי כַּאֲשֶׁר טוֹב
27 בְּעֵינָיו׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־צָדוֹק
הַכֹּהֵן הֲרֹאֶה אָתָּה שׁוּבָה הָעִיר בְּשָׁלוֹם וַאֲחִימַעַץ
28 בִּנְךָ וִיהוֹנָתָן בֶּן־אֶבְיָתָר שְׁנֵי בְנֵיכֶם אִתְּכֶם׃ רְאוּ אָנֹכִי
מִתְמַהְמֵהַּ בְּעַרְבוֹת הַמִּדְבָּר עַד בּוֹא דָבָר מִמְּכֶם
29 לְהַגִּיד לִי׃ וַיָּשֶׁב צָדוֹק וְאֶבְיָתָר אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
30 יְרוּשָׁלַם וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃ וְדָוִד עֹלֶה בְּמַעֲלֵה הַזֵּיתִים עָלֶה ׀
וּבוֹכֶה וְרֹאשׁ־לוֹ חָפוּי וְהוּא הֹלֵךְ יָחֵף וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר

אתו

19 v. ס״א כְּשִׁקּוּקְךָ וכן ד״א. ד״ב, ד״נ, ת״ע, ת״ס וח״ר. 20 v. אֲנִינְךָ כתיב. אֲנִיעֲךָ קרי.
20 v. ס״א לַאֲשֶׁר אֲנִי וכן ד״א ת״ב. 20 v. צ״ל עִמָּךְ וַיהוָה יַעֲשֶׂה עִשּׂוֹ חסר כן ת״נ וח״ס.
21 v. אִם כתיב ולא קרי. 23 v. ס״א דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר בלא מלת אֶת־ וכן ד״א. ד״ב, תו׳ וח״ס.
27 v. ס״א הַרֹאֶה חסר. 28 v. בְּעַרְבוֹת קרי. 29 v. כן ברוב ספרים כ״י ודס״נ, ס״א עַד־
וכן ד״ב, ד״ג, ד״נ, ד״ס, ד״ר ה״ר. 30 v. ס״א וּרְאשׁוֹ חִפּוּי בלא מלת לוֹ וכן ד״א ות״ב.

26 and his habitation: But if he thus say, I have no delight in thee; behold, here am I, let him
27 do to me as seemeth good unto him. The king said also unto Zadok the priest, Art not thou a seer? return into the city in peace, and your two sons with you, Ahimaaz thy son, and
28 Jonathan the son of Abiathar. See, I will tarry in the plain of the wilderness, until there
29 come word from you to certify me. Zadok therefore and Abiathar carried the ark of God
30 again to Jerusalem: and they tarried there. And David went up by the ascent of mount Olivet, and wept as he went up, and had his head covered, and he went barefoot: and all the people that was

with him covered every man his head, and they went up, weeping as they went up.

31 And one told David, saying, Ahithophel is among the conspirators with Absalom. And David said, O LORD, I pray thee, turn the counsel of Ahithophel into foolishness.

32 And it came to pass, that when David was come to the top of the mount, where he worshipped God, behold, Hushai the Archite came to meet him with his coat rent, and earth upon his head:

33 Unto whom David said, If thou passest on with me, then thou shalt be a burden unto me:

34 But if thou return to the city, and say unto Absalom, I will be thy servant, O king; as I have been thy father's servant hitherto, so will I now also be thy servant: then mayest thou for me defeat the counsel of Ahithophel.

35 And hast thou not there with thee Zadok and Abiathar the priests? therefore it shall be, that what thing soever thou shalt hear out of the king's house, thou shalt tell it to Zadok and Abiathar the priests.

36 Behold, they have there with them their two sons, Ahimaaz Zadok's son, and Jonathan Abiathar's son; and by them ye shall send unto me every thing that ye can hear.

37 So Hushai David's friend came into the city, and Absalom came into Jerusalem.

31 אֹתוֹ חָפוּ אִישׁ רֹאשׁוֹ וְעָלוּ עָלֹה וּבָכֹה: וְדָוִד הֻגַּד
לֵאמֹר אֲחִיתֹפֶל בַּקְּשָׁרִים עִם־אַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר דָּוִד
32 סַכֶּל־נָא אֶת־עֲצַת אֲחִיתֹפֶל יְהוָה: וַיְהִי דָּוִד בָּא עַד־
הָרֹאשׁ אֲשֶׁר־יִשְׁתַּחֲוֶה שָׁם לֵאלֹהִים וְהִנֵּה לִקְרָאתוֹ
33 חוּשַׁי הָאַרְכִּי קָרוּעַ כֻּתָּנְתּוֹ וַאֲדָמָה עַל־רֹאשׁוֹ: וַיֹּאמֶר
34 לוֹ דָּוִד אִם עָבַרְתָּ אִתִּי וְהָיִתָ עָלַי לְמַשָּׂא: וְאִם־
הָעִיר תָּשׁוּב וְאָמַרְתָּ לְאַבְשָׁלוֹם עַבְדְּךָ אֲנִי הַמֶּלֶךְ
אֶהְיֶה עֶבֶד אָבִיךָ וַאֲנִי מֵאָז וְעַתָּה וַאֲנִי עַבְדֶּךָ וְהֵפַרְתָּה
35 לִי אֶת עֲצַת אֲחִיתֹפֶל: וַהֲלוֹא עִמְּךָ שָׁם צָדוֹק
וְאֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים וְהָיָה כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר תִּשְׁמַע מִבֵּית
36 הַמֶּלֶךְ תַּגִּיד לְצָדוֹק וְלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים: הִנֵּה־שָׁם
עִמָּם שְׁנֵי בְנֵיהֶם אֲחִימַעַץ לְצָדוֹק וְיוֹנָתָן לְאֶבְיָתָר
37 וּשְׁלַחְתֶּם בְּיָדָם אֵלַי כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר תִּשְׁמָעוּ: וַיָּבֹא
חוּשַׁי רֵעֵה דָוִד הָעִיר וְאַבְשָׁלוֹם יָבוֹא יְרוּשָׁלִָם:

טז וְדָוִד עָבַר מְעַט מֵהָרֹאשׁ וְהִנֵּה צִיבָא
נַעַר מְפִיבֹשֶׁת לִקְרָאתוֹ וְצֶמֶד חֲמֹרִים חֲבֻשִׁים וַעֲלֵיהֶם
מָאתַיִם לֶחֶם וּמְאַת צִמּוּקִים וּמְאַה קַיִץ וְנֵבֶל יָיִן:
2 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־צִיבָא מָה־אֵלֶּה לָךְ וַיֹּאמֶר צִיבָא
הַחֲמֹרִים לְבֵית־הַמֶּלֶךְ לִרְכֹּב וְהַלֶּחֶם וְהַקַּיִץ לֶאֱכֹל
3 הַנְּעָרִים וְהַיַּיִן לִשְׁתּוֹת הַיָּעֵף בַּמִּדְבָּר: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
וְאַיֵּה בֶן־אֲדֹנֶיךָ וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל־הַמֶּלֶךְ הִנֵּה יוֹשֵׁב
בִּירוּשָׁלִַם כִּי אָמַר הַיּוֹם יָשִׁיבוּ לִי בֵּית יִשְׂרָאֵל אֶת
4 מַמְלְכוּת אָבִי: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְצִבָא הִנֵּה לְךָ כָּל
אֲשֶׁר לִמְפִיבֹשֶׁת וַיֹּאמֶר צִיבָא הִשְׁתַּחֲוֵיתִי אִמְצָא־חֵן
5 בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ: וּבָא הַמֶּלֶךְ דָּוִד עַד־בַּחוּרִים וְהִנֵּה
משם

30 v. עָלוֹ קרי. וּבְכוֹ קרי: 31 v. ס״א לְדָוִד הֻגַּד או וְלְדָוִד הֻגַּד וכן ת״ע, ת״ס וח״ר. 32 v. כן ב״א, ב״נ יִשְׁתַּחוּה בנעיא. 33 v. ס״א וְהָיִיתָ. 26 v. ס״א חִנָּה וכן ר״א, ר״ב, ת״ס וח״ר. טז. 2 v. בס״א צִבָא כתיב, צִיבָא קרי. 2 v. וּלְהַלֶּחֶם בחיב. וְהַלֶּחֶם קרי. 3 v. ס״א ישב חסר. 3 v. ס״א בָּיו / אַבָּיו.

16 And when David was a little past the top of the hill, behold, Ziba the servant of Mephibosheth met him, with a couple of asses saddled, and upon them two hundred loaves of bread, and an hundred bunches of
2 raisins, and an hundred of summer fruits, and a bottle of wine. And the king said unto Ziba, What meanest thou by these? And Ziba said, The asses be for the king's household to ride on; and the bread and summer fruit for the young men to eat; and the wine, that such as
3 be faint in the wilderness may drink. And the king said, And where is thy master's son? And Ziba said unto the king, Behold, he abideth at Jerusalem: for he said, To day shall the
4 house of Israel restore me the kingdom of my father. Then said the king to Ziba, Behold, thine are all that pertained unto Mephibosheth. And Ziba said, I humbly beseech thee that I
5 may find grace in thy sight, my lord, O king. And when king David came to Bahurim, behold,

מִשְׁפַּחַת בֵּית־שָׁאוּל וּשְׁמוֹ שִׁמְעִי
בֶּן־גֵּרָא יֹצֵא וְיָצוֹא וּמְקַלֵּל: וַיְסַקֵּל בָּאֲבָנִים אֶת־דָּוִד
וְאֶת־כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ דָּוִד וְכָל־הָעָם וְכָל־הַגִּבֹּרִים
מִימִינוֹ וּמִשְּׂמֹאלוֹ: וְכֹה־אָמַר שִׁמְעִי בְּקַלְלוֹ צֵא צֵא
אִישׁ הַדָּמִים וְאִישׁ הַבְּלִיָּעַל: הֵשִׁיב עָלֶיךָ יְהוָה כָּל־
דְּמֵי בֵּית־שָׁאוּל אֲשֶׁר מָלַכְתָּ תַּחְתָּו וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־
הַמְלוּכָה בְּיַד אַבְשָׁלוֹם בְּנֶךָ וְהִנְּךָ בְרָעָתֶךָ כִּי אִישׁ
דָּמִים אָתָּה: וַיֹּאמֶר אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה אֶל־הַמֶּלֶךְ לָמָּה
יְקַלֵּל הַכֶּלֶב הַמֵּת הַזֶּה אֶת־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶעְבְּרָה־נָּא
וְאָסִירָה אֶת־רֹאשׁוֹ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
מַה־לִּי וְלָכֶם בְּנֵי צְרוּיָה כִּי יְקַלֵּל וְכִי יְהוָה אָמַר לוֹ
קַלֵּל אֶת־דָּוִד וּמִי יֹאמַר מַדּוּעַ עָשִׂיתָ כֵּן:
וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אֲבִישַׁי וְאֶל־כָּל־עֲבָדָיו הִנֵּה בְנִי
אֲשֶׁר־יָצָא מִמֵּעַי מְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשִׁי וְאַף כִּי־עַתָּה בֶּן־
הַיְמִינִי הַנִּיחוּ לוֹ וְיקַלֵּל כִּי אָמַר־לוֹ יְהוָה: אוּלַי יִרְאֶה
יְהוָה בְּעֵינָי וְהֵשִׁיב יְהוָה לִי טוֹבָה תַּחַת קִלְלָתוֹ הַיּוֹם
הַזֶּה: וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַאֲנָשָׁיו בַּדָּרֶךְ וְשִׁמְעִי
הֹלֵךְ בְּצַלְעֵ הָהָר לְעֻמָּתוֹ הָלוֹךְ וְקִלֵּל וְסִקֵּל בָּאֲבָנִים
לְעֻמָּתוֹ וְעַפֵּר בֶּעָפָר:
וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ עֲיֵפִים וַיִּנָּפֶשׁ שָׁם:
וְאַבְשָׁלוֹם וְכָל־הָעָם אִישׁ יִשְׂרָאֵל בָּאוּ יְרוּשָׁלִַם וַאֲחִיתֹפֶל
אִתּוֹ: וַיְהִי כְּאֲשֶׁר־בָּא חוּשַׁי הָאַרְכִּי רֵעֵהּ דָּוִד אֶל־
אַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלוֹם יְחִי הַמֶּלֶךְ יְחִי
הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל־חוּשַׁי זֶה חַסְדְּךָ אֶת־רֵעֶךָ
לָמָּה

7 And thus said Shimei when he cursed, Come out, come out, thou bloody man, and thou man of Belial:
8 The LORD hath returned upon thee all the blood of the house of Saul, in whose stead thou hast reigned; and the LORD hath delivered the kingdom into the hand of Absalom thy son: and, behold, thou art taken in thy mischief, because thou art a bloody man.
9 Then said Abishai the son of Zeruiah unto the king, Why should this dead dog curse my lord the king? let me go over, I pray thee, and take off his head.
10 And the king said, What have I to do with you, ye sons of Zeruiah? so let him curse, because the LORD hath said unto him, Curse David. Who shall then say, Wherefore hast thou done so?
11 And David said to Abishai, and to all his servants, Behold, my son, which came forth of my bowels, seeketh my life: how much more now may this Benjamite do it? let him alone, and let him curse; for the LORD hath bidden him.
12 It may be that the LORD will look on mine affliction, and that the LORD will requite me
13 good for his cursing this day. And as David and his men went by the way, Shimei went along on the hill's side over against him, and cursed as he went, and threw stones at him, and
14 cast dust. And the king, and all the people that were with him, came weary, and refreshed
15 themselves there. And Absalom, and all the people the men of Israel, came to Jerusalem,
16 and Ahithophel with him. And it came to pass, when Hushai the Archite, David's friend, was come unto Absalom, that Hushai said unto Absalom, God save the king, God save the
17 king. And Absalom said to Hushai, Is this thy kindness to thy friend?

7 v. ס״א צאו צאו ונסמר עליו פסק. 8 v. חַחְתּוֹ כתיב, תַּחְקִיו קרי. 10 v. בס״א אין כאן פסקא. 10 v. כִּי כתיב, לֹה קרי. 10 v. וכי כתיב, כִּי קרי. 12 v. בְּעֵינָי קרי, תקן סופרים: היה ראוי בְּעֵינֵינוּ או בְּעֵינָיו אלא שכינה הכתיב, כת״ע, ת״ס וח״ר בְּעֵנְיִי. 12 v. ס״א קְלָלָתִי כתיב, קִלְלָתוֹ קרי. 13 v. פסקא באמצע פסוק. 13 v. כן בהללי, כמותה בצלע בסנול. 13 v. ס״א סְקָה לעמתו וכן ר״א, ר״ב ור״ו. 15 v. צ״ל וכל־איש כלא מלת העם כן ת״ע.

why wentest thou not with thy friend?

18 And Hushai said unto Absalom, Nay; but whom the LORD, and this people, and all the men of Israel, choose, his will I be, and with him will I abide.

19 And again, whom should I serve? should I not serve in the presence of his son? as I have served in thy father's presence, so will I be in thy presence.

20 Then said Absalom to Ahithophel, Give counsel among you what we shall do.

21 And Ahithophel said unto Absalom, Go in unto thy father's concubines, which he hath left to keep the house; and all Israel shall hear that thou art abhorred of thy father: then shall the hands of all that are with thee be strong.

22 So they spread Absalom a tent upon the top of the house; and Absalom went in unto his father's concubines in the sight of all Israel.

23 And the counsel of Ahithophel, which he counselled in those days, was as if a man had enquired at the oracle of God: so was all the counsel of Ahithophel both with David and with Absalom.

17 Moreover Ahithophel said unto Absalom, Let me now choose out twelve thousand men, and I will arise and pursue after David this night:

2 And I will come upon him while he is weary and weak handed, and will make him afraid: and all the people that are with him shall flee; and I will

3 smite the king only: And I will bring back all the people unto thee: the man whom thou

4 seekest is as if all returned: so all the people shall be in peace. And the saying pleased Ab-

5 salom well, and all the elders of Israel. Then said Absalom, Call now Hushai the Archite

6 also, and let us hear likewise what he saith. And when Hushai was come to Absalom, Absalom spake unto him, saying, Ahithophel hath spoken after this manner: shall we do after

7 his saying? if not; speak thou. And Hushai said unto Absalom, The counsel that Ahithophel hath given is not good

18 לָמָּה לֹּא־הָלַכְתָּ אֶת־רֵעֶךָ׃ וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלֹם
לֹא כִּי אֲשֶׁר בָּחַר יְהוָה וְהָעָם הַזֶּה וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל
19 לוֹ אֶהְיֶה וְאִתּוֹ אֵשֵׁב׃ וְהַשֵּׁנִית לְמִי אֲנִי אֶעֱבֹד הֲלוֹא
לִפְנֵי בְנוֹ כַּאֲשֶׁר עָבַדְתִּי לִפְנֵי אָבִיךָ כֵּן אֶהְיֶה לְפָנֶיךָ׃
20 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל־אֲחִיתֹפֶל הָבוּ
21 לָכֶם עֵצָה מַה־נַּעֲשֶׂה׃ וַיֹּאמֶר אֲחִיתֹפֶל אֶל־אַבְשָׁלֹם
בֹּא אֶל־פִּלַגְשֵׁי אָבִיךָ אֲשֶׁר הִנִּיחַ לִשְׁמֹר הַבָּיִת
וְשָׁמַע כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי־נִבְאַשְׁתָּ אֶת־אָבִיךָ וְחָזְקוּ יְדֵי
22 כָּל־אֲשֶׁר אִתָּךְ׃ וַיִּטּוּ לְאַבְשָׁלוֹם הָאֹהֶל עַל־הַגָּג וַיָּבֹא
23 אַבְשָׁלוֹם אֶל־פִּלַגְשֵׁי אָבִיו לְעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל׃ וַעֲצַת
אֲחִיתֹפֶל אֲשֶׁר יָעַץ בַּיָּמִים הָהֵם כַּאֲשֶׁר יִשְׁאַל
בִּדְבַר הָאֱלֹהִים כֵּן כָּל־עֲצַת אֲחִיתֹפֶל גַּם־לְדָוִד גַּם־
לְאַבְשָׁלֹם׃
יז וַיֹּאמֶר אֲחִיתֹפֶל אֶל־אַבְשָׁלֹם אִבְחֲרָה־נָּא שְׁנֵים עָשָׂר
2 אֶלֶף אִישׁ וְאָקוּמָה וְאֶרְדְּפָה אַחֲרֵי דָוִד הַלָּיְלָה׃ וְאָבוֹא
עָלָיו וְהוּא יָגֵעַ וּרְפֵה יָדַיִם וְהַחֲרַדְתִּי אֹתוֹ וְנָס כָּל־
3 הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וְהִכֵּיתִי אֶת־הַמֶּלֶךְ לְבָדּוֹ׃ וְאָשִׁיבָה
כָל־הָעָם אֵלֶיךָ כְּשׁוּב כָּל־הָאִישׁ אֲשֶׁר אַתָּה מְבַקֵּשׁ
4 כָּל־הָעָם יִהְיֶה שָׁלוֹם׃ וַיִּישַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי אַבְשָׁלֹם
5 וּבְעֵינֵי כָּל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר
אַבְשָׁלוֹם קְרָא נָא גַם לְחוּשַׁי הָאַרְכִי וְנִשְׁמְעָה מַה־בְּפִיו
6 גַּם־הוּא׃ וַיָּבֹא חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם
אֵלָיו לֵאמֹר כְּדָבָר הַזֶּה דִּבֶּר אֲחִיתֹפֶל הֲנַעֲשֶׂה אֶת־
7 דְּבָרוֹ אִם־אַיִן אַתָּה דַּבֵּר׃ וַיֹּאמֶר
חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלוֹם לֹא־טוֹבָה הָעֵצָה אֲשֶׁר־יָעַץ אֲחִיתֹפֶל

בסמ"ם

17 ס"א וְלָמָּה וכן ר"א ור"כ. 17 כן ברוב ספרים ב"י תמסר עליו רפי וכן ברי"ב, ר"ג, ר"ס, ר"א, ר"כ, ר"ד הס"ו. 18 לו קרי, בס"א לו כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ר"א, תר, ח"ע וח"ס. 23 ישאל־איש קרי, ולא כתיב, בס"א איש כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ר"ו וח"א. ו"ן. 1 ס"א אכחרה. 1 כן בסתה דתש. 1 צ"ל נא לי כן ח"ע וח"ד. 3 בח"ע נמצא כאן כשוב חַמַּלְאָךְ אֶל־אִישָׁה אַךְ אֶת־נֶפֶשׁ אִישׁ אֶחָד אתה מבקש וְכָל־הָעָם תהי. 3 ס"א אשר בסקא ובלא נקינת וכן ר"ב, ר"ג, ר"ס, ר"ב וח"ד. 5 צ"ל קְרָאוּ כן ח"ע, ת"ס וח"ר. 6 ס"א וְאַמַּי וכן ר"א, ר"כ, ח"ע וח"ס. 7 כס"א אין כאן מסקא.

at this time.

8 For, said Hushai, thou knowest thy father and his men, that they be mighty men, and they be chafed in their minds, as a bear robbed of her whelps in the field: and thy father is a man of war, and will not lodge with the people.

9 Behold, he is hid now in some pit, or in some other place: and it will come to pass, when some of them be overthrown at the first, that whosoever heareth it will say, There is a slaughter among the people that follow Absalom.

10 And he also that is valiant, whose heart is as the heart of a lion, shall utterly melt: for all Israel knoweth that thy father is a mighty man, and they which be with him are valiant men.

11 Therefore I counsel that all Israel be generally gathered unto thee, from Dan even to Beer-sheba, as the sand that is by the sea for multitude; and that thou go to battle in thine own person.

12 So shall we come upon him in some place where he shall be found, and we will light upon him as the dew falleth on the ground: and of him and of all the men that are with him there shall not be left so much as one.

13 Moreover, if he be gotten into a city, then shall all Israel bring ropes to that city, and we will draw it into the river, until there be not one small stone found there.

14 And Absalom and all the men of Israel said, The counsel of Hushai the Archite is better than the counsel of Ahithophel. For the LORD had appointed to defeat the good counsel of Ahithophel, to the intent that the LORD might bring

15 evil upon Absalom. Then said Hushai unto Zadok and to Abiathar the priests, Thus and thus did Ahithophel counsel Absalom and the elders of Israel; and thus and thus have I coun-

16 selled. Now therefore send quickly, and tell David, saying, Lodge not this night in the plains of the wilderness, but speedily pass over; lest the king be swallowed up, and all

8 בַּפַּעַם הַזֹּאת׃ וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־אָבִיךָ
וְאֶת־אֲנָשָׁיו כִּי גִבֹּרִים הֵמָּה וּמָרֵי נֶפֶשׁ הֵמָּה כְּדֹב
שַׁכּוּל בַּשָּׂדֶה וְאִבְיךָ אִישׁ מִלְחָמָה וְלֹא יָלִין אֶת־
9 הָעָם׃ הִנֵּה עַתָּה הוּא־נֶחְבָּא בְּאַחַת הַפַּחִתִים אוֹ בְּאַחַד
הַמְּקוֹמֹת וְהָיָה כִנָּפֵל בָּהֶם בַּתְּחִלָּה וְשָׁמַע הַשֹּׁמֵעַ
10 וְאָמַר הָיְתָה מַגֵּפָה בָּעָם אֲשֶׁר אַחֲרֵי אַבְשָׁלֹם׃ וְהוּא
גַּם־בֶּן־חַיִל אֲשֶׁר לִבּוֹ כְּלֵב הָאַרְיֵה הֶמֵס יִמֵּס כִּי־
יָדֹעַ כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי־גִבּוֹר אָבִיךָ וּבְנֵי־חַיִל אֲשֶׁר אִתּוֹ׃
11 כִּי יָעֹצְתִי הֵאָסֵף אֵלֶיךָ כָּל־יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד־
בְּאֵר שֶׁבַע כַּחוֹל אֲשֶׁר־עַל־הַיָּם לָרֹב וּפָנֶיךָ הֹלְכִים
12 בַּקְּרָב׃ וּבָאנוּ אֵלָיו בְּאַחַת הַמְּקוֹמֹת אֲשֶׁר נִמְצָא שָׁם
וְנָחַתְנוּ עָלָיו כַּאֲשֶׁר יִפֹּל הַטַּל עַל־הָאֲדָמָה וְלֹא־יִוָּתֵר בּוֹ
13 וּבְכָל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אִתּוֹ גַּם־אֶחָד׃ וְאִם־אֶל־עִיר
יֶאֱסֹף וְהֹשִׁיעוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־הָעִיר הַהִיא חֲבָלִים
וְסָחַבְנוּ אֹתוֹ עַד־הַנַּחַל עַד אֲשֶׁר־לֹא־נִמְצָא שָׁם גַּם־
14 צְרוֹר׃ וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם וְכָל־אִישׁ
יִשְׂרָאֵל טוֹבָה עֲצַת חוּשַׁי הָאַרְכִּי מֵעֲצַת אֲחִיתֹפֶל
וַיהוָה צִוָּה לְהָפֵר אֶת־עֲצַת אֲחִיתֹפֶל
הַטּוֹבָה לְבַעֲבוּר הָבִיא יְהוָה אֶל־אַבְשָׁלוֹם אֶת־הָרָעָה׃
15 וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־צָדוֹק וְאֶל־אֶבְיָתָר
הַכֹּהֲנִים כָּזֹאת וְכָזֹאת יָעַץ אֲחִיתֹפֶל אֶת־אַבְשָׁלוֹם וְאֶת
16 זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְכָזֹאת וְכָזֹאת יָעַצְתִּי אָנִי׃ וְעַתָּה שִׁלְחוּ
מְהֵרָה וְהַגִּידוּ לְדָוִד לֵאמֹר אַל־תָּלֶן הַלַּיְלָה בְּעַרְבוֹת
הַמִּדְבָּר וְגַם עָבוֹר תַּעֲבֹר פֶּן יִבָּלַע לַמֶּלֶךְ וּלְכָל־

העם

8 v. סא קרוב כלא וכן דא. ריב, דו ד״ב, דיד ד״ב, דיד ודצ״ו. 9 v. סא באחת וכן דא, ד״ב, דו דיא ורי״ב: בסא באחת כתיב באחד קרי. 11 v. צ ל בקרבם. כן ת״ע ות״ס. 13 v. באחד קרי: עיין פסוק ט״ו. 14 v. סא על־פני וכן דיא ודיב. 14 v. מפקא באמעע פסוק. 14 v. סא ערך וכן דא ריד דו ודי״ב. 15 v. בסא אין כאן מפקא. 16 v. כן בהיט וקרי בדוב ספרים כי וכן דיא ד״ב דיב, דו, דיד ד״ב. תיל, תיע, תים ותיר. במקצת ספרים בעברות כתיב וקרי, ובמקצתם כתיב בעברות וקרי בעברות. 16 v. כן בדוב ספרים כי״ג, ד״ב ד ו ד ם דיב, דיד ודצ״ו. סא פך בסקף ולא נגיעה וכן ד״ג.

the people that are with him.

17 Now Jonathan and Ahimaaz stayed by En-rogel; for they might not be seen to come into the city: and a wench went and told them; and they went and told king David.

18 Nevertheless a lad saw them, and told Absalom: but they went both of them away quickly, and came to a man's house in Bahurim, which had a well in his court; whither they went down.

19 And the woman took and spread a covering over the well's mouth, and spread ground corn thereon; and the thing was not known.

20 And when Absalom's servants came to the woman to the house, they said, Where is Ahimaaz and Jonathan? And the woman said unto them, They be gone over the brook of water. And when they had sought and could not find them, they returned to Jerusalem.

21 And it came to pass, after they were departed, that they came up out of the well, and went and told king David, and said unto David, Arise, and pass quickly over the water: for thus hath Ahithophel counselled against you.

22 Then David arose, and all the people that were with him, and they passed over Jordan: by the morning light there lacked not one of them that was not gone over Jordan.

23 And when Ahithophel saw that his counsel was not followed, he saddled his ass, and arose, and gat him home to his house, to his city, and put his household in order, and hanged himself, and died, and was buried in the sepulchre of his father.

24 Then David came to Mahanaim. And Absalom passed over Jordan, he and all the men

25 of Israel with him. And Absalom made Amasa captain of the host instead of Joab: which Amasa was a man's son, whose name was Ithra an Israelite, that went in to Abigail the

26 daughter of Nahash, sister to Zeruiah Joab's mother. So Israel and Absalom pitched in the

27 land of Gilead. And it came to pass, when David was come to Mahanaim, that Shobi the son of Nahash of Rabbah of the children of Ammon, and Machir the son of Ammiel of Lo-

28 debar, and Barzillai the Gileadite of Rogelim, Brought beds, and basons, and earthen vessels, and wheat, and barley, and flour, and parched corn, and beans,

17 הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ וִיהוֹנָתָן וַאֲחִימַעַץ עֹמְדִים בְּעֵין־רֹגֵל
וְהַלְּבָה הַשִּׁפְחָה וְהִגִּידָה לָהֶם וְהֵם יֵלְכוּ וְהִגִּידוּ
18 לַמֶּלֶךְ דָּוִד כִּי לֹא יוּכְלוּ לְהֵרָאוֹת לָבוֹא הָעִירָה׃ וַיַּרְא
אֹתָם נַעַר וַיַּגֶּד לְאַבְשָׁלֹם וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם מְהֵרָה וַיָּבֹאוּ ו
אֶל־בֵּית־אִישׁ בְּבָחֻרִים וְלוֹ בְאֵר בַּחֲצֵרוֹ וַיֵּרְדוּ שָׁם׃
19 וַתִּקַּח הָאִשָּׁה וַתִּפְרֹשׂ אֶת־הַמָּסָךְ עַל־פְּנֵי הַבְּאֵר
20 וַתְּשַׁטַּח עָלָיו הָרִפּוֹת וְלֹא נוֹדַע דָּבָר׃ וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי ס
אַבְשָׁלוֹם אֶל־הָאִשָּׁה הַבַּיְתָה וַיֹּאמְרוּ אַיֵּה אֲחִימַעַץ
וִיהוֹנָתָן וַתֹּאמֶר לָהֶם הָאִשָּׁה עָבְרוּ מִכַּל הַמָּיִם וַיְבַקְשׁוּ
21 וְלֹא מָצְאוּ וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלִָם׃ וַיְהִי ו
אַחֲרֵי לֶכְתָּם וַיַּעֲלוּ מִן־הַבְּאֵר וַיֵּלְכוּ וַיַּגִּדוּ לַמֶּלֶךְ דָּוִד
וַיֹּאמְרוּ אֶל־דָּוִד קוּמוּ וְעִבְרוּ מְהֵרָה אֶת־הַמָּיִם כִּי־
22 כָּכָה יָעַץ עֲלֵיכֶם אֲחִיתֹפֶל׃ וַיָּקָם דָּוִד וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר
אִתּוֹ וַיַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן עַד־אוֹר הַבֹּקֶר עַד־אֶחָד לֹא
23 נֶעְדַּר אֲשֶׁר לֹא־עָבַר אֶת־הַיַּרְדֵּן׃ וַאֲחִיתֹפֶל רָאָה כִּי
לֹא נֶעֱשְׂתָה עֲצָתוֹ וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־הַחֲמוֹר וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־
בֵּיתוֹ אֶל־עִירוֹ וַיְצַו אֶל־בֵּיתוֹ וַיֶּחְנָק וַיָּמָת וַיִּקָּבֵר בְּקֶבֶר
24 אָבִיו׃ וְדָוִד בָּא מַחֲנָיְמָה וְאַבְשָׁלוֹם
25 עָבַר אֶת־הַיַּרְדֵּן הוּא וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ׃ וְאֶת־
עֲמָשָׂא שָׂם אַבְשָׁלוֹם תַּחַת יוֹאָב עַל־הַצָּבָא וַעֲמָשָׂא
בֶּן־אִישׁ וּשְׁמוֹ יִתְרָא הַיִּשְׂרְאֵלִי אֲשֶׁר־בָּא אֶל־אֲבִיגַל
26 בַּת־נָחָשׁ אֲחוֹת צְרוּיָה אֵם יוֹאָב׃ וַיִּחַן יִשְׂרָאֵל
27 וְאַבְשָׁלוֹם אֶרֶץ הַגִּלְעָד׃ וַיְהִי כְּבוֹא
דָּוִד מַחֲנָיְמָה וְשׁוֹבִי בֶן־נָחָשׁ מֵרַבַּת בְּנֵי־עַמּוֹן וּמָכִיר בֶּן
28 עַמִּיאֵל מִלֹּא דְבָר וּבַרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי מֵרֹגְלִים׃ מִשְׁכָּב
וְסִפּוֹת וּכְלֵי יוֹצֵר חִטִּים וּשְׂעֹרִים וְקֶמַח וְקָלִי וּפֹל

תרשים

16 ו. ס"א בְּבָחוּרִים סלא. 19 ו. סביר פו, כס"א פו כתיב וקרי וכן תר' ות"ה.
21 ו. בס"א אין כאן פסקא. 23 ו. ס"א וְאֵלִי וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ב תר', ח"ם ות"ה. 24 ו. כן בדוב ספרים כ"י ותסגר עליו חסר וכן בר"ב, ד"ם, ר"ב, ר"ו ר"ה וס"ו, ס"א וְשָׁבְשָׁלוֹם סלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ו ת"א. 25 ו. צ"ל הַיִּשְׁמָעֵאלִי כן תַּיָּצ: עיין ר"ה א, ב' ו"ו.
27 ו. ס"א ושובי כלא, וס"א ושובו.

29 וְעֲדָשִׁים וְקָלִי: וּדְבַשׁ וְחֶמְאָה וְצֹאן וּשְׁפוֹת בָּקָר
הַגִּישׁוּ לְדָוִד וְלָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ לֶאֱכֹל כִּי אָמְרוּ הָעָם
יח רָעֵב וְלֵאֶה וְצָמֵא בַּמִּדְבָּר: וַיִּפְקֹד דָּוִד אֶת־הָעָם
אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיָּשֶׂם עֲלֵיהֶם שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת:
2 וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת־הָעָם הַשְּׁלִשִׁית בְּיַד־יוֹאָב וְהַשְּׁלִשִׁית
בְּיַד אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה אֲחִי יוֹאָב וְהַשְּׁלִשִׁת בְּיַד אִתַּי
הַגִּתִּי וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעָם יָצֹא
3 אֵצֵא גַם־אָנִי עִמָּכֶם: וַיֹּאמֶר הָעָם לֹא תֵצֵא כִּי אִם־נוֹס
נָנוּס לֹא־יָשִׂימוּ אֵלֵינוּ לֵב וְאִם־יָמֻתוּ חֲצְיֵנוּ לֹא־יָשִׂימוּ
אֵלֵינוּ לֵב כִּי־עַתָּה כָּמֹנוּ עֲשָׂרָה אֲלָפִים וְעַתָּה טוֹב
4 כִּי־תִהְיֶה־לָּנוּ מֵעִיר לְעֻזֹּר: וַיֹּאמֶר
אֲלֵיהֶם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־יִטַב בְּעֵינֵיכֶם אֶעֱשֶׂה וַיַּעֲמֹד
הַמֶּלֶךְ אֶלְיַד הַשַּׁעַר וְכָל־הָעָם יָצְאוּ לְמֵאוֹת וְלַאֲלָפִים:
5 וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־יוֹאָב וְאֶת־אֲבִישַׁי וְאֶת־אִתַּי לֵאמֹר לְאַט־
לִי לַנַּעַר לְאַבְשָׁלוֹם וְכָל־הָעָם שֹׁמְעִים בְּצֵאת הַמֶּלֶךְ אֶת־
6 כָּל־הַשָּׂרִים עַל־דְּבַר אַבְשָׁלוֹם: וַיֵּצֵא הָעָם הַשָּׂדֶה
7 לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה בְּיַעַר אֶפְרָיִם: וַיִּנָּגְפוּ
שָׁם עַם יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי עַבְדֵי דָוִד וַתְּהִי־שָׁם הַמַּגֵּפָה
8 גְּדוֹלָה בַּיּוֹם הַהוּא עֶשְׂרִים אָלֶף: וַתְּהִי־שָׁם הַמִּלְחָמָה
נִפְצֹת עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְיֶרֶב הַיַּעַר לֶאֱכֹל בָּעָם
9 מֵאֲשֶׁר אָכְלָה הַחֶרֶב בַּיּוֹם הַהוּא: וַיִּקָּרֶא אַבְשָׁלוֹם
לִפְנֵי עַבְדֵי דָוִד וְאַבְשָׁלוֹם רֹכֵב עַל־הַפֶּרֶד וַיָּבֹא
הַפֶּרֶד תַּחַת שׂוֹבֶךְ הָאֵלָה הַגְּדוֹלָה וַיֶּחֱזַק רֹאשׁוֹ בָּאֵלָה וַיִּתֵּן בֵּין הַשָּׁמַיִם וּבֵין הָאָרֶץ וְהַפֶּרֶד אֲשֶׁר
10 תַּחְתָּיו עָבָר: וַיַּרְא אִישׁ אֶחָד וַיַּגֶּד לְיוֹאָב וַיֹּאמֶר הִנֵּה
11 רָאִיתִי אֶת־אַבְשָׁלוֹם תָּלוּי בָּאֵלָה: וַיֹּאמֶר יוֹאָב לָאִישׁ

המניד

29 and lentiles, and parched pulse,
And honey, and butter, and sheep, and cheese of kine, for David, and for the people that were with him, to eat: for they said, The people is hungry, and weary, and thirsty, in the wilderness.

18 And David numbered the people that were with him, and set captains of thousands and captains of hundreds over them.
2 And David sent forth a third part of the people under the hand of Joab, and a third part under the hand of Abishai the son of Zeruiah, Joab's brother, and a third part under the hand of Ittai the Gittite. And the king said unto the people, I will surely go forth with you myself also.
3 But the people answered, Thou shalt not go forth: for if we flee away, they will not care for us; neither if half of us die, will they care for us: but now thou art worth ten thousand of us: therefore now it is better that thou succour us out of the city.
4 And the king said unto them, What seemeth you best I will do. And the king stood by the gate side, and all the people came out by hundreds and by thousands.
5 And the king commanded Joab and Abishai and Ittai, saying, Deal gently for my sake with the young man, even with Absalom. And all the people heard when the king gave all the captains charge concerning Absalom.
6 So the people went out into the field against Israel: and the battle was in the wood of Ephraim;
7 Where the people of Israel were slain before the servants of David, and there was there a great slaughter that day of twenty thousand men.
8 For the battle was there scattered over the face of all the country: and the wood devoured more people that day than the sword devoured.
9 And Absalom met the servants of David. And Absalom rode upon a mule, and the mule went under the thick boughs of a great oak, and his head caught hold of the oak, and he was taken up between the heaven and the earth; and the mule that was under him went away.
10 And a certain man saw it, and told Joab, and said, Behold, I saw Absalom hanged in an oak.
11 And Joab said unto the man

29 v. כן בספרים כי׳. ד׳ב. ד׳ג. ד׳ו. ד׳ט. ד״א. ד״ב. ד״ר חמ״ו. 29 v. ס״א וָעָם וכן ר״א. ד׳ט. ד׳ג. ו׳ד׳ו. יח׳. 2 v. מסקא באמצע פסוק. 3 v. צ׳ל אַתָּה כן ת״ע ות״ר. 3 v. לָעִיר כתיב, לָעָזֹר קרי. 4 v. בס״א אין כאן מסקא. 7 v. צ׳ל אֶלָּף אִישׁ כן ת״ע. 8 v. נִפְצוֹת כתיב, נִפְצֹת קרי. 9 v. צ׳ל וַיֵּחֶל כן תר׳. ת״ע ות״ס.

that told him, And, behold, thou sawest him, and why didst thou not smite him there to the ground? and I would have given thee ten shekels of silver, and a girdle.

12 And the man said unto Joab, Though I should receive a thousand shekels of silver in mine hand, yet would I not put forth mine hand against the king's son: for in our hearing the king charged thee and Abishai and Ittai, saying, Beware that none touch the young man Absalom.

13 Otherwise I should have wrought falsehood against mine own life: for there is no matter hid from the king, and thou thyself wouldest have set thyself against me.

14 Then said Joab, I may not tarry thus with thee. And he took three darts in his hand, and thrust them through the heart of Absalom, while he was yet alive in the midst of the oak.

15 And ten young men that bare Joab's armour compassed about and smote Absalom, and slew him.

16 And Joab blew the trumpet, and the people returned from pursuing after Israel: for Joab held back the people.

17 And they took Absalom, and cast him into a great pit in the wood, and laid a very great heap of stones upon him: and all Israel fled every one to his tent.

18 Now Absalom in his lifetime had taken and reared up for himself a pillar, which is in the king's dale: for he said, I have no son to keep my name in remembrance: and he called the pillar after his own name: and it is called unto this day, Absalom's place.

19 Then said Ahimaaz the son of Zadok, Let me now run, and bear the king tidings, how that the LORD hath avenged him of his enemies.

20 And Joab said unto him, Thou shalt not bear tidings this day, but thou shalt bear tidings another day: but this day thou shalt bear no tidings, because the king's son is dead.

21 Then said Joab to Cushi, Go tell the king what thou hast seen. And Cushi bowed himself unto Joab, and ran.

22 Then said Ahimaaz the son of Zadok yet again to Joab, But howsoever,

הַמַּגִּיד לוֹ וְהִנֵּה רָאִיתָ וּמַדּוּעַ לְאַדְהִכִיתוֹ שָׁם אַרְצָה
וְעָלַי לָתֵת לְךָ עֲשָׂרָה כֶסֶף וַחֲגֹרָה אֶחָת: 12 וַיֹּאמֶר הָאִישׁ
אֶל־יוֹאָב וְלוּא אָנֹכִי שֹׁקֵל עַל־כַּפַּי אֶלֶף כֶּסֶף לֹא־
אֶשְׁלַח יָדִי אֶל־בֶּן־הַמֶּלֶךְ כִּי בְאָזְנֵינוּ צִוָּה הַמֶּלֶךְ
אֹתְךָ וְאֶת־אֲבִישַׁי וְאֶת־אִתַּי לֵאמֹר שִׁמְרוּ־מִי בַּנָּעַר
בְּאַבְשָׁלוֹם: 13 אוֹ־עָשִׂיתִי בְנַפְשִׁי שֶׁקֶר וְכָל־דָּבָר לֹא
יִכָּחֵד מִן־הַמֶּלֶךְ וְאַתָּה תִּתְיַצֵּב מִנֶּגֶד: 14 וַיֹּאמֶר יוֹאָב
לֹא־כֵן אֲחוֹלֵל לְפָנֶיךָ וַיִּקַּח שְׁלֹשָׁה שִׁבָּטִים בְּכַפּוֹ
וַיִּתְקָעֵם בְּלֵב אַבְשָׁלוֹם עוֹדֶנּוּ חַי בְּלֵב הָאֵלָה: 15 וַיָּסֹבּוּ
עֲשָׂרָה נְעָרִים נֹשְׂאֵי כְלֵי יוֹאָב וַיַּכּוּ אֶת־אַבְשָׁלוֹם
וַיְמִתֻהוּ: 16 וַיִּתְקַע יוֹאָב בַּשֹּׁפָר וַיָּשָׁב הָעָם מִרְדֹּף אַחֲרֵי
יִשְׂרָאֵל כִּי־חָשַׂךְ יוֹאָב אֶת־הָעָם: 17 וַיִּקְחוּ אֶת־אַבְשָׁלוֹם
וַיַּשְׁלִכוּ אֹתוֹ בַּיַּעַר אֶל־הַפַּחַת הַגְּדוֹל וַיַּצִּבוּ עָלָיו גַּל־
אֲבָנִים גָּדוֹל מְאֹד וְכָל־יִשְׂרָאֵל נָסוּ אִישׁ לְאָהֳלוֹ:
18 וְאַבְשָׁלֹם לָקַח וַיַּצֶּב־לוֹ בְחַיָּו אֶת־
מַצֵּבַת אֲשֶׁר בְּעֵמֶק־הַמֶּלֶךְ כִּי אָמַר אֵין־לִי בֵּן בַּעֲבוּר
הַזְכִּיר שְׁמִי וַיִּקְרָא לַמַּצֵּבָת עַל־שְׁמוֹ וַיִּקָּרֵא לָהּ יַד
אַבְשָׁלוֹם עַד הַיּוֹם הַזֶּה: 19 וַאֲחִימַעַץ
בֶּן־צָדוֹק אָמַר אָרוּצָה נָּא וַאֲבַשְּׂרָה אֶת־הַמֶּלֶךְ כִּי־
שָׁפָטוֹ יְהוָה מִיַּד אֹיְבָיו: 20 וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹאָב לֹא אִישׁ
בְּשֹׂרָה אַתָּה הַיּוֹם הַזֶּה וּבִשַּׂרְתָּ בְיוֹם אַחֵר וְהַיּוֹם הַזֶּה
לֹא תְבַשֵּׂר כִּי עַל־בֶּן־הַמֶּלֶךְ מֵת: 21 וַיֹּאמֶר יוֹאָב לַכּוּשִׁי
לֵךְ הַגֵּד לַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר רָאִיתָה וַיִּשְׁתַּחוּ כּוּשִׁי לִיוֹאָב
וַיָּרֹץ: 22 וַיֹּסֶף עוֹד אֲחִימַעַץ בֶּן־צָדוֹק וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹאָב וְיִהִי
מה

12 v. וְלוּא כתיב, וְלוּ קרי. 12 v. כן ב"א, ב"נ עיי. 12 v. ס"א לִי וכן תר', ת"ע. ת"ס וחיר: עיין מסוק ח. 12 v. ס"א אַבְשָׁלוֹם וכן ת"ס וחיר. 13 v. בְּנַפְשִׁי כתיב, בְּנַפְשִׁי קרי: ס"א בְּנַפְשִׁי כתיב וקרי וכן ד"ב, ד"ו, תר', ת"ס וחיר. 14 v. אֲחוֹלֵל כתיב, אוֹחִילָה קרי: עיין ירמיה ד' י"ט, בס"א אוֹחִילָה כתיב וקרי. 16 v. ר' דנוש. 17 v. לְאָהֳלָיו כתיב, לְאֹהָלָיו קרי. 18 v. בס"א אין כאן מסקא. 18 v. בְּחַיָּו כתיב. בְּחַיָּיו קרי. 20 v. עַל־בֶּן קרי ולא כתיב. בס"א עַל־כֵּן כתיב וקרי וכן ד"ו.

let me, I pray thee, also run after Cushi. And Joab said, Wherefore wilt thou run, my son, seeing that thou hast no tidings ready?

23 But howsoever, said he, let me run. And he said unto him, Run. Then Ahimaaz ran by the way of the plain, and overran Cushi.

24 And David sat between the two gates: and the watchman went up to the roof over the gate unto the wall, and lifted up his eyes, and looked, and behold a man running alone.

25 And the watchman cried, and told the king. And the king said, If he be alone, there is tidings in his mouth. And he came apace, and drew near.

26 And the watchman saw another man running: and the watchman called unto the porter, and said, Behold another man running alone. And the king said, He also bringeth tidings.

27 And the watchman said, Me thinketh the running of the foremost is like the running of Ahimaaz the son of Zadok. And the king said, He is a good man, and cometh with good tidings.

28 And Ahimaaz called, and said unto the king, All is well. And he fell down to the earth upon his face before the king, and said, Blessed be the LORD thy God, which hath delivered up the men that lifted up their hand against my lord the king.

29 And the king said, Is the young man Absalom safe? And Ahimaaz answered, When Joab sent the king's servant, and me thy servant, I saw a great

30 tumult, but I knew not what it was. And the king said unto him, Turn aside, and stand here.

31 And he turned aside, and stood still. And, behold, Cushi came; and Cushi said, Tidings, my lord the king: for the LORD hath avenged thee this day of all them that rose up against thee.

32 And the king said unto Cushi, Is the young man Absalom safe? And Cushi answered, The enemies of my lord the king, and all that rise against thee to do thee hurt, be as that young man

33 is. And the king was much moved, and went up to the chamber over the gate, and wept: and as he went, thus he said, O my son Absalom, my son, my son Absalom! would God I had died for thee,

מָה אַרְצָהּ־זֶּה גַּם־אֲנִי אֲרָצָה אַחֲרֵי הַכּוּשִׁי וַיֹּאמֶר יוֹאָב לָמָּה
23 זֶּה אַתָּה רָץ בְּנִי וְלָכָה אֵין־כְּשׂוּרָה מְצֹאתֶ֑ךָ וַיְהִי־מָה
אָרוּץ וַיֹּאמֶר לוֹ רֻץ וַיָּרָץ אֲחִימַעַץ דֶּרֶךְ הַכִּכָּר וַיַּעֲבֹר
24 אֶת־הַכּוּשִׁי׃ וְדָוִד יוֹשֵׁב בֵּין־שְׁנֵי הַשְּׁעָרִים וַיֵּלֶךְ הַצֹּפֶה
אֶל־גַּג הַשַּׁעַר אֶל־הַחוֹמָה וַיִּשָּׂא אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה
25 אִישׁ רָץ לְבַדּוֹ׃ וַיִּקְרָא הַצֹּפֶה וַיַּגֶּד לַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר
26 הַמֶּלֶךְ אִם־לְבַדּוֹ בְּשׂוֹרָה בְּפִיו וְיֹלֵךְ הָלוֹךְ וְקָרֵב׃ וַיַּרְא
הַצֹּפֶה אִישׁ־אַחֵר רָץ וַיִּקְרָא הַצֹּפֶה אֶל־הַשּׁוֹעֵר וַיֹּאמֶר
הִנֵּה־אִישׁ רָץ לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ גַּם־זֶה מְבַשֵּׂר׃
27 וַיֹּאמֶר הַצֹּפֶה אֲנִי רֹאֶה אֶת־מְרוּצַת הָרִאשׁוֹן כְּמְרֻצַת ס
אֲחִימַעַץ בֶּן־צָדוֹק וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אִישׁ־טוֹב זֶה וְאֶל
28 בְּשׂוֹרָה טוֹבָה יָבוֹא׃ וַיִּקְרָא אֲחִימַעַץ וַיֹּאמֶר אֶל
הַמֶּלֶךְ שָׁלוֹם וַיִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ לְאַפָּיו אַרְצָה
וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר סִגַּר אֶת־
הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־נָשְׂאוּ אֶת־יָדָם בַּאדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃
29 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שָׁלוֹם לַנָּעַר לְאַבְשָׁלוֹם
וַיֹּאמֶר אֲחִימַעַץ רָאִיתִי הֲמוֹן הַגָּדוֹל לִשְׁלֹחַ אֶת־
30 עֶבֶד הַמֶּלֶךְ יוֹאָב וְאֶת־עַבְדְּךָ וְלֹא יָדַעְתִּי מָה׃ וַיֹּאמֶר
31 הַמֶּלֶךְ סֹב הִתְיַצֵּב כֹּה וַיָּסָב וַיַּעֲמֹד׃ וְהִנֵּה הַכּוּשִׁי בָּא
וַיֹּאמֶר הַכּוּשִׁי יִתְבַּשַּׂר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כִּי־שְׁפָטְךָ יְהוָה
32 הַיּוֹם מִיַּד כָּל־הַקָּמִים עָלֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ אֶל־הַכּוּשִׁי הֲשָׁלוֹם לַנָּעַר לְאַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר
הַכּוּשִׁי יִהְיוּ כַּנַּעַר אֹיְבֵי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וְכֹל אֲשֶׁר
יט קָמוּ עָלֶיךָ לְרָעָה׃ וַיִּרְגַּז הַמֶּלֶךְ
וַיַּעַל עַל־עֲלִיַּת הַשַּׁעַר וַיֵּבְךְּ וְכֹה ׀ אָמַר בְּלֶכְתּוֹ בְּנִי
אַבְשָׁלוֹם בְּנִי בְנִי אַבְשָׁלוֹם מִי־יִתֶּן מוּתִי אֲנִי תַחְתֶּיךָ

אבשלום

28 v. פסקא באמצע פסוק. 28 v. ס״א יהוה אלהיך ברוך וכן ד״א וד״ב. 29 v. סביר השלום. בס״א השלום כתיב וקרי: עיין פסוק ל״ב.

2 אַבְשָׁלוֹם בְּנִי בְנִי: וַיֹּאמֶר יוֹאָב הִנֵּה הַמֶּלֶךְ בֹּכֶה
3 וַיִּתְאַבֵּל עַל־אַבְשָׁלוֹם: וַתְּהִי הַתְּשׁוּעָה בַּיּוֹם הַהוּא
לְאֵבֶל לְכָל־הָעָם כִּי־שָׁמַע הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר
4 נֶעְצַב הַמֶּלֶךְ עַל־בְּנוֹ: וַיִּתְגַּנֵּב הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לָבוֹא
הָעִיר כַּאֲשֶׁר יִתְגַּנֵּב הָעָם הַנִּכְלָמִים בְּנוֹסָם בַּמִּלְחָמָה:
5 וְהַמֶּלֶךְ לָאַט אֶת־פָּנָיו וַיִּזְעַק הַמֶּלֶךְ קוֹל גָּדוֹל בְּנִי
6 אַבְשָׁלוֹם אַבְשָׁלוֹם בְּנִי בְנִי: וַיָּבֹא
יוֹאָב אֶל־הַמֶּלֶךְ הַבָּיְתָה וַיֹּאמֶר הֹבַשְׁתָּ הַיּוֹם אֶת־פְּנֵי
כָל־עֲבָדֶיךָ הַמְמַלְּטִים אֶת־נַפְשְׁךָ הַיּוֹם וְאֵת נֶפֶשׁ
7 בָּנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ וְנֶפֶשׁ נָשֶׁיךָ וְנֶפֶשׁ פִּלַגְשֶׁיךָ: לְאַהֲבָה
אֶת־שֹׂנְאֶיךָ וְלִשְׂנֹא אֶת־אֹהֲבֶיךָ כִּי ׀ הִגַּדְתָּ הַיּוֹם כִּי אֵין
לְךָ שָׂרִים וַעֲבָדִים כִּי ׀ יָדַעְתִּי הַיּוֹם כִּי לֹא אַבְשָׁלוֹם
8 חַי וְכֻלָּנוּ הַיּוֹם מֵתִים כִּי־אָז יָשָׁר בְּעֵינֶיךָ: וְעַתָּה קוּם
צֵא וְדַבֵּר עַל־לֵב עֲבָדֶיךָ כִּי
בַיהוָה נִשְׁבַּעְתִּי כְּי־אֵינְךָ יוֹצֵא אִם־לָין אִישׁ אִתְּךָ
הַלָּיְלָה וְרָעָה לְךָ זֹאת מִכָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־בָּאָה עָלֶיךָ
9 מִנְּעֻרֶיךָ עַד־עָתָּה: וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ
וַיֵּשֶׁב בַּשָּׁעַר וּלְכָל־הָעָם הִגִּידוּ לֵאמֹר הִנֵּה הַמֶּלֶךְ
יוֹשֵׁב בַּשָּׁעַר וַיָּבֹא כָּל־הָעָם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְיִשְׂרָאֵל נָס
10 אִישׁ לְאָהָלָיו: וַיְהִי כָּל־הָעָם נָדוֹן
בְּכָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הַמֶּלֶךְ הִצִּילָנוּ ׀ מִכַּף אֹיְבֵינוּ
וְהוּא מְלָטָנוּ מִכַּף פְּלִשְׁתִּים וְעַתָּה בָּרַח מִן־הָאָרֶץ
11 מֵאֵל אַבְשָׁלוֹם: וְאַבְשָׁלוֹם אֲשֶׁר מָשַׁחְנוּ עָלֵינוּ מֵת
בַּמִּלְחָמָה וְעַתָּה לָמָּה אַתֶּם מַחֲרִישִׁים לְהָשִׁיב אֶת־
12 הַמֶּלֶךְ: וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד שָׁלַח אֶל־

צדוק

4 v. ס״א בְּנָקָם ונסמר עליו ל׳ וחס׳ ו׳. 6 v. חֲנָיָתָה קרי, בס״א חֲנָיָתָה כתיב וקרי. 7 v. לא כתיב, לו קרי, בס״א לוא כתיב וקרי מסקא באמצע פסוק. 8 v. סביר כי־אם־. כס״א אִם־אינך בלא בלת פי. 8 v. ס״א וְצֵרוֹ וכן ד״א, ד״ב וח״ס. 9 v. סביר וַיָּבאוּ.

O Absalom, my son, my son!

19 And it was told Joab, Behold, the king weepeth and mourneth for Absalom.
2 And the victory that day was turned into mourning unto all the people: for the people heard say that day how the king was grieved for his son.
3 And the people gat them by stealth that day into the city, as people being ashamed steal away when they flee in battle.
4 But the king covered his face, and the king cried with a loud voice, O my son Absalom, O Absalom, my son, my son!
5 And Joab came into the house to the king, and said, Thou hast shamed this day the faces of all thy servants, which this day have saved thy life, and the lives of thy sons and of thy daughters, and the lives of thy wives, and the lives of thy concubines;
6 In that thou lovest thine enemies, and hatest thy friends. For thou hast declared this day, that thou regardest neither princes nor servants: for this day I perceive, that if Absalom had lived, and all we had died this day, then it had pleased thee well.
7 Now therefore arise, go forth, and speak comfortably unto thy servants: for I swear by the LORD, if thou go not forth, there will not tarry one with thee this night: and that will be worse unto thee than all the evil
8 that befell thee from thy youth until now. Then the king arose, and sat in the gate. And they told unto all the people, saying, Behold, the king doth sit in the gate. And all the people came
9 before the king: for Israel had fled every man to his tent. And all the people were at strife throughout all the tribes of Israel, saying, The king saved us out of the hand of our enemies, and he delivered us out of the hand of the Philistines; and now he is fled out of the land for
10 Absalom. And Absalom, whom we anointed over us, is dead in battle. Now therefore why
11 speak ye not a word of bringing the king back? And king David sent to

צָדוֹק וְאֶל־אֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר דַּבְּרוּ אֶל־זִקְנֵי
יְהוּדָה לֵאמֹר לָמָּה תִהְיוּ אַחֲרֹנִים לְהָשִׁיב אֶת־הַמֶּלֶךְ
אֶל־בֵּיתוֹ וּדְבַר כָּל־יִשְׂרָאֵל בָּא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶל־בֵּיתוֹ׃
אַחַי אַתֶּם עַצְמִי וּבְשָׂרִי אַתֶּם וְלָמָּה תִהְיוּ אַחֲרֹנִים 13
לְהָשִׁיב אֶת־הַמֶּלֶךְ׃ וְלַעֲמָשָׂא תֹּמְרוּ הֲלוֹא עַצְמִי 14
וּבְשָׂרִי אָתָּה כֹּה יַעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִיף אִם־לֹא
שַׂר־צָבָא תִּהְיֶה לְפָנַי כָּל־הַיָּמִים תַּחַת יוֹאָב׃ וַיֵּט אֶת־ 15
לְבַב כָּל־אִישׁ־יְהוּדָה כְּאִישׁ אֶחָד וַיִּשְׁלְחוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ
שׁוּב אַתָּה וְכָל־עֲבָדֶיךָ׃ וַיָּשָׁב הַמֶּלֶךְ וַיָּבֹא עַד־הַיַּרְדֵּן 16
וִיהוּדָה בָּא הַגִּלְגָּלָה לָלֶכֶת לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ לְהַעֲבִיר
אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַיַּרְדֵּן׃ וַיְמַהֵר שִׁמְעִי בֶּן־גֵּרָא בֶּן 17
הַיְמִינִי אֲשֶׁר מִבַּחוּרִים וַיֵּרֶד עִם־אִישׁ יְהוּדָה לִקְרַאת
הַמֶּלֶךְ דָּוִד׃ וְאֶלֶף אִישׁ עִמּוֹ מִבִּנְיָמִן וְצִיבָא נַעַר בֵּית 18
שָׁאוּל וַחֲמִשֶּׁת עָשָׂר בָּנָיו וְעֶשְׂרִים עֲבָדָיו אִתּוֹ וְצָלְחוּ
הַיַּרְדֵּן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וְעֶבְרָה הָעֲבָרָה לַעֲבִיר אֶת־בֵּית 19
הַמֶּלֶךְ וְלַעֲשׂוֹת הַטּוֹב בְּעֵינָיו וְשִׁמְעִי בֶּן־גֵּרָא נָפַל לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ בְּעָבְרוֹ בַּיַּרְדֵּן׃ וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ אַל־יַחְשֹׁב 20
לִי אֲדֹנִי עָוֹן וְאַל־תִּזְכֹּר אֵת אֲשֶׁר הֵעָוָה עַבְדְּךָ בַּיּוֹם
אֲשֶׁר־יָצָא אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ מִירוּשָׁלִָם לָשׂוּם הַמֶּלֶךְ אֶל־
לִבּוֹ׃ כִּי יָדַע עַבְדְּךָ כִּי אָנֹכִי חָטָאתִי וְהִנֵּה־בָאתִי הַיּוֹם 21
רִאשׁוֹן לְכָל־בֵּית יוֹסֵף לָרֶדֶת לִקְרַאת אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃
וַיַּעַן אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה וַיֹּאמֶר הֲתַחַת 22
זֹאת לֹא יוּמַת שִׁמְעִי כִּי קִלֵּל אֶת־מְשִׁיחַ יְהוָה׃
וַיֹּאמֶר דָּוִד מַה־לִּי וְלָכֶם בְּנֵי צְרוּיָה 23
כִּי־תִהְיוּ־לִי הַיּוֹם לְשָׂטָן הַיּוֹם יוּמַת אִישׁ בְּיִשְׂרָאֵל כִּי
הֲלוֹא יָדַעְתִּי כִּי הַיּוֹם אֲנִי־מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר 24
המלך

14 v. תאמרו קרי. 14 v. ס״א ומתה תחת יואב כל־הימים. 16 v. ס״א לורת וכן ריב: עיין פסוק כ״א. 19 v. כן כרוב ספרים כ״ו, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״יב, ד״יד ותס״ו, ס״א ולעשות הטוב. 19 v. בעינו כתיב, בעינינו קרי. 20 v. נקוד על יוֹאב.

Zadok and to Abiathar the priests, saying, Speak unto the elders of Judah, saying, Why are ye the last to bring the king back to his house? seeing the speech of all Israel is come to the king, even to his house.

12 Ye are my brethren, ye are my bones and my flesh: wherefore then are ye the last to bring back the king?

13 And say ye to Amasa, Art thou not of my bone, and of my flesh? God do so to me, and more also, if thou be not captain of the host before me continually in the room of Joab.

14 And he bowed the heart of all the men of Judah, even as the heart of one man; so that they sent this word unto the king, Return thou, and all thy servants.

15 So the king returned, and came to Jordan. And Judah came to Gilgal, to go to meet the king, to conduct the king over Jordan.

16 And Shimei the son of Gera, a Benjamite, which was of Bahurim, hasted and came down with the men of Judah to meet king David.

17 And there were a thousand men of Benjamin with him, and Ziba the servant of the house of Saul, and his fifteen sons and his twenty servants with him; and they went over Jordan before the king.

18 And there went over a ferry boat to carry over the king's household, and to do what he thought good. And Shimei the son of Gera fell down before the king, as he

19 was come over Jordan; And said unto the king, Let not my lord impute iniquity unto me, neither do thou remember that which thy servant did perversely the day that my lord the king

20 went out of Jerusalem, that the king should take it to his heart. For thy servant doth know

21 that I have sinned: therefore, behold, I am come the first this day of all the house of Joseph to go down to meet my lord the king. But Abishai the son of Zeruiah answered and said, Shall

22 not Shimei be put to death for this, because he cursed the LORD'S anointed? And David said, What have I to do with you, ye sons of Zeruiah, that ye should this day be adversaries unto me? shall there any man be put to death this day in Israel? for do not I know that I am

23 this day king over Israel? Therefore

the king said unto Shimei, Thou shalt not die. And the king sware unto him.

24 And Mephibosheth the son of Saul came down to meet the king, and had neither dressed his feet, nor trimmed his beard, nor washed his clothes, from the day the king departed until the day he came again in peace.

25 And it came to pass, when he was come to Jerusalem to meet the king, that the king said unto him, Wherefore wentest not thou with me, Mephibosheth?

26 And he answered, My lord, O king, my servant deceived me: for thy servant said, I will saddle me an ass, that I may ride thereon, and go to the king; because thy servant is lame.

27 And he hath slandered thy servant unto my lord the king; but my lord the king is as an angel of God: do therefore what is good in thine eyes.

28 For all of my father's house were but dead men before my lord the king: yet didst thou set thy servant among them that did eat at thine own table. What right therefore have I yet to cry any more unto the king?

29 And the king said unto him, Why speakest thou any more of thy matters? I have said, Thou and Ziba divide the land.

30 And Mephibosheth said unto the king, Yea, let him take all, forasmuch as my lord the king is come again in peace unto his own house.

31 And Barzillai the Gileadite came down from Rogelim, and went over Jordan with the king, to

32 conduct him over Jordan. Now Barzillai was a very aged man, even fourscore years old: and he had provided the king of sustenance while he lay at Mahanaim; for he was a very

33 great man. And the king said unto Barzillai, Come thou over with me, and I will feed thee

34 with me in Jerusalem. And Barzillai said unto the king, How long have I to live, that I

35 should go up with the king unto Jerusalem? I am this day fourscore years old: and can I discern between good and evil? can thy servant taste what I eat or what I drink? can I hear any more the voice of singing men and singing women?

הַמֶּלֶךְ אֶל־שִׁמְעִי לֹא תָמוּת וַיִּשָּׁבַע לוֹ הַמֶּלֶךְ׃
וּמְפִבֹשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל יָרַד לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ 25
וְלֹא־עָשָׂה רַגְלָיו וְלֹא־עָשָׂה שָׂפָמוֹ וְאֶת־בְּגָדָיו לֹא כִבֵּס
לְמִן־הַיּוֹם לֶכֶת הַמֶּלֶךְ עַד־הַיּוֹם אֲשֶׁר־בָּא בְשָׁלוֹם׃
וַיְהִי כִּי־בָא יְרוּשָׁלַם לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ 26
לָמָּה לֹא־הָלַכְתָּ עִמִּי מְפִבֹשֶׁת׃ וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ 27
עַבְדִּי רִמָּנִי כִּי־אָמַר עַבְדְּךָ אֲחַבְּשָׁה־לִּי הֶחָמוֹר וְאֶרְכַּב
עָלָיְהוּ וְאֵלֵךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ כִּי פִסֵּחַ עַבְדֶּךָ׃ וַיִּרְגֶל בְּעַבְדְּךָ 28
אֶל־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ כְּמַלְאַךְ הָאֱלֹהִים וַעֲשֵׂה
הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ׃ כִּי לֹא הָיָה כָּל־בֵּית אָבִי כִּי אִם־ 29
אַנְשֵׁי־מָוֶת לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ וַתָּשֶׁת אֶת־עַבְדְּךָ בְּאֹכְלֵי
שֻׁלְחָנֶךָ וּמַה־יֶּשׁ־לִי עוֹד צְדָקָה וְלִזְעֹק עוֹד אֶל
הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה 30
תְדַבֵּר עוֹד דְּבָרֶיךָ אָמַרְתִּי אַתָּה וְצִיבָא תַּחְלְקוּ אֶת־
הַשָּׂדֶה׃ וַיֹּאמֶר מְפִבֹשֶׁת אֶל־הַמֶּלֶךְ גַּם אֶת־הַכֹּל יִקָּח 31
אֲחֲרֵי אֲשֶׁר־בָּא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ בְּשָׁלוֹם אֶל־בֵּיתוֹ׃
וּבַרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי יָרַד מֵרֹגְלִים וַיַּעֲבֹר אֶת־ 32
הַמֶּלֶךְ הַיַּרְדֵּן לְשַׁלְּחוֹ אֶת־בֵּירְדֵן׃ וּבַרְזִלַּי זָקֵן מְאֹד בֶּן 33
שְׁמֹנִים שָׁנָה וְהוּא כִּלְכַּל אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּשִׁבְתּוֹ בְמַחֲנָיִם
כִּי־אִישׁ גָּדוֹל הוּא מְאֹד׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־בַּרְזִלַּי 34
אַתָּה עֲבֹר אִתִּי וְכִלְכַּלְתִּי אִתְּךָ עִמָּדִי בִּירוּשָׁלָם׃
וַיֹּאמֶר בַּרְזִלַּי אֶל־הַמֶּלֶךְ כַּמָּה יְמֵי שְׁנֵי חַיַּי כִּי־אֶעֱלֶה 35
אֶת־הַמֶּלֶךְ יְרוּשָׁלָם׃ בֶּן־שְׁמֹנִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם הַאֵדַע 36
בֵּין־טוֹב לְרָע אִם־יִטְעַם עַבְדְּךָ אֶת־אֲשֶׁר אֹכַל וְאֶת־
אֲשֶׁר אֶשְׁתֶּה אִם־אֶשְׁמַע עוֹד בְּקוֹל שָׁרִים וְשָׁרוֹת

ולמה

27 v. כן בדוב ספרים כ"י, ד"ם, ד"ב, דיד ודמ"ו, ס"א לי החמור וכן ד"ב, ד"נ וד"ו. 27 v. כן במונה, ס"א אל" וכן ר"א, ד"ב, ד"נ, ד"ו וד"ב. 29 v. ס"א בלי וכן ר"א. 30 v. ס"א אכרתי. 32 v. גלדן כתיב. הירדן קרי, בס"א הירדן כתיב וקרי וכן ר"א, ד"ב, ד"ו ד"א. 33 v. ס"א בשבתו חסר וכן ד"ב, וס"א בשכתו חסר וכן ד"נ וד"ו. 33 v. כן בדוב ספרים כ"י ונמסר עליו רפי וכן כד"ב, ד"ו, ד"ם, ד"א, ד"ב, דיד ודמ"ו, ס"א במחנים דגש וכן ד"ב. 33 v. כן בדוב ספרים כ"י, דיד ודמ"ו, ס"א כי איש־גדול וכן ד"ב, ד"נ ד"ו וד"ם. 35 v. ס"א אלך או עכ". 26 v. ס"א ואס" וכן ד"א וד"ב.

wherefore then should thy servant be yet a burden unto my lord the king?

36 Thy servant will go a little way over Jordan with the king: and why should the king recompense it me with such a reward?

37 Let thy servant, I pray thee, turn back again, that I may die in mine own city, and be buried by the grave of my father and of my mother. But behold thy servant Chimham; let him go over with my lord the king; and do to him what shall seem good unto thee.

38 And the king answered, Chimham shall go over with me, and I will do to him that which shall seem good unto thee: and whatsoever thou shalt require of me, that will I do for thee.

39 And all the people went over Jordan. And when the king was come over, the king kissed Barzillai, and blessed him; and he returned unto his own place.

40 Then the king went on to Gilgal, and Chimham went on with him: and all the people of Judah conducted the king, and also half the people of Israel.

41 And, behold, all the men of Israel came to the king, and said unto the king, Why have our brethren the men of Judah stolen thee away, and have brought the king, and his household, and all David's men with him, over Jordan?

42 And all the men of Judah answered the men of Israel, Because the king is near of kin to us: wherefore then be ye angry for this matter? have we eaten at all of the king's cost? or hath he given us any gift?

43 And the men of Israel answered the men of Judah, and said, We have ten parts in the king, and we have also more right in David than ye: why then did ye despise us, that our advice should not be first had in bringing back our king? And the words of the men of Judah were fiercer than the words of the men of Israel.

20 And there happened to be there a man of Belial, whose name was Sheba, the son of Bichri, a Benjamite: and he blew a trumpet, and said, We have no part in David, neither have we in-
2 heritance in the son of Jesse: every man to his tents, O Israel. So every man of Israel went up from after David, and followed Sheba the son of Bichri:

37 וְלָמָּה יִהְיֶה עַבְדְּךָ עוֹד לְמַשָּׂא אֶל־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ כִּמְעַט
יַעֲבֹר עַבְדְּךָ אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ וְלָמָּה יְגַמְלֵנִי
38 הַמֶּלֶךְ הַגְּמוּלָה הַזֹּאת׃ יָשָׁב נָא עַבְדְּךָ וְאָמֻת בְּעִירִי
עִם קֶבֶר אָבִי וְאִמִּי וְהִנֵּה ׀ עַבְדְּךָ כִּמְהָם יַעֲבֹר עִם־
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וַעֲשֵׂה־לוֹ אֵת אֲשֶׁר־טוֹב בְּעֵינֶיךָ׃
39 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אִתִּי יַעֲבֹר כִּמְהָם וַאֲנִי אֶעֱשֶׂה־
לּוֹ אֵת־הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ וְכֹל אֲשֶׁר־תִּבְחַר עָלַי אֶעֱשֶׂה־
40 לָּךְ׃ וַיַּעֲבֹר כָּל־הָעָם אֶת־הַיַּרְדֵּן וְהַמֶּלֶךְ עָבָר וַיִּשַּׁק ס
הַמֶּלֶךְ לְבַרְזִלַּי וַיְבָרְכֵהוּ וַיָּשָׁב לִמְקֹמוֹ׃
41 וַיַּעֲבֹר הַמֶּלֶךְ הַגִּלְגָּלָה וְכִמְהָם עָבַר עִמּוֹ וְכָל־עַם
יְהוּדָה וּיעִבְרוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וְגַם חֲצִי עַם יִשְׂרָאֵל׃
42 וְהִנֵּה כָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל בָּאִים אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ אֶל
הַמֶּלֶךְ מַדּוּעַ גְּנָבוּךָ אַחֵינוּ אִישׁ יְהוּדָה וַיַּעַבְרוּ אֶת־
הַמֶּלֶךְ וְאֶת־בֵּיתוֹ אֶת־הַיַּרְדֵּן וְכָל־אַנְשֵׁי דָוִד עִמּוֹ׃
43 וַיַּעַן כָּל־אִישׁ יְהוּדָה עַל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל
כִּי־קָרוֹב הַמֶּלֶךְ אֵלַי וְלָמָּה זֶּה חָרָה לְךָ עַל־הַדָּבָר
הַזֶּה הֲאָכוֹל אָכַלְנוּ מִן־הַמֶּלֶךְ אִם־נְשֹׂא נָשָׂא לָנוּ׃
44 וַיַּעַן אִישׁ־יִשְׂרָאֵל אֶת־אִישׁ יְהוּדָה וַיֹּאמֶר
עֶשֶׂר־יָדוֹת לִי בַּמֶּלֶךְ וְגַם־בְּדָוִד אֲנִי מִמְּךָ וּמַדּוּעַ
הֲלְקִלְתַּנִי וְלֹא־הָיָה דְבָרִי רִאשׁוֹן לִי לְהָשִׁיב אֶת־מַלְכִּי
וַיִּקְשׁ דְּבַר־אִישׁ יְהוּדָה מִדְּבַר אִישׁ יִשְׂרָאֵל׃
כ וְשָׁם נִקְרָא אִישׁ בְּלִיַּעַל וּשְׁמוֹ שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי
אִישׁ יְמִינִי וַיִּתְקַע בַּשּׁוֹפָר וַיֹּאמֶר אֵין־לָנוּ חֵלֶק בְּדָוִד
2 וְלֹא נַחֲלָה־לָנוּ בְּבֶן־יִשַׁי אִישׁ לְאָהָלָיו יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעַל
כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל מֵאַחֲרֵי דָּוִד אַחֲרֵי שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי

ואיש

vv. 38, 43, 44 כס"א אין כאן מסקא. v. 41 וַיַּעֲבִירוּ כתיב. הֶעֱבִירוּ קרי. בס"א הֶעֱבִירוּ כתיב וקרי.וכן ד"א. ד"כ. ד"ז ורי"א. v. 44 כן ב"א, ב"נ לִי־. v. 44 ס"א הֶקְלַחְתַּנִי וכן רנ, ד"ו, ד"ס, די"כ, די"ד ודס"ו. כ. 1 v. בס"א אין כאן מסקא. 1 v. כן ב"א, ב"נ נַחֲלָה, ס"א נַחֲלַת בֶּן כלא מלת לָנוּ וכן ד"א, ת"ס ות"ר. 2 v. ס"א וַיַּעַל.

but the men of Judah clave unto their king, from Jordan even to Jerusalem.

3 And David came to his house at Jerusalem; and the king took the ten women his concubines, whom he had left to keep the house, and put them in ward, and fed them, but went not in unto them. So they were shut up unto the day of their death, living in widowhood.

4 Then said the king to Amasa, Assemble me the men of Judah within three days, and be thou here present.

5 So Amasa went to assemble the men of Judah: but he tarried longer than the set time which he had appointed him.

6 And David said to Abishai, Now shall Sheba the son of Bichri do us more harm than did Absalom: take thou thy lord's servants, and pursue after him, lest he get him fenced cities, and escape us.

7 And there went out after him Joab's men, and the Cherethites, and the Pelethites, and all the mighty men: and they went out of Jerusalem, to pursue after Sheba the son of Bichri.

8 When they were at the great stone which is in Gibeon, Amasa went before them. And Joab's garment that he had put on was girded unto him, and upon it a girdle with a sword fastened upon his loins in the sheath thereof; and as he went forth it fell out.

9 And Joab said to Amasa, Art thou in health, my brother?

10 And Joab took Amasa by the beard with the right hand to kiss him. But Amasa took no heed to the sword that was in Joab's hand: so he smote him therewith in the fifth rib, and shed out his bowels to the ground, and struck him not again; and he died. So Joab and

11 Abishai his brother pursued after Sheba the son of Bichri. And one of Joab's men stood by

12 him, and said, He that favoureth Joab, and he that is for David, let him go after Joab. And Amasa wallowed in blood in the midst of the highway. And when the man saw that all the people stood still, he removed Amasa out of

וְאִ֣ישׁ יְהוּדָ֔ה דָּבְק֖וּ בְּמַלְכָּ֑ם מִן־הַיַּרְדֵּ֖ן וְעַד־יְרוּשָׁלִָֽם׃
8 וַיָּבֹ֣א דָּוִ֗ד אֶל־בֵּיתוֹ֙ יְרוּשָׁלִַ֔ם וַיִּקַּ֣ח הַמֶּ֔לֶךְ אֵ֚ת עֲשֶׂ֣רֶת
נָשִׁ֣ים ׀ פִּלַגְשִׁ֗ים אֲשֶׁ֤ר הִנִּיחַ֙ לְשָׁמֹ֣ר הַבָּ֔יִת וַיִּתְּנֵ֖ם בֵּ֣ית־
מִשְׁמֶ֑רֶת וַיְכַלְכְּלֵ֔ם וְאֲלֵיהֶ֖ם לֹא־בָ֥א וַתִּהְיֶ֛ינָה צְרֻר֖וֹת
4 עַד־י֥וֹם מוֹתָ֖ן אַלְמָנ֥וּת חַיּֽוֹת׃ וַיֹּ֤אמֶר
הַמֶּ֙לֶךְ֙ אֶל־עֲמָשָׂ֔א הַזְעֶק־לִ֥י אֶת־אִֽישׁ־יְהוּדָ֖ה שְׁלֹשֶׁת
5 יָמִ֑ים וְאַתָּ֥ה פֹ֖ה עֲמֹֽד׃ וַיֵּ֣לֶךְ עֲמָשָׂ֔א לְהַזְעִ֖יק אֶת־יְהוּדָ֑ה
6 וַיְיַחֵ֕ר מִן־הַמּוֹעֵ֖ד אֲשֶׁ֥ר יְעָדֽוֹ׃ וַיֹּ֤אמֶר
דָּוִד֙ אֶל־אֲבִישַׁ֔י עַתָּ֥ה יָרַ֛ע לָ֥נוּ שֶׁבַע֙ בֶּן־בִּכְרִ֔י מִֽךְ
אַבְשָׁל֑וֹם אַתָּ֗ה קַ֚ח אֶת־עַבְדֵ֣י אֲדֹנֶ֔יךָ וּרְדֹ֥ף אַחֲרָ֖יו פֶּן־
7 יִמְצָ֣א לּ֗וֹ עָרִ֤ים בְּצֻרוֹת֙ וְהִצִּ֣יל עֵינֵ֔נוּ׃ וַיֵּצְא֣וּ אַחֲרָ֔יו אַנְשֵׁ֖י
יוֹאָ֑ב וְהַכְּרֵתִ֥י וְהַפְּלֵתִ֖י וְכָל־הַגִּבֹּרִ֑ים וַיֵּצְא֣וּ מִירוּשָׁלִַ֔ם
8 לִרְדֹּ֗ף אַחֲרֵי֙ שֶׁ֣בַע בֶּן־בִּכְרִ֔י׃ הֵ֗ם עִם־הָאֶ֙בֶן֙ הַגְּדוֹלָ֔ה
אֲשֶׁ֖ר בְּגִבְע֑וֹן וַעֲמָשָׂ֣א בָּ֔א לִפְנֵיהֶ֖ם וְיוֹאָ֞ב חָג֣וֹר ׀ מַדָּ֗יו
לְבֻשׁ֔וֹ וּעְל֥וֹ חָג֛וֹר חֶ֖רֶב מְצֻמֶּ֣דֶת עַל־מָתְנָ֑יו בְּתַעְרָ֖ה
9 וְהִוא֙ יָצָ֔א וַתִּפֹּֽל׃ וַיֹּ֤אמֶר יוֹאָב֙
לַעֲמָשָׂ֔א הֲשָׁלוֹם֙ אָתָּ֣ה אָחִ֔י וַתֹּ֧חֶז יְמִ֛ין יוֹאָ֖ב בְּזָקָ֑ן
10 עֲמָשָׂ֖א לִנְשָׁק־לֽוֹ׃ וַעֲמָשָׂ֗א לֹ֤א נִשְׁמַר֙ בַּחֶ֣רֶב ׀ אֲשֶׁ֣ר
בְּיַד־יוֹאָ֔ב וַיַּכֵּ֥הוּ בָ֖הּ אֶל־הַחֲמֶ֑שׁ וַיִּשְׁפֹּ֤ךְ מֵעָיו֙ אַ֣רְצָה
וְלֹא־שָׁנָ֣ה לּ֔וֹ וַיָּמֹ֑ת וְיוֹאָ֣ב וַאֲבִישַׁ֔י
11 אָחִ֖יו רָדְפ֥וּ אַחֲרֵ֖י שֶׁ֥בַע בֶּן־בִּכְרִֽי׃ וְאִ֣ישׁ עָמַ֗ד עָלָיו֙
מִנַּעֲרֵ֣י יוֹאָ֔ב וַיֹּ֕אמֶר מִ֚י אֲשֶׁ֣ר חָפֵ֔ץ בִּיוֹאָ֖ב וּמִ֣י אֲשֶׁ֣ר
12 לְדָוִ֑ד אַחֲרֵ֖י יוֹאָֽב׃ וַעֲמָשָׂ֗א מִתְגֹּלֵ֤ל בְּדָם֙ בְּת֣וֹךְ הַמְּסִלָּ֔ה
וַיַּ֣רְא הָאִ֔ישׁ כִּֽי־עָמַ֖ד כָּל־הָעָ֑ם וַיַּסֵּ֤ב אֶת־עֲמָשָׂא֙ מִן־

המסלה

---

2 v. כן ברוב ספרים כ"י ונספר עליו רפי וכן ברג"ג, ד"ם, ד"א, ד"ב, ד"ד ודס"ו, ס"א בְּמַלְכָם ורש וכן ר"כ ד"ו. 3 v. כן ב"א, כ"נ דָּוִד ובלא נגינה. 3 v. ס"א וַתְּלִינֵהוּ וכן ד"א ר"ב ודו"ו. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ר"ג, ר"ו, ד"ם, ד"א, ד"ב והידה, ס"א וַיְחַל חסר וכן דס"ו. 5 v. וַיְאַחַר או וַיְאָחַר כתיב, וַיְוַחַר קרי. 6 v. ס"א שָׁתָה וכן ד"א ד"ב: וס"א וַתָּשֶׁת וכן ת"ע. 6 v. ס"א עֵינֵינוּ וכן ד"א. ד"ב, ר"ג, ר"ו, ח"ב, ת"ע וח"ס. 8 v. ס"א מַדֵּי כתיב, מִדּוֹ קרי. 8 v. וְעָלָו כתיב, וְעָלָיו קרי. 8 v. צ"ל וְהִיא יִפֹּל כן ת"ע. 9 v. בס"א אין כאן מסקא. 9 v. וַתֹּאחֶז קרי. 10 v. מסקא באמצע פסוק.

the highway into the field, and cast a cloth upon him, when he saw that every one that came by him stood still.

13 When he was removed out of the highway, all the people went on after Joab, to pursue after Sheba the son of Bichri.

14 And he went through all the tribes of Israel unto Abel, and to Beth-maachah, and all the Berites: and they were gathered together, and went also after him.

15 And they came and besieged him in Abel of Beth-maachah, and they cast up a bank against the city, and it stood in the trench: and all the people that were with Joab battered the wall, to throw it down.

16 Then cried a wise woman out of the city, Hear, hear; say, I pray you, unto Joab, Come near hither, that I may speak with thee.

17 And when he was come near unto her, the woman said, Art thou Joab? And he answered, I am he. Then she said unto him, Hear the words of thine handmaid. And he answered, I do hear.

18 Then she spake, saying, They were wont to speak in old time, saying, They shall surely ask counsel at Abel: and so they ended the matter.

19 I am one of them that are peaceable and faithful in Israel: thou seekest to destroy a city and a mother in Israel: why wilt thou swallow up the inheritance of the LORD?

20 And Joab answered and

21 said, Far be it, far be it from me, that I should swallow up or destroy. The matter is not so: but a man of mount Ephraim, Sheba the son of Bichri by name, hath lifted up his hand against the king, even against David: deliver him only, and I will depart from the city. And

22 the woman said unto Joab, Behold, his head shall be thrown to thee over the wall. Then the woman went unto all the people in her wisdom. And they cut off the head of Sheba the son of Bichri, and cast it out to Joab. And he blew a trumpet, and they retired from the city, every

23 man to his tent. And Joab returned to Jerusalem unto the king. Now Joab was over all the host of Israel: and Benaiah the son of Jehoiada was over the Cherethites and over the

24 Pelethites: And Adoram was over the tribute: and Jehoshaphat the son of Ahilud

הַמְסִלָּה הַשָּׂדֶה וַיַּשְׁלֵךְ עָלָיו בֶּגֶד כַּאֲשֶׁר רָאָה כָּל־
הַבָּא עָלָיו וְעָמֵד׃ כַּאֲשֶׁר הֻנָּה מִן־הַמְסִלָּה עָבַר כָּל־
אִישׁ אַחֲרֵי יוֹאָב לִרְדֹּף אַחֲרֵי שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי׃ וַיַּעֲבֹר
בְּכֹל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָבֵלָה וּבֵית מַעֲכָה וְכָל־הַבֵּרִים·
וַיִּקָּלְטוּ וַיָּבֹאוּ אַף־אַחֲרָיו׃ וַיָּבֹאוּ
וַיָּצֻרוּ עָלָיו בְּאָבֵלָה בֵּית הַמַּעֲכָה וַיִּשְׁפְּכוּ סֹלְלָה אֶל־
הָעִיר וַתַּעֲמֹד בַּחֵל וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אֶת־יוֹאָב מַשְׁחִיתִם
לְהַפִּיל הַחוֹמָה׃ וַתִּקְרָא אִשָּׁה חֲכָמָה מִן־הָעִיר שִׁמְעוּ
שִׁמְעוּ אִמְרוּ־נָא אֶל־יוֹאָב קְרַב עַד־הֵנָּה וַאֲדַבְּרָה
אֵלֶיךָ׃ וַיִּקְרַב אֵלֶיהָ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַאַתָּה יוֹאָב
וַיֹּאמֶר אֲנִי וַתֹּאמֶר לוֹ שְׁמַע דִּבְרֵי אֲמָתֶךָ וַיֹּאמֶר שֹׁמֵעַ
אָנֹכִי׃ וַתֹּאמֶר לֵאמֹר דַּבֵּר יַדַּבְּרוּ בָרִאשֹׁנָה לֵאמֹר
שָׁאוֹל יִשְׁאֲלוּ בְּאָבֵל וְכֵן הַתַּמּוּ׃ אָנֹכִי שַׁלְמֵי אֱמוּנֵי
יִשְׂרָאֵל אַתָּה מְבַקֵּשׁ לְהָמִית עִיר וְאֵם בְּיִשְׂרָאֵל לָמָּה
תְבַלַּע נַחֲלַת יְהוָה׃ וַיַּעַן יוֹאָב
וַיֹּאמֶר חָלִילָה חָלִילָה לִי אִם־אֲבַלַּע וְאִם־אַשְׁחִית׃ לֹא־
כֵן הַדָּבָר כִּי אִישׁ מֵהַר אֶפְרַיִם שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי שְׁמוֹ
נָשָׂא יָדוֹ בַּמֶּלֶךְ בְּדָוִד תְּנוּ־אֹתוֹ לְבַדּוֹ וְאֵלְכָה מֵעַל
הָעִיר וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־יוֹאָב הִנֵּה רֹאשׁוֹ מְשֻׁלָּךְ אֵלֶיךָ
בְּעַד הַחוֹמָה׃ וַתָּבוֹא הָאִשָּׁה אֶל־כָּל־הָעָם בְּחָכְמָתָהּ
וַיִּכְרְתוּ אֶת־רֹאשׁ שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי וַיַּשְׁלִכוּ אֶל־יוֹאָב
וַיִּתְקַע בַּשּׁוֹפָר וַיָּפֻצוּ מֵעַל־הָעִיר אִישׁ לְאָהֳלָיו וְיוֹאָב
שָׁב יְרוּשָׁלַם אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ וְיוֹאָב
אֶל כָּל־הַצָּבָא יִשְׂרָאֵל וּבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע עַל־הַכְּרֵתִי
וְעַל־הַפְּלֵתִי׃ וַאֲדֹרָם עַל־הַמַּס וִיהוֹשָׁפָט בֶּן־אֲחִילוּד
המזכיר

14 v. פסקא באמצע פסוק. 14 v. וַיִּקָּלְטוּ כתיב, וַיִּתְקַהֲלוּ קרי, בס"א וַיִּתְקַהֲלוּ כתיב וקרי וכן ר"א, ד"ב, ר"ו ור"א. 15 v. ס"א מַשְׁחִיתִים סלא. 22 v. ס"א אֶל־הָעָם בלא סלח קל־ וכן ר"א, ד"ב, ר"ו ור"י. 22 v. בס"א לְאָהֳלָיו כתיב, לְאָהֳלֵי קרי. 23 v. הַגְּרִי כתיב, חַגְרִי קרי. 24 v. צ"ל וַאֲרוֹנִיָּם כן ת"ע ות"ס: עיין סלכים א, ד' ו'.

שמואל ב

25 הַמַּזְכִּיר: וְשֶׁוָא סֹפֵר וְצָדוֹק וְאֶבְיָתָר כֹּהֲנִים: וְגַם עִירָא
26 כא הַיָּאִרִי הָיָה כֹּהֵן לְדָוִד: וַיְהִי רָעָב
בִּימֵי דָוִד שָׁלֹשׁ שָׁנִים שָׁנָה אַחֲרֵי שָׁנָה וַיְבַקֵּשׁ דָּוִד אֶת־
פְּנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שָׁאוּל
2 וְאֶל־בֵּיתוֹ הַדָּמִים עַל אֲשֶׁר־הָמִית אֶת־הַגִּבְעֹנִים: וַיִּקְרָא
הַמֶּלֶךְ לַגִּבְעֹנִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם וְהַגִּבְעֹנִים לֹא מִבְּנֵי
יִשְׂרָאֵל הֵמָּה כִּי אִם־מִיתֶר הָאֱמֹרִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
נִשְׁבְּעוּ לָהֶם וַיְבַקֵּשׁ שָׁאוּל לְהַכֹּתָם בְּקִנְאָתוֹ לִבְנֵי
3 יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַגִּבְעֹנִים מָה אֶעֱשֶׂה
4 לָכֶם וּבַמֶּה אֲכַפֵּר וּבָרְכוּ אֶת־נַחֲלַת יְהוָה: וַיֹּאמְרוּ לוֹ
הַגִּבְעֹנִים אֵין־לִי כֶסֶף וְזָהָב עִם־שָׁאוּל וְעִם־בֵּיתוֹ וְאֵין־
לָנוּ אִישׁ לְהָמִית בְּיִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר מָה־אַתֶּם אֹמְרִים
5 אֶעֱשֶׂה לָכֶם: וַיֹּאמְרוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ הָאִישׁ אֲשֶׁר כִּלָּנוּ
וַאֲשֶׁר דָּמַה־לָּנוּ נִשְׁמַדְנוּ מֵהִתְיַצֵּב בִּכְלֹ־גְּבֻל יִשְׂרָאֵל:
6 יִנָּתְנוּ לָנוּ שִׁבְעָה אֲנָשִׁים מִבָּנָיו וְהוֹקַעֲנוּם לַיהוָה בְּגִבְעַת
שָׁאוּל בְּחִיר יְהוָה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
7 אֲנִי אֶתֵּן: וַיַּחְמֹל הַמֶּלֶךְ עַל־מְפִיבֹשֶׁת בֶּן־יְהוֹנָתָן בֶּן ס
שָׁאוּל עַל־שְׁבֻעַת יְהוָה אֲשֶׁר בֵּינֹתָם בֵּין דָּוִד וּבֵין
8 יְהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל: וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֶת־שְׁנֵי בְנֵי רִצְפָּה
בַּת־אַיָּה אֲשֶׁר יָלְדָה לְשָׁאוּל אֶת־אַרְמֹנִי וְאֶת־
מְפִבֹשֶׁת וְאֶת־חֲמֵשֶׁת בְּנֵי מִיכַל בַּת־שָׁאוּל אֲשֶׁר יָלְדָה
9 לְעַדְרִיאֵל בֶּן־בַּרְזִלַּי הַמְּחֹלָתִי: וַיִּתְּנֵם בְּיַד הַגִּבְעֹנִים
וַיְקִיעֻם בָּהָר לִפְנֵי יְהוָה וַיִּפְּלוּ שִׁבְעָתָם יַחְדָּו וְהֵם
הֻמְתוּ בִּימֵי קָצִיר בָּרִאשֹׁנִים תְּחִלַּת קְצִיר שְׂעֹרִים:
ותקח

25 v. וְשָׁוְא כתיב, וּשְׁוָא קרי. 25 v. ס"א סוֹפֵר מלא. כא. 1, 6 vv. ס"א מסקא באמצע פסוק. 1 v. צ"ל כיתהרמים = בֵּיתָה הָרָמִים בן ת"ע. 2 v. בחללי אֱלִיחָם. 4 v. לי כתיב, לָנוּ קרי. בס"א לָנוּ כתיב וקרי וכן ר"א. ד"ב. ר"ו. דיו"א. ת"ע ות"ד. 6 v. צ"ל לְחַשְׁמִידֵנוּ כן ת"ע. 6 v. יְתָלֵי כתיב, יְתַלֵּי קרי. 6 v. נ"ל בַּהָר. 6 v. ס"א מסקא באמצא פסוק. 7 v. ס"א וְצָלֹ וכן ר"א. ד"ב ורי"ו. 8 v. ס"א סְרַב וכן ת"ע ות"ס: עיין שמואל א. י"ח י"ט. 9 v. ס"א וַיִּקָּעֵם ונסמר עליו ל' וחס' ו' י'. 9 v. שִׁבְעָתָם כתיב, שִׁבְעָתָם קרי. 9 v. והם כתיב, וְהֵמָּה קרי. 9 v. תְּחִלַּת כתיב, בְּתְחִלַּת קרי. ס"א בְּתְחִלַּת כתיב וקרי וכן ר"א. ר"ב. ר"ג ות"ו.

was recorder:
25 And Sheva was scribe: and Zadok and Abiathar were the priests:
26 And Ira also the Jairite was a chief ruler about David.

21 Then there was a famine in the days of David three years, year after year; and David enquired of the LORD. And the LORD answered, It is for Saul, and for his bloody house, because he slew the Gibeonites.
2 And the king called the Gibeonites, and said unto them; (now the Gibeonites were not of the children of Israel, but of the remnant of the Amorites; and the children of Israel had sworn unto them: and Saul sought to slay them in his zeal to the children of Israel and Judah.)
3 Wherefore David said unto the Gibeonites, What shall I do for you? and wherewith shall I make the atonement, that ye may bless the inheritance of the LORD?
4 And the Gibeonites said unto him, We will have no silver nor gold of Saul, nor of his house; neither for us shalt thou kill any man in Israel. And he said, What ye shall say, that will I do for you.
5 And they answered the king, The man that consumed us, and that devised against us that we should be destroyed from remaining in any of the coasts of Israel,
6 Let seven men of his sons be delivered unto us, and we will hang them up unto the LORD in Gibeah of Saul, whom the LORD did choose. And the king said, I will give them.
7 But the king spared Mephibosheth, the son of Jonathan the son of Saul, because of the LORD'S oath that was between them, between David and Jonathan the son of Saul.
8 But the king took the two sons of Rizpah the daughter of Aiah, whom she bare unto Saul, Armoni and Mephibosheth; and the five sons of Michal the daughter of Saul, whom she brought up for Adriel the son of Barzillai the Meholathite:
9 And he delivered them into the hands of the Gibeonites, and they hanged them in the hill before the LORD: and they fell all seven together, and were put to death in the days of harvest, in the first days, in the beginning of barley harvest.

10 And Rizpah the daughter of Aiah took sackcloth, and spread it for her upon the rock, from the beginning of harvest until water dropped upon them out of heaven, and suffered neither the birds of the air to rest on them by day, nor the beasts of the field by night.

11 And it was told David what Rizpah the daughter of Aiah, the concubine of Saul, had done.

12 And David went and took the bones of Saul and the bones of Jonathan his son from the men of Jabesh-gilead, which had stolen them from the street of Beth-shan, where the Philistines had hanged them, when the Philistines had slain Saul in Gilboa:

13 And he brought up from thence the bones of Saul and the bones of Jonathan his son; and they gathered the bones of them that were hanged.

14 And the bones of Saul and Jonathan his son buried they in the country of Benjamin in Zelah, in the sepulchre of Kish his father: and they performed all that the king commanded. And after that God was intreated for the land.

15 Moreover the Philistines had yet war again with Israel; and David went down, and his servants with him, and fought against the Philistines: and David waxed faint.

16 And Ishbi-benob, which was of the sons of the giant, the weight of whose spear weighed three hundred shekels of brass in weight, he being girded with a new sword, thought

17 to have slain David. But Abishai the son of Zeruiah succoured him, and smote the Philistine, and killed him. Then the men of David sware unto him, saying, Thou shalt go no more

18 out with us to battle, that thou quench not the light of Israel. And it came to pass after this, that there was again a battle with the Philistines at Gob: then Sibbechai the Hushathite slew

19 Saph, which was of the sons of the giant. And there was again a battle in Gob with the Philistines, where Elhanan the son of Jaare-oregim, a Beth-lehemite, slew the brother of Go-

20 liath the Gittite, the staff of whose spear was like a weaver's beam. And there was yet a battle

וַתִּקַּח רִצְפָּה בַּת־אַיָּה אֶת־הַשַּׂק וַתַּטֵּהוּ לָהּ אֶל־הַצּוּר
מִתְּחִלַּת קְצִיר עַד נָתַךְ־מַיִם עֲלֵיהֶם מִן־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־
נָתְנָה שׁוֹף הַשָּׁמַיִם לָנוּחַ עֲלֵיהֶם יוֹמָם וְאֶת־חַיַּת הַשָּׂדֶה
לָיְלָה: וַיֻּגַּד לְדָוִד אֵת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה רִצְפָּה בַּת־אַיָּה 11
פִּלֶגֶשׁ שָׁאוּל: וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַיִּקַּח אֶת־עַצְמוֹת שָׁאוּל וְאֶת־ 12
עַצְמוֹת יְהוֹנָתָן בְּנוֹ מֵאֵת בַּעֲלֵי יָבֵישׁ גִּלְעָד אֲשֶׁר גָּנְבוּ
אֹתָם מֵרְחֹב בֵּית־שָׁן אֲשֶׁר תְּלֻם שָׁם °הפלשתים
בְּיוֹם הַכּוֹת פְּלִשְׁתִּים אֶת־שָׁאוּל בַּגִּלְבֹּעַ: וַיַּעַל מִשָּׁם 13
אֶת־עַצְמוֹת שָׁאוּל וְאֶת־עַצְמוֹת יְהוֹנָתָן בְּנוֹ וַיַּאַסְפוּ אֶת־
עַצְמוֹת הַמּוּקָעִים: וַיִּקְבְּרוּ אֶת־עַצְמוֹת־שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן 14
בְּנוֹ בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן בְּצֵלַע בְּקֶבֶר קִישׁ אָבִיו וַיַּעֲשׂוּ
כֹּל אֲשֶׁר־צִוָּה הַמֶּלֶךְ וַיֵּעָתֶר אֱלֹהִים לָאָרֶץ אַחֲרֵי־כֵן:
וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה לַפְּלִשְׁתִּים אֶת־ 15
יִשְׂרָאֵל וַיֵּרֶד דָּוִד וַעֲבָדָיו עִמּוֹ וַיִּלָּחֲמוּ אֶת־פְּלִשְׁתִּים
וַיִּעַף דָּוִד: וְיִשְׁבִּי בְנֹב אֲשֶׁר | בִּילְדֵי הָרָפָה וּמִשְׁקַל 16
קֵינוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת מִשְׁקָל נְחֹשֶׁת וְהוּא חָגוּר חֲדָשָׁה
וַיֹּאמֶר לְהַכּוֹת אֶת־דָּוִד: וַיַּעְזֹר־לוֹ אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה 17
וַיַּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַיְמִתֵהוּ אָז נִשְׁבְּעוּ אַנְשֵׁי־דָוִד לוֹ
לֵאמֹר לֹא־תֵצֵא עוֹד אִתָּנוּ לַמִּלְחָמָה וְלֹא תְכַבֶּה אֶת־
נֵר יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַתְּהִי 18
עוֹד הַמִּלְחָמָה בְּגֹב עִם־פְּלִשְׁתִּים אָז הִכָּה סִבְּכַי
הַחֻשָׁתִי אֶת־סָפָּ֫ אֲשֶׁר בִּילְדֵי הָרָפָה:
וַתְּהִי־עוֹד הַמִּלְחָמָה בְּגֹב עִם־פְּלִשְׁתִּים וַיַּךְ אֶלְחָנָן 19
בֶּן־יַעְרֵי אֳרְגִים בֵּית הַלַּחְמִי אֶת גָּלְיָת הַגִּתִּי וְעֵץ חֲנִיתוֹ
כִּמְנוֹר אֹרְגִים: וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה 20

בנת

11 v. כן ב"א, ב"נ אֲשֶׁר. 12 v. תְּלוּם בתיב, תְּלָאוּם קרי. 13 v. שָׁם הַפְּלִשְׁתִּים כתיב. שָׂפָה פְּלִשְׁתִּים קרי. 14 v. ס"א וְאֶת־עַצְמוֹת יְהוֹנָתָן וכן ד"א, ד"ב ת"ע. 14 v. ס"א גִּבְעָל וכן ד"י"ב. 16 v. וַיִּשְׁבִּוּ או וְיִשְׁבּוּ כתיב. וְיִשְׁבִּי קרי. 16 v. צְלַל שֶׁקֶל כן ת"ע. 18 v. ס"א גֻּבּ וכן ד"ב וד"י"ב. 19 v. ס"א גֹּבּ וכן ד"א וד"י"ב. 19 v. ר' זעידא.

בְּנַת וַיְהִי ׀ אִישׁ מִדְיָן וְאֶצְבְּעֹת יָדָיו וְאֶצְבְּעֹת רַגְלָיו שֵׁשׁ
וְשֵׁשׁ עֶשְׂרִים וְאֹרֶבַע מִסְפָּר וְגַם־הוּא יֻלַּד לְהָרָפָה׃
21 וַיְחָרֵף אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּהוּ יְהוֹנָתָן בֶּן־שִׁמְעִי אֲחִי דָוִד׃
22 אֵת־אַרְבָּעַת אֵלֶּה יֻלְּדוּ לְהָרָפָה בְּנַת וַיִּפְּלוּ בְּיַד־דָּוִד
וּבְיַד עֲבָדָיו׃

כב וַיְדַבֵּר דָּוִד לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּיוֹם הִצִּיל
יְהוָה אֹתוֹ מִכַּף כָּל־אֹיְבָיו וּמִכַּף שָׁאוּל׃
2 וַיֹּאמַר יְהוָה סַלְעִי וּמְצָדָתִי וּמְפַלְטִי־לִי׃ אֱלֹהֵי
3 צוּרִי אֶחֱסֶה־בּוֹ מָגִנִּי וְקֶרֶן יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי
4 וּמְנוֹסִי מֹשִׁעִי מֵחָמָס תּוֹשִׁיעֵנִי׃ מְהֻלָּל
5 אֶקְרָא יְהוָה וּמֵאֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ׃ כִּי אֶפָּפֻנִי מִשְׁבְּרֵי־
6 מָוֶת נַחֲלֵי בְלִיַּעַל יבעתני׃ חֶבְלֵי
שְׁאוֹל סַבֻּנִי קִדְּמֻנִי מֹקְשֵׁי־
7 מָוֶת׃ בַּצַּר־לִי אֶקְרָא יְהוָה וְאֶל־
אֱלֹהַי אֶקְרָא וַיִּשְׁמַע מֵהֵיכָלוֹ
8 קוֹלִי וְשַׁוְעָתִי בְּאָזְנָיו׃ וַתִּגְעַשׁ
וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ מוֹסְדוֹת הַשָּׁמַיִם
9 יִרְגָּזוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ כִּי־חָרָה לוֹ׃ עָלָה
עָשָׁן בְּאַפּוֹ וְאֵשׁ מִפִּיו
10 תֹּאכֵל גֶּחָלִים בָּעֲרוּ מִמֶּנּוּ׃ וַיֵּט
שָׁמַיִם וַיֵּרַד וַעֲרָפֶל תַּחַת
11 רַגְלָיו׃ וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוּב וַיָּעָף וַיֵּרָא
12 עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ׃ וַיָּשֶׁת חֹשֶׁךְ סְבִיבֹתָיו
13 סֻכּוֹת חֲשַׁרַת־מַיִם עָבֵי שְׁחָקִים׃ מִנֹּגַהּ
14 נֶגְדּוֹ בָּעֲרוּ נַחֲלֵי־אֵשׁ׃ יַרְעֵם מִן־שָׁמַיִם

יהוה׃

---

in Gath, where was a man of great stature, that had on every hand six fingers, and on every foot six toes, four and twenty in number; and he also was born to the giant.

21 And when he defied Israel, Jonathan the son of Shimea the brother of David slew him.

22 These four were born to the giant in Gath, and fell by the hand of David, and by the hand of his servants.

22 And David spake unto the LORD the words of this song in the day that the LORD had delivered him out of the hand of all his enemies, and out of the hand of Saul:

2 And he said, The LORD is my rock, and my fortress, and my deliverer;

3 The God of my rock; in him will I trust: he is my shield, and the horn of my salvation, my high tower, and my refuge, my saviour; thou savest me from violence.

4 I will call on the LORD, who is worthy to be praised: so shall I be saved from mine enemies.

5 When the waves of death compassed me, the floods of ungodly men made me afraid;

6 The sorrows of hell compassed me about; the snares of death prevented me;

7 In my distress I called upon the LORD, and cried to my God: and he did hear my voice out of his temple, and my cry did enter into his ears.

8 Then the earth shook and trembled; the foundations of heaven moved and shook, because he
9 was wroth. There went up a smoke out of his nostrils, and fire out of his mouth devoured:
10 coals were kindled by it. He bowed the heavens also, and came down; and darkness was
11 under his feet. And he rode upon a cherub, and did fly: and he was seen upon the wings of
12 the wind. And he made darkness pavilions round about him, dark waters, and thick clouds
13, 14 of the skies. Through the brightness before him were coals of fire kindled. The LORD thundered from heaven,

---

20 v. מִדְיָן כתיב, מָדוֹן קרי. 21 v. שִׁמְעָי כתיב, שִׁמְעָא קרי. ס"א שִׁמְעָא כתיב וקרי וכן ר"א, ד"ב, ד"ו, ד"ת, הר', ת"ס ות"ר. כב. 1 v. הפטרה לפרשת האזינו ויום ז' של פסח. 3 v. צ"ל אֱלֹהֵי כן ת"ע ות"ס. 5 v. ס"א אֲפָפוּנִי כלא. 8 v. וַתִּגְעַשׁ כתיב, יִתְגָּעַשׁ קרי: עיין תהלים י"ח ח'. 8 v. ס"א ומסורות וכן ת"ע ות"ס. 11 v. ס"א וַיֵּרָא וכן ד"ב ור"ו: עיין תהלים י"ח. י"א.

and the most High uttered his voice.

15 And he sent out arrows, and scattered them; lightning, and discomfited them.

16 And the channels of the sea appeared, the foundations of the world were discovered, at the rebuking of the LORD, at the blast of the breath of his nostrils.

17 He sent from above, he took me; he drew me out of many waters;

18 He delivered me from my strong enemy, and from them that hated me: for they were too strong for me.

19 They prevented me in the day of my calamity: but the LORD was my stay.

20 He brought me forth also into a large place: he delivered me, because he delighted in me.

21 The LORD rewarded me according to my righteousness: according to the cleanness of my hands hath he recompensed me.

22 For I have kept the ways of the LORD, and have not wickedly departed from my God.

23 For all his judgments were before me: and as for his statutes, I did not depart from them.

24 I was also upright before him, and have kept myself from mine iniquity.

25 Therefore the LORD hath recompensed me according to my righteousness; according to my cleanness in his eye sight.

26 With the merciful thou wilt shew thyself merciful, and with the upright man thou

27 wilt shew thyself upright. With the pure thou wilt shew thyself pure; and with the froward

28 thou wilt shew thyself unsavoury. And the afflicted people thou wilt save: but thine eyes

29 are upon the haughty, that thou mayest bring them down. For thou art my lamp, O LORD:

30 and the LORD will lighten my darkness. For by thee I have run through a troop: by my

31 God have I leaped over a wall. As for God, his way is perfect; the word of the LORD is

32 tried: he is a buckler to all them that trust in him. For who is God, save

15 יְהוָה וְיַרְעֵם בְּקוֹל עֵלְיוֹן יִתֵּן קוֹלוֹ׃ וַיִּשְׁלַח
16 חִצִּים וַיְפִיצֵם בָּרָק וַיְהֻמֵּם׃ וַיֵּרָאוּ אֲפִקֵי
יָם יִגָּלוּ מוֹסְדוֹת תֵּבֵל בִּגְעָרַת
17 יְהוָה מִנִּשְׁמַת רוּחַ אַפּוֹ׃ יִשְׁלַח מִמָּרוֹם
18 יִקָּחֵנִי וַיְמָשֵׁנִי מִמַּיִם רַבִּים׃ יַצִּילֵנִי
מֵאֹיְבִי עָז מִשֹּׂנְאַי כִּי אָמְצוּ
19 מִמֶּנִּי׃ יְקַדְּמֻנִי בְּיוֹם אֵידִי וַיְהִי
20 יְהוָה מִשְׁעָן לִי׃ וַיֹּצֵא לַמֶּרְחָב
21 אֹתִי יְחַלְּצֵנִי כִּי־חָפֵץ בִּי׃ יִגְמְלֵנִי
יְהוָה כְּצִדְקָתִי כְּבֹר יָדַי יָשִׁיב
22 לִי׃ כִּי שָׁמַרְתִּי דַּרְכֵי יְהוָה וְלֹא
23 רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהָי׃ כִּי כָל־מִשְׁפָּטָו
24 לְנֶגְדִּי וְחֻקֹּתָיו לֹא־אָסוּר מִמֶּנָּה׃ וְאֱהִי
25 תָמִים לוֹ וְאֶשְׁתַּמְּרָה מֵעֲוֹנִי׃ וַיָּשֶׁב יְהוָה לִי
26 כְּצִדְקָתִי כְּבֹרִי לְנֶגֶד עֵינָיו׃ עִם־
חָסִיד תִּתָּחַסָּד עִם־גִּבּוֹר תָּמִים
27 תִּתַּמָּם׃ עִם־נָבָר תִּתָּבָר וְעִם־
28 עִקֵּשׁ תִּתַּפָּל׃ וְאֶת־עַם עָנִי
29 תּוֹשִׁיעַ וְעֵינֶיךָ עַל־דַּמִּים תַּשְׁפִּיל׃ כִּי־
אַתָּה נִירִי יְהוָה וַיהוָה יַגִּיהַ
30 חָשְׁכִּי׃ כִּי בְכָה אָרוּץ גְּדוּד
31 בֵּאלֹהַי׃ הָאֵל תָּמִים
דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרוּפָה
32 מָגֵן הוּא לְכֹל הַחֹסִים בּוֹ׃ כִּי מִי־אֵל מִבַּלְעֲדֵי
יהוה

15 וַיהֻמֵּם כתיב, וַיָּהָם קרי: עיין תהלים י"ח ט"ו. 18 v. ס"א ומשנאי וכן תי"ם ותי"ד: עיין תהלים י"ח י"ח. 19 v. כן בוב ספרים כ"י, ר"ם, ריי"ב, ריי"ד הס"ו, ס"א ויהי יהוה משען וכן ר"ב, ד"ע ור"ו. 19 v. ס"א למשען וכן ד"א, ד"ב וריי"ב: עיין תהלים י"ח י"ט. 23 v. משפטו כתיב, מִשְׁפָּטָיו קרי. 26 v. ס"א ועם־ וכן ד"א, ד"ב, ת"ע, תי"ם ותי"ד. 30 v. ס"א ובאלהי וכן ר"א, ד"ם, תר"ע ותי"ם: עיין תהלים י"ח ל'.

the LORD? and who is a rock, save our God?

33 God is my strength and power: and he maketh my way perfect.

34 He maketh my feet like hinds' feet: and setteth me upon my high places.

35 He teacheth my hands to war; so that a bow of steel is broken by mine arms.

36 Thou hast also given me the shield of thy salvation: and thy gentleness hath made me great.

37 Thou hast enlarged my steps under me; so that my feet did not slip.

38 I have pursued mine enemies, and destroyed them; and turned not again until I had consumed them.

39 And I have consumed them, and wounded them, that they could not arise: yea, they are fallen under my feet.

40 For thou hast girded me with strength to battle: them that rose up against me hast thou subdued under me.

41 Thou hast also given me the necks of mine enemies, that I might destroy them that hate me.

42 They looked, but there was none to save; even unto the LORD, but he answered them not.

43 Then did I beat them as small as the dust of the earth, I did stamp them as the mire of the street, and did spread them abroad.

44 Thou also hast delivered me from the strivings of my people, thou hast kept me to be head of the heathen: a people which I knew not shall serve me.

45 Strangers shall submit themselves unto me: as soon as they hear, they shall be obedient unto me.

46, 47 Strangers shall fade away, and they shall be afraid out of their close places. The LORD liveth; and blessed be my rock; and exalted be the God of the rock of my salvation.

48, 49 It is God that avengeth me, and that bringeth down the people under me, And that bringeth me forth from mine enemies: thou also hast lifted me up on high above them that rose up

50 against me: thou hast delivered me from the violent man. Therefore I will give thanks unto

51 thee, O LORD, among the heathen, and I will sing praises unto thy name. He is the tower of

33 יְדֹוָה וּמִי צוּר מִבַּלְעֲדֵי אֱלֹהֵינוּ׃ הָאֵל
מָעוּזִּי חָיִל וַיַּתֵּר תָּמִים
34 דַּרְכּוֹ׃ מְשַׁוֶּה רַגְלַיו כָּאַיָּלוֹת וְעַל
35 בָּמֹתַי יַעֲמִידֵנִי׃ מְלַמֵּד יָדַי
36 לַמִּלְחָמָה וְנִחֲתָה קֶשֶׁת־נְחוּשָׁה זְרֹעֹתָי׃ וַתִּתֶּךְ
37 לִי מָגֵן יִשְׁעֶךָ וַעֲנֹתְךָ תַּרְבֵּנִי׃ תַּרְחִיב צַעֲדִי
38 תַּחְתָּנִי וְלֹא מָעֲדוּ כַרְסֻלָי׃ אֶרְדְּפָה
אֹיְבַי וְאַשְׁמִידֵם וְלֹא אָשׁוּב עַד־
39 בַּלּוֹתָם׃ וְאֲכַלֵּם וָאֶמְחָצֵם וְלֹא יְקוּמוּן וַיִּפְּלוּ
40 תַּחַת רַגְלָי׃ וַתְּזָרֵנִי חַיִל
41 לַמִּלְחָמָה תַּכְרִיעַ קָמַי תַּחְתָּנִי׃ וְאֹיְבַי
42 תַּתָּה לִי עֹרֶף מְשַׂנְאַי וְאַצְמִיתֵם׃ יִשְׁעוּ וְאֵין
43 מוֹשִׁיעַ אֶל־יְהוָה וְלֹא עָנָם׃ וְאֶשְׁחָקֵם
כְּעֲפַר־אָרֶץ כְּטִיט־חוּצוֹת אֲדַקֵּם
44 אֲרִקֵעֵם׃ וַתְּפַלְּטֵנִי מֵרִיבֵי עַמִּי תִּשְׁמְרֵנִי
לְרֹאשׁ גּוֹיִם עַם לֹא־יָדַעְתִּי
45 יַעַבְדֻנִי׃ בְּנֵי נֵכָר יִתְכַּחֲשׁוּ־לִי לִשְׁמוֹעַ
46 אֹזֶן יִשְׁמְעוּ לִי׃ בְּנֵי נֵכָר יִבֹּלוּ וַיַּחְגְּרוּ
47 מִמִּסְגְּרוֹתָם׃ חַי־יְהוָה וּבָרוּךְ צוּרִי וְיָרֹם
48 אֱלוֹהֵי צוּר יִשְׁעִי׃ הָאֵל הַנֹּתֵן נְקָמוֹת
49 לִי וּמוֹרִיד עַמִּים תַּחְתָּנִי׃ וּמוֹצִיאִי
מֵאֹיְבָי וּמִקָּמַי תְּרוֹמְמֵנִי מֵאִישׁ חֲמָסִים
50 תַּצִּילֵנִי׃ עַל־כֵּן אוֹדְךָ יְהוָה בַּגּוֹיִם וּלְשִׁמְךָ אְזַמֵּר׃ מִגְדִּיל ס
51

ישועות

32 v. כן ב״א. ב״נ וסי׳ ובלא נגינה. 32 v. ס״א זוּלָתִי וכן ר״א ח״ב: עיין תהלים י״ח ל״ב.
33 v. דַּרְכִּי כתיב, דַּרְכִּי קרי, ס״א דַּרְכִּי כתיב וקרי וכן ד״א ור״ב: עיין תהלים י״ח ל״ג.
34 v. רַגְלַיו כתיב, רַגְלַי קרי. 34 v. כן ברוב ספרים כ״י הס״ו, ס״א ועל־ בכקף ובלא נגינה וכן ד״ב, ר״נ, ד״ו, ר״ס, דו״ב והי״ד. 36 v. ס״א וַעֲנָוָתְךָ וכן ד״ב: עיין תהלים י״ח ל״ו.
36 v. ס״א עֲלֵמוֹת חסר. 40 v. וַתְּאַזְּרֵנִי כתיב, וַתְּאַזְּרֵנִי קרי. 41 v. ס״א וַתַּצְמִיתֵם.
42 v. ע״ל יְשׁוּעוּ כן תר׳, ת״ע, ת״ס ות״ר: עיין תהלים י״ח ס״ב. 44 v. סביר עַמִּים. ס״א עַמִּים כתיב וקרי וכן ח״ע. 46 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״נ, ד״ו, ר״ס, דו״א, דו״ב. דו״ד הס״ו, ס״א מכפגרותם חסר וכן ר״א. 51 v. מַגְדִּיל כתיב, מִגְדּוֹל קרי.

salvation for his king: and sheweth mercy to his anointed, unto David, and to his seed for evermore.

וְעֹשֶׂה־חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָם׃ | יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ

כג וְאֵלֶּה דִּבְרֵי דָוִד הָאַחֲרֹנִים נְאֻם דָּוִד בֶּן־יִשַׁי וּנְאֻם הַגֶּבֶר הֻקַם עָל מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וּנְעִים זְמִרוֹת
2 יִשְׂרָאֵל׃ רוּחַ יְהוָה דִּבֶּר־בִּי וּמִלָּתוֹ עַל־לְשׁוֹנִי׃ אָמַר
3 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לִי דִּבֶּר צוּר יִשְׂרָאֵל מוֹשֵׁל בָּאָדָם
4 צַדִּיק מוֹשֵׁל יִרְאַת אֱלֹהִים׃ וּכְאוֹר בֹּקֶר יִזְרַח־שֶׁמֶשׁ
5 בֹּקֶר לֹא עֲבוֹת מִנְּגַהּ מִמָּטָר דֶּשֶׁא מֵאָרֶץ׃ כִּי־לֹא־כֵן
בֵּיתִי עִם־אֵל כִּי בְרִית עוֹלָם שָׂם לִי עֲרוּכָה בַכֹּל
6 וּשְׁמֻרָה כִּי־כָל־יִשְׁעִי וְכָל־חֵפֶץ כִּי־לֹא יַצְמִיחַ׃ וּבְלִיַּעַל
7 כְּקוֹץ מֻנָּד כֻּלָּהֶם כִּי־לֹא בְיָד יִקָּחוּ׃ וְאִישׁ יִגַּע בָּהֶם
יִמָּלֵא בַרְזֶל וְעֵץ חֲנִית וּבָאֵשׁ שָׂרוֹף יִשְׂרְפוּ בְּשֶׁבֶת׃
8 אֵלֶּה שְׁמוֹת הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר לְדָוִד
יֹשֵׁב בַּשֶּׁבֶת תַּחְכְּמֹנִי רֹאשׁ הַשָּׁלִשִׁי הוּא עֲדִינוֹ הָעֶצְנִי הֲעֹצֵנוֹ
עַל־שְׁמֹנֶה מֵאוֹת חָלָל בְּפַעַם אַחַת׃
9 וְאַחֲרָו אֶלְעָזָר בֶּן־דֹּדַי בֶּן־אֲחֹחִי בַּשְּׁלֹשָׁה הַגִּבֹּרִים
עִם־דָּוִד בְּחָרְפָם בַּפְּלִשְׁתִּים וַיֵּאָסְפוּ־שָׁם לַמִּלְחָמָה
10 וַיַּעֲלוּ אִישׁ יִשְׂרָאֵל׃ הוּא קָם וַיַּךְ בַּפְּלִשְׁתִּים עַד כִּי־
יָגְעָה יָדוֹ וַתִּדְבַּק יָדוֹ אֶל־הַחֶרֶב וַיַּעַשׂ יְהוָה תְּשׁוּעָה
גְּדוֹלָה בַּיּוֹם הַהוּא וְהָעָם יָשְׁבוּ אַחֲרָיו אַךְ לְפַשֵּׁט׃
11 וְאַחֲרָו שַׁמָּה בֶן־אָגֵא הָרָרִי וַיֵּאָסְפוּ
פְּלִשְׁתִּים לֲחָיָה וַתְּהִי־שָׁם חֶלְקַת הַשָּׂדֶה מְלֵאָה עֲדָשִׁים
12 וְהָעָם נָס מִפְּנֵי פְּלִשְׁתִּים׃ וַיִּתְיַצַּב בְּתוֹךְ־הַחֶלְקָה
וַיַּצִּילֶהָ וַיַּךְ אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּעַשׂ יְהוָה תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה׃

וידדן

כג. 1 v. ס״א נאם׃ 3 v. ס״א גיראת וכן ר״א וד״ב. 1 v. ס״א ומשחר וכן ר״א ד״ב, ר״ג, ר״ת, ת״ס, ות״ר. 4 v. נ״ל לקנעם בן־חכמוני כן ד״ה א, י״א י״א. 8 v. הבשבת קרי: עיין ד״ה א, י״א י״א. 8 v. ס״א והוא וכן ר״א וד״ב. 8 v. נ״ל עורר את־חניתו כן ד״ה א, י״א י״א. 9 v. העצנו כתיב, חעצני קרי. 9 v. אחת קרי. 9, 11 vv. ואחרו כתיב, ואחריו קרי, כס״א ואחריו כתיב וקרי וכן ד״ב, ר״ע, ר״ו, ד״ט, ד״י ודי״ר. 9 v. דדי כתיב. דודו קרי, ס״א דודו בתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב. ד״ו ודי״א: עיין ד ה א, י״א י״ב. 9 v. נ״ל האחחי כן ד״ה א י״א י״ב. 9 v. גבורים כתיב. הגבורים קרי. 9 v. נ״ל חוא חית עם־דוד בפס בפים והפלשתים כו ד״ה א, י״א י״ג.

23 Now these be the last words of David. David the son of Jesse said, and the man who was raised up on high, the anointed of the God of Jacob, and the sweet psalmist of Israel, said,

2 The Spirit of the LORD spake by me, and his word was in my tongue.

3 The God of Israel said, the Rock of Israel spake to me, He that ruleth over men must be just, ruling in the fear of God.

4 And he shall be as the light of the morning, when the sun riseth, even a morning without clouds; as the tender grass springing out of the earth by clear shining after rain.

5 Although my house be not so with God; yet he hath made with me an everlasting covenant, ordered in all things, and sure: for this is all my salvation, and all my desire, although he make it not to grow.

6 But the sons of Belial shall be all of them as thorns thrust away, because they cannot be taken with hands:

7 But the man that shall touch them must be fenced with iron and the staff of a spear; and they shall be utterly burned with fire in the same place.

8 These be the names of the mighty men whom David had: The Tachmonite that sat in the seat, chief among the captains; the same was Adino the Eznite: he lift up his spear against eight hundred, whom he slew at one time.

9 And after him was Eleazar the son of Dodo the Ahohite, one of the three mighty men with David, when they defied the Philistines that were there gathered together to battle, and the men of Israel were gone away:

10 He arose, and smote the Philistines until his hand was weary, and his hand clave unto the sword: and the LORD wrought a great victory that day; and the people returned after him only to spoil.

11 And after him was Shammah the son of Agee the Hararite. And the Philistines were gathered together into a troop, where was a piece of ground full of lentiles: and the people fled from the Philistines.

12 But he stood in the midst of the ground, and defended it, and slew the Philistines: and the LORD wrought a great victory.

13 And three of the thirty chief went down, and came to David in the harvest time unto the cave of Adullam: and the troop of the Philistines pitched in the valley of Rephaim.
14 And David was then in an hold, and the garrison of the Philistines was then in Beth-lehem.
15 And David longed, and said, Oh that one would give me drink of the water of the well of Beth-lehem, which is by the gate!
16 And the three mighty men brake through the host of the Philistines, and drew water out of the well of Beth-lehem, that was by the gate, and took it, and brought it to David: nevertheless he would not drink thereof, but poured it out unto the LORD.
17 And he said, Be it far from me, O LORD, that I should do this: is not this the blood of the men that went in jeopardy of their lives? therefore he would not drink it. These things did these three mighty men.
18 And Abishai, the brother of Joab, the son of Zeruiah, was chief among three. And he lifted up his spear against three hundred, and slew them, and had the name among three.
19 Was he not most honourable of three? therefore he was their captain: howbeit he attained not unto the first three.
20 And Benaiah the son of Jehoiada, the son of a valiant man, of Kabzeel, who had done many acts, he slew two lionlike men of Moab: he went down also and slew a lion in the
21 midst of a pit in time of snow: And he slew an Egyptian, a goodly man: and the Egyptian had a spear in his hand; but he went down to him with a staff, and plucked the spear out of
22 the Egyptian's hand, and slew him with his own spear. These things did Benaiah the son of
23 Jehoiada, and had the name among three mighty men. He was more honourable than the
24 thirty, but he attained not to the first three. And David set him over his guard. Asahel the
25 brother of Joab was one of the thirty; Elhanan the son of Dodo of Beth-lehem, Shammah the Harodite,

13 וַיֵּרְדוּ שְׁלֹשָׁה מֵהַשְּׁלֹשִׁים רֹאשׁ וַיָּבֹאוּ אֶל־קָצִיר אֶל־
דָּוִד אֶל־מְעָרַת עֲדֻלָּם וְחַיַּת פְּלִשְׁתִּים חֹנָה בְּעֵמֶק
14 רְפָאִים: וְדָוִד אָז בַּמְּצוּדָה וּמַצַּב פְּלִשְׁתִּים אָז בֵּית
15 לָחֶם: וַיִּתְאַוֶּה דָּוִד וַיֹּאמֶר מִי יַשְׁקֵנִי מַיִם מִבְּאֵר
16 בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשָּׁעַר: וַיִּבְקְעוּ שְׁלֹשֶׁת הַגִּבֹּרִים
בְּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים וַיִּשְׁאֲבוּ־מַיִם מִבְּאֵר בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר
בַּשָּׁעַר וַיִּשְׂאוּ וַיָּבִאוּ אֶל־דָּוִד וְלֹא אָבָה לִשְׁתּוֹתָם וַיַּסֵּךְ
17 אֹתָם לַיהוָה: וַיֹּאמֶר חָלִילָה לִּי יְהוָה מֵעֲשֹׂתִי וְאֹת
דַּם הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים בְּנַפְשֹׁתָם וְלֹא אָבָה לִשְׁתּוֹתָם
18 אֵלֶּה עָשׂוּ שְׁלֹשֶׁת הַגִּבֹּרִים: וַאֲבִישַׁי
אֲחִי | יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה הוּא רֹאשׁ הַשָּׁלִשִׁי וְהוּא עוֹרֵר
19 אֶת־חֲנִיתוֹ עַל־שְׁלֹשׁ מֵאוֹת חָלָל וְלוֹ־שֵׁם בַּשְּׁלֹשָׁה: מִן־
הַשְּׁלֹשָׁה הֲכִי נִכְבָּד וַיְהִי לָהֶם לְשָׂר וְעַד־הַשְּׁלֹשָׁה לֹא־
20 בָּא: וּבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע בֶּן־אִישׁ
חַי רַב־פְּעָלִים מִקַּבְצְאֵל הוּא הִכָּה אֵת שְׁנֵי אֲרִיאֵל
מוֹאָב וְהוּא יָרַד וְהִכָּה אֶת־הָאַרְיֵה בְּתוֹךְ הַבּוֹר בְּיוֹם
21 הַשָּׁלֶג: וְהוּא הִכָּה אֶת־אִישׁ מִצְרִי אִישׁ מַרְאֶה וּבְיַד
הַמִּצְרִי חֲנִית וַיֵּרֶד אֵלָיו בַּשֹּׁבֶט וַיִּגְזֹל אֶת־הַחֲנִית מִיַּד
22 הַמִּצְרִי וַיַּהַרְגֵהוּ בַּחֲנִיתוֹ: אֵלֶּה עָשָׂה בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע
23 וְלוֹ־שֵׁם בִּשְׁלֹשָׁה הַגִּבֹּרִים: מִן־הַשְּׁלֹשִׁים נִכְבָּד וְאֶל־
הַשְּׁלֹשָׁה לֹא־בָא וַיְשִׂמֵהוּ דָוִד אֶל־מִשְׁמַעְתּוֹ:
24 עֲשָׂהאֵל אֲחִי־יוֹאָב בַּשְּׁלֹשִׁים אֶלְחָנָן בֶּן־
25 דֹּדוֹ בֵּית לָחֶם: שַׁמָּה הָחֲרֹדִי
אליקא

v. 13 שְׁלֹשִׁים כתיב, שְׁלֹשָׁה קרי, ס"א שְׁלֹשָׁה כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב, ד"ו, ד"א, חר', ת"ע וח"ס. vv. 15, 16 מִבֹּר קרי. v. 17 ס"א כֵּיהוָה וכן ד"א, ר"ב, ד"ו, חר' וח"ס: עיין שמואל א, כ"ו י"א. v. 18 הַשְּׁלֹשִׁי כתיב, הַשְּׁלֹשָׁה קרי, ס"א הַשְּׁלֹשִׁים וכן ת"ס. v. 18 ס"א וְלֹא כתיב, וְלוֹ קרי. v. 20 חַי כתיב, חַיִל קרי, ס"א חַיִל כתיב וקרי וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו וד"י"א. v. 20 ס"א אֶת־. v. 20 ציל בְּנֵי־אראל כן ת"ע. v. 20 הָאֲרִיֵה בתיב, הָאֲרִי קרי. v. 20 הַבּר קרי. v. 21 אֲשֶׁר כתיב, אִישׁ קרי, ס"א אִישׁ כתיב וקרי וכן ד"א, ר"ב, חר', ת"ע, ת"ס וח"ר. v. 24 ס"א מִבֵּית וכן ד"א, ד"ב, חר', ת"ע וח"ר: עיין ד"ח א, י"א כ"ו.

Elika the Harodite,
26 Helez the Paltite, Ira the son of Ikkesh the Tekoite,
27 Abiezer the Anethothite, Mebunnai the Hushathite,
28 Zalmon the Ahohite, Maharai the Netophathite,
29 Heleb the son of Baanah, a Netophathite, Ittai the son of Ribai out of Gibeah of the children of Benjamin,
30 Benaiah the Pirathonite, Hiddai of the brooks of Gaash,
31 Abi-albon the Arbathite, Azmaveth the Barhumite,
32 Eliahba the Shaalbonite, of the sons of Jashen, Jonathan,
33 Shammah the Hararite, Ahiam the son of Sharar the Hararite,
34 Eliphelet the son of Ahasbai, the son of the Maachathite, Eliam the son of Ahithophel the Gilonite,
35 Hezrai the Carmelite, Paarai the Arbite,
36 Igal the son of Nathan of Zobah, Bani the Gadite,
37 Zelek the Ammonite, Naharai the Beerothite, armourbearer to Joab the son of Zeruiah,
38 Ira an Ithrite, Gareb an Ithrite,
39 Uriah the Hittite: thirty and seven in all.

24 And again the anger of the LORD was kindled against Israel, and he moved David against them to say, Go, number Israel and Judah.
2 For the king said to Joab the captain of the host, which was with him, Go now through all the tribes of Israel, from Dan even to Beer-sheba, and number ye
3 the people, that I may know the number of the people. And Joab said unto the king, Now the LORD thy God add unto the people, how many soever they be, an hundredfold, and that the eyes of my lord the king may see it: but why doth my lord the king delight in this thing?
4 Notwithstanding the king's word prevailed against Joab, and against the captains of the host. And Joab and the captains of the host went out from the presence of

26 אֶלִיקָא הַֽרֹדִי׃ חֶלֶץ הַפֶּלֹטִי עִירָא׃
27 אֲבִיעֶזֶר הָעַנְּתֹתִי׃ סִבְּכַי הַחֻשָׁתִי׃
28 צַלְמֹן הָאֲחֹחִי׃ מַהְרַי הַנְּטֹפָתִי׃
29 חֶלֶב בֶּן־בַּעֲנָה הַנְּטֹפָתִי׃ אִתַּי בֶּן־רִיבַי מִגִּבְעַת בְּנֵי בִנְיָמִן׃
30 בְּנָיָהוּ פִרְעָתֹנִי הִדַּי מִנַּחֲלֵי־גָעַשׁ׃
31 אֲבִי־עַלְבוֹן הָעַרְבָתִי עַזְמָוֶת הַבַּרְחֻמִי׃
32 אֶלְיַחְבָא הַשַּׁעַלְבֹנִי בְּנֵי יָשֵׁן יְהוֹנָתָן׃
33 שַׁמָּה הַהֲרֹדִי אֲחִיאָם בֶּן־שָׁרָר הָאֲרֹרִי׃
34 אֱלִיפֶלֶט בֶּן־אֲחַסְבַּי בֶּן־הַמַּעֲכָתִי אֱלִיעָם בֶּן־אֲחִיתֹפֶל הַגִּלֹנִי׃
35 חצרו הַכַּרְמְלִי פַּעֲרַי הָאַרְבִּי׃
36 יִגְאָל בֶּן־ נָתָן מִצֹּבָה בְּנֵי הַגָּדִי׃
37 צֶלֶק הָעַמֹּנִי נַחַרַי הַבְּאֵרֹתִי נֹשֵׂא כְלֵי יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה׃
38 עִירָא הַיִּתְרִי גָּרֵב הַיִּתְרִי׃
39 אוּרִיָּה הַחִתִּי כָּל שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה׃

כד וַיֹּסֶף אַף־יְהוָה לַחֲרוֹת בְּיִשְׂרָאֵל וַיָּסֶת אֶת־דָּוִד
2 בָּהֶם לֵאמֹר לֵךְ מְנֵה אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֶת־יְהוּדָה׃ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ אֶל־יוֹאָב ׀ שָׂר־הַחַיִל אֲשֶׁר־אִתּוֹ שׁוט־נָא בְכָל
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שָׁבַע וּפִקְדוּ אֶת־הָעָם
3 וְיֵדַעְתִּי אֶת מִסְפַּר הָעָם׃ וַיֹּאמֶר יוֹאָב אֶל־הַמֶּלֶךְ וְיוֹסֵף
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָעָם כָּהֵם ׀ וְכָהֵם מֵאָה פְּעָמִים
וְעֵינֵי אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ רֹאוֹת וַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ
4 לָמָּה חָפֵץ בַּדָּבָר הַזֶּה׃ וַיֶּחֱזַק דְּבַר־הַמֶּלֶךְ אֶל
יוֹאָב וְעַל שָׂרֵי הַחָיִל וַיֵּצֵא יוֹאָב וְשָׂרֵי הַחַיִל לִפְנֵי
המלך

---

24. ס״א חלץ וכן ר״ל ור״ו. 38. כן בכתוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ר״ת, ר״ב, ר״ם, ר״א, ר״ל, ס״א סחרי. 39. ס״א חלד וכן ר״א ותי׳: עיין ר״ח א. י״א ל׳. 53. ר״ת חרדי קרי, וכס״א חארדי כתיב וקרי וכן ר״א. ר״ב ותי׳. 34. כן בכתוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ם, ר״א, ר״ב, ר״ד ס״ם׳ן, ס״א תגילני מלא וכן ר״א, ר״ב ור״ו. 35. ס״א חזרי כתיב, חזדי קרי. 37. כן בכתוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ב, ר״ד ס״ם׳ן, ס״א נחרי וכן ר״ם ור״א. 37. נשאי כתיב, נשא קרי. 37. ס״א צרויה מלא וכן ר״א. ר״ב, ר״ו, ר״א ורס״ו. כד. 3. ספקא באמצע פסוק, כס״א אין כאן ספקא.

the king, to number the people of Israel.

5 And they passed over Jordan, and pitched in Aroer, on the right side of the city that lieth in the midst of the river of Gad, and toward Jazer:

6 Then they came to Gilead, and to the land of Tahtim-hodshi; and they came to Dan-jaan, and about to Zidon,

7 And came to the strong hold of Tyre, and to all the cities of the Hivites, and of the Canaanites: and they went out to the south of Judah, even to Beer-sheba.

8 So when they had gone through all the land, they came to Jerusalem at the end of nine months and twenty days.

9 And Joab gave up the sum of the number of the people unto the king: and there were in Israel eight hundred thousand valiant men that drew the sword; and the men of Judah were five hundred thousand men.

10 And David's heart smote him after that he had numbered the people. And David said unto the LORD, I have sinned greatly in that I have done: and now, I beseech thee, O LORD, take away the iniquity of thy servant; for I have done very foolishly.

11 For when David was up in the morning, the word of the LORD came unto the prophet Gad, David's seer, saying,

12 Go and say unto David, Thus saith the LORD, I

13 offer thee three things; choose thee one of them, that I may do it unto thee. So Gad came to David, and told him, and said unto him, Shall seven years of famine come unto thee in thy land? or wilt thou flee three months before thine enemies, while they pursue thee? or that there be three days' pestilence in thy land? now advise, and see what answer I shall return to

14 him that sent me. And David said unto Gad, I am in a great strait: let us fall now into the

15 hand of the LORD; for his mercies are great: and let me not fall into the hand of man. So the LORD sent a pestilence upon Israel from the morning even to the time appointed: and

16 there died of the people from Dan even to Beer-sheba seventy thousand men. And when the angel stretched out his hand upon Jerusalem to destroy it, the LORD repented him of the evil,

5 וַיַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן
וַיַּחֲנוּ בַּעֲרוֹעֵר יְמִין הָעִיר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַנַּחַל גָּד
6 וְאֶל־יַעְזֵר: וַיָּבֹאוּ הַגִּלְעָדָה וְאֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּים חָדְשִׁי
7 וַיָּבֹאוּ דָּנָה יַעַן וְסָבִיב אֶל־צִידוֹן: וַיָּבֹאוּ מִבְצַר־צֹר
וְכָל־עָרֵי הַחִוִּי וְהַכְּנַעֲנִי וַיֵּצְאוּ אֶל־נֶגֶב יְהוּדָה בְּאֵר
8 שָׁבַע: וַיִּשְׁטוּ בְּכָל־הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ מִקְצָה תִּשְׁעָה חֳדָשִׁים
9 וְעֶשְׂרִים יוֹם יְרוּשָׁלָ‍ִם: וַיִּתֵּן יוֹאָב אֶת־מִסְפַּר מִפְקַד־
הָעָם אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתְּהִי יִשְׂרָאֵל שְׁמֹנֶה מֵאוֹת אֶלֶף
אִישׁ־חַיִל שֹׁלֵף חָרֶב וְאִישׁ יְהוּדָה חֲמֵשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף
10 אִישׁ: וַיַּךְ לִבּוֹ דָּוִד אֹתוֹ אַחֲרֵי־כֵן סָפַר אֶת־הָעָם
וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוָה חָטָאתִי מְאֹד
אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְעַתָּה יְהוָה הַעֲבֶר־נָא אֶת־עֲוֹן עַבְדְּךָ כִּי
11 נִסְכַּלְתִּי מְאֹד: וַיָּקָם דָּוִד בַּבֹּקֶר
וּדְבַר־יְהוָה הָיָה אֶל־גָּד הַנָּבִיא חוֹזֵה דָּוִד לֵאמֹר:
12 הָלוֹךְ וְדַבַּרְתָּ אֶל־דָּוִד כֹּה אָמַר יְהוָה שָׁלֹשׁ אָנֹכִי נוֹטֶל
13 עָלֶיךָ בְּחַר־לְךָ אַחַת־מֵהֶם וְאֶעֱשֶׂה־לָּךְ: וַיָּבֹא גָד אֶל־
דָּוִד וַיַּגֶּד־לוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ הֲתָבוֹא לְךָ שֶׁבַע־שָׁנִים רָעָב
בְּאַרְצֶךָ אִם־שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים נָסְךָ לִפְנֵי־צָרֶיךָ וְהוּא
רֹדְפֶךָ וְאִם־הֱיוֹת שְׁלֹשֶׁת יָמִים דֶּבֶר בְּאַרְצֶךָ עַתָּה דַּע
וּרְאֵה מֶה־אָשִׁיב שֹׁלְחִי דָּבָר:
14 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־גָּד צַר־לִי מְאֹד נִפְלָה־נָּא בְיַד־
15 יְהוָה כִּי־רַבִּים רַחֲמָו וּבְיַד־אָדָם אל־אֶפְּלָה: וַיִּתֵּן יְהוָה
דֶּבֶר בְּיִשְׂרָאֵל מֵהַבֹּקֶר וְעַד־עֵת מוֹעֵד וַיָּמָת מִן־הָעָם
16 מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ: וַיִּשְׁלַח יָדוֹ
הַמַּלְאָךְ | יְרוּשָׁלַ‍ִם לְשַׁחֲתָהּ וַיִּנָּחֶם יְהוָה אֶל־הָרָעָה
ויאמר

5 v. כן ב״א, ב״נ בחוץ־ בנעיא. 7 v. ס״א ויבאו. 7 v. ס״א אֶרֶץ. 10. 11 vv. ספקא באמצע פסוק. 13 v. ס״א נפל חסר. 13 v. נ״א נָפוּץ ברגש. 14 v. רחמיו כתיב. 15 v. בת״ע נכתוב כאן אפלת: ויבחר לו דוד את־החדבר והחיקים יכי קציר חטים. 15 v. בת״ע נמצא כאן ותפנתה תחלת דעם ויכת וגו׳.

and said to the angel that destroyed the people, It is enough: stay now thine hand. And the angel of the LORD was by the threshingplace of Araunah the Jebusite.

17 And David spake unto the LORD when he saw the angel that smote the people, and said, Lo, I have sinned, and I have done wickedly: but these sheep, what have they done? let thine hand, I pray thee, be against me, and against my father's house.

18 And Gad came that day to David, and said unto him, Go up, rear an altar unto the LORD in the threshingfloor of Araunah the Jebusite.

19 And David, according to the saying of Gad, went up as the LORD commanded.

20 And Araunah looked, and saw the king and his servants coming on toward him: and Araunah went out, and bowed himself before the king on his face upon the ground.

21 And Araunah said, Wherefore is my lord the king come to his servant? And David said, To buy the threshingfloor of thee, to build an altar unto the LORD, that the plague may be stayed from the people.

22 And Araunah said unto David, Let my lord the king take and offer up what seemeth good unto him: behold, here be oxen for burnt sacrifice, and threshing instruments and other instruments of the oxen for wood.

23 All these things did Araunah, as a king, give unto the king. And Araunah said unto the king, The LORD thy God accept thee.

24 And the king said unto Araunah, Nay; but I will surely buy it of thee at a price: neither will I offer burnt offerings unto the LORD my God of that which doth cost me nothing. So David bought the threshingfloor and the oxen for fifty shekels of silver.

25 And David built there an altar unto the LORD, and offered burnt offerings and peace offerings. So the LORD was intreated for the land, and the plague was stayed from Israel.

וַיֹּאמֶר לַמַּלְאָךְ הַמַּשְׁחִית בָּעָם רַב עַתָּה הֶרֶף יָדֶךָ
וּמַלְאַךְ יְהוָה הָיָה עִם־גֹּרֶן הָאָרְנָה הַיְבוּסִי׃
17 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוָה בְּרָאתָו אֶת־הַמַּלְאָךְ
הַמַּכֶּה בָּעָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה אָנֹכִי חָטָאתִי וְאָנֹכִי הֶעֱוִיתִי
וְאֵלֶּה הַצֹּאן מֶה עָשׂוּ תְּהִי נָא יָדְךָ בִּי וּבְבֵית אָבִי׃
18 וַיָּבֹא גָּד אֶל־דָּוִד בַּיּוֹם הַהוּא וַיֹּאמֶר
19 לוֹ עֲלֵה הָקֵם לַיהוָה מִזְבֵּחַ בְּגֹרֶן אָרְנָיָה הַיְבוּסִי׃ וַיַּעַל
20 דָּוִד כִּדְבַר־גָּד אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה׃ וַיַּשְׁקֵף אָרְוָנָה
וַיַּרְא אֶת־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־עֲבָדָיו עֹבְרִים עָלָיו וַיֵּצֵא אָרְוָנָה
21 וַיִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ אַפָּיו אָרְצָה׃ וַיֹּאמֶר אָרְוָנָה מַדּוּעַ בָּא
אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ אֶל־עַבְדּוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִד לִקְנוֹת מֵעִמְּךָ אֶת־
הַגֹּרֶן לִבְנוֹת מִזְבֵּחַ לַיהוָה וְתֵעָצַר הַמַּגֵּפָה מֵעַל הָעָם׃
22 וַיֹּאמֶר אָרְוָנָה אֶל־דָּוִד יִקַּח וְיַעַל אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב
בְּעֵינָיו רְאֵה הַבָּקָר לָעֹלָה וְהַמֲּרוּגִים וּכְלֵי הַבָּקָר לָעֵצִים׃
23 הַכֹּל נָתַן אָרְוָנָה הַמֶּלֶךְ לַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר
24 אָרְוָנָה אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ יִרְצֶךָּ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
אֶל־אָרְוָנָה לֹא כִּי־קָנֹה אֶקְנֶה מֵאוֹתְךָ בִּמְחִיר וְלֹא אַעֲלֶה
לַיהוָה אֱלֹהַי עֹלוֹת חִנָּם וַיִּקֶן דָּוִד אֶת־הַגֹּרֶן וְאֶת־הַבָּקָר
25 בְּכֶסֶף שְׁקָלִים חֲמִשִּׁים׃ וַיִּבֶן שָׁם דָּוִד מִזְבֵּחַ לַיהוָה
וַיַּעַל עֹלוֹת וּשְׁלָמִים וַיֵּעָתֶר יְהוָה לָאָרֶץ וַתֵּעָצַר הַמַּגֵּפָה
מֵעַל יִשְׂרָאֵל׃

v. 16 ס״א יָדִיךְ וכן ד״א. ר״ב תד״ו. v. 16 הָאוֹרְנָה כתיב. הָאָרְנָה קרי. v. 17 כן ב״א. כ״נ אֶת־ בלא נקוד. v. 18 כס״א אין כאן פסקא. v. 18 אֹרְנִיָּה או אֹרְנִיָּה כתיב. אֹרְוָנָה קרי. v. 22 בְּעֵינוֹ כתיב. בְּעֵינָיו קרי. v. 23 פסקא באמצע פסוק.

סכום פסוקי דכפר שמואל אלף ותכט מאות ושמה. וסמן אֲשֶׁרוּ חכוץ (Isa. I 17). חציו ולאשה קנל מרבק (2 Sam. XXVIII 24). וסדריו שלשים וארבע וסמן פותח את־ידך (Ps CXLV 16). וסקתותיו ארבעים ותשעה. שנות הספר כשנתמנה עלי שופט בשילו עד שכח דוד מלך ישראל תשעים ושלש שנה. ארבעים לעלי ואחת עשרה שנה לשמואל. ושתים לשאול וארבעים שנה למלך דוד.

THE FIRST BOOK OF

KINGS

COMMONLY CALLED THE THIRD BOOK OF KINGS

מלכים א

א 1 וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיְכַסֻּהוּ בַּבְּגָדִים וְלֹא ס
2 יֵחַם לוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ לוֹ עַבָּדָיו יְבַקְשׁוּ לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ נַעֲרָה
3 בְתוּלָה וְעָמְדָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וּתְהִי־לוֹ סֹכֶנֶת וְשָׁכְבָה
בְחֵיקֶךָ וְחַם לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ וַיְבַקְשׁוּ נַעֲרָה יָפָה בְּכָל
גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וַיִּמְצְאוּ אֶת־אֲבִישַׁג הַשּׁוּנַמִּית וַיָּבֹאוּ
4 אֹתָהּ לַמֶּלֶךְ׃ וְהַנַּעֲרָה יָפָה עַד־מְאֹד וַתְּהִי לַמֶּלֶךְ סֹכֶנֶת
5 וּתְשָׁרְתֵהוּ וְהַמֶּלֶךְ לֹא יְדָעָהּ׃ וַאֲדֹנִיָּה בֶּן־חַגִּית מִתְנַשֵּׂא
לֵאמֹר אֲנִי אֶמְלֹךְ וַיַּעַשׂ לוֹ רֶכֶב וּפָרָשִׁים וַחֲמִשִּׁים אִישׁ
6 רָצִים לְפָנָיו׃ וְלֹא־עֲצָבוֹ אָבִיו מִיָּמָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ
כָּכָה עָשִׂיתָ וְגַם־הוּא טוֹב־תֹּאַר מְאֹד וְאֹתוֹ יָלְדָה אַחֲרֵי
7 אַבְשָׁלוֹם׃ וַיְהִי דְבָרָיו עִם יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה וְעִם אֶבְיָתָר
8 הַכֹּהֵן וַיַּעְזְרוּ אַחֲרֵי אֲדֹנִיָּה׃ וְצָדוֹק הַכֹּהֵן וּבְנָיָהוּ בֶּן־
יְהוֹיָדָע וְנָתָן הַנָּבִיא וְשִׁמְעִי וְרֵעִי וְהַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר לְדָוִד
9 לֹא הָיוּ עִם־אֲדֹנִיָּהוּ׃ וַיִּזְבַּח אֲדֹנִיָּהוּ צֹאן וּבָקָר וּמְרִיא עִם
אֶבֶן הַזֹּחֶלֶת אֲשֶׁר־אֵצֶל עֵין רֹגֵל וַיִּקְרָא אֶת־כָּל־אֶחָיו
10 בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וּלְכָל־אַנְשֵׁי יְהוּדָה עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ׃ וְאֶת־נָתָן
הַנָּבִיא וּבְנָיָהוּ וְאֶת־הַגִּבֹּרִים וְאֶת־שְׁלֹמֹה אָחִיו לֹא
11 קָרָא׃ וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־בַּת־שֶׁבַע אֵם־שְׁלֹמֹה לֵאמֹר
הֲלוֹא שָׁמַעַתְּ כִּי מָלַךְ אֲדֹנִיָּהוּ בֶּן־חַגִּית וַאֲדֹנֵינוּ דָּוִד
12 לֹא יָדָע׃ וְעַתָּה לְכִי אִיעָצֵךְ נָא עֵצָה וּמַלְטִי אֶת־נַפְשֵׁךְ

א. 1 v. הספרה לפרשת חיי שרה. 3 v. ס"א ויביאו מלא. 9 v. ס"א ואת־כל וכן ד"א
ו"ב. 9 v. ס"א ויכרי וכן ת"ס. 10 v. כן ב"א, ב"נ ואת בלא נקיא. 11 v. במסה ואדנני
חסר.

וְאֶת־

13 וְאֶת־נַפְשׁ בִּנְךָ שְׁלֹמֹה׃ לְכִי וּבְאִי | אֶל־הַמֶּלֶךְ דָּוִד
וְאָמַרְתְּ אֵלָיו הֲלֹא־אַתָּה אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ נִשְׁבַּעְתָּ לְאָמָתְךָ
לֵאמֹר כִּי־שְׁלֹמֹה ׀ בִּנְךָ ׀ יִמְלֹךְ ׀ אַחֲרַי ׀ וְהוּא ׀ יֵשֵׁב עַל־
14 כִּסְאִי וּמַדּוּעַ מָלַךְ אֲדֹנִיָּהוּ׃ הִנֵּה עוֹדֵךְ מְדַבֶּרֶת שָׁם עִם־
15 הַמֶּלֶךְ וַאֲנִי אָבוֹא אַחֲרַיִךְ וּמִלֵּאתִי אֶת־דְּבָרָיִךְ׃ וַתָּבֹא
בַת־שֶׁבַע אֶל־הַמֶּלֶךְ הַחַדְרָה וְהַמֶּלֶךְ זָקֵן מְאֹד וַאֲבִישַׁג
16 הַשּׁוּנַמִּית מְשָׁרֶתֶת אֶת־הַמֶּלֶךְ׃ וַתִּקֹּד בַּת־שֶׁבַע וַתִּשְׁתַּחוּ
17 לַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר ׀ הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אֲדֹנִי ׀ אַתָּה
נִשְׁבַּעְתָּ בַּיהוָה אֱלֹהֶיךָ לַאֲמָתֶךָ כִּי־שְׁלֹמֹה בְּנֵךְ יִמְלֹךְ
18 אַחֲרַי וְהוּא יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי׃ וְעַתָּה הִנֵּה אֲדֹנִיָּהוּ מָלָךְ
19 וְעַתָּה אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ לֹא יָדָעְתָּ׃ וַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא־צֹאן
לָרֹב וַיִּקְרָא לְכָל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְלַאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן וְלִיוֹאָב
20 שַׂר הַצָּבָא וְלִשְׁלֹמֹה עַבְדְּךָ לֹא קָרָא׃ וְאַתָּה אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ עֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל עָלֶיךָ לְהַגִּיד לָהֶם מִי יֵשֵׁב עַל־
21 כִּסֵּא אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ אַחֲרָיו׃ וְהָיָה כְשָׁכְבַ אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ
22 עִם־אֲבֹתָיו וְהָיִיתִי אֲנִי וּבְנִי שְׁלֹמֹה הַחַטָּאִים׃ וְהִנֵּה
23 עוֹדֶנָּה מְדַבֶּרֶת עִם־הַמֶּלֶךְ וְנָתָן הַנָּבִיא בָּא׃ וַיַּגִּדוּ
לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר הִנֵּה נָתָן הַנָּבִיא וַיָּבֹא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
24 וַיִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ עַל־אַפָּיו אָרְצָה׃ וַיֹּאמֶר נָתָן אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ אַתָּה אָמַרְתָּ אֲדֹנִיָּהוּ יִמְלֹךְ אַחֲרַי וְהוּא יֵשֵׁב
25 עַל־כִּסְאִי׃ כִּי | יָרַד הַיּוֹם וַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא־צֹאן
לָרֹב וַיִּקְרָא לְכָל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְלִשָּׂרֵי הַצָּבָא וְלְאֶבְיָתָר
הַכֹּהֵן וְהִנָּם אֹכְלִים וְשֹׁתִים לְפָנָיו וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ
26 אֲדֹנִיָּהוּ׃ וְלִי אֲנִי־עַבְדֶּךָ וּלְצָדוֹק הַכֹּהֵן וְלִבְנָיָהוּ בֶּן־
יְהוֹיָדָע

13 v. ס״א כי־שלמה בנך ימלך אחרי והוא ישב על־כסאי. 11 v. ס״א והנה וכן תר׳. ת״ע: ת״ס ות״ר. 16 v. ס״א ויאמר לָהּ וכן ת״ס ות״ר. 17 v. ס״א אדני־המלך וכן ת״ע ות״ס: עיין פסוק י״ג, י״ח, כ׳ וכ״א. 18 v. סביר ואתה. בס״א ואתה כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, ד״א. תר׳. ת״ע: ת״ס ות״ר: בהללי נעתה. 19 v. ס״א וליואב סלא וכן ד״א, ד״ב ות״ו. 20 v. ס״א ועתה וכן ד״א, ד״ב, ד״ג ותר׳. 25 v. פליג׳ וכרוא וכלא מקף.

and the life of thy son Solomon.
Go and get thee in unto king David, and say unto him, Didst not thou, my lord, O king, swear unto thine handmaid, saying, Assuredly Solomon thy son shall reign after me, and he shall sit upon my throne? why then doth Adonijah reign?
Behold, while thou yet talkest there with the king, I also will come in after thee, and confirm thy words.
And Bath-sheba went in unto the king into the chamber: and the king was very old; and Abishag the Shunammite ministered unto the king.
And Bath-sheba bowed, and did obeisance unto the king. And the king said, What wouldest thou?
And she said unto him, My lord, thou swarest by the LORD thy God unto thine handmaid, saying, Assuredly Solomon thy son shall reign after me, and he shall sit upon my throne.
And now, behold, Adonijah reigneth; and now, my lord the king, thou knowest it not:
And he hath slain oxen and fat cattle and sheep in abundance, and hath called all the sons of the king, and Abiathar the priest, and Joab the captain of the host: but Solomon thy servant hath he not called.
And thou, my lord, O king, the eyes of all Israel are upon thee, that thou shouldest tell them who shall sit on the throne of my lord the king after him. Otherwise it shall come to pass, when my lord the king shall sleep with his fathers, that I and my son Solomon shall be counted offenders. And, lo, while she yet talked with the king, Nathan the prophet also came in. And they told the king, saying, Behold Nathan the prophet. And when he was come in before the king, he bowed himself before the king with his face to the ground. And Nathan said, My lord, O king, hast thou said, Adonijah shall reign after me, and he shall sit upon my throne? For he is gone down this day, and hath slain oxen and fat cattle and sheep in abundance, and hath called all the king's sons, and the captains of the host, and Abiathar the priest; and, behold, they eat and drink before him, and say, God save king Adonijah. But me, even me thy servant, and Zadok the priest, and Benaiah the son of

Jehoiada, and thy servant Solomon, hath he not called.

27 Is this thing done by my lord the king, and thou hast not shewed it unto thy servant, who should sit on the throne of my lord the king after him?

28 Then king David answered and said, Call me Bath-sheba. And she came into the king's presence, and stood before the king.

29 And the king sware, and said, As the LORD liveth, that hath redeemed my soul out of all distress,

30 Even as I sware unto thee by the LORD God of Israel, saying, Assuredly Solomon thy son shall reign after me, and he shall sit upon my throne in my stead; even so will I certainly do this day.

31 Then Bath-sheba bowed with her face to the earth, and did reverence to the king, and said, Let my lord king David live for ever.

32 And king David said, Call me Zadok the priest, and Nathan the prophet, and Benaiah the son of Jehoiada. And they came before the king.

33 The king also said unto them, Take with you the servants of your lord, and cause Solomon my son to ride upon mine own mule, and bring him down to Gihon:

34 And let Zadok the priest and Nathan the prophet anoint him there king over Israel: and blow ye with the trumpet, and say, God save king Solomon.

35 Then ye shall come up after him, that he may come and sit upon my throne; for he shall be king in my stead: and I have appointed him to be ruler

36 over Israel and over Judah. And Benaiah the son of Jehoiada answered the king, and said,

37 Amen: the LORD God of my lord the king say so too. As the LORD hath been with my lord the king, even so be he with Solomon, and make his throne greater than the throne of my

38 lord king David. So Zadok the priest, and Nathan the prophet, and Benaiah the son of Jehoiada, and the Cherethites, and the Pelethites, went down, and caused Solomon to ride upon king David's mule, and brought him to Gihon.

27 יְהוֹיָדָ֔ע וְלִשְׁלֹמֹ֥ה עַבְדְּךָ֖ לֹ֥א קָרָֽא׃ אִם־מֵאֵ֣ת אֲדֹנִ֔י
הַמֶּ֖לֶךְ נִהְיָ֣ה הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֑ה וְלֹ֤א הוֹדַעְתָּ֙ אֶת־עַבְדֶּ֔ךָ מִ֤י
28 יֵשֵׁב֙ עַל־כִּסֵּ֣א אֲדֹנִ֔י־הַמֶּ֖לֶךְ אַחֲרָֽיו׃ וַיַּ֥עַן הַמֶּ֖לֶךְ דָּוִ֑ד
וַיֹּ֕אמֶר קִרְאוּ־לִ֥י לְבַת־שָׁ֖בַע וַתָּבֹ֣א לִפְנֵ֣י הַמֶּ֑לֶךְ וַתַּעֲמֹ֖ד
29 לִפְנֵ֥י הַמֶּֽלֶךְ׃ וַיִּשָּׁבַ֥ע הַמֶּ֖לֶךְ וַיֹּאמַ֑ר חַי־יְהוָ֞ה אֲשֶׁר־
30 פָּדָ֤ה אֶת־נַפְשִׁי֙ מִכָּל־צָרָ֔ה׃ כִּ֣י כַאֲשֶׁ֤ר נִשְׁבַּעְתִּי֙ לְךָ֔
בַּיהוָ֖ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל לֵאמֹר֙ כִּי־שְׁלֹמֹ֣ה בִנְךָ֔ יִמְלֹ֖ךְ
אַחֲרַ֑י וְה֣וּא יֵשֵׁ֔ב עַל־כִּסְאִ֖י תַּחְתָּ֑י כִּ֥י כֵ֛ן אֶעֱשֶׂ֥ה הַיּֽוֹם
31 הַזֶּֽה׃ וַתִּקֹּ֤ד בַּת־שֶׁבַע֙ אַפַּ֣יִם אָ֔רְצָה וַתִּשְׁתַּ֥חוּ לַמֶּ֖לֶךְ
וַתֹּ֣אמֶר יְחִ֔י אֲדֹנִ֥י הַמֶּ֛לֶךְ דָּוִ֖ד לְעֹלָֽם׃
32 וַיֹּ֣אמֶר ׀ הַמֶּ֣לֶךְ דָּוִ֗ד קִרְאוּ־לִי֙ לְצָד֣וֹק הַכֹּהֵ֔ן וּלְנָתָ֖ן
33 הַנָּבִ֑יא וְלִבְנָיְהוּ֙ בֶּן־יְהוֹיָדָ֔ע וַיָּבֹ֖אוּ לִפְנֵ֥י הַמֶּֽלֶךְ׃ וַיֹּ֨אמֶר
הַמֶּ֜לֶךְ לָהֶ֗ם קְח֤וּ עִמָּכֶם֙ אֶת־עַבְדֵ֣י אֲדֹנֵיכֶ֔ם וְהִרְכַּבְתֶּ֞ם
אֶת־שְׁלֹמֹ֧ה בְּנִ֛י עַל־הַפִּרְדָּ֥ה אֲשֶׁר־לִ֖י וְהוֹרַדְתֶּ֥ם אֹת֖וֹ
34 אֶל־גִּיחֽוֹן׃ וּמְשַׁ֨ח אֹת֤וֹ שָׁם֙ צָד֣וֹק הַכֹּהֵ֔ן וְנָתָ֖ן הַנָּבִ֑יא
לְמֶ֣לֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵ֔ל וּתְקַעְתֶּ֥ם בַּשּׁוֹפָ֖ר וַאֲמַרְתֶּ֑ם יְחִ֖י הַמֶּ֥לֶךְ
35 שְׁלֹמֹֽה׃ וַעֲלִיתֶ֣ם אַחֲרָ֗יו וּבָא֙ וְיָשַׁ֣ב עַל־כִּסְאִ֔י וְה֥וּא
יִמְלֹ֖ךְ תַּחְתָּ֑י וְאֹת֤וֹ צִוִּ֙יתִי֙ לִהְיוֹת֙ נָגִ֣יד עַל־יִשְׂרָאֵ֔ל וְעַל־
36 יְהוּדָ֖ה׃ וַיַּ֣עַן בְּנָיָ֣הוּ בֶן־יְהוֹיָדָ֔ע אֶת־הַמֶּ֖לֶךְ וַיֹּאמַ֣ר ׀ אָמֵ֑ן
37 כֵּ֣ן יֹאמַ֤ר יְהוָה֙ אֱלֹהֵ֣י אֲדֹנִ֔י הַמֶּֽלֶךְ׃ כַּאֲשֶׁ֥ר הָיָ֛ה יְהוָ֖ה
עִם־אֲדֹנִ֣י הַמֶּ֑לֶךְ כֵּ֥ן יִהְיֶ֛ה עִם־שְׁלֹמֹ֖ה וְיַגְדֵּ֥ל אֶת־כִּסְאוֹ֙
38 מִכִּסֵּ֣א אֲדֹנִ֔י הַמֶּ֖לֶךְ דָּוִֽד׃ וַיֵּ֣רֶד צָד֣וֹק הַכֹּהֵ֔ן וְנָתָ֖ן
הַנָּבִ֑יא וּבְנָיָ֣הוּ בֶן־יְהוֹיָדָ֔ע וְהַכְּרֵתִ֖י וְהַפְּלֵתִ֑י וַיַּרְכִּבוּ֙ אֶת־
שְׁלֹמֹ֔ה עַל־פִּרְדַּ֖ת הַמֶּ֣לֶךְ דָּוִ֑ד וַיּוֹלִכֻ֖הוּ אֹת֥וֹ עַל־גִּיחֽוֹן׃

ויקח

27 v. עַבְדְּךָ כתיב. בס"א עַבְדְּךָ קרי. בס"א עַבְדְּךָ כתיב וקרי וכן ד"א, ר"ב, ר"ו חר ת"ע, ת"ם ות"ר. 31 v. סביר אַרְצָה. בס"א אַרְצָה כתיב וקרי. 33 v. בס"א לָהֶם הַשַּׁלִּיךְ ונמסר עליו ס"א המלך להם. 33 v. כן כתיב וקרי ברוב ספרים כ"י. ר"א. ר"ב, ר"ג, ר"ו די"א, די"ב, חר' ות"ם: בס"א עַל־ כתיב אֶל־ קרי. וכמוהו אֶל־. 37 v. יְהִי כתיב. יִהְיֶה קרי. בס"א יְהִי כתיב וקרי וכן ר"א, ד"ב ות"ו. 37 v. כן ב"א. ב"נ מְכִסְאוֹ בנציא. 38 v. ס"א וַיַּרְכִּיבוּ מלא וכן ר"א, ר"ב ור"ו. 38 v. כן בספרים כ"י, ר"ב, ר"ו, ר"ז, ר"ם, די"א, די"ב, די"ד ודט"ו.

39 וַיִּקַּח צָדוֹק הַכֹּהֵן אֵת־קֶרֶן הַשֶּׁמֶן מִן־הָאֹהֶל וַיִּמְשַׁח
אֶת־שְׁלֹמֹה וַיִּתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָר וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעָם יְחִי הַמֶּלֶךְ
40 שְׁלֹמֹה: וַיַּעֲלוּ כָל־הָעָם אַחֲרָיו וְהָעָם מְחַלְלִים בַּחֲלִלִים
41 וְשְׂמֵחִים שִׂמְחָה גְּדוֹלָה וַתִּבָּקַע הָאָרֶץ בְּקוֹלָם: וַיִּשְׁמַע
אֲדֹנִיָּהוּ וְכָל־הַקְּרֻאִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וְהֵם כִּלּוּ לֶאֱכָל וַיִּשְׁמַע
יוֹאָב אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר וַיֹּאמֶר מַדּוּעַ קוֹל־הַקִּרְיָה הוֹמָה:
42 עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר וְהִנֵּה יְהוֹנָתָן בֶּן־אֶבְיָתָר הַכֹּהֵן בָּא וַיֹּאמֶר
43 אֲדֹנִיָּהוּ בֹּא כִּי אִישׁ חַיִל אַתָּה וְטוֹב תְּבַשֵּׂר: וַיַּעַן
יְהוֹנָתָן וַיֹּאמֶר לַאדֹנִיָּהוּ אֲבָל אֲדֹנֵינוּ הַמֶּלֶךְ דָּוִד הִמְלִיךְ
44 אֶת־שְׁלֹמֹה: וַיְשַׁלַּח אִתּוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת־צָדוֹק הַכֹּהֵן וְאֶת־
נָתָן הַנָּבִיא וּבְנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע וְהַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי וַיַּרְכִּבוּ
45 אֹתוֹ עַל פִּרְדַּת הַמֶּלֶךְ: וַיִּמְשְׁחוּ אֹתוֹ צָדוֹק הַכֹּהֵן
וְנָתָן הַנָּבִיא לְמֶלֶךְ בְּגִחוֹן וַיַּעֲלוּ מִשָּׁם שְׂמֵחִים וַתֹּהֶם
46 הַקִּרְיָה הִוא הַקּוֹל אֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם: וְגַם יָשַׁב שְׁלֹמֹה
47 עַל כִּסֵּא הַמְלוּכָה: וְגַם־כֹּאוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ לְבָרֵךְ אֶת־
אֲדֹנֵינוּ הַמֶּלֶךְ דָּוִד לֵאמֹר יֵיטֵב אֱלֹהֶיךָ אֶת־שֵׁם שְׁלֹמֹה
מִשְּׁמֶךָ וְיַגְדֵּל אֶת־כִּסְאוֹ מִכִּסְאֶךָ וַיִּשְׁתַּחוּ הַמֶּלֶךְ עַל־
48 הַמִּשְׁכָּב: וְגַם־כָּכָה אָמַר הַמֶּלֶךְ בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי ס
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נָתַן הַיּוֹם יֹשֵׁב עַל־כִּסְאִי וְעֵינַי רֹאוֹת:
49 וַיֶּחֶרְדוּ וַיָּקֻמוּ כָּל־הַקְּרֻאִים אֲשֶׁר לַאדֹנִיָּהוּ וַיֵּלְכוּ אִישׁ
50 לְדַרְכּוֹ: וַאדֹנִיָּהוּ יָרֵא מִפְּנֵי שְׁלֹמֹה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ וַיַּחֲזֵק
51 בְּקַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ: וַיֻּגַּד לִשְׁלֹמֹה לֵאמֹר הִנֵּה אֲדֹנִיָּהוּ
יָרֵא אֶת־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְהִנֵּה אָחַז בְּקַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ
לֵאמֹר יִשָּׁבַע־לִי כַּיּוֹם הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה אִם־יְמִית אֶת־
52 עַבְדּוֹ בֶּחָרֶב: וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה אִם־יִהְיֶה לְבֶן־חַיִל לֹא־
יִפֹּל

41 v. ס״א מרוץ. 45 v. ס״א בגיהון כולא וכן ד״א. ר״ב ור״ו. 47 v. אלהיך כתיב. אֱלֹהִים קרי. בס״א אֱלֹהִים כתיב וקרי וכן ד״א. ת״ע ות״ה. ובס״א אלהיך כתיב וקרי וכן ד״ב.
51 v. ס״א הַיּוֹם וכן ת״ע. ת״ם ות״ה. 52 v. ס״א אִם־יִהְיֶה לוֹ לְבֶן וכן ד״ב.

39 And Zadok the priest took an horn of oil out of the tabernacle, and anointed Solomon. And they blew the trumpet; and all the people said, God save king Solomon.
40 And all the people came up after him, and the people piped with pipes, and rejoiced with great joy, so that the earth rent with the sound of them.
41 And Adonijah and all the guests that were with him heard it as they had made an end of eating. And when Joab heard the sound of the trumpet, he said, Wherefore is this noise of the city being in an uproar?
42 And while he yet spake, behold, Jonathan the son of Abiathar the priest came: and Adonijah said unto him, Come in; for thou art a valiant man, and bringest good tidings.
43 And Jonathan answered and said to Adonijah, Verily our lord king David hath made Solomon king.
44 And the king hath sent with him Zadok the priest, and Nathan the prophet, and Benaiah the son of Jehoiada, and the Cherethites, and the Pelethites, and they have caused him to ride upon the king's mule:
45 And Zadok the priest and Nathan the prophet have anointed him king in Gihon: and they are come up from thence rejoicing, so that the city rang again. This is the noise that ye have heard.
46 And also Solomon sitteth on the throne of the kingdom.
47 And moreover the king's servants came to bless our lord king David, saying, God make the name of Solomon better than thy name, and make his throne greater than thy throne. And the
48 king bowed himself upon the bed. And also thus said the king, Blessed be the LORD God
49 of Israel, which hath given one to sit on my throne this day, mine eyes even seeing it. And all the guests that were with Adonijah were afraid, and rose up, and went every man his way.
50 And Adonijah feared because of Solomon, and arose, and went, and caught hold on the horns
51 of the altar. And it was told Solomon, saying, Behold, Adonijah feareth king Solomon: for, lo, he hath caught hold on the horns of the altar, saying, Let king Solomon swear unto me to
52 day that he will not slay his servant with the sword. And Solomon said, If he will shew himself a worthy man, there shall not

an hair of him fall to the earth: but if wickedness shall be found in him, he shall die.

53 So king Solomon sent, and they brought him down from the altar. And he came and bowed himself to king Solomon: and Solomon said unto him, Go to thine house.

2 Now the days of David drew nigh that he should die; and he charged Solomon his son, saying,

2 I go the way of all the earth: be thou strong therefore, and shew thyself a man;

3 And keep the charge of the LORD thy God, to walk in his ways, to keep his statutes, and his commandments, and his judgments, and his testimonies, as it is written in the law of Moses, that thou mayest prosper in all that thou doest, and whithersoever thou turnest thyself:

4 That the LORD may continue his word which he spake concerning me, saying, If thy children take heed to their way, to walk before me in truth with all their heart and with all their soul, there shall not fail thee (said he) a man on the throne of Israel.

5 Moreover thou knowest also what Joab the son of Zeruiah did to me, and what he did to the two captains of the hosts of Israel, unto Abner the son of Ner, and unto Amasa the son of Jether, whom he slew, and shed the blood of war in peace, and put the blood of war upon

58 יִפֹּל מִשַּׂעֲרַת אַרְצָה וְאִם־רָעָה תִּמָּצֵא־בוֹ וָמֵת׃ וַיִּשְׁלַח
הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיְרִדֻהוּ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וַיָּבֹא וַיִּשְׁתַּחוּ
לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר־לוֹ שְׁלֹמֹה לֵךְ לְבֵיתֶךָ׃

ב 1 וַיִּקְרְבוּ יְמֵי־דָוִיד לָמוּת וַיְצַו אֶת־שְׁלֹמֹה בְּנוֹ
2 לֵאמֹר׃ אָנֹכִי הֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ וְחָזַקְתָּ וְהָיִיתָ
3 לְאִישׁ׃ וְשָׁמַרְתָּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת
בִּדְרָכָיו לִשְׁמֹר חֻקֹּתָיו מִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְעֵדוֹתָיו כַּכָּתוּב
בְּתוֹרַת מֹשֶׁה לְמַעַן תַּשְׂכִּיל אֵת כָּל־אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה וְאֵת
4 כָּל־אֲשֶׁר תִּפָּנֶה שָׁם׃ לְמַעַן יָקִים יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר
דִּבֶּר עָלַי לֵאמֹר אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ אֶת־דַּרְכָּם לָלֶכֶת
לְפָנַי בֶּאֱמֶת בְּכָל־לִבָּם ׳וּבְכָל־נַפְשָׁם׳ לֵאמֹר לֹא־
5 יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מֵעַל כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל׃ וְגַם אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת
אֲשֶׁר־עָשָׂה לִי יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה אֲשֶׁר עָשָׂה לִשְׁנֵי־שָׂרֵי
צִבְאוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַבְנֵר בֶּן־נֵר וְלַעֲמָשָׂא בֶּן־יֶתֶר וַיַּהַרְגֵם
וַיָּשֶׂם דְּמֵי־מִלְחָמָה בְּשָׁלֵם וַיִּתֵּן דְּמֵי מִלְחָמָה בַּחֲגֹרָתוֹ
6 אֲשֶׁר בְּמָתְנָיו וּבַנְּעָלוֹ אֲשֶׁר בְּרַגְלָיו׃ וְעָשִׂיתָ כְּחָכְמָתֶךָ
וְלֹא־תוֹרֵד שֵׂיבָתוֹ בְּשָׁלוֹם שְׁאוֹל׃
7 וְלִבְנֵי בַרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי תַּעֲשֶׂה־חֶסֶד וְהָיוּ בְּאֹכְלֵי
שֻׁלְחָנֶךָ כִּי־כֵן קָרְבוּ אֵלַי בְּבָרְחִי מִפְּנֵי אַבְשָׁלוֹם אָחִיךָ׃
8 וְהִנֵּה עִמְּךָ שִׁמְעִי בֶּן־גֵּרָא בֶּן־הַיְמִינִי מִבַּחֻרִים וְהוּא
קִלַּלַנִי קְלָלָה נִמְרֶצֶת בְּיוֹם לֶכְתִּי מַחֲנָיִם וְהוּא־יָרַד
לִקְרָאתִי הַיַּרְדֵּן וָאֶשָּׁבַע לוֹ בַּיהוָה לֵאמֹר אִם־אֲמִיתְךָ
9 בֶּחָרֶב׃ וְעַתָּה אַל־תְּנַקֵּהוּ כִּי אִישׁ חָכָם אָתָּה וְיָדַעְתָּ
אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־לּוֹ וְהוֹרַדְתָּ אֶת־שֵׂיבָתוֹ בְּדָם שְׁאוֹל׃
10 וַיִּשְׁכַּב דָּוִד עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּעִיר דָּוִד׃
11 וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ דָּוִד עַל־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים
שָׁנָה

ב. 1 v. תספרה לפרשת ויחי יעקב. 3 v. ס״א ולשמר וכן ר״א, ד״כ ורל״ב. 3 v. ס״א ומצותיו וכן ר״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״יב, תר׳ ד״ק, ת״ע, ת״ם ות״ד. 3 v. בסתר ואל״.
4 v. ס״א בכל־לבבם ובכל־נפשם לאמר. 7 v. בס״א אין כאן פסקא.

6 his girdle that was about his loins, and in his shoes that were on his feet. Do therefore according to thy wisdom, and let not his hoar head go down to the grave in peace. 7 But shew kindness unto the sons of Barzillai the Gileadite, and let them be of those that eat at thy table: for so they came to me when I fled because of Absalom thy brother. 8 And, behold, thou hast with thee Shimei the son of Gera, a Benjamite of Bahurim, which cursed me with a grievous curse in the day when I went to Mahanaim: but he came down to meet me at Jordan, and I sware to him by the LORD, saying, I will not put thee to death with the sword. 9 Now therefore hold him not guiltless: for thou art a wise man, and knowest what thou oughtest to do unto him; but his hoar head bring thou down to the grave with blood. 10 So David slept with his fathers, and was buried in the city of David. 11 And the days that David reigned over Israel were forty

שָׁנָה בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ שֶׁבַע שָׁנִים וּבִירוּשָׁלַם מָלַךְ
שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ שָׁנִים: וּשְׁלֹמֹה יָשַׁב עַל־כִּסֵּא דָוִד 12
אָבִיו וַתִּכֹּן מַלְכֻתּוֹ מְאֹד: וַיָּבֹא 13
אֲדֹנִיָּהוּ בֶן־חַגִּית אֶל־בַּת־שֶׁבַע אֵם שְׁלֹמֹה וַתֹּאמֶר
הַשָּׁלוֹם בֹּאֶךָ וַיֹּאמֶר שָׁלוֹם: וַיֹּאמֶר דָּבָר לִי אֵלָיִךְ 14
וַתֹּאמֶר דַּבֵּר: וַיֹּאמֶר אַתְּ יָדַעַתְּ כִּי־לִי הָיְתָה הַמְּלוּכָה 15
וְעָלַי שָׂמוּ כָל־יִשְׂרָאֵל פְּנֵיהֶם לִמְלֹךְ וַתִּסֹּב הַמְּלוּכָה
וַתְּהִי לְאָחִי כִּי מֵיְהוָה הָיְתָה לּוֹ: וְעַתָּה שְׁאֵלָה אַחַת 16
אָנֹכִי שֹׁאֵל מֵאִתָּךְ אַל־תָּשֵׁב אֶת־פָּנָי וַתֹּאמֶר אֵלָיו
דַּבֵּר: וַיֹּאמֶר אֱמָרִי־נָא לִשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ כִּי לֹא־יָשִׁיב 17
אֶת־פָּנַיִךְ וְיִתֶּן־לִי אֶת־אֲבִישַׁג הַשּׁוּנַמִּית לְאִשָּׁה: וַתֹּאמֶר 18
בַּת־שֶׁבַע טוֹב אֲנֹכִי אֲדַבֵּר עָלַיִךְ אֶל־הַמֶּלֶךְ: וַתָּבֹא 19
בַּת־שֶׁבַע אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְדַבֶּר־לוֹ עַל־אֲדֹנִיָּהוּ וַיָּקָם
הַמֶּלֶךְ לִקְרָאתָהּ וַיִּשְׁתַּחוּ לָהּ וַיֵּשֶׁב עַל־כִּסְאוֹ וַיָּשֶׂם
כִּסֵּא לְאֵם הַמֶּלֶךְ וַתֵּשֶׁב לִימִינוֹ: וַתֹּאמֶר שְׁאֵלָה אַחַת 20
קְטַנָּה אָנֹכִי שֹׁאֶלֶת מֵאִתָּךְ אַל־תָּשֵׁב אֶת־פָּנָי וַיֹּאמֶר
לָהּ הַמֶּלֶךְ שַׁאֲלִי אִמִּי כִּי לֹא־אָשִׁיב אֶת־פָּנָיִךְ: וַתֹּאמֶר 21
יִתֵּן אֶת־אֲבִישַׁג הַשֻּׁנַמִּית לַאֲדֹנִיָּהוּ אָחִיךָ לְאִשָּׁה: וַיַּעַן 22
הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר לְאִמּוֹ וְלָמָּה אַתְּ שֹׁאֶלֶת אֶת־
אֲבִישַׁג הַשּׁוּנַמִּית לַאֲדֹנִיָּהוּ וְשַׁאֲלִי־לוֹ אֶת־הַמְּלוּכָה כִּי
הוּא אָחִי הַגָּדוֹל מִמֶּנִּי וְלוֹ וְלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן וְלִיוֹאָב בֶּן
צְרוּיָה: וַיִּשָּׁבַע הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה 24
בַּיהוָה לֵאמֹר כֹּה יַעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִיף כִּי
בְנַפְשׁוֹ דִּבֶּר אֲדֹנִיָּהוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה: וְעַתָּה חַי־יְהוָה 24
אֲשֶׁר הֵכִינַנִי וַיּוֹשִׁבֵנִי עַל־כִּסֵּא דָוִד אָבִי וַאֲשֶׁר עָשָׂה־
לִי בַּיִת כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר כִּי הַיּוֹם יוּמַת אֲדֹנִיָּהוּ: וַיִּשְׁלַח 25
הַמֶּלֶךְ

14 ו׳. ס״א ותאמר לו וכן ד״א. ר״ב. ת״ע. תי״ם ות״ר. 23 ו׳. בס״א אין כאן ספקא.
24 ו׳. ויושיבני כתיב. ויושיבני קרי. בס״א ויושיבני כתיב וקרי וכן ר״ב.

years: seven years reigned he in Hebron, and thirty and three years reigned he in Jerusalem.

12 Then sat Solomon upon the throne of David his father; and his kingdom was established greatly.

13 And Adonijah the son of Haggith came to Bath-sheba the mother of Solomon. And she said, Comest thou peaceably? And he said, Peaceably.

14 He said moreover, I have somewhat to say unto thee. And she said, Say on.

15 And he said, Thou knowest that the kingdom was mine, and that all Israel set their faces on me, that I should reign: howbeit the kingdom is turned about, and is become my brother's: for it was his from the LORD.

16 And now I ask one petition of thee, deny me not. And she said unto him, Say on.

17 And he said, Speak, I pray thee, unto Solomon the king, (for he will not say thee nay,) that he give me Abishag the Shunammite to wife.

18 And Bath-sheba said, Well; I will speak for thee unto the king.

19 Bath-sheba therefore went unto king Solomon, to speak unto him for Adonijah. And the king rose up to meet her, and bowed himself unto her, and sat down on his throne, and caused a seat to be set for the king's mother; and she sat on his right hand.

20 Then she said, I desire one small petition of thee; I pray thee, say me not nay. And

21 the king said unto her, Ask on, my mother: for I will not say thee nay. And she said, Let

22 Abishag the Shunammite be given to Adonijah thy brother to wife. And king Solomon answered and said unto his mother, And why dost thou ask Abishag the Shunammite for Adonijah? ask for him the kingdom also; for he is mine elder brother; even for him, and for

23 Abiathar the priest, and for Joab the son of Zeruiah. Then king Solomon sware by the LORD, saying, God do so to me, and more also, if Adonijah have not spoken this word

24 against his own life. Now therefore, as the LORD liveth, which hath established me, and set me on the throne of David my father, and who hath made me an house, as he promised, Adonijah shall be put to death this day.

25 And king Solomon sent by the hand of Benaiah the son of Jehoiada; and he fell upon him that he died.

26 And unto Abiathar the priest said the king, Get thee to Anathoth, unto thine own fields; for thou art worthy of death: but I will not at this time put thee to death, because thou barest the ark of the Lord GOD before David my father, and because thou hast been afflicted in all wherein my father was afflicted.

27 So Solomon thrust out Abiathar from being priest unto the LORD; that he might fulfil the word of the LORD, which he spake concerning the house of Eli in Shiloh.

28 Then tidings came to Joab: for Joab had turned after Adonijah, though he turned not after Absalom. And Joab fled unto the tabernacle of the LORD, and caught hold on the horns of the altar.

29 And it was told king Solomon that Joab was fled unto the tabernacle of the LORD; and, behold, he is by the altar. Then Solomon sent Benaiah the son of Jehoiada, saying, Go, fall upon him.

30 And Benaiah came to the tabernacle of the LORD, and said unto him, Thus saith the king, Come forth. And he said, Nay; but I will die here. And Benaiah brought the king word again, saying, Thus said Joab, and thus he answered me.

31 And the king said unto him, Do as he hath said, and fall upon him, and bury him; that thou mayest take away

25 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּיַד בְּנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע וַיִּפְגַּע־בּוֹ וַיָּמֹת׃
26 וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן אָמַר הַמֶּלֶךְ עֲנָתֹת
לְךָ עַל־שָׂדֶיךָ כִּי אִישׁ מָוֶת אָתָּה וּבַיּוֹם הַזֶּה לֹא
אֲמִיתְךָ כִּי־נָשָׂאתָ אֶת־אֲרוֹן אֲדֹנָי יְהוִה לִפְנֵי דָוִד אָבִי
27 וְכִי הִתְעַנֵּיתָ בְּכֹל אֲשֶׁר־הִתְעַנָּה אָבִי׃ וַיְגָרֶשׁ שְׁלֹמֹה
אֶת־אֶבְיָתָר מִהְיוֹת כֹּהֵן לַיהוָה לְמַלֹּא אֶת־דְּבַר יְהוָה
אֲשֶׁר דִּבֶּר עַל־בֵּית עֵלִי בְּשִׁלֹה׃
28 וַתִּשְׁמַע הַבְּאָה עַד־יוֹאָב כִּי יוֹאָב נָטָה אַחֲרֵי
אֲדֹנִיָּה וְאַחֲרֵי אַבְשָׁלוֹם לֹא נָטָה וַיָּנָס יוֹאָב אֶל־אֹהֶל
29 יְהוָה וַיַּחֲזֵק בְּקַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ׃ וַיֻּגַּד לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה כִּי
נָס יוֹאָב אֶל־אֹהֶל יְהוָה וְהִנֵּה אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁלַח
30 שְׁלֹמֹה אֶת־בְּנָיְהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע לֵאמֹר לֵךְ פְּגַע־בּוֹ׃ וַיָּבֹא
בְּנָיָהוּ אֶל־אֹהֶל יְהוָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ צֵא
וַיֹּאמֶר | לֹא כִּי פֹה אָמוּת וַיָּשֶׁב בְּנָיָהוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר
31 לֵאמֹר כֹּה־דִבֶּר יוֹאָב וְכֹה עָנָנִי׃ וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ
עֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר וּפְגַע־בּוֹ וּקְבָרְתּוֹ וְהָסַרְתָּ | דְּמֵי חִנָּם
32 אֲשֶׁר שָׁפַךְ יוֹאָב מֵעָלַי וּמֵעַל בֵּית אָבִי׃ וְהֵשִׁיב יְהוָה
אֶת־דָּמוֹ עַל־רֹאשׁוֹ אֲשֶׁר פָּגַע בִּשְׁנֵי־אֲנָשִׁים צַדִּקִים
וְטוֹבִים מִמֶּנּוּ וַיַּהַרְגֵם בַּחֶרֶב וְאָבִי דָוִד לֹא יָדָע אֶת־
אַבְנֵר בֶּן־נֵר שַׂר־צְבָא יִשְׂרָאֵל וְאֶת־עֲמָשָׂא בֶּן־יֶתֶר
33 שַׂר־צְבָא יְהוּדָה׃ וְשָׁבוּ דָמֵיהֶם בְּרֹאשׁ יוֹאָב וּבְרֹאשׁ
זַרְעוֹ לְעֹלָם וּלְדָוִד וּלְזַרְעוֹ וּלְבֵיתוֹ וּלְכִסְאוֹ יִהְיֶה
34 שָׁלוֹם עַד־עוֹלָם מֵעִם יְהוָה׃ וַיַּעַל בְּנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע
35 וַיִּפְגַּע־בּוֹ וַיְמִתֵהוּ וַיִּקָּבֵר בְּבֵיתוֹ בַּמִּדְבָּר׃ וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ
אֶת־בְּנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע תַּחְתָּיו עַל־הַצָּבָא וְאֶת־צָדוֹק הַכֹּהֵן
36 נָתַן הַמֶּלֶךְ תַּחַת אֶבְיָתָר׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרָא לְשִׁמְעִי
ויאמר

v. 26 סו״א שָׂדְךָ וכן ר״א, ר״ב, ד״ן, ת״ע, ת״ם ות״ר. v. 27 גְּשִׁלו קרי. v. 28 צ״ל שלמה בן ת״ם ות״ר. v. 30 v. בכונה לו וכן בס״א. v. 36 במקצת ספרים כ״י מסקנא.

32 the innocent blood, which Joab shed, from me, and from the house of my father. And the LORD shall return his blood upon his own head, who fell upon two men more righteous and better than he, and slew them with the sword, my father David not knowing thereof, to wit, Abner the son of Ner, captain of the host of Israel, and Amasa the son of Jether, captain of
33 the host of Judah. Their blood shall therefore return upon the head of Joab, and upon the head of his seed for ever: but upon David, and upon his seed, and upon his house, and upon
34 his throne, shall there be peace for ever from the LORD. So Benaiah the son of Jehoiada went up, and fell upon him, and slew him: and he was buried in his own house in the wilder-
35 ness. And the king put Benaiah the son of Jehoiada in his room over the host: and Zadok
36 the priest did the king put in the room of Abiathar. And the king sent and called for Shimei,

and said unto him, Build thee an house in Jerusalem, and dwell there, and go not forth thence any whither.

37 For it shall be, that on the day thou goest out, and passest over the brook Kidron, thou shalt know for certain that thou shalt surely die: thy blood shall be upon thine own head.

38 And Shimei said unto the king, The saying is good: as my lord the king hath said, so will thy servant do. And Shimei dwelt in Jerusalem many days.

39 And it came to pass at the end of three years, that two of the servants of Shimei ran away unto Achish son of Maachah king of Gath. And they told Shimei, saying, Behold, thy servants be in Gath.

40 And Shimei arose, and saddled his ass, and went to Gath to Achish to seek his servants: and Shimei went, and brought his servants from Gath.

41 And it was told Solomon that Shimei had gone from Jerusalem to Gath, and was come again.

42 And the king sent and called for Shimei, and said unto him, Did I not make thee to swear by the LORD, and protested unto thee, saying, Know for a certain, on the day thou goest out, and walkest abroad any whither, that thou shalt surely die? and thou saidst unto me, The word that I have heard is good.

43 Why then hast thou not kept the oath of the LORD, and

44 the commandment that I have charged thee with? The king said moreover to Shimei, Thou knowest all the wickedness which thine heart is privy to, that thou didst to David my father:

45 therefore the LORD shall return thy wickedness upon thine own head; And king Solomon

46 shall be blessed, and the throne of David shall be established before the LORD for ever. So the king commanded Benaiah the son of Jehoiada; which went out, and fell upon him, that he died. And the kingdom was established in the hand of Solomon.

3 And Solomon made affinity with Pharaoh king of Egypt, and took Pharaoh's daughter, and brought her into the city of David, until he had made an end of building his own house, and

2 the house of the LORD, and the wall of Jerusalem round about. Only the people sacrificed in high places, because there was no house built unto the name of the LORD, until those days.

וַיֹּאמֶר לוֹ בְּנֵה־לְךָ בַיִת בִּירוּשָׁלַם וְיָשַׁבְתָּ שָׁם וְלֹא
תֵצֵא מִשָּׁם אָנָה וָאָנָה: 37 וְהָיָה | בְּיוֹם צֵאתְךָ וְעָבַרְתָּ
אֶת־נַחַל קִדְרוֹן יָדֹעַ תֵּדַע כִּי מוֹת תָּמוּת דָּמְךָ יִהְיֶה
בְּרֹאשֶׁךָ: 38 וַיֹּאמֶר שִׁמְעִי לַמֶּלֶךְ טוֹב הַדָּבָר כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כֵּן יַעֲשֶׂה עַבְדֶּךָ וַיֵּשֶׁב שִׁמְעִי בִּירוּשָׁלַם
יָמִים רַבִּים: 39 וַיְהִי מִקְצֵה שָׁלֹשׁ
שָׁנִים וַיִּבְרְחוּ שְׁנֵי־עֲבָדִים לְשִׁמְעִי אֶל־אָכִישׁ בֶּן־מַעֲכָה
מֶלֶךְ גַּת וַיַּגִּדוּ לְשִׁמְעִי לֵאמֹר הִנֵּה עֲבָדֶיךָ בְּגַת: 40 וַיָּקָם
שִׁמְעִי וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ וַיֵּלֶךְ גַּתָּה אֶל־אָכִישׁ לְבַקֵּשׁ
אֶת־עֲבָדָיו וַיֵּלֶךְ שִׁמְעִי וַיָּבֵא אֶת־עֲבָדָיו מִגַּת:
41 וַיֻּגַּד לִשְׁלֹמֹה כִּי־הָלַךְ שִׁמְעִי מִירוּשָׁלַם
גַּת וַיָּשֹׁב: 42 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרָא לְשִׁמְעִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו
הֲלֹוא הִשְׁבַּעְתִּיךָ בַּיהוָה וָאָעִד בְּךָ לֵאמֹר בְּיוֹם צֵאתְךָ
וְהָלַכְתָּ אָנָה וָאָנָה יָדֹעַ תֵּדַע כִּי מוֹת תָּמוּת וַתֹּאמֶר
אֵלַי טוֹב הַדָּבָר שָׁמַעְתִּי: 43 וּמַדּוּעַ לֹא שָׁמַרְתָּ אֶת
שְׁבֻעַת יְהוָה וְאֶת־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר־צִוִּיתִי עָלֶיךָ: 44 וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ אֶל־שִׁמְעִי אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר יָדַע
לִבְּךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְדָוִד אָבִי וְהֵשִׁיב יְהוָה אֶת־רָעָתְךָ
בְּרֹאשֶׁךָ: 45 וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּרוּךְ וְכִסֵּא דָוִד יִהְיֶה נָכוֹן ס
לִפְנֵי יְהוָה עַד־עוֹלָם: 46 וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־בְּנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע
וַיֵּצֵא וַיִּפְגַּע־בּוֹ וַיָּמֹת וְהַמַּמְלָכָה נָכוֹנָה בְּיַד שְׁלֹמֹה:
ג 3 וַיִּתְחַתֵּן שְׁלֹמֹה אֶת־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּקַּח אֶת־בַּת־
פַּרְעֹה וַיְבִיאֶהָ אֶל־עִיר דָּוִד עַד כַּלֹּתוֹ לִבְנוֹת אֶת־בֵּיתוֹ
2 וְאֵת־בֵּית יְהוָה וְאֵת־חוֹמַת יְרוּשָׁלַם סָבִיב: רַק הָעָם
מְזַבְּחִים בַּבָּמוֹת כִּי לֹא־נִבְנָה בַיִת לְשֵׁם יְהוָה עַד
הַיָּמִים הָהֵם:

ויאהב

41. vv. בס"א אין כאן מסקנא. 43 .v בס"א יש כאן מסקנא. ג. 1 .v בסקנת ספרים כ"י מסקנא.

3 וַיֶּאֱהַב שְׁלֹמֹה אֶת־יְהוָה לָלֶכֶת בְּחֻקּוֹת דָּוִד אָבִיו רַק
4 בַּבָּמוֹת הוּא מְזַבֵּחַ וּמַקְטִיר: וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ גִּבְעֹנָה
לִזְבֹּחַ שָׁם כִּי־הִיא הַבָּמָה הַגְּדוֹלָה אֶלֶף עֹלוֹת יַעֲלֶה
5 שְׁלֹמֹה עַל הַמִּזְבֵּחַ הַהוּא: בְּגִבְעוֹן
נִרְאָה יְהוָה אֶל־שְׁלֹמֹה בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
6 שְׁאַל מָה אֶתֶּן־לָךְ: וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה אַתָּה עָשִׂיתָ עִם־
עַבְדְּךָ דָוִד אָבִי חֶסֶד גָּדוֹל כַּאֲשֶׁר הָלַךְ לְפָנֶיךָ בֶּאֱמֶת
וּבְצֶדֶק וּבְיֹשֶׁר לֵבָב עִמָּךְ וַתִּשְׁמָר־לוֹ אֶת־הַחֶסֶד
הַגָּדוֹל הַזֶּה וַתִּתֶּן־לוֹ בֵּן יֹשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ כַּיּוֹם הַזֶּה:
7 וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהָי אַתָּה הִמְלַכְתָּ אֶת־עַבְדְּךָ תַּחַת דָּוִד
8 אָבִי וְאָנֹכִי נַעַר קָטֹן לֹא אֵדַע צֵאת וָבֹא: וְעַבְדְּךָ בְּתוֹךְ
עַמְּךָ אֲשֶׁר בָּחָרְתָּ עַם־רָב אֲשֶׁר לֹא־יִמָּנֶה וְלֹא יִסָּפֵר
9 מֵרֹב: וְנָתַתָּ לְעַבְדְּךָ לֵב שֹׁמֵעַ לִשְׁפֹּט אֶת־עַמְּךָ לְהָבִין
בֵּין־טוֹב לְרָע כִּי מִי יוּכַל לִשְׁפֹּט אֶת־עַמְּךָ הַכָּבֵד הַזֶּה:
10 וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי אֲדֹנָי כִּי שָׁאַל שְׁלֹמֹה אֶת־הַדָּבָר
11 הַזֶּה: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֵלָיו יַעַן אֲשֶׁר שָׁאַלְתָּ אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה וְלֹא־שָׁאַלְתָּ לְךָ יָמִים רַבִּים וְלֹא־שָׁאַלְתָּ לְךָ עֹשֶׁר
וְלֹא שָׁאַלְתָּ נֶפֶשׁ אֹיְבֶיךָ וְשָׁאַלְתָּ לְךָ הָבִין לִשְׁמֹעַ
12 מִשְׁפָּט: הִנֵּה עָשִׂיתִי כִּדְבָרֶךָ הִנֵּה | נָתַתִּי לְךָ לֵב
חָכָם וְנָבוֹן אֲשֶׁר כָּמוֹךָ לֹא־הָיָה לְפָנֶיךָ וְאַחֲרֶיךָ לֹא־
13 יָקוּם כָּמוֹךָ: וְגַם אֲשֶׁר לֹא־שָׁאַלְתָּ נָתַתִּי לָךְ גַּם־עֹשֶׁר
גַּם־כָּבוֹד אֲשֶׁר לֹא־הָיָה כָמוֹךָ אִישׁ בַּמְּלָכִים כָּל־
14 יָמֶיךָ: וְאִם | תֵּלֵךְ בִּדְרָכַי לִשְׁמֹר חֻקַּי וּמִצְוֹתַי כַּאֲשֶׁר
הָלַךְ דָּוִיד אָבִיךָ וְהַאֲרַכְתִּי אֶת־יָמֶיךָ:
15 וַיִּקַץ שְׁלֹמֹה וְהִנֵּה חֲלוֹם וַיָּבוֹא יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיַּעֲמֹד |
לִפְנֵי |

---

v. 5 בס"א אין כאן פסקא. v. 7 כ"א ואנכי וכן ת"ע, ת"ס ותי"ר. v. 9 כן ב"א. כ"נ את־ בנגיעא. v. 10 ס"א יהוה וכן ד"א ר"ב, ר"ג, ר"ו תי"ב. v. 12 כן למרנחאי בס"א בדברוך כתיב וקרי וכן ר"ג, ר"ו תי"ב ותי"ר. v. 15 הפטרה לפרשת מקץ. v. 15 בס"א אין כאן פסקא.

3 And Solomon loved the LORD, walking in the statutes of David his father: only he sacrificed and burnt incense in high places.
4 And the king went to Gibeon to sacrifice there; for that was the great high place: a thousand burnt offerings did Solomon offer upon that altar.
5 In Gibeon the LORD appeared to Solomon in a dream by night: and God said, Ask what I shall give thee.
6 And Solomon said, Thou hast shewed unto thy servant David my father great mercy, according as he walked before thee in truth, and in righteousness, and in uprightness of heart with thee; and thou hast kept for him this great kindness, that thou hast given him a son to sit on his throne, as it is this day.
7 And now, O LORD my God, thou hast made thy servant king instead of David my father: and I am but a little child: I know not how to go out or come in.
8 And thy servant is in the midst of thy people which thou hast chosen, a great people, that cannot be numbered nor counted for multitude.
9 Give therefore thy servant an understanding heart to judge thy people, that I may discern between good and bad: for who is able to judge this thy so great a people?
10 And the speech pleased the LORD, that Solomon had asked this thing.
11 And God said unto him, Because thou hast asked this thing, and hast not asked for thyself long life; neither hast asked riches for thyself, nor hast asked the life of thine enemies; but
12 hast asked for thyself understanding to discern judgment; Behold, I have done according to thy words: lo, I have given thee a wise and an understanding heart; so that there was none
13 like thee before thee, neither after thee shall any arise like unto thee. And I have also given thee that which thou hast not asked, both riches, and honour: so that there shall not be any
14 among the kings like unto thee all thy days. And if thou wilt walk in my ways, to keep my statutes and my commandments, as thy father David did walk, then I will lengthen thy days.
15 And Solomon awoke; and, behold, it was a dream. And he came to Jerusalem, and stood

לִפְנֵי | אֲרוֹן בְּרִית־אֲדֹנָי וַיַּעַל עֹלוֹת וַיַּעַשׂ שְׁלָמִים וַיַּעַשׂ
16 מִשְׁתֶּה לְכָל־עֲבָדָיו: אָז תָּבֹאנָה
17 שְׁתַּיִם נָשִׁים זֹנוֹת אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתַּעֲמֹדְנָה לְפָנָיו: וַתֹּאמֶר
הָאִשָּׁה הָאַחַת בִּי אֲדֹנִי אֲנִי וְהָאִשָּׁה הַזֹּאת יֹשְׁבֹת בְּבַיִת
18 אֶחָד וָאֵלֵד עִמָּהּ בַּבָּיִת: וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי לְלִדְתִּי
וַתֵּלֶד גַּם־הָאִשָּׁה הַזֹּאת וַאֲנַחְנוּ יַחְדָּו אֵין זָר אִתָּנוּ בַּבַּיִת
19 זוּלָתִי שְׁתֵּים־אֲנַחְנוּ בַּבָּיִת: וַיָּמָת בֶּן־הָאִשָּׁה הַזֹּאת
20 לַיְלָה אֲשֶׁר שָׁכְבָה עָלָיו: וַתָּקָם בְּתוֹךְ הַלַּיְלָה וַתִּקַּח
אֶת־בְּנִי מֵאֶצְלִי וַאֲמָתְךָ יְשֵׁנָה וַתַּשְׁכִּבֵהוּ בְּחֵיקָהּ וְאֶת־
21 בְּנָהּ הַמֵּת הִשְׁכִּיבָה בְּחֵיקִי: וָאָקָם בַּבֹּקֶר לְהֵינִיק
אֶת־בְּנִי וְהִנֵּה־מֵת וָאֶתְבּוֹנֵן אֵלָיו בַּבֹּקֶר וְהִנֵּה לֹא־
22 הָיָה בְנִי אֲשֶׁר יָלָדְתִּי: וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הָאַחֶרֶת לֹא
כִּי בְנִי הַחַי וּבִנֵךְ הַמֵּת וְזֹאת אֹמֶרֶת לֹא כִּי בִנֵךְ הַמֵּת
23 וּבְנִי הֶחָי וַתְּדַבֵּרְנָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ זֹאת
אֹמֶרֶת זֶה־בְּנִי הַחַי וּבִנֵךְ הַמֵּת וְזֹאת אֹמֶרֶת לֹא כִּי בִנֵךְ
24 הַמֵּת וּבְנִי הֶחָי: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
25 קְחוּ לִי־חֶרֶב וַיָּבִיאוּ חֶרֶב לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
גִּזְרוּ אֶת־הַיֶּלֶד הַחַי לִשְׁנָיִם וּתְנוּ אֶת־הַחֲצִי לְאַחַת וְאֶת־
26 הַחֲצִי לְאֶחָת: וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־בְּנָהּ הַחַי אֶל
הַמֶּלֶךְ כִּי־נִכְמְרוּ רַחֲמֶיהָ עַל־בְּנָהּ וַתֹּאמֶר | בִּי אֲדֹנִי
תְּנוּ־לָהּ אֶת־הַיֶּלֶד הַחַי וְהָמֵת אַל־תְּמִיתֻהוּ וְזֹאת
27 אֹמֶרֶת °גַּם־לִי °גַּם־לָךְ לֹא יִהְיֶה גָּזֹרוּ: וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר
תְּנוּ־לָהּ אֶת־הַיֶּלֶד הַחַי וְהָמֵת לֹא תְמִיתֻהוּ הִיא אִמּוֹ:
28 וַיִּשְׁמְעוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר שָׁפַט הַמֶּלֶךְ
וַיִּרְאוּ מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי רָאוּ כִּי־חָכְמַת אֱלֹהִים בְּקִרְבּוֹ
לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט: ויהי

26 v. ס״א וְאַיִן וכן ת״ע, ת״ם ות״י. 20 v. כן למערבאי כלא, למרנחאי ישנה חסר. 24 v. בס״א אין כאן פסקא. 26 v. ס״א וְזֹאת אמרת גם־לי גם־לך. 26 v. כן למערבאי למרנחאי אֵלַי. בס״א אֵלֵי כתיב וקרי וכן רא״ ור״ב.

before the ark of the covenant of the LORD, and offered up burnt offerings, and offered peace offerings, and made a feast to all his servants.

16 Then came there two women, that were harlots, unto the king, and stood before him.

17 And the one woman said, O my lord, I and this woman dwell in one house; and I was delivered of a child with her in the house.

18 And it came to pass the third day after that I was delivered, that this woman was delivered also: and we were together; there was no stranger with us in the house, save we two in the house.

19 And this woman's child died in the night; because she overlaid it.

20 And she arose at midnight, and took my son from beside me, while thine handmaid slept, and laid it in her bosom, and laid her dead child in my bosom.

21 And when I rose in the morning to give my child suck, behold, it was dead: but when I had considered it in the morning, behold, it was not my son, which I did bear.

22 And the other woman said, Nay; but the living is my son, and the dead is thy son. And this said, No; but the dead is thy son, and the living is my son. Thus they spake before the king.

23 Then said the king, The one saith, This is my son that liveth, and thy son is the
24 dead: and the other saith, Nay; but thy son is the dead, and my son is the living. And the
25 king said, Bring me a sword. And they brought a sword before the king. And the king said,
26 Divide the living child in two, and give half to the one, and half to the other. Then spake the woman whose the living child was unto the king, for her bowels yearned upon her son, and she said, O my lord, give her the living child, and in no wise slay it. But the other said,
27 Let it be neither mine nor thine, but divide it. Then the king answered and said, Give her
28 the living child, and in no wise slay it: she is the mother thereof. And all Israel heard of the judgment which the king had judged; and they feared the king: for they saw that the wisdom of God was in him, to do judgment.

ד וַיְהִי֙ הַמֶּ֣לֶךְ שְׁלֹמֹ֔ה מֶ֖לֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵֽל׃ וְאֵ֖לֶּה הַשָּׂרִ֥ים
2 3 אֲשֶׁר־לֹ֑ו עֲזַרְיָ֛הוּ בֶּן־צָדֹ֥וק הַכֹּהֵֽן׃ אֱלִיחֹרֶ֥ף וַאֲחִיָּ֖ה בְּנֵ֣י
שִׁישָׁ֑א סֹפְרִ֔ים יְהֹושָׁפָ֥ט בֶּן־אֲחִילֻ֖ד הַמַּזְכִּֽיר׃
4 וּבְנָיָ֥הוּ בֶן־יְהֹויָדָ֖ע עַל־הַצָּבָ֑א וְצָדֹ֥וק וְאֶבְיָתָ֖ר
5 כֹּהֲנִֽים׃ וַעֲזַרְיָ֥הוּ בֶן־נָתָ֖ן עַל־הַנִּצָּבִ֑ים וְזָבֻ֣ד בֶּן־נָתָ֔ן כֹּהֵ֖ן
6 רֵעֶ֥ה הַמֶּֽלֶךְ׃ וַאֲחִישָׁ֖ר עַל־הַבָּ֑יִת וַאֲדֹנִירָ֥ם בֶּן־עַבְדָּ֖א
7 עַל־הַמַּֽס׃ וְלִשְׁלֹמֹ֥ה שְׁנֵים־עָשָׂ֖ר
נִצָּבִ֣ים עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵ֑ל וְכִלְכְּל֥וּ אֶת־הַמֶּ֖לֶךְ וְאֶת־בֵּיתֹ֑ו
חֹ֚דֶשׁ בַּשָּׁנָ֔ה יִהְיֶ֥ה עַל־אֶחָ֖ד לְכַלְכֵּֽל׃
8 וְאֵ֖לֶּה שְׁמוֹתָ֑ם בֶּן־חוּר֙ בְּהַ֣ר אֶפְרָֽיִם׃
9 בֶּן־דֶּ֕קֶר בְּמָקַ֖ץ וּבְשַׁעַלְבִּ֑ים וּבֵ֥ית שֶׁ֖מֶשׁ וְאֵילֹֽון
10 בֵּ֥ית חָנָ֖ן בֶּן־חֶ֥סֶד בְּאַרְבֹּֽות׃ לֹ֥ו
11 שֹׂכֹ֖ה וְכָל־אֶ֣רֶץ חֵֽפֶר׃ בֶּן־אֲבִינָדָ֗ב
כָּל־נָפַ֥ת דֹּ֛אר טָפַ֥ת בַּת־שְׁלֹמֹ֖ה הָיְתָ֥ה לֹ֖ו לְאִשָּֽׁה׃
12 בַּעֲנָ֣א בֶן־אֲחִילֻ֔ד תַּעְנַ֖ךְ וּמְגִדֹּ֑ו וְכָל־בֵּ֣ית
שְׁאָ֔ן אֲשֶׁ֥ר אֵצֶ֖ל צָרְתָּ֑נָה מִתַּ֤חַת לְיִזְרְעֶאל֙ מִבֵּ֣ית שְׁאָ֔ן
עַ֖ד אָבֵ֣ל מְחוֹלָ֑ה עַ֖ד מֵעֵ֥בֶר לְיָקְמְעָֽם׃
13 בֶּן־גֶּ֕בֶר בְּרָמֹ֖ת גִּלְעָ֑ד לֹ֤ו חַוֹּת֙ יָאִ֣יר בֶּן־מְנַשֶּׁ֔ה אֲשֶׁ֥ר
בַּגִּלְעָ֖ד לֹ֑ו חֶ֚בֶל אַרְגֹּ֔ב אֲשֶׁ֥ר בַּבָּשָׁ֖ן שִׁשִּׁ֣ים עָרִ֔ים גְּדֹלֹ֥ות
14 חֹומָ֖ה וּבְרִ֥יחַ נְחֹשֶֽׁת׃ אֲחִינָדָ֖ב בֶּן־
15 עִדֹּ֥א מַחֲנָֽיְמָה׃ אֲחִימַ֖עַץ בְּנַפְתָּלִ֑י
נַ֚ם־הוּא֙ לָקַ֣ח אֶת־בָּשְׂמַ֔ת בַּת־שְׁלֹמֹ֖ה לְאִשָּֽׁה׃
16 בַּעֲנָ֖א בֶּן־חוּשַׁ֑י בְּאָשֵׁ֖ר וּבְבָעֹלֹֽות׃
17 יְהֹושָׁפָ֖ט בֶּן־פָּר֑וּחַ בְּיִשָּׂשכָֽר׃
18 שִׁמְעִ֖י בֶּן־אֵלָ֑א בְּבִנְיָמִֽן׃
19 גֶּ֖בֶר

בן־

4 So king Solomon was king over all Israel.
2 And these were the princes which he had; Azariah the son of Zadok the priest,
3 Elihoreph and Ahiah, the sons of Shisha, scribes; Jehoshaphat the son of Ahilud, the recorder.
4 And Benaiah the son of Jehoiada was over the host: and Zadok and Abiathar were the priests:
5 And Azariah the son of Nathan was over the officers: and Zabud the son of Nathan was principal officer, and the king's friend:
6 And Ahishar was over the household: and Adoniram the son of Abda was over the tribute.
7 And Solomon had twelve officers over all Israel, which provided victuals for the king and his household: each man his month in a year made provision.
8 And these are their names: The son of Hur, in mount Ephraim:
9 The son of Dekar, in Makaz, and in Shaalbim, and Beth-shemesh, and Elon-beth-hanan:
10 The son of Hesed, in Aruboth; to him pertained Sochoh, and all the land of Hepher:
11 The son of Abinadab, in all the region of Dor; which had Taphath the daughter of Solomon to wife:
12 Baana the son of Ahilud; to him pertained Taanach and Megiddo, and all Beth-shean, which is by Zartanah beneath Jezreel, from Beth-shean to Abel-meholah,
13 even unto the place that is beyond Jokneam: The son of Geber, in Ramoth-gilead; to him pertained the towns of Jair the son of Manasseh, which are in Gilead; to him also pertained the region of Argob, which is in Bashan, threescore great cities with walls and brasen bars:
14, 15 Ahinadab the son of Iddo had Mahanaim: Ahimaaz was in Naphtali; he also took Basmath
16 the daughter of Solomon to wife: Baanah the son of Hushai was in Asher and in Aloth:
17, 18, 19 Jehoshaphat the son of Paruah, in Issachar: Shimei the son of Elah, in Benjamin: Geber

---

ד. 2 v. בס"א יש כאן מסקא. vv. 4, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 בס"א אין כאן מסקא. 7 v. אֶחָד כתיב, תְּאֵחָד קרי, כס"א אֶחָד כתיב וקרי וכן ר"א. ד"ב ת"ו. 9 v. ס"א בֶּן־ וכן ר"א. ד"ב ור"ג, ובס"א וכיוצ'. בת"ן צרי־צית. 10 v. שֹׂכֹו קרי. 11 v. דֹּור קרי, בס"א דֹּור כתיב וקרי: עין יהושע י"ב כ"ג. 12 v. ס"א בַּעְנָה וכן ר"א ור"ב. 17 v. כן ב"א, כ"נ בְּיִשָּׂשכָר.

בֶּן־אֲרִי בְּאֶרֶץ גִּלְעָד אֶרֶץ סִיחוֹן ׀ מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְעוֹג מֶלֶךְ
הַבָּשָׁן וּנְצִיב אֶחָד אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃ ס
20 יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל רַבִּים כַּחוֹל אֲשֶׁר־עַל־הַיָּם לָרֹב
ה אֹכְלִים וְשֹׁתִים וּשְׂמֵחִים׃ וּשְׁלֹמֹה
הָיָה מוֹשֵׁל בְּכָל־הַמַּמְלָכוֹת מִן־הַנָּהָר ׀ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים
וְעַד גְּבוּל מִצְרָיִם מַנְּשִׂים מִנְחָה וְעֹבְדִים אֶת־שְׁלֹמֹה
2 כָּל־יְמֵי חַיָּיו׃ וַיְהִי לֶחֶם־שְׁלֹמֹה
3 לְיוֹם אֶחָד שְׁלֹשִׁים כֹּר סֹלֶת וְשִׁשִּׁים כֹּר קָמַח׃ עֲשָׂרָה
בָקָר בְּרִאִים וְעֶשְׂרִים בָּקָר רְעִי וּמֵאָה צֹאן לְבַד מֵאַיָּל
4 וּצְבִי וְיַחְמוּר וּבְרִבְרִים אֲבוּסִים׃ כִּי־הוּא רֹדֶה ׀ בְּכָל־
עֵבֶר הַנָּהָר מִתִּפְסַח וְעַד־עַזָּה בְּכָל־מַלְכֵי עֵבֶר הַנָּהָר
5 וְשָׁלוֹם הָיָה לוֹ מִכָּל־עֲבָרָיו מִסָּבִיב׃ וַיֵּשֶׁב יְהוּדָה
וְיִשְׂרָאֵל לָבֶטַח אִישׁ תַּחַת גַּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ מִדָּן וְעַד־
6 בְּאֵר שֶׁבַע כֹּל יְמֵי שְׁלֹמֹה׃ וַיְהִי
לִשְׁלֹמֹה אַרְבָּעִים אֶלֶף אֲרֻת סוּסִים לְמַרְכְּבֹו וּשְׁנֵים־
7 עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים׃ וְכִלְכְּלוּ הַנִּצָּבִים הָאֵלֶּה אֶת־הַמֶּלֶךְ
שְׁלֹמֹה וְאֵת כָּל־הַקָּרֵב אֶל־שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ־שְׁלֹמֹה אִישׁ
8 חָדְשׁוֹ לֹא יַעְדִּירוּ דָּבָר׃ וְהַשְּׂעֹרִים וְהַתֶּבֶן לַסּוּסִים וְלָרֶכֶשׁ
יָבְאוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁם אִישׁ כְּמִשְׁפָּטוֹ׃
9 וַיִּתֵּן אֱלֹהִים חָכְמָה לִשְׁלֹמֹה וּתְבוּנָה רַבָּה ׀
מְאֹד וְרֹחַב לֵב כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת הַיָּם׃ וַתֵּרֶב
10 חָכְמַת שְׁלֹמֹה מֵחָכְמַת כָּל־בְּנֵי־קֶדֶם וּמִכֹּל חָכְמַת
11 מִצְרָיִם׃ וַיֶּחְכַּם מִכָּל־הָאָדָם מֵאֵיתָן הָאֶזְרָחִי וְהֵימָן
וְכַלְכֹּל וְדַרְדַּע בְּנֵי מָחֹול וַיְהִי־שְׁמוֹ בְּכָל־הַגּוֹיִם
12 סָבִיב׃ וַיְדַבֵּר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מָשָׁל וַיְהִי שִׁירוֹ חֲמִשָּׁה
13 וְאָלֶף׃ וַיְדַבֵּר עַל־הָעֵצִים מִן־הָאֶרֶז אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן וְעַד
הָאֵזוֹב אֲשֶׁר יֹצֵא בַּקִּיר וַיְדַבֵּר עַל־הַבְּהֵמָה וְעַל־הָעוֹף וְעַל־

---

20 v. בס״א אין כאן מסקא. 20 v. ס״א על־שפת׳ וכן ח׳׳ס. ה. 1 v. בס״א אין כאן מסקא. 1 v. גל וערד־ארץ: עיין ד״ה ב ט ב׳׳ו. 9 v. גל מוקדם מאוחר וע״ל ורחב לב חרבה מאד בתול וגו׳ כן ח׳׳ס.

the son of Uri was in the country of Gilead, in the country of Sihon king of the Amorites, and of Og king of Bashan; and he was the only officer which was in the land.

Judah and Israel were many, as the sand which is by the sea in multitude, eating and drinking, and making merry.

And Solomon reigned over all kingdoms from the river unto the land of the Philistines, and unto the border of Egypt: they brought presents, and served Solomon all the days of his life.

And Solomon's provision for one day was thirty measures of fine flour, and threescore measures of meal,

Ten fat oxen, and twenty oxen out of the pastures, and an hundred sheep, beside harts, and roebucks, and fallowdeer, and fatted fowl.

For he had dominion over all the region on this side the river, from Tiphsah even to Azzah, over all the kings on this side the river: and he had peace on all sides round about him.

And Judah and Israel dwelt safely, every man under his vine and under his fig tree, from Dan even to Beersheba, all the days of Solomon.

And Solomon had forty thousand stalls of horses for his chariots, and twelve thousand horsemen.

And those officers provided victual for king Solomon, and for all that came unto king Solomon's table, every man in his month: they lacked nothing. Barley also and straw for the horses and dromedaries brought they unto the place where the officers were, every man according to his charge. And God gave Solomon wisdom and understanding exceeding much, and largeness of heart, even as the sand that is on the sea shore. And Solomon's wisdom excelled the wisdom of all the children of the east country, and all the wisdom of Egypt. For he was wiser than all men; than Ethan the Ezrahite, and Heman, and Chalcol, and Darda, the sons of Mahol: and his fame was in all nations round about. And he spake three thousand proverbs: and his songs were a thousand and five. And he spake of trees, from the cedar tree that is in Lebanon even unto the hyssop that springeth out of the wall: he spake also of beasts, and of fowl,

14 וְעַל־דָּגֵים וְעַל־הַדְּגִים׃ וַיָּבֹאוּ מִכָּל־הָעַמִּים לִשְׁמֹעַ אֶת־
חָכְמַת שְׁלֹמֹה מֵאֵת כָּל־מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת־
15 חָכְמָתוֹ׃ וַיִּשְׁלַח חִירָם מֶלֶךְ־צֹר

and of creeping things, and of fishes.
34 And there came of all people to hear the wisdom of Solomon, from all kings of the earth, which had heard of his wisdom.

אֶת־עֲבָדָיו אֶל־שְׁלֹמֹה כִּי שָׁמַע כִּי אֹתוֹ מָשְׁחוּ לְמֶלֶךְ
תַּחַת אָבִיו כִּי אֹהֵב הָיָה חִירָם לְדָוִד כָּל־הַיָּמִים׃

5 And Hiram king of Tyre sent his servants unto Solomon; for he had heard that they had anointed him king in the room of his father: for Hiram was ever a lover of David.

16 וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה אֶל־חִירָם לֵאמֹר׃ אַתָּה
17 יָדַעְתָּ אֶת־דָּוִד אָבִי כִּי לֹא יָכֹל לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה
אֱלֹהָיו מִפְּנֵי הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר סְבָבֻהוּ עַד תֵּת־יְהוָה
18 אֹתָם תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלָו׃ וְעַתָּה הֵנִיחַ יְהוָה אֱלֹהָי לִי

2 And Solomon sent to Hiram, saying,

19 מִסָּבִיב אֵין שָׂטָן וְאֵין פֶּגַע רָע׃ וְהִנְנִי אֹמֵר לִבְנוֹת
בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָי כַּאֲשֶׁר | דִּבֶּר יְהוָה אֶל־דָּוִד
אָבִי לֵאמֹר בִּנְךָ אֲשֶׁר אֶתֵּן תַּחְתֶּיךָ עַל־כִּסְאֲךָ הוּא־
20 יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי׃ וְעַתָּה צַוֵּה וְיִכְרְתוּ־לִי אֲרָזִים מִן־
הַלְּבָנוֹן וַעֲבָדַי יִהְיוּ עִם־עֲבָדֶיךָ וּשְׂכַר עֲבָדֶיךָ אֶתֵּן לְךָ
כְּכֹל אֲשֶׁר תֹּאמַר כִּי | אַתָּה יָדַעְתָּ כִּי אֵין בָּנוּ אִישׁ
21 יֹדֵעַ לִכְרֹת־עֵצִים כַּצִּדֹנִים׃ וַיְהִי

3 Thou knowest how that David my father could not build an house unto the name of the LORD his God for the wars which were about him on every side, until the LORD put them under the soles of his feet.

כִּשְׁמֹעַ חִירָם אֶת־דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה וַיִּשְׂמַח מְאֹד וַיֹּאמֶר
בָּרוּךְ יְהוָה הַיּוֹם אֲשֶׁר נָתַן לְדָוִד בֵּן חָכָם עַל־הָעָם
22 הָרָב הַזֶּה׃ וַיִּשְׁלַח חִירָם אֶל־שְׁלֹמֹה לֵאמֹר שָׁמַעְתִּי
אֵת אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ אֵלָי אֲנִי אֶעֱשֶׂה אֶת־כָּל־חֶפְצְךָ בַּעֲצֵי
23 אֲרָזִים וּבַעֲצֵי בְרוֹשִׁים׃ עֲבָדַי יֹרְדוּ מִן־הַלְּבָנוֹן יָמָּה
וַאֲנִי אֲשִׂימֵם דֹּבְרוֹת בַּיָּם עַד־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־תִּשְׁלַח אֵלַי
וְנִפְצֵתִים שָׁם וְאַתָּה תִּשָּׂא וְאַתָּה תַּעֲשֶׂה אֶת־חֶפְצִי
24 לָתֵת לֶחֶם בֵּיתִי׃ וַיְהִי חִירוֹם נֹתֵן לִשְׁלֹמֹה עֲצֵי אֲרָזִים
25 וַעֲצֵי בְרוֹשִׁים כָּל־חֶפְצוֹ׃ וּשְׁלֹמֹה נָתַן לְחִירָם עֶשְׂרִים
אֶלֶף כֹּר חִטִּים מַכֹּלֶת לְבֵיתוֹ וְעֶשְׂרִים כֹּר שֶׁמֶן כָּתִית

4 But now the LORD my God hath given me rest on every side, so that there is neither adversary nor evil occurrent.
5 And, behold, I purpose to build an house unto the name of the LORD my God, as the LORD spake unto David my father, saying, Thy son, whom I will set upon thy throne in thy room, he shall build an house unto my name.
6 Now therefore command thou that they hew me cedar trees out of Lebanon; and my servants shall be with thy servants: and unto thee will I give hire for thy servants according to all that thou shalt appoint: for thou knowest that there is not among us any that can skill to hew timber like unto the Sidonians.
7 And it came to pass, when Hiram heard the words of Solomon, that he rejoiced greatly, and said, Blessed be the LORD this day, which hath given unto David a wise son
8 over this great people. And Hiram sent to Solomon, saying, I have considered the things
9 which thou sentest to me for: and I will do all thy desire concerning timber of cedar, and concerning timber of fir. My servants shall bring them down from Lebanon unto the sea: and I will convey them by sea in floats unto the place that thou shalt appoint me, and will cause them to be discharged there, and thou shalt receive them: and thou shalt accomplish my de-
10 sire, in giving food for my household. So Hiram gave Solomon cedar trees and fir trees
11 according to all his desire. And Solomon gave Hiram twenty thousand measures of wheat for food to his household, and twenty measures of pure oil:

כה־

17 v. ס״א יָכוֹל סלא וכן ר״א. ר״ב ה״ו. 17 v. תֵּלוּ כתיב. תְּלָיוּ קרי. בס״א תַּלְיוּ כתיב וקרי וכן ר״א. ר״ב. ר״ו. ר״ב. תר׳. ת״ע ות״ר. 20 v. סביר מְכֹלֶת. 32 v. בס״א אין כאן מסקנא. 34 v. ס״א לְכָל׳.

כְּהִיוֹתָן שְׁלֹמֹה לְחִירָם שָׁנָה בְּשָׁנָה׃
26 וַיהוָה נָתַן חָכְמָה לִשְׁלֹמֹה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לוֹ וַיְהִי
שָׁלוֹם בֵּין חִירָם וּבֵין שְׁלֹמֹה וַיִּכְרְתוּ בְרִית שְׁנֵיהֶם׃
27 וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מַס מִכָּל־יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הַמַּס
28 שְׁלֹשִׁים אֶלֶף אִישׁ׃ וַיְשַׁלְּחֵם לְבָנוֹנָה עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים
בַּחֹדֶשׁ חֲלִיפוֹת חֹדֶשׁ יִהְיוּ בַלְּבָנוֹן שְׁנַיִם חֳדָשִׁים
29 בְּבֵיתוֹ וְאֲדֹנִירָם עַל־הַמַּס׃ וַיְהִי
לִשְׁלֹמֹה שִׁבְעִים אֶלֶף נֹשֵׂא סַבָּל וּשְׁמֹנִים אֶלֶף חֹצֵב
30 בָּהָר׃ לְבַד מִשָּׂרֵי הַנִּצָּבִים לִשְׁלֹמֹה אֲשֶׁר עַל־
הַמְּלָאכָה שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת הָרֹדִים בָּעָם
31 הָעֹשִׂים בַּמְּלָאכָה׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ וַיִּסְּעוּ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת
32 אַבְנִים יְקָרוֹת לְיַסֵּד הַבַּיִת אַבְנֵי גָזִית׃ וַיִּפְסְלוּ בֹנֵי
שְׁלֹמֹה וּבֹנֵי חִירוֹם וְהַגִּבְלִים וַיָּכִינוּ הָעֵצִים וְהָאֲבָנִים
לִבְנוֹת הַבָּיִת׃

ו וַיְהִי בִּשְׁמוֹנִים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה לְצֵאת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִית בְּחֹדֶשׁ זִו הוּא
הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לִמְלֹךְ שְׁלֹמֹה עַל־יִשְׂרָאֵל וַיִּבֶן הַבַּיִת
2 לַיהוָה׃ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לַיהוָה
שִׁשִּׁים־אַמָּה אָרְכּוֹ וְעֶשְׂרִים רָחְבּוֹ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתוֹ׃
3 וְהָאוּלָם עַל־פְּנֵי הֵיכַל הַבַּיִת עֶשְׂרִים אַמָּה אָרְכּוֹ עַל־
פְּנֵי רֹחַב הַבַּיִת עֶשֶׂר בָּאַמָּה רָחְבּוֹ עַל־פְּנֵי הַבָּיִת׃
4 וַיַּעַשׂ לַבַּיִת חַלּוֹנֵי שְׁקֻפִים אֲטֻמִים׃
5 וַיִּבֶן עַל־קִיר הַבַּיִת יָצוּעַ סָבִיב אֶת־קִירוֹת הַבַּיִת סָבִיב
6 לְהֵיכָל וְלַדְּבִיר וַיַּעַשׂ צְלָעוֹת סָבִיב׃ הַיָּצוּעַ הַתַּחְתֹּנָה
חֲמֵשׁ בָּאַמָּה רָחְבָּהּ וְהַתִּיכֹנָה שֵׁשׁ בָּאַמָּה רָחְבָּהּ

והשלישית

---

26 v. תספורת לפרשת תרומה. 28 v. ס"א וּשְׁנַיִם וכן ר"א. ר"ב. ת"ע ות"ס. 31 v. בס"א יש כאן פסקא. ו, 2 v. ס"א ועשרים אַמָּת וכן ת"ע. ת"ס ות"ר. 3 v. ס"א וְעָשָׂר וכן ת"ס ות"ר. 4 v. בס"א אין כאן פסקא. 5 v. יָצִיעַ כתיב. יָצִיעַ קרי. בס"א יָצִיעַ כתיב וקרי וכן ר"א. ר"ב ות"ו. 6 v. תַּיְצִיעַ כתיב. תְּיָצִיעַ קרי.

thus gave Solomon to Hiram year by year.
And the LORD gave Solomon wisdom, as he promised him: and there was peace between Hiram and Solomon; and they two made a league together.
And king Solomon raised a levy out of all Israel; and the levy was thirty thousand men.
And he sent them to Lebanon, ten thousand a month by courses: a month they were in Lebanon, and two months at home: and Adoniram was over the levy.
And Solomon had three-score and ten thousand that bare burdens, and fourscore thousand hewers in the mountains;
Beside the chief of Solomon's officers which were over the work, three thousand and three hundred, which ruled over the people that wrought in the work.
And the king commanded, and they brought great stones, costly stones, and hewed stones, to lay the foundation of the house.
And Solomon's builders and Hiram's builders did hew them, and the stonesquarers: so they prepared timber and stones to build the house.

And it came to pass in the four hundred and eightieth year after the children of Israel were come out of the land of Egypt, in the fourth year of Solomon's reign over Israel, in the month Zif, which is the second month, that he began to build the house of the LORD. And the house which king Solomon built for the LORD, the length thereof was threescore cubits, and the breadth thereof twenty cubits, and the height thereof thirty cubits. And the porch before the temple of the house, twenty cubits was the length thereof, according to the breadth of the house; and ten cubits was the breadth thereof before the house. And for the house he made windows of narrow lights. And against the wall of the house he built chambers round about, against the walls of the house round about, both of the temple and of the oracle: and he made chambers round about: The nethermost chamber was five cubits broad, and the middle was six cubits broad,

וְהַשְּׁלִישִׁית שֶׁבַע בָּאַמָּה רְחָבָה כִּי מִגָּרְעוֹת נָתַן לַבַּיִת
סָבִיב חוּצָה לְבִלְתִּי אֲחֹז בְּקִירוֹת הַבָּיִת: וְהַבַּיִת 7
בְּהִבָּנֹתוֹ אֶבֶן־שְׁלֵמָה מַסָּע נִבְנָה וּמַקֶּבֶת וְהַגַּרְזֶן כָּל־
כְּלִי בַרְזֶל לֹא־נִשְׁמַע בַּבַּיִת בְּהִבָּנֹתוֹ: פֶּתַח הַצֶּלַע 8
הַתִּיכֹנָה אֶל־כֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית וּבְלוּלִים יַעֲלוּ עַל־
הַתִּיכֹנָה וּמִן־הַתִּיכֹנָה אֶל־הַשְּׁלִשִׁים: וַיִּבֶן אֶת־הַבַּיִת 9
וַיְכַלֵּהוּ וַיִּסְפֵּן אֶת־הַבַּיִת גְּבִים וּשְׁדֹרֹת בְּאָרְזִים: וַיִּבֶן 10
אֶת־הַיצוּעַ עַל־כָּל־הַבַּיִת חָמֵשׁ אַמּוֹת קוֹמָתוֹ וַיֶּאֱחֹז
אֶת־הַבַּיִת בְּעֵצֵי אָרֶז: וַיְהִי 11
דְבַר־יְהוָה אֶל־שְׁלֹמֹה לֵאמֹר: הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־אַתָּה 12
בֹנֶה אִם־תֵּלֵךְ בְּחֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי תַּעֲשֶׂה וְשָׁמַרְתָּ
אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי לָלֶכֶת בָּהֶם וַהֲקִמֹתִי אֶת־דְּבָרִי אִתָּךְ
אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־דָּוִד אָבִיךָ: וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹךְ בְּנֵי ס 13
יִשְׂרָאֵל וְלֹא אֶעֱזֹב אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל:
וַיִּבֶן שְׁלֹמֹה אֶת־הַבַּיִת וַיְכַלֵּהוּ: וַיִּבֶן אֶת־קִירוֹת 14
הַבַּיִת מִבַּיְתָה בְּצַלְעוֹת אֲרָזִים מִקַּרְקַע הַבַּיִת עַד־ 15
קִירוֹת הַסִּפּוֹן צִפָּה עֵץ מִבַּיִת וַיְצַף אֶת־קַרְקַע הַבַּיִת
בְּצַלְעוֹת בְּרוֹשִׁים: וַיִּבֶן אֶת־עֶשְׂרִים אַמָּה מֵירְכוֹתֵי 16
הַבַּיִת בְּצַלְעוֹת אֲרָזִים מִן־הַקַּרְקַע עַד־הַקִּירוֹת וַיִּבֶן לוֹ
מִבַּיִת לִדְבִיר לְקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים: וְאַרְבָּעִים בָּאַמָּה 17
הָיָה הַבַּיִת הוּא הַהֵיכָל לְפָנִי: וְאֲרֹז אֶל־הַבַּיִת פְּנִימָה 18
מְקֻלַּעַת פְּקָעִים וּפִטּוּרֵי צִצִּים הַכֹּל אֲרֹז אֵין אֶבֶן נִרְאָה:
וְדְבִיר בְּתוֹךְ־הַבַּיִת מִפְּנִימָה לְהָכִין לְהַתֵּן שָׁם אֶת־אֲרוֹן 19
בְּרִית יְהוָה: וְלִפְנֵי הַדְּבִיר עֶשְׂרִים אַמָּה אֹרֶךְ וְעֶשְׂרִים 20

and the third was seven cubits broad: for without in the wall of the house he made narrowed rests round about, that the beams should not be fastened in the walls of the house.

7 And the house, when it was in building, was built of stone made ready before it was brought thither: so that there was neither hammer nor axe nor any tool of iron heard in the house, while it was in building.

8 The door for the middle chamber was in the right side of the house: and they went up with winding stairs into the middle chamber, and out of the middle into the third.

9 So he built the house, and finished it; and covered the house with beams and boards of cedar.

10 And then he built chambers against all the house, five cubits high: and they rested on the house with timber of cedar.

11 And the word of the LORD came to Solomon, saying,

12 Concerning this house which thou art in building, if thou wilt walk in my statutes, and execute my judgments, and keep all my commandments to walk in them; then will I perform my word with thee, which I spake unto David thy father:

13 And I will dwell among the children of Israel, and will not forsake my people Israel.

14 So Solomon built the house, and finished it.

15 And he built the walls of the house within with boards of cedar, both the floor of the house, and the walls of the cieling: and he covered them on the inside with wood, and covered the floor of the house with planks

16 of fir. And he built twenty cubits on the sides of the house, both the floor and the walls with boards of cedar: he even built them for it within, even for the oracle, even for the most

17, 18 holy place. And the house, that is, the temple before it, was forty cubits long. And the cedar of the house within was carved with knops and open flowers: all was cedar; there was

19 no stone seen. And the oracle he prepared in the house within, to set there the ark of the

20 covenant of the LORD. And the oracle in the forepart was twenty cubits in length, and twenty

אמה

7 v. ס״א וכל־ וכן ר״א. ר״כ, ר״ו, ת״ע, ת״ס ותי״ר. 8 v. צ״ל הַתַּחְתֹּנָה כן תר״ ות״ע.
י v. ס״א אל־ וכן ד״א, ר״ו ות״ס. 8 v. ס״א הַשְּׁלִשִׁית וכן ת״ס ות״ר. 9 v. כן במתה,
ס״א ושרוחת מלא. 10 v. הַיְצִיעַ כתיב; הַיָּצִיעַ קרי. 15 v. ס״א וְעַד־ וכן ד״ג, ר״ו, ת״ע
ות״ס. 15 v. צ״ל קוֹרוֹת כן ת״ע. 15 v. כן ב״א, ב״נ צִפָּה־ במקף. 16 v. מֵירְכוֹתֵי כתיב.
מֵירְכְתֵי קרי. 16 v. ב״א מֵירְכְתֵי בלא נעויא. ב״נ מֵירְכְתֵי בנעויא. 16 v. ס״א וְעַד־ וכן
ר״א. ד״ב, ד״ב ות״ס. 16 v. צ״ל הַקּוֹרוֹת בן ת״ע. 17 v. צ״ל לִפְנֵי הַדְּבִיר כן ת״ע ות״ר.

אַמָּה רֹחַב וְעֶשְׂרִים אַמָּה קוֹמָתוֹ וַיְצַפֵּהוּ זָהָב סָגוֹר
21 וַיְצַף מְבֵת אֶרֶז: וַיְצַף שְׁלֹמֹה אֶת־הַבַּיִת מִפְנִימָה וְזָהָב
סָגוֹר וַיַּעֲבֵר בְּרְתֻקוֹת זָהָב לִפְנֵי הַדְּבִיר וַיְצַפֵּהוּ זָהָב:
22 וְאֶת־כָּל־הַבַּיִת צִפָּה זָהָב עַד־תֵּם כָּל־הַבָּיִת וְכָל
23 הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר־לַדְּבִיר צִפָּה זָהָב: וַיַּעַשׂ בַּדְּבִיר שְׁנֵי
24 כְּרוּבִים עֲצֵי־שָׁמֶן עֶשֶׂר אַמּוֹת קוֹמָתוֹ: וְחָמֵשׁ אַמּוֹת
כְּנַף הַכְּרוּב הָאֶחָת וְחָמֵשׁ אַמּוֹת כְּנַף הַכְּרוּב הַשֵּׁנִית
25 עֶשֶׂר אַמּוֹת מִקְצֵות כְּנָפָיו וְעֶשֶׂר־קְצוֹת כְּנָפָיו: וְעֶשֶׂר
בָּאַמָּה הַכְּרוּב הַשֵּׁנִי מִדָּה אַחַת וְקֶצֶב אֶחָד לִשְׁנֵי
26 הַכְּרֻבִים: קוֹמַת הַכְּרוּב הָאֶחָד עֶשֶׂר בָּאַמָּה וְכֵן
27 הַכְּרוּב הַשֵּׁנִי: וַיִּתֵּן אֶת־הַכְּרוּבִים בְּתוֹךְ | הַבַּיִת הַפְּנִימִי
וַיִּפְרְשׂוּ אֶת־כַּנְפֵי הַכְּרֻבִים וַתִּגַּע כְּנַף־הָאֶחָד בַּקִּיר
וּכְנַף הַכְּרוּב הַשֵּׁנִי נֹגַעַת בַּקִּיר הַשֵּׁנִי וּכְנָפֵיהֶם אֶל־
28 תּוֹךְ הַבַּיִת נֹגְעֹת כָּנָף אֶל־כָּנָף: וַיְצַף אֶת־הַכְּרוּבִים
29 זָהָב: וְאֵת כָּל־קִירוֹת הַבַּיִת מָסָב חָקַק פִּתּוּחֵי מְקֻלָּעוֹת
30 כְּרוּבִים וְתִמֹרֹת וּפְטוּרֵי צִצִּים מִלִּפְנִים וְלַחִיצוֹן: וְאֶת־
31 קַרְקַע הַבַּיִת צִפָּה זָהָב לִפְנִימָה וְלַחִיצוֹן: וְאֶת פֶּתַח
הַדְּבִיר עָשָׂה דַלְתוֹת עֲצֵי־שָׁמֶן הָאַיִל מְזוּזוֹת חֲמֻשִׁית:
32 וּשְׁתֵּי דַלְתוֹת עֲצֵי־שָׁמֶן וַיְחַק עֲלֵיהֶם מְחֻקַּעַת כְּרוּבִים
וְתִמֹרֹת וּפְטוּרֵי צִצִּים וַיְצַף זָהָב וַיֵּרֶד עַל־הַכְּרוּבִים
33 וְעַל־הַתְּמֹרֹת אֶת־הַזָּהָב: וְכֵן עָשָׂה לְפֶתַח הַהֵיכָל
34 מְזוּזוֹת עֲצֵי־שָׁמֶן מֵאַת רְבִעִית: וּשְׁתֵּי דַלְתוֹת עֲצֵי
בְרוֹשִׁים שְׁנֵי צְלָעִים הַדֶּלֶת הָאַחַת גְּלִילִים וּשְׁנֵי קְלָעִים
35 הַדֶּלֶת הַשֵּׁנִית גְּלִילִים: וְקָלַע כְּרוּבִים וְתִמֹרֹת וּפְטָרֵי
36 צִצִּים וְצִפָּה זָהָב מְיֻשָּׁר עַל־הַמְּחֻקָּה: וַיִּבֶן אֶת־הֶחָצֵר
37 הַפְּנִימִית שְׁלֹשָׁה טוּרֵי גָזִית וְטוּר כְּרֻתֹת אֲרָזִים: בַּשָּׁנָה
הָרְבִעִית

---

v. 21 בְּרְתוּקוֹת כתיב, פְּרְתוּקוֹת קרי. v. 23 ס״א שְׁנֵי כְרוּבִים. v. 27 צ״ל בַּנְפֵיהֶם כֵּן ת״ע. v. 34 נ״ל קְלָעִים. v. 35 ס״א הַמְּחֻקָּה הַמִּם רפוי.

cubits in breadth, and twenty cubits in the height thereof: and he overlaid it with pure gold; and so covered the altar which was of cedar.

21 So Solomon overlaid the house within with pure gold: and he made a partition by the chains of gold before the oracle; and he overlaid it with gold.

22 And the whole house he overlaid with gold, until he had finished all the house: also the whole altar that was by the oracle he overlaid with gold.

23 And within the oracle he made two cherubims of olive tree, each ten cubits high.

24 And five cubits was the one wing of the cherub, and five cubits the other wing of the cherub: from the uttermost part of the one wing unto the uttermost part of the other were ten cubits.

25 And the other cherub was ten cubits: both the cherubims were of one measure and one size.

26 The height of the one cherub was ten cubits, and so was it of the other cherub.

27 And he set the cherubims within the inner house: and they stretched forth the wings of the cherubims, so that the wing of the one touched the one wall, and the wing of the other cherub touched the other wall; and their wings touched one another in the midst of the house.

28 And he overlaid the cherubims with gold.

29 And he carved all the walls of the house round about with carved figures of cherubims and palm trees and open flowers, within and without.

30 And the floor of the house he overlaid with gold, within and without.

31 And for the entering of the oracle he made doors of olive tree: the lintel and side posts were a

32 fifth part of the wall. The two doors also were of olive tree; and he carved upon them carvings of cherubims and palm trees and open flowers, and overlaid them with gold, and spread

33 gold upon the cherubims, and upon the palm trees. So also made he for the door of the temple

34 posts of olive tree, a fourth part of the wall. And the two doors were of fir tree: the two

35 leaves of the one door were folding, and the two leaves of the other door were folding. And he carved thereon cherubims and palm trees and open flowers: and covered them with gold

36 fitted upon the carved work. And he built the inner court with three rows of hewed stone,

37 and a row of cedar beams. In the fourth year

was the foundation of the house of the LORD laid, in the month Zif:

38 And in the eleventh year, in the month Bul, which is the eighth month, was the house finished throughout all the parts thereof, and according to all the fashion of it. So was he seven years in building it.

7 But Solomon was building his own house thirteen years, and he finished all his house.

2 He built also the house of the forest of Lebanon; the length thereof was an hundred cubits, and the breadth thereof fifty cubits, and the height thereof thirty cubits, upon four rows of cedar pillars, with cedar beams upon the pillars.

3 And it was covered with cedar above upon the beams, that lay on forty five pillars, fifteen in a row.

4 And there were windows in three rows, and light was against light in three ranks.

5 And all the doors and posts were square, with the windows: and light was against light in three ranks.

6 And he made a porch of pillars; the length thereof was fifty cubits, and the breadth thereof thirty cubits: and the porch was before them: and the other pillars and the thick beam were before them.

7 Then he made a porch for the throne where he might judge, even the porch of judgment: and it was covered with cedar from one

38 בַּשָּׁנָה הָאַחַת עֶשְׂרֵה בְּיֶרַח בּוּל הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי כָּלָה הַבַּיִת
1 לְכָל־דְּבָרָיו וּלְכָל־מִשְׁפָּטוֹ וַיִּבְנֵהוּ שֶׁבַע שָׁנִים: וְאֶת־
2 בֵּיתוֹ בָּנָה שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְכַל אֶת־כָּל־
בֵּיתוֹ: וַיִּבֶן אֶת־בֵּית | יַעַר הַלְּבָנוֹן מְאָה אַמָּה אָרְכּוֹ
חֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבּוֹ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתוֹ עַל־אַרְבָּעָה
3 טוּרֵי עַמּוּדֵי אֲרָזִים וּכְרֻתוֹת אֲרָזִים עַל־הָעַמּוּדִים: וְסָפוּן
בָּאֶרֶז מִמַּעַל עַל־הַצְּלָעוֹת אֲשֶׁר עַל־הָעַמּוּדִים אַרְבָּעִים
4 וַחֲמִשָּׁה חֲמִשָּׁה עָשָׂר הַטּוּר: וּשְׁקֻפִּים שְׁלֹשָׁה טוּרִים
5 וּמַחֲזֶה אֶל־מַחֲזֶה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים: וְכָל־הַפְּתָחִים וְהַמְּזוּזוֹת
6 רְבֻעִים שָׁקֻף וָמוּל מַחֲזֶה אֶל־מַחֲזֶה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים: וְאֵת
אוּלָם הָעַמּוּדִים עָשָׂה חֲמִשִּׁים אַמָּה אָרְכּוֹ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה
7 רָחְבּוֹ וְאוּלָם עַל־פְּנֵיהֶם וְעָב עַל־פְּנֵיהֶם: וְאוּלָם
הַכִּסֵּא אֲשֶׁר יִשְׁפֹּט־שָׁם אֻלָם הַמִּשְׁפָּט עָשָׂה וְסָפָן בְּאֶרֶז
8 מֵהַכְּרַכֶּבֶת עַד־הַכְּרַכֶּבֶת: וּבֵיתוֹ אֲשֶׁר־יֵשֵׁב שָׁם חָצֵר
הָאַחֶרֶת מִבֵּית לָאוּלָם כְּמַעֲשֶׂה הַזֶּה הָיָה וּבֵית יַעֲשֶׂה
9 לְבַת־פַּרְעֹה אֲשֶׁר לָקַח שְׁלֹמֹה כָּאוּלָם הַזֶּה: כָּל־אֵלֶּה
אֲבָנִים יְקָרוֹת כְּמִדּוֹת גָּזִית מְנֹרָרוֹת בַּמְּנֹרָה מִבַּיִת וּמֵחוּץ
וּמִמַּסָּד עַד־הַסְּתָפוֹת וּמֵחוּץ עַד־הֶחָצֵר הַגְּדוֹלָה:
10 וּמִיסָּד אֲבָנִים יְקָרוֹת אֲבָנִים גְּדֹלוֹת אַבְנֵי עֶשֶׂר אַמּוֹת
11 וְאַבְנֵי שְׁמֹנֶה אַמּוֹת: וּמִלְמַעְלָה אֲבָנִים יְקָרוֹת כְּמִדּוֹת
12 גָּזִית וָאָרֶז: וְחָצֵר הַגְּדוֹלָה סָבִיב שְׁלֹשָׁה טוּרִים גָּזִית
וְטוּר כְּרֻתוֹת אֲרָזִים וְלַחֲצַר בֵּית־יְהוָה הַפְּנִימִית וּלְאוּלָם
הַבָּיִת:
13 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיִּקַּח אֶת־חִירָם מִצֹּר: בֶּן־אִשָּׁה
14 אַלְמָנָה

38 v. ס״א חֲרְבִיעָת חסר יוד תגינא וכן דס״נ. וס״א חֲרְבִיעִית מלא דמלא וכן ד״א וה״ב.
39 v. מִשְׁפָּטוֹ כתיב. מִשְׁפָּקָיו קרי, בס״א מִשְׁפָּקָיו כתיב וקרי וכן ד״א וה״ב. 7, 2 v. ס״א עַלֵּי בסקף ובלא גגינת וכן ד״ב וד״נ. 4 v. כן ב״א, כ״נ אֲלֵי בגגיא. 7 v. ס״א וְקַפוּן מלא וכן ד״א וה״ב. 13 v. הַמִּסְרָה לְפָרֵשׁ וְיִקָּחֵל כְּמִנְחַת הַסְּפָרִים.

porch, which was of the like work. Solomon made also an house for Pharaoh's daughter,
9 whom he had taken to wife, like unto this porch. All these were of costly stones, according to the measures of hewed stones, sawed with saws, within and without, even from the foun-
10 dation unto the coping, and so on the outside toward the great court. And the foundation
11 was of costly stones, even great stones, stones of ten cubits, and stones of eight cubits. And
12 above were costly stones, after the measures of hewed stones, and cedars. And the great court round about was with three rows of hewed stones, and a row of cedar beams, both for
13 the inner court of the house of the LORD, and for the porch of the house. And king
14 Solomon sent and fetched Hiram out of Tyre. He was a widow's son

אַלְמָנָה הוּא מִמַּטֵּה נַפְתָּלִי וְאָבִיו אִישׁ־צֹרִי חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת
וַיִּמָּלֵא אֶת־הַחָכְמָה וְאֶת־הַתְּבוּנָה וְאֶת־הַדַּעַת לַעֲשׂוֹת
כָּל־מְלָאכָה בַּנְּחֹשֶׁת וַיָּבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיַּעַשׂ
15 אֶת־כָּל־מְלַאכְתּוֹ: וַיְצַר אֶת־שְׁנֵי הָעַמּוּדִים נְחֹשֶׁת שְׁמֹנֶה
עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמַת הָעַמּוּד הָאֶחָד וְחוּט שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה
16 אַמָּה יָסֹב אֶת־הָעַמּוּד הַשֵּׁנִי: וּשְׁתֵּי כֹתָרֹת עָשָׂה לְהָתֵךְ
עַל־רָאשֵׁי הָעַמֻּדִים מְצָק נְחֹשֶׁת חָמֵשׁ אַמּוֹת קוֹמַת
הַכֹּתֶרֶת הָאֶחָת וְחָמֵשׁ אַמּוֹת קוֹמַת הַכֹּתֶרֶת הַשֵּׁנִית:
17 שְׂבָכִים מַעֲשֵׂה שְׂבָכָה גְּדִלִים מַעֲשֵׂה שַׁרְשְׁרוֹת
לַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים שִׁבְעָה לַכֹּתֶרֶת
18 הָאֶחָת וְשִׁבְעָה לְכֹתֶרֶת הַשֵּׁנִית: וַיַּעַשׂ אֶת־הָעַמֻּדִים
וּשְׁנֵי טוּרִים סָבִיב עַל־הַשְּׂבָכָה הָאֶחָת לְכַסּוֹת אֶת־
הַכֹּתֶרֶת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָרִמֹּנִים וְכֵן עָשָׂה לַכֹּתֶרֶת
19 הַשֵּׁנִית: וְהַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים מַעֲשֵׂה שׁוֹשַׁן
20 בְּאוּלָם אַרְבַּע אַמּוֹת: וְהַכֹּתֶרֶת עַל־שְׁנֵי הָעַמּוּדִים גַּם־
מִמַּעַל מִלְּעֻמַּת הַבֶּטֶן אֲשֶׁר לְעֵבֶר שְׂבָכָה וְהָרִמֹּנִים
21 מְאתַיִם טֹרִים סָבִיב עַל הַכֹּתֶרֶת הַשֵּׁנִית: וַיָּקֶם אֶת־ס
הָעַמֻּדִים לְאוּלָם הַהֵיכָל וַיָּקֶם אֶת־הָעַמּוּד הַיְמָנִי וַיִּקְרָא
אֶת־שְׁמוֹ יָכִין וַיָּקֶם אֶת־הָעַמּוּד הַשְּׂמָאלִי וַיִּקְרָא אֶת־
22 שְׁמוֹ בֹּעַז: וְעַל רֹאשׁ הָעַמֻּדִים מַעֲשֵׂה שׁוֹשָׁן וַתִּתֹּם
23 מְלֶאכֶת הָעַמּוּדִים: וַיַּעַשׂ אֶת־
הַיָּם מוּצָק עֶשֶׂר בָּאַמָּה מִשְּׂפָתוֹ עַד־שְׂפָתוֹ ׀ עָגֹל
סָבִיב וְחָמֵשׁ בָּאַמָּה קוֹמָתוֹ וְקָוֶה שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה יָסֹב
24 אֹתוֹ סָבִיב: וּפִקְעֵים מִתַּחַת לִשְׂפָתוֹ ׀ סָבִיב סֹבְבִים
אֹתוֹ עֶשֶׂר בָּאַמָּה מַקִּפִים אֶת־הַיָּם סָבִיב שְׁנֵי טוּרִים

הפקעים

of the tribe of Naphtali, and his father was a man of Tyre, a worker in brass: and he was filled with wisdom, and understanding, and cunning to work all works in brass. And he came to king Solomon, and wrought all his work.

For he cast two pillars of brass, of eighteen cubits high apiece: and a line of twelve cubits did compass either of them about.

And he made two chapiters of molten brass, to set upon the tops of the pillars: the height of the one chapiter was five cubits, and the height of the other chapiter was five cubits:

And nets of checker work, and wreaths of chain work, for the chapiters which were upon the top of the pillars; seven for the one chapiter, and seven for the other chapiter.

And he made the pillars, and two rows round about upon the one network, to cover the chapiters that were upon the top, with pomegranates: and so did he for the other chapiter.

And the chapiters that were upon the top of the pillars were of lily work in the porch, four cubits.

And the chapiters upon the two pillars had pomegranates also above, over against the belly which was by the network: and the pomegranates were two hundred in rows round about upon the other chapiter.

And he set up the pillars in the porch of the temple: and he set up the right pillar, and called the name thereof Jachin: and he set up the left pillar, and called the name thereof Boaz. And upon the top of the pillars was lily work: so was the work of the pillars finished. And he made a molten sea, ten cubits from the one brim to the other: it was round all about, and his height was five cubits: and a line of thirty cubits did compass it round about. And under the brim of it round about there were knops compassing it, ten in a cubit, compassing the sea round about: the knops were cast in two rows,

v. 15 בח"ע נמצא כאן יסב אותו עֻבִּי הֶעָשׂוּד אַרְבַּע אֶצְבָּעוֹת גָּבוֹב וכן העמור הנו: עיין ירמיה נ"ב כ"א. v. 16 ס"א הָעַמּוּדִים. v. 19 בס"א נכסר עליו הָרִמֹּנִים פליג. v. 21 ס"א שׁוֹשָׁן או שׁוֹשָׁן וכן ד"ב: עיין פסוק כ"ב. v. 20 שְׂבָכָה כתיב. הַשְּׂבָכָה קרי. v. 23 ס"א אל. וס"א עָל. v. 24 וְקָוֶה כתיב, וְקָו קרי.

when it was cast.

25 It stood upon twelve oxen, three looking toward the north, and three looking toward the west, and three looking toward the south, and three looking toward the east: and the sea was set above upon them, and all their hinder parts were inward.

26 And it was an hand breadth thick, and the brim thereof was wrought like the brim of a cup, with flowers of lilies: it contained two thousand baths.

27 And he made ten bases of brass; four cubits was the length of one base, and four cubits the breadth thereof, and three cubits the height of it.

28 And the work of the bases was on this manner: they had borders, and the borders were between the ledges:

29 And on the borders that were between the ledges were lions, oxen, and cherubims: and upon the ledges there was a base above: and beneath the lions and oxen were certain additions made of thin work.

30 And every base had four brasen wheels, and plates of brass: and the four corners thereof had undersetters: under the laver were undersetters molten, at the side of every addition.

31 And the mouth of it within the chapiter and above was a cubit: but the mouth thereof was round after the work of the base, a cubit and an half: and also upon the mouth of it were gravings with their

32 borders, foursquare, not round. And under the borders were four wheels; and the axletrees of the wheels were joined to the base: and the height of a wheel was a cubit and half a cubit.

33 And the work of the wheels was like the work of a chariot wheel: their axletrees, and their

34 naves, and their felloes, and their spokes, were all molten. And there were four undersetters to the four corners of one base: and the undersetters were of the very base itself.

35 And in the top of the base was there a round compass of half a cubit high: and on the top of the

36 base the ledges thereof and the borders thereof were of the same. For on the plates of the ledges thereof, and on the borders thereof, he graved cherubims, lions, and palm trees, according to the proportion of every one, and additions round about.

37 After this manner he made the ten bases:

25 הָעֹמְדִים יְצֻקִים בִּיצֻקָתָו׃ עִמֹּד עַל־שְׁנֵי עָשָׂר בָּקָר
שְׁלֹשָׁה פֹנִים ׀ צָפוֹנָה וּשְׁלֹשָׁה פְּנִים יָמָּה וּשְׁלֹשָׁה ׀
פְּנִים נֶגְבָּה וּשְׁלֹשָׁה פְּנִים מִזְרָחָה וְהַיָּם עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה
26 וְכָל־אֲחֹרֵיהֶם בָּיְתָה׃ וְעָבְיִו טֶפַח וּשְׂפָתוֹ כְּמַעֲשֵׂה
שְׂפַת־כּוֹס פֶּרַח שׁוֹשָׁן אַלְפַּיִם בַּת יָכִיל׃
27 וַיַּעַשׂ אֶת־הַמְּכֹנוֹת עֶשֶׂר נְחֹשֶׁת אַרְבַּע בָּאַמָּה אׇרְכָּהּ
הַמְּכוֹנָה הָאֶחָת וְאַרְבַּע בָּאַמָּה רָחְבָּהּ וְשָׁלֹשׁ בָּאַמָּה
28 קוֹמָתָהּ׃ וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּכוֹנָה מִסְגְּרֹת לָהֶם וּמִסְגְּרֹת
29 בֵּין הַשַּׁלְּבִים׃ וְעַל־הַמִּסְגְּרוֹת אֲשֶׁר ׀ בֵּין הַשַּׁלְּבִים
אֲרָיוֹת ׀ בָּקָר וּכְרוּבִים וְעַל־הַשַּׁלְּבִים כֵּן מִמָּעַל וּמִתַּחַת
30 לָאֲרָיוֹת וְלִבְלָךְ לְיוֹת מַעֲשֶׂה מוֹרָד׃ וְאַרְבָּעָה אוֹפַנֵּי
נְחֹשֶׁת לַמְּכוֹנָה הָאֶחָת וְסַרְנֵי נְחֹשֶׁת וְאַרְבָּעָה פַּעֲמֹתֶיהָ
כְּתֵפֹת לָהֶם מִתַּחַת לַכִּיֹּר הַכְּתֵפֹת יְצֻקוֹת מֵעֵבֶר אִישׁ
31 לְיוֹתוֹ׃ וּפִיהוּ מִבַּיִת לַכֹּתֶרֶת וְלְמַעְלָה בָּאַמָּה וּפִיהָ עָגֹל
מַעֲשֵׂה־כֵן אַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה וְגַם־עַל־פִּיהָ מִקְלָעוֹת
32 וּמִסְגְּרֹתֵיהֶם מְרֻבָּעוֹת לֹא־עֲגֹלוֹת׃ וְאַרְבַּעַת הָאוֹפַנִּים
לְמִתַּחַת לַמִּסְגְּרוֹת וְיֹדוֹת הָאוֹפַנִּים בַּמְּכוֹנָה וְקוֹמַת
33 הָאוֹפָן הָאֶחָד אַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה׃ וּמַעֲשֵׂה הָאוֹפַנִּים
כְּמַעֲשֵׂה אוֹפַן הַמֶּרְכָּבָה יְדוֹתָם וַחֲשֻׁקֵיהֶם וְחִשֻּׁרֵיהֶם
34 וְחִשְּׁרֵיהֶם הַכֹּל מוּצָק׃ וְאַרְבַּע כְּתֵפוֹת אֶל אַרְבַּע
35 פִּנּוֹת הַמְּכוֹנָה הָאַחַת מִן־הַמְּכוֹנָה כְּתֵפֶיהָ׃ וּבְרֹאשׁ
הַמְּכוֹנָה חֲצִי הָאַמָּה קוֹמָה עָגֹל ׀ סָבִיב וְעַל רֹאשׁ
36 הַמְּכוֹנָה יְדֹתֶיהָ וּמִסְגְּרֹתֶיהָ מִמֶּנָּה׃ וַיְפַתַּח עַל־לְחֹת
יְדֹתֶיהָ וְעַל וּמִסְגְּרֹתֶיהָ כְּרוּבִים אֲרָיוֹת וְתִמֹרֹת כְּמַעֲרֵ־
37 אִישׁ וְלִיוֹת סָבִיב׃ כָּזֹאת עָשָׂה אֶת עֶשֶׂר הַמְּכֹנוֹת

מוצק

25 סביר שְׁנֵים. 27 v. בס"א אין כאן פסקא. 28, 29 vv. ס"א הַשַּׁלְּבִים הש"ס וכן ר"ג ד"ז, ד"ז ור"ס. 29 v. כן ב"א, ב"ג וְעַל־ בלא נעזיא. 30 v. ס"א וּמִתַּחַת וכן ד"א, ר"ב ור"ת. 30 v. כן ברוב ספרים כ"ו, ד"י ודפ"ו, ס"א הַכְּתֵפוֹת מלא וכן ד"א. ר"ב, ד"ו, ד"ז, ד"ס, ד"י ור"ד. 34 v. כן לסערבאי למדנחאי עַל. 36 v. ומספרתיה כתיב, סַפְּרֹתֶיהָ קרי.

מִוּצָק אֶחָד מִדָּה אַחַת קֶנֶה אֶחָד לְכֻלָּהֵנָּה׃
38 וַיַּעַשׂ עֶשֶׂר כִּיֹּרוֹת נְחֹשֶׁת אַרְבָּעִים בַּת
יָכִיל ׀ הַכִּיּוֹר הָאֶחָד אַרְבָּע בָּאַמָּה הַכִּיּוֹר הָאֶחָד
39 כִּיּוֹר אֶחָד עַל־הַמְּכוֹנָה הָאַחַת לְעֶשֶׂר הַמְּכֹנוֹת׃ וַיִּתֵּן
אֶת־הַמְּכֹנוֹת חָמֵשׁ עַל־כֶּתֶף הַבַּיִת מִיָּמִין וְחָמֵשׁ עַל־
כֶּתֶף הַבַּיִת מִשְּׂמֹאלוֹ וְאֶת־הַיָּם נָתַן מִכֶּתֶף הַבַּיִת
40 הַיְמָנִית קֵדְמָה מִמּוּל נֶגֶב׃ וַיַּעַשׂ
חִירוֹם אֶת־הַכִּיֹּרוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וַיְכַל
חִירָם לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה לַמֶּלֶךְ
41 שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה׃ עַמּוּדִים שְׁנַיִם וְגֻלֹּת הַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר־
עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים שְׁתָּיִם וְהַשְּׂבָכוֹת שְׁתַּיִם לְכַסּוֹת
אֶת־שְׁתֵּי גֻּלּוֹת הַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים׃
42 וְאֶת־הָרִמֹּנִים אַרְבַּע מֵאוֹת לִשְׁתֵּי הַשְּׂבָכוֹת שְׁנֵי־
טוּרִים רִמֹּנִים לַשְּׂבָכָה הָאֶחָת לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גֻּלּוֹת
43 הַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָעַמּוּדִים׃ וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת עָשָׂר
44 וְאֶת־הַכִּיֹּרֹת עָשְׂרֵה עַל־הַמְּכֹנוֹת׃ וְאֶת־הַיָּם הָאֶחָד
45 וְאֶת־הַבָּקָר שְׁנֵים־עָשָׂר תַּחַת הַיָּם׃ וְאֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־
הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וְאֵת כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
עָשָׂה חִירָם לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה נְחֹשֶׁת מְמֹרָט׃
46 בְּכִכַּר הַיַּרְדֵּן יְצָקָם הַמֶּלֶךְ בְּמַעֲבֵה הָאֲדָמָה בֵּין
47 סֻכּוֹת וּבֵין צָרְתָן׃ וַיַּנַּח שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־הַכֵּלִים מֵרֹב
48 מְאֹד מְאֹד לֹא נֶחְקַר מִשְׁקַל הַנְּחֹשֶׁת׃ וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה
אֵת כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בֵּית יְהוָה אֶת מִזְבַּח הַזָּהָב
49 וְאֶת־הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר עָלָיו לֶחֶם הַפָּנִים זָהָב׃ וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת
חמש

all of them had one casting, one measure, and one size.
38 Then made he ten lavers of brass: one laver contained forty baths: and every laver was four cubits: and upon every one of the ten bases one laver.
39 And he put five bases on the right side of the house, and five on the left side of the house: and he set the sea on the right side of the house eastward over against the south.
40 And Hiram made the lavers, and the shovels, and the basons. So Hiram made an end of doing all the work that he made king Solomon for the house of the LORD:
41 The two pillars, and the two bowls of the chapiters that were on the top of the two pillars; and the two networks, to cover the two bowls of the chapiters which were upon the top of the pillars;
42 And four hundred pomegranates for the two networks, even two rows of pomegranates for one network, to cover the two bowls of the chapiters that were upon the pillars;
43 And the ten bases, and ten lavers on the bases;
44 And one sea, and twelve oxen under the sea;
45 And the pots, and the shovels, and the basons: and all these vessels, which Hiram made to king Solomon for the house of the LORD, were of bright brass.
46 In the plain of Jordan did the king cast them, in the clay ground between Succoth
47 and Zarthan. And Solomon left all the vessels unweighed, because they were exceeding
48 many: neither was the weight of the brass found out. And Solomon made all the vessels that pertained unto the house of the LORD: the altar of gold, and the table of gold, where-
49 upon the shewbread was, And the candlesticks

v. 37 ס״א וְקָנֶה. כן כ״א, ב״נ לכְלָהֵנָּה. v. 40 הספרה לפרשת ויקהל כמנהג חאשכנזים, והספרה לפרשת פקודי כמנהג הספרדים. v. 40 ס״א הַיְּעוֹת וכן ר״א. ד״ב. ר״ג. ת״ע ות״ר: עיין לקמן פסוק כ״ה. וד״ה ב׳ ד׳ י״א. v. 42 ס״א רֹאשׁ וכן ד״ק. ת״ס ות״ר: עיין לעיל פסוק מ״א. v. 45 הָאֵלֶּה כתיב. ס״א הָאֹהֶל כתיב וקרי וכן ר״א. ד״ב. ד״ו וד״י״א. v. 48 ס״א מִבַּיִת.

of pure gold, five on the right side, and five on the left, before the oracle, with the flowers, and the lamps, and the tongs of gold,

50 And the bowls, and the snuffers, and the basons, and the spoons, and the censers of pure gold; and the hinges of gold, both for the doors of the inner house, the most holy place, and for the doors of the house, to wit, of the temple.

51 So was ended all the work that king Solomon made for the house of the LORD. And Solomon brought in the things which David his father had dedicated; even the silver, and the gold, and the vessels, did he put among the treasures of the house of the LORD.

8 Then Solomon assembled the elders of Israel, and all the heads of the tribes, the chief of the fathers of the children of Israel, unto king Solomon in Jerusalem, that they might bring up the ark of the covenant of the LORD out of the city of David, which is Zion.

2 And all the men of Israel assembled themselves unto king Solomon at the feast in the month Ethanim, which is the seventh month.

3 And all the elders of Israel came, and the priests took up the ark.

4 And they brought up the ark of the LORD, and the tabernacle of the congregation, and all the holy vessels that were in the tabernacle, even those did the priests and the

50 חָמֵשׁ מִימִין וְחָמֵשׁ מִשְּׂמֹאל לִפְנֵי הַדְּבִיר זָהָב סָגוּר
וְהַפָּרַח וְהַנֵּרֹת וְהַמַּלְקָחַיִם זָהָב׃ וְהַסִּפּוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת
וְהַמְּזַרְקוֹת וְהַכַּפּוֹת וְהַמַּחְתּוֹת זָהָב סָגוּר וְהַפְּתוֹת
51 לְדַלְתוֹת הַבַּיִת הַפְּנִימִי לְקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים לְדַלְתֵי
הַבַּיִת לַהֵיכָל זָהָב׃ וַתֵּשְׁלַם כָּל־
הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה וַיָּבֵא
שְׁלֹמֹה אֶת־קֳדָשֵׁי ׀ דָּוִד אָבִיו אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב
ח וְאֶת־הַכֵּלִים נָתַן בְּאֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה׃
אָז יַקְהֵל שְׁלֹמֹה אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־רָאשֵׁי
הַמַּטּוֹת נְשִׂיאֵי הָאָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
2 יְרוּשָׁלִָם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה מֵעִיר דָּוִד
3 הִוא צִיּוֹן׃ וַיִּקָּהֲלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל
4 בְּיֶרַח הָאֵתָנִים בֶּחָג הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃ וַיָּבֹאוּ
כָּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאָרֹן׃ וַיַּעֲלוּ
5 אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ
אֲשֶׁר בָּאֹהֶל וַיַּעֲלוּ אֹתָם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם׃ וְהַמֶּלֶךְ
שְׁלֹמֹה וְכָל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל הַנּוֹעָדִים עָלָיו אִתּוֹ לִפְנֵי
6 הָאָרֹן מְזַבְּחִים צֹאן וּבָקָר אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפְרוּ וְלֹא יִמָּנוּ
מֵרֹב׃ וַיָּבִאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ
7 אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת אֶל־קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים אֶל־תַּחַת כַּנְפֵי
הַכְּרוּבִים׃ כִּי הַכְּרוּבִים פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם אֶל־מְקוֹם
8 הָאָרֹן וַיָּסֹכּוּ הַכְּרֻבִים עַל־הָאָרוֹן וְעַל־בַּדָּיו מִלְמָעְלָה׃
וַיַּאֲרִכּוּ הַבַּדִּים וַיֵּרָאוּ רָאשֵׁי הַבַּדִּים מִן־הַקֹּדֶשׁ עַל־
פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ הַחוּצָה וַיִּהְיוּ שָׁם עַד הַיּוֹם
הַזֶּה

---

v. 50 סְבִיב וכן ד׳א ור׳ב. v. 51 המסורה לפרשת פקודי כסנהג האשכנזים. ח׳ 1 v. בס׳א אין כאן פסקא. 1 v. ס׳א את־כָּל־ וכן ת״ע, ת״ם ות״ד. 1 v. ס׳א אתי וכן ד״ג. ר״א תר׳ ר״ק ות״ק. 2 v. המסורה ליום שני של חג הסוכות. 3 v. ס׳א חֲאִיתָנִים בלא וכן ד״א ור״ב. 7 v. ס״א חַנְרָבִים חסר וכן ד ז, ד״ם, ר״ב, ד״ר ות״ס. 7 v. צ״ל עַל־ כן תר׳, ת״ע ות״ד: ע״ין ד״ח כ, ה׳ ת׳. 7 v. ברית ב, ת׳ ת׳ כתיב וַיַּסּוּ.

5 Levites bring up. And king Solomon, and all the congregation of Israel, that were assembled unto him, were with him before the ark, sacrificing sheep and oxen, that could not be
6 told nor numbered for multitude. And the priests brought in the ark of the covenant of the LORD unto his place, into the oracle of the house, to the most holy place, even under the
7 wings of the cherubims. For the cherubims spread forth their two wings over the place of
8 the ark, and the cherubims covered the ark and the staves thereof above. And they drew out the staves, that the ends of the staves were seen out in the holy place before the oracle, and they were not seen without: and there they are unto this day.

9 There was nothing in the ark save the two tables of stone, which Moses put there at Horeb, when the LORD made a covenant with the children of Israel, when they came out of the land of Egypt.

10 And it came to pass, when the priests were come out of the holy place, that the cloud filled the house of the LORD,

11 So that the priests could not stand to minister because of the cloud: for the glory of the LORD had filled the house of the LORD.

12 Then spake Solomon, The LORD said that he would dwell in the thick darkness.

13 I have surely built thee an house to dwell in, a settled place for thee to abide in for ever.

14 And the king turned his face about, and blessed all the congregation of Israel: (and all the congregation of Israel stood;)

15 And he said, Blessed be the LORD God of Israel, which spake with his mouth unto David my father, and hath with his hand fulfilled it, saying,

16 Since the day that I brought forth my people Israel out of Egypt, I chose no city out of all the tribes of Israel to build an house, that my name might be therein; but I chose David to be over my people Israel.

17 And it was in the heart of David my father to build an house for the name of the LORD God of Israel.

18 And the LORD said unto David my father, Whereas it was in thine heart to build an house unto my name, thou didst

19 well that it was in thine heart. Nevertheless thou shalt not build the house; but thy son that

20 shall come forth out of thy loins, he shall build the house unto my name. And the LORD hath performed his word that he spake, and I am risen up in the room of David my father, and sit on the throne of Israel, as the LORD promised, and have built an house for the name of the

21 LORD God of Israel. And I have set there a place for the ark, wherein is the covenant of the LORD, which he made with our fathers, when he brought them out of the land of Egypt.

22 And Solomon stood before the altar of the LORD in the presence of all the congregation of

23 Israel, and spread forth his hands toward heaven: And he said, LORD God of Israel, there is no God like thee, in heaven above, or on earth beneath, who keepest covenant and mercy

9 אֵין בָּאָרוֹן רַק שְׁנֵי לֻחוֹת הָאֲבָנִים אֲשֶׁר הִנִּיחַ
שָׁם מֹשֶׁה בְּחֹרֵב ׀ אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
10 בְּצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיְהִי בְּצֵאת הַכֹּהֲנִים מִן־הַקֹּדֶשׁ
11 וְהֶעָנָן מָלֵא אֶת־בֵּית יְהוָה: וְלֹא־יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמֹד ס
לְשָׁרֵת מִפְּנֵי הֶעָנָן כִּי־מָלֵא כְּבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית
12 יְהוָה: אָז אָמַר שְׁלֹמֹה יְהוָה אָמַר
13 לִשְׁכֹּן בָּעֲרָפֶל: בָּנֹה בָנִיתִי בֵּית זְבֻל לָךְ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ
14 עוֹלָמִים: וַיַּסֵּב הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו וַיְבָרֶךְ אֵת כָּל־קְהַל
15 יִשְׂרָאֵל וְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל עֹמֵד: וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיו אֶת דָּוִד אָבִי וּבְיָדֹו מִלֵּא
16 לֵאמֹר: מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל
מִמִּצְרַיִם לֹא־בָחַרְתִּי בְּעִיר מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִבְנוֹת
בַּיִת לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם וָאֶבְחַר ׀ בְּדָוִד לִהְיוֹת עַל־עַמִּי
17 יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי עִם־לְבָב דָּוִד אָבִי לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם
18 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִד אָבִי יַעַן
אֲשֶׁר הָיָה עִם־לְבָבְךָ לִבְנוֹת בַּיִת לִשְׁמִי הֱטִיבֹתָ כִּי
19 הָיָה עִם־לְבָבֶךָ: רַק אַתָּה לֹא תִבְנֶה הַבָּיִת כִּי אִם־
20 בִּנְךָ הַיֹּצֵא מֵחֲלָצֶיךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי: וַיָּקֶם
יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר וָאָקֻם תַּחַת ׀ דָּוִד אָבִי וָאֵשֵׁב
עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וָאֶבְנֶה הַבַּיִת לְשֵׁם
21 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וָאָשִׂם שָׁם מָקוֹם לָאָרוֹן אֲשֶׁר־
שָׁם בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר כָּרַת עִם־אֲבֹתֵינוּ בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם
22 מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיַּעֲמֹד שְׁלֹמֹה
לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו
23 הַשָּׁמָיִם: וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵין כָּמוֹךָ אֱלֹהִים
בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד
לְעַבְדֶיךָ

9 v. ב״ל לְחוֹת חֹרֵב וגו׳ כן ת״נ. 13 v. בָּנוֹ קרי. 16 v. בס״א בָּנִיתִי כתיב. בָּנִיתִי קרי: עיין פסוק ס״ח. 16 v. ב״ל ואבחר בירושלם להיות שמי שם ואחר וגו׳ כן ת״ע: עיין ד״ה ב. ו׳ ו׳. 22 v. בס״א אין כאן פסקא. 23 v. בהללי ככוזי.

24 לְעַבְדֶּיךָ הַהֹלְכִים לְפָנֶיךָ בְּכָל־לִבָּם: אֲשֶׁר שָׁמַרְתָּ
לְעַבְדְּךָ דָּוִד אָבִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לוֹ וַתְּדַבֵּר בְּפִיךָ
25 וּבְיָדְךָ מִלֵּאתָ כַּיּוֹם הַזֶּה: וְעַתָּה יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
שְׁמֹר לְעַבְדְּךָ דָּוִד אָבִי אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לוֹ לֵאמֹר
לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מִלְּפָנַי יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל
רַק אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ אֶת־דַּרְכָּם לָלֶכֶת לְפָנַי כַּאֲשֶׁר
26 הָלַכְתָּ לְפָנָי: וְעַתָּה ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֵאָמֵן נָא דְּבָרֶיךָ
27 אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְעַבְדְּךָ דָּוִד אָבִי: כִּי הַאֻמְנָם יֵשֵׁב אֱלֹהִים
עַל־הָאָרֶץ הִנֵּה הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלוּךָ
28 אַף כִּי־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי: וּפָנִיתָ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ
וְאֶל־תְּחִנָּתוֹ יְהוָה אֱלֹהָי לִשְׁמֹעַ אֶל־הָרִנָּה וְאֶל־הַתְּפִלָּה
29 אֲשֶׁר עַבְדְּךָ מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ הַיּוֹם: לִהְיוֹת עֵינְךָ פְּתֻחֹת
אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה לַיְלָה וָיוֹם אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַרְתָּ
יִהְיֶה שְׁמִי שָׁם לִשְׁמֹעַ אֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל
30 עַבְדְּךָ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה: וְשָׁמַעְתָּ אֶל־תְּחִנַּת עַבְדְּךָ
וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְאַתָּה
תִּשְׁמַע אֶל־מְקוֹם שִׁבְתְּךָ אֶל־הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַעְתָּ וְסָלָחְתָּ:
31 אֵת אֲשֶׁר יֶחֱטָא אִישׁ לְרֵעֵהוּ וְנָשָׂא־בוֹ אָלָה לְהַאֲלֹתוֹ
32 וּבָא אָלָה לִפְנֵי מִזְבַּחֲךָ בַּבַּיִת הַזֶּה: וְאַתָּה ׀ תִּשְׁמַע
הַשָּׁמַיִם וְעָשִׂיתָ וְשָׁפַטְתָּ אֶת־עֲבָדֶיךָ לְהַרְשִׁיעַ רָשָׁע
לָתֵת דַּרְכּוֹ בְרֹאשׁוֹ וּלְהַצְדִּיק צַדִּיק לָתֵת לוֹ כְּצִדְקָתוֹ:
33 בְּהִנָּגֵף עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אוֹיֵב
אֲשֶׁר יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְשָׁבוּ אֵלֶיךָ וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ וְהִתְפַּלְלוּ
34 וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בַּבַּיִת הַזֶּה: וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם
וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וַהֲשֵׁבֹתָם אֶל־הָאֲדָמָה

with thy servants that walk before thee with all their heart:

24 Who hast kept with thy servant David my father that thou promisedst him: thou spakest also with thy mouth, and hast fulfilled it with thine hand, as it is this day.

25 Therefore now, LORD God of Israel, keep with thy servant David my father that thou promisedst him, saying, There shall not fail thee a man in my sight to sit on the throne of Israel; so that thy children take heed to their way, that they walk before me as thou hast walked before me.

26 And now, O God of Israel, let thy word, I pray thee, be verified, which thou spakest unto thy servant David my father.

27 But will God indeed dwell on the earth? behold, the heaven and heaven of heavens cannot contain thee; how much less this house that I have builded?

28 Yet have thou respect unto the prayer of thy servant, and to his supplication, O LORD my God, to hearken unto the cry and to the prayer, which thy servant prayeth before thee to day:

29 That thine eyes may be open toward this house night and day, even toward the place of which thou hast said, My name shall be there: that thou mayest hearken unto the prayer which thy servant shall make toward this place.

30 And hearken thou to the supplication of thy servant, and of thy people Israel, when they shall pray toward this place: and hear thou in heaven thy dwelling place: and when thou hearest, forgive.

31 If any man trespass against his neighbour, and an oath be laid upon him to cause him to swear, and the oath come before thine altar in this house:

32 Then hear thou in heaven, and do, and judge thy servants, condemning the wicked, to bring his way upon his head; and justifying the righteous, to give him according to his righteousness.

33 When thy people Israel be smitten down before the enemy, because they have sinned against thee, and shall turn again to thee, and confess thy name, and pray, and make supplication unto thee in this house:

34 Then hear thou in heaven, and forgive the sin of thy people Israel, and bring them again unto the land

---

אשר

v. 26 ס׳א ועתה יהוה אלהי וכן ת׳ע, ת׳ם ות׳ר. v. 26 דְּבָרְךָ כתיב, דְּבָרֶיךָ קרי, בס׳א דְּבָרְךָ כתיב וקרי וכן ד׳א, ד׳ב, ת׳ע ות׳ס. v. 29 ס׳א עֵינֶיךָ וכן ד׳א, ד׳ב, ד׳ו ות׳א. v. 29 בס׳א אֶל־ כתיב, עֲלֵי־ קרי. v. 29 ס׳א אשר. v. 30 בס׳א תִּפְלַּת ונפסר עליו ס׳א תחנת. v. 31 ס׳א ונקא בשבואל וכן ד׳ו, ד׳ם, ד׳ר, ד׳ש ו׳ט׳ו. v. 31 צ׳ל וְאָלָה כן חר, ת׳ע וח׳ס. v. 33 בס׳א אין כאן ספקא. v. 33 ס׳א פי וכן ד׳א, ד׳ב, ת׳ע, ת׳ס ות׳ר.

which thou gavest unto their fathers.

35 When heaven is shut up, and there is no rain, because they have sinned against thee; if they pray toward this place, and confess thy name, and turn from their sin, when thou afflictest them:

36 Then hear thou in heaven, and forgive the sin of thy servants, and of thy people Israel, that thou teach them the good way wherein they should walk, and give rain upon thy land, which thou hast given to thy people for an inheritance.

37 If there be in the land famine, if there be pestilence, blasting, mildew, locust, or if there be caterpiller; if their enemy besiege them in the land of their cities; whatsoever plague, whatsoever sickness there be;

38 What prayer and supplication soever be made by any man, or by all thy people Israel, which shall know every man the plague of his own heart, and spread forth his hands toward this house:

39 Then hear thou in heaven thy dwelling place, and forgive, and do, and give to every man according to his ways, whose heart thou knowest; (for thou, even thou only, knowest the hearts of all the children of men;)

40 That they may fear thee all the days that they live in the land which thou gavest unto our fathers.

41 Moreover concerning a stranger, that is not of thy

42 people Israel, but cometh out of a far country for thy name's sake; (For they shall hear of thy great name, and of thy strong hand, and of thy stretched out arm;) when he shall come

43 and pray toward this house; Hear thou in heaven thy dwelling place, and do according to all that the stranger calleth to thee for: that all people of the earth may know thy name, to fear thee, as do thy people Israel; and that they may know that this house, which I have builded, is

44 called by thy name. If thy people go out to battle against their enemy, whithersoever thou shalt send them, and shall pray unto the LORD toward the city which thou hast chosen, and toward the house

35 אֲשֶׁר נָתַתָּ לַאֲבוֹתָם׃ בַּהֲעָצֵר שָׁמַיִם
וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם
הַזֶּה וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ וּמֵחַטָּאתָם יָשׁוּבוּן כִּי תַעֲנֵם׃
36 וְאַתָּה ׀ תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עֲבָדֶיךָ וְעַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל כִּי תוֹרֵם אֶת־הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ
וְנָתַתָּה מָטָר עַל־אַרְצְךָ אֲשֶׁר־נָתַתָּה לְעַמְּךָ לְנַחֲלָה׃
37 רָעָב כִּי־יִהְיֶה בָּאָרֶץ דֶּבֶר כִּי־יִהְיֶה
שִׁדָּפוֹן יֵרָקוֹן אַרְבֶּה חָסִיל כִּי יִהְיֶה כִּי יָצַר־לוֹ אֹיְבוֹ
38 בְּאֶרֶץ שְׁעָרָיו כָּל־נֶגַע כָּל־מַחֲלָה׃ כָּל־תְּפִלָּה כָּל־
תְּחִנָּה אֲשֶׁר תִּהְיֶה לְכָל־הָאָדָם לְכֹל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
יֵדְעוּן אִישׁ נֶגַע לְבָבוֹ וּפָרַשׂ כַּפָּיו אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃
39 וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שִׁבְתֶּךָ וְסָלַחְתָּ וְעָשִׂיתָ
וְנָתַתָּ לָאִישׁ כְּכָל־דְּרָכָיו אֲשֶׁר תֵּדַע אֶת־לְבָבוֹ כִּי־
40 אַתָּה יָדַעְתָּ לְבַדְּךָ אֶת־לִבַּב כָּל־בְּנֵי הָאָדָם׃ לְמַעַן
יִרְאוּךָ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־הֵם חַיִּים עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
41 נָתַתָּה לַאֲבֹתֵינוּ׃ וְגַם אֶל־הַנָּכְרִי
אֲשֶׁר לֹא־מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הוּא וּבָא מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה לְמַעַן
42 שְׁמֶךָ׃ כִּי יִשְׁמְעוּן אֶת־שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְאֶת־יָדְךָ הַחֲזָקָה
43 וּזְרֹעֲךָ הַנְּטוּיָה וּבָא וְהִתְפַּלֵּל אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ אַתָּה
תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שִׁבְתְּךָ וְעָשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר־יִקְרָא
אֵלֶיךָ הַנָּכְרִי לְמַעַן יֵדְעוּן כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־שְׁמֶךָ
לְיִרְאָה אוֹתְךָ כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלָדַעַת כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא
44 עַל־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ כִּי־
יֵצֵא עַמְּךָ לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבוֹ בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵם
וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ הָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בָּהּ וְהַבַּיִת
אשר־

---

v. 34 ס״א לַאֲבוֹתָם חסר וכן ד״א, ד״ב ות״נ. v. 35 בסותה כַּחֲטֹאתָם. v. 37 צ״ל בְּאַחַד כן ת״ע ות״ס. v. 37 ס״א וְכָל־ וכן ד״א, ד״ב וה״ס: עיין ד״ה ב, ו׳ כ״ח. v. 38 ס״א וְכָל־ וכן ח״ס. vv. 41, 44 בס״א אין כאן מסקא. v. 43 ס״א וְאַתָּה וכן ד״א, ד״ב. ת״ע וה״ס: עיין ד״ה ב, ו׳ ל״ג. v. 44 ס״א אֹיְבָיו וכן תר׳ ת״ע, ת״ס וה״ר: עיין ד״ה ב, ו׳ ל״ד.

45 אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ הַשָּׁמַיִם אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־
46 תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם׃ כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ כִּי אֵין אָדָם
אֲשֶׁר לֹא־יֶחֱטָא וְאָנַפְתָּ בָּם וְנָתַתָּם לִפְנֵי אוֹיֵב וְשָׁבוּם
47 שֹׁבֵיהֶם אֶל־אֶרֶץ הָאוֹיֵב רְחוֹקָה אוֹ קְרוֹבָה׃ וְהֵשִׁיבוּ
אֶל־לִבָּם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יִשְׁבוּ־שָׁם וְשָׁבוּ ׀ וְהִתְחַנּוּ אֵלֶיךָ
48 בְּאֶרֶץ שֹׁבֵיהֶם לֵאמֹר חָטָאנוּ וְהֶעֱוִינוּ רָשָׁעְנוּ׃ וְשָׁבוּ
אֵלֶיךָ בְּכָל־לִבָּם וּבְכָל־נַפְשָׁם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם אֲשֶׁר־
שָׁבוּ אֹתָם וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ אַרְצָם אֲשֶׁר נָתַתָּה
לַאֲבוֹתָם הָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ׃
49 וְשָׁמַעְתָּ הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שִׁבְתְּךָ אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־
50 תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם׃ וְסָלַחְתָּ לְעַמְּךָ אֲשֶׁר חָטְאוּ־
לָךְ וּלְכָל־פִּשְׁעֵיהֶם אֲשֶׁר פָּשְׁעוּ־בָךְ וְנָתַתָּם לְרַחֲמִים
51 לִפְנֵי שׁוֹבֵיהֶם וְרִחֲמוּם׃ כִּי־עַמְּךָ וְנַחֲלָתְךָ הֵם אֲשֶׁר
52 הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם מִתּוֹךְ כּוּר הַבַּרְזֶל׃ לִהְיוֹת עֵינְךָ
פְּתֻחֹת אֶל־תְּחִנַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּחִנַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
53 לִשְׁמֹעַ אֲלֵיהֶם בְּכֹל קָרְאָם אֵלֶיךָ׃ כִּי־אַתָּה הִבְדַּלְתָּם
לְךָ לְנַחֲלָה מִכָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ בְיַד ׀ מֹשֶׁה
עַבְדֶּךָ בְּהוֹצִיאֲךָ אֶת־אֲבֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם אֲדֹנָי יְהוִה׃
54 וַיְהִי ׀ כְּכַלּוֹת שְׁלֹמֹה לְהִתְפַּלֵּל אֶל־
יְהוָה אֵת כָּל־הַתְּפִלָּה וְהַתְּחִנָּה הַזֹּאת קָם מִלִּפְנֵי
מִזְבַּח יְהוָה מִכְּרַע עַל־בִּרְכָּיו וְכַפָּיו פְּרֻשׂוֹת הַשָּׁמָיִם׃
55 וַיַּעֲמֹד וַיְבָרֶךְ אֶת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל קוֹל גָּדוֹל לֵאמֹר׃
56 בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל כְּכֹל
אֲשֶׁר דִּבֶּר לֹא־נָפַל דָּבָר אֶחָד מִכֹּל דְּבָרוֹ הַטּוֹב
57 אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדּוֹ׃ יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ
כַּאֲשֶׁר

v. 48 ס״א לָאֲלָחֶם הסר וכן ר״א, ר״ב, ד״נ ור״ו. v. 48 ס״א וְהֶעֱיר וכן ר״ב, ד״ו ות״ר. v. 48 בָּנִיתָ כתיב, בָּנִיתִי קרי, בס״א בָּנִיתִי כתיב וקרי וכן ר״ב, ר״ג, ד״א, תר, ת״ע ות״ר: עיין לעיל ספוק ב״ד ור״ה ב, ו׳ לידּ. v. 49 ס״א שִׁבְתְּךָ וכן ד״א, ד״ב ודס״ו. v. 51 הפטרה ליום שמיני חג עצרת.

that I have built for thy name:
45 Then hear thou in heaven their prayer and their supplication, and maintain their cause.
46 If they sin against thee, (for there is no man that sinneth not,) and thou be angry with them, and deliver them to the enemy, so that they carry them away captives unto the land of the enemy, far or near;
47 Yet if they shall bethink themselves in the land whither they were carried captives, and repent, and make supplication unto thee in the land of them that carried them captives, saying, We have sinned, and have done perversely, we have committed wickedness;
48 And so return unto thee with all their heart, and with all their soul, in the land of their enemies, which led them away captive, and pray unto thee toward their land, which thou gavest unto their fathers, the city which thou hast chosen, and the house which I have built for thy name:
49 Then hear thou their prayer and their supplication in heaven thy dwelling place, and maintain their cause,
50 And forgive thy people that have sinned against thee, and all their transgressions wherein they have transgressed against thee, and give them compassion before them who carried them captive, that they may have compassion on them:
51 For they be thy people, and thine inheritance, which thou broughtest forth out of Egypt, from the midst of the furnace of
52 iron: That thine eyes may be open unto the supplication of thy servant, and unto the supplication of thy people Israel, to hearken unto them in all that they call for unto thee.
53 For thou didst separate them from among all the people of the earth, to be thine inheritance, as thou spakest by the hand of Moses thy servant, when thou broughtest our fathers out of Egypt, O
54 Lord GOD. And it was so, that when Solomon had made an end of praying all this prayer and supplication unto the LORD, he arose from before the altar of the LORD, from kneeling
55 on his knees with his hands spread up to heaven. And he stood, and blessed all the congre-
56 gation of Israel with a loud voice, saying, Blessed be the LORD, that hath given rest unto his people Israel, according to all that he promised: there hath not failed one word of all his
57 good promise, which he promised by the hand of Moses his servant. The LORD our God be with us,

as he was with our fathers: let him not leave us, nor forsake us:

58 That he may incline our hearts unto him, to walk in all his ways, and to keep his commandments, and his statutes, and his judgments, which he commanded our fathers.

59 And let these my words, wherewith I have made supplication before the LORD, be nigh unto the LORD our God day and night, that he maintain the cause of his servant, and the cause of his people Israel at all times, as the matter shall require:

60 That all the people of the earth may know that the LORD is God, and that there is none else.

61 Let your heart therefore be perfect with the LORD our God, to walk in his statutes, and to keep his commandments, as at this day.

62 And the king, and all Israel with him, offered sacrifice before the LORD.

63 And Solomon offered a sacrifice of peace offerings, which he offered unto the LORD, two and twenty thousand oxen, and an hundred and twenty thousand sheep. So the king and all the children of Israel dedicated the house of the LORD.

64 The same day did the king hallow the middle of the court that was before the house of the LORD: for there he offered burnt offerings, and meat offerings, and the fat of the peace offerings: because the brasen altar that was before the LORD was too little to receive the burnt offerings, and meat offerings, and the fat of the peace offerings.

65 And at that time Solomon held a feast, and all Israel with him, a great congregation, from the entering in of Hamath unto the river of Egypt, before the LORD our God, seven days and seven days, even fourteen days.

66 On the eighth day he sent the people away: and they blessed the king, and went unto their tents joyful and glad of heart for all the goodness that the LORD had done for David his servant, and for Israel his people.

9 And it came to pass, when Solomon had finished the building of the house of the LORD, and
2 the king's house, and all Solomon's desire which he was pleased to do, That the LORD appeared to Solomon

58 כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אֲבֹתֵינוּ אַל־יַעַזְבֵנוּ וְאַל־יִטְּשֵׁנוּ׃ לְהַטּוֹת ס
לְבָבֵנוּ אֵלָיו לָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו חֻקָּיו
59 וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבֹתֵינוּ׃ וְיִהְיוּ דְבָרַי אֵלֶּה
אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְהוָה קְרֹבִים אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
יוֹמָם וָלָיְלָה לַעֲשׂוֹת | מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
60 דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ לְמַעַן דַּעַת כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יְהוָה
61 הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד׃ וִיהִי לְבַבְכֶם שָׁלֵם עִם יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת בְּחֻקָּיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו כַּיּוֹם הַזֶּה׃
62 וְהַמֶּלֶךְ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ זֹבְחִים זֶבַח לִפְנֵי יְהוָה׃
63 וַיִּזְבַּח שְׁלֹמֹה אֶת זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר זָבַח לַיהוָה
בָּקָר עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וְצֹאן מֵאָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף
64 וַיַּחְנְכוּ אֶת־בֵּית יְהוָה הַמֶּלֶךְ וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ בַּיּוֹם
הַהוּא קִדַּשׁ הַמֶּלֶךְ אֶת־תּוֹךְ הֶחָצֵר אֲשֶׁר לִפְנֵי בֵּית־
יְהוָה כִּי־עָשָׂה שָׁם אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת חֶלְבֵי
הַשְּׁלָמִים כִּי־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה קָטֹן
מֵהָכִיל אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים׃
65 וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה בָּעֵת־הַהִוא | אֶת־הֶחָג וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ
קָהָל גָּדוֹל מִלְּבוֹא חֲמָת | עַד־נַחַל מִצְרַיִם לִפְנֵי
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שִׁבְעַת יָמִים וְשִׁבְעַת יָמִים אַרְבָּעָה עָשָׂר
66 יוֹם׃ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי שִׁלַּח אֶת־הָעָם וַיְבָרְכוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ
וַיֵּלְכוּ לְאָהֳלֵיהֶם שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב עַל כָּל־הַטּוּבָה
אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְדָוִד עַבְדּוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ׃

ט וַיְהִי כְּכַלּוֹת שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית יְהוָה
וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־חֵשֶׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חָפֵץ
2 לַעֲשׂוֹת׃ וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־שְׁלֹמֹה

שנית

v. 58 ס״א לְבָבֵנוּ וכן ר״א. ד״ב. ד״נ. ת״ע ותלר. v. 60 ס״א ואין וכן ת״ע. ת״ס ותר׳. v. 62 ס״א והלך וכן ד״ר ותש״נ. וס״א והלך וכן ר״ב ורו״ו. v. 63 ס״א אתר׳ וכן ר״ב ר״נ ורו״ו. v. 64 בס״א ים כאן מסקא. v. 66 צ״ל ובימים כן ת״ע. ת״ס ותר׳.
ט. 1 v. בס״א אין כאן מסקא. 1 v. ס״א לבנות את־בית וכן ד״ב. ר״נ ורו״ב.

the second time, as he had appeared unto him at Gibeon.

3 And the LORD said unto him, I have heard thy prayer and thy supplication, that thou hast made before me: I have hallowed this house, which thou hast built, to put my name there for ever; and mine eyes and mine heart shall be there perpetually.

4 And if thou wilt walk before me, as David thy father walked, in integrity of heart, and in uprightness, to do according to all that I have commanded thee, and wilt keep my statutes and my judgments:

5 Then I will establish the throne of thy kingdom upon Israel for ever, as I promised to David thy father, saying, There shall not fail thee a man upon the throne of Israel.

6 But if ye shall at all turn from following me, ye or your children, and will not keep my commandments and my statutes which I have set before you, but go and serve other gods, and worship them:

7 Then will I cut off Israel out of the land which I have given them; and this house, which I have hallowed for my name, will I cast out of my sight; and Israel shall be a proverb and a byword among all people:

8 And at this house, which is high, every one that passeth by it shall be astonished, and shall hiss; and they shall say, Why hath the LORD done thus unto this land, and

9 to this house? And they shall answer, Because they forsook the LORD their God, who brought forth their fathers out of the land of Egypt, and have taken hold upon other gods, and have worshipped them, and served them: therefore hath the LORD brought upon them all this

10 evil. And it came to pass at the end of twenty years, when Solomon had built the two hous-

11 es, the house of the LORD, and the king's house, (Now Hiram the king of Tyre had furnished Solomon with cedar trees and fir trees, and with gold, according to all his desire,) that then king Solomon gave Hiram twenty cities

3 שֵׁנִית כַּאֲשֶׁר נִרְאָה אֵלָיו בְּגִבְעוֹן: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו
שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתְךָ וְאֶת־תְּחִנָּתְךָ אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתָּה
לְפָנָי הִקְדַּשְׁתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתָה לָשׂוּם
שְׁמִי שָׁם עַד־עוֹלָם וְהָיוּ עֵינַי וְלִבִּי שָׁם כָּל־הַיָּמִים:
4 וְאַתָּה אִם־תֵּלֵךְ לְפָנַי כַּאֲשֶׁר הָלַךְ דָּוִד אָבִיךָ בְּתֹם־
לֵבָב וּבְיֹשֶׁר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ חֻקַּי וּמִשְׁפָּטַי
5 תִּשְׁמֹר: וַהֲקִמֹתִי אֶת־כִּסֵּא מַמְלַכְתְּךָ עַל־יִשְׂרָאֵל לְעֹלָם
כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עַל־דָּוִד אָבִיךָ לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ
6 אִישׁ מֵעַל כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל: אִם־שׁוֹב תָּשׁוּבוּן אַתֶּם וּבְנֵיכֶם
מֵאַחֲרַי וְלֹא תִשְׁמְרוּ מִצְוֹתַי חֻקֹּתַי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם
וְהָלַכְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם:
7 וְהִכְרַתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם
וְאֶת־הַבַּיִת אֲשֶׁר הִקְדַּשְׁתִּי לִשְׁמִי אַשְׁלִיךְ מֵעַל פָּנָי
8 וְהָיָה יִשְׂרָאֵל לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה בְּכָל־הָעַמִּים: וְהַבַּיִת
הַזֶּה ׀ יְהִיֶה ׀ עֶלְיוֹן ׀ כָּל־עֹבֵר עָלָיו יִשֹּׁם וְשָׁרַק וְאָמְרוּ
עַל־מָה עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת וְלַבַּיִת הַזֶּה:
9 וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר הוֹצִיא
אֶת־אֲבֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיַּחֲזִקוּ בֵּאלֹהִים אֲחֵרִים
וישתחו [וַיִּשְׁתַּחֲווּ] לָהֶם וַיַּעַבְדוּם עַל־כֵּן הֵבִיא יְהוָה עֲלֵיהֶם אֵת
10 כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת: וַיְהִי מִקְצֵה
עֶשְׂרִים שָׁנָה אֲשֶׁר־בָּנָה שְׁלֹמֹה אֶת־שְׁנֵי הַבָּתִּים אֶת־
11 בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ: חִירָם מֶלֶךְ־צֹר נָשָׂא אֶת־
שְׁלֹמֹה בְּעֲצֵי אֲרָזִים וּבַעֲצֵי בְרוֹשִׁים וּבַזָּהָב לְכָל־
חֶפְצוֹ אָז יִתֵּן הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְחִירָם עֶשְׂרִים עִיר
בארץ

---

v. 3 ס״א אשר וכן ר״ב, ר״ג ות״ו. v. 3 ס״א לשום שכו׳ וכן ד״כ, ד״ב, ר״ו, ר״ב ות״ו. v. 4 צ״ל וחקי כן ת״ע, ת״ס ות״ר: עיין ר״ה ב, ז׳ י״ז. v. 5 ס״א אל־ וכן ר״א, ד״ב, ד״ו, ח״ע, ח״ס ות״ר. v. 6 ס״א וחקתי וכן ד״א, ד״ב, ד״ו, ת״ע, ת״ס ות״ר. v. 8 צ״ל אֲשֶׁר הָיָה עליון יהיה חרב כל הנ׳ כן חר: עיין ר״ה ב, ז׳ כ״א. v. 8 ס״א וישרק וכן ר״א ור״כ. v. 9 וַיִּשְׁתַּחֲוּ כתיב, וַיִּשְׁתַּחֲווּ קרי, כס״א וַיִּשְׁתַּחֲוֻ כתיב וקרי וכן ב״א, ד״ב ות״ו. v. 9 במתה וַיַּעֲזְרם חסר וכן ר״ב, ר״ו ות״כ. v. 11 סביר בָּל־.

in the land of Galilee.

12 And Hiram came out from Tyre to see the cities which Solomon had given him; and they pleased him not.

13 And he said, What cities are these which thou hast given me, my brother? And he called them the land of Cabul unto this day.

14 And Hiram sent to the king sixscore talents of gold.

15 And this is the reason of the levy which king Solomon raised; for to build the house of the LORD, and his own house, and Millo, and the wall of Jerusalem, and Hazor, and Megiddo, and Gezer.

16 For Pharaoh king of Egypt had gone up, and taken Gezer, and burnt it with fire, and slain the Canaanites that dwelt in the city, and given it for a present unto his daughter, Solomon's wife.

17 And Solomon built Gezer, and Beth-horon the nether,

18 And Baalath, and Tadmor in the wilderness, in the land,

19 And all the cities of store that Solomon had, and cities for his chariots, and cities for his horsemen, and that which Solomon desired to build in Jerusalem, and in Lebanon, and in all the land of his dominion.

20 And all the people that were left of the Amorites, Hittites, Perizzites, Hivites, and Jebusites, which were not of the children of Israel,

21 Their children that were left after them in the land, whom the children of Israel also were not able utterly to destroy, upon those did

22 Solomon levy a tribute of bondservice unto this day. But of the children of Israel did Solomon make no bondmen: but they were men of war, and his servants, and his princes, and

23 his captains, and rulers of his chariots, and his horsemen. These were the chief of the officers that were over Solomon's work, five hundred and fifty, which bare rule over the people

24 that wrought in the work. But Pharaoh's daughter came up out of the city of David unto

25 her house which Solomon had built for her: then did he build Millo. And three times in a year did Solomon offer burnt offerings

12 בְּאֶרֶץ הַגָּלִיל׃ וַיֵּצֵא חִירָם מִצֹּר לִרְאוֹת אֶת־הֶעָרִים
13 אֲשֶׁר נָתַן־לוֹ שְׁלֹמֹה וְלֹא יָשְׁרוּ בְּעֵינָיו׃ וַיֹּאמֶר מָה
הֶעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לִּי אָחִי וַיִּקְרָא לָהֶם אֶרֶץ
14 כָּבוּל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיִּשְׁלַח חִירָם
15 לַמֶּלֶךְ מֵאָה וְעֶשְׂרִים כִּכַּר זָהָב׃ וְזֶה דְּבַר־הַמַּס אֲשֶׁר
הֶעֱלָה | הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּיתוֹ
וְאֶת־הַמִּלּוֹא וְאֵת חוֹמַת יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־חָצוֹר וְאֶת־מְגִדּוֹ
16 וְאֶת־גָּזֶר׃ פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עָלָה וַיִּלְכֹּד אֶת־גָּזֶר
וַיִּשְׂרְפָהּ בָּאֵשׁ וְאֶת־הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בָּעִיר הָרָג וַיִּתְּנָהּ
17 שִׁלֻּחִים לְבִתּוֹ אֵשֶׁת שְׁלֹמֹה׃ וַיִּבֶן שְׁלֹמֹה אֶת־גָּזֶר
18 וְאֶת־בֵּית חֹרֹן תַּחְתּוֹן׃ וְאֶת־בַּעְלַת וְאֶת־תַּמָּר בַּמִּדְבָּר
19 בָּאָרֶץ׃ וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמַּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִשְׁלֹמֹה
וְאֵת עָרֵי הָרֶכֶב וְאֵת עָרֵי הַפָּרָשִׁים וְאֵת | חֵשֶׁק
שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חָשַׁק לִבְנוֹת בִּירוּשָׁלַם וּבַלְּבָנוֹן וּבְכֹל
20 אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ כָּל־הָעָם הַנּוֹתָר מִן־הָאֱמֹרִי הַחִתִּי
הַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר לֹא־מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה׃
21 בְּנֵיהֶם אֲשֶׁר נוֹתְרוּ אַחֲרֵיהֶם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־כָלוּ בְנֵי
יִשְׂרָאֵל לַהֲחֲרִימָם וַיַּעַל שְׁלֹמֹה לְמַס־עֹבֵד עַד הַיּוֹם
22 הַזֶּה׃ וּמִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־נָתַן שְׁלֹמֹה עֹבֵד כִּי־הֵם
אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַעֲבָדָיו וְשָׂרָיו וְשָׁלִישָׁיו וְשָׂרֵי רִכְבּוֹ
23 וּפָרָשָׁיו׃ אֵלֶּה | שָׂרֵי הַנִּצָּבִים
אֲשֶׁר עַל־הַמְּלָאכָה לִשְׁלֹמֹה חֲמִשִּׁים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת
24 הָרֹדִים בָּעָם הָעֹשִׂים בַּמְּלָאכָה׃ אַךְ בַּת־פַּרְעֹה עָלְתָה
מֵעִיר דָּוִד אֶל־בֵּיתָהּ אֲשֶׁר בָּנָה־לָהּ אָז בָּנָה אֶת־
25 הַמִּלּוֹא׃ וְהָעֲלָה שְׁלֹמֹה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה עֹלוֹת
וּשְׁלָמִים

---

18 ו׳ תָּמָר כתיב. תדמר קרי. בס״א תדמר כתיב וקרי וכן ד״א ד״ב. ד״ו א וד״י ב׃ עיין ד״ה ב׳ ח׳ ד׳. יז ו׳ ס״א קַלְחַסְק וכן חר וחי׳׃ עיין ד״ה ב׳ ה׳ ו׳. 21 ו׳ ס״א נותרו כלא וכן ד״י ב׳. 24 ו׳ ס״א אשר־בנה וכן ד״ב ה׳ ג׳. ד״ו ד״ח ד״ט. ד״י ב וד״י ה׳.

and peace offerings upon the altar which he built unto the LORD, and he burnt incense upon the altar that was before the LORD. So he finished the house.

וּשְׁלָמִים עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בָּנָה לַיהוָה וְהַקְטִיר אֵתוֹ אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה וְשִׁלֵּם אֶת־הַבָּיִת׃ 26 וַאֲנִי עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּעֶצְיוֹן־גֶּבֶר אֲשֶׁר אֵת־אֱלוֹת עַל־שְׂפַת יַם־ 27 סוּף בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃ וַיִּשְׁלַח חִירָם בְּאֳנִי אֶת־עֲבָדָיו אַנְשֵׁי 28 אֳנִיּוֹת יְדְעֵי הַיָּם עִם עַבְדֵי שְׁלֹמֹה׃ וַיָּבֹאוּ אוֹפִירָה וַיִּקְחוּ מִשָּׁם זְהָב אַרְבַּע־מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים כִּכָּר וַיָּבִאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃

26 And king Solomon made a navy of ships in Ezion-geber, which is beside Eloth, on the shore of the Red sea, in the land of Edom.

27 And Hiram sent in the navy his servants, shipmen that had knowledge of the sea, with the servants of Solomon.

28 And they came to Ophir, and fetched from thence gold, four hundred and twenty talents, and brought it to king Solomon.

10 וּמַלְכַּת־שְׁבָא שָׁמְעָה אֶת־שֵׁמַע שְׁלֹמֹה לְשֵׁם יְהוָה 2 וַתָּבֹא לְנַסֹּתוֹ בְּחִידוֹת׃ וַתָּבֹא יְרוּשָׁלַ͏ִם בְּחַיִל כָּבֵד מְאֹד גְּמַלִּים נְשְׂאִים בְּשָׂמִים וְזָהָב רַב־מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה וַתָּבֹא אֶל־שְׁלֹמֹה וַתְּדַבֵּר אֵלָיו אֵת כָּל־אֲשֶׁר 3 הָיָה עִם־לִבָּהּ׃ וַיַּגֶּד־לָהּ שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־דְּבָרֶיהָ לֹא־ 4 הָיָה דָבָר נֶעְלָם מִן־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא הִגִּיד לָהּ׃ וַתֵּרֶא מַלְכַּת־שְׁבָא אֶת כָּל־חָכְמַת שְׁלֹמֹה וְהַבַּיִת אֲשֶׁר 5 בָּנָה׃ וּמַאֲכַל שֻׁלְחָנוֹ וּמוֹשַׁב עֲבָדָיו וּמַעֲמַד מְשָׁרְתָו וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם וּמַשְׁקָיו וְעֹלָתוֹ אֲשֶׁר יַעֲלֶה בֵּית יְהוָה 6 וְלֹא־הָיְתָה בָהּ עוֹד רוּחַ׃ וַתֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֱמֶת הָיָה הַדָּבָר אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּאַרְצִי עַל־דְּבָרֶיךָ וְעַל־חָכְמָתֶךָ׃ 7 וְלֹא־הֶאֱמַנְתִּי לַדְּבָרִים עַד אֲשֶׁר־בָּאתִי וַתִּרְאֶינָה עֵינַי וְהִנֵּה לְאַ־הֻגַּד־לִי הַחֲצִי הוֹסַפְתָּ חָכְמָה וְטוֹב אֶל 8 הַשְּׁמוּעָה אֲשֶׁר שָׁמָעְתִּי׃ אַשְׁרֵי אֲנָשֶׁיךָ אַשְׁרֵי עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה הָעֹמְדִים לְפָנֶיךָ תָּמִיד הַשֹּׁמְעִים אֶת־חָכְמָתֶךָ׃ 9 יְהִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּרוּךְ אֲשֶׁר חָפֵץ בְּךָ לְתִתְּךָ עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבַת יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל לְעֹלָם וַיְשִׂימְךָ לְמֶלֶךְ

10 And when the queen of Sheba heard of the fame of Solomon concerning the name of the LORD, she came to prove him with hard questions.

2 And she came to Jerusalem with a very great train, with camels that bare spices, and very much gold, and precious stones: and when she was come to Solomon, she communed with him of all that was in her heart.

3 And Solomon told her all her questions: there was not any thing hid from the king, which he told her not.

4 And when the queen of Sheba had seen all Solomon's wisdom, and the house that he had built,

5 And the meat of his table, and the sitting of his servants, and the attendance of his ministers, and their apparel, and his cupbearers, and his ascent by which he went up unto the house of the LORD; there was no more spirit in

6 her. And she said to the king, It was a true report that I heard in mine own land of thy acts

7 and of thy wisdom. Howbeit I believed not the words, until I came, and mine eyes had seen it: and, behold, the half was not told me: thy wisdom and prosperity exceedeth the fame

8 which I heard. Happy are thy men, happy are these thy servants, which stand continually

9 before thee, and that hear thy wisdom. Blessed be the LORD thy God, which delighted in thee, to set thee on the throne of Israel: because the LORD loved Israel for ever, therefore made he thee

---

25 v. ס״א אותו וכן ר״ב והי״ב. 1 v. 2 בס״א ירושלימה פלא קרי, וכן כתיב וקרי בר״א, ר״ב ור״ו. 2 v. ס״א אל־המלך שלמה וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ו, הי״ב, ת״ם ות״ר. 5 v. מְשָׁרְתָו כתיב. מְשָׁרְתָיו קרי, כס״א מְשָׁרְתָיו כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב ור״ו. 7 v. ס״א עֲלֵי וכן ר״א ור״ב: עיין ר״ה ב, ס׳ ו. 8 v. צ״ל נָשֶׁיךָ כן ת״ע וה״ס. 8 v. ס״א וְאַשְׁרֵי וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו ות״ר. 9 v. ס״א וַיְחַפֵּץ חסר וכן ר״ג.

king, to do judgment and justice.

10 And she gave the king an hundred and twenty talents of gold, and of spices very great store, and precious stones: there came no more such abundance of spices as these which the queen of Sheba gave to king Solomon.

11 And the navy also of Hiram, that brought gold from Ophir, brought in from Ophir great plenty of almug trees, and precious stones.

12 And the king made of the almug trees pillars for the house of the LORD, and for the king's house, harps also and psalteries for singers: there came no such almug trees, nor were seen unto this day.

13 And king Solomon gave unto the queen of Sheba all her desire, whatsoever she asked, beside that which Solomon gave her of his royal bounty. So she turned and went to her own country, she and her servants.

14 Now the weight of gold that came to Solomon in one year was six hundred threescore and six talents of gold,

15 Beside that he had of the merchantmen, and of the traffick of the spice merchants, and of all the kings of Arabia, and of the governors of the country.

16 And king Solomon made two hundred targets of beaten gold: six hundred shekels of gold went to one target.

17 And he made three hundred shields of beaten gold; three pound of gold went to one

18 shield: and the king put them in the house of the forest of Lebanon. Moreover the king
19 made a great throne of ivory, and overlaid it with the best gold. The throne had six steps, and the top of the throne was round behind: and there were stays on either side on the place
20 of the seat, and two lions stood beside the stays. And twelve lions stood there on the one
21 side and on the other upon the six steps: there was not the like made in any kingdom. And all king Solomon's drinking vessels were of gold, and all the vessels of the house of the forest of Lebanon were of pure gold; none were of silver: it was nothing accounted of in the
22 days of Solomon. For the king had at sea a navy of Tharshish with the navy of Hiram: once in three

10 לַמֶּלֶךְ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ וַתִּתֵּן לַמֶּלֶךְ מֵאָה
וְעֶשְׂרִים כִּכַּר זָהָב וּבְשָׂמִים רַבִּים מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה
לֹא בָא כַּבֹּשֶׂם הַהוּא עוֹד לָרֹב אֲשֶׁר־נָתְנָה מַלְכַּת־
11 שְׁבָא לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ וְגַם אֳנִי חִירָם אֲשֶׁר־נָשְׂאָה זָהָב
מֵאוֹפִיר הֵבִיא מֵאֹפִיר עֲצֵי אַלְמֻגִּים רַבָּה מְאֹד וְאֶבֶן
12 יְקָרָה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ אֶת־עֲצֵי הָאַלְמֻגִּים מִסְעָד לְבֵית־
יְהוָה וּלְבֵית הַמֶּלֶךְ וְכִנֹּרוֹת וּנְבָלִים לַשָּׁרִים לֹא־בָא
13 כֵן עֲצֵי אַלְמֻגִּים וְלֹא נִרְאָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְהַמֶּלֶךְ
שְׁלֹמֹה נָתַן לְמַלְכַּת־שְׁבָא אֶת־כָּל־חֶפְצָהּ אֲשֶׁר שָׁאֲלָה
מִלְבַד אֲשֶׁר נָתַן־לָהּ כְּיַד הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַתֵּפֶן וַתֵּלֶךְ
14 לְאַרְצָהּ הִיא וְעַבְדֶּיהָ׃ וַיְהִי מִשְׁקַל
הַזָּהָב אֲשֶׁר־בָּא לִשְׁלֹמֹה בְּשָׁנָה אַחַת שֵׁשׁ מֵאוֹת
15 שִׁשִּׁים וְשֵׁשׁ כִּכָּר זָהָב׃ לִבַּד מֵאַנְשֵׁי הַתָּרִים וּמִסְחַר
16 הָרֹכְלִים וְכָל־מַלְכֵי הָעֵרֶב וּפַחוֹת הָאָרֶץ׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ
שְׁלֹמֹה מָאתַיִם צִנָּה זָהָב שָׁחוּט שֵׁשׁ־מֵאוֹת זָהָב יַעֲלֶה
17 עַל־הַצִּנָּה הָאֶחָת׃ וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת מָגִנִּים זָהָב שָׁחוּט
שְׁלֹשֶׁת מָנִים זָהָב יַעֲלֶה עַל־הַמָּגֵן הָאֶחָת וַיִּתְּנֵם הַמֶּלֶךְ
18 בֵּית יַעַר הַלְּבָנוֹן׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ
19 כִּסֵּא־שֵׁן גָּדוֹל וַיְצַפֵּהוּ זָהָב מוּפָז׃ שֵׁשׁ מַעֲלוֹת לַכִּסֵּא
וְרֹאשׁ עָגֹל לַכִּסֵּא מֵאֲחָרָיו וְיָדֹת מִזֶּה וּמִזֶּה אֶל־מְקוֹם
20 הַשֶּׁבֶת וּשְׁנַיִם אֲרָיוֹת עֹמְדִים אֵצֶל הַיָּדוֹת׃ וּשְׁנֵים עָשָׂר
אֲרָיוֹת עֹמְדִים שָׁם עַל־שֵׁשׁ הַמַּעֲלוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה לֹא־
21 נַעֲשָׂה כֵן לְכָל־מַמְלָכוֹת׃ וְכֹל כְּלֵי מַשְׁקֵה הַמֶּלֶךְ
שְׁלֹמֹה זָהָב וְכֹל כְּלֵי בֵּית־יַעַר הַלְּבָנוֹן זָהָב סָגוֹר
22 אֵין כֶּסֶף לֹא נֶחְשָׁב בִּימֵי שְׁלֹמֹה לִמְאוּמָה׃ כִּי אֳנִי
תַרְשִׁישׁ לַמֶּלֶךְ בַּיָּם עִם אֳנִי חִירָם אַחַת לְשָׁלֹשׁ

שנים

12 v. ס״א לא־בא כן וכן ד״ב. ד״ב: ת״ו. 14 v. ס״א ושִׁשִּׁים וכן ר״א, ד״ב, ר״ו, ת״ץ ות״ס.
16 v. כן ב״א, ב״נ שְׁשׁ״ בנקיוא.

שָׁנִים תָּבוֹא אֳנִי תַרְשִׁישׁ נֹשְׂאת זָהָב וָכֶסֶף שֶׁנְהַבִּים
23 וְקֹפִים וְתֻכִּיִּים: וַיִּגְדַּל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מִכֹּל מַלְכֵי
24 הָאָרֶץ לְעֹשֶׁר וּלְחָכְמָה: וְכָל־הָאָרֶץ מְבַקְשִׁים אֶת־
פְּנֵי שְׁלֹמֹה לִשְׁמֹעַ אֶת־חָכְמָתוֹ אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים
25 בִּלְבּוֹ: וְהֵמָּה מְבִיאִים אִישׁ מִנְחָתוֹ כְּלֵי כֶסֶף וּכְלֵי
זָהָב וּשְׂלָמוֹת וְנֶשֶׁק וּבְשָׂמִים סוּסִים וּפְרָדִים דְּבַר־
26 שָׁנָה בְּשָׁנָה: וַיֶּאֱסֹף שְׁלֹמֹה
רֶכֶב וּפָרָשִׁים וַיְהִי־לוֹ אֶלֶף וְאַרְבַּע־מֵאוֹת רֶכֶב
וּשְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים וַיַּנִּחֵם בְּעָרֵי הָרֶכֶב וְעִם־
27 הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלִָם: וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֶּסֶף בִּירוּשָׁלִַם
כָּאֲבָנִים וְאֶת הָאֲרָזִים נָתַן כַּשִּׁקְמִים אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָה
28 לָרֹב: וּמוֹצָא הַסּוּסִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה מִמִּצְרַיִם וּמִקְוֵה
29 סֹחֲרֵי הַמֶּלֶךְ יִקְחוּ מִקְוֵה בְּמִחִיר: וְיַעֲלֶה וְיֹצֵא
מֶרְכָּבָה מִמִּצְרַיִם בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְסוּס בַּחֲמִשִּׁים
וּמֵאָה וְכֵן לְכָל־מַלְכֵי הַחִתִּים וּלְמַלְכֵי אֲרָם בְּיָדָם
יוֹצִיאוּ:

יא וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה אָהַב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת רַבּוֹת וְאֶת־בַּת־
2 פַּרְעֹה מוֹאֲבִיֹּת עַמֳּנִיֹּת אֱדֹמִיֹּת צִדֹנִיֹּת חִתִּיֹת: מִן־
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אָמַר־יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־תָבֹאוּ
בָהֶם וְהֵם לֹא־יָבֹאוּ בָכֶם אָכֵן יַטּוּ אֶת־לְבַבְכֶם אַחֲרֵי
3 אֱלֹהֵיהֶם בָּהֶם דָּבַק שְׁלֹמֹה לְאַהֲבָה: וַיְהִי־לוֹ נָשִׁים
שָׂרוֹת שֶׁבַע מֵאוֹת וּפִלַגְשִׁים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיַּטּוּ נָשָׁיו
4 אֶת־לִבּוֹ: וַיְהִי לְעֵת זְקֻנַת שְׁלֹמֹה נָשָׁיו הִטּוּ אֶת־
לִבָּבוֹ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְלֹא־הָיָה לְבָבוֹ שָׁלֵם
5 עִם־יְהוָה אֱלֹהָיו כִּלְבַב דָּוִיד אָבִיו: וַיֵּלֶךְ שְׁלֹמֹה אַחֲרֵי

עשתרת

29 v. כן למערבאי. למרנחאי וחכוים כתיב. 29 v. ס"א בסס" בסקף וכלא נגינה וכן ר"ב, ר"נ ור"ו. 29 v. צ"ל יצאו כן ת"ע. יא, ג v. כן כריב ספרים כ"י ונכסר עליו ל' חסר וכן כדס"ו. ס"א כוואיות כלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ן, ר"ס, ריי"א, ריי"ב. ג v. כן גרוב ספרים כ"י ונכסר עליו ל' חסר. ס"א עמוניות מלא וכן ר"נ, ר"ן, ר"ס, ריי"א, ריי"ב, ריי"ד ודס"ו. ג v. ס"א ופילגשים כילא וכן ר"נ ודס"ו.

years came the navy of Tharshish, bringing gold, and silver, ivory, and apes, and peacocks.

23 So king Solomon exceeded all the kings of the earth for riches and for wisdom.

24 And all the earth sought to Solomon, to hear his wisdom, which God had put in his heart.

25 And they brought every man his present, vessels of silver, and vessels of gold, and garments, and armour, and spices, horses, and mules, a rate year by year.

26 And Solomon gathered together chariots and horsemen: and he had a thousand and four hundred chariots, and twelve thousand horsemen, whom he bestowed in the cities for chariots, and with the king at Jerusalem.

27 And the king made silver to be in Jerusalem as stones, and cedars made he to be as the sycomore trees that are in the vale, for abundance.

28 And Solomon had horses brought out of Egypt, and linen yarn: the king's merchants received the linen yarn at a price.

29 And a chariot came up and went out of Egypt for six hundred shekels of silver, and an horse for an hundred and fifty: and so for all the kings of the Hittites, and for the kings of Syria, did they bring them out by their means.

11 But king Solomon loved many strange women, together with the daughter of

2 Pharaoh, women of the Moabites, Ammonites, Edomites, Zidonians, and Hittites; Of the nations concerning which the LORD said unto the children of Israel, Ye shall not go in to them, neither shall they come in unto you: for surely they will turn away your heart after their

3 gods: Solomon clave unto these in love. And he had seven hundred wives, princesses, and

4 three hundred concubines: and his wives turned away his heart. For it came to pass, when Solomon was old, that his wives turned away his heart after other gods: and his heart was not

5 perfect with the LORD his God, as was the heart of David his father. For Solomon went after

עַשְׁתֹּרֶת אֱלֹהֵי צִדֹנִים וְאַחֲרֵי מִלְכֹּם שִׁקֻּץ עַמֹּנִים:
6 וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וְלֹא מִלֵּא אַחֲרֵי יְהוָה
כְּדָוִד אָבִיו: 7 אָז יִבְנֶה שְׁלֹמֹה
בָּמָה לִכְמוֹשׁ שִׁקֻּץ מוֹאָב בָּהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרוּשָׁלִָם
8 וּלְמֹלֶךְ שִׁקֻּץ בְּנֵי עַמּוֹן: וְכֵן עָשָׂה לְכָל־נָשָׁיו הַנָּכְרִיּוֹת
9 מַקְטִירוֹת וּמְזַבְּחוֹת לֵאלֹהֵיהֶן: וַיִּתְאַנַּף יְהוָה בִּשְׁלֹמֹה
כִּי־נָטָה לְבָבוֹ מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּרְאָה
10 אֵלָיו פַּעֲמָיִם: וְצִוָּה אֹתוֹ עַל־הַדָּבָר הַזֶּה לְבִלְתִּי־לֶכֶת
אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְלֹא שָׁמַר אֵת אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה:
11 וַיֹּאמֶר יְהוָה לִשְׁלֹמֹה יַעַן אֲשֶׁר
הָיְתָה־זֹּאת עִמָּךְ וְלֹא שָׁמַרְתָּ בְּרִיתִי וְחֻקֹּתַי אֲשֶׁר
צִוִּיתִי עָלֶיךָ קָרֹעַ אֶקְרַע אֶת־הַמַּמְלָכָה מֵעָלֶיךָ וְנָתַתִּיהָ
12 לְעַבְדֶּךָ: אַךְ־בְּיָמֶיךָ לֹא אֶעֱשֶׂנָּה לְמַעַן דָּוִד אָבִיךָ
13 מִיַּד בִּנְךָ אֶקְרָעֶנָּה: רַק אֶת־כָּל־הַמַּמְלָכָה לֹא אֶקְרָע
שֵׁבֶט אֶחָד אֶתֵּן לִבְנֶךָ לְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי וּלְמַעַן יְרוּשָׁלִַם
14 אֲשֶׁר בָּחָרְתִּי: וַיָּקֶם יְהוָה שָׂטָן

לִשְׁלֹמֹה אֶת הֲדַד הָאֲדֹמִי מִזֶּרַע הַמֶּלֶךְ הוּא בֶּאֱדוֹם:
15 וַיְהִי בְּהֵיוֹת דָּוִד אֶת־אֱדוֹם בַּעֲלוֹת יוֹאָב שַׂר הַצָּבָא
16 לְקַבֵּר אֶת־הַחֲלָלִים וַיַּךְ כָּל־זָכָר בֶּאֱדוֹם: כִּי שֵׁשֶׁת
חֳדָשִׁים יָשַׁב־שָׁם יוֹאָב וְכָל־יִשְׂרָאֵל עַד־הִכְרִית כָּל
17 זָכָר בֶּאֱדוֹם: וַיִּבְרַח אַתָּה הֲדַד הוּא וַאֲנָשִׁים אֲדֹמִיִּם מֵעַבְדֵי
18 אָבִיו אִתּוֹ לָבוֹא מִצְרַיִם וַהֲדַד נַעַר קָטָן: וַיָּקֻמוּ מִמִּדְיָן
וַיָּבֹאוּ פָּארָן וַיִּקְחוּ אֲנָשִׁים עִמָּם מִפָּארָן וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִם
אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וַיִּתֶּן־לוֹ בַיִת וְלֶחֶם אָמַר לוֹ
19 וְאֶרֶץ נָתַן לוֹ: וַיִּמְצָא הֲדַד חֵן בְּעֵינֵי פַּרְעֹה מְאֹד וַתִּתֶּךָ
לוֹ אִשָּׁה אֶת־אֲחוֹת אִשְׁתּוֹ אֲחוֹת תַּחְפְּנֵיס הַגְּבִירָה:

ותלד

10 v. בס"א עָלָיו כתיב. אֵלָיו קרי. v. 10 ס"א עזהו וכן ד"א. ד"ו. ת"ע. ת"ס ות"ר.
14 v. בס"א אין כאן פסק וכן ד"ב. ד"ו ורס"ו. v. 11 ס"א ציד וכן ד"ב. ת"ב ות"ס.

Ashtoreth the goddess of the Zidonians, and after Milcom the abomination of the Ammonites.

6 And Solomon did evil in the sight of the LORD, and went not fully after the LORD, as did David his father.

7 Then did Solomon build an high place for Chemosh, the abomination of Moab, in the hill that is before Jerusalem, and for Molech, the abomination of the children of Ammon.

8 And likewise did he for all his strange wives, which burnt incense and sacrificed unto their gods.

9 And the LORD was angry with Solomon, because his heart was turned from the LORD God of Israel, which had appeared unto him twice,

10 And had commanded him concerning this thing, that he should not go after other gods: but he kept not that which the LORD commanded.

11 Wherefore the LORD said unto Solomon, Forasmuch as this is done of thee, and thou hast not kept my covenant and my statutes, which I have commanded thee, I will surely rend the kingdom from thee, and will give it to thy servant.

12 Notwithstanding in thy days I will not do it for David thy father's sake: but I will rend it out of the hand of thy son.

13 Howbeit I will not rend away all the kingdom; but will give one tribe to thy son for David my servant's sake,

14 and for Jerusalem's sake which I have chosen. And the LORD stirred up an adversary unto

15 Solomon, Hadad the Edomite: he was of the king's seed in Edom. For it came to pass, when David was in Edom, and Joab the captain of the host was gone up to bury the slain,

16 after he had smitten every male in Edom; (For six months did Joab remain there with all Is-

17 rael, until he had cut off every male in Edom:) That Hadad fled, he and certain Edomites of

18 his father's servants with him, to go into Egypt; Hadad being yet a little child. And they arose out of Midian, and came to Paran: and they took men with them out of Paran, and they came to Egypt, unto Pharaoh king of Egypt; which gave him an house, and appointed him

19 victuals, and gave him land. And Hadad found great favour in the sight of Pharaoh, so that he gave him to wife the sister of his own wife, the sister of Tahpenes the queen.

20 וַתֵּלֶד לוֹ אֲחוֹת תַּחְפְּנֵיס אֶת גְּנֻבַת בְּנוֹ וַתִּגְמְלֵהוּ
תַּחְפְּנֵיס בְּתוֹךְ בֵּית פַּרְעֹה וַיְהִי גְנֻבַת בֵּית פַּרְעֹה
21 בְּתוֹךְ בְּנֵי פַרְעֹה: וְהֲדַד שָׁמַע בְּמִצְרַיִם כִּי־שָׁכַב דָּוִד
עִם־אֲבֹתָיו וְכִי־מֵת יוֹאָב שַׂר־הַצָּבָא וַיֹּאמֶר הֲדַד אֶל־
22 פַּרְעֹה שַׁלְּחֵנִי וְאֵלְכָה אֶל־אַרְצִי: וַיֹּאמֶר לוֹ פַּרְעֹה
כִּי מָה־אַתָּה חָסֵר עִמִּי וְהִנְּךָ מְבַקֵּשׁ לָלֶכֶת אֶל־אַרְצֶךָ
23 וַיֹּאמֶר ׀ לֹא כִּי שַׁלֵּחַ תְּשַׁלְּחֵנִי: וַיָּקֶם אֱלֹהִים לוֹ שָׂטָן
אֶת־רְזוֹן בֶּן־אֶלְיָדָע אֲשֶׁר בָּרַח מֵאֵת הֲדַדְעֶזֶר מֶלֶךְ־
24 צוֹבָה אֲדֹנָיו: וַיִּקְבֹּץ עָלָיו אֲנָשִׁים וַיְהִי שַׂר־גְּדוּד בַּהֲרֹג
דָּוִד אֹתָם וַיֵּלְכוּ דַּמֶּשֶׂק וַיֵּשְׁבוּ בָהּ וַיִּמְלְכוּ בְּדַמָּשֶׂק:
25 וַיְהִי שָׂטָן לְיִשְׂרָאֵל כָּל־יְמֵי שְׁלֹמֹה וְאֶת־הָרָעָה אֲשֶׁר
הֲדַד וַיָּקָץ בִּישְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ עַל־אֲרָם:
26 וְיָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֶפְרָתִי מִן־הַצְּרֵדָה וְשֵׁם אִמּוֹ
צְרוּעָה אִשָּׁה אַלְמָנָה עָבַד לִשְׁלֹמֹה וַיָּרֶם יָד בַּמֶּלֶךְ:
27 וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־הֵרִים יָד בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּנָה אֶת־
28 הַמִּלּוֹא סָגַר אֶת־פֶּרֶץ עִיר דָּוִד אָבִיו: וְהָאִישׁ יָרָבְעָם ס
גִּבּוֹר חָיִל וַיַּרְא שְׁלֹמֹה אֶת־הַנַּעַר כִּי־עֹשֶׂה מְלָאכָה
הוּא וַיַּפְקֵד אֹתוֹ לְכָל־סֵבֶל בֵּית יוֹסֵף:
29 וַיְהִי בָּעֵת הַהִוא וְיָרָבְעָם יָצָא מִירוּשָׁלִָם וַיִּמְצָא
אֹתוֹ אֲחִיָּה הַשִּׁילֹנִי הַנָּבִיא בַּדֶּרֶךְ וְהוּא מִתְכַּסֶּה
30 בְּשַׂלְמָה חֲדָשָׁה וּשְׁנֵיהֶם לְבַדָּם בַּשָּׂדֶה: וַיִּתְפֹּשׂ אֲחִיָּה
בַּשַּׂלְמָה הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּקְרָעֶהָ שְׁנֵים עָשָׂר
31 קְרָעִים: וַיֹּאמֶר לְיָרָבְעָם קַחלְךָ עֲשָׂרָה קְרָעִים
כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי
קֹרֵעַ אֶת־הַמַּמְלָכָה מִיַּד שְׁלֹמֹה וְנָתַתִּי לְךָ אֶת עֲשָׂרָה

השבטים

20 And the sister of Tahpenes bare him Genubath his son, whom Tahpenes weaned in Pharaoh's house: and Genubath was in Pharaoh's household among the sons of Pharaoh.

21 And when Hadad heard in Egypt that David slept with his fathers, and that Joab the captain of the host was dead, Hadad said to Pharaoh, Let me depart, that I may go to mine own country.

22 Then Pharaoh said unto him, But what hast thou lacked with me, that, behold, thou seekest to go to thine own country? And he answered, Nothing: howbeit let me go in any wise.

23 And God stirred him up another adversary, Rezon the son of Eliadah, which fled from his lord Hadadezer king of Zobah:

24 And he gathered men unto him, and became captain over a band, when David slew them of Zobah: and they went to Damascus, and dwelt therein, and reigned in Damascus.

25 And he was an adversary to Israel all the days of Solomon, beside the mischief that Hadad did: and he abhorred Israel, and reigned over Syria.

26 And Jeroboam the son of Nebat, an Ephrathite of Zereda, Solomon's servant, whose mother's name was Zeruah, a widow woman, even he lifted up his hand against the king.

27 And this was the cause that he lifted up his hand against the king: Solomon built

28 Millo, and repaired the breaches of the city of David his father. And the man Jeroboam was a mighty man of valour: and Solomon seeing the young man that he was industrious, he

29 made him ruler over all the charge of the house of Joseph. And it came to pass at that time when Jeroboam went out of Jerusalem, that the prophet Ahijah the Shilonite found him in the way; and he had clad himself with a new garment; and they two were alone in the field:

30, 31 And Ahijah caught the new garment that was on him, and rent it in twelve pieces: And he said to Jeroboam, Take thee ten pieces: for thus saith the LORD, the God of Israel, Behold, I will rend the kingdom out of the hand of Solomon, and will give ten tribes to thee:

---

v. 28 בס"א לו קרי, ובס"א לו כתיב וקרי וכן ת"ע. v. 29 ס"א הֲדַרְעֶזֶר וכן ד"א. ד"ב. ד"י, די"א, ת"ס וח"ר, ובס"א חֲדַד־עֶזֶר או הֲדַד־עֶזֶר חרין סלין. v. 25 צ"ל זאת כן ת"ע וח"ר. v. 25 צ"ל אשר־עָשָׂה כן חר', ת"ע וח"ס. v. 28 ס"א עשָׂה סגול וכן ד"ה, ד"א, ד"ב וד"י. v. 29 בס"א אין כאן פסקא. v. 30 ס"א לִשְׁנֵים וכן ד"א וד"ב. v. 31 כן ב"א, ב"נ לְיָרבעם בלא נעיא. v. 31 פסקא באמצע פסוק.

32 (But he shall have one tribe for my servant David's sake, and for Jerusalem's sake, the city which I have chosen out of all the tribes of Israel:)
33 Because that they have forsaken me, and have worshipped Ashtoreth the goddess of the Zidonians, Chemosh the god of the Moabites, and Milcom the god of the children of Ammon, and have not walked in my ways, to do that which is right in mine eyes, and to keep my statutes and my judgments, as did David his father.
34 Howbeit I will not take the whole kingdom out of his hand: but I will make him prince all the days of his life for David my servant's sake, whom I chose, because he kept my commandments and my statutes:
35 But I will take the kingdom out of his son's hand, and will give it unto thee, even ten tribes.
36 And unto his son will I give one tribe, that David my servant may have a light alway before me in Jerusalem, the city which I have chosen me to put my name there.
37 And I will take thee, and thou shalt reign according to all that thy soul desireth, and shalt be king over Israel.
38 And it shall be, if thou wilt hearken unto all that I command thee, and wilt walk in my ways, and do that is right in my sight, to keep my statutes and my commandments, as David my servant did; that I will be with thee, and build thee a sure house,

32 הַשְּׁבָטִים׃ וְהַשֵּׁבֶט הָאֶחָד יִהְיֶה־לּוֹ לְמַעַן | עַבְדִּי דָוִד
וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַ͏ִם הָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי בָהּ מִכֹּל שִׁבְטֵי
33 יִשְׂרָאֵל׃ יַעַן | אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְעַשְׁתֹּרֶת אֲלֹהֵי
צִדֹנִים לִכְמוֹשׁ אֱלֹהֵי מוֹאָב וּלְמִלְכֹּם אֱלֹהֵי בְּנֵי־עַמּוֹן
וְלֹא־הָלְכוּ בִדְרָכַי לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינַי וְחֻקֹּתַי וּמִשְׁפָּטַי
34 כְּדָוִד אָבִיו׃ וְלֹא־אֶקַּח אֶת־כָּל־הַמַּמְלָכָה מִיָּדוֹ כִּי |
נָשִׂיא אֲשִׁתֶּנּוּ כָּל יְמֵי חַיָּיו לְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי
35 אֹתוֹ אֲשֶׁר שָׁמַר מִצְוֹתַי וְחֻקֹּתָי׃ וְלָקַחְתִּי הַמְלוּכָה מִיַּד
36 בְּנוֹ וּנְתַתִּיהָ לְךָ אֶת עֲשֶׂרֶת הַשְּׁבָטִים׃ וְלִבְנוֹ אֶתֵּן
שֵׁבֶט־אֶחָד לְמַעַן הֱיוֹת־נִיר לְדָוִד־עַבְדִּי כָּל־הַיָּמִים |
לְפָנַי בִּירוּשָׁלַ͏ִם הָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי לִי לָשׂוּם שְׁמִי
37 שָׁם׃ וְאֹתְךָ אֶקָּח וּמָלַכְתָּ בְּכֹל אֲשֶׁר־תְּאַוֶּה נַפְשֶׁךָ
38 וְהָיִיתָ מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה אִם־תִּשְׁמַע אֵת־כָּל־
אֲשֶׁר אֲצַוֶּךָּ וְהָלַכְתָּ בִּדְרָכַי וְעָשִׂיתָ הַיָּשָׁר בְּעֵינַי לִשְׁמֹר
חֻקּוֹתַי וּמִצְוֹתַי כַּאֲשֶׁר עָשָׂה דָּוִד עַבְדִּי וְהָיִיתִי עִמָּךְ
וּבָנִיתִי לְךָ בֵּית־נֶאֱמָן כַּאֲשֶׁר בָּנִיתִי לְדָוִד וְנָתַתִּי לְךָ
39 אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וְאֶעֱנֶה אֶת־זֶרַע דָּוִד לְמַעַן וְאַךְ לֹא
40 כָּל־הַיָּמִים׃ וַיְבַקֵּשׁ שְׁלֹמֹה לְהָמִית
אֶת־יָרָבְעָם וַיָּקָם יָרָבְעָם וַיִּבְרַח מִצְרַיִם אֶל־שִׁישַׁק
41 מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וַיְהִי בְמִצְרַיִם עַד־מוֹת שְׁלֹמֹה׃ וְיֶתֶר
דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְחָכְמָתוֹ הֲלוֹא־הֵם
42 כְּתֻבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה׃ וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ
43 שְׁלֹמֹה ׀ בִּירוּשָׁלַ͏ִם ׀ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל ׀ אַרְבָּעִים שָׁנָה׃
וַיִּשְׁכַּב שְׁלֹמֹה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּעִיר דָּוִד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ
יב רְחַבְעָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וַיֵּלֶךְ רְחַבְעָם
שכם

32 v. בס״א וישתחוו כתיב. 33 v. ס״א צלמים וכן ד״א ת״כ. 36 v. כן ב״א.
כ״נ לחזיר. 37 v. ס״א אקח ונמסר עליו לי וקף פתיב. 40 v. ואענה כתיב. וענה קרי.
41 v. ס״א הלא חסר וכן ד״א. ד״ב ודי״ה. 41 v. ס״א כתובים כלא וכן ד״א. ד״ב ודי״ה.
42 v. ס״א שלמה בירושלם על־כל־ישראל ארבעים. יב. 1 v. בס״א אין כאן פסקא.

39 as I built for David, and will give Israel unto thee. And I will for this afflict the seed of
40 David, but not for ever. Solomon sought therefore to kill Jeroboam. And Jeroboam arose,
and fled into Egypt, unto Shishak king of Egypt, and was in Egypt until the death of
41 Solomon. And the rest of the acts of Solomon, and all that he did, and his wisdom, are they
42 not written in the book of the acts of Solomon? And the time that Solomon reigned in
43 Jerusalem over all Israel was forty years. And Solomon slept with his fathers, and was
buried in the city of David his father: and Rehoboam his son reigned in his stead.

12 And Rehoboam went to

Shechem: for all Israel were come to Shechem to make him king.

2 And it came to pass, when Jeroboam the son of Nebat, who was yet in Egypt, heard of it, (for he was fled from the presence of king Solomon, and Jeroboam dwelt in Egypt;)

3 That they sent and called him. And Jeroboam and all the congregation of Israel came, and spake unto Rehoboam, saying,

4 Thy father made our yoke grievous: now therefore make thou the grievous service of thy father, and his heavy yoke which he put upon us, lighter, and we will serve thee.

5 And he said unto them, Depart yet for three days, then come again to me. And the people departed.

6 And king Rehoboam consulted with the old men, that stood before Solomon his father while he yet lived, and said, How do ye advise that I may answer this people?

7 And they spake unto him, saying, If thou wilt be a servant unto this people this day, and wilt serve them, and answer them, and speak good words to them, then they will be thy servants for ever.

8 But he forsook the counsel of the old men, which they had given him, and consulted with the young men that were grown up with him, and which stood before him:

9 And he said unto them, What counsel give ye that we may answer this people, who have spoken to me, saying, Make the yoke which thy father did put upon us lighter?

10 And the young men that were grown up with him spake unto him, saying, Thus shalt thou speak unto this people that spake unto thee, saying, Thy father made our yoke heavy, but make thou it lighter unto us; thus shalt thou say unto them, My little finger shall be thicker than my father's loins.

11 And now whereas my father did lade you with a heavy yoke, I will add to your yoke: my father hath chastised you with whips, but I will chastise you with scorpions.

12 So Jeroboam and all the people came to Rehoboam the third day,

2 שְׁכֶם כִּי שְׁכֶם בָּא כָּל־יִשְׂרָאֵל לְהַמְלִיךְ אֹתוֹ׃ וַיְהִי
כִּשְׁמֹעַ | יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וְהוּא עוֹדֶנּוּ בְּמִצְרַיִם אֲשֶׁר
בָּרַח מִפְּנֵי שְׁלֹמֹה ׀ הַמֶּלֶךְ וַיֵּשֶׁב ׀ יָרָבְעָם ׀ בְּמִצְרָיִם׃
3 וַיִּשְׁלְחוּ וַיִּקְרְאוּ־לוֹ וַיָּבֹא יָרָבְעָם וְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל
4 וַיְדַבְּרוּ אֶל־רְחַבְעָם לֵאמֹר׃ אָבִיךָ הִקְשָׁה אֶת־עֻלֵּנוּ
וְאַתָּה עַתָּה הָקֵל מֵעֲבֹדַת אָבִיךָ הַקָּשָׁה וּמֵעֻלּוֹ הַכָּבֵד
5 אֲשֶׁר־נָתַן עָלֵינוּ וְנַעַבְדֶךָּ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לְכוּ־עֹד שְׁלֹשֶׁת
6 יָמִים וְשׁוּבוּ אֵלָי וַיֵּלְכוּ הָעָם׃ וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם
אֶת־הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר־הָיוּ עֹמְדִים אֶת־פְּנֵי שְׁלֹמֹה אָבִיו
בִּהְיֹתוֹ חַי לֵאמֹר אֵיךְ אַתֶּם נוֹעָצִים לְהָשִׁיב אֶת־הָעָם׃
7 הַזֶּה דָּבָר׃ וידַבְּרוּ אֵלָיו לֵאמֹר אִם־הַיּוֹם תִּהְיֶה־עֶבֶד
לָעָם הַזֶּה וַעֲבַדְתָּם וַעֲנִיתָם וְדִבַּרְתָּ אֲלֵהֶם דְּבָרִים
8 טוֹבִים וְהָיוּ לְךָ עֲבָדִים כָּל־הַיָּמִים׃ וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת
הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר יְעָצֻהוּ וַיִּוָּעַץ אֶת־הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ
9 אֲשֶׁר הָעֹמְדִים לְפָנָיו׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מָה אַתֶּם נוֹעָצִים
וְנָשִׁיב דָּבָר אֶת־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלַי לֵאמֹר
10 הָקֵל מִן־הָעֹל אֲשֶׁר־נָתַן אָבִיךָ עָלֵינוּ׃ וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו
הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ לֵאמֹר כֹּה־תֹאמַר לָעָם הַזֶּה
אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ לֵאמֹר אָבִיךָ הִכְבִּיד אֶת־עֻלֵּנוּ וְאַתָּה
הָקֶל מֵעָלֵינוּ כֹּה תְדַבֵּר אֲלֵיהֶם קָטָנִּי עָבָה מִמָּתְנֵי
11 אָבִי׃ וְעַתָּה אָבִי הֵעְמִים עֲלֵיכֶם עֹל כָּבֵד וַאֲנִי אוֹסִיף
עַל־עֻלְּכֶם אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי אֲיַסֵּר אֶתְכֶם
12 בָּעַקְרַבִּים׃ וַיָּבֹא יָרָבְעָם וְכָל־הָעָם אֶל־רְחַבְעָם בַּיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר שׁוּבוּ אֵלַי בַּיּוֹם
השלישי

---

1 ר. סכיר נָאוּ. כס"א כתיב וקרי וכן ד"א ת"כ. 2 ר. בתי' נמצא כאן נכפ ני סח שלמה. 2 ר. ס"א הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וכן ד"א. ר"ב, ד"ו, ד"יא, ד"יב, חר', תי"ע, ת"ם ותי': בהללי מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ בלא שְׁלֹמֹה. 2 ר. ע"ל וַיֵּשֶׁב ירבעם מִמִּצְרַיִם בן ת"ע ותי': עיין ד"ה ב, י' כ'. 3 ר. וַיָּבֹאוּ בתיב, וַיָּבֹא קרי, בס"א וַיָּבֹא כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב, ד"ו, ד"יא, חר', ת"ע, ת"ם ותי'. 5 ר. כן בריבוי בראב ספרים כ"י, ד"ו, ד"ם, ד"יב, ד"יר תס"ו, כ"א אליהם דק וכן ד"ג ד"ו, וס"א לָהֶם וכן ד"א וד"ב. 6 ר. ס"א לִבְנוֹ וכן ד"ב, ד"ג וד"ו. 6 ר. ס"א לְהָשִׁיב אֶת־הָעָם אוֹתָהּ וכן ד"ב, ד"ג וד"ו. 7 ר. וַיְדַבְּרוּ בתיב, וַיְדַבֵּר קרי. 12 ר. וַיָּבוֹא קרי.

13 הַשְּׁלִישִׁי׃ וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ אֶת־הָעָם קָשָׁה וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת
14 הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר יְעָצֻהוּ׃ וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כַּעֲצַת הַיְלָדִים
לֵאמֹר אָבִי הִכְבִּיד אֶת־עֻלְּכֶם וַאֲנִי אֹסִיף עַל־עֻלְּכֶם
אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי אֲיַסֵּר אֶתְכֶם בָּעַקְרַבִּים׃
15 וְלֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעָם כִּי־נְסִבָּה סִבָּה מֵעִם יְהוָה
לְמַעַן הָקִים אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד אֲחִיָּה
16 הַשִּׁלֹנִי אֶל־יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט׃ וַיַּרְא כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי
לֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֲלֵהֶם וַיָּשִׁבוּ הָעָם אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר
לֵאמֹר מַה־לָּנוּ חֵלֶק בְּדָוִד וְלֹא־נַחֲלָה בְּבֶן־יִשַׁי לְאָהָלֶיךָ
יִשְׂרָאֵל עַתָּה רְאֵה בֵיתְךָ דָּוִד וַיֵּלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְאָהָלָיו׃
17 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עֲלֵיהֶם
18 רְחַבְעָם׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם
אֶת־אֲדֹרָם אֲשֶׁר עַל־הַמַּס וַיִּרְגְּמוּ כָל־יִשְׂרָאֵל בּוֹ אֶבֶן
וַיָּמֹת וְהַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם הִתְאַמֵּץ לַעֲלוֹת בַּמֶּרְכָּבָה לָנוּס
19 יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּפְשְׁעוּ יִשְׂרָאֵל בְּבֵית דָּוִד עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃
20 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי־שָׁב
יָרָבְעָם וַיִּשְׁלְחוּ וַיִּקְרְאוּ אֹתוֹ אֶל־הָעֵדָה וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ
עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל לֹא הָיָה אַחֲרֵי בֵּית־דָּוִד זוּלָתִי שֵׁבֶט־
21 יְהוּדָה לְבַדּוֹ׃ וַיָּבֹא רְחַבְעָם יְרוּשָׁלִַם וַיַּקְהֵל אֶת־כָּל־
בֵּית יְהוּדָה וְאֶת־שֵׁבֶט בִּנְיָמִן מְאָה וּשְׁמֹנִים אֶלֶף בָּחוּר
עֹשֵׂה מִלְחָמָה לְהִלָּחֵם עִם־בֵּית יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב אֶת־
הַמְּלוּכָה לִרְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה׃
22 וַיְהִי דְּבַר הָאֱלֹהִים אֶל־שְׁמַעְיָה אִישׁ־הָאֱלֹהִים
23 לֵאמֹר׃ אֱמֹר אֶל־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאֶל־
24 כָּל־בֵּית יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וְיֶתֶר הָעָם לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר ס
יהוה

13 כ׳א הַשִּׁלֹנִי כלא. 16 ס׳א המלך | רבו | מסק. 16 תקן סופרים: היה ראוי לאלתיך אלא שכינה תכתוב. 18 צ׳ל אֲדֹנִירָם כן ת׳ס. 18, 20 בס׳א אין כאן מסקא. 20 ס׳א אל־בֵּל־ וכן ריא, ר׳ב ת׳ו. 20 ס׳א וְלֹא וכן ת׳ע, ח׳ם וח׳ר. 21 הֲלֹא כתיב, וְלֹא קרי, בס׳א הֲלֹא כתיב וקרי וכן ד׳א, ר׳ב ת׳ו. 21 ס׳א וְאַתָּה | 22 ס׳א יְהוָה וכן תר, ת׳ע, ח׳ם וח׳ר.

as the king had appointed, saying, Come to me again the third day.

13 And the king answered the people roughly, and forsook the old men's counsel that they gave him;

14 And spake to them after the counsel of the young men, saying, My father made your yoke heavy, and I will add to your yoke: my father also chastised you with whips, but I will chastise you with scorpions.

15 Wherefore the king hearkened not unto the people; for the cause was from the LORD, that he might perform his saying, which the LORD spake by Ahijah the Shilonite unto Jeroboam the son of Nebat.

16 So when all Israel saw that the king hearkened not unto them, the people answered the king, saying, What portion have we in David? neither have we inheritance in the son of Jesse: to your tents, O Israel: now see to thine own house, David. So Israel departed unto their tents.

17 But as for the children of Israel which dwelt in the cities of Judah, Rehoboam reigned over them.

18 Then king Rehoboam sent Adoram, who was over the tribute; and all Israel stoned him with stones, that he died. Therefore king Rehoboam made speed to get him up to his chariot, to flee to Jerusalem.

19 So Israel rebelled against the house of David unto this day.

20 And it came to pass, when all Israel heard that Jeroboam was come again, that they sent and called him unto the congregation, and made him king over all Israel: there was none that followed the house of David, but the tribe of Judah only.

21 And when Rehoboam was come to Jerusalem, he assembled all the house of Judah, with the tribe of Benjamin, an hundred and fourscore thousand chosen men, which were warriors, to fight against the house of Israel, to bring the kingdom again to Rehoboam the son of Solomon.

22 But the word of God came unto Shemaiah the man of God, saying,

23 Speak unto Rehoboam, the son of Solomon, king of Judah, and unto all the house of Judah and Benjamin, and to the remnant of the people,

24 saying, Thus saith

יְהוָה לֹא־תַעֲלוּ וְלֹא־תִלָּחֲמוּן עִם־אֲחֵיכֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
שׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ כִּי מֵאִתִּי נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּשְׁמְעוּ
אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ לָלֶכֶת כִּדְבַר יְהוָה׃

25 וַיִּבֶן יָרָבְעָם אֶת־שְׁכֶם בְּהַר אֶפְרַיִם וַיֵּשֶׁב בָּהּ
26 וַיֵּצֵא מִשָּׁם וַיִּבֶן אֶת־פְּנוּאֵל׃ וַיֹּאמֶר יָרָבְעָם בְּלִבּוֹ עַתָּה
27 תָּשׁוּב הַמַּמְלָכָה לְבֵית דָּוִד׃ אִם־יַעֲלֶה | הָעָם הַזֶּה
לַעֲשׂוֹת זְבָחִים בְּבֵית־יְהוָה בִּירוּשָׁלַם וְשָׁב לֵב הָעָם
הַזֶּה אֶל־אֲדֹנֵיהֶם אֶל־רְחַבְעָם מֶלֶךְ יְהוּדָה וְהָרְגֻנִי וְשָׁבוּ
28 אֶל־רְחַבְעָם מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃ וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ שְׁנֵי עֶגְלֵי
זָהָב וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רַב־לָכֶם מֵעֲלוֹת יְרוּשָׁלַם הִנֵּה
29 אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלוּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיָּשֶׂם אֶת־
30 הָאֶחָד בְּבֵית־אֵל וְאֶת־הָאֶחָד נָתַן בְּדָן׃ וַיְהִי הַדָּבָר
31 הַזֶּה לְחַטָּאת וַיֵּלְכוּ הָעָם לִפְנֵי הָאֶחָד עַד־דָּן׃ וַיַּעַשׂ
אֶת־בֵּית בָּמוֹת וַיַּעַשׂ כֹּהֲנִים מִקְצוֹת הָעָם אֲשֶׁר לֹא־הָיוּ
32 מִבְּנֵי לֵוִי׃ וַיַּעַשׂ יָרָבְעָם | חָג בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בַּחֲמִשָּׁה־
עָשָׂר יוֹם | לַחֹדֶשׁ כֶּחָג | אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וַיַּעַל עַל־הַמּוֹבֵחַ
כֵּן עָשָׂה בְּבֵית־אֵל לִזְבֹּחַ לָעֲגָלִים אֲשֶׁר־עָשָׂה וְהֶעֱמִיד
33 בְּבֵית אֵל אֶת־כֹּהֲנֵי הַבָּמוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וַיַּעַל עַל־
הַמִּזְבֵּחַ | אֲשֶׁר־עָשָׂה בְּבֵית־אֵל בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם בַּחֹדֶשׁ
הַשְּׁמִינִי בַּחֹדֶשׁ אֲשֶׁר־בָּדָא מִלִּבּוֹ וַיַּעַשׂ חָג לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיַּעַל עַל־הַמִּזְבֵּחַ לְהַקְטִיר׃

יג וְהִנֵּה | אִישׁ אֱלֹהִים בָּא מִיהוּדָה בִּדְבַר יְהוָה אֶל־בֵּית־אֵל
2 וְיָרָבְעָם עֹמֵד עַל־הַמִּזְבֵּחַ לְהַקְטִיר׃ וַיִּקְרָא עַל־הַמִּזְבֵּחַ
בִּדְבַר יְהוָה וַיֹּאמֶר מִזְבֵּחַ מִזְבֵּחַ כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה־בֵן
נוֹלַד לְבֵית דָּוִד יֹאשִׁיָּהוּ שְׁמוֹ וְזָבַח עָלֶיךָ אֶת־כֹּהֲנֵי
הבמות

v. 24 ס״א וַיָּשׁוּבוּ מלא וכן ד״א, ר״ב, ד״ה ודס״ו. vv. 29, 32, 33 כן להערבאי, למדנחאי בניחאל חדא מלה. v. 32 כן ב״א, ב״נ עָלֵי־בנעיא. v. 33 מִלִּבּוֹ כתיב, מִלִּבּוֹ קרי, בס״א מִלִּבּוֹ כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, ד״ו, תר״, ח״ע, ת״ם וח״ר. יג. 1 v. כן לסערבאי, למדנחאי בַּיתְאֵל חדא מלה.

the LORD, Ye shall not go up, nor fight against your brethren the children of Israel: return every man to his house; for this thing is from me. They hearkened therefore to the word of the LORD, and returned to depart, according to the word of the LORD.

25 Then Jeroboam built Shechem in mount Ephraim, and dwelt therein; and went out from thence, and built Penuel.

26 And Jeroboam said in his heart, Now shall the kingdom return to the house of David:

27 If this people go up to do sacrifice in the house of the LORD at Jerusalem, then shall the heart of this people turn again unto their lord, even unto Rehoboam king of Judah, and they shall kill me, and go again to Rehoboam king of Judah.

28 Whereupon the king took counsel, and made two calves of gold, and said unto them, It is too much for you to go up to Jerusalem: behold thy gods, O Israel, which brought thee up out of the land of Egypt.

29 And he set the one in Beth-el, and the other put he in Dan.

30 And this thing became a sin: for the people went to worship before the one, even unto Dan.

31 And he made an house of high places, and made priests of the lowest of the people, which were not of the sons of Levi.

32 And Jeroboam ordained a feast in the eighth month, on the fifteenth day of the month, like unto the feast that is in Judah, and he offered upon the altar. So did he in Beth-el, sacrificing unto the calves that he had made: and he placed in Beth-el the priests of the high places which he had made. So he offered upon the altar which he had made in Beth-el the fifteenth day of the eighth month, even in the month which he had devised of his own heart; and ordained a feast unto the children of Israel: and he offered upon the altar, and burnt incense.

13 And, behold, there came a man of God out of Judah by the word of the LORD unto Beth-el:
2 and Jeroboam stood by the altar to burn incense. And he cried against the altar in the word of the LORD, and said, O altar, altar, thus saith the LORD; Behold, a child shall be born unto the house of David, Josiah by name; and upon thee shall he offer the priests of

the high places that burn incense upon thee, and men's bones shall be burnt upon thee.

3 And he gave a sign the same day, saying, This is the sign which the LORD hath spoken; Behold, the altar shall be rent, and the ashes that are upon it shall be poured out.

4 And it came to pass, when king Jeroboam heard the saying of the man of God, which had cried against the altar in Beth-el, that he put forth his hand from the altar, saying, Lay hold on him. And his hand, which he put forth against him, dried up, so that he could not pull it in again to him.

5 The altar also was rent, and the ashes poured out from the altar, according to the sign which the man of God had given by the word of the LORD.

6 And the king answered and said unto the man of God, Intreat now the face of the LORD thy God, and pray for me, that my hand may be restored me again. And the man of God besought the LORD, and the king's hand was restored him again, and became as it was before.

7 And the king said unto the man of God, Come home with me, and refresh thyself, and I will give thee a reward.

8 And the man of God said unto the king, If thou wilt give me half thine house, I will not go in with thee, neither will I eat bread nor drink water in this place:

9 For so was it charged me by the word of the LORD, saying, Eat no bread, nor drink water,
10 nor turn again by the same way that thou camest. So he went another way, and returned not
11 by the way that he came to Beth-el. Now there dwelt an old prophet in Beth-el; and his sons came and told him all the works that the man of God had done that day in Beth-el: the
12 words which he had spoken unto the king, them they told also to their father. And their father said unto them, What way went he? For his sons had seen what way the man of God
13 went, which came from Judah. And he said unto his sons, Saddle me the ass. So they sad-
14 dled him the ass: and he rode thereon, And went

הַבָּמוֹת הַמְקַטְּרִים עָלָיִךְ וְעַצְמוֹת אָדָם יִשְׂרְפוּ עָלָיִךְ׃
וְנָתַן בַּיּוֹם הַהוּא מוֹפֵת לֵאמֹר זֶה הַמּוֹפֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר 3
יְהוָה הִנֵּה הַמִּזְבֵּחַ נִקְרָע וְנִשְׁפַּךְ ׀ הַדֶּשֶׁן ׀ אֲשֶׁר־עָלָיו׃
וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת־דְּבַר אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר קָרָא 4
עַל־הַמִּזְבֵּחַ בְּבֵית־אֵל וַיִּשְׁלַח יָרָבְעָם אֶת־יָדוֹ מֵעַל
הַמִּזְבֵּחַ לֵאמֹר ׀ תְּפָשֻׂהוּ וַתִּיבַשׁ יָדוֹ אֲשֶׁר שָׁלַח עָלָיו
וְלֹא יָכַל לַהֲשִׁיבָהּ אֵלָיו׃ וְהַמִּזְבֵּחַ נִקְרָע וַיִּשְׁפַּךְ הַדֶּשֶׁן 5
מִן־הַמִּזְבֵּחַ כַּמּוֹפֵת אֲשֶׁר נָתַן אִישׁ הָאֱלֹהִים בִּדְבַר
יְהוָה׃ וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר ׀ אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים חַל־נָא 6
אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִתְפַּלֵּל בַּעֲדִי וְתָשֹׁב יָדִי אֵלָי
וַיְחַל אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַתָּשָׁב יַד־הַמֶּלֶךְ
אֵלָיו וַתְּהִי כְּבָרִאשֹׁנָה׃ וַיְדַבֵּר הַמֶּלֶךְ אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים 7
בֹּאָה־אִתִּי הַבַּיְתָה וְסָעֳדָה וְאֶתְּנָה לְךָ מַתָּת׃ וַיֹּאמֶר 8
אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֶל־הַמֶּלֶךְ אִם־תִּתֶּן־לִי אֶת־חֲצִי בֵיתֶךָ לֹא
אָבֹא עִמָּךְ וְלֹא־אֹכַל לֶחֶם וְלֹא אֶשְׁתֶּה־מַיִם בַּמָּקוֹם
הַזֶּה׃ כִּי־כֵן ׀ צִוָּה אֹתִי בִּדְבַר יְהוָה לֵאמֹר לֹא־תֹאכַל 9
לֶחֶם וְלֹא תֵשְׁתֶּה־מָיִם וְלֹא תָשׁוּב בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלָכְתָּ׃
וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אַחֵר וְלֹא־שָׁב בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר בָּא בָהּ אֶל־ 10
בֵּית־אֵל׃ וְנָבִיא אֶחָד זָקֵן יֹשֵׁב 11
בְּבֵית־אֵל וַיָּבוֹא ׀ בָּנָיו ׀ וַיְסַפְּרוּ־לוֹ אֵת כָּל־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר־
עָשָׂה אִישׁ־הָאֱלֹהִים ׀ הַיּוֹם בְּבֵית־אֵל אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר
דִּבֶּר אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיְסַפְּרוּם לַאֲבִיהֶם׃ וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם 12
אֲבִיהֶם אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ הָלָךְ וַיִּרְאוּ בָנָיו אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
הָלַךְ אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּא מִיהוּדָה׃ וַיֹּאמֶר אֶל־בָּנָיו 13
חַבְּשׁוּ־לִי הַחֲמוֹר וַיַּחְבְּשׁוּ־לוֹ הַחֲמוֹר וַיִּרְכַּב עָלָיו׃ וַיֵּלֶךְ 14

אחרי

3 v. ס״א ונשפך הדשן אשר וכן ד״ב, ר״נ ות״י. 4 v. כן ב״א, ב״נ פשסע רנש.
11, 4 vv. כן למ״ערבאי, למדנחאי בניהאל חדא מלה. 7 v. ס״א ויסעדה וכן ד״ב, ר״נ, ד״ו
וד״כ. 10 v. כן למ״ערבאי, למדנחאי ביתאל חדא מלה. 11 v. צ״ל ויבוא בנו ויספר = ויבואו בניו ויספרו כן ת״ע, ת״ס ות״ר. 11 v. צ״ל ואחי כן ת״ס ות״ר.

אַחֲרֵי אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיִּמְצָאֵהוּ יֹשֵׁב תַּחַת הָאֵלָה וַיֹּאמֶר
אֵלָיו הַאַתָּה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּאתָ מִיהוּדָה וַיֹּאמֶר
15 אֲנִי: וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֵךְ אִתִּי הַבַּיְתָה וְאָכֵל לָחֶם: וַיֹּאמֶר
16 לֹא אוּכַל לָשׁוּב אִתָּךְ וְלָבוֹא אִתָּךְ וְלֹא־אֹכַל לֶחֶם וְלֹא־
17 אֶשְׁתֶּה אִתְּךָ מַיִם בַּמָּקוֹם הַזֶּה: כִּי־דָבָר אֵלַי בִּדְבַר
יְהוָה לֹא־תֹאכַל לֶחֶם וְלֹא־תֵשְׁתֶּה שָׁם מַיִם לֹא־תָשׁוּב
18 לָלֶכֶת בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־הָלַכְתָּ בָּהּ: וַיֹּאמֶר לוֹ גַּם־אֲנִי נָבִיא
כָּמוֹךָ וּמַלְאָךְ דִּבֶּר אֵלַי בִּדְבַר יְהוָה לֵאמֹר הֲשִׁבֵּהוּ
19 אִתְּךָ אֶל־בֵּיתֶךָ וְיֹאכַל לֶחֶם וְיֵשְׁתְּ מָיִם כִּחֵשׁ לוֹ: וַיָּשָׁב
20 אִתּוֹ וַיֹּאכַל לֶחֶם בְּבֵיתוֹ וַיֵּשְׁתְּ מָיִם: וַיְהִי הֵם יֹשְׁבִים
אֶל־הַשֻּׁלְחָן
21 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־הַנָּבִיא אֲשֶׁר הֱשִׁיבוֹ: וַיִּקְרָא אֶל־
אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּא מִיהוּדָה לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה
יַעַן כִּי מָרִיתָ פִּי יְהוָה וְלֹא שָׁמַרְתָּ אֶת־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר
22 צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: וַתָּשָׁב וַתֹּאכַל לֶחֶם וַתֵּשְׁתְּ מַיִם
בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלֶיךָ אֱלֹתֹאכַל לֶחֶם וְאֱלֹתֵשְׁתְּ
23 מַיִם לֹא־תָבוֹא נִבְלָתְךָ אֶל־קֶבֶר אֲבֹתֶיךָ: וַיְהִי אַחֲרֵי
אָכְלוֹ לֶחֶם וְאַחֲרֵי שְׁתּוֹתוֹ וַיַּחֲבָשׁ־לוֹ הַחֲמוֹר לַנָּבִיא
24 אֲשֶׁר הֱשִׁיבוֹ: וַיֵּלֶךְ וַיִּמְצָאֵהוּ אַרְיֵה בַּדֶּרֶךְ וַיְמִיתֵהוּ
וַתְּהִי נִבְלָתוֹ מְשֻׁלֶּכֶת בַּדֶּרֶךְ וְהַחֲמוֹר עָמַד אֶצְלָהּ
25 וְהָאַרְיֵה עָמַד אֶצֶל הַנִּבְלָה: וְהִנֵּה אֲנָשִׁים עֹבְרִים וַיִּרְאוּ
אֶת־הַנִּבְלָה מֻשְׁלֶכֶת בַּדֶּרֶךְ וְאֶת־הָאַרְיֵה עֹמֵד אֶצֶל
הַנִּבְלָה וַיָּבֹאוּ וַיְדַבְּרוּ בָּעִיר אֲשֶׁר הַנָּבִיא הַזָּקֵן יֹשֵׁב
26 בָּהּ: וַיִּשְׁמַע הַנָּבִיא אֲשֶׁר הֱשִׁיבוֹ מִן־הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמֶר אִישׁ
הָאֱלֹהִים הוּא אֲשֶׁר מָרָה אֶת־פִּי יְהוָה וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָה
לָאַרְיֵה

---

11 v. ס״א בָּאתָה וכן ר״נ וה״ו. 17 v. ס״א ולא״ וכן ר״א ר״ב, ריו״א, תר״, ת״ע, ת״ס ות״ד.
20 v. פסקא באמצע פסוק. 20 v. ס״א דִּבֶּר וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו ורי״ב. 22 v. בהללי וַתֵּשְׁתְּ. 23 v. בס״א יש כאן פסקא.

after the man of God, and found him sitting under an oak: and he said unto him, Art thou the man of God that camest from Judah? And he said, I am.

15 Then he said unto him, Come home with me, and eat bread.

16 And he said, I may not return with thee, nor go in with thee: neither will I eat bread nor drink water with thee in this place:

17 For it was said to me by the word of the LORD, Thou shalt eat no bread nor drink water there, nor turn again to go by the way that thou camest.

18 He said unto him, I am a prophet also as thou art; and an angel spake unto me by the word of the LORD, saying, Bring him back with thee into thine house, that he may eat bread and drink water. But he lied unto him.

19 So he went back with him, and did eat bread in his house, and drank water.

20 And it came to pass, as they sat at the table, that the word of the LORD came unto the prophet that brought him back:

21 And he cried unto the man of God that came from Judah, saying, Thus saith the LORD, Forasmuch as thou hast disobeyed the mouth of the LORD, and hast not kept the commandment which the LORD thy God commanded thee,

22 But camest back, and hast eaten bread and drunk water in the place, of the which the LORD did say to thee, Eat no bread, and drink no water; thy carcase shall not come unto the sepulchre of thy fathers.

23 And it came to pass, after he had eaten bread, and after he had drunk, that he saddled for him

24 the ass, to wit, for the prophet whom he had brought back. And when he was gone, a lion met him by the way, and slew him: and his carcase was cast in the way, and the ass stood by

25 it, the lion also stood by the carcase. And, behold, men passed by, and saw the carcase cast in the way, and the lion standing by the carcase: and they came and told it in the city where

26 the old prophet dwelt. And when the prophet that brought him back from the way heard thereof, he said, It is the man of God, who was disobedient unto the word of the LORD: therefore the LORD hath delivered him

לָאַרְיֵה וַיִּשְׁבְּרֵהוּ וַיְמִתֵהוּ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר־לוֹ׃
27 וַיְדַבֵּר אֶל־בָּנָיו לֵאמֹר חִבְשׁוּ־לִי אֶת־הַחֲמֹר וַיַּחֲבֹשׁוּ׃
28 וַיֵּלֶךְ וַיִּמְצָא אֶת־נִבְלָתוֹ מֻשְׁלֶכֶת בַּדֶּרֶךְ וְהַחֲמֹר וְהָאַרְיֵה
עֹמְדִים אֵצֶל הַנְּבֵלָה לֹא־אָכַל הָאַרְיֵה אֶת־הַנְּבֵלָה
29 וְלֹא שָׁבַר אֶת־הַחֲמוֹר׃ וַיִּשָּׂא הַנָּבִיא אֶת־נִבְלַת אִישׁ
הָאֱלֹהִים וַיִּנַּחֻהוּ אֶל־הַחֲמוֹר וַיְשִׁבֻהוּ וַיָּבֹא אֶל־עִיר
30 הַנָּבִיא הַזָּקֵן לִסְפֹּד וְלִקְבְּרוֹ׃ וַיָּנַח אֶת־נִבְלָתוֹ בְּקִבְרוֹ
31 וַיִּסְפְּדוּ עָלָיו הוֹי אָחִי׃ וַיְהִי אַחֲרֵי קָבְרוֹ אֹתוֹ וַיֹּאמֶר ס
אֶל־בָּנָיו לֵאמֹר בְּמוֹתִי וּקְבַרְתֶּם אֹתִי בַּקֶּבֶר אֲשֶׁר אִישׁ
32 הָאֱלֹהִים קָבוּר בּוֹ אֵצֶל עַצְמֹתָיו הַנִּיחוּ אֶת־עַצְמֹתָי׃ כִּי
הָיֹה יִהְיֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר קָרָא בִּדְבַר יְהוָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ
אֲשֶׁר בְּבֵית־אֵל וְעַל כָּל־בָּתֵּי הַבָּמוֹת אֲשֶׁר בְּעָרֵי
33 שֹׁמְרוֹן׃ אַחַר הַדָּבָר הַזֶּה לֹא־שָׁב
יָרָבְעָם מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וַיָּשָׁב וַיַּעַשׂ מִקְצוֹת הָעָם כֹּהֲנֵי
34 בָּמוֹת הֶחָפֵץ יְמַלֵּא אֶת־יָדוֹ וְיִהְיוּ כֹהֲנֵי בָּמוֹת׃ וַיְהִי
בַּדָּבָר הַזֶּה לְחַטַּאת בֵּית יָרָבְעָם וּלְהַכְחִיד וּלְהַשְׁמִיד
יד מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ בָּעֵת הַהִוא
2 חָלָה אֲבִיָּה בֶּן־יָרָבְעָם׃ וַיֹּאמֶר יָרָבְעָם לְאִשְׁתּוֹ קוּמִי
נָא וְהִשְׁתַּנִּית וְלֹא יֵדְעוּ כִּי־אַתְּ אֵשֶׁת יָרָבְעָם וְהָלַכְתְּ
שִׁלֹה הִנֵּה־שָׁם אֲחִיָּה הַנָּבִיא הוּא־דִבֶּר עָלַי לִמְלֹךְ
3 עַל־הָעָם הַזֶּה׃ וְלָקַחַתְּ בְּיָדֵךְ עֲשָׂרָה לֶחֶם וְנִקֻּדִים
וּבַקְבֻּק דְּבַשׁ וּבָאת אֵלָיו הוּא יַגִּיד לָךְ מַה־יִּהְיֶה
4 לַנָּעַר׃ וַתַּעַשׂ כֵּן אֵשֶׁת יָרָבְעָם וַתָּקָם וַתֵּלֶךְ שִׁלֹה
וַתָּבֹא בֵּית אֲחִיָּה וַאֲחִיָּהוּ לֹא־יָכֹל לִרְאוֹת כִּי קָמוּ עֵינָיו
5 מִשֵּׂיבוֹ׃ וַיהוָה אָמַר אֶל־אֲחִיָּהוּ

הנה

30 v. ס״א לו ונספר עליו במתה עָלָיו. 31 v. בח״ע נמצא כאן הניחו אותי למען אֲשֶׁר יְשַׁלְּחוּ עַצְמֹתָי אֶת־עַצְמֹתָיו: עיין מלכים ב, כ״ג י״ח. 32 v. היו קרי. 33 v. כן למערבאי, למרנחאי בְּנֵיהֶאל הרא כולה. 34 v. צ״ל וַיְהִי לְחַטַּאת לְבָמוֹת כן ח״ק, ת״ס וח״ר. יד 1 v. צ״ל הַדָּבָר כן חר׳, ח״ע וח״ס. 2 v. בס״א וְהִשְׁתַּנִּיתִי כתיב, הִשְׁתַּנִּית קרי. 2 v. אֵתִי כתיב, אֵת קרי. 4 v. שָׁלוּ קרי. 5 v. ס״א וְהִנֵּה וכן ר״א, ר״ב וח״ע. 5 v. ס״א וְהִוא וכן ח״ס.

unto the lion, which hath torn him, and slain him, according to the word of the LORD, which he spake unto him.

27 And he spake to his sons, saying, Saddle me the ass. And they saddled him.

28 And he went and found his carcase cast in the way, and the ass and the lion standing by the carcase: the lion had not eaten the carcase, nor torn the ass.

29 And the prophet took up the carcase of the man of God, and laid it upon the ass, and brought it back: and the old prophet came to the city, to mourn and to bury him.

30 And he laid his carcase in his own grave; and they mourned over him, saying, Alas, my brother!

31 And it came to pass, after he had buried him, that he spake to his sons, saying, When I am dead, then bury me in the sepulchre wherein the man of God is buried; lay my bones beside his bones:

32 For the saying which he cried by the word of the LORD against the altar in Beth-el, and against all the houses of the high places which are in the cities of Samaria, shall surely come to pass.

33 After this thing Jeroboam returned not from his evil way, but made again of the lowest of the people priests of the high places: whosoever would, he consecrated him, and he became one of the priests of the high places.

34 And this thing became sin unto the house of Jeroboam, even to cut it off, and to destroy it from off the face of the earth.

, 2 At that time Abijah the son of Jeroboam fell sick. And Jeroboam said to his wife, Arise, I pray thee, and disguise thyself, that thou be not known to be the wife of Jeroboam; and get thee to Shiloh: behold, there is Ahijah the prophet, which told me that I should be king over
3 this people. And take with thee ten loaves, and cracknels, and a cruse of honey, and go to
4 him: he shall tell thee what shall become of the child. And Jeroboam's wife did so, and arose, and went to Shiloh, and came to the house of Ahijah. But Ahijah could not see; for his
5 eyes were set by reason of his age. And the LORD said unto Ahijah,

הִנֵּה אֵשֶׁת יָרָבְעָם בָּאָה לִדְרֹשׁ דָּבָר מֵעִמָּךְ אֶל־בִּנָהּ
כִּי־חֹלֶה הוּא כָּזֶה וְכָזֶה תְּדַבֶּר אֵלֶיהָ וְיהִי כְּבֹאָהּ וְהִיא
6 מִתְנַכֵּרָה: וַיְהִי כְּשָׁמְעַ אֲחִיָּהוּ אֶת־קוֹל רַגְלֶיהָ בָּאָה
בַּפֶּתַח וַיֹּאמֶר בֹּאִי אֵשֶׁת יָרָבְעָם לָמָּה זֶּה אֶת מִתְנַכֵּרָה
7 וְאָנֹכִי שָׁלוּחַ אֵלַיִךְ קָשָׁה: לְכִי אִמְרִי לְיָרָבְעָם כֹּה־אָמַר
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעַן אֲשֶׁר הֲרִמֹתִיךָ מִתּוֹךְ הָעָם
8 וְאֶתְּנְךָ נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל: וָאֶקְרַע אֶת־הַמַּמְלָכָה
מִבֵּית דָּוִד וְאֶתְּנָהּ לָךְ וְלֹא־הָיִיתָ כְּעַבְדִּי דָּוִד אֲשֶׁר
שָׁמַר מִצְוֹתַי וַאֲשֶׁר־הָלַךְ אַחֲרַי בְּכָל־לְבָבוֹ לַעֲשׂוֹת רַק
9 הַיָּשָׁר בְּעֵינָי: וַתָּרַע לַעֲשׂוֹת מִכֹּל אֲשֶׁר־הָיוּ לְפָנֶיךָ
וַתֵּלֶךְ וַתַּעַשׂ־לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וּמַסֵּכוֹת לְהַכְעִסֵנִי
10 וְאֹתִי הִשְׁלַכְתָּ אַחֲרֵי גַּוֶּךָ: לָכֵן הִנְנִי מֵבִיא רָעָה אֶל־
בֵּית יָרָבְעָם וְהַכְרֵתִי לְיָרָבְעָם מַשְׁתִּין בְּקִיר עָצוּר
וְעָזוּב בְּיִשְׂרָאֵל וּבִעַרְתִּי אַחֲרֵי בֵּית־יָרָבְעָם כַּאֲשֶׁר יְבַעֵר
11 הַגֶּלֶל עַד־תֻּמּוֹ: הַמֵּת לְיָרָבְעָם בָּעִיר יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים
וְהַמֵּת בַּשָּׂדֶה יֹאכְלוּ עוֹף הַשָּׁמָיִם כִּי יְהוָה דִּבֵּר:
12 וְאַתְּ קוּמִי לְכִי לְבֵיתֵךְ בְּבֹא רַגְלַיִךְ הָעִירָה וּמֵת
13 הַיָּלֶד: וְסָפְדוּ־לוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל וְקָבְרוּ אֹתוֹ כִּי־זֶה לְבַדּוֹ
יָבֹא לְיָרָבְעָם אֶל־קֶבֶר יַעַן נִמְצָא־בוֹ דָּבָר טוֹב אֶל
14 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּבֵית יָרָבְעָם: וְהֵקִים יְהוָה לוֹ
מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַכְרִית אֶת־בֵּית יָרָבְעָם זֶה הַיּוֹם
15 וּמַה גַּם־עַתָּה: וְהִכָּה יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר יָנוּד
הַקָּנֶה בַּמָּיִם וְנָתַשׁ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעַל הָאֲדָמָה הַטֹּבָה
הַזֹּאת אֲשֶׁר נָתַן לַאֲבוֹתָם וְזֵרֵם מֵעֵבֶר לַנָּהָר יַעַן
16 אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־אֲשֵׁרֵיהֶם מַכְעִיסִים אֶת־יְהוָה: וַיִּתֵּן אֶת־
יִשְׂרָאֵל בְּגַלַּל חַטָּאוֹת יָרָבְעָם אֲשֶׁר חָטָא וַאֲשֶׁר הֶחֱטִיא
את־

ה v. 5 קרי. ו v. 6 ס״א ולא וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו והי״כ. ח v. 8 ס״א ואשר וכן ד״ב, ד״ג, ר״ו והי״כ. י v. 10 ס״א עלי וכן ד״א והי״כ. טו v. 15 ס״א לאבותיהם חסר וכן ר״א והי״כ. טז v. 16 ס״א בגלל.

Behold, the wife of Jeroboam cometh to ask a thing of thee for her son; for he is sick: thus and thus shalt thou say unto her: for it shall be, when she cometh in, that she shall feign herself to be another woman.

6 And it was so, when Ahijah heard the sound of her feet, as she came in at the door, that he said, Come in, thou wife of Jeroboam; why feignest thou thyself to be another? for I am sent to thee with heavy tidings.

7 Go, tell Jeroboam, Thus saith the LORD God of Israel, Forasmuch as I exalted thee from among the people, and made thee prince over my people Israel,

8 And rent the kingdom away from the house of David, and gave it thee: and yet thou hast not been as my servant David, who kept my commandments, and who followed me with all his heart, to do that only which was right in mine eyes;

9 But hast done evil above all that were before thee: for thou hast gone and made thee other gods, and molten images, to provoke me to anger, and hast cast me behind thy back:

10 Therefore, behold, I will bring evil upon the house of Jeroboam, and will cut off from Jeroboam him that pisseth against the wall, and him that is shut up and left in Israel, and will take away the remnant of the house of Jeroboam, as a man taketh away dung, till it be all gone.

11 Him that dieth of Jeroboam in the city shall the dogs eat; and him that dieth in the field shall
12 the fowls of the air eat: for the LORD hath spoken it. Arise thou therefore, get thee to thine
13 own house: and when thy feet enter into the city, the child shall die. And all Israel shall mourn for him, and bury him: for he only of Jeroboam shall come to the grave, because in him there is found some good thing toward the LORD God of Israel in the house of Jero-
14 boam. Moreover the LORD shall raise him up a king over Israel, who shall cut off the
15 house of Jeroboam that day: but what? even now. For the LORD shall smite Israel, as a reed is shaken in the water, and he shall root up Israel out of this good land, which he gave to their fathers, and shall scatter them beyond the river, because they have made their groves,
16 provoking the LORD to anger. And he shall give Israel up because of the sins of Jeroboam, who did sin, and who made Israel to sin.

17 And Jeroboam's wife arose, and departed, and came to Tirzah: and when she came to the threshold of the door, the child died;
18 And they buried him; and all Israel mourned for him, according to the word of the LORD, which he spake by the hand of his servant Ahijah the prophet.
19 And the rest of the acts of Jeroboam, how he warred, and how he reigned, behold, they are written in the book of the chronicles of the kings of Israel.
20 And the days which Jeroboam reigned were two and twenty years: and he slept with his fathers, and Nadab his son reigned in his stead.
21 And Rehoboam the son of Solomon reigned in Judah. Rehoboam was forty and one years old when he began to reign, and he reigned seventeen years in Jerusalem, the city which the LORD did choose out of all the tribes of Israel, to put his name there. And his mother's name was Naamah an Ammonitess.
22 And Judah did evil in the sight of the LORD, and they provoked him to jealousy with their sins which they had committed, above all that their fathers had done.
23 For they also built them high places, and images, and groves, on every high hill, and under every green tree.
24 And there were also sodomites in the land: and they did according to all the abominations of the nations which the LORD cast out
25 before the children of Israel. And it came to pass in the fifth year of king Rehoboam, that
26 Shishak king of Egypt came up against Jerusalem: And he took away the treasures of the house of the LORD, and the treasures of the king's house; he even took away all: and he took
27 away all the shields of gold which Solomon had made. And king Rehoboam made in their stead brasen shields, and committed them unto the hands of the chief of the guard, which
28 kept the door of the king's house. And it was so, when the king went into the house of the
29 LORD, that the guard bare them, and brought them back into the guard chamber. Now the rest of the acts of Rehoboam, and all that he did, are they not written in the book of the chronicles of the kings of

17 אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַתָּקָם אֵשֶׁת יָרָבְעָם וַתֵּלֶךְ וַתָּבֹא תִּרְצָתָה
18 הִיא בָּאָה בְּסַף־הַבַּיִת וְהַנַּעַר מֵת׃ וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ וַיִּסְפְּדוּ
לוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד־עַבְדּוֹ
19 אֲחִיָּהוּ הַנָּבִיא׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יָרָבְעָם אֲשֶׁר נִלְחָם וַאֲשֶׁר
מָלָךְ הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי
20 יִשְׂרָאֵל׃ וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ יָרָבְעָם עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם
שָׁנָה וַיִּשְׁכַּב עִם־אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ נָדָב בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃
21 וּרְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה מָלַךְ בִּיהוּדָה בֶּן־אָרְבָּעִים וְאַחַת
שָׁנָה רְחַבְעָם בְּמָלְכוֹ וְשֶׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה ׀ מָלַךְ
בִּירוּשָׁלַם הָעִיר אֲשֶׁר־בָּחַר יְהוָה לָשׂוּם אֶת־שְׁמוֹ
שָׁם מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם אִמּוֹ נַעֲמָה הָעַמֳּנִית׃
22 וַיַּעַשׂ יְהוּדָה הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְקַנְאוּ אֹתוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר
23 עָשׂוּ אֲבֹתָם בְּחַטֹּאתָם אֲשֶׁר חָטָאוּ׃ וַיִּבְנוּ גַם־הֵמָּה
לָהֶם בָּמוֹת וּמַצֵּבוֹת וַאֲשֵׁרִים עַל כָּל־גִּבְעָה גְבֹהָה
24 וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃ וְגַם־קָדֵשׁ הָיָה בָּאָרֶץ עָשׂוּ כְּכֹל
הַתּוֹעֵבֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
25 וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לַמֶּלֶךְ
26 רְחַבְעָם עָלָה שׁוּשַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּקַּח
אֶת־אֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וְאֶת־אֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֶת־
הַכֹּל לָקָח וַיִּקַּח אֶת־כָּל־מָגִנֵּי הַזָּהָב אֲשֶׁר עָשָׂה
27 שְׁלֹמֹה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם תַּחְתָּם מָגִנֵּי נְחֹשֶׁת
וְהִפְקִיד עַל־יַד שָׂרֵי הָרָצִים הַשֹּׁמְרִים פֶּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ׃
28 וְהָיָה מִדֵּי־בֹא הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה יִשָּׂאוּם הָרָצִים וְהֵשִׁיבוּם
29 אֶל־תָּא הָרָצִים׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי רְחַבְעָם וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה
הֲלֹא־הֵמָּה כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי

יהודה

21 v. ס״א ושבע״ וכן ד״ג, ר״ו ד״ס. 24 v. ס״א התוצבת צדי וכן ר״ב, ד״ו, ר״ס ודי״א. 25 v. שושק כתיב. שישק קרי. בס״א שישק או שישק כתיב וקרי וכן ד״א ור״ב. 26 v. ס״א אוצרות חסר ו׳ קדמא וכן ד״א ה״ב. 26 v. ס״א את־מגני בלא מלת כל־ וכן ר״א, ד״ב, ד״ו וחי״ר.

Judah?
30 And there was war between Rehoboam and Jeroboam all their days.
31 And Rehoboam slept with his fathers, and was buried with his fathers in the city of David. And his mother's name was Naamah an Ammonitess. And Abijam his son reigned in his stead.

15 Now in the eighteenth year of king Jeroboam the son of Nebat reigned Abijam over Judah.
2 Three years reigned he in Jerusalem. And his mother's name was Maachah, the daughter of Abishalom.
3 And he walked in all the sins of his father, which he had done before him: and his heart was not perfect with the LORD his God, as the heart of David his father.
4 Nevertheless for David's sake did the LORD his God give him a lamp in Jerusalem, to set up his son after him, and to establish Jerusalem:
5 Because David did that which was right in the eyes of the LORD, and turned not aside from any thing that he commanded him all the days of his life, save only in the matter of Uriah the Hittite.
6 And there was war between Rehoboam and Jeroboam all the days of his life.
7 Now the rest of the acts of Abijam, and all that he did, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Judah? And there was war between Abijam and Jeroboam.

30 יְהוּדָה׃ וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין־רַחַבְעָם וּבֵין יָרָבְעָם כָּל־
31 הַיָּמִים׃ וַיִּשְׁכַּב רַחַבְעָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו
בְּעִיר דָּוִד וְשֵׁם אִמּוֹ נַעֲמָה הָעַמֹּנִית וַיִּמְלֹךְ אֲבִיָּם
טו בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וּבִשְׁנַת שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה
2 לַמֶּלֶךְ יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט מָלַךְ אֲבִיָּם עַל־יְהוּדָה׃ שָׁלֹשׁ
שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ מַעֲכָה בַּת־אֲבִישָׁלוֹם׃
3 וַיֵּלֶךְ בְּכָל־חַטֹּאת אָבִיו אֲשֶׁר־עָשָׂה לְפָנָיו וְלֹא־הָיָה
4 לְבָבוֹ שָׁלֵם עִם־יְהוָה אֱלֹהָיו כִּלְבַב דָּוִד אָבִיו׃ כִּי לְמַעַן
דָּוִד נָתַן יְהוָה אֱלֹהָיו לוֹ נִיר בִּירוּשָׁלִָם לְהָקִים אֶת־בְּנוֹ
5 אַחֲרָיו וְלְהַעֲמִיד אֶת־יְרוּשָׁלִָם׃ אֲשֶׁר עָשָׂה דָוִד אֶת־
הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה וְלֹא־סָר מִכֹּל אֲשֶׁר־צִוָּהוּ כֹּל יְמֵי
6 חַיָּיו רַק בִּדְבַר אוּרִיָּה הַחִתִּי׃ וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין
7 רַחַבְעָם וּבֵין יָרָבְעָם כָּל־יְמֵי חַיָּיו׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲבִיָּם
וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אֲבִיָּם וּבֵין
8 יָרָבְעָם׃ וַיִּשְׁכַּב אֲבִיָּם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִד ס
9 וַיִּמְלֹךְ אָסָא בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ וּבִשְׁנַת
עֶשְׂרִים לְיָרָבְעָם מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ אָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה׃
10 וְאַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ מַעֲכָה
11 בַּת־אֲבִישָׁלוֹם׃ וַיַּעַשׂ אָסָא הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּדָוִד
12 אָבִיו׃ וַיְבַעֵר הַקְּדֵשִׁים מִן־הָאָרֶץ וַיָּסַר אֵת־כָּל־הַגִּלֻּלִים
13 אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבֹתָיו׃ וְגַם | אֶת־מַעֲכָה אִמּוֹ וַיְסִרָהָ מִגְּבִירָה
אֲשֶׁר־עָשְׂתָה מִפְלֶצֶת לָאֲשֵׁרָה וַיְכָרֹת אָסָא אֶת־
14 מִפְלַצְתָּהּ וַיְשָׂרֹף בְּנַחַל קִדְרוֹן׃ וְהַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ רַק
15 לְבַב־אָסָא הָיָה שָׁלֵם עִם־יְהוָה כָּל־יָמָיו׃ וַיָּבֵא אֶת־
קדשי

31 v. צ׳ל אֲבִיָּה כן ת״ע ות״ס: עיין ד״ח ב, י״ב ס״ו. טו, 1, 7, 8 vv. צ׳ל אֲבִיָּה כן ת״ע ות״ס. 6 v. סו״א אֲבִיָּם וכן ת״ס. 7 v. ס״א ומלחמה. 9 v. כן כרוב ספרים כ״י, ד״ע, ד״ו, ד״א. ת״ס וה״ה והכפתרת עליו מֶלֶךְ יְהוּדָה ס׳ בסמ׳ סום׳ פס׳, כס״א עַל־ וכן ד״א, ד״ב, ד״ו־ב, דסא, תר׳ ות״ע.

8 And Abijam slept with his fathers; and they buried him in the city of David: and Asa his son
9 reigned in his stead. And in the twentieth year of Jeroboam king of Israel reigned Asa over
10 Judah. And forty and one years reigned he in Jerusalem. And his mother's name was
11 Maachah, the daughter of Abishalom. And Asa did that which was right in the eyes of the
12 LORD, as did David his father. And he took away the sodomites out of the land, and re-
13 moved all the idols that his fathers had made. And also Maachah his mother, even her he removed from being queen, because she had made an idol in a grove; and Asa destroyed her
14 idol, and burnt it by the brook Kidron. But the high places were not removed: nevertheless
15 Asa's heart was perfect with the LORD all his days. And he brought in

קָדְשֵׁי אָבִיו וְקָדְשׁוֹ בֵּית יְהוָה כֶּסֶף וְזָהָב וְכֵלִים:
16 וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אָסָא וּבַעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
17 כָּל־יְמֵיהֶם: וַיַּעַל בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל עַל־יְהוּדָה וַיִּבֶן
אֶת־הָרָמָה לְבַלְתִּי תֵּת יֹצֵא וָבָא לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה:
18 וַיִּקַּח אָסָא אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב הַנּוֹתָרִים ו בְּאוֹצְרוֹת
בֵּית־יְהוָה וְאֶת־אוֹצְרוֹת בֵּית מֶלֶךְ וַיִּתֵּנֶם בְּיַד־עֲבָדָיו
וַיִּשְׁלָחֵם הַמֶּלֶךְ אָסָא אֶל־בֶּן־הֲדַד בֶּן־טַבְרִמֹּן בֶּן־חֶזְיוֹן
19 מֶלֶךְ אֲרָם הַיֹּשֵׁב בְּדַמֶּשֶׂק לֵאמֹר: בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֶךָ
בֵּין אָבִי וּבֵין אָבִיךָ הִנֵּה שָׁלַחְתִּי לְךָ שֹׁחַד כֶּסֶף וְזָהָב
לֵךְ הָפֵר אֶת־בְּרִיתְךָ אֶת־בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְיַעֲלֶה
20 מֵעָלָי: וַיִּשְׁמַע בֶּן־הֲדַד אֶל־הַמֶּלֶךְ אָסָא וַיְשַׁלַּח אֶת־
שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־לוֹ עַל־עָרֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּךְ אֶת־עִיּוֹן
וְאֶת־דָּן וְאֶת אָבֵל בֵּית־מַעֲכָה וְאֵת כָּל־כִּנְרוֹת עַל
21 כָּל־אֶרֶץ נַפְתָּלִי: וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ בַּעְשָׁא וַיֶּחְדַּל מִבְנוֹת
22 אֶת־הָרָמָה וַיֵּשֶׁב בְּתִרְצָה: וְהַמֶּלֶךְ אָסָא הִשְׁמִיעַ אֶת־
כָּל־יְהוּדָה אֵין נָקִי וַיִּשְׂאוּ אֶת־אַבְנֵי הָרָמָה וְאֶת־עֵצֶיהָ
אֲשֶׁר בָּנָה בַּעְשָׁא וַיִּבֶן בָּם הַמֶּלֶךְ אָסָא אֶת־גֶּבַע בִּנְיָמִן
23 וְאֶת־הַמִּצְפָּה: וְיֶתֶר כָּל־דִּבְרֵי אָסָא וְכָל־גְּבוּרָתוֹ וְכָל־
אֲשֶׁר עָשָׂה וְהֶעָרִים אֲשֶׁר בָּנָה הֲלֹא־הֵמָּה כְּתוּבִים עַל־
סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה רַק לְעֵת זִקְנָתוֹ חָלָה
24 אֶת־רַגְלָיו: וַיִּשְׁכַּב אָסָא עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו
בְּעִיר דָּוִד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ תַּחְתָּיו:
25 וְנָדָב בֶּן־יָרָבְעָם מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בִּשְׁנַת
שְׁתַּיִם לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל שְׁנָתָיִם:

ויעש

15 v. וְקָדְשׁוֹ כתיב, וְקָדְשָׁיו קרי: צ"ל וְקָדְשָׁיו כן הרי, ת"ע ות"ס: עיין ד"ה בן, ס"ו ירח. 16 v. כן בימין בתוב כפרים בי"ת, ד"ו, ד"ו דו"א, ד"ב ודט"ו וכן בכל המקומות שנמצא שם בַּעְלָשָׁא. ס"א בַּעְלָא שמואל וכן ד"ב והילה. 17 v. ס"א ויצא ונמסר עליו ט' סלא', וכן ד"א, ד"ב ודי"ב. 18 v. ס"א ובאוצרות וכן ד"ו, הר ד"ק, ת"ם ותי"ה. 20 v. צ"ל בית מעכה, כמ"א בתיב, הַמֶּלֶךְ קרי, בס"א המלך בתיב וקרי וכן ד"א ודי"ב. 21 v. ס"א ביד וכן ד"ב, ד"ג ודי"ב. 22 v. כן ב"א, כ"ג אלי בנעיא. 23 v. ס"א וכן וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, הר, ת"ע, ת"ם ותיד עיין ד"ה ב, ס"ו ב'. 24 v. צ"ל וַיִּקָּבֶר תרצה כן ת"ע ותי"ה.

the things which his father had dedicated, and the things which himself had dedicated, into the house of the LORD, silver, and gold, and vessels.

16 And there was war between Asa and Baasha king of Israel all their days.

17 And Baasha king of Israel went up against Judah, and built Ramah, that he might not suffer any to go out or come in to Asa king of Judah.

18 Then Asa took all the silver and the gold that were left in the treasures of the house of the LORD, and the treasures of the king's house, and delivered them into the hand of his servants: and king Asa sent them to Ben-hadad, the son of Tabrimon, the son of Hezion, king of Syria, that dwelt at Damascus, saying,

19 There is a league between me and thee, and between my father and thy father: behold, I have sent unto thee a present of silver and gold; come and break thy league with Baasha king of Israel, that he may depart from me.

20 So Ben-hadad hearkened unto king Asa, and sent the captains of the hosts which he had against the cities of Israel, and smote Ijon, and Dan, and Abel-beth-maachah, and all Cinneroth, with all the land of Naphtali.

21 And it came to pass, when Baasha heard thereof, that he left off building of Ramah, and dwelt in Tirzah.

22 Then king Asa made a proclamation throughout all Judah; none was exempted: and they took away the stones of Ramah, and the timber thereof, wherewith Baasha had builded; and king Asa built with them Geba of Benjamin, and Mizpah.

23 The rest of all the acts of Asa, and all his might, and all that he did, and the cities which he built, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Judah? Nevertheless in the time of his old age he was diseased in his feet.

24 And Asa slept with his fathers, and was buried with his fathers in the city of David his father: and Jehoshaphat his son reigned in his stead.

25 And Nadab the son of Jeroboam began to reign over Israel in the second year of Asa king of Judah, and reigned over Israel two years.

26 And he did evil in the sight of the LORD, and walked in the way of his father, and in his sin wherewith he made Israel to sin.

27 And Baasha the son of Ahijah, of the house of Issachar, conspired against him; and Baasha smote him at Gibbethon, which belonged to the Philistines; for Nadab and all Israel laid siege to Gibbethon.

28 Even in the third year of Asa king of Judah did Baasha slay him, and reigned in his stead.

29 And it came to pass, when he reigned, that he smote all the house of Jeroboam; he left not to Jeroboam any that breathed, until he had destroyed him, according unto the saying of the LORD, which he spake by his servant Ahijah the Shilonite:

30 Because of the sins of Jeroboam which he sinned, and which he made Israel sin, by his provocation wherewith he provoked the LORD God of Israel to anger.

31 Now the rest of the acts of Nadab, and all that he did, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Israel?

32 And there was war between Asa and Baasha king of Israel all their days.

33 In the third year of Asa king of Judah began Baasha the son of Ahijah to reign over all Israel in Tirzah, twenty and four years.

34 And he did evil in the sight of the LORD, and walked in the way of Jeroboam, and in his sin wherewith he made Israel to sin.

26 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אָבִיו וּבְחַטָּאתוֹ
27 אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל: וַיִּקְשֹׁר עָלָיו בַּעְשָׁא בֶּן־אֲחִיָּה
לְבֵית יִשָּׂשכָר וַיַּכֵּהוּ בַּעְשָׁא בִּגְבְּתוֹן אֲשֶׁר לַפְּלִשְׁתִּים
28 וְנָדָב וְכָל־יִשְׂרָאֵל צָרִים עַל־גִּבְּתוֹן: וַיָּמֶת בַּעְשָׁא
29 בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו: וַיְהִי
כְמָלְכוֹ הִכָּה אֶת־כָּל־בֵּית יָרָבְעָם לֹא־הִשְׁאִיר כָּל
נְשָׁמָה לְיָרָבְעָם עַד־הִשְׁמִדוֹ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד
30 עַבְדּוֹ אֲחִיָּה הַשִּׁילֹנִי: עַל־חַטֹּאות יָרָבְעָם אֲשֶׁר חָטָא
וַאֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל בְּכַעְסוֹ אֲשֶׁר הִכְעִיס אֶת־
31 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וְיֶתֶר דִּבְרֵי נָדָב וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה
הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל:
32 וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אָסָא וּבֵין בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כָּל
33 יְמֵיהֶם: בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ לְאָסָא מֶלֶךְ
יְהוּדָה מָלַךְ בַּעְשָׁא בֶּן־אֲחִיָּה עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּתִרְצָה
34 עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע שָׁנָה: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ
יָרָבְעָם וּבְחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל:

טז וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יֵהוּא בֶּן־חֲנָנִי עַל־בַּעְשָׁא
2 לֵאמֹר: יַעַן אֲשֶׁר הֲרִימֹתִיךָ מִן־הֶעָפָר וָאֶתֶּנְךָ נָגִיד עַל
עַמִּי יִשְׂרָאֵל וַתֵּלֶךְ ׀ בְּדֶרֶךְ יָרָבְעָם וַתַּחֲטִיא אֶת־עַמִּי
3 יִשְׂרָאֵל לְהַכְעִיסֵנִי בְּחַטֹּאתָם: הִנְנִי מְבַעֵר אַחֲרֵי בַּעְשָׁא
וְאַחֲרֵי בֵיתוֹ וְנָתַתִּי אֶת־בֵּיתְךָ כְּבֵית יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט:
4 הַמֵּת לְבַעְשָׁא בָּעִיר יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים וְהַמֵּת לוֹ בַּשָּׂדֶה
5 יֹאכְלוּ עוֹף הַשָּׁמָיִם: וְיֶתֶר דִּבְרֵי בַּעְשָׁא וַאֲשֶׁר עָשָׂה
וּגְבוּרָתוֹ הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
6 לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּשְׁכַּב בַּעְשָׁא עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֶר
7 בְּתִרְצָה וַיִּמְלֹךְ אֵלָה בְּנוֹ תַּחְתָּיו: וְגַם בְּיַד־יֵהוּא בֶּן

חנני

27 v. כן כ"א, כ"נ יִשָּׂשכָר. 29 v. ס"א נְבָלְכוֹ וכן ר"א, ד"ב ור"ו. 30 v. ס"א בְּכַעְסוֹ וכן ד ב, ד"ל, ר"ו, ד"י, ר"ב, ד"י"ר ודס"ו. 33 v. ס"א הַיָּמִים וכן ר"א ור"ב.

16, 2 Then the word of the LORD came to Jehu the son of Hanani against Baasha, saying, Forasmuch as I exalted thee out of the dust, and made thee prince over my people Israel; and thou hast walked in the way of Jeroboam, and hast made my people Israel to sin, to provoke me to
3 anger with their sins; Behold, I will take away the posterity of Baasha, and the posterity of
4 his house; and will make thy house like the house of Jeroboam the son of Nebat. Him that dieth of Baasha in the city shall the dogs eat; and him that dieth of his in the fields shall the
5 fowls of the air eat. Now the rest of the acts of Baasha, and what he did, and his might, are
6 they not written in the book of the chronicles of the kings of Israel? So Baasha slept with
7 his fathers, and was buried in Tirzah: and Elah his son reigned in his stead. And also by the hand of the prophet Jehu the son of

חֲנָנִי הַנָּבִיא דִּבְרֵי־יְהוָה הָיָה אֶל־בַּעְשָׁא וְאֶל־בֵּיתוֹ וְעַל
כָּל־הָרָעָה | אֲשֶׁר־עָשָׂה | בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ בְּמַעֲשֵׂה
יָדָיו לִהְיוֹת כְּבֵית יָרָבְעָם וְעַל אֲשֶׁר־הִכָּה אֹתוֹ:
בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וְשֵׁשׁ שָׁנָה לְאָסָא מֶלֶךְ 8
יְהוּדָה מָלְךְ אֵלָה בֶּן־בַּעְשָׁא עַל־יִשְׂרָאֵל בְּתִרְצָה
שְׁנָתָיִם: וַיִּקְשֹׁר עָלָיו עַבְדּוֹ זִמְרִי שַׂר מַחֲצִית הָרֶכֶב 9
הוּא בְּתִרְצָה שֹׁתֶה שִׁכּוֹר בֵּית אַרְצָא אֲשֶׁר עַל־הַבַּיִת
בְּתִרְצָה: וַיָּבֹא זִמְרִי וַיַּכֵּהוּ וַיְמִיתֵהוּ בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים 10
וְשֶׁבַע לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו: וַיְהִי בְּמָלְכוֹ 11
כְּשִׁבְתּוֹ עַל־כִּסְאוֹ הִכָּה אֶת־כָּל־בֵּית בַּעְשָׁא לֹא־הִשְׁאִיר
לוֹ מַשְׁתִּין בְּקִיר וְגֹאֲלָיו וְרֵעֵהוּ: וַיַּשְׁמֵד זִמְרִי אֵת כָּל 12
בֵּית בַּעְשָׁא כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל־בַּעְשָׁא בְּיַד
יֵהוּא הַנָּבִיא: אֶל כָּל־חַטֹּאות בַּעְשָׁא וְחַטֹּאות אֵלָה 13
בְּנוֹ אֲשֶׁר חָטְאוּ וַאֲשֶׁר הֶחֱטִיאוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל לְהַכְעִיס
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַבְלֵיהֶם: וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֵלָה 14
וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל: בִּשְׁנַת ס 15
עֶשְׂרִים וְשֶׁבַע שָׁנָה לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ זִמְרִי
שִׁבְעַת יָמִים בְּתִרְצָה וְהָעָם חֹנִים עַל־גִּבְּתוֹן אֲשֶׁר
לִפְלִשְׁתִּים: וַיִּשְׁמַע הָעָם הַחֹנִים לֵאמֹר קָשַׁר זִמְרִי 16
וְגַם הִכָּה אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיַּמְלִכוּ כָל־יִשְׂרָאֵל אֶת־עָמְרִי
שַׂר־צָבָא עַל־יִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַהוּא בַּמַּחֲנֶה: וַיַּעֲלֶה 17
עָמְרִי וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִגִּבְּתוֹן וַיָּצֻרוּ עַל־תִּרְצָה: וַיְהִי 18
כִּרְאוֹת זִמְרִי כִּי־נִלְכְּדָה הָעִיר וַיָּבֹא אֶל־אַרְמוֹן
בֵּית־הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׂרֹף עָלָיו אֶת־בֵּית־הַמֶּלֶךְ בָּאֵשׁ וַיָּמֹת:
עַל־חַטֹּאתָיו אֲשֶׁר חָטָא לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה 19
ללכת

ז .v ס״א עַל וכן תַּ״ל וח״ס. 12 .v כן למערבאי. למדנחאי עַל־. 19 .v כן למערבאי. למדנחאי חַטֹּאתו כתיב.

Hanani came the word of the LORD against Baasha, and against his house, even for all the evil that he did in the sight of the LORD, in provoking him to anger with the work of his hands, in being like the house of Jeroboam; and because he killed him.

8 In the twenty and sixth year of Asa king of Judah began Elah the son of Baasha to reign over Israel in Tirzah, two years.

9 And his servant Zimri, captain of half his chariots, conspired against him, as he was in Tirzah, drinking himself drunk in the house of Arza steward of his house in Tirzah.

10 And Zimri went in and smote him, and killed him, in the twenty and seventh year of Asa king of Judah, and reigned in his stead.

11 And it came to pass, when he began to reign, as soon as he sat on his throne, that he slew all the house of Baasha: he left him not one that pisseth against a wall, neither of his kinsfolks, nor of his friends.

12 Thus did Zimri destroy all the house of Baasha, according to the word of the LORD, which he spake against Baasha by Jehu the prophet,

13 For all the sins of Baasha, and the sins of Elah his son, by which they sinned, and by which they made Israel to sin, in provoking the LORD God of Israel to anger with their vanities.

14 Now the rest of the acts of Elah, and all that he did, are

15 they not written in the book of the chronicles of the kings of Israel? In the twenty and seventh year of Asa king of Judah did Zimri reign seven days in Tirzah. And the people were

16 encamped against Gibbethon, which belonged to the Philistines. And the people that were encamped heard say, Zimri hath conspired, and hath also slain the king: wherefore all Israel

17 made Omri, the captain of the host, king over Israel that day in the camp. And Omri went

18 up from Gibbethon, and all Israel with him, and they besieged Tirzah. And it came to pass, when Zimri saw that the city was taken, that he went into the palace of the king's house, and

19 burnt the king's house over him with fire, and died, For his sins which he sinned in doing evil in the sight of the LORD,

לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ יָרָבְעָם וּבְחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה לְהַחֲטִיא
20 אֶת־יִשְׂרָאֵל: וְיֶתֶר דִּבְרֵי זִמְרִי וְקִשְׁרוֹ אֲשֶׁר קָשָׁר
הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי
יִשְׂרָאֵל:
21 אָז יֵחָלֵק הָעָם יִשְׂרָאֵל לַחֲצִי חֲצִי הָעָם הָיָה אַחֲרֵי תִּבְנִי
22 בֶן־גִּינַת לְהַמְלִיכוֹ וְהַחֲצִי אַחֲרֵי עָמְרִי: וַיֶּחֱזַק הָעָם אֲשֶׁר
אַחֲרֵי עָמְרִי אֶת־הָעָם אֲשֶׁר אַחֲרֵי תִּבְנִי בֶן־גִּינַת וַיָּמָת
תִּבְנִי וַיִּמְלֹךְ עָמְרִי:
23 בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ
עָמְרִי עַל־יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּתִרְצָה מָלַךְ
24 שֵׁשׁ־שָׁנִים: וַיִּקֶן אֶת־הָהָר שֹׁמְרוֹן מֵאֵת שֶׁמֶר בְּכִכְּרַיִם
כֶּסֶף וַיִּבֶן אֶת־הָהָר וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם הָעִיר אֲשֶׁר בָּנָה
25 עַל שֵׁם־שֶׁמֶר אֲדֹנֵי הָהָר שֹׁמְרוֹן: וַיַּעַשׂ עָמְרִי הָרַע
26 בְּעֵינֵי יְהוָה וַיָּרַע מִכֹּל אֲשֶׁר לְפָנָיו: וַיֵּלֶךְ בְּכָל־דֶּרֶךְ
יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וּבְחַטֹּאתוֹ אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל
27 לְהַכְעִיס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַבְלֵיהֶם: וְיֶתֶר
דִּבְרֵי עָמְרִי אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־
הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל:
28 וַיִּשְׁכַּב עָמְרִי עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֶר בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּמְלֹךְ אַחְאָב
29 בְּנוֹ תַּחְתָּיו: וְאַחְאָב בֶּן־עָמְרִי מָלַךְ
עַל־יִשְׂרָאֵל בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה לְאָסָא מֶלֶךְ
יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ אַחְאָב בֶּן־עָמְרִי עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן
30 עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה: וַיַּעַשׂ אַחְאָב בֶּן־עָמְרִי הָרַע בְּעֵינֵי
31 יְהוָה מִכֹּל אֲשֶׁר לְפָנָיו: וַיְהִי הֲנָקֵל לֶכְתּוֹ בְּחַטֹּאוֹת
יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת־אִיזֶבֶל בַּת־אֶתְבַּעַל מֶלֶךְ
32 צִידֹנִים וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲבֹד אֶת־הַבַּעַל וַיִּשְׁתַּחוּ לוֹ: וַיָּקֶם מִזְבֵּחַ
לבעל

21 v. צ׳ל יִשְׂרָאֵל חֲצִי כלא מלת לַחֲצִי כן ח׳ע. 22 v. ס״א גִּינַת קמץ וכן ד׳כ, ר׳נ, ד׳נ, ר׳ו, ר׳ז, ד״א, ד״ב ודי״ד. 22 v. בח״ע נכתיב כאן הבני ויורם אחיו בָּעֵת הַהִיא ויסלך עכרי אַחֲרֵי תִבְנִי. 26 v. וּבְחַטֹּאתָיו כתיב, וּבְחַטֹּאוֹתוֹ קרי. 27 v. ס״א וְכָל־אֲשֶׁר וכן ר״א, ר״ב, ר׳ו, ד״ב, ח״ע וח״ס. 30 v. צ׳ל וַיָּרַע מכל כן ח״ע: ע״ין לעיל פסוק כ״ה. 31 v. כן לטרגמי. למדנחאי אִיזֵבֶל. 32 v. ס״א אֶת־בַּעַל ב׳ מלין.

in walking in the way of Jeroboam, and in his sin which he did, to make Israel to sin.

20 Now the rest of the acts of Zimri, and his treason that he wrought, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Israel?

21 Then were the people of Israel divided into two parts: half of the people followed Tibni the son of Ginath, to make him king; and half followed Omri.

22 But the people that followed Omri prevailed against the people that followed Tibni the son of Ginath: so Tibni died, and Omri reigned.

23 In the thirty and first year of Asa king of Judah began Omri to reign over Israel, twelve years: six years reigned he in Tirzah.

24 And he bought the hill Samaria of Shemer for two talents of silver, and built on the hill, and called the name of the city which he built, after the name of Shemer, owner of the hill, Samaria.

25 But Omri wrought evil in the eyes of the LORD, and did worse than all that were before him.

26 For he walked in all the way of Jeroboam the son of Nebat, and in his sin wherewith he made Israel to sin, to provoke the LORD God of Israel to anger with their vanities.

27 Now the rest of the acts of Omri which he did, and his might that he shewed, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Israel?

28 So Omri slept with his fathers, and was buried in Samaria: and Ahab his son reigned in his
29 stead. And in the thirty and eighth year of Asa king of Judah began Ahab the son of Omri
30 to reign over Israel: and Ahab the son of Omri reigned over Israel in Samaria twenty and two
31 years. And Ahab the son of Omri did evil in the sight of the LORD above all that were before him. And it came to pass, as if it had been a light thing for him to walk in the sins of Jeroboam the son of Nebat, that he took to wife Jezebel the daughter of Ethbaal king of the
32 Zidonians, and went and served Baal, and worshipped him. And he reared up an altar

for Baal in the house of Baal, which he had built in Samaria.

33 And Ahab made a grove; and Ahab did more to provoke the LORD God of Israel to anger than all the kings of Israel that were before him.

34 In his days did Hiel the Beth-elite build Jericho: he laid the foundation thereof in Abiram his firstborn, and set up the gates thereof in his youngest son Segub, according to the word of the LORD, which he spake by Joshua the son of Nun.

33 לַבָּעַל בֵּית הַבַּעַל אֲשֶׁר בָּנָה בְּשֹׁמְרוֹן: וַיַּעַשׂ אַחְאָב אֶת־
הָאֲשֵׁרָה וַיּוֹסֶף אַחְאָב לַעֲשׂוֹת לְהַכְעִיס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי
34 יִשְׂרָאֵל מִכֹּל מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנָיו: בְּיָמָיו
בָּנָה חִיאֵל בֵּית הָאֱלִי אֶת־יְרִיחוֹ בַּאֲבִירָם בְּכֹרוֹ יִסְדָּהּ
וּבִשְׁנִיבוּ צְעִירוֹ הִצִּיב דְּלָתֶיהָ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר
יז בְּיַד יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן: וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ
הַתִּשְׁבִּי מִתֹּשָׁבֵי גִלְעָד אֶל־אַחְאָב חַי־יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָמַדְתִּי לְפָנָיו אִם־יִהְיֶה הַשָּׁנִים הָאֵלֶּה
2 טַל וּמָטָר כִּי אִם־לְפִי דְבָרִי: וַיְהִי
3 דְּבַר־יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר: לֵךְ מִזֶּה וּפָנִיתָ לְךָ קֶדְמָה
4 וְנִסְתַּרְתָּ בְּנַחַל כְּרִית אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הַיַּרְדֵּן: תֶּהִי
מֵהַנַּחַל תִּשְׁתֶּה וְאֶת־הָעֹרְבִים צִוִּיתִי לְכַלְכֶּלְךָ שָׁם:
5 וַיֵּלֶךְ וַיַּעַשׂ כִּדְבַר יְהוָה וַיֵּלֶךְ וַיֵּשֶׁב בְּנַחַל כְּרִית אֲשֶׁר
6 עַל־פְּנֵי הַיַּרְדֵּן: וְהָעֹרְבִים מְבִיאִים לוֹ לֶחֶם וּבָשָׂר
7 בַּבֹּקֶר וְלֶחֶם וּבָשָׂר בָּעֶרֶב וּמִן־הַנַּחַל יִשְׁתֶּה: וַיְהִי מִקֵּץ
יָמִים וַיִּיבַשׁ הַנָּחַל כִּי לֹא־הָיָה גֶשֶׁם בָּאָרֶץ:
8 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר: קוּם לֵךְ צָרְפַתָה
9 אֲשֶׁר לְצִידוֹן וְשָׁבַתָּ שָׁם הִנֵּה צִוִּיתִי שָׁם אִשָּׁה אַלְמָנָה
10 לְכַלְכְּלֶךָ: וַיָּקָם | וַיֵּלֶךְ צָרְפַתָה וַיָּבֹא אֶל־פֶּתַח הָעִיר
וְהִנֵּה־שָׁם אִשָּׁה אַלְמָנָה מְקַשֶּׁשֶׁת עֵצִים וַיִּקְרָא אֵלֶיהָ
11 וַיֹּאמֶר קְחִי־נָא לִי מְעַט־מַיִם בִּכְלִי וְאֶשְׁתֶּה: וַתֵּלֶךְ
לָקַחַת וַיִּקְרָא אֵלֶיהָ וַיֹּאמֶר לְקְחִי־נָא לִי פַּת־לֶחֶם בְּיָדֵךְ:
12 וַתֹּאמֶר חַי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אִם־יֶשׁ־לִי מָעוֹג כִּי אִם־מְלֹא
כַף־קֶמַח בַּכַּד וּמְעַט־שֶׁמֶן בַּצַּפַּחַת הִנְנִי מְקַשֶּׁשֶׁת
שְׁנַיִם עֵצִים וּבָאתִי וַעֲשִׂיתִיהוּ לִי וְלִבְנִי וַאֲכַלְנֻהוּ וָמָתְנוּ:
ויאמר

34 v. ס״א ביכיו רביע וכן ד״ב, ד״נ ה״ו. 34 v. וירחו קרי. 34 v. וּבִשְׁגוּב כתיב. וּבִשְׁנִיב קרי. 34 v. ס״א צְעִירָה כתיב, צְעִירוֹ קרי. יז, 1 v. בס״א אין באן מסקא. 4 v. כן למערבאי. למדנהאי שָׁמָּה. 10 ,9 vv. ס״א צָרְפַתָה פתח ובן רס״ו.

7 And Elijah the Tishbite, who was of the inhabitants of Gilead, said unto Ahab, As the LORD God of Israel liveth, before whom I stand, there shall not be dew nor rain these years, but according to my word.

2 And the word of the LORD came unto him, saying,

3 Get thee hence, and turn thee eastward, and hide thyself by the brook Cherith, that is before Jordan.

4 And it shall be, that thou shalt drink of the brook; and I have commanded the ravens to feed thee there.

5 So he went and did according unto the word of the LORD: for he went and dwelt by the brook Cherith, that is before Jordan.

6 And the ravens brought him bread and flesh in the morning, and bread and flesh in the evening; and he drank of the brook.

7 And it came to pass after a while, that the brook dried

8 up, because there had been no rain in the land. And the word of the LORD came unto him,

9 saying, Arise, get thee to Zarephath, which belongeth to Zidon, and dwell there: behold, I

10 have commanded a widow woman there to sustain thee. So he arose and went to Zarephath. And when he came to the gate of the city, behold, the widow woman was there gathering of sticks: and he called to her, and said, Fetch me, I pray thee, a little water in a

11 vessel, that I may drink. And as she was going to fetch it, he called to her, and said, Bring

12 me, I pray thee, a morsel of bread in thine hand. And she said, As the LORD thy God liveth, I have not a cake, but an handful of meal in a barrel, and a little oil in a cruse: and, behold, I am gathering two sticks, that I may go in and dress it for me and my son, that we may eat it, and die.

13 And Elijah said unto her, Fear not; go and do as thou hast said: but make me thereof a little cake first, and bring it unto me, and after make for thee and for thy son.
14 For thus saith the LORD God of Israel, The barrel of meal shall not waste, neither shall the cruse of oil fail, until the day that the LORD sendeth rain upon the earth.
15 And she went and did according to the saying of Elijah: and she, and he, and her house, did eat many days.
16 And the barrel of meal wasted not, neither did the cruse of oil fail, according to the word of the LORD, which he spake by Elijah.
17 And it came to pass after these things, that the son of the woman, the mistress of the house, fell sick; and his sickness was so sore, that there was no breath left in him.
18 And she said unto Elijah, What have I to do with thee, O thou man of God? art thou come unto me to call my sin to remembrance, and to slay my son?
19 And he said unto her, Give me thy son. And he took him out of her bosom, and carried him up into a loft, where he abode, and laid him upon his own bed.
20 And he cried unto the LORD, and said, O LORD my God, hast thou also brought evil upon the widow with whom I sojourn, by slaying her son?
21 And he stretched himself upon the child three times, and cried unto the LORD, and said, O LORD my God, I pray
22 thee, let this child's soul come into him again. And the LORD heard the voice of Elijah;
23 and the soul of the child came into him again, and he revived. And Elijah took the child, and brought him down out of the chamber into the house, and delivered him unto his mother:
24 and Elijah said, See, thy son liveth. And the woman said to Elijah, Now by this I know that thou art a man of God, and that the word of the LORD in thy mouth is truth.

13 וַיֹּאמֶר אֵלָיהוּ אֵלֶיהָ אַל־תִּירְאִי בֹּאִי עֲשִׂי כִדְבַרֵךְ אָפֶה
עֲשִׂי־לִי מִשָּׁם עֻגָה קְטַנָּה בָּרִאשֹׁנָה וְהוֹצִאת לִי וְלָךְ
14 וְלִבְנֵךְ תַּעֲשִׂי בָּאַחֲרֹנָה: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל כַּד הַקֶּמַח לֹא תִכְלֶה וְצַפַּחַת הַשֶּׁמֶן לֹא
15 תֶחְסָר עַד־יוֹם תֵּת־יְהוָה גֶּשֶׁם עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה: וַתֵּלֶךְ
וַתַּעֲשֶׂה כִּדְבַר אֵלִיָּהוּ וַתֹּאכַל הִוא־וְהוּא וּבֵיתָהּ יָמִים:
16 כַּד הַקֶּמַח לֹא כָלָתָה וְצַפַּחַת הַשֶּׁמֶן לֹא חָסֵר כִּדְבַר
17 יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד אֵלִיָּהוּ: וַיְהִי
אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָלָה בֶּן־הָאִשָּׁה בַּעֲלַת הַבַּיִת
וַיְהִי חָלְיוֹ חָזָק מְאֹד עַד אֲשֶׁר לֹא־נוֹתְרָה־בּוֹ נְשָׁמָה:
18 וַתֹּאמֶר אֶל־אֵלִיָּהוּ מַה־לִּי וְלָךְ אִישׁ הָאֱלֹהִים בָּאתָ
19 אֵלַי לְהַזְכִּיר אֶת־עֲוֹנִי וּלְהָמִית אֶת־בְּנִי: וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ
תְּנִי־לִי אֶת־בִּנֵךְ וַיִּקָּחֵהוּ מֵחֵיקָהּ וַיַּעֲלֵהוּ אֶל־הָעֲלִיָּה
20 אֲשֶׁר־הוּא יֹשֵׁב שָׁם וַיַּשְׁכִּבֵהוּ עַל־מִטָּתוֹ: וַיִּקְרָא אֶל־
יְהוָה וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהַי הֲגַם עַל־הָאַלְמָנָה אֲשֶׁר־אֲנִי
21 מִתְגּוֹרֵר עִמָּהּ הָרֵעוֹתָ לְהָמִית אֶת־בְּנָהּ: וַיִּתְמַדַּד עַל־
הַיֶּלֶד שָׁלֹשׁ פְּעָמִים וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר יְהוָה
22 אֱלֹהַי תָּשָׁב נָא נֶפֶשׁ־הַיֶּלֶד הַזֶּה עַל־קִרְבּוֹ: וַיִּשְׁמַע יְהוָה
23 בְּקוֹל אֵלִיָּהוּ וַתָּשָׁב נֶפֶשׁ־הַיֶּלֶד עַל־קִרְבּוֹ וַיֶּחִי: וַיִּקַּח
אֵלִיָּהוּ אֶת־הַיֶּלֶד וַיֹּרֶד מִן־הָעֲלִיָּה הַבַּיְתָה וַיִּתְּנֵהוּ
24 לְאִמּוֹ וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ רְאִי חַי בְּנֵךְ: וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־ ס
אֵלִיָּהוּ עַתָּה זֶה יָדַעְתִּי כִּי אִישׁ אֱלֹהִים אָתָּה וּדְבַר־
יְהוָה בְּפִיךָ אֱמֶת: וַיְהִי יָמִים רַבִּים
וּדְבַר־יְהוָה הָיָה אֶל־אֵלִיָּהוּ בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית לֵאמֹר
לך

---

13 .v כס"א וְלָךְ כתיב, וְלָךְ קרי. 14 .v כס"א יש כאן פסקא. 14 .v תֵּתֵן כתיב, תֵּת קרי, כס"א תֵּת כתיב וקרי וכן ד"א וד"ב. 15 .v הוא כתיב, הִיא קרי. 15 .v וַתִּהִי כתיב, וְהוּא קרי. 18 .v ס"א נִי־נָאתָ. יִחֵל 1 .v תספורת לפרשת כי תשא כסנחב האשכנזים. 1 .v ס"א הַיָּמִים וכן תרי. 1 .v ס"א וּדְבַר וכן ד"ב. ר"ג והי"ב.

18 And it came to pass after many days, that the word of the LORD came to Elijah in the third year, saying,

לֵךְ הֵרָאֶה אֶל־אַחְאָב וְאֶתְּנָה מָטָר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃
2 וַיֵּלֶךְ אֵלִיָּהוּ לְהֵרָאוֹת אֶל־אַחְאָב וְהָרָעָב חָזָק בְּשֹׁמְרוֹן׃
3 וַיִּקְרָא אַחְאָב אֶל־עֹבַדְיָהוּ אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת וְעֹבַדְיָהוּ
4 הָיָה יָרֵא אֶת־יְהוָה מְאֹד׃ וַיְהִי בְּהַכְרִית אִיזֶבֶל אֶת
נְבִיאֵי יְהוָה וַיִּקַּח עֹבַדְיָהוּ מֵאָה נְבִיאִים וַיַּחְבִּיאֵם
5 חֲמִשִּׁים ׀ אִישׁ בַּמְּעָרָה וְכִלְכְּלָם לֶחֶם וָמָיִם׃ וַיֹּאמֶר
אַחְאָב אֶל־עֹבַדְיָהוּ לֵךְ ׀ בָּאָרֶץ אֶל־כָּל־מַעְיְנֵי הַמַּיִם
וְאֶל כָּל־הַנְּחָלִים אוּלַי ׀ נִמְצָא חָצִיר וּנְחַיֵּה סוּס וָפָרֶד
6 וְלֹא נַכְרִית מֵהַבְּהֵמָה׃ וַיַּחְלְקוּ לָהֶם אֶת־הָאָרֶץ לַעֲבָר־
בָּהּ אַחְאָב הָלַךְ בְּדֶרֶךְ אֶחָד לְבַדּוֹ וְעֹבַדְיָהוּ הָלַךְ
7 בְּדֶרֶךְ־אֶחָר לְבַדּוֹ׃ וַיְהִי עֹבַדְיָהוּ בַּדֶּרֶךְ וְהִנֵּה אֵלִיָּהוּ
לִקְרָאתוֹ וַיַּכִּרֵהוּ וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו וַיֹּאמֶר הֲאַתָּה זֶה אֲדֹנִי
8 אֵלִיָּהוּ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ אֲנִי לֵךְ אֱמֹר לַאדֹנֶיךָ הִנֵּה אֵלִיָּהוּ׃
9 וַיֹּאמֶר מֶה חָטָאתִי כִּי־אַתָּה נֹתֵן אֶת־עַבְדְּךָ בְּיַד אַחְאָב
10 לַהֲמִיתֵנִי׃ חַי ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אִם־יֶשׁ־גּוֹי וּמַמְלָכָה אֲשֶׁר
לֹא־שָׁלַח אֲדֹנִי שָׁם לְבַקְשֶׁךָ וְאָמְרוּ אֵין וְהִשְׁבִּיעַ אֶת־
11 הַמַּמְלָכָה וְאֶת־הַגּוֹי כִּי לֹא יִמְצָאֶךָּ׃ וְעַתָּה אַתָּה אָמַר
12 לֵךְ אֱמֹר לַאדֹנֶיךָ הִנֵּה אֵלִיָּהוּ׃ וְהָיָה אֲנִי ׀ אֵלֵךְ מֵאִתָּךְ
וְרוּחַ יְהוָה ׀ יִשָּׂאֲךָ עַל אֲשֶׁר לֹא־אֵדָע וּבָאתִי לְהַגִּיד
לְאַחְאָב וְלֹא יִמְצָאֲךָ וַהֲרָגַנִי וְעַבְדְּךָ יָרֵא אֶת־יְהוָה
13 מִנְּעֻרָי׃ הֲלֹא־הֻגַּד לַאדֹנִי אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בַּהֲרֹג אִיזֶבֶל
אֵת נְבִיאֵי יְהוָה וָאַחְבִּא מִנְּבִיאֵי יְהוָה מֵאָה אִישׁ חֲמִשִּׁים
14 חֲמִשִּׁים אִישׁ בַּמְּעָרָה וָאֲכַלְכְּלֵם לֶחֶם וָמָיִם׃ וְעַתָּה
אַתָּה אָמַר לֵךְ אֱמֹר לַאדֹנֶיךָ הִנֵּה אֵלִיָּהוּ וַהֲרָגָנִי׃
15 וַיֹּאמֶר ׀ אֵלִיָּהוּ חַי יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר עָמַדְתִּי לְפָנָיו כִּי
היום

Go, shew thyself unto Ahab; and I will send rain upon the earth.
2 And Elijah went to shew himself unto Ahab. And there was a sore famine in Samaria.
3 And Ahab called Obadiah, which was the governor of his house. (Now Obadiah feared the LORD greatly:
4 For it was so, when Jezebel cut off the prophets of the LORD, that Obadiah took an hundred prophets, and hid them by fifty in a cave, and fed them with bread and water.)
5 And Ahab said unto Obadiah, Go into the land, unto all fountains of water, and unto all brooks: peradventure we may find grass to save the horses and mules alive, that we lose not all the beasts.
6 So they divided the land between them to pass throughout it: Ahab went one way by himself, and Obadiah went another way by himself.
7 And as Obadiah was in the way, behold, Elijah met him: and he knew him, and fell on his face, and said, Art thou that my lord Elijah?
8 And he answered him, I am: go, tell thy lord, Behold, Elijah is here.
9 And he said, What have I sinned, that thou wouldest deliver thy servant into the hand of Ahab, to slay me?
10 As the LORD thy God liveth, there is no nation or kingdom, whither my lord hath not sent to seek thee: and when they said, He is not there; he took an oath of
11 the kingdom and nation, that they found thee not. And now thou sayest, Go, tell thy lord,
12 Behold, Elijah is here. And it shall come to pass, as soon as I am gone from thee, that the Spirit of the LORD shall carry thee whither I know not; and so when I come and tell Ahab, and he cannot find thee, he shall slay me: but I thy servant fear the LORD from my youth.
13 Was it not told my lord what I did when Jezebel slew the prophets of the LORD, how I hid an hundred men of the LORD'S prophets by fifty in a cave, and fed them with bread and water?
15 And now thou sayest, Go, tell thy lord, Behold, Elijah is here: and he shall slay me. And Elijah said, As the LORD of hosts liveth, before whom I stand,

v. 4 ס״א חמשים חֲמִשִּׁים וכן ת״ע, ת״ס ות״ר: עיין פסוק י״ג. v. 5 צ״ל וְנַעֲבֹר או וְנַלְכָה כן ת״ע ות״ס. v. 5 ס״א מִן־הַבְּהֵמָה כתיב, מֵהַבְּהֵמָה קרי וכן ת״ב ורס״ו. v. 12 ס״א עָלַי וכן ר״ב, ר״ג, ת״כ ורס״ו. v. 15 בס״א יש כאן פסקא. v. 15 ס״א ויאמר אליהו חי.

16 הַיּוֹם אֵרָאֶה אֵלָיו: וַיֵּלֶךְ עֹבַדְיָהוּ לִקְרַאת אַחְאָב וַיַּגֶּד
17 לוֹ וַיֵּלֶךְ אַחְאָב לִקְרַאת אֵלִיָּהוּ: וַיְהִי כִּרְאוֹת אַחְאָב
אֶת־אֵלִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אַחְאָב אֵלָיו הַאַתָּה זֶה עֹכֵר יִשְׂרָאֵל:
18 וַיֹּאמֶר לֹא עָכַרְתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל כִּי אִם־אַתָּה וּבֵית אָבִיךָ
19 בַּעֲזָבְכֶם אֶת־מִצְוֹת יְהוָה וַתֵּלֶךְ אַחֲרֵי הַבְּעָלִים: וְעַתָּה
שְׁלַח קְבֹץ אֵלַי אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַר הַכַּרְמֶל וְאֶת־
נְבִיאֵי הַבַּעַל אַרְבַּע מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּנְבִיאֵי הָאֲשֵׁרָה
20 אַרְבַּע מֵאוֹת אֹכְלֵי שֻׁלְחַן אִיזֶבֶל: וַיִּשְׁלַח אַחְאָב בְּכָל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְבֹּץ אֶת־הַנְּבִיאִים אֶל־הַר הַכַּרְמֶל:
21 וַיִּגַּשׁ אֵלִיָּהוּ אֶל־כָּל־הָעָם וַיֹּאמֶר עַד־מָתַי אַתֶּם פֹּסְחִים
עַל־שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים אִם־יְהוָה הָאֱלֹהִים לְכוּ אַחֲרָיו וְאִם־
22 הַבַּעַל לְכוּ אַחֲרָיו וְלֹא־עָנוּ הָעָם אֹתוֹ דָּבָר: וַיֹּאמֶר
אֵלִיָּהוּ אֶל־הָעָם אֲנִי נוֹתַרְתִּי נָבִיא לַיהוָה לְבַדִּי וּנְבִיאֵי
23 הַבַּעַל אַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים אִישׁ: וְיִתְּנוּ־לָנוּ שְׁנַיִם
פָּרִים וִיבַחֲרוּ לָהֶם הַפָּר הָאֶחָד וְיִנַּתְּחֻהוּ וְיָשִׂמוּ עַל
הָעֵצִים וְאֵשׁ לֹא יָשִׂימוּ וַאֲנִי אֶעֱשֶׂה | אֶת־הַפָּר הָאֶחָד
24 וְנָתַתִּי עַל־הָעֵצִים וְאֵשׁ לֹא אָשִׂים: וְקָרָאתֶם בְּשֵׁם
אֱלֹהֵיכֶם וַאֲנִי אֶקְרָא בְּשֵׁם־יְהוָה וְהָיָה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר
יַעֲנֶה בָאֵשׁ הוּא הָאֱלֹהִים וַיַּעַן כָּל־הָעָם וַיֹּאמְרוּ טוֹב
25 הַדָּבָר: וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ לִנְבִיאֵי הַבַּעַל בְּחָרוּ לָכֶם הַפָּר
הָאֶחָד וַעֲשׂוּ רִאשֹׁנָה כִּי אַתֶּם הָרַבִּים וְקִרְאוּ בְּשֵׁם
26 אֱלֹהֵיכֶם וְאֵשׁ לֹא תָשִׂימוּ: וַיִּקְחוּ אֶת־הַפָּר אֲשֶׁר־נָתַן
לָהֶם וַיַּעֲשׂוּ וַיִּקְרְאוּ בְשֵׁם־הַבַּעַל מֵהַבֹּקֶר וְעַד־הַצָּהֳרַיִם
לֵאמֹר הַבַּעַל עֲנֵנוּ וְאֵין קוֹל וְאֵין עֹנֶה וַיְפַסְּחוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ
27 אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְהִי בַּצָּהֳרַיִם וַיְהַתֵּל בָּהֶם אֵלִיָּהוּ וַיֹּאמֶר

קראו

---

16 I will surely shew myself unto him to day.
So Obadiah went to meet Ahab, and told him: and Ahab went to meet Elijah.
17 And it came to pass, when Ahab saw Elijah, that Ahab said unto him, Art thou he that troubleth Israel?
18 And he answered, I have not troubled Israel; but thou, and thy father's house, in that ye have forsaken the commandments of the LORD, and thou hast followed Baalim.
19 Now therefore send, and gather to me all Israel unto mount Carmel, and the prophets of Baal four hundred and fifty, and the prophets of the groves four hundred, which eat at Jezebel's table.
20 So Ahab sent unto all the children of Israel, and gathered the prophets together unto mount Carmel.
21 And Elijah came unto all the people, and said, How long halt ye between two opinions? if the LORD be God, follow him: but if Baal, then follow him. And the people answered him not a word.
22 Then said Elijah unto the people, I, even I only, remain a prophet of the LORD; but Baal's prophets are four hundred and fifty men.
23 Let them therefore give us two bullocks; and let them choose one bullock for themselves, and cut it in pieces, and lay it on wood, and put no fire under: and I will dress the other bullock, and lay it on wood, and put
24 no fire under: And call ye on the name of your gods, and I will call on the name of the LORD: and the God that answereth by fire, let him be God. And all the people answered and
25 said, It is well spoken. And Elijah said unto the prophets of Baal, Choose you one bullock for yourselves, and dress it first; for ye are many; and call on the name of your gods, but put
26 no fire under. And they took the bullock which was given them, and they dressed it, and called on the name of Baal from morning even until noon, saying, O Baal, hear us. But there
27 was no voice, nor any that answered. And they leaped upon the altar which was made. And it came to pass at noon, that Elijah mocked them, and said,

---

v. 20 בס"א יש כאן פסקא. v. 20 הפסרת לפרשת כי תשא כמנהג הספרדים. v. 20 ס"א גבול. v. 20 ס"א אחז־בלי וכן ד"ע. v. 22 ס"א אל־בלי או לבלי. v. 26 סביר עשו בס"א עשו כתיב וקרי וכן הר' ר"ק. ת"ע. ת"ס ותיר.

קִרְאוּ בְקוֹל־גָּדוֹל כִּי־אֱלֹהִים הוּא כִּי־שִׂיחַ וְכִי־שִׂיג לוֹ
וְכִי־דֶרֶךְ לוֹ אוּלַי יָשֵׁן הוּא וְיִקָּץ: וַיִּקְרְאוּ בְקוֹל גָּדוֹל 28
וַיִּתְגֹּדְדוּ כְּמִשְׁפָּטָם בַּחֲרָבוֹת וּבְרְמָחִים עַד־שְׁפָךְ־דָּם
עֲלֵיהֶם: וַיְהִי כַּעֲבֹר הַצָּהֳרַיִם וַיִּתְנַבְּאוּ עַד לַעֲלוֹת 29
הַמִּנְחָה וְאֵין־קוֹל וְאֵין עֹנֶה וְאֵין קָשֵׁב: וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ 30
לְכָל־הָעָם גְּשׁוּ אֵלַי וַיִּגְּשׁוּ כָל־הָעָם אֵלָיו וַיִּרְפָּא אֶת־
מִזְבַּח יְהוָה הֶהָרוּס: וַיִּקַּח אֵלִיָּהוּ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֲבָנִים 31
כְּמִסְפַּר שִׁבְטֵי בְנֵי־יַעֲקֹב אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו
לֵאמֹר יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ: וַיִּבֶן אֶת־הָאֲבָנִים מִזְבֵּחַ 32
בְּשֵׁם יְהוָה וַיַּעַשׂ תְּעָלָה כְּבֵית סָאתַיִם זָרַע סָבִיב
לַמִּזְבֵּחַ: וַיַּעֲרֹךְ אֶת־הָעֵצִים וַיְנַתַּח אֶת־הַפָּר וַיָּשֶׂם עַל־ 33
הָעֵצִים: וַיֹּאמֶר מִלְאוּ אַרְבָּעָה כַדִּים מַיִם וְיִצְקוּ עַל־ 34
הָעֹלָה וְעַל־הָעֵצִים וַיֹּאמֶר שְׁנוּ וַיִּשְׁנוּ וַיֹּאמֶר שַׁלֵּשׁוּ
וַיְשַׁלֵּשׁוּ: וַיֵּלְכוּ הַמַּיִם סָבִיב לַמִּזְבֵּחַ וְגַם אֶת־הַתְּעָלָה 35
מִלְאוּ־מָיִם: וַיְהִי ׀ בַּעֲלוֹת הַמִּנְחָה וַיִּגַּשׁ אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא 36
וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל הַיּוֹם יִוָּדַע
כִּי־אַתָּה אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל וַאֲנִי עַבְדֶּךָ וּבִדְבָרְךָ עָשִׂיתִי
אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: עֲנֵנִי יְהוָה עֲנֵנִי וְיֵדְעוּ הָעָם 37
הַזֶּה כִּי־אַתָּה יְהוָה הָאֱלֹהִים וְאַתָּה הַסַּבְתָּ אֶת־לִבָּם
אֲחֹרַנִּית: וַתִּפֹּל אֵשׁ־יְהוָה וַתֹּאכַל אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־ 38
הָעֵצִים וְאֶת־הָאֲבָנִים וְאֶת־הֶעָפָר וְאֶת־הַמַּיִם אֲשֶׁר
בַּתְּעָלָה לִחֵכָה: וַיַּרְא כָּל־הָעָם וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ ס 39
יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר 40
אֵלִיָּהוּ לָהֶם תִּפְשׂוּ ׀ אֶת־נְבִיאֵי הַבַּעַל אִישׁ אַל־יִמָּלֵט
מֵהֶם וַיִּתְפְּשֻׂום וַיּוֹרֶד אֹתָם אֵלִיָּהוּ אֶל־נַחַל קִישׁוֹן וַיִּשְׁחָטֵם
שָׁם

31 ס״א יִשְׂרָאֵל וכן ד״א וח״ע. 34 ע״ל הָעֵצִים וַיֹּאמֶר בְּנוּ כֵן ת״ע. 36 ס״א לְיִשְׂרָאֵל וכן יַיִּ. 36 ע״ל וּבִדְבָרְךָ כתיב, וּבִדְבָרֶךָ קרי. בס״א וּכְדִבְרְךָ כתיב וקרי וכן ד״א. ר״ב, ח״ם וח״ר. 38 ע״ל פָּשַׁת יהוה כן תרי וח״ע. 40 ס״א הוֹרִדם ומסמר עליו לי׳ חסר וכן דס״ו, ובס״א וַיּוֹרִדם מלא דכלא וכן ד״א. ר״ב תרי״ב.

Cry aloud: for he is a god; either he is talking, or he is pursuing, or he is in a journey, or peradventure he sleepeth, and must be awaked.
And they cried aloud, and cut themselves after their manner with knives and lancets, till the blood gushed out upon them.
And it came to pass, when midday was past, and they prophesied until the time of the offering of the evening sacrifice, that there was neither voice, nor any to answer, nor any that regarded.
And Elijah said unto all the people, Come near unto me. And all the people came near unto him. And he repaired the altar of the LORD that was broken down.
And Elijah took twelve stones, according to the number of the tribes of the sons of Jacob, unto whom the word of the LORD came, saying, Israel shall be thy name:
And with the stones he built an altar in the name of the LORD: and he made a trench about the altar, as great as would contain two measures of seed.
And he put the wood in order, and cut the bullock in pieces, and laid him on the wood, and said, Fill four barrels with water, and pour it on the burnt sacrifice, and on the wood.
And he said, Do it the second time. And they did it the second time. And he said, Do it the third time. And they did it the third time. And the water ran round about the altar; and he filled the trench also with water. And it came to pass at the time of the offering of the evening sacrifice, that Elijah the prophet came near, and said, LORD God of Abraham, Isaac, and of Israel, let it be known this day that thou art God in Israel, and that I am thy servant, and that I have done all these things at thy word. Hear me, O LORD, hear me, that this people may know that thou art the LORD God, and that thou hast turned their heart back again. Then the fire of the LORD fell, and consumed the burnt sacrifice, and the wood, and the stones, and the dust, and licked up the water that was in the trench. And when all the people saw it, they fell on their faces: and they said, The LORD, he is the God; the LORD, he is the God. And Elijah said unto them, Take the prophets of Baal; let not one of them escape. And they took them: and Elijah brought them down to the brook Kishon, and slew them

there.
41 And Elijah said unto Ahab, Get thee up, eat and drink; for there is a sound of abundance of rain.
42 So Ahab went up to eat and to drink. And Elijah went up to the top of Carmel; and he cast himself down upon the earth, and put his face between his knees,
43 And said to his servant, Go up now, look toward the sea. And he went up, and looked, and said, There is nothing. And he said, Go again seven times.
44 And it came to pass at the seventh time, that he said, Behold, there ariseth a little cloud out of the sea, like a man's hand. And he said, Go up, say unto Ahab, Prepare thy chariot, and get thee down, that the rain stop thee not.
45 And it came to pass in the mean while, that the heaven was black with clouds and wind, and there was a great rain. And Ahab rode, and went to Jezreel.
46 And the hand of the LORD was on Elijah; and he girded up his loins, and ran before Ahab to the entrance of Jezreel.

19 And Ahab told Jezebel all that Elijah had done, and withal how he had slain all the prophets with the sword.
2 Then Jezebel sent a messenger unto Elijah, saying, So let the gods do to me, and more also, if I make not thy life as the life of one of them by to morrow about this time.
3 And when he saw that, he arose, and went for his life, and came to Beer-sheba, which be-
4 longeth to Judah, and left his servant there. But he himself went a day's journey into the wilderness, and came and sat down under a juniper tree: and he requested for himself that he might die; and said, It is enough; now, O LORD, take away my life; for I am not better than
5 my fathers. And as he lay and slept under a juniper tree, behold, then an angel touched
6 him, and said unto him, Arise and eat. And he looked, and, behold, there was a cake baken on the coals, and a cruse of water at his head. And he did eat and drink, and laid him down
7 again. And the angel of the LORD came again the second time, and touched him, and said,
8 Arise and eat; because the journey is too great for thee. And he arose,

41 שָׁם׃ וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ לְאַחְאָב עֲלֵה אֱכֹל וּשְׁתֵה כִּי־קוֹל
42 הֲמוֹן הַגָּשֶׁם׃ וַיַּעַל אַחְאָב לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְאֵלִיָּהוּ
עָלָה אֶל־רֹאשׁ הַכַּרְמֶל וַיִּגְהַר אַרְצָה וַיָּשֶׂם פָּנָיו בֵּין
43 בִּרְכָּיו׃ וַיֹּאמֶר אֶל־נַעֲרוֹ עֲלֵה־נָא הַבֵּט דֶּרֶךְ־יָם וַיַּעַל
44 וַיַּבֵּט וַיֹּאמֶר אֵין מְאוּמָה וַיֹּאמֶר שֻׁב שֶׁבַע פְּעָמִים׃ וַיְהִי
בַּשְּׁבִעִית וַיֹּאמֶר הִנֵּה־עָב קְטַנָּה כְּכַף־אִישׁ עֹלָה מִיָּם
וַיֹּאמֶר עֲלֵה אֱמֹר אֶל־אַחְאָב אֱסֹר וְרֵד וְלֹא יַעַצָרְכָה
45 הַגָּשֶׁם׃ וַיְהִי ׀ עַד־כֹּה וְעַד־כֹּה וְהַשָּׁמַיִם הֶחְתִּירוּ
עָבִים וְרוּחַ וַיְהִי גֶּשֶׁם גָּדוֹל וַיִּרְכַּב אַחְאָב וַיֵּלֶךְ
46 יִזְרְעֶאלָה׃ וְיַד־יְהוָה הָיְתָה אֶל־
אֵלִיָּהוּ וַיְשַׁנֵּס מָתְנָיו וַיָּרָץ לִפְנֵי אַחְאָב עַד־בֹּאֲכָה
יט יִזְרְעֶאלָה׃ וַיַּגֶּד אַחְאָב לְאִיזֶבֶל אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה
אֵלִיָּהוּ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר הָרַג אֶת־כָּל־הַנְּבִיאִים בֶּחָרֶב׃
2 וַתִּשְׁלַח אִיזֶבֶל מַלְאָךְ אֶל־אֵלִיָּהוּ לֵאמֹר כֹּה־יַעֲשׂוּן
אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִפוּן כִּי־כָעֵת מָחָר אָשִׂים אֶת־נַפְשְׁךָ
3 כְּנֶפֶשׁ אַחַד מֵהֶם׃ וַיַּרְא וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־נַפְשׁוֹ וַיָּבֹא
4 בְּאֵר שֶׁבַע אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיַּנַּח אֶת־נַעֲרוֹ שָׁם׃ וְהוּא
הָלַךְ בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ יוֹם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב תַּחַת רָתָם אֶחָת
וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ לָמוּת וַיֹּאמֶר ׀ רַב עַתָּה יְהוָה קַח
5 נַפְשִׁי כִּי לֹא־טוֹב אָנֹכִי מֵאֲבֹתָי׃ וַיִּשְׁכַּב וַיִּישַׁן תַּחַת
רָתָם אֶחָד וְהִנֵּה־זֶה מַלְאָךְ נֹגֵעַ בּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ קוּם
6 אֱכֹל׃ וַיַּבֵּט וְהִנֵּה מְרַאֲשֹׁתָיו עֻגַת רְצָפִים וְצַפַּחַת מָיִם
7 וַיֹּאכַל וַיֵּשְׁתְּ וַיָּשָׁב וַיִּשְׁכָּב׃ וַיָּשָׁב מַלְאַךְ יְהוָה ׀ שֵׁנִית
8 וַיִּגַּע־בּוֹ וַיֹּאמֶר קוּם אֱכֹל כִּי רַב מִמְּךָ הַדָּרֶךְ׃ וַיָּקָם
ויאכל

41 ו׳ גֵּרְגּוּ כתיב, גַּרְגְּיוּ קרי, כס״א גַּרְגְּיוּ כתיב וקרי וכן ד״א ור״כ. 43 ו׳ בת״ע נמצא כאן פעמים וֶשֶׁב שֶׁבַע פְּעָמִים. 46 ו׳ הספרה לפרשת סנחם. 46 ו׳ כס״א אין כאן פסקא. ״ס. 1 ו׳ ס״א אֶת־הַנְּבִיאִים בלא מלת כָּל־ וכן ת״ע. 2 ו׳ ס״א יעשון לי וכן ת״ע ת״ס ות״ר: עיין כ׳ י׳. 3 ו׳ ס״א וַיֵּרָא או וַיִּירָא וכן תר׳ כ״י, ת״ע, ת״ס ות״ר. 3 ו׳ כן למדראי, לכרנתאי כָּלִי־. 4 ו׳ אֶחָד קרי: עיין פסוק ה׳. בס״א אֶחָד כתיב וקרי וכן ד״א ת״כ. 5 ו׳ כן בכתה. בחללי אכל־בר־.

וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתְּ וַיֵּלֶךְ בְּכֹחַ | הָאֲכִילָה הַהִיא אַרְבָּעִים
יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה עַד הַר הָאֱלֹהִים חֹרֵב: וַיָּבֹא־שָׁם
אֶל־הַמְּעָרָה וַיָּלֶן שָׁם וְהִנֵּה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ
מַה־לְּךָ פֹּה אֵלִיָּהוּ: וַיֹּאמֶר קַנֹּא קִנֵּאתִי לַיהוָה | אֱלֹהֵי
צְבָאוֹת כִּי־עָזְבוּ בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מִזְבְּחֹתֶיךָ הָרָסוּ
וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרְגוּ בֶחָרֶב וָאִוָּתֵר אֲנִי לְבַדִּי וַיְבַקְשׁוּ אֶת־
נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ: וַיֹּאמֶר צֵא וְעָמַדְתָּ בָהָר לִפְנֵי יְהוָה
וְהִנֵּה יְהוָה עֹבֵר וְרוּחַ גְּדוֹלָה וְחָזָק מְפָרֵק הָרִים וּמְשַׁבֵּר
סְלָעִים לִפְנֵי יְהוָה לֹא בָרוּחַ יְהוָה וְאַחַר הָרוּחַ רַעַשׁ
לֹא בָרַעַשׁ יְהוָה: וְאַחַר הָרַעַשׁ אֵשׁ לֹא בָאֵשׁ יְהוָה
וְאַחַר הָאֵשׁ קוֹל דְּמָמָה דַקָּה: וַיְהִי | כִּשְׁמֹעַ אֵלִיָּהוּ
וַיָּלֶט פָּנָיו בְּאַדַּרְתּוֹ וַיֵּצֵא וַיַּעֲמֹד פֶּתַח הַמְּעָרָה וְהִנֵּה
אֵלָיו קוֹל וַיֹּאמֶר מַה־לְּךָ פֹּה אֵלִיָּהוּ: וַיֹּאמֶר קַנֹּא קִנֵּאתִי
לַיהוָה | אֱלֹהֵי צְבָאוֹת כִּי־עָזְבוּ בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת־מִזְבְּחֹתֶיךָ הָרָסוּ וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרְגוּ בֶחָרֶב וָאִוָּתֵר
אֲנִי לְבַדִּי וַיְבַקְשׁוּ אֶת־נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ:
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו לֵךְ שׁוּב לְדַרְכְּךָ מִדְבְּרָה דַּמָּשֶׂק
וּבָאתָ וּמָשַׁחְתָּ אֶת־חֲזָאֵל לְמֶלֶךְ עַל־אֲרָם: וְאֶת יֵהוּא
בֶּן־נִמְשִׁי תִּמְשַׁח לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְאֶת־אֱלִישָׁע בֶּן־
שָׁפָט מֵאָבֵל מְחוֹלָה תִּמְשַׁח לְנָבִיא תַּחְתֶּיךָ: וְהָיָה
הַנִּמְלָט מֵחֶרֶב חֲזָאֵל יָמִית יֵהוּא וְהַנִּמְלָט מֵחֶרֶב יֵהוּא
יָמִית אֱלִישָׁע: וְהִשְׁאַרְתִּי בְיִשְׂרָאֵל שִׁבְעַת אֲלָפִים כָּל־
הַבְּרָכַיִם אֲשֶׁר לֹא־כָרְעוּ לַבַּעַל וְכָל־הַפֶּה אֲשֶׁר לֹא
נָשַׁק לוֹ: וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם וַיִּמְצָא אֶת־אֱלִישָׁע בֶּן־שָׁפָט וְהוּא
חֹרֵשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר צְמָדִים לְפָנָיו וְהוּא בִּשְׁנֵים הֶעָשָׂר
וַיַּעֲבֹר אֵלָיהוּ אֵלָיו וַיַּשְׁלֵךְ אַדַּרְתּוֹ אֵלָיו: וַיַּעֲזֹב אֶת־
הַבָּקָר

and did eat and drink, and went in the strength of that meat forty days and forty nights unto Horeb the mount of God.

9 And he came thither unto a cave, and lodged there; and, behold, the word of the LORD came to him, and he said unto him, What doest thou here, Elijah?

10 And he said, I have been very jealous for the LORD God of hosts: for the children of Israel have forsaken thy covenant, thrown down thine altars, and slain thy prophets with the sword; and I, even I only, am left; and they seek my life, to take it away.

11 And he said, Go forth, and stand upon the mount before the LORD. And, behold, the LORD passed by, and a great and strong wind rent the mountains, and brake in pieces the rocks before the LORD; but the LORD was not in the wind: and after the wind an earthquake; but the LORD was not in the earthquake:

12 And after the earthquake a fire; but the LORD was not in the fire: and after the fire a still small voice.

13 And it was so, when Elijah heard it, that he wrapped his face in his mantle, and went out, and stood in the entering in of the cave. And, behold, there came a voice unto him, and said, What doest thou here, Elijah?

14 And he said, I have been very jealous for the LORD God of hosts: because the children of Israel have forsaken thy covenant, thrown down thine altars, and slain thy prophets with the sword; and I, even I only, am left; and they seek my life, to take it away.

15 And the LORD said unto him, Go, return on thy way to the wilderness of Damascus: and when thou comest, anoint Hazael

16 to be king over Syria: And Jehu the son of Nimshi shalt thou anoint to be king over Israel: and Elisha the son of Shaphat of Abel-meholah shalt thou anoint to be prophet in thy room.

17 And it shall come to pass, that him that escapeth the sword of Hazael shall Jehu slay: and him

18 that escapeth from the sword of Jehu shall Elisha slay. Yet I have left me seven thousand in Israel, all the knees which have not bowed unto Baal, and every mouth which hath not kissed

19 him. So he departed thence, and found Elisha the son of Shaphat, who was plowing with twelve yoke of oxen before him, and he with the twelfth: and Elijah passed by him, and cast

20 his mantle upon him. And he left

---

11 v. צ"ל צא טָחֶה. כן ת"ע. 13 v. ס"א ויאמר לו וכן ת"ס: עיין מסוק ט.

הַבָּקָר וַיָּרָץ אַחֲרֵי אֵלִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֶשְׁקָה־נָּא לְאָבִי
וְלְאִמִּי וְאֵלְכָה אַחֲרֶיךָ וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ שׁוּב כִּי מֶה־עָשִׂיתִי
21 לָךְ׃ וַיָּשָׁב מֵאַחֲרָיו וַיִּקַּח אֶת־צֶמֶד הַבָּקָר וַיִּזְבָּחֵהוּ
וּבִכְלֵי הַבָּקָר בִּשְּׁלֵם וַיִּתֵּן לָעָם וַיֹּאכֵלוּ וַיָּקָם
כ וַיֵּלֶךְ אַחֲרֵי אֵלִיָּהוּ וַיְשָׁרְתֵהוּ׃ וּבֶן־
הֲדַד מֶלֶךְ־אֲרָם קָבַץ אֶת־כָּל־חֵילוֹ וּשְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם
מֶלֶךְ אִתּוֹ וְסוּס וָרֶכֶב וַיַּעַל וַיָּצַר עַל־שֹׁמְרוֹן וַיִּלָּחֶם
2 בָּהּ׃ וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הָעִירָה׃
3 וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה אָמַר בֶּן־הֲדַד כַּסְפְּךָ וּזְהָבְךָ לִי־הוּא
4 וְנָשֶׁיךָ וּבָנֶיךָ הַטּוֹבִים לִי־הֵם׃ וַיַּעַן מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר
5 כִּדְבָרְךָ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ לְךָ אֲנִי וְכָל־אֲשֶׁר־לִי׃ וַיָּשֻׁבוּ
הַמַּלְאָכִים וַיֹּאמְרוּ כֹּה־אָמַר בֶּן־הֲדַד לֵאמֹר כִּי־שָׁלַחְתִּי
6 אֵלֶיךָ לֵאמֹר כַּסְפְּךָ וּזְהָבְךָ וְנָשֶׁיךָ וּבָנֶיךָ לִי תִּתֵּן׃ כִּי ו
אִם־כָּעֵת מָחָר אֶשְׁלַח אֶת־עֲבָדַי אֵלֶיךָ וְחִפְּשׂוּ אֶת־
בֵּיתְךָ וְאֵת בָּתֵּי עֲבָדֶיךָ וְהָיָה כָּל־מַחְמַד עֵינֶיךָ יָשִׂימוּ
7 בְיָדָם וְלָקָחוּ׃ וַיִּקְרָא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל לְכָל־זִקְנֵי הָאָרֶץ
וַיֹּאמֶר דְּעוּ־נָא וּרְאוּ כִּי רָעָה זֶה מְבַקֵּשׁ כִּי־שָׁלַח אֵלַי
8 לְנָשַׁי וְלִבָנַי וּלְכַסְפִּי וְלִזְהָבִי וְלֹא מָנַעְתִּי מִמֶּנּוּ׃ וַיֹּאמְרוּ
אֵלָיו כָּל־הַזְּקֵנִים וְכָל־הָעָם אַל־תִּשְׁמַע וְלוֹא תֹאבֶה׃
9 וַיֹּאמֶר לְמַלְאֲכֵי בֶן־הֲדַד אִמְרוּ לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ כֹּל אֲשֶׁר
שָׁלַחְתָּ אֶל־עַבְדְּךָ בָּרִאשֹׁנָה אֶעֱשֶׂה וְהַדָּבָר הַזֶּה לֹא
10 אוּכַל לַעֲשׂוֹת וַיֵּלְכוּ הַמַּלְאָכִים וַיְשִׁבֻהוּ דָּבָר׃ וַיִּשְׁלַח
אֵלָיו בֶּן־הֲדַד וַיֹּאמֶר כֹּה־יַעֲשׂוּן לִי אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִפוּ
אִם־יִשְׁפֹּק עֲפַר שֹׁמְרוֹן לְשׁעָלִים לְכָל־הָעָם אֲשֶׁר
11 בְּרַגְלָי׃ וַיַּעַן מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר דַּבְּרוּ אַל־יִתְהַלֵּל
חגר

---

20 v. בס"א כי־סה וכן ד"ב, וכס"א כי סה וכן ד"נ. 21 v. סביר וכלי. בס"א וכלי כתיב וקרי וכן ד"ב וד"נ. 21 v. נ"ל בשלמהבשר = נשל מחנקה. 21 v. כן ב"א, ב"נ וישרתהו בנעויא. כ. 3 v. סביר ויאמרו. 3 v. כן ב"א, ב"נ ויהבך בנעויא. 6 v. בס"א נספר עליו לא קדי אס". 9 v. כן ב"א, ב"נ אל בנעויא.

the oxen, and ran after Elijah, and said, Let me, I pray thee, kiss my father and my mother, and then I will follow thee. And he said unto him, Go back again: for what have I done to thee?

21 And he returned back from him, and took a yoke of oxen, and slew them, and boiled their flesh with the instruments of the oxen, and gave unto the people, and they did eat. Then he arose, and went after Elijah, and ministered unto him.

20 And Ben-hadad the king of Syria gathered all his host together: and there were thirty and two kings with him, and horses, and chariots: and he went up and besieged Samaria, and warred against it.

2 And he sent messengers to Ahab king of Israel into the city, and said unto him, Thus saith Ben-hadad,

3 Thy silver and thy gold is mine; thy wives also and thy children, even the goodliest, are mine.

4 And the king of Israel answered and said, My lord, O king, according to thy saying, I am thine, and all that I have.

5 And the messengers came again, and said, Thus speaketh Ben-hadad, saying, Although I have sent unto thee, saying, Thou shalt deliver me thy silver, and thy gold, and thy wives, and thy children;

6 Yet I will send my servants unto thee to morrow about this time, and they shall search thine house, and the houses of thy servants; and it shall be, that whatsoever is pleasant 7 in thine eyes, they shall put it in their hand, and take it away. Then the king of Israel called all the elders of the land, and said, Mark, I pray you, and see how this man seeketh mischief: for he sent unto me for my wives, and for my children, and for my silver, and for my gold; 8 and I denied him not. And all the elders and all the people said unto him, Hearken not unto 9 him, nor consent. Wherefore he said unto the messengers of Ben-hadad, Tell my lord the king, All that thou didst send for to thy servant at the first I will do: but this thing I may not 10 do. And the messengers departed, and brought him word again. And Ben-hadad sent unto him, and said, The gods do so unto me, and more also, if the dust of Samaria shall suffice for 11 handfuls for all the people that follow me. And the king of Israel answered and said, Tell him, Let not him that girdeth on his harness boast himself

as he that putteth it off.

12 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְהוּא שֹׁתֶה
הוּא וְהַמְּלָכִים בַּסֻּכֹּת וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו שִׂימוּ וַיָּשִׂימוּ
13 עַל־הָעִיר׃ וְהִנֵּה ו נָבִיא אֶחָד נִגַּשׁ אֶל־אַחְאָב מֶלֶךְ ס
יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר כֹּה אָמַר יְהוָה הֲרָאִיתָ אֶת כָּל־הֶהָמוֹן
הַנָּדוֹל הַזֶּה הִנְנִי נֹתְנוֹ בְיָדְךָ הַיּוֹם וְיָדַעְתָּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
14 וַיֹּאמֶר אַחְאָב בְּמִי וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה בִּנְעָרֵי
שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת וַיֹּאמֶר מִי־אָסַר הַמִּלְחָמָה וַיֹּאמֶר אָתָּה׃
15 וַיִּפְקֹד אֶת־נַעֲרֵי שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת וַיִּהְיוּ מָאתַיִם שְׁנַיִם
וּשְׁלֹשִׁים וְאַחֲרֵיהֶם פָּקַד אֶת־כָּל־הָעָם כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
16 שִׁבְעַת אֲלָפִים׃ וַיֵּצְאוּ בַּצָּהֳרָיִם וּבֶן־הֲדַד שֹׁתֶה שִׁכּוֹר
בַּסֻּכּוֹת הוּא וְהַמְּלָכִים שְׁלֹשִׁים־וּשְׁנַיִם מְלָכִים עֹזְרִ אֹתוֹ׃
17 וַיֵּצְאוּ נַעֲרֵי שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת בָּרִאשֹׁנָה וַיִּשְׁלַח בֶּן־הֲדַד
18 וַיַּגִּידוּ לוֹ לֵאמֹר אֲנָשִׁים יָצְאוּ מִשֹּׁמְרוֹן׃ וַיֹּאמֶר אִם־
לְשָׁלוֹם יָצְאוּ תִּפְשׂוּם חַיִּים וְאִם לְמִלְחָמָה יָצְאוּ חַיִּים
19 תִּפְשׂוּם׃ וְאֵלֶּה יָצְאוּ מִן־הָעִיר נַעֲרֵי שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת
20 וְהַחַיִל אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם׃ וַיַּכּוּ אִישׁ אִישׁוֹ וַיָּנֻסוּ אֲרָם
וְיִרְדְּפֵם יִשְׂרָאֵל וַיִּמָּלֵט בֶּן־הֲדַד מֶלֶךְ אֲרָם עַל־סוּס
21 וְפָרָשִׁים׃ וַיֵּצֵא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיַּךְ אֶת־הַסּוּסִים וְאֶת־
22 הָרֶכֶב וְהִכָּה בַאֲרָם מַכָּה גְדוֹלָה׃ וַיִּגַּשׁ הַנָּבִיא אֶל־
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ הִתְחַזָּק וְדַע וּרְאֵה אֵת
אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה כִּי לִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה מֶלֶךְ אֲרָם עֹלֶה
23 עָלֶיךָ׃ וְעַבְדֵי מֶלֶךְ־אֲרָם אָמְרוּ אֵלָיו
אֱלֹהֵי הָרִים אֱלֹהֵיהֶם עַל־כֵּן חָזְקוּ מִמֶּנּוּ וְאוּלָם
24 נִלָּחֵם אִתָּם בַּמִּישׁוֹר אִם־לֹא נֶחֱזַק מֵהֶם׃ וְאֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה עֲשֵׂה הָסֵר הַמְּלָכִים אִישׁ מִמְּקֹמוֹ וְשִׂים פַּחוֹת
25 תַּחְתֵּיהֶם׃ וְאַתָּה תִּמְנֶה־לְךָ ו חַיִל כַּחֵיל הַנֹּפֵל מֵאוֹתָךְ
וְסוּס־

12 And it came to pass, when Ben-hadad heard this message, as he was drinking, he and the kings in the pavilions, that he said unto his servants, Set yourselves in array. And they set themselves in array against the city.

13 And, behold, there came a prophet unto Ahab king of Israel, saying, Thus saith the LORD, Hast thou seen all this great multitude? behold, I will deliver it into thine hand this day; and thou shalt know that I am the LORD.

14 And Ahab said, By whom? And he said, Thus saith the LORD, Even by the young men of the princes of the provinces. Then he said, Who shall order the battle? And he answered, Thou.

15 Then he numbered the young men of the princes of the provinces, and they were two hundred and thirty two: and after them he numbered all the people, even all the children of Israel, being seven thousand.

16 And they went out at noon. But Ben-hadad was drinking himself drunk in the pavilions, he and the kings, the thirty and two kings that helped him.

17 And the young men of the princes of the provinces went out first; and Ben-hadad sent out, and they told him, saying, There are men come out of Samaria.

18 And he said, Whether they be come out for peace, take them alive; or whether they be come out for war, take
19 them alive. So these young men of the princes of the provinces came out of the city, and
20 the army which followed them. And they slew every one his man: and the Syrians fled; and Israel pursued them: and Ben-hadad the king of Syria escaped on an horse with the horse-
21 men. And the king of Israel went out, and smote the horses and chariots, and slew the
22 Syrians with a great slaughter. And the prophet came to the king of Israel, and said unto him, Go, strengthen thyself, and mark, and see what thou doest: for at the return of the year
23 the king of Syria will come up against thee. And the servants of the king of Syria said unto him, Their gods are gods of the hills; therefore they were stronger than we; but let us fight
24 against them in the plain, and surely we shall be stronger than they. And do this thing,
25 Take the kings away, every man out of his place, and put captains in their rooms: And number thee an army, like the army that thou hast lost,

---

13 v. בס"א יש כאן מפסקא. 16 v. ס"א שבר ונמסר עליו ג' חס'. 21 v. צ"ל וַיַּךְ בן ת"ק. 23 v. כן לס"ר בא. למרנהאי מַמְּנוּ רפי. 25 v. ס"א כַּאֲשֶׁר וכן ד"א ור"כ.

וְסוּס־תַּחַת סוּס וְרֶכֶב תַּחַת רֶכֶב וְנִלָּחֲמָה אוֹתָם בַּמִּישׁוֹר אִם־
לֹא נֶחֱזַק מֵהֶם וְיָשַׁמְעָ לְקֹלָם וַיַּעַשׂ כֵּן׃
26 וַיְהִי לִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה וַיִּפְקֹד בֶּן־הֲדַד אֶת־אֲרָם
27 וַיַּעַל אֲפֵקָה לַמִּלְחָמָה עִם־יִשְׂרָאֵל׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
הָתְפָּקְדוּ וְכָלְכְּלוּ וַיֵּלְכוּ לִקְרָאתָם וַיַּחֲנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
28 נֶגְדָּם כִּשְׁנֵי חֲשְׂפֵי עִזִּים וַאֲרָם מִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ׃ וַיִּגַּשׁ
אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר כֹּה־
אָמַר יְהוָה יַעַן אֲשֶׁר אָמְרוּ אֲרָם אֱלֹהֵי הָרִים יְהוָה וְלֹא־
אֱלֹהֵי עֲמָקִים הוּא וְנָתַתִּי אֶת־כָּל־הֲמוֹן הַגָּדוֹל הַזֶּה
29 בְּיָדֶךָ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וַיַּחֲנוּ אֵלֶּה נֹכַח אֵלֶּה
שִׁבְעַת יָמִים וַיְהִי | בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַתִּקְרַב הַמִּלְחָמָה
וַיַּכּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־אֲרָם מְאַת־אֶלֶף רַגְלִי בְּיוֹם אֶחָד׃
30 וַיָּנֻסוּ הַנּוֹתָרִים | אֲפֵקָה אֶל־הָעִיר וַתִּפֹּל הַחוֹמָה עַל־
עֶשְׂרִים וְשִׁבְעָה אֶלֶף אִישׁ הַנּוֹתָרִים וּבֶן־הֲדַד נָס וַיָּבֹא
31 אֶל־הָעִיר חֶדֶר בְּחָדֶר׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו עֲבָדָיו הִנֵּה־נָא
שָׁמַעְנוּ כִּי מַלְכֵי בֵית יִשְׂרָאֵל כִּי־מַלְכֵי חֶסֶד הֵם נָשִׂימָה
נָּא שַׂקִּים בְּמָתְנֵינוּ וַחֲבָלִים בְּרֹאשֵׁנוּ וְנֵצֵא אֶל־מֶלֶךְ
32 יִשְׂרָאֵל אוּלַי יְחַיֶּה אֶת־נַפְשֶׁךָ׃ וַיַּחְגְּרוּ שַׂקִּים בְּמָתְנֵיהֶם
וַחֲבָלִים בְּרֹאשֵׁיהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ
עַבְדְּךָ בֶן־הֲדַד אָמַר תְּחִי־נָא נַפְשִׁי וַיֹּאמֶר הֲעוֹדֶנּוּ חַי
33 אָחִי הוּא׃ וְהָאֲנָשִׁים יְנַחֲשׁוּ וַיְמַהֲרוּ וַיַּחְלְטוּ ׀ הַמְּמֵנּוּ
וַיֹּאמְרוּ אָחִיךָ בֶן־הֲדַד וַיֹּאמֶר בֹּאוּ קָחֻהוּ וַיֵּצֵא אֵלָיו
34 בֶן־הֲדַד וַיַּעֲלֵהוּ ׀ עַל־הַמֶּרְכָּבָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֶעָרִים
אֲשֶׁר־לָקַח אָבִי מֵאֵת אָבִיךָ אָשִׁיב וְחֻצוֹת תָּשִׂים
לְךָ בְּדַמֶּשֶׂק כַּאֲשֶׁר־שָׂם אָבִי בְּשֹׁמְרוֹן וַאֲנִי בִּבְרִית

אשלחך

26 And it came to pass at the return of the year, that Ben-hadad numbered the Syrians, and went up to Aphek, to fight against Israel.

27 And the children of Israel were numbered, and were all present, and went against them: and the children of Israel pitched before them like two little flocks of kids; but the Syrians filled the country.

28 And there came a man of God, and spake unto the king of Israel, and said, Thus saith the LORD, Because the Syrians have said, The LORD is God of the hills, but he is not God of the valleys, therefore will I deliver all this great multitude into thine hand, and ye shall know that I am the LORD.

29 And they pitched one over against the other seven days. And so it was, that in the seventh day the battle was joined: and the children of Israel slew of the Syrians an hundred thousand footmen in one day.

30 But the rest fled to Aphek, into the city; and there a wall fell upon twenty and seven thousand of the men that were left. And Ben-hadad fled, and came into the city, into an inner chamber.

31 And his servants said unto him, Behold now, we have heard that the kings of the house of Israel are merciful kings: let us, I pray thee, put sackcloth on our loins, and ropes upon our

32 heads, and go out to the king of Israel: peradventure he will save thy life. So they girded sackcloth on their loins, and put ropes on their heads, and came to the king of Israel, and said, Thy servant Ben-hadad saith, I pray thee, let me live. And he said, Is he yet alive? he is my

33 brother. Now the men did diligently observe whether any thing would come from him, and did hastily catch it: and they said, Thy brother Ben-hadad. Then he said, Go ye, bring him.

34 Then Ben-hadad came forth to him; and he caused him to come up into the chariot. And Ben-hadad said unto him, The cities, which my father took from thy father, I will restore; and thou shalt make streets for thee in Damascus, as my father made in Samaria. Then said Ahab, I will send thee away with this covenant.

---

v. 30 ס״א עָלָיו וכן ר״א, ר״ב, ד״ו, ת״ע ות״ר. v. 32 בס״א לא נמצא כאן סלח נָא וכמו כן בת״ע ות״ר. v. 33 צ״ל וְיִדְעֻהָ כן ת״ע: עיין לעיל מסוק י״ג. v. 34 בן ב״א, כ״ג וְיַחְנוּ בלא נעיא. v. 34 ס״א בְּרֹאשֵׁינוּ או בְּרֹאשֵׁנוּ וכן ד״א, ר״ב, ד״ו, ת״ע תי״ם ות״ר. v. 34 כן כתיב וקרי לְדַרְמָאי, לְמַרְבָאי וַיַּחְלְטוּ הַמְּמֶנּוּ כתיב, וַיַּחְלְטוּהָ מִמֶּנּוּ קרי. v. 34 צ״ל וַיְקַלֵּהוּ אֵלָיו כן ת״ע.

אֲשַׁלְּחֲךָ וַיִּכְרֹת־לוֹ בְּרִית וַיְשַׁלְּחֵהוּ׃

So he made a covenant with him, and sent him away.

35 וְאִישׁ אֶחָד מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים אָמַר אֶל־רֵעֵהוּ בִּדְבַר 35
יְהוָה הַכֵּנִי נָא וַיְמָאֵן הָאִישׁ לְהַכֹּתוֹ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ יַעַן 36
אֲשֶׁר לֹא־שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה הִנְּךָ הוֹלֵךְ מֵאִתִּי וְהִכְּךָ
הָאֲרִיֵה וַיֵּלֶךְ מֵאֶצְלוֹ וַיִּמְצָאֵהוּ הָאֲרִיֵה וַיַּכֵּהוּ׃ וַיִּמְצָא 37
אִישׁ אַחֵר וַיֹּאמֶר הַכֵּנִי נָא וַיַּכֵּהוּ הָאִישׁ הַכֵּה וּפָצֹעַ׃
וַיֵּלֶךְ הַנָּבִיא וַיַּעֲמֹד לַמֶּלֶךְ עַל־הַדָּרֶךְ וַיִּתְחַפֵּשׂ בָּאֵפֶר 38
עַל־עֵינָיו׃ וַיְהִי הַמֶּלֶךְ עֹבֵר וְהוּא צָעֵק אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר 39
עַבְדְּךָ יָצָא בְּקֶרֶב־הַמִּלְחָמָה וְהִנֵּה־אִישׁ סָר וַיָּבֵא אֵלַי
אִישׁ וַיֹּאמֶר שְׁמֹר אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה אִם־הִפָּקֵד יִפָּקֵד
וְהָיְתָה נַפְשְׁךָ תַּחַת נַפְשׁוֹ אוֹ כִכַּר־כֶּסֶף תִּשְׁקֹל׃ וַיְהִי 40
עַבְדְּךָ עֹשֶׂה הֵנָּה וָהֵנָּה וְהוּא אֵינֶנּוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל כֵּן מִשְׁפָּטֶךָ אַתָּה חָרָצְתָּ׃ וַיְמַהֵר וַיָּסַר אֶת־ 41
הָאֵפֶר מֵעַל עֵינָיו וַיַּכֵּר אֹתוֹ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל כִּי מִן־הַנְּבִיאִים
הוּא׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה יַעַן שִׁלַּחְתָּ אִישׁ־ 42
חֶרְמִי מִיָּדֶךָ וְהָיְתָה נַפְשְׁךָ תַּחַת נַפְשׁוֹ וְעַמְּךָ תַּחַת עַמּוֹ׃
וַיֵּלֶךְ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל עַל־בֵּיתוֹ סָר וְזָעֵף וַיָּבֹא שֹׁמְרוֹנָה׃ 43

כא וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כֶּרֶם

הָיָה לְנָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי אֲשֶׁר בְּיִזְרְעֶאל אֵצֶל הֵיכַל
אַחְאָב מֶלֶךְ שֹׁמְרוֹן׃ וַיְדַבֵּר אַחְאָב אֶל־נָבוֹת לֵאמֹר 2
תְּנָה־לִּי אֶת־כַּרְמְךָ וְיִהְיֶה־לִּי לְגַן יָרָק כִּי הוּא קָרוֹב אֵצֶל
בֵּיתִי וְאֶתְּנָה לְךָ תַּחְתָּיו כֶּרֶם טוֹב מִמֶּנּוּ אִם טוֹב בְּעֵינֶיךָ
אֶתְּנָה־לְךָ כֶּסֶף מְחִיר זֶה׃ וַיֹּאמֶר נָבוֹת אֶל־אַחְאָב 3
חָלִילָה לִּי מֵיְהוָה מִתִּתִּי אֶת־נַחֲלַת אֲבֹתַי לָךְ׃ וַיָּבֹא 4
אַחְאָב אֶל־בֵּיתוֹ סָר וְזָעֵף עַל־הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלָיו
נבות

38 v. בספר מתה עָלֶיךָ וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ו והי״א. 41 v. מֵעַל כתיב, מֵעָלָי קרי, בס״א מַעַל כתיב וקרי וכן ר״א ה״ב. 42 v. ס״א סְיָרְךָ וכן ת״ע ות״ר, ובס״א מָיָרִי וכן ר״א ה״ב. 43 v. כן למערבאי, לחרנתאי אֶל־ כתיב, עָל־ קרי, בס״א אֶל־ כתיב וקרי, ובס״א עַד־ וכן ר״א ה״ב.

So he made a covenant with him, and sent him away.

35 And a certain man of the sons of the prophets said unto his neighbour in the word of the LORD, Smite me, I pray thee. And the man refused to smite him.

36 Then said he unto him, Because thou hast not obeyed the voice of the LORD, behold, as soon as thou art departed from me, a lion shall slay thee. And as soon as he was departed from him, a lion found him, and slew him.

37 Then he found another man, and said, Smite me, I pray thee. And the man smote him, so that in smiting he wounded him.

38 So the prophet departed, and waited for the king by the way, and disguised himself with ashes upon his face.

39 And as the king passed by, he cried unto the king: and he said, Thy servant went out into the midst of the battle; and, behold, a man turned aside, and brought a man unto me, and said, Keep this man: if by any means he be missing, then shall thy life be for his life, or else thou shalt pay a talent of silver.

40 And as thy servant was busy here and there, he was gone. And the king of Israel said unto him, So shall thy judgment be; thyself hast decided it.

41 And he hasted, and took the ashes away from his face; and the king of Israel discerned him that he was of the prophets.

42 And he said unto him, Thus saith the LORD, Because thou hast let go out of thy hand a man whom I appointed to utter destruction, therefore thy life shall go for his life, and thy people

43 for his people. And the king of Israel went to his house heavy and displeased, and came to Samaria.

21 And it came to pass after these things, that Naboth the Jezreelite had a vineyard, which was

2 in Jezreel, hard by the palace of Ahab king of Samaria. And Ahab spake unto Naboth, saying, Give me thy vineyard, that I may have it for a garden of herbs, because it is near unto my house: and I will give thee for it a better vineyard than it; or, if it seem good to thee, I will

3 give thee the worth of it in money. And Naboth said to Ahab, The LORD forbid it me, that

4 I should give the inheritance of my fathers unto thee. And Ahab came into his house heavy and displeased because of the word which

נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי וַיֹּאמֶר לֹא־אֶתֵּן לְךָ אֶת־נַחֲלַת אֲבֹתָי
וַיִּשְׁכַּב עַל־מִטָּתוֹ וַיַּסֵּב אֶת־פָּנָיו וְלֹא־אָכַל לָחֶם: וַתָּבֹא
אֵלָיו אִיזֶבֶל אִשְׁתּוֹ וַתְּדַבֶּר אֵלָיו מַה־זֶּה רוּחֲךָ סָרָה
וְאֵינְךָ אֹכֵל לָחֶם: וַיְדַבֶּר אֵלֶיהָ כִּי־אֲדַבֵּר אֶל־נָבוֹת
הַיִּזְרְעֵאלִי וָאֹמַר לוֹ תְּנָה־לִי אֶת־כַּרְמְךָ בְּכֶסֶף אוֹ אִם־
חָפֵץ אַתָּה אֶתְּנָה־לְךָ כֶּרֶם תַּחְתָּיו וַיֹּאמֶר לֹא־אֶתֵּן
לְךָ אֶת־כַּרְמִי: וַתֹּאמֶר אֵלָיו אִיזֶבֶל אִשְׁתּוֹ אַתָּה עַתָּה
תַּעֲשֶׂה מְלוּכָה עַל־יִשְׂרָאֵל קוּם אֱכָל־לֶחֶם וְיִטַב לִבֶּךָ
אֲנִי אֶתֵּן לְךָ אֶת־כֶּרֶם נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי: וַתִּכְתֹּב סְפָרִים
בְּשֵׁם אַחְאָב וַתַּחְתֹּם בְּחֹתָמוֹ וַתִּשְׁלַח הַסְּפָרִים אֶל־
הַזְּקֵנִים וְאֶל־הַחֹרִים אֲשֶׁר בְּעִירוֹ הַיֹּשְׁבִים אֶת־נָבוֹת:
וַתִּכְתֹּב בַּסְּפָרִים לֵאמֹר קִרְאוּ־צוֹם וְהוֹשִׁיבוּ אֶת־נָבוֹת
בְּרֹאשׁ הָעָם: וְהוֹשִׁיבוּ שְׁנַיִם אֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיָּעַל נֶגְדּוֹ
וְיעִדֻהוּ לֵאמֹר בֵּרַכְתָּ אֱלֹהִים וָמֶלֶךְ וְהוֹצִיאֻהוּ וְסִקְלֻהוּ
וְיָמֹת: וַיַּעֲשׂוּ אַנְשֵׁי עִירוֹ הַזְּקֵנִים וְהַחֹרִים אֲשֶׁר הַיֹּשְׁבִים
בְּעִירוֹ כַּאֲשֶׁר שָׁלְחָה אֲלֵיהֶם אִיזֶבֶל כַּאֲשֶׁר כָּתוּב
בַּסְּפָרִים אֲשֶׁר שָׁלְחָה אֲלֵיהֶם: קָרְאוּ צוֹם וְהוֹשִׁיבוּ
אֶת־נָבוֹת בְּרֹאשׁ הָעָם: וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיָּעַל
וַיֵּשְׁבוּ נֶגְדּוֹ וַיְעִדֻהוּ אַנְשֵׁי הַבְלִיָּעַל אֶת־נָבוֹת נֶגֶד הָעָם
לֵאמֹר בֵּרַךְ נָבוֹת אֱלֹהִים וָמֶלֶךְ וַיֹּצִיאֻהוּ מִחוּץ לָעִיר
וַיִּסְקְלֻהוּ בָאֲבָנִים וַיָּמֹת: וַיִּשְׁלְחוּ אֶל־אִיזֶבֶל לֵאמֹר סֻקַּל
נָבוֹת וַיָּמֹת: וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אִיזֶבֶל כִּי־סֻקַּל נָבוֹת וַיָּמֹת
וַתֹּאמֶר אִיזֶבֶל אֶל־אַחְאָב קוּם רֵשׁ אֶת־כֶּרֶם | נָבוֹת
הַיִּזְרְעֵאלִי אֲשֶׁר מֵאֵן לָתֶתְ־לְךָ בְּכֶסֶף כִּי אֵין נָבוֹת חַי
כִּי־

כא. 4 v. ס״א אֲבֹתַי הסר וכן ו״א וד״ב. 7 v. כן למערבאי, למרנחאי אל״. 7 v. כן כ״א, ב״נ ויסב׳ בסקף ובלא נגינה, נ״א ב״א ויסב׳ ב״נ ויסב. 8 v. הַסְּפָרִים כתיב, סְפָרִים קרי בס״א סְפָרִים כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב ודי״א. 10 v. ס״א וְהוֹשִׁיבוּ חסר ו׳ וכן ד״א, ד״ב, ד״נ ודי״ה. 10 v. צ״ל גִּדְּפוּהָ כן חר׳, או קִלְלָהּ בן ת״ס. 13 v. צ״ל גִּדֵּף כן חר׳, או קִלֵּל כן ת״ס. 13 v. ס״א וַיְצִאֻהוּ חסר ו׳ וכן ד״נ. 15 v. בס״א יש כאן פסקא.

Naboth the Jezreelite had spoken to him: for he had said, I will not give thee the inheritance of my fathers. And he laid him down upon his bed, and turned away his face, and would eat no bread.

5 But Jezebel his wife came to him, and said unto him, Why is thy spirit so sad, that thou eatest no bread?

6 And he said unto her, Because I spake unto Naboth the Jezreelite, and said unto him, Give me thy vineyard for money; or else, if it please thee, I will give thee another vineyard for it: and he answered, I will not give thee my vineyard.

7 And Jezebel his wife said unto him, Dost thou now govern the kingdom of Israel? arise, and eat bread, and let thine heart be merry: I will give thee the vineyard of Naboth the Jezreelite.

8 So she wrote letters in Ahab's name, and sealed them with his seal, and sent the letters unto the elders and to the nobles that were in his city, dwelling with Naboth.

9 And she wrote in the letters, saying, Proclaim a fast, and set Naboth on high among the people:

10 And set two men, sons of Belial, before him, to bear witness against him, saying, Thou didst blaspheme God and the king. And then carry him out, and stone him, that he may die.

11 And the men of his city, even the elders and the nobles who were the inhabitants in his city, did as Jezebel had sent unto them, and as it was written in the letters

12 which she had sent unto them. They proclaimed a fast, and set Naboth on high among the

13 people. And there came in two men, children of Belial, and sat before him: and the men of Belial witnessed against him, even against Naboth, in the presence of the people, saying, Naboth did blaspheme God and the king. Then they carried him forth out of the city, and

14 stoned him with stones, that he died. Then they sent to Jezebel, saying, Naboth is stoned,

15 and is dead. And it came to pass, when Jezebel heard that Naboth was stoned, and was dead, that Jezebel said to Ahab, Arise, take possession of the vineyard of Naboth the Jezreelite, which he refused to give thee for money: for Naboth is not alive,

but dead.

16 And it came to pass, when Ahab heard that Naboth was dead, that Ahab rose up to go down to the vineyard of Naboth the Jezreelite, to take possession of it.

17 And the word of the LORD came to Elijah the Tishbite, saying,

18 Arise, go down to meet Ahab king of Israel, which is in Samaria: behold, he is in the vineyard of Naboth, whither he is gone down to possess it.

19 And thou shalt speak unto him, saying, Thus saith the LORD, Hast thou killed, and also taken possession? And thou shalt speak unto him, saying, Thus saith the LORD, In the place where dogs licked the blood of Naboth shall dogs lick thy blood, even thine.

20 And Ahab said to Elijah, Hast thou found me, O mine enemy? And he answered, I have found thee: because thou hast sold thyself to work evil in the sight of the LORD.

21 Behold, I will bring evil upon thee, and will take away thy posterity, and will cut off from Ahab him that pisseth against the wall, and him that is shut up and left in Israel,

22 And will make thine house like the house of Jeroboam the son of Nebat, and like the house of Baasha the son of Ahijah, for the provocation wherewith thou hast provoked me to anger, and made Israel to sin.

23 And of Jezebel also spake

24 the LORD, saying, The dogs shall eat Jezebel by the wall of Jezreel. Him that dieth of Ahab in the city the dogs shall eat; and him that dieth in the field shall the fowls of the air eat.

25 But there was none like unto Ahab, which did sell himself to work wickedness in the sight of

26 the LORD, whom Jezebel his wife stirred up. And he did very abominably in following idols, according to all things as did the Amorites, whom the LORD cast out before the chil-

27 dren of Israel. And it came to pass, when Ahab heard those words, that he rent his clothes,

28 and put sackcloth upon his flesh, and fasted, and lay in sackcloth, and went softly. And the

29 word of the LORD came to Elijah the Tishbite, saying, Seest thou how Ahab humbleth himself before me? because he humbleth himself before me, I will not bring the evil in his days: but in his son's days will I bring

16 כִּי־מֵת׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אַחְאָב כִּי מֵת נָבוֹת וַיָּקָם אַחְאָב
לָרֶדֶת אֶל־כֶּרֶם נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי לְרִשְׁתּוֹ׃
17 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי לֵאמֹר׃ 18 קוּם ס
רֵד לִקְרַאת אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּשֹׁמְרוֹן הִנֵּה
19 בְּכֶרֶם נָבוֹת אֲשֶׁר־יָרַד שָׁם לָרִשְׁתּוֹ׃ וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו
לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה הֲרָצַחְתָּ וְגַם־יָרַשְׁתָּ וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו
לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה בִּמְקוֹם אֲשֶׁר לָקְקוּ הַכְּלָבִים אֶת־
20 דַּם נָבוֹת יְלַקְּקוּ הַכְּלָבִים אֶת־דָּמְךָ גַּם־אָתָּה׃ וַיֹּאמֶר
אַחְאָב אֶל־אֵלִיָּהוּ הַמְצָאתַנִי אֹיְבִי וַיֹּאמֶר מָצָאתִי יַעַן
21 הִתְמַכֶּרְךָ לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ הִנְנִי מֵבִיא אֵלֶיךָ
רָעָה וּבִעַרְתִּי אַחֲרֶיךָ וְהִכְרַתִּי לְאַחְאָב מַשְׁתִּין בְּקִיר
22 וְעָצוּר וְעָזוּב בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְנָתַתִּי אֶת־בֵּיתְךָ כְּבֵית יָרָבְעָם
בֶּן־נְבָט וּכְבֵית בַּעְשָׁא בֶּן־אֲחִיָּה אֶל
23 הַכַּעַס אֲשֶׁר הִכְעַסְתָּ וְהַחֲטֵא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וְגַם־לְאִיזֶבֶל
דִּבֶּר יְהוָה לֵאמֹר הַכְּלָבִים יֹאכְלוּ אֶת־אִיזֶבֶל בְּחֵל
24 יִזְרְעֶאל׃ הַמֵּת לְאַחְאָב בָּעִיר יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים וְהַמֵּת °
25 בַּשָּׂדֶה יֹאכְלוּ עוֹף הַשָּׁמָיִם׃ רַק לֹא־הָיָה כְּאַחְאָב אֲשֶׁר
הִתְמַכֵּר לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֲשֶׁר־הֲסִתָּהּ אִתּוֹ
26 אִיזֶבֶל אִשְׁתּוֹ׃ וַיִּתְעַב מְאֹד לָלֶכֶת אַחֲרֵי הַגִּלּוּלִים
כְּכֹל אֲשֶׁר עָשׂוּ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי
27 יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי כְּשָׁמְעַ אַחְאָב אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּקְרַע
בְּגָדָיו וַיָּשֶׂם־שַׂק עַל־בְּשָׂרוֹ וַיָּצׇם וַיִּשְׁכַּב בַּשָּׂק וַיְהַלֵּךְ
28 אָט׃ וְדְבַר־יְהוָה אֶל־אֵלִיָּהוּ
29 הַתִּשְׁבִּי לֵאמֹר׃ הֲרָאִיתָ כִּי־נִכְנַע אַחְאָב מִלְּפָנָי יַעַן
כִּי־נִכְנַע מִפָּנַי לֹא־אָבִי הָרָעָה בְּיָמָיו בִּימֵי בְנוֹ אָבִיא
הרעה

15 v. ס״א כי״אס״ וכן ד״א וד״ב. 20 v. ס״א איבי חסר וכן ד״ג וד״א. 21 v. מֵבִיא קרי, בס״א מֵבִיא כתיב וקרי וכן ד״א וד״ב. 22 v. מסקא באמצע פסוק. 23 v. צ״ל בחל = בְּחֵלֶק כן תר׳. ת״ם ות״ר: עיין כלעיל כ, ט׳ ל״ו. 24 v. ס״א והמת לו וכן תר׳. ת״ע ות״ם. 27 v. בס״א יש כאן מסקא. 29 v. אָבִיא קרי. בס״א אֲבִיא כתיב וקרי וכן ד״א וד״ב.

the evil upon his house.

כב הָרָעָה עַל־בֵּיתוֹ׃ וַיֵּשְׁבוּ שָׁלֹשׁ שָׁנִים אֵין מִלְחָמָה בֵּין
אֲרָם וּבֵין יִשְׂרָאֵל׃

22 And they continued three years without war between Syria and Israel.

2 וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית וַיֵּרֶד יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־

2 And it came to pass in the third year, that Jehoshaphat the king of Judah came down to the king of Israel.

3 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־עֲבָדָיו הֲיְדַעְתֶּם
כִּי־לָנוּ רָמֹת גִּלְעָד וְאֲנַחְנוּ מַחְשִׁים מִקַּחַת אֹתָהּ מִיַּד
4 מֶלֶךְ אֲרָם׃ וַיֹּאמֶר אֶל־יְהוֹשָׁפָט הֲתֵלֵךְ אִתִּי לַמִּלְחָמָה
רָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל כָּמֹנִי
5 כָּמוֹךָ כְּעַמִּי כְּעַמֶּךָ כְּסוּסַי כְּסוּסֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל־
6 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל דְּרָשְׁנָא כַיּוֹם אֶת־דְּבַר יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּץ
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַנְּבִיאִים כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם הַאֵלֵךְ עַל־רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל
7 וַיֹּאמְרוּ עֲלֵה וְיִתֵּן אֲדֹנָי בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט
8 הַאֵין פֹּה נָבִיא לַיהוָה עוֹד וְנִדְרְשָׁה מֵאֹתוֹ׃ וַיֹּאמֶר
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל ׀ אֶל־יְהוֹשָׁפָט עוֹד אִישׁ־אֶחָד לִדְרֹשׁ אֶת־
יְהוָה מֵאֹתוֹ וַאֲנִי שְׂנֵאתִיו כִּי לֹא־יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב כִּי
אִם־רָע מִיכָיְהוּ בֶן־יִמְלָה וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אַל־יֹאמַר
9 הַמֶּלֶךְ כֵּן׃ וַיִּקְרָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־סָרִיס אֶחָד וַיֹּאמֶר
10 מַהֲרָה מִיכָיְהוּ בֶן־יִמְלָה׃ וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ
יְהוּדָה יֹשְׁבִים אִישׁ עַל־כִּסְאוֹ מְלֻבָּשִׁים בְּנָדִים בְּגֹרֶן
פֶּתַח שַׁעַר שֹׁמְרוֹן וְכָל־הַנְּבִיאִים מִתְנַבְּאִים לִפְנֵיהֶם׃
11 וַיַּעַשׂ לוֹ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה קַרְנֵי בַרְזֶל וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר
12 יְהוָה בְּאֵלֶּה תְּנַגַּח אֶת־אֲרָם עַד־כַּלּוֹתָם׃ וְכָל־הַנְּבִאִים
נִבְּאִים כֵּן לֵאמֹר עֲלֵה רָמֹת גִּלְעָד וְהַצְלַח וְנָתַן יְהוָה
13 בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וְהַמַּלְאָךְ אֲשֶׁר־הָלַךְ ׀ לִקְרֹא מִיכָיְהוּ דִּבֶּר
אֵלָיו לֵאמֹר הִנֵּה־נָא דִּבְרֵי הַנְּבִיאִים פֶּה־אֶחָד טוֹב אֶל־
הַמֶּלֶךְ יְהִי־נָא דְבָרְךָ כִּדְבַר אַחַד מֵהֶם וְדִבַּרְתָּ טּוֹב׃
ויאמר

כב. 6 ע׳ תגי חספר בפסוקים. 6 ע״א יהוה וכן תר׳, ת״ע, ת״ס ות״ד. 7 ע״א מאותו וכן ר״א, ר״ב, ד״נ, ד״ן, ד״א ות״ב. 11 כן בכתה, בהללי בלוחם מלא. 13 ע׳ רבריך כתיב. רבריך קרי בס״א ורבריך כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב, ר״ן, ת״ס ות״ד: עיין ד״ה ב. י״ח י״ב.

9 Then the king of Israel called an officer, and said, Hasten hither Micaiah the son of Imlah.

10 And the king of Israel and Jehoshaphat the king of Judah sat each on his throne, having put on their robes, in a void place in the entrance of the gate of Samaria; and all the prophets

11 prophesied before them. And Zedekiah the son of Chenaanah made him horns of iron: and he said, Thus saith the LORD, With these shalt thou push the Syrians, until thou have con-

12 sumed them. And all the prophets prophesied so, saying, Go up to Ramoth-gilead, and

13 prosper: for the LORD shall deliver it into the king's hand. And the messenger that was gone to call Micaiah spake unto him, saying, Behold now, the words of the prophets declare good unto the king with one mouth: let thy word, I pray thee, be like the word of one of them, and speak that which is good.

7 And Jehoshaphat said, Is there not here a prophet of the LORD besides, that we might enquire of him?

8 And the king of Israel said unto Jehoshaphat, There is yet one man, Micaiah the son of Imlah, by whom we may enquire of the LORD: but I hate him; for he doth not prophesy good concerning me, but evil. And Jehoshaphat said, Let not the king say so.

4 And he said unto Jehoshaphat, Wilt thou go with me to battle to Ramoth-gilead? And Jehoshaphat said to the king of Israel, I am as thou art, my people as thy people, my horses as thy horses.

5 And Jehoshaphat said unto the king of Israel, Enquire, I pray thee, at the word of the LORD to day.

6 Then the king of Israel gathered the prophets together, about four hundred men, and said unto them, Shall I go against Ramoth-gilead to battle, or shall I forbear? And they said, Go up; for the LORD shall deliver it into the hand of the king.

14 וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ חַי־יְהוָה כִּי אֶת־אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה אֵלַי
15 אֹתוֹ אֲדַבֵּר: וַיָּבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו
מִיכָיְהוּ הֲנֵלֶךְ אֶל־רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־נֶחְדָּל
16 וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֲלֵה וְהַצְלַח וְנָתַן יְהוָה בְּיַד הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר
אֵלָיו הַמֶּלֶךְ עַד־כַּמָּה פְּעָמִים אֲנִי מַשְׁבִּיעֶךָּ אֲשֶׁר לֹא־
17 תְדַבֵּר אֵלַי רַק־אֱמֶת בְּשֵׁם יְהוָה: וַיֹּאמֶר רָאִיתִי אֶת־
כָּל־יִשְׂרָאֵל נְפֹצִים אֶל־הֶהָרִים כְּצֹאן אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם
רֹעֶה וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־אֲדֹנִים לָאֵלֶּה יָשׁוּבוּ אִישׁ־לְבֵיתוֹ
18 בְּשָׁלוֹם: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הֲלוֹא אָמַרְתִּי
19 אֵלֶיךָ לוֹא־יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב כִּי אִם־רָע: וַיֹּאמֶר לָכֵן
שִׁמְעָ דְּבַר־יְהוָה רָאִיתִי אֶת־יְהוָה יֹשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ וְכָל־
20 צְבָא הַשָּׁמַיִם עֹמֵד עָלָיו מִימִינוֹ וּמִשְּׂמֹאלוֹ: וַיֹּאמֶר
יְהוָה מִי יְפַתֶּה אֶת־אַחְאָב וְיַעַל וְיִפֹּל בְּרָמֹת גִּלְעָד
21 וַיֹּאמֶר זֶה בְּכֹה וְזֶה אֹמֵר בְּכֹה: וַיֵּצֵא הָרוּחַ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי
22 יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי אֲפַתֶּנּוּ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו בַּמָּה: וַיֹּאמֶר
אֵצֵא וְהָיִיתִי רוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי כָּל־נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר תְּפַתֶּה
23 וְגַם תּוּכָל צֵא וַעֲשֵׂה־כֵן: וְעַתָּה הִנֵּה נָתַן יְהוָה רוּחַ שֶׁקֶר
24 בְּפִי כָּל־נְבִיאֶיךָ אֵלֶּה וַיהוָה דִּבֶּר עָלֶיךָ רָעָה: וַיִּגַּשׁ
צִדְקִיָּהוּ בֶּן־כְּנַעֲנָה וַיַּכֶּה אֶת־מִיכָיְהוּ עַל־הַלֶּחִי וַיֹּאמֶר
25 אֵי־זֶה עָבַר רוּחַ־יְהוָה מֵאִתִּי לְדַבֵּר אוֹתָךְ: וַיֹּאמֶר
מִיכָיְהוּ הִנְּךָ רֹאֶה בַּיּוֹם הַהוּא אֲשֶׁר תָּבֹא חֲדֵר בְּחֲדֵר
26 לְהֵחָבֵה: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל קַח אֶת־מִיכָיְהוּ וַהֲשִׁיבֵהוּ
27 אֶל־אָמֹן שַׂר־הָעִיר וְאֶל־יוֹאָשׁ בֶּן־הַמֶּלֶךְ: וְאָמַרְתָּ כֹּה
אָמַר הַמֶּלֶךְ שִׂימוּ אֶת־זֶה בֵּית הַכֶּלֶא וַהֲאֲכַלְתֶּהוּ לֶחֶם
28 לַחַץ וּמַיִם לַחַץ עַד בֹּאִי בְשָׁלוֹם: וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ אִם־
שׁוֹב תָּשׁוּב בְּשָׁלוֹם לֹא־דִבֶּר יְהוָה בִּי וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ
עַמִּים

17 v. ס״א נפצים וכן ר״ב. 20 v. בס״א בכו קרי. 22 v. ס״א ליוח וכן ר״ג. ד״ו וחר׳: עיין ד״ח ב, י״ח כ״א. 24 v. ג׳ל אי זה הַדֶּרֶךְ: עיין ד״ה ב, י״ח כ״ג.

14 And Micaiah said, As the LORD liveth, what the LORD saith unto me, that will I speak.
15 So he came to the king. And the king said unto him, Micaiah, shall we go against Ramoth-gilead to battle, or shall we forbear? And he answered him, Go, and prosper: for the LORD shall deliver it into the hand of the king.
16 And the king said unto him, How many times shall I adjure thee that thou tell me nothing but that which is true in the name of the LORD?
17 And he said, I saw all Israel scattered upon the hills, as sheep that have not a shepherd: and the LORD said, These have no master: let them return every man to his house in peace.
18 And the king of Israel said unto Jehoshaphat, Did I not tell thee that he would prophesy no good concerning me, but evil?
19 And he said, Hear thou therefore the word of the LORD: I saw the LORD sitting on his throne, and all the host of heaven standing by him on his right hand and on his left.
20 And the LORD said, Who shall persuade Ahab, that he may go up and fall at Ramoth-gilead? And one said on this manner, and another said on that manner.
21 And there came forth a spirit, and stood before the LORD, and said, I will persuade him.
22 And the LORD said unto him, Wherewith? And he said, I will go forth, and I will be a lying spirit in the mouth of all his prophets. And he said, Thou shalt persuade him, and prevail also: go forth, and do so.
23 Now therefore, behold, the LORD hath put a lying spirit in the mouth of all these thy
24 prophets, and the LORD hath spoken evil concerning thee. But Zedekiah the son of Chenaanah went near, and smote Micaiah on the cheek, and said, Which way went the Spirit
25 of the LORD from me to speak unto thee? And Micaiah said, Behold, thou shalt see in that
26 day, when thou shalt go into an inner chamber to hide thyself. And the king of Israel said, Take Micaiah, and carry him back unto Amon the governor of the city, and to Joash the
27 king's son; And say, Thus saith the king, Put this fellow in the prison, and feed him with
28 bread of affliction and with water of affliction, until I come in peace. And Micaiah said, If thou return at all in peace, the LORD hath not spoken by me. And he said, Hearken,

29 עַמִּים כֻּלָּם: וַיַּעַל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
30 וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה רָמֹת גִּלְעָד: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הִתְחַפֵּשׂ וּבֹא בַּמִּלְחָמָה וְאַתָּה
לְבַשׁ בְּגָדֶיךָ וַיִּתְחַפֵּשׂ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹא בַּמִּלְחָמָה:
31 וּמֶלֶךְ אֲרָם צִוָּה אֶת־שָׂרֵי הָרֶכֶב אֲשֶׁר־לוֹ שְׁלֹשִׁים
וּשְׁנַיִם לֵאמֹר לֹא תִלָּחֲמוּ אֶת־קָטָן וְאֶת־גָּדוֹל כִּי אִם־
32 אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבַדּוֹ: וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב
אֶת־יְהוֹשָׁפָט וַיֹּאמְרוּ אַךְ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא וַיָּסֻרוּ
33 עָלָיו לְהִלָּחֵם וַיִּזְעַק יְהוֹשָׁפָט: וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב
34 כִּי־לֹא־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הוּא וַיָּשׁוּבוּ מֵאַחֲרָיו: וְאִישׁ מָשַׁךְ
בְּקֶשֶׁת לְתֻמּוֹ וַיַּכֶּה אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בֵּין הַדְּבָקִים
וּבֵין הַשִּׁרְיָן וַיֹּאמֶר לְרַכָּבוֹ הֲפֹךְ יָדְךָ וְהוֹצִיאֵנִי מִן
35 הַמַּחֲנֶה כִּי הָחֳלֵיתִי: וַתַּעֲלֶה הַמִּלְחָמָה בַּיּוֹם הַהוּא
וְהַמֶּלֶךְ הָיָה מָעֳמָד בַּמַּרְכָּבָה נֹכַח אֲרָם וַיָּמָת בָּעֶרֶב
36 וַיִּצַק דַּם־הַמַּכָּה אֶל־חֵיק הָרָכֶב: וַיַּעֲבֹר הָרִנָּה בְּמַחֲנֶה
כְּבֹא הַשֶּׁמֶשׁ לֵאמֹר אִישׁ אֶל־עִירוֹ וְאִישׁ אֶל־אַרְצוֹ:
37 וַיָּמָת הַמֶּלֶךְ וַיָּבוֹא שֹׁמְרוֹן וַיִּקְבְּרוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּשֹׁמְרוֹן:
38 וַיִּשְׁטֹף אֶת־הָרֶכֶב עַל ׀ בְּרֵכַת שֹׁמְרוֹן וַיָּלֵקּוּ הַכְּלָבִים
39 אֶת־דָּמוֹ וְהַזֹּנוֹת רָחֲצוּ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֵּר: וְיֶתֶר
דִּבְרֵי אַחְאָב וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וּבֵית הַשֵּׁן אֲשֶׁר בָּנָה
וְכָל־הֶעָרִים אֲשֶׁר בָּנָה הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר
40 דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּשְׁכַּב אַחְאָב עִם־אֲבֹתָיו
41 וַיִּמְלֹךְ אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו: וִיהוֹשָׁפָט
בֶּן־אָסָא מָלַךְ עַל־יְהוּדָה בִּשְׁנַת אַרְבַּע לְאַחְאָב מֶלֶךְ
42 יִשְׂרָאֵל: יְהוֹשָׁפָט בֶּן־שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה בְּמָלְכוֹ
ועשרים

---

29 v. בס"א אין כאן מסקנא. 33 v. כן במונה, בהללי וַיָּשֻׁבוּ חסר וכן ר"א, ר"ב תי"ו.
34 v. נ"א ב"א. הַקֶּשֶׁת. ב"נ הַקֶּד. 34 v. יָדְךָ כתיב, יָדֶךָ קרי, בס"א יָדְךָ כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב ור"ג. 36 v. ס"א וְאֶל־אַרְצוֹ בלא כלח וְאִישׁ וכן ר"א, ר"ב, ת"ע ות"ר.

O people, every one of you.
29 So the king of Israel and Jehoshaphat the king of Judah went up to Ramoth-gilead.
30 And the king of Israel said unto Jehoshaphat, I will disguise myself, and enter into the battle; but put thou on thy robes. And the king of Israel disguised himself, and went into the battle.
31 But the king of Syria commanded his thirty and two captains that had rule over his chariots, saying, Fight neither with small nor great, save only with the king of Israel.
32 And it came to pass, when the captains of the chariots saw Jehoshaphat, that they said, Surely it is the king of Israel. And they turned aside to fight against him: and Jehoshaphat cried out.
33 And it came to pass, when the captains of the chariots perceived that it was not the king of Israel, that they turned back from pursuing him.
34 And a certain man drew a bow at a venture, and smote the king of Israel between the joints of the harness: wherefore he said unto the driver of his chariot, Turn thine hand, and carry me out of the host; for I am wounded.
35 And the battle increased that day: and the king was stayed up in his chariot against the Syrians, and died at even: and the blood ran out of the wound into the midst of the chariot.
36 And there went a proclamation throughout the host about the going down of the sun, saying, Every man to his city, and every man to his own country.
37 So the king died, and was brought to Samaria; and they buried the king in
38 Samaria. And one washed the chariot in the pool of Samaria; and the dogs licked up his blood; and they washed his armour; according unto the word of the LORD which he spake.
39 Now the rest of the acts of Ahab, and all that he did, and the ivory house which he made, and all the cities that he built, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Is-
40, 41 rael? So Ahab slept with his fathers; and Ahaziah his son reigned in his stead. And Jehoshaphat the son of Asa began to reign over Judah in the fourth year of Ahab king of Is-
42 rael. Jehoshaphat was thirty and five years old when he began to reign;

וְעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ עֲזוּבָה
43 בַּת־שִׁלְחִי: וַיֵּלֶךְ בְּכָל־דֶּרֶךְ אָסָא אָבִיו לֹא־סָר מִמֶּנּוּ ס
44 לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה: אַךְ הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ עֹד
45 הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת: וַיַּשְׁלֵם יְהוֹשָׁפָט עִם־
46 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹשָׁפָט וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר־
עָשָׂה וַאֲשֶׁר נִלְחָם הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
47 הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה: וְיֶתֶר הַקָּדֵשׁ אֲשֶׁר נִשְׁאַר בִּימֵי
48 אָסָא אָבִיו בִּעֵר מִן־הָאָרֶץ: וּמֶלֶךְ אֵין בֶּאֱדוֹם נִצָּב
49 מֶלֶךְ: יְהוֹשָׁפָט עָשָׂה אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ לָלֶכֶת אוֹפִירָה
50 לָזָהָב וְלֹא הָלָךְ כִּי־נִשְׁבְּרָה אֳנִיּוֹת בְּעֶצְיוֹן גָּבֶר: אָז אָמַר
אֲחַזְיָהוּ בֶן־אַחְאָב אֶל־יְהוֹשָׁפָט יֵלְכוּ עֲבָדַי עִם־עֲבָדֶיךָ
51 בָּאֳנִיּוֹת וְלֹא אָבָה יְהוֹשָׁפָט: וַיִּשְׁכַּב יְהוֹשָׁפָט עִם־
אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ
52 יְהוֹרָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו: אֲחַזְיָהוּ בֶן־
אַחְאָב מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן בִּשְׁנַת שְׁבַע עֶשְׂרֵה
לִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל שְׁנָתָיִם:
53 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אָבִיו וּבְדֶרֶךְ אִמּוֹ
וּבְדֶרֶךְ יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל:
54 וַיַּעֲבֹד אֶת־הַבַּעַל וַיִּשְׁתַּחוּ לוֹ וַיַּכְעֵס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה אָבִיו:

א וַיִּפְשַׁע מוֹאָב בְּיִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי מוֹת אַחְאָב: וַיִּפֹּל מלכים ב
2 אֲחַזְיָה בְעַד הַשְּׂבָכָה בַּעֲלִיָּתוֹ אֲשֶׁר בְּשֹׁמְרוֹן וַיֵּחַל
וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לְכוּ דִרְשׁוּ בְּבַעַל זְבוּב
3 אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן אִם־אֶחְיֶה מֵחֳלִי זֶה: וּמַלְאַךְ יְהוָה דִּבֶּר
אֶל־אֵלִיָּה הַתִּשְׁבִּי קוּם עֲלֵה לִקְרַאת מַלְאֲכֵי מֶלֶךְ־

שמרון

49 v. ס"א ולא" וכן ד"ג. ד"ג. ת"ס ות"ר. 43 v. סביר מִשְׁנָה. בס"א מִשְּׁנָה כתיב וקרי. 49 v. עָשֹׂה כתיב. עָשָׂה קרי. בס"א עָשָׂה כתיב וקרי וכן ר"א. ד"ב. ד"ג. ד"א. חר. חֵרֶשׁ ת"ס ות"ר. 49 v. נִשְׁבְּרָה כתיב, נִשְׁבְּרוּ קרי. 52 v. בס"א אין כאן מסקא. 54 v. סביר בגל. א. 1 v. כס"א אין כאן מסקא. 2 v. כן ב"א. כ"ג אם־ בנגיעה.

and he reigned twenty and five years in Jerusalem. And his mother's name was Azubah the daughter of Shilhi.

43 And he walked in all the ways of Asa his father; he turned not aside from it, doing that which was right in the eyes of the LORD: nevertheless the high places were not taken away; for the people offered and burnt incense yet in the high places.

44 And Jehoshaphat made peace with the king of Israel.

45 Now the rest of the acts of Jehoshaphat, and his might that he shewed, and how he warred, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Judah?

46 And the remnant of the sodomites, which remained in the days of his father Asa, he took out of the land.

47 There was then no king in Edom: a deputy was king.

48 Jehoshaphat made ships of Tharshish to go to Ophir for gold: but they went not; for the ships were broken at Ezion-geber.

49 Then said Ahaziah the son of Ahab unto Jehoshaphat, Let my servants go with thy servants in the ships. But Jehoshaphat would not.

50 And Jehoshaphat slept with his fathers, and was buried with his fathers in the city of David his father: and Jehoram his son reigned in his stead.

51 Ahaziah the son of Ahab began to reign over Israel in Samaria the seventeenth year of Jehoshaphat king of

52 Judah, and reigned two years over Israel. And he did evil in the sight of the LORD, and walked in the way of his father, and in the way of his mother, and in the way of Jeroboam the

53 son of Nebat, who made Israel to sin: For he served Baal, and worshipped him, and provoked to anger the LORD God of Israel, according to all that his father had done.

THE SECOND BOOK OF
KINGS
COMMONLY CALLED
THE FOURTH BOOK OF KINGS

, 2 Then Moab rebelled against Israel after the death of Ahab. And Ahaziah fell down through a lattice in his upper chamber that was in Samaria, and was sick: and he sent messengers, and said unto them, Go, enquire of Baal-zebub the god of Ekron whether I shall recover of this

3 disease. But the angel of the LORD said to Elijah the Tishbite, Arise, go up to meet the messengers of the king of

שֹׁמְרוֹן וְדַבֶּר אֲלֵהֶם הֲמִבְּלִי אֵין־אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל אַתֶּם
הֹלְכִים לִדְרֹשׁ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן: וְלָכֵן כֹּה־
אָמַר יְהוָה הַמִּטָּה אֲשֶׁר־עָלִיתָ שָּׁם לֹא־תֵרֵד מִמֶּנָּה כִּי
מוֹת תָּמוּת וַיֵּלֶךְ אֵלִיָּהוּ: וַיָּשׁוּבוּ הַמַּלְאָכִים אֵלָיו וַיֹּאמֶר
אֲלֵיהֶם מַדּוּעַ שַׁבְתֶּם: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ ׀ עָלָה
לִקְרָאתֵנוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵינוּ לְכוּ שׁוּבוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־
שְׁלָחַ אֶתְכֶם וְדַבֶּרְתֶּם אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה הֲמִבְּלִי
אֵין־אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל אַתָּה שֹׁלֵחַ לִדְרֹשׁ בְּבַעַל זְבוּב
אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן לָכֵן הַמִּטָּה אֲשֶׁר־עָלִיתָ שָּׁם לֹא־תֵרֵד
מִמֶּנָּה כִּי־מוֹת תָּמוּת: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֶה מִשְׁפַּט הָאִישׁ
אֲשֶׁר עָלָה לִקְרַאתְכֶם וַיְדַבֵּר אֲלֵיכֶם אֶת־הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ בַּעַל שֵׂעָר וְאֵזוֹר עוֹר אָזוּר
בְּמָתְנָיו וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי הוּא: וַיִּשְׁלַח אֵלָיו שַׂר־
חֲמִשִּׁים וַחֲמִשָּׁיו וַיַּעַל אֵלָיו וְהִנֵּה יֹשֵׁב עַל־רֹאשׁ הָהָר
וַיְדַבֵּר אֵלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים הַמֶּלֶךְ דִּבֶּר רְדָה: וַיַּעַן
אֵלִיָּהוּ וַיְדַבֵּר אֶל־שַׂר הַחֲמִשִּׁים וְאִם־אִישׁ אֱלֹהִים
אָנִי תֵּרֶד אֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם וְתֹאכַל אֹתְךָ וְאֶת־חֲמִשֶּׁיךָ
וַתֵּרֶד אֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל אֹתוֹ וְאֶת־חֲמִשָּׁיו: וַיָּשָׁב
וַיִּשְׁלַח אֵלָיו שַׂר־חֲמִשִּׁים אַחֵר וַחֲמִשָּׁיו וַיַּעַן וַיְדַבֵּר
אֵלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ מְהֵרָה רְדָה:
וַיַּעַן אֵלִיָּהוּ וַיְדַבֵּר אֶל־הֵמָּה אִם־אִישׁ הָאֱלֹהִים אָנִי תֵּרֶד
אֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם וְתֹאכַל אֹתְךָ וְאֶת־חֲמִשֶּׁיךָ וַתֵּרֶד אֵשׁ־
אֱלֹהִים מִן־הַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל אֹתוֹ וְאֶת־חֲמִשָּׁיו: וַיָּשָׁב
וַיִּשְׁלַח שַׂר־חֲמִשִּׁים שְׁלִשִׁים וַחֲמִשָּׁיו וַיַּעַל וַיָּבֹא שַׂר־
הַחֲמִשִּׁים הַשְּׁלִשִׁי וַיִּכְרַע עַל־בִּרְכָּיו ׀ לְנֶגֶד אֵלִיָּהוּ
ויתחנן

vv. 3. 6 ס״א הַמִּבְּלִי. vv. 3. 6 ס״א לִדְרוֹשׁ מִלֹּא. v. 10 ס״א אֵשׁ־ וכן ד״ב. חר׳ ח״ס וח״ר. v. 12 כן למערבאי, למדנחאי לַמְדַנְחַאי, בס״א וַיֹּאמֶר כתיב וקרי. v. 12 ס״א אֵלָיו וכן ח״ע וח״ס. v. 12 ס״א אֵשׁ מִן־ בלא חיבת אֱלֹהִים וכן חר׳ ח״ע וח״ר: עיין פסוק י׳.

Samaria, and say unto them, Is it not because there is not a God in Israel, that ye go to enquire of Baal-zebub the god of Ekron?

4 Now therefore thus saith the LORD, Thou shalt not come down from that bed on which thou art gone up, but shalt surely die. And Elijah departed.

5 And when the messengers turned back unto him, he said unto them, Why are ye now turned back?

6 And they said unto him, There came a man up to meet us, and said unto us, Go, turn again unto the king that sent you, and say unto him, Thus saith the LORD, Is it not because there is not a God in Israel, that thou sendest to enquire of Baal-zebub the god of Ekron? therefore thou shalt not come down from that bed on which thou art gone up, but shalt surely die.

7 And he said unto them, What manner of man was he which came up to meet you, and told you these words?

8 And they answered him, He was an hairy man, and girt with a girdle of leather about his loins. And he said, It is Elijah the Tishbite.

9 Then the king sent unto him a captain of fifty with his fifty. And he went up to him: and, behold, he sat on the top of an hill. And he spake unto him, Thou man of God, the king hath said, Come down.

10 And Elijah answered and said to the captain of fifty, If I be a man of God, then let fire come down from heaven, and consume thee and thy fifty. And there came down fire

11 from heaven, and consumed him and his fifty. Again also he sent unto him another captain of fifty with his fifty. And he answered and said unto him, O man of God, thus hath the king

12 said, Come down quickly. And Elijah answered and said unto them, If I be a man of God, let fire come down from heaven, and consume thee and thy fifty. And the fire of God came

13 down from heaven, and consumed him and his fifty. And he sent again a captain of the third fifty with his fifty. And the third captain of fifty went up, and came and fell on his knees before Elijah,

and besought him, and said unto him, O man of God, I pray thee, let my life, and the life of these fifty thy servants, be precious in thy sight.

14 Behold, there came fire down from heaven, and burnt up the two captains of the former fifties with their fifties: therefore let my life now be precious in thy sight.

15 And the angel of the LORD said unto Elijah, Go down with him: be not afraid of him. And he arose, and went down with him unto the king.

16 And he said unto him, Thus saith the LORD, Forasmuch as thou hast sent messengers to enquire of Baal-zebub the god of Ekron, is it not because there is no God in Israel to enquire of his word? therefore thou shalt not come down off that bed on which thou art gone up, but shalt surely die.

17 So he died according to the word of the LORD which Elijah had spoken. And Jehoram reigned in his stead in the second year of Jehoram the son of Jehoshaphat king of Judah; because he had no son.

18 Now the rest of the acts of Ahaziah which he did, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Israel?

2 And it came to pass, when the LORD would take up Elijah into heaven by a whirlwind, that Elijah went with Elisha from Gilgal.

2 And Elijah said unto Elisha, Tarry here, I pray thee; for the LORD hath sent me to Beth-el. And Elisha said unto him, As the LORD liveth, and as thy soul liveth, I will not leave thee. So they went down to Beth-el.

3 And the sons of the prophets that were at Beth-el came forth to Elisha, and said unto him, Knowest thou that the LORD will take away thy master from thy head to day? And he said, Yea, I know it; hold ye your peace.

4 And Elijah said unto him, Elisha, tarry here, I pray thee; for the LORD hath sent me to Jericho. And he said, As the LORD liveth, and as thy soul liveth, I will not leave thee. So they came to Jericho.

5 And the sons of the prophets that were at Jericho came to Elisha, and said unto him, Knowest thou that

וַיִּתְחַנֵּן אֵלָיו וַיְדַבֵּר אֵלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים תִּיקַר־נָא נַפְשִׁי
וְנֶפֶשׁ עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה חֲמִשִּׁים בְּעֵינֶיךָ׃ 14 הִנֵּה יָרְדָה אֵשׁ
מִן־הַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל אֶת־שְׁנֵי שָׂרֵי הַחֲמִשִּׁים הָרִאשֹׁנִים
וְאֶת־חֲמִשֵּׁיהֶם וְעַתָּה תִּיקַר נַפְשִׁי בְּעֵינֶיךָ׃
וַיְדַבֵּר מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־אֵלִיָּהוּ רֵד אֹותוֹ אַל־ 15
תִּירָא מִפָּנָיו וַיָּקָם וַיֵּרֶד אֹתוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ 16 וַיְדַבֵּר אֵלָיו
כֹּה־אָמַר יְהוָה יַעַן אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ מַלְאָכִים לִדְרֹשׁ
בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן הֲמִבְלִי אֵין־אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל
לִדְרֹשׁ בִּדְבָרוֹ לָכֵן הַמִּטָּה אֲשֶׁר־עָלִיתָ שָׁם לֹא־תֵרֵד
מִמֶּנָּה כִּי־מוֹת תָּמוּת׃ 17 וַיָּמָת כִּדְבַר־יְהוָה | אֲשֶׁר־דִּבֶּר
אֵלִיָּהוּ וַיִּמְלֹךְ יְהוֹרָם תַּחְתָּיו
בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לִיהוֹרָם בֶּן־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה
כִּי לֹא־הָיָה לוֹ בֵּן׃ 18 וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲחַזְיָהוּ אֲשֶׁר עָשָׂה
הֲלוֹא־הֵמָּה כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי
יִשְׂרָאֵל׃
ב וַיְהִי בְּהַעֲלוֹת יְהוָה אֶת־אֵלִיָּהוּ בַּסְּעָרָה הַשָּׁמַיְמָה וְאֵלִיָּהוּ הֹלֵךְ
2 אֶלִישָׁע מִן־הַגִּלְגָּל׃ וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ אֶל־אֱלִישָׁע
שֶׁב־נָא פֹּה כִּי יְהוָה שְׁלָחַנִי עַד־בֵּית־אֵל וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע
3 חַי־יְהוָה וְחֵי־נַפְשְׁךָ אִם־אֶעֶזְבֶךָ וַיֵּרְדוּ בֵּית־אֵל׃ וַיֵּצְאוּ
בְּנֵי־הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר־בֵּית־אֵל אֶל־אֱלִישָׁע וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
הֲיָדַעְתָּ כִּי הַיּוֹם יְהוָה לֹקֵחַ אֶת־אֲדֹנֶיךָ מֵעַל רֹאשֶׁךָ
וַיֹּאמֶר גַּם־אֲנִי יָדַעְתִּי הַחֱשׁוּ׃ 4 וַיֹּאמֶר לוֹ אֵלִיָּהוּ אֱלִישָׁע |
שֶׁב־נָא פֹּה כִּי יְהוָה שְׁלָחַנִי יְרִיחוֹ וַיֹּאמֶר חַי־יְהוָה
5 וְחֵי־נַפְשְׁךָ אִם־אֶעֶזְבֶךָ וַיָּבֹאוּ יְרִיחוֹ׃ וַיִּגְּשׁוּ בְּנֵי־הַנְּבִיאִים
אֲשֶׁר־בִּירִיחוֹ אֶל־אֱלִישָׁע וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲיָדַעְתָּ כִּי הַיּוֹם
יהוה

---

v. 14 ס״א תיקרנא וכן ת״ע ות״ר: עיין פסוק י״ג. v. 15 ס״א אתו וכן ר״ב. v. 16 ס״א הֲמִבְלִי. v. 17 פסקא באמצע פסוק. ב. 1 ס״א בַּסְּעָרָה וכן ר״ב. או בְּסַעֲרָה וכן ר״ג תי״ב. vv. 2, 3 כן למערבאי. לבדנחאי בַּיְתאֵל חדא כלה. 3 v. סביר בְּבֵיתְ׳. נס״א בְּבֵית כתיב וקרי וכן חר׳. ת״ע ות״ר.

יְהוָה לְקַח אֶת־אֲדֹנֶיךָ מֵעַל רֹאשֶׁךָ וַיֹּאמֶר גַּם־אֲנִי יָדַעְתִּי
הַחֱשׁוּ: וַיֹּאמֶר לוֹ אֵלִיָּהוּ שֵׁב־נָא פֹּה כִּי יְהוָה שְׁלָחָנִי 6
הַיַּרְדֵּנָה וַיֹּאמֶר חַי־יְהוָה וְחֵי־נַפְשְׁךָ אִם־אֶעֱזָבֶךָ וַיֵּלְכוּ
שְׁנֵיהֶם: וַחֲמִשִּׁים אִישׁ מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים הָלְכוּ וַיַּעַמְדוּ 7
מִנֶּגֶד מֵרָחוֹק וּשְׁנֵיהֶם עָמְדוּ עַל־הַיַּרְדֵּן: וַיִּקַּח אֵלִיָּהוּ 8
אֶת־אַדַּרְתּוֹ וַיִּגְלֹם וַיַּכֶּה אֶת־הַמַּיִם וַיֵּחָצוּ הֵנָּה וָהֵנָּה
וַיַּעַבְרוּ שְׁנֵיהֶם בֶּחָרָבָה: וַיְהִי כְּעָבְרָם וְאֵלִיָּהוּ אָמַר 9
אֶל־אֱלִישָׁע שְׁאַל מָה אֶעֱשֶׂה־לְּךָ בְּטֶרֶם אִלָּקַח מֵעִמָּךְ
וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע וִיהִי־נָא פִּי־שְׁנַיִם בְּרוּחֲךָ אֵלָי: וַיֹּאמֶר 10
הִקְשִׁיתָ לִשְׁאֹל אִם־תִּרְאֶה אֹתִי לֻקָּח מֵאִתְּךָ יְהִי־לְךָ
כֵּן וְאִם־אַיִן לֹא יִהְיֶה: וַיְהִי הֵמָּה הֹלְכִים הָלוֹךְ וְדַבֵּר 11
וְהִנֵּה רֶכֶב־אֵשׁ וְסוּסֵי אֵשׁ וַיַּפְרִדוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם וַיַּעַל
אֵלִיָּהוּ בַּסְּעָרָה הַשָּׁמָיִם: וֶאֱלִישָׁע רֹאֶה וְהוּא מְצַעֵק 12
אָבִי ׀ רֶכֶב יִשְׂרָאֵל וּפָרָשָׁיו וְלֹא רָאָהוּ עוֹד וַיַּחֲזֵק
בְּבְגָדָיו וַיִּקְרָעֵם לִשְׁנַיִם קְרָעִים: וַיָּרֶם אֶת־אַדֶּרֶת אֵלִיָּהוּ 13
אֲשֶׁר נָפְלָה מֵעָלָיו וַיָּשָׁב וַיַּעֲמֹד עַל־שְׂפַת הַיַּרְדֵּן: וַיִּקַּח 14
אֶת־אַדֶּרֶת אֵלִיָּהוּ אֲשֶׁר־נָפְלָה מֵעָלָיו וַיַּכֶּה אֶת־הַמַּיִם
וַיֹּאמַר אַיֵּה יְהוָה אֱלֹהֵי אֵלִיָּהוּ אַף־הוּא ׀ וַיַּכֶּה אֶת־הַמַּיִם
וַיֵּחָצוּ הֵנָּה וָהֵנָּה וַיַּעֲבֹר אֱלִישָׁע: וַיִּרְאוּ בְנֵי־הַנְּבִיאִים ס 15
אֲשֶׁר־בִּירִיחוֹ מִנֶּגֶד וַיֹּאמְרוּ נָחָה רוּחַ אֵלִיָּהוּ עַל־אֱלִישָׁע
וַיָּבֹאוּ לִקְרָאתוֹ וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אַרְצָה: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הִנֵּה־ 16
נָא יֶשׁ־אֶת־עֲבָדֶיךָ חֲמִשִּׁים אֲנָשִׁים בְּנֵי־חַיִל יֵלְכוּ נָא
וִיבַקְשׁוּ אֶת־אֲדֹנֶיךָ פֶּן־נְשָׂאוֹ רוּחַ יְהוָה וַיַּשְׁלְכֵהוּ בְּאַחַד
הֶהָרִים אוֹ בְּאַחַת הַגֵּאָיוֹת וַיֹּאמֶר לֹא תִשְׁלָחוּ: וַיַּפְצְרוּ־ 17
בוֹ עַד־בּוֹשׁ וַיֹּאמֶר שִׁלָּחוּ וַיִּשְׁלְחוּ חֲמִשִּׁים אִישׁ וַיְבַקְשׁוּ
שלשה

---

vv. 7, 9 כס"א יש כאן ספקא. 9 v. ס"א בְּעָבְרָם וכן ר"א, ר"ב, ר"נ, ד"ו, ודי"ב. 11 v. כן בהללי עיין לעיל ספוק א'. 12 v. ס"א מִבְּגָדָו כתיב, מִכְנָרָיו קרי. 15 v. כן כ"א, ב"נ וישתחוו. 16 v. הַגֵּאָיוֹת כתיב, הַגְּאָיוֹת קרי, בס"א הַגְּאָיוֹת כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ר"נ וח"י. 17 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ז, ר"ם ודט"ו. ס"א ויבקשו תכיר וכן ר"ב, ד"ג, ר"ו, ח"י"ב ודי"ר.

the LORD will take away thy master from thy head to day? And he answered, Yea, I know it; hold ye your peace.

6 And Elijah said unto him, Tarry, I pray thee, here; for the LORD hath sent me to Jordan. And he said, As the LORD liveth, and as thy soul liveth, I will not leave thee. And they two went on.

7 And fifty men of the sons of the prophets went, and stood to view afar off: and they two stood by Jordan.

8 And Elijah took his mantle, and wrapped it together, and smote the waters, and they were divided hither and thither, so that they two went over on dry ground.

9 And it came to pass, when they were gone over, that Elijah said unto Elisha, Ask what I shall do for thee, before I be taken away from thee. And Elisha said, I pray thee, let a double portion of thy spirit be upon me.

10 And he said, Thou hast asked a hard thing: nevertheless, if thou see me when I am taken from thee, it shall be so unto thee; but if not, it shall not be so.

11 And it came to pass, as they still went on, and talked, that, behold, there appeared a chariot of fire, and horses of fire, and parted them both asunder; and Elijah went up by a whirlwind into heaven.

12 And Elisha saw it, and he cried, My father, my father, the chariot of Israel, and the horsemen thereof. And he saw him no more: and he took hold of his own

13 clothes, and rent them in two pieces. He took up also the mantle of Elijah that fell from

14 him, and went back, and stood by the bank of Jordan; And he took the mantle of Elijah that fell from him, and smote the waters, and said, Where is the LORD God of Elijah? and when

15 he also had smitten the waters, they parted hither and thither: and Elisha went over. And when the sons of the prophets which were to view at Jericho saw him, they said, The spirit of Elijah doth rest on Elisha. And they came to meet him, and bowed themselves to the ground

16 before him. And they said unto him, Behold now, there be with thy servants fifty strong men; let them go, we pray thee, and seek thy master: lest peradventure the Spirit of the LORD hath taken him up, and cast him upon some mountain, or into some valley. And he

17 said, Ye shall not send. And when they urged him till he was ashamed, he said, Send. They sent therefore fifty men; and they sought

three days, but found him not.

18 And when they came again to him, (for he tarried at Jericho,) he said unto them, Did I not say unto you, Go not?

19 And the men of the city said unto Elisha, Behold, I pray thee, the situation of this city is pleasant, as my lord seeth: but the water is naught, and the ground barren.

20 And he said, Bring me a new cruse, and put salt therein. And they brought it to him.

21 And he went forth unto the spring of the waters, and cast the salt in there, and said, Thus saith the LORD, I have healed these waters; there shall not be from thence any more death or barren land.

22 So the waters were healed unto this day, according to the saying of Elisha which he spake.

23 And he went up from thence unto Beth-el: and as he was going up by the way, there came forth little children out of the city, and mocked him, and said unto him, Go up, thou bald head; go up, thou bald head.

24 And he turned back, and looked on them, and cursed them in the name of the LORD. And there came forth two she bears out of the wood, and tare forty and two children of them.

25 And he went from thence to mount Carmel, and from thence he returned to Samaria.

18 שְׁלֹשֶׁת־יָמִים וְלֹא מְצָאֻהוּ׃ וַיָּשֻׁבוּ אֵלָיו וְהוּא יֹשֵׁב בִּירִיחֹ׃
19 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הֲלוֹא־אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם אַל־תֵּלֵכוּ׃ וַיֹּאמְרוּ
אַנְשֵׁי הָעִיר אֶל־אֱלִישָׁע הִנֵּה־נָא מוֹשַׁב הָעִיר טוֹב כַּאֲשֶׁר
20 אֲדֹנִי רֹאֶה וְהַמַּיִם רָעִים וְהָאָרֶץ מְשַׁכָּלֶת׃ וַיֹּאמֶר קְחוּ־
21 לִי צְלֹחִית חֲדָשָׁה וְשִׂימוּ שָׁם מֶלַח וַיִּקְחוּ אֵלָיו׃ וַיֵּצֵא
אֶל־מוֹצָא הַמַּיִם וַיַּשְׁלֵךְ־שָׁם מֶלַח וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר
יְהוָה רִפֵּאתִי לַמַּיִם הָאֵלֶּה לֹא־יִהְיֶה מִשָּׁם עוֹד מָוֶת
22 וּמְשַׁכָּלֶת׃ וַיֵּרָפּוּ הַמַּיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּדְבַר אֱלִישָׁע
23 אֲשֶׁר דִּבֵּר׃ וַיַּעַל מִשָּׁם בֵּית־אֵל
וְהוּא ׀ עֹלֶה בַּדֶּרֶךְ וּנְעָרִים קְטַנִּים יָצְאוּ מִן־הָעִיר
וַיִּתְקַלְּסוּ־בוֹ וַיֹּאמְרוּ לוֹ עֲלֵה קָרֵחַ עֲלֵה קָרֵחַ׃ וַיִּפֶן
אַחֲרָיו וַיִּרְאֵם וַיְקַלְלֵם בְּשֵׁם יְהוָה וַתֵּצֶאנָה שְׁתַּיִם
דֻּבִּים מִן־הַיַּעַר וַתְּבַקַּעְנָה מֵהֶם אַרְבָּעִים וּשְׁנֵי יְלָדִים׃
25 וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם אֶל־הַר הַכַּרְמֶל וּמִשָּׁם שָׁב שֹׁמְרוֹן׃

ג וְיוֹרָם בֶּן־אַחְאָב מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל
בְּשֹׁמְרוֹן בִּשְׁנַת שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה לִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה
2 וַיִּמְלֹךְ שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
רַק לֹא כְּאָבִיו וּכְאִמּוֹ וַיָּסַר אֶת־מַצְּבַת הַבַּעַל אֲשֶׁר
3 עָשָׂה אָבִיו׃ רַק בְּחַטֹּאוֹת יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר־
הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל דָּבֵק לֹא־סָר מִמֶּנָּה׃
4 וּמֵישַׁע מֶלֶךְ־מוֹאָב הָיָה נֹקֵד וְהֵשִׁיב לְמֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל מֵאָה־אֶלֶף כָּרִים וּמֵאָה אֶלֶף אֵילִים צָמֶר׃
5 וַיְהִי כְּמוֹת אַחְאָב וַיִּפְשַׁע מֶלֶךְ־מוֹאָב בְּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃
6 וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ יְהוֹרָם בַּיּוֹם הַהוּא מִשֹּׁמְרוֹן וַיִּפְקֹד אֶת־
7 כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּלֶךְ וַיִּשְׁלַח אֶל־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה
לֵאמֹר

17 v. כן ברוב ספרים כ"י ורט"ו, ס"א שלשה ובלא נקד וכן ר"ב, ר"נ, ר"ג, ר"י ורי"ד. 19 v. בס"א ים כאן פסקא. 21 v. יתיר א'. 21 v. ס"א ולא"י וכן ר"א, ר"ב, רי"ב, תר, ת"ס ות"ר. 22 v. וַיֵּרָפְאוּ קרי. 23 v. כן למערבאי, למדנחאי בַּיַּחַל חרא טלה.
ג, 2 v. צ"ל מַצֵּבַת כן ת"ע ות"ר. 1 v. ס"א אֵלִים וכן ד"א, ד"כ, ר"נ ור"ו. 5 v. ס"א בסוגי וכן ר"ב, ר"נ ור"ו.

3 Now Jehoram the son of Ahab began to reign over Israel in Samaria the eighteenth year of
2 Jehoshaphat king of Judah, and reigned twelve years. And he wrought evil in the sight of the LORD; but not like his father, and like his mother: for he put away the image of Baal that
3 his father had made. Nevertheless he cleaved unto the sins of Jeroboam the son of Nebat,
4 which made Israel to sin; he departed not therefrom. And Mesha king of Moab was a sheepmaster, and rendered unto the king of Israel an hundred thousand lambs, and an hun-
5 dred thousand rams, with the wool. But it came to pass, when Ahab was dead, that the king
6 of Moab rebelled against the king of Israel. And king Jehoram went out of Samaria the
7 same time, and numbered all Israel. And he went and sent to Jehoshaphat the king of Judah,

לֵאמֹר מֶלֶךְ מוֹאָב פָּשַׁע בִּי הֲתֵלֵךְ אִתִּי אֶל־מוֹאָב
לַמִּלְחָמָה וַיֹּאמֶר אֶעֱל�ֶה כָּמוֹנִי כָּמוֹךָ כְּעַמִּי כְּעַמֶּךָ כְּסוּסַי
כְּסוּסֶיךָ: וַיֹּאמֶר אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ נַעֲלֶה וַיֹּאמֶר דֶּרֶךְ מִדְבַּר 8
אֱדוֹם: וַיֵּלֶךְ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּמֶלֶךְ־יְהוּדָה וּמֶלֶךְ אֱדוֹם 9
וַיָּסֹבּוּ דֶּרֶךְ שִׁבְעַת יָמִים וְלֹא־הָיָה מַיִם לַמַּחֲנֶה וְלַבְּהֵמָה
אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֲהָהּ כִּי־קָרָא 10
יְהוָה לִשְׁלֹשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה לָתֵת אוֹתָם בְּיַד־מוֹאָב:
וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט הֲאֵין פֹּה נָבִיא לַיהוָה וְנִדְרְשָׁה אֶת־ 11
יְהוָה מֵאוֹתוֹ וַיַּעַן אֶחָד מֵעַבְדֵי מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר פֹּה
אֱלִישָׁע בֶּן־שָׁפָט אֲשֶׁר־יָצַק מַיִם עַל־יְדֵי אֵלִיָּהוּ: וַיֹּאמֶר 12
יְהוֹשָׁפָט יֶשׁ אִתּוֹ דְּבַר־יְהוָה וַיֵּרְדוּ אֵלָיו מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
וִיהוֹשָׁפָט וּמֶלֶךְ אֱדוֹם: וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל 13
מַה־לִּי וְלָךְ לֵךְ אֶל־נְבִיאֵי אָבִיךָ וְאֶל־נְבִיאֵי אִמֶּךָ וַיֹּאמֶר
לוֹ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אַל כִּי־קָרָא יְהוָה לִשְׁלֹשֶׁת הַמְּלָכִים
הָאֵלֶּה לָתֵת אוֹתָם בְּיַד מוֹאָב: וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע חַי־יְהוָה 14
צְבָאוֹת אֲשֶׁר עָמַדְתִּי לְפָנָיו כִּי לוּלֵי פְּנֵי יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־
יְהוּדָה אֲנִי נֹשֵׂא אִם־אַבִּיט אֵלֶיךָ וְאִם־אֶרְאֶךָּ: וְעַתָּה
קְחוּ־לִי מְנַגֵּן וְהָיָה כְּנַגֵּן הַמְנַגֵּן וַתְּהִי עָלָיו יַד־יְהוָה: 15
וַיֹּאמֶר כֹּה אָמַר יְהוָה עֲשֵׂה הַנַּחַל הַזֶּה גֵּבִים ו גֵּבִים: 16
כִּי־כֹה ו אָמַר יְהוָה לֹא־תִרְאוּ רוּחַ וְלֹא־תִרְאוּ גֶּשֶׁם 17
וְהַנַּחַל הַהוּא יִמָּלֵא מָיִם וּשְׁתִיתֶם אַתֶּם וּמִקְנֵיכֶם
וּבְהֶמְתְּכֶם: וְנָקֵל זֹאת בְּעֵינֵי יְהוָה וְנָתַן אֶת־מוֹאָב 18
בְּיֶדְכֶם: וְהִכִּיתֶם כָּל־עִיר מִבְצָר וְכָל־עִיר מִבְחוֹר וְכָל 19
עֵץ טוֹב תַּפִּילוּ וְכָל־מַעְיְנֵי־מַיִם תִּסְתֹּמוּ וְכָל חֶלְקָה
הַמְּשֻׁבָּה תַּכְאִבוּ בָּאֲבָנִים: וַיְהִי בַּבֹּקֶר כָּעֲלוֹת הַמִּנְחָה 20
והנה־

saying, The king of Moab hath rebelled against me: wilt thou go with me against Moab to battle? And he said, I will go up: I am as thou art, my people as thy people, and my horses as thy horses.

8 And he said, Which way shall we go up? And he answered, The way through the wilderness of Edom.

9 So the king of Israel went, and the king of Judah, and the king of Edom: and they fetched a compass of seven days' journey: and there was no water for the host, and for the cattle that followed them.

10 And the king of Israel said, Alas! that the LORD hath called these three kings together, to deliver them into the hand of Moab!

11 But Jehoshaphat said, Is there not here a prophet of the LORD, that we may enquire of the LORD by him? And one of the king of Israel's servants answered and said, Here is Elisha the son of Shaphat, which poured water on the hands of Elijah.

12 And Jehoshaphat said, The word of the LORD is with him. So the king of Israel and Jehoshaphat and the king of Edom went down to him.

13 And Elisha said unto the king of Israel, What have I to do with thee? get thee to the prophets of thy father, and to the prophets of thy mother. And the king of Israel said unto him, Nay: for the LORD hath called these three kings together, to deliver them into the hand of

14 Moab. And Elisha said, As the LORD of hosts liveth, before whom I stand, surely, were it not that I regard the presence of Jehoshaphat the king of Judah, I would not look toward thee,

15 nor see thee. But now bring me a minstrel. And it came to pass, when the minstrel played,

16 that the hand of the LORD came upon him. And he said, Thus saith the LORD, Make this

17 valley full of ditches. For thus saith the LORD, Ye shall not see wind, neither shall ye see rain; yet that valley shall be filled with water, that ye may drink, both ye, and your cattle, and

18 your beasts. And this is but a light thing in the sight of the LORD: he will deliver the

19 Moabites also into your hand. And ye shall smite every fenced city, and every choice city, and shall fell every good tree, and stop all wells of water, and mar every good piece of land

20 with stones. And it came to pass in the morning, when the meat offering was offered,

---

v. 7 כ״א נְסָנִי חסר וכן ד״ב ודמ״ו. v. 11 ס״א מֵאִתּוֹ וכן ד״ב ור״ו. v. 12 ס״א אִתּוֹ וכן ד״א ד״ב, ד״ג, ד״ו. v. 12 ס״א ויהושפט מֶלֶךְ יְהוּדָה ומלך וכן ת״ע, ת״ם ות״ר. v. 14 ס״א פְּנֵי וכן ד״ב ודמ״ו. v. 15 ס״א רוּחַ וכן יתר׳. v. 16 עָשׂוֹ קרי׳.

וְהִנֵּה־מַיִם בָּאִים מִדֶּרֶךְ אֱדוֹם וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ אֶת־
21 הַמָּיִם: וְכָל־מוֹאָב שָׁמְעוּ כִּי־עָלוּ הַמְּלָכִים לְהִלָּחֶם בָּם
וַיִּצָּעֲקוּ מִכֹּל חֹגֵר חָגְרָה וָמָעְלָה וַיַּעַמְדוּ עַל־הַגְּבוּל:
22 וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וְהַשֶּׁמֶשׁ זָרְחָה עַל־הַמָּיִם וַיַּרְא מוֹאָב
23 מִנֶּגֶד אֶת־הַמַּיִם אֲדֻמִּים כַּדָּם: וַיֹּאמְרוּ דָם זֶה הַחֶרֶב
נֶחְרְבוּ הַמְּלָכִים וַיַּכּוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְעַתָּה לַשָּׁלָל
24 מוֹאָב: וַיָּבֹאוּ אֶל־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיָּקֻמוּ יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּ
אֶת־מוֹאָב וַיָּנֻסוּ מִפְּנֵיהֶם וַיִּכְּרֻהָ וְהַכּוֹת אֶת־מוֹאָב:
25 וְהֶעָרִים יַהֲרֹסוּ וְכָל־חֶלְקָה טוֹבָה יַשְׁלִיכוּ אִישׁ־אַבְנוֹ
וּמִלְאוּהָ וְכָל־מַעְיַן־מַיִם יִסְתֹּמוּ וְכָל־עֵץ טוֹב יַפִּילוּ עַד־
הִשְׁאִיר אַבְנֶיהָ בְּקִיר חָרֶשֶׁת וַיָּסֹבּוּ הַקַּלָּעִים וַיַּכֻּהָ:
26 וַיַּרְא מֶלֶךְ מוֹאָב כִּי־חָזַק מִמֶּנּוּ הַמִּלְחָמָה וַיִּקַּח אִתּוֹ
שְׁבַע־מֵאוֹת אִישׁ שֹׁלֵף חֶרֶב לְהַבְקִיעַ אֶל־מֶלֶךְ אֱדוֹם
27 וְלֹא יָכֹלוּ: וַיִּקַּח אֶת־בְּנוֹ הַבְּכוֹר אֲשֶׁר־יִמְלֹךְ תַּחְתָּיו
וַיַּעֲלֵהוּ עֹלָה עַל־הַחוֹמָה וַיְהִי ׀ קֶצֶף־גָּדוֹל עַל־יִשְׂרָאֵל
ד וַיִּסְעוּ מֵעָלָיו וַיָּשֻׁבוּ לְאַרְצָם: וְאִשָּׁה
אַחַת מִנְּשֵׁי בְנֵי־הַנְּבִיאִים צָעֲקָה אֶל־אֱלִישָׁע לֵאמֹר
עַבְדְּךָ אִישִׁי מֵת וְאַתָּה יָדַעְתָּ כִּי עַבְדְּךָ הָיָה יָרֵא אֶת־
יְהוָה וְהַנֹּשֶׁה בָּא לָקַחַת אֶת־שְׁנֵי יְלָדַי לוֹ לַעֲבָדִים:
2 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֱלִישָׁע מָה אֶעֱשֶׂה־לָּךְ הַגִּידִי לִי מַה־
יֶּשׁ־לָכִי בַּבָּיִת וַתֹּאמֶר אין לְשִׁפְחָתְךָ כֹל בַּבָּיִת כִּי אִם־
3 אָסוּךְ שָׁמֶן: וַיֹּאמֶר לְכִי שַׁאֲלִי־לָךְ כֵּלִים מִן־הַחוּץ
4 מֵאֵת כָּל־שְׁכֵנָיִךְ כֵּלִים רֵקִים אַל־תַּמְעִיטִי: וּבָאת
וְסָגַרְתְּ הַדֶּלֶת בַּעֲדֵךְ וּבְעַד־בָּנַיִךְ וְיָצַקְתְּ עַל כָּל־הַכֵּלִים

האלה

22 v. ס״א נָפָם. 24 v. וַיָּבֹא = וַיָּבוֹא כתיב, וַיַּכּוּ קרי, בס״א וַיַּכּוּ כתיב וקרי וכן ד״ב, ד״י ותר׳. 24 v. סביר כָּם, בס״א בָּם כתיב וקרי וכן תר׳ ות״ס. 24 v. וְהַכּוֹת או וְהַגּוֹת כתיב, וַהֲכוֹת קרי, בס״א וַהֲגוֹת כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״י ב דס״י תר׳, ת״ע, ת״ס ות״ד. 25 v. פליגין עֵץ. 26 v. ס״א אִתּוֹ או אֹתוֹ חסר וכן ד״א, ד״ב ח״ו. 27 v. ס״א וַיְהִי קֶצֶף וכן ד״ב, ד״ג ח״ו. 27 v. צ״ל לְאַרְצָם כן ת״ס ות״ר. ד. 1 v. הפטרה לפרשת וירא. 2 v. לָכִי כתיב, לָךְ קרי, בס״א לָךְ כתיב וקרי וכן ד״א וד״ב. 3 v. שְׁכֵנָיִכִי כתיב, שְׁכֵנָיִךְ קרי.

that, behold, there came water by the way of Edom, and the country was filled with water.

21 And when all the Moabites heard that the kings were come up to fight against them, they gathered all that were able to put on armour, and upward, and stood in the border.

22 And they rose up early in the morning, and the sun shone upon the water, and the Moabites saw the water on the other side as red as blood:

23 And they said, This is blood: the kings are surely slain, and they have smitten one another: now therefore, Moab, to the spoil.

24 And when they came to the camp of Israel, the Israelites rose up and smote the Moabites, so that they fled before them: but they went forward smiting the Moabites, even in their country.

25 And they beat down the cities, and on every good piece of land cast every man his stone, and filled it; and they stopped all the wells of water, and felled all the good trees: only in Kir-haraseth left they the stones thereof; howbeit the slingers went about it, and smote it.

26 And when the king of Moab saw that the battle was too sore for him, he took with him seven hundred men that drew swords, to break through even unto the king of Edom: but they could not.

27 Then he took his eldest son that should have reigned in his stead, and offered him for a burnt offering upon the wall. And there was great indignation against Israel: and they departed from him, and returned to their own land.

4 Now there cried a certain woman of the wives of the sons of the prophets unto Elisha, saying, Thy servant my husband is dead; and thou knowest that thy servant did fear the LORD: and
2 the creditor is come to take unto him my two sons to be bondmen. And Elisha said unto her, What shall I do for thee? tell me, what hast thou in the house? And she said, Thine hand-
3 maid hath not any thing in the house, save a pot of oil. Then he said, Go, borrow thee
4 vessels abroad of all thy neighbours, even empty vessels; borrow not a few. And when thou art come in, thou shalt shut the door upon thee and upon thy sons, and shalt pour out into all those vessels,

and thou shalt set aside that which is full.

5 So she went from him, and shut the door upon her and upon her sons, who brought the vessels to her; and she poured out.

6 And it came to pass, when the vessels were full, that she said unto her son, Bring me yet a vessel. And he said unto her, There is not a vessel more. And the oil stayed.

7 Then she came and told the man of God. And he said, Go, sell the oil, and pay thy debt, and live thou and thy children of the rest.

8 And it fell on a day, that Elisha passed to Shunem, where was a great woman; and she constrained him to eat bread. And so it was, that as oft as he passed by, he turned in thither to eat bread.

9 And she said unto her husband, Behold now, I perceive that this is an holy man of God, which passeth by us continually.

10 Let us make a little chamber, I pray thee, on the wall; and let us set for him there a bed, and a table, and a stool, and a candlestick: and it shall be, when he cometh to us, that he shall turn in thither.

11 And it fell on a day, that he came thither, and he turned into the chamber, and lay there.

12 And he said to Gehazi his servant, Call this Shunammite. And when he had called her, she stood before him.

13 And he said unto him, Say now unto her, Behold, thou hast been careful for us with all this care; what is to be done for thee? wouldest thou be spoken for to the king, or to the captain of the host? And she answered, I dwell among mine own people.

14 And he said, What then is to be done for her? And Gehazi answered, Verily she hath no child, and her husband is old.

15 And he said, Call her. And when he had called her, she stood in the door.

16 And he said, About this season, according to the time of life, thou shalt embrace a son. And she said, Nay, my lord, thou man of God, do not lie unto thine handmaid.

17 And the woman conceived, and bare a son at that season that Elisha had said unto her, according to the time of life.

18 And when the child was grown, it fell on a day, that he went out to his father to the reapers.

19 And he said unto his father, My head, my head. And he said to a lad, Carry him to his mother.

20 And when he had taken him,

5 הָאֵלֶּה וְהַמָּלֵא תַּסִּיעִי׃ וַתֵּלֶךְ מֵאִתּוֹ וַתִּסְגֹּר הַדֶּלֶת
בְּעַדָהּ וּבְעַד בְּנֶיהָ הֵם מַגִּישִׁים אֵלֶיהָ וְהִיא מִיצָקֶת׃
6 וַיְהִי ׀ כִּמְלֹאת הַכֵּלִים וַתֹּאמֶר אֶל־בְּנָהּ הַגִּישָׁה אֵלַי
עוֹד כֶּלִי וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֵין עוֹד כֶּלִי וַיַּעֲמֹד הַשָּׁמֶן׃
7 וַתָּבֹא וַתַּגֶּד לְאִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לְכִי מִכְרִי אֶת־
הַשֶּׁמֶן וְשַׁלְּמִי אֶת־נִשְׁיֵכִי וְאַתְּ וּבָנַיִךְ תִּחְיִי בַּנּוֹתָר׃
8 וַיְהִי הַיּוֹם וַיַּעֲבֹר אֱלִישָׁע אֶל־שׁוּנֵם
וְשָׁם אִשָּׁה גְּדוֹלָה וַתַּחֲזֵק־בּוֹ לֶאֱכָל־לָחֶם וַיְהִי מִדֵּי
9 עָבְרוֹ יָסֹר שָׁמָּה לֶאֱכָל־לָחֶם׃ וַתֹּאמֶר אֶל־אִישָׁהּ
הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי אִישׁ אֱלֹהִים קָדוֹשׁ הוּא עֹבֵר עָלֵינוּ
10 תָּמִיד׃ נַעֲשֶׂה־נָּא עֲלִיַּת־קִיר קָטַנָּה וְנָשִׂים לוֹ שָׁם מִטָּה
וְשֻׁלְחָן וְכִסֵּא וּמְנוֹרָה וְהָיָה בְּבֹאוֹ אֵלֵינוּ יָסוּר שָׁמָּה׃
11 וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹא שָׁמָּה וַיָּסָר אֶל־הָעֲלִיָּה וַיִּשְׁכַּב־שָׁמָּה׃
12 וַיֹּאמֶר אֶל־גֵּחֲזִי נַעֲרוֹ קְרָא לַשּׁוּנַמִּית הַזֹּאת וַיִּקְרָא
13 לָהּ וַתַּעֲמֹד לְפָנָיו׃ וַיֹּאמֶר לוֹ אֱמָר־נָא אֵלֶיהָ הִנֵּה
חָרַדְתְּ ׀ אֵלֵינוּ אֶת־כָּל־הַחֲרָדָה הַזֹּאת מֶה לֵעָשׂוֹת לָךְ
הֲיֵשׁ לְדַבֵּר־לָךְ אֶל־הַמֶּלֶךְ אוֹ אֶל־שַׂר הַצָּבָא וַתֹּאמֶר
14 בְּתוֹךְ עַמִּי אָנֹכִי יֹשֶׁבֶת׃ וַיֹּאמֶר וּמֶה לַעֲשׂוֹת לָהּ וַיֹּאמֶר
15 גֵּחֲזִי אָכֵן בֵּן אֵין־לָהּ וְאִישָׁהּ זָקֵן׃ וַיֹּאמֶר קָרֵא־לָהּ
16 וַיִּקְרָא־לָהּ וַתַּעֲמֹד בַּפָּתַח׃ וַיֹּאמֶר לַמּוֹעֵד הַזֶּה כָּעֵת
חַיָּה אַתְּ חֹבֶקֶת בֵּן וַתֹּאמֶר אַל־אֲדֹנִי אִישׁ הָאֱלֹהִים
17 אַל־תְּכַזֵּב בְּשִׁפְחָתֶךָ׃ וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתֵּלֶד בֵּן לַמּוֹעֵד
18 הַזֶּה כָּעֵת חַיָּה אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלֶיהָ אֱלִישָׁע׃ וַיִּגְדַּל הַיָּלֶד
19 וַיְהִי הַיּוֹם וַיֵּצֵא אֶל־אָבִיו אֶל־הַקֹּצְרִים׃ וַיֹּאמֶר אֶל־אָבִיו
20 רֹאשִׁי ׀ רֹאשִׁי וַיֹּאמֶר אֶל־הַנַּעַר שָׂאֵהוּ אֶל־אִמּוֹ׃ וַיִּשָּׂאֵהוּ

ויביאהו

5 v. מִיצָקֶת או מְיַצֶּקֶת כתיב. מוֹצֶקֶת קרי, בס"א מוֹצֶקֶת כתיב וקרי וכן ד"א ד"ב וד"ו. 7 v. נְשֵׁיכִי כתיב, נְשׁוֹךְ קרי. 7 v. וְאַתְּ בתיב. וְאַתִּי קרי. 7 v. בָּנַיִךְ כתיב. וּבָנַיִךְ קרי בס"א וּבָנַיִךְ כתיב וקרי וכן רי"א, חר', ת"ק, ת"ם ות"ר. 14 vv. ס"א אֵחֶזְנִי חסר וכן ד"א, ד"ב, ד"ג וד"ו. 12 v. כמה"ת לְצַנְעוּת חסר. 16 v. אֵחֶיךָ כתיב. אֵת קרי. 17 v צ"ל בַּאֲשֶׁר כן ת"ע ות"ס.

and brought him to his mother, he sat on her knees till noon, and then died.

וַיַּבְאֵהוּ אֶל־אִמּוֹ וַיֵּשֶׁב עַל־בִּרְכֶּיהָ עַד־הַצָּהֳרַיִם וַיָּמֹת׃
וַתַּעַל וַתַּשְׁכִּבֵהוּ עַל־מִטַּת אִישׁ הָאֱלֹהִים וַתִּסְגֹּר בַּעֲדוֹ 21
וַתֵּצֵא׃ וַתִּקְרָא אֶל־אִישָׁהּ וַתֹּאמֶר שִׁלְחָה נָּא לִי אֶחָד 22
מִן־הַנְּעָרִים וְאַחַת הָאֲתֹנֹת וְאָרוּצָה עַד־אִישׁ הָאֱלֹהִים
וְאָשׁוּבָה׃ וַיֹּאמֶר מַדּוּעַ אַתְּ הֹלֶכֶת אֵלָיו הַיּוֹם לֹא 23
חֹדֶשׁ וְלֹא שַׁבָּת וַתֹּאמֶר שָׁלוֹם׃ וַתַּחְבֹּשׁ הָאָתוֹן וַתֹּאמֶר 24
אֶל־נַעֲרָהּ נְהַג וְלֹךְ אַל־תַּעְצָר־לִי לִרְכֹּב כִּי אִם־אָמַרְתִּי
לָךְ׃ וַתֵּלֶךְ וַתָּבֹא אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־הַר הַכַּרְמֶל 25
וַיְהִי כִּרְאוֹת אִישׁ־הָאֱלֹהִים אוֹתָהּ מִנֶּגֶד וַיֹּאמֶר אֶל־גֵּיחֲזִי
נַעֲרוֹ הִנֵּה הַשּׁוּנַמִּית הַלָּז׃ עַתָּה רְוֹץ־נָא לִקְרָאתָהּ וְאֱמֹר 26 ס
לָהּ הֲשָׁלוֹם לָךְ הֲשָׁלוֹם לְאִישֵׁךְ הֲשָׁלוֹם לַיָּלֶד וַתֹּאמֶר
שָׁלוֹם׃ וַתָּבֹא אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־הָהָר וַתַּחֲזֶק בִּרַגְלָיו 27
וַיִּגַּשׁ גֵּיחֲזִי לְהָדְפָהּ וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים הַרְפֶּה־לָהּ
כִּי־נַפְשָׁהּ מָרָה־לָהּ וַיהוָה הֶעְלִים מִמֶּנִּי וְלֹא הִגִּיד לִי׃
וַתֹּאמֶר הֲשָׁאַלְתִּי בֵן מֵאֵת אֲדֹנִי הֲלוֹא אָמַרְתִּי לֹא 28
תַשְׁלֶה אֹתִי׃ וַיֹּאמֶר לְגֵיחֲזִי חֲגֹר מָתְנֶיךָ וְקַח מִשְׁעַנְתִּי 29
בְיָדְךָ וְלֵךְ כִּי־תִמְצָא אִישׁ לֹא תְבָרְכֶנּוּ וְכִי־יְבָרֶכְךָ אִישׁ
לֹא תַעֲנֶנּוּ וְשַׂמְתָּ מִשְׁעַנְתִּי עַל־פְּנֵי הַנָּעַר׃ וַתֹּאמֶר 30
אֵם הַנַּעַר חַי־יְהוָה וְחֵי־נַפְשְׁךָ אִם־אֶעֱזָבֶךָּ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ
אַחֲרֶיהָ׃ וְגֵחֲזִי עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיָּשֶׂם אֶת־הַמִּשְׁעֶנֶת עַל 31
פְּנֵי הַנַּעַר וְאֵין קוֹל וְאֵין קָשֶׁב וַיָּשָׁב לִקְרָאתוֹ וַיַּגֶּד־לוֹ
לֵאמֹר לֹא הֵקִיץ הַנָּעַר׃ וַיָּבֹא אֱלִישָׁע הַבַּיְתָה וְהִנֵּה 32
הַנַּעַר מֵת מֻשְׁכָּב עַל־מִטָּתוֹ׃ וַיָּבֹא וַיִּסְגֹּר הַדֶּלֶת בְּעַד 33
שְׁנֵיהֶם וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה׃ וַיַּעַל וַיִּשְׁכַּב עַל־הַיָּלֶד 34
ויש֯ם

21 And she went up, and laid him on the bed of the man of God, and shut the door upon him, and went out.

22 And she called unto her husband, and said, Send me, I pray thee, one of the young men, and one of the asses, that I may run to the man of God, and come again.

23 And he said, Wherefore wilt thou go to him to day? it is neither new moon, nor sabbath. And she said, It shall be well.

24 Then she saddled an ass, and said to her servant, Drive, and go forward; slack not thy riding for me, except I bid thee.

25 So she went and came unto the man of God to mount Carmel. And it came to pass, when the man of God saw her afar off, that he said to Gehazi his servant, Behold, yonder is that Shunammite:

26 Run now, I pray thee, to meet her, and say unto her, Is it well with thee? is it well with thy husband? is it well with the child? And she answered, It is well.

27 And when she came to the man of God to the hill, she caught him by the feet: but Gehazi came near to thrust her away. And the man of God said, Let her alone; for her soul is vexed within her: and the LORD hath hid it from me, and hath not told me.

28 Then she said, Did I desire a son of my lord? did I not say, Do not deceive me?

29 Then he said to Gehazi, Gird up thy loins, and take my staff in thine hand, and go thy way: if thou meet any man, salute him not; and if any salute thee, answer him not again: and lay my
30 staff upon the face of the child. And the mother of the child said, As the LORD liveth, and
31 as thy soul liveth, I will not leave thee. And he arose, and followed her. And Gehazi passed on before them, and laid the staff upon the face of the child; but there was neither voice, nor hearing. Wherefore he went again to meet him, and told him, saying, The child is not
32 awaked. And when Elisha was come into the house, behold, the child was dead, and laid
33 upon his bed. He went in therefore, and shut the door upon them twain, and prayed unto
34 the LORD. And he went up, and lay upon the child,

v. 21 ס״א וַתַּשְׁכִּיבֵהוּ מלא וכן ר״א, ד״ב, ד״ו והי״ב. 23 .v אִתִּי כתיב, אֵת קרי. v. 23 הֲלַכְתִּי כתיב, הֵלֶכֶת קרי. 25, 27 .vv ס״א גַּחֲזִי חסר וכן ר״א, ד״ב ת״ו. v. 26 ס״א וְקָחָה וכן ר״א וד״ב. 27 .v ס״א הֶעָלִים וכן ר״ב, ד״ג, ד״י, ריי״ב ורי״ד. v. 28 ס״א הֲלֹא חסר וכן ר״א, ר״ב. ד״ו, ד״ח, ריי״א, ריי״ב תי״ד. 29 .v ס״א לְגֵחֲזִי חסר וכן ר״א ת״ד. 29 .v כן ב״א, ב״נ משענתי. 31 .v כן במתח. ס״א קָשֵׁב.

and put his mouth upon his mouth, and his eyes upon his eyes, and his hands upon his hands: and he stretched himself upon the child; and the flesh of the child waxed warm.

35 Then he returned, and walked in the house to and fro; and went up, and stretched himself upon him: and the child sneezed seven times, and the child opened his eyes.

36 And he called Gehazi, and said, Call this Shunammite. So he called her. And when she was come in unto him, he said, Take up thy son.

37 Then she went in, and fell at his feet, and bowed herself to the ground, and took up her son, and went out.

38 And Elisha came again to Gilgal: and there was a dearth in the land; and the sons of the prophets were sitting before him: and he said unto his servant, Set on the great pot, and seethe pottage for the sons of the prophets.

39 And one went out into the field to gather herbs, and found a wild vine, and gathered thereof wild gourds his lap full, and came and shred them into the pot of pottage: for they knew them not.

40 So they poured out for the men to eat. And it came to pass, as they were eating of the pottage, that they cried out, and said, O thou man of God, there is death in the pot. And they could not eat thereof.

41 But he said, Then bring meal. And he cast it into the pot; and he said, Pour out for the people, that they may eat. And there was no harm in the pot.

42 And there came a man from Baal-shalisha, and brought the man of God bread of the firstfruits, twenty loaves of barley, and full ears of corn in the husk thereof. And he said, Give

43 unto the people, that they may eat. And his servitor said, What, should I set this before an hundred men? He said again, Give the people, that they may eat: for thus saith the LORD,

44 They shall eat, and shall leave thereof. So he set it before them, and they did eat, and left thereof, according to the word of the LORD.

וַיָּשֶׂם פִּיו עַל־פִּיו וְעֵינָיו עַל־עֵינָיו וְכַפָּיו עַל־כַּפָּיו וַיִּגְהַר
עָלָיו וַיִּחַם בְּשַׂר הַיָּלֶד׃ וַיָּשָׁב וַיֵּלֶךְ בַּבַּיִת אַחַת הֵנָּה 35
וְאַחַת הֵנָּה וַיַּעַל וַיִּגְהַר עָלָיו וַיִּזְרְרוּ הַנַּעַר עַד־שֶׁבַע
פְּעָמִים וַיִּפְקַח הַנַּעַר אֶת־עֵינָיו׃ וַיִּקְרָא אֶל־גֵּיחֲזִי וַיֹּאמֶר 36
קְרָא אֶל־הַשֻּׁנַמִּית הַזֹּאת וַיִּקְרָאֶהָ וַתָּבֹא אֵלָיו וַיֹּאמֶר
שְׂאִי בִנֵךְ׃ וַתָּבֹא וַתִּפֹּל עַל־רַגְלָיו וַתִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה 37
וַתִּשָּׂא אֶת־בְּנָהּ וַתֵּצֵא׃
וְאֱלִישָׁע שָׁב הַגִּלְגָּלָה וְהָרָעָב בָּאָרֶץ וּבְנֵי הַנְּבִיאִים 38
יְשְׁבִים לְפָנָיו וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ שַׁפּוֹת הַסִּיר הַגָּדוֹלָה וּבַשֵּׁל
נָזִיד לִבְנֵי הַנְּבִיאִים׃ וַיֵּצֵא אֶחָד אֶל־הַשָּׂדֶה לְלַקֵּט אֹרֹת 39
וַיִּמְצָא גֶּפֶן שָׂדֶה וַיְלַקֵּט מִמֶּנּוּ פַּקְעֹת שָׂדֶה מְלֹא בִגְדּוֹ
וַיָּבֹא וַיְפַלַּח אֶל־סִיר הַנָּזִיד כִּי־לֹא יָדָעוּ׃ וַיִּצְקוּ לָאֲנָשִׁים 40
לֶאֱכֹל וַיְהִי כְּאָכְלָם מִהַנָּזִיד וְהֵמָּה צָעֲקוּ וַיֹּאמְרוּ מָוֶת
בַּסִּיר אִישׁ הָאֱלֹהִים וְלֹא יָכְלוּ לֶאֱכֹל׃ וַיֹּאמֶר וּקְחוּ־ 41
קֶמַח וַיִּשְׁלֵךְ אֶל־הַסִּיר וַיֹּאמֶר צַק לָעָם וְיֹאכֵלוּ וְלֹא
הָיָה דָבָר רָע בַּסִּיר׃ וְאִישׁ בָּא 42
מִבַּעַל שָׁלִשָׁה וַיָּבֵא לְאִישׁ הָאֱלֹהִים לֶחֶם בִּכּוּרִים
עֶשְׂרִים לֶחֶם שְׂעֹרִים וְכַרְמֶל בְּצִקְלֹנוֹ וַיֹּאמֶר תֵּן לָעָם
וְיֹאכֵלוּ׃ וַיֹּאמֶר מְשָׁרְתוֹ מָה אֶתֵּן זֶה לִפְנֵי מֵאָה אִישׁ 43
וַיֹּאמֶר תֵּן לָעָם וְיֹאכֵלוּ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אָכֹל
וְהוֹתֵר׃ וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיּוֹתִרוּ כִּדְבַר יְהוָה׃ 44

ה נַעֲמָן שַׂר־צְבָא מֶלֶךְ־אֲרָם הָיָה אִישׁ
גָּדוֹל לִפְנֵי אֲדֹנָיו וְנִשָּׂא פָנִים כִּי־בוֹ נָתַן יְהוָה תְּשׁוּעָה
לַאֲרָם וְהָאִישׁ הָיָה גִּבּוֹר חַיִל מְצֹרָע׃ וַאֲרַם יָצְאוּ 2
גְדוּדִים וַיִּשְׁבּוּ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נַעֲרָה קְטַנָּה וַתְּהִי לִפְנֵי

5 Now Naaman, captain of the host of the king of Syria, was a great man with his master, and honourable, because by him the LORD had given deliverance unto Syria: he was also a
2 mighty man in valour, but he was a leper. And the Syrians had gone out by companies, and had brought away captive out of the land of Israel a little maid; and she waited on

אשת

v. 34 פָּיו כתיב, פִּיו קרי, כס"א פָּיו כתיב וקרי וכן ד"א, ר"ב ור"ו. v. 36 ס"א גַּחֲזִי חסר וכן ד"א ור"ב. v. 36 ס"א לַשֻּׁנַמִּית. v. 39 כן ב"א, ב"נ אֶל־ בנעיא. v. 39 ציל פַּקֻּעֹת כן חר' ות"ע. v. 39 סביר מְפֻוָּה. v. 41 ס"א קחו' וכן חר', ת"ע, ת"ס ות"ר. v. 42 תפסרת לפרשת תזריע. v. 42 פליגי עשרים". v. 43 ס"א אָבוֹל מלא וכן ד"ר ודס"ו.

Naaman's wife.

3 And she said unto her mistress, Would God my lord were with the prophet that is in Samaria! for he would recover him of his leprosy.

4 And one went in, and told his lord, saying, Thus and thus said the maid that is of the land of Israel.

5 And the king of Syria said, Go to, go, and I will send a letter unto the king of Israel. And he departed, and took with him ten talents of silver, and six thousand pieces of gold, and ten changes of raiment.

6 And he brought the letter to the king of Israel, saying, Now when this letter is come unto thee, behold, I have therewith sent Naaman my servant to thee, that thou mayest recover him of his leprosy.

7 And it came to pass, when the king of Israel had read the letter, that he rent his clothes, and said, Am I God, to kill and to make alive, that this man doth send unto me to recover a man of his leprosy? wherefore consider, I pray you, and see how he seeketh a quarrel against me.

8 And it was so, when Elisha the man of God had heard that the king of Israel had rent his clothes, that he sent to the king, saying, Wherefore hast thou rent thy clothes? let him come now to me, and he shall know that there is a prophet in Israel.

9 So Naaman came with his horses and with his chariot,

3 אִשְׁתֹּ נַעֲמָן׃ וַתֹּאמֶר אֶל־גְּבִרְתָּהּ אֲחַלַי אֲדֹנִי לִפְנֵי
4 הַנָּבִיא אֲשֶׁר בְּשֹׁמְרוֹן אָז יֵאָסֵף אֹתוֹ מִצָּרַעְתּוֹ׃ וַיָּבֹא
וַיַּגֶּד לַאדֹנָיו לֵאמֹר כָּזֹאת וְכָזֹאת דִּבְּרָה הַנַּעֲרָה אֲשֶׁר
5 מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־אֲרָם לֵךְ ׀ בֹּא וְאֶשְׁלְחָה
סֵפֶר אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ עֶשֶׂר כִּכְּרֵי־
6 כֶסֶף וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים זָהָב וְעֶשֶׂר חֲלִיפוֹת בְּגָדִים׃ וַיָּבֵא
הַסֵּפֶר אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר וְעַתָּה כְּבוֹא הַסֵּפֶר הַזֶּה
אֵלֶיךָ הִנֵּה שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ אֶת־נַעֲמָן עַבְדִּי וַאֲסַפְתּוֹ
7 מִצָּרַעְתּוֹ׃ וַיְהִי כִּקְרֹא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַסֵּפֶר וַיִּקְרַע
בְּגָדָיו וַיֹּאמֶר הַאֱלֹהִים אֲנִי לְהָמִית וְלְהַחֲיוֹת כִּי־
זֶה שֹׁלֵחַ אֵלַי לֶאֱסֹף אִישׁ מִצָּרַעְתּוֹ כִּי אַךְ־דְּעוּ־נָא
8 וּרְאוּ כִּי־מִתְאַנֶּה הוּא לִי׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ ׀ אֱלִישָׁע אִישׁ־
הָאֱלֹהִים כִּי־קָרַע מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶת־בְּגָדָיו וַיִּשְׁלַח אֶל־
הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר לָמָּה קָרַעְתָּ בְגָדֶיךָ יָבֹא־נָא אֵלַי וְיֵדַע כִּי
9 יֵשׁ נָבִיא בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבֹא נַעֲמָן בְּסוּסוֹ וּבְרִכְבּוֹ וַיַּעֲמֹד
10 פֶּתַח־הַבָּיִת לֶאֱלִישָׁע׃ וַיִּשְׁלַח אֵלָיו אֱלִישָׁע מַלְאָךְ
לֵאמֹר הָלוֹךְ וְרָחַצְתָּ שֶׁבַע־פְּעָמִים בַּיַּרְדֵּן וְיָשֹׁב בְּשָׂרְךָ
11 לְךָ וּטְהָר׃ וַיִּקְצֹף נַעֲמָן וַיֵּלֶךְ וַיֹּאמַר הִנֵּה אָמַרְתִּי אֵלַי ׀
יָצֹא יֵצֵא וְעָמֹד וְקָרָא בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהָיו וְהֵנִיף יָדוֹ
12 אֶל־הַמָּקוֹם וְאָסַף הַמְצֹרָע׃ הֲלֹא טוֹב אֲבָנָה וּפַרְפַּר
נַהֲרוֹת דַּמֶּשֶׂק מִכֹּל מֵימֵי יִשְׂרָאֵל הֲלֹא־אֶרְחַץ בָּהֶם
13 וְטָהֵרְתִּי וַיִּפֶן וַיֵּלֶךְ בְּחֵמָה׃ וַיִּגְּשׁוּ עֲבָדָיו וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו
וַיֹּאמְרוּ אָבִי דָּבָר גָּדוֹל הַנָּבִיא הִבֶּר אֵלֶיךָ הֲלוֹא
14 תַעֲשֶׂה וְאַף כִּי־אָמַר אֵלֶיךָ רְחַץ וּטְהָר׃ וַיֵּרֶד וַיִּטְבֹּל
בַּיַּרְדֵּן שֶׁבַע פְּעָמִים כִּדְבַר אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיָּשָׁב בְּשָׂרוֹ
15 כִּבְשַׂר נַעַר קָטֹן וַיִּטְהָר׃ וַיָּשָׁב ׀ אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים הוּא
וְכָל־

ה. 4 v. בס״א הַנַּעֲרָה כתיב. 5 v. ס״א לָךְ וכן ד״ב, ד״ג וה״ב. 9 v. בְּסוּסָיו כתיב. בְּסוּסָיו קרי. בס״א בְּסוּסָיו כתיב וקרי ובן ד״א וד״ב. 12 v. אֲמָנָה קרי בס״א אֲבָנָה כתיב וקרי וכן ר״א, ד״ב, ר״ן, תר, ות״ס.

10 and stood at the door of the house of Elisha. And Elisha sent a messenger unto him, saying, Go and wash in Jordan seven times, and thy flesh shall come again to thee, and thou shalt be
11 clean. But Naaman was wroth, and went away, and said, Behold, I thought, He will surely come out to me, and stand, and call on the name of the LORD his God, and strike his hand
12 over the place, and recover the leper. Are not Abana and Pharpar, rivers of Damascus, better than all the waters of Israel? may I not wash in them, and be clean? So he turned and went
13 away in a rage. And his servants came near, and spake unto him, and said, My father, if the prophet had bid thee do some great thing, wouldest thou not have done it? how much rather
14 then, when he saith to thee, Wash, and be clean? Then went he down, and dipped himself seven times in Jordan, according to the saying of the man of God: and his flesh came again
15 like unto the flesh of a little child, and he was clean. And he returned to the man of God, he

וְכָל־מַחֲנֵהוּ וַיָּבֹא וַיַּעֲמֹד לְפָנָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי
כִּי אֵין אֱלֹהִים בְּכָל־הָאָרֶץ כִּי אִם־בְּיִשְׂרָאֵל וְעַתָּה קַח
נָא בְּרָכָה מֵאֵת עַבְדֶּךָ: 16 וַיֹּאמֶר חַי־יְהוָה אֲשֶׁר־עָמַדְתִּי
לְפָנָיו אִם־אֶקָּח וַיִּפְצַר־בּוֹ לָקַחַת וַיְמָאֵן: 17 וַיֹּאמֶל נַעֲמָן
וְלֹא יִתְּנָא לְעַבְדְּךָ מַשָּׂא צֶמֶד־פְּרָדִים אֲדָמָה כִּי
לֹא־יַעֲשֶׂה עוֹד עַבְדְּךָ עֹלָה וְזֶבַח לֵאלֹהִים אֲחֵרִים כִּי
אִם־לַיהוָה: 18 לַדָּבָר הַזֶּה יִסְלַח יְהוָה לְעַבְדֶּךָ בְּבוֹא
אֲדֹנִי בֵּית־רִמּוֹן לְהִשְׁתַּחֲוֹת שָׁמָּה וְהוּא | נִשָּׁעֵן עַל־יָדִי
וְהִשְׁתַּחֲוֵיתִי בֵּית רִמֹּן בְּהִשְׁתַּחֲוֹתִי בֵּית רִמֹּן יִסְלַח־נָא
יְהוָה לְעַבְדְּךָ בַּדָּבָר הַזֶּה: 19 וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ לְשָׁלוֹם
וַיֵּלֶךְ מֵאתּוֹ כִּבְרֹת־אָרֶץ: 20 וַיֹּאמֶר
גֵּיחֲזִי נַעַר אֱלִישָׁע אִישׁ־הָאֱלֹהִים הִנֵּה | חָשַׂךְ אֲדֹנִי
אֶת־נַעֲמָן הָאֲרַמִּי הַזֶּה מִקַּחַת מִיָּדוֹ אֵת אֲשֶׁר־הֵבִיא
חַי־יְהוָה כִּי־אִם־רַצְתִּי אַחֲרָיו וְלָקַחְתִּי מֵאִתּוֹ מְאוּמָה:
21 וַיִּרְדֹּף גֵּיחֲזִי אַחֲרֵי נַעֲמָן וַיַּרְא נַעֲמָן רָץ אַחֲרָיו וַיִּפֹּל
מֵעַל הַמֶּרְכָּבָה לִקְרָאתּוֹ וַיֹּאמֶר הֲשָׁלוֹם: 22 וַיֹּאמֶר |
שָׁלוֹם אֲדֹנִי שְׁלָחַנִי לֵאמֹר הִנֵּה עַתָּה זֶה בָּאוּ אֵלַי
שְׁנֵי־נְעָרִים מֵהַר אֶפְרַיִם מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים תְּנָה־נָא
לָהֶם כִּכַּר־כֶּסֶף וּשְׁתֵּי חֲלִפוֹת בְּגָדִים: 23 וַיֹּאמֶר נַעֲמָן
הוֹאֶל קַח כִּכָּרַיִם וַיִּפְרָץ־בּוֹ וַיִּצֹר כִּכָּרַיִם כֶּסֶף בִּשְׁנֵי
חֲרִטִים וּשְׁתֵּי חֲלִפוֹת בְּגָדִים וַיִּתֵּן אֶל־שְׁנֵי נְעָרָיו וַיִּשְׂאוּ
לְפָנָיו: 24 וַיָּבֹא אֶל־הָעֹפֶל וַיִּקַּח מִיָּדָם וַיְפַקֵּד בַּבָּיִת
וַיְשַׁלַּח אֶת־הָאֲנָשִׁים וַיֵּלֵכוּ: 25 וְהוּא־בָא וַיַּעֲמֹד אֶל־אֲדֹנָיו
וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֱלִישָׁע מֵאַיִן גֵּיחֲזִי וַיֹּאמֶר לֹא־הָלַךְ עַבְדְּךָ

16 But he said, As the LORD liveth, before whom I stand, I will receive none. And he urged him to take it; but he refused.

17 And Naaman said, Shall there not then, I pray thee, be given to thy servant two mules' burden of earth? for thy servant will henceforth offer neither burnt offering nor sacrifice unto other gods, but unto the LORD.

18 In this thing the LORD pardon thy servant, that when my master goeth into the house of Rimmon to worship there, and he leaneth on my hand, and I bow myself in the house of Rimmon: when I bow down myself in the house of Rimmon, the LORD pardon thy servant in this thing.

19 And he said unto him, Go in peace. So he departed from him a little way.

20 But Gehazi, the servant of Elisha the man of God, said, Behold, my master hath spared Naaman this Syrian, in not receiving at his hands that which he brought: but, as the LORD liveth, I will run after him, and take somewhat of him.

21 So Gehazi followed after Naaman. And when Naaman saw him running after him, he lighted down from the chariot to meet him, and

22 said, Is all well? And he said, All is well. My master hath sent me, saying, Behold, even now there be come to me from mount Ephraim two young men of the sons of the prophets:

23 give them, I pray thee, a talent of silver, and two changes of garments. And Naaman said, Be content, take two talents. And he urged him, and bound two talents of silver in two bags, with two changes of garments, and laid them upon two of his servants; and they bare them

24 before him. And when he came to the tower, he took them from their hand, and bestowed

25 them in the house: and he let the men go, and they departed. But he went in, and stood before his master. And Elisha said unto him, Whence comest thou, Gehazi? And he said, Thy servant

---

אנה

v. 15 כן בסותה ובא, כ"נ וְכָל־בלא נעיא. v. 18 בס"א יסלח־נא כתיב ולא קרי. v. 18 כן ב"א, כ"נ וּבְהִשְׁתַּחֲוֹתוֹ כן ת"ע. v. 18 בס"א יסלח־נא כתיב ולא קרי, וכס"א לא נסצא מלת נא וכן ד"א, ד"ב, ד' ג, ת"י, ת"ס ות"ר. v. 20 בס"א אין כאן מפסא. v. 20 ס"א גַּחֲזִי חסר וכן ד"א, ד"ב וד"ב. v. 20 כן ב"א, כ"נ אַח. v. 21 ס"א גַּחֲזִי חסר וכן ד"א וד"ב. v. 23 ס"א וַקח וכן ריו"א. v. 25 מַאַיִן כתיב, מַאַיִן קרי, בס"א מַאַיִן כתיב וקרי וכן ד"א וד"ב.

26 אָנָה וָאָנָה: וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֹא־לִבִּי הָלַךְ כַּאֲשֶׁר הָפַךְ־
אִישׁ מֵעַל מֶרְכַּבְתּוֹ לִקְרָאתֶךָ הֵעֵת לָקַחַת אֶת־הַכֶּסֶף
וְלָקַחַת בְּגָדִים וְזֵיתִים וּכְרָמִים וְצֹאן וּבָקָר וַעֲבָדִים
27 וּשְׁפָחוֹת: וְצָרַעַת נַעֲמָן תִּדְבַּק־בְּךָ וּבְזַרְעֲךָ לְעוֹלָם וַיֵּצֵא
ו מִלְפָנָיו מְצֹרָע כַּשָּׁלֶג: וַיֹּאמְרוּ
בְּנֵי־הַנְּבִיאִים אֶל־אֱלִישָׁע הִנֵּה־נָא הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ
2 יֹשְׁבִים שָׁם לְפָנֶיךָ צַר מִמֶּנּוּ: נֵלְכָה־נָּא עַד־הַיַּרְדֵּן
וְנִקְחָה מִשָּׁם אִישׁ קוֹרָה אַחַת וְנַעֲשֶׂה־לָּנוּ שָׁם מָקוֹם
3 לָשֶׁבֶת שָׁם וַיֹּאמֶר לֵכוּ: וַיֹּאמֶר הָאֶחָד הוֹאֵל נָא וְלֵךְ
4 אֶת־עֲבָדֶיךָ וַיֹּאמֶר אֲנִי אֵלֵךְ: וַיֵּלֶךְ אִתָּם וַיָּבֹאוּ הַיַּרְדֵּנָה
5 וַיְגֹזְרוּ הָעֵצִים: וַיְהִי הָאֶחָד מַפִּיל הַקּוֹרָה וְאֶת־הַבַּרְזֶל
נָפַל אֶל־הַמָּיִם וַיִּצְעַק וַיֹּאמֶר אֲהָהּ אֲדֹנִי וְהוּא שָׁאוּל:
6 וַיֹּאמֶר אִישׁ־הָאֱלֹהִים אָנָה נָפָל וַיַּרְאֵהוּ אֶת־הַמָּקוֹם
7 וַיְקַצֵּב־עֵץ וַיַּשְׁלֵךְ־שָׁמָּה וַיָּצֶף הַבַּרְזֶל: וַיֹּאמֶר הָרֵם לָךְ ס
8 וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקָּחֵהוּ: וּמֶלֶךְ אֲרָם
הָיָה נִלְחָם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּוָּעַץ אֶל־עֲבָדָיו לֵאמֹר אֶל־מָקוֹם
9 פְּלֹנִי אַלְמֹנִי תַּחֲנֹתִי: וַיִּשְׁלַח אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הִשָּׁמֶר מֵעֲבֹר הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־שָׁם אֲרָם
10 נַחִתִּים: וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר־
לוֹ אִישׁ־הָאֱלֹהִים וְהוֹזִירָהוּ וְנִשְׁמַר שָׁם לֹא־אַחַת וְלֹא
11 שְׁתָּיִם: וַיִּסָּעֵר לֵב מֶלֶךְ־אֲרָם עַל־הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּקְרָא
אֶל־עֲבָדָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הֲלוֹא תַּגִּידוּ לִי מִי מִשָּׁלֵנוּ
12 אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר אַחַד מֵעֲבָדָיו לוֹא אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ כִּי־אֱלִישָׁע הַנָּבִיא אֲשֶׁר בְּיִשְׂרָאֵל יַגִּיד לַמֶּלֶךְ
יִשְׂרָאֵל אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תְּדַבֵּר בְּחַדְרֵי מִשְׁכָּבֶךָ:
13 וַיֹּאמֶר לְכוּ וּרְאוּ אֵיכֹה הוּא וְאֶשְׁלַח וְאֶקָּחֵהוּ וַיַּגֶּד־לוֹ
לֵאמֹר

v. 26 צ"ל הלך עסק כן ת"ע. ו, 1 v. כן למערבאי, למרנחאי משנא רפי. 6 v. ס"א וַיִּשְׁלַךְ וכן ד"ב, ד"נ ורי"ב. 7 v. בס"א הסדר לקמן בפסוק כ"ג. 8 v. ס"א פְּלוֹנִי אַלְמוֹנִי מלא וכן ד"א ות"ב. 10 v. והזהירו קרי. 13 v. איכו קרי, בס"א איפה או איפוא וכן ד"א, ר"ב ורז"ו.

went no whither.
And he said unto him, Went not mine heart with thee, when the man turned again from his chariot to meet thee? Is it a time to receive money, and to receive garments, and oliveyards, and vineyards, and sheep, and oxen, and menservants, and maidservants?
The leprosy therefore of Naaman shall cleave unto thee, and unto thy seed for ever. And he went out from his presence a leper as white as snow.

And the sons of the prophets said unto Elisha, Behold now, the place where we dwell with thee is too strait for us.
Let us go, we pray thee, unto Jordan, and take thence every man a beam, and let us make us a place there, where we may dwell. And he answered, Go ye.
And one said, Be content, I pray thee, and go with thy servants. And he answered, I will go.
So he went with them. And when they came to Jordan, they cut down wood.
But as one was felling a beam, the axe head fell into the water: and he cried, and said, Alas, master! for it was borrowed.
And the man of God said, Where fell it? And he shewed him the place. And he cut down a stick, and cast it in thither; and the iron did swim.
Therefore said he, Take it up to thee. And he put out his hand, and took it. Then the king of Syria warred against Israel, and took counsel with his servants, saying, In such and such a place shall be my camp. And the man of God sent unto the king of Israel, saying, Beware that thou pass not such a place; for thither the Syrians are come down. And the king of Israel sent to the place which the man of God told him and warned him of, and saved himself there, not once nor twice. Therefore the heart of the king of Syria was sore troubled for this thing; and he called his servants, and said unto them, Will ye not shew me which of us is for the king of Israel? And one of his servants said, None, my lord, O king: but Elisha, the prophet that is in Israel, telleth the king of Israel the words that thou speakest in thy bedchamber. And he said, Go and spy where he is, that I may send and fetch him. And it was told him,

saying, Behold, he is in Dothan.

14 Therefore sent he thither horses, and chariots, and a great host: and they came by night, and compassed the city about.

15 And when the servant of the man of God was risen early, and gone forth, behold, an host compassed the city both with horses and chariots. And his servant said unto him, Alas, my master! how shall we do?

16 And he answered, Fear not: for they that be with us are more than they that be with them.

17 And Elisha prayed, and said, LORD, I pray thee, open his eyes, that he may see. And the LORD opened the eyes of the young man; and he saw: and, behold, the mountain was full of horses and chariots of fire round about Elisha.

18 And when they came down to him, Elisha prayed unto the LORD, and said, Smite this people, I pray thee, with blindness. And he smote them with blindness according to the word of Elisha.

19 And Elisha said unto them, This is not the way, neither is this the city: follow me, and I will bring you to the man whom ye seek. But he led them to Samaria.

20 And it came to pass, when they were come into Samaria, that Elisha said, LORD, open the eyes of these men, that they may see. And the LORD opened their eyes, and they saw; and, behold, they were in the

14 לֵאמֹר הִנֵּה בְּדֹתָן׃ וַיִּשְׁלַח שָׁמָּה סוּסִים וְרֶכֶב וְחֵיל
15 כָּבֵד וַיָּבֹאוּ לַיְלָה וַיַּקִּפוּ עַל־הָעִיר׃ וַיַּשְׁכֵּם מְשָׁרֵת
אִישׁ הָאֱלֹהִים לָקוּם וַיֵּצֵא וְהִנֵּה־חַיִל סוֹבֵב אֶת־הָעִיר
וְסוּס וָרָכֶב וַיֹּאמֶר נַעֲרוֹ אֵלָיו אָהָהּ אֲדֹנִי אֵיכָה נַעֲשֶׂה׃
16 וַיֹּאמֶר אַל־תִּירָא כִּי רַבִּים אֲשֶׁר אִתָּנוּ מֵאֲשֶׁר אוֹתָם׃
17 וַיִּתְפַּלֵּל אֱלִישָׁע וַיֹּאמַר יְהוָה פְּקַח־נָא אֶת־עֵינָיו וְיִרְאֶה
וַיִּפְקַח יְהוָה אֶת־עֵינֵי הַנַּעַר וַיַּרְא וְהִנֵּה הָהָר מָלֵא
18 סוּסִים וְרֶכֶב אֵשׁ סְבִיבֹת אֱלִישָׁע׃ וַיֵּרְדוּ אֵלָיו וַיִּתְפַּלֵּל
אֱלִישָׁע אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר הַךְ־נָא אֶת־הַגּוֹי־הַזֶּה בַּסַּנְוֵרִים
19 וַיַּכֵּם בַּסַּנְוֵרִים כִּדְבַר אֱלִישָׁע׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֱלִישָׁע
לֹא זֶה הַדֶּרֶךְ וְלֹא זֶה הָעִיר לְכוּ אַחֲרַי וְאוֹלִיכָה אֶתְכֶם
20 אֶל־הָאִישׁ אֲשֶׁר תְּבַקְּשׁוּן וַיֹּלֶךְ אוֹתָם שֹׁמְרוֹנָה׃ וַיְהִי
כְּבֹאָם שֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע יְהוָה פְּקַח אֶת־עֵינֵי
אֵלֶּה וְיִרְאוּ וַיִּפְקַח יְהוָה אֶת־עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה בְתוֹךְ
21 שֹׁמְרוֹן׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־אֱלִישָׁע כִּרְאֹתוֹ אוֹתָם
22 הַאַכֶּה אַכֶּה אָבִי׃ וַיֹּאמֶר לֹא תַכֶּה הַאֲשֶׁר שָׁבִיתָ
בְחַרְבְּךָ וּבְקַשְׁתְּךָ אַתָּה מַכֶּה שִׂים לֶחֶם וָמַיִם לִפְנֵיהֶם
23 וְיֹאכְלוּ וְיִשְׁתּוּ וְיֵלְכוּ אֶל־אֲדֹנֵיהֶם׃ וַיְכָרֶה לָהֶם כְּרָה
גְדוֹלָה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיְשַׁלְּחֵם וַיֵּלְכוּ אֶל־אֲדֹנֵיהֶם וְלֹא־
יָסְפוּ עוֹד גְּדוּדֵי אֲרָם לָבוֹא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל׃
24 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיַּקְבֵּץ בֶּן־הֲדַד מֶלֶךְ־אֲרָם אֶת־
25 כָּל־מַחֲנֵהוּ וַיַּעַל וַיָּצַר עַל־שֹׁמְרוֹן׃ וַיְהִי רָעָב גָּדוֹל
בְּשֹׁמְרוֹן וְהִנֵּה צָרִים עָלֶיהָ עַד הָיוֹת רֹאשׁ חֲמוֹר בְּשְׁמֹנִים
26 כֶּסֶף וְרֹבַע הַקַּב חרי יונים בְּחָמְשָׁה כָסֶף׃ וַיְהִי מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל עֹבֵר עַל־הַחוֹמָה וְאִשָּׁה צָעֲקָה אֵלָיו לֵאמֹר

הושיעה

14 v. ס״א אִתָּם וכן ד״א. 20 v. ס״א פקח־נָא וכמסר עליו ב׳ בעניבא וכן ד״א, ד״ב ות״ע: עיין לעיל מסוק י״ז. 21 v. ס״א בְּרֹאתו וכן ד״א וד״ב. 22 v. בחללי אַתָּה. 23 v. בס״א יש כאן סדר. 24 v. בס״א אין כאן מסקא. 25 v. בס״א יש כאן מסקא. 25 v. בס״א והִנֵּה כתיב. וחֲנֻם קרי. 25 v. חֲרֵי יוֹנִים כתיב וכן בספר סיני חרי אתין. דְּיוֹנִים קרי.

midst of Samaria. 21 And the king of Israel said unto Elisha, when he saw them, My father, shall I smite them? shall I smite them? 22 And he answered, Thou shalt not smite them: wouldest thou smite those whom thou hast taken captive with thy sword and with thy bow? set bread and water before them, that they may eat and drink, and go to their master. 23 And he prepared great provision for them: and when they had eaten and drunk, he sent them away, and they went to their master. So the bands of Syria came no more into the land of Israel. 24 And it came to pass after this, that Ben-hadad king of Syria gathered all his host, and went up, and besieged Samaria. 25 And there was a great famine in Samaria: and, behold, they besieged it, until an ass's head was sold for fourscore pieces of silver, and the fourth part of a cab of dove's dung for five pieces of silver. 26 And as the king of Israel was passing by upon the wall, there cried a woman unto him, saying,

27 הוֹשִׁיעָה אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְשַׁעְךָ יְהוָה מֵאַיִן
28 אוֹשִׁיעֲךָ הֲמִן־הַגֹּרֶן אוֹ מִן־הַיָּקֶב׃ וַיֹּאמֶר־לָהּ הַמֶּלֶךְ
מַה־לָּךְ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַזֹּאת אָמְרָה אֵלַי תְּנִי אֶת־בְּנֵךְ
29 וְנֹאכְלֶנּוּ הַיּוֹם וְאֶת־בְּנִי נֹאכַל מָחָר׃ וַנְּבַשֵּׁל אֶת־בְּנִי
וַנֹּאכְלֵהוּ וָאֹמַר אֵלֶיהָ בְּיוֹם הָאַחֵר תְּנִי אֶת־בְּנֵךְ וְנֹאכְלֶנּוּ
30 וַתַּחְבֵּא אֶת־בְּנָהּ׃ וַיְהִי כְּשָׁמְעַ הַמֶּלֶךְ אֶת־דִּבְרֵי הָאִשָּׁה
וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וְהוּא עֹבֵר עַל־הַחוֹמָה וַיַּרְא הָעָם
31 וְהִנֵּה הַשָּׂק עַל־בְּשָׂרוֹ מִבָּיִת׃ וַיֹּאמֶר כֹּה־יַעֲשֶׂה־לִּי
אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִף אִם־יַעֲמֹד רֹאשׁ אֱלִישָׁע בֶּן־שָׁפָט
32 עָלָיו הַיּוֹם׃ וֶאֱלִישָׁע יֹשֵׁב בְּבֵיתוֹ וְהַזְּקֵנִים יֹשְׁבִים אִתּוֹ
וַיִּשְׁלַח אִישׁ מִלְפָנָיו בְּטֶרֶם יָבֹא הַמַּלְאָךְ אֵלָיו וְהוּא ׀
אָמַר אֶל־הַזְּקֵנִים הַרְאִיתֶם כִּי־שָׁלַח בֶּן־הַמְרַצֵּחַ הַזֶּה
לְהָסִיר אֶת־רֹאשִׁי רְאוּ ׀ כְּבֹא הַמַּלְאָךְ סִגְרוּ הַדֶּלֶת
וּלְחַצְתֶּם אֹתוֹ בַּדֶּלֶת הֲלוֹא קוֹל רַגְלֵי אֲדֹנָיו אַחֲרָיו׃
33 עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְהִנֵּה הַמַּלְאָךְ יֹרֵד אֵלָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה־
זֹאת הָרָעָה מֵאֵת יְהוָה מָה־אוֹחִיל לַיהוָה עוֹד׃
ז וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה כֹּה ׀ אָמַר
יְהוָה כָּעֵת ׀ מָחָר סְאָה־סֹלֶת בְּשֶׁקֶל וְסָאתַיִם שְׂעֹרִים
2 בְּשֶׁקֶל בְּשַׁעַר שֹׁמְרוֹן׃ וַיַּעַן הַשָּׁלִישׁ אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ נִשָּׁעָן
עַל־יָדוֹ אֶת־אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר הִנֵּה יְהוָה עֹשֶׂה
אֲרֻבּוֹת בַּשָּׁמַיִם הֲיִהְיֶה הַדָּבָר הַזֶּה וַיֹּאמֶר הִנְּךָ רֹאֶה
בְּעֵינֶיךָ וּמִשָּׁם לֹא תֹאכֵל׃
3 וְאַרְבָּעָה אֲנָשִׁים הָיוּ מְצֹרָעִים פֶּתַח הַשָּׁעַר וַיֹּאמְרוּ
4 אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מָה אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים פֹּה עַד־מָתְנוּ׃ אִם־
אָמַרְנוּ נָבוֹא הָעִיר וְהָרָעָב בָּעִיר וָמַתְנוּ שָׁם וְאִם־יָשַׁבְנוּ
פֹּה וָמָתְנוּ וְעַתָּה לְכוּ ׀ וְנִפְּלָה אֶל־מַחֲנֵה אֲרָם אִם־יְחַיֻּנוּ

27 ג׳ל ראשי תכות אם לא. 30 בס״א יש כאן פסקא. 32 ר׳ תרגשה. ז, 1 בס״א אין כאן פסקא. 1 בס״א וְסָאתַיִם כתיב. 2 בן ב׳ע, ב׳א אֲשֶׁר בפקף ובלא נגינה. 2 ס״א הַשַּׁלִּישׁ וכן ר״א, ד״ב, ת״ע, ח״ם ות״ר. 3 הפסרה לפרשת מצרע.

Help, my lord, O king.
And he said, If the LORD do not help thee, whence shall I help thee? out of the barn-floor, or out of the winepress?
And the king said unto her, What aileth thee? And she answered, This woman said unto me, Give thy son, that we may eat him to day, and we will eat my son to morrow.
So we boiled my son, and did eat him: and I said unto her on the next day, Give thy son, that we may eat him: and she hath hid her son.
And it came to pass, when the king heard the words of the woman, that he rent his clothes; and he passed by upon the wall, and the people looked, and, behold, he had sackcloth within upon his flesh.
Then he said, God do so and more also to me, if the head of Elisha the son of Shaphat shall stand on him this day.
But Elisha sat in his house, and the elders sat with him; and the king sent a man from before him: but ere the messenger came to him, he said to the elders, See ye how this son of a murderer hath sent to take away mine head? look, when the messenger cometh, shut the door, and hold him fast at the door: is not the sound of his master's feet behind him?
And while he yet talked with them, behold, the messenger came down unto him: and he said, Behold, this evil is of the LORD; what should I wait for the LORD any longer?

Then Elisha said, Hear ye the word of the LORD; Thus saith the LORD, To morrow about this time shall a measure of fine flour be sold for a shekel, and two measures of barley for a shekel, in the gate of Samaria. Then a lord on whose hand the king leaned answered the man of God, and said, Behold, if the LORD would make windows in heaven, might this thing be? And he said, Behold, thou shalt see it with thine eyes, but shalt not eat thereof. And there were four leprous men at the entering in of the gate: and they said one to another, Why sit we here until we die? If we say, We will enter into the city, then the famine is in the city, and we shall die there: and if we sit still here, we die also. Now therefore come, and let us fall unto the host of the Syrians: if they save us alive,

we shall live; and if they kill us, we shall but die.

5 And they rose up in the twilight, to go unto the camp of the Syrians: and when they were come to the uttermost part of the camp of Syria, behold, there was no man there.

6 For the Lord had made the host of the Syrians to hear a noise of chariots, and a noise of horses, even the noise of a great host: and they said one to another, Lo, the king of Israel hath hired against us the kings of the Hittites, and the kings of the Egyptians, to come upon us.

7 Wherefore they arose and fled in the twilight, and left their tents, and their horses, and their asses, even the camp as it was, and fled for their life.

8 And when these lepers came to the uttermost part of the camp, they went into one tent, and did eat and drink, and carried thence silver, and gold, and raiment, and went and hid it; and came again, and entered into another tent, and carried thence also, and went and hid it.

9 Then they said one to another, We do not well: this day is a day of good tidings, and we hold our peace: if we tarry till the morning light, some mischief will come upon us: now therefore come, that we may go and tell the king's household.

10 So they came and called unto the porter of the city: and they told them, saying, We came to the camp of the Syrians, and, behold, there was no man there, neither voice of man, but horses tied, and asses tied, and the tents as they were.

11 And he called the porters; and they told it to the king's house within.

12 And the king arose in the night, and said unto his servants, I will now shew you what the Syrians have done to us. They know that we be hungry; therefore are they gone out of the camp to hide themselves in the field, saying, When they come out of the city, we shall catch them alive, and get into the city.

13 And one of his servants answered and said, Let some take, I pray thee, five of the horses that remain, which are left in the city, (behold, they are as all the multitude of Israel that are left in it: behold, I say, they are even as all the multitude of the Israelites that are consumed:)

נְחָיֶה וְאִם־יְמִיתֻנוּ וָמֵתְנוּ׃ וַיָּקֻמוּ בַּנֶּשֶׁף לָבֹוא אֶל־ 5
מַחֲנֵה אֲרָם וַיָּבֹאוּ עַד־קְצֵה מַחֲנֵה אֲרָם וְהִנֵּה אֵין־שָׁם
אִישׁ׃ וַאדֹנָי הִשְׁמִיעַ ׀ אֶת־מַחֲנֵה אֲרָם קוֹל רֶכֶב קוֹל 6
סוּס קוֹל חַיִל גָּדוֹל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו הִנֵּה שָׂכַר־
עָלֵינוּ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶת־מַלְכֵי הַחִתִּים וְאֶת־מַלְכֵי מִצְרַיִם
לָבֹוא עָלֵינוּ׃ וַיָּקוּמוּ וַיָּנוּסוּ בַּנֶּשֶׁף וַיַּעַזְבוּ אֶת־אָהֳלֵיהֶם 7
וְאֶת־סוּסֵיהֶם וְאֶת־חֲמֹרֵיהֶם הַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר הִיא וַיָּנֻסוּ
אֶל־נַפְשָׁם׃ וַיָּבֹאוּ הַמְצֹרָעִים הָאֵלֶּה עַד־קְצֵה הַמַּחֲנֶה 8
וַיָּבֹאוּ אֶל־אֹהֶל אֶחָד וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׂאוּ מִשָּׁם כֶּסֶף
וְזָהָב וּבְגָדִים וַיֵּלְכוּ וַיַּטְמֵנוּ וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־אֹהֶל אַחֵר
וַיִּשְׂאוּ מִשָּׁם וַיֵּלְכוּ וַיַּטְמֵנוּ׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ לֹא־ 9
כֵן ׀ אֲנַחְנוּ עֹשִׂים הַיּוֹם הַזֶּה יוֹם־בְּשֹׂרָה הוּא וַאֲנַחְנוּ
מַחְשִׁישִׁים וְחִכִּינוּ עַד־אוֹר הַבֹּקֶר וּמְצָאָנוּ עָוֹן וְעַתָּה לְכוּ
וְנָבֹאָה וְנַגִּידָה בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ וַיָּבֹאוּ וַיִּקְרְאוּ אֶל־שֹׁעֵר 10
הָעִיר וַיַּגִּידוּ לָהֶם לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל־מַחֲנֵה אֲרָם וְהִנֵּה
אֵין־שָׁם אִישׁ וְקוֹל אָדָם כִּי אִם־הַסּוּס אָסוּר וְהַחֲמוֹר
אָסוּר וְאָהֳלִים כַּאֲשֶׁר הֵמָּה׃ וַיִּקְרָא הַשֹּׁעֲרִים וַיַּגִּדוּ 11
בֵּית הַמֶּלֶךְ פְּנִימָה׃ וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ לַיְלָה וַיֹּאמֶר אֶל־ 12
עֲבָדָיו אַגִּידָה־נָּא לָכֶם אֵת אֲשֶׁר־עָשׂוּ לָנוּ אֲרָם יָדְעוּ
כִּי־רְעֵבִים אֲנָחְנוּ וַיֵּצְאוּ מִן־הַמַּחֲנֶה לְהֵחָבֹא בַּשָּׂדֶה
לֵאמֹר כִּי־יֵצְאוּ מִן־הָעִיר וְנִתְפְּשֵׂם חַיִּים וְאֶל־הָעִיר נָבֹא׃
וַיַּעַן אֶחָד מֵעֲבָדָיו וַיֹּאמֶר וְיִקְחוּ־נָא חֲמִשָּׁה מִן־הַסּוּסִים 13
הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ־בָהּ הִנָּם ׀ כְּכָל־הֲמוֹן יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר ׀ נִשְׁאֲרוּ־בָהּ הִנָּם ׀ כְּכָל־הֲמוֹן ׀ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־תַּמּוּ

ונשלחה

v. 6 כן ברוב ספרים כ"י ר"א, ר"ב, ד"ב, ר"ז, ריי"א ודי"ב, ס"א וקול וכן ת"ע ות"ס. v. 6 ס"א וקול וכן רי"ב, ת"ס ות"ד. v. 6 ס"א רַעֲהוּ וכן חר"ה, תר' ות"ס. v. 10 כן ב"א, ב"נ והִנֵּה. v. 10 צ"ל וְאָחֳלֵיהֶם כן ת"ע. v. 11 ס"א וַיִּקְרְאוּ וכן ת"ע. v. 12 ס"א לְהַחֲבֹא וכן ר"א ות"ב. v. 12 בְּהַשָּׂדֶה כתיב. בַּשָּׂדֶה קרי. v. 13 סביר בָּם. v. 13 סביר בָּכָל־. בס"א בְּכָל־ כתיב וקרי וכן ר"ב. v. 13 ההֶמון כתיב. הֲמון קרי, כס"א חֲמון כתיב וקרי וכן ריא, ר"ב ות"י. v. 13 אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ־בָהּ הִנָּם כְּכָל־הֲמון יִשְׂרָאֵל השני בפסוק לא נמצא ברוב ספרים כ"י, ת"ע, ת"ס ות"ד.

and let us send and see.

14 They took therefore two chariot horses; and the king sent after the host of the Syrians, saying, Go and see.

15 And they went after them unto Jordan: and, lo, all the way was full of garments and vessels, which the Syrians had cast away in their haste. And the messengers returned, and told the king.

16 And the people went out, and spoiled the tents of the Syrians. So a measure of fine flour was sold for a shekel, and two measures of barley for a shekel, according to the word of the LORD.

17 And the king appointed the lord on whose hand he leaned to have the charge of the gate: and the people trode upon him in the gate, and he died, as the man of God had said, who spake when the king came down to him.

18 And it came to pass as the man of God had spoken to the king, saying, Two measures of barley for a shekel, and a measure of fine flour for a shekel, shall be to morrow about this time in the gate of Samaria:

19 And that lord answered the man of God, and said, Now, behold, if the LORD should make windows in heaven, might such a thing be? And he said, Behold, thou shalt see it with thine eyes, but shalt not eat thereof.

20 And so it fell out unto him: for the people trode upon him in the gate, and he died.

14 וְנִשְׁלְחָה וְנִרְאֶה׃ וַיִּקְחוּ שְׁנֵי רֶכֶב סוּסִים וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ
15 אַחֲרֵי מַחֲנֵה־אֲרָם לֵאמֹר לְכוּ וּרְאוּ׃ וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵיהֶם
עַד־הַיַּרְדֵּן וְהִנֵּה כָל־הַדֶּרֶךְ מְלֵאָה בְגָדִים וְכֵלִים אֲשֶׁר־
הִשְׁלִיכוּ אֲרָם בְּהֶחָפְזָם וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים וַיַּגִּדוּ לַמֶּלֶךְ׃
16 וַיֵּצֵא הָעָם וַיָּבֹזּוּ אֶת מַחֲנֵה אֲרָם וַיְהִי סְאָה־סֹלֶת ס
בְּשֶׁקֶל וְסָאתַיִם שְׂעֹרִים בְּשֶׁקֶל כִּדְבַר יְהוָה׃ וְהַמֶּלֶךְ
17 הִפְקִיד אֶת־הַשָּׁלִישׁ אֲשֶׁר־נִשְׁעָן עַל־יָדוֹ עַל־הַשָּׁעַר
וַיִּרְמְסֵהוּ הָעָם בַּשַּׁעַר וַיָּמֹת כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אִישׁ הָאֱלֹהִים
18 אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּרִדֶּת הַמֶּלֶךְ אֵלָיו׃ וַיְהִי כְּדַבֶּר אִישׁ
הָאֱלֹהִים אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר סָאתַיִם שְׂעֹרִים בְּשֶׁקֶל
וְסָאָה־סֹלֶת בְּשֶׁקֶל יִהְיֶה כָּעֵת מָחָר בְּשַׁעַר שֹׁמְרוֹן׃
19 וַיַּעַן הַשָּׁלִישׁ אֶת־אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמַר וְהִנֵּה יְהוָה
עֹשֶׂה אֲרֻבוֹת בַּשָּׁמַיִם הֲיִהְיֶה כַדָּבָר הַזֶּה וַיֹּאמֶר הִנְּךָ
20 רֹאֶה בְעֵינֶיךָ וּמִשָּׁם לֹא תֹאכָל׃ וַיְהִי־לוֹ כֵּן וַיִּרְמְסוּ
ח אֹתוֹ הָעָם בַּשַּׁעַר וַיָּמֹת׃ וֶאֱלִישָׁע

1 דִּבֶּר אֶל־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הֶחֱיָה אֶת־בְּנָהּ לֵאמֹר קוּמִי
וְלְכִי אַתְּ וּבֵיתֵךְ וְגוּרִי בַּאֲשֶׁר תָּגוּרִי כִּי־קָרָא יְהוָה
2 לָרָעָב וְגַם־בָּא אֶל־הָאָרֶץ שֶׁבַע שָׁנִים׃ וַתָּקָם הָאִשָּׁה
וַתַּעַשׂ כִּדְבַר אִישׁ הָאֱלֹהִים וַתֵּלֶךְ הִיא וּבֵיתָהּ וַתָּגָר
3 בְּאֶרֶץ־פְּלִשְׁתִּים שֶׁבַע שָׁנִים׃ וַיְהִי מִקְצֵה שֶׁבַע שָׁנִים
וַתָּשָׁב הָאִשָּׁה מֵאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וַתֵּצֵא לִצְעֹק אֶל־הַמֶּלֶךְ
4 אֶל־בֵּיתָהּ וְאֶל־שָׂדֶהָ׃ וְהַמֶּלֶךְ מְדַבֵּר אֶל־גֵּחֲזִי נַעַר אִישׁ
הָאֱלֹהִים לֵאמֹר סַפְּרָה־נָּא לִי אֵת כָּל־הַגְּדֹלוֹת אֲשֶׁר־
5 עָשָׂה אֱלִישָׁע׃ וַיְהִי הוּא־מְסַפֵּר לַמֶּלֶךְ אֵת אֲשֶׁר־הֶחֱיָה
אֶת־הַמֵּת וְהִנֵּה הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הֶחֱיָה אֶת־בְּנָהּ צֹעֶקֶת
אֶל־

13 v. בְּהֶחָפְזָם כתיב, בְּהָחְפְּזָם קרי. 16 v. בס"א וסָחִים כתיב. וְסָאתַיִם קרי. 18 v. צ"ל הַמַּלְאָךְ = הַמַּלְאָךְ כן ח"ע וח"ס: עיין לעיל ו' ל"ג. 18 v. בס"א סָחִים כתיב, סָאתַיִם קרי. 18 v. בסתה וְסָאָה ובס"א וְסָאָה. 19 v. ס"א הַדָּבָר וכן ר"א, ר"ב, ר"ו, רי"ב. ת"ע וח"ס. ח, 1 v. אֲשֶׁר כתיב, אֵת קרי.

8 Then spake Elisha unto the woman, whose son he had restored to life, saying, Arise, and go
2 thou and thine household, and sojourn wheresoever thou canst sojourn: for the LORD hath called for a famine; and it shall also come upon the land seven years. And the woman
3 arose, and did after the saying of the man of God: and she went with her household, and sojourned in the land of the Philistines seven years. And it came to pass at the seven years'
4 end, that the woman returned out of the land of the Philistines: and she went forth to cry unto the king for her house and for her land. And the king talked with Gehazi the servant of the
5 man of God, saying, Tell me, I pray thee, all the great things that Elisha hath done. And it came to pass, as he was telling the king how he had restored a dead body to life, that, behold, the woman, whose son he had restored to life, cried

אֶל־הַמֶּלֶךְ עַל־בֵּיתָהּ וְעַל־שָׂדֶהָ וַיֹּאמֶר גֲּחֲזִי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
6 זֹאת הָאִשָּׁה וְזֶה־הַבֵּן אֲשֶׁר־הֶחֱיָה אֱלִישָׁע: וַיִּשְׁאַל
הַמֶּלֶךְ לָאִשָּׁה וַתְּסַפֶּר־לוֹ וַיִּתֶּן־לָהּ הַמֶּלֶךְ סָרִיס אֶחָד
לֵאמֹר הָשֵׁב אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ וְאֶת כָּל־תְּבוּאֹת הַשָּׂדֶה
מִיּוֹם עָזְבָהּ אֶת־הָאָרֶץ וְעַד־עָתָּה:
7 וַיָּבֹא אֱלִישָׁע דַּמֶּשֶׂקָה וּבֶן־הֲדַד מֶלֶךְ־אֲרָם חֹלֶה וַיֻּגַּד־
8 לוֹ לֵאמֹר בָּא אִישׁ הָאֱלֹהִים עַד־הֵנָּה: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
אֶל־חֲזָאֵל קַח בְּיָדְךָ מִנְחָה וְלֵךְ לִקְרַאת אִישׁ הָאֱלֹהִים
9 וְדָרַשְׁתָּ אֶת־יְהוָה מֵאֹתוֹ לֵאמֹר הַאֶחְיֶה מַחֳלִי זֶה: וַיֵּלֶךְ
חֲזָאֵל לִקְרָאתוֹ וַיִּקַּח מִנְחָה בְּיָדוֹ וְכָל־טוּב דַּמֶּשֶׂק
מַשָּׂא אַרְבָּעִים גָּמָל וַיָּבֹא וַיַּעֲמֹד לְפָנָיו וַיֹּאמֶר בִּנְךָ
בֶן־הֲדַד מֶלֶךְ־אֲרָם שְׁלָחַנִי אֵלֶיךָ לֵאמֹר הַאֶחְיֶה מַחֲלִי
10 זֶה: וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֱלִישָׁע לֵךְ אֱמָר־לוֹ חָיֹה תִּחְיֶה וְהִרְאַנִי
11 יְהוָה כִּי־מוֹת יָמוּת: וַיַּעֲמֵד אֶת־פָּנָיו וַיָּשֶׂם עַד־בֹּשׁ
12 וַיֵּבְךְּ אִישׁ הָאֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר חֲזָאֵל מַדּוּעַ אֲדֹנִי בֹכֶה
וַיֹּאמֶר כִּי יָדַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
רָעָה מִבְצְרֵיהֶם תְּשַׁלַּח בָּאֵשׁ וּבַחוּרֵיהֶם בַּחֶרֶב תַּהֲרֹג
13 וְעֹלְלֵיהֶם תְּרַטֵּשׁ וְהָרֹתֵיהֶם תְּבַקָּע: וַיֹּאמֶר חֲזָאֵל כִּי
מָה עַבְדְּךָ הַכֶּלֶב כִּי יַעֲשֶׂה הַדָּבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה וַיֹּאמֶר
14 אֱלִישָׁע הֶרְאַנִי יְהוָה אֹתְךָ מֶלֶךְ עַל־אֲרָם: וַיֵּלֶךְ
מֵאֵת אֱלִישָׁע וַיָּבֹא אֶל־אֲדֹנָיו וַיֹּאמֶר לוֹ מֶה־אָמַר לְךָ
15 אֱלִישָׁע וַיֹּאמֶר אָמַר לִי חָיֹה תִּחְיֶה: וַיְהִי מִמָּחֳרָת
וַיִּקַּח הַמַּכְבֵּר וַיִּטְבֹּל בַּמָּיִם וַיִּפְרֹשׂ עַל־פָּנָיו וַיָּמָת
וַיִּמְלֹךְ חֲזָאֵל תַּחְתָּיו:
16 וּבִשְׁנַת חָמֵשׁ לְיוֹרָם בֶּן־אַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט
מלך

---

8 v. ס״א מֵאִתּוֹ וכן ר״א ת״ב, וס״א מֵאִתִּי חסר וכן ר״ו. 10 v. לוֹ קרי, בס״א לוֹ כתיב וקרי וכן ר״א, חר׳, תַּ״ע, ת״ס ות״ר. 14 ,10 vv. חָיֹה קרי. 15 v כן במתח, ס״א אֶת־הַמַּכְבֵּר. 16 v. בסקצת ספרים כ״י לא נמצא כאן וַיִּחְשָׂפֶם מֶלֶךְ וְהוּא וכן ת״ע, ת״ס, ות״ר ת״ק.

to the king for her house and for her land. And Gehazi said, My lord, O king, this is the woman, and this is her son, whom Elisha restored to life.

6 And when the king asked the woman, she told him. So the king appointed unto her a certain officer, saying, Restore all that was hers, and all the fruits of the field since the day that she left the land, even until now.

7 And Elisha came to Damascus; and Ben-hadad the king of Syria was sick; and it was told him, saying, The man of God is come hither.

8 And the king said unto Hazael, Take a present in thine hand, and go, meet the man of God, and enquire of the LORD by him, saying, Shall I recover of this disease?

9 So Hazael went to meet him, and took a present with him, even of every good thing of Damascus, forty camels' burden, and came and stood before him, and said, Thy son Ben-hadad king of Syria hath sent me to thee, saying, Shall I recover of this disease?

10 And Elisha said unto him, Go, say unto him, Thou mayest certainly recover: howbeit the LORD hath shewed me that he shall surely die.

11 And he settled his countenance stedfastly, until he was ashamed: and the man of God wept.

12 And Hazael said, Why weepeth my lord? And he answered, Because I know the evil that thou wilt do unto the children of Israel: their strong holds wilt thou set on fire, and their young men wilt thou slay with the sword, and wilt dash their children, and rip up their women with child.

13 And Hazael said, But what, is thy servant a dog, that he should do this great thing? And Elisha answered, The LORD hath shewed me that thou shalt be king over Syria.

14 So he departed from Elisha, and came to his master; who said to him, What said Elisha to thee? And he answered, He told me that thou shouldest surely recover.

15 And it came to pass on the morrow, that he took a thick cloth, and dipped it in water, and spread it on his face, so that he died: and Hazael reigned in his stead.

16 And in the fifth year of Joram the son of Ahab king of Israel, Jehoshaphat

17 מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ יְהוֹרָם בֶּן־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה: בֶּן־
שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה הָיָה בְּמָלְכוֹ וּשְׁמֹנֶה שָׁנִים מָלַךְ
18 בִּירוּשָׁלִָם: וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ ו מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ
בֵּית אַחְאָב כִּי בַּת־אַחְאָב הָיְתָה־לּוֹ לְאִשָּׁה וַיַּעַשׂ הָרַע
19 בְּעֵינֵי יְהוָה: וְלֹא־אָבָה יְהוָה לְהַשְׁחִית אֶת־יְהוּדָה לְמַעַן
דָּוִד עַבְדּוֹ כַּאֲשֶׁר אָמַר־לוֹ לָתֵת לוֹ נִיר לְבָנָיו כָּל־
20 הַיָּמִים: בְּיָמָיו פָּשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה וַיַּמְלִכוּ
21 עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ: וַיַּעֲבֹר יוֹרָם צָעִירָה וְכָל־הָרֶכֶב עִמּוֹ
וַיְהִי־הוּא קָם לַיְלָה וַיַּכֶּה אֶת־אֱדוֹם הַסֹּבֵב אֵלָיו וְאֶת־
22 שָׂרֵי הָרֶכֶב וְהָעָם נָס לְאָהָלָיו: וַיִּפָּשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת
יַד־יְהוּדָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה אָז תִּפְשַׁע לִבְנָה בָּעֵת הַהִיא:
23 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹרָם וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים
24 עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה: וַיִּשְׁכַּב יוֹרָם
עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ אֲחַזְיָהוּ
בְנוֹ תַּחְתָּיו:
25 בִּשְׁנַת שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְיוֹרָם בֶּן־אַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
26 מָלַךְ אֲחַזְיָהוּ בֶּן־יְהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה: בֶּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם
שָׁנָה אֲחַזְיָהוּ בְּמָלְכוֹ וְשָׁנָה אַחַת מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם
27 אִמּוֹ עֲתַלְיָהוּ בַּת־עָמְרִי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ בֵּית
אַחְאָב וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּבֵית אַחְאָב כִּי חֲתַן
28 בֵּית־אַחְאָב הוּא: וַיֵּלֶךְ אֶת־יוֹרָם בֶּן־אַחְאָב לַמִּלְחָמָה
עִם־חֲזָהאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם בְּרָמֹת גִּלְעָד וַיַּכּוּ אֲרַמִּים אֶת־
29 יוֹרָם: וַיָּשָׁב יוֹרָם הַמֶּלֶךְ לְהִתְרַפֵּא בְיִזְרְעֶאל מִן־הַמַּכִּים
אֲשֶׁר יַכֻּהוּ אֲרַמִּים בָּרָמָה בְּהִלָּחֲמוֹ אֶת־חֲזָהאֵל מֶלֶךְ
אֲרָם וַאֲחַזְיָהוּ בֶּן־יְהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה יָרַד לִרְאוֹת אֶת־
יוֹרָם

16 v. כן לכערבאי, לכורנחאי יוֹרָם. 17 v. שָׁנִים קרי, בס"א שָׁנִים כתיב וקרי וכן ר"ב ור"א. 19 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ז, ד"ם, ריר"ב, ריר הד"ו, ס"א ולְבָנָיו וכן ר"א. ר"ב, ר"ו ור"א, וג"ל לְבָנָיו: עיין מלכים א, י"א ל"ו. 21 v. הַסָּבִיב בהיב. תַּצַּבֵּב קרי. 21 v. ס"א וַאֲחַ וכלא מקף וכן ר"ג וד"ם"ו. 28 v. ס"א חֲזָאֵל וכן ר"ו, ד"ם, ריר"א, ריר"ב, ריר הד"ו.

being then king of Judah, Jehoram the son of Jehoshaphat king of Judah began to reign.

17 Thirty and two years old was he when he began to reign; and he reigned eight years in Jerusalem.

18 And he walked in the way of the kings of Israel, as did the house of Ahab: for the daughter of Ahab was his wife: and he did evil in the sight of the LORD.

19 Yet the LORD would not destroy Judah for David his servant's sake, as he promised him to give him alway a light, and to his children.

20 In his days Edom revolted from under the hand of Judah, and made a king over themselves.

21 So Joram went over to Zair, and all the chariots with him: and he rose by night, and smote the Edomites which compassed him about, and the captains of the chariots: and the people fled into their tents.

22 Yet Edom revolted from under the hand of Judah unto this day. Then Libnah revolted at the same time.

23 And the rest of the acts of Joram, and all that he did, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Judah?

24 And Joram slept with his fathers, and was buried with his fathers in the city of David: and Ahaziah his son reigned in his stead.

25 In the twelfth year of Joram the son of Ahab king of Israel did Ahaziah the son of
26 Jehoram king of Judah begin to reign. Two and twenty years old was Ahaziah when he began to reign; and he reigned one year in Jerusalem. And his mother's name was Athaliah,
27 the daughter of Omri king of Israel. And he walked in the way of the house of Ahab, and did evil in the sight of the LORD, as did the house of Ahab: for he was the son in law of the
28 house of Ahab. And he went with Joram the son of Ahab to the war against Hazael king of
29 Syria in Ramoth-gilead; and the Syrians wounded Joram. And king Joram went back to be healed in Jezreel of the wounds which the Syrians had given him at Ramah, when he fought against Hazael king of Syria. And Ahaziah the son of Jehoram king of Judah went down to see

יוֹרָם בֶּן־אַחְאָב בְּיִזְרְעֶאל כִּי־חֹלֶה הוּא׃
ט וֶאֱלִישָׁע הַנָּבִיא קָרָא לְאַחַד מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים
וַיֹּאמֶר לוֹ חֲגֹר מָתְנֶיךָ וְקַח פַּךְ הַשֶּׁמֶן הַזֶּה בְּיָדֶךָ וְלֵךְ
2 רָמֹת גִּלְעָד׃ וּבָאתָ שָּׁמָּה וּרְאֵה־שָׁם יֵהוּא בֶּן־יְהוֹשָׁפָט
בֶּן־נִמְשִׁי וּבָאתָ וְהַקֵּמֹתוֹ מִתּוֹךְ אֶחָיו וְהֵבֵאתָ אֹתוֹ חֶדֶר
3 בְּחֶדֶר׃ וְלָקַחְתָּ פַּךְ־הַשֶּׁמֶן וְיָצַקְתָּ עַל־רֹאשׁוֹ וְאָמַרְתָּ
כֹּה־אָמַר יְהוָה מְשַׁחְתִּיךָ לְמֶלֶךְ אֶל־יִשְׂרָאֵל וּפָתַחְתָּ
4 הַדֶּלֶת וְנַסְתָּה וְלֹא תֹחֵכָּה׃ וַיֵּלֶךְ הַנַּעַר הַנַּעַר הַנָּבִיא
5 רָמֹת גִּלְעָד׃ וַיָּבֹא וְהִנֵּה שָׂרֵי הַחַיִל יֹשְׁבִים וַיֹּאמֶר דָּבָר
לִי אֵלֶיךָ הַשָּׂר וַיֹּאמֶר יֵהוּא אֶל־מִי מִכֻּלָּנוּ וַיֹּאמֶר אֵלֶיךָ
6 הַשָּׂר׃ וַיָּקָם וַיָּבֹא הַבָּיְתָה וַיִּצֹק הַשֶּׁמֶן אֶל־רֹאשׁוֹ וַיֹּאמֶר
לוֹ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מְשַׁחְתִּיךָ לְמֶלֶךְ אֶל־
7 עַם יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל׃ וְהִכִּיתָה אֶת־בֵּית אַחְאָב אֲדֹנֶיךָ
וְנָקַמְתִּי דְמֵי ׀ עַבָדַי הַנְּבִיאִים וְדִמֵי כָּל־עַבְדֵי יְהוָה מִיַּד
8 אִיזֶבֶל׃ וְאָבַד כָּל־בֵּית אַחְאָב וְהִכְרַתִּי לְאַחְאָב מַשְׁתִּין
9 בְּקִיר וְעָצוּר וְעָזוּב בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְנָתַתִּי אֶת־בֵּית אַחְאָב
10 כְּבֵית יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וּכְבֵית בַּעְשָׁא בֶּן־אֲחִיָּה׃ וְאֶת־
אִיזֶבֶל יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים בְּחֶלְקַת יִזְרְעֶאל וְאֵין קֹבֵר וַיִּפְתַּח
11 הַדֶּלֶת וַיָּנָס׃ וְיֵהוּא יָצָא אֶל־עַבְדֵי אֲדֹנָיו וַיֹּאמֶר לוֹ
הֲשָׁלוֹם מְדוּעַ בָּא־הַמְשֻׁגָּע הַזֶּה אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
12 אַתֶּם יְדַעְתֶּם אֶת־הָאִישׁ וְאֶת־שִׂיחוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ שֶׁקֶר
הַגֶּד־נָא לָנוּ וַיֹּאמֶר כָּזֹאת וְכָזֹאת אָמַר אֵלַי לֵאמֹר כֹּה
13 אָמַר יְהוָה מְשַׁחְתִּיךָ לְמֶלֶךְ אֶל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיְמַהֲרוּ וַיִּקְחוּ ס
אִישׁ בִּגְדּוֹ וַיָּשִׂימוּ תַּחְתָּיו אֶל־גֶּרֶם הַמַּעֲלוֹת וַיִּתְקְעוּ
14 בַּשּׁוֹפָר וַיֹּאמְרוּ מָלַךְ יֵהוּא׃ וַיִּתְקֹשֶׁר יֵהוּא בֶּן־יְהוֹשָׁפָט
בֶּן־

---

9 v. כן ב״א, ב״נ וראשי בגעיא. 3 v. ס״א עַל־ וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, הַיּ״ב, חר, ת״ע, ת״ס ות״ר. 11 v. סביר וַיֹּאמְרוּ, בס״א וַיֹּאמְרוּ כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, ת״ע, ת״ס ות״ר. 11 v. ס״א חֲשֻׁגָּע תש וכן ד״ב, ד״ו, ד״ן, ד״ס, ה״א ורס״ו. 13 v. ס״א עַל־ וכן ד״א, ד״ב ה״ו.

Joram the son of Ahab in Jezreel, because he was sick.

9 And Elisha the prophet called one of the children of the prophets, and said unto him, Gird up thy loins, and take this box of oil in thine hand, and go to Ramoth-gilead:

2 And when thou comest thither, look out there Jehu the son of Jehoshaphat the son of Nimshi, and go in, and make him arise up from among his brethren, and carry him to an inner chamber;

3 Then take the box of oil, and pour it on his head, and say, Thus saith the LORD, I have anointed thee king over Israel. Then open the door, and flee, and tarry not.

4 So the young man, even the young man the prophet, went to Ramoth-gilead.

5 And when he came, behold, the captains of the host were sitting; and he said, I have an errand to thee, O captain. And Jehu said, Unto which of all us? And he said, To thee, O captain.

6 And he arose, and went into the house; and he poured the oil on his head, and said unto him, Thus saith the LORD God of Israel, I have anointed thee king over the people of the LORD, even over Israel.

7 And thou shalt smite the house of Ahab thy master, that I may avenge the blood of my servants the prophets, and the blood of all the servants of the LORD, at the hand of Jezebel.

8 For the whole house of Ahab shall perish: and I will cut off from Ahab him that pisseth
9 against the wall, and him that is shut up and left in Israel: And I will make the house of Ahab like the house of Jeroboam the son of Nebat, and like the house of Baasha the son of
10 Ahijah: And the dogs shall eat Jezebel in the portion of Jezreel, and there shall be none to
11 bury her. And he opened the door, and fled. Then Jehu came forth to the servants of his lord: and one said unto him, Is all well? wherefore came this mad fellow to thee? And he said
12 unto them, Ye know the man, and his communication. And they said, It is false; tell us now. And he said, Thus and thus spake he to me, saying, Thus saith the LORD, I have
13 anointed thee king over Israel. Then they hasted, and took every man his garment, and put
14 it under him on the top of the stairs, and blew with trumpets, saying, Jehu is king. So Jehu the son of Jehoshaphat

בֶּן־נִמְשִׁי אֶל־יוֹרָם וְיוֹרָם הָיָה שֹׁמֵר בְּרָמֹת גִּלְעָד הוּא
15 וְכָל־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי חֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם: וַיָּשָׁב יְהוֹרָם הַמֶּלֶךְ
לְהִתְרַפֵּא בְיִזְרְעֶאל מִן־הַמַּכִּים אֲשֶׁר יַכּוּ אֹתוֹ אֲרַמִּים
בְּהִלָּחֲמוֹ אֶת־חֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַיֹּאמֶר יֵהוּא אִם־יֶשׁ
נַפְשְׁכֶם אַל־יֵצֵא פָלִיט מִן־הָעִיר לָלֶכֶת לְגַּד בְּיִזְרְעֶאל:
16 וַיִּרְכַּב יֵהוּא וַיֵּלֶךְ יִזְרְעֶאלָה כִּי יוֹרָם שֹׁכֵב שָׁמָּה וַאֲחַזְיָהוּ
17 מֶלֶךְ יְהוּדָה יָרַד לִרְאוֹת אֶת־יוֹרָם: וְהַצֹּפֶה עֹמֵד עַל־
הַמִּגְדָּל בְּיִזְרְעֶאל וַיַּרְא אֶת־שִׁפְעַת יֵהוּא בְּבֹאוֹ וַיֹּאמֶר
שִׁפְעַת אֲנִי רֹאֶה וַיֹּאמֶר יְהוֹרָם קַח רַכָּב וְשֹׁלַח לִקְרָאתָם
18 וְיֹאמֶר הֲשָׁלוֹם: וַיֵּלֶךְ רֹכֵב הַסּוּס לִקְרָאתוֹ וַיֹּאמֶר כֹּה־
אָמַר הַמֶּלֶךְ הֲשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר יֵהוּא מַה־לְּךָ וּלְשָׁלוֹם סֹב
אַל־אַחֲרָי וַיַּגֶּד הַצֹּפֶה לֵאמֹר בָּא־הַמַּלְאָךְ עַד־הֵם וְלֹא־
19 שָׁב: וַיִּשְׁלַח רֹכֵב סוּס שֵׁנִי וַיָּבֹא אֲלֵהֶם וַיֹּאמֶר כֹּה־
אָמַר הַמֶּלֶךְ שָׁלוֹם וַיֹּאמֶר יֵהוּא מַה־לְּךָ וּלְשָׁלוֹם סֹב
20 אַל־אַחֲרָי: וַיַּגֶּד הַצֹּפֶה לֵאמֹר בָּא עַד־אֲלֵיהֶם וְלֹא־שָׁב
21 וְהַמְנַהֵג כְּמִנְהַג יֵהוּא בֶּן־נִמְשִׁי כִּי בְשִׁגָּעוֹן יִנְהָג: וַיֹּאמֶר
יְהוֹרָם אֱסֹר וַיֶּאְסֹר רִכְבּוֹ וַיֵּצֵא יְהוֹרָם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
וַאֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה אִישׁ בְּרִכְבּוֹ וַיֵּצְאוּ לִקְרַאת יֵהוּא
22 וַיִּמְצָאֻהוּ בְּחֶלְקַת נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי: וַיְהִי כִּרְאוֹת יְהוֹרָם
אֶת־יֵהוּא וַיֹּאמֶר הֲשָׁלוֹם יֵהוּא וַיֹּאמֶר מָה הַשָּׁלוֹם עַד־
23 זְנוֹנֵי אִיזֶבֶל אִמֶּךָ וְכִשְׁפֶּיהָ הָרַבִּים: וַיַּהֲפֹךְ יְהוֹרָם יָדָיו
24 וַיָּנָס וַיֹּאמֶר אֶל־אֲחַזְיָהוּ מִרְמָה אֲחַזְיָהוּ: וְיֵהוּא מִלֵּא
יָדוֹ בַּקֶּשֶׁת וַיַּךְ אֶת־יְהוֹרָם בֵּין זְרֹעָיו וַיֵּצֵא הַחֵצִי מִלִּבּוֹ
25 וַיִּכְרַע בְּרִכְבּוֹ: וַיֹּאמֶר אֶל־בִּדְקַר שָׁלִשָׁה שָׂא הַשְׁלִכֵהוּ
בְּחֶלְקַת שְׂדֵה נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי כִּי־זָכֹר אֲנִי וָאַתָּה אֵת

רכבים

15 v. ס״א אֶת־נפשכם: עיין בראשית כ״ג ח׳. 15 v. למערבאי לַעַיר כתיב, לְהַעִיר קרי, למדנחאי לַעַיר כתיב וקרי. 19 v. סביר הַשָּׁלוֹם, בס״א הֲשָׁלוֹם בחיב ונקרי וכן ד״א, ר״ב, ר״ג ור״ב. 21 v. ס״א בְּרִכְבּוֹ כתיב, בִּרְכְבּוֹ קרי. 22 v. נ״ל ר״ת עַל־דָּבָר. 24 v. כן מלעיל ברוב ספרים כ״ו, ד״ב, ד״ג, ר״ו, ר״ח, ד״ם, ר״ב, ר״ד תם״ו. 25 v. שְׁלִשִׁי קרי.

the son of Nimshi conspired against Joram. (Now Joram had kept Ramoth-gilead, he and all Israel, because of Hazael king of Syria.
But king Joram was returned to be healed in Jezreel of the wounds which the Syrians had given him, when he fought with Hazael king of Syria.) And Jehu said, If it be your minds, then let none go forth nor escape out of the city to go to tell it in Jezreel.
So Jehu rode in a chariot, and went to Jezreel; for Joram lay there. And Ahaziah king of Judah was come down to see Joram.
And there stood a watchman on the tower in Jezreel, and he spied the company of Jehu as he came, and said, I see a company. And Joram said, Take an horseman, and send to meet them, and let him say, Is it peace?
So there went one on horseback to meet him, and said, Thus saith the king, Is it peace? And Jehu said, What hast thou to do with peace? turn thee behind me. And the watchman told, saying, The messenger came to them, but he cometh not again.
Then he sent out a second on horseback, which came to them, and said, Thus saith the king, Is it peace? And Jehu answered, What hast thou to do with peace? turn thee behind me.
And the watchman told, saying, He came even unto them, and cometh not again: and the driving is like the driving of Jehu the son of Nimshi; for he driveth furiously. And Joram said, Make ready. And his chariot was made ready. And Joram king of Israel and Ahaziah king of Judah went out, each in his chariot, and they went out against Jehu, and met him in the portion of Naboth the Jezreelite. And it came to pass, when Joram saw Jehu, that he said, Is it peace, Jehu? And he answered, What peace, so long as the whoredoms of thy mother Jezebel and her witchcrafts are so many? And Joram turned his hands, and fled, and said to Ahaziah, There is treachery, O Ahaziah. And Jehu drew a bow with his full strength, and smote Jehoram between his arms, and the arrow went out at his heart, and he sunk down in his chariot. Then said Jehu to Bidkar his captain, Take up, and cast him in the portion of the field of Naboth the Jezreelite: for remember how that, when I and thou

רֹכְבִים צְמָדִים אַחֲרֵי אַחְאָב אֲבִיו וַיהוֹה נָשָׂא עָלָיו
26 אֶת־הַמַּשָּׂא הַזֶּה: אִם־לֹא אֶת־דְּמֵי נָבוֹת וְאֶת־דְּמֵי בָנָיו
רָאִיתִי אֶמֶשׁ נְאֻם־יְהוָה וְשִׁלַּמְתִּי לְךָ בַּחֶלְקָה הַזֹּאת
נְאֻם־יְהוָה וְעַתָּה שָׂא הַשְׁלִכְהוּ בַּחֶלְקָה כִּדְבַר יְהוָה:
27 וַאֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה רָאָה וַיָּנָס דֶּרֶךְ בֵּית הַגָּן וַיִּרְדֹּף
אַחֲרָיו יֵהוּא וַיֹּאמֶר גַּם־אֹתוֹ הַכֵּהוּ אֶל־מֶרְכָּבָה
בְּמַעֲלֵה־גּוּר אֲשֶׁר אֵת־יִבְלְעָם וַיָּנָס מְגִדּוֹ וַיָּמָת שָׁם:
28 וַיַּרְכִּבוּ אֹתוֹ עֲבָדָיו יְרוּשָׁלַ‍ִם וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּקִבְרָתוֹ
עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד:
29 וּבִשְׁנַת אַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְיוֹרָם בֶּן־אַחְאָב מָלַךְ אֲחַזְיָהוּ
30 עַל־יְהוּדָה: וַיָּבֹא יֵהוּא יִזְרְעֶאלָה וְאִיזֶבֶל שָׁמְעָה וַתָּשֶׂם
בַּפּוּךְ עֵינֶיהָ וַתֵּיטֶב אֶת־רֹאשָׁהּ וַתַּשְׁקֵף בְּעַד הַחַלּוֹן:
31 וַיְהִי בָּא בַּשָּׁעַר וַתֹּאמֶר הֲשָׁלוֹם זִמְרִי הֹרֵג אֲדֹנָיו:
32 וַיִּשָּׂא פָנָיו אֶל־הַחַלּוֹן וַיֹּאמֶר מִי אִתִּי מִי וַיַּשְׁקִיפוּ אֵלָיו
33 שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה סָרִיסִים: וַיֹּאמֶר שִׁמְטוּהָ וַיִּשְׁמְטוּהָ וַיִּז
34 מִדָּמָהּ אֶל־הַקִּיר וְאֶל־הַסּוּסִים וַיִּרְמְסֶהָ: וַיָּבֹא וַיֹּאכַל
וַיֵּשְׁתְּ וַיֹּאמֶר פִּקְדוּ־נָא אֶת־הָאֲרוּרָה הַזֹּאת וְקִבְּרוּהָ כִּי
35 בַת־מֶלֶךְ הִיא: וַיֵּלְכוּ לְקָבְרָהּ וְלֹא־מָצְאוּ בָהּ כִּי אִם־
36 הַגֻּלְגֹּלֶת וְהָרַגְלַיִם וְכַפּוֹת הַיָּדָיִם: וַיָּשֻׁבוּ וַיַּגִּדוּ לוֹ
וַיֹּאמֶר דְּבַר־יְהוָה הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד־עַבְדּוֹ אֵלִיָּהוּ
הַתִּשְׁבִּי לֵאמֹר בְּחֶלְקַת יִזְרְעֶאל יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים אֶת־
37 בְּשַׂר אִיזֶבֶל: וְהָיְתָה נִבְלַת אִיזֶבֶל כְּדֹמֶן עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה
בְּחֶלְקַת יִזְרְעֶאל אֲשֶׁר לֹא־יֹאמְרוּ זֹאת אִיזֶבֶל:

ו וְלְאַחְאָב שִׁבְעִים בָּנִים בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּכְתֹּב

יהוא

26 v. סביר דם. 28 v. צ"ל וַיְבִיאֻהוּ ירושלמה, כן ת"ע, ת"ס וח"ר: עיין לקמן כ"ג ל'. 29 v. פליג' אחת' וכן ר"ב, ד"ב, ד"ר הס"ו. 33 v. שִׁמְטוּהוּ כתיב, שִׁמְסוּהוּ קרי. 33 v. צ"ל הֵרְמְסוּהָ, כן תר', ת"ע, ת"ס וח"ר. 37 v. לִמְצֹרְבֹאי הָיְתָה כתיב, הָיְתָה קרי, למדנחאי הָיְתָה כתיב, הָיְתָה קרי. 87 v. ס"א הָאֲדָמָה וכן ת"ס וח"ר.

rode together after Ahab his father, the LORD laid this burden upon him;

26 Surely I have seen yesterday the blood of Naboth, and the blood of his sons, saith the LORD; and I will requite thee in this plat, saith the LORD. Now therefore take and cast him into the plat of ground, according to the word of the LORD.

27 But when Ahaziah the king of Judah saw this, he fled by the way of the garden house. And Jehu followed after him, and said, Smite him also in the chariot. And they did so at the going up to Gur, which is by Ibleam. And he fled to Megiddo, and died there.

28 And his servants carried him in a chariot to Jerusalem, and buried him in his sepulchre with his fathers in the city of David.

29 And in the eleventh year of Joram the son of Ahab began Ahaziah to reign over Judah.

30 And when Jehu was come to Jezreel, Jezebel heard of it; and she painted her face, and tired her head, and looked out at a window.

31 And as Jehu entered in at the gate, she said, Had Zimri peace, who slew his master?

32 And he lifted up his face to the window, and said, Who is on my side? who? And there looked out to him two or three eunuchs.

33 And he said, Throw her down. So they threw her down: and some of her blood was sprinkled on the wall, and on the horses: and he trode her under foot.

34 And when he was come in, he did eat and drink, and said, Go, see now this cursed woman, and bury her: for she is a king's daughter.

35 And they went to bury her: but they found no more of her than the skull, and the feet, and the palms of her hands.

36 Wherefore they came again, and told him. And he said, This is the word of the LORD, which he spake by his servant Elijah the Tishbite, saying, In the portion of Jezreel shall dogs eat the

37 flesh of Jezebel: And the carcase of Jezebel shall be as dung upon the face of the field in the portion of Jezreel; so that they shall not say, This is Jezebel.

10 And Ahab had seventy sons in Samaria. And Jehu wrote

יֵהוּא סְפָרִים וַיִּשְׁלַח שֹׁמְרוֹן אֶל־שָׂרֵי יִזְרְעֶאל הַזְּקֵנִים
2 וְאֶל־הָאֹמְנִים אַחְאָב לֵאמֹר: וְעַתָּה כְּבֹא הַסֵּפֶר הַזֶּה
אֲלֵיכֶם וְאִתָּכֶם בְּנֵי אֲדֹנֵיכֶם וְאִתְּכֶם הָרֶכֶב וְהַסּוּסִים
3 וְעִיר מִבְצָר וְהַנָּשֶׁק: וּרְאִיתֶם הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר מִבְּנֵי אֲדֹנֵיכֶם
וְשִׂמְתֶּם עַל־כִּסֵּא אָבִיו וְהִלָּחֲמוּ עַל־בֵּית אֲדֹנֵיכֶם:
4 וַיִּרְאוּ מְאֹד מְאֹד וַיֹּאמְרוּ הִנֵּה שְׁנֵי הַמְּלָכִים לֹא עָמְדוּ
5 לְפָנָיו וְאֵיךְ נַעֲמֹד אֲנָחְנוּ: וַיִּשְׁלַח אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וַאֲשֶׁר
עַל־הָעִיר וְהַזְּקֵנִים וְהָאֹמְנִים אֶל־יֵהוּא ׀ לֵאמֹר עַבְדְּךָ
אֲנָחְנוּ וְכֹל אֲשֶׁר־תֹּאמַר אֵלֵינוּ נַעֲשֶׂה לֹא־נַמְלִךְ אִישׁ
6 הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה: וַיִּכְתֹּב אֲלֵיהֶם סֵפֶר ׀ שֵׁנִית לֵאמֹר
אִם־לִי אַתֶּם וּלְקֹלִי ׀ אַתֶּם שֹׁמְעִים קְחוּ אֶת־רָאשֵׁי°
אַנְשֵׁי° בְנֵי־אֲדֹנֵיכֶם וּבֹאוּ אֵלַי כָּעֵת מָחָר יִזְרְעֶאלָה וּבְנֵי
הַמֶּלֶךְ שִׁבְעִים אִישׁ גְּדֹלֵי הָעִיר מְגַדְּלִים אוֹתָם:
7 וַיְהִי כְּבֹא הַסֵּפֶר אֲלֵיהֶם וַיִּקְחוּ אֶת־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁחֲטוּ
שִׁבְעִים אִישׁ וַיָּשִׂימוּ אֶת־רָאשֵׁיהֶם בַּדּוּדִים וַיִּשְׁלְחוּ אֵלָיו
8 יִזְרְעֶאלָה: וַיָּבֹא הַמַּלְאָךְ וַיַּגֶּד־לוֹ לֵאמֹר הֵבִיאוּ רָאשֵׁי
בְנֵי־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר שִׂימוּ אֹתָם שְׁנֵי צִבְרִים פֶּתַח הַשַּׁעַר
9 עַד־הַבֹּקֶר: וַיְהִי בַבֹּקֶר וַיֵּצֵא וַיַּעֲמֹד וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל
הָעָם צַדִּיקִים אַתֶּם הִנֵּה אֲנִי קָשַׁרְתִּי עַל־אֲדֹנִי וָאַהַרְגֵהוּ
10 וּמִי הִכָּה אֶת־כָּל־אֵלֶּה: דְּעוּ אִפּוֹא כִּי לֹא יִפֹּל מִדְּבַר
יְהוָה אַרְצָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה עַל־בֵּית אַחְאָב וַיהוָה
11 עָשָׂה אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד עַבְדּוֹ אֵלִיָּהוּ: וַיַּךְ יֵהוּא
אֵת כָּל־הַנִּשְׁאָרִים לְבֵית־אַחְאָב בְּיִזְרְעֶאל וְכָל־גְּדֹלָיו
12 וּמְיֻדָּעָיו וְכֹהֲנָיו עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לוֹ שָׂרִיד: וַיָּקָם וַיָּבֹא
13 וַיֵּלֶךְ שֹׁמְרוֹן הוּא בֵּית־עֵקֶד הָרֹעִים בַּדָּרֶךְ: וְיֵהוּא מָצָא
אֶת־

letters, and sent to Samaria, unto the rulers of Jezreel, to the elders, and to them that brought up Ahab's children, saying,

Now as soon as this letter cometh to you, seeing your master's sons are with you, and there are with you chariots and horses, a fenced city also, and armour;

Look even out the best and meetest of your master's sons, and set him on his father's throne, and fight for your master's house.

But they were exceedingly afraid, and said, Behold, two kings stood not before him: how then shall we stand?

And he that was over the house, and he that was over the city, the elders also, and the bringers up of the children, sent to Jehu, saying, We are thy servants, and will do all that thou shalt bid us; we will not make any king: do thou that which is good in thine eyes.

Then he wrote a letter the second time to them, saying, If ye be mine, and if ye will hearken unto my voice, take ye the heads of the men your master's sons, and come to me to Jezreel by to morrow this time. Now the king's sons, being seventy persons, were with the great men of the city, which brought them up.

And it came to pass, when the letter came to them, that they took the king's sons, and slew seventy persons, and put their heads in baskets, and sent him them to Jezreel.

And there came a messenger, and told him, saying, They have brought the heads of the king's sons. And he said, Lay ye them in two heaps at the entering in of the gate until the morning. And it came to pass in the morning, that he went out, and stood, and said to all the people, Ye be righteous: behold, I conspired against my master, and slew him: but who slew all these? Know now that there shall fall unto the earth nothing of the word of the LORD, which the LORD spake concerning the house of Ahab: for the LORD hath done that which he spake by his servant Elijah. So Jehu slew all that remained of the house of Ahab in Jezreel, and all his great men, and his kinsfolks, and his priests, until he left him none remaining. And he arose and departed, and came to Samaria. And as he was at the shearing house in the way, Jehu met

---

1. v. 1 ס״א וְאֶל־הַוקנים וכן ת״ע, ת״ס וחי״ר. 2 v. ס״א וְעַתָּה וכן ד״א, ד״ב, תר״ ת״ע ת״ס וחי״ר. 6 v. ס״א שֵׁנִי וכן ד״א, ד״ב, ד״ו וחי״ע. ס״א רָאשֵׁי בְנֵי־ בלא סלח אַנְשֵׁי וכן ת״ס וחי״ר: עיין פסוק ח׳. 7 v. צ״ל וַיִּשְׁחָטוּם כן ת״ע וחי״ם: עיין לקמן פסוק י״ד. 9 v. ס״א צַדִּיקִים פלא וכן ד״א וד״ב.

אֶת־אֲחֵי אֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר מִי אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ
אֲחֵי אֲחַזְיָהוּ אֲנַחְנוּ וַנֵּרֶד לִשְׁלוֹם בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ וּבְנֵי
14 הַגְּבִירָה: וַיֹּאמֶר תִּפְשׂוּם חַיִּים וַיִּתְפְּשׂוּם חַיִּים וַיִּשְׁחָטוּם
אֶל־בּוֹר בֵּית־עֵקֶד אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם אִישׁ וְלֹא־הִשְׁאִיר
15 אִישׁ מֵהֶם: וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם וַיִּמְצָא
אֶת־יְהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב לִקְרָאתוֹ וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו
הֲיֵשׁ אֶת־לְבָבְךָ יָשָׁר כַּאֲשֶׁר לְבָבִי עִם־לְבָבֶךָ וַיֹּאמֶר
יְהוֹנָדָב יֵשׁ וְיֵשׁ תְּנָה אֶת־יָדֶךָ וַיִּתֵּן יָדוֹ וַיַּעֲלֵהוּ אֵלָיו
16 אֶל־הַמֶּרְכָּבָה: וַיֹּאמֶר לְכָה אִתִּי וּרְאֵה בְקִנְאָתִי לַיהוָה
17 וַיַּרְכִּבוּ אֹתוֹ בְּרִכְבּוֹ: וַיָּבֹא שֹׁמְרוֹן וַיַּךְ אֶת־כָּל
הַנִּשְׁאָרִים לְאַחְאָב בְּשֹׁמְרוֹן עַד־הִשְׁמִדּוֹ כִּדְבַר יְהוָה
18 אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל־אֵלִיָּהוּ: וַיְקַבֵּץ
יֵהוּא אֶת־כָּל־הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַחְאָב עָבַד אֶת־
19 הַבַּעַל מְעָט יֵהוּא יַעַבְדֶנּוּ הַרְבֵּה: וְעַתָּה כָּל־נְבִיאֵי
הַבַּעַל כָּל־עֲבָדָיו וְכָל־כֹּהֲנָיו קִרְאוּ אֵלַי אִישׁ אַל־יִפָּקֵד
כִּי זֶבַח גָּדוֹל לִי לַבַּעַל כֹּל אֲשֶׁר־יִפָּקֵד לֹא יִחְיֶה
וְיֵהוּא עָשָׂה בָעֲקְבָּה לְמַעַן הַאֲבִיד אֶת־עֹבְדֵי הַבָּעַל:
20 וַיֹּאמֶר יֵהוּא קַדְּשׁוּ עֲצָרָה לַבָּעַל וַיִּקְרָאוּ: וַיִּשְׁלַח
21 יֵהוּא בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ כָּל־עֹבְדֵי הַבַּעַל וְלֹא־נִשְׁאַר
אִישׁ אֲשֶׁר לֹא־בָא וַיָּבֹאוּ בֵּית הַבַּעַל וַיִּמָּלֵא בֵּית־
22 הַבַּעַל פֶּה לָפֶה: וַיֹּאמֶר לַאֲשֶׁר עַל־הַמֶּלְתָּחָה הוֹצֵא
23 לְבוּשׁ לְכָל עֹבְדֵי הַבָּעַל וַיּוֹצֵא לָהֶם הַמַּלְבּוּשׁ: וַיָּבֹא
יֵהוּא וְיהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב בֵּית הַבָּעַל וַיֹּאמֶר לְעֹבְדֵי
הַבַּעַל חַפְּשׁוּ וּרְאוּ פֶּן־יֶשׁ־פֹּה עִמָּכֶם מֵעַבְדֵי יְהוָה כִּי
24 אִם־עֹבְדֵי הַבָּעַל לְבַדָּם: וַיָּבֹאוּ לַעֲשׂוֹת זְבָחִים וְעֹלוֹת
וַיְהוּא שָׂם־לוֹ בַּחוּץ שְׁמֹנִים אִישׁ וַיֹּאמֶר הָאִישׁ אֲשֶׁר

ימלט

14 v. כן בסותה. ס"א מֵהֶם אִישׁ וכן ד"א, ד"ב וד"ו: עיין במדבר כ"ו ס"ח. 15 v. בס"א אין כאן פסקא. 15 v. בס"א אֶל־ כתיב. עַל־ קרי. ובס"א עַל־ כתיב וקרי. 16 v. צ"ל וַיִּרְאֵם. כן ת"ע וח"ס.

with the brethren of Ahaziah king of Judah, and said, Who are ye? And they answered, We are the brethren of Ahaziah; and we go down to salute the children of the king and the children of the queen.

14 And he said, Take them alive. And they took them alive, and slew them at the pit of the shearing house, even two and forty men; neither left he any of them.

15 And when he was departed thence, he lighted on Jehonadab the son of Rechab coming to meet him: and he saluted him, and said to him, Is thine heart right, as my heart is with thy heart? And Jehonadab answered, It is. If it be, give me thine hand. And he gave him his hand; and he took him up to him into the chariot.

16 And he said, Come with me, and see my zeal for the LORD. So they made him ride in his chariot.

17 And when he came to Samaria, he slew all that remained unto Ahab in Samaria, till he had destroyed him, according to the saying of the LORD, which he spake to Elijah.

18 And Jehu gathered all the people together, and said unto them, Ahab served Baal a little; but Jehu shall serve him much.

19 Now therefore call unto me all the prophets of Baal, all his servants, and all his priests; let none be wanting: for I have a great sacrifice to do to Baal; whosoever shall be wanting, he shall not live.

20 But Jehu did it in subtilty, to the intent that he might destroy the worshippers of Baal. And

21 Jehu said, Proclaim a solemn assembly for Baal. And they proclaimed it. And Jehu sent through all Israel: and all the worshippers of Baal came, so that there was not a man left that came not. And they came into the house of Baal; and the house of Baal was full from one end

22 to another. And he said unto him that was over the vestry, Bring forth vestments for all the

23 worshippers of Baal. And he brought them forth vestments. And Jehu went, and Jehonadab the son of Rechab, into the house of Baal, and said unto the worshippers of Baal, Search, and look that there be here with you none of the servants of the LORD, but the worshippers of

24 Baal only. And when they went in to offer sacrifices and burnt offerings, Jehu appointed fourscore men without, and said, If any of the men

יִמָּלֵט מִן־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עַל־יְדֵיכֶם נַפְשׁוֹ
תַּחַת נַפְשׁוֹ: וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ | לַעֲשׂוֹת הָעֹלָה וַיֹּאמֶר יֵהוּא 25
לָרָצִים וְלַשָּׁלִשִׁים בֹּאוּ הַכּוּם אִישׁ אַל־יֵצֵא וַיַּכּוּם לְפִי־
חָרֶב וַיַּשְׁלִכוּ הָרָצִים וְהַשָּׁלִשִׁים וַיֵּלְכוּ עַד־עִיר בֵּית־
הַבָּעַל: וַיֹּצִאוּ אֶת־מַצְּבוֹת בֵּית־הַבַּעַל וַיִּשְׂרְפוּהָ: וַיְהִצּוּ 26
אֶת מַצֶּבֶת הַבַּעַל וַיְהִצּוּ אֶת־בֵּית־הַבַּעַל וַיְשַׁמְּהוּ 27
למחראות עַד־הַיּוֹם: וַיַּשְׁמֵד יֵהוּא אֶת־הַבַּעַל מִיִּשְׂרָאֵל: 28
רַק חַטֹּאֵי יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל 29
לֹא־סָר יֵהוּא מֵאַחֲרֵיהֶם עֶגְלֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בֵּית־אֵל
וַאֲשֶׁר בְּדָן:
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יֵהוּא יַעַן אֲשֶׁר־הֵטַבְתָּ לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר 30
בְּעֵינַי כְּכֹל אֲשֶׁר בִּלְבָבִי עָשִׂיתָ לְבֵית אַחְאָב בְּנֵי
רִבֹּעִים יֵשְׁבוּ לְךָ עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל: וְיֵהוּא לֹא שָׁמַר 31
לָלֶכֶת בְּתוֹרַת־יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־לִבּוֹ לֹא
סָר מֵעַל חַטֹּאוֹת יָרָבְעָם אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל:
בַּיָּמִים הָהֵם הֵחֵל יְהוָה לְקַצּוֹת 32
בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּם חֲזָאֵל בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל: מִן־הַיַּרְדֵּן 33
מִזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ אֵת כָּל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד הַגָּדִי וְהָרְאוּבֵנִי
וְהַמְנַשִּׁי מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר עַל־נַחַל אַרְנֹן וְהַגִּלְעָד וְהַבָּשָׁן:
וְיֶתֶר דִּבְרֵי יֵהוּא וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְכָל־גְּבוּרָתוֹ הֲלוֹא 34
הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל:
וַיִּשְׁכַּב יֵהוּא עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּמְלֹךְ 35
יְהוֹאָחָז בְּנוֹ תַּחְתָּיו: וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ יֵהוּא עַל 36
ישראל

24 v. ס״א וְיָרָם חסר וכן ד״א, ר״כ וד״ו. 26 v. ס״א מַצֵּבֶת וכן תר׳, ת״ע, ת״ם וח״ה, וס״א מַצֵּבָה חסר וכן ד״א, ר״כ וד״ו. 27 v. לְמַחֲרָאוֹת כתיב, לְמוֹצָאוֹת קרי, בס״א לְמוֹצָאוֹת כתיב וקרי וכן ר״כ. 27 v. ס״א חִיּוּם הָוָה וכן תר׳, ת״ע, ת״ם וח״ר. 29 v. סביר בָּתֵּיהֶם, בס״א בָּתֶּיהָ כתיב וקרי וכן ר״כ. 29 v. כן לסעדיאנו, לסרטחאי בַּיְתְאֵל חדא מלח. 30 v. סביר גָּבֹל. 31 v. כן למעדיאנו, למרנחאי מָגֵל, בס״א מְגֵל כתיב וקרי. 31 v. למעדיאנו חַמְּאוֹת כתיב חַמְּאוֹת קרי, למדנחאי חַמְּאוֹת כתיב וקרי. 33 v. בס״א אין כאן פסקא. 33 v. כן ב״ב ב״א אֲשֶׁר בסקא ובלא נגינה.

whom I have brought into your hands escape, he that letteth him go, his life shall be for the life of him.

25 And it came to pass, as soon as he had made an end of offering the burnt offering, that Jehu said to the guard and to the captains, Go in, and slay them; let none come forth. And they smote them with the edge of the sword; and the guard and the captains cast them out, and went to the city of the house of Baal.

26 And they brought forth the images out of the house of Baal, and burned them.

27 And they brake down the image of Baal, and brake down the house of Baal, and made it a draught house unto this day.

28 Thus Jehu destroyed Baal out of Israel.

29 Howbeit from the sins of Jeroboam the son of Nebat, who made Israel to sin, Jehu departed not from after them, to wit, the golden calves that were in Beth-el, and that were in Dan.

30 And the LORD said unto Jehu, Because thou hast done well in executing that which is right in mine eyes, and hast done unto the house of Ahab according to all that was in mine heart, thy children of the fourth generation shall sit on the throne of Israel.

31 But Jehu took no heed to walk in the law of the LORD God of Israel with all his heart: for he departed not from the sins of Jeroboam, which made Israel to sin.

32 In those days the LORD began to cut Israel short: and Hazael smote them in all the coasts of
33 Israel; From Jordan eastward, all the land of Gilead, the Gadites, and the Reubenites, and
34 the Manassites, from Aroer, which is by the river Arnon, even Gilead and Bashan. Now the rest of the acts of Jehu, and all that he did, and all his might, are they not written in the book
35 of the chronicles of the kings of Israel? And Jehu slept with his fathers: and they buried
36 him in Samaria. And Jehoahaz his son reigned in his stead. And the time that Jehu reigned over

ישְׂרָאֵל עֶשְׂרִים־וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה בְּשֹׁמְרוֹן׃

יא וַעֲתַלְיָהוּ אֵם אֲחַזְיָהוּ וַתֵּרֶא כִּי מֵת בְּנָהּ וַתָּקָם
2 וַתְּאַבֵּד אֶת כָּל־זֶרַע הַמַּמְלָכָה׃ וַתִּקַּח יְהוֹשֶׁבַע בַּת־
הַמֶּלֶךְ־יוֹרָם אֲחוֹת אֲחַזְיָהוּ אֶת־יוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָהוּ וַתִּגְנֹב
אֹתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ הַמּוּמָתִים אֹתוֹ וְאֶת־מֵינְקָתוֹ בַּחֲדַר
3 הַמִּטּוֹת וַיַּסְתִּרוּ אֹתוֹ מִפְּנֵי עֲתַלְיָהוּ וְלֹא הוּמָת׃ וַיְהִי
אִתָּהּ בֵּית יְהוָה מִתְחַבֵּא שֵׁשׁ שָׁנִים וַעֲתַלְיָה מֹלֶכֶת
4 עַל־הָאָרֶץ׃ וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית שָׁלַח
יְהוֹיָדָע וַיִּקַּח | אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת לַכָּרִי וְלָרָצִים וַיָּבֵא
אֹתָם אֵלָיו בֵּית יְהוָה וַיִּכְרֹת לָהֶם בְּרִית וַיַּשְׁבַּע אוֹתָם
5 בְּבֵית יְהוָה וַיַּרְא אוֹתָם אֶת־בֶּן־הַמֶּלֶךְ׃ וַיְצַו לֵאמֹר
זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן הַשְּׁלִשִׁית מִכֶּם בָּאֵי הַשַּׁבָּת
6 וְשֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ וְהַשְּׁלִשִׁית בְּשַׁעַר סוּר
וְהַשְּׁלִשִׁית בְּשַׁעַר אַחַר הָרָצִים וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמֶרֶת
7 הַבַּיִת מִסָּח׃ וּשְׁתֵּי הַיְדוֹת כָּכֶם כָּל יֹצְאֵי הַשַּׁבָּת
8 וְשֹׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת בֵּית־יְהוָה אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ וְהִקַּפְתֶּם
עַל־הַמֶּלֶךְ סָבִיב אִישׁ וְכֵלָיו בְּיָדוֹ וְהַבָּא אֶל־הַשְּׂדֵרוֹת
9 יוּמָת וִהְיוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּצֵאתוֹ וּבְבֹאוֹ׃ וַיַּעֲשׂוּ שָׂרֵי
הַמֵּאוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיִּקְחוּ אִישׁ אֶת־
אֲנָשָׁיו בָּאֵי הַשַּׁבָּת עִם יֹצְאֵי הַשַּׁבָּת וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוֹיָדָע
10 הַכֹּהֵן׃ וַיִּתֵּן הַכֹּהֵן לְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת אֶת־הַחֲנִית וְאֶת־
11 הַשְּׁלָטִים אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִד אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה׃ וַיַּעַמְדוּ
הָרָצִים אִישׁ וְכֵלָיו בְּיָדוֹ מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית עַד־כֶּתֶף
הַבַּיִת הַשְּׂמָאלִית לַמִּזְבֵּחַ וְלַבַּיִת עַל־הַמֶּלֶךְ סָבִיב׃

ויוצא

יא. 1 v. וְהִיא כתיב, וְאֵהָה קרי, בס"א וְאֵהָה כתיב וקרי וכן ר"א, ד"ב, ר"ג ור"ו. 2 v. הַשְּׁכוּתִים או הַשְּׁסוּתִים כתיב, הַשּׁוֹקְתִים קרי, בס"א תַּשּׁוּקְתִים כתיב וקרי וכן ר"א ור"ב. 2 v. ס"א מֵנִקָתוֹ חסר וכן דס"ו, וגם"א מֵנִיקָתוֹ וכן ר"א ור"ב. 2 v צ"ל וַתַּסְתִּירֵהוּ כן ת"ע, ח"ס ותר': עיין ר"ה ב, כ"ב י"א. 4, 9, 10 v. הַמֵּאוֹת כתיב, הַמֵּאוֹת קרי. 5 v. ס"א הַשְּׁלִישִׁית סלא וכן ר"א, ד"ב, ר"ו ודס"ו. 6 v. ס"א וְהַשְּׁלִשִׁית סלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ו ודס"ו. 10 v. כן ב"א, ב"נ אֶת בלא נעיא. 10 v צ"ל הַחֲנִיתוֹת = הַחֲנִיתִים או חֲנִיתוֹת כן ת"ע, ח"ס ותר': עיין ר"ה ב, כ"ב ס'.

Israel in Samaria was twenty and eight years.

11 And when Athaliah the mother of Ahaziah saw that her son was dead, she arose and destroyed all the seed royal.

2 But Jehosheba, the daughter of king Joram, sister of Ahaziah, took Joash the son of Ahaziah, and stole him from among the king's sons which were slain; and they hid him, even him and his nurse, in the bedchamber from Athaliah, so that he was not slain.

3 And he was with her hid in the house of the LORD six years. And Athaliah did reign over the land.

4 And the seventh year Jehoiada sent and fetched the rulers over hundreds, with the captains and the guard, and brought them to him into the house of the LORD, and made a covenant with them, and took an oath of them in the house of the LORD, and shewed them the king's son.

5 And he commanded them, saying, This is the thing that ye shall do; A third part of you that enter in on the sabbath shall even be keepers of the watch of the king's house;

6 And a third part shall be at the gate of Sur; and a third part at the gate behind the guard: so shall ye keep the watch of the house, that it be not broken down.

7 And two parts of all you that go forth on the sabbath, even they shall keep the watch of the house of the LORD about the king.

8 And ye shall compass the king round about, every man with his weapons in his hand: and he that cometh within the ranges, let him be slain: and be ye with the king as he goeth out and as he cometh in.

9 And the captains over the hundreds did according to all things that Jehoiada the priest commanded: and they took every man his men that were to come in on the sabbath, with them that should go out on the sabbath, and came to Jehoiada the priest.

10 And to the captains over hundreds did the priest give king David's spears and shields, that were in the temple of the LORD.

11 And the guard stood, every man with his weapons in his hand, round about the king, from the right corner of the temple to the left corner of the temple, along by the altar and the temple.

מלכים ב

12 And he brought forth the king's son, and put the crown upon him, and gave him the testimony; and they made him king, and anointed him; and they clapped their hands, and said, God save the king.

12 וַיֹּצֵא אֶת־בֶּן־הַמֶּלֶךְ וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הַנֵּזֶר וְאֶת־הָעֵדוּת
וַיַּמְלִכוּ אֹתוֹ וַיִּמְשָׁחֻהוּ וַיַּכּוּ־כָף וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ׃

13 And when Athaliah heard the noise of the guard and of the people, she came to the people into the temple of the LORD.

13 וַתִּשְׁמַע עֲתַלְיָה אֶת־קוֹל הָרָצִין הָעָם

14 And when she looked, behold, the king stood by a pillar, as the manner was, and the princes and the trumpeters by the king, and all the people of the land rejoiced, and blew with trumpets: and Athaliah rent her clothes, and cried, Treason, Treason.

14 וַתָּבֹא אֶל־הָעָם בֵּית יְהוָה׃ וַתַּרְא וְהִנֵּה הַמֶּלֶךְ עֹמֵד
עַל־הָעַמֻּד כַּמִּשְׁפָּט וְהַשָּׂרִים וְהַחֲצֹצְרוֹת אֶל־הַמֶּלֶךְ
וְכָל־עַם הָאָרֶץ שָׂמֵחַ וְתֹקֵעַ בַּחֲצֹצְרוֹת וַתִּקְרַע עֲתַלְיָה

15 But Jehoiada the priest commanded the captains of the hundreds, the officers of the host, and said unto them, Have her forth without the ranges: and him that followeth her kill with the sword. For the priest had said, Let her not be slain in the house of the LORD.

15 אֶת־בְּגָדֶיהָ וַתִּקְרָא קֶשֶׁר קָשֶׁר׃ וַיְצַו יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת־
שָׂרֵי הַמֵּאוֹת | פְּקִדֵי הַחָיִל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הוֹצִיאוּ אֹתָהּ
אֶל־מִבֵּית לַשְּׂדֵרוֹת וְהַבָּא אַחֲרֶיהָ הָמֵת בֶּחָרֶב כִּי

16 And they laid hands on her; and she went by the way by the which the horses came into the king's house: and there was she slain.

16 אָמַר הַכֹּהֵן אַל־תּוּמַת בֵּית יְהוָה׃ וַיָּשִׂמוּ לָהּ יָדַיִם
וַתָּבוֹא דֶּרֶךְ־מָבוֹא הַסּוּסִים בֵּית הַמֶּלֶךְ וַתּוּמַת שָׁם׃

17 And Jehoiada made a covenant between the LORD and the king and the people, that they should be the LORD'S people; between the king also and the people.

17 וַיִּכְרֹת יְהוֹיָדָע אֶת־הַבְּרִית בֵּין יְהוָה
וּבֵין הַמֶּלֶךְ וּבֵין הָעָם לִהְיוֹת לְעָם לַיהוָה וּבֵין הַמֶּלֶךְ

18 And all the people of the land went into the house of Baal, and brake it down; his altars and his images brake they in pieces thoroughly, and slew Mattan the priest of Baal before the altars. And the priest

18 וּבֵין הָעָם׃ וַיָּבֹאוּ כָל־עַם הָאָרֶץ בֵּית־הַבַּעַל וַיִּתְּצֻהוּ
אֶת־מִזְבְּחֹתָיו וְאֶת־צְלָמָיו שִׁבְּרוּ הֵיטֵב וְאֶת מַתָּן כֹּהֵן
הַבַּעַל הָרְגוּ לִפְנֵי הַמִּזְבְּחוֹת וַיָּשֶׂם הַכֹּהֵן פְּקֻדֹּת עַל

19 appointed officers over the house of the LORD. And he took the rulers over hundreds, and the captains, and the guard, and all the people of the land; and they brought down the king from the house of the LORD, and came by the way of the gate of the guard to the king's

19 בֵּית יְהוָה׃ וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת וְאֶת־הַכְּרִי וְאֶת־
הָרָצִים וְאֶת | כָּל־עַם הָאָרֶץ וַיּוֹרִידוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ מִבֵּית
יְהוָה וַיָּבֹאוּ דֶּרֶךְ־שַׁעַר הָרָצִים בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיֵּשֶׁב עַל

20 house. And he sat on the throne of the kings. And all the people of the land rejoiced, and

20 כִּסֵּא הַמְּלָכִים׃ וַיִּשְׂמַח כָּל־עַם־הָאָרֶץ וְהָעִיר שָׁקְטָה
וְאֶת־עֲתַלְיָהוּ הֵמִיתוּ בַּחֶרֶב בֵּית מְלָךְ׃

21 the city was in quiet: and they slew Athaliah with the sword beside the king's house. Seven years old was Jehoash when he began to reign.

יב בֶּן־שֶׁבַע שָׁנִים יְהוֹאָשׁ בְּמָלְכוֹ׃ בִּשְׁנַת־שֶׁבַע לְיֵהוּא
2 מָלַךְ יְהוֹאָשׁ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ
3 צִבְיָה מִבְּאֵר שָׁבַע׃ וַיַּעַשׂ יְהוֹאָשׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה ס כֹּל־

12 v. בס״א וַיַּכְּשָׁחוּ כתיב, וַיִּמְשָׁחוּהוּ קרי. 13 v. ס״א הָרָצִים וכן ר״א, ת״ב: עיין פסוק י״א וד״ה ב׳ כ״ג י״ב. 14 v. ס״א וַתֹּאמֶר וכן ד״א, ד״ב, ד״נ וד״ו: עיין ד״ה ב׳ כ״ג י״ג. 15 v. הַמְּאוֹת כתיב, הַמֵּאוֹת קרי. 17 v. הספרה לפרשת שקלים. כן ב״א, ב״נ אֶת־ כלא נעויא. 18 v. מִזְבְּחֹתָיו כתיב, מִזְבְּחֹתָיו קרי. 20 v. ס״א אֶרֶץ כתיב, הָאָרֶץ קרי. 20 v. הַמֶּלֶךְ כתיב, הַפֶּלֶךְ קרי, כס״א הַמֶּלֶךְ כתיב וקרי וכן ד״א וד״ב. יב. 1 v. בס״א אין כאן ספקא. 2 v. בס״א יש כאן ספקא. 2 v. בס״א וְאָשׁ ונסמר עליו ל׳ חסר.

12 In the seventh year of Jehu Jehoash began to reign; and forty years reigned he in Jerusalem.
2 And his mother's name was Zibiah of Beer-sheba. And Jehoash did that which was right in the sight of the LORD

כָּל־יָמָיו אֲשֶׁר הוֹרָהוּ יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן׃ רַק הַבָּמוֹת 4
לֹא־סָרוּ עוֹד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת׃ וַיֹּאמֶר 5
יְהוֹאָשׁ אֶל־הַכֹּהֲנִים כֹּל כֶּסֶף הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר־יוּבָא
בֵּית־יְהוָה כֶּסֶף עֹבֵר אִישׁ כֶּסֶף נַפְשׁוֹת עֶרְכּוֹ כֹּל־
כֶּסֶף אֲשֶׁר יַעֲלֶה עַל לֵב־אִישׁ לְהָבִיא בֵּית יְהוָה׃
יִקְחוּ לָהֶם הַכֹּהֲנִים אִישׁ מֵאֵת מַכָּרוֹ וְהֵם יְחַזְּקוּ אֶת־ 6
בֶּדֶק הַבַּיִת לְכֹל אֲשֶׁר־יִמָּצֵא שָׁם בֶּדֶק׃
וַיְהִי בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה לַמֶּלֶךְ יְהוֹאָשׁ 7
לֹא־חִזְּקוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־בֶּדֶק הַבָּיִת׃ וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ 8
יְהוֹאָשׁ לִיהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וְלַכֹּהֲנִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מַדּוּעַ
אֵינְכֶם מְחַזְּקִים אֶת־בֶּדֶק הַבַּיִת וְעַתָּה אַל־תִּקְחוּ־כֶסֶף
מֵאֵת מַכָּרֵיכֶם כִּי־לְבֶדֶק הַבַּיִת תִּתְּנוּהוּ׃ וַיֹּאתוּ הַכֹּהֲנִים 9
לְבִלְתִּי קַחַת־כֶּסֶף מֵאֵת הָעָם וּלְבִלְתִּי חַזֵּק אֶת־בֶּדֶק
הַבָּיִת׃ וַיִּקַּח יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֲרוֹן אֶחָד וַיִּקֹּב חֹר בְּדַלְתּוֹ 10
וַיִּתֵּן אֹתוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ בִּימִין בְּבוֹא־אִישׁ בֵּית יְהוָה
וְנָתְנוּ־שָׁמָּה הַכ�ֹּהֲנִים שֹׁמְרֵי הַסַּף אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא
בֵּית־יְהוָה׃ וַיְהִי כִּרְאוֹתָם כִּי־רַב הַכֶּסֶף בָּאָרוֹן וַיַּעַל 11
סֹפֵר הַמֶּלֶךְ וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיִּצְרְרוּ וַיִּמְנוּ אֶת־הַכֶּסֶף
הַנִּמְצָא בֵּית־יְהוָה׃ וַיִּתְּנוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַמְתֻכָּן עַל־יְדֵי עֹשֵׂי 12
הַמְּלָאכָה הַפְּקֻדִים בֵּית יְהוָה וַיּוֹצִיאֻהוּ לְחֹרְשֵׁי הָעֵץ
וְלַבֹּנִים הָעֹשִׂים בֵּית יְהוָה׃ וְלַגֹּדְרִים וְלַחֹצְבֵי הָאֶבֶן 13
וְלִקְנוֹת עֵצִים וְאַבְנֵי מַחְצֵב לְחַזֵּק אֶת־בֶּדֶק בֵּית־יְהוָה
וּלְכָל אֲשֶׁר־יֵצֵא עַל־הַבַּיִת לְחָזְקָה׃ אַךְ לֹא יֵעָשֶׂה 14
בֵּית יְהוָה סִפּוֹת כֶּסֶף מְזַמְּרוֹת מִזְרָקוֹת חֲצֹצְרוֹת כָּל־כְּלִי
זָהָב וּכְלִי־כֶסֶף מִן־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית־יְהוָה׃ כִּי 15
לעשי

v. 5 ס״א הַקְּדָשִׁים. v. 5 ס״א אשר וכן ר״כ, ר״ג וד״י. v. 10 בְּיָמִין או בְּיָמִין כתיב, סְמִיכִין קרי. v. 12 יַד כתיב, יְדֵי קרי, בס״א יְדֵי כתיב וקרי וכן ר״א, ד״ב, ד״א, חר׳ וח״ע. v. 13 הַמְּסֻקָּדִים כתיב, הַמְּסֻקָּרִים קרי, בס״א הַמְּסֻקָּרִים כתיב וקרי וכן ר״א, ד״ב וד״א: עיין לקמן כ״ב ח׳. v. 14 סביר כְּלֵי . . . וכְלֵי כתיב וקרי וכן ד״ב.

all his days wherein Jehoiada the priest instructed him.

3 But the high places were not taken away: the people still sacrificed and burnt incense in the high places.

4 And Jehoash said to the priests, All the money of the dedicated things that is brought into the house of the LORD, even the money of every one that passeth the account, the money that every man is set at, and all the money that cometh into any man's heart to bring into the house of the LORD,

5 Let the priests take it to them, every man of his acquaintance: and let them repair the breaches of the house, wheresoever any breach shall be found.

6 But it was so, that in the three and twentieth year of king Jehoash the priests had not repaired the breaches of the house.

7 Then king Jehoash called for Jehoiada the priest, and the other priests, and said unto them, Why repair ye not the breaches of the house? now therefore receive no more money of your acquaintance, but deliver it for the breaches of the house.

8 And the priests consented to receive no more money of the people, neither to repair the breaches of the house.

9 But Jehoiada the priest took a chest, and bored a hole in the lid of it, and set it beside the altar, on the right side as one cometh into the house of the LORD: and the priests that kept the door put therein all the money that was

10 brought into the house of the LORD. And it was so, when they saw that there was much money in the chest, that the king's scribe and the high priest came up, and they put up in

11 bags, and told the money that was found in the house of the LORD. And they gave the money, being told, into the hands of them that did the work, that had the oversight of the house of the LORD: and they laid it out to the carpenters and builders, that wrought upon the

12 house of the LORD, And to masons, and hewers of stone, and to buy timber and hewed stone to repair the breaches of the house of the LORD, and for all that was laid out for the

13 house to repair it. Howbeit there were not made for the house of the LORD bowls of silver, snuffers, basons, trumpets, any vessels of gold, or vessels of silver, of the money that was

14 brought into the house of the LORD: But

they gave that to the workmen, and repaired therewith the house of the LORD.

15 Moreover they reckoned not with the men, into whose hand they delivered the money to be bestowed on workmen: for they dealt faithfully.

16 The trespass money and sin money was not brought into the house of the LORD: it was the priests'.

17 Then Hazael king of Syria went up, and fought against Gath, and took it: and Hazael set his face to go up to Jerusalem.

18 And Jehoash king of Judah took all the hallowed things that Jehoshaphat, and Jehoram, and Ahaziah, his fathers, kings of Judah, had dedicated, and his own hallowed things, and all the gold that was found in the treasures of the house of the LORD, and in the king's house, and sent it to Hazael king of Syria: and he went away from Jerusalem.

19 And the rest of the acts of Joash, and all that he did, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Judah?

20 And his servants arose, and made a conspiracy, and slew Joash in the house of Millo, which goeth down to Silla.

21 For Jozachar the son of Shimeath, and Jehozabad the son of Shomer, his servants, smote him, and he died; and they buried him with his fathers in the city of David: and Amaziah his son reigned in his stead.

16 לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה יִתְּנֻהוּ וְחִזְּקוּ־בוֹ אֶת־בֵּית יְהוָה: וְלֹא
יְחֻשְׁבוּ אֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יִתְּנוּ אֶת־הַכֶּסֶף עַל־יָדָם
17 לָתֵת לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה כִּי בֶאֱמוּנָה הֵם עֹשִׂים: כֶּסֶף
אָשָׁם וְכֶסֶף חַטָּאוֹת לֹא יוּבָא בֵּית יְהוָה לַכֹּהֲנִים יִהְיוּ:
18 אָז יַעֲלֶה חֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַיִּלָּחֶם
עַל־גַּת וַיִּלְכְּדָהּ וַיָּשֶׂם חֲזָאֵל פָּנָיו לַעֲלוֹת עַל־יְרוּשָׁלִָם:
19 וַיִּקַּח יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶת כָּל־הַקָּדָשִׁים אֲשֶׁר
הִקְדִּישׁוּ יְהוֹשָׁפָט וִיהוֹרָם וַאֲחַזְיָהוּ אֲבֹתָיו מַלְכֵי יְהוּדָה
וְאֶת־קָדָשָׁיו וְאֶת כָּל־הַזָּהָב הַנִּמְצָא בְּאֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה
וּבֵית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח לַחֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַיַּעַל מֵעַל
20 יְרוּשָׁלִָם: וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹאָשׁ וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלוֹא־הֵם
21 כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה: וַיָּקֻמוּ
עֲבָדָיו וַיִּקְשְׁרוּ־קֶשֶׁר וַיַּכּוּ אֶת־יוֹאָשׁ בֵּית מִלֹּא הַיֹּרֵד
22 סִלָּא: וְיוֹזָכָר בֶּן־שִׁמְעָת וִיהוֹזָבָד בֶּן־שֹׁמֵר | עֲבָדָיו הִכֻּהוּ
וַיָּמָת וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ אֲמַצְיָה
יג בְּנוֹ תַּחְתָּיו: בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ
שָׁנָה לְיוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ יְהוֹאָחָז בֶּן
2 יֵהוּא עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן שֶׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה: וַיַּעַשׂ
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ אַחַר חַטֹּאת יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט
3 אֲשֶׁר־הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא־סָר מִמֶּנָּה: וַיִּחַר־אַף
יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵם בְּיַד | חֲזָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם וּבְיַד בֶּן־
4 הֲדַד בֶּן־חֲזָאֵל כָּל־הַיָּמִים: וַיְחַל יְהוֹאָחָז אֶת־פְּנֵי יְהוָה
וַיִּשְׁמַע אֵלָיו יְהוָה כִּי רָאָה אֶת־לַחַץ יִשְׂרָאֵל כִּי־לְחָצָם
5 אֲרַם מֶלֶךְ אֲרָם: וַיִּתֶּן יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעַ וַיֵּצְאוּ
מִתַּחַת יַד־אֲרָם וַיֵּשְׁבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאָהֳלֵיהֶם כִּתְמוֹל
שִׁלְשׁוֹם

17 v. ס״א יְהִיה אוּ הָיָה וכן ת״ע, ת״ם ות״ר. 19 v. כן ב״א, ב״נ גֶּלֶד בגעיא. 22 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״א, ר״ב, ר״ן, ר״ם, ר״ב ודיו״ד: עיין ד״ה ב, כ״ד כ״ו, ס״א ויזכר וכן ר״ג, ר״ן, דו״א ודס״ו. 22 v. כן קמץ ברוב ספרים כ״י, ר״ן, ר״ם, דו״ב, דו״ד ודס״ו, ס״א שִׁמְעַת פתח וכן ד״ב, ר״ג, ר״ן ודו״א. 2 v. כן ב״א, ב״נ לֹא שופר ובלא מקף. 5 v. ס״א מִתַּחַל חסר וכן ד״א, ר״ב ודו״ן.

3 In the three and twentieth year of Joash the son of Ahaziah king of Judah Jehoahaz the son of
2 Jehu began to reign over Israel in Samaria, and reigned seventeen years. And he did that
which was evil in the sight of the LORD, and followed the sins of Jeroboam the son of Nebat,
3 which made Israel to sin; he departed not therefrom. And the anger of the LORD was kindled against Israel, and he delivered them into the hand of Hazael king of Syria, and into the
4 hand of Ben-hadad the son of Hazael, all their days. And Jehoahaz besought the LORD,
and the LORD hearkened unto him: for he saw the oppression of Israel, because the king of
5 Syria oppressed them. (And the LORD gave Israel a saviour, so that they went out from under the hand of the Syrians: and the children of Israel dwelt in their tents, as beforetime.

6 שׁלשׁום׃ אך לא־סרו מחטאות בית־ירבעם אשר החטי
את־ישׂראל בה הלך וגם האשרה עמדה בשׁמרון׃
7 כי לא השׁאירליהואחז עם כי אם־חמשׁים פרשׁים
ועשׂרה רכב ועשׂרת אלפים רגלי כי אבדם מלך
8 ארם וישׂמם כעפר לדישׁ׃ ויתר דברי יהואחז וכל
אשׁר עשׂה וגבורתו הלוא־הם כתובים על־ספר דברי
9 הימים למלכי ישׂראל׃ וישׁכב יהואחז עם־אבתיו
ויקברהו בשׁמרון וימלך יואשׁ בנו תחתיו׃
10 בשׁנת שׁלשׁים ושׁבע שׁנה ליואשׁ מלך יהודה
מלך יהואשׁ בן־יהואחז על־ישׂראל בשׁמרון שׁש
11 עשׂרה שׁנה׃ ויעשׂה הרע בעיני יהוה לא סר מכל
חטאות ירבעם בן־נבט אשׁר־החטיא את־ישׂראל בה
12 הלך׃ ויתר דברי יואשׁ וכל־אשׁר עשׂה וגבורתו אשׁר
נלחם עם־אמציה מלך־יהודה הלא־הם כתובים על
13 ספר דברי הימים למלכי ישׂראל׃ וישׁכב יואשׁ עם־
אבתיו וירבעם ישׁב על־כסאו ויקבר יואשׁ בשׁמרון עם
14 מלכי ישׂראל׃ ואלישׁע חלה את־
חליו אשׁר ימות בו וירד אליו יואשׁ מלך־ישׂראל
ויבך על־פניו ויאמר אבי אבי רכב ישׂראל ופרשׁיו׃
15 ויאמר לו אלישׁע קח קשׁת וחצים ויקח אליו קשׁת
16 וחצים׃ ויאמר ׀ למלך ישׂראל הרכב ידך על־הקשׁת
17 וירכב ידו וישׂם אלישׁע ידיו על־ידי המלך׃ ויאמר
פתח החלון קדמה ויפתח ויאמר אלישׁע ירה ויורה
ויאמר חץ־תשׁועה ליהוה וחץ תשׁועה בארם והכית
18 את־ארם באפק עד־כלה׃ ויאמר קח החצים ויקח

ויאמר

ו ס״א שׁלשׁם חסר הכן ר״א, ר״ב ור״נ. 6 v. ס״א מחטאות ירבעם בלא מלת בית־ וכן תר׳ ות״ם. 6 v. החטיא קרי. בס״א החטיא כתיב וקרי הכן ר״א ור״ב. 6 v. צ״ל חלגו בן תר׳, תע״ז ות״ר. 11 v. פליג׳ מכל־. 11 v. בס״א החמי כתיב, החטיא קרי. 11 v. ס״א עם הכן תר׳, תע״ז, ת״ם ות״ר. 13 v. ס״א עם־אמציה מלך הכן ר״ב ור״נ. 17 v. כן ב״א, ב״נ חץ בנעיא.

6 Nevertheless they departed not from the sins of the house of Jeroboam, who made Israel sin, but walked therein: and there remained the grove also in Samaria.)
7 Neither did he leave of the people to Jehoahaz but fifty horsemen, and ten chariots, and ten thousand footmen; for the king of Syria had destroyed them, and had made them like the dust by threshing.
8 Now the rest of the acts of Jehoahaz, and all that he did, and his might, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Israel?
9 And Jehoahaz slept with his fathers; and they buried him in Samaria: and Joash his son reigned in his stead.
10 In the thirty and seventh year of Joash king of Judah began Jehoash the son of Jehoahaz to reign over Israel in Samaria, and reigned sixteen years.
11 And he did that which was evil in the sight of the LORD; he departed not from all the sins of Jeroboam the son of Nebat, who made Israel sin: but he walked therein.
12 And the rest of the acts of Joash, and all that he did, and his might wherewith he fought against Amaziah king of Judah, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Israel?
13 And Joash slept with his fathers; and Jeroboam sat upon his throne: and Joash was buried in Samaria with
14 the kings of Israel. Now Elisha was fallen sick of his sickness whereof he died. And Joash the king of Israel came down unto him, and wept over his face, and said, O my father, my fa-
15 ther, the chariot of Israel, and the horsemen thereof. And Elisha said unto him, Take bow
16 and arrows. And he took unto him bow and arrows. And he said to the king of Israel, Put thine hand upon the bow. And he put his hand upon it: and Elisha put his hands upon the
17 king's hands. And he said, Open the window eastward. And he opened it. Then Elisha said, Shoot. And he shot. And he said, The arrow of the LORD'S deliverance, and the arrow of deliverance from Syria: for thou shalt smite the Syrians in Aphek, till thou have consumed
18 them. And he said, Take the arrows. And he took them.

וַיֹּאמֶר ׀ לְמֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הַךְ־אַרְצָה וַיַּךְ שָׁלֹשׁ־פְּעָמִים
19 וַיַּעֲמֹד׃ וַיִּקְצֹף עָלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לְהַכּוֹת
חָמֵשׁ אוֹ־שֵׁשׁ פְּעָמִים אָז הִכִּיתָ אֶת־אֲרָם עַד־כַּלֹּתָה
וְעַתָּה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים תַּכֶּה אֶת־אֲרָם׃
20 וַיָּמָת אֱלִישָׁע וַיִּקְבְּרֻהוּ וּגְדוּדֵי מוֹאָב יָבְאוּ בָאָרֶץ
21 בָּא שָׁנָה׃ וַיְהִי הֵם ׀ קֹבְרִים אִישׁ וְהִנֵּה רָאוּ אֶת־הַגְּדוּד
וַיַּשְׁלִכוּ אֶת־הָאִישׁ בְּקֶבֶר אֱלִישָׁע וַיֵּלֶךְ וַיִּגַּע הָאִישׁ
בְּעַצְמוֹת אֱלִישָׁע וַיִּחִי וַיָּקָם עַל־רַגְלָיו׃
22 וַחֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם לָחַץ אֶת־יִשְׂרָאֵל כָּל יְמֵי יְהוֹאָחָז׃
23 וַיָּחֶן יְהוָה אֹתָם וַיְרַחֵם וַיִּפֶן אֲלֵיהֶם לְמַעַן בְּרִיתוֹ ס
אֶת־אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב וְלֹא אָבָה הַשְׁחִיתָם וְלֹא־
24 הִשְׁלִיכָם מֵעַל־פָּנָיו עַד־עָתָּה׃ וַיָּמָת חֲזָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם
25 וַיִּמְלֹךְ בֶּן־הֲדַד בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וַיָּשָׁב יְהוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז
וַיִּקַּח אֶת־הֶעָרִים מִיַּד בֶּן־הֲדַד בֶּן־חֲזָאֵל אֲשֶׁר לָקַח
מִיַּד יְהוֹאָחָז אָבִיו בַּמִּלְחָמָה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים הִכָּהוּ יוֹאָשׁ
יד וַיָּשֶׁב אֶת־עָרֵי יִשְׂרָאֵל׃ בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם
לְיוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ אֲמַצְיָהוּ בֶּן־יוֹאָשׁ
2 מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְּמָלְכוֹ
וְעֶשְׂרִים וְתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ יְהוֹעַדִּין
3 מִן־יְרוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא כְּדָוִד
4 אָבִיו כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה יוֹאָשׁ אָבִיו עָשָׂה׃ רַק הַבָּמוֹת
5 לֹא־סָרוּ עוֹד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת׃ וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר חָזְקָה הַמַּמְלָכָה בְּיָדוֹ וַיַּךְ אֶת־עֲבָדָיו הַמַּכִּים
6 אֶת־הַמֶּלֶךְ אָבִיו׃ וְאֶת־בְּנֵי הַמַּכִּים לֹא הֵמִית כַּכָּתוּב
בְּסֵפֶר תּוֹרַת־מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר לֹא־יוּמְתוּ
אָבוֹת עַל־בָּנִים וּבָנִים לֹא־יוּמְתוּ עַל־אָבוֹת כִּי ׀ אִם־
אִישׁ

18 ס׳א ויאמר למלך ישראל הך וכן ר״ג, רי״ב והם״ו. 20 ס״א בס״א אין כאן פסקא.
21 ס׳ סכוי ויהיו. יד, 1 ס״א יהואחז וכן ר״א, ר״ב, ר״ו, תר״ ות״ס. 3 ס״א יהועדין כתיב
יהועדן קרי. 6 ס״א נ׳ איש בלא מלת אשר וכן ר״ו ות״ם בס״א נמסר עליו כתיב ולא קרי.

And he said unto the king of Israel, Smite upon the ground. And he smote thrice, and stayed.

19 And the man of God was wroth with him, and said, Thou shouldest have smitten five or six times; then hadst thou smitten Syria till thou hadst consumed it: whereas now thou shalt smite Syria but thrice.

20 And Elisha died, and they buried him. And the bands of the Moabites invaded the land at the coming in of the year.

21 And it came to pass, as they were burying a man, that, behold, they spied a band of men; and they cast the man into the sepulchre of Elisha: and when the man was let down, and touched the bones of Elisha, he revived, and stood up on his feet.

22 But Hazael king of Syria oppressed Israel all the days of Jehoahaz.

23 And the LORD was gracious unto them, and had compassion on them, and had respect unto them, because of his covenant with Abraham, Isaac, and Jacob, and would not destroy them, neither cast he them from his presence as yet.

24 So Hazael king of Syria died; and Ben-hadad his son reigned in his stead.

25 And Jehoash the son of Jehoahaz took again out of the hand of Ben-hadad the son of Hazael the cities, which he had taken out of the hand of Jehoahaz his father by war. Three times did Joash beat him, and recovered the cities of Israel.

14 In the second year of Joash son of Jehoahaz king of Israel reigned Amaziah the son of Joash
2 king of Judah. He was twenty and five years old when he began to reign, and reigned twen-
3 ty and nine years in Jerusalem. And his mother's name was Jehoaddan of Jerusalem. And
he did that which was right in the sight of the LORD, yet not like David his father: he did ac-
4 cording to all things as Joash his father did. Howbeit the high places were not taken away:
5 as yet the people did sacrifice and burnt incense on the high places. And it came to pass, as
soon as the kingdom was confirmed in his hand, that he slew his servants which had slain the
6 king his father. But the children of the murderers he slew not: according unto that which is
written in the book of the law of Moses, wherein the LORD commanded, saying, The fathers
shall not be put to death for the children, nor the children be put to death for the fathers; but
every

man shall be put to death for his own sin.

7 He slew of Edom in the valley of salt ten thousand, and took Selah by war, and called the name of it Joktheel unto this day.

8 Then Amaziah sent messengers to Jehoash, the son of Jehoahaz son of Jehu, king of Israel, saying, Come, let us look one another in the face.

9 And Jehoash the king of Israel sent to Amaziah king of Judah, saying, The thistle that was in Lebanon sent to the cedar that was in Lebanon, saying, Give thy daughter to my son to wife: and there passed by a wild beast that was in Lebanon, and trode down the thistle.

10 Thou hast indeed smitten Edom, and thine heart hath lifted thee up: glory of this, and tarry at home: for why shouldest thou meddle to thy hurt, that thou shouldest fall, even thou, and Judah with thee?

11 But Amaziah would not hear. Therefore Jehoash king of Israel went up; and he and Amaziah king of Judah looked one another in the face at Beth-shemesh, which belongeth to Judah.

12 And Judah was put to the worse before Israel; and they fled every man to their tents.

13 And Jehoash king of Israel took Amaziah king of Judah, the son of Jehoash the son of Ahaziah, at Beth-shemesh, and came to Jerusalem, and brake down the wall of Jerusalem from the gate of

14 Ephraim unto the corner gate, four hundred cubits. And he took all the gold and silver, and all the vessels that were found in the house of the LORD, and in the treasures of the king's

15 house, and hostages, and returned to Samaria. Now the rest of the acts of Jehoash which he did, and his might, and how he fought with Amaziah king of Judah, are they not written in

16 the book of the chronicles of the kings of Israel? And Jehoash slept with his fathers, and was buried in Samaria with the kings of Israel; and

7 אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יָמוּת׃ הוּא־הִכָּה אֶת־אֱדוֹם בְּנֵי־הַמֶּלַח
עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וְתָפַשׂ אֶת־הַסֶּלַע בַּמִּלְחָמָה וַיִּקְרָא אֶת־
שְׁמָהּ יָקְתְּאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ אָז
8 שָׁלַח אֲמַצְיָה מַלְאָכִים אֶל־יְהוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֵהוּא
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לְכָה נִתְרָאֶה פָּנִים׃ וַיִּשְׁלַח
9 יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר
הַחוֹחַ אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן שָׁלַח אֶל־הָאֶרֶז אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן
לֵאמֹר תְּנָה־אֶת־בִּתְּךָ לִבְנִי לְאִשָּׁה וַתַּעֲבֹר חַיַּת הַשָּׂדֶה
10 אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן וַתִּרְמֹס אֶת־הַחוֹחַ׃ הַכֵּה הִכִּיתָ אֶת־
אֱדוֹם וְנָשְׂאֲךָ לִבֶּךָ הִכָּבֵד וְשֵׁב בְּבֵיתֶךָ וְלָמָּה תִתְגָּרֶה
11 בְרָעָה וְנָפַלְתָּה אַתָּה וִיהוּדָה עִמָּךְ׃ וְלֹא־שָׁמַע אֲמַצְיָהוּ
וַיַּעַל יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיִּתְרָאוּ פָּנִים הוּא וַאֲמַצְיָהוּ
12 מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּבֵית שֶׁמֶשׁ אֲשֶׁר לִיהוּדָה׃ וַיִּנָּגֵף יְהוּדָה
13 לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אִישׁ לְאָהֳלָו׃ וְאֶת אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־
יְהוּדָה בֶּן־יְהוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָהוּ תָּפַשׂ יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
בְּבֵית שֶׁמֶשׁ וַיְבֹאוּ יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיִּפְרֹץ בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלַ͏ִם
בְּשַׁעַר אֶפְרַיִם עַד־שַׁעַר הַפִּנָּה אַרְבַּע מֵאוֹת אַמָּה׃
14 וְלָקַח אֶת־כָּל־הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וְאֶת כָּל־הַכֵּלִים הַנִּמְצְאִים
בְּבֵית־יְהוָה וּבְאוֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֶת בְּנֵי הַתַּעֲרֻבוֹת
15 וַיָּשָׁב שֹׁמְרוֹנָה׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹאָשׁ אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ
וַאֲשֶׁר נִלְחַם עִם אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים
16 עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב יְהוֹאָשׁ
עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּשֹׁמְרוֹן עִם מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ

ירבעם

6 v. יָמוּת כתיב, יומת קרי. בס״א יָמוּת כתיב וקרי וכן תר׳, ת״ע, תי״ס ות״ה, ובס״א יומת כתיב וקרי וכן ד״א, ר״ב ות״ו. 7 v. הַמֶּלַח כתיב, מֶלַח קרי. 8 v. ס״א יואש וכן ד״א, ר״ב ות״ו. 10 v. ס״א וְנָפַלְתָּ והמסורת עליו במקצת ספרים כתיב וְנָפַלְתָּ מלא. 13 v. לְאָהֳלָו כתיב, לְאָהֳלָיו קרי, בס״א לְאָהֳלָיו כתיב וקרי וכן ד״א ור״ב. 13 v. וַיָּבֹאוּ כתיב, וַיָּבֹא קרי, בס״א וַיָּבֹא כתיב וקרי וכן ד״ו. 13 v. כן למערבאי. למרנחאי סִמְעָר כתיב, בְּשַׁעַר קרי, בס״א מִשְׁעַר כתיב וקרי וכן ד״א, ר״ב, ת״ס וח״ר: עיין ד״ב כ׳, כ״ד כ״נ. 14 v. ס״א בְּבֵית״ וכן ד״א, ר״ב, ת״ע וח״ס: עיין ד״ה ב׳, כ״ה כ״ד. 15 v. ס״א וְלִפְלֹאשֶׁת וכן ת״ס.

Jeroboam his son reigned in his stead.

17 And Amaziah the son of Joash king of Judah lived after the death of Jehoash son of Jehoahaz king of Israel fifteen years.

18 And the rest of the acts of Amaziah, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Judah?

19 Now they made a conspiracy against him in Jerusalem: and he fled to Lachish; but they sent after him to Lachish, and slew him there.

20 And they brought him on horses: and he was buried at Jerusalem with his fathers in the city of David.

21 And all the people of Judah took Azariah, which was sixteen years old, and made him king instead of his father Amaziah.

22 He built Elath, and restored it to Judah, after that the king slept with his fathers.

23 In the fifteenth year of Amaziah the son of Joash king of Judah Jeroboam the son of Joash king of Israel began to reign in Samaria, and reigned forty and one years.

24 And he did that which was evil in the sight of the LORD: he departed not from all the sins of Jeroboam the son of Nebat, who made Israel to sin.

25 He restored the coast of Israel from the entering of Hamath unto the sea of the plain, according to the word of the LORD God of Israel, which he spake by the hand of his servant Jonah, the son

26 of Amittai, the prophet, which was of Gathhepher. For the LORD saw the affliction of Israel, that it was very bitter: for there was not any shut up, nor any left, nor any helper for

27 Israel. And the LORD said not that he would blot out the name of Israel from under heav-

28 en: but he saved them by the hand of Jeroboam the son of Joash. Now the rest of the acts of Jeroboam, and all that he did, and his might, how he warred, and how he recovered Damascus, and Hamath, which belonged to Judah, for Israel, are they not written in the book of the

29 chronicles of the kings of Israel? And Jeroboam slept with his fathers, even with the kings of Israel; and Zachariah his son reigned in his stead.

15 In the twenty and seventh year of Jeroboam king of Israel

17 וְיָרָבְעָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וַיְחִי אֲמַצְיָהוּ
בֶּן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה אַחֲרֵי מוֹת יְהוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז
18 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲמַצְיָהוּ
הֲלֹא־הֵם כְּתֻבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃
19 וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו קֶשֶׁר בִּירוּשָׁלַם וַיָּנָס לָכִישָׁה וַיִּשְׁלְחוּ אַחֲרָיו
20 לָכִישָׁה וַיְמִתֻהוּ שָׁם׃ וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ עַל־הַסּוּסִים וַיִּקָּבֵר
21 בִּירוּשָׁלַם עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד׃ וַיִּקְחוּ כָּל־עַם יְהוּדָה
אֶת־עֲזַרְיָהוּ וְהוּא בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיַּמְלִכוּ אֹתוֹ
22 תַּחַת אָבִיו אֲמַצְיָהוּ׃ הוּא בָּנָה אֶת־אֵילַת וַיְשִׁבָהּ
לִיהוּדָה אַחֲרֵי שְׁכַב־הַמֶּלֶךְ עִם־אֲבֹתָיו׃
23 בִּשְׁנַת חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַאֲמַצְיָהוּ בֶּן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ
יְהוּדָה מָלַךְ יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן
24 אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא
סָר מִכָּל־חַטֹּאות יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־
25 יִשְׂרָאֵל׃ הוּא הֵשִׁיב אֶת־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל מִלְּבוֹא חֲמָת
עַד־יָם הָעֲרָבָה כִּדְבַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר
26 בְּיַד־עַבְדּוֹ יוֹנָה בֶן־אֲמִתַּי הַנָּבִיא אֲשֶׁר מִגַּת הַחֵפֶר׃ כִּי־
רָאָה יְהוָה אֶת־עֳנִי יִשְׂרָאֵל מַרָּה מְאֹד וְאֶפֶס עָצוּר וְאֶפֶס
27 עָזוּב וְאֵין עֹזֵר לְיִשְׂרָאֵל׃ וְלֹא־דִבֶּר יְהוָה לִמְחוֹת אֶת־
שֵׁם יִשְׂרָאֵל מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם וַיֹּשִׁיעֵם בְּיַד יָרָבְעָם בֶּן־
28 יוֹאָשׁ׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יָרָבְעָם וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ
אֲשֶׁר־נִלְחָם וַאֲשֶׁר הֵשִׁיב אֶת־דַּמֶּשֶׂק וְאֶת־חֲמָת לִיהוּדָה
בְּיִשְׂרָאֵל הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
29 לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב יָרָבְעָם עִם־אֲבֹתָיו עִם מַלְכֵי
יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ זְכַרְיָה בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃
טו בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וָשֶׁבַע שָׁנָה לְיָרָבְעָם מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
מלך

---

19 v. ס״א וַיַּכֻּתְהוּ כֹּלא וכן ד״א, דרכ והי״ד. 23 v ס״א עַל־ישראל וכן הי״ב והי״ע.
25 v. סכיר יְהוָה. 25 v. ס״א בְּיַד עַבְדּוֹ וכן ר״נ והי״כ. ובס״א בְּיַד עַבְדּוֹ וכן ר״כ.

began Azariah son of Amaziah king of Judah to reign.

2 Sixteen years old was he when he began to reign, and he reigned two and fifty years in Jerusalem. And his mother's name was Jecholiah of Jerusalem.

3 And he did that which was right in the sight of the LORD, according to all that his father Amaziah had done;

4 Save that the high places were not removed: the people sacrificed and burnt incense still on the high places.

5 And the LORD smote the king, so that he was a leper unto the day of his death, and dwelt in a several house. And Jotham the king's son was over the house, judging the people of the land.

6 And the rest of the acts of Azariah, and all that he did, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Judah?

7 So Azariah slept with his fathers; and they buried him with his fathers in the city of David: and Jotham his son reigned in his stead.

8 In the thirty and eighth year of Azariah king of Judah did Zachariah the son of Jeroboam reign over Israel in Samaria six months.

9 And he did that which was evil in the sight of the LORD, as his fathers had done: he departed not from the sins of Jeroboam the son of Nebat, who made Israel to sin.

10 And Shallum the son of Jabesh conspired against him, and smote him before the people, and slew him, and reigned in
11 his stead. And the rest of the acts of Zachariah, behold, they are written in the book of the
12 chronicles of the kings of Israel. This was the word of the LORD which he spake unto Jehu, saying, Thy sons shall sit on the throne of Israel unto the fourth generation. And so it
13 came to pass. Shallum the son of Jabesh began to reign in the nine and thirtieth year of
14 Uzziah king of Judah; and he reigned a full month in Samaria. For Menahem the son of Gadi went up from Tirzah, and came to Samaria, and smote Shallum the son of Jabesh in
15 Samaria, and slew him, and reigned in his stead. And the rest of the acts of Shallum, and his conspiracy which he made, behold, they are written in the book of the chronicles of
16 the kings of Israel. Then Menahem smote Tiphsah, and all that were therein, and the coasts thereof

2 מָלַךְ עֲזַרְיָה בֶּן־אֲמַצְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה
שָׁנָה הָיָה בְמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם
3 וְשֵׁם אִמּוֹ יְכָלְיָהוּ מִירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה
4 כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה אֲמַצְיָהוּ אָבִיו׃ רַק הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ
5 עוֹד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת׃ וַיִּנַּגַּע יְהוָה אֶת־
הַמֶּלֶךְ וַיְהִי מְצֹרָע עַד־יוֹם מוֹתוֹ וַיֵּשֶׁב בְּבֵית הַחָפְשִׁית
6 וְיוֹתָם בֶּן־הַמֶּלֶךְ עַל־הַבַּיִת שֹׁפֵט אֶת־עַם הָאָרֶץ׃ וְיֶתֶר
דִּבְרֵי עֲזַרְיָהוּ וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־
7 סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ וַיִּשְׁכַּב עֲזַרְיָה עִם־ ס
אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ יוֹתָם
8 בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים
וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה לַעֲזַרְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ זְכַרְיָהוּ בֶּן־
9 יָרָבְעָם עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים׃ וַיַּעַשׂ
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבֹתָיו לֹא סָר מֵחַטֹּאוֹת
10 יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּקְשֹׁר
עָלָיו שַׁלֻּם בֶּן־יָבֵשׁ וַיַּכֵּהוּ בִּלְעָם וַיְמִתֵהוּ וַיִּמְלֹךְ
11 תַּחְתָּיו׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי זְכַרְיָה הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר
12 דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ הִוא דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר
דִּבֶּר אֶל־יֵהוּא לֵאמֹר בָּנַי רְבִיעִים יֵשְׁבוּ לְךָ עַל־כִּסֵּא
13 יִשְׂרָאֵל וַיְהִי־כֵן׃ שַׁלֻּם בֶּן־יָבֵשׁ
מָלַךְ בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וְתִשַּׁע שָׁנָה לְעֻזִּיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה
14 וַיִּמְלֹךְ יָרֵחַ יָמִים בְּשֹׁמְרוֹן׃ וַיַּעַל מְנַחֵם בֶּן־גָּדִי מִתִּרְצָה
וַיָּבֹא שֹׁמְרוֹן וַיַּךְ אֶת־שַׁלֻּם בֶּן־יָבֵישׁ בְּשֹׁמְרוֹן וַיְמִתֵהוּ
15 וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי שַׁלֻּם וְקִשְׁרוֹ אֲשֶׁר קָשָׁר
16 הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ אָז
יַכֵּה־מְנַחֵם אֶת־תִּפְסַח וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּהּ וְאֶת־גְּבוּלֶיהָ

מתרצה

מו. 5 v. ס״א חָפְשׁוּת וכן ד״ב. 10 v. ס״א קָבְלָעָם חדא מלה וכן ד״א. ד״ב. ד״ג וְיַכֵּב.
15 v. ס״א לְעֻזִּיָּהוּ וכן ד״א. ד״ב. ד״ג. ד״ד. תי״ע ותד״ו: וכס״א נמסר עליו נ״א לְעֻזִּיָּהוּ.

מִתִּרְצָה כִּי לֹא פָּתַח וַיַּךְ אֹתָהּ כָּל־הָרְוֹתֶיהָ בְּקָע׃
בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וְתִשַׁע שָׁנָה לְעֲזַרְיָה 17
מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ מְנַחֵם בֶּן־גָּדִי עַל־יִשְׂרָאֵל עֶשֶׂר שָׁנִים
בְּשֹׁמְרוֹן׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא סָר מֵעַל חַטֹּאות 18
יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר־הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל כָּל־יָמָיו׃
בָּא פּוּל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עַל־הָאָרֶץ וַיִּתֵּן מְנַחֵם לְפוּל אֶלֶף 19
כִּכַּר־כֶּסֶף לִהְיוֹת יָדָיו אִתּוֹ לְהַחֲזִיק הַמַּמְלָכָה בְּיָדוֹ׃
וַיֹּצֵא מְנַחֵם אֶת־הַכֶּסֶף עַל־יִשְׂרָאֵל עַל כָּל־גִּבּוֹרֵי הַחַיִל 20
לָתֵת לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר חֲמִשִּׁים שְׁקָלִים כֶּסֶף לְאִישׁ אֶחָד
וַיָּשָׁב מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְלֹא־עָמַד שָׁם בָּאָרֶץ׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי 21
מְנַחֵם וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר
דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב מְנַחֵם עִם־אֲבֹתָיו 22
וַיִּמְלֹךְ פְּקַחְיָה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ בִּשְׁנַת 23
חֲמִשִּׁים שָׁנָה לְעֲזַרְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ פְּקַחְיָה בֶּן־
מְנַחֵם עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן שְׁנָתָיִם׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי 24
יְהוָה לֹא סָר מֵחַטֹּאות יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא
אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּקְשֹׁר עָלָיו פֶּקַח בֶּן־רemַלְיָהוּ שָׁלִישׁוֹ וַיַּכֵּהוּ 25
בְשֹׁמְרוֹן בְּאַרְמוֹן בֵּית־הַמֶּלֶךְ אֶת־אַרְגֹּב וְאֶת־הָאַרְיֵה
וְעִמּוֹ חֲמִשִּׁים אִישׁ מִבְּנֵי הַגִּלְעָדִים וַיְמִתֵהוּ וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו׃
וְיֶתֶר דִּבְרֵי פְקַחְיָה וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הִנָּם כְּתוּבִים עַל־ 26
סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃
בִּשְׁנַת חֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה לְעֲזַרְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה 27
מָלַךְ פֶּקַח בֶּן־רemַלְיָהוּ עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן עֶשְׂרִים
שָׁנָה׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא סָר מִן־חַטֹּאות 28
יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ בִּימֵי פֶקַח 29
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בָּא תִּגְלַת פִּלְאֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיִּקַּח
אֶת־

16 v. ס״א ואת וכן תר. תי״ע, ה״ס ות״ר. 18 v. כן ב״א, ב״נ לא״. 19 v. ס״א מלך וכן תר׳ ד״ק ות״י. 25 v. בס״א שָׁלִישָׁה כתיב, שָׁלִישׁוֹ קרי. 25 v. מֶלֶךְ כתיב, הַמֶּלֶךְ קרי. בס״א הַמֶּלֶךְ כתיב וקרי וכן ר״א ור״ב. 25 v. בס״א אַרְיֵה כתיב, הָאַרְיֵה קרי. 29 v. ס״א תִּלְגַת ונמסר עליו ב״א תִּגְלַת.

from Tirzah: because they opened not to him, therefore he smote it; and all the women therein that were with child he ripped up.

17 In the nine and thirtieth year of Azariah king of Judah began Menahem the son of Gadi to reign over Israel, and reigned ten years in Samaria.

18 And he did that which was evil in the sight of the LORD: he departed not all his days from the sins of Jeroboam the son of Nebat, who made Israel to sin.

19 And Pul the king of Assyria came against the land: and Menahem gave Pul a thousand talents of silver, that his hand might be with him to confirm the kingdom in his hand.

20 And Menahem exacted the money of Israel, even of all the mighty men of wealth, of each man fifty shekels of silver, to give to the king of Assyria. So the king of Assyria turned back, and stayed not there in the land.

21 And the rest of the acts of Menahem, and all that he did, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Israel?

22 And Menahem slept with his fathers; and Pekahiah his son reigned in his stead.

23 In the fiftieth year of Azariah king of Judah Pekahiah the son of Menahem began to reign over Israel in Samaria, and reigned two years.

24 And he did that which was evil in the sight of the LORD: he departed not

25 from the sins of Jeroboam the son of Nebat, who made Israel to sin. But Pekah the son of Remaliah, a captain of his, conspired against him, and smote him in Samaria, in the palace of the king's house, with Argob and Arieh, and with him fifty men of the Gileadites: and he

26 killed him, and reigned in his room. And the rest of the acts of Pekahiah, and all that he

27 did, behold, they are written in the book of the chronicles of the kings of Israel. In the two and fiftieth year of Azariah king of Judah Pekah the son of Remaliah began to reign over Is-

28 rael in Samaria, and reigned twenty years. And he did that which was evil in the sight of the LORD: he departed not from the sins of Jeroboam the son of Nebat, who made Israel to

29 sin. In the days of Pekah king of Israel came Tiglath-pileser king of Assyria, and took

אֶת־עִיּוֹן וְאֶת־אָבֵל בֵּית־מַעֲכָה וְאֶת־יָנוֹחַ וְאֶת־קֶדֶשׁ
וְאֶת־חָצוֹר וְאֶת־הַגִּלְעָד וְאֶת־הַגָּלִילָה כֹּל אֶרֶץ נַפְתָּלִי
וַיַּגְלֵם אַשּׁוּרָה: 30 וַיַּקְשֹׁר־קֶשֶׁר הוֹשֵׁעַ בֶּן־אֵלָה עַל־פֶּקַח
בֶּן־רְמַלְיָהוּ וַיַּכֵּהוּ וַיְמִיתֵהוּ וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים
לְיוֹתָם בֶּן־עֻזִּיָּהוּ: 31 וְיֶתֶר° דִּבְרֵי־פֶקַח וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הִנָּם
כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל:
32 בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ
33 יִשְׂרָאֵל מָלַךְ יוֹתָם בֶּן־עֻזִּיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה: בֶּן־עֶשְׂרִים
וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
34 בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ יְרוּשָׁא בַּת־צָדוֹק: וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר
35 בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה עֻזִּיָּהוּ אָבִיו עָשָׂה: רַק
הַבָּמוֹת לֹא סָרוּ עוֹד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת
36 הוּא בָּנָה אֶת־שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הָעֶלְיוֹן: וְיֶתֶר דִּבְרֵי
יוֹתָם אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
37 הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה: בַּיָּמִים הָהֵם
הֵחֵל יְהוָה לְהַשְׁלִיחַ בִּיהוּדָה רְצִין מֶלֶךְ אֲרָם וְאֶת°
38 פֶּקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ: וַיִּשְׁכַּב יוֹתָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר° עִם־°
אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ אָחָז בְּנוֹ תַּחְתָּיו:
טז בִּשְׁנַת שְׁבַע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ
2 מָלַךְ אָחָז בֶּן־יוֹתָם מֶלֶךְ יְהוּדָה: בֶּן־עֶשְׂרִים שָׁנָה אָחָז
בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְלֹא־עָשָׂה
3 הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו כְּדָוִד אָבִיו: וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ
מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְגַם אֶת־בְּנוֹ הֶעֱבִיר בָּאֵשׁ כְּתֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם
4 אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה אוֹתָם מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּזְבַּח
ויקטר

31 v. ס״א ויתר דברי וכן ד״ב, ד״ג והי״ב. 33 v. ס״א ושש עשרה וכן ד״ב, ד״ג והי״ב. 33 v. ס״א ירושה וכן ד״א וד״ב. 34 v. במקצת ספרים כ״י לא נמצא כאן מלת עשה וכן ח״ע וח״ס. 36 v. כן ברוב ספרים כ״י: עיין לקמן ס״ו י״ם, ס״א וכל־אשר וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״א, ד״ב, ד״ד ודס״ו. 37 v. בס״א אין כאן אפקא. 37 v. ס״א ואחשקה וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״ד והי״ד. 38 v. בס״א לא נמצא כאן ויקבר עם־אבתיו. וכן ד״ג והי״ו, ובס״א נמסר בגליון ס״א ויקבר עם־אבתיו.

Ijon, and Abel-beth-maachah, and Janoah, and Kedesh, and Hazor, and Gilead, and Galilee, all the land of Naphtali, and carried them captive to Assyria.

30 And Hoshea the son of Elah made a conspiracy against Pekah the son of Remaliah, and smote him, and slew him, and reigned in his stead, in the twentieth year of Jotham the son of Uzziah.

31 And the rest of the acts of Pekah, and all that he did, behold, they are written in the book of the chronicles of the kings of Israel.

32 In the second year of Pekah the son of Remaliah king of Israel began Jotham the son of Uzziah king of Judah to reign.

33 Five and twenty years old was he when he began to reign, and he reigned sixteen years in Jerusalem. And his mother's name was Jerusha, the daughter of Zadok.

34 And he did that which was right in the sight of the LORD: he did according to all that his father Uzziah had done.

35 Howbeit the high places were not removed: the people sacrificed and burned incense still in the high places. He built the higher gate of the house of the LORD.

36 Now the rest of the acts of Jotham, and all that he did, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Judah?

37 In those days the LORD began to send against Judah Rezin the king of Syria, and Pekah the son of Remaliah.

38 And Jotham slept with his fathers, and was buried with his fathers in the city of David his father: and Ahaz his son reigned in his stead.

16 In the seventeenth year of Pekah the son of Remaliah Ahaz the son of Jotham king of Judah
2 began to reign. Twenty years old was Ahaz when he began to reign, and reigned sixteen
years in Jerusalem, and did not that which was right in the sight of the LORD his God, like
3 David his father. But he walked in the way of the kings of Israel, yea, and made his son to
pass through the fire, according to the abominations of the heathen, whom the LORD cast out
4 from before the children of Israel. And he sacrificed

and burnt incense in the high places, and on the hills, and under every green tree.

5 Then Rezin king of Syria and Pekah son of Remaliah king of Israel came up to Jerusalem to war: and they besieged Ahaz, but could not overcome him.

6 At that time Rezin king of Syria recovered Elath to Syria, and drave the Jews from Elath: and the Syrians came to Elath, and dwelt there unto this day.

7 So Ahaz sent messengers to Tiglath-pileser king of Assyria, saying, I am thy servant and thy son: come up, and save me out of the hand of the king of Syria, and out of the hand of the king of Israel, which rise up against me.

8 And Ahaz took the silver and gold that was found in the house of the LORD, and in the treasures of the king's house, and sent it for a present to the king of Assyria.

9 And the king of Assyria hearkened unto him: for the king of Assyria went up against Damascus, and took it, and carried the people of it captive to Kir, and slew Rezin.

10 And king Ahaz went to Damascus to meet Tiglath-pileser king of Assyria, and saw an altar that was at Damascus: and king Ahaz sent to Urijah the priest the fashion of the altar, and the pattern of it, according to all the workmanship thereof.

11 And Urijah the priest built an altar according to all that king Ahaz had sent from

5 וַיִּקְטֵר בַּבָּמוֹת וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃ אָז
יַעֲלֶה רְצִין מֶלֶךְ־אֲרָם וּפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
יְרוּשָׁלַם לַמִּלְחָמָה וַיָּצֻרוּ עַל־אָחָז וְלֹא יָכְלוּ לְהִלָּחֵם׃
6 בָּעֵת הַהִיא הֵשִׁיב רְצִין מֶלֶךְ־אֲרָם אֶת־אֵילַת לַאֲרָם
וַיְנַשֵּׁל אֶת־הַיְהוּדִים מֵאֵילוֹת וַאֲרוֹמִים בָּאוּ אֵילַת וַיֵּשְׁבוּ
7 שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיִּשְׁלַח אָחָז מַלְאָכִים אֶל־תִּגְלַת
פִּלְאֶסֶר מֶלֶךְ־אַשּׁוּר לֵאמֹר עַבְדְּךָ וּבִנְךָ אֲנִי עֲלֵה וְהוֹשִׁעֵנִי
8 מִכַּף מֶלֶךְ־אֲרָם וּמִכַּף מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הַקּוֹמִים עָלָי׃ וַיִּקַּח
אָחָז אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב הַנִּמְצָא בֵּית יְהוָה וּבְאֹצְרוֹת
9 בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח לְמֶלֶךְ־אַשּׁוּר שֹׁחַד׃ וַיִּשְׁמַע אֵלָיו
מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיַּעַל מֶלֶךְ אַשּׁוּר אֶל־דַּמֶּשֶׂק וַיִּתְפְּשֶׂהָ וַיַּגְלֶהָ
קִירָה וְאֶת־רְצִין הֵמִית׃ 10 וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ אָחָז לִקְרַאת תִּגְלַת
פִּלְאֶסֶר מֶלֶךְ־אַשּׁוּר דַּמֶּשֶׂק וַיַּרְא אֶת־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר
בְּדַמֶּשֶׂק וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אָחָז אֶל־אוּרִיָּה הַכֹּהֵן אֶת־תַּמּוּת
11 הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־תַּבְנִיתוֹ לְכָל־מַעֲשֵׂהוּ׃ וַיִּבֶן אוּרִיָּה הַכֹּהֵן
אֵת־הַמִּזְבֵּחַ כְּכֹל אֲשֶׁר־שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אָחָז מִדַּמֶּשֶׂק כֵּן
12 עָשָׂה אוּרִיָּה הַכֹּהֵן עַד־בּוֹא הַמֶּלֶךְ־אָחָז מִדַּמָּשֶׂק׃ וַיָּבֹא
הַמֶּלֶךְ מִדַּמֶּשֶׂק וַיַּרְא הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וַיִּקְרַב הַמֶּלֶךְ
13 עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעַל עָלָיו׃ וַיְקַטֵּר אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־מִנְחָתוֹ
וַיִּסֵּךְ אֶת־נִסְכּוֹ וַיִּזְרֹק אֶת־דַּם־הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר־לוֹ עַל
14 הַמִּזְבֵּחַ׃ וְאֶת הַמִּזְבַּח הַנְּחשֶׁת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה וַיִּקְרֵב
מֵאֵת פְּנֵי הַבַּיִת מִבֵּין הַמִּזְבֵּחַ וּמִבֵּין בֵּית יְהוָה וַיִּתֵּן
15 אֹתוֹ עַל־יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפוֹנָה׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ־אָחָז אֶת־
אוּרִיָּה הַכֹּהֵן לֵאמֹר עַל הַמִּזְבֵּחַ הַגָּדוֹל הַקְטֵר אֶת־
עֹלַת־

5 v. בס״א יש כאן ספקא. 6 v. נ״ל לָאֲרָם. ס״א סַאיְלָת וכן ר״ב. תר׳, ת״ע, ת״ס וח״ו, וס״א כַּאיְלוּת חסר וכן ר״א. 6 v. חֲרוֹמִים קרי, כרוב ספרים כי׳ חֲדוֹמִים או חֲרֹמִים חסר כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב, ר״ו, ר״א, ת״ע וח״ר. 7 v. בס״א יש כאן ספקא. 7 v. ס״א והזשיענני סלא וכן ר״א, ר״ב, ר״ג וה״ו. 8 v. ס״א בְּאוֹצָרוֹת ביתי וכן ר״א, ר״ב וח״ע. 10 v. ס״א דַּמֶּשֶׂק וכן ר״ב וה״ו, וס״א דּוּמֶּשֶׂק כתיב, דַּמֶּשֶׂק קרי. 15 v. וַיְצַוֵּהוּ כתיב, וַיְצַוֶּה קרי, בס״א וַיְצַוֵּהוּ כתיב וקרי וכן ר״ב.

Damascus: so Urijah the priest made it against king Ahaz came from Damascus. 12 And when the king was come from Damascus, the king saw the altar: and the king approached to the 13 altar, and offered thereon. And he burnt his burnt offering and his meat offering, and poured his drink offering, and sprinkled the blood of his peace offerings, upon the altar. 14 And he brought also the brasen altar, which was before the LORD, from the forefront of the house, from between the altar and the house of the LORD, and put it on the north side of the 15 altar. And king Ahaz commanded Urijah the priest, saying, Upon the great altar burn

עֹלַת־הַבֹּקֶר וְאֶת־מִנְחַת הָעֶרֶב וְאֶת־עֹלַת הַמֶּלֶךְ וְאֶת־
מִנְחָתוֹ וְאֶת עֹלַת כָּל־עַם הָאָרֶץ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
וְכָל־דַּם עֹלָה וְכָל־דַּם־זָבַח עָלָיו תִּזְרֹק וּמִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת
יִהְיֶה־לִּי לְבַקֵּר: 16 וַיַּעַשׂ אוּרִיָּה הַכֹּהֵן כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה
17 הַמֶּלֶךְ אָחָז: וַיְקַצֵּץ הַמֶּלֶךְ אָחָז אֶת־הַמִּסְגְּרוֹת הַמְּכֹנוֹת
וַיָּסַר מֵעֲלֵיהֶם וְאֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־הַיָּם הוֹרִד מֵעַל הַבָּקָר
הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר תַּחְתֶּיהָ וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל מַרְצֶפֶת אֲבָנִים:
18 וְאֶת־מִסַּךְ הַשַּׁבָּת אֲשֶׁר־בָּנוּ בַבַּיִת וְאֶת־מְבוֹא הַמֶּלֶךְ
19 הַחִיצֹנָה הֵסֵב בֵּית יְהוָה מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר: וְיֶתֶר
דִּבְרֵי אָחָז אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר
20 דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה: וַיִּשְׁכַּב אָחָז עִם־אֲבֹתָיו ס
וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ חִזְקִיָּהוּ בְנוֹ
תַּחְתָּיו:

יז בִּשְׁנַת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה לְאָחָז מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ הוֹשֵׁעַ
2 בֶּן־אֵלָה בְּשֹׁמְרוֹן עַל־יִשְׂרָאֵל תֵּשַׁע שָׁנִים: וַיַּעַשׂ הָרַע
בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא כְּמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנָיו:
3 עָלָיו עָלָה שַׁלְמַנאֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיְהִי־לוֹ הוֹשֵׁעַ עֶבֶד
4 וַיָּשֶׁב לוֹ מִנְחָה: וַיִּמְצָא מֶלֶךְ־אַשּׁוּר בְּהוֹשֵׁעַ קֶשֶׁר אֲשֶׁר
שָׁלַח מַלְאָכִים אֶל־סֵוא מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְלֹא־הֶעֱלָה מִנְחָה
לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר כְּשָׁנָה בְשָׁנָה וַיַּעְצְרֵהוּ מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיַּאַסְרֵהוּ
5 בֵּית כֶּלֶא: וַיַּעַל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר בְּכָל־הָאָרֶץ וַיַּעַל שֹׁמְרוֹן
6 וַיָּצַר עָלֶיהָ שָׁלֹשׁ שָׁנִים: בִּשְׁנַת הַתְּשִׁיעִית לְהוֹשֵׁעַ לָכַד
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־שֹׁמְרוֹן וַיַּגֶל אֶת־יִשְׂרָאֵל אַשּׁוּרָה וַיֹּשֶׁב
אוֹתָם בְּחַלַח וּבְחָבוֹר נְהַר גּוֹזָן וְעָרֵי מָדָי:

7 וַיְהִי כִּי־חָטְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם

המעלה

17. v. אֶחָד כתיב, אֶת־ קרי, כס"א אֶת־ כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, תר'. ת"ע וח"ס. 18. v. מִיסַּךְ כתיב, מוּסַךְ קרי. 19. v. ס"א וְכָל־אשר וכן תר' כ"י וח"ס. יז. 1. v. בהללי בְּשֹׁמְרוֹן רנש. 4. v. בן למערבאי, לסדנחאי סוא כתיב, סוא קרי. 4. v. ס"א שָׁנָה וכן ר"ק, וכס"א בְּשָׁנָה וכן ד"ב. 6. v. ס"א בַּשָּׁנָה וכן ד"ב. 6. v. כן בירוש ספרים כ"י, ד"ב, ר"ג, ד"ו, ד"י"ב, ס"א בַּחֲלַח וכן ד"ו, ד"ס, ד"י"א ודס"ו. 6. v. ע"ל וְהָרֵי כן ת"ע.

the morning burnt offering, and the evening meat offering, and the king's burnt sacrifice, and his meat offering, with the burnt offering of all the people of the land, and their meat offering, and their drink offerings; and sprinkle upon it all the blood of the burnt offering, and all the blood of the sacrifice: and the brasen altar shall be for me to enquire by.

16 Thus did Urijah the priest, according to all that king Ahaz commanded.

17 And king Ahaz cut off the borders of the bases, and removed the laver from off them; and took down the sea from off the brasen oxen that were under it, and put it upon a pavement of stones.

18 And the covert for the sabbath that they had built in the house, and the king's entry without, turned he from the house of the LORD for the king of Assyria.

19 Now the rest of the acts of Ahaz which he did, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Judah?

20 And Ahaz slept with his fathers, and was buried with his fathers in the city of David: and Hezekiah his son reigned in his stead.

17 In the twelfth year of Ahaz king of Judah began Hoshea the son of Elah to reign in Samaria over Israel nine years.

2 And he did that which was evil in the sight of the LORD, but not as the kings of Israel that were before

3 him. Against him came up Shalmaneser king of Assyria; and Hoshea became his servant,

4 and gave him presents. And the king of Assyria found conspiracy in Hoshea: for he had sent messengers to So king of Egypt, and brought no present to the king of Assyria, as he had done year by year: therefore the king of Assyria shut him up, and bound him in prison.

5 Then the king of Assyria came up throughout all the land, and went up to Samaria, and be-

6 sieged it three years. In the ninth year of Hoshea the king of Assyria took Samaria, and carried Israel away into Assyria, and placed them in Halah and in Habor by the river of

7 Gozan, and in the cities of the Medes. For so it was, that the children of Israel had sinned against the LORD their God,

הַמַּעֲלָה אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִתַּחַת יַד פַּרְעֹה מֶלֶךְ
מִצְרַיִם וַיִּירְאוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים: וַיֵּלְכוּ בְּחֻקּוֹת הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וּמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר עָשׂוּ: וַיַּחַפְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל דְּבָרִים אֲשֶׁר לֹא־כֵן
עַל־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּבְנוּ לָהֶם בָּמוֹת בְּכָל־עָרֵיהֶם מִמִּגְדַּל
נוֹצְרִים עַד־עִיר מִבְצָר: וַיַּצִּבוּ לָהֶם מַצֵּבוֹת וַאֲשֵׁרִים
עַל כָּל־גִּבְעָה גְּבֹהָה וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן: וַיְקַטְּרוּ־שָׁם
בְּכָל־בָּמוֹת כַּגּוֹיִם אֲשֶׁר־הָגְלָה יְהוָה מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲשׂוּ
דְּבָרִים רָעִים לְהַכְעִיס אֶת־יְהוָה: וַיַּעַבְדוּ הַגִּלֻּלִים אֲשֶׁר
אָמַר יְהוָה לָהֶם לֹא תַּעֲשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה: וַיָּעַד
יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וּבִיהוּדָה בְּיַד כָּל־נְבִיאוֹ כָּל־חוֹזֶה לֵאמֹר
שֻׁבוּ מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וְשִׁמְרוּ מִצְוֹתַי חֻקּוֹתַי כְּכָל־
הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם וַאֲשֶׁר שָׁלַחְתִּי אֲלֵיכֶם
בְּיַד עֲבָדַי הַנְּבִיאִים: וְלֹא שָׁמְעוּ וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם
כְּעֹרֶף אֲבוֹתָם אֲשֶׁר לֹא הֶאֱמִינוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵיהֶם:
וַיִּמְאֲסוּ אֶת־חֻקָּיו וְאֶת־בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אֲבוֹתָם
וְאֶת עֵדוֹתָיו אֲשֶׁר הֵעִיד בָּם וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַהֶבֶל
וַיֶּהְבָּלוּ וְאַחֲרֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתָם אֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֹתָם לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת כָּהֶם: וַיַּעַזְבוּ אֶת־כָּל
מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם מַסֵּכָה שְׁנֵים עֲגָלִים
וַיַּעֲשׂוּ אֲשֵׁרָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם וַיַּעַבְדוּ
אֶת־הַבָּעַל: וַיַּעֲבִירוּ אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם בָּאֵשׁ
וַיִּקְסְמוּ קְסָמִים וַיְנַחֲשׁוּ וַיִּתְמַכְּרוּ לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ: וַיִּתְאַנַּף יְהוָה מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל וַיְסִרֵם
מֵעַל פָּנָיו לֹא נִשְׁאַר רַק שֵׁבֶט יְהוּדָה לְבַדּוֹ: גַּם־יְהוּדָה
לֹא

9 v. כן ב״א, ב״נ וַיַּחְפְּאוּ בלא נגיעא. 13 v. נְבִיאַי כתיב, נְבִיאָי קרי, תי״ל נְבִיאָיו וכן ח״ע. 15 v. ס״א וְחֻקָּתָי וכן ר״א, ר״ב, תר״, ת״ע, ת״ס ות״ר. 14, 15 vv. ס״א אֲבֹתָם חסר וכן ר״א, ר״ב, ר״ג והי״ב. 16 v. שְׁנֵים כתיב. שְׁנֵי קרי, בס״א שְׁנַיִם כתיב וקרי וכן ר״א. ר״ב, ר״ג, ר״ן והי״א, ובס״א שְׁנֵי כתיב וקרי וכן ר״ז, ר״ם, רי״ב והי״ד. 17 v. כן ב״א, ב״נ וַיַּעֲבִירוּ בנגיעא. 17 v. ס״א וְנִחֲשׁוּ חסר וכן ר״א, ר״ב ור״נ.

which had brought them up out of the land of Egypt, from under the hand of Pharaoh king of Egypt, and had feared other gods,

8 And walked in the statutes of the heathen, whom the LORD cast out from before the children of Israel, and of the kings of Israel, which they had made.

9 And the children of Israel did secretly those things that were not right against the LORD their God, and they built them high places in all their cities, from the tower of the watchmen to the fenced city.

10 And they set them up images and groves in every high hill, and under every green tree:

11 And there they burnt incense in all the high places, as did the heathen whom the LORD carried away before them; and wrought wicked things to provoke the LORD to anger:

12 For they served idols, whereof the LORD had said unto them, Ye shall not do this thing.

13 Yet the LORD testified against Israel, and against Judah, by all the prophets, and by all the seers, saying, Turn ye from your evil ways, and keep my commandments and my statutes, according to all the law which I commanded your fathers, and which I sent to you by my servants the prophets.

14 Notwithstanding they would not hear, but hardened their necks, like to the neck of

15 their fathers, that did not believe in the LORD their God. And they rejected his statutes, and his covenant that he made with their fathers, and his testimonies which he testified against them; and they followed vanity, and became vain, and went after the heathen that were round about them, concerning whom the LORD had charged them, that they should not

16 do like them. And they left all the commandments of the LORD their God, and made them molten images, even two calves, and made a grove, and worshipped all the host of heaven,

17 and served Baal. And they caused their sons and their daughters to pass through the fire, and used divination and enchantments, and sold themselves to do evil in the sight of the

18 LORD, to provoke him to anger. Therefore the LORD was very angry with Israel, and re-

19 moved them out of his sight: there was none left but the tribe of Judah only. Also Judah

לֹא שָׁמְרוּ אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיֵּלְכוּ בְּחֻקּוֹת
ישְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָשׂוּ: וַיִּמְאַס יְהוָה בְּכָל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל 20
וַיְעַנֵּם וַיִּתְּנֵם בְּיַד שֹׁסִים עַד אֲשֶׁר הִשְׁלִיכָם מִפָּנָיו: כִּי־ 21
קָרַע יִשְׂרָאֵל מֵעַל בֵּית דָּוִד וַיַּמְלִיכוּ אֶת־יָרָבְעָם בֶּן־
נְבָט וַיַּדַּח יָרָבְעָם אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְהֶחֱטִיאָם
חֲטָאָה גְדוֹלָה: וַיֵּלְכוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל־חַטֹּאות יָרָבְעָם 22
אֲשֶׁר עָשָׂה לֹא־סָרוּ מִמֶּנָּה: עַד אֲשֶׁר־הֵסִיר יְהוָה אֶת־ 23
יִשְׂרָאֵל מֵעַל פָּנָיו כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד כָּל־עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים
וַיִּגֶל יִשְׂרָאֵל מֵעַל אַדְמָתוֹ אַשּׁוּרָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
וַיָּבֵא מֶלֶךְ־אַשּׁוּר מִבָּבֶל וְמִכּוּתָה וּמֵעַוָּא 21
וּמֵחֲמָת וּסְפַרְוַיִם וַיֹּשֶׁב בְּעָרֵי שֹׁמְרוֹן תַּחַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּרְשׁוּ אֶת־שֹׁמְרוֹן וַיֵּשְׁבוּ בְעָרֶיהָ: וַיְהִי בִּתְחִלַּת שִׁבְתָּם 25
שָׁם לֹא יָרְאוּ אֶת־יְהוָה וַיְשַׁלַּח יְהוָה בָּהֶם אֶת־הָאֲרָיוֹת
וַיְהִי הֹרְגִים בָּהֶם: וַיֹּאמְרוּ לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר לֵאמֹר הַגּוֹיִם 26
אֲשֶׁר הִגְלִיתָ וַתּוֹשֶׁב בְּעָרֵי שֹׁמְרוֹן לֹא יָדְעוּ אֶת־מִשְׁפַּט
אֱלֹהֵי הָאָרֶץ וַיְשַׁלַּח־בָּם אֶת־הָאֲרָיוֹת וְהִנָּם מְמִתִים
אוֹתָם כַּאֲשֶׁר אֵינָם יֹדְעִים אֶת־מִשְׁפַּט אֱלֹהֵי הָאָרֶץ: וַיְצַו 27
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר לֵאמֹר הוֹלִיכוּ שָׁמָּה אֶחָד מֵהַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר
הִגְלִיתֶם מִשָּׁם וְיֵלְכוּ וְיֵשְׁבוּ שָׁם וְיֹרֵם אֶת־מִשְׁפַּט אֱלֹהֵי
הָאָרֶץ: וַיָּבֹא אֶחָד מֵהַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר הָגְלוּ מִשֹּׁמְרוֹן וַיֵּשֶׁב 28
בְּבֵית־אֵל וַיְהִי מוֹרֶה אֹתָם אֵיךְ יִרְאוּ אֶת־יְהוָה: וַיִּהְיוּ 29
עֹשִׂים גּוֹי גּוֹי אֱלֹהָיו וַיַּנִּיחוּ בְּבֵית הַבָּמוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ
הַשֹּׁמְרֹנִים גּוֹי גּוֹי בְּעָרֵיהֶם אֲשֶׁר הֵם יֹשְׁבִים שָׁם: וְאַנְשֵׁי 30
בָבֶל עָשׂוּ אֶת־סֻכּוֹת בְּנוֹת וְאַנְשֵׁי כוּת עָשׂוּ אֶת־נֵרְגַל
וְאַנְשֵׁי חֲמָת עָשׂוּ אֶת־אַשִׁימָא: וְהָעַוִּים עָשׂוּ נִבְחַז וְאֶת־ 31
תרתק

21. וַיִּדַּח קרי. כס"א וַיַּדַּח כתיב וקרי וכן ד"ב. ד"ו וריא. 24. כן למערבאי כתיב וקרי. למרנחאי ומערבא כתיב א'. 24. כן למערבאי. למרנחאי וספַרַיִם כתיב, וספַרְוַיִם קרי. 29. כן למיזרבאי. למרנחאי בביתאל תרא מלה. 31. ד' רבתא.

kept not the commandments of the LORD their God, but walked in the statutes of Israel which they made.

20 And the LORD rejected all the seed of Israel, and afflicted them, and delivered them into the hand of spoilers, until he had cast them out of his sight.

21 For he rent Israel from the house of David; and they made Jeroboam the son of Nebat king: and Jeroboam drave Israel from following the LORD, and made them sin a great sin.

22 For the children of Israel walked in all the sins of Jeroboam which he did; they departed not from them;

23 Until the LORD removed Israel out of his sight, as he had said by all his servants the prophets. So was Israel carried away out of their own land to Assyria unto this day.

24 And the king of Assyria brought men from Babylon, and from Cuthah, and from Ava, and from Hamath, and from Sepharvaim, and placed them in the cities of Samaria instead of the children of Israel: and they possessed Samaria, and dwelt in the cities thereof.

25 And so it was at the beginning of their dwelling there, that they feared not the LORD: therefore the LORD sent lions among them, which slew some of them.

26 Wherefore they spake to the king of Assyria, saying, The nations which thou hast removed, and placed in the cities of Samaria, know not the manner of the God of the land: therefore he hath sent lions among them, and, behold, they

27 slay them, because they know not the manner of the God of the land. Then the king of Assyria commanded, saying, Carry thither one of the priests whom ye brought from thence; and let them go and dwell there, and let him teach them the manner of the God of the land.

28 Then one of the priests whom they had carried away from Samaria came and dwelt in Bethel, and taught them how they should fear the LORD.

29 Howbeit every nation made gods of their own, and put them in the houses of the high places which the Samaritans had made, every nation in their cities wherein they dwelt.

30 And the men of Babylon made Succothbenoth, and the men of Cuth made Nergal, and the men of Hamath made Ashima,

31 And the Avites made Nibhaz and

תַּרְתָּק וְהַסְפַּרְוִים שָׂרְפִים אֶת־בְּנֵיהֶם בָּאֵשׁ לְאַדְרַמֶּלֶךְ
32 וְעַנַמֶּלֶךְ אֱלֹהֵ ׳ ספרים: וַיְהִיוּ יְרֵאִים אֶת־יְהוָה וַיַּעֲשׂוּ
לָהֶם מִקְצוֹתָם כֹּהֲנֵי בָמוֹת וַיִּהְיוּ עֹשִׂים לָהֶם בְּבֵית
33 הַבָּמוֹת: אֶת־יְהוָה הָיוּ יְרֵאִים וְאֶת־אֱלֹהֵיהֶם הָיוּ עֹבְדִים
34 כְּמִשְׁפַּט הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הָגְלוּ אֹתָם מִשָּׁם: עַד הַיּוֹם הַזֶּה
הֵם עֹשִׂים כַּמִּשְׁפָּטִים הָרִאשֹׁנִים אֵינָם יְרֵאִים אֶת־יְהוָה
וְאֵינָם עֹשִׂים כְּחֻקָּתָם וּכְמִשְׁפָּטָם וְכַתּוֹרָה וְכַמִּצְוָה אֲשֶׁר
35 צִוָּה יְהוָה אֶת־בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר־שָׂם שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל: וַיִּכְרֹת
יְהוָה אִתָּם בְּרִית וַיְצַו לֵאמֹר לֹא תִירְאוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וְלֹא־תִשְׁתַּחֲוּ לָהֶם וְלֹא תַעַבְדוּם וְלֹא תִזְבְּחוּ לָהֶם:
36 כִּי ׀ אִם־אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
בְּכֹחַ גָּדוֹל וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה אֹתוֹ תִירָאוּ וְלוֹ תִשְׁתַּחֲוּוּ וְלוֹ
37 תִּזְבְּחוּ: וְאֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה
אֲשֶׁר כָּתַב לָכֶם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת כָּל־הַיָּמִים וְלֹא תִירְאוּ
38 אֱלֹהִים אֲחֵרִים: וְהַבְּרִית אֲשֶׁר־כָּרַתִּי אִתְּכֶם לֹא תִשְׁכָּחוּ
39 וְלֹא תִירְאוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים: כִּי אִם־אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
40 תִּירָאוּ וְהוּא יַצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד כָּל־אֹיְבֵיכֶם: וְלֹא שָׁמְעוּ
41 כִּי אִם־כְּמִשְׁפָּטָם הָרִאשׁוֹן הֵם עֹשִׂים: וַיִּהְיוּ ׀ הַגּוֹיִם
הָאֵלֶּה יְרֵאִים אֶת־יְהוָה וְאֶת־פְּסִילֵיהֶם הָיוּ עֹבְדִים גַּם־
בְּנֵיהֶם ׀ וּבְנֵי בְנֵיהֶם כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבוֹתָם הֵם עֹשִׂים עַד
הַיּוֹם הַזֶּה:

יח וַיְהִי בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ לְהוֹשֵׁעַ בֶּן־אֵלָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ
2 חִזְקִיָּה בֶּן־אָחָז מֶלֶךְ יְהוּדָה: בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה
הָיָה בְּמָלְכוֹ וְעֶשְׂרִים וְתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם
3 אִמּוֹ אֲבִי בַּת־זְכַרְיָהוּ: וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל
4 אֲשֶׁר־עָשָׂה דָּוִד אָבִיו: הוּא ׀ הֵסִיר אֶת־הַבָּמוֹת וְשִׁבַּר
אֶת־הַמַּצֵּבֹת וְכָרַת אֶת־הָאֲשֵׁרָה וְכִתַּת נְחַשׁ הַנְּחֹשֶׁת
אשר־

51 ו. אל תַּסְפְּרִים כתיב. אֱלֹהֵי סְפַרְוַיִם קרי. 40 ו. כן ב״א, ב״נ אמ״ בלא נעי״א.
יח, 2 ו. נל אבי׳ = אֲבִיָּה; עיין ד״ה ב. כ״ט א׳.

Tartak, and the Sepharvites burnt their children in fire to Adrammelech and Anammelech, the gods of Sepharvaim.

32 So they feared the LORD, and made unto themselves of the lowest of them priests of the high places, which sacrificed for them in the houses of the high places.

33 They feared the LORD, and served their own gods, after the manner of the nations whom they carried away from thence.

34 Unto this day they do after the former manners: they fear not the LORD, neither do they after their statutes, or after their ordinances, or after the law and commandment which the LORD commanded the children of Jacob, whom he named Israel;

35 With whom the LORD had made a covenant, and charged them, saying, Ye shall not fear other gods, nor bow yourselves to them, nor serve them, nor sacrifice to them:

36 But the LORD, who brought you up out of the land of Egypt with great power and a stretched out arm, him shall ye fear, and him shall ye worship, and to him shall ye do sacrifice.

37 And the statutes, and the ordinances, and the law, and the commandment, which he wrote for you, ye shall observe to do for evermore; and ye shall not fear other gods.

38 And the covenant that I have made with you ye shall not

39 forget; neither shall ye fear other gods. But the LORD your God ye shall fear; and he shall

40 deliver you out of the hand of all your enemies. Howbeit they did not hearken, but they did

41 after their former manner. So these nations feared the LORD, and served their graven images, both their children, and their children's children: as did their fathers, so do they unto this day.

18 Now it came to pass in the third year of Hoshea son of Elah king of Israel, that Hezekiah the

2 son of Ahaz king of Judah began to reign. Twenty and five years old was he when he began to reign; and he reigned twenty and nine years in Jerusalem. His mother's name also

3 was Abi, the daughter of Zachariah. And he did that which was right in the sight of the

4 LORD, according to all that David his father did. He removed the high places, and brake the images, and cut down the groves, and brake in pieces the brasen serpent

אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹשֶׁה כִּי עַד־הַיָּמִים הָהֵמָּה הָיוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
מְקַטְּרִים לוֹ וַיִּקְרָא־לוֹ נְחֻשְׁתָּן: בַּיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל
בָּטָח וְאַחֲרָיו לֹא־הָיָה כָמֹהוּ בְּכֹל מַלְכֵי יְהוּדָה וַאֲשֶׁר
הָיוּ לְפָנָיו: וַיִּדְבַּק בַּיהוָה לֹא־סָר מֵאַחֲרָיו וַיִּשְׁמֹר מִ
מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְהָיָה יְהוָה עִמּוֹ
בְּכֹל אֲשֶׁר־יֵצֵא יַשְׂכִּיל וַיִּמְרֹד בְּמֶלֶךְ־אַשּׁוּר וְלֹא עֲבָדוֹ:
הוּא־הִכָּה אֶת־פְּלִשְׁתִּים עַד־עַזָּה וְאֶת־גְּבוּלֶיהָ מִמִּגְדַּל
נוֹצְרִים עַד־עִיר מִבְצָר: וַיְהִי בַּשָּׁנָה
הָרְבִיעִית לַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ הִיא הַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית לְהוֹשֵׁעַ
בֶּן־אֵלָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל עָלָה שַׁלְמַנְאֶסֶר מֶלֶךְ־אַשּׁוּר
עַל־שֹׁמְרוֹן וַיָּצַר עָלֶיהָ: וַיִּלְכְּדֶהָ מִקְצַה שָׁלֹשׁ שָׁנִים
בִּשְׁנַת־שֵׁשׁ לְחִזְקִיָּהוּ הִיא שְׁנַת־תְּשַׁע לְהוֹשֵׁעַ מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל נִלְכְּדָה שֹׁמְרוֹן: וַיֶּגֶל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־יִשְׂרָאֵל
אַשּׁוּרָה וַיַּנַּחֵם בְּחַלַח וּבְחָבוֹר נְהַר גּוֹזָן וְעָרֵי מָדָי:
עַל ׀ אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ אֶת־
בְּרִיתוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה וְלֹא שָׁמְעוּ
וְלֹא עָשׂוּ: וּבְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה
לַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ עָלָה סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עַל כָּל־עָרֵי
יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתְפְּשֵׂם: וַיִּשְׁלַח חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה
אֶל־מֶלֶךְ־אַשּׁוּר ׀ לָכִישָׁה ׀ לֵאמֹר ׀ חָטָאתִי שׁוּב מֵעָלָי
אֵת אֲשֶׁר־תִּתֵּן עָלַי אֶשָּׂא וַיָּשֶׁת מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עַל־חִזְקִיָּהוּ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כִּכַּר־כֶּסֶף וּשְׁלֹשִׁים כִּכַּר
זָהָב: וַיִּתֵּן חִזְקִיָּהוּ אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בֵּית־יְהוָה
וּבְאֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ: בָּעֵת הַהִיא קִצַּץ חִזְקִיָּהוּ אֵת־
דַּלְתוֹת הֵיכַל יְהוָה וְאֶת־הָאֲמֻנוֹת אֲשֶׁר צִפָּה חִזְקִיָּהוּ
מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּתְּנֵם לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר:

וישלח

that Moses had made: for unto those days the children of Israel did burn incense to it: and he called it Nehushtan.

5 He trusted in the LORD God of Israel; so that after him was none like him among all the kings of Judah, nor any that were before him.

6 For he clave to the LORD, and departed not from following him, but kept his commandments, which the LORD commanded Moses.

7 And the LORD was with him; and he prospered whithersoever he went forth: and he rebelled against the king of Assyria, and served him not.

8 He smote the Philistines, even unto Gaza, and the borders thereof, from the tower of the watchmen to the fenced city.

9 And it came to pass in the fourth year of king Hezekiah, which was the seventh year of Hoshea son of Elah king of Israel, that Shalmaneser king of Assyria came up against Samaria, and besieged it.

10 And at the end of three years they took it: even in the sixth year of Hezekiah, that is the ninth year of Hoshea king of Israel, Samaria was taken.

11 And the king of Assyria did carry away Israel unto Assyria, and put them in Halah and in Habor by the river of Gozan, and in the cities of the Medes:

12 Because they obeyed not the voice of the LORD their God, but transgressed his covenant, and all that Moses the servant of the LORD commanded, and would not hear them, nor do them.

13 Now in the fourteenth year of king Hezekiah did Sennacherib king of Assyria come up against all the fenced cities of Judah, and took them.

14 And Hezekiah king of Judah sent to the king of Assyria to Lachish, saying, I have offended; return from me: that which thou puttest on me will I bear. And the king of Assyria appointed unto Hezekiah king of Judah three hundred talents of silver and thirty talents of gold.

15 And Hezekiah gave him all the silver that was found in the house of the LORD, and in the treasures of the king's house.

16 At that time did Hezekiah cut off the gold from the doors of the temple of the LORD, and from the pillars which Hezekiah king of Judah had overlaid, and gave it to the king of Assyria.

---

vv. 5, 16 בס"א יש כאן מסקנא. 6 v. ס"א ולא" וכן ד"א, ר"ב, ח"ס וח"ר. 8 v. ס"א חמא וכן ר"נ חי"ב. 10 v. צ"ל ויילכדה כן ת"ע וח"ס. 11 v. כן בויכו ספרים כ"י, ד"ס, ר"נ, ד"ר, כ"א, כ"נ עֲלֵי בנציא. 15 v. ס"א ובאוצרות בולא וכן ד"א, ר"ב, ד"ו וח"ו.

17 וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־תַּרְתָּן וְאֶת־רַב־סָרִיס וְ
וְאֶת־רַב־שָׁקֵה מִן־לָכִישׁ אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ בְּחַיִל כָּבֵד
יְרוּשָׁלִַם וַיַּעֲלוּ וַיָּבֹאוּ יְרוּשָׁלִַם וַיַּעֲלוּ וַיָּבֹאוּ וַיַּעֲמֹדוּ
בְּתְעָלַת הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה אֲשֶׁר בִּמְסִלַּת שְׂדֵה כוֹבֵס:
18 וַיִּקְרְאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם אֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ
אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת וְשֶׁבְנָה הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף הַמַּזְכִּיר:
19 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רַב־שָׁקֵה אִמְרוּ־נָא אֶל־חִזְקִיָּהוּ כֹּה־אָמַר
הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר מָה הַבִּטָּחוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר
20 בָּטָחְתָּ: אָמַרְתָּ אַךְ־דְּבַר שִׂפְתַיִם עֵצָה וּגְבוּרָה
21 לַמִּלְחָמָה עַתָּה עַל־מִי בָטַחְתָּ כִּי מָרַדְתָּ בִּי: עַתָּה
הִנֵּה בָטַחְתָּ לְךָ עַל־מִשְׁעֶנֶת הַקָּנֶה הָרָצוּץ הַזֶּה עַל־
מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִסָּמֵךְ אִישׁ עָלָיו וּבָא בְכַפּוֹ וּנְקָבָהּ כֵּן
22 פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְכָל־הַבֹּטְחִים עָלָיו: וְכִי־תֹאמְרוּן
אֵלַי אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּטָחְנוּ הֲלוֹא־הוּא אֲשֶׁר הֵסִיר
חִזְקִיָּהוּ אֶת־בָּמֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה
23 וְלִירוּשָׁלִַם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה תִּשְׁתַּחֲווּ בִּירוּשָׁלִָם: וְעַתָּה
הִתְעָרַב נָא אֶת־אֲדֹנִי אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְאֶתְּנָה לְךָ אַלְפַּיִם
24 סוּסִים אִם־תּוּכַל לָתֶת לְךָ רֹכְבִים עֲלֵיהֶם: וְאֵיךְ תָּשִׁיב
אֵת פְּנֵי פַּחַת אֶחָד עַבְדֵי אֲדֹנִי הַקְּטַנִּים וַתִּבְטַח לְךָ
25 עַל־מִצְרַיִם לָרֶכֶב וְלַפָּרָשִׁים: עַתָּה הֲמִמַּבְלְעָדֵי יְהוָה
עָלִיתִי עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה לְהַשְׁחִיתוֹ יְהוָה אָמַר אֵלַי עֲלֵה
26 עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהַשְׁחִיתָהּ: וַיֹּאמֶר אֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ
וְשֶׁבְנָה וְיוֹאָח אֶל־רַב־שָׁקֵה דַּבֶּר־נָא אֶל־עֲבָדֶיךָ אֲרָמִית
כִּי שֹׁמְעִים אֲנָחְנוּ וְאַל־תְּדַבֵּר עִמָּנוּ יְהוּדִית בְּאָזְנֵי הָעָם
אשר

17 And the king of Assyria sent Tartan and Rabsaris and Rab-shakeh from Lachish to king Hezekiah with a great host against Jerusalem. And they went up and came to Jerusalem. And when they were come up, they came and stood by the conduit of the upper pool, which is in the highway of the fuller's field.

18 And when they had called to the king, there came out to them Eliakim the son of Hilkiah, which was over the household, and Shebna the scribe, and Joah the son of Asaph the recorder.

19 And Rab-shakeh said unto them, Speak ye now to Hezekiah, Thus saith the great king, the king of Assyria, What confidence is this wherein thou trustest?

20 Thou sayest, (but they are but vain words,) I have counsel and strength for the war. Now on whom dost thou trust, that thou rebellest against me?

21 Now, behold, thou trustest upon the staff of this bruised reed, even upon Egypt, on which if a man lean, it will go into his hand, and pierce it: so is Pharaoh king of Egypt unto all that trust on him.

22 But if ye say unto me, We trust in the LORD our God: is not that he, whose high places and whose altars Hezekiah hath taken away, and hath said to Judah and Jerusalem, Ye shall worship before this altar in Jerusalem?

23 Now therefore, I pray thee, give pledges to my lord the king of Assyria, and I will deliver thee two thousand horses, if 24 thou be able on thy part to set riders upon them. How then wilt thou turn away the face of one captain of the least of my master's servants, and put thy trust on Egypt for chariots and 25 for horsemen? Am I now come up without the LORD against this place to destroy it? The 26 LORD said to me, Go up against this land, and destroy it. Then said Eliakim the son of Hilkiah, and Shebna, and Joah, unto Rab-shakeh, Speak, I pray thee, to thy servants in the Syrian language; for we understand it: and talk not with us in the Jews' language in the ears of the people

---

17 ס״א סריסן וכן ד״ב. ד״נ ה״י״ב. 17 בסקנות ספרים כ״י ובר״א. ד״ב. ד״י לא נסמא כאן וַיַּעֲלוּ יְרוּשָׁלִַם וַיַּעֲלוּ, ובסקנתם כתיב וקרי וַיַּעֲלוּ וָיָבֹאוּ יְרוּשָׁלִַם וַיַּעֲמְדוּ בלא פעם שני וַיַּעֲלוּ וַיָּבֹאוּ וכן ת״ע, ת״ס וה״ר. 20 ס״א כן ב״נ, ב״א דִּבְרֵי בסקף וכנ״א. 21 ס״א כן ברוב ספרים כ״י. ד״נ, ד״ו, ד״ח, ד״ם, ד״י״ב, ה״י״ד הס״ו, ס״א כֵּן פרעה מֶלֶךְ וכן ד״ב. 25 ס״א וַעֲקֹה וכן ד״א, ד״ב, ת״ע וה״ס: עיין ישעיה ל״ו י׳. 25 ס״א כן ב״א, ב״נ הַמְבַלְעֲדֵי בנעיא. 25 ס״א אֵלַי וכן ד״א ה״ב: עיין ישעיה ל״ו י׳. 25 ס״א לְהַשְׁחִיתָהּ וכן ד״א ה״ב: עיין ישעיה ל״ו י׳.

that are on the wall.

27 But Rab-shakeh said unto them, Hath my master sent me to thy master, and to thee, to speak these words? hath he not sent me to the men which sit on the wall, that they may eat their own dung, and drink their own piss with you?

28 Then Rab-shakeh stood and cried with a loud voice in the Jews' language, and spake, saying, Hear the word of the great king, the king of Assyria:

29 Thus saith the king, Let not Hezekiah deceive you: for he shall not be able to deliver you out of his hand:

30 Neither let Hezekiah make you trust in the LORD, saying, The LORD will surely deliver us, and this city shall not be delivered into the hand of the king of Assyria.

31 Hearken not to Hezekiah: for thus saith the king of Assyria, Make an agreement with me by a present, and come out to me, and then eat ye every man of his own vine, and every one of his fig tree, and drink ye every one the waters of his cistern:

32 Until I come and take you away to a land like your own land, a land of corn and wine, a land of bread and vineyards, a land of oil olive and of honey, that ye may live, and not die: and hearken not unto Hezekiah, when he persuadeth you, saying, The LORD will deliver us.

33 Hath any of the gods of the nations delivered at all his land out of the hand of the king of Assyria?

34 Where are the gods of Hamath, and of Arpad? where are the gods of Sepharvaim, Hena, and Ivah? have they delivered Samaria out of mine hand?

35 Who are they among all the gods of the countries, that have delivered their country out of mine hand, that the LORD should deliver Jerusalem out of mine hand?

36 But the people held their peace, and answered him not a word: for the king's commandment was, saying, Answer him not.

37 Then came Eliakim the son of Hilkiah, which was over the household, and Shebna the scribe, and Joah the son of Asaph the recorder, to Hezekiah with their clothes rent, and told him the words of Rab-shakeh.

19 And it came to pass, when king

27 אֲשֶׁר עַל־הַחֹמָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלֵיהֶם רַב־שָׁקֵה הַעַל אֲדֹנֶיךָ
וְאֵלֶיךָ שְׁלָחַנִי אֲדֹנִי לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲלֹא
עַל־הָאֲנָשִׁים הַיֹּשְׁבִים עַל־הַחֹמָה לֶאֱכֹל אֶת־חֹרְיֵיהֶם
28 וְלִשְׁתּוֹת אֶת־שֵׁינֵיהֶם עִמָּכֶם׃ וַיַּעֲמֹד רַב־שָׁקֵה וַיִּקְרָא
בְקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית וַיְדַבֵּר וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ דְּבַר־הַמֶּלֶךְ
29 הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ אַל־יַשִּׁא לָכֶם
30 חִזְקִיָּהוּ כִּי־לֹא יוּכַל לְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדוֹ׃ וְאַל־יַבְטַח
אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הַצֵּל יַצִּילֵנוּ יְהוָה וְלֹא
31 תִנָּתֵן אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ אַל־תִּשְׁמְעוּ
אֶל־חִזְקִיָּהוּ כִּי כֹה אָמַר מֶלֶךְ אַשּׁוּר עֲשׂוּ אִתִּי בְרָכָה
וְצֵאוּ אֵלַי וְאִכְלוּ אִישׁ־גַּפְנוֹ וְאִישׁ תְּאֵנָתוֹ וּשְׁתוּ אִישׁ
32 מֵי־בֹרוֹ׃ עַד־בֹּאִי וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ כְּאַרְצְכֶם
אֶרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ אֶרֶץ לֶחֶם וּכְרָמִים אֶרֶץ זֵית יֶצְהָר
דְּבַשׁ וְחַיּוּ וְלֹא תָמֻתוּ וְאַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ כִּי־יַסִּית
33 אֶתְכֶם לֵאמֹר יְהוָה יַצִּילֵנוּ׃ הַהַצֵּל הִצִּילוּ אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם
34 אִישׁ אֶת־אַרְצוֹ מִיַּד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ אַיֵּה אֱלֹהֵי חֲמָת וְאַרְפָּד
אֵיֵּה אֱלֹהֵי סְפַרְוַיִם הֵנַע וְעִוָּה כִּי־הִצִּילוּ אֶת־שֹׁמְרוֹן
35 מִיָּדִי׃ מִי בְכָל־אֱלֹהֵי הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר־הִצִּילוּ אֶת־אַרְצָם
36 מִיָּדִי כִּי־יַצִּיל יְהוָה אֶת־יְרוּשָׁלַם מִיָּדִי׃ וַיַּחֲרִישׁוּ הָעָם
וְלֹא־עָנוּ אֹתוֹ דָּבָר כִּי־מִצְוַת הַמֶּלֶךְ הָיָה לֵאמֹר לֹא
37 תַעֲנֻהוּ׃ וַיָּבֹא אֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר־עַל־הַבָּיִת
וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף הַמַּזְכִּיר אֶל־חִזְקִיָּהוּ קְרוּעֵי
יט בְגָדִים וַיַּגִּדוּ לוֹ דִּבְרֵי רַב־שָׁקֵה׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ
חזקיהו

---

27 חֲרֵיהֶם כתיב, צוֹאָתָם קרי, בס"א צוֹאָתָם כתיב וקרי וכן ד"ב ד'י. שֵׁינֵיהֶם 27 v.
או שֵׁינֵיהֶם כתיב מֵימֵי רַגְלֵיהֶם קרי, בס"א מֵימֵי שֵׁינֵיהֶם כתיב וקרי וכן ד"א. ד"נ ד'י.
28 v. כן ב"א, כ"נ בְּבָרֵר בנעויא, ס"א הִבְרִי וכן ר"א, ד"כ, ת"ע ות"ר. 29 v. כן למערבאי.
למרנחאי מִיָּדִי כתיב, בס"א מִיָּדִי כתיב וקרי וכן ד"ג ות"ד. 30 v. כ"א תנחן הָעִיר בלא
מלת אֶת" וכן ד"ק; עיין ישעיה ל"ו מ"ו. 37 v. כן ב"א, ב"נ אֲבִיר בנעויא. 37 v. כן
למערבאי לְהַגִּיד אֶת דִּבְרֵי.

חִזְקִיָּהוּ וַיְכַסֶּע אֶת־בְּגָדָיו וַיִּתְכַּס בַּשָּׂק וַיָּבֹא בֵּית יְהוָה׃
וַיִּשְׁלַח אֶת־אֶלְיָקִים אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר 2
וְאֶת זִקְנֵי הַכֹּהֲנִים מְתֻכַּסִּים בְּשָׂקִים אֶל־יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא
בֶּן־אָמוֹץ׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה אָמַר חִזְקִיָּהוּ יוֹם־צָרָה 3
וְתוֹכֵחָה וְנִאָצָה הַיּוֹם הַזֶּה כִּי בָאוּ בָנִים עַד־מַשְׁבֵּר
וְכֹחַ אֵין לְלֵדָה׃ אוּלַי יִשְׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת כָּל 4
דִּבְרֵי רַב־שָׁקֵה אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וְאָדָנָיו לְחָרֵף
אֱלֹהִים חַי וְהוֹכִיחַ בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
וְנָשָׂאתָ תְפִלָּה בְּעַד הַשְּׁאֵרִית הַנִּמְצָאָה׃ וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי 5
הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְשַׁעְיָהוּ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם יְשַׁעְיָהוּ כֹּה 6
תֹאמְרוּן אֶל־אֲדֹנֵיכֶם כֹּה | אָמַר יְהוָה אַל־תִּירָא מִפְּנֵי
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר גִּדְּפוּ נַעֲרֵי מֶלֶךְ־אַשּׁוּר
אֹתִי׃ הִנֵּנִי נֹתֵן בּוֹ רוּחַ וְשָׁמַע שְׁמוּעָה וְשָׁב לְאַרְצוֹ 7
וְהִפַּלְתִּיו בַּחֶרֶב בְּאַרְצוֹ׃ וַיָּשָׁב רַב־שָׁקֵה וַיִּמְצָא אֶת־ 8
מֶלֶךְ אַשּׁוּר נִלְחָם עַל־לִבְנָה כִּי שָׁמַע כִּי נָסַע מִלָּכִישׁ׃
וַיִּשְׁמַע אֶל־תִּרְהָקָה מֶלֶךְ־כּוּשׁ לֵאמֹר הִנֵּה יָצָא לְהִלָּחֶם 9
אִתָּךְ וַיָּשָׁב וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר׃ כֹּה 10
תֹאמְרוּן אֶל־חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר אַל־יִשָּׂאֲךָ
אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בֹטֵחַ בּוֹ לֵאמֹר לֹא תִנָּתֵן יְרוּשָׁלַ͏ִם
בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ הִנֵּה | אַתָּה שָׁמַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עָשׂוּ 11
מַלְכֵי אַשּׁוּר לְכָל־הָאֲרָצוֹת לְהַחֲרִימָם וְאַתָּה תִנָּצֵל׃
הַהִצִּילוּ אֹתָם אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר שִׁחֲתוּ אֹבוֹתָי אֶת־ 12
גּוֹזָן וְאֶת־חָרָן וְרֶצֶף וּבְנֵי־עֵדֶן אֲשֶׁר בִּתְלַאשָּׂר׃ אַיּוֹ 13
מֶלֶךְ־חֲמָת וּמֶלֶךְ אַרְפָּד וּמֶלֶךְ לְעִיר סְפַרְוַיִם הֵנַע
וְעִוָּה׃ וַיִּקַּח חִזְקִיָּהוּ אֶת־הַסְּפָרִים מִיַּד הַמַּלְאָכִים וַיִּקְרָאֵם 14
וַיַּעַל בֵּית יְהוָה וַיִּפְרְשֵׂהוּ חִזְקִיָּהוּ לִפְנֵי יְהוָה׃
ויתפלל

יט. 9 ס״א אליו ז״ק וכן ר״ב ור״נ. 4 ס״א את | דברי בלא מלת גָּל־ וכן ת״ס: עיין ישעיה ל״ז ד׳. 9 כן למערבאי, לכרונאי אל־ כתיב. עַל־ קרי. 12 ס״א בִּתְלָסָר וכן ר״א ור״ב, וס״א בְּתַלַאסָר וכן ר״נ.

Hezekiah heard it, that he rent his clothes, and covered himself with sackcloth, and went into the house of the LORD.

2 And he sent Eliakim, which was over the household, and Shebna the scribe, and the elders of the priests, covered with sackcloth, to Isaiah the prophet the son of Amoz.

3 And they said unto him, Thus saith Hezekiah, This day is a day of trouble, and of rebuke, and blasphemy: for the children are come to the birth, and there is not strength to bring forth.

4 It may be the LORD thy God will hear all the words of Rab-shakeh, whom the king of Assyria his master hath sent to reproach the living God; and will reprove the words which the LORD thy God hath heard: wherefore lift up thy prayer for the remnant that are left.

5 So the servants of king Hezekiah came to Isaiah.

6 And Isaiah said unto them, Thus shall ye say to your master, Thus saith the LORD, Be not afraid of the words which thou hast heard, with which the servants of the king of Assyria have blasphemed me.

7 Behold, I will send a blast upon him, and he shall hear a rumour, and shall return to his own land; and I will cause him to fall by the sword in his own land.

8 So Rab-shakeh returned, and found the king of Assyria warring against Libnah: for he had heard that he was departed from Lachish.

9 And when he heard say of Tirhakah king of Ethiopia, Behold, he is come out to fight against
10 thee: he sent messengers again unto Hezekiah, saying, Thus shall ye speak to Hezekiah king of Judah, saying, Let not thy God in whom thou trustest deceive thee, saying, Jerusalem
11 shall not be delivered into the hand of the king of Assyria. Behold, thou hast heard what the kings of Assyria have done to all lands, by destroying them utterly: and shalt thou be de-
12 livered? Have the gods of the nations delivered them which my fathers have destroyed; as
13 Gozan, and Haran, and Rezeph, and the children of Eden which were in Thelasar? Where is the king of Hamath, and the king of Arpad, and the king of the city of Sepharvaim, of
14 Hena, and Ivah? And Hezekiah received the letter of the hand of the messengers, and read it: and Hezekiah went up into the house of the LORD, and spread it before the LORD.

15 And Hezekiah prayed before the LORD, and said, O LORD God of Israel, which dwellest between the cherubims, thou art the God, even thou alone, of all the kingdoms of the earth; thou hast made heaven and earth.

16 LORD, bow down thine ear, and hear: open, LORD, thine eyes, and see: and hear the words of Sennacherib, which hath sent him to reproach the living God.

17 Of a truth, LORD, the kings of Assyria have destroyed the nations and their lands,

18 And have cast their gods into the fire: for they were no gods, but the work of men's hands, wood and stone: therefore they have destroyed them.

19 Now therefore, O LORD our God, I beseech thee, save thou us out of his hand, that all the kingdoms of the earth may know that thou art the LORD God, even thou only.

20 Then Isaiah the son of Amoz sent to Hezekiah, saying, Thus saith the LORD God of Israel, That which thou hast prayed to me against Sennacherib king of Assyria I have heard.

21 This is the word that the LORD hath spoken concerning him; The virgin the daughter of Zion hath despised thee, and laughed thee to scorn; the daughter of Jerusalem hath shaken her head at thee.

22 Whom hast thou reproached and blasphemed? and against whom hast thou exalted thy voice, and lifted up thine eyes on high? even against the Holy One of Israel.

15 וַיִּתְפַּלֵּל חִזְקִיָּהוּ לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ
לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־
16 הָאָרֶץ: הַטֵּה יְהוָה | אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח יְהוָה עֵינֶיךָ וּרְאֵה
וּשְׁמַע אֶת כָּל־דִּבְרֵי סַנְחֵרִיב אֲשֶׁר שָׁלַח לְחָרֵף אֱלֹהִים
17 חָי: אָמְנָם יְהוָה הֶחֳרִיבוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר אֶת־הַגּוֹיִם וְאֶת־
18 אַרְצָם: וְנָתְנוּ אֶת־אֱלֹהֵיהֶם בָּאֵשׁ כִּי לֹא אֱלֹהִים הֵמָּה
19 כִּי אִם־מַעֲשֵׂה יְדֵי־אָדָם עֵץ וָאָבֶן וַיְאַבְּדוּם: וְעַתָּה יְהוָה ס
אֱלֹהֵינוּ הוֹשִׁיעֵנוּ נָא מִיָּדוֹ וְיֵדְעוּ כָל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ כִּי
20 אַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ: וַיִּשְׁלַח
יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִתְפַּלַּלְתָּ אֵלַי אֶל־סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר
21 שָׁמָעְתִּי: זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה עָלָיו בָּזָה לְךָ לָעֲגָה
לְךָ בְּתוּלַת בַּת־צִיּוֹן אַחֲרֶיךָ רֹאשׁ הֵנִיעָה בַּת יְרוּשָׁלִָם:
22 אֶת־מִי חָרַפְתָּ וְגִדַּפְתָּ וְעַל־מִי הֵרַמְתָּ קוֹל וַתִּשָּׂא מָרוֹם
23 עֵינֶיךָ עַל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: בְּיַד מַלְאָכֶיךָ חֵרַפְתָּ | אֲדֹנָי
וַתֹּאמֶר בְּרֹכֶב רִכְבִּי אֲנִי עָלִיתִי מָרוֹם הָרִים יַרְכְּתֵי
לְבָנוֹן וְאֶכְרֹת קוֹמַת אַרְזָיו מִבְחוֹר בְּרֹשָׁיו וְאָבוֹאָה מְלוֹן
24 קִצּוֹ יַעַר כַּרְמֶלּוֹ: אֲנִי קָרְתִּי וְשָׁתִיתִי מַיִם וָזָרִים וְאַחֲרֵב
25 בְּכַף־פְּעָמַי כָּל יְאֹרֵי מָצוֹר: הֲלֹא־שָׁמַעְתָּ לְמֵרָחוֹק
אֹתָהּ עָשִׂיתִי לְמִימֵי קֶדֶם וַיְצַרְתִּיהָ עַתָּה הֲבִיאֹתִיהָ וּתְהִי
26 לְהַשּׁוֹת גַּלִּים נִצִּים עָרִים בְּצִרוֹת: וְיֹשְׁבֵיהֶן קִצְרֵי־יָד
חַתּוּ וַיֵּבֹשׁוּ הָיוּ עֵשֶׂב שָׂדֶה וְיֶרֶק דֶּשֶׁא חָצִיר גַּגּוֹת
27 וּשְׁדֵפָה לִפְנֵי קָמָה: וְשִׁבְתְּךָ וְצֵאתְךָ וּבֹאֲךָ יָדָעְתִּי וְאֵת

התרגוך

16 v. ס"א גְּלֵי־דִכְרֵי וכן ד"ב, ד"נ, תר, ת"ס ות"ר: עיין ישעיה ל"ז י"ז. 16 v. ס"א שְׁלַח ונספר עליו נ"א שָׁלְחוֹ, וכן ת"ע, ת"ס ות"ר: עיין ישעיה ל"ז י"ז. 18 v. כן ב"א. נ"נ אֵשׁ. 20 v. כן למערבאי, למדנחאי עַל־. 20 v. כן למצדבאי, למדנחאי מַגַּחֲרֵב חסר. 23 v. ס"א יְהוָה וכן ד"א וד"ב. 23 v. בְּרֹכֶב או בְּרֻכָּב כתיב, גְּרֵב קרי, בס"א עֲרֵב כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב, ד"ו וד"ח. 23 v. ע"ל וָאֲכוֹרֵת . . . וְאָבוֹאוֹת כן ת"ע. 23 v. קצ"ו קרי, בס"א קְצֵי כתיב וקרי וכן ד"א וד"ב. 24 v. צ"ל וָאֶחֱרֹב כן ת"ע. 24 v. ס"א יְאוֹרֵי מלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ט תדפו"ו. 25 v. כן בסחזורא רבא רפה, למברייא לְהַשּׁוֹת בתש.

By thy messengers thou hast reproached the Lord, and hast said, With the multitude of my chariots I am come up to the height of the mountains, to the sides of Lebanon, and will cut down the tall cedar trees thereof, and the choice fir trees thereof: and I will enter into the lodgings of his borders, and into the forest of his Carmel.

23 I have digged and drunk strange waters, and with the sole of my feet have I dried up all the rivers of

24 besieged places.

25 Hast thou not heard long ago how I have done it, and of ancient times that I have formed it? now have I brought it to pass, that thou shouldest be to lay waste fenced

26 cities into ruinous heaps. Therefore their inhabitants were of small power, they were dismayed and confounded; they were as the grass of the field, and as the green herb, as the grass

27 on the housetops, and as corn blasted before it be grown up. But I know thy abode, and thy going out, and thy coming in, and

thy rage against me.
28 Because thy rage against me and thy tumult is come up into mine ears, therefore I will put my hook in thy nose, and my bridle in thy lips, and I will turn thee back by the way by which thou camest.
29 And this shall be a sign unto thee, Ye shall eat this year such things as grow of themselves, and in the second year that which springeth of the same; and in the third year sow ye, and reap, and plant vineyards, and eat the fruits thereof.
30 And the remnant that is escaped of the house of Judah shall yet again take root downward, and bear fruit upward.
31 For out of Jerusalem shall go forth a remnant, and they that escape out of mount Zion: the zeal of the LORD of hosts shall do this.
32 Therefore thus saith the LORD concerning the king of Assyria, He shall not come into this city, nor shoot an arrow there, nor come before it with shield, nor cast a bank against it.
33 By the way that he came, by the same shall he return, and shall not come into this city, saith the LORD.
34 For I will defend this city, to save it, for mine own sake, and for my servant David's sake.
35 And it came to pass that night, that the angel of the LORD went out, and smote in the camp of the Assyrians an hundred fourscore and five thousand: and when
36 they arose early in the morning, behold, they were all dead corpses. So Sennacherib king
37 of Assyria departed, and went and returned, and dwelt at Nineveh. And it came to pass, as he was worshipping in the house of Nisroch his god, that Adrammelech and Sharezer his sons smote him with the sword: and they escaped into the land of Armenia. And Esarhaddon his son reigned in his stead.

20 In those days was Hezekiah sick unto death. And the prophet Isaiah the son of Amoz came to him, and said unto him, Thus saith the LORD, Set thine house in order; for thou shalt die, and
2, 3 not live. Then he turned his face to the wall, and prayed unto the LORD, saying, I beseech thee, O LORD, remember now how I have walked before thee in truth and with a perfect heart, and have done that which is good

28 הַתַּרְגִּזְךָ אֵלָי: יַעַן הָתַרְגִּזְךָ אֵלַי וְשַׁאֲנַנְךָ עָלָה בְאָזְנָי
וְשַׂמְתִּי חַחִי בְאַפֶּךָ וּמְתָגִי בְשִׂפָתֶיךָ וְהֵשִׁבֹתִיךָ בְּדֶרֶךְ
29 אֲשֶׁר־בָּאתָ בָּהּ: וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת אָכוֹל הַשָּׁנָה סָפִיחַ
וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית סָחִישׁ וּבַשָּׁנָה הַשְּׁלִשִׁית זִרְעוּ וְקִצְרוּ
30 וְנִטְעוּ כְרָמִים וְאִכְלוּ פִרְיָם: וְיָסְפָה פְלֵיטַת בֵּית־
31 יְהוּדָה הַנִּשְׁאָרָה שֹׁרֶשׁ לְמַטָּה וְעָשָׂה פֶּרִי לְמָעְלָה: כִּי
מִירוּשָׁלַם תֵּצֵא שְׁאֵרִית וּפְלֵיטָה מֵהַר צִיּוֹן קִנְאַת יְהוָה
32 תַּעֲשֶׂה־זֹּאת: לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה
אֶל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר לֹא יָבֹא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְלֹא־יוֹרֶה
שָׁם חֵץ וְלֹא־יְקַדְּמֶנָּה מָגֵן וְלֹא־יִשְׁפֹּךְ עָלֶיהָ סֹלְלָה:
33 בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־יָבָא בָּהּ יָשׁוּב וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת לֹא יָבֹא
34 נְאֻם־יְהוָה: וְגַנּוֹתִי אֶל־הָעִיר הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָהּ לְמַעֲנִי
35 וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי: וַיְהִי בַּלַּיְלָה
הַהוּא וַיֵּצֵא ׀ מַלְאַךְ יְהוָה וַיַּךְ בְּמַחֲנֵה אַשּׁוּר מְאָה
שְׁמוֹנִים וַחֲמִשָּׁה אָלֶף וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וְהִנֵּה כֻלָּם פְּגָרִים
36 מֵתִים: וַיִּסַּע וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וַיֵּשֶׁב
37 בְּנִינְוֵה: וַיְהִי הוּא מִשְׁתַּחֲוֶה בֵּית ׀ נִסְרֹךְ אֱלֹהָיו
וְאַדְרַמֶּלֶךְ וְשַׂרְאֶצֶר הִכֻּהוּ בַחֶרֶב וְהֵמָּה נִמְלְטוּ אֶרֶץ
אֲרָרָט וַיִּמְלֹךְ אֵסַרְחַדֹּן בְּנוֹ תַּחְתָּיו:

כ בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה חִזְקִיָּהוּ לָמוּת וַיָּבֹא אֵלָיו
יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה
2 צַו לְבֵיתֶךָ כִּי מֵת אַתָּה וְלֹא תִחְיֶה: וַיַּסֵּב אֶת־פָּנָיו אֶל־
3 הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה לֵאמֹר: אָנָּה יְהוָה זְכָר־נָא אֵת
אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ בֶּאֱמֶת וּבְלֵבָב שָׁלֵם וְהַטּוֹב
בְּעֵינֶיךָ

28 v. כן ב'א, כ'נ התרגיזך בגיעיא. 28 v. בכוונה ושאננך בפתח בנגן, בס'א ושאננך קמץ וכן ד'ב, ד'ג, ד'ן, ד'ס, ד'ע, די'א, די'ב ודי'ד. 30 v. ס'א נָתִי וכן די'ב.
31 v. יהוה צְבָאוֹת קרי ולא כתיב. בס'א צְבָאוֹת כתיב וקרי וכן ד'א, ד'ב, ד'ז, תר', ת'ע, ת'ם ות'ר. 34 v. ס'א עָלַי וכן ד'א, ד'ב, תר', ת'ע ות'ס. 35 v. בס'א אין כאן פסקא.
35 v. ס'א גִּשְׁפִּנִים וכן ד'א, ד'ב, תר' ות'ס. 37 v. סַ֫אנְחֵרִיב וְאַדְרַמֶּלֶךְ רנש. 37 v. בָּנָיו הכהו קרי ולא כתיב, בס'א בָּנָיו כתיב וקרי וכן ד'א, ד'ב, ד'ג, די'א, תר', ת'ע, ת'ם ות'ר: עיין ישעיה ל'ז ל'ח.
כ. 2 v. ס'א ויסב הִיקִּהוּ וכן ד'א, ד'ב, ד'ז, די'א, ת'ע ות'ס: עיין ישעיה ל'ח ב'.

בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי וַיֶּבְךְּ חִזְקִיָּהוּ בֶּכִי גָּדוֹל׃
וַיְהִי יְשַׁעְיָהוּ לֹא יָצָא הָעִיר הַתִּיכֹנָה וּדְבַר־יְהוָה 4
הָיָה אֵלָיו לֵאמֹר׃ שׁוּב וְאָמַרְתָּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ נְגִיד־עַמִּי 5
כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי דָוִד אָבִיךָ שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתֶךָ
רָאִיתִי אֶת־דִּמְעָתֶךָ הִנְנִי רֹפֵא לָךְ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי תַּעֲלֶה 6
בֵּית יְהוָה׃ וְהֹסַפְתִּי עַל־יָמֶיךָ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּמִכַּף
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אַצִּילְךָ וְאֶת הָעִיר הַזֹּאת וְגַנּוֹתִי עַל־הָעִיר 7
הַזֹּאת לְמַעֲנִי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי׃ וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ קְחוּ 8
דְבֶלֶת תְּאֵנִים וַיִּקְחוּ וַיָּשִׂימוּ עַל־הַשְּׁחִין וַיְחִי׃ וַיֹּאמֶר
חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְשַׁעְיָהוּ מָה אוֹת כִּי־יִרְפָּא יְהוָה לִי וְעָלִיתִי 9
בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בֵּית יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ זֶה־לְּךָ הָאוֹת
מֵאֵת יְהוָה כִּי יַעֲשֶׂה יְהוָה אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר הֲלֵךְ 10
הַצֵּל עֶשֶׂר מַעֲלוֹת אִם־יָשׁוּב עֶשֶׂר מַעֲלוֹת׃ וַיֹּאמֶר
חִזְקִיָּהוּ נָקֵל לַצֵּל לִנְטוֹת עֶשֶׂר מַעֲלוֹת לֹא כִּי יָשׁוּב 11
הַצֵּל אָחֹרַנִּית עֶשֶׂר מַעֲלוֹת׃ וַיִּקְרָא יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־
יְהוָה וַיָּשֶׁב אֶת־הַצֵּל בְּמַעֲלוֹת אֲשֶׁר יָרְדָה בְּמַעֲלוֹת
אָחָז אָחֳרַנִּית עֶשֶׂר מַעֲלוֹת׃ 12 בָּעֵת
הַהִיא שָׁלַח בְּרֹאדַךְ בַּלְאֲדָן בֶּן־בַּלְאֲדָן מֶלֶךְ־בָּבֶל
סְפָרִים וּמִנְחָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ כִּי שָׁמַע כִּי חָלָה חִזְקִיָּהוּ׃
וַיִּשְׁמַע עֲלֵהֶם חִזְקִיָּהוּ וַיַּרְאֵם אֶת־כָּל־בֵּית נְכֹתֹה אֶת־ 13
הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַבְּשָׂמִים וְאֶת ו שֶׁמֶן הַטּוֹב וְאֵת
בֵּית כֵּלָיו וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר נִמְצָא בְּאוֹצְרֹתָיו לֹא־הָיָה
דָּבָר אֲשֶׁר לֹא־הֶרְאֵם חִזְקִיָּהוּ בְּבֵיתוֹ וּבְכָל־מֶמְשַׁלְתּוֹ׃
וַיָּבֹא יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו 14

מה־

v. 4 הָעִיר כתיב, חָצֵר קרי, בס״א הָעִיר כתיב וקרי וכן ד״ג, ובס״א חָצֵר כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, תר, ת״ע, ת״ס ות״ר. v. 4 ס״א והדבר וכן ד״ב ד״ג ודו, ובס״א ודברי בלא נגינה. v. 5 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ודס״ו, בס״א תזקיהו ונגיד וכן דו״ב. v. 12 ס״א מראדך וכן ת״ע ות״ס: עיין ישעיה ל״ט א׳. v. 13 ס״א ויִשְׁמַח וכן דו״ב ת״ע, ת״ס ות״ר: עיין ישעיה ל״ט ב׳. v. 13 ס״א אֵלֵיהֶם וכן ד״א וד״ב. v. 13 ס״א אֶת־בית בלא כלת כָּל וכן ת״ס ות״ר. v. 13 נְכֹתוֹ קרי, בחללי נכלה כתיב וקרי. v. 13 ס״א כָּל־בית וכן ד״א וד״ב. v. 14 ס״א יְשַׁעְיָה.

in thy sight. And Hezekiah wept sore.

4 And it came to pass, afore Isaiah was gone out into the middle court, that the word of the LORD came to him, saying,

5 Turn again, and tell Hezekiah the captain of my people, Thus saith the LORD, the God of David thy father, I have heard thy prayer, I have seen thy tears: behold, I will heal thee: on the third day thou shalt go up unto the house of the LORD.

6 And I will add unto thy days fifteen years; and I will deliver thee and this city out of the hand of the king of Assyria; and I will defend this city for mine own sake, and for my servant David's sake.

7 And Isaiah said, Take a lump of figs. And they took and laid it on the boil, and he recovered.

8 And Hezekiah said unto Isaiah, What shall be the sign that the LORD will heal me, and that I shall go up into the house of the LORD the third day?

9 And Isaiah said, This sign shalt thou have of the LORD, that the LORD will do the thing that he hath spoken: shall the shadow go forward ten degrees, or go back ten degrees?

10 And Hezekiah answered, It is a light thing for the shadow to go down ten degrees: nay, but let the shadow return backward ten degrees.

11 And Isaiah the prophet cried unto the LORD: and he brought the shadow ten degrees backward, by which it

12 had gone down in the dial of Ahaz. At that time Berodach-baladan, the son of Baladan, king of Babylon, sent letters and a present unto Hezekiah: for he had heard that Hezekiah had

13 been sick. And Hezekiah hearkened unto them, and shewed them all the house of his precious things, the silver, and the gold, and the spices, and the precious ointment, and all the house of his armour, and all that was found in his treasures: there was nothing in his house,

14 nor in all his dominion, that Hezekiah shewed them not. Then came Isaiah the prophet unto king Hezekiah, and said unto him,

מָה־אָמְרוּ ׀ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה וּמֵאַיִן יָבֹאוּ אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר
חִזְקִיָּהוּ מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה בָּאוּ מִבָּבֶל׃ וַיֹּאמֶר מָה רָאוּ 15
בְּבֵיתֶךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתִי רָאוּ לֹא־
הָיָה דָּבָר אֲשֶׁר לֹא־הֶרְאִיתִם בְּאֹצְרֹתָי׃ וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ 16
אֶל־חִזְקִיָּהוּ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים ׀ 17
כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתֶךָ וַאֲשֶׁר אָצְרוּ אֲבֹתֶיךָ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה
בָּבֶלָה לֹא־יִוָּתֵר דָּבָר אָמַר יְהוָה׃ וּמִבָּנֶיךָ אֲשֶׁר יֵצְאוּ 18
מִמְּךָ אֲשֶׁר תּוֹלִיד יִקָּחוּ וְהָיוּ סָרִיסִים בְּהֵיכַל מֶלֶךְ
בָּבֶל׃ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְשַׁעְיָהוּ טוֹב דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר 19
דִּבַּרְתָּ וַיֹּאמֶר הֲלוֹא אִם־שָׁלוֹם וֶאֱמֶת יִהְיֶה בְּיָמָי׃ וְיֶתֶר 20
דִּבְרֵי חִזְקִיָּהוּ וְכָל־גְּבוּרָתוֹ וַאֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־הַבְּרֵכָה
וְאֶת־הַתְּעָלָה וַיָּבֵא אֶת־הַמַּיִם הָעִירָה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים
עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ וַיִּשְׁכַּב חִזְקִיָּהוּ 21
עִם־אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ מְנַשֶּׁה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

בֶּן־שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה מְנַשֶּׁה בְּמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים כא
וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ חֶפְצִי־בָהּ׃ וַיַּעַשׂ 2
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּתוֹעֲבֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה
מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּשָׁב וַיִּבֶן אֶת־הַבָּמוֹת אֲשֶׁר אִבַּד 3
חִזְקִיָּהוּ אָבִיו וַיָּקֶם מִזְבְּחוֹת לַבַּעַל וַיַּעַשׂ אֲשֵׁרָה כַּאֲשֶׁר
עָשָׂה אַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁתַּחוּ לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם
וַיְעָבְדֵם׃ וַיִּבֶן מִזְבְּחוֹת בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר אָמַר 4
יְהוָה בִּירוּשָׁלִַם אָשִׂים אֶת־שְׁמִי׃ וַיִּבֶן מִזְבְּחוֹת לְכָל־ 5
צְבָא הַשָּׁמַיִם בִּשְׁתֵּי חַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה׃ וְהֶעֱבִיר אֶת־ 6
בְּנוֹ בָּאֵשׁ וְעוֹנֵן וְנִחֵשׁ וְעָשָׂה אוֹב וְיִדְּעֹנִי הִרְבָּה לַעֲשׂוֹת

הרע

14 v. כן כרוב ספרים כי', ד"ב, ד"נ ודפ"ו, כפ"א ויאמר וכן ר"ב. 14 v. ס"א באו אלי וכן ד"א, ר"ב, ד"ו, חר', ת"ע, ת"ש ות"ד: עיין ישעיה ל"ט נ'. 16 v. בס"א יש כאן ספקא. 18 v. יקח כתיב, יקחו קרי, בס"א יקחו כתיב וקרי וכן ר"א, ד"ב ות"ו: עיין ישעיה ל"ט ד. כא. 1 v. ס"א בְּמָלְכוֹ ונסטר עליו סבפל רפ' וכן ד"ב ות"נ. 3 v. ס"א מִזְבְּחוֹת סלא וכן ד"א, ד"ב, ר"י ורט"ו. 4 v. כן בסתת, בחללי מזבחות סלא. 6 v. ס"א וַיִּדְּעֹנִי: עיין ד"ה כ', ל"ב ו'.

What said these men? and from whence came they unto thee? And Hezekiah said, They are come from a far country, even from Babylon.

15 And he said, What have they seen in thine house? And Hezekiah answered, All the things that are in mine house have they seen: there is nothing among my treasures that I have not shewed them.

16 And Isaiah said unto Hezekiah, Hear the word of the LORD.

17 Behold, the days come, that all that is in thine house, and that which thy fathers have laid up in store unto this day, shall be carried into Babylon: nothing shall be left, saith the LORD.

18 And of thy sons that shall issue from thee, which thou shalt beget, shall they take away; and they shall be eunuchs in the palace of the king of Babylon.

19 Then said Hezekiah unto Isaiah, Good is the word of the LORD which thou hast spoken. And he said, Is it not good, if peace and truth be in my days?

20 And the rest of the acts of Hezekiah, and all his might, and how he made a pool, and a conduit, and brought water into the city, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Judah?

21 And Hezekiah slept with his fathers: and Manasseh his son reigned in his stead.

21 Manasseh was twelve years old when he began to reign, and reigned fifty and five years in Jerusalem. And his mother's name was Hephzi-bah.

2 And he did that which was evil in the sight of the LORD, after the abominations of the heathen, whom the LORD cast out before the children of Israel.

3 For he built up again the high places which Hezekiah his father had destroyed; and he reared up altars for Baal, and made a grove, as did Ahab king of Israel; and worshipped all the host of heaven, and served them.

4 And he built altars in the house of the LORD, of which the LORD said, In Jerusalem will I

5 put my name. And he built altars for all the host of heaven in the two courts of the house of

6 the LORD. And he made his son pass through the fire, and observed times, and used enchantments, and dealt with familiar spirits and wizards: he wrought much wickedness

in the sight of the LORD, to provoke him to anger.

7 And he set a graven image of the grove that he had made in the house, of which the LORD said to David, and to Solomon his son, In this house, and in Jerusalem, which I have chosen out of all tribes of Israel, will I put my name for ever:

8 Neither will I make the feet of Israel move any more out of the land which I gave their fathers; only if they will observe to do according to all that I have commanded them, and according to all the law that my servant Moses commanded them.

9 But they hearkened not: and Manasseh seduced them to do more evil than did the nations whom the LORD destroyed before the children of Israel.

10 And the LORD spake by his servants the prophets, saying,

11 Because Manasseh king of Judah hath done these abominations, and hath done wickedly above all that the Amorites did, which were before him, and hath made Judah also to sin with his idols:

12 Therefore thus saith the LORD God of Israel, Behold, I am bringing such evil upon Jerusalem and Judah, that whosoever heareth of it, both his ears shall tingle.

13 And I will stretch over Jerusalem the line of Samaria, and the plummet of the house of Ahab: and I will wipe Jerusalem as a man wipeth a dish, wiping

14 it, and turning it upside down. And I will forsake the remnant of mine inheritance, and deliver them into the hand of their enemies; and they shall become a prey and a spoil to all their

15 enemies; Because they have done that which was evil in my sight, and have provoked me

16 to anger, since the day their fathers came forth out of Egypt, even unto this day. Moreover Manasseh shed innocent blood very much, till he had filled Jerusalem from one end to another; beside his sin wherewith he made Judah to sin, in doing that which was evil in the sight of

17 the LORD. Now the rest of the acts of Manasseh, and all that he did, and his sin that he

18 sinned, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Judah? And Manasseh slept with his fathers,

7 הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיס: וַיָּשֶׂם אֶת־פֶּסֶל הָאֲשֵׁרָה
אֲשֶׁר עָשָׂה בַּבַּיִת אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֶל־דָּוִיד וְאֶל־שְׁלֹמֹה
בְּנוֹ בַּבַּיִת הַזֶּה וּבִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי מִכֹּל שִׁבְטֵי
8 יִשְׂרָאֵל אָשִׂים אֶת־שְׁמִי לְעוֹלָם: וְלֹא אוֹסִיף לְהָנִיד רֶגֶל
יִשְׂרָאֵל מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם רַק | אִם־
יִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִים וּלְכֹל־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־
9 צִוָּה אֹתָם עַבְדִּי מֹשֶׁה: וְלֹא שָׁמְעוּ וַיַּתְעֵם מְנַשֶּׁה לַעֲשׂוֹת
אֶת־הָרָע מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
10 וַיְדַבֵּר יְהוָה בְּיַד־עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים לֵאמֹר: יַעַן אֲשֶׁר
11 עָשָׂה מְנַשֶּׁה מֶלֶךְ־יְהוּדָה הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה הֵרַע מִכֹּל
אֲשֶׁר־עָשׂוּ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר לְפָנָיו וַיַּחֲטִא גַּם־אֶת־יְהוּדָה
12 בְּגִלּוּלָיו: לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־יְרוּשָׁלַם וִיהוּדָה אֲשֶׁר
13 כָּל־שֹׁמְעָיו תְּצַלֶּלְנָה שְׁתֵּי אָזְנָיו: וְנָטִיתִי עַל־יְרוּשָׁלַם אֵת
קַו שֹׁמְרוֹן וְאֵת־מִשְׁקֹלֶת בֵּית אַחְאָב וּמָחִיתִי אֶת־
יְרוּשָׁלַם כַּאֲשֶׁר־יִמְחֶה אֶת־הַצַּלַּחַת מָחֹה וְהָפַךְ עַל־
14 פָּנֶיהָ: וְנָטַשְׁתִּי אֵת שְׁאֵרִית נַחֲלָתִי וּנְתַתִּים בְּיַד אֹיְבֵיהֶם
15 וְהָיוּ לְבַז וְלִמְשִׁסָּה לְכָל־אֹיְבֵיהֶם: יַעַן אֲשֶׁר עָשׂוּ
אֶת־הָרַע בְּעֵינַי וַיִּהְיוּ מַכְעִיסִים אֹתִי מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר יָצְאוּ
16 אֲבוֹתָם מִמִּצְרַיִם וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּה: וְגַם דָּם נָקִי שָׁפַךְ
מְנַשֶּׁה הַרְבֵּה מְאֹד עַד אֲשֶׁר־מִלֵּא אֶת־יְרוּשָׁלַם פֶּה
לָפֶה לְבַד מֵחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יְהוּדָה לַעֲשׂוֹת
17 הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה: וְיֶתֶר דִּבְרֵי מְנַשֶּׁה וְכָל־אֲשֶׁר
עָשָׂה וְחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר
18 דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה: וַיִּשְׁכַּב מְנַשֶּׁה עִם־אֲבֹתָיו
ויקבר

v. 6 ס״א לְהַכְעִיסוֹ וכן ר״א, ד״ב, ד״ג, ריי״ס, תר״, תי״ע, תי״ם ותי״ד: עיין ר״ח ב; לית ר׳. v. 8 ס״א לְאַבְתָּם חסר וכן ר״א, ד״ב וד״ג. v. 9 ס״א מִן־ וכן ריי״ס ודמס״ו. v. 12 למערבאי שמעיו כתיב, שִׁמְעָה קרי, למדנחאי שְׁמָעָיו כתיב וקרי, בס״א שִׁמְעָה כתיב וקרי וכן ד״ב וח״ס. v. 15 ס״א בְּעֵינֵי יְהוָה וכן ר״א ור״ב. v. 17 במתת נְתָבִים חסר.

and was buried in the garden of his own house, in the garden of Uzza: and Amon his son reigned in his stead.

19 Amon was twenty and two years old when he began to reign, and he reigned two years in Jerusalem. And his mother's name was Meshullemeth, the daughter of Haruz of Jotbah.

20 And he did that which was evil in the sight of the LORD, as his father Manasseh did.

21 And he walked in all the way that his father walked in, and served the idols that his father served, and worshipped them:

22 And he forsook the LORD God of his fathers, and walked not in the way of the LORD.

23 And the servants of Amon conspired against him, and slew the king in his own house.

24 And the people of the land slew all them that had conspired against king Amon; and the people of the land made Josiah his son king in his stead.

25 Now the rest of the acts of Amon which he did, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Judah?

26 And he was buried in his sepulchre in the garden of Uzza: and Josiah his son reigned in his stead.

22 Josiah was eight years old when he began to reign, and he reigned thirty and one years in Jerusalem. And his mother's name was Jedidah,

2 the daughter of Adaiah of Boscath. And he did that which was right in the sight of the LORD, and walked in all the way of David his father, and turned not aside to the right hand

3 or to the left. And it came to pass in the eighteenth year of king Josiah, that the king sent Shaphan the son of Azaliah, the son of Meshullam, the scribe, to the house of the LORD,

4 saying, Go up to Hilkiah the high priest, that he may sum the silver which is brought into

5 the house of the LORD, which the keepers of the door have gathered of the people: And let them deliver it into the hand of the doers of the work, that have the oversight of the house of the LORD: and let them give it to the doers of the work which is in the house of the LORD,

6 to repair the breaches of the house, Unto carpenters, and builders, and masons, and to buy

7 timber and hewn stone to repair the house. Howbeit there was no reckoning made with them

וַיִּקָּבֵר בְּגַן־בֵּיתוֹ בְּגַן־עֻזָּא וַיִּמְלֹךְ אָמוֹן בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

19 בֶּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אָמוֹן בְּמָלְכוֹ
וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ מְשֻׁלֶּמֶת
20 בַּת־חָרוּץ מִן־יָטְבָּה׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר
21 עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו׃ וַיֵּלֶךְ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־הָלַךְ אָבִיו
וַיַּעֲבֹד אֶת־הַגִּלּוּלִים אֲשֶׁר עָבַד אָבִיו וַיִּשְׁתַּחוּ לָהֶם׃
22 וַיַּעֲזֹב אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו וְלֹא־הָלַךְ בְּדֶרֶךְ יְהוָה׃
23 וַיִּקְשְׁרוּ עַבְדֵי־אָמוֹן עָלָיו וַיָּמִיתוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ׃
24 וַיַּךְ עַם־הָאָרֶץ אֵת כָּל־הַקֹּשְׁרִים עַל־הַמֶּלֶךְ אָמוֹן
25 וַיַּמְלִיכוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ וְיֶתֶר
דִּבְרֵי אָמוֹן אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר
26 דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְקִבְרָתוֹ בְּגַן

כב עֻזָּא וַיִּמְלֹךְ יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ בֶּן־
שְׁמֹנֶה שָׁנָה יֹאשִׁיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה
מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ יְדִידָה בַּת־עֲדָיָה מִבָּצְקַת׃
2 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בְּכָל־דֶּרֶךְ דָּוִד אָבִיו וְלֹא־ס
סָר יָמִין וּשְׂמֹאוֹל׃
3 וַיְהִי בִּשְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ שָׁלַח הַמֶּלֶךְ
אֶת־שָׁפָן בֶּן־אֲצַלְיָהוּ בֶּן־מְשֻׁלָּם הַסֹּפֵר בֵּית יְהוָה
4 לֵאמֹר׃ עֲלֵה אֶל־חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְיִתֻּם אֶת־הַכֶּסֶף
הַמּוּבָא בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר אָסְפוּ שֹׁמְרֵי הַסַּף מֵאֵת הָעָם׃
5 וְיִתְּנוּהוּ עַל־יַד עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה הַמְפֻקָּדִים בְּבֵית יְהוָה
וְיִתְּנוּ אֹתוֹ לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה לְחַזֵּק
6 בֶּדֶק הַבָּיִת׃ לְחָרָשִׁים וְלַבֹּנִים וְלַגֹּזְרִים וְלִקְנוֹת עֵצִים
7 וְאַבְנֵי מַחְצֵב לְחַזֵּק אֶת־הַבָּיִת׃ אַךְ לֹא־יֵחָשֵׁב אִתָּם
הַכֶּסֶף

v. 25 כ״א וְכָל־אֲשֶׁר וכן הרי ות״ס. v. 26 ס״א וַיִּקְבְּרוּ וכן ד״א, ד״ב, תר׳ כ״י, ת״ע, ת״ס ות״ד. כב. v. 2 ס״א וּשְׁמַאל הסר וכן ד״א, ד״ב ות״ס. v. 4 צל״ל וְיִתַּךְ וכן ת״ר: עיין פסוק ס׳. v. 4 ס״א אֲשֶׁר וכן ד״ב ות״ס. v. 5 וְיִתְּנֵהוּ כתיב, וְיִתְּנֻהוּ קרי. v. 5 בְּבֵית כתיב בַּיִת קרי, בס״א בַּיִת כתיב וקרי וכן ד״א ות״ב. v. 6 ס״א בֶּדֶק הבית וכן ד״א, ד״ב ות״ע.

of the money that was delivered into their hand, because they dealt faithfully.

8 And Hilkiah the high priest said unto Shaphan the scribe, I have found the book of the law in the house of the LORD. And Hilkiah gave the book to Shaphan, and he read it.

9 And Shaphan the scribe came to the king, and brought the king word again, and said, Thy servants have gathered the money that was found in the house, and have delivered it into the hand of them that do the work, that have the oversight of the house of the LORD.

10 And Shaphan the scribe shewed the king, saying, Hilkiah the priest hath delivered me a book. And Shaphan read it before the king.

11 And it came to pass, when the king had heard the words of the book of the law, that he rent his clothes.

12 And the king commanded Hilkiah the priest, and Ahikam the son of Shaphan, and Achbor the son of Michaiah, and Shaphan the scribe, and Asahiah a servant of the king's, saying,

13 Go ye, enquire of the LORD for me, and for the people, and for all Judah, concerning the words of this book that is found: for great is the wrath of the LORD that is kindled against us, because our fathers have not hearkened unto the words of this book, to do according unto all that which is written concerning us.

8 הַכֶּסֶף הַנִּתָּן עַל־יַד כִּי בֶאֱמוּנָה הֵם עֹשִׂים: וַיֹּאמֶר
חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אֶל־שָׁפָן הַסֹּפֵר סֵפֶר הַתּוֹרָה
מָצָאתִי בְּבֵית יְהוָה וַיִּתֵּן חִלְקִיָּהוּ אֶת־הַסֵּפֶר אֶל־שָׁפָן
9 וַיִּקְרָאֵהוּ: וַיָּבֹא שָׁפָן הַסֹּפֵר אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיָּשֶׁב אֶת־
הַמֶּלֶךְ דָּבָר וַיֹּאמֶר הָתִיכוּ עַבְדֶיךָ אֶת־הַכֶּסֶף הִנָּמְצָא
בַּבַּיִת וַיִּתְּנוּ עַל־יַד עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה הַמְפֻקָּדִים בֵּית
10 יְהוָה: וַיַּגֶּד שָׁפָן הַסֹּפֵר לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר סֵפֶר נָתַן לִי
11 חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן וַיִּקְרָאֵהוּ שָׁפָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ
12 הַמֶּלֶךְ אֶת־דִּבְרֵי סֵפֶר הַתּוֹרָה וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו: וַיְצַו
הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן וְאֵת־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן וְאֵת־
עַכְבּוֹר בֶּן־מִיכָיָהוּ וְאֵת | שָׁפָן הַסֹּפֵר וְאֵת עֲשָׂיָהוּ עֶבֶד־
13 הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר: לְכוּ דִרְשׁוּ אֶת־יְהוָה בַּעֲדִי וּבְעַד־הָעָם
וּבְעַד־כָּל־יְהוּדָה עַל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר הַנִּמְצָא הַזֶּה כִּי־
גְדוֹלָה חֲמַת יְהוָה אֲשֶׁר־הִיא נִצְתָּה בָּנוּ עַל אֲשֶׁר לֹא־
שָׁמְעוּ אֲבֹתֵינוּ עַל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר הַזֶּה לַעֲשׂוֹת כְּכָל־
14 הַכָּתוּב עָלֵינוּ: וַיֵּלֶךְ חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן וַאֲחִיקָם וְעַכְבּוֹר
וְשָׁפָן וַעֲשָׂיָה אֶל־חֻלְדָּה הַנְּבִיאָה אֵשֶׁת | שַׁלֻּם בֶּן־
תִּקְוָה בֶּן־חַרְחָס שֹׁמֵר הַבְּגָדִים וְהִיא יֹשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלַם
15 בַּמִּשְׁנֶה וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ: וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה
16 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אִמְרוּ לָאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁלַח אֶתְכֶם אֵלָי: כֹּה
אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא רָעָה אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־
יֹשְׁבָיו אֵת כָּל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר קָרָא מֶלֶךְ יְהוּדָה:
17 תַּחַת | אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי וַיְקַטְּרוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן
הַכְעִיסֵנִי בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם וְנִצְתָּה חֲמָתִי בַּמָּקוֹם הַזֶּה
18 וְלֹא תִכְבֶּה: וְאֶל־מֶלֶךְ יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם לִדְרֹשׁ
אֹת־

א. v. ס״א אֶל־ וכן ר״א. ד״ב וד״ו. 10 v. כ״א חִלְקָיָהוּ וכן ר״א וד״ב. 13 v. כ״א ובעד הַנִּשְׁאָר בְּיִשְׂרָאֵל וביהודה וכן ר״א וד״ב: עיין ד״ה ב. ליד כ״א. 14 v. ס״א עָלָיו וכן ר״א וד״ב. 16 v. ס״א חֵרֶם וכן ר״א. ד״ב. ד״ו. וד״ז. v. צ״ל אֲלֵי כן תר. ת״ע. תי״ם חז״ר: עיין ד״ה ב. ליד כ״ו.

14 So Hilkiah the priest, and Ahikam, and Achbor, and Shaphan, and Asahiah, went unto Huldah the prophetess, the wife of Shallum the son of Tikvah, the son of Harhas, keeper of the
15 wardrobe; (now she dwelt in Jerusalem in the college;) and they communed with her. And she said unto them, Thus saith the LORD God of Israel, Tell the man that sent you to me,
16 Thus saith the LORD, Behold, I will bring evil upon this place, and upon the inhabitants
17 thereof, even all the words of the book which the king of Judah hath read: Because they have forsaken me, and have burned incense unto other gods, that they might provoke me to anger with all the works of their hands; therefore my wrath shall be kindled against this
18 place, and shall not be quenched. But to the king of Judah which sent you to enquire of

the LORD, thus shall ye say to him, Thus saith the LORD God of Israel, As touching the words which thou hast heard;

19 Because thine heart was tender, and thou hast humbled thyself before the LORD, when thou heardest what I spake against this place, and against the inhabitants thereof, that they should become a desolation and a curse, and hast rent thy clothes, and wept before me; I also have heard thee, saith the LORD.

20 Behold therefore, I will gather thee unto thy fathers, and thou shalt be gathered into thy grave in peace; and thine eyes shall not see all the evil which I will bring upon this place. And they brought the king word again.

23 1 And the king sent, and they gathered unto him all the elders of Judah and of Jerusalem.

2 And the king went up into the house of the LORD, and all the men of Judah and all the inhabitants of Jerusalem with him, and the priests, and the prophets, and all the people, both small and great: and he read in their ears all the words of the book of the covenant which was found in the house of the LORD.

3 And the king stood by a pillar, and made a covenant before the LORD, to walk after the LORD, and to keep his commandments and his testimonies and his statutes with all their heart and all their soul, to perform the words of this covenant that

אֶת־יְהוָה כֹּה תֹאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
19 יִשְׂרָאֵל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמָעְתָּ: יַעַן רַךְ־לְבָבְךָ וַתִּכָּנַע ׀
מִפְּנֵי יְהוָה בְּשָׁמְעֲךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה
וְעַל־יֹשְׁבָיו לִהְיוֹת לְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה וַתִּקְרַע אֶת־בְּגָדֶיךָ
20 וַתִּבְכֶּה לְפָנָי וְגַם אֲנִכִי שָׁמַעְתִּי נְאֻם־יְהוָה: לָכֵן הִנְנִי
אֶסְפְּךָ עַל־אֲבֹתֶיךָ וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל־קִבְרֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם וְלֹא
תִרְאֶינָה עֵינֶיךָ בְּכֹל הָרָעָה אֲשֶׁר־אֲנִי מֵבִיא עַל־הַמָּקוֹם
כג הַזֶּה וַיָּשִׁבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר: וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיֶּאֶסְפוּ
2 אֵלָיו כָּל־זִקְנֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם: וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית־
יְהוָה וְכָל־אִישׁ יְהוּדָה וְכֹל יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם אִתּוֹ וְהַכֹּהֲנִים
וְהַנְּבִיאִים וְכָל־הָעָם לְמִקְטָן וְעַד־גָּדוֹל וַיִּקְרָא בְּאָזְנֵיהֶם
3 אֶת־כָּל־דִּבְרֵי סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא בְּבֵית יְהוָה: וַיַּעֲמֹד
הַמֶּלֶךְ עַל־הָעַמּוּד וַיִּכְרֹת אֶת־הַבְּרִית לִפְנֵי יְהוָה לָלֶכֶת
אַחֲרֵי יְהוָה וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְאֶת־עֵדוֹתָיו וְאֶת־חֻקֹּתָיו
בְּכָל־לֵבָב וּבְכָל־נֶפֶשׁ לְהָקִים אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת
4 הַכְּתֻבִים עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה וַיַּעֲמֹד כָּל־הָעָם בַּבְּרִית: וַיְצַו
הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶת־כֹּהֲנֵי הַמִּשְׁנֶה
וְאֶת־שֹׁמְרֵי הַסַּף לְהוֹצִיא מֵהֵיכַל יְהוָה אֶת כָּל־הַכֵּלִים
הָעֲשׂוּיִם לַבַּעַל וְלָאֲשֵׁרָה וּלְכֹל צְבָא הַשָּׁמָיִם וַיִּשְׂרְפֵם
מִחוּץ לִירוּשָׁלִַם בְּשַׁדְמוֹת קִדְרוֹן וְנָשָׂא אֶת־עֲפָרָם
5 בֵּיתְא�ֵל: וְהִשְׁבִּית אֶת־הַכְּמָרִים אֲשֶׁר נָתְנוּ מַלְכֵי יְהוּדָה
וַיְקַטֵּר בַּבָּמוֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה וּמִסְבִּיב יְרוּשָׁלִָם וְאֶת־
הַמְקַטְּרִים לַבַּעַל לַשֶּׁמֶשׁ וְלַיָּרֵחַ וְלַמַּזָּלוֹת וּלְכֹל צְבָא
הַשָּׁמָיִם: וַיּוֹצֵא אֶת־הָאֲשֵׁרָה מִבֵּית יְהוָה מִחוּץ לִירוּשָׁלִַם
6 אֶל־נַחַל קִדְרוֹן וַיִּשְׂרָף אֹתָהּ בְּנַחַל קִדְרוֹן וַיִּדֹּק לְעָפָר
וישלך

19 v. כן ב״א. כ״נ וַתִּכָּנַע בנעויא. 20 v. ס״א אֶל־ וכן ד״א וד״כ. 20 v. ס״א וַיָּשִׁיבוּ מלא וכן ד״א, ד״כ והי״כ. כג, 1 v. חפטרה ליום שני של־פסח. 1 v. בס״א יש כאן פסקא.
2 v. ס״א וְהַלְוִיִּם עיין ד״ה ב; לד ל. 3 v. כן ב״א, ב״נ עַל־ בלא נעויא. 3 v. ס״א אַחֲרֵי וכן ד״א וד״כ. 4 v. כן למערבאי, לפרנחאי וְיוֹאָחָז הודא מלח. 6 v. בסתרא וְלַמַּזָּלוֹת.

4 were written in this book. And all the people stood to the covenant. And the king commanded Hilkiah the high priest, and the priests of the second order, and the keepers of the door, to bring forth out of the temple of the LORD all the vessels that were made for Baal, and for the grove, and for all the host of heaven: and he burned them without Jerusalem in the 5 fields of Kidron, and carried the ashes of them unto Beth-el. And he put down the idolatrous priests, whom the kings of Judah had ordained to burn incense in the high places in the cities of Judah, and in the places round about Jerusalem; them also that burned incense unto 6 Baal, to the sun, and to the moon, and to the planets, and to all the host of heaven. And he brought out the grove from the house of the LORD, without Jerusalem, unto the brook Kidron, and burned it at the brook Kidron, and stamped it small to powder,

and cast the powder thereof upon the graves of the children of the people.

7 וַיִּשְׁלֹךְ אֶת־עֲפָרָה עַל־קִבְרֵי בְּנֵי הָעָם: וַיִּתֹּץ אֶת־בָּתֵּי
הַקְּדֵשִׁים אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר הַנָּשִׁים אֹרְגוֹת שָׁם
8 בָּתִּים לָאֲשֵׁרָה: וַיָּבֵא אֶת־כָּל־הַכֹּהֲנִים מֵעָרֵי יְהוּדָה
וַיְטַמֵּא אֶת־הַבָּמוֹת אֲשֶׁר קִטְּרוּ־שָׁמָּה הַכֹּהֲנִים מִגֶּבַע
עַד־בְּאֵר שָׁבַע וְנָתַץ אֶת־בָּמוֹת הַשְּׁעָרִים אֲשֶׁר־פֶּתַח
שַׁעַר יְהוֹשֻׁעַ שַׂר־הָעִיר אֲשֶׁר־עַל־שְׂמֹאול אִישׁ בְּשַׁעַר
9 הָעִיר: אַךְ לֹא יַעֲלוּ כֹהֲנֵי הַבָּמוֹת אֶל־מִזְבַּח יְהוָה
10 בִּירוּשָׁלִַם כִּי אִם־אָכְלוּ מַצּוֹת בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם: וְטִמֵּא
אֶת־הַתֹּפֶת אֲשֶׁר בְּגֵי בְנֹי־הִנֹּם לְבִלְתִּי לְהַעֲבִיר אִישׁ
11 אֶת־בְּנוֹ וְאֶת־בִּתּוֹ בָּאֵשׁ לַמֹּלֶךְ: וַיְשַׁבֵּת אֶת־הַסּוּסִים
אֲשֶׁר נָתְנוּ מַלְכֵי יְהוּדָה לַשֶּׁמֶשׁ מְבֹא בֵּית־יְהוָה אֶל־
לִשְׁכַּת נְתַן־מֶלֶךְ הַסָּרִיס אֲשֶׁר בַּפְּרָוִרִים וְאֶת־מֶרְכְּבוֹת
12 הַשֶּׁמֶשׁ שָׂרַף בָּאֵשׁ: וְאֶת־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר עַל־הַגַּג
עֲלִיַּת אָחָז אֲשֶׁר־עָשׂוּ | מַלְכֵי יְהוּדָה וְאֶת־הַמִּזְבְּחוֹת
אֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה בִּשְׁתֵּי חַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה נָתַץ הַמֶּלֶךְ
13 וַיָּרָץ מִשָּׁם וְהִשְׁלִךְ אֶת־עֲפָרָם אֶל־נַחַל קִדְרוֹן: וְאֶת־
הַבָּמוֹת אֲשֶׁר | עַל־פְּנֵי יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר מִימִין לְהַר־
הַמַּשְׁחִית אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל לְעַשְׁתֹּרֶת |
שִׁקֻּץ צִידֹנִים וְלִכְמוֹשׁ שִׁקֻּץ מוֹאָב וּלְמִלְכֹּם תּוֹעֲבַת
14 בְּנֵי־עַמּוֹן טִמֵּא הַמֶּלֶךְ: וְשִׁבַּר אֶת־הַמַּצֵּבוֹת וַיְגָדַע
15 אֶת־הָאֲשֵׁרִים וַיְמַלֵּא אֶת־מְקוֹמָם עַצְמוֹת אָדָם: וְגַם
אֶת־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בְּבֵית־אֵל הַבָּמָה אֲשֶׁר עָשָׂה יָרָבְעָם
בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל גַּם אֶת־הַמִּזְבֵּחַ הַהוּא
וְאֶת־הַבָּמָה נָתָץ וַיִּשְׂרֹף אֶת־הַבָּמָה הֵדֵק לְעָפָר וַיִּשְׂרֹף
אשרה

---

9 v. כן כ״א, כ״נ קְרִיו כנעיא. 10 v. ס״א בְּגֵיא וכן ר״א, ר״כ, ר״נ ת״ו. 10 v. בְּנֵי כתיב. בֶּן־ קרי, בס״א בֶּן כתיב וקרי וכן תר׳. ת״ע, ת״ס ות״ר. 11 v. צ״ל סְבָא כן ת״ע ות״ר. 11 v. כן ב״א, כ״נ חֲת־ כנעיא. 12 v. כן ב״א, כ״נ וְאֶת־ בלא נעיא. 12 v. כן ב״א, כ״נ אֲשֶׁר כנעיא. 12 v. כן לסַרְבאי, לכרנחאי עֲלִית כתיב, עֲלִיַּת קרי. 12 v. צ״ל וְתָץ, כן תר׳. ת״ע ות״ס. 15 v. כן לכעַרְבאי, למרנחאי בְּבֵיתְאֵל הַרָא מלה.

and brake down the houses of the sodomites, that were by the house of the LORD, where the women wove hangings for the grove.

8 And he brought all the priests out of the cities of Judah, and defiled the high places where the priests had burned incense, from Geba to Beer-sheba, and brake down the high places of the gates that were in the entering in of the gate of Joshua the governor of the city, which were on a man's left hand at the gate of the city.

9 Nevertheless the priests of the high places came not up to the altar of the LORD in Jerusalem, but they did eat of the unleavened bread among their brethren.

10 And he defiled Topheth, which is in the valley of the children of Hinnom, that no man might make his son or his daughter to pass through the fire to Molech.

11 And he took away the horses that the kings of Judah had given to the sun, at the entering in of the house of the LORD, by the chamber of Nathan-melech the chamberlain, which was in the suburbs, and burned the chariots of the sun with fire.

12 And the altars that were on the top of the upper chamber of Ahaz, which the kings of Judah had made, and the altars which Manasseh had made in the two courts of the house of the LORD, did the king beat down, and brake them down from thence, and cast the dust of them into the

13 brook Kidron. And the high places that were before Jerusalem, which were on the right hand of the mount of corruption, which Solomon the king of Israel had builded for Ashtoreth the abomination of the Zidonians, and for Chemosh the abomination of the Moabites, and for

14 Milcom the abomination of the children of Ammon, did the king defile. And he brake in pieces the images, and cut down the groves, and filled their places with the bones of men.

15 Moreover the altar that was at Beth-el, and the high place which Jeroboam the son of Nebat, who made Israel to sin, had made, both that altar and the high place he brake down, and burned the high place, and stamped it small to powder, and burned

16 אֲשֵׁרָה: וַיִּפֶן יֹאשִׁיָּהוּ וַיַּרְא אֶת־הַקְּבָרִים אֲשֶׁר־שָׁם בָּהָר
וַיִּשְׁלַח וַיִּקַּח אֶת־הָעֲצָמוֹת מִן־הַקְּבָרִים וַיִּשְׂרֹף עַל
הַמִּזְבֵּחַ וַיְטַמְּאֵהוּ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר קָרָא אִישׁ הָאֱלֹהִים
17 אֲשֶׁר קָרָא אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: וַיֹּאמֶר מַה הַצִּיּוֹן הַמֵּצֵבָה
אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַנְשֵׁי הָעִיר הַקֶּבֶר אִישׁ־
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּא מִיהוּדָה וַיִּקְרָא אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
18 אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עַל הַמִּזְבֵּחַ בֵּית־אֵל: וַיֹּאמֶר הַנִּיחוּ לוֹ אִישׁ
אַל־יָנַע עַצְמֹתָיו וַיְמַלְּטוּ עַצְמֹתָיו אֵת עַצְמוֹת הַנָּבִיא אֲשֶׁר־
19 בָּא מִשֹּׁמְרוֹן: וְגַם אֵת־כָּל־בָּתֵּי הַבָּמוֹת אֲשֶׁר | בְּעָרֵי
שֹׁמְרוֹן אֲשֶׁר עָשׂוּ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל לְהַכְעִיס הֵסִיר יֹאשִׁיָּהוּ
20 וַיַּעַשׂ לָהֶם כְּכָל־הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר עָשָׂה בְּבֵית־אֵל: וַיִּזְבַּח
אֶת־כָּל־כֹּהֲנֵי הַבָּמוֹת אֲשֶׁר־שָׁם עַל־הַמִּזְבְּחוֹת וַיִּשְׂרֹף
21 אֶת־עַצְמוֹת אָדָם עֲלֵיהֶם וַיָּשָׁב יְרוּשָׁלִָם: וַיְצַו הַמֶּלֶךְ
אֶת־כָּל־הָעָם לֵאמֹר עֲשׂוּ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כַּכָּתוּב
22 עַל סֵפֶר הַבְּרִית הַזֶּה: כִּי לֹא נֶעֱשָׂה כַּפֶּסַח הַזֶּה מִימֵי
הַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר שָׁפְטוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְכֹל יְמֵי מַלְכֵי
23 יִשְׂרָאֵל וּמַלְכֵי יְהוּדָה: כִּי אִם־בִּשְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה
24 לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ נֶעֱשָׂה הַפֶּסַח הַזֶּה לַיהוָה בִּירוּשָׁלִָם: וְגַם
אֶת־הָאֹבוֹת וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִים וְאֶת־הַתְּרָפִים וְאֶת־הַגִּלֻּלִים
וְאֵת כָּל־הַשִּׁקֻּצִים אֲשֶׁר נִרְאוּ בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלִָם
בִּעֵר יֹאשִׁיָּהוּ לְמַעַן הָקִים אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַכְּתֻבִים
25 עַל־הַסֵּפֶר אֲשֶׁר מָצָא חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן בֵּית יְהוָה: וְכָמֹהוּ ס
לֹא־הָיָה לְפָנָיו מֶלֶךְ אֲשֶׁר־שָׁב אֶל־יְהוָה בְּכָל־לִבָּבוֹ
וּבְכָל־נַפְשׁוֹ וּבְכָל־מְאֹדוֹ כְּכָל תּוֹרַת מֹשֶׁה וְאַחֲרָיו לֹא־
26 קָם כָּמֹהוּ: אַךְ | לֹא־שָׁב יְהוָה מֵחֲרוֹן אַפּוֹ הַגָּדוֹל אֲשֶׁר־
חרה

16 And as Josiah turned himself, he spied the sepulchres that were there in the mount, and sent, and took the bones out of the sepulchres, and burned them upon the altar, and polluted it, according to the word of the LORD which the man of God proclaimed, who proclaimed these words.

17 Then he said, What title is that that I see? And the men of the city told him, It is the sepulchre of the man of God, which came from Judah, and proclaimed these things that thou hast done against the altar of Beth-el.

18 And he said, Let him alone; let no man move his bones. So they let his bones alone, with the bones of the prophet that came out of Samaria.

19 And all the houses also of the high places that were in the cities of Samaria, which the kings of Israel had made to provoke the LORD to anger, Josiah took away, and did to them according to all the acts that he had done in Beth-el.

20 And he slew all the priests of the high places that were there upon the altars, and burned men's bones upon them, and returned to Jerusalem.

21 And the king commanded all the people, saying, Keep the passover unto the LORD your God, as it is written in the book of this covenant.

22 Surely there was not holden such a passover from the days of the judges that

---

17 v. כן בסתה חביית בפתח. 17 v. כן למערבאי, למרנחאי ביתאל חרא מלה. 19 v. צ'ל להכעיס את־יהוה כן ת"ע, ת"ס ות"ר. 19 v. כן למערבאי, למרנחאי בביתאל חרא מלה. 21 v. בס"א ישׂ כאן פסקא. 21 v. ס"א תלאת וכן ת"ע וח"ר. 24 v. ס"א בנית וכן ריב"ב. 25 v. סביר בבל, בס"א בבל כתיב וקרי, ובס"א יכבל.

23 judged Israel, nor in all the days of the kings of Israel, nor of the kings of Judah; But in the eighteenth year of king Josiah, wherein this passover was holden to the LORD in Jerusalem.

24 Moreover the workers with familiar spirits, and the wizards, and the images, and the idols, and all the abominations that were spied in the land of Judah and in Jerusalem, did Josiah put away, that he might perform the words of the law which were written in the book that Hilkiah

25 the priest found in the house of the LORD. And like unto him was there no king before him, that turned to the LORD with all his heart, and with all his soul, and with all his might, according to all the law of Moses; neither after him arose there any like him.

26 Notwithstanding the LORD turned not from the fierceness of his great wrath, wherewith

his anger was kindled against Judah, because of all the provocations that Manasseh had provoked him withal.

27 And the LORD said, I will remove Judah also out of my sight, as I have removed Israel, and will cast off this city Jerusalem which I have chosen, and the house of which I said, My name shall be there.

28 Now the rest of the acts of Josiah, and all that he did, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Judah?

29 In his days Pharaoh-nechoh king of Egypt went up against the king of Assyria to the river Euphrates: and king Josiah went against him; and he slew him at Megiddo, when he had seen him.

30 And his servants carried him in a chariot dead from Megiddo, and brought him to Jerusalem, and buried him in his own sepulchre. And the people of the land took Jehoahaz the son of Josiah, and anointed him, and made him king in his father's stead.

31 Jehoahaz was twenty and three years old when he began to reign; and he reigned three months in Jerusalem. And his mother's name was Hamutal, the daughter of Jeremiah of Libnah.

32 And he did that which was evil in the sight of the LORD, according to all that his fathers had done.

33 And Pharaoh-nechoh put him in bands at Riblah in the land of Hamath, that he might not reign in Jerusalem; and put
34 the land to a tribute of an hundred talents of silver, and a talent of gold. And Pharaoh-nechoh made Eliakim the son of Josiah king in the room of Josiah his father, and turned his
35 name to Jehoiakim, and took Jehoahaz away: and he came to Egypt, and died there. And Jehoiakim gave the silver and the gold to Pharaoh; but he taxed the land to give the money according to the commandment of Pharaoh: he exacted the silver and the gold of the people
36 of the land, of every one according to his taxation, to give it unto Pharaoh-nechoh. Jehoiakim was twenty and five years old when he began to reign; and he reigned eleven years in Jerusalem.

חֲרָה אַפּוֹ בִּיהוּדָה עַל כָּל־הַכְעִסִים אֲשֶׁר הִכְעִיסוֹ
27 מְנַשֶּׁה: וַיֹּאמֶר יְהוָה גַּם אֶת־יְהוּדָה אָסִיר מֵעַל פָּנַי
כַּאֲשֶׁר הֵסַרְתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל וְמָאַסְתִּי אֶת־הָעִיר הַזֹּאת
אֲשֶׁר־בָּחַרְתִּי אֶת־יְרוּשָׁלַם וְאֶת־הַבַּיִת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי
28 יִהְיֶה שְׁמִי שָׁם: וְיֶתֶר דִּבְרֵי יֹאשִׁיָּהוּ וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה
הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי
29 יְהוּדָה: בְּיָמָיו עָלָה פַרְעֹה נְכֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־מֶלֶךְ
אַשּׁוּר עַל־נְהַר פְּרָת וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ לִקְרָאתוֹ
30 וַיְמִיתֵהוּ בְמְגִדּוֹ כִּרְאֹתוֹ אֹתוֹ: וַיִּרְכְּבֻהוּ עֲבָדָיו מֵת
מִמְּגִדּוֹ וַיְבִאֻהוּ יְרוּשָׁלַם וַיִּקְבְּרֻהוּ בְקִבְרָתוֹ וַיִּקַּח עַם־
הָאָרֶץ אֶת־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ וַיִּמְשְׁחוּ אֹתוֹ וַיַּמְלִכוּ
אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו: 31 בֶּן־עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ
שָׁנָה יְהוֹאָחָז בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם
32 וְשֵׁם אִמּוֹ חֲמִיטַל בַּת־יִרְמְיָהוּ מִלִּבְנָה: וַיַּעַשׂ הָרַע
33 בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשׂוּ אֲבֹתָיו: וַיַּאַסְרֵהוּ פַרְעֹה
נְכֹה בְּרִבְלָה בְּאֶרֶץ חֲמָת בְּמָלְכוֹ בִּירוּשָׁלִַם וַיִּתֵּן עֹנֶשׁ
34 עַל־הָאָרֶץ מְאַת כִּכַּר־כֶּסֶף וְכִכַּר זָהָב: וַיַּמְלֵךְ פַּרְעֹה
נְכֹה אֶת־אֶלְיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ תַּחַת יֹאשִׁיָּהוּ אָבִיו וַיַּסֵּב
אֶת־שְׁמוֹ יְהוֹיָקִים וְאֶת־יְהוֹאָחָז לָקַח וַיָּבֹא מִצְרַיִם וַיָּמָת
35 שָׁם: וְהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב נָתַן יְהוֹיָקִים לְפַרְעֹה אַךְ הֶעֱרִיךְ
אֶת־הָאָרֶץ לָתֵת אֶת־הַכֶּסֶף עַל־פִּי פַּרְעֹה אִישׁ כְּעֶרְכּוֹ
נָגַשׂ אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב אֶת־עַם הָאָרֶץ לָתֵת לְפַרְעֹה
36 נְכֹה: בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה
יְהוֹיָקִים בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם
וְשֵׁם

---

31 v. חֲמִיטַל כתיב, חֲמוּטַל קרי, בס״א חֲמוּטַל כתיב וקרי וכן ר״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ז, ד״ם, ד״ת, ד״ב, ד״ה, דס״ו וחר׳: עיין לקמן כ״ד י״ח. 33 v. בְּמַלֹּךְ כתיב, מְמַלֹּךְ קרי, בס״א מְמַלֹּךְ כתיב וקרי וכן חר׳, ח״ע וח״ה, ובס״א בְּמַלֹּךְ כתיב וקרי, וכן ר״ב וח״ס: בתלי מְמַלֹּךְ כתיב, בְּמַלֹּךְ קרי.

37 וְשֵׁם אִמּוֹ זְבִידָה בַּת־פְּדָיָה מִן־רוּמָה: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי
כד יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשׂוּ אֲבֹתָיו: בְּיָמָיו עָלָה נְבֻכַדְנֶאצַּר
מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְהִי־לוֹ יְהוֹיָקִים עֶבֶד שָׁלֹשׁ שָׁנִים וַיָּשָׁב
2 וַיִּמְרֹד־בּוֹ: וַיְשַׁלַּח יְהוָה ׀ בּוֹ אֶת־גְּדוּדֵי כַשְׂדִּים וְאֶת־
גְּדוּדֵי אֲרָם וְאֶת ׀ גְּדוּדֵי מוֹאָב וְאֶת גְּדוּדֵי בְּנֵי־עַמּוֹן
וַיְשַׁלְּחֵם בִּיהוּדָה לְהַאֲבִידוֹ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד
3 עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים: אַךְ ׀ עַל־פִּי יְהוָה הָיְתָה בִּיהוּדָה
לְהָסִיר מֵעַל פָּנָיו בְּחַטֹּאת מְנַשֶּׁה כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה:
4 וְגַם דַּם־הַנָּקִי אֲשֶׁר שָׁפָךְ וַיְמַלֵּא אֶת־יְרוּשָׁלַם דָּם נָקִי
5 וְלֹא־אָבְתָה יְהוָה לִסְלֹחַ: וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹיָקִים וְכָל־אֲשֶׁר
עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי
6 יְהוּדָה: וַיִּשְׁכַּב יְהוֹיָקִים עִם־אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ יְהוֹיָכִין בְּנוֹ
7 תַּחְתָּיו: וְלֹא־הֹסִיף עוֹד מֶלֶךְ מִצְרַיִם לָצֵאת מֵאַרְצוֹ כִּי
לָקַח מֶלֶךְ בָּבֶל מִנַּחַל מִצְרַיִם עַד־נְהַר־פְּרָת כֹּל אֲשֶׁר
8 הָיָתָה לְמֶלֶךְ מִצְרָיִם: בֶּן־שְׁמֹנֶה
עֶשְׂרֵה שָׁנָה יְהוֹיָכִין בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים מָלַךְ
בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ נְחֻשְׁתָּא בַּת־אֶלְנָתָן מִירוּשָׁלָם:
9 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה אָבִיו: בָּעֵת
10 הַהִיא עָלָה ׀ עַבְדֵי ׀ נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלִַם
11 וַתָּבֹא הָעִיר בַּמָּצוֹר: וַיָּבֹא נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַל־
12 הָעִיר וַעֲבָדָיו צָרִים עָלֶיהָ: וַיֵּצֵא יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־יְהוּדָה
עַל־מֶלֶךְ בָּבֶל הוּא וְאִמּוֹ וַעֲבָדָיו וְשָׂרָיו וְסָרִיסָיו וַיִּקַּח
13 אֹתוֹ מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת שְׁמֹנָה לְמָלְכוֹ: וַיּוֹצֵא מִשָּׁם אֵת־
כָּל־אֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וְאֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְקַצֵּץ
אֶת־

---

36 And his mother's name was Zebudah, the daughter of Pedaiah of Rumah.
37 And he did that which was evil in the sight of the LORD, according to all that his fathers had done.

24 In his days Nebuchadnezzar king of Babylon came up, and Jehoiakim became his servant three years: then he turned and rebelled against him.
2 And the LORD sent against him bands of the Chaldees, and bands of the Syrians, and bands of the Moabites, and bands of the children of Ammon, and sent them against Judah to destroy it, according to the word of the LORD, which he spake by his servants the prophets.
3 Surely at the commandment of the LORD came this upon Judah, to remove them out of his sight, for the sins of Manasseh, according to all that he did;
4 And also for the innocent blood that he shed: for he filled Jerusalem with innocent blood; which the LORD would not pardon.
5 Now the rest of the acts of Jehoiakim, and all that he did, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Judah?
6 So Jehoiakim slept with his fathers: and Jehoiachin his son reigned in his stead.
7 And the king of Egypt came not again any more out of his land: for the king of Babylon had taken from the river of Egypt unto the river Euphrates all that pertained
8 to the king of Egypt. Jehoiachin was eighteen years old when he began to reign, and he reigned in Jerusalem three months. And his mother's name was Nehushta, the daughter of El-
9 nathan of Jerusalem. And he did that which was evil in the sight of the LORD, according
10 to all that his father had done. At that time the servants of Nebuchadnezzar king of Baby-
11 lon came up against Jerusalem, and the city was besieged. And Nebuchadnezzar king of
12 Babylon came against the city, and his servants did besiege it. And Jehoiachin the king of Judah went out to the king of Babylon, he, and his mother, and his servants, and his princes,
13 and his officers: and the king of Babylon took him in the eighth year of his reign. And he carried out thence all the treasures of the house of the LORD, and the treasures of the king's house, and cut in pieces

---

36 v. זבידה כתיב, וזבודה קרי, בס"א זבידה כתיב וקרי וכן ת"ס ות"ר, ובס"א זבודה כתיב וקרי וכן ר"ב, ר"נ, ור"א ותר"י. כד. 3 v. ע"ל אף כן ת"ע: עיין לקמן 8-וק כ'.
3 v. סביר בְּכל, בס"א בכל כתיב וקרי. 10 v. עָלָה כתיב, עָלוּ קרי, בס"א עָלוּ כתיב וקרי וכן חר' ות"ר. 10 v. ס"א עָלָה נבוכדנאצר בלא מלת עבדי וכן ר"ב, ר"נ, ת"ס וס'.
12 v. ס"א אֶל וכן ר"א, ר"ב, ר"נ, ר"ו, ת"ס וס"ר.

all the vessels of gold which Solomon king of Israel had made in the temple of the LORD, as the LORD had said.

14 And he carried away all Jerusalem, and all the princes, and all the mighty men of valour, even ten thousand captives, and all the craftsmen and smiths: none remained, save the poorest sort of the people of the land.

15 And he carried away Jehoiachin to Babylon, and the king's mother, and the king's wives, and his officers, and the mighty of the land, those carried he into captivity from Jerusalem to Babylon.

16 And all the men of might, even seven thousand, and craftsmen and smiths a thousand, all that were strong and apt for war, even them the king of Babylon brought captive to Babylon.

17 And the king of Babylon made Mattaniah his father's brother king in his stead, and changed his name to Zedekiah.

18 Zedekiah was twenty and one years old when he began to reign, and he reigned eleven years in Jerusalem. And his mother's name was Hamutal, the daughter of Jeremiah of Libnah.

19 And he did that which was evil in the sight of the LORD, according to all that Jehoiakim had done.

20 For through the anger of the LORD it came to pass in Jerusalem and Judah, until he had cast them out from his presence, that Zedekiah rebelled against the king of Babylon.

אֶת־כָּל־כְּלֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
בְּהֵיכַל יְהוָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: וְהֶגְלָה אֶת־כָּל 14
יְרוּשָׁלַם וְאֶת־כָּל־הַשָּׂרִים וְאֶת | כָּל־גִּבּוֹרֵי הַחַיִל עֲשֶׂרֶת
אֲלָפִים גּוֹלָה וְכָל־הֶחָרָשׁ וְהַמַּסְגֵּר לֹא נִשְׁאַר זוּלַת
דַּלַּת עַם־הָאָרֶץ: וַיַּגֶל אֶת־יְהוֹיָכִין בָּבֶלָה וְאֶת־אֵם 15
הַמֶּלֶךְ וְאֶת־נְשֵׁי הַמֶּלֶךְ וְאֶת־סָרִיסָיו וְאֵת אוּלֵי הָאָרֶץ
הוֹלִיךְ גּוֹלָה מִירוּשָׁלַם בָּבֶלָה: וְאֶת כָּל־אַנְשֵׁי הַחַיִל 16
שִׁבְעַת אֲלָפִים וְהֶחָרָשׁ וְהַמַּסְגֵּר אֶלֶף הַכֹּל גִּבּוֹרִים עֹשֵׂי
מִלְחָמָה וַיְבִיאֵם מֶלֶךְ־בָּבֶל גּוֹלָה בָּבֶלָה: וַיַּמְלֵךְ מֶלֶךְ 17
בָּבֶל אֶת־מַתַּנְיָה דֹּדוֹ תַּחְתָּיו וַיַּסֵּב אֶת־שְׁמוֹ צִדְקִיָּהוּ:
בֶּן־עֶשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ ס 18
בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ
חֲמוּטַל בַּת־יִרְמְיָהוּ מִלִּבְנָה: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה 19
כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוֹיָקִים: כִּי | עַל־אַף יְהוָה הָיְתָה 20
בִּירוּשָׁלַם וּבִיהוּדָה עַד־הִשְׁלִכוֹ אֹתָם מֵעַל פָּנָיו וַיִּמְרֹד
צִדְקִיָּהוּ בְּמֶלֶךְ בָּבֶל:
כה וַיְהִי בִּשְׁנַת הַתְּשִׁעִית לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בֶּעָשׂוֹר
לַחֹדֶשׁ בָּא נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל הוּא וְכָל־חֵילוֹ עַל 1
יְרוּשָׁלַם וַיַּחַן עָלֶיהָ וַיִּבְנוּ עָלֶיהָ דָּיֵק סָבִיב: וַתָּבֹא הָעִיר 2
בַּמָּצוֹר עַד עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ: בְּתִשְׁעָה 3
לַחֹדֶשׁ וַיֶּחֱזַק הָרָעָב בָּעִיר וְלֹא־הָיָה לֶחֶם לְעַם הָאָרֶץ:
וַתִּבָּקַע הָעִיר וְכָל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה | הַלַּיְלָה דֶּרֶךְ שַׁעַר 4
בֵּין הַחֹמֹתַיִם אֲשֶׁר עַל־גַּן הַמֶּלֶךְ וְכַשְׂדִּים עַל־הָעִיר
סָבִיב וַיֵּלֶךְ דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה: וַיִּרְדְּפוּ חֵיל־כַּשְׂדִּים אַחֲרֵי 5
המלך

14 v. עֲשָׂרָה כתיב, עֲשָׂרֶת קרי. 15 v. אוּלֵי כתיב, אֵילֵי קרי. 18 v. חֲמִיטַל כתיב, חֲמוּטַל קרי, בס"א חֲמֻטַּל או חֲמֻטָּל חסר כתיב וקרי וכן ד"א וד"ב: עיין לעיל כ"ג ל"א.
כה. 1 v. כן למערבאי, למדנחאי בַּשָּׁנָה וכן ברוב ספרים כ"י ודי"ב. בס"א בְּשָׁנָה כתיב, בְּשִׁנַּת קרי, וכס"א בְּשִׁנַּת כתיב. בַּשָּׁנָה קרי. 4 v. ס"א וַיִּבְרְחוּ וַיֵּצְאוּ הלילה וכן ת"ס: עיין ירמיה ל"ט ד', נ"ב ז', וכס"א בָּרְחוּ הלילה.

25 And it came to pass in the ninth year of his reign, in the tenth month, in the tenth day of the month, that Nebuchadnezzar king of Babylon came, he, and all his host, against Jerusalem,
2 and pitched against it; and they built forts against it round about. And the city was be-
3 sieged unto the eleventh year of king Zedekiah. And on the ninth day of the fourth month
4 the famine prevailed in the city, and there was no bread for the people of the land. And the city was broken up, and all the men of war fled by night by the way of the gate between two walls, which is by the king's garden: (now the Chaldees were against the city round about:)
5 and the king went the way toward the plain. And the army of the Chaldees pursued after

the king, and overtook him in the plains of Jericho: and all his army were scattered from him.

6 So they took the king, and brought him up to the king of Babylon to Riblah; and they gave judgment upon him.

7 And they slew the sons of Zedekiah before his eyes, and put out the eyes of Zedekiah, and bound him with fetters of brass, and carried him to Babylon.

8 And in the fifth month, on the seventh day of the month, which is the nineteenth year of king Nebuchadnezzar king of Babylon, came Nebuzar-adan, captain of the guard, a servant of the king of Babylon, unto Jerusalem:

9 And he burnt the house of the LORD, and the king's house, and all the houses of Jerusalem, and every great man's house burnt he with fire.

10 And all the army of the Chaldees, that were with the captain of the guard, brake down the walls of Jerusalem round about.

11 Now the rest of the people that were left in the city, and the fugitives that fell away to the king of Babylon, with the remnant of the multitude, did Nebuzar-adan the captain of the guard carry away.

12 But the captain of the guard left of the poor of the land to be vinedressers and husbandmen.

13 And the pillars of brass that were in the house of the LORD, and the bases, and the brasen sea that was in the house of the LORD, did the

14 Chaldees break in pieces, and carried the brass of them to Babylon. And the pots, and the shovels, and the snuffers, and the spoons, and all the vessels of brass wherewith they minis-

15 tered, took they away. And the firepans, and the bowls, and such things as were of gold, in

16 gold, and of silver, in silver, the captain of the guard took away. The two pillars, one sea, and the bases which Solomon had made for the house of the LORD; the brass of all these

17 vessels was without weight. The height of the one pillar was eighteen cubits, and the chapiter upon it

הַמֶּלֶךְ וַיַּשִּׂגוּ אֹתוֹ בְּעַרְבוֹת יְרֵחוֹ וְכָל־חֵילוֹ נָפְצוּ מֵעָלָיו׃
6 וַיִּתְפְּשׂוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל רִבְלָתָה
7 וַיְדַבְּרוּ אִתּוֹ מִשְׁפָּט׃ וְאֶת־בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ שָׁחֲטוּ לְעֵינָיו
וְאֶת־עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ עִוֵּר וַיַּאַסְרֵהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם וַיְבִאֻהוּ
בָּבֶל׃
8 וּבַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בְּשִׁבְעָה לַחֹדֶשׁ הִיא שְׁנַת תְּשַׁע־
עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּא נְבוּזַרְאֲדָן
9 רַב־טַבָּחִים עֶבֶד מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּשְׂרֹף אֶת־בֵּית־
יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־בָּתֵּי יְרוּשָׁלִַם וְאֵת־כָּל־
10 בֵּית גָּדוֹל שָׂרַף בָּאֵשׁ׃ וְאֵת־חוֹמֹת יְרוּשָׁלִַם סָבִיב נָתְצוּ
11 כָּל־חֵיל כַּשְׂדִּים אֲשֶׁר רַב־טַבָּחִים׃ וְאֶת יֶתֶר הָעָם
הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר וְאֶת־הַנֹּפְלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ עַל־הַמֶּלֶךְ
בָּבֶל וְאֶת יֶתֶר הֶהָמוֹן הָגְלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים׃
12 וּמִדַּלַּת הָאָרֶץ הִשְׁאִיר רַב־טַבָּחִים לְכֹרְמִים וּלְיֹגְבִים׃
13 וְאֶת־עַמּוּדֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר בֵּית־יְהוָה וְאֶת־הַמְּכֹנֹת וְאֶת־
יָם הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר בְּבֵית־יְהוָה שִׁבְּרוּ כַשְׂדִּים וַיִּשְׂאוּ
14 אֶת־נְחֻשְׁתָּם בָּבֶלָה׃ וְאֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־
הַמְּזַמְּרוֹת וְאֶת־הַכַּפּוֹת וְאֵת כָּל־כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר
15 יְשָׁרְתוּ־בָם לָקָחוּ׃ וְאֶת־הַמַּחְתּוֹת וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת אֲשֶׁר
16 זָהָב זָהָב וַאֲשֶׁר־כֶּסֶף כָּסֶף לָקַח רַב־טַבָּחִים׃ הָעַמּוּדִים |
שְׁנַיִם הַיָּם הָאֶחָד וְהַמְּכֹנוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה שְׁלֹמֹה לְבֵית
יְהוָה לֹא־הָיָה מִשְׁקָל לִנְחֹשֶׁת כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה׃
17 שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמַת | הָעַמּוּד הָאֶחָד וְכֹתֶרֶת עָלָיו |

נחשת

---

v. 6 ס״א וַיְדַבֵּר וכן ת״ע, ת״ס וח״ר: עיין ירמיה נ״ב ט״. 7 v. כן ברי״ב, ר״ע, ד״ו ה״ב: עיין ירמיה נ״ב י״א, ברי״א, ר״ב וה״ר וַיְבִיאֻהוּ סלא״. 7 v. ס״א נְבֻלָה וכן ר״א, ר״ב ורי״ב: עיין ירמיה נ״ב י״א. 8 v. כן ב״א, ב״נ הַשֹּׁעֵן ובלא כקף. 9 v. ס״א וישרף את־בית יהוה וכן ר״ב, ד״ו, ר״ז ה״ס. 10 v. ס״א אֶת־דב״ וכן ר״א, ד״ב, ה״א, ה״ב, תר״, ת״ס וח״ר. 11 v. כן ב״א, ב״נ הַנֶּאֱסָרִים בלא נציא״. 12 v. כן למעלה כתיב וקרי וכן ברוב ספרים כ״ו, ברי״א, ר״ב, ר״ז, ה״א וה״ב: עיין ירמיה נ״ב ט״ז. למרנחאי ולעבים כתיב. ולוֹגְבִים קרי. 13 v. ס״א גְּבִיעֵי״. 14 v. כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו חסר וכן בד״ב וה״א, ס״א הַסִּירוֹת כלא וכן ר״א, ר״ב, ר״ז, ר״ם, ר״ב, ה״ד ורכ״ו.

נְחֹשֶׁת וְקוֹמַת הַכֹּתֶרֶת שָׁלֹשׁ אַמּוֹת וְשָׂבָכָה וְרִמֹּנִים עַל־
הַכֹּתֶרֶת סָבִיב הַכֹּל נְחֹשֶׁת וְכָאֵלֶּה לָעַמּוּד הַשֵּׁנִי עַל־
18 הַשָּׂבָכָה: וַיִּקַּח רַב־טַבָּחִים אֶת־שְׂרָיָה כֹּהֵן הָרֹאשׁ
וְאֶת־צְפַנְיָהוּ כֹּהֵן מִשְׁנֶה וְאֵת־שְׁלֹשֶׁת שֹׁמְרֵי הַסַּף:
19 וּמִן־הָעִיר לָקַח סָרִיס אֶחָד אֲשֶׁר־הוּא פָקִיד | עַל־אַנְשֵׁי
הַמִּלְחָמָה וַחֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים מֵרֹאֵי פְנֵי־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר נִמְצְאוּ
בָּעִיר וְאֵת הַסֹּפֵר שַׂר הַצָּבָא הַמַּצְבֵּא אֶת־עַם הָאָרֶץ
20 וְשִׁשִּׁים אִישׁ מֵעַם הָאָרֶץ הַנִּמְצְאִים בָּעִיר: וַיִּקַּח
אֹתָם נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים וַיֹּלֶךְ אֹתָם עַל־מֶלֶךְ בָּבֶל
21 רִבְלָתָה: וַיַּךְ אֹתָם מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְמִתֵם בְּרִבְלָה בְּאֶרֶץ
22 חֲמָת וַיִּגֶל יְהוּדָה מֵעַל אַדְמָתוֹ: וְהָעָם הַנִּשְׁאָר בְּאֶרֶץ
יְהוּדָה אֲשֶׁר הִשְׁאִיר נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיַּפְקֵד
23 עֲלֵיהֶם אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן: וַיִּשְׁמְעוּ כָּל־
שָׂרֵי הַחֲיָלִים הֵמָּה וְהָאֲנָשִׁים כִּי־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל
אֶת־גְּדַלְיָהוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּתָה וְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־
נְתַנְיָה וְיוֹחָנָן בְּנֵי־קָרֵחַ וּשְׂרָיָה בֶּן־תַּנְחֻמֶת הַנְּטֹפָתִי
24 וְיַאֲזַנְיָהוּ בֶּן־הַמַּעֲכָתִי הֵמָּה וַאֲנָשֵׁיהֶם: וַיִּשָּׁבַע לָהֶם
גְּדַלְיָהוּ וּלְאַנְשֵׁיהֶם וַיֹּאמֶר לָהֶם אַל־תִּירְאוּ מֵעַבְדֵי
הַכַּשְׂדִּים שְׁבוּ בָאָרֶץ וְעִבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל וְיִטַב
25 לָכֶם: וַיְהִי | בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי
בָּא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה בֶּן־אֱלִישָׁמָע מִזֶּרַע הַמְּלוּכָה
וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים אִתּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־גְּדַלְיָהוּ וַיָּמֹת וְאֶת־
26 הַיְּהוּדִים וְאֶת־הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ בַּמִּצְפָּה: וַיָּקוּמוּ
כָּל־הָעָם מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל וְשָׂרֵי הַחֲיָלִים וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִם
27 כִּי יָרְאוּ מִפְּנֵי כַּשְׂדִּים: וַיְהִי
בִּשְׁלֹשִׁים וְשֶׁבַע שָׁנָה לְגָלוּת יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־יְהוּדָה בִּשְׁנֵים
עשר

17 v. אַפָּה כתיב, אַמּוֹת קרי. 19 v. כן ב"א, כ"נ אֲשֶׁר כֹּלֹא נִמְצָא. 20 v. ס"א אֶל־ וכן ר"א, ד"ב תַּרְבָּץ. 23 v. ס"א וְאַנְשֵׁיהֶם וכן תר', ח"ע וח"ס: עיין ירמיה מ' ז'. 27 v. בס"א אין כאן פסקא.

was brass: and the height of the chapiter three cubits; and the wreathen work, and pomegranates upon the chapiter round about, all of brass: and like unto these had the second pillar with wreathen work.

18 And the captain of the guard took Seraiah the chief priest, and Zephaniah the second priest, and the three keepers of the door:

19 And out of the city he took an officer that was set over the men of war, and five men of them that were in the king's presence, which were found in the city, and the principal scribe of the host, which mustered the people of the land, and threescore men of the people of the land that were found in the city:

20 And Nebuzar-adan captain of the guard took these, and brought them to the king of Babylon to Riblah:

21 And the king of Babylon smote them, and slew them at Riblah in the land of Hamath. So Judah was carried away out of their land.

22 And as for the people that remained in the land of Judah, whom Nebuchadnezzar king of Babylon had left, even over them he made Gedaliah the son of Ahikam, the son of Shaphan, ruler.

23 And when all the captains of the armies, they and their men, heard that the king of Babylon had made Gedaliah governor, there came to Gedaliah to Mizpah, even Ishmael the son of Nethaniah, and Johanan the son of Careah, and Seraiah the son of Tanhumeth the Netophathite, and Jaazaniah the son of a Maachathite, they and their men.

24 And Gedaliah sware to them, and to their men, and said unto them, Fear not to be the servants of the Chaldees: dwell in the land, and serve the king of Babylon; and it shall be well with you.

25 But it came to pass in the seventh month, that Ishmael the son of Nethaniah, the son of Elishama, of the seed royal, came, and ten men with him, and smote Gedaliah, that he died, and the Jews and the Chaldees that were with him at Mizpah.

26 And all the people, both small and great, and the captains of the armies, arose, and came to Egypt: for they were afraid of the Chaldees.

27 And it came to pass in the seven and thirtieth year of the captivity of Jehoiachin king of Judah, in the twelfth

month, on the seven and twentieth day of the month, that Evil-merodach king of Babylon in the year that he began to reign did lift up the head of Jehoiachin king of Judah out of prison;

28 And he spake kindly to him, and set his throne above the throne of the kings that were with him in Babylon;

29 And changed his prison garments: and he did eat bread continually before him all the days of his life.

30 And his allowance was a continual allowance given him of the king, a daily rate for every day, all the days of his life.

עֶשְׂרִ֣ים וְשִׁבְעָ֔ה לַחֹ֖דֶשׁ נָשָׂ֣א אֱוִיל־מְרֹדַ֗ךְ
מֶ֚לֶךְ בָּבֶ֔ל בִּשְׁנַ֖ת מָלְכ֑וֹ אֶת־רֹ֣אשׁ יְהוֹיָכִ֔ין מֶ֖לֶךְ־יְהוּדָ֑ה
מִבֵּ֖ית כֶּֽלֶא׃ וַיְדַבֵּ֥ר אִתּ֖וֹ טֹבוֹת֙ וַיִּתֵּ֣ן אֶת־כִּסְא֔וֹ מֵעַ֕ל
כִּסֵּ֖א הַמְּלָכִ֑ים אֲשֶׁ֥ר אִתּ֖וֹ בְּבָבֶֽל׃ וְשִׁנֶּ֥א אֶת־בִּגְדֵ֖י
כִּלְאֹ֑ו וְאָכַ֤ל לֶ֙חֶם֙ תָּמִ֣יד לְפָנָ֔יו כָּל־יְמֵ֖י חַיָּֽיו׃ וַאֲרֻחָתֹו֙
אֲרֻחַ֣ת תָּמִ֔יד נִתְּנָה־לֹּ֥ו מֵאֵ֖ת הַמֶּ֑לֶךְ דְּבַר־יֹ֥ום בְּיֹומֹ֖ו כָּל
יְמֵ֥י חַיָּֽיו׃

v. 27 ב״א וַיֹּצֵא אֹתוֹ מכית וכן ת״ע וח״ס: עיין ירמיה נ״ב ל״א. v. 28 כס״א מְלָכִים כתיב. הַמְּלָכִים קרי.

סכום פסוקי דספר מלכים אלף וחמש מאות ושלשים וארבעה, וסימן אשרי הגוי אשר־ה׳ אלהיו [Ps. XXXIII 12]. וחציו ויקבץ מלך־ישראל את־הנביאים [1 Kings XXII 6]. וסדריו חמשה ושלשים, וסימן ואני אהיה לה נאם־ה׳ חומת אש סביב [Zech. II 9]. ופסקתותיו ארבעים ושמה. שנות הספר משמלך שלמה בן דוד עד שחרב הבית הראשון ארבע מאות ואחת עשרה שנה ושמה חדשים ועשר ימים.

סליקו ארבעת ספרים הראשונים. רביעית ארבע ספרים הראשונים וילך שמשון וילכד שלש־מאות שועלים [Judg. XV 4]. חצי ארבע ספרים הראשונים וישלח אבנר מלאכים אלידוד ותחתיו [2 Sam. III 12]. רביעית ארבע ספרים הראשונים השיני כה אמר ה׳ לא־תעלו [1 Kings XII 24].

THE BOOK OF THE PROPHET

ISAIAH

ישעיה

א חֲזוֹן יְשַׁעְיָהוּ בֶּן־אָמוֹץ אֲשֶׁר חָזָה עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם
2 בִּימֵי עֻזִּיָּהוּ יוֹתָם אָחָז יְחִזְקִיָּהוּ מַלְכֵי יְהוּדָה: שִׁמְעוּ
שָׁמַיִם וְהַאֲזִינִי אֶרֶץ כִּי יְהוָה דִּבֶּר בָּנִים גִּדַּלְתִּי
3 וְרוֹמַמְתִּי וְהֵם פָּשְׁעוּ בִי: יָדַע שׁוֹר קֹנֵהוּ וַחֲמוֹר אֵבוּס
4 בְּעָלָיו יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע עַמִּי לֹא הִתְבּוֹנָן: הוֹי ו גּוֹי חֹטֵא
עַם כֹּבֶד עָוֹן זֶרַע מְרֵעִים בָּנִים מַשְׁחִיתִים עָזְבוּ אֶת־
5 יְהוָה נִאֲצוּ אֶת־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל נָזֹרוּ אָחוֹר: עַל מֶה
תֻכּוּ עוֹד תּוֹסִיפוּ סָרָה כָּל־רֹאשׁ לָחֳלִי וְכָל־לֵבָב דַּוִי:
6 מִכַּף־רֶגֶל וְעַד־רֹאשׁ אֵין־בּוֹ מְתֹם פֶּצַע וְחַבּוּרָה וּמַכָּה
7 טְרִיָּה לֹא־זוּרוּ וְלֹא חֻבָּשׁוּ וְלֹא רֻכְּכָה בַּשָּׁמֶן: אַרְצְכֶם
שְׁמָמָה עָרֵיכֶם שְׂרֻפוֹת אֵשׁ אַדְמַתְכֶם לְנֶגְדְּכֶם זָרִים
8 אֹכְלִים אֹתָהּ וּשְׁמָמָה כְּמַהְפֵּכַת זָרִים: וְנוֹתְרָה בַת־
צִיּוֹן כְּסֻכָּה בְּכָרֶם כְּמְלוּנָה בְמִקְשָׁה כְּעִיר נְצוּרָה:
9 לוּלֵי יְהוָה צְבָאוֹת הוֹתִיר לָנוּ שָׂרִיד כִּמְעָט כִּסְדֹם
הָיִינוּ לַעֲמֹרָה דָּמִינוּ:
10 שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה קְצִינֵי סְדֹם הַאֲזִינוּ תּוֹרַת אֱלֹהֵינוּ עַם
11 עֲמֹרָה: לָמָּה־לִּי רֹב־זִבְחֵיכֶם יֹאמַר יְהוָה שָׂבַעְתִּי עֹלוֹת
אֵילִים וְחֵלֶב מְרִיאִים וְדַם פָּרִים וּכְבָשִׂים וְתְיָשִׁים לֹא
12 חָפָצְתִּי: כִּי תָבֹאוּ לֵרָאוֹת פָּנָי מִי־בִקֵּשׁ זֹאת מִיֶּדְכֶם

רמס

א. 1 v. הספרה לפרשת אלה הדברים. 3 v. ס"א ורפי וכן ת"ע, ת"ס ות"ר. 5 v. ס"א עלי־מה וכן ד"ב. ד"נ וריב או עלי־מה תכו. 7 v. ס"א ועריכם וכן ת"ס. 9 v. ס"א ולעמרה וכן ר"ת, תר', ת"ס ות"ר. 10 v. ס"א עמ־ בתקף ובלא נגינה וכן ד"ב ודיד. 11 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"נ, דיד ודס"ג, ס"א לָמה ובלא מקף וכן די"ב. 11 v. סכיד אָמַר.

1 The vision of Isaiah the son of Amoz, which he saw concerning Judah and Jerusalem in the days of Uzziah, Jotham, Ahaz, and Hezekiah, kings of Judah.
2 Hear, O heavens, and give ear, O earth: for the LORD hath spoken, I have nourished and brought up children, and they have rebelled against me.
3 The ox knoweth his owner, and the ass his master's crib: but Israel doth not know, my people doth not consider.
4 Ah sinful nation, a people laden with iniquity, a seed of evildoers, children that are corrupters: they have forsaken the LORD, they have provoked the Holy One of Israel unto anger, they are gone away backward.
5 Why should ye be stricken any more? ye will revolt more and more: the whole head is sick, and the whole heart faint.
6 From the sole of the foot even unto the head there is no soundness in it; but wounds, and bruises, and putrifying sores: they have not been closed, neither bound up, neither mollified with ointment.
7 Your country is desolate, your cities are burned with fire: your land, strangers devour it in your presence, and it is desolate, as overthrown by strangers.
8 And the daughter of Zion is
9 left as a cottage in a vineyard, as a lodge in a garden of cucumbers, as a besieged city. Except the LORD of hosts had left unto us a very small remnant, we should have been as
10 Sodom, and we should have been like unto Gomorrah. Hear the word of the LORD, ye
11 rulers of Sodom; give ear unto the law of our God, ye people of Gomorrah. To what purpose is the multitude of your sacrifices unto me? saith the LORD: I am full of the burnt offerings of rams, and the fat of fed beasts; and I delight not in the blood of bullocks, or of
12 lambs, or of he goats. When ye come to appear before me, who hath required this at your hand,

to tread my courts?

13 Bring no more vain oblations; incense is an abomination unto me; the new moons and sabbaths, the calling of assemblies, I cannot away with; it is iniquity, even the solemn meeting.

14 Your new moons and your appointed feasts my soul hateth: they are a trouble unto me; I am weary to bear them.

15 And when ye spread forth your hands, I will hide mine eyes from you: yea, when ye make many prayers, I will not hear: your hands are full of blood.

16 Wash you, make you clean; put away the evil of your doings from before mine eyes; cease to do evil;

17 Learn to do well; seek judgment, relieve the oppressed, judge the fatherless, plead for the widow.

18 Come now, and let us reason together, saith the LORD: though your sins be as scarlet, they shall be as white as snow; though they be red like crimson, they shall be as wool.

19 If ye be willing and obedient, ye shall eat the good of the land:

20 But if ye refuse and rebel, ye shall be devoured with the sword: for the mouth of the LORD hath spoken it.

21 How is the faithful city become an harlot! it was full of judgment; righteousness lodged in it; but now murderers.

22 Thy silver is become dross, thy wine mixed with water:

23 Thy princes are rebellious, and companions of thieves: every one loveth gifts, and followeth after rewards: they judge not the fatherless, neither doth the cause of the widow come unto them.

24 Therefore saith the LORD, the LORD of hosts, the mighty One of Israel, Ah, I will ease me of mine adversaries, and avenge me of mine enemies:

25 And I will turn my hand upon thee, and purely purge away thy dross, and take away all thy tin:

26 And I will restore thy judges as at the first, and thy counsellors as at the beginning: afterward thou shalt be called, The city of righteousness, the faithful city.

27 Zion shall be redeemed with judgment, and her converts with righteousness.

28 And the destruction of the transgressors and of the sinners shall be together, and they that forsake the LORD shall be consumed.

29 For they shall be ashamed of the oaks which ye have desired, and ye shall be confounded for the gardens that ye have chosen.

13 רְמָס חַצֵרָי׃ לֹא תוֹסִיפוּ הָבִיא מִנְחַת־שָׁוְא קְטֹרֶת
תּוֹעֵבָה הִיא לִי חֹדֶשׁ וְשַׁבָּת קְרֹא מִקְרָא לֹא־אוּכַל
14 אָוֶן וַעֲצָרָה׃ חָדְשֵׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם שָׂנְאָה נַפְשִׁי הָיוּ
15 עָלַי לָטָרַח נִלְאֵיתִי נְשֹׂא׃ וּבְפָרִשְׂכֶם כַּפֵּיכֶם אַעְלִים
עֵינַי מִכֶּם גַּם כִּי־תַרְבּוּ תְפִלָּה אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ יְדֵיכֶם
16 דָּמִים מָלֵאוּ׃ רַחֲצוּ הִזַּכּוּ הָסִירוּ רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם מִנֶּגֶד
17 עֵינָי חִדְלוּ הָרֵעַ׃ לִמְדוּ הֵיטֵב דִּרְשׁוּ מִשְׁפָּט אַשְּׁרוּ
חָמוֹץ שִׁפְטוּ יָתוֹם רִיבוּ אַלְמָנָה׃
18 לְכוּ־נָא וְנִוָּכְחָה יֹאמַר יְהוָה אִם־יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם
כַּשָּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ אִם־יַאְדִּימוּ כַתּוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ׃
19 אִם־תֹּאבוּ וּשְׁמַעְתֶּם טוּב הָאָרֶץ תֹּאכֵלוּ׃ וְאִם־תְּמָאֲנוּ
20 וּמְרִיתֶם חֶרֶב תְּאֻכְלוּ כִּי פִי יְהוָה דִּבֵּר׃
21 אֵיכָה הָיְתָה לְזוֹנָה קִרְיָה נֶאֱמָנָה מָלְאַתִּי מִשְׁפָּט
22 צֶדֶק יָלִין בָּהּ וְעַתָּה מְרַצְּחִים׃ כַּסְפֵּךְ הָיָה לְסִגִים
23 סָבָאֵךְ מָהוּל בַּמָּיִם׃ שָׂרַיִךְ סוֹרְרִים וְחַבְרֵי גַנָּבִים
כֻּלּוֹ אֹהֵב שֹׁחַד וְרֹדֵף שַׁלְמֹנִים יָתוֹם לֹא יִשְׁפֹּטוּ וְרִיב
אַלְמָנָה לֹא־יָבוֹא אֲלֵיהֶם׃
24 לָכֵן נְאֻם הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת אֲבִיר יִשְׂרָאֵל הוֹי אֶנָּחֲמָה
25 מִצָּרַי וְאִנָּקְמָה מֵאוֹיְבָי׃ וְאָשִׁיבָה יָדִי עָלַיִךְ וְאֶצְרְפָה כַבֹּר
26 סִיגָיִךְ וְאָסִירָה כָּל־בְּדִילָיִךְ׃ וְאָשִׁיבָה שֹׁפְטַיִךְ כְּבָרִאשֹׁנָה
וְיֹעֲצַיִךְ כְּבַתְּחִלָּה אַחֲרֵי־כֵן יִקָּרֵא לָךְ עִיר הַצֶּדֶק קִרְיָה
27 נֶאֱמָנָה׃ צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפָּדֶה וְשָׁבֶיהָ בִּצְדָקָה׃ וְשֶׁבֶר
28 פֹּשְׁעִים וְחַטָּאִים יַחְדָּו וְעֹזְבֵי יְהוָה יִכְלּוּ׃ כִּי יֵבֹשׁוּ
29 מֵאֵלִים אֲשֶׁר חִמַּדְתֶּם וְתַחְפְּרוּ מֵהַגַּנּוֹת אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם׃
כִּי

---

v. 15 כן ב״א, ב״נ וְכִפַּרְשְׂכֶם בנעיא. v. 18 כן כ״א וכן ברוב ספרים כ״י, ד״ד ודס״ו ב״נ לְכוּ נָא וכן ר״ב ור״ב. v. 18 כן ב״א, ב״נ ונוכחה בנעיא. v. 18 סביר אָמַר. v. 18 ס״א כַּשָּׁנִי וכן ת״ע, ת״ס ות״ר. v. 18 ס״א ואם־ וכן ר״א, ת״ע, ת״ס ות״ר. v. 20 כן כ״א, ב״נ וְאִם בנעיא. v. 24 כן ב״א, ב״נ וְאִנָּקְמָה בנעיא. v. 26 ס״א וְאַחֲרֵי־ וכן תר״, ת״ע ות״ס.

30 כִּי תִהְיוּ כְּאֵלָה נֹבֶלֶת עָלֶהָ וְכַגִּנָּה אֲשֶׁר־מַיִם אֵין לָהּ׃
31 וְהָיָה הֶחָסֶן לְנֹעֶרֶת וּפָעֳלוֹ לְנִיצוֹץ וּבָעֲרוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו
וְאֵין מְכַבֶּה׃

ב הַדָּבָר אֲשֶׁר חָזָה יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃
2 וְהָיָה ׀ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נָכוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית־יְהוָה בְּרֹאשׁ
3 הֶהָרִים וְנִשָּׂא מִגְּבָעוֹת וְנָהֲרוּ אֵלָיו כָּל־הַגּוֹיִם׃ וְהָלְכוּ
עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ לְכוּ ׀ וְנַעֲלֶה אֶל־הַר־יְהוָה אֶל־
בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְיֹרֵנוּ מִדְּרָכָיו וְנֵלְכָה בְּאֹרְחֹתָיו כִּי
4 מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר־יְהוָה מִירוּשָׁלִָם׃ וְשָׁפַט בֵּין
הַגּוֹיִם וְהוֹכִיחַ לְעַמִּים רַבִּים וְכִתְּתוּ חַרְבוֹתָם לְאִתִּים
וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת לֹא־יִשָּׂא גּוֹי אֶל־גּוֹי חֶרֶב וְלֹא־
5 יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה׃ בֵּית יַעֲקֹב לְכוּ
6 וְנֵלְכָה בְּאוֹר יְהוָה׃ כִּי נָטַשְׁתָּה עַמְּךָ בֵּית יַעֲקֹב כִּי
מָלְאוּ מִקֶּדֶם וְעֹנְנִים כַּפְלִשְׁתִּים וּבְיַלְדֵי נֵכָרִים יַשְׂפִּיקוּ׃
7 וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ כֶּסֶף וְזָהָב וְאֵין קֵצֶה לְאֹצְרֹתֶיהָ וַתִּמָּלֵא
8 אַרְצוֹ סוּסִים וְאֵין קֵצֶה לְמַרְכְּבֹתֶיהָ׃ וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ
אֱלִילִים לְמַעֲשֵׂה יָדָיו יִשְׁתַּחֲווּ לַאֲשֶׁר עָשׂוּ אֶצְבְּעֹתָיו׃
9 10 וַיִּשַּׁח אָדָם וַיִּשְׁפַּל־אִישׁ וְאַל־תִּשָּׂא לָהֶם׃ בֹּא בַצּוּר
11 וְהִטָּמֵן בֶּעָפָר מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה וּמֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ׃ עֵינֵי
גַבֳהוּת אָדָם שָׁפֵל וְשַׁח רוּם אֲנָשִׁים וְנִשְׂגַּב יְהוָה
12 לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא׃ כִּי יוֹם לַיהוָה
13 צְבָאוֹת עַל כָּל־גֵּאֶה וָרָם וְעַל כָּל־נִשָּׂא וְשָׁפָל׃ וְעַל
כָּל־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן הָרָמִים וְהַנִּשָּׂאִים וְעַל כָּל־אַלּוֹנֵי
14 הַבָּשָׁן׃ וְעַל כָּל־הֶהָרִים הָרָמִים וְעַל כָּל־הַגְּבָעוֹת
הַנִּשָּׂאוֹת

---

v. 30 ס״א עָלֶיהָ וכן ד״ב. ד״ג, ד״ו, רי״ב, ת״ע, ת״ס ות״ר. ב. 3 v. ס״א ואל־ וכן ד״א. ד״ב, ת״ע, ת״ס ות״ר: עיין סיכה ד׳ ב׳. 4 v. ס״א וַחֲנִיתֹתֵיהֶם הסר וכן ד״א. ד״ב ות״ר. 4 v. ס״א וְלֹא וכן ר״א. ר״ב, ד״ג, ד״ן, ת״ע וח״ס. 7 v. כן בצורי ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ד, רי״ב והס״ו, במקצת ספרים קֵצֵה בסגול. 11 v. במתה עֲנֵי ונמסר עליו ב׳ חסרים בענין.

30 For ye shall be as an oak whose leaf fadeth, and as a garden that hath no water.
31 And the strong shall be as tow, and the maker of it as a spark, and they shall both burn together, and none shall quench them.

2 The word that Isaiah the son of Amoz saw concerning Judah and Jerusalem.
2 And it shall come to pass in the last days, that the mountain of the LORD'S house shall be established in the top of the mountains, and shall be exalted above the hills; and all nations shall flow unto it.
3 And many people shall go and say, Come ye, and let us go up to the mountain of the LORD, to the house of the God of Jacob; and he will teach us of his ways, and we will walk in his paths: for out of Zion shall go forth the law, and the word of the LORD from Jerusalem.
4 And he shall judge among the nations, and shall rebuke many people: and they shall beat their swords into plowshares, and their spears into pruninghooks: nation shall not lift up sword against nation, neither shall they learn war any more.
5 O house of Jacob, come ye, and let us walk in the light of the LORD.
6 Therefore thou hast forsaken thy people the house of Jacob, because they be replenished from the east, and are soothsayers like the Philistines, and they please themselves in the children of strangers.
7 Their land also is full of silver and gold, neither is there any end of their treasures; their land is also full of horses, neither is there any end of their chariots:
8 Their land also is full of idols; they worship the work of their own hands, that which their own fingers have made:
9 And the mean man boweth down, and the great man humbleth himself: therefore forgive them not.
10 Enter into the rock, and hide thee in the dust, for fear of the LORD, and for the glory of his majesty.
11 The lofty looks of man shall be humbled, and the haughtiness of men shall be bowed down, and the LORD alone shall be exalted in that day.
12 For the day of the LORD of hosts shall be upon every one that is proud and lofty, and upon every one that is lifted up; and he shall be brought low:
13 And upon all the cedars of Lebanon, that are high and lifted up, and upon all the oaks of Bashan,
14 And upon all the high mountains, and upon all the hills

15 הַנִּשָּׂאוֹת׃ וְעַל כָּל־מִגְדָּל גָּבֹהַ וְעַל כָּל־חוֹמָה בְּצוּרָה׃
16 וְעַל כָּל־אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ וְעַל כָּל־שִׂכְיוֹת הַחֶמְדָּה׃ וְשָׁח
17 גַּבְהוּת הָאָדָם וְשָׁפַל רוּם אֲנָשִׁים וְנִשְׂגַּב יְהוָה לְבַדּוֹ
18 בַּיּוֹם הַהוּא׃ וְהָאֱלִילִים כָּלִיל יַחֲלֹף׃ וּבָאוּ בִּמְעָרוֹת
19 צֻרִים וּבִמְחִלּוֹת עָפָר מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה וּמֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ
20 בְּקוּמוֹ לַעֲרֹץ הָאָרֶץ׃ בַּיּוֹם הַהוּא יַשְׁלִךְ הָאָדָם אֶת
אֱלִילֵי כַסְפּוֹ וְאֶת אֱלִילֵי זְהָבוֹ אֲשֶׁר עָשׂוּ־לוֹ לְהִשְׁתַּחֲוֹת
21 לַחְפֹּר פְּרוֹת וְלָעֲטַלֵּפִים׃ לָבוֹא בִּנְקָרוֹת הַצֻּרִים
וּבִסְעִפֵי הַסְּלָעִים מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה וּמֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ בְּקוּמוֹ
22 לַעֲרֹץ הָאָרֶץ׃ חִדְלוּ לָכֶם מִן־הָאָדָם אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְּאַפּוֹ
כִּי בַמֶּה נֶחְשָׁב הוּא׃

ג כִּי הִנֵּה הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת מֵסִיר מִירוּשָׁלַם וּמִיהוּדָה
2 מַשְׁעֵן וּמַשְׁעֶנָה כָּל מִשְׁעַן־לֶחֶם וְכָל מִשְׁעַן־מָיִם׃ גִּבּוֹר
3 וְאִישׁ מִלְחָמָה שׁוֹפֵט וְנָבִיא וְקֹסֵם וְזָקֵן׃ שַׂר־חֲמִשִּׁים
4 וּנְשׂוּא פָנִים וְיוֹעֵץ וְחָכָם חֲרָשִׁים וּנְבוֹן לָחַשׁ׃ וְנָתַתִּי
5 נְעָרִים שָׂרֵיהֶם וְתַעֲלוּלִים יִמְשָׁל־בָּם׃ וְנִגַּשׂ הָעָם
אִישׁ בְּאִישׁ וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ יִרְהֲבוּ הַנַּעַר בַּזָּקֵן וְהַנִּקְלֶה
6 בַּנִּכְבָּד׃ כִּי־יִתְפֹּשׂ אִישׁ בְּאָחִיו בֵּית אָבִיו שִׂמְלָה
לְכָה קָצִין תִּהְיֶה־לָּנוּ וְהַמַּכְשֵׁלָה הַזֹּאת תַּחַת יָדֶךָ׃
7 יִשָּׂא בַיּוֹם הַהוּא ׀ לֵאמֹר לֹא־אֶהְיֶה חֹבֵשׁ וּבְבֵיתִי אֵין
8 לֶחֶם וְאֵין שִׂמְלָה לֹא תְשִׂימֻנִי קְצִין עָם׃ כִּי כָשְׁלָה
יְרוּשָׁלַם וְיהוּדָה נָפָל כִּי־לְשׁוֹנָם וּמַעַלְלֵיהֶם אֶל־יְהוָה
9 לַמְרוֹת עֵינֵי כְבוֹדוֹ׃ הַכֶּרֶת פְּנֵיהֶם עָנְתָה בָּם וְחַטָּאתָם
כִּסְדֹם הִגִּידוּ לֹא כִחֵדוּ אוֹי לְנַפְשָׁם כִּי־גָמְלוּ לָהֶם
10 רָעָה׃ אִמְרוּ צַדִּיק כִּי־טוֹב כִּי־פְרִי מַעַלְלֵיהֶם יֹאכֵלוּ׃
11 אוֹי לָרָשָׁע רָע כִּי־גְמוּל יָדָיו יֵעָשֶׂה לוֹ׃ עַמִּי נוֹגְשָׂיו
12 מעולל

ב v. 22 ס״א הָאָדָם וכן ד״נ. ג v. 6 כ״א יָדִיךְ וכן ד״א ור״ב. v. 8 קֵינִי קרי. בכ״א קֵינִי כתיב וקרי וכן ד״ב, ד״ג, חר׳ ות״ר.

that are lifted up,
And upon every high tower, and upon every fenced wall,
And upon all the ships of Tarshish, and upon all pleasant pictures.
And the loftiness of man shall be bowed down, and the haughtiness of men shall be made low: and the LORD alone shall be exalted in that day.
And the idols he shall utterly abolish.
And they shall go into the holes of the rocks, and into the caves of the earth, for fear of the LORD, and for the glory of his majesty, when he ariseth to shake terribly the earth.
In that day a man shall cast his idols of silver, and his idols of gold, which they made each one for himself to worship, to the moles and to the bats;
To go into the clefts of the rocks, and into the tops of the ragged rocks, for fear of the LORD, and for the glory of his majesty, when he ariseth to shake terribly the earth.
Cease ye from man, whose breath is in his nostrils: for wherein is he to be accounted of?

For, behold, the LORD, the LORD of hosts, doth take away from Judah and from Jerusalem the stay and the staff, the whole stay of bread, and the whole stay of water,
The mighty man, and the man of war, the judge, and the prophet, and the prudent, and the ancient, The captain of fifty, and the honourable man, and the counsellor, and the cunning artificer, and the eloquent orator. And I will give children to be their princes, and babes shall rule over them. And the people shall be oppressed, every one by another, and every one by his neighbour: the child shall behave himself proudly against the ancient, and the base against the honourable. When a man shall take hold of his brother of the house of his father, saying, Thou hast clothing, be thou our ruler, and let this ruin be under thy hand: In that day shall he swear, saying, I will not be an healer; for in my house is neither bread nor clothing: make me not a ruler of the people. For Jerusalem is ruined, and Judah is fallen: because their tongue and their doings are against the LORD, to provoke the eyes of his glory. The shew of their countenance doth witness against them; and they declare their sin as Sodom, they hide it not. Woe unto their soul! for they have rewarded evil unto themselves. Say ye to the righteous, that it shall be well with him: for they shall eat the fruit of their doings. Woe unto the wicked! it shall be ill with him: for the reward of his hands shall be given him. As for my people,

מְעוֹלֵל וְנָשִׁים מָשְׁלוּ בוֹ עַמִּי מְאַשְּׁרֶיךָ מַתְעִים וְדֶרֶךְ
אָרְחוֹתֶיךָ בִּלֵּעוּ:
13 נָצָב לָרִיב יְהוָה וְעֹמֵד לָדִין עַמִּים: יְהוָה בְּמִשְׁפָּט יָבוֹא
14 עִם־זִקְנֵי עַמּוֹ וְשָׂרָיו וְאַתֶּם בִּעַרְתֶּם הַכָּרֶם גְּזֵלַת הֶעָנִי
15 בָּבָתֵּיכֶם: מַלְכֶם תְּדַכְּאוּ עַמִּי וּפְנֵי עֲנִיִּים תִּטְחָנוּ נְאֻם־
אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת:
16 וַיֹּאמֶר יְהוָה יַעַן כִּי גָבְהוּ בְּנוֹת צִיּוֹן וַתֵּלַכְנָה נְטוּיוֹת
גָּרוֹן וּמְשַׂקְּרוֹת עֵינַיִם הָלוֹךְ וְטָפֹף תֵּלַכְנָה וּבְרַגְלֵיהֶם
17 תְּעַכַּסְנָה: וְשִׂפַּח אֲדֹנָי קָדְקֹד בְּנוֹת צִיּוֹן וַיהוָה פָּתְהֶן
יְעָרֶֽינָה:
18 בַּיּוֹם הַהוּא יָסִיר אֲדֹנָי אֶת תִּפְאֶרֶת הָעֲכָסִים וְהַשְּׁבִיסִים
19 וְהַשַּׂהֲרֹנִים: הַנְּטִפוֹת וְהַשֵּׁרוֹת וְהָרְעָלוֹת: הַפְּאֵרִים
20 הַצְּעָדוֹת וְהַקִּשֻּׁרִים וּבָתֵּי הַנֶּפֶשׁ וְהַלְּחָשִׁים: הַטַּבָּעוֹת
22 וְנִזְמֵי הָאָף: הַמַּחֲלָצוֹת וְהַמְּעַטָּפוֹת וְהַמִּטְפָּחוֹת
23 וְהַחֲרִיטִים: וְהַגִּלְיֹנִים וְהַסְּדִינִים וְהַצְּנִיפוֹת וְהָרְדִידִים:
24 וְהָיָה תַּחַת בֹּשֶׂם מַק יִהְיֶה וְתַחַת חֲגֹרָה נִקְפָּה
וְתַחַת מַעֲשֶׂה מִקְשֶׁה קָרְחָה וְתַחַת פְּתִיגִיל מַחֲגֶרֶת שָׂק
25 כִּי תַחַת יֹפִי: מְתַיִךְ בַּחֶרֶב יִפְּלוּ וּגְבוּרָתֵךְ בַּמִּלְחָמָה:
26 ד וְאָנוּ וְאָבְלוּ פְּתָחֶיהָ וְנִקְּתָה לָאָרֶץ תֵּשֵׁב: וְהֶחֱזִיקוּ
שִׁבְעָה נָשִׁים בְּאִישׁ אֶחָד בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר לַחְמֵנוּ
נֹאכֵל וּשְׂמַלְתֵּנוּ נִלְבָּשׁ רַק יִקָּרֵא שִׁמְךָ עָלֵינוּ אֱסֹף
חֶרְפָּתֵֽנוּ:
2 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה צֶמַח יְהוָה לְצֶבִי וּלְכָבוֹד וּפְרִי
הָאָרֶץ

---

15 v. מַלְכֶם כתיב, מַה־לָּכֶם קרי. 16 v. נְטוּוֹת כתיב, נְטוּיוֹת קרי. 18 v. כן ב״א, ב״נ וּמְשַׂקְּרוֹת בלא נעיא. 16 v. ס״א וְטָפוֹף סלא וכן ר״א, ר״ב ורס״ו. 17 v. כס״א יְשַׂפַּח כתיב, וְשִׂפַּח קרי. 17, 18 vv. ס״א יְהוָה וכן ר״א ור״ב. 17 v. כן למערבאי, לסרוחאי פָּתְחָן פתח. 23 v. כן כרוב ספרים כ״י, ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״כ, ת״ם ות״ר: ס״א הַגְּלִיוֹנִים וכן ר״ה, ר״יא ורס״ו. 24 v. כן למערבאי ובהללי, לסרוחאי וכסותה חֲגוֹרָה מלא. 24 v. כן כרוב ספרים כ״י ור״ב, ס״א כי־תחת וכן ר״ג, ר״ה, ר״ב ורס״ו. 25 v. ס״א תגוריך וכן תר״ת, ת״ע, ת״ם ות״ר. ד 1 v. ס״א וְשַׂפְלָתֵינוּ וכן ר״ב, ר״ו, או וְשַׂכְלָתֵינוּ וכן ת״ע, ת״ם ות״ר.

children are their oppressors, and women rule over them. O my people, they which lead thee cause thee to err, and destroy the way of thy paths.

13 The LORD standeth up to plead, and standeth to judge the people.

14 The LORD will enter into judgment with the ancients of his people, and the princes thereof: for ye have eaten up the vineyard; the spoil of the poor is in your houses.

15 What mean ye that ye beat my people to pieces, and grind the faces of the poor? saith the Lord GOD of hosts.

16 Moreover the LORD saith, Because the daughters of Zion are haughty, and walk with stretched forth necks and wanton eyes, walking and mincing as they go, and making a tinkling with their feet:

17 Therefore the LORD will smite with a scab the crown of the head of the daughters of Zion, and the LORD will discover their secret parts.

18 In that day the LORD will take away the bravery of their tinkling ornaments about their feet, and their cauls, and their round tires like the moon,

19 The chains, and the bracelets, and the mufflers,

20 The bonnets, and the ornaments of the legs, and the headbands, and the tablets, and the earrings,

21 The rings, and nose jewels,

22 The changeable suits of apparel, and the mantles, and

23 the wimples, and the crisping pins, The glasses, and the fine linen, and the hoods, and the

24 vails. And it shall come to pass, that instead of sweet smell there shall be stink; and instead of a girdle a rent; and instead of well set hair baldness; and instead of a stomacher a girding

25 of sackcloth; and burning instead of beauty. Thy men shall fall by the sword, and thy

26 mighty in the war. And her gates shall lament and mourn; and she being desolate shall sit upon the ground.

4 And in that day seven women shall take hold of one man, saying, We will eat our own bread,

2 and wear our own apparel: only let us be called by thy name, to take away our reproach. In that day shall the branch of the LORD be beautiful and glorious, and the fruit of

3 הָאָרֶץ לִגְאוֹן וּלְתִפְאֶרֶת לִפְלֵיטַת יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה ׀ ס
הַנִּשְׁאָר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלִַם קָדוֹשׁ יֵאָמֶר לוֹ כָּל
4 הַכָּתוּב לַחַיִּים בִּירוּשָׁלִָם׃ אִם ׀ רָחַץ אֲדֹנָי אֶת צֹאַת
בְּנוֹת־צִיּוֹן וְאֶת־דְּמֵי יְרוּשָׁלִַם יָדִיחַ מִקִּרְבָּהּ בְּרוּחַ
5 מִשְׁפָּט וּבְרוּחַ בָּעֵר׃ וּבָרָא יְהוָה עַל כָּל־מְכוֹן הַר
צִיּוֹן וְעַל־מִקְרָאָהּ עָנָן ׀ יוֹמָם וְעָשָׁן וְנֹגַהּ אֵשׁ לְהָבָה
6 לָיְלָה כִּי עַל־כָּל־כָּבוֹד חֻפָּה׃ וְסֻכָּה תִּהְיֶה לְצֵל־יוֹמָם
מֵחֹרֶב וּלְמַחְסֶה וּלְמִסְתּוֹר מִזֶּרֶם וּמִמָּטָר׃

ה אָשִׁירָה נָּא לִידִידִי שִׁירַת דּוֹדִי לְכַרְמוֹ כֶּרֶם
2 הָיָה לִידִידִי בְּקֶרֶן בֶּן־שָׁמֶן׃ וַיְעַזְּקֵהוּ וַיְסַקְּלֵהוּ וַיִּטָּעֵהוּ
שֹׂרֵק וַיִּבֶן מִגְדָּל בְּתוֹכוֹ וְגַם־יֶקֶב חָצֵב בּוֹ וַיְקַו לַעֲשׂוֹת
3 עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בְּאֻשִׁים׃ וְעַתָּה יוֹשֵׁב יְרוּשָׁלִַם וְאִישׁ
4 יְהוּדָה שִׁפְטוּ־נָא בֵּינִי וּבֵין כַּרְמִי׃ מַה־לַּעֲשׂוֹת עוֹד
לְכַרְמִי וְלֹא עָשִׂיתִי בּוֹ מַדּוּעַ קִוֵּיתִי לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ
5 בְּאֻשִׁים׃ וְעַתָּה אוֹדִיעָה־נָּא אֶתְכֶם אֵת אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה
לְכַרְמִי הָסֵר מְשׂוּכָתוֹ וְהִיֵה לְבָעֵר פָּרֹץ גְּדֵרוֹ וְהָיָה
6 לְמִרְמָס׃ וְאֲשִׁיתֵהוּ בָתָה לֹא יִזָּמֵר וְלֹא יֵעָדֵר וְעָלָה
שָׁמִיר וָשֵׁית וְעַל הֶעָבִים אֲצַוֶּה מֵהַמְטִיר עָלָיו מָטָר׃
7 כִּי כֶרֶם יְהוָה צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאִישׁ יְהוּדָה נְטַע
שַׁעֲשׁוּעָיו וַיְקַו לְמִשְׁפָּט וְהִנֵּה מִשְׂפָּח לִצְדָקָה וְהִנֵּה
8 צְעָקָה׃ הוֹי מַגִּיעֵי בַיִת בְּבַיִת
שָׂדֶה בְשָׂדֶה יַקְרִיבוּ עַד אֶפֶס מָקוֹם וְהוֹשַׁבְתֶּם
9 לְבַדְּכֶם בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ בְּאָזְנָי יְהוָה צְבָאוֹת אִם־לֹא
בָתִּים רַבִּים לְשַׁמָּה יִהְיוּ גְּדֹלִים וְטוֹבִים מֵאֵין יוֹשֵׁב׃
10 כִּי עֲשֶׂרֶת צִמְדֵּי־כֶרֶם יַעֲשׂוּ בַּת אֶחָת וְזֶרַע חֹמֶר
יַעֲשֶׂה

v. 4 ס״א יְהוָה וכן ד״א תר״ב. v. 4 סביר דָּם. v. 5 כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו ל׳ מחס׳ וכן ד״ד, ד״א ודס״ו, ס״א מְקָרְאֵיהָ וכן ר״א, ד״ב, ד״ן, ודר״ב. ה. 3 v. ס״א יֹשֵׁב חסר, וס״א יֹשְׁבֵי וכן ת״ע ות״ר. v. 4 ס״א לוֹ וכן ד״א, תר׳, ת״ע, ת״ם ות״ר. v. 5 כמה״ת מְשׂוּכָתוֹ הכ״ף רפ״. v. 7 ס״א שַׁעֲשָׁעָיו חסר. v. 9 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ד ודס״ו, ס״א אם־לֹא ורביע וכן ד״ב, ד״ע ות״ר.

the earth shall be excellent and comely for them that are escaped of Israel.

3 And it shall come to pass, that he that is left in Zion, and he that remaineth in Jerusalem, shall be called holy, even every one that is written among the living in Jerusalem:

4 When the LORD shall have washed away the filth of the daughters of Zion, and shall have purged the blood of Jerusalem from the midst thereof by the spirit of judgment, and by the spirit of burning.

5 And the LORD will create upon every dwelling place of mount Zion, and upon her assemblies, a cloud and smoke by day, and the shining of a flaming fire by night: for upon all the glory shall be a defence.

6 And there shall be a tabernacle for a shadow in the daytime from the heat, and for a place of refuge, and for a covert from storm and from rain.

5 Now will I sing to my well-beloved a song of my beloved touching his vineyard. My wellbeloved hath a vineyard in a very fruitful hill:

2 And he fenced it, and gathered out the stones thereof, and planted it with the choicest vine, and built a tower in the midst of it, and also made a winepress therein: and he looked that it should bring forth grapes, and it brought forth wild grapes.

3 And now, O inhabitants of Jerusalem, and men of Judah, judge, I pray you, betwixt me and
4 my vineyard. What could have been done more to my vineyard, that I have not done in it? wherefore, when I looked that it should bring forth grapes, brought it forth wild grapes?
5 And now go to; I will tell you what I will do to my vineyard: I will take away the hedge thereof, and it shall be eaten up; and break down the wall thereof, and it shall be trodden
6 down: And I will lay it waste: it shall not be pruned, nor digged; but there shall come up
7 briers and thorns: I will also command the clouds that they rain no rain upon it. For the vineyard of the LORD of hosts is the house of Israel, and the men of Judah his pleasant plant: and he looked for judgment, but behold oppression; for righteousness, but behold a cry.
8 Woe unto them that join house to house, that lay field to field, till there be no place, that they
9 may be placed alone in the midst of the earth! In mine ears said the LORD of hosts, Of a
10 truth many houses shall be desolate, even great and fair, without inhabitant. Yea, ten acres of vineyard shall yield one bath, and the seed of an homer

shall yield an ephah.

11 Woe unto them that rise up early in the morning, that they may follow strong drink; that continue until night, till wine inflame them!

12 And the harp, and the viol, the tabret, and pipe, and wine, are in their feasts: but they regard not the work of the LORD, neither consider the operation of his hands.

13 Therefore my people are gone into captivity, because they have no knowledge: and their honourable men are famished, and their multitude dried up with thirst.

14 Therefore hell hath enlarged herself, and opened her mouth without measure: and their glory, and their multitude, and their pomp, and he that rejoiceth, shall descend into it.

15 And the mean man shall be brought down, and the mighty man shall be humbled, and the eyes of the lofty shall be humbled:

16 But the LORD of hosts shall be exalted in judgment, and God that is holy shall be sanctified in righteousness.

17 Then shall the lambs feed after their manner, and the waste places of the fat ones shall strangers eat.

18 Woe unto them that draw iniquity with cords of vanity, and sin as it were with a cart rope:

19 That say, Let him make speed, and hasten his work, that we may see it: and let the counsel of the Holy One of Israel draw nigh and come, that we may know it!

11 יַעֲשָׂה אֵיפָה׃ הוֹי מַשְׁכִּימֵי בַבֹּקֶר
12 שֵׁכָר יִרְדֹּפוּ מְאַחֲרֵי בָנֶשֶׁף יַיִן יַדְלִיקֵם׃ וְהָיְתָה כִנּוֹר
וְנֵבֶל תֹּף וְחָלִיל וָיַיִן מִשְׁתֵּיהֶם וְאֶת פֹּעַל יְהוָה לֹא
13 יַבִּיטוּ וּמַעֲשֵׂה יָדָיו לֹא רָאוּ׃ לָכֵן גָּלָה עַמִּי מִבְּלִי־דָעַת
14 וּכְבוּדוֹ מֵתֵי רָעָב וַהֲמוֹנוֹ צִחֵה צָמָא׃ לָכֵן הִרְחִיבָה
שְׁאוֹל נַפְשָׁהּ וּפָעְרָה פִּיהָ לִבְלִי־חֹק וְיָרַד הֲדָרָהּ
15 וַהֲמוֹנָהּ וְשַׁאֲנָהּ וְעָלֵז בָּהּ׃ וַיִּשַּׁח אָדָם וַיִּשְׁפַּל־אִישׁ
16 וְעֵינֵי גְבֹהִים תִּשְׁפַּלְנָה׃ וַיִּגְבַּהּ יְהוָה צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט
17 וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה׃ וְרָעוּ כְבָשִׂים כְּדָבְרָם
18 וְחָרְבוֹת מֵחִים גָּרִים יֹאכֵלוּ׃ הוֹי
מְשָׁכֵי הֶעָוֹן בְּחַבְלֵי הַשָּׁוְא וְכַעֲבוֹת הָעֲגָלָה חַטָּאָה׃
19 הָאֹמְרִים יְמַהֵר ׀ יָחִישָׁה מַעֲשֵׂהוּ לְמַעַן נִרְאֶה וְתִקְרַב
וְתָבוֹאָה עֲצַת קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְנֵדָעָה׃
20 הוֹי הָאֹמְרִים לָרַע טוֹב וְלַטּוֹב רָע שָׂמִים חֹשֶׁךְ
לְאוֹר וְאוֹר לְחֹשֶׁךְ שָׂמִים מַר לְמָתוֹק וּמָתוֹק לְמָר׃
21 הוֹי חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם וְנֶגֶד פְּנֵיהֶם
22 נְבֹנִים׃ הוֹי גִּבּוֹרִים לִשְׁתּוֹת יָיִן
23 וְאַנְשֵׁי־חַיִל לִמְסֹךְ שֵׁכָר׃ מַצְדִּיקֵי רָשָׁע עֵקֶב שֹׁחַד
24 וְצִדְקַת צַדִּיקִים יָסִירוּ מִמֶּנּוּ׃ לָכֵן
כַּאֲכֹל קַשׁ לְשׁוֹן אֵשׁ וְחֵשֶׁשׁ לֶהָבָה יִרְפָּה שָׁרְשָׁם
כְּמַק יִהְיֶה וּפִרְחָם כָּאָבָק יַעֲלֶה כִּי מָאֲסוּ אֶת תּוֹרַת
25 יְהוָה צְבָאוֹת וְאֶת אִמְרַת קְדוֹשׁ־יִשְׂרָאֵל נָאָצוּ׃ עַל־
כֵּן חָרָה אַף־יְהוָה בְּעַמּוֹ וַיֵּט יָדוֹ עָלָיו וַיַּכֵּהוּ וַיִּרְגְּזוּ
הֶהָרִים וַתְּהִי נִבְלָתָם כַּסְּחִי בְּקֶרֶב חוּצוֹת בְּכָל־
זֹאת

---

12 v. ס״א תוף מלא. 14 v. בהללי ופֿערה בפתח. 19 v. ס״א ותבואה ותסכר עליו ליח וחכר. 20 v. ס״א הֹוי רביע וכן ר״ב. ד״ג, ר״ד ור״ב. 20 v. ס״א לָרַע קכץ וכן ר״ר. 22 v. בס״א אין באן פסקא. 23 v. ס״א גבֿרים חסר. 23 v. ס״א צַדִּיק וכן ר״א. ר״ב תל״ן, תל״ם ותל״ר. 25 v. סביר כְּפָנֶה. 24 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב ור״ה, ס״א נָפַק קסק וכן ר״ג, ר״א ותס״ו. 25 v. ס״א וימ יַדוֹ.

26 וְזֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ וְנָשָׂא־נֵס לַגּוֹיִם
מֵרָחוֹק וְשָׁרַק לוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ וְהִנֵּה מְהֵרָה קַל
27 יָבוֹא׃ אֵין־עָיֵף וְאֵין־כּוֹשֵׁל בּוֹ לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן וְלֹא
28 נִפְתַּח אְזוֹר חֲלָצָיו וְלֹא נִתַּק שְׂרוֹךְ־נְעָלָיו׃ אֲשֶׁר
חִצָּיו שְׁנוּנִים וְכָל־קַשְׁתֹתָיו דְּרֻכוֹת פַּרְסוֹת סוּסָיו
29 כַּצֹּר נֶחְשָׁבוּ וְגַלְגָּלָיו כַּסּוּפָה׃ שְׁאָגָה לוֹ כַּלָּבִיא וּשְׁאָג
30 כַּכְּפִירִים וְיִנְהֹם וְיֹאחֵז טָרָף וַיַּפְלִיט וְאֵין מַצִּיל׃ וְיִנְהֹם
עָלָיו בַּיּוֹם הַהוּא כִּנְהַמַּת־יָם וְנִבַּט לָאָרֶץ וְהִנֵּה־חֹשֶׁךְ
צַר וָאוֹר חָשְׁךְ בְּעָרִיפֶיהָ׃

ו 1 בִּשְׁנַת־מוֹת הַמֶּלֶךְ עֻזִּיָּהוּ וָאֶרְאָה אֶת־אֲדֹנָי יֹשֵׁב עַל־
2 כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא וְשׁוּלָיו מְלֵאִים אֶת־הַהֵיכָל׃ שְׂרָפִים
עֹמְדִים ׀ מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנָפַיִם שֵׁשׁ כְּנָפַיִם לְאֶחָד
בִּשְׁתַּיִם ׀ יְכַסֶּה פָּנָיו וּבִשְׁתַּיִם יְכַסֶּה רַגְלָיו וּבִשְׁתַּיִם
3 יְעוֹפֵף׃ וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ ׀ קָדוֹשׁ ׀ קָדוֹשׁ ס
4 יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃ וַיָּנֻעוּ אַמּוֹת
5 הַסִּפִּים מִקּוֹל הַקּוֹרֵא וְהַבַּיִת יִמָּלֵא עָשָׁן׃ וָאֹמַר אוֹי
לִי כִּי־נִדְמֵיתִי כִּי אִישׁ טְמֵא־שְׂפָתַיִם אָנֹכִי וּבְתוֹךְ עַם
טְמֵא שִׂפָתַיִם אָנֹכִי יוֹשֵׁב כִּי אֶת־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת
6 רָאוּ עֵינָי׃ וַיָּעָף אֵלַי אֶחָד מִן־הַשְּׂרָפִים וּבְיָדוֹ רִצְפָּה
7 בְּמֶלְקָחַיִם לָקַח מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ׃ וַיַּגַּע עַל־פִּי וַיֹּאמֶר
הִנֵּה נָגַע זֶה עַל־שְׂפָתֶיךָ וְסָר עֲוֹנֶךָ וְחַטָּאתְךָ תְכֻפָּר׃
8 וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל אֲדֹנָי אֹמֵר אֶת־מִי אֶשְׁלַח וּמִי יֵלֵךְ־לָנוּ
9 וָאֹמַר הִנֵּנִי שְׁלָחֵנִי׃ וַיֹּאמֶר לֵךְ וְאָמַרְתָּ לָעָם הַזֶּה שִׁמְעוּ
10 שָׁמוֹעַ וְאַל־תָּבִינוּ וּרְאוּ רָאוֹ וְאַל־תֵּדָעוּ׃ הַשְׁמֵן לֵב־הָעָם
הַזֶּה וְאָזְנָיו הַכְבֵּד וְעֵינָיו הָשַׁע פֶּן־יִרְאֶה בְעֵינָיו וּבְאָזְנָיו
ישמע

א v. 1 כ״א קְדֻשָּׁתוֹ כלא וכן ר״א. ד״ב ח״נ. v. 29 ושָׁאֹן כתיב. יְשַׁאֵן קרי. בס״א ושָׁאֹן כתיב וקרי וכן ר״א ח״ב, ובס״א יְשַׁאֵן כתיב וקרי וכן ר״א. ל, 1 v. הפסרה לפרשת וישמע יתרו. 8 vv. כ״א יהוה. 5 vv. 1, ס״א יֹשֵׁב כלא וכן ר״א.

this his anger is not turned away, but his hand is stretched out still.
And he will lift up an ensign to the nations from far, and will hiss unto them from the end of the earth: and, behold, they shall come with speed swiftly:
None shall be weary nor stumble among them; none shall slumber nor sleep; neither shall the girdle of their loins be loosed, nor the latchet of their shoes be broken:
Whose arrows are sharp, and all their bows bent, their horses' hoofs shall be counted like flint, and their wheels like a whirlwind:
Their roaring shall be like a lion, they shall roar like young lions: yea, they shall roar, and lay hold of the prey, and shall carry it away safe, and none shall deliver it.
And in that day they shall roar against them like the roaring of the sea: and if one look unto the land, behold darkness and sorrow, and the light is darkened in the heavens thereof.

In the year that king Uzziah died I saw also the LORD sitting upon a throne, high and lifted up, and his train filled the temple.
Above it stood the seraphims: each one had six wings; with twain he covered his face, and with twain he covered his feet, and with twain he did fly.
And one cried unto another, and said, Holy, holy, holy, is the LORD of hosts: the whole earth is full of his glory. And the posts of the door moved at the voice of him that cried, and the house was filled with smoke. Then said I, Woe is me! for I am undone; because I am a man of unclean lips, and I dwell in the midst of a people of unclean lips: for mine eyes have seen the King, the LORD of hosts. Then flew one of the seraphims unto me, having a live coal in his hand, which he had taken with the tongs from off the altar: And he laid it upon my mouth, and said, Lo, this hath touched thy lips; and thine iniquity is taken away, and thy sin purged. Also I heard the voice of the LORD, saying, Whom shall I send, and who will go for us? Then said I, Here am I; send me. And he said, Go, and tell this people, Hear ye indeed, but understand not; and see ye indeed, but perceive not. Make the heart of this people fat, and make their ears heavy, and shut their eyes; lest they see with their eyes, and hear with their ears,

and understand with their heart, and convert, and be healed.

11 Then said I, LORD, how long? And he answered, Until the cities be wasted without inhabitant, and the houses without man, and the land be utterly desolate,

12 And the LORD have removed men far away, and there be a great forsaking in the midst of the land.

13 But yet in it shall be a tenth, and it shall return, and shall be eaten: as a teil tree, and as an oak, whose substance is in them, when they cast their leaves: so the holy seed shall be the substance thereof.

7 And it came to pass in the days of Ahaz the son of Jotham, the son of Uzziah, king of Judah, that Rezin the king of Syria, and Pekah the son of Remaliah, king of Israel, went up toward Jerusalem to war against it, but could not prevail against it.

2 And it was told the house of David, saying, Syria is confederate with Ephraim. And his heart was moved, and the heart of his people, as the trees of the wood are moved with the wind.

3 Then said the LORD unto Isaiah, Go forth now to meet Ahaz, thou, and Shearjashub thy son, at the end of the conduit of the upper pool in the highway of the fuller's field;

4 And say unto him, Take heed, and be quiet; fear not, neither be fainthearted for the two tails of these smoking firebrands, for the fierce anger of Rezin with Syria, and of the son of Remaliah. 5 Because Syria, Ephraim, and the son of Remaliah, have taken evil counsel against thee, saying, 6 Let us go up against Judah, and vex it, and let us make a breach therein for us, and set a king in the midst of it, even the son of Tabeal: 7 Thus saith the Lord GOD, It shall not stand, neither shall it come to pass. 8 For the head of Syria is Damascus, and the head of Damascus is Rezin; and within threescore and five years shall Ephraim be broken, that it be not a people. 9 And the head of Ephraim is Samaria, and the head of Samaria is Remaliah's son. If ye will not believe, surely ye shall not be established. 10 Moreover the LORD spake again unto Ahaz, saying, 11 Ask thee a sign of the LORD thy God; ask it either in the depth, or in the height above.

11 יִשְׁמַע וּלְבָבוֹ יָבִין וְשָׁב וְרָפָא לוֹ׃ וָאֹמַר עַד־מָתַי אֲדֹנָי
וַיֹּאמֶר עַד אֲשֶׁר אִם־שָׁאוּ עָרִים מֵאֵין יוֹשֵׁב וּבָתִּים מֵאֵין
12 אָדָם וְהָאֲדָמָה תִּשָּׁאֵה שְׁמָמָה׃ וְרִחַק יְהוָה אֶת־הָאָדָם
13 וְרַבָּה הָעֲזוּבָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ וְעוֹד בָּהּ עֲשִׂירִיָּה וְשָׁבָה
וְהָיְתָה לְבָעֵר כְּאֵלָה וְכָאַלּוֹן אֲשֶׁר בְּשַׁלֶּכֶת מַצֶּבֶת בָּם
זֶרַע קֹדֶשׁ מַצֶּבְתָּהּ׃

7 1 וַיְהִי בִּימֵי אָחָז בֶּן־יוֹתָם בֶּן־עֻזִּיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עָלָה רְצִין
מֶלֶךְ־אֲרָם וּפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַם
2 לַמִּלְחָמָה עָלֶיהָ וְלֹא יָכֹל לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ׃ וַיֻּגַּד לְבֵית
דָּוִד לֵאמֹר נָחָה אֲרָם עַל־אֶפְרָיִם וַיָּנַע לְבָבוֹ וּלְבַב
3 עַמּוֹ כְּנוֹעַ עֲצֵי־יַעַר מִפְּנֵי־רוּחַ׃ וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־יְשַׁעְיָהוּ צֵא־נָא לִקְרַאת אָחָז אַתָּה וּשְׁאָר
יָשׁוּב בְּנֶךָ אֶל־קְצֵה תְּעָלַת הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה אֶל־
4 מְסִלַּת שְׂדֵה כוֹבֵס׃ וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִשָּׁמֶר וְהַשְׁקֵט אַל־
תִּירָא וּלְבָבְךָ אַל־יֵרַךְ מִשְּׁנֵי זַנְבוֹת הָאוּדִים הָעֲשֵׁנִים
5 הָאֵלֶּה בְּחֲרִי־אַף רְצִין וַאֲרָם וּבֶן־רְמַלְיָהוּ׃ יַעַן כִּי־יָעַץ
6 עָלֶיךָ אֲרָם רָעָה אֶפְרַיִם וּבֶן־רְמַלְיָהוּ לֵאמֹר׃ נַעֲלֶה
בִּיהוּדָה וְנַקְיצֶנָּהָ וְנִבְקָעֶנָּהָ אֵלֵינוּ וְנַמְלִיךְ מֶלֶךְ בְּתוֹכָהּ
7 אֶת בֶּן־טַבְאָל׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
8 יֱהוִה לֹא תָקוּם וְלֹא תִהְיֶה׃ כִּי רֹאשׁ אֲרָם דַּמֶּשֶׂק
וְרֹאשׁ דַּמֶּשֶׂק רְצִין וּבְעוֹד שִׁשִּׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יֵחַת
9 אֶפְרַיִם מֵעָם׃ וְרֹאשׁ אֶפְרַיִם שֹׁמְרוֹן וְרֹאשׁ שֹׁמְרוֹן בֶּן־
רְמַלְיָהוּ אִם לֹא תַאֲמִינוּ כִּי לֹא תֵאָמֵנוּ׃
10 וַיֹּסֶף יְהוָה דַּבֵּר אֶל־אָחָז לֵאמֹר׃ שְׁאַל־לְךָ אוֹת
11 מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַעְמֵק שְׁאָלָה אוֹ הַגְבֵּהַ לְמָעְלָה׃
ויאמר

---

10 v. ס״א וּכְלָבָבוֹ וכן ר״א. ר״ב. תר׳. ת״ע. ת״ס ות״ר. 11 v. ס״א יְהוָה. 13 v. כן לסערמאי. לסדנחאי עֲשִׂרִיָּה הסר. 13 v. סביר בָּהּ. בס״א בָּהּ בתיב וקרי וכן ר״ב. 6 v. ס״א סָכְאָל קבץ וכן ר״ב. ר״צ ור״א.

12 וַיֹּאמֶר אָחָז לֹא־אֶשְׁאַל וְלֹא־אֲנַסֶּה אֶת־יְהוָה׃ 13 וַיֹּאמֶר
שִׁמְעוּ־נָא בֵּית דָּוִד הַמְעַט מִכֶּם הַלְאוֹת אֲנָשִׁים כִּי
14 תַלְאוּ גַּם אֶת־אֱלֹהָי׃ לָכֵן יִתֵּן אֲדֹנָי הוּא לָכֶם אוֹת
הִנֵּה הָעַלְמָה הָרָה וְיֹלֶדֶת בֵּן וְקָרָאת שְׁמוֹ עִמָּנוּ אֵל׃
15 חֶמְאָה וּדְבַשׁ יֹאכֵל לְדַעְתּוֹ מָאֹס בָּרָע וּבָחוֹר בַּטּוֹב׃
16 כִּי בְטֶרֶם יֵדַע הַנַּעַר מְאָס בָּרָע וּבָחוֹר בַּטּוֹב תֵּעָזֵב
17 הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתָּה קָץ מִפְּנֵי שְׁנֵי מְלָכֶיהָ׃ יָבִיא יְהוָה
עָלֶיךָ וְעַל־עַמְּךָ וְעַל־בֵּית אָבִיךָ יָמִים אֲשֶׁר לֹא־בָאוּ
לְמִיּוֹם סוּר־אֶפְרַיִם מֵעַל יְהוּדָה אֶת מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃
18 וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁרֹק יְהוָה לַזְּבוּב
אֲשֶׁר בִּקְצֵה יְאֹרֵי מִצְרָיִם וְלִדְבוֹרָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
19 אַשּׁוּר׃ וּבָאוּ וְנָחוּ כֻלָּם בְּנַחֲלֵי הַבָּתּוֹת וּבִנְקִיקֵי
20 הַסְּלָעִים וּבְכָל הַנְּעָצוֹצִים וּבְכָל הַנַּהֲלֹלִים׃ בַּיּוֹם הַהוּא
יְגַלַּח אֲדֹנָי בְּתַעַר הַשְּׂכִירָה בְּעִבְרִי נָהָר בְּמֶלֶךְ אַשּׁוּר
21 אֶת־הָרֹאשׁ וְשַׂעַר הָרַגְלַיִם וְגַם אֶת־הַזָּקָן תִּסְפֶּה׃ וְהָיָה
22 בַּיּוֹם הַהוּא יְחַיֶּה־אִישׁ עֶגְלַת בָּקָר וּשְׁתֵּי־צֹאן׃ וְהָיָה
מֵרֹב עֲשׂוֹת חָלָב יֹאכַל חֶמְאָה כִּי־חֶמְאָה וּדְבַשׁ
23 יֹאכַל כָּל־הַנּוֹתָר בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
יִהְיֶה כָּל־מָקוֹם אֲשֶׁר יִהְיוּ־שָׁם אֶלֶף גֶּפֶן בְּאֶלֶף כֶּסֶף
24 לַשָּׁמִיר וְלַשַּׁיִת יִהְיֶה׃ בְּחִצִּים וּבְקֶשֶׁת יָבוֹא שָׁמָּה כִּי־
25 שָׁמִיר וְשַׁיִת תִּהְיֶה כָּל־הָאָרֶץ׃ וְכֹל ׀ הֶהָרִים אֲשֶׁר
בַּמַּעְדֵּר יֵעָדֵרוּן לֹא־תָבוֹא שָׁמָּה יִרְאַת שָׁמִיר וְשָׁיִת
וְהָיָה לְמִשְׁלַח שׁוֹר וּלְמִרְמַס שֶׂה׃
ח וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קַח־לְךָ גִּלָּיוֹן גָּדוֹל וּכְתָב עָלָיו
בְּחֶרֶט

---

20 .vv 14, ס״א יְהוָה. 14 .v ס״א וְקָרָאתָ וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו ות״ע. 14 .v כן ברוב ספרים ב״י, בר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ד, ר״ו ה״י״ב. בס״א עַמְנוּאֵל הרא סלה וכן ר״א והס״ו.
16 ,15 .vv ס״א קָאֹס וְקָאֹר חס׳ וכן ר״ד. 19 .v כן ברוב ספרים ב״י, ר״ד הס״ו, ס״א ובאו רביע וכן ר״ב, ד״ג ור״ב. 23 ,21 .vv בס״א יש כאן פסקא. 24 .v ס״א יָבֹא חסר וכן ר״א, ר״ב, ר״ד, ר״א, ד״ב הס״ו.

But Ahaz said, I will not ask, neither will I tempt the LORD.
And he said, Hear ye now, O house of David; Is it a small thing for you to weary men, but will ye weary my God also?
Therefore the Lord himself shall give you a sign; Behold, a virgin shall conceive, and bear a son, and shall call his name Immanuel.
Butter and honey shall he eat, that he may know to refuse the evil, and choose the good.
For before the child shall know to refuse the evil, and choose the good, the land that thou abhorrest shall be forsaken of both her kings.
The LORD shall bring upon thee, and upon thy people, and upon thy father's house, days that have not come, from the day that Ephraim departed from Judah; even the king of Assyria.
And it shall come to pass in that day, that the LORD shall hiss for the fly that is in the uttermost part of the rivers of Egypt, and for the bee that is in the land of Assyria.
And they shall come, and shall rest all of them in the desolate valleys, and in the holes of the rocks, and upon all thorns, and upon all bushes.
In the same day shall the Lord shave with a razor that is hired, namely, by them beyond the river, by the king of Assyria, the head, and the hair of the feet: and it shall also consume the beard.
And it shall come to pass in that day, that a man shall nourish a young cow, and two sheep; And it shall come to pass, for the abundance of milk that they shall give he shall eat butter: for butter and honey shall every one eat that is left in the land. And it shall come to pass in that day, that every place shall be, where there were a thousand vines at a thousand silverlings, it shall even be for briers and thorns. With arrows and with bows shall men come thither; because all the land shall become briers and thorns. And on all hills that shall be digged with the mattock, there shall not come thither the fear of briers and thorns: but it shall be for the sending forth of oxen, and for the treading of lesser cattle.

Moreover the LORD said unto me, Take thee a great roll, and write in it

with a man's pen concerning Maher-shalal-hash-baz.

2 And I took unto me faithful witnesses to record, Uriah the priest, and Zechariah the son of Jeberechiah.

3 And I went unto the prophetess; and she conceived, and bare a son. Then said the LORD to me, Call his name Maher-shalal-hash-baz.

4 For before the child shall have knowledge to cry, My father, and my mother, the riches of Damascus and the spoil of Samaria shall be taken away before the king of Assyria.

5 The LORD spake also unto me again, saying,

6 Forasmuch as this people refuseth the waters of Shiloah that go softly, and rejoice in Rezin and Remaliah's son;

7 Now therefore, behold, the Lord bringeth up upon them the waters of the river, strong and many, even the king of Assyria, and all his glory: and he shall come up over all his channels, and go over all his banks:

8 And he shall pass through Judah; he shall overflow and go over, he shall reach even to the neck; and the stretching out of his wings shall fill the breadth of thy land, O Immanuel.

9 Associate yourselves, O ye people, and ye shall be broken in pieces; and give ear, all ye of far countries: gird yourselves, and ye shall be broken in pieces; gird yourselves, and ye shall be broken in pieces.

10 Take counsel together, and it

11 shall come to nought; speak the word, and it shall not stand: for God is with us. For the LORD spake thus to me with a strong hand, and instructed me that I should not walk in the

12 way of this people, saying, Say ye not, A confederacy, to all them to whom this people

13 shall say, A confederacy; neither fear ye their fear, nor be afraid. Sanctify the LORD of

14 hosts himself; and let him be your fear, and let him be your dread. And he shall be for a sanctuary; but for a stone of stumbling and for a rock of offence to both the houses of Israel,

15 for a gin and for a snare to the inhabitants of Jerusalem. And many among them shall

16 stumble, and fall, and be broken, and be snared, and be taken. Bind up the testimony, seal

17 the law among my disciples. And I will wait upon the LORD, that hideth his face from the

18 house of Jacob, and I will look for him. Behold,

2 בְּחָרֹט אֱנוֹשׁ לְמַהֵר שָׁלָל חָשׁ בַּז׃ וְאָעִידָה לִּי עֵדִים
נֶאֱמָנִים אֵת אוּרִיָּה הַכֹּהֵן וְאֵת זְכַרְיָהוּ בֶן יְבֶרֶכְיָהוּ׃
3 וָאֶקְרַב אֶל־הַנְּבִיאָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קְרָא שְׁמוֹ מַהֵר שָׁלָל חָשׁ
4 בַּז׃ כִּי בְטֶרֶם יֵדַע הַנַּעַר קְרָא אָבִי וְאִמִּי יִשָּׂא אֶת־חֵיל
דַּמֶּשֶׂק וְאֶת שְׁלַל שֹׁמְרוֹן לִפְנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃
5 וַיֹּסֶף יְהוָה דַּבֵּר אֵלַי עוֹד לֵאמֹר׃ יַעַן כִּי
6 מָאַס הָעָם הַזֶּה אֶת מֵי הַשִּׁלֹחַ הַהֹלְכִים לְאָט וּמְשׂוֹשׂ
7 אֶת־רְצִין וּבֶן־רְמַלְיָהוּ׃ וְלָכֵן הִנֵּה אֲדֹנָי מַעֲלֶה עֲלֵיהֶם
אֶת־מֵי הַנָּהָר הָעֲצוּמִים וְהָרַבִּים אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְאֶת־
כָּל־כְּבוֹדוֹ וְעָלָה עַל־כָּל־אֲפִיקָיו וְהָלַךְ עַל־כָּל־גְּדוֹתָיו׃
8 וְחָלַף בִּיהוּדָה שָׁטַף וְעָבַר עַד־צַוָּאר יַגִּיעַ וְהָיָה מְטוֹת
כְּנָפָיו מְלֹא רֹחַב־אַרְצְךָ עִמָּנוּ אֵל׃
9 רֹעוּ עַמִּים וְחֹתּוּ וְהַאֲזִינוּ כֹּל מַרְחַקֵּי־אָרֶץ הִתְאַזָּרוּ
10 וְחֹתּוּ הִתְאַזָּרוּ וְחֹתּוּ׃ עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר דַּבְּרוּ דָבָר
11 וְלֹא יָקוּם כִּי עִמָּנוּ אֵל׃ כִּי כֹה
אָמַר יְהוָה אֵלַי בְּחֻזְקַת הַיָּד וְיִסְּרֵנִי מִלֶּכֶת בְּדֶרֶךְ
12 הָעָם־הַזֶּה לֵאמֹר׃ לֹא־תֹאמְרוּן לֶשֶׁר לְכֹל אֲשֶׁר־יֹאמַר
הָעָם הַזֶּה קָשֶׁר וְאֶת־מוֹרָאוֹ לֹא־תִירְאוּ וְלֹא תַעֲרִיצוּ׃
13 אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת אֹתוֹ תַקְדִּישׁוּ וְהוּא מוֹרַאֲכֶם וְהוּא
14 מְעָרְצֶכֶם׃ וְהָיָה לְמִקְדָּשׁ וּלְאֶבֶן נֶגֶף וּלְצוּר מִכְשׁוֹל
לִשְׁנֵי בָּתֵּי יִשְׂרָאֵל לְפַח וּלְמוֹקֵשׁ לְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃
15 וְכָשְׁלוּ בָם רַבִּים וְנָפְלוּ וְנִשְׁבְּרוּ וְנוֹקְשׁוּ וְתִלָּכֵדוּ׃
16 צוֹר תְּעוּדָה חֲתוֹם תּוֹרָה בְּלִמֻּדָי׃
17 וְחִכִּיתִי
18 לַיהוָה הַמַּסְתִּיר פָּנָיו מִבֵּית יַעֲקֹב וְקִוֵּיתִי־לוֹ׃ הִנֵּה
אנכי

ח׳, 3. v. ספקא באמצע פסוק. 7. v. ס״א הָעֲצוּמִים הסר וכן ר״א ור״ב. 8. v. כן כרוב ספרים כ״י וכן ד״ד ודס״ו. ס״א כלא־רחב וכן דיו״ב. 11. v. כן ברוב ספרים כ״י, בר״ג, ר״ד, דיו״א, דיו״ב, ת״ם ות״ה, כ״א בְּחֻזְקַת וכן ר״א, ר״ב, דס״ו, תר״ות״ע. 13. v. כן בסורא וכן ר״ד, דיו״א ודיו״ב, כהללי קָרִיתֶם מלא וכן ר״א, ר״ב, ר״ג ודס״ו. 14. v. ס״א לִיוֹשְׁבֵי וכן תר״, ה״ע, ת״ם ות״ה.

אָנֹכִי וְהַיְלָדִים אֲשֶׁר נָתַן־לִי יְהוָה לְאֹתוֹת וּלְמוֹפְתִים
בְּיִשְׂרָאֵל מֵעִם יְהוָה צְבָאוֹת הַשֹּׁכֵן בְּהַר צִיּוֹן:
19 וְכִי־יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם דִּרְשׁוּ אֶל־הָאֹבוֹת וְאֶל־
הַיִּדְּעֹנִים הַמְצַפְצְפִים וְהַמַּהְגִּים הֲלוֹא־עַם אֶל־אֱלֹהָיו
20 יִדְרֹשׁ בְּעַד הַחַיִּים אֶל־הַמֵּתִים: לְתוֹרָה וְלִתְעוּדָה אִם־
21 לֹא יֹאמְרוּ כַּדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אֵין־לוֹ שָׁחַר: וְעָבַר בָּהּ
נִקְשֶׁה וְרָעֵב וְהָיָה כִּי־רָעַב וְהִתְקַצַּף וְקִלֵּל בְּמַלְכּוֹ
22 וּבֵאלֹהָיו וּפָנָה לְמָעְלָה: וְאֶל־אֶרֶץ יַבִּיט וְהִנֵּה צָרָה
23 וַחֲשֵׁכָה מְעוֹף צוּקָה וַאֲפֵלָה מְנֻדָּח: כִּי לֹא מוּעָף
לַאֲשֶׁר מוּצַק לָהּ כָּעֵת הָרִאשׁוֹן הֵקַל אַרְצָה זְבֻלוּן
וְאַרְצָה נַפְתָּלִי וְהָאַחֲרוֹן הִכְבִּיד הֶרֶךְ הַיָּם עֵבֶר הַיַּרְדֵּן
ט גְּלִיל הַגּוֹיִם: הָעָם הַהֹלְכִים בַּחֹשֶׁךְ רָאוּ אוֹר גָּדוֹל יֹשְׁבֵי
2 בְּאֶרֶץ צַלְמָוֶת אוֹר נָגַהּ עֲלֵיהֶם: הִרְבִּיתָ הַגּוֹי לֹא
הִגְדַּלְתָּ הַשִּׂמְחָה שָׂמְחוּ לְפָנֶיךָ כְּשִׂמְחַת בַּקָּצִיר
3 כַּאֲשֶׁר יָגִילוּ בְּחַלְּקָם שָׁלָל: כִּי ׀ אֶת־עֹל סִבְלוֹ וְאֵת
4 מַטֵּה שִׁכְמוֹ שֵׁבֶט הַנֹּגֵשׂ בּוֹ הֲחִתֹּתָ כְּיוֹם מִדְיָן: כִּי
כָל־סְאוֹן סֹאֵן בְּרַעַשׁ וְשִׂמְלָה מְגוֹלָלָה בְּדָמִים וְהָיְתָה
5 לִשְׂרֵפָה מַאֲכֶלֶת אֵשׁ: כִּי־יֶלֶד יָלַד־לָנוּ בֵּן נִתַּן־לָנוּ
וַתְּהִי הַמִּשְׂרָה עַל־שִׁכְמוֹ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פֶּלִא יוֹעֵץ אֵל
6 גִּבּוֹר אֲבִי־עַד שַׂר־שָׁלוֹם: לְמַרְבֵּה הַמִּשְׂרָה וּלְשָׁלוֹם ס
אֵין־קֵץ עַל־כִּסֵּא דָוִד וְעַל־מַמְלַכְתּוֹ לְהָכִין אֹתָהּ
וּלְסַעֲדָהּ בְּמִשְׁפָּט וּבִצְדָקָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם קִנְאַת
7 יְהוָה צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה־זֹּאת: דָּבָר
8 שָׁלַח אֲדֹנָי בְּיַעֲקֹב וְנָפַל בְּיִשְׂרָאֵל: וְיָדְעוּ הָעָם כֻּלּוֹ
אֶפְרַיִם וְיוֹשֵׁב שֹׁמְרוֹן בְּגַאֲוָה וּבְגֹדֶל לֵבָב לֵאמֹר:
לבנים

---

v. 23 ס״א זבולן וכן ד״ד. ס. v. 2 נ״ל הגילה. v. 2 לו קרי. בס״א לו בתיב וקרי הן תר״ו ת״ס. v. 3 ס״א כגילה השני. v. 5 ס״א סלאו. v. 6 ל רבתי. v. 6 לם רנה כתיב למרבה קרי. v. 7 ס״א יהוה וכן ר״א. ד״ב ת״ו.

I and the children whom the LORD hath given me are for signs and for wonders in Israel from the LORD of hosts, which dwelleth in mount Zion.

19 And when they shall say unto you, Seek unto them that have familiar spirits, and unto wizards that peep, and that mutter: should not a people seek unto their God? for the living to the dead?

20 To the law and to the testimony: if they speak not according to this word, it is because there is no light in them.

21 And they shall pass through it, hardly bestead and hungry: and it shall come to pass, that when they shall be hungry, they shall fret themselves, and curse their king and their God, and look upward.

22 And they shall look unto the earth; and behold trouble and darkness, dimness of anguish; and they shall be driven to darkness.

9 Nevertheless the dimness shall not be such as was in her vexation, when at the first he lightly afflicted the land of Zebulun and the land of Naphtali, and afterward did more grievously afflict her by the way of the sea, beyond Jordan, in Galilee of the nations.

2 The people that walked in darkness have seen a great light: they that dwell in the land of the shadow of death, upon them hath the light shined.

3 Thou hast multiplied the nation, and not increased the joy: they joy before thee according to the joy in harvest, and as 4 men rejoice when they divide the spoil. For thou hast broken the yoke of his burden, and 5 the staff of his shoulder, the rod of his oppressor, as in the day of Midian. For every battle of the warrior is with confused noise, and garments rolled in blood; but this shall be with 6 burning and fuel of fire. For unto us a child is born, unto us a son is given: and the government shall be upon his shoulder: and his name shall be called Wonderful, Counsellor, The 7 mighty God, The everlasting Father, The Prince of Peace. Of the increase of his government and peace there shall be no end, upon the throne of David, and upon his kingdom, to order it, and to establish it with judgment and with justice from henceforth even for ever. The 8 zeal of the LORD of hosts will perform this. The LORD sent a word into Jacob, and it hath 9 lighted upon Israel. And all the people shall know, even Ephraim and the inhabitant of Samaria, that say in the pride and stoutness of heart,

9 לְבֵנִים נָפָלוּ וְנָזִית נִבְנֶה שִׁקְמִים גְּדֹעוּ וַאֲרָזִים נַחֲלִיף׃
10 וְיִשְׂנַב יְהוָה אֶת־צָרֵי רְצִין עָלָיו וְאֶת־אֹיְבָיו יְסַכְסֵךְ׃
11 אֲרָם מִקֶּדֶם וּפְלִשְׁתִּים מֵאָחוֹר וַיֹּאכְלוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל
בְּכָל־פֶּה בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃
12 וְהָעָם לֹא־שָׁב עַד־הַמַּכֵּהוּ וְאֶת־יְהוָה צְבָאוֹת לֹא
דָרָשׁוּ׃ וַיִּכְרֹת יְהוָה מִיִּשְׂרָאֵל רֹאשׁ
13 וְזָנָב כִּפָּה וְאַגְמוֹן יוֹם אֶחָד׃ זָקֵן וּנְשׂוּא־פָנִים הוּא
14 רֹאשׁ וְנָבִיא מוֹרֵה־שֶׁקֶר הוּא הַזָּנָב׃ וַיִּהְיוּ מְאַשְּׁרֵי
15 הָעָם־הַזֶּה מַתְעִים וּמְאֻשָּׁרָיו מְבֻלָּעִים׃ עַל־כֵּן עַל־
בַּחוּרָיו לֹא־יִשְׂמַח וְאֶת־יְתוֹמָיו וְאֶת־אַלְמְנֹתָיו לֹא
יְרַחֵם כִּי כֻלּוֹ חָנֵף וּמְרַע וְכָל־פֶּה דִּבֶּר נְבָלָה בְּכָל־
זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ 17 כִּי־בָעֲרָה כָּאֵשׁ
רִשְׁעָה שָׁמִיר וָשַׁיִת תֹּאכֵל וַתְּצַת בְּסִבְכֵי הַיָּעַר
18 וְיִתְאַבְּכוּ נַאֲוַת עָשָׁן׃ בְּעֶבְרַת יְהוָה צְבָאוֹת נֶעְתַּם אָרֶץ
וַיְהִי הָעָם כְּמַאֲכֶלֶת אֵשׁ אִישׁ אֶל־אָחִיו לֹא יַחְמֹלוּ׃
19 וַיִּגֹּזֹר עַל־יָמִין וְרָעֵב וַיֹּאכַל עַל־שְׂמֹאול וְלֹא שָׂבֵעוּ אִישׁ
20 בְּשַׂר־זְרֹעוֹ יֹאכֵלוּ׃ מְנַשֶּׁה אֶת־אֶפְרַיִם וְאֶפְרַיִם אֶת־
מְנַשֶּׁה יַחְדָּו הֵמָּה עַל־יְהוּדָה בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ
י וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ הוֹי הַחֹקְקִים
2 חֹקְקֵי־אָוֶן וְמַכְתְּבִים עָמָל כָּתָבוּ׃ לְהַטּוֹת מִדִּין דַּלִּים
וְלִגְזֹל מִשְׁפַּט עֲנִיֵּי עַמִּי לִהְיוֹת אַלְמָנוֹת שְׁלָלָם וְאֶת־
3 יְתוֹמִים יָבֹזּוּ׃ וּמַה־תַּעֲשׂוּ לְיוֹם פְּקֻדָּה וּלְשׁוֹאָה מִמֶּרְחָק
4 תָּבוֹא עַל־מִי תָנוּסוּ לְעֶזְרָה וְאָנָה תַּעַזְבוּ כְּבוֹדְכֶם׃ בִּלְתִּי
כָרַע תַּחַת אָסִיר וְתַחַת הֲרוּגִים יִפֹּלוּ בְּכָל־זֹאת לֹא־
5 שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ הוֹי
6 אַשּׁוּר שֵׁבֶט אַפִּי וּמַטֶּה־הוּא בְיָדָם וַעֲמִי׃ בְּגוֹי חָנֵף

אשלחנו

10 v. ס״א שָׂרֵי. כת׳ שָׂרֵי קרי. 10 v. ס״א יְתוֹמָיו מלא וכן ד״א. ד״כ וד״ב.
16 v. ס״א אַלְמְנוֹתָיו מלא וכן ד״א וד״ב. 1 v. כן ב״א. ב״כ תַּחְקְקִים בנעיא.

10 The bricks are fallen down, but we will build with hewn stones: the sycomores are cut down, but we will change them into cedars.
11 Therefore the LORD shall set up the adversaries of Rezin against him, and join his enemies together;
12 The Syrians before, and the Philistines behind; and they shall devour Israel with open mouth. For all this his anger is not turned away, but his hand is stretched out still.
13 For the people turneth not unto him that smiteth them, neither do they seek the LORD of hosts.
14 Therefore the LORD will cut off from Israel head and tail, branch and rush, in one day.
15 The ancient and honourable, he is the head; and the prophet that teacheth lies, he is the tail.
16 For the leaders of this people cause them to err; and they that are led of them are destroyed.
17 Therefore the LORD shall have no joy in their young men, neither shall have mercy on their fatherless and widows: for every one is an hypocrite and an evildoer, and every mouth speaketh folly. For all this his anger is not turned away, but his hand is stretched out still.
18 For wickedness burneth as the fire: it shall devour the briers and thorns, and shall kindle in the thickets of the forest, and they shall mount up like the lifting up of
19 smoke. Through the wrath of the LORD of hosts is the land darkened, and the people shall
20 be as the fuel of the fire: no man shall spare his brother. And he shall snatch on the right hand, and be hungry; and he shall eat on the left hand, and they shall not be satisfied: they
21 shall eat every man the flesh of his own arm: Manasseh, Ephraim; and Ephraim, Manasseh: and they together shall be against Judah. For all this his anger is not turned away, but his hand is stretched out still.

10 Woe unto them that decree unrighteous decrees, and that write grievousness which they have
2 prescribed; To turn aside the needy from judgment, and to take away the right from the poor of my people, that widows may be their prey, and that they may rob the fatherless!
3 And what will ye do in the day of visitation, and in the desolation which shall come from far?
4 to whom will ye flee for help? and where will ye leave your glory? Without me they shall bow down under the prisoners, and they shall fall under the slain. For all this his anger is not
5 turned away, but his hand is stretched out still. O Assyrian, the rod of mine anger, and the
6 staff in their hand is mine indignation. I will send him against an hypocritical

אֲשַׁלְּחֶנּוּ וְעַל־עַם עֶבְרָתִי אֲצַוֶּנּוּ לשְׁלֹל שָׁלָל וְלָבֹז בַּז
ולשׂוּמוֹ מִרְמָס כְּחֹמֶר חוּצוֹת: וְהוּא לֹא־כֵן יְדַמֶּה 7
וְלִבָּבוֹ לֹא־כֵן יַחְשֹׁב כִּי לְהַשְׁמִיד בִּלְבָבוֹ וְלְהַכְרִית
גּוֹיִם לֹא מְעָט: כִּי יֹאמַר הֲלֹא שָׂרַי יַחְדָּו מְלָכִים: 8
הֲלֹא כְּכַרְכְּמִישׁ כַּלְנוֹ אִם־לֹא כְּאַרְפַּד חֲמָת אִם־לֹא 9
כְּדַמֶּשֶׂק שֹׁמְרוֹן: כַּאֲשֶׁר מָצְאָה יָדִי לְמַמְלְכֹת הָאֱלִיל 10
וּפְסִלֵיהֶם מִירוּשָׁלַם וּמִשֹּׁמְרוֹן: הֲלֹא כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי 11
לְשֹׁמְרוֹן וְלַאֱלִילֶיהָ כֵּן אֶעֱשֶׂה לִירוּשָׁלַם וְלַעֲצַבֶּיהָ:
וְהָיָה כִּי־יְבַצַּע אֲדֹנָי אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂהוּ 12
בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלִַם אֶפְקֹד עַל־פְּרִי־גֹדֶל לְבַב מֶלֶךְ־
אַשּׁוּר וְעַל־תִּפְאֶרֶת רוֹם עֵינָיו: כִּי אָמַר בְּכֹחַ יָדִי 13
עָשִׂיתִי וּבְחָכְמָתִי כִּי נָבֹנְתִּי וְאָסִיר | גְּבוּלֹת עַמִּים
וְאֹצְרֹתֵיהֶם שׁוֹסָתִי וְאוֹרִיד כַּאֲבִיר יוֹשְׁבִים: וַתִּמְצָא 14
כַקֵּן | יָדִי לְחֵיל הָעַמִּים וְכַאֲסֹף בֵּיצִים עָזוּבוֹת כָּל־הָאָרֶץ
אֲנִי אָסָפְתִּי וְלֹא הָיָה נֹדֵד כָּנָף וּפֹצֶה פֶּה וּמְצַפְצֵף:
הֲיִתְפָּאֵר הַמַּרְזֵן עַל הַחֹצֵב בּוֹ אִם־יִתְגַּדֶּל הַמַּשּׂוֹר עַל־ 15
מְנִיפוֹ כְּהָנִיף שֵׁבֶט וְאֹתֹ־מְרִימָיו כְּהָרִים מַטֶּה לֹא־עֵץ:
לָכֵן יִשְׁלַח הָאָדוֹן יְהוִה צְבָאוֹת 16
בְּמִשְׁמַנָּיו רָזוֹן וְתַחַת כְּבֹדוֹ יֵקַד יְקֵד כִּיקוֹד אֵשׁ: וְהָיָה 17
אוֹר־יִשְׂרָאֵל לְאֵשׁ וְקְדוֹשׁוֹ לְלֶהָבָה וּבָעֲרָה וְאָכְלָה
שִׁתָּוֹ וּשְׁמִירוֹ בְּיוֹם אֶחָד: וּכְבוֹד יַעְרוֹ וְכַרְמְלוֹ מִנֶּפֶשׁ 18
וְעַד־בָּשָׂר יְכַלֶּה וְהָיָה כְּמְסֹס נֵסֶס: וּשְׁאָר עֵץ יַעְרוֹ 19
מִסְפָּר יִהְיוּ וְנַעַר יְכָתְּבֵם: וְהָיָה | 20

ביום

---

6 v. וּלְשׁוֹסְכוֹ כתיב, וּלְשׁוֹסוֹ קרי. בס״א וּלְשׁוֹסְכוֹ כתיב וקרי וכן ד״א. ר״ב והי״א.
10 v. כן בכותח. בהללי וּפְסִילֵהֶם חסר יו״ד תנינא. 12 v. כן ב״א. ב״נ פְּרִי־ גנגיא.
13 v. כן ר״ב. ר״א ודס״ו. ס״א נְבֻנֹתַי חס׳ רח׳ וכן ר״א ה״ב. וס״א נבונותי כל׳ רמל׳ וכן
ר״ה. וס״א נבולתי וכן ר״ב. 13 v. וַתְּיתוֹתֵיהֶם בתיב. וַתְּחוֹתֵיהֶם קרי. 13 v. שׁוֹסַתִּי
קרי. בס״א שׁוֹסַתִּי כתיב וקרי וכן ר״ב. 13 v. כְּאַבִּיר כתיב. כַּבִּיר קרי. 15 v. כן ר״א.
ר״ב. ר״ו. ר״א ורי״ב. ס״א אֶת־ וכן ר״ב. ר״ד ות״ו. 16 v. ס״א אֲדֹנָי וכן ר״ד והי״א.
19 v. ס״א יִכְתְּבֵם.

nation, and against the people of my wrath will I give him a charge, to take the spoil, and to take the prey, and to tread them down like the mire of the streets.

7 Howbeit he meaneth not so, neither doth his heart think so; but it is in his heart to destroy and cut off nations not a few.

8 For he saith, Are not my princes altogether kings?

9 Is not Calno as Carchemish? is not Hamath as Arpad? is not Samaria as Damascus?

10 As my hand hath found the kingdoms of the idols, and whose graven images did excel them of Jerusalem and of Samaria;

11 Shall I not, as I have done unto Samaria and her idols, so do to Jerusalem and her idols?

12 Wherefore it shall come to pass, that when the LORD hath performed his whole work upon mount Zion and on Jerusalem, I will punish the fruit of the stout heart of the king of Assyria, and the glory of his high looks.

13 For he saith, By the strength of my hand I have done it, and by my wisdom; for I am prudent: and I have removed the bounds of the people, and have robbed their treasures, and I have put down the inhabitants like a valiant man:

14 And my hand hath found as a nest the riches of the people: and as one gathereth eggs that are left, have I gathered all the earth; and there was none that moved the wing, or opened the mouth, or peeped.

15 Shall the axe boast itself against him that heweth therewith? or shall the saw magnify itself against him that shaketh it? as if the rod should shake itself against them that lift it up, or as if the staff should lift up itself, as if it were no wood.

16 Therefore shall the Lord, the Lord of hosts, send among his fat ones leanness; and under his glory he shall kindle a burning like the burning of a fire.

17 And the light of Israel shall be for a fire, and his Holy One for a flame: and it shall burn and devour his thorns and his briers in one day;

18 And shall consume the glory of his forest, and of his fruitful field, both soul and body: and they shall be as when a standardbearer fainteth.

19 And the rest of the trees of his forest shall be few, that a child may write them.

20 And it shall come to pass

בַּיּוֹם הַהוּא לֹא־יוֹסִיף שְׁאֵר יִשְׂרָאֵל וּפְלֵיטַת בֵּית־
יַעֲקֹב לְהִשָּׁעֵן עַל־מַכֵּהוּ וְנִשְׁעַן עַל־יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
21 בֶּאֱמֶת: שְׁאָר יָשׁוּב שְׁאָר יַעֲקֹב אֶל־אֵל גִּבּוֹר: כִּי
22 אִם־יִהְיֶה עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם שְׁאָר יָשׁוּב בּוֹ
23 כָּלָיוֹן חָרוּץ שׁוֹטֵף צְדָקָה: כִּי כָלָה וְנֶחֱרָצָה אֲדֹנָי
יְהוִה צְבָאוֹת עֹשָׂה בְּקֶרֶב כָּל־הָאָרֶץ:
24 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת אַל־תִּירְאִ עַמִּי
יֹשֵׁב צִיּוֹן מֵאַשּׁוּר בַּשֵּׁבֶט יַכֶּה וּמַטֵּהוּ יִשָּׂא עָלֶיךָ
25 בְּדֶרֶךְ מִצְרָיִם: כִּי־עוֹד מְעַט מִזְעָר וְכָלָה זַעַם וְאַפִּי עַל־
26 תַּבְלִיתָם: וְעוֹרֵר עָלָיו יְהוָה צְבָאוֹת שׁוֹט כְּמַכַּת מִדְיָן
בְּצוּר עוֹרֵב וּמַטֵּהוּ עַל־הַיָּם וְנָשָׂאוֹ בְּדֶרֶךְ מִצְרָיִם:
27 וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יָסוּר סִבְלוֹ מֵעַל שִׁכְמֶךָ וְעֻלּוֹ מֵעַל
28 צַוָּארֶךָ וְחֻבַּל עֹל מִפְּנֵי־שָׁמֶן: בָּא עַל־עַיָּת עָבַר בְּמִגְרוֹן
29 לְמִכְמָשׂ יַפְקִיד כֵּלָיו: עָבְרוּ מַעְבָּרָה גֶּבַע מָלוֹן לָנוּ
30 חָרְדָה הָרָמָה גִּבְעַת שָׁאוּל נָסָה: צַהֲלִי קוֹלֵךְ בַּת־
31 גַּלִּים הַקְשִׁיבִי לָיְשָׁה עֲנִיָּה עֲנָתוֹת: נָדָדָה מַדְמֵנָה יֹשְׁבֵי
32 הַגֵּבִים הֵעִיזוּ: עוֹד הַיּוֹם בְּנֹב לַעֲמֹד יָנֹפֵף יָדוֹ הַר בַּת־
33 צִיּוֹן גִּבְעַת יְרוּשָׁלִָם: הִנֵּה הָאֲדֹן
יְהוִה צְבָאוֹת מְסָעֵף פְּארָה בְמַעֲרָצָה וְרָמֵי הַקּוֹמָה גְּדֹעִים
34 וְהַגְּבֹהִים יִשְׁפָּלוּ: וְנִקַּף סִבְכֵּי הַיַּעַר בַּבַּרְזֶל וְהַלְּבָנוֹן
יא בְּאַדִּיר יִפּוֹל: וְיָצָא חֹטֶר מִגֵּזַע
2 יִשַׁי וְנֵצֶר מִשָּׁרָשָׁיו יִפְרֶה: וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה רוּחַ ס
חָכְמָה וּבִינָה רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת
יְהוָה

---

v. 22 כן ב״א, כ״ג מ״ס. v. 23 ס״א בְּקֶרֶב הָאָרֶץ כלא מלת כָּל־ וכן ד״א, ד״ב, ד״ג. ר״ו ד״י. v. 24 ס״א וכֹהוֹ יִשָּׂא־עָלֶיךָ וכן ד״י״ב ודכ״ו. v. 25 ס״א עֶבְרָה. v. 27 בס״א יש כאן ספקא. v. 32 הספרה ליום שמיני של פסח. v. 32 בס״א וְנָפַף כתיב, ינפף קרי. v. 32 בֵּית כתיב. בָּת קרי, בס״א בָּת כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, ד״ה, ד״ז, ת״ע, ת״ס ות״ר. v. 33 מְאֹרָה כתיב, פּוֹרָה קרי, בס״א פּוֹרָה כתיב וקרי וכן ד״א וד״ב. v. 33 ס״א גְּדֹעִים כלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ה, ד״ו״א וד״י״ב.

in that day, that the remnant of Israel, and such as are escaped of the house of Jacob, shall no more again stay upon him that smote them; but shall stay upon the LORD, the Holy One of Israel, in truth.

21 The remnant shall return, even the remnant of Jacob, unto the mighty God.

22 For though thy people Israel be as the sand of the sea, yet a remnant of them shall return: the consumption decreed shall overflow with righteousness.

23 For the Lord GOD of hosts shall make a consumption, even determined, in the midst of all the land.

24 Therefore thus saith the Lord GOD of hosts, O my people that dwellest in Zion, be not afraid of the Assyrian: he shall smite thee with a rod, and shall lift up his staff against thee, after the manner of Egypt.

25 For yet a very little while, and the indignation shall cease, and mine anger in their destruction.

26 And the LORD of hosts shall stir up a scourge for him according to the slaughter of Midian at the rock of Oreb: and as his rod was upon the sea, so shall he lift it up after the manner of Egypt.

27 And it shall come to pass in that day, that his burden shall be taken away from off thy shoulder, and his yoke from off thy neck, and the yoke shall be destroyed because of the anointing.

28 He is come to Aiath, he is
29 passed to Migron; at Michmash he hath laid up his carriages: They are gone over the pas-
sage: they have taken up their lodging at Geba; Ramah is afraid; Gibeah of Saul is fled.
30 Lift up thy voice, O daughter of Gallim: cause it to be heard unto Laish, O poor Anathoth.
31, 32 Madmenah is removed; the inhabitants of Gebim gather themselves to flee. As yet shall he
remain at Nob that day: he shall shake his hand against the mount of the daughter of Zion, the
33 hill of Jerusalem. Behold, the Lord, the LORD of hosts, shall lop the bough with terror:
34 and the high ones of stature shall be hewn down, and the haughty shall be humbled. And
he shall cut down the thickets of the forest with iron, and Lebanon shall fall by a mighty one.

11 And there shall come forth a rod out of the stem of Jesse, and a Branch shall grow out of his
2 roots: And the spirit of the LORD shall rest upon him, the spirit of wisdom and under-
standing, the spirit of counsel and might, the spirit of knowledge and of the fear of

3 יְהוָה׃ וַהֲרִיחוֹ בְּיִרְאַת יְהוָה וְלֹא־לְמַרְאֵה עֵינָיו
4 יִשְׁפּוֹט וְלֹא־לְמִשְׁמַע אָזְנָיו יוֹכִיחַ׃ וְשָׁפַט בְּצֶדֶק דַּלִּים
וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לְעַנְוֵי־אָרֶץ וְהָכָּה־אֶרֶץ בְּשֵׁבֶט פִּיו
5 וּבְרוּחַ שְׂפָתָיו יָמִית רָשָׁע׃ וְהָיָה צֶדֶק אֵזוֹר מָתְנָיו
6 וְהָאֱמוּנָה אֵזוֹר חֲלָצָיו׃ וְגָר וְאֵב עִם־כֶּבֶשׂ וְנָמֵר עִם־
גְּדִי יִרְבָּץ וְעֵגֶל וּכְפִיר וּמְרִיא יַחְדָּו וְנַעַר קָטֹן נֹהֵג בָּם׃
7 וּפָרָה וְדֹב תִּרְעֶינָה יַחְדָּו יִרְבְּצוּ יַלְדֵיהֶן וְאַרְיֵה כַּבָּקָר
8 יֹאכַל־תֶּבֶן׃ וְשִׁעַשַׁע יוֹנֵק עַל־חֻר פָּתֶן וְעַל מְאוּרַת
9 צִפְעוֹנִי גָּמוּל יָדָו הָדָה׃ לֹא־יָרֵעוּ וְלֹא־יַשְׁחִיתוּ בְּכָל־
הַר קָדְשִׁי כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ דֵּעָה אֶת־יְהוָה כַּמַּיִם לַיָּם
10 מְכַסִּים׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא שֹׁרֶשׁ
יִשַׁי אֲשֶׁר עֹמֵד לְנֵס עַמִּים אֵלָיו גּוֹיִם יִדְרֹשׁוּ וְהָיְתָה
מְנֻחָתוֹ כָּבוֹד׃
11 וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יוֹסִיף אֲדֹנָי ׀ שֵׁנִית יָדוֹ לִקְנוֹת אֶת־
שְׁאָר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשָּׁאֵר מֵאַשּׁוּר וּמִמִּצְרַיִם וּמִפַּתְרוֹס
12 וּמִכּוּשׁ וּמֵעֵילָם וּמִשִּׁנְעָר וּמֵחֲמָת וּמֵאִיֵּי הַיָּם׃ וְנָשָׂא
נֵס לַגּוֹיִם וְאָסַף נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל וּנְפֻצוֹת יְהוּדָה יְקַבֵּץ
13 מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃ וְסָרָה קִנְאַת אֶפְרַיִם וְצֹרְרֵי
יְהוּדָה יִכָּרֵתוּ אֶפְרַיִם לֹא־יְקַנֵּא אֶת־יְהוּדָה וִיהוּדָה
14 לֹא־יָצֹר אֶת־אֶפְרָיִם׃ וְעָפוּ בְכָתֵף פְּלִשְׁתִּים יָמָּה
יַחְדָּו יָבֹזּוּ אֶת־בְּנֵי־קֶדֶם אֱדוֹם וּמוֹאָב מִשְׁלַח יָד
15 וּבְנֵי עַמּוֹן מִשְׁמַעְתָּם׃ וְהֶחֱרִים יְהוָה אֶת לְשׁוֹן יָם־
מִצְרַיִם וְהֵנִיף יָדוֹ עַל־הַנָּהָר בְּעֵים רוּחוֹ וְהִכָּהוּ
16 לְשִׁבְעָה נְחָלִים וְהַדְרִיךְ בַּנְּעָלִים׃ וְהָיְתָה מְסִלָּה לִשְׁאָר
עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשָּׁאֵר מֵאַשּׁוּר כַּאֲשֶׁר הָיְתָה לְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹם
יב עֲלֹתוֹ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וְאָמַרְתָּ בַּיּוֹם הַהוּא אֹדְךָ יְהוָה
כִּי

יא. 3 v. ס״א לא־ וכן ר״א. ר״ב, תר, ח״ע וח״ר. 4 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, דר. ר״ב ודס״ו, ס״א והכה וכן ר״ג. 8 v. בס״א מְאוּרַת כתיב, מְאוּרַת קרי. 11 v. ס״א יהוה וכן ר״א ודר״ב.

the LORD;
And shall make him of quick understanding in the fear of the LORD: and he shall not judge after the sight of his eyes, neither reprove after the hearing of his ears:
But with righteousness shall he judge the poor, and reprove with equity for the meek of the earth: and he shall smite the earth with the rod of his mouth, and with the breath of his lips shall he slay the wicked.
And righteousness shall be the girdle of his loins, and faithfulness the girdle of his reins.
The wolf also shall dwell with the lamb, and the leopard shall lie down with the kid; and the calf and the young lion and the fatling together; and a little child shall lead them.
And the cow and the bear shall feed; their young ones shall lie down together: and the lion shall eat straw like the ox.
And the sucking child shall play on the hole of the asp, and the weaned child shall put his hand on the cockatrice' den.
They shall not hurt nor destroy in all my holy mountain: for the earth shall be full of the knowledge of the LORD, as the waters cover the sea.
And in that day there shall be a root of Jesse, which shall stand for an ensign of the people; to it shall the Gentiles seek: and his rest shall be glorious.
And it shall come to pass in that day, that the LORD shall set his hand again the second time to recover the remnant of his people, which shall be left, from Assyria, and from Egypt, and from Pathros, and from Cush, and from Elam, and from Shinar, and from Hamath, and from the islands of the sea. And he shall set up an ensign for the nations, and shall assemble the outcasts of Israel, and gather together the dispersed of Judah from the four corners of the earth. The envy also of Ephraim shall depart, and the adversaries of Judah shall be cut off: Ephraim shall not envy Judah, and Judah shall not vex Ephraim. But they shall fly upon the shoulders of the Philistines toward the west; they shall spoil them of the east together: they shall lay their hand upon Edom and Moab; and the children of Ammon shall obey them. And the LORD shall utterly destroy the tongue of the Egyptian sea; and with his mighty wind shall he shake his hand over the river, and shall smite it in the seven streams, and make men go over dryshod. And there shall be an highway for the remnant of his people, which shall be left, from Assyria; like as it was to Israel in the day that he came up out of the land of Egypt.

And in that day thou shalt say, O LORD, I will praise thee:

though thou wast angry with me, thine anger is turned away, and thou comfortedst me.

2 Behold, God is my salvation; I will trust, and not be afraid: for the LORD JEHOVAH is my strength and my song; he also is become my salvation.

3 Therefore with joy shall ye draw water out of the wells of salvation.

4 And in that day shall ye say, Praise the LORD, call upon his name, declare his doings among the people, make mention that his name is exalted.

5 Sing unto the LORD; for he hath done excellent things: this is known in all the earth.

6 Cry out and shout, thou inhabitant of Zion: for great is the Holy One of Israel in the midst of thee.

13 The burden of Babylon, which Isaiah the son of Amoz did see.

2 Lift ye up a banner upon the high mountain, exalt the voice unto them, shake the hand, that they may go into the gates of the nobles.

3 I have commanded my sanctified ones, I have also called my mighty ones for mine anger, even them that rejoice in my highness.

4 The noise of a multitude in the mountains, like as of a great people; a tumultuous noise of the kingdoms of nations gathered together: the LORD of hosts mustereth the host of the battle.

5 They come from a far country, from the end of heaven,

2 כִּי אָנַפְתָּ בִּי יָשֹׁב אַפְּךָ וּתְנַחֲמֵנִי: הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי
אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד כִּי־עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ יְהוָה וַיְהִי־לִי
3 לִישׁוּעָה: וּשְׁאַבְתֶּם־מַיִם בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה:
4 וַאֲמַרְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ
5 הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו הַזְכִּירוּ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ: זַמְּרוּ
יְהוָה כִּי גְאוּת עָשָׂה מוּדַעַת זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ:
6 צַהֲלִי וְרֹנִי יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל בְּקִרְבֵּךְ קְדוֹשׁ
יִשְׂרָאֵל:

יג 1 מַשָּׂא בָּבֶל אֲשֶׁר חָזָה יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ: עַל הַר
2 נָשֵׂא שְׂאוּ־נֵס הָרִימוּ קוֹל לָהֶם הָנִיפוּ יָד וְיָבֹאוּ
3 פִּתְחֵי נְדִיבִים: אֲנִי צִוִּיתִי לִמְקֻדָּשָׁי גַּם קָרָאתִי גִבּוֹרַי
4 לְאַפִּי עַלִיזֵי גַאֲוָתִי: קוֹל הָמוֹן בֶּהָרִים דְּמוּת עַם־רָב
קוֹל שְׁאוֹן מַמְלְכוֹת גּוֹיִם נֶאֱסָפִים יְהוָה צְבָאוֹת מְפַקֵּד
5 צְבָא מִלְחָמָה: בָּאִים מֵאֶרֶץ מֶרְחָק מִקְצֵה הַשָּׁמָיִם
6 יְהוָה וּכְלֵי זַעְמוֹ לְחַבֵּל כָּל־הָאָרֶץ: הֵילִילוּ כִּי קָרוֹב
7 יוֹם יְהוָה כְּשֹׁד מִשַּׁדַּי יָבוֹא: עַל־כֵּן כָּל־יָדַיִם תִּרְפֶּינָה
8 וְכָל־לְבַב אֱנוֹשׁ יִמָּס: וְנִבְהָלוּ ׀ צירים חֲבָלִים יֹאחֵזוּן
כַּיּוֹלֵדָה יְחִילוּן אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ יִתְמָהוּ פְּנֵי לְהָבִים
9 פְּנֵיהֶם: הִנֵּה יוֹם־יְהוָה בָּא אַכְזָרִי וְעֵבְרָה וְחָרוֹן אַף
10 לָשׂוּם הָאָרֶץ לְשַׁמָּה וְחַטָּאֶיהָ יַשְׁמִיד מִמֶּנָּה: כִּי
כוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וּכְסִילֵיהֶם לֹא יָהֵלּוּ אוֹרָם חָשֵׁךְ
11 הַשֶּׁמֶשׁ בְּצֵאתוֹ וְיָרֵחַ לֹא־יַגִּיהַ אוֹרוֹ: וּפָקַדְתִּי עַל־תֵּבֵל
רָעָה וְעַל־רְשָׁעִים עֲוֹנָם וְהִשְׁבַּתִּי גְאוֹן זֵדִים וְגַאֲוַת
12 עָרִיצִים אַשְׁפִּיל: אוֹקִיר אֱנוֹשׁ מִפָּז וְאָדָם מִכֶּתֶם
13 אוֹפִיר: עַל־כֵּן שָׁמַיִם אַרְגִּיז וְתִרְעַשׁ הָאָרֶץ מִמְּקוֹמָהּ
בעברת

יב. 2 v. כ״א מְזִמָּרָה וכן ד״ב. ד״נ וד״ב. 2 v. ס״א חִסְרְתִּי וכן חר׳. ת״ע. ת״ם ות״ר: עיין שמות ס״ו ב׳. 5 v. מְיֻדַּעַת כתיב. מוּדַעַת קרי. יב. 3 v. בחללי עַם־ וכן ד״ב. ד״נ וד״ד. 4 v. במונח נֶאֱסָפִים. 10 v. כן בסותה. בהללי יָרֵחַ.

even the LORD, and the weapons of his indignation, to destroy the whole land. Howl ye;
6 for the day of the LORD is at hand; it shall come as a destruction from the Almighty.
7, 8 Therefore shall all hands be faint, and every man's heart shall melt: And they shall be
afraid: pangs and sorrows shall take hold of them; they shall be in pain as a woman that tra-
9 vaileth: they shall be amazed one at another; their faces shall be as flames. Behold, the day
of the LORD cometh, cruel both with wrath and fierce anger, to lay the land desolate: and he
10 shall destroy the sinners thereof out of it. For the stars of heaven and the constellations
thereof shall not give their light: the sun shall be darkened in his going forth, and the moon
11 shall not cause her light to shine. And I will punish the world for their evil, and the wicked
for their iniquity; and I will cause the arrogancy of the proud to cease, and will lay low the
12 haughtiness of the terrible. I will make a man more precious than fine gold; even a man
13 than the golden wedge of Ophir. Therefore I will shake the heavens, and the earth shall re-
move out of her place,

14 בְּעֶבְרַת יְהוָה צְבָאוֹת וּבְיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ: וְהָיָה כִּצְבִי
מְדֻחָ וּכְצֹאן וְאֵין מְקַבֵּץ אִישׁ אֶל־עַמּוֹ יִפֹּנוּ וְאִישׁ
15 אֶל־אַרְצוֹ יָנוּסוּ: כָּל־הַנִּמְצָא יֻדָּקֵר וְכָל־הַנִּסְפֶּה יִפּוֹל
16 בֶּחָרֶב: וְעֹלְלֵיהֶם יְרֻטְּשׁוּ לְעֵינֵיהֶם יִשַּׁסּוּ בָּתֵּיהֶם וּנְשֵׁיהֶם
17 תִּשָּׁכַבְנָה: הִנְנִי מֵעִיר עֲלֵיהֶם אֶת־מָדַי אֲשֶׁר־כֶּסֶף לֹא
18 יַחְשֹׁבוּ וְזָהָב לֹא יַחְפְּצוּ־בּוֹ: וּקְשָׁתוֹת נְעָרִים תְּרַטַּשְׁנָה
19 וּפְרִי־בֶטֶן לֹא יְרַחֵמוּ עַל־בָּנִים לֹא־תָחוֹס עֵינָם: וְהָיְתָה
בָּבֶל צְבִי מַמְלָכוֹת תִּפְאֶרֶת גְּאוֹן כַּשְׂדִּים כְּמַהְפֵּכַת
20 אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה: לֹא־תֵשֵׁב לָנֶצַח וְלֹא
תִשָּׁכֵן עַד־דּוֹר וָדוֹר וְלֹא־יֶהֱלַל שָׁם עֲרָבִי וְרֹעִים לֹא־
21 יַרְבְּצוּ שָׁם: וְרָבְצוּ־שָׁם צִיִּים וּמָלְאוּ בָתֵּיהֶם אֹחִים
22 וְשָׁכְנוּ שָׁם בְּנוֹת יַעֲנָה וּשְׂעִירִים יְרַקְּדוּ־שָׁם: וְעָנָה
אִיִּים בְּאַלְמְנוֹתָיו וְתַנִּים בְּהֵיכְלֵי עֹנֶג וְקָרוֹב לָבוֹא
יד עִתָּהּ וְיָמֶיהָ לֹא יִמָּשֵׁכוּ: כִּי יְרַחֵם יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב
וּבָחַר עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל וְהִנִּיחָם עַל־אַדְמָתָם וְנִלְוָה
2 הַגֵּר עֲלֵיהֶם וְנִסְפְּחוּ עַל־בֵּית יַעֲקֹב: וּלְקָחוּם עַמִּים ס
וְהֵבִיאוּם אֶל־מְקוֹמָם וְהִתְנַחֲלוּם בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַל
אַדְמַת יְהוָה לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת וְהָיוּ שׁבִים לְשׁבֵיהֶם
3 וְרָדוּ בְנֹגְשֵׂיהֶם: וְהָיָה בְּיוֹם הָנִיחַ
יְהוָה לְךָ מֵעִצְּבֶךָ וּמֵרַגְזֶךָ וּמִן־הָעֲבֹדָה הַקָּשָׁה אֲשֶׁר
4 עֻבַּד־בָּךְ: וְנָשָׂאתָ הַמָּשָׁל הַזֶּה עַל־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאָמַרְתָּ
5 אֵיךְ שָׁבַת נוֹגֵשׂ שָׁבְתָה מַדְהֵבָה: שָׁבַר יְהוָה מַטֵּה
6 רְשָׁעִים שֵׁבֶט מֹשְׁלִים: מַכֵּה עַמִּים בְּעֶבְרָה מַכַּת
7 בִּלְתִּי סָרָה רֹדֶה בָאַף גּוֹיִם מֻרְדָּף בְּלִי חָשָׂךְ: נָחָה
8 שָׁקְטָה כָּל־הָאָרֶץ פָּצְחוּ רִנָּה: גַּם־בְּרוֹשִׁים שָׂמְחוּ
לָךְ

---

16 v. ס״א וְעוֹלְלֵיהֶם כלא וכן ד״ר תי״א. 16 v. תִּשָּׁכַבְנָה קרי. כס״א תִּשָּׁכֵבְנָה כתיב וקרי וכן ד״ב תי״א. 18 v. ס״א חֲלֹ־ וכן ר״א, ר״ב, ח״ע, ח״ם וח״ר. 20 v. ס״א תִּשְׁכֹּן סלא וכן ד״א, ד״ב תי״כ. ך. 2 v. כן כ״א, כ״נ תְּהַנְחֲלוּם בנעיא.

in the wrath of the LORD of hosts, and in the day of his fierce anger.

14 And it shall be as the chased roe, and as a sheep that no man taketh up: they shall every man turn to his own people, and flee every one into his own land.

15 Every one that is found shall be thrust through; and every one that is joined unto them shall fall by the sword.

16 Their children also shall be dashed to pieces before their eyes; their houses shall be spoiled, and their wives ravished.

17 Behold, I will stir up the Medes against them, which shall not regard silver; and as for gold, they shall not delight in it.

18 Their bows also shall dash the young men to pieces; and they shall have no pity on the fruit of the womb; their eye shall not spare children.

19 And Babylon, the glory of kingdoms, the beauty of the Chaldees' excellency, shall be as when God overthrew Sodom and Gomorrah.

20 It shall never be inhabited, neither shall it be dwelt in from generation to generation: neither shall the Arabian pitch tent there; neither shall the shepherds make their fold there.

21 But wild beasts of the desert shall lie there; and their houses shall be full of doleful creatures; and owls shall dwell there, and satyrs shall dance there.

22 And the wild beasts of the islands shall cry in their desolate houses, and dragons in their pleasant palaces: and her time is near to come, and her days shall not be prolonged.

14 For the LORD will have mercy on Jacob, and will yet choose Israel, and set them in their own land: and the strangers shall be joined with them, and they shall cleave to the house of
2 Jacob. And the people shall take them, and bring them to their place: and the house of Israel shall possess them in the land of the LORD for servants and handmaids: and they shall take them captives, whose captives they were; and they shall rule over their oppressors.
3 And it shall come to pass in the day that the LORD shall give thee rest from thy sorrow, and
4 from thy fear, and from the hard bondage wherein thou wast made to serve, That thou shalt take up this proverb against the king of Babylon, and say, How hath the oppressor ceased!
5 the golden city ceased! The LORD hath broken the staff of the wicked, and the sceptre of
6 the rulers. He who smote the people in wrath with a continual stroke, he that ruled the na-
7 tions in anger, is persecuted, and none hindereth. The whole earth is at rest, and is quiet:
8 they break forth into singing. Yea, the fir trees rejoice

לְךָ אֶרֶז לְבָנוֹן מְאָז שָׁכַבְתָּ לֹא־יַעֲלֶה הַכֹּרֵת עָלֵינוּ:
שְׁאוֹל מִתַּחַת רָגְזָה לְךָ לִקְרַאת בּוֹאֶךָ עוֹרֵר לְךָ 9
רְפָאִים כָּל־עַתּוּדֵי אֶרֶץ הֵקִים מִכִּסְאוֹתָם כֹּל מַלְכֵי
גּוֹיִם: כֻּלָּם יַעֲנוּ וְיֹאמְרוּ אֵלֶיךָ גַּם־אַתָּה חֻלֵּיתָ כָּמוֹנוּ 10
אֵלֵינוּ נִמְשָׁלְתָּ: הוּרַד שְׁאוֹל גְּאוֹנֶךָ הֲמִיַּת נְבָלֶיךָ 11
תַּחְתֶּיךָ יֻצַּע רִמָּה וּמְכַסֶּיךָ תּוֹלֵעָה: אֵיךְ נָפַלְתָּ 12
מִשָּׁמַיִם הֵילֵל בֶּן־שָׁחַר נִגְדַּעְתָּ לָאָרֶץ חוֹלֵשׁ עַל־גּוֹיִם:
וְאַתָּה אָמַרְתָּ בִּלְבָבְךָ הַשָּׁמַיִם אֶעֱלֶה מִמַּעַל לְכוֹכְבֵי 13
אֵל אָרִים כִּסְאִי וְאֵשֵׁב בְּהַר־מוֹעֵד בִּירְכְתֵי צָפוֹן:
אֶעֱלֶה עַל־בָּמֳתֵי עָב אִדַּמֶּה לְעֶלְיוֹן: אָךְ אֶל־שְׁאוֹל 14
תּוּרַד אֶל־יַרְכְתֵּי־בוֹר: רֹאֶיךָ אֵלֶיךָ יַשְׁגִּיחוּ אֵלֶיךָ 16
יִתְבּוֹנָנוּ הֲזֶה הָאִישׁ מַרְגִּיז הָאָרֶץ מַרְעִישׁ מַמְלָכוֹת:
שָׂם תֵּבֵל כַּמִּדְבָּר וְעָרָיו הָרָס אֲסִירָיו לֹא־פָתַח בֵּיתָה: 17
כָּל־מַלְכֵי גּוֹיִם כֻּלָּם שָׁכְבוּ בְכָבוֹד אִישׁ בְּבֵיתוֹ: 18
וְאַתָּה הָשְׁלַכְתָּ מִקִּבְרְךָ כְּנֵצֶר נִתְעָב לְבֻשׁ הֲרֻגִים 19
מְטֻעֲנֵי חֶרֶב יוֹרְדֵי אֶל־אַבְנֵי־בוֹר כְּפֶגֶר מוּבָס: לֹא־ 20
תֵחַד אִתָּם בִּקְבוּרָה כִּי־אַרְצְךָ שִׁחַתָּ עַמְּךָ הָרָגְתָּ לֹא־
יִקָּרֵא לְעוֹלָם זֶרַע מְרֵעִים: הָכִינוּ לְבָנָיו מַטְבֵּחָה בַּעֲוֹן 21
אֲבוֹתָם בְּלִי־יָקֻמוּ וְיִרְשׁוּ אֶרֶץ וּמָלְאוּ פְנֵי־תֵבֵל עָרִים:
וְקַמְתִּי עֲלֵיהֶם נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְהִכְרַתִּי לְבָבֶל שֵׁם 22
וּשְׁאָר וְנִין וְנֶכֶד נְאֻם־יְהוָה: וְשַׂמְתִּיהָ לְמוֹרַשׁ קִפֹּד 23
וַאֲגַמֵּי־מָיִם וְטֵאטֵאתִיהָ בְּמַטְאֲטֵא הַשְׁמֵד נְאֻם יְהוָה
צְבָאוֹת:

נשבע

---

v. 9 בס״א עֲתוּדֵי כתיב. עַתּוּדֵי קרי. v. 10 ס״א כְּמֹנוּ חסר וכן דה״ב. v. 11 ס״א וְסִכָּתְךָ חסר וכן ד״א. ד״ב. ד״ד. דה״ב. תה״ע. ת״ס ות״ר. v. 13 כן ב״א. ב״נ בלבבך בנעיא. v. 14 בס״א בָּמוֹתַי כתיב. בָּמֳתֵי קרי. v. 19 ס״א הָשְׁלַכְתָּה מלא. v. 19 ס״א לְבֻשׁ כלא וכן ד״א. ד״ב וד״נ. v. 19 ס״א הֲרוּגִים מלא וכן ד״א וד״כ. v. 19 כן למערבאי, למדנחאי אֲלֵי. v. 21 ס״א אֲבֹתָם חסר וכן ד״ב. ד״ד ודם״ו. v. 22 ס״א נִין וכן ד״ב וד״ו. v. 23 בס״א וּמַטְאֲטִיהָ קרי. v. 23 ס״א בְּמַטְאֲטֵי וכן ד״ב וד״ו.

at thee, and the cedars of Lebanon, saying, Since thou art laid down, no feller is come up against us.

9 Hell from beneath is moved for thee to meet thee at thy coming: it stirreth up the dead for thee, even all the chief ones of the earth; it hath raised up from their thrones all the kings of the nations.

10 All they shall speak and say unto thee, Art thou also become weak as we? art thou become like unto us?

11 Thy pomp is brought down to the grave, and the noise of thy viols: the worm is spread under thee, and the worms cover thee.

12 How art thou fallen from heaven, O Lucifer, son of the morning! how art thou cut down to the ground, which didst weaken the nations!

13 For thou hast said in thine heart, I will ascend into heaven, I will exalt my throne above the stars of God: I will sit also upon the mount of the congregation, in the sides of the north:

14 I will ascend above the heights of the clouds; I will be like the most High.

15 Yet thou shalt be brought down to hell, to the sides of the pit.

16 They that see thee shall narrowly look upon thee, and consider thee, saying, Is this the man that made the earth to tremble, that did shake kingdoms;

17 That made the world as a wilderness, and destroyed the cities thereof; that

18 opened not the house of his prisoners? All the kings of the nations, even all of them, lie in

19 glory, every one in his own house. But thou art cast out of thy grave like an abominable branch, and as the raiment of those that are slain, thrust through with a sword, that go down

20 to the stones of the pit; as a carcase trodden under feet. Thou shalt not be joined with them in burial, because thou hast destroyed thy land, and slain thy people: the seed of evildoers

21 shall never be renowned. Prepare slaughter for his children for the iniquity of their fathers;

22 that they do not rise, nor possess the land, nor fill the face of the world with cities. For I will rise up against them, saith the LORD of hosts, and cut off from Babylon the name, and

23 remnant, and son, and nephew, saith the LORD. I will also make it a possession for the bittern, and pools of water: and I will sweep it with the besom of destruction, saith the LORD of hosts.

24 The LORD of hosts hath sworn, saying, Surely as I have thought, so shall it come to pass; and as I have purposed, so shall it stand:
25 That I will break the Assyrian in my land, and upon my mountains tread him under foot: then shall his yoke depart from off them, and his burden depart from off their shoulders.
26 This is the purpose that is purposed upon the whole earth: and this is the hand that is stretched out upon all the nations.
27 For the LORD of hosts hath purposed, and who shall disannul it? and his hand is stretched out, and who shall turn it back?
28 In the year that king Ahaz died was this burden.
29 Rejoice not thou, whole Palestina, because the rod of him that smote thee is broken: for out of the serpent's root shall come forth a cockatrice, and his fruit shall be a fiery flying serpent.
30 And the firstborn of the poor shall feed, and the needy shall lie down in safety: and I will kill thy root with famine, and he shall slay thy remnant.
31 Howl, O gate; cry, O city; thou, whole Palestina, art dissolved: for there shall come from the north a smoke, and none shall be alone in his appointed times.
32 What shall one then answer the messengers of the nation? That the LORD hath founded Zion, and the poor of his people shall trust in it.

24 נִשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר אִם־לֹא כַּאֲשֶׁר דִּמִּיתִי כֵּן
25 הָיָתָה וְכַאֲשֶׁר יָעַצְתִּי הִיא תָקוּם: לְשַׁבֵּר אַשּׁוּר בְּאַרְצִי
וְעַל־הָרַי אֲבוּסֶנּוּ וְסָר מֵעֲלֵיהֶם עֻלּוֹ וְסֻבְלוֹ מֵעַל שִׁכְמוֹ
26 יָסוּר: זֹאת הָעֵצָה הַיְּעֻצָה עַל־כָּל־הָאָרֶץ וְזֹאת הַיָּד
27 הַנְּטוּיָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם: כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת יָעָץ וּמִי יָפֵר
וְיָדוֹ הַנְּטוּיָה וּמִי יְשִׁיבֶנָּה:
28 בִּשְׁנַת־מוֹת הַמֶּלֶךְ אָחָז הָיָה הַמַּשָּׂא הַזֶּה: אַל־תִּשְׂמְחִי
29 פְלֶשֶׁת כֻּלָּךְ כִּי נִשְׁבַּר שֵׁבֶט מַכֵּךְ כִּי־מִשֹּׁרֶשׁ נָחָשׁ
30 יֵצֵא צֶפַע וּפִרְיוֹ שָׂרָף מְעוֹפֵף: וְרָעוּ בְכוֹרֵי דַלִּים
וְאֶבְיוֹנִים לָבֶטַח יִרְבָּצוּ וְהֵמַתִּי בָרָעָב שָׁרָשֵׁךְ וּשְׁאֵרִיתֵךְ
31 יַהֲרֹג: הֵילִילִי שַׁעַר זַעֲקִי־עִיר נָמוֹג פְּלֶשֶׁת כֻּלָּךְ כִּי
32 מִצָּפוֹן עָשָׁן בָּא וְאֵין בּוֹדֵד בְּמוֹעָדָיו: וּמַה־יֵּעָנֶה מַלְאֲכֵי־
גוֹי כִּי יְהוָה יָסַד צִיּוֹן וּבָהּ יֶחֱסוּ עֲנִיֵּי עַמּוֹ:

טו מַשָּׂא מוֹאָב כִּי בְלֵיל שֻׁדַּד°עָר°מוֹאָב נִדְמָה
2 כִּי בְלֵיל שֻׁדַּד קִיר־מוֹאָב נִדְמָה: עָלָה הַבַּיִת וְדִיבֹן
הַבָּמוֹת לְבֶכִי עַל־נְבוֹ וְעַל מֵידְבָא מוֹאָב יְיֵלִיל בְּכָל־
3 רֹאשָׁיו קָרְחָה כָּל־זָקָן גְּרוּעָה: בְּחוּצֹתָיו חָגְרוּ שָׂק
4 עַל־גַּגֹּתֶיהָ וּבִרְחֹבֹתֶיהָ כֻּלָּהּ יְיֵלִיל יֹרֵד בַּבֶּכִי: וַתִּזְעַק
חֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה עַד־יַהַץ נִשְׁמַע קוֹלָם עַל־כֵּן חַלְצֵי
5 מוֹאָב יָרִיעוּ נַפְשׁוֹ יָרְעָה לוֹ: לִבִּי לְמוֹאָב יִזְעָק בְּרִיחֶהָ
עַד־צֹעַר עֶגְלַת שְׁלִשִׁיָּה כִּי ׀ מַעֲלֵה הַלּוּחִית בִּבְכִי
6 יַעֲלֶה־בּוֹ כִּי דֶרֶךְ חֹרוֹנַיִם זְעֲקַת־שֶׁבֶר יְעֹרֵרוּ: כִּי־מֵי
נִמְרִים מְשַׁמּוֹת יִהְיוּ כִּי־יָבֵשׁ חָצִיר כָּלָה דֶּשֶׁא יֶרֶק לֹא
7 הָיָה: עַל־כֵּן יִתְרָה עָשָׂה וּפָקְדָתָם עַל נַחַל הָעֲרָבִים
ישאום

---

24 כן למערבאי, למרנחאי הֵיעוּצָה הלא. טו, 1 ס״א שֹׁדַד עָר־כּוּאב וכן ד״ב. ד׳:ו׳ וד׳׳ו. 2 כן במונח. כס״א וְדִיבוֹן מלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״א, ד״י״ב וד״י״ו. 2 ס״א ראש וכן ת״ע: עיין ירמיה כ״ח ל״ז. 2 ס״א וְכָל־ וכן ד״א, ד״ב ד״ב, תר׳, ת״ם ות״ר. 3 ס״א בְּהִצְּוֹתָיו מלא. 3 קלו קרי. 4 ס״א וְנַפְשׁוֹ. 5 ס״א בְּרִיחֶיהָ וכן ד״א, ד״ב, ד״ו וד״י״א. 5 בס״א הַלּוּחוֹת כתיב. הַלּוּחִית קרי.

15 The burden of Moab. Because in the night Ar of Moab is laid waste, and brought to silence;
2 because in the night Kir of Moab is laid waste, and brought to silence; He is gone up to Bajith, and to Dibon, the high places, to weep: Moab shall howl over Nebo, and over Medeba:
3 on all their heads shall be baldness, and every beard cut off. In their streets they shall gird themselves with sackcloth: on the tops of their houses, and in their streets, every one shall
4 howl, weeping abundantly. And Heshbon shall cry, and Elealeh: their voice shall be heard even unto Jahaz: therefore the armed soldiers of Moab shall cry out; his life shall be grievous
5 unto him. My heart shall cry out for Moab; his fugitives shall flee unto Zoar, an heifer of three years old: for by the mounting up of Luhith with weeping shall they go it up; for in the
6 way of Horonaim they shall raise up a cry of destruction. For the waters of Nimrim shall be
7 desolate: for the hay is withered away, the grass faileth, there is no green thing. Therefore the abundance they have gotten, and that which they have laid up, shall they carry away to the brook of the willows.

8 For the cry is gone round about the borders of Moab; the howling thereof unto Eglaim, and the howling thereof unto Beer-elim.
9 For the waters of Dimon shall be full of blood: for I will bring more upon Dimon, lions upon him that escapeth of Moab, and upon the remnant of the land.

16 Send ye the lamb to the ruler of the land from Sela to the wilderness, unto the mount of the daughter of Zion.
2 For it shall be, that, as a wandering bird cast out of the nest, so the daughters of Moab shall be at the fords of Arnon.
3 Take counsel, execute judgment; make thy shadow as the night in the midst of the noonday; hide the outcasts; bewray not him that wandereth.
4 Let mine outcasts dwell with thee, Moab; be thou a covert to them from the face of the spoiler: for the extortioner is at an end, the spoiler ceaseth, the oppressors are consumed out of the land.
5 And in mercy shall the throne be established: and he shall sit upon it in truth in the tabernacle of David, judging, and seeking judgment, and hasting righteousness.
6 We have heard of the pride of Moab; he is very proud: even of his haughtiness, and his pride, and his wrath: but his lies shall not be so.
7 Therefore shall Moab howl for Moab, every one shall howl: for the foundations of
8 Kir-hareseth shall ye mourn; surely they are stricken. For the fields of Heshbon languish, and the vine of Sibmah: the lords of the heathen have broken down the principal plants thereof, they are come even unto Jazer, they wandered through the wilderness: her branches are
9 stretched out, they are gone over the sea. Therefore I will bewail with the weeping of Jazer the vine of Sibmah: I will water thee with my tears, O Heshbon, and Elealeh: for the shouting
10 for thy summer fruits and for thy harvest is fallen. And gladness is taken away, and joy out of the plentiful field; and in the vineyards there shall be no singing, neither shall there be shouting: the treaders shall tread out no wine in their presses; I have made their vintage
11 shouting to cease. Wherefore my bowels shall sound like an harp for Moab, and mine in-
12 ward parts for Kirharesh. And it shall come to pass, when it is seen that Moab is weary on the high place, that he shall come to his sanctuary to pray;

ח כִּי־הִקִּיפָה הַזְּעָקָה אֶת־גְּבוּל מוֹאָב עַד־אֶגְלַיִם
ילֶלָתָהּ וּבְאֵר אֵילִים יְלֵלָתָהּ: ט כִּי מֵי דִימוֹן מָלְאוּ דָם
כִּי־אָשִׁית עַל־דִּימוֹן נוֹסָפוֹת לִפְלֵיטַת מוֹאָב אַרְיֵה
וְלִשְׁאֵרִית אֲדָמָה: טז שִׁלְחוּ־כָר מוֹשֵׁל־אָרֶץ מִסֶּלַע
מִדְבָּרָה אֶל־הַר בַּת־צִיּוֹן: ב וְהָיָה כְּשׁוּף־נוֹדֵד קֵן מְשֻׁלָּח
תִּהְיֶינָה בְּנוֹת מוֹאָב מַעְבָּרוֹת לְאַרְנוֹן: ג הָבִיאוּ עֵצָה עֲשׂוּ
פְלִילָה שִׁיתִי כַלַּיְלָה צִלֵּךְ בְּתוֹךְ צָהֳרָיִם סַתְּרִי נִדָּחִים
נוֹדֵד אַל־תְּגַלִּי: ד יָגוּרוּ בָךְ נִדָּחַי מוֹאָב הֱוִי־סֵתֶר לָמוֹ
מִפְּנֵי שׁוֹדֵד כִּי־אָפֵס הַמֵּץ כָּלָה שֹׁד תֻּמּוּ רֹמְסֵם מִן
הָאָרֶץ:
ה וְהוּכַן בְּחֶסֶד כִּסֵּא וְיָשַׁב עָלָיו בֶּאֱמֶת בְּאֹהֶל דָּוִד שֹׁפֵט ס
ו וְדֹרֵשׁ מִשְׁפָּט וּמְהַר צֶדֶק: שָׁמַעְנוּ גְאוֹן־מוֹאָב גֵּא
ז מְאֹד גַּאֲוָתוֹ וְגַאֲוֹנוֹ וְעֶבְרָתוֹ לֹא־כֵן בַּדָּיו: לָכֵן יְיֵלֵל
מוֹאָב לְמוֹאָב כֻּלּוֹ יְיֵלִיל לְאַשִׁישֵׁי קִיר־חֲרֶשֶׁת תֶּהְגּוּ
ח אַךְ־נְכָאִים: כִּי שַׁדְמוֹת חֶשְׁבּוֹן אָמְלָל גֶּפֶן שִׂבְמָה
בַּעֲלֵי גּוֹיִם הָלְמוּ שֹׂרֵקָיהָ עַד־יָעֶזֶר נָגָעוּ תָּעוּ מִדְבָּר
ט שִׁלְחוֹתֶיהָ נָטְשׁוּ עָבְרוּ יָם: עַל־כֵּן אֶבְכֶּה בִּבְכִי יַעְזֵר
גֶּפֶן שִׂבְמָה אַרְוֵיךְ דִּמְעָתִי חֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה כִּי עַל
י קֵצֵךְ וְעַל־קְצִירֵךְ הֵידָד נָפָל: וְנֶאֱסַף שִׂמְחָה וְגִיל
מִן־הַכַּרְמֶל וּבַכְּרָמִים לֹא־יְרֹנַן לֹא יָרִיעַ יַיִן בְּיִקְבִים
יא לֹא־יְדֹרֵךְ הִדְרִךְ הֵידָד הִשְׁבַּתִּי: עַל־כֵּן מֵעַי לְמוֹאָב
יב כַּכִּנּוֹר יֶהֱמוּ וְקִרְבִּי לְקִיר חָרֶשׁ: וְהָיָה כִּי־נִרְאָה כִּי־
נִלְאָה מוֹאָב עַל־הַבָּמָה וּבָא אֶל־מִקְדָּשׁוֹ לְהִתְפַּלֵּל
ולא

8 v. ס״א אֵלִים חסר וכן ד״כ ודס״ו. 9 v. 1 כן ב״א, ב״נ מוּשַׁל בלא נקוּדה. 2 v. הָעִיוּ כתיב הָבִיאוּ קרי, בס״א הָבִיאִי כתיב וקרי וכן ד״א, ח״ע, ח״ם וח״ד. 3 v. עֲשֵׂי כתיב, עֲשׂוּ קרי, בס״א עֲשִׂי כתיב וקרי וכן ד״א, ר״ב, ר״ג, ד״ד, ר״ו, ד״א, ד״ב, ח״ע, ח״ם וח״ר. 4 v. ס״א נִדְחַי וכן תר, ח״ע וח״ם. 7 v. מְלוּ קרי. 9 v. נָל לְאֶנְשֵׁי: עיין ירמיה מ״ח ל״א. 7 v. ס״א חֲרֶשֶׁת כימין. 7 v. ס״א אַךְ וכן ד״ב, ד״ג וח״ב. 8 v. ס״א שִׁלְחוֹתֶיהָ חסר וכן ד״א, ד״ב ודס״ו, וס״א שִׁלְחוֹתֶיהָ וכן ד״ב. 10 v. ס״ם וְלֹא וכן ד״א, ד״ב, ר״ב, תר, ח״ע, ח״ם וח״ר. 12 v. ס״א אֶל וכן ד״א ח״ב.

but he shall not prevail.

13 זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מוֹאָב מֵאָז׃ 13 This is the word that the LORD hath spoken concerning Moab since that time.

14 וְעַתָּה דִּבֶּר יְהוָה לֵאמֹר בְּשָׁלֹשׁ שָׁנִים כִּשְׁנֵי שָׂכִיר וְנִקְלָה כְּבוֹד מוֹאָב בְּכָל הֶהָמוֹן הָרָב וְשְׁאָר מְעַט מְזֹעָר לֹא כַבִּיר׃ 14 But now the LORD hath spoken, saying, Within three years, as the years of an hireling, and the glory of Moab shall be contemned, with all that great multitude; and the remnant shall be very small and feeble.

17 1 מַשָּׂא דַּמֶּשֶׂק הִנֵּה דַמֶּשֶׂק מוּסָר מֵעִיר וְהָיְתָה מְעִי 2 מַפָּלָה׃ עֲזוּבוֹת עָרֵי עַרְעֵר לָעֲדָרִים תִּהְיֶינָה וְרָבְצוּ וְאֵין 3 מַחֲרִיד׃ וְנִשְׁבַּת מִבְצָר מֵאֶפְרַיִם וּמַמְלָכָה מִדַּמֶּשֶׂק וּשְׁאָר אֲרָם כִּכְבוֹד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ 4 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יֵדַל כְּבוֹד יַעֲקֹב 5 וּמִשְׁמַן בְּשָׂרוֹ יָרְזֶה׃ וְהָיָה כְּאָסְפּ קָצִיר קָמָה וּזְרֹעַ שִׁבֳּלִים יִקְצֹר וְהָיָה כְּמְלַקֵּט שִׁבֳּלִים בְּעֵמֶק רְפָאִים׃ 6 וְנִשְׁאַר־בּוֹ עוֹלֵלֹת כְּנֹקֵף זַיִת שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה נְרָגִרִים בְּרֹאשׁ אֲמִיר אַרְבָּעָה חֲמִשָּׁה בְּסַעֲפֶיהָ פְּרִיָּה נְאֻם 7 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁעֶה הָאָדָם עַל־ 8 עֹשֵׂהוּ וְעֵינָיו אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּרְאֶינָה׃ וְלֹא יִשְׁעֶה אֶל־הַמִּזְבְּחוֹת מַעֲשֵׂה יָדָיו וַאֲשֶׁר עָשׂוּ אֶצְבְּעֹתָיו לֹא 9 יִרְאֶה וְהָאֲשֵׁרִים וְהַחַמָּנִים׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ | עָרֵי מָעֻזּוֹ כְּעִזּוּבַת הַחֹרֶשׁ וְהָאָמִיר אֲשֶׁר 10 עָזְבוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיְתָה שְׁמָמָה׃ כִּי שָׁכַחְתְּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵךְ וְצוּר מָעֻזֵּךְ לֹא זָכָרְתְּ עַל־כֵּן תִּטְּעֵי נִטְעֵי 11 נַעֲמָנִים וְזֹמְרַת זָר תְּזָרְעֶנּוּ׃ בְּיוֹם נִטְעֵךְ תְּשַׂגְשֵׂגִי וּבַבֹּקֶר זַרְעֵךְ תַּפְרִיחִי גָּד קָצִיר בְּיוֹם נַחֲלָה וְכַאֵב 12 אָנוּשׁ׃ הוֹי הֲמוֹן עַמִּים רַבִּים כַּהֲמוֹת יַמִּים יֶהֱמָיוּן וְשְׁאוֹן לְאֻמִּים כִּשְׁאוֹן מַיִם כַּבִּירִים יִשְׁאָיוּן׃ 13 לְאֻמִּים כִּשְׁאוֹן מַיִם רַבִּים יִשְׁאוֹן וְגָעַר בּוֹ וְנָס מֶמְּרְחָק וְרֻדַּף כְּמֹץ הָרִים לִפְנֵי־רוּחַ וְכַגַּלְגַּל לִפְנֵי סוּפָה׃ 14 לְעֵת עֶרֶב

14 v. ס״א כְּשָׁלֹשׁ וכן ר״א ורי״ב. 17 1 v. חצי הנביאים בפסוקים. 6 v. ס״א עוללות מלא המלא וכן ר״א. ריב. די״א ודי״ב. וס״א עלילות הסר ו׳ קרמא וכן ר״ד ודם׳׳ו.

7 At that day shall a man look 8 to his Maker, and his eyes shall have respect to the Holy One of Israel. And he shall not look to the altars, the work of his hands, neither shall respect that which his fingers have 9 made, either the groves, or the images. In that day shall his strong cities be as a forsaken bough, and an uppermost branch, which they left because of the children of Israel: and there 10 shall be desolation. Because thou hast forgotten the God of thy salvation, and hast not been mindful of the rock of thy strength, therefore shalt thou plant pleasant plants, and shalt set it 11 with strange slips: In the day shalt thou make thy plant to grow, and in the morning shalt thou make thy seed to flourish: but the harvest shall be a heap in the day of grief and of desperate sorrow. 12 Woe to the multitude of many people, which make a noise like the noise of the seas; and to the rushing of nations, that make a rushing like the rushing of mighty waters! 13 The nations shall rush like the rushing of many waters: but God shall rebuke them, and they shall flee far off, and shall be chased as the chaff of the mountains before the wind, and like a rolling thing before the whirlwind.

17 The burden of Damascus. Behold, Damascus is taken away from being a city, and it shall be a ruinous heap.
2 The cities of Aroer are forsaken: they shall be for flocks, which shall lie down, and none shall make them afraid.
3 The fortress also shall cease from Ephraim, and the kingdom from Damascus, and the remnant of Syria: they shall be as the glory of the children of Israel, saith the LORD of hosts.
4 And in that day it shall come to pass, that the glory of Jacob shall be made thin, and the fatness of his flesh shall wax lean.
5 And it shall be as when the harvestman gathereth the corn, and reapeth the ears with his arm; and it shall be as he that gathereth ears in the valley of Rephaim.
6 Yet gleaning grapes shall be left in it, as the shaking of an olive tree, two or three berries in the top of the uppermost bough, four or five in the outmost fruitful branches thereof, saith the LORD God of Israel.

14 And behold at eveningtide trouble; and before the morning he is not. This is the portion of them that spoil us, and the lot of them that rob us.

18 Woe to the land shadowing with wings, which is beyond the rivers of Ethiopia:
2 That sendeth ambassadors by the sea, even in vessels of bulrushes upon the waters, saying, Go, ye swift messengers, to a nation scattered and peeled, to a people terrible from their beginning hitherto; a nation meted out and trodden down, whose land the rivers have spoiled!
3 All ye inhabitants of the world, and dwellers on the earth, see ye, when he lifteth up an ensign on the mountains; and when he bloweth a trumpet, hear ye.
4 For so the LORD said unto me, I will take my rest, and I will consider in my dwelling place like a clear heat upon herbs, and like a cloud of dew in the heat of harvest.
5 For afore the harvest, when the bud is perfect, and the sour grape is ripening in the flower, he shall both cut off the sprigs with pruning hooks, and take away and cut down the branches.
6 They shall be left together unto the fowls of the mountains, and to the beasts of the earth: and the fowls shall summer upon them, and all the beasts of the earth shall winter upon them.
7 In that time shall the present be brought unto the LORD of hosts of a people scattered and peeled, and from a people terrible from their beginning hitherto; a nation meted out and trodden under foot, whose land the rivers have spoiled, to the place of the name of the LORD of hosts, the mount Zion.

עֶרֶב וְהִנֵּה בַלָּהָה בְּטֶרֶם בֹּקֶר אֵינֶנּוּ זֶה חֵלֶק שׁוֹסֵינוּ
יח וְגוֹרָל לְבֹזְזֵנוּ׃ הוֹי אֶרֶץ צִלְצַל
2 כְּנָפָיִם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר לְנַהֲרֵי־כוּשׁ׃ הַשֹּׁלֵחַ בַּיָּם צִירִים
וּבִכְלֵי־גֹמֶא עַל־פְּנֵי־מָיִם לְכוּ ׀ מַלְאָכִים קַלִּים אֶל־גּוֹי
מְמֻשָּׁךְ וּמוֹרָט אֶל־עַם נוֹרָא מִן־הוּא וָהָלְאָה גּוֹי קַו־קָו
3 וּמְבוּסָה אֲשֶׁר־בָּזְאוּ נְהָרִים אַרְצוֹ׃ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל
וְשֹׁכְנֵי אֶרֶץ כְּנַשְׂא־נֵס הָרִים תִּרְאוּ וְכִתְקֹעַ שׁוֹפָר
4 תִּשְׁמָעוּ׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֵלָי
אֶשְׁקְטָה וְאַבִּיטָה בִּמְכוֹנִי כְּחֹם צַח עַל־אוֹר כָּעָב טַל
5 בְּחֹם קָצִיר׃ כִּי־לִפְנֵי קָצִיר כְּתֹם־פֶּרַח וּבֹסֶר נִמַּל
יִהְיֶה נֵצָה וְכָרַת הַזַּלְזַלִּים בַּמְּזַמְּרוֹת וְאֶת־הַנְּטִישׁוֹת
6 הֵסִיר הֵתֹז׃ יֵעָזְבוּ יַחְדָּו לְעֵיט הָרִים וְלִבְהֵמַת הָאָרֶץ
וְקַץ עָלָיו הָעַיִט וְכָל־בְּהֵמַת הָאָרֶץ עָלָיו תָּחֳרֶף׃
7 בָּעֵת הַהִיא יוּבַל־שַׁי לַיהוָה צְבָאוֹת עַם
מְמֻשָּׁךְ וּמוֹרָט וּמֵעַם נוֹרָא מִן־הוּא וָהָלְאָה גּוֹי קַו־קָו
וּמְבוּסָה אֲשֶׁר בָּזְאוּ נְהָרִים אַרְצוֹ אֶל־מְקוֹם שֵׁם־יְהוָה
צְבָאוֹת הַר־צִיּוֹן׃
יט מַשָּׂא מִצְרָיִם הִנֵּה יְהוָה רֹכֵב עַל־עָב קַל וּבָא מִצְרַיִם
וְנָעוּ אֱלִילֵי מִצְרַיִם מִפָּנָיו וְלֵבַב מִצְרַיִם יִמַּס בְּקִרְבּוֹ׃
2 וְסִכְסַכְתִּי מִצְרַיִם בְּמִצְרַיִם וְנִלְחֲמוּ אִישׁ בְּאָחִיו וְאִישׁ
3 בְּרֵעֵהוּ עִיר בְּעִיר מַמְלָכָה בְּמַמְלָכָה׃ וְנִבְקָה רוּחַ
מִצְרַיִם בְּקִרְבּוֹ וַעֲצָתוֹ אֲבַלַּע וְדָרְשׁוּ אֶל־הָאֱלִילִים
4 וְאֶל־הָאֹבוֹת וְאֶל־הָאֹבוֹת וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים׃ וְסָכַרְתִּי אֶת־
מִצְרַיִם בְּיַד אֲדֹנִים קָשֶׁה וּמֶלֶךְ עַז יִמְשָׁל־בָּם נְאֻם
האדון

14 v. ס״א וְאֵינֶנּוּ וכן ר״א. ר״ב, תר׳, ת״ע, ת״ס ות״ר. 14 v. ס״א שׁוֹסֵנוּ חסר יו״ד, וכס״א שׁוֹסֵנוּ כתיב שׁוֹסֵנוּ קרי. 14 v. ס״א לְבֹזְזֵנוּ חסר. יח, 2 v. כן ב״א, ב״נ וְכִבְלֵי גמיא. 2, 7 vv. כן למערבאי כתיב וקרי. למרנחאי קַוקָו כתיב, קַרקָו קרי, בס״א קרקו פתח וכן ר״ד וה״א. 4 v. אֶשְׁקוֹפָה כתיב, אֶשְׁקְטָה קרי, בס״א אֶשְׁקְטָה כתיב וקרי וכן ד״ב. 4 v. ס״א בְּיוֹם וכן ת״ע, ת״ס ות״ר. 6 v. ס״א לָעֵם חסר. 7 v. כס״א אין כאן פסקא.

19 The burden of Egypt. Behold, the LORD rideth upon a swift cloud, and shall come into Egypt: and the idols of Egypt shall be moved at his presence, and the heart of Egypt shall
2 melt in the midst of it. And I will set the Egyptians against the Egyptians: and they shall fight every one against his brother, and every one against his neighbour; city against city, and
3 kingdom against kingdom. And the spirit of Egypt shall fail in the midst thereof; and I will destroy the counsel thereof: and they shall seek to the idols, and to the charmers, and to them
4 that have familiar spirits, and to the wizards. And the Egyptians will I give over into the hand of a cruel lord; and a fierce king shall rule over them, saith

5 הָאֹרֹן יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְנִשְׁתְּרַמִּים מֵהֳמָם וְנָהָר יֵחֲרַב
6 וְיָבֵשׁ׃ וְהֶאֱנִיחוּ נְהָרוֹת דָּלְלוּ וְחָרְבוּ יְאֹרֵי מָצוֹר קָנֶה
7 וְסוּף קָמָלוּ׃ עָרוֹת עַל־יְאוֹר עַל־פִּי יְאוֹר וְכֹל מִזְרַע
8 יְאוֹר יִבַּשׁ נִדַּף וְאֵינֶנּוּ׃ וְאָנוּ הַדַּיָּגִים וְאָבֵלוּ כָּל־מַשְׁלִיכֵי
בַיְאוֹר חַכָּה וּפֹרְשֵׂי מִכְמֶרֶת עַל־פְּנֵי־מַיִם אֻמְלָלוּ׃
9 10 וּבֹשׁוּ עֹבְדֵי פִשְׁתִּים שְׂרִיקוֹת וְאֹרְגִים חוֹרוּ׃ וְהָיוּ
11 שְׁתֹתֶיהָ מְדֻכְּאֵי כָל־עֹשֵׂי שֶׂכֶר אַגְמֵי־נָפֶשׁ׃ אַךְ־אֱוִלִים
שָׂרֵי צֹעַן חַכְמֵי יֹעֲצֵי פַרְעֹה עֵצָה נִבְעָרָה אֵיךְ תֹּאמְרוּ
12 אֶל־פַּרְעֹה בֶּן־חֲכָמִים אֲנִי בֶּן־מַלְכֵי־קֶדֶם׃ אַיּוֹ אֶפּוֹא
חֲכָמֶיךָ וְיַגִּידוּ נָא לָךְ וְיֵדְעוּ מַה־יָּעַץ יְהוָה צְבָאוֹת עַל־
13 מִצְרָיִם׃ נוֹאֲלוּ שָׂרֵי צֹעַן נִשְּׂאוּ שָׂרֵי נֹף הֻתְעוּ אֶת־
14 מִצְרַיִם פִּנַּת שִׁבְטֶיהָ׃ יְהוָה מָסַךְ בְּקִרְבָּהּ רוּחַ עִוְעִים
וְהִתְעוּ אֶת־מִצְרַיִם בְּכָל־מַעֲשֵׂהוּ כְּהִתָּעוֹת שִׁכּוֹר
15 בְּקִיאוֹ׃ וְלֹא־יִהְיֶה לְמִצְרַיִם מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה רֹאשׁ
16 וְזָנָב כִּפָּה וַאֲגְמֹן׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מִצְרַיִם כַּנָּשִׁים
וְחָרַד | וּפָחַד מִפְּנֵי תְּנוּפַת יַד־יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־הוּא
17 מֵנִיף עָלָיו׃ וְהָיְתָה אַדְמַת יְהוּדָה לְמִצְרַיִם לְחַגָּא
כֹּל אֲשֶׁר יַזְכִּיר אֹתָהּ אֵלָיו יִפְחָד מִפְּנֵי עֲצַת יְהוָה
18 צְבָאוֹת אֲשֶׁר־הוּא יוֹעֵץ עָלָיו׃ בַּיּוֹם
הַהוּא יִהְיוּ חָמֵשׁ עָרִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מְדַבְּרוֹת שְׂפַת
כְּנַעַן וְנִשְׁבָּעוֹת לַיהוָה צְבָאוֹת עִיר הַהֶרֶס יֵאָמֵר
19 לְאַחַת׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מִזְבֵּחַ
לַיהוָה בְּתוֹךְ אֶרֶץ מִצְרַיִם וּמַצֵּבָה אֵצֶל־גְּבוּלָהּ לַיהוָה׃
20 וְהָיָה לְאוֹת וּלְעֵד לַיהוָה צְבָאוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם כִּי־
יִצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה מִפְּנֵי לֹחֲצִים וְיִשְׁלַח לָהֶם מוֹשִׁיעַ
ורב

יט. 10 v. ס״א עֹשְׂתֶיהָ כלא וכן ר״א וה״ב. 13 v. ס״א וְהִתְעוּ וכן ר״א ר״ב ר״ג. ר״ד. ר״ו. ר״יא. ר״ב. תר׳ ות״ה. 17 v. ס״א לְחָגָּה וכן ר״ב ה״ו. וכס״א לְהַגָּא כתיב. לָהֹג קרי. 18 v. ס״א הֶהָרֵס וכן ר״ו. ר״ב ות״ע. 19 v. ס״א ליהוה עָבְאות וכן ת״ס. 19 v. בס״א אין כאן ספקא.

the LORD, the LORD of hosts.
And the waters shall fail from the sea, and the river shall be wasted and dried up.
And they shall turn the rivers far away; and the brooks of defence shall be emptied and dried up: the reeds and flags shall wither.
The paper reeds by the brooks, by the mouth of the brooks, and every thing sown by the brooks, shall wither, be driven away, and be no more.
The fishers also shall mourn, and all they that cast angle into the brooks shall lament, and they that spread nets upon the waters shall languish.
Moreover they that work in fine flax, and they that weave networks, shall be confounded.
And they shall be broken in the purposes thereof, all that make sluices and ponds for fish.
Surely the princes of Zoan are fools, the counsel of the wise counsellors of Pharaoh is become brutish: how say ye unto Pharaoh, I am the son of the wise, the son of ancient kings?
Where are they? where are thy wise men? and let them tell thee now, and let them know what the LORD of hosts hath purposed upon Egypt.
The princes of Zoan are become fools, the princes of Noph are deceived; they have also seduced Egypt, even they that are the stay of the tribes thereof. The LORD hath mingled a perverse spirit in the midst thereof: and they have caused Egypt to err in every work thereof, as a drunken man staggereth in his vomit. Neither shall there be any work for Egypt, which the head or tail, branch or rush, may do. In that day shall Egypt be like unto women: and it shall be afraid and fear because of the shaking of the hand of the LORD of hosts, which he shaketh over it. And the land of Judah shall be a terror unto Egypt, every one that maketh mention thereof shall be afraid in himself, because of the counsel of the LORD of hosts, which he hath determined against it. In that day shall five cities in the land of Egypt speak the language of Canaan, and swear to the LORD of hosts; one shall be called, The city of destruction. In that day shall there be an altar to the LORD in the midst of the land of Egypt, and a pillar at the border thereof to the LORD. And it shall be for a sign and for a witness unto the LORD of hosts in the land of Egypt: for they shall cry unto the LORD because of the oppressors, and he shall send them a saviour,

and a great one, and he shall deliver them.

21 וְנֹדַע יְהוָה לְמִצְרַיִם וְיָדְעוּ מִצְרַיִם אֶת־
יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וְעָבְדוּ זֶבַח וּמִנְחָה וְנָדְרוּ־נֶדֶר לַיהוָה
22 וְשִׁלְּמוּ: וְנָגַף יְהוָה אֶת־מִצְרַיִם נָגֹף וְרָפוֹא וְשָׁבוּ עַד־
23 יְהוָה וְנֶעְתַּר לָהֶם וּרְפָאָם: בַּיּוֹם
הַהוּא תִּהְיֶה מְסִלָּה מִמִּצְרַיִם אַשּׁוּרָה וּבָא־אַשּׁוּר
בְּמִצְרַיִם וּמִצְרַיִם בְּאַשּׁוּר וְעָבְדוּ מִצְרַיִם אֶת־אַשּׁוּר:
24 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יִשְׂרָאֵל שְׁלִישִׁיָּה
25 לְמִצְרַיִם וּלְאַשּׁוּר בְּרָכָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ ס
יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר בָּרוּךְ עַמִּי מִצְרַיִם וּמַעֲשֵׂה יָדַי
אַשּׁוּר וְנַחֲלָתִי יִשְׂרָאֵל:

כ בִּשְׁנַת בֹּא תַרְתָּן אַשְׁדּוֹדָה בְּשָׁלַח אֹתוֹ סַרְגֹּן מֶלֶךְ
2 אַשּׁוּר וַיִּלָּחֶם בְּאַשְׁדּוֹד וַיִּלְכְּדָהּ: בָּעֵת הַהִיא דִּבֶּר
יְהוָה בְּיַד יְשַׁעְיָהוּ בֶּן־אָמוֹץ לֵאמֹר לֵךְ וּפָתַחְתָּ הַשָּׂק
מֵעַל מָתְנֶיךָ וְנַעֲלְךָ תַּחֲלֹץ מֵעַל רַגְלֶךָ וַיַּעַשׂ כֵּן הָלַךְ
עָרֹם וְיָחֵף:
3 וַיֹּאמֶר יְהוָה כַּאֲשֶׁר הָלַךְ עַבְדִּי יְשַׁעְיָהוּ עָרֹם וְיָחֵף
4 שָׁלֹשׁ שָׁנִים אוֹת וּמוֹפֵת עַל־מִצְרַיִם וְעַל־כּוּשׁ: כֵּן
יְנַהֵג מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־שִׁבְיַ מִצְרַיִם וְאֶת־גָּלוּת כּוּשׁ
נְעָרִים וְזְקֵנִים עָרֹם וְיָחֵף חֲשׂוּפֵי שֹׁת עֶרְוַת מִצְרָיִם:
5 וְחַתּוּ וּבֹשׁוּ מִכּוּשׁ מַבְטָם וּמִן־מִצְרַיִם תִּפְאַרְתָּם: וְאָמַר
6 יֹשֵׁב הָאִי הַזֶּה בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה־כֹה מַבָּטֵנוּ אֲשֶׁר
נַסּוּ שָׁם לְעֶזְרָה לְהִנָּצֵל מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְאֵיךְ נִמָּלֵט
אֲנָחְנוּ:

א מַשָּׂא מִדְבַּר־יָם כְּסוּפוֹת בַּנֶּגֶב לַחֲלוֹף מִמִּדְבָּר בָּא
2 מֵאֶרֶץ נוֹרָאָה: חָזוּת קָשָׁה הֻגַּד־לִי הַבּוֹגֵד ׀ בּוֹגֵד

והשודד

---

24 ר. ס״א שְׁלִשָׁה חסר וכן ר״א ור״ה. כ. 2 ר. ס״א עִיר״ בסקף ובלא נגינה וכן ר״ב. ד״ב חי״ב. 2 ר. כן לבערבאי חד פסוק. למרנחאי לאמר בסלוק. לך ופתחת ראש פסוק. 2 ר. ס״א תַּגְלֹחַ וכן ר״א. ד״ב. ד״ג. ת״ע. ת״ס ותי״ו. כא. 1 ר. ס״א לְחֻלּוֹף חסר וכן ר״א. ר״ב ות״ע.

and the LORD said, Like as my servant Isaiah hath walked naked and barefoot three years for a sign and wonder upon Egypt and upon Ethiopia;
4 So shall the king of Assyria lead away the Egyptians prisoners, and the Ethiopians captives, young and old, naked and barefoot, even with their buttocks uncovered, to the shame of
5 Egypt. And they shall be afraid and ashamed of Ethiopia their expectation, and of Egypt
6 their glory. And the inhabitant of this isle shall say in that day, Behold, such is our expectation, whither we flee for help to be delivered from the king of Assyria: and how shall we escape?

21 The burden of the desert of the sea. As whirlwinds in the south pass through; so it cometh
2 from the desert, from a terrible land. A grievous vision is declared unto me; the treacherous dealer dealeth treacherously,

וְהַשּׁוֹדֵד ׀ שׁוֹדֵד עָלַי עִילָם צוּרִי מָדָי כָּל־אַנְחָתָהּ
הִשְׁבַּתִּי: עַל־כֵּן מָלְאוּ מָתְנַי חֲלָחָלָה צִירִים אֲחָזוּנִי 3
כְּצִירֵי יוֹלֵדָה נַעֲוֵיתִי מִשְּׁמֹעַ נִבְהַלְתִּי מֵרְאוֹת: תָּעָה 4
לִבָּבִי פַּלָּצוּת בִּעֲתָתְנִי אַת נֶשֶׁף חִשְׁקִי שָׂם לִי לַחֲרָדָה:
עֶרֹךְ הַשֻּׁלְחָן צְפֹה הַצָּפִית אִכוֹל שָׁתֹה קוּמוּ הַשָּׂרִים 5
מִשְׁחוּ מָגֵן: כִּי כֹה אָמַר אֲלַי אֲדֹנָי 6
לֵךְ הַעֲמֵד הַמְצַפֶּה אֲשֶׁר יִרְאֶה יַגִּיד: וְרָאָה רֶכֶב 7
צֶמֶד פָּרָשִׁים רֶכֶב חֲמוֹר רֶכֶב גָּמָל וְהִקְשִׁיב קֶשֶׁב
רַב־קֶשֶׁב: וַיִּקְרָא אַרְיֵה עַל־מִצְפֶּה ׀ אֲדֹנָי אָנֹכִי עָמַד 8
תָּמִיד יוֹמָם וְעַל־מִשְׁמַרְתִּי אָנֹכִי נִצָּב כָּל־הַלֵּילוֹת:
וְהִנֵּה־זֶה בָּא רֶכֶב אִישׁ צֶמֶד פָּרָשִׁים וַיַּעַן וַיֹּאמֶר נָפְלָה 9
נָפְלָה בָּבֶל וְכָל־פְּסִילֵי אֱלֹהֶיהָ שִׁבַּר לָאָרֶץ: מְדֻשָּׁתִי 10
וּבֶן־גָּרְנִי אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
הִגַּדְתִּי לָכֶם:
מַשָּׂא דוּמָה אֵלַי קֹרֵא מִשֵּׂעִיר שֹׁמֵר מַה־מִּלֵּילָה שֹׁמֵר 11
מַה־מִּלֵּילָה: אָמַר שֹׁמֵר אָתָא בֹקֶר וְגַם־לָיְלָה אִם־תִּבְעָיְן 12
בְּעְיוּ שֻׁבוּ אֲתָיוּ:
מַשָּׂא בָּעֲרָב בַּיַּעַר בָּעֲרָב תָּלִינוּ אָרְחוֹת דְּדָנִים: 13
לִקְרַאת צָמֵא הֲתָיוּ מָיִם יֹשְׁבֵי אֶרֶץ תֵּימָא בְּלַחְמוֹ 14
קִדְּמוּ נָדֵד: כִּי־מִפְּנֵי חֲרָבוֹת נָדָדוּ מִפְּנֵי ׀ חֶרֶב 15
נְטוּשָׁה וּמִפְּנֵי קֶשֶׁת דְּרוּכָה וּמִפְּנֵי כֹּבֶד מִלְחָמָה:
כִּי־כֹה ׀ אָמַר אֲדֹנָי אֵלַי בְּעוֹד שָׁנָה 16
כִּשְׁנֵי שָׂכִיר וְכָלָה כָּל־כְּבוֹד קֵדָר: וּשְׁאָר מִסְפַּר 17
קֶשֶׁת גִּבּוֹרֵי בְּנֵי־קֵדָר יִמְעָטוּ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
דִּבֵּר:

משא

---

2 v. סביר וכל־. 12 v. ס״א אָתָה וכן ד״ה, ד״א הֵיטֵב. 14 v. כן למערבאי חסר יה״ה, לברנחאי הֵיתָיוּ מלא. 16 v. ס״א כי־כֹה אמר וכן ר״ב, ר״ד הי״ב, וס״א כִּי כֹה אִבֵּר וכן ד״ר.

and the spoiler spoileth. Go up, O Elam: besiege, O Media; all the sighing thereof have I made to cease.
Therefore are my loins filled with pain: pangs have taken hold upon me, as the pangs of a woman that travaileth: I was bowed down at the hearing of it; I was dismayed at the seeing of it.
My heart panted, fearfulness affrighted me: the night of my pleasure hath he turned into fear unto me.
Prepare the table, watch in the watchtower, eat, drink: arise, ye princes, and anoint the shield.
For thus hath the LORD said unto me, Go, set a watchman, let him declare what he seeth.
And he saw a chariot with a couple of horsemen, a chariot of asses, and a chariot of camels; and he hearkened diligently with much heed:
And he cried, A lion: My lord, I stand continually upon the watchtower in the daytime, and I am set in my ward whole nights:
And, behold, here cometh a chariot of men, with a couple of horsemen. And he answered and said, Babylon is fallen, is fallen; and all the graven images of her gods he hath broken unto the ground.
O my threshing, and the corn of my floor: that which I have heard of the LORD of hosts, the God of Israel, have I declared unto you.
The burden of Dumah. He calleth to me out of Seir, Watchman, what of the night? Watchman, what of the night? The watchman said, The morning cometh, and also the night: if ye will enquire, enquire ye: return, come. The burden upon Arabia. In the forest in Arabia shall ye lodge, O ye travelling companies of Dedanim. The inhabitants of the land of Tema brought water to him that was thirsty, they prevented with their bread him that fled. For they fled from the swords, from the drawn sword, and from the bent bow, and from the grievousness of war. For thus hath the LORD said unto me, Within a year, according to the years of an hireling, and all the glory of Kedar shall fail: And the residue of the number of archers, the mighty men of the children of Kedar, shall be diminished: for the LORD God of Israel hath spoken it.

כב 22 The burden of the valley of vision. What aileth thee now, that thou art wholly gone up to the housetops?

2 Thou that art full of stirs, a tumultuous city, a joyous city: thy slain men are not slain with the sword, nor dead in battle.

3 All thy rulers are fled together, they are bound by the archers: all that are found in thee are bound together, which have fled from far.

4 Therefore said I, Look away from me; I will weep bitterly, labour not to comfort me, because of the spoiling of the daughter of my people.

5 For it is a day of trouble, and of treading down, and of perplexity by the Lord GOD of hosts in the valley of vision, breaking down the walls, and of crying to the mountains.

6 And Elam bare the quiver with chariots of men and horsemen, and Kir uncovered the shield.

7 And it shall come to pass, that thy choicest valleys shall be full of chariots, and the horsemen shall set themselves in array at the gate.

8 And he discovered the covering of Judah, and thou didst look in that day to the armour of the house of the forest.

9 Ye have seen also the breaches of the city of David, that they are many: and ye gathered together the waters of the lower pool.

10 And ye have numbered the houses of Jerusalem, and the houses have ye broken down

11 to fortify the wall. Ye made also a ditch between the two walls for the water of the old pool: but ye have not looked unto the maker thereof, neither had respect unto him that fashioned it long ago.

12 And in that day did the Lord GOD of hosts call to weeping, and to

13 mourning, and to baldness, and to girding with sackcloth: And behold joy and gladness, slaying oxen, and killing sheep, eating flesh, and drinking wine: let us eat and drink; for to

14 morrow we shall die. And it was revealed in mine ears by the LORD of hosts, Surely this

15 iniquity shall not be purged from you till ye die, saith the Lord GOD of hosts. Thus saith the Lord GOD of hosts, Go, get thee unto this treasurer, even unto Shebna, which is over the

16 house, and say, What hast thou here? and whom hast thou here, that thou hast hewed thee out a sepulchre here, as he that heweth him out a sepulchre on high, and that graveth an habi-

17 tation for himself in a rock? Behold, the LORD will carry thee away with a mighty captivity,

כב. 3 ר׳ ס״א כל־קצינֶיךָ נדדו וכן ד׳׳ב והס׳׳ו, או כל־קצינֶיךָ נדדו וכן ר׳׳ב וכן ד׳׳ב ה׳׳ו. 5 ר׳ ס״א גֵּיא וכן ר׳׳א, ר׳׳ב, ד׳׳ד, ד׳׳ו ס״א וְהֵיבֵב. 6 ר׳ ס״א וּפָרָשִׁים וכן ר׳׳א, ר׳׳ב, ד׳׳ו וח׳׳ר. 11 ר׳ כן בורב ספרים כ׳׳י ונכסר עליו ל׳ וחס׳ וכן ד׳׳ג, ד׳׳ה, ד׳׳ו, ד׳׳ב והס׳׳ו. 15 ר׳ בס״א עַל־הַבַּיִת וְאַסְרַתָּ אֲלֵיו וכן תר׳, ח׳׳ע, ת׳׳ם וח׳׳ר. 16 ר׳ ס״א וּמִי וכן ד׳׳ב, ד׳׳ג, ד׳׳ד וד׳׳ב. 16 בן בסותה, בהללי בלא נקוד.

and will surely cover thee.
18 He will surely violently turn and toss thee like a ball into a large country: there shalt thou die, and there the chariots of thy glory shall be the shame of thy lord's house.
19 And I will drive thee from thy station, and from thy state shall he pull thee down.
20 And it shall come to pass in that day, that I will call my servant Eliakim the son of Hilkiah:
21 And I will clothe him with thy robe, and strengthen him with thy girdle, and I will commit thy government into his hand: and he shall be a father to the inhabitants of Jerusalem, and to the house of Judah.
22 And the key of the house of David will I lay upon his shoulder; so he shall open, and none shall shut; and he shall shut, and none open.
23 And I will fasten him as a nail in a sure place; and he shall be for a glorious throne to his father's house.
24 And they shall hang upon him all the glory of his father's house, the offspring and the issue, all vessels of small quantity, from the vessels of cups, even to all the vessels of flagons.
25 In that day, saith the LORD of hosts, shall the nail that is fastened in the sure place be removed, and be cut down, and fall; and the burden that was upon it shall be cut off: for the LORD hath spoken it.

18 וְטָטָךְ טָטֹה׃ צְנוּף יְצַנֶּפְךָ צְנָפָה כַּדּוּר אֶל־אֶרֶץ רְחָבַת
יָדָיִם שָׁמָּה תָמוּת וְשָׁמָּה מַרְכְּבוֹת כְּבוֹדֶךָ קְלוֹן בֵּית
19 אֲדֹנֶיךָ׃ וְהֲדַפְתִּיךָ מִמַּצָּבֶךָ וּמִמַּעֲמָדְךָ יֶהֲרְסֶךָּ׃ וְהָיָה
20 בַּיּוֹם הַהוּא וְקָרָאתִי לְעַבְדִּי לְאֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ׃
21 וְהִלְבַּשְׁתִּיו כֻתָּנְתֶּךָ וְאַבְנֵטְךָ אֲחַזְּקֶנּוּ וּמֶמְשַׁלְתְּךָ אֶתֵּן
בְּיָדוֹ וְהָיָה לְאָב לְיוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם וּלְבֵית יְהוּדָה׃
22 וְנָתַתִּי מַפְתֵּחַ בֵּית־דָּוִד עַל־שִׁכְמוֹ וּפָתַח וְאֵין סֹגֵר
23 וְסָגַר וְאֵין פֹּתֵחַ׃ וְתָקַעְתִּיו יָתֵד בְּמָקוֹם נֶאֱמָן וְהָיָה ס
24 לְכִסֵּא כָבוֹד לְבֵית אָבִיו׃ וְתָלוּ עָלָיו כָּל ׀ כְּבוֹד
בֵּית־אָבִיו הַצֶּאֱצָאִים וְהַצְּפִיעוֹת כֹּל כְּלֵי הַקָּטָן מִכְּלֵי
25 הָאֲגָנוֹת וְעַד כָּל־כְּלֵי הַנְּבָלִים׃ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם
יְהוָה צְבָאוֹת תָּמוּשׁ הַיָּתֵד הַתְקוּעָה בְּמָקוֹם נֶאֱמָן
וְנִגְדְּעָה וְנָפְלָה וְנִכְרְתָה הַמַּשָּׂא אֲשֶׁר־עָלֶיהָ כִּי יְהוָה
דִּבֶּר׃

כג מַשָּׂא צֹר הֵילִילוּ ׀ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ כִּי־שֻׁדַּד מִבַּיִת מִבֹּוא
2 מֵאֶרֶץ כִּתִּים נִגְלָה־לָמוֹ׃ דֹּמּוּ יֹשְׁבֵי אִי סֹחֵר צִידוֹן
3 עֹבְרֵ֫ יָם מִלְאוּךְ׃ וּבְמַיִם רַבִּים זֶרַע שִׁחוֹר קְצִיר יְאוֹר
4 תְּבוּאָתָהּ וַתְּהִי סְחַר גּוֹיִם׃ בּוֹשִׁי צִידוֹן כִּי־אָמַר יָם
מָעוֹז הַיָּם לֵאמֹר לֹא־חַלְתִּי וְלֹא־יָלַדְתִּי וְלֹא גִדַּלְתִּי
5 בְּחוּרִים רוֹמַמְתִּי בְתוּלוֹת׃ כַּאֲשֶׁר־שֶׁמַע לְמִצְרַיִם
6 יָחִילוּ כִּשְׁמַע צֹר׃ עִבְרִי תַרְשִׁישָׁה הֵילִילוּ יֹשְׁבֵי אִי׃
7 הֲזֹאת לָכֶם עַלִּיזָה מִימֵי־קֶדֶם קַדְמָתָהּ יְבִלֻהָ רַגְלֶיהָ
8 מֵרָחוֹק לָגוּר׃ מִי יָעַץ זֹאת עַל־צֹר הַמַּעְטִירָה אֲשֶׁר
9 סֹחֲרֶיהָ שָׂרִים כְּנַעֲנֶיהָ נִכְבְּדֵי־אָרֶץ׃ יְהוָה צְבָאוֹת יְעָצָהּ
10 לְחַלֵּל גְּאוֹן כָּל־צְבִי לְהָקֵל כָּל־נִכְבְּדֵי־אָרֶץ׃ עִבְרִי
11 אַרְצֵךְ כַּיְאֹר בַּת־תַּרְשִׁישׁ אֵין מְזַח עוֹד׃ יָדוֹ נָטָה
עַל־

18 v. ס׳א צָנוֹף כתיב צְנוּף קרי. 19 v. ס׳א לִיוֹשְׁבֵי וכן תר. תע. תים ותיה.
כג. 2 v. ס׳א צִירוֹן חסר.

23 The burden of Tyre. Howl, ye ships of Tarshish; for it is laid waste, so that there is no house,
2 no entering in: from the land of Chittim it is revealed to them. Be still, ye inhabitants of the
3 isle; thou whom the merchants of Zidon, that pass over the sea, have replenished. And by great waters the seed of Sihor, the harvest of the river, is her revenue; and she is a mart of na-
4 tions. Be thou ashamed, O Zidon: for the sea hath spoken, even the strength of the sea, saying, I travail not, nor bring forth children, neither do I nourish up young men, nor bring up
5 virgins. As at the report concerning Egypt, so shall they be sorely pained at the report of
6, 7 Tyre. Pass ye over to Tarshish; howl, ye inhabitants of the isle. Is this your joyous city,
8 whose antiquity is of ancient days? her own feet shall carry her afar off to sojourn. Who hath taken this counsel against Tyre, the crowning city, whose merchants are princes, whose
9 traffickers are the honourable of the earth? The LORD of hosts hath purposed it, to stain
10 the pride of all glory, and to bring into contempt all the honourable of the earth. Pass
11 through thy land as a river, O daughter of Tarshish: there is no more strength. He stretched out his hand

עַל־הַיָּם הִרְגִּיז מַמְלָכוֹת יְהוָה צִוָּה אֶל־כְּנַעַן לְשַׁמֵּד
מָעֻזֶּיהָ: וַיֹּאמֶר לֹא־תוֹסִפִי עוֹד לַעֲלוֹז הַמְעֻשָּׁקָה 12
בְּתוּלַת בַּת־צִידוֹן כִּתִּיִּם קוּמִי עִבְרִי גַּם־שָׁם לֹא־
יָנוּחַ לָךְ: הֵן | אֶרֶץ כַּשְׂדִּים זֶה הָעָם לֹא הָיָה אַשּׁוּר 13
יְסָדָהּ לְצִיִּים הֵקִימוּ בחוניו [בְּחוּנָיו] עוֹרְרוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ שָׂמָהּ
לְמַפֵּלָה: הֵילִילוּ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ כִּי שֻׁדַּד מָעֻזְּכֶן: 14
וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא וְנִשְׁכַּחַת צֹר שִׁבְעִים 15
שָׁנָה כִּימֵי מֶלֶךְ אֶחָד מִקֵּץ שִׁבְעִים שָׁנָה יִהְיֶה לְצֹר
כְּשִׁירַת הַזּוֹנָה: קְחִי כִנּוֹר סֹבִּי עִיר זוֹנָה נִשְׁכָּחָה 16
הֵיטִיבִי נַגֵּן הַרְבִּי־שִׁיר לְמַעַן תִּזָּכֵרִי: וְהָיָה מִקֵּץ | 17
שִׁבְעִים שָׁנָה יִפְקֹד יְהוָה אֶת־צֹר וְשָׁבָה לְאֶתְנַנָּהּ
וְזָנְתָה אֶת־כָּל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה: וְהָיָה 18
סַחְרָהּ וְאֶתְנַנָּהּ קֹדֶשׁ לַיהוָה לֹא יֵאָצֵר וְלֹא יֵחָסֵן כִּי
לַיֹּשְׁבִים לִפְנֵי יְהוָה יִהְיֶה סַחְרָהּ לֶאֱכֹל לְשָׂבְעָה
וְלִמְכַסֶּה עָתִיק:

כד הִנֵּה יְהוָה בּוֹקֵק הָאָרֶץ וּבוֹלְקָהּ וְעִוָּה פָּנֶיהָ וְהֵפִיץ 1
יֹשְׁבֶיהָ: וְהָיָה כָעָם כַּכֹּהֵן כָּעֶבֶד כַּאדֹנָיו כַּשִּׁפְחָה 2
כַּגְּבִרְתָּהּ כַּקּוֹנֶה כַּמּוֹכֵר כַּמַּלְוֶה כַּלֹּוֶה כַּנֹּשֶׁה כָּאֲשֶׁר
נֹשֶׁא בּוֹ: הִבּוֹק | תִּבּוֹק הָאָרֶץ וְהִבּז | תִּבָּזּוֹ כִּי יְהוָה 3
דִּבֶּר אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה: אָבְלָה נָבְלָה הָאָרֶץ אֻמְלְלָה 4
נָבְלָה תֵּבֵל אֻמְלְלוּ מְרוֹם עַם־הָאָרֶץ: וְהָאָרֶץ חָנְפָה 5
תַּחַת יֹשְׁבֶיהָ כִּי־עָבְרוּ תוֹרֹת חָלְפוּ חֹק הֵפֵרוּ בְּרִית
עוֹלָם: עַל־כֵּן אָלָה אָכְלָה אֶרֶץ וַיֶּאְשְׁמוּ יֹשְׁבֵי בָהּ 6
עַל־

---

12 v. כן למערבאי כתיב וקרי, למרנחאי תוסיפו כתיב. תוסיפו קרי. 12 v. למערבאי פִּתִּיִּים כתיב. פִּתִּים קרי, למרנחאי כִּתִּיִּים כתיב וקרי. 12 v. כן למערבאי כתיב וקרי, למרנחאי קיסו כתיב. קומי קרי. 13 v. בְּחוּנָיו כתיב. בחוניו קרי, כס"א בַּחוּנָיו וקרי וכן ר"א. ד"כ ודי"א. 17 v. ס"א אֲשֶׁר־עַל־. כד. 2 v. ס"א נַפְשָׁה וכן ר"א. ד"כ. ד"ר. ר"א ודי"ב. 6 v. ס"א אָבְלָה וכן ר"א. ד"ב. ר"ו. ד"ב ותס. 6 v. ס"א הָאָרֶץ.

over the sea, he shook the kingdoms: the LORD hath given a commandment against the merchant city, to destroy the strong holds thereof.

12 And he said, Thou shalt no more rejoice, O thou oppressed virgin, daughter of Zidon: arise, pass over to Chittim; there also shalt thou have no rest.

13 Behold the land of the Chaldeans; this people was not, till the Assyrian founded it for them that dwell in the wilderness: they set up the towers thereof, they raised up the palaces thereof; and he brought it to ruin.

14 Howl, ye ships of Tarshish: for your strength is laid waste.

15 And it shall come to pass in that day, that Tyre shall be forgotten seventy years, according to the days of one king: after the end of seventy years shall Tyre sing as an harlot.

16 Take an harp, go about the city, thou harlot that hast been forgotten; make sweet melody, sing many songs, that thou mayest be remembered.

17 And it shall come to pass after the end of seventy years, that the LORD will visit Tyre, and she shall turn to her hire, and shall commit fornication with all the kingdoms of the world upon the face of the earth.

18 And her merchandise and her hire shall be holiness to the LORD: it shall not be treasured nor laid up; for her merchandise shall be for them that dwell before the LORD, to eat sufficiently, and for durable clothing.

24 Behold, the LORD maketh the earth empty, and maketh it waste, and turneth it upside down,
2 and scattereth abroad the inhabitants thereof. And it shall be, as with the people, so with the priest; as with the servant, so with his master; as with the maid, so with her mistress; as with the buyer, so with the seller; as with the lender, so with the borrower; as with the taker
3 of usury, so with the giver of usury to him. The land shall be utterly emptied, and utterly
4 spoiled: for the LORD hath spoken this word. The earth mourneth and fadeth away, the
5 world languisheth and fadeth away, the haughty people of the earth do languish. The earth also is defiled under the inhabitants thereof; because they have transgressed the laws,
6 changed the ordinance, broken the everlasting covenant. Therefore hath the curse devoured the earth, and they that dwell therein are desolate:

7 עַל־כֵּן חָרוּ יֹשְׁבֵי אֶרֶץ וְנִשְׁאַר אֱנוֹשׁ מִזְעָר: אָבַל
8 תִּירוֹשׁ אֻמְלְלָה־גָּפֶן נֶאֶנְחוּ כָּל־שִׂמְחֵי־לֵב: שָׁבַת
מְשׂוֹשׁ תֻּפִּים חָדַל שְׁאוֹן עַלִּיזִים שָׁבַת מְשׂוֹשׁ כִּנּוֹר:
9 בַּשִּׁיר לֹא יִשְׁתּוּ־יָיִן יֵמַר שֵׁכָר לְשֹׁתָיו: נִשְׁבְּרָה קִרְיַת־
10 תֹּהוּ סָגַר כָּל־בַּיִת מִבּוֹא: צְוָחָה עַל־הַיַּיִן בַּחוּצוֹת
11 עָרְבָה כָּל־שִׂמְחָה גָּלְתָה מְשׂוֹשׁ הָאָרֶץ: נִשְׁאַר בָּעִיר
12 שַׁמָּה וְשַׁאיָה יֻכַּת־שָׁעַר: כִּי כֹה יִהְיֶה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ
13 בְּתוֹךְ הָעַמִּים כִּנְקֹף זַיִת כְּעֹלְלֹת אִם־כָּלָה בָּצִיר:
14 הֵמָּה יִשְׂאוּ קוֹלָם יְרַנֵּנוּ בִּגְאוֹן יְהוָה צָהֲלוּ מִיָּם: עַל־כֵּן
15 בָּאֻרִים כַּבְּרוּ יְהוָה בְּאִיֵּי הַיָּם שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
16 מִכְּנַף הָאָרֶץ זְמִרֹת שָׁמַעְנוּ צְבִי
לַצַּדִּיק וַאֲמַר רָזִי־לִי רָזִי־לִי אוֹי לִי בֹּגְדִים בָּגָדוּ וּבֶגֶד
17 בּוֹגְדִים בָּגָדוּ: פַּחַד וָפַחַת וָפָח עָלֶיךָ יוֹשֵׁב הָאָרֶץ:
18 וְהָיָה הַנָּס מִקּוֹל הַפַּחַד יִפֹּל אֶל־הַפָּחַת וְהָעֹלֶה
מִתּוֹךְ הַפָּחַת יִלָּכֵד בַּפָּח כִּי־אֲרֻבוֹת מִמָּרוֹם נִפְתָּחוּ
19 וַיִּרְעֲשׁוּ מוֹסְדֵי אֶרֶץ: רֹעָה הִתְרֹעֲעָה הָאָרֶץ פּוֹר
20 הִתְפּוֹרְרָה אֶרֶץ מוֹט הִתְמוֹטְטָה אָרֶץ: נוֹעַ תָּנוּעַ אֶרֶץ
כַּשִּׁכּוֹר וְהִתְנוֹדְדָה כַּמְלוּנָה וְכָבַד עָלֶיהָ פִּשְׁעָהּ וְנָפְלָה
21 וְלֹא־תֹסִיף קוּם: וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
יִפְקֹד יְהוָה עַל־צְבָא הַמָּרוֹם בַּמָּרוֹם וְעַל־מַלְכֵי הָאֲדָמָה
22 עַל־הָאֲדָמָה: וְאֻסְּפוּ אֲסִיר עַל־בּוֹר וְסֻגְּרוּ עַל
23 מַסְגֵּר וּמֵרֹב יָמִים יִפָּקֵדוּ: וְחָפְרָה הַלְבָנָה וּבוֹשָׁה ס
הַחַמָּה כִּי־מָלַךְ יְהוָה צְבָאוֹת בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם וְנֶגֶד
זְקֵנָיו כָּבוֹד:
כה יְהוָה אֱלֹהַי אַתָּה אֲרוֹמִמְךָ אוֹדֶה שִׁמְךָ כִּי עָשִׂיתָ
פלא

11 v. ס״א בְּחוּצוֹת וכן ר״א. ר״ב. ר״ג תי״ב. 12 v. ס״א נִשְׁאַר קֶבֶץ וכן ר״ב. ר״ד ודס״ו.
13 v. כ״א בְּעֹלְלֹת הלמ״ד בשוא וכן ת״ש, וס״א בְּעֹלְלוֹת וכן ר״א וד״ב. 16 v. כן ב״א
ב״נ וְהָיָה בלא נעי״א. 18 v. בכתה וְהָעֹלֶה חסר וכן ר״ב. 20 v. ס״א תוסיף.

7 therefore the inhabitants of the earth are burned, and few men left.
7 The new wine mourneth, the vine languisheth, all the merryhearted do sigh.
8 The mirth of tabrets ceaseth, the noise of them that rejoice endeth, the joy of the harp ceaseth.
9 They shall not drink wine with a song; strong drink shall be bitter to them that drink it.
10 The city of confusion is broken down: every house is shut up, that no man may come in.
11 There is a crying for wine in the streets; all joy is darkened, the mirth of the land is gone.
12 In the city is left desolation, and the gate is smitten with destruction.
13 When thus it shall be in the midst of the land among the people, there shall be as the shaking of an olive tree, and as the gleaning grapes when the vintage is done.
14 They shall lift up their voice, they shall sing for the majesty of the LORD, they shall cry aloud from the sea.
15 Wherefore glorify ye the LORD in the fires, even the name of the LORD God of Israel in the isles of the sea.
16 From the uttermost part of the earth have we heard songs, even glory to the righteous. But I said, My leanness, my leanness, woe unto me! the treacherous dealers have dealt treacherously; yea, the treacherous dealers have dealt very treacherously.
7, 18 Fear, and the pit, and the snare, are upon thee, O inhabitant of the earth. And it shall come to pass, that he who fleeth from the noise of the fear shall fall into the pit; and he that cometh up out of the midst of the pit shall be taken in the snare: for the windows from on high are
19 open, and the foundations of the earth do shake. The earth is utterly broken down, the earth
20 is clean dissolved, the earth is moved exceedingly. The earth shall reel to and fro like a drunkard, and shall be removed like a cottage; and the transgression thereof shall be heavy
21 upon it; and it shall fall, and not rise again. And it shall come to pass in that day, that the LORD shall punish the host of the high ones that are on high, and the kings of the earth upon
22 the earth. And they shall be gathered together, as prisoners are gathered in the pit, and shall
23 be shut up in the prison, and after many days shall they be visited. Then the moon shall be confounded, and the sun ashamed, when the LORD of hosts shall reign in mount Zion, and in Jerusalem, and before his ancients gloriously.

25 O LORD, thou art my God; I will exalt thee, I will praise thy name; for thou hast done

wonderful things; thy counsels of old are faithfulness and truth.

2 For thou hast made of a city an heap; of a defenced city a ruin: a palace of strangers to be no city; it shall never be built.

3 Therefore shall the strong people glorify thee, the city of the terrible nations shall fear thee.

4 For thou hast been a strength to the poor, a strength to the needy in his distress, a refuge from the storm, a shadow from the heat, when the blast of the terrible ones is as a storm against the wall.

5 Thou shalt bring down the noise of strangers, as the heat in a dry place; even the heat with the shadow of a cloud: the branch of the terrible ones shall be brought low.

6 And in this mountain shall the LORD of hosts make unto all people a feast of fat things, a feast of wines on the lees, of fat things full of marrow, of wines on the lees well refined.

7 And he will destroy in this mountain the face of the covering cast over all people, and the vail that is spread over all nations.

8 He will swallow up death in victory; and the Lord GOD will wipe away tears from off all faces; and the rebuke of his people shall he take away from off all the earth: for the LORD hath spoken it.

9 And it shall be said in that day, Lo, this is our God; we have waited for him, and he will save us: this is the LORD; we have waited for him, we will

10 be glad and rejoice in his salvation. For in this mountain shall the hand of the LORD rest, and Moab shall be trodden down under him, even as straw is trodden down for the dunghill.

11 And he shall spread forth his hands in the midst of them, as he that swimmeth spreadeth forth his hands to swim: and he shall bring down their pride together with the spoils of their hands.

12 And the fortress of the high fort of thy walls shall he bring down, lay low, and bring to the ground, even to the dust.

26 In that day shall this song be sung in the land of Judah; We have a strong city; salvation will
2 God appoint for walls and bulwarks. Open ye the gates, that the righteous nation which
3 keepeth the truth may enter in. Thou wilt keep him in perfect peace, whose mind is stayed
4 on thee: because he trusteth in thee. Trust ye in the LORD for ever: for in the LORD JE-
5 HOVAH is everlasting strength: For he bringeth down them that dwell on high; the lofty city, he layeth it low; he layeth it low,

2 פֶּלֶא עֵצוֹת מֵרָחֹק אֱמוּנָה אָמֵן׃ כִּי שַׂמְתָּ מֵעִיר לְגַל
קִרְיָה בְּצוּרָה לְמַפֵּלָה אַרְמוֹן זָרִים מֵעִיר לְעוֹלָם
3 לֹא יִבָּנֶה׃ עַל־כֵּן יְכַבְּדוּךָ עַם־עָז קִרְיַת גּוֹיִם עָרִיצִים
4 יִירָאוּךָ׃ כִּי־הָיִיתָ מָעוֹז לַדָּל מָעוֹז לָאֶבְיוֹן בַּצָּרָתוֹ
מַחְסֶה מִזֶּרֶם צֵל מֵחֹרֶב כִּי רוּחַ עָרִיצִים כְּזֶרֶם קִיר׃
5 כְּחֹרֶב בְּצִיּוֹן שְׁאוֹן זָרִים תַּכְנִיעַ חֹרֶב בְּצֵל עָב זְמִיר
עָרִיצִים יַעֲנֶה׃
6 וְעָשָׂה יְהוָה צְבָאוֹת לְכָל־הָעַמִּים בָּהָר הַזֶּה מִשְׁתֵּה
שְׁמָנִים מִשְׁתֵּה שְׁמָרִים שְׁמָנִים מְמֻחֲיִם שְׁמָרִים
7 מְזֻקָּקִים׃ וּבִלַּע בָּהָר הַזֶּה פְּנֵי־הַלּוּט ו הַלּוֹט עַל־כָּל־
8 הָעַמִּים וְהַמַּסֵּכָה ׀ הַנָּסוּכָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם׃ בִּלַּע הַמָּוֶת
לָנֶצַח וּמָחָה אֲדֹנָי יְהוִה דִּמְעָה מֵעַל כָּל־פָּנִים וְחֶרְפַּת
עַמּוֹ יָסִיר מֵעַל כָּל־הָאָרֶץ כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃
9 וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ
וְיוֹשִׁיעֵנוּ זֶה יְהוָה קִוִּינוּ לוֹ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ׃
10 כִּי־תָנוּחַ יַד־יְהוָה בָּהָר הַזֶּה וְנָדוֹשׁ מוֹאָב תַּחְתָּיו
11 כְּהִדּוֹשׁ מַתְבֵּן בְּמֵי מַדְמֵנָה׃ וּפָרַשׂ יָדָיו בְּקִרְבּוֹ
כַּאֲשֶׁר יִפְרֹשׂ הַשֹּׂחֶה לִשְׂחוֹת וְהִשְׁפִּיל גְּאוָתוֹ עִם
12 עָרְבוֹת יָדָיו׃ וּמִבְצַר מִשְׂגַּב חוֹמֹתֶיךָ הֵשַׁח הִשְׁפִּיל
כו הִגִּיעַ לָאָרֶץ עַד־עָפָר׃ בַּיּוֹם הַהוּא
יוּשַׁר הַשִּׁיר־הַזֶּה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה עִיר עָזֹּז לָנוּ יְשׁוּעָה
2 יָשִׁית חוֹמוֹת וָחֵל׃ פִּתְחוּ שְׁעָרִים וְיָבֹא גּוֹי־צַדִּיק שֹׁמֵר
3 אֱמֻנִים׃ יֵצֶר סָמוּךְ תִּצֹּר שָׁלוֹם ו שָׁלוֹם כִּי בְךָ בָטוּחַ׃
4 בִּטְחוּ בַיהוָה עֲדֵי־עַד כִּי בְיָהּ יְהוִה צוּר עוֹלָמִים׃ כִּי
5 הֵשַׁח יֹשְׁבֵי מָרוֹם קִרְיָה נִשְׂגָּבָה יַשְׁפִּילֶנָּה יַשְׁפִּילָהּ

עַד־

כה, 6 v. מְמֻחָאִים קרי. 7 v. ברוב ספרים כ"י והמסכה הנסוכה וכן ר"ב. ד"ע, ד"ד ודט"ו. 10 v. בְּמוֹ כתיב. נָמוֹ קרי, בס"א נָמוּ כתיב וקרי וכן ר"א. ר"ב ורי"א. 11 v. בס"א יָרוּ כתיב. יָדָיו קרי. 11 v. ס"א הַשּׁוֹחֶה מלא. 12 v. חסר רחטר כן ר"ה. די"א. ד"ב ודס"ו. ס"א חוֹמוֹתֶיךָ מלא דמלא וכן ר"א. וס"א חוֹמֹתֶיךָ וכן ר"ב. וה"ס.

6 עַד־אֶ֑רֶץ יַגִּיעֵ֖הוּ עַד־עָפָ֥ר׃ תִּרְמְסֶ֙נָּה֙ רֶ֣גֶל רַגְלֵ֔י עִנְיֵ֖י פְּעָמֵֽי׃
7 דַּלִּֽים׃ אֹ֤רַח לַצַּדִּיק֙ מֵישָׁרִ֔ים יָשָׁ֖ר מַעְגַּ֣ל צַדִּ֔יק תְּפַלֵּֽס׃
8 אַף־אֹ֤רַח מִשְׁפָּטֶ֙יךָ֙ יְהוָ֔ה קִוִּ֖ינוּךָ לְשִׁמְךָ֥ וּלְזִכְרְךָ֖ תַּאֲוַ֥ת־
9 נָֽפֶשׁ׃ נַפְשִׁ֥י אִוִּיתִ֖ךָ בַּלַּ֑יְלָה אַף־רוּחִ֥י בְקִרְבִּ֖י אֲשַׁחֲרֶ֑ךָּ
10 כִּ֤י כַאֲשֶׁר֙ מִשְׁפָּטֶ֣יךָ לָאָ֔רֶץ צֶ֖דֶק לָמְד֥וּ יֹשְׁבֵ֖י תֵּבֵֽל׃ יֻחַ֤ן
רָשָׁע֙ בַּל־לָמַ֣ד צֶ֔דֶק בְּאֶ֥רֶץ נְכֹח֖וֹת יְעַוֵּ֑ל וּבַל־יִרְאֶ֖ה
גְּאוּת־יְהוָֽה׃
11 יְהוָ֕ה רָמָ֥ה יָדְךָ֖ בַּל־יֶחֱזָ֑יוּן יֶחֱז֤וּ וְיֵבֹ֙שׁוּ֙ קִנְאַת־עָ֔ם אַף־
12 אֵ֥שׁ צָרֶ֖יךָ תְּאכְלֵֽם׃ יְהוָ֕ה תִּשְׁפְּתָ֥ שָׁלוֹם֙ לָ֔נוּ כִּ֥י גַם־כָּל־
13 מַעֲשֵׂ֖ינוּ פָּעַ֥לְתָּ לָּֽנוּ׃ יְהוָ֤ה אֱלֹהֵ֙ינוּ֙ בְּעָלֻ֣נוּ אֲדֹנִ֔ים זוּלָתֶ֖ךָ
14 לְבַדְּךָ֥ נַזְכִּ֖יר שְׁמֶֽךָ׃ מֵתִ֣ים בַּל־יִחְי֔וּ רְפָאִ֖ים בַּל־
יָקֻ֑מוּ לָכֵ֤ן פָּקַדְתָּ֙ וַתַּשְׁמִידֵ֔ם וַתְּאַבֵּ֖ד כָּל־זֵ֥כֶר לָֽמוֹ׃
15 יָסַ֤פְתָּ לַגּוֹי֙ יְהוָ֔ה יָסַ֖פְתָּ לַגּ֑וֹי נִכְבַּ֣דְתָּ רִחַקְתָּ֔ כָּל־
קַצְוֵי־אָֽרֶץ׃
16 יְהוָ֕ה בַּצַּ֥ר פָּקְד֖וּךָ צָקוֹן֙ לַ֣חַשׁ מוּסָרְךָ֔ לָמֽוֹ׃ כְּמ֥וֹ
17 הָרָ֖ה תַּקְרִ֣יב לָלֶ֑דֶת תָּחִ֤יל תִּזְעַק֙ בַּחֲבָלֶ֔יהָ כֵּן֙ הָיִ֣ינוּ
18 מִפָּנֶ֔יךָ יְהוָֽה׃ הָרִ֥ינוּ חַלְנוּ֙ כְּמ֣וֹ יָלַ֔דְנוּ רוּחַ֙ יְשׁוּעֹ֔ת
19 בַּל־נַעֲשֶׂ֥ה אֶ֖רֶץ וּבַל־יִפְּל֥וּ יֹשְׁבֵ֖י תֵּבֵֽל׃ יִחְי֤וּ מֵתֶ֙יךָ֙
נְבֵלָתִ֣י יְקוּמ֔וּן הָקִ֥יצוּ וְרַנְּנ֖וּ שֹׁכְנֵ֣י עָפָ֑ר כִּ֤י טַל־אוֹרֹת֙
20 טַלֶּ֔ךָ וְאֶ֥רֶץ רְפָאִ֖ים תַּפִּֽיל׃ לֵ֣ךְ
עַמִּי֮ בֹּ֣א בַחֲדָרֶ֒יךָ֒ וְסָגֹ֤ר דלתיך [דַּלְתֶ֙יךָ֙] בַּעַ֔דֶךָ חֲבִ֥י כִמְעַט־רֶ֖גַע
21 עַד־יַעֲבُ֥ור־זָֽעַם׃ כִּי־הִנֵּ֤ה יְהוָה֙ יֹצֵ֣א מִמְּקוֹמ֔וֹ לִפְקֹ֤ד
עֲוֹן־יֹשֵׁב־הָאָ֙רֶץ֙ עָלָ֔יו וְגִלְתָ֥ה הָאָ֖רֶץ אֶת־דָּמֶ֑יהָ וְלֹא־
כו תְכַסֶּ֥ה עוֹד֙ עַל־הֲרוּגֶ֔יהָ׃ בַּיּ֥וֹם
ההוא

even to the ground; he bringeth it even to the dust.
6 The foot shall tread it down, even the feet of the poor, and the steps of the needy.
7 The way of the just is uprightness: thou, most upright, dost weigh the path of the just.
8 Yea, in the way of thy judgments, O LORD, have we waited for thee; the desire of our soul is to thy name, and to the remembrance of thee.
9 With my soul have I desired thee in the night; yea, with my spirit within me will I seek thee early: for when thy judgments are in the earth, the inhabitants of the world will learn righteousness.
10 Let favour be shewed to the wicked, yet will he not learn righteousness: in the land of uprightness will he deal unjustly, and will not behold the majesty of the LORD.
11 LORD, when thy hand is lifted up, they will not see: but they shall see, and be ashamed for their envy at the people; yea, the fire of thine enemies shall devour them.
12 LORD, thou wilt ordain peace for us: for thou also hast wrought all our works in us.
13 O LORD our God, other lords beside thee have had dominion over us: but by thee only will we make mention of thy name.
14 They are dead, they shall not live; they are deceased, they shall not rise: therefore hast thou visited and destroyed them, and made all their memory to perish.
15 Thou hast increased the nation, O LORD, thou hast increased the nation: thou art glorified:
16 thou hadst removed it far unto all the ends of the earth. LORD, in trouble have they visited
17 thee, they poured out a prayer when thy chastening was upon them. Like as a woman with child, that draweth near the time of her delivery, is in pain, and crieth out in her pangs; so
18 have we been in thy sight, O LORD. We have been with child, we have been in pain, we have as it were brought forth wind; we have not wrought any deliverance in the earth; neither
19 have the inhabitants of the world fallen. Thy dead men shall live, together with my dead body shall they arise. Awake and sing, ye that dwell in dust: for thy dew is as the dew of herbs, and the earth shall cast out the dead.
20 Come, my people, enter thou into thy chambers, and shut thy doors about thee: hide thyself as it were for a little moment, until the
21 indignation be overpast. For, behold, the LORD cometh out of his place to punish the inhabitants of the earth for their iniquity: the earth also shall disclose her blood, and shall no more cover her slain.

כו. 9 v. ס״א אִוִּיתִיךָ מלא וכן ר״א. ר״ר ות״א. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י ובדפ״ו. ס״א פֻּי רבינ״ו וכן ר״ב. ר״ר ות״כ. 12, 13 vv. בס״א יש נאן ספקא. 13 v. כן כ״א. ב״נ לָכֶ֫ךְ. 14 v. כן ברוב ספרים כ״י וכן ר״ה. ר״ב. ודפ״ו. ס״א והאבר כל״זכר וכן ר״ב ות״ג. 20 v. ס״א וקנר וכן ר״ב. ר״א. ות״ב ודפ״ו. 20 v. דְּלָתֶיךָ כתיב. דַּלְתְּךָ קרי. בס״א דַּלְתְּךָ כתיב וקרי וכן ר״ב. ר״ו ות״ע 20 v. יַעֲבוֹר כתיב. יַעֲבָר קרי. כס״א יַעֲבַר כתיב וקרי וכן ר״א. ר״ב ות״א. 21 v. כן כ״א. כ״נ יִשְׁכֹּ֫ב.

27 In that day

ישעיה

הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה בְּחַרְבּוֹ הַקָּשָׁה וְהַגְּדוֹלָה וְהַחֲזָקָה
עַל לִוְיָתָן נָחָשׁ בָּרִחַ וְעַל לִוְיָתָן נָחָשׁ עֲקַלָּתוֹן וְהָרַג
אֶת־הַתַּנִּין אֲשֶׁר בַּיָּם: בַּיּוֹם הַהוּא 2
כֶּרֶם חֶמֶר עַנּוּ־לָהּ: אֲנִי יְהוָה נֹצְרָהּ לְרָגָעִים אַשְׁקֶנָּה 3
פֶּן יִפָּקֵד עָלֶיהָ לַיְלָה וְיוֹם אֶצֳּרֶנָּה: חֵמָה אֵין לִי מִי 4
יִתְּנֵנִי שָׁמִיר שַׁיִת בַּמִּלְחָמָה אֲפַשְּׁעָה בָּהּ אֲצִיתֶנָּה יָחַד:
אוֹ יַחֲזֵק בְּמָעֻזִּי יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם לִי שָׁלוֹם יַעֲשֶׂה־לִּי: 5
הַבָּאִים יַשְׁרֵשׁ יַעֲקֹב יָצִיץ וּפָרַח יִשְׂרָאֵל וּמָלְאוּ פְנֵי 6
תֵבֵל תְּנוּבָה:
הַכְמַכַּת מַכֵּהוּ הִכָּהוּ אִם־כְּהֶרֶג הֲרֻגָיו הָרֹג: בְּסַאסְאָהּ 7 8
בְּשַׁלְחָהּ תְּרִיבֶנָּה הָגָה בְּרוּחוֹ הַקָּשָׁה בְּיוֹם קָדִים:
לָכֵן בְּזֹאת יְכֻפַּר עֲוֹן־יַעֲקֹב וְזֶה כָּל־פְּרִי הָסֵר חַטָּאתוֹ 9
בְּשׂוּמוֹ ׀ כָּל־אַבְנֵי מִזְבֵּחַ כְּאַבְנֵי־נֵר מְנֻפָּצוֹת לֹא־יָקֻמוּ
אֲשֵׁרִים וְחַמָּנִים: כִּי עִיר בְּצוּרָה בְּדָד נָוֶה מְשֻׁלָּח 10
וְנֶעֱזָב כַּמִּדְבָּר שָׁם יִרְעֶה עֵגֶל וְשָׁם יִרְבַּץ וְכִלָּה
סְעִפֶּיהָ: בְּיִבְשׁ קְצִירָהּ תִּשָּׁבַרְנָה נָשִׁים בָּאוֹת מְאִירוֹת 11
אוֹתָהּ כִּי לֹא עַם־בִּינוֹת הוּא עַל־כֵּן לֹא־יְרַחֲמֵנוּ עֹשֵׂהוּ
וְיֹצְרוֹ לֹא יְחֻנֶּנּוּ: וְהָיָה בַּיּוֹם 12
הַהוּא יַחְבֹּט יְהוָה מִשִּׁבֹּלֶת הַנָּהָר עַד־נַחַל מִצְרָיִם
וַאֲתֶם תְּלֻקְּטוּ לְאַחַד אֶחָד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ 13
הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם
וְהִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלִָם:

הוי

כז. 1 ר׳ כ״א וְהַגְּדֹלָה חסר וכן ד״ר ד״א. 2 ר׳ ס״א חֶמֶד וכן ד״ב. תר׳ וח״ע: עיין עמוס ה׳ י״א. 3 ר׳ ס״א אֶפְקֹד וכן ד״א, ד״ב, ד״ב וח״ס. 3 ר׳ ס״א אַצְּרֶנָּה וכן ד״א תה״י. 4 ר׳ ס״א וְשַׁיִת וכן ד״ב, תר׳, ח״ס וח״ד. 5 ר׳ ס״א בְּמָעָזִּי מלא וכן ד״ב-כן למערבאי כתיב וקרי, למדנחאי יַעֲרֶה כתיב, וְפָרַח קרי. 7 ר׳ בס״א אין כאן ספקא. 7 ר׳ כן ברוב ספרים כ״י וכן ד״ה, ד״א תה״ז, ס״א חֲרוּגָיו מלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ג תד״ב. 8 ר׳ בְּסַאסְאָה קרי. 8 ר׳ בבבלי גָּרוּחַ. 10 ר׳ ס״א סְעִיפֶיהָ מלא וכן ד״ב.

the LORD with his sore and great and strong sword shall punish leviathan the piercing serpent, even leviathan that crooked serpent; and he shall slay the dragon that is in the sea.

2 In that day sing ye unto her, A vineyard of red wine.

3 I the LORD do keep it; I will water it every moment: lest any hurt it, I will keep it night and day.

4 Fury is not in me: who would set the briers and thorns against me in battle? I would go through them, I would burn them together.

5 Or let him take hold of my strength, that he may make peace with me; and he shall make peace with me.

6 He shall cause them that come of Jacob to take root: Israel shall blossom and bud, and fill the face of the world with fruit.

7 Hath he smitten him, as he smote those that smote him? or is he slain according to the slaughter of them that are slain by him?

8 In measure, when it shooteth forth, thou wilt debate with it: he stayeth his rough wind in the day of the east wind.

9 By this therefore shall the iniquity of Jacob be purged; and this is all the fruit to take away his sin; when he maketh all the stones of the altar as chalkstones that are beaten in sunder, the groves and images shall not stand up.

10 Yet the defenced city shall be desolate, and the habitation forsaken, and left like a wilderness: there shall the

11 calf feed, and there shall he lie down, and consume the branches thereof. When the boughs thereof are withered, they shall be broken off: the women come, and set them on fire: for it is a people of no understanding: therefore he that made them will not have mercy on them, and

12 he that formed them will shew them no favour. And it shall come to pass in that day, that the LORD shall beat off from the channel of the river unto the stream of Egypt, and ye shall

13 be gathered one by one, O ye children of Israel. And it shall come to pass in that day, that the great trumpet shall be blown, and they shall come which were ready to perish in the land of Assyria, and the outcasts in the land of Egypt, and shall worship the LORD in the holy mount at Jerusalem.

כח

28 הוֹי עֲטֶרֶת גְּאוּת שִׁכֹּרֵי אֶפְרַיִם וְצִיץ נֹבֵל צְבִי
2 תִּפְאַרְתּוֹ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ גֵּיא־שְׁמָנִים הֲלוּמֵי יָיִן: הִנֵּה
חָזָק וְאַמִּיץ לָאדֹנָי כְּזֶרֶם בָּרָד שֵׂעַר קָטֶב כְּזֶרֶם מַיִם
3 כַּבִּירִים שְׁטָפִים הִנִּיחַ לָאָרֶץ בְּיָד: בְּרַגְלַיִם תִּרָּמַסְנָה
4 עֲטֶרֶת גְּאוּת שִׁכּוֹרֵי אֶפְרָיִם: וְהָיְתָה צִיצַת נֹבֵל צְבִי
תִּפְאַרְתּוֹ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ גֵּיא שְׁמָנִים כִּבְכוּרָה בְטֶרֶם
קַיִץ אֲשֶׁר יִרְאֶה הָרֹאֶה אוֹתָהּ בְּעוֹדָהּ בְּכַפּוֹ יִבְלָעֶנָּה:
5 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה צְבָאוֹת
6 לַעֲטֶרֶת צְבִי וְלִצְפִירַת תִּפְאָרָה לִשְׁאֵרֶת עַמּוֹ: וּלְרוּחַ
מִשְׁפָּט לְיוֹשֵׁב עַל־הַמִּשְׁפָּט וְלִגְבוּרָה מְשִׁיבֵי מִלְחָמָה
7 שָׁעָרָה: וְגַם־אֵלֶּה בַּיַּיִן שָׁגּוּ וּבַשֵּׁכָר תָּעוּ כֹּהֵן וְנָבִיא
שָׁגּוּ בַשֵּׁכָר נִבְלְעוּ מִן־הַיַּיִן תָּעוּ מִן־הַשֵּׁכָר שָׁגּוּ בָּרְאֹה
8 פָּקוּ פְלִילִיָּה: כִּי כָּל־שֻׁלְחָנוֹת מָלְאוּ קִיא צֹאָה בְּלִי
9 מָקוֹם: אֶת־מִי יוֹרֶה דֵּעָה
וְאֶת־מִי יָבִין שְׁמוּעָה גְּמוּלֵי מֵחָלָב עַתִּיקֵי מִשָּׁדָיִם:
10 כִּי צַו לָצָו צַו לָצָו קַו לָקָו קַו לָקָו זְעִיר שָׁם זְעִיר
11 שָׁם: כִּי בְלַעֲגֵי שָׂפָה וּבְלָשׁוֹן אַחֶרֶת יְדַבֵּר אֶל־הָעָם
12 הַזֶּה: אֲשֶׁר | אָמַר אֲלֵיהֶם זֹאת הַמְּנוּחָה הָנִיחוּ לֶעָיֵף
13 וְזֹאת הַמַּרְגֵּעָה וְלֹא אָבְוּא שְׁמוֹעַ: וְהָיָה לָהֶם דְּבַר־
יְהוָה צַו לָצָו צַו לָצָו קַו לָקָו קַו לָקָו זְעִיר שָׁם
וְזְעִיר שָׁם לְמַעַן יֵלְכוּ וְכָשְׁלוּ אָחוֹר וְנִשְׁבָּרוּ וְנוֹקְשׁוּ
וְנִלְכָּדוּ:
14 לָכֵן שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה אַנְשֵׁי לָצוֹן מֹשְׁלֵי הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר
15 בִּירוּשָׁלִָם: כִּי אֲמַרְתֶּם כָּרַתְנוּ בְרִית אֶת־מָוֶת וְעִם־
שְׁאוֹל

כח. 2 ס״א לַיהוָה וכן ר״א ות״כ. 2 ס״א שָׂעַר וכן ר״א. ד״ו. ד״ו ות״כ. 2 ס״א כבירים וכן ד״כ. ד״ג. ד״ד תי״כ. 4 ס״ן בי״א. ב״נ והיתה בלא נציא. 6 ס״א ולרוח כשפט ליושב על־המשפט. 12 בסותה אֲלֵהֶם חסר. 12 אָבוֹ קרי, בס״א אבו כתיב וקרי וכן ר״כ.

28 Woe to the crown of pride, to the drunkards of Ephraim, whose glorious beauty is a fading flower, which are on the head of the fat valleys of them that are overcome with wine!
2 Behold, the LORD hath a mighty and strong one, which as a tempest of hail and a destroying storm, as a flood of mighty waters overflowing, shall cast down to the earth with the hand.
3 The crown of pride, the drunkards of Ephraim, shall be trodden under feet:
4 And the glorious beauty, which is on the head of the fat valley, shall be a fading flower, and as the hasty fruit before the summer; which when he that looketh upon it seeth, while it is yet in his hand he eateth it up.
5 In that day shall the LORD of hosts be for a crown of glory, and for a diadem of beauty, unto the residue of his people,
6 And for a spirit of judgment to him that sitteth in judgment, and for strength to them that turn the battle to the gate.
7 But they also have erred through wine, and through strong drink are out of the way; the priest and the prophet have erred through strong drink, they are swallowed up of wine, they are out of the way through strong drink; they err in vision, they stumble in judgment.
8 For all tables are full of vomit and filthiness, so that there is no place clean.
9 Whom shall he teach knowledge? and whom shall he make to understand doctrine? them that
10 are weaned from the milk, and drawn from the breasts. For precept must be upon precept,
11 precept upon precept; line upon line, line upon line; here a little, and there a little: For with
12 stammering lips and another tongue will he speak to this people. To whom he said, This is the rest wherewith ye may cause the weary to rest; and this is the refreshing: yet they would
13 not hear. But the word of the LORD was unto them precept upon precept, precept upon precept; line upon line, line upon line; here a little, and there a little; that they might go, and
14 fall backward, and be broken, and snared, and taken. Wherefore hear the word of the
15 LORD, ye scornful men, that rule this people which is in Jerusalem. Because ye have said, We have made a covenant with death, and with

שְׁאוֹל עָשֵׂינוּ חוֹזֶה שׁיט שׁוֹטֵף כִּי־יַעֲבֹר לֹא יְבוֹאֵנוּ כִּי
שַׂמְנוּ כָזָב מַחְסֵנוּ וּבַשֶּׁקֶר נִסְתָּרְנוּ׃
16 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי יִסַּד בְּצִיּוֹן אֶבֶן אֶבֶן
17 בֹּחַן פִּנַּת יְקַרַת מוּסָּד מֻאָמָן לֹא יָחִישׁ׃ וְשַׂמְתִּי
מִשְׁפָּט לְקָו וּצְדָקָה לְמִשְׁקֶלֶת וְעָרָה בָּרָד מַחְסֵה כָזָב
18 וְסֵתֶר מַיִם יִשְׁטֹפוּ׃ וְכֻפַּר בְּרִיתְכֶם אֶת־מָוֶת וְחָזוּתְכֶם
אֶת־שְׁאוֹל לֹא תָקוּם שׁוֹט שׁוֹטֵף כִּי יַעֲבֹר וְהֱיִיתֶם לוֹ
19 לְמִרְמָס׃ מִדֵּי עָבְרוֹ יִקַּח אֶתְכֶם כִּי־בַבֹּקֶר בַּבֹּקֶר
יַעֲבֹר בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וְהָיָה רַק־זִוָּעָה הָבִין שְׁמוּעָה׃
20 כִּי־קָצַר הַמַּצָּע מֵהִשְׂתָּרֵעַ וְהַמַּסֵּכָה צָרָה כְּהִתְכַּנֵּס׃
21 כִּי כְהַר־פְּרָצִים יָקוּם יְהוָה כְּעֵמֶק בְּגִבְעוֹן יִרְגָּז לַעֲשׂוֹת
מַעֲשֵׂהוּ זָר מַעֲשֵׂהוּ וְלַעֲבֹד עֲבֹדָתוֹ נָכְרִיָּה עֲבֹדָתוֹ׃
22 וְעַתָּה אַל־תִּתְלוֹצָצוּ פֶּן־יֶחְזְקוּ מוֹסְרֵיכֶם כִּי־כָלָה
וְחָרְצָה שָׁמַעְתִּי מֵאֵת אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת עַל־כָּל־
הָאָרֶץ׃
23 הַאֲזִינוּ וְשִׁמְעוּ קוֹלִי הַקְשִׁיבוּ וְשִׁמְעוּ אִמְרָתִי׃ הַכָּל
24 הַיּוֹם יַחֲרֹשׁ הַחֹרֵשׁ לִזְרֹעַ יְפַתַּח וִישַׁדֵּד אֲדָמָתוֹ׃
25 הֲלוֹא אִם־שִׁוָּה פָּנֶיהָ וְהַפִּיץ קֶצַח וְכַמֹּן יְזָרֵק וְשָׂם
26 חִטָּה שׂוֹרָה וּשְׂעֹרָה נִסְמָן וְכֻסֶּמֶת גְּבֻלָתוֹ׃ וְיִסְּרוֹ
27 לְמִשְׁפָּט אֱלֹהָיו יוֹרֶנּוּ׃ כִּי לֹא בֶחָרוּץ יָדַשׁ קֶצַח
וְאוֹפַן עֲגָלָה עַל־כַּמֹּן יוּסָּב כִּי בַמַּטֶּה יֶחְבַּט קֶצַח
28 וְכַמֹּן בַּשָּׁבֶט׃ לֶחֶם יוּדַק כִּי לֹא לָנֶצַח אָדוֹשׁ
29 יְדוֹשֶׁנּוּ וְהָמַם גַּלְגַּל עֶגְלָתוֹ וּפָרָשָׁיו לֹא יְדַקֶּנּוּ׃ גַּם־
זֹאת מֵעִם יְהוָה צְבָאוֹת יָצְאָה הִפְלִא עֵצָה הִגְדִּיל
תּוּשִׁיָּה׃

הוי

16 Therefore thus saith the Lord GOD, Behold, I lay in Zion for a foundation a stone, a tried stone, a precious corner stone, a sure foundation: he that believeth shall not make haste.

17 Judgment also will I lay to the line, and righteousness to the plummet: and the hail shall sweep away the refuge of lies, and the waters shall overflow the hiding place.

18 And your covenant with death shall be disannulled, and your agreement with hell shall not stand; when the overflowing scourge shall pass through, then ye shall be trodden down by it.

19 From the time that it goeth forth it shall take you: for morning by morning shall it pass over, by day and by night: and it shall be a vexation only to understand the report.

20 For the bed is shorter than that a man can stretch himself on it: and the covering narrower than that he can wrap himself in it.

21 For the LORD shall rise up as in mount Perazim, he shall be wroth as in the valley of Gibeon, that he may do his work, his strange work; and bring to pass his act, his strange act.

22 Now therefore be ye not mockers, lest your bands be made strong: for I have heard from the Lord GOD of hosts a consumption, even determined upon the whole earth.

23, 24 Give ye ear, and hear my voice; hearken, and hear my speech. Doth the plowman plow all
25 day to sow? doth he open and break the clods of his ground? When he hath made plain the face thereof, doth he not cast abroad the fitches, and scatter the cummin, and cast in the prin-
26 cipal wheat and the appointed barley and the rie in their place? For his God doth instruct
27 him to discretion, and doth teach him. For the fitches are not threshed with a threshing instrument, neither is a cart wheel turned about upon the cummin; but the fitches are beaten out
28 with a staff, and the cummin with a rod. Bread corn is bruised; because he will not ever be
29 threshing it, nor break it with the wheel of his cart, nor bruise it with his horsemen. This also cometh forth from the LORD of hosts, which is wonderful in counsel, and excellent in working.

15 שׁוֹט כתיב. שׁוֹט קרי, בס"א שׁוֹט כתיב וקרי וכן ר"א. ר"ב ור"א. 15 עָבַר כתיב. יַעֲבֹר קרי. בס"א יַעֲבֹר כתיב וקרי וכן ר"א. ר"ב. ר"ג ור"א. 15 ס"א לוֹא סלא. 16 כן בספרים כ"י וכן ר"ב. ר"ג ור"י ב. ס"א כחן וכן ר"ד ורס"ו. 16 ס"א בוסר פסק. 19 כס"א כתיב. וְזָעָה כתיב. קרי. 21 כן ברוב ספרים כ"י. ר"ב. ר"ג. ר"ד ורס"ו. ס"א כִּי כֹהֵר וכן ר"ב. 21 ס"א בְּחֹרֵר וכן ר"א ות"ם.

כט הוֹי אֲרִיאֵל אֲרִיאֵל קִרְיַת חָנָה דָּוִד סְפוּ שָׁנָה עַל־שָׁנָה
2 חַגִּים יְנִקָּפוּ: וְהַצֵּרְתִּי לַאֲרִיאֵל וְהָיְתָה תַאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה
3 וְהָיְתָה°לִי כַּאֲרִיאֵל: וְחָנִיתִי כַדּוּר עָלַיִךְ וְצַרְתִּי עָלַיִךְ
4 מְצֻבֹ וַהֲקִימֹתִי עָלַיִךְ מְצֻרֹת: וְשָׁפַלְתְּ מֵאֶרֶץ תְּדַבֵּרִי
וּמֵעָפָר תִּשַּׁח אִמְרָתֵךְ וְהָיָה כְּאוֹב מֵאֶרֶץ קוֹלֵךְ וּמֵעָפָר
5 אִמְרָתֵךְ תְּצַפְצֵף: וְהָיָה כְּאָבָק דַּק הֲמוֹן זָרָיִךְ וּכְמֹץ
6 עֹבֵר הֲמוֹן עָרִיצִים וְהָיָה לְפֶתַע פִּתְאֹם: מֵעִם יְהוָה
צְבָאוֹת תִּפָּקֵד בְּרַעַם וּבְרַעַשׁ וְקוֹל גָּדוֹל סוּפָה וְסוּעָרָה
7 וְלַהַב אֵשׁ אוֹכְלָה: וְהָיָה כַּחֲלוֹם חֲזוֹן לַיְלָה הֲמוֹן
כָּל־הַגּוֹיִם הַצֹּבְאִים עַל־אֲרִיאֵל וְכָל־צֹבֶיהָ וּמְצֻדָתָהּ
8 וְהַמְצִיקִים לָהּ: וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יַחֲלֹם הָרָעֵב וְהִנֵּה אוֹכֵל
וְהִקִּיץ וְרֵקָה נַפְשׁוֹ וְכַאֲשֶׁר יַחֲלֹם הַצָּמֵא וְהִנֵּה שֹׁתֶה
וְהִקִּיץ וְהִנֵּה עָיֵף וְנַפְשׁוֹ שׁוֹקֵקָה כֵּן יִהְיֶה הֲמוֹן כָּל־הַגּוֹיִם
הַצֹּבְאִים עַל־הַר צִיּוֹן:
9 הִתְמַהְמְהוּ וּתְמָהוּ הִשְׁתַּעֲשְׁעוּ וְשִׁכְרוּ וְלֹא־יַיִן
10 נָעוּ וְלֹא שֵׁכָר: כִּי־נָסַךְ עֲלֵיכֶם יְהוָה רוּחַ תַּרְדֵּמָה
וַיַּעַצֹם אֶת־עֵינֵיכֶם אֶת־הַנְּבִיאִים וְאֶת־רָאשֵׁיכֶם הַחֹזִים
11 כִּסָּה: וַתְּהִי לָכֶם חָזוּת הַכֹּל כִּדְבְרֵי הַסֵּפֶר הֶחָתוּם
אֲשֶׁר־יִתְּנוּ אֹתוֹ אֶל־יוֹדַע הַסֵּפֶר לֵאמֹר קְרָא°נָא זֶה
12 וְאָמַר לֹא אוּכַל כִּי חָתוּם הוּא: וְנִתַּן הַסֵּפֶר עַל אֲשֶׁר
לֹא־יָדַע סֵפֶר לֵאמֹר קְרָא°נָא זֶה וְאָמַר לֹא יָדַעְתִּי
סֵפֶר:
13 וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי יַעַן כִּי נִגַּשׁ הָעָם הַזֶּה בְּפִיו וּבִשְׂפָתָיו
כִּבְּדוּנִי וְלִבּוֹ רִחַק מִמֶּנִּי וַתְּהִי יִרְאָתָם אֹתִי מִצְוַת
אֲנָשִׁים

כט, 2 v. בן בדוס ספרים כ״י, ד״ב, ד״ד, ודפ״ו, ס״א והָיְתָה־לִּי וכן ד״ב, ד״י־ב. 8 v. ס״א וריקה סלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ג ודמ״ו. 10 v. ס״א ואחר וכן ד״א, ד״ב, ד״ו, ח״ץ וח״ס. 11 v. הַסֵּפֶר כתיב, סֵפֶר קרי. 11 v. ס״א קרא־נא וכן ר״ב, ד״ג וד״ב. 12 v. כן בה״כ ספרים כ״י, ד״ד ודמ״ו, ס״א קרא־נא וכן ר״ב וריב. 13 v. ס״א יהוה וכן ד״א, ד״ב, ד״ג וד״ו. 13 v. ס״א נִגַּשׁ ונמסר עליו בסקצת הספרים נִגַּשׁ

29 Woe to Ariel, to Ariel, the city where David dwelt! add ye year to year; let them kill sacrifices.
2 Yet I will distress Ariel, and there shall be heaviness and sorrow: and it shall be unto me as Ariel.
3 And I will camp against thee round about, and will lay siege against thee with a mount, and I will raise forts against thee.
4 And thou shalt be brought down, and shalt speak out of the ground, and thy speech shall be low out of the dust, and thy voice shall be, as of one that hath a familiar spirit, out of the ground, and thy speech shall whisper out of the dust.
5 Moreover the multitude of thy strangers shall be like small dust, and the multitude of the terrible ones shall be as chaff that passeth away: yea, it shall be at an instant suddenly.
6 Thou shalt be visited of the LORD of hosts with thunder, and with earthquake, and great noise, with storm and tempest, and the flame of devouring fire.
7 And the multitude of all the nations that fight against Ariel, even all that fight against her and her munition, and that distress her, shall be as a dream of a night vision.
8 It shall even be as when an hungry man dreameth, and, behold, he eateth; but he awaketh, and his soul is empty: or as when a thirsty man dreameth, and, behold, he drinketh; but he awaketh, and, behold, he is faint, and his soul hath appetite: so shall the multitude of all the nations be, that fight against mount Zion.
9 Stay yourselves, and wonder; cry ye out, and cry: they are drunken, but not with wine; they stagger, but not with strong drink.
10 For the LORD hath poured out upon you the spirit of deep sleep, and hath closed your eyes: the prophets and your rulers, the seers hath he covered.
11 And the vision of all is become unto you as the words of a book that is sealed, which men deliver to one that is learned, saying, Read this, I pray thee: and he saith, I cannot; for it is sealed:
12 And the book is delivered to him that is not learned, saying, Read this, I pray thee: and he saith, I am not learned.
13 Wherefore the LORD said, Forasmuch as this people draw near me with their mouth, and with their lips do honour me, but have removed their heart far from me, and their fear toward me

is taught by the precept of men:

14 Therefore, behold, I will proceed to do a marvellous work among this people, even a marvellous work and a wonder: for the wisdom of their wise men shall perish, and the understanding of their prudent men shall be hid.

15 Woe unto them that seek deep to hide their counsel from the LORD, and their works are in the dark, and they say, Who seeth us? and who knoweth us?

16 Surely your turning of things upside down shall be esteemed as the potter's clay: for shall the work say of him that made it, He made me not? or shall the thing framed say of him that framed it, He had no understanding?

17 Is it not yet a very little while, and Lebanon shall be turned into a fruitful field, and the fruitful field shall be esteemed as a forest?

18 And in that day shall the deaf hear the words of the book, and the eyes of the blind shall see out of obscurity, and out of darkness.

19 The meek also shall increase their joy in the LORD, and the poor among men shall rejoice in the Holy One of Israel.

20 For the terrible one is brought to nought, and the scorner is consumed, and all that watch for iniquity are cut off:

21 That make a man an offender for a word, and lay a snare for him that reproveth

14 אֲנָשִׁים מְלֻמָּדָה׃ לָכֵן הִנְנִי יוֹסִף לְהַפְלִיא אֶת־הָעָם־
הַזֶּה הַפְלֵא וָפֶלֶא וְאָבְדָה חָכְמַת חֲכָמָיו וּבִינַת נְבוֹנָיו
15 תִּסְתַּתָּר׃ הוֹי הַמַּעֲמִיקִים מֵיְהוָה
לַסְתִּר עֵצָה וְהָיָה בְמַחְשָׁךְ מַעֲשֵׂיהֶם וַיֹּאמְרוּ מִי רֹאֵנוּ
16 וּמִי יְדָעֵנוּ׃ הַפִּכְכֶם אִם־כְּחֹמֶר הַיֹּצֵר יֵחָשֵׁב כִּי־יֹאמַר
מַעֲשֶׂה לְעֹשֵׂהוּ לֹא עָשָׂנִי וְיֵצֶר אָמַר לְיֹצְרוֹ לֹא הֵבִין׃
17 הֲלֹא־עוֹד מְעַט מְזַעָר וְשָׁב לְבָנוֹן לַכַּרְמֶל וְהַכַּרְמֶל לַיָּעַר
18 יֵחָשֵׁב׃ וְשָׁמְעוּ בַיּוֹם־הַהוּא הַחֵרְשִׁים דִּבְרֵי־סֵפֶר
19 וּמֵאֹפֶל וּמֵחֹשֶׁךְ עֵינֵי עִוְרִים תִּרְאֶינָה׃ וְיוֹסִפוּ עֲנָוִים
בַּיהוָה שִׂמְחָה וְאֶבְיוֹנֵי אָדָם בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל יָגִילוּ׃
20 כִּי־אָפֵס עָרִיץ וְכָלָה לֵץ וְנִכְרְתוּ כָּל־שֹׁקְדֵי אָוֶן׃ מַחֲטִיאֵי
21 אָדָם בְּדָבָר וּלְמוֹכִיחַ בַּשַּׁעַר יְקֹשֵׁנוּ וַיַּטּוּ בַתֹּהוּ צַדִּיק׃
22 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־בֵּית יַעֲקֹב
אֲשֶׁר פָּדָה אֶת־אַבְרָהָם לֹא־עַתָּה יֵבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא
23 עַתָּה פָּנָיו יֶחֱוָרוּ׃ כִּי בְּרְאֹתוֹ יְלָדָיו מַעֲשֵׂה יָדַי בְּקִרְבּוֹ ס
יַקְדִּישׁוּ שְׁמִי וְהִקְדִּישׁוּ אֶת־קְדוֹשׁ יַעֲקֹב וְאֶת־אֱלֹהֵי
24 יִשְׂרָאֵל יַעֲרִיצוּ׃ וְיָדְעוּ תֹעֵי־רוּחַ בִּינָה וְרוֹגְנִים יִלְמְדוּ־
ל לֶקַח׃ הוֹי בָּנִים סוֹרְרִים נְאֻם־
יְהוָה לַעֲשׂוֹת עֵצָה וְלֹא מִנִּי וְלִנְסֹךְ מַסֵּכָה וְלֹא רוּחִי
2 לְמַעַן סְפוֹת חַטָּאת עַל־חַטָּאת׃ הַהֹלְכִים לָרֶדֶת
מִצְרַיִם וּפִי לֹא שָׁאָלוּ לָעוֹז בְּמָעוֹז פַּרְעֹה וְלַחְסוֹת
3 בְּצֵל מִצְרָיִם׃ וְהָיְתָה לָכֶם מָעוֹז פַּרְעֹה לְבֹשֶׁת וְהַחֲסוּת
4 בְּצֵל־מִצְרַיִם לִכְלִמָּה׃ כִּי־הָיוּ בְצֹעַן שָׂרָיו וּמַלְאָכָיו
5 חָנֵס יַגִּיעוּ׃ כֹּל הָבִאישׁ עַל־עַם לֹא־יוֹעִילוּ לָמוֹ לֵא
לְעֵזֶר וְלֹא לְהוֹעִיל כִּי לְבֹשֶׁת וְגַם־לְחֶרְפָּה׃

משא

14 v. ס״א יוסף מלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ד והי״א. 15 v. ס״א בסחשך פתח וכן ד״ד והי״ב.
19 v. ס״א ואביוני חסר וכן ד״ד. 24 v. כן ב״א, כ״ב ילמדו בגעיא. ל. 5 v. הבאיש כתיב, הבי״ש קרי.

22 in the gate, and turn aside the just for a thing of nought. Therefore thus saith the LORD, who redeemed Abraham, concerning the house of Jacob, Jacob shall not now be ashamed,
23 neither shall his face now wax pale. But when he seeth his children, the work of mine hands, in the midst of him, they shall sanctify my name, and sanctify the Holy One of Jacob,
24 and shall fear the God of Israel. They also that erred in spirit shall come to understanding, and they that murmured shall learn doctrine.

30 Woe to the rebellious children, saith the LORD, that take counsel, but not of me; and that
2 cover with a covering, but not of my spirit, that they may add sin to sin: That walk to go down into Egypt, and have not asked at my mouth; to strengthen themselves in the strength
3 of Pharaoh, and to trust in the shadow of Egypt! Therefore shall the strength of Pharaoh be
4 your shame, and the trust in the shadow of Egypt your confusion. For his princes were at
5 Zoan, and his ambassadors came to Hanes. They were all ashamed of a people that could not profit them, nor be an help nor profit, but a shame, and also a reproach.

6 The burden of the beasts of the south: into the land of trouble and anguish, from whence come the young and old lion, the viper and fiery flying serpent, they will carry their riches upon the shoulders of young asses, and their treasures upon the bunches of camels, to a people that shall not profit them.

7 For the Egyptians shall help in vain, and to no purpose: therefore have I cried concerning this, Their strength is to sit still.

8 Now go, write it before them in a table, and note it in a book, that it may be for the time to come for ever and ever:

9 That this is a rebellious people, lying children, children that will not hear the law of the LORD:

10 Which say to the seers, See not; and to the prophets, Prophesy not unto us right things, speak unto us smooth things, prophesy deceits:

11 Get you out of the way, turn aside out of the path, cause the Holy One of Israel to cease from before us.

12 Wherefore thus saith the Holy One of Israel, Because ye despise this word, and trust in oppression and perverseness, and stay thereon:

13 Therefore this iniquity shall be to you as a breach ready to fall, swelling out in a high wall, whose breaking cometh suddenly at an instant.

14 And he shall break it as the breaking of the potters' vessel that is broken in pieces; he shall not spare: so that there shall not be found in the bursting of it a sherd to take fire from the hearth, or to take water withal out of the pit.

15 For thus saith the Lord GOD, the Holy One of Israel; In returning and rest shall ye be saved; in quietness and in confidence shall be your strength: and ye would not.

16 But ye said, No; for we will flee upon horses; therefore shall ye flee: and, We will ride upon the swift; therefore shall they that pursue you be swift.

17 One thousand shall flee at the rebuke of one; at the rebuke of five shall ye flee: till ye be left as a beacon upon the top of a mountain, and as an ensign on an hill.

18 And therefore will the LORD wait, that he may be gracious unto you, and therefore will he be exalted, that he may have mercy upon you: for the LORD is a God of judgment:

6 מַשָּׂא בְּהֵמוֹת נֶגֶב בְּאֶרֶץ צָרָה וְצוּקָה לָבִיא
וְלִישׁ מֵהֶם אֶפְעֶה וְשָׂרָף מְעוֹפֵף יִשְׂאוּ עַל־כֶּתֶף
עֲיָרִים חֵילֵהֶם וְעַל־דַּבֶּשֶׁת נְמַלִּים אוֹצְרֹתָם עַל־עַם
7 לֹא יוֹעִילוּ: וּמִצְרַיִם הֶבֶל וְרִיק יַעְזֹרוּ לָכֵן קָרָאתִי
8 לְזֹאת רַהַב הֶם שָׁבֶת: עַתָּה בּוֹא כָתְבָה עַל־לוּחַ
אִתָּם וְעַל־סֵפֶר חֻקָּהּ וּתְהִי לְיוֹם אַחֲרוֹן לָעַד עַד־
9 עוֹלָם: כִּי עַם מְרִי הוּא בָּנִים כְּחָשִׁים בָּנִים לֹא־אָבוּ
10 שְׁמוֹעַ תּוֹרַת יְהוָה: אֲשֶׁר אָמְרוּ לָרֹאִים לֹא תִרְאוּ
וְלַחוֹזִים לֹא־תֶחֱזוּ־לָנוּ נְכֹחוֹת דַּבְּרוּ־לָנוּ חֲלָקוֹת חֲזוּ
11 מַהֲתַלוֹת: סוּרוּ מִנֵּי־דֶרֶךְ הַטּוּ מִנֵּי־אֹרַח הַשְׁבִּיתוּ
12 מִפָּנֵינוּ אֶת־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: לָכֵן
כֹּה אָמַר קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל יַעַן מָאַסְכֶם בְּדָבָר הַזֶּה
13 וַתִּבְטְחוּ בְּעֹשֶׁק וְנָלוֹז וַתִּשָּׁעֲנוּ עָלָיו: לָכֵן יִהְיֶה לָכֶם
הֶעָוֹן הַזֶּה כְּפֶרֶץ נֹפֵל נִבְעָה בְחוֹמָה נִשְׂנָבָה אֲשֶׁר־
14 פִּתְאֹם לְפֶתַע יָבוֹא שִׁבְרָהּ: וְשִׁבְרָהּ כְּשֹׁבֶר נֵבֶל יוֹצְרִים
כָּתוּת לֹא יַחְמֹל וְלֹא־יִמָּצֵא בְמַכְתַּתּוֹ חֶרֶשׂ לַחְתּוֹת
אֵשׁ מִיקוֹד וְלַחְשׂף מַיִם מִגֶּבָא:
15 כִּי כֹה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּבָה
וָנַחַת תִּוָּשֵׁעוּן בְּהַשְׁקֵט וּבְבִטְחָה תִּהְיֶה גְּבוּרַתְכֶם וְלֹא
16 אֲבִיתֶם: וַתֹּאמְרוּ לֹא־כִי עַל־סוּס נָנוּס עַל־כֵּן תְּנוּסוּן
17 וְעַל־קַל נִרְכָּב עַל־כֵּן יָקֵלּוּ רֹדְפֵיכֶם: אֶלֶף אֶחָד מִפְּנֵי
גְּעָרַת אֶחָד מִפְּנֵי גְּעָרַת חֲמִשָּׁה תָּנֻסוּ עַד אִם־נוֹתַרְתֶּם
18 כַּתֹּרֶן עַל־רֹאשׁ הָהָר וְכַנֵּס עַל־הַגִּבְעָה: וְלָכֵן יְחַכֶּה
יְהוָה לַחַנַּנְכֶם וְלָכֵן יָרוּם לְרַחֶמְכֶם כִּי־אֱלֹהֵי מִשְׁפָּט
יְהוָה

---

6 v. עֲיָרִים כתיב, עֲיָרִים קרי. בס"א עֲיָרִים כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב ור"א. 6 v. ס"א חֵילֵהֶם וכן ר"ג. 6 v. ס"א אוצרותם חסר ו' קדמא וכן ר"א, וס"א אוצרותם כלא דסלא וכן ר"ב ודס"ו. 8 v. ס"א וַתָּבָה וכן ר"ב, ת"ק, ת"ס ות"ר. 10 v. ס"א לא־תחזור וכן ר"ב ודס"ו, וס"א לא־תתנו וכן ר"ב ור"ג. 11 v. ס' וגירא. 12 v. בהללי בָּעֹשֶׁק. 14 v. ס"א ולחשוף מלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ב ודס"ו. 18 v. ס"א ולכן רבוץ וכן ר"ד ור"ב.

19 יְדֻוָה אַשְׁרֵי כָּל־חוֹכֵי לוֹ׃ כִּי־עַם
בְּצִיּוֹן יֵשֵׁב בִּירוּשָׁלַם בָּכוֹ לֹא־תִבְכֶּה חָנֹן יָחְנְךָ לְקוֹל
20 צַוְחָךְ כְּשָׁמְעָתוֹ עָנָךְ׃ וְנָתַן לָכֶם אֲדֹנָי לֶחֶם צַר וּמַיִם
לָחַץ וְלֹא־יְכַנָּף עוֹד מוֹרֶיךָ וְהָיוּ עֵינֶיךָ רֹאוֹת אֶת־
21 מוֹרֶיךָ׃ וְאָזְנֶךָ תִּשְׁמַעְנָה דָּבָר מֵאַחֲרֶיךָ לֵאמֹר זֶה
22 הַדֶּרֶךְ לְכוּ בוֹ כִּי תֵאִמְינוּ וְכִי תַשְׂמְאִילוּ׃ וְטִמֵּאתֶם
אֶת־צִפּוּי פְּסִילֵי כַסְפֶּךָ וְאֶת־אֲפֻדַּת מַסֵּכַת זְהָבֶךָ תְּזָרֵם
23 כְּמוֹ דָוָה צֵא תֹּאמַר לוֹ׃ וְנָתַן מְטַר זַרְעֲךָ אֲשֶׁר־תִּזְרַע
אֶת־הָאֲדָמָה וְלֶחֶם תְּבוּאַת הָאֲדָמָה וְהָיָה דָּשֵׁן וְשָׁמֵן
24 יִרְעֶה מִקְנֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא כָּר נִרְחָב׃ וְהָאֲלָפִים
הָעֹרְרִים עֲבֹדֵי הָאֲדָמָה בְּלִיל חָמִיץ יֹאכֵלוּ אֲשֶׁר־
25 זֹרֶה בָּרֹחַת וּבַמִּזְרֶה׃ וְהָיָה ׀ עַל־כָּל־הַר נָבֹהַ וְעַל
כָּל־גִּבְעָה נְשָׂאָה פְלָגִים יִבְלֵי־מָיִם בְּיוֹם הֶרֶג רָב
26 בִּנְפֹּל מִגְדָּלִים׃ וְהָיָה אוֹר־הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחַמָּה וְאוֹר
הַחַמָּה יִהְיֶה שִׁבְעָתַיִם כְּאוֹר שִׁבְעַת הַיָּמִים בְּיוֹם
חֲבֹשׁ יְדֻוָה אֶת־שֶׁבֶר עַמּוֹ וּמַחַץ מַכָּתוֹ יִרְפָּא׃
27 הִנֵּה שֵׁם־יְדֻוָה בָּא מִמֶּרְחָק בֹּעֵר אַפּוֹ
וְכֹבֶד מַשָּׂאָה שְׂפָתָיו מָלְאוּ זַעַם וּלְשׁוֹנוֹ כְּאֵשׁ אֹכָלֶת׃
28 וְרוּחוֹ כְּנַחַל שׁוֹטֵף עַד־צַוָּאר יֶחְצֶה לַהֲנָפָה גּוֹיִם בְּנָפַת
29 שָׁוְא וְרֶסֶן מַתְעֶה עַל לְחָיֵי עַמִּים׃ הַשִּׁיר יִהְיֶה לָכֶם
כְּלֵיל הִתְקַדֶּשׁ־חָג וְשִׂמְחַת לֵבָב כַּהוֹלֵךְ בְּחָלִיל לָבוֹא
30 בְּהַר־יְדֻוָה אֶל־צוּר יִשְׂרָאֵל׃ וְהִשְׁמִיעַ יְדֻוָה אֶת־הוֹד
קוֹלוֹ וְנַחַת זְרוֹעוֹ יַרְאֶה בְּזַעַף אַף וְלַהַב אֵשׁ אוֹכְלָה נָפֶץ
31 וְזֶרֶם וְאֶבֶן בָּרָד׃ כִּי־מִקּוֹל יְדֻוָה יֵחַת אַשּׁוּר בַּשֵּׁבֶט
32 יַכֶּה׃ וְהָיָה כָּל מַעֲבַר מַטֵּה מוּסָדָה אֲשֶׁר יָנִיחַ יְדֻוָה

עליו

19 blessed are all they that wait for him.
For the people shall dwell in Zion at Jerusalem: thou shalt weep no more: he will be very gracious unto thee at the voice of thy cry; when he shall hear it, he will answer thee.
20 And though the LORD give you the bread of adversity, and the water of affliction, yet shall not thy teachers be removed into a corner any more, but thine eyes shall see thy teachers:
21 And thine ears shall hear a word behind thee, saying, This is the way, walk ye in it, when ye turn to the right hand, and when ye turn to the left.
22 Ye shall defile also the covering of thy graven images of silver, and the ornament of thy molten images of gold: thou shalt cast them away as a menstruous cloth; thou shalt say unto it, Get thee hence.
23 Then shall he give the rain of thy seed, that thou shalt sow the ground withal; and bread of the increase of the earth, and it shall be fat and plenteous: in that day shall thy cattle feed in large pastures.
24 The oxen likewise and the young asses that ear the ground shall eat clean provender, which hath been winnowed with the shovel and with the fan.
25 And there shall be upon every high mountain, and upon every high hill, rivers and streams of waters in the day of the great slaughter, when the towers fall.
26 Moreover the light of the moon shall be as the light of the sun, and the light of the sun shall be sevenfold, as the light of seven days, in the day that the LORD bindeth up the breach of
27 his people, and healeth the stroke of their wound. Behold, the name of the LORD cometh from far, burning with his anger, and the burden thereof is heavy: his lips are full of indigna-
28 tion, and his tongue as a devouring fire: And his breath, as an overflowing stream, shall reach to the midst of the neck, to sift the nations with the sieve of vanity: and there shall be a
29 bridle in the jaws of the people, causing them to err. Ye shall have a song, as in the night when a holy solemnity is kept; and gladness of heart, as when one goeth with a pipe to come
30 into the mountain of the LORD, to the mighty One of Israel. And the LORD shall cause his glorious voice to be heard, and shall shew the lighting down of his arm, with the indignation of his anger, and with the flame of a devouring fire, with scattering, and tempest, and
31 hailstones. For through the voice of the LORD shall the Assyrian be beaten down, which
32 smote with a rod. And in every place where the grounded staff shall pass, which the LORD shall lay

19 ס״א יהוה וכן ר״א, ר״ב והי״א. 21 סביר בָּה. 23 ס״א מִמְּקוֹם וכן ר״ב, ר״ו, ד״י״א. 24 בס״א הָעֲגָרִים כתיב, וְהָעֲרִים קרי. 26 כן ב״א, ב״נ והיה אור. 29 ס״א אוּכָלָת כלא וכן ר״א, ר״ב ור״ד. 30 ס״א בְּלֵיל וכן ר״א, ר״ב ור״ו. 30 ס״א אֹכְלָה חסר וכן ר״א, ר״ב ד״ד והי״א.

עָלָיו בְּתֻפִּים וּבְכִנֹּרוֹת וּבְמִלְחֲמוֹת תְּנוּפָה נִלְחַם־בָּהּ׃
33 כִּי־עָרוּךְ מֵאֶתְמוֹל תָּפְתֶּה גַּם־הוּא לַמֶּלֶךְ הוּכָן הֶעְמִיק
הִרְחִיב מְדֻרָתָהּ אֵשׁ וְעֵצִים הַרְבֵּה נִשְׁמַת יְהוָה כְּנַחַל
גָּפְרִית בֹּעֲרָה בָּהּ׃
לא הוֹי הַיֹּרְדִים מִצְרַיִם לְעֶזְרָה עַל־סוּסִים יִשָּׁעֵנוּ וַיִּבְטְחוּ
עַל־רֶכֶב כִּי רָב וְעַל פָּרָשִׁים כִּי־עָצְמוּ מְאֹד וְלֹא שָׁעוּ
2 עַל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת־יְהוָה לֹא דָרָשׁוּ: וְגַם־הוּא
חָכָם וַיָּבֵא רָע וְאֶת־דְּבָרָיו לֹא הֵסִיר וְקָם עַל־בֵּית
3 מְרֵעִים וְעַל־עֶזְרַת פֹּעֲלֵי אָוֶן: וּמִצְרַיִם אָדָם וְלֹא־אֵל
וְסוּסֵימוֹ בָּשָׂר וְלֹא־רוּחַ וַיהוָה יַטֶּה יָדוֹ וְכָשַׁל עוֹזֵר
וְנָפַל עָזוֹר וְיַחְדָּו כֻּלָּם יִכָּלְיוּן׃
4 כִּי כֹה אָמַר־יְהוָה ׀ אֵלַי כַּאֲשֶׁר יֶהְגֶּה הָאַרְיֵה וְהַכְּפִיר
עַל־טַרְפּוֹ אֲשֶׁר יִקָּרֵא עָלָיו מְלֹא רֹעִים מִקּוֹלָם לֹא יֵחָת
וּמֵהֲמוֹנָם לֹא יַעֲנֶה כֵּן יֵרֵד יְהוָה צְבָאוֹת לִצְבֹּא עַל־הַר
5 צִיּוֹן וְעַל־גִּבְעָתָהּ: כְּצִפֳּרִים עָפוֹת כֵּן יָגֵן יְהוָה צְבָאוֹת
6 עַל־יְרוּשָׁלִָם גָּנוֹן וְהַצִּיל פָּסֹחַ וְהִמְלִיט: שׁוּבוּ לַאֲשֶׁר
7 הֶעְמִיקוּ סָרָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כִּי בַיּוֹם הַהוּא יִמְאֲסוּן אִישׁ
אֱלִילֵי כַסְפּוֹ וֶאֱלִילֵי זְהָבוֹ אֲשֶׁר עָשׂוּ לָכֶם יְדֵיכֶם
8 חֵטְא: וְנָפַל אַשּׁוּר בְּחֶרֶב לֹא־אִישׁ וְחֶרֶב לֹא־אָדָם
9 תְּאֻכְלֶנּוּ וְנָס לוֹ מִפְּנֵי־חֶרֶב וּבַחוּרָיו לָמַס יִהְיוּ: וְסַלְעוֹ
מִמְּגֹר יַעֲבוֹר וְחַתּוּ מִנֵּס שָׂרָיו נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר־אוֹר
לוֹ בְּצִיּוֹן וְתַנּוּר לוֹ בִּירוּשָׁלִָם׃
לב הֵן לְצֶדֶק יִמְלֹךְ־מֶלֶךְ וּלְשָׂרִים לְמִשְׁפָּט יָשֹׂרוּ: וְהָיָה־
2 אִישׁ כְּמַחֲבֵא־רוּחַ וְסֵתֶר זֶרֶם כְּפַלְגֵי־מַיִם בְּצִיּוֹן כְּצֵל
סלע־

---

32 v. בָּהּ כתיב. בָּם קרי. בס״א בָּם כתיב וקרי וכן ד״ב. ד״ו. ד״א. הר׳ וח״ר. ובס״א נכסר עליו בָּהּ לבבלאי. ובס״א בָּם בתיב וסביר בָּהּ. בח״ע וח״ס בו. 33 v. הוא כתיב. הֵיא קרי. 93 v. ס״א הִרְחִיב כלא וכן ד״א. ד״ב ודי״ב. לא. 1 v. כן ברוב ספרים ב״י. ד״א. ד״ב. ד״ר. די״ב. ת״ע וח״ר. בס״א וַעֲלי וכן ד״ג. ד״א. די״ב ורמ״ו. 4 v. ס״א נִי־ בסקס ובלא נגינה וכן ד״ג. ד״ב ת״י״ב. 5 v. ס״א פָּסֹח חסר וכן ד״א. ד״ב. ד״ג ת״י״א. 8 v. כן לסערבאי כתיב וקרי, למדנחאי לא כתיב יו קרי בס״א לא כתיב וקרי וכן ד״ב. ת״ע וח״ר.

upon him, it shall be with tabrets and harps: and in battles of shaking will he fight with it.

33 For Tophet is ordained of old; yea, for the king it is prepared; he hath made it deep and large: the pile thereof is fire and much wood; the breath of the LORD, like a stream of brimstone, doth kindle it.

31 Woe to them that go down to Egypt for help; and stay on horses, and trust in chariots, because they are many; and in horsemen, because they are very strong; but they look not unto the Holy One of Israel, neither seek the LORD!

2 Yet he also is wise, and will bring evil, and will not call back his words: but will arise against the house of the evildoers, and against the help of them that work iniquity.

3 Now the Egyptians are men, and not God; and their horses flesh, and not spirit. When the LORD shall stretch out his hand, both he that helpeth shall fall, and he that is holpen shall fall down, and they all shall fail together.

4 For thus hath the LORD spoken unto me, Like as the lion and the young lion roaring on his prey, when a multitude of shepherds is called forth against him, he will not be afraid of their voice, nor abase himself for the noise of them: so shall the LORD of hosts come down to fight for mount

5 Zion, and for the hill thereof. As birds flying, so will the LORD of hosts defend Jerusalem;

6 defending also he will deliver it; and passing over he will preserve it. Turn ye unto him

7 from whom the children of Israel have deeply revolted. For in that day every man shall cast away his idols of silver, and his idols of gold, which your own hands have made unto you for

8 a sin. Then shall the Assyrian fall with the sword, not of a mighty man; and the sword, not

9 of a mean man, shall devour him: but he shall flee from the sword, and his young men shall be discomfited. And he shall pass over to his strong hold for fear, and his princes shall be afraid of the ensign, saith the LORD, whose fire is in Zion, and his furnace in Jerusalem.

1, 2 Behold, a king shall reign in righteousness, and princes shall rule in judgment. And a man shall be as an hiding place from the wind, and a covert from the tempest; as rivers of water in a dry place, as the shadow of

a great rock in a weary land.

3 And the eyes of them that see shall not be dim, and the ears of them that hear shall hearken.

4 The heart also of the rash shall understand knowledge, and the tongue of the stammerers shall be ready to speak plainly.

5 The vile person shall be no more called liberal, nor the churl said to be bountiful.

6 For the vile person will speak villany, and his heart will work iniquity, to practise hypocrisy, and to utter error against the LORD, to make empty the soul of the hungry, and he will cause the drink of the thirsty to fail.

7 The instruments also of the churl are evil: he deviseth wicked devices to destroy the poor with lying words, even when the needy speaketh right.

8 But the liberal deviseth liberal things; and by liberal things shall he stand.

9 Rise up, ye women that are at ease; hear my voice, ye careless daughters; give ear unto my speech.

10 Many days and years shall ye be troubled, ye careless women: for the vintage shall fail, the gathering shall not come.

11 Tremble, ye women that are at ease; be troubled, ye careless ones: strip you, and make you bare, and gird sackcloth upon your loins.

12 They shall lament for the teats, for the pleasant fields, for the fruitful vine.

13 Upon the land of my people

14 shall come up thorns and briers; yea, upon all the houses of joy in the joyous city: Because the palaces shall be forsaken; the multitude of the city shall be left; the forts and towers shall

15 be for dens for ever, a joy of wild asses, a pasture of flocks; Until the spirit be poured upon us from on high, and the wilderness be a fruitful field, and the fruitful field be counted for a

16 forest. Then judgment shall dwell in the wilderness, and righteousness remain in the fruit-

17 ful field. And the work of righteousness shall be peace; and the effect of righteousness

18 quietness and assurance for ever. And my people shall dwell in a peaceable habitation, and

19 in sure dwellings, and in quiet resting places; When it shall hail, coming down on the for-

20 est; and the city shall be low in a low place. Blessed are ye that sow beside all waters, that send forth thither the feet of the ox and the ass.

3 סֶלַע־כָּבֵד בְּאֶרֶץ עֲיֵפָה׃ וְלֹא תִשְׁעֶינָה עֵינֵי רֹאִים וְאָזְנֵי
4 שֹׁמְעִים תַּקְשֶׁבְנָה׃ וּלְבַב נְמָהֲרִים יָבִין לָדָעַת וּלְשׁוֹן
5 עִלְּגִים תְּמַהֵר לְדַבֵּר צָחוֹת׃ לֹא־יִקָּרֵא עוֹד לְנָבָל
6 נָדִיב וּלְכִילַי לֹא יֵאָמֵר שׁוּעַ׃ כִּי נָבָל נְבָלָה יְדַבֵּר
וְלִבּוֹ יַעֲשֶׂה־אָוֶן לַעֲשׂוֹת חֹנֶף וּלְדַבֵּר אֶל־יְהוָה תּוֹעָה
7 לְהָרִיק נֶפֶשׁ רָעֵב וּמַשְׁקֵה צָמֵא יַחְסִיר׃ וּכְלֵי כִלָיו
רָעִים הוּא זִמּוֹת יָעָץ לְחַבֵּל עֲנִיִּים בְּאִמְרֵי־שֶׁקֶר
8 וּבְדַבֵּר אֶבְיוֹן מִשְׁפָּט׃ וְנָדִיב נְדִיבוֹת יָעָץ וְהוּא עַל־
נְדִיבוֹת יָקוּם׃
9 נָשִׁים שַׁאֲנַנוֹת קֻמְנָה שְׁמַעְנָה קוֹלִי בָּנוֹת בְּטֻחוֹת
10 הַאְזֵנָּה אִמְרָתִי׃ יָמִים עַל־שָׁנָה תִּרְגַּזְנָה בְּטֻחוֹת כִּי
11 כָלָה בָּצִיר אָסֵף בְּלִי יָבוֹא׃ חִרְדוּ שַׁאֲנַנוֹת רֹגָזָה
12 בְּטֻחוֹת פְּשָׁטָה וְעָרָה וְחֲגֹרָה עַל־חֲלָצָיִם׃ עַל־שָׁדַיִם
13 סֹפְדִים עַל־שְׂדֵי־חֶמֶד עַל־גֶּפֶן פֹּרִיָּה׃ עַל אַדְמַת עַמִּי
קוֹץ שָׁמִיר תַּעֲלֶה כִּי עַל־כָּל־בָּתֵי מָשׂוֹשׂ קִרְיָה עַלִּיזָה׃
14 כִּי־אַרְמוֹן נָטֹשׁ הָמוֹן עִיר עֹזֶב עֹפֶל וָבֹחַן הָיָה בְּעַד
15 מְעָרוֹת עַד־עוֹלָם מְשׂוֹשׂ פְּרָאִים מִרְעֵה עֲדָרִים׃ עַד־
יֵעָרֶה עָלֵינוּ רוּחַ מִמָּרוֹם וְהָיָה מִדְבָּר לַכַּרְמֶל וְכַרְמֶל
16 לַיַּעַר יֵחָשֵׁב׃ וְשָׁכַן בַּמִּדְבָּר מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בַּכַּרְמֶל
17 תִּשְׁכֹּן׃ וְהָיָה מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה שָׁלוֹם וַעֲבֹדַת הַצְּדָקָה
18 הַשְׁקֵט וָבֶטַח עַד־עוֹלָם׃ וְיָשַׁב עַמִּי בִּנְוֵה שָׁלוֹם ס
19 וּבְמִשְׁכְּנוֹת מִבְטָחִים וּבְמְנוּחוֹת שַׁאֲנָנוֹת׃ וּבָרַד בְּרֶדֶת
20 הַיָּעַר וּבַשְּׁפָלָה תִּשְׁפַּל הָעִיר׃ אַשְׁרֵיכֶם זֹרְעֵי עַל־
כָּל־מַיִם מְשַׁלְּחֵי רֶגֶל־הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר׃

הוי

לב. 5 ס״א וְלֹא׳ וכן ר״א, ד״ד, ת״ע ות״ס. 7 עֲנָיִים כתיב, עֲנִיִּים קרי, כס״א עֲנָוִים כתיב וקרי וכן ר״א ור״ב, ובס״א עֲנִיִּים כתיב וקרי וכן ח״א. 9 כן ברוב ספרים כ״ו, ר״ב, ר״ג, ר״ו ות״ם, ס״א הַאֲזֵנָה וכן ד״ד, ו״א וז״כ. 11 ס״א חֲגֹרָה חסר וכן ר״א וז״כ. 12 ס״א שְׂדֹרָה וכן ר״א, ר״ב, ר״ו, ת״ע ות״ר. 15 וְנִפְרְסַל כתיב, וְהֻפְרַסְל קרי, בס״א וְהֻפְרַסְל כתיב וקרי וכן ר״ב וז״א.

לג

33 הוֹי שׁוֹדֵד וְאַתָּה לֹא שָׁדוּד וּבוֹגֵד וְלֹא־בָגְדוּ
בָּךְ כַּהֲתַמְּךָ שׁוֹדֵד תּוּשַׁד כְּנַלֹּתְךָ לִבְגֹּד יִבְגְּדוּ־בָךְ׃
2 יְהוָה חָנֵנוּ לְךָ קִוִּינוּ הְיֵה זְרוֹעָם
3 לַבְּקָרִים אַף־יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה׃ מִקּוֹל הָמוֹן נָדְדוּ
4 עַמִּים מֵרוֹמְמוּתֶךָ נָפֹצוּ גוֹיִם׃ וְאֻסַּף שְׁלָלְכֶם אֶסֶף
5 הֶחָסִיל כְּמַשַּׁק גֵּבִים שֹׁקֵק בּוֹ׃ נִשְׂגָּב יְהוָה כִּי
6 שֹׁכֵן מָרוֹם מִלֵּא צִיּוֹן מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ וְהָיָה אֱמוּנַת
עִתֶּיךָ חֹסֶן יְשׁוּעֹת חָכְמַת וְדַעַת יִרְאַת יְהוָה הִיא
אוֹצָרוֹ׃
7 הֵן אֶרְאֶלָּם צָעֲקוּ חֻצָה מַלְאֲכֵי שָׁלוֹם מַר יִבְכָיוּן׃
8 נָשַׁמּוּ מְסִלּוֹת שָׁבַת עֹבֵר אֹרַח הֵפַר בְּרִית מָאַס עָרִים
9 לֹא חָשַׁב אֱנוֹשׁ׃ אָבַל אָמְלָלָה אֶרֶץ הָחְפִּיר לְבָנוֹן
קָמַל הָיָה הַשָּׁרוֹן כָּעֲרָבָה וְנֹעַר בָּשָׁן וְכַרְמֶל׃
10 עַתָּה אָקוּם יֹאמַר יְהוָה עַתָּה אָרוֹמָם
11 עַתָּה אֲנַשֵּׂא׃ תַּהֲרוּ חֵשׁ תֵּלְדוּ קַשׁ רוּחֲכֶם אֵשׁ
12 תְּאָכַלְכֶם׃ וְהָיוּ עַמִּים מִשְׂרְפוֹת שִׂיד קוֹצִים כְּסוּחִים
13 בָּאֵשׁ יִצָּתוּ׃ שִׁמְעוּ רְחוֹקִים אֲשֶׁר
14 עָשִׂיתִי וּדְעוּ קְרוֹבִים גְּבֻרָתִי׃ פָּחֲדוּ בְצִיּוֹן חַטָּאִים
אֲחָזָה רְעָדָה חֲנֵפִים מִי ו יָגוּר לָנוּ אֵשׁ אוֹכְלָה מִי־יָגוּר
15 לָנוּ מוֹקְדֵי עוֹלָם׃ הֹלֵךְ צְדָקוֹת וְדֹבֵר מֵישָׁרִים מֹאֵס
בְּבֶצַע מְעֻשַׁק כַּפָּיו מִתְמַךְ בְּשֹׁחַד אָטֵם אָזְנוֹ
16 מִשְׁמַע דָּמִים וְעֹצֵם עֵינָיו מֵרְאוֹת בְּרָע׃ הוּא מְרוֹמִים
יִשְׁכֹּן מִצְדָה סְלָעִים מִשְׂגְּבוֹ לַחְמוֹ נִתָּן מֵימָיו נֶאֱמָנִים׃
17 מֶלֶךְ בְּיָפְיוֹ תֶּחֱזֶינָה עֵינֶךָ תִּרְאֶינָה אֶרֶץ מַרְחֹקִים׃
18 לִבְּךָ יֶהְגֶּה אֵימָה אַיֵּה סֹפֵר אַיֵּה שֹׁקֵל אַיֵּה סֹפֵר אֶת־

המגדלים

לג. 1 v. ס״א לא״ וכן ר״א ת״כ. 1 v. ס״א בו וכן ר״א, ד״ב, ד״ג, ד״ר ת״י. 1 v. נ״ל בְּכַלֹּתְךָ. 5 v. ס״א מַרְמַסְתָּךְ חסר וכן ד״כ, ד״א.ד״ב ודס״ו. 6 v. ס״א עֶתֶךָ חסר וכן ר״א, ד״ב, ד״כ וח״ס. 7 v. ס״א חוּצָה מלא וכן ר״א, ד״ב והי״א. 9 v. ס״א וְהָיָה וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו ות״ר. 10 v. בס״א אין כאן מסקא. 10 v. סביר אֶמָר. 16 v. כ״א יִשְׁמַן מלא.

33 Woe to thee that spoilest, and thou wast not spoiled; and dealest treacherously, and they dealt not treacherously with thee! when thou shalt cease to spoil, thou shalt be spoiled; and when thou shalt make an end to deal treacherously, they shall deal treacherously with thee.
2 O LORD, be gracious unto us; we have waited for thee: be thou their arm every morning, our salvation also in the time of trouble.
3 At the noise of the tumult the people fled; at the lifting up of thyself the nations were scattered.
4 And your spoil shall be gathered like the gathering of the caterpiller: as the running to and fro of locusts shall he run upon them.
5 The LORD is exalted; for he dwelleth on high: he hath filled Zion with judgment and righteousness.
6 And wisdom and knowledge shall be the stability of thy times, and strength of salvation: the fear of the LORD is his treasure.
7 Behold, their valiant ones shall cry without: the ambassadors of peace shall weep bitterly.
8 The highways lie waste, the wayfaring man ceaseth: he hath broken the covenant, he hath despised the cities, he regardeth no man.
9 The earth mourneth and languisheth: Lebanon is ashamed and hewn down: Sharon is like a wilderness; and Bashan and Carmel shake off their fruits.
11 Now will I rise, saith the LORD; now will I be exalted; now will I lift up myself. Ye shall
12 conceive chaff, ye shall bring forth stubble: your breath, as fire, shall devour you. And the people shall be as the burnings of lime: as thorns cut up shall they be burned in the fire.
13 Hear, ye that are far off, what I have done; and, ye that are near, acknowledge my might.
14 The sinners in Zion are afraid; fearfulness hath surprised the hypocrites. Who among us shall
15 dwell with the devouring fire? who among us shall dwell with everlasting burnings? He that walketh righteously, and speaketh uprightly; he that despiseth the gain of oppressions, that shaketh his hands from holding of bribes, that stoppeth his ears from hearing of blood,
16 and shutteth his eyes from seeing evil; He shall dwell on high: his place of defence shall be
17 the munitions of rocks: bread shall be given him; his waters shall be sure. Thine eyes shall
18 see the king in his beauty: they shall behold the land that is very far off. Thine heart shall meditate terror. Where is the scribe? where is the receiver? where is he that counted

the towers?

19 Thou shalt not see a fierce people, a people of a deeper speech than thou canst perceive; of a stammering tongue, that thou canst not understand.

20 Look upon Zion, the city of our solemnities: thine eyes shall see Jerusalem a quiet habitation, a tabernacle that shall not be taken down; not one of the stakes thereof shall ever be removed, neither shall any of the cords thereof be broken.

21 But there the glorious LORD will be unto us a place of broad rivers and streams; wherein shall go no galley with oars, neither shall gallant ship pass thereby.

22 For the LORD is our judge, the LORD is our lawgiver, the LORD is our king; he will save us.

23 Thy tacklings are loosed; they could not well strengthen their mast, they could not spread the sail: then is the prey of a great spoil divided; the lame take the prey.

24 And the inhabitant shall not say, I am sick: the people that dwell therein shall be forgiven their iniquity.

19 הַמְגַדְּלִים׃ אֶת־עַם נוֹעָז לֹא תִרְאֶה עַם עִמְקֵי שָׂפָה
20 מִשְׁמֹעַ נִלְעַג לָשׁוֹן אֵין בִּינָה׃ חֲזֵה צִיּוֹן קִרְיַת מוֹעֲדֵנוּ
עֵינֶיךָ תִּרְא�ינָה יְרוּשָׁלַם נְוֵה שַׁאֲנָן אֹהֶל בַּל־יִצָּעֵן בַּל־
21 יִסַּע יְתֵדֹתָיו לָנֶצַח וְכָל־חֲבָלָיו בַּל־יִנָּתֵקוּ׃ כִּי אִם־שָׁם
אַדִּיר יְהוָה לָנוּ מְקוֹם־נְהָרִים יְאֹרִים רְחַבֵּי יָדַיִם בַּל־
22 תֵּלֵךְ בּוֹ אֳנִי־שִׁיט וְצִי אַדִּיר לֹא יַעַבְרֶנּוּ׃ כִּי יְהוָה
23 שֹׁפְטֵנוּ יְהוָה מְחֹקְקֵנוּ יְהוָה מַלְכֵּנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ׃ נִמְשׁוּ
חֶבְלֶיךָ בַּל־יְחַזְּקוּ כֵּן־תָּרְנָם בַּל־פָּרְשׂוּ נֵס אָז חָלֵק עַד־
24 שָׁלָל מְרֻבָּה פִּסְחִים בָּזוּז בַּז׃ וּבַל־אֹמַר שָׁכֵן חָלִיתִי
הָעָם הַיּשֵׁב בָּהּ נְשֹׂא עָוֹן׃

לד 1 קִרְבוּ גוֹיִם לִשְׁמֹעַ וּלְאֻמִּים הַקְשִׁיבוּ תִּשְׁמַע הָאָרֶץ
2 וּמְלֹאָהּ תֵּבֵל וְכָל־צֶאֱצָאֶיהָ׃ כִּי קֶצֶף לַיהוָה עַל־כָּל־
הַגּוֹיִם וְחֵמָה עַל־כָּל־צְבָאָם הֶחֱרִימָם נְתָנָם לַטֶּבַח׃
3 וְחַלְלֵיהֶם יֻשְׁלָכוּ וּפִגְרֵיהֶם יַעֲלֶה בָאְשָׁם וְנָמַסּוּ הָרִים
4 מִדָּמָם׃ וְנָמַקּוּ כָּל־צְבָא הַשָּׁמַיִם וְנָגֹלּוּ כַּסֵּפֶר הַשָּׁמָיִם
וְכָל־צְבָאָם יִבּוֹל כִּנְבֹל עָלֶה מִגֶּפֶן וּכְנִבְלָת מִתְאֵנָה׃
5 כִּי־רְוְתָה בַשָּׁמַיִם חַרְבִּי הִנֵּה עַל־אֱדוֹם תֵּרֵד וְעַל
6 עַם חֶרְמִי לְמִשְׁפָּט׃ חֶרֶב ׀ לַיהוָה מָלְאָה דָּם הִדַּשְׁנָה
מֵחֶלֶב מִדַּם כָּרִים וְעַתּוּדִים מֵחֶלֶב כִּלְיוֹת אֵילִים כִּי
7 זֶבַח לַיהוָה בְּבָצְרָה וָטֶבַח גָּדוֹל בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃ וְיֵרְדוּ
רְאֵמִים עִמָּם וּפָרִים עִם־אַבִּירִים וְרִוְּתָה אַרְצָם מִדָּם
8 וַעֲפָרָם מֵחֶלֶב יִדְשָׁן׃ כִּי יוֹם נָקָם לַיהוָה שְׁנַת שִׁלֻּמִים
9 לְרִיב צִיּוֹן׃ וְנֶהְפְּכוּ נְחָלֶיהָ לְזֶפֶת וַעֲפָרָהּ לִגְפְרִית
10 וְהָיְתָה אַרְצָהּ לְזֶפֶת בֹּעֵרָה׃ לַיְלָה וְיוֹמָם לֹא תִכְבֶּה
לְעוֹלָם יַעֲלֶה עְשָׁנָהּ מִדּוֹר לְדוֹר תֵּחָרֵב לָנֶצַח נְצָחִים
אֵין

20 v. ס״א כּוֹעֲדֵינוּ וכן ר״א, ר״ב, ד״נ, ד״א, רי״ב ות״ס. 20 v. בס״א נָאוָה כתיב, נָוֶה קרי. 20 v. סַ״א יִתָּקַע פתח וכן ר״ב, ד״נ, ד״ר וריב. 20 v. ס״א וּבַל־. 21 v. חצי הספר. 23 v. כן ב״א, בֵּן בנגיעה. לד, 6 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״נ, ד״ר, די״ב ודמ״ן, ס״א חֶרֶב ליהוה מלאה דם וכן ר״ב. וס״א ליהוה בָּלאה. 6 v. ס״א פָּרִים. 7 v. ס״א רָאֵמִים מלא.

2 For the indignation of the LORD is upon all nations, and his fury upon all their armies: he hath utterly destroyed them, he hath
3 delivered them to the slaughter. Their slain also shall be cast out, and their stink shall come
4 up out of their carcases, and the mountains shall be melted with their blood. And all the host of heaven shall be dissolved, and the heavens shall be rolled together as a scroll: and all their host shall fall down, as the leaf falleth off from the vine, and as a falling fig from the fig
5 tree. For my sword shall be bathed in heaven: behold, it shall come down upon Idumea,
6 and upon the people of my curse, to judgment. The sword of the LORD is filled with blood, it is made fat with fatness, and with the blood of lambs and goats, with the fat of the kidneys of rams: for the LORD hath a sacrifice in Bozrah, and a great slaughter in the land of
7 Idumea. And the unicorns shall come down with them, and the bullocks with the bulls; and
8 their land shall be soaked with blood, and their dust made fat with fatness. For it is the day
9 of the LORD'S vengeance, and the year of recompences for the controversy of Zion. And the streams thereof shall be turned into pitch, and the dust thereof into brimstone, and the
10 land thereof shall become burning pitch. It shall not be quenched night nor day; the smoke thereof shall go up for ever: from generation to generation it shall lie waste;

none shall pass through it for ever and ever.

11 But the cormorant and the bittern shall possess it; the owl also and the raven shall dwell in it: and he shall stretch out upon it the line of confusion, and the stones of emptiness.

12 They shall call the nobles thereof to the kingdom, but none shall be there, and all her princes shall be nothing.

13 And thorns shall come up in her palaces, nettles and brambles in the fortresses thereof: and it shall be an habitation of dragons, and a court for owls.

14 The wild beasts of the desert shall also meet with the wild beasts of the island, and the satyr shall cry to his fellow; the screech owl also shall rest there, and find for herself a place of rest.

15 There shall the great owl make her nest, and lay, and hatch, and gather under her shadow: there shall the vultures also be gathered, every one with her mate.

16 Seek ye out of the book of the LORD, and read: no one of these shall fail, none shall want her mate: for my mouth it hath commanded, and his spirit it hath gathered them.

17 And he hath cast the lot for them, and his hand hath divided it unto them by line: they shall possess it for ever, from generation to generation shall they dwell therein.

11 אֵין עֹבֵר בָּהּ׃ וְיֵרְשׁוּהָ קָאַת וְקִפּוֹד וְינְשׁוֹף וְעֹרֵב
12 יִשְׁכְּנוּ־בָהּ וְנָטָה עָלֶיהָ קַוֵּי תֹהוּ וְאַבְנֵי־בֹהוּ׃ חֹרֶיהָ
13 וְאֵין־שָׁם מְלוּכָה יִקְרָאוּ וְכָל־שָׂרֶיהָ יִהְיוּ־אָפֶס׃ וְעָלְתָה
אַרְמְנֹתֶיהָ סִירִים קִמּשׂ וְחוֹחַ בְּמִבְצָרֶיהָ וְהָיְתָה נְוֵה
14 תַּנִּים חֲצִיר לִבְנוֹת יַעֲנָה׃ וּפָגְשׁוּ צִיִּים אֶת־אִיִּים וְשָׂעִיר
עַל־רֵעֵהוּ יִקְרָא אַךְ־שָׁם הרגיעה [הִרְגִּיעָה] לִילִית וּמָצְאָה לָהּ
15 מָנוֹחַ׃ שָׁמָּה קִנְּנָה קִפּוֹז וַתְּמַלֵּט וּבָקְעָה וְדָגְרָה בְּצִלָּהּ
16 אַךְ־שָׁם נִקְבְּצוּ דַיּוֹת אִשָּׁה רֵעוּתָהּ׃ דִּרְשׁוּ מֵעַל־סֵפֶר
יְהוָה וּקְרָאוּ אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נֶעְדָּרָה אִשָּׁה רֵעוּתָהּ לֹא
17 פָקָדוּ כִּי־פִי הוּא צִוָּה וְרוּחוֹ הִוא קִבְּצָן׃ וְהוּא־הִפִּיל
לָהֶן גּוֹרָל וְיָדוֹ חִלְּקָתָהּ לָהֶם בְּקָו עַד־עוֹלָם יִירְשׁוּהָ
לה לְדֹר וָדֹר יִשְׁכְּנוּ־בָהּ׃ ישׂשׂום

2 מִדְבָּר וְצִיָּה וְתָגֵל עֲרָבָה וְתִפְרַח כַּחֲבַצֶּלֶת׃ פָּרֹחַ
תִּפְרַח וְתָגֵל אַף גִּילַת וְרַנֵּן כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן נִתַּן־לָהּ
הֲדַר הַכַּרְמֶל וְהַשָּׁרוֹן הֵמָּה יִרְאוּ כְּבוֹד־יְהוָה הֲדַר
3 אֱלֹהֵינוּ׃ חַזְקוּ יָדַיִם רָפוֹת וּבִרְכַּיִם
4 כֹּשְׁלוֹת אַמֵּצוּ׃ אִמְרוּ לִנִמְהַרֵי־לֵב חִזְקוּ אַל־תִּירָאוּ׃
הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם נָקָם יָבוֹא גְּמוּל אֱלֹהִים הוּא יָבֹא
5 וְיֹשִׁעֲכֶם׃ אָז תִּפָּקַחְנָה עֵינֵי עִוְרִים וְאָזְנֵי חֵרְשִׁים
6 תִּפָּתַחְנָה׃ אָז יְדַלֵּג כָּאַיָּל פִּסֵּחַ וְתָרֹן לְשׁוֹן אִלֵּם כִּי
7 נִבְקְעוּ בַמִּדְבָּר מַיִם וּנְחָלִים בָּעֲרָבָה׃ וְהָיָה הַשָּׁרָב
לַאֲגַם וְצִמָּאוֹן לְמַבּוּעֵי מָיִם בְּנוֵה תַנִּים רִבְצָהּ חָצִיר
8 לְקָנֶה וְגֹמֶא׃ וְהָיְתָה־שָּׁם מְסִלּוֹל וְדֶרֶךְ וְדֶרֶךְ הַקֹּדֶשׁ
יִקָּרֵא לָהּ לֹא־יַעֲבָרֵנוּ טָמֵא וְהוּא־לָמוֹ הֹלֵךְ דֶּרֶךְ
ואויל֥ים

11 v. כן ברוב ספרים כ״י. בד״א. ד״ב. ד״נ. ד״ו וח״כ. בס״א וקמ״ד חסר וכן ד״ר ח״ס׳. 12 v. כן ב״א. ב״נ קֹרְאֵי בנעיא. 13 v. כן ב״א. ב״נ חֲרָיָה תְּחֵן שָׁם. 15 v. ס״א יְחִיו וכן ד״ב. ד״א ח״ס׳. 15 v. כן בכוגה. בהללי רעוחה. 16 v. כן בסוגה. בהללי לְרִשְׁעָה. 17 v. ס״א לָהֶן. לה. 7 v. כן בסוגה ס״א רִבְצָהּ רפי. 8 v. בס״א לא נמצא כאן מלת דֶּרֶךְ וכן ח״ע וח״ס.

5 The wilderness and the solitary place shall be glad for them; and the desert shall rejoice, and blossom as the rose.
2 It shall blossom abundantly, and rejoice even with joy and singing: the glory of Lebanon shall be given unto it, the excellency of Carmel and Sharon,
3 they shall see the glory of the LORD, and the excellency of our God. Strengthen ye the
4 weak hands, and confirm the feeble knees. Say to them that are of a fearful heart, Be strong, fear not: behold, your God will come with vengeance, even God with a recompence;
5 he will come and save you. Then the eyes of the blind shall be opened, and the ears of the
6 deaf shall be unstopped. Then shall the lame man leap as an hart, and the tongue of the
7 dumb sing: for in the wilderness shall waters break out, and streams in the desert. And the parched ground shall become a pool, and the thirsty land springs of water: in the habitation of
8 dragons, where each lay, shall be grass with reeds and rushes. And an highway shall be there, and a way, and it shall be called The way of holiness; the unclean shall not pass over it; but it shall be for those: the wayfaring men,

though fools, shall not err therein.

9 No lion shall be there, nor any ravenous beast shall go up thereon, it shall not be found there; but the redeemed shall walk there:

10 And the ransomed of the LORD shall return, and come to Zion with songs and everlasting joy upon their heads: they shall obtain joy and gladness, and sorrow and sighing shall flee away.

36 Now it came to pass in the fourteenth year of king Hezekiah, that Sennacherib king of Assyria came up against all the defenced cities of Judah, and took them.

2 And the king of Assyria sent Rab-shakeh from Lachish to Jerusalem unto king Hezekiah with a great army. And he stood by the conduit of the upper pool in the highway of the fuller's field.

3 Then came forth unto him Eliakim, Hilkiah's son, which was over the house, and Shebna the scribe, and Joah, Asaph's son, the recorder.

4 And Rab-shakeh said unto them, Say ye now to Hezekiah, Thus saith the great king, the king of Assyria, What confidence is this wherein thou trustest?

5 I say, sayest thou, (but they are but vain words) I have counsel and strength for war: now on whom dost thou trust, that thou rebellest against me?

6 Lo, thou trustest in the staff of this broken reed, on Egypt; whereon if a man lean, it will go into his hand, and pierce it: so is Pharaoh king of Egypt to all that trust in him.

7 But if thou say to me, We trust in the LORD our God: is it not he, whose high places and whose altars Hezekiah hath taken away, and said to Judah and to Jerusalem, Ye shall worship before this altar?

8 Now therefore give pledges, I pray thee, to my master the king of Assyria, and I will give thee two thousand horses, if thou be able on thy part to set riders upon them.

9 How then wilt thou turn away the face of one captain of the least of my master's servants, and put thy trust on Egypt for chariots and for horsemen?

10 And am I now come up without the LORD against this land to destroy it?

9 וְאֱוִילִים לֹא יִתְעֶה׃ לֹא־תִהְיֶה שָּׁם אַרְיֵה וּפֶרֶץ חַיָּה
10 לֹא תַעֲלֶנָּה לֹא תִמָּצֵא שָׁם וְהָלְכוּ נְאוּלִים׃ וּפְדוּיֵי יְהוָה ס
יְשֻׁבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן
וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה׃
לו וַיְהִי בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ עָלָה סַנְחֵרִיב
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתְפְּשֵׂם׃
2 וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ־אַשּׁוּר ׀ אֶת־רַב־שָׁקֵה מִלָּכִישׁ יְרוּשָׁלִַם
אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ בְּחַיִל כָּבֵד וַיַּעֲמֹד בִּתְעָלַת
3 הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה בִּמְסִלַּת שְׂדֵה כוֹבֵס׃ וַיֵּצֵא אֲלֵיהוּ
אֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר
4 וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף הַמַּזְכִּיר׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רַב־שָׁקֵה
אִמְרוּ־נָא אֶל־חִזְקִיָּהוּ כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ
5 אַשּׁוּר מָה הַבִּטָּחוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר בָּטָחְתָּ׃ אָמַרְתִּי אַךְ־
דִּבְרֵי־שְׂפָתַיִם עֵצָה וּגְבוּרָה לַמִּלְחָמָה עַתָּה עַל־מִי
6 בָטַחְתָּ כִּי מָרַדְתָּ בִּי׃ הִנֵּה בָטַחְתָּ עַל־מִשְׁעֶנֶת הַקָּנֶה
הָרָצוּץ הַזֶּה עַל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִסָּמֵךְ אִישׁ עָלָיו וּבָא
בְכַפּוֹ וּנְקָבָהּ כֵּן פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְכָל־הַבֹּטְחִים
7 עָלָיו׃ וְכִי־תֹאמַר אֵלַי אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּטָחְנוּ הֲלוֹא
הוּא אֲשֶׁר הֵסִיר חִזְקִיָּהוּ אֶת־בָּמֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו
וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלִַם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה תִּשְׁתַּחֲווּ׃
8 וְעַתָּה הִתְעָרַב נָא אֶת־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר וְאֶתְּנָה לְךָ
אַלְפַּיִם סוּסִים אִם־תּוּכַל לָתֵת לְךָ רֹכְבִים עֲלֵיהֶם׃
9 וְאֵיךְ תָּשִׁיב אֵת פְּנֵי פַּחַת אֶחָד מֵעַבְדֵי אֲדֹנִי הַקְּטַנִּים
10 וַתִּבְטַח לְךָ עַל־מִצְרַיִם לָרֶכֶב וְלַפָּרָשִׁים׃ וְעַתָּה
הֲמִבַּלְעֲדֵי יְהוָה עָלִיתִי עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְהַשְׁחִיתָהּ
יהוה

9 v. ס״א ולא וכן ת״ע. ח״ם וחי׳. לו, 2 v. ירושלם כתיב, וירושלקה קרי. 4 v. ס״א אלהם חסר וכן ד״א ור״ב. 5 v. ס״א אמרתי: עיין מלכים ב׳, י״ח כ׳. 8 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ח ס״ט, ס״א כן פרעה מלך וכן ד״נ ור״ב. 7 v. ס״א תאמרו: עיין מלכים ב׳ י״ח ב׳׳כ. 8 v. ס״ג כלך וכן ד״א, ד״ב ור״ו. 10 v. כן כ״א. כ״נ תחבלעדי בגעיא.

יְהוָה אֲמַר אֱלַי עֲלֵה אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהַשְׁחִיתָהּ׃
11 וַיֹּאמֶר אֶלְיָקִים וְשֶׁבְנָא וְיוֹאָח אֶל־רַבְשָׁקֵה דַּבֶּר־
נָא אֶל־עֲבָדֶיךָ אֲרָמִית כִּי שֹׁמְעִים אֲנָחְנוּ וְאַל־תְּדַבֵּר
12 אֵלֵינוּ יְהוּדִית בְּאָזְנֵי הָעָם אֲשֶׁר עַל־הַחוֹמָה׃ וַיֹּאמֶר
רַבְשָׁקֵה הַאֶל אֲדֹנֶיךָ וְאֵלֶיךָ שְׁלָחַנִי אֲדֹנִי לְדַבֵּר אֶת־
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲלֹא עַל־הָאֲנָשִׁים הַיֹּשְׁבִים עַל־
הַחוֹמָה לֶאֱכֹל אֶת־חַרְאֵיהֶם וְלִשְׁתּוֹת אֶת־שֵׁינֵיהֶם
13 עִמָּכֶם׃ וַיַּעֲמֹד רַבְשָׁקֵה וַיִּקְרָא בְקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית
וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃
14 כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ אַל־יַשִּׁא לָכֶם חִזְקִיָּהוּ כִּי לֹא־יוּכַל
15 לְהַצִּיל אֶתְכֶם׃ וְאַל־יַבְטַח אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה
לֵאמֹר הַצֵּל יַצִּילֵנוּ יְהוָה לֹא תִנָּתֵן הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד
16 מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ
כִּי כֹה אָמַר הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר עֲשׂוּ־אִתִּי בְּרָכָה וְצֵאוּ
אֵלַי וְאִכְלוּ אִישׁ־גַּפְנוֹ וְאִישׁ תְּאֵנָתוֹ וּשְׁתוּ אִישׁ מֵי־
17 בוֹרוֹ׃ עַד־בֹּאִי וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ כְּאַרְצְכֶם אֶרֶץ
18 דָּגָן וְתִירוֹשׁ אֶרֶץ לֶחֶם וּכְרָמִים׃ פֶּן־יָסִית אֶתְכֶם
חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר יְהוָה יַצִּילֵנוּ הַהִצִּילוּ אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אִישׁ
19 אֶת־אַרְצוֹ מִיַּד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ אַיֵּה אֱלֹהֵי חֲמָת וְאַרְפָּד
20 אַיֵּה אֱלֹהֵי סְפַרְוַיִם וְכִי־הִצִּילוּ אֶת־שֹׁמְרוֹן מִיָּדִי׃ מִי
בְכָל־אֱלֹהֵי הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־הִצִּילוּ אֶת־אַרְצָם
21 מִיָּדִי כִּי־יַצִּיל יְהוָה אֶת־יְרוּשָׁלַם מִיָּדִי׃ וַיַּחֲרִישׁוּ
וְלֹא־עָנוּ אֹתוֹ דָּבָר כִּי־מִצְוַת הַמֶּלֶךְ הָיָא לֵאמֹר לֹא
תַעֲנֻהוּ

---

12 v. ס״א הַחֹכָה חסר וכן ר״א. ר״ב. רי״ב ודס״ו. 12 v. חַרְאֵיהֶם כתיב. צוֹאָתָם קרי.
12 v. שֵׁינֵיהֶם כתיב. מֵימֵי רַגְלֵיהֶם קרי. כס״א מֵימֵי שֵׁינֵיהֶם כתיב וקרי וכן ר״א. ובס״א
סֵימֵי רַגְלֵיהֶם כתיב וקרי וכן ר״ב ור״ו. 14 v. ס״א יַשִּׁיא סלא וכן ר״א. ד״ר ור״א.
15 v. ס״א לֹא וכן ר״א. ר״ב. ת״ע ות״ס. 16 v. פסקא באמצע פסוק. 16 v. ס״א
עֲשׂו וכן ר״ב. ד״ר ור״ב. 19 v. כ״א וְאַיֵּה וכן ר״א. ר״ב. ת״ע ות״ס. 19 v. ס״א
קִיר וכי ת״ע ת״ס ות״ר.

the LORD said unto me, Go up against this land, and destroy it.

11 Then said Eliakim and Shebna and Joah unto Rab-shakeh, Speak, I pray thee, unto thy servants in the Syrian language; for we understand it: and speak not to us in the Jews' language, in the ears of the people that are on the wall.

12 But Rab-shakeh said, Hath my master sent me to thy master and to thee to speak these words? hath he not sent me to the men that sit upon the wall, that they may eat their own dung, and drink their own piss with you?

13 Then Rab-shakeh stood, and cried with a loud voice in the Jews' language, and said, Hear ye the words of the great king, the king of Assyria.

14 Thus saith the king, Let not Hezekiah deceive you: for he shall not be able to deliver you.

15 Neither let Hezekiah make you trust in the LORD, saying, The LORD will surely deliver us: this city shall not be delivered into the hand of the king of Assyria.

16 Hearken not to Hezekiah: for thus saith the king of Assyria, Make an agreement with me by a present, and come out to me: and eat ye every one of his vine, and every one of his fig tree, and drink ye every one the waters of his own cistern;

17 Until I come and take you away to a land like your own land, a land of corn and

18 wine, a land of bread and vineyards. Beware lest Hezekiah persuade you, saying, The LORD will deliver us. Hath any of the gods of the nations delivered his land out of the hand

19 of the king of Assyria? Where are the gods of Hamath and Arphad? where are the gods of

20 Sepharvaim? and have they delivered Samaria out of my hand? Who are they among all the gods of these lands, that have delivered their land out of my hand, that the LORD should

21 deliver Jerusalem out of my hand? But they held their peace, and answered him not a word: for the king's commandment was, saying,

Answer him not.

22 Then came Eliakim, the son of Hilkiah, that was over the household, and Shebna the scribe, and Joah, the son of Asaph, the recorder, to Hezekiah with their clothes rent, and told him the words of Rab-shakeh.

37 And it came to pass, when king Hezekiah heard it, that he rent his clothes, and covered himself with sackcloth, and went into the house of the LORD.

2 And he sent Eliakim, who was over the household, and Shebna the scribe, and the elders of the priests covered with sackcloth, unto Isaiah the prophet the son of Amoz.

3 And they said unto him, Thus saith Hezekiah, This day is a day of trouble, and of rebuke, and of blasphemy: for the children are come to the birth, and there is not strength to bring forth.

4 It may be the LORD thy God will hear the words of Rab-shakeh, whom the king of Assyria his master hath sent to reproach the living God, and will reprove the words which the LORD thy God hath heard: wherefore lift up thy prayer for the remnant that is left.

5 So the servants of king Hezekiah came to Isaiah.

6 And Isaiah said unto them, Thus shall ye say unto your master, Thus saith the LORD, Be not afraid of the words that thou hast heard, wherewith the servants of the king of Assyria have

22 תַּעֲנֻהוּ׃ וַיָּבֹא אֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר־עַל־הַבָּיִת
וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף הַמַּזְכִּיר אֶל־חִזְקִיָּהוּ
קְרוּעֵי בְגָדִים וַיַּגִּדוּ לוֹ אֶת דִּבְרֵי רַב־שָׁקֵה׃

לז וַיְהִי כְּשָׁמְעַ הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו
2 וַיִּתְכַּס בַּשָּׂק וַיָּבֹא בֵּית יְהוָה׃ וַיִּשְׁלַח אֶת־אֶלְיָקִים
אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְאֵת | שֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְאֵת זִקְנֵי הַכֹּהֲנִים
3 מְתֻכַּסִּים בַּשָּׂקִים אֶל־יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא׃ וַיֹּאמְרוּ
אֵלָיו כֹּה אָמַר חִזְקִיָּהוּ יוֹם צָרָה וְתוֹכָחָה וְנִאָצָה הַיּוֹם
4 הַזֶּה כִּי בָאוּ בָנִים עַד־מַשְׁבֵּר וְכֹחַ אֵין לְלֵדָה׃ אוּלַי
יִשְׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת | דִּבְרֵי רַב־שָׁקֵה אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר | אֲדֹנָיו לַחֲרֵף אֱלֹהִים חַי וְהוֹכִיחַ בַּדְּבָרִים
אֲשֶׁר שָׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְנָשָׂאתָ תְפִלָּה בְּעַד הַשְּׁאֵרִית
5 הַנִּמְצָאָה׃ וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְשַׁעְיָהוּ׃
6 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְשַׁעְיָהוּ כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־אֲדֹנֵיכֶם כֹּה |
אָמַר יְהוָה אַל־תִּירָא מִפְּנֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ
7 אֲשֶׁר גִּדְּפוּ נַעֲרֵי מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אוֹתִי׃ הִנְנִי נוֹתֵן בּוֹ רוּחַ
וְשָׁמַע שְׁמוּעָה וְשָׁב אֶל־אַרְצוֹ וְהִפַּלְתִּיו בַּחֶרֶב בְּאַרְצוֹ׃
8 וַיָּשָׁב רַב־שָׁקֵה וַיִּמְצָא אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר נִלְחָם עַל־
9 לִבְנָה כִּי שָׁמַע כִּי נָסַע מִלָּכִישׁ׃ וַיִּשְׁמַע עַל־תִּרְהָקָה
מֶלֶךְ־כּוּשׁ לֵאמֹר יָצָא לְהִלָּחֶם אִתָּךְ וַיִּשְׁמַע וַיִּשְׁלַח
10 מַלְאָכִים אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר׃ כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־חִזְקִיָּהוּ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר אֶל־יִשָּׂאֲךָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בוֹטֵחַ
11 בּוֹ לֵאמֹר לֹא תִנָּתֵן יְרוּשָׁלַם בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ הִנֵּה |
אַתָּה שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר עָשׂוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר לְכָל־הָאֲרָצוֹת
12 לַהֲחֲרִימָם וְאַתָּה תִנָּצֵל׃ הַהִצִּילוּ אוֹתָם אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר־

---

22 v. כן ב'א, ב'נ אשר. לז, 2 v. כן ב'א, ב'נ אשרי כנעיוא. 8 v. ס'א יוסי וכן ד'ב ודס'ו. 3 v. ס'א בני וכן ר'ב, ד'ג תי'ב. 6 v. בס'א יש כאן פסקא. 9 v. כן למעלה, למדנחאי אל'.

blasphemed me. Behold, I will send a blast upon him, and he shall hear a rumour, and re-
7 turn to his own land; and I will cause him to fall by the sword in his own land. So
8 Rab-shakeh returned, and found the king of Assyria warring against Libnah: for he had heard
9 that he was departed from Lachish. And he heard say concerning Tirhakah king of
Ethiopia, He is come forth to make war with thee. And when he heard it, he sent messengers
10 to Hezekiah, saying, Thus shall ye speak to Hezekiah king of Judah, saying, Let not thy
God, in whom thou trustest, deceive thee, saying, Jerusalem shall not be given into the hand
11 of the king of Assyria. Behold, thou hast heard what the kings of Assyria have done to all
12 lands by destroying them utterly; and shalt thou be delivered? Have the gods of the nations
delivered them

אֲשֶׁר־הִשְׁחִיתוּ אֲבוֹתָי אֶת־גּוֹזָן וְאֶת־חָרָן וְרֶצֶף וּבְנֵי־עֵדֶן
אֲשֶׁר בִּתְלַשָּׂר׃ 13 אַיֵּה מֶלֶךְ־חֲמָת וּמֶלֶךְ אַרְפָּד וּמֶלֶךְ
לְעִיר סְפַרְוַיִם הֵנַע וְעִוָּה׃ 14 וַיִּקַּח חִזְקִיָּהוּ אֶת־הַסְּפָרִים
מִיַּד הַמַּלְאָכִים וַיִּקְרָאֵהוּ וַיַּעַל בֵּית יְהוָה וַיִּפְרְשֵׂהוּ
חִזְקִיָּהוּ לִפְנֵי יְהוָה׃ 15 וַיִּתְפַּלֵּל
חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר׃ 16 יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכֹל מַמְלְכוֹת
הָאָרֶץ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ׃ 17 הַטֵּה
יְהוָה ׀ אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח יְהוָה עֵינֶיךָ וּרְאֵה וּשְׁמַע
אֶת כָּל־דִּבְרֵי סַנְחֵרִיב אֲשֶׁר שָׁלַח לְחָרֵף אֱלֹהִים חָי׃
אָמְנָם יְהוָה הֶחֳרִיבוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר אֶת־כָּל־הָאֲרָצוֹת 18
וְאֶת־אַרְצָם׃ 19 וְנָתַן אֶת־אֱלֹהֵיהֶם בָּאֵשׁ כִּי לֹא אֱלֹהִים
הֵמָּה כִּי אִם־מַעֲשֵׂה יְדֵי־אָדָם עֵץ וְאָבֶן וַיְאַבְּדוּם׃
וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הוֹשִׁיעֵנוּ מִיָּדוֹ וְיֵדְעוּ כָל־מַמְלְכוֹת ס 20
הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה יְהוָה לְבַדֶּךָ׃ 21 וַיִּשְׁלַח יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ
אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
הִתְפַּלַּלְתָּ אֵלַי אֶל־סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 22 זֶה הַדָּבָר
אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה עָלָיו בָּזָה לְךָ לָעֲגָה לְךָ בְּתוּלַת
בַּת־צִיּוֹן אַחֲרֶיךָ רֹאשׁ הֵנִיעָה בַּת יְרוּשָׁלִָם׃ 23 אֶת־מִי
חָרַפְתָּ וְגִדַּפְתָּ וְעַל־מִי הֲרִימוֹתָה קוֹל וַתִּשָּׂא מָרוֹם
עֵינֶיךָ אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ 24 בְּיַד עֲבָדֶיךָ חֵרַפְתָּ ׀ אֲדֹנָי
וַתֹּאמֶר בְּרֹב רִכְבִּי אֲנִי עָלִיתִי מְרוֹם הָרִים יַרְכְּתֵי
לְבָנוֹן וְאֶכְרֹת קוֹמַת אֲרָזָיו מִבְחַר בְּרוֹשָׁיו וְאָבוֹאָה מְרוֹם
קִצּוֹ יַעַר כַּרְמְלוֹ׃ 25 אֲנִי קָרְתִּי וְשָׁתִיתִי מָיִם וְאַחֲרִב
בְּכַף־פְּעָמַי כָּל יְאֹרֵי מָצוֹר׃ 26 הֲלוֹא־שָׁמַעְתָּ לְמֵרָחוֹק
אותה

15 v. בס״א אין כאן מסקא. 17 v. בס״א פְּקַחְה כתיב, פְּקַח קרי. 17 v. ס״א עֵינֵיךְ וכן ר״א. ר״ב, ר״ג, ר״ד, ר״ז, ח״ע, ח״ס ות״ר. 18 v. סַ״א אֶסְנָם. 18 v. ס״א הַגּוֹיִם: עיין מלכים ב׳, י״ם י״ו. 19 v. כן ב״א, ב״נ אֶם־ בנעיא. 20 v. ס״א הושיענו נָא: עיין מלכים ב׳, י״ם י״ת. 21 v. בס״א יש כאן מסקא. 24 v. ס״א גְּרִשָׁיו חסר וכן ד״ר תי״א.

which my fathers have destroyed, as Gozan, and Haran, and Rezeph, and the children of Eden which were in Telassar?

13 Where is the king of Hamath, and the king of Arphad, and the king of the city of Sepharvaim, Hena, and Ivah?

14 And Hezekiah received the letter from the hand of the messengers, and read it: and Hezekiah went up unto the house of the LORD, and spread it before the LORD.

15 And Hezekiah prayed unto the LORD, saying,

16 O LORD of hosts, God of Israel, that dwellest between the cherubims, thou art the God, even thou alone, of all the kingdoms of the earth: thou hast made heaven and earth.

17 Incline thine ear, O LORD, and hear; open thine eyes, O LORD, and see: and hear all the words of Sennacherib, which hath sent to reproach the living God.

18 Of a truth, LORD, the kings of Assyria have laid waste all the nations, and their countries,

19 And have cast their gods into the fire: for they were no gods, but the work of men's hands, wood and stone: therefore they have destroyed them.

20 Now therefore, O LORD our God, save us from his hand, that all the kingdoms of the earth may know that thou art the LORD, even thou only.

21 Then Isaiah the son of Amoz sent unto Hezekiah, saying, Thus saith the LORD God

22 of Israel, Whereas thou hast prayed to me against Sennacherib king of Assyria: This is the word which the LORD hath spoken concerning him; The virgin, the daughter of Zion, hath despised thee, and laughed thee to scorn; the daughter of Jerusalem hath shaken her head at

23 thee. Whom hast thou reproached and blasphemed? and against whom hast thou exalted

24 thy voice, and lifted up thine eyes on high? even against the Holy One of Israel. By thy servants hast thou reproached the LORD, and hast said, By the multitude of my chariots am I come up to the height of the mountains, to the sides of Lebanon; and I will cut down the tall cedars thereof, and the choice fir trees thereof: and I will enter into the height of his border,

25 and the forest of his Carmel. I have digged, and drunk water; and with the sole of my feet

26 have I dried up all the rivers of the besieged places. Hast thou not heard long ago,

אוֹתָהּ עָשִׂיתִי מִימֵי קֶדֶם וַיְצַרְתִּיהָ עַתָּה הֲבֵאתִיהָ וּתְהִי
לְהַשְׁאוֹת גַּלִּים נִצִּים עָרִים בְּצֻרוֹת: וְיֹשְׁבֵיהֶן קִצְרֵי יָד 27
חַתּוּ וָבֹשׁוּ הָיוּ עֵשֶׂב שָׂדֶה וְיֶרֶק דֶּשֶׁא חָצִיר גַּגּוֹת
וּשְׁדֵמָה לִפְנֵי קָמָה: וְשִׁבְתְּךָ וְצֵאתְךָ וּבוֹאֲךָ יָדָעְתִּי 28
וְאֶת הִתְרַגִּזְךָ אֵלָי: יַעַן הִתְרַגִּזְךָ אֵלַי וְשַׁאֲנַנְךָ עָלָה 29
בְּאָזְנָי וְשַׂמְתִּי חַחִי בְּאַפֶּךָ וּמְתָגִי בִּשְׂפָתֶיךָ וַהֲשִׁבֹתִיךָ
בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר־בָּאתָ בָּהּ: וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת אָכוֹל הַשָּׁנָה 30
סָפִיחַ וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית שָׁחִישׁ וּבַשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית זִרְעוּ
וְקִצְרוּ וְנִטְעוּ כְרָמִים וְאִכְלוּ פִרְיָם: וְיָסְפָה פְלֵיטַת 31
בֵּית־יְהוּדָה הַנִּשְׁאָרָה שֹׁרֶשׁ לְמָטָּה וְעָשָׂה פְּרִי לְמָעְלָה:
כִּי מִירוּשָׁלַם תֵּצֵא שְׁאֵרִית וּפְלֵיטָה מֵהַר צִיּוֹן קִנְאַת 32
יְהוָה צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה־זֹּאת: 33
לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר לֹא יָבוֹא אֶל־הָעִיר
הַזֹּאת וְלֹא־יוֹרֶה שָׁם חֵץ וְלֹא־יְקַדְּמֶנָּה מָגֵן וְלֹא־יִשְׁפֹּךְ
עָלֶיהָ סֹלְלָה: בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר־בָּא בָּהּ יָשׁוּב וְאֶל־הָעִיר 34
הַזֹּאת לֹא יָבוֹא נְאֻם־יְהוָה: וְנַנּוֹתִי עַל־הָעִיר הַזֹּאת 35
לְהוֹשִׁיעָהּ לְמַעֲנִי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי:
וַיֵּצֵא | מַלְאַךְ יְהוָה וַיַּךְ בְּמַחֲנֵה אַשּׁוּר מֵאָה 36
וּשְׁמֹנִים וַחֲמִשָּׁה אָלֶף וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וְהִנֵּה כֻלָּם
פִּגְרִים מֵתִים: וַיִּסַּע וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר 37
וַיֵּשֶׁב בְּנִינְוֵה: וַיְהִי הוּא מִשְׁתַּחֲוֶה בֵּית | נִסְרֹךְ אֱלֹהָיו 38
וְאַדְרַמֶּלֶךְ וְשַׂרְאֶצ�er בָּנָיו הִכ�ֻּהוּ בַחֶרֶב וְהֵמָּה נִמְלְטוּ
אֶרֶץ אֲרָרָט וַיִּמְלֹךְ אֵסַרְחַדֹּן בְּנוֹ תַּחְתָּיו:
בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה חִזְקִיָּהוּ לָמוּת וַיָּבֹא לח
אֵלָיו יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה־אָמַר
יהוה

29 v. כן בכתה. 29 v. ס"א וַהֲשִׁיבוֹתִיךָ סֹלָא. 30 v. במתה שָׁחִים וכן רד. 30 v. וְאָכוֹל כתיב, וְאִכְלוּ קרי, בס"א וְאִכְלוּ בתיב וקרי וכן ד"ב, ד"ו, ת"ע, ת"ס ותיר, וכס"א וְאִכְלוּ. 31 v. ס"א נָתֹר. 36 v. בבבלי מַלְאָךְ בקמץ. 38 v. כן בכתה בסבולות. לח, 1 v. ס"א וַיָּבֹא חסר וכן ד"א, ד"ב ותי"ב.

how I have done it; and of ancient times, that I formed it? now have I brought it to pass, that thou shouldest be to lay waste defenced cities into ruinous heaps.

27 Therefore their inhabitants were of small power, they were dismayed and confounded: they were as the grass of the field, and as the green herb, as the grass on the housetops, and as corn blasted before it be grown up.

28 But I know thy abode, and thy going out, and thy coming in, and thy rage against me.

29 Because thy rage against me, and thy tumult, is come up into mine ears, therefore will I put my hook in thy nose, and my bridle in thy lips, and I will turn thee back by the way by which thou camest.

30 And this shall be a sign unto thee, Ye shall eat this year such as groweth of itself; and the second year that which springeth of the same: and in the third year sow ye, and reap, and plant vineyards, and eat the fruit thereof.

31 And the remnant that is escaped of the house of Judah shall again take root downward, and bear fruit upward:

32 For out of Jerusalem shall go forth a remnant, and they that escape out of mount Zion: the zeal of the LORD of hosts shall do this.

33 Therefore thus saith the LORD concerning the king of Assyria, He shall not come into this city, nor shoot an arrow there, nor come before it with shields, nor cast a bank against it. By the way that he came, by the same shall he return, and shall not come into this city, saith the LORD. For I will defend this city to save it for mine own sake, and for my servant David's sake. Then the angel of the LORD went forth, and smote in the camp of the Assyrians a hundred and fourscore and five thousand: and when they arose early in the morning, behold, they were all dead corpses. So Sennacherib king of Assyria departed, and went and returned, and dwelt at Nineveh. And it came to pass, as he was worshipping in the house of Nisroch his god, that Adrammelech and Sharezer his sons smote him with the sword; and they escaped into the land of Armenia: and Esar-haddon his son reigned in his stead.

34 35 36 37 38

38 In those days was Hezekiah sick unto death. And Isaiah the prophet the son of Amoz came unto him, and said unto him, Thus saith

2 יְהוָה צַו לְבֵיתֶךָ כִּי מֵת אַתָּה וְלֹא תִחְיֶה: וַיַּסֵּב
3 חִזְקִיָּהוּ פָּנָיו אֶל־הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה: וַיֹּאמַר
אָנָּה יְהוָה זְכָר־נָא אֵת אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ בֶּאֱמֶת
וּבְלֵב שָׁלֵם וְהַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי וַיֵּבְךְּ חִזְקִיָּהוּ בְּכִי
4 גָּדוֹל: וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יְשַׁעְיָהוּ
5 לֵאמֹר: הָלוֹךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ כֹּה־אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי דָוִד אָבִיךָ שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתֶךָ רָאִיתִי אֶת־
דִּמְעָתֶךָ הִנְנִי יוֹסֵף עַל־יָמֶיךָ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה:
6 וּמִכַּף מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אַצִּילְךָ וְאֶת הָעִיר הַזֹּאת וְנָנוֹתִי
7 עַל־הָעִיר הַזֹּאת: וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת מֵאֵת יְהוָה אֲשֶׁר
8 יַעֲשֶׂה יְהוָה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבֵּר: הִנְנִי מֵשִׁיב
אֶת־צֵל הַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר יָרְדָה בְּמַעֲלוֹת אָחָז בַּשֶּׁמֶשׁ
אֲחֹרַנִּית עֶשֶׂר מַעֲלוֹת וַתָּשָׁב הַשֶּׁמֶשׁ עֶשֶׂר מַעֲלוֹת
9 בַּמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר יָרָדָה: מִכְתָּב
10 לְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בַּחֳלָתּוֹ וַיְחִי מֵחָלְיוֹ: אֲנִי אָמַרְתִּי
בְּדֹמִי יָמַי אֵלְכָה בְּשַׁעֲרֵי שְׁאוֹל פֻּקַּדְתִּי יֶתֶר שְׁנוֹתָי:
11 אָמַרְתִּי לֹא־אֶרְאָה יָהּ יָהּ בְּאֶרֶץ הַחַיִּים לֹא־אַבִּיט
12 אָדָם עוֹד עִם־יוֹשְׁבֵי חָדֶל: דּוֹרִי נָסַע וְנִגְלָה מִנִּי
כְּאֹהֶל רֹעִי קִפַּדְתִּי כָאָרֹג חַיַּי מִדַּלָּה יְבַצְּעֵנִי מִיּוֹם
13 עַד־לַיְלָה תַּשְׁלִימֵנִי: שִׁוִּיתִי עַד־בֹּקֶר כָּאֲרִי כֵּן יְשַׁבֵּר
14 כָּל־עַצְמוֹתָי מִיּוֹם עַד־לַיְלָה תַּשְׁלִימֵנִי: כְּסוּס עָגוּר
כֵּן אֲצַפְצֵף אֶהְגֶּה כַיּוֹנָה דַּלּוּ עֵינַי לְמָרוֹם אֲדֹנָי
15 עָשְׁקָה־לִּי עָרְבֵנִי: מָה־אֲדַבֵּר וְאָמַר־לִי וְהוּא עָשָׂה
16 אֵדְדָה כָּל־שְׁנוֹתַי עַל־מַר נַפְשִׁי: אֲדֹנָי עֲלֵיהֶם יִחְיוּ
17 וּלְכָל־בָּהֶן חַיֵּי רוּחִי וְתַחֲלִימֵנִי וְהַחֲיֵנִי: הִנֵּה לְשָׁלוֹם מַר־

---

9 v. ס״א אֲנָא וכן ר״א ד״ב. 4 v. כן ב״א, ב״נ אל־ בלא נקוּד. 11 v. בכתה יָהּ יָהּ רפ״.
11 v. בס״א חֶלֶד כתיב, חֶדֶל קרי, ובס״א חֶלֶד כתיב וקרי. 13 v. צ״ל שִׁוַּעְתִּי, כן תר׳.
15 v. ס״א עָנָתְנִי חסר וכן ר״א ד״ב. 14 v. כן לסערבאי כתיב וקרי, למדנחאי פָּסִיס
כתיב, כְּסוּס קרי. 14 v. בהללי יְהוָה וכן למדנחאי. 16 v. ס״א וְתַחֲיֵנִי הסר וכן ר״נ ד״ד.

the LORD, Set thine house in order: for thou shalt die, and not live.
2 Then Hezekiah turned his face toward the wall, and prayed unto the LORD,
3 And said, Remember now, O LORD, I beseech thee, how I have walked before thee in truth and with a perfect heart, and have done that which is good in thy sight. And Hezekiah wept sore.
4 Then came the word of the LORD to Isaiah, saying,
5 Go, and say to Hezekiah, Thus saith the LORD, the God of David thy father, I have heard thy prayer, I have seen thy tears: behold, I will add unto thy days fifteen years.
6 And I will deliver thee and this city out of the hand of the king of Assyria: and I will defend this city.
7 And this shall be a sign unto thee from the LORD, that the LORD will do this thing that he hath spoken;
8 Behold, I will bring again the shadow of the degrees, which is gone down in the sun dial of Ahaz, ten degrees backward. So the sun returned ten degrees, by which degrees it was gone down.
9 The writing of Hezekiah king of Judah, when he had been sick, and was recovered of his sickness:
10 I said in the cutting off of my days, I shall go to the gates of the grave: I am deprived of the residue of my years.
11 I said, I shall not see the LORD, even the LORD, in the land of the living: I shall behold man no more with the inhabitants of the world.
12 Mine age is departed, and is removed from me as a shepherd's tent: I have cut off like a weaver my life: he will cut me off with pining sickness: from day even to
13 night wilt thou make an end of me. I reckoned till morning, that, as a lion, so will he break
14 all my bones: from day even to night wilt thou make an end of me. Like a crane or a swallow, so did I chatter: I did mourn as a dove: mine eyes fail with looking upward: O LORD, I
15 am oppressed; undertake for me. What shall I say? he hath both spoken unto me, and him-
16 self hath done it: I shall go softly all my years in the bitterness of my soul. O LORD, by these things men live, and in all these things is the life of my spirit: so wilt thou recover me,
17 and make me to live. Behold, for peace

מַר־לִי מָר וְאַתָּה חָשַׁקְתָּ נַפְשִׁי מִשַּׁחַת בְּלִי כִּי־
הִשְׁלַכְתָּ אֲחֹרֶי גֵּוֶךָ כָּל־חַטָּאָי: כִּי לֹא שְׁאוֹל תּוֹדֶךָ 18
מָוֶת יְהַלְלֶךָּ לֹא־שִׂבְּרוּ יוֹרְדֵי־בוֹר אֶל־אֲמִתֶּךָ: חַי 19
חַי הוּא יוֹדְךָ כָּמוֹנִי הַיּוֹם אָב לְבָנִים יוֹדִיעַ אֶל־אֲמִתֶּךָ:
יְהוָה לְהוֹשִׁיעֵנִי וּנְגִנֹתַי נְנַגֵּן כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ עַל־בֵּית 20
יְהוָה: וַיֹּאמֶר יִשְׂעָיָהוּ יִשְׂאוּ דְבֶלֶת תְּאֵנִים וְיִמְרְחוּ עַל־ 21
הַשְּׁחִין וְיִחִי: וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ מָה אוֹת כִּי אֶעֱלֶה בֵּית 22
יְהוָה:

לט בָּעֵת הַהִיא שָׁלַח מְרֹדַךְ בַּלְאֲדָן בֶּן־בַּלְאֲדָן מֶלֶךְ־בָּבֶל
סְפָרִים וּמִנְחָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ וַיִּשְׁמַע כִּי חָלָה וַיֶּחֱזָק: 2
וַיִּשְׂמַח עֲלֵיהֶם חִזְקִיָּהוּ וַיַּרְאֵם אֶת־בֵּית נְכֹתֹה אֶת־
הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַבְּשָׂמִים וְאֶת ו הַשֶּׁמֶן הַטּוֹב
וְאֵת כָּל־בֵּית כֵּלָיו וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר נִמְצָא בְּאֹצְרֹתָיו
לְאֹ־הָיָה דָּבָר אֲשֶׁר לֹא־הֶרְאֵם חִזְקִיָּהוּ בְּבֵיתוֹ וּבְכָל־
מֶמְשַׁלְתּוֹ: וַיָּבֹא יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ 3
וַיֹּאמֶר אֵלָיו מָה־אָמְרוּ ו הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה וּמֵאַיִן יָבֹאוּ
אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה בָּאוּ אֵלַי מִבָּבֶל:
וַיֹּאמֶר מָה רָאוּ בְּבֵיתֶךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר 4
בְּבֵיתִי רָאוּ לְאׇדְהָ דָּבָר אֲשֶׁר לֹא־הֶרְאֵיתִים
בְּאוֹצְרֹתָי: וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה 5
צְבָאוֹת: הִנֵּה יָמִים בָּאִים וְנִשָּׂא ו כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתֶךָ 6
וַאֲשֶׁר אָצְרוּ אֲבֹתֶיךָ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה בָּבֶלָה לֹא־יִוָּתֵר דָּבָר
אָמַר יְהוָה: וּמִבָּנֶיךָ אֲשֶׁר יֵצְאוּ מִמְּךָ אֲשֶׁר תּוֹלִיד 7
יִקָּחוּ

18 v. ס״א ולא״. 19 v. כן בסתה ברפ״. 19 v. ס״א נָסְנִי חסר וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״י״א
ותס״ו. 20 v. כן כרוב ספרים כ״י וד״ד, בס״א וּנְגִינֹתַי חסר ו׳ וכן ד״א, ר״י וד״י״ב, ובס״א
וּנְגִינוֹתַי כלא רכלא וכן ד״ג, ד״י״א ותס״ו. לט. 1 v. כן ברוב ספרים כ״י תמסר עליו כל׳
חס׳ כת׳ וכן ברי״א, ד״ב וד״ג, בס״א מְרֹאדַךְ וכן ד״ד, ד״ו, ד״י״ב ותכ״ו. 2 v. נִכְתֹּו קרי.
3 v. כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו חסר רחסר וכן ר״ב, ד״ד וד״י״א, בס״א בְּאוֹצְרוֹתָיו חסר
ו׳ קדמא וכן ר״א וד״ב, ובס״א בְּאוֹצְרֹתָיו חסר ו׳ חנינא וכן ד״י״ב ותס״ו. 3 v. בס״א יש כאן
פסקא. 4 v. ס״א כל־אשר בחיב. אֵת כל אשר קרי. 6 v. ס״א ולא״. 7 v. ס״א יצאו
וכן ר״ב.

I had great bitterness: but thou hast in love to my soul delivered it from the pit of corruption: for thou hast cast all my sins behind thy back.

18 For the grave cannot praise thee, death can not celebrate thee: they that go down into the pit cannot hope for thy truth.

19 The living, the living, he shall praise thee, as I do this day: the father to the children shall make known thy truth.

20 The LORD was ready to save me: therefore we will sing my songs to the stringed instruments all the days of our life in the house of the LORD.

21 For Isaiah had said, Let them take a lump of figs, and lay it for a plaister upon the boil, and he shall recover.

22 Hezekiah also had said, What is the sign that I shall go up to the house of the LORD?

39 At that time Merodach-baladan, the son of Baladan, king of Babylon, sent letters and a present to Hezekiah: for he had heard that he had been sick, and was recovered.

2 And Hezekiah was glad of them, and shewed them the house of his precious things, the silver, and the gold, and the spices, and the precious ointment, and all the house of his armour, and all that was found in his treasures: there was nothing in his house, nor in all his dominion, that Hezekiah shewed

3 them not. Then came Isaiah the prophet unto king Hezekiah, and said unto him, What said these men? and from whence came they unto thee? And Hezekiah said, They are come from

4 a far country unto me, even from Babylon. Then said he, What have they seen in thine house? And Hezekiah answered, All that is in mine house have they seen: there is nothing

5 among my treasures that I have not shewed them. Then said Isaiah to Hezekiah, Hear the

6 word of the LORD of hosts: Behold, the days come, that all that is in thine house, and that which thy fathers have laid up in store until this day, shall be carried to Babylon: nothing

7 shall be left, saith the LORD. And of thy sons that shall issue from thee, which thou shalt beget,

shall they take away; and they shall be eunuchs in the palace of the king of Babylon.

8 Then said Hezekiah to Isaiah, Good is the word of the LORD which thou hast spoken. He said moreover, For there shall be peace and truth in my days.

0 Comfort ye, comfort ye my people, saith your God.

2 Speak ye comfortably to Jerusalem, and cry unto her, that her warfare is accomplished, that her iniquity is pardoned: for she hath received of the LORD'S hand double for all her sins.

3 The voice of him that crieth in the wilderness, Prepare ye the way of the LORD, make straight in the desert a highway for our God.

4 Every valley shall be exalted, and every mountain and hill shall be made low: and the crooked shall be made straight, and the rough places plain:

5 And the glory of the LORD shall be revealed, and all flesh shall see it together: for the mouth of the LORD hath spoken it.

6 The voice said, Cry. And he said, What shall I cry? All flesh is grass, and all the goodliness thereof is as the flower of the field:

7 The grass withereth, the flower fadeth: because the spirit of the LORD bloweth upon it: surely the people is grass.

8 The grass withereth, the flower fadeth: but the word of our God shall stand for

8 יִקָּחוּ וְהָיוּ סָרִיסִים בְּהֵיכַל מֶלֶךְ בָּבֶל׃ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ
אֶל־יְשַׁעְיָהוּ טוֹב דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וַיֹּאמֶר כִּי יִהְיֶה
מ שָׁלוֹם וֶאֱמֶת בְּיָמָי׃ נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי ס
2 יֹאמַר אֱלֹהֵיכֶם׃ דַּבְּרוּ עַל־לֵב יְרוּשָׁלַ͏ִם וְקִרְאוּ אֵלֶיהָ
כִּי מָלְאָה צְבָאָהּ כִּי נִרְצָה עֲוֹנָהּ כִּי לָקְחָה מִיַּד יְהוָה
3 כִּפְלַיִם בְּכָל־חַטֹּאתֶיהָ׃ קוֹל
קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר פַּנּוּ דֶּרֶךְ יְהוָה יַשְּׁרוּ בָעֲרָבָה מְסִלָּה
4 לֵאלֹהֵינוּ׃ כָּל־גַּיְא יִנָּשֵׂא וְכָל־הַר וְגִבְעָה יִשְׁפָּלוּ
5 וְהָיָה הֶעָקֹב לְמִישׁוֹר וְהָרְכָסִים לְבִקְעָה׃ וְנִגְלָה
כְּבוֹד יְהוָה וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִּי יְהוָה דִּבֵּר׃
6 קוֹל אֹמֵר קְרָא וְאָמַר מָה אֶקְרָא כָּל־
7 הַבָּשָׂר חָצִיר וְכָל־חַסְדּוֹ כְּצִיץ הַשָּׂדֶה׃ יָבֵשׁ חָצִיר
נָבֵל צִיץ כִּי רוּחַ יְהוָה נָשְׁבָה בּוֹ אָכֵן חָצִיר הָעָם׃
8 יָבֵשׁ חָצִיר נָבֵל צִיץ וּדְבַר אֱלֹהֵינוּ יָקוּם לְעוֹלָם׃
9 עַל הַר־גָּבֹהַ עֲלִי־לָךְ מְבַשֶּׂרֶת צִיּוֹן
הָרִימִי בַכֹּחַ קוֹלֵךְ מְבַשֶּׂרֶת יְרוּשָׁלַ͏ִם הָרִימִי אַל־
10 תִּירָאִי אִמְרִי לְעָרֵי יְהוּדָה הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם׃ הִנֵּה אֲדֹנָי
יְהוִה בְּחָזָק יָבוֹא וּזְרֹעוֹ מֹשְׁלָה לּוֹ הִנֵּה שְׂכָרוֹ אִתּוֹ
11 וּפְעֻלָּתוֹ לְפָנָיו׃ כְּרֹעֶה עֶדְרוֹ יִרְעֶה בִּזְרֹעוֹ יְקַבֵּץ
טְלָאִים וּבְחֵיקוֹ יִשָּׂא עָלוֹת יְנַהֵל׃
12 מִי־מָדַד בְּשָׁעָלוֹ מַיִם וְשָׁמַיִם בַּזֶּרֶת תִּכֵּן וְכָל
בַּשָּׁלִשׁ עֲפַר הָאָרֶץ וְשָׁקַל בַּפְּלֵס הָרִים וּגְבָעוֹת
13 בְּמֹאזְנָיִם׃ מִי־תִכֵּן אֶת־רוּחַ יְהוָה וְאִישׁ עֲצָתוֹ יוֹדִיעֶנּוּ׃
14 אֶת־מִי נוֹעָץ וַיְבִינֵהוּ וַיְלַמְּדֵהוּ בְּאֹרַח מִשְׁפָּט וַיְלַמְּדֵהוּ
15 דַּעַת וְדֶרֶךְ תְּבוּנוֹת יוֹדִיעֶנּוּ׃ הֵן גּוֹיִם כְּמַר מִדְלִי
וכשחק

8 כן כ״א, כ״נ אֱלֹ־ בלא נעימא. מ. 1 ר׳ תספרה לפרשת ואתחנן. 1 ר׳ נ׳ רבתי. 3, 6 ר׳ בס״א אין כאן פסקא. 6 ר׳ ס״א וירבר וכן רס״ו. 10 ר׳ בסוגה לו׳ בלא דגש. 12 ר׳ ס״א בַּשָּׁלִישׁ מלא וכן ר״ב ור״א.

9 ever. O Zion, that bringest good tidings, get thee up into the high mountain; O Jerusalem, that bringest good tidings, lift up thy voice with strength; lift it up, be not afraid; say unto the 10 cities of Judah, Behold your God! Behold, the Lord GOD will come with strong hand, and 11 his arm shall rule for him: behold, his reward is with him, and his work before him. He shall feed his flock like a shepherd: he shall gather the lambs with his arm, and carry them in 12 his bosom, and shall gently lead those that are with young. Who hath measured the waters in the hollow of his hand, and meted out heaven with the span, and comprehended the dust of the earth in a measure, and weighed the mountains in scales, and the hills in a balance? 14 Who hath directed the Spirit of the LORD, or being his counsellor hath taught him? With whom took he counsel, and who instructed him, and taught him in the path of judgment, and 15 taught him knowledge, and shewed to him the way of understanding? Behold, the nations are as a drop of a bucket,

16 וּכְשַׁחַק מֹאזְנַיִם נֶחְשָׁבוּ הֵן אִיִּים כַּדַּק יִטּוֹל׃ וּלְבָנוֹן
אֵין דֵּי בְּעֵר וְחַיָּתוֹ אֵין דֵּי עוֹלָה׃
17 כָּל־הַגּוֹיִם כְּאַיִן נֶגְדּוֹ מֵאֶפֶס וְתֹהוּ נֶחְשְׁבוּ־לוֹ׃
18 וְאֶל־מִי תְדַמְּיוּן אֵל וּמַה־דְּמוּת תַּעַרְכוּ־לוֹ׃ הַפֶּסֶל
19 נָסַךְ חָרָשׁ וְצוֹרֵף בַּזָּהָב יְרַקְּעֶנּוּ וּרְתֻקוֹת כֶּסֶף צוֹרֵף׃
20 הַמְסֻכָּן תְּרוּמָה עֵץ לֹא־יִרְקַב יִבְחַר חָרָשׁ חָכָם
21 יְבַקֶּשׁ־לוֹ לְהָכִין פֶּסֶל לֹא יִמּוֹט׃ הֲלוֹא תֵדְעוּ הֲלוֹא
תִשְׁמְעוּ הֲלוֹא הֻגַּד מֵרֹאשׁ לָכֶם הֲלוֹא הִבַּנְתֶּם
22 מוֹסְדוֹת הָאָרֶץ׃ הַיֹּשֵׁב עַל־חוּג הָאָרֶץ וְיֹשְׁבֶיהָ
כַּחֲגָבִים הַנּוֹטֶה כַדֹּק שָׁמַיִם וַיִּמְתְּחֵם כָּאֹהֶל לָשָׁבֶת׃
23 הַנּוֹתֵן רוֹזְנִים לְאַיִן שֹׁפְטֵי אֶרֶץ כְּתֹהוּ עָשָׂה׃ אַף בַּל־
24 נִטְּעוּ אַף בַּל־זֹרְעוּ אַף בַּל־שֹׁרֶשׁ בָּאָרֶץ גִּזְעָם וְגַם־
נָשַׁף בָּהֶם וַיִּבָשׁוּ וְסַעֲרָה כַקַּשׁ תִּשָּׂאֵם׃
25 וְאֶל־מִי תְדַמְּיוּנִי וְאֶשְׁוֶה יֹאמַר קָדוֹשׁ׃ שְׂאוּ־
26 מָרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי־בָרָא אֵלֶּה הַמּוֹצִיא בְמִסְפָּר
צְבָאָם לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא מֵרֹב אוֹנִים וְאַמִּיץ כֹּחַ
27 אִישׁ לֹא נֶעְדָּר׃ לָמָּה תֹאמַר
יַעֲקֹב וְתֹדַבֵּר יִשְׂרָאֵל נִסְתָּרָה דַרְכִּי מֵיְהוָה וּמֵאלֹהַי
28 מִשְׁפָּטִי יַעֲבוֹר׃ הֲלוֹא יָדַעְתָּ אִם־לֹא שָׁמַעְתָּ אֱלֹהֵי
עוֹלָם ׀ יְהוָה בּוֹרֵא קְצוֹת הָאָרֶץ לֹא יִיעַף וְלֹא
29 יִגָּע אֵין חֵקֶר לִתְבוּנָתוֹ׃ נֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ וּלְאֵין אוֹנִים
30 עָצְמָה יַרְבֶּה׃ וְיִעֲפוּ נְעָרִים וְיִגָּעוּ וּבַחוּרִים כָּשׁוֹל
31 יִכָּשְׁלוּ׃ וְקוֵי יְהוָה יַחֲלִיפוּ כֹחַ יַעֲלוּ אֵבֶר כַּנְּשָׁרִים
יָרוּצוּ וְלֹא יִיגְעוּ יֵלְכוּ וְלֹא יִיעָפוּ׃
מא הַחֲרִישׁוּ אֵלַי אִיִּים וּלְאֻמִּים יַחֲלִיפוּ כֹחַ יִגְּשׁוּ אָז
ידברו

כז .v בס"א יש כאן פסקא. 27 .v תפסרה לפרשת לך־לך. 28 .v ס"א חֵין וכן ר"א, ר"ב, ח"ע, ת"ם ות"ר. 31 .v כן ברוב ספרים כ"י, ר"ע, ד"ב ודס"ו, בס"א וקוֵי כתיב, וקוֹוֵי קרי. ובס"א וקוֹוֵי כתיב וקרי וכן ד"ר ור"א. 31 .v כן ב"א, ב"נ יַעֲלוּ־ בסקפ ובלא נגינה.

and are counted as the small dust of the balance: behold, he taketh up the isles as a very little thing.

16 And Lebanon is not sufficient to burn, nor the beasts thereof sufficient for a burnt offering.

17 All nations before him are as nothing; and they are counted to him less than nothing, and vanity.

18 To whom then will ye liken God? or what likeness will ye compare unto him?

19 The workman melteth a graven image, and the goldsmith spreadeth it over with gold, and casteth silver chains.

20 He that is so impoverished that he hath no oblation chooseth a tree that will not rot; he seeketh unto him a cunning workman to prepare a graven image, that shall not be moved.

21 Have ye not known? have ye not heard? hath it not been told you from the beginning? have ye not understood from the foundations of the earth?

22 It is he that sitteth upon the circle of the earth, and the inhabitants thereof are as grasshoppers; that stretcheth out the heavens as a curtain, and spreadeth them out as a tent to dwell in:

23 That bringeth the princes to nothing; he maketh the judges of the earth as vanity.

24 Yea, they shall not be planted; yea, they shall not be sown: yea, their stock shall not take root in the earth: and he shall also blow upon them, and they shall wither, and the whirlwind shall take them away as stubble. To whom then will ye liken me, or shall I be equal? saith the Holy One. Lift up your eyes on high, and behold who hath created these things, that bringeth out their host by number: he calleth them all by names by the greatness of his might, for that he is strong in power; not one faileth. Why sayest thou, O Jacob, and speakest, O Israel, My way is hid from the LORD, and my judgment is passed over from my God? Hast thou not known? hast thou not heard, that the everlasting God, the LORD, the Creator of the ends of the earth, fainteth not, neither is weary? there is no searching of his understanding. He giveth power to the faint; and to them that have no might he increaseth strength. Even the youths shall faint and be weary, and the young men shall utterly fall: But they that wait upon the LORD shall renew their strength; they shall mount up with wings as eagles; they shall run, and not be weary; and they shall walk, and not faint.

41 Keep silence before me, O islands; and let the people renew their strength: let them come near; then

let them speak: let us come near together to judgment.

2 Who raised up the righteous man from the east, called him to his foot, gave the nations before him, and made him rule over kings? he gave them as the dust to his sword, and as driven stubble to his bow.

3 He pursued them, and passed safely; even by the way that he had not gone with his feet.

4 Who hath wrought and done it, calling the generations from the beginning? I the LORD, the first, and with the last; I am he.

5 The isles saw it, and feared; the ends of the earth were afraid, drew near, and came.

6 They helped every one his neighbour; and every one said to his brother, Be of good courage.

7 So the carpenter encouraged the goldsmith, and he that smootheth with the hammer him that smote the anvil, saying, It is ready for the sodering: and he fastened it with nails, that it should not be moved.

8 But thou, Israel, art my servant, Jacob whom I have chosen, the seed of Abraham my friend.

9 Thou whom I have taken from the ends of the earth, and called thee from the chief men thereof, and said unto thee, Thou art my servant; I have chosen thee, and not cast thee away.

10 Fear thou not; for I am with thee: be not dismayed; for I am thy God: I will strengthen thee; yea, I will help thee;

2 יַחְדָּיו יִקָּרְבוּ לַמִּשְׁפָּט׃ מִי הֵעִיר מִמִּזְרָח צֶדֶק
יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ יִתֵּן לְפָנָיו גּוֹיִם וּמְלָכִים יַרְדֶּה יִתֵּן כֶּעָפָר
3 חַרְבּוֹ כְּקַשׁ נִדָּף קַשְׁתּוֹ׃ יִרְדְּפֵם יַעֲבֹר שָׁלוֹם אֹרַח
4 בְּרַגְלָיו לֹא יָבוֹא׃ מִי־פָעַל וְעָשָׂה קֹרֵא הַדֹּרוֹת מֵרֹאשׁ
5 אֲנִי יְהוָה רִאשׁוֹן וְאֶת־אַחֲרֹנִים אֲנִי־הוּא׃ רָאוּ אִיִּים
6 וְיִרָאוּ קְצוֹת הָאָרֶץ יֶחֱרָדוּ קָרְבוּ וַיֶּאֱתָיוּן׃ אִישׁ אֶת־
7 רֵעֵהוּ יַעְזֹרוּ וּלְאָחִיו יֹאמַר חֲזָק׃ וַיְחַזֵּק חָרָשׁ אֶת־
צֹרֵף מַחֲלִיק פַּטִּישׁ אֶת־דּוֹלֵם פָּעַם אֹמֵר לַדֶּבֶק
טוֹב הוּא וַיְחַזְּקֵהוּ בְּמַסְמְרִים לֹא יִמּוֹט׃

8 וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל עַבְדִּי יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּחַרְתִּיךָ זֶרַע
9 אַבְרָהָם אֹהֲבִי׃ אֲשֶׁר הֶחֱזַקְתִּיךָ מִקְצוֹת הָאָרֶץ
וּמֵאֲצִילֶיהָ קְרָאתִיךָ וָאֹמַר לְךָ עַבְדִּי־אַתָּה בְּחַרְתִּיךָ
10 וְלֹא מְאַסְתִּיךָ׃ אַל־תִּירָא כִּי־עִמְּךָ־אָנִי אַל־תִּשְׁתָּע כִּי
אֲנִי אֱלֹהֶיךָ אִמַּצְתִּיךָ אַף־עֲזַרְתִּיךָ אַף־תְּמַכְתִּיךָ בִּימִין
11 צִדְקִי׃ הֵן יֵבשׁוּ וְיִכָּלְמוּ כָּל הַנֶּחֱרִים בָּךְ יִהְיוּ כְאַיִן
12 וְיֹאבְדוּ אַנְשֵׁי רִיבֶךָ׃ תְּבַקְשֵׁם וְלֹא תִמְצָאֵם אַנְשֵׁי
13 מַצֻּתֶךָ יִהְיוּ כְאַיִן וּכְאֶפֶס אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֶּךָ׃ כִּי אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מַחֲזִיק יְמִינֶךָ הָאֹמֵר לְךָ אַל־תִּירָא אֲנִי
14 עֲזַרְתִּיךָ׃ אַל־תִּירְאִי תּוֹלַעַת יַעֲקֹב
מְתֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי עֲזַרְתִּיךָ נְאֻם־יְהוָה וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ
15 יִשְׂרָאֵל׃ הִנֵּה שַׂמְתִּיךָ לְמוֹרֵג חָרוּץ חָדָשׁ בַּעַל פִּיפִיּוֹת
16 תָּדוֹשׁ הָרִים וְתָדֵק וְגִבָעוֹת כַּמֹּץ תָּשִׂים׃ תִּזְרֵם וְרוּחַ
תִּשָּׂאֵם וּסְעָרָה תָּפִיץ אֹתָם וְאַתָּה תָּגִיל בַּיהוָה בִּקְדוֹשׁ
יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלָּל׃

17 הָעֲנִיִּים וְהָאֶבְיוֹנִים מְבַקְשִׁים מַיִם וְאַיִן לְשׁוֹנָם בַּצָּמָא
נשתה

מא. 2 v. ס״א בָּעֶפֶר בצרי. 4 v. ס״א קוֹרֵא מלא וכן ר״א. 9 v. כמותה וְאָמַר מלעיל וכן בס״א רס״ו. 10 v. ס״א כִּי־עִמְּךָ אֲנִי וכן ר״ב. ד״ד, ר״ד הס״ו. 10 v. ס״א וְאַל־ וכן ת״ס. 12 v. כן ברוב ספרים כ״ו ותסר עליו חסר וכן ד״א, ד״ב, ר״ב, ד״א הס״ו, ס״א פְּקֻדָּתֶיךָ וכן ד״ב. 15 v. ס״א לְמוֹרֵג קמץ וכן ר״ב, ד״א ר״ד. 16 v. ס״א אוֹתָם מלא וכן ר״ב ד״ד.

11 yea, I will uphold thee with the right hand of my righteousness. Behold, all they that were incensed against thee shall be ashamed and confounded: they shall be as nothing; and they
12 that strive with thee shall perish. Thou shalt seek them, and shalt not find them, even them that contended with thee: they that war against thee shall be as nothing, and as a thing of
13 nought. For I the LORD thy God will hold thy right hand, saying unto thee, Fear not; I will
14 help thee. Fear not, thou worm Jacob, and ye men of Israel; I will help thee, saith the
15 LORD, and thy redeemer, the Holy One of Israel. Behold, I will make thee a new sharp threshing instrument having teeth: thou shalt thresh the mountains, and beat them small, and
16 shalt make the hills as chaff. Thou shalt fan them, and the wind shall carry them away, and the whirlwind shall scatter them: and thou shalt rejoice in the LORD, and shalt glory in the
17 Holy One of Israel. When the poor and needy seek water, and there is none, and their tongue faileth for

thirst, I the LORD will hear them, I the God of Israel will not forsake them.

18 I will open rivers in high places, and fountains in the midst of the valleys: I will make the wilderness a pool of water, and the dry land springs of water.

19 I will plant in the wilderness the cedar, the shittah tree, and the myrtle, and the oil tree; I will set in the desert the fir tree, and the pine, and the box tree together:

20 That they may see, and know, and consider, and understand together, that the hand of the LORD hath done this, and the Holy One of Israel hath created it.

21 Produce your cause, saith the LORD; bring forth your strong reasons, saith the King of Jacob.

22 Let them bring them forth, and shew us what shall happen: let them shew the former things, what they be, that we may consider them, and know the latter end of them; or declare us things for to come.

23 Shew the things that are to come hereafter, that we may know that ye are gods: yea, do good, or do evil, that we may be dismayed, and behold it together.

24 Behold, ye are of nothing, and your work of nought: an abomination is he that chooseth you.

25 I have raised up one from the north, and he shall come: from the rising of the sun shall he call upon my name: and he shall come upon princes as upon morter, and

נְשָׁתָּה אֲנִי יְהוָה אֶעֱנֵם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא אֶעֱזֹבֵם׃
18 אֶפְתַּח עַל־שְׁפָיִם נְהָרוֹת וּבְתוֹךְ בְּקָעוֹת מַעְיָנוֹת
אָשִׂים מִדְבָּר לַאֲגַם־מָיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמוֹצָאֵי מָיִם׃
19 אֶתֵּן בְּמִדְבָּר אֶרֶז שִׁטָּה וַהֲדַס וְעֵץ שֶׁמֶן אָשִׂים
20 בָּעֲרָבָה בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וּתְאַשּׁוּר יַחְדָּו׃ לְמַעַן יִרְאוּ וְיֵדְעוּ
וְיָשִׂימוּ וְיַשְׂכִּילוּ יַחְדָּו כִּי יַד־יְהוָה עָשְׂתָה זֹּאת וּקְדוֹשׁ
21 יִשְׂרָאֵל בְּרָאָהּ׃ קָרְבוּ רִיבְכֶם
יֹאמַר יְהוָה הַגִּישׁוּ עֻצְמוֹתֵיכֶם יֹאמַר מֶלֶךְ יַעֲקֹב׃
22 יַגִּישׁוּ וְיַגִּידוּ לָנוּ אֵת אֲשֶׁר תִּקְרֶינָה הָרִאשֹׁנוֹת | מָה
הָּגַדְנָה הַגִּידוּ וְנָשִׂימָה לִבֵּנוּ וְנֵדְעָה אַחֲרִיתָן אוֹ הַבָּאוֹת
23 תַּשְׁמִיעֻנוּ׃ הַגִּידוּ הָאֹתִיוֹת לְאָחוֹר וְנֵדְעָה כִּי אֱלֹהִים
24 אַתֶּם אַךְ־תֵּיטִיבוּ וְתָרֵעוּ וְנִשְׁתָּעָה וְנִרְאֶ֫ה יָחְדָּו׃ הֵךְ
אַתֶּם מֵאַיִן וּפָעֳלְכֶם מֵאָפֵס תּוֹעֵבָה יִבְחַר בָּכֶם׃
25 הֵעִירוֹתִי מִצָּפוֹן וַיֹּאתֶ֫ן מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ
יִקְרָא בִשְׁמִי וַיָּבֹא סְגָנִים כְּמֹרֶ֫חֶמֶר וּכְמוֹ יוֹצֵר
26 יִרְמָס־טִיט׃ מִי־הִגִּיד מֵרֹאשׁ וְנֵדָעָה וּמִלְפָנִים וְנֹאמַר
צַדִּיק אָ֫תָּה אֵין־מַגִּיד אַ֫ף אֵין מַשְׁמִיעַ אַ֫ף אֵין־שֹׁמֵעַ
27 אִמְרֵיכֶם׃ רִאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הִנָּם וְלִירוּשָׁלַ֫ם מְבַשֵּׂר ס
28 אֶתֵּן׃ וָאֵרֶא וְאֵין אִישׁ וּמֵאֵלֶּה וְאֵין יוֹעֵץ וְאֶשְׁאָלֵם
29 וְיָשִׁיבוּ דָּבָר׃ הֵן כֻּלָּם אָוֶן אֶ֫פֶס מַעֲשֵׂיהֶם רוּחַ
וְתֹהוּ נְסֵכֵיהֶם׃

מב הֵן עַבְדִּי אֶתְמָךְ־בּוֹ בְּחִירִי רָצְתָה נַפְשִׁי נָתַתִּי רוּחִי
2 עָלָיו מִשְׁפָּט לַגּוֹיִם יוֹצִיא׃ לֹא יִצְעַק וְלֹא יִשָּׂא וְלֹא
3 יַשְׁמִיעַ בַּחוּץ קוֹלוֹ׃ קָנֶה רָצוּץ לֹא יִשְׁבּוֹר וּפִשְׁתָּה
4 כֵּהָה לֹא יְכַבֶּנָּה לֶאֱמֶת יוֹצִיא מִשְׁפָּט׃ לֹא יִכְהֶה
ולא

---

18 ו׳ בס״א שְׁפָיִם קרי. 21 ו׳ סביר אָמַר. 21 ו׳ ס״א עֲצֻמוֹתֵיכֶם חת״ן נפתח וחדו״י רגרש. 23 ו׳ תְּקָרֶאנָה קרי. 23 ו׳ תֵּרֶאנָה כתיב, וְנִרְאָה קרי, בס״א וְנִרְאֶה כתיב וקרי וכן ר״ב וד״א. 25 ו׳ וַיָּאֹת כתיב בֵּית קרי.

26 as the potter treadeth clay. Who hath declared from the beginning, that we may know? and beforetime, that we may say, He is righteous? yea, there is none that sheweth, yea, there is 27 none that declareth, yea, there is none that heareth your words. The first shall say to Zion, 28 Behold, behold them: and I will give to Jerusalem one that bringeth good tidings. For I be- 29 held, and there was no man; even among them, and there was no counsellor, that, when I asked of them, could answer a word. Behold, they are all vanity; their works are nothing: their molten images are wind and confusion.

42 Behold my servant, whom I uphold; mine elect, in whom my soul delighteth; I have put my 2 spirit upon him: he shall bring forth judgment to the Gentiles. He shall not cry, nor lift up, 3 nor cause his voice to be heard in the street. A bruised reed shall he not break, and the 4 smoking flax shall he not quench: he shall bring forth judgment unto truth. He shall not fail

וְלֹא יָרוּץ עַד־יָשִׂים בָּאָרֶץ מִשְׁפָּט וּלְתוֹרָתוֹ אִיִּים
יְיַחֵלוּ׃
כֹּה־אָמַר הָאֵל | יְהוָה בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְנוֹטֵיהֶם רָקַע
הָאָרֶץ וְצֶאֱצָאֶיהָ נֹתֵן נְשָׁמָה לָעָם עָלֶיהָ וְרוּחַ
לַהֹלְכִים בָּהּ׃ אֲנִי יְהוָה קְרָאתִיךָ בְצֶדֶק וְאֹחֵק
בְּיָדֶךָ וְאֶצָּרְךָ וְאֶתֶּנְךָ לִבְרִית עָם לְאוֹר גּוֹיִם׃
לִפְקֹחַ עֵינַיִם עִוְרוֹת לְהוֹצִיא מִמַּסְגֵּר אָסִיר מִבֵּית
כֶּלֶא יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ׃ אֲנִי יְהוָה הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי
לְאַחֵר לֹא־אֶתֵּן וּתְהִלָּתִי לַפְּסִילִים׃ הָרִאשֹׁנוֹת הִנֵּה־
בָאוּ וְחַדָּשׁוֹת אֲנִי מַגִּיד בְּטֶרֶם תִּצְמַחְנָה אַשְׁמִיעַ
אֶתְכֶם׃
שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ יֹרְדֵי
הַיָּם וּמְלֹאוֹ אִיִּים וְיֹשְׁבֵיהֶם׃ יִשְׂאוּ מִדְבָּר וְעָרָיו
חַצֵרִים תֵּשֵׁב קֵדָר יָרֹנּוּ יוֹשְׁבֵי סֶלַע מֵרֹאשׁ הָרִים
יִצְוָחוּ׃ יָשִׂימוּ לַיהוָה כָּבוֹד וּתְהִלָּתוֹ בָּאִיִּים יַגִּידוּ׃ יְהוָה
כַּגִּבּוֹר יֵצֵא כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָעִיר קִנְאָה יָרִיעַ אַף־יָצְרִיחַ
עַל־אוֹיְבָיו יִתְגַּבָּר׃
הֶחֱשֵׁיתִי מֵעוֹלָם אֶתְאַפֵּק כַּיּוֹלֵדָה אֶפְעֶה
אֶשֹּׁם וְאֶשְׁאַף יָחַד׃ אַחֲרִיב הָרִים וְגִבָעוֹת וְכָל־
עֲשָׂבָם אוֹבִישׁ וְשַׂמְתִּי נְהָרוֹת לָאִיִּים וַאֲגַמִּים אוֹבִישׁ׃
וְהוֹלַכְתִּי עִוְרִים בְּדֶרֶךְ לֹא יָדָעוּ בְּנְתִיבוֹת לֹא־יְדָעוּם
אַדְרִיכֵם אָשִׂים מַחְשָׁךְ לִפְנֵיהֶם לָאוֹר וּמַעֲקַשִּׁים
לְמִישׁוֹר אֵלֶּה הַדְּבָרִים עֲשִׂיתִם וְלֹא עֲזַבְתִּים׃ נָסֹגוּ
אָחוֹר יֵבֹשׁוּ בֹּשֶׁת הַבֹּטְחִים בַּפֶּסֶל הָאֹמְרִים לְמַסֵּכָה
אַתֶּם אֱלֹהֵינוּ׃ הַחֵרְשִׁים שְׁמָעוּ
וְהַעִוְרִים הַבִּיטוּ לִרְאוֹת׃ מִי עִוֵּר כִּי אִם־עַבְדִּי וְחֵרֵשׁ
כְּמַלְאָכִי

כב. 5 v. הפסוקה לפרשת בראשית. 15 v. במתה עשבם הכ' בתרק וכן ד'כ. 10 v. כ'א
ובנהיבות וכן ת'ע, ת'ם ות'ר.

nor be discouraged, till he have set judgment in the earth: and the isles shall wait for his law.

5 Thus saith God the LORD, he that created the heavens, and stretched them out; he that spread forth the earth, and that which cometh out of it; he that giveth breath unto the people upon it, and spirit to them that walk therein:

6 I the LORD have called thee in righteousness, and will hold thine hand, and will keep thee, and give thee for a covenant of the people, for a light of the Gentiles;

7 To open the blind eyes, to bring out the prisoners from the prison, and them that sit in darkness out of the prison house.

8 I am the LORD: that is my name: and my glory will I not give to another, neither my praise to graven images.

9 Behold, the former things are come to pass, and new things do I declare: before they spring forth I tell you of them.

10 Sing unto the LORD a new song, and his praise from the end of the earth, ye that go down to the sea, and all that is therein; the isles, and the inhabitants thereof.

11 Let the wilderness and the cities thereof lift up their voice, the villages that Kedar doth inhabit: let the inhabitants of the rock sing, let them shout from the top of the mountains.

12 Let them give glory unto the LORD, and declare his praise in the islands.

13 The LORD shall go forth as a mighty man, he shall stir up jealousy like a man of war: he
14 shall cry, yea, roar; he shall prevail against his enemies. I have long time holden my peace; I have been still, and refrained myself: now will I cry like a travailing woman; I will destroy
15 and devour at once. I will make waste mountains and hills, and dry up all their herbs; and I
16 will make the rivers islands, and I will dry up the pools. And I will bring the blind by a way that they knew not; I will lead them in paths that they have not known: I will make darkness light before them, and crooked things straight. These things will I do unto them, and not
17 forsake them. They shall be turned back, they shall be greatly ashamed, that trust in graven
18 images, that say to the molten images, Ye are our gods. Hear, ye deaf; and look, ye blind,
19 that ye may see. Who is blind, but my servant? or deaf,

כְּמַלְאָכִי אֲשַׁלֵּחַ מִי עִוַּר כִּמְשֻׁלָּם וְעִוֵּר כְּעַבֶד יְהוָה׃
20 רֹאוֹת רַבּוֹת וְלֹא תִשְׁמֹר פָּקוּחַ אָזְנַיִם וְלֹא יִשְׁמָע׃ יְהוָה
21 חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר׃ וְהוּא עַם־בָּזוּז
22 וְשָׁסוּי הָפַח בַּחוּרִים כֻּלָּם וּבְבָתֵּי כְלָאִים הֻחְבָּאוּ הָיוּ
23 לָבַז וְאֵין מַצִּיל מִשְׁסָה וְאֹמֵר הָשֵׁב׃ מִי בָכֶם יַאֲזִין
24 זֹאת יַקְשֵׁב וְיִשְׁמַע לְאָחוֹר׃ מִי־נָתַן לְמִשְׁסָה יַעֲקֹב
וְיִשְׂרָאֵל לְבֹזְזִים הֲלוֹא יְהוָה זּוּ חָטָאנוּ לוֹ וְלֹא־אָבוּ
25 בְּדַרְכָּיו הָלוֹךְ וְלֹא שָׁמְעוּ בְּתוֹרָתוֹ׃ וַיִּשְׁפֹּךְ עָלָיו
חֲמָה אַפּוֹ וְעֻזּוֹ מִלְחָמָה וַתְּלַהֲטֵהוּ מִסָּבִיב וְלֹא יָדָע
וַתִּבְעַר־בּוֹ וְלֹא־יָשִׂים עַל־לֵב׃

מג וְעַתָּה כֹּה־אָמַר יְהוָה בָּרַאֲךָ יַעֲקֹב וְיֹצֶרְךָ יִשְׂרָאֵל אַל־
2 תִּירָא כִּי גְאַלְתִּיךָ קָרָאתִי בְשִׁמְךָ לִי־אָתָּה׃ כִּי־תַעֲבֹר
בַּמַּיִם אִתְּךָ אָנִי וּבַנְּהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּךָ כִּי־תֵלֵךְ בְּמוֹ
3 אֵשׁ לֹא תִכָּוֶה וְלֶהָבָה לֹא תִבְעַר־בָּךְ׃ כִּי אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעֶךָ נָתַתִּי כָפְרְךָ מִצְרַיִם
4 כּוּשׁ וְסְבָא תַּחְתֶּיךָ׃ מֵאֲשֶׁר יָקַרְתָּ בְעֵינַי נִכְבַּדְתָּ וַאֲנִי
אֲהַבְתִּיךָ וְאֶתֵּן אָדָם תַּחְתֶּיךָ וּלְאֻמִּים תַּחַת נַפְשֶׁךָ׃
5 אַל־תִּירָא כִּי־אִתְּךָ אָנִי מִמִּזְרָח אָבִיא זַרְעֶךָ וּמִמַּעֲרָב
6 אֲקַבֶּצֶךָּ׃ אֹמַר לַצָּפוֹן תְּנִי וּלְתֵימָן אַל־תִּכְלָאִי הָבִיאִי
7 בָנַי מֵרָחוֹק וּבְנוֹתַי מִקְצֵה הָאָרֶץ׃ כֹּל הַנִּקְרָא בִשְׁמִי
8 וְלִכְבוֹדִי בְרָאתִיו יְצַרְתִּיו אַף־עְשִׂיתִיו׃ הוֹצִיא עַם־
9 עִוֵּר וְעֵינַיִם יֵשׁ וְחֵרְשִׁים וְאָזְנַיִם לָמוֹ׃ כָּל־הַגּוֹיִם נִקְבְּצוּ
יַחְדָּו וְיֵאָסְפוּ לְאֻמִּים מִי בָהֶם יַגִּיד זֹאת וְרִאשֹׁנוֹת
ישמיעונו

as my messenger that I sent? who is blind as he that is perfect, and blind as the LORD'S servant?

20 Seeing many things, but thou observest not; opening the ears, but he heareth not.

21 The LORD is well pleased for his righteousness' sake; he will magnify the law, and make it honourable.

22 But this is a people robbed and spoiled; they are all of them snared in holes, and they are hid in prison houses: they are for a prey, and none delivereth; for a spoil, and none saith, Restore.

23 Who among you will give ear to this? who will hearken and hear for the time to come?

24 Who gave Jacob for a spoil, and Israel to the robbers? did not the LORD, he against whom we have sinned? for they would not walk in his ways, neither were they obedient unto his law.

25 Therefore he hath poured upon him the fury of his anger, and the strength of battle: and it hath set him on fire round about, yet he knew not; and it burned him, yet he laid it not to heart.

43 But now thus saith the LORD that created thee, O Jacob, and he that formed thee, O Israel, Fear not: for I have redeemed thee, I have called thee by thy name; thou art mine.

2 When thou passest through the waters, I will be with thee; and through the rivers, they shall not overflow thee: when thou walkest through the fire, thou shalt not be burned; neither shall the flame kindle

3 upon thee. For I am the LORD thy God, the Holy One of Israel, thy Saviour: I gave Egypt

4 for thy ransom, Ethiopia and Seba for thee. Since thou wast precious in my sight, thou hast been honourable, and I have loved thee: therefore will I give men for thee, and people for thy

5 life. Fear not: for I am with thee: I will bring thy seed from the east, and gather thee from

6 the west; I will say to the north, Give up; and to the south, Keep not back: bring my sons

7 from far, and my daughters from the ends of the earth; Even every one that is called by my name: for I have created him for my glory, I have formed him; yea, I have made him.

8, 9 Bring forth the blind people that have eyes, and the deaf that have ears. Let all the nations be gathered together, and let the people be assembled: who among them can declare this, and shew us former things?

---

20 ר תְּאֵיתָ כתיב. רְאוֹת קרי. בס״א רְאוֹת כתיב וקרי וכן ר״ג, ר״ב חי״ו. 20 ר בס״א תִּשְׁמֹרְ כתיב. תִּשְׁמֹר קרי. 20 ס״א פָּקַחַ חסר וכן ר״ח, ר״ג, ר״ב חס״ו. 23 ר ס״א תִּשְׁמַע וכן ת״ס, ובס״א תִּשְׁמְעוּ. 23 ס״א יַקְשִׁיב מלא וכן ר״ג, ר״ב, ר״ג, ר״ה, ר״ו, ר״ב חס״ו. 24 ר לְמִשּׁוֹסָה כתיב. לְמִשִּׁסָּה קרי. בס״א לְמִשִּׁסָּה כתיב וקרי וכן ר״ב חי״ו. מג. 2 ר כן ברוב ספרים כ״ו, ר״ג, ר״ב, ר״ג, ר״ה, ר״א, ר״ב חס״ו. 2 ר כן ב״א ב״ג אֶתְּךָ בגרעיה. 2 ר בס״א בְּסֵי־ כתיב. בְּמוֹ־ קרי. 2 ר ס״א תֵּעָבֵר. 5 ר כן בסותת ברגש חכ״ף. 6 ר בס״א תְּבִיאוּ כתיב. תָּבִיאִי קרי. 9 ר ס״א בָּהֶם וכן ר״א, ת״ס חל״ד.

יַשְׁמִיעֻנוּ יִתְּנוּ עֵדֵיהֶם וְיִצְדָּקוּ וְיִשְׁמְעוּ וְיֹאמְרוּ אֱמֶת׃
אַתֶּם עֵדַי נְאֻם־יְהוָה וְעַבְדִּי אֲשֶׁר בָּחָרְתִּי לְמַעַן תֵּדְעוּ 10
וְתַאֲמִינוּ לִי וְתָבִינוּ כִּי־אֲנִי הוּא לְפָנַי לֹא־נוֹצַר אֵל
וְאַחֲרַי לֹא־יִהְיֶה׃
אֲנֹכִי אֲנֹכִי יְהוָה וְאֵין מִבַּלְעָדַי מוֹשִׁיעַ׃ 11
הִוֹשַׁעְתִּי וְהִשְׁמַעְתִּי וְאֵין בָּכֶם זָר וְאַתֶּם עֵדַי נְאֻם־ 12
יְהוָה וַאֲנִי־אֵל׃ גַּם־מִיּוֹם אֲנִי הוּא וְאֵין מִיָּדִי מַצִּיל 13
אֶפְעַל וּמִי יְשִׁיבֶנָּה׃ כֹּה־אָמַר 14
יְהוָה גֹּאַלְכֶם קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל לְמַעַנְכֶם שִׁלַּחְתִּי בָבֶלָה
וְהוֹרַדְתִּי בָרִיחִים כֻּלָּם וְכַשְׂדִּים בָּאֳנִיּוֹת רִנָּתָם׃ אֲנִי 15
יְהוָה קְדוֹשְׁכֶם בּוֹרֵא יִשְׂרָאֵל מַלְכְּכֶם׃
כֹּה אָמַר יְהוָה הַנּוֹתֵן בַּיָּם דֶּרֶךְ וּבְמַיִם עַזִּים 16
נְתִיבָה׃ הַמּוֹצִיא רֶכֶב־וְסוּס חַיִל וְעִזּוּז יַחְדָּו יִשְׁכְּבוּ 17
בַּל־יָקוּמוּ דָּעֲכוּ כַּפִּשְׁתָּה כָּבוּ׃ אַל־תִּזְכְּרוּ רִאשֹׁנוֹת 18
וְקַדְמֹנִיּוֹת אַל־תִּתְבֹּנָנוּ׃ הִנְנִי עֹשֶׂה חֲדָשָׁה עַתָּה תִצְמָח 19
הֲלוֹא תֵדָעֻהָ אַף אָשִׂים בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ בִּישִׁימוֹן
נְהָרוֹת׃ תְּכַבְּדֵנִי חַיַּת הַשָּׂדֶה תַּנִּים וּבְנוֹת יַעֲנָה כִּי־ 20
נָתַתִּי בַמִּדְבָּר מַיִם נְהָרוֹת בִּישִׁימוֹן לְהַשְׁקוֹת עַמִּי
בְּחִירִי׃ עַם־זוּ יָצַרְתִּי לִי תְּהִלָּתִי יְסַפֵּרוּ׃ 21
וְלֹא־אֹתִי קָרָאתָ יַעֲקֹב כִּי־יָגַעְתָּ בִּי יִשְׂרָאֵל׃ 22
לֹא־הֵבֵאתָ לִּי שֵׂה עֹלֹתֶיךָ וּזְבָחֶיךָ לֹא כִבַּדְתָּנִי לֹא 23
הֶעֱבַדְתִּיךָ בְּמִנְחָה וְלֹא הוֹגַעְתִּיךָ בִּלְבוֹנָה׃ לֹא־קָנִיתָ 24
לִי בַכֶּסֶף קָנֶה וְחֶלֶב זִבְחֶךָ לֹא הִרְוִיתָנִי אַךְ הֶעֱבַדְתַּנִי
בְּחַטֹּאוֹתֶיךָ הוֹגַעְתַּנִי בַּעֲוֹנֹתֶיךָ׃ אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה 25

פשעיך

18 v. כן בורוב ספרים כ"י, ד"ק, ד"ד, ד"א, ד"ב ודס"ו, בס"א וקדסונ'ות סלא דסלא וכן ד"א ד"ב, וכס"א וקדמנ'ות חסר דחסר. 19 v. ס"א תתבוננו סלא וכן ד"א, ד"ב ד"ד. 19 v. ס"א תצמחה. 19 v. כן בורוב ספרים כ"י ונכסר עליו סלא, וכן ד"א, ד"ב, ד"ה ד"א, די"ב ודס"ו, בס"א גישמון חסר וכן ד"ב. 20 v. כן בסתה, בהללי נפודבד דגש. 21 v. התפדרה לפרשת ויקרא. 25 v. 21, vv. בס"א יש כאן פסקא. 23 v. ס"א הבאת חסר וכן ד"א ד"ב.

let them bring forth their witnesses, that they may be justified: or let them hear, and say, It is truth.
Ye are my witnesses, saith the LORD, and my servant whom I have chosen: that ye may know and believe me, and understand that I am he: before me there was no God formed, neither shall there be after me.
I, even I, am the LORD; and beside me there is no saviour.
I have declared, and have saved, and I have shewed, when there was no strange god among you: therefore ye are my witnesses, saith the LORD, that I am God.
Yea, before the day was I am he; and there is none that can deliver out of my hand: I will work, and who shall let it?
Thus saith the LORD, your redeemer, the Holy One of Israel; For your sake I have sent to Babylon, and have brought down all their nobles, and the Chaldeans, whose cry is in the ships.
I am the LORD, your Holy One, the creator of Israel, your King.
Thus saith the LORD, which maketh a way in the sea, and a path in the mighty waters;
Which bringeth forth the chariot and horse, the army and the power; they shall lie down together, they shall not rise: they are extinct, they are quenched as tow.
Remember ye not the former things, neither consider the things of old.
Behold, I will do a new thing; now it shall spring forth; shall ye not know it? I will even make a way in the wilderness, and rivers in the desert. The beast of the field shall honour me, the dragons and the owls: because I give waters in the wilderness, and rivers in the desert, to give drink to my people, my chosen. This people have I formed for myself; they shall shew forth my praise. But thou hast not called upon me, O Jacob; but thou hast been weary of me, O Israel. Thou hast not brought me the small cattle of thy burnt offerings; neither hast thou honoured me with thy sacrifices. I have not caused thee to serve with an offering, nor wearied thee with incense. Thou hast bought me no sweet cane with money, neither hast thou filled me with the fat of thy sacrifices: but thou hast made me to serve with thy sins, thou hast wearied me with thine iniquities. I, even I, am he that blotteth out

26 פְּשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר׃ הַזְכִּירֵנִי נִשָּׁפְטָה
27 יָחַד סַפֵּר אַתָּה לְמַעַן תִּצְדָּק׃ אָבִיךָ הָרִאשׁוֹן חָטָא
28 וּמְלִיצֶיךָ פָּשְׁעוּ בִי׃ וָאֲחַלֵּל שָׂרֵי קֹדֶשׁ וְאֶתֵּן לַחֵרֶם
יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל לִנְהוּפִים׃

מד וְעַתָּה שְׁמַע יַעֲקֹב עַבְדִּי וְיִשְׂרָאֵל בָּחַרְתִּי בּוֹ׃ כֹּה־אָמַר
2 יְהוָה עֹשְׂךָ וְיֹצֶרְךָ מִבֶּטֶן יַעְזְרֶךָּ אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב
3 וְיְשֻׁרוּן בְּחַרְתִּי בּוֹ׃ כִּי אֶצֹק־מַיִם עַל־צָמֵא וְנוֹזְלִים עַל
יַבָּשָׁה אָצִיק רוּחִי עַל־זַרְעֶךָ וּבִרְכָתִי עַל־צֶאֱצָאֶיךָ׃
4 וְצָמְחוּ בְּבֵין חָצִיר כַּעֲרָבִים עַל־יִבְלֵי־מָיִם׃ זֶה יֹאמַר
5 לַיהוָה אָנִי וְזֶה יִקְרָא בְשֵׁם־יַעֲקֹב וְזֶה יִכְתֹּב יָדוֹ
לַיהוָה וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יְכַנֶּה׃
6 כֹּה־אָמַר יְהוָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי ס
7 רִאשׁוֹן וַאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדַי אֵין אֱלֹהִים׃ וּמִי־כָמוֹנִי
יִקְרָא וְיַגִּידָהּ וְיַעַרְכָהּ לִי מִשּׂוּמִי עַם־עוֹלָם וְאֹתִיּוֹת
8 וַאֲשֶׁר תָּבֹאנָה יַגִּידוּ לָמוֹ׃ אַל־תִּפְחֲדוּ וְאַל־תִּרְהוּ
הֲלֹא מֵאָז הִשְׁמַעְתִּיךָ וְהִגַּדְתִּי וְאַתֶּם עֵדַי הֵישׁ אֱלוֹהַ
9 מִבַּלְעָדָי וְאֵין צוּר בַּל־יָדָעְתִּי׃ יֹצְרֵי־פֶסֶל כֻּלָּם תֹּהוּ
וַחֲמוּדֵיהֶם בַּל־יוֹעִילוּ וְעֵדֵיהֶם הֵמָּה בַּל־יִרְאוּ וּבַל־יֵדָעוּ
10 לְמַעַן יֵבֹשׁוּ׃ מִי־יָצַר אֵל וּפֶסֶל נָסָךְ לְבִלְתִּי הוֹעִיל׃ הֵן
11 כָּל־חֲבָרָיו יֵבֹשׁוּ וְחָרָשִׁים הֵמָּה מֵאָדָם יִתְקַבְּצוּ כֻלָּם
12 יַעַמְדוּ יִפָּחֲדוּ יֵבֹשׁוּ יָחַד׃ חָרַשׁ בַּרְזֶל מַעֲצָד וּפָעַל
בַּפֶּחָם וּבְמַקָּבוֹת יְצָרֲהוּ וַיִּפְעָלֵהוּ בִּזְרוֹעַ כֹּחוֹ גַּם־רָעֵב
13 וְאֵין כֹּחַ לֹא־שָׁתָה מַיִם וַיִּעָף׃ חָרַשׁ עֵצִים נָטָה קָּו
יְתָאֲרֵהוּ בַּשֶּׂרֶד יַעֲשֵׂהוּ בַּמַּקְצֻעוֹת וּבַמְּחוּגָה יְתָאָרֵהוּ
ויעשהו

מד. 2 v. ס״א וְיִשְׂרָאֵל וכן תר׳, ת״ע ות״ס. 3 v. ס״א וְנוֹזְלִים חסר וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ר ות״א. 4 v. כן כרוב ספרים כ״י, ד״א, ר״ב, ר״ג, ר״ד ת״א, בהללי ובכותה גִּבֵּן חסר יו״ד וכן רס״ג, ס״א גִּבְעִין וכן ר״ב ות״ע. או גִּבֵּן. 7 v. ס״א אֲשֶׁר וכן ת״ס. 9 v. נקוד עליו, בת״ס לא נמצא מלת הַשּׁוֹת. 11 v. כן כ״א, כ״נ יִתְקַבְּצוּ כלא נ׳ציא. 12 v. ס״א וַיִּצָּף מלא וכן ר״ב ות״צ. 13 v. בכותה קָו פתח וכן ר״ר. ס״א וּבְשׁוּחָה חסר.

thy transgressions for mine own sake, and will not remember thy sins.

26 Put me in remembrance: let us plead together: declare thou, that thou mayest be justified.

27 Thy first father hath sinned, and thy teachers have transgressed against me.

28 Therefore I have profaned the princes of the sanctuary, and have given Jacob to the curse, and Israel to reproaches.

44 Yet now hear, O Jacob my servant; and Israel, whom I have chosen:

2 Thus saith the LORD that made thee, and formed thee from the womb, which will help thee; Fear not, O Jacob, my servant; and thou, Jesurun, whom I have chosen.

3 For I will pour water upon him that is thirsty, and floods upon the dry ground: I will pour my spirit upon thy seed, and my blessing upon thine offspring:

4 And they shall spring up as among the grass, as willows by the water courses.

5 One shall say, I am the LORD'S; and another shall call himself by the name of Jacob; and another shall subscribe with his hand unto the LORD, and surname himself by the name of Israel.

6 Thus saith the LORD the King of Israel, and his redeemer the LORD of hosts; I am the first, and I am the last; and beside me there is no God.

7 And who, as I, shall call, and shall declare it, and set it in order for me, since I appointed the ancient people? and the things that are coming, and shall come, let them shew unto them.

8 Fear ye not, neither be afraid: have not I told thee from that time, and have declared it? ye are even my witnesses. Is there a God beside me? yea, there is no God; I know not any.

9 They that make a graven image are all of them vanity; and their delectable things shall not profit; and they are their own witnesses; they see not, nor know; that they may be ashamed.

10 Who hath formed a god, or molten a graven image that is profitable for nothing?

11 Behold, all his fellows shall be ashamed: and the workmen, they are of men: let them all be gathered together, let them stand up; yet they shall fear, and they shall be ashamed together.

12 The smith with the tongs both worketh in the coals, and fashioneth it with hammers, and worketh it with the strength of his arms: yea, he is hungry, and his strength faileth: he drinketh no water, and is faint.

13 The carpenter stretcheth out his rule; he marketh it out with a line; he fitteth it with planes, and he marketh it out with the compass,

and maketh it after the figure of a man, according to the beauty of a man; that it may remain in the house.

14 He heweth him down cedars, and taketh the cypress and the oak, which he strengtheneth for himself among the trees of the forest: he planteth an ash, and the rain doth nourish it.

15 Then shall it be for a man to burn: for he will take thereof, and warm himself; yea, he kindleth it, and baketh bread; yea, he maketh a god, and worshippeth it; he maketh it a graven image, and falleth down thereto.

16 He burneth part thereof in the fire; with part thereof he eateth flesh; he roasteth roast, and is satisfied: yea, he warmeth himself, and saith, Aha, I am warm, I have seen the fire:

17 And the residue thereof he maketh a god, even his graven image: he falleth down unto it, and worshippeth it, and prayeth unto it, and saith, Deliver me; for thou art my god.

18 They have not known nor understood: for he hath shut their eyes, that they cannot see; and their hearts, that they cannot understand.

19 And none considereth in his heart, neither is there knowledge nor understanding to say, I have burned part of it in the fire; yea, also I have baked bread upon the coals thereof; I have roasted flesh, and eaten it: and shall I make the residue thereof an abomination? shall I fall down to the stock of a tree?

20 He feedeth on ashes: a deceived heart hath turned him aside, that he cannot deliver his soul,

21 nor say, Is there not a lie in my right hand? Remember these, O Jacob and Israel; for thou art my servant: I have formed thee; thou art my servant: O Israel, thou shalt not be forgotten

22 of me. I have blotted out, as a thick cloud, thy transgressions, and, as a cloud, thy sins: re-

23 turn unto me; for I have redeemed thee. Sing, O ye heavens; for the LORD hath done it: shout, ye lower parts of the earth: break forth into singing, ye mountains, O forest, and every

24 tree therein: for the LORD hath redeemed Jacob, and glorified himself in Israel. Thus saith the LORD, thy redeemer, and he that formed thee from the womb, I am the LORD that maketh all things; that stretcheth forth the heavens alone; that spreadeth abroad the earth by

25 myself; That frustrateth the tokens of

וַיַּעֲשֵׂהוּ כְּתַבְנִית אִישׁ כִּתְפְאֶרֶת אָדָם לָשֶׁבֶת בָּיִת׃
14 לִכְרֹת־לוֹ אֲרָזִים וַיִּקַּח תִּרְזָה וְאַלּוֹן וַיֵּאמֵץ לוֹ בַּעֲצֵי
15 יָעַר נָטַע אֹרֶן וְגֶשֶׁם יְגַדֵּל׃ וְהָיָה לְאָדָם לְבָעֵר וַיִּקַּח
מֵהֶם וַיֶּחֱם אַף־יַשִּׁיק וְאָפָה לֶחֶם אַף־יִפְעַל־אֵל וַיִּשְׁתָּחוּ
16 עָשָׂהוּ פֶּסֶל וַיִּסְגֹּד־לֹמוֹ׃ חֶצְיוֹ שָׂרַף בְּמוֹ־אֵשׁ עַל־חֶצְיוֹ
בָּשָׂר יֹאכַל יִצְלֶה צָלִי וְיִשְׂבָּע אַף־יָחֹם וְיֹאמַר הֶאָח
17 חַמּוֹתִי רָאִיתִי אוּר׃ וּשְׁאֵרִיתוֹ ׀ לְאֵל ׀ עָשָׂה לְפִסְלוֹ
יִסְגֹּד־לוֹ וְיִשְׁתַּחוּ וְיִתְפַּלֶל אֵלָיו וְיֹאמַר הַצִּילֵנִי כִּי אֵלִי
18 אָתָּה׃ לֹא יָדְעוּ וְלֹא יָבִינוּ כִּי טָח מֵרְאוֹת עֵינֵיהֶם
19 מֵהַשְׂכִּיל לִבְתָּם׃ וְלֹא־יָשִׁיב אֶל־לִבּוֹ וְלֹא ׀ דַּעַת וְלֹא־
תְבוּנָה לֵאמֹר חֶצְיוֹ שָׂרַפְתִּי בְמוֹ־אֵשׁ וְאַף אָפִיתִי
עַל־גֶּחָלָיו לָחֶם אֶצְלֶה בָּשָׂר וְאֹכֵל וְיִתְרוֹ לְתוֹעֵבָה
20 אֶעֱשֶׂה לִבְקֹל עֵץ אֶסְגּוֹד׃ רֹעֶה אֵפֶר לֵב הוּתַל הַשָּׁדֵהוּ
וְלֹא־יַצִּיל אֶת־נַפְשׁוֹ וְלֹא יֹאמַר הֲלוֹא שֶׁקֶר בִּימִינִי׃
21 זְכָר־אֵלֶּה יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל כִּי עַבְדִּי
אָתָּה יְצַרְתִּיךָ ׀ עֶבֶד־לִי אַתָּה יִשְׂרָאֵל לֹא תִנָּשֵׁנִי׃
22 מָחֵיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי
23 גְאַלְתִּיךָ׃ רָנּוּ שָׁמַיִם כִּי־עָשָׂה יְהוָה הָרִיעוּ תַּחְתִּיוֹת
אָרֶץ פִּצְחוּ הָרִים רִנָּה יַעַר וְכָל־עֵץ בּוֹ כִּי־גָאַל יְהוָה
24 יַעֲקֹב וּבְיִשְׂרָאֵל יִתְפָּאָר׃ כֹּה־
אָמַר יְהוָה גֹּאֲלֶךָ וְיֹצֶרְךָ מִבָּטֶן אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה כֹּל
25 נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדִּי רֹקַע הָאָרֶץ מִי ׀ אִתִּי׃ מֵפֵר אֹתוֹת
בַּדִּים

---

14 v. בס"א לְכָרוֹת כתיב, לְכָרֹת־ קרי. 14 v. אֶרְזוּ בדין כתיב. אֹרֶן בגרן קרי, בס"א ז' זעירא ובס"א נסמר עליו גן זעירא. 16 v. סַ"א וְקָלֵי וכן ר"א. ח"ע, ת"ס ותי"ר. 17 v. ס"א ושאריתו לאל־עשה. 17 v. יִסְגֹּוד כתיב, יִסְגָּד־ קרי, בס"א יִסְגָּד־ כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב ותי"א. 19 v. ס"א לֹא וכן ר"א ור"ב. 19 v. ס"א וְלֹא־דַעַת. 20 v. כן ב"א וכן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ור"ה, ב"ג הלחי־ בסקף ובלא גגינה. 21 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ה, ר"א ותם"ו, ס"א יצרתיך עבד־לי וכן ר"ב ות"נ. 21 v. ס"א וְיִשְׂרָאֵל וכן רי"ב. 22 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ה, ר"א, ר"ב ותם"ו, בס"א חַפְאוֹתֶיךָ ונמסר עליו סלא. 24 v. מִי אִתִּי כתיב, מֵאִתִּי קרי, בס"א מֵאִתִּי כתיב וקרי וכן ר"ב.

בַּדִּים וְקֹסְמִים יְהוֹלֵל מֵשִׁיב חֲכָמִים אָחוֹר וְדַעְתָּם
26 יְסַכֵּל: מֵקִים דְּבַר עַבְדּוֹ וַעֲצַת מַלְאָכָיו יַשְׁלִים הָאֹמֵר
לִירוּשָׁלַ͏ִם תּוּשָׁב וְלָעָרֵי יְהוּדָה תִּבָּנֶינָה וְחָרְבוֹתֶיהָ
27 אֲקוֹמֵם: הָאֹמֵר לַצּוּלָה חָרְבִי וְהַרְרֹתַיִךְ אוֹבִישׁ: הָאֹמֵר
28 לְכוֹרֶשׁ רֹעִי וְכָל־חֶפְצִי יַשְׁלֵם וְלֵאמֹר לִירוּשָׁלַ͏ִם תִּבָּנֶה
מה וְהֵיכָל תִּוָּסֵד: כֹּה־אָמַר יְהוָה
לִמְשִׁיחוֹ לְכוֹרֶשׁ ׀ אֲשֶׁר־הֶחֱזַקְתִּי בִּימִינוֹ לְרַדֹּד־לְפָנָיו גּוֹיִם
וּמָתְנֵי מְלָכִים אֲפַתֵּחַ לְפָתְחַ לְפָנָיו דְּלָתַיִם וּשְׁעָרִים
2 לֹא יִסָּגֵרוּ: אֲנִי לְפָנֶיךָ אֵלֵךְ וְהַדְרוּרִים אִישָׁר אַגְדַּע דַּלְתוֹת
3 נְחוּשָׁה אֲשַׁבֵּר וּבְרִיחֵי בַרְזֶל אֲגַדֵּעַ: וְנָתַתִּי לְךָ אוֹצְרוֹת
חֹשֶׁךְ וּמַטְמֻנֵי מִסְתָּרִים לְמַעַן תֵּדַע כִּי אֲנִי יְהוָה
4 הַקּוֹרֵא בִשְׁמְךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: לְמַעַן עַבְדִּי יַעֲקֹב
וְיִשְׂרָאֵל בְּחִירִי וָאֶקְרָא לְךָ בִשְׁמֶךָ אֲכַנֶּךָּ וְלֹא יְדַעְתָּנִי:
5 אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד זוּלָתִי אֵין אֱלֹהִים אֲאַזֶּרְךָ וְלֹא
6 יְדַעְתָּנִי: לְמַעַן יֵדְעוּ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ וּמִמַּעֲרָבָה כִּי־
7 אֶפֶס בִּלְעָדָי אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד: יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא
חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא רָע אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה כָּל־
8 אֵלֶּה: הַרְעִיפוּ שָׁמַיִם מִמַּעַל
וּשְׁחָקִים יִזְּלוּ־צֶדֶק תִּפְתַּח־אֶרֶץ וְיִפְרוּ־יֶשַׁע וּצְדָקָה
תַּצְמִיחַ יַחַד אֲנִי יְהוָה בְּרָאתִיו:
9 הוֹי רָב אֹתְיְצֵרוֹ חֶרֶשׂ אַתְחַרְשֵׁי אֲדָמָה הַיֹּאמַר
חֹמֶר לְיֹצְרוֹ מַה־תַּעֲשֶׂה וּפָעָלְךָ אֵין־יָדַיִם לוֹ:
10 הוֹי אֹמֵר לְאָב מַה־תּוֹלִיד וּלְאִשָּׁה מַה־
תָּחִילִין:
11 כֹּה־אָמַר יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְיוֹצְרוֹ הָאֹתִיוֹת שְׁאָלוּנִי
עַל־

מה. 1 ע״א ס״פ לְיָד וכן ד״ב, ד״ג וד״ו. 2 ע״א אושר כתיב. אֲיַשֵּׁר קרי, בס״א אֲיַשַּׁר כתיב וקרי וכן ד״ב וד״יא. 10 ע״א בס״א אין כאן פסקא. 11 ע״א ס״פ וְיֹצְרוֹ חסר וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״יא וד״יב.

the liars, and maketh diviners mad; that turneth wise men backward, and maketh their knowledge foolish;

26 That confirmeth the word of his servant, and performeth the counsel of his messengers; that saith to Jerusalem, Thou shalt be inhabited; and to the cities of Judah, Ye shall be built, and I will raise up the decayed places thereof:

27 That saith to the deep, Be dry, and I will dry up thy rivers:

28 That saith of Cyrus, He is my shepherd, and shall perform all my pleasure: even saying to Jerusalem, Thou shalt be built; and to the temple, Thy foundation shall be laid.

45 Thus saith the LORD to his anointed, to Cyrus, whose right hand I have holden, to subdue nations before him; and I will loose the loins of kings, to open before him the two leaved gates; and the gates shall not be shut;

2 I will go before thee, and make the crooked places straight: I will break in pieces the gates of brass, and cut in sunder the bars of iron:

3 And I will give thee the treasures of darkness, and hidden riches of secret places, that thou mayest know that I, the LORD, which call thee by thy name, am the God of Israel.

4 For Jacob my servant's sake, and Israel mine elect, I have even called thee by thy name: I have surnamed thee,

5 though thou hast not known me. I am the LORD, and there is none else, there is no God

6 beside me: I girded thee, though thou hast not known me: That they may know from the rising of the sun, and from the west, that there is none beside me. I am the LORD, and there

7 is none else. I form the light, and create darkness: I make peace, and create evil: I the

8 LORD do all these things. Drop down, ye heavens, from above, and let the skies pour down righteousness: let the earth open, and let them bring forth salvation, and let righteous-

9 ness spring up together; I the LORD have created it. Woe unto him that striveth with his Maker! Let the potsherd strive with the potsherds of the earth. Shall the clay say to him that

10 fashioneth it, What makest thou? or thy work, He hath no hands? Woe unto him that saith

11 unto his father, What begettest thou? or to the woman, What hast thou brought forth? Thus saith the LORD, the Holy One of Israel, and his Maker, Ask me of things to come

concerning my sons, and concerning the work of my hands command ye me.

12 I have made the earth, and created man upon it: I, even my hands, have stretched out the heavens, and all their host have I commanded.

13 I have raised him up in righteousness, and I will direct all his ways: he shall build my city, and he shall let go my captives, not for price nor reward, saith the LORD of hosts.

14 Thus saith the LORD, The labour of Egypt, and merchandise of Ethiopia and of the Sabeans, men of stature, shall come over unto thee, and they shall be thine: they shall come after thee; in chains they shall come over, and they shall fall down unto thee, they shall make supplication unto thee, saying, Surely God is in thee; and there is none else, there is no God.

15 Verily thou art a God that hidest thyself, O God of Israel, the Saviour.

16 They shall be ashamed, and also confounded, all of them: they shall go to confusion together that are makers of idols.

17 But Israel shall be saved in the LORD with an everlasting salvation: ye shall not be ashamed nor confounded world without end.

18 For thus saith the LORD that created the heavens; God himself that formed the earth and made it; he hath established it, he created it not in vain, he formed it to be inhabited: I am the

19 LORD; and there is none else. I have not spoken in secret, in a dark place of the earth: I said not unto the seed of Jacob, Seek ye me in vain: I the LORD speak righteousness, I de-

20 clare things that are right. Assemble yourselves and come; draw near together, ye that are escaped of the nations: they have no knowledge that set up the wood of their graven image,

21 and pray unto a god that cannot save. Tell ye, and bring them near; yea, let them take counsel together: who hath declared this from ancient time? who hath told it from that time? have not I the LORD? and there is no God else beside me; a just God and a Saviour; there is none

22 beside me. Look unto me, and be ye saved, all the ends of the earth: for I am God, and

23 there is none else. I have sworn by myself, the word is gone out of my mouth in righteousness, and shall not return, That unto me every knee shall bow, every tongue shall swear.

24 Surely, shall one say, in the LORD have I righteousness and strength: even to him shall men come; and all

12 עַל־בָּנַי וְעַל־פֹּעַל יָדַי תְּצַוֻּנִי׃ אָנֹכִי עָשִׂיתִי אֶרֶץ וְאָדָם
עָלֶיהָ בָּרָאתִי אֲנִי יָדַי נָטוּ שָׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם צִוִּיתִי׃
13 אֲנִי הֵעֱרֹתִיהוּ בְצֶדֶק וְכָל־דְּרָכָיו אַיַּשֵּׁר הוּא־יִבְנֶה
עִירִי וְגָלוּתַי יְשַׁלַּח לֹא בִמְחִיר וְלֹא בְשֹׁחַד אָמַר
14 יְהוָה צְבָאוֹת׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה יְגִיעַ
מִצְרַיִם וְסֹחַר־כּוּשׁ וּסְבָאִים אַנְשֵׁי מִדָּה עָלַיִךְ יַעֲבֹרוּ
וְלָךְ יִהְיוּ אַחֲרַיִךְ יֵלְכוּ בְּזִקִים יַעֲבֹרוּ וְאֵלַיִךְ יִשְׁתַּחֲווּ
אֵלַיִךְ יִתְפַּלָּלוּ אַךְ בָּךְ אֵל וְאֵין עוֹד אֶפֶס אֱלֹהִים׃
15 אָכֵן אַתָּה אֵל מִסְתַּתֵּר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעַ׃ בּוֹשׁוּ וְגַם־
16
17 נִכְלְמוּ כֻלָּם יַחְדָּו הָלְכוּ בַכְּלִמָּה חָרְשֵׁי צִירִים׃ יִשְׂרָאֵל ס
נוֹשַׁע בַּיהוָה תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים לֹא־תֵבֹשׁוּ וְלֹא־תִכָּלְמוּ
עַד־עוֹלְמֵי עַד׃
18 כִּי כֹה ׀ אָמַר־יְהוָה בוֹרֵא הַשָּׁמַיִם הוּא הָאֱלֹהִים יֹצֵר
הָאָרֶץ וְעֹשֶׂהָ הוּא כֹוֲנָהּ לֹא־תֹהוּ בְרָאָהּ לָשֶׁבֶת
19 יְצָרָהּ אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד׃ לֹא בַסֵּתֶר דִּבַּרְתִּי בִּמְקוֹם
אֶרֶץ חֹשֶׁךְ לֹא אָמַרְתִּי לְזֶרַע יַעֲקֹב תֹּהוּ בְקָשׁוּנִי אֲנִי
20 יְהוָה דֹּבֵר צֶדֶק מַגִּיד מֵישָׁרִים׃ הִקָּבְצוּ וָבֹאוּ הִתְנַגְּשׁוּ
יַחְדָּו פְּלֵיטֵי הַגּוֹיִם לֹא יָדְעוּ הַנֹּשְׂאִים אֶת־עֵץ פִּסְלָם
21 וּמִתְפַּלְלִים אֶל־אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ׃ הַגִּידוּ וְהַגִּישׁוּ אַף
יִוָּעֲצוּ יַחְדָּו מִי הִשְׁמִיעַ זֹאת מִקֶּדֶם מְאָז הִגִּידָהּ הֲלוֹא
אֲנִי יְהוָה וְאֵין־עוֹד אֱלֹהִים מַבְלָעֲדַי אֵל־צַדִּיק וּמוֹשִׁיעַ
22 אֵין זוּלָתִי׃ פְּנוּ־אֵלַי וְהִוָּשְׁעוּ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ כִּי אֲנִי־
23 אֵל וְאֵין עוֹד׃ בִּי נִשְׁבַּעְתִּי יָצָא מִפִּי צְדָקָה דָּבָר וְלֹא
24 יָשׁוּב כִּי־לִי תִכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן׃ אַךְ
בַּיהוָה לִי אֹמַר צְדָקוֹת וָעֹז עָדָיו יָבוֹא וְיֵבֹשׁוּ כָּל
הַנֶּחֱרִים

13 v. כן בהללי, ס"א הֵעִירוֹתִיהוּ וכן די"א, או הֶעֱרוֹתִיהוּ וכן ר"א. ד"ב הי"ב. 14 v. ס"א וְאֵלַיִךְ וכן ר"א, ד"ב, ד"ג, די"א, דַ"ב ח"ע, ה"ס וח"ר. 18 v. כן לסיבאי, לסדנהאי יֹצֵר חפר. 19 v. כן בכוונה. 19 v. כן בדגש חק' ברוב ספרדים כ"י, ד"ב, ד"ד, די"א, די"ב ודס"ו. 20 v. כן ב"א. ב"נ וסְתַלָּלִים ובלא נציא. 24 v. סביר יָבוֹא, בס"א יָבוֹאוּ בחיב וקרי וכן תַ"ע, ח"ס וח"ר.

that are incensed against him shall be ashamed.

25 In the LORD shall all the seed of Israel be justified, and shall glory.

46 Bel boweth down, Nebo stoopeth, their idols were upon the beasts, and upon the cattle: your carriages were heavy loaden; they are a burden to the weary beast.

2 They stoop, they bow down together; they could not deliver the burden, but themselves are gone into captivity.

3 Hearken unto me, O house of Jacob, and all the remnant of the house of Israel, which are borne by me from the belly, which are carried from the womb:

4 And even to your old age I am he; and even to hoar hairs will I carry you: I have made, and I will bear; even I will carry, and will deliver you.

5 To whom will ye liken me, and make me equal, and compare me, that we may be like?

6 They lavish gold out of the bag, and weigh silver in the balance, and hire a goldsmith; and he maketh it a god: they fall down, yea, they worship.

7 They bear him upon the shoulder, they carry him, and set him in his place, and he standeth; from his place shall he not remove: yea, one shall cry unto him, yet can he not answer, nor save him out of his trouble.

8 Remember this, and shew yourselves men: bring it again to mind, O ye transgressors.

9 Remember the former things of old: for I am God, and there is none else; I am God, and there is none like me,

10 Declaring the end from the beginning, and from ancient times the things that are not yet done, saying, My counsel shall stand, and I will do all my pleasure:

11 Calling a ravenous bird from the east, the man that executeth my counsel from a far country: yea, I have spoken it, I will also bring it to pass; I have purposed it, I will also do it.

12 Hearken unto me, ye stouthearted, that are far from righteousness:

13 I bring near my righteousness; it shall not be far off, and my salvation shall not tarry: and I will place salvation in Zion for Israel my glory.

47 Come down, and sit in the dust, O virgin daughter of Babylon, sit on the ground: there is no throne, O daughter of the Chaldeans: for thou shalt no more be called tender and delicate.

2 Take the millstones, and grind meal: uncover thy locks, make bare the leg, uncover

25 בַּיהוָה יִצְדְּקוּ וְיִתְהַלְלוּ כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל׃
מו 1 הָרַס נָבוֹ הָיוּ עֲצַבֵּיהֶם לַחַיָּה וְלַבְהֵמָה
2 נְשָׂאתֵיכֶם עֲמוּסוֹת מַשָּׂא לַעֲיֵפָה׃ כָּרְסוּ כָרְעוּ יַחְדָּו וְלֹא
יָכְלוּ מַלֵּט מַשָּׂא וְנַפְשָׁם בַּשֶּׁבִי הָלָכָה׃
3 שִׁמְעוּ אֵלַי בֵּית יַעֲקֹב וְכָל־שְׁאֵרִית בֵּית יִשְׂרָאֵל
4 הָעֲמֻסִים מִנִּי־בֶטֶן הַנְּשֻׂאִים מִנִּי־רָחַם׃ וְעַד־זִקְנָה אֲנִי
הוּא וְעַד־שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא וַאֲנִי
אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט׃
5 לְמִי תְדַמְּיוּנִי וְתַשְׁוּוּ וְתַמְשִׁלוּנִי וְנִדְמֶה׃ הַזֹּלְלִים זָהָב
6 מִכִּיס וְכֶסֶף בַּקְנֶה יִשְׁקֹלוּ יִשְׂכְּרוּ צוֹרֵף וְיַעֲשֵׂהוּ אֵל
7 יִסְגְּדוּ אַף־יִשְׁתַּחֲוּוּ׃ יִשָּׂאוּהוּ עַל־כָּתֵף יִסְבְּלֻהוּ וְיִנִּיחֻהוּ
תַּחְתָּיו וַיַּעֲמֹד מִמְּקוֹמוֹ לֹא יָמִישׁ אַף־יִצְעַק אֵלָיו וְלֹא
8 יַעֲנֶה מִצָּרָתוֹ לֹא יוֹשִׁיעֶנּוּ׃ זִכְרוּ־
9 זֹאת וְהִתְאַשָּׁשׁוּ הָשִׁיבוּ פּוֹשְׁעִים עַל־לֵב׃ זִכְרוּ רִאשֹׁנוֹת
מֵעוֹלָם כִּי אָנֹכִי אֵל וְאֵין עוֹד אֱלֹהִים וְאֶפֶס כָּמוֹנִי׃
10 מַגִּיד מֵרֵאשִׁית אַחֲרִית וּמִקֶּדֶם אֲשֶׁר לֹא־נַעֲשׂוּ אֹמֵר
11 עֲצָתִי תָקוּם וְכָל־חֶפְצִי אֶעֱשֶׂה׃ קֹרֵא מִמִּזְרַח עַיִט
מֵאֶרֶץ מֶרְחָק אִישׁ עֲצָתִי אַף־דִּבַּרְתִּי אַף־אֲבִיאֶנָּה
12 יָצַרְתִּי אַף־אֶעֱשֶׂנָּה׃ שִׁמְעוּ אֵלַי
13 אַבִּירֵי לֵב הָרְחוֹקִים מִצְּדָקָה׃ קֵרַבְתִּי צִדְקָתִי לֹא
תְרָחֵק וּתְשׁוּעָתִי לֹא תְאַחֵר וְנָתַתִּי בְצִיּוֹן תְּשׁוּעָה
מז לְיִשְׂרָאֵל תִּפְאַרְתִּי׃ רְדִי ו וְשִׁבִי
עַל־עָפָר בְּתוּלַת בַּת־בָּבֶל שְׁבִי־לָאָרֶץ אֵין־כִּסֵּא
בַּת־כַּשְׂדִּים כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ־לָךְ רַכָּה וַעֲנֻגָּה׃
2 קְחִי רֵחַיִם וְטַחֲנִי קָמַח גַּלִּי צַמָּתֵךְ חֶשְׂפִּי־שֹׁבֶל גַּלִּי־

שוק

מו. 1 v. ס״א עֲסָסוּת חסר וכן ד״ג, ד״ו, ד״ח וד״ט. 2 v. כן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ט, תר׳ ות״ס. ס״א לא וכן ד״ח ודס״ו. 3 v. ס״א וְהַנְּשֻׂאִים וכן ד״א, ד״ב, תר׳, ת״ע ות״ס. 4 v. ס״א אֲנִי וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ת״ע ות״ר. 6 v. כן למערבאי, למדנחאי והשיבו. 8 v. ס״א פּוֹשְׁעִים חסר וכן ד״א, ד״ב, ד״ז והי״א. 11 v. עֲצָתִי כתיב, עֵצָתִי קרי, בס״א עֲצָתִי כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב וד״ו. מז. 1 v. ס״א אין כאן ספקא.

the thigh, pass over the rivers.

3 Thy nakedness shall be uncovered, yea, thy shame shall be seen: I will take vengeance, and I will not meet thee as a man.

4 As for our redeemer, the LORD of hosts is his name, the Holy One of Israel.

5 Sit thou silent, and get thee into darkness, O daughter of the Chaldeans: for thou shalt no more be called, The lady of kingdoms.

6 I was wroth with my people, I have polluted mine inheritance, and given them into thine hand: thou didst shew them no mercy; upon the ancient hast thou very heavily laid thy yoke.

7 And thou saidst, I shall be a lady for ever: so that thou didst not lay these things to thy heart, neither didst remember the latter end of it.

8 Therefore hear now this, thou that art given to pleasures, that dwellest carelessly, that sayest in thine heart, I am, and none else beside me; I shall not sit as a widow, neither shall I know the loss of children:

9 But these two things shall come to thee in a moment in one day, the loss of children, and widowhood: they shall come upon thee in their perfection for the multitude of thy sorceries, and for the great abundance of thine enchantments.

10 For thou hast trusted in thy wickedness: thou hast said, None seeth me. Thy wisdom and thy knowledge, it hath perverted thee; and thou hast

3 שׁוֹק עִבְרִי נְהָרוֹת: תִּגְלֶל עֶרְוָתֵךְ גַּם־תֵּרָאֶה חֶרְפָּתֵךְ
4 נָקֹם אֶקָּח וְלֹא אֶפְגַּע אָדָם: גֹּאֲלֵנוּ
5 יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: שְׁבִי דוּמָם וּבֹאִי
בַחֲשֶׁךְ בַּת־כַּשְׂדִּים כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ־לָךְ גְּבֶרֶת
6 מַמְלָכוֹת: קָצַפְתִּי עַל־עַמִּי חִלַּלְתִּי נַחֲלָתִי וָאֶתְּנֵם
בְּיָדֵךְ לֹא־שַׂמְתְּ לָהֶם רַחֲמִים עַל־זָקֵן הִכְבַּדְתְּ עֻלֵּךְ
7 מְאֹד: וַתֹּאמְרִי לְעוֹלָם אֶהְיֶה גְּבֶרֶת עַד לֹא־שַׂמְתְּ
אֵלֶּה עַל־לִבֵּךְ לֹא זָכַרְתְּ אַחֲרִיתָהּ:
8 וְעַתָּה שִׁמְעִי־זֹאת עֲדִינָה הַיּשֶׁבֶת לָבֶטַח הָאֹמֶרֶת
בִּלְבָבָהּ אֲנִי וְאֶפְסִי עוֹד לֹא אֵשֵׁב אַלְמָנָה וְלֹא
9 אֵדַע שְׁכוֹל: וְתָבֹאנָה לָךְ שְׁתֵּי־אֵלֶּה רֶגַע בְּיוֹם אֶחָד
שְׁכוֹל וְאַלְמָן כְּתֻמָּם בָּאוּ עָלַיִךְ בְּרֹב כְּשָׁפַיִךְ בְּעָצְמַת
10 חַבָּרַיִךְ מְאֹד: וַתִּבְטְחִי בְרָעָתֵךְ אָמַרְתְּ אֵין רָאָנִי
חָכְמָתֵךְ וְדַעְתֵּךְ הִיא שׁוֹבְבָתֶךְ וַתֹּאמְרִי בְלִבֵּךְ אֲנִי
11 וְאֶפְסִי עוֹד: וּבָא עָלַיִךְ רָעָה לֹא תֵדְעִי שַׁחַרְהָ
וְתִפֹּל עָלַיִךְ הוָה לֹא תוּכְלִי כַּפְּרָהּ וְתָבֹא עָלַיִךְ פִּתְאֹם
12 שׁוֹאָה לֹא תֵדָעִי: עִמְדִי־נָא בַּחֲבָרַיִךְ וּבְרֹב כְּשָׁפַיִךְ
בַּאֲשֶׁר יָגַעַתְּ מִנְּעוּרָיִךְ אוּלַי תּוּכְלִי הוֹעִיל אוּלַי תַּעֲרוֹצִי:
13 נָלְאֵית בְּרֹב עֲצָתָיִךְ יַעַמְדוּ־נָא וְיוֹשִׁיעֻךְ הֹבְרֵי שָׁמַיִם
הַחֹזִים בַּכּוֹכָבִים מוֹדִיעִים לֶחֳדָשִׁים מֵאֲשֶׁר יָבֹאוּ
14 עָלָיִךְ: הִנֵּה הָיוּ כְקַשׁ אֵשׁ שְׂרָפָתַם לֹא־יַצִּילוּ אֶת־
נַפְשָׁם מִיַּד לֶהָבָה אֵין־נַחֲלֶת לַחֻמָּם אוּר לָשֶׁבֶת נֶגְדּוֹ:
15 כֵּן הָיוּ־לָךְ אֲשֶׁר יָגַעַתְּ סֹחֲרַיִךְ מִנְּעוּרָיִךְ אִישׁ לְעִבְרוֹ
מַח תָּעוּ אֵין מוֹשִׁיעֵךְ: שִׁמְעִי־זֹאת
בֵּית־

3 ס״א גַּם וּבלא סקפ וכן רס״ו. 3 ס״א לֹא וכן ר״א ור״ב. 4 ס״א אין כאן פסקא.
7 ס״א שָׂכֹת וכן ר״ב. ר״ו ור״ב. 7 ס״א אַחֲרִיתָהּ וכן ח״ב וח״ז. 8 ס״א תֵּישָׁבֶת
בלא וכן ר״א, ר״ב, ר״ו ודס״ו. 9 ס״א לָךְ בלא רש. 10 כן למזרחאי, למדרשאי אָמַרְתְּ
כתיב, אָמְרָה קרי, בסתה אָמַרְתִּי וספר עליח יחיר ירד. 13 ס״א יוֹשִׁעֻךְ. 15 תְּבָרֵיךְ
או הָבְרוּ כתיב, הֹבְרֵי קרי, בס״א הֹבְרֵי כתיב וקרי וכן ר״ב ור״ו. 15 בסתה תָּעוּ וכן ר״ו.

11 said in thine heart, I am, and none else beside me. Therefore shall evil come upon thee; thou shalt not know from whence it riseth: and mischief shall fall upon thee; thou shalt not be able to put it off: and desolation shall come upon thee suddenly, which thou shalt not know.

12 Stand now with thine enchantments, and with the multitude of thy sorceries, wherein thou hast laboured from thy youth; if so be thou shalt be able to profit, if so be thou mayest pre-

13 vail. Thou art wearied in the multitude of thy counsels. Let now the astrologers, the stargazers, the monthly prognosticators, stand up, and save thee from these things that shall

14 come upon thee. Behold, they shall be as stubble; the fire shall burn them; they shall not deliver themselves from the power of the flame: there shall not be a coal to warm at, nor fire

15 to sit before it. Thus shall they be unto thee with whom thou hast laboured, even thy merchants, from thy youth: they shall wander every one to his quarter; none shall save thee.

18 Hear ye this,

בֵּית־יַעֲקֹב הַנִּקְרָאִים בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל וּמִמֵּי יְהוּדָה יָצָאוּ
הַנִּשְׁבָּעִים ׀ בְּשֵׁם יְהוָה וּבֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַזְכִּירוּ לֹא
בֶאֱמֶת וְלֹא בִצְדָקָה׃ כִּי־מֵעִיר הַקֹּדֶשׁ נִקְרָאוּ וְעַל ס 2
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נִסְמָכוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃

הָרִאשֹׁנוֹת מֵאָז הִגַּדְתִּי וּמִפִּי יָצְאוּ וְאַשְׁמִיעֵם 3
פִּתְאֹם עָשִׂיתִי וַתָּבֹאנָה׃ מִדַּעְתִּי כִּי קָשֶׁה אָתָּה וְגִיד 4
בַּרְזֶל עָרְפֶּךָ וּמִצְחְךָ נְחוּשָׁה׃ וָאַגִּיד לְךָ מֵאָז בְּטֶרֶם 5
תָּבוֹא הִשְׁמַעְתִּיךָ פֶּן־תֹּאמַר עָצְבִּי עָשָׂם וּפִסְלִי וְנִסְכִּי
צִוָּם׃ שָׁמַעְתָּ חֲזֵה כֻלּוֹ וְאַתֶּם הֲלוֹא תַגִּידוּ הִשְׁמַעְתִּיךָ 6
חֲדָשׁוֹת מֵעַתָּה וּנְצֻרוֹת וְלֹא יְדַעְתָּם׃ עַתָּה נִבְרְאוּ וְלֹא 7
מֵאָז וְלִפָנַיִם וְלֹא שְׁמַעְתָּם פֶּן־תֹּאמַר הִנֵּה יְדַעְתִּין׃
גַּם לֹא־שָׁמַעְתָּ גַּם לֹא יָדַעְתָּ גַּם מֵאָז לֹא־פָתְחָה 8
אָזְנֶךָ כִּי יָדַעְתִּי בָּגוֹד תִּבְגֹּוד וּפֹשֵׁעַ מִבֶּטֶן קָרָא לָךְ׃
לְמַעַן שְׁמִי אַאֲרִיךְ אַפִּי וּתְהִלָּתִי אֶחֱטָם־לָךְ לְבִלְתִּי 9
הַכְרִיתֶךָ׃ הִנֵּה צְרַפְתִּיךָ וְלֹא בְכֶסֶף בְּחַרְתִּיךָ בְּכוּר 10
עֹנִי׃ לְמַעֲנִי לְמַעֲנִי אֶעֱשֶׂה כִּי אֵיךְ יֵחָל וּכְבוֹדִי לְאַחֵר 11
לֹא־אֶתֵּן׃ שִׁמְעָ אֵלַי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל 12
מְקֹרָאִי אֲנִי־הוּא אֲנִי רִאשׁוֹן אַף אֲנִי אַחֲרוֹן׃ אַף־ 13
יָדִי יָסְדָה אֶרֶץ וִימִינִי טִפְּחָה שָׁמָיִם קֹרֵא אֲנִי אֵלֵיהֶם
יַעַמְדוּ יֵחָדוּ׃ הִקָּבְצוּ כֻלְּכֶם וּשְׁמָעוּ מִי בָהֶם הִגִּיד 14
אֹתָם־אֲהֵבוֹ יְהוָה אֲהֵבוֹ יַעֲשֶׂה חֶפְצוֹ בְּבָבֶל וּזְרֹעַ
כַּשְׂדִּים׃ אֲנִי אֲנִי דִבַּרְתִּי אַף־קְרָאתִיו הֲבִאֹתִיו וְהִצְלִיחַ 15
דַּרְכּוֹ׃ קִרְבוּ אֵלַי שִׁמְעוּ־זֹאת לֹא מֵרֹאשׁ בַּסֵּתֶר 16
דִּבַּרְתִּי מֵעֵת הֱיוֹתָהּ שָׁם אֲנִי וְעַתָּה אֲדֹנָי יְהוִה שְׁלָחַנִי
וְרוּחוֹ׃

בצל

מח. 1 v. ס״א וּבְיִקְבֵי וכן ד״א, ד״ב ודי״ו, ס״א וּמִמֵּי כתיב, וּמִיקְבֵי קרי. 12 v. ס״א יעקב עַבְדִּי וכן ד״א ודי״ב. 13 v. בבבלי מְפֻאָה. 14 v. ס״א בָּכֶם וכן ד״ב, די״ו ות״ס. 15 v. כן חסר דתסר בדוב ספרים ב״י, ד״ב, די״א, די״ב ודפ״ו, ס״א הֲבִיאֹתִיו סלא יו״ד וכן ד״א, ד״ב, ד״ה, ד״ו ודי״א.

O house of Jacob, which are called by the name of Israel, and are come forth out of the waters of Judah, which swear by the name of the LORD, and make mention of the God of Israel, but not in truth, nor in righteousness.

2 For they call themselves of the holy city, and stay themselves upon the God of Israel; The LORD of hosts is his name.

3 I have declared the former things from the beginning; and they went forth out of my mouth, and I shewed them; I did them suddenly, and they came to pass.

4 Because I knew that thou art obstinate, and thy neck is an iron sinew, and thy brow brass;

5 I have even from the beginning declared it to thee; before it came to pass I shewed it thee: lest thou shouldest say, Mine idol hath done them, and my graven image, and my molten image, hath commanded them.

6 Thou hast heard, see all this; and will not ye declare it? I have shewed thee new things from this time, even hidden things, and thou didst not know them.

7 They are created now, and not from the beginning; even before the day when thou heardest them not; lest thou shouldest say, Behold, I knew them.

8 Yea, thou heardest not; yea, thou knewest not; yea, from that time that thine ear was not opened: for I knew that thou wouldest deal very treacherously, and wast called a transgressor from the womb.

9 For my name's sake will I defer mine anger, and for my praise will I refrain for thee, that I cut thee not off.

10 Behold, I have refined thee, but not with silver; I have chosen thee in the furnace of affliction.

11 For mine own sake, even for mine own sake, will I do it: for how should my name be polluted? and I will not give my glory unto another.

12 Hearken unto me, O Jacob and Israel, my called; I am he; I am the first, I also am the last.

13 Mine hand also hath laid the foundation of the earth, and my right hand hath spanned the heavens: when I call unto them, they stand up together.

14 All ye, assemble yourselves, and hear; which among them hath declared these things? The LORD hath loved him: he will do his pleasure on Babylon, and his arm shall be on the Chaldeans.

15 I, even I, have spoken; yea, I have called him: I have brought him, and he shall make his way prosperous.

16 Come ye near unto me, hear ye this; I have not spoken in secret from the beginning; from the time that it was, there am I: and now the Lord GOD, and his Spirit, hath sent me.

17 כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
18 מְלַמֶּדְךָ לְהוֹעִיל מַדְרִיכְךָ בְּדֶרֶךְ תֵּלֵךְ׃ לוּ
הִקְשַׁבְתָּ לְמִצְוֹתָי וַיְהִי כַנָּהָר שְׁלוֹמֶךָ וְצִדְקָתְךָ כְּגַלֵּי
19 הַיָּם׃ וַיִּהְיֶה כַחוֹל זַרְעֶךָ וְצֶאֱצָאֵי מֵעֶיךָ כְּמֹעָתָיו לֹא־
20 יִכָּרֵת וְלֹא־יִשָּׁמֵד שְׁמוֹ מִלְּפָנָי׃ צְאוּ
מִבָּבֶל בִּרְחוּ מִכַּשְׂדִּים בְּקוֹל רִנָּה הַגִּידוּ הַשְׁמִיעוּ
זֹאת הוֹצִיאוּהָ עַד־קְצֵה הָאָרֶץ אִמְרוּ גָּאַל יְהוָה עַבְדּוֹ
21 יַעֲקֹב׃ וְלֹא צָמְאוּ בַּחֳרָבוֹת הוֹלִיכָם מַיִם מִצּוּר הִזִּיל
22 לָמוֹ וַיְבַקַּע־צוּר וַיָּזוֹבוּ מָיִם׃ אֵין שָׁלוֹם אָמַר יְהוָה
לָרְשָׁעִים׃
מט שִׁמְעוּ אִיִּים אֵלַי וְהַקְשִׁיבוּ לְאֻמִּים מֵרָחוֹק יְהוָה מִבֶּטֶן
2 קֹרָאַנִי מִמְּעֵי אִמִּי הִזְכִּיר שְׁמִי׃ וַיָּשֶׂם פִּי כְּחֶרֶב חַדָּה
בְּצֵל יָדוֹ הֶחְבִּיאָנִי וַיְשִׂימֵנִי לְחֵץ בָּרוּר בְּאַשְׁפָּתוֹ
3 הִסְתִּירָנִי׃ וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי־אָתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בְּךָ
4 אֶתְפָּאָר׃ וַאֲנִי אָמַרְתִּי לָרִיק יָגַעְתִּי לְתֹהוּ וְהֶבֶל כֹּחִי
כִּלֵּיתִי אָכֵן מִשְׁפָּטִי אֵת־יְהוָה וּפָעֳלָתִי אֶת־אֱלֹהָי׃
5 וְעַתָּה | אָמַר יְהוָה יֹצְרִי מִבֶּטֶן לְעֶבֶד
לוֹ לְשׁוֹבֵב יַעֲקֹב אֵלָיו וְיִשְׂרָאֵל לֹא יֵאָסֵף וְאֶכְבַּד
6 בְּעֵינֵי יְהוָה וֵאלֹהַי הָיָה עֻזִּי׃ וַיֹּאמֶר נָקֵל מִהְיוֹתְךָ
לִי עֶבֶד לְהָקִים אֶת־שִׁבְטֵי יַעֲקֹב וּנְצוּרֵי יִשְׂרָאֵל
לְהָשִׁיב וְנָתַתִּיךָ לְאוֹר גּוֹיִם לִהְיוֹת יְשׁוּעָתִי עַד־קְצֵה
הָאָרֶץ׃
7 כֹּה אָמַר־יְהוָה גֹּאֵל יִשְׂרָאֵל קְדוֹשׁוֹ לִבְזֵה־נֶפֶשׁ לְמֻתָעֵב
גּוֹי לְעֶבֶד מֹשְׁלִים מְלָכִים יִרְאוּ וְקָמוּ שָׂרִים וְיִשְׁתַּחֲוּוּ
למען

---

19 v. כן ברוב ספרים כ"י ונספר עליו ל' והסר וכן ד"ב, ד"ה, ד"א ה"כ, ס"א נְקָעוֹתָיו מלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ו הדפ"ו. 20 v. ס"א וְהַשָּׁמִיעוּ וכן תר', ת"ע וח"ס. מט. 5 v. ס"א הֵהָשִׁיאוֹר וכן ת"ע וח"ס. 5 v. כן לסערבאי, למדנחאי יוצרי מלא. 5 v. לו קרי ונספר עליו פליג עליה. בס"א לא כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"א, ד"י"ב וה"ר. 6 v. וּנְצִירֵי כתיב, וּנְצוּרֵי קרי. בס"א וּנְצִירֵי או וּנְצוּרֵי כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב, ד"ו ה"א. 7 v. כן בבהתה. בהללי קְדוֹשׁוֹ תסר וכן בר"א, ד"ב, ד"ד ה"ו.

Thus saith the LORD, thy Redeemer, the Holy One of Israel; I am the LORD thy God which teacheth thee to profit, which leadeth thee by the way that thou shouldest go.
O that thou hadst hearkened to my commandments! then had thy peace been as a river, and thy righteousness as the waves of the sea:
Thy seed also had been as the sand, and the offspring of thy bowels like the gravel thereof; his name should not have been cut off nor destroyed from before me.
Go ye forth of Babylon, flee ye from the Chaldeans, with a voice of singing declare ye, tell this, utter it even to the end of the earth; say ye, The LORD hath redeemed his servant Jacob.
And they thirsted not when he led them through the deserts: he caused the waters to flow out of the rock for them: he clave the rock also, and the waters gushed out.
There is no peace, saith the LORD, unto the wicked.

Listen, O isles, unto me; and hearken, ye people, from far; The LORD hath called me from the womb; from the bowels of my mother hath he made mention of my name.
And he hath made my mouth like a sharp sword; in the shadow of his hand hath he hid me, and made me a polished shaft; in his quiver hath he hid me;
And said unto me, Thou art my servant, O Israel, in whom I will be glorified. Then I said, I have laboured in vain, I have spent my strength for nought, and in vain: yet surely my judgment is with the LORD, and my work with my God.
And now, saith the LORD that formed me from the womb to be his servant, to bring Jacob again to him, Though Israel be not gathered, yet shall I be glorious in the eyes of the LORD, and my God shall be my strength. And he said, It is a light thing that thou shouldest be my servant to raise up the tribes of Jacob, and to restore the preserved of Israel: I will also give thee for a light to the Gentiles, that thou mayest be my salvation unto the end of the earth.
Thus saith the LORD, the Redeemer of Israel, and his Holy One, to him whom man despiseth, to him whom the nation abhorreth, to a servant of rulers, Kings shall see and arise, princes also shall worship,

because of the LORD that is faithful, and the Holy One of Israel, and he shall choose thee.

8 Thus saith the LORD, In an acceptable time have I heard thee, and in a day of salvation have I helped thee: and I will preserve thee, and give thee for a covenant of the people, to establish the earth, to cause to inherit the desolate heritages;

9 That thou mayest say to the prisoners, Go forth; to them that are in darkness, Shew yourselves. They shall feed in the ways, and their pastures shall be in all high places.

10 They shall not hunger nor thirst; neither shall the heat nor sun smite them: for he that hath mercy on them shall lead them, even by the springs of water shall he guide them.

11 And I will make all my mountains a way, and my highways shall be exalted.

12 Behold, these shall come from far: and, lo, these from the north and from the west; and these from the land of Sinim.

13 Sing, O heavens; and be joyful, O earth; and break forth into singing, O mountains: for the LORD hath comforted his people, and will have mercy upon his afflicted.

14 But Zion said, The LORD hath forsaken me, and my LORD hath forgotten me.

15 Can a woman forget her sucking child, that she should not have compassion on the son of her womb? yea, they may forget, yet

16 will I not forget thee. Behold, I have graven thee upon the palms of my hands; thy walls

17 are continually before me. Thy children shall make haste; thy destroyers and they that

18 made thee waste shall go forth of thee. Lift up thine eyes round about, and behold: all these gather themselves together, and come to thee. As I live, saith the LORD, thou shalt surely

19 clothe thee with them all, as with an ornament, and bind them on thee, as a bride doeth. For thy waste and thy desolate places, and the land of thy destruction, shall even now be too nar-

20 row by reason of the inhabitants, and they that swallowed thee up shall be far away. The children which thou shalt have, after thou hast lost the other, shall say again in thine ears,

21 The place is too strait for me: give place to me that I may dwell. Then shalt thou say in thine heart, Who hath begotten me these, seeing I have lost my children, and am desolate, a captive, and removing to and fro? and who hath brought up these? Behold, I was left alone;

22 these, where had they been? Thus saith the Lord GOD, Behold, I will lift up mine hand to the Gentiles, and

לְמַעַן יְהוָה אֲשֶׁר נֶאֱמָן קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וַיִּבְחָרֶךָּ׃
8 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה בְּעֵת רָצוֹן עֲנִיתִיךָ וּבְיוֹם
יְשׁוּעָה עֲזַרְתִּיךָ וְאֶצָּרְךָ וְאֶתְּנְךָ לִבְרִית עָם לְהָקִים
9 אֶרֶץ לְהַנְחִיל נְחָלוֹת שֹׁמְמוֹת׃ לֵאמֹר לָאֲסוּרִים צְאוּ
לָאֲשֶׁר בַּחֹשֶׁךְ הִגָּלוּ עַל־דְּרָכִים יִרְעוּ וּבְכָל־שְׁפָיִים
10 מִרְעֵיהֶם׃ לֹא יִרְעָבוּ וְלֹא יִצְמָאוּ וְלֹא־יַכֵּם שָׁרָב וְשָׁמֶשׁ
11 כִּי־מְרַחֲמָם יְנַהֲגֵם וְעַל־מַבּוּעֵי מַיִם יְנַהֲלֵם׃ וְשַׂמְתִּי
12 כָּל־הָרַי לְדֶרֶךְ וּמְסִלֹּתַי יְרוּמָן׃ הִנֵּה־אֵלֶּה מֵרָחוֹק
13 יָבֹאוּ וְהִנֵּה־אֵלֶּה מִצָּפוֹן וּמִיָּם וְאֵלֶּה מֵאֶרֶץ סִינִים׃ רָנּוּ
שָׁמַיִם וְגִילִי אֶרֶץ יִפְצְחוּ הָרִים רִנָּה כִּי־נִחַם יְהוָה
14 עַמּוֹ וַעֲנִיָּו יְרַחֵם׃ וַתֹּאמֶר צִיּוֹן עֲזָבַנִי
15 יְהוָה וַאדֹנָי שְׁכֵחָנִי׃ הֲתִשְׁכַּח אִשָּׁה עוּלָהּ מֵרַחֵם
בֶּן־בִּטְנָהּ גַּם־אֵלֶּה תִּשְׁכַּחְנָה וְאָנֹכִי לֹא אֶשְׁכָּחֵךְ׃
16 הֵן עַל־כַּפַּיִם חַקֹּתִיךְ חוֹמֹתַיִךְ נֶגְדִּי תָמִיד׃ מִהֲרוּ
17 בָּנַיִךְ מְהָרְסַיִךְ וּמְחָרִיבַיִךְ מִמֵּךְ יֵצֵאוּ׃ שְׂאִי־סָבִיב
18 עֵינַיִךְ וּרְאִי כֻּלָּם נִקְבְּצוּ בָּאוּ לָךְ חַי־אָנִי נְאֻם־
19 יְהוָה כִּי כֻלָּם כָּעֲדִי תַלְבָּשִׁי וְתִקְשְׁרִים כַּכַּלָּה׃ כִּי
חָרְבֹתַיִךְ וְשִׁמְמֹתַיִךְ וְאֶרֶץ הַרִסְתֵּךְ כִּי עַתָּה תֵּצְרִי
20 מִיּוֹשֶׁב וְרָחֲקוּ מְבַלְּעָיִךְ׃ עוֹד יֹאמְרוּ בְאָזְנַיִךְ בְּנֵי שִׁכְלֵיךְ
21 צַר־לִי הַמָּקוֹם גְּשָׁה־לִּי וְאֶשְׁבָּה׃ וְאָמַרְתְּ בִּלְבָבֵךְ
מִי יָלַד־לִי אֵת־אֵלֶּה וַאֲנִי שְׁכוּלָה וְגַלְמוּדָה גָּלָה ׀
וְסוּרָה וְאֵלֶּה מִי גִדֵּל הֵן אֲנִי נִשְׁאַרְתִּי לְבַדִּי אֵלֶּה אַיּפֹה
הֵם׃
22 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנֵּה אֶשָּׂא אֶל־גּוֹיִם יָדִי וְאֶל־

עמים

9. v. ס״א וְלַאֲשֶׁר וכן ר״א, ר״ב, תר׳, ת״ע, ת״ס ות״ר. 9 v. בס״א שְׁפָיִים קרי. 13 v. יִפְצְחוּ כתיב, וּפִצְחוּ קרי, בס״א וּפִצְחוּ כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״א, תר׳, ת״ס ות״ר, ובס״א יִפְצְחוּ כתיב וקרי וכן ת״ע. 13 v. ס״א עֲנָיָיו וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ו ות״ב. 14 v. הספרה לפרשת עקב. 14 v. ס״א וַיהוָה וכן ר״א ות״כ. 18 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ר, ר״ב תס״ו, ס״א שָׂאִי וכן ר״ב, ר״ג ות״ו. 21 v. ס״א וְאֵלֶּה וכן ת״ע ות״ר.

עַמִּים אֹרִים נִסִּי וְהֵבִיאוּ בָנַיִךְ בְּחֹצֶן וּבְנֹתַיִךְ עַל־כָּתֵף
23 תִּנָּשֶׂאנָה: וְהָיוּ מְלָכִים אֹמְנַיִךְ וְשָׂרוֹתֵיהֶם מֵינִיקֹתָיִךְ
אַפַּיִם אֶרֶץ יִשְׁתַּחֲווּ־לָךְ וַעֲפַר רַגְלַיִךְ יְלַחֵכוּ וְיָדַעַתְּ
כִּי־אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־יֵבֹשׁוּ קֹוָי:
24 הֲיֻקַּח מִגִּבּוֹר מַלְקוֹחַ וְאִם־שְׁבִי צַדִּיק יִמָּלֵט: כִּי
25 כֹה ׀ אָמַר יְהוָה גַּם־שְׁבִי גִבּוֹר יֻקָּח וּמַלְקוֹחַ עָרִיץ
יִמָּלֵט וְאֶת־יְרִיבֵךְ אֲנֹכִי אָרִיב וְאֶת־בָּנַיִךְ אֲנֹכִי אוֹשִׁיעַ:
26 וְהַאֲכַלְתִּי אֶת־מוֹנַיִךְ אֶת־בְּשָׂרָם וְכָעֲסִיס דָּמָם יִשְׁכָּרוּן ס
וְיָדְעוּ כָל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעֵךְ וְגֹאָלֵךְ אֲבִיר
נ יַעֲקֹב: כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אֵי
זֶה סֵפֶר כְּרִיתוּת אִמְּכֶם אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּיהָ אוֹ מִי מִנּוֹשַׁי
אֲשֶׁר־מָכַרְתִּי אֶתְכֶם לוֹ הֶן בַּעֲוֹנֹתֵיכֶם נִמְכַּרְתֶּם
2 וּבְפִשְׁעֵיכֶם שֻׁלְּחָה אִמְּכֶם: מַדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ
קָרָאתִי וְאֵין עוֹנֶה הֲקָצוֹר קָצְרָה יָדִי מִפְּדוּת וְאִם־
אֵין־בִּי כֹחַ לְהַצִּיל הֶן בְּגַעֲרָתִי אַחֲרִיב יָם אָשִׂים נְהָרוֹת
3 מִדְבָּר תִּבְאַשׁ דְּגָתָם מֵאֵין מַיִם וְתָמֹת בַּצָּמָא: אַלְבִּישׁ
שָׁמַיִם קַדְרוּת וְשַׂק אָשִׂים כְּסוּתָם:
4 אֲדֹנָי יֱהוִה נָתַן לִי לְשׁוֹן לִמּוּדִים לָדַעַת לָעוּת
אֶת־יָעֵף דָּבָר יָעִיר ׀ בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר יָעִיר לִי אֹזֶן לִשְׁמַע
5 כַּלִּמּוּדִים: אֲדֹנָי יֱהוִה פָּתַח־לִי אֹזֶן וְאָנֹכִי לֹא מָרִיתִי
6 אָחוֹר לֹא נָסוֹגְתִּי: גֵּוִי נָתַתִּי לְמַכִּים וּלְחָיַי לְמֹרְטִים
7 פָּנַי לֹא הִסְתַּרְתִּי מִכְּלִמּוֹת וְרֹק: וַאדֹנָי יֱהוִה יַעֲזַר
לִי עַל־כֵּן לֹא נִכְלָמְתִּי עַל־כֵּן שַׂמְתִּי פָנַי כַּחַלָמִישׁ
8 וְאֵדַע כִּי־לֹא אֵבוֹשׁ: קָרוֹב מַצְדִּיקִי מִי־יָרִיב אִתִּי
9 נַעַמְדָה יָחַד מִי־בַעַל מִשְׁפָּטִי יִגַּשׁ אֵלָי: הֶן אֲדֹנָי
יֱהוִה יַעֲזָר־לִי מִי־הוּא יַרְשִׁיעֵנִי הֶן כֻּלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ

עש

ג. 1 v. ס״א מיכה וכן ר״א ח״כ. 4 v. בס״א אין כאן פסקא. 5 v. כן ב״א, ב״נ פָּתַח.
7 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ד ח״ס, ס״א על־כן רביע וכן ר״ג, ר״ו ח״ב. 8 v. כן בכונה בתש. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ג, ר״ד, ר״ו, ר״ל ח״ס, ס״א תֵּךְ וכן ר״ב.

set up my standard to the people: and they shall bring thy sons in their arms, and thy daughters shall be carried upon their shoulders.
23 And kings shall be thy nursing fathers, and their queens thy nursing mothers: they shall bow down to thee with their face toward the earth, and lick up the dust of thy feet; and thou shalt know that I am the LORD: for they shall not be ashamed that wait for me.
24 Shall the prey be taken from the mighty, or the lawful captive delivered?
25 But thus saith the LORD, Even the captives of the mighty shall be taken away, and the prey of the terrible shall be delivered: for I will contend with him that contendeth with thee, and I will save thy children.
26 And I will feed them that oppress thee with their own flesh; and they shall be drunken with their own blood, as with sweet wine: and all flesh shall know that I the LORD am thy Saviour and thy Redeemer, the mighty One of Jacob.

50 Thus saith the LORD, Where is the bill of your mother's divorcement, whom I have put away? or which of my creditors is it to whom I have sold you? Behold, for your iniquities have ye sold yourselves, and for your transgressions is your mother put away.
2 Wherefore, when I came, was there no man? when I called, was there none to answer? Is my hand shortened at all, that it cannot redeem? or have I no power to deliver? behold, at my rebuke I dry up the sea, I make the rivers a wilderness: their fish stinketh, be-
3 cause there is no water, and dieth for thirst. I clothe the heavens with blackness, and I make
4 sackcloth their covering. The Lord GOD hath given me the tongue of the learned, that I should know how to speak a word in season to him that is weary: he wakeneth morning by
5 morning, he wakeneth mine ear to hear as the learned. The Lord GOD hath opened mine
6 ear, and I was not rebellious, neither turned away back. I gave my back to the smiters, and
7 my cheeks to them that plucked off the hair: I hid not my face from shame and spitting. For the Lord GOD will help me; therefore shall I not be confounded: therefore have I set my face
8 like a flint, and I know that I shall not be ashamed. He is near that justifieth me; who will contend with me? let us stand together: who is mine adversary? let him come near to me.
9 Behold, the Lord GOD will help me; who is he that shall condemn me? lo, they all shall wax old as a garment;

the moth shall eat them up.

10 Who is among you that feareth the LORD, that obeyeth the voice of his servant, that walketh in darkness, and hath no light? let him trust in the name of the LORD, and stay upon his God.

11 Behold, all ye that kindle a fire, that compass yourselves about with sparks: walk in the light of your fire, and in the sparks that ye have kindled. This shall ye have of mine hand; ye shall lie down in sorrow.

51 Hearken to me, ye that follow after righteousness, ye that seek the LORD: look unto the rock whence ye are hewn, and to the hole of the pit whence ye are digged.

2 Look unto Abraham your father, and unto Sarah that bare you: for I called him alone, and blessed him, and increased him.

3 For the LORD shall comfort Zion: he will comfort all her waste places; and he will make her wilderness like Eden, and her desert like the garden of the LORD; joy and gladness shall be found therein, thanksgiving, and the voice of melody.

4 Hearken unto me, my people; and give ear unto me, O my nation: for a law shall proceed from me, and I will make my judgment to rest for a light of the people.

5 My righteousness is near; my salvation is gone forth, and mine arms shall judge the people; the isles shall wait upon me, and on mine arm shall they trust.

10 עָשׁ יֹאכְלֵם׃ מִי בָכֶם יָרֵא
יְהוָה שֹׁמֵעַ בְּקוֹל עַבְדּוֹ אֲשֶׁר ׀ הָלַךְ חֲשֵׁכִים וְאֵין
11 נֹגַהּ לוֹ יִבְטַח בְּשֵׁם יְהוָה וְיִשָּׁעֵן בֵּאלֹהָיו׃ הֵן כֻּלְּכֶם
קֹדֵחַ אֵשׁ מְאַזְּרֵי זִיקוֹת לְכוּ ׀ בְּאוֹר אִשְׁכֶם
וּבְזִיקוֹת בְּעַרְתֶּם מִיָּדִי הָיְתָה־זֹּאת לָכֶם לְמַעֲצֵבָה
תִּשְׁכָּבוּן׃

נא שִׁמְעוּ אֵלַי רֹדְפֵי צֶדֶק מְבַקְשֵׁי יְהוָה הַבִּיטוּ אֶל־
2 צוּר חֻצַבְתֶּם וְאֶל־מַקֶּבֶת בּוֹר נֻקַּרְתֶּם׃ הַבִּיטוּ אֶל־
אַבְרָהָם אֲבִיכֶם וְאֶל־שָׂרָה תָּחוֹלֵלְכֶם כִּי־אֶחָד קְרָאתִיו
3 וַאֲבָרְכֵהוּ וְאַרְבֵּהוּ׃ כִּי־נִחַם יְהוָה צִיּוֹן נִחַם כָּל־
חָרְבֹתֶיהָ וַיָּשֶׂם מִדְבָּרָהּ כְּעֵדֶן וְעַרְבָתָהּ כְּגַן־יְהוָה
שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִמָּצֵא בָהּ תּוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה׃
4 הַקְשִׁיבוּ אֵלַי עַמִּי וּלְאֻמִּי אֵלַי הַאֲזִינוּ כִּי
תוֹרָה מֵאִתִּי תֵּצֵא וּמִשְׁפָּטִי לְאוֹר עַמִּים אַרְגִּיעַ׃
5 קָרוֹב צִדְקִי יָצָא יִשְׁעִי וּזְרֹעַי עַמִּים יִשְׁפֹּטוּ אֵלַי אִיִּים
6 יְקַוּוּ וְאֶל־זְרֹעִי יְיַחֵלוּן׃ שְׂאוּ לַשָּׁמַיִם עֵינֵיכֶם וְהַבִּיטוּ
אֶל־הָאָרֶץ מִתַּחַת כִּי־שָׁמַיִם כֶּעָשָׁן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּבֶּגֶד
תִּבְלֶה וְיֹשְׁבֶיהָ כְּמוֹ־כֵן יְמוּתֻן וִישׁוּעָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה
7 וְצִדְקָתִי לֹא תֵחָת׃ שִׁמְעוּ אֵלַי
יֹדְעֵי צֶדֶק עַם תּוֹרָתִי בִּלְבָבָם אַל־תִּירְאוּ חֶרְפַּת אֱנוֹשׁ
8 וּמִגִּדֻּפָתָם אַל־תֵּחָתּוּ׃ כִּי כַבֶּגֶד יֹאכְלֵם עָשׁ וְכַצֶּמֶר
יֹאכְלֵם סָס וְצִדְקָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה וִישׁוּעָתִי לְדֹר
9 דֹּרִים׃ עוּרִי עוּרִי לִבְשִׁי־עֹז זְרוֹעַ
יְהוָה עוּרִי כִימֵי קֶדֶם דֹּרוֹת עוֹלָמִים הֲלוֹא אַתְּ־הִיא
10 הַמַּחֲצֶבֶת רַהַב מְחוֹלֶלֶת תַּנִּין׃ הֲלוֹא אַתְּ־הִיא
הַמַּחֲרֶבֶת יָם מֵי תְהוֹם רַבָּה הַשָּׂמָה מַעֲמַקֵּי־יָם דֶּרֶךְ
לעבר

נא. 7 v. כן לסעדיאו למדנחאי יזדני מלא. 9 v. ס"א זרות חסר וכן ריר הי"א.

6 Lift up your eyes to the heavens, and look upon the earth beneath: for the heavens shall vanish away like smoke, and the earth shall wax old like a garment, and they that dwell therein shall die in like manner: but my salvation shall be for ever, and my 7 righteousness shall not be abolished. Hearken unto me, ye that know righteousness, the people in whose heart is my law; fear ye not the reproach of men, neither be ye afraid of their 8 revilings. For the moth shall eat them up like a garment, and the worm shall eat them like wool: but my righteousness shall be for ever, and my salvation from generation to generation. 9 Awake, awake, put on strength, O arm of the LORD; awake, as in the ancient days, in 10 the generations of old. Art thou not it that hath cut Rahab, and wounded the dragon? Art thou not it which hath dried the sea, the waters of the great deep; that hath made the depths of the sea a way

11 לַעֲבֹר נְאוּלִים: וּפְדוּיֵי יְהוָה יְשׁוּבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה
וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ נָסוּ יָגוֹן
12 וַאֲנָחָה: אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְנַחֲמְכֶם
מִי־אַתְּ וַתִּירְאִי מֵאֱנוֹשׁ יָמוּת וּמִבֶּן־אָדָם חָצִיר יִנָּתֵן:
13 וַתִּשְׁכַּח יְהוָה עֹשֶׂךָ נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיֹסֵד אָרֶץ וַתְּפַחֵד
תָּמִיד כָּל־הַיּוֹם מִפְּנֵי חֲמַת הַמֵּצִיק כַּאֲשֶׁר כּוֹנֵן
14 לְהַשְׁחִית וְאַיֵּה חֲמַת הַמֵּצִיק: מְהֵר צֹעֶה לְהִפָּתֵחַ
15 וְלֹא־יָמוּת לַשַּׁחַת וְלֹא יֶחְסַר לַחְמוֹ: וְאָנֹכִי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ רֹגַע הַיָּם וַיֶּהֱמוּ גַּלָּיו יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ:
16 וָאָשִׂם דְּבָרַי בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדִי כִּסִּיתִיךָ לִנְטֹעַ שָׁמַיִם וְלִיסֹד
אֶרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עַמִּי־אָתָּה:
17 הִתְעוֹרְרִי הִתְעוֹרְרִי קוּמִי יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר שָׁתִית מִיַּד
יְהוָה אֶת־כּוֹס חֲמָתוֹ אֶת־קֻבַּעַת כּוֹס הַתַּרְעֵלָה שָׁתִית
18 מָצִית: אֵין־מְנַהֵל לָהּ מִכָּל־בָּנִים יָלָדָה וְאֵין מַחֲזִיק
19 בְּיָדָהּ מִכָּל־בָּנִים גִּדָּלָה: שְׁתַּיִם הֵנָּה קָרָאתֶיךָ מִי
יָנוּד לָךְ הַשֹּׁד וְהַשֶּׁבֶר וְהָרָעָב וְהַחֶרֶב מִי אֲנַחֲמֵךְ:
20 בָּנַיִךְ עָלְפוּ שָׁכְבוּ בְרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת כְּתוֹא מִכְמָר
21 הַמְלֵאִים חֲמַת־יְהוָה גַּעֲרַת אֱלֹהָיִךְ: לָכֵן שִׁמְעִי־נָא
22 זֹאת עֲנִיָּה וּשְׁכֻרַת וְלֹא מָיִן: כֹּה־
אָמַר אֲדֹנַיִךְ יְהוָה וֵאלֹהַיִךְ יָרִיב עַמּוֹ הִנֵּה לָקַחְתִּי
מִיָּדֵךְ אֶת־כּוֹס הַתַּרְעֵלָה אֶת־קֻבַּעַת כּוֹס חֲמָתִי לֹא־
23 תוֹסִפִי לִשְׁתּוֹתָהּ עוֹד: וְשַׂמְתִּיהָ בְיַד מוֹנַיִךְ אֲשֶׁר־
אָמְרוּ לְנַפְשֵׁךְ שְׁחִי וְנַעְבֹרָה וַתָּשִׂימִי כָאָרֶץ גְּוֵךְ וְכַחוּץ
נב לַעֹבְרִים: עוּרִי עוּרִי לִבְשִׁי עֻזֵּךְ
צִיּוֹן לִבְשִׁי ׀ בִּגְדֵי תִפְאַרְתֵּךְ יְרוּשָׁלַם עִיר הַקֹּדֶשׁ כִּי
לֹא

11 v. ס״א יָשׁבוּן. 11 v. ס״א וְנָסוּ וכן ר״א, ר״ב, תר׳ וס״ם. 12 v. חפטרה לפרשת שפטים.
13 v. ס״א נָטָה חסר וכן ר״א. 15 v. סכיר אֲשֶׁר. בס״א כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב
ר״ת, ר״י ב׳ וס״ם. 15 v. כן ב״א. ב״נ וַיֶּהֱמוּ. 16 v. ס״א וַאֲשִׂים מלא וכן ר״א, ר״ב, ר״ח
ור״ב. 18 v. כן ב״א, ב״נ אֵיזֶה בגעיא. בס״א אֵין מנהל וכן ר״ב ור״נ.

for the ransomed to pass over?
Therefore the redeemed of the LORD shall return, and come with singing unto Zion; and everlasting joy shall be upon their head: they shall obtain gladness and joy; and sorrow and mourning shall flee away.
I, even I, am he that comforteth you: who art thou, that thou shouldest be afraid of a man that shall die, and of the son of man which shall be made as grass;
And forgettest the LORD thy maker, that hath stretched forth the heavens, and laid the foundations of the earth; and hast feared continually every day because of the fury of the oppressor, as if he were ready to destroy? and where is the fury of the oppressor?
The captive exile hasteneth that he may be loosed, and that he should not die in the pit, nor that his bread should fail.
But I am the LORD thy God, that divided the sea, whose waves roared: The LORD of hosts is his name.
And I have put my words in thy mouth, and I have covered thee in the shadow of mine hand, that I may plant the heavens, and lay the foundations of the earth, and say unto Zion, Thou art my people.
Awake, awake, stand up, O Jerusalem, which hast drunk at the hand of the LORD the cup of his fury; thou hast drunken the dregs of the cup of trembling, and wrung them out. There is none to guide her among all the sons whom she hath brought forth; neither is there any that taketh her by the hand of all the sons that she hath brought up. These two things are come unto thee; who shall be sorry for thee? desolation, and destruction, and the famine, and the sword: by whom shall I comfort thee? Thy sons have fainted, they lie at the head of all the streets, as a wild bull in a net: they are full of the fury of the LORD, the rebuke of thy God. Therefore hear now this, thou afflicted, and drunken, but not with wine: Thus saith thy LORD the LORD, and thy God that pleadeth the cause of his people, Behold, I have taken out of thine hand the cup of trembling, even the dregs of the cup of my fury; thou shalt no more drink it again: But I will put it into the hand of them that afflict thee; which have said to thy soul, Bow down, that we may go over: and thou hast laid thy body as the ground, and as the street, to them that went over.

Awake, awake; put on thy strength, O Zion; put on thy beautiful garments, O Jerusalem, the holy city:

for henceforth there shall no more come into thee the uncircumcised and the unclean.

2 לֹא יוֹסִיף יָבֹא־בָךְ עוֹד עָרֵל וְטָמֵא: הִתְנַעֲרִי מֵעָפָר
קוּמִי שְׁבִי יְרוּשָׁלִַם הִתְפַּתְּחִי מוֹסְרֵי צַוָּארֵךְ שְׁבִיָּה
3 בַּת־צִיּוֹן: כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה חִנָּם
4 נִמְכַּרְתֶּם וְלֹא בְכֶסֶף תִּגָּאֲלוּ: כִּי
כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה מִצְרַיִם יָרַד־עַמִּי בָרִאשֹׁנָה לָגוּר
5 שָׁם וְאַשּׁוּר בְּאֶפֶס עָשָׁקוֹ: וְעַתָּה מַה־לִּי־פֹה נְאֻם־יְהוָה
כִּי־לֻקַח עַמִּי חִנָּם משְׁלָיו יְהֵילִלוּ נְאֻם־יְהוָה וְתָמִיד כָּל־
6 הַיּוֹם שְׁמִי מְנֻאָץ: לָכֵן יֵדַע עַמִּי שְׁמִי לָכֵן בַּיּוֹם הַהוּא
כִּי־אֲנִי־הוּא הַמְדַבֵּר הִנֵּנִי:
7 מַה־נָּאוָו עַל־הֶהָרִים רַגְלֵי מְבַשֵּׂר מַשְׁמִיעַ שָׁלוֹם ס
מְבַשֵּׂר טוֹב מַשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה אֹמֵר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ:
8 קוֹל צֹפַיִךְ נָשְׂאוּ קוֹל יַחְדָּו יְרַנֵּנוּ כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ
9 בְּשׁוּב יְהוָה צִיּוֹן: פִּצְחוּ רַנְּנוּ יַחְדָּו חָרְבוֹת יְרוּשָׁלִָם
10 כִּי־נִחַם יְהוָה עַמּוֹ גָּאַל יְרוּשָׁלִָם: חָשַׂף יְהוָה אֶת־
זְרוֹעַ קָדְשׁוֹ לְעֵינֵי כָל־הַגּוֹיִם וְרָאוּ כָל־אַפְסֵי־אָרֶץ
11 אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ: סוּרוּ סוּרוּ
צְאוּ מִשָּׁם טָמֵא אַל־תִּגָּעוּ צְאוּ מִתּוֹכָהּ הִבָּרוּ נֹשְׂאֵי
12 כְּלִי יְהוָה: כִּי לֹא בְחִפָּזוֹן תֵּצֵאוּ וּבִמְנוּסָה לֹא תֵלָכוּן
כִּי־הֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם יְהוָה וּמְאַסִּפְכֶם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
13 הִנֵּה יַשְׂכִּיל עַבְדִּי יָרוּם וְנִשָּׂא וְגָבַהּ
14 מְאֹד: כַּאֲשֶׁר שָׁמְמוּ עָלֶיךָ רַבִּים כֵּן־מִשְׁחַת מֵאִישׁ
15 מַרְאֵהוּ וְתֹאָרוֹ מִבְּנֵי אָדָם: כֵּן יַזֶּה גּוֹיִם רַבִּים עָלָיו
יִקְפְּצוּ מְלָכִים פִּיהֶם כִּי אֲשֶׁר לֹא־סֻפַּר לָהֶם רָאוּ וַאֲשֶׁר
נג לֹא־שָׁמְעוּ הִתְבּוֹנָנוּ: מִי הֶאֱמִין
2 לִשְׁמֻעָתֵנוּ וּזְרוֹעַ יְהוָה עַל־מִי נִגְלָתָה: וַיַּעַל כַּיּוֹנֵק
לְפָנָיו

נב. 2 v. כן ב"א, ב"נ הִתְנַעֲרִי בנעיא. 3 v. הִתְפַּתְּחִי כתיב, הִתְפַּתָּחִי קרי, בס"א הִתְפַּתְּחִי כתיב וקרי וכן ד"ב וה"א. 5 v. בס"א פוסרו כתיב, מוסרי קרי. 5 v. מָשְׁלוּ כתיב, מְשֹׁלְלָיו קרי. 9 v. כס"א רַנְּנוּ בחיר, וְרַנְּנוּ קרי. נג. 1 v. בס"א אין כאן ספקא. 1 v. ס"א לִשְׁמֻעָתֵנוּ וכן ור"ב.

for the LORD hath comforted his people, he hath redeemed Jerusalem.
10 The LORD hath made bare his holy arm in the eyes of all the nations; and all the ends of the earth shall see the salvation of
11 our God. Depart ye, depart ye, go ye out from thence, touch no unclean thing; go ye out of
12 the midst of her; be ye clean, that bear the vessels of the LORD. For ye shall not go out with haste, nor go by flight: for the LORD will go before you; and the God of Israel will be
13 your rereward. Behold, my servant shall deal prudently, he shall be exalted and extolled,
14 and be very high. As many were astonied at thee; his visage was so marred more than any
15 man, and his form more than the sons of men: So shall he sprinkle many nations; the kings shall shut their mouths at him: for that which had not been told them shall they see; and that which they had not heard shall they consider.

53, 2 Who hath believed our report? and to whom is the arm of the LORD revealed? For he shall grow up

לְפָנָיו וְכַשֹּׁרֶשׁ מֵאֶרֶץ צִיָּה לֹא־תֹאַר לוֹ וְלֹא הָדָר
3 וְנִרְאֵהוּ וְלֹא־מַרְאֶה וְנֶחְמְדֵהוּ: נִבְזֶה וַחֲדַל אִישִׁים אִישׁ
מַכְאֹבוֹת וְיֹדֵעַ חֹלִי וּכְמַסְתֵּר פָּנִים מִמֶּנּוּ נִבְזֶה וְלֹא
4 חָשַׁבְנֻהוּ: אָכֵן חֳלָיֵנוּ הוּא נָשָׂא וּמַכְאֹבֵינוּ ׀ סְבָלָם
5 וַאֲנַחְנוּ חֲשַׁבְנֻהוּ נָגוּעַ מֻכֵּה אֱלֹהִים וּמְעֻנֶּה: וְהוּא מְחֹלָל
מִפְּשָׁעֵינוּ מְדֻכָּא מֵעֲוֹנֹתֵינוּ מוּסַר שְׁלוֹמֵנוּ עָלָיו וּבַחֲבֻרָתוֹ
6 נִרְפָּא־לָנוּ: כֻּלָּנוּ כַצֹּאן תָּעִינוּ אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָנִינוּ וַיהוָה
7 הִפְגִּיעַ בּוֹ אֶת עֲוֹן כֻּלָּנוּ: נִגַּשׂ וְהוּא נֶעֱנֶה וְלֹא יִפְתַּח־פִּיו
כַּשֶּׂה לַטֶּבַח יוּבָל וּכְרָחֵל לִפְנֵי גֹזְזֶיהָ נֶאֱלָמָה וְלֹא יִפְתַּח
8 פִּיו: מֵעֹצֶר וּמִמִּשְׁפָּט לֻקָּח וְאֶת־דּוֹרוֹ מִי יְשׂוֹחֵחַ כִּי נִגְזַר
9 מֵאֶרֶץ חַיִּים מִפֶּשַׁע עַמִּי נֶגַע לָמוֹ: וַיִּתֵּן אֶת־רְשָׁעִים
קִבְרוֹ וְאֶת־עָשִׁיר בְּמֹתָיו עַל לֹא־חָמָס עָשָׂה וְלֹא מִרְמָה
10 בְּפִיו: וַיהוָה חָפֵץ דַּכְּאוֹ הֶחֱלִי אִם־תָּשִׂים אָשָׁם נַפְשׁוֹ
11 יִרְאֶה זֶרַע יַאֲרִיךְ יָמִים וְחֵפֶץ יְהוָה בְּיָדוֹ יִצְלָח: מֵעֲמַל
נַפְשׁוֹ יִרְאֶה יִשְׂבַּע בְּדַעְתּוֹ יַצְדִּיק צַדִּיק עַבְדִּי לָרַבִּים
12 וַעֲוֹנֹתָם הוּא יִסְבֹּל: לָכֵן אֲחַלֵּק־לוֹ בָרַבִּים וְאֶת־
עֲצוּמִים יְחַלֵּק שָׁלָל תַּחַת אֲשֶׁר הֶעֱרָה לַמָּוֶת נַפְשׁוֹ
וְאֶת־פֹּשְׁעִים נִמְנָה וְהוּא חֵטְא־רַבִּים נָשָׂא וְלַפֹּשְׁעִים
יַפְגִּיעַ:

נד רָנִּי עֲקָרָה לֹא יָלָדָה פִּצְחִי רִנָּה וְצַהֲלִי לֹא־חָלָה כִּי
2 רַבִּים בְּנֵי־שׁוֹמֵמָה מִבְּנֵי בְעוּלָה אָמַר יְהוָה: הַרְחִיבִי ׀
מְקוֹם אָהֳלֵךְ וִירִיעוֹת מִשְׁכְּנוֹתַיִךְ יַטּוּ אַל־תַּחְשָׂכִי
3 הַאֲרִיכִי מֵיתָרַיִךְ וִיתֵדֹתַיִךְ חַזֵּקִי: כִּי־יָמִין וּשְׂמֹאול
4 תִּפְרֹצִי וְזַרְעֵךְ גּוֹיִם יִירָשׁ וְעָרִים נְשַׁמּוֹת יוֹשִׁיבוּ: אַל־

תִּירְאִי

4 v. בס"א נספר עליו חֻלְאינו קרי. 4 v. כן למערבאי. לסדנהאי וסְבָאזִינו כלא וכן ר"א, ד"ב ודו"ו. 4 v. ס"א הוא סבלם וכן ת"ס ותיר. ובס"א המסורת הוא קרי ולא כתיב. 5 v. ס"א פְּעָלוֹתינו כלא וכן ד"א. ד"ב ודס"ו. 5 v. ס"א שְׁלוֹמֵינו וכן ז"ה. דו"א. דַיְּבַּ ודס"ו. 7 v. ס"א נגש וכן ר"ב ודו"ו. 12 v. כן ב"א, ב"נ וְאֶתְּ בנציא. נד. 1 v. הספרה לפרשת נח וגם לפרשת כי־תצא. 3 v. ס"א כְּשִׁפְנָתֵיךְ חסר וכן ד"א. ד"ב. ד"ה. ד"ח ודו"א. 3 v. ס"א ושְׂמאל הסר וכן ר"א. ד"ב. ד"ד. ד"ו ודו"א.

before him as a tender plant, and as a root out of a dry ground: he hath no form nor comeliness; and when we shall see him, there is no beauty that we should desire him.
He is despised and rejected of men; a man of sorrows, and acquainted with grief: and we hid as it were our faces from him; he was despised, and we esteemed him not.
Surely he hath borne our griefs, and carried our sorrows: yet we did esteem him stricken, smitten of God, and afflicted.
But he was wounded for our transgressions, he was bruised for our iniquities: the chastisement of our peace was upon him; and with his stripes we are healed.
All we like sheep have gone astray; we have turned every one to his own way; and the LORD hath laid on him the iniquity of us all.
He was oppressed, and he was afflicted, yet he opened not his mouth: he is brought as a lamb to the slaughter, and as a sheep before her shearers is dumb, so he openeth not his mouth.
He was taken from prison and from judgment: and who shall declare his generation? for he was cut off out of the land of the living: for the transgression of my people was he stricken.
And he made his grave with the wicked, and with the rich in his death; because he had done no violence, neither was any deceit in his mouth. Yet it pleased the LORD to bruise him; he hath put him to grief: when thou shalt make his soul an offering for sin, he shall see his seed, he shall prolong his days, and the pleasure of the LORD shall prosper in his hand. He shall see of the travail of his soul, and shall be satisfied: by his knowledge shall my righteous servant justify many; for he shall bear their iniquities. Therefore will I divide him a portion with the great, and he shall divide the spoil with the strong; because he hath poured out his soul unto death: and he was numbered with the transgressors; and he bare the sin of many, and made intercession for the transgressors.

Sing, O barren, thou that didst not bear; break forth into singing, and cry aloud, thou that didst not travail with child: for more are the children of the desolate than the children of the married wife, saith the LORD. Enlarge the place of thy tent, and let them stretch forth the curtains of thine habitations: spare not, lengthen thy cords, and strengthen thy stakes; For thou shalt break forth on the right hand and on the left; and thy seed shall inherit the Gentiles, and make the desolate cities to be inhabited. Fear not;

תִּירָאִי כִּי לֹא תֵבוֹשִׁי וְאַל־תִּכָּלְמִי כִּי לֹא תַחְפִּירִי כִּי
בֹשֶׁת עֲלוּמַיִךְ תִּשְׁכָּחִי וְחֶרְפַּת אַלְמְנוּתַיִךְ לֹא תִזְכְּרִי־
עוֹד: כִּי בְעָלַיִךְ עֹשַׂיִךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ וְגֹאֲלֵךְ
קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי כָל־הָאָרֶץ יִקָּרֵא: כִּי־כְאִשָּׁה
עֲזוּבָה וַעֲצוּבַת רוּחַ קְרָאָךְ יְהוָה וְאֵשֶׁת נְעוּרִים כִּי
תִמָּאֵס אָמַר אֱלֹהָיִךְ: בְּרֶגַע קָטֹן עֲזַבְתִּיךְ וּבְרַחֲמִים
גְּדֹלִים אֲקַבְּצֵךְ: בְּשֶׁצֶף קֶצֶף הִסְתַּרְתִּי פָנַי רֶגַע מִמֵּךְ
וּבְחֶסֶד עוֹלָם רִחַמְתִּיךְ אָמַר גֹּאֲלֵךְ יְהוָה:
כִּי מֵי נֹחַ זֹאת לִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעֲבֹר מֵי־נֹחַ
עוֹד עַל־הָאָרֶץ כֵּן נִשְׁבַּעְתִּי מִקְצֹף עָלַיִךְ וּמִגְעַר־בָּךְ:
כִּי הֶהָרִים יָמוּשׁוּ וְהַגְּבָעוֹת תְּמוּטֶינָה וְחַסְדִּי מֵאִתֵּךְ
לֹא־יָמוּשׁ וּבְרִית שְׁלוֹמִי לֹא תָמוּט אָמַר מְרַחֲמֵךְ יְהוָה:
עֲנִיָּה סֹעֲרָה לֹא נֻחָמָה הִנֵּה אֲנֹכִי
מַרְבִּיץ בַּפּוּךְ אֲבָנַיִךְ וִיסַדְתִּיךְ בַּסַּפִּירִים: וְשַׂמְתִּי
כַּרְכֹּד שְׁמִשׁתַיִךְ וּשְׁעָרַיִךְ לְאַבְנֵי אֶקְדָּח וְכָל־גְּבוּלֵךְ
לְאַבְנֵי־חֵפֶץ: וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְהוָה וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ:
בְּצֶדֶק תִּכּוֹנָנִי רָחֲקִי מֵעֹשֶׁק כִּי־לֹא תִירָאִי וּמִמְּחִתָּה
כִּי לֹא־תִקָּרֵב אֵלָיִךְ: הֵן גּוֹר יָגוּר אֶפֶס מֵאוֹתִי מִי־גָר
אִתָּךְ עָלַיִךְ יִפּוֹל: הֵן אֲנֹכִי בָּרָאתִי חָרָשׁ נֹפֵחַ בְּאֵשׁ
פֶּחָם וּמוֹצִיא כְלִי לְמַעֲשֵׂהוּ וְאֲנֹכִי בָּרָאתִי מַשְׁחִית
לְחַבֵּל: כָּל־כְּלִי יוּצַר עָלַיִךְ לֹא יִצְלָח וְכָל־לָשׁוֹן
תָּקוּם־אִתָּךְ לַמִּשְׁפָּט תַּרְשִׁיעִי זֹאת נַחֲלַת עַבְדֵי יְהוָה
וְצִדְקָתָם מֵאִתִּי נְאֻם־יְהוָה: רביעי
הוֹי כָּל־צָמֵא לְכוּ לַמַּיִם וַאֲשֶׁר אֵין־לוֹ כֶּסֶף לְכוּ שִׁבְרוּ
וְאִכְלוּ

4 v. מ״ס בסקס ובלא נגינה וכן ד״ב, ד״ן, ד״ת וד״ב. 7 v. כן ב״א, ב״נ וברחמים בגדיא. 7 v. ס״א גדולים סלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ם ודס״ו. 8 v. ת׳ זעירא. 9 v. כן ב״א, ב״נ כי־מֵי, ס״א מֵימֵי סלה הדא וכן חר׳, ח״ם וח״ר. 11 v. הספרה לפרשת ראה. 16 v. הֵן כתיב, הִנֵּה קרי, בס״א חֵן כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו וד״ח, ובס״א הִנֵּה כתיב וקרי וכן ד״א. 16 v. ס״א נפח באש פחם ומוציא כלי למעשהו. נה. 1 v. כן למדאי.

for thou shalt not be ashamed: neither be thou confounded; for thou shalt not be put to shame: for thou shalt forget the shame of thy youth, and shalt not remember the reproach of thy widowhood any more.

5 For thy Maker is thine husband; the LORD of hosts is his name; and thy Redeemer the Holy One of Israel; The God of the whole earth shall he be called.

6 For the LORD hath called thee as a woman forsaken and grieved in spirit, and a wife of youth, when thou wast refused, saith thy God.

7 For a small moment have I forsaken thee; but with great mercies will I gather thee.

8 In a little wrath I hid my face from thee for a moment; but with everlasting kindness will I have mercy on thee, saith the LORD thy Redeemer.

9 For this is as the waters of Noah unto me: for as I have sworn that the waters of Noah should no more go over the earth; so have I sworn that I would not be wroth with thee, nor rebuke thee.

10 For the mountains shall depart, and the hills be removed; but my kindness shall not depart from thee, neither shall the covenant of my peace be removed, saith the LORD that hath mercy on thee.

11 O thou afflicted, tossed with tempest, and not comforted, behold, I will lay thy stones with fair colours, and lay thy foundations with sapphires.

12 And I will make thy windows of agates, and thy gates of carbuncles, and all thy borders of
13 pleasant stones. And all thy children shall be taught of the LORD; and great shall be the
14 peace of thy children. In righteousness shalt thou be established: thou shalt be far from op-
15 pression; for thou shalt not fear: and from terror; for it shall not come near thee. Behold, they shall surely gather together, but not by me: whosoever shall gather together against thee
16 shall fall for thy sake. Behold, I have created the smith that bloweth the coals in the fire, and that bringeth forth an instrument for his work; and I have created the waster to destroy.
17 No weapon that is formed against thee shall prosper; and every tongue that shall rise against thee in judgment thou shalt condemn. This is the heritage of the servants of the LORD, and their righteousness is of me, saith the LORD.

55 Ho, every one that thirsteth, come ye to the waters, and he that hath no money; come ye, buy,

וְאֹכְלוּ וּלְכוּ שִׁבְרוּ בְלוֹא־כֶסֶף וּבְלוֹא מְחִיר יַיִן וְחָלָב׃
2 לָמָּה תִשְׁקְלוּ־כֶסֶף בְּלוֹא־לֶחֶם וִיגִיעֲכֶם בְּלוֹא לְשָׂבְעָה
שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ אֵלַי וְאִכְלוּ־טוֹב וְתִתְעַנַּג בַּדֶּשֶׁן נַפְשְׁכֶם׃
3 הַטּוּ אָזְנְכֶם וּלְכוּ אֵלַי שִׁמְעוּ וּתְחִי נַפְשְׁכֶם וְאֶכְרְתָה
4 לָכֶם בְּרִית עוֹלָם חַסְדֵי דָוִד הַנֶּאֱמָנִים׃ הֵן עֵד לְאוּמִּים
5 נְתַתִּיו נָגִיד וּמְצַוֵּה לְאֻמִּים׃ הֵן גּוֹי לֹא־תֵדַע תִּקְרָא וְגוֹי
לֹא־יְדָעוּךָ אֵלֶיךָ יָרוּצוּ לְמַעַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלִקְדוֹשׁ
6 יִשְׂרָאֵל כִּי פֵאֲרֶךָ׃ דִּרְשׁוּ
7 יְהוָה בְּהִמָּצְאוֹ קְרָאֻהוּ בְּהְיוֹתוֹ קָרוֹב׃ יַעֲזֹב רָשָׁע
דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבֹתָיו וְיָשֹׁב אֶל־יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ
8 וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ כִּי־יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ׃ כִּי לֹא מַחְשְׁבוֹתַי
9 מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וְלֹא דַרְכֵיכֶם דְּרָכָי נְאֻם יְהוָה׃ כִּי־גָבְהוּ
שָׁמַיִם מֵאָרֶץ כֵּן גָּבְהוּ דְרָכַי מִדַּרְכֵיכֶם וּמַחְשְׁבֹתַי
10 מִמַּחְשְׁבֹתֵיכֶם׃ כִּי כַאֲשֶׁר יֵרֵד הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג מִן־
הַשָּׁמַיִם וְשָׁמָּה לֹא יָשׁוּב כִּי אִם־הִרְוָה אֶת־הָאָרֶץ
11 וְהוֹלִידָהּ וְהִצְמִיחָהּ וְנָתַן זֶרַע לְזֹרֵעַ וְלֶחֶם לָאֹכֵל׃ כֵּן
יִהְיֶה דְּבָרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא־יָשׁוּב אֵלַי רֵיקָם כִּי
אִם־עָשָׂה אֶת־אֲשֶׁר חָפַצְתִּי וְהִצְלִיחַ אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיו׃
12 כִּי־בְשִׂמְחָה תֵּצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוּבָלוּן הֶהָרִים וְהַגְּבָעוֹת
13 יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ־כָף׃ תַּחַת ס
הַנַּעֲצוּץ יַעֲלֶה בְּרוֹשׁ תַּחַת הַסִּרְפָּד יַעֲלֶה הֲדַס וְהָיָה
לַיהוָה לְשֵׁם לְאוֹת עוֹלָם לֹא יִכָּרֵת׃

נ כֹּה אָמַר יְהוָה שִׁמְרוּ מִשְׁפָּט וַעֲשׂוּ צְדָקָה כִּי
2 קְרוֹבָה יְשׁוּעָתִי לָבוֹא וְצִדְקָתִי לְהִגָּלוֹת׃ אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ
יַעֲשֶׂה־זֹּאת וּבֶן־אָדָם יַחֲזִיק בָּהּ שֹׁמֵר שַׁבָּת מֵחַלְּלוֹ
ושמר

---

2 v. כן ב״א ב״נ תִּשְׁקְלוּ בנעיא. 2 v. כן ב״א, ב״נ בְּלֹא־ בנעיא. 6 v. הספרה לפרשת וילך כבנהג תאשכנזים. 13 v. תְּחַת כתיב, וְתַחַת קרי, בס״א וְתַחַת בתיב וקרי וכן ר״ב ד״ג, ר״ת, ד״א, תה, ח״ע, ח״ם וח״ר.

and eat; yea, come, buy wine and milk without money and without price.
Wherefore do ye spend money for that which is not bread? and your labour for that which satisfieth not? hearken diligently unto me, and eat ye that which is good, and let your soul delight itself in fatness.
Incline your ear, and come unto me: hear, and your soul shall live; and I will make an everlasting covenant with you, even the sure mercies of David.
Behold, I have given him for a witness to the people, a leader and commander to the people.
Behold, thou shalt call a nation that thou knowest not, and nations that knew not thee shall run unto thee because of the LORD thy God, and for the Holy One of Israel; for he hath glorified thee.
Seek ye the LORD while he may be found, call ye upon him while he is near:
Let the wicked forsake his way, and the unrighteous man his thoughts: and let him return unto the LORD, and he will have mercy upon him; and to our God, for he will abundantly pardon.
For my thoughts are not your thoughts, neither are your ways my ways, saith the LORD.
For as the heavens are higher than the earth, so are my ways higher than your ways, and my thoughts than your thoughts.
For as the rain cometh down, and the snow from heaven, and returneth not thither, but watereth the earth, and maketh it bring forth and bud, that it may give seed to the sower, and bread to the eater: So shall my word be that goeth forth out of my mouth: it shall not return unto me void, but it shall accomplish that which I please, and it shall prosper in the thing whereto I sent it. For ye shall go out with joy, and be led forth with peace: the mountains and the hills shall break forth before you into singing, and all the trees of the field shall clap their hands. Instead of the thorn shall come up the fir tree, and instead of the brier shall come up the myrtle tree: and it shall be to the LORD for a name, for an everlasting sign that shall not be cut off.

Thus saith the LORD, Keep ye judgment, and do justice: for my salvation is near to come, and my righteousness to be revealed. Blessed is the man that doeth this, and the son of man that layeth hold on it; that keepeth the sabbath from polluting it,

and keepeth his hand from doing any evil.

3 Neither let the son of the stranger, that hath joined himself to the LORD, speak, saying, The LORD hath utterly separated me from his people: neither let the eunuch say, Behold, I am a dry tree.

4 For thus saith the LORD unto the eunuchs that keep my sabbaths, and choose the things that please me, and take hold of my covenant;

5 Even unto them will I give in mine house and within my walls a place and a name better than of sons and of daughters: I will give them an everlasting name, that shall not be cut off.

6 Also the sons of the stranger, that join themselves to the LORD, to serve him, and to love the name of the LORD, to be his servants, every one that keepeth the sabbath from polluting it, and taketh hold of my covenant;

7 Even them will I bring to my holy mountain, and make them joyful in my house of prayer: their burnt offerings and their sacrifices shall be accepted upon mine altar; for mine house shall be called an house of prayer for all people.

8 The Lord GOD which gathereth the outcasts of Israel saith, Yet will I gather others to him, beside those that are gathered unto him.

9 All ye beasts of the field, come to devour, yea, all ye beasts in the forest.

10 His watchmen are blind: they are all ignorant, they are all dumb dogs, they cannot bark; sleeping, lying down, loving
11 to slumber. Yea, they are greedy dogs which can never have enough, and they are shepherds that cannot understand: they all look to their own way, every one for his gain, from his
12 quarter. Come ye, say they, I will fetch wine, and we will fill ourselves with strong drink; and to morrow shall be as this day, and much more abundant.

57 The righteous perisheth, and no man layeth it to heart: and merciful men are taken away,
2 none considering that the righteous is taken away from the evil to come. He shall enter into
3 peace: they shall rest in their beds, each one walking in his uprightness. But draw near
4 hither, ye sons of the sorceress, the seed of the adulterer and the whore. Against whom do ye sport yourselves? against whom make ye a wide mouth, and draw out the tongue? are ye
5 not children of transgression, a seed of falsehood, Enflaming yourselves with idols

וְשֹׁמֵר יָדוֹ מֵעֲשׂוֹת כָּל־רָע׃ 3 וְאַל־יֹאמַר בֶּן־הַנֵּכָר הַנִּלְוָה
אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הַבְדֵּל יַבְדִּילַנִי יְהוָה מֵעַל עַמּוֹ וְאַל־
יֹאמַר הַסָּרִיס הֵן אֲנִי עֵץ יָבֵשׁ׃ 4 כִּי־
כֹה ׀ אָמַר יְהוָה לַסָּרִיסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אֶת־שַׁבְּתוֹתָי
וּבָחֲרוּ בַּאֲשֶׁר חָפָצְתִּי וּמַחֲזִיקִים בִּבְרִיתִי׃ 5 וְנָתַתִּי לָהֶם
בְּבֵיתִי וּבְחוֹמֹתַי יָד וְשֵׁם טוֹב מִבָּנִים וּמִבָּנוֹת שֵׁם
עוֹלָם אֶתֶּן־לוֹ אֲשֶׁר לֹא יִכָּרֵת׃ 6 וּבְנֵי
הַנֵּכָר הַנִּלְוִים עַל־יְהוָה לְשָׁרְתוֹ וּלְאַהֲבָה אֶת־שֵׁם יְהוָה
לִהְיוֹת לוֹ לַעֲבָדִים כָּל־שֹׁמֵר שַׁבָּת מֵחַלְלוֹ וּמַחֲזִיקִים
בִּבְרִיתִי׃ 7 וַהֲבִיאוֹתִים אֶל־הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית
תְּפִלָּתִי עוֹלֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל־מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי
בֵּית־תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל־הָעַמִּים׃ 8 נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה מְקַבֵּץ
נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד אֲקַבֵּץ עָלָיו לְנִקְבָּצָיו׃ 9 כֹּל חַיְתוֹ שָׂדָי
אֹתָיו לֶאֱכֹל כֹּל־חַיְתוֹ בַיָּעַר׃ 10 צֹפָ֯ו
עִוְרִים כֻּלָּם לֹא יָדְעוּ כֻּלָּם כְּלָבִים אִלְּמִים לֹא יוּכְלוּ
לִנְבֹּחַ הוֹזִים שֹׁכְבִים אֹהֲבֵי לָנוּם׃ 11 וְהַכְּלָבִים עַזֵּי־נֶפֶשׁ
לֹא יָדְעוּ שָׂבְעָה וְהֵמָּה רֹעִים לֹא יָדְעוּ הָבִין כֻּלָּם
לְדַרְכָּם פָּנוּ אִישׁ לְבִצְעוֹ מִקְצֵהוּ׃ 12 אֵתָיוּ אֶקְחָה־יָּיִן
וְנִסְבְּאָה שֵׁכָר וְהָיָה כְּזֹה יוֹם מָחָר נֹדָל יֶתֶר מְאֹד׃
נז הַצַּדִּיק אָבַד וְאֵין אִישׁ שָׂם עַל־לֵב וְאַנְשֵׁי־חֶסֶד נֶאֱסָפִים
2 בְּאֵין מֵבִין כִּי־מִפְּנֵי הָרָעָה נֶאֱסַף הַצַּדִּיק׃ יָבֹא שָׁלוֹם
יָנוּחוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם הֹלֵךְ נְכֹחוֹ׃
3 וְאַתֶּם קִרְבוּ הֵנָּה בְּנֵי עוֹנֵנָה זֶרַע מְנָאֵף וְתִזְנֶה׃
4 עַל־מִי תִתְעַנָּגוּ עַל־מִי תַרְחִיבוּ פֶּה תָּאָרִיכוּ לָשׁוֹן
5 הֲלוֹא־אַתֶּם יַלְדֵי־פֶשַׁע זֶרַע שָׁקֶר׃ הַנֶּחָמִים בָּאֵלִים

תחת

נז. 7 vv. 3, כן למערכאי. למדנחאי על־. 4 v. ס״א שַׁבְּתוֹתַי חסר וכן ר״ב, ד״ה, ד״ו, ד״א הס״ו. 5 v. ס״א וּבְחוֹמֹתַי. 7 v. ס״א עֹלוֹתֵיהֶם. 9 v. ס״א לֶאֱכֹל כֹּל־חַיְתוֹ וכן ד״ח, ד״כ הס״ו. 10 v. צ׳ רבתי. 10 v. צפו כתיב, צָפָיו או צוֹפָיו קרי, בס״א צוֹפָיו כתיב וקרי וכן ר״ב ור״ו. נז. 1 v. בכותה נֶאֱסָפִים. 5 v. בכותה הַנֶּחָמִים וכן ר״ב, ר״ג ד״ה.

תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן שֹׁחֲטֵי הַיְלָדִים בַּנְּחָלִים תַּחַת סְעִיפֵי
6 הַסְּלָעִים: בְּחַלְקֵי־נַחַל חֶלְקֵךְ הֵם הֵם גּוֹרָלֵךְ גַּם־
לָהֶם שָׁפַכְתְּ נֶסֶךְ הֶעֱלִית מִנְחָה הַעַל אֵלֶּה אִנָּחֵם:
7 עַל הַר־גָּבֹהַ וְנִשָּׂא שַׂמְתְּ מִשְׁכָּבֵךְ גַּם־שָׁם עָלִית
8 לִזְבֹּחַ זָבַח: וְאַחַר הַדֶּלֶת וְהַמְּזוּזָה שַׂמְתְּ זִכְרֹנֵךְ כִּי
מֵאִתִּי גָלִית וַתַּעֲלִי הִרְחַבְתְּ מִשְׁכָּבֵךְ וַתִּכְרֹת־לָךְ מֵהֶם
9 אָהַבְתְּ מִשְׁכָּבָם יָד חָזִיתְ: וַתֵּשְׁרִי לַמֶּלֶךְ בַּשָּׁמֶן
וַתַּרְבִּי רְקָחָיִךְ וַתִּשְׁלְחִי צִרַיִךְ עַד־מֶרְחָק וַתַּשְׁפִּילִי עַד־
10 שְׁאוֹל: בְּרֹב דַּרְכֵּךְ יָגַעַתְּ לֹא אָמַרְתְּ נוֹאָשׁ חָיַת
11 יָדֵךְ מָצָאתְ עַל־כֵּן לֹא חָלִית: וְאֶת־מִי דָאַגְתְּ וַתִּירְאִי כִּי
תְכַזְּבִי וְאוֹתִי לֹא זָכַרְתְּ לֹא־שַׂמְתְּ עַל־לִבֵּךְ הֲלֹא אֲנִי
12 מַחְשֶׁה וּמֵעֹלָם וְאוֹתִי לֹא תִירָאִי: אֲנִי אַגִּיד צִדְקָתֵךְ
13 וְאֶת־מַעֲשַׂיִךְ וְלֹא יוֹעִילוּךְ: בְּוַעֲקֵךְ יַצִּילֵךְ קִבּוּצַיִךְ וְאֶת־
כֻּלָּם יִשָּׂא־רוּחַ יִקַּח־הָבֶל וְהַחוֹסֶה בִּי יִנְחַל־אֶרֶץ וְיִרַשׁ
14 הַר־קָדְשִׁי: וְאָמַר סְלוּ־סְלוּ פַּנּוּ־דָרֶךְ הָרִימוּ מִכְשׁוֹל
15 מִדֶּרֶךְ עַמִּי: כִּי כֹה אָמַר רָם
וְנִשָּׂא שֹׁכֵן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ מָרוֹם וְקָדֹשׁ אֶשְׁכֹּן וְאֶת־
דַּכָּא וּשְׁפַל־רוּחַ לְהַחֲיוֹת רוּחַ שְׁפָלִים וּלְהַחֲיוֹת לֵב
16 נִדְכָּאִים: כִּי לֹא לְעוֹלָם אָרִיב וְלֹא לְנֵצַח אֶקְצוֹף
17 כִּי־רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוֹף וּנְשָׁמוֹת אֲנִי עָשִׂיתִי: בַּעֲוֹן
בִּצְעוֹ קָצַפְתִּי וָאַכֵּהוּ הַסְתֵּר וָאֶקְצֹף וַיֵּלֶךְ שׁוֹבָב בְּדֶרֶךְ
18 לִבּוֹ: דְּרָכָיו רָאִיתִי וְאֶרְפָּאֵהוּ וְאַנְחֵהוּ וַאֲשַׁלֵּם נִחֻמִים לוֹ
ולאבליו

---

5 v. ס״א סְעָפֵי חסר וכן ר״א. ר״ב. ד״ח. ד״י״א. ד״י״ב ודס״ו. 6 v. בבבלי הֶעָלִית. 9 v. ס״א
לְמֶרְבָּא. לְמַרְנֵחַאי אֶמְרִתִי כתיב. אֶמְרָתִי קרי. 11 v. ס״א וְאֹתִי
חסר וכן ר״ב ד״ו. 11 v. ס״א וְלֹא־ וכן ד״א. ר״ב. ר״ן. חר׳. ח״ק. ת״ס ות״ר.
11 v. ס״א הֲלוֹא סלא וכן ד״ד. 11 v. ס״א וְאוֹתִי חסר וכן ר״ב. 12 v. ס״א לֹא וכן ר״א
ה״ב. 13 v. סַ״א בְּזַעֲקֵךְ בגעיא. 13 v. ס״א יַצִּילוּךְ סלא וכן ר״א ה״ב. 13 v. ס״א
וְהַחוֹסֶה חסר וכן ד״א. ר״ב. ר״ן. ר״ח ה״י״ב. 13 v. ס״א יִרַשׁ חסר וכן ר״א. ר״ב ת״ו.
14 v. ס״א וְאָסְרוּ סְלוּ וכן ר״ב. ר״ג ת״ו. 14 v. הַמְסֹרָה לֵיתָם בפוד.

under every green tree, slaying the children in the valleys under the clifts of the rocks?
Among the smooth stones of the stream is thy portion; they, they are thy lot: even to them hast thou poured a drink offering, thou hast offered a meat offering. Should I receive comfort in these?
Upon a lofty and high mountain hast thou set thy bed: even thither wentest thou up to offer sacrifice.
Behind the doors also and the posts hast thou set up thy remembrance: for thou hast discovered thyself to another than me, and art gone up; thou hast enlarged thy bed, and made thee a covenant with them; thou lovedst their bed where thou sawest it.
And thou wentest to the king with ointment, and didst increase thy perfumes, and didst send thy messengers far off, and didst debase thyself even unto hell.
Thou art wearied in the greatness of thy way; yet saidst thou not, There is no hope: thou hast found the life of thine hand; therefore thou wast not grieved.
And of whom hast thou been afraid or feared, that thou hast lied, and hast not remembered me, nor laid it to thy heart? have not I held my peace even of old, and thou fearest me not?
I will declare thy righteousness, and thy works; for they shall not profit thee.
When thou criest, let thy companies deliver thee; but the wind shall carry them all away; vanity shall take them: but he that putteth his trust in me shall possess the land, and shall inherit my holy mountain; And shall say, Cast ye up, cast ye up, prepare the way, take up the stumblingblock out of the way of my people. For thus saith the high and lofty One that inhabiteth eternity, whose name is Holy; I dwell in the high and holy place, with him also that is of a contrite and humble spirit, to revive the spirit of the humble, and to revive the heart of the contrite ones. For I will not contend for ever, neither will I be always wroth: for the spirit should fail before me, and the souls which I have made. For the iniquity of his covetousness was I wroth, and smote him: I hid me, and was wroth, and he went on frowardly in the way of his heart. I have seen his ways, and will heal him: I will lead him also, and restore comforts unto him

and to his mourners.

19 I create the fruit of the lips;
Peace, peace to him that is
far off, and to him that is
near, saith the LORD; and I
will heal him.

20 But the wicked are like the
troubled sea, when it cannot
rest, whose waters cast up
mire and dirt.

21 There is no peace, saith my
God, to the wicked.

58 Cry aloud, spare not, lift up
thy voice like a trumpet, and
shew my people their trans-
gression, and the house of
Jacob their sins.

2 Yet they seek me daily, and
delight to know my ways, as
a nation that did righteous-
ness, and forsook not the
ordinance of their God: they
ask of me the ordinances of
justice; they take delight in
approaching to God.

3 Wherefore have we fasted,
say they, and thou seest not?
wherefore have we afflicted
our soul, and thou takest no
knowledge? Behold, in the
day of your fast ye find plea-
sure, and exact all your
labours.

4 Behold, ye fast for strife and
debate, and to smite with the
fist of wickedness: ye shall
not fast as ye do this day, to
make your voice to be heard
on high.

5 Is it such a fast that I have
chosen? a day for a man to
afflict his soul? is it to bow
down his head as a bulrush,
and to spread sackcloth and
ashes under him? wilt thou
call this a fast, and an ac-
ceptable day to the LORD?

6 Is not this the fast that I have
chosen? to loose the bands of wickedness, to undo the heavy burdens, and to let the op-

7 pressed go free, and that ye break every yoke? Is it not to deal thy bread to the hungry, and
that thou bring the poor that are cast out to thy house? when thou seest the naked, that thou

8 cover him; and that thou hide not thyself from thine own flesh? Then shall thy light break
forth as the morning, and thine health shall spring forth speedily: and thy righteousness shall

9 go before thee; the glory of the LORD shall be thy rereward. Then shalt thou call, and the
LORD shall answer; thou shalt cry, and he shall say, Here I am. If thou take away from the

10 midst of thee the yoke, the putting forth of the finger, and speaking vanity; And if thou
draw out thy soul to the hungry, and satisfy the afflicted soul; then shall thy light rise in ob-
scurity, and thy darkness

19 וְלַאֲבֵלָיו׃ בּוֹרֵא נוּב שִׂפְתָיִם שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם לָרָחוֹק
20 וְלַקָּרוֹב אָמַר יְהוָה וּרְפָאתִיו׃ וְהָרְשָׁעִים כַּיָּם נִגָּרָשׁ
21 כִּי הַשֶּׁקֶט לֹא יוּכָל וְנָגְרְשׁוּ מֵימָיו רֶפֶשׁ וָטִיט׃ אֵין
שָׁלוֹם אָמַר אֱלֹהַי לָרְשָׁעִים׃

נח קְרָא בַגָּרוֹן אַל־תַּחְשֹׂךְ כַּשּׁוֹפָר הָרֵם קוֹלֶךָ וְהַגֵּד לְעַמִּי
2 פִּשְׁעָם וּלְבֵית יַעֲקֹב חַטֹּאתָם׃ וְאוֹתִי יוֹם ׀ יוֹם יִדְרֹשׁוּן
וְדַעַת דְּרָכַי יֶחָפָצוּן כְּגוֹי אֲשֶׁר־צְדָקָה עָשָׂה וּמִשְׁפַּט
אֱלֹהָיו לֹא עָזָב יִשְׁאָלוּנִי מִשְׁפְּטֵי־צֶדֶק קִרְבַת אֱלֹהִים
3 יֶחְפָּצוּן׃ לָמָּה צַמְנוּ וְלֹא רָאִיתָ עִנִּינוּ נַפְשֵׁנוּ וְלֹא תֵדָע
4 הֵן בְּיוֹם צֹמְכֶם תִּמְצְאוּ־חֵפֶץ וְכָל־עַצְּבֵיכֶם תְּנַגֹּשׂוּ׃ הֵן
לְרִיב וּמַצָּה תָּצוּמוּ וּלְהַכּוֹת בְּאֶגְרֹף רֶשַׁע לֹא־תָצוּמוּ
5 כַּיּוֹם לְהַשְׁמִיעַ בַּמָּרוֹם קוֹלְכֶם׃ הֲכָזֶה יִהְיֶה צוֹם
אֶבְחָרֵהוּ יוֹם עַנּוֹת אָדָם נַפְשׁוֹ הֲלָכֹף כְּאֲגְמֹן רֹאשׁוֹ
וְשַׂק וָאֵפֶר יָצִיעַ הֲלָזֶה תִּקְרָא־צוֹם וְיוֹם רָצוֹן לַיהוָה׃
6 הֲלוֹא זֶה צוֹם אֶבְחָרֵהוּ פַּתֵּחַ חַרְצֻבּוֹת רֶשַׁע הַתֵּר
אֲגֻדּוֹת מוֹטָה וְשַׁלַּח רְצוּצִים חָפְשִׁים וְכָל־מוֹטָה
7 תְּנַתֵּקוּ׃ הֲלוֹא פָרֹס לָרָעֵב לַחְמֶךָ וַעֲנִיִּים מְרוּדִים
תָּבִיא בָּיִת כִּי־תִרְאֶה עָרֹם וְכִסִּיתוֹ וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא
8 תִתְעַלָּם׃ אָז יִבָּקַע כַּשַּׁחַר אוֹרֶךָ וַאֲרֻכָתְךָ מְהֵרָה
9 תִצְמָח וְהָלַךְ לְפָנֶיךָ צִדְקֶךָ כְּבוֹד יְהוָה יַאַסְפֶךָ׃ אָז
תִּקְרָא וַיהוָה יַעֲנֶה תְּשַׁוַּע וְיֹאמַר הִנֵּנִי אִם־תָּסִיר
10 מִתּוֹכְךָ מוֹטָה שְׁלַח אֶצְבַּע וְדֹבַר־אָוֶן׃ וְתַפֵּק לָרָעֵב
נַפְשֶׁךָ וְנֶפֶשׁ נִעֲנָה תַּשְׂבִּיעַ וְזָרַח בַּחֹשֶׁךְ אוֹרֶךָ וַאֲפֵלָתְךָ

כצהרים

19 v. נוב כתיב, ניב קרי, בס"א ניב כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב ור"א. 19 v. בסתרא יהוה אֱלֹהַי. 20 v. בן ב"א, כ"נ וְיִגְרְשׁוּ בנעיא. 21 v. ס"א יְהוָה: עיין לעיל ס"ח כ"א, ובס"א יְהוָה אלהי או יְהוָה אֱלֹהַ וכן תַ"ץ ותי"ר. נח, 1 v. כן למדרבאי, למרנחאי תַּחְשׂוֹךְ סלא ובן בר"א, ר"ב, ר"ו ור"ח. 2 v. ס"א וְחוֹתֵי חסר וכן ר"א ור"ב. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ב, ר"ל, ר"ח, ר"י"ב ורס"ו, ס"א אשר. 3 v. ס"א נַפְשֵׁנוּ ובן ר"ב תר, ת"ץ ות"ר. 4 v. ס"א ולא־ וכן ר"א ור"ב. 5 v. ס"א מְאֻמָּסוֹן סלא ובן ר"א ור"ב. 7 v. ס"א אַל וכן ר"א ור"ו. 10 v. ס"א לַחְמֶךָ וכן ת"ס: עיין פסוק ז.

11 כַּצְּפֻרִים׃ וְנַחֲךָ יְהוָה תָּמִיד וְהִשְׂבִּיעַ בְּצַחְצָחוֹת נַפְשֶׁךָ
וְעַצְמֹתֶיךָ יַחֲלִיץ וְהָיִיתָ כְּגַן רָוֶה וּכְמוֹצָא מַיִם אֲשֶׁר
12 לֹא־יְכַזְּבוּ מֵימָיו׃ וּבָנוּ מִמְּךָ חָרְבוֹת עוֹלָם מוֹסְדֵי דוֹר־
וָדוֹר תְּקוֹמֵם וְקֹרָא לְךָ גֹּדֵר פֶּרֶץ מְשׁוֹבֵב נְתִיבוֹת
13 לָשָׁבֶת׃ אִם־תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ עֲשׂוֹת חֲפָצְךָ בְּיוֹם
קָדְשִׁי וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג לִקְדוֹשׁ יְהוָה מְכֻבָּד וְכִבַּדְתּוֹ
14 מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ מִמְצוֹא חֶפְצְךָ וְדַבֵּר דָּבָר׃ אָז תִּתְעַנַּג ס
עַל־יְהוָה וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל־בָּמֳתֵי אָרֶץ וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת
נט יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי פִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ הֵן
לֹא־קָצְרָה יַד־יְהוָה מֵהוֹשִׁיעַ וְלֹא־כָבְדָה אָזְנוֹ מִשְּׁמוֹעַ׃
2 כִּי אִם־עֲוֹנֹתֵיכֶם הָיוּ מַבְדִּילִים בֵּינֵכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם
3 וְחַטֹּאוֹתֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָּנִים מִכֶּם מִשְּׁמוֹעַ׃ כִּי כַפֵּיכֶם
נְגֹאֲלוּ בְדָם וְאֶצְבְּעֹתֵיכֶם בֶּעָוֹן שִׂפְתוֹתֵיכֶם דִּבְּרוּ־שֶׁקֶר
4 לְשׁוֹנְכֶם עַוְלָה תֶּהְגֶּה׃ אֵין־קוֹרֵא בְּצֶדֶק וְאֵין נִשְׁפָּט
בֶּאֱמוּנָה בְּטֹחַ עַל־תֹּהוּ וְדַבֵּר־שָׁוְא הָרוּ עָמָל וְהוֹלִיד
5 אָוֶן׃ בִּיצֵּי צִפְעוֹנִי בָקָעוּ וְקוּרֵי עַכָּבִישׁ יֶאֱרֹגוּ הָאֹכֵל
6 מִבֵּיצֵיהֶם יָמוּת וְהַזּוּרֶה תִּבָּקַע אֶפְעֶה׃ קוּרֵיהֶם לֹא־
יִהְיוּ לְבֶגֶד וְלֹא יִתְכַּסּוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם מַעֲשֵׂיהֶם מַעֲשֵׂי
7 אָוֶן וּפֹעַל חָמָס בְּכַפֵּיהֶם׃ רַגְלֵיהֶם לָרָע יָרוּצוּ וּיְמַהֲרוּ
לִשְׁפֹּךְ דָּם נָקִי מַחְשְׁבֹתֵיהֶם מַחְשְׁבוֹת אָוֶן שֹׁד וְשֶׁבֶר
8 בִּמְסִלוֹתָם׃ דֶּרֶךְ שָׁלוֹם לֹא יָדָעוּ וְאֵין מִשְׁפָּט בְּמַעְגְּלֹתָם
נְתִיבוֹתֵיהֶם עִקְּשׁוּ לָהֶם כָּל דֹּרֵךְ בָּהּ לֹא יָדַע שָׁלוֹם׃
9 עַל־כֵּן רָחַק מִשְׁפָּט מִמֶּנּוּ וְלֹא תַשִּׂיגֵנוּ צְדָקָה נְקַוֶּה
לְאוֹר

be as the noonday:
And the LORD shall guide thee continually, and satisfy thy soul in drought, and make fat thy bones: and thou shalt be like a watered garden, and like a spring of water, whose waters fail not.
And they that shall be of thee shall build the old waste places: thou shalt raise up the foundations of many generations; and thou shalt be called, The repairer of the breach, The restorer of paths to dwell in.
If thou turn away thy foot from the sabbath, from doing thy pleasure on my holy day; and call the sabbath a delight, the holy of the LORD, honourable; and shalt honour him, not doing thine own ways, nor finding thine own pleasure, nor speaking thine own words:
Then shalt thou delight thyself in the LORD; and I will cause thee to ride upon the high places of the earth, and feed thee with the heritage of Jacob thy father: for the mouth of the LORD hath spoken it.

Behold, the LORD'S hand is not shortened, that it cannot save; neither his ear heavy, that it cannot hear:
But your iniquities have separated between you and your God, and your sins have hid his face from you, that he will not hear.
For your hands are defiled with blood, and your fingers with iniquity; your lips have spoken lies, your tongue hath muttered perverseness.

v. 11 ס״א מְשֻׁבָּב הסר וכן ר״ו. v. 13 ס״א רַגְלִיךָ וכן ר״ב. v. 13 ס״א חֶפְצֶיךָ וכן ר״ו, ר״ח ורי״א. v. 14 כְּבוֹתֵי כתיב, נְקָחֵי קרי, בס״א נְכוֹתֵי כתיב וקרי וכן ר״ב. נט. v. 2 ס״א עֲוֹנֵיכֶם וכן ר״א, ר״ב ור״ו. v. 2 ס״א וְחַטֹּאתֵיכֶם הסר וכן ר״א, ר״ב ור״ו. v. 3 פ״א תְּמַמְּאוּ חסר וכן ר״א, ר״ב, ר״ד ור״ו. v. 4 ס״א קוֹרֵא טלא וכן ר״ב. v. 4 כן למערבאי, למדנחאי והוֹלֵד הסר. v. 6 כן למערבאי, לכרנחאי מַעֲשֵׂה. בס״א מַעֲשֵׂה כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב ור״ו. v. 7 ס״א יִרְוְצוּ טלא וכן ר״ד, ר״ח ורי״א. v. 8 ס״א גְּמַעְגְּלוֹתָם טלא וכן ר״ח. v. 9 כן למערבאי, לכרנחאי כְּפָנֵי רמי.

None calleth for justice, nor any pleadeth for truth: they trust in vanity, and speak lies; they conceive mischief, and bring forth iniquity. They hatch cockatrice' eggs, and weave the spider's web: he that eateth of their eggs dieth, and that which is crushed breaketh out into a viper. Their webs shall not become garments, neither shall they cover themselves with their works: their works are works of iniquity, and the act of violence is in their hands. Their feet run to evil, and they make haste to shed innocent blood: their thoughts are thoughts of iniquity; wasting and destruction are in their paths. The way of peace they know not; and there is no judgment in their goings: they have made them crooked paths: whosoever goeth therein shall not know peace. Therefore is judgment far from us, neither doth justice overtake us: we wait

for light, but behold obscurity; for brightness, but we walk in darkness.

10 We grope for the wall like the blind, and we grope as if we had no eyes: we stumble at noonday as in the night; we are in desolate places as dead men.

11 We roar all like bears, and mourn sore like doves: we look for judgment, but there is none; for salvation, but it is far off from us.

12 For our transgressions are multiplied before thee, and our sins testify against us: for our transgressions are with us; and as for our iniquities, we know them;

13 In transgressing and lying against the LORD, and departing away from our God, speaking oppression and revolt, conceiving and uttering from the heart words of falsehood.

14 And judgment is turned away backward, and justice standeth afar off: for truth is fallen in the street, and equity cannot enter.

15 Yea, truth faileth; and he that departeth from evil maketh himself a prey: and the LORD saw it, and it displeased him that there was no judgment.

16 And he saw that there was no man, and wondered that there was no intercessor: therefore his arm brought salvation unto him; and his righteousness, it sustained him.

17 For he put on righteousness as a breastplate, and an helmet of salvation upon his head; and he put on the garments of vengeance for clothing, and was clad with zeal as a cloke.

18 According to their deeds, accordingly he will repay, fury to his adversaries, recompence to his enemies; to the

19 islands he will repay recompence. So shall they fear the name of the LORD from the west, and his glory from the rising of the sun. When the enemy shall come in like a flood, the Spir-

20 it of the LORD shall lift up a standard against him. And the Redeemer shall come to Zion,

21 and unto them that turn from transgression in Jacob, saith the LORD. As for me, this is my covenant with them, saith the LORD; My spirit that is upon thee, and my words which I have put in thy mouth, shall not depart out of thy mouth, nor out of the mouth of thy seed, nor out of the mouth of thy seed's seed, saith the LORD, from henceforth and for ever.

60, 2 Arise, shine; for thy light is come, and the glory of the LORD is risen upon thee. For, behold, the darkness shall cover the earth, and gross darkness the people:

10 לָאוֹר וְהִנֵּה־חֲשֵׁכָה לִנְגֹהוֹת בָּאֲפֵלוֹת נְהַלֵּךְ׃ נִגַּשָּׁשָׁה
כָעִוְרִים קִיר וּכְאֵין עֵינַיִם נִגַּשָּׁשָׁה כָּשַׁלְנוּ בַּצָּהֳרַיִם
11 כַּנֶּשֶׁף בָּאַשְׁמַנִּים כַּמֵּתִים׃ נֶהֱמֶה כַּדֻּבִּים כֻּלָּנוּ וְכַיּוֹנִים
הָנֹה נֶהְגֶּה נָכוֹהַּ לַמִּשְׁפָּט וְאֵין לִישׁוּעָה רָחֲקָה מִמֶּנּוּ׃
12 כִּי־רַבּוּ פְשָׁעֵינוּ נֶגְדֶּךָ וְחַטֹּאותֵינוּ עָנְתָה בָּנוּ כִּי־פְשָׁעֵינוּ
13 אִתָּנוּ וַעֲוֹנֹתֵינוּ יְדַעֲנוּם׃ פָּשֹׁעַ וְכַחֵשׁ בַּיהוָה וְנָסוֹג מֵאַחַר
אֱלֹהֵינוּ דַּבֶּר־עֹשֶׁק וְסָרָה הָרֹו וְהָגוּ מִלֵּב דִּבְרֵי־שָׁקֶר׃
14 וְהֻסַּג אָחוֹר מִשְׁפָּט וּצְדָקָה מֵרָחוֹק תַּעֲמֹד כִּי־כָשְׁלָה
15 בָרְחוֹב אֱמֶת וְנִכְחָה לֹא־תוּכָל לָבוֹא׃ וַתְּהִי הָאֱמֶת
נְעֲדָרֶת וְסָר מֵרָע מִשְׁתּוֹלֵל וַיַּרְא יְהוָה וַיֵּרַע בְּעֵינָיו
16 כִּי־אֵין מִשְׁפָּט׃ וַיַּרְא כִּי־אֵין אִישׁ וַיִּשְׁתּוֹמֵם כִּי אֵין
מַפְגִּיעַ וַתּוֹשַׁע לוֹ זְרֹעוֹ וְצִדְקָתוֹ הִיא סְמָכָתְהוּ׃ וַיִּלְבַּשׁ
17 צְדָקָה כַּשִּׁרְיוֹן וְכוֹבַע יְשׁוּעָה בְּרֹאשׁוֹ וַיִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי נָקָם
18 תִּלְבֻּשֶׁת וַיַּעַט כַּמְעִיל קִנְאָה׃ כְּמַעַל גְּמֻלוֹת כְּעַל יְשַׁלֵּם
19 חֵמָה לְצָרָיו גְּמוּל לְאֹיְבָיו לָאִיִּים גְּמוּל יְשַׁלֵּם׃ וְיִרְאוּ
מִמַּעֲרָב אֶת־שֵׁם יְהוָה וּמִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ אֶת־כְּבוֹדוֹ כִּי־
20 יָבוֹא כַּנָּהָר צָר רוּחַ יְהוָה נֹסָסָה בּוֹ׃ וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל
21 וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְהוָה׃ וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי
אוֹתָם אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר־
שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא־יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע
זַרְעֲךָ אָמַר יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃

ס קוּמִי אוֹרִי כִּי בָא אוֹרֵךְ וּכְבוֹד יְהוָה עָלַיִךְ
2 זָרָח׃ כִּי־הִנֵּה הַחֹשֶׁךְ יְכַסֶּה־אֶרֶץ וַעֲרָפֶל לְאֻמִּים
ועליך

---

11 v. כן לסערואי. להדנחאי נ׳בּוּנוּ רפי׳. 12 v. כן בסותה, כהללי ובס״א וחַפּאתֵינוּ חסר יו״ו. 16 v. ס״א נ״י בסקק ובלא נגינה וכן ר״ב. ר״ג. ר״ד. ר״ת ור״ב. 16 v. ס״א זְרוֹעוֹ מלא וכן ר״א ור״ב. 17 v. ס״א פַּעֲנִיל הכ״ם רגש וכן ר״ב ר״ג. ר״ח ור״א. 19 v. ס״א וְיִרְאוּ וכן ר״א. ר״ב ור״א. 19 v. ס״א יָבֹא חסר וכן ר״א. ר״ב. ר״ד. ר״ת. ור״א. ור״ב ודס״ו. 19 v. ס״א נֹס בדגש וכן ר״ב ור״ב. 21 v. ס״א אֹתָם חסר וכן ר״א. ר״ב ור״ב. 21 v. כן ברוב ספרים כ״ף. ר״ד ודס״ו. ס״א לָא וכן ר״ב. ר״ג. ר״ת ור״ב. ס. 1 v. הפסרה לפרשת כי־תבוא.

but the LORD shall arise upon thee, and his glory shall be seen upon thee.
And the Gentiles shall come to thy light, and kings to the brightness of thy rising.
Lift up thine eyes round about, and see: all they gather themselves together, they come to thee: thy sons shall come from far, and thy daughters shall be nursed at thy side.
Then thou shalt see, and flow together, and thine heart shall fear, and be enlarged; because the abundance of the sea shall be converted unto thee, the forces of the Gentiles shall come unto thee.
The multitude of camels shall cover thee, the dromedaries of Midian and Ephah; all they from Sheba shall come: they shall bring gold and incense; and they shall shew forth the praises of the LORD.
All the flocks of Kedar shall be gathered together unto thee, the rams of Nebaioth shall minister unto thee: they shall come up with acceptance on mine altar, and I will glorify the house of my glory.
Who are these that fly as a cloud, and as the doves to their windows?
Surely the isles shall wait for me, and the ships of Tarshish first, to bring thy sons from far, their silver and their gold with them, unto the name of the LORD thy God, and to the Holy One of Israel, because he hath glorified thee.

3 וְעָלַיִךְ יִזְרַח יְהוָה וּכְבוֹדוֹ עָלַיִךְ יֵרָאֶה: וְהָלְכוּ גוֹיִם
4 לְאוֹרֵךְ וּמְלָכִים לְנֹגַהּ זַרְחֵךְ: שְׂאִי־סָבִיב עֵינַיִךְ וּרְאִי
כֻּלָּם נִקְבְּצוּ בָּאוּ לָךְ בָּנַיִךְ מֵרָחוֹק יָבֹאוּ וּבְנוֹתַיִךְ עַל
5 צַד תֵּאָמַנָה: אָז תִּרְאִי וְנָהַרְתְּ וּפָחַד וְרָחַב לְבָבֵךְ
6 כִּי־יֵהָפֵךְ עָלַיִךְ הֲמוֹן יָם חֵיל גּוֹיִם יָבֹאוּ לָךְ: שִׁפְעַת
גְּמַלִּים תְּכַסֵּךְ בִּכְרֵי מִדְיָן וְעֵיפָה כֻּלָּם מִשְּׁבָא יָבֹאוּ
7 זָהָב וּלְבוֹנָה יִשָּׂאוּ וּתְהִלּוֹת יְהוָה יְבַשֵּׂרוּ: כָּל־צֹאן
קֵדָר יִקָּבְצוּ לָךְ אֵילֵי נְבָיוֹת יְשָׁרְתוּנֵךְ יַעֲלוּ עַל־רָצוֹן
8 מִזְבְּחִי וּבֵית תִּפְאַרְתִּי אֲפָאֵר: מִי־אֵלֶּה כָּעָב תָּעוּפֶינָה
9 וּכַיּוֹנִים אֶל־אֲרֻבֹּתֵיהֶם: כִּי־לִי | אִיִּים יְקַוּוּ וְאֳנִיּוֹת
תַּרְשִׁישׁ בָּרִאשָׁנָה לְהָבִיא בָנַיִךְ מֵרָחוֹק כַּסְפָּם וּזְהָבָם
אִתָּם לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָיִךְ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פֵאֲרֵךְ:
10 וּבְנֵי נֵכָר חוֹמֹתַיִךְ וּמַלְכֵיהֶם יְשָׁרְתוּנֵךְ כִּי בְקִצְפִּי
11 הִכִּיתִיךְ וּבְרְצוֹנִי רִחַמְתִּיךְ: וּפָתְחוּ שְׁעָרַיִךְ תָּמִיד יוֹמָם
וָלָיְלָה לֹא יִסָּגֵרוּ לְהָבִיא אֵלַיִךְ חֵיל גּוֹיִם וּמַלְכֵיהֶם
12 נְהוּגִים: כִּי־הַגּוֹי וְהַמַּמְלָכָה אֲשֶׁר לֹא־יַעַבְדֽוּךְ יֹאבֵדוּ
13 וְהַגּוֹיִם חָרֹב יֶחֱרָבוּ: כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן אֵלַיִךְ יָבוֹא בְּרוֹשׁ
תִּדְהָר וְתָאשׁוּר יַחְדָּו לְפָאֵר מְקוֹם מִקְדָּשִׁי וּמְקוֹם רַגְלַי
14 אֲכַבֵּד: וְהָלְכוּ אֵלַיִךְ שְׁחוּחֵי בְנֵי מְעַנַּיִךְ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ עַל
כַּפּוֹת רַגְלַיִךְ כֹּל־מְנַאֲצַיִךְ וְקָרְאוּ לָךְ עִיר יְהוָה צִיּוֹן
15 קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: תַּחַת הֱיוֹתֵךְ עֲזוּבָה וּשְׂנוּאָה וְאֵין
16 עוֹבֵר וְשַׂמְתִּיךְ לִגְאוֹן עוֹלָם מְשׂוֹשׂ דּוֹר וָדוֹר: וְיָנַקְתְּ
חֲלֵב גּוֹיִם וְשַׁד מְלָכִים תִּינָקִי וְיָדַעַתְּ כִּי אֲנִי יְהוָה
17 מוֹשִׁיעֵךְ וְגֹאָלֵךְ אֲבִיר יַעֲקֹב: תַּחַת הַנְחֹשֶׁת אָבִיא

זהב

4 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ה ורש"ו, ס"א שאי וכלא כקף. 4 v. ס"א וּבְנוֹתַיִךְ כלא וכן ר"ה. 5 v. ס"א וּמִיְרְאִי וכן ר"ב. 5 v. ס"א וּפָחַדְתְּ וכן תר, ת"ס ות"ע. 5 v. כמהנ וְהָהָב וכן בס"א, ר"א ד"ה. 6 v. ס"א וְהַהֹלְלֹת ונסמר עליו ל' חסר וכן ר"א, ד"כ, ר"ח, ד"ה ודס"ו. 7 v. ס"א וְאֵילֵי וכן ד"ב, ת"ע ות"ס. 7 v. ס"א לְרָצוֹן עָלַי וכן חר, ת"ע ות"ס: או רָצוֹן עָלַי. 9 v. ס"א וּבָרִאשֹׁנָה וכן ח"ס. 12 v. ס"א חָרוֹב כלא וכן ד"ה. 13 v. ס"א וְתִדְהָר וכן ר"כ, ת"ע וח"ד.

And the sons of strangers shall build up thy walls, and their kings shall minister unto thee: for in my wrath I smote thee, but in my favour have I had mercy on thee. Therefore thy gates shall be open continually; they shall not be shut day nor night; that men may bring unto thee the forces of the Gentiles, and that their kings may be brought. For the nation and kingdom that will not serve thee shall perish; yea, those nations shall be utterly wasted. The glory of Lebanon shall come unto thee, the fir tree, the pine tree, and the box together, to beautify the place of my sanctuary; and I will make the place of my feet glorious. The sons also of them that afflicted thee shall come bending unto thee; and all they that despised thee shall bow themselves down at the soles of thy feet; and they shall call thee, The city of the LORD, The Zion of the Holy One of Israel. Whereas thou hast been forsaken and hated, so that no man went through thee, I will make thee an eternal excellency, a joy of many generations. Thou shalt also suck the milk of the Gentiles, and shalt suck the breast of kings: and thou shalt know that I the LORD am thy Saviour and thy Redeemer, the mighty One of Jacob. For brass I will bring

gold, and for iron I will bring silver, and for wood brass, and for stones iron: I will also make thy officers peace, and thine exactors righteousness.

18 Violence shall no more be heard in thy land, wasting nor destruction within thy borders; but thou shalt call thy walls Salvation, and thy gates Praise.

19 The sun shall be no more thy light by day; neither for brightness shall the moon give light unto thee: but the LORD shall be unto thee an everlasting light, and thy God thy glory.

20 Thy sun shall no more go down; neither shall thy moon withdraw itself: for the LORD shall be thine everlasting light, and the days of thy mourning shall be ended.

21 Thy people also shall be all righteous: they shall inherit the land for ever, the branch of my planting, the work of my hands, that I may be glorified.

22 A little one shall become a thousand, and a small one a strong nation: I the LORD will hasten it in his time.

61 The Spirit of the Lord GOD is upon me; because the LORD hath anointed me to preach good tidings unto the meek; he hath sent me to bind up the brokenhearted, to proclaim liberty to the captives, and the opening of the prison to them that are bound;

2 To proclaim the acceptable year of the LORD, and the day of vengeance of our God; to comfort all that mourn;

3 To appoint unto them that mourn in Zion, to give unto them beauty for ashes, the oil of joy for mourning, the garment of praise for the spirit of heaviness; that they might be called trees of righteousness, the planting of the LORD, that he might be glorified.

4 And they shall build the old wastes, they shall raise up the former desolations, and they shall repair the waste cities, the desolations of many generations.

5 And strangers shall stand and feed your flocks, and the sons of the alien shall be your plowmen and your vinedressers.

6 But ye shall be named the Priests of the LORD: men shall call you the Ministers of our God: ye shall eat the riches of the Gentiles, and in their glory shall ye boast yourselves.

7 For your shame ye shall have double; and for confusion they shall rejoice in their portion: therefore in their land they shall possess the double: everlasting joy shall be unto them.

8 For I the LORD love judgment, I hate robbery for burnt offering; and I will direct their work in truth,

וְתָב וְתַחַת הַבְּרוֶל אֲבִיא כְּסֶף וְתַחַת הָעֵצִים נְחֹשֶׁת
וְתַחַת הָאֲבָנִים בְּרוֶל וְשַׂמְתִּי פְקֻדָּתֵךְ שָׁלוֹם וְנֹגְשַׂיִךְ
צְדָקָה: לֹא־יִשָּׁמַע עוֹד חָמָס בְּאַרְצֵךְ שֹׁד וְשֶׁבֶר
בִּגְבוּלָיִךְ וְקָרָאת יְשׁוּעָה חוֹמֹתַיִךְ וּשְׁעָרַיִךְ תְּהִלָּה:
לֹא־יִהְיֶה־לָּךְ עוֹד הַשֶּׁמֶשׁ לְאוֹר יוֹמָם וּלְנֹגַהּ הַיָּרֵחַ
לֹא־יָאִיר לָךְ וְיִהְיֶה־לָּךְ יְהוָה לְאוֹר עוֹלָם וֵאלֹהַיִךְ
לְתִפְאַרְתֵּךְ: לֹא־יָבוֹא עוֹד שִׁמְשֵׁךְ וְיָרֵחֵךְ לֹא יֵאָסֵף כִּי
יְהוָה יִהְיֶה־לָּךְ לְאוֹר עוֹלָם וְשָׁלְמוּ יְמֵי אֶבְלֵךְ: וְעַמֵּךְ
כֻּלָּם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי
לְהִתְפָּאֵר: הַקָּטֹן יִהְיֶה לָאֶלֶף וְהַצָּעִיר לְגוֹי עָצוּם אֲנִי
יְהוָה בְּעִתָּהּ אֲחִישֶׁנָּה:
רוּחַ אֲדֹנָי יְהוִה עָלָי יַעַן מָשַׁח יְהוָה אֹתִי לְבַשֵּׂר עֲנָוִים
שְׁלָחַנִי לַחֲבֹשׁ לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב לִקְרֹא לִשְׁבוּיִם דְּרוֹר
וְלָאֲסוּרִים פְּקַח־קוֹחַ: לִקְרֹא שְׁנַת־רָצוֹן לַיהוָה וְיוֹם
נָקָם לֵאלֹהֵינוּ לְנַחֵם כָּל־אֲבֵלִים: לָשׂוּם | לַאֲבֵלֵי צִיּוֹן
לָתֵת לָהֶם פְּאֵר תַּחַת אֵפֶר שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן תַּחַת אֲבֶל
מַעֲטֵה תְהִלָּה תַּחַת רוּחַ כֵּהָה וְקָרְאוּ לָהֶם אֵילֵי
הַצֶּדֶק מַטַּע יְהוָה לְהִתְפָּאֵר: וּבָנוּ חָרְבוֹת עוֹלָם
שֹׁמְמוֹת רָאשֹׁנִים יְקוֹמֵמוּ וְחִדְּשׁוּ עָרֵי חֳרֵב שֹׁמְמוֹת
דּוֹר וָדוֹר: וְעָמְדוּ זָרִים וְרָעוּ צֹאנְכֶם וּבְנֵי נֵכָר אִכָּרֵיכֶם
וְכֹרְמֵיכֶם: וְאַתֶּם כֹּהֲנֵי יְהוָה תִּקָּרֵאוּ מְשָׁרְתֵי אֱלֹהֵינוּ
יֵאָמֵר לָכֶם חֵיל גּוֹיִם תֹּאכֵלוּ וּבְכְבוֹדָם תִּתְיַמָּדוּ:
תַּחַת בָּשְׁתְּכֶם מִשְׁנֶה וּכְלִמָּה יָרְנוּ חֶלְקָם לָכֵן בְּאַרְצָם
מִשְׁנֶה יִירָשׁוּ שִׂמְחַת עוֹלָם תִּהְיֶה לָהֶם: כִּי אֲנִי יְהוָה
אֹהֵב מִשְׁפָּט שֹׂנֵא גָזֵל בְּעוֹלָה וְנָתַתִּי פְעֻלָּתָם בֶּאֱמֶת

יברית

18 v. ס״א ולא״ וכן ר״א, ר״ב, ת״ע ות״ס. 21 v. ס״א יִרְשׁוּ וכן ר״א, ר״ב, ד״ד ות״ב.
22 v. כְּמַעֲנִי כתיב. כְּמַעֲנִי קרי, בס״א כְּמַעֲנִי כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב, ד״ת, ד״א, תר, ת״ס ות״ר.
61. 1 v. ס״א רוח יהוה בלא מלת אֲדֹנָי וכן ר״א, ר״ב, ת״ע ות״ר. 1 v. ס״א פְּקַחְקַח הן תר, ת״ע, ת״ס ות״ר. 8 v. ס״א בְּעוֹלָה וכן תר, ת״ע ות״ס.

9 וּבְרִית עוֹלָם אֶכְרֹת לָהֶם: וְנוֹדַע בַּגּוֹיִם זַרְעָם ס
וְצֶאֱצָאֵיהֶם בְּתוֹךְ הָעַמִּים כָּל־רֹאֵיהֶם יַכִּירוּם כִּי הֵם
זֶרַע בֵּרַךְ יְהוָה:
10 שׂוֹשׂ אָשִׂישׂ בַּיהוָה תָּגֵל נַפְשִׁי בֵּאלֹהַי כִּי הִלְבִּישַׁנִי
בִּגְדֵי־יֶשַׁע מְעִיל צְדָקָה יְעָטָנִי כֶּחָתָן יְכַהֵן פְּאֵר וְכַכַּלָּה
11 תַּעֲדֶה כֵּלֶיהָ: כִּי כָאָרֶץ תּוֹצִיא צִמְחָהּ וּכְגַנָּה זְרוּעֶיהָ
תַּצְמִיחַ כֵּן | אֲדֹנָי יֱהוִה יַצְמִיחַ צְדָקָה וּתְהִלָּה נֶגֶד כָּל־
סב הַגּוֹיִם: לְמַעַן צִיּוֹן לֹא אֶחֱשֶׁה וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַם לֹא
אִשְׁקוֹט עַד־יֵצֵא כַנֹּגַהּ צִדְקָהּ וִישׁוּעָתָהּ כְּלַפִּיד יִבָּעֵר:
2 וְרָאוּ גוֹיִם צִדְקֶךָ וְכָל־מְלָכִים כְּבוֹדֶךָ וְקָרָא לְךָ שֵׁם
3 חָדָשׁ אֲשֶׁר פִּי יְהוָה יְקֻבָּנּוּ: וְהָיִית עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת
4 בְּיַד־יְהוָה וּצְנִיף מְלוּכָה בְּכַף־אֱלֹהָיִךְ: לֹא־יֵאָמֵר לָךְ
עוֹד עֲזוּבָה וּלְאַרְצֵךְ לֹא־יֵאָמֵר עוֹד שְׁמָמָה כִּי לָךְ
יִקָּרֵא חֶפְצִי־בָהּ וּלְאַרְצֵךְ בְּעוּלָה כִּי־חָפֵץ יְהוָה בָּךְ
5 וְאַרְצֵךְ תְּבֻעָל: כִּי־יִבְעַל בָּחוּר בְּתוּלָה יִבְעָלוּךְ בָּנָיִךְ
וּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל־כַּלָּה יָשִׂישׂ עָלַיִךְ אֱלֹהָיִךְ:
6 עַל־חוֹמֹתַיִךְ יְרוּשָׁלַם הִפְקַדְתִּי שֹׁמְרִים כָּל־
הַיּוֹם וְכָל־הַלַּיְלָה תָּמִיד לֹא יֶחֱשׁוּ הַמַּזְכִּירִים אֶת־
7 יְהוָה אַל־דֳּמִי לָכֶם: וְאַל־תִּתְּנוּ דֳמִי לוֹ עַד־יְכוֹנֵן וְעַד־
8 יָשִׂים אֶת־יְרוּשָׁלַם תְּהִלָּה בָּאָרֶץ: נִשְׁבַּע יְהוָה בִּימִינוֹ
וּבִזְרוֹעַ עֻזּוֹ אִם־אֶתֵּן אֶת־דְּגָנֵךְ עוֹד מַאֲכָל לְאֹיְבָיִךְ וְאִם־
9 יִשְׁתּוּ בְּנֵי־נֵכָר תִּירוֹשֵׁךְ אֲשֶׁר יָגַעַתְּ בּוֹ: כִּי מְאַסְפָּיו
יֹאכְלֻהוּ וְהִלְלוּ אֶת־יְהוָה וּמְקַבְּצָיו יְשִׁתֻּהוּ בְּחַצְרוֹת
קָדְשִׁי:
10 עִבְרוּ עִבְרוּ בַּשְּׁעָרִים פַּנּוּ דֶּרֶךְ הָעָם סַלּוּ סַלּוּ הַמְסִלָּה
סקלו

10 v. הספרה לפרשת נצבים. 10 v. ס״א ובעיל וכן ד״א, ת״כ, תים ותיר.
סב. 3 v. וצניף כתיב, וצניף קרי, בס״א וצניף כתיב וקרי וכן ר״א״ד״ח. 6 v. בס״א אין כאן פסקא. 6 v. ס״א השזוכרים תשר יזיר קרבא וכן ד״ב. 7 v. ס״א אל־ וכן ד״ב. 9 v. כן בתללי ובס״א כ״י, כר״ב, ד״ג, ד״א ודפ״ו, בספרות ספרים מאספיו בקבץ וכן ד״ד. ר״ת תיר״ב.

and I will make an everlasting covenant with them.
And their seed shall be known among the Gentiles, and their offspring among the people: all that see them shall acknowledge them, that they are the seed which the LORD hath blessed.
I will greatly rejoice in the LORD, my soul shall be joyful in my God; for he hath clothed me with the garments of salvation, he hath covered me with the robe of righteousness, as a bridegroom decketh himself with ornaments, and as a bride adorneth herself with her jewels.
For as the earth bringeth forth her bud, and as the garden causeth the things that are sown in it to spring forth; so the Lord GOD will cause righteousness and praise to spring forth before all the nations.

For Zion's sake will I not hold my peace, and for Jerusalem's sake I will not rest, until the righteousness thereof go forth as brightness, and the salvation thereof as a lamp that burneth.
And the Gentiles shall see thy righteousness, and all kings thy glory: and thou shalt be called by a new name, which the mouth of the LORD shall name.
Thou shalt also be a crown of glory in the hand of the LORD, and a royal diadem in the hand of thy God.
Thou shalt no more be termed Forsaken; neither shall thy land any more be termed Desolate: but thou shalt be called Hephzi-bah, and thy land Beulah: for the LORD delighteth in thee, and thy land shall be married. For as a young man marrieth a virgin, so shall thy sons marry thee: and as the bridegroom rejoiceth over the bride, so shall thy God rejoice over thee. I have set watchmen upon thy walls, O Jerusalem, which shall never hold their peace day nor night: ye that make mention of the LORD, keep not silence, And give him no rest, till he establish, and till he make Jerusalem a praise in the earth. The LORD hath sworn by his right hand, and by the arm of his strength, Surely I will no more give thy corn to be meat for thine enemies; and the sons of the stranger shall not drink thy wine, for the which thou hast laboured: But they that have gathered it shall eat it, and praise the LORD; and they that have brought it together shall drink it in the courts of my holiness. Go through, go through the gates; prepare ye the way of the people; cast up, cast up the highway;

11 סְקֻלּוּ מְאֻבָּן הָרִימוּ נֵס עַל־הָעַמִּים: הִנֵּה יְהוָה
הִשְׁמִיעַ אֶל־קְצֵה הָאָרֶץ אִמְרוּ לְבַת־צִיּוֹן הִנֵּה יִשְׁעֵךְ
12 בָּא הִנֵּה שְׂכָרוֹ אִתּוֹ וּפְעֻלָּתוֹ לְפָנָיו: וְקָרְאוּ לָהֶם עַם
הַקֹּדֶשׁ גְּאוּלֵי יְהוָה וְלָךְ יִקָּרֵא דְרוּשָׁה עִיר לֹא
נֶעֱזָבָה:

ג 1 מִי־זֶה | בָּא מֵאֱדוֹם חֲמֻץ בְּגָדִים מִבָּצְרָה זֶה הָדוּר
בִּלְבוּשׁוֹ צֹעֶה בְּרֹב כֹּחוֹ אֲנִי מַדִּבֵּר בְּצְדָקָה רַב
2 לְהוֹשִׁיעַ: מַדּוּעַ אָדֹם לִלְבוּשֶׁךָ וּבְגָדֶיךָ כְּדֹרֵךְ בְּגַת:
3 פּוּרָה | דָּרַכְתִּי לְבַדִּי וּמֵעַמִּים אֵין־אִישׁ אִתִּי וְאֶדְרְכֵם
בְּאַפִּי וְאָרְמְסֵם בַּחֲמָתִי וַיִּזַּ נִצְחָם עַל־בְּגָדַי וְכָל
4 מַלְבּוּשַׁי אֶגְאָלְתִּי: כִּי יוֹם נָקָם בְּלִבִּי וּשְׁנַת גְּאוּלַי בָּאָה:
5 וָאַבִּיט וְאֵין עֹזֵר וְאֶשְׁתּוֹמֵם וְאֵין סוֹמֵךְ וַתּוֹשַׁע לִי זְרֹעִי
6 וַחֲמָתִי הִיא סְמָכָתְנִי: וְאָבוּס עַמִּים בְּאַפִּי וַאֲשַׁכְּרֵם
בַּחֲמָתִי וְאוֹרִיד לָאָרֶץ נִצְחָם:

7 חַסְדֵי יְהוָה | אַזְכִּיר תְּהִלּוֹת יְהוָה כְּעַל כֹּל אֲשֶׁר־
גְּמָלָנוּ יְהוָה וְרַב־טוּב לְבֵית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־גְּמָלָם
8 כְּרַחֲמָיו וּכְרֹב חֲסָדָיו: וַיֹּאמֶר אַךְ־עַמִּי הֵמָּה בָּנִים
9 לֹא יְשַׁקֵּרוּ וַיְהִי לָהֶם לְמוֹשִׁיעַ: בְּכָל־צָרָתָם | לֹא צָר
וּמַלְאַךְ פָּנָיו הוֹשִׁיעָם בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחֶמְלָתוֹ הוּא גְאָלָם
10 וַיְנַשְּׂאֵם וַיְנַשְּׂאֵם כָּל־יְמֵי עוֹלָם: וְהֵמָּה מָרוּ וְעִצְּבוּ
אֶת־רוּחַ קָדְשׁוֹ וַיֵּהָפֵךְ לָהֶם לְאוֹיֵב הוּא נִלְחַם־בָּם:
11 וַיִּזְכֹּר יְמֵי־עוֹלָם מֹשֶׁה עַמּוֹ אַיֵּה | הַמַּעֲלָם מִיָּם אֶת
12 רֹעֵי צֹאנוֹ אַיֵּה הַשָּׂם בְּקִרְבּוֹ אֶת־רוּחַ קָדְשׁוֹ: מוֹלִיךְ
לִימִין

11 gather out the stones; lift up a standard for the people.
11 Behold, the LORD hath proclaimed unto the end of the world, Say ye to the daughter of Zion, Behold, thy salvation cometh; behold, his reward is with him, and his work before him.
12 And they shall call them, The holy people, The redeemed of the LORD: and thou shalt be called, Sought out, A city not forsaken.

63 Who is this that cometh from Edom, with dyed garments from Bozrah? this that is glorious in his apparel, travelling in the greatness of his strength? I that speak in righteousness, mighty to save.
2 Wherefore art thou red in thine apparel, and thy garments like him that treadeth in the winefat?
3 I have trodden the winepress alone; and of the people there was none with me: for I will tread them in mine anger, and trample them in my fury; and their blood shall be sprinkled upon my garments, and I will stain all my raiment.
4 For the day of vengeance is in mine heart, and the year of my redeemed is come.
5 And I looked, and there was none to help; and I wondered that there was none to uphold: therefore mine own arm brought salvation unto me; and my fury, it upheld me.
6 And I will tread down the people in mine anger, and make them drunk in my fury, and I will bring down their strength to the earth.
7 I will mention the lovingkindnesses of the LORD, and the praises of the LORD, according to all that the LORD hath bestowed on us, and the great goodness toward the house of Israel, which he hath bestowed on them according to his mercies, and according to the multitude of his lovingkindnesses.
8 For he said, Surely they are my people, children that will not lie: so he was their Saviour.
9 In all their affliction he was afflicted, and the angel of his presence saved them: in his love and in his pity he redeemed them; and he bare them, and carried them all the days of old.
10 But they rebelled, and vexed his holy Spirit: therefore he was turned to be their enemy, and he fought against them.
11 Then he remembered the days of old, Moses, and his people, saying, Where is he that brought them up out of the sea with the shepherd of his flock? where is he that put
12 his holy Spirit within him? That led them

---

11 . בהללי נעימה וכן ד״ח דס״ו. סג. 1 . ס״א וְבֵ וכן ח״ע, ת״ם וח״ד. 8 . ס״א לְלִבְשׁוֹ וכן ת״ע.וח״ם. 9 . בס״א פְּאֵרָה כתיב, פּוּרָה קרי: עיין לעיל י״ל״ג. 3 . בן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ה, ר״ח ד״ס״ו, בס״א חורכם וכן ד״ג וד״י״ב. 5 . ס״א זְרוֹעִי סלא וכן ד״א, ר״ב, ר״ח, ר״י״א. וד״י״ב. 5 . ס״א תְּדָקֵנִי וכן ר״א, ר״ב, ר״ג ד״ו: עיין לעיל נ״ם ס״ו. 6 . ס״א וַאֲשַׁמֵּם וכן ר״ב וחר״. 7 . ס״א חֶהֱלוֹת חסר וכן ר״ג, ר״ה, ד״א דס״ו. 7 . כן ב״א. ב״נ אֲשֶׁר־ בנגינא. 9 . לו קרי. בס״א לוֹ כתיב וקרי וכן ד״ב וה״ו. 9 . כן ב״א, ב״נ וְנִסְלַם בלא נגינא. 10 . ס״א וְהוּא וכן ר״א. ד״ב, ד״י״א. תלינ, ת״ם ותי״ה. 11 . כן ברוב ספרים כ״י, ר״א ד״ב, ד״ה, ד״י״א, ר״ב, וח״ה, בס״א רֹעֵה וכן ד״ב, ד״ח, ד״י״ב דס״ו.

לִימִין מֹשֶׁה זְרוֹעַ תִּפְאַרְתּוֹ בּוֹקֵעַ מַיִם מִפְּנֵיהֶם לַעֲשׂוֹת
13 לוֹ שֵׁם עוֹלָם: מוֹלִיכָם בַּתְּהֹמוֹת כַּסּוּס בַּמִּדְבָּר לֹא
14 יִכָּשֵׁלוּ: כַּבְּהֵמָה בַּבִּקְעָה תָּרֵד רוּחַ יְהוָה תְּנִיחֶנּוּ כֵּן
15 נָהַגְתָּ עַמְּךָ לַעֲשׂוֹת לְךָ שֵׁם תִּפְאָרֶת: הַבֵּט מִשָּׁמַיִם
וּרְאֵה מִזְּבֻל קָדְשְׁךָ וְתִפְאַרְתֶּךָ אַיֵּה קִנְאָתְךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ
16 הֲמוֹן מֵעֶיךָ וְרַחֲמֶיךָ אֵלַי הִתְאַפָּקוּ: כִּי־אַתָּה אָבִינוּ
כִּי אַבְרָהָם לֹא יְדָעָנוּ וְיִשְׂרָאֵל לֹא יַכִּירֵנוּ אַתָּה
17 יְהוָה אָבִינוּ גֹּאֲלֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ: לָמָּה תַתְעֵנוּ יְהוָה
מִדְּרָכֶיךָ תַּקְשִׁיחַ לִבֵּנוּ מִיִּרְאָתֶךָ שׁוּב לְמַעַן עֲבָדֶיךָ
18 שִׁבְטֵי נַחֲלָתֶךָ: לַמִּצְעָר יָרְשׁוּ עַם־קָדְשֶׁךָ צָרֵינוּ בּוֹסְסוּ
19 מִקְדָּשֶׁךָ: הָיִינוּ מֵעוֹלָם לֹא־מָשַׁלְתָּ בָּם לֹא־נִקְרָא
שִׁמְךָ עֲלֵיהֶם לוּא־קָרַעְתָּ שָׁמַיִם יָרַדְתָּ מִפָּנֶיךָ הָרִים
נָזֹלוּ:

סד כְּקַדַּח אֵשׁ הַמְסִים מַיִם תִּבְעֶה־אֵשׁ לְהוֹדִיעַ שִׁמְךָ
2 לְצָרֶיךָ מִפָּנֶיךָ גּוֹיִם יִרְגָּזוּ: בַּעֲשׂוֹתְךָ נוֹרָאוֹת לֹא נְקַוֶּה
3 יָרַדְתָּ מִפָּנֶיךָ הָרִים נָזֹלוּ: וּמֵעוֹלָם לֹא־שָׁמְעוּ לֹא
הֶאֱזִינוּ עַיִן לֹא־רָאְתָה אֱלֹהִים זוּלָתְךָ יַעֲשֶׂה לִמְחַכֵּה־
4 לוֹ: פָּגַעְתָּ אֶת־שָׂשׂ וְעֹשֵׂה צֶדֶק בִּדְרָכֶיךָ יִזְכְּרוּךָ הֵן
5 אַתָּה קָצַפְתָּ וַנֶּחֱטָא בָּהֶם עוֹלָם וְנִוָּשֵׁעַ: וַנְּהִי כַּטָּמֵא
כֻּלָּנוּ וּכְבֶגֶד עִדִּים כָּל־צִדְקֹתֵינוּ וַנֵּבֶל כֻּלָּנוּ כֶּעָלֶה וַעֲוֹנֵנוּ
6 כָּרוּחַ יִשָּׂאֻנוּ: וְאֵין־קוֹרֵא בְּשִׁמְךָ מִתְעוֹרֵר לְהַחֲזִיק בָּךְ
כִּי־הִסְתַּרְתָּ פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ וַתְּמוֹגְגֵנוּ בְּיַד־עֲוֹנֵנוּ: וְעַתָּה יְהוָה
אָבִינוּ אָתָּה אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר וְאַתָּה יֹצְרֵנוּ וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ
כֻּלָּנוּ

---

12 v. ס״א לְפָנֵיהֶם וכן ד״א, ד״נ, ה״ו. 15 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״נ, ה״ב, ס״א וּגְבוּרֹתֶיךָ כלא יו״ד וכן ר״א, ד״ה, ה״א, ה״ב ה״ס״ו, ופ״א תְּבוּרָתְךָ וכן ר״ב, ת״ע, ת״ס ות״ר. 16 v. ס״א עָם וכן ד״ב ה״נ. סד, 2 v. בס״א לו קרי. 3 v. ס״א וּמֵעוֹלָם חסר. 3 v. כ״א לֹא וכן ר״א, ר״ב, ת״ס ות״ר. 5 v. ס״א וַתְּנִינוּ וכן ר״ב, ד״ו, ה״ב, ת״ע, ת״ס ות״ר. 6 v. כן למסדאי. למרנחאי כְּפֶגֶ׳ רפי׳. 6 v. ס״א וַתְּכַתְּנֵנוּ וכן ד״א ה״ב. 6 v. ס״א עֲוֹנֵינוּ וכן ד״א, ד״ב, ה״ב ה״ס״ו. 7 v. סביר וְאַתָּה, בס״א וְאַתָּה כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב ותר״. 7 v. ס״א יָדֶיךָ וכן ת״ע, ת״ס ות״ר.

by the right hand of Moses with his glorious arm, dividing the water before them, to make himself an everlasting name?
That led them through the deep, as an horse in the wilderness, that they should not stumble?
As a beast goeth down into the valley, the Spirit of the LORD caused him to rest: so didst thou lead thy people, to make thyself a glorious name.
Look down from heaven, and behold from the habitation of thy holiness and of thy glory: where is thy zeal and thy strength, the sounding of thy bowels and of thy mercies toward me? are they restrained?
Doubtless thou art our father, though Abraham be ignorant of us, and Israel acknowledge us not: thou, O LORD, art our father, our redeemer; thy name is from everlasting.
O LORD, why hast thou made us to err from thy ways, and hardened our heart from thy fear? Return for thy servants' sake, the tribes of thine inheritance.
The people of thy holiness have possessed it but a little while: our adversaries have trodden down thy sanctuary.
We are thine: thou never barest rule over them; they were not called by thy name.

Oh that thou wouldest rend the heavens, that thou wouldest come down, that the mountains might flow down at thy presence,
As when the melting fire burneth, the fire causeth the waters to boil, to make thy name known to thine adversaries, that the nations may tremble at thy presence! When thou didst terrible things which we looked not for, thou camest down, the mountains flowed down at thy presence. For since the beginning of the world men have not heard, nor perceived by the ear, neither hath the eye seen, O God, beside thee, what he hath prepared for him that waiteth for him. Thou meetest him that rejoiceth and worketh righteousness, those that remember thee in thy ways: behold, thou art wroth; for we have sinned: in those is continuance, and we shall be saved. But we are all as an unclean thing, and all our righteousnesses are as filthy rags; and we all do fade as a leaf; and our iniquities, like the wind, have taken us away. And there is none that calleth upon thy name, that stirreth up himself to take hold of thee: for thou hast hid thy face from us, and hast consumed us, because of our iniquities. But now, O LORD, thou art our father; we are the clay, and thou our potter; and we all are the work of thy hand.

8 כְּלָנוּ׃ אַל־תִּקְצֹף יְהוָה עַד־מְאֹד וְאַל־לָעַד תִּזְכֹּר עָוֹן
9 הֵן הַבֶּט־נָא עַמְּךָ כֻלָּנוּ׃ עָרֵי קָדְשֶׁךָ הָיוּ מִדְבָּר צִיּוֹן
10 מִדְבָּר הָיְתָה יְרוּשָׁלַם שְׁמָמָה׃ בֵּית קָדְשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ
אֲשֶׁר הִלְלוּךָ אֲבֹתֵינוּ הָיָה לִשְׂרֵפַת אֵשׁ וְכָל־מַחֲמַדֵּינוּ
11 הָיָה לְחָרְבָּה׃ הַעַל־אֵלֶּה תִּתְאַפַּק יְהוָה תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ
עַד־מְאֹד׃

סה 1 נִדְרַשְׁתִּי לְלוֹא שָׁאָלוּ נִמְצֵאתִי לְלֹא בִקְשֻׁנִי אָמַרְתִּי
2 הִנֵּנִי הִנֵּנִי אֶל־גּוֹי לֹא־קֹרָא בִשְׁמִי׃ פֵּרַשְׂתִּי יָדַי
כָּל־הַיּוֹם אֶל־עַם סוֹרֵר הַהֹלְכִים הַדֶּרֶךְ לֹא־טוֹב
3 אַחַר מַחְשְׁבֹתֵיהֶם׃ הָעָם הַמַּכְעִסִים אֹתִי עַל־פָּנַי
4 תָּמִיד זֹבְחִים בַּגַּנּוֹת וּמְקַטְּרִים עַל־הַלְבֵנִים׃ הַיֹּשְׁבִים
בַּקְּבָרִים וּבַנְּצוּרִים יָלִינוּ הָאֹכְלִים בְּשַׂר הַחֲזִיר וּפִרָק
5 פִּגּוּלִים כֵּלֵיהֶם׃ הָאֹמְרִים קָרַב אֶלֶיךָ אַל־תִּגַּשׁ־בִּי כִּי
6 קִדַּשְׁתִּיךָ אֵלֶּה עָשָׁן בְּאַפִּי אֵשׁ יֹקֶדֶת כָּל־הַיּוֹם׃ הִנֵּה
כְתוּבָה לְפָנַי לֹא אֶחֱשֶׁה כִּי אִם־שִׁלַּמְתִּי וְשִׁלַּמְתִּי עַל־
7 חֵיכֶם׃ עֲוֹנֹתֵיכֶם וַעֲוֹנֹת אֲבוֹתֵיכֶם יַחְדָּו אָמַר יְהוָה אֲשֶׁר
קִטְּרוּ עַל־הֶהָרִים וְעַל־הַגְּבָעוֹת חֵרְפוּנִי וּמַדְּתִּי פָּעָלָתָם
8 רִאשֹׁנָה עַל־חֵיקָם׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה
כַּאֲשֶׁר יִמָּצֵא הַתִּירוֹשׁ בָּאֶשְׁכּוֹל וְאָמַר אַל־תַּשְׁחִיתֵהוּ
כִּי בְרָכָה בּוֹ כֵּן אֶעֱשֶׂה לְמַעַן עֲבָדַי לְבִלְתִּי הַשְׁחִית
9 הַכֹּל׃ וְהוֹצֵאתִי מִיַּעֲקֹב זֶרַע וּמִיהוּדָה יוֹרֵשׁ הָרַי ם
10 וִירֻשָּׁתוּ בְחִירַי וַעֲבָדַי יִשְׁכְּנוּ־שָׁמָּה׃ וְהָיָה הַשָּׁרוֹן לִנְוֵה־
צֹאן וְעֵמֶק עָכוֹר לְרֵבֶץ בָּקָר לְעַמִּי אֲשֶׁר דְּרָשׁוּנִי׃

ואתם

10 v. ס"א אֲבוֹתֵינוּ סלא וכן ד"ג. 10 v. כן ברוב ספרים כ"י ונסמר עליו ל' ומלא וכן ד"ג, ד"ד, ד"ח, ד"א, ד"ב, ד"ד הפ"ו, ס"א סְחָפָתְנוּ וכן ר"א, ר"ב, ר"ו, תר"ו ות"ס. סה. 1 v. ס"א נִקְּמוּנִי סלא וכן ר"א, ד"ב וְהֵיבֵ. 2 v. ס"א סָחְפָתְנוּ וכן ר"א, ר"ב, ר"ו, תר"ו ות"ס. 3 v. ס"א הַמְקַטְּרִים סלא וכן ר"א, ד"ב, ד"ד הפ"ו וד"ו. 4 v. וּמְרַק קרי, בס"א וּפְרַק כתיב וקרי וכן ד"ב, ד"א וד"ד. 6 v. ס"א אֶל וכן ר"א ד"ב, ד"ג, ד"ו וְהֵיבֵ. 7 v. עַל־ כתיב, אֶל־ קרי, כס"א אֶל־ כתיב וקרי וכן ר"א, ד"ב וד"ו. 8 v. ס"א אֲנָבִי וכן ד"ב וח"ע. 9 v. כן ב"א, ב"ב יָשְׁכְּנוּ בעי"ו.

65 I am sought of them that asked not for me; I am found of them that sought me not: I said, Behold me, behold me, unto a nation that was not called by my name.
2 I have spread out my hands all the day unto a rebellious people, which walketh in a way that was not good, after their own thoughts;
3 A people that provoketh me to anger continually to my face; that sacrificeth in gardens, and burneth incense upon altars of brick;
4 Which remain among the graves, and lodge in the monuments, which eat swine's flesh, and broth of abominable things is in their vessels;
5 Which say, Stand by thyself, come not near to me; for I am holier than thou. These are a smoke in my nose, a fire that burneth all the day.
6 Behold, it is written before me: I will not keep silence, but will recompense, even recompense into their
7 bosom, Your iniquities, and the iniquities of your fathers together, saith the LORD, which have burned incense upon the mountains, and blasphemed me upon the hills: therefore will I
8 measure their former work into their bosom. Thus saith the LORD, As the new wine is found in the cluster, and one saith, Destroy it not; for a blessing is in it: so will I do for my
9 servants' sakes, that I may not destroy them all. And I will bring forth a seed out of Jacob, and out of Judah an inheritor of my mountains: and mine elect shall inherit it, and my
10 servants shall dwell there. And Sharon shall be a fold of flocks, and the valley of Achor a place for the herds to lie down in, for my people that have sought me.

9 Be not wroth very sore, O LORD, neither remember iniquity for ever: behold, see, we beseech thee, we are all thy people.
10 Thy holy cities are a wilderness, Zion is a wilderness, Jerusalem a desolation.
11 Our holy and our beautiful house, where our fathers praised thee, is burned up with fire: and all our pleasant things are laid waste.
12 Wilt thou refrain thyself for these things, O LORD? wilt thou hold thy peace, and afflict us very sore?

11 וְאַתֶּם עֹזְבֵי יְהוָה הַשְּׁכֵחִים אֶת־הַר קָדְשִׁי הָעֹרְכִים
12 לַגָּד שֻׁלְחָן וְהַמְמַלְאִים לַמְנִי מִמְסָךְ: וּמְנִיתִי אֶתְכֶם
לַחֶרֶב וְכֻלְּכֶם לַטֶּבַח תִּכְרָעוּ יַעַן קָרָאתִי וְלֹא עֲנִיתֶם
דִּבַּרְתִּי וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וַתַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינָי וּבַאֲשֶׁר לֹא־
חָפַצְתִּי בָּחַרְתֶּם:
13 לָכֵן כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי יֱהוִה הִנֵּה עֲבָדַי | יֹאכֵלוּ וְאַתֶּם
תִּרְעָבוּ הִנֵּה עֲבָדַי יִשְׁתּוּ וְאַתֶּם תִּצְמָאוּ הִנֵּה
14 עֲבָדַי יִשְׂמָחוּ וְאַתֶּם תֵּבֹשׁוּ: הִנֵּה עֲבָדַי יָרֹנּוּ מִטּוּב לֵב וְאַתֶּם
15 תִּצְעֲקוּ מִכְאַב לֵבָב וּמִשֶּׁבֶר רוּחַ תְּיֵלִילוּ: וְהִנַּחְתֶּם
שִׁמְכֶם לִשְׁבוּעָה לִבְחִירַי וְהֶמִיתְךָ אֲדֹנָי יֱהוִה וּלְעֲבָדָיו
16 יִקְרָא שֵׁם אַחֵר: אֲשֶׁר הַמִּתְבָּרֵךְ בָּאָרֶץ יִתְבָּרֵךְ בֵּאלֹהֵי
אָמֵן וְהַנִּשְׁבָּע בָּאָרֶץ יִשָּׁבַע בֵּאלֹהֵי אָמֵן כִּי נִשְׁכְּחוּ
17 הַצָּרוֹת הָרִאשֹׁנוֹת וְכִי נִסְתְּרוּ מֵעֵינָי: כִּי־הִנְנִי בֹורֵא
שָׁמַיִם חֲדָשִׁים וְאֶרֶץ חֲדָשָׁה וְלֹא תִזָּכַרְנָה הָרִאשֹׁנוֹת
18 וְלֹא תַעֲלֶינָה עַל־לֵב: כִּי אִם־שִׂישׂוּ וְגִילוּ עֲדֵי־עַד אֲשֶׁר
אֲנִי בֹורֵא כִּי הִנְנִי בֹורֵא אֶת־יְרוּשָׁלַם גִּילָה וְעַמָּהּ
19 מָשׂוֹשׂ: וְגַלְתִּי בִירוּשָׁלַם וְשַׂשְׂתִּי בְעַמִּי וְלֹא־יִשָּׁמַע
20 בָּהּ עוֹד קוֹל בְּכִי וְקוֹל וְעָקָה: לֹא־יִהְיֶה מִשָּׁם עוֹד
עוֹל יָמִים וְזָקֵן אֲשֶׁר לֹא־יְמַלֵּא אֶת־יָמָיו כִּי הַנַּעַר בֶּן
21 מֵאָה שָׁנָה יָמוּת וְהַחוֹטֶא בֶּן־מֵאָה שָׁנָה יְקֻלָּל: וּבָנוּ
22 בָתִּים וְיָשָׁבוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים וְאָכְלוּ פִרְיָם: לֹא יִבְנוּ
וְאַחֵר יֵשֵׁב לֹא יִטְּעוּ וְאַחֵר יֹאכֵל כִּי כִימֵי הָעֵץ יְמֵי עַמִּי
23 וּמַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם יַבְלוּ בְחִירָי: לֹא יָגְעוּ לָרִיק וְלֹא יָלְדוּ
לַבֶּהָלָה כִּי זֶרַע בְּרוּכֵי יְהוָה הֵמָּה וְצֶאֱצָאֵיהֶם אִתָּם:
24 וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה עֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי
25 אֶשְׁמָע: זְאֵב וְטָלֶה יִרְעוּ כְאֶחָד וְאַרְיֵה כַּבָּקָר יֹאכַל־תֶּבֶן
ונחש

15 . ס״א לִשְׁבוּעָה חטר. 18 . ס״א פֵּי׳ וכן רס״ו. 20 . כן ברוב ספרים כ״י. ר״א, ר״ב ר״ג, ר״ה, ר״ת, ר״א, ר״ב, ר״ד הס״ו, ס״א ולא״. 22 . ס״א ולא״. 23 . ס״א ייגעו מלא וכן ר״ג ה״ר.

But ye are they that forsake the LORD, that forget my holy mountain, that prepare a table for that troop, and that furnish the drink offering unto that number.
Therefore will I number you to the sword, and ye shall all bow down to the slaughter: because when I called, ye did not answer; when I spake, ye did not hear; but did evil before mine eyes, and did choose that wherein I delighted not.
Therefore thus saith the Lord GOD, Behold, my servants shall eat, but ye shall be hungry: behold, my servants shall drink, but ye shall be thirsty: behold, my servants shall rejoice, but ye shall be ashamed:
Behold, my servants shall sing for joy of heart, but ye shall cry for sorrow of heart, and shall howl for vexation of spirit.
And ye shall leave your name for a curse unto my chosen: for the LORD GOD shall slay thee, and call his servants by another name:
That he who blesseth himself in the earth shall bless himself in the God of truth; and he that sweareth in the earth shall swear by the God of truth; because the former troubles are forgotten, and because they are hid from mine eyes.
For, behold, I create new heavens and a new earth: and the former shall not be remembered, nor come into mind.
But be ye glad and rejoice for ever in that which I create: for, behold, I create Jerusalem a rejoicing, and her people a joy. And I will rejoice in Jerusalem, and joy in my people: and the voice of weeping shall be no more heard in her, nor the voice of crying. There shall be no more thence an infant of days, nor an old man that hath not filled his days: for the child shall die an hundred years old; but the sinner being an hundred years old shall be accursed. And they shall build houses, and inhabit them; and they shall plant vineyards, and eat the fruit of them. They shall not build, and another inhabit; they shall not plant, and another eat: for as the days of a tree are the days of my people, and mine elect shall long enjoy the work of their hands. They shall not labour in vain, nor bring forth for trouble; for they are the seed of the blessed of the LORD, and their offspring with them. And it shall come to pass, that before they call, I will answer; and while they are yet speaking, I will hear. The wolf and the lamb shall feed together, and the lion shall eat straw like the bullock:

and dust shall be the serpent's meat. They shall not hurt nor destroy in all my holy mountain, saith the LORD.

וְנָחָשׁ עָפָר לַחְמוֹ לֹא־יָרֵעוּ וְלֹא־יַשְׁחִיתוּ בְּכָל־הַר קָדְשִׁי
אָמַר יְהוָה׃

66 Thus saith the LORD, The heaven is my throne, and the earth is my footstool: where is the house that ye build unto me? and where is the place of my rest?

סו כֹּה אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי אֵי
2 זֶה בַּיִת אֲשֶׁר תִּבְנוּ־לִי וְאֵי זֶה מָקוֹם מְנוּחָתִי׃ וְאֶת־
כָּל־אֵלֶּה יָדִי עָשָׂתָה וַיִּהְיוּ כָל־אֵלֶּה נְאֻם־יְהוָה וְאֶל־
3 זֶה אַבִּיט אֶל־עָנִי וּנְכֵה־רוּחַ וְחָרֵד עַל־דְּבָרִי׃ שׁוֹחֵט
הַשּׁוֹר מַכֵּה־אִישׁ זוֹבֵחַ הַשֶּׂה עוֹרֵף כֶּלֶב מַעֲלֵה מִנְחָה
דַּם־חֲזִיר מַזְכִּיר לְבֹנָה מְבָרֵךְ אָוֶן גַּם־הֵמָּה בָּחֲרוּ
4 בִּדְרָכֵיהֶם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם נַפְשָׁם חָפֵצָה׃ גַּם־אֲנִי אֶבְחַר
בְּהַתְעֻלֵלֵיהֶם וּמְגוּרֹתָם אָבִיא לָהֶם יַעַן קָרָאתִי וְאֵין
עוֹנֶה דִּבַּרְתִּי וְלֹא שָׁמְעוּ וַיַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינַי וּבַאֲשֶׁר
5 לֹא־חָפַצְתִּי בָּחָרוּ׃ שִׁמְעוּ
דְבַר־יְהוָה הַחֲרֵדִים אֶל־דְּבָרוֹ אָמְרוּ אֲחֵיכֶם שֹׂנְאֵיכֶם
מְנַדֵּיכֶם לְמַעַן שְׁמִי יִכְבַּד יְהוָה וְנִרְאֶה בְשִׂמְחַתְכֶם
6 וְהֵם יֵבֹשׁוּ׃ קוֹל שָׁאוֹן מֵעִיר קוֹל מֵהֵיכָל קוֹל יְהוָה
7 מְשַׁלֵּם גְּמוּל לְאֹיְבָיו׃ בְּטֶרֶם תָּחִיל יָלָדָה בְּטֶרֶם יָבוֹא
8 חֶבֶל לָהּ וְהִמְלִיטָה זָכָר׃ מִי־שָׁמַע כָּזֹאת מִי רָאָה
כָּאֵלֶּה הֲיוּחַל אֶרֶץ בְּיוֹם אֶחָד אִם־יִוָּלֵד גּוֹי פַּעַם אֶחָת
9 כִּי־חָלָה גַם־יָלְדָה צִיּוֹן אֶת־בָּנֶיהָ׃ הַאֲנִי אַשְׁבִּיר וְלֹא
אוֹלִיד יֹאמַר יְהוָה אִם־אֲנִי הַמּוֹלִיד וְעָצַרְתִּי אָמַר
אֱלֹהָיִךְ׃
10 שִׂמְחוּ אֶת־יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָהּ כָּל־אֹהֲבֶיהָ שִׂישׂוּ אִתָּהּ
11 מָשׂוֹשׂ כָּל־הַמִּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ׃ לְמַעַן תֵּינְקוּ וּשְׂבַעְתֶּם
מִשְּׁדֵ תַּנְחֻמֶיהָ לְמַעַן תָּמְצוּ וְהִתְעַנַּגְתֶּם מִזִּיז כְּבוֹדָהּ׃
12 כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה הִנְנִי נוֹטֶה אֵלֶיהָ

כנהר

סו. 1 ע הפטרה לשבת ראש חדש. 2 ע כן למעשה, למדנחאי אל־. 3 ע ס״א ערף ונכסר עליו לי׳ חסר. 4 ע ס״א התעללותם סלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ה, ד״י, ה״י. 8 ע ס״א ומי וכן ר״א, ר״ב, ד״ו, ה״ב, ת״ע, ח״ם וח״י. 9 ע סביר אמר, בס״א אמר כתיב וקרי וכן תר׳ ת״ע. 12 ע כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו סלא, וכן ר״ב, ד״א, ה״ב, ה״ר ת״ם, ס״א נטה חסר וכן ר״א, ר״ב, ד״ד ה״ה.

and dust shall be the serpent's meat. They shall not hurt nor destroy in all my holy mountain, saith the LORD.

66 Thus saith the LORD, The heaven is my throne, and the earth is my footstool: where is the house that ye build unto me? and where is the place of my rest?

2 For all those things hath mine hand made, and all those things have been, saith the LORD: but to this man will I look, even to him that is poor and of a contrite spirit, and trembleth at my word.

3 He that killeth an ox is as if he slew a man; he that sacrificeth a lamb, as if he cut off a dog's neck; he that offereth an oblation, as if he offered swine's blood; he that burneth incense, as if he blessed an idol. Yea, they have chosen their own ways, and their soul delighteth in their abominations.

4 I also will choose their delusions, and will bring their fears upon them; because when I called, none did answer; when I spake, they did not hear: but they did evil before mine eyes, and chose that in which I delighted not.

5 Hear the word of the LORD, ye that tremble at his word; Your brethren that hated you, that cast you out for my name's sake, said, Let the LORD be glorified: but he shall appear to your joy, and they shall be ashamed.

6 A voice of noise from the city, a voice from the temple, a voice of the LORD that rendereth recompence to his enemies.

7 Before she travailed, she brought forth; before her pain came, she was delivered of a man child.

8 Who hath heard such a thing? who hath seen such things? Shall the earth be made to bring forth in one day? or shall a nation be born at once? for as soon as Zion travailed, she brought forth her children.

9 Shall I bring to the birth, and not cause to bring forth? saith the LORD: shall I cause to bring forth, and shut the womb? saith thy God.

10 Rejoice ye with Jerusalem, and be glad with her, all ye that love her: rejoice for joy with her, all ye that mourn for her:

11 That ye may suck, and be satisfied with the breasts of her consolations; that ye may milk out, and be delighted with the abundance of her glory.

12 For thus saith the LORD, Behold, I will extend peace to her

like a river, and the glory of the Gentiles like a flowing stream: then shall ye suck, ye shall be borne upon her sides, and be dandled upon her knees.

כִּנְהָר שָׁלוֹם וּכְנַחַל שׁוֹטֵף כְּבוֹד גּוֹיִם וִינַקְתֶּם עַל־
צַד תִּנָּשֵׂאוּ וְעַל־בִּרְכַּיִם תְּשָׁעֲשָׁעוּ׃ כְּאִישׁ אֲשֶׁר אִמּוֹ 13
תְּנַחֲמֶנּוּ כֵּן אָנֹכִי אֲנַחֶמְכֶם וּבִירוּשָׁלַ͏ִם תְּנֻחָמוּ׃ וּרְאִיתֶם 14
וְשָׂשׂ לִבְכֶם וַעֲצְמוֹתֵיכֶם כַּדֶּשֶׁא תִּפְרַחְנָה וְנוֹדְעָה יַד־
יְהוָה אֶת־עֲבָדָיו וְזָעַם אֶת־אֹיְבָיו׃ כִּי־הִנֵּה יְהוָה בָּאֵשׁ 15
יָבוֹא וְכַסּוּפָה מַרְכְּבֹתָיו לְהָשִׁיב בְּחֵמָה אַפּוֹ וְגַעֲרָתוֹ
בְּלַהֲבֵי־אֵשׁ׃ כִּי בָאֵשׁ יְהוָה נִשְׁפָּט וּבְחַרְבּוֹ אֶת־כָּל־ 16
בָּשָׂר וְרַבּוּ חַלְלֵי יְהוָה׃ הַמִּתְקַדְּשִׁים וְהַמִּטַּהֲרִים אֶל־ 17
הַגַּנּוֹת אַחַר בַּתָּוֶךְ אֹכְלֵי בְשַׂר הַחֲזִיר וְהַשֶּׁקֶץ
וְהָעַכְבָּר יַחְדָּו יִסָּפּוּ נְאֻם־יְהוָה׃ וְאָנֹכִי מַעֲשֵׂיהֶם 18
וּמַחְשְׁבֹתֵיהֶם בָּאָה לְקַבֵּץ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וְהַלְּשֹׁנוֹת
וּבָאוּ וְרָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי׃ וְשַׂמְתִּי בָהֶם אוֹת וְשִׁלַּחְתִּי 19
מֵהֶם ׀ פְּלֵיטִים אֶל־הַגּוֹיִם תַּרְשִׁישׁ פּוּל וְלוּד מֹשְׁכֵי
קֶשֶׁת תּוּבַל וְיָוָן הָאִיִּים הָרְחֹקִים אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ אֶת־
שִׁמְעִי וְלֹא־רָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי וְהִגִּידוּ אֶת־כְּבוֹדִי בַּגּוֹיִם׃
וְהֵבִיאוּ אֶת־כָּל־אֲחֵיכֶם ׀ מִכָּל־הַגּוֹיִם ׀ מִנְחָה ׀ לַיהוָה 20
בַּסּוּסִים וּבָרֶכֶב וּבַצַּבִּים וּבַפְּרָדִים וּבַכִּרָכֹרוֹת עַל
הַר קָדְשִׁי יְרוּשָׁלַ͏ִם אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר יָבִיאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת־הַמִּנְחָה בִּכְלִי טָהוֹר בֵּית יְהוָה׃ וְגַם־מֵהֶם אֶקַּח 21
לַכֹּהֲנִים לַלְוִיִּם אָמַר יְהוָה׃ כִּי כַּאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים 22
וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עֹמְדִים לְפָנַי נְאֻם־
יְהוָה כֵּן יַעֲמֹד זַרְעֲכֶם וְשִׁמְכֶם׃ וְהָיָה מִדֵּי־חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ 23
וּמִדֵּי שַׁבַּתּ בְּשַׁבַּתּוֹ יָבוֹא כָל־בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנַי
אָמַר יְהוָה׃ וְיָצְאוּ וְרָאוּ בְּפִגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפֹּשְׁעִים בִּי כִּי 24
תוֹלַעְתָם

15 v. בס״א יש כאן פסקא. 17 v. כן ב״א. ב״נ הַמִּתְקַדְּשִׁים וְהַמִּטַּהֲרִים בלא נקיא. בס״א הַמְקֻדָּשִׁים כתיב, הַמִּתְקַדְּשִׁים קרי. 17 v. אֶחָד כתיב, אַחַת קרי. בס״א אַחַת כתיב וקרי וכן ר״ב. 17 v. בסוגה ובס״א הַשֶּׁקֶץ וכן ר״א, ר״ב ור״א. 19 v. ס״א וְהָרְחֹקִים. 21 v. ס״א לְלֵוִיִּם וכן תר, ת״ק, ת״ס ות״ד. 23 v. סביר יָבוֹאוּ.

like a river, and the glory of the Gentiles like a flowing stream: then shall ye suck, ye shall be borne upon her sides, and be dandled upon her knees.
As one whom his mother comforteth, so will I comfort you; and ye shall be comforted in Jerusalem.
And when ye see this, your heart shall rejoice, and your bones shall flourish like an herb: and the hand of the LORD shall be known toward his servants, and his indignation toward his enemies.
For, behold, the LORD will come with fire, and with his chariots like a whirlwind, to render his anger with fury, and his rebuke with flames of fire.
For by fire and by his sword will the LORD plead with all flesh: and the slain of the LORD shall be many.
They that sanctify themselves, and purify themselves in the gardens behind one tree in the midst, eating swine's flesh, and the abomination, and the mouse, shall be consumed together, saith the LORD.
For I know their works and their thoughts: it shall come, that I will gather all nations and tongues; and they shall come, and see my glory.
And I will set a sign among them, and I will send those that escape of them unto the nations, to Tarshish, Pul, and Lud, that draw the bow, to Tubal, and Javan, to the isles afar off, that have not heard my fame, neither have seen my glory; and they shall declare my glory among the Gentiles. And they shall bring all your brethren for an offering unto the LORD out of all nations upon horses, and in chariots, and in litters, and upon mules, and upon swift beasts, to my holy mountain Jerusalem, saith the LORD, as the children of Israel bring an offering in a clean vessel into the house of the LORD. And I will also take of them for priests and for Levites, saith the LORD. For as the new heavens and the new earth, which I will make, shall remain before me, saith the LORD, so shall your seed and your name remain. And it shall come to pass, that from one new moon to another, and from one sabbath to another, shall all flesh come to worship before me, saith the LORD. And they shall go forth, and look upon the carcases of the men that have transgressed against me: for

their worm shall not die, neither shall their fire be quenched; and they shall be an abhorring unto all flesh.

תּוֹלַעְתָּם לֹא תָמוּת וְאִשָּׁם לֹא תִכְבֶּה וְהָיוּ דֵרָאוֹן לְכָל־
בָּשָׂר׃

והיה ׳ מדי ׳ חדש ונר

יתקק או יתקא סימן

---

v. 24 כן למערבאי. למרנחאי דראון בשב״א. v. 24 בהללי לא כתיב פעם אחרת וכן בכל חר׳ ספרים של׳ סימן יתקק.

סכום פסוק דספר ישעיה אלף ומאתים ואחד ותשעים וסימן ארצא [1 Kings XVI 9]: נ״א אלף ומאתים ותשעים וחמש וסימן ארצה. וחציו כי אם־שם אדיר י״י לטו [Isa. XXXIII 21]. וסדריו ששה ועשרים וסימן והיה י״י למלך על־כל־הארץ [Zech. XIV 9]. ופסקתותיו ששה ועשרים. שנות חספר מן עזיהו עד שנת אחת לכנשת פאה וארבע עשרה שנה.

THE BOOK OF THE PROPHET

JEREMIAH

יִרְמְיָה

א דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ בֶּן־חִלְקִיָּהוּ מִן־הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר בַּעֲנָתוֹת ס
2 בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן: אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ
3 בֶּן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה בִּשְׁלֹשֵׁה־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמָלְכֹו: וַיְהִי
בִּימֵי יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד־תֹּם עַשְׁתֵּי־
עֶשְׂרֵה שָׁנָה לִצִדְקִיָּהוּ בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד־גְּלוֹת
יְרוּשָׁלַם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי:
4 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 5 בְּטֶרֶם אצורך בַּבֶּטֶן
יְדַעְתִּיךָ וּבְטֶרֶם תֵּצֵא מֵרֶחֶם הִקְדַּשְׁתִּיךָ נָבִיא לַגּוֹיִם
6 נְתַתִּיךָ: וָאֹמַר אָהָהּ אֲדֹנָי יֱהוִה הִנֵּה לֹא־יָדַעְתִּי דַבֵּר
7 כִּי־נַעַר אָנֹכִי: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל־תֹּאמַר נַעַר אָנֹכִי
כִּי עַל־כָּל־אֲשֶׁר אֶשְׁלָחֲךָ תֵלֵךְ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוֶּךָּ
8 תְּדַבֵּר: אַל־תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי־אִתְּךָ אֲנִי לְהַצִּלֶךָ נְאֻם־
9 יְהוָה: וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־יָדוֹ וַיִּגַּע עַל־פִּי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי
10 הִנֵּה נָתַתִּי דְבָרַי בְּפִיךָ: רְאֵה הפקדתיך | הַפְקַדְתִּיךָ הַיּוֹם הַזֶּה
עַל־הגוים וְעַל־הַמַּמְלָכוֹת לִנְתֹּשׁ וְלִנְתֹּץ וּלְהַאֲבִיד
וְלַהֲרוֹס לִבְנוֹת וְלִנְטוֹעַ:
11 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר מָה־אַתָּה רֹאֶה יִרְמְיָהוּ וָאֹמַר
12 מַקֵּל שָׁקֵד אֲנִי רֹאֶה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הֵיטַבְתָּ לִרְאוֹת
כִּי־שֹׁקֵד אֲנִי עַל־דְּבָרִי לַעֲשֹׂתָו:

ויהי

א. 1 v. הספרה לפרשת ואלה שמות תם הספרה לפרשת ראשי הסמות. 5 v. אֲצַוְּרֶךָּ או אֲצַוֶּרְךָ קרי, בס"א אֲצַוֶּרְךָ כתיב וקרי וכן ר"ב תי"א. 7 v. בס"א ישׁ כאן סתומה. 7 v. כן ב"א, ב"נ אֶשְׁלַחְךָ בלא נעימה.

The words of Jeremiah the son of Hilkiah, of the priests that were in Anathoth in the land of Benjamin:
To whom the word of the LORD came in the days of Josiah the son of Amon king of Judah, in the thirteenth year of his reign.
It came also in the days of Jehoiakim the son of Josiah king of Judah, unto the end of the eleventh year of Zedekiah the son of Josiah king of Judah, unto the carrying away of Jerusalem captive in the fifth month.
Then the word of the LORD came unto me, saying,
Before I formed thee in the belly I knew thee; and before thou camest forth out of the womb I sanctified thee, and I ordained thee a prophet unto the nations.
Then said I, Ah, Lord GOD! behold, I cannot speak: for I am a child.
But the LORD said unto me, Say not, I am a child: for thou shalt go to all that I shall send thee, and whatsoever I command thee thou shalt speak.
Be not afraid of their faces: for I am with thee to deliver thee, saith the LORD.
Then the LORD put forth his hand, and touched my mouth. And the LORD said unto me, Behold, I have put my words in thy mouth.
See, I have this day set thee over the nations and over the kingdoms, to root out, and to pull down, and to destroy, and to throw down, to build, and to plant. Moreover the word of the LORD came unto me, saying, Jeremiah, what seest thou? And I said, I see a rod of an almond tree. Then said the LORD unto me, Thou hast well seen: for I will hasten my word to perform it.

13 And the word of the LORD came unto me the second time, saying, What seest thou? And I said, I see a seething pot; and the face thereof is toward the north.
14 Then the LORD said unto me, Out of the north an evil shall break forth upon all the inhabitants of the land.
15 For, lo, I will call all the families of the kingdoms of the north, saith the LORD; and they shall come, and they shall set every one his throne at the entering of the gates of Jerusalem, and against all the walls thereof round about, and against all the cities of Judah.
16 And I will utter my judgments against them touching all their wickedness, who have forsaken me, and have burned incense unto other gods, and worshipped the works of their own hands.
17 Thou therefore gird up thy loins, and arise, and speak unto them all that I command thee: be not dismayed at their faces, lest I confound thee before them.
18 For, behold, I have made thee this day a defenced city, and an iron pillar, and brasen walls against the whole land, against the kings of Judah, against the princes thereof, against the priests thereof, and against the people of the land.
19 And they shall fight against thee; but they shall not prevail against thee; for I am with thee, saith the LORD, to deliver thee.

13 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה | אֵלַי שֵׁנִית לֵאמֹר מָה אַתָּה רֹאֶה
14 וָאֹמַר סִיר נָפוּחַ אֲנִי רֹאֶה וּפָנָיו מִפְּנֵי צָפוֹנָה: וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֵלַי מִצָּפוֹן תִּפָּתַח הָרָעָה עַל ׀ כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ:
15 כִּי | הִנְנִי קֹרֵא לְכֹל־מִשְׁפְּחוֹת מַמְלְכוֹת צָפוֹנָה נְאֻם־
יְהוָה וּבָאוּ וְנָתְנוּ אִישׁ כִּסְאוֹ פֶּתַח | שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַם
16 וְעַל כָּל־חוֹמוֹתֶיהָ סָבִיב וְעַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה: וְדִבַּרְתִּי
מִשְׁפָּטַי אוֹתָם עַל כָּל־רָעָתָם אֲשֶׁר עָזְבוּנִי וַיְקַטְּרוּ
17 לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם: וְאַתָּה תֶּאְזֹר
מָתְנֶיךָ וְקַמְתָּ וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־אֲשֶׁר אָנֹכִי אֲצַוֶּךָּ
18 אַל־תֵּחַת מִפְּנֵיהֶם פֶּן־אַחִתְּךָ לִפְנֵיהֶם: וַאֲנִי הִנֵּה
נְתַתִּיךָ הַיּוֹם לְעִיר מִבְצָר וּלְעַמּוּד בַּרְזֶל וְלחֹמוֹת
נְחֹשֶׁת עַל־כָּל־הָאָרֶץ לְמַלְכֵי יְהוּדָה לְשָׂרֶיהָ לְכֹהֲנֶיהָ
19 וּלְעַם הָאָרֶץ: וְנִלְחֲמוּ אֵלֶיךָ וְלֹא־יוּכְלוּ לָךְ כִּי־אִתְּךָ אֲנִי
נְאֻם־יְהוָה לְהַצִּילֶךָ:

ב 1 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: הָלֹךְ וְקָרָאתָ בְּאָזְנֵי
2 יְרוּשָׁלַם לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה זָכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד
נְעוּרַיִךְ אַהֲבַת כְּלוּלֹתָיִךְ לֶכְתֵּךְ אַחֲרַי בַּמִּדְבָּר
3 בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה: קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה רֵאשִׁית
תְּבוּאָתָהּ כָּל־אֹכְלָיו יֶאְשָׁמוּ רָעָה תָּבֹא אֲלֵיהֶם נְאֻם־
יְהוָה:

4 שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה בֵּית יַעֲקֹב וְכֹל־מִשְׁפְּחוֹת בֵּית
5 יִשְׂרָאֵל: כֹּה | אָמַר יְהוָה מֶה־מָּצְאוּ אֲבוֹתֵיכֶם בִּי
עָוֶל כִּי רָחֲקוּ מֵעָלָי וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַהֶבֶל וַיֶּהְבָּלוּ:
6 וְלֹא ׀ אָמְרוּ אַיֵּה יְהוָה הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם

המוליך

11 v. כן ברוב ספרים כ"י ודב"י, ס"א עַל כל־יושבי וכן ד"ב, ד"ע, ד"ד, ר"ת, ד"י"ב והי"ד. 16 v. ס"א אותם חסר וכן ד"א, ד"ד והי"א. 16 v. ס"א לְמַעֲשֵׂה וכן ד"ב, ת"ס ות"ר. 18 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ד ה"ס, ס"א ולחוֹמות וכן ד"ע, ר"ת, ד"א, ד"ב והי"ד, וס"א ולחוֹמַת וכן ד"ב, ד"ב, תי"ע, ת"ס ות"ר. 19 v. כן ברוב ספרים ב"י, ד"ב, ד"ע, ר"ת, ד"ב, ד"ד ה"ס, ס"א ולא יוכלו הכן ד"ד. ב, 3 v. תבואתו קרי: מיין יחזקאל מ"ח י"ח. 4 v. חפטרה לפרשת מסעי. 6 v. ס"א ולא אמרו הכן ד"ב, ד"ד, ד"ת, ד"ב ודי"ד. 6 v. כן ב"א, ב"נ המצלה בנעיא.

2 Moreover the word of the
2 LORD came to me, saying, Go and cry in the ears of Jerusalem, saying, Thus saith the LORD; I remember thee, the kindness of thy youth, the love of thine espousals, when thou
3 wentest after me in the wilderness, in a land that was not sown. Israel was holiness unto the LORD, and the firstfruits of his increase: all that devour him shall offend; evil shall come
4 upon them, saith the LORD. Hear ye the word of the LORD, O house of Jacob, and all the
5 families of the house of Israel: Thus saith the LORD, What iniquity have your fathers found in me, that they are gone far from me, and have walked after vanity, and are become
6 vain? Neither said they, Where is the LORD that brought us up out of the land of Egypt,

הַמּוֹלִיךְ אֹתָנוּ בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ עֲרָבָה וְשׁוּחָה בְּאֶרֶץ
צִיָּה וְצַלְמָוֶת בְּאֶרֶץ לֹא־עָבַר בָּהּ אִישׁ וְלֹא־יָשַׁב אָדָם
7 שָׁם׃ וָאָבִיא אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ הַכַּרְמֶל לֶאֱכֹל פִּרְיָהּ
וְטוּבָהּ וַתָּבֹאוּ וַתְּטַמְּאוּ אֶת־אַרְצִי וְנַחֲלָתִי ׳ שַׂמְתֶּם
8 לְתוֹעֵבָה׃ הַכֹּהֲנִים לֹא אָמְרוּ אַיֵּה יְהוָה וְתֹפְשֵׂי הַתּוֹרָה
לֹא יְדָעֻנִי וְהָרֹעִים פָּשְׁעוּ בִי וְהַנְּבִיאִים נִבְּאוּ בַּבַּעַל
9 וְאַחֲרֵי לֹא־יוֹעִלוּ הָלָכוּ׃ לָכֵן עֹד אָרִיב אִתְּכֶם נְאֻם־
10 יְהוָה וְאֶת־בְּנֵי בְנֵיכֶם אָרִיב׃ כִּי עִבְרוּ אִיֵּי כִתִּיִּים
וּרְאוּ וְקֵדָר שִׁלְחוּ וְהִתְבּוֹנְנוּ מְאֹד וּרְאוּ הֵן הָיְתָה כָּזֹאת׃
11 הֲהֵימִיר גּוֹי אֱלֹהִים וְהֵמָּה לֹא אֱלֹהִים וְעַמִּי הֵמִיר
12 כְּבוֹדוֹ בְּלוֹא יוֹעִיל׃ שֹׁמּוּ שָׁמַיִם עַל־זֹאת וְשֹׂעֲרוּ חָרְבוּ
13 מְאֹד נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי־שְׁתַּיִם רָעוֹת עָשָׂה עַמִּי אֹתִי עָזְבוּ
מְקוֹר | מַיִם חַיִּים לַחְצֹב לָהֶם בֹּארוֹת בֹּארוֹת נִשְׁבָּרִים
14 אֲשֶׁר לֹא־יָכְלוּ הַמָּיִם׃ הֲעֶבֶד יִשְׂרָאֵל אִם־יְלִיד בָּיִת
15 הוּא מַדּוּעַ הָיָה לָבַז׃ עָלָיו יִשְׁאֲגוּ כְפִירִים נָתְנוּ קוֹלָם
16 וַיָּשִׁיתוּ אַרְצוֹ לְשַׁמָּה עָרָיו נִצְּתָה מִבְּלִי יֹשֵׁב׃ גַּם־בְּנֵי־נֹף
17 וְתַחְפַּנְחֵס יִרְעוּךְ קָדְקֹד׃ הֲלוֹא־זֹאת תַּעֲשֶׂה־לָּךְ עָזְבֵךְ
18 אֶת־יְהוָה אֱלֹהַיִךְ בְּעֵת מוֹלְכֵךְ בַּדָּרֶךְ׃ וְעַתָּה מַה־
לָּךְ לְדֶרֶךְ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מֵי שִׁחוֹר וּמַה־לָּךְ לְדֶרֶךְ
19 אַשּׁוּר לִשְׁתּוֹת מֵי נָהָר׃ תִּסָּרֵךְ רָעָתֵךְ וּמְשֻׁבוֹתַיִךְ
תוֹכִחֽוּךְ וְדָעִי וְרְאִי כִּי־רַע וָמָר עָזְבֵךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהָיִךְ
20 וְלֹא פַחְדָתִי אֵלַיִךְ נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת׃ כִּי
מעולם

7 v. בס״א וָאָבִיאָה כתיב. וָאָבִיא קרי: עיין יהושע כ״ד ח׳. 7 v. כן בספרים כ״י, ד״כ, ר״ת, ר״ח, ד״ק, ר״א, ס״א ונחלתי שמתם וכן ד״ד ורס״ו. 8 v. כן כלא בספרים כ״י, ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ה, ר״ח, ר״א, ד״ק, ד״ר ורס״ו. 9 v. עוֹד קרי. בס״א עוֹד כלא כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב וד״ח. 11 v. ס״א הֶהֱמִיר תמסר עליו חסר ירד קדמא וכן ר״ב, ר״ח, ד״א וד״ר. 11 v. תקון סופרים: היה ראוי כְּבוֹדִי אלא שבניה הבתוב. 13 v. בְּרוֹת קרי. 15 v. ס״א כְּפִירִים סלא וכן ר״א, ר״ב ור״א, ד״ר וד״ד. 15 v. נִצְּתָה כתיב. נִצַּתוּ קרי. וכס״א נִצַּתוּ כתיב וקרי וכן ר״ב, תר״, ת״ע, ת״ם ות״ר. 15 v. ס״א יוֹשֵׁב סלא וכן ר״א, ר״ב, ר״ת וד״א. 16 v. וְתַחְפַּנֵּס כתיב. וְתַחְפַּנְחֵס קרי, כס״א וְתַחְפַּנְחֵס כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב, ר״ו וד״א: עיין כ״ג ו׳. 17 v. ס״א כולכיך סלא וכן ר״א, ר״ב וד״ח. 18 v. ס״א שִׁחֹר חכר. 19 v. ס״א וּמְשׁוּבוֹתַיִךְ וכן ר״א.

that led us through the wilderness, through a land of deserts and of pits, through a land of drought, and of the shadow of death, through a land that no man passed through, and where no man dwelt?
And I brought you into a plentiful country, to eat the fruit thereof and the goodness thereof; but when ye entered, ye defiled my land, and made mine heritage an abomination.
The priests said not, Where is the LORD? and they that handle the law knew me not: the pastors also transgressed against me, and the prophets prophesied by Baal, and walked after things that do not profit.
Wherefore I will yet plead with you, saith the LORD, and with your children's children will I plead.
For pass over the isles of Chittim, and see; and send unto Kedar, and consider diligently, and see if there be such a thing.
Hath a nation changed their gods, which are yet no gods? but my people have changed their glory for that which doth not profit.
Be astonished, O ye heavens, at this, and be horribly afraid, be ye very desolate, saith the LORD.
For my people have committed two evils; they have forsaken me the fountain of living waters, and hewed them out cisterns, broken cisterns, that can hold no water.
Is Israel a servant? is he a homeborn slave? why is he spoiled? The young lions roared upon him, and yelled, and they made his land waste: his cities are burned without inhabitant. Also the children of Noph and Tahapanes have broken the crown of thy head. Hast thou not procured this unto thyself, in that thou hast forsaken the LORD thy God, when he led thee by the way? And now what hast thou to do in the way of Egypt, to drink the waters of Sihor? or what hast thou to do in the way of Assyria, to drink the waters of the river? Thine own wickedness shall correct thee, and thy backslidings shall reprove thee: know therefore and see that it is an evil thing and bitter, that thou hast forsaken the LORD thy God, and that my fear is not in thee, saith the Lord GOD of hosts. For

מֵעוֹלָם שָׁבַרְתִּי עֻלֵּךְ נִתַּקְתִּי מוֹסְרוֹתַיִךְ וַתֹּאמְרִי לֹא
אֶעֱבֹד כִּי עַל־כָּל־גִּבְעָה נְבֹהָה וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן
אַתְּ צֹעָה זֹנָה: 21 וְאָנֹכִי נְטַעְתִּיךְ שׂוֹרֵק כְּלָהּ וְרַע אֱמֶת
22 וְאֵיךְ נֶהְפַּכְתְּ לִי סֹרֵי הַגֶּפֶן נָכְרִיָּה: כִּי אִם־תִּכְבְּסִי
בֶּנֶתֶר וְתַרְבִּי־לָךְ בֹּרִית נִכְתָּם עֲוֹנֵךְ לְפָנַי נְאֻם אֲדֹנָי
23 יְהוִה: אֵיךְ תֹּאמְרִי לֹא נִטְמֵאתִי אַחֲרֵי הַבְּעָלִים לֹא
הָלַכְתִּי רְאִי דַרְכֵּךְ בַּגָּיְא דְּעִי מָה עָשִׂית בִּכְרָה קַלָּה
24 מְשָׂרֶכֶת דְּרָכֶיהָ: פֶּרֶא ו לִמֻּד מִדְבָּר בְּאַוַּת נַפְשׁוֹ
שָׁאֲפָה רוּחַ תַּאֲנָתָהּ מִי יְשִׁיבֶנָּה כָּל־מְבַקְשֶׁיהָ לֹא
25 יִיעָפוּ בְחָדְשָׁהּ יִמְצָאוּנָהּ: מְנָעִי רַגְלֵךְ מִיָּחֵף וּגְרוֹנֵךְ
מִצְּמָאָה וַתֹּאמְרִי נוֹאָשׁ לֹוא כִּי־אָהַבְתִּי זָרִים וְאַחֲרֵיהֶם
26 אֵלֵךְ: כְּבֹשֶׁת גַּנָּב כִּי יִמָּצֵא כֵּן הֹבִישׁוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל
27 הֵמָּה מַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם וְכֹהֲנֵיהֶם וּנְבִיאֵיהֶם: אֹמְרִים
לָעֵץ אָבִי אָתָּה וְלָאֶבֶן אַתְּ יְלִדְתָּנִי כִּי־פָנוּ אֵלַי עֹרֶף
28 וְלֹא פָנִים וּבְעֵת רָעָתָם יֹאמְרוּ קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ: וְאַיֵּה
אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לָּךְ יָקוּמוּ אִם־יוֹשִׁיעֻךָ בְּעֵת
רָעָתֶךָ כִּי מִסְפַּר עָרֶיךָ הָיוּ אֱלֹהֶיךָ יְהוּדָה:
29 לָמָּה תָּרִיבוּ אֵלַי כֻּלְּכֶם פְּשַׁעְתֶּם בִּי נְאֻם־יְהוָה:
30 לַשָּׁוְא הִכֵּיתִי אֶת־בְּנֵיכֶם מוּסָר לֹא לָקָחוּ אֲכָלָה
31 חַרְבְּכֶם נְבִיאֵיכֶם כְּאַרְיֵה מַשְׁחִית: הַדּוֹר אַתֶּם רְאוּ
דְּבַר־יְהוָה הֲמִדְבָּר הָיִיתִי לְיִשְׂרָאֵל אִם אֶרֶץ מַאְפֵלָיָה
מדוע

of old time I have broken thy yoke, and burst thy bands; and thou saidst, I will not transgress; when upon every high hill and under every green tree thou wanderest, playing the harlot.

21 Yet I had planted thee a noble vine, wholly a right seed: how then art thou turned into the degenerate plant of a strange vine unto me?

22 For though thou wash thee with nitre, and take thee much soap, yet thine iniquity is marked before me, saith the Lord GOD.

23 How canst thou say, I am not polluted, I have not gone after Baalim? see thy way in the valley, know what thou hast done: thou art a swift dromedary traversing her ways;

24 A wild ass used to the wilderness, that snuffeth up the wind at her pleasure; in her occasion who can turn her away? all they that seek her will not weary themselves; in her month they shall find her.

25 Withhold thy foot from being unshod, and thy throat from thirst: but thou saidst, There is no hope: no; for I have loved strangers, and after them will I go.

26 As the thief is ashamed when he is found, so is the house of Israel ashamed; they, their kings, their princes, and their priests, and their prophets,

27 Saying to a stock, Thou art my father; and to a stone, Thou hast brought me forth: for they have turned their back unto me, and not their face: but in the time of their trouble they will say, Arise, and save

28 us. But where are thy gods that thou hast made thee? let them arise, if they can save thee in the time of thy trouble: for according to the number of thy cities are thy gods, O Judah.

29, 30 Wherefore will ye plead with me? ye all have transgressed against me, saith the LORD. In vain have I smitten your children; they received no correction: your own sword hath de-

31 voured your prophets, like a destroying lion. O generation, see ye the word of the LORD. Have I been a wilderness unto Israel? a land of darkness?

---

20 v. אֶעֱבֹד קרי, בס"א אַעֲבֹד כתיב וקרי וכן ר"ב, ר"ת, ר"ש, ר"ע, ר"ב ור"ר. 20 v. כן למערבאי, למדנחאי עַל־גִּבְעָה בלא סלח כָּל־. 20 v. ס"א וזונה סלא וכן ר"א ור"כ. 21 v. גלו קרי. 22 v. כן ב"א, ב"נ אֹם־ בנגינא. 23 v. ס"א וְאַחֲרֵי וכן ר"א, ר"ב, ר"ת, ר"ב תר, ת"ע ות"ס. 24 v. נַפְשׁוֹ כתיב, נַפְשָׁהּ קרי, כס"א נַפְשָׁהּ כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב ור"ש, בחללי נַפְשָׁהּ. 24 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ת, ר"ש, ר"ב, ר"ר ות"ס. ס"א שָׁאֲפָה־ בסקף וכן ר"ב, ות"א שָׁאֲפָה. 25 v. וְגִרוֹנֵךְ כתיב, וּגְרוֹנֵךְ קרי, בס"א וּגְרוֹנֵךְ בתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב. 26 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ת, ר"ש ות"ס, ס"א חוֹבִישׁוּ סלא יכן ר"א, ר"ב, ר"ת, ר"ש ור"ר. 26 v. ס"א וְשָׂרֵיהֶם וכן ת"ע ות"ס. 26 v. ס"א לְהַצִּילָם וכן ר"א ור"ש. 27 v. יְלִדְתָּנִי כתיב, יְלִדְתָּנוּ קרי, בס"א יְלִדְתָּנִי כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ר"ש ותר. 31 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ת, ר"א, ר"ש, ר"ב, ר"ר ות"ס, ס"א הַמִּדְבָּר פותח. 31 v. בסותה אֹם ובלא סקף. 31 v. כן למע', למדנ' סַאֲפֵלִיָּה תרין סלין וכן ר"ת, ס"א סַאֲפֵלִיח וכן ר"ש, וס"א סַאֲפֵלִיח וכן ר"ב, ר"נ ור"ו.

32 מַדּוּעַ אָמְרוּ עַמִּי רַדְנוּ לוֹא־נָבוֹא עוֹד אֵלֶיךָ׃ הֲתִשְׁכַּח
בְּתוּלָה עֶדְיָהּ כַּלָּה קִשֻּׁרֶיהָ וְעַמִּי שְׁכֵחוּנִי יָמִים אֵין
33 מִסְפָּר׃ מַהֵיטֵבִי דַּרְכֵּךְ לְבַקֵּשׁ אַהֲבָה לָכֵן גַּם אֶת־
34 הָרָעוֹת לִמַּדְתְּי אֶת־דְּרָכָיִךְ׃ גַּם בְּכַנָּפַיִךְ נִמְצְאוּ דַּם
נַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים נְקִיִּם לֹא־בַמַּחְתֶּרֶת מְצָאתִים כִּי
35 עַל־כָּל־אֵלֶּה׃ וַתֹּאמְרִי כִּי נָקִיתִי אָךְ שָׁב אַפּוֹ מִמֶּנִּי
36 הִנְנִי נִשְׁפָּט אוֹתָךְ עַל־אָמְרֵךְ לֹא חָטָאתִי׃ מַהְּתָזּוֹלִי
מְאֹד לְשַׁנּוֹת אֶת־דַּרְכֵּךְ גַּם מִמִּצְרַיִם תֵּבוֹשִׁי כַּאֲשֶׁר־בֹּשְׁתְּ
37 מֵאַשּׁוּר׃ גַּם מֵאֵת וֶה תֵּצְאִי וְיָדַיִךְ עַל־רֹאשֵׁךְ כִּי־מָאַס
׃ יְהוָה בְּמִבְטָחַיִךְ וְלֹא תַצְלִיחִי לָהֶם׃ לֵאמֹר הֵן יְשַׁלַּח
אִישׁ אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהָלְכָה מֵאִתּוֹ וְהָיְתָה ׀ לְאִישׁ־אַחֵר
הֲיָשׁוּב אֵלֶיהָ עוֹד הֲלוֹא חָנוֹף תֶּחֱנַף הָאָרֶץ הַהִוא
2 וְאַתְּ זָנִית רֵעִים רַבִּים וְשׁוּבִי אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃ שְׂאִי־עֵינַיִךְ
עַל־שְׁפָיִם וּרְאִי אֵיפֹה לֹא שֻׁגָּלְתְּ עַל־דְּרָכִים יָשַׁבְתְּ לָהֶם
3 כָּעֲרָבִי בַּמִּדְבָּר וַתְּחַנְפִי אֶרֶץ בְּזְנוּתַיִךְ וּבְרָעָתֵךְ׃ וַיִּמָּנְעוּ
רְבִבִים וּמַלְקוֹשׁ לֹוא הָיָה וּמֵצַח אִשָּׁה זוֹנָה הָיָה לָךְ
4 מֵאַנְתְּ הִכָּלֵם׃ הֲלוֹא מֵעַתָּה קָרָאתִי לִי אָבִי אַלּוּף נְעֻרָי
5 אָתָּה׃ הֲיִנְטֹר לְעוֹלָם אִם־יִשְׁמֹר לָנֶצַח הִנֵּה דִבַּרְתְּ
וַתַּעֲשִׂי הָרָעוֹת וַתּוּכָל׃
6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ הַמֶּלֶךְ הֲרָאִיתָ אֲשֶׁר
עָשְׂתָה מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל הָלְכָה הִיא עַל־כָּל־הַר נָבֹהַּ
7 וְאֶל־תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן וַתִּזֶן־שָׁם׃ וָאֹמַר אַחֲרֵי עֲשׂוֹתָהּ
את־

33 v. בס"א נכסר עליו היסיבי קרי. לְשַׁוֹּתִי כתיב, לְשָׁוֹת קרי, בס"א לְשׁוּרָתִי כתיב וקרי וכן ר"א ד"כ. 36 v. ס"א כאשר ובלא בקף וכן ר"כ, ר"ג, ד"ח, ד"כ ודי"ה. ב. 1 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ד, ר"ח, ד"כ, ד"ר הסיו, ס"א והיתה | לאיש. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ד, ר"ח ורב"ו, ס"א שאי וכן ר"ב, ר"ג, ד"כ ודי"ה. 2 v. בס"א שְׁאֵפִים כתיב, שָׁפִים קרי. 2 v. שָׁכַבְתְּ קרי, בס"א שָׁכֻבְתְּ כתיב וקרי וכן ר"כ. 3 v. ס"א לֹא חשר וכן ר"א, ר"ב, ד"ה, ר"ח, ד"א ודי"ה. 4 v. קָרָאתִי כתיב, קָרֹאת קרי, בס"א קָרֹאת כתיב וקרי וכן ר"כ ודי"א. 4 v. כן בסמה. בהללי נעוריו סלא וכן ד"א, ר"ב, ר"ח, ד"א, ד"כ ודי"ד. 5 v. ס"א תֵּינֹטֵר הסר וכן ר"ג, ד"ד ודי"א. 5 v. דִּבַּרְתִּי כתיב, דָּבַרְתְּ קרי, בס"א דִּבַּרְתְּ כתיב וקרי וכן ר"ב, ד"ה ודי"א. 6 v. סביר וַיֹּאמֶר. 7 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ד"ג, ד"א, ד"כ ותס"ו, ס"א עֲשׂוֹתָהּ ונכסר עליו סלא וכן ד"ד ודי"ה.

wherefore say my people, We are lords; we will come no more unto thee?

32 Can a maid forget her ornaments, or a bride her attire? yet my people have forgotten me days without number.

33 Why trimmest thou thy way to seek love? therefore hast thou also taught the wicked ones thy ways.

34 Also in thy skirts is found the blood of the souls of the poor innocents: I have not found it by secret search, but upon all these.

35 Yet thou sayest, Because I am innocent, surely his anger shall turn from me. Behold, I will plead with thee, because thou sayest, I have not sinned.

36 Why gaddest thou about so much to change thy way? thou also shalt be ashamed of Egypt, as thou wast ashamed of Assyria.

37 Yea, thou shalt go forth from him, and thine hands upon thine head: for the LORD hath rejected thy confidences, and thou shalt not prosper in them.

3 They say, If a man put away his wife, and she go from him, and become another man's, shall he return unto her again? shall not that land be greatly polluted? but thou hast played the harlot with many lovers; yet return again to me, saith the LORD.

2 Lift up thine eyes unto the high places, and see where thou hast not been lien with. In the ways hast thou sat for them, as the Arabian in the wilderness; and thou hast polluted the land with thy whoredoms
3 and with thy wickedness. Therefore the showers have been withholden, and there hath
4 been no latter rain; and thou hadst a whore's forehead, thou refusedst to be ashamed. Wilt
5 thou not from this time cry unto me, My father, thou art the guide of my youth? Will he reserve his anger for ever? will he keep it to the end? Behold, thou hast spoken and done evil
6 things as thou couldest. The LORD said also unto me in the days of Josiah the king, Hast thou seen that which backsliding Israel hath done? she is gone up upon every high mountain
7 and under every green tree, and there hath played the harlot. And I said after she had done

אֶת־כָּל־אֵלֶּה אֵלַי תָּשׁוּב וְלֹא־שָׁבָה וַתִּרְאֶה בָּגוֹדָה
8 אֲחוֹתָהּ יְהוּדָה: וָאֵרֶא כִּי עַל־כָּל־אֹדוֹת אֲשֶׁר נָאֲפָה
מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל שִׁלַּחְתִּיהָ וָאֶתֵּן אֶת־סֵפֶר כְּרִיתֻתֶּיהָ
אֵלֶיהָ וְלֹא יָרְאָה בְּגוֹדָה יְהוּדָה אֲחוֹתָהּ וַתֵּלֶךְ וַתְּזֶן
9 גַּם־הִיא: וְהָיָה מִקֹּל זְנוּתָהּ וַתֶּחֱנַף אֶת־הָאָרֶץ וַתְּנָאֵף
10 אֶת־הָאֲבָן וְאֶת־הָעֵץ: וְגַם־בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁבָה אֵלַי
בְּגוֹדָה אֲחוֹתָהּ יְהוּדָה בְּכָל־לִבָּהּ כִּי אִם־בְּשֶׁקֶר נְאֻם־
11 יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי צִדְּקָה נַפְשָׁהּ מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל
12 מִבְּגוֹדָה יְהוּדָה: הָלֹךְ וְקָרָאתָ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
צָפוֹנָה וְאָמַרְתָּ שׁוּבָה מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה לֹוא־
אַפִּיל פָּנַי בָּכֶם כִּי־חָסִיד אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לֹא אֶטֹּר
13 לְעוֹלָם: אַךְ דְּעִי עֲוֹנֵךְ כִּי בַיהוָה אֱלֹהַיִךְ פָּשַׁעְתְּ וַתְּפַזְּרִי
אֶת־דְּרָכַיִךְ לַזָּרִים תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן וּבְקוֹלִי לֹא־
14 שְׁמַעְתֶּם נְאֻם־יְהוָה: שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבָבִים נְאֻם־יְהוָה
כִּי אָנֹכִי בְּעַלְתִּי בָּכֶם וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶחָד מֵעִיר
15 וּשְׁנַיִם מִמִּשְׁפָּחָה וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם צִיּוֹן: וְנָתַתִּי לָכֶם
16 רֹעִים כִּלְבָבִי וְרָעוּ אֶתְכֶם דֵּעָה וְהַשְׂכֵּיל: וְהָיָה כִּי
תִרְבּוּ וּפְרִיתֶם בָּאָרֶץ בַּיָּמִים הָהֵמָּה נְאֻם־יְהוָה לֹא־
יֹאמְרוּ עוֹד אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וְלֹא יַעֲלֶה עַל־לֵב וְלֹא
17 יִזְכְּרוּ־בוֹ וְלֹא יִפָּקֵדוּ וְלֹא יֵעָשֶׂה עוֹד: בָּעֵת הַהִוא יִקְרְאוּ
לִירוּשָׁלַם כִּסֵּא יְהוָה וְנִקְווּ אֵלֶיהָ כָּל־הַגּוֹיִם לְשֵׁם
יְהוָה לִירוּשָׁלַם וְלֹא־יֵלְכוּ עוֹד אַחֲרֵי שְׁרִרוּת לִבָּם
הָרָע:
18 בַּיָּמִים הָהֵמָּה יֵלְכוּ בֵּית־יְהוּדָה עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְיָבֹאוּ
יַחְדָּו מֵאֶרֶץ צָפוֹן עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִנְחַלְתִּי אֶת־
אֲבוֹתֵיכֶם

---

7 ר. וַיֹּ״א כתיב, וַתֹּאמֶר קרי, כפ״א וַתֹּאמֶר כתיב וקרי רי״ב וח״ח. 8 ר. כן ב״א. ב״נ וַתַּחֲנֹף בגמ״ו. 10 ר. כן בדוב ספרים כי״ו, ד״ד, ר״ח, ד״י. ד״ר הע״ץ. ס״א תָּם וכן דיב ורנ. 11 ר. בס״א יש כאן ספקא. 13 ר. ס״א חָלַקְתְּ סלא וכן רא. דיב וח״ח. 15 ר. בסתת נָאֻי בגמ״ו. 18 ר. ס״א פָּשְׁעָה וכן דיב, וס״א פָּשְׁעָתָה וכן רנ. 17 ר. ס״א תַּהֲוֹא.

all these things, Turn thou unto me. But she returned not. And her treacherous sister Judah saw it.

8 And I saw, when for all the causes whereby backsliding Israel committed adultery I had put her away, and given her a bill of divorce; yet her treacherous sister Judah feared not, but went and played the harlot also.

9 And it came to pass through the lightness of her whoredom, that she defiled the land, and committed adultery with stones and with stocks.

10 And yet for all this her treacherous sister Judah hath not turned unto me with her whole heart, but feignedly, saith the LORD.

11 And the LORD said unto me, The backsliding Israel hath justified herself more than treacherous Judah.

12 Go and proclaim these words toward the north, and say, Return, thou backsliding Israel, saith the LORD; and I will not cause mine anger to fall upon you: for I am merciful, saith the LORD, and I will not keep anger for ever.

13 Only acknowledge thine iniquity, that thou hast transgressed against the LORD thy God, and hast scattered thy ways to the strangers under every green tree, and ye have not obeyed my voice, saith the LORD.

14 Turn, O backsliding children, saith the LORD; for I am married unto you: and I will take you one of a city, and two of a family, and I

15 will bring you to Zion: And I will give you pastors according to mine heart, which shall

16 feed you with knowledge and understanding. And it shall come to pass, when ye be multiplied and increased in the land, in those days, saith the LORD, they shall say no more, The ark of the covenant of the LORD: neither shall it come to mind: neither shall they remember

17 it; neither shall they visit it; neither shall that be done any more. At that time they shall call Jerusalem the throne of the LORD; and all the nations shall be gathered unto it, to the name of the LORD, to Jerusalem: neither shall they walk any more after the imagination of their

18 evil heart. In those days the house of Judah shall walk with the house of Israel, and they shall come together out of the land of the north to the land that I have given

for an inheritance unto your fathers.

19 But I said, How shall I put thee among the children, and give thee a pleasant land, a goodly heritage of the hosts of nations? and I said, Thou shalt call me, My father; and shalt not turn away from me.

20 Surely as a wife treacherously departeth from her husband, so have ye dealt treacherously with me, O house of Israel, saith the LORD.

21 A voice was heard upon the high places, weeping and supplications of the children of Israel: for they have perverted their way, and they have forgotten the LORD their God.

22 Return, ye backsliding children, and I will heal your backslidings. Behold, we come unto thee; for thou art the LORD our God.

23 Truly in vain is salvation hoped for from the hills, and from the multitude of mountains: truly in the LORD our God is the salvation of Israel.

24 For shame hath devoured the labour of our fathers from our youth; their flocks and their herds, their sons and their daughters.

25 We lie down in our shame, and our confusion covereth us: for we have sinned against the LORD our God, we and our fathers, from our youth even unto this day, and have not obeyed the voice of the LORD our God.

19 אֲבוֹתֵיכֶם׃ וְאָנֹכִי אָמַרְתִּי אֵיךְ אֲשִׂיתֵךְ בַּבָּנִים וְאֶתֵּן
לָךְ אֶרֶץ חֶמְדָּה נַחֲלַת צְבִי צִבְאוֹת גּוֹיִם וָאֹמַר אָבִי
20 תִקְרְאִי־לִי וּמֵאַחֲרַי לֹא תָשׁוּבִי׃ אָכֵן בָּגְדָה אִשָּׁה
21 מֵרֵעָהּ כֵּן בְּגַדְתֶּם בִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה׃ קוֹל
עַל־שְׁפָיִים נִשְׁמָע בְּכִי תַחֲנוּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי הִעְוּוּ
22 אֶת־דַּרְכָּם שָׁכְחוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ שׁוּבוּ בָנִים
שׁוֹבָבִים אֶרְפָּה מְשׁוּבֹתֵיכֶם הִנֵּנוּ אָתָּנוּ לָךְ כִּי אַתָּה
23 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ אָכֵן לַשֶּׁקֶר מִגְבָּעוֹת הָמוֹן הָרִים
24 אָכֵן בַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ תְּשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל׃ וְהַבֹּשֶׁת אָכְלָה
אֶת־יְגִיעַ אֲבוֹתֵינוּ מִנְּעוּרֵינוּ אֶת־צֹאנָם וְאֶת־בְּקָרָם
25 אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם׃ נִשְׁכְּבָה בְּבָשְׁתֵּנוּ וּתְכַסֵּנוּ
כְלִמָּתֵנוּ כִּי לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ חָטָאנוּ אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ
מִנְּעוּרֵינוּ וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּה וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְּקוֹל יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ׃

ד 1 אִם־תָּשׁוּב יִשְׂרָאֵל ׀ נְאֻם־יְהוָה אֵלַי תָּשׁוּב וְאִם־תָּסִיר
2 שִׁקּוּצֶיךָ מִפָּנַי וְלֹא תָנוּד׃ וְנִשְׁבַּעְתָּ חַי־יְהוָה בֶּאֱמֶת
בְּמִשְׁפָּט וּבִצְדָקָה וְהִתְבָּרְכוּ בוֹ גוֹיִם וּבוֹ יִתְהַלָּלוּ׃
3 כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה לְאִישׁ יְהוּדָה
4 וְלִירוּשָׁלִַם נִירוּ לָכֶם נִיר וְאַל־תִּזְרְעוּ אֶל־קוֹצִים׃ הִמֹּלוּ
לַיהוָה וְהָסִרוּ עָרְלוֹת לְבַבְכֶם אִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי
יְרוּשָׁלִַם פֶּן־תֵּצֵא כָאֵשׁ חֲמָתִי וּבָעֲרָה וְאֵין מְכַבֶּה
5 מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם׃ הַגִּידוּ בִיהוּדָה וּבִירוּשָׁלִַם הַשְׁמִיעוּ
וְאִמְרוּ וּתְקָעוּ שׁוֹפָר בָּאָרֶץ קִרְאוּ מָלְאוּ וְאִמְרוּ הֵאָסְפוּ

ונבואה

19 ז׳ תִּקְרְאִי־ כתיב, תִּקְרְאוּ־ קרי. בס״א תִּקְרְאִי־ כתיב וקרי וכן ר״ב, ר״ו, תר׳ וח״ר. 19 ט׳ תָּשׁוּבִי כתיב, תָּשׁוּבוּ קרי. בס״א תָּשׁוּבִי כתיב וקרי וכן ר״ב ור״ו וח״ר. 21 ז׳ בס״א שְׁפָיִים קרי. 22 ט׳ ס״א אַרְפֶּא וכן ר״ב ור״ו. 22 י׳ ס״א תְּשׁוּבוֹתֵיכֶם ס״א וכן ר״ב ור״ח. 23 ט׳ סַ״א הֲמוֹן וכן ר״ב. 24 ט׳ ס״א וַתֹּאכַל וכן ר״א, ר״ב, תר׳, ח״ע וח״ס. 25 ט׳ ס״א מַלְאוּ חסר וכן ר״א, ר״ב ח״ר. ד׳ 3 ט׳ ס״א וּלְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם וכן תר׳, ח״ע וח״ס: עיין פסוק ד׳. 4 ט׳ ס״א עָרְלַת וכן ח״ע וח״ס, וס״א עָרְלָה חסר וכן ר״א, ר״ב ור״ו. 5 ט׳ הַקְּעוּ כתיב, תִּקְעוּ קרי, בס״א תִּקְעוּ כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב, ר״ו, תר׳, ח״ע וח״ס.

4 If thou wilt return, O Israel, saith the LORD, return unto me: and if thou wilt put away thine abominations out of my sight, then shalt thou not remove.

2 And thou shalt swear, The LORD liveth, in truth, in judgment, and in righteousness; and the

3 nations shall bless themselves in him, and in him shall they glory. For thus saith the LORD to the men of Judah and Jerusalem, Break up your fallow ground, and sow not among thorns.

4 Circumcise yourselves to the LORD, and take away the foreskins of your heart, ye men of Judah and inhabitants of Jerusalem: lest my fury come forth like fire, and burn that none can

5 quench it, because of the evil of your doings. Declare ye in Judah, and publish in Jerusalem; and say, Blow ye the trumpet in the land: cry, gather together, and say, Assemble

6 וְנָבוֹאָה אֶל־עָרֵי הַמִּבְצָר׃ שְׂאוּ־נֵס צִיּוֹנָה הָעִיזוּ אַל־
7 תַּעֲמֹדוּ כִּי רָעָה אָנֹכִי מֵבִיא מִצָּפוֹן וְשֶׁבֶר גָּדוֹל׃ עָלָה
אֲרִיֵה מִסֻּבְכוֹ וּמַשְׁחִית גּוֹיִם נָסָע יָצָא מִמְּקוֹמוֹ לָשׂוּם
8 אַרְצֵךְ לְשַׁמָּה עָרַיִךְ תִּצֶּינָה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ עַל־זֹאת
חִגְרוּ שַׂקִּים סִפְדוּ וְהֵילִילוּ כִּי לֹא־שָׁב חֲרוֹן אַף־יְהוָה
מִמֶּנּוּ׃

9 וְהָיָה בַּיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה יֹאבַד לֵב־הַמֶּלֶךְ וְלֵב
10 הַשָּׂרִים וְנָשַׁמּוּ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִאִים יִתְמָהוּ׃ וָאֹמַר אֲהָהּ ׀
אֲדֹנָי יְהוִה אָכֵן הִשֵּׁא הִשֵּׁאתָ לָעָם הַזֶּה וְלִירוּשָׁלַם
11 לֵאמֹר שָׁלוֹם יִהְיֶה לָכֶם וְנֹגַעַת חֶרֶב עַד־הַנָּפֶשׁ׃ בָּעֵת
הַהִיא יֵאָמֵר לָעָם־הַזֶּה וְלִירוּשָׁלַם רוּחַ צַח שְׂפָיִם
12 בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ בַּת־עַמִּי לוֹא לִזְרוֹת וְלוֹא לְהָבֵר׃ רוּחַ
מָלֵא מֵאֵלֶּה יָבוֹא לִי עַתָּה גַּם־אֲנִי אַדַּבֵּר מִשְׁפָּטִים
13 אוֹתָם׃ הִנֵּה ׀ כֶּעָנָנִים יַעֲלֶה וְכַסּוּפָה מַרְכְּבוֹתָיו קַלּוּ
14 מִנְּשָׁרִים סוּסָיו אוֹי לָנוּ כִּי שֻׁדָּדְנוּ׃ כַּבְּסִי מֵרָעָה לִבֵּךְ
יְרוּשָׁלַם לְמַעַן תִּוָּשֵׁעִי עַד־מָתַי תָּלִין בְּקִרְבֵּךְ מַחְשְׁבוֹת
15 אוֶן׃ כִּי קוֹל מַגִּיד מִדָּן וּמַשְׁמִיעַ אָוֶן מֵהַר אֶפְרָיִם׃
16 הַזְכִּירוּ לַגּוֹיִם הִנֵּה הַשְׁמִיעוּ עַל־יְרוּשָׁלַם נֹצְרִים בָּאִים
17 מֵאֶרֶץ מֶרְחָק וַיִּתְּנוּ עַל־עָרֵי יְהוּדָה קוֹלָם׃ כְּשֹׁמְרֵי
שָׂדַי הָיוּ עָלֶיהָ מִסָּבִיב כִּי־אֹתִי מָרָתָה נְאֻם יְהוָה׃
18 דַּרְכֵּךְ וּמַעַלְלַיִךְ עָשׂוּ אֵלֶּה לָךְ זֹאת רָעָתֵךְ כִּי מָר כִּי
נָגַע עַד־לִבֵּךְ׃

19 מֵעַי ׀ מֵעַי ׀ אָחוֹלָה קִירוֹת לִבִּי הֹמֶה־לִּי לִבִּי לֹא אַחֲרִישׁ
20 כִּי קוֹל שׁוֹפָר שָׁמַעְתִּי נַפְשִׁי תְּרוּעַת מִלְחָמָה׃ שֶׁבֶר
עַל־

8. כן למערבאי, למרנחאי כְּפֻנּוֹ רפי׳. 11. כן ב״א, ב״נ לָעָם״. 12. סביר אוֹתָהּ.
18. כן ב״א, ב״נ הַמּרחק בנעיא. 18. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ד, ד״ב הדס״ו, ס״א עָלוּ
וכן ד״כ, ד״ו ות״ח. 18. ס״א עָלַי וכן ר״ד, ד״ח, ד״ב וד״ה. 19. אָחוֹלָה כתיב
אוֹחִילָה קרי, בס״א אוחילה כתיב וקרי וכן ד״א, ר״ב, ד״ו ות״ח. 19. כן ברוב ספרים כ״י,
ר״ב, ד״ב הדס״ו, כ״א חוסח מלא וכן ד״א, ד״כ, ד״ד וד״א. 19. שָׁמַעְתִּי כתיב. שָׁמַעְתָּ
קרי, בס״א שָׁמַעְתָּ כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב וד״ו.

yourselves, and let us go into the defenced cities.

6 Set up the standard toward Zion: retire, stay not: for I will bring evil from the north, and a great destruction.

7 The lion is come up from his thicket, and the destroyer of the Gentiles is on his way; he is gone forth from his place to make thy land desolate; and thy cities shall be laid waste, without an inhabitant.

8 For this gird you with sackcloth, lament and howl: for the fierce anger of the LORD is not turned back from us.

9 And it shall come to pass at that day, saith the LORD, that the heart of the king shall perish, and the heart of the princes; and the priests shall be astonished, and the prophets shall wonder.

10 Then said I, Ah, Lord GOD! surely thou hast greatly deceived this people and Jerusalem, saying, Ye shall have peace; whereas the sword reacheth unto the soul.

11 At that time shall it be said to this people and to Jerusalem, A dry wind of the high places in the wilderness toward the daughter of my people, not to fan, nor to cleanse,

12 Even a full wind from those places shall come unto me: now also will I give sentence against them.

13 Behold, he shall come up as clouds, and his chariots shall be as a whirlwind: his horses are swifter than eagles. Woe

14 unto us! for we are spoiled. O Jerusalem, wash thine heart from wickedness, that thou

15 mayest be saved. How long shall thy vain thoughts lodge within thee? For a voice declar-

16 eth from Dan, and publisheth affliction from mount Ephraim. Make ye mention to the nations; behold, publish against Jerusalem, that watchers come from a far country, and give

17 out their voice against the cities of Judah. As keepers of a field, are they against her round

18 about; because she hath been rebellious against me, saith the LORD. Thy way and thy doings have procured these things unto thee; this is thy wickedness, because it is bitter, because

19 it reacheth unto thine heart. My bowels, my bowels! I am pained at my very heart; my heart maketh a noise in me; I cannot hold my peace, because thou hast heard, O my soul, the

20 sound of the trumpet, the alarm of war. Destruction

עַל־שֹׁבַר נִקְרָא כִּי שְׁדֻדָה כָּל־הָאָרֶץ פִּתְאֹם שֻׁדְּדוּ
אָהָלַי רֶגַע יְרִיעֹתָי: עַד־מָתַי אֶרְאֶה־נֵּס אֶשְׁמְעָה קוֹל 21
שׁוֹפָר:

כִּי | אֱוִיל עַמִּי אוֹתִי לֹא יָדָעוּ בָּנִים סְכָלִים הֵמָּה וְלֹא 22
נְבוֹנִים הֵמָּה חֲכָמִים לְהָרַע וּלְהֵיטִיב לֹא יָדָעוּ:
רָאִיתִי אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה־תֹהוּ וָבֹהוּ וְאֶל־הַשָּׁמַיִם וְאֵין 23
אוֹרָם: רָאִיתִי הֶהָרִים וְהִנָּה רֹעֲשִׁים וְכָל־הַגְּבָעוֹת 24
הִתְקַלְקָלוּ: רָאִיתִי וְהִנֵּה אֵין הָאָדָם וְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם 25
נָדָדוּ: רָאִיתִי וְהִנֵּה הַכַּרְמֶל הַמִּדְבָּר וְכָל־עָרָיו נִתְּצוּ 26
מִפְּנֵי יְהוָה מִפְּנֵי חֲרוֹן אַפּוֹ: כִּי־כֹה 27
אָמַר יְהוָה שְׁמָמָה תִּהְיֶה כָּל־הָאָרֶץ וְכָלָה לֹא אֲעֻשֶּׂה:
עַל־זֹאת תֶּאֱבַל הָאָרֶץ וְקָדְרוּ הַשָּׁמַיִם מִמָּעַל עַל כִּי־ 28
דִבַּרְתִּי זַמֹּתִי וְלֹא נִחַמְתִּי וְלֹא־אָשׁוּב מִמֶּנָּה: מִקּוֹל פָּרָשׁ 29
וְרֹמֵה קֶשֶׁת בֹּרַחַת כָּל־הָעִיר בָּאוּ בָעָבִים וּבַכֵּפִים
עָלוּ כָּל־הָעִיר עֲזוּבָה וְאֵין־יוֹשֵׁב בָּהֶן אִישׁ: וְאַתְּ 30
שְׁדוּדָה מַה־תַּעֲשִׂי כִּי־תַלְבְּשִׁי שָׁנִי כִּי־תַעְדִּי עֲדִי־זָהָב
כִּי־תִקְרְעִי בַפּוּךְ עֵינַיִךְ לַשָּׁוְא תִּתְיַפִּי מָאֲסוּ־בָךְ עֹגְבִים
נַפְשֵׁךְ יְבַקֵּשׁוּ: כִּי קוֹל כְּחוֹלָה שָׁמַעְתִּי צָרָה כְּמַבְכִּירָה 31
קוֹל בַּת־צִיּוֹן תִּתְיַפַּח תִּפְרֹשׂ כַּפֶּיהָ אוֹיָה נָא לִי כִּי־עָיְפָה
נַפְשִׁי לְהֹרְגִים:

ה שׁוֹטְטוּ בְּחוּצוֹת יְרוּשָׁלַם וּרְאוּ נָא וּדְעוּ וּבַקְשׁוּ ס
בִּרְחֹבוֹתֶיהָ אִם־תִּמְצְאוּ אִישׁ אִם־יֵשׁ עֹשֶׂה מִשְׁפָּט 2
מְבַקֶּשׁ אֱמוּנָה וְאסְלַח לָהּ: וְאִם חַי־יְהוָה יֹאמֵרוּ לָכֵן 3
לַשֶּׁקֶר יִשָּׁבֵעוּ: יְהוָה עֵינֶיךָ הֲלוֹא לֶאֱמוּנָה הִכִּיתָה
אֹתָם וְלֹא־חָלוּ כִּלִּיתָם מֵאֲנוּ קַחַת מוּסָר חִזְּקוּ פְּנֵיהֶם

מסלע

26 .v ס״א וכפני וכן ר״א. ר״ב, ד״ת, ר״ב, ר״ה, ת״ע, ת״ס ות״ה. 29 .v ס״א ורמי וכן ר״ב, תר׳ ות״ס. 30 .v ואתי כתיב, ואת קרי, בכ״א ואת כתיב וקרי וכן ר״ב. 30 .v כן לבעבאי. לדרנחאי בפוך כתיב. בפוך קרי. ה. 2 .v סביר אמן, בס״א אמן כתיב וקרי וכן ר״ב, תר׳ ות״ס.

upon destruction is cried; for the whole land is spoiled: suddenly are my tents spoiled, and my curtains in a moment.

21 How long shall I see the standard, and hear the sound of the trumpet?

22 For my people is foolish, they have not known me; they are sottish children, and they have none understanding: they are wise to do evil, but to do good they have no knowledge.

23 I beheld the earth, and, lo, it was without form, and void; and the heavens, and they had no light.

24 I beheld the mountains, and, lo, they trembled, and all the hills moved lightly.

25 I beheld, and, lo, there was no man, and all the birds of the heavens were fled.

26 I beheld, and, lo, the fruitful place was a wilderness, and all the cities thereof were broken down at the presence of the LORD, and by his fierce anger.

27 For thus hath the LORD said, The whole land shall be desolate; yet will I not make a full end.

28 For this shall the earth mourn, and the heavens above be black: because I have spoken it, I have purposed it, and will not repent, neither will I turn back from it.

29 The whole city shall flee for the noise of the horsemen and bowmen; they shall go into thickets, and climb up upon the rocks: every city shall be forsaken, and not a man dwell therein.

30 And when thou art spoiled, what wilt thou do? Though thou clothest thyself with crimson, though thou deckest thee with ornaments of gold, though thou rentest thy face with painting, 31 in vain shalt thou make thyself fair; thy lovers will despise thee, they will seek thy life. For I have heard a voice as of a woman in travail, and the anguish as of her that bringeth forth her first child, the voice of the daughter of Zion, that bewaileth herself, that spreadeth her hands, saying, Woe is me now! for my soul is wearied because of murderers.

5 Run ye to and fro through the streets of Jerusalem, and see now, and know, and seek in the broad places thereof, if ye can find a man, if there be any that executeth judgment, that 2 seeketh the truth; and I will pardon it. And though they say, The LORD liveth; surely they 3 swear falsely. O LORD, are not thine eyes upon the truth? thou hast stricken them, but they have not grieved; thou hast consumed them, but they have refused to receive correction: they have made their faces

harder than a rock; they have refused to return.

4 Therefore I said, Surely these are poor; they are foolish: for they know not the way of the LORD, nor the judgment of their God.

5 I will get me unto the great men, and will speak unto them; for they have known the way of the LORD, and the judgment of their God: but these have altogether broken the yoke, and burst the bonds.

6 Wherefore a lion out of the forest shall slay them, and a wolf of the evenings shall spoil them, a leopard shall watch over their cities: every one that goeth out thence shall be torn in pieces: because their transgressions are many, and their backslidings are increased.

7 How shall I pardon thee for this? thy children have forsaken me, and sworn by them that are no gods: when I had fed them to the full, they then committed adultery, and assembled themselves by troops in the harlots' houses.

8 They were as fed horses in the morning: every one neighed after his neighbour's wife.

9 Shall I not visit for these things? saith the LORD: and shall not my soul be avenged on such a nation as this?

10 Go ye up upon her walls, and destroy; but make not a full end: take away her battlements; for they are not the LORD'S.

11 For the house of Israel and the house of Judah have dealt very treacherously against me, saith
12 the LORD. They have belied the LORD, and said, It is not he; neither shall evil come upon
13 us; neither shall we see sword nor famine: And the prophets shall become wind, and the
14 word is not in them: thus shall it be done unto them. Wherefore thus saith the LORD God of hosts, Because ye speak this word, behold, I will make my words in thy mouth fire, and
15 this people wood, and it shall devour them. Lo, I will bring a nation upon you from far, O house of Israel, saith the LORD: it is a mighty nation, it is an ancient nation, a nation whose
16 language thou knowest not, neither understandest what they say. Their quiver is as an open
17 sepulchre, they are all mighty men. And they shall eat up thine harvest, and thy bread, which thy sons and thy daughters should eat:

4 מִסָּלַע מֵאֲנוּ לָשׁוּב׃ וַאֲנִי אָמַרְתִּי אַךְ־דַּלִּים הֵם נוֹאֲלוּ
5 כִּי לֹא יָדְעוּ דֶּרֶךְ יְהוָה מִשְׁפַּט אֱלֹהֵיהֶם׃ אֵלְכָה־לִּי
אֶל־הַגְּדֹלִים וַאֲדַבְּרָה אוֹתָם כִּי הֵמָּה יָדְעוּ דֶּרֶךְ יְהוָה
מִשְׁפַּט אֱלֹהֵיהֶם אַךְ הֵמָּה יַחְדּוּ שָׁבְרוּ עֹל נִתְּקוּ
6 מוֹסֵרוֹת׃ עַל־כֵּן הִכָּם אַרְיֵה מִיַּעַר זְאֵב עֲרָבוֹת יְשָׁדְדֵם
נָמֵר שֹׁקֵד עַל־עָרֵיהֶם כָּל־הַיּוֹצֵא מֵהֵנָּה יִטָּרֵף כִּי רַבּוּ
7 פִּשְׁעֵיהֶם עָצְמוּ מְשֻׁבוֹתֵיהֶם׃ אֵי לָזֹאת אסלח־לְךָ
בָּנֶיךָ עֲזָבוּנִי וַיִּשָּׁבְעוּ בְּלֹא אֱלֹהִים וָאַשְׂבַּע אוֹתָם וַיִּנְאָפוּ
8 וּבֵית זוֹנָה יִתְגּוֹדָדוּ׃ סוּסִים מְווֹנִים מַשְׁכִּים הָיוּ אִישׁ
9 אֶל־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ יִצְהָלוּ׃ הַעַל־אֵלֶּה לוֹא־אֶפְקֹד נְאֻם־
יְהוָה וְאִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי׃
10 עֲלוּ בְשָׁרוֹתֶיהָ וְשַׁחֵתוּ וְכָלָה אַל־תַּעֲשׂוּ
11 הָסִירוּ נְטִישׁוֹתֶיהָ כִּי לוֹא לַיהוָה הֵמָּה׃ כִּי בָגֹד
12 בָּגְדוּ בִי בֵּית יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה נְאֻם־יְהוָה׃ כִּחֲשׁוּ
בַּיהוָה וַיֹּאמְרוּ לוֹא הוּא וְלֹא־תָבוֹא עָלֵינוּ רָעָה וְחֶרֶב
13 וְרָעָב לֹא נִרְאֶה׃ וְהַנְּבִיאִים יִהְיוּ לְרוּחַ וְהַדִּבֵּר אֵין
14 בָּהֶם כֹּה יֵעָשֶׂה לָהֶם׃ לָכֵן כֹּה־
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת יַעַן דַּבֶּרְכֶם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
הִנְנִי נֹתֵן דְּבָרַי בְּפִיךָ לְאֵשׁ וְהָעָם הַזֶּה עֲצִים וַאֲכָלָתַם׃
15 הִנְנִי מֵבִיא עֲלֵיכֶם גּוֹי מֵמֶרְחָק בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה
גּוֹי ׀ אֵיתָן הוּא גּוֹי מֵעוֹלָם הוּא גּוֹי לֹא־תֵדַע לְשֹׁנוֹ וְלֹא
16 תִשְׁמַע מַה־יֹּאמַר׃ אַשְׁפָּתוֹ כְּקֶבֶר פָּתוּחַ כֻּלָּם גִּבּוֹרִים׃
17 וְאָכַל קְצִירְךָ וְלַחְמֶךָ יֹאכְלוּ בָנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ יֹאכַל צֹאנְךָ
ובקרך

5 ס״א חֵם. 5 כן במתה חסר וכן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ד, ר״א ור״י׳. כהללי עול סל״א וכן ר״א, ר״ב, ר״ח ום״ו. 6 כן כהללי של יון וכן ר״ב, ר״ד, ר״ת, ר״א, ר״ד ום״ו, בס״א יְשׁוֹדֵם וכן ר״ב. ובס״א יְשׁוֹדֵם כתיב, יְשָׁדֵם קרי, ובס״א וְשָׁדְדֵם כתיב, יְשָׁדֵם קרי. 7 ס״א אֶסְלַח־ כתיב, אֶסְלַח־ קרי, בס״א אֶסְלַח־ כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב ור״ח. 7 כן ברוב ספרים כ״י, ר״ו, ר״א הר׳ ת״ע, ח״ם וח״ו, ס״א וַאֲשַׁבֵּעַ וכן ר״ב, ר״ת, ר״ב, ר״ד ום״ו. 8 כן בא״א, ב״נ לזאר״. 14 ס״א לְשׁוֹנוֹ סלא וכן ר״א, ר״ב, ר״ד, ר״ת, ר״א, ר״ב, ר״ד ום״ו.

וּבָקָרֵךְ יֹאכַל נַפָּנֵךְ וּתְאֵנָתֵךְ יִרַשׁ עָרֵי מִבְצָרַיִךְ אֲשֶׁר
18 אַתְּה בּוֹטֵחַ בָּהֵנָּה בֶּחָרֶב: וְגַם בַּיָּמִים הָהֵמָּה נְאֻם־יְהוָה
19 לֹא־אֶעֱשֶׂה אִתְּכֶם כָּלָה: וְהָיָה כִּי תֹאמְרוּ תַּחַת מֶה
עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָנוּ אֵת־כָּל־אֵלֶּה וְאָמַרְתְּ אֲלֵהֶם
כַּאֲשֶׁר עֲזַבְתֶּם אוֹתִי וַתַּעַבְדוּ אֱלֹהֵי נֵכָר בְּאַרְצְכֶם כֵּן
20 תַּעַבְדוּ זָרִים בְּאֶרֶץ לֹא לָכֶם: הַגִּידוּ
21 זֹאת בְּבֵית יַעֲקֹב וְהַשְׁמִיעוּהָ בִּיהוּדָה לֵאמֹר: שִׁמְעוּ־
נָא זֹאת עַם סָכָל וְאֵין לֵב עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ
22 אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ: הָאוֹתִי לֹא־תִירָאוּ נְאֻם־יְהוָה
אִם מִפָּנַי לֹא תָחִילוּ אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי חוֹל גְּבוּל לַיָּם
חָק־עוֹלָם וְלֹא יַעַבְרֻנֵהוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ וְלֹא יוּכָלוּ וְהָמוּ גַלָּיו
23 וְלֹא־יַעַבְרֻנֵהוּ: וְלָעָם הַזֶּה הָיָה לֵב סוֹרֵר וּמוֹרֶה סָרוּ
24 וַיֵּלֵכוּ: וְלֹא־אָמְרוּ בִלְבָבָם נִירְאָה נָּא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
הַנֹּתֵן גֶּשֶׁם יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ בְּעִתּוֹ שָׁבֻעֹת חֻקּוֹת קָצִיר
25 יִשְׁמָר־לָנוּ: עֲוֹנֹתֵיכֶם הִטּוּ־אֵלֶּה וְחַטֹּאותֵיכֶם מָנְעוּ
26 הַטּוֹב מִכֶּם: כִּי־נִמְצְאוּ בְעַמִּי רְשָׁעִים יָשׂוּר כְּשֹׁךְ
27 יְקוּשִׁים הַצִּיבוּ מַשְׁחִית אֲנָשִׁים יִלְכֹּדוּ: כִּכְלוֹב מָלֵא
עוֹף כֵּן בָּתֵּיהֶם מְלֵאִים מִרְמָה עַל־כֵּן גָּדְלוּ וַיֵּעָשִׁרוּ:
28 שָׁמְנוּ עָשְׁתוּ גַּם עָבְרוּ דִּבְרֵי־רָע דִּין לֹא־דָנוּ דִּין יָתוֹם
29 וְיַצְלִיחוּ וּמִשְׁפַּט אֶבְיוֹנִים לֹא שָׁפָטוּ: הַעַל־אֵלֶּה
לֹא־אֶפְקֹד נְאֻם־יְהוָה אִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם
נַפְשִׁי:
30 שַׁמָּה וְשַׁעֲרוּרָה נִהְיְתָה בָּאָרֶץ: הַנְּבִאִים נִבְּאוּ בַּשֶּׁקֶר
31 וְהַכֹּהֲנִים יִרְדּוּ עַל־יָדֵיהֶם וְעַמִּי אָהֲבוּ כֵּן וּמַה־תַּעֲשׂוּ

לאחריתה

they shall eat up thy flocks and thine herds: they shall eat up thy vines and thy fig trees: they shall impoverish thy fenced cities, wherein thou trustedst, with the sword.

18 Nevertheless in those days, saith the LORD, I will not make a full end with you.

19 And it shall come to pass, when ye shall say, Wherefore doeth the LORD our God all these things unto us? then shalt thou answer them, Like as ye have forsaken me, and served strange gods in your land, so shall ye serve strangers in a land that is not yours.

20 Declare this in the house of Jacob, and publish it in Judah, saying,

21 Hear now this, O foolish people, and without understanding; which have eyes, and see not; which have ears, and hear not:

22 Fear ye not me? saith the LORD: will ye not tremble at my presence, which have placed the sand for the bound of the sea by a perpetual decree, that it cannot pass it: and though the waves thereof toss themselves, yet can they not prevail; though they roar, yet can they not pass over it?

23 But this people hath a revolting and a rebellious heart; they are revolted and gone.

24 Neither say they in their heart, Let us now fear the LORD our God, that giveth rain, both the former and the latter, in his season: he reserveth unto us the

25 appointed weeks of the harvest. Your iniquities have turned away these things, and your

26 sins have withholden good things from you. For among my people are found wicked men:

27 they lay wait, as he that setteth snares; they set a trap, they catch men. As a cage is full of birds, so are their houses full of deceit: therefore they are become great, and waxen rich.

28 They are waxen fat, they shine: yea, they overpass the deeds of the wicked: they judge not the cause, the cause of the fatherless, yet they prosper; and the right of the needy do they not

29 judge. Shall I not visit for these things? saith the LORD: shall not my soul be avenged on

31 such a nation as this? A wonderful and horrible thing is committed in the land; The prophets prophesy falsely, and the priests bear rule by their means; and my people love to have it so: and what will ye do

---

17 v. כן למערבאי, למרזחאי גַּשֶׁם חסר. 21 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ד, ר"ח, ר"ן, ור"ח, ס"א עַם־ וכן ר"י"ב ודס"ו. 22 v. כן ב"א, ב"נ ויתגעשו. 24 v. וְיֹרֶה כתיב, יָרֶה קרי, כס"א יוֹרֶה או וְיֹרֶה כתיב וקרי וכן ר"ב ור"ח, וכס"א יוֹרֶה כתיב וקרי וכן ר"נ. 29 v. ס"א וְאִם וכן ר"א ה"ב: עיין פסוק ס'. 30 v. בס"א וְשַׁעֲרוּרָה כתיב, וְשַׁעֲרִירָה קרי: עיין חוספע ו' י'. 31 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ד, ר"ח, ר"י"ב, ר"ד הס"ו, ס"א אֲהֵבוּ וכן ר"נ.

in the end thereof?

6 O ye children of Benjamin, gather yourselves to flee out of the midst of Jerusalem, and blow the trumpet in Tekoa, and set up a sign of fire in Beth-haccerem: for evil appeareth out of the north, and great destruction.
2 I have likened the daughter of Zion to a comely and delicate woman.
3 The shepherds with their flocks shall come unto her; they shall pitch their tents against her round about; they shall feed every one in his place.
4 Prepare ye war against her; arise, and let us go up at noon. Woe unto us! for the day goeth away, for the shadows of the evening are stretched out.
5 Arise, and let us go by night, and let us destroy her palaces.
6 For thus hath the LORD of hosts said, Hew ye down trees, and cast a mount against Jerusalem: this is the city to be visited; she is wholly oppression in the midst of her.
7 As a fountain casteth out her waters, so she casteth out her wickedness: violence and spoil is heard in her; before me continually is grief and wounds.
8 Be thou instructed, O Jerusalem, lest my soul depart from thee; lest I make thee desolate, a land not inhabited.
9 Thus saith the LORD of hosts, They shall throughly glean the remnant of Israel

א לְאַחֲרִיתָהּ׃ הָעֻזּוּ ׀ בְּנֵי בִנְיָמִן מִקֶּרֶב יְרוּשָׁלִַם וּבִתְקוֹעַ
תִּקְעוּ שׁוֹפָר וְעַל־בֵּית הַכֶּרֶם שְׂאוּ מַשָּׂא כִּי רָעָה
ב נִשְׁקְפָה מִצָּפוֹן וְשֶׁבֶר גָּדוֹל׃ הַנָּוֶה וְהַמְעֻנָּגָה הִמְיַתִּי ס
ג בַּת־צִיּוֹן׃ אֵלֶיהָ יָבֹאוּ רֹעִים וְעֶדְרֵיהֶם תָּקְעוּ עָלֶיהָ אֳהָלִים
ד סָבִיב רָעוּ אִישׁ אֶת־יָדוֹ׃ קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ מִלְחָמָה קוּמוּ
וְנַעֲלֶה בַּצָּהֳרַיִם אוֹי לָנוּ כִּי פָנָה הַיּוֹם כִּי יִנְטוּ צִלְלֵי
ה עָרֶב׃ קוּמוּ וְנַעֲלֶה בַלָּיְלָה וְנַשְׁחִיתָה אַרְמְנוֹתֶיהָ׃
ו כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כָּרְתוּ
עֵצָהּ וְשִׁפְכוּ עַל־יְרוּשָׁלִַם סֹלְלָה הִיא הָעִיר הָפְקֹד
ז כֻּלָּהּ עֹשֶׁק בְּקִרְבָּהּ׃ כְּהָקִיר בּוֹר מֵימֶיהָ כֵּן הֵקָרָה
רָעָתָהּ חָמָס וָשֹׁד יִשָּׁמַע בָּהּ עַל־פָּנַי תָּמִיד חֳלִי וּמַכָּה׃
ח הִוָּסְרִי יְרוּשָׁלִַם פֶּן־תִּקַּע נַפְשִׁי מִמֵּךְ פֶּן־אֲשִׂימֵךְ שְׁמָמָה
אֶרֶץ לֹא נוֹשָׁבָה׃
ט כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹלֵל יְעוֹלְלוּ כַגֶּפֶן שְׁאֵרִית
י יִשְׂרָאֵל הָשֵׁב יָדְךָ כְּבוֹצֵר עַל־סַלְסִלוֹת׃ עַל־מִי
אֲדַבְּרָה וְאָעִידָה וְיִשְׁמָעוּ הִנֵּה עָרֵלָה אָזְנָם וְלֹא יוּכַל
לְהַקְשִׁיב הִנֵּה דְבַר־יְהוָה הָיָה לָהֶם לְחֶרְפָּה לֹא
יא יַחְפְּצוּ־בוֹ׃ וְאֶת חֲמַת יְהוָה ׀ מָלֵאתִי נִלְאֵיתִי הָבִיל
שְׁפָךְ עַל־עוֹלָל בַּחוּץ וְעַל סוֹד בָּחוּרִים יַחְדָּו כִּי־גַם־אִישׁ
יב עִם־אִשָּׁה יִלָּכֵדוּ זָקֵן עִם־מָלֵא יָמִים׃ וְנָסַבּוּ בָתֵּיהֶם
לְאֲחֵרִים שָׂדוֹת וְנָשִׁים יַחְדָּו כִּי־אֶטֶה אֶת־יָדִי עַל־יֹשְׁבֵי
יג הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי מִקְּטַנָּם וְעַד־גְּדוֹלָם כֻּלּוֹ בוֹצֵעַ
בָּצַע וּמִנָּבִיא וְעַד־כֹּהֵן כֻּלּוֹ עֹשֶׂה שָׁקֶר׃ וַיִּרְפְּאוּ אֶת־
שֶׁבֶר

ו. 6 v. כן לסעדיאו, לכדנחאי עֲצָהּ מפיק ה׳. 6 v. כן למעדיאו, לסדנחאי גָּלָה.
ז. 7 v. מוד כתיב, בֵּיר קרי, בס״א בֵּיר כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב ור״ג. 7 v. יו״ד של ביר חצי אותיות של סקרא כלה. 7 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ע, ר״ה, ר״ח, ד״י, ד״ר והמ״ן, ס״א מים וכן ר״ב, ח״ע, ח״ס וח״י.
ט. 10 v. כן בספר סותה, ס״א ולא וכן ר״א, ר״ב, ד״י, ח״ע, ח״ס וח״י.
יא. 11 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ה, ד״ח, ד״י, והמ״ן, ס״א תָּלֵל וכן ר״ב, ד״ע ור״ו.
יב. 12 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ה, ד״י, ד״ר והמ״ן, ס״א פִּי וכלא מקף וכן ר״ע ור״ח.

10 as a vine: turn back thine hand as a grapegatherer into the baskets. To whom shall I speak, and give warning, that they may hear? behold, their ear is uncircumcised, and they cannot hearken: behold, the word of the LORD is unto them a reproach; they have no delight in it.
11 Therefore I am full of the fury of the LORD; I am weary with holding in: I will pour it out upon the children abroad, and upon the assembly of young men together: for even the hus-
12 band with the wife shall be taken, the aged with him that is full of days. And their houses shall be turned unto others, with their fields and wives together: for I will stretch out my hand
13 upon the inhabitants of the land, saith the LORD. For from the least of them even unto the greatest of them every one is given to covetousness; and from the prophet even unto the
14 priest every one dealeth falsely. They have healed

שֶׁבֶר עַמִּי עַל־נִקְלָה לֵאמֹר שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם וְאֵין שָׁלוֹם:
15 הֹבִישׁוּ כִּי תוֹעֵבָה עָשׂוּ גַּם־בּוֹשׁ לֹא־יֵבוֹשׁוּ גַּם־הַכְלִים
לֹא יָדָעוּ לָכֵן יִפְּלוּ בַּנֹּפְלִים בְּעֵת־פָּקְדָתִים יִכָּשְׁלוּ
16 אָמַר יְהוָה: כֹּה אָמַר יְהוָה עִמְדוּ
עַל־דְּרָכִים וּרְאוּ וְשַׁאֲלוּ ׀ לִנְתִיבוֹת עוֹלָם אֵיזֶה דֶּרֶךְ
הַטּוֹב וְלִכוּ־בָהּ וּמְצָאוּ מַרְגוֹעַ לְנַפְשְׁכֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא
17 נֵלֵךְ: וְהַקְמֹתִי עֲלֵיכֶם צֹפִים הַקְשִׁיבוּ לְקוֹל שׁוֹפָר
18 וַיֹּאמְרוּ לֹא נַקְשִׁיב: לָכֵן שִׁמְעוּ הַגּוֹיִם וּדְעִי עֲדָה אֵת־
19 אֲשֶׁר־בָּם: שִׁמְעִי הָאָרֶץ הִנֵּה אָנֹכִי מֵבִיא רָעָה אֶל־
הָעָם הַזֶּה פְּרִי מַחְשְׁבוֹתָם כִּי עַל־דְּבָרַי לֹא הִקְשִׁיבוּ
20 וְתוֹרָתִי וַיִּמְאָסוּ־בָהּ: לָמָּה־זֶּה לִי לְבוֹנָה מִשְּׁבָא תָּבוֹא
וְקָנֶה הַטּוֹב מֵאֶרֶץ מֶרְחָק עֹלוֹתֵיכֶם לֹא לְרָצוֹן וְזִבְחֵיכֶם
21 לֹא־עָרְבוּ לִי: לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶל־הָעָם
הַזֶּה מִכְשֹׁלִים וְכָשְׁלוּ בָם אָבוֹת וּבָנִים יַחְדָּו שָׁכֵן וְרֵעַ
22 יֹאבֵדוּ: כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה
עַם בָּא מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְגוֹי גָּדוֹל יֵעוֹר מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ:
23 קֶשֶׁת וְכִידוֹן יַחֲזִיקוּ אַכְזָרִי הוּא וְלֹא יְרַחֵמוּ קוֹלָם כַּיָּם
יֶהֱמֶה וְעַל־סוּסִים יִרְכָּבוּ עָרוּךְ כְּאִישׁ לַמִּלְחָמָה
24 עָלַיִךְ בַּת־צִיּוֹן: שָׁמַעְנוּ אֶת־שִׁמְעָהּ רָפוּ יָדֵינוּ צָרָה
25 הֶחֱזִקַתְנוּ חִיל כַּיּוֹלֵדָה: אַל־תֵּצְאִי הַשָּׂדֶה וּבַדֶּרֶךְ
26 אַל־תֵּלְכִי כִּי חֶרֶב לְאֹיֵב מָגוֹר מִסָּבִיב: בַּת־עַמִּי
חִגְרִי־שָׂק וְהִתְפַּלְשִׁי בָּאֵפֶר אֵבֶל יָחִיד עֲשִׂי־לָךְ מִסְפֵּד

תמרוים

14 v. ס״א פֶּת־עַמִּי וכן ד״א. ד״ב. ד״ט ודי״ד: עיין לְקמן ח׳ י״א. 15 v. ס״א הֹבִישׁוּ חסר ו׳ וכן ר״ג, ד״ד וה״א. 17 v. ס״א וְהַקִימֹתִי סלא יו״ד וכן ד״ב. ד״ד, ד״ח, ד״ט ודי״ה. 17 v. ס״א וְהַקְשִׁיבוּ וכן ד״א וה״ב. 20 v. כן ברוב ספרים כ״י. ד״ב, ד״ד, ד״ן, ה״ב, ד״ט ודס״ו. ס״א לֹא־עֹרְבוּ. וס״א לֹא עָדְבוּ. 21 v. יֹאבְדוּ כתיב, וְאָבְדוּ קרי, בס״א וְאָבְדוּ כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, ד״ו ודי״א. 25 v. תֵּצְאִי כתיב, תֵּצֵאוּ קרי, בס״א תֵּצֵאוּ כתיב וקרי וכן די״א, תר׳, ת״ע, ד״ם ות״י. 25 v. תֵּלְכִי כתיב, תֵּלֵכוּ קרי, בס״א תֵּלֵכוּ כתיב וקרי וכן די״א, תר׳, ת״ע, ת״ם ות״י. 25 v. ס״א לְאוֹיֵב סלא וכן ד״א, ד״ב ודי״א. 26 v. ס״א חִתְפַּלְשִׁי וכן ד״א, ד״ב, ד״ו, ד״ח ודי״ה. 26 v. כן ברוב ספרים כ״י. ד״ב, ד״ג, ד״ו ודי״ח, ס״א עֲשִׂי־ובלא נגינה וכן ד״ב. ד״ד ודס״ו.

also the hurt of the daughter of my people slightly, saying, Peace, peace; when there is no peace.

15 Were they ashamed when they had committed abomination? nay, they were not at all ashamed, neither could they blush: therefore they shall fall among them that fall: at the time that I visit them they shall be cast down, saith the LORD.

16 Thus saith the LORD, Stand ye in the ways, and see, and ask for the old paths, where is the good way, and walk therein, and ye shall find rest for your souls. But they said, We will not walk therein.

17 Also I set watchmen over you, saying, Hearken to the sound of the trumpet. But they said, We will not hearken.

18 Therefore hear, ye nations, and know, O congregation, what is among them.

19 Hear, O earth: behold, I will bring evil upon this people, even the fruit of their thoughts, because they have not hearkened unto my words, nor to my law, but rejected it.

20 To what purpose cometh there to me incense from Sheba, and the sweet cane from a far country? your burnt offerings are not acceptable, nor your sacrifices sweet unto me.

21 Therefore thus saith the LORD, Behold, I will lay stumblingblocks before this people, and the fathers and the sons together shall fall upon them; the neighbour and his friend shall perish.

22 Thus saith the LORD, Behold, a people cometh from the north country, and a great nation shall be raised from the sides of the earth.

23 They shall lay hold on bow and spear; they are cruel, and have no mercy; their voice roareth like the sea; and they ride upon horses, set in array as men for war against thee, O daughter of Zion.

24 We have heard the fame thereof: our hands wax feeble: anguish hath taken hold of us, and pain, as of a woman in travail.

25 Go not forth into the field, nor walk by the way; for the sword of the enemy and fear is on every side.

26 O daughter of my people, gird thee with sackcloth, and wallow thyself in ashes: make thee mourning, as for an only son, most bitter lamentation:

27 תַּמְרוּרִים כִּי פֹּתְאֹם יָבֹא הַשֹּׁדֵד עָלֵינוּ׃ בָּחוֹן נָתַתִּיךָ
28 בְּעַמִּי מִבְצָר וְתֵדַע וּבָחַנְתָּ אֶת־דַּרְכָּם׃ כֻּלָּם סָרֵי
סוֹרְרִים הֹלְכֵי רָכִיל נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל כֻּלָּם מַשְׁחִיתִים
29 הֵמָּה׃ נָחַר מַפָּחַ מֵאֵשָׁם עוֹפֶרֶת לַשָּׁוְא צָרַף צָרוֹף
30 וְרָעִים לֹא נִתָּקוּ׃ כֶּסֶף נִמְאָס קָרְאוּ לָהֶם כִּי־מָאַס יְהוָה
בָּהֶם׃

7 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ עֲמֹד
2 בִּשַׁעַר בֵּית יְהוָה וְקָרָאתָ שָׁם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְאָמַרְתָּ
שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־יְהוּדָה הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה
3 לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַיהוָה׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֵיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם
4 וְאַשְׁכִּנָה ׀ אִתְּכֶם ׀ בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ אַל־תִּבְטְחוּ לָכֶם
אֶל־דִּבְרֵי הַשֶּׁקֶר לֵאמֹר הֵיכַל יְהוָה הֵיכַל יְהוָה הֵיכָל
5 יְהוָה הֵמָּה׃ כִּי אִם־הֵיטֵיב תֵּיטִיבוּ אֶת־דַּרְכֵיכֶם
וְאֶת־מַעַלְלֵיכֶם אִם־עָשֹׂה תַּעֲשׂוּ מִשְׁפָּט בֵּין אִישׁ וּבֵין
6 רֵעֵהוּ׃ גֵּר יָתוֹם וְאַלְמָנָה לֹא תַעֲשֹׁקוּ וְדָם נָקִי אַל־
תִּשְׁפְּכוּ בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא תֵלְכוּ
7 לְרָע לָכֶם׃ וְשִׁכַּנְתִּי אֶתְכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה
8 אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבוֹתֵיכֶם לְמִן־עוֹלָם וְעַד־עוֹלָם׃ הִנֵּה
אַתֶּם בֹּטְחִים לָכֶם עַל־דִּבְרֵי הַשֶּׁקֶר לְבִלְתִּי הוֹעִיל׃
9 הֲגָנֹב ׀ רָצֹחַ וְנָאֹף וְהִשָּׁבֵעַ לַשֶּׁקֶר וְקַטֵּר לַבָּעַל וְהָלֹךְ
10 אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתֶּם׃ וּבָאתֶם
וַעֲמַדְתֶּם לְפָנַי בַּבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו
וַאֲמַרְתֶּם נִצַּלְנוּ לְמַעַן עֲשׂוֹת אֶת כָּל־הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה׃
המערת

---

26 v. ס״א יָבוֹא סלא. 27 v. ס״א לָהֶם. 28 v. ס״א שָׁרֵי וכן תר׳, ת״ס וח״ר. 29 v. מֵאֵשָׁהֶם כתיב, מֵאֵשׁ תֵּם קרי, בס״א מֵאֵשׁ תֵּם כתיב וקרי וכן ד״א. ד״ב, ר״ח. ד״א ח״ד. ל׳. 3 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ד וד״ח, ס״א ואשכנה אתכם במקום וכן ר״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ר, ד״ר הס״ו. 4 v. ס״א עַל־: עיין פסוק ח׳. 6 v. ס״א אֶל־ וכן ר״ב. 10 v. כן ב״א. ב״ג אֲשֶׁר־ וכלא נגינת וכן ר״ב. ד״ג ה״ח.

for the spoiler shall suddenly come upon us.

27 I have set thee for a tower and a fortress among my people, that thou mayest know and try their way.

28 They are all grievous revolters, walking with slanders: they are brass and iron; they are all corrupters.

29 The bellows are burned, the lead is consumed of the fire; the founder melteth in vain: for the wicked are not plucked away.

30 Reprobate silver shall men call them, because the LORD hath rejected them.

7 The word that came to Jeremiah from the LORD, saying,

2 Stand in the gate of the LORD'S house, and proclaim there this word, and say, Hear the word of the LORD, all ye of Judah, that enter in at these gates to worship the LORD.

3 Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel, Amend your ways and your doings, and I will cause you to dwell in this place.

4 Trust ye not in lying words, saying, The temple of the LORD, The temple of the LORD, The temple of the LORD, are these.

5 For if ye throughly amend your ways and your doings; if ye throughly execute judgment between a man and his neighbour;

6 If ye oppress not the stranger, the fatherless, and the widow, and shed not innocent blood in this place, neither walk after other gods

7 to your hurt: Then will I cause you to dwell in this place, in the land that I gave to your fa-

8, 9 thers, for ever and ever. Behold, ye trust in lying words, that cannot profit. Will ye steal, murder, and commit adultery, and swear falsely, and burn incense unto Baal, and walk after

10 other gods whom ye know not; And come and stand before me in this house, which is called by my name, and say, We are delivered to do all these abominations?

11 Is this house, which is called by my name, become a den of robbers in your eyes? Behold, even I have seen it, saith the LORD.

12 But go ye now unto my place which was in Shiloh, where I set my name at the first, and see what I did to it for the wickedness of my people Israel.

13 And now, because ye have done all these works, saith the LORD, and I spake unto you, rising up early and speaking, but ye heard not; and I called you, but ye answered not;

14 Therefore will I do unto this house, which is called by my name, wherein ye trust, and unto the place which I gave to you and to your fathers, as I have done to Shiloh.

15 And I will cast you out of my sight, as I have cast out all your brethren, even the whole seed of Ephraim.

16 Therefore pray not thou for this people, neither lift up cry nor prayer for them, neither make intercession to me: for I will not hear thee.

17 Seest thou not what they do in the cities of Judah and in the streets of Jerusalem?

18 The children gather wood, and the fathers kindle the fire, and the women knead their dough, to make cakes to the queen of heaven, and to pour out drink offerings unto other gods, that they may provoke me to anger.

19 Do they provoke me to anger? saith the LORD: do they not provoke themselves to the confusion of their own

20 faces? Therefore thus saith the Lord GOD; Behold, mine anger and my fury shall be poured out upon this place, upon man, and upon beast, and upon the trees of the field, and upon the fruit of the ground; and it shall burn, and shall not be quenched.

11 הֲמְעָרַת פָּרִצִים הָיָה הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו בְּעֵינֵיכֶם גַּם אָנֹכִי הִנֵּה רָאִיתִי נְאֻם־יְהוָה׃
12 כִּי לְכוּ־נָא אֶל־מְקוֹמִי אֲשֶׁר בְּשִׁלוֹ אֲשֶׁר שִׁכַּנְתִּי שְׁמִי שָׁם בָּרִאשׁוֹנָה וּרְאוּ אֵת אֲשֶׁר
13 עָשִׂיתִי לוֹ מִפְּנֵי רָעַת עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וְעַתָּה יַעַן עֲשׂוֹתְכֶם אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה נְאֻם־יְהוָה וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם
הַשְׁכֵּם וְדַבֵּר וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וָאֶקְרָא אֶתְכֶם וְלֹא עֲנִיתֶם׃
14 וְעָשִׂיתִי לַבַּיִת | אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו אֲשֶׁר אַתֶּם
בֹּטְחִים בּוֹ וְלַמָּקוֹם אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם
15 כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְשִׁלוֹ׃ וְהִשְׁלַכְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל פָּנָי כַּאֲשֶׁר הִשְׁלַכְתִּי אֶת־כָּל־אֲחֵיכֶם אֶת כָּל־זֶרַע
אֶפְרָיִם׃
16 וְאַתָּה אַל־תִּתְפַּלֵּל | בְּעַד־הָעָם הַזֶּה וְאַל־תִּשָּׂא בַעֲדָם
רִנָּה וּתְפִלָּה וְאַל־תִּפְגַּע־בִּי כִּי־אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ אֹתָךְ׃
17 הַאֵינְךָ רֹאֶה מָה הֵמָּה עֹשִׂים בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת
18 יְרוּשָׁלִָם׃ הַבָּנִים מְלַקְּטִים עֵצִים וְהָאָבוֹת מְבַעֲרִים אֶת־הָאֵשׁ וְתַנָּשִׁים לָשׁוֹת בָּצֵק לַעֲשׂוֹת כַּוָּנִים לִמְלֶכֶת
הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ נְסָכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעֵסֵנִי׃
19 הֹאֹתִי הֵם מַכְעִסִים נְאֻם־יְהוָה הֲלוֹא אֹתָם לְמַעַן
20 בֹּשֶׁת פְּנֵיהֶם׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי יֱהוִה הִנֵּה אַפִּי וַחֲמָתִי נִתֶּכֶת אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה עַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה
וְעַל־עֵץ הַשָּׂדֶה וְעַל־פְּרִי הָאֲדָמָה וּבָעֲרָה וְלֹא תִכְבֶּה׃

כה

---

v. 11 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ר"ב, ד"ה, ד"ו ורס"ו, ס"א אשר־נקרא שמי־עליו וכן ד"ח, ד"י ודי"ד. v. 13 כן ב"א, כ"ג המעשים בנעוא. v. 14 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב ודי"ב, ס"א אשר ובלא מקף וכן ד"ה, ד"ח, ד"י, ד"ב, ד"ד ודס"ו. v. 17 בס"א הם כתיב, ד"ד חסר. v. 17 כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ח, ד"י, ד"ב ודי"ד, ס"א ובחוצות מלא דסלא וכן ר"ב, ד"ה, ד"י ודס"ו. v. 18 ס"א לכלאכת וכן ד"ב ודי"א. v. 18 ס"א הכעיסני מלא וכן ר"א, ד"ב, ד"ח, ד"י, ר"ב, ד"ד ודס"ו. v. 19 ס"א האותי מלא וכן ר"ב. v. 19 ס"א מכעיסים מלא דסלא וכן ר"א, ד"ב, ד"ד, ד"ה, ד"י, ר"ב ורס"ו. v. 20 בס"א יש כאן פסקא.

21 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹלוֹתֵיכֶם סְפוּ עַל־
22 זִבְחֵיכֶם וְאִכְלוּ בָשָׂר: כִּי לֹא־דִבַּרְתִּי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם
וְלֹא צִוִּיתִים בְּיוֹם הוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־
23 דִּבְרֵי עוֹלָה וָזָבַח: כִּי אִם־אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה צִוִּיתִי ס
אוֹתָם לֵאמֹר שִׁמְעוּ בְקוֹלִי וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְאַתֶּם
תִּהְיוּ־לִי לְעָם וְהָלַכְתֶּם בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אֲצַוֶּה
24 אֶתְכֶם לְמַעַן יִיטַב לָכֶם: וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־הִטּוּ אֶת־אָזְנָם
וֵילְכוּ בְּמֹעֲצוֹת בִּשְׁרִרוּת לִבָּם הָרָע וַיִּהְיוּ לְאָחוֹר וְלֹא
25 לְפָנִים: לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר יָצְאוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
עַד הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶשְׁלַח אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עַבָּדַי הַנְּבִיאִים
26 יוֹם הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ: וְלוֹא שָׁמְעוּ אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם
27 וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם הֵרֵעוּ מֵאֲבוֹתָם: וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־
כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֵלֶיךָ וְקָרָאתָ אֲלֵיהֶם
28 וְלֹא יַעֲנוּכָה: וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם זֶה הַגּוֹי אֲשֶׁר לוֹא־שָׁמְעוּ
בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהָיו וְלֹא לָקְחוּ מוּסָר אָבְדָה הָאֱמוּנָה
29 וְנִכְרְתָה מִפִּיהֶם: גְּזִי נִזְרֵךְ וְהַשְׁלִיכִי
וְשָׂאִי עַל־שְׁפָיִם קִינָה כִּי מָאַס יְהוָה וַיִּטֹּשׁ אֶת־דּוֹר
30 עֶבְרָתוֹ: כִּי־עָשׂוּ בְנֵי־יְהוּדָה הָרַע בְּעֵינַי נְאֻם־יְהוָה
שָׂמוּ שִׁקּוּצֵיהֶם בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו לְטַמְּאוֹ:
31 וּבָנוּ בָמוֹת הַתֹּפֶת אֲשֶׁר בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם לִשְׂרֹף אֶת־
בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם בָּאֵשׁ אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי וְלֹא עָלְתָה
32 עַל־לִבִּי: לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־
יְהוָה וְלֹא־יֵאָמֵר עוֹד הַתֹּפֶת וְגֵיא בֶן־הִנֹּם כִּי אִם־
33 גֵּיא הַהֲרֵגָה וְקָבְרוּ בְתֹפֶת מֵאֵין מָקוֹם: וְהָיְתָה נִבְלַת

הָעָם

21 v. הספרה לפרשת צו. 22 v. הוציא כתיב, הוציאי קרי, בס"א הוציאי כתיב וקרי וכן ד"א. ד"ב, ד"ו, תר, תי"ע, ת"ם ות"ד: עיין לקמן ליד י"ב. 24 v. בן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ד"ה, ד"א, ד"ב ות"ו, בס"א וַיְמֹצָעוֹת מלא וכן ד"א, ר"ב ה"ו. 24 v. ס"א וַיֵּלְכוּ וכן ד"ב. 28 v. בככלי מִפִּיכֶם. 29 v. ס"א וְהַשְׁלִכִי חסר. 31 v. ס"א הַגּוֹם ונסמר עליו כלא. 31 v. ס"א עֲוִיתִים וכן ד"ב, תי"ע ות"ם: עיין לקמן ליב ליה. 33 v. בן כ"א, ב"ג וחיתה בלא נציא.

21 Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; Put your burnt offerings unto your sacrifices, and eat flesh.
22 For I spake not unto your fathers, nor commanded them in the day that I brought them out of the land of Egypt, concerning burnt offerings or sacrifices:
23 But this thing commanded I them, saying, Obey my voice, and I will be your God, and ye shall be my people: and walk ye in all the ways that I have commanded you, that it may be well unto you.
24 But they hearkened not, nor inclined their ear, but walked in the counsels and in the imagination of their evil heart, and went backward, and not forward.
25 Since the day that your fathers came forth out of the land of Egypt unto this day I have even sent unto you all my servants the prophets, daily rising up early and sending them:
26 Yet they hearkened not unto me, nor inclined their ear, but hardened their neck: they did worse than their fathers.
27 Therefore thou shalt speak all these words unto them; but they will not hearken to thee: thou shalt also call unto them; but they will not answer thee.
28 But thou shalt say unto them, This is a nation that obeyeth not the voice of the LORD their God, nor receiveth correction: truth is perished, and is cut off from
29 their mouth. Cut off thine hair, O Jerusalem, and cast it away, and take up a lamentation on
30 high places; for the LORD hath rejected and forsaken the generation of his wrath. For the children of Judah have done evil in my sight, saith the LORD: they have set their abomina-
31 tions in the house which is called by my name, to pollute it. And they have built the high places of Tophet, which is in the valley of the son of Hinnom, to burn their sons and their
32 daughters in the fire; which I commanded them not, neither came it into my heart. Therefore, behold, the days come, saith the LORD, that it shall no more be called Tophet, nor the valley of the son of Hinnom, but the valley of slaughter: for they shall bury in Tophet, till
33 there be no place. And the carcases

of this people shall be meat for the fowls of the heaven, and for the beasts of the earth; and none shall fray them away.

34 Then will I cause to cease from the cities of Judah, and from the streets of Jerusalem, the voice of mirth, and the voice of gladness, the voice of the bridegroom, and the voice of the bride: for the land shall be desolate.

8 At that time, saith the LORD, they shall bring out the bones of the kings of Judah, and the bones of his princes, and the bones of the priests, and the bones of the prophets, and the bones of the inhabitants of Jerusalem, out of their graves:

2 And they shall spread them before the sun, and the moon, and all the host of heaven, whom they have loved, and whom they have served, and after whom they have walked, and whom they have sought, and whom they have worshipped: they shall not be gathered, nor be buried; they shall be for dung upon the face of the earth.

3 And death shall be chosen rather than life by all the residue of them that remain of this evil family, which remain in all the places whither I have driven them, saith the LORD of hosts.

4 Moreover thou shalt say unto them, Thus saith the LORD; Shall they fall, and not arise? shall he turn away, and not return?

5 Why then is this people of Jerusalem slidden back by a perpetual backsliding? they hold fast

6 deceit, they refuse to return. I hearkened and heard, but they spake not aright: no man repented him of his wickedness, saying, What have I done? every one turned to his course, as

7 the horse rusheth into the battle. Yea, the stork in the heaven knoweth her appointed times; and the turtle and the crane and the swallow observe the time of their coming; but my people know not the judgment of the LORD.

הָעָם הַזֶּה לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ וְאֵין
מַחֲרִיד׃ וְהִשְׁבַּתִּי | מֵעָרֵי יְהוּדָה וּמֵחֻצוֹת יְרוּשָׁלַ֫ם קוֹל 34
שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה כִּי לְחָרְבָּה
ח תִּהְיֶה הָאָרֶץ׃ בָּעֵת הַהִיא נְאֻם־יְהוָה ויוֹצִיאוּ אֶת־עַצְמוֹת
מַלְכֵי־יְהוּדָה וְאֶת־עַצְמוֹת־שָׂרָיו וְאֶת־עַצְמוֹת הַכֹּהֲנִים
וְאֶת | עַצְמוֹת הַנְּבִיאִים וְאֶת־עַצְמוֹת ׀ יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַ֫ם
מִקִּבְרֵיהֶם׃ וּשְׁטָחוּם לַשֶּׁמֶשׁ וְלַיָּרֵחַ וּלְכֹל | צְבָא 2
הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר אֲהֵבוּם וַאֲשֶׁר עֲבָדוּם וַאֲשֶׁר הָלְכוּ
אַחֲרֵיהֶם וַאֲשֶׁר דָּרְשׁוּם וַאֲשֶׁר הִשְׁתַּחֲווּ לָהֶם לֹא יֵאָסְפוּ
וְלֹא יִקָּבֵרוּ לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יִהְיוּ׃ וְנִבְחַר מָוֶת 3
מֵחַיִּים לְכֹל הַשְּׁאֵרִית הַנִּשְׁאָרִים מִן־הַמִּשְׁפָּחָה הָרָעָה
הַזֹּאת בְּכָל־הַמְּקֹמוֹת ׀ הַנִּשְׁאָרִים ׀ אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים שָׁם
נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְאָמַרְתָּ 4
אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה הֲיִפְּלוּ וְלֹא יָקוּמוּ אִם־יָשׁוּב
וְלֹא יָשׁוּב׃ מַדּוּעַ שׁוּבְבָה הָעָם הַזֶּה יְרוּשָׁלַ֫ם מְשׁוּבָה 5
נִצַּחַת הֶחֱזִיקוּ בַּתַּרְמִית מֵאֲנוּ לָשׁוּב׃ הִקְשַׁבְתִּי וְאֶשְׁמָע 6
לוֹא כֵן דִּבֵּרוּ אֵין אִישׁ נִחָם עַל־רָעָתוֹ לֵאמֹר מֶה
עָשִׂיתִי כָּלָּה שָׁב בְּמֵרֹצוֹתָם כְּסוּס שׁוֹטֵף בַּמִּלְחָמָה׃
נַם־חֲסִידָה בַּשָּׁמַיִם יָדְעָה מוֹעֲדֶיהָ וְתֹר וְסוּס וְעָגוּר 7
שָׁמְרוּ אֶת־עֵת בֹּאָנָה וְעַמִּי לֹא יָדְעוּ אֶת מִשְׁפַּט יְהוָה׃

איכה

34 v. כן ברוב ספרים כי״ו, ר״ב, ר״ג, ר״ד, ד״ן, ר״ח, ר״ט, ר״י ודפ״ו, ס״א והשכתי גרשים ובלא מפק. 34 v. ס״א כָּל־הארץ וכן ת״ע וה״ס. ח 1 v. וְהוֹצִיאוּ כתיב, יוֹצִיאוּ קרי, בס״א יוציאו כתיב וקרי וכן ר״ב, תר, ת״ע, ת״ס וה״ר. 1 v. כן ברוב ספרים כ״ו, ר״ד ודפ״ו, ס״א ואת־עצמות ובלא מקף וכן ר״ב, ר״ג, ר״ד, ד״י ב ודפ״ו. 1 v. כן ברוב ספרים כ״ו, ר״ב, ר״ג, ר״ן, ס״א ואת עצמות ישובי וכן ד״ד, ר״ח, ח״ב, ד״ו ודפ״ו. 1 v. כן ברוב ספרים כ״ו, ר״ב, ר״ג, ר״ד, ר״ח, ד״י ב, ד״ו ודפ״ו, ס״א ונבחרי בסקף ובלא נגינה וכן ר״ב. 3 v. צ״ל הַמַּלְכוּת אֲשֶׁר בלא מלת הַנִּשְׁאָרִים: כן ת״ע וה״ס. 4 v. בס״א נכסר עליו לשוב קרי. 4 v. בס״א נכסר עליו לא קרי. 5 v. ס״א בַּתַּרְמִית סלא וכן ר״א. ר״ב, ר״ח, ד״י ב ודפ״ו. 6 v. כס״א נכסר עליו וְאֶשְׁמָעָה קרי. 6 v. גָּלוֹ קרי. 6 v. מַסְּרוֹתָם כתיב, מַכְּאֹבָתָם קרי, בס״א מַכְאוֹבָתָם כתיב וקרי וכן ר״ב. 7 v. וְסוּס כתיב, וְסִיס קרי, נ״א לכרבאי וְסִיס כתיב וקרי, לסרנאי וְסוּס כתיב, וְסִיס קרי. 7 v. כן לסערבאי, ס״א ועסי וכן ר״ב, ר״ג, ר״ח, ד״י ב ודפ״ו, וְעָגוּר קרי. 7 v. כן בספרים כ״ו, ר״ד ודפ״ו, ס״א ועסי וכן ר״ב, ר״ג, ר״ח, ד״י ב ודפ״ו.

8 How do ye say, We are wise, and the law of the LORD is with us? Lo, certainly in vain made he it; the pen of the scribes is in vain.
9 The wise men are ashamed, they are dismayed and taken: lo, they have rejected the word of the LORD; and what wisdom is in them?
10 Therefore will I give their wives unto others, and their fields to them that shall inherit them: for every one from the least even unto the greatest is given to covetousness, from the prophet even unto the priest every one dealeth falsely.
11 For they have healed the hurt of the daughter of my people slightly, saying, Peace, peace; when there is no peace.
12 Were they ashamed when they had committed abomination? nay, they were not at all ashamed, neither could they blush: therefore shall they fall among them that fall: in the time of their visitation they shall be cast down, saith the LORD.
13 I will surely consume them, saith the LORD: there shall be no grapes on the vine, nor figs on the fig tree, and the leaf shall fade; and the things that I have given them shall pass away from them.
14 Why do we sit still? assemble yourselves, and let us enter into the defenced cities, and let us be silent there: for the LORD our God hath put us to silence, and given us water of gall to drink, because we have sinned against the LORD.
15 We looked for peace, but no good came; and for a time of
16 health, and behold trouble! The snorting of his horses was heard from Dan: the whole land trembled at the sound of the neighing of his strong ones; for they are come, and have de-
17 voured the land, and all that is in it; the city, and those that dwell therein. For, behold, I will send serpents, cockatrices, among you, which will not be charmed, and they shall bite
18 you, saith the LORD. When I would comfort myself against sorrow, my heart is faint in
19 me. Behold the voice of the cry of the daughter of my people because of them that dwell in a far country: Is not the LORD in Zion? is not her king in her? Why have they provoked me
20 to anger with their graven images, and with strange vanities? The harvest is past, the sum-
21 mer is ended, and we are not saved. For the hurt of the daughter of my people am I hurt; I
22 am black; astonishment hath taken hold on me. Is there no balm in Gilead;

8 אֵיכָה תֹּאמְרוּ חֲכָמִים אֲנַחְנוּ וְתוֹרַת יְהוָה אִתָּנוּ אָכֵן
9 הִנֵּה לַשֶּׁקֶר עָשָׂה עֵט שֶׁקֶר סֹפְרִים: הֹבִישׁוּ חֲכָמִים
חַתּוּ וְיִלָּכֵדוּ הִנֵּה בִּדְבַר־יְהוָה מָאָסוּ וְחָכְמַת־מָה
10 לָהֶם: לָכֵן אֶתֵּן אֶת־נְשֵׁיהֶם
לַאֲחֵרִים שְׂדוֹתֵיהֶם לְיוֹרְשִׁים כִּי מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל כֻּלֹּה
11 בֹּצֵעַ בָּצַע מִנָּבִיא וְעַד־כֹּהֵן כֻּלּוֹ עֹשֶׂה שָׁקֶר: וַיְרַפְּאוּ
אֶת־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי עַל־נְקֵלָה לֵאמֹר שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם
12 וְאֵין שָׁלוֹם: הֹבֹשׁוּ כִּי תוֹעֵבָה עָשׂוּ גַּם־כֹּושׁ לֹא־יֵבֹשׁוּ
וְהַכְלֵם לֹא יָדָעוּ לָכֵן יִפְּלוּ בַּנֹּפְלִים בְּעֵת פָּקְדָתָם
יִכָּשְׁלוּ אָמַר יְהוָה:
13 אָסֹף אֲסִיפֵם נְאֻם־יְהוָה אֵין עֲנָבִים בַּגֶּפֶן וְאֵין תְּאֵנִים
14 בַּתְּאֵנָה וְהֶעָלֶה נָבֵל וָאֶתֵּן לָהֶם יַעַבְרוּם: עַל־מָה אֲנַחְנוּ
יֹשְׁבִים הֵאָסְפוּ וְנָבוֹא אֶל־עָרֵי הַמִּבְצָר וְנִדְמָה־שָּׁם כִּי
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הַדְּמָנוּ וַיַּשְׁקֵנוּ מֵי־רֹאשׁ כִּי חָטָאנוּ לַיהוָה:
15 קַוֵּה לְשָׁלוֹם וְאֵין טוֹב לְעֵת מַרְפֵּה וְהִנֵּה בְעָתָּה: מִדָּן
16 נִשְׁמַע נַחֲרַת סוּסָיו מִקּוֹל מִצְהֲלוֹת אַבִּירָיו רָעָשָׁה
כָּל־הָאָרֶץ וַיָּבוֹאוּ וַיֹּאכְלוּ אֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ:
17 כִּי הִנְנִי מְשַׁלֵּחַ בָּכֶם נְחָשִׁים צִפְעֹנִים אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם
לָחַשׁ וְנָשְׁכוּ אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה:
18 מַבְלִיגִיתִי עָלַי יָגוֹן עָלַי לִבִּי דַוָּי: הִנֵּה־קוֹל שַׁוְעַת
19 בַּת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מַרְחַקִּים הַיְהוָה אֵין בְּצִיּוֹן אִם־מַלְכָּהּ
20 אֵין בָּהּ מַדּוּעַ הִכְעִסוּנִי בִּפְסִילֵיהֶם בְּהַבְלֵי נֵכָר: עָבַר
21 קָצִיר כָּלָה קָיִץ וַאֲנַחְנוּ לוֹא נוֹשָׁעְנוּ: עַל־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי
22 הָשְׁבָּרְתִּי קָדַרְתִּי שַׁמָּה הֶחֱזִקָתְנִי: הֲצֳרִי אֵין בְּגִלְעָד
אִם־

v. 8 ס״א הוֹבִישׁוּ וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ד, ר״ח ורי״א או הֹבִישׁוּ וכן רס״ו. 10 v. בס״א אין כאן מסקא. 10 v. קְלוֹ קרי. 10 v. ס״א וּנְבִיא וכן ר״א, ר״ב ות״ס. 11 v. וַיְרַפְּאוּ קרי, בס״א וַיִּרְפְּאוּ כתיב וקרי וכן ר״ב: עיין לעיל ו׳ י״ד. 12 v. ס״א הוֹבִישׁוּ וכן ר״א ור״ב, וס״א הֹבִישׁוּ וכן ר״ח. 13 v. הפסרת לתשעה באב. 15 v. ס״א מֵרָפֵא וכן ר״ב ור״ו. 16 v. ס״א וַיֶּאכְלוּ חסר וכן ר״א, ר״ב ור״ח. 17 v. בס״א יש כאן מסקא. 20 v. במתח נוֹשָׁעְנוּ פתח. 22 v. במתח הַצֳרִי הצ׳ בחולם.

אִם־רֹפֵא אֵין שָׁם כִּי מַדּוּעַ לֹא עָלְתָה אֲרֻכַת בַּת־עַמִּי׃
23 מִי־יִתֵּן רֹאשִׁי מַיִם וְעֵינִי מְקוֹר דִּמְעָה וְאֶבְכֶּה יוֹמָם
ט וָלָיְלָה אֵת חַלְלֵי בַּת־עַמִּי׃ מִי־
יִתְּנֵנִי בַּמִּדְבָּר מְלוֹן אֹרְחִים וְאֶעֶזְבָה אֶת־עַמִּי וְאֵלְכָה
2 מֵאִתָּם כִּי כֻלָּם מְנָאֲפִים עֲצֶרֶת בֹּגְדִים׃ וַיִּדְרְכוּ אֶת־
לְשׁוֹנָם קַשְׁתָּם שֶׁקֶר וְלֹא לֶאֱמוּנָה גָּבְרוּ בָאָרֶץ כִּי
3 מֵרָעָה אֶל־רָעָה יָצָאוּ וְאֹתִי לֹא־יָדָעוּ נְאֻם־יְהוָה׃ אִישׁ
מֵרֵעֵהוּ הִשָּׁמֵרוּ וְעַל־כָּל־אָח אַל־תִּבְטָחוּ כִּי כָל־אָח
4 עָקֹב יַעְקֹב וְכָל־רֵעַ רָכִיל יְהַלֵּךְ׃ וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ
יְהָתֵלּוּ וֶאֱמֶת לֹא יְדַבֵּרוּ לִמְּדוּ לְשׁוֹנָם דַּבֶּר־שֶׁקֶר
5 הַעֲוֵה נִלְאוּ׃ שִׁבְתְּךָ בְּתוֹךְ מִרְמָה בְּמִרְמָה מָאֲנוּ דַעַת־
6 אוֹתִי נְאֻם־יְהוָה׃ לָכֵן כֹּה אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי צוֹרְפָם וּבְחַנְתִּים כִּי־אֵיךְ אֶעֱשֶׂה
7 מִפְּנֵי בַּת־עַמִּי׃ חֵץ שׁוֹחֵט לְשׁוֹנָם מִרְמָה דִּבֶּר בְּפִיו
8 שָׁלוֹם אֶת־רֵעֵהוּ יְדַבֵּר וּבְקִרְבּוֹ יָשִׂים אָרְבּוֹ׃ הֲעַל־
אֵלֶּה לֹא־אֶפְקֹד־בָּם נְאֻם־יְהוָה אִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא
תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי׃
9 עַל־הֶהָרִים אֶשָּׂא בְכִי וָנֶהִי וְעַל־נְאוֹת מִדְבָּר קִינָה כִּי
נִצְּתוּ מִבְּלִי־אִישׁ עֹבֵר וְלֹא שָׁמְעוּ קוֹל מִקְנֶה מֵעוֹף
10 הַשָּׁמַיִם וְעַד־בְּהֵמָה נָדְדוּ הָלָכוּ׃ וְנָתַתִּי אֶת־יְרוּשָׁלַם
לְגַלִּים מְעוֹן תַּנִּים וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה אֶתֵּן שְׁמָמָה מִבְּלִי
11 יוֹשֵׁב׃ מִי־הָאִישׁ הֶחָכָם וְיָבֶן אֵת־
זֹאת וַאֲשֶׁר דִּבֶּר פִּי־יְהוָה אֵלָיו וְיַגֶּדָהּ עַל־מָה אָבְדָה
הָאָרֶץ נִצְּתָה כַּמִּדְבָּר מִבְּלִי עֹבֵר׃
ויאמר

is there no physician there? why then is not the health of the daughter of my people recovered?

9 Oh that my head were waters, and mine eyes a fountain of tears, that I might weep day and night for the slain of the daughter of my people!

2 Oh that I had in the wilderness a lodging place of wayfaring men; that I might leave my people, and go from them! for they be all adulterers, an assembly of treacherous men.

3 And they bend their tongues like their bow for lies: but they are not valiant for the truth upon the earth; for they proceed from evil to evil, and they know not me, saith the LORD.

4 Take ye heed every one of his neighbour, and trust ye not in any brother: for every brother will utterly supplant, and every neighbour will walk with slanders.

5 And they will deceive every one his neighbour, and will not speak the truth: they have taught their tongue to speak lies, and weary themselves to commit iniquity.

6 Thine habitation is in the midst of deceit; through deceit they refuse to know me, saith the LORD.

7 Therefore thus saith the LORD of hosts, Behold, I will melt them, and try them; for how shall I do for the daughter of my people?

8 Their tongue is as an arrow shot out; it speaketh deceit: one speaketh peaceably to his neighbour with his mouth, but in heart he layeth his wait.

9 Shall I not visit them for these things? saith the LORD: shall not my soul be avenged on such a nation as this?

10 For the mountains will I take up a weeping and wailing, and for the habitations of the wilderness a lamentation, because they are burned up, so that none can pass through them; neither can men hear the voice of the cattle; both the fowl of the heavens and the beast are fled; they are gone.

11 And I will make Jerusalem heaps, and a den of dragons; and I will make the cities of Judah desolate, without an inhabitant.

12 Who is he the wise man, that may understand this? and who is he to whom the mouth of the LORD hath spoken, that he may declare it, for what the land perisheth and is burned up like a wilderness, that none passeth through?

ס. 2 v. כן ב״א. כ״נ וַיִּדְרְכוּ כִּנְיָנָא. 3 v. כן ב״א. כ״נ יַעְקֹב. 6 v. צ״ל מִפְּנֵי רָעָה; כן תר׳ ות״ע: עיין לעיל ד׳ י״ב. 7 v. שׁוֹחֵם כתיב. שָׁחוּם קרי. בס״א שָׁחוּם או שָׁחֵם כתיב וקרי וכן ד״ב. ד״ו וח״ס. 7 v. כן כרוב ספרים כ״י. ד״ב. ד״ג. ד״ד. ד״ו. ר״ת. ח״ר. ח״ד והפ״ו. ס״א שלום את־רעהו. 8 v. ס״א ואס״ו וכן ד״א ח״כ. 8 v. כן כרוב ספרים כ״י. ד״ד. ר״ת. ח״ר. ח״ד ת״ב. ד״ו. ס״א אס־בנגוי אשר וכן ד״כ. 11 v. בס״א אין כאן ספקא. 11 v. ס״א וְעִירֵהּ הִלֹּא.

12 וַיֹּאמֶר יְהוָה עַל־עָזְבָם אֶת־תּוֹרָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי
13 לִפְנֵיהֶם וְלֹא־שָׁמְעוּ בְקוֹלִי וְלֹא־הָלְכוּ בָהּ: וַיֵּלְכוּ
אַחֲרֵי שְׁרִרוּת לִבָּם וְאַחֲרֵי הַבְּעָלִים אֲשֶׁר לִמְּדוּם
14 אֲבוֹתָם: לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מַאֲכִילֵם אֶת־הָעָם הַזֶּה
15 לַעֲנָה וְהִשְׁקִיתִים מֵי־רֹאשׁ: וַהֲפִצוֹתִים בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר
לֹא יָדְעוּ הֵמָּה וַאֲבוֹתָם וְשִׁלַּחְתִּי אַחֲרֵיהֶם אֶת־הַחֶרֶב
עַד כַּלּוֹתִי אוֹתָם:
16 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִתְבּוֹנְנוּ וְקִרְאוּ לַמְקוֹנְנוֹת
17 וּתְבוֹאֶינָה וְאֶל־הַחֲכָמוֹת שִׁלְחוּ וְתָבוֹאֶנָה: וּתְמַהֵרְנָה
וְתִשֶּׂנָה עָלֵינוּ נֶהִי וְתֵרַדְנָה עֵינֵינוּ דִּמְעָה וְעַפְעַפֵּינוּ
18 יִזְּלוּ מָיִם: כִּי קוֹל נְהִי נִשְׁמַע מִצִּיּוֹן אֵיךְ שֻׁדַּדְנוּ בֹשְׁנוּ
מְאֹד כִּי־עָזַבְנוּ אָרֶץ כִּי הִשְׁלִיכוּ מִשְׁכְּנוֹתֵינוּ:
19 כִּי־שִׁמַּעְנָה נָשִׁים דְּבַר־יְהוָה וּתְקַח אָזְנְכֶם
דְּבַר־פִּיו וְלַמֵּדְנָה בְנוֹתֵיכֶם נְהִי וְאִשָּׁה רְעוּתָהּ קִינָה:
20 כִּי־עָלָה מָוֶת בְּחַלוֹנֵינוּ בָּא בְּאַרְמְנוֹתֵינוּ לְהַכְרִית עוֹלֵל
21 מִחוּץ בָּחוּרִים מֵרְחֹבוֹת: דַּבֵּר כֹּה נְאֻם־יְהוָה וְנָפְלָה
נִבְלַת הָאָדָם כְּדֹמֶן עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה וּכְעֹמֶר מֵאַחֲרֵי
22 הַקּוֹצֵר וְאֵין מְאַסֵּף: כֹּה | אָמַר
יְהוָה אַל־יִתְהַלֵּל חָכָם בְּחָכְמָתוֹ וְאַל־יִתְהַלֵּל הַגִּבּוֹר
23 בִּגְבוּרָתוֹ אַל־יִתְהַלֵּל עָשִׁיר בְּעָשְׁרוֹ: כִּי אִם־בְּזֹאת ס
יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל הַשְׂכֵּל וְיָדֹעַ אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה
חֶסֶד מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ כִּי־בְאֵלֶּה חָפַצְתִּי נְאֻם־
יהוה

15 v. סי״א וְיָדָעוּם: עין י״ם ד׳. 15 v. בס״א הֵם כתיב, הֵמָּה קרי. 16 v. כן ב״א, ב״נ לְמִקוֹנְנוֹת בלא נעיא, נ״א ב״א לְמִקוֹנְנוֹת, ב״נ לְמִקוֹנְנוֹת בנעיא. 17 v. וְתָבוֹאֶנָה קרי, בס״א וְתָבֹאנָה כתיב וקרי. 18 v. ס״א וְכִי וכן ד״א. ד״ב הֵי״ב. 19 v. בס״א אין כאן פסקא. 19 v. כן ברוב ספרים כ״י. ד״ב, ת״ח, ס״א בְּנוֹתֵיכֶם חסר וכן ד״א, ד״ב, ד״ה, ד״א, ד״ב, ד״ד הס״ו. 21 v. ס״א הָאַרְמָה וכן ד״ב. 21 v. ס״א הַקַּצִּר חסר וכן ד״א ד״ב. 22 v. ס״א וְאֵל וכן ר״א, ד״ב, ד״ה, ד״ו, ר״ב, תר, ת״ע, ת״ס ות״ד. 23 v. כן למעלה, למרנחאי וּמִשְׁפָּט.

13 And the LORD saith, Because they have forsaken my law which I set before them, and have not obeyed my voice, neither walked therein;
14 But have walked after the imagination of their own heart, and after Baalim, which their fathers taught them:
15 Therefore thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; Behold, I will feed them, even this people, with wormwood, and give them water of gall to drink.
16 I will scatter them also among the heathen, whom neither they nor their fathers have known: and I will send a sword after them, till I have consumed them.
17 Thus saith the LORD of hosts, Consider ye, and call for the mourning women, that they may come; and send for cunning women, that they may come:
18 And let them make haste, and take up a wailing for us, that our eyes may run down with tears, and our eyelids gush out with waters.
19 For a voice of wailing is heard out of Zion, How are we spoiled! we are greatly confounded, because we have forsaken the land, because our dwellings have cast us out.
20 Yet hear the word of the LORD, O ye women, and let your ear receive the word of his mouth, and teach your daughters wailing, and every one her neighbour lamentation.
21 For death is come up into our windows, and is entered into our palaces, to cut off the children from without, and the young men from the streets.
22 Speak, Thus saith the LORD, Even the carcases of men shall fall as dung upon the open field, and as the handful after the harvestman, and none shall gather them.
23 Thus saith the LORD, Let not the wise man glory in his wisdom, neither let the mighty man glory in his might, let not the rich man glory in his riches:
24 But let him that glorieth glory in this, that he understandeth and knoweth me, that I am the LORD which exercise lovingkindness, judgment, and righteousness, in the earth: for in these things I delight, saith

the LORD.

25 Behold, the days come, saith the LORD, that I will punish all them which are circumcised with the uncircumcised;

26 Egypt, and Judah, and Edom, and the children of Ammon, and Moab, and all that are in the utmost corners, that dwell in the wilderness: for all these nations are uncircumcised, and all the house of Israel are uncircumcised in the heart.

0 Hear ye the word which the LORD speaketh unto you, O house of Israel:

2 Thus saith the LORD, Learn not the way of the heathen, and be not dismayed at the signs of heaven; for the heathen are dismayed at them.

3 For the customs of the people are vain: for one cutteth a tree out of the forest, the work of the hands of the workman, with the axe.

4 They deck it with silver and with gold; they fasten it with nails and with hammers, that it move not.

5 They are upright as the palm tree, but speak not: they must needs be borne, because they cannot go. Be not afraid of them; for they cannot do evil, neither also is it in them to do good.

6 Forasmuch as there is none like unto thee, O LORD; thou art great, and thy name is great in might.

7 Who would not fear thee, O King of nations? for to thee doth it appertain: forasmuch as among all the wise men of the nations, and in all

24 יְהוָה׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה

25 וּפָקַדְתִּי עַל־כָּל־מוּל בְּעָרְלָה׃ עַל־מִצְרַיִם וְעַל־יְהוּדָה
וְעַל־אֱדוֹם וְעַל־בְּנֵי עַמּוֹן וְעַל־מוֹאָב וְעַל כָּל־קְצוּצֵי
פֵּאָה הַיֹּשְׁבִים בַּמִּדְבָּר כִּי כָל־הַגּוֹיִם עֲרֵלִים וְכָל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל עַרְלֵי־לֵב׃

שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עֲלֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃

2 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אֶל־דֶּרֶךְ הַגּוֹיִם אַל־תִּלָּמָדוּ וּמֵאֹתוֹת

3 הַשָּׁמַיִם אַל־תֵּחַתּוּ כִּי־יֵחַתּוּ הַגּוֹיִם מֵהֵמָּה׃ כִּי־חֻקּוֹת
הָעַמִּים הֶבֶל הוּא כִּי־עֵץ מִיַּעַר כָּרְתוּ מַעֲשֵׂה יְדֵי־חָרָשׁ

4 בְּמַעֲצָד׃ בְּכֶסֶף וּבְזָהָב יְיַפֻּהוּ בְּמַסְמְרוֹת וּבְמַקָּבוֹת

5 יְחַזְּקוּם וְלוֹא יָפִיק׃ כְּתֹמֶר מִקְשָׁה הֵמָּה וְלֹא יְדַבֵּרוּ
נָשׂוֹא יִנָּשׂוּא כִּי לֹא יִצְעָדוּ אַל־תִּירְאוּ מֵהֶם כִּי־לֹא יָרֵעוּ

6 וְגַם־הֵיטִיב אֵין אוֹתָם׃ מֵאֵין כָּמוֹךָ

7 יְהוָה גָּדוֹל אַתָּה וְגָדוֹל שִׁמְךָ בִּגְבוּרָה׃ מִי לֹא יִרָאֲךָ
מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לְךָ יֵאָתָה כִּי בְכָל־חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל־

8 מַלְכוּתָם מֵאֵין כָּמוֹךָ׃ וּבְאַחַת יִבְעֲרוּ וְיִכְסָלוּ מוּסַר

9 הַבְלִים עֵץ הוּא׃ כֶּסֶף מְרֻקָּע מִתַּרְשִׁישׁ יוּבָא וְזָהָב
מֵאוּפָז מַעֲשֵׂה חָרָשׁ וִידֵי צוֹרֵף תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁם

10 מַעֲשֵׂה חֲכָמִים כֻּלָּם׃ וַיהוָה אֱלֹהִים אֱמֶת הוּא־אֱלֹהִים
חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם מִקְצֻפּוֹ תִּרְעַשׁ הָאָרֶץ וְלֹא־יָכְלוּ גּוֹיִם

11 זַעְמוֹ׃ כֹּה תֹאמְרוּן לָהֶם אֱלָהַיָּא
דִּי־שְׁמַיָּא וְאַרְקָא לָא עֲבָדוּ יֹאבָדוּ מֵאַרְעָא וּמִן־תְּחוֹת

12 שְׁמַיָּא אֵלֶּה׃ עֹשֵׂה אֶרֶץ בְּכֹחוֹ

13 מְכִין תֵּבֵל בְּחָכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ נָטָה שָׁמָיִם׃ לְקוֹל תִּתּוֹ
המן

---

9. 2 v. כמותה תחתו וכן בס"א ר"ה. ריי"ב וריי"ר. 5 v. בס"א ינשוא כתיב. ינָשׂוֹא קרי. 5 v. כן כרוב ספרים כי. ר"ד. ר"ח. ריי"ב ורט"ן. ס"א גיי בסקף ובלא נגינה וכן ר"ב. ר"נ וריי"ר. 5 v. ס"א אתם חסר וכן ר"א ר"ב. ר"ן. ריי"ב וריי"ר. 11 v. ס"א פרקא וכן ר"ב ורי"ו. 11 v. בס"א ומתחות ונכסר עליו ומקו פליג.

8 their kingdoms, there is none like unto thee. But they are altogether brutish and foolish: the
9 stock is a doctrine of vanities. Silver spread into plates is brought from Tarshish, and gold
from Uphaz, the work of the workman, and of the hands of the founder: blue and purple is
10 their clothing: they are all the work of cunning men. But the LORD is the true God, he is
the living God, and an everlasting king: at his wrath the earth shall tremble, and the nations
11 shall not be able to abide his indignation. Thus shall ye say unto them, The gods that have
not made the heavens and the earth, even they shall perish from the earth, and from under
12 these heavens. He hath made the earth by his power, he hath established the world by his
13 wisdom, and hath stretched out the heavens by his discretion. When he uttereth his voice,

there is a multitude of waters in the heavens, and he causeth the vapours to ascend from the ends of the earth; he maketh lightnings with rain, and bringeth forth the wind out of his treasures.

14 Every man is brutish in his knowledge: every founder is confounded by the graven image: for his molten image is falsehood, and there is no breath in them.

15 They are vanity, and the work of errors: in the time of their visitation they shall perish.

16 The portion of Jacob is not like them: for he is the former of all things; and Israel is the rod of his inheritance: The LORD of hosts is his name.

17 Gather up thy wares out of the land, O inhabitant of the fortress.

18 For thus saith the LORD, Behold, I will sling out the inhabitants of the land at this once, and will distress them, that they may find it so.

19 Woe is me for my hurt! my wound is grievous: but I said, Truly this is a grief, and I must bear it.

20 My tabernacle is spoiled, and all my cords are broken: my children are gone forth of me, and they are not: there is none to stretch forth my tent any more, and to set up my curtains.

21 For the pastors are become brutish, and have not sought the LORD: therefore they shall not prosper, and all their flocks shall be scattered.

22 Behold, the noise of the bruit is come, and a great commotion out of the north country, to make the cities of Judah desolate, and a den of dragons.

23 O LORD, I know that the way of man is not in himself: it is not in man that walketh to direct his steps.

24 O LORD, correct me, but with judgment; not in thine anger, lest thou bring me to nothing.

25 Pour out thy fury upon the heathen that know thee not, and upon the families that call not on thy name: for they have eaten up Jacob, and devoured him, and consumed him, and have made his habitation desolate.

הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם וַיַּעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה אֶרֶץ בְּרָקִים
14 לַמָּטָר עָשָׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ מֵאֹצְרוֹתָיו׃ נִבְעַר כָּל־אָדָם
מִדַּעַת הֹבִישׁ כָּל־צוֹרֵף מִפֶּסֶל כִּי שֶׁקֶר נְסָכוֹ וְלֹא־
15 רוּחַ בָּם׃ הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַּעְתֻּעִים בְּעֵת פְּקֻדָּתָם
16 יֹאבֵדוּ׃ לֹא־כְאֵלֶּה חֵלֶק יַעֲקֹב כִּי־יוֹצֵר הַכֹּל הוּא
וְיִשְׂרָאֵל שֵׁבֶט נַחֲלָתוֹ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃
17 אִסְפִי מֵאָרֶץ כִּנְעָתֵךְ יוֹשֶׁבֶת בַּמָּצוֹר׃ כִּי־כֹה
18 אָמַר יְהוָה הִנְנִי קוֹלֵעַ אֶת־יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ בַּפָּעַם הַזֹּאת
19 וַהֲצַרְתִּי לָהֶם לְמַעַן יִמְצָאוּ׃ אוֹי לִי
עַל־שִׁבְרִי נַחְלָה מַכָּתִי וַאֲנִי אָמַרְתִּי אַךְ זֶה חֳלִי וְאֶשָּׂאֶנּוּ׃
20 אָהֳלִי שָׁדַד וְכָל־מֵיתָרַי נִתָּקוּ בָּנַי יְצָאֻנִי וְאֵינָם אֵין־נֹטֶה
21 עוֹד אָהֳלִי וּמַקִּים יְרִיעֹתָי׃ כִּי נִבְעֲרוּ הָרֹעִים וְאֶת־
יְהוָה לֹא דָרָשׁוּ עַל־כֵּן לֹא הִשְׂכִּילוּ וְכָל־מַרְעִיתָם
נָפוֹצָה׃
22 קוֹל שְׁמוּעָה הִנֵּה בָאָה וְרַעַשׁ גָּדוֹל מֵאֶרֶץ צָפוֹן
לָשׂוּם אֶת־עָרֵי יְהוּדָה שְׁמָמָה מְעוֹן תַּנִּים׃
23 יָדַעְתִּי יְהוָה כִּי לֹא לָאָדָם דַּרְכּוֹ לְאִישׁ
24 הֹלֵךְ וְהָכֵן אֶת־צַעֲדוֹ׃ יַסְּרֵנִי יְהוָה אַךְ בְּמִשְׁפָּט
25 אַל־בְּאַפְּךָ פֶּן־תַּמְעִטֵנִי׃ שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ עַל־הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּךָ וְעַל מִשְׁפָּחוֹת אֲשֶׁר בִּשְׁמְךָ לֹא
קָרָאוּ כִּי־אָכְלוּ אֶת־יַעֲקֹב וַאֲכָלֻהוּ וַיְכַלֻּהוּ וְאֶת־נָוֵהוּ
הֵשַׁמּוּ׃

הדבר

---

10 v. 13 לסערבאי אֶרֶץ כתיב, הָאָרֶץ קרי, לסרנחאי אֶרֶץ כתיב וקרי, בס״א הָאָרֶץ כתיב וקרי וכן ר״ב, ר״א וח״ע. v. 13 כן חסר החסר ברוב ספרים כ״י, ד״ר ד״ם, ס״א מַאֲצָרוֹתָיו חסר ו׳ תגינא וכן ר״ב ד״י, וס״א מֵאֲצָרוֹתָיו חסר ו׳ קרמא וכן ר״ג, וס״א מֵאוֹצְרוֹתָיו סלא וכן ר״א, ר״ח, ר״י״ב ד״י״ר. v. 14 ס״א הוֹבִישׁ סלא וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ח, ר״י״ב ד״י״ר. v. 16 כן ברוב ספרים כ״י, ר״ה, ר״ח, ר״י״ב, ד״י״ר ד״ם, ס״א לָא וכן ר״ב ד״ר. v. 16 כן בספרים כ״י, ר״ה, ר״ח ד״ם, ס״א וישראל שבט וכן ר״ב, ר״ג, ר״י״ב ד״י״ר. v. 17 יוֹשֶׁבְתִּי כתיב, יוֹשֶׁבֶת קרי. בס״א יֹשֶׁבֶת כתיב וקרי וכן ר״ב. v. 18 כן למערבאי, לסרנחאי וַהֲצַרְתִּי מלא. v. 20 כן ב״א, כ״נ חֲיונם בנציא. v. 23 כס״א אין כאן פסקא. v. 25 ס״א הלא״ וכן ר״א, ר״ב, תר, ת״ע, ת״ם ות״ר. v. 25 כן ב״א. כ״נ אֲל״ בנציא. v. 25 סא מַמְלָכוֹת וכן ת״ד: עיין תהלים ע״ט ו׳.

יא הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר: 1 The word that came to Jeremiah from the LORD, saying,
2 שִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וְדִבַּרְתֶּם אֶל־אִישׁ יְהוּדָה וְעַל־ 2 Hear ye the words of this covenant, and speak unto the men of Judah, and to the in-
3 יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם: וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי habitants of Jerusalem;
יִשְׂרָאֵל אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית 3 And say thou unto them, Thus saith the LORD God of Israel; Cursed be the man
4 הַזֹּאת: אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הוֹצִיאִי־אוֹתָם that obeyeth not the words of this covenant,
מֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם מִכּוּר הַבַּרְזֶל לֵאמֹר שִׁמְעוּ בְקוֹלִי 4 Which I commanded your fathers in the day that I brought them forth out of the land of Egypt, from the iron furnace, saying, Obey
וַעֲשִׂיתֶם אוֹתָם כְּכֹל אֲשֶׁר־אֲצַוֶּה אֶתְכֶם וְהֱיִיתֶם לִי my voice, and do them, according to all which I command you: so shall ye be my people, and I will be
5 לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים: לְמַעַן הָקִים אֶת־ your God:
הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבוֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם אֶרֶץ 5 That I may perform the oath which I have sworn unto your fathers, to give them a
זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ כַּיּוֹם הַזֶּה וָאַעַן וָאֹמַר אָמֵן ׀ יְהוָה: land flowing with milk and honey, as it is this day. Then answered I, and said, So be
6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קְרָא אֶת־כָּל it, O LORD.
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם 6 Then the LORD said unto me, Proclaim all these words in the cities of Judah, and in
לֵאמֹר שִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וַעֲשִׂיתֶם the streets of Jerusalem, saying, Hear ye the words of this covenant, and do them.
7 אוֹתָם: כִּי הָעֵד הֵעַדְתִּי בַּאֲבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַעֲלֹתִי 7 For I earnestly protested
אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּה הַשְׁכֵּם וְהָעֵד unto your fathers in the day that I brought them up out of the land of Egypt, even unto
8 לֵאמֹר שִׁמְעוּ בְקוֹלִי: וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־הִטּוּ אֶת־אָזְנָם this day, rising early and protesting, saying, Obey my
וַיֵּלְכוּ אִישׁ בִּשְׁרִרוּת לִבָּם הָרָע וָאָבִיא עֲלֵיהֶם אֶת־ voice.
כָּל־דִּבְרֵי הַבְּרִית־הַזֹּאת אֲשֶׁר־צִוִּיתִי לַעֲשׂוֹת וְלֹא 8 Yet they obeyed not, nor inclined their ear, but walked every one in the imagination
עָשׂוּ: of their evil heart: therefore I will bring upon them all the words of this covenant,
9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי נִמְצָא־קֶשֶׁר בְּאִישׁ יְהוּדָה וּבְיֹשְׁבֵי which I commanded them to do; but they did them not.
10 יְרוּשָׁלִָם: שָׁבוּ עַל־עֲוֹנֹת אֲבוֹתָם הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר מָאֲנוּ 9 And the LORD said unto me, A conspiracy is found among the men of Judah, and among the inhabitants of Jerusalem.
לִשְׁמֹעַ אֶת־דְּבָרַי וְהֵמָּה הָלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים 10 They are turned back to the iniquities of their forefathers, which refused to hear my words; and they went after other gods to
לָעָבְדָם הֵפֵרוּ בֵּית־יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה אֶת־בְּרִיתִי serve them: the house of Israel and the house of Judah have broken my covenant which I
אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם: made with their fathers.

לכן

יא. 1 v. כן בספרים כי״ו, ר״ד דס״ג, ס״א אשרי בסקף וכלא נגינה וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ח, ר״י ר״ב ור״ד. 2 v. ס״א וְאֶל־ וכן ר״ב ור״ד. 3 v. ס״א אֲלֵהֶם חסר וכן ר״א ור״ב. 5 v. ס״א לַאֲבוֹתֵיכֶם חסר וכן ר״א. 7 v. ס״א הָעֲלוֹתִי מלא וכן ר״א. ר״ב, ר״ג, ר״ד, ר״ו, ר״ח, ר״י ור״א. ר״י ב, ר״ד דס״ו. 7 v. כן ברוב ספרים כי״ו, ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ד, ר״ו ור״א, בס״א שָׁכֵּד וכן ר״ת, ר״ב, ר״ד דס״ו. 8 v. כן בסותה, בהללי עֻשְׂרוּת חסר יו״ד וכן ר״ד ור״ח. 9 v. ס״א ובירושלמי ונמסר עליו נ׳ סל׳. 10 v. ס״א עֲוֹנוֹת מלא וכן ר״א. ר״ב, ר״ח ור״א. 10 v. ס״א לְשָׁמְעַ חסר וכן ר״א. ר״ב, ר״ד ור״א.

11 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא אֲלֵיהֶם רָעָה אֲשֶׁר לֹא־
יוּכְלוּ לָצֵאת מִמֶּנָּה וְזָעֲקוּ אֵלַי וְלֹא אֶשְׁמַע אֲלֵיהֶם׃
12 וְהָלְכוּ עָרֵי יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וְזָעֲקוּ אֶל־הָאֱלֹהִים
אֲשֶׁר הֵם מְקַטְּרִים לָהֶם וְהוֹשֵׁעַ לֹא־יוֹשִׁיעוּ לָהֶם בְּעֵת
13 רָעָתָם׃ כִּי מִסְפַּר עָרֶיךָ הָיוּ אֱלֹהֶיךָ יְהוּדָה וּמִסְפַּר
חֻצוֹת יְרוּשָׁלַם שַׂמְתֶּם מִזְבְּחוֹת לַבֹּשֶׁת מִזְבְּחוֹת לְקַטֵּר
לַבָּעַל׃

14 וְאַתָּה אַל־תִּתְפַּלֵּל בְּעַד־הָעָם הַזֶּה וְאַל־תִּשָּׂא בַּעֲדָם
רִנָּה וּתְפִלָּה כִּי ׀ אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ בְּעֵת קָרְאָם אֵלַי בְּעַד
15 רָעָתָם׃ מַה לִּידִידִי בְּבֵיתִי עֲשׂוֹתָהּ
הַמְזִמָּתָהּ הָרַבִּים וּבְשַׂר־קֹדֶשׁ יַעַבְרוּ מֵעָלָיִךְ כִּי רָעָתֵךְ
16 אָז תַּעְלוֹזִי׃ זַיִת רַעֲנָן יְפֵה פְרִי־תֹאַר קָרָא יְהוָה שְׁמֵךְ
לְקוֹל ׀ הָמוּלָה גְּדוֹלָה הִצִּית אֵשׁ עָלֶיהָ וְרָעוּ דָּלִיּוֹתֶיהָ׃
17 וַיהוָה צְבָאוֹת הַנּוֹטֵעַ אוֹתָךְ דִּבֶּר עָלַיִךְ רָעָה בְּגִלְל
רָעַת בֵּית־יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה אֲשֶׁר עָשׂוּ לָהֶם
18 לְהַכְעִסֵנִי לְקַטֵּר לַבָּעַל׃ וַיהוָה
19 הוֹדִיעֵנִי וָאֵדָעָה אָז הֶרְאִיתָנִי מַעַלְלֵיהֶם׃ וַאֲנִי כְּכֶבֶשׂ
אַלּוּף יוּבַל לִטְבוֹחַ וְלֹא־יָדַעְתִּי כִּי־עָלַי ׀ חָשְׁבוּ מַחֲשָׁבוֹת
נַשְׁחִיתָה עֵץ בְּלַחְמוֹ וְנִכְרְתֵנוּ מֵאֶרֶץ חַיִּים וְשִׁמּוֹ לֹא־
20 יִזָּכֵר עוֹד׃ וַיהוָה צְבָאוֹת שֹׁפֵט
צֶדֶק בֹּחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב אֶרְאָה נִקְמָתְךָ מֵהֶם כִּי אֵלֶיךָ
גָּלִיתִי אֶת־רִיבִי׃

21 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה עַל־אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת הַמְבַקְשִׁים אֶת־
נַפְשֶׁךָ לֵאמֹר לֹא תִנָּבֵא בְשֵׁם יְהוָה וְלֹא תָמוּת
בְּיָדֵנוּ׃

לכן

11 Therefore thus saith the LORD, Behold, I will bring evil upon them, which they shall not be able to escape; and though they shall cry unto me, I will not hearken unto them.
12 Then shall the cities of Judah and inhabitants of Jerusalem go, and cry unto the gods unto whom they offer incense: but they shall not save them at all in the time of their trouble.
13 For according to the number of thy cities were thy gods, O Judah; and according to the number of the streets of Jerusalem have ye set up altars to that shameful thing, even altars to burn incense unto Baal.
14 Therefore pray not thou for this people, neither lift up a cry or prayer for them: for I will not hear them in the time that they cry unto me for their trouble.
15 What hath my beloved to do in mine house, seeing she hath wrought lewdness with many, and the holy flesh is passed from thee? when thou doest evil, then thou rejoicest.
16 The LORD called thy name, A green olive tree, fair, and of goodly fruit: with the noise of a great tumult he hath kindled fire upon it, and the branches of it are broken.
17 For the LORD of hosts, that planted thee, hath pronounced evil against thee, for the evil of the house of Israel and of the house of Judah, which they have done against themselves to provoke me to anger in offering incense unto Baal.
18 And the LORD hath given me knowledge of it, and I know it: then thou shewedst me their doings.
19 But I was like a lamb or an ox that is brought to the slaughter; and I knew not that they had devised devices against me, saying, Let us destroy the tree with the fruit thereof, and let us cut him off from the land of the living, that his name may be no more remembered.
20 But, O LORD of hosts, that judgest righteously, that triest the reins and the heart, let me see thy vengeance on them: for unto thee have I revealed my cause.
21 Therefore thus saith the LORD of the men of Anathoth, that seek thy life, saying, Prophesy not in the name of the LORD, that thou die not by our hand:

11. v. ס״א אֲלֵהֶם חסר. וסי״א עֲלֵיהֶם וכן ד״א ת״כ. 11. v. כן לסערבאי. למרנחאי חֲלֵי. כס״א וְאֵל כתיב. וְלֹא קרי. 14. v. כן ברוב ספרים כ״י. ד״ד. ד״ח. ד״ב. ד״ר ודס״ג. ס״א כִּי אינני שמ״ע וכן ר״ב. ד״נ ת״ו. 14. v. ס״א בְּעֵת וכן ד״א. תר. ת״ע. ח״ם וח״ר: עיין פסוק י״ב. 15. v. ס״א תַּעֲלוֹזִי. 17. v. כן בטוח. בחללי רָעָת וכן ד״ב ור״ב. 21. v. ס״א תְּנַבֵּינוּ וכן ד״ב. ד״ח. ת״ע. ח״ם וח״ר.

22 Therefore thus saith the LORD of hosts, Behold, I will punish them: the young men shall die by the sword; their sons and their daughters shall die by famine:
23 And there shall be no remnant of them: for I will bring evil upon the men of Anathoth, even the year of their visitation.

22 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי פֹקֵד עֲלֵיהֶם הַבָּחוּרִים
23 יָמֻתוּ בַּחֶרֶב בְּנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם יָמֻתוּ בָּרָעָב: וּשְׁאֵרִית
לֹא תִהְיֶה לָהֶם כִּי־אָבִיא רָעָה אֶל־אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת שְׁנַת
יב פְּקֻדָּתָם: צַדִּיק אַתָּה יְהוָה כִּי אָרִיב אֵלֶיךָ אַךְ מִשְׁפָּטִים
אֲדַבֵּר אוֹתָךְ מַדּוּעַ דֶּרֶךְ רְשָׁעִים צְלֵחָה שָׁלְוֹ כָּל־בֹּגְדֵי
2 בָגֶד: נְטַעְתָּם גַּם־שֹׁרָשׁוּ יֵלְכוּ גַּם־עָשׂוּ פֶּרִי קָרָבוֹת
3 אַתָּה בְּפִיהֶם וְרָחוֹק מִכִּלְיוֹתֵיהֶם: וְאַתָּה יְהוָה יְדַעְתָּנִי
תִּרְאֵנִי וּבָחַנְתָּ לִבִּי אִתָּךְ הַתֹּקֵם כַּצֹּאן לְמִבְחָה וְהַקְדִּשֵׁם
4 לְיוֹם הֲרֵגָה: עַד־מָתַי תֶּאֱבַל
הָאָרֶץ וְעֵשֶׂב כָּל־הַשָּׂדֶה יִיבָשׁ מֵרָעַת יֹשְׁבֵי־בָהּ סָפְתָה
5 בְהֵמוֹת וְעוֹף כִּי אָמְרוּ לֹא יִרְאֶה אֶת־אַחֲרִיתֵנוּ: כִּי אֶת־
רַגְלִים רַצְתָּה וַיְלָאוּךָ וְאֵיךְ תְּתַחֲרֶה אֶת־הַסּוּסִים וּבְאֶרֶץ
6 שָׁלוֹם אַתָּה בוֹטֵחַ וְאֵיךְ תַּעֲשֶׂה בִּגְאוֹן הַיַּרְדֵּן: כִּי
גַם־אַחֶיךָ וּבֵית־אָבִיךָ גַּם־הֵמָּה בָּגְדוּ בָךְ גַּם־הֵמָּה
קָרְאוּ אַחֲרֶיךָ מָלֵא אַל־תַּאֲמֵן בָּם כִּי־יְדַבְּרוּ אֵלֶיךָ
טוֹבוֹת:
7 עָזַבְתִּי אֶת־בֵּיתִי נָטַשְׁתִּי אֶת־נַחֲלָתִי נָתַתִּי אֶת־יְדִידוּת
8 נַפְשִׁי בְּכַף אֹיְבֶיהָ: הָיְתָה־לִּי נַחֲלָתִי כְּאַרְיֵה בַּיָּעַר
9 נָתְנָה עָלַי בְּקוֹלָהּ עַל־כֵּן שְׂנֵאתִיהָ: הֲעַיִט צָבוּעַ
נַחֲלָתִי לִי הֲעַיִט סָבִיב עָלֶיהָ לְכוּ אִסְפוּ כָּל־חַיַּת
10 הַשָּׂדֶה הֲתָיוּ לֶאֱכֹלָה: רֹעִים רַבִּים שִׁחֲתוּ כַּרְמִי בִּסְסוּ
אֶת־חֶלְקָתִי נָתְנוּ אֶת־חֶלְקַת חֶמְדָּתִי לְמִדְבַּר שְׁמָמָה:
11 שָׂמָהּ לְשִׁמָּמָה אָבְלָה עָלַי שָׁמֵמָה נָשַׁמָּה כָּל־הָאָרֶץ
כִּי

---

v. 22 כן בספרים כ"י ונמסר עליו ב' בפסוק חסר וכן ר"ג. ס"א יָמוּתוּ סלא וכן ר"א. ר"כ, ר"ד, ר"י, ר"ת, ר"ב, ר"י ד"ס ו'. v. 23 כן ר"ג, ר"ת, ר"ב, ר"י ד"ת, ס"א וּבְנֹתֵיהֶם חסר וכן ר"א, ר"ב, ר"ד, ר"י א"ד ר"ס ו'. יב, 1 v. כס"א יש כאן פסקא. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו ל' ומ"ל וכן ר"א. ר"כ, ר"ג, ר"ד, ר"י, ר"ב, ר"ת, ס"א מִכְלְיוֹתֵיהֶם חסר וכן ר"ת, ר"י א"ד ר"ס ו'. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ד, ר"ת, ר"י, ר"ב, ר"י ד"ת ו'ס, ס"א תִּבְטַח וכן ר"ב. 5 v. בסותה וַיְלָאוּךָ וכן ר"ד. 7 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"כ, ר"ג, ר"ת, ר"י, ר"כ, ר"י ד"ת ו'ס, ס"א בְּכַף בסקף ובלא נגינה וכן ר"ד. 8 v. בס"א הָיְתָה־לִּי נחלתי כאריה בַּיָּעַר נתנה עָלַי בקולה על־כן.

6 Jordan? For even thy brethren, and the house of thy father, even they have dealt treacherously with thee; yea, they have called a multitude after thee: believe them not, though they
7 speak fair words unto thee. I have forsaken mine house, I have left mine heritage; I have
8 given the dearly beloved of my soul into the hand of her enemies. Mine heritage is unto me
9 as a lion in the forest; it crieth out against me: therefore have I hated it. Mine heritage is unto me as a speckled bird, the birds round about are against her; come ye, assemble all the
10 beasts of the field, come to devour. Many pastors have destroyed my vineyard, they have trodden my portion under foot, they have made my pleasant portion a desolate wilderness.
11 They have made it desolate, and being desolate it mourneth unto me; the whole land is made desolate,

because no man layeth it to heart.

12 The spoilers are come upon all high places through the wilderness: for the sword of the LORD shall devour from the one end of the land even to the other end of the land: no flesh shall have peace.

13 They have sown wheat, but shall reap thorns: they have put themselves to pain, but shall not profit: and they shall be ashamed of your revenues because of the fierce anger of the LORD.

14 Thus saith the LORD against all mine evil neighbours, that touch the inheritance which I have caused my people Israel to inherit; Behold, I will pluck them out of their land, and pluck out the house of Judah from among them.

15 And it shall come to pass, after that I have plucked them out I will return, and have compassion on them, and will bring them again, every man to his heritage, and every man to his land.

16 And it shall come to pass, if they will diligently learn the ways of my people, to swear by my name, The LORD liveth; as they taught my people to swear by Baal; then shall they be built in the midst of my people.

17 But if they will not obey, I will utterly pluck up and destroy that nation, saith the LORD.

12 כִּי אֵין אִישׁ שָׁם עַל־לֵבָב׃ עַל־כָּל־שִׁפָיִם בַּמִּדְבָּר
בָּאוּ שׁדְדִים כִּי חֶרֶב לַיהוָה אֹכֶלָה מִקְצֵה אֶרֶץ וְעַד־
13 קְצֵה הָאָרֶץ אֵין שָׁלוֹם לְכָל־בָּשָׂר׃ זָרְעוּ חִטִּים וְקֹצִים
קָצָרוּ נָחֳלוּ לֹא יוֹעִלוּ וּבשׁוּ מִתְּבוּאֹתֵיכֶם מֵחֲרוֹן אַף־
יְהוָה׃
14 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה עַל־כָּל־שְׁכֵנַי הָרָעִים הַנֹּגְעִים בַּנַּחֲלָה
אֲשֶׁר־הִנְחַלְתִּי אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל הִנְנִי נֹתְשָׁם מֵעַל
15 אַדְמָתָם וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה אֶתּוֹשׁ מִתּוֹכָם׃ וְהָיָה אַחֲרֵי ס
נָתְשִׁי אֹתָם אָשׁוּב וְרִחַמְתִּים וַהֲשִׁבֹתִים אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ
16 וְאִישׁ לְאַרְצוֹ׃ וְהָיָה אִם־לָמֹד יִלְמְדוּ אֶת־דַּרְכֵי עַמִּי
לְהִשָּׁבַע בִּשְׁמִי חַי־יְהוָה כַּאֲשֶׁר לִמְּדוּ אֶת־עַמִּי לְהִשָּׁבֵעַ
17 בַּבָּעַל וְנִבְנוּ בְּתוֹךְ עַמִּי׃ וְאִם לֹא יִשְׁמָעוּ וְנָתַשְׁתִּי אֶת־
הַגּוֹי הַהוּא נָתוֹשׁ וְאָבֹד נְאֻם־יְהוָה׃

יג כֹּה־אָמַר יְהוָה אֵלַי הָלוֹךְ וְקָנִיתָ לְךָ אֵזוֹר פְּשָׁתִּים וְשַׂמְתּוֹ
2 עַל־מָתְנֶיךָ וּבַמַּיִם לֹא תְבִאֵהוּ׃ וָאֶקְנֶה אֶת־הָאֵזוֹר כִּדְבַר
יְהוָה וָאָשֶׂם עַל־מָתְנָי׃
3 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי שֵׁנִית לֵאמֹר׃ קַח אֶת־הָאֵזוֹר אֲשֶׁר
4 קָנִיתָ אֲשֶׁר עַל־מָתְנֶיךָ וְקוּם לֵךְ פְּרָתָה וְטָמְנֵהוּ שָׁם
5 בִּנְקִיק הַסָּלַע׃ וָאֵלֵךְ וָאֶטְמְנֵהוּ בִּפְרָת כַּאֲשֶׁר צִוָּה
6 יְהוָה אֹתִי׃ וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים רַבִּים וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי
קוּם לֵךְ פְּרָתָה וְקַח מִשָּׁם אֶת־הָאֵזוֹר אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ
7 לְטָמְנוֹ שָׁם׃ וָאֵלֵךְ פְּרָתָה וָאֶחְפֹּר וָאֶקַּח אֶת־הָאֵזוֹר מִן־
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־טְמַנְתִּיו שָׁמָּה וְהִנֵּה נִשְׁחַת הָאֵזוֹר לֹא
יִצְלַח לַכֹּל׃

ויהי

13 Thus saith the LORD unto me, Go and get thee a linen girdle, and put it upon thy loins, and put it not in water.

2, 3 So I got a girdle according to the word of the LORD, and put it on my loins.

4 And the word of the LORD came unto me the second time, saying,

5, 6 Take the girdle that thou hast got, which is upon thy loins, and arise, go to Euphrates, and hide it there in a hole of the rock. So I went, and hid it by Euphrates, as the LORD commanded me.

7 And it came to pass after many days, that the LORD said unto me, Arise, go to Euphrates, and take the girdle from thence, which I commanded thee to hide there. Then I went to Euphrates, and digged, and took the girdle from the place where I had hid it: and, behold, the girdle was marred, it was profitable for nothing.

12 v. נ״א עָלֵי. כן בספרים כ״י, ר״ם, ר״ג, רי״ב ורי״ד. ס״א כקצה־ בסקף ובלא נגינה וכן ר״ח, ד״ח ורם״ו. 13 v. בס״א יש באן ספקא. 13 v. ס״א ולא וכן ר״ב. ר״ג, ת״ם ות״ר. 13 v. ס״א יוקילו סלא וכן ר״א ורי״ב. 14 v. כן למטרנאי. למרנחאי בְּנַחֲלָה. 15 v. ס״א אֹתָם חסר וכן ר״א ור״ב. יב, 2 v. בס״א וְאֶשִׂים קרי. ובס״א וְאָשִׂים מלא כתיב וקרי וכן ר״א ור״ב. 5 v. ס״א אתי חסר וכן ר״א ור״ב. 6 v. כן ד״ד ורם״ו. ס״א לפסנו וכן ר״ב. ר״ג, ר״ח, רי״ב ורי״ר. 7 v. בס״א שָׁם וגמסר עליו שָׁמָּה סליג. 7 v. כן בספר סתת. ס״א ולא וכן ר״א.

8 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה כָּכָה
9 אַשְׁחִית אֶת־גְּאוֹן יְהוּדָה וְאֶת־גְּאוֹן יְרוּשָׁלִָם הָרָב׃
10 הָעָם הַזֶּה הָרָע הַמְאֲנִים ׀ לִשְׁמֹעַ אֶת־דְּבָרָי הַהֹלְכִים
בִּשְׁרִרוּת לִבָּם וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם
וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לָהֶם וְיִהְיוּ כָּאֵזוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר לֹא־יִצְלַח
11 לַכֹּל׃ כִּי כַּאֲשֶׁר יִדְבַּק הָאֵזוֹר אֶל־מָתְנֵי אִישׁ כֵּן
הִדְבַּקְתִּי אֵלַי אֶת־כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־בֵּית יְהוּדָה
נְאֻם־יְהוָה לִהְיוֹת לִי לְעָם וּלְשֵׁם וּלְתִהִלָּה וּלְתִפְאָרֶת
12 וְלֹא שָׁמֵעוּ׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה כֹּה־אָמַר
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כָּל־נֵבֶל יִמָּלֵא יָיִן
וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ הֲיָדֹעַ לֹא נֵדַע כִּי כָל־נֵבֶל יִמָּלֵא
13 יָיִן׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה הִנְנִי מְמַלֵּא אֶת־
כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶת־הַמְּלָכִים הַיֹּשְׁבִים לְדָוִד
עַל־כִּסְאוֹ וְאֶת־הַכֹּהֲנִים וְאֶת־הַנְּבִיאִים וְאֶת כָּל־יֹשְׁבֵי
14 יְרוּשָׁלִָם שִׁכָּרוֹן׃ וְנִפַּצְתִּים אִישׁ אֶל־אָחִיו וְהָאָבוֹת
וְהַבָּנִים יַחְדָּו נְאֻם־יְהוָה לֹא־אֶחְמֹל וְלֹא־אָחוֹס וְלֹא
15 אֲרַחֵם מֵהַשְׁחִיתָם׃ שִׁמְעוּ
16 וְהַאֲזִינוּ אַל־תִּגְבְּהוּ כִּי יְהוָה דִּבֶּר׃ תְּנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
כָּבוֹד בְּטֶרֶם יַחְשִׁךְ וּבְטֶרֶם יִתְנַגְּפוּ רַגְלֵיכֶם עַל־הָרֵי
נָשֶׁף וְקִוִּיתֶם לְאוֹר וְשָׂמָהּ לְצַלְמָוֶת יָשִׁית לַעֲרָפֶל׃
17 וְאִם לֹא תִשְׁמָעוּהָ בְּמִסְתָּרִים ׀ תִּבְכֶּה־נַפְשִׁי מִפְּנֵי
גֵוָה וְדָמֹעַ תִּדְמַע וְתֵרֶד עֵינִי דִמְעָה כִּי נִשְׁבָּה עֵדֶר
18 יְהוָה׃ אֱמֹר לַמֶּלֶךְ וְלַגְּבִירָה
הַשְׁפִּילוּ שְׁבוּ כִּי יָרַד מֵרֹאשֹׁתֵיכֶם עֲטֶרֶת תִּפְאַרְתְּכֶם׃

עדי

11 v. בס״א יש כאן פסקא. 12 v. ס״א אֱלֹהֵם חסר וכן ד״א ור״ב. 13 v. פסקא באמצע פסוק. 13 v. ס״א אֱלֹהֵם חסר וכן ר״א. 14 v. כן למערבאי, למרנחאי אָחוּס. 16 v. יָשִׁית כתיב, וְשִׁית קרי, בס״א וְשִׁית כתיב וקרי וכן ד״ב חי״א. 17 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ה, ר״ח חס״ו, ס״א במסתרים תבכה וכן ר״ב, ר״ג, ד״ו, ד״ב ודי״ה. 17 v. כן בפתה, בהללי עֵינִי. 18 v. כן למערבאי, למרנחאי הַשְׁפִּלוּ חסר. 18 v. ס״א מֵרֹאשֹׁתֵיכֶם חסר וכן ר״ב, ד״ג, ד״ת, ד״ב ורד״ה.

8 Then the word of the LORD came unto me, saying,
9 Thus saith the LORD, After this manner will I mar the pride of Judah, and the great pride of Jerusalem.
10 This evil people, which refuse to hear my words, which walk in the imagination of their heart, and walk after other gods, to serve them, and to worship them, shall even be as this girdle, which is good for nothing.
11 For as the girdle cleaveth to the loins of a man, so have I caused to cleave unto me the whole house of Israel and the whole house of Judah, saith the LORD; that they might be unto me for a people, and for a name, and for a praise, and for a glory: but they would not hear.
12 Therefore thou shalt speak unto them this word; Thus saith the LORD God of Israel, Every bottle shall be filled with wine: and they shall say unto thee, Do we not certainly know that every bottle shall be filled with wine?
13 Then shalt thou say unto them, Thus saith the LORD, Behold, I will fill all the inhabitants of this land, even the kings that sit upon David's throne, and the priests, and the prophets, and all the inhabitants of Jerusalem, with drunkenness.
14 And I will dash them one against another, even the fathers and the sons together, saith the LORD: I will not pity, nor spare, nor have mercy, but destroy them.
16 Hear ye, and give ear; be not proud: for the LORD hath spoken. Give glory to the LORD your God, before he cause darkness, and before your feet stumble upon the dark mountains, and, while ye look for light, he turn it into the shadow of death, and make it gross darkness.
17 But if ye will not hear it, my soul shall weep in secret places for your pride; and mine eye shall weep sore, and run down with tears, because the LORD'S flock is carried away captive.
18 Say unto the king and to the queen, Humble yourselves, sit down: for your principalities shall come down, even the crown of your glory.

19 The cities of the south shall be shut up, and none shall open them: Judah shall be carried away captive all of it, it shall be wholly carried away captive.

20 Lift up your eyes, and behold them that come from the north: where is the flock that was given thee, thy beautiful flock?

21 What wilt thou say when he shall punish thee? for thou hast taught them to be captains, and as chief over thee: shall not sorrows take thee, as a woman in travail?

22 And if thou say in thine heart, Wherefore come these things upon me? For the greatness of thine iniquity are thy skirts discovered, and thy heels made bare.

23 Can the Ethiopian change his skin, or the leopard his spots? then may ye also do good, that are accustomed to do evil.

24 Therefore will I scatter them as the stubble that passeth away by the wind of the wilderness.

25 This is thy lot, the portion of thy measures from me, saith the LORD; because thou hast forgotten me, and trusted in falsehood.

26 Therefore will I discover thy skirts upon thy face, that thy shame may appear.

27 I have seen thine adulteries, and thy neighings, the lewdness of thy whoredom, and thine abominations on the hills in the fields. Woe unto thee, O Jerusalem! wilt thou not be made clean? when shall it once be?

19 עָרֵי הַנֶּגֶב סֻגְּרוּ וְאֵין פּוֹתֵחַ הָגְלָתָה יְהוּדָה כְּלָהּ הָגְלָת שָׁלוֹם׃
20 שְׂאִי עֵינֵיכֶם וּרְאִי הַבָּאִים מִצָּפוֹן אַיֵּה הָעֵדֶר נִתַּן לָךְ צֹאן
21 תִּפְאַרְתֵּךְ׃ מַה־תֹּאמְרִי כִּי־יִפְקֹד עָלַיִךְ וְאַתְּ לִמַּדְתְּ
אֹתָם עָלַיִךְ אַלֻּפִים לְרֹאשׁ הֲלוֹא חֲבָלִים יְאֹחֲזוּךְ כְּמוֹ
22 אֲשֶׁת לֵדָה׃ וְכִי תֹאמְרִי בִּלְבָבֵךְ מַדּוּעַ קָרָאֻנִי אֵלֶּה
23 בְּרֹב עֲוֹנֵךְ נִגְלוּ שׁוּלַיִךְ נֶחְמְסוּ עִקְּבָיִךְ׃ הֲיַהֲפֹךְ כּוּשִׁי
עוֹרוֹ וְנָמֵר חַבַּרְבֻּרֹתָיו גַּם־אַתֶּם תּוּכְלוּ לְהֵיטִיב לְמֻדֵּי
24 רָעָה׃ וַאֲפִיצֵם כְּקַשׁ שֹׁבֵר לְרוּחַ מִדְבָּר׃ זֶה גּוֹרָלֵךְ
25 מְנָת־מִדָּיִךְ מֵאִתִּי נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר שְׁכַחְתִּנִי וַתִּבְטְחִי
26 בַּשֶּׁקֶר׃ וְגַם־אֲנִי חָשַׂפְתִּי שׁוּלַיִךְ עַל־פָּנָיִךְ וְנִרְאָה קְלוֹנֵךְ׃
27 נַאֲפֻפַיִךְ וּמְצַהֲלוֹתַיִךְ זִמַּת זְנוּתֵךְ עַל־גְּבָעוֹת בַּשָּׂדֶה
רָאִיתִי שִׁקּוּצַיִךְ אוֹי לָךְ יְרוּשָׁלַ͏ִם לֹא תִטְהָרִי אַחֲרֵי מָתַי
עֹד׃ אֲשֶׁר הָיְתָה דְּבַר־יְהוָה אֶל־ יד
2 יִרְמְיָהוּ עַל־דִּבְרֵי הַבַּצָּרוֹת׃ אָבְלָה יְהוּדָה וּשְׁעָרֶיהָ
3 אֻמְלְלוּ קָדְרוּ לָאָרֶץ וְצִוְחַת יְרוּשָׁלַ͏ִם עָלָתָה׃ וְאַדִּירֵיהֶם
שָׁלְחוּ צְעִירֵיהֶם לַמָּיִם בָּאוּ עַל־גַּבִּים לֹא־מָצְאוּ מַיִם
4 שָׁבוּ כְּלֵיהֶם רֵיקָם בֹּשׁוּ וְהָכְלְמוּ וְחָפְּוּ רֹאשָׁם׃ בַּעֲבוּר
הָאֲדָמָה חַתָּה כִּי לֹא־הָיָה גֶּשֶׁם בָּאָרֶץ בֹּשׁוּ אִכָּרִים
5 חָפְּוּ רֹאשָׁם׃ כִּי גַם־אַיֶּלֶת בַּשָּׂדֶה יָלְדָה וְעָזֹב כִּי׳
6 לֹא־הָיָה דֶּשֶׁא׃ וּפְרָאִים עָמְדוּ עַל־שְׁפָיִם שָׁאֲפוּ רוּחַ

כתנים

---

19. v. לסערבאי שאי כתיב, שאו קרי. לסרנתאי לאו כתיב וקרי וכן כתיב וקרי בספרים כ"י, ד"ב, ד"ח ודי"ד. 20 v. לסערבאי ראי כתיב, ראו קרי, לסרנתאי ראו כתיב וקרי וכן כתיב וקרי בספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ז, ד"י ודי"ד. 21 v. ס"א חלא חסר וכן ד"א וד"ב. 25 v. כן ד"ד ודס"ו, ס"א כנתך פתח וכן ד"ב, ד"ג, ד"ח, די"א, די"ב ודי"ד. 26 v. ס"א שחחף וכן ד"ב. 27 v. עיד קרי, בס"א עיד כתיב וקרי וכן ד"א וד"ב. יד, 2 v. צ' זעירא. 3 v. כן בספרים כ"י, ד"ד, די"א ודס"ו, ס"א ואדיריהם כלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, די"ב ודי"ד. 3 v. צעוריהם כתיב. צעיריהם קרי. בס"א עציריהם כתיב וקרי וכן ד"ב. 6 v. ס"א ולא־ וכן ד"א, ד"ב, תר, ה"ע ות"ס. 4 v. ס"א ותמו וכן ד"א, ד"ב, תר' ות"ס: עיין פסוק ג'. 6 v. כן בחוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ד, ד"ז, ד"ח, די"ב, ד"ט ודס"ו, ס"א כי לא־היתה. 6 v. כן בחוב ספרים ב"י ד"ב, ד"ג, ד"ד, ד"ז ודס"ו, ס"א שאפר בקקף ובלא ענינה וכן ד"ח, די"ב ודי"ד.

14, 2 The word of the LORD that came to Jeremiah concerning the dearth. Judah mourneth, and
the gates thereof languish; they are black unto the ground; and the cry of Jerusalem is gone
3 up. And their nobles have sent their little ones to the waters: they came to the pits, and
found no water; they returned with their vessels empty; they were ashamed and confounded,
4 and covered their heads. Because the ground is chapt, for there was no rain in the earth, the
5 plowmen were ashamed, they covered their heads. Yea, the hind also calved in the field,
6 and forsook it, because there was no grass. And the wild asses did stand in the high places,
they snuffed up the wind

7 כַּתַּנִּים כָּלְאוּ עֵינֵיהֶם כִּי־אֵין עֵשֶׂב: אִם־עֲוֹנֵינוּ עָנוּ בָנוּ
יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ כִּי־רַבּוּ מְשׁוּבֹתֵינוּ לְךָ חָטָאנוּ:
8 מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוֹ בְּעֵת צָרָה לָמָּה תִּהְיֶה כְּגֵר
9 בָּאָרֶץ וּכְאֹרֵחַ נָטָה לָלוּן: לָמָּה תִּהְיֶה כְּאִישׁ נִדְהָם
כְּגִבּוֹר לֹא־יוּכַל לְהוֹשִׁיעַ וְאַתָּה בְקִרְבֵּנוּ יְהוָה וְשִׁמְךָ
עָלֵינוּ נִקְרָא אַל־תַּנִּחֵנוּ:
10 כֹּה־אָמַר יְהוָה לָעָם הַזֶּה כֵּן אָהֲבוּ לָנוּעַ רַגְלֵיהֶם לֹא
חָשָׂכוּ וַיהוָה לֹא רָצָם עַתָּה יִזְכֹּר עֲוֹנָם וְיִפְקֹד חַטֹּאתָם:
11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל־תִּתְפַּלֵּל בְּעַד־
12 הָעָם הַזֶּה לְטוֹבָה: כִּי יָצֻמוּ אֵינֶנִי שֹׁמֵעַ אֶל־רִנָּתָם וְכִי
יַעֲלוּ עֹלָה וּמִנְחָה אֵינֶנִי רֹצֵם כִּי בַחֶרֶב וּבָרָעָב
13 וּבַדֶּבֶר אֲנִי מְכַלֶּה אוֹתָם: וָאֹמַר אֲהָהּ ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה
הִנֵּה הַנְּבִאִים אֹמְרִים לָהֶם לֹא־תִרְאוּ חֶרֶב וְרָעָב
לֹא־יִהְיֶה לָכֶם כִּי־שָׁלוֹם אֱמֶת אֶתֵּן לָכֶם בַּמָּקוֹם
הַזֶּה:
14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי שֶׁקֶר הַנִּבְּאִים נִבְּאִים בִּשְׁמִי לֹא
שְׁלַחְתִּים וְלֹא צִוִּיתִים וְלֹא דִבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם חֲזוֹן שֶׁקֶר
וְקֶסֶם וֶאֱלוּל וְתַרְמוּת לִבָּם הֵמָּה מִתְנַבְּאִים לָכֶם:
15 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה עַל־הַנְּבִאִים
הַנִּבְּאִים בִּשְׁמִי וַאֲנִי לֹא־שְׁלַחְתִּים וְהֵמָּה אֹמְרִים
חֶרֶב וְרָעָב לֹא יִהְיֶה בָּאָרֶץ הַזֹּאת בַּחֶרֶב וּבָרָעָב יִתַּמּוּ
16 הַנְּבִאִים הָהֵמָּה: וְהָעָם אֲשֶׁר־הֵמָּה נִבְּאִים לָהֶם יִהְיוּ
מְשֻׁלָּכִים בְּחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם מִפְּנֵי ׀ הָרָעָב וְהַחֶרֶב וְאֵין
מְקַבֵּר לָהֵמָּה הֵמָּה נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם וְשָׁפַכְתִּי
עֲלֵיהֶם

---

13. v. ס״א עוֹלָה מִנְחָה וכן ד״ח. 13. v. בס״א יש כאן פסקא. 14. v. ס״א שָׁוְא ונכסר עליו שֶׁקֶר סלינ. 14. v. וֶאֱלִיל כתיב, וֶאֱלִיל קרי, בס״א וֶאֱלִיל כתיב וקרי וכן ד״כ. 14. v. וְתַרְמוּת כתיב, וְתַרְמִית קרי, בס״א וְתַרְמִית כתיב וקרי וכן ד״ב וד״א. 14. v. כן ב״א, ב״נ מִתְנַבְּאִים בלא נעויא. 14. v. סַ״א לָהֶם וכן ד״ר ודס״ו. 16. v. כן ברוב ספרים ב״ר, ד״א, ד״ב, ד״א ודי״ב, ס״א בְּחוּצוֹת כלא דכלא וכן ד״ד ודס״ו. 16. v. ס״א בְּנֵיהֶם וכן ד״א, ד״ב ודי״ו.

like dragons; their eyes did fail, because there was no grass.
O LORD, though our iniquities testify against us, do thou it for thy name's sake: for our backslidings are many; we have sinned against thee.
O the hope of Israel, the saviour thereof in time of trouble, why shouldest thou be as a stranger in the land, and as a wayfaring man that turneth aside to tarry for a night?
Why shouldest thou be as a man astonied, as a mighty man that cannot save? yet thou, O LORD, art in the midst of us, and we are called by thy name; leave us not.
Thus saith the LORD unto this people, Thus have they loved to wander, they have not refrained their feet, therefore the LORD doth not accept them; he will now remember their iniquity, and visit their sins.
Then said the LORD unto me, Pray not for this people for their good.
When they fast, I will not hear their cry; and when they offer burnt offering and an oblation, I will not accept them: but I will consume them by the sword, and by the famine, and by the pestilence.
Then said I, Ah, Lord GOD! behold, the prophets say unto them, Ye shall not see the sword, neither shall ye have famine; but I will give you assured peace in this place.
Then the LORD said unto me, The prophets prophesy lies in my name: I sent them not, neither have I commanded them, neither spake unto them: they prophesy unto you a false vision and divination, and a thing of nought, and the deceit of their heart. Therefore thus saith the LORD concerning the prophets that prophesy in my name, and I sent them not, yet they say, Sword and famine shall not be in this land; By sword and famine shall those prophets be consumed. And the people to whom they prophesy shall be cast out in the streets of Jerusalem because of the famine and the sword; and they shall have none to bury them, them, their wives, nor their sons, nor their daughters: for I will pour

their wickedness upon them.
17 Therefore thou shalt say this word unto them; Let mine eyes run down with tears night and day, and let them not cease: for the virgin daughter of my people is broken with a great breach, with a very grievous blow.
18 If I go forth into the field, then behold the slain with the sword! and if I enter into the city, then behold them that are sick with famine! yea, both the prophet and the priest go about into a land that they know not.
19 Hast thou utterly rejected Judah? hath thy soul lothed Zion? why hast thou smitten us, and there is no healing for us? we looked for peace, and there is no good; and for the time of healing, and behold trouble!
20 We acknowledge, O LORD, our wickedness, and the iniquity of our fathers: for we have sinned against thee.
21 Do not abhor us, for thy name's sake, do not disgrace the throne of thy glory: remember, break not thy covenant with us.
22 Are there any among the vanities of the Gentiles that can cause rain? or can the heavens give showers? art not thou he, O LORD our God? therefore we will wait upon thee: for thou hast made all these things.

15 Then said the LORD unto me, Though Moses and Samuel stood before me, yet my mind could not be toward this people: cast them out of my sight, and let them
2 go forth. And it shall come to pass, if they say unto thee, Whither shall we go forth? then thou shalt tell them, Thus saith the LORD; Such as are for death, to death; and such as are for the sword, to the sword; and such as are for the famine, to the famine; and such as are for the
3 captivity, to the captivity. And I will appoint over them four kinds, saith the LORD: the sword to slay, and the dogs to tear, and the fowls of the heaven, and the beasts of the earth, to
4 devour and destroy. And I will cause them to be removed into all kingdoms of the earth, because of Manasseh the son of Hezekiah king of Judah, for that which he did in Jerusalem.
5 For who shall have pity upon thee, O Jerusalem? or who shall bemoan thee? or who shall go
6 aside to ask how thou doest? Thou hast forsaken me, saith

17 עֲלֵיהֶם אֶת־דָּבָר הַזֶּה וְאָמַרְתָּ אֵלֵיהֶם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
תֵּרַדְנָה עֵינַי דִּמְעָה לַיְלָה וְיוֹמָם וְאַל־תִּדֹּמְנָה כִּי
שֶׁבֶר גָּדוֹל נִשְׁבְּרָה בְּתוּלַת בַּת־עַמִּי מַכָּה נַחְלָה מְאֹד׃
18 אִם־יָצָאתִי הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה חַלְלֵי־חָרֶב וְאִם בָּאתִי הָעִיר
וְהִנֵּה תַּחֲלוּאֵי רָעָב כִּי גַם־נָבִיא גַּם־כֹּהֵן סָחֲרוּ אֶל־אֶרֶץ
19 וְלֹא יָדָעוּ׃ הֲמָאֹס מָאַסְתָּ אֶת־
יְהוּדָה אִם־בְּצִיּוֹן גָּעֲלָה נַפְשֶׁךָ מַדּוּעַ הִכִּיתָנוּ וְאֵין לָנוּ
מַרְפֵּא קִוֵּינוּ לְשָׁלוֹם וְאֵין טוֹב וְלִעֵת מַרְפֵּא וְהִנֵּה בְעָתָּה׃
20 יָדַעְנוּ יְהוָה רִשְׁעֵנוּ עֲוֹן אֲבוֹתֵינוּ כִּי חָטָאנוּ לָךְ׃ אַל־
21 תִּנְאַץ לְמַעַן שִׁמְךָ אַל־תְּנַבֵּל כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ זְכֹר אַל־
22 תָּפֵר בְּרִיתְךָ אִתָּנוּ׃ הֲיֵשׁ בְּהַבְלֵי הַגּוֹיִם מַגְשִׁמִים וְאִם־
הַשָּׁמַיִם יִתְּנוּ רְבִבִים הֲלֹא אַתָּה־הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְנְקַוֶּה־לָּךְ כִּי־אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־כָּל־אֵלֶּה׃

טו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אִם־יַעֲמֹד מֹשֶׁה וּשְׁמוּאֵל לְפָנַי ס
2 אֵין נַפְשִׁי אֶל־הָעָם הַזֶּה שַׁלַּח מֵעַל־פָּנַי וְיֵצֵאוּ׃ וְהָיָה
כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ אָנָה נֵצֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר
יְהוָה אֲשֶׁר לַמָּוֶת לַמָּוֶת וַאֲשֶׁר לַחֶרֶב לַחֶרֶב וַאֲשֶׁר
3 לָרָעָב לָרָעָב וַאֲשֶׁר לַשִּׁבְי לַשִּׁבְי׃ וּפָקַדְתִּי עֲלֵיהֶם
אַרְבָּע מִשְׁפָּחוֹת נְאֻם־יְהוָה אֶת־הַחֶרֶב לַהֲרֹג וְאֶת־
הַכְּלָבִים לְסַחֵב וְאֶת־עוֹף הַשָּׁמַיִם וְאֶת־בֶּהֱמַת הָאָרֶץ
4 לֶאֱכֹל וּלְהַשְׁחִית׃ וּנְתַתִּים לְזוָעָה לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ
בְּגַלֶּל מְנַשֶּׁה בֶן־יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַל ׳ אֲשֶׁר־עָשָׂה
5 בִּירוּשָׁלִָם׃ כִּי מִי־יַחְמֹל עָלַיִךְ יְרוּשָׁלִַם וּמִי יָנוּד לָךְ
6 וּמִי יָסוּר לִשְׁאֹל לְשָׁלוֹם לָךְ׃ אַתְּ נָטַשְׁתְּ אֹתִי נְאֻם
יהוה

17 v. ס״א תִּרְמֶנָּה חסר וכן ד״א. ד״ב ודי״א. 18 v. כן ד״ב. ד״ג. ד״ד. ד״ח. די״ב. די״ד ודס״ו. נ״א ב״א בי״ר. ב״ג בֵּי. 19 v. צ״ל לֵא. כן ת״ע ות״ר: עיין ס״ו י״ד. מ״ו י״ג. 19 v. ס״א לָעֵת וכן ד״ב. ד״ו ות״ע. 21 v. ס״א וְאַל־ וכן ד״א. ד״ב. ד״ג. ת״ס ות״ר. טו. 4 v. לְזַוָּעָה כתיב לְזַעֲוָה קרי. בס״א לְזַעֲוָה כתיב וקרי וכן ד״ב ודי״א. 4 v. כן ב״א. ב״ג בֶּן־ בגעיא. 4 v. ס״א עַל כָּל־אשר וכן ת״ע. ת״ס ות״ר.

יְהוָה אָחוֹר תֵּלֵכִי וָאֵט אֶת־יָדִי עָלַיִךְ וְאַשְׁחִיתֵךְ
נִלְאֵיתִי הִנָּחֵם: 7 וָאֲזָרֵם בְּמִזְרֶה בִּשְׁעָרֵי הָאָרֶץ שִׁכַּלְתִּי
אִבַּדְתִּי אֶת־עַמִּי מִדַּרְכֵיהֶם לֹוא שָׁבוּ: 8 עָצְמוּ־לִי אלמנותו
מֵחוֹל יַמִּים הֵבֵאתִי לָהֶם עַל־אֵם בָּחוּר שַׁדַּדְתִּי בַּצָּהֳרָיִם
הִפַּלְתִּי עָלֶיהָ פִּתְאֹם עִיר וּבֶהָלוֹת: 9 אֻמְלְלָה יֹלֶדֶת
הַשִּׁבְעָה נָפְחָה נַפְשָׁהּ בָּאָה שִׁמְשָׁהּ בְּעֹד יוֹמָם בּוֹשָׁה
וְחָפֵרָה וּשְׁאֵרִיתָם לַחֶרֶב אֶתֵּן לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם נְאֻם־
יְהוָה: 10 אוֹי־לִי אִמִּי כִּי יְלִדְתָּנִי אִישׁ
רִיב וְאִישׁ מָדוֹן לְכָל־הָאָרֶץ לֹא־נָשִׁיתִי וְלֹא־נָשׁוּ־בִי
כֻּלָּה מקללוני: 11 אָמַר יְהוָה אִם־לֹא שְׂרִיתֵךְ לְטוֹב אִם־
לֹוא ׀ הִפְגַּעְתִּי בָךְ בְּעֵת רָעָה וּבְעֵת צָרָה אֶת־הָאוֹיֵב:
12 הֲיֻרַע בַּרְזֶל ׀ בַּרְזֶל מִצָּפוֹן וּנְחֹשֶׁת: 13 חֵילֵךְ וְאֹצְרֹתַיִךְ
לָבַז אֶתֵּן לֹא בְמִחִיר וּבְכָל־חַטֹּאותַיִךְ וּבְכָל־גְּבוּלָיִךְ:
14 וְהַעֲבַרְתִּי אֶת־אֹיְבַיִךְ בְּאֶרֶץ ׀ לֹא יָדָעְתְּ כִּי־אֵשׁ קָדְחָה
בְאַפִּי עֲלֵיכֶם תּוּקָד: 15 אַתָּה יָדַעְתָּ
יְהוָה זָכְרֵנִי וּפָקְדֵנִי וְהִנָּקֶם לִי מֵרֹדְפַי אַל־לְאֶרֶךְ
אַפְּךָ תִּקָּחֵנִי דַּע שָׂאתִי עָלֶיךָ חָרְפָּה: 16 נִמְצְאוּ דְבָרֶיךָ
וָאֹכְלֵם וַיְהִי דְבָרְךָ לִי לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחַת לִבִּי כִּי־
נִקְרָא שִׁמְךָ עָלַי יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת:
17 לֹא־יָשַׁבְתִּי ׀ בְּסוֹד־מְשַׂחֲקִים וָאֶעְלֹז מִפְּנֵי יָדְךָ בָּדָד
ישבתי

---

8 א אַלְמְנוֹתו כתיב, אַלְמְנוֹתָיו קרי. 9 v. בָּאָה כתיב, בָּא קרי, בס״א נָאָה כתיב וקרי וכן ר״ב. 9 v. בְּעוֹד קרי, בס״א בְּעוֹר כתיב וקרי. vv. 10, 17 בס״א אין כאן פסקא. 10 v. כן ברוב ספרים כ״ו, ר״ד ה״ח, ס״א אוֹי־לִי אִמִּי וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו, ד״י וה״ר. 10 v. כֻּלּוֹ קרי. 10 v. כְּקַלְלֵנִי כתיב, כְּקַלְלֻנִי קרי. 11 v. בס״א יש כאן פסקא. 11 v. שֻׁרַחְתִּךְ או שְׁרוּחֵךְ כתיב, שְׁרִיתֵךְ קרי, בס״א שֻׁרַיְתִּךְ כתיב וקרי וכן ר״ב ה״ו. 13 v. ס״א וְאוֹצְרוֹתַיִךְ ונמסר עליו כולי כל וכן ר״ד, ר״ח, ר״ב ה״ר. 13 v. ס״א הַפְּאֹתַיִךְ ונמסר עליו חסר בו״ו וכן ר״א ה״ב. 14 v. ס״א גְּבוּלֵךְ חסר. 14 v. וְהַעֲבַרְתִּי קרי, בס״א וְהֶעֱבַרְתִּי כתיב וקרי, ובס״א וְהַעֲבַרְתִּיךְ כתיב וקרי וכן ח״ע וה״ס: עיין י״ז ר׳. 14 v. כ״א אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתָּ וכן ר״א, ר״ב, ר״ו, ר״ה ה״י: עיין י״ז ר׳. 14 v. כן לכל״א, לכרוזאי, תיקוּ כתיב, תוּקַד קרי. 16 v. דְּבָרֶיךָ כתיב, דְּבָרְךָ קרי, בס״א דְּבָרְךָ כתיב וקרי וכן ר״ב ור״ו. 17 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ג, ר״ד, ר״ח, ר״ט, ד״י ה״ס״ו, כ״א לֹא יָקַבְתִּי בָסוֹד וכן ר״ב. 17 v. כן כ״א, ב״ג בְּקֹהַל בְּנֵי־אִישׁ.

the LORD, thou art gone backward: therefore will I stretch out my hand against thee, and destroy thee; I am weary with repenting.
And I will fan them with a fan in the gates of the land; I will bereave them of children, I will destroy my people, since they return not from their ways.
Their widows are increased to me above the sand of the seas: I have brought upon them against the mother of the young men a spoiler at noonday: I have caused him to fall upon it suddenly, and terrors upon the city.
She that hath borne seven languisheth: she hath given up the ghost; her sun is gone down while it was yet day: she hath been ashamed and confounded: and the residue of them will I deliver to the sword before their enemies, saith the LORD.
Woe is me, my mother, that thou hast borne me a man of strife and a man of contention to the whole earth! I have neither lent on usury, nor men have lent to me on usury; yet every one of them doth curse me.
The LORD said, Verily it shall be well with thy remnant; verily I will cause the enemy to entreat thee well in the time of evil and in the time of affliction.
Shall iron break the northern iron and the steel?
Thy substance and thy treasures will I give to the spoil without price, and that for all thy sins, even in all thy borders.
And I will make thee to pass with thine enemies into a land which thou knowest not: for a fire is kindled in mine anger, which shall burn upon you. O LORD, thou knowest: remember me, and visit me, and revenge me of my persecutors; take me not away in thy longsuffering: know that for thy sake I have suffered rebuke. Thy words were found, and I did eat them; and thy word was unto me the joy and rejoicing of mine heart: for I am called by thy name, O LORD God of hosts. I sat not in the assembly of the mockers, nor rejoiced; I sat alone because of thy hand:

for thou hast filled me with indignation.

18 Why is my pain perpetual, and my wound incurable, which refuseth to be healed? wilt thou be altogether unto me as a liar, and as waters that fail?

19 Therefore thus saith the LORD, If thou return, then will I bring thee again, and thou shalt stand before me: and if thou take forth the precious from the vile, thou shalt be as my mouth: let them return unto thee; but return not thou unto them.

20 And I will make thee unto this people a fenced brasen wall: and they shall fight against thee, but they shall not prevail against thee: for I am with thee to save thee and to deliver thee, saith the LORD.

21 And I will deliver thee out of the hand of the wicked, and I will redeem thee out of the hand of the terrible.

16 The word of the LORD came also unto me, saying,

2 Thou shalt not take thee a wife, neither shalt thou have sons or daughters in this place.

3 For thus saith the LORD concerning the sons and concerning the daughters that are born in this place, and concerning their mothers that bare them, and concerning their fathers that begat them in this land;

4 They shall die of grievous deaths; they shall not be lamented; neither shall they be buried; but they shall be as dung upon the face of the earth: and they shall be consumed by the sword, and by famine; and their carcases shall be

5 meat for the fowls of heaven, and for the beasts of the earth. For thus saith the LORD, Enter not into the house of mourning, neither go to lament nor bemoan them: for I have taken

6 away my peace from this people, saith the LORD, even lovingkindness and mercies. Both the great and the small shall die in this land: they shall not be buried, neither shall men

7 lament for them, nor cut themselves, nor make themselves bald for them: Neither shall men tear themselves for them in mourning, to comfort them for the dead; neither shall men

8 give them the cup of consolation to drink for their father or for their mother. Thou shalt not also go into the house of feasting, to sit with them to eat

18 יְשֻׁבָתִי כִּי־יֵעֹם מִלְאַתָּנִי׃ לָמָּה הָיָה כַאֲבִי נֶצַח וּמַכָּתִי׃
אֲנוּשָׁה׃ מֵאָנָה הֵרָפֵא הָיוֹ תִּהְיֶה לִי כְּמוֹ אַכְזָב מַיִם לֹא
19 נֶאֱמָנוּ׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אִם־
תָּשׁוּב וַאֲשִׁיבְךָ לִפָּנַי תַּעֲמֹד וְאִם־תּוֹצִיא יָקָר מִזּוֹלֵל
כְּפִי תִּהְיֶה יָשֻׁבוּ הֵמָּה אֵלֶיךָ וְאַתָּה לֹא־תָשׁוּב
20 אֲלֵיהֶם׃ וּנְתַתִּיךָ לָעָם הַזֶּה לְחוֹמַת נְחֹשֶׁת בְּצוּרָה
וְנִלְחֲמוּ אֵלֶיךָ וְלֹא־יוּכְלוּ לָךְ כִּי־אִתְּךָ אֲנִי לְהוֹשִׁיעֶךָ
21 וּלְהַצִּילֶךָ נְאֻם־יְהוָה׃ וְהִצַּלְתִּיךָ מִיַּד רָעִים וּפְדִיתִיךָ
מִכַּף עָרִיצִים׃

טז וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ לֹא־תִקַּח לְךָ אִשָּׁה וְלֹא־
2 3 יִהְיוּ לְךָ בָנִים וּבָנוֹת בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ כִּי־כֹה | אָמַר יְהוָה
עַל־הַבָּנִים וְעַל־הַבָּנוֹת הַיִּלּוֹדִים בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־
אִמֹּתָם הַיֹּלְדוֹת אוֹתָם וְעַל־אֲבוֹתָם הַמּוֹלִדִים אוֹתָם
4 בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃ מְמוֹתֵי תַּחֲלָאִים יָמֻתוּ לֹא יִסָּפְדוּ וְלֹא
יִקָּבֵרוּ לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יִהְיוּ וּבַחֶרֶב וּבָרָעָב
יִכָּלוּ וְהָיְתָה נִבְלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת
5 הָאָרֶץ׃ כִּי־כֹה | אָמַר יְהוָה אַל־
תָּבוֹא בֵּית מַרְזֵחַ וְאַל־תֵּלֵךְ לִסְפּוֹד וְאַל־תָּנֹד לָהֶם
כִּי־אָסַפְתִּי אֶת־שְׁלוֹמִי מֵאֵת הָעָם הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה אֶת־
6 הַחֶסֶד וְאֶת־הָרַחֲמִים׃ וּמֵתוּ גְדֹלִים וּקְטַנִּים בָּאָרֶץ
הַזֹּאת לֹא יִקָּבֵרוּ וְלֹא־יִסְפְּדוּ לָהֶם וְלֹא יִתְגֹּדַד וְלֹא
7 יְקָרַח לָהֶם׃ וְלֹא־פָרְסוּ לָהֶם עַל־אֵבֶל לְנַחֲמוֹ עַל־
מֵת וְלֹא־יַשְׁקוּ אוֹתָם כּוֹס תַּנְחוּמִים עַל־אֲבִיו וְעַל־
8 אִמּוֹ׃ וּבֵית־מִשְׁתֶּה לֹא־תָבוֹא לָשֶׁבֶת אוֹתָם לֶאֱכֹל

ולשתות

---

18 ר כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ת, ר"ח, ר"ז, ר"י ודפ"ו, בס"א יסכתי אנושה סאנה חרפא. 19 ר ס"א עָתִים וכסר עליו חסר ופול' וכן ר"י ור"ז. מן. 3 ר בס"א יש כאן פסקא. 5 ר ס"א חֲפוּלִידִים סלא וכן ר"ב. 5 ר ס"א תְּגוֹר או תָּגֹר וכן ר"ח ור"י: עיין לעיל ד' א'. 7 ר ס"א לָהֶם וכסר עליו אותם פליג. 8 ר ס"א אִתָּם חסר וכן ר"א, ר"ב, ר"ו ודפ"ו. 8 ר ס"א לֶאֱכל סלא.

9 וְלִשְׁתּוֹת׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מַשְׁבִּית מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה לְעֵינֵיכֶם
יְבִימֵיכֶם קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה׃
10 וְהָיָה כִּי תַגִּיד לָעָם הַזֶּה אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ עַל־מָה דִּבֶּר יְהוָה עָלֵינוּ אֵת כָּל־הָרָעָה
הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וּמֶה עֲוֹנֵנוּ וּמֶה חַטָּאתֵנוּ אֲשֶׁר חָטָאנוּ
11 לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם עַל אֲשֶׁר־עָזְבוּ אֲבוֹתֵיכֶם
אוֹתִי נְאֻם־יְהוָה וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיַּעַבְדוּם
וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וְאֹתִי עָזָבוּ וְאֶת־תּוֹרָתִי לֹא שָׁמָרוּ׃
12 וְאַתֶּם הֲרֵעֹתֶם לַעֲשׂוֹת מֵאֲבוֹתֵיכֶם וְהִנְּכֶם הֹלְכִים אִישׁ
13 אַחֲרֵי שְׁרִרוּת לִבּוֹ הָרָע לְבִלְתִּי שָׁמְעַ אֵלָי׃ וְהִטַּלְתִּי
אֶתְכֶם מֵעַל הָאָרֶץ הַזֹּאת עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא יְדַעְתֶּם
אַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם וַעֲבַדְתֶּם־שָׁם אֶת־אֱלֹהִים אֲחֵרִים
יוֹמָם וָלָיְלָה אֲשֶׁר לֹא־אֶתֵּן לָכֶם חַנִּנָה׃
14 לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֵאָמֵר עוֹד
חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
15 כִּי אִם־חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ
צָפוֹן וּמִכֹּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדִּיחָם שָׁמָּה וַהֲשִׁבֹתִים
עַל־אַדְמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם׃
16 הִנְנִי שֹׁלֵחַ לְדַוָּגִים רַבִּים נְאֻם־יְהוָה וְדָיָגוּם וְאַחֲרֵי־
כֵן אֶשְׁלַח לְרַבִּים צַיָּדִים וְצָדוּם מֵעַל כָּל־הַר וּמֵעַל
17 כָּל־גִּבְעָה וּמִנְקִיקֵי הַסְּלָעִים׃ כִּי עֵינַי עַל־כָּל־דַּרְכֵּיהֶם
18 לֹא נִסְתְּרוּ מִלְּפָנָי וְלֹא־נִצְפַּן עֲוֹנָם מִנֶּגֶד עֵינָי׃ וְשִׁלַּמְתִּי
רִאשׁוֹנָה מִשְׁנֶה עֲוֹנָם וְחַטָּאתָם עַל חַלָּלָם אֶת־
ארצי

and to drink.
For thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; Behold, I will cause to cease out of this place in your eyes, and in your days, the voice of mirth, and the voice of gladness, the voice of the bridegroom, and the voice of the bride.
And it shall come to pass, when thou shalt shew this people all these words, and they shall say unto thee, Wherefore hath the LORD pronounced all this great evil against us? or what is our iniquity? or what is our sin that we have committed against the LORD our God?
Then shalt thou say unto them, Because your fathers have forsaken me, saith the LORD, and have walked after other gods, and have served them, and have worshipped them, and have forsaken me, and have not kept my law;
And ye have done worse than your fathers; for, behold, ye walk every one after the imagination of his evil heart, that they may not hearken unto me:
Therefore will I cast you out of this land into a land that ye know not, neither ye nor your fathers; and there shall ye serve other gods day and night; where I will not shew you favour.
Therefore, behold, the days come, saith the LORD, that it shall no more be said, The LORD liveth, that brought up the children of Israel out of the land of Egypt;
But, The LORD liveth, that brought up the children of Israel from the land of the north, and from all the lands whither he had driven them: and I will bring them again into their land that I gave unto their fathers.
Behold, I will send for many fishers, saith the LORD, and they shall fish them; and after will I send for many hunters, and they shall hunt them from every mountain, and from every hill, and out of the holes of the rocks.
For mine eyes are upon all their ways: they are not hid from my face, neither is their iniquity hid from mine eyes.
And first I will recompense their iniquity and their sin double; because they have defiled

---

13 .v כן בספרים כ"י, ס"א שרורות לבו וכן ר"ב, ר"נ ור"ו, וס"א שרירות לבך וכן ר"ה, ר"ת, ר"ב, ר"ד ודס"ו. 13 .v בס"א אֲלֵי ונמסר עָלֵי פלינ. 15 .v כן ר"ב, ר"ד ור"א, ס"א וַאֲבֹתֵיכֶם חסר וכן ר"א, ר"ב, ר"ת, ר"ב, ר"ד ודס"ו. 15 .v ס"א הִדָּחִתִּים וכן תר', ת"ס וס"ו. 16 .v לְדַיָּגִים קרי, בס"א לְדַיָּגִים כתיב וקרי וכן ר"כ ור"א. 17 .v ס"א וְלֹא הכן ר"א, ר"ב, ר"ב וחס.

אַרְצִי בִּגֻּלֻלֵת שִׁקּוּצֵיהֶם וְתוֹעֲבוֹתֵיהֶם מִלְאוּ אֶת־
נַחֲלָתִי׃

19 יְהוָה עֻזִּי וּמְעוּזִּי וּמְנוֹסִי בְיוֹם צָרָה אֵלֶיךָ גּוֹיִם יָבֹאוּ
מֵאַפְסֵי־אָרֶץ וְיֹאמְרוּ אַךְ־שֶׁקֶר נָחֲלוּ אֲבוֹתֵינוּ הֶבֶל וְאֵין־
20 בָּם מוֹעִיל׃ הֲיַעֲשֶׂה־לּוֹ אָדָם אֱלֹהִים וְהֵמָּה לֹא אֱלֹהִים׃
21 לָכֵן הִנְנִי מוֹדִיעָם בַּפַּעַם הַזֹּאת אוֹדִיעֵם אֶת־יָדִי וְאֶת־
יז גְּבוּרָתִי וְיָדְעוּ כִּי־שְׁמִי יְהוָה׃ חַטַּאת

יְהוּדָה כְּתוּבָה בְּעֵט בַּרְזֶל בְּצִפָּרֶן שָׁמִיר חֲרוּשָׁה
2 עַל־לוּחַ לִבָּם וּלְקַרְנוֹת מִזְבְּחוֹתֵיכֶם׃ כְּזׇכֹר בְּנֵיהֶם
מִזְבְּחוֹתָם וְאֲשֵׁרִים עַל־עֵץ רַעֲנָן עַל גְּבָעוֹת הַגְּבֹהוֹת׃
3 הַרְרִי בַּשָּׂדֶה חֵילֵךְ כָּל־אוֹצְרוֹתַיִךְ לָבַז אֶתֵּן בָּמָתַיִךְ
4 בְּחַטָּאת בְּכָל־גְּבוּלָיִךְ׃ וְשָׁמַטְתְּ וּבָךְ מִנַּחֲלָתֵךְ אֲשֶׁר
נָתַתִּי לָךְ וְהַעֲבַדְתִּיךְ אֶת־אֹיְבַיִךְ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתְּ
כִּי־אֵשׁ קְדַחְתֶּם בְּאַפִּי עַד־עוֹלָם תּוּקָד׃

5 כֹּה | אָמַר יְהוָה אָרוּר הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בָּאָדָם
6 וְשָׂם בָּשָׂר זְרֹעוֹ וּמִן־יְהוָה יָסוּר לִבּוֹ׃ וְהָיָה כְּעַרְעָר
בָּעֲרָבָה וְלֹא יִרְאֶה כִּי־יָבוֹא טוֹב וְשָׁכַן חֲרֵרִים בַּמִּדְבָּר
7 אֶרֶץ מְלֵחָה וְלֹא תֵשֵׁב׃ בָּרוּךְ ס
8 הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיהוָה וְהָיָה יְהוָה מִבְטַחוֹ׃ וְהָיָה
כְּעֵץ | שָׁתוּל עַל־מַיִם וְעַל־יוּבַל יְשַׁלַּח שָׁרָשָׁיו וְלֹא
יִרְאֶה כִּי־יָבֹא חֹם וְהָיָה עָלֵהוּ רַעֲנָן וּבְשְׁנַת בַּצֹּרֶת לֹא

ידאג

my land, they have filled mine inheritance with the carcases of their detestable and abominable things.
19 O LORD, my strength, and my fortress, and my refuge in the day of affliction, the Gentiles shall come unto thee from the ends of the earth, and shall say, Surely our fathers have inherited lies, vanity, and things wherein there is no profit.
20 Shall a man make gods unto himself, and they are no gods?
21 Therefore, behold, I will this once cause them to know, I will cause them to know mine hand and my might; and they shall know that my name is The LORD.

17 The sin of Judah is written with a pen of iron, and with the point of a diamond: it is graven upon the table of their heart, and upon the horns of your altars;
2 Whilst their children remember their altars and their groves by the green trees upon the high hills.
3 O my mountain in the field, I will give thy substance and all thy treasures to the spoil, and thy high places for sin, throughout all thy borders.
4 And thou, even thyself, shalt discontinue from thine heritage that I gave thee; and I will cause thee to serve thine enemies in the land which thou knowest not: for ye have kindled a fire in mine anger, which shall burn for ever.
5 Thus saith the LORD; Cursed be the man that trusteth in man, and maketh flesh his arm, and whose heart departeth from the LORD.
6 For he shall be like the heath in the desert, and shall not see when good cometh; but shall inhabit the parched places in the wilderness, in a salt land and not inhabited.
7 Blessed is the man that trusteth in the LORD, and whose hope the LORD is.
8 For he shall be as a tree planted by the waters, and that spreadeth out her roots by the river, and shall not see when heat cometh, but her leaf shall be green; and shall not be careful in the year of drought,

18. ס״א וְתִשְׁבָּרֵהוּ הכן ד״א, ד״ב, ד״ח ודס״ו. 19. v. תספרת לפרשת בחקותי. 19. v. כן ב״א, ב״נ תֵּיךְ בלא נעימא. 21. v. בס״א מוֹדִיעָם כתיב, מוֹדִיעֵם קרי. ז׳. 1. v. ס״א מִזְבְּחוֹתֵיהֶם וכן ר״ב, ר״ג, ת״ס וח״ר, בס״א מִזְבְּחוֹתֵיכֶם כתוב ובספר עליו רחוי ליה מִזְבְּחוֹתָם. 2. v. ס״א עַל־עֵל־עֵץ וכן תר׳ וח״ס. 2. v. ס״א וְעַל וכן ר״ב, תר׳ וח״ס. 3. v. ס״א וְכָל־ וכן תר׳, ת״ס וח״ר. 3. v. כן ברוב ספרים כ״ו, ר״ב, ר״ת, ר״ט ח״ה, ס״א אוֹצְרוֹתַיִךְ חסר ו׳ קדמא וכן ר״א ודס״ו, וס״א אוֹצְרוֹתֵיךְ חסר ו׳ תניא וכן ר״א, ר״ב ח״ה. 3. v. ס״א גְּבוּלֵךְ וכן ר״א ח״ב. 4. v. בס״א נָךְ קרי. 4. v. כן למערבאי, למרנחאי חֵיקֵר כתיב, תוקד קרי. 6. v. כן ב״א, ב״נ וְחִיה בנעימא, נ״א ב״א וֶחִיה, ב״נ וְחִיה בלא נעימא. 6. v. ס״א לֹא ובס״א ולא ובספר עליו רחוי ליה לֹא. 6. v. ס״א יָבֹא חסר וכן ר״א, ר״ב ח״ה. 6. v. ס״א נָוֶה תר׳, ת״נ, ת״ס וח״ר. 7. v. כן ברוב ספרים כ״ו, ר״ב, ר״ג, ר״ד, ר״ו, ר״ת, ח״א, ר״ח, ר״ט ח״ה, ס״א מִבְטַחוֹ פתח וכן דס״ו. 8. v. יֶהֱ״א או יֵהֱ״א כתיב, יִהְיֶה קרי, בס״א יִהְיֶה כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב ח״ו.

neither shall cease from yielding fruit.

9 The heart is deceitful above all things, and desperately wicked: who can know it?

10 I the LORD search the heart, I try the reins, even to give every man according to his ways, and according to the fruit of his doings.

11 As the partridge sitteth on eggs, and hatcheth them not; so he that getteth riches, and not by right, shall leave them in the midst of his days, and at his end shall be a fool.

12 A glorious high throne from the beginning is the place of our sanctuary.

13 O LORD, the hope of Israel, all that forsake thee shall be ashamed, and they that depart from me shall be written in the earth, because they have forsaken the LORD, the fountain of living waters.

14 Heal me, O LORD, and I shall be healed; save me, and I shall be saved: for thou art my praise.

15 Behold, they say unto me, Where is the word of the LORD? let it come now.

16 As for me, I have not hastened from being a pastor to follow thee: neither have I desired the woeful day; thou knowest: that which came out of my lips was right before thee.

17 Be not a terror unto me: thou art my hope in the day of evil.

18 Let them be confounded that persecute me, but let not me be confounded: let them be dismayed, but let not me be

19 dismayed: bring upon them the day of evil, and destroy them with double destruction. Thus said the LORD unto me; Go and stand in the gate of the children of the people, whereby the kings of Judah come in, and by the which they go out, and in all the gates of Jerusalem;

20 And say unto them, Hear ye the word of the LORD, ye kings of Judah, and all Judah, and all

21 the inhabitants of Jerusalem, that enter in by these gates: Thus saith the LORD; Take heed to yourselves, and bear no burden on the sabbath day, nor bring it in by the gates of

22 Jerusalem; Neither carry forth a burden out of your houses on the sabbath day, neither do ye any work, but hallow ye the sabbath day,

9 יִדְאָנֹ֖ וְלֹ֣א יָמִ֑ישׁ מֵעֲשׂ֥וֹת פֶּ֛רִי׃ עָקֹ֥ב הַלֵּ֖ב מִכֹּ֑ל וְאָנֻ֣שׁ
10 הִוא֙ מִ֣י יְדָעֶ֔נּוּ׃ אֲנִ֣י יְהוָ֔ה חֹקֵ֖ר לֵ֑ב בֹּחֵ֖ן כְּלָיֹ֑ות וְלָתֵ֣ת
11 לְאִ֔ישׁ כִּדְרָכֹ֖ו כְּפִרְי֥ מַעֲלָלָֽיו׃ קֹרֵ֣א
דָגָ֔ר וְלֹ֥א יָלָ֖ד עָשָׂ֑ה עֹשֵׁ֤ר וְלֹא־בְמִשְׁפָּט֙ בַּחֲצִ֣י יָמָ֔יו
12 יַעַזְבֶ֔נּוּ וּבְאַחֲרִיתֹ֖ו יְהִ֥יֶה נָבָֽל׃ כִּסֵּ֣א כָבֹ֔וד מָר֖וֹם מֵרִאשֹׁ֑ון
13 מְקֹ֥ום מִקְדָּשֵׁ֖נוּ׃ מִקְוֵ֣ה יִשְׂרָאֵ֔ל יְהוָ֔ה כָּל־עֹזְבֶ֖יךָ יֵבֹ֑שׁוּ
יְסֹ֣רֵי בָאָ֔רֶץ יִכָּתֵ֖בוּ כִּ֣י עָזְב֔וּ מְקֹ֖ור מַ֥יִם־חַיִּ֛ים אֶת־
יְהוָֽה׃
14 רְפָאֵ֙נִי֙ יְהוָ֔ה וְאֵרָפֵ֑א הֹושִׁיעֵ֙נִי֙ וְאִוָּשֵׁ֔עָה כִּ֥י תְהִלָּתִ֖י אָתָּֽה׃
15 הִנֵּה־הֵ֥מָּה אֹמְרִ֖ים אֵ֣לַי אַיֵּ֔ה דְּבַר־יְהוָ֖ה יָבֹ֥וא נָֽא׃ וַאֲנִי֙
16 לֹא־אַצְתִּי֙ / מֵרֹ֣עָה אַחֲרֶ֔יךָ וְיֹ֥ום אָנ֖וּשׁ לֹ֣א הִתְאַוִּ֑יתִי
17 אַתָּ֣ה יָדַ֔עְתָּ מֹוצָ֖א שְׂפָתַ֑י נֹכַ֖ח פָּנֶ֥יךָ הָיָֽה׃ אַל־תְּהִי־לִ֣י
18 לְ֔מַחְתָּה מַחְסִ֥י־אַתָּ֖ה בְּיֹ֥ום רָעָֽה׃ יֵבֹ֤שׁוּ רֹדְפַי֙ וְאַל־
אֵבֹ֣שָׁה אֲנִ֔י יֵחַ֥תּוּ הֵ֖מָּה וְאַל־אֵחַ֣תָּה אֲנִ֑י הָבִ֤יא עֲלֵיהֶם֙
19 יֹ֣ום רָעָ֔ה וּמִשְׁנֶ֥ה שִׁבָּרֹ֖ון שָׁבְרֵֽם׃ כֹּה־
אָמַ֤ר יְהוָה֙ אֵלַ֔י הָלֹ֣ךְ וְעָמַדְתָּ֔ בְּשַׁ֖עַר בְּנֵי־עָ֑ם אֲשֶׁ֨ר
יָבֹ֤אוּ בֹו֙ מַלְכֵ֣י יְהוּדָ֔ה וַאֲשֶׁ֥ר יֵצְא֖וּ בֹּ֑ו וּבְכָל֙ שַׁעֲרֵ֣י
20 יְרוּשָׁלִָֽם׃ וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵיהֶ֗ם שִׁמְעוּ֙ דְּבַר־יְהוָ֔ה מַלְכֵ֥י
יְהוּדָ֖ה וְכָל־יְהוּדָ֑ה וְכֹ֖ל יֹשְׁבֵ֥י יְרוּשָׁלִַ֛ם הַבָּאִ֥ים בַּשְּׁעָרִ֖ים
21 הָאֵֽלֶּה׃ כֹּ֣ה אָמַ֤ר יְהוָה֙ הִשָּׁמְר֣וּ
בְנַפְשֹׁתֵיכֶ֔ם וְאַל־תִּשְׂא֥וּ מַשָּׂ֖א בְּיֹ֣ום הַשַּׁבָּ֑ת וַהֲבֵאתֶ֖ם
22 בִּשַׁעֲרֵ֥י יְרוּשָׁלִָֽם׃ וְלֹא־תֹוצִ֨יאוּ מַשָּׂ֤א מִבָּתֵּיכֶם֙ בְּיֹ֣ום
הַשַּׁבָּ֔ת וְכָל־מְלָאכָ֖ה לֹ֣א תַעֲשׂ֑וּ וְקִדַּשְׁתֶּ֗ם אֶת־יֹ֙ום הַשַּׁבָּ֔ת
כאשר

---

10 ס״א וּבֹחֵן וכן ת״ע, ת״ס ות״ר. 10 ס״א לָתֵת וכן ד״ב, ד״ג, ת״ע ות״ר. 10 פִּרְיֵ֫מוֹ כתיב, וּפִרְיָהוּ קרי, בס״א פִּרְיָהוּ כתיב וקרי וכן ד״ב, ד״ת, תר. ת״ע ות״ס. 10 ס״א וְכִפְרִי וכן ד״א, ד״ב, ת״ע, ת״ס ות״ר. 11 יֹלְדוּ כתיב, יָלְדוּ קרי, בס״א יָלְדוּ כתיב וקרי וכן ד״ב. 13 וְסוּרֵי קרי, בס״ת וְסוֹרֵי כתיב וקרי וכן ד״ב. 13 ס״א יָלְאוּ חסר וכן ד״א, ד״ב, ד״ג ד״ה, ד״ו וד״ח. 17 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ר ודס״ו, ס״א מחסי וכן ד״ב, ד״ג, ד״ח, ד״ט וד״י. 21, 22 בס״א אין כאן פסקא. 19 שָׁם כתיב, הָעָם קרי, בס״א הָעָם כתיב וקרי וכן ד״ב וד״א. 20 ס״א אֲלֵהֶם חסר וכן ד״א, ד״ב ודס״ו.

כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם: וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא הִטּוּ אֶת־ 23
אָזְנָם וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ וּלְבִלְתִּי קַחַת
מוּסָר: וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּן אֵלַי נְאֻם־יְהוָה לְבִלְתִּי ׀ 24
הָבִיא מַשָּׂא בְּשַׁעֲרֵי הָעִיר הַזֹּאת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וּלְקַדֵּשׁ
אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת־בָּהּ כָּל־מְלָאכָה: וּבָאוּ 25
בְּשַׁעֲרֵי הָעִיר הַזֹּאת מְלָכִים ׀ וְשָׂרִים יֹשְׁבִים עַל־כִּסֵּא
דָוִד רֹכְבִים ׀ בָּרֶכֶב וּבַסּוּסִים הֵמָּה וְשָׂרֵיהֶם אִישׁ יְהוּדָה
וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם וְיֹשְׁבָה הָעִיר הַזֹּאת לְעוֹלָם: וּבָאוּ מֵעָרֵי 26
יְהוּדָה וּמִסְּבִיבוֹת יְרוּשָׁלִַם וּמֵאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּמִן־הַשְּׁפֵלָה
וּמִן־הָהָר וּמִן־הַנֶּגֶב מְבִאִים עֹלָה וָזֶבַח וּמִנְחָה וּלְבוֹנָה
וּמְבִאֵי תוֹדָה בֵּית יְהוָה: וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלַי לְקַדֵּשׁ 27
אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וּלְבִלְתִּי ׀ שְׂאֵת מַשָּׂא וּבָא בְּשַׁעֲרֵי
יְרוּשָׁלִַם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְהִצַּתִּי אֵשׁ בִּשְׁעָרֶיהָ וְאָכְלָה
אַרְמְנוֹת יְרוּשָׁלִַם וְלֹא תִכְבֶּה:

יח הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר: קוּם 2
וְיָרַדְתָּ בֵּית הַיּוֹצֵר וְשָׁמָּה אַשְׁמִיעֲךָ אֶת־דְּבָרָי: וָאֵרֶד 3
בֵּית הַיּוֹצֵר וְהִנֵּהוּ עֹשֶׂה מְלָאכָה עַל־הָאָבְנָיִם: וְנִשְׁחַת 4
הַכְּלִי אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה בַּחֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר וְשָׁב וַיַּעֲשֵׂהוּ
כְּלִי אַחֵר כַּאֲשֶׁר יָשַׁר בְּעֵינֵי הַיּוֹצֵר לַעֲשׂוֹת:
וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: הַכְּיוֹצֵר הַזֶּה 5
לֹא־אוּכַל לַעֲשׂוֹת לָכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה הִנֵּה 6
כַּחֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר כֵּן־אַתֶּם בְּיָדִי בֵּית יִשְׂרָאֵל:
רֶגַע אֲדַבֵּר עַל־גּוֹי וְעַל־מַמְלָכָה לִנְתֹּשׁ 7
וְלִנְתֹּץ וּלְהַאֲבִיד: וְשָׁב הַגּוֹי הַהוּא מֵרָעָתוֹ אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי 8

עליון

23 ו׳ שׁוֹמְעִ֥ים כתיב. כס״א שָׁמְעוּ או שִׁמְעַ֥ כתיב וקרי וכן ר״א ת״כ. 24 ו׳ בָּזֶ֥ה שׁוּ נַ֥ח כתיב. נז קרי. כס״א נז כתיב וקרי וכן ר״א ת״כ. ובס״א בָּזֶ֥ה כתיב ונספר עליו סביר נז. 25 ו׳ ס״א סָעֲרֵי֙ וכן ר״ה. ר״ב. ר״ד והס״ו. 26 ו׳ ס״א עֹלָ֥ה חסר וכן ר״א. ר״ב. ר״ר והס״ו. 26 ו׳ ס״א וּמִסְּבִיבֹ֥ות מלא וכן ר״א. ר״ב. ר״ח. ר״ש חֲנִינָ֥ה או וְחֲנִינָ֥ה כתיב. חֲנִינָ֥ה חוזא קרי. 4 ו׳ כן בראב ספרים כ״י. ר״ב. ר״ד. ר״ח. ר״ב ת״ד. ס״א חכלי דק וכן ר״ב והס״ו. 7 ו׳ ס״א וְלְהַרְסָ֥ם ולחשביד וכן ר״ב. ר״ו ות״ס: עיין ל״א ב״ח.

23 as I commanded your fathers. But they obeyed not, neither inclined their ear, but made their neck stiff, that they might not hear, nor receive instruction.
24 And it shall come to pass, if ye diligently hearken unto me, saith the LORD, to bring in no burden through the gates of this city on the sabbath day, but hallow the sabbath day, to do no work therein;
25 Then shall there enter into the gates of this city kings and princes sitting upon the throne of David, riding in chariots and on horses, they, and their princes, the men of Judah, and the inhabitants of Jerusalem: and this city shall remain for ever.
26 And they shall come from the cities of Judah, and from the places about Jerusalem, and from the land of Benjamin, and from the plain, and from the mountains, and from the south, bringing burnt offerings, and sacrifices, and meat offerings, and incense, and bringing sacrifices of praise, unto the house of the LORD.
27 But if ye will not hearken unto me to hallow the sabbath day, and not to bear a burden, even entering in at the gates of Jerusalem on the sabbath day; then will I kindle a fire in the gates thereof, and it shall devour the palaces of Jerusalem, and it shall not be quenched.

18 The word which came to Jeremiah from the LORD,
2 saying, Arise, and go down to the potter's house, and there I will cause thee to hear my
3 words. Then I went down to the potter's house, and, behold, he wrought a work on the
4 wheels. And the vessel that he made of clay was marred in the hand of the potter: so he
5 made it again another vessel, as seemed good to the potter to make it. Then the word of the
6 LORD came to me, saying, O house of Israel, cannot I do with you as this potter? saith the LORD. Behold, as the clay is in the potter's hand, so are ye in mine hand, O house of Israel.
7 At what instant I shall speak concerning a nation, and concerning a kingdom, to pluck up,
8 and to pull down, and to destroy it; If that nation, against whom I have pronounced,

עָלָיו וְנִחַמְתִּי עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר חָשַׁבְתִּי לַעֲשׂוֹת לוֹ׃
וְרֶגַע אֲדַבֵּר עַל־גּוֹי וְעַל־מַמְלָכָה 9
לִבְנוֹת וְלִנְטֹעַ׃ וְעָשָׂה הָרַע בְּעֵינַי לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ 10
בְּקוֹלִי וְנִחַמְתִּי עַל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לְהֵיטִיב
אוֹתוֹ׃ וְעַתָּה אֱמָר־נָא אֶל־אִישׁ 11
יְהוּדָה וְעַל־יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה
אָנֹכִי יוֹצֵר עֲלֵיכֶם רָעָה וְחֹשֵׁב עֲלֵיכֶם מַחֲשָׁבָה שׁוּבוּ
נָא אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וְהֵיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם׃
וְאָמְרוּ נוֹאָשׁ כִּי־אַחֲרֵי מַחְשְׁבוֹתֵינוּ נֵלֵךְ וְאִישׁ שְׁרִרוּת 12
לִבּוֹ הָרָע נַעֲשֶׂה׃
לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה שַׁאֲלוּ־נָא בַגּוֹיִם מִי שָׁמַע כָּאֵלֶּה 13
שָׁעֲרָת עָשְׂתָה מְאֹד בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל׃ הֲיַעֲזֹב מִצּוּר שָׂדָי 14
שֶׁלֶג לְבָנוֹן אִם־יֻנְתַּשׁוּ מַיִם זָרִים קָרִים נוֹזָלִים׃ כִּי־ 15
שְׁכֵחָנִי עַמִּי לַשָּׁוְא יְקַטֵּרוּ וַיַּכְשְׁלוּם בְּדַרְכֵיהֶם שְׁבִלֵי
עוֹלָם לָלֶכֶת נְתִיבוֹת דֶּרֶךְ לֹא סְלוּלָה׃ לָשׂוּם אַרְצָם 16
לְשַׁמָּה שְׁרוֹקַת עוֹלָם כָּל עוֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם וְיָנִיד
בְּרֹאשׁוֹ׃ כְּרוּחַ־קָדִים אֲפִיצֵם לִפְנֵי אוֹיֵב עֹרֶף וְלֹא־ 17
פָנִים אַרְאֵם בְּיוֹם אֵידָם׃ וַיֹּאמְרוּ 18
לְכוּ וְנַחְשְׁבָה עַל־יִרְמְיָהוּ מַחֲשָׁבוֹת כִּי לֹא־תֹאבַד תּוֹרָה
מִכֹּהֵן וְעֵצָה מֵחָכָם וְדָבָר מִנָּבִיא לְכוּ וְנַכֵּהוּ בַּלָּשׁוֹן
וְאַל־נַקְשִׁיבָה אֶל־כָּל־דְּבָרָיו׃ הַקְשִׁיבָה יְהוָה אֵלָי וּשְׁמַע ס 19
לְקוֹל רִיבָי׃ הֲיְשֻׁלַּם תַּחַת־טוֹבָה רָעָה כִּי־כָרוּ שׁוּחָה 20
לְנַפְשִׁי זְכֹר עָמְדִי לְפָנֶיךָ לְדַבֵּר עֲלֵיהֶם טוֹבָה לְהָשִׁיב
את־

10 v. הָרָעָה כתיב. הָרַע קרי. 10 v. בס"א בְּעֵינוֹ כתיב. בְּעֵינַי קרי. 11 v. כן ב"א. כ"ת ד"ב, ר"ג, ד"י ב אל־אישׁ. 11 v. ס"א יִשְׁבֵי חסר וכן ר"א, ר"ח, ד"י ב ד"י ד. 12 v. כן בספרים כ"י, ד"ד, ר"ח, ד"י ב, ד"י ד ס"ו, ס"א מִי וכן ד"ב ת"נ. 14 v. כן ברוב ספרים כ"י ת"נ, ס"א אם־ינתשו וכן ד"ב. ד"י ד ס"ו. 15 v. ס"א שָׁכַחְוּנִי סלא וכן ד"א ת"כ. 15 v. שְׁבוּלֵי כתיב. שְׁבִילֵי קרי. בס"א שְׁבוּלֵי כתיב וקרי וכן ד"ב, ר"ח, ר"א, ד"י ב, ד"י ד ס"ו. 16 v. שְׁרוֹקַת כתיב. שְׁרִיקַת קרי. בס"א שְׁרִיקוֹת כתיב וקרי וכן ד"ב ת"ח. ובס"א נספר עליו שרוקת כתיב ופול. 17 v. ס"א אֶגְרוֹחַ וכן ד"ב, ד"ד, ר"ח, ד"י ב ד"י ד. 17 v. ס"א אֹרָאֵם.

turn from their evil, I will repent of the evil that I thought to do unto them.

9 And at what instant I shall speak concerning a nation, and concerning a kingdom, to build and to plant it;

10 If it do evil in my sight, that it obey not my voice, then I will repent of the good, wherewith I said I would benefit them.

11 Now therefore go to, speak to the men of Judah, and to the inhabitants of Jerusalem, saying, Thus saith the LORD; Behold, I frame evil against you, and devise a device against you: return ye now every one from his evil way, and make your ways and your doings good.

12 And they said, There is no hope: but we will walk after our own devices, and we will every one do the imagination of his evil heart.

13 Therefore thus saith the LORD; Ask ye now among the heathen, who hath heard such things: the virgin of Israel hath done a very horrible thing.

14 Will a man leave the snow of Lebanon which cometh from the rock of the field? or shall the cold flowing waters that come from another place be forsaken?

15 Because my people hath forgotten me, they have burned incense to vanity, and they have caused them to stumble in their ways from the ancient paths, to walk in paths, in a way not cast up;

16 To make their land desolate, and a perpetual hissing; every one that passeth there-

17 by shall be astonished, and wag his head. I will scatter them as with an east wind before the

18 enemy; I will shew them the back, and not the face, in the day of their calamity. Then said they, Come, and let us devise devices against Jeremiah; for the law shall not perish from the priest, nor counsel from the wise, nor the word from the prophet. Come, and let us smite him

19 with the tongue, and let us not give heed to any of his words. Give heed to me, O LORD,

20 and hearken to the voice of them that contend with me. Shall evil be recompensed for good? for they have digged a pit for my soul. Remember that I stood before thee to speak good for them, and to turn

21 אֶת־חֲמָתֶךָ מֵהֶם׃ לָכֵן תֵּן אֶת־בְּנֵיהֶם לָרָעָב וְהַגִּרֵם עַל־
יְדֵי־חָרֶב וְתִהְיֶינָה נְשֵׁיהֶם שַׁכֻּלוֹת וְאַלְמָנוֹת וְאַנְשֵׁיהֶם
22 יִהְיוּ הֲרְגֵי מָוֶת בְּחוּרֵיהֶם מִכְּי־חֶרֶב בַּמִּלְחָמָה׃ תִּשָּׁמַע
זְעָקָה מִבָּתֵּיהֶם כִּי־תָבִיא עֲלֵיהֶם גְּדוּד פִּתְאֹם כִּי־כָרוּ
23 שִׁיחָה לִלְכָדֵנִי וּפַחִים טָמְנוּ לְרַגְלָי׃ וְאַתָּה יְהוָה יָדַעְתָּ
אֶת־כָּל־עֲצָתָם עָלַי לַמָּוֶת אַל־תְּכַפֵּר עַל־עֲוֹנָם וְחַטָּאתָם
מִלְּפָנֶיךָ אַל־תֶּמְחִי וִהְיוּ מְכֻשָּׁלִים לְפָנֶיךָ בְּעֵת אַפְּךָ
ט עֲשֵׂה בָּהֶם׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה הָלוֹךְ
וְקָנִיתָ בַּקְבֻּק יוֹצֵר חֶרֶשׂ וּמִזִּקְנֵי הָעָם וּמִזִּקְנֵי הַכֹּהֲנִים׃
2 וְיָצָאתָ אֶל־גֵּיא בֶן־הִנֹּם אֲשֶׁר פֶּתַח שַׁעַר הַחַרְסוֹת וְקָרָאתָ
3 שָׁם אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ׃ וְאָמַרְתָּ שִׁמְעוּ
דְּבַר־יְהוָה מַלְכֵי יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם כֹּה־אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־הַמָּקוֹם
4 הַזֶּה אֲשֶׁר כָּל־שֹׁמְעָהּ תִּצַּלֶּנָה אָזְנָיו׃ יַעַן ׀ אֲשֶׁר עֲזָבֻנִי
וַיְנַכְּרוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיְקַטְּרוּ־בוֹ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים
אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּם הֵמָּה וַאֲבוֹתֵיהֶם וּמַלְכֵי יְהוּדָה וּמִלְאוּ
5 אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה דַּם נְקִיִּם׃ וּבָנוּ אֶת־בָּמוֹת הַבַּעַל
לִשְׂרֹף אֶת־בְּנֵיהֶם בָּאֵשׁ עֹלוֹת לַבָּעַל אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִי
וְלֹא דִבַּרְתִּי וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי׃
6 לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יִקָּרֵא לַמָּקוֹם
הַזֶּה עוֹד הַתֹּפֶת וְגֵיא בֶן־הִנֹּם כִּי אִם־גֵּיא הַהֲרֵגָה׃
7 וּבָקַקְתִּי אֶת־עֲצַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְהִפַּלְתִּים
בַּחֶרֶב לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וְנָתַתִּי אֶת־
נבלתם

---

21 away thy wrath from them.
Therefore deliver up their children to the famine, and pour out their blood by the force of the sword; and let their wives be bereaved of their children, and be widows; and let their men be put to death; let their young men be slain by the sword in battle.
22 Let a cry be heard from their houses, when thou shalt bring a troop suddenly upon them: for they have digged a pit to take me, and hid snares for my feet.
23 Yet, LORD, thou knowest all their counsel against me to slay me: forgive not their iniquity, neither blot out their sin from thy sight, but let them be overthrown before thee; deal thus with them in the time of thine anger.

19 Thus saith the LORD, Go and get a potter's earthen bottle, and take of the ancients of the people, and of the ancients of the priests;
2 And go forth unto the valley of the son of Hinnom, which is by the entry of the east gate, and proclaim there the words that I shall tell thee,
3 And say, Hear ye the word of the LORD, O kings of Judah, and inhabitants of Jerusalem; Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; Behold, I will bring evil upon this place, the which whosoever heareth, his ears shall tingle.
4 Because they have forsaken me, and have estranged this place, and have burned incense in it unto other gods, whom neither they nor their fathers have known, nor the kings of
5 Judah, and have filled this place with the blood of innocents; They have built also the high places of Baal, to burn their sons with fire for burnt offerings unto Baal, which I commanded
6 not, nor spake it, neither came it into my mind: Therefore, behold, the days come, saith the LORD, that this place shall no more be called Tophet, nor The valley of the son of Hinnom,
7 but The valley of slaughter. And I will make void the counsel of Judah and Jerusalem in this place; and I will cause them to fall by the sword before their enemies, and by the hands of them that seek their lives: and their carcases will I give

---

כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ד, ד"ח, ד"ס, ד"י־ב, ד"י־ד הס"ו, ס"א ותחנה וכן ד"ב, וס"א וחתיינה מלא וכן ד"א וד"י־א. 22 ו. שִׁוחָה כתיב, שׂוּחָה קרי, בס"א שׂוּחָה כתיב וקרי וכן ד"ב, ד"ס, וד"י־א. 23 ו. בס"א וְאֶת כתיב, וְאַתָּה קרי. 23 ו. וְהָיוּ כתיב, וֶהֱיוּ קרי. 23 ו. בס"א מְשֻׁלָּכִים כתיב, מְכֻשָּׁלִים קרי. יט, 1 ו. ס"א כח־אסר יהוה אלי וכן ד"א, ד"ב, ת"ע וח"ס. 1 ו. ס"א מִזִּקְנֵי וכן ד"א, ד"ב וח"י. 1 ו. הַחַרְסוֹת כתיב, חַרְסִיּוֹת קרי, בס"א חַרְסִיּוֹת כתיב וקרי וכן ד"ב. 3 ו. ס"א אֶל־ וכן ד"ב. 6 ו. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ה, ד"ח, ד"ס, ד"י־ב, ד"י־ד הס"ו, ס"א חנה וכן ד"ב ד"ג.

8 נִבְלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ: וְשַׂמְתִּי
אֶת־הָעִיר הַזֹּאת לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה כָּל עֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם
9 וְיִשְׁרֹק עַל־כָּל־מַכּוֹתֶהָ: וְהַאֲכַלְתִּים אֶת־בְּשַׂר בְּנֵיהֶם
וְאֶת בְּשַׂר בְּנֹתֵיהֶם וְאִישׁ בְּשַׂר־רֵעֵהוּ יֹאכֵלוּ בְּמָצוֹר
וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר יָצִיקוּ לָהֶם אֹיְבֵיהֶם וּמְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם:
10 וְשָׁבַרְתָּ הַבַּקְבֻּק לְעֵינֵי הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים אוֹתָךְ:
11 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר | יְהוָה צְבָאוֹת כָּכָה אֶשְׁבֹּר
אֶת־הָעָם הַזֶּה וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאת כַּאֲשֶׁר יִשְׁבֹּר אֶת־כְּלִי
הַיּוֹצֵר אֲשֶׁר לֹא־יוּכַל לְהֵרָפֵה עוֹד וּבְתֹפֶת יִקְבְּרוּ
12 מֵאַיִן מָקוֹם לִקְבוֹר: כֵּן אֶעֱשֶׂה לַמָּקוֹם הַזֶּה נְאֻם־
13 יְהוָה וּלְיוֹשְׁבָיו וְלָתֵת אֶת־הָעִיר הַזֹּאת כְּתֹפֶת: וְהָיוּ
בָּתֵּי יְרוּשָׁלַם וּבָתֵּי מַלְכֵי יְהוּדָה כִּמְקוֹם הַתֹּפֶת
הַטְּמֵאִים לְכֹל הַבָּתִּים אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־גַּגֹּתָם לְכֹל
צְבָא הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ נְסָכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים:
14 וַיָּבֹא יִרְמְיָהוּ מֵהַתֹּפֶת אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה
שָׁם לְהִנָּבֵא וַיַּעֲמֹד בַּחֲצַר בֵּית־יְהוָה וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל
15 הָעָם: כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־כָּל־עָרֶיהָ אֵת
כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עָלֶיהָ כִּי הִקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם
כ לִבְלְתִּי שְׁמֹעַ אֶת־דְּבָרָי: וַיִּשְׁמַע פַּשְׁחוּר בֶּן־אִמֵּר
הַכֹּהֵן וְהוּא־פָקִיד נָגִיד בְּבֵית יְהוָה אֶת־יִרְמְיָהוּ נָבָא
2 אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: וַיַּכֶּה פַּשְׁחוּר אֶת יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא
וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל־הַמַּהְפֶּכֶת אֲשֶׁר בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן הָעֶלְיוֹן
3 אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה: וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֹּצֵא פַּשְׁחוּר אֶת־

ירמיהו

8 ו׳ ס״פ סְבִיבֹתֶיהָ קרי, וכ״מ סְבִיבוֹתֶיהָ כתיב וקרי וכן ר״ב, ר״נ תי״א. 11 ו׳ ס״א לְחָרְפָּא וכן ר״ב ר״ו תי״א. 13 ו׳ כן נרוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ה, ת״ד תי״ד, ס״פ גַּג וכן ר״ת, ר״פ ותס״ו. 13 ו׳ בן נרוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ד ותס״ו, ס״פ נגתיהם לְכָל־ וכן ר״ת, ר״פ, ר״ב תי״ד, וס״א נגתיהם לְכָל וכן ר״ב תי״ו. 16 ו׳ סָבִיא קו׳, כס״פ סַבִּיא בהיב וקרי וכן ר״ב ור״ו.

to be meat for the fowls of the heaven, and for the beasts of the earth.
And I will make this city desolate, and an hissing; every one that passeth thereby shall be astonished and hiss because of all the plagues thereof.
And I will cause them to eat the flesh of their sons and the flesh of their daughters, and they shall eat every one the flesh of his friend in the siege and straitness, wherewith their enemies, and they that seek their lives, shall straiten them.
Then shalt thou break the bottle in the sight of the men that go with thee,
And shalt say unto them, Thus saith the LORD of hosts; Even so will I break this people and this city, as one breaketh a potter's vessel, that cannot be made whole again: and they shall bury them in Tophet, till there be no place to bury.
Thus will I do unto this place, saith the LORD, and to the inhabitants thereof, and even make this city as Tophet:
And the houses of Jerusalem, and the houses of the kings of Judah, shall be defiled as the place of Tophet, because of all the houses upon whose roofs they have burned incense unto all the host of heaven, and have poured out drink offerings unto other gods.
Then came Jeremiah from Tophet, whither the LORD had sent him to prophesy; and he stood in the court of the LORD'S house; and said to all the people, Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; Behold, I will bring upon this city and upon all her towns all the evil that I have pronounced against it, because they have hardened their necks, that they might not hear my words.

Now Pashur the son of Immer the priest, who was also chief governor in the house of the LORD, heard that Jeremiah prophesied these things. Then Pashur smote Jeremiah the prophet, and put him in the stocks that were in the high gate of Benjamin, which was by the house of the LORD. And it came to pass on the morrow, that Pashur brought forth

Jeremiah out of the stocks. Then said Jeremiah unto him, The LORD hath not called thy name Pashur, but Magor-missabib.

4 For thus saith the LORD, Behold, I will make thee a terror to thyself, and to all thy friends: and they shall fall by the sword of their enemies, and thine eyes shall behold it: and I will give all Judah into the hand of the king of Babylon, and he shall carry them captive into Babylon, and shall slay them with the sword.

5 Moreover I will deliver all the strength of this city, and all the labours thereof, and all the precious things thereof, and all the treasures of the kings of Judah will I give into the hand of their enemies, which shall spoil them, and take them, and carry them to Babylon.

6 And thou, Pashur, and all that dwell in thine house shall go into captivity: and thou shalt come to Babylon, and there thou shalt die, and shalt be buried there, thou, and all thy friends, to whom thou hast prophesied lies.

7 O LORD, thou hast deceived me, and I was deceived: thou art stronger than I, and hast prevailed: I am in derision daily, every one mocketh me.

8 For since I spake, I cried out, I cried violence and spoil; because the word of the LORD was made a reproach unto me, and a derision, daily.

9 Then I said, I will not make mention of him, nor speak any more in his name. But his word was in mine heart as a burning fire shut up in my bones,

10 and I was weary with forbearing, and I could not stay. For I heard the defaming of many, fear on every side. Report, say they, and we will report it. All my familiars watched for my halting, saying, Peradventure he will be enticed, and we shall prevail against him, and we

11 shall take our revenge on him. But the LORD is with me as a mighty terrible one: therefore my persecutors shall stumble, and they shall not prevail: they shall be greatly ashamed; for

12 they shall not prosper: their everlasting confusion shall never be forgotten. But, O LORD of hosts, that triest the righteous, and seest the reins and the heart, let me see thy vengeance

13 on them: for unto thee have I opened my cause. Sing unto the LORD, praise ye the LORD: for he hath delivered the soul of the poor

יִרְמְיָהוּ מִן־הַמַּהְפֶּכֶת וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִרְמְיָהוּ לֹא פַשְׁחוּר קָרָא יְהוָה שְׁמֶךָ כִּי אִם־מָגוֹר מִסָּבִיב׃
כִּי כֹה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֶנְךָ לְמָגוֹר לְךָ וּלְכָל־ 4
אֹהֲבֶיךָ וְנָפְלוּ ׀ בְּחֶרֶב אוֹיְבֵיהֶם וְעֵינֶיךָ רֹאוֹת וְאֶת־כָּל־
יְהוּדָה אֶתֵּן בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִגְלָם בָּבֶלָה וְהִכָּם
בֶּחָרֶב׃ וְנָתַתִּי אֶת־כָּל־חֹסֶן הָעִיר הַזֹּאת וְאֶת־כָּל־ 5
יְגִיעָהּ וְאֶת־כָּל־יְקָרָהּ וְאֵת כָּל־אוֹצְרוֹת מַלְכֵי יְהוּדָה
אֶתֵּן בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וּבָזוּם וּלְקָחוּם וְהֵבִיאוּם בָּבֶלָה׃
וְאַתָּה פַּשְׁחוּר וְכֹל יֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ תֵּלֵכוּ בַּשֶּׁבִי וּבָבֶל 6
תָּבוֹא וְשָׁם תָּמוּת וְשָׁם תִּקָּבֵר אַתָּה וְכָל־אֹהֲבֶיךָ אֲשֶׁר־
נִבֵּאתָ לָהֶם בַּשָּׁקֶר׃
פִּתִּיתַנִי יְהוָה וָאֶפָּת חֲזַקְתַּנִי וַתּוּכָל הָיִיתָ לִשְׁחוֹק כָּל־ 7
הַיּוֹם כֻּלֹּה לְעֹג לִי׃ כִּי־מִדֵּי אֲדַבֵּר אֶזְעָק חָמָס וָשֹׁד 8
אֶקְרָא כִּי־הָיָה דְבַר־יְהוָה לִי לְחֶרְפָּה וּלְקֶלֶס כָּל־
הַיּוֹם׃ וְאָמַרְתִּי לֹא־אַזְכִּירֶנּוּ וְלֹא־אֲדַבֵּר עוֹד בִּשְׁמוֹ וְהָיָה 9
בְלִבִּי כְאֵשׁ בְּעֻרַת עָצֶר בְּעַצְמֹתָי וְנִלְאֵיתִי כַּלְכֵּל וְלֹא
אוּכָל׃ כִּי שָׁמַעְתִּי דִבַּת רַבִּים מָגוֹר מִסָּבִיב הַגִּידוּ 10
וְנַגִּידֶנּוּ כָּל אַנְשֵׁי שְׁלֻמִּי שֹׁמְרֵי צַלָּעִי אוּלַי יְפֻתֶּה
וְנוּכְלָה לוֹ וְנִקְחָה נְקָמָתֵנוּ מִמֶּנּוּ׃ וַיהוָה אוֹתִי כִּגְבוֹר 11
עָרִיץ עַל־כֵּן רֹדְפַי יִכָּשְׁלוּ וְלֹא יָכָלוּ בֹּשׁוּ מְאֹד כִּי־לֹא
הִשְׂכִּילוּ כְּלִמַּת עוֹלָם לֹא תִשָּׁכַח׃ וַיהוָה צְבָאוֹת בֹּחֵן 12
צַדִּיק רֹאֵה כְלָיוֹת וָלֵב אֶרְאֶה נִקְמָתְךָ מֵהֶם כִּי אֵלֶיךָ
גָּלִיתִי אֶת־רִיבִי׃
שִׁירוּ לַיהוָה הַלְלוּ אֶת־יְהוָה כִּי הִצִּיל אֶת־נֶפֶשׁ אֶבְיוֹן ס 13
מִיַּד

---

v. 4 כן בספרים כ"י, ד"ד ורס"ן, ס"א פ"י וכן ר"ג, ר"ח, ר"ט, ר"ב ור"ד. v. 4 ס"א ונפלו בחוב ביד איביהם וכן ר"א ור"ב. v. 5 בס"א ויגיעה כתיב, ויגיעה קרי. v. 6 כן בכוונה. בהללי נפשת. v. 7 פלו קרי. v. 9 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ד. ר"ח, ר"ט, ר"ב ורס"ן, ס"א כלבל וכן ר"ב, ר"ג ור"א. v. 10 כן ברוב ספרים כ"י, "ב, ר"ג, ר"ד, ר"ח, ר"ט ור"ט"ן, ס"א שמעתי רבים וכן ר"ב ור"ד. v. 10 ס"א שלומי סלא וכן ר"א, ר"ב ור"ו.

14 מִיַּד מְרֵעִים׃ אָרוּר הַיּוֹם אֲשֶׁר
15 יָלַדְתִּי בּוֹ יוֹם אֲשֶׁר־יְלָדַתְנִי אִמִּי אַל־יְהִי בָּרוּךְ׃ אָרוּר
הָאִישׁ אֲשֶׁר בִּשַּׂר אֶת־אָבִי לֵאמֹר יֻלַּד־לְךָ בֵּן זָכָר שַׂמֵּחַ
16 שִׂמְּחָהוּ׃ וְהָיָה הָאִישׁ הַהוּא כֶּעָרִים אֲשֶׁר־הָפַךְ יְהוָה
וְלֹא נִחָם וְשָׁמַע זְעָקָה בַּבֹּקֶר וּתְרוּעָה בְּעֵת צָהֳרָיִם׃
17 אֲשֶׁר לֹא־מוֹתְתַנִי מֵרָחֶם וַתְּהִי־לִי אִמִּי קִבְרִי וְרַחְמָהּ
18 הֵרָת עוֹלָם׃ לָמָּה זֶּה מֵרֶחֶם יְצָאתִי לִרְאוֹת עָמָל וְיָגוֹן
וְיָכְלוּ בַּבֹּשֶׁת יָמָי׃

כא הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בְּשִׁלַּח אֵלָיו
הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶת־פַּשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה וְאֶת־צְפַנְיָה בֶּן־
2 מַעֲשֵׂיָה הַכֹּהֵן לֵאמֹר׃ דְּרֹשׁ־נָא בַעֲדֵנוּ אֶת־יְהוָה כִּי
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל נִלְחָם עָלֵינוּ אוּלַי יַעֲשֶׂה יְהוָה
אוֹתָנוּ כְּכָל־נִפְלְאוֹתָיו וְיַעֲלֶה מֵעָלֵינוּ׃
3 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֲלֵיהֶם כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־צִדְקִיָּהוּ׃
4 כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵסֵב אֶת־כְּלֵי
הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר בִּידֵכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם נִלְחָמִים בָּם אֶת־
מֶלֶךְ בָּבֶל וְאֶת־הַכַּשְׂדִּים הַצָּרִים עֲלֵיכֶם מִחוּץ לַחוֹמָה
5 וְאָסַפְתִּי אוֹתָם אֶל־תּוֹךְ הָעִיר הַזֹּאת׃ וְנִלְחַמְתִּי אֲנִי
אַתֶּם בְּיָד נְטוּיָה וּבִזְרוֹעַ חֲזָקָה וּבְאַף וּבְחֵמָה וּבְקֶצֶף
6 גָּדוֹל׃ וְהִכֵּיתִי אֶת־יוֹשְׁבֵי הָעִיר הַזֹּאת אֶת־הָאָדָם
7 וְאֶת־הַבְּהֵמָה בְּדֶבֶר גָּדוֹל יָמֻתוּ׃ וְאַחֲרֵי־כֵן נְאֻם־יְהוָה
אֶתֵּן אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה ׀ וְאֶת־עֲבָדָיו ׀ וְאֶת־הָעָם ׀
וְאֶת־הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר הַזֹּאת מִן־הַדֶּבֶר ׀ מִן־הַחֶרֶב ׀ וּמִן־הָרָעָב

from the hand of evildoers.
14 Cursed be the day wherein I was born: let not the day wherein my mother bare me be blessed.
15 Cursed be the man who brought tidings to my father, saying, A man child is born unto thee; making him very glad.
16 And let that man be as the cities which the LORD overthrew, and repented not: and let him hear the cry in the morning, and the shouting at noontide;
17 Because he slew me not from the womb; or that my mother might have been my grave, and her womb to be always great with me.
18 Wherefore came I forth out of the womb to see labour and sorrow, that my days should be consumed with shame?

1 The word which came unto Jeremiah from the LORD, when king Zedekiah sent unto him Pashur the son of Melchiah, and Zephaniah the son of Maaseiah the priest, saying,
2 Enquire, I pray thee, of the LORD for us; for Nebuchadrezzar king of Babylon maketh war against us; if so be that the LORD will deal with us according to all his wondrous works, that he may go up from us.
3 Then said Jeremiah unto them, Thus shall ye say to Zedekiah:
4 Thus saith the LORD God of Israel; Behold, I will turn back the weapons of war that are in your hands, wherewith ye fight against the king of Babylon, and against the Chaldeans, which besiege you without the walls, and I will assemble them into the midst of this city.
5 And I myself will fight against you with an outstretched hand and with a strong arm, even in anger, and in fury, and in great wrath.
6 And I will smite the inhabitants of this city, both man and beast: they shall die of a great pestilence.
7 And afterward, saith the LORD, I will deliver Zedekiah king of Judah, and his servants, and the people, and such as are left in this city from the pestilence, from the sword, and from

---

v. 17 ס״א ורחמה כפיק וכן ד״ב, ד״ה, ד״ו ודי״ד. כא. v. 1 כן בכתה. בהללי ויכיהו. v. 2 ס״א אתנו חסר וכן ר״א, ר״ב, ר״ן, ר״ח ור״ם. v. 3 ס״א נפלאותיו מלא וכן ד״ח ד״ם. v. 4 בס״א אין כאן פסקא. v. 5 ס״א תאסרון בלא וכן ר״א ור״כ. v. 6 ן ברוב ספרים כי״ו, ד״ב, ד״ד, די״א ודמ״ן, ס״א והפתי הסר וכן ר״א, ד״ב ודי״ב. v. 7 כ ברוב ספרים כי״ו, ד״ג, ד״ד, ד״ח, ד״ט, די״ב, די״ד ודכ״ו, ס״א ואחרי־כן ׀ וכן ד״ב ות״ו. ז v. ס״א הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בלא כלה ואת־ וכן ת״ע ות״ם. v. 7 ס״א וּמִן־ וכן ת״י, ת״ם, תש ותי״ר.

הָרָעָב בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וּבְיַד אֹיְבֵיהֶם
וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וְהִכָּם לְפִי־חָרֶב לֹא־יִהְיֶה לְאֵיתוֹם עֲלֵיהֶם
8 וְלֹא יַחְמֹל וְלֹא יְרַחֵם: וְאֶל־הָעָם הַזֶּה תֹּאמַר כֹּה
אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם אֶת־דֶּרֶךְ הַחַיִּים וְאֶת־
9 דֶּרֶךְ הַמָּוֶת: הַיֹּשֵׁב בָּעִיר הַזֹּאת יָמוּת בַּחֶרֶב וּבָרָעָב
וּבַדֶּבֶר וְהַיּוֹצֵא וְנָפַל עַל־הַכַּשְׂדִּים הַצָּרִים עֲלֵיכֶם יִחְיֶה
10 וְהָיְתָה לּוֹ נַפְשׁוֹ לְשָׁלָל: כִּי שַׂמְתִּי פָנַי בָּעִיר הַזֹּאת
לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה נְאֻם־יְהוָה בְּיַד־מֶלֶךְ בָּבֶל תִּנָּתֵן
11 וְשָׂרְפָה בָאֵשׁ: וּלְבֵית מֶלֶךְ יְהוּדָה
12 שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה: בֵּית דָּוִד כֹּה אָמַר יְהוָה דִּינוּ לַבֹּקֶר
מִשְׁפָּט וְהַצִּילוּ גָזוּל מִיַּד עוֹשֵׁק פֶּן־תֵּצֵא כָאֵשׁ חֲמָתִי
13 וּבָעֲרָה וְאֵין מְכַבֶּה מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֵיהֶם: הִנְנִי אֵלַיִךְ
יֹשֶׁבֶת הָעֵמֶק צוּר הַמִּישׁוֹר נְאֻם־יְהוָה הָאֹמְרִים מִי־יַחֵת
14 עָלֵינוּ וּמִי יָבוֹא בִּמְעוֹנֹתֵינוּ: וּפָקַדְתִּי עֲלֵיכֶם כִּפְרִי
מַעַלְלֵיכֶם נְאֻם־יְהוָה וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּיַעְרָהּ וְאָכְלָה כָּל־
כב סְבִיבֹתֶיהָ: כֹּה אָמַר יְהוָה
רֵד בֵּית־מֶלֶךְ יְהוּדָה וְדִבַּרְתָּ שָׁם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה:
2 וְאָמַרְתָּ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה מֶלֶךְ יְהוּדָה הַיֹּשֵׁב עַל־
כִּסֵּא דָוִד אַתָּה וַעֲבָדֶיךָ וְעַמְּךָ הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים
3 הָאֵלֶּה: כֹּה | אָמַר יְהוָה עֲשׂוּ מִשְׁפָּט וּצְדָקָה
וְהַצִּילוּ גָזוּל מִיַּד עָשׁוּק וְגֵר יָתוֹם וְאַלְמָנָה אַל־תּוֹנוּ
אל־

---

7 v. בבהה נבוכדראצר חסר א׳ וכן בכ״א ודי״ר. 9 v. ס״א גְּרָעָב וכן ד״א, ד״ב, ד״ג ה״ו: עיין כ״ד י״ב. 9 v. כן ב״א, כ״נ עַל־ בנעיא. 9 v. יִהְיֶה כתיב, וְהָיָה קרי. בס״א וְהָיָה כתיב וקרי וכן ד״ב ה״א. 10 v. כן בדוב ספרים כ״י, ד״ב ה״ר, ס״א עִיר כמקף ובלא נגינה וכן ד״ג, ד״ח, ד״ס,ד״י״ב, ד״י״ד ה״ס״ו. 10 v. כן בדוב ספרים כ״י, ד״מ״ו, ס״א כִּיר מֻלָּד וכן ד״ב, ד״ג, ד״ד, ד״ח, ד״ט, ד״י״ב ה״י״ד. 12 v. סֻגַלַּיכֶם קרי, בס״א סְגַלַּיכֶם כתיב וקרי וכן ד״ב, חר׳, ת״ס ות״ד: עיין לעיל ד׳ ד׳, ובס״א סְגַלַּיהֶם כתיב וקרי וכן ר״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ח, ״ס ה״י״ד. 13 v. ס״א יָבֹא חסר וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ד, ד״ו ה״א.
כב. 1 v. בס״א אין כאן פסקא. 1 v. כן ב״א, כ״נ פֶּתַח. 8 v. נס״א יש כאן פסקא. 8 v. ס״א חָתוּם וכן ד״א, ד״ב, הי״ב, ת״ע, ת״ס ה״י״ד. 8 v. ס״א תוש סלא וכן ד״א, ד״ד, ד״ח, ד״ס, ד״י״ב ודי״ד.

the famine, into the hand of Nebuchadrezzar king of Babylon, and into the hand of their enemies, and into the hand of those that seek their life: and he shall smite them with the edge of the sword; he shall not spare them, neither have pity, nor have mercy.

8 And unto this people thou shalt say, Thus saith the LORD; Behold, I set before you the way of life, and the way of death.

9 He that abideth in this city shall die by the sword, and by the famine, and by the pestilence: but he that goeth out, and falleth to the Chaldeans that besiege you, he shall live, and his life shall be unto him for a prey.

10 For I have set my face against this city for evil, and not for good, saith the LORD: it shall be given into the hand of the king of Babylon, and he shall burn it with fire.

11 And touching the house of the king of Judah, say, Hear ye the word of the LORD;

12 O house of David, thus saith the LORD; Execute judgment in the morning, and deliver him that is spoiled out of the hand of the oppressor, lest my fury go out like fire, and burn that none can quench it, because of the evil of your doings.

13 Behold, I am against thee, O inhabitant of the valley, and rock of the plain, saith the LORD; which say, Who shall come down against us? or who shall enter into our habitations?

14 But I will punish you according to the fruit of your doings, saith the LORD: and I will kindle a fire in the forest thereof, and it shall devour all things round about it.

22 Thus saith the LORD; Go down to the house of the king of Judah, and speak there this word,
2 And say, Hear the word of the LORD, O king of Judah, that sittest upon the throne of David,
3 thou, and thy servants, and thy people that enter in by these gates: Thus saith the LORD; Execute ye judgment and righteousness, and deliver the spoiled out of the hand of the oppressor: and do no wrong, do no violence to the stranger, the fatherless, nor the widow,

neither shed innocent blood
in this place.
4 For if ye do this thing in-
deed, then shall there enter
in by the gates of this house
kings sitting upon the throne
of David, riding in chariots
and on horses, he, and his
servants, and his people.
5 But if ye will not hear these
words, I swear by myself,
saith the LORD, that this
house shall become a deso-
lation.
6 For thus saith the LORD
unto the king's house of
Judah; Thou art Gilead unto
me, and the head of
Lebanon: yet surely I will
make thee a wilderness, and
cities which are not inhabit-
ed.
7 And I will prepare destroy-
ers against thee, every one
with his weapons: and they
shall cut down thy choice
cedars, and cast them into
the fire.
8 And many nations shall pass
by this city, and they shall
say every man to his neigh-
bour, Wherefore hath the
LORD done thus unto this
great city?
9 Then they shall answer, Be-
cause they have forsaken the
covenant of the LORD their
God, and worshipped other
gods, and served them.
10 Weep ye not for the dead,
neither bemoan him: but
weep sore for him that goeth
away: for he shall return no
more, nor see his native
country.
11 For thus saith the LORD
touching Shallum the son of
Josiah king of Judah, which
reigned instead of Josiah his
12 father, which went forth out of this place; He shall not return thither any more: But he shall
13 die in the place whither they have led him captive, and shall see this land no more. Woe
unto him that buildeth his house by unrighteousness, and his chambers by wrong; that useth
14 his neighbour's service without wages, and giveth him not for his work; That saith, I will
build me a wide house and large chambers, and cutteth him out windows; and it is cieled with
15 cedar, and painted with vermilion. Shalt thou reign, because thou closest thyself

4 אַל־תַּחְמְסוּ וְדָם נָקִי אַל־תִּשְׁפְּכוּ בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ כִּי
אִם־עָשׂוֹ תַּעֲשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וּבָאוּ בַשְּׁעָרֵי הַבַּיִת הַזֶּה
מְלָכִים יֹשְׁבִים לְדָוִד עַל־כִּסְאוֹ רֹכְבִים בְּרֶכֶב וּבַסּוּסִים
5 הוּא וְעֹבְדָיו וְעַמּוֹ׃ וְאִם לֹא תִשְׁמְעוּ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי־לְחָרְבָּה יִהְיֶה הַבַּיִת הַזֶּה׃
6 כִּי־כֹה | אָמַר יְהוָה עַל־בֵּית מֶלֶךְ
יְהוּדָה גִּלְעָד אַתָּה לִי רֹאשׁ הַלְּבָנוֹן אִם־לֹא אֲשִׂיתְךָ
7 מִדְבָּר עָרִים לֹא נוֹשָׁבָה׃ וְקִדַּשְׁתִּי עָלֶיךָ מַשְׁחִתִים
אִישׁ וְכֵלָיו וְכָרְתוּ מִבְחַר אֲרָזֶיךָ וְהִפִּילוּ עַל־הָאֵשׁ׃
8 וְעָבְרוּ גוֹיִם רַבִּים עַל הָעִיר הַזֹּאת וְאָמְרוּ אִישׁ אֶל־
רֵעֵהוּ עַל־מָה עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָעִיר הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת׃
9 וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחֲווּ
לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיַּעַבְדוּם׃
10 אַל־תִּבְכּוּ לַמֵּת וְאַל־תָּנֻדוּ לוֹ בְּכוֹ בָכוֹ לַהֹלֵךְ כִּי
לֹא יָשׁוּב עוֹד וְרָאָה אֶת־אֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ׃
11 כִּי כֹה אָמַר־יְהוָה אֶל־שַׁלֻּם בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ
יְהוּדָה הַמֹּלֵךְ תַּחַת יֹאשִׁיָּהוּ אָבִיו אֲשֶׁר יָצָא מִן־
12 הַמָּקוֹם הַזֶּה לֹא־יָשׁוּב שָׁם עוֹד׃ כִּי בִּמְקוֹם אֲשֶׁר־הִגְלוּ
אֹתוֹ שָׁם יָמוּת וְאֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לֹא־יִרְאֶה עוֹד׃
13 הוֹי בֹּנֶה בֵיתוֹ בְּלֹא־צֶדֶק וַעֲלִיּוֹתָיו בְּלֹא
14 מִשְׁפָּט בְּרֵעֵהוּ יַעֲבֹד חִנָּם וּפָעֳלוֹ לֹא יִתֶּן־לוֹ׃ הָאֹמֵר
אֶבְנֶה־לִּי בֵּית מִדּוֹת וַעֲלִיּוֹת מְרֻוָחִים וְקָרַע לוֹ חַלּוֹנָי
15 וְסָפוּן בָּאָרֶז וּמָשׁוֹחַ בַּשָּׁשַׁר׃ הֲתִמְלֹךְ כִּי אַתָּה מִתַּחֲרֶה
בָּאָרֶז

---

3 v. ס״א וְאַל־ וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ת״ע, ת״ס ות״ר. 4 v. וְעָבְדוּ כתיב. וַעֲבָדָיו קרי. בס״א וַעֲבָדָיו כתיב וקרי וכן ד״ב ורי״ז. 6 v. נוֹשָׁבָה כתיב. נוֹשָׁבוּ קרי. בס״א נוֹשָׁבוּ כתיב וקרי וכן ד״ב. 7 v. ס״א מַשְׁחִיתִים פלא וכן ד״א, ד״ב ורי״ז. 10 v. בס״א בָּלָה כתיב. בָּכוּ קרי. ובס״א בָּלָה כתיב וקרי וכן ד״ב ורי״ז. 11 v. ס״א מִיּ־ במקף ובלא נגינה וכן ד״ג, ד״ח, רי״ם, רי״ב, די״ד ודס״ו. 12 v. סביר כי אם. בס״א כִּי אִם כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, ד״ח, רי״ם, רי״ב ות״ע. 13 v. כן ברוב ספרים כ״י. ד״ה, ד״ם, רי״ב, די״ד ודס״ו, ס״א לֹא יראה־ וכן ד״ב, ד״ג ורי״ו. 14 v. בס״א וְסָפִין כתיב. וְסָפוּן קרי.

בָּאֶרֶז אַתְּ מִתְרָאֶה הֲלוֹא אָבִיךָ אָכַל וְשָׁתָה וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה
אָז טוֹב לוֹ: 16 דָּן דִּין־עָנִי וְאֶבְיוֹן אָז טוֹב הֲלֹא־הוּא
הַדַּעַת אֹתִי נְאֻם־יְהוָה: 17 כִּי אֵין עֵינֶיךָ וְלִבְּךָ כִּי אִם־עַל
בִּצְעֶךָ וְעַל דָּמְךָ נָקִי לִשְׁפּוֹךְ וְעַל־הָעֹשֶׁק וְעַל־הַמִּרְוָצָה
לַעֲשׂוֹת:
לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה 18
לֹא־יִסְפְּדוּ לוֹ הוֹי אָחִי וְהוֹי אָחוֹת לֹא־יִסְפְּדוּ לוֹ הוֹי
אָדוֹן וְהוֹי הֹדּוֹ: קְבוּרַת חֲמוֹר יִקָּבֵר סָחוֹב וְהֻשְׁלַךְ 19
מֵהַלְאָה לְשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִָם:
הַלְּבָנוֹן וְצַעֲקִי וּבַבָּשָׁן תְּנִי קוֹלֵךְ וְצַעֲקִי מֵעֲבָרִים 20
כִּי נִשְׁבְּרוּ כָּל־מְאַהֲבָיִךְ: דִּבַּרְתִּי אֵלַיִךְ בְּשַׁלְוֹתָיִךְ 21
אָמַרְתְּ לֹא אֶשְׁמָע זֶה דַּרְכֵּךְ מִנְּעוּרַיִךְ כִּי לֹא־שָׁמַעַתְּ
בְּקוֹלִי: כָּל־רֹעַיִךְ תִּרְעֶה־רוּחַ וּמְאַהֲבַיִךְ בַּשִּׁבְיָ יֵלֵכוּ 22
כִּי אָז תֵּבוֹשִׁי וְנִכְלַמְתְּ מִכֹּל רָעָתֵךְ: יֹשֶׁבְתִּי בַלְּבָנוֹן 23
מְקֻנַּנְתִּי בָּאֲרָזִים מַה־נֶּאֱנַחְתְּ בְּבֹא־לָךְ חֲבָלִים חִיל
כַּיּוֹלֵדָה: חַי־אָנִי נְאֻם־יְהוָה כִּי אִם־יְהוֹיָקִים בֶּן־ 24
יְהוֹשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה חוֹתָם עַל־יַד יְמִינִי כִּי מִשָּׁם
אֶתְקָנֵךְ: וְנָתַתִּיךְ בְּיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשֵׁךְ וּבְיַד אֲשֶׁר־אַתְּה 25
יָגוֹר מִפְּנֵיהֶם וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וּבְיַד
הַכַּשְׂדִּים: וְהִטַּלְתִּי אֹתָךְ וְאֶת־אִמֵּךְ אֲשֶׁר יְלָדַתְךְ עַל 26
הָאָרֶץ אַחֶרֶת אֲשֶׁר לֹא־יְלַדְתֶּם שָׁם וְשָׁם תָּמוּתוּ: וְעַל 27
הָאָרֶץ אֲשֶׁר הֵם מְנַשְּׂאִים אֶת־נַפְשָׁם לָשׁוּב שָׁם שָׁמָּה
לֹא יָשׁוּבוּ:
הַעָצֵב נִבְזֶה נֶפֶץ הָאִישׁ הַזֶּה כְּלִי אֹם־כְּלִי אֵין חֵפֶץ 28
בּוֹ

15 ס״א הֲלֹא חסר וכן ר״א, ד״ב, ד״ן, ד״ה ות״ס. 16 ס״א הֲלוֹא מלא וכן ר״ג וד״ה.
17 בס״א הוא כתיב וקרי. 18 הוֹד קרי. 20 בס״א אין כאן סנקא. 23 יִשְׁבְּתִי כתיב. 23 מְקֻנַּנְתִּי קרי. 23 בס״א נחנחתי כתיב. 24 נַחְתָּם קרי וכן ד״ה ות״ס ד״ה. 24 ס״א בְּבוֹא מלא. 25 ס״א בְיוֹלֶדָה מלא וכן ר״א, ד״ב, ד״ה, ד״ן, ות״ס ות״א. 26 בן בא״א. ב״נ אם. 26 בכוונה נבוכדרצר רסר א׳. 26 בכוונה אותך. 28 ס״א אם־כלי וכן ד״ב, ד״ג, ד״ח ות״ס. 28 כן בא״א. ב״נ אין.

in cedar? did not thy father eat and drink, and do judgment and justice, and then it was well with him?
16 He judged the cause of the poor and needy; then it was well with him: was not this to know me? saith the LORD.
17 But thine eyes and thine heart are not but for thy covetousness, and for to shed innocent blood, and for oppression, and for violence, to do it.
18 Therefore thus saith the LORD concerning Jehoiakim the son of Josiah king of Judah; They shall not lament for him, saying, Ah my brother! or, Ah sister! they shall not lament for him, saying, Ah lord! or, Ah his glory!
19 He shall be buried with the burial of an ass, drawn and cast forth beyond the gates of Jerusalem.
20 Go up to Lebanon, and cry; and lift up thy voice in Bashan, and cry from the passages: for all thy lovers are destroyed.
21 I spake unto thee in thy prosperity; but thou saidst, I will not hear. This hath been thy manner from thy youth, that thou obeyedst not my voice.
22 The wind shall eat up all thy pastors, and thy lovers shall go into captivity: surely then shalt thou be ashamed and confounded for all thy wickedness.
23 O inhabitant of Lebanon, that makest thy nest in the cedars, how gracious shalt thou be when pangs come
24 upon thee, the pain as of a woman in travail! As I live, saith the LORD, though Coniah the son of Jehoiakim king of Judah were the signet upon my right hand, yet would I pluck thee
25 thence; And I will give thee into the hand of them that seek thy life, and into the hand of them whose face thou fearest, even into the hand of Nebuchadrezzar king of Babylon, and
26 into the hand of the Chaldeans. And I will cast thee out, and thy mother that bare thee, into
27 another country, where ye were not born; and there shall ye die. But to the land whereunto
28 they desire to return, thither shall they not return. Is this man Coniah a despised broken idol? is he a vessel wherein is no pleasure?

בְּ מַדּוּעַ הוּטַלוּ הָוֹא וְזַרְעוֹ וְהָשְׁלְכוּ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
29 לֹא־יָדָעוּ: אֶרֶץ אֶרֶץ אֶרֶץ שִׁמְעִי דְּבַר־יְהוָה: כֹּה
30 אָמַר יְהוָה כִּתְבוּ אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה עֲרִירִי גֶּבֶר לֹא־
יַצְלִיחַ בְּיָמָיו כִּי לֹא יַצְלִיחַ מִזַּרְעוֹ אִישׁ יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא
כג דָּוִד וּמֹשֵׁל עוֹד בִּיהוּדָה: הוֹי
רֹעִים מְאַבְּדִים וּמְפִצִּים אֶת־צֹאן מַרְעִיתִי נְאֻם־יְהוָה:
2 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־הָרֹעִים הָרֹעִים
אֶת־עַמִּי אַתֶּם הֲפִצֹתֶם אֶת־צֹאנִי וַתִּדְּחוֹם וְלֹא פְקַדְתֶּם
אֹתָם הִנְנִי פֹקֵד עֲלֵיכֶם אֶת־רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם נְאֻם־
3 יְהוָה: וַאֲנִי אֲקַבֵּץ אֶת־שְׁאֵרִית צֹאנִי מִכֹּל הָאֲרָצוֹת
אֲשֶׁר־הִדַּחְתִּי אֹתָם שָׁם וַהֲשִׁבֹתִי אֹתָן עַל־נְוֵהֶן וּפָרוּ
4 וְרָבוּ: וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיהֶם רֹעִים וְרָעוּם וְלֹא־יִרְאוּ עוֹד וְלֹא־
5 יֵחַתּוּ וְלֹא יִפָּקְדוּ נְאֻם־יְהוָה: הִנֵּה
יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וַהֲקִמֹתִי לְדָוִד צֶמַח צַדִּיק וּמָלַךְ
6 מֶלֶךְ וְהִשְׂכִּיל וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ: בְּיָמָיו ס
תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֹּן לָבֶטַח וְזֶה־שְּׁמוֹ אֲשֶׁר־
7 יִקְרְאוֹ יְהוָה ו צִדְקֵנוּ: לָכֵן הִנֵּה־
יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֹאמְרוּ עוֹד חַי־יְהוָה אֲשֶׁר
8 הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: כִּי אִם־חַי־
יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה וַאֲשֶׁר הֵבִיא אֶת־זֶרַע בֵּית יִשְׂרָאֵל
מֵאֶרֶץ צָפוֹנָה וּמִכֹּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים שָׁם וְיָשְׁבוּ
9 עַל־אַדְמָתָם: לַנְּבִאִים שָׁבַר לִבִּי
בְּקִרְבִּי רָחֲפוּ כָּל־עַצְמוֹתָי הָיִיתִי כְּאִישׁ שִׁכּוֹר וּכְגֶבֶר
10 עֲבָרוֹ יָיִן מִפְּנֵי יְהוָה וּמִפְּנֵי דִּבְרֵי קָדְשׁוֹ: כִּי מְנָאֲפִים
מְלֵאָה

v. 30 ס״א יוֹשֵׁב מלא. v. 30 ס״א וּמוֹשֵׁל כלא וכן ר״ד תס״ו. כג. 2 v. ס״א וַתְּדִיחוּם מלא וכן ר״ב תי״ד, וס״א וַתַּדִּיחֻם וכן ר״א, ר״ב תי״ו. 4 v. ס״א לֹא־. 5 v. בס״א אין כאן ספקא. 7 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ד, ר״ח, ר״ם, ר״ט, ר״ד תסא. ברז״נ יאמרו במארבה. 8 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ד, ר״ג, ר״ח, ר״ם, ר״א, ר״ב תי״ד, בס״א צָפוֹנָה ונמסר עליו בבבלי צְפוֹנָה. 9 v. ס״א לַנְּבִיאִים מלא וכן ר״א ר״ב, ר״ג, ר״ח, ר״ם, ר״ב תי״ד. 9 v. ס״א עֲצָמוֹתָי מלא וכן ר״ג, ר״ח ור״ם.

wherefore are they cast out, he and his seed, and are cast into a land which they know not?
O earth, earth, earth, hear the word of the LORD.
Thus saith the LORD, Write ye this man childless, a man that shall not prosper in his days: for no man of his seed shall prosper, sitting upon the throne of David, and ruling any more in Judah.

Woe be unto the pastors that destroy and scatter the sheep of my pasture! saith the LORD.
Therefore thus saith the LORD God of Israel against the pastors that feed my people; Ye have scattered my flock, and driven them away, and have not visited them: behold, I will visit upon you the evil of your doings, saith the LORD.
And I will gather the remnant of my flock out of all countries whither I have driven them, and will bring them again to their folds; and they shall be fruitful and increase.
And I will set up shepherds over them which shall feed them: and they shall fear no more, nor be dismayed, neither shall they be lacking, saith the LORD.
Behold, the days come, saith the LORD, that I will raise unto David a righteous Branch, and a King shall reign and prosper, and shall execute judgment and justice in the earth.
In his days Judah shall be saved, and Israel shall dwell safely: and this is his name whereby he shall be called, THE LORD OUR RIGHTEOUSNESS. Therefore, behold, the days come, saith the LORD, that they shall no more say, The LORD liveth, which brought up the children of Israel out of the land of Egypt; But, The LORD liveth, which brought up and which led the seed of the house of Israel out of the north country, and from all countries whither I had driven them; and they shall dwell in their own land. Mine heart within me is broken because of the prophets; all my bones shake; I am like a drunken man, and like a man whom wine hath overcome, because of the LORD, and because of the words of his holiness. For the land is full of adulterers;

מִפְּנֵי אָלָה אָבְלָה הָאָרֶץ יָבְשׁוּ נְאוֹת
מִדְבָּר וַתְּהִי מְרוּצָתָם רָעָה וּגְבוּרָתָם לֹא־כֵן: כִּי־גַם־ 11
נָבִיא גַּם־כֹּהֵן חָנְפוּ גַּם־בֵּיתִי מָצָאתִי רָעָתָם נְאֻם־
יְהוָה: לָכֵן יִהְיֶה דַרְכָּם לָהֶם כַּחֲלַקְלַקוֹת בָּאֲפֵלָה 12
יִדָּחוּ וְנָפְלוּ בָּהּ כִּי־אָבִיא עֲלֵיהֶם רָעָה שְׁנַת פְּקֻדָּתָם
נְאֻם־יְהוָה: וּבִנְבִיאֵי שֹׁמְרוֹן רָאִיתִי תִּפְלָה הִנָּבְאוּ בַּבַּעַל 13
וַיַּתְעוּ אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל: וּבִנְבִאֵי יְרוּשָׁלַם רָאִיתִי 14
שַׁעֲרוּרָה נָאוּף וְהָלוֹךְ בַּשֶּׁקֶר וְחִזְקוּ יְדֵי מְרֵעִים לְבִלְתִּי־
שָׁבוּ אִישׁ מֵרָעָתוֹ הָיוּ־לִי כֻּלָּם כִּסְדֹם וְיֹשְׁבֶיהָ
כַּעֲמֹרָה:
לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עַל־הַנְּבִאִים הִנְנִי מַאֲכִיל 15
אוֹתָם לַעֲנָה וְהִשְׁקִתִּים מֵי־רֹאשׁ כִּי מֵאֵת נְבִיאֵי יְרוּשָׁלַם
יָצְאָה חֹנְפָה לְכָל־הָאָרֶץ:
כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אַל־תִּשְׁמְעוּ עַל־דִּבְרֵי הַנְּבִאִים 16
הַנִּבְּאִים לָכֶם מַהְבִלִים הֵמָּה אֶתְכֶם חָזוֹן לִבָּם יְדַבֵּרוּ
לֹא מִפִּי יְהוָה: אָמְרִים אָמוֹר לְמְנַאֲצַי דִּבֶּר יְהוָה 17
שָׁלוֹם יִהְיֶה לָכֶם וְכָל הַלֹּךְ בִּשְׁרִרוּת לִבּוֹ אָמְרוּ לֹא־
תָבוֹא עֲלֵיכֶם רָעָה: כִּי מִי עָמַד בְּסוֹד יְהוָה וַיֵּרֶא 18
וַיִּשְׁמַע אֶת־דְּבָרוֹ מִי־הִקְשִׁיב דְּבָרִי וַיִּשְׁמָע:
הִנֵּה ו סַעֲרַת יְהוָה חֵמָה יָצְאָה וְסַעַר מִתְחוֹלֵל 19
עַל רֹאשׁ רְשָׁעִים יָחִיל: לֹא יָשׁוּב אַף־יְהוָה עַד־עֲשֹׂתוֹ 20
וְעַד־הֲקִימוֹ מְזִמּוֹת לִבּוֹ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּתְבּוֹנְנוּ בָהּ
בִּינָה: לֹא־שְׁלַחְתִּי אֶת־הַנְּבִאִים וְהֵם רָצוּ לֹא־דִבַּרְתִּי 21
אֲלֵיהֶם

for because of swearing the land mourneth; the pleasant places of the wilderness are dried up, and their course is evil, and their force is not right.

11 For both prophet and priest are profane; yea, in my house have I found their wickedness, saith the LORD.

12 Wherefore their way shall be unto them as slippery ways in the darkness: they shall be driven on, and fall therein: for I will bring evil upon them, even the year of their visitation, saith the LORD.

13 And I have seen folly in the prophets of Samaria; they prophesied in Baal, and caused my people Israel to err.

14 I have seen also in the prophets of Jerusalem an horrible thing: they commit adultery, and walk in lies: they strengthen also the hands of evildoers, that none doth return from his wickedness: they are all of them unto me as Sodom, and the inhabitants thereof as Gomorrah.

15 Therefore thus saith the LORD of hosts concerning the prophets; Behold, I will feed them with wormwood, and make them drink the water of gall: for from the prophets of Jerusalem is profaneness gone forth into all the land.

16 Thus saith the LORD of hosts, Hearken not unto the words of the prophets that prophesy unto you: they make you vain: they speak a vision of their own heart, and not out of the mouth of the LORD.

17 They say still unto them that despise me, The LORD hath said, Ye shall have peace; and they say unto every one that walketh after the imagination of his own heart, No evil shall come upon you.

18 For who hath stood in the counsel of the LORD, and hath perceived and heard his word? who hath marked his word, and heard it?

19 Behold, a whirlwind of the LORD is gone forth in fury, even a grievous whirlwind: it shall fall grievously upon the head of the wicked.

20 The anger of the LORD shall not return, until he have executed, and till he have performed the thoughts of his heart: in the latter days ye shall consider it perfectly.

21 I have not sent these prophets, yet they ran: I have not spoken

---

v. 14 בס"א יש כאן ספקא. ס"א וּבִנְבִיאֵי סלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ו, ר"ח, ר"ם וה"ב. v. 14 ס"א וְחָלוֹךְ סלא. v. 14 כן ברוב ספרים כ"י, ר"ד, ר"ח, ר"מ, ה"ב ה"ר. ס"א לִבְלְתִּי וכן ר"ב, ר"ג וה"ו. v. 15 ס"א חֲנֻפִים סלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ד, ר"ו, ר"ח, ר"ם, וה"ב. v. 16 בס"א אין כאן ספקא. v. 16 ס"א חֲנֻפִים סלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ו, ר"ח, ר"ם, ה"ב וה"ר. v. 18 דְּבָרִי כתיב, דִּקְרִי קרי ככבלי, ובס"א דִּבְרוֹ כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ר"ו, ר"ח,ר"ם, ה"ב, ה"ר, תר"ם ות"ח. v. 18 כ"ל יַשְׁמַע: עיין פשק כ"ב. v. 19 ס"א יָחֹלָה. v. 21 ס"א חֲנֻפִים סלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ה, ר"ו, ר"ח,ר"ם, ה"ב ה"ר והס"ו.

to them, yet they prophesied.

22 But if they had stood in my counsel, and had caused my people to hear my words, then they should have turned them from their evil way, and from the evil of their doings.

23 Am I a God at hand, saith the LORD, and not a God afar off?

24 Can any hide himself in secret places that I shall not see him? saith the LORD. Do not I fill heaven and earth? saith the LORD.

25 I have heard what the prophets said, that prophesy lies in my name, saying, I have dreamed, I have dreamed.

26 How long shall this be in the heart of the prophets that prophesy lies? yea, they are prophets of the deceit of their own heart;

27 Which think to cause my people to forget my name by their dreams which they tell every man to his neighbour, as their fathers have forgotten my name for Baal.

28 The prophet that hath a dream, let him tell a dream; and he that hath my word, let him speak my word faithfully. What is the chaff to the wheat? saith the LORD.

29 Is not my word like as a fire? saith the LORD; and like a hammer that breaketh the rock in pieces?

30 Therefore, behold, I am against the prophets, saith the LORD, that steal my words every one from his neighbour.

31 Behold, I am against the

22 אֲלֵיהֶם וְהֵם נִבְּאוּ׃ וְאִם־עָמְדוּ בְסוֹדִי וְיַשְׁמִעוּ דְבָרַי
אֶת־עַמִּי וְיָשִׁבוּם מִדַּרְכָּם הָרָע וּמֵרַע מַעַלְלֵיהֶם׃
23 הֵאֱלֹהֵי מִקָּרֹב אֲנִי נְאֻם־יְהוָה וְלֹא אֱלֹהֵי
24 מֵרָחֹק׃ אִם־יִסָּתֵר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים וַאֲנִי לֹא־אֶרְאֶנּוּ
נְאֻם־יְהוָה הֲלוֹא אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֲנִי מָלֵא נְאֻם־
25 יְהוָה׃ שָׁמַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־אָמְרוּ הַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים
26 בִּשְׁמִי שֶׁקֶר לֵאמֹר חָלַמְתִּי חָלַמְתִּי׃ עַד־מָתַי הֵיֵשׁ בְּלֶב
27 הַנְּבִאִים נִבְּאֵי הַשֶּׁקֶר וּנְבִיאֵי תַרְמִית לִבָּם׃ הַחֹשְׁבִים
לְהַשְׁכִּיחַ אֶת־עַמִּי שְׁמִי בַּחֲלוֹמֹתָם אֲשֶׁר יְסַפְּרוּ אִישׁ
28 לְרֵעֵהוּ כַּאֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֲבוֹתָם אֶת־שְׁמִי בַּבָּעַל׃ הַנָּבִיא
אֲשֶׁר־אִתּוֹ חֲלוֹם יְסַפֵּר חֲלוֹם וַאֲשֶׁר דְּבָרִי אִתּוֹ יְדַבֵּר
29 דְּבָרִי אֱמֶת מַה־לַּתֶּבֶן אֶת־הַבָּר נְאֻם־יְהוָה׃ הֲלוֹא כֹּה
30 דְבָרִי כָּאֵשׁ נְאֻם־יְהוָה וּכְפַטִּישׁ יְפֹצֵץ סָלַע׃ לָכֵן הִנְנִי
עַל־הַנְּבִאִים נְאֻם־יְהוָה מְגַנְּבֵי דְבָרַי אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ׃
31 הִנְנִי עַל־הַנְּבִאִים נְאֻם־יְהוָה הַלְקְחִים לְשׁוֹנָם וַיִּנְאֻמוּ
32 נְאֻם׃ הִנְנִי עַל־נִבְּאֵי חַלְמוֹת שֶׁקֶר נְאֻם־יְהוָה וַיְסַפְּרוּם
וַיַּתְעוּ אֶת־עַמִּי בְּשִׁקְרֵיהֶם וּבְפַלְּחוּתָם וְאָנֹכִי לֹא
שְׁלַחְתִּים וְלֹא צִוִּיתִים וְהוֹעִיל לֹא־יוֹעִילוּ לָעָם־הַזֶּה נְאֻם־
33 יְהוָה׃ וְכִי־יִשְׁאָלְךָ הָעָם הַזֶּה אוֹ־הַנָּבִיא אוֹ־הַכֹּהֵן לֵאמֹר
מַה־מַּשָּׂא יְהוָה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֵת־מַה־מַּשָּׂא וְנָטַשְׁתִּי
34 אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ וְהַנָּבִיא וְהַכֹּהֵן וְהָעָם אֲשֶׁר יֹאמַר
35 מַשָּׂא יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־הָאִישׁ הַהוּא וְעַל־בֵּיתוֹ׃ כֹּה

תאמרו

22 But if they had stood in my counsel, and had caused my people to hear my words, then they should have turned them from their evil way, and from the evil of their doings.

23 Am I a God at hand, saith the LORD, and not a God afar off?

24 Can any hide himself in secret places that I shall not see him? saith the LORD. Do not I fill heaven and earth? saith the LORD.

25 I have heard what the prophets said, that prophesy lies in my name, saying, I have dreamed, I have dreamed.

26 How long shall this be in the heart of the prophets that prophesy lies? yea, they are prophets of the deceit of their own heart;

27 Which think to cause my people to forget my name by their dreams which they tell every man to his neighbour, as their fathers have forgotten my name for Baal.

28 The prophet that hath a dream, let him tell a dream; and he that hath my word, let him speak my word faithfully. What is the chaff to the wheat? saith the LORD.

29 Is not my word like as a fire? saith the LORD; and like a hammer that breaketh the rock in pieces?

30 Therefore, behold, I am against the prophets, saith the LORD, that steal my words every one from his neighbour.

31 Behold, I am against the prophets, saith the LORD, that use their tongues, and say, He saith.

32 Behold, I am against them that prophesy false dreams, saith the LORD, and do tell them, and cause my people to err by their lies, and by their lightness; yet I sent them not, nor commanded them: therefore they shall not profit this people at all, saith the LORD.

33 And when this people, or the prophet, or a priest, shall ask thee, saying, What is the burden of the LORD? thou shalt then say unto them, What burden? I will even forsake you, saith the LORD.

34 And as for the prophet, and the priest, and the people, that shall say, The burden of the LORD, I will even punish that man and his house.

35 Thus

v. 23 בס״א אין כאן ספוקא. v. 23 ס״א מקרוב מלא וכן ר״א, ר״ב, ר״ו, ד״ה, ד״כ, ד״כ והי״ד. v. 24 כן ברוב ספרים כ״ו, ר״ב, ר״ד, ד״ה, ד״ם הי״א, ס״א הלא חסר וכן ר״א, ר״ב, ר״ו, ד״כ ד״ל והם״ו. v. 25 כן ב״א, ב״ג אחראשר. v. 25 כן ב״א, ב״ג הנבאים בנביא. vv. 25, 26 ס״א הנביאים מלא וכן ד״א, ר״ב, ד״ו והי״ב. v. 26 ס״א תרמית מלא וכן ר״א, ד״ב והי״ו. v. 27 נ״ל החשבים. vv. 30, 31 בס״א יש כאן ספוקא. v. 30 ס״א הנביאים מלא וכן ר״א, ד״ב, ר״ו, ד״ח, ד״ם, ד״ב, ד״ד והם״ו. v. 31 ס״א הנביאים מלא וכן ר״א, ד״ב, ר״ד, ר״ו, ד״ח, ד״ס, ד״כ, ד״ד והם״ו. v. 32 ס״א נביאי וכן ר״א, ר״ב, ח״ס וח״ו. v. 32 והזעיל כתיב, והזעל קרי. v. 33 ס״א אלהם חסר. v. 33 צ״ל אחסהמשא = אתם המשא. וכן רס״ו.

shall ye say every one to his neighbour, and every one to his brother, What hath the LORD answered? and, What hath the LORD spoken?

36 And the burden of the LORD shall ye mention no more: for every man's word shall be his burden; for ye have perverted the words of the living God, of the LORD of hosts our God.

37 Thus shalt thou say to the prophet, What hath the LORD answered thee? and, What hath the LORD spoken?

38 But since ye say, The burden of the LORD; therefore thus saith the LORD; Because ye say this word, The burden of the LORD, and I have sent unto you, saying, Ye shall not say, The burden of the LORD;

39 Therefore, behold, I, even I, will utterly forget you, and I will forsake you, and the city that I gave you and your fathers, and cast you out of my presence:

40 And I will bring an everlasting reproach upon you, and a perpetual shame, which shall not be forgotten.

24 The LORD shewed me, and, behold, two baskets of figs were set before the temple of the LORD, after that Nebuchadrezzar king of Babylon had carried away captive Jeconiah the son of Jehoiakim king of Judah, and the princes of Judah, with the carpenters and smiths, from Jerusalem, and had brought them to Babylon.

תֹּאמְרוּ אִישׁ עַל־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶל־אָחִיו מֶה־עָנָה יְהוָה
וּמַה־דִּבֶּר יְהוָה׃ וּמַשָּׂא יְהוָה לֹא תִזְכְּרוּ־עוֹד כִּי הַמַּשָּׂא 36
יִהְיֶה לְאִישׁ דְּבָרוֹ וַהֲפַכְתֶּם אֶת־דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים
יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵינוּ׃ כֹּה תֹאמַר אֶל־הַנָּבִיא מֶה־ 37
עָנְךָ יְהוָה וּמַה־דִּבֶּר יְהוָה׃ וְאִם־מַשָּׂא יְהוָה תֹּאמֵרוּ 38
לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה יַעַן אֲמַרְכֶם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
מַשָּׂא יְהוָה וְאָשַׁלַּח אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא תֹאמְרוּ מַשָּׂא
יְהוָה׃
לָכֵן הִנְנִי וְנָשִׂיתִי אֶתְכֶם נָשֹׂא וְנָטַשְׁתִּי אֶתְכֶם וְאֶת־ 39
הָעִיר אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם מֵעַל פָּנָי׃
וְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם חֶרְפַּת עוֹלָם וּכְלִמּוֹת עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא 40
תִשָּׁכֵחְנָה׃
כד הֶרְאַנִי יְהוָה וְהִנֵּה שְׁנֵי דוּדָאֵי תְאֵנִים מוּעָדִים
לִפְנֵי הֵיכַל יְהוָה אַחֲרֵי הַגְלוֹת נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־
בָּבֶל אֶת־יְכָנְיָהוּ בֶן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־שָׂרֵי
יְהוּדָה וְאֶת־הֶחָרָשׁ וְאֶת־הַמַּסְגֵּר מִירוּשָׁלִַם וַיְבִאֵם 2
בָּבֶל׃ הַדּוּד אֶחָד תְּאֵנִים טֹבוֹת מְאֹד כִּתְאֵנֵי הַבִּכֻּרוֹת
וְהַדּוּד אֶחָד תְּאֵנִים רָעוֹת מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה
מֵרֹעַ׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי מָה־אַתָּה רֹאֶה יִרְמְיָהוּ וָאֹמַר תְּאֵנִים 3
הַתְּאֵנִים הַטֹּבוֹת טֹבוֹת מְאֹד וְהָרָעוֹת רָעוֹת מְאֹד אֲשֶׁר
לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה 4
אֵלַי לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּתְּאֵנִים 5
הטבות

---

35 v. כן למערבא, למדנחאי אֶל־, בס"א אֶל־ כתיב וקרי. 35 v. סביר עָלֶי־.
37 v. בס"א יש כאן מסקא. 39 v. בס"א אין כאן מסקא. 39 v. צ"ל נָשָׂאתִי . . . נָשׂוֹא׃
כן ח"ע, ת"ס ות"ר. 39 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ר ודס"ו, ס"א אֹתָם ואת־העיר אשר־
וכן ד"ב, ד"ג, ר"ו, ד"ח, ד"ם, ד"י"ב ודי"ד. 40 v. ס"א וכלפות וכן ר"ב, ד"ו, ד"י"ב ודי"ד.
כד. 1 v. כן ב"א, ב"נ מלך ובלא מקף וכן ד"י"ב. 1 v. סַא יְכָנְיָה ונספר עליו ס"א יְכָנְיָהוּ
וכן ר"א, ד"ח, ד"ם ודס"ו. 1 v. ס"א הֶבְיאָם סלא וכן ד"א, ד"ב, ר"ו, ד"ח, ד"ם, ד"י"ב ודי"ד.

2 One basket had very good figs, even like the figs that are first ripe: and the other basket had
3 very naughty figs, which could not be eaten, they were so bad. Then said the LORD unto
me, What seest thou, Jeremiah? And I said, Figs; the good figs, very good; and the evil, very
4 evil, that cannot be eaten, they are so evil. Again the word of the LORD came unto me,
5 saying, Thus saith the LORD, the God of Israel; Like these good figs,

so will I acknowledge them that are carried away captive of Judah, whom I have sent out of this place into the land of the Chaldeans for their good.

6 For I will set mine eyes upon them for good, and I will bring them again to this land: and I will build them, and not pull them down; and I will plant them, and not pluck them up.

7 And I will give them an heart to know me, that I am the LORD: and they shall be my people, and I will be their God: for they shall return unto me with their whole heart.

8 And as the evil figs, which cannot be eaten, they are so evil; surely thus saith the LORD, So will I give Zedekiah the king of Judah, and his princes, and the residue of Jerusalem, that remain in this land, and them that dwell in the land of Egypt:

9 And I will deliver them to be removed into all the kingdoms of the earth for their hurt, to be a reproach and a proverb, a taunt and a curse, in all places whither I shall drive them.

10 And I will send the sword, the famine, and the pestilence, among them, till they be consumed from off the land that I gave unto them and to their fathers.

כַּטֹּבוֹת הָאֵלֶּה כֵּן־אַכִּיר אֶת־גָּלוּת יְהוּדָה אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּי 6
מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶרֶץ כַּשְׂדִּים לְטוֹבָה: וְשַׂמְתִּי עֵינִי
עֲלֵיהֶם לְטוֹבָה וַהֲשִׁבֹתִים עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וּבְנִיתִים 7
וְלֹא אֶהֲרֵס וּנְטַעְתִּים וְלֹא אֶתּוֹשׁ: וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב ס
לָדַעַת אֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה וְהָיוּ־לִי לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה
לָהֶם לֵאלֹהִים כִּי־יָשֻׁבוּ אֵלַי בְּכָל־לִבָּם:
וְכַתְּאֵנִים הָרָעוֹת אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ כִּי 8
כֹה | אָמַר יְהוָה כֵּן אֶתֵּן אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־
שָׂרָיו וְאֶת | שְׁאֵרִית יְרוּשָׁלַם הַנִּשְׁאָרִים בָּאָרֶץ הַזֹּאת
וְהַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם: וּנְתַתִּים לְזוָעָה לְרָעָה לְכָל 9
מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ לְחֶרְפָּה וּלְמָשָׁל לְשִׁנְינָה וְלִקְלָלָה
בְּכָל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר־אַדִּיחֵם שָׁם: וְשִׁלַּחְתִּי בָם אֶת־ 10
הַחֶרֶב אֶת־הָרָעָב וְאֶת־הַדֶּבֶר עַד־תֻּמָּם מֵעַל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם וְלַאֲבוֹתֵיהֶם:

כה הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה עַל־יִרְמְיָהוּ עַל־כָּל־עַם יְהוּדָה בַּשָּׁנָה
הָרְבִעִית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הִיא הַשָּׁנָה 2
הָרִאשׁוֹנָה לִנְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל: אֲשֶׁר דִּבֶּר יִרְמְיָהוּ
הַנָּבִיא עַל־כָּל־עַם יְהוּדָה וְאֶל כָּל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם 3
לֵאמֹר: מִן־שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְיֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אָמוֹן
מֶלֶךְ יְהוּדָה וְעַד | הַיּוֹם הַזֶּה זֶה שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה
הָיָה דְּבַר־יְהוָה אֵלַי וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם אַשְׁכֵּם וְדַבֵּר 4
וְלֹא שְׁמַעְתֶּם: וְשִׁלַּח יְהוָה אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עַבְדָּיו

הנבאים

5 The word that came to Jeremiah concerning all the people of Judah in the fourth year of Jehoiakim the son of Josiah king of Judah, that 2 was the first year of Nebuchadrezzar king of Babylon; The which Jeremiah the prophet 3 spake unto all the people of Judah, and to all the inhabitants of Jerusalem, saying, From the thirteenth year of Josiah the son of Amon king of Judah, even unto this day, that is the three and twentieth year, the word of the LORD hath come unto me, and I have spoken unto you, 4 rising early and speaking; but ye have not hearkened. And the LORD hath sent unto you all his servants

---

5 v. כן ברוב ספרים כ"י והם"ג, ס"א גֵּן ובלא מקף וכן ד"ב. ד"ר. ו"ג. ר"ח. ד"ב וד"ר. 6 v. ס"א עֵינַי וכן ת"ע. ת"ס ות"ר. 6 v. ס"א אֶהֱרוֹס סלא וכן ו"א. ד"ב. ד"ר. ד"ו. ד"ח. ד"ם. ד"ב וד"ר. 9 v. לְזַוָּעָה כתיב. לְזֵעָה קרי. בס"א לְזַעֲוָה כתיב וקרי וכן ד"ב וד"ו. 9 v. ס"א וְלִשְׁנִינָה וכן ד"ב. ד"ו. תר"ן. ת"ע. ת"ס ות"ר. 10 v. ס"א וְאֶת־הַדֶּבֶר וכן ד"ו. ת"ס ות"ר. כה. 1 v. ס"א אֶל־ וכן ד"א. ד"ב. ת"ע ות"ר. 2 v. כן לסערבא. לסדנחאי צַל־עַם בלא מלת עַל־. 2 v. סכיר וְאֶל. 3 v. אַשְׁכֵּם קרי. בס"א אַשְׁכֵּם כתיב וקרי וכן ד"א ד"ו. ובס"א הַשְׁכֵּם וכן ד"ב: עיין פסוק ד. 4 v. כן ב"א. ב"נ בנעיא.

הַנְּבִיאִים הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וְלֹא־הִטִּיתֶם אֶת־
אָזְנְכֶם לִשְׁמֹעַ׃ לֵאמֹר שׁוּבוּ־נָא אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה 5
וּמֵרֹעַ מַעַלְלֵיכֶם וְשִׁבוּ עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה
לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם לְמִן־עוֹלָם וְעַד־עוֹלָם׃ וְאַל־תֵּלְכוּ 6
אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לָהֶם וְלֹא־
תַכְעִיסוּ אוֹתִי בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם וְלֹא אָרַע לָכֶם׃ וְלֹא־ 7
שְׁמַעְתֶּם אֵלַי נְאֻם־יְהוָה לְמַעַן הַכְעִסוּנִי בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם
לְרַע לָכֶם׃
לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת יַעַן אֲשֶׁר לֹא־שְׁמַעְתֶּם אֶת־ 8
דְּבָרָי׃ הִנְנִי שֹׁלֵחַ וְלָקַחְתִּי אֶת־כָּל־מִשְׁפְּחוֹת צָפוֹן 9
נְאֻם־יְהוָה וְאֶל־נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַבְדִּי וַהֲבִאֹתִים
עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְעַל־יֹשְׁבֶיהָ וְעַל כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה
סָבִיב וְהַחֲרַמְתִּים וְשַׂמְתִּים לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה וּלְחָרְבוֹת
עוֹלָם׃ וְהַאֲבַדְתִּי מֵהֶם קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל 10
חָתָן וְקוֹל כַּלָּה קוֹל רֵחַיִם וְאוֹר נֵר׃ וְהָיְתָה כָּל־הָאָרֶץ 11
הַזֹּאת לְחָרְבָּה לְשַׁמָּה וְעָבְדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֶת־מֶלֶךְ
בָּבֶל שִׁבְעִים שָׁנָה׃ וְהָיָה כְּמְלֹאת שִׁבְעִים שָׁנָה 12
אֶפְקֹד עַל־מֶלֶךְ־בָּבֶל וְעַל־הַגּוֹי הַהוּא נְאֻם־יְהוָה אֶת־
עֲוֹנָם וְעַל־אֶרֶץ כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתִּי אֹתוֹ לְשִׁמְמוֹת עוֹלָם׃
וְהֵבֵאתִי עַל־הָאָרֶץ הַהִיא אֶת־כָּל־דְּבָרָי אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי 13
עָלֶיהָ אֵת כָּל־הַכָּתוּב בַּסֵּפֶר הַזֶּה אֲשֶׁר־נִבָּא יִרְמְיָהוּ
עַל־כָּל־הַגּוֹיִם׃ כִּי עָבְדוּ־בָם גַּם־הֵמָּה גּוֹיִם רַבִּים 14
וּמְלָכִים גְּדוֹלִים וְשִׁלַּמְתִּי לָהֶם כְּפָעֳלָם וּכְמַעֲשֵׂה
ידיהם

v. 4 ס״א הַנְּבִיאִים מלא וכן ד״א. ד״ב, ד״ו, ד״ח,ד״ם ד״ב וד״ד. v. 5 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ו, ד״ח,ד״ם, ד״ב, ד״ד ודכ״ו, ס״א שׁוּבוּ וכן ד״ג וד״ו, ובס״א אָבוֹ־ חסר וכן ד״ח, ד״ם, ד״א, ד״ב, ד״ד ודס״ו. v. 6 ס״א אֵל־. v. 7 הַכְעִסוּנִי כתיב, הַכְעִיסֵנִי קרי, בס״א הקעיסני כתיב וקרי וכן ד״ב וד״ו. v. 9 ס״א מִסָּבִיב וכן ד״א וד״ב. v. 11 ס״א וְלִשְׁפָּחָה וכן ד״א, ד״ב, ד״ו, ת״ם ות״ר. v. 12 ס״א כְּמִלֹּאת חסר וכן ד״א וד״ב. v. 12 ס״א וְאֶל־ וְעַל־בבר עליו פליג. v. 12 בסתה לְשִׁמְמוּת בשרק. v. 13 וְהֵבֵאתִי כתיב, וְהַבֵּאתִי קרי, בס״א וְהֵבֵאתִי כתיב וקרי וכן ד״א וד״ב. v. 14 כן ב״א, ב״נ וְכִמְעֲשֵׂה בנעיא.

the prophets, rising early and sending them; but ye have not hearkened, nor inclined your ear to hear.

5 They said, Turn ye again now every one from his evil way, and from the evil of your doings, and dwell in the land that the LORD hath given unto you and to your fathers for ever and ever:

6 And go not after other gods to serve them, and to worship them, and provoke me not to anger with the works of your hands; and I will do you no hurt.

7 Yet ye have not hearkened unto me, saith the LORD; that ye might provoke me to anger with the works of your hands to your own hurt.

8 Therefore thus saith the LORD of hosts; Because ye have not heard my words,

9 Behold, I will send and take all the families of the north, saith the LORD, and Nebuchadrezzar the king of Babylon, my servant, and will bring them against this land, and against the inhabitants thereof, and against all these nations round about, and will utterly destroy them, and make them an astonishment, and an hissing, and perpetual desolations.

10 Moreover I will take from them the voice of mirth, and the voice of gladness, the voice of the bridegroom, and the voice of the bride, the sound of the millstones, and the light of the candle.

11 And this whole land shall be a desolation, and an astonishment; and these nations shall serve the king of Babylon seventy years.

12 And it shall come to pass, when seventy years are accomplished, that I will punish the king of Babylon, and that nation, saith the LORD, for their iniquity, and the land of the Chaldeans, and will make it perpetual desolations.

13 And I will bring upon that land all my words which I have pronounced against it, even all that is written in this book, which Jeremiah hath prophesied against all the nations.

14 For many nations and great kings shall serve themselves of them also: and I will recompense them according to their deeds, and according to the works of

their own hands.
For thus saith the LORD God of Israel unto me; Take the wine cup of this fury at my hand, and cause all the nations, to whom I send thee, to drink it.
And they shall drink, and be moved, and be mad, because of the sword that I will send among them.
Then took I the cup at the LORD'S hand, and made all the nations to drink, unto whom the LORD had sent me:
To wit, Jerusalem, and the cities of Judah, and the kings thereof, and the princes thereof, to make them a desolation, an astonishment, a hissing, and a curse; as it is this day;
Pharaoh king of Egypt, and his servants, and his princes, and all his people;
And all the mingled people, and all the kings of the land of Uz, and all the kings of the land of the Philistines, and Ashkelon, and Azzah, and Ekron, and the remnant of Ashdod,
Edom, and Moab, and the children of Ammon,
And all the kings of Tyrus, and all the kings of Zidon, and the kings of the isles which are beyond the sea,
Dedan, and Tema, and Buz, and all that are in the utmost corners,
And all the kings of Arabia, and all the kings of the mingled people that dwell in the desert,
And all the kings of Zimri, and all the kings of Elam, and all the kings of the Medes, And all the kings of the north, far and near, one with another, and all the kingdoms of the world, which are upon the face of the earth: and the king of Sheshach shall drink after them. Therefore thou shalt say unto them, Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; Drink ye, and be drunken, and spue, and fall, and rise no more, because of the sword which I will send among you. And it shall be, if they refuse to take the cup at thine hand to drink, then shalt thou say unto them, Thus saith the LORD of hosts; Ye shall certainly drink. For, lo, I begin to bring evil on the city which

15 וְדִיחֻם׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל אֵלַי קַח אֶת־כּוֹס הַיַּיִן הַחֵמָה הַזֹּאת מִיָּדִי
וְהִשְׁקִיתָה אֹתוֹ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ אוֹתְךָ
16 אֲלֵיהֶם׃ וְשָׁתוּ וְהִתְנוֹעֲשׁוּ וְהִתְהֹלָלוּ מִפְּנֵי הַחֶרֶב אֲשֶׁר
17 אָנֹכִי שֹׁלֵחַ בֵּינֹתָם׃ וָאֶקַּח אֶת־הַכּוֹס מִיַּד יְהוָה וָאַשְׁקֶה
18 אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־שְׁלָחַנִי יְהוָה אֲלֵיהֶם׃ אֶת־יְרוּשָׁלַ͏ִם
וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה וְאֶת־מַלְכֶיהָ אֶת־שָׂרֶיהָ לָתֵת אֹתָם
19 לְחָרְבָּה לְשַׁמָּה לִשְׁרֵקָה וְלִקְלָלָה כַּיּוֹם הַזֶּה׃ אֶת־
פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְאֶת־עֲבָדָיו וְאֶת־שָׂרָיו וְאֶת־כָּל־
20 עַמּוֹ׃ וְאֵת כָּל־הָעֵרֶב וְאֵת כָּל־מַלְכֵי אֶרֶץ הָעוּץ וְאֵת
כָּל־מַלְכֵי אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־אַשְׁקְלוֹן וְאֶת־עַזָּה וְאֶת־
21 עֶקְרוֹן וְאֵת שְׁאָרִית אַשְׁדּוֹד׃ אֶת־אֱדוֹם וְאֶת־מוֹאָב
22 וְאֶת־בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְאֵת כָּל־מַלְכֵי־צֹר וְאֵת כָּל־מַלְכֵי צִידוֹן
23 וְאֵת מַלְכֵי הָאִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיָּם׃ אֶת־דְּדָן וְאֶת־תֵּימָא
24 וְאֶת־בּוּז וְאֵת כָּל־קְצוּצֵי פֵּאָה׃ וְאֵת כָּל־מַלְכֵי עֶרֶב
25 וְאֵת כָּל־מַלְכֵי הָעֵרֶב הַשֹּׁכְנִים בַּמִּדְבָּר׃ וְאֵת כָּל־מַלְכֵי
26 זִמְרִי וְאֵת כָּל־מַלְכֵי עֵילָם וְאֵת כָּל־מַלְכֵי מָדָי׃ וְאֵת
כָּל־מַלְכֵי הַצָּפוֹן הַקְּרֹבִים וְהָרְחֹקִים אִישׁ אֶל־אָחִיו
וְאֵת כָּל־הַמַּמְלָכוֹת הָאָרֶץ אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה
27 וּמֶלֶךְ שֵׁשַׁךְ יִשְׁתֶּה אַחֲרֵיהֶם׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁתּוּ וְשִׁכְרוּ וְקִיאוּ וְנִפְלוּ וְלֹא
28 תָקֻמוּ מִפְּנֵי הַחֶרֶב אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ בֵּינֵיכֶם׃ וְהָיָה כִּי
יְמָאֲנוּ לָקַחַת הַכּוֹס מִיָּדְךָ לִשְׁתּוֹת וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה
29 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שָׁתוֹ תִשְׁתּוּ׃ כִּי הִנֵּה בָּעִיר אֲשֶׁר
נִקְרָא־

16 v. כן ברוב ספרים כ"י. ד"ח ד"ם, ס"א והתגעשו וכן ר"ג. ר"ו. ר"ב. דייד דמ"ו. 18 v. ס"א ואת וכן ד"ב. ר"ג. ר"ג,ד"ם, דייד, תר', ת"ע, ת"ס ות"ר. 19 v. ס"א אותם סלא. 20 v. כן ספרים כ"י. ר"ב. ד"ג. ד"ג. ד"ח ד"ם. ס"א הָעֲרָב וכן ד"ד. ד"ב. דייד דמ"ו. 22 v. כן ברוב ספרים כ"י. ד"ד. ד"ח,ד"ם, ד"ב. דייד ודמ"ו. ס"א כלכי וכ"א כקף וכן ד"ב. ד"ג ות"ו. 22 v. כן במהה. בס"א עַל־סלכי וכן ד"ב ותר'. 23 v. ס"א ואת' וכן ר"א. ד"ב. ד"ג. ד"ח. ד"ם. דייב. דייד. ת"ע. ת"ס ות"ר. 26 v. המסורת עליו בכל בניספריא. 27 v. וקיו קרי. בס"א וקיו כתיב וקרי וכן ד"ח. ד"ם ורמ"ו. 29 v. כן כ"א ב"נ אשר־נקרא.

נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיְהּ אָנֹכִי מֵחֵל לְהָרַע וְאַתֶּם הִנָּקֵה תִּנָּקוּ
לֹא תִנָּקוּ כִּי חֶרֶב אֲנִי קֹרֵא עַל־כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ נְאֻם
יְהוָה צְבָאוֹת: 30 וְאַתָּה תִּנָּבֵא אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם יְהוָה מִמָּרוֹם יִשְׁאָג וּמִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ
יִתֵּן קוֹלוֹ שָׁאֹג יִשְׁאַג עַל־נָוֵהוּ הֵידַד כְּדֹרְכִים יַעֲנֶה אֶל
כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: 31 בָּא שָׁאוֹן עַד־קְצֵה הָאָרֶץ כִּי רִיב
לַיהוָה בַּגּוֹיִם נִשְׁפֵּט הוּא לְכָל־בָּשָׂר הָרְשָׁעִים נְתָנָם
לַחֶרֶב נְאֻם־יְהוָה: 32 כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת הִנֵּה רָעָה יֹצֵאת מִגּוֹי אֶל־גּוֹי וְסַעַר גְּדוֹל יֵעוֹר
מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ: 33 וְהָיוּ חַלְלֵי יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא מִקְצֵה
הָאָרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ לֹא יִסָּפְדוּ וְלֹא יֵאָסְפוּ וְלֹא
יִקָּבֵרוּ לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יִהְיוּ: 34 הֵילִילוּ הָרֹעִים
וְזַעֲקוּ וְהִתְפַּלָּשׁוּ אַדִּירֵי הַצֹּאן כִּי־מָלְאוּ יְמֵיכֶם לִטְבֹחַ
וְתֻפּוֹצוֹתֵיכֶם וּנְפַלְתֶּם כִּכְלִי חֶמְדָּה: 35 וְאָבַד מָנוֹס מִן
הָרֹעִים וּפָלִיטָה מֵאַדִּירֵי הַצֹּאן: 36 קוֹל צְעָקַת הָרֹעִים
וְיִלֲלַת אַדִּירֵי הַצֹּאן כִּי־שֹׁדֵד יְהוָה אֶת־מִרְעִיתָם: 37 וְנָדְמוּ
נְאוֹת הַשְּׁלוֹם מִפְּנֵי חֲרוֹן אַף־יְהוָה: 38 עָזַב כַּכְּפִיר סֻכּוֹ
כִּי־הָיְתָה אַרְצָם לְשַׁמָּה מִפְּנֵי חֲרוֹן הַיּוֹנָה וּמִפְּנֵי חֲרוֹן
אַפּוֹ:

כו בְּרֵאשִׁית מַמְלְכוּת יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה ס
2 הַדָּבָר הַזֶּה מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר: כֹּה | אָמַר יְהוָה עֲמֹד
בַּחֲצַר בֵּית־יְהוָה וְדִבַּרְתָּ עַל־כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַבָּאִים
לְהִשְׁתַּחֲוֹת בְּבֵית־יְהוָה אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ
3 לְדַבֵּר אֲלֵיהֶם אַל־תִּגְרַע דָּבָר: אוּלַי יִשְׁמְעוּ וְיָשֻׁבוּ
אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וְנִחַמְתִּי אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי חֹשֵׁב

לעשות

---

29 v. סי״א עָלָיו. 35 v. במתה ותפוצותיכם, ובס״א ותפוצותיכם וכן ר״ב, ר״ג ור״ו. 36 v. כן ב״א, ב״נ וְיִלֲלַת. 38 v. ס״א חָרֵב וכן ר״ב, תר׳ וח״ע: יתיון כ״ו ס״ז, נ׳ ס״ח. כֹּה. 1 v. בס״א נספר כאן חצי הספר וכן ר״א, ר״ב ור״ג, ובס״א הספרות עליו שלית ספרא חצי הספר בפסוקין. 2 v. בס״א יְהוֹקִים כתיב, וְיוֹקִים קרי. 3 v. ס״א עַל־ וכן ר״א ור״ב.

is called by my name, and should ye be utterly unpunished? Ye shall not be unpunished: for I will call for a sword upon all the inhabitants of the earth, saith the LORD of hosts.

30 Therefore prophesy thou against them all these words, and say unto them, The LORD shall roar from on high, and utter his voice from his holy habitation; he shall mightily roar upon his habitation; he shall give a shout, as they that tread the grapes, against all the inhabitants of the earth.

31 A noise shall come even to the ends of the earth; for the LORD hath a controversy with the nations, he will plead with all flesh; he will give them that are wicked to the sword, saith the LORD.

32 Thus saith the LORD of hosts, Behold, evil shall go forth from nation to nation, and a great whirlwind shall be raised up from the coasts of the earth.

33 And the slain of the LORD shall be at that day from one end of the earth even unto the other end of the earth: they shall not be lamented, neither gathered, nor buried; they shall be dung upon the ground.

34 Howl, ye shepherds, and cry; and wallow yourselves in the ashes, ye principal of the flock: for the days of your slaughter and of your dispersions are accomplished; and ye shall fall like a pleasant vessel.

35 And the shepherds shall have no way to flee, nor the principal of the flock to escape.

36 A voice of the cry of the shepherds, and an howling of the principal of the flock, shall be heard: for the LORD hath spoiled their pasture.

37 And the peaceable habitations are cut down because of the fierce anger of the LORD.

38 He hath forsaken his covert, as the lion: for their land is desolate because of the fierceness of the oppressor, and because of his fierce anger.

26 In the beginning of the reign of Jehoiakim the son of Josiah king of Judah came this word
2 from the LORD, saying, Thus saith the LORD; Stand in the court of the LORD'S house, and speak unto all the cities of Judah, which come to worship in the LORD'S house, all the
3 words that I command thee to speak unto them; diminish not a word: If so be they will hearken, and turn every man from his evil way, that I may repent me of the evil, which I purpose

4 לַעֲשׂוֹת לָהֶם מִפְּנֵי רַע מַעַלְלֵיהֶם: וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם
כֹּה אָמַר יְהוָה אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלַי לָלֶכֶת בְּתוֹרָתִי
5 אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם: לִשְׁמֹעַ עַל־דִּבְרֵי עֲבָדַי הַנְּבִאִים
אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ אֲלֵיכֶם וְהַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם:
6 וְנָתַתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה כְּשִׁלֹה וְאֶת־הָעִיר הזאת [הַזֹּאת] נָתַתִּי לְקִלְלָה לְכֹל גּוֹיֵי הָאָרֶץ:
7 וַיִּשְׁמְעוּ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִאִים וְכָל־הָעָם אֶת־יִרְמְיָהוּ מְדַבֵּר אֶת־
8 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּבֵית יְהוָה: וַיְהִי | כְּכַלּוֹת יִרְמְיָהוּ
לְדַבֵּר אֵת כָּל־אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם
וַיִּתְפְּשׂוּ אֹתוֹ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִיאִים וְכָל־הָעָם לֵאמֹר מוֹת
9 תָּמוּת: מַדּוּעַ נִבֵּאתָ בְשֵׁם־יְהוָה לֵאמֹר כְּשִׁלוֹ יִהְיֶה
הַבַּיִת הַזֶּה וְהָעִיר הַזֹּאת תֶּחֱרַב מֵאֵין יוֹשֵׁב וַיִּקָּהֵל כָּל־
10 הָעָם אֶל־יִרְמְיָהוּ בְּבֵית יְהוָה: וַיִּשְׁמְעוּ | שָׂרֵי יְהוּדָה אֶת
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיַּעֲלוּ מִבֵּית־הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה וַיֵּשְׁבוּ
11 בְּפֶתַח שַׁעַר־יְהוָה הֶחָדָשׁ: וַיֹּאמְרוּ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִאִים
אֶל־הַשָּׂרִים וְאֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר מִשְׁפַּט־מָוֶת לָאִישׁ
הַזֶּה כִּי נִבָּא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת כַּאֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם בְּאָזְנֵיכֶם:
12 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־כָּל־הַשָּׂרִים וְאֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר
יְהוָה שְׁלָחַנִי לְהִנָּבֵא אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת
13 אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם: וְעַתָּה הֵימִיבוּ דַרְכֵיכֶם
וּמַעַלְלֵיכֶם וְשִׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְיִנָּחֶם יְהוָה
אל-

v. 5 ס״א הַנְּבִיאִים סלא וכן ד״א, ד״ב, ר״ז, ר״ח, ר״ם, ד״ב ור״ר. 5 ס״א הַשְׁכֵּם וכן ד״ב, תר, ת״ע, ת״ס ות״ר: עיין ב״ה ד׳. 6 v. נְשִׁלוֹ קרי: עיין ספוק ס׳, בס״א נְשִׁילוֹ סלא וכן ד״א, ד״ב ה״ו. 6 v. הַזֹּאת כתיב, הַזֹּאת קרי, בס״א הַזֹּאת כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב ה״ו. 6 v. ס״א גוֹיֵי וכן ד״א, ד״ב, ר״ג, ר״ד, ר״ז, ר״ח, ר״ם ור״ר. 7 v. ס״א הַנְּבִיאִים סלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ה, ר״ז, ר״ח, ר״ם, ר״א, ר״ב, ר״ד, ד״ט. 7 v. כן בדוב ספרים כ״ו, ד״ב, ד״ד, ר״ח, ר״ם, ר״ב, ר״ד ות״ט, ס״א אֹתוֹ וכן ר״ג ות״ו. 8 v. כן למערכאי, למרנחאי עלי״. 9 v. נִבֵּאתָ קרי, בס״א נִבֵּאתָ כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב ות״ו. 9 v. ס״א צִיְּלוּ סלא וכן ד״א, וס״א נְשִׁילוֹ וכן ד״ב ות״ו. 9 v. ס״א עָלַי וכן ר״א ות״ב, ובס״א עָלַי ונמסר עליו אֶל פליג. 10 .vv בס״א יש כאן פסקא. 10 v. ס״א שַׁעַר עֶלְיוֹנוֹת וכן תד, ת״ס ות״ר. 11 v. ס״א וְהַנְּבִיאִים סלא וכן ר״א, ד״ב, ד״ה, ר״ז, ר״ח, ד״ם ות״ו. 11 v. כן ב״א, ב״נ לְהִנָּבֵא בלא נעיא.

to do unto them because of the evil of their doings.
And thou shalt say unto them, Thus saith the LORD; If ye will not hearken to me, to walk in my law, which I have set before you,
To hearken to the words of my servants the prophets, whom I sent unto you, both rising up early, and sending them, but ye have not hearkened;
Then will I make this house like Shiloh, and will make this city a curse to all the nations of the earth.
So the priests and the prophets and all the people heard Jeremiah speaking these words in the house of the LORD.
Now it came to pass, when Jeremiah had made an end of speaking all that the LORD had commanded him to speak unto all the people, that the priests and the prophets and all the people took him, saying, Thou shalt surely die.
Why hast thou prophesied in the name of the LORD, saying, This house shall be like Shiloh, and this city shall be desolate without an inhabitant? And all the people were gathered against Jeremiah in the house of the LORD.
When the princes of Judah heard these things, then they came up from the king's house unto the house of the LORD, and sat down in the entry of the new gate of the LORD'S house.
Then spake the priests and the prophets unto the princes and to all the people, saying, This man is worthy to die; for he hath prophesied against this city, as ye have heard with your ears. Then spake Jeremiah unto all the princes and to all the people, saying, The LORD sent me to prophesy against this house and against this city all the words that ye have heard. Therefore now amend your ways and your doings, and obey the voice of the LORD your God; and the LORD will repent him

of the evil that he hath pronounced against you.

14 As for me, behold, I am in your hand: do with me as seemeth good and meet unto you.

15 But know ye for certain, that if ye put me to death, ye shall surely bring innocent blood upon yourselves, and upon this city, and upon the inhabitants thereof: for of a truth the LORD hath sent me unto you to speak all these words in your ears.

16 Then said the princes and all the people unto the priests and to the prophets; This man is not worthy to die: for he hath spoken to us in the name of the LORD our God.

17 Then rose up certain of the elders of the land, and spake to all the assembly of the people, saying,

18 Micah the Morasthite prophesied in the days of Hezekiah king of Judah, and spake to all the people of Judah, saying, Thus saith the LORD of hosts; Zion shall be plowed like a field, and Jerusalem shall become heaps, and the mountain of the house as the high places of a forest.

19 Did Hezekiah king of Judah and all Judah put him at all to death? did he not fear the LORD, and besought the LORD, and the LORD repented him of the evil which he had pronounced against them? Thus might we procure great evil against our souls.

20 And there was also a man that prophesied in the name of the LORD, Urijah the son of Shemaiah of Kirjath-jearim, who prophesied against this city and against this land according to all the words of Jeremiah:

21 And when Jehoiakim the king, with all his mighty men, and all the princes, heard his words, the king sought to put him to death: but when Urijah heard it, he was afraid, and fled, and went into Egypt;

22 And Jehoiakim the king sent men into Egypt, namely, Elnathan the son of Achbor, and certain men with him into Egypt.

23 And they fetched forth Urijah out of Egypt, and brought him unto Jehoiakim the king; who slew him with the sword, and cast his dead body into the graves of the common people.

24 Nevertheless the hand of Ahikam the son of Shaphan was with Jeremiah, that they should not give him into the hand of the people to put him to death.

14 אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַאֲנִי הִנְנִי בְיֶדְכֶם עֲשׂוּ־לִי
15 כַּטּוֹב וְכַיָּשָׁר בְּעֵינֵיכֶם׃ אַךְ | יָדֹעַ תֵּדְעוּ כִּי אִם־ממתים
אַתֶּם אֹתִי כִּי־דָם נָקִי אַתֶּם נֹתְנִים עֲלֵיכֶם וְאֶל־הָעִיר
הַזֹּאת וְאֶל־יֹשְׁבֶיהָ כִּי בֶאֱמֶת שְׁלָחַנִי יְהוָה עֲלֵיכֶם לְדַבֵּר
בְּאָזְנֵיכֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃
16 וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם אֶל־הַכֹּהֲנִים וְאֶל־הַנְּבִיאִים
אֵין־לָאִישׁ הַזֶּה מִשְׁפַּט־מָוֶת כִּי בְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דִּבֶּר
17 אֵלֵינוּ׃ וַיָּקֻמוּ אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי הָאָרֶץ וַיֹּאמְרוּ אֶלֹ־כָּל־
18 קְהַל הָעָם לֵאמֹר׃ מִיכָיְהוּ הַמֹּרַשְׁתִּי הָיָה נִבָּא בִּימֵי
חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־עַם יְהוּדָה לֵאמֹר
כֹּה־אָמַר | יְהוָה צְבָאוֹת צִיּוֹן שָׂדֶה תֵּחָרֵשׁ וִירוּשָׁלַיִם עִיִּים
19 תִּהְיֶה וְהַר הַבַּיִת לְבָמוֹת יָעַר׃ הֲהָמֵת הֲמִתֻהוּ חִזְקִיָּהוּ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְכָל־יְהוּדָה הֲלֹא יָרֵא אֶת־יְהוָה וַיְחַל אֶת־
פְּנֵי יְהוָה וַיִּנָּחֶם יְהוָה אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר עֲלֵיהֶם
20 וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים רָעָה גְּדוֹלָה עַל־נַפְשׁוֹתֵינוּ׃ וְגַם־אִישׁ הָיָה
מִתְנַבֵּא בְּשֵׁם יְהוָה אוּרִיָּהוּ בֶן־שְׁמַעְיָהוּ מִקִּרְיַת הַיְעָרִים
וַיִּנָּבֵא עַל־הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת כְּכָל דִּבְרֵי
21 יִרְמְיָהוּ׃ וַיִּשְׁמַע הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים וְכָל־גִּבּוֹרָיו וְכָל־הַשָּׂרִים
אֶת־דְּבָרָיו וַיְבַקֵּשׁ הַמֶּלֶךְ הֲמִיתוֹ וַיִּשְׁמַע אוּרִיָּהוּ וַיִּרָא
22 וַיִּבְרַח וַיָּבֹא מִצְרָיִם׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים אֲנָשִׁים
מִצְרַיִם אֵת־אֶלְנָתָן בֶּן־עַכְבּוֹר וַאֲנָשִׁים אִתּוֹ אֶל־מִצְרָיִם׃
23 וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אוּרִיָּהוּ מִמִּצְרַיִם וַיְבִאֻהוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים
24 וַיַּכֵּהוּ בֶחָרֶב וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־נִבְלָתוֹ אֶל־קִבְרֵי בְּנֵי הָעָם׃ אַךְ
יַד אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן הָיְתָה אֶת־יִרְמְיָהוּ לְבִלְתִּי תֵּת־אֹתוֹ
בְּיַד־הָעָם לַהֲמִיתוֹ׃

בראשית

13 .v ס"א אֵל־ וכן ד"א וד"ב. 17 .v כן ב"א. כ"נ אֶל־ כלא נעויא. 18 .v מִיכָיָה כתיב, מִיכָה קרי, בס"א מִיכָה כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב וד"ו. 19 .v ס"א הֲמִיתָתְהוּ מלא וכן ד"נ, ד"ח וד"ס. 10 .v ס"א אֵל־ וכן ד"א וד"ו. 21 .v כהללי נַעֲוֵיו רש"י. 22 .v ס"א וַיָּרֵא מלא וכן ד"ב. 23 .v במתה הֵבִיאוּהוּ מלא דסלא ובס"א הֲבִיאוּהוּ וכן ר"א, ד"ב, ד"ו ותס"ו. 24 .v כן למערבאי, לסרנטאי בְּנֵי כתיב, בָּנֵי קרי.

כז בְּרֵאשִׁית מַמְלֶכֶת יְהוֹיָקִם בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה
2 הַדָּבָר הַזֶּה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר
יְהוָה אֵלַי עֲשֵׂה לְךָ מוֹסֵרוֹת וּמֹטוֹת וְנָתַתָּם עַל־צַוָּארֶךָ׃
3 וְשִׁלַּחְתָּם אֶל־מֶלֶךְ אֱדוֹם וְאֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב וְאֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי
עַמּוֹן וְאֶל־מֶלֶךְ צֹר וְאֶל־מֶלֶךְ צִידוֹן בְּיַד מַלְאָכִים הַבָּאִים
4 יְרוּשָׁלַם אֶל־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ וְצִוִּיתָ אֹתָם אֶל־
אֲדֹנֵיהֶם לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כֹּה
5 תֹאמְרוּ אֶל־אֲדֹנֵיכֶם׃ אָנֹכִי עָשִׂיתִי אֶת־הָאָרֶץ אֶת־הָאָדָם ס
וְאֶת־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ בְּכֹחִי הַגָּדוֹל וּבִזְרוֹעִי
6 הַנְטוּיָה וְנָתַתִּיהָ לַאֲשֶׁר יָשָׁר בְּעֵינָי׃ וְעַתָּה אָנֹכִי נָתַתִּי
אֶת־כָּל־הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה בְּיַד נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־
בָּבֶל עַבְדִּי וְגַם אֶת־חַיַּת הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לוֹ לְעָבְדוֹ׃
7 וְעָבְדוּ אֹתוֹ כָּל־הַגּוֹיִם וְאֶת־בְּנוֹ וְאֶת־בֶּן־בְּנוֹ עַד בֹּא
עֵת אַרְצוֹ גַּם־הוּא וְעָבְדוּ בוֹ גּוֹיִם רַבִּים וּמְלָכִים
8 גְּדוֹלִים׃ וְהָיָה הַגּוֹי וְהַמַּמְלָכָה אֲשֶׁר לֹא־יַעַבְדוּ
אֹתוֹ אֶת־נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וְאֵת אֲשֶׁר לֹא־יִתֵּן
אֶת־צַוָּארוֹ בְּעֹל מֶלֶךְ בָּבֶל בַּחֶרֶב וּבָרָעָב וּבַדֶּבֶר
אֶפְקֹד עַל־הַגּוֹי הַהוּא נְאֻם־יְהוָה עַד־תַּמִּי אֹתָם בְּיָדוֹ׃
9 וְאַתֶּם אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־נְבִיאֵיכֶם וְאֶל־קֹסְמֵיכֶם וְאֶל
חַלְמֹתֵיכֶם וְאֶל־עֹנְנֵיכֶם וְאֶל־כַּשָּׁפֵיכֶם אֲשֶׁר־הֵם אֹמְרִים
10 אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא תַעַבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל׃ כִּי שֶׁקֶר
הֵם נִבְּאִים לָכֶם לְמַעַן הַרְחִיק אֶתְכֶם מֵעַל אַדְמַתְכֶם
11 וְהִדַּחְתִּי אֶתְכֶם וַאֲבַדְתֶּם׃ וְהַגּוֹי אֲשֶׁר יָבִיא אֶת־

צוארו

כז, 1 v. כן לסעדיא, למרנחאי יהויקים כלא. בס"א צדקיהו וכן ת"ס: עיין פסוק ג' ו"כ. 1 v. יאושיהו כתיב, יאשיהו קרי. בס"א יאשיהו כתיב וקרי וכן ר"א. ר"ב. ר"ג. ר"ח. ר"ם. ד"י"ב והי"ד. 1 v. ס"א ירמיהו וכן ר"ב. ד"ד. ד"ו. ד"י"ב והי"ד. 2 v. ס"א מסרות. 3 v. בס"א המלאכים קרי, ובס"א המלאכים כתיב וקרי וכן ד"א. ד"ב. ד"ו והלא. 4 v. ס"א אותם מלא וכן ד"ד. ר"ח ה"ם. 4 v. ס"א תאכרון וכן ד"נ. 5 v. ס"א עני כל־הארץ. 6 v. ס"א נבוכדראצר וכן ד"א וכן ד"י"ב. 7 v. ס"א נואי סלא. 8 v. ס"א נבוכדנאצר. 9 v. כן כרוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ה, ד"ו והי"ח, ס"א ואל־ בסקף ובלא ביגוה וכן ד"י"ב ד"י"ד ה"ם"ו.

In the beginning of the reign of Jehoiakim the son of Josiah king of Judah came this word unto Jeremiah from the LORD, saying,
Thus saith the LORD to me; Make thee bonds and yokes, and put them upon thy neck,
And send them to the king of Edom, and to the king of Moab, and to the king of the Ammonites, and to the king of Tyrus, and to the king of Zidon, by the hand of the messengers which come to Jerusalem unto Zedekiah king of Judah;
And command them to say unto their masters, Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; Thus shall ye say unto your masters;
I have made the earth, the man and the beast that are upon the ground, by my great power and by my outstretched arm, and have given it unto whom it seemed meet unto me.
And now have I given all these lands into the hand of Nebuchadnezzar the king of Babylon, my servant; and the beasts of the field have I given him also to serve him.
And all nations shall serve him, and his son, and his son's son, until the very time of his land come: and then many nations and great kings shall serve themselves of him.
And it shall come to pass, that the nation and kingdom which will not serve the same Nebuchadnezzar the king of Babylon, and that will not put their neck under the yoke of the king of Babylon, that nation will I punish, saith the LORD, with the sword, and with the famine, and with the pestilence, until I have consumed them by his hand. Therefore hearken not ye to your prophets, nor to your diviners, nor to your dreamers, nor to your enchanters, nor to your sorcerers, which speak unto you, saying, Ye shall not serve the king of Babylon: For they prophesy a lie unto you, to remove you far from your land; and that I should drive you out, and ye should perish. But the nations that bring

צַוָּארְכֶם בְּעֹל מֶלֶךְ־בָּבֶל וַעֲבָדֻהוּ וְהִנָּחְתִּי עַל־אַדְמָתְכֶם
נְאֻם־יְהוָה וַעֲבָדָהּ וְיָשַׁב בָּהּ: וְאֶל־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה 12
דִּבַּרְתִּי כְּכָל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר הָבִיאוּ אֶת־
צַוְּארֵיכֶם בְּעֹל | מֶלֶךְ בָּבֶל וַעֲבָדֻהוּ אֹתוֹ וְעַמּוֹ וִחְיוּ: לָמָּה 13
תָמוּתוּ אַתָּה וְעַמְּךָ בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדֶּבֶר כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
יְהוָה אֶל־הַגּוֹי אֲשֶׁר לֹא־יַעֲבֹד אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל: וְאֶל 14
תִּשְׁמְעוּ אֶל־דִּבְרֵי הַנְּבִאִים הָאֹמְרִים אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא
תַעַבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל כִּי שֶׁקֶר הֵם נִבְּאִים לָכֶם: כִּי לֹא 15
שְׁלַחְתִּים נְאֻם־יְהוָה וְהֵם נִבְּאִים בִּשְׁמִי לַשָּׁקֶר לְמַעַן
הַדִּיחִי אֶתְכֶם וַאֲבַדְתֶּם אַתֶּם וְהַנְּבִאִים הַנִּבָּאִים לָכֶם:
וְאֶל־הַכֹּהֲנִים וְאֶל־כָּל־הָעָם הַזֶּה דִּבַּרְתִּי לֵאמֹר כֹּה אָמַר 16
יְהוָה אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־דִּבְרֵי נְבִיאֵיכֶם הַנִּבְּאִים לָכֶם
לֵאמֹר הִנֵּה כְלֵי בֵית־יְהוָה מוּשָׁבִים מִבָּבֶלָה עַתָּה מְהֵרָה
כִּי שֶׁקֶר הֵמָּה נִבְּאִים לָכֶם: אַל־תִּשְׁמְעוּ אֲלֵיהֶם עִבְדוּ 17
אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל וִחְיוּ לָמָּה תִּהְיֶה הָעִיר הַזֹּאת חָרְבָּה:
וְאִם־נְבִיאִים הֵם וְאִם־יֵשׁ דְּבַר־יְהוָה אִתָּם יִפְגְּעוּ־נָא 18
בַּיהוָה צְבָאוֹת לְבִלְתִּי־בֹאוּ הַכֵּלִים | הַנּוֹתָרִים בְּבֵית־
יְהוָה וּבֵית מֶלֶךְ יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלִַם בָּבֶלָה: כִּי כֹה אָמַר 19
יְהוָה צְבָאוֹת אֶל־הָעַמֻּדִים וְעַל־הַיָּם וְעַל־הַמְּכֹנוֹת וְעַל
יֶתֶר הַכֵּלִים הַנּוֹתָרִים בָּעִיר הַזֹּאת: אֲשֶׁר לֹא־לָקַחַם 20
נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל בְּגָלוֹתוֹ אֶת־יְכׂנְיָה בֶּן־יְהוֹיָקִים
מֶלֶךְ־יְהוּדָה מִירוּשָׁלִַם בָּבֶלָה וְאֶת כָּל־חֹרֵי יְהוּדָה 21
וִירוּשָׁלִָם: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
אלהי

v. 12 כ״א עֲדָקְיָהוּ וכן ד״ב וד״ו. v. 13 ס״א וְכָרָעָב וכן תר׳, ה״ם וות״ר: עיין פסוק ח׳. v. 14 ס״א הַנְּבִיאִים סלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ו, ר״ת, ר״ם, ד״א, ד״ב ודי״ר. v. 15 ס״א וְהַנְּבִיאִים סלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ר, ר״ת, ר״ם, ר״א ודס״ו. vv. 15, 16 כן ב״א, כ״נ הַנִּבְּאִים בלא נעיא. v. 17 ס״א חֶרְבָּה וכן ד״ב, ד״נ וד״ו. v. 18 ס״א וִירוּשָׁלַם וכן ד״א, ד״ב ודי״א: עיין פסוק כ״א. v. 19 כן לְמְעֻבְאי, לְמִרְנְחַאי עֲלֵי. v. 19 כן ב״א, כ״נ נָּאָרֶץ. v. 20 ס״א נְבוּכַדְרֶאצַּר. v. 20 יְכוֹנְיָה כתיב, יְכָנְיָה קרי, בס״א יְכָנְיָה כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, ד״ד וד״ו.

their neck under the yoke of the king of Babylon, and serve him, those will I let remain still in their own land, saith the LORD; and they shall till it, and dwell therein.

12 I spake also to Zedekiah king of Judah according to all these words, saying, Bring your necks under the yoke of the king of Babylon, and serve him and his people, and live.

13 Why will ye die, thou and thy people, by the sword, by the famine, and by the pestilence, as the LORD hath spoken against the nation that will not serve the king of Babylon?

14 Therefore hearken not unto the words of the prophets that speak unto you, saying, Ye shall not serve the king of Babylon: for they prophesy a lie unto you.

15 For I have not sent them, saith the LORD, yet they prophesy a lie in my name; that I might drive you out, and that ye might perish, ye, and the prophets that prophesy unto you.

16 Also I spake to the priests and to all this people, saying, Thus saith the LORD; Hearken not to the words of your prophets that prophesy unto you, saying, Behold, the vessels of the LORD'S house shall now shortly be brought again from Babylon: for they prophesy a lie unto you.

17 Hearken not unto them; serve the king of Babylon, and live: wherefore should this city be laid waste?

18 But if they be prophets, and if the word of the LORD be with them, let them now make intercession to the LORD of hosts, that the vessels which are left in the house of the LORD, and

19 in the house of the king of Judah, and at Jerusalem, go not to Babylon. For thus saith the LORD of hosts concerning the pillars, and concerning the sea, and concerning the bases, and

20 concerning the residue of the vessels that remain in this city, Which Nebuchadnezzar king of Babylon took not, when he carried away captive Jeconiah the son of Jehoiakim king of

21 Judah from Jerusalem to Babylon, and all the nobles of Judah and Jerusalem; Yea, thus saith the LORD of hosts,

אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־הַכֵּלִים הַנּוֹתָרִים בְּבֵית יְהוָה וּבֵית
22 מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּירוּשָׁלִָם: בָּבֶלָה יוּבָאוּ וְשָׁמָּה יִהְיוּ עַד־
יוֹם פָּקְדִי אֹתָם נְאֻם־יְהוָה וְהַעֲלִיתִים וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־
הַמָּקוֹם הַזֶּה:

כח וַיְהִי ׀ בַּשָּׁנָה הַהִיא בְּרֵאשִׁית מַמְלֶכֶת צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־
יְהוּדָה בַּשָּׁנָה הָרְבִעִית בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי אָמַר אֵלַי חֲנַנְיָהוּ
בֶן־עַזּוּר הַנָּבִיא אֲשֶׁר מִגִּבְעוֹן בְּבֵית יְהוָה לְעֵינֵי הַכֹּהֲנִים
2 וְכָל־הָעָם לֵאמֹר: כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
3 לֵאמֹר שָׁבַרְתִּי אֶת־עֹל מֶלֶךְ בָּבֶל: בְּעוֹד ׀ שְׁנָתַיִם יָמִים
אֲנִי מֵשִׁיב אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵת־כָּל־כְּלֵי בֵית יְהוָה אֲשֶׁר
לָקַח נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיְבִיאֵם
4 בָּבֶלָה: וְאֶת־יְכָנְיָה בֶן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֵת־כָּל־גָּלוּת
יְהוּדָה הַבָּאִים בָּבֶלָה אֲנִי מֵשִׁיב אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה נְאֻם־
5 יְהוָה כִּי אֶשְׁבֹּר אֶת־עֹל מֶלֶךְ בָּבֶל: וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ
הַנָּבִיא אֶל־חֲנַנְיָהוּ הַנָּבִיא לְעֵינֵי הַכֹּהֲנִים וּלְעֵינֵי כָּל־הָעָם
6 הָעֹמְדִים בְּבֵית יְהוָה: וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אָמֵן כֵּן
יַעֲשֶׂה יְהוָה יָקֵם יְהוָה אֶת־דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר נִבָּאתָ לְהָשִׁיב
כְּלֵי בֵית־יְהוָה וְכָל־הַגּוֹלָה מִבָּבֶל אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה:
7 אַךְ־שְׁמַע־נָא הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי דֹּבֵר בְּאָזְנֶיךָ
8 וּבְאָזְנֵי כָּל־הָעָם: הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנַי וְלְפָנֶיךָ מִן־
הָעוֹלָם וַיִּנָּבְאוּ אֶל־אֲרָצוֹת רַבוֹת וְעַל־מַמְלָכוֹת גְּדֹלוֹת
9 לְמִלְחָמָה וּלְרָעָה וּלְדֶבֶר: הַנָּבִיא אֲשֶׁר יִנָּבֵא לְשָׁלוֹם
בְּבֹא דְבַר הַנָּבִיא יִוָּדַע הַנָּבִיא אֲשֶׁר־שְׁלָחוֹ יְהוָה בֶּאֱמֶת:
10 וַיִּקַּח חֲנַנְיָהוּ הַנָּבִיא אֶת־הַמֹּטָה מֵעַל צַוַּאר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא
וישברהו

the God of Israel, concerning the vessels that remain in the house of the LORD, and in the house of the king of Judah and of Jerusalem;
They shall be carried to Babylon, and there shall they be until the day that I visit them, saith the LORD; then will I bring them up, and restore them to this place.

And it came to pass the same year, in the beginning of the reign of Zedekiah king of Judah, in the fourth year, and in the fifth month, that Hananiah the son of Azur the prophet, which was of Gibeon, spake unto me in the house of the LORD, in the presence of the priests and of all the people, saying,
Thus speaketh the LORD of hosts, the God of Israel, saying, I have broken the yoke of the king of Babylon.
Within two full years will I bring again into this place all the vessels of the LORD'S house, that Nebuchadnezzar king of Babylon took away from this place, and carried them to Babylon:
And I will bring again to this place Jeconiah the son of Jehoiakim king of Judah, with all the captives of Judah, that went into Babylon, saith the LORD: for I will break the yoke of the king of Babylon.
Then the prophet Jeremiah said unto the prophet Hananiah in the presence of the priests, and in the presence of all the people that stood in the house of the LORD,

---

21 ס״א גְּבִית וכן ר״א. ר״כ ח״ו. 22 כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ד״א. ד״ב ודס״ו. ס״א וְהַשִּׁלּוּחִים וכן ר״א, ר״ב, ד״ו וד״ד. בח. 1 בְּשָׁנַת כתיב. בַּשָּׁנָה קו. בס״א נִשְׁנָה כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב, ד״ו וד״א. 3 ס״א נְבוּכַדְרֶאצַּר. 4 ס״א גָּבֶלָה. 6 ס״א דְּבָרְךָ וכן ר״א, ר״ב, ד״ו, תר׳ ות״ע. 7 כן ברוב ספרים כ״י. ד״ה ודים. ד״ב. ד״ד ודס״ו. ס״א אַךְ שִׁמְעֵי וכן ר״ב, ר״ג, ר״ד וה״ו. 8 ס״א וּלְעֻתָּם או לָעֻתָּם וכן ד״א: עיין כ״ו ח׳, וכ״ט י״ו. 10 ס״א נספר באן חצי הספר.

Even the prophet Jeremiah said, Amen: the LORD do so: the LORD perform thy words which thou hast prophesied, to bring again the vessels of the LORD'S house, and all that is carried away captive, from Babylon into this place.
Nevertheless hear thou now this word that I speak in thine ears, and in the ears of all the people;
The prophets that have been before me and before thee of old prophesied both against many countries, and against great kingdoms, of war, and of evil, and of pestilence.
The prophet which prophesieth of peace, when the word of the prophet shall come to pass, then shall the prophet be known, that the LORD hath truly sent him.
Then Hananiah the prophet took the yoke from off the prophet Jeremiah's neck

and brake it.

11 וַיִּשְׁבְּרֵהוּ: וַיֹּאמֶר חֲנַנְיָה לְעֵינֵי כָל־הָעָם לֵאמֹר כֹּה
אָמַר יְהוָה ׀ כָּזֹה אֶשְׁבֹּר אֶת־עֹל נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל
בְּטוֹד שְׁנָתַיִם יָמִים מֵעַל צַוַּאר כָּל־הַגּוֹיִם וַיֵּלֶךְ יִרְמְיָהוּ
12 הַנָּבִיא לְדַרְכּוֹ: וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה
אֶל־יִרְמְיָהוּ אַחֲרֵי שְׁבֹר חֲנַנְיָה הַנָּבִיא אֶת־הַמּוֹטָה מֵעַל
13 צַוַּאר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר: הָלוֹךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־חֲנַנְיָה
לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה מוֹטוֹת עֵץ שָׁבָרְתָּ וְעָשִׂיתָ תַּחְתֵּיהֶן
14 מוֹטוֹת בַּרְזֶל: כִּי כֹה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
עֹל בַּרְזֶל נָתַתִּי עַל־צַוַּאר ׀ כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה לַעֲבֹד
אֶת־נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וַעֲבָדֻהוּ וְגַם אֶת־חַיַּת הַשָּׂדֶה
15 נָתַתִּי לוֹ: וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־חֲנַנְיָה הַנָּבִיא שְׁמַע־
נָא חֲנַנְיָה לֹא־שְׁלָחֲךָ יְהוָה וְאַתָּה הִבְטַחְתָּ אֶת־הָעָם
16 הַזֶּה עַל־שָׁקֶר: לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מְשַׁלְּחֶךָ מֵעַל
פְּנֵי הָאֲדָמָה הַשָּׁנָה אַתָּה מֵת כִּי־סָרָה דִבַּרְתָּ אֶל־
17 יְהוָה: וַיָּמָת חֲנַנְיָה הַנָּבִיא בַּשָּׁנָה הַהִוא בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי:

בט וְאֵלֶּה דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר שָׁלַח
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא מִירוּשָׁלַם אֶל־שְׁאֵר וְקְנֵי הַגּוֹלָה וְאֶל־
הַכֹּהֲנִים וְאֶל־הַנְּבִיאִים וְאֶל־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר הֶגְלָה
2 נְבוּכַדְנֶאצַּר מִירוּשָׁלַם בָּבֶלָה: אַחֲרֵי צֵאת יְכָנְיָה
הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה וְהַסָּרִיסִים שָׂרֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם
3 וְהֶחָרָשׁ וְהַמַּסְגֵּר מִירוּשָׁלָם: בְּיַד אֶלְעָשָׂה בֶּן־שָׁפָן
וּגְמַרְיָהוּ בֶּן־חִלְקִיָּה אֲשֶׁר שָׁלַח צִדְקִיָּהוּ ׀ מֶלֶךְ־יְהוּדָה
4 אֶל־נְבוּכַדְנֶאצַּר ׀ מֶלֶךְ ׀ בָּבֶל ׀ בָּבֶלָה לֵאמֹר: כֹּה אָמַר
יהוה

---

v. 11 בס"א נסמר כאן חצי הספר. v. 13 כן ברוב ספרים כי', ר"ג, ר"ד, ד"ת, ד"ס, ד"א, ד"ב, ד"ר, דמ"ו, ס"א מופות סלא וכן ר"א, ד"ב ות"ו. v. 13 כן ד"א, ד"ב ות"ו, ס"א מפות חסר ו קדמא וכן ר"ג, ד"ר, ר"ת, ד"ס, ד"א, ד"ב, ד"ד ורמ"ו. v. 16 כ' ברוב ספרים כי', ד"ב דמ"ו, ס"א משלחך וכן ר"ג, ד"ר ה"ו. כט. v. 3 כן ברוב ספרים כי', ר"ג, ר"ת, ר"ח, ר"ס, ד"ב, ד"ד דמ"ו, ס"א צדקיה ו סלך וכן ר"ב. v. 3 בן ברב ספרים כי', ד"ב, ד"ת, ד"ס, ר"ב, ד"ד דמ"ו, ס"א אל־נבוכדנאצר סלך־בבל בבלה וכן דג ה"ו, ום"א אל־נבוכדנאצר סלך־בבל וכן ר"ר.

11 And Hananiah spake in the presence of all the people, saying, Thus saith the LORD; Even so will I break the yoke of Nebuchadnezzar king of Babylon from the neck of all nations within the space of two full years. And the prophet Jeremiah went his way.

12 Then the word of the LORD came unto Jeremiah the prophet, after that Hananiah the prophet had broken the yoke from off the neck of the prophet Jeremiah, saying,

13 Go and tell Hananiah, saying, Thus saith the LORD; Thou hast broken the yokes of wood; but thou shalt make for them yokes of iron.

14 For thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; I have put a yoke of iron upon the neck of all these nations, that they may serve Nebuchadnezzar king of Babylon; and they shall serve him: and I have given him the beasts of the field also.

15 Then said the prophet Jeremiah unto Hananiah the prophet, Hear now, Hananiah; The LORD hath not sent thee; but thou makest this people to trust in a lie.

16 Therefore thus saith the LORD; Behold, I will cast thee from off the face of the earth: this year thou shalt die, because thou hast taught rebellion against the LORD.

17 So Hananiah the prophet died the same year in the seventh month.

29 Now these are the words of the letter that Jeremiah the prophet sent from Jerusalem unto the residue of the elders which were carried away captives, and to the priests, and to the prophets, and to all the people whom Nebuchadnezzar had carried away captive from
2 Jerusalem to Babylon; (After that Jeconiah the king, and the queen, and the eunuchs, the princes of Judah and Jerusalem, and the carpenters, and the smiths, were departed from
3 Jerusalem;) By the hand of Elasah the son of Shaphan, and Gemariah the son of Hilkiah, (whom Zedekiah king of Judah sent unto Babylon to Nebuchadnezzar king of Babylon) saying, Thus saith
4

יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר־הִגְלֵיתִי
מִירוּשָׁלַם בָּבֶלָה: בְּנוּ בָתִּים וְשִׁבוּ וְנִטְעוּ גַנּוֹת וְאִכְלוּ
אֶת־פִּרְיָן: קְחוּ נָשִׁים וְהוֹלִידוּ בָנִים וּבָנוֹת וּקְחוּ לִבְנֵיכֶם
נָשִׁים וְאֶת־בְּנוֹתֵיכֶם תְּנוּ לַאֲנָשִׁים וְתַלַּדְנָה בָנִים וּבָנוֹת
וְרִבּוּ־שָׁם וְאַל־תִּמְעָטוּ: וְדִרְשׁוּ אֶת־שְׁלוֹם הָעִיר אֲשֶׁר ס
הִגְלֵיתִי אֶתְכֶם שָׁמָּה וְהִתְפַּלְלוּ בַעֲדָהּ אֶל־יְהוָה כִּי
בְשְׁלוֹמָהּ יִהְיֶה לָכֶם שָׁלוֹם: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אַל־יַשִּׁיאוּ לָכֶם נְבִיאֵיכֶם אֲשֶׁר
בְּקִרְבְּכֶם וְקֹסְמֵיכֶם וְאַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חֲלֹמֹתֵיכֶם אֲשֶׁר
אַתֶּם מַחְלְמִים: כִּי בְשֶׁקֶר הֵם נִבְּאִים לָכֶם בִּשְׁמִי לֹא
שְׁלַחְתִּים נְאֻם־יְהוָה: כִּי־כֹה אָמַר
יְהוָה כִּי לְפִי מְלֹאת לְבָבֶל שִׁבְעִים שָׁנָה אֶפְקֹד אֶתְכֶם
וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיכֶם אֶת־דְּבָרִי הַטּוֹב לְהָשִׁיב אֶתְכֶם אֶל־
הַמָּקוֹם הַזֶּה: כִּי אָנֹכִי יָדַעְתִּי אֶת־הַמַּחְשָׁבֹת אֲשֶׁר
אֲנִי חֹשֵׁב עֲלֵיכֶם נְאֻם־יְהוָה מַחְשְׁבוֹת שָׁלוֹם וְלֹא
לְרָעָה לָתֵת לָכֶם אַחֲרִית וְתִקְוָה: וּקְרָאתֶם אֹתִי
וַהֲלַכְתֶּם וְהִתְפַּלַלְתֶּם אֵלָי וְשָׁמַעְתִּי אֲלֵיכֶם: וּבַקַּשְׁתֶּם
אֹתִי וּמְצָאתֶם כִּי תִדְרְשֻׁנִי בְּכָל־לְבַבְכֶם: וְנִמְצֵאתִי
לָכֶם נְאֻם־יְהוָה וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבִיתְכֶם וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם
מִכָּל־הַגּוֹיִם וּמִכָּל־הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתִּי אֶתְכֶם שָׁם
נְאֻם־יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִי אֶתְכֶם אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־הִגְלֵיתִי
אֶתְכֶם מִשָּׁם: כִּי אֲמַרְתֶּם הֵקִים לָנוּ יְהוָה נְבִאִים
בְּבָבֶלָה:

כי

7 v. כן לסערבאי, למדנחאי הגילתי כתיב. הגליתי קרי. בהלולי הגליתי וכן בס"א ודי"ב. כ"א הגלתי חסד וכן ד"א וד"ב. 7 v. כן ב"א. ב"נ והתחללו בנעיא. 8 v. בס"א יש כאן ספקא. 9 v. כן כתוב ספרים כ"י. ד"ב. ד"ג. ד"ד. ד"ו וחס"ו: נדי"ב בשקר רבינ וכן ד"ח. ד"ם ודי"ד. 11 v. ס"א המחשבות מלא וכן ד"א. ד"ב. ד"ד ודי"ו. 14 v. במקום ונמצאתי כלרב. 14 v. שבותכם כתיב. שבותכם קרי. בס"א שבותכם כתיב וקרי וכן ד"ב. ד"ו ודי"א. 14 v. ס"א המקומות חסר' ו' קדמא וכן ד"א. ד"ב. ד"ד ודי"ו. 14 v. ס"א שמה. וכן ד"א. ד"ב. ד"ו. ד"ח. ד"ם. ד"ב ודי"ד. 14 v. ס"א אל־המקום וכן ד"ב ודי"ד. 15 v. ס"א נביאים מלא וכן ד"א. ד"ב. ד"ו. ד"ח. ד"ם. ד"ב ודי"ד.

the LORD of hosts, the God of Israel, unto all that are carried away captives, whom I have caused to be carried away from Jerusalem unto Babylon;
Build ye houses, and dwell in them; and plant gardens, and eat the fruit of them;
Take ye wives, and beget sons and daughters; and take wives for your sons, and give your daughters to husbands, that they may bear sons and daughters; that ye may be increased there, and not diminished.
And seek the peace of the city whither I have caused you to be carried away captives, and pray unto the LORD for it: for in the peace thereof shall ye have peace.
For thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; Let not your prophets and your diviners, that be in the midst of you, deceive you, neither hearken to your dreams which ye cause to be dreamed.
For they prophesy falsely unto you in my name: I have not sent them, saith the LORD.
For thus saith the LORD, That after seventy years be accomplished at Babylon I will visit you, and perform my good word toward you, in causing you to return to this place.
For I know the thoughts that I think toward you, saith the LORD, thoughts of peace, and not of evil, to give you an expected end.
Then shall ye call upon me, and ye shall go and pray unto me, and I will hearken unto you. And ye shall seek me, and find me, when ye shall search for me with all your heart. And I will be found of you, saith the LORD: and I will turn away your captivity, and I will gather you from all the nations, and from all the places whither I have driven you, saith the LORD; and I will bring you again into the place whence I caused you to be carried away captive. Because ye have said, The LORD hath raised us up prophets in Babylon;

16 Know that thus saith the LORD of the king that sitteth upon the throne of David, and of all the people that dwelleth in this city, and of your brethren that are not gone forth with you into captivity;

17 Thus saith the LORD of hosts; Behold, I will send upon them the sword, the famine, and the pestilence, and will make them like vile figs, that cannot be eaten, they are so evil.

18 And I will persecute them with the sword, with the famine, and with the pestilence, and will deliver them to be removed to all the kingdoms of the earth, to be a curse, and an astonishment, and an hissing, and a reproach, among all the nations whither I have driven them:

19 Because they have not hearkened to my words, saith the LORD, which I sent unto them by my servants the prophets, rising up early and sending them; but ye would not hear, saith the LORD.

20 Hear ye therefore the word of the LORD, all ye of the captivity, whom I have sent from Jerusalem to Babylon:

21 Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel, of Ahab the son of Kolaiah, and of Zedekiah the son of Maaseiah, which prophesy a lie unto you in my name; Behold, I will deliver them into the hand of Nebuchadrezzar king of Babylon; and he shall slay them before your eyes;

22 And of them shall be taken up a curse by all the captivity of Judah which are in Babylon, saying, The LORD make thee

23 like Zedekiah and like Ahab, whom the king of Babylon roasted in the fire; Because they have committed villany in Israel, and have committed adultery with their neighbours' wives, and have spoken lying words in my name, which I have not commanded them; even I know,

24 and am a witness, saith the LORD. Thus shalt thou also speak to Shemaiah the Nehe-

25 lamite, saying, Thus speaketh the LORD

16 כִּי־כֹה | אָמַר יְהוָה אֶל־הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב אֶל־כִּסֵּא דָוִד
וְאֶל־כָּל־הָעָם הַיּוֹשֵׁב בָּעִיר הַזֹּאת אֲחֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־
17 יָצְאוּ אִתְּכֶם בַּגּוֹלָה: כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי מְשַׁלֵּחַ
בָּם אֶת־הַחֶרֶב אֶת־הָרָעָב וְאֶת־הַדָּבֶר וְנָתַתִּי אוֹתָם
18 כַּתְּאֵנִים הַשְּׁעָרִים אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ: וְרָדַפְתִּי
אַחֲרֵיהֶם בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר וְנָתַתִּים לְזוָעָה לְכֹל |
מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ לְאָלָה וְלִשְׁמָה וְלִשְׁרֵקָה וּלְחֶרְפָּה
19 בְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הִדַּחְתִּים שָׁם: תַּחַת אֲשֶׁר־לֹא
שָׁמְעוּ אֶל־דְּבָרַי נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר שָׁלַחְתִּי אֲלֵיהֶם
אֶת־עֲבָדַי הַנְּבִאִים הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם נְאֻם־
יְהוָה:
20 וְאַתֶּם שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר־שִׁלַּחְתִּי
מִירוּשָׁלַם בָּבֶלָה:
21 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־אַחְאָב בֶּן־
קוֹלָיָה וְאֶל־צִדְקִיָּהוּ בֶן־מַעֲשֵׂיָה הַנִּבְּאִים לָכֶם בִּשְׁמִי
שָׁקֶר הִנְנִי | נֹתֵן אֹתָם בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל
22 וְהִכָּם לְעֵינֵיכֶם: וְלָקַח מֵהֶם קְלָלָה לְכֹל גָּלוּת
יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּבָבֶל לֵאמֹר יְשִׂמְךָ יְהוָה כִּצִדְקִיָּהוּ
23 וְכְאַחְאָב אֲשֶׁר־קָלָם מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאֵשׁ: יַעַן אֲשֶׁר עָשׂוּ
נְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיְנָאֲפוּ אֶת־נְשֵׁי רֵעֵיהֶם וַיְדַבְּרוּ דָּבָר
בִּשְׁמִי שֶׁקֶר אֲשֶׁר לֹוא צִוִּיתִים וְאָנֹכִי הַיּוֹדֵעַ וְעֵד נְאֻם־
יְהוָה:
24 25 וְאֶל־שְׁמַעְיָהוּ הַנֶּחֱלָמִי תֹּאמַר לֵאמֹר: כֹּה־אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת

16. ס״א עָלֶיךָ. 17. בס״א יש כאן פסקא. ס״א וְאֶת־ וכן ר״ת,רש״י,ב תר׳ ת״ס וח״ר. 18. ס״א וּבְרָעָב וכן ר״ב. לְזוָעָה כתיב, לְעֲוָעָה קרי, בס״א לְזַעֲוָה כתיב וקרי וכן ר״ב וח״ת. 18. כן ב״א. ב״נ אֲשֶׁר־ כנגיא. 19. בס״א אֶת־ תמסר עליו ס״א אֲלֵיהֶם. 19. ס״א אֲלֵיכֶם וכן ר״א, ר״ב, דו׳ וח״ב. 20. בס״א אין כאן פסקא. 20. ס״א תגלויתי וכן תר׳; עיין פסוק ד׳. 21. ס״א אוֹתָם מלא. 21. ס״א נְבוּכַדְנֶאצַּר. 22. כן למקרואי, למרגלאי וכאחב כתיב, וכְאַחְאָב קרי. 23. כן ב״א, ב״נ וְיִנְאֲפוּ. 23. חִיֵּדֵעַ כתיב, הַיּוֹדֵעַ קרי, בס״א הַיּוֹדֵעַ כתיב וקרי וכן ר״ב, ד״ו, ר״ת ת״ס.

צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יַעַן אֲשֶׁר אַתָּה שָׁלַחְתָּ
בְּשִׁמְךָ סְפָרִים אֶל־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם וְאֶל־
26 צְפַנְיָה בֶן־מַעֲשֵׂיָה הַכֹּהֵן וְאֶל כָּל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר: יְהוָה
נְתָנְךָ כֹהֵן תַּחַת יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן לִהְיוֹת פְּקִדִים בֵּית יְהוָה
לְכָל־אִישׁ מְשֻׁגָּע וּמִתְנַבֵּא וְנָתַתָּה אֹתוֹ אֶל־הַמַּהְפֶּכֶת
27 וְאֶל־הַצִּינָק: וְעַתָּה לָמָּה לֹא גָעַרְתָּ בִּירְמְיָהוּ הָעֲנָתֹתִי
28 הַמִּתְנַבֵּא לָכֶם: כִּי עַל־כֵּן שָׁלַח אֵלֵינוּ בָּבֶל לֵאמֹר אֲרֻכָּה
הִיא בְּנוּ בָתִּים וְשִׁבוּ וְנִטְעוּ גַּנּוֹת וְאִכְלוּ אֶת־פִּרְיָן:
29 וַיִּקְרָא צְפַנְיָה הַכֹּהֵן אֶת־סֵפֶר הַתּוֹרָה בְּאָזְנֵי יִרְמְיָהוּ
הַנָּבִיא:
30 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר: שְׁלַח עַל־כָּל־הַגּוֹלָה
31 לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָה הַנֶּחְלָמִי יַעַן אֲשֶׁר
נִבָּא לָכֶם שְׁמַעְיָה וַאֲנִי לֹא שְׁלַחְתִּיו וַיַּבְטַח אֶתְכֶם עַל־
32 שֶׁקֶר: לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה הִנְנִי פֹקֵד עַל־שְׁמַעְיָה הַנֶּחְלָמִי
וְעַל־זַרְעוֹ לֹא־יִהְיֶה לוֹ אִישׁ ׀ יוֹשֵׁב בְּתוֹךְ־הָעָם הַזֶּה
וְלֹא־יִרְאֶה בַּטּוֹב אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה־לְעַמִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי־
סָרָה דִּבֶּר עַל־יְהוָה:
ל 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר: כֹּה־
2 אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כְּתָב־לְךָ אֶת כָּל־
3 הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ אֶל־סֵפֶר: כִּי הִנֵּה יָמִים
בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה
אָמַר יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם
וְיָרָשׁוּהָ:
4 וְאֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל וְאֶל־יְהוּדָה:
5 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה קוֹל חֲרָדָה שָׁמָעְנוּ פַּחַד וְאֵין שָׁלוֹם:
שאלו־

---

25 v. ס״א בְּנָיִת וכן ר״א, ר״כ תִּיבֵ. 26 v. ס״א ונחתה. 26 v. בס״א עַל־ וכסר עליו ס״א אֶל־. 28 v. ס״א אֲרוּכָה סלא וכן ר״כ. 32 v. בס״א יש באן מסקא. ל, 2 v. ס״א עַל־ וכן ר״א ור״כ. 3 v. בס״א שְׁבִית בחיב, שְׁבוּת קרי. 3 v. ס״א לַאֲבוֹתָם סלא וכן ר״ג, ר״ד, ר״ו, ר״ח ור״ם.

of hosts, the God of Israel, saying, Because thou hast sent letters in thy name unto all the people that are at Jerusalem, and to Zephaniah the son of Maaseiah the priest, and to all the priests, saying,
The LORD hath made thee priest in the stead of Jehoiada the priest, that ye should be officers in the house of the LORD, for every man that is mad, and maketh himself a prophet, that thou shouldest put him in prison, and in the stocks.
Now therefore why hast thou not reproved Jeremiah of Anathoth, which maketh himself a prophet to you?
For therefore he sent unto us in Babylon, saying, This captivity is long: build ye houses, and dwell in them; and plant gardens, and eat the fruit of them.
And Zephaniah the priest read this letter in the ears of Jeremiah the prophet.
Then came the word of the LORD unto Jeremiah, saying,
Send to all them of the captivity, saying, Thus saith the LORD concerning Shemaiah the Nehelamite; Because that Shemaiah hath prophesied unto you, and I sent him not, and he caused you to trust in a lie:
Therefore thus saith the LORD; Behold, I will punish Shemaiah the Nehelamite, and his seed: he shall not have a man to dwell among this people; neither shall he behold the good that I will do for my people, saith the LORD; because he hath taught rebellion against the LORD.

The word that came to Jeremiah from the LORD, saying, Thus speaketh the LORD God of Israel, saying, Write thee all the words that I have spoken unto thee in a book. For, lo, the days come, saith the LORD, that I will bring again the captivity of my people Israel and Judah, saith the LORD: and I will cause them to return to the land that I gave to their fathers, and they shall possess it. And these are the words that the LORD spake concerning Israel and concerning Judah. For thus saith the LORD; We have heard a voice of trembling, of fear, and not of peace.

שְׁאַלְנָא וּרְאוּ אִם־יֹלֵד זָכָר מְדוּעַ רָאִיתִי כָל־גֶּבֶר יָדָיו 6
עַל־חֲלָצָיו כַּיּוֹלֵדָה וְנֶהֶפְכּוּ כָל־פָּנִים לְיֵרָקוֹן: הוֹי כִּי 7
גָדוֹל הַיּוֹם הַהוּא מֵאַיִן כָּמֹהוּ וְעֵת־צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב
וּמִמֶּנָּה יִוָּשֵׁעַ: וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא נְאֻם | יְהוָה צְבָאוֹת אֶשְׁבֹּר 8
עֻלּוֹ מֵעַל צַוָּארֶךָ וּמוֹסְרוֹתֶיךָ אֲנַתֵּק וְלֹא־יַעַבְדוּ־בוֹ עוֹד
זָרִים: וְעָבְדוּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִד מַלְכָּם אֲשֶׁר ס 9
אָקִים לָהֶם:
וְאַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה וְאַל־תֵּחַת 10
יִשְׂרָאֵל כִּי הִנְנִי מוֹשִׁיעֲךָ מֵרָחוֹק וְאֶת־זַרְעֲךָ מֵאֶרֶץ
שִׁבְיָם וְשָׁב יַעֲקֹב וְשָׁקַט וְשַׁאֲנַן וְאֵין מַחֲרִיד: כִּי־אִתְּךָ 11
אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לְהוֹשִׁיעֶךָ כִּי אֶעֱשֶׂה כָלָה בְּכָל־הַגּוֹיִם |
אֲשֶׁר הֲפִצוֹתִיךָ שָּׁם אַךְ אֹתְךָ לֹא־אֶעֱשֶׂה כָלָה וְיִסַּרְתִּיךָ
לַמִּשְׁפָּט וְנַקֵּה לֹא אֲנַקֶּךָּ:
כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אָנוּשׁ לְשִׁבְרֵךְ נַחְלָה מַכָּתֵךְ: אֵין 12 13
דִּין לְמָזוֹר רְפוּאוֹת תְּעֻלָה אֵין לָךְ: כָּל־מְאַהֲבַיִךְ 14
שְׁכָחוּךְ אוֹתָךְ לֹא יִדְרֹשׁוּ כִּי מַכַּת אוֹיֵב הִכִּיתִיךְ
מוּסַר אַכְזָרִי עַל רֹב עֲוֹנֵךְ עָצְמוּ חַטֹּאתָיִךְ: מַה־תִּזְעַק 15
עַל שִׁבְרֵךְ אָנוּשׁ מַכְאֹבֵךְ עַל | רֹב עֲוֹנֵךְ עָצְמוּ
חַטֹּאתַיִךְ עָשִׂיתִי אֵלֶּה לָךְ: לָכֵן כָּל־אֹכְלַיִךְ יֵאָכֵלוּ 16
וְכָל־צָרַיִךְ כֻּלָּם בַּשִּׁבְיָ יֵלֵכוּ וְהָיוּ שֹׁאסַיִךְ לְמַשָּׁסָה וְכָל־
בּוֹזַיִךְ אֶתֵּן לָבַז: כִּי אַעֲלֶה אֲרֻכָה לָךְ וּמִמַּכּוֹתַיִךְ 17
אֶרְפָּאֵךְ נְאֻם־יְהוָה כִּי נִדָּחָה קָרְאוּ לָךְ צִיּוֹן הִיא דֹּרֵשׁ
אֵין לָהּ:
כֹּה | אָמַר יְהוָה הִנְנִי־שֵׁב שְׁבוּת אָהֳלֵי יַעֲקֹב וּמִשְׁכְּנֹתָיו 18
אֲרַחֵם וְנִבְנְתָה עִיר עַל־תִּלָּהּ וְאַרְמוֹן עַל־מִשְׁפָּטוֹ יֵשֵׁב:
ויצא

6 Ask ye now, and see whether a man doth travail with child? wherefore do I see every man with his hands on his loins, as a woman in travail, and all faces are turned into paleness?
7 Alas! for that day is great, so that none is like it: it is even the time of Jacob's trouble; but he shall be saved out of it.
8 For it shall come to pass in that day, saith the LORD of hosts, that I will break his yoke from off thy neck, and will burst thy bonds, and strangers shall no more serve themselves of him:
9 But they shall serve the LORD their God, and David their king, whom I will raise up unto them.
10 Therefore fear thou not, O my servant Jacob, saith the LORD; neither be dismayed, O Israel: for, lo, I will save thee from afar, and thy seed from the land of their captivity; and Jacob shall return, and shall be in rest, and be quiet, and none shall make him afraid.
11 For I am with thee, saith the LORD, to save thee: though I make a full end of all nations whither I have scattered thee, yet will I not make a full end of thee: but I will correct thee in measure, and will not leave thee altogether unpunished.
12 For thus saith the LORD, Thy bruise is incurable, and thy wound is grievous.
13 There is none to plead thy cause, that thou mayest be bound up: thou hast no healing medicines.
14 All thy lovers have forgotten thee; they seek thee not; for I have wounded thee with the wound of an enemy, with the chastisement of a cruel one, for the multitude of
15 thine iniquity; because thy sins were increased. Why criest thou for thine affliction? thy sorrow is incurable for the multitude of thine iniquity: because thy sins were increased, I
16 have done these things unto thee. Therefore all they that devour thee shall be devoured; and all thine adversaries, every one of them, shall go into captivity; and they that spoil thee
17 shall be a spoil, and all that prey upon thee will I give for a prey. For I will restore health unto thee, and I will heal thee of thy wounds, saith the LORD; because they called thee an
18 Outcast, saying, This is Zion, whom no man seeketh after. Thus saith the LORD; Behold, I will bring again the captivity of Jacob's tents, and have mercy on his dwellingplaces; and the city shall be builded upon her own heap, and the palace shall remain after the manner thereof.

8 v. ס״א ומוסרותיך וכן ד״א, ד״ב ודס״ו, כס״א ומוסרותיך ונכסר עליול׳ ומלא ופול׳ על חא״ו כתרא. 10 v. בס״א אין באן פסקא. 11 v. ס״א ויסרותיך וכן ד״ח וד״ט. 16 v. שסיך קרי, כס״א שסיך או שוסיך כתיב וקרו וכן ד״ב, דיו ודי״א. 17 v. ס״א אריכה סלא וכן ד״א ודי״ב. 18 v. בס״א שבית כתיב. שבות קרי. ס״א ומשכנתיו חסר הן ד״א. ד״ב ד״ג וד״ו.

19 וְיָצָא מֵהֶם תּוֹדָה וְקוֹל מְשַׂחֲקִים וְהִרְבִּיתִים וְלֹא יִמְעָטוּ
20 וְהִכְבַּדְתִּים וְלֹא יִצְעָרוּ: וְהָיוּ בָנָיו כְּקֶדֶם וַעֲדָתוֹ לְפָנַי
21 תִּכּוֹן וּפָקַדְתִּי עַל כָּל־לֹחֲצָיו: וְהָיָה אַדִּירוֹ מִמֶּנּוּ וּמֹשְׁלוֹ
מִקִּרְבּוֹ יֵצֵא וְהִקְרַבְתִּיו וְנִגַּשׁ אֵלָי כִּי מִי הוּא־זֶה עָרַב
22 אֶת־לִבּוֹ לָגֶשֶׁת אֵלָי נְאֻם־יְהוָה: וְהָיִיתֶם לִי לְעָם וְאָנֹכִי
אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים:
23 הִנֵּה ׀ סַעֲרַת יְהוָה חֵמָה יָצְאָה סַעַר מִתְגּוֹרֵר עַל רֹאשׁ
24 רְשָׁעִים יָחוּל: לֹא יָשׁוּב חֲרוֹן אַף־יְהוָה עַד־עֲשֹׂתוֹ וְעַד־
לא הֲקִימוֹ מְזִמּוֹת לִבּוֹ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּתְבּוֹנְנוּ בָּהּ: בָּעֵת
הַהִיא נְאֻם־יְהוָה אֶהְיֶה לֵאלֹהִים לְכֹל מִשְׁפְּחוֹת יִשְׂרָאֵל
2 וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם: כֹּה אָמַר יְהוָה
מָצָא חֵן בַּמִּדְבָּר עַם שְׂרִידֵי חָרֶב הָלוֹךְ לְהַרְגִּיעוֹ
3 יִשְׂרָאֵל: מֵרָחוֹק יְהוָה נִרְאָה לִי וְאַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתִּיךְ
4 עַל־כֵּן מְשַׁכְתִּיךְ חָסֶד: עוֹד אִבָּנֵךְ וְנִבְנֵית בְּתוּלַת
5 יִשְׂרָאֵל עוֹד תֵּעָדִי תֻפַּיִךְ וְיָצָאת בְּמִחוֹל מְשַׂחֲקִים: עוֹד
6 תִּטְּעִי כְרָמִים בְּהָרֵי שֹׁמְרוֹן נָטְעוּ נֹטְעִים וְחִלֵּלוּ: כִּי
יֵשׁ־יוֹם קָרְאוּ נֹצְרִים בְּהַר אֶפְרַיִם קוּמוּ וְנַעֲלֶה צִיּוֹן
7 אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: כִּי־כֹה ׀ אָמַר
יְהוָה רָנּוּ לְיַעֲקֹב שִׂמְחָה וְצַהֲלוּ בְּרֹאשׁ הַגּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ
הַלֵּלוּ וְאִמְרוּ הוֹשַׁע יְהוָה אֶת־עַמְּךָ אֵת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל:
8 הִנְנִי מֵבִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְקִבַּצְתִּים מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ
בָּם עִוֵּר וּפִסֵּחַ הָרָה וְיֹלֶדֶת יַחְדָּו קָהָל גָּדוֹל יָשׁוּבוּ הֵנָּה:
9 בִּבְכִי יָבֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים אוֹבִילֵם אוֹלִיכֵם אֶל־נַחֲלֵי מַיִם
בְּדֶרֶךְ יָשָׁר לֹא יִכָּשְׁלוּ בָהּ כִּי־הָיִיתִי לְיִשְׂרָאֵל לְאָב
וְאֶפְרַיִם בְּכֹרִי הוּא:

שמע

And out of them shall proceed thanksgiving and the voice of them that make merry: and I will multiply them, and they shall not be few; I will also glorify them, and they shall not be small.
Their children also shall be as aforetime, and their congregation shall be established before me, and I will punish all that oppress them.
And their nobles shall be of themselves, and their governor shall proceed from the midst of them; and I will cause him to draw near, and he shall approach unto me: for who is this that engaged his heart to approach unto me? saith the LORD.
And ye shall be my people, and I will be your God.
Behold, the whirlwind of the LORD goeth forth with fury, a continuing whirlwind: it shall fall with pain upon the head of the wicked.
The fierce anger of the LORD shall not return, until he have done it, and until he have performed the intents of his heart: in the latter days ye shall consider it.

At the same time, saith the LORD, will I be the God of all the families of Israel, and they shall be my people.
Thus saith the LORD, The people which were left of the sword found grace in the wilderness; even Israel, when I went to cause him to rest.
The LORD hath appeared of old unto me, saying, Yea, I have loved thee with an everlasting love: therefore with lovingkindness have I drawn thee. Again I will build thee, and thou shalt be built, O virgin of Israel: thou shalt again be adorned with thy tabrets, and shalt go forth in the dances of them that make merry. Thou shalt yet plant vines upon the mountains of Samaria: the planters shall plant, and shall eat them as common things. For there shall be a day, that the watchmen upon the mount Ephraim shall cry, Arise ye, and let us go up to Zion unto the LORD our God. For thus saith the LORD; Sing with gladness for Jacob, and shout among the chief of the nations: publish ye, praise ye, and say, O LORD, save thy people, the remnant of Israel. Behold, I will bring them from the north country, and gather them from the coasts of the earth, and with them the blind and the lame, the woman with child and her that travaileth with child together: a great company shall return thither. They shall come with weeping, and with supplications will I lead them: I will cause them to walk by the rivers of waters in a straight way, wherein they shall not stumble: for I am a father to Israel, and Ephraim is my firstborn.

---

22 v. ס״א נָקֵם. לא. 1 v. כן בתללי אתיה. 2 v. חפטרה ליום שני של ראש חשנה. 3 v. כן ברוב ספרים כי׳, ד״ה, ד״ת, ד״מ ד״ב, ד״ד הס״ן, ס״א נראה־ בספק ובלא נגינת וכן ד״ב, ד״נ ה״ו. 4 v. ס״א תופף סלא והס״א ברנש. 5 v. סביר נָטְעֵי. 8 v. כן ברוב ספרים כ״י. ד״נ, ד״ד, ד״א ה״ב. ס״א וְיוֹלֶדֶת סלא וכן ר״א, ד״ב, ד״ו ה״ו.

10 Hear the word of the LORD, O ye nations, and declare it in the isles afar off, and say, He that scattered Israel will gather him, and keep him, as a shepherd doth his flock.
11 For the LORD hath redeemed Jacob, and ransomed him from the hand of him that was stronger than he.
12 Therefore they shall come and sing in the height of Zion, and shall flow together to the goodness of the LORD, for wheat, and for wine, and for oil, and for the young of the flock and of the herd: and their soul shall be as a watered garden; and they shall not sorrow any more at all.
13 Then shall the virgin rejoice in the dance, both young men and old together: for I will turn their mourning into joy, and will comfort them, and make them rejoice from their sorrow.
14 And I will satiate the soul of the priests with fatness, and my people shall be satisfied with my goodness, saith the LORD.
15 Thus saith the LORD; A voice was heard in Ramah, lamentation, and bitter weeping; Rahel weeping for her children refused to be comforted for her children, because they were not.
16 Thus saith the LORD; Refrain thy voice from weeping, and thine eyes from tears: for thy work shall be rewarded, saith the LORD; and they shall come again from the land of the enemy.
17 And there is hope in thine end, saith the LORD, that thy children shall come again to their
18 own border. I have surely heard Ephraim bemoaning himself thus; Thou hast chastised me, and I was chastised, as a bullock unaccustomed to the yoke: turn thou me, and I shall be
19 turned; for thou art the LORD my God. Surely after that I was turned, I repented; and after that I was instructed, I smote upon my thigh: I was ashamed, yea, even confounded, because
20 I did bear the reproach of my youth. Is Ephraim my dear son? is he a pleasant child? for since I spake against him, I do earnestly remember him still: therefore my bowels are troubled for him; I will surely have mercy upon him, saith the LORD.
21 Set thee up waymarks, make thee high heaps: set thine heart toward the highway, even the way which thou wentest: turn again, O virgin of Israel, turn again to these thy cities.

10 שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה גּוֹיִם וְהַגִּידוּ בָּאִיִּים מִמֶּרְחָק וְאִמְרוּ
11 מְזָרֵה יִשְׂרָאֵל יְקַבְּצֶנּוּ וּשְׁמָרוֹ כְּרֹעֶה עֶדְרוֹ: כִּי־פָדָה
12 יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ: וּבָאוּ וְרָנְנוּ
בִּמְרוֹם־צִיּוֹן וְנָהֲרוּ אֶל־טוּב יְהוָה עַל־דָּגָן וְעַל־תִּירוֹשׁ
וְעַל־יִצְהָר וְעַל־בְּנֵי־צֹאן וּבָקָר וְהָיְתָה נַפְשָׁם כְּגַן רָוֶה
13 וְלֹא־יוֹסִפוּ לְדַאֲבָה עוֹד: אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה בְּמָחוֹל
וּבַחֻרִים וְזְקֵנִים יָחַד וְהָפַכְתִּי אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן וְנִחַמְתִּים
14 וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם: וְרִוִּיתִי נֶפֶשׁ הַכֹּהֲנִים דָּשֶׁן וְעַמִּי
אֶת־טוּבִי יִשְׂבָּעוּ נְאֻם־יְהוָה:
15 כֹּה | אָמַר יְהוָה קוֹל בָּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים
רָחֵל מְבַכָּה עַל־בָּנֶיהָ מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם עַל־בָּנֶיהָ כִּי
אֵינֶנּוּ:
16 כֹּה | אָמַר יְהוָה מְנַעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי וְעֵינַיִךְ מִדִּמְעָה כִּי
17 יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיֵב: וְיֵשׁ
תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ בָנִים לִגְבוּלָם:
18 שָׁמוֹעַ שָׁמַעְתִּי אֶפְרַיִם מִתְנוֹדֵד יִסַּרְתַּנִי וָאִוָּסֵר כְּעֹגֶל לֹא
19 לָמֵד הֲשִׁיבֵנִי וְאָשׁוּבָה כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהָי: כִּי־אַחֲרֵי
שׁוּבִי נִחַמְתִּי וְאַחֲרֵי הִוָּדְעִי סָפַקְתִּי עַל־יָרֵךְ בֹּשְׁתִּי
20 וְגַם־נִכְלַמְתִּי כִּי נָשָׂאתִי חֶרְפַּת נְעוּרָי: הֵבֵן יַקִּיר לִי
אֶפְרַיִם אִם יֶלֶד שַׁעֲשׁוּעִים כִּי־מִדֵּי דַבְּרִי בּוֹ זָכֹר
אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד עַל־כֵּן הָמוּ מֵעַי לוֹ רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ נְאֻם־
יְהוָה:
21 הַצִּיבִי לָךְ צִיֻּנִים שִׂמִי לָךְ תַּמְרוּרִים שִׁתִּי לִבֵּךְ לַמְסִלָּה
דֶּרֶךְ הֲלַכְתְּ שׁוּבִי בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל שׁוּבִי אֶל־עָרַיִךְ
אֵלֶּה

---

17 v. כן כ"א. כ"נ יֶלֶד כנעיא. 20 v. ס"א בָּחֻרִים וכן ר"א. ד"ב, ת"ע ת"ר: וכס"א וּבְחוּרִים מלא וכן ר"ה. 18 v. ס"א שָׁמוֹעַ חסר וכן ר"א ד"ב, ד"ד ור"ו. 18 v. ס"א הֲשִׁיבֵנִי מלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ה, ד"ו, ד"ח, ד"ס ת"י"א. 21 v. ס"א ציונים מלא וכן ד"ב. 21 v. ס"א שִׁיתִי מלא וכן ד"ב, ד"ד ות"ו. 21 v. הַלְכְתְּ כתיב, הֲלַכְתְּ קרי, כס"א הֲלַכְתְּ כתיב וקרי וכן ד"ד ות"ו, וכס"א חֲלַכְתְּ כתיב וקרי וכן ר"א ור"ב.

22 אֵלֵךְ: עַד־מָתַי תִּתְחַמָּקִין הַבַּת הַשּׁוֹבֵבָה כִּי־בָרָא
יְהוָה חֲדָשָׁה בָּאָרֶץ נְקֵבָה תְּסוֹבֵב גָּבֶר:
23 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד
יֹאמְרוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבְעָרָיו בְּשׁוּבִי
24 אֶת־שְׁבוּתָם יְבָרֶכְךָ יְהוָה נְוֵה־צֶדֶק הַר הַקֹּדֶשׁ: וְיָשְׁבוּ
25 בָהּ יְהוּדָה וְכָל־עָרָיו יַחְדָּו אִכָּרִים וְנָסְעוּ בָּעֵדֶר: כִּי
26 הִרְוֵיתִי נֶפֶשׁ עֲיֵפָה וְכָל־נֶפֶשׁ דָּאבָה מָלֵאתִי: עַל־זֹאת
הֵקִיצוֹתִי וָאֶרְאֶה וְשִׁנָתִי עָרְבָה לִי:
27 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְזָרַעְתִּי אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל
28 וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה זֶרַע אָדָם וְזֶרַע בְּהֵמָה: וְהָיָה כַּאֲשֶׁר
שָׁקַדְתִּי עֲלֵיהֶם לְנָתֹשׁ וְלִנְתֹּץ וְלַהֲרֹס וּלְהַאֲבִיד
וְלָרַעַ כֵּן אֶשְׁקֹד עֲלֵיהֶם לִבְנוֹת וְלִנְטוֹעַ נְאֻם־יְהוָה:
29 בַּיָּמִים הָהֵם לֹא־יֹאמְרוּ עוֹד אָבוֹת אָכְלוּ בֹסֶר וְשִׁנֵּי
30 בָנִים תִּקְהֶינָה: כִּי אִם־אִישׁ בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת כָּל־הָאָדָם
הָאוֹכֵל הַבֹּסֶר תִּקְהֶינָה שִׁנָּיו:
31 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְכָרַתִּי אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל
32 וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה בְּרִית חֲדָשָׁה: לֹא כַּבְּרִית אֲשֶׁר
כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם בְּיוֹם הֶחֱזִיקִי בְיָדָם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם אֲשֶׁר־הֵמָּה הֵפֵרוּ אֶת־בְּרִיתִי וְאָנֹכִי בָּעַלְתִּי
33 בָּם נְאֻם־יְהוָה: כִּי זֹאת הַבְּרִית אֲשֶׁר אִכְרֹת אֶת־בֵּית כ
יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַיָּמִים הָהֵם נְאֻם־יְהוָה נָתַתִּי אֶת־תּוֹרָתִי
בְּקִרְבָּם וְעַל־לִבָּם אֶכְתְּבֶנָּה וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים
34 וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם: וְלֹא יְלַמְּדוּ עוֹד אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ
וְאִישׁ אֶת־אָחִיו לֵאמֹר דְּעוּ אֶת־יְהוָה כִּי כֻלָּם יֵדְעוּ אוֹתִי
למקטנם

How long wilt thou go about, O thou backsliding daughter? for the LORD hath created a new thing in the earth, A woman shall compass a man.
Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; As yet they shall use this speech in the land of Judah and in the cities thereof, when I shall bring again their captivity; The LORD bless thee, O habitation of justice, and mountain of holiness.
And there shall dwell in Judah itself, and in all the cities thereof together, husbandmen, and they that go forth with flocks.
For I have satiated the weary soul, and I have replenished every sorrowful soul.
Upon this I awaked, and beheld; and my sleep was sweet unto me.
Behold, the days come, saith the LORD, that I will sow the house of Israel and the house of Judah with the seed of man, and with the seed of beast.
And it shall come to pass, that like as I have watched over them, to pluck up, and to break down, and to throw down, and to destroy, and to afflict; so will I watch over them, to build, and to plant, saith the LORD.
In those days they shall say no more, The fathers have eaten a sour grape, and the children's teeth are set on edge.
But every one shall die for his own iniquity: every man that eateth the sour grape, his teeth shall be set on edge. Behold, the days come, saith the LORD, that I will make a new covenant with the house of Israel, and with the house of Judah: Not according to the covenant that I made with their fathers in the day that I took them by the hand to bring them out of the land of Egypt; which my covenant they brake, although I was an husband unto them, saith the LORD: But this shall be the covenant that I will make with the house of Israel; After those days, saith the LORD, I will put my law in their inward parts, and write it in their hearts; and will be their God, and they shall be my people. And they shall teach no more every man his neighbour, and every man his brother, saying, Know the LORD: for they shall all know me,

---

v. 24 בס״א וְנָסְעוּ כָּ כתיב. וְנָסְעִי קרי. v. 28 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ל, ד״ח, ד״מ, ד״א, ד״ב, ד״ח ד״ס, כס״א לְנָתֹשׁ ולְנָתֵץ חסר וכן ד״א, ד״ב וד״ו. v. 33 ס״א בְּנֵי וכן ד״א, ד״ב, ד״ו ה״י״ב. v. 32 כ״ל בָּעַלְתִּי או בָּחַלְתִּי. v. 33 כן כ״א, כ״נ אכתבנו.

לִמְקֻטָּנָם וְעַד־גְּדוֹלָם נְאֻם־יְהוָה כִּי אֶסְלַח לַעֲוֹנָם
וּלְחַטָּאתָם לֹא אֶזְכָּר־עוֹד׃
35 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה נֹתֵן שֶׁמֶשׁ לְאוֹר יוֹמָם חֻקּוֹת יָרֵחַ
וְכוֹכָבִים לְאוֹר לָיְלָה רֹגַע הַיָּם וַיֵּהֲמוּ גַּלָּיו יְהוָה
36 צְבָאוֹת שְׁמוֹ: אִם־יָמֻשׁוּ הַחֻקִּים הָאֵלֶּה מִלְּפָנַי נְאֻם־
יְהוָה גַּם זֶרַע יִשְׂרָאֵל יִשְׁבְּתוּ מִהְיוֹת גּוֹי לְפָנַי כָּל־
הַיָּמִים׃
37 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אִם־יִמָּדְדוּ שָׁמַיִם מִלְמָעְלָה וְיֶחְקְרוּ
מוֹסְדֵי־אֶרֶץ לְמָטָּה גַּם־אֲנִי אֶמְאַס בְּכָל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל
38 עַל־כֹּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ נְאֻם־יְהוָה׃ הִנֵּה
יָמִים ׀ נְאֻם־יְהוָה וְנִבְנְתָה הָעִיר לַיהוָה מִמִּגְדַּל חֲנַנְאֵל
39 שַׁעַר הַפִּנָּה׃ וְיָצָא עוֹד קָוֶה הַמִּדָּה נֶגְדּוֹ עַל גִּבְעַת
40 גָּרֵב וְנָסַב גֹּעָתָה׃ וְכָל־הָעֵמֶק הַפְּגָרִים ׀ וְהַדֶּשֶׁן וְכָל־
הַשְּׂדֹמוֹת עַד־נַחַל קִדְרוֹן עַד־פִּנַּת שַׁעַר הַסּוּסִים מִזְרָחָה
קֹדֶשׁ לַיהוָה לֹא־יִנָּתֵשׁ וְלֹא־יֵהָרֵס עוֹד לְעוֹלָם׃
לב הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה
בִּשְׁנַת הָעֲשִׂרִית לְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הִיא הַשָּׁנָה
2 שְׁמֹנֶה־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לִנְבוּכַדְרֶאצַּר׃ וְאָז חֵיל מֶלֶךְ בָּבֶל
צָרִים עַל־יְרוּשָׁלִָם וְיִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא הָיָה כָלוּא בְּחַצַר
3 הַמַּטָּרָה אֲשֶׁר בֵּית־מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ אֲשֶׁר כְּלָאוֹ צִדְקִיָּהוּ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר מַדּוּעַ אַתָּה נִבָּא לֵאמֹר כֹּה אָמַר
יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל
ולבדה

---

34 v. כן במונח. בחללי לִסְקֻטָּנָם. 38 v. ימים בָּאִים קרי ולא כתיב, כס"א בָּאִים כתיב וקרי וכן ר"א, ר"י, ריא, חר', ת"ע, ת"ס וח"ר. 38 v. כן כרוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ג וד"ה, בס"א עַד־שַׁעַר וכן ר"ב, ר"ו, ר"ת, ר"ם, ריא, ריב, ריר ודס"ו. 39 v. קָוֶה כתיב, קָו קרי, בס"א קָו כתיב וקרי וכן ר"ב. 39 v. סביר עַד, בס"א עַד כתיב וקרי וכן תר' וח"ע. 40 v. פ"א וְהַפְּגָרִים וכן ר"א ור"ב. 40 v. הַשְּׂרֵמוֹת כתיב, הַשְּׂדֹמוֹת קרי, כס"א הַשְּׂרֵמוֹת כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ד"ה, ר"ו, ד"ת, ר"ם וה"א: עיין מלכים ב' ב'ג ד'. לב. 1 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"ה, ר"ו, ד"ת, ר"ם ודס"ו, ס"א אשר וכן ד"ג, ריב וריר. 1 v. גִּשְׁנַת כתיב, בָּשְׁנַת קרי, בס"א בַּשָּׁנָה כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ר"ו וריא.

from the least of them unto the greatest of them, saith the LORD: for I will forgive their iniquity, and I will remember their sin no more.

35 Thus saith the LORD, which giveth the sun for a light by day, and the ordinances of the moon and of the stars for a light by night, which divideth the sea when the waves thereof roar; The LORD of hosts is his name:

36 If those ordinances depart from before me, saith the LORD, then the seed of Israel also shall cease from being a nation before me for ever.

37 Thus saith the LORD; If heaven above can be measured, and the foundations of the earth searched out beneath, I will also cast off all the seed of Israel for all that they have done, saith the LORD.

38 Behold, the days come, saith the LORD, that the city shall be built to the LORD from the tower of Hananeel unto the gate of the corner.

39 And the measuring line shall yet go forth over against it upon the hill Gareb, and shall compass about to Goath.

40 And the whole valley of the dead bodies, and of the ashes, and all the fields unto the brook of Kidron, unto the corner of the horse gate toward the east, shall be holy unto the LORD; it shall not be plucked up, nor thrown down any more for ever.

32 The word that came to Jeremiah from the LORD in the tenth year of Zedekiah king of Judah, which was the eighteenth
2 year of Nebuchadrezzar. For then the king of Babylon's army besieged Jerusalem: and Jeremiah the prophet was shut up in the court of the prison, which was in the king of Judah's
3 house. For Zedekiah king of Judah had shut him up, saying, Wherefore dost thou prophesy, and say, Thus saith the LORD, Behold, I will give this city into the hand of the king of Babylon,

and he shall take it;
And Zedekiah king of Judah shall not escape out of the hand of the Chaldeans, but shall surely be delivered into the hand of the king of Babylon, and shall speak with him mouth to mouth, and his eyes shall behold his eyes;
And he shall lead Zedekiah to Babylon, and there shall he be until I visit him, saith the LORD: though ye fight with the Chaldeans, ye shall not prosper.
And Jeremiah said, The word of the LORD came unto me, saying,
Behold, Hanameel the son of Shallum thine uncle shall come unto thee, saying, Buy thee my field that is in Anathoth: for the right of redemption is thine to buy it.
So Hanameel mine uncle's son came to me in the court of the prison according to the word of the LORD, and said unto me, Buy my field, I pray thee, that is in Anathoth, which is in the country of Benjamin: for the right of inheritance is thine, and the redemption is thine; buy it for thyself. Then I knew that this was the word of the LORD.
And I bought the field of Hanameel my uncle's son, that was in Anathoth, and weighed him the money, even seventeen shekels of silver.
And I subscribed the evidence, and sealed it, and took witnesses, and weighed him the money in the balances.

4 וּלְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא יִמָּלֵט מִיַּד הַכַּשְׂדִּים
כִּי הִנָּתֹן יִנָּתֵן בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְדִבֶּר־פִּיו עִם־פִּיהוּ וְעֵינָיו
5 אֶת־עֵינָיו תִּרְאֶינָה: וּבָבֶל יוֹלֵךְ אֶת־צִדְקִיָּהוּ וְשָׁם יִהְיֶה
עַד־פָּקְדִי אֹתוֹ נְאֻם־יְהוָה כִּי תִלָּחֲמוּ אֶת־הַכַּשְׂדִּים לֹא
תַצְלִיחוּ:
6 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ הָיָה דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: הִנֵּה
7 חֲנַמְאֵל בֶּן־שַׁלֻּם דֹּדְךָ בָּא אֵלֶיךָ לֵאמֹר קְנֵה לְךָ אֶת־
8 שָׂדִי אֲשֶׁר בַּעֲנָתוֹת כִּי לְךָ מִשְׁפַּט הַאֲלָלָה לִקְנוֹת: וַיָּבֹא
אֵלַי חֲנַמְאֵל בֶּן־דֹּדִי כִּדְבַר יְהוָה אֶל־הֶחָצֵר הַמַּטָּרָה
וַיֹּאמֶר אֵלַי קְנֵה נָא אֶת־שָׂדִי אֲשֶׁר־בַּעֲנָתוֹת אֲשֶׁר |
בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן כִּי־לְךָ מִשְׁפַּט הַיְרֻשָּׁה וּלְךָ הַאֲלָלָה
9 קְנֵה־לָךְ וָאֵדַע כִּי דְּבַר־יְהוָה הוּא: וָאֶקְנֶה אֶת־
הַשָּׂדֶה מֵאֵת חֲנַמְאֵל בֶּן־דֹּדִי אֲשֶׁר בַּעֲנָתוֹת וָאֶשְׁקְלָה־
10 לוֹ אֶת־הַכֶּסֶף שִׁבְעָה שְׁקָלִים וַעֲשָׂרָה הַכָּסֶף: וָאֶכְתֹּב
בַּסֵּפֶר וָאֲחַתֹּם וָאָעֵד עֵדִים וָאשְׁקֹל הַכֶּסֶף בְּמֹאזְנָיִם:
11 וָאֶקַּח אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנָה אֶת־הֶחָתוּם הַמִּצְוָה וְהַחֻקִּים
12 וְאֶת־הַגָּלוּי: וָאֶתֵּן אֶת־הַסֵּפֶר הַמִּקְנָה אֶל־בָּרוּךְ בֶּן
נֵרִיָּה בֶּן־מַחְסֵיָה לְעֵינֵי חֲנַמְאֵל דֹּדִי וּלְעֵינֵי הָעֵדִים
הַכֹּתְבִים בְּסֵפֶר הַמִּקְנָה לְעֵינֵי כָּל־הַיְּהוּדִים הַיֹּשְׁבִים
13 בַּחְצַר הַמַּטָּרָה: וָאְצַוֶּה אֶת־בָּרוּךְ לְעֵינֵיהֶם לֵאמֹר:
14 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לָקֹחַ אֶת־

הספרים

v. 4 כן בדוב ספרים כ"י. ד"ג. ד"ה. ד"ו. ד"ח. ד"ט ודס"ו. ס"א פ"י וכן ד"ב. ד"י ודי"ה.
v. 5 בס"א וַעֵינוֹ כתיב. וְעֵינָיו קרי וכן ד"ד. די"ב ודס"ו. וכס"א וְעֵינַי כתיב. וְעֵינָיו קרי.
v. 5 עֵינוֹ כתיב. עֵינָיו קרי. בס"א עֵינַי כתיב. עֵינָיו קרי. וכס"א עֵינָיו כתיב וקרי וכן ד"א. ד"כ. ד"ו. ד"ה. ד"ם. די"א ודי"ד. v. 6 הפטרה לפרשת בהר סיני. v. 7 בס"א יש כאן ספקא. v. 8 כן בדוב ספרים כ"י. ד"ד. ד"ו. ד"ח. ד"ם. די"ב. די"ד ודס"ו. ס"א קנה־ בספק וכן ד"ב ודי"ג. v. 8 ס"א כִּי וכלא מקף וכן ד"ג. ד"ח. ד"ם ודס"ו. v. 9 בס"א וָאֶשְׁקוֹלָה כתיב וְאֶשְׁקְלָה קרי: עיין עזרא ה' כ"ה. v. 11 בס"א וְאֵת־הַפְּצוָה כתיב. וְהַפְּצוָה קרי. וכס"א וְהַפְּצוָה כתיב וקרי וכן ד"א ודי"ב. v. 12 בס"א הַסֵּפֶר כתיב. סֵפֶר קרי. וכס"א סֵפֶר כתיב וקרי וכן ד"ב. v. 12 ס"א בֶּן־דדי וכן ת"ע. ת"ס ות"ד: עיין פסוק ח' ום'. v. 12 ס"א דודי כלא וכן ד"א. ד"ב. ד"ג ודי"ו. v. 12 ס"א הַכְּתוּבִים וכן ד"א. ד"ב. ד"ו. תר'. ת"ס ות"ר. v. 12 ס"א ולְעֵיני וכן ת"ע. ת"ס ות"ר.

So I took the evidence of the purchase, both that which was sealed according to the law and custom, and that which was open: And I gave the evidence of the purchase unto Baruch the son of Neriah, the son of Maaseiah, in the sight of Hanameel mine uncle's son, and in the presence of the witnesses that subscribed the book of the purchase, before all the Jews that sat in the court of the prison. And I charged Baruch before them, saying, Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; Take

הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה אֶת סֵפֶר הַמִּקְנָה הַזֶּה וְאֶת הֶחָתוּם
וְאֶת סֵפֶר הַגָּלוּי הַזֶּה וּנְתַתָּם בִּכְלִי־חֶרֶשׂ לְמַעַן יַעַמְדוּ
יָמִים רַבִּים׃
15 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד יִקְנוּ בָתִּים
וְשָׂדוֹת וּכְרָמִים בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃
16 וְאֶתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה אַחֲרֵי תִּתִּי אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנָה אֶל
17 בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה לֵאמֹר׃ אֲהָהּ אֲדֹנָי יֱהוִה הִנֵּה | אַתָּה
עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ בְּכֹחֲךָ הַגָּדוֹל וּבִזְרֹעֲךָ
18 הַנְּטוּיָה לֹא־יִפָּלֵא מִמְּךָ כָּל־דָּבָר׃ עֹשֶׂה חֶסֶד לָאֲלָפִים
וּמְשַׁלֵּם עֲוֹן אָבוֹת אֶל־חֵיק בְּנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם הָאֵל
19 הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ גְּדֹל הָעֵצָה וְרַב
הָעֲלִילִיָּה אֲשֶׁר־עֵינֶיךָ פְקֻחוֹת עַל־כָּל־דַּרְכֵי בְנֵי אָדָם
20 לָתֵת לְאִישׁ כִּדְרָכָיו וּכְפִרְי מַעֲלָלָיו׃ אֲשֶׁר־שַׂמְתָּ אֹתוֹת
וּמֹפְתִים בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וּבְיִשְׂרָאֵל וּבָאָדָם
21 וַתַּעֲשֶׂה־לְּךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וַתּוֹצֵא אֶת־עַמְּךָ אֶת־
יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְיָד חֲזָקָה
22 וּבְאִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְמֹרָא גָּדוֹל׃ וַתִּתֶּן לָהֶם אֶת־הָאָרֶץ ס
הַזֹּאת אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתָם לָתֵת לָהֶם אֶרֶץ זָבַת
23 חָלָב וּדְבָשׁ׃ וַיָּבֹאוּ וַיִּרְשׁוּ אֹתָהּ וְלֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹלֶךָ
וּבְתוֹרָתְךָ לְאֹ־הָלְכוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתָה לָהֶם לַעֲשׂוֹת
24 לֹא עָשׂוּ וַתַּקְרֵא אֹתָם אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת׃ הִנֵּה
הַסֹּלְלוֹת בָּאוּ הָעִיר לְלָכְדָהּ וְהָעִיר נִתְּנָה בְיַד הַכַּשְׂדִּים
הַנִּלְחָמִים עָלֶיהָ מִפְּנֵי הַחֶרֶב וְהָרָעָב וְהַדֶּבֶר וַאֲשֶׁר

these evidences, this evidence of the purchase, both which is sealed, and this evidence which is open; and put them in an earthen vessel, that they may continue many days.

15 For thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; Houses and fields and vineyards shall be possessed again in this land.

16 Now when I had delivered the evidence of the purchase unto Baruch the son of Neriah, I prayed unto the LORD, saying,

17 Ah Lord GOD! behold, thou hast made the heaven and the earth by thy great power and stretched out arm, and there is nothing too hard for thee:

18 Thou shewest lovingkindness unto thousands, and recompensest the iniquity of the fathers into the bosom of their children after them: the Great, the Mighty God, the LORD of hosts, is his name,

19 Great in counsel, and mighty in work: for thine eyes are open upon all the ways of the sons of men: to give every one according to his ways, and according to the fruit of his doings:

20 Which hast set signs and wonders in the land of Egypt, even unto this day, and in Israel, and among other men; and hast made thee a name, as at this day;

21 And hast brought forth thy people Israel out of the land of Egypt with signs, and with wonders, and with a strong hand, and with a stretched out arm, and with great terror;

22 And hast given them this land, which thou didst swear to their fathers to give them, a land flowing with milk and honey;

23 And they came in, and possessed it; but they obeyed not thy voice, neither walked in thy law; they have done nothing of all that thou commandedst them to do: therefore thou hast caused all this evil to come upon them:

24 Behold the mounts, they are come unto the city to take it; and the city is given into the hand of the Chaldeans, that fight against it, because of the sword, and of the famine, and of the pestilence: and what

דברת

14 v. כן ברוב ספרים כ"י. ד"ר והס"ו. ס"א את"ו וכן ר"ב, ד"נ, ר"ו, ר"ח, ר"כ, ויו"ב ויו"ד. 17 v. ס"א וזרועך מלא וכן ר"א, ד"ב, ר"ו, ד"ח, ד"ם, ויו"ב ודיו"ד. 19 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ו, ד"ח, ד"ם והס"ו, ס"א אשר | וכן ר"ב, ר"נ, ר"ו, ויו"ב ויו"ד, וכס"א אשר. 19 v. כן למעלה, למדנחאי אדם כתיב, האדם קרי. 20 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ח, ר"ם, והס"ו, ס"א אשר וכן ד"נ, ד"ו, ויו"ב ויו"ד. 21 v. ס"א עמך ישראל בלא סלת את"ו. 22 v. בס"א יש כאן סדר. 22 v. ס"א לאבתם חסר וכן ד"א, ד"ב ור"ו. 23 v. ס"א ויירשו מלא. 23 v. ובתורתך כתיב, ובתורתך קרי, כס"א ובחוקתך כתיב וקרי וכן ד"א ויו"ב ור"ו. 25 v. ס"א ולא.

25 הִבַּרְתָּ הָיָה וְהִנְּךָ רֹאֶה: וְאַתָּה אָמַרְתָּ אֵלַי אֲדֹנָי יֱהוִה
קְנֵה־לְךָ הַשָּׂדֶה בַּכֶּסֶף וְהָעֵד עֵדִים וְהָעִיר נִתְנָה בְּיַד
26 הַכַּשְׂדִּים: וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל
27 יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר: הִנֵּה אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר הֲמִמֶּנִּי
28 יִפָּלֵא כָּל־דָּבָר: לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־
הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד הַכַּשְׂדִּים וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־
29 בָּבֶל וּלְכָדָהּ: וּבָאוּ הַכַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים עַל־הָעִיר הַזֹּאת
וְהִצִּיתוּ אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בָּאֵשׁ וּשְׂרָפוּהָ וְאֶת הַבָּתִּים
אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־גַּגּוֹתֵיהֶם לַבַּעַל וְהִסְּכוּ נְסָכִים לֵאלֹהִים
30 אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִסֻנִי: כִּי־הָיוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יְהוּדָה
אַךְ עֹשִׂים הָרַע בְּעֵינַי מִנְּעֻרֹתֵיהֶם כִּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אַךְ
31 מַכְעִסִים אֹתִי בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה: כִּי עַל־אַפִּי
וְעַל־חֲמָתִי הָיְתָה לִי הָעִיר הַזֹּאת לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּנוּ
32 אוֹתָהּ וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה לְהַסִּירָהּ מֵעַל פָּנָי: עַל כָּל־רָעַת
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר עָשׂוּ לְהַכְעִסֻנִי הֵמָּה
מַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם וְכֹהֲנֵיהֶם וּנְבִיאֵיהֶם וְאִישׁ יְהוּדָה
33 וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם: וַיִּפְנוּ אֵלַי עֹרֶף וְלֹא פָנִים וְלַמֵּד אֹתָם
34 הַשְׁכֵּם וְלַמֵּד וְאֵינָם שֹׁמְעִים לָקַחַת מוּסָר: וַיָּשִׂימוּ
35 שִׁקּוּצֵיהֶם בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו לְטַמְּאוֹ: וַיִּבְנוּ
אֶת־בָּמוֹת הַבַּעַל אֲשֶׁר | בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם לְהַעֲבִיר אֶת־
בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לַמֹּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִים וְלֹא
עָלְתָה עַל־לִבִּי לַעֲשׂוֹת הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת לְמַעַן הַחֲטִא
36 אֶת־יְהוּדָה: וְעַתָּה לָכֵן כֹּה־אָמַר
יהוה

---

25 v. בס"א יש כאן מפקא. 29 v. ס"א הִכְעִיסֻנִי סלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ו, ד"ח, ד"ם, ד"ס, ד"א ודס"ו. 31 v. כן כרוב ספרים כ"י, ד"ד, ד"ח, ד"ם ודס"ו. ס"א הָיְתָה׳ וכן ו"ב, ד"ב, ד"ג, ד"ב, ד"ב והי"ד. 31 v. ס"א אֹתָהּ חסר וכן ד"א, ד"ב, ד"ד והי"ו. 32 v. ס"א עַל וכן ד"ח, ד"ס, ד"ב, ד"ד ודס"ו. 32 v. ס"א לְהַכְעִיסֻנִי סלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ו, ד"ח, ד"ם, ד"א, ד"ב, ד"ד ודס"ו. 34 v. כן למערבאי. לְהַרְנִחָאנִי וְשָׂמוּ כתיב, וַיְשַׂמּוּ קרי. 35 v. כן ב"א. ב"נ לְהַעֲבִיר כנגיא. 35 v. ס"א בְּנֹתֵיהֶם חסר וכן ד"א, ד"ב, ד"ד והי"א. 35 v. הַחֲטִיא קרי. 36 v. בס"א אין כאן מפקא.

thou hast spoken is come to pass; and, behold, thou seest it.
And thou hast said unto me, O Lord GOD, Buy thee the field for money, and take witnesses; for the city is given into the hand of the Chaldeans.
Then came the word of the LORD unto Jeremiah, saying,
Behold, I am the LORD, the God of all flesh: is there any thing too hard for me?
Therefore thus saith the LORD; Behold, I will give this city into the hand of the Chaldeans, and into the hand of Nebuchadrezzar king of Babylon, and he shall take it:
And the Chaldeans, that fight against this city, shall come and set fire on this city, and burn it with the houses, upon whose roofs they have offered incense unto Baal, and poured out drink offerings unto other gods, to provoke me to anger.
For the children of Israel and the children of Judah have only done evil before me from their youth: for the children of Israel have only provoked me to anger with the work of their hands, saith the LORD.
For this city hath been to me as a provocation of mine anger and of my fury from the day that they built it even unto this day; that I should remove it from before my face,
Because of all the evil of the children of Israel and of the children of Judah, which they have done to provoke me to anger, they, their kings, their princes, their priests, and their prophets, and the men of Judah, and the inhabitants of Jerusalem. And they have turned unto me the back, and not the face: though I taught them, rising up early and teaching them, yet they have not hearkened to receive instruction. But they set their abominations in the house, which is called by my name, to defile it. And they built the high places of Baal, which are in the valley of the son of Hinnom, to cause their sons and their daughters to pass through the fire unto Molech; which I commanded them not, neither came it into my mind, that they should do this abomination, to cause Judah to sin. And now therefore thus saith

יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר ׀ אַתֶּם
אֹמְרִים נִתְנָה בְיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל בַּחֶרֶב וּבָרָעָב וּבַדָּבֶר׃
37 הִנְנִי מְקַבְּצָם מִכָּל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים שָׁם
בְּאַפִּי וּבַחֲמָתִי וּבְקֶצֶף גָּדוֹל וְהֵשַׁבְתִּים אֶל־הַמָּקוֹם
38 הַזֶּה וְהוֹשַׁבְתִּים לָבֶטַח׃ וְהָיוּ לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם
39 לֵאלֹהִים׃ וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב אֶחָד וְדֶרֶךְ אֶחָד לְיִרְאָה
40 אֹתִי כָּל־הַיָּמִים לְטוֹב לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם׃ וְכָרַתִּי
לָהֶם בְּרִית עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא־אָשׁוּב מֵאַחֲרֵיהֶם לְהֵיטִיב
אוֹתָם וְאֶת־יִרְאָתִי אֶתֵּן בִּלִבָּם לְבִלְתִּי סוּר מֵעָלָי׃
41 וְשָׂשְׂתִי עֲלֵיהֶם לְהֵטִיב אוֹתָם וּנְטַעְתִּים בָּאָרֶץ הַזֹּאת
בֶּאֱמֶת בְּכָל־לִבִּי וּבְכָל־נַפְשִׁי׃
42 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר הֵבֵאתִי אֶל־הָעָם הַזֶּה אֵת
כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת כֵּן אֲנִכִי מֵבִיא עֲלֵיהֶם
43 אֵת־כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אֲנִכִי דֹבֵר עֲלֵיהֶם׃ וְנִקְנָה
הַשָּׂדֶה בָּאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר ׀ אַתֶּם אֹמְרִים שְׁמָמָה הִיא
44 מֵאֵין אָדָם וּבְהֵמָה נִתְנָה בְיַד הַכַּשְׂדִּים׃ שָׂדוֹת בַּכֶּסֶף
יִקְנוּ וְכָתוֹב בַּסֵּפֶר ׀ וְחָתוֹם וְהָעֵד עֵדִים בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן
וּבִסְבִיבֹתִי יְרוּשָׁלַם וּבְעָרֵי יְהוּדָה וּבְעָרֵי הָהָר וּבְעָרֵי
הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי הַנֶּגֶב כִּי־אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּתָם נְאֻם־
יְהוָה׃

לג וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ שֵׁנִית וְהוּא עָדֹנוּ עָצוּר
2 בְּחַצַר הַמַּטָּרָה לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה עֹשֶׂה יְהוָה
3 יוֹצֵר אוֹתָהּ לְהָכִינָהּ יְהוָה ׀ שְׁמוֹ׃ קְרָא אֵלַי וְאֶעֱנֶךָּ
ואגידה

the LORD, the God of Israel, concerning this city, whereof ye say, It shall be delivered into the hand of the king of Babylon by the sword, and by the famine, and by the pestilence;

37 Behold, I will gather them out of all countries, whither I have driven them in mine anger, and in my fury, and in great wrath; and I will bring them again unto this place, and I will cause them to dwell safely:

38 And they shall be my people, and I will be their God:

39 And I will give them one heart, and one way, that they may fear me for ever, for the good of them, and of their children after them:

40 And I will make an everlasting covenant with them, that I will not turn away from them, to do them good; but I will put my fear in their hearts, that they shall not depart from me.

41 Yea, I will rejoice over them to do them good, and I will plant them in this land assuredly with my whole heart and with my whole soul.

42 For thus saith the LORD; Like as I have brought all this great evil upon this people, so will I bring upon them all the good that I have promised them.

43 And fields shall be bought in this land, whereof ye say, It is desolate without man or beast; it is given into the hand of the Chaldeans.

44 Men shall buy fields for money, and subscribe evidences, and seal them, and take witnesses in the land of Benjamin, and in the places about Jerusalem, and in the cities of Judah, and in the cities of the mountains, and in the cities of the valley, and in the cities of the south: for I will cause their captivity to return, saith the LORD.

33 Moreover the word of the LORD came unto Jeremiah the second time, while he was yet shut
2 up in the court of the prison, saying, Thus saith the LORD the maker thereof, the LORD
3 that formed it, to establish it; the LORD is his name; Call unto me, and I will answer thee,

---

v. 39 ס״א אחי חסר וכן ר״א ה״ב. v. 40 ס״א אתם חסר וכן ר״א, ב, ר״ה, ר״ו ה״ס״ו. v. 42 ס״א חגולה חסר וכן ר״א. v. 43 כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״נ, ר״ה, ר״ח, ר״ם, ה״ב, ר״ד ה״ס״ו, ס״א אנכי רבינ וכן ר״ו. בס״א יש כאן ספקא. v. 44 בס״א נמסר עליו שביתם קרי. לג, ב בס״א לא נמצא כאן סלח יהוה וכן ח״ע, ח״ס ות״ר. v. 3 ס״א אתה חסר וכן ר״א ה״ב.

וְאַגִּידָה לְךָ גְּדֹלוֹת וּבְצֻרוֹת לֹא יָדָעְתָּם:
כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־בָּתֵּי הָעִיר 4
הַזֹּאת וְעַל־בָּתֵּי מַלְכֵי יְהוּדָה הַנִּתָּצִים אֶל־הַסֹּלְלוֹת
וְאֶל־הֶחָרֶב: בָּאִים לְהִלָּחֵם אֶת־הַכַּשְׂדִּים וּלְמַלְאָם 5
אֶת־פִּגְרֵי הָאָדָם אֲשֶׁר־הִכֵּיתִי בְאַפִּי וּבַחֲמָתִי וַאֲשֶׁר
הִסְתַּרְתִּי פָנַי מֵהָעִיר הַזֹּאת עַל כָּל־רָעָתָם: הִנְנִי 6
מַעֲלֶה־לָהּ אָרְכָּה וּמַרְפֵּא וּרְפָאתִים וְגִלִּיתִי לָהֶם עֶתֶר
שָׁלוֹם וֶאֱמֶת: וַהֲשִׁבֹתִי אֶת־שְׁבוּת יְהוּדָה וְאֶת שְׁבוּת 7
יִשְׂרָאֵל וּבְנִתִּים כְּבָרִאשֹׁנָה: וְטִהַרְתִּים מִכֹּל־עֲוֹנָם אֲשֶׁר 8
חָטְאוּ־לִי וְסָלַחְתִּי לְכֹל־עֲוֹנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר חָטְאוּ־לִי
וַאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ בִי: וְהָיְתָה־לִּי לְשֵׁם שָׂשׂוֹן לִתְהִלָּה 9
וּלְתִפְאֶרֶת לְכֹל גּוֹיֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּ אֶת־כָּל־הַטּוֹבָה
אֲשֶׁר אֲנִכִי עֹשֶׂה אוֹתָם וּפָחֲדוּ וְרָגְזוּ עַל כָּל־הַטּוֹבָה
וְעַל כָּל־הַשָּׁלוֹם אֲשֶׁר אֲנִכִי עֹשֶׂה לָהּ:
כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה עוֹד יִשָּׁמַע בַּמָּקוֹם־הַזֶּה אֲשֶׁר 10
אַתֶּם אֹמְרִים חָרֵב הוּא מֵאֵין אָדָם וּמֵאֵין בְּהֵמָה בְּעָרֵי
יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם הַנְּשַׁמּוֹת מֵאֵין אָדָם וּמֵאֵין
יוֹשֵׁב וּמֵאֵין בְּהֵמָה: קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן 11
וְקוֹל כַּלָּה קוֹל אֹמְרִים הוֹדוּ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת כִּי־טוֹב
יְהוָה כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ מְבִאִים תּוֹדָה בֵּית יְהוָה כִּי־
אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּת הָאָרֶץ כְּבָרִאשֹׁנָה אָמַר יְהוָה:
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹד יְהִיֶה ׀ בַּמָּקוֹם 12

הַזֶּה

3 v. כן לבעדבאי. למדנחאי כתיב ונצרות קרי. 3 v. ס״א ולא וכן ד״א. ד״ב וד״ר. ובס״א אֲשֶׁר־לֹא וכן ת״נ ת״ס ות״ר. 5 v. ס״א אֶל־ וכן ד״א. ד״ב ות״נ. 5 v. כן ברוב ספרים כ״י. ד״ב. ד״ג. ד״ד. ד״ח. ד״ס. ס״א ולכלאם וכן ד״ב. ד״יד ודס״ו. 6 v. ס״א אֲרוּכָה מלא וכן ד״א. ד״ב. ד״ד ודי״א. 6 v. ס״א וּרְפוּאָתָם חסר וכן ד״ב. 8 v. לְכֹל׳ כתיב. לְכָל־ קרי. בס״א לְכָל־ כתיב וקרי וכן ד״א. ד״ב וד״ו. 8 v. ס״א עֲוֹנֹתֵיהֶם חסר וכן ד״ד ודס״ו. 9 v. ס״א והיתה לי. 9 v. סביר אותה. בס״א אותם חסר וכן ד״א. ד״ב. ד״ה. ד״ו. ד״ח ות״ט. 10 v. ס״א בסקוס ובלא סקף וכן ד״ב. ד״ג ות״ו. 10 v. ס״א הַנְּשַׁמּוֹת בנון דגושה וכן ד״ב ות״נ או הַנְּשַׁמּוֹת וכן ד״ח. דס. די״א. די״ד ודס״ו. 11 v. ס״א כִּי אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּת וכן ד״ב. ד״ג ות״ו.

and shew thee great and mighty things, which thou knowest not.

4 For thus saith the LORD, the God of Israel, concerning the houses of this city, and concerning the houses of the kings of Judah, which are thrown down by the mounts, and by the sword;

5 They come to fight with the Chaldeans, but it is to fill them with the dead bodies of men, whom I have slain in mine anger and in my fury, and for all whose wickedness I have hid my face from this city.

6 Behold, I will bring it health and cure, and I will cure them, and will reveal unto them the abundance of peace and truth.

7 And I will cause the captivity of Judah and the captivity of Israel to return, and will build them, as at the first.

8 And I will cleanse them from all their iniquity, whereby they have sinned against me; and I will pardon all their iniquities, whereby they have sinned, and whereby they have transgressed against me.

9 And it shall be to me a name of joy, a praise and an honour before all the nations of the earth, which shall hear all the good that I do unto them: and they shall fear and tremble for all the goodness and for all the prosperity that I procure unto it.

10 Thus saith the LORD; Again there shall be heard in this place, which ye say shall be desolate without man and without beast, even in the cities of Judah, and in the streets of Jerusalem, that are desolate, without man, and without in-

11 habitant, and without beast, The voice of joy, and the voice of gladness, the voice of the bridegroom, and the voice of the bride, the voice of them that shall say, Praise the LORD of hosts: for the LORD is good; for his mercy endureth for ever: and of them that shall bring the sacrifice of praise into the house of the LORD. For I will cause to return the captivity of the

12 land, as at the first, saith the LORD. Thus saith the LORD of hosts; Again in this place,

which is desolate without man and without beast, and in all the cities thereof, shall be an habitation of shepherds causing their flocks to lie down.

13 In the cities of the mountains, in the cities of the vale, and in the cities of the south, and in the land of Benjamin, and in the places about Jerusalem, and in the cities of Judah, shall the flocks pass again under the hands of him that telleth them, saith the LORD.

14 Behold, the days come, saith the LORD, that I will perform that good thing which I have promised unto the house of Israel and to the house of Judah.

15 In those days, and at that time, will I cause the Branch of righteousness to grow up unto David; and he shall execute judgment and righteousness in the land.

16 In those days shall Judah be saved, and Jerusalem shall dwell safely: and this is the name wherewith she shall be called, The LORD our righteousness.

17 For thus saith the LORD; David shall never want a man to sit upon the throne of the house of Israel;

18 Neither shall the priests the Levites want a man before me to offer burnt offerings, and to kindle meat offerings, and to do sacrifice continually.

19 And the word of the LORD came unto Jeremiah, saying,

20 Thus saith the LORD; If ye can break my covenant of the day, and my covenant of

21 the night, and that there should not be day and night in their season; Then may also my covenant be broken with David my servant, that he should not have a son to reign upon his

22 throne; and with the Levites the priests, my ministers. As the host of heaven cannot be numbered, neither the sand of the sea measured: so will I multiply the seed of David my ser-

23 vant, and the Levites that minister unto me. Moreover the word of the LORD came to

24 Jeremiah, saying, Considerest thou not what this people have spoken, saying, The two families which the LORD hath chosen, he hath even cast them off? thus they have despised

25 my people, that they should be no more a nation before them. Thus saith the LORD; If my covenant be not with day and night, and if I have not appointed the ordinances of heaven and

26 earth; Then will I cast away the seed of

הַזֶּה֙ הֶחָרֵ֔ב מֵאֵין־אָדָ֥ם וְעַד־בְּהֵמָ֖ה וּבְכָל־עָרָ֑יו נְוֵ֤ה רֹעִים֙
מַרְבְּצִ֣ים צֹ֔אן׃ בְּעָרֵ֥י הָהָ֛ר בְּעָרֵ֥י הַשְּׁפֵלָ֖ה וּבְעָרֵ֣י הַנֶּ֑גֶב 13
וּבְאֶ֣רֶץ בִּנְיָמִ֗ן וּסְבִיבֹ֙תֵי֙ יְרוּשָׁלַ֔͏ִם וּבְעָרֵ֥י יְהוּדָ֖ה עֹ֣ד
תַּעֲבֹ֥רְנָה הַצֹּ֛אן עַל־יְדֵ֥י מוֹנֶ֖הָ אָמַ֥ר יְהוָֽה׃
הִנֵּ֤ה יָמִים֙ בָּאִ֔ים נְאֻם־יְהוָ֑ה וַהֲקִמֹתִ֗י אֶת־ 14
הַדָּבָ֤ר הַטּוֹב֙ אֲשֶׁ֣ר דִּבַּ֔רְתִּי אֶל־בֵּ֖ית יִשְׂרָאֵ֥ל וְעַל־בֵּ֖ית
יְהוּדָֽה׃ בַּיָּמִ֣ים הָהֵ֔ם וּבָעֵ֖ת הַהִ֑יא אַצְמִ֤יחַ לְדָוִד֙ צֶ֣מַח ס 15
צְדָקָ֔ה וְעָשָׂ֥ה מִשְׁפָּ֖ט וּצְדָקָ֥ה בָּאָֽרֶץ׃ בַּיָּמִ֣ים הָהֵ֔ם תִּוָּשַׁ֖ע 16
יְהוּדָ֑ה וִירוּשָׁלַ֗͏ִם תִּשְׁכֹּ֙ן לָבֶ֔טַח וְזֶ֥ה אֲשֶׁר־יִקְרְא־לָ֖הּ
יְהוָ֥ה ׀ צִדְקֵֽנוּ׃ כִּֽי־כֹ֣ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה 17
לֹֽא־יִכָּרֵ֥ת לְדָוִ֖ד אִ֣ישׁ יֹשֵׁ֑ב עַל־כִּסֵּ֖א בֵּ֥ית־יִשְׂרָאֵֽל׃
וְלַכֹּהֲנִ֣ים הַלְוִיִּ֔ם לֹֽא־יִכָּרֵ֥ת אִ֛ישׁ מִלְּפָנַ֖י מַעֲלֶ֣ה עוֹלָ֑ה 18
וּמַקְטִ֣יר מִנְחָ֔ה וְעֹשֶׂ֥ה זֶ֖בַח כָּל־הַיָּמִֽים׃
וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֶל־יִרְמְיָ֥הוּ לֵאמֹֽר׃ כֹּ֣ה אָמַ֔ר 19 20
יְהוָ֑ה אִם־תָּפֵ֗רוּ אֶת־בְּרִיתִי֙ הַיּ֔וֹם וְאֶת־בְּרִיתִ֖י הַלָּ֑יְלָה
וְלִבְלְתִּ֥י הֱיוֹת֙ יוֹמָ֣ם וָלַ֔יְלָה בְּעִתָּֽם׃ גַּם־בְּרִיתִ֗י תֻּפַּ֙ר 21
אֶת־דָּוִ֤ד עַבְדִּי֙ מֵהְיוֹת־לוֹ֙ בֵּ֣ן מֹלֵ֔ךְ עַל־כִּסְאֹ֖ו וְאֶת־הַלְוִיִּ֑ם
הַכֹּהֲנִ֖ים מְשָׁרְתָֽי׃ אֲשֶׁ֤ר לֹא־יִסָּפֵר֙ צְבָ֣א הַשָּׁמַ֔יִם וְלֹ֥א 22
יִמַּ֖ד ח֣וֹל הַיָּ֑ם כֵּ֚ן אַרְבֶּ֣ה אֶת־זֶ֣רַע דָּוִ֔ד עַבְדִּ֖י וְאֶת־
הַלְוִיִּ֥ם מְשָׁרְתַ֖י אֹתִֽי׃ וַיְהִ֥י דְבַר־ 23
יְהוָ֖ה אֶל־יִרְמְיָ֥הוּ לֵאמֹֽר׃ הֲלֹוא֙ רָאִ֣יתָ מָֽה־הָעָ֔ם הַזֶּ֕ה 24
דִּבְּר֖וּ לֵאמֹ֑ר שְׁתֵּ֣י הַמִּשְׁפָּח֗וֹת אֲשֶׁ֤ר בָּחַר֙ יְהוָ֔ה בָּהֶ֖ם
וַיִּמְאָסֵ֑ם וְאֶת־עַמִּ֗י יִנְאֲצ֙וּן מִֽהְיוֹת֙ עֹ֣וד גּ֔וֹי לְפָנֵיהֶֽם׃
כֹּ֣ה אָמַ֔ר יְהוָ֑ה אִם־לֹ֗א בְּרִיתִי֙ יוֹמָ֣ם 25
וָלַ֔יְלָה חֻקּ֥וֹת שָׁמַ֖יִם וָאָ֣רֶץ לֹא־שָׂ֑מְתִּי׃ גַּם־זֶ֣רַע 26
יַעֲקֹ֔וב

---

13 v. עֹד קרי, בס"א עוד מלא כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב ד"ו. 15 v. ס"א וְעָלָיו תָּלוּ וְתִשְׁגִּיל ועשות וכן ד"א, ד"ב, ד"ו וח"ם: צמיח כ"ג ה'. 16 v. בס"א אֲשֶׁר־ ונכסר עליו נגיא. 20 v. ס"א חיות־יומם וכן ד"ב, ד"ג, ד"ד ד"ו. 24 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ח, ד"ם, ד"ד ה"ו, ס"א עֲדֵי גוי וכן ד"ג ד"ו.

יַעֲקֹב וְדָוִד עַבְדִּי אֲמַאֲס מִקַּחַת מִזַּרְעוֹ מֹשְׁלִים אֶל
זֶרַע אַבְרָהָם יִשְׁחָק וְיַעֲקֹב כִּי־אָשִׁוב אֶת־שְׁבוּתָם
וְרִחַמְתִּים׃

לד הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה וּנְבוּכַדְרֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל וְכָל־חֵילוֹ וְכָל־מַמְלְכוֹת אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּ יָדוֹ
וְכָל־הָעַמִּים נִלְחָמִים עַל־יְרוּשָׁלַם וְעַל־כָּל־עָרֶיהָ לֵאמֹר
2 כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָלֹךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־צִדְקִיָּהוּ
מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת
3 הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וּשְׂרָפָהּ בָּאֵשׁ׃ וְאַתָּה לֹא
תִמָּלֵט מִיָּדוֹ כִּי תָפֹשׂ תִּתָּפֵשׂ וּבְיָדוֹ תִּנָּתֵן וְעֵינֶיךָ אֶת
עֵינֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּרְאֶינָה וּפִיהוּ אֶת־פִּיךָ יְדַבֵּר וּבְבָבֶלָה
4 תָּבוֹא׃ אַךְ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה כֹּה
5 אָמַר יְהוָה עָלֶיךָ לֹא תָמוּת בַּחֶרֶב׃ בְּשָׁלוֹם תָּמוּת
וּכְמִשְׂרְפוֹת אֲבוֹתֶיךָ הַמְּלָכִים הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר־הָיוּ
לְפָנֶיךָ כֵּן יִשְׂרְפוּ־לָךְ וְהוֹי אָדוֹן יִסְפְּדוּ־לָךְ כִּי־דָבָר
אֲנִי־דִבַּרְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃

6 וַיְדַבֵּר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה אֵת
7 כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בִּירוּשָׁלִָם׃ וְחֵיל ׀ מֶלֶךְ־בָּבֶל
נִלְחָמִים עַל־יְרוּשָׁלַם וְעַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַנּוֹתָרוֹת אֶל
לָכִישׁ וְאֶל־עֲזֵקָה כִּי הֵנָּה נִשְׁאֲרוּ בְעָרֵי יְהוּדָה עָרֵי
מִבְצָר׃

8 הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה אַחֲרֵי כָּרֹת
הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ בְּרִית אֶת־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִָם
לִקְרֹא׃

---

v. 26 אָשׁוּב כתיב, אָשִׁיב קרי, בס״א אָשׁוּב כתיב וקרי וכן ר״ב וכן ד״ו. לד. v. 1 ג ב״א, ב״נ וְנְבוכדראצר. v. 1 כן ב״א, ב״נ וְכָל־ בנעיא. v. 2 ס״א הָלוֹךְ מלא וכן ר״ח״כ. v. 2 כן למערבאי, למרנתאי צִדְקָיָה. v. 2 כן למערבאי חר פסוק, למרנתאי ב׳ פסוקים. v. 2 בס״א וּשְׂרָפָהּ כתיב, וּשְׂרָפָהּ קרי. v. 5 כן ב״א, ב״נ וְבמשרפו בנעיא, ס״א וּכְמִשְׂרְפוֹת וכן ח״ע, ת״ס ותי״ר. v. 7 כן ברוב ספרים כי״. ר״ד, ר״ח, ד״ו ד״ב, ד״ד ות״ו, ס״א וְחֵיל | סלֵךְ וכן ר״ב ות״ג. v. 8 הפסרה לפרשת משפטים.

Jacob, and David my servant, so that I will not take any of his seed to be rulers over the seed of Abraham, Isaac, and Jacob: for I will cause their captivity to return, and have mercy on them.

The word which came unto Jeremiah from the LORD, when Nebuchadnezzar king of Babylon, and all his army, and all the kingdoms of the earth of his dominion, and all the people, fought against Jerusalem, and against all the cities thereof, saying,
Thus saith the LORD, the God of Israel; Go and speak to Zedekiah king of Judah, and tell him, Thus saith the LORD; Behold, I will give this city into the hand of the king of Babylon, and he shall burn it with fire:
And thou shalt not escape out of his hand, but shalt surely be taken, and delivered into his hand; and thine eyes shall behold the eyes of the king of Babylon, and he shall speak with thee mouth to mouth, and thou shalt go to Babylon.
Yet hear the word of the LORD, O Zedekiah king of Judah; Thus saith the LORD of thee, Thou shalt not die by the sword:
But thou shalt die in peace: and with the burnings of thy fathers, the former kings which were before thee, so shall they burn odours for thee; and they will lament thee, saying, Ah lord! for I have pronounced the word, saith the LORD. Then Jeremiah the prophet spake all these words unto Zedekiah king of Judah in Jerusalem, When the king of Babylon's army fought against Jerusalem, and against all the cities of Judah that were left, against Lachish, and against Azekah: for these defenced cities remained of the cities of Judah. This is the word that came unto Jeremiah from the LORD, after that the king Zedekiah had made a covenant with all the people which were at Jerusalem,

to proclaim liberty unto them;

9 That every man should let his manservant, and every man his maidservant, being an Hebrew or an Hebrewess, go free; that none should serve himself of them, to wit, of a Jew his brother.

10 Now when all the princes, and all the people, which had entered into the covenant, heard that every one should let his manservant, and every one his maidservant, go free, that none should serve themselves of them any more, then they obeyed, and let them go.

11 But afterward they turned, and caused the servants and the handmaids, whom they had let go free, to return, and brought them into subjection for servants and for handmaids.

12 Therefore the word of the LORD came to Jeremiah from the LORD, saying,

13 Thus saith the LORD, the God of Israel; I made a covenant with your fathers in the day that I brought them forth out of the land of Egypt, out of the house of bondmen, saying,

14 At the end of seven years let ye go every man his brother an Hebrew, which hath been sold unto thee; and when he hath served thee six years, thou shalt let him go free from thee: but your fathers hearkened not unto me, neither inclined their ear.

15 And ye were now turned, and had done right in my sight, in proclaiming liberty every man to his neighbour; and ye had made a covenant before me in the house which is

16 called by my name: But ye turned and polluted my name, and caused every man his servant, and every man his handmaid, whom ye had set at liberty at their pleasure, to return, and

17 brought them into subjection, to be unto you for servants and for handmaids. Therefore thus saith the LORD; Ye have not hearkened unto me, in proclaiming liberty, every one to his brother, and every man to his neighbour: behold, I proclaim a liberty for you, saith the LORD, to the sword, to the pestilence, and to the famine; and I will make you to be removed

18 into all the kingdoms of the earth. And I will give

9 לִקְרֹא לָהֶם דְּרוֹר׃ לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ
אֶת־שִׁפְחָתוֹ הָעִבְרִי וְהָעִבְרִיָּה חָפְשִׁים לְבִלְתִּי עֲבָד־
10 בָּם בִּיהוּדִי אָחִיהוּ אִישׁ׃ וַיִּשְׁמְעוּ כָּל־הַשָּׂרִים וְכָל־
הָעָם אֲשֶׁר־בָּאוּ בַּבְּרִית לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ
אֶת־שִׁפְחָתוֹ חָפְשִׁים לְבִלְתִּי עֲבָד־בָּם עוֹד וַיִּשְׁמְעוּ
11 וַיְשַׁלֵּחוּ׃ וַיָּשׁוּבוּ אַחֲרֵי־כֵן וַיָּשִׁבוּ אֶת־הָעֲבָדִים וְאֶת־
הַשְּׁפָחוֹת אֲשֶׁר שִׁלְּחוּ חָפְשִׁים וַיִּכְבְּשׁוּם לַעֲבָדִים
וְלִשְׁפָחוֹת׃

12 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר
13 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי כָּרַתִּי בְרִית אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם
בְּיוֹם הוֹצִאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים לֵאמֹר׃
14 מִקֵּץ שֶׁבַע שָׁנִים תְּשַׁלְּחוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו הָעִבְרִי אֲשֶׁר־
יִמָּכֵר לְךָ וְעָבַדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וְשִׁלַּחְתּוֹ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ
15 וְלֹא־שָׁמְעוּ אֲבוֹתֵיכֶם אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם׃ וַתָּשֻׁבוּ
אַתֶּם הַיּוֹם וַתַּעֲשׂוּ אֶת־הַיָּשָׁר בְּעֵינַי לִקְרֹא דְרוֹר אִישׁ
לְרֵעֵהוּ וַתִּכְרְתוּ בְרִית לְפָנַי בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי
16 עָלָיו׃ וַתָּשֻׁבוּ וַתְּחַלְּלוּ אֶת־שְׁמִי וַתָּשִׁבוּ אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ
וְאִישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ אֲשֶׁר־שִׁלַּחְתֶּם חָפְשִׁים לְנַפְשָׁם
וַתִּכְבְּשׁוּ אֹתָם לִהְיוֹת לָכֶם לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת׃

17 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אַתֶּם לֹא־שְׁמַעְתֶּם
אֵלַי לִקְרֹא דְרוֹר אִישׁ לְאָחִיו וְאִישׁ לְרֵעֵהוּ הִנְנִי קֹרֵא
לָכֶם דְּרוֹר נְאֻם־יְהוָה אֶל־הַחֶרֶב אֶל־הַדֶּבֶר וְאֶל־הָרָעָב
18 וְנָתַתִּי אֶתְכֶם לְזוָעָה לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ׃ וְנָתַתִּי אֶת־
האנשים

11 v. ס״א וַיָּשֻׁבוּ חסר וכן ר״א ור״ב. 11 v. ס״א וַיָּשִׁיבוּ מלא וכן ר״א, ד״ב, ר״ג, ר״ח, ר״ס, ר״ל, ר״ד ופ״ו. 11 v. וַיִּכְבְּשׁוּם כתיב, וַיַּכְבִּישׁוּם קרי, כס״א וַיִּכְבְּשׁוּם או וַיַּכְבִּשׁוּם חסר כתיב וקרי וכן ר״ב ור״ו. 13 v. ס״א אֲבוֹתֵיכֶם חסר וכן ד״א ור״ב. 13 v. ס״א אֹתָם חסר וכן ר״א, ר״ב ור״ד. 14 v. כן ב״א. כ״נ שֶׁבַע בנעיא ובלא גגינה. 14 v. כן ברוב ספרים כ״נ, ד״כ, ד״ר ופ״ו, ס״א אֲשֶׁר וכלא מקף וכן ד״ג, ר״ח, ר״ב ור״ר. 14 v. ס״א אֲבוֹתֵיהֶם וכן ד״א, ר״ב ור״ד. 16 v. כן ב״א. כ״נ אֲשֶׁר־ בנעיא. 17 v. ס״א וְאֶל־ וכן ד״א, ר״ב, ר״ג, חר, ח״ע וח״ס. 17 v. לְזוָעָה בחיב. לְזַעֲוָה קרי. כס״א לְזַעֲוָה כתיב וקרי וכן ר״ב.

הָאֲנָשִׁים הָעֹבְרִים אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר לֹא־הֵקִימוּ אֶת־דִּבְרֵי
הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרְתוּ לִפָּנַי הָעֵגֶל אֲשֶׁר כָּרְתוּ לִשְׁנַיִם
19 וַיַּעַבְרוּ בֵּין בִּתְרָיו: שָׂרֵי יְהוּדָה וְשָׂרֵי יְרוּשָׁלַם הַסָּרִיסִים
וְהַכֹּהֲנִים וְכֹל עַם הָאָרֶץ הָעֹבְרִים בֵּין בִּתְרֵי הָעֵגֶל:
20 וְנָתַתִּי אוֹתָם בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וְהָיְתָה
21 נִבְלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ: וְאֶת־
צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־שָׂרָיו אֶתֵּן בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד
מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וּבְיַד חֵיל מֶלֶךְ בָּבֶל הָעֹלִים מֵעֲלֵיכֶם:
22 הִנְנִי מְצַוֶּה נְאֻם־יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְנִלְחֲמוּ
עָלֶיהָ וּלְכָדוּהָ וּשְׂרָפֻהָ בָּאֵשׁ וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה אֶתֵּן
שְׁמָמָה מֵאֵין יוֹשֵׁב:

לה הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בִּימֵי יְהוֹיָקִים
2 בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֵאמֹר: הָלוֹךְ אֶל־בֵּית הָרֵכָבִים
וְדִבַּרְתָּ אוֹתָם וְהֵבֵאתָם בֵּית יְהוָה אֶל־אַחַת הַלְּשָׁכוֹת
3 וְהִשְׁקִיתָ אוֹתָם יָיִן: וָאֶקַּח אֶת־יַאֲזַנְיָה בֶּן־יִרְמְיָהוּ בֶּן־
חֲבַצִּנְיָה וְאֶת־אֶחָיו וְאֶת־כָּל־בָּנָיו וְאֵת כָּל־בֵּית הָרֵכָבִים:
4 וָאָבֵא אֹתָם בֵּית יְהוָה אֶל־לִשְׁכַּת בְּנֵי חָנָן בֶּן־יִגְדַּלְיָהוּ
אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־אֵצֶל לִשְׁכַּת הַשָּׂרִים אֲשֶׁר מִמַּעַל
5 לְלִשְׁכַּת מַעֲשֵׂיָהוּ בֶּן־שַׁלֻּם שֹׁמֵר הַסַּף: וָאֶתֵּן לִפְנֵי | בְּנֵי
בֵּית־הָרֵכָבִים נִבְעֵי מְלֵאִים יַיִן וְכוֹסוֹת וָאֹמֶר אֲלֵיהֶם
6 שְׁתוּ־יָיִן: וַיֹּאמְרוּ לֹא נֵשְׁתֶּה־יָּיִן כִּי יוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב
אָבִינוּ צִוָּה עָלֵינוּ לֵאמֹר לָא תִשְׁתּוּ־יַיִן אַתֶּם וּבְנֵיכֶם
7 עַד־עוֹלָם: וּבַיִת לֹא־תִבְנוּ וְזֶרַע לֹא־תִזְרָעוּ וְכֶרֶם לֹא־
תִטָּעוּ וְלֹא יִהְיֶה לָכֶם כִּי בָאֳהָלִים תֵּשְׁבוּ כָּל־יְמֵיכֶם
למען

---

18 v. ס״א גְּזִרְתִּי סלא וכן ד״א, ר״ב, ד״ד, ד״ו, ד״ח, דר״ב ודי״ד. 22 v. ס״א יוֹשֵׁב סלא וכן ד״ד. לה, 3 v. כן למעדבאי לסדנחאי חֲבַצִּנְיָה רפי. 5 v. כן ברוב ספרים כ״י, ונכסר עליו ל׳ חסר י׳, וכל ואלח שמות, וכן ד״ב, ד״ד, ד״ח, די״א, די״ב, ד״ד ודס״ו, ס״א גְּבִיעִים סלא וכן ד״א ד״ב.

the men that have transgressed my covenant, which have not performed the words of the covenant which they had made before me, when they cut the calf in twain, and passed between the parts thereof,
The princes of Judah, and the princes of Jerusalem, the eunuchs, and the priests, and all the people of the land, which passed between the parts of the calf;
I will even give them into the hand of their enemies, and into the hand of them that seek their life: and their dead bodies shall be for meat unto the fowls of the heaven, and to the beasts of the earth.
And Zedekiah king of Judah and his princes will I give into the hand of their enemies, and into the hand of them that seek their life, and into the hand of the king of Babylon's army, which are gone up from you.
Behold, I will command, saith the LORD, and cause them to return to this city; and they shall fight against it, and take it, and burn it with fire: and I will make the cities of Judah a desolation without an inhabitant.

The word which came unto Jeremiah from the LORD in the days of Jehoiakim the son of Josiah king of Judah, saying,
Go unto the house of the Rechabites, and speak unto them, and bring them into the house of the LORD, into one of the chambers, and give them wine to drink. Then I took Jaazaniah the son of Jeremiah, the son of Habaziniah, and his brethren, and all his sons, and the whole house of the Rechabites; And I brought them into the house of the LORD, into the chamber of the sons of Hanan, the son of Igdaliah, a man of God, which was by the chamber of the princes, which was above the chamber of Maaseiah the son of Shallum, the keeper of the door: And I set before the sons of the house of the Rechabites pots full of wine, and cups, and I said unto them, Drink ye wine. But they said, We will drink no wine: for Jonadab the son of Rechab our father commanded us, saying, Ye shall drink no wine, neither ye, nor your sons for ever: Neither shall ye build house, nor sow seed, nor plant vineyard, nor have any: but all your days ye shall dwell in tents;

לְמַ֣עַן תִּחְי֔וּ יָמִ֖ים רַבִּ֑ים עַ֚ל־פְּנֵ֣י הָֽאֲדָמָ֔ה אֲשֶׁ֥ר אַתֶּ֖ם
8 גָּרִ֥ים שָֽׁם׃ וַנִּשְׁמַ֞ע בְּקֹ֣ול יְהֹונָדָ֣ב בֶּן־רֵכָ֗ב אָבִ֙ינוּ֙ לְכֹ֣ל
אֲשֶׁ֣ר צִוָּ֔נוּ לְבִלְתִּ֥י שְׁתֹות־יַ֛יִן כָּל־יָמֵ֖ינוּ אֲנַ֣חְנוּ נָשֵׁ֑ינוּ
9 בָּנֵ֣ינוּ וּבְנֹתֵ֔ינוּ׃ וּלְבִלְתִּי֙ בְּנֹ֣ות בָּתִּ֔ים לְשִׁבְתֵּ֖נוּ וְכֶ֣רֶם
10 וְשָׂדֶ֣ה וָזֶ֔רַע לֹ֥א יִהְיֶה־לָּ֖נוּ׃ וַנֵּ֣שֶׁב בָּאֳהָלִ֑ים וַנִּשְׁמַ֥ע ס
11 וַנַּ֖עַשׂ כְּכֹ֣ל אֲשֶׁר־צִוָּ֑נוּ יְונָדָ֖ב אָבִֽינוּ׃ וַיְהִ֗י בַּעֲלֹות֙
נְבוּכַדְרֶאצַּ֣ר מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֔ל אֶל־הָאָ֖רֶץ וַנֹּ֣אמֶר בֹּ֗אוּ וְנָבֹ֤וא
יְרוּשָׁלַ֙͏ִם֙ מִפְּנֵ֣י חֵ֣יל הַכַּשְׂדִּ֔ים וּמִפְּנֵ֖י חֵ֣יל אֲרָ֑ם וַנֵּ֖שֶׁב
בִּירוּשָׁלָֽם׃
12 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֶל־יִרְמְיָ֥הוּ לֵאמֹֽר׃ כֹּֽה־אָמַ֞ר יְהוָ֣ה
13 צְבָאֹ֗ות אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵל֮ הָלֹךְ֒ וְאָמַרְתָּ֙ לְאִ֣ישׁ יְהוּדָ֔ה
וְלִישְׁבֵ֖י יְרוּשָׁלִַ֑ם הֲלֹוא֙ תִּקְח֣וּ מוּסָ֔ר לִשְׁמֹ֖עַ אֶל־דְּבָרָ֑י
14 נְאֻם־יְהוָֽה׃ הוּקַ֗ם אֶת־דִּבְרֵ֙י יְהֹונָדָ֣ב בֶּן־רֵכָ֔ב אֲשֶׁר־צִוָּ֖ה
אֶת־בָּנָ֑יו לְבִלְתִּ֥י שְׁתֹות־יַ֛יִן וְלֹ֥א שָׁתּ֖וּ עַד־הַיֹּ֥ום הַזֶּ֖ה כִּ֣י
שָׁמְע֣וּ אֶת־מִצְוַ֣ת אֲבִיהֶ֑ם וְאָנֹכִ֤י דִבַּ֙רְתִּי֙ אֲלֵיכֶ֣ם הַשְׁכֵּ֔ם
15 וְדַבֵּ֖ר וְלֹ֥א שְׁמַעְתֶּ֖ם אֵלָֽי׃ וָאֶשְׁלַ֨ח אֲלֵיכֶ֜ם אֶת־כָּל־עַבָדַ֗י
הַנְּבִיאִים֙ ׀ הַשְׁכֵּ֣ם וְשָׁלֹ֔חַ ׀ לֵאמֹ֕ר שֻׁבוּ־נָ֥א אִישׁ֙ מִדַּרְכֹּ֣ו
הָרָעָ֔ה וְהֵיטִ֖יבוּ מַעַלְלֵיכֶ֑ם וְאַל־תֵּלְכ֤וּ אַחֲרֵי֙ אֱלֹהִ֣ים
אֲחֵרִ֔ים לְעָבְדָ֖ם וְשִׁבְתֶּ֣ם אֶל־הָאֲדָמָ֗ה אֲשֶׁר־נָתַ֤תִּי לָכֶם֙
וְלַאֲבֹתֵיכֶ֔ם וְלֹ֥א הִטִּ֖יתֶם אֶת־אָזְנְכֶ֑ם וְלֹ֥א שְׁמַעְתֶּ֖ם אֵלָֽי׃
16 כִּ֣י הֵקִ֗ימוּ בְּנֵ֤י יְהֹונָדָב֙ בֶּן־רֵכָ֔ב אֶת־מִצְוַ֥ת אֲבִיהֶ֖ם אֲשֶׁ֣ר
צִוָּ֑ם וְהָעָ֥ם הַזֶּ֖ה לֹ֥א שָׁמְעוּ אֵלָֽי׃
17 לָכֵ֗ן כֹּֽה־אָמַ֞ר יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֣י צְבָאֹ֗ות אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵל֮
הִנְנִי֒ מֵבִ֙יא אֶל־יְהוּדָ֔ה וְאֶל֙ כָּל־יֹשְׁבֵ֣י יְרוּשָׁלַ֔͏ִם אֵ֖ת כָּל־

הרעה

11 v. כן לסרנחאי, למערבאי עַל־ וכן בסקצת ספרים כי׳, ר״ד. תר, ת״ע וח״ס. 13 v. ס״א חָלוֹק מלא וכן ר״ד. 13 v. ס״א וְלִישְׁבֵי מלא. 15 v. כן ב״א, ב״נ שָׁבוּ ובלא מקף וכן ר״ב, ר״ג, ר״ד ור״ו. 15 v. ס״א וְהַטִּיבוּ חסר ירד קדמא וכן ר״א, ר״ב, ריח, ריט ורי״ד. 15 v. ס״א עָלַי־ וכן ר״א, ר״ב ורי״ו. 17 v. בס״א אין כאן ספקא. 17 v. כן לסערבאי חסר וכן ר״א, ר״ב, ר״ד, ר״ו, ריח, ריט ורי״ד, למרנחאי יוֹשְׁבֵי מלא וכן ר״ג, ריט ורס״ו.

that ye may live many days in the land where ye be strangers.

8 Thus have we obeyed the voice of Jonadab the son of Rechab our father in all that he hath charged us, to drink no wine all our days, we, our wives, our sons, nor our daughters;

9 Nor to build houses for us to dwell in: neither have we vineyard, nor field, nor seed:

10 But we have dwelt in tents, and have obeyed, and done according to all that Jonadab our father commanded us.

11 But it came to pass, when Nebuchadrezzar king of Babylon came up into the land, that we said, Come, and let us go to Jerusalem for fear of the army of the Chaldeans, and for fear of the army of the Syrians: so we dwell at Jerusalem.

12 Then came the word of the LORD unto Jeremiah, saying,

13 Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; Go and tell the men of Judah and the inhabitants of Jerusalem, Will ye not receive instruction to hearken to my words? saith the LORD.

14 The words of Jonadab the son of Rechab, that he commanded his sons not to drink wine, are performed; for unto this day they drink none, but obey their father's commandment: notwithstanding I have spoken unto you, rising early and speaking; but ye hearkened not unto me.

15 I have sent also unto you all my servants the prophets, rising up early and sending them, saying, Return ye now every man from his evil way, and amend your doings, and go not after other gods to serve them, and ye shall dwell in the land which I have given to you and to your fathers: but ye have not

16 inclined your ear, nor hearkened unto me. Because the sons of Jonadab the son of Rechab have performed the commandment of their father, which he commanded them; but this peo-

17 ple hath not hearkened unto me: Therefore thus saith the LORD God of hosts, the God of Israel; Behold, I will bring upon Judah and upon all the inhabitants of Jerusalem all

הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עֲלֵיהֶם יַעַן דַּבֵּרְתִּי אֲלֵיהֶם וְלֹא
18 שָׁמְעוּ וָאֶקְרָא לָהֶם וְלֹא עָנוּ: וּלְבֵית הָרֵכָבִים אָמַר
יִרְמְיָהוּ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעַן אֲשֶׁר
שְׁמַעְתֶּם עַל־מִצְוַת יְהוֹנָדָב אֲבִיכֶם וַתִּשְׁמְרוּ אֶת־כָּל־
19 מִצְוֹתָיו וַתַּעֲשׂוּ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה אֶתְכֶם: לָכֵן כֹּה אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־יִכָּרֵת אִישׁ לִיהוֹנָדָב בֶּן
לו רֵכָב עֹמֵד לְפָנַי כָּל־הַיָּמִים: וַיְהִי
בַּשָּׁנָה הָרְבִעִית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה
2 הַדָּבָר הַזֶּה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר: קַח־לְךָ
מְגִלַּת־סֵפֶר וְכָתַבְתָּ אֵלֶיהָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי
אֵלֶיךָ עַל־יִשְׂרָאֵל וְעַל־יְהוּדָה וְעַל־כָּל־הַגּוֹיִם מִיּוֹם
3 דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ מִימֵי יֹאשִׁיָּהוּ וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה: אוּלַי יִשְׁמְעוּ
בֵּית יְהוּדָה אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־אֲנֹכִי חֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת
לָהֶם לְמַעַן יָשׁוּבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וְסָלַחְתִּי לַעֲוֹנָם
וּלְחַטָּאתָם:
4 וַיִּקְרָא יִרְמְיָהוּ אֶת־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה וַיִּכְתֹּב בָּרוּךְ מִפִּי
יִרְמְיָהוּ אֵת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלָיו עַל־מְגִלַּת־
5 סֵפֶר: וַיְצַוֶּה יִרְמְיָהוּ אֶת־בָּרוּךְ לֵאמֹר אֲנִי עָצוּר לֹא
6 אוּכַל לָבוֹא בֵּית יְהוָה: וּבָאתָ אַתָּה וְקָרָאתָ בַּמְּגִלָּה
אֲשֶׁר־כָּתַבְתָּ מִפִּי אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה בְּאָזְנֵי הָעָם בֵּית
יְהוָה בְּיוֹם צוֹם וְגַם בְּאָזְנֵי כָּל־יְהוּדָה הַבָּאִים מֵעָרֵיהֶם
7 תִּקְרָאֵם: אוּלַי תִּפֹּל תְּחִנָּתָם לִפְנֵי יְהוָה וְיָשֻׁבוּ אִישׁ
מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה כִּי־גָדוֹל הָאַף וְהַחֵמָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר
8 יְהוָה אֶל־הָעָם הַזֶּה: וַיַּעַשׂ בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ כְּכֹל אֲשֶׁר

צוהו

18 v. בס"א אֶת־כָּל־ ונמסר עליו נְכֹל פליט. לו, 1 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"מ, ר"ח ד"א, ד"ב ודס"ו, ס"א חֲרִבִיעָת חסר יו"ד תגינא וכן ד"ה, וס"א הָרְבִיעִית: סלא דסלא וכן ד"א, ד"ב והיו"ד. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ח ודס"ו, ס"א אשר ובלא סקף וכן ד"ה, ד"ב והיו"ד. 3 v. ס"א אשר־אנכי. 3 v. ס"א וסלחתי.

the evil that I have pronounced against them: because I have spoken unto them, but they have not heard; and I have called unto them, but they have not answered.
And Jeremiah said unto the house of the Rechabites, Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; Because ye have obeyed the commandment of Jonadab your father, and kept all his precepts, and done according unto all that he hath commanded you:
Therefore thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; Jonadab the son of Rechab shall not want a man to stand before me for ever.

And it came to pass in the fourth year of Jehoiakim the son of Josiah king of Judah, that this word came unto Jeremiah from the LORD, saying,
Take thee a roll of a book, and write therein all the words that I have spoken unto thee against Israel, and against Judah, and against all the nations, from the day I spake unto thee, from the days of Josiah, even unto this day.
It may be that the house of Judah will hear all the evil which I purpose to do unto them; that they may return every man from his evil way; that I may forgive their iniquity and their sin.
Then Jeremiah called Baruch the son of Neriah: and Baruch wrote from the mouth of Jeremiah all the words of the LORD, which he had spoken unto him, upon a roll of a book. And Jeremiah commanded Baruch, saying, I am shut up; I cannot go into the house of the LORD: Therefore go thou, and read in the roll, which thou hast written from my mouth, the words of the LORD in the ears of the people in the LORD'S house upon the fasting day: and also thou shalt read them in the ears of all Judah that come out of their cities. It may be they will present their supplication before the LORD, and will return every one from his evil way: for great is the anger and the fury that the LORD hath pronounced against this people. And Baruch the son of Neriah did according to all that

צִוּוּ יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לִקְרֹא בַּסֵּפֶר הִבְרֵי יְהוָה בֵּית יְהוָה׃

9 וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַחֲמִשִׁית לִיהוֹיָקִים בֶּן־אֹשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ־ יְהוּדָה בַּחֹדֶשׁ הַתְּשִׁעִי קָרְאוּ צוֹם לִפְנֵי יְהוָה כָּל־הָעָם בִּירוּשָׁלִַם וְכָל־הָעָם הַבָּאִים מֵעָרֵי יְהוּדָה בִּירוּשָׁלִָם׃

10 וַיִּקְרָא בָרוּךְ בַּסֵּפֶר אֶת־דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ בֵּית יְהוָה בְּלִשְׁכַּת גְּמַרְיָהוּ בֶן־שָׁפָן הַסֹּפֵר בֶּחָצֵר הָעֶלְיוֹן פֶּתַח שַׁעַר בֵּית־ יְהוָה הֶחָדָשׁ בְּאָזְנֵי כָל־הָעָם׃

11 וַיִּשְׁמַע מִיכָיְהוּ בֶן־גְּמַרְיָהוּ

12 בֶּן־שָׁפָן אֶת־כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה מִן־הַסֵּפֶר׃ וַיֵּרֶד בֵּית־ הַמֶּלֶךְ עַל־לִשְׁכַּת הַסֹּפֵר וְהִנֵּה־שָׁם כָּל־הַשָּׂרִים יוֹשְׁבִים אֱלִישָׁמָע הַסֹּפֵר וּדְלָיָהוּ בֶּן־שְׁמַעְיָהוּ וְאֶלְנָתָן בֶּן־עַכְבּוֹר

13 וְגְמַרְיָהוּ בֶּן־שָׁפָן וְצִדְקִיָּהוּ בֶּן־חֲנַנְיָהוּ וְכָל־הַשָּׂרִים׃ וַיַּגֶּד לָהֶם מִיכָיְהוּ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַע בִּקְרֹא בָרוּךְ

14 בַּסֵּפֶר בְּאָזְנֵי הָעָם׃ וַיִּשְׁלְחוּ כָל־הַשָּׂרִים אֶל־בָּרוּךְ אֶת־ יְהוּדִי בֶּן־נְתַנְיָהוּ בֶּן־שֶׁלֶמְיָהוּ בֶּן־כּוּשִׁי לֵאמֹר הַמְּגִלָּה אֲשֶׁר־קָרָאתָ בָּהּ בְּאָזְנֵי הָעָם קְחֶנָּה בְיָדֶךָ וְלֶךְ וַיִּקַּח

15 בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ אֶת־הַמְּגִלָּה בְּיָדוֹ וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו שֵׁב נָא וּקְרָאנָהּ בְּאָזְנֵינוּ וַיִּקְרָא בָרוּךְ בְּאָזְנֵיהֶם׃

16 וַיְהִי כְּשָׁמְעָם אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים פָּחֲדוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיֹּאמְרוּ אֶל־בָּרוּךְ הַנֵּד נַגֵּד לַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים

17 הָאֵלֶּה׃ וַיִּשְׁאֲלוּ אֶת־בָּרוּךְ שְׁאַל לֵאמֹר הַגֵּד־נָא לָנוּ אֵיךְ

18 כָּתַבְתָּ אֵת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה מִפִּיו׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם בָּרוּךְ מִפִּיו יִקְרָא אֵלַי אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וָאֲנִי כֹּתֵב עַל־הַסֵּפֶר בַּדְיוֹ׃

19 וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים אֶל־בָּרוּךְ לֵךְ הִסָּתֵר אַתָּה וְיִרְמְיָהוּ וְאִישׁ

---

11 v. ס״א מִיכָיְהוּ מלא וכן ר״ה. 12 v. ס״א יֹשְׁבִים חסר וכן ר״א, ר״ב, ר״ד ות״ו.
12 v. כן ב״א, ב״נ בנעיא. 13 v. ס״א מִיכָיְהוּ מלא וכן ר״ח, ר״ב, ר״ד ות״ו.
14 v. ס״א אשר־קָרָאתָ. 16 v. ס״א הדברים הָאֵלֶּה וכן ר״א ות״ב. 16 v. הַגֵּד קרי.

Jeremiah the prophet commanded him, reading in the book the words of the LORD in the LORD'S house.

9 And it came to pass in the fifth year of Jehoiakim the son of Josiah king of Judah, in the ninth month, that they proclaimed a fast before the LORD to all the people in Jerusalem, and to all the people that came from the cities of Judah unto Jerusalem.

10 Then read Baruch in the book the words of Jeremiah in the house of the LORD, in the chamber of Gemariah the son of Shaphan the scribe, in the higher court, at the entry of the new gate of the LORD'S house, in the ears of all the people.

11 When Michaiah the son of Gemariah, the son of Shaphan, had heard out of the book all the words of the LORD,

12 Then he went down into the king's house, into the scribe's chamber: and, lo, all the princes sat there, even Elishama the scribe, and Delaiah the son of Shemaiah, and Elnathan the son of Achbor, and Gemariah the son of Shaphan, and Zedekiah the son of Hananiah, and all the princes.

13 Then Michaiah declared unto them all the words that he had heard, when Baruch read the book in the ears of the people.

14 Therefore all the princes sent Jehudi the son of Nethaniah, the son of Shelemiah, the son of Cushi, unto Baruch, saying, Take in thine hand the roll wherein thou hast read in the ears of the people, and come. So Baruch the son of Neriah took the roll in his hand, and came unto them.

15 And they said unto him, Sit down now, and read it in our ears. So Baruch read it in their ears.

16 Now it came to pass, when they had heard all the words, they were afraid both one and other,

17 and said unto Baruch, We will surely tell the king of all these words. And they asked

18 Baruch, saying, Tell us now, How didst thou write all these words at his mouth? Then Baruch answered them, He pronounced all these words unto me with his mouth, and I wrote

19 them with ink in the book. Then said the princes unto Baruch, Go, hide thee, thou and Jeremiah;

and let no man know where ye be.

20 And they went in to the king into the court, but they laid up the roll in the chamber of Elishama the scribe, and told all the words in the ears of the king.

21 So the king sent Jehudi to fetch the roll: and he took it out of Elishama the scribe's chamber. And Jehudi read it in the ears of the king, and in the ears of all the princes which stood beside the king.

22 Now the king sat in the winterhouse in the ninth month: and there was a fire on the hearth burning before him.

23 And it came to pass, that when Jehudi had read three or four leaves, he cut it with the penknife, and cast it into the fire that was on the hearth, until all the roll was consumed in the fire that was on the hearth.

24 Yet they were not afraid, nor rent their garments, neither the king, nor any of his servants that heard all these words.

25 Nevertheless Elnathan and Delaiah and Gemariah had made intercession to the king that he would not burn the roll: but he would not hear them.

26 But the king commanded Jerahmeel the son of Hammelech, and Seraiah the son of Azriel, and Shelemiah the son of Abdeel, to take Baruch the scribe and Jeremiah the prophet: but the LORD hid them.

27 Then the word of the LORD came to Jeremiah, after that the king had burned the roll,

28 and the words which Baruch wrote at the mouth of Jeremiah, saying, Take thee again another roll, and write in it all the former words that were in the first roll, which Jehoiakim the

29 king of Judah hath burned. And thou shalt say to Jehoiakim king of Judah, Thus saith the LORD; Thou hast burned this roll, saying, Why hast thou written therein, saying,

20 וְאִישׁ אַל־יֵדַע אַיֵּה אַתֶּם׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ חֲצֵרָה
וְאֶת־הַמְּגִלָּה הִפְקִדוּ בְּלִשְׁכַת אֱלִישָׁמָע הַסֹּפֵר וַיַּגִּדוּ
21 בְּאָזְנֵי הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת־
יְהוּדִי לָקַחַת אֶת־הַמְּגִלָּה וַיִּקָּחֶהָ מִלִּשְׁכַת אֱלִישָׁמָע
הַסֹּפֵר וַיִּקְרָאֶהָ יְהוּדִי בְּאָזְנֵי הַמֶּלֶךְ וּבְאָזְנֵי כָל־הַשָּׂרִים
22 הָעֹמְדִים מֵעַל הַמֶּלֶךְ׃ וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בֵּית הַחֹרֶף בַּחֹדֶשׁ
23 הַתְּשִׁעִי וְאֻתָּר הָאֵשׁ לְפָנָיו מְבֹעֶרֶת׃ וַיְהִי ׀ כִּקְרֹא יְהוּדִי
שְׁלֹשׁ דְּלָתוֹת וְאַרְבָּעָה יִקְרְעֵהוּ בְּתַעַר הַסֹּפֵר וְהִשְׁלֵךְ
אֶל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר אֶל־הָאָח עַד־תֹּם כָּל־הַמְּגִלָּה עַל־הָאֵשׁ
24 אֲשֶׁר עַל־הָאָח׃ וְלֹא פָחֲדוּ וְלֹא קָרְעוּ אֶת־בִּגְדֵיהֶם
הַמֶּלֶךְ וְכָל־עֲבָדָיו הַשֹּׁמְעִים אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃
25 וְגַם אֶלְנָתָן וּדְלָיָהוּ וְגַמַרְיָהוּ הִפְגִּעוּ בַּמֶּלֶךְ לִבְלְתִּי שְׂרֹף
26 אֶת־הַמְּגִלָּה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־ס
יְרַחְמְאֵל בֶּן־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־שְׂרָיָהוּ בֶּן־עַזְרִיאֵל וְאֶת־
שְׁלֶמְיָהוּ בֶּן־עַבְדְּאֵל לָקַחַת אֶת־בָּרוּךְ הַסֹּפֵר וְאֶת
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא וַיַּסְתֵּרֵם יְהוָה׃
27 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ אַחֲרֵי ׀ שְׂרֹף הַמֶּלֶךְ אֶת־
הַמְּגִלָּה וְאֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר כָּתַב בָּרוּךְ מִפִּי יִרְמְיָהוּ
28 לֵאמֹר׃ שׁוּב קַח־לְךָ מְגִלָּה אַחֶרֶת וּכְתֹב עָלֶיהָ אֵת
כָּל־הַדְּבָרִים הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַמְּגִלָּה הָרִאשֹׁנָה
29 אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃ וְעַל־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־
יְהוּדָה תֹּאמַר כֹּה אָמַר יְהוָה אַתָּה שָׂרַפְתָּ אֶת־
הַמְּגִלָּה הַזֹּאת לֵאמֹר מַדּוּעַ כָּתַבְתָּ עָלֶיהָ לֵאמֹר בֹּא־

יבוא

v. 20 ס״א אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וכן ר״א, ר״ב, ר״ו, ת״ע ות״ם: עיין פסוק ס״ו. v. 22 סביר בַּבַּיִת. בס״א בְּבֵית כתיב וקרי וכן ר״ב. v. 22 ג״ל אֲשֶׁר. v. 23 כן לפערבאי. למרנאתאי בְּקִרוֹא כתיב, בְּקָרוֹא קרי. v. 23 כן ב״א, ב״נ יִקְרָעֵהוּ בלא נעיה, בס״א וּקְרָעָהּ כתיב, יִקְרָעֵהָ קרי. v. 25 כן ברוב ספרים כ״ו, ר״ן, ר״ד הד״ק, ס״א לִבְלְתִּי שְׂרֹף וכן ר״ב, ד״ח, ד״ם, ר״ב הי״ד. v. 25 ס״א אֶלְהָם חסר וכן ר״א. v. 26 בס״א עַבְדִּיאֵל כתיב, עַבְדְּאֵל קרי וכן ר״ב: עיין ר״ה א׳ ה׳ ס״ו. v. 28 זה הפסוק כך סנתן בד״ב, ר״נ ות״ו שׁוּב קַח־לְךָ מְגִלָּה אַחֶרֶת וּכְתֹב עָלֶיהָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַמְּגִלָּה הָרִאשֹׁנָה אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה.

יָבוֹא מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִשְׁחִית אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהִשְׁבִּית
30 מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ לָכֵן כֹּה־ The king of Babylon shall certainly come and destroy this land, and shall cause to cease from thence man and beast?
אָמַר יְהוָה עַל־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־יִהְיֶה־לּוֹ 30 Therefore thus saith the LORD of Jehoiakim king of Judah; He shall have none to sit upon the throne of David: and his dead body shall be cast out in the day to the heat, and in the night to the frost.
יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא דָּוִד וְנִבְלָתוֹ תִּהְיֶה מֻשְׁלֶכֶת לַחֹרֶב
31 בַּיּוֹם וְלַקֶּרַח בַּלָּיְלָה׃ וּפָקַדְתִּי עָלָיו וְעַל־זַרְעוֹ וְעַל־ 31 And I will punish him and his seed and his servants for their iniquity; and I will bring upon them, and upon the inhabitants of Jerusalem, and upon the men of Judah, all the evil that I have pronounced against them; but they hearkened not.
עֲבָדָיו אֶת־עֲוֹנָם וְהֵבֵאתִי עֲלֵיהֶם וְעַל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם
וְאֶל־אִישׁ יְהוּדָה אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם
32 וְלֹא שָׁמֵעוּ׃ וַיִּרְמְיָהוּ לָקַח ׀ מְגִלָּה 32 Then took Jeremiah another roll, and gave it to Baruch the scribe, the son of Neriah; who wrote therein from the mouth of Jeremiah all the words of the book which Jehoiakim king of Judah had burned in the fire: and there were added besides unto them many like words.
אַחֶרֶת וַיִּתֵּן אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ הַסֹּפֵר וַיִּכְתֹּב עָלֶיהָ
מִפִּי יִרְמְיָהוּ אֵת כָּל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוֹיָקִים
מֶלֶךְ־יְהוּדָה בָּאֵשׁ וְעוֹד נוֹסָפָה עֲלֵיהֶם דְּבָרִים רַבִּים
כָּהֵמָּה׃

לז 37 וַיִּמְלֹךְ מֶלֶךְ צִדְקִיָּהוּ בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ תַּחַת כָּנְיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָקִים 37 And king Zedekiah the son of Josiah reigned instead of Coniah the son of Jehoiakim, whom Nebuchadrezzar king of Babylon made king in the land of Judah.
2 אֲשֶׁר הִמְלִיךְ נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ וְלֹא 2 But neither he, nor his servants, nor the people of the land, did hearken unto the words of the LORD, which he spake by the prophet Jeremiah.
שָׁמַע הוּא וַעֲבָדָיו וְעַם הָאָרֶץ אֶל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר
3 דִּבֶּר בְּיַד יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶת־ 3 And Zedekiah the king sent Jehucal the son of Shelemiah and Zephaniah the son of Maaseiah the priest to the prophet Jeremiah, saying, Pray now unto the LORD our God for us.
יְהוּכַל בֶּן־שֶׁלֶמְיָה וְאֶת־צְפַנְיָהוּ בֶּן־מַעֲשֵׂיָה הַכֹּהֵן אֶל־
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר הִתְפַּלֶּל־נָא בַּעֲדֵנוּ אֶל־יְהוָה
4 אֱלֹהֵינוּ׃ וְיִרְמְיָהוּ בָּא וְיֹצֵא בְּתוֹךְ הָעָם וְלֹא־נָתְנוּ אֹתוֹ 4 Now Jeremiah came in and went out among the people: for they had not put him into
5 בֵּית הַכְלִיא׃ וְחֵיל פַּרְעֹה יָצָא מִמִּצְרָיִם וַיִּשְׁמְעוּ 5 prison. Then Pharaoh's army was come forth out of Egypt: and when the Chaldeans that
הַכַּשְׂדִּים הַצָּרִים עַל־יְרוּשָׁלַם אֶת־שְׁמֻעָם וַיַּעֲלוּ מֵעַל besieged Jerusalem heard tidings of them, they departed from Jerusalem.
יְרוּשָׁלִָם׃

6 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ כֹּה־ 6 Then came the
7 אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כָּה תֹּאמְרוּ אֶל־מֶלֶךְ 7 word of the LORD unto the prophet Jeremiah, saying, Thus saith the LORD, the God of Israel; Thus shall ye say to the king of

יהודה

---

37 .v סביר וְעַל־ בס״א וְצַל־ כתיב וקרי. לז, 1 .v ס״א ויִמלך־ בלא נגינה וכן רב, ד״ח ד״ס. 1 .v סַא מוֹנְיָהוּ. vv. 3, 7 בס״א יש כאן פסקא. 4 .v כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ה, ד״ב, ד״ר ודס״ג, פ״א וירמיהו ד״ק וכן ר״ח ד״ס. 4 .v למערבאי חֲצַר. 4 .v חֲבַלְיָא כתיב. הַבַּלּוּא קרי. בס״א הַבַּלּוּא כתיב וקרי וכן רב הי״א. 5 .v ס״א שָׁמְעָם. 5 .v כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ה, ד״ח, ד״ס, הי״ב, הי״ד הס״ג, ס״א ויעלו.

יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם אֵלַי לִדְרֹשֵׁנִי הִנֵּה | חֵיל
8 פַּרְעֹה הַיֹּצֵא לָכֶם לְעֶזְרָה שָׁב לְאַרְצוֹ מִצְרָיִם: וְשָׁבוּ
הַכַּשְׂדִּים וְנִלְחֲמוּ עַל־הָעִיר הַזֹּאת וּלְכָדָהּ וּשְׂרָפֻהָ
בָּאֵשׁ:
9 כֹּה | אָמַר יְהוָה אַל־תַּשִּׁאוּ נַפְשֹׁתֵיכֶם לֵאמֹר הָלוֹךְ יֵלְכוּ
10 מֵעָלֵינוּ הַכַּשְׂדִּים כִּי־לֹא יֵלֵכוּ: כִּי אִם־הִכִּיתֶם כָּל־
חֵיל כַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים אִתְּכֶם וְנִשְׁאֲרוּ־בָם אֲנָשִׁים
מְדֻקָּרִים אִישׁ בְּאָהֳלוֹ יְקוֹמוּ וְשָׂרְפוּ אֶת־הָעִיר הַזֹּאת
11 בָּאֵשׁ: וְהָיָה בְּהֵעָלוֹת חֵיל הַכַּשְׂדִּים מֵעַל יְרוּשָׁלַם
12 מִפְּנֵי חֵיל פַּרְעֹה: וַיֵּצֵא יִרְמְיָהוּ
מִירוּשָׁלַם לָלֶכֶת־אֶרֶץ בִּנְיָמִן לַחֲלֵק מִשָּׁם בְּתוֹךְ
13 הָעָם: וַיְהִי־הוּא בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן וְשָׁם בָּעַל פְּקֻדֹת וּשְׁמוֹ
יִרְאִיָּה בֶּן־שֶׁלֶמְיָה בֶּן־חֲנַנְיָה וַיִּתְפֹּשׂ אֶת־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא
14 לֵאמֹר אֶל־הַכַּשְׂדִּים אַתָּה נֹפֵל: וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ שֶׁקֶר
אֵינֶנִּי נֹפֵל עַל־הַכַּשְׂדִּים וְלֹא שָׁמַע אֵלָיו וַיִּתְפֹּשׂ יִרְאִיָּה
15 בִּירְמְיָהוּ וַיְבִאֵהוּ אֶל־הַשָּׂרִים: וַיִּקְצְפוּ הַשָּׂרִים עַל
יִרְמְיָהוּ וַיַּכֻּהוּ אֹתוֹ וַיִּתְּנוּ אוֹתוֹ בֵּית הָאָסוּר בֵּית יְהוֹנָתָן
16 הַסֹּפֵר כִּי־אֹתוֹ עָשׂוּ לְבֵית הַכֶּלֶא: כִּי־בָא יִרְמְיָהוּ
אֶל־בֵּית הַבּוֹר וְאֶל־הַחֲדָיוֹת וַיֵּשֶׁב־שָׁם יִרְמְיָהוּ יָמִים
17 רַבִּים: וַיִּשְׁלַח | הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיִּקָּחֵהוּ וַיִּשְׁאָלֵהוּ הַמֶּלֶךְ
בְּבֵיתוֹ בַּסֵּתֶר וַיֹּאמֶר הֲיֵשׁ דָּבָר מֵאֵת יְהוָה וַיֹּאמֶר
18 יִרְמְיָהוּ יֵשׁ וַיֹּאמֶר בְּיַד־מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּנָּתֵן: וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ
אֶל־הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ מֶה חָטָאתִי לְךָ וְלַעֲבָדֶיךָ וְלָעָם
הַזֶּה

---

v. 9 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ה, ד"ת, ד"ס, די"ב, די"ד הס"ו, ס"א כִּי לֹא וכן ר"ב, וס"א כִּי לֹא וכן ד"ג. v. 10 כן ב"א, כ"נ אַנְשֵׁי. v. 12 ס"א אֶל־אֶרֶץ וכן ד"א, ר"ב, ר"ג חי"ו. v. 13 כן בסתה, ס"א פְּקֻדוֹת סלא וכן ד"ב. v. 14 יִרְאִיָּה קרי וכן ד"ב, כס"א יִרְאִיָּה בכתיב וקרי וכן בסתה, ד"א חי"ג, ובס"א יִרְאִיָּה כתיב וקרי וכן ד"ב, ד"ה, ד"ז, ד"ח, ד"ס, די"א, די"ד הס"ו. v. 15 כן ב"א, כ"נ אֲחֻזַּת בנעיא. v. 16 צ"ל וַיָּבֹא, כן ת"ע. v. 17 בס"א וישלח חסלך צדקיהו וכן ר"ב, ד"נ חי"ו. v. 17 כן ברוב ספרים כ"י הס"נ ס"א בידמלך וכן ר"ג, ד"ב, ד"ח, ד"ס, די"ב חי"ר.

Judah, that sent you unto me to enquire of me; Behold, Pharaoh's army, which is come forth to help you, shall return to Egypt into their own land.

8 And the Chaldeans shall come again, and fight against this city, and take it, and burn it with fire.

9 Thus saith the LORD; Deceive not yourselves, saying, The Chaldeans shall surely depart from us: for they shall not depart.

10 For though ye had smitten the whole army of the Chaldeans that fight against you, and there remained but wounded men among them, yet should they rise up every man in his tent, and burn this city with fire.

11 And it came to pass, that when the army of the Chaldeans was broken up from Jerusalem for fear of Pharaoh's army,

12 Then Jeremiah went forth out of Jerusalem to go into the land of Benjamin, to separate himself thence in the midst of the people.

13 And when he was in the gate of Benjamin, a captain of the ward was there, whose name was Irijah, the son of Shelemiah, the son of Hananiah; and he took Jeremiah the prophet, saying, Thou fallest away to the Chaldeans.

14 Then said Jeremiah, It is false; I fall not away to the Chaldeans. But he hearkened not to him: so Irijah took Jeremiah, and brought him to the princes.

15 Wherefore the princes were wroth with Jeremiah, and smote him, and put him in prison in the house of Jonathan the 16 scribe: for they had made that the prison. When Jeremiah was entered into the dungeon, 17 and into the cabins, and Jeremiah had remained there many days; Then Zedekiah the king sent, and took him out: and the king asked him secretly in his house, and said, Is there any word from the LORD? And Jeremiah said, There is: for, said he, thou shalt be delivered into 18 the hand of the king of Babylon. Moreover Jeremiah said unto king Zedekiah, What have I offended against thee, or against thy servants, or against this people,

that ye have put me in prison?

19 Where are now your prophets which prophesied unto you, saying, The king of Babylon shall not come against you, nor against this land?

20 Therefore hear now, I pray thee, O my lord the king: let my supplication, I pray thee, be accepted before thee; that thou cause me not to return to the house of Jonathan the scribe, lest I die there.

21 Then Zedekiah the king commanded that they should commit Jeremiah into the court of the prison, and that they should give him daily a piece of bread out of the bakers' street, until all the bread in the city were spent. Thus Jeremiah remained in the court of the prison.

38 Then Shephatiah the son of Mattan, and Gedaliah the son of Pashur, and Jucal the son of Shelemiah, and Pashur the son of Malchiah, heard the words that Jeremiah had spoken unto all the people, saying,

2 Thus saith the LORD, He that remaineth in this city shall die by the sword, by the famine, and by the pestilence: but he that goeth forth to the Chaldeans shall live; for he shall have his life for a prey, and shall live.

3 Thus saith the LORD, This city shall surely be given into the hand of the king of Babylon's army, which shall take it.

4 Therefore the princes said unto the king, We beseech thee, let this man be put to death: for thus he weakeneth the hands of the men of war that remain in this city, and the hands of all the people, in speaking such words unto them: for this

5 man seeketh not the welfare of this people, but the hurt. Then Zedekiah the king said, Be-

6 hold, he is in your hand: for the king is not he that can do any thing against you. Then took they Jeremiah, and cast him into the dungeon of Malchiah the son of Hammelech, that was in the court of the prison: and they let down Jeremiah with cords. And in the dungeon there was no water, but mire: so Jeremiah sunk in the mire.

19 הַזֶּה כִּי־נְתָנֻתְם אֹתִי אֶל־בֵּית הַכֶּלֶא: וְאַיּוֹ נְבִיאֵיכֶם
אֲשֶׁר־נִבְּאוּ לָכֶם לֵאמֹר לֹא־יָבֹא מֶלֶךְ־בָּבֶל עֲלֵיכֶם
20 וְעַל הָאָרֶץ הַזֹּאת: וְעַתָּה שְׁמַע־נָא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ תִּפָּל־
נָא תְחִנָּתִי לְפָנֶיךָ וְאַל־תְּשִׁבֵנִי בֵּית יְהוֹנָתָן הַסֹּפֵר וְלֹא
21 אָמוּת שָׁם: וַיְצַוֶּה הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיַּפְקִדוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ
בְּחֲצַר הַמַּטָּרָה וְנָתוֹן לוֹ כִּכַּר־לֶחֶם לְיוֹם מִרְחוֹב
הָאֹפִים עַד־תֹּם כָּל־הַלֶּחֶם מִן־הָעִיר וַיֵּשֶׁב יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר
לח הַמַּטָּרָה: וַיִּשְׁמַע שְׁפַטְיָה בֶּן־מַתָּן וּגְדַלְיָהוּ בֶּן־פַּשְׁחוּר
וְיוּכַל בֶּן־שֶׁלֶמְיָהוּ וּפַשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה אֶת־הַדְּבָרִים
2 אֲשֶׁר יִרְמְיָהוּ מְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר: כֹּה אָמַר
יְהוָה הַיֹּשֵׁב בָּעִיר הַזֹּאת יָמוּת בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר
וְהַיֹּצֵא אֶל־הַכַּשְׂדִּים יִחְיֶה וְהָיְתָה־לּוֹ נַפְשׁוֹ לְשָׁלָל וְחָיָה:
3 כֹּה אָמַר יְהוָה הִנָּתוֹן תִּנָּתֵן הָעִיר
4 הַזֹּאת בְּיַד חֵיל מֶלֶךְ־בָּבֶל וּלְכָדָהּ: וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים
אֶל־הַמֶּלֶךְ יוּמַת נָא אִישׁ־הַזֶּה כִּי־עַל־כֵּן הוּא
מְרַפֶּא אֶת־יְדֵי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר הַזֹּאת
וְאֶת יְדֵי כָּל־הָעָם לְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּי
הָאִישׁ הַזֶּה אֵינֶנּוּ דֹרֵשׁ לְשָׁלוֹם לָעָם הַזֶּה כִּי אִם־לְרָעָה:
5 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ הִנֵּהוּ בְיֶדְכֶם כִּי־אֵין הַמֶּלֶךְ
6 יוּכַל אִתְּכֶם דָּבָר: וַיִּקְחוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ וַיַּשְׁלִכוּ אֹתוֹ אֶל־
הַבּוֹר | מַלְכִּיָּהוּ בֶּן־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה וַיַּשְׁלִחוּ
אֶת־יִרְמְיָהוּ בַּחֲבָלִים וּבַבּוֹר אֵין־מַיִם כִּי אִם־טִיט וַיִּטְבַּע
יִרְמְיָהוּ בַּטִּיט:

וישמע

10 v. תְּאֵי כתיב, וְאֵיָה קרי, כס"א וְאֵיָה כתיב וקרי וכן ד"ב, ד"ו הי"א, וכס"א וְאֵי כתיב, וְאֵיָה קרי. 19 v. כן ב"א, ב"נ אשר בגעיא. 20 v. כן ברוב ספרים כ"י ותסגר עליו נעויא. 21 v. בס"א הָאוּשִׁים סלא. לח, 2 v. בס"א יש כאן מסקא. 2 v. כס"א וְנַפְלַל אל־. 2 v. יִחְיֶה כתיב, חְיֶה קרי, כס"א וְחָיָה כתיב וקרי וכן ד"ב, ד"ו הי"א. 4 v. ס"א נָא הָאִישׁ כלא מלת אֶת־ וכן ד"ב וד"ו. 4 v. כן ברוב ספרים כ"י הפ"ו, ס"א כִּי ובלא מקף וכן ד"ב, ד"ג, ד"ד, ד"ח, ד"ם, די"ב והי"ד. 4 v. ס"א מְרַפֶּה וכן ד"ב והי"ג, וכס"א נמסר עליו ל' כת' ה'. 6 v. כן כ"א, ב"נ וַיִּשְׁלְחוּ בנעויא.

7 וַיִּשְׁמַע עֶבֶד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי אִישׁ סָרִיס וְהוּא בְּבֵית
הַמֶּלֶךְ כִּי־נָתְנוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ אֶל־הַבּוֹר וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב
8 בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן: וַיֵּצֵא עֶבֶד־מֶלֶךְ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְדַבֵּר אֶל־ ס
9 הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר: אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ הֵרֵעוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה
אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ לִירְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֵת אֲשֶׁר־הִשְׁלִכוּ
אֶל־הַבּוֹר וְיָמֵת תַּחְתָּיו מִפְּנֵי הָרָעָב כִּי אֵין הַלֶּחֶם עוֹד
10 בָּעִיר: וַיְצַוֵּה הַמֶּלֶךְ אֶת עֶבֶד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי לֵאמֹר קַח
בְּיָדְךָ מִזֶּה שְׁלֹשִׁים אֲנָשִׁים וְהַעֲלִיתָ אֶת־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא
11 מִן־הַבּוֹר בְּטֶרֶם יָמוּת: וַיִּקַּח עֶבֶד־מֶלֶךְ אֶת־הָאֲנָשִׁים
בְּיָדוֹ וַיָּבֹא בֵּית־הַמֶּלֶךְ אֶל־תַּחַת הָאוֹצָר וַיִּקַּח מִשָּׁם
בְּלוֹיֵ הַסְּחַבוֹת וּבְלוֹיֵ מְלָחִים וַיַּשְׁלֵחֵם אֶל־יִרְמְיָהוּ אֶל־
12 הַבּוֹר בַּחֲבָלִים: וַיֹּאמֶר עֶבֶד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי אֶל־יִרְמְיָהוּ
שִׂים נָא בְּלוֹאֵי הַסְּחָבוֹת וְהַמְּלָחִים תַּחַת אַצִלוֹת יָדֶיךָ
13 מִתַּחַת לַחֲבָלִים וַיַּעַשׂ יִרְמְיָהוּ כֵּן: וַיִּמְשְׁכוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ
בַּחֲבָלִים וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ מִן־הַבּוֹר וַיֵּשֶׁב יִרְמְיָהוּ בְּחֲצַר
הַמַּטָּרָה:
14 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיִּקַּח אֶת־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֵלָיו
אֶל־הַמָּבוֹא הַשְּׁלִישִׁי אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
אֶל־יִרְמְיָהוּ שֹׁאֵל אֲנִי אֹתָךְ דָּבָר אַל־תְּכַחֵד מִמֶּנִּי
15 דָּבָר: וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־צִדְקִיָּהוּ כִּי אַגִּיד לְךָ הֲלוֹא
16 הָמֵת תְּמִיתֵנִי וְכִי אִיעָצְךָ לֹא תִשְׁמַע אֵלָי: וַיִּשָּׁבַע
הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ בַּסֵּתֶר לֵאמֹר חַי־יְהוָה
אֲשֶׁר־עָשָׂה־לָנוּ אֶת־הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת אִם־אֲמִיתְךָ
וְאִם־

---

v. 7 בס״א אין כאן מפסקא. 7 בן ברוב ספרים כ״ו, ר״ב, ד״ג, ד״ה, רי״ב, רי״ד הם״ג, ס״א והמלך וכן ר״ח ור״ט. 8 v. בס״א עבד־מלך הנושי: עיין פסוק ז׳. 10 v. כן בכמה כ״י ונמצא עליו גגיא וכן ד״ב, ד״נ הי״ד. 11 v. ס״א ויקח, ובס״א ויקח עבד־מלך את־האנשים וכן ד״ב, ד״נ ור״ו. 11 v. בס״א נמצא עליו בלוי קרי, ובס״א בלוי וזבלוי כתיב וקרי וכן ר״ב. 11 v. הסחבות כתיב, סחבות קרי. 12 v. ס״א נא. 12 v. ס״א בלוי. 12 v. ס״א אצילות מלא וכן ר״א, ד״ב, ר״ח, ר״ם, רי״ב הי״ד. 16 v. ס״א את־אשר כתיב, אשר קרי, בס״א אשר בלא סלת את־ בתיב וקרי וכן ר״ב, ד״ו הי״א. 16 v. כן למערכאי, למרנחאי הזה.

Now when Ebed-melech the Ethiopian, one of the eunuchs which was in the king's house, heard that they had put Jeremiah in the dungeon; the king then sitting in the gate of Benjamin;
Ebed-melech went forth out of the king's house, and spake to the king, saying,
My lord the king, these men have done evil in all that they have done to Jeremiah the prophet, whom they have cast into the dungeon; and he is like to die for hunger in the place where he is: for there is no more bread in the city.
Then the king commanded Ebed-melech the Ethiopian, saying, Take from hence thirty men with thee, and take up Jeremiah the prophet out of the dungeon, before he die.
So Ebed-melech took the men with him, and went into the house of the king under the treasury, and took thence old cast clouts and old rotten rags, and let them down by cords into the dungeon to Jeremiah.
And Ebed-melech the Ethiopian said unto Jeremiah, Put now these old cast clouts and rotten rags under thine armholes under the cords. And Jeremiah did so.
So they drew up Jeremiah with cords, and took him up out of the dungeon: and Jeremiah remained in the court of the prison.
Then Zedekiah the king sent, and took Jeremiah the prophet unto him into the third entry that is in the house of the LORD: and the king said unto Jeremiah, I will ask thee a thing; hide nothing from me. Then Jeremiah said unto Zedekiah, If I declare it unto thee, wilt thou not surely put me to death? and if I give thee counsel, wilt thou not hearken unto me? So Zedekiah the king sware secretly unto Jeremiah, saying, As the LORD liveth, that made us this soul, I will not put thee to death,

וְאִם־אַתָּה֙ בְּיַד֙ הָאֲנָשִׁ֣ים הָאֵ֔לֶּה אֲשֶׁ֥ר מְבַקְּשִׁ֖ים אֶת־
נַפְשֶׁ֑ךָ:

17 וַיֹּ֣אמֶר יִרְמְיָ֗הוּ אֶל־צִדְקִיָּ֤הוּ כֹה־אָמַר֙ יְהוָ֣ה
אֱלֹהֵ֣י צְבָא֔וֹת אֱלֹהֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל אִם־יָצֹ֣א תֵצֵ֗א אֶל־שָׂרֵ֛י מֶ֥לֶךְ
בָּבֶ֖ל וְחָיְתָ֣ה נַפְשֶׁ֑ךָ וְהָעִ֥יר הַזֹּ֛את לֹ֥א תִשָּׂרֵ֖ף בָּאֵ֥שׁ
18 וְחָיִ֥תָה אַתָּ֖ה וּבֵיתֶֽךָ: וְאִם־לֹ֣א תֵצֵ֗א אֶל־שָׂרֵי֙ מֶ֣לֶךְ בָּבֶ֔ל
וְנִתְּנָ֣ה הָעִ֔יר הַזֹּ֖את בְּיַ֣ד הַכַּשְׂדִּ֑ים וּשְׂרָפ֣וּהָ בָאֵ֔שׁ וְאַתָּ֖ה
לֹא־תִמָּלֵ֥ט מִיָּדָֽם:

19 וַיֹּ֣אמֶר הַמֶּ֣לֶךְ צִדְקִיָּ֗הוּ אֶל־יִרְמְיָ֤הוּ אֲנִי֙ דֹּאֵ֔ג אֶת־
הַיְּהוּדִ֖ים אֲשֶׁ֣ר נָפְל֣וּ אֶל־הַכַּשְׂדִּ֑ים פֶּן־יִתְּנ֤וּנִי אֹתָם֙
20 בְּיָדָ֔ם וְהִתְעַלְּל֖וּ בִּֽי: וַיֹּ֣אמֶר יִרְמְיָ֔הוּ לֹ֥א יִתֵּ֖נוּ שְׁמַ֣ע נָ֗א
בְּקוֹל֙ יְהוָ֔ה לַאֲשֶׁ֥ר אֲנִ֛י דֹּבֵ֥ר אֵלֶ֖יךָ וְיִיטַב־לְךָ֣ וּתְחִ֑י
21 נַפְשֶֽׁךָ: וְאִם־מָאֵ֣ן אַתָּ֔ה לָצֵ֖את וְזֶ֣ה הַדָּבָ֑ר אֲשֶׁ֥ר הֶרְאַ֖נִי
22 יְהוָֽה: וְהִנֵּ֣ה כָל־הַנָּשִׁ֗ים אֲשֶׁ֤ר נִשְׁאָרוּ֙ בְּבֵ֣ית מֶֽלֶךְ־
יְהוּדָ֔ה מֻצָ֖אוֹת אֶל־שָׂרֵ֣י מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֑ל וְהָנָּ֣ה אֹמְר֗וֹת
הִסִּיתוּךָ֙ וְיָכְל֣וּ לְךָ֔ אַנְשֵׁ֖י שְׁלֹמֶ֑ךָ הָטְבְּע֤וּ בַבֶּ֙צֶק֙ רַגְלֶ֔ךָ
23 נָסֹ֖גוּ אָחֽוֹר: וְאֶת־כָּל־נָשֶׁ֣יךָ וְאֶת־בָּנֶ֔יךָ מֻצָּאִ֖ים אֶל־
הַכַּשְׂדִּ֑ים וְאַתָּ֣ה לֹא־תִמָּלֵ֣ט מִיָּדָ֔ם כִּ֣י בְיַד֙ מֶ֣לֶךְ־בָּבֶ֔ל
תִּתָּפֵ֖שׂ וְאֶת־הָעִ֥יר הַזֹּ֖את תִּשְׂרֹ֥ף בָּאֵֽשׁ:

24 וַיֹּ֥אמֶר צִדְקִיָּ֖הוּ אֶל־יִרְמְיָ֑הוּ אִ֣ישׁ אַל־יֵדַ֔ע בַּדְּבָרִ֖ים
25 הָאֵ֥לֶּה וְלֹ֥א תָמֽוּת: וְכִֽי־יִשְׁמְע֤וּ הַשָּׂרִים֙ כִּֽי־דִבַּ֣רְתִּי אִתָּ֔ךְ
וּבָ֥אוּ אֵלֶ֖יךָ וְאָמְר֣וּ אֵלֶ֗יךָ הַגֶּֽידָה־נָּ֤א לָ֙נוּ֙ מַה־דִּבַּ֣רְתָּ אֶל־
הַמֶּ֔לֶךְ אַל־תְּכַחֵ֥ד מִמֶּ֖נּוּ וְלֹ֣א נְמִיתֶ֑ךָ וּמַה־דִּבֶּ֥ר אֵלֶ֖יךָ
המלך

neither will I give thee into the hand of these men that seek thy life.

17 Then said Jeremiah unto Zedekiah, Thus saith the LORD, the God of hosts, the God of Israel; If thou wilt assuredly go forth unto the king of Babylon's princes, then thy soul shall live, and this city shall not be burned with fire; and thou shalt live, and thine house:

18 But if thou wilt not go forth to the king of Babylon's princes, then shall this city be given into the hand of the Chaldeans, and they shall burn it with fire, and thou shalt not escape out of their hand.

19 And Zedekiah the king said unto Jeremiah, I am afraid of the Jews that are fallen to the Chaldeans, lest they deliver me into their hand, and they mock me.

20 But Jeremiah said, They shall not deliver thee. Obey, I beseech thee, the voice of the LORD, which I speak unto thee: so it shall be well unto thee, and thy soul shall live.

21 But if thou refuse to go forth, this is the word that the LORD hath shewed me:

22 And, behold, all the women that are left in the king of Judah's house shall be brought forth to the king of Babylon's princes, and those women shall say, Thy friends have set thee on, and have prevailed against thee: thy feet are sunk in the mire, and they are turned away back.

23 So they shall bring out all thy wives and thy children to the Chaldeans: and thou shalt not escape out of their hand, but shalt be taken by the hand of the king of Babylon: and thou shalt cause this city to be burned with fire.

24 Then said Zedekiah unto Jeremiah, Let no man know of these words, and thou

25 shalt not die. But if the princes hear that I have talked with thee, and they come unto thee, and say unto thee, Declare unto us now what thou hast said unto the king, hide it not from us, and we will not put thee to death; also what the king said unto thee:

17 v. כן ב"א, ב"נ אֶל־ כנגיא. 17 v. בס"א לא נמצא סלת אֱלֹהֵי וכן תר, ת"ע, ת"ס ות"ר. 17 v. בס"א וְחָיְיתָה כתיב, וְחָיִיתָ קרי. 18 v. כן בטוב ספרים כ"י, ד"ד דס"ז ס"א האס־לֹא וכן ד"ב, ד"ג, ד"ח, ד"ס, ד"י"ב תי"ד. 18 v. בס"א וְנִתְּנָה וְנִמסר עליו נגיא. 20 v. בס"א יש כאן פסקא. 20 v. כן בספרים כ"י ונמסר עליו נגיא, וכן ד"ב, ד"ג, ד"ח, ד"ס, ד"י"ב, תי"ד דס"ו. 22 v. כן בכתה, בהללי סוֹפאוּת. 22 v. בס"א חִסִּיתוּךָ כתיב, הִסִּיתוּךָ קרי. 22 v. ס"א תָּלְיוּךָ וכן ת"ס ות"ד. 23 v. ס"א תִּשָּׂרֵף וכן תר, ת"ע ות"ס. 24 v. כן בספרים כ"י, ד"ב, ד"ג תי"ד, ס"א אִישׁ אל־יֵרָע בדבריהם וכן ד"ח, ד"ס, ד"י"ב, תי"ד דס"ו. 25 v. בס"א וְאִמרו ונמסר עליו נגיא. 25 v. כן למערבאי, למרנחאי מְמֶּנּוּ רפי.

26 Then thou shalt say unto them, I presented my supplication before the king, that he would not cause me to return to Jonathan's house, to die there.
27 Then came all the princes unto Jeremiah, and asked him: and he told them according to all these words that the king had commanded. So they left off speaking with him; for the matter was not perceived.
28 So Jeremiah abode in the court of the prison until the day that Jerusalem was taken: and he was there when Jerusalem was taken.

26 הַמֶּלֶךְ׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם מַפִּיל־אֲנִי תְּחִנָּתִי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
לְבִלְתִּי הֲשִׁיבֵנִי בֵּית יְהוֹנָתָן לָמוּת שָׁם׃
27 וַיָּבֹאוּ כָּל־הַשָּׂרִים אֶל־יִרְמְיָהוּ וַיִּשְׁאֲלוּ אֹתוֹ וַיַּגֶּד
לָהֶם כְּכָל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּה הַמֶּלֶךְ וַיֶּחְדְּלוּ
28 מִמֶּנּוּ כִּי לֹא־נִשְׁמַע הַדָּבָר׃ וַיֵּשֶׁב יִרְמְיָהוּ בְּחַצַר הַמַּטָּרָה
עַד־יוֹם אֲשֶׁר־נִלְכְּדָה יְרוּשָׁלִָם וְהָיָה
לט בַּאֲשֶׁר נִלְכְּדָה יְרוּשָׁלִָם׃ בַּשָּׁנָה הַתְּשִׁעִית לְצִדְקִיָּהוּ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בָּא נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־
2 בָּבֶל וְכָל־חֵילוֹ אֶל־יְרוּשָׁלִַם וַיָּצֻרוּ עָלֶיהָ׃ בְּעַשְׁתֵּי־
עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְצִדְקִיָּהוּ בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ
3 הָבְקְעָה הָעִיר׃ וַיָּבֹאוּ כֹּל שָׂרֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל וַיֵּשְׁבוּ
בְּשַׁעַר הַתָּוֶךְ וְנֶרְגַּל שַׂר־אֶצֶר סַמְגַּר־נְבוֹ שַׂרְסְכִים רַב־
סָרִים נֶרְגַּל שַׂר־אֶצֶר רַב־מָג וְכָל־שְׁאֵרִית שָׂרֵי מֶלֶךְ
4 בָּבֶל׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָם צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְכָל־
אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַיִּבְרְחוּ וַיֵּצְאוּ לַיְלָה מֵרְהָעִיר דֶּרֶךְ
גַּן הַמֶּלֶךְ בְּשַׁעַר בֵּין הַחֹמֹתָיִם וַיֵּצֵא דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה׃
5 וַיִּרְדְּפוּ חֵיל־כַּשְׂדִּים אַחֲרֵיהֶם וַיַּשִּׂגוּ אֶת־צִדְקִיָּהוּ
בְּעַרְבוֹת יְרֵחוֹ וַיִּקְחוּ אֹתוֹ וַיַּעֲלֻהוּ אֶל־נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־
6 בָּבֶל רִבְלָתָה בְּאֶרֶץ חֲמָת וַיְדַבֵּר אִתּוֹ מִשְׁפָּטִים׃ וַיִּשְׁחַט
מֶלֶךְ בָּבֶל אֶת־בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ בְּרִבְלָה לְעֵינָיו וְאֶת כָּל
7 חֹרֵי יְהוּדָה שָׁחַט מֶלֶךְ בָּבֶל׃ וְאֶת־עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ עִוֵּר
8 וַיַּאַסְרֵהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם לְבִיא אֹתוֹ בָּבֶלָה׃ וְאֶת־בֵּית
הַמֶּלֶךְ וְאֶת־בֵּית הָעָם שָׂרְפוּ הַכַּשְׂדִּים בָּאֵשׁ וְאֵת־

חומת

v. 27 ס״א צְוָהוּ וכן ח״ע, ת״ס ות״ר. v. 28 מסקא באמצע פסוק: למרנחאי ירושלם סוף פסוק וכן ר״א, ר״ב, ר״ג וד״ו. לט, 1 v. בס״א יש כאן מסקא. 1 v. בס״א הַתְּשִׁיעִית כלא רמלא וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ד״ה, ד״ח, ד״ס וד״י״א, ובס״א הַתְּשִׁיעִת חסר יו״ד תנ״י. 3 v. כן למרבאי. למרנחאי שַׂר־אֶצֶר ב׳ מלין, ובס״א שראצר בצרי. 3 v. כן למעבואי, למרנחאי שַׂר־סְכִים וכן בר״א ר״ב, ר״ג וד״י״כ. 4 v. ס״א וַיֵּצְאוּ וכן ר״א, ת״ס ות״ר. 5 v. כן ב״א ב״נ אֶת־נגעיה. נ״א ב״א אֶתְ. וכ״נ אֶתְ־. 5 v. ס״א בְּעַרְבַּת חסר וכן ד״ר. 5 v. ס״א וירחו וכן ר״א, ר״ב וד״ג. 7 v. בס״א נספר עליו ב׳ דחזי להתן לְחָבִיא. 7 v. בהללי בָּבֶלָה רשי.

9 In the ninth year of Zedekiah king of Judah, in the tenth month, came Nebuchadrezzar king of Babylon and all his army against Jerusalem, and they besieged it.
2 And in the eleventh year of Zedekiah, in the fourth month, the ninth day of the month, the city was broken up.
3 And all the princes of the king of Babylon came in, and sat in the middle gate, even Nergal-sharezer, Samgar-nebo, Sarsechim, Rab-saris, Nergal-sharezer, Rab-mag, with all the residue of the princes of the king of Babylon.
4 And it came to pass, that when Zedekiah the king of Judah saw them, and all the men of war, then they fled, and went forth out of the city by night, by the way of the king's garden, by the gate betwixt the two walls:
5 and he went out the way of the plain. But the Chaldeans' army pursued after them, and overtook Zedekiah in the plains of Jericho: and when they had taken him, they brought him up to Nebuchadnezzar king of Babylon to Riblah in the land of Hamath, where he gave judg-
6 ment upon him. Then the king of Babylon slew the sons of Zedekiah in Riblah before his
7 eyes: also the king of Babylon slew all the nobles of Judah. Moreover he put out Zedeki-
8 ah's eyes, and bound him with chains, to carry him to Babylon. And the Chaldeans burned the king's house, and the houses of the people, with fire,

and brake down the walls of Jerusalem.

9 Then Nebuzar-adan the captain of the guard carried away captive into Babylon the remnant of the people that remained in the city, and those that fell away, that fell to him, with the rest of the people that remained.

10 But Nebuzar-adan the captain of the guard left of the poor of the people, which had nothing, in the land of Judah, and gave them vineyards and fields at the same time.

11 Now Nebuchadrezzar king of Babylon gave charge concerning Jeremiah to Nebuzar-adan the captain of the guard, saying,

12 Take him, and look well to him, and do him no harm; but do unto him even as he shall say unto thee.

13 So Nebuzar-adan the captain of the guard sent, and Nebushasban, Rab-saris, and Nergal-sharezer, Rab-mag, and all the king of Babylon's princes;

14 Even they sent, and took Jeremiah out of the court of the prison, and committed him unto Gedaliah the son of Ahikam the son of Shaphan, that he should carry him home: so he dwelt among the people.

15 Now the word of the LORD came unto Jeremiah, while he was shut up in the court of the prison, saying,

16 Go and speak to Ebed-melech the Ethiopian, saying, Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; Behold, I will bring my words upon this city for evil, and not for good; and they shall be accomplished in that day

17 before thee. But I will deliver thee in that day, saith the LORD: and thou shalt not be given

18 into the hand of the men of whom thou art afraid. For I will surely deliver thee, and thou shalt not fall by the sword, but thy life shall be for a prey unto thee: because thou hast put thy trust in me, saith the LORD.

9 חוֹמֹת יְרוּשָׁלִַם נָתָצוּ׃ וְאֵת יֶתֶר הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר
וְאֶת־הַנֹּפְלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ עָלָיו וְאֵת יֶתֶר הָעָם הַנִּשְׁאָרִים
10 הֶגְלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים בָּבֶל׃ וּמִן־הָעָם הַדַּלִּים
אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם מְאוּמָה הִשְׁאִיר נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים
בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וַיִּתֵּן לָהֶם כְּרָמִים וְיַגְבִּים בַּיּוֹם הַהוּא׃
11 וְיַצְו נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַל־יִרְמְיָהוּ בְּיַד נְבוּזַרְאֲדָן
12 רַב־טַבָּחִים לֵאמֹר׃ קָחֵהוּ וְעֵינְךָ שִׂים עָלָיו וְאַל־תַּעַשׂ
לוֹ מְאוּמָה רָע כִּי אִם כַּאֲשֶׁר יְדַבֶּר אֵלֶיךָ כֵּן עֲשֵׂה
13 עִמּוֹ׃ וַיִּשְׁלַח נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים וּנְבוּשַׁזְבָּן רַב־סָרִים
14 וְנֵרְגַּל שַׂרְאֶצ�er רַב־מָג וְכֹל רַבֵּי מֶלֶךְ־בָּבֶל׃ וַיִּשְׁלְחוּ
וַיִּקְחוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ מֵחֲצַר הַמַּטָּרָה וַיִּתְּנוּ אֹתוֹ אֶל־גְּדַלְיָהוּ
בֶּן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן לְהוֹצִיאֵהוּ אֶל־הַבָּיִת וַיֵּשֶׁב בְּתוֹךְ
הָעָם׃
15 וְאֶל־יִרְמְיָהוּ הָיָה דְּבַר־יְהוָה בְּהִיוֹתוֹ עָצוּר בְּחֲצַר
16 הַמַּטָּרָה לֵאמֹר׃ הָלוֹךְ וְאָמַרְתָּ לְעֶבֶד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי
לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִי
אֶת־דְּבָרַי אֶל־הָעִיר הַזֹּאת לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה וְהָיוּ
17 לְפָנֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא׃ וְהַצַּלְתִּיךָ בַּיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה
18 וְלֹא תִנָּתֵן בְּיַד הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אַתָּה יָגוֹר מִפְּנֵיהֶם׃ כִּי ס
מַלֵּט אֲמַלֶּטְךָ וּבַחֶרֶב לֹא תִפֹּל לְךָ וְהָיְתָה לְךָ נַפְשְׁךָ לְשָׁלָל
מ כִּי־בָטַחְתָּ בִּי נְאֻם־יְהוָה׃ הַדָּבָר
אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה אַחַר ׀ שַׁלַּח אֹתוֹ
נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים מִן־הָרָמָה בְּקַחְתּוֹ אֹתוֹ וְהוּא־
אָסוּר בַּאֲזִקִּים בְּתוֹךְ כָּל־גָּלוּת יְרוּשָׁלִַם וִיהוּדָה הַמֻּגְלִים
בבלה

11 v. כן למערבאי, למדנחאי אל־. 12 v. ר' רגושה. אם כתיב ולא קרי, בס"א לא נמצא כלת אם וכן בר"ב. 13 v. בס"א אם־ידבר ונסטר עליו לק אם. 13 v. ונבושזבן בנון קרי, וכתיב, וגבושזבן בנון קרי, כס"א נסטר עליו נק זעירא. 13 v. כן למערבאי, למדנחאי שר־אצר ב' מלין. 14 v. ס"א לחוצייאהו מלא וכן ד"א. 14 v. ס"א מך וכן ח"ב. 16 v. מביא קרי, בס"א מביא כתיב וקרי וכן ד"ב וד"נ. ס. 1 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"נ, ר"ד, ר"ח, ה"ם, ס"א אשר ולא סקפ וכן ד"ב, ד"ד ה"ס"ו. 1 v. באזוקים כתיב, בְּזִקִּים קרי.

40 The word that came to Jeremiah from the LORD, after that Nebuzar-adan the captain of the guard had let him go from Ramah, when he had taken him being bound in chains among all that were carried away captive of Jerusalem and Judah, which were carried away captive unto

Babylon.

2 בָּבֶלָה: וַיִּקַּח רַב־טַבָּחִים לִירְמְיָהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה
3 אֱלֹהֶיךָ דִּבֶּר אֶת־הָרָעָה הַזֹּאת אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה: וַיָּבֵא
וַיַּעַשׂ יְהוָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר כִּי־חֲטָאתֶם לַיהוָה וְלֹא־שְׁמַעְתֶּם
4 בְּקוֹלוֹ וְהָיָה לָכֶם הַדָּבָר הַזֶּה: וְעַתָּה הִנֵּה פַּתַּחְתִּיךָ הַיּוֹם
מִן־הָאזִקִים אֲשֶׁר עַל־יָדֶךָ אִם־טוֹב בְּעֵינֶיךָ לָבוֹא אִתִּי
בָּבֶל בֹּא וְאָשִׁים אֶת־עֵינִי עָלֶיךָ וְאִם־רָע בְּעֵינֶיךָ לָבוֹא
אִתִּי בָּבֶל חֲדַל רְאֵה כָּל־הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ אֶל־טוֹב וְאֶל־
5 הַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ לָלֶכֶת שָׁמָּה לָךְ: וְעוֹדֶנּוּ לֹא־יָשׁוּב
וְשָׁבָה אֶל־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן אֲשֶׁר הִפְקִיד
מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּעָרֵי יְהוּדָה וְשֵׁב אִתּוֹ בְּתוֹךְ הָעָם אוֹ
אֶל־כָּל־הַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ לָלֶכֶת לָךְ וַיִּתֵּן לוֹ רַב־טַבָּחִים
6 אֹרְחָה וּמַשְׂאֵת וַיְשַׁלְּחֵהוּ: וַיָּבֹא יִרְמְיָהוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ
בֶּן־אֲחִיקָם הַמִּצְפָּתָה וַיֵּשֶׁב אִתּוֹ בְּתוֹךְ הָעָם הַנִּשְׁאָרִים
בָּאָרֶץ:
7 וַיִּשְׁמְעוּ כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה הֵמָּה וַאֲנָשֵׁיהֶם
כִּי־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם בָּאָרֶץ
וְכִי הִפְקִיד אִתּוֹ אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וְטָף וּמִדַּלַּת הָאָרֶץ
8 מֵאֲשֶׁר לֹא־הָגְלוּ בָּבֶלָה: וַיָּבֹאוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּתָה
וְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָהוּ וְיוֹחָנָן וְיוֹנָתָן בְּנֵי־קָרֵחַ וּשְׂרָיָה
בֶּן־תַּנְחֻמֶת וּבְנֵי | שִׁפַי הַנְּטֹפָתִי וְיַזַנְיָהוּ בֶּן־הַמַּעֲכָתִי
9 הֵמָּה וַאֲנָשֵׁיהֶם: וַיִּשָּׁבַע לָהֶם גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם בֶּן־
שָׁפָן וּלְאַנְשֵׁיהֶם לֵאמֹר אַל־תִּירְאוּ מֵעֲבֹד הַכַּשְׂדִּים
שְׁבוּ בָאָרֶץ וְעִבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל וְיִיטַב לָכֶם: וַאֲנִי
10 הִנְנִי יֹשֵׁב בַּמִּצְפָּה לַעֲמֹד לִפְנֵי הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר יָבֹאוּ
אלינו

2 And the captain of the guard took Jeremiah, and said unto him, The LORD thy God hath pronounced this evil upon this place.

3 Now the LORD hath brought it, and done according as he hath said: because ye have sinned against the LORD, and have not obeyed his voice, therefore this thing is come upon you.

4 And now, behold, I loose thee this day from the chains which were upon thine hand. If it seem good unto thee to come with me into Babylon, come; and I will look well unto thee: but if it seem ill unto thee to come with me into Babylon, forbear: behold, all the land is before thee: whither it seemeth good and convenient for thee to go, thither go.

5 Now while he was not yet gone back, he said, Go back also to Gedaliah the son of Ahikam the son of Shaphan, whom the king of Babylon hath made governor over the cities of Judah, and dwell with him among the people: or go wheresoever it seemeth convenient unto thee to go. So the captain of the guard gave him victuals and a reward, and let him go.

6 Then went Jeremiah unto Gedaliah the son of Ahikam to Mizpah; and dwelt with him among the people that were left in the land.

7 Now when all the captains of the forces which were in the fields, even they and their men, heard that the king of Babylon had made Gedaliah the son of Ahikam governor in the land, and had committed unto him men, and women, and children, and of the poor of the land, of them that
8 were not carried away captive to Babylon; Then they came to Gedaliah to Mizpah, even Ishmael the son of Nethaniah, and Johanan and Jonathan the sons of Kareah, and Seraiah the son of Tanhumeth, and the sons of Ephai the Netophathite, and Jezaniah the son of a
9 Maachathite, they and their men. And Gedaliah the son of Ahikam the son of Shaphan sware unto them and to their men, saying, Fear not to serve the Chaldeans: dwell in the land,
10 and serve the king of Babylon, and it shall be well with you. As for me, behold, I will dwell at Mizpah to serve the Chaldeans, which will come

3 v. הַדָּבָר קרי, כס"א הַדָּבָר כתיב וקרי וכן ר"ב תי"א. 4 v. הָאֲזוּקִים כתיב, הָזִקִים קרי. 4 v. ס"א יָדֶיךָ וכן ר"א, ר"ב, ד"ה, ד"ו, ד"ח, ר"ם, ר"ב, ר"ה, ת"ע, ת"ס ות"ר. 5 v. כן בירוב ספרים כ"י, ר"ג, ד"ה, ד"ח, ר"ם, ר"א, ר"ב, ר"ה ר"ם"ו, ס"א וְתָנַוּ חסר וכן ר"א ר"ב. 8 v. ס"א גֶּדֶר וכן תר' ות"ע: עיין פסוק י"ג. 8 v. עוֹפִי כתיב, עַיְפִי קרי, כס"א עֵיפִי כתיב וקרי וכן ר"ב, ר"ו, תר' ות"ס, ובס"א עוֹפִי כתיב וקרי וכן ת"ע ות"ר.

אֵלֵינוּ וְאַתֶּם אִסְפוּ יַיִן וְקַיִץ וְשֶׁמֶן וְשִׂימוּ בִּכְלֵיכֶם
11 וְשִׁבוּ בְּעָרֵיכֶם אֲשֶׁר־תְּפַשְׂתֶּם: וְגַם כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר
בְּמוֹאָב וּבִבְנֵי־עַמּוֹן וּבֶאֱדוֹם וַאֲשֶׁר בְּכָל־הָאֲרָצוֹת
שָׁמְעוּ כִּי־נָתַן מֶלֶךְ־בָּבֶל שְׁאֵרִית לִיהוּדָה וְכִי הִפְקִיד
12 עֲלֵיהֶם אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן: וַיָּשֻׁבוּ כָּל־
הַיְּהוּדִים מִכָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר נִדְּחוּ־שָׁם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ
יְהוּדָה אֶל־גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּתָה וַיֶּאֱסְפוּ יַיִן וְקַיִץ הַרְבֵּה
מְאֹד:
13 וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בָּאוּ
14 אֶל־גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּתָה: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲיָדֹעַ תֵּדַע כִּי
בַּעְלִיס ׀ מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן שָׁלַח אֶת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה
לְהַכּוֹתְךָ נָפֶשׁ וְלֹא־הֶאֱמִין לָהֶם גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם:
15 וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ אָמַר אֶל־גְּדַלְיָהוּ בַּסֵּתֶר בַּמִּצְפָּה לֵאמֹר
אֵלְכָה נָּא וְאַכֶּה אֶת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וְאִישׁ לֹא יֵדָע
לָמָּה יַכֶּכָּה נֶפֶשׁ וְנָפֹצוּ כָּל־יְהוּדָה הַנִּקְבָּצִים אֵלֶיךָ
16 וְאָבְדָה שְׁאֵרִית יְהוּדָה: וַיֹּאמֶר גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם אֶל־
יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ אַל־תַּעַשׂ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה כִּי־שֶׁקֶר אַתָּה
דֹּבֵר אֶל־יִשְׁמָעֵאל:
מא וַיְהִי ׀ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בָּא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה בֶּן
אֱלִישָׁמָע מִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וְרַבֵּי הַמֶּלֶךְ וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים
אִתּוֹ אֶל־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם הַמִּצְפָּתָה וַיֹּאכְלוּ שָׁם
2 לֶחֶם יַחְדָּו בַּמִּצְפָּה: וַיָּקָם יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וַעֲשֶׂרֶת
הָאֲנָשִׁים ׀ אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם
בֶּן־שָׁפָן בֶּחָרֶב וַיָּמֶת אֹתוֹ אֲשֶׁר־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל
3 בָּאָרֶץ: וְאֶת כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ אֶת־גְּדַלְיָהוּ

במצפה

10 ר. כן ספרים כ"י, ר"ם, ר"ב, ר"ד ודמ"ו, ס"א ושבו בעריכם וכן ר"ב, ר"ג, ר"ד ור"ח, 10 ר. ס"א וישימו סלא וכן ר"א. 14 ר. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ח, ר"ם, ר"ב ור"ה, ס"א בעליס וכן ר"ה, ר"י"א, ר"י"ב ודמ"ו. 15 ר. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ה, ר"ח, ר"ם, ר"ב, ר"ד ודמ"ו, ס"א אלכה" וכן ר"ב. 16 ר. תַּעַשׂ כתיב, תֵּעָשֶׂה קרי, בס"א תַּעֲשֶׂה כתיב וקרי וכן ר"ב ור"ו.

unto us: but ye, gather ye wine, and summer fruits, and oil, and put them in your vessels, and dwell in your cities that ye have taken.

11 Likewise when all the Jews that were in Moab, and among the Ammonites, and in Edom, and that were in all the countries, heard that the king of Babylon had left a remnant of Judah, and that he had set over them Gedaliah the son of Ahikam the son of Shaphan;

12 Even all the Jews returned out of all places whither they were driven, and came to the land of Judah, to Gedaliah, unto Mizpah, and gathered wine and summer fruits very much.

13 Moreover Johanan the son of Kareah, and all the captains of the forces that were in the fields, came to Gedaliah to Mizpah,

14 And said unto him, Dost thou certainly know that Baalis the king of the Ammonites hath sent Ishmael the son of Nethaniah to slay thee? But Gedaliah the son of Ahikam believed them not.

15 Then Johanan the son of Kareah spake to Gedaliah in Mizpah secretly, saying, Let me go, I pray thee, and I will slay Ishmael the son of Nethaniah, and no man shall know it: wherefore should he slay thee, that all the Jews which are gathered unto thee should be scattered, and the remnant in Judah perish?

16 But Gedaliah the son of Ahikam said unto Johanan the son of Kareah, Thou shalt not do this thing: for thou speakest falsely of Ishmael.

41 Now it came to pass in the seventh month, that Ishmael the son of Nethaniah the son of Elishama, of the seed royal, and the princes of the king, even ten men with him, came unto Gedaliah the son of Ahikam to Mizpah; and there they did eat bread together in Mizpah.

2 Then arose Ishmael the son of Nethaniah, and the ten men that were with him, and smote Gedaliah the son of Ahikam the son of Shaphan with the sword, and slew him, whom the

3 king of Babylon had made governor over the land. Ishmael also slew all the Jews that were with him, even with Gedaliah,

בְּמִצְפָּה וְאֶת־הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר נִמְצְאוּ־שָׁם אֶת אַנְשֵׁי
4 הַמִּלְחָמָה הַכֻּהַ יִשְׁמָעֵאל: וַיְהִי בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי לְהָמִית
5 אֶת־גְּדַלְיָהוּ וְאִישׁ לֹא יָדָע: וַיָּבֹאוּ אֲנָשִׁים מִשְּׁכֶם
מִשִּׁלוֹ וּמִשֹּׁמְרוֹן שְׁמֹנִים אִישׁ מְגֻלְּחֵי זָקָן וּקְרֵעֵי בְגָדִים
וּמִתְגֹּדְדִים וּמִנְחָה וּלְבוֹנָה בְיָדָם לְהָבִיא בֵּית יְהוָה:
6 וַיֵּצֵא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה לִקְרָאתָם מִן־הַמִּצְפָּה הָלוֹךְ
הָלַךְ וּבֹכֶה וַיְהִי כְּפָגְשׁוֹ אֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם בֹּאוּ אֶל־
7 גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם: וַיְהִי כְּבוֹאָם אֶל־תּוֹךְ הָעִיר וַיִּשְׁחָטֵם
יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה אֶל־תּוֹךְ הַבּוֹר הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־
8 אִתּוֹ: וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים נִמְצְאוּ־בָם וַיֹּאמְרוּ אֶל־יִשְׁמָעֵאל
אַל־תְּמִתֵנוּ כִּי־יֶשׁ־לָנוּ מַטְמֹנִים בַּשָּׂדֶה חִטִּים וּשְׂעֹרִים
9 וְשֶׁמֶן וּדְבָשׁ וַיֶּחְדַּל וְלֹא הֱמִיתָם בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם: וְהַבּוֹר
אֲשֶׁר הִשְׁלִיךְ שָׁם יִשְׁמָעֵאל אֵת | כָּל־פִּגְרֵי הָאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר הִכָּה בְּיַד־גְּדַלְיָהוּ הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ אָסָא
מִפְּנֵי בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֹתוֹ מָלֵא יִשְׁמָעֵאל בֶּן
10 נְתַנְיָהוּ חֲלָלִים: וַיִּשְׁבְּ | יִשְׁמָעֵאל אֶת־כָּל־שְׁאֵרִית הָעָם
אֲשֶׁר בַּמִּצְפָּה אֶת־בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ וְאֶת־כָּל־הָעָם הַנִּשְׁאָרִים
בַּמִּצְפָּה אֲשֶׁר הִפְקִיד נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים אֶת־
גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם וַיִּשְׁבֵם יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וַיֵּלֶךְ
לַעֲבֹר אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן:
11 וַיִּשְׁמַע יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֵת
12 כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה: וַיִּקְחוּ אֶת־
כָּל־הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה
13 וַיִּמְצְאוּ אֹתוֹ אֶל־מַיִם רַבִּים אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן: וַיְהִי כִּרְאוֹת
כָּל־הָעָם אֲשֶׁר אֶת־יִשְׁמָעֵאל אֶת־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְאֶת
כל־

מא. 3 ס״א וְאֶת וכן ר״א, ר״ב, ר״ו, ת״ם ות״ר. 7 ס״א גְּבָאָם חסר וכן ר״א, ר״ב, ר״ח, ר״ם ות״ד, כס״א גְּבוֹאָם. 9 ס״א סביר עָמֹס. 9 צ״ל בּוּתגדלהו = גּוֹר גָּדוֹל הוּא, כן ת״ע. 10 ס״א אֶת וכן ר״א, ר״ה, ר״ח, ר״ם תי״ב.

at Mizpah, and the Chaldeans that were found there, and the men of war.

4 And it came to pass the second day after he had slain Gedaliah, and no man knew it,

5 That there came certain from Shechem, from Shiloh, and from Samaria, even fourscore men, having their beards shaven, and their clothes rent, and having cut themselves, with offerings and incense in their hand, to bring them to the house of the LORD.

6 And Ishmael the son of Nethaniah went forth from Mizpah to meet them, weeping all along as he went: and it came to pass, as he met them, he said unto them, Come to Gedaliah the son of Ahikam.

7 And it was so, when they came into the midst of the city, that Ishmael the son of Nethaniah slew them, and cast them into the midst of the pit, he, and the men that were with him.

8 But ten men were found among them that said unto Ishmael, Slay us not: for we have treasures in the field, of wheat, and of barley, and of oil, and of honey. So he forbare, and slew them not among their brethren.

9 Now the pit wherein Ishmael had cast all the dead bodies of the men, whom he had slain because of Gedaliah, was it which Asa the king had made for fear of Baasha king of Israel: and Ishmael the son of Nethaniah filled it with them that

10 were slain. Then Ishmael carried away captive all the residue of the people that were in Mizpah, even the king's daughters, and all the people that remained in Mizpah, whom Nebuzar-adan the captain of the guard had committed to Gedaliah the son of Ahikam: and Ishmael the son of Nethaniah carried them away captive, and departed to go over to the Am-

11 monites. But when Johanan the son of Kareah, and all the captains of the forces that were

12 with him, heard of all the evil that Ishmael the son of Nethaniah had done, Then they took all the men, and went to fight with Ishmael the son of Nethaniah, and found him by the great

13 waters that are in Gibeon. Now it came to pass, that when all the people which were with Ishmael saw Johanan the son of Kareah, and

14 כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיִּשְׁמָחוּ: וַיָּסֹבּוּ כָּל־הָעָם
אֲשֶׁר־שָׁבָה יִשְׁמָעֵאל מִן־הַמִּצְפָּה וַיָּשֻׁבוּ וַיֵּלְכוּ אֶל־יוֹחָנָן
15 בֶּן־קָרֵחַ: וְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה נִמְלַט בִּשְׁמֹנָה אֲנָשִׁים
מִפְּנֵי יוֹחָנָן וַיֵּלֶךְ אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן:
16 וַיִּקַּח יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־אִתּוֹ
אֵת כָּל־שְׁאֵרִית הָעָם אֲשֶׁר הֵשִׁיב מֵאֵת יִשְׁמָעֵאל
בֶּן־נְתַנְיָה מִן־הַמִּצְפָּה אַחֲר הִכֹּה אֶת־גְּדַלְיָה בֶּן
אֲחִיקָם גִּבֹּרִים אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וְנָשִׁים וְטַף וְסָרִיסִים
17 אֲשֶׁר הֵשִׁיב מִגִּבְעוֹן: וַיֵּלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ בְּגֵרוּת כִּמְהָם
18 אֲשֶׁר־אֵצֶל בֵּית לָחֶם לָלֶכֶת לָבוֹא מִצְרָיִם: מִפְּנֵי
הַכַּשְׂדִּים כִּי יָרְאוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי־הִכָּה יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה
אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם אֲשֶׁר־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל
בָּאָרֶץ:
מב וַיִּגְּשׁוּ כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְיִזַנְיָה בֶּן־הוֹשַׁעְיָה
2 וְכָל־הָעָם °מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל: וַיֹּאמְרוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא
תִּפְלָּתֵנָא תְּחִנָּתֵנוּ לְפָנֶיךָ וְהִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵנוּ אֶל־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּעַד כָּל־הַשְּׁאֵרִית הַזֹּאת כִּי־נִשְׁאַרְנוּ מְעַט
3 מֵרַבִּים כַּאֲשֶׁר עֵינֶיךָ רֹאוֹת אֹתָנוּ: וְיַגֶּד־לָנוּ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נֵלֵךְ־בָּהּ וְאֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר
4 נַעֲשֶׂה: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא שָׁמַעְתִּי הִנְנִי
מִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כִּדְבָרֵיכֶם וְהָיָה כָּל
הַדָּבָר אֲשֶׁר־יַעֲנֶה יְהוָה אֶתְכֶם אַגִּיד לָכֶם לֹא־אֶמְנַע
5 מִכֶּם דָּבָר: וְהֵמָּה אָמְרוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ יְהִי יְהוָה בָּנוּ
לְעֵד אֱמֶת וְנֶאֱמָן אִם־לֹא כְּכָל־הַדָּבָר אֲשֶׁר יִשְׁלָחֲךָ
יהוה

---

16 v. ס"א וקריסים מלא רמלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ו תרי"א. 17 v. נְמוּהָם כתיב, נִכְמָהָם קרי, בס"א נִכְמָהָם כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב תר"ו. מב. 1 v. כן כ"א, ב"נ תושעיה. 1 v. כן בספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ד"ב ותרי"ה, ס"א ובל־העם מקטן וכן ר"ה, ד"ח, ר"ם תר"ו. 2 v. סגיר אֱלֹהֶיךָ: עיין פסוק כ. 3 v. סגיר אֱלֹהֵינוּ, בס"א אֱלֹהֵינוּ כתיב וקרי וכן ד"א. 4 v. בס"א והיה ונסמר עליו נעויא. 5 v. בס"א בְּכֹל־ונסמר עליו נעויא.

all the captains of the forces that were with him, then they were glad.

14 So all the people that Ishmael had carried away captive from Mizpah cast about and returned, and went unto Johanan the son of Kareah.

15 But Ishmael the son of Nethaniah escaped from Johanan with eight men, and went to the Ammonites.

16 Then took Johanan the son of Kareah, and all the captains of the forces that were with him, all the remnant of the people whom he had recovered from Ishmael the son of Nethaniah, from Mizpah, after that he had slain Gedaliah the son of Ahikam, even mighty men of war, and the women, and the children, and the eunuchs, whom he had brought again from Gibeon:

17 And they departed, and dwelt in the habitation of Chimham, which is by Bethlehem, to go to enter into Egypt,

18 Because of the Chaldeans: for they were afraid of them, because Ishmael the son of Nethaniah had slain Gedaliah the son of Ahikam, whom the king of Babylon made governor in the land.

42 Then all the captains of the forces, and Johanan the son of Kareah, and Jezaniah the son of Hoshaiah, and all the people from the least even unto the greatest, came near,

2 And said unto Jeremiah the prophet, Let, we beseech thee, our supplication be accepted before thee, and pray for us unto the LORD thy God, even for all this remnant; (for

3 we are left but a few of many, as thine eyes do behold us:) That the LORD thy God may

4 shew us the way wherein we may walk, and the thing that we may do. Then Jeremiah the prophet said unto them, I have heard you; behold, I will pray unto the LORD your God according to your words; and it shall come to pass, that whatsoever thing the LORD shall

5 answer you, I will declare it unto you; I will keep nothing back from you. Then they said to Jeremiah, The LORD be a true and faithful witness between us, if we do not even according to all things for the which

6 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵלֵינוּ כֵּן נַעֲשֶׂה׃ אִם־טוֹב וְאִם־רָע
בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ שֹׁלְחִים אֹתְךָ אֵלָיו
נִשְׁמָע לְמַעַן אֲשֶׁר יִיטַב־לָנוּ כִּי נִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה
7 אֱלֹהֵינוּ׃ וַיְהִי מִקֵּץ עֲשֶׂרֶת יָמִים
8 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ׃ וַיִּקְרָא אֶל־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ
וְאֶל כָּל־שָׂרֵי הַחֵילִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וְלִכָל־הָעָם ׀ לְמִקְטָן
9 וְעַד־גָּדוֹל׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
10 אֲשֶׁר שְׁלַחְתֶּם אֹתִי אֵלָיו לְהַפִּיל תְּחִנַּתְכֶם לְפָנָיו׃ אִם־
שׁוֹב תֵּשְׁבוּ בָּאָרֶץ הַזֹּאת וּבָנִיתִי אֶתְכֶם וְלֹא אֶהֱרֹס
וְנָטַעְתִּי אֶתְכֶם וְלֹא אֶתּוֹשׁ כִּי נִחַמְתִּי אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר
11 עָשִׂיתִי לָכֶם׃ אַל־תִּירְאוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ בָּבֶל אֲשֶׁר־אַתֶּם
יְרֵאִים מִפָּנָיו אַל־תִּירְאוּ מִמֶּנּוּ נְאֻם־יְהוָה כִּי־אִתְּכֶם אֲנִי
12 לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וּלְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדוֹ׃ וְאֶתֵּן לָכֶם ס
רַחֲמִים וְרִחַם אֶתְכֶם וְהֵשִׁיב אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַתְכֶם׃
13 וְאִם־אֹמְרִים אַתֶּם לֹא נֵשֵׁב בָּאָרֶץ הַזֹּאת לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ
14 בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ לֵאמֹר לָא כִּי אֶרֶץ מִצְרַיִם נָבוֹא
אֲשֶׁר לֹא־נִרְאֶה מִלְחָמָה וְקוֹל שׁוֹפָר לֹא נִשְׁמָע וְלֶלֶחֶם
15 לֹא־נִרְעָב וְשָׁם נֵשֵׁב׃ וְעַתָּה לָכֵן שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה
שְׁאֵרִית יְהוּדָה כֹּה־אָמַר ׀ יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
אִם־אַתֶּם שׂוֹם תְּשִׂמוּן פְּנֵיכֶם לָבֹא מִצְרַיִם וּבָאתֶם
16 לָגוּר שָׁם׃ וְהָיְתָה הַחֶרֶב אֲשֶׁר אַתֶּם יְרֵאִים מִמֶּנָּה
שָׁם תַּשִּׂיג אֶתְכֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְהָרָעָב אֲשֶׁר־אַתֶּם
דְּאֲגִים מִמֶּנּוּ שָׁם יִדְבַּק אַחֲרֵיכֶם מִצְרַיִם וְשָׁם תָּמֻתוּ׃
17 וְהָיוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׂמוּ אֶת־פְּנֵיהֶם לָבוֹא מִצְרַיִם
לָגוּר שָׁם יָמוּתוּ בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדֶּבֶר וְלֹא־יִהְיֶה לָהֶם
שָׂרִיד וּפָלִיט מִפְּנֵי הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עֲלֵיהֶם׃
כִּי

6 v. לפעדבאי אנו כתיב, אנחנו קרי, לסדנחאי אנו כתיב קרי. 8 v. כן בדוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"נ, ר"ב ח"ז, ס"א ולכל־העם למקטן וכן ר"ד, ר"ח, ר"ם, ח"ס׳. 14 v. כן בפתח נר"ב, ר"נ, ר"ו, ר"ב ח"ז, ס"א נרעב קמץ וכן ר"ד, ר"ח, ר"ם ח"ס׳ו.

the LORD thy God shall send thee to us.
Whether it be good, or whether it be evil, we will obey the voice of the LORD our God, to whom we send thee; that it may be well with us, when we obey the voice of the LORD our God.
And it came to pass after ten days, that the word of the LORD came unto Jeremiah.
Then called he Johanan the son of Kareah, and all the captains of the forces which were with him, and all the people from the least even to the greatest,
And said unto them, Thus saith the LORD, the God of Israel, unto whom ye sent me to present your supplication before him;
If ye will still abide in this land, then will I build you, and not pull you down, and I will plant you, and not pluck you up: for I repent me of the evil that I have done unto you.
Be not afraid of the king of Babylon, of whom ye are afraid; be not afraid of him, saith the LORD: for I am with you to save you, and to deliver you from his hand.
And I will shew mercies unto you, that he may have mercy upon you, and cause you to return to your own land.
But if ye say, We will not dwell in this land, neither obey the voice of the LORD your God,
Saying, No; but we will go into the land of Egypt, where we shall see no war, nor hear the sound of the trumpet, nor have hunger of bread; and there will we dwell: And now therefore hear the word of the LORD, ye remnant of Judah; Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; If ye wholly set your faces to enter into Egypt, and go to sojourn there; Then it shall come to pass, that the sword, which ye feared, shall overtake you there in the land of Egypt, and the famine, whereof ye were afraid, shall follow close after you there in Egypt; and there ye shall die. So shall it be with all the men that set their faces to go into Egypt to sojourn there; they shall die by the sword, by the famine, and by the pestilence: and none of them shall remain or escape from the evil that I will bring upon them.

ירמיה

18 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר
נִתְּכָה אַפִּי וַחֲמָתִי עַל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם כֵּן תִּתַּךְ חֲמָתִי
עֲלֵיכֶם בְּבֹאֲכֶם מִצְרַיִם וְהְיִיתֶם לְאָלָה וּלְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה
19 וְלַחֲרָפָה וְלֹא־תִרְאוּ עוֹד אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה: דִּבֶּר יְהוָה
עֲלֵיכֶם שְׁאֵרִית יְהוּדָה אַל־תְּבֹאוּ מִצְרָיִם יָדֹעַ תֵּדְעוּ כִּי־
20 הָעִידֹתִי בָּכֶם הַיּוֹם: כִּי הִתְעִתִּים בְּנַפְשׁוֹתֵיכֶם כִּי־אַתֶּם
שְׁלַחְתֶּם אֹתִי אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לֵאמֹר הִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵנוּ
אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְכֹכֹל אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כֵּן
21 הַגֶּד־לָנוּ וְנַעֲשֵׂינוּ: וָאַגֵּד לָכֶם הַיּוֹם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּכֹל
22 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְכֹל אֲשֶׁר־שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם: וְעַתָּה יָדֹעַ
תֵּדְעוּ כִּי בַחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדֶּבֶר תָּמוּתוּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר
מג חֲפַצְתֶּם לָבוֹא לָגוּר שָׁם: וַיְהִי
כְּכַלּוֹת יִרְמְיָהוּ לְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה
אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־
2 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: וַיֹּאמֶר עֲזַרְיָה בֶן
הוֹשַׁעְיָה וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־הָאֲנָשִׁים הַזֵּדִים אֹמְרִים
אֶל־יִרְמְיָהוּ שֶׁקֶר אַתָּה מְדַבֵּר לֹא שְׁלָחֲךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
3 לֵאמֹר לֹא־תָבֹאוּ מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם: כִּי בָרוּךְ בָּרֻךְ
מַסִּית אֹתְךָ בָּנוּ לְמַעַן תֵּת אֹתָנוּ בְּיַד־הַכַּשְׂדִּים לְהָמִית
4 אֹתָנוּ וּלְהַגְלוֹת אֹתָנוּ בָּבֶל: וְלֹא־שָׁמַע יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ
וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים וְכָל־הָעָם בְּקוֹל יְהוָה לָשֶׁבֶת בְּאֶרֶץ
5 יְהוּדָה: וַיִּקַּח יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֵת
כָּל־שְׁאֵרִית יְהוּדָה אֲשֶׁר־שָׁבוּ מִכָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר נִדְּחוּ
6 שָׁם לָגוּר בְּאֶרֶץ יְהוּדָה: אֶת־הַגְּבָרִים וְאֶת־הַנָּשִׁים
וְאֶת־הַטָּף וְאֶת־בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ וְאֶת כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר
הניח

20 v. הִתְעִתִּים או הִתְעֵתֶם כתיב, החעיתם קרי, בס"א התעיתם או התעתם כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ר, ד"ו, ד"ח, ד"א, ד"ב תד"ר. 20 v. ס"א בנפשתיכם חסר וכן ד"א ד"ב, ד"ח, ד"ב. וחד"ר. 22 v. ס"א ובָרָעָב וכן ד"א, ד"ב ור"ו. מג. 2 v. כן ב"א, ב"נ הודעיה.

18 For thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; As mine anger and my fury hath been poured forth upon the inhabitants of Jerusalem; so shall my fury be poured forth upon you, when ye shall enter into Egypt: and ye shall be an execration, and an astonishment, and a curse, and a reproach; and ye shall see this place no more.
19 The LORD hath said concerning you, O ye remnant of Judah; Go ye not into Egypt: know certainly that I have admonished you this day.
20 For ye dissembled in your hearts, when ye sent me unto the LORD your God, saying, Pray for us unto the LORD our God; and according unto all that the LORD our God shall say, so declare unto us, and we will do it.
21 And now I have this day declared it to you; but ye have not obeyed the voice of the LORD your God, nor any thing for the which he hath sent me unto you.
22 Now therefore know certainly that ye shall die by the sword, by the famine, and by the pestilence, in the place whither ye desire to go and to sojourn.

43 And it came to pass, that when Jeremiah had made an end of speaking unto all the people all the words of the LORD their God, for which the LORD their God had sent him to them, even all these words,
2 Then spake Azariah the son of Hoshaiah, and Johanan the son of Kareah, and all the proud men, saying unto Jeremiah, Thou speakest falsely: the LORD our God hath not sent thee to say, Go not into Egypt to so-
3 journ there: But Baruch the son of Neriah setteth thee on against us, for to deliver us into the hand of the Chaldeans, that they might put us to death, and carry us away captives into
4 Babylon. So Johanan the son of Kareah, and all the captains of the forces, and all the peo-
5 ple, obeyed not the voice of the LORD, to dwell in the land of Judah. But Johanan the son of Kareah, and all the captains of the forces, took all the remnant of Judah, that were returned
6 from all nations, whither they had been driven, to dwell in the land of Judah; Even men, and women, and children, and the king's daughters, and every person that

הִנּוֹתַ֗ר נְבוּזַרְאֲדָ֛ן רַב־טַבָּחִ֖ים אֶת־גְּדַלְיָ֣הוּ בֶן־אֲחִיקָ֑ם
בֶּן־שָׁפָ֗ן וְאֵת֙ יִרְמְיָ֣הוּ הַנָּבִ֔יא וְאֶת־בָּר֖וּךְ בֶּן־נֵרִיָּֽהוּ׃
7 וַיָּבֹ֣אוּ אֶ֔רֶץ מִצְרַ֖יִם כִּ֣י לֹ֣א שָׁמְע֔וּ בְּקֹ֖ול יְהוָ֑ה וַיָּבֹ֖אוּ
8 עַד־תַּחְפַּנְחֵֽס׃ וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה
9 אֶל־יִרְמְיָ֥הוּ בְתַחְפַּנְחֵ֖ס לֵאמֹֽר׃ קַ֚ח בְּיָדֶ֔ךָ אֲבָנִ֖ים
גְּדֹלֹ֑ות וּטְמַנְתָּ֣ם בְּמֹ֔לֶט בְּמַלְבֵּ֕ן אֲשֶׁ֖ר בְּפֶ֣תַח בֵּית־
10 פַּרְעֹ֑ה בְּתַחְפַּנְחֵס֙ לְעֵינֵ֣י אֲנָשִׁ֔ים יְהוּדִֽים׃ וְאָמַרְתָּ֖
אֲלֵיהֶ֑ם כֹּֽה־אָמַ֞ר יְהוָ֣ה צְבָאֹ֗ות אֱלֹהֵ֛י יִשְׂרָאֵ֖ל הִנְנִי
שֹׁלֵ֣חַ וְלָקַחְתִּי֙ אֶת־נְבוּכַדְרֶאצַּ֣ר מֶלֶךְ־בָּבֶ֔ל עַבְדִּ֖י
וְשַׂמְתִּי֙ כִּסְאֹ֔ו מִמַּ֖עַל לָאֲבָנִ֣ים הָאֵ֑לֶּה אֲשֶׁ֥ר טָמַ֖נְתִּי
11 וְנָטָ֥ה אֶת־שְׁפְרֹ֖ורֹ עֲלֵיהֶֽם׃ וּבָ֣אָה וְהִכָּ֔ה אֶת־אֶ֖רֶץ
מִצְרַ֑יִם אֲשֶׁ֤ר לַמָּוֶת֙ לַמָּ֔וֶת וַאֲשֶׁ֥ר לַשִּׁבְיָ֖ה לַשִּׁבְיָ֑ה וַאֲשֶׁ֥ר
12 לַחֶ֖רֶב לְחָֽרֶב׃ וְהִצַּ֤תִּי אֵשׁ֙ בְּבָתֵּ֣י אֱלֹהֵ֣י מִצְרַ֔יִם וּשְׂרָפָ֖ם
וְשָׁבָ֣ם וְעָטָ֑ה֙ אֶת־אֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם כַּאֲשֶׁ֥ר יַעְטֶ֖ה הָרֹ֣עֶה אֶת־
13 בִּגְדֹ֑ו וְיָצָ֥א מִשָּׁ֖ם בְּשָׁלֹֽום׃ וְשִׁבַּ֗ר אֶת־מַצְּבֹ֥ות בֵּית־שֶׁ֙מֶשׁ֙
אֲשֶׁ֣ר בְּאֶ֔רֶץ מִצְרַ֑יִם וְאֶת־בָּתֵּ֥י אֱלֹהֵ֖י מִצְרַ֥יִם יִשְׂרֹ֖ף
בָּאֵֽשׁ׃

מד הַדָּבָ֗ר אֲשֶׁר־הָיָ֛ה אֶל־יִרְמְיָ֖הוּ אֶל כָּל־הַיְהוּדִ֑ים הַיֹּשְׁבִ֣ים
בְּאֶ֔רֶץ מִצְרַ֖יִם הַיֹּשְׁבִ֣ים בְּמִגְדֹּ֔ל וּבְתַחְפַּנְחֵ֖ס וּבְנֹ֣ף וּבְאֶ֑רֶץ
2 פַּתְרֹֽוס לֵאמֹֽר׃ כֹּֽה־אָמַ֞ר יְהוָ֣ה צְבָאֹ֗ות אֱלֹהֵ֛י יִשְׂרָאֵ֖ל
אַתֶּ֣ם רְאִיתֶ֗ם אֵ֚ת כָּל־הָרָעָ֣ה אֲשֶׁר־הֵבֵ֔אתִי עַל־יְרוּשָׁלַ֖ם
וְעַ֣ל כָּל־עָרֵ֣י יְהוּדָ֑ה וְהִנָּ֤ם חָרְבָה֙ הַיֹּ֔ום וְאֵ֥ין בָּהֶ֖ם
3 יֹושֵֽׁב׃ מִפְּנֵ֣י רָעָתָ֗ם אֲשֶׁ֤ר עָשׂוּ֙ לְהַכְעִסֵ֔נִי לָלֶ֖כֶת לְקַטֵּ֣ר
לַעֲבֹ֣ד לֵאלֹהִ֣ים אֲחֵרִ֔ים אֲשֶׁ֥ר לֹא־יָדְע֖וּם הֵ֣מָּה אַתֶּ֑ם
4 וַאֲבֹתֵיכֶֽם׃ וָאֶשְׁלַ֨ח אֲלֵיכֶ֜ם אֶת־כָּל־עַבְדַּ֣י הַנְּבִיאִ֗ים

השכים

10 v. שְׂרֹרֹת כתיב. שְׁפְרֹרֹת קרי. בס"א שְׁפְרִירֹת כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב ודו"ו.
11 v. וּבָאָה כתיב. וּבָא קרי. בס"א וּבָא כתיב וקרי וכן ד"ב. 12 v. כן כתוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ב. ד"ו, ד"ח, ד"ס, ד"י"ב, ד"י"ד ודפ"ו, ס"א ועטף | את־ארץ מצרים.
13 v. ס"א כאשר־ בספק ובלא נגינה וכן דפ"ו.

Nebuzar-adan the captain of the guard had left with Gedaliah the son of Ahikam the son of Shaphan, and Jeremiah the prophet, and Baruch the son of Neriah.

7 So they came into the land of Egypt: for they obeyed not the voice of the LORD: thus came they even to Tahpanhes.

8 Then came the word of the LORD unto Jeremiah in Tahpanhes, saying,

9 Take great stones in thine hand, and hide them in the clay in the brickkiln, which is at the entry of Pharaoh's house in Tahpanhes, in the sight of the men of Judah;

10 And say unto them, Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; Behold, I will send and take Nebuchadrezzar the king of Babylon, my servant, and will set his throne upon these stones that I have hid; and he shall spread his royal pavilion over them.

11 And when he cometh, he shall smite the land of Egypt, and deliver such as are for death to death; and such as are for captivity to captivity; and such as are for the sword to the sword.

12 And I will kindle a fire in the houses of the gods of Egypt; and he shall burn them, and carry them away captives: and he shall array himself with the land of Egypt, as a shepherd putteth on his garment; and he shall go forth from thence in peace.

13 He shall break also the images of Beth-shemesh, that is in the land of Egypt; and the houses of the gods of the Egyptians shall he burn with fire.

4 The word that came to Jeremiah concerning all the Jews which dwell in the land of Egypt, which dwell at Migdol, and at Tahpanhes, and at Noph, and in the country of Pathros, saying,

2 Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; Ye have seen all the evil that I have brought upon Jerusalem, and upon all the cities of Judah; and, behold, this day they are a desolation,

3 and no man dwelleth therein, Because of their wickedness which they have committed to provoke me to anger, in that they went to burn incense, and to serve other gods, whom they

4 knew not, neither they, ye, nor your fathers. Howbeit I sent unto you all my servants the prophets,

rising early and sending them, saying, Oh, do not this abominable thing that I hate.

5 But they hearkened not, nor inclined their ear to turn from their wickedness, to burn no incense unto other gods.

6 Wherefore my fury and mine anger was poured forth, and was kindled in the cities of Judah and in the streets of Jerusalem; and they are wasted and desolate, as at this day.

7 Therefore now thus saith the LORD, the God of hosts, the God of Israel; Wherefore commit ye this great evil against your souls, to cut off from you man and woman, child and suckling, out of Judah, to leave you none to remain;

8 In that ye provoke me unto wrath with the works of your hands, burning incense unto other gods in the land of Egypt, whither ye be gone to dwell, that ye might cut yourselves off, and that ye might be a curse and a reproach among all the nations of the earth?

9 Have ye forgotten the wickedness of your fathers, and the wickedness of the kings of Judah, and the wickedness of their wives, and your own wickedness, and the wickedness of your wives, which they have committed in the land of Judah, and in the streets of Jerusalem?

10 They are not humbled even unto this day, neither have they feared, nor walked in my law, nor in my statutes,

11 that I set before you and before your fathers. Therefore thus saith the LORD of hosts, the

12 God of Israel; Behold, I will set my face against you for evil, and to cut off all Judah. And I will take the remnant of Judah, that have set their faces to go into the land of Egypt to sojourn there, and they shall all be consumed, and fall in the land of Egypt; they shall even be consumed by the sword and by the famine: they shall die, from the least even unto the greatest, by the sword and by the famine: and they shall be an execration,

הַשְׁכֵּים וְשָׁלֹחַ לֵאמֹר אַל־נָא תַּעֲשׂוּ אֶת דְּבַר־הַתּוֹעֵבָה
הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׂנֵאתִי: וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־הִטּוּ אֶת־אָזְנָם 5
לָשׁוּב מֵרָעָתָם לְבִלְתִּי קַטֵּר לֵאלֹהִים אֲחֵרִים: וַתִּתַּךְ 6
חֲמָתִי וְאַפִּי וַתִּבְעַר בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם
וַתִּהְיֶינָה לְחָרְבָּה לְשַׁמָּה כַּיּוֹם הַזֶּה:
וְעַתָּה כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל 7
לָמָּה אַתֶּם עֹשִׂים רָעָה גְּדוֹלָה אֶל־נַפְשֹׁתֵיכֶם לְהַכְרִית
לָכֶם אִישׁ־וְאִשָּׁה עוֹלֵל וְיוֹנֵק מִתּוֹךְ יְהוּדָה לִבְלְתִּי
הוֹתִיר לָכֶם שְׁאֵרִית: לְהַכְעִסֵנִי בְּמַעֲשֵׂי יְדֵיכֶם לְקַטֵּר 8
לֵאלֹהִים אֲחֵרִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר־אַתֶּם בָּאִים לָגוּר
שָׁם לְמַעַן הַכָּרֵת לָכֶם וּלְמַעַן הֱיוֹתְכֶם לִקְלָלָה
וּלְחֶרְפָּה בְּכֹל גּוֹיֵי הָאָרֶץ: הִשְׁכַּחְתֶּם אֶת־רָעוֹת 9
אֲבוֹתֵיכֶם וְאֶת־רָעוֹת מַלְכֵי יְהוּדָה וְאֶת רָעוֹת נָשָׁיו
וְאֶת רָעָתְכֶם וְאֶת רָעַת נְשֵׁיכֶם אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּאֶרֶץ
יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִָם: לֹא דָכְאוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה 10
וְלֹא יָרְאוּ וְלֹא־הָלְכוּ בְּתוֹרָתִי וּבְחֻקַּתַי אֲשֶׁר־נָתַתִּי
לִפְנֵיכֶם וְלִפְנֵי אֲבוֹתֵיכֶם: לָכֵן כֹּה־ 11
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי שָׂם פָּנַי בָּכֶם
לָרָעָה וּלְהַכְרִית אֶת־כָּל־יְהוּדָה: וְלָקַחְתִּי אֶת־שְׁאֵרִית 12
יְהוּדָה אֲשֶׁר־שָׂמוּ פְנֵיהֶם לָבוֹא אֶרֶץ־מִצְרַיִם לָגוּר
שָׁם וְתַמּוּ כֹל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם יִפֹּלוּ בַּחֶרֶב בָּרָעָב יִתַּמּוּ מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל בַּחֶרֶב וּבָרָעָב יָמֻתוּ וְהָיוּ לְאָלָה
ולשמה

מד. 4 v. בס"א נספר עליו הַשְׁכֵּם קרי. וכס"א הַשְׁקֵם כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב, ד"ו, ד"ח, ד"י ב ד"י. 5 v. בס"א שׁוֹמֵעַ כתיב. 7 v. ס"א יְהוָה צְבָאוֹת בלא מלה אֱלֹהֵי וכן ד"א, ד"ב, ת"ע, ת"ס ות"ר: עיין פסוק י"א. 8 v. ס"א מַעֲשֵׂה וכן ד"א, ד"ב, ד"ו, ד"ח, ד"י ב ות"ס. 9 v. בספר מתנת לָחֶם, וכס"א אֶתְכֶם נמסר עליו לָכֶם פליג. 8 v. ס"א לִכְלִי וכן ד"א, ד"ה, ד"ח, ת"ע ות"ר. 8 v. כן בדוב ספרים כ"י. ד"א, ד"ב, ד"ה, ד"ת, ד"י"א, ד"י ב והס"ו, בספרת ג"ץ חסר יו"ד וכן ד"י ב ד"י"ה. 9 v. כן חסר דחסר בדוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ה, ד"ו ד"י"א, ס"א רָעוֹתֵיכֶם מלא יו"ד וכן ד"ח, ד"י ב, ד"י"ד והס"ו. 13 v. ס"א אֶל־אֶרֶץ וכן ד"א, ד"ב ד"י"ו. 13 v. ס"א וּבָרָעָב וכן ד"י"א, תר"ע, ת"ס ות"ר.

13 וּלְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה וּלְחֶרְפָּה: וּפָקַדְתִּי עַל הַיּוֹשְׁבִים
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם כַּאֲשֶׁר פָּקַדְתִּי עַל־יְרוּשָׁלִַם בַּחֶרֶב
14 בָּרָעָב וּבַדָּבֶר: וְלֹא יִהְיֶה פָּלִיט וְשָׂרִיד לִשְׁאֵרִית יְהוּדָה
הַבָּאִים לָגוּר־שָׁם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְלָשׁוּב | אֶרֶץ יְהוּדָה
אֲשֶׁר־הֵמָּה מְנַשְּׂאִים אֶת־נַפְשָׁם לָשׁוּב לָשֶׁבֶת שָׁם כִּי
15 לֹא־יָשׁוּבוּ כִּי אִם־פְּלִטִים: וַיַּעֲנוּ
אֶת־יִרְמְיָהוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים הַיֹּדְעִים כִּי־מְקַטְּרוֹת נְשֵׁיהֶם
לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וְכָל־הַנָּשִׁים הָעֹמְדוֹת קָהָל גָּדוֹל
וְכָל־הָעָם הַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם בְּפַתְרוֹס לֵאמֹר:
16 הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ אֵלֵינוּ בְּשֵׁם יְהוָה אֵינֶנּוּ שֹׁמְעִים
17 אֵלֶיךָ: כִּי עָשֹׂה נַעֲשֶׂה אֶת־כָּל־הַדָּבָר | אֲשֶׁר־יָצָא מִפִּינוּ
לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ־לָהּ נְסָכִים כַּאֲשֶׁר עָשִׂינוּ
אֲנַחְנוּ וַאֲבֹתֵינוּ מְלָכֵינוּ וְשָׂרֵינוּ בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת
יְרוּשָׁלִַם וַנִּשְׂבַּע־לֶחֶם וַנִּהְיֶה טוֹבִים וְרָעָה לֹא רָאִינוּ:
18 וּמִן־אָז חָדַלְנוּ לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ־לָהּ נְסָכִים
19 חָסַרְנוּ כָּל וּבַחֶרֶב וּבָרָעָב תֻּמָּנוּ: וְכִי־אֲנַחְנוּ מְקַטְּרִים
לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם וּלְהַסֵּךְ לָהּ נְסָכִים הֲמִבַּלְעֲדֵי אֲנָשֵׁינוּ
עָשִׂינוּ לָהּ כַּוָּנִים לְהַעְצִבָהּ וְהַסֵּךְ לָהּ נְסָכִים:
20 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־כָּל־הָעָם עַל־הַגְּבָרִים וְעַל־ ס
21 הַנָּשִׁים וְעַל־כָּל־הָעָם הָעֹנִים אֹתוֹ דָּבָר לֵאמֹר: הֲלֹא
אֶת־הַקִּטֹּר אֲשֶׁר קִטַּרְתֶּם בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם
אַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם מַלְכֵיכֶם וְשָׂרֵיכֶם וְעַם הָאָרֶץ אֹתָם
22 זָכַר יְהוָה וַתַּעֲלֶה עַל־לִבּוֹ: וְלֹא־יוּכַל יְהוָה עוֹד לָשֵׂאת
מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם מִפְּנֵי הַתּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם וַתְּהִי
ארצכם

12 v. ס״א לִשְׁמָּה וכן ד״א, ד״כ, ד״ו, הי״ב והם״ו. 14 v. כן ב״א, ב״נ לָנוּר. 14 v. ס״א יְשָׁבוּ חסר וכן ד״ד. 16 v. ס״א אֵינֶנּוּ ונסמר עליו ל׳. 17 v. עָשׂוֹ קרי. 17, 18, 19 vv. ס״א לִמְלֶאכֶת וכן הי״א. 17 v. וְהַסֵּךְ־ קרי, בס״א וְהָסֵךְ־ או וְהַסֵּךְ־ כתיב הקרי וכן ד״א, ד״ב, ד״ד, ד״ו, ד״ח הי״ב. 18 v. כן לסמרבאי, להרנחאי ולהַסֵּךְ : ציין פסוק י״ם, וכ״ה. 19 v. כן ב״א, ב״נ הכבלעדי בנקיוא. 21 v. ס״א הֲלוֹא בלא וכן ד״נ. 21 v. ס״א וַאֲלֹתֵיכֶם חסר וכן ד״א, ד״ב וד״ד. 22 v. ס״א הַתּוֹעֲבוֹת סלא וכן ד״נ, ובס״א תּוֹעֲבוֹת חסר ו׳ קדמא וכן ד״ד והם״ו.

and an astonishment, and a curse, and a reproach.

13 For I will punish them that dwell in the land of Egypt, as I have punished Jerusalem, by the sword, by the famine, and by the pestilence:

14 So that none of the remnant of Judah, which are gone into the land of Egypt to sojourn there, shall escape or remain, that they should return into the land of Judah, to the which they have a desire to return to dwell there: for none shall return but such as shall escape.

15 Then all the men which knew that their wives had burned incense unto other gods, and all the women that stood by, a great multitude, even all the people that dwelt in the land of Egypt, in Pathros, answered Jeremiah, saying,

16 As for the word that thou hast spoken unto us in the name of the LORD, we will not hearken unto thee.

17 But we will certainly do whatsoever thing goeth forth out of our own mouth, to burn incense unto the queen of heaven, and to pour out drink offerings unto her, as we have done, we, and our fathers, our kings, and our princes, in the cities of Judah, and in the streets of Jerusalem: for then had we plenty of victuals, and were well, and saw no evil.

18 But since we left off to burn incense to the queen of heaven, and to pour out drink offerings unto her, we have wanted all things, and

19 have been consumed by the sword and by the famine. And when we burned incense to the queen of heaven, and poured out drink offerings unto her, did we make her cakes to worship

20 her, and pour out drink offerings unto her, without our men? Then Jeremiah said unto all the people, to the men, and to the women, and to all the people which had given him that an-

21 swer, saying, The incense that ye burned in the cities of Judah, and in the streets of Jerusalem, ye, and your fathers, your kings, and your princes, and the people of the land, did

22 not the LORD remember them, and came it not into his mind? So that the LORD could no longer bear, because of the evil of your doings, and because of the abominations which ye have committed; therefore is your

אַרְצְכֶם לְחָרְבָּה וּלְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה מֵאֵין יוֹשֵׁב כַּהַיּוֹם
הַזֶּה׃ 23 מִפְּנֵי אֲשֶׁר קִטַּרְתֶּם וַאֲשֶׁר חֲטָאתֶם לַיהוָה וְלֹא
שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹל יְהוָה וּבְתֹרָתוֹ וּבְחֻקֹּתָיו וּבְעֵדְוֹתָיו
לֹא הֲלַכְתֶּם עַל־כֵּן קָרְאַת אֶתְכֶם הָרָעָה הַזֹּאת כַּיּוֹם
הַזֶּה׃

23 land a desolation, and an astonishment, and a curse, without an inhabitant, as at this day.
23 Because ye have burned incense, and because ye have sinned against the LORD, and have not obeyed the voice of the LORD, nor walked in his law, nor in his statutes, nor in his testimonies; therefore this evil is happened unto you, as at this day.

24 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־כָּל־הָעָם וְאֶל כָּל־הַנָּשִׁים שִׁמְעוּ דְבַר־
25 יְהוָה כָּל־יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה־
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אַתֶּם וּנְשֵׁיכֶם וַתְּדַבֵּרְנָה
בְּפִיכֶם וּבְיֹדֵיכֶם מִלֵּאתֶם לֵאמֹר עָשֹׂה נַעֲשֶׂה אֶת־
נְדָרֵינוּ אֲשֶׁר נָדַרְנוּ לִקְטֹר לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם וּלְהַסֵּךְ
לָהּ נַסְּכֵים הָקֵם תָּקִימְנָה אֶת־נְדָרֵיכֶם וְעָשֹׂה תַּעֲשֶׂינָה
אֶת־נִדְרֵיכֶם׃ 26 לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־
יְהוָה כָּל־יְהוּדָה הַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם הִנְנִי נִשְׁבַּעְתִּי
בִשְׁמִי הַגָּדוֹל אָמַר יְהוָה אִם־יֶהְיֶה עוֹד שְׁמִי נִקְרָא
בְּפִי כָּל־אִישׁ יְהוּדָה אֹמֵר חַי־אֲדֹנָי יְהוִה בְּכָל־אֶרֶץ
27 מִצְרָיִם׃ הִנְנִי שֹׁקֵד עֲלֵיהֶם לָרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה וְתַמּוּ
כָּל־אִישׁ יְהוּדָה אֲשֶׁר־מִצְרַיִם בַּחֶרֶב וּבָרָעָב
28 עַד־כַּלּוֹתָם׃ וּפְלִיטֵי חֶרֶב יְשׁוּבוֹן מִן־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרֶץ
יְהוּדָה מְתֵי מִסְפָּר וְיָדְעוּ כָּל־שְׁאֵרִית יְהוּדָה הַבָּאִים
לְאֶרֶץ־מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם דְּבַר־מִי יָקוּם מִמֶּנִּי וּמֵהֶם׃
29 וְזֹאת לָכֶם הָאוֹת נְאֻם־יְהוָה כִּי־פֹקֵד אֲנִי עֲלֵיכֶם בַּמָּקוֹם
הַזֶּה לְמַעַן תֵּדְעוּ כִּי לוֹם יָקוּמוּ דְבָרַי עֲלֵיכֶם לָרָעָה׃
כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־פַּרְעֹה 30

24 Moreover Jeremiah said unto all the people, and to all the women, Hear the word of the LORD, all Judah that are in the land of Egypt:
25 Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel, saying; Ye and your wives have both spoken with your mouths, and fulfilled with your hand, saying, We will surely perform our vows that we have vowed, to burn incense to the queen of heaven, and to pour out drink offerings unto her: ye will surely accomplish your vows, and surely perform your vows.
26 Therefore hear ye the word of the LORD, all Judah that dwell in the land of Egypt; Behold, I have sworn by my great name, saith the LORD, that my name shall no more be named in the mouth of any man of Judah in all the land of Egypt, saying, The Lord GOD liveth.
27 Behold, I will watch over them for evil, and not for good: and all the men of Judah that are in the land of Egypt shall be consumed by
28 the sword and by the famine, until there be an end of them. Yet a small number that escape the sword shall return out of the land of Egypt into the land of Judah, and all the remnant of Judah, that are gone into the land of Egypt to sojourn there, shall know whose words shall
29 stand, mine, or theirs. And this shall be a sign unto you, saith the LORD, that I will punish you in this place, that ye may know that my words shall surely stand against you for evil:
30 Thus saith the LORD; Behold, I will give Pharaoh-hophra

חִסְרוּ

23 v. ס״א וּבְעֵדָתָיו וכן ר״א וד״ב. 23 v. בס״א בַּיּוֹם כתיב, בַּיּוֹם קרי. 25 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ד, ד״ח, ר״ם, ר״כ, ד״ר דס״ן, ס״א כה־אמר יהוה, וס״א כה־אמר יהוה וכן ר״ב, ר״נ ור״ו. 25 v. בס״א יִשְׂרָאֵל אַתֶּם בלא מלת לֵאמֹר. 25 v. ס״א וּבְיֶדְכֶם וכן ד״ס, וס״א ובידכם וכן ר״כ, ד״ר ה״ו. 25 v. בבבלי מְלֵאתֶם. 25 v. עָשׂוֹ קרי. 25 v. כ״א לְמַלֹּאכֶת וכן ד״א. 25 v. הָקֵם קרי, בס״א תָּקֵם כתיב וקרי וכן ר״א ור״ב. 26 v. תֵּעָשׂוֹ קרי. 26 v. כן ב״א, ב״נ אֵמַר נגיעא. 27 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ר דס״ן, ס״א אשר בארץ וכן ר״ב, ר״נ, ר״ח, ר״ם, ה״ב. 28 v. כן ב״א, כ״כ וידעו כלא נגיעא, נ״א ב״א וידעו בלא נגיעא, וכ״נ וידעו בנגיעא. 29 v. בס״א תֵּדַע תכסר עליו ס״א וואת.

king of Egypt into the hand of his enemies, and into the hand of them that seek his life; as I gave Zedekiah king of Judah into the hand of Nebuchadrezzar king of Babylon, his enemy, and that sought his life.

45 The word that Jeremiah the prophet spake unto Baruch the son of Neriah, when he had written these words in a book at the mouth of Jeremiah, in the fourth year of Jehoiakim the son of Josiah king of Judah, saying,

2 Thus saith the LORD, the God of Israel, unto thee, O Baruch;

3 Thou didst say, Woe is me now! for the LORD hath added grief to my sorrow; I fainted in my sighing, and I find no rest.

4 Thus shalt thou say unto him, The LORD saith thus; Behold, that which I have built will I break down, and that which I have planted I will pluck up, even this whole land.

5 And seekest thou great things for thyself? seek them not: for, behold, I will bring evil upon all flesh, saith the LORD: but thy life will I give unto thee for a prey in all places whither thou goest.

46 The word of the LORD which came to Jeremiah the prophet against the Gentiles;

2 Against Egypt, against the army of Pharaoh-necho king of Egypt, which was by the river Euphrates in Carchemish, which Nebuchadrezzar king of Babylon smote in the fourth year of Jehoiakim the son of Josiah king of Judah.

3, 4 Order ye the buckler and shield, and draw near to battle. Harness the horses; and get up, ye horsemen, and stand forth with your helmets; furbish the spears, and put on the brigandines.

5 Wherefore have I seen them dismayed and turned away back? and their mighty ones are beaten down, and are fled apace, and look not back: for fear was round about, saith the LORD.

6 Let not the swift flee away, nor the mighty man escape; they shall stumble, and fall toward

7 the north by the river Euphrates. Who is this that cometh up as a flood, whose waters are

8 moved as the rivers? Egypt riseth up like a flood,

חֹפְרַ֣ע מֶלֶךְ־מִצְרַ֗יִם בְּיַד֙ אֹיְבָ֔יו וּבְיַ֖ד מְבַקְשֵׁ֣י נַפְשׁ֑וֹ כַּאֲשֶׁ֨ר נָתַ֜תִּי אֶת־צִדְקִיָּ֣הוּ מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֗ה בְּיַד֙ נְבוּכַדְרֶאצַּ֣ר מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֔ל אֹיְבֹ֖ו וּמְבַקֵּ֥שׁ נַפְשֹֽׁו׃

מה הַדָּבָ֡ר אֲשֶׁר֩ דִּבֶּ֨ר יִרְמְיָ֜הוּ הַנָּבִ֗יא אֶל־בָּרוּךְ֙ בֶּן־ נֵרִיָּ֔הוּ בְּכָתְבֹ֥ו אֶת־הַדְּבָרִ֖ים הָאֵ֑לֶּה עַל־סֵ֣פֶר מִפִּ֔י יִרְמְיָ֖הוּ בַּשָּׁנָ֣ה הָרְבִעִ֔ית לִיהֹויָקִ֖ים בֶּן־יֹאשִׁיָּ֣הוּ מֶֽלֶךְ יְהוּדָ֑ה לֵאמֹֽר׃ כֹּה־אָמַ֤ר יְהוָה֙ אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל לְךָ֖ בָּרֽוּךְ׃ אָמַ֕רְתָּ אֽוֵי־נָ֥א לִ֖י כִּֽי־יָסַ֣ף יְהוָ֔ה יָג֖וֹן עַל־מַכְאֹבִ֑י יָגַ֥עְתִּי בַאֲנָחָתִ֖י וּמְנוּחָ֥ה לֹ֖א מָצָֽאתִי׃ כֹּה֙ תֹּאמַ֣ר אֵלָ֔יו כֹּ֥ה אָמַ֖ר יְהוָ֑ה הִנֵּ֤ה אֲשֶׁר־בָּנִ֙יתִי֙ אֲנִ֣י הֹרֵ֔ס וְאֵ֥ת אֲשֶׁר־ נָטַ֖עְתִּי אֲנִ֣י נֹתֵ֑שׁ וְאֵ֥ת כָּל־הָאָ֖רֶץ הֽוּא׃ וְאַתָּ֕ה תְּבַקֶּ֥שׁ לְךָ֖ גְּדֹלֹ֑ות אַל־תְּבַקֵּ֕שׁ כִּ֥י הִנְנִ֛י מֵבִ֥יא רָעָ֖ה עַל־כָּל־ בָּשָׂ֑ר נְאֻם־יְהוָ֔ה וְנָתַתִּ֥י לְךָ֛ אֶת־נַפְשְׁךָ֥ לְשָׁלָ֖ל עַל כָּל־ מ הַמְּקֹומֹ֥ת אֲשֶׁר תֵּלֵ֖ךְ שָֽׁם׃ אֲשֶׁר

2 הָיָ֣ה דְבַר־יְהוָ֗ה אֶל־יִרְמְיָ֤הוּ הַנָּבִיא֙ עַל־הַגֹּויִ֔ם׃ לְמִצְרַ֕יִם עַל־חֵ֖יל פַּרְעֹ֣ה נְכֹ֑ו מֶ֣לֶךְ מִצְרַ֔יִם אֲשֶׁר־הָיָ֖ה עַל נְהַר־פְּרָ֥ת בְּכַרְכְּמִ֖ישׁ אֲשֶׁר הִכָּ֣ה נְבוּכַדְרֶאצַּ֔ר מֶ֣לֶךְ בָּבֶ֑ל בִּשְׁנַ֤ת הָרְבִיעִית֙ לִיהֹויָקִ֣ים בֶּן־יֹאשִׁיָּ֔הוּ מֶ֖לֶךְ 3 יְהוּדָֽה׃ עִרְכ֥וּ מָגֵ֖ן וְצִנָּ֑ה וּגְשׁ֖וּ לַמִּלְחָמָֽה׃ אִסְר֥וּ הַסּוּסִ֖ים 4 וַעֲל֣וּ הַפָּרָשִׁ֑ים וְהִתְיַצְּב֣וּ בְכֹובָ֔עִים מָרְט֥וּ הָרְמָחִ֖ים לִבְשׁ֥וּ הַסִּרְיֹנֹֽות׃ 5 מַדּ֣וּעַ רָאִ֗יתִי הֵ֚מָּה חַתִּ֣ים נְסֹוגִ֔ים אֲחֹור֙ וְגִבֹּורֵיהֶ֣ם יֻכַּ֔תּוּ וּמָנ֥וֹס נָנ֖וּסוּ וְלֹ֣א הִפָּנ֑וּ מָגֹ֥ור מִסָּבִ֖יב 6 נְאֻם־יְהוָֽה׃ אַל־יָנ֤וּס הַקַּל֙ וְאַל־יִמָּלֵ֣ט הַגִּבֹּ֔ור צָפֹ֥ונָה 7 עַל־יַ֖ד נְהַר־פְּרָ֥ת כָּשְׁל֖וּ וְנָפָֽלוּ׃ מִ֣י זֶ֔ה כַּיְאֹ֖ר יַעֲלֶ֑ה 8 כַּנְּהָרֹ֖ות יִתְגָּעֲשׁ֥וּ מֵימָֽיו׃ מִצְרַ֤יִם כַּיְאֹר֙ יַעֲלֶ֔ה וְכַנְּהָרֹ֖ות

יתגעשו

מה. 1 v. כן למערכאי, למדנחאי בשנת כתיב בשנה קרי, בס"א בשנת כתיב וקרי וכן ר"א וד"ת: עיין לקמן ס"ו ב'. 1 v. ס"א הרביעית סלא וכן ר"א, ד"ב, ד"ד, ד"ו, ד"ת, ד"ם, ד"י"ב וד"ד. 4 v. ס"א ליהויא וכן ר"א, ד"ב וד"ו. מו. 1 v. ס"א על־גלי וכן ר"א, ד"ב, ד"ו, ד"ת, ד"ם וד"י"ב. 2 v. כן למערכאי, למדנחאי אל־. 4 v. ס"א השריונות וכן ר"א, ד"ב, ד"ת וד"ם. 5 v. ס"א נסגים חסר הכן ד"נ. 7 v. ס"א ניאוד סלא וכן ר"א, ד"ב, ד"נ וד"ו.

וְתִגְעַשׁ מַיִם וַיֹּאמֶר אֶעֱלֶה אֲכַסֶּה־אֶרֶץ אֹבְדָה עִיר
וְיֹשְׁבֵי בָהּ: עֲלוּ הַסּוּסִים וְהִתְהוֹלְלוּ הָרֶכֶב וְיֵצְאוּ 9
הַגִּבּוֹרִים כּוּשׁ וּפוּט תֹּפְשֵׂי מָגֵן וְלוּדִים תֹּפְשֵׂי דֹרְכֵי
קָשֶׁת: וְהַיּוֹם הַהוּא לַאדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת יוֹם נְקָמָה 10
לְהִנָּקֵם מִצָּרָיו וְאָכְלָה חֶרֶב וְשָׂבְעָה וְרִוְּתָה מִדָּמָם
כִּי זֶבַח לַאדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת בְּאֶרֶץ צָפוֹן אֶל־נְהַר־
פְּרָת: עֲלִי גִלְעָד וְקְחִי צֳרִי בְתוּלַת בַּת־מִצְרָיִם לַשָּׁוְא 11
הִרְבֵּיתִי רְפֻאוֹת תְּעֻלָה אֵין לָךְ: שָׁמְעוּ גּוֹיִם קְלוֹנֵךְ 12
וְצִוְחָתֵךְ מָלְאָה הָאָרֶץ כִּי־גִבּוֹר בְּגִבּוֹר כָּשְׁלוּ יַחְדָּו
נָפְלוּ שְׁנֵיהֶם: הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר 13
יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לָבוֹא נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל
לְהַכּוֹת אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם: הַגִּידוּ בְמִצְרַיִם וְהַשְׁמִיעוּ 14
בְּמִגְדּוֹל וְהַשְׁמִיעוּ בְנֹף וּבְתַחְפַּנְחֵס אִמְרוּ הִתְיַצֵּב וְהָכֵן
לְךָ כִּי־אָכְלָה חֶרֶב סְבִיבֶיךָ: מַדּוּעַ נִסְחַף אַבִּירֶיךָ לֹא 15
עָמַד כִּי יְהוָה הֲדָפוֹ: הִרְבָּה כּוֹשֵׁל גַּם־נָפַל אִישׁ 16
אֶל־רֵעֵהוּ וַיֹּאמְרוּ קוּמָה וְנָשׁוּבָה אֶל־עַמֵּנוּ וְאֶל־אֶרֶץ
מוֹלַדְתֵּנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב הַיּוֹנָה: קָרְאוּ שָׁם פַּרְעֹה מֶלֶךְ־ 17
מִצְרַיִם שָׁאוֹן הֶעֱבִיר הַמּוֹעֵד: חַי־אָנִי נְאֻם־הַמֶּלֶךְ יְהוָה 18
צְבָאוֹת שְׁמוֹ כִּי כְתָבוֹר בֶּהָרִים וְכַכַּרְמֶל בַּיָּם יָבוֹא:
כְּלֵי גוֹלָה עֲשִׂי לָךְ יוֹשֶׁבֶת בַּת־מִצְרָיִם כִּי־נֹף לְשַׁמָּה 19
תֶּחֱרֵב וְנִצְּתָה מֵאֵין יוֹשֵׁב: עֶגְלָה 20
יְפֵהפִיָּה מִצְרַיִם קֶרֶץ מִצָּפוֹן בָּא בָּא: גַּם־שְׂכִרֶיהָ 21
בקרבה

11 v. בס״א צֳרִי כתיב, צֳרִי קרי. 11 v. הִרְבֵּיתִי כתיב, הִרְבֵּית קרי, בס״א הִרְבֵּתְי כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב ה״ו. 18 v. חספורה לפרשת בא אל־פרעה. 15 v. ס״א אַבִּירֵךְ וכן ד״ב, ר״ו, ח״ע וח״ר. 16 v. כן למערבאי, לכדנחאי קוסָה כתיב, קוּמוּ קרי. 17 v. צ׳יל קראו שם: כן ת״ע וח״ר. 17 v. בחללי הֶעֱבִיר וכן בדפ״ו. 18 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ר״ע, ר״ה, ר״ו, ר״ח, ר״ם, ד״ב, ד״ד ודפ״ן, ס״א וכברמל בים. 19 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ר״ע, ר״ה, ר״ו, ר״ח, ר״ם, ד״ב, ד״ד ודפ״ן, ס״א עשׂי בסקף ובלא נגינה. 20 v. בס״א אין באן פסקא. 20 v. ס״א יְפֵיפִיָּה או יְפֵפִיָּת חדא מלה וכן ד״א וד״ב. 20 v. ס״א בָּהּ וכן ד״א, ד״ב תר׳, ת״ע, ת״ס וח״ד. 21 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ה. ד״ח, ר״ם, ריא, ד״ב. ד״ד ודפ״ן, ס״א שׂכִירֶיהָ סלא וכן ד״א, ד״ב וד״ה.

and his waters are moved like the rivers; and he saith, I will go up, and will cover the earth; I will destroy the city and the inhabitants thereof.

9 Come up, ye horses; and rage, ye chariots; and let the mighty men come forth; the Ethiopians and the Libyans, that handle the shield; and the Lydians, that handle and bend the bow.

10 For this is the day of the Lord GOD of hosts, a day of vengeance, that he may avenge him of his adversaries: and the sword shall devour, and it shall be satiate and made drunk with their blood: for the Lord GOD of hosts hath a sacrifice in the north country by the river Euphrates.

11 Go up into Gilead, and take balm, O virgin, the daughter of Egypt: in vain shalt thou use many medicines; for thou shalt not be cured.

12 The nations have heard of thy shame, and thy cry hath filled the land: for the mighty man hath stumbled against the mighty, and they are fallen both together.

13 The word that the LORD spake to Jeremiah the prophet, how Nebuchadrezzar king of Babylon should come and smite the land of Egypt.

14 Declare ye in Egypt, and publish in Migdol, and publish in Noph and in Tahpanhes: say ye, Stand fast, and prepare thee; for the sword shall devour round about thee.

15 Why are thy valiant men swept away? they stood not, because the LORD did drive them.

16 He made many to fall, yea, one fell upon another: and they said, Arise, and let us go again to our own people, and to the land of our nativity, from the oppressing sword.

17 They did cry there, Pharaoh king of Egypt is but a noise; he hath passed the time appointed.

18 As I live, saith the King, whose name is the LORD of hosts, Surely as Tabor is among the mountains, and as Carmel by the sea, so shall he come.

19 O thou daughter dwelling in Egypt, furnish thyself to go into captivity: for Noph shall be waste and desolate without an inhabitant.

20 Egypt is like a very fair heifer, but destruction cometh; it cometh out of the north.

21 Also her hired men

בְּקִרְבָּהּ כְּעֶגְלֵי מְרִיא כִּי־גַם־הֵמָּה הִפְנוּ נָסוּ יַחְדָּיו
לֹא עָמָדוּ כִּי יוֹם אֵידָם בָּא עֲלֵיהֶם עֵת פְּקֻדָּתָם׃
22 קוֹלָהּ כַּנָּחָשׁ יֵלֵךְ כִּי־בְחַיִל יֵלֵכוּ וּבְקַרְדֻּמוֹת בָּאוּ לָהּ
23 כָּרְתוּ יַעְרָהּ נְאֻם־יְהוָה כִּי לֹא יֵחָקֵר
24 כִּי רַבּוּ מֵאַרְבֶּה וְאֵין לָהֶם מִסְפָּר׃ הֹבִישָׁה בַּת־
25 מִצְרַיִם נִתְּנָה בְיַד עַם־צָפוֹן׃ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי פוֹקֵד אֶל־אָמוֹן מִנֹּא וְעַל־פַּרְעֹה וְעַל
מִצְרַיִם וְעַל־אֱלֹהֶיהָ וְעַל־מְלָכֶיהָ וְעַל־פַּרְעֹה וְעַל
26 הַבֹּטְחִים בּוֹ׃ וּנְתַתִּים בְּיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וּבְיַד
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וּבְיַד עֲבָדָיו וְאַחֲרֵי־כֵן תִּשָּׁכֵן
כִּימֵי־קֶדֶם נְאֻם־יְהוָה׃
27 וְאַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב וְאַל־תֵּחַת יִשְׂרָאֵל כִּי ס
הִנְנִי מוֹשִׁיעֲךָ מֵרָחוֹק וְאֶת־זַרְעֲךָ מֵאֶרֶץ שִׁבְיָם וְשָׁב
28 יַעֲקֹב וְשָׁקַט וְשַׁאֲנַן וְאֵין מַחֲרִיד׃ אַתָּה אַל־תִּירָא
עַבְדִּי יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה כִּי אִתְּךָ אֲנִי כִּי אֶעֱשֶׂה כָלָה
בְּכָל־הַגּוֹיִם ׀ אֲשֶׁר הַדַּחְתִּיךָ שָׁמָּה וְאֹתְךָ לֹא־אֶעֱשֶׂה
כָלָה וְיִסַּרְתִּיךָ לַמִּשְׁפָּט וְנַקֵּה לֹא אֲנַקֶּךָּ׃
מז אֲשֶׁר הָיָה דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל
2 פְּלִשְׁתִּים בְּטֶרֶם יַכֶּה פַּרְעֹה אֶת־עַזָּה׃ כֹּה ׀ אָמַר
יְהוָה הִנֵּה־מַיִם עֹלִים מִצָּפוֹן וְהָיוּ לְנַחַל שׁוֹטֵף וְיִשְׁטְפוּ
אֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ וְזָעֲקוּ הָאָדָם וְהֵילֵל כֹּל
3 יוֹשֵׁב הָאָרֶץ׃ מִקּוֹל שַׁעֲטַת פַּרְסוֹת אַבִּירָיו מֵרַעַשׁ
לִרְכֹּבוֹ הֲמוֹן גַּלְגַּלָּיו לֹא־הִפְנוּ אָבוֹת אֶל־בָּנִים מֵרפִּיוֹן
4 יָדָיִם׃ עַל־הַיּוֹם הַבָּא לְשַׁדּוֹד אֶת־כָּל־פְּלִשְׁתִּים לְהַכְרִית
לְצֹר וְלְצִידוֹן כָּל שָׂרִיד עֹזֵר כִּי־שֹׁדֵד יְהוָה אֶת־פְּלִשְׁתִּים

שארית

21 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ה, ד"ז, ד"ח.ד"ם, די"ב והיד"ה, ס"א בֵּי ובלא מקף וכן דס"ו. 21 v. ס"א ולא וכן ד"א, ד"ב, ת"ס ות"ר. 25 v. בס"א יש כאן ממקא. 25 v. ס"א מקף חסר וכן ד"א ות"ר. 25 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ח ד"ם,די"ב, די"ד ודס"ו, ס"א תולי במקף ובלא נגינה. 26 v. ס"א ואתה וכן תי"ג, ת"ס ות"ר. 28 v. סו"א ויסרתיך. מז. 2 v. בס"א יש כאן ממקא. 2 v. והליל קרי. 2 v. ס"א יושבי וכן ד"א, ד"ב, די"א, תר. ת"ע ת"ס ות"ר.

are in the midst of her like fatted bullocks; for they also are turned back, and are fled away together: they did not stand, because the day of their calamity was come upon them, and the time of their visitation.

22 The voice thereof shall go like a serpent; for they shall march with an army, and come against her with axes, as hewers of wood.

23 They shall cut down her forest, saith the LORD, though it cannot be searched; because they are more than the grasshoppers, and are innumerable.

24 The daughter of Egypt shall be confounded; she shall be delivered into the hand of the people of the north.

25 The LORD of hosts, the God of Israel, saith; Behold, I will punish the multitude of No, and Pharaoh, and Egypt, with their gods, and their kings; even Pharaoh, and all them that trust in him:

26 And I will deliver them into the hand of those that seek their lives, and into the hand of Nebuchadrezzar king of Babylon, and into the hand of his servants: and afterward it shall be inhabited, as in the days of old, saith the LORD.

27 But fear not thou, O my servant Jacob, and be not dismayed, O Israel: for, behold, I will save thee from afar off, and thy seed from the land of their captivity; and Jacob shall return, and be in rest and at ease, and none shall make him afraid.

28 Fear thou not, O Jacob my servant, saith the LORD: for I am with thee; for I will make a full end of all the nations whither I have driven thee: but I will not make a full end of thee, but correct thee in measure; yet will I not leave thee wholly unpunished.

47 The word of the LORD that came to Jeremiah the prophet against the Philistines, before that
2 Pharaoh smote Gaza. Thus saith the LORD; Behold, waters rise up out of the north, and shall be an overflowing flood, and shall overflow the land, and all that is therein; the city, and them that dwell therein: then the men shall cry, and all the inhabitants of the land shall howl.
3 At the noise of the stamping of the hoofs of his strong horses, at the rushing of his chariots, and at the rumbling of his wheels, the fathers shall not look back to their children for feeble-
4 ness of hands; Because of the day that cometh to spoil all the Philistines, and to cut off from Tyrus and Zidon every helper that remaineth: for the LORD will spoil the Philistines,

שְׁאֵרִית אִי כַּפְתּוֹר׃ בָּאָה קָרְחָה אֶל־עַזָּה נִדְמְתָה 5
אַשְׁקְלוֹן שְׁאֵרִית עִמְקָם עַד־מָתַי תִּתְגֹּדָדִי׃ הוֹי חֶרֶב 6
לַיהוָה עַד־אָנָה לֹא תִשְׁקֳטִי הֵאָסְפִּי אֶל־תַּעֲרֵךְ הֶרְגְּעִי
וְדֹמִּי׃ אֵיךְ תִּשְׁקֹטִי וַיהוָה צִוָּה־לָהּ אֶל־אַשְׁקְלוֹן וְאֶל 7
מח חוף הַיָּם שָׁם יְעָדָהּ׃ לְמוֹאָב
כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל דַּוי אֶל־נְבוֹ
כִּי שֻׁדְּדָה הַבִּישָׁה נִלְכְּדָה קִרְיָתַיִם הַבִּישָׁה הַמִּשְׂגָּב
וְחָתָּה׃ אֵין עוֹד תְּהִלַּת מוֹאָב בְּחֶשְׁבּוֹן חָשְׁבוּ עָלֶיהָ 2
רָעָה לְכוּ וְנַכְרִיתֶנָּה מִגּוֹי גַּם־דַּמְדֵּן תִּדֹּמִי אַחֲרַיִךְ תֵּלֵךְ
חָרֶב׃ קוֹל צְעָקָה מֵחֹרוֹנָיִם שֹׁד וְשֶׁבֶר גָּדוֹל׃ נִשְׁבְּרָה 3 4
מוֹאָב הִשְׁמִיעוּ וַעֲקָה צְעוֹרֶיהָ׃ כִּי מַעֲלֵה הַלֻּחוֹת בִּבְכִי 5
יַעֲלֶה־בְּכִי כִּי בְמוֹרַד חֹרוֹנַיִם צָרֵי צָעֲקַת־שֶׁבֶר שָׁמָעוּ׃
נֻסוּ מַלְּטוּ נַפְשְׁכֶם וּתְהִיֶנָּה כָּעֲרוֹעֵר בַּמִּדְבָּר׃ כִּי יַעַן 6 7
בְּטִחֵךְ בְּמַעֲשַׂיִךְ וּבְאוֹצְרוֹתַיִךְ גַּם־אַתְּ תִּלָּכְדִי וְיָצָא
כְמִישׁ בְּגוֹלָה כֹּהֲנָיו וְשָׂרָיו יָחַד׃ וְיָבֹא שׁדֵד אֶל־כָּל 8
עִיר וְעִיר לֹא תִמָּלֵט וְאָבַד הָעֵמֶק וְנִשְׁמַד הַמִּישׁוֹר
אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה׃ תְּנוּ־צִיץ לְמוֹאָב כִּי נָצוֹא תֵּצֵא 9
וְעָרֶיהָ לְשַׁמָּה תִּהְיֶינָה מֵאֵין יוֹשֵׁב בָּהֵנָּה׃ אָרוּר עֹשֵׂה 10
מְלֶאכֶת יְהוָה רְמִיָּה וְאָרוּר מֹנֵעַ חַרְבּוֹ מִדָּם׃ שַׁאֲנַן 11
מוֹאָב מִנְּעוּרָיו וְשָׁקַט הוּא אֶל־שְׁמָרָיו וְלֹא־הוּרַק
מִכְּלִי אֶל־כְּלִי וּבַגּוֹלָה לֹא הָלָךְ עַל־כֵּן עָמַד טַעְמוֹ בּוֹ
וריחו

5 For in the going up of Luhith continual weeping shall go up; for in the going down of Horonaim the enemies have heard a cry of destruction.
6 Flee, save your lives, and be like the heath in the wilderness.
7 For because thou hast trusted in thy works and in thy treasures, thou shalt also be taken: and Chemosh shall go forth into captivity with his priests and his princes together.
8 And the spoiler shall come upon every city, and no city shall escape: the valley also shall perish, and the plain shall be destroyed, as
9 the LORD hath spoken. Give wings unto Moab, that it may flee and get away: for the cities
10 thereof shall be desolate, without any to dwell therein.
11 Cursed be he that doeth the work of the LORD deceitfully, and cursed be he that keepeth back his sword from blood. Moab hath been at ease from his youth, and he hath settled on his lees, and hath not been emptied from vessel to vessel, neither hath he gone into captivity: therefore his taste remained in him,

48 Against Moab thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; Woe unto Nebo! for it is spoiled: Kiriathaim is confounded and taken: Misgab is confounded and dismayed.
2 There shall be no more praise of Moab: in Heshbon they have devised evil against it; come, and let us cut it off from being a nation. Also thou shalt be cut down, O Madmen; the sword shall pursue thee.
3 A voice of crying shall be from Horonaim, spoiling and great destruction.
4 Moab is destroyed; her little ones have caused a cry to be heard.

---

4 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ד"ב, ד"ג, ר"ה, ר"ו, ד"ח, ר"ס, ח"י"א, ח"י"ב; ח"י"ד ורס"ו, ס"א כָּפְתּוֹר. מח, 1 v. כן למערכאי, למרנחאי וחתה ופי׳. 3 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ח, ד"ם, ד"ת, ח"י"ב, ח"י"ד ודס"ו, ס"א מֲחוֹלָנִים חסר ו׳ תנינא, וס"א מְחֹרֹנַיִם חסר ויחסר וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ד ור"ו. 4 v. בס"א הַשְׁמִיעִי כתיב, הַשְׁמִיעִי קרי. 4 v. צְעִירֶיהָ כתיב, צְעֲרֶיהָ קרי, בס"א צְעֲרֶיהָ כתיב וקרי וכן ד"ב ה"ו. 5 v. הַלֻּחוֹת כתיב, הַלְּחִית או תַּלְחִית קרי. בס"א תַּלְחִית כתיב וקרי וכן ד"ב ה"ו. 5 v. ס"א חוֹרֹנַיִם וכן ד"ד, ר"ו, ר"ח ה"ם. 6 v. בס"א יש כאן ספקא. 6 v. ס"א וְתִהְיֶינָה סלא וכן ד"א, ד"ב, ר"ג, ר"ד ח"י"א. 7 v. כְּמוֹשׁ כתיב, כְּמוֹשׁ קרי, בס"א כְּמוֹשׁ כתיב וקרי וכן ד"א, ר"ב, ד"ו וח"י"א. 7 v. יָחַד כתיב, יַחְדָּו קרי, בס"א יַחְדָּו כתיב וקרי וכן ד"א וח"י"א, ובס"א יַחְדָּו סלא וכן ר"ב ה"ו. 8 v. בס"א וְיָבֹא כתיב, וּבָא קרי. 8 v. ס"א הַשְּׁדֵמוֹת סלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ו, ר"ח ה"ם.

and his scent is not changed.

12 וְרִיחוֹ לֹא נָמָר׃ לָכֵן הִנֵּה־יָמִים ס
בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְשִׁלַּחְתִּי־לוֹ צֹעִים וְצֹעֲהוּ וְכֵלָיו יָרִיקוּ
13 וְנִבְלֵיהֶם יְנַפֵּצוּ׃ וּבֹשׁ מוֹאָב מִכְּמוֹשׁ כַּאֲשֶׁר־בָּשׁוּ בֵית
14 יִשְׂרָאֵל מִבֵּית־אֵל מִבְטַחָם׃ אֵיךְ תֹּאמְרוּ גִּבּוֹרִים
15 אֲנַחְנוּ וְאַנְשֵׁי־חַיִל לַמִּלְחָמָה׃ שֻׁדַּד מוֹאָב וְעָרֶיהָ עָלָה
וּמִבְחַר בַּחוּרָיו יָרְדוּ לַטָּבַח נְאֻם־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת
16 שְׁמוֹ׃ קָרוֹב אֵיד־מוֹאָב לָבוֹא וְרָעָתוֹ מְהֵרָה מְאֹד׃
17 נֻדוּ לוֹ כָּל־סְבִיבָיו וְכָל יְדְעֵי שְׁמוֹ אִמְרוּ אֵיכָה נִשְׁבַּר
18 מַטֵּה־עֹז מַקֵּל תִּפְאָרָה׃ רְדִי מִכָּבוֹד יֹשְׁבִי בַצָּמָא יֹשֶׁבֶת
בַּת־דִּיבוֹן כִּי־שֹׁדֵד מוֹאָב עָלָה בָךְ שִׁחֵת מִבְצָרֶיךְ׃
19 אֶל־דֶּרֶךְ עִמְדִי וְצִפִּי יוֹשֶׁבֶת עֲרוֹעֵר שַׁאֲלִי־נָס וְנִמְלָטָה
20 אָמְרִי מַה־נֶּהְיָתָה׃ הֹבִישׁ מוֹאָב כִּי־חַתָּה הֵילִילוּ וְזַעֲקוּ
21 הַגִּידוּ בְאַרְנוֹן כִּי שֻׁדַּד מוֹאָב׃ וּמִשְׁפַּט בָּא אֶל־אֶרֶץ
22 הַמִּישֹׁר אֶל־חוֹלוֹן וְאֶל־יַהְצָה וְעַל־מֹפָעַת׃ וְעַל־דִּיבוֹן
23 וְעַל־נְבוֹ וְעַל־בֵּית דִּבְלָתָיִם׃ וְעַל קִרְיָתַיִם וְעַל־בֵּית
24 גָּמוּל וְעַל־בֵּית מְעוֹן׃ וְעַל־קְרִיּוֹת וְעַל־בָּצְרָה וְעַל כָּל־
25 עָרֵי אֶרֶץ מוֹאָב הָרְחֹקוֹת וְהַקְּרֹבוֹת׃ נִגְדְּעָה קֶרֶן מוֹאָב
26 וּזְרֹעוֹ נִשְׁבְּרָה נְאֻם יְהוָה׃ הַשְׁכִּירֻהוּ כִּי עַל־יְהוָה הִגְדִּיל
27 וְסָפַק מוֹאָב בְּקִיאוֹ וְהָיָה לִשְׂחֹק גַּם־הוּא׃ וְאִם־לוֹא
הַשְׂחֹק הָיָה לְךָ יִשְׂרָאֵל אִם־בַּגַּנָּבִים נִמְצָאָה כִּי־מִדֵּי
דַבֶּרְךָ

12 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ד, ד״ח, ד״ם, ד״י״ב, ד״י״ד ד״ם״ו. ס״א הנה ובלא פקף וכן ד״ב, ד״ג ד״ו. 13 כן לפערבאי, לסדנחאי כפיתאל חדא כלה, ב״כ מביתאל. 14 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ד, ד״ח, ד״ם, ד״י״ב, ד״י״ד ד״ם״ז, ס״א ואנשי ובלא פקף וכן ד״ב, ד״ג ד״ו. 17 כן לפערבאי, לסדנחאי איך כתיב, איכה קרי. 18 ישבי בתיב, ושבי קרי, בס״א ישבי כתיב וקרי וכן ד״א. ד״ב, ד״ג, ד״ו ד״ם, ובס״א ושבי כתיב וקרי וכן ד״י״א. 19 ס״א שדד חסר וכן ד״ג, ד״ח, ד״ם, ד״י״ב ד״י״ד. 19 כן כ״א, ב״נ נהיתה בלא נעיא. 20 הֵילִילוּ כתיב, הֵילִילוּ קרי, בס״א הֵילִילוּ כתיב וקרי וכן ד״ב ד״ו ד״י״א. 20 וּזְעָקוּ כתיב, יִזְעֲקוּ קרי, בס״א וּזְעָקוּ כתיב וקרי וכן ד״ב, ד״ו ד״י״א. 21 כס״א הולן כתיב, חלן קרי. 21 ס״א ואל וכן ד״א, ד״ב ד״ד. 21 מופעת כתיב, מֵיפָעַת קרי, בס״א מֵיפָעַת כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, ו״ו. 23 כן ברוב ספרים כ״י ד״ב, ד״ג, ד״ד, ד״ו, ד״ח, ד״ם, ד״י״ב, ד״י״ד ד״ם״ו ס״א העל׳ בסקף ובלא נגינה. 27 נמצאה כתיב, נִמְצָא קרי, בס״א נִמְצָא כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב ו״ו.

13 And Moab shall be ashamed of Chemosh, as the house of Israel was ashamed of Bethel their confidence.

14 How say ye, We are mighty and strong men for the war?

15 Moab is spoiled, and gone up out of her cities, and his chosen young men are gone down to the slaughter, saith the King, whose name is the LORD of hosts.

16 The calamity of Moab is near to come, and his affliction hasteth fast.

17 All ye that are about him, bemoan him; and all ye that know his name, say, How is the strong staff broken, and the beautiful rod!

18 Thou daughter that dost inhabit Dibon, come down from thy glory, and sit in thirst; for the spoiler of Moab shall come upon thee, and he shall destroy thy strong holds.

19 O inhabitant of Aroer, stand by the way, and espy; ask him that fleeth, and her that escapeth, and say, What is done?

20 Moab is confounded; for it is broken down: howl and cry; tell ye it in Arnon, that Moab is spoiled,

21 And judgment is come upon the plain country; upon Holon, and upon Jahazah, and upon Mephaath,

22 And upon Dibon, and upon

23 Nebo, and upon Beth-diblathaim, And upon Kiriathaim, and upon Beth-gamul, and upon

24 Beth-meon, And upon Kerioth, and upon Bozrah, and upon all the cities of the land of

25 Moab, far or near. The horn of Moab is cut off, and his arm is broken, saith the LORD.

26 Make ye him drunken: for he magnified himself against the LORD: Moab also shall wallow

27 in his vomit, and he also shall be in derision. For was not Israel a derision unto thee? was he found among thieves? for since

thou spakest of him, thou skippedst for joy.

28 O ye that dwell in Moab, leave the cities, and dwell in the rock, and be like the dove that maketh her nest in the sides of the hole's mouth.

29 We have heard the pride of Moab, (he is exceeding proud) his loftiness, and his arrogancy, and his pride, and the haughtiness of his heart.

30 I know his wrath, saith the LORD; but it shall not be so; his lies shall not so effect it.

31 Therefore will I howl for Moab, and I will cry out for all Moab; mine heart shall mourn for the men of Kir-heres.

32 O vine of Sibmah, I will weep for thee with the weeping of Jazer: thy plants are gone over the sea, they reach even to the sea of Jazer: the spoiler is fallen upon thy summer fruits and upon thy vintage.

33 And joy and gladness is taken from the plentiful field, and from the land of Moab; and I have caused wine to fail from the wine-presses: none shall tread with shouting; their shouting shall be no shouting.

34 From the cry of Heshbon even unto Elealeh, and even unto Jahaz, have they uttered their voice, from Zoar even unto Horonaim, as an heifer of three years old: for the waters also of Nimrim shall be desolate.

35 Moreover I will cause to cease in Moab, saith the LORD, him that offereth in

36 the high places, and him that burneth incense to his gods. Therefore mine heart shall sound for Moab like pipes, and mine heart shall sound like pipes for the men of Kir-heres: because

37 the riches that he hath gotten are perished. For every head shall be bald, and every beard

38 clipped: upon all the hands shall be cuttings, and upon the loins sackcloth. There shall be lamentation generally upon all the housetops of Moab, and in the streets thereof: for I have

39 broken Moab like a vessel wherein is no pleasure, saith the LORD. They shall howl, saying, How is it broken down! how hath Moab turned the back with shame! so shall Moab be a

40 derision and a dismaying to all them about him. For thus saith the LORD; Behold, he shall

41 fly as an eagle, and shall spread his wings over Moab. Kerioth is taken, and the strong holds are surprised, and the mighty men's hearts

28 דְּבָרֶךָ בּוֹ תַּהֲגוֹדָד׃ עִזְבוּ עָרִים וְשִׁכְנוּ בַּסֶּלַע יוֹשְׁבֵי
29 מוֹאָב וִהְיוּ כְּיוֹנָה תְּקַנֵּן בְּעֶבְרֵי פִּי־פָחַת׃ שָׁמַעְנוּ גְאוֹן
30 מוֹאָב גֵּאֶה מְאֹד גְּבָהּוֹ וּגְאוֹנוֹ וְגַאֲוָתוֹ וְרֹם לִבּוֹ׃ אֲנִי
יָדַעְתִּי נְאֻם־יְהוָה עֶבְרָתוֹ וְלֹא־כֵן בַּדָּיו לֹא־כֵן עָשׂוּ׃
31 עַל־כֵּן עַל־מוֹאָב אֵילִיל וּלְמוֹאָב כֻּלֹּה אִזְעָק אֶל־אַנְשֵׁי
32 קִיר־חֶרֶשׂ יֶהְגֶּה׃ מִבְכִּי יַעְזֵר אֲבַכֶּה־לָּךְ הַגֶּפֶן שִׂבְמָה
נְטִישֹׁתַיִךְ עָבְרוּ יָם עַד יָם יַעְזֵר נָגָעוּ עַל־קַיִצֵךְ וְעַל־
33 בְּצִירֵךְ שֹׁדֵד נָפָל׃ וְנֶאֶסְפָה שִׂמְחָה וָגִיל מִכַּרְמֶל
וּמֵאֶרֶץ מוֹאָב וְיַיִן מִיְקָבִים הִשְׁבַּתִּי לֹא־יִדְרֹךְ הֵידָד
34 הֵידָד לֹא הֵידָד׃ מִזַּעֲקַת חֶשְׁבּוֹן עַד־אֶלְעָלֵה עַד־יַהַץ
נָתְנוּ קוֹלָם מִצֹּעַר עַד־חֹרֹנַיִם עֶגְלַת שְׁלִשִׁיָּה כִּי גַם־
35 מֵי נִמְרִים לְמַשְׁמּוֹת יִהְיוּ׃ וְהִשְׁבַּתִּי לְמוֹאָב נְאֻם־יְהוָה
36 מַעֲלֶה בָּמָה וּמַקְטִיר לֵאלֹהָיו׃ עַל־כֵּן לִבִּי לְמוֹאָב
כֶּחָלִלִים יֶהֱמֶה וְלִבִּי אֶל־אַנְשֵׁי קִיר־חֶרֶשׂ כֶּחָלִלִים
37 יֶהֱמֶה עַל־כֵּן יִתְרַת עָשָׂה אָבָדוּ׃ כִּי כָל־רֹאשׁ קָרְחָה
וְכָל־זָקָן גָּרֻעָה עַל כָּל־יָדַיִם גְּדֻדֹת וְעַל־מָתְנַיִם שָׂק׃
38 עַל כָּל־גַּגּוֹת מוֹאָב וּבְרְחֹבֹתֶיהָ כֻּלָּה מִסְפֵּד כִּי־שָׁבַרְתִּי
39 אֶת־מוֹאָב כִּכְלִי אֵין־חֵפֶץ בּוֹ נְאֻם־יְהוָה׃ אֵיךְ חַתָּה
הֵילִילוּ אֵיךְ הֶפְנָה־עֹרֶף מוֹאָב בּוֹשׁ וְהָיָה מוֹאָב לִשְׂחֹק
40 וְלִמְחִתָּה לְכָל־סְבִיבָיו׃ כִּי־כֹה
אָמַר יְהוָה הִנֵּה כַנֶּשֶׁר יְדָאֶה וּפָרַשׂ כְּנָפָיו אֶל־מוֹאָב׃
41 נִלְכְּדָה הַקְּרִיוֹת וְהַמְּצָדוֹת נִתְפָּשָׂה וְהָיָה לֵב גִּבּוֹרֵי
מוֹאָב

---

27 v. ס״א דְּבָרֶךָ וכן ר״א, ד״ב ור״ו. 30 v. בס״א בַּדָּוֹ כתיב, בַּדָּיו קרי. 31 v. מֹלֹ קרי.
31 v. כן למערבאי, לסדנחאי יֶהֱגֶה כתיב, אֶחְגֶּה קרי. 32 v. ס״א שִׂבְמָה. 32 v. ס״א
גֵּי עַל־קִיצֵךְ וכן ר״א, ד״ב ות״ס. 33 v. ס״א יִדְרֹךְ חֵדְרֵךְ. 34 v. ס״א מִצּוֹעַר מלא.
36 v. כן למערבאי, לסדנחאי נֶחֱלִים חסר יוד קדמא. 37 v. ס״א עַל־כל וכן ר״א,
ד״ב, ד״ו וְרִי״ב. 37 v. ס״א גְּרוּעָה מלא וכן ר״א, ד״ב, ד״ג וה״ו. 37 v. ס״א תְּלִי״תָל־
מחנים וכן ר״א, ר״ב, ד״ו, ח״ע ות״ר. 38 v. גָּלוֹ קרי. 40 v. בס״א אין כאן פסקא.
40 v. בס״א עַל־ תסמר עליו אל־ פליג. 41 v. כן למערבאי, לכרנחאי נִתְפָּשָׂה כתיב.
נִתְפְּשׂוּ קרי. 41 v. כן בספרים כ״י ונסמר עליו נעויא.

42 מוֹאָב בַּיּוֹם הַהוּא כִּלֵּב אִשָּׁה מְצֵרָה׃ וְנִשְׁמַד מוֹאָב
43 מֵעָם כִּי עַל־יְהוָה הִגְדִּיל׃ פַּחַד וָפַחַת וָפָח עָלֶיךָ
44 יוֹשֵׁב מוֹאָב נְאֻם־יְהוָה׃ הַנָּס מִפְּנֵי הַפַּחַד יִפֹּל אֶל־
הַפָּחַת וְהָעֹלֶה מִן־הַפָּחַת יִלָּכֵד בַּפָּח כִּי־אָבִיא אֵלֶיהָ
45 אֶל־מוֹאָב שְׁנַת פְּקֻדָּתָם נְאֻם־יְהוָה׃ בְּצֵל חֶשְׁבּוֹן עָמְדוּ
מְכַחַ נָמִים כִּי־אֵשׁ יָצְאָה מֵחֶשְׁבּוֹן וְלֶהָבָה מִבֵּין סִיחוֹן
46 וַתֹּאכַל פְּאַת מוֹאָב וְקָדְקֹד בְּנֵי שָׁאוֹן׃ אוֹי־לְךָ מוֹאָב
אָבַד עַם־כְּמוֹשׁ כִּי־לֻקְחוּ בָנֶיךָ בַּשִּׁבִי וּבְנֹתֶיךָ בַּשִּׁבְיָה׃
47 וְשַׁבְתִּי שְׁבוּת־מוֹאָב בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נְאֻם־יְהוָה עַד־הֵנָּה
מִשְׁפַּט מוֹאָב׃

מט לִבְנֵי עַמּוֹן כֹּה אָמַר יְהוָה הֲבָנִים אֵין לְיִשְׂרָאֵל אִם־ס
יוֹרֵשׁ אֵין לוֹ מַדּוּעַ יָרַשׁ מַלְכָּם אֶת־גָּד וְעַמּוֹ בְּעָרָיו
2 יָשָׁב׃ לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְהִשְׁמַעְתִּי
אֶל־רַבַּת בְּנֵי־עַמּוֹן תְּרוּעַת מִלְחָמָה וְהָיְתָה לְתֵל
שְׁמָמָה וּבְנֹתֶיהָ בָּאֵשׁ תִּצָּתְנָה וְיָרַשׁ יִשְׂרָאֵל אֶת־
3 יְרֻשָׁיו אָמַר יְהוָה׃ הֵילִילִי חֶשְׁבּוֹן כִּי שֻׁדְּדָה־עַי
צְעָקְנָה בְּנוֹת רַבָּה חֲגֹרְנָה שַׂקִּים סְפֹּדְנָה וְהִתְשׁוֹטַטְנָה
בַּגְּדֵרוֹת כִּי מַלְכָּם בַּגּוֹלָה יֵלֵךְ כְּהֲנָיו וְשָׂרָיו יַחְדָּיו׃
4 מַה־תִּתְהַלְלִי בָּעֲמָקִים זָב עֲמָקֵךְ הַבַּת הַשּׁוֹבָבָה
5 הַבֹּטַחַת בְּאֹצְרֹתַיִךְ מִי יָבוֹא אֵלָי׃ הִנְנִי מֵבִיא עָלַיִךְ
פַּחַד נְאֻם־אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת מִכָּל־סְבִיבָיִךְ וְנִדַּחְתֶּם
6 אִישׁ לְפָנָיו וְאֵין מְקַבֵּץ לַנָּד׃ וְאַחֲרֵי־כֵן אָשִׁיב אֶת־
7 שְׁבוּת בְּנֵי־עַמּוֹן נְאֻם־יְהוָה׃ לֶאֱדוֹם
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הַאֵין עוֹד חָכְמָה בִּתֵּימָן אָבְדָה

עצה

44 v. לסת׳ראשי הגים כתיב. הגם קרי, למרגאשי וברב. ר״ן, ד״ח וד״ם חגם כתיב וקרי. 44 v. ס״א מתוך וכן ד״א, ר״ב ור״ו: עיין ישעיה כ״ד י״ח. 45 v. סביר עמאה. בס״א עמאה כתיב וקרי וכן ר״ב, ד״ו ח״ב. 45 v. כן בספרים כ״י, ר״ב, ר״ה, ר״ו, ד״א ודי״ב, ס״א סיחון חסר וכן ד״א, ד״ב, ר״ח, ר״ם, ד״י, ד״יד ה״ס״ו. מט. 3 v. בס״א שפרתה תספר עליו ליח וכתב ש״. 4 v. ס״א האסרה בלבבה מי יבא וכן ד״א, ר״ב ה״ו: עיין צפניה ב׳ ס״ו.

in Moab at that day shall be as the heart of a woman in her pangs.

42 And Moab shall be destroyed from being a people, because he hath magnified himself against the LORD.

43 Fear, and the pit, and the snare, shall be upon thee, O inhabitant of Moab, saith the LORD.

44 He that fleeth from the fear shall fall into the pit; and he that getteth up out of the pit shall be taken in the snare: for I will bring upon it, even upon Moab, the year of their visitation, saith the LORD.

45 They that fled stood under the shadow of Heshbon because of the force: but a fire shall come forth out of Heshbon, and a flame from the midst of Sihon, and shall devour the corner of Moab, and the crown of the head of the tumultuous ones.

46 Woe be unto thee, O Moab! the people of Chemosh perisheth: for thy sons are taken captives, and thy daughters captives.

47 Yet will I bring again the captivity of Moab in the latter days, saith the LORD. Thus far is the judgment of Moab.

49 Concerning the Ammonites, thus saith the LORD; Hath Israel no sons? hath he no heir? why then doth their king inherit Gad, and his people dwell in his cities?

2 Therefore, behold, the days come, saith the LORD, that I will cause an alarm of war to be heard in Rabbah of the Ammonites; and it shall be a desolate heap, and her daughters shall be burned with fire: then shall Israel be heir unto them

3 that were his heirs, saith the LORD. Howl, O Heshbon, for Ai is spoiled: cry, ye daughters of Rabbah, gird you with sackcloth; lament, and run to and fro by the hedges; for their king

4 shall go into captivity, and his priests and his princes together. Wherefore gloriest thou in the valleys, thy flowing valley, O backsliding daughter? that trusted in her treasures, saying,

5 Who shall come unto me? Behold, I will bring a fear upon thee, saith the Lord GOD of hosts, from all those that be about thee; and ye shall be driven out every man right forth; and

6 none shall gather up him that wandereth. And afterward I will bring again the captivity of

7 the children of Ammon, saith the LORD. Concerning Edom, thus saith the LORD of hosts; Is wisdom no more in Teman? is counsel perished

8 עֲצָה מִבָּנִים נִסְרָחָה חָכְמָתָם: נָסוּ הָפְנוּ הַעְמִיקוּ לָשֶׁבֶת
9 יֹשְׁבֵי דְדָן כִּי אֵיד עֵשָׂו הֵבֵאתִי עָלָיו עֵת פְּקֻדָּתִיו: אִם־
בְּצִרִים בָּאוּ לָךְ לֹא יַשְׁאִרוּ עוֹלֲלוֹת אִם־גַּנָּבִים בַּלַּיְלָה
10 הִשְׁחִיתוּ דַּיָּם: כִּי־אָנִי חִשַּׂפְתִּי אֶת־עֵשָׂו גִּלִּיתִי אֶת־
מִסְתָּרָיו וְנֶחְבָּה לֹא יוּכָל שָׁדַד זַרְעוֹ וְאַחָיו וּשְׁכֵנָיו
11 וְאֵינֶנּוּ: עָזְבָה יְתֹמֶיךָ אֲנִי אֲחַיֶּה וְאַלְמְנֹתֶיךָ עָלַי
תִּבְטָחוּ:
12 כִּי־כֹה | אָמַר יְהוָה הִנֵּה אֲשֶׁר־אֵין מִשְׁפָּטָם לִשְׁתּוֹת
הַכּוֹס שָׁתוֹ יִשְׁתּוּ וְאַתָּה הוּא נָקֹה תִּנָּקֶה לֹא תִנָּקֶה
13 כִּי שָׁתֹה תִּשְׁתֶּה: כִּי בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי־
לְשַׁמָּה לְחֶרְפָּה לְחָרְבָּה וְלִקְלָלָה תִּהְיֶה בָצְרָה וְכָל־
14 עָרֶיהָ תִּהְיֶינָה לְחָרְבוֹת עוֹלָם: שְׁמוּעָה שָׁמַעְתִּי מֵאֵת
יְהוָה וְצִיר בַּגּוֹיִם שָׁלוּחַ הִתְקַבְּצוּ וּבֹאוּ עָלֶיהָ וְקוּמוּ
15 לַמִּלְחָמָה: כִּי־הִנֵּה קָטֹן נְתַתִּיךְ בַּגּוֹיִם בָּזוּי בָּאָדָם:
16 תִּפְלַצְתְּךָ הִשִּׁיא אֹתָךְ וְזִדוֹן לִבֶּךָ שֹׁכְנִי בְחַגְוֵי הַסֶּלַע
תֹּפְשִׂי מְרוֹם גִּבְעָה כִּי־תַגְבִּיהַ כַּנֶּשֶׁר קִנֶּךָ מִשָּׁם אוֹרִידֶךָ
17 נְאֻם־יְהוָה: וְהָיְתָה אֱדוֹם לְשַׁמָּה כָּל עֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם
18 וְיִשְׁרֹק עַל־כָּל־מַכּוֹתֶהָ: כְּמַהְפֵּכַת סְדֹם וַעֲמֹרָה
וּשְׁכֵנֶיהָ אָמַר יְהוָה לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ וְלֹא־יָגוּר בָּהּ
19 בֶּן־אָדָם: הִנֵּה כְּאַרְיֵה יַעֲלֶה מִגְאוֹן הַיַּרְדֵּן אֶל־נְוֵה
אֵיתָן כִּי־אָרִיצֵנּוּ אֲרִיצֶנּוּ מֶעָלֶיהָ וּמִי בָחוּר אֵלֶיהָ
אֶפְקֹד כִּי מִי כָמוֹנִי וּמִי יְעָדָנִי וּמִי־זֶה רֹעֶה אֲשֶׁר
20 יַעֲמֹד לְפָנָי: לָכֵן שִׁמְעוּ עֲצַת־יְהוָה אֲשֶׁר יָעַץ אֶל־
אֱדוֹם וּמַחְשְׁבוֹתָיו אֲשֶׁר חָשַׁב אֶל־יֹשְׁבֵי תֵימָן אִם־

לוא

8 from the prudent? is their wisdom vanished?
8 Flee ye, turn back, dwell deep, O inhabitants of Dedan; for I will bring the calamity of Esau upon him, the time that I will visit him.
9 If grapegatherers come to thee, would they not leave some gleaning grapes? if thieves by night, they will destroy till they have enough.
10 But I have made Esau bare, I have uncovered his secret places, and he shall not be able to hide himself: his seed is spoiled, and his brethren, and his neighbours, and he is not.
11 Leave thy fatherless children, I will preserve them alive; and let thy widows trust in me.
12 For thus saith the LORD; Behold, they whose judgment was not to drink of the cup have assuredly drunken; and art thou he that shall altogether go unpunished? thou shalt not go unpunished, but thou shalt surely drink of it.
13 For I have sworn by myself, saith the LORD, that Bozrah shall become a desolation, a reproach, a waste, and a curse; and all the cities thereof shall be perpetual wastes.
14 I have heard a rumour from the LORD, and an ambassador is sent unto the heathen, saying, Gather ye together, and come against her, and rise up to the battle.
15 For, lo, I will make thee small among the heathen, and despised among men.
16 Thy terribleness hath deceived thee, and the pride of thine heart, O thou that dwellest in the clefts of the rock, that holdest the height of the hill: though thou shouldest make thy nest as
17 high as the eagle, I will bring thee down from thence, saith the LORD. Also Edom shall be a desolation: every one that goeth by it shall be astonished, and shall hiss at all the plagues
18 thereof. As in the overthrow of Sodom and Gomorrah and the neighbour cities thereof,
19 saith the LORD, no man shall abide there, neither shall a son of man dwell in it. Behold, he shall come up like a lion from the swelling of Jordan against the habitation of the strong: but I will suddenly make him run away from her: and who is a chosen man, that I may appoint over her? for who is like me? and who will appoint me the time? and who is that shepherd
20 that will stand before me? Therefore hear the counsel of the LORD, that he hath taken against Edom; and his purposes, that he hath purposed against the inhabitants of Teman: Surely

8 v. ס׳א הֶעָמִיקוּ וכן ר״א, ד״ב, ד״ד וד״ו. 9 v. בסתה עוללות. 10 v. כן ברוב ספרים כ״י. ד״ה, ד״ם, ד״ר, ד״ח ופס״ו, ס״א מַי וכלא סקף וכן ד״ב, ד״נ וד״ו. 12 v. בס״א וְשָׁתֹה כתיב. יִשְׁתּוּ קרי. 13 v. נְאֻם קרי. 15 v. שָׁתוֹ קרי. 17 v. ס״א מַכּוֹתֶיהָ חסר ו׳ ומלא י׳ וכן ד״ב, ד״ח, ד״כ. ד״ו ד״ז. 18 v. בס״א נספר עליו וּשְׁכֵנֶיהָ קרי. 19 v. כן למערבאי, למרנחאי יְעִירֶנּוּ כתיב, יְעִירֵנִי קרי. 20 v. כן למערבאי, למדנחאי וּמַחְשְׁבוֹתָיו חסר וכן נרב, ד״ד וד״ו.

לוּא יַסְחֲבוּם צְעִירֵי הַצֹּאן אִם־לֹא יַשִּׁים עֲלֵיהֶם
21 נָוֵהֶם: מִקּוֹל נִפְלָם רָעָשָׁה הָאָרֶץ צְעָקָה בְיַם־סוּף
22 נִשְׁמַע קוֹלָהּ: הִנֵּה כַנָּשֶׁר יַעֲלֶה וְיִדְאֶה וְיִפְרֹשׂ כְּנָפָיו
עַל־בָּצְרָה וְהָיָה לֵב גִּבּוֹרֵי אֱדוֹם בַּיּוֹם הַהוּא כְּלֵב
אִשָּׁה מְצֵרָה:
23 לְדַמֶּשֶׂק בּוֹשָׁה חֲמָת וְאַרְפָּד כִּי־שְׁמָעָה רָעָה שָׁמְעוּ נָמֹגוּ
24 בַּיָּם דְּאָגָה הַשְׁקֵט לֹא יוּכָל: רָפְתָה דַּמֶּשֶׂק הִפְנְתָה
לָנוּס וְרִטֶּט הֶחֱזִיקָה צָרָה וְחֶבָלִים אֲחָזָתְהָ כְּיוֹלֵדָה:
25 אֵיךְ לֹא־עֻזְּבָה עִיר תְּהִלָּה קִרְיַת מְשׂוֹשִׂי: לָכֵן יִפְּלוּ
26 בַּחוּרֶיהָ בִּרְחֹבֹתֶיהָ וְכָל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה יִדְמּוּ בַּיּוֹם
27 הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת: וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת דַּמֶּשֶׂק
וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת בֶּן־הֲדָד:
28 לִקְדָר ׀ וְלַמַּמְלְכוֹת חָצוֹר אֲשֶׁר הִכָּה נְבוּכַדְרֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל כֹּה אָמַר יְהוָה קוּמוּ עֲלוּ אֶל־קֵדָר וְשָׁדְדוּ
29 אֵת־בְּנֵי־קֶדֶם: אָהֳלֵיהֶם וְצֹאנָם יִקָּחוּ יְרִיעוֹתֵיהֶם
וְכָל־כֵּלֵיהֶם וּגְמַלֵּיהֶם יִשְׂאוּ לָהֶם וְקָרְאוּ עֲלֵיהֶם מָגוֹר
30 מִסָּבִיב: נֻסוּ נְדוּ מְאֹד הֶעְמִיקוּ לָשֶׁבֶת יֹשְׁבֵי חָצוֹר
נְאֻם־יְהוָה כִּי־יָעַץ עֲלֵיכֶם נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל
31 עֵצָה וְחָשַׁב עֲלֵיהֶם מַחֲשָׁבָה: קוּמוּ עֲלוּ אֶל־גּוֹי שֹׁלֵו
יוֹשֵׁב לָבֶטַח נְאֻם־יְהוָה לֹא־דְלָתַיִם וְלֹא־בְרִיחַ לוֹ
32 בָּדָד יִשְׁכֹּנוּ: וְהָיוּ גְמַלֵּיהֶם לָבַז וַהֲמוֹן מִקְנֵיהֶם לְשָׁלָל
וְזֵרִיתִים לְכָל־רוּחַ קְצוּצֵי פֵּאָה וּמִכָּל־עֲבָרָיו אָבִיא אֵתָ֫
33 אֵידָם נְאֻם־יְהוָה: וְהָיְתָה חָצוֹר לְמָעוֹן תַּנִּים שְׁמָמָה
עַד־

the least of the flock shall draw them out: surely he shall make their habitations desolate with them.

21 The earth is moved at the noise of their fall, at the cry the noise thereof was heard in the Red sea.

22 Behold, he shall come up and fly as the eagle, and spread his wings over Bozrah: and at that day shall the heart of the mighty men of Edom be as the heart of a woman in her pangs.

23 Concerning Damascus. Hamath is confounded, and Arpad: for they have heard evil tidings: they are faint-hearted; there is sorrow on the sea; it cannot be quiet.

24 Damascus is waxed feeble, and turneth herself to flee, and fear hath seized on her: anguish and sorrows have taken her, as a woman in travail.

25 How is the city of praise not left, the city of my joy!

26 Therefore her young men shall fall in her streets, and all the men of war shall be cut off in that day, saith the LORD of hosts.

27 And I will kindle a fire in the wall of Damascus, and it shall consume the palaces of Ben-hadad.

28 Concerning Kedar, and concerning the kingdoms of Hazor, which Nebuchadrezzar king of Babylon shall smite, thus saith the LORD; Arise ye, go up to Kedar, and spoil the men of the east.

29 Their tents and their flocks shall they take away: they shall take to themselves their curtains, and all their vessels, and their camels; and they shall cry unto them, Fear is on

30 every side. Flee, get you far off, dwell deep, O ye inhabitants of Hazor, saith the LORD; for Nebuchadrezzar king of Babylon hath taken counsel against you, and hath conceived a

31 purpose against you. Arise, get you up unto the wealthy nation, that dwelleth without care,

32 saith the LORD, which have neither gates nor bars, which dwell alone. And their camels shall be a booty, and the multitude of their cattle a spoil: and I will scatter into all winds them that are in the utmost corners; and I will bring their calamity from all sides thereof, saith the

33 LORD. And Hazor shall be a dwelling for dragons, and a desolation

---

20 v. ס״א לא חסר וכן ד״א, ר״ב ה״ו. 20 v. ס״א לא. 20 v. ס״א נָוֵיהֶם וכן ד״ב, ר״ה, ר״ו, ד״מ, ה״ב וחר״. 21 v. ס״א קוֹלָם וכן ר״א, ר״ב, ר״ד, ר״ו, ד״ח, ד״ם, ה״ב, ה״ד וחר״. 25 v. תְּהִלַּת קרי, בס״א תְּהִלָּת כתיב וקרי וכן ר״כ. 28 v. נְבוּכַדְרֶאצַּר כתיב, נְבוּכַדְרֶאצַּר קרי, בס״א נבוזַרְדָאצַּר כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ד״ד, ר״ו וה״ב. 30 v. עֲלֵיכֶם קרי, בס״א עֲלֵיכֶם כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב, ד״ד ה״ו. 31 v. בס״א עָלָה כתיב, עֲלוּ קרי. 32 v. ס״א וְזֵרִיתִים סלא דסלא וכן ד״א, ר״ב, ר״ג, ר״ה, ר״ו, ה״ב, ה״ד ודס״ו.

עַד־עוֹלָם לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃
אֲשֶׁר הָיָה דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ 34
הַנָּבִיא אֶל־עֵילָם בְּרֵאשִׁית מַלְכוּת צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה
לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי שֹׁבֵר אֶת־קֶשֶׁת 35
עֵילָם רֵאשִׁית גְּבוּרָתָם׃ וְהֵבֵאתִי אֶל־עֵילָם אַרְבַּע 36
רוּחוֹת מֵאַרְבַּע קְצוֹת הַשָּׁמַיִם וְזֵרִתִים לְכָל הָרוּחוֹת
הָאֵלֶּה וְלֹא־יִהְיֶה הַגּוֹי אֲשֶׁר לֹא־יָבוֹא שָׁם נִדְחֵי
עֵילָם׃ וְהַחַתְתִּי אֶת־עֵילָם לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם וְלִפְנֵי | מְבַקְשֵׁי 37
נַפְשָׁם וְהֵבֵאתִי עֲלֵיהֶם | רָעָה אֶת־חֲרוֹן אַפִּי נְאֻם־יְהוָה
וְשִׁלַּחְתִּי אַחֲרֵיהֶם אֶת־הַחֶרֶב עַד כַּלּוֹתִי אוֹתָם׃ וְשַׂמְתִּי 38
כִסְאִי בְּעֵילָם וְהַאֲבַדְתִּי מִשָּׁם מֶלֶךְ וְשָׂרִים נְאֻם־יְהוָה׃
וְהָיָה | בְּאַחֲרִית הַיָּמִים אָשׁוּב אֶת־שְׁבִית עֵילָם נְאֻם־ 39
יְהוָה׃

נ הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־בָּבֶל אֶל־אֶרֶץ כַּשְׂדִּים
2 בְּיַד יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא׃ הַגִּידוּ בַגּוֹיִם וְהַשְׁמִיעוּ וְשֹׂא־נֵס
הַשְׁמִיעוּ אַל־תְּכַחֵדוּ אִמְרוּ נִלְכְּדָה בָבֶל הֹבִישׁ בֵּל
3 חַת מְרֹדַךְ הֹבִישׁוּ עַצַּבֶּיהָ חַתּוּ גִּלּוּלֶיהָ׃ כִּי עָלָה
עָלֶיהָ גּוֹי מִצָּפוֹן הוּא־יְשִׂים אֶת־אַרְצָהּ לְשַׁמָּה וְלֹא־
4 יִהְיֶה יוֹשֵׁב בָּהּ מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה נָדְדוּ הָלָכוּ׃ בַּיָּמִים
הָהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא נְאֻם־יְהוָה יָבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
הֵמָּה וּבְנֵי־יְהוּדָה יַחְדָּו הָלוֹךְ וּבָכוֹ יֵלֵכוּ וְאֶת־יְהוָה
5 אֱלֹהֵיהֶם יְבַקֵּשׁוּ׃ צִיּוֹן יִשְׁאֲלוּ דֶּרֶךְ °הֵנָּה פְּנֵיהֶם בָּאוּ ס
6 וְנִלְווּ אֶל־יְהוָה בְּרִית עוֹלָם לֹא תִשָּׁכֵחַ׃ צֹאן אֲבֵדוֹת
היה

for ever: there shall no man abide there, nor any son of man dwell in it.

34 The word of the LORD that came to Jeremiah the prophet against Elam in the beginning of the reign of Zedekiah king of Judah, saying,

35 Thus saith the LORD of hosts; Behold, I will break the bow of Elam, the chief of their might.

36 And upon Elam will I bring the four winds from the four quarters of heaven, and will scatter them toward all those winds; and there shall be no nation whither the outcasts of Elam shall not come.

37 For I will cause Elam to be dismayed before their enemies, and before them that seek their life: and I will bring evil upon them, even my fierce anger, saith the LORD; and I will send the sword after them, till I have consumed them:

38 And I will set my throne in Elam, and will destroy from thence the king and the princes, saith the LORD.

39 But it shall come to pass in the latter days, that I will bring again the captivity of Elam, saith the LORD.

50 The word that the LORD spake against Babylon and against the land of the Chaldeans by Jeremiah the prophet.

2 Declare ye among the nations, and publish, and set up a standard; publish, and conceal not: say, Babylon is taken, Bel is confounded, Merodach is broken in

3 pieces; her idols are confounded, her images are broken in pieces. For out of the north there cometh up a nation against her, which shall make her land desolate, and none shall

4 dwell therein: they shall remove, they shall depart, both man and beast. In those days, and in that time, saith the LORD, the children of Israel shall come, they and the children of Judah

5 together, going and weeping: they shall go, and seek the LORD their God. They shall ask the way to Zion with their faces thitherward, saying, Come, and let us join ourselves to the

6 LORD in a perpetual covenant that shall not be forgotten. My people hath been lost sheep:

---

34 v. בס״א עוֹלָם כתיב, עַיָלָם קרי. 36 v. ס״א וְזֵרִיתִים בלא״ו ובלא״ו וכן ר״א, ר״ב, ר״ד, ר״ו, ר״ח וחר״ב. 38 v. סביר יבואו, בס״א יבואו כתיב וקרי וכן תר, תים וח״ר. 39 v. עוֹלָם כתיב, עַיָלָם קרי, בס״א עַיָלָם כתיב וקרי וכן ר״ב וח״ו. 50 v. אָשׁוּב כתיב, אָשִׁיב קרי, בס״א אָשִׁיב כתיב וקרי וכן ר״ב וח״ו. 39 v. שְׁבִית כתיב, שְׁבוּת קרי, בס״א שְׁבוּת כתיב וקרי וכן ר״א ר״ב וח״ו. ב, 1 v. ס״א וְאֶל וכן ר״א, ר״ב, תר, ת״ם וח״ר. 4 v. בס״א יש כאן פסקא. 5 v. בן ברוב ספרים כ״ו, ר״ב, ר״ג, ר״ד, ר״ו, ר״ח, ר״ם, ר״ט, ד״ה ש״ו, פ״א דֶּרֶךְ חָנָה.

הָיָה עַמִּי רְעֵדִים הָתַעִּים הֲרִים שׁוֹבְבֻם מֵהַר אֶל־גִּבְעָה
הָלְכוּ שָׁכְחוּ רִבְצָם: כָּל־מֹצְאֵיהֶם אֲכָלוּם וְצָרֵיהֶם 7
אָמְרוּ לֹא נֶאְשָׁם תַּחַת אֲשֶׁר חָטְאוּ לַיהוָה נְוֵה־צֶדֶק
וּמִקְוֵה אֲבוֹתֵיהֶם יְהוָה: נֹדוּ 8
מִתּוֹךְ בָּבֶל וּמֵאֶרֶץ כַּשְׂדִּים יִצְאוּ וִהְיוּ כִּעַתּוּדִים לִפְנֵי־
צֹאן: כִּי הִנֵּה אָנֹכִי מֵעִיר וּמַעֲלָה עַל־בָּבֶל קְהַל־גּוֹיִם 9
גְּדֹלִים מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְעָרְכוּ לָהּ מִשָּׁם תִּלָּכֵד חִצָּיו כְּגִבּוֹר
מַשְׂכִּיל לֹא יָשׁוּב רֵיקָם: וְהָיְתָה כַשְׂדִּים לְשָׁלָל כָּל 10
שֹׁלְלֶיהָ יִשְׂבָּעוּ נְאֻם־יְהוָה: כִּי תִשְׂמְחוּ כִּי תעלזו שֹׁסֵי
נַחֲלָתִי כִּי תִפּוּשׁוּ כְּמוֹ עֶגְלָה דָּשְׁאָ וְתצהלי כָּאַבִּירִים:
בּוֹשָׁה אִמְּכֶם מְאֹד חָפְרָה יוֹלַדְתְּכֶם הִנֵּה אַחֲרִית גּוֹיִם 12
מִדְבָּר צִיָּה וַעֲרָבָה: מִקֶּצֶף יְהוָה לֹא תֵשֵׁב וְהָיְתָה 13
שְׁמָמָה כֻּלָּהּ כֹּל עֹבֵר עַל־בָּבֶל יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק עַל־כָּל
מַכּוֹתֶיהָ: עִרְכוּ עַל־בָּבֶל ו סָבִיב כָּל־דֹּרְכֵי קֶשֶׁת יְרוּ 14
אֵלֶיהָ אַל־תַּחְמְלוּ אֶל־חֵץ כִּי לַיהוָה חָטָאָה: הָרִיעוּ 15
עָלֶיהָ סָבִיב נָתְנָה יָדָהּ נָפְלוּ אשׁוֹתֶיהָ נֶהֶרְסוּ חוֹמוֹתֶיהָ
כִּי נִקְמַת יְהוָה הִיא הִנָּקְמוּ בָהּ כַּאֲשֶׁר עָשְׂתָה עֲשׂוּ
לָהּ: כָּרְתוּ זוֹרֵעַ מִבָּבֶל וְתֹפֵשׂ מַגָּל בְּעֵת קָצִיר מִפְּנֵי 16
חֶרֶב הַיּוֹנָה אִישׁ אֶל־עַמּוֹ יִפְנוּ וְאִישׁ לְאַרְצוֹ יָנֻסוּ:
שה

their shepherds have caused them to go astray, they have turned them away on the mountains: they have gone from mountain to hill, they have forgotten their resting-place.

7 All that found them have devoured them: and their adversaries said, We offend not, because they have sinned against the LORD, the habitation of justice, even the LORD, the hope of their fathers.

8 Remove out of the midst of Babylon, and go forth out of the land of the Chaldeans, and be as the he goats before the flocks.

9 For, lo, I will raise and cause to come up against Babylon an assembly of great nations from the north country: and they shall set themselves in array against her; from thence she shall be taken: their arrows shall be as of a mighty expert man; none shall return in vain.

10 And Chaldea shall be a spoil: all that spoil her shall be satisfied, saith the LORD.

11 Because ye were glad, because ye rejoiced, O ye destroyers of mine heritage, because ye are grown fat as the heifer at grass, and bellow as bulls;

12 Your mother shall be sore confounded; she that bare you shall be ashamed: behold, the hindermost of the nations shall be a wilderness, a dry land, and a desert.

13 Because of the wrath of the LORD it shall not be inhabited, but it shall be wholly desolate: every one that goeth by Babylon shall be astonished, and

14 hiss at all her plagues. Put yourselves in array against Babylon round about: all ye that

15 bend the bow, shoot at her, spare no arrows: for she hath sinned against the LORD. Shout against her round about: she hath given her hand: her foundations are fallen, her walls are thrown down: for it is the vengeance of the LORD: take vengeance upon her; as she hath

16 done, do unto her. Cut off the sower from Babylon, and him that handleth the sickle in the time of harvest: for fear of the oppressing sword they shall turn every one to his people, and they shall flee every one to his own land.

---

6 v. הָיָה כתיב, כס"א הָיוּ קרי, וכן ד"ב. 6 v. למערבאי שׁוֹבְבִים או שׁוֹבָבִים כתיב, שׁוֹבָבִים קרי, למדנחאי שׁוֹבְבִים בתיב וקרי, בס"א שׁבָבָם או שׁוֹבָבָם כתיב וקרי וכן ר"א ד"ב ד"ו. 7 v. ס"א מוֹצְאֵיהֶם סלא וכן ר"א, ר"ב, ד"ג, ד"ד, ד"ו, ר"ח, ר"ם, ריי"א, ריי"ב ריי"ד. 8 v. בס"א אין באן ספקא. 8 v. יֵצְאוּ בתיב, צְאוּ קרי, בס"א צְאוּ כתיב וקרי וכן ר"א ד"ב. 9 v. כן למערבאי, למדנחאי אֵל־. 9 v. ס"א גְּדוֹלִים סלא וכן ר"א, ר"ב ד"ו. 9 v. ס"א כְּשֹׁכֵל שמאל וכן ר"ב, ר"ג, ר"ד, ד"ו, ריי"ד, רס"ו, ת"ע ות"ס. 11 v. תְּשַׂמְּחִי כתיב, תִּשְׂמְחוּ קרי, בס"א תִּשְׂמְחוּ כתיב וקרי וכן ד"ב וריי"א. 11 v. ס"א וְכִי וכן ר"א. 11 v. תַּעֲלִי כתיב, תַּעֲלוּ קרי, בס"א תָּעֲלוּ כתיב וקרי וכן ר"ב וריי"א. 11 v. תָּפוּשִׁי כתיב, תָּפוּשׁוּ קרי, בס"א תָּפוּשׁוּ או תָּפֹשׁוּ כתיב וקרי וכן ר"ב וריי"א. 11 v. כן באלף בד"א, ר"ב, ר"ג, ר"ד, ר"ו וריי"ב: בס"א רָשָׁה ונמסר עליו לי בתיב בה' וכן רס"ו. 11 v. וְתִצְהֲלִי בתיב, וְתִצְהֲלוּ קרי, בס"א וְתִצְהֲלוּ כתיב וקרי וכן ר"ב וריי"א. 11 v. כן למערבאי, למדנחאי כָּאֲבִרִים חסר יוד קמא. 14 v. בס"א ירג. 15 v. אֶשְׁוּחֹתֶיהָ או אֶשְׁוּחֹתֶיהָ בתיב, אֶשְׁוּתֶיהָ קרי, בס"א אֶשְׁוֹתֶיהָ או אֶשְׁוּתֶיהָ כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב ד"ו. 15 v. ס"א הִסְתָּהּ וכן ר"א, ר"ב ור"ו, וכס"א חוֹמוֹתֶיהָ וכן ר"ח, ר"ם, ריי"א ריי"ד. 16 v. ס"א אֶל־אַרְצוֹ וכן ר"א, ר"ח, ר"ם, ריי"א, ר"ב ריי"ד: עיין ישעיה י"ג י"ד. 16 v. ס"א יָנוּסוּ סלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ח, ר"ם, ריי"ב, ריי"ד ורס"ו.

17 Israel is a scattered sheep; the lions have driven him away: first the king of Assyria hath devoured him; and last this Nebuchadrezzar king of Babylon hath broken his bones.
18 Therefore thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; Behold, I will punish the king of Babylon and his land, as I have punished the king of Assyria.
19 And I will bring Israel again to his habitation, and he shall feed on Carmel and Bashan, and his soul shall be satisfied upon mount Ephraim and Gilead.
20 In those days, and in that time, saith the LORD, the iniquity of Israel shall be sought for, and there shall be none; and the sins of Judah, and they shall not be found: for I will pardon them whom I reserve.
21 Go up against the land of Merathaim, even against it, and against the inhabitants of Pekod: waste and utterly destroy after them, saith the LORD, and do according to all that I have commanded thee.
22 A sound of battle is in the land, and of great destruction.
23 How is the hammer of the whole earth cut asunder and broken! how is Babylon become a desolation among the nations!
24 I have laid a snare for thee, and thou art also taken, O Babylon, and thou wast not aware: thou art found, and also caught, because thou hast striven against the
25 LORD. The LORD hath opened his armoury, and hath brought forth the weapons of his indignation: for this is the work of the Lord GOD of hosts in the land of the Chaldeans.
26 Come against her from the utmost border, open her storehouses: cast her up as heaps, and de-
27 stroy her utterly: let nothing of her be left. Slay all her bullocks; let them go down to the
28 slaughter: woe unto them! for their day is come, the time of their visitation. The voice of them that flee and escape out of the land of Babylon, to declare in Zion the vengeance of the
29 LORD our God, the vengeance of his temple. Call together the archers against Babylon: all ye that bend the bow, camp against it round about; let none thereof escape: recompense her according to her work; according to all that she hath done, do unto her: for she hath been proud against the LORD, against

17 שֶׂה פְּזוּרָה יִשְׂרָאֵל אֲרָיוֹת הִדִּיחוּ
הָרִאשׁוֹן אָכַל מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְזֶה הָאַחֲרוֹן עִצְּמוֹ
18 נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל: לָכֵן
כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי פֹקֵד
אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאֶל־אַרְצוֹ כַּאֲשֶׁר פָּקַדְתִּי אֶל־מֶלֶךְ
19 אַשּׁוּר: וְשֹׁבַבְתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל אֶל־נָוֵהוּ וְרָעָה הַכַּרְמֶל
20 וְהַבָּשָׁן וּבְהַר אֶפְרַיִם וְהַגִּלְעָד תִּשְׂבַּע נַפְשׁוֹ: בַּיָּמִים
הָהֵמָּה וּבָעֵת הַהִוא נְאֻם־יְהוָה יְבֻקַּשׁ אֶת־עֲוֹן יִשְׂרָאֵל
וְאֵינֶנּוּ וְאֶת־חַטֹּאת יְהוּדָה וְלֹא תִמָּצֶאנָה כִּי אֶסְלַח
21 לַאֲשֶׁר אַשְׁאִיר: עַל־הָאָרֶץ
מְרָתַיִם עֲלֵה עָלֶיהָ וְאֶל־יוֹשְׁבֵי פְקוֹד חָרֵב וְהַחֲרֵם
אַחֲרֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה וַעֲשֵׂה כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ:
22 קוֹל מִלְחָמָה בָּאָרֶץ וְשֶׁבֶר גָּדוֹל: אֵיךְ
23 נִגְדַּע וַיִּשָּׁבֵר פַּטִּישׁ כָּל־הָאָרֶץ אֵיךְ הָיְתָה לְשַׁמָּה
24 בָּבֶל בַּגּוֹיִם: יָקֹשְׁתִּי לָךְ וְגַם־נִלְכַּדְתְּ בָּבֶל וְאַתְּ לֹא
25 יָדָעַתְּ נִמְצֵאת וְגַם־נִתְפַּשְׂתְּ כִּי בַיהוָה הִתְגָּרִית: פָּתַח
יְהוָה אֶת־אוֹצָרוֹ וַיּוֹצֵא אֶת־כְּלֵי זַעְמוֹ כִּי־מְלָאכָה הִיא
26 לַאדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים: בֹּאוּ לָהּ מִקֵּץ
פִּתְחוּ מַאֲבֻסֶיהָ סָלُוהָ כְּמוֹ־עֲרֵמִים וְהַחֲרִימוּהָ אַל־תְּהִי־
27 לָהּ שְׁאֵרִית: הַרְגוּ כָל־פָּרֶיהָ יֵרְדוּ לַטִּבְחָה הוֹי עֲלֵיהֶם
28 כִּי־בָא יוֹמָם עֵת פָּקְדָתָם: קוֹל נָסִים וּפְלֵטִים מֵאֶרֶץ
בָּבֶל לְהַגִּיד בְּצִיּוֹן אֶת־נְקַמַת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נְקַמַת
29 הֵיכָלוֹ: הַשְׁמִיעוּ אֶל־בָּבֶל רַבִּים כָּל־דֹּרְכֵי קָשֶׁת
חֲנוּ עָלֶיהָ סָבִיב אַל־יְהִי־פָלִיטָה שַׁלְּמוּ־לָהּ כְּפָעֳלָהּ
כְּכֹל אֲשֶׁר עָשְׂתָה עֲשׂוּ־לָהּ כִּי אֶל־יְהוָה זָדָה אֶל

קדוש

50 v. כן למערבאי, למרנחאי הַהֹפֵּה. 20 v. ס״א תִּמָּצֵאנָה וכן ר״א ור״ב. 21 v. סביר וְאֶל־. 22 v. בס״א אין כאן פסקא. 25, 28 vv. בס״א יש כאן פסקא. 29 v. כן למערבאי, למרנחאי קָל־. 29 v. יהי׳לָה קרי ולא כתיב. בס״א לָהּ כתיב וקרי וכן ר״א. ר״ב. ר״ו תה״א. 29 v. ז ס״א שלמו לָהּ כפעלָה ככל אשר־עשתה עשו־לָה וכן ר״ב. ר״נ תה״ו.

the Holy One of Israel.

30 Therefore shall her young men fall in the streets, and all her men of war shall be cut off in that day, saith the LORD.

31 Behold, I am against thee, O thou most proud, saith the Lord GOD of hosts: for thy day is come, the time that I will visit thee.

32 And the most proud shall stumble and fall, and none shall raise him up: and I will kindle a fire in his cities, and it shall devour all round about him.

33 Thus saith the LORD of hosts; The children of Israel and the children of Judah were oppressed together: and all that took them captives held them fast; they refused to let them go.

34 Their Redeemer is strong; the LORD of hosts is his name: he shall throughly plead their cause, that he may give rest to the land, and disquiet the inhabitants of Babylon.

35 A sword is upon the Chaldeans, saith the LORD, and upon the inhabitants of Babylon, and upon her princes, and upon her wise men.

36 A sword is upon the liars; and they shall dote: a sword is upon her mighty men; and they shall be dismayed.

37 A sword is upon their horses, and upon their chariots, and upon all the mingled people that are in the midst of her; and they shall become as women: a sword is upon her treasures; and they shall be robbed.

38 A drought is upon her waters; and they shall be dried up: for it is the land of graven images, 39 and they are mad upon their idols. Therefore the wild beasts of the desert with the wild beasts of the islands shall dwell there, and the owls shall dwell therein: and it shall be no 40 more inhabited for ever; neither shall it be dwelt in from generation to generation. As God overthrew Sodom and Gomorrah and the neighbour cities thereof, saith the LORD; so shall 41 no man abide there, neither shall any son of man dwell therein. Behold, a people shall come from the north, and a great nation, and many kings shall be raised up from the coasts of 42 the earth. They shall hold the bow and the lance: they are cruel, and will not shew mercy: their voice shall roar like the sea, and they shall ride upon horses, every one put in array, like 43 a man to the battle, against thee, O daughter of Babylon. The king of Babylon hath heard the report of them, and his hands waxed feeble: anguish took hold of him, and pangs as of a 44 woman in travail. Behold, he shall come up like a lion from the swelling of Jordan unto the habitation of the strong: but I will make them suddenly run away from her: and who is a chosen man, that I may appoint over her?

30 קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ לָכֵן יִפְּלוּ בַחוּרֶיהָ בִּרְחֹבֹתֶיהָ וְכָל־
אַנְשֵׁי מִלְחַמְתָּהּ יִדְמּוּ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה׃
31 הִנְנִי אֵלַיִךְ זָדוֹן נְאֻם־אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת כִּי
32 בָּא יוֹמֵךְ עֵת פָּקַדְתִּיךְ׃ וְכָשַׁל זָדוֹן וְנָפַל וְאֵין לוֹ
מֵקִים וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּעָרָיו וְאָכְלָה כָּל־סְבִיבֹתָיו׃
33 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עֲשׁוּקִים בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי־יְהוּדָה יַחְדָּו וְכָל־שֹׁבֵיהֶם הֶחֱזִיקוּ בָם
34 מֵאֲנוּ שַׁלְּחָם׃ גֹּאֲלָם חָזָק יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ רִיב
יָרִיב אֶת־רִיבָם לְמַעַן הָרְגִּיעַ אֶת־הָאָרֶץ וְהִרְגִּיז
35 לְיוֹשְׁבֵי בָבֶל׃ חֶרֶב עַל־כַּשְׂדִּים נְאֻם־יְהוָה וְאֶל־יוֹשְׁבֵי
36 בָבֶל וְאֶל־שָׂרֶיהָ וְאֶל־חֲכָמֶיהָ׃ חֶרֶב אֶל־הַבַּדִּים וְנֹאָלוּ
37 חֶרֶב אֶל־גִּבּוֹרֶיהָ וְחַתּוּ׃ חֶרֶב אֶל־סוּסָיו וְאֶל־רִכְבּוֹ
וְאֶל־כָּל־הָעֲרֹב אֲשֶׁר בְּתוֹכָהּ וְהָיוּ לְנָשִׁים חֶרֶב אֶל־
38 אוֹצְרֹתֶיהָ וּבֻזּוּ׃ חֹרֶב אֶל־מֵימֶיהָ וְיָבֵשׁוּ כִּי אֶרֶץ
39 פְּסִלִים הִיא וּבְאֵימִים יִתְהֹלָלוּ׃ לָכֵן יֵשְׁבוּ צִיִּים אֶת־
אִיִּים וְיָשְׁבוּ בָהּ בְּנוֹת יַעֲנָה וְלֹא־תֵשֵׁב עוֹד לָנֶצַח
40 וְלֹא תִשָּׁכֵן עַד־דּוֹר וָדֹר׃ כְּמַהְפֵּכַת אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם
וְאֶת־עֲמֹרָה וְאֶת־שְׁכֵנֶיהָ נְאֻם־יְהוָה לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ
41 וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃ הִנֵּה עָם בָּא מִצָּפוֹן וְגוֹי גָּדוֹל
42 וּמְלָכִים רַבִּים יֵעֹרוּ מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ׃ קֶשֶׁת וְכִידֹן יַחֲזִיקוּ
אַכְזָרִי הֵמָּה וְלֹא יְרַחֲמוּ קוֹלָם כַּיָּם יֶהֱמֶה וְעַל־סוּסִים
43 יִרְכָּבוּ עָרוּךְ כְּאִישׁ לַמִּלְחָמָה עָלַיִךְ בַּת־בָּבֶל׃ שָׁמַע
מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־שִׁמְעָם וְרָפוּ יָדָיו צָרָה הֶחֱזִיקַתְּהוּ
44 חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ הִנֵּה כְאַרְיֵה יַעֲלֶה מִגְאוֹן הַיַּרְדֵּן אֶל־
נְוֵה אֵיתָן כִּי־אַרְגִּיעָה אָרִיצֵם מֵעָלֶיהָ וּמִי בָחוּר אֵלֶיהָ
אֶפְקֹד

38 ר׳ כן בכתה. ס״א סְכוּיָו. 37 ר׳ כן בספרים כ״י ור״ג, ס״א חֲעֶרֶב וכן ר״ב, ור״ה, ור״ת ור״ם, ור״א, ור״ר ור״ס״ו. 38 ר׳ כן בספרים כ״י, ר״ב, ור״ר, ס״א פְּסִילִים ונמסר עליו סלא וכן ר״א, ר״ב, ור״ה, ור״ת, ור״ם, ור״א. 39 ר׳ ס״א יָחַד סלא וכן ר״א, ר״ב, ור״ה, ור״ת, ור״ם תריב. 44 ר׳ אֲרִיצֵם כתיב, אָרִיצֵם קרי. בס״א אֲרִיצֵם כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב ור״ו.

for who is like me? and who will appoint me the time? and who is that shepherd that will stand before me?

45 Therefore hear ye the counsel of the LORD, that he hath taken against Babylon; and his purposes, that he hath purposed against the land of the Chaldeans: Surely the least of the flock shall draw them out: surely he shall make their habitation desolate with them.

46 At the noise of the taking of Babylon the earth is moved, and the cry is heard among the nations.

51 Thus saith the LORD; Behold, I will raise up against Babylon, and against them that dwell in the midst of them that rise up against me, a destroying wind;

2 And will send unto Babylon fanners, that shall fan her, and shall empty her land: for in the day of trouble they shall be against her round about.

3 Against him that bendeth let the archer bend his bow, and against him that lifteth himself up in his brigandine: and spare ye not her young men; destroy ye utterly all her host.

4 Thus the slain shall fall in the land of the Chaldeans, and they that are thrust through in her streets.

5 For Israel hath not been forsaken, nor Judah of his God, of the LORD of hosts; though their land was filled with sin against the Holy One of Israel.

6 Flee out of the midst of Babylon, and deliver every man his soul: be not cut off in her iniquity; for this is the time of
7 the LORD'S vengeance; he will render unto her a recompence. Babylon hath been a golden cup in the LORD'S hand, that made all the earth drunken: the nations have drunken of her
8 wine; therefore the nations are mad. Babylon is suddenly fallen and destroyed: howl for
9 her; take balm for her pain, if so be she may be healed. We would have healed Babylon, but she is not healed: forsake her, and let us go every one into his own country: for her judg-
10 ment reacheth unto heaven, and is lifted up even to the skies. The LORD hath brought forth our righteousness: come, and let us declare in Zion the work of the LORD

אֶפְקֹד כִּי מִי כָמֹנִי וּמִי יוֹעֲדָנִי וּמִי־זֶה רֹעֶה אֲשֶׁר
45 יַעֲמֹד לְפָנָי׃ לָכֵן שִׁמְעוּ עֲצַת־יְהוָה אֲשֶׁר יָעַץ אֶל־
בָּבֶל וּמַחְשְׁבוֹתָיו אֲשֶׁר חָשַׁב אֶל־אֶרֶץ כַּשְׂדִּים אִם־
לֹא יִסְחָבוּם צְעִירֵי הַצֹּאן אִם־לֹא יַשִּׁים עֲלֵיהֶם נָוֵהוּ׃
46 מִקּוֹל נִתְפְּשָׂה בָבֶל נִרְעָשָׁה הָאָרֶץ וְזַעֲקָה בַגּוֹיִם
נִשְׁמָע׃

נא כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵעִיר עַל־בָּבֶל וְאֶל־יֹשְׁבֵי לֵב קָמָי
2 רוּחַ מַשְׁחִית׃ וְשִׁלַּחְתִּי לְבָבֶל זָרִים וְזֵרוּהָ וְיִבְקְקוּ
3 אֶת־אַרְצָהּ כִּי־דָיוּ עָלֶיהָ מִפְּבִיב בְּיוֹם רָעָה׃ אֶל־
יִדְרֹךְ הַדֹּרֵךְ קַשְׁתּוֹ וְאֶל־יִתְעַל בְּסִרְיָנוֹ וְאַל
4 תַּחְמְלוּ אֶל־בְּחוּרֶיהָ הַחֲרִימוּ כָּל־צְבָאָהּ׃ וְנָפְלוּ חֲלָלִים
5 בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים וּמְדֻקָּרִים בְּחוּצוֹתֶיהָ׃ כִּי לֹא־אַלְמָן
יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה מֵאֱלֹהָיו מִיהוָה צְבָאוֹת כִּי אַרְצָם
6 מָלְאָה אָשָׁם מִקְּדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ נֻסוּ | מִתּוֹךְ בָּבֶל וּמַלְּטוּ
אִישׁ נַפְשׁוֹ אַל־תִּדַּמּוּ בַּעֲוֹנָהּ כִּי עֵת נְקָמָה הִוא
7 לַיהוָה גְּמוּל הוּא מְשַׁלֵּם לָהּ׃ כּוֹס־זָהָב בָּבֶל בְּיַד־
יְהוָה מַשְׁכֶּרֶת כָּל־הָאָרֶץ מִיֵּינָהּ שָׁתוּ גוֹיִם עַל־כֵּן
8 יִתְהֹלְלוּ גוֹיִם׃ פִּתְאֹם נָפְלָה בָבֶל וַתִּשָּׁבֵר הֵילִילוּ
9 עָלֶיהָ קְחוּ צֳרִי לְמַכְאוֹבָהּ אוּלַי תֵּרָפֵא׃ רְפָאנוּ אֶת־
בָּבֶל וְלֹא נִרְפָּתָה עִזְבוּהָ וְנֵלֵךְ אִישׁ לְאַרְצוֹ כִּי־נָגַע
10 אֶל־הַשָּׁמַיִם מִשְׁפָּטָהּ וְנִשָּׂא עַד־שְׁחָקִים׃ הוֹצִיא יְהוָה ס
אֶת־צִדְקֹתֵינוּ בֹּאוּ וְנִסַּפְּרָה בְצִיּוֹן אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ

45 v. ס״א אל־יושבי ארץ וכן ר״א, ר״ב, ר״ו וחר׳. 45 v. בס״א צְעִירֵי כתיב, צְעִירֵי קרי: עיין לעיל ס״ח ר׳. נא. 1 v. סביר תֵּל, בס״א תֵּל׳ כתיב וקרי וכן ר״א. 1 v. נסמר עליו עַמְּדִים בגיסמריא. 3 v. סביר אֲלֵיהָ, ג״א למרגאתי אֵל׳ וכן ר״ב, ר״ו, ח״ם וח״ר. 5 v. יְרֻדָּךְ כתיב ולא קרי, בס״א לא נמצא מלה יְרֻדָּךְ וכן ר״כ ח״ו. 8 v. סביר וְאֵלֶיהָ, ג״א למרגאתי וְאֵל׳ וכן ר״ב, ר״ו, תר׳, ח״ם וח״ר. 4 v. כן ברוב ספרים ב״י, ר״נ, ר״ד, ר״ב ודס״ו, ס״א נֶחְצוֹתֶיהָ חסר ו׳ קדמא וכן ד״ח, ד״כ ורי״ד, וס״א בְּחוּצוֹתֶיהָ חסר ו׳ תנינא וכן ד״א, וס״א בְּחַלְלֶיהָ חסר ריחטר וכן ד״א ה״כ. 7 v. כן כ״א, כ״נ טָם ובלא מקף. 9 v. רְפָאנוּ קרי. 10 v. ס״א צִדְקוֹתֵינוּ מלא וכן ר״א, ר״כ וח״ו. 10 v. כן כ״א, כ״נ וְנִסְפְּרָה בנעיא, נ״א כ״א וְנִסְפְּרָא בנעיא, כ״נ וְנִסְפְּרוּת בלא נעיא.

our God.

11 Make bright the arrows; gather the shields: the LORD hath raised up the spirit of the kings of the Medes: for his device is against Babylon, to destroy it; because it is the vengeance of the LORD, the vengeance of his temple.

12 Set up the standard upon the walls of Babylon, make the watch strong, set up the watchmen, prepare the ambushes: for the LORD hath both devised and done that which he spake against the inhabitants of Babylon.

13 O thou that dwellest upon many waters, abundant in treasures, thine end is come, and the measure of thy covetousness.

14 The LORD of hosts hath sworn by himself, saying, Surely I will fill thee with men, as with caterpillers; and they shall lift up a shout against thee.

15 He hath made the earth by his power, he hath established the world by his wisdom, and hath stretched out the heaven by his understanding.

16 When he uttereth his voice, there is a multitude of waters in the heavens; and he causeth the vapours to ascend from the ends of the earth: he maketh lightnings with rain, and bringeth forth the wind out of his treasures.

17 Every man is brutish by his knowledge; every founder is confounded by the graven image: for his molten image is falsehood, and there is no breath in them.

19 They are vanity, the work of errors: in the time of their visitation they shall perish. The portion of Jacob is not like them; for he is the former of all things: and Israel is the rod of his
20 inheritance: the LORD of hosts is his name. Thou art my battle axe and weapons of war:
21 for with thee will I break in pieces the nations, and with thee will I destroy kingdoms; And with thee will I break in pieces the horse and his rider; and with thee will I break in pieces the
22 chariot and his rider; With thee also will I break in pieces man and woman; and with thee will I break in pieces old and young; and with thee will I break in pieces the young man and
23 the maid; I will also break in pieces with thee the shepherd and his flock; and with thee will I break in pieces the husbandman and his yoke of oxen; and with thee will I break in pieces captains and rulers.
24 And I will render unto Babylon and to all the inhabitants of Chaldea all their evil that they have done in Zion in your sight, saith the LORD.
25 Behold, I am against thee, O destroying mountain, saith the LORD, which destroyest all the earth: and I will stretch out mine hand upon thee, and roll thee down from

11 אֱלֹהֵינוּ: הָבְרוּ הַחִצִּים מִלְאוּ הַשְּׁלְטִים הֵעִיר יְהוָה
אֶת־רוּחַ מַלְכֵי מָדַי כִּי־עַל־בָּבֶל מְזִמָּתוֹ לְהַשְׁחִיתָהּ כִּי
12 נְקַמַת יְהוָה הִיא נְקַמַת הֵיכָלוֹ: אֶל־חוֹמַת בָּבֶל שְׂאוּ
נֵס הַחֲזִיקוּ הַמְשְׁמָר הָקִימוּ שֹׁמְרִים הָכִינוּ הָאֹרְבִים כִּי
גַם־זָמַם יְהוָה גַּם־עָשָׂה אֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֶל־יֹשְׁבֵי בָבֶל:
13 שֹׁכֵנְתִּי עַל־מַיִם רַבִּים רַבַּת אוֹצָרֹת בָּא קִצֵּךְ אַמַּת
14 בִּצָּעֵךְ: נִשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת בְּנַפְשׁוֹ כִּי אִם־מִלֵּאתִיךָ
15 אָדָם כַּיֶּלֶק וְעָנוּ עָלַיִךְ הֵידָד: עֹשֵׂה
אֶרֶץ בְּכֹחוֹ מֵכִין תֵּבֵל בְּחָכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ נָטָה שָׁמָיִם:
16 לְקוֹל תִּתּוֹ הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם וַיַּעַל נְשִׂאִים מִקְצֵה אָרֶץ
17 בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ מֵאֹצְרֹתָיו: נִבְעַר כָּל־
אָדָם מִדַּעַת הֹבִישׁ כָּל־צוֹרֵף מִפֶּסֶל כִּי שֶׁקֶר נְסָכוֹ וְלֹא
18 רוּחַ בָּם: הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַּעְתֻּעִים בְּעֵת פְּקֻדָּתָם
19 יֹאבֵדוּ: לֹא כְאֵלֶּה חֵלֶק יַעֲקֹב כִּי־יוֹצֵר הַכֹּל הוּא
וְשֵׁבֶט נַחֲלָתוֹ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ:
20 מַפֵּצ אַתָּה לִי כְּלֵי מִלְחָמָה וְנִפַּצְתִּי בְךָ גּוֹיִם
21 וְהִשְׁחַתִּי בְךָ מַמְלָכוֹת: וְנִפַּצְתִּי בְךָ סוּס וְרֹכְבוֹ וְנִפַּצְתִּי
22 בְךָ רֶכֶב וְרֹכְבוֹ: וְנִפַּצְתִּי בְךָ אִישׁ וְאִשָּׁה וְנִפַּצְתִּי
23 בְךָ זָקֵן וָנָעַר וְנִפַּצְתִּי בְךָ בָּחוּר וּבְתוּלָה: וְנִפַּצְתִּי בְךָ
רֹעֶה וְעֶדְרוֹ וְנִפַּצְתִּי בְךָ אִכָּר וְצִמְדּוֹ וְנִפַּצְתִּי בְךָ פַּחוֹת
24 וְסְגָנִים: וְשִׁלַּמְתִּי לְבָבֶל וּלְכֹל | יֹשְׁבֵי כַשְׂדִּים אֵת כָּל־
רָעָתָם אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְּצִיּוֹן לְעֵינֵיכֶם נְאֻם יְהוָה:
25 הִנְנִי אֵלַיִךְ הַר הַמַּשְׁחִית נְאֻם־יְהוָה הַמַּשְׁחֶתֶת
אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וְנָטִיתִי אֶת־יָדִי עָלַיִךְ וְגַלְגַּלְתִּיךְ מִן

הסלעים

11 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ר תס"ו, ס"א בְּי ובלא סקף וכן ר"ב, ר"ג, ד"ר וח"ד. 13 v. שֹׁכֶנְתִּי כתיב. שֹׁכֵנְתִּי קרי. בס"א שֹׁכַנְתִּי כתיב וקרי וכן ד"א ח"ו, ובס"א שֹׁכַּנְתִּי כתיב וקרי וכן ד"ב. 16 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ח, ד"ר וח"ד, ס"א מקוה" בסקף ובלא נגינה וכן ר"ג, ד"ר תס"ו. 16 v. ס"א הָאָרֶץ וכן ר"ב. 19 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב ח"ג. ס"א לא" וכן ד"ר, ד"ר תס"ו. 19 v. ס"א יִשְׂרָאֵל שֶׁבֶט וכן חר' וח"ר: עיין לעיל י' ט"ו. 22 v. בס"א אִשָּׁה כתיב. אִישׁ קרי. 25 v. ס"א תִּמְהוֹן רמי.

the rocks, and will make thee a burnt mountain.

26 And they shall not take of thee a stone for a corner, nor a stone for foundations; but thou shalt be desolate for ever, saith the LORD.

27 Set ye up a standard in the land, blow the trumpet among the nations, prepare the nations against her, call together against her the kingdoms of Ararat, Minni, and Ashchenaz; appoint a captain against her; cause the horses to come up as the rough caterpillers.

28 Prepare against her the nations with the kings of the Medes, the captains thereof, and all the rulers thereof, and all the land of his dominion.

29 And the land shall tremble and sorrow: for every purpose of the LORD shall be performed against Babylon, to make the land of Babylon a desolation without an inhabitant.

30 The mighty men of Babylon have forborn to fight, they have remained in their holds: their might hath failed; they became as women: they have burned her dwellingplaces; her bars are broken.

31 One post shall run to meet another, and one messenger to meet another, to shew the king of Babylon that his city is taken at one end,

32 And that the passages are stopped, and the reeds they have burned with fire, and the men of war are affrighted.

33 For thus saith the LORD of hosts, the God of Israel; The daughter of Babylon is like a threshingfloor, it is time to thresh her: yet a little while, and the time of her harvest shall come.

34 Nebuchadrezzar the king of Babylon hath devoured me, he hath crushed me, he hath made me an empty vessel, he hath swallowed me up like a dragon, he hath filled his belly with my delicates, he hath cast me out.

35 The violence done to me and to my flesh be upon Babylon, shall the inhabitant of Zion say; and my blood upon the inhabitants of Chaldea, shall Jerusalem say.

36 Therefore thus saith the LORD; Behold, I will plead thy cause, and take vengeance for thee; and I will dry up her sea, and make her springs dry.

37 And Babylon shall become heaps, a dwellingplace for dragons, an astonishment, and an hissing, without an inhabitant.

38 They shall roar together like lions: they shall yell as lions' whelps.

26 הַשְּׁלָעִים וְגִבְעוֹת לְרֵד שְׁרֵפָה׃ וְלֹא־יִקְחוּ מִמְּךָ אֶבֶן
לְפִנָּה וְאֶבֶן לְמוֹסָדוֹת כִּי־שִׁמְמוֹת עוֹלָם תִּהְיֶה נְאֻם
27 יְהוָה׃ שְׂאוּ־נֵס בָּאָרֶץ תִּקְעוּ שׁוֹפָר בַּגּוֹיִם קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ
נִיסִּים הַשְׁמִיעוּ עָלֶיהָ מַמְלְכוֹת אֲרָרָט מִנִּי וְאַשְׁכְּנַז פְּקֹדוּ
28 עָלֶיהָ טִפְסָר הַעֲלוּ־סוּס כְּיֶלֶק סָמָר׃ קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ גוֹיִם
אֶת־מַלְכֵי מָדַי אֶת־פַּחוֹתֶיהָ וְאֶת־כָּל־סְגָנֶיהָ וְאֵת כָּל
29 אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ וַתָּחֹל כִּי קָמָה עַל
בָּבֶל מַחְשְׁבוֹת יְהוָה לָשׂוּם אֶת־אֶרֶץ בָּבֶל לְשַׁמָּה
30 מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ חָדְלוּ גִבּוֹרֵי בָבֶל לְהִלָּחֵם יָשְׁבוּ בַּמְּצָדוֹת
נָשְׁתָּה גְבוּרָתָם הָיוּ לְנָשִׁים הִצִּיתוּ מִשְׁכְּנוֹתֶיהָ נִשְׁבְּרוּ
31 בְרִיחֶיהָ׃ רָץ לִקְרַאת־רָץ יָרוּץ וּמַגִּיד לִקְרַאת מַגִּיד
32 לְהַגִּיד לְמֶלֶךְ בָּבֶל כִּי־נִלְכְּדָה עִירוֹ מִקְצֶה׃ וְהַמַּעְבָּרוֹת
נִתְפָּשׂוּ וְאֶת־הָאֲמָמִים שָׂרְפוּ בָאֵשׁ וְאַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה
33 נִבְהָלוּ׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בַּת־בָּבֶל כְּגֹרֶן עֵת הֻדְּרִיכָה עוֹד מְעַט
34 וּבָאָה עָלֶיהָ עֵת־קָצִיר לָהּ׃ אֲכָלָנִי הִמְמַנִי נְבוּכַדְרֶאצַּר
מֶלֶךְ בָּבֶל הִצִּגַנִי כְּלִי רִיק בִּלָּעֲנוּ כַּתַּנִּין מִלָּא כְרֵשׂוֹ
35 מֵעֲדָנַי הִדִּיחָנוּ׃ חֲמָסִי וּשְׁאֵרִי עַל־בָּבֶל תֹּאמַר יֹשֶׁבֶת
צִיּוֹן וְדָמִי אֶל־יֹשְׁבֵי כַשְׂדִּים תֹּאמַר יְרוּשָׁלִָם׃
36 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי רָב אֶת־רִיבֵךְ
וְנָקַמְתִּי אֶת־נִקְמָתֵךְ וְהַחֲרַבְתִּי אֶת־יַמָּהּ וְהוֹבִישָׁתִי
37 אֶת־מְקוֹרָהּ׃ וְהָיְתָה בָבֶל ׀ לְגַלִּים ׀ מְעוֹן־תַּנִּים שַׁמָּה
38 וּשְׁרֵקָה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ יַחְדָּו כַּכְפִרִים יִשְׁאָגוּ נָעֲרוּ כְּגוּרֵי

אריות

37 ע׳ בחללי בָּאָרֶץ רפי׳. 38 ע׳ ס״א חֻתִּי וכן ר״א, ר״ב ת״ו. 39 ע׳ בס״א קָמָה כתיב, קָמוּ קרי׳. 33 ע׳ בס״א וְחַמְּצָרוֹת כתיב, וְחַפְּצָרוֹת קרי׳. 34 ע׳ אֲכָלָנִי כתיב, אֲכָלַנִי קרי, בס״א אֲכָלָנִי כתיב וקרי וכן ר״ב ת״ו. 34 ע׳ חֲמָסַנִי כתיב, חֲמָסֵנִי קרי, בס״א חֲמָסֵנִי כתיב וקרי וכן ר״ב ת״ו. 34 ע׳ חִדִּיחָנִי כתיב, חִדִּיעֵנִי קרי, בס״א חִדִּיעֲנִי כתיב וקרי וכן ר״ב ת״ו. 34 ע׳ גְּלָעֲנִי קרי, בס״א גִּלְּעֲנִי כתיב וקרי וכן ר״ב ת״ו. 34 כן בחללי. 34 ע׳ חֲרִיחֲנִי כתיב, חֲרִיעֲנִי קרי, בס״א חֲרִיחֲנִי כתיב וקרי וכן ר״ב ת״ו. 35 ע׳ סביר עָלַי, בס״א אֲלַי כתיב וקרי וכן ר״א, תר, ת״ע, ת״ם ות״ו.

39 In their heat I will make
their feasts, and I will make
them drunken, that they may
rejoice, and sleep a perpetu-
al sleep, and not wake, saith
the LORD.
40 I will bring them down like
lambs to the slaughter, like
rams with he goats.
41 How is Sheshach taken! and
how is the praise of the
whole earth surprised! how
is Babylon become an aston-
ishment among the nations!
42 The sea is come up upon
Babylon: she is covered
with the multitude of the
waves thereof.
43 Her cities are a desolation, a
dry land, and a wilderness, a
land wherein no man
dwelleth, neither doth any
son of man pass thereby.
44 And I will punish Bel in
Babylon, and I will bring
forth out of his mouth that
which he hath swallowed
up: and the nations shall not
flow together any more unto
him: yea, the wall of Baby-
lon shall fall.
45 My people, go ye out of the
midst of her, and deliver ye
every man his soul from the
fierce anger of the LORD.
46 And lest your heart faint,
and ye fear for the rumour
that shall be heard in the
land; a rumour shall both
come one year, and after
that in another year shall
come a rumour, and vio-
lence in the land, ruler
against ruler.
47 Therefore, behold, the days
come, that I will do judg-
ment upon the graven
images of Babylon: and her
whole land shall be con-
48 founded, and all her slain shall fall in the midst of her. Then the heaven and the earth, and
all that is therein, shall sing for Babylon: for the spoilers shall come unto her from the north,
49 saith the LORD. As Babylon hath caused the slain of Israel to fall, so at Babylon shall fall
50 the slain of all the earth. Ye that have escaped the sword, go away, stand not still: remem-
51 ber the LORD afar off, and let Jerusalem come into your mind. We are confounded,
because we have heard reproach: shame hath covered our faces: for strangers are come into
52 the sanctuaries of the LORD'S house. Wherefore, behold, the days come, saith the LORD,
that I will do judgment upon her graven images: and through all her land the wounded shall
53 groan. Though Babylon should mount up to heaven, and though she should fortify the
height of her strength, yet from me shall spoilers come unto her, saith the LORD.

39 בְּחֻמָּם אָשִׁית אֶת־מִשְׁתֵּיהֶם וְהִשְׁכַּרְתִּים
לְמַעַן יַעֲלוּ וְיָשְׁנוּ שְׁנַת־עוֹלָם וְלֹא יָקִיצוּ נְאֻם יְהוָה:
40 אוֹרִידֵם כְּכָרִים לְטֶבַח כְּאֵילִים עִם־עַתּוּדִים: אֵיךְ
41 נִלְכְּדָה שֵׁשַׁךְ וַתִּתָּפֵשׂ תְּהִלַּת כָּל־הָאָרֶץ אֵיךְ הָיְתָה
42 לְשַׁמָּה בָּבֶל בַּגּוֹיִם: עָלָה עַל־בָּבֶל הַיָּם בַּהֲמוֹן גַּלָּיו
43 נִכְסָתָה: הָיוּ עָרֶיהָ לְשַׁמָּה אֶרֶץ צִיָּה וַעֲרָבָה אֶרֶץ לֹא־
44 יֵשֵׁב בָּהֵן כָּל־אִישׁ וְלֹא־יַעֲבֹר בָּהֶן בֶּן־אָדָם: וּפָקַדְתִּי
עַל־בֵּל בְּבָבֶל וְהֹצֵאתִי אֶת־בִּלְעוֹ מִפִּיו וְלֹא־יִנָּהֲרוּ אֵלָיו
45 עוֹד גּוֹיִם נַם־חוֹמַת בָּבֶל נָפָלָה: צְאוּ מִתּוֹכָהּ עַמִּי
46 וּמַלְּטוּ אִישׁ אֶת־נַפְשׁוֹ מֵחֲרוֹן אַף־יְהוָה: וּפֶן־יֵרַךְ
לְבַבְכֶם וְתִירְאוּ בַּשְּׁמוּעָה הַנִּשְׁמַעַת בָּאָרֶץ וּבָא בַּשָּׁנָה
הַשְּׁמוּעָה וְאַחֲרֵי בַשָּׁנָה הַשְּׁמוּעָה וְחָמָס בָּאָרֶץ וּמֹשֵׁל
47 עַל־מֹשֵׁל: לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים וּפָקַדְתִּי עַל־פְּסִילֵי
בָבֶל וְכָל־אַרְצָהּ תֹּבוּשׁ וְכָל־חֲלָלֶיהָ יִפְּלוּ בְתוֹכָהּ:
48 וְרָנְנוּ עַל־בָּבֶל שָׁמַיִם וְאֶרֶץ וְכֹל אֲשֶׁר בָּהֶם כִּי מִצָּפוֹן
49 יָבוֹא־לָהּ הַשּׁוֹדְדִים נְאֻם־יְהוָה: גַּם־בָּבֶל לִנְפֹּל חַלְלֵי
50 יִשְׂרָאֵל גַּם־לְבָבֶל נָפְלוּ חַלְלֵי כָל־הָאָרֶץ: פְּלֵטִים
מֵחָרֶב הִלְכוּ אַל־תַּעֲמֹדוּ זִכְרוּ מֵרָחוֹק אֶת־יְהוָה
51 וִירוּשָׁלַם תַּעֲלֶה עַל־לִבְּכֶם: בֹּשְׁנוּ כִּי־שָׁמַעְנוּ חֶרְפָּה
כִּסְּתָה כְלִמָּה פָּנֵינוּ כִּי בָאוּ זָרִים עַל־מִקְדְּשֵׁי בֵּית
יְהוָה:
52 לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־פְּסִילֶיהָ
53 וּבְכָל־אַרְצָהּ יֵאָנַק חָלָל: כִּי־תַעֲלֶה בָבֶל הַשָּׁמַיִם וְכִי
תְבַצֵּר מְרוֹם עֻזָּהּ מֵאִתִּי יָבֹאוּ שֹׁדְדִים לָהּ נְאֻם־יְהוָה:

קול

49 v. ס״א נָפֵל אִישׁ בלא כלח נָפֵל וכן ד״א, ר״ב, ר״ו וח״ם: עיין לעיל נ׳ ס׳. 43 v. ס״א יַעֲבֹר כלא וכן ר״ו ה״ח. 46 v. כן למערבאי, לסדנחאי מִשָּׁל, נ״א למערבאי עַל־מֹשֵׁל, לסדנחאי אֶל־מֹשֵׁל. 47 v. בס״א יש כאן פסקא. 47 v. ס״א הִנֵּה־ בפסקא ובלא נגינת וכן ר״ב, ר״ג, ר״ד וה״כ. 48 v. סביר יָבוֹאוּ: עיין פסוק נ״ג, בס״א יָבוֹאוּ בחיב וקרי וכן תר׳, ח״ם וח״ר. 52 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ד, ר״ח, ר״ב, ר״ד ה״ש״ן, ס״א תִּנַּח ובלא מקף. 53 v. סביר וְכָל־ ס״א וְכָל וכן ר״ד.

54 A sound of a cry cometh from Babylon, and great destruction from the land of the Chaldeans:
55 Because the LORD hath spoiled Babylon, and destroyed out of her the great voice; when her waves do roar like great waters, a noise of their voice is uttered:
56 Because the spoiler is come upon her, even upon Babylon, and her mighty men are taken, every one of their bows is broken: for the LORD God of recompences shall surely requite.
57 And I will make drunk her princes, and her wise men, her captains, and her rulers, and her mighty men: and they shall sleep a perpetual sleep, and not wake, saith the King, whose name is the LORD of hosts.
58 Thus saith the LORD of hosts; The broad walls of Babylon shall be utterly broken, and her high gates shall be burned with fire; and the people shall labour in vain, and the folk in the fire, and they shall be weary.
59 The word which Jeremiah the prophet commanded Seraiah the son of Neriah, the son of Maaseiah, when he went with Zedekiah the king of Judah into Babylon in the fourth year of his reign. And this Seraiah was a quiet prince.
60 So Jeremiah wrote in a book all the evil that should come upon Babylon, even all these words that are written against Babylon.
61 And Jeremiah said to Sera-
62 iah, When thou comest to Babylon, and shalt see, and shalt read all these words; Then shalt thou say, O LORD, thou hast spoken against this place, to cut it off, that none shall remain in
63 it, neither man nor beast, but that it shall be desolate for ever. And it shall be, when thou hast made an end of reading this book, that thou shalt bind a stone to it, and cast it into the
64 midst of Euphrates: And thou shalt say, Thus shall Babylon sink, and shall not rise from the evil that I will bring upon her: and they shall be weary. Thus far are the words of Jeremiah.

54 קוֹל זְעָקָה מִבָּבֶל וְשֶׁבֶר גָּדוֹל מֵאֶרֶץ כַּשְׂדִּים: כִּי־
55 שֹׁדֵד יְהוָה אֶת־בָּבֶל וְאִבֵּד מִמֶּנָּה קוֹל גָּדוֹל וְהָמּוּ
גַלֵּיהֶם כְּמַיִם רַבִּים נִתֵּן שְׁאוֹן קוֹלָם: כִּי בָא עָלֶיהָ
56 עַל־בָּבֶל שׁוֹדֵד וְנִלְכְּדוּ גִבּוֹרֶיהָ חַתָּתָה קַשְׁתוֹתָם
כִּי אֵל גְּמֻלוֹת יְהוָה שָׁלֵם יְשַׁלֵּם: וְהִשְׁכַּרְתִּי שָׂרֶיהָ
57 וַחֲכָמֶיהָ פַּחוֹתֶיהָ וּסְגָנֶיהָ וְגִבּוֹרֶיהָ וְיָשְׁנוּ שְׁנַת־עוֹלָם
וְלֹא יָקִיצוּ נְאֻם־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ:
כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת חוֹמַת בָּבֶל הָרְחָבָה 58
עֲרָעֹר תְּעָרַעַר וּשְׁעָרֶיהָ הַגְּבֹהִים בָּאֵשׁ יִצָּתּוּ וְיָגְעוּ
עַמִּים בְּרִי־דָיִן וּלְאֻמִּים בְּרֵי־אֵשׁ וְיִעָפוּ:
הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה | יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶת־שְׂרָיָה בֶּן־ ס 59
נֵרִיָּה בֶּן־מַחְסֵיָה בְּלֶכְתּוֹ אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה
בָּבֶל בִּשְׁנַת הָרְבִעִית לְמָלְכּוֹ וּשְׂרָיָה שַׂר־מְנוּחָה:
וַיִּכְתֹּב יִרְמְיָהוּ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־תָּבוֹא אֶל־בָּבֶל 60
אֶל־סֵפֶר אֶחָד אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַכְּתֻבִים אֶל
בָּבֶל: וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־שְׂרָיָה כְּבֹאֲךָ בָבֶל וְרָאִיתָ 61
וְקָרָאתָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: וְאָמַרְתָּ יְהוָה אַתָּה 62
דִּבַּרְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה לְהַכְרִיתוֹ לְבִלְתִּי הֱיוֹת־בּוֹ
יוֹשֵׁב לְמֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה כִּי־שְׁמָמוֹת עוֹלָם תִּהְיֶה:
וְהָיָה כְּכַלֹּתְךָ לִקְרֹא אֶת־הַסֵּפֶר הַזֶּה תִּקְשֹׁר עָלָיו 63
אֶבֶן וְהִשְׁלַכְתּוֹ אֶל־תּוֹךְ פְּרָת: וְאָמַרְתָּ כָּכָה תִּשְׁקַע 64
בָּבֶל וְלֹא־תָקוּם מִפְּנֵי הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנֹכִי מֵבִיא עָלֶיהָ
נב וְיָעֲפוּ עַד־הֵנָּה דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ: בֶּן־
עֶשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ בְּמָלְכּוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה
שנה

52 Zedekiah was one and twenty years old when he began to reign, and he reigned eleven

54. v. בס"א יש כאן פסקא. 56. v. ס"א אמוּלות ונמסר עליו מלא בת' וכן ר"א ד"ב.
58. v. ס"א חוּמַת וכן ר"א, ד"ב, ת"ע ות"ד, וכס"א תוספות הס' ו' קרמ' וכן ד"ב, ד"ד ודפ"ו.
59. v. בס"א בִּשְׁנַת כתיב. בַּשָּׁנָה קרי, וכס"א בַּשָּׁנָה כתיב, בִּשְׁנַת קרי.. 61. v. ס"א וְרָאִית וְקָרָאת וכן ד"ד. בס"א וּרְאִית וְקָרְאת. ובס"א ורָאִית וקָרְאת וכן ר"ב, ד"ג ור"ו.

שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ חֲמִיטַל בַּת־יִרְמְיָהוּ
מִלִּבְנָה: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה 2
יְהוֹיָקִֽם: כִּי ׀ עַל־אַף יְהוָה הָיְתָה בִּירוּשָׁלִַם וִיהוּדָה 3
עַד־הִשְׁלִיכוֹ אוֹתָם מֵעַל פָּנָיו וַיִּמְרֹד צִדְקִיָּהוּ בְּמֶלֶךְ
בָּבֶל: וַיְהִי ׀ בַּשָּׁנָה הַתְּשִׁעִית לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי 4
בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בָּא נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל הוּא וְכָל־
חֵילוֹ עַל־יְרוּשָׁלִַם וַיִּחֲנוּ עָלֶיהָ וַיִּבְנוּ עָלֶיהָ דָּיֵק סָבִֽיב:
וַתָּבֹא הָעִיר בַּמָּצוֹר עַד עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ 5
צִדְקִיָּהוּ: בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ וַיֶּחֱזַק הָרָעָב 6
בָּעִיר וְלֹא־הָיָה לֶחֶם לְעַם הָאָֽרֶץ: וַתִּבָּקַע הָעִיר וְכָל 7
אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה יִבְרְחוּ וַיֵּצְאוּ מֵהָעִיר לַיְלָה דֶּרֶךְ שַׁעַר
בֵּין־הַחֹמֹתַיִם אֲשֶׁר עַל־גַּן הַמֶּלֶךְ וְכַשְׂדִּים עַל־הָעִיר
סָבִיב וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ הָעֲרָבָֽה: וַיִּרְדְּפוּ חֵיל־כַּשְׂדִּים אַחֲרֵי 8
הַמֶּלֶךְ וַיַּשִּׂיגוּ אֶת־צִדְקִיָּהוּ בְּעַרְבֹת יְרֵחוֹ וְכָל־חֵילוֹ
נָפְצוּ מֵעָלָיו: וַיִּתְפְּשׂוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ אֶל־מֶלֶךְ 9
בָּבֶל רִבְלָתָה בְּאֶרֶץ חֲמָת וַיְדַבֵּר אִתּוֹ מִשְׁפָּטִֽים:
וַיִּשְׁחַט מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ לְעֵינָיו וְגַם אֶת־ 10
כָּל־שָׂרֵי יְהוּדָה שָׁחַט בְּרִבְלָתָֽה: וְאֶת־עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ 11
עִוֵּר וַיַּאַסְרֵהוּ בְנְחֻשְׁתַּיִם וַיְבִאֵהוּ מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּבֶלָה
וַיִּתְּנֵהוּ בְּבֵית־הַפְּקֻדוֹת עַד־יוֹם מוֹתוֹ:
וּבַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הִיא שְׁנַת תִּשַּׁע־ 12
עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּא
נבוזראדן

נב. 1 v. חֲמִיטָל כתיב, חֲמוּטַל קרי כס"א חֲמוּטַל כתיב וקרי וכן רד. דיו והי"א. 2 v. כן למערכאי, למדנחאי מל. 3 v. כן למערכאי, למדנחאי יהוֹיָקִים מלא וכן דיא. רי"ב, רי"ד, ר"ו והי"ד. 9 v. כן ברוב ספרים כ"י. ר"ד. ר"ח ותס"ו. ס"א היתה בִּירוּשָׁלַם, וכן ר"ב, ר"ג והי"ו. עיין מלכים ב כ"ד כ'. 3 v. ס"א וביהודה וכן ר"א. ר"ב, דיו, ר"ח, די"ב, די"ה. חר'. ת"ם ותי"ד: עיין מלכים ב כ"ד כ'. 4, 6 vv. בס"א יש כאן מסקנא. 11 v. כְּבִית כתיב, בֵּית קרי. בס"א בְּבֵית כתיב וקרי וכן דיא. ר"ב הי"ו. 11 v. כן ברוב ספרים כ"י, דיא. ר"ב. ר"ג, די"ו, ר"ח, ר"ב ודי"ה. ס"א הַפְּקֻדֹת חסר וכן ר"ד ותס"ו. 12 v. כן בא"א, כ"נ חִשֵּׁב.

years in Jerusalem. And his mother's name was Hamutal the daughter of Jeremiah of Libnah.
And he did that which was evil in the eyes of the LORD, according to all that Jehoiakim had done.
For through the anger of the LORD it came to pass in Jerusalem and Judah, till he had cast them out from his presence, that Zedekiah rebelled against the king of Babylon.
And it came to pass in the ninth year of his reign, in the tenth month, in the tenth day of the month, that Nebuchadrezzar king of Babylon came, he and all his army, against Jerusalem, and pitched against it, and built forts against it round about.
So the city was besieged unto the eleventh year of king Zedekiah.
And in the fourth month, in the ninth day of the month, the famine was sore in the city, so that there was no bread for the people of the land.
Then the city was broken up, and all the men of war fled, and went forth out of the city by night by the way of the gate between the two walls, which was by the king's garden; (now the Chaldeans were by the city round about:) and they went by the way of the plain.
But the army of the Chaldeans pursued after the king, and overtook Zedekiah in the plains of Jericho; and all his army was scattered from him. Then they took the king, and carried him up unto the king of Babylon to Riblah in the land of Hamath; where he gave judgment upon him. And the king of Babylon slew the sons of Zedekiah before his eyes: he slew also all the princes of Judah in Riblah. Then he put out the eyes of Zedekiah; and the king of Babylon bound him in chains, and carried him to Babylon, and put him in prison till the day of his death. Now in the fifth month, in the tenth day of the month, which was the nineteenth year of Nebuchadrezzar king of Babylon, came

נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים עֹמֵד לִפְנֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל בִּירוּשָׁלִָם:
13 וַיִּשְׂרֹף אֶת־בֵּית־יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־בָּתֵּי
14 יְרוּשָׁלִַם וְאֵת כָּל־בֵּית הַגָּדוֹל שָׂרַף בָּאֵשׁ: וְאֵת כָּל־
חוֹמַת יְרוּשָׁלִַם סָבִיב נָתְצוּ כָּל־חֵיל כַּשְׂדִּים אֲשֶׁר אֵת־
15 רַב־טַבָּחִים: וּמִדַּלּוֹת הָעָם וְאֶת־יֶתֶר הָעָם | הַנִּשְׁאָרִים
בָּעִיר וְאֶת־הַנֹּפְלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאֶת
16 יֶתֶר הֶאָמוֹן הגלה [הִגְלָה] נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים: וּמִדַּלּוֹת
הָאָרֶץ הִשְׁאִיר נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים לְכֹרְמִים
17 וּלְיֹגְבִים: וְאֶת־עַמּוּדֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לְבֵית־יְהוָה וְאֶת־
הַמְּכֹנוֹת וְאֶת־יָם הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר בְּבֵית־יְהוָה שִׁבְּרוּ
18 כַּשְׂדִּים וַיִּשְׂאוּ אֶת־כָּל־נְחָשְׁתָּם בָּבֶלָה: וְאֶת־הַסִּרוֹת
וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמְּזַמְּרוֹת וְאֶת־הַמִּזְלָקוֹת וְאֶת־הַכַּפּוֹת
19 וְאֵת כָּל־כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־יְשָׁרְתוּ בָהֶם לָקָחוּ: וְאֶת־
הַסִּפִּים וְאֶת־הַמַּחְתּוֹת וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וְאֶת־הַסִּירוֹת
וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת וְאֶת־הַכַּפּוֹת וְאֶת־הַמְנַקִּיוֹת אֲשֶׁר זָהָב
20 זָהָב וַאֲשֶׁר־כֶּסֶף כֶּסֶף לָקָה רַב־טַבָּחִים: הָעַמּוּדִים |
שְׁנַיִם הַיָּם אֶחָד וְהַבָּקָר שְׁנֵים־עָשָׂר נְחֹשֶׁת אֲשֶׁר־תַּחַת
הַמְּכֹנוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה לֹא־
21 הָיָה מִשְׁקָל לִנְחֹשֶׁתָם כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה: וְהָעַמּוּדִים
שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמַת הָעַמּוּד הָאֶחָד וְחוּט שְׁתֵּים־
עֶשְׂרֵה אַמָּה יְסֹבְבֶנּוּ וְעָבְיוֹ אַרְבַּע אֶצְבָּעוֹת נָבוּב:
22 וְכֹתֶרֶת עָלָיו נְחֹשֶׁת וְקוֹמַת הַכֹּתֶרֶת הָאַחַת חָמֵשׁ
אַמּוֹת

---

13 And burned the house of the LORD, and the king's house; and all the houses of Jerusalem, and all the houses of the great men, burned he with fire:

14 And all the army of the Chaldeans, that were with the captain of the guard, brake down all the walls of Jerusalem round about.

15 Then Nebuzar-adan the captain of the guard carried away captive certain of the poor of the people, and the residue of the people that remained in the city, and those that fell away, that fell to the king of Babylon, and the rest of the multitude.

16 But Nebuzar-adan the captain of the guard left certain of the poor of the land for vinedressers and for husbandmen.

17 Also the pillars of brass that were in the house of the LORD, and the bases, and the brasen sea that was in the house of the LORD, the Chaldeans brake, and carried all the brass of them to Babylon.

18 The caldrons also, and the shovels, and the snuffers, and the bowls, and the spoons, and all the vessels of brass wherewith they ministered, took they away.

19 And the basons, and the firepans, and the bowls, and the caldrons, and the candlesticks, and the spoons, and the cups; that which was of gold in gold, and that which was of silver in silver, took

20 the captain of the guard away. The two pillars, one sea, and twelve brasen bulls that were under the bases, which king Solomon had made in the house of the LORD: the brass of all

21 these vessels was without weight. And concerning the pillars, the height of one pillar was eighteen cubits; and a fillet of twelve cubits did compass it; and the thickness thereof was

22 four fingers: it was hollow. And a chapiter of brass was upon it; and the height of one chapiter was five

---

v. 13 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ח, ד"י, ד"ב, ד"ד הס"ו, ס"א רַ כ ובלא סקף וכן ד"ב, ד"ג ח"ו. vv. 14, 15, 16 ס"א רב ובלא סקף וכן ד"ב, ד"ג ח"ו. v. 17 ס"א גְּבִיתֵי־ וכן ד"א, חר'; ח"ע וח"ר. וכס"א אשר | לבית ונספר עליו לגרסיה. v. 18 ס"א הַפִּירוֹת סלא וכן ד"א, ד"ב וד"ו, ובס"א תְּפִירֹת וכן ד"ד. v. 19 ס"א הַמְּזוֹרָקוֹת סלא וכן ד"א, ד"כ ח"ו. v. 20 בס"א תַּחְתֵּי כתיב, אֶחָד קרי וכן ד"ד. ד"י"ב הס"ו, וכס"א הָאֶחָד כתיב וקרי וכן ד"א ח"ב: עיין מלכים ב' כ"ח ס"ו. v. 21 קוֹמָה כתיב, קוֹמַת קרי. בס"א קוֹמָה כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב ח"ו. v. 21 ס"א הָאָפוּד סלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ר ור"ב.

אַמּוֹת וְשִׂבְכָה וְרִמֹּנִים עַל־הַכּוֹתֶרֶת סָבִיב הַכֹּל
23 נְחֹשֶׁת וְכָאֵלֶּה לָעַמּוּד הַשֵּׁנִי וְרִמֹּנִים: וַיְהִיוּ הָרִמֹּנִים
תִּשְׁעִים וְשִׁשָּׁה רוּחָה כָּל־הָרִמּוֹנִים מֵאָה עַל־הַשְּׂבָכָה
24 סָבִיב: וַיִּקַּח רַב־טַבָּחִים אֶת־שְׂרָיָה כֹּהֵן הָרֹאשׁ וְאֶת־
25 צְפַנְיָה כֹהֵן הַמִּשְׁנֶה וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת שֹׁמְרֵי הַסַּף: וּמִן
הָעִיר לָקַח סָרִיס אֶחָד אֲשֶׁר־הָיָה פָקִיד | עַל־אַנְשֵׁי
הַמִּלְחָמָה וְשִׁבְעָה אֲנָשִׁים מְרֹאֵי פְנֵי־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר נִמְצְאוּ
בָּעִיר וְאֵת סֹפֵר שַׂר הַצָּבָא הַמַּצְבֵּא אֶת־עַם הָאָרֶץ
26 וְשִׁשִּׁים אִישׁ מֵעַם הָאָרֶץ הַנִּמְצְאִים בְּתוֹךְ הָעִיר: וַיִּקַּח
אוֹתָם נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים וַיֹּלֶךְ אוֹתָם אֶל־מֶלֶךְ
27 בָּבֶל רִבְלָתָה: וַיַּכֵּה אוֹתָם מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְמִתֵם בְּרִבְלָה
28 בְּאֶרֶץ חֲמָת וַיִּגֶל יְהוּדָה מֵעַל אַדְמָתוֹ: זֶה הָעָם אֲשֶׁר
הִגְלָה נְבוּכַדְרֶאצַּר בִּשְׁנַת־שֶׁבַע יְהוּדִים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
29 וְעֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה: בִּשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לְנְבוּכַדְרֶאצַּר
30 מִירוּשָׁלַם נֶפֶשׁ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וּשְׁנָיִם: בִּשְׁנַת
שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים לִנְבוּכַדְרֶאצַּר הִגְלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־
טַבָּחִים יְהוּדִים נֶפֶשׁ שִׁבְעַ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה
כָּל־נֶפֶשׁ אַרְבַּעַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת:
31 וַיְהִי בִּשְׁלֹשִׁים וְשִׁבַּע שָׁנָה לְגָלוּת יְהוֹיָכִן מֶלֶךְ־
יְהוּדָה בִּשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ
נָשָׂא אֱוִיל מְרֹדַךְ מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת מַלְכֻתוֹ אֶת־רֹאשׁ
32 יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיֹּצֵא אֹתוֹ מִבֵּית הַכְּלִיא: וַיְדַבֵּר
אִתּוֹ טֹבוֹת וַיִּתֵּן אֶת־כִּסְאוֹ מִמַּעַל לְכִסֵּא מְלָכִים אֲשֶׁר
אִתּוֹ

---

v. 23 וְרִמֹּנִים חסר וכן ר״א, ר״ב, ר״ד ור״ב. v. 25 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ד הס״נ, ס״א אשר״ בסקף ובלא נגינה וכן ר״ב, ר״ג, ר״ח, ריי״ב הריי״ד. v. 29 ס״א הַגְלָה מירושלם וכן ר״א, ר״ב, ריי״ד ות״ס. v. 30 בס״א יש כאן ססקא. v. 31 הַגְלִיא כתיב, הַגְלוּא קרי. בס״א הַגְלוּא או הַגְלָא כתיב וקרי וכן ר״א ור״ב. v. 32 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ד ת״ח. ס״א מסֹעל וכן ר״ג, ר״ו, ריי״ב, ריי״ר הס״ו. v. מְלָכִים כתיב, הַמְּלָכִים קרי, בס״א הַמְּלָכִים כתיב וקרי וכן ר״ב ור״ו: עיין מלכים ב׳ כ״ה כ״ח.

cubits, with network and pomegranates upon the chapiters round about, all of brass. The second pillar also and the pomegranates were like unto these.

And there were ninety and six pomegranates on a side; and all the pomegranates upon the network were an hundred round about.

And the captain of the guard took Seraiah the chief priest, and Zephaniah the second priest, and the three keepers of the door:

He took also out of the city an eunuch, which had the charge of the men of war; and seven men of them that were near the king's person, which were found in the city; and the principal scribe of the host, who mustered the people of the land; and threescore men of the people of the land, that were found in the midst of the city.

So Nebuzar-adan the captain of the guard took them, and brought them to the king of Babylon to Riblah.

And the king of Babylon smote them, and put them to death in Riblah in the land of Hamath. Thus Judah was carried away captive out of his own land.

This is the people whom Nebuchadrezzar carried away captive: in the seventh year three thousand Jews and three and twenty:

In the eighteenth year of Nebuchadrezzar he carried away captive from Jerusalem eight hundred thirty and two persons:

In the three and twentieth year of Nebuchadrezzar Nebuzar-adan the captain of the guard carried away captive of the Jews seven hundred forty and five persons: all the persons were four thousand and six hundred. And it came to pass in the seven and thirtieth year of the captivity of Jehoiachin king of Judah, in the twelfth month, in the five and twentieth day of the month, that Evil-merodach king of Babylon in the first year of his reign lifted up the head of Jehoiachin king of Judah, and brought him forth out of prison, And spake kindly unto him, and set his throne above the throne of the kings that

were with him in Babylon,
33 And changed his prison garments: and he did continually eat bread before him all the days of his life.
34 And for his diet, there was a continual diet given him of the king of Babylon, every day a portion until the day of his death, all the days of his life.

33 אִתּוֹ בְּבָבֶל׃ וְשִׁנָּה אֶת בִּגְדֵי כִלְאוֹ וְאָכַל לֶחֶם לְפָנָיו
34 תָּמִיד כָּל־יְמֵי חַיּוֹ׃ וַאֲרֻחָתוֹ אֲרֻחַת תָּמִיד נִתְּנָה־לּוֹ
מֵאֵת מֶלֶךְ־בָּבֶל דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ עַד־יוֹם מוֹתוֹ כָּל יְמֵי
חַיָּיו׃

---

33 .v חַיּוֹ כתיב. חַיָּיו קרי. כס"א חַיָּיו כתיב וקרי וכן ד"א. ד"כ. ד"ד ה"ו: עיין מלכים ב' כ"ת ל.

סכום פסוקי דספר ירמיהו אלף ושלש מאות וחמשה ושמים וסמן וכל־אנשיה גברים [Joeb. X 9]. נ"א אלף ושלש מאות וארבעה ושמים וסמן התחקסד. וחציו ויאמר חנניה [Jerem. XXVIII 11]. וסדריו אחד ושלשים וסמן לא איש אל ויכזב [Numb. XXIII 19]. ושסקתותיו שלשים ושתים וסמן לב סחור ברא־לי אלתים [Ps. LI 12]. שנות חספר מן שלש עשרה ליאשיהו בן אמון מלך יחודה עד שחרב חבית חראשון, ארבעים ואחת שנת ושמה תרשים ועשרת ימים.

THE BOOK OF THE PROPHET

EZEKIEL

יחזקאל

א וַיְהִי֙ בִּשְׁלֹשִׁ֣ים שָׁנָ֔ה בָּרְבִיעִ֖י בַּחֲמִשָּׁ֣ה לַחֹ֑דֶשׁ וַאֲנִ֤י ס
בְּתוֹךְ־הַגּוֹלָה֙ עַל־נְהַר־כְּבָ֔ר נִפְתְּח֖וּ הַשָּׁמָ֑יִם וָאֶרְאֶ֖ה
2 מַרְא֥וֹת אֱלֹהִֽים׃ בַּחֲמִשָּׁה֙ לַחֹ֔דֶשׁ הִ֖יא הַשָּׁנָ֣ה הַחֲמִישִׁ֑ית
3 לְגָלוּת֙ הַמֶּ֣לֶךְ יְהוֹיָכִ֔ין׃ הָיָ֤ה הָיָה֙ דְּבַר־יְהוָ֔ה אֶל־יְחֶזְקֵ֖אל
בֶּן־בּוּזִ֣י הַכֹּהֵ֑ן בְּאֶ֥רֶץ כַּשְׂדִּ֖ים עַל־נְהַר־כְּבָ֑ר וַתְּהִ֥י עָלָ֖יו
4 שָׁ֥ם יַד־יְהוָֽה׃ וָאֵרֶא֙ וְהִנֵּ֣ה רוּחַ֩ סְעָרָ֨ה בָּאָ֜ה מִן־הַצָּפ֗וֹן
עָנָ֤ן גָּדוֹל֙ וְאֵ֣שׁ מִתְלַקַּחַ֔ת וְנֹגַ֥הּ לוֹ֙ סָבִ֔יב וּמִתּוֹכָ֖הּ כְּעֵ֣ין
5 הַחַשְׁמַ֑ל מִתּ֖וֹךְ הָאֵֽשׁ׃ וּמִתּוֹכָ֖הּ דְּמ֣וּת אַרְבָּ֣ע חַיּ֑וֹת
6 וְזֶ֖ה מַרְאֵיהֶ֥ן דְּמ֖וּת אָדָ֥ם לָהֵֽנָּה׃ וְאַרְבָּעָ֖ה פָּנִ֣ים
7 לְאַחַ֑ת וְאַרְבַּ֥ע כְּנָפִ֖ים לְאַחַ֥ת לָהֶֽם׃ וְרַגְלֵיהֶ֣ם רֶ֔גֶל
יְשָׁרָ֖ה וְכַף־רַגְלֵיהֶ֑ם כְּכַף֙ רֶ֣גֶל עֵגֶ֔ל וְנֹצְצִ֕ים כְּעֵ֖ין
8 נְחֹ֥שֶׁת קָלָֽל׃ וידו וְיַדֵ֨י אָדָ֜ם מִתַּ֣חַת כַּנְפֵיהֶ֗ם עַ֚ל אַרְבַּעַת
9 רִבְעֵיהֶ֔ם וּפְנֵיהֶ֖ם וְכַנְפֵיהֶ֑ם לְאַרְבַּעְתָּ֖ם׃ חֻבָּ֥רֹת אִשָּׁ֛ה
אֶל־אֲחוֹתָ֖הּ כַּנְפֵיהֶ֑ם לֹא־יִסַּ֣בּוּ בְלֶכְתָּ֔ן אִ֖ישׁ אֶל־עֵ֥בֶר
10 פָּנָ֖יו יֵלֵֽכוּ׃ וּדְמ֣וּת פְּנֵיהֶ֗ם פְּנֵ֤י אָדָם֙ וּפְנֵ֣י אַרְיֵ֔ה אֶל־
הַיָּמִ֖ין לְאַרְבַּעְתָּ֑ם וּפְנֵי־שׁ֥וֹר מֵהַשְּׂמֹ֖אול לְאַרְבַּעְתָּ֑ן וּפְנֵ֥י
11 נֶ֖שֶׁר לְאַרְבַּעְתָּֽן׃ וּפְנֵיהֶ֣ם וְכַנְפֵיהֶ֔ם פְּרֻד֖וֹת מִלְמָ֑עְלָה
לְאִ֣ישׁ שְׁתַּ֤יִם חְבֻרוֹת֙ אִ֔ישׁ וּשְׁתַּ֖יִם מְכַסּ֥וֹת אֶת־
נויתיהנה

א. 1 v. הספרה ליום ראשון של שבועות. 1 v. כן ב"א, ב"נ בתוך בלא נעויא.
1, 3 vv. כן ב"א, ר"ב, הס"נ, ב"נ עלינחר וכן ר"ב, ר"ת, ר"ב והי"ד. 3 v. הָיוֹ קרי.
8 v. וְיָד כתיב, וְיֵדֵי קרי, בס"א וידי כתיב וכן קרי ר"ב והי"ו. 8 v. ס"א חִבְרוֹת מלא ו'
תנינא וכן ר"נ, ר"ת, ר"ב והי"ד. 9 v. ס"א אֲחוֹתָהּ מלא וכן ריי"ב הס"נ. 10 v. ס"א
סַחַשְׁמַל וכן ר"א, ר"ב והי"א. 11 v. צ"ל וְכַנְפֵיהֶם בלא סלת וּפְנֵיהֶם: כן ת"ע.
11 v. כן ב"א, ב"נ שָׁתַיִם. 11 v. ס"א חִבְרוֹת חסר יתי קרמא וכן ר"א ה"נ.

Now it came to pass in the thirtieth year, in the fourth month, in the fifth day of the month, as I was among the captives by the river of Chebar, that the heavens were opened, and I saw visions of God.
In the fifth day of the month, which was the fifth year of king Jehoiachin's captivity,
The word of the LORD came expressly unto Ezekiel the priest, the son of Buzi, in the land of the Chaldeans by the river Chebar; and the hand of the LORD was there upon him.
And I looked, and, behold, a whirlwind came out of the north, a great cloud, and a fire infolding itself, and a brightness was about it, and out of the midst thereof as the colour of amber, out of the midst of the fire.
Also out of the midst thereof came the likeness of four living creatures. And this was their appearance; they had the likeness of a man.
And every one had four faces, and every one had four wings.
And their feet were straight feet; and the sole of their feet was like the sole of a calf's foot: and they sparkled like the colour of burnished brass.
And they had the hands of a man under their wings on their four sides; and they four had their faces and their wings. Their wings were joined one to another; they turned not when they went; they went every one straight forward. As for the likeness of their faces, they four had the face of a man, and the face of a lion, on the right side: and they four had the face of an ox on the left side; they four also had the face of an eagle. Thus were their faces: and their wings were stretched upward; two wings of every one were joined one to another, and two covered

their bodies.

12 And they went every one straight forward: whither the spirit was to go, they went; and they turned not when they went.

13 As for the likeness of the living creatures, their appearance was like burning coals of fire, and like the appearance of lamps: it went up and down among the living creatures; and the fire was bright, and out of the fire went forth lightning.

14 And the living creatures ran and returned as the appearance of a flash of lightning.

15 Now as I beheld the living creatures, behold one wheel upon the earth by the living creatures, with his four faces.

16 The appearance of the wheels and their work was like unto the colour of a beryl: and they four had one likeness: and their appearance and their work was as it were a wheel in the middle of a wheel.

17 When they went, they went upon their four sides: and they turned not when they went.

18 As for their rings, they were so high that they were dreadful; and their rings were full of eyes round about them four.

19 And when the living creatures went, the wheels went by them: and when the living creatures were lifted up from the earth, the wheels were lifted up.

20 Whithersoever the spirit was to go, they went, thither was their spirit to go; and the wheels were lifted up over against them: for the spirit of the living creature was in the

21 wheels. When those went, these went; and when those stood, these stood; and when those were lifted up from the earth, the wheels were lifted up over against them: for the spirit of the

22 living creature was in the wheels. And the likeness of the firmament upon the heads of the living creature was as the colour of the terrible crystal, stretched forth over their heads above.

23 And under the firmament were their wings straight, the one toward the other: every one had two, which covered on this side, and every one had two, which covered on that side, their

24 bodies. And when they went, I heard the noise of their wings, like the noise of great waters, as the voice of the Almighty, the voice of speech, as the noise of an host: when they

25 stood, they let down their wings. And there was a voice from the firmament that was over their heads, when they stood, and had let down their wings.

12 גְּוִיָּתֵיהֶנָּה׃ וְאִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה־
13 שָׁמָּה הָרוּחַ לָלֶכֶת יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְלֶכְתָּן׃ וּדְמוּת
הַחַיּוֹת מַרְאֵיהֶם כְּגַחֲלֵי־אֵשׁ בֹּעֲרוֹת כְּמַרְאֵה הַלַּפִּידִם
הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת וְנֹגַהּ לָאֵשׁ וּמִן־הָאֵשׁ יוֹצֵא
14 בָּרָק׃ וְהַחַיּוֹת רָצוֹא וָשׁוֹב כְּמַרְאֵה הַבָּזָק׃ וָאֵרֶא
15 הַחַיּוֹת וְהִנֵּה אוֹפַן אֶחָד בָּאָרֶץ אֵצֶל הַחַיּוֹת לְאַרְבַּעַת
16 פָּנָיו׃ מַרְאֵה הָאוֹפַנִּים וּמַעֲשֵׂיהֶם כְּעֵין תַּרְשִׁישׁ וּדְמוּת
אַחַת לְאַרְבַּעְתָּן וּמַרְאֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה
17 הָאוֹפָן בְּתוֹךְ הָאוֹפָן׃ עַל־אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶן בְּלֶכְתָּם
18 יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְלֶכְתָּן׃ וְגַבֵּיהֶן וְנַכֵּה לָהֶם וְיִרְאָה
19 לָהֶם וְגַבֵּיהֶם מְלֵאוֹת עֵינַיִם סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּן׃ וּבְלֶכֶת
הַחַיּוֹת יֵלְכוּ הָאוֹפַנִּים אֵצְלָם וּבְהִנָּשֵׂא הַחַיּוֹת מֵעַל
20 הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ הָאוֹפַנִּים׃ עַל אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁם הָרוּחַ
לָלֶכֶת יֵלֵכוּ שָׁמָּה הָרוּחַ לָלֶכֶת וְהָאוֹפַנִּים יִנָּשְׂאוּ
21 לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּאוֹפַנִּים׃ בְּלֶכְתָּם יֵלֵכוּ
וּבְעָמְדָם יַעֲמֹדוּ וּבְהִנָּשְׂאָם מֵעַל הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ הָאוֹפַנִּים
22 לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּאוֹפַנִּים׃ וּדְמוּת עַל־רֹאשֵׁי
הַחַיָּה רָקִיעַ כְּעֵין הַקֶּרַח הַנּוֹרָא נָטוּי עַל־רֹאשֵׁיהֶם
23 מִלְמָעְלָה׃ וְתַחַת הָרָקִיעַ כַּנְפֵיהֶם יְשָׁרוֹת אִשָּׁה אֶל־
אֲחֹתָהּ לְאִישׁ שְׁתַּיִם מְכַסּוֹת לָהֵנָּה וּלְאִישׁ שְׁתַּיִם
24 מְכַסּוֹת לָהֵנָּה אֶת־גְּוִיֹּתֵיהֶם׃ וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל כַּנְפֵיהֶם
כְּקוֹל מַיִם רַבִּים כְּקוֹל־שַׁדַּי בְּלֶכְתָּם קוֹל הֲמֻלָּה
25 כְּקוֹל מַחֲנֶה בְּעָמְדָם תִּרְפֶּינָה כַּנְפֵיהֶן׃ וְהָיָה־קוֹל מֵעַל
לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רָאשָׁם בְּעָמְדָם תִּרְפֶּינָה כַּנְפֵיהֶן׃

וממעל

19 v. ג'ל ובינות: כן ת"ע: עין י', ה', ז'. 13 v. ג'ל מַרְאֶה: כן ת"ע. ס"א פַּרְאִיהֶן וכן ד"א וד"א. 13 v. כן למערבאי, למדנחאי הוא כתיב, הֵיא קרי. 14 v. בס"א נספר עליו נְתוּן קרי. 16 v. ס"א יִסְרָאֶה וכן ד"א, ת"ע, ת"ס וח"ד. 18 v. ס"א מְלֵאוֹת מלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ח וד"א. 23 v. ס"א אֲחוֹתָהּ מלא וכן ד"א, ד"ח, ד"א, ד"ב, ד"ד ודס"ו. 24 v. ס"א הַסּוּלָה מלא ותרוש וכן ד"ב. 24 v. ס"א כְּנָפֵיהֶם וכן ד"ב וד"ו.

26 וּמִמַּעַל לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁם כְּמַרְאֵה אֶבֶן־סַפִּיר
דְּמוּת כִּסֵּא וְעַל דְּמוּת הַכִּסֵּא דְּמוּת כְּמַרְאֵה אָדָם
27 עָלָיו מִלְמָעְלָה: וָאֵרֶא | כְּעֵין חַשְׁמַל כְּמַרְאֵה־אֵשׁ
בֵּית־לָהּ סָבִיב מִמַּרְאֵה ׀ מָתְנָיו ׀ וּלְמָעְלָה ׀ וּמִמַּרְאֵה ׀
מָתְנָיו וּלְמַטָּה רָאִיתִי כְּמַרְאֵה־אֵשׁ וְנֹגַהּ לוֹ סָבִיב:
28 כְּמַרְאֵה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בֶּעָנָן בְּיוֹם הַגֶּשֶׁם כֵּן
מַרְאֵה הַנֹּגַהּ סָבִיב הוּא מַרְאֵה דְּמוּת כְּבוֹד־יְהוָה
וָאֵרֶא וָאֶפֹּל עַל־פָּנָי וָאֶשְׁמַע קוֹל מְדַבֵּר:

ב וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם עֲמֹד עַל־רַגְלֶיךָ וַאֲדַבֵּר
2 אִתָּךְ: וַתָּבֹא בִּי רוּחַ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלַי וַתַּעֲמִדֵנִי
עַל־רַגְלַי וָאֶשְׁמַע אֵת מְדַבֵּר אֵלָי:
3 וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם שׁוֹלֵחַ אֲנִי אוֹתְךָ אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶל־גּוֹיִם הַמּוֹרְדִים אֲשֶׁר מָרְדוּ־בִי הֵמָּה
4 וַאֲבוֹתָם פָּשְׁעוּ בִי עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה: וְהַבָּנִים קְשֵׁי
פָנִים וְחִזְקֵי־לֵב אֲנִי שׁוֹלֵחַ אוֹתְךָ אֲלֵיהֶם וְאָמַרְתָּ
5 אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה: וְהֵמָּה אִם־יִשְׁמְעוּ וְאִם־
יֶחְדָּלוּ כִּי בֵית מְרִי הֵמָּה וְיָדְעוּ כִּי נָבִיא הָיָה בְּתוֹכָם:
6 וְאַתָּה בֶן־אָדָם אַל־תִּירָא מֵהֶם
וּמִדִּבְרֵיהֶם אַל־תִּירָא כִּי סָרָבִים וְסַלּוֹנִים אוֹתְךָ וְאֶל
עַקְרַבִּים אַתָּה יוֹשֵׁב מִדִּבְרֵיהֶם אַל־תִּירָא וּמִפְּנֵיהֶם
7 אַל־תֵּחָת כִּי בֵית מְרִי הֵמָּה: וְדִבַּרְתָּ אֶת־דְּבָרַי אֲלֵיהֶם
אִם־יִשְׁמְעוּ וְאִם־יֶחְדָּלוּ כִּי מְרִי הֵמָּה:
8 וְאַתָּה בֶן־אָדָם שְׁמַע אֵת אֲשֶׁר־אֲנִי מְדַבֵּר אֵלֶיךָ
אַל־תְּהִי־מֹרֶה כְּבֵית הַמֶּרִי פְּצֵה פִיךָ וְאֵכֹל אֵת ׀ אֲשֶׁר
אני

ב, 1 .v ס"א ממראה מתניו ולמעלה וממראה מתניו ולמטה וכן ר"נ. 2 .v כן בהללי, וכרוב ספרים כ"י, בר"א, ד"ב, ר"ג ות"א, בס"א ותעמדני חסר וכן ר"ח, ד"ב, ד"ד ות"ס. 4 .v בס"א קשת כתיב, קשי קרי. 6 .v ס"א ונעלנים חסר וכן ר"א וד"ב. 7 .v כן במתה, ס"א בית־סרי וכן ר"א, ד"ב, ר"ו, תר, ת"ע ות"ס: עיין פסוק ח' ה. 8 .v כן כרוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ח, ד"ב, ד"ד ות"ס, ס"א את אשר, וכס"א את־אשר־ בסקע ובלא נגינה וכן ר"נ.

And above the firmament that was over their heads was the likeness of a throne, as the appearance of a sapphire stone: and upon the likeness of the throne was the likeness as the appearance of a man above upon it.
And I saw as the colour of amber, as the appearance of fire round about within it, from the appearance of his loins even upward, and from the appearance of his loins even downward, I saw as it were the appearance of fire, and it had brightness round about.
As the appearance of the bow that is in the cloud in the day of rain, so was the appearance of the brightness round about. This was the appearance of the likeness of the glory of the LORD. And when I saw it, I fell upon my face, and I heard a voice of one that spake.

And he said unto me, Son of man, stand upon thy feet, and I will speak unto thee.
And the spirit entered into me when he spake unto me, and set me upon my feet, that I heard him that spake unto me.
And he said unto me, Son of man, I send thee to the children of Israel, to a rebellious nation that hath rebelled against me: they and their fathers have transgressed against me, even unto this very day.
For they are impudent children and stiffhearted. I do send thee unto them; and thou shalt say unto them, Thus saith the LORD GOD. And they, whether they will hear, or whether they will forbear, (for they are a rebellious house,) yet shall know that there hath been a prophet among them. And thou, son of man, be not afraid of them, neither be afraid of their words, though briers and thorns be with thee, and thou dost dwell among scorpions: be not afraid of their words, nor be dismayed at their looks, though they be a rebellious house. And thou shalt speak my words unto them, whether they will hear, or whether they will forbear: for they are most rebellious. But thou, son of man, hear what I say unto thee; Be not thou rebellious like that rebellious house: open thy mouth, and eat that

I give thee.

9 And when I looked, behold, an hand was sent unto me; and, lo, a roll of a book was therein;

10 And he spread it before me; and it was written within and without: and there was written therein lamentations, and mourning, and woe.

3 Moreover he said unto me, Son of man, eat that thou findest; eat this roll, and go speak unto the house of Israel.

2 So I opened my mouth, and he caused me to eat that roll.

3 And he said unto me, Son of man, cause thy belly to eat, and fill thy bowels with this roll that I give thee. Then did I eat it; and it was in my mouth as honey for sweetness.

4 And he said unto me, Son of man, go, get thee unto the house of Israel, and speak with my words unto them.

5 For thou art not sent to a people of a strange speech and of an hard language, but to the house of Israel;

6 Not to many people of a strange speech and of an hard language, whose words thou canst not understand. Surely, had I sent thee to them, they would have hearkened unto thee.

7 But the house of Israel will not hearken unto thee; for they will not hearken unto me: for all the house of Israel are impudent and hardhearted.

8 Behold, I have made thy face strong against their faces, and thy forehead strong against their foreheads.

9 As an adamant harder than flint have I made thy forehead:

10 fear them not, neither be dismayed at their looks, though they be a rebellious house. Moreover he said unto me, Son of man, all my words that I shall speak unto thee receive in thine

11 heart, and hear with thine ears. And go, get thee to them of the captivity, unto the children of thy people, and speak unto them, and tell them, Thus saith the Lord GOD; whether they

12 will hear, or whether they will forbear. Then the spirit took me up, and I heard behind me a

13 voice of a great rushing, saying, Blessed be the glory of the LORD from his place. I heard also the noise of the wings of the living creatures that touched one another, and the noise of

9 אֲנִי נֹתֵן אֵלֶיךָ: וָאֵרְאֶה וְהִנֵּה־יָד שְׁלוּחָה אֵלַי וְהִנֵּה־בָהּ
10 מְגִלַּת־סֵפֶר: וַיְפָרֹשׂ אוֹתָהּ לְפָנַי וְהִיא כְתוּבָה פְּנִים
וְאָחוֹר וְכָתוּב אֵלֶיהָ קִינִים וְהֶגֶה וָהִי:
ג וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם אֵת אֲשֶׁר־תִּמְצָא אֱכוֹל אֱכוֹל
2 אֶת־הַמְּגִלָּה הַזֹּאת וְלֵךְ דַּבֵּר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל: וָאֶפְתַּח
3 אֶת־פִּי וַיַּאֲכִלֵנִי אֵת הַמְּגִלָּה הַזֹּאת: וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם
בִּטְנְךָ תַאֲכֵל וּמֵעֶיךָ תְמַלֵּא אֵת הַמְּגִלָּה הַזֹּאת אֲשֶׁר
אֲנִי נֹתֵן אֵלֶיךָ וָאֹכְלָה וַתְּהִי בְּפִי כִּדְבַשׁ לְמָתוֹק:
4 וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם לֵךְ־בֹּא אֶל־בֵּית
5 יִשְׂרָאֵל וְדִבַּרְתָּ בִּדְבָרַי אֲלֵיהֶם: כִּי לֹא אֶל־עַם עִמְקֵי
6 שָׂפָה וְכִבְדֵי לָשׁוֹן אַתָּה שָׁלוּחַ אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל: לֹא
אֶל־עַמִּים רַבִּים עִמְקֵי שָׂפָה וְכִבְדֵי לָשׁוֹן אֲשֶׁר לֹא־
תִשְׁמַע דִּבְרֵיהֶם אִם־לֹא אֲלֵיהֶם שְׁלַחְתִּיךָ הֵמָּה
7 יִשְׁמְעוּ אֵלֶיךָ: וּבֵית יִשְׂרָאֵל לֹא יֹאבוּ לִשְׁמֹעַ אֵלֶיךָ
כִּי־אֵינָם אבים לִשְׁמֹעַ אֵלַי כִּי כָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל חִזְקֵי־
8 מֵצַח וְקִשֵׁי־לֵב הֵמָּה: הִנֵּה נָתַתִּי אֶת־פָּנֶיךָ חֲזָקִים
9 לְעֻמַּת פְּנֵיהֶם וְאֶת־מִצְחֲךָ חָזָק לְעֻמַּת מִצְחָם: כְּשָׁמִיר
חָזָק מִצֹּר נָתַתִּי מִצְחֲךָ לֹא־תִירָא אוֹתָם וְלֹא־תֵחַת
10 מִפְּנֵיהֶם כִּי בֵית מְרִי הֵמָּה: וַיֹּאמֶר
אֵלַי בֶּן־אָדָם אֶת־כָּל־דְּבָרַי אֲשֶׁר אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ קַח
11 בִּלְבָבְךָ וּבְאָזְנֶיךָ שְׁמָע: וְלֵךְ בֹּא אֶל־הַגּוֹלָה אֶל־בְּנֵי
עַמֶּךָ וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
12 יֱהוִה אִם־יִשְׁמְעוּ וְאִם־יֶחְדָּלוּ: וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וָאֶשְׁמַע ס
אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ:
13 וְקוֹל ו כַּנְפֵי הַחַיּוֹת מַשִּׁיקוֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחוֹתָהּ וְקוֹל

הָאוֹפַנִּים

9 v. ס״א שְׁלֻחָה חסר וכן ד״א וד״ב. 9 v. סביב בָּהּ. 10 v. ס״א אַתָּה חסר וכן ר״א, ד״ב. ד״ל, ד״א, דו״כ והד״ר. 10 v. צֵל קִינָה, כן תר׳ ות״ע, ס״א קִנִים חסר יוד קדמא וכן ר״א והד״כ. ב. 1 v. ס״א גְּנִי־ וכן ר״א, ת״ס והד״. 3 v. כס״א יש כאן פסקא. 6, 11 vv. ס״א אֲלֵהֶם חסר. 11 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ת, ד״כ, דיר״ וד״ס״ו, בס״א ולֵךְ דכויע וכן ד״נ. 12 v. ג״ל בָּרוּם: עיין לקמן י׳ ר׳, י״ם.

14 הָאוֹפַנִּים לְעֻמָּתָם וְקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל: וְרוּחַ נְשָׂאָתְנִי
וַתִּקָּחֵנִי וָאֵלֵךְ מַר בַּחֲמַת רוּחִי וְיַד־יְהוָה עָלַי חָזָקָה:
15 וָאָבוֹא אֶל־הַגּוֹלָה תֵּל אָבִיב הַיֹּשְׁבִים אֶל־נְהַר־כְּבָר
וְאֶשֶׁב הֵמָּה יוֹשְׁבִים שָׁם וָאֵשֵׁב שָׁם שִׁבְעַת יָמִים
16 מַשְׁמִים בְּתוֹכָם: וַיְהִי מִקְצֵה שִׁבְעַת יָמִים
17 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם צֹפֶה
נְתַתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְשָׁמַעְתָּ מִפִּי דָּבָר וְהִזְהַרְתָּ
18 אוֹתָם מִמֶּנִּי: בְּאָמְרִי לָרָשָׁע מוֹת תָּמוּת וְלֹא הִזְהַרְתּוֹ
וְלֹא דִבַּרְתָּ לְהַזְהִיר רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ הָרִשְׁעָה לְחַיֹּתוֹ
19 הוּא רָשָׁע בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת וְדָמוֹ מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ: וְאַתָּה כִּי־
הִזְהַרְתָּ רָשָׁע וְלֹא־שָׁב מֵרִשְׁעוֹ וּמִדַּרְכּוֹ הָרִשְׁעָה הוּא
בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת וְאַתָּה אֶת־נַפְשְׁךָ הִצָּלְתָּ:
20 וּבְשׁוּב צַדִּיק מִצִּדְקוֹ וְעָשָׂה עָוֶל וְנָתַתִּי
מִכְשׁוֹל לְפָנָיו הוּא יָמוּת כִּי לֹא הִזְהַרְתּוֹ בְּחַטָּאתוֹ
יָמוּת וְלֹא תִזָּכֹרְנָה צִדְקָתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וְדָמוֹ מִיָּדְךָ
21 אֲבַקֵּשׁ: וְאַתָּה כִּי הִזְהַרְתָּ צַדִּיק לְבִלְתִּי חֲטֹא צַדִּיק
הוּא לֹא־חָטָא חָיוֹ יִחְיֶה כִּי נִזְהָר וְאַתָּה אֶת־נַפְשְׁךָ
22 הִצָּלְתָּ: וַתְּהִי עָלַי שָׁם יַד־יְהוָה
וַיֹּאמֶר אֵלַי קוּם צֵא אֶל־הַבִּקְעָה וְשָׁם אֲדַבֵּר אוֹתָךְ:
23 וָאָקוּם וָאֵצֵא אֶל־הַבִּקְעָה וְהִנֵּה־שָׁם כְּבוֹד־יְהוָה עֹמֵד
כַּכָּבוֹד אֲשֶׁר רָאִיתִי עַל־נְהַר־כְּבָר וָאֹפֶל עַל־פָּנָי:
24 וַתָּבֹא־בִי רוּחַ וַתַּעֲמִדֵנִי עַל־רַגְלָי וַיְדַבֵּר אִתִּי וַיֹּאמֶר
אֵלַי בֹּא הִסָּגֵר בְּתוֹךְ בֵּיתֶךָ:
25 וְאַתָּה בֶּן־אָדָם הִנֵּה נָתְנוּ עָלֶיךָ עֲבֹתִים וַאֲסָרוּךָ
בָהֶם

15. v. וָאֵשֵׁב כתיב, וָאֶשֶׁב קרי, בס"א וָאֶשֶׁב כתיב וקרי וכן ד"ב, ד"ו תרי"א. 15 v. ס"א יֹשְׁבִים חסר וכן ר"א, ד"ב, ר"ו, ד"ח, ד"י"כ תרי"ד. 16 v. מסקא באמצע פסוק. 17 v. ס"א אֹתָם חסר וכן ר"א, ד"ב, ד"ג תרי"א. 19 v. ס"א מֵרִשְׁעָתוֹ: עיין לקמן ל"ו י"ם. 22, 20 vv. בס"א אין כאן מסקא. 20 v. בס"א נסמר עליו תִּזָּכַרְנָה קרי, וכס"א תִּזָּכֵרְנָה כתיב וקרי וכן ר"א ת"כ. 20 v. צִדְקָתוֹ כתיב, צִדְקָתְיו קרי, בס"א צִדְקָתְיו כתיב וקרי וכן ד"ב. 25 v. בס"א אין כאן מסקא.

the wheels over against them, and a noise of a great rushing.
So the spirit lifted me up, and took me away, and I went in bitterness, in the heat of my spirit; but the hand of the LORD was strong upon me.
Then I came to them of the captivity at Tel-abib, that dwelt by the river of Chebar, and I sat where they sat, and remained there astonished among them seven days.
And it came to pass at the end of seven days, that the word of the LORD came unto me, saying,
Son of man, I have made thee a watchman unto the house of Israel: therefore hear the word at my mouth, and give them warning from me.
When I say unto the wicked, Thou shalt surely die; and thou givest him not warning, nor speakest to warn the wicked from his wicked way, to save his life; the same wicked man shall die in his iniquity; but his blood will I require at thine hand.
Yet if thou warn the wicked, and he turn not from his wickedness, nor from his wicked way, he shall die in his iniquity; but thou hast delivered thy soul.
Again, When a righteous man doth turn from his righteousness, and commit iniquity, and I lay a stumblingblock before him, he shall die: because thou hast not given him warning, he shall die in his sin, and his righteousness which he hath done shall not be remembered; but his blood will I require at thine hand. Nevertheless if thou warn the righteous man, that the righteous sin not, and he doth not sin, he shall surely live, because he is warned; also thou hast delivered thy soul. And the hand of the LORD was there upon me; and he said unto me, Arise, go forth into the plain, and I will there talk with thee. Then I arose, and went forth into the plain: and, behold, the glory of the LORD stood there, as the glory which I saw by the river of Chebar: and I fell on my face. Then the spirit entered into me, and set me upon my feet, and spake with me, and said unto me, Go, shut thyself within thine house. But thou, O son of man, behold, they shall put bands upon thee, and shall bind thee

with them, and thou shalt not go out among them:

26 And I will make thy tongue cleave to the roof of thy mouth, that thou shalt be dumb, and shalt not be to them a reprover: for they are a rebellious house.

27 But when I speak with thee, I will open thy mouth, and thou shalt say unto them, Thus saith the Lord GOD; He that heareth, let him hear; and he that forbeareth, let him forbear: for they are a rebellious house.

4 Thou also, son of man, take thee a tile, and lay it before thee, and pourtray upon it the city, even Jerusalem:

2 And lay siege against it, and build a fort against it, and cast a mount against it; set the camp also against it, and set battering rams against it round about.

3 Moreover take thou unto thee an iron pan, and set it for a wall of iron between thee and the city: and set thy face against it, and it shall be besieged, and thou shalt lay siege against it. This shall be a sign to the house of Israel.

4 Lie thou also upon thy left side, and lay the iniquity of the house of Israel upon it: according to the number of the days that thou shalt lie upon it thou shalt bear their iniquity.

5 For I have laid upon thee the years of their iniquity, according to the number of the days, three hundred and ninety days: so shalt thou bear the iniquity of the

26 וְדָבֵק לְשׁוֹנְךָ אֶל־חִכֶּךָ וְנָאַלְמְתָּ וְלֹא־תִהְיֶה לָהֶם לְאִישׁ מוֹכִיחַ כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה׃

27 וּבְדַבְּרִי אוֹתָךְ אֶפְתַּח אֶת־פִּיךָ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הַשֹּׁמֵעַ יִשְׁמָע וְהֶחָדֵל יֶחְדָּל כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה׃

ד וְאַתָּה בֶּן־אָדָם קַח־לְךָ לְבֵנָה וְנָתַתָּה אוֹתָהּ לְפָנֶיךָ וְחָקוֹתָ עָלֶיהָ עִיר אֶת־יְרוּשָׁלִָם׃ 2 וְנָתַתָּה עָלֶיהָ מָצוֹר וּבְנֵיתָ עָלֶיהָ דָּיֵק וְשָׁפַכְתָּ עָלֶיהָ סֹלְלָה וְנָתַתָּה עָלֶיהָ מַחֲנוֹת וְשִׂים־עָלֶיהָ כָּרִים סָבִיב׃ 3 וְאַתָּה קַח־לְךָ מַחֲבַת בַּרְזֶל וְנָתַתָּה אֹתָהּ קִיר בַּרְזֶל בֵּינְךָ וּבֵין הָעִיר וְהָכַנְתָּה אֶת־פָּנֶיךָ אֵלֶיהָ וְהָיְתָה בַּמָּצוֹר וְצַרְתָּ עָלֶיהָ אוֹת הִיא לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃

4 וְאַתָּה שְׁכַב עַל־צִדְּךָ הַשְּׂמָאלִי וְשַׂמְתָּ אֶת־עֲוֹן בֵּית־יִשְׂרָאֵל עָלָיו מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו תִּשָּׂא אֶת־עֲוֹנָם׃ 5 וַאֲנִי נָתַתִּי לְךָ אֶת־שְׁנֵי עֲוֹנָם לְמִסְפַּר יָמִים שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וְתִשְׁעִים יוֹם וְנָשָׂאתָ עֲוֹן בֵּית־יִשְׂרָאֵל׃ 6 וְכִלִּיתָ אֶת־אֵלֶּה וְשָׁכַבְתָּ עַל־צִדְּךָ הַיְמִינִי שֵׁנִית וְנָשָׂאתָ אֶת־עֲוֹן בֵּית־יְהוּדָה אַרְבָּעִים יוֹם יוֹם לַשָּׁנָה יוֹם לַשָּׁנָה נְתַתִּיו לָךְ׃ 7 וְאֶל־מְצוֹד יְרוּשָׁלִַם תָּכִין פָּנֶיךָ וּזְרֹעֲךָ חָשׂוּפָה וְנִבֵּאתָ עָלֶיהָ׃ 8 וְהִנֵּה נָתַתִּי עָלֶיךָ עֲבֹתִים וְלֹא־תֵהָפֵךְ מִצִּדְּךָ אֶל־צִדְּךָ עַד־כַּלּוֹתְךָ יְמֵי מְצוֹרֶךָ׃

9 וְאַתָּה קַח־לְךָ חִטִּין וּשְׂעֹרִים וּפֹל וַעֲדָשִׁים וְדֹחַן

וכסמים

ג׳ 1 ־ כן ברוב ספרים כ״י, ד״כ, דס״ו, ס״א ונאלמת ו״נ וכן ד״ח, ד״כ וד״ר. ד׳. 2 ־ בחללי ובניות. 3 ־ כן ברוב ספרים כ״י, ד״ו, ח״א דס״ו, בס״א כֻּרִים וכן ד״כ, ד״ר, ד״ח, ד״ס, ד״ב וד״ר. 3 ־ בס״א יש כאן פסקא. 5 ־ ס״א אתה חסר וכן ד״א, ד״כ חד״ב. 5 ־ ס״א וְהָכַנוֹתָ מלא ו׳ וכן ד״א, ד״כ, ד״ג וה״ו. 4 ־ כן ברוב ספרים כ״י, ד״כ, ד״ו, ד״ח, ד״ס, ח״ב, ד״ד דס״ו, בס״א ותחת רכוכי. 4 ־ נ״א ב״א גל״, ב״נ קל״ בנעיא. 5 ־ צ״ל סָאָה: כן ח״ע וכן לקמן פסוק ט׳. 6 ־ כן ב״א, ב״נ קל״ בנעיא. 6 ־ חֵימְנִי כתיב, חֵיסְנִי קרי, בס״א חֵיסְנִי כתיב וקרי וכן ד״א, ובס״א חֵיסְמִית כתיב וקרי וכן ד״א וד״כ. 8 ־ כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ח, ד״ס, ד״א ודס״ו, ז״א מְצוֹרֶךָ וכן ד״א, ד״ב, ד״ו, ד״כ וד״ר, בס״א מְצוּרֶךָ בחיב, מְצוֹרֶךָ קרי.

days of thy siege. Take thou also unto thee wheat, and barley, and beans, and lentiles, and millet,

וְכֻסְּמִים וְעָדָשָׁה אוֹתָם בִּכְלִי אֶחָד וְעָשִׂיתָ אֹותָם לְךָ
לְלֶחֶם מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר־אַתָּה | שֹׁכֵב עַל־צִדְּךָ שְׁלֹשׁ
10 מֵאוֹת וְתִשְׁעִים יוֹם תֹּאכְלֶנּוּ: וּמַאֲכָלְךָ אֲשֶׁר תֹּאכֵלֶנּוּ
11 בְּמִשְׁקָל עֶשְׂרִים שֶׁקֶל לַיּוֹם מֵעֵת עַד־עֵת תֹּאכְלֶנּוּ: וּמַיִם
בְּמִשׁוּרָה תִּשְׁתֶּה שִׁשִּׁית הַהִין מֵעֵת עַד־עֵת תִּשְׁתֶּה:
12 וְעֻגַת שְׂעֹרִים תֹּאכֲלֶנָּה וְהִיא בְּגֵלְלֵי צֵאַת הָאָדָם תְּעֻגֶנָּה
לְעֵינֵיהֶם:
13 וַיֹּאמֶר יְהוָה כָּכָה יֹאכְלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־לַחְמָם
14 טָמֵא בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר אַדִּיחֵם שָׁם: וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי
יְהוִה הִנֵּה נַפְשִׁי לֹא מְטֻמָּאָה וּנְבֵלָה וּטְרֵפָה לֹא־
אָכַלְתִּי מִנְּעוּרַי וְעַד־עַתָּה וְלֹא־בָא בְּפִי בְּשַׂר
פִּגּוּל:
15 וַיֹּאמֶר אֵלַי רְאֵה נָתַתִּי לְךָ אֶת־צֹפְיעֵי הַבָּקָר תַּחַת גֶּלֶל
הָאָדָם וְעָשִׂיתָ אֶת־לַחְמְךָ עֲלֵיהֶם:
16 וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם הִנְנִי שֹׁבֵר מַטֵּה־לֶחֶם בִּירוּשָׁלַם
וְאָכְלוּ־לֶחֶם בְּמִשְׁקָל וּבִדְאָגָה וּמַיִם בְּמִשּׁוּרָה וּבְשִׁמָּמוֹן
17 יִשְׁתּוּ: לְמַעַן יַחְסְרוּ לֶחֶם וָמַיִם וְנָשַׁמּוּ אִישׁ וְאָחִיו
וְנָמַקּוּ בַּעֲוֹנָם:
ה וְאַתָּה בֶּן־אָדָם קַח־לְךָ | חֶרֶב חַדָּה תַּעַר הַנַּלָּבִים
תִּקָּחֶנָּה לָךְ וְהַעֲבַרְתָּ עַל־רֹאשְׁךָ וְעַל־זְקָנֶךָ וְלָקַחְתָּ
2 לְךָ מֹאזְנֵי מִשְׁקָל וְחִלַּקְתָּם: שְׁלִשִׁית בָּאוּר תַּבְעִיר
בְּתוֹךְ הָעִיר כִּמְלֹאת יְמֵי הַמָּצוֹר וְלָקַחְתָּ אֶת־הַשְּׁלִשִׁית
תַּכֶּה בַּחֶרֶב סְבִיבוֹתֶיהָ וְהַשְּׁלִשִׁית תְּזָרֶה לָרוּחַ וְחֶרֶב
3 אָרִיק אַחֲרֵיהֶם: וְלָקַחְתָּ מִשָּׁם מְעַט בְּמִסְפָּר וְצָרַרְתָּ
אותם

9 v. ס״א אֹתָם חסר וכן ד״א וד״ב. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ח, ד״ם, ד״ש, ד״י ודס״ו, כס״א אשר בסרטא וכן ד״ב וד״ו. 9 v. ס״א שֹׁכֵב חסר וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ח, ד״ם, ד״ת, ד״י ד״י. 9 v. צַל סַאה: כן ח״ע, וכן לעיל פסוק ח׳. 10 v. 9, ברוב ספרים כ״י ונוסחאות הרפוס תֹּאכְלֶנָּה, נ״א ב״א תֹּאכְלֵנוּ, ב״נ תֹּאכֵלֵנוּ. 12 v. נ״א ב״א תֹּאכְלֵנָּה, ב״נ תֹּאכֵלֵנָּה. 15 v. צְפִיעֵי כתיב, צְפִיעֵי קרי, בס״א צְפִיעֵי כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב וד״ו. ה. 2 v. ס״א וְהַשְּׁלִישִׁית סלא וכן ד״א, ד״ב וד״ו. 2 v. נ״ל תָּרִיק.

and fitches, and put them in one vessel, and make thee bread thereof, according to the number of the days that thou shalt lie upon thy side, three hundred and ninety days shalt thou eat thereof.
And thy meat which thou shalt eat shall be by weight, twenty shekels a day: from time to time shalt thou eat it.
Thou shalt drink also water by measure, the sixth part of an hin: from time to time shalt thou drink.
And thou shalt eat it as barley cakes, and thou shalt bake it with dung that cometh out of man, in their sight.
And the LORD said, Even thus shall the children of Israel eat their defiled bread among the Gentiles, whither I will drive them.
Then said I, Ah Lord GOD! behold, my soul hath not been polluted: for from my youth up even till now have I not eaten of that which dieth of itself, or is torn in pieces; neither came there abominable flesh into my mouth.
Then he said unto me, Lo, I have given thee cow's dung for man's dung, and thou shalt prepare thy bread therewith.
Moreover he said unto me, Son of man, behold, I will break the staff of bread in Jerusalem: and they shall eat bread by weight, and with care; and they shall drink water by measure, and with astonishment:
That they may want bread and water, and be astonied one with another, and consume away for their iniquity.

And thou, son of man, take thee a sharp knife, take thee a barber's razor, and cause it to pass upon thine head and upon thy beard: then take thee balances to weigh, and divide the hair. Thou shalt burn with fire a third part in the midst of the city, when the days of the siege are fulfilled: and thou shalt take a third part, and smite about it with a knife: and a third part thou shalt scatter in the wind; and I will draw out a sword after them. Thou shalt also take thereof a few in number, and bind

them in thy skirts.

4 Then take of them again, and cast them into the midst of the fire, and burn them in the fire; for thereof shall a fire come forth into all the house of Israel.

5 Thus saith the Lord GOD; This is Jerusalem: I have set it in the midst of the nations and countries that are round about her.

6 And she hath changed my judgments into wickedness more than the nations, and my statutes more than the countries that are round about her: for they have refused my judgments and my statutes, they have not walked in them.

7 Therefore thus saith the Lord GOD; Because ye multiplied more than the nations that are round about you, and have not walked in my statutes, neither have kept my judgments, neither have done according to the judgments of the nations that are round about you;

8 Therefore thus saith the Lord GOD; Behold, I, even I, am against thee, and will execute judgments in the midst of thee in the sight of the nations.

9 And I will do in thee that which I have not done, and whereunto I will not do any more the like, because of all thine abominations.

10 Therefore the fathers shall eat the sons in the midst of thee, and the sons shall eat their fathers; and I will execute judgments in thee, and the whole remnant of thee will I scatter into all the

4 אוֹתָם בְּכִנְפֶךָ׃ וּמֵהֶם עוֹד תִּקַּח וְהִשְׁלַכְתָּ אוֹתָם אֶל־
תּוֹךְ הָאֵשׁ וְשָׂרַפְתָּ אֹתָם בָּאֵשׁ מִמֶּנּוּ תֵּצֵא־אֵשׁ אֶל
כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל׃

5 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה זֹאת יְרוּשָׁלַם בְּתוֹךְ הַגּוֹיִם שַׂמְתִּיהָ

6 וּסְבִיבוֹתֶיהָ אֲרָצוֹת׃ וַתָּמֶר אֶת־מִשְׁפָּטַי לְרִשְׁעָה מִן
הַגּוֹיִם וְאֶת־חֻקּוֹתַי מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֶיהָ כִּי
בְּמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ וְחֻקּוֹתַי לֹא־הָלְכוּ בָהֶם׃

7 לָכֵן כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן הֲמֹנְכֶם מִן־הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיכֶם בְּחֻקֹּתַי לֹא הֲלַכְתֶּם וְאֶת־מִשְׁפָּטַי
לֹא עֲשִׂיתֶם וְכִמְשִׁפְּטֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיכֶם °לֹא°

8 עֲשִׂיתֶם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה
הִנְנִי עָלַיִךְ גַּם־אֲנִי וְעָשִׂיתִי בְתוֹכֵךְ מִשְׁפָּטִים לְעֵינֵי הַגּוֹיִם׃

9 וְעָשִׂיתִי בָךְ אֵת אֲשֶׁר לֹא־עָשִׂיתִי וְאֵת אֲשֶׁר־לֹא־אֵעָשֶׂה
כָּמֹהוּ עוֹד יַעַן כָּל־תּוֹעֲבֹתָיִךְ׃

10 לָכֵן אָבוֹת יֹאכְלוּ בָנִים בְּתוֹכֵךְ וּבָנִים יֹאכְלוּ אֲבוֹתָם
וְעָשִׂיתִי בָךְ שְׁפָטִים וְזֵרִיתִי אֶת־כָּל־שְׁאֵרִיתֵךְ לְכָל־

11 רֽוּחַ׃ לָכֵן חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה
אִם־לֹא יַעַן אֶת־מִקְדָּשִׁי טִמֵּאת בְּכָל־שִׁקּוּצַיִךְ וּבְכָל־
תּוֹעֲבֹתָיִךְ וְגַם־אֲנִי אֶגְרַע וְלֹא־תָחוֹס עֵינִי וְגַם־אֲנִי לֹא

12 אֶחְמוֹל׃ שְׁלִשִׁיתֵךְ בַּדֶּבֶר יִמּוּתוּ וּבְרָעָב יִכְלוּ בְתוֹכֵךְ
וַהֲשְׁלִשִׁית בַּחֶרֶב יִפְּלוּ סְבִיבוֹתָיִךְ וְהַשְּׁלִישִׁית לְכָל־

13 רוּחַ אְזָרֶה וְחֶרֶב אָרִיק אַחֲרֵיהֶם׃ וְכָלְתָה אַפִּי וַהֲנִחֹתִי
חֲמָתִי בָּם וְהִנָּחַמְתִּי וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי בְקִנְאָתִי
בְּכַלּוֹתִי

4 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"נ, ד"ח, ד"ם, ד"כ, ד"ר ודס"ו, כס"א כמנו תצא־ כתביר וכן ד"כ
ודי"ו. 6 v. ס"א סְבִיבֹתֶיהָ חסר. 6 v. ס"א וְחֻקֹּתַי חסר וכן ד"א. ד"כ ודי"ו. 7 v. ס"א
סביבתיכם חסר. 7 v. ס"א בְּחֻקֹּתַי חסר וכן ד"א, ד"כ ודי"א. 7 v. ס"א סְבִיבוֹתֵיכֶם עֲשִׂיתֶם
כלא סלת לא וכן ד"כ. ד"נ ות"ם: עיין לקמן י"א י"כ. 11 v. כן למעלבאי, למרנחאי אֶגְרַע
כתיב. אֶגְדַּע קרי, בס"א אגדע כתיב וקרי וכן ד"נ ודי"ו. 12 v. ס"א וַהֲשְׁלִישִׁית מלא וכן
ד"א, ד"ח ד"ם. 12 v. ס"א וַהֲשְׁלִשִׁית חסר וכן ד"ח, ד"ם, די"א, די"כ, די"ר ודס"ו. 12 v. ס"א
אזרה. 13 v. ס"א וַהֲנִיחֹתִי חסר ו' וכן ד"א ד"כ. וס"א וַהֲנִחֹתִי חסר רחסר וכן ד"נ ודס"ו,
וס"א וַהֲנִיחוֹתי כלא דמלא וכן ד"ו. 13 v. כן ב"א. ב"נ וְיָרְעוּ בלא נעיא.

11 winds. Wherefore, as I live, saith the Lord GOD; Surely, because thou hast defiled my sanctuary with all thy detestable things, and with all thine abominations, therefore will I also
12 diminish thee; neither shall mine eye spare, neither will I have any pity. A third part of thee shall die with the pestilence, and with famine shall they be consumed in the midst of thee: and a third part shall fall by the sword round about thee; and I will scatter a third part
13 into all the winds, and I will draw out a sword after them. Thus shall mine anger be accomplished, and I will cause my fury to rest upon them, and I will be comforted: and they shall know that I the LORD have spoken it in my zeal,

14 בְּכַלּוֹתִי חֲמָתִי בָם: וְאֹתָנְךָ לִחֳרְבָּה וְלִחֳרָפָה בַּגּוֹיִם
15 אֲשֶׁר סְבִיבוֹתָיִךְ לְעֵינֵי כָּל־עוֹבֵר: וְהָיְתָה חֶרְפָּה וּגְדוּפָה
מוּסָר וּמְשַׁמָּה לַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתָיִךְ בְּעָשׂוֹתִי בָךְ
שְׁפָטִים בְּאַף וּבְחֵמָה וּבְתֻכְחוֹת חֵמָה אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי:
16 בְּשַׁלְּחִי אֶת־חִצֵּי הָרָעָב הָרָעִים בָּהֶם אֲשֶׁר־הָיוּ לְמַשְׁחִית
אֲשֶׁר־אֲשַׁלַּח אוֹתָם לְשַׁחֶתְכֶם וְרָעָב אֹסִף עֲלֵיכֶם
17 וְשָׁבַרְתִּי לָכֶם מַטֵּה־לָחֶם: וְשִׁלַּחְתִּי עֲלֵיכֶם רָעָב וְחַיָּה
רָעָה וְשִׁכְלֶךָּ וְדֶבֶר וָדָם יַעֲבָר־בָּךְ וְחֶרֶב אָבִיא עָלַיִךְ אֲנִי
יְהוָה דִּבַּרְתִּי:

ו 1 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל ס
2 הָרֵי יִשְׂרָאֵל וְהִנָּבֵא אֲלֵיהֶם: וְאָמַרְתָּ הָרֵי יִשְׂרָאֵל
3 שִׁמְעוּ דְּבַר־אֲדֹנָי יֱהוִה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה לֶהָרִים
וְלַגְּבָעוֹת לָאֲפִיקִים וְלַנְּיָאוֹת הִנְנִי אֲנִי מֵבִיא עֲלֵיכֶם
4 חֶרֶב וְאִבַּדְתִּי בָּמֹתֵיכֶם: וְנָשַׁמּוּ מִזְבְּחוֹתֵיכֶם וְנִשְׁבְּרוּ
5 חַמְּנֵיכֶם וְהִפַּלְתִּי חַלְלֵיכֶם לִפְנֵי גִלּוּלֵיכֶם: וְנָתַתִּי אֶת־
פִּגְרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי גִלּוּלֵיהֶם וְזֵרִיתִי אֶת־עַצְמוֹתֵיכֶם
6 סָבִיב מִזְבְּחוֹתֵיכֶם: בְּכֹל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם הֶעָרִים
תֶּחֱרַבְנָה וְהַבָּמוֹת תִּישַׁמֶּנָה לְמַעַן יֵחָרְבוּ וְיֶאְשְׁמוּ
מִזְבְּחוֹתֵיכֶם וְנִשְׁבְּרוּ וְנִשְׁבְּתוּ גִּלּוּלֵיכֶם וְנִגְדְּעוּ חַמְּנֵיכֶם
7 וְנִמְחוּ מַעֲשֵׂיכֶם: וְנָפַל חָלָל בְּתוֹכְכֶם וִידַעְתֶּם כִּי־
8 אֲנִי יְהוָה: וְהוֹתַרְתִּי בִהְיוֹת לָכֶם פְּלִיטֵי חֶרֶב בַּגּוֹיִם
9 בְּהֻזָּרוֹתֵיכֶם בָּאֲרָצוֹת: וְזָכְרוּ פְלִיטֵיכֶם אוֹתִי בַּגּוֹיִם
אֲשֶׁר נִשְׁבְּרוּ־שָׁם אֲשֶׁר נִשְׁבַּרְתִּי אֶת־לִבָּם הַזּוֹנָה אֲשֶׁר

סר

15 v. כן ב״א. כ״נ תֶּהְיֶתה בל״א נ״ע. נ״א בי״א תִּהְיֶתה. ב״נ תֶּהְיֶתה. 15 v. ס״א נְפָשָׁם וכן ר״א. ת״ע וח״ר. 15 v. ס״א וּבְתוֹכָחוֹת מלא וכן ר״ו ת״א. 16 v. כן כ״א. ב״נ בְּשַׁלְּחִי בל״א נ״ע. 16 v. ס״א אֹתָם חסר וכן ד״ב. ר״נ ת״א. 16 v. ס״א אֹסִיף או אוֹסִיף מלא וכן ר״ב ת״א. 17 v. ס״א וְשִׁכְלֶךָּ מלא וכן ר״נ ת״ו. ל. 3 v. וְלַגְּיָאוֹת כתיב. וְלַנְּיָאוֹת קרי. בס״א וְלַגָּיָאוֹת או וְלַגָּיְאוֹת כתיב וקרי וכן ר״ב ת״א. וכס״א וְלַנְּאוֹת כתיב וקרי וכן ר״א. 5 v. ס״א גִּלּוּלֵיכֶם וכן ת״ר. 6 v. תִּשָּׁמֵנָה קרי. בס״א תִּשַּׁמֵּנָה כתיב וקרי וכן ר״א ת״ר. 9 v. ס״א בְּהִזָּרוֹתֵיכֶם חסר. 9 v. ע״ל שָׁבַרְתִּי. כן חר. ת״ס וח״ר.

when I have accomplished my fury in them.
Moreover I will make thee waste, and a reproach among the nations that are round about thee, in the sight of all that pass by.
So it shall be a reproach and a taunt, an instruction and an astonishment unto the nations that are round about thee, when I shall execute judgments in thee in anger and in fury and in furious rebukes. I the LORD have spoken it.
When I shall send upon them the evil arrows of famine, which shall be for their destruction, and which I will send to destroy you: and I will increase the famine upon you, and will break your staff of bread:
So will I send upon you famine and evil beasts, and they shall bereave thee; and pestilence and blood shall pass through thee; and I will bring the sword upon thee. I the LORD have spoken it.

And the word of the LORD came unto me, saying,
Son of man, set thy face toward the mountains of Israel, and prophesy against them,
And say, Ye mountains of Israel, hear the word of the Lord GOD; Thus saith the Lord GOD to the mountains, and to the hills, to the rivers, and to the valleys; Behold, I, even I, will bring a sword upon you, and I will destroy your high places.
And your altars shall be desolate, and your images shall be broken: and I will cast down your slain men before your idols. And I will lay the dead carcases of the children of Israel before their idols; and I will scatter your bones round about your altars. In all your dwellingplaces the cities shall be laid waste, and the high places shall be desolate; that your altars may be laid waste and made desolate, and your idols may be broken and cease, and your images may be cut down, and your works may be abolished. And the slain shall fall in the midst of you, and ye shall know that I am the LORD. Yet will I leave a remnant, that ye may have some that shall escape the sword among the nations, when ye shall be scattered through the countries. And they that escape of you shall remember me among the nations whither they shall be carried captives, because I am broken with their whorish heart, which

סָר מֵעָלַי וְאֶת עֵינֵיהֶם הַזֹּנוֹת אַחֲרֵי גִלּוּלֵיהֶם וְנִקְטוּ
בִּפְנֵיהֶם אֶל־הָרָעוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ לְכָל תּוֹעֲבֹתֵיהֶם: וְיָדְעוּ
כִּי־אֲנִי יְהוָה לֹא אֶל־חִנָּם דִּבַּרְתִּי לַעֲשׂוֹת לָהֶם הָרָעָה
הַזֹּאת:

כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הַכֵּה בְכַפֶּךָ וּרְקַע בְּרַגְלְךָ וְאֱמֹר־
אֲהָהּ אֶל כָּל־תּוֹעֲבֹת רָעוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בַּחֶרֶב
בָּרָעָב וּבַדֶּבֶר יִפֹּלוּ: הָרָחוֹק בַּדֶּבֶר יָמוּת וְהַקָּרוֹב
בַּחֶרֶב יִפּוֹל וְהַנִּשְׁאָר וְהַנָּצוּר בָּרָעָב יָמוּת וְכִלֵּיתִי חֲמָתִי
בָם: וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בִּהְיוֹת חַלְלֵיהֶם בְּתוֹךְ
גִּלּוּלֵיהֶם סָבִיבוֹת מִזְבְּחוֹתֵיהֶם אֶל כָּל־גִּבְעָה רָמָה
בְּכֹל | רָאשֵׁי הֶהָרִים וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן וְתַחַת כָּל־
אֵלָה עָבְתָּה מְקוֹם אֲשֶׁר נָתְנוּ־שָׁם רֵיחַ נִיחֹחַ לְכָל
גִּלּוּלֵיהֶם: וְנָטִיתִי אֶת־יָדִי עֲלֵיהֶם וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ
שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה מִמִּדְבַּר דִּבְלָתָה בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיהֶם
וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה:

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: וְאַתָּה בֶן־אָדָם כֹּה־אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה לְאַדְמַת יִשְׂרָאֵל קֵץ בָּא הַקֵּץ עַל־אַרְבַּעַת
כַּנְפוֹת הָאָרֶץ: עַתָּה הַקֵּץ עָלַיִךְ וְשִׁלַּחְתִּי אַפִּי בָּךְ
וּשְׁפַטְתִּיךְ כִּדְרָכָיִךְ וְנָתַתִּי עָלַיִךְ אֵת כָּל־תּוֹעֲבֹתָיִךְ:
וְלֹא־תָחוֹס עֵינִי עָלַיִךְ וְלֹא אֶחְמוֹל כִּי דְרָכַיִךְ עָלַיִךְ
אֶתֵּן וְתוֹעֲבוֹתַיִךְ בְּתוֹכֵךְ תִּהְיֶיןָ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה:

כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה רָעָה אַחַת רָעָה
הִנֵּה בָאָה: קֵץ בָּא בָּא הַקֵּץ הֵקִיץ אֵלַיִךְ הִנֵּה בָּאָה:
באה

---

v. 14 כן כרולת כרוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ח,ד"ם, רי"א, רי"ב, רי"ד, רס"ו, תר', ת"ע, ת"ס ות"ר: בס"א נכסר עליו למערכאי דִבְלָתָה, למדנחאי דִבְלָתָה. v. 14 ס"א מושלתיהם חסר ו' תנינא, וס"א משכותיהם חסר ו' קרמא וכן רי"א. 2 ,ז v. אַרְבַּעַת כתיב, בס"א אַרְבַּע קרי, בס"א אַרְבַּעַת כתיב וקרי וכן ר"א, ד"ב ות"ו. 4 v. ס"א כִּדְרָכַיִךְ וכן ד"ב ור"ח: עיין פסוק ג' ופסוק ט'. 4 v. ס"א תהיינה מלא. ובס"א תהיין כתיב ונמסר עליו נָה קדי. 5 v. ס"א אַחַר וכן ד"ב, ד"ן, רי"ב, רי"ד ותר'.

hath departed from me, and with their eyes, which go a whoring after their idols: and they shall lothe themselves for the evils which they have committed in all their abominations.

10 And they shall know that I am the LORD, and that I have not said in vain that I would do this evil unto them.

11 Thus saith the Lord GOD; Smite with thine hand, and stamp with thy foot, and say, Alas for all the evil abominations of the house of Israel! for they shall fall by the sword, by the famine, and by the pestilence.

12 He that is far off shall die of the pestilence; and he that is near shall fall by the sword; and he that remaineth and is besieged shall die by the famine: thus will I accomplish my fury upon them.

13 Then shall ye know that I am the LORD, when their slain men shall be among their idols round about their altars, upon every high hill, in all the tops of the mountains, and under every green tree, and under every thick oak, the place where they did offer sweet savour to all their idols.

14 So will I stretch out my hand upon them, and make the land desolate, yea, more desolate than the wilderness toward Diblath, in all their habitations: and they shall know that I am the LORD.

7 Moreover the word of the LORD came unto me, saying,

2 Also, thou son of man, thus saith the Lord GOD unto the land of Israel; An end, the end is
3 come upon the four corners of the land. Now is the end come upon thee, and I will send mine anger upon thee, and will judge thee according to thy ways, and will recompense upon
4 thee all thine abominations. And mine eye shall not spare thee, neither will I have pity: but I will recompense thy ways upon thee, and thine abominations shall be in the midst of thee:
5 and ye shall know that I am the LORD. Thus saith the Lord GOD; An evil, an only evil,
6 behold, is come. An end is come, the end is come: it watcheth for thee; behold, it is come.

7 בָּאָה הַצְּפִירָה אֵלֶיךָ יוֹשֵׁב הָאָרֶץ בָּא הָעֵת קָרוֹב
8 הַיּוֹם מְהוּמָה וְלֹא־הֵד הָרִים: עַתָּה מְקָרוֹב אֶשְׁפֹּךְ
9 חֲמָתִי עָלֶיךָ וְכִלִּיתִי אַפִּי בָּךְ וּשְׁפַטְתִּיךָ כְּדַרְכֶּיךָ וְנָתַתִּי
עָלֶיךָ אֶת כָּל־תּוֹעֲבוֹתֶיךָ: וְלֹא־תָחוֹס עֵינִי וְלֹא
אֶחְמֹל כִּדְרָכֶיךָ עָלֶיךָ אֶתֵּן וְתוֹעֲבוֹתַיִךְ בְּתוֹכֵךְ תִּהְיֶיְנָה
10 וְיִדַּעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה מַכֶּה: הִנֵּה הַיּוֹם הִנֵּה בָּאָה
11 יָצְאָה הַצְּפִירָה צָץ הַמַּטֶּה פָּרַח הַזָּדון: הֶחָמָס קָם
לְמַטֵּה רֶשַׁע לֹא־מֵהֶם וְלֹא מֵהֲמוֹנָם וְלֹא מֵהֶמְּהֵם
12 וְלֹא־נָהּ בָּהֶם: בָּא הָעֵת הִגִּיעַ הַיּוֹם הַקּוֹנֶה אַל־יִשְׂמַח
13 וְהַמּוֹכֵר אַל־יִתְאַבֵּל כִּי חָרוֹן אֶל־כָּל־הֲמוֹנָהּ: כִּי הַמּוֹכֵר
אֶל־הַמִּמְכָּר לֹא יָשׁוּב וְעוֹד בְּחַיִּים חַיָּתָם כִּי־חָזוֹן אֶל־
כָּל־הֲמוֹנָהּ לֹא יָשׁוּב וְאִישׁ בַּעֲוֹנוֹ חַיָּתוֹ לֹא־יְתַחַזָּקוּ:
14 תָּקְעוּ בַּתְּרוּעָה וְהָכֵן הַכֹּל וְאֵין הוֹלֵךְ לַמִּלְחָמָה כִּי חֲרוֹנִי
15 אֶל־כָּל־הֲמוֹנָהּ: הַחֶרֶב בַּחוּץ וְהַדֶּבֶר וְהָרָעָב מִבַּיִת
אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּחֶרֶב יָמוּת וַאֲשֶׁר בָּעִיר רָעָב וְדֶבֶר
16 יֹאכְלֻנּוּ: וּפָלְטוּ פְלֵיטֵיהֶם וְהָיוּ אֶל־הָרִים כְּיוֹנֵי הַגֵּאָיוֹת
17 כֻּלָּם הֹמוֹת אִישׁ בַּעֲוֹנוֹ: כָּל־הַיָּדַיִם תִּרְפֶּינָה וְכָל־
18 בִּרְכַּיִם תֵּלַכְנָה מָיִם: וְחָגְרוּ שַׂקִּים וְכִסְּתָה אוֹתָם
פַּלָּצוּת וְאֶל כָּל־פָּנִים בּוּשָׁה וּבְכָל־רָאשֵׁיהֶם קָרְחָה:
19 כַּסְפָּם בַּחוּצוֹת יַשְׁלִיכוּ וְזָהָבָם לְנִדָּה יִהְיֶה כַּסְפָּם
וְזָהָבָם לֹא־יוּכַל לְהַצִּילָם בְּיוֹם עֶבְרַת יְהוָה נַפְשָׁם
לֹא יְשַׂבֵּעוּ וּמֵעֵיהֶם לֹא יְמַלֵּאוּ כִּי־מִכְשׁוֹל עֲוֹנָם
היה

---

v. 7 כן למערבאי, למרנתאי הַצְּפִירָה חסר וכן ר״ג, ריי״ב וריי״ר. סַ״א אֵלֶיךָ. v. 9 ס״א תָּחוס חסר וכן ר״א וח״ב. v. 9 ס״א אחמל חסר וכן ר״ב. v. 9 ס״א תִּהְיֶינָה מלא וכן ריי״ב. בס״א תִּהְיֶין, כתיב ונכפר, תִּהְיֶינָה קרי. v. 10 בס״א יש כאן פסקא. v. 10 ס״א הַצְּפִירָה כלא וכן ד״א, ר״ב, ר״ו, ר״ת, ר״ם, ריי״ב וריי״ר. v. 11 ס״א נָחַ וכן ר״ב, ריי״ב וריי״ר. v. 11 ס״א נַחַ וכן ר״ב, ר״ו, ר״ת, ר״ם, ח״ם וח״ד. vv. 12, 13 כן ס״א ברוב ספרים ב״י, ונמסר עליו כלא וכן ר״א, ר״ב, ר״ו, ר״ת, ר״ם, ריי״ב ורס״ו, ס״א וְהַמּכֵר חסר וכן ר״ג, ריי״ב הירי״ר. v. 13 נ״ל חָרוֹן: עיין פסוק י״ב הי״ר. v. 14 ס״א תִּקְעוּ וכן ח״ע וח״ר. v. 14 ס״א הוֹלֵךְ מלא וכן ד״א, ר״ב, ר״ג, ר״ח, ר״ם, ריי״א, ריי״ב הירי״ר. v. 18 ס״א אֹתָם חסר וכן ר״א, ר״ב וריי״א. v. 18 סביר בְּכָל־.

The morning is come unto thee, O thou that dwellest in the land: the time is come, the day of trouble is near, and not the sounding again of the mountains.
Now will I shortly pour out my fury upon thee, and accomplish mine anger upon thee: and I will judge thee according to thy ways, and will recompense thee for all thine abominations.
And mine eye shall not spare, neither will I have pity: I will recompense thee according to thy ways and thine abominations that are in the midst of thee; and ye shall know that I am the LORD that smiteth.
Behold the day, behold, it is come: the morning is gone forth; the rod hath blossomed, pride hath budded.
Violence is risen up into a rod of wickedness: none of them shall remain, nor of their multitude, nor of any of theirs: neither shall there be wailing for them.
The time is come, the day draweth near: let not the buyer rejoice, nor the seller mourn: for wrath is upon all the multitude thereof.
For the seller shall not return to that which is sold, although they were yet alive: for the vision is touching the whole multitude thereof, which shall not return; neither shall any strengthen himself in the iniquity of his life.
They have blown the trumpet, even to make all ready; but none goeth to the battle: for my wrath is upon all the multitude thereof. The sword is without, and the pestilence and the famine within: he that is in the field shall die with the sword; and he that is in the city, famine and pestilence shall devour him. But they that escape of them shall escape, and shall be on the mountains like doves of the valleys, all of them mourning, every one for his iniquity. All hands shall be feeble, and all knees shall be weak as water. They shall also gird themselves with sackcloth, and horror shall cover them; and shame shall be upon all faces, and baldness upon all their heads. They shall cast their silver in the streets, and their gold shall be removed: their silver and their gold shall not be able to deliver them in the day of the wrath of the LORD: they shall not satisfy their souls, neither fill their bowels: because it is the stumblingblock of their iniquity.

יחזקאל

20 As for the beauty of his ornament, he set it in majesty: but they made the images of their abominations and of their detestable things therein: therefore have I set it far from them.

21 And I will give it into the hands of the strangers for a prey, and to the wicked of the earth for a spoil; and they shall pollute it.

22 My face will I turn also from them, and they shall pollute my secret place: for the robbers shall enter into it, and defile it.

23 Make a chain: for the land is full of bloody crimes, and the city is full of violence.

24 Wherefore I will bring the worst of the heathen, and they shall possess their houses: I will also make the pomp of the strong to cease; and their holy places shall be defiled.

25 Destruction cometh; and they shall seek peace, and there shall be none.

26 Mischief shall come upon mischief, and rumour shall be upon rumour; then shall they seek a vision of the prophet; but the law shall perish from the priest, and counsel from the ancients.

27 The king shall mourn, and the prince shall be clothed with desolation, and the hands of the people of the land shall be troubled: I will do unto them after their way, and according to their deserts will I judge them; and they shall know that I am the LORD.

20 וְצִבְיֵ֣י עֶדְיֹ֔ו לְגָאֹ֖ון שָׂמֹ֑ו וְצַלְמֵ֤י תֹועֲבֹתָם֙ שִׁקּוּצֵיהֶ֔ם עָשׂ֥ו בֹ֖ו עַל־כֵּ֥ן נְתַתִּ֥יו לָהֶ֖ם לְנִדָּֽה׃ 21 וּנְתַתִּ֗יו בְּיַד־זָרִים֙ לָבַ֔ז וּלְרִשְׁעֵ֥י הָאָ֖רֶץ לְשָׁלָ֑ל וְחִלֵּלוּהּ׃ 22 וְהַסְבֹּתִ֤י פָּנַי֙ מֵהֶ֔ם וְחִלְּל֥וּ אֶת־צְפוּנִ֖י וּבָאוּ־בָ֥הּ פָּרִיצִ֖ים וְחִלְּלוּהָ׃

23 עֲשֵׂ֣ה הָרָתֹ֔וק כִּ֤י הָאָ֙רֶץ֙ מָלְאָ֣ה מִשְׁפַּט־דָּמִ֔ים וְהָעִ֖יר מָלְאָ֥ה חָמָֽס׃ 24 וְהֵבֵאתִי֙ רָעֵ֣י גּוֹיִ֔ם וְיָרְשׁ֖וּ אֶת־בָּתֵּיהֶ֑ם וְהִשְׁבַּתִּי֙ גְּאֹ֣ון עַזִּ֔ים וְנֶחֱל֖וּ מִקְדָּשֵׁיהֶֽם׃ 25 קֶ֣פֶד הֹבֵ֔א וּבִקְשׁ֥וּ שָׁלֹ֖ום וְאֵ֥ין׃ 26 הַוָּ֣ה עַל־הַוָּ֗ה תִּבֹּ֙וא֙ וּשְׁמוּעָ֣ה אֶל־שְׁמוּעָ֣ה תִּהְיֶ֔ה וּבִקְשׁ֥וּ חָזֹ֖ון מִנָּבִ֑יא וְתֹורָה֙ תֹּאבַ֣ד מִכֹּהֵ֔ן וְעֵצָ֖ה מִזְּקֵנִֽים׃ 27 הַמֶּ֣לֶךְ יִתְאַבָּ֔ל וְנָשִׂ֥יא יִלְבַּ֖שׁ שְׁמָמָ֑ה וְיְדֵ֤י עַם־הָאָ֙רֶץ֙ תִּבָּהַ֔לְנָה מַדַּרְכָּ֥ם אֶֽעֱשֶׂה֙ אֹתָ֔ם וּבְמִשְׁפְּטֵיהֶ֖ם אֶשְׁפְּטֵ֑ם וְיָדְע֖וּ כִּֽי־אֲנִ֥י יְהוָֽה׃

ח 1 וַיְהִ֗י בַּשָּׁנָה֙ הַשִּׁשִּׁ֔ית בַּחֲמִשָּׁ֖ה לַחֹ֣דֶשׁ אֲנִ֔י יֹושֵׁ֖ב בְּבֵיתִ֑י וְזִקְנֵ֤י יְהוּדָה֙ יֹושְׁבִ֔ים לְפָנָ֖י וַתִּפֹּ֥ל עָלַ֛י שָׁ֖ם יַד־ 2 אֲדֹנָ֥י יְהוִֽה׃ וָאֵרְאֶ֗ה וְהִנֵּ֤ה דְמוּת֙ כְּמַרְאֵה־אֵ֔שׁ מִמַּרְאֵ֥ה מָתְנָ֖יו וּלְמַטָּ֑ה אֵ֚שׁ וּמִמָּתְנָ֣יו וּלְמַעְלָ֔ה כְּמַרְאֵה־זֹ֖הַר כְּעֵ֥ין 3 הַחַשְׁמַלָ֑ה׃ וַיִּשְׁלַ֗ח תַּבְנִ֙ית֙ יָ֔ד וַיִּקָּחֵ֖נִי בְּצִיצִ֣ת רֹאשִׁ֑י וַתִּשָּׂאֵ֨נִי֙ רוּחַ֙ בֵּ֣ין הָאָ֔רֶץ וּבֵ֖ין הַשָּׁמָ֑יִם וַתָּבֵ֨א אֹתִ֤י יְרוּשָׁלַ֙מָה֙ בְּמַרְאֹ֣ות אֱלֹהִ֔ים אֶל־פֶּ֥תַח שַׁ֖עַר הַפְּנִימִ֣ית הַפֹּנָ֑ה אֲשֶׁר־שָׁ֗ם מֹושַׁב֙ סֵ֣מֶל הַקִּנְאָ֔ה הַמַּקְנֶֽה׃ 4 וְהִנֵּה־שָׁ֕ם כְּבֹ֥וד אֱלֹהֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל כַּמַּרְאֶ֕ה אֲשֶׁ֥ר רָאִ֖יתִי בַּבִּקְעָֽה׃

---

20 ס״א ושקוציהם וכן ר״א, ח״ם ות״ר. 21 ס״א וחללוה כתיב, וחללוהו קרי, בס״א וחללוהו כתיב וקרי וכן ר״ב, ר״ו ור״א. 22 ס״א והסבותי סלא ו׳ וכן ר״ח,ר״ם, ר״ו ור״ר, וס״א והסיבותי מלא דסלא וכן ר״ב ור״ו. 22 כן למערבאי, למרינחאי פרצים חסר יוד קדמא. 25 בס״א יש כאן ספסקא. 26 ס״א ושמועה סלא וכן ד״א ור״ב. 26 סביר עלי. 27 ס״א אותם סלא וכן ר״א, ר״ו, ר״ב ור״ר. ח, 1 ס״א בואחד. 2 צ״ל אישׁ, כן ת״ע: עיין לעיל א׳ כ״ו. 3 כן ברוב ספרים כ״י, וכן ר״ח, ד״ם ור״ם, ס״א ובין וכן ר״ב, ר״ו, ור״א ובין־ וכן ר״ב ור״ר. 3 בס״א אותי ונמסר עליו ל״ב מלאים וכן ר״ו. 3 כבבלי ירושלמה כתיב, ירושלימה קרי, כס״א ירושליטה כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב ור״ו. 3 כבבלי סמל פלגו.

8 And it came to pass in the sixth year, in the sixth month, in the fifth day of the month, as I sat in mine house, and the elders of Judah sat before me, that the hand of the Lord GOD fell there upon me. 2 Then I beheld, and lo a likeness as the appearance of fire: from the appearance of his loins even downward, fire; and from his loins even upward, as the appearance of brightness, as the colour of amber. 3 And he put forth the form of an hand, and took me by a lock of mine head; and the spirit lifted me up between the earth and the heaven, and brought me in the visions of God to Jerusalem, to the door of the inner gate that looketh toward the north; where was the seat of the image of jealousy, which provoketh to jealousy. 4 And, behold, the glory of the God of Israel was there, according to the vision that I saw

5 בַּבִּקְעָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם שָׂא־נָא עֵינֶיךָ דֶּרֶךְ
צָפוֹנָה וָאֶשָּׂא עֵינַי דֶּרֶךְ צָפוֹנָה וְהִנֵּה מִצָּפוֹן לְשַׁעַר
6 הַמִּזְבֵּחַ סֶמֶל הַקִּנְאָה הַזֶּה בַּבֹּאָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־
אָדָם הֲרֹאֶה אַתָּה מַה־הֵם עֹשִׂים תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת אֲשֶׁר
בֵּית־יִשְׂרָאֵל | עֹשִׂים פֹּה לְרָחֳקָה מֵעַל מִקְדָּשִׁי וְעוֹד
תָּשׁוּב תִּרְאֶה תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת׃

7 וַיָּבֵא אֹתִי אֶל־פֶּתַח הֶחָצֵר וָאֵרֶא וְהִנֵּה חֹר־
8 אֶחָד בַּקִּיר׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם חְתָר־נָא בַּקִּיר וָאֶחְתֹּר
9 בַּקִּיר וְהִנֵּה פֶּתַח אֶחָד׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֹּא וּרְאֵה אֶת־
10 הַתּוֹעֵבוֹת הָרָעוֹת אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים פֹּה׃ וָאָבוֹא
וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה כָּל־תַּבְנִית רֶמֶשׂ וּבְהֵמָה שֶׁקֶץ וְכָל־
גִּלּוּלֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל מְחֻקֶּה עַל־הַקִּיר סָבִיב | סָבִיב׃
11 וְשִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי בֵּית־יִשְׂרָאֵל וְיַאֲזַנְיָהוּ בֶּן־שָׁפָן
עֹמֵד בְּתוֹכָם עֹמְדִים לִפְנֵיהֶם וְאִישׁ מִקְטַרְתּוֹ בְיָדוֹ
12 וַעֲתַר עֲנַן־הַקְּטֹרֶת עֹלָה׃ וַיֹּאמֶר
אֵלַי הֲרָאִיתָ בֶן־אָדָם אֲשֶׁר זִקְנֵי בֵּית־יִשְׂרָאֵל עֹשִׂים
בַּחֹשֶׁךְ אִישׁ בְּחַדְרֵי מַשְׂכִּיתוֹ כִּי אֹמְרִים אֵין יְהוָה רֹאָה
13 אֹתָנוּ עָזַב יְהוָה אֶת־הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי עוֹד תָּשׁוּב
14 תִּרְאֶה תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת אֲשֶׁר־הֵמָּה עֹשִׂים׃ וַיָּבֵא אֹתִי
אֶל־פֶּתַח שַׁעַר בֵּית־יְהוָה אֲשֶׁר אֶל־הַצָּפוֹנָה וְהִנֵּה־
15 שָׁם הַנָּשִׁים יֹשְׁבוֹת מְבַכּוֹת אֶת־הַתַּמּוּז׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי
הֲרָאִיתָ בֶן־אָדָם עוֹד תָּשׁוּב תִּרְאֶה תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת
16 מֵאֵלֶּה׃ וַיָּבֵא אֹתִי אֶל־חֲצַר בֵּית־יְהוָה הַפְּנִימִית וְהִנֵּה־
פֶתַח הֵיכַל יְהוָה בֵּין הָאוּלָם וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ כְּעֶשְׂרִים
וַחֲמִשָּׁה אִישׁ אֲחֹרֵיהֶם אֶל־הֵיכַל יְהוָה וּפְנֵיהֶם קֵדְמָה
והמה

---

v. 6 כתם או קהם בתיב. מה הם קרי. v. 6 כן ב"א ובן ברוב ספרים כ"י ודס"ו ב"ז אשר. ב"א ב"א אשר בית. כ"נ אשר בית. בס"א אשר ביה"ת וכן ד"ב ד"ג, ד"ח, ד"ט, די"ב ודי"ד. vv. 7, 12 בס"א אין כאן מסקא.

in the plain.
Then said he unto me, Son of man, lift up thine eyes now the way toward the north. So I lifted up mine eyes the way toward the north, and behold northward at the gate of the altar this image of jealousy in the entry.
He said furthermore unto me, Son of man, seest thou what they do? even the great abominations that the house of Israel committeth here, that I should go far off from my sanctuary? but turn thee yet again, and thou shalt see greater abominations.
And he brought me to the door of the court; and when I looked, behold a hole in the wall.
Then said he unto me, Son of man, dig now in the wall: and when I had digged in the wall, behold a door.
And he said unto me, Go in, and behold the wicked abominations that they do here.
So I went in and saw; and behold every form of creeping things, and abominable beasts, and all the idols of the house of Israel, pourtrayed upon the wall round about.
And there stood before them seventy men of the ancients of the house of Israel, and in the midst of them stood Jaazaniah the son of Shaphan, with every man his censer in his hand; and a thick cloud of incense went up.
Then said he unto me, Son of man, hast thou seen what the ancients of the house of Israel do in the dark, every man in the chambers of his imagery? for they say, The LORD seeth us not; the LORD hath forsaken the earth. He said also unto me, Turn thee yet again, and thou shalt see greater abominations that they do. Then he brought me to the door of the gate of the LORD'S house which was toward the north; and, behold, there sat women weeping for Tammuz. Then said he unto me, Hast thou seen this, O son of man? turn thee yet again, and thou shalt see greater abominations than these. And he brought me into the inner court of the LORD'S house, and, behold, at the door of the temple of the LORD, between the porch and the altar, were about five and twenty men, with their backs toward the temple of the LORD, and their faces toward the east;

and they worshipped the sun toward the east.

17 Then he said unto me, Hast thou seen this, O son of man? Is it a light thing to the house of Judah that they commit the abominations which they commit here? for they have filled the land with violence, and have returned to provoke me to anger: and, lo, they put the branch to their nose.

18 Therefore will I also deal in fury: mine eye shall not spare, neither will I have pity: and though they cry in mine ears with a loud voice, yet will I not hear them.

9 He cried also in mine ears with a loud voice, saying, Cause them that have charge over the city to draw near, even every man with his destroying weapon in his hand.

2 And, behold, six men came from the way of the higher gate, which lieth toward the north, and every man a slaughter weapon in his hand; and one man among them was clothed with linen, with a writer's inkhorn by his side: and they went in, and stood beside the brasen altar.

3 And the glory of the God of Israel was gone up from the cherub, whereupon he was, to the threshold of the house. And he called to the man clothed with linen, which had the writer's inkhorn by his side;

4 And the LORD said unto him, Go through the midst of the city, through the midst of Jerusalem, and set a mark upon the foreheads of the men that sigh and that cry for all the abominations that be

5 done in the midst thereof. And to the others he said in mine hearing, Go ye after him

6 through the city, and smite: let not your eye spare, neither have ye pity: Slay utterly old and young, both maids, and little children, and women: but come not near any man upon whom is the mark; and begin

17 וְהֵמָּה מְשַׁתְּחִוִים לַקֵּדְמָה לַשָּׁמֶשׁ׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הַרָאִיתָ
בֶּן־אָדָם הֲנָקֵל לְבֵית יְהוּדָה מֵעֲשׂוֹת אֶת־הַתּוֹעֵבוֹת
אֲשֶׁר עָשׂוּ־פֹה כִּי־מָלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ חָמָס וַיָּשׁוּבוּ
18 לְהַכְעִיסֵנִי וְהִנָּם שֹׁלְחִים אֶת־הַזְּמוֹרָה אֶל־אַפָּם׃ וְגַם־
אֲנִי אֶעֱשֶׂה בְחֵמָה לֹא־תָחוֹס עֵינִי וְלֹא אֶחְמוֹל וְקָרְאוּ
ט בְאָזְנַי קוֹל גָּדוֹל וְלֹא אֶשְׁמַע אוֹתָם׃ וַיִּקְרָא בְאָזְנַי קוֹל
גָּדוֹל לֵאמֹר קָרְבוּ פְּקֻדוֹת הָעִיר וְאִישׁ כְּלִי מַשְׁחֵתוֹ
2 בְּיָדוֹ׃ וְהִנֵּה שִׁשָּׁה אֲנָשִׁים בָּאִים | מִדֶּרֶךְ־שַׁעַר
הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁר | מָפְנָה צָפוֹנָה וְאִישׁ כְּלִי מַפָּצוֹ בְּיָדוֹ
וְאִישׁ אֶחָד בְּתוֹכָם לָבֻשׁ בַּדִּים וְקֶסֶת הַסֹּפֵר בְּמָתְנָיו
3 וַיָּבֹאוּ וַיַּעַמְדוּ אֵצֶל מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת׃ וּכְבוֹד | אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל נֶעְלָה מֵעַל הַכְּרוּב אֲשֶׁר הָיָה עָלָיו אֶל מִפְתַּן
הַבָּיִת וַיִּקְרָא אֶל־הָאִישׁ הַלָּבֻשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר קֶסֶת
הַסֹּפֵר בְּמָתְנָיו׃
4 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָו עִבְרִי בְתוֹךְ הָעִיר בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלִַם
וְהִתָּוִיתָ תָּו עַל־מִצְחוֹת הָאֲנָשִׁים הַנֶּאֱנָחִים וְהַנֶּאֱנָקִים
5 עַל כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת הַנַּעֲשׂוֹת בְּתוֹכָהּ׃ וְלָאֵלֶּה אָמַר
בְּאָזְנַי עִבְרוּ בָעִיר אַחֲרָיו וְהַכּוּ עַל־תָּחֹס עֵינֵיכֶם
6 וְאַל־תַּחְמֹלוּ׃ זְקֵן בָּחוּר וּבְתוּלָה וְטַף וְנָשִׁים תַּהַרְגוּ
לְמַשְׁחִית וְעַל־כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־עָלָיו הַתָּו אַל־תִּגָּשׁוּ
וממקדשי

16 v. נ֗ל מִשְׁתַּחֲוִים. 17 v. ס״א אֶת־כָּל־ וכן ד״א, ד״ב וד״ו. 17 v. כס״א לְהַכְעִסֵנִי כחיב לְהַכְעִיסֵנִי קרי. 17 v. תקון סופרים: היה ראוי אַפִּי אלא שכינה חבתהו. 18 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ח, ד״ם ורס״ו, ס״א אֶחְמל חסר הכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ה״א, ה״ב והי״ה. ט 1 v. סביר כְּלִי, בס״א כְּלֵי כתיב וקרי הכן ד״ב, ד״ח, ד״ם, ה״א, ת״ע וח״ם. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ח, ד״ם, ה״י־ב, ד״ר ודפ״ו, ס״א מדרך ובלא מקף וכן ד״ב והי״ו. 2 v. סביר כְּלִי, בס״א כְּלֵי כתיב וקרי וכן ד״כ וח״ם. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ו, ד״ת, ה״ב והי״ד, ס״א ואיש־ וכן ד״ה, ל״ם ודס״ו. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ו, ד״ת, ד״ם, ה״ב והי״ה, ס״א לָבוּשׁ מלא וכן ד״א, ד״ב ודס״ו. 3 v. ס״א הַלָּבוּשׁ מלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו תי״ב. 4 v. אֵלָו כתיב, אֲלֵיו קרי, בס״א אֲלֵיו כתיב וקרי וכן ד״ב וד״ו. 4 v. תָּיו קרי, בס״א תָּיו כתיב וקרי וכן ד״ו. 5 v. אֲלֵי קרי, בס״א אֵלַי כתיב וקרי וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ה״א, תר, ת״ע, ת״ם וח״ר. 5 v. עֵינֵכֶם כתיב, עֵינְכֶם קרי, בס״א עֵינֵיכֶם כתיב וקרי וכן ד״ב.

וּמִמִּקְדָּשִׁי תָּחֵלּוּ וַיָּחֵלּוּ בָּאֲנָשִׁים הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר לִפְנֵי
7 הַבָּיִת: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מַטְּמְאוּ אֶת־הַבַּיִת וּמַלְאוּ אֶת־
8 הֶחָצֵרוֹת חֲלָלִים צְאוּ וַיֵּצְאוּ וְהִכּוּ בָּעִיר: וַיְהִי כְּהַכּוֹתָם
וְנֶאשְׁאַר אֲנִי וָאֶפֹּלָה עַל־פָּנַי וָאֶזְעַק וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי
יְהוִה הֲמַשְׁחִית אַתָּה אֶת כָּל־שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל בְּשָׁפְכְּךָ
9 אֶת־חֲמָתְךָ עַל־יְרוּשָׁלִָם: וַיֹּאמֶר אֵלַי עֲוֹן בֵּית־יִשְׂרָאֵל
וִיהוּדָה גָּדוֹל בִּמְאֹד מְאֹד וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ דָּמִים וְהָעִיר
מָלְאָה מִטֶּה כִּי אָמְרוּ עָזַב יְהוָה אֶת־הָאָרֶץ וְאֵין
10 יְהוָה רֹאֶה: וְגַם־אֲנִי לֹא־תָחוֹס עֵינִי וְלֹא אֶחְמֹל
11 דַּרְכָּם בְּרֹאשָׁם נָתָתִי: וְהִנֵּה הָאִישׁ | לְבַשׁ הַבַּדִּים
אֲשֶׁר הַקֶּסֶת בְּמָתְנָיו מֵשִׁיב דָּבָר לֵאמֹר עָשִׂיתִי
י כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָנִי: וָאֵרְאֶה וְהִנֵּה אֶל
הָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הַכְּרֻבִים כְּאֶבֶן סַפִּיר כְּמַרְאֵה
2 דְמוּת כִּסֵּא נִרְאָה עֲלֵיהֶם: וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִישׁ | לְבַשׁ
הַבַּדִּים וַיֹּאמֶר בֹּא אֶל־בֵּינוֹת לַגַּלְגַּל אֶל־תַּחַת
לַכְּרוּב וּמַלֵּא חָפְנֶיךָ גַּחֲלֵי־אֵשׁ מִבֵּינוֹת לַכְּרֻבִים
3 וּזְרֹק עַל־הָעִיר וַיָּבֹא לְעֵינָי: הַכְּרֻבִים עֹמְדִים מִימִין
לַבַּיִת בְּבֹא הָאִישׁ וְהֶעָנָן מָלֵא אֶת־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית:
4 וַיָּרֶם כְּבוֹד־יְהוָה מֵעַל הַכְּרוּב עַל מִפְתַּן הַבָּיִת
וַיִּמָּלֵא הַבַּיִת אֶת־הֶעָנָן וְהֶחָצֵר מָלְאָה אֶת־נֹגַהּ
5 כְּבוֹד יְהוָה: וְקוֹל כַּנְפֵּי הַכְּרוּבִים נִשְׁמַע עַד־הֶחָצֵר
6 כְּקוֹל אֵל־שַׁדַּי בְּדַבְּרוֹ: וַיְהִי בְּצַוֹּתוֹ אֶת־
הָאִישׁ לְבֻשׁ־הַבַּדִּים לֵאמֹר קַח אֵשׁ מִבֵּינוֹת לַגַּלְגַּל

מבינות

---

8 v. ותשאר קרי. 9 v. בס"א יש כאן ספקא. 9 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ת, ד"ם, ד"א, ב ודס"ו, ס"א חָסָם וכן ר"א, ד"ב, ר"ג, ר"ו יַחְיֹב: עיין לעיל ח' י"ז. 10 v. ס"א וְחָמוֹל מלא וכן ר"א, ד"ת ודים. 11 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ג, ר"ו, ד"ת, ד"ם, ד"א, ד"ב וד"ד, ס"א לבוש מלא וכן ד"א, ד"ב ודס"ו. 11 v. בַּאֲשֶׁר כתיב. כָּל אֲשֶׁר קרי, בס"א כלל אשר כתיב וקרי וכן ד"ב, ד"ו ודי"א. 1 v. בס"א אין כאן ספקא. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ת, ד"ם, ד"ב ודי"ד, בס"א הַכְּרֻבִים ונכסר עליו חסר וכן ד"א. 6 v. ס"א לְבוּשׁ מלא וכן ד"א, ד"ב ודי"א.

at my sanctuary. Then they began at the ancient men which were before the house.

And he said unto them, Defile the house, and fill the courts with the slain: go ye forth. And they went forth, and slew in the city.

And it came to pass, while they were slaying them, and I was left, that I fell upon my face, and cried, and said, Ah Lord GOD! wilt thou destroy all the residue of Israel in thy pouring out of thy fury upon Jerusalem?

Then said he unto me, The iniquity of the house of Israel and Judah is exceeding great, and the land is full of blood, and the city full of perverseness: for they say, The LORD hath forsaken the earth, and the LORD seeth not.

And as for me also, mine eye shall not spare, neither will I have pity, but I will recompense their way upon their head.

And, behold, the man clothed with linen, which had the inkhorn by his side, reported the matter, saying, I have done as thou hast commanded me.

Then I looked, and, behold, in the firmament that was above the head of the cherubims there appeared over them as it were a sapphire stone, as the appearance of the likeness of a throne.

And he spake unto the man clothed with linen, and said, Go in between the wheels, even under the cherub, and fill thine hand with coals of fire from between the cherubims, and scatter them over the city. And he went in in my sight. Now the cherubims stood on the right side of the house, when the man went in; and the cloud filled the inner court. Then the glory of the LORD went up from the cherub, and stood over the threshold of the house; and the house was filled with the cloud, and the court was full of the brightness of the LORD'S glory. And the sound of the cherubims' wings was heard even to the outer court, as the voice of the Almighty God when he speaketh. And it came to pass, that when he had commanded the man clothed with linen, saying, Take fire from between the wheels,

7 מִבֵּינוֹת לַכְּרוּבִים וַיָּבֹא וַיַּעֲמֹד אֶצֶל הָאוֹפָן: וַיִּשְׁלַח
הַכְּרוּב אֶת־יָדוֹ מִבֵּינוֹת לַכְּרוּבִים אֶל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר
בֵּינוֹת הַכְּרֻבִים וַיִּשָּׂא וַיִּתֵּן אֶל־חָפְנֵי לְבַשׁ הַבַּדִּים
8 וַיִּקַּח וַיֵּצֵא: וַיֵּרָא לַכְּרֻבִים תַּבְנִית יַד־אָדָם תַּחַת
9 כַּנְפֵיהֶם: וָאֵרְאֶה וְהִנֵּה אַרְבָּעָה אוֹפַנִּים אֶצֶל הַכְּרֻבִים ס
אוֹפָן אֶחָד אֶצֶל הַכְּרוּב אֶחָד וְאוֹפָן אֶחָד אֶצֶל הַכְּרוּב
10 אֶחָד וּמַרְאֵה הָאוֹפַנִּים כְּעֵין אֶבֶן תַּרְשִׁישׁ: וּמַרְאֵיהֶם
דְּמוּת אֶחָד לְאַרְבַּעְתָּם כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפָן בְּתוֹךְ
11 הָאוֹפָן: בְּלֶכְתָּם אֶל־אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶם יֵלְכוּ לֹא יִסַּבּוּ
בְּלֶכְתָּם כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־פְּנֵה הָרֹאשׁ אַחֲרָיו יֵלְכוּ לֹא
12 יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּם: וְכָל־בְּשָׂרָם וְגַבֵּהֶם וִידֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם
וְהָאוֹפַנִּים מְלֵאִים עֵינַיִם סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּם אוֹפַנֵּיהֶם:
13 לָאוֹפַנִּים לָהֶם קוֹרָא הַגַּלְגַּל בְּאָזְנָי: וְאַרְבָּעָה פָּנִים
14 לְאֶחָד פְּנֵי הָאֶחָד פְּנֵי הַכְּרוּב וּפְנֵי הַשֵּׁנִי פְּנֵי אָדָם
15 וְהַשְּׁלִישִׁי פְּנֵי אַרְיֵה וְהָרְבִיעִי פְּנֵי־נָשֶׁר: וַיִּרְמוּ
16 הַכְּרוּבִים הִיא הַחַיָּה אֲשֶׁר רָאִיתִי בִּנְהַר־כְּבָר: וּבְלֶכֶת
הַכְּרוּבִים יֵלְכוּ הָאוֹפַנִּים אֶצְלָם וּבְשֵׂאת הַכְּרוּבִים
אֶת־כַּנְפֵיהֶם לָרוּם מֵעַל הָאָרֶץ לֹא־יִסַּבּוּ הָאוֹפַנִּים גַּם־
17 הֵם מֵאֶצְלָם: בְּעָמְדָם יַעֲמֹדוּ וּבְרוֹמָם יֵרוֹמּוּ אוֹתָם
18 כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּהֶם: וַיֵּצֵא כְּבוֹד יְהוָה מֵעַל מִפְתַּן
19 הַבַּיִת וַיַּעֲמֹד עַל־הַכְּרוּבִים: וַיִּשְׂאוּ הַכְּרוּבִים אֶת־
כַּנְפֵיהֶם וַיֵּרוֹמּוּ מִן־הָאָרֶץ לְעֵינַי בְּצֵאתָם וְהָאוֹפַנִּים
לְעֻמָּתָם וַיַּעֲמֹד פֶּתַח שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הַקָּדְמוֹנִי וּכְבוֹד
20 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה: הִיא הַחַיָּה אֲשֶׁר
ראיתי

---

9 v. כן ב'א, ב'נ ארבעה מרכא. 9 v. ס'א הַכְּרֻבִים ונסמר עליו חסר. 9 v. כן
כרוב ספרים כ'י, ר'נ, ד'י"א ור'י"ב, ס'א ואופן פתח וכן ר'כ, ר'ו, ר'ח, ר'ם ורפ"ו.
11 v. ס'א ולא וכן ד'ב, ד'ו ח'ם ות'ר. 11 v. ס'א ולא וכן ר'א, ד'ב, ר'ו, ח'ע, ת'ם ות'ר.
12 v. ס'א תַּבִּיהֶם מלא וכן ר'כ ות'ו.

from between the cherubims; then he went in, and stood beside the wheels.

7 And one cherub stretched forth his hand from between the cherubims unto the fire that was between the cherubims, and took thereof, and put it into the hands of him that was clothed with linen: who took it, and went out.

8 And there appeared in the cherubims the form of a man's hand under their wings.

9 And when I looked, behold the four wheels by the cherubims, one wheel by one cherub, and another wheel by another cherub: and the appearance of the wheels was as the colour of a beryl stone.

10 And as for their appearances, they four had one likeness, as if a wheel had been in the midst of a wheel.

11 When they went, they went upon their four sides; they turned not as they went, but to the place whither the head looked they followed it; they turned not as they went.

12 And their whole body, and their backs, and their hands, and their wings, and the wheels, were full of eyes round about, even the wheels that they four had.

13 As for the wheels, it was cried unto them in my hearing, O wheel.

14 And every one had four faces: the first face was the face of a cherub, and the second face was the face of a man, and the third the face of a lion, and the fourth the face of an eagle.

15 And the cherubims were lifted up. This is the living creature that I saw by the river of
16 Chebar. And when the cherubims went, the wheels went by them: and when the cherubims lifted up their wings to mount up from the earth, the same wheels also turned not from beside
17 them. When they stood, these stood; and when they were lifted up, these lifted up them-
18 selves also: for the spirit of the living creature was in them. Then the glory of the LORD
19 departed from off the threshold of the house, and stood over the cherubims. And the cherubims lifted up their wings, and mounted up from the earth in my sight: when they went out, the wheels also were beside them, and every one stood at the door of the east gate of the
20 LORD'S house; and the glory of the God of Israel was over them above. This is the living creature that

I saw under the God of Israel by the river of Chebar; and I knew that they were the cherubims.
Every one had four faces apiece, and every one four wings; and the likeness of the hands of a man was under their wings.
And the likeness of their faces was the same faces which I saw by the river of Chebar, their appearances and themselves: they went every one straight forward.

Moreover the spirit lifted me up, and brought me unto the east gate of the LORD'S house, which looketh eastward: and behold at the door of the gate five and twenty men; among whom I saw Jaazaniah the son of Azur, and Pelatiah the son of Benaiah, princes of the people.
Then said he unto me, Son of man, these are the men that devise mischief, and give wicked counsel in this city:
Which say, It is not near; let us build houses: this city is the caldron, and we be the flesh.
Therefore prophesy against them, prophesy, O son of man.
And the Spirit of the LORD fell upon me, and said unto me, Speak; Thus saith the LORD; Thus have ye said, O house of Israel: for I know the things that come into your mind, every one of them.
Ye have multiplied your slain in this city, and ye have filled the streets thereof with the slain. Therefore thus saith the Lord GOD; Your slain whom ye have laid in the midst of it, they are the flesh, and this city is the caldron: but I will bring you forth out of the midst of it. Ye have feared the sword; and I will bring a sword upon you, saith the Lord GOD. And I will bring you out of the midst thereof, and deliver you into the hands of strangers, and will execute judgments among you. Ye shall fall by the sword; I will judge you in the border of Israel; and ye shall know that I am the LORD. This city shall not be your caldron, neither shall ye be

רָאִיתִי תַּחַת אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בִּנְהַר כְּבָר וָאֵדַע כִּי
21 כְּרוּבִים הֵמָּה: אַרְבָּעָה אַרְבָּעָה פָּנִים לְאֶחָד וְאַרְבַּע
22 כְּנָפַיִם לְאֶחָד וּדְמוּת יְדֵי אָדָם תַּחַת כַּנְפֵּיהֶם: וּדְמוּת
פְּנֵיהֶם הֵמָּה הַפָּנִים אֲשֶׁר רָאִיתִי עַל־נְהַר־כְּבָר
יא מַרְאֵיהֶם וְאוֹתָם אִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ: וַתִּשָּׂא אֹתִי
רוּחַ וַתָּבֵא אֹתִי אֶל־שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הַקַּדְמֹנִי הַפּוֹנֶה
קָדִימָה וְהִנֵּה בְּפֶתַח הַשַּׁעַר עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה אִישׁ
וָאֶרְאֶה בְתוֹכָם אֶת־יַאַזַנְיָה בֶן־עַזֻּר וְאֶת־פְּלַטְיָהוּ בֶּן
בְּנָיָהוּ שָׂרֵי הָעָם:
2 וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם אֵלֶּה הָאֲנָשִׁים הַחֹשְׁבִים אָוֶן
3 וְהַיֹּעֲצִים עֲצַת־רָע בָּעִיר הַזֹּאת: הָאֹמְרִים לֹא בְקָרוֹב
בְּנוֹת בָּתִּים הִיא הַסִּיר וַאֲנַחְנוּ הַבָּשָׂר:
4 לָכֵן הִנָּבֵא עֲלֵיהֶם הִנָּבֵא בֶּן־אָדָם: וַתִּפֹּל עָלַי
5 רוּחַ יְהוָה וַיֹּאמֶר אֵלַי אֱמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה כֵּן אֲמַרְתֶּם
6 בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמַעֲלוֹת רוּחֲכֶם אֲנִי יָדַעְתִּיהָ: הִרְבִּיתֶם
חַלְלֵיכֶם בָּעִיר הַזֹּאת וּמִלֵּאתֶם חוּצוֹתֶיהָ חָלָל:
7 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה חַלְלֵיכֶם
אֲשֶׁר שַׂמְתֶּם בְּתוֹכָהּ הֵמָּה הַבָּשָׂר וְהִיא הַסִּיר
8 וְאֶתְכֶם הוֹצִיא מִתּוֹכָהּ: חֶרֶב יְרֵאתֶם וְחֶרֶב אָבִיא
9 עֲלֵיכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה: וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתּוֹכָהּ
10 וְנָתַתִּי אֶתְכֶם בְּיַד־זָרִים וְעָשִׂיתִי בָכֶם שְׁפָטִים: בַּחֶרֶב
תִּפֹּלוּ עַל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל אֶשְׁפּוֹט אֶתְכֶם וִידַעְתֶּם כִּי
11 אֲנִי יְהוָה: הִיא לֹא־תִהְיֶה לָכֶם לְסִיר וְאַתֶּם תִּהְיוּ
בתוכה

---

20 ס"א כְּרֻבִים חסר וכן ר"א. 21 ס"א וְאַרְבָּעָה וכן ר"א. 21 כן למערבאי, למדנחאי לְאָחַת. יא. 1 ס"א יַאֲזַנְיָהוּ. 6 כן למערבאי, למדנחאי וּמַלֵּאתֶם כתיב וּמִלֵּאתֶם קרי. 6 ס"א חֲדוֹתֶיהָ חסר ו קדמא וכן ר"א ור"ב וס"א חוּצוֹתֶיהָ מלא רמלא וכן ר"ת, ר"פ, ר"א, ר"ב, ר"ד ופס"ו. 7 כן בספרים כ"י, ס"א הָהּ במקף וכן ר"ב, ר"ג, ר"ת, ר"פ, ר"ב, ר"ד ופס"ו. 7 ס"א וְהִוא. 7 סביר אוֹתָיִא, בס"א אוֹתָיוּא כתיב וקרי וכן ר"ב ור"ב.

12 בְּתוֹכָהּ לְבָשָׁר אֶל־גִּבֹּל יִשְׂרָאֵל אֶשְׁפֹּט אֶתְכֶם: וִידַעְתֶּם
כִּי־אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר בְּחֻקַּי לֹא הֲלַכְתֶּם וּמִשְׁפָּטַי לֹא
עֲשִׂיתֶם וְכִמְשְׁפְּטֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיכֶם עֲשִׂיתֶם:
13 וַיְהִי כְּהִנָּבְאִי וּפְלַטְיָהוּ בֶן־בְּנָיָהוּ מֵת וָאֹפֵל עַל־פָּנַי
וָאֶזְעַק | קוֹל גָּדוֹל וָאֹמַר אָהָהּ אֲדֹנָי יֱהוִה כָּלָה אַתָּה
עֹשֶׂה אֶת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל:
14 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 15 בֶּן־אָדָם אַחֶיךָ אַחֶיךָ
אַנְשֵׁי גְאֻלָּתֶךָ וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלָּהּ אֲשֶׁר אָמְרוּ
לָהֶם יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם רַחֲקוּ מֵעַל יְהוָה לָנוּ הִיא נִתְּנָה
16 הָאָרֶץ לְמוֹרָשָׁה: לָכֵן אֱמֹר כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה כִּי הִרְחַקְתִּים בַּגּוֹיִם וְכִי הֲפִיצוֹתִים
בָּאֲרָצוֹת וָאֱהִי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מְעַט בָּאֲרָצוֹת אֲשֶׁר־
17 בָּאוּ שָׁם: לָכֵן אֱמֹר כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
יֱהוִה וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים וְאֲסַפְתִּי אֶתְכֶם
מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפוּצֹתֶם בָּהֶם וְנָתַתִּי לָכֶם אֶת־
18 אַדְמַת יִשְׂרָאֵל: וּבָאוּ שָׁמָּה וְהֵסִירוּ אֶת־כָּל־שִׁקּוּצֶיהָ
19 וְאֶת־כָּל־תּוֹעֲבוֹתֶיהָ מִמֶּנָּה: וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב אֶחָד וְרוּחַ
חֲדָשָׁה אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם וְהֲסִרֹתִי לֵב הָאֶבֶן מִבְּשָׂרָם
20 וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב בָּשָׂר: לְמַעַן בְּחֻקֹּתַי יֵלֵכוּ וְאֶת־ ס
מִשְׁפָּטַי יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ אֹתָם וְהָיוּ לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה
21 לָהֶם לֵאלֹהִים: וְאֶל־לֵב שִׁקּוּצֵיהֶם וְתוֹעֲבוֹתֵיהֶם לִבָּם
22 הֹלֵךְ דַּרְכָּם בְּרֹאשָׁם נָתַתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה: וַיִּשָּׂאוּ
הַכְּרוּבִים

12 the flesh in the midst thereof; but I will judge you in the border of Israel:
12 And ye shall know that I am the LORD: for ye have not walked in my statutes, neither executed my judgments, but have done after the manners of the heathen that are round about you.
13 And it came to pass, when I prophesied, that Pelatiah the son of Benaiah died. Then fell I down upon my face, and cried with a loud voice, and said, Ah Lord GOD! wilt thou make a full end of the remnant of Israel?
14 Again the word of the LORD came unto me, saying,
15 Son of man, thy brethren, even thy brethren, the men of thy kindred, and all the house of Israel wholly, are they unto whom the inhabitants of Jerusalem have said, Get you far from the LORD: unto us is this land given in possession.
16 Therefore say, Thus saith the Lord GOD; Although I have cast them far off among the heathen, and although I have scattered them among the countries, yet will I be to them as a little sanctuary in the countries where they shall come.
17 Therefore say, Thus saith the Lord GOD; I will even gather you from the people, and assemble you out of the countries where ye have been scattered, and I will give you the land of Israel.
18 And they shall come thither, and they shall take away all the detestable things thereof
19 and all the abominations thereof from thence. And I will give them one heart, and I will put a new spirit within you; and I will take the stony heart out of their flesh, and will give
20 them an heart of flesh: That they may walk in my statutes, and keep mine ordinances, and
21 do them: and they shall be my people, and I will be their God. But as for them whose heart walketh after the heart of their detestable things and their abominations, I will recompense
22 their way upon their own heads, saith the Lord GOD. Then did

---

12 ס"א סְבִיבוֹתֵיכֶם חסר וכן ד"א ח"כ. 13 ס"א בְּהִנָּבְאִי וכן ד"א, ד"ב וד"ו. 15 ס"א גְּאֻלּוֹ קרי. 16 כן בספרים כ"י, ד"ב, ד"ן, ד"ח, ד"ם, ד"כ וד"ד, ס"א בָּהּ במקף וכן ד"ג, ד"ח, ד"ם, ד"כ, ד"ד וד"ס. 17 כן כרוב ספרים כ"י וד"כ, ס"א בָּהּ במקף וכן ד"ג, ד"ן, ד"ח, ד"ם, ד"א, ד"כ, ד"ד וד"ס. 17 ס"א נִפְוֹצוֹתֶם חסר ו' קדמא וכן ד"ג, ד"ן, ד"ח, ד"ם, ד"א, ד"כ, ד"ד וד"ס. 18 ס"א תּוֹעֲלְחֶיהָ חסר ו' חגינא וכן ד"ח, ד"ם, ד"א, ד"ד וד"ס, וס"א תֹּעֲלְחֶיהָ חסר רחסר וכן ד"א וד"כ. 19 צ"ל אֶחָד, כן ח"ע: עיין לקמן ל"ו כ"ג, ושמואל א' י' ט'. 19 כן בחללי. 19 כן כהללי, נ"א בְּקִרְבָּם וכן ד"א, ד"ו וד"כ. 19 ס"א מִבְּשָׂרָם וכן ד"כ. ד"ג, ד"ן וד"כ.

הַכְּרוּבִים אֶת־כַּנְפֵיהֶם וְהָאוֹפַנִּים לְעֻמָּתָם וּכְבוֹד
23 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה: וַיַּעַל כְּבוֹד יְהוָה
מֵעַל תּוֹךְ הָעִיר וַיַּעֲמֹד עַל־הָהָר אֲשֶׁר מִקֶּדֶם לָעִיר:
24 וְרוּחַ נְשָׂאָתְנִי וַתְּבִאֵנִי כַשְׂדִּימָה אֶל־הַגּוֹלָה בַּמַּרְאֶה
בְּרוּחַ אֱלֹהִים וַיַּעַל מֵעָלַי הַמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי:
25 וָאֲדַבֵּר אֶל־הַגּוֹלָה אֵת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר הֶרְאָנִי:
ב׳ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־
2 אָדָם בְּתוֹךְ בֵּית־הַמֶּרִי אַתָּה יֹשֵׁב אֲשֶׁר עֵינַיִם לָהֶם
לִרְאוֹת וְלֹא רָאוּ אָזְנַיִם לָהֶם לִשְׁמֹעַ וְלֹא שָׁמְעוּ כִּי
3 בֵּית מְרִי הֵם: וְאַתָּה בֶּן־אָדָם עֲשֵׂה
לְךָ כְּלֵי גוֹלָה וּגְלֵה יוֹמָם לְעֵינֵיהֶם וְגָלִיתָ מִמְּקוֹמְךָ
אֶל־מָקוֹם אַחֵר לְעֵינֵיהֶם אוּלַי יִרְאוּ כִּי בֵּית מְרִי
4 הֵמָּה: וְהוֹצֵאתָ כֵלֶיךָ כִּכְלֵי גוֹלָה יוֹמָם לְעֵינֵיהֶם
5 וְאַתָּה תֵּצֵא בָּעֶרֶב לְעֵינֵיהֶם כְּמוֹצָאֵי גוֹלָה: לְעֵינֵיהֶם
6 חֲתָר־לְךָ בַּקִּיר וְהוֹצֵאתָ בּוֹ: לְעֵינֵיהֶם עַל־כָּתֵף תִּשָּׂא
בַּעֲלָטָה תֹּצִיא פָּנֶיךָ תְּכַסֶּה וְלֹא תִרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ
7 כִּי־מוֹפֵת נְתַתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל: וָאַעַשׂ כֵּן כַּאֲשֶׁר
צֻוֵּיתִי כֵּלַי הוֹצֵאתִי כִּכְלֵי גוֹלָה יוֹמָם וּבָעֶרֶב חָתַרְתִּי־
לִי בַּקִּיר בְּיָד בָּעֲלָטָה הוֹצֵאתִי עַל־כָּתֵף נָשָׂאתִי
לְעֵינֵיהֶם:
8 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי בַּבֹּקֶר לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם הֲלֹא
9 אָמְרוּ אֵלֶיךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בֵּית הַמֶּרִי מָה אַתָּה עֹשֶׂה:
10 אֱמֹר אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הַנָּשִׂיא הַמַּשָּׂא
הַזֶּה בִּירוּשָׁלַם וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הֵמָּה בְּתוֹכָם:
אמר

---

24. כס״א וַתְּבִיאֵנִי כתיב. וַתְּבִיאֵנִי קרי, וכס״א וַתְּבִיאֵנִי סלא וכן ר״א הר״ב. ב׳. 2. ר״א ס״א יוֹשֵׁב סלא וכן ר״א והר״ב. 3. ר״א בסס״א אין כאן מסקא. 6, 7. ר״ת בן כרוב ספרים כ״י, ר״ב ר״ן, ד״ח, ד״ם. ריו״א, ריו״ב, ס״א בָּעֲלָמָה וכן ר״ע והמ״ו. 9. ר״א כן בכרוב ספרים כ״י ד״ב, ר״ג, ר״ו, ד״ח, ד״ם, ד״ב וריו״ה, ס״א מָה אַתָּה וכן רמ״ו. 10. ר״א ס״א אֲלֵיהֶם חסר.

the cherubims lift up their wings, and the wheels beside them; and the glory of the God of Israel was over them above.
And the glory of the LORD went up from the midst of the city, and stood upon the mountain which is on the east side of the city.
Afterwards the spirit took me up, and brought me in a vision by the Spirit of God into Chaldea, to them of the captivity. So the vision that I had seen went up from me.
Then I spake unto them of the captivity all the things that the LORD had shewed me.

The word of the LORD also came unto me, saying,
Son of man, thou dwellest in the midst of a rebellious house, which have eyes to see, and see not; they have ears to hear, and hear not: for they are a rebellious house.
Therefore, thou son of man, prepare thee stuff for removing, and remove by day in their sight; and thou shalt remove from thy place to another place in their sight: it may be they will consider, though they be a rebellious house.
Then shalt thou bring forth thy stuff by day in their sight, as stuff for removing: and thou shalt go forth at even in their sight, as they that go forth into captivity.
Dig thou through the wall in their sight, and carry out thereby.
In their sight shalt thou bear it upon thy shoulders, and carry it forth in the twilight: thou shalt cover thy face, that thou see not the ground: for I have set thee for a sign unto the house of Israel. And I did so as I was commanded: I brought forth my stuff by day, as stuff for captivity, and in the even I digged through the wall with mine hand; I brought it forth in the twilight, and I bare it upon my shoulder in their sight. And in the morning came the word of the LORD unto me, saying, Son of man, hath not the house of Israel, the rebellious house, said unto thee, What doest thou? Say thou unto them, Thus saith the Lord GOD; This burden concerneth the prince in Jerusalem, and all the house of Israel that are among them.

11 אֱמֹר אֲנִי מוֹפֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי כֵּן יֵעָשֶׂה לָהֶם
12 בַּגּוֹלָה בַּשִּׁבְיָ יֵלֵכוּ: וְהַנָּשִׂיא אֲשֶׁר־בְּתוֹכָם אֶל־כְּתֵפוֹ
יִשָּׂא בָּעֲלָטָה וְיֵצֵא בַּקִּיר יַחְתְּרוּ לְהוֹצִיא בּוֹ פָּנָיו
יְכַסֶּה יַעַן אֲשֶׁר לֹא־יִרְאֶה לָעַיִן הוּא אֶת־הָאָרֶץ:
13 וּפָרַשְׂתִּי אֶת־רִשְׁתִּי עָלָיו וְנִתְפַּשׂ בְּמִצְדָתִי וְהֵבֵאתִי
אֹתוֹ בָּבֶלָה אֶרֶץ כַּשְׂדִּים וְאוֹתָהּ לֹא־יִרְאֶה וְשָׁם
14 יָמוּת: וְכָל אֲשֶׁר סְבִיבֹתָיו עֶזְרָה וְכָל־אֲגַפָּיו אֲזָרֶה
15 לְכָל־רוּחַ וְחֶרֶב אָרִיק אַחֲרֵיהֶם: וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה
16 בְּהָפִיצִי אוֹתָם בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִי אוֹתָם בָּאֲרָצוֹת: וְהוֹתַרְתִּי
מֵהֶם אַנְשֵׁי מִסְפָּר מֵחֶרֶב מֵרָעָב וּמִדֶּבֶר לְמַעַן יְסַפְּרוּ
אֶת־כָּל־תּוֹעֲבוֹתֵיהֶם בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁם וְיָדְעוּ כִּי־
17 אֲנִי יְהוָה: וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי
18 לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם לַחְמְךָ בְרַעַשׁ תֹּאכֵל וּמֵימֶיךָ בְרִגָּזָה
19 וּבְרַאֲגָה תִּשְׁתֶּה: וְאָמַרְתָּ אֶל־עַם הָאָרֶץ כֹּה־אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה לִיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל
לַחְמָם בִּדְאָגָה יֹאכֵלוּ וּמֵימֵיהֶם בְּשִׁמָּמוֹן יִשְׁתּוּ לְמַעַן
20 תִּשַּׁם אַרְצָהּ מִמְּלֹאָהּ מֵחֲמַס כָּל־הַיֹּשְׁבִים בָּהּ: וְהֶעָרִים
הַנּוֹשָׁבוֹת תֵּחָרַבְנָה וְהָאָרֶץ שְׁמָמָה תִּהְיֶה וִידַעְתֶּם כִּי־
אֲנִי יְהוָה:
21 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם מָה־הַמָּשָׁל הַזֶּה
22 לָכֶם עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יַאֲרְכוּ הַיָּמִים וְאָבַד
23 כָּל־חָזוֹן: לָכֵן אֱמֹר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה

השבתי

11 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ח,ד"ם ורפ"ו, ס"א כגולה בשבי וכן ר"ב, ר"נ, ר"ו, ד"י ב וד"י ד. 12 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ר"ו, ד"ח,ד"ם,ד"י א, ד"י ב ורי"ד, ס"א בָּעֲלָמָה וכן ר"נ ורפ"ו. 13 v. כן בד"א הס"ו, וכן ברוב ספרים כ"י ונכסר עליו, ס"א לָעַיִן וכן בקמץ הלמ"ד בד"ב, ר"נ, ר"ו, ד"ח, ד"ם, ד"י ב וד"י ד. 14 v. כס"א סְבִיבֹתָיו כתיב, סְבִיבֹתָו קרי: עיין שמואל א' כ"ו ו'. 14 v. עָזְרוֹ קרי. 14 v. ס"א אֶזְרֶה. 16 v. ס"א וּמֵרָעָב וכן ד"ח, ד"ם, ד"י א, ד"י ב ת"ע, ת"ם ות"ד. 19, 23 vv. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ח, ד"ם, ד"י ב, ד"י ד הס"ו, ס"א כָּת ובלא סקף וכן ד"ב, ד"ג ה"ו. 19 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב ורפ"ו, ס"א לְמַעַן וכן ד"נ ור"ו, וס"א לִמְעַן וכן ד"ח, ד"ם, ד"י ב ורי"ד. 19 v. ס"א אַרְצָהּ וכן ד"א. 19 v. כן ב"א, כ"נ מָלֵא בנציאה. 22 v. ס"א מַה וכן ד"ב, ד"ב ה"ו. 23 v. ס"א אֱלֹהִים חסר.

11 Say, I am your sign: like as I have done, so shall it be done unto them: they shall remove and go into captivity.
12 And the prince that is among them shall bear upon his shoulder in the twilight, and shall go forth: they shall dig through the wall to carry out thereby: he shall cover his face, that he see not the ground with his eyes.
13 My net also will I spread upon him, and he shall be taken in my snare: and I will bring him to Babylon to the land of the Chaldeans; yet shall he not see it, though he shall die there.
14 And I will scatter toward every wind all that are about him to help him, and all his bands; and I will draw out the sword after them.
15 And they shall know that I am the LORD, when I shall scatter them among the nations, and disperse them in the countries.
16 But I will leave a few men of them from the sword, from the famine, and from the pestilence; that they may declare all their abominations among the heathen whither they come; and they shall know that I am the LORD.
17 Moreover the word of the LORD came to me, saying,
18 Son of man, eat thy bread with quaking, and drink thy water with trembling and with carefulness;
19 And say unto the people of the land, Thus saith the Lord GOD of the inhabitants of Jerusalem, and of the land of Israel; They shall eat their bread with carefulness, and drink their water with astonishment, that her land may be desolate from all that is therein, because of the violence of all them that
20 dwell therein. And the cities that are inhabited shall be laid waste, and the land shall be
21 desolate; and ye shall know that I am the LORD. And the word of the LORD came unto
22 me, saying, Son of man, what is that proverb that ye have in the land of Israel, saying, The
23 days are prolonged, and every vision faileth? Tell them therefore, Thus saith the Lord GOD;

הִשְׁבַּתִּי אֶת־הַמָּשָׁל הַזֶּה וְלֹא־יִמְשְׁלוּ אֹתוֹ עוֹד
בְּיִשְׂרָאֵל כִּי אִם־דַּבֵּר אֲלֵהֶם קָרְבוּ הַיָּמִים וּדְבַר
24 כָּל־חָזוֹן: כִּי לֹא יִהְיֶה עוֹד כָּל־חֲזוֹן שָׁוְא וּמְקֻסָּם
25 חָלָק בְּתוֹךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל: כִּי | אֲנִי יְהוָה אֲדַבֵּר
אֶת אֲשֶׁר אֲדַבֵּר דָּבָר וְיֵעָשֶׂה לֹא תִמָּשֵׁךְ עוֹד כִּי
בְיֹמֵיכֶם בֵּית הַמְרִי אֲדַבֵּר דָּבָר וַעֲשִׂיתִיו נְאֻם אֲדֹנָי
יְהוִה:
26 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם הִנֵּה בֵּית־
27 יִשְׂרָאֵל אֹמְרִים הֶחָזוֹן אֲשֶׁר־הוּא חֹזֶה לְיָמִים רַבִּים
28 וּלְעִתִּים רְחוֹקוֹת הוּא נִבָּא: לָכֵן אֱמֹר אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה לֹא־תִמָּשֵׁךְ עוֹד כָּל־דְּבָרָי אֲשֶׁר אֲדַבֵּר דָּבָר
וְיֵעָשֶׂה נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה:
יג וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא אֶל־נְבִיאֵי
2 יִשְׂרָאֵל הַנִּבָּאִים וְאָמַרְתָּ לִנְבִיאֵי מִלִּבָּם שִׁמְעוּ דְּבַר־
3 יְהוָה: כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הוֹי עַל־הַנְּבָלִים הַנָּבָלִים
4 אֲשֶׁר הֹלְכִים אַחַר רוּחָם וּלְבִלְתִּי רָאוּ: כְּשֻׁעָלִים
5 בֶּחֳרָבוֹת נְבִיאֶיךָ יִשְׂרָאֵל הָיוּ: לֹא עֲלִיתֶם בַּפְּרָצוֹת
וַתְּגַדְּרוּ גָדֵר עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל לַעֲמֹד בַּמִּלְחָמָה בְּיוֹם
6 יְהוָה: חָזוּ שָׁוְא וְקֶסֶם כָּזָב הָאֹמְרִים נְאֻם־יְהוָה וַיהוָה
7 לֹא שְׁלָחָם וַיְחַלּוּ לְקַיֵּם דָּבָר: הֲלוֹא מַחֲזֵה־שָׁוְא
חֲזִיתֶם וּמְקֶסֶם כָּזָב אֲמַרְתֶּם וְאֹמְרִים נְאֻם־יְהוָה וַאֲנִי
לֹא דִבַּרְתִּי:
8 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן דַּבֶּרְכֶם שָׁוְא וַחֲזִיתֶם כָּזָב
9 לָכֵן הִנְנִי אֲלֵיכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה: וְהָיְתָה יָדִי° אֶל־
הנביאים

I will make this proverb to cease, and they shall no more use it as a proverb in Israel; but say unto them, The days are at hand, and the effect of every vision.
For there shall be no more any vain vision nor flattering divination within the house of Israel.
For I am the LORD: I will speak, and the word that I shall speak shall come to pass; it shall be no more prolonged: for in your days, O rebellious house, will I say the word, and will perform it, saith the Lord GOD.
Again the word of the LORD came to me, saying,
Son of man, behold, they of the house of Israel say, The vision that he seeth is for many days to come, and he prophesieth of the times that are far off.
Therefore say unto them, Thus saith the Lord GOD; There shall none of my words be prolonged any more, but the word which I have spoken shall be done, saith the Lord GOD.

And the word of the LORD came unto me, saying,
Son of man, prophesy against the prophets of Israel that prophesy, and say thou unto them that prophesy out of their own hearts, Hear ye the word of the LORD;
Thus saith the Lord GOD; Woe unto the foolish prophets, that follow their own spirit, and have seen nothing!
O Israel, thy prophets are like the foxes in the deserts.
Ye have not gone up into the gaps, neither made up the hedge for the house of Israel to stand in the battle in the day of the LORD. They have seen vanity and lying divination, saying, The LORD saith: and the LORD hath not sent them: and they have made others to hope that they would confirm the word. Have ye not seen a vain vision, and have ye not spoken a lying divination, whereas ye say, The LORD saith it; albeit I have not spoken? Therefore thus saith the Lord GOD; Because ye have spoken vanity, and seen lies, therefore, behold, I am against you, saith the Lord GOD. And mine hand shall be upon

---

23 v. ס״א אֶלֹהֵם חסר. 24 v. ס״א בְּנֵי וכן רי״ב, תר׳, ת״ע, ת״ס ות״ר. 27 v. ס״א וחקות חסר ו׳ קדמא וכן ר״א, ר״ב ור״נ. יג, 2 v. כן למערבאי, למרנחאי אל־ כתיב, עַל־ קרי, בס״א נמסר עליו סביר עַל־, ובס״א עַל־ כתיב וקרי וכן חר׳, ת״ע ות״ס. 6 v. כן ב״א ב״נ וַיְחֵלּוּ. 9 v. ס״א והיתה ידי אֶל־הנביאים, וס״א והיתה ידי אל־הנביאים. 9 v. ס״א עַל־ וכן חר׳, ת״ע, ת״ס ות״ר.

הַנְּבִיאִים הַחוֹזִים שָׁוְא וְהַקֹּסְמִים כָּזָב בְּסוֹד עַמִּי לֹא־יִהְיוּ׃
וּבִכְתָב בֵּית־יִשְׂרָאֵל לֹא יִכָּתֵבוּ וְאֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֹא
10 יָבֹאוּ וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יֱהוִה׃ יַעַן וּבְיַעַן הִטְעוֹ אֶת־
עַמִּי לֵאמֹר שָׁלוֹם וְאֵין שָׁלוֹם וְהוּא בֹּנֶה חַיִץ וְהִנָּם טָחִים
11 אֹתוֹ תָּפֵל׃ אֱמֹר אֶל־טָחֵי תָּפֵל וְיִפֹּל הָיָה | גֶּשֶׁם שׁוֹטֵף
וְאַתֶּנָּה אַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ תִּפֹּלְנָה וְרוּחַ סְעָרוֹת תְּבַקָּע׃
12 וְהִנֵּה נָפַל הַקִּיר הֲלוֹא יֵאָמֵר אֲלֵיכֶם אַיֵּה הַטִּיחַ אֲשֶׁר
טַחְתֶּם׃
13 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה וּבְקַעְתִּי רוּחַ סְעָרוֹת בַּחֲמָתִי
וְגֶשֶׁם שׁוֹטֵף בְּאַפִּי יִהְיֶה וְאַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ בְּחֵמָה לְכַלָּה׃
14 וְהָרַסְתִּי אֶת־הַקִּיר אֲשֶׁר־טַחְתֶּם תָּפֵל וְהִגַּעְתִּיהוּ אֶל־
הָאָרֶץ וְנִגְלָה יְסֹדוֹ וְנָפְלָה וְכִלִּיתֶם בְּתוֹכָהּ וִידַעְתֶּם
15 כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְכִלֵּיתִי אֶת־חֲמָתִי בַּקִּיר וּבַטָּחִים אֹתוֹ
16 וְאֹמַר לָכֶם אֵין הַקִּיר וְאֵין הַטָּחִים אֹתוֹ׃ נְבִיאֵי
יִשְׂרָאֵל הַנִּבְּאִים אֶל־יְרוּשָׁלִַם וְהַחֹזִים לָהּ חִזּוֹן שָׁלוֹם
וְאֵין שָׁלוֹם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃
17 וְאַתָּה בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־בְּנוֹת עַמְּךָ הַמִּתְנַבְּאוֹת
18 מִלִּבָּהֶן וְהִנָּבֵא עֲלֵיהֶן׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי יֱהוִה
הוֹי לְמִתְפְּרוֹת כְּסָתוֹת עַל | כָּל־אַצִּילֵי יָדָי וְעֹשׂוֹת
הַמִּטְפָּחוֹת עַל־רֹאשׁ כָּל־קוֹמָה לְצוֹדַד נְפָשׁוֹת הַנְּפָשׁוֹת
19 תְּצוֹדַדְנָה לְעַמִּי וּנְפָשׁוֹת לָכֶנָּה תְּחַיֶּינָה׃ וַתְּחַלְּלֻנָה אֹתִי
אֶל־עַמִּי בְּשַׁעֲלֵי שְׂעֹרִים וּבְפִתֻּתֵי לֶחֶם לְהָמִית נְפָשׁוֹת
אֲשֶׁר לֹא־תָמוּתְנָה וּלְחַיּוֹת נְפָשׁוֹת אֲשֶׁר לֹא־תְחַיֶּינָה
בְּכִזְבְּכֶם לְעַמִּי שֹׁמְעֵי כָזָב׃
לכן

---

11 v. ע"ל ואחנה, כן ח"ע ות"ר. 11 v. ס"א אל־גביש תרין מלין וכן ר"ב ות"ו. 13 v. ס"א חסר וכן ר"א. ר"ב, ר"ג, ר"ד, ר"ו, ר"ח,ר"ם ורס"ו. 14 v. ס"א יסתרו כלא וכן ר"א ות"ב. 16 v. כן למערבאי, למרנחאי שלום מלא. 17 v. כן למערבאי, למדנחאי אל־ כתיב, על־ קרי. 19 v. כן ברוב ספרים כ"י. ר"ב, ר"א. ר"ב וחס"ו. ס"א ותחללנה וכן ר"ג, ר"ו, ר"ח ור"ם. 19 v. ס"א שעורים סלא וכן ר"ו, ר"ח,ר"ם, ר"א, ר"ד ורס"ו.

the prophets that see vanity, and that divine lies: they shall not be in the assembly of my people, neither shall they be written in the writing of the house of Israel, neither shall they enter into the land of Israel; and ye shall know that I am the Lord GOD.

10 Because, even because they have seduced my people, saying, Peace; and there was no peace; and one built up a wall, and, lo, others daubed it with untempered morter:

11 Say unto them which daub it with untempered morter, that it shall fall: there shall be an overflowing shower; and ye, O great hailstones, shall fall; and a stormy wind shall rend it.

12 Lo, when the wall is fallen, shall it not be said unto you, Where is the daubing wherewith ye have daubed it?

13 Therefore thus saith the Lord GOD; I will even rend it with a stormy wind in my fury; and there shall be an overflowing shower in mine anger, and great hailstones in my fury to consume it.

14 So will I break down the wall that ye have daubed with untempered morter, and bring it down to the ground, so that the foundation thereof shall be discovered, and it shall fall, and ye shall be consumed in the midst thereof: and ye shall know that I am the LORD.

15 Thus will I accomplish my wrath upon the wall, and upon them that have daubed it with untempered morter,

16 and will say unto you, The wall is no more, neither they that daubed it; To wit, the prophets of Israel which prophesy concerning Jerusalem, and which see visions of peace for her, and there is no peace, saith the Lord GOD.

17 Likewise, thou son of man, set thy face against the daughters of thy people, which prophesy out of their own heart; and prophesy

18 thou against them, And say, Thus saith the Lord GOD; Woe to the women that sew pillows to all armholes, and make kerchiefs upon the head of every stature to hunt souls! Will ye hunt

19 the souls of my people, and will ye save the souls alive that come unto you? And will ye pollute me among my people for handfuls of barley and for pieces of bread, to slay the souls that should not die, and to save the souls alive that should not live, by your lying to my people that hear your lies?

20 לָכֵן כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי אֶל־כִּסֻּתֹתֵיכֶן אֲשֶׁר
אַתֶּן מְצֻדֹּדוֹת שָׁם אֶת־הַנְּפָשׁוֹת לְפָרְחוֹת וְקָרַעְתִּי
אֹתָם מֵעַל זְרוֹעֹתֵיכֶם וְשִׁלַּחְתִּי אֶת־הַנְּפָשׁוֹת אֲשֶׁר
21 אַתֶּם מְצֻדֹּדוֹת אֶת־נְפָשִׁים לְפָרְחוֹת: וְקָרַעְתִּי אֶת־
מִסְפְּחֹתֵיכֶם וְהִצַּלְתִּי אֶת־עַמִּי מִיֶּדְכֶן וְלֹא־יִהְיוּ עוֹד
22 בְּיֶדְכֶן לְמִצּוֹדָה וִידַעְתֶּן כִּי־אֲנִי יְהוָה: יַעַן הַכְאוֹת לֵב־
צַדִּיק שֶׁקֶר וַאֲנִי לֹא הִכְאַבְתִּיו וְלַחֲזֹק יְדֵי רָשָׁע
23 לְבִלְתִּי־שׁוֹב מִדַּרְכּוֹ הָרָע לְהַחֲיֹתוֹ: לָכֵן שָׁוְא לֹא
תֶחֱזֶינָה וְקֶסֶם לֹא־תִקְסֹמְנָה עוֹד וְהִצַּלְתִּי אֶת־עַמִּי
יד מִיֶּדְכֶן וִידַעְתֶּן כִּי־אֲנִי יְהוָה: וַיָּבֹא אֵלַי אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָי:
2 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה ס
3 הֶעֱלוּ גִלּוּלֵיהֶם עַל־לִבָּם וּמִכְשׁוֹל עֲוֹנָם נָתְנוּ נֹכַח פְּנֵיהֶם
4 הַאִדָּרֵשׁ אִדָּרֵשׁ לָהֶם: לָכֵן דַּבֵּר־אוֹתָם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם
כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי יֱהוִה אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
יַעֲלֶה אֶת־גִּלּוּלָיו אֶל־לִבּוֹ וּמִכְשׁוֹל עֲוֹנוֹ יָשִׂים נֹכַח פָּנָיו
וּבָא אֶל־הַנָּבִיא אֲנִי יְהוָה נַעֲנֵיתִי לוֹ בָּהּ בְּרֹב גִּלּוּלָיו:
5 לְמַעַן תְּפֹשׂ אֶת־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בִּלִבָּם אֲשֶׁר נָזוּ מֵעָלַי
בְּגִלּוּלֵיהֶם כֻּלָּם:
6 לָכֵן אֱמֹר | אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה שׁוּבוּ
וְהָשִׁיבוּ מֵעַל גִּלּוּלֵיכֶם וּמֵעַל כָּל־תּוֹעֲבֹתֵיכֶם הָשִׁיבוּ
7 פְּנֵיכֶם: כִּי אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר אֲשֶׁר
יָגוּר בְּיִשְׂרָאֵל וְיָנֹזר מֵאַחֲרַי וְיַעַל גִּלּוּלָיו אֶל־לִבּוֹ
וּמִכְשׁוֹל עֲוֹנוֹ יָשִׂים נֹכַח פָּנָיו וּבָא אֶל־הַנָּבִיא לִדְרֹשׁ־
לו

---

20 v. בס"א אין כאן ספקא. 21 v. ס"א לְמִצְדָה חסר וכן ד"א. ר"ב הם"ו. 22 v. כן ברוב ספרים כ"י. ד"ח. ד"ם. ד"ב. ד"ד הם"ו. ס"א לבלתי וכן ר"ב ה"ז. וס"א לבלתי שוב־. יד. 1 v. סביר וַיָּבוֹאוּ. בס"א וַיָּבוֹאוּ כתיב וקרי. 4 v. בס"א יש באן ספקא. 4 v. בָּהּ כתיב, בָּא קרי. בס"א בָּא כתיב וקרי. ג"ל בו: עיין ספוק ד.

Wherefore thus saith the Lord GOD; Behold, I am against your pillows, wherewith ye there hunt the souls to make them fly, and I will tear them from your arms, and will let the souls go, even the souls that ye hunt to make them fly.
Your kerchiefs also will I tear, and deliver my people out of your hand, and they shall be no more in your hand to be hunted; and ye shall know that I am the LORD.
Because with lies ye have made the heart of the righteous sad, whom I have not made sad; and strengthened the hands of the wicked, that he should not return from his wicked way, by promising him life:
Therefore ye shall see no more vanity, nor divine divinations: for I will deliver my people out of your hand: and ye shall know that I am the LORD.

Then came certain of the elders of Israel unto me, and sat before me.
And the word of the LORD came unto me, saying,
Son of man, these men have set up their idols in their heart, and put the stumblingblock of their iniquity before their face: should I be enquired of at all by them?
Therefore speak unto them, and say unto them, Thus saith the Lord GOD; Every man of the house of Israel that setteth up his idols in his heart, and putteth the stumblingblock of his iniquity before his face, and cometh to the prophet; I the LORD will answer him that cometh according to the multitude of his idols; That I may take the house of Israel in their own heart, because they are all estranged from me through their idols. Therefore say unto the house of Israel, Thus saith the Lord GOD; Repent, and turn yourselves from your idols; and turn away your faces from all your abominations. For every one of the house of Israel, or of the stranger that sojourneth in Israel, which separateth himself from me, and setteth up his idols in his heart, and putteth the stumblingblock of his iniquity before his face, and cometh to a prophet to enquire

of him concerning me; I the LORD will answer him by myself:

8 And I will set my face against that man, and will make him a sign and a proverb, and I will cut him off from the midst of my people; and ye shall know that I am the LORD.

9 And if the prophet be deceived when he hath spoken a thing, I the LORD have deceived that prophet, and I will stretch out my hand upon him, and will destroy him from the midst of my people Israel.

10 And they shall bear the punishment of their iniquity: the punishment of the prophet shall be even as the punishment of him that seeketh unto him;

11 That the house of Israel may go no more astray from me, neither be polluted any more with all their transgressions; but that they may be my people, and I may be their God, saith the Lord GOD.

12 The word of the LORD came again to me, saying,

13 Son of man, when the land sinneth against me by trespassing grievously, then will I stretch out mine hand upon it, and will break the staff of the bread thereof, and will send famine upon it, and will cut off man and beast from it:

14 Though these three men, Noah, Daniel, and Job, were in it, they should deliver but their own souls by their righteousness, saith the Lord GOD.

15 If I cause noisome beasts to pass through the land, and they spoil it, so that it be desolate, that no man may pass through

16 because of the beasts: Though these three men were in it, as I live, saith the Lord GOD, they shall deliver neither sons nor daughters; they only shall be delivered, but the land shall

17 be desolate. Or if I bring a sword upon that land, and say, Sword, go through the land; so

18 that I cut off man and beast from it: Though these three men were in it, as I live, saith the Lord GOD, they shall deliver neither sons nor daughters, but they only shall be delivered

19 themselves. Or if I send a pestilence into that land, and pour out my fury upon it in blood,

20 to cut off from it man and beast: Though Noah, Daniel, and Job, were in it, as I live, saith

8 לוֹ בִּי אֲנִי יְהוָה נַעֲנֵיתִיו בִּי׃ וְנָתַתִּי פָנַי בָּאִישׁ הַהוּא
וְהַשְׁמֹתִידֻהוּ לְאוֹת וְלִמְשָׁלִים וְהִכְרַתִּיו מִתּוֹךְ עַמִּי
9 וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְהַנָּבִיא כִּי־
יְפֻתֶּה וְדִבֶּר דָּבָר אֲנִי יְהוָה פִּתִּיתִי אֶת הַנָּבִיא הַהוּא
וְנָטִיתִי אֶת־יָדִי עָלָיו וְהִשְׁמַדְתִּיו מִתּוֹךְ עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃
10 וְנָשְׂאוּ עֲוֹנָם כַּעֲוֹן הַדֹּרֵשׁ כַּעֲוֹן הַנָּבִיא יִהְיֶה׃ לְמַעַן
11 לֹא־תָעֶה עוֹד בֵּית־יִשְׂרָאֵל מֵאַחֲרַי וְלֹא־יִטַּמְּאוּ עוֹד
בְּכָל־פִּשְׁעֵיהֶם וְהָיוּ לִי לְעָם וְאָנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים
נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃
12 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם אֶרֶץ כִּי תֶחֱטָא־
13 לִי לִמְעֹל־מָעַל וְנָטִיתִי יָדִי עָלֶיהָ וְשָׁבַרְתִּי לָהּ מַטֵּה־
לֶחֶם וְהִשְׁלַחְתִּי־בָהּ רָעָב וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם
14 וּבְהֵמָה׃ וְהָיוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ נֹחַ
דָּנִאֵל וְאִיּוֹב הֵמָּה בְּצִדְקָתָם יְנַצְּלוּ נַפְשָׁם נְאֻם אֲדֹנָי
15 יְהוִה׃ לְחַיֵּה רָעָה אַעֲבִיר בָּאָרֶץ וְשַׁכְּלָתָה וְהָיְתָה
16 שְׁמָמָה מִבְּלִי עֹבֵר מִפְּנֵי הַחַיָּה׃ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים
הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה אִם־בָּנִים וְאִם־
בָּנוֹת יַצִּילוּ הֵמָּה לְבַדָּם יְנַצָּלוּ וְהָאָרֶץ תִּהְיֶה שְׁמָמָה׃
17 אוֹ חֶרֶב אָבִיא עַל־הָאָרֶץ הַהִוא וְאָמַרְתִּי חֶרֶב תַּעֲבֹר
18 בָּאָרֶץ וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ וּשְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים
הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה לֹא יַצִּילוּ בָנִים
19 וּבָנוֹת כִּי הֵם לְבַדָּם יְנַצָּלוּ׃ אוֹ דֶבֶר אֲשַׁלַּח אֶל־
הָאָרֶץ הַהִוא וְשָׁפַכְתִּי חֲמָתִי עָלֶיהָ בְּדָם לְהַכְרִית מִמֶּנָּה
20 אָדָם וּבְהֵמָה׃ וְנֹחַ דָּנִאֵל וְאִיּוֹב בְּתוֹכָהּ חַי־אָנִי נְאֻם
אדני

8 ו כי בשמאל בתוכ ספרים כ"י, רי"א, תר', ת"ע, ת"ם ות"ר, ס"א והשכותיהו או והשמותיהו ביסן וכן רב, רב, ד"ו, ר"ת, רם, ר"ב, ד"ד ודס"ו: עיין לקמן כ' כ"ו. 20 ,14 יד. דָּנִאֵל כתיב, דָּנִיֵּאל קרי. 15 ו כן ב"א, כ"נ וְשַׁכְּלָתָה. 16 ו ס"א ושלשת וכן ר"א, ר"ב ת"ע ות"ם. 16 ו כן ב"א, כ"נ שְׁמָמָה תִּהְיֶה. 17 ו ס"א הַהֵוא. 19 ו כן למערבא לסרנחאי עלי.

אֲדֹנָי יֱהוִה אִם־בֵּן אִם־בַּת יַצִּילוּ הֵמָּה בְּצִדְקָתָם יַצִּילוּ
21 נַפְשָׁם׃ כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה
אַף כִּי־אַרְבָּעָה שְׁפָטַי ׀ הָרָעִים חֶרֶב וְרָעָב וְחַיָּה
רָעָה וְדֶבֶר שִׁלַּחְתִּי אֶל־יְרוּשָׁלַ͏ִם לְהַכְרִית מִמֶּנָּה
22 אָדָם וּבְהֵמָה׃ וְהִנֵּה נוֹתֶרֶת־בָּהּ פְּלֵטָה הַמּוֹצְאִים
בָּנִים וּבָנוֹת הִנָּם יוֹצְאִים אֲלֵיכֶם וּרְאִיתֶם אֶת־דַּרְכָּם
וְאֶת־עֲלִילוֹתָם וְנִחַמְתֶּם עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר הֵבֵאתִי עַל־
23 יְרוּשָׁלַ͏ִם אֵת כָּל־אֲשֶׁר הֵבֵאתִי עָלֶיהָ׃ וְנִחֲמוּ אֶתְכֶם
כִּי־תִרְאוּ אֶת־דַּרְכְּכֶם וְאֶת־עֲלִילוֹתָם וִידַעְתֶּם כִּי לֹא
חִנָּם עָשִׂיתִי אֶת כָּל־אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בָהּ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃
טו וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן
2 אָדָם מַה־יִּהְיֶה עֵץ־הַגֶּפֶן מִכָּל־עֵץ הַזְּמוֹרָה אֲשֶׁר הָיְתָה
3 בַּעֲצֵי הַיָּעַר׃ הֲיֻקַּח מִמֶּנּוּ עֵץ לַעֲשׂוֹת לְמְלָאכָה אִם־
4 יִקְחוּ מִמֶּנּוּ יָתֵד לְתָלוֹת עָלָיו כָּל־כֶּלִי׃ הִנֵּה לָאֵשׁ
נִתָּן לְאָכְלָה אֵת שְׁנֵי קְצוֹתָיו אָכְלָה הָאֵשׁ וְתוֹכוֹ נָחָר
5 הֲיִצְלַח לְמְלָאכָה׃ הִנֵּה בִּהְיוֹתוֹ תָּמִים לֹא יֵעָשֶׂה
לְמְלָאכָה אַף כִּי־אֵשׁ אֲכָלַתְהוּ וְיֶחָר וְנֵעָשָׂה עוֹד
לְמְלָאכָה׃
6 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה כַּאֲשֶׁר עֵץ־הַגֶּפֶן בְּעֵץ
הַיַּעַר אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָאֵשׁ לְאָכְלָה כֵּן נָתַתִּי אֶת־יוֹשְׁבֵי
7 יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ וְנָתַתִּי אֶת־פָּנַי בָּהֶם מֵהָאֵשׁ יָצְאוּ וְהָאֵשׁ
תְּאַכְלֵם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּשׂוּמִי אֶת־פָּנַי בָּהֶם׃
8 וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ שְׁמָמָה יַעַן מָעֲלוּ מַעַל נְאֻם אֲדֹנָי
יֱהוִה׃
טז וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הוֹדַע אֶת־
2 ירושלם

---

22 v. כן למערבאי, לסורחאי אל׳. 23 v. כ״א אֶל־חנם וכן ר״א, ד״ב, ד״ת, ד״ם וְיַ״ב.
ב v. בספר סתה לָהּ. טו, 6 v. ס״א בְּזֵתַי וכן ר״ב, תר״, ח״ע, ת״ט וח״ר. 8 v. כן ברוב ספרים ב״י, ד״ב, ר״ג, ד״ת, ד״ם, ד״ב, ד״ד ודם״ו, ס״א מעלו וכן ר״ו, וכ״א מָעֲלֹד בסקף ובלא נגינה.

the Lord GOD, they shall deliver neither son nor daughter; they shall but deliver their own souls by their righteousness.
For thus saith the Lord GOD; How much more when I send my four sore judgments upon Jerusalem, the sword, and the famine, and the noisome beast, and the pestilence, to cut off from it man and beast?
Yet, behold, therein shall be left a remnant that shall be brought forth, both sons and daughters: behold, they shall come forth unto you, and ye shall see their way and their doings: and ye shall be comforted concerning the evil that I have brought upon Jerusalem, even concerning all that I have brought upon it.
And they shall comfort you, when ye see their ways and their doings: and ye shall know that I have not done without cause all that I have done in it, saith the Lord GOD.

And the word of the LORD came unto me, saying,
Son of man, What is the vine tree more than any tree, or than a branch which is among the trees of the forest?
Shall wood be taken thereof to do any work? or will men take a pin of it to hang any vessel thereon?
Behold, it is cast into the fire for fuel; the fire devoureth both the ends of it, and the midst of it is burned. Is it meet for any work?
Behold, when it was whole, it was meet for no work: how much less shall it be meet yet for any work, when the fire hath devoured it, and it is burned? Therefore thus saith the Lord GOD; As the vine tree among the trees of the forest, which I have given to the fire for fuel, so will I give the inhabitants of Jerusalem. And I will set my face against them; they shall go out from one fire, and another fire shall devour them; and ye shall know that I am the LORD, when I set my face against them. And I will make the land desolate, because they have committed a trespass, saith the Lord GOD.

Again the word of the LORD came unto me, saying, Son of man, cause

Jerusalem to know her abominations,

3 And say, Thus saith the Lord GOD unto Jerusalem; Thy birth and thy nativity is of the land of Canaan; thy father was an Amorite, and thy mother an Hittite.

4 And as for thy nativity, in the day thou wast born thy navel was not cut, neither wast thou washed in water to supple thee; thou wast not salted at all, nor swaddled at all.

5 None eye pitied thee, to do any of these unto thee, to have compassion upon thee; but thou wast cast out in the open field, to the lothing of thy person, in the day that thou wast born.

6 And when I passed by thee, and saw thee polluted in thine own blood, I said unto thee when thou wast in thy blood, Live; yea, I said unto thee when thou wast in thy blood, Live.

7 I have caused thee to multiply as the bud of the field, and thou hast increased and waxen great, and thou art come to excellent ornaments: thy breasts are fashioned, and thine hair is grown, whereas thou wast naked and bare.

8 Now when I passed by thee, and looked upon thee, behold, thy time was the time of love; and I spread my skirt over thee, and covered thy nakedness: yea, I sware unto thee, and entered into a covenant with thee, saith the Lord GOD, and thou becamest mine.

9 Then washed I thee with
10 water; yea, I throughly washed away thy blood from thee, and I anointed thee with oil. I clothed thee also with broidered work, and shod thee with badgers' skin, and I girded thee
11 about with fine linen, and I covered thee with silk. I decked thee also with ornaments, and I
12 put bracelets upon thy hands, and a chain on thy neck. And I put a jewel on thy forehead,
13 and earrings in thine ears, and a beautiful crown upon thine head. Thus wast thou decked with gold and silver; and thy raiment was of fine linen, and silk, and broidered work; thou didst eat fine flour, and honey, and oil: and thou wast exceeding beautiful, and thou didst
14 prosper into a kingdom. And thy renown went forth among the heathen for thy beauty: for
15 it was perfect through my comeliness, which I had put upon thee, saith the Lord GOD. But thou didst trust in thine own beauty, and playedst the harlot

3 יְרוּשָׁלִַם אֶת־תּוֹעֲבֹתֶיהָ׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
לִירוּשָׁלִַם מְכֹרֹתַיִךְ וּמֹלְדֹתַיִךְ מֵאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי אָבִיךְ
4 הָאֱמֹרִי וְאִמֵּךְ חִתִּית׃ וּמוֹלְדוֹתַיִךְ בְּיוֹם הִוָּלְדֹתֵךְ אוֹתָךְ
לֹא־כָרַת שָׁרֵךְ וּבַמַּיִם לֹא־רֻחַצְתְּ לְמִשְׁעִי וְהָמְלֵחַ לֹא
5 הָמְלַחְתְּ וְהָחְתֵּל לֹא חֻתָּלְתְּ׃ לֹא־חָסָה עָלַיִךְ עַיִן
לַעֲשׂוֹת לָךְ אַחַת מֵאֵלֶּה לְחָמְלָה עָלַיִךְ וַתֻּשְׁלְכִי אֶל־
6 פְּנֵי הַשָּׂדֶה בְּנֶעֱל נַפְשֵׁךְ בְּיוֹם הֻלֶּדֶת אֹתָךְ׃ וָאֶעֱבֹר
עָלַיִךְ וָאֵרֶאךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמַיִךְ וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חָיִי
7 וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חָיִי׃ רְבָבָה כְּצֶמַח הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךְ
וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי וַתָּבֹאִי בַּעֲדִי עֲדָיִים שָׁדַיִם נָכֹנוּ וּשְׂעָרֵךְ
8 צִמַּח וְאַתְּ עֵרם וְעֶרְיָה׃ וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ וְהִנֵּה
עִתֵּךְ עֵת דֹּדִים וָאֶפְרֹשׂ כְּנָפִי עָלַיִךְ וָאֲכַסֶּה עֶרְוָתֵךְ
וָאֶשָּׁבַע לָךְ וָאָבֹא בִבְרִית אֹתָךְ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה וַתִּהְיִי־
9 לִי׃ וָאֶרְחָצֵךְ בַּמַּיִם וָאֶשְׁטֹף דָּמַיִךְ מֵעָלָיִךְ וָאֲסֻכֵּךְ
10 בַּשָּׁמֶן׃ וָאַלְבִּשֵׁךְ רִקְמָה וָאֲנָעֲלֵךְ תָּחַשׁ וָאֶחְבְּשֵׁךְ
11 בֵּשׁ וָאֲכַסֵּךְ מֶשִׁי׃ וָאֶעְדֵּךְ עֶדִי וָאֶתְּנָה צְמִידִים עַל־
12 יָדַיִךְ וְרָבִיד עַל־גַּרְגְּרֹתֵךְ׃ וָאֶתֵּן נֶזֶם עַל־אַפֵּךְ וַעֲנִלִים
13 עַל־אׇזְנָיִךְ וַעֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת בְּרֹאשֵׁךְ׃ וַתֵּעָדִי זָהָב
וְכֶסֶף וּמַלְבּוּשֵׁךְ שֵׁשִׁי וָמֶשִׁי וְרִקְמָה סֹלֶת וּדְבַשׁ וָשָׁמֶן
14 אֲכָלְתִּי וַתִּיפִי בִּמְאֹד מְאֹד וַתִּצְלְחִי לִמְלוּכָה׃ וַיֵּצֵא ס
לָךְ שֵׁם בַּגּוֹיִם בְּיָפְיֵךְ כִּי ׀ כָּלִיל הוּא בַּהֲדָרִי אֲשֶׁר־
15 שַׂמְתִּי עָלַיִךְ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וַתִּבְטְחִי בְיָפְיֵךְ וַתְּזֹנִי
עַל־

---

3 v. 3 ס״א ומולדתיך מלא ו קדמא וכן ד״ו. 4 v. 4 ר׳ הגוס. 5 v. 4 ס״א המלחת וכן ד״ב וד״ו. 7 v. 7 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ח, ד״כ, די״א, די״ב ודי״ד, ס״א ותבואי כלא וכן ד״א ודס״ו. 8 v. 8 ס״א אותך מלא וכן ד״ו ודי״א. 10 v. 10 כן ב״א, ב״נ ואנעלך קבץ וכן בספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ח ודכ״ם. 12 v. 12 כן ב״א. ב״נ ואתן וכן בספרים ב״י, די״א ודי״ב. 13 v. 13 לבעדבאי ששי כתיב, ששׁ קרי, למרנהאי ובס״א ששׁ כתיב וקרי וכן ד״ב, ד״נ תד״ו. 13 v. 13 אכלתי כתיב, אכלת קרי, בס״א אכלח כתיב וקרי וכן ד״ב. 13 v. 13 כן ב״א, ב״נ ותיפי בששא אחת, בס״א ותופי כתיב, ותיפי קרי. 13 v. 13 כן ב״א. ב״נ ותצלחי בלא נעיא.

עַל־שְׁמֵךְ וַתִּשְׁפְּכִי אֶת־תַּזְנוּתַיִךְ עַל־כָּל־שׁוֹבֵר לוֹ הָיִתִי׃
16 וַתִּקְחִי מִבְּגָדַיִךְ וַתַּעֲשִׂי־לָךְ בָּמוֹת טְלֻאוֹת וַתִּזְנִי עֲלֵיהֶם
17 לֹא בָאוֹת וְלֹא יִהְיֶה׃ וַתִּקְחִי כְּלֵי תִפְאַרְתֵּךְ מִזְּהָבִי
וּמִכַּסְפִּי אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ וַתַּעֲשִׂי־לָךְ צַלְמֵי זָכָר וַתִּזְנִי־
18 בָם׃ וַתִּקְחִי אֶת־בִּגְדֵי רִקְמָתֵךְ וַתְּכַסִּים וַשַּׁמְנִי וּקְטָרְתִּי
19 נָתַתִּי לִפְנֵיהֶם׃ וְלַחְמִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָךְ סֹלֶת וְשֶׁמֶן
וּדְבַשׁ הֶאֱכַלְתִּיךְ וּנְתַתְּיהוּ לִפְנֵיהֶם לְרֵיחַ נִיחֹחַ וַיְהִי
20 נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וַתִּקְחִי אֶת־בָּנַיִךְ וְאֶת־בְּנוֹתַיִךְ אֲשֶׁר
יָלַדְתְּ לִי וַתִּזְבְּחִים לָהֶם לֶאֱכֹל הַמְעַט מִתַּזְנוּתָיִךְ׃
21 וַתִּשְׁחֲטִי אֶת־בָּנָי וַתִּתְּנִים בְּהַעֲבִיר אוֹתָם לָהֶם׃ וְאַתְּ
22 כָּל־תּוֹעֲבֹתַיִךְ וְתַזְנוּתַיִךְ לֹא זָכַרְתְּ אֶת־יְמֵי נְעוּרָיִךְ
23 בִּהְיוֹתֵךְ עֵרֹם וְעֶרְיָה מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמֵךְ הָיִית׃ וַיְהִי
24 אַחֲרֵי כָּל־רָעָתֵךְ אוֹי אוֹי לָךְ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וַתִּבְנִי־
25 לָךְ גֵּב וַתַּעֲשִׂי־לָךְ רָמָה בְּכָל־רְחוֹב׃ אֶל־כָּל־רֹאשׁ
דֶּרֶךְ בָּנִית רָמָתֵךְ וַתְּתַעֲבִי אֶת־יָפְיֵךְ וַתְּפַשְּׁקִי אֶת־
26 רַגְלַיִךְ לְכָל־עוֹבֵר וַתַּרְבִּי אֶת־תַּזְנוּתָיִךְ׃ וַתִּזְנִי אֶל־
בְּנֵי־מִצְרַיִם שְׁכֵנַיִךְ גְּדֹלֵי בָשָׂר וַתַּרְבִּי אֶת־תַּזְנוּתַיִךְ
27 לְהַכְעִסֵנִי׃ וְהִנֵּה נָטִיתִי יָדִי עָלַיִךְ וָאֶגְרַע חֻקֵּךְ וָאֶתְּנֵךְ
בְּנֶפֶשׁ שְׂנֵאוֹתַיִךְ בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים הַנִּכְלָמוֹת מִדַּרְכֵּךְ
28 זִמָּה׃ וַתִּזְנִי אֶל־בְּנֵי אַשּׁוּר מִבְּלִתִי שָׂבְעָתְּ וַתִּזְנִים
29 וְגַם לֹא שָׂבָעַתְּ׃ וַתַּרְבִּי אֶת־תַּזְנוּתַיִךְ אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן
כשדימה

15 v. בס"א לֹא קרי. 18 v. כן ב"א, ב"נ וקטרתי פתח. 18 v. נָתַתִּי כתיב, נְתַתִּי קרי, בס"א נָתַתִּי כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב וד"ו. 20 v. ס"א בְּנוֹתַיִךְ חסר וכן ד"א, ד"ב, ד"ג וד"ו. 20 v. בס"א יָלַדְתִּי כתיב, יָלַדְתְּ קרי. 20 v. ס"א לֶאֱכֹל חסר וכן ד"א, ד"ב, ד"ו, ד"ח, ד"ס, ד"יב וד"יז. 20 v. כְּתַזְנוּתַיִךְ כתיב, מֵתַּזְנוּתַיִךְ קרי. בס"א כְּתַזְנוּתַיִךְ כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו וד"יא. 22 v. ס"א הֹוֵעַכְתְּ מלא וכן ד"ו. 22 v. ס"א וְתַזְנוּתַיִךְ מלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ח, ד"ס, ד"יב וד"יד. 22 v. זָכַרְתְּ כתיב, זָכְרָתְּ קרי, בס"א זָכַרְתְּ כתיב וקרי וכן ד"ו. 22 v. ס"א עָרוֹם או עֵירוֹם וכן ד"ו. 25 v. תַּזְנוּתַיִךְ כתיב, תַּזְנוּתֵיךְ קרי. בס"א תַּזְנוּתֵיךְ כתיב וקרי וכן ד"ו, ד"א תר' וח"ר. 26 v. בס"א תַּזְנוּתַיִךְ כתיב, תַּזְנוּתֵיךְ קרי, ובס"א תַּזְנוּתֵיךְ כתיב וקרי וכן ד"ב, ד"ו וד"יב. 29 v. ס"א תַּזְנוּתַיִךְ וכן ד"ב, ד"ו וד"יב. 29 v. בס"א לְכָל- כתיב, אֶל- קרי.

because of thy renown, and pouredst out thy fornications on every one that passed by; his it was.

16 And of thy garments thou didst take, and deckedst thy high places with divers colours, and playedst the harlot thereupon: the like things shall not come, neither shall it be so.

17 Thou hast also taken thy fair jewels of my gold and of my silver, which I had given thee, and madest to thyself images of men, and didst commit whoredom with them,

18 And tookest thy broidered garments, and coveredst them: and thou hast set mine oil and mine incense before them.

19 My meat also which I gave thee, fine flour, and oil, and honey, wherewith I fed thee, thou hast even set it before them for a sweet savour: and thus it was, saith the Lord GOD.

20 Moreover thou hast taken thy sons and thy daughters, whom thou hast borne unto me, and these hast thou sacrificed unto them to be devoured. Is this of thy whoredoms a small matter,

21 That thou hast slain my children, and delivered them to cause them to pass through the fire for them?

22 And in all thine abominations and thy whoredoms thou hast not remembered the days of thy youth, when thou wast naked and bare, and wast polluted in thy blood.

23 And it came to pass after all
24 thy wickedness, (woe, woe unto thee! saith the Lord GOD;) That thou hast also built unto
25 thee an eminent place, and hast made thee an high place in every street. Thou hast built thy high place at every head of the way, and hast made thy beauty to be abhorred, and hast
26 opened thy feet to every one that passed by, and multiplied thy whoredoms. Thou hast also committed fornication with the Egyptians thy neighbours, great of flesh; and hast increased
27 thy whoredoms, to provoke me to anger. Behold, therefore I have stretched out my hand over thee, and have diminished thine ordinary food, and delivered thee unto the will of them
28 that hate thee, the daughters of the Philistines, which are ashamed of thy lewd way. Thou hast played the whore also with the Assyrians, because thou wast unsatiable; yea, thou hast
29 played the harlot with them, and yet couldest not be satisfied. Thou hast moreover multiplied thy fornication in the land of Canaan

30 כְּשַׁדִּימָה וְנַֽם־בְּזֹאת לֹא שָׂבַעַתְּ: מָה אֲמְלָה לִבְּתֵךְ
נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה בַּעֲשׂוֹתֵךְ אֶת־כָּל־אֵלֶּה מַעֲשֵׂה אִשָּׁה
31 זוֹנָה שַׁלְטָת: בְּבָנוֹתַיִךְ נִבְנִי בְּרֹאשׁ כָּל־דֶּרֶךְ וְרָמָתֵךְ
עָשִׂיתִי בְכָל־רְחוֹב וְלֹא־הָיִיתִי כַּזּוֹנָה לְקַלֵּס אֶתְנָן:
32 הָאִשָּׁה הַמְנָאֶפֶת תַּחַת אִישָׁהּ תִּקַּח אֶת־זָרִים: לְכָל־
33 זוֹנוֹת יִתְּנוּ־נֶדֶה וְאַתְּ נָתַתְּ אֶת־נְדָנַיִךְ לְכָל־מְאַהֲבַיִךְ
וַתְּשַׁחֲדִי אוֹתָם לָבוֹא אֵלַיִךְ מִסָּבִיב בְּתַזְנוּתָיִךְ: וַיְהִי־בָךְ
הֶפֶךְ מִן־הַנָּשִׁים בְּתַזְנוּתַיִךְ וְאַחֲרַיִךְ לֹא זוֹנָה וּבְתִתֵּךְ
34 אֶתְנָן וְאֶתְנָן לֹא נִתַּן לָךְ וַתְּהִי לְהֶפֶךְ: לָכֵן זוֹנָה שִׁמְעִי
35 דְּבַר־יְהוָה:
36 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן הֻשְׁפַּךְ נְחשְׁתֵּךְ וַתִּגָּלֶה עֶרְוָתֵךְ
בְּתַזְנוּתַיִךְ עַל־מְאַהֲבָיִךְ וְעַל כָּל־גִּלּוּלֵי תוֹעֲבוֹתַיִךְ וְכִדְמֵי
37 בָנַיִךְ אֲשֶׁר נָתַתְּ לָהֶם: לָכֵן הִנְנִי מְקַבֵּץ אֶת־כָּל־
מְאַהֲבַיִךְ אֲשֶׁר עָרַבְתְּ עֲלֵיהֶם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר אָהַבְתְּ
עַל כָּל־אֲשֶׁר שָׂנֵאת וְקִבַּצְתִּי אֹתָם עָלַיִךְ מִסָּבִיב
38 וְגִלִּיתִי עֶרְוָתֵךְ אֲלֵהֶם וְרָאוּ אֶת־כָּל־עֶרְוָתֵךְ: וּשְׁפַטְתִּיךְ
מִשְׁפְּטֵי נֹאֲפוֹת וְשֹׁפְכֹת דָּם וְנָתַתִּיךְ דַּם חֵמָה וְקִנְאָה:
39 וְנָתַתִּי אֹתָךְ בְּיָדָם וְהָרְסוּ גַבֵּךְ וְנִתְּצוּ רָמָתַיִךְ וְהִפְשִׁיטוּ
אוֹתָךְ בְּגָדַיִךְ וְלָקְחוּ כְּלֵי תִפְאַרְתֵּךְ וְהִנִּיחוּךְ עֵירֹם
40 וְעֶרְיָה: וְהֶעֱלוּ עָלַיִךְ קָהָל וְרָגְמוּ אוֹתָךְ בָּאֶבֶן וּבְתָקְעוּךְ
41 בְּחַרְבוֹתָם: וְשָׂרְפוּ בָתַּיִךְ בָּאֵשׁ וְעָשׂוּ־בָךְ שְׁפָטִים
לְעֵינֵי

30 How weak is thine heart, saith the Lord GOD, seeing thou doest all these things, the work of an imperious whorish woman;
31 In that thou buildest thine eminent place in the head of every way, and makest thine high place in every street; and hast not been as an harlot, in that thou scornest hire;
32 But as a wife that committeth adultery, which taketh strangers instead of her husband!
33 They give gifts to all whores: but thou givest thy gifts to all thy lovers, and hirest them, that they may come unto thee on every side for thy whoredom.
34 And the contrary is in thee from other women in thy whoredoms, whereas none followeth thee to commit whoredoms: and in that thou givest a reward, and no reward is given unto thee, therefore thou art contrary.
35 Wherefore, O harlot, hear the word of the LORD:
36 Thus saith the Lord GOD; Because thy filthiness was poured out, and thy nakedness discovered through thy whoredoms with thy lovers, and with all the idols of thy abominations, and by the blood of thy children, which thou didst give unto them;
37 Behold, therefore I will gather all thy lovers, with whom thou hast taken pleasure, and all them that thou hast loved, with all them that thou hast hated; I will even gather them round about against thee, and will discover thy nakedness unto them, that
38 they may see all thy nakedness. And I will judge thee, as women that break wedlock and
39 shed blood are judged; and I will give thee blood in fury and jealousy. And I will also give thee into their hand, and they shall throw down thine eminent place, and shall break down thy high places: they shall strip thee also of thy clothes, and shall take thy fair jewels, and leave
40 thee naked and bare. They shall also bring up a company against thee, and they shall stone
41 thee with stones, and thrust thee through with their swords. And they shall burn thine houses with fire, and execute judgments

---

v. 31 אֲשִׁיתִי כתיב. v. 31 הָיִיתִי כתיב. חֲיֵית קרי. v. 32 כרוב ספרים כ׳ הַמְנָאֶפֶת וכן ד׳ג, ר׳ז, ר׳ח, ר׳ם, ד׳א, ד׳ב, ד׳ד ודס׳ו. v. 33 כן בספרים כ״ו, ר״ב, ד״ב וד״ד. ס״א נְדָה בנרי וכן ד׳ג, ר׳ז, ר׳ח, ר׳ם, ד׳א, ד׳ב ודס׳ו. v. 33 כן כ״א, ב׳נ וְתִשְׁחֲדִי בנעיא. v. 33 ס״א אֹתָם חסר וכן ד״א, ד״ב ד״ו. v. 33 בס״א בְּחַזְנוּתָךְ כתיב, בְּתַזְנוּתַיִךְ קרי. v. 34 כן בספרים כ״ו, ר״ב, ד״ג, ד׳ז, ד׳ב ד״ד. ס״א הֶפֶךְ בצדי וכן ר׳ח, ר׳ם. ד״א ודס׳ו. v. 36 ס״א תֻעֳלַתְּחֵךְ חסר וכן ד׳ב. וד״א. וס״א תַּעֲלַתְּחֵךְ חסר רחסר וכן ד״א ד״כ. v. 36 ס״א וּבְדַמֵי וכן ד׳ג, ד׳ד, ד״ב ד״ד. v. 36 בס״א נְתָתַי כתיב, נָתַתְּ קרי. v. 37 כן ב״א, ב׳נ עָלֵי בנעיא. v. 38 ס״א וְשֹׁפְכוֹת סלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ר״ח, ר״ם, ד״ב ד״ד. v. 39 ס״א רְסוּתֵךְ סלא. v. 39 ס״א אֹתָךְ חסר וכן ד״א, ד״ב ד״א. v. 39 ס״א עֲרוֹם וכן ד״א, ד״ב ד״ם.

לְעֵינֵי נָשִׁים רַבּוֹת וְהִשְׁבַּתִּיךְ מִזּוֹנָה וְגַם־אֶתְנָן לֹא
42 תִתְּנִי־עוֹד: וְהֵנַחְתִּי חֲמָתִי בָּךְ וְסָרָה קִנְאָתִי מִמֵּךְ
43 וְשָׁקַטְתִּי וְלֹא אֶכְעַס עוֹד: יַעַן אֲשֶׁר לֹא־זָכַרְתְּ אֶת־
יְמֵי נְעוּרַיִךְ וַתִּרְגִּיזִי־לִי בְּכָל־אֵלֶּה וְגַם־אֲנִי הִא דַרְכֵּךְ |
בְּרֹאשׁ נָתַתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה וְלֹא עָשִׂיתִי אֶת־הַזִּמָּה
44 עַל כָּל־תּוֹעֲבֹתָיִךְ: הִנֵּה כָּל־הַמֹּשֵׁל עָלַיִךְ יִמְשֹׁל לֵאמֹר
45 כְּאִמָּה בִתָּהּ: בַּת־אִמֵּךְ אַתְּ גֹּעֶלֶת ׀ אִישָׁהּ וּבָנֶיהָ
וַאֲחוֹת אֲחוֹתֵךְ אַתְּ אֲשֶׁר גָּעֲלוּ אַנְשֵׁיהֶן וּבְנֵיהֶן אִמְּכֶן
46 חִתִּית וַאֲבִיכֶן אֱמֹרִי: וַאֲחוֹתֵךְ הַגְּדוֹלָה שֹׁמְרוֹן הִיא
וּבְנוֹתֶיהָ הַיּוֹשֶׁבֶת עַל־שְׂמֹאוֹלֵךְ וַאֲחוֹתֵךְ הַקְּטַנָּה
47 מִמֵּךְ הַיּוֹשֶׁבֶת מִימִינֵךְ סְדֹם וּבְנוֹתֶיהָ: וְלֹא בְדַרְכֵּיהֶן
הָלַכְתְּ וְכִתְעֵבוֹתֵיהֶן עָשִׂית כִּמְעַט קָט וַתַּשְׁחֵתִי מֵהֶן
48 בְּכָל־דְּרָכַיִךְ: חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה אִם־עָשְׂתָה
סְדֹם אֲחוֹתֵךְ הִיא וּבְנוֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר עָשִׂית אַתְּ וּבְנוֹתָיִךְ:
49 הִנֵּה־זֶה הָיָה עֲוֹן סְדֹם אֲחוֹתֵךְ גָּאוֹן שִׂבְעַת־לֶחֶם
וְשַׁלְוַת הַשְׁקְטָ הָיָה לָהּ וְלִבְנוֹתֶיהָ וְיַד־עָנִי וְאֶבְיוֹן לֹא
50 הֶחֱזִיקָה: וַתִּגְבַּהְנָה וַתַּעֲשֶׂינָה תּוֹעֵבָה לְפָנָי וָאָסִר
51 אֹתָהֶן כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי: וְשֹׁמְרוֹן
כַּחֲצִי חַטֹּאתַיִךְ לֹא חָטְאָה וַתַּרְבִּי אֶת־תּוֹעֲבֹתַיִךְ מֵהֶנָּה
52 וַתְּצַדְּקִי אֶת־אֲחוֹתֵךְ בְּכָל־תּוֹעֲבֹתַיִךְ אֲשֶׁר עָשִׂית: נַם־
אַתְּ | שְׂאִי כְלִמָּתֵךְ אֲשֶׁר פִּלַּלְתְּ לַאֲחוֹתֵךְ בְּחַטֹּאתַיִךְ
אֲשֶׁר־הִתְעַבְתְּ מֵהֶן תִּצְדַּקְנָה מִמֵּךְ וְגַם־אַתְּ בּוֹשִׁי וּשְׂאִי
כלמתך

v. 43 זָכַרְתִּי כתיב, זָכַרְתְּ קרי. v. 43 צ"ל וַתַּרְגִּיזִי כן תר', ת"ש, ת"ם ות"ר. vv. 43, 51 עָשִׂיתִי כתיב, עָשִׂית קרי. v. 45 כן ברוב ספרים כ"י. ד"ב. ד"ג. ד"ח. ד"ם. ד"י"ב. ד"י"ד ד"ס"ו. ס"א גֹּעֶלֶת אִישָׁהּ. vv. 46, 48 ס"א שָׁמְאלָךְ חסר וכן ר"א. ר"ב ודי"ו. v. 46 ס"א וּבְנוֹתֶיהָ חסר וכן ר"א. ד"ב. ד"י"ב ודי"ד. v. 46 בס"א הָלַכְתִּי כתיב הָלַכְתְּ קרי. v. 47 עָשִׂיתִי כתיב, עָשִׂית קרי. בס"א עָשׂוֹת כתיב וקרי וכן ר"א. ר"ב ות"ו. v. 47 ס"א וַתַּשְׁחֵתִי כלא וכן ר"א. ר"ב. ד"ג. ד"ח.ד"ם. ד"י"א ודי"ב. vv. 47, 52 בהללי סָהֵן כצרי. v. 50 בס"א רָאִיתִי כתיב, רָאִית קרי. v. 51 בס"א אין כאן ספקא. v. 51 ס"א תּוֹעֲבֹתַיִךְ חסר ו' תנינא וכן ד"י"ב ודי"ד. v. 51 בן ב"א. ב"נ וַתְּצַדְּקִי כנגיא. v. 51 אֲחוֹתֵךְ כתיב, אֲחוֹתַיִךְ קרי. בס"א אֲחוֹתֵךְ כתיב וקרי וכן ר"ב. ד"ו ודי"א.

upon thee in the sight of many women: and I will cause thee to cease from playing the harlot, and thou also shalt give no hire any more.

42 So will I make my fury toward thee to rest, and my jealousy shall depart from thee, and I will be quiet, and will be no more angry.

43 Because thou hast not remembered the days of thy youth, but hast fretted me in all these things; behold, therefore I also will recompense thy way upon thine head, saith the Lord GOD: and thou shalt not commit this lewdness above all thine abominations.

44 Behold, every one that useth proverbs shall use this proverb against thee, saying, As is the mother, so is her daughter.

45 Thou art thy mother's daughter, that lotheth her husband and her children; and thou art the sister of thy sisters, which lothed their husbands and their children: your mother was an Hittite, and your father an Amorite.

46 And thine elder sister is Samaria, she and her daughters that dwell at thy left hand: and thy younger sister, that dwelleth at thy right hand, is Sodom and her daughters.

47 Yet hast thou not walked after their ways, nor done after their abominations: but, as if that were a very little thing, thou wast corrupted more than they in all thy ways.

48 As I live, saith the Lord GOD, Sodom thy sister hath not done, she nor her daughters, as thou hast done, thou and thy

49 daughters. Behold, this was the iniquity of thy sister Sodom, pride, fulness of bread, and abundance of idleness was in her and in her daughters, neither did she strengthen the hand of

50 the poor and needy. And they were haughty, and committed abomination before me: there-

51 fore I took them away as I saw good. Neither hath Samaria committed half of thy sins; but thou hast multiplied thine abominations more than they, and hast justified thy sisters in all

52 thine abominations which thou hast done. Thou also, which hast judged thy sisters, bear thine own shame for thy sins that thou hast committed more abominable than they: they are more righteous than thou: yea, be thou confounded also, and bear

thy shame, in that thou hast justified thy sisters.

53 When I shall bring again their captivity, the captivity of Sodom and her daughters, and the captivity of Samaria and her daughters, then will I bring again the captivity of thy captives in the midst of them:

54 That thou mayest bear thine own shame, and mayest be confounded in all that thou hast done, in that thou art a comfort unto them.

55 When thy sisters, Sodom and her daughters, shall return to their former estate, and Samaria and her daughters shall return to their former estate, then thou and thy daughters shall return to your former estate.

56 For thy sister Sodom was not mentioned by thy mouth in the day of thy pride,

57 Before thy wickedness was discovered, as at the time of thy reproach of the daughters of Syria, and all that are round about her, the daughters of the Philistines, which despise thee round about.

58 Thou hast borne thy lewdness and thine abominations, saith the LORD.

59 For thus saith the Lord GOD; I will even deal with thee as thou hast done, which hast despised the oath in breaking the covenant.

60 Nevertheless I will remember my covenant with thee in the days of thy youth, and I will establish unto thee an everlasting covenant.

61 Then thou shalt remember thy ways, and be ashamed, when thou shalt receive thy sisters, thine elder and thy younger: and I will give them unto thee for daughters, but not by thy covenant.

62 And I will establish my covenant with thee; and thou shalt know that I am

63 the LORD: That thou mayest remember, and be confounded, and never open thy mouth any more because of thy shame, when I am pacified toward thee for all that thou hast done, saith the Lord GOD.

53 כְּלִמָּתֵךְ בְּצֵתְכֶךָ אַחְוֹתֵךְ׃ וְשַׁבְתִּי אֶת־שִׁבְוָתְהֶן
אֶת־שִׁבְיַת סְדֹם וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־שִׁבְיַת שֹׁמְרוֹן וּבְנוֹתֶיהָ
54 וְשִׁבְיַת שִׁבְיתַיִךְ בְּתוֹכָהּ׃ לְמַעַן תִּשְׂאִי כְלִמָּתֵךְ
55 וְנִכְלַמְתְּ מִכֹּל אֲשֶׁר עָשִׂית בְּנַחֲמָךְ אוֹתָן׃ וְאַחְוֹתַיִךְ
סְדֹם וּבְנוֹתֶיהָ תָּשֹׁבְנָה לְקַדְמָתָן וְשֹׁמְרוֹן וּבְנוֹתֶיהָ תָּשֹׁבְנָה
56 לְקַדְמָתָן וְאַתְּ וּבְנוֹתַיִךְ תְּשֹׁבְנָה לְקַדְמַתְכֶן׃ וְלוֹא הָיְתָה
57 סְדֹם אֲחוֹתֵךְ לִשְׁמוּעָה בְּפִיךְ בְּיוֹם גְּאוֹנֵךְ׃ בְּטֶרֶם תִּגָּלֶה
רָעָתֵךְ כְּמוֹ עֵת חֶרְפַּת בְּנוֹת־אֲרָם וְכָל־סְבִיבֹתֶיהָ
58 בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים הַשָּׂאטוֹת אוֹתָךְ מִסָּבִיב׃ אֶת־זִמָּתֵךְ
וְאֶת־תּוֹעֲבוֹתַיִךְ אַתְּ נָשָׂאתְ נְאֻם יְהוָה׃
59 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְעָשִׂית אוֹתָךְ כַּאֲשֶׁר
60 עָשִׂית אֲשֶׁר־בָּזִית אָלָה לְהָפֵר בְּרִית׃ וְזָכַרְתִּי אֲנִי ס
אֶת־בְּרִיתִי אוֹתָךְ בִּימֵי נְעוּרָיִךְ וַהֲקִימוֹתִי לָךְ בְּרִית
61 עוֹלָם׃ וְזָכַרְתְּ אֶת־דְּרָכַיִךְ וְנִכְלַמְתְּ בְּקַחְתֵּךְ אֶת־
אֲחוֹתַיִךְ הַגְּדֹלוֹת מִמֵּךְ אֶל־הַקְּטַנּוֹת מִמֵּךְ וְנָתַתִּי
62 אֹתָן לָךְ לְבָנוֹת וְלֹא מִבְּרִיתֵךְ׃ וַהֲקִמֹתִי אֲנִי אֶת־
63 בְּרִיתִי אִתָּךְ וְיָדַעַתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ לְמַעַן תִּזְכְּרִי וְבֹשְׁתְּ
וְלֹא יִהְיֶה־לָּךְ עוֹד פִּתְחוֹן פֶּה מִפְּנֵי כְלִמָּתֵךְ בְּכַפְּרִי
לָךְ לְכֹל־אֲשֶׁר עָשִׂית נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃
יז 2 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם חוֹד חִידָה
ומשל

---

53 v. שְׁבוּתָן כתיב, שְׁבִיתָן קרי, בס"א שְׁבִיתָן כתיב וקרי וכן ר"א. ר"ב ור"ו. 59 v. שְׁבוּת כתיב, שְׁבוּעָה קרי, בס"א שְׁבוּעַת כתיב וקרי וכן ריש"א. 60 v. וּשְׁבִית כתיב, וְשְׁבוּעַת קרי, בס"א וּשְׁבוּעַת כתיב וקרי וכן ריש"א: צ"ל וְשִׁבְתִּי, ת"ר, ת"ע וחל"ר. 63 v. כן ב"א, ב"ג בתוקנתא, נ"א ב"א בתוקנתא, ב"ג כתוקנתא. 55 v. בס"א יש כאן פסקא. 56 v. ס"א תַּאֲחוֹתֵךְ כתיב, תַּאֲחוֹתֵךְ קרי. 66 v. ס"א וּבְנוֹתֶיהָ חסר וכן ר"א, ר"ב, ר"ת, ד"ם ור"ו. 55 v. בס"א נכסר עליו תָּשׁוּבְנָה קרי. 55 v. ס"א וּבְנוֹתֶיהָ חסר וכן ר"א, ר"ב ור"ו. 65 v. בס"א תְּשׁוּבְנָה כתיב, תְּשׁוּבֶנָּה קרי. 57 v. צ"ל עֵת = עֵתָה, כן ת"ע ות"ר: עיין לקמן כ"ג, מ"ב. 57 v. ס"א אֲרָם וכן ר"ב, ור"ו. 58 v. ס"א וּתְעֻבֹתַיִךְ חסר ו' בתרא וכן ר"א, ר"ב ור"ו. 58 v. ס"א אֲדֹנָי וכן ר"ב, ר"ג, ור"ו. 59 v. וְנָשִׂית כתיב, וְנָשִׂיתִי קרי. 59 v. ס"א אֹתָךְ חסר וכן ר"א ור"ב. 61 v. בס"א וְחָכַרְתִּי כתיב, וְזָכַרְתְּ קרי. 61 v. ס"א אֲחוֹתֵךְ כתיב, אֲחוֹתַיִךְ קרי. 63 v. ס"א וַהֲקִימוֹתִי סלא וכן ר"ו.

17, 2 And the word of the LORD came unto me, saying, Son of man, put forth a riddle,

and speak a parable unto the house of Israel;

3 And say, Thus saith the Lord GOD; A great eagle with great wings, long-winged, full of feathers, which had divers colours, came unto Lebanon, and took the highest branch of the cedar:

4 He cropped off the top of his young twigs, and carried it into a land of traffick; he set it in a city of merchants.

5 He took also of the seed of the land, and planted it in a fruitful field; he placed it by great waters, and set it as a willow tree.

6 And it grew, and became a spreading vine of low stature, whose branches turned toward him, and the roots thereof were under him: so it became a vine, and brought forth branches, and shot forth sprigs.

7 There was also another great eagle with great wings and many feathers: and, behold, this vine did bend her roots toward him, and shot forth her branches toward him, that he might water it by the furrows of her plantation.

8 It was planted in a good soil by great waters, that it might bring forth branches, and that it might bear fruit, that it might be a goodly vine.

9 Say thou, Thus saith the Lord GOD; Shall it prosper? shall he not pull up the roots thereof, and cut off the fruit thereof, that it wither? it shall wither in all the leaves of her spring, even without great power or many people to pluck it up by the roots

3 וּמָשָׁל מָשָׁל אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל: וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה הַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל גְּדוֹל הַכְּנָפַיִם אֹרֶךְ הָאֵבֶר
מָלֵא הַנּוֹצָה אֲשֶׁר־לוֹ הָרִקְמָה בָּא אֶל־הַלְּבָנוֹן וַיִּקַּח
4 אֶת־צַמֶּרֶת הָאֶרֶז: אֶת רֹאשׁ יְנִיקוֹתָיו קָטָף וַיְבִיאֵהוּ
5 אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן בְּעִיר רֳכָלִים שָׂמוֹ: וַיִּקַּח מִזֶּרַע הָאָרֶץ
וַיִּתְּנֵהוּ בִּשְׂדֵה־זָרַע קָח עַל־מַיִם רַבִּים צַפְצָפָה שָׂמוֹ:
6 וַיִּצְמַח וַיְהִי לְגֶפֶן סָרַחַת שִׁפְלַת קוֹמָה לְפָנוֹת הֵלִיוֹתָיו
אֵלָיו וְשָׁרָשָׁיו תַּחְתֶּיהָ יִהְיוּ וַתְּהִי לְגֶפֶן וַתַּעַשׂ בָּדִים
7 וַתְּשַׁלַּח פֹּארוֹת: וַיְהִי נֶשֶׁר־אֶחָד גָּדוֹל גְּדוֹל כְּנָפַיִם
וְרַב־נוֹצָה וְהִנֵּה הַגֶּפֶן הַזֹּאת כָּפְנָה שָׁרָשֶׁיהָ עָלָיו
וְדָלִיּוֹתֶיהָ שִׁלְּחָה־לּוֹ לְהַשְׁקוֹת אוֹתָהּ מֵעֲרוּגוֹת מַטָּעָהּ:
8 אֶל־שָׂדֶה טוֹב אֶל־מַיִם רַבִּים הִיא שְׁתוּלָה לַעֲשׂוֹת
9 עָנָף וְלָשֵׂאת פֶּרִי לִהְיוֹת לְגֶפֶן אַדֶּרֶת: אֱמֹר כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה הֲתִצְלָח הֲלוֹא אֶת־שָׁרָשֶׁיהָ יְנַתֵּק וְאֶת־
פִּרְיָהּ יְקוֹסֵם וְיִבֵּשׁ כָּל־טַרְפֵּי צִמְחָהּ תִּיבָשׁ וְלֹא־
בִזְרוֹעַ גְּדוֹלָה וּבְעַם־רָב לְמַשְּׂאֵת אוֹתָהּ מִשָּׁרָשֶׁיהָ:
10 וְהִנֵּה שְׁתוּלָה הֲתִצְלָח הֲלוֹא כְנָעַת בָּהּ רוּחַ הַקָּדִים
תִּיבַשׁ יָבֵשׁ עַל־עֲרֻגֹת צִמְחָהּ תִּיבָּשׁ:
11 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: אֱמָר־נָא לְבֵית הַמֶּרִי
12 הֲלֹא יְדַעְתֶּם מָה־אֵלֶּה אֱמֹר הִנֵּה־בָא מֶלֶךְ־בָּבֶל

ירושלם

יז. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י"א, ד"י"ב ודט"ו. ס"א פֹּארות או פֹּראות וכן ר"ב, ר"ח, ר"ס, ר"ש, ד"י"ב ודי"ד. ס"א נכסר עליו פֹּרוח קרי, וכס"א פֹּראות כתיב וקרי וכן ר"ב ור"ו. 7 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ח ור"ס, ס"א וְרב ובלא מקף וכן ר"ב, ר"ו, ד"י"ב, ד"י"ד ודפ"ו. 7 v. כן לפערנאי, למדנחאי כָּפְנָה כתיב, כָּפְנָה קרי. 7 v. ס"א שִׁלְּחָה רגש וכן ר"ח, ר"ס, ד"י"ב ודי"ד. 7 v. כן לו כתגש הלמ"ד ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ח, ר"ס, ר"א, ד"י"ב, ד"י"ד ודפ"ו. 7 v. ס"א אֹתָהּ חסר וכן ד"י"ב ודי"ד. 8 v. כן ברגש ברוב ספרים כ"י ר"ג ד"י"א, ד"י"ב ודפ"ו. 8 v. בס"א פֹּארי כתיב, פֹּרי קרי. 9 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ו ודפ"ו, ס"א ולא ובלא מקף וכן ר"ח, ר"ס, ד"י"ב ודי"ד. 9 v. כן ברוב ספרים ב"י ודפ"ו פ"א ובְעַם ובלא מקף וכן ר"ב, ר"ג, ר"ח, ר"ס, ד"י"ב ודי"ד. 9 v. ס"א אֹתָהּ חסר וכן ר"א ור"כ. 10 v. כן ב"א, כ"ג ענעת תגש הכ"ף וכן ר"נ, ר"ו, ר"ה, ר"ס, ד"י"א, ד"י"ב, ד"י"ד ודפ"ו. 10 v. ס"א יָרֻנִּיתּ מלא וכן ד"י"א, ר"ב, ד"ו ודי"א. 12 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"נ, ר"ח, ר"ס, ד"י"ב, ד"י"ד ודפ"ו, ס"א הנה בא וכן ר"ב ודי"ו.

10 thereof. Yea, behold, being planted, shall it prosper? shall it not utterly wither, when the
11 east wind toucheth it? it shall wither in the furrows where it grew. Moreover the word of
12 the LORD came unto me, saying, Say now to the rebellious house, Know ye not what these things mean? tell them, Behold, the king of Babylon is come to

Jerusalem, and hath taken the king thereof, and the princes thereof, and led them with him to Babylon;

13 And hath taken of the king's seed, and made a covenant with him, and hath taken an oath of him: he hath also taken the mighty of the land:

14 That the kingdom might be base, that it might not lift itself up, but that by keeping of his covenant it might stand.

15 But he rebelled against him in sending his ambassadors into Egypt, that they might give him horses and much people. Shall he prosper? shall he escape that doeth such things? or shall he break the covenant, and be delivered?

16 As I live, saith the Lord GOD, surely in the place where the king dwelleth that made him king, whose oath he despised, and whose covenant he brake, even with him in the midst of Babylon he shall die.

17 Neither shall Pharaoh with his mighty army and great company make for him in the war, by casting up mounts, and building forts, to cut off many persons:

18 Seeing he despised the oath by breaking the covenant, when, lo, he had given his hand, and hath done all these things, he shall not escape.

19 Therefore thus saith the Lord GOD; As I live, surely mine oath that he hath despised, and my covenant that he hath broken, even it will I recompense upon his own

יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיִּקַּח אֶת־מַלְכָּהּ וְאֶת־שָׂרֶיהָ וַיָּבֵא אוֹתָם אֵלָיו
13 בָּבֶלָה: וַיִּקַּח מִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וַיִּכְרֹת אִתּוֹ בְּרִית וַיָּבֵא
14 אֹתוֹ בְּאָלָה וְאֶת־אֵילֵי הָאָרֶץ לָקָח: לִהְיוֹת מַמְלָכָה
שְׁפָלָה לְבִלְתִּי הִתְנַשֵּׂא לִשְׁמֹר אֶת־בְּרִיתוֹ לְעָמְדָהּ:
15 וַיִּמְרֹד־בּוֹ לִשְׁלַח מַלְאָכָיו מִצְרַיִם לְתֵת־לוֹ סוּסִים
וְעַם־רָב הֲיִצְלַח הֲיִמָּלֵט עֹשֵׂה אֵלֶּה וְהֹפֵר בְּרִית
16 וְנִמְלָט: חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה אִם־לֹא בִּמְקוֹם
הַמֶּלֶךְ הַמַמְלִיךְ אֹתוֹ אֲשֶׁר בָּזָה אֶת־אָלָתוֹ וַאֲשֶׁר
17 הֵפֵר אֶת־בְּרִיתוֹ אִתּוֹ בְּתוֹךְ־בָּבֶל יָמוּת: וְלֹא בְחַיִל
גָּדוֹל וּבְקָהָל רָב יַעֲשֶׂה אוֹתוֹ פַּרְעֹה בַּמִּלְחָמָה בְּשִׁפְךְ
18 סֹלְלָה וּבְבִנוֹת דַּיֵק לְהַכְרִית נְפָשׁוֹת רַבּוֹת: וּבָזָה
אָלָה לְהָפֵר בְּרִית וְהִנֵּה נָתַן יָדוֹ וְכָל־אֵלֶּה עָשָׂה לֹא
19 יִמָּלֵט: לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
חַי־אָנִי אִם־לֹא אָלָתִי אֲשֶׁר בָּזָה וּבְרִיתִי אֲשֶׁר הֵפֵר
20 וְנָתַתִּיו בְּרֹאשׁוֹ: וּפָרַשְׂתִּי עָלָיו רִשְׁתִּי וְנִתְפַּשׂ בְּמִצּוּדָתִי
וְהֵבֵיאוֹתִיהוּ בָּבֶלָה וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתּוֹ שָׁם מַעַל אֲשֶׁר
21 מָעַל־בִּי: וְאֵת כָּל־מִבְרָחָו בְּכָל־אֲגַפָּיו בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ
וְהַנִּשְׁאָרִים לְכָל־רוּחַ יְפֻרָּשׁוּ וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה
דִּבַּרְתִּי:
22 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְלָקַחְתִּי אֲנִי מִצַּמֶּרֶת הָאֶרֶז
הָרָמָה וְנָתָתִי מֵרֹאשׁ יֹנְקוֹתָיו רַךְ אֶקְטֹף וְשָׁתַלְתִּי אֲנִי
23 עַל הַר־נִבְהֲה וְתָלוּל: בְּהַר מְרוֹם יִשְׂרָאֵל אֶשְׁתֳּלֶנּוּ
וְנָשָׂא עָנָף וְעָשָׂה פֶּרִי וְהָיָה לְאֶרֶז אַדִּיר וְשָׁכְנוּ תַּחְתָּיו
24 כָּל צִפּוֹר כָּל־כָּנָף בְּצֵל דָּלִיּוֹתָיו תִּשְׁכֹּנָה: וְיָדְעוּ כָּל־

עצי

---

13 v. ס״א אֹתָם חסר יכן ד׳א, ד״ב תי״א. 13 v. בס״א אוּלֵי כתיב. אֵילֵי קרי. 14 v. בס״א לָעֲמָדָה כתיב, לַעֲמֹדוֹ קרי. 15 v. ס״א תיצלח פתח וכן ד״כ, ד״ת, ד״ס, תי״ב ותי״ד. 16 v. בס״א הַמֵּיר כתיב, הֵפַר קרי. 21 v. מִבְרָחָו כתיב, מִבְרָחָיו קרי. 22 v. הפסוקת לפרשת האזינו. 22 v. ס״א יֹנְקֹתָיו חסר וכן ד״ב תי״א. 23 v. סי״א פְּרִי תרש.

20 head. And I will spread my net upon him, and he shall be taken in my snare, and I will bring him to Babylon, and will plead with him there for his trespass that he hath trespassed
21 against me. And all his fugitives with all his bands shall fall by the sword, and they that remain shall be scattered toward all winds: and ye shall know that I the LORD have spoken it.
22 Thus saith the Lord GOD; I will also take of the highest branch of the high cedar, and will set it; I will crop off from the top of his young twigs a tender one, and will plant it upon an high
23 mountain and eminent: In the mountain of the height of Israel will I plant it: and it shall bring forth boughs, and bear fruit, and be a goodly cedar: and under it shall dwell all fowl of
24 every wing; in the shadow of the branches thereof shall they dwell. And all

עֲצֵי הַשָּׂדֶה כִּי אֲנִי יְהוָה הִשְׁפַּלְתִּי עֵץ גָּבֹהַ הִגְבַּהְתִּי
עֵץ שָׂפֵל הוֹבַשְׁתִּי עֵץ לָח וְהַפְרַחְתִּי עֵץ יָבֵשׁ אֲנִי יְהוָה
דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה
אֵלַי לֵאמֹר׃ מַה־לָּכֶם אַתֶּם מְשֹׁלִים אֶת־הַמָּשָׁל הַזֶּה
עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אָבוֹת יֹאכְלוּ בֹסֶר וְשִׁנֵּי
הַבָּנִים תִּקְהֶינָה׃ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה אִם־יִהְיֶה
לָכֶם עוֹד מְשֹׁל הַמָּשָׁל הַזֶּה בְּיִשְׂרָאֵל׃ הֵן כָּל־הַנְּפָשׁוֹת
לִי הֵנָּה כְּנֶפֶשׁ הָאָב וּכְנֶפֶשׁ הַבֵּן לִי־הֵנָּה הַנֶּפֶשׁ הַחֹטֵאת
הִיא תָּמוּת׃ וְאִישׁ כִּי־יִהְיֶה צַדִּיק
וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ אֶל־הֶהָרִים לֹא אָכָל וְעֵינָיו לֹא
נָשָׂא אֶל־גִּלּוּלֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא
טִמֵּא וְאֶל־אִשָּׁה נִדָּה לֹא יִקְרָב׃ וְאִישׁ לֹא יוֹנֶה
חֲבֹלָתוֹ חוֹב יָשִׁיב גְּזֵלָה לֹא יִגְזֹל לַחְמוֹ לְרָעֵב יִתֵּן
וְעֵירֹם יְכַסֶּה־בָגֶד׃ בְּנֶשֶׁךְ לֹא־יִתֵּן וְתַרְבִּית לֹא יִקָּח
מֵעָוֶל יָשִׁיב יָדוֹ מִשְׁפַּט אֱמֶת יַעֲשֶׂה בֵּין אִישׁ לְאִישׁ׃
בְּחֻקֹּתַי יֵהָלֵךְ וּמִשְׁפָּטַי שָׁמַר לַעֲשׂוֹת אֱמֶת צַדִּיק הוּא ס
חָיֹה יִחְיֶה נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְהוֹלִיד בֶּן־פָּרִיץ שֹׁפֵךְ
דָּם וְעֹשֶׂה אָח מֵאַחַד מֵאֵלֶּה׃ וְהוּא אֶת־כָּל־אֵלֶּה
לֹא עָשָׂה כִּי גַם אֶל־הֶהָרִים אָכַל וְאֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ
טִמֵּא׃ עָנִי וְאֶבְיוֹן הוֹנָה גְּזֵלוֹת גָּזָל חֲבֹל לֹא יָשִׁיב
וְאֶל־הַגִּלּוּלִים נָשָׂא עֵינָיו תּוֹעֵבָה עָשָׂה׃ בְּנֶשֶׁךְ נָתַן
וְתַרְבִּית לָקָח חָי לֹא יִחְיֶה אֶת כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה
עָשָׂה מוֹת יוּמָת דָּמָיו בּוֹ יִהְיֶה׃ וְהִנֵּה הוֹלִיד בֵּן וַיַּרְא
את־

יח, ז ר כן ברוב ספרים כ"י, ד"ק, ר"ח, ר"ם. רי"ב ודס"ג, פ"א אתם וכן ר"ב ור"ו. 2 ר בס"א בָּנִים כתיב, הַבָּנִים וקרי, ובס"א בָּנִים כתיב וקרי וכן ר"א: עיין ירמיה ל"א כ"ט. 4 ר כן כ"א ובן דס"ג, ב"נ לי, נ"א כ"א לי וכן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, רי"ו, רי"ב ור"ד. ב"נ לי בסקף ובלא נגינה. 5 ר בס"א אין כאן פסקא. 7 ר בן בספרים כ"י ח"נ, פ"א חָמָס חסר דחסר וכן ר"ח,ד"ם. רי"א, רי"ב, ר"ד ודס"ג, ופ"א חֲמֹרוֹ מלא דסלא וכן ר"א, ר"ב, ד"ו הי"ב. 7 ר פ"א פִּתְּחֹנֵגד: עיין פסוק ט"ו. 9 ר חָיוֹ קרי. 10 ר ל"ל אָב. 10 ר סַ"א מַאֲחַת וכן ר"ח,ד"ם, רי"ב ור"ד.

the trees of the field shall know that I the LORD have brought down the high tree, have exalted the low tree, have dried up the green tree, and have made the dry tree to flourish: I the LORD have spoken and have done it.

8 The word of the LORD came unto me again, saying,
2 What mean ye, that ye use this proverb concerning the land of Israel, saying, The fathers have eaten sour grapes, and the children's teeth are set on edge?
3 As I live, saith the Lord GOD, ye shall not have occasion any more to use this proverb in Israel.
4 Behold, all souls are mine; as the soul of the father, so also the soul of the son is mine: the soul that sinneth, it shall die.
5 But if a man be just, and do that which is lawful and right,
6 And hath not eaten upon the mountains, neither hath lifted up his eyes to the idols of the house of Israel, neither hath defiled his neighbour's wife, neither hath come near to a menstruous woman,
7 And hath not oppressed any, but hath restored to the debtor his pledge, hath spoiled none by violence, hath given his bread to the hungry, and hath covered the naked with a garment;
8 He that hath not given forth upon usury, neither hath taken any increase, that hath withdrawn his hand from iniquity, hath executed true judgment between man and
9 man, Hath walked in my statutes, and hath kept my judgments, to deal truly; he is just, he
10 shall surely live, saith the Lord GOD. If he beget a son that is a robber, a shedder of blood,
11 and that doeth the like to any one of these things, And that doeth not any of those duties,
12 but even hath eaten upon the mountains, and defiled his neighbour's wife, Hath oppressed the poor and needy, hath spoiled by violence, hath not restored the pledge, and hath lifted up
13 his eyes to the idols, hath committed abomination, Hath given forth upon usury, and hath taken increase: shall he then live? he shall not live: he hath done all these abominations; he
14 shall surely die; his blood shall be upon him. Now, lo, if he beget a son, that seeth

all his father's sins which he hath done, and considereth, and doeth not such like,

15 That hath not eaten upon the mountains, neither hath lifted up his eyes to the idols of the house of Israel, hath not defiled his neighbour's wife,

16 Neither hath oppressed any, hath not withholden the pledge, neither hath spoiled by violence, but hath given his bread to the hungry, and hath covered the naked with a garment,

17 That hath taken off his hand from the poor, that hath not received usury nor increase, hath executed my judgments, hath walked in my statutes; he shall not die for the iniquity of his father, he shall surely live.

18 As for his father, because he cruelly oppressed, spoiled his brother by violence, and did that which is not good among his people, lo, even he shall die in his iniquity.

19 Yet say ye, Why? doth not the son bear the iniquity of the father? When the son hath done that which is lawful and right, and hath kept all my statutes, and hath done them, he shall surely live.

20 The soul that sinneth, it shall die. The son shall not bear the iniquity of the father, neither shall the father bear the iniquity of the son: the righteousness of the righteous shall be upon him, and the wickedness of the wicked shall be upon him.

21 But if the wicked will turn from all his sins that he hath committed, and keep all my

22 statutes, and do that which is lawful and right, he shall surely live, he shall not die. All his transgressions that he hath committed, they shall not be mentioned unto him: in his right-

23 eousness that he hath done he shall live. Have I any pleasure at all that the wicked should

24 die? saith the Lord GOD: and not that he should return from his ways, and live? But when the righteous turneth away from his righteousness, and committeth iniquity, and doeth according to all the abominations

אֶת־כָּל־חַטֹּאת אָבִיו אֲשֶׁר עָשָׂה וירא [וְיָרֵא] וְלֹא יַעֲשֶׂה כָּהֵן׃
עַל־הֶהָרִים לֹא אָכָל וְעֵינָיו לֹא נָשָׂא אֶל־גִּלּוּלֵי בֵית 15
יִשְׂרָאֵל אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא טִמֵּא׃ וְאִישׁ לֹא הוֹנָה 16
חֲבֹל לֹא חָבָל וּנְזֵלָה לֹא יִגְזֹל לַרָּעֵב נָתָן וְעֵרֹם
כִּסֶּה־בָגֶד׃ מִמְּנִי הֵשִׁיב יָדוֹ נֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית לֹא לָקָח 17
מִשְׁפָּטַי עָשָׂה בְּחֻקֹּתַי הָלָךְ הוּא לֹא יָמוּת בַּעֲוֹן אָבִיו
חָיֹה יִחְיֶה׃ אָבִיו כִּי־עָשַׁק עֹשֶׁק גָּזַל גֵּזֶל אָח וַאֲשֶׁר 18
לֹא־טוֹב עָשָׂה בְּתוֹךְ עַמָּיו וְהִנֵּה־מֵת בַּעֲוֹנוֹ׃ וַאֲמַרְתֶּם 19
מַדּוּעַ לֹא־נָשָׂא הַבֵּן בַּעֲוֹן הָאָב וְהַבֵּן מִשְׁפָּט וּצְדָקָה
עָשָׂה אֶת כָּל־חֻקּוֹתַי שָׁמַר וַיַּעֲשֵׂה אֹתָם חָיֹה יִחְיֶה׃
הַנֶּפֶשׁ הַחֹטָאת הִיא תָּמוּת בֵּן לֹא־יִשָּׂא | בַּעֲוֹן הָאָב 20
וְאָב לֹא יִשָּׂא בַּעֲוֹן הַבֵּן צִדְקַת הַצַּדִּיק עָלָיו תִּהְיֶה
וְרִשְׁעַת רָשָׁע עָלָיו תִּהְיֶה׃
וְהָרָשָׁע כִּי יָשׁוּב מִכָּל־חַטֹּאתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וְשָׁמַר אֶת־ 21
כָּל־חֻקּוֹתַי וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה חָיֹה יִחְיֶה לֹא יָמוּת׃
כָּל־פְּשָׁעָיו אֲשֶׁר עָשָׂה לֹא יִזָּכְרוּ לוֹ בִּצִדְקָתוֹ אֲשֶׁר־ 22
עָשָׂה חָיֶה׃ הֲחָפֹץ אֶחְפֹּץ מוֹת רָשָׁע נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה 23
הֲלוֹא בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכָיו וְחָיָה׃
וּבְשׁוּב צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל כְּכֹל הַתּוֹעֵבֹת 24
אשר

11 v. וְיָרֵא או וְיִרְא כתיב, וְיִרְאֶה קרי, כס"א וַיִּרְאֶה כתיב וקרי וכן ד"א, ר"ב, ר"נ, ד"ו וד"י, וכס"א וְיִרְא כתיב וקרי וכן ת"ע וח"ד. 14 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"נ, ד"ו, ר"ח, ר"ס, ד"י"א, ד"ב, ד"ד ודס"ו, ס"א עָנָן וכן ד"ב. 15 v. ס"א ואח" וכן ד"א, ד"ב, ר"ו, תר", ת"ע, ת"ס וח"ר. 16 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג ור"ו, ס"א וְעֵירֹם, וס"א וְעֶרֶם חסר ויתר וכן ר"ח, ר"ס, ד"י"א, ד"ב, ד"ד ודס"ו, וס"א וְעֵירוֹם מלא רמלא וכן ד"י"ב. 17 v. צ"ל מֵעָוֶל, כן ת"ע: עיין לעיל ספוק ח'. 17 v. ס"א בְּחֻקָּתַי חסר וכן ד"א, ד"ב ור"ו. 17, 19, 21 vv. הָיָה קרי, כס"א חָיוֹ כתיב וקרי. 19 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ח, ר"ס, ד"י"ב ד"ס"ו, ס"א אח" ובלא נגינה וכן ד"ב, ד"ג ות"ו. 19 v. ס"א חֻקַּתַי חסר וכן ד"א, ד"ב, ד"ג ות"ו. 20 v. כס"א חוא. 20 v. רָשָׁע כתיב, הָרְשָׁע קרי, בס"א רָשָׁע כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב ור"ו, וכס"א הָרְשָׁע כתיב וקרי וכן ד"י"א. 20 v. חֲפָאתו כתיב, חַפְאָתוֹ קרי, בס"א חַפְאָתָיו כתיב וקרי וכן ד"י"א. 21 v. ס"א חֻקַּתַי חסר וכן ד"א, ר"ב, ד"ו ות"ו"א. 21 v. ס"א וְלֹא וכן ד"א, ת"ע, ת"ס וח"ר. 23 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ד, ר"ח, ד"ס, ד"י"א, ד"ב ודי"ר, ס"א מִדַּרְכּוֹ כתיב, מִדְּרָכָיו קרי וכן. ד"ג ודס"ו, וס"א מִדַּרְכּוֹ כתיב וקרי וכן תר", ת"ע וח"ס. 24 v. ס"א הַתּוֹעֲבֹת חסר ו' תניגא וכן ד"נ.

אֲשֶׁר עָשָׂה הָרִשְׁעָ יַעֲשֶׂה וְחָי כָּל־צִדְקֹתָו אֲשֶׁר־עָשָׂה
לֹא תִזָּכַרְנָה בְּמַעֲלוֹ אֲשֶׁר־מָעַל וּבְחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא
25 בָּם יָמוּת: וַאֲמַרְתֶּם לֹא יִתַּכֵן דֶּרֶךְ אֲדֹנָי שִׁמְעוּ־נָא
בֵּית יִשְׂרָאֵל הַדַּרְכִּי לֹא יִתָּכֵן הֲלֹא דַרְכֵיכֶם לֹא
26 יִתָּכֵנוּ: בְּשׁוּב צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל וּמֵת עֲלֵיהֶם
בְּעַוְלוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה יָמוּת:
27 וּבְשׁוּב רָשָׁע מֵרִשְׁעָתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיַּעַשׂ מִשְׁפָּט
28 וּצְדָקָה הוּא אֶת־נַפְשׁוֹ יְחַיֶּה: וַיַּרְא וַיָּשָׁב מִכָּל־
29 פְּשָׁעָיו אֲשֶׁר עָשָׂה דָּוֹ יִחְיֶה לֹא יָמוּת: וְאָמְרוּ בֵּית
יִשְׂרָאֵל לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ אֲדֹנָי הַדְּרָכַי לֹא יִתָּכְנוּ בֵּית
30 יִשְׂרָאֵל הֲלֹא דַרְכֵיכֶם לֹא יִתָּכֵן: לָכֵן אִישׁ כִּדְרָכָיו
אֶשְׁפֹּט אֶתְכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה שׁוּבוּ
וְהָשִׁיבוּ מִכָּל־פִּשְׁעֵיכֶם וְלֹא־יִהְיֶה לָכֶם לְמִכְשׁוֹל עָוֹן:
31 הַשְׁלִיכוּ מֵעֲלֵיכֶם אֵת־כָּל־פִּשְׁעֵיכֶם אֲשֶׁר פְּשַׁעְתֶּם בָּם
וַעֲשׂוּ לָכֶם לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה וְלָמָּה תָּמֻתוּ בֵּית
32 יִשְׂרָאֵל: כִּי לֹא אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הַמֵּת נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה
וְהָשִׁיבוּ וִחְיוּ:
יט וְאַתָּה שָׂא קִינָה אֶל־נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל: וְאָמַרְתָּ מָה
2 אִמֵּךְ לְבִיָא בֵּין אֲרָיוֹת רָבָצָה בְּתוֹךְ כְּפִירִים רִבְּתָה
3 גּוּרֹתֶיהָ: וַתַּעַל אֶחָד מִגּוּרֶיהָ כְּפִיר הָיָה וַיִּלְמַד לִטְרֹף־
4 טֶרֶף אָדָם אָכָל: וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו גּוֹיִם בְּשַׁחִתָּם נֶהְפָּשׁ
וַיְבִאֻהוּ

---

v. 24 כן בספרים כי״, ד״ג, ד״ח,ד״ם, ד״ס ודי״ר, ס״א אשר בסקף ובלא נ;גינה וכן ד״ב, ד״ו ודמ״ו. v. 24 צִדְקָתוֹ בתיב. בס״א צִדְקוֹתָיו קרי. בס״א צִדְקוֹתָיו כתיב וקרי וכן ד״ו. v. 25 ס״א הֲלוֹא כֹּלא. v. 26 כן בספרים כי״, ד״ב, ד״ג, ד״ת ד״ם, ד״ס ודי״ב והי״ד. ס״א בְּשׁוּבַ וכן דמ״ו, ובס״א נמסר עליו סילוב׳ ובשוב. v. 27 בס״א אין כאן פסקא. v. 28 וַיָּשׁוֹב כתיב. וַיָּשָׁב קרי. בס״א וַיָּשָׁב כתיב וקרי וכן ד״ב והי״ו. v. 29 כן בספרים כי״, ד״ב, ד״ג, ד״ת, ד״ם, די״א, ד״ב, ד״ד ודס״ו, נ״א הֲדַרְכִי. v. 29 ס״א יִתָּכְנוּ וכן ד״ג, ד״ח, ד״ם, ד״ב, ד״ד תר׳, ת״ע, ת״ם ות״ר: עיין פסוק כ״ה. v. 30 כן ברוב ספרים כי״, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ח, ד״ם, ד״ב, ד״ד ודס״ו, ס״א לָכֶם לְמִכְשׁוֹל. v. 31 צ״ל בּוֹ, כן ת״ע. יסֹ. 1 v. צ״ל נְשִׂיא, כן ת״ע. v. 2 ס״א בְּפִירִים כלא וכן ד״א. ד״ב, ד״ו, ד״ח ד״ם. v. 3 ס״א מְגוּרֶיהָ כלא וכן ד״א. ד״ב, ד״ג ודי״ו. v. 4 כן ברוב ספרים כי״, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ח, ד״ם, די״א, די״ב והי״ד. ס״א נתפש פתח וכן דמ״ו.

that the wicked man doeth, shall he live? All his righteousness that he hath done shall not be mentioned: in his trespass that he hath trespassed, and in his sin that he hath sinned, in them shall he die.
Yet ye say, The way of the LORD is not equal. Hear now, O house of Israel; Is not my way equal? are not your ways unequal?
When a righteous man turneth away from his righteousness, and committeth iniquity, and dieth in them; for his iniquity that he hath done shall he die.
Again, when the wicked man turneth away from his wickedness that he hath committed, and doeth that which is lawful and right, he shall save his soul alive.
Because he considereth, and turneth away from all his transgressions that he hath committed, he shall surely live, he shall not die.
Yet saith the house of Israel, The way of the LORD is not equal. O house of Israel, are not my ways equal? are not your ways unequal?
Therefore I will judge you, O house of Israel, every one according to his ways, saith the LORD GOD. Repent, and turn yourselves from all your transgressions; so iniquity shall not be your ruin.
Cast away from you all your transgressions, whereby ye have transgressed; and make you a new heart and a new spirit: for why will ye die, O house of Israel?
For I have no pleasure in the death of him that dieth, saith the Lord GOD: wherefore turn yourselves, and live ye.

Moreover take thou up a lamentation for the princes of Israel, And say, What is thy mother? A lioness: she lay down among lions, she nourished her whelps among young lions. And she brought up one of her whelps: it became a young lion, and it learned to catch the prey; it devoured men. The nations also heard of him; he was taken in their pit,

and they brought him with chains unto the land of Egypt.

5 Now when she saw that she had waited, and her hope was lost, then she took another of her whelps, and made him a young lion.

6 And he went up and down among the lions, he became a young lion, and learned to catch the prey, and devoured men.

7 And he knew their desolate palaces, and he laid waste their cities; and the land was desolate, and the fulness thereof, by the noise of his roaring.

8 Then the nations set against him on every side from the provinces, and spread their net over him: he was taken in their pit.

9 And they put him in ward in chains, and brought him to the king of Babylon: they brought him into holds, that his voice should no more be heard upon the mountains of Israel.

10 Thy mother is like a vine in thy blood, planted by the waters: she was fruitful and full of branches by reason of many waters.

11 And she had strong rods for the sceptres of them that bare rule, and her stature was exalted among the thick branches, and she appeared in her height with the multitude of her branches.

12 But she was plucked up in fury, she was cast down to the ground, and the east wind dried up her fruit: her strong rods were broken and withered; the fire consumed

5 וַיַּבִּאֻהוּ בַּחֲחִים אֶל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: וַתֵּרֶא כִּי נוֹחֲלָה
אָבְדָה תִּקְוָתָהּ וַתִּקַּח אַחַד מִגּוֹרֶיהָ כְּפִיר שָׂמָתְהוּ:
6 וַיִּתְהַלֶּךְ בְּתוֹךְ־אֲרָיוֹת כְּפִיר הָיָה וַיִּלְמַד לִטְרֹף־טֶרֶף
7 אָדָם אָכָל: וַיֹּדַע אַלְמְנוֹתָיו וְעָרֵיהֶם הֶחֱרִיב וַתֵּשַׁם
8 אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ מִקּוֹל שַׁאֲגָתוֹ: וַיִּתְּנוּ עָלָיו גּוֹיִם סָבִיב
מִמְּדִינוֹת וַיִּפְרְשׂוּ עָלָיו רִשְׁתָּם בְּשַׁחְתָּם נִתְפָּשׂ:
9 וַיִּתְּנֻהוּ בַסֹּגֶר בַּחֲחִים וַיְבִאֻהוּ אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל יְבִאֻהוּ
בְּמְצֻדוֹת לְמַעַן לֹא־יִשָּׁמַע קוֹלוֹ עוֹד אֶל־הָרֵי
יִשְׂרָאֵל:
10 אִמֵּךְ כַּגֶּפֶן ׀ בְּדָמֵךְ עַל־מַיִם שְׁתוּלָה פֹּרִיָּה וַעֲנָפָה הָיְתָה
11 מִמַּיִם רַבִּים: וַיִּהְיוּ־לָהּ מַטּוֹת עֹז אֶל־שִׁבְטֵי מֹשְׁלִים
וַתִּגְבַּהּ קוֹמָתָהּ עַל־בֵּין עֲבֹתִים וַיֵּרָא בְּגָבְהָהּ בְּרֹב
12 דָּלִיּוֹתָיו: וַתִּתַּשׁ בְּחֵמָה לָאָרֶץ הֻשְׁלָכָה וְרוּחַ הַקָּדִים
הוֹבִישׁ פִּרְיָהּ הִתְּפָרְקוּ וְיָבֵשׁוּ מַטֵּה עֻזָּהּ אֵשׁ אֲכָלָתְהוּ:
13 וְעַתָּה שְׁתוּלָה בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ צִיָּה וְצָמְא: וַתֵּצֵא אֵשׁ
14 מִמַּטֵּה כַּדֶּיהָ פִּרְיָהּ אָכָלָה וְלֹא־הָיְתָה בָּהּ מַטֵּה עֹז שֵׁבֶט
לִמְשׁוֹל קִינָה הִיא וַתְּהִי לְקִינָה:
כ וַיְהִי ׀ בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית בַּחֲמִשִּׁי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ ס
בָּאוּ אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל לִדְרֹשׁ אֶת־יְדוָד וַיֵּשְׁבוּ
לְפָנָי:
2 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם דַּבֵּר אֶת־זִקְנֵי
3 יִשְׂרָאֵל

---

5 v. ס״א כְּגוּרְיָהּ כלא וכן ר״א, ר״ב, ר״ג ור״ו. 7 v. צ׳ל וַיֵּרַע, בן תר׳ ות״ע. 7 v. ס״א אַרְמְנוֹתָיו וכן תר׳, וס״א אַלְמְנוֹתָיו חסר וכן ר״א ות״ב. 9 v. כן ס״א, ב״נ וַיְתִּנֻהוּ בגעזיא. 9 v. כן כ״ל בספרים כ״י ודמ״ו, ס״א בסתר מלרע וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ת, ר״ם ריו״ב והי״ר. 9 v. סַ״א אֶרֶץ. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ד״ו והי״ר, כסתה ובס״א בְּפִצְרוֹת וכן ריו״א ודס״ו. 10 v. נ״ל כְּגֶפֶן פָּרְחָה. 11 v. ס״א וָלִיוֹתָיו כלא ובן ר״א, ר״ב ורו״ו. 12 v. כן כלא בספרים כ״י, ר״א, ר״ב, ד״ו, ד״ח, ד״ם, וי״א, ריו״ב, ריו״ד ודס״ו. 14 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ר״ו, ריו״ב, ויו״ד ודס״ו, ס״א מִמַּטֵּה־ בסקף ובלא נגינה וכן ד״ח ור״ם. כ. 1 v. ס״א הַשִּׁבְעִית חסר יו״ד קדמא וכן ד״ח, ר״ם, ריו״א ודס״ו. 1 v. ס״א לְחֹדֶשׁ כלא. 2 v. הסמוכה לפרשת קדשים. 3 v. ס״א אֶל־ וכן ר״ב, תר׳, ת״ע ות״ר.

13, 14 them. And now she is planted in the wilderness, in a dry and thirsty ground. And fire is gone out of a rod of her branches, which hath devoured her fruit, so that she hath no strong rod to be a sceptre to rule. This is a lamentation, and shall be for a lamentation.

20 And it came to pass in the seventh year, in the fifth month, the tenth day of the month, that
2 certain of the elders of Israel came to enquire of the LORD, and sat before me. Then came
3 the word of the LORD unto me, saying, Son of man, speak unto the elders of

Israel, and say unto them, Thus saith the Lord GOD; Are ye come to enquire of me? As I live, saith the Lord GOD, I will not be enquired of by you.

4 Wilt thou judge them, son of man, wilt thou judge them? cause them to know the abominations of their fathers:

5 And say unto them, Thus saith the Lord GOD; In the day when I chose Israel, and lifted up mine hand unto the seed of the house of Jacob, and made myself known unto them in the land of Egypt, when I lifted up mine hand unto them, saying, I am the LORD your God;

6 In the day that I lifted up mine hand unto them, to bring them forth of the land of Egypt into a land that I had espied for them, flowing with milk and honey, which is the glory of all lands:

7 Then said I unto them, Cast ye away every man the abominations of his eyes, and defile not yourselves with the idols of Egypt: I am the LORD your God.

8 But they rebelled against me, and would not hearken unto me: they did not every man cast away the abominations of their eyes, neither did they forsake the idols of Egypt: then I said, I will pour out my fury upon them, to accomplish my anger against them in the midst of the land of Egypt.

9 But I wrought for my name's sake, that it should not be polluted before the heathen, among whom they

יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הֲלִדְרֹשׁ
אֹתִי אַתֶּם בָּאִים חַי־אָנִי אִם־אִדָּרֵשׁ לָכֶם נְאֻם אֲדֹנָי
יֱהוִה: הֲתִשְׁפֹּט אֹתָם הֲתִשְׁפֹּט בֶּן־אָדָם אֶת־תּוֹעֲבֹת 4
אֲבוֹתָם הודיעם: וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה 5
בְּיוֹם בָּחֳרִי בְיִשְׂרָאֵל וָאֶשָּׂא יָדִי לְזֶרַע בֵּית יַעֲקֹב וָאִוָּדַע
לָהֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וָאֶשָּׂא יָדִי לָהֶם לֵאמֹר אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם: בַּיּוֹם הַהוּא נָשָׂאתִי יָדִי לָהֶם לְהוֹצִיאָם 6
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶל־אֶרֶץ אֲשֶׁר־תַּרְתִּי לָהֶם זָבַת חָלָב
וּדְבַשׁ צְבִי הִיא לְכָל־הָאֲרָצוֹת: וָאֹמַר אֲלֵהֶם אִישׁ 7
שִׁקּוּצֵי עֵינָיו הַשְׁלִיכוּ וּבְגִלּוּלֵי מִצְרַיִם אַל־תִּטַּמָּאוּ אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וַיַּמְרוּ־בִי וְלֹא אָבוּ לִשְׁמֹעַ אֵלַי אִישׁ 8
אֶת־שִׁקּוּצֵי עֵינֵיהֶם לֹא הִשְׁלִיכוּ וְאֶת־גִּלּוּלֵי מִצְרַיִם
לֹא עָזָבוּ וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם לְכַלּוֹת אַפִּי
בָּהֶם בְּתוֹךְ אֶרֶץ מִצְרָיִם: וָאַעַשׂ לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי 9
הֵחֵל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הֵמָּה בְּתוֹכָם אֲשֶׁר נוֹדַעְתִּי
אֲלֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וָאוֹצִיאֵם 10
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וָאֲבִאֵם אֶל־הַמִּדְבָּר: וָאֶתֵּן לָהֶם אֶת־ 11
חֻקּוֹתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי הוֹדַעְתִּי אוֹתָם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם
הָאָדָם וְחַי בָּהֶם: וְגַם אֶת־שַׁבְּתוֹתַי נָתַתִּי לָהֶם לִהְיוֹת 12
לְאוֹת בֵּינִי וּבֵינֵיהֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם:
וַיַּמְרוּ־בִי בֵּית־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר בְּחֻקּוֹתַי לֹא־הָלָכוּ 13
וְאֶת־מִשְׁפָּטַי מָאָסוּ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם הָאָדָם וְחַי בָּהֶם
וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלְּלוּ מְאֹד וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם
בַּמִּדְבָּר לְכַלּוֹתָם: וָאֶעֱשֶׂה לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי הֵחֵל 14
לעיני

3 v. ס״א אֲלֵיהֶם וכסר עליו כלא וכן ר״א ורי״ב. 4 v. כן ברוב ספרים ב״י, ד״ג, ד״ח, ד״ט, רי״א, ריד דפ״ו, ס״א תעבות חסר ו׳ קדמא וכן ר״ו, וס״א תעבת חסר רחסר וכן ד״א ורי״ב, וכס״א תועבות כלא רמלא. 4 v. ס״א אלהם חסר וכן ד״ב, ד״ג, ד״ח ורי״ם. 7 v. כ״א אֲלֵיהֶם כלא וכן ד״א, ר״ב, ד״ו ורי״ב. 13 v. ס״א. אותם מלא וכן ד״ו, ד״ח, ד״ם ורי״ב.

were, in whose sight I made myself known unto them, in bringing them forth out of the land
10 of Egypt. Wherefore I caused them to go forth out of the land of Egypt, and brought them
11 into the wilderness. And I gave them my statutes, and shewed them my judgments, which
12 if a man do, he shall even live in them. Moreover also I gave them my sabbaths, to be a sign between me and them, that they might know that I am the LORD that sanctify them.
13 But the house of Israel rebelled against me in the wilderness: they walked not in my statutes, and they despised my judgments, which if a man do, he shall even live in them; and my sabbaths they greatly polluted: then I said, I would pour out my fury upon them in the
14 wilderness, to consume them. But I wrought for my name's sake, that it should not be polluted

before the heathen, in whose sight I brought them out.
15 Yet also I lifted up my hand unto them in the wilderness, that I would not bring them into the land which I had given them, flowing with milk and honey, which is the glory of all lands;
16 Because they despised my judgments, and walked not in my statutes, but polluted my sabbaths: for their heart went after their idols.
17 Nevertheless mine eye spared them from destroying them, neither did I make an end of them in the wilderness.
But I said unto their children
18 in the wilderness, Walk ye not in the statutes of your fathers, neither observe their judgments, nor defile yourselves with their idols:
I am the LORD your God;
19 walk in my statutes, and keep my judgments, and do them;
And hallow my sabbaths;
20 and they shall be a sign between me and you, that ye may know that I am the LORD your God.
Notwithstanding the chil-
21 dren rebelled against me: they walked not in my statutes, neither kept my judgments to do them, which if a man do, he shall even live in them; they polluted my sabbaths: then I said, I would pour out my fury upon them, to accomplish my anger against them in the wilderness.
Nevertheless I withdrew
22 mine hand, and wrought for my name's sake, that it should not be polluted in the
23 sight of the heathen, in whose sight I brought them forth. I lifted up mine hand unto them also in the wilderness, that I would scatter them among the heathen, and disperse them
24 through the countries; Because they had not executed my judgments, but had despised my statutes, and had polluted my sabbaths, and their eyes were after their fathers' idols.
25 Wherefore I gave them also statutes that were not good,

15 לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִים לְעֵינֵיהֶם׃ וְגַם־אֲנִי נָשָׂאתִי
יָדִי לָהֶם בַּמִּדְבָּר לְבִלְתִּי הָבִיא אוֹתָם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
16 נָתַתִּי זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ צְבִי הִיא לְכָל־הָאֲרָצוֹת׃ יַעַן
בְּמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ וְאֶת־חֻקּוֹתַי לֹא־הָלְכוּ בָהֶם וְאֶת־
17 שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ כִּי אַחֲרֵי גִלּוּלֵיהֶם לִבָּם הֹלֵךְ׃ וַתָּחָס
עֵינִי עֲלֵיהֶם מִשַּׁחֲתָם וְלֹא־עָשִׂיתִי אוֹתָם כָּלָה בַּמִּדְבָּר׃
18 וָאֹמַר אֶל־בְּנֵיהֶם בַּמִּדְבָּר בְּחֻקֵּי אֲבוֹתֵיכֶם אַל־תֵּלֵכוּ
וְאֶת־מִשְׁפְּטֵיהֶם אַל־תִּשְׁמֹרוּ וּבְגִלּוּלֵיהֶם אַל־תִּטַּמָּאוּ׃
19 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּחֻקֹּתַי לֵכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי שִׁמְרוּ
20 וַעֲשׂוּ אוֹתָם׃ וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי קַדֵּשׁוּ וְהָיוּ לְאוֹת בֵּינִי
21 וּבֵינֵיכֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיַּמְרוּ־בִי הַבָּנִים
בְּחֻקֹּתַי לֹא־הָלָכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי לֹא־שָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת
אוֹתָם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם וְחַי בָּהֶם אֶת־שַׁבְּתוֹתַי
חִלֵּלוּ וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵהֶם לְכַלּוֹת אַפִּי בָּם
22 בַּמִּדְבָּר׃ וָאָשֵׁב אֶת־יָדִי וָאַעַשׂ לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי
23 הֵחֵל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אוֹתָם לְעֵינֵיהֶם׃ גַּם־
אֲנִי נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָהֶם בַּמִּדְבָּר לְהָפִיץ אוֹתָם בַּגּוֹיִם
24 וּלְזָרוֹת אוֹתָם בָּאֲרָצוֹת׃ יַעַן מִשְׁפָּטַי לֹא־עָשׂוּ וְחֻקֹּתַי
מָאָסוּ וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ וְאַחֲרֵי גִלּוּלֵי אֲבוֹתָם הָיוּ
25 עֵינֵיהֶם׃ וְגַם־אֲנִי נָתַתִּי לָהֶם חֻקִּים לֹא טוֹבִים
ומשפטים

15 ע׳ צ׳ל נתתי לָהֶם, כן ת״ע, ת״ם ות״ר. 16 ע׳ ס״א הִלְּתִי חסר וכן ד״א, ד״ב וד״א. 18 ע׳ ס״א הוֹלֵךְ כלא וכן ד״א, ד״ב וד״ו. 18 ע׳ ס״א אֲבֹתֵיכֶם הסר וכן ד״א וד״ב. 19 ע׳ ס״א בְּחֻקֹּתַי חסר וכן ד״א, ד״ב וד״א. 19 ע׳ כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ו, ד״ח, ד״ם, ד״ב תם״ו, ס״א אֹתָם חסר וכן ד״א, ד״ב, ד״א וד״ד. 21 ע׳ כן ברוב ספרים כ״י, ונמסר עליו סלא וכן ד״ח, ד״ם, ד״ו, ד״ב, ד״ד תם״ו, ס״א אֹתָם חסר וכן ד״א, ד״כ ד״ג וד״א. 21 ע׳ ס״א וְאֶת־ וכן ד״א, ד״כ, ד״ג וד״ו; עיין לעיל פסוק ט״ז. 22 ע׳ ס״א וַהֲשִׁיבֹתִי סלא יר״ד וכן ד״א ד״ב, וס״א וַהֲשִׁיבוֹתִי מלא דמלא וכן ד״ו. 22 ע׳ ס״א אוֹתָם מלא וכן ד״ו, ד״ת, ד״ם וד״ד. 23 ע׳ ס״א וְגַם־ וכן ד״א, ד״ב וד״ו. 23 ע׳ ס״א אוֹתָם . . . אוֹתָם כלא וכן ד״ו, ד״ת ורס, וס״א אֹתָם . . . אֹתָם חסר וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו ד״ב וד״ד. 24 ע׳ ס״א וְתִלְּתִי חסר וכן ד״א וד״ב. 24 ע׳ ס״א אֲבֹתָם הסר וכן ד״א, ד״ב וד״א.

and judgments whereby they should not live;

26 And I polluted them in their own gifts, in that they caused to pass through the fire all that openeth the womb, that I might make them desolate, to the end that they might know that I am the LORD.

27 Therefore, son of man, speak unto the house of Israel, and say unto them, Thus saith the Lord GOD; Yet in this your fathers have blasphemed me, in that they have committed a trespass against me.

28 For when I had brought them into the land, for the which I lifted up mine hand to give it to them, then they saw every high hill, and all the thick trees, and they offered there their sacrifices, and there they presented the provocation of their offering: there also they made their sweet savour, and poured out there their drink offerings.

29 Then I said unto them, What is the high place whereunto ye go? And the name thereof is called Bamah unto this day.

30 Wherefore say unto the house of Israel, Thus saith the Lord GOD; Are ye polluted after the manner of your fathers? and commit ye whoredom after their abominations?

31 For when ye offer your gifts, when ye make your sons to pass through the fire, ye pollute yourselves with all your idols, even unto this day: and shall I be enquired of by you, O house of Israel? As I live, saith the Lord GOD, I will not be enquired of by you.

32 And that which cometh into your mind shall not be at all, that ye say, We will be as the hea-

33 then, as the families of the countries, to serve wood and stone. As I live, saith the Lord GOD, surely with a mighty hand, and with a stretched out arm, and with fury poured out, will

34 I rule over you: And I will bring you out from the people, and will gather you out of the countries wherein ye are scattered,

26 וּמְשַׁמְּמֹתִים לֹא יִחְיוּ בָּהֶם׃ וָאֲטַמֵּא אוֹתָם בְּמַתְּנוֹתָם
בְּהַעֲבִיר כָּל־פֶּטֶר רָחַם לְמַעַן אֲשֶׁמֵּם לְמַעַן אֲשֶׁר יֵדְעוּ
אֲשֶׁר אֲנִי יְהוָה׃
27 לָכֵן דַּבֵּר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בֶּן־אָדָם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה עוֹד׀ זֹאת גִּדְּפוּ אוֹתִי אֲבוֹתֵיכֶם
28 בְּמַעֲלָם בִּי מָעַל׃ וָאֲבִיאֵם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי
אֶת־יָדִי לָתֵת אוֹתָהּ לָהֶם וַיִּרְאוּ כָל־גִּבְעָה רָמָה וְכָל־עֵץ
עָבֹת וַיִּזְבְּחוּ־שָׁם אֶת־זִבְחֵיהֶם וַיִּתְּנוּ־שָׁם כַּעַס קָרְבָּנָם
וַיָּשִׂימוּ שָׁם רֵיחַ נִיחוֹחֵיהֶם וַיַּסִּכוּ שָׁם אֶת־נְסָכֵיהֶם׃
29 וָאֹמַר אֲלֵהֶם מָה הַבָּמָה אֲשֶׁר־אַתֶּם׀ הַבָּאִים שָׁם וַיִּקָּרֵא
30 שְׁמָהּ בָּמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ לָכֵן
אֱמֹר ׀ אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הַבְּדֶרֶךְ
אֲבוֹתֵיכֶם אַתֶּם נִטְמָאִים וְאַחֲרֵי שִׁקּוּצֵיהֶם אַתֶּם זֹנִים׃
31 וּבְשְׂאֵת מַתְּנֹתֵיכֶם בְּהַעֲבִיר בְּנֵיכֶם׀ בָּאֵשׁ אַתֶּם נִטְמָאִים
לְכָל־גִּלּוּלֵיכֶם עַד־הַיּוֹם וַאֲנִי אִדָּרֵשׁ לָכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל
32 חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה אִם־אִדָּרֵשׁ לָכֶם׃ וְהָעֲלָה
עַל־רוּחֲכֶם הָיוֹ לֹא תִהְיֶה אֲשֶׁר ׀ אַתֶּם אֹמְרִים נִהְיֶה
33 כַּגּוֹיִם כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲרָצוֹת לְשָׁרֵת עֵץ וָאָבֶן׃ חַי־אָנִי
נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה אִם־לֹא בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה
34 וּבְחֵמָה שְׁפוּכָה אֶמְלוֹךְ עֲלֵיכֶם׃ וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִן
הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפוֹצֹתֶם בָּם
בְּיָד

---

25 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ח, ד"מ ד"ו, ס"א ושפשפים לא־יחיו וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ב ד"י. 27 v. ס"א אֲלֵהֶם חסר וכן ד"כ. 27 v. ס"א עוֹד זֹאת וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ח ד"ם. 27 v. ס"א אֲבוֹתֵיכֶם חסר וכן ד"א, ד"ב ד"י"א. 28 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו ל' חסר וכן ד"ח, ד"מ ד"י"א. 28 v. כן ב"א, ב"נ וַיְזַבְּחוּ בגעיא. 28 v. כן ב"א, כ"נ וַיִּתְּנוּ בגעיא. 29 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ח, ד"מ, ד"י"ב, ד"י"ר ודס"ו: בר"ב וברי"ו אשרי אתם הבאים, וברי"ג אשר אתם הבאים. 30 v. בס"א אין כאן פסקא. 30 v. ס"א אֲבוֹתֵיכֶם חסר וכן ד"א וד"ב. 31 v. ס"א מַתְּנוֹתֵיכֶם מלא וכן ד"ו, ד"ח, ד"מ, ד"י"א, ד"י"ב ד"י"ד. 31 v. ס"א בניכם וּבְנוֹתֵיכֶם באש וכן ד"ב ד"י"ו. 34 v. ס"א וקבצתי אתכם. 34 v. כן ברוב ספרים כ"י ד"ב, ס"א נְפוּצוֹתֶם חסר ר קרמא, וס"א נְפוּצֹתֶם חסר דחסר וכן ד"א, וס"א נְפוּצוֹתֶם מלא רמלא וכן ד"ג, ד"ו, ד"ח, ד"מ, ד"י"א, ד"י"ב, ד"י"ר ודס"ו.

35 בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְחֵמָה שְׁפוּכָה: וְהֵבֵאתִי
אֶתְכֶם אֶל־מִדְבַּר הָעַמִּים וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתְּכֶם שָׁם פָּנִים
36 אֶל־פָּנִים: כַּאֲשֶׁר נִשְׁפַּטְתִּי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם בְּמִדְבַּר אֶרֶץ
37 מִצְרָיִם כֵּן אִשָּׁפֵט אִתְּכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה: וְהַעֲבַרְתִּי
אֶתְכֶם תַּחַת הַשָּׁבֶט וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם בְּמָסֹרֶת הַבְּרִית:
38 וּבָרוֹתִי מִכֶּם הַמֹּרְדִים וְהַפּוֹשְׁעִים בִּי מֵאֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם
אוֹצִיא אוֹתָם וְאֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֹא יָבֹאוּ וִידַעְתֶּם
39 כִּי־אֲנִי יְהוָה: וְאַתֶּם בֵּית־יִשְׂרָאֵל כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי
יֱהוִה אִישׁ גִּלּוּלָיו לְכוּ עִבְדוּ וְאַחַר אִם־אֵינְכֶם שֹׁמְעִים
אֵלָי וְאֶת־שֵׁם קָדְשִׁי לֹא תְחַלְלוּ־עוֹד בְּמַתְּנוֹתֵיכֶם
40 וּבְגִלּוּלֵיכֶם: כִּי בְּהַר־קָדְשִׁי בְּהַר ׀ מְרוֹם יִשְׂרָאֵל נְאֻם
אֲדֹנָי יֱהוִה שָׁם יַעַבְדֻנִי כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלָּה בָּאָרֶץ
שָׁם אֶרְצֵם וְשָׁם אֶדְרוֹשׁ אֶת־תְּרוּמֹתֵיכֶם וְאֶת־
41 רֵאשִׁית מַשְׂאוֹתֵיכֶם בְּכָל־קָדְשֵׁיכֶם: בְּרֵיחַ נִיחֹחַ אֶרְצֵה ס
אֶתְכֶם בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם°
מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפֻצֹתֶם בָּם וְנִקְדַּשְׁתִּי בָּכֶם לְעֵינֵי
42 הַגּוֹיִם: וְיִדַּעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּהֲבִיאִי אֶתְכֶם אֶל־
אַדְמַת יִשְׂרָאֵל אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת
43 אוֹתָהּ לַאֲבוֹתֵיכֶם: וּזְכַרְתֶּם־שָׁם אֶת־דַּרְכֵיכֶם וְאֵת
כָּל־עֲלִילוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר נִטְמֵאתֶם בָּם וְנִקֹטֹתֶם בְּפְנֵיכֶם
44 בְּכָל־רָעוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם: וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה
בַּעֲשׂוֹתִי אִתְּכֶם לְמַעַן שְׁמִי לֹא כְּדַרְכֵיכֶם הָרָעִים
וְכַעֲלִילוֹתֵיכֶם הַנִּשְׁחָתוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה:

35 And I will bring you into the wilderness of the people, and there will I plead with you face to face.
36 Like as I pleaded with your fathers in the wilderness of the land of Egypt, so will I plead with you, saith the Lord GOD.
37 And I will cause you to pass under the rod, and I will bring you into the bond of the covenant:
38 And I will purge out from among you the rebels, and them that transgress against me: I will bring them forth out of the country where they sojourn, and they shall not enter into the land of Israel: and ye shall know that I am the LORD.
39 As for you, O house of Israel, thus saith the Lord GOD; Go ye, serve ye every one his idols, and hereafter also, if ye will not hearken unto me: but pollute ye my holy name no more with your gifts, and with your idols.
40 For in mine holy mountain, in the mountain of the height of Israel, saith the Lord GOD, there shall all the house of Israel, all of them in the land, serve me: there will I accept them, and there will I require your offerings, and the firstfruits of your oblations, with all your holy things.
41 I will accept you with your sweet savour, when I bring you out from the people, and gather you out of the countries wherein ye have been scattered; and I will be sanctified in you before the heathen.
42 And ye shall know that I am the LORD, when I shall bring you into the land of Israel, into
43 the country for the which I lifted up mine hand to give it to your fathers. And there shall ye remember your ways, and all your doings, wherein ye have been defiled; and ye shall lothe
44 yourselves in your own sight for all your evils that ye have committed. And ye shall know that I am the LORD, when I have wrought with you for my name's sake, not according to your wicked ways, nor according to your corrupt doings, O ye house of Israel, saith the Lord GOD.

וידי

---

35 ס״א אִתְּכֶם חסר וכן ד״א, ר״ב. ד״ח,ד״ם, ד״ר וה״ר. 37 ס״א נְפְסוֹרֶת מלא וכן ד״ו. 38 ס״א הַפּוֹרְדִים תמסר עליו מלא. 39 בס״א אֶתְכֶם חסר וכן ד״א וד״ב. 39 סביר יֵחוֹאוּ, בס״א יֵחוֹאוּ כתיב וקרי וכן תר׳, ח״ע, ת״ם ות״ר. 39 ס״א בְּמַתְּנוֹתֵיכֶם חסר וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ח ה״ם. 40 ס״א בָּאָרֶץ חסר וכן ד״א וד״כ. 41 ס״א וקבצתי אתכם מדהאורות. 41 ס״א נְפוֹצֹתֶם מלא וכן ד״א וד״ב, וכס״א נְפוֹצֹתֶם. 43 ס״א עֲלִילוֹתֵיכֶם חסר וכן ד״א וד״ב. 43 ס״א בָּהֶם חסר וכן ד״א, ד״ב וד״ג. 44 ס״א עֲשִׂיתִי חסר וכן ד״א, ד״ב וד״ו.

כא וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן
2 אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ דֶּרֶךְ תֵּימָנָה וְהַטֵּף אֶל־דָּרוֹם וְהִנָּבֵא
3 אֶל־יַעַר הַשָּׂדֶה נֶגֶב: וְאָמַרְתָּ לְיַעַר הַנֶּגֶב שְׁמַע דְּבַר־
יְהוָה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי מַצִּית־בְּךָ ו אֵשׁ וְאָכְלָה
בְךָ כָּל־עֵץ לָח וְכָל־עֵץ יָבֵשׁ לֹא־תִכְבֶּה לַהֶבֶת
4 שַׁלְהֶבֶת וְנִצְרְבָה כָּל־פָּנִים מִנֶּגֶב צָפוֹנָה: וְרָאוּ
5 כָל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה בִּעַרְתִּיהָ לֹא תִכְבֶּה: וָאֹמַר אֲהָהּ
אֲדֹנָי יֱהוִה הֵמָּה אֹמְרִים לִי הֲלֹא מְמַשֵּׁל מְשָׁלִים
הוּא:
6 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־
7 יְרוּשָׁלַם וְהַטֵּף אֶל־מִקְדָּשִׁים וְהִנָּבֵא אֶל־אַדְמַת
8 יִשְׂרָאֵל: וְאָמַרְתָּ לְאַדְמַת יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי
אֵלַיִךְ וְהוֹצֵאתִי חַרְבִּי מִתַּעְרָהּ וְהִכְרַתִּי מִמֵּךְ צַדִּיק
9 וְרָשָׁע: יַעַן אֲשֶׁר־הִכְרַתִּי מִמֵּךְ צַדִּיק וְרָשָׁע לָכֵן תֵּצֵא
10 חַרְבִּי מִתַּעְרָהּ אֶל־כָּל־בָּשָׂר מִנֶּגֶב צָפוֹן: וְיֵדְעוּ כָּל־
בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה הוֹצֵאתִי חַרְבִּי מִתַּעְרָהּ לֹא תָשׁוּב
עוֹד:
11 וְאַתָּה בֶּן־אָדָם הֵאָנַח בְּשִׁבְרוֹן מָתְנַיִם וּבְמְרִירוּת
12 תֵּאָנַח לְעֵינֵיהֶם: וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ עַל־מָה אַתָּה
נֶאֱנָח וְאָמַרְתָּ אֶל־שְׁמוּעָה כִּי־בָאָה וְנָמֵס כָּל־לֵבָב וְרָפוּ
כָּל־יָדַיִם וְכֵהָתָה כָּל־רוּחַ וְכָל־בִּרְכַּיִם תֵּלַכְנָה מַיִם הִנֵּה
בָאָה וְנִהְיְתָה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה:
13 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ
14 כֹּה׳ אָמַר׳ אֲדֹנָי אֱמֹר חֶרֶב חֶרֶב הוּחַדָּה וְגַם־מְרוּטָה:
למען

כא. 2 ע. בס״א נֶגְבָּה. 3 ע. בס״א דבר אֲדֹנָי יֱחוֹה. 8 ע. ס״א כֹּה אמר אֲדֹנָי יֱחוֹה וכן ד״א, ד״ב, ד״ג וד״ו. 9 ע. ס״א צָפוֹנָה. 12 ע. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״א, ד״ב וד״ד, ס״א נֵאָנַח וכן ד״ח, ד ם ודפ״ו. 12 ע. ס״א וְנִהְיְתָה מלא וכן ד״א, ד״ב וד״ו. 14 ע. ס״א כֹּה אמר אֲדֹנָי יֱחוֹה וכן ד״א, ד״ב וד״ב.

Moreover the word of the LORD came unto me, saying,
Son of man, set thy face toward the south, and drop thy word toward the south, and prophesy against the forest of the south field;
And say to the forest of the south, Hear the word of the LORD; Thus saith the Lord GOD; Behold, I will kindle a fire in thee, and it shall devour every green tree in thee, and every dry tree: the flaming flame shall not be quenched, and all faces from the south to the north shall be burned therein.
And all flesh shall see that I the LORD have kindled it: it shall not be quenched.
Then said I, Ah Lord GOD! they say of me, Doth he not speak parables?

And the word of the LORD came unto me, saying,
Son of man, set thy face toward Jerusalem, and drop thy word toward the holy places, and prophesy against the land of Israel,
And say to the land of Israel, Thus saith the LORD; Behold, I am against thee, and will draw forth my sword out of his sheath, and will cut off from thee the righteous and the wicked.
Seeing then that I will cut off from thee the righteous and the wicked, therefore shall my sword go forth out of his sheath against all flesh from the south to the north:
That all flesh may know that I the LORD have drawn forth my sword out of his sheath: it shall not return any more. Sigh therefore, thou son of man, with the breaking of thy loins; and with bitterness sigh before their eyes. And it shall be, when they say unto thee, Wherefore sighest thou? that thou shalt answer, For the tidings; because it cometh: and every heart shall melt, and all hands shall be feeble, and every spirit shall faint, and all knees shall be weak as water: behold, it cometh, and shall be brought to pass, saith the Lord GOD.
Again the word of the LORD came unto me, saying, Son of man, prophesy, and say, Thus saith the LORD; Say, A sword, a sword is sharpened, and also furbished:

10 It is sharpened to make a sore slaughter; it is furbished that it may glitter: should we then make mirth? it contemneth the rod of my son, as every tree.

11 And he hath given it to be furbished, that it may be handled: this sword is sharpened, and it is furbished, to give it into the hand of the slayer.

12 Cry and howl, son of man: for it shall be upon my people, it shall be upon all the princes of Israel: terrors by reason of the sword shall be upon my people: smite therefore upon thy thigh.

13 Because it is a trial, and what if the sword contemn even the rod? it shall be no more, saith the Lord GOD.

14 Thou therefore, son of man, prophesy, and smite thine hands together, and let the sword be doubled the third time, the sword of the slain: it is the sword of the great men that are slain, which entereth into their privy chambers.

15 I have set the point of the sword against all their gates, that their heart may faint, and their ruins be multiplied: ah! it is made bright, it is wrapped up for the slaughter.

16 Go thee one way or other, either on the right hand, or on the left, whithersoever thy face is set.

17 I will also smite mine hands together, and I will cause my fury to rest: I the LORD have said it.

18 The word of the LORD came unto me again, saying,

19 Also, thou son of man, appoint thee two ways, that the sword of the king of Babylon may come: both twain shall come forth out of one land: and choose thou a place, choose it at the

20 head of the way to the city. Appoint a way, that the sword may come to Rabbath of the

21 Ammonites, and to Judah in Jerusalem the defenced. For the king of Babylon stood at the parting of the way, at the head of the two ways, to use divination: he made his arrows bright,

22 he consulted with images, he looked in the liver. At his right hand was the divination for Jerusalem, to appoint captains,

15 לְמַעַן מַטַּח טִבְחָה הוּחַדָּה לְמַעַן הֱיוֹתָהּ לְבָרָק מֹרָטָה אוֹ
16 נָשִׂישׂ שֵׁבֶט בְּנִי מְאֶסֶת כָּל־עֵץ: וַיִּתֵּן אֹתָהּ לְמָרְטָה
לְתָפְשׂ בַּכָּף הִיא הוּחַדָּה חֶרֶב וְהִיא מֹרָטָה לָתֵת אוֹתָהּ
17 בְּיַד־הוֹרֵג: וְעֵנַךְ וְיֵלֵל בֶּן־אָדָם כִּי־הִיא הָיְתָה בְּעַמִּי
הִיא בְּכָל־נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל מְגוֹרֵי אֶל־חֶרֶב הָיוּ אֶת־עַמִּי
18 לָכֵן סְפֹק אֶל־יָרֵךְ: כִּי בֹחַן וּמָה אִם־גַּם־שֵׁבֶט מְאֶסֶת
לֹא יִהְיֶה נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה:
19 וְאַתָּה בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא וְהַךְ כַּף אֶל־כָּף וְתִכָּפֵל חֶרֶב
שְׁלִישִׁתָה חֶרֶב חַלְלִים הִוא חֶרֶב חָלָל הַגָּדוֹל הַחֹדֶרֶת
20 לָהֶם: לְמַעַן | לְמוֹג לֵב וְהַרְבֵּה הַמִּכְשֹׁלִים עַל כָּל־
שַׁעֲרֵיהֶם נָתַתִּי אִבְחַת־חֶרֶב אֲחּ עֲשׂוּיָה לְבָרֶק מְעֻטָּה
21 לְטָבְחָה: הִתְאַחֲדִי הֵימִינִי הָשִׂימִי הָשְׂמִילִי אָנָה פָּנַיִךְ
22 מֻעָדוֹת: וְגַם־אֲנִי אַכֶּה כַפִּי אֶל־כַּפִּי וַהֲנִיחֹתִי חֲמָתִי
אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי: וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה
23 אֵלַי לֵאמֹר: וְאַתָּה בֶּן־אָדָם שִׂים־לְךָ | שְׁנַיִם דְּרָכִים
לָבוֹא חֶרֶב מֶלֶךְ־בָּבֶל מֵאֶרֶץ אֶחָד יֵצְאוּ שְׁנֵיהֶם וְיָד
25 בָּרָא בְּרֹאשׁ־דֶּרֶךְ עִיר בָּרָא: דֶּרֶךְ תָּשִׂים לָבוֹא חֶרֶב
אַתְּ רַבַּת בְּנֵי־עַמּוֹן וְאַתִּ־יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַם בְּצוּרָה:
26 כִּי־עָמַד מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶל־אֵם הַדֶּרֶךְ בְּרֹאשׁ שְׁנֵי הַדְּרָכִים
לִקְסֹם קֶסֶם קִלְקֵל בַּחִצִּים שָׁאַל בַּתְּרָפִים רָאָה
27 בַּכָּבֵד: בִּימִינוֹ הָיָה | הַקֶּסֶם יְרוּשָׁלַם לָשׂוּם כָּרִים
לִפְתֹּחַ

15 v. בס"א לְמַעַן־ במקף ונמסר עליו ס"א לְמַעַן. 17 v. ס"א וְהֵילִיל מלא וכן ד"א ות"נ.
17 v. סביר לְמַעַן. 19 v. כן למערבאי. לְמַדְנַחְאֵי עַל־. 19 v. ס"א שְׁלִישִׁיתָה מלא
דמלא וכן ד"א, ר"ב ות"נ, ובס"א שְׁלִשְׁתָה ונכסר עליו ל' חסר דחסר. 19 v. בס"א
הוּא. 19 v. נ"ל הַגְּזוֹלָה. 19 v. סביר לָכֶם, בס"א לָכֶם כתיב וקרי וכן ד"ח ד"ס וַדַּ"בּ.
20 v. צ"ל הַמִּכְשֹׁלִים, כן ת"ע ות"ס: עיין ירמיה י"ח כ"ג. 20 v. ס"א אִבְחַת־.
20 v. צ"ל אַחַ: עיין לעיל י"ח י'. 20 v. נ"ל מַרְפֵּה. 21 v. כן ב"א, ב"נ הִתְאַחֲדִי
בנעיא. 21 v. ס"א הַשְׂמִילִי ברגש בשין ושעם פלרע. 21 v. ס"א מוּעָדוֹת מלא
וכן ד"א, ר"ב, ד"ח, ד"ס וַדַּ"בּ. 22 v. כן כרוב ספרים כ"י, ר"ג, ד"ח, ד"ס, ד"ר, ד"ר
ודס"ג, ס"א וַהֲנִיחֹתִי חסר דחסר וכן ד"ב וד"א, וס"א וַהֲנִיחוֹתִי מלא דמלא וכן ד"א
וד"ר.

לִפְתֹּחַ פֶּה בִּרְצַח לַהֲרֹגִים קוֹל בִּתְרוּעָה לָשׂוּם בָּרִים
28 עַל־שְׁעָרִים לִשְׁפֹּךְ סֹלְלָה לִבְנוֹת דָּיֵק: וְהָיָה לָהֶם
כְּקֶסֶם־שָׁוְא בְּעֵינֵיהֶם שְׁבֻעֵי שְׁבֻעֹת לָהֶם וְהוּא־מַזְכִּיר
29 עָוֹן לְהִתָּפֵשׂ: לָכֵן כֹּה־אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן הַזְכַּרְכֶם עֲוֹנְכֶם בְּהִגָּלוֹת פִּשְׁעֵיכֶם
לְהֵרָאוֹת חַטֹּאותֵיכֶם בְּכָל עֲלִילוֹתֵיכֶם יַעַן הִזָּכְרֶכֶם
בַּכַּף תִּתָּפָשׂוּ:
30 וְאַתָּה חָלָל רָשָׁע נְשִׂיא יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּא יוֹמוֹ בְּעֵת
31 עָוֹן קֵץ: כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
יְהוִה הָסֵר הַמִּצְנֶפֶת וְהָרֵם הָעֲטָרָה זֹאת לֹא־זֹאת
32 הַשְׁפָּלָה הַגְּבֹהָה וְהַגְּבֹהָה הַשְׁפֵּל: עָוָה עָוָה עָוָה
אֶשִׂימֶנָּה גַּם־זֹאת לֹא הָיָה עַד־בֹּא אֲשֶׁר־לוֹ הַמִּשְׁפָּט
וּנְתַתִּיו:
33 וְאַתָּה בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן וְאֶל־חֶרְפָּתָם וְאָמַרְתָּ חֶרֶב חֶרֶב פְּתוּחָה
34 לְטֶבַח מְרוּטָה לְהָכִיל לְמַעַן בָּרָק: בַּחֲזוֹת לְךָ שָׁוְא
בְּקָסְמָם־לָךְ כָּזָב לָתֵת אוֹתְךָ אֶל־צַוְּארֵי חַלְלֵי רְשָׁעִים
35 אֲשֶׁר־בָּא יוֹמָם בְּעֵת עָוֹן קֵץ: הָשֵׁב אֶל־תַּעְרָהּ
בִּמְקוֹם אֲשֶׁר־נִבְרֵאת בְּאֶרֶץ מְכֻרוֹתֶיךָ אֶשְׁפֹּט אֹתָךְ:
36 וְשָׁפַכְתִּי עָלַיִךְ זַעְמִי בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי אֲפִיחַ עָלַיִךְ וּנְתַתִּיךְ
37 בְּיַד אֲנָשִׁים בְּעָרִים חָרָשֵׁי מַשְׁחִית: לָאֵשׁ תִּהְיֶה
לֶאֱכֹלָה דָּמֵךְ יִהְיֶה בְּתוֹךְ הָאָרֶץ לֹא תִזָּכְרִי כִּי אֲנִי
יְהוָה דִּבַּרְתִּי:
כב 2 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: וְאַתָּה בֶּן־אָדָם הֲתִשְׁפֹּט

התשפט

27 v. ס״א וְלִבְצוֹת וכן ד״א ד״ב, ד״ו, חי״ב תר׳, ח״ע וח״ס. 28 v. קֶסֶמ֫וֹם כתיב, וְקֶסֶם קרי, ב״א וקֶסֶם, ב״ג כקסם. 28 v. נ״ל שָׁבְעוֹת. 28 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ח, ד״ם, ד״ב, ד״ד והם״ו, ס״א והוא ובלא מקף וכן ד״ב, ד״ג וד״ו. 31, 29 vv. בס״א אין כאן פסקא. 29 v. ס״א חֲטָאתֵיכֶם חסר וכן ד״א, ד״ב, ד״ו, ד״ח, ד״ם, וי״ב והי״ד. 32 v. ס״א לֹא. 33 v. נ״ל לְחָתֵל. 35 v. ס״א אֹתָךְ סלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ו וחי״א. כב. 1 v. התפטרה לפרשת אחרי מות.

to open the mouth in the slaughter, to lift up the voice with shouting, to appoint battering rams against the gates, to cast a mount, and to build a fort.

23 And it shall be unto them as a false divination in their sight, to them that have sworn oaths: but he will call to remembrance the iniquity, that they may be taken.

24 Therefore thus saith the Lord GOD; Because ye have made your iniquity to be remembered, in that your transgressions are discovered, so that in all your doings your sins do appear; because, I say, that ye are come to remembrance, ye shall be taken with the hand.

25 And thou, profane wicked prince of Israel, whose day is come, when iniquity shall have an end,

26 Thus saith the Lord GOD; Remove the diadem, and take off the crown: this shall not be the same: exalt him that is low, and abase him that is high.

27 I will overturn, overturn, overturn, it: and it shall be no more, until he come whose right it is; and I will give it him.

28 And thou, son of man, prophesy and say, Thus saith the Lord GOD concerning the Ammonites, and concerning their reproach; even say thou, The sword, the sword is drawn: for the slaughter it is furbished, to consume because of the glittering:

29 Whiles they see vanity unto thee, whiles they divine a lie unto thee, to bring thee upon the necks of them that are slain, of the wicked, whose day is

30 come, when their iniquity shall have an end. Shall I cause it to return into his sheath? I will

31 judge thee in the place where thou wast created, in the land of thy nativity. And I will pour out mine indignation upon thee, I will blow against thee in the fire of my wrath, and deliver

32 thee into the hand of brutish men, and skilful to destroy. Thou shalt be for fuel to the fire; thy blood shall be in the midst of the land; thou shalt be no more remembered: for I the LORD have spoken it.

, 2 Moreover the word of the LORD came unto me, saying, Now, thou son of man, wilt thou judge,

הֲתִשְׁפֹּט אֶת־עִיר הַדָּמִים וְהוֹדַעְתָּהּ אֶת כָּל־תּוֹעֲבוֹתֶיהָ׃
וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה עִיר שֹׁפֶכֶת דָּם בְּתוֹכָהּ 3
לָבוֹא עִתָּהּ וְעָשְׂתָה גִלּוּלִים עָלֶיהָ לְטָמְאָה׃ בְּדָמֵךְ 4
אֲשֶׁר־שָׁפַכְתְּ אָשַׁמְתְּ וּבְגִלּוּלַיִךְ אֲשֶׁר־עָשִׂית טָמֵאת
וַתַּקְרֵבִי יָמַיִךְ וַתָּבוֹאִי עַד־שְׁנוֹתַיִךְ עַל־כֵּן נְתַתִּיךְ חֶרְפָּה
לַגּוֹיִם וְקַלָּסָה לְכָל־הָאֲרָצוֹת׃ הַקְּרֹבוֹת וְהָרְחֹקוֹת 5
מִמֵּךְ יְקַלְסְרוּ טְמֵאַת הַשֵּׁם רַבַּת הַמְהוּמָה׃ הִנֵּה 6
נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ לִזְרֹעוֹ הָיוּ בָךְ לְמַעַן שְׁפֹךְ דָּם׃
אָבִ וָאֵם הֵקַלּוּ בָךְ לֵגֶר עָשׂוּ בְעֶשֶׁק בְּתוֹכֵךְ יָתוֹם 7
וְאַלְמָנָה הוֹנוּ בָךְ׃ קָדָשַׁי בָּזִית וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי חִלַּלְתְּ׃ 8
אַנְשֵׁי רָכִיל הָיוּ בָךְ לְמַעַן שְׁפֹךְ דָּם וְאֶל־הֶהָרִים אָכְלוּ 9
בָךְ זִמָּה עָשׂוּ בְתוֹכֵךְ׃ עֶרְוַת־אָב גִּלָּה־בָךְ טְמֵאַת 10
הַנִּדָּה עִנּוּ־בָךְ׃ וְאִישׁ אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ עָשָׂה תּוֹעֵבָה
וְאִישׁ אֶת־כַּלָּתוֹ טִמֵּא בְּזִמָּה וְאִישׁ אֶת־אֲחֹתוֹ בַּת־
אָבִיו עִנָּה־בָךְ׃ שֹׁחַד לָקְחוּ־בָךְ לְמַעַן שְׁפֹךְ־דָּם נֶשֶׁךְ 12
וְתַרְבִּית לָקָחְתְּ וַתְּבַצְּעִי רֵעַיִךְ בַּעֹשֶׁק וְאוֹתִי שָׁכַחְתְּ נְאֻם
אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְהִנֵּה הִכֵּיתִי כַפִּי אֶל־בִּצְעֵךְ אֲשֶׁר עָשִׂית 13
וְעַל־דָּמֵךְ אֲשֶׁר הָיוּ בְתוֹכֵךְ׃ הֲיַעֲמֹד לִבֵּךְ אִם־תֶּחֱזַקְנָה 14
יָדַיִךְ לַיָּמִים אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה אוֹתָךְ אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי
וְעָשִׂיתִי׃ וַהֲפִיצוֹתִי אוֹתָךְ בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִיךְ בָּאֲרָצוֹת 15
וְהַתַּמֹּתִי טֻמְאָתֵךְ מִמֵּךְ׃ וְנָחַלְתְּ בָּךְ לְעֵינֵי גּוֹיִם וְיָדַעַתְּ ס 16
כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי 17
לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הָיוּ לִי בֵּית־יִשְׂרָאֵל לְסִגִ בְּלָם 18
נְחֹשֶׁת וּבְדִיל וּבַרְזֶל וְעוֹפֶרֶת בְּתוֹךְ כּוּר סִגִּים כֶּסֶף
הָיוּ

wilt thou judge the bloody city? yea, thou shalt shew her all her abominations.

3 Then say thou, Thus saith the Lord GOD, The city sheddeth blood in the midst of it, that her time may come, and maketh idols against herself to defile herself.

4 Thou art become guilty in thy blood that thou hast shed; and hast defiled thyself in thine idols which thou hast made; and thou hast caused thy days to draw near, and art come even unto thy years: therefore have I made thee a reproach unto the heathen, and a mocking to all countries.

5 Those that be near, and those that be far from thee, shall mock thee, which art infamous and much vexed.

6 Behold, the princes of Israel, every one were in thee to their power to shed blood.

7 In thee have they set light by father and mother: in the midst of thee have they dealt by oppression with the stranger: in thee have they vexed the fatherless and the widow.

8 Thou hast despised mine holy things, and hast profaned my sabbaths.

9 In thee are men that carry tales to shed blood: and in thee they eat upon the mountains: in the midst of thee they commit lewdness.

10 In thee have they discovered their fathers' nakedness: in thee have they humbled her that was set apart for pollution.

11 And one hath committed abomination with his neighbour's wife; and another hath lewdly defiled his daughter in law; 12 and another in thee hath humbled his sister, his father's daughter. In thee have they taken gifts to shed blood; thou hast taken usury and increase, and thou hast greedily gained of thy 13 neighbours by extortion, and hast forgotten me, saith the Lord GOD. Behold, therefore I have smitten mine hand at thy dishonest gain which thou hast made, and at thy blood which 14 hath been in the midst of thee. Can thine heart endure, or can thine hands be strong, in the 15 days that I shall deal with thee? I the LORD have spoken it, and will do it. And I will scatter thee among the heathen, and disperse thee in the countries, and will consume thy 16 filthiness out of thee. And thou shalt take thine inheritance in thyself in the sight of the 17 heathen, and thou shalt know that I am the LORD. And the word of the LORD came unto 18 me, saying, Son of man, the house of Israel is to me become dross: all they are brass, and tin, and iron, and lead, in the midst of the furnace; they are even the dross of silver.

---

4 כן למערכאי, למדנתאי עַד־כתיב עֵת־ קרי, בס"א עֵת כתיב וקרי וכן ח"ע, ת"ם וח"ר.
4 ס"א גֵּוִים וכן ר"א, ר"ב, ד"ג וד"ו. 13 ס"א לָקְחוּ וכן ד"ג ח"ו. 12 ס"א שָׁכַחְתְּ.
13 בס"א עַל־ כתיב, אֶל־ קרי. 13 סביר הָיָה. 16 ס"א הַגּוֹיִם וכן ח"ע.
18 לְסִגִ כתיב, לְסִיג קרי, בס"א לְסִיג כתיב וקרי וכן ר"ו. 18 כן ברוב ספרים כ"י ר"א, ר"ב, ר"ו, ד"ח, ד"ם, ר"א וח"ב. ס"א סִגִים חסר וכן ר"ב, ר"ר ודס"ו.

19 הָיוּ׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן
הֱיוֹת כֻּלְּכֶם לְסִגִים לָכֵן הִנְנִי קֹבֵץ אֶתְכֶם אֶל־תּוֹךְ
20 יְרוּשָׁלִָם׃ קְבֻצַת כֶּסֶף וּנְחשֶׁת וּבַרְזֶל וְעוֹפֶרֶת וּבְדִיל
אֶל־תּוֹךְ כּוּר לָפַחַת־עָלָיו אֵשׁ לְהַגְתִּיךְ כֵּן אֶקְבֹץ
21 בְּאַפִּי וּבַחֲמָתִי וְהִנַּחְתִּי וְהִתַּכְתִּי אֶתְכֶם׃ וְכִנַּסְתִּי אֶתְכֶם
22 וְנָפַחְתִּי עֲלֵיכֶם בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי וְנִתַּכְתֶּם בְּתוֹכָהּ׃ כְּהִתּוּךְ
כֶּסֶף בְּתוֹךְ כּוּר כֵּן תִּתְכּוּ בְּתוֹכָהּ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי
יְהוָה שָׁפַכְתִּי חֲמָתִי עֲלֵיכֶם׃
23 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם אֱמָר־לָהּ אַתְּ
24 אֶרֶץ לֹא מְטֹהָרָה הִיא לֹא נִגְשְׁמָה בְיוֹם זָעַם׃ קֶשֶׁר
25 נְבִיאֶיהָ בְּתוֹכָהּ כַּאֲרִי שׁוֹאֵג טֹרֵף טֶרֶף נֶפֶשׁ אָכָלוּ חֹסֶן
26 וִיקָר יִקָּחוּ אַלְמְנוֹתֶיהָ הִרְבּוּ בְתוֹכָהּ׃ כֹּהֲנֶיהָ חָמְסוּ
תוֹרָתִי וַיְחַלְּלוּ קָדָשַׁי בֵּין־קֹדֶשׁ לְחֹל לֹא הִבְדִּילוּ וּבֵין
הַטָּמֵא לְטָהוֹר לֹא הוֹדִיעוּ וּמִשַּׁבְּתוֹתַי הֶעְלִימוּ עֵינֵיהֶם
27 וְאֶחַל בְּתוֹכָם׃ שָׂרֶיהָ בְקִרְבָּהּ כִּזְאֵבִים טֹרְפֵי טֶרֶף
28 לִשְׁפֹּךְ־דָּם לְאַבֵּד נְפָשׁוֹת לְמַעַן בְּצַע בָּצַע׃ וּנְבִיאֶיהָ
טָחוּ לָהֶם תָּפֵל חֹזִים שָׁוְא וְקֹסְמִים לָהֶם כָּזָב אֹמְרִים
29 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה וַיהוָה לֹא דִבֶּר׃ עַם הָאָרֶץ עָשְׁקוּ
עֹשֶׁק וְגָזְלוּ גָזֶל וְעָנִי וְאֶבְיוֹן הוֹנוּ וְאֶת־הַגֵּר עָשְׁקוּ בְּלֹא
30 מִשְׁפָּט׃ וְאֲבַקֵּשׁ מֵהֶם אִישׁ גֹּדֵר־גָּדֵר וְעֹמֵד בַּפֶּרֶץ
31 לְפָנַי בְּעַד הָאָרֶץ לְבִלְתִּי שַׁחֲתָהּ וְלֹא מָצָאתִי׃ וָאֶשְׁפֹּךְ
עֲלֵיהֶם זַעְמִי בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי כִּלִּיתִים דַּרְכָּם בְּרֹאשָׁם
כג נָתַתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וַיְהִי דְּבַר־
2 יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שְׁתַּיִם נָשִׁים בְּנוֹת אֵם־
3 אַחַת הָיוּ׃ וַתִּזְנֶינָה בְּמִצְרַיִם בִּנְעוּרֵיהֶן זָנוּ שָׁמָּה
4 מֹעֲכוּ שַׁדֵּיהֶן וְשָׁם עִשּׁוּ דַּדֵּי בְתוּלֵיהֶן׃ וּשְׁמוֹתָן אָהֳלָה
הגדולה

19 v. בס"א אין כאן מסקא. 20 v. נ"ל וְהִפַּחְתִּי. 24 v. ע"ל מְמֻטָּרָה כן ת"ע. 25 v. ע"ל אֲשֶׁר נְשִׂיאֶיהָ כן ת"ע. 30 v. כן ב"א. ב"נ נְדֹרֵר, נ"א ב"א נְגֹדֵר, ב"נ נְדֹרֵר.

Therefore thus saith the Lord GOD; Because ye are all become dross, behold, therefore I will gather you into the midst of Jerusalem.
As they gather silver, and brass, and iron, and lead, and tin, into the midst of the furnace, to blow the fire upon it, to melt it; so will I gather you in mine anger and in my fury, and I will leave you there, and melt you.
Yea, I will gather you, and blow upon you in the fire of my wrath, and ye shall be melted in the midst thereof.
As silver is melted in the midst of the furnace, so shall ye be melted in the midst thereof; and ye shall know that I the LORD have poured out my fury upon you.
And the word of the LORD came unto me, saying,
Son of man, say unto her, Thou art the land that is not cleansed, nor rained upon in the day of indignation.
There is a conspiracy of her prophets in the midst thereof, like a roaring lion ravening the prey; they have devoured souls; they have taken the treasure and precious things; they have made her many widows in the midst thereof.
Her priests have violated my law, and have profaned mine holy things: they have put no difference between the holy and profane, neither have they shewed difference between the unclean and the clean, and have hid their eyes from my sabbaths, and I am profaned among them. Her princes in the midst thereof are like wolves ravening the prey, to shed blood, and to destroy souls, to get dishonest gain. And her prophets have daubed them with untempered morter, seeing vanity, and divining lies unto them, saying, Thus saith the Lord GOD, when the LORD hath not spoken. The people of the land have used oppression, and exercised robbery, and have vexed the poor and needy: yea, they have oppressed the stranger wrongfully. And I sought for a man among them, that should make up the hedge, and stand in the gap before me for the land, that I should not destroy it: but I found none. Therefore have I poured out mine indignation upon them; I have consumed them with the fire of my wrath: their own way have I recompensed upon their heads, saith the Lord GOD.

The word of the LORD came again unto me, saying, Son of man, there were two women, the daughters of one mother: And they committed whoredoms in Egypt; they committed whoredoms in their youth: there were their breasts pressed, and there they bruised the teats of their virginity. And the names of them were Aholah

הַגְּדוֹלָה וְאָהֳלִיבָה אֲחוֹתָהּ וַתְּהִינָה לִי וַתֹּלַדְנָה בָּנִים
וּבָנוֹת וּשְׁמוֹתָן שֹׁמְרוֹן אָהֳלָה וִירוּשָׁלַם אָהֳלִיבָה: וַתִּזֶן
אָהֳלָה תַּחְתָּי וַתַּעֲגַב עַל־מְאַהֲבֶיהָ אֶל־אַשּׁוּר קְרוֹבִים:
לְבֻשֵׁי תְּכֵלֶת פַּחוֹת וְסָגָנִים בַּחוּרֵי חֶמֶד כֻּלָּם פָּרָשִׁים׃
רֹכְבֵי סוּסִים: וַתִּתֵּן תַּזְנוּתֶיהָ עֲלֵיהֶם מִבְּחַר בְּנֵי־אַשּׁוּר
כֻּלָּם וּבְכָל אֲשֶׁר־עָגְבָה בְּכָל־גִּלּוּלֵיהֶם נִטְמָאָה: וְאֶת־
תַּזְנוּתֶיהָ מִמִּצְרַיִם לֹא עָזָבָה כִּי אוֹתָהּ שָׁכְבוּ בִנְעוּרֶיהָ
וְהֵמָּה עִשּׂוּ דַדֵּי בְתוּלֶיהָ וַיִּשְׁפְּכוּ תַּזְנוּתָם עָלֶיהָ: לָכֵן
נְתַתִּיהָ בְּיַד־מְאַהֲבֶיהָ בְּיַד בְּנֵי אַשּׁוּר אֲשֶׁר עָגְבָה
עֲלֵיהֶם: הֵמָּה גָּלוּ עֶרְוָתָהּ בָּנֶיהָ וּבְנוֹתֶיהָ לָקָחוּ וְאוֹתָהּ
בַּחֶרֶב הָרָגוּ וַתְּהִי־שֵׁם לַנָּשִׁים וּשְׁפוּטִים עָשׂוּ בָּהּ:
וַתֵּרֶא אֲחוֹתָהּ אָהֳלִיבָה וַתַּשְׁחֵת
עַגְבָתָהּ מִמֶּנָּה וְאֶת־תַּזְנוּתֶיהָ מִזְּנוּנֶי אֲחוֹתָהּ: אֶל־בְּנֵי
אַשּׁוּר עָגְבָה פַּחוֹת וְסָגָנִים קְרֹבִים לְבֻשֵׁי מִכְלוֹל
פָּרָשִׁים רֹכְבֵי סוּסִים בַּחוּרֵי חֶמֶד כֻּלָּם: וָאֵרֶא כִּי
נִטְמְאָה דֶּרֶךְ אֶחָד לִשְׁתֵּיהֶן: וַתּוֹסֶף אֶל־תַּזְנוּתֶיהָ וַתֵּרֶא
אַנְשֵׁי מְחֻקָּה עַל־הַקִּיר צַלְמֵי כַשְׂדִּים חֲקֻקִים בַּשָּׁשֶׁר:
חֲגוּרֵי אָזוֹר בְּמָתְנֵיהֶם סְרוּחֵי טְבוּלִים בְּרֹאשֵׁיהֶם
מַרְאֵה שָׁלִישִׁים כֻּלָּם דְּמוּת בְּנֵי־בָבֶל כַּשְׂדִּים אֶרֶץ
מוֹלַדְתָּם: וַתַּעְגְּבֵם עֲלֵיהֶם לְמַרְאֵה עֵינֶיהָ וַתִּשְׁלַח
מַלְאָכִים אֲלֵיהֶם כַּשְׂדִּימָה: וַיָּבֹאוּ אֵלֶיהָ בְּנֵי־בָבֶל
לְמִשְׁכַּב דֹּדִים וַיְטַמְּאוּ אוֹתָהּ בְּתַזְנוּתָם וַתִּטְמָא בָּהֶם
ותקע

the elder, and Aholibah her sister: and they were mine, and they bare sons and daughters. Thus were their names; Samaria is Aholah, and Jerusalem Aholibah.

5 And Aholah played the harlot when she was mine; and she doted on her lovers, on the Assyrians her neighbours,

6 Which were clothed with blue, captains and rulers, all of them desirable young men, horsemen riding upon horses.

7 Thus she committed her whoredoms with them, with all them that were the chosen men of Assyria, and with all on whom she doted: with all their idols she defiled herself.

8 Neither left she her whoredoms brought from Egypt: for in her youth they lay with her, and they bruised the breasts of her virginity, and poured their whoredom upon her.

9 Wherefore I have delivered her into the hand of her lovers, into the hand of the Assyrians, upon whom she doted.

10 These discovered her nakedness: they took her sons and her daughters, and slew her with the sword: and she became famous among women; for they had executed judgment upon her.

11 And when her sister Aholibah saw this, she was more corrupt in her inordinate love than she, and in her whoredoms more than her sister in her whoredoms.

12 She doted upon the Assyrians her neighbours, captains and rulers clothed most gorgeously, horsemen riding upon
13 horses, all of them desirable young men. Then I saw that she was defiled, that they took
14 both one way, And that she increased her whoredoms: for when she saw men pourtrayed
15 upon the wall, the images of the Chaldeans pourtrayed with vermilion, Girded with girdles upon their loins, exceeding in dyed attire upon their heads, all of them princes to look to,
16 after the manner of the Babylonians of Chaldea, the land of their nativity: And as soon as she saw them with her eyes, she doted upon them, and sent messengers unto them into
17 Chaldea. And the Babylonians came to her into the bed of love, and they defiled her with their whoredom, and she was polluted with them,

---

כג, 4 .v כס"א וְאֳהָלִינָה כתיב וַתֹּלַדְנָה קרי. 5 .v כן למערבאי, למדנחאי וַתַּעֲגֹב סגול וכן ס"א ר"ב, ר"ג, ר"ו, ד"י"ב תד"י. 6 .v נ"א ב"א עַל־ בלא נעויא, ב"נ עָלֶ־ בנעויא. 6 .v כן כרוב ספרים כ"י, ד"ת,ד"ם, ד"י"ב, תד"י תד"ם, ס"א פרשים רכבי וכן ד"ב, ד"נ תד"י. 11 .v כס"א אין כאן פסקא. 14 .v כַּשְׂדִּים כתיב, כַּשְׁדִּים קרי, בס"א כַּשְׂדִּים כתיב וקרי וכן ד"א, ר"ב תד"י. 15 .v סַ"א חֲגוּרֵי וכן ד"ת,ד"ם תד"י"א. 15 .v ס"א שָׁלְשִׁים חסר וכן ד"נ. 16 .v וַתַּעְגְּבֵם כתיב, וַתַּעֲגֹב קרי, בס"א וַתַּעֲגֹב כתיב וקרי וכן ד"ב. 17 .v ס"א דודים סלא וכן ד"א, ר"ב, ר"ו, ד"ת,ד"ם תד"י"ב.

18 וַתֵּצַ֥ע נַפְשָׁ֖הּ מִמֶּ֑ם וַתְּגַל֙ תַּזְנוּתֶ֔יהָ וַתְּגַל֙ אֶת־עֶרְוָתָ֔הּ
וַתֵּצַ֥ע נַפְשִׁ֖י מֵעָלֶ֑יהָ כַּאֲשֶׁ֥ר נָקְעָ֛ה נַפְשִׁ֖י מֵעַ֥ל אֲחוֹתָֽהּ׃
19 וַתֶּ֣רֶב אֶת־תַּזְנוּתֶ֗יהָ לִזְכֹּר֙ אֶת־יְמֵ֣י נְעוּרֶ֔יהָ אֲשֶׁ֥ר זָנְתָ֖ה
20 בְּאֶ֣רֶץ מִצְרָ֑יִם׃ וַתַּעְגַּ֥ב עַל־פִּלַגְשֵׁיהֶ֖ם אֲשֶׁר־בְּשַׂר־
21 חֲמוֹרִ֣ים בְּשָׂרָ֔ם וְזִרְמַ֥ת סוּסִ֖ים זִרְמָתָֽם׃ וַתִּפְקְדִ֣י אֶת־
זִמַּ֣ת נְעוּרַ֔יִךְ בְּעָשְׂ֥ת ׀ מִמִּצְרַ֛יִם דַּדַּ֖יִךְ לְמַ֣עַן שַׁדֵּ֥י
22 נְעוּרָֽיִךְ׃ לָכֵ֣ן אָהֳלִיבָ֗ה כֹּ֤ה־אָמַר֙
אֲדֹנָ֣י יְהוִ֔ה הִנְנִ֥י מֵעִ֛יר אֶת־מְאַהֲבַ֖יִךְ עָלַ֑יִךְ אֶת֙ אֲשֶׁר־
23 נָקְעָ֣ה נַפְשֵׁ֔ךְ מֵהֶ֖ם וַהֲבִאֹתִ֥ים עָלַ֖יִךְ מִסָּבִֽיב׃ בְּנֵ֥י בָבֶ֛ל
וְכָל־כַּשְׂדִּ֥ים פְּקֹ֖וד וְשׁ֣וֹעַ וְקֹ֑וַע כָּל־בְּנֵ֥י אַשּׁ֖וּר אוֹתָ֑ם
בַּחוּרֵ֤י חֶמְדָּה֙ פַּחוֹת֙ וּסְגָנִ֔ים כֻּלָּ֖ם שַׁלִּשִׁ֣ים וּקְרוּאִ֑ים רֹכְבֵ֥י
24 סוּסִ֖ים כֻּלָּֽם׃ וּבָ֤אוּ עָלַ֙יִךְ֙ הֹ֣צֶן רֶ֔כֶב וְגַלְגַּ֖ל וּבִקְהָ֑ל
עַמִּ֣ים צִנָּ֔ה וּמָגֵ֖ן וְקוֹבַ֥ע יָשִׂ֛ימוּ עָלַ֖יִךְ סָבִ֣יב וְנָתַ֥תִּי
25 לִפְנֵיהֶ֖ם מִשְׁפָּ֑ט וְשָׁפְט֥וּךְ בְּמִשְׁפְּטֵיהֶֽם׃ וְנָתַ֤תִּי קִנְאָתִי֙
בָּ֔ךְ וְעָשׂ֥וּ אוֹתָ֖ךְ בְּחֵמָ֑ה אַפֵּךְ֙ וְאָזְנַ֣יִךְ יָסִ֔ירוּ וְאַחֲרִיתֵ֖ךְ
בַּחֶ֣רֶב תִּפּ֑וֹל בָּנַ֤יִךְ וּבְנֹתַ֙יִךְ֙ יִקָּ֔חוּ וְאַחֲרִיתֵ֖ךְ תֵּאָכֵ֥ל בָּאֵֽשׁ׃ וְהִפְשִׁיט֣וּךְ אֶת־בְּגָדַ֔יִךְ וְלָקְח֖וּ כְּלֵ֥י
27 תִפְאַרְתֵּֽךְ׃ וְהִשְׁבַּתִּ֤י זִמָּתֵךְ֙ מִמֵּ֔ךְ וְאֶת־תִּזְנוּתֵ֖ךְ מֵאֶ֣רֶץ ס
מִצְרַ֑יִם וְלֹֽא־תִשְׂאִ֤י עֵינַ֙יִךְ֙ אֲלֵיהֶ֔ם וּמִצְרַ֖יִם לֹ֥א תִזְכְּרִי־
עֽוֹד׃
28 כִּֽי־כֹ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י יְהוִ֔ה הִנְנִ֥י נֹתֵ֛ן בְּיָדֵ֖ךְ אֲשֶׁר־שָׂנֵ֣את
29 בְּיָדֵ֔ךְ אֲשֶׁר־נָקְעָ֥ה נַפְשֵׁ֖ךְ מֵהֶ֑ם׃ וְעָשׂ֤וּ אוֹתָךְ֙ בְּשִׂנְאָ֔ה

ולקחו

17 v. כבבלי בָּהֶם. 18 v. בכבלי נַפְשָׁהּ. 19 v. כן לסעדיאו, למרנחאי וחירגם כתיב, וחֵרֶב קרי. 19 v. בס״א מִצְרָיִם. 20 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו ודס״ו, ס״א אֲשֶׁר בְּשַׂר וכן ר״ח,ד״ם, ד״י ודי״ד. 21 v. נ״ל בעשוחסמצרים = נְעָשׂוֹתָם מִצְרַיִם: עיין לעיל פסוק ג׳. 22 v. צ״ל לָמָּה, כן ת״ד ות״ס: עיין לעיל פסוק ג׳. 22 v. בס״א חָזַת. 23 v. ס״א הַבַּאתִים וכן ר״ו וד״ב. 24 v. נ״ל מָגֵן, כן ת״ע: עיין לקמן כ״ו ד׳. 25 v. ס״א תִּפֹּל חסר וכן ר״א, ד״ב ודי״ו. 25 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ו, ד״ת, ד״ם, ד״ב ודס״ו, ס״א וּבְנֹתַיִךְ חסר וכן ר״א, ד״ב, ד״ג, ד״א, די״ב ודי״ד. 26 v. ס״א וְהִפְשִׁטוּךְ חסר.

and her mind was alienated from them.
So she discovered her whoredoms, and discovered her nakedness: then my mind was alienated from her, like as my mind was alienated from her sister.
Yet she multiplied her whoredoms, in calling to remembrance the days of her youth, wherein she had played the harlot in the land of Egypt.
For she doted upon their paramours, whose flesh is as the flesh of asses, and whose issue is like the issue of horses.
Thus thou calledst to remembrance the lewdness of thy youth, in bruising thy teats by the Egyptians for the paps of thy youth.
Therefore, O Aholibah, thus saith the Lord GOD; Behold, I will raise up thy lovers against thee, from whom thy mind is alienated, and I will bring them against thee on every side;
The Babylonians, and all the Chaldeans, Pekod, and Shoa, and Koa, and all the Assyrians with them: all of them desirable young men, captains and rulers, great lords and renowned, all of them riding upon horses.
And they shall come against thee with chariots, wagons, and wheels, and with an assembly of people, which shall set against thee buckler and shield and helmet round about: and I will set judgment before them, and they shall judge thee according to their judgments.
And I will set my jealousy against thee, and they shall deal furiously with thee: they shall take away thy nose and thine ears; and thy remnant shall fall by the sword: they shall take thy sons and thy daughters; and thy residue shall be devoured by the fire. They shall also strip thee out of thy clothes, and take away thy fair jewels. Thus will I make thy lewdness to cease from thee, and thy whoredom brought from the land of Egypt: so that thou shalt not lift up thine eyes unto them, nor remember Egypt any more. For thus saith the Lord GOD; Behold, I will deliver thee into the hand of them whom thou hatest, into the hand of them from whom thy mind is alienated: And they shall deal with thee hatefully,

and shall take away all thy labour, and shall leave thee naked and bare: and the nakedness of thy whoredoms shall be discovered, both thy lewdness and thy whoredoms.

30 I will do these things unto thee, because thou hast gone a whoring after the heathen, and because thou art polluted with their idols.

31 Thou hast walked in the way of thy sister; therefore will I give her cup into thine hand.

32 Thus saith the Lord GOD; Thou shalt drink of thy sister's cup deep and large: thou shalt be laughed to scorn and had in derision; it containeth much.

33 Thou shalt be filled with drunkenness and sorrow, with the cup of astonishment and desolation, with the cup of thy sister Samaria.

34 Thou shalt even drink it and suck it out, and thou shalt break the sherds thereof, and pluck off thine own breasts: for I have spoken it, saith the Lord GOD.

35 Therefore thus saith the Lord GOD; Because thou hast forgotten me, and cast me behind thy back, therefore bear thou also thy lewdness and thy whoredoms.

36 The LORD said moreover unto me; Son of man, wilt thou judge Aholah and Aholibah? yea, declare unto them their abominations;

37 That they have committed adultery, and blood is in their hands, and with their idols have they committed adultery, and have also caused their sons, whom they bare unto me, to pass for them through the fire, to devour them.

38 Moreover this they have done unto me: they have defiled my sanctuary in the same day, and

39 have profaned my sabbaths. For when they had slain their children to their idols, then they came the same day into my sanctuary to profane it; and, lo, thus have they done in the midst

40 of mine house. And furthermore, that ye have sent for men to come from far, unto whom a messenger was sent; and, lo, they came: for whom thou didst wash thyself, paintedst thy

41 eyes, and deckedst thyself with ornaments, And satest upon a stately bed, and a table pre-

42 pared before it, whereupon thou hast set mine incense and mine oil. And a voice of a multitude being at ease was with her: and with the men of the common sort were brought Sabeans from the wilderness, which put bracelets

וְלָקְחוּ כָּל־יְגִיעֶךָ וְעָזְבוּךָ עֵרֹם וְעֶרְיָה וְנִגְלָה עֶרְוַת
זְנוּנַיִךְ וְזִמָּתֵךְ וְתַזְנוּתָיִךְ׃ עָשָׂה אֵלֶּה לָךְ בְּזֹנוֹתֵךְ אַחֲרֵי 30
גּוֹיִם עַל אֲשֶׁר־נִטְמֵאת בְּגִלּוּלֵיהֶם׃ בְּהָלֵךְ אֲחוֹתֵךְ 31
הָלַכְתְּ וְנָתַתִּי כוֹסָהּ בְּיָדֵךְ׃ כֹּה אָמַר 32
אֲדֹנָי יְהוִה כּוֹס אֲחוֹתֵךְ תִּשְׁתִּי הָעֲמֻקָּה וְהָרְחָבָה תִּהְיֶה
לִצְחֹק וּלְלַעַג מֻרְבֶּה לְהָכִיל׃ שִׁכָּרוֹן וְיָגוֹן תִּמָּלְאִי כּוֹס 33
שַׁמָּה וּשְׁמָמָה כּוֹס אֲחוֹתֵךְ שֹׁמְרוֹן׃ וְשָׁתִית אוֹתָהּ וּמָצִית 34
וְאֶת־חַרְשֶׂיהָ תְּגָרֵמִי וְשָׁדַיִךְ תְּנַתָּקִן כִּי אֲנִי דִּבַּרְתִּי נְאֻם
אֲדֹנָי יְהוִה׃
לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן שָׁכַחַתְּ אוֹתִי וַתַּשְׁלִכִי אוֹתִי 35
אַחֲרַי גָּוֵךְ וְגַם־אַתְּ שְׂאִי זִמָּתֵךְ וְאֶת־תַּזְנוּתָיִךְ׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי בֶּן־אָדָם הֲתִשְׁפּוֹט אֶת־אָהֳלָה וְאֶת־ 36
אָהֳלִיבָה וְהַגֵּד לָהֶן אֶת תּוֹעֲבוֹתֵיהֶן׃ כִּי נָאֲפוּ וְדָם 37
בִּידֵיהֶן וְאֶת־גִּלּוּלֵיהֶן נָאָפוּ וְגַם אֶת־בְּנֵיהֶן אֲשֶׁר יָלְדוּ־לִי
הֶעֱבִירוּ לָהֶם לְאָכְלָה׃ עוֹד זֹאת עָשׂוּ לִי טִמְּאוּ אֶת־ 38
מִקְדָּשִׁי בַּיּוֹם הַהוּא וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ׃ וְבִשְׁחָטָם 39
אֶת־בְּנֵיהֶם לְגִלּוּלֵיהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־מִקְדָּשִׁי בַּיּוֹם הַהוּא
לְחַלְּלוֹ וְהִנֵּה־כֹה עָשׂוּ בְּתוֹךְ בֵּיתִי׃ וְאַף כִּי תִשְׁלַחְנָה 40
לְאֲנָשִׁים בָּאִים מֵמֶרְחָק אֲשֶׁר מַלְאָךְ שֻׁלַּח אֲלֵיהֶם
וְהִנֵּה־בָאוּ לַאֲשֶׁר רָחַצְתְּ כָּחַלְתְּ עֵינַיִךְ וְעָדִית עֲדִי׃
וְיָשַׁבְתְּ עַל־מִטָּה כְּבוּדָּה וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ לְפָנֶיהָ וְקִטָּרְתִּי 41
וְשַׁמְנִי שַׂמְתְּ עָלָיהּ׃ וְקוֹל הָמוֹן שָׁלֵו בָּהּ וְאֶל־אֲנָשִׁים 42
מֵרֹב אָדָם מוּבָאִים סֹבְאִים מִמִּדְבָּר וַיִּתְּנוּ צְמִידִים
אל־

---

29 v. בס"א יְגִיעֲךָ כתיב, יְגִיעֲךָ קרי. 29 v. כן בספרים כ"י, ר"ח, ד"ס, ר"א, ר"י ב, ר"י ד ודס"ו, ס"א עֵירם סלא ירד וכן ר"ג, וס"א עֲרוֹם סלא ר וכן ר"א, ד"ב ד"ו, וס"א עֵירום סלא רסלא וכן רי"ב. 30 v. עָשׂוּ קרי. 34 v. ס"א חֲרָשׁיהָ. 35 v. ס"א שָׁכַחְתְּ. 35 v. כן בספרים כ"י, ר"א, ד"ב, ד"ו, ר"י ב וד"י ד, בס"א וַתַּשְׁלִיכִי סלא וכן ר"ג, ד"ח, ר"ם, ר"י א, רי"ב ודס"ו. 36 v. כן ב"א, כ"נ אֶת־ כלא נגיעא. 37 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ד"ב, ד"ג, ר"י א רי"ב, ס"א לָהֶן ונמסר עליו יד בנון, וכן בנון ד"ח,ר"ם, ר"י ב ד"ס"ו. 42 v. סוֹבְאִים כתיב, סְבָאִים קרי, בס"א סָבָאִים כתיב וקרי וכן ר"א, ד"ב ד"ו. 42 v. כן ב"א, כ"נ וַיֵּיתְנוּ בנגיעא.

43 אֶל־יְדֵיהֶן וַעֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת עַל־רָאשֵׁיהֶן׃ וָאֹמַר לִבְלָה
44 נְאֻפִים עַתָּה יִזְנֶה תַּזְנוּתֶיהָ וְהִיא׃ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ כְּבוֹא
אֶל־אִשָּׁה זוֹנָה כֵּן בָּאוּ אֶל־אָהֳלָה וְאֶל־אָהֳלִיבָה אִשֵּׁת
45 הַזִּמָּה׃ וַאֲנָשִׁים צַדִּיקִם הֵמָּה יִשְׁפְּטוּ אוֹתָם מִשְׁפַּט
נֹאֲפוֹת וּמִשְׁפַּט שֹׁפְכוֹת דָּם כִּי נֹאֲפֹת הִנָּה וְדָם
בְּיֶדֵיהֶן׃
46 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הַעֲלֵה עֲלֵיהֶם קָהָל וְנָתוֹן אֹתָהֶן
47 לְזַעֲוָה וְלָבַז׃ וְרָגְמוּ עֲלֵיהֶן אֶבֶן קָהָל וּבְרָא אוֹתָהֶן
בַּחַרְבוֹתָם בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם יַהֲרֹגוּ וּבָתֵּיהֶן בָּאֵשׁ יִשְׂרֹפוּ׃
48 וְהִשְׁבַּתִּי זִמָּה מִן־הָאָרֶץ וְנִסְּרוּ כָּל־הַנָּשִׁים וְלֹא תַעֲשֶׂינָה
49 כְזִמַּתְכֶנָּה׃ וְנָתְנוּ זִמַּתְכֶנָה עֲלֵיכֶן וְחַטֹּאֵי גִלּוּלֵיכֶן תִּשָּׂאֶינָה
וְיָדַעְתֶּם כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יֱהוִה׃
כד וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי בַּשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִית בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי
2 בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם כְּתֹב־לְךָ אֶת־שֵׁם
הַיּוֹם אֶת־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה סָמַךְ מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶל
3 יְרוּשָׁלַם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃ וּמְשֹׁל אֶל־בֵּית־הַמֶּרִי מָשָׁל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה שַׂפַּת הַסִּיר שְׂפֹת
4 וְגַם־יְצֹק בּוֹ מָיִם׃ אֱסֹף נְתָחֶיהָ אֵלֶיהָ כָּל־נֶתַח טוֹב יָרֵךְ
5 וְכָתֵף מִבְחַר עֲצָמִים מַלֵּא׃ מִבְחַר הַצֹּאן לָקוֹחַ וְגַם
דּוּר הָעֲצָמִים תַּחְתֶּיהָ רַתֵּחַ רְתָּחֶיהָ גַּם־בָּשְׁלוּ עֲצָמֶיהָ
בְּתוֹכָהּ׃

לכן

43 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״א, ר״ב, ר״ח,ר״ם, ד״א חי״ב. ס״א נְאָפִים חסר הכן ר״ג, ר״ו, ר״ב, ר״ד ודס״ו. 44 v. עָת כתיב, עָתָה קרי. כס״א עָתָה כתיב וקרי הכן ר״ב, ר״ו ח״ס. 45 v. יִזְנוּ כתיב, יִזְנֶה קרי. 46 v. נ״ל וַיְהִי: עיין לעיל ס״ו, ס״ו ח״ס. 44 v. סבוד וַיָּבוֹאוּ. כס״א וַיָּבֹאוּ כתיב וקרי וכן תר, ח״ע, ת״ס וח״ר. 44 v. כן כ״א, ב״נ אֶל־ בלא נעזיא. 46 v. ס״א עֲלֵיהֶן וכן ר״א, ר״ב, ר״ו וח״א. 46 v. בס״א לִזְוָעָה כתיב, לְזַעֲוָה קרי. 47 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ו ח״ו״א, ס״א וּבְנֹתֵיהֶם חסר וכן ר״א, ר״ב, ר״ח, ר״ם, ד״י ודס״ו, וס״א וּבְנֹתֵיהֶן וכן חי״ב. 47 v. ס״א וּבָתֵּיהֶם. 48 v. כן כ״א, ב״נ וְנִסְּרוּ בנעזיא, נ״א ב״א תְּנוּסַּר פתח ורגש, ב״נ וְנִנָּסְרוּ קמץ ורפי. 49 v. כן כרוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ח, ר״ם, ד״א, ד״י, ד״ד ודס״ו, ס״א תִּשְׂאֶינָה וכן ד״נ ח״ו. כד. 2 v. פְּתוֹב כתיב, כָּתְבִי קרי בס״א כְּתָב־ כתיב וקרי וכן ר״ב וח״ו. 3 v. ס״א אֲלֵהֶם חסר. 5 v. נ״ל חֲשָׁבִים.

upon their hands, and beautiful crowns upon their heads.
Then said I unto her that was old in adulteries, Will they now commit whoredoms with her, and she with them? Yet they went in unto her, as they go in unto a woman that playeth the harlot: so went they in unto Aholah and unto Aholibah, the lewd women.
And the righteous men, they shall judge them after the manner of adulteresses, and after the manner of women that shed blood; because they are adulteresses, and blood is in their hands.
For thus saith the Lord GOD; I will bring up a company upon them, and will give them to be removed and spoiled.
And the company shall stone them with stones, and dispatch them with their swords; they shall slay their sons and their daughters, and burn up their houses with fire.
Thus will I cause lewdness to cease out of the land, that all women may be taught not to do after your lewdness.
And they shall recompense your lewdness upon you, and ye shall bear the sins of your idols: and ye shall know that I am the Lord GOD.

Again in the ninth year, in the tenth month, in the tenth day of the month, the word of the LORD came unto me, saying,
Son of man, write thee the name of the day, even of this same day: the king of Babylon set himself against Jerusalem this same day. And utter a parable unto the rebellious house, and say unto them, Thus saith the Lord GOD; Set on a pot, set it on, and also pour water into it: Gather the pieces thereof into it, even every good piece, the thigh, and the shoulder; fill it with the choice bones. Take the choice of the flock, and burn also the bones under it, and make it boil well, and let them seethe the bones of it therein.

6 לָכֵן כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי יְהוִה אוֹי עִיר הַדָּמִים סִיר אֲשֶׁר
חֶלְאָתָהּ בָּהּ וְחֶלְאָתָהּ לֹא יָצְאָה מִמֶּנָּה לִנְתָחֶיהָ
7 לִנְתָחֶיהָ הוֹצִיאָהּ לֹא־נָפַל עָלֶיהָ גּוֹרָל: כִּי דָמָהּ בְּתוֹכָהּ
הָיָה עַל־צְחִיחַ סֶלַע שָׂמָתְהוּ לֹא שְׁפָכַתְהוּ עַל־הָאָרֶץ
8 לְכַסּוֹת עָלָיו עָפָר: לְהַעֲלוֹת חֵמָה לִנְקֹם נָקָם נָתַתִּי אֶת־
דָּמָהּ עַל־צְחִיחַ סֶלַע לְבִלְתִּי הִכָּסוֹת:
9 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אוֹי עִיר הַדָּמִים גַּם־אֲנִי
10 אַגְדִּיל הַמְּדוּרָה: הַרְבֵּה הָעֵצִים הַדְלֵק הָאֵשׁ הָתֹם
11 הַבָּשָׂר וְהָרְקָחָה הַמֶּרְקָחָה וְהָעֲצָמוֹת יֶחֱרוּ: וְהַעֲמִידָהּ
עַל־נִחְלֶיהָ רֵקָה לְמַעַן תֶּחֱמָּה וְתִחַר נְחשְׁתָּהּ וְנִתְכָּה
12 בְּתוֹכָהּ טֻמְאָתָהּ תֻּתַּם חֶלְאָתָהּ: תְּאֻנִים הֶלְאָת וְלֹא־
13 תֵצֵא מִמֶּנָּה רַבַּת חֶלְאָתָהּ בְּאֵשׁ חֶלְאָתָהּ: בְּטֻמְאָתֵךְ
זִמָּה יַעַן טִהַרְתִּיךְ וְלֹא טָהַרְתְּ מִטֻּמְאָתֵךְ לֹא תִטְהָרִי־עוֹד
14 עַד־הֲנִיחִי אֶת־חֲמָתִי בָּךְ: אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי בָּאָה וְעָשִׂיתִי
לֹא־אֶפְרַע וְלֹא־אָחוֹס וְלֹא אֶנָּחֵם כִּדְרָכַיִךְ וְכַעֲלִילוֹתַיִךְ
שָׁפָטוּךְ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה:
15 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם הִנְנִי לֹקֵחַ מִמְּךָ
16 אֶת־מַחְמַד עֵינֶיךָ בְּמַגֵּפָה וְלֹא תִסְפֹּד וְלֹא תִבְכֶּה וְלוֹא
17 תָבוֹא דִּמְעָתֶךָ: הֵאָנֵק | דֹּם מֵתִים אֵבֶל לֹא־תַעֲשֶׂה
פְּאֵרְךָ חֲבוֹשׁ עָלֶיךָ וּנְעָלֶיךָ תָּשִׂים בְּרַגְלֶךָ וְלֹא תַעְטֶה
18 עַל־שָׂפָם וְלֶחֶם אֲנָשִׁים לֹא תֹאכֵל: וָאֲדַבֵּר אֶל־הָעָם
בַּבֹּקֶר וַתָּמָת אִשְׁתִּי בָּעֶרֶב וָאֶעֱשֶׂ בַבֹּקֶר כַּאֲשֶׁר
19 צֻוֵּיתִי: וַיֹּאמְרוּ אֵלַי הָעָם הֲלֹא־תַגִּיד לָנוּ מָה־אֵלֶּה לָנוּ
20 כִּי אַתָּה עֹשֶׂה: וָאֹמַר אֲלֵיהֶם דְּבַר־יְהוָה הָיָה אֵלָי
21 לֵאמֹר: אֱמֹר | לְבֵית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי
מחלל

9 v. ס״א תֻּסַּ וכן ר״א, ד״ב וד״ו. 12 v. נ״ל בָּאֵשׁ. 16 v. ס״א בַּמַּגֵּפָה וכן ר״ח, ד״ם, ד״ב וד״ר. 16 v. ס״א וְלֹא חסר וכן ר״א, ר״ב, ר״נ וד״ו. 17 v. ס״א וּנְעָלְךָ חסר. 20 v. ס״א אֲלֵהֶם חסר וכן ר״ב. 20 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ח,ד״ם, ד״ב וד״ר, ס״א דברי בסקף ובלא נגינה זכן דפ״ו וס״א דברי־יהוֹה ז״נ.

6 Wherefore thus saith the Lord GOD; Woe to the bloody city, to the pot whose scum is therein, and whose scum is not gone out of it! bring it out piece by piece; let no lot fall upon it.
7 For her blood is in the midst of her; she set it upon the top of a rock; she poured it not upon the ground, to cover it with dust;
8 That it might cause fury to come up to take vengeance; I have set her blood upon the top of a rock, that it should not be covered.
9 Therefore thus saith the Lord GOD; Woe to the bloody city! I will even make the pile for fire great.
10 Heap on wood, kindle the fire, consume the flesh, and spice it well, and let the bones be burned.
11 Then set it empty upon the coals thereof, that the brass of it may be hot, and may burn, and that the filthiness of it may be molten in it, that the scum of it may be consumed.
12 She hath wearied herself with lies, and her great scum went not forth out of her: her scum shall be in the fire.
13 In thy filthiness is lewdness: because I have purged thee, and thou wast not purged, thou shalt not be purged from thy filthiness any more, till I have caused my fury to rest upon thee.
14 I the LORD have spoken it: it shall come to pass, and I will do it; I will not go back, neither will I spare, neither will I repent; according to thy ways, and according to
15 thy doings, shall they judge thee, saith the Lord GOD. Also the word of the LORD came
16 unto me, saying, Son of man, behold, I take away from thee the desire of thine eyes with a
17 stroke: yet neither shalt thou mourn nor weep, neither shall thy tears run down. Forbear to cry, make no mourning for the dead, bind the tire of thine head upon thee, and put on thy
18 shoes upon thy feet, and cover not thy lips, and eat not the bread of men. So I spake unto the people in the morning: and at even my wife died; and I did in the morning as I was com-
19 manded. And the people said unto me, Wilt thou not tell us what these things are to us, that
20 thou doest so? Then I answered them, The word of the LORD came unto me, saying,
21 Speak unto the house of Israel, Thus saith the Lord GOD; Behold,

מְחַלֵּל אֶת־מִקְדָּשִׁי גְּאוֹן עֻזְּכֶם מַחְמַד עֵינֵיכֶם וּמַחְמַל
נַפְשְׁכֶם וּבְנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם אֲשֶׁר עֲזַבְתֶּם בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ׃
22 וַעֲשִׂיתֶם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי עַל־שָׁפָם לֹא תַעְטוּ וְלֶחֶם
23 אֲנָשִׁים לֹא תֹאכֵלוּ׃ וּפְאֵרְכֶם עַל־רָאשֵׁיכֶם וְנַעֲלֵיכֶם
בִּרַגְלֵיכֶם לֹא תִסְפֹּדוּ וְלֹא תִבְכּוּ וְנִמַקְתֶּם בַּעֲוֹנֹתֵיכֶם
24 וְנֶהֱמֹתֶם אִישׁ אֶל־אָחִיו׃ וְהָיָה יְחֶזְקֵאל לָכֶם לְמוֹפֵת ס
כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה תַּעֲשׂוּ בְּבֹאָה וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי אֲדֹנָי
יְהוִה׃
25 וְאַתָּה בֶּן־אָדָם הֲלוֹא בְּיוֹם קַחְתִּי מֵהֶם אֶת־מָעוֹזָּם מְשׂוֹשׂ
תִּפְאַרְתָּם אֶת־מַחְמַד עֵינֵיהֶם וְאֶת־מַשָּׂא נַפְשָׁם בְּנֵיהֶם
26 וּבְנוֹתֵיהֶם׃ בַּיּוֹם הַהוּא יָבוֹא הַפָּלִיט אֵלֶיךָ לְהַשְׁמִעַת
27 אָזְנָיִם׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִפָּתַח פִּיךָ אֶת־הַפָּלִיט וְתְדַבֵּר
וְלֹא תֵאָלֵם עוֹד וְהָיִיתָ לָהֶם לְמוֹפֵת וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי
כה יְהוָה׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי
2 לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן וְהִנָּבֵא עֲלֵיהֶם׃
3 וְאָמַרְתָּ לִבְנֵי עַמּוֹן שִׁמְעוּ דְּבַר־אֲדֹנָי יֱהוִה כֹּה־אָמַר
אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן אָמְרֵךְ הֶאָח אֶל־מִקְדָּשִׁי כִּי־נֶחָל וְאֶל־
אַדְמַת יִשְׂרָאֵל כִּי נָשַׁמָּה וְאֶל־בֵּית יְהוּדָה כִּי הָלְכוּ
4 בַּגּוֹלָה׃ לָכֵן הִנְנִי נֹתֶנְךָ לִבְנֵי־קֶדֶם לְמוֹרָשָׁה וְיִשְׁכְּנוּ
טִירוֹתֵיהֶם בָּךְ וְנָתְנוּ בָּךְ מִשְׁכְּנֵיהֶם הֵמָּה יֹאכְלוּ פִּרְיֵךְ
5 וְהֵמָּה יִשְׁתּוּ חָלָבֵךְ׃ וְנָתַתִּי אֶת־רַבָּה לְנָוֵה גְּמַלִּים וְאֶת־
בְּנֵי עַמּוֹן לְמִרְבַּץ־צֹאן וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
6 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן מָחָאֲךָ יָד וְרָקַעְתָּ

ברגל

23 v. ס״א וּפְאֵרְכֶם, בס״א נמסר עליו וּפְאֵרֵיכֶם קרי, וכס״א וּפְאֵרֵיכֶם כתיב וקרי וכן דו״א. 23 v. ס״א וְלֹא. 23 v. ס״א בַּעֲוֹנוֹתֵיכֶם סלא וכן דו״א. 23 v. בהללי אֲחֵיו. 24 v. בס״א יש כאן פסקא. 24 v. בס״א נמסר כאן חצי הספר. 24 v. כן בזוכ ספרים כ״י, ד״א, ד״ב ודי״כ, ס״א בְּבוֹאָהּ סלא וכן ד״ג, ד״ח, ד״ם, די״א ודס״ו. כה, 4 v. כן ב״א, כ״נ וְיָשְׁבוּ. 5 v. כן בזוכ ספרים כ״י, ר״ח, ד״ם, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א לְמִרְבַּץ וכן ד״ב, ד״ג ודי״ו. 5 v. בס״א אֲרָעוֹ. 6 v. ס״א מְחָאֲךָ וכן ד״ב, די״א ודס״ו.

I will profane my sanctuary, the excellency of your strength, the desire of your eyes, and that which your soul pitieth; and your sons and your daughters whom ye have left shall fall by the sword.
And ye shall do as I have done: ye shall not cover your lips, nor eat the bread of men.
And your tires shall be upon your heads, and your shoes upon your feet: ye shall not mourn nor weep; but ye shall pine away for your iniquities, and mourn one toward another.
Thus Ezekiel is unto you a sign: according to all that he hath done shall ye do: and when this cometh, ye shall know that I am the Lord GOD.
Also, thou son of man, shall it not be in the day when I take from them their strength, the joy of their glory, the desire of their eyes, and that whereupon they set their minds, their sons and their daughters,
That he that escapeth in that day shall come unto thee, to cause thee to hear it with thine ears?
In that day shall thy mouth be opened to him which is escaped, and thou shalt speak, and be no more dumb: and thou shalt be a sign unto them; and they shall know that I am the LORD.

The word of the LORD came again unto me, saying, Son of man, set thy face against the Ammonites, and prophesy against them; And say unto the Ammonites, Hear the word of the Lord GOD; Thus saith the Lord GOD; Because thou saidst, Aha, against my sanctuary, when it was profaned; and against the land of Israel, when it was desolate; and against the house of Judah, when they went into captivity; Behold, therefore I will deliver thee to the men of the east for a possession, and they shall set their palaces in thee, and make their dwellings in thee: they shall eat thy fruit, and they shall drink thy milk. And I will make Rabbah a stable for camels, and the Ammonites a couchingplace for flocks: and ye shall know that I am the LORD. For thus saith the Lord GOD; Because thou hast clapped thine hands, and stamped

בְּרֶגֶל וַתִּשְׂמַח בְּכָל־שָׁאָטְךָ בְּנֶפֶשׁ אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃
7 לָכֵן הִנְנִי נָטִיתִי אֶת־יָדִי עָלֶיךָ וּנְתַתִּיךָ לָבַז לַגּוֹיִם
וְהִכְרַתִּיךָ מִן־הָעַמִּים וַהַאֲבַדְתִּיךָ מִן־הָאֲרָצוֹת אַשְׁמִידְךָ
וְיָדַעְתָּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
8 כִּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן אֲמֹר מוֹאָב וְשֵׂעִיר הִנֵּה כְּכָל־
9 הַגּוֹיִם בֵּית יְהוּדָה׃ לָכֵן הִנְנִי פֹּתֵחַ אֶת־כֶּתֶף מוֹאָב
מֵהֶעָרִים מֵעָרָיו מִקְצָתוֹ צְבִי אֶרֶץ בֵּית הַיְשִׁימוֹת בַּעַל
10 מְעוֹן וְקִרְיָתָמָה׃ לִבְנֵי־קֶדֶם עַל־בְּנֵי עַמּוֹן וְנִתַּתִּיהָ
11 לְמוֹרָשָׁה לְמַעַן לֹא־תִזָּכֵר בְּנֵי־עַמּוֹן בַּגּוֹיִם׃ וּבְמוֹאָב
אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
12 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן עֲשׂוֹת אֱדוֹם בְּנָקְמָם נָקָם
13 לְבֵית יְהוּדָה וַיֶּאְשְׁמוּ אָשֹׁם וְנָקְמוּ בָהֶם׃ לָכֵן כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה וְנָטִתִּי יָדִי עַל־אֱדוֹם וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה
אָדָם וּבְהֵמָה וּנְתַתִּיהָ חָרְבָּה מִתֵּימָן וּדְדָנָה בַּחֶרֶב
14 יִפֹּלוּ׃ וְנָתַתִּי אֶת־נִקְמָתִי בֶּאֱדוֹם בְּיַד עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְעָשׂוּ
בֶּאֱדוֹם כְּאַפִּי וְכַחֲמָתִי וְיָדְעוּ אֶת־נִקְמָתִי נְאֻם אֲדֹנָי
יֱהוִה׃
15 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן עֲשׂוֹת פְּלִשְׁתִּים בִּנְקָמָה וַיִּנְקְמוּ
16 נָקָם בְּשָׁאט בְּנֶפֶשׁ לְמַשְׁחֵית אֵיבַת עוֹלָם׃ לָכֵן כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי נוֹטֶה יָדִי עַל־פְּלִשְׁתִּים וְהִכְרַתִּי
17 אֶת־כְּרֵתִים וַהַאֲבַדְתִּי אֶת־שְׁאֵרִית חוֹף הַיָּם׃ וְעָשִׂיתִי
בָם נְקָמוֹת גְּדֹלוֹת בְּתֹכְחוֹת חֵמָה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה
בְּתִתִּי אֶת־נִקְמָתִי בָם׃
18 וַיְהִי בְּעַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְּבַר־יְהוָה
אלי

---

7 v. סביר אֲלֵיךָ. 7 v. לָבַז כתיב, לָבֵז קרי, בס"א לָבֵז כתיב וקרי וכן ד"א. 8 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ג, ד"ח, ד"ס, ד"א, ד"ב ה"י"ר, ס"א אֲמַר וכן ד"ב ודמ"ו. 8 v. כן למערבאי, למרנחאי יִשְׂרָאֵל. 9 v. למערבאי וְקִרְיָתָמָה כתיב, וְקִרְיָתַיְמָה קרי, למדנחאי וְקִרְיָתָמָה כתיב וקרי וכן בס"א, ד"א וח"ע. 13 v. ס"א וְנָסִיתִי מלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ו ה"י"ר. 14 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ח,ד"ס, ד"א, ד"ב, ה"י"ר: בדפ"י פָּאֳמִים חסר. 14 v. כן בהללי תרויהן בכ"ף. 16 v. בס"א יש כאן פסקא. כן. 1 v. חצי חספר.

7 with the feet, and rejoiced in heart with all thy despite against the land of Israel;
Behold, therefore I will stretch out mine hand upon thee, and will deliver thee for a spoil to the heathen; and I will cut thee off from the people, and I will cause thee to perish out of the countries: I will destroy thee; and thou shalt know that I am the LORD.
8 Thus saith the Lord GOD; Because that Moab and Seir do say, Behold, the house of Judah is like unto all the heathen;
9 Therefore, behold, I will open the side of Moab from the cities, from his cities which are on his frontiers, the glory of the country, Beth-jeshimoth, Baal-meon, and Kiriathaim,
10 Unto the men of the east with the Ammonites, and will give them in possession, that the Ammonites may not be remembered among the nations.
11 And I will execute judgments upon Moab; and they shall know that I am the LORD.
12 Thus saith the Lord GOD; Because that Edom hath dealt against the house of Judah by taking vengeance, and hath greatly offended, and revenged himself upon them;
13 Therefore thus saith the Lord GOD; I will also stretch out mine hand upon Edom, and will cut off man and beast from it; and I will make it desolate from Teman; and they of Dedan
14 shall fall by the sword. And I will lay my vengeance upon Edom by the hand of my people Israel: and they shall do in Edom according to mine anger and according to my fury; and they
15 shall know my vengeance, saith the Lord GOD. Thus saith the Lord GOD; Because the Philistines have dealt by revenge, and have taken vengeance with a despiteful heart, to de-
16 stroy it for the old hatred; Therefore thus saith the Lord GOD; Behold, I will stretch out mine hand upon the Philistines, and I will cut off the Cherethims, and destroy the remnant of
17 the sea coast. And I will execute great vengeance upon them with furious rebukes; and they shall know that I am the LORD, when I shall lay my vengeance upon them.

26 And it came to pass in the eleventh year, in the first day of the month, that the word of the LORD

2 אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם יַעַן אֲשֶׁר־אָמְרָה צֹר עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם
הֶאָח נִשְׁבְּרָה דַלְתוֹת הָעַמִּים נָסַבָּה אֵלָי אִמְלְאָה
3 הֶחֳרָבָה׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי עָלַיִךְ צֹר
4 וְהַעֲלֵיתִי עָלַיִךְ גּוֹיִם רַבִּים כְּהַעֲלוֹת הַיָּם לְגַלָּיו׃ וְשִׁחֲתוּ
חוֹמוֹת צֹר וְהָרְסוּ מִגְדְּלֹתֶיהָ וְסָחִיתִי עֲפָרָהּ מִמֶּנָּה וְנָתַתִּי
5 אוֹתָהּ לִצְחִיחַ סָלַע׃ מִשְׁטַח חֲרָמִים תִּהְיֶה בְּתוֹךְ
הַיָּם כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה וְהָיְתָה לְבַז לַגּוֹיִם׃
6 וּבְנוֹתֶיהָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּחֶרֶב תֶּהָרַגְנָה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי
יְהוָה׃
7 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי מֵבִיא אֶל־צֹר נְבוּכַדְרֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל מִצָּפוֹן מֶלֶךְ מְלָכִים בְּסוּס וּבְרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים
8 וְקָהָל וְעַם־רָב׃ בְּנוֹתַיִךְ בַּשָּׂדֶה בַּחֶרֶב יַהֲרֹג וְנָתַן
9 עָלַיִךְ דָּיֵק וְשָׁפַךְ עָלַיִךְ סֹלְלָה וְהֵקִים עָלַיִךְ צִנָּה׃ וּמְחִי
10 קֶבֶל יִתֵּן בְּחוֹמֹתָיִךְ וּמִגְדְּלֹתַיִךְ יִתֹּץ בְּחַרְבוֹתָיו׃ מִשִּׁפְעַת
סוּסָיו יְכַסֶּךָּ אֲבַקָּם מִקּוֹל פָּרָשׁ וְגַלְגַּל וָרֶכֶב תִּרְעַשְׁנָה
11 חוֹמוֹתַיִךְ בְּבֹאוֹ בְשְׁעָרַיִךְ כִּמְבוֹא עִיר מְבֻקָּעָה׃ בְּפַרְסוֹת
סוּסָיו יִרְמֹס אֶת־כָּל־חוּצוֹתַיִךְ עַמֵּךְ בַּחֶרֶב יַהֲרֹג וּמַצְּבוֹת
12 עֻזֵּךְ לָאָרֶץ תֵּרֵדְנָה׃ וְשָׁלְלוּ חֵילֵךְ וּבָזוּ רְכֻלָּתֵךְ וְהָרְסוּ
חוֹמוֹתַיִךְ וּבָתֵּי חֶמְדָּתֵךְ יִתֹּצוּ וְאַבְנַיִךְ וְעֵצַיִךְ וַעֲפָרֵךְ
13 בְּתוֹךְ מַיִם יָשִׂימוּ׃ וְהִשְׁבַּתִּי הָמוֹן שִׁירָיִךְ וְקוֹל כִּנּוֹרַיִךְ
14 לֹא יִשָּׁמַע עוֹד׃ וּנְתַתִּיךְ לִצְחִיחַ סָלַע מִשְׁטַח חֲרָמִים
תִּהְיֶה לֹא תִבָּנֶה עוֹד כִּי אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי
יְהוִה׃

כה

---

v. 3 בס"א יש כאן ספקא. 4 v. כן ברוב ספרים כי"א, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ח,ר"ם, ד"י"א, ד"י"ב, ד"י"ד ה"ס"ו, כס"א חזמח. 4 v. כן ברוב ספרים כי"א, ד"א, ד"ב ד"ו, ס"א ד"ו וסחיתי מלא וכן ד"ג, ד"ח,ר"ם, ד"י"א, ד"י"ב, ד"י"ד ה"ס"ו. 6 v. ס"א וגלחיך חסר וכן ד"א וד"ב. 7 v. כתוב בְּרֶכֶב. 9 v. כן ברוב ספרים כ"א, ד"ג, ד"ח,ר"ם,ד"י"א, ד"י"ב והי"ד, בס"א בְּחֹמֹתֶיךָ חסר דחסר וכן ד"א, ד"ב וה"ס"ו, וס"א בְּחוֹמוֹתֶיךָ כלא דמלא. 9 v. ס"א ומגדלותיך כלא וכן ד"ו. 10 v. כן ברוב ספרים כי"א, ד"ג, ד"ו, ד"ח,ר"ם, ד"י"ב, ד"י"ד ה"ס"ו, ס"א חמותיך חסר ו' קדמא וכן ד"י"א, וס"א חמתיך חסר דחסר וכן ד"א וד"ב. 10 v. ס"א גלאו חסר וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"י"א וה"י"ד. 14 v. ס"א אני דברתי בלא מלת יהוה וכן ד"א, ד"ב, ח"ס ות"ר.

came unto me, saying,
Son of man, because that Tyrus hath said against Jerusalem, Aha, she is broken that was the gates of the people: she is turned unto me: I shall be replenished, now she is laid waste:
Therefore thus saith the Lord GOD; Behold, I am against thee, O Tyrus, and will cause many nations to come up against thee, as the sea causeth his waves to come up.
And they shall destroy the walls of Tyrus, and break down her towers: I will also scrape her dust from her, and make her like the top of a rock.
It shall be a place for the spreading of nets in the midst of the sea: for I have spoken it, saith the Lord GOD: and it shall become a spoil to the nations.
And her daughters which are in the field shall be slain by the sword; and they shall know that I am the LORD.
For thus saith the Lord GOD; Behold, I will bring upon Tyrus Nebuchadrezzar king of Babylon, a king of kings, from the north, with horses, and with chariots, and with horsemen, and companies, and much people.
He shall slay with the sword thy daughters in the field: and he shall make a fort against thee, and cast a mount against thee, and lift up the buckler against thee.
And he shall set engines of war against thy walls, and with his axes he shall break down thy towers. By reason of the abundance of his horses their dust shall cover thee: thy walls shall shake at the noise of the horsemen, and of the wheels, and of the chariots, when he shall enter into thy gates, as men enter into a city wherein is made a breach. With the hoofs of his horses shall he tread down all thy streets: he shall slay thy people by the sword, and thy strong garrisons shall go down to the ground. And they shall make a spoil of thy riches, and make a prey of thy merchandise: and they shall break down thy walls, and destroy thy pleasant houses: and they shall lay thy stones and thy timber and thy dust in the midst of the water. And I will cause the noise of thy songs to cease; and the sound of thy harps shall be no more heard. And I will make thee like the top of a rock: thou shalt be a place to spread nets upon; thou shalt be built no more: for I the LORD have spoken it, saith the Lord GOD.

15 Thus saith the Lord GOD to Tyrus; Shall not the isles shake at the sound of thy fall, when the wounded cry, when the slaughter is made in the midst of thee?

16 Then all the princes of the sea shall come down from their thrones, and lay away their robes, and put off their broidered garments: they shall clothe themselves with trembling; they shall sit upon the ground, and shall tremble at every moment, and be astonished at thee.

17 And they shall take up a lamentation for thee, and say to thee, How art thou destroyed, that wast inhabited of seafaring men, the renowned city, which wast strong in the sea, she and her inhabitants, which cause their terror to be on all that haunt it!

18 Now shall the isles tremble in the day of thy fall; yea, the isles that are in the sea shall be troubled at thy departure.

19 For thus saith the Lord GOD; When I shall make thee a desolate city, like the cities that are not inhabited; when I shall bring up the deep upon thee, and great waters shall cover thee;

20 When I shall bring thee down with them that descend into the pit, with the people of old time, and shall set thee in the low parts of the earth, in places desolate of old, with them that go down to the pit, that thou be not inhabited; and I shall set glory in the land of the living;

15 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה לְצֹר הֲלֹא ׀ מִקּוֹל מַפַּלְתֵּךְ בְּאָנֹק
16 חָלָל בָּהֲרֹג הָרֵג בְּתוֹכֵךְ יִרְעֲשׁוּ הָאִיִּים: וְיָרְדוּ מֵעַל
כִּסְאוֹתָם כָּל נְשִׂיאֵי הַיָּם וְהִסִּירוּ אֶת־מְעִילֵיהֶם וְאֶת־
בִּגְדֵי רִקְמָתָם יַפְשִׁטוּ חֲרָדוֹת ׀ יִלְבָּשׁוּ עַל־הָאָרֶץ יֵשְׁבוּ
17 חֲרָדוּ לָרָגַע וְשָׁמְמוּ עָלָיִךְ: וְנָשְׂאוּ עָלַיִךְ קִינָה וְאָמְרוּ
לָךְ אֵיךְ אָבַדְתְּ נוֹשֶׁבֶת מִיַּמִּים הָעִיר הַהֲלֻלָה אֲשֶׁר
הָיְתָה חָזְקָה בַּיָּם הִיא וְיוֹשְׁבֶיהָ אֲשֶׁר־נָתְנוּ חִתִּיתָם לְכָל־
18 יוֹשְׁבֶיהָ: עַתָּה תֶּחֱרַדְנָה הָאִיִּן יוֹם מַפַּלְתֵּךְ וְנִבְהֲלוּ הָאִיִּים
19 אֲשֶׁר־בַּיָּם מִצֵּאתֵךְ: כִּי כֹה אָמַר
אֲדֹנָי יֱהוִה כִּתִּתִי אֹתָךְ עִיר נֶחֱרֶבֶת כֶּעָרִים אֲשֶׁר לֹא־
נוֹשְׁבוּ כְּהַעֲלוֹת עָלַיִךְ אֶת־תְּהוֹם וְכִסּוּךְ הַמַּיִם הָרַבִּים:
20 וְהוֹרַדְתִּיךְ אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר אֶל־עַם עוֹלָם וְהוֹשַׁבְתִּיךְ בְּאֶרֶץ ס
תַּחְתִּיּוֹת כְּחָרְבוֹת מֵעוֹלָם אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר לְמַעַן לֹא
21 תֵּשֵׁבִי וְנָתַתִּי צְבִי בְּאֶרֶץ חַיִּים: בַּלָּהוֹת אֶתֵּנֵךְ וְאֵינֵךְ
וְתִבָּקְשִׁי וְלֹא־תִמָּצְאִי עוֹד לְעוֹלָם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה:

כז 2 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: וְאַתָּה
3 בֶּן־אָדָם שָׂא עַל־צֹר קִינָה: וְאָמַרְתָּ לְצֹר הַיֹּשְׁבָתִי עַל־
מְבוֹאֹת יָם רֹכֶלֶת הָעַמִּים אֶל־אִיִּים רַבִּים
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה צֹר אַתְּ אָמַרְתְּ אֲנִי
4 כְּלִילַת יֹפִי: כִּלְבַב יַמִּים גְּבוּלַיִךְ בֹּנַיִךְ כָּלְלוּ יָפְיֵךְ:
5 בְּרוֹשִׁים מְשִׁנִיר בָּנוּ לָךְ אֶת כָּל־לוּחֹתַיִם אֶרֶז מִלְּבָנוֹן
6 לָקְחוּ לַעֲשׂוֹת תֹּרֶן עָלָיִךְ: אַלּוֹנִים מִבָּשָׁן עָשׂוּ מְשׁוֹטָיִךְ
קרשך

15 v. סא נאנק וכן ח״א. v. כן בוכר ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ח, ד״ס, ח״ב, ח״ד ודס״ו, ס״א בחרב בצרי וכן ח״א; ג״ל בַּהֲרֹג. 16 v. כן כ״א, וכן ברוב ספרים כ״י ודס״ו, כ״נ וְיָרְדוּ בלא נעיא, נ״א ב״א וירדו בלא נעיא, ב״נ וְיָרְדוּ בנעיא. 17 v. ג״ל תֵּשְׁבָתִי. 17 v. בס״א חמו. 20 v. צ״ל וְלֹא תִתְיַצְּבִי, כן ת״ע. כז. 3 v. חֵישְׁבָתִי כתיב, חֵישְׁבָתְּ קרי, בס״א חֵישְׁבָתְּ כתיב וקרי וכן ר״א, ד״ב וח״ו. 5 v. בס״א מוֹצָאוֹת בתיב, מְלֻאוֹת קרי. 5 v. פסקא באמצע פסוק, בס״א אין כאן פסקא. 4 v. ס״א בָּנַיִךְ וכן ר״ו וח״ע. 6 v. בספר מתח מָשְׁמִיך פתח חס״ם ותרש חשי״ן.

21 I will make thee a terror, and thou shalt be no more: though thou be sought for, yet shalt thou never be found again, saith the Lord GOD.

27, 2 The word of the LORD came again unto me, saying, Now, thou son of man, take up a
3 lamentation for Tyrus; And say unto Tyrus, O thou that art situate at the entry of the sea, which art a merchant of the people for many isles, Thus saith the Lord GOD; O Tyrus, thou
4 hast said, I am of perfect beauty. Thy borders are in the midst of the seas, thy builders have
5 perfected thy beauty. They have made all thy ship boards of fir trees of Senir: they have
6 taken cedars from Lebanon to make masts for thee. Of the oaks of Bashan have they made thine oars;

7 קַרְשֵׁךְ עֶשׂוּ שֵׁן בַּת־אֲשֻׁרִים מְאִיִּי כִתִּים: שֵׁשׁ בְּרִקְמָה
מִמִּצְרַיִם הָיָה מְפָרָשֵׂךְ לִהְיוֹת לָךְ לְנֵס תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
8 מְאִיֵּי אֱלִישָׁה הָיָה מְכַסֵּךְ: יוֹשְׁבֵי צִידוֹן וְאַרְוָד הָיוּ
9 שָׁטָיִם לָךְ חֲכָמַיִךְ צוֹר הָיוּ בָךְ הֵמָּה חֹבְלָיִךְ: זִקְנֵי
גְבָל וַחֲכָמֶיהָ הָיוּ בָךְ מַחֲזִקֵי בְּדָקֵךְ כָּל־אֳנִיּוֹת הַיָּם
10 וּמַלָּחֵיהֶם הָיוּ בָךְ לַעֲרֹב מַעֲרָבֵךְ: פָּרַס וְלוּד וּפוּט
הָיוּ בְּחֵילֵךְ אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֵּךְ מָגֵן וְכוֹבָע תָּלוּ בָךְ הֵמָּה
11 נָתְנוּ הֲדָרֵךְ: בְּנֵי אַרְוָד וְחֵילֵךְ עַל־חוֹמוֹתַיִךְ סָבִיב
וְגַמָּדִים בְּמִגְדְּלוֹתַיִךְ הָיוּ שִׁלְטֵיהֶם תָּלוּ עַל־חוֹמוֹתַיִךְ
12 סָבִיב הֵמָּה כָּלְלוּ יָפְיֵךְ: תַּרְשִׁישׁ סֹחֲרְתֵּךְ מֵרֹב כָּל־הוֹן
13 בְּכֶסֶף בַּרְזֶל בְּדִיל וְעוֹפֶרֶת נָתְנוּ עֲזוּבָתֵךְ: יָוָן תּוּבַל
וּמֶשֶׁךְ הֵמָּה רֹכְלֵךְ בְּנֶפֶשׁ אָדָם וּכְלֵי נְחֹשֶׁת נָתְנוּ
14 מַעֲרָבֵךְ: מִבֵּית תּוֹגַרְמָה סוּסִים וּפָרָשִׁים וּפְרָדִים נָתְנוּ
15 עֲזוּבָתֵךְ: בְּנֵי דְדָן רֹכְלֵיךְ אִיִּים רַבִּים סְחֹרֶת יָדֵךְ קַרְנוֹת
16 שֵׁן וְהוֹבְנִים הֵשִׁיבוּ אִשְׁכָּרֵךְ: אֲרָם סֹחֲרְתֵּךְ מֵרֹב
מַעֲשַׂיִךְ בְּנֹפֶךְ אַרְגָּמָן וְרִקְמָה וּבוּץ וְרָאמֹת וְכַדְכֹּד נָתְנוּ
17 בְּעֻזּוּבָתֵךְ: יְהוּדָה וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הֵמָּה רֹכְלֵיךְ בְּחִטֵּי
18 מִנִּית וּפַנַּג וּדְבַשׁ וְשֶׁמֶן וְצֳרִי נָתְנוּ מַעֲרָבֵךְ: דַּמֶּשֶׂק
סֹחֲרְתֵּךְ בְּרֹב מַעֲשַׂיִךְ מֵרֹב כָּל־הוֹן בְּיֵין חֶלְבּוֹן וְצֶמֶר
19 צָחַר: וְדָן וְיָוָן מְאוּזָל בְּעֻזּוּבָתֵךְ נָתְנוּ בַּרְזֶל עָשׂוּת
20 קְדָה וְקָנֶה בְּמַעֲרָבֵךְ הָיָה: דְּדָן רֹכַלְתֵּךְ בִּבְגָדֵי־חֲפַשׁ
21 לִרְכָבָה: עֲרַב וְכָל־נְשִׂיאֵי קֵדָר הֵמָּה סֹחֲרֵי יָדֵךְ בְּכָרִים
וְאֵילִם

the company of the Ashurites have made thy benches of ivory, brought out of the isles of Chittim.
Fine linen with broidered work from Egypt was that which thou spreadest forth to be thy sail; blue and purple from the isles of Elishah was that which covered thee.
The inhabitants of Zidon and Arvad were thy mariners: thy wise men, O Tyrus, that were in thee, were thy pilots.
The ancients of Gebal and the wise men thereof were in thee thy calkers: all the ships of the sea with their mariners were in thee to occupy thy merchandise.
They of Persia and of Lud and of Phut were in thine army, thy men of war: they hanged the shield and helmet in thee; they set forth thy comeliness.
The men of Arvad with thine army were upon thy walls round about, and the Gammadims were in thy towers: they hanged their shields upon thy walls round about; they have made thy beauty perfect.
Tarshish was thy merchant by reason of the multitude of all kind of riches; with silver, iron, tin, and lead, they traded in thy fairs.
Javan, Tubal, and Meshech, they were thy merchants: they traded the persons of men and vessels of brass in thy market.
They of the house of Togarmah traded in thy fairs with horses and horsemen and mules.
The men of Dedan were thy merchants; many isles were the merchandise of thine hand: they brought thee for a present horns of ivory and ebony. Syria was thy merchant by reason of the multitude of the wares of thy making: they occupied in thy fairs with emeralds, purple, and broidered work, and fine linen, and coral, and agate. Judah, and the land of Israel, they were thy merchants: they traded in thy market wheat of Minnith, and Pannag, and honey, and oil, and balm. Damascus was thy merchant in the multitude of the wares of thy making, for the multitude of all riches; in the wine of Helbon, and white wool. Dan also and Javan going to and fro occupied in thy fairs: bright iron, cassia, and calamus, were in thy market. Dedan was thy merchant in precious clothes for chariots. Arabia, and all the princes of Kedar, they occupied with thee in lambs,

---

6 v. ס״א אַשּׁוּרִים סלא וכן ר״נ ור״ו: ג״ל בַּתְאַשֻּׁרִים: עיין ישעיה ס״א י״ח. 6 v. כן למערבאי כתיב וקרי וכן ספרים כ״י. ר״א, ר״ב, ר״ו, ר״ת, ר״ם וה״ר, למרנחאי, ר״נ וה״א נִתִּיִּים כתיב וקרי, בס״א מִתִּיִּים כתיב, מִתִּיִּים קרי וכן ר״ב הס״ו. 7 v. ג״ל סָכָךְ עיין כראשית ח׳ י״ג. 8, 11 vv. כן כתיב בספרים כ״י הס״ו, ס״א ואתך קסק וכן ר״ב, ר״נ, ר״ת, ר״ם, ר״א, ר״ב וה״ד. 12 v. בס״א עֲזוּבָתֵךְ כתיב, ס״א ואתך קסק וכן ר״ב, ר״נ, ר״ת, ר״ם, ר״א, ר״ב וה״ד. 13 v. כן ב״א, כ״נ תּוּבָל קסק, בס״א וְכָל חֵפֶר וכן ר״א, ר״ב, ר״נ, ר״ת, ר״ם, ר״א, ר״ב וה״ד. 15 v. וְחוֹבְנִים כתיב, וְתֻבְנִים קרי. 19 v. ג״ל מָאוּזָל: עיין בראשית י׳ כ״ו. 20 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״נ, ר״ת, ר״ם, ר״ב וה״ד, ס״א דדן וכלתך וכן הס״ו. 21 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״נ, ר״ו וה״א, ס״א עֲרַב פתח וכן ר״ב, ר״ת, ר״ם, ר״ב, ר״ד הס״ו.

22 וְאֵלֶּם וַחֲתוּדִים הָם סֹחֲרַיִךְ: רְכֻלֵי שְׁבָא וְרַעְמָה הֵמָּה
רְכָלֵיךְ בְּרֹאשׁ כָּל־בֹּשֶׂם וּבְכָל־אֶבֶן יְקָרָה וְזָהָב נָתְנוּ
23 עִזְבוֹנֵךְ: חָרָן וְכַנֵּה וָעֶדֶן רֹכְלֵי שְׁבָא אַשּׁוּר כִּלְמַד
24 רִכְלָתֵךְ: הֵמָּה רְכָלַיִךְ בְּמִכְלֻלִים בִּגְלוֹמֵי תְכֵלֶת וְרִקְמָה
וּבְגַנְזֵי בְרֹמִים בְּחַבָּלִים חֲבֻשִׁים וַאֲרָזִים בְּמֵרְכֻלְתֵּךְ:
25 אֳנִיוֹת תַּרְשִׁישׁ שָׁרוֹתַיִךְ מַעַרָבֵךְ וַתִּמָּלְאִי וַתִּכָּבְדִי מְאֹד
26 בְּלֵב יַמִּים: בְּמַיִם רַבִּים הֱבִיאוּךְ הַשָּׁטִים אֹתָךְ רוּחַ
27 הַקָּדִים שְׁבָרֵךְ בְּלֵב יַמִּים: הוֹנֵךְ וְעִזְבוֹנֵךְ מַעַרָבֵךְ
מַלָּחַיִךְ וְחֹבְלָיִךְ מְחַוְיֵךְ בַּדָּלֶךְ וְעֵרְבֵי מַעַרָבֵךְ וְכָל־
אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֵּךְ אֲשֶׁר־בָּךְ וּבְכָל־קְהָלֵךְ אֲשֶׁר בְּתוֹכֵךְ
28 יִפְּלוּ בְלֵב יַמִּים בְּיוֹם מַפַּלְתֵּךְ: לְקוֹל וַעֲקַת חֹבְלָיִךְ
29 יִרְעֲשׁוּ מִגְרָשׁוֹת: וְיֵרְדוּ מֵאֳנִיוֹתֵיהֶם כָּל תֹּפְשֵׂי מָשׁוֹט
30 מַלָּחִים כָּל חֹבְלֵי הַיָּם אֶל־הָאָרֶץ יַעֲמֹדוּ: וְהִשְׁמִיעוּ
עָלַיִךְ בְּקוֹלָם וְיִזְעֲקוּ מָרָה וַיַּעֲלוּ עָפָר עַל־רָאשֵׁיהֶם
31 בָּאֵפֶר יִתְפַּלָּשׁוּ: וְהִקְרִיחוּ אֵלַיִךְ קָרְחָה וְחָגְרוּ שַׂקִּים
32 וּבָכוּ אֵלַיִךְ בְּמַר־נֶפֶשׁ מִסְפֵּד מָר: וְנָשְׂאוּ אֵלַיִךְ בְּנִיהֶם
33 קִינָה וְקוֹנְנוּ עָלַיִךְ מִי כְצוֹר כְּדָמָה בְּתוֹךְ הַיָּם: בְּצֵאֵת
עִזְבוֹנַיִךְ מִיַּמִּים הִשְׂבַּעַתְ עַמִּים רַבִּים בְּרֹב הוֹנַיִךְ
34 וּמַעֲרָבַיִךְ הָעֲשַׁרְתְּ מַלְכֵי־אֶרֶץ: עֵת נִשְׁבַּרְתְּ מִיַּמִּים
במעמקי־

---

21 v. כן בספרים כ"י ור"ב, ס"א וְאֵלִים חסר יו"ד קדמא וכן ד"א, ד"ב, ד"ה, ר"ח, ר"ם, ויו"ב ויר"ד. :ס"א וְאֵלִים מלא דסלא וכן דיו"א ודס"ו. 22 v. סביר בְּכָל־. 23 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ה, דיו"א, דיו"ב ויו"ד, ס"א וְכַנֵּה צרי וכן ד"ח, ר"ם ודס"ו. 24 v. ס"א גְּרוֹמִים מלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ו, ד"ח, ר"ם, דיו"ב, דיו"ד ודס"ו. 24 v. ס"א חֲבוּשִׁים מלא וכן ר"א, ר"ב ור"ו. 24 v. בחללי נִסְרַכְלְתֵּךְ וכן בס"א, ד"ג ודס"ו. 26 v. ס"א הַשָּׁאמִים כחיב וקרי, ובס"א חֲשָׁאמִים כתיב, הַשָּׁמִים קרי. 26 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ח, ד"ם, דיו"א, דיו"ב, דיו"ד ודס"ו, ס"א אוֹתָךְ מלא וכן ד"ו. 26 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ג, ד"ח, ד"ם, דיו"ב, דיו"ד ודס"ו, ס"א רוּחַ הַקָּדִים וכן ד"ב ות"ו. 27 v. כן ביוב ספרים כ"י, ד"ג, ד"ח ודס"ו, ס"א בדלך דק וכן ד"ב, דיו"ב, דיו"ד ודס"ו. 27 v. סכיר וְכָלֵי, בס"א וְכָלֵי כתיב וקרי וכן ד"ח, ד"ם, ד"ב, דיו"ד, תר, ח"ע ות"ס. 28 v. בס"א סְגָרְשׁוֹת. 31 v. כן למערבאי וכן ברוב ספרים כ"י, דיו"א וחיו"ב, לסרנחאי קָרְחָא כאליף וכן ספרים כ"י, ר"א, ד"ב, ד"ג, ד"ח, ד"ם, דיו"ב, דיו"ד ודס"ו. 32 v. ס"א בְּנֵיהֶם וכן ד"ו, דיו"ד, ח"ע ות"ס. 34 v. צ"ל עֵת נִשְׁבַּרְתְּ, כן תר, ת"ב, ת"ס ות"ר.

and rams, and goats: in these were they thy merchants.

22 The merchants of Sheba and Raamah, they were thy merchants: they occupied in thy fairs with chief of all spices, and with all precious stones, and gold.

23 Haran, and Canneh, and Eden, the merchants of Sheba, Asshur, and Chilmad, were thy merchants.

24 These were thy merchants in all sorts of things, in blue clothes, and broidered work, and in chests of rich apparel, bound with cords, and made of cedar, among thy merchandise.

25 The ships of Tarshish did sing of thee in thy market: and thou wast replenished, and made very glorious in the midst of the seas.

26 Thy rowers have brought thee into great waters: the east wind hath broken thee in the midst of the seas.

27 Thy riches, and thy fairs, thy merchandise, thy mariners, and thy pilots, thy calkers, and the occupiers of thy merchandise, and all thy men of war, that are in thee, and in all thy company which is in the midst of thee, shall fall into the midst of the seas in the day of thy ruin.

28 The suburbs shall shake at the sound of the cry of thy pilots.

29 And all that handle the oar, the mariners, and all the pilots of the sea, shall come down from their ships, they shall stand upon the land;

30 And shall cause their voice to be heard against thee, and shall cry bitterly, and shall cast up dust upon their heads, they

31 shall wallow themselves in the ashes: And they shall make themselves utterly bald for thee, and gird them with sackcloth, and they shall weep for thee with bitterness of heart and

32 bitter wailing. And in their wailing they shall take up a lamentation for thee, and lament

33 over thee, saying, What city is like Tyrus, like the destroyed in the midst of the sea? When thy wares went forth out of the seas, thou filledst many people; thou didst enrich the kings of

34 the earth with the multitude of thy riches and of thy merchandise. In the time when thou shalt be broken by the seas

35 בְּמַעֲמַקֵּי־מַיִם מַעֲרָבֶךָ וְקָהָלְךָ בְּתוֹכֶךָ נָפָלוּ׃ כָּל
יִשְׁבֵי הָאִיִּים שָׁמְמוּ עָלֶיךָ וּמַלְכֵיהֶם שָׂעֲרוּ שַׂעַר רָעָמוּ
36 פָּנִים׃ סֹחֲרִים בָּעַמִּים שָׁרְקוּ עָלֶיךָ בַּלָּהוֹת הָיִית וְאֵינְךָ
כח עַד־עוֹלָם׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי

2 לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם אֱמֹר לִנְגִיד צֹר כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי יְהוִה
יַעַן נְבַהּ לִבְּךָ וַתֹּאמֶר אֵל אָנִי מוֹשַׁב אֱלֹהִים יָשַׁבְתִּי
בְּלֵב יַמִּים וְאַתָּה אָדָם וְלֹא־אֵל וַתִּתֵּן לִבְּךָ כְּלֵב אֱלֹהִים׃
3 הִנֵּה חָכָם אַתָּה מִדָּנִיֵּאל כָּל־סָתוּם לֹא עָמָמוּךָ׃ בְּחָכְמָתְךָ
4 וּבִתְבוּנָתְךָ עָשִׂיתָ לְךָ חַיִל וַתַּעַשׂ זָהָב וָכֶסֶף בְּאוֹצְרוֹתֶיךָ׃
5 בְּרֹב חָכְמָתְךָ בְּרָכֻלָּתְךָ הִרְבִּיתָ חֵילֶךָ וַיִּגְבַּהּ לִבָּבְךָ
בְּחֵילֶךָ׃

6 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן תִּתְּךָ אֶת־לִבָּבְךָ כְּלֵב
7 אֱלֹהִים׃ לָכֵן הִנְנִי מֵבִיא עָלֶיךָ זָרִים עָרִיצֵי גּוֹיִם וְהֵרִיקוּ
8 חַרְבוֹתָם עַל־יְפִי חָכְמָתֶךָ וְחִלְלוּ יִפְעָתֶךָ׃ לַשַּׁחַת
9 יוֹרִידוּךָ וָמַתָּה מְמוֹתֵי חָלָל בְּלֵב יַמִּים׃ הֲאָמֹר תֹּאמַר
אֱלֹהִים אֲנִי לִפְנֵי הֹרְגֶךָ וְאַתָּה אָדָם וְלֹא־אֵל בְּיַד
10 מְחַלְלֶךָ׃ מוֹתֵי עֲרֵלִים תָּמוּת בְּיַד־זָרִים כִּי אֲנִי דִּבַּרְתִּי
11 נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי

12 לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שָׂא קִינָה עַל־מֶלֶךְ צֹר וְאָמַרְתָּ לּוֹ
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אַתָּה חוֹתֵם תָּכְנִית מָלֵא חָכְמָה
13 וְכָלִיל יֹפִי׃ בְּעֵדֶן גַּן־אֱלֹהִים הָיִיתָ כָּל־אֶבֶן יְקָרָה ס
מְסֻכָתְךָ אֹדֶם פִּטְדָה וְיַהֲלֹם תַּרְשִׁישׁ שֹׁהַם וְיָשְׁפֵּה

ספיר

כח. 2 ע׳ ס״א צור סלא. 3 ע׳ דָּנִיֵּאל כתיב, סְדָנִיאל קרי. 4 ע׳ כן סלא ו׳סלא ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ו, ר״ח, ר״ם, ו״י״א ד״ס, ס״א בְּאוֹצְרוֹתֶיךָ חסר י׳ תענוג וכן ו״י״ב ו״י״ד, וס״א בְּאוֹצְרוֹתֶיךָ חסר ו׳חסר וכן ר״א, ו״ב. 8 ע׳ כן בספרים כ״י, ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״א, ו״י״ב ו״י״ד, ס״א יוֹרִידוּךָ חסר יו״ד וכן ר״ח, ר״ם ד״ס״ו. 9 ע׳ ס״א הֹרְגֶךָ וכן ר״א, ר״ב, ר״ו, ח״ע, ח״ס וח״ר. 9 ע׳ כן ברוב ספרים כ״י, ר״ג, ו״י״א, ו״י״ב, תֹּאמַר, ח״ס וח״ר, ס״א מְחַלְלֶךָ וכן ר״א, ר״ב, ר״ו, ר״ח, ר״ם, ו״י״ב ו״י״ד ד״ס״ו, ל״ל מְחֻלָּלֶךָ: עיין ישעיה נ״א ס׳. 10 ע׳ בן ברוב ספרים כ״י, ר״ח, ד״ם ו״ם״ו, ס״א בְּיַד ובלא סקף וכן ר״ב, ר״ו, ו״י״ב וח״ר. 13 ע׳ כן ברוב ספרים כ״י ו״ם״ו, ס״א וישפה סגול וכן ר״ב. ר״ג, ר״ו, ר״ח, ר״ם, ו״י״א, ו״י״ב וח״ר.

in the depths of the waters thy merchandise and all thy company in the midst of thee shall fall.
All the inhabitants of the isles shall be astonished at thee, and their kings shall be sore afraid, they shall be troubled in their countenance.
The merchants among the people shall hiss at thee; thou shalt be a terror, and never shalt be any more.

The word of the LORD came again unto me, saying,
Son of man, say unto the prince of Tyrus, Thus saith the Lord GOD; Because thine heart is lifted up, and thou hast said, I am a God, I sit in the seat of God, in the midst of the seas; yet thou art a man, and not God, though thou set thine heart as the heart of God:
Behold, thou art wiser than Daniel; there is no secret that they can hide from thee:
With thy wisdom and with thine understanding thou hast gotten thee riches, and hast gotten gold and silver into thy treasures:
By thy great wisdom and by thy traffick hast thou increased thy riches, and thine heart is lifted up because of thy riches:
Therefore thus saith the Lord GOD; Because thou hast set thine heart as the heart of God;
Behold, therefore I will bring strangers upon thee, the terrible of the nations: and they shall draw their swords against the beauty of thy wisdom, and they shall defile thy brightness. They shall bring thee down to the pit, and thou shalt die the deaths of them that are slain in the midst of the seas. Wilt thou yet say before him that slayeth thee, I am God? but thou shalt be a man, and no God, in the hand of him that slayeth thee. Thou shalt die the deaths of the uncircumcised by the hand of strangers: for I have spoken it, saith the Lord GOD. Moreover the word of the LORD came unto me, saying, Son of man, take up a lamentation upon the king of Tyrus, and say unto him, Thus saith the Lord GOD; Thou sealest up the sum, full of wisdom, and perfect in beauty. Thou hast been in Eden the garden of God; every precious stone was thy covering, the sardius, topaz, and the diamond, the beryl, the onyx, and the jasper,

סַפִּיר נֹפֶךְ וּבָרְקַת וְזָהָב מִלֵּאכֶת תֻּפֶּיךָ וּנְקָבֶיךָ בָּךְ
14 בְּיוֹם הִבָּרְאֶךָ כּוֹנָנוּ: אַתְּ כְּרוּב מִמְשַׁח הַסּוֹכֵךְ וּנְתַתִּיךָ
בְּהַר קֹדֶשׁ אֱלֹהִים הָיִיתָ בְּתוֹךְ אַבְנֵי־אֵשׁ הִתְהַלָּכְתָּ:
15 תָּמִים אַתָּה בִּדְרָכֶיךָ מִיּוֹם הִבָּרְאֲךָ עַד־נִמְצָא עַוְלָתָה
16 בָּךְ: בְּרֹב רְכֻלָּתְךָ מָלְאוּ תוֹכְךָ חָמָס וַתֶּחֱטָא וָאֲחַלֶּלְךָ
מֵהַר אֱלֹהִים וָאֲבַדְּךָ כְּרוּב הַסּוֹכֵךְ מִתּוֹךְ אַבְנֵי־אֵשׁ:
17 נִבְהָה לִבְּךָ בְיָפְיֶךָ שִׁחַתְּ חָכְמָתְךָ עַל־יִפְעָתֶךָ עַל־אֶרֶץ
18 הִשְׁלַכְתִּיךָ לִפְנֵי מְלָכִים נְתַתִּיךָ לְרַאֲוָה־בָּךְ: מֵרֹב
עֲוֹנֶיךָ בְּעֹוֶל רְכֻלָּתְךָ חִלַּלְתָּ מִקְדָּשֶׁיךָ וָאוֹצֵא אֵשׁ מִתּוֹכְךָ
הִיא אֲכָלַתְךָ וָאֶתֶּנְךָ לְאֵפֶר עַל־הָאָרֶץ לְעֵינֵי כָּל־רֹאֶיךָ:
19 כָּל־יוֹדְעֶיךָ בָּעַמִּים שָׁמְמוּ עָלֶיךָ בַּלָּהוֹת הָיִיתָ וְאֵינְךָ עַד־
עוֹלָם:
20 21 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־
22 צִידוֹן וְהִנָּבֵא עָלֶיהָ: וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי
עָלַיִךְ צִידוֹן וְנִכְבַּדְתִּי בְתוֹכֵךְ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּעֲשׂוֹתִי
23 בָהּ שְׁפָטִים וְנִקְדַּשְׁתִּי בָהּ: וְשִׁלַּחְתִּי־בָהּ דֶּבֶר וָדָם
בְּחוּצוֹתֶיהָ וְנִפַּל חָלָל בְּתוֹכָהּ בְּחֶרֶב עָלֶיהָ מִסָּבִיב
24 וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה: וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד לְבֵית יִשְׂרָאֵל סַלּוֹן
מַמְאִיר וְקִמְצָד מְכֹאֵב מִכֹּל סְבִיבֹתָם הַשָּׂאטִים אוֹתָם וְיָדְעוּ
25 כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יְהוִה: כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי
יְהוִה בְּקַבְצִי | אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל מִן־הָעַמִּים אֲשֶׁר נָפֹצוּ
בָם

the sapphire, the emerald, and the carbuncle, and gold: the workmanship of thy tabrets and of thy pipes was prepared in thee in the day that thou wast created.

14 Thou art the anointed cherub that covereth; and I have set thee so: thou wast upon the holy mountain of God; thou hast walked up and down in the midst of the stones of fire.

15 Thou wast perfect in thy ways from the day that thou wast created, till iniquity was found in thee.

16 By the multitude of thy merchandise they have filled the midst of thee with violence, and thou hast sinned: therefore I will cast thee as profane out of the mountain of God: and I will destroy thee, O covering cherub, from the midst of the stones of fire.

17 Thine heart was lifted up because of thy beauty, thou hast corrupted thy wisdom by reason of thy brightness: I will cast thee to the ground, I will lay thee before kings, that they may behold thee.

18 Thou hast defiled thy sanctuaries by the multitude of thine iniquities, by the iniquity of thy traffick; therefore will I bring forth a fire from the midst of thee, it shall devour thee, and I will bring thee to ashes upon the earth in the sight of all them that behold thee.

19 All they that know thee among the people shall be astonished at thee: thou shalt be a terror, and never shalt

20, 21 thou be any more. Again the word of the LORD came unto me, saying, Son of man, set

22 thy face against Zidon, and prophesy against it, And say, Thus saith the Lord GOD; Behold, I am against thee, O Zidon; and I will be glorified in the midst of thee: and they shall know that I am the LORD, when I shall have executed judgments in her, and shall be sanctified in her.

23 For I will send into her pestilence, and blood into her streets; and the wounded shall be judged in the midst of her by the sword upon her on every side; and they shall know

24 that I am the LORD. And there shall be no more a pricking brier unto the house of Israel, nor any grieving thorn of all that are round about them, that despised them; and they shall

25 know that I am the Lord GOD. Thus saith the Lord GOD; When I shall have gathered the house of Israel from the people among whom they are scattered,

---

v. 13 כן ב'א, ב'נ הֻבָּרַאתָ בנעויא, נ'א ב'א הִבָּרְאָךְ, ב'נ הִבָּרְאָךְ. v. 14 כן ברוב ספרים כ'י, ד'ב, ד'ו, ר'ה ת'ס, ס'א אתּ וכן ד'י'ב, ד'י'ד ודס'ו, וס'א אתּ במקף ובלא נגינה. v. 15 בס'א עָלְתָה כתיב, עָוְלָתָה קרי: עיין תהלים צ'ב ט'ו. v. 16 מָלְאוּ קרי. v. 16 ס'א הַסֹּכֵךְ ונמסר עליו לי' וחסר וכן ר'ח ודס'ם. v. 17 כן ב'א, ב'נ לְרַאֲוָה. v. 18 ס'א עֲוֹנְךָ חסר וכן ד'א ד'ב, ד'ו, תר' וח'ס. v. 18 ס'א מִקְדָּשֶׁךָ וכן ר'א, ד'ב, ד'ו, ר'ח, ד'ס רי"ב, תר', ת'ס וח'ד. v. 18 כן בספרים כ'י, ד'ב תד'ו, ס'א ואוצא־ במקף ובלא נגינה וכן ד'י'ב, ד'י'ד ודס'ו. v. 18 בס'א אֵרַדֶּךָּ. v. 19 סביר אֵלֶיךָ. v. 22 כן כ'א, כ'נ וידעו בלא נעויא, נ'א ב'א וְיִדְעוּ בלא נעויא, ב'נ חֵדְעוּ בנעויא. v. 24 ס'א מַכְאִיב מלא וכן ד'א, ד'ב ודי'ו. v. 24 בס'א הַשָּׂטִים קרי: עיין כ'ז כ'ו. v. 25 חספרה לפרשת וארא. v. 25 כן ברוב ספרים כ'י, ד'ב, ד'ג, ד'ו, ד'ח, ד'ס, ד'י'ב, ד'י'ד ודס'ו, ס'א בָּהּ.

בָּם וְנִקְדַּשְׁתִּי בָּם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם וְיָשְׁבוּ עַל־אַדְמָתָם
26 אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדִּי לְיַעֲקֹב: וְיָשְׁבוּ עָלֶיהָ לָבֶטַח וּבָנוּ
בָּתִּים וְנָטְעוּ כְרָמִים וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח בַּעֲשׂוֹתִי שְׁפָטִים
בְּכָל הַשָּׂאטִים אֹתָם מִסְּבִיבוֹתָם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיהֶם:

כט בַּשָּׁנָה הָעֲשִׂרִית בֶּעָשִׂרִי בִּשְׁנֵים עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָיָה דְּבַר־
2 יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ עַל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ
3 מִצְרַיִם וְהִנָּבֵא עָלָיו וְעַל־מִצְרַיִם כֻּלָּהּ: דַּבֵּר וְאָמַרְתָּ
כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי עָלֶיךָ פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
הַתַּנִּים הַגָּדוֹל הָרֹבֵץ בְּתוֹךְ יְאֹרָיו אֲשֶׁר אָמַר לִי יְאֹרִי
4 וַאֲנִי עָשִׂיתָנִי: וְנָתַתִּי חַחִים בִּלְחָיֶיךָ וְהִדְבַּקְתִּי דְגַת־
יְאֹרֶיךָ בְּקַשְׂקְשֹׂתֶיךָ וְהַעֲלִיתִיךָ מִתּוֹךְ יְאֹרֶיךָ וְאֵת כָּל־
5 דְּגַת יְאֹרֶיךָ בְּקַשְׂקְשֹׂתֶיךָ תִּדְבָּקְנָה: וּנְטַשְׁתִּיךָ הַמִּדְבָּרָה
אוֹתְךָ וְאֵת כָּל־דְּגַת יְאֹרֶיךָ עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל לֹא
תֵאָסֵף וְלֹא תִקָּבֵץ לְחַיַּת הָאָרֶץ וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם נְתַתִּיךָ
6 לְאָכְלָה: וְיָדְעוּ כָל־יֹשְׁבֵי מִצְרַיִם כִּי אֲנִי יְהוָה יַעַן הֱיוֹתָם
7 מִשְׁעֶנֶת קָנֶה לְבֵית יִשְׂרָאֵל: בְּתָפְשָׂם בְּךָ בַּכַּף תִּרּוֹץ
וּבָקַעְתָּ לָהֶם כָּל כְּתֵפָם וּבְהִשָּׁעֲנָם עָלֶיךָ תִּשָּׁבֵר וְהַעֲמַדְתָּ
8 לָהֶם כָּל־מָתְנָיִם: לָכֵן כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי מֵבִיא עָלֶיךָ חֶרֶב וְהִכְרַתִּי מִמְּךָ אָדָם
9 וּבְהֵמָה: וְהָיְתָה אֶרֶץ־מִצְרַיִם לְשִׁמָּמָה וְחָרְבָּה וְיָדְעוּ
10 כִּי־אֲנִי יְהוָה יַעַן אָמַר יְאֹר לִי וַאֲנִי עָשִׂיתִי: לָכֵן הִנְנִי
אֵלַיִךְ

25 v. כן בהללי, ס״א שָׁם וכן ר״ח, ר״ם, תר׳ ות״ע. 26 v. בס״א מָגֵל־. 26 v. בס״א נמסר עליו הַשָּׁמַיִם קרי. 26 v. כן כרוב ספרים כי״, ר״א, ר״כ, ר״ג, ר״ח, ר״ם, ר״ו, ד״ר הד״ו, ס״א סְפִיבוֹתָם סלא ר וכן ד״ו הי״א. 26 v. כן כרוב ספרים כי״, ס״א כי־אֲנִי יהוה וכן ר״ב, עיין לעיל ספוק כ״ה, וס״א כִּי אֲנִי יְהוָה וכן ר״נ, ר״ח, ר״ם, ד״ר ד״ם, ד״ד תרס״ו, כט. 2 v. ס״א גְּלֹה וכן ר״א תַּם־יו. 3 v. סכיר אֵלָיִךְ. 4 v. למעדכאי חַחִים כתיב, חַיִּים קרי, למדנחאי חַחִים כתיב וקרי וכן ר״ם הי״א. 4 v. ס״א גִּלְחָיֶיךָ. 7 v. כְּכַפְּךָ כתיב, בַּכַּף קרי, בס״א בְּכַף כתיב וקרי וכן ר״ב ור״ו. 7 v. צ״ל כָּף, כן ת״ע: עיין מלכים ב׳ י״ח כ״א. 7 v. כן כ״א, כ״נ וכחֻשָּׁעָנָם בגעיא. 7 v. נ״ל תִּתְמַךְתָּ: עיין תהלים ס״ג כ״ט. 9 v. נ״ל עָשִׂיתָנִי.

and shall be sanctified in them in the sight of the heathen, then shall they dwell in their land that I have given to my servant Jacob.
And they shall dwell safely therein, and shall build houses, and plant vineyards; yea, they shall dwell with confidence, when I have executed judgments upon all those that despise them round about them; and they shall know that I am the LORD their God.

In the tenth year, in the tenth month, in the twelfth day of the month, the word of the LORD came unto me, saying,
Son of man, set thy face against Pharaoh king of Egypt, and prophesy against him, and against all Egypt:
Speak, and say, Thus saith the Lord GOD; Behold, I am against thee, Pharaoh king of Egypt, the great dragon that lieth in the midst of his rivers, which hath said, My river is mine own, and I have made it for myself.
But I will put hooks in thy jaws, and I will cause the fish of thy rivers to stick unto thy scales, and I will bring thee up out of the midst of thy rivers, and all the fish of thy rivers shall stick unto thy scales.
And I will leave thee thrown into the wilderness, thee and all the fish of thy rivers: thou shalt fall upon the open fields; thou shalt not be brought together, nor gathered: I have given thee for meat to the beasts of the field and to the fowls of the heaven. And all the inhabitants of Egypt shall know that I am the LORD, because they have been a staff of reed to the house of Israel. When they took hold of thee by thy hand, thou didst break, and rend all their shoulder: and when they leaned upon thee, thou brakest, and madest all their loins to be at a stand. Therefore thus saith the Lord GOD; Behold, I will bring a sword upon thee, and cut off man and beast out of thee. And the land of Egypt shall be desolate and waste; and they shall know that I am the LORD: because he hath said, The river is mine, and I have made it. Behold, therefore

אֵלֶיךָ וְאֶל־יְאֹרֶיךָ וְנָתַתִּי אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם לְחָרְבוֹת חָרֶב
שְׁמָמָה מִמִּגְדֹּל סְוֵנֵה וְעַד־גְּבוּל כּוּשׁ׃ לֹא תַעֲבָר־בָּהּ רֶגֶל 11
אָדָם וְרֶגֶל בְּהֵמָה לֹא תַעֲבָר־בָּהּ וְלֹא תֵשֵׁב אַרְבָּעִים
שָׁנָה׃ וְנָתַתִּי אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁמָמָה בְּתוֹךְ | אֲרָצוֹת 12
נְשַׁמּוֹת וְעָרֶיהָ בְּתוֹךְ עָרִים מְחֻרָבוֹת תִּהְיֶיןָ שְׁמָמָה
אַרְבָּעִים שָׁנָה וַהֲפִצֹתִי אֶת־מִצְרַיִם בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִים
בָּאֲרָצוֹת׃

כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה מִקֵּץ אַרְבָּעִים שָׁנָה אֲקַבֵּץ 13
אֶת־מִצְרַיִם מִן־הָעַמִּים אֲשֶׁר־נָפֹצוּ שָׁמָּה׃ וְשַׁבְתִּי אֶת־ 14
שְׁבוּת מִצְרַיִם וְהֵשִׁבֹתִי אֹתָם אֶרֶץ פַּתְרוֹס עַל־אֶרֶץ
מְכוּרֹתָם וְהָיוּ שָׁם מַמְלָכָה שְׁפָלָה׃ מִן־הַמַּמְלָכוֹת 15
תִּהְיֶה שְׁפָלָה וְלֹא־תִתְנַשֵּׂא עוֹד עַל־הַגּוֹיִם וְהַמְעַטְתִּים
לְבִלְתִּי רְדוֹת בַּגּוֹיִם׃ וְלֹא יִהְיֶה־עוֹד לְבֵית יִשְׂרָאֵל 16
לְמִבְטָח מַזְכִּיר עָוֹן בְּפָנוֹתָם אַחֲרֵיהֶם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי אֲדֹנָי
יְהוִה׃

וַיְהִי בְּעֶשְׂרִים וְשִׁבַּע שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה 17
דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ 18
בָּבֶל הֶעֱבִיד אֶת־חֵילוֹ עֲבֹדָה גְדוֹלָה אֶל־צֹר כָּל־רֹאשׁ
מְקֹרָח וְכָל־כָּתֵף מְרוּטָה וְשָׂכָר לֹא־הָיָה לוֹ וּלְחֵילוֹ
מִצֹּר עַל־הָעֲבֹדָה אֲשֶׁר־עָבַד עָלֶיהָ׃

לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי נֹתֵן לְנְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ 19
בָּבֶל אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם וְנָשָׂא הֲמֹנָהּ וְשָׁלַל שְׁלָלָהּ
וּבַז בִּזָּהּ וְהָיְתָה שָׂכָר לְחֵילוֹ׃ פְּעֻלָּתוֹ אֲשֶׁר־עָבַד בָּהּ 20
נָתַתִּי לוֹ אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר עָשׂוּ לִי נְאֻם אֲדֹנָי
יְהוִה׃ בַּיּוֹם הַהוּא אַצְמִיחַ קֶרֶן ס 21
לבית

---

10 v. בס״א מִמִּגְדָּל. 10 v. ס״א סְוֵנָה בסגול. 14 v. ס״א אֶל־ וכן ד״א, ד״כ וד״ו.
19 v. ס״א חֲמוֹנָהּ מלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ג וד״ו. 20 v. כן נרוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ל,
ד״ת, ד״ם תם״ו, ס״א אֲשֶׁר עָבַד־ וכן דו״ב ודו״ר.

I am against thee, and against thy rivers, and I will make the land of Egypt utterly waste and desolate, from the tower of Syene even unto the border of Ethiopia.

11 No foot of man shall pass through it, nor foot of beast shall pass through it, neither shall it be inhabited forty years.

12 And I will make the land of Egypt desolate in the midst of the countries that are desolate, and her cities among the cities that are laid waste shall be desolate forty years: and I will scatter the Egyptians among the nations, and will disperse them through the countries.

13 Yet thus saith the Lord GOD; At the end of forty years will I gather the Egyptians from the people whither they were scattered:

14 And I will bring again the captivity of Egypt, and will cause them to return into the land of Pathros, into the land of their habitation; and they shall be there a base kingdom.

15 It shall be the basest of the kingdoms; neither shall it exalt itself any more above the nations: for I will diminish them, that they shall no more rule over the nations.

16 And it shall be no more the confidence of the house of Israel, which bringeth their iniquity to remembrance, when they shall look after them: but they shall know that I am the Lord GOD.

17 And it came to pass in the seven and twentieth year, in the first month, in the first day of the month, the word of the LORD came unto me, saying,

18 Son of man, Nebuchadrezzar king of Babylon caused his army to serve a great service against Tyrus: every head was made bald, and every shoulder was peeled: yet had he no

19 wages, nor his army, for Tyrus, for the service that he had served against it: Therefore thus saith the Lord GOD; Behold, I will give the land of Egypt unto Nebuchadrezzar king of Babylon; and he shall take her multitude, and take her spoil, and take her prey; and it shall be

20 the wages for his army. I have given him the land of Egypt for his labour wherewith he

21 served against it, because they wrought for me, saith the Lord GOD. In that day will I cause the horn

of the house of Israel to bud forth, and I will give thee the opening of the mouth in the midst of them; and they shall know that I am the LORD.

לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְלָךְ אֶתֵּן פִּתְחוֹן־פֶּה בְּתוֹכָם וְיָדְעוּ כִּי־ אֲנִי יְהוָה׃

0 The word of the LORD came again unto me, saying,
2 Son of man, prophesy and say, Thus saith the Lord GOD; Howl ye, Woe worth the day!
3 For the day is near, even the day of the LORD is near, a cloudy day; it shall be the time of the heathen.
4 And the sword shall come upon Egypt, and great pain shall be in Ethiopia, when the slain shall fall in Egypt, and they shall take away her multitude, and her foundations shall be broken down.
5 Ethiopia, and Libya, and Lydia, and all the mingled people, and Chub, and the men of the land that is in league, shall fall with them by the sword.
6 Thus saith the LORD; They also that uphold Egypt shall fall; and the pride of her power shall come down: from the tower of Syene shall they fall in it by the sword, saith the Lord GOD.
7 And they shall be desolate in the midst of the countries that are desolate, and her cities shall be in the midst of the cities that are wasted.
8 And they shall know that I am the LORD, when I have set a fire in Egypt, and when all her helpers shall be destroyed.
9 In that day shall messengers go forth from me in ships to make the careless Ethiopians afraid, and great pain shall come upon them, as in the day of
10 Egypt: for, lo, it cometh. Thus saith the Lord GOD; I will also make the multitude of Egypt
11 to cease by the hand of Nebuchadrezzar king of Babylon. He and his people with him, the terrible of the nations, shall be brought to destroy the land: and they shall draw their swords
12 against Egypt, and fill the land with the slain. And I will make the rivers dry, and sell the land into the hand of the wicked: and I will make the land waste, and all that is therein, by the
13 hand of strangers: I the LORD have spoken it. Thus saith the Lord GOD; I will also destroy the idols, and I will cause their images to cease out of Noph; and there shall be no more
14 a prince of the land of Egypt: and I will put a fear in the land of Egypt. And I will make Pathros desolate, and will set fire in Zoan, and will execute judgments

ל׳ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ 2
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הֵילִילוּ הָהּ לַיּוֹם׃ כִּי־קָרוֹב יוֹם 3
וְקָרוֹב יוֹם לַיהוָה יוֹם עָנָן עֵת גּוֹיִם יִהְיֶה׃ וּבָאָה חֶרֶב 4
בְּמִצְרַיִם וְהָיְתָה חַלְחָלָה בְּכוּשׁ בִּנְפֹּל חָלָל בְּמִצְרַיִם
וְלָקְחוּ הֲמוֹנָהּ וְנֶהֶרְסוּ יְסוֹדוֹתֶיהָ׃ כּוּשׁ וּפוּט וְלוּד וְכָל־ 5
הָעֵרֶב וְכוּב וּבְנֵי אֶרֶץ הַבְּרִית אִתָּם בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ׃
כֹּה אָמַר יְהוָה וְנָפְלוּ סֹמְכֵי מִצְרַיִם וְיָרַד 6
גְּאוֹן עֻזָּהּ מִמִּגְדֹּל סְוֵנֵה בַּחֶרֶב יִפְּלוּ־בָהּ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃
וְנָשַׁמּוּ בְּתוֹךְ אֲרָצוֹת נְשַׁמּוֹת וְעָרֶיהָ בְּתוֹךְ־עָרִים נֶחֱרָבוֹת 7
תִּהְיֶינָה׃ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי־אֵשׁ בְּמִצְרַיִם וְנִשְׁבְּרוּ 8
כָּל־עוֹזְרֶיהָ׃ בַּיּוֹם הַהוּא יֵצְאוּ מַלְאָכִים מִלְּפָנַי בָּצִים 9
לְהַחֲרִיד אֶת־כּוּשׁ בֶּטַח וְהָיְתָה חַלְחָלָה בָהֶם בְּיוֹם
מִצְרַיִם כִּי הִנֵּה בָאָה׃
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְהִשְׁבַּתִּי אֶת־הֲמוֹן מִצְרַיִם בְּיַד 10
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל׃ הוּא וְעַמּוֹ אִתּוֹ עָרִיצֵי גּוֹיִם 11
מוּבָאִים לְשַׁחֵת הָאָרֶץ וְהֵרִיקוּ חַרְבוֹתָם עַל־מִצְרַיִם
וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ חֲלָלִ׃ וְנָתַתִּי יְאֹרִים חָרְבָּה וּמָכַרְתִּי 12
אֶת־הָאָרֶץ בְּיַד־רָעִים וְהַשְׁמַּתִּי אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ בְּיַד־זָרִים
אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי 13
יְהוִה וְהַאֲבַדְתִּי גִלּוּלִים וְהִשְׁבַּתִּי אֱלִילִים מִנֹּף וְנָשִׂיא
מֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם לֹא יִהְיֶה־עוֹד וְנָתַתִּי יִרְאָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
וְהַשְׁמֹתִי אֶת־פַּתְרוֹס וְנָתַתִּי אֵשׁ בְּצֹעַן וְעָשִׂיתִי שְׁפָטִים 14

בנא

ל׳. 4 v. כן כספרים כ״י, ד״א, ר״ב, ד״ו, ר״ח, ר״ם והי״ב, ס״א יִהְיֶה חסר ו׳ קרסא וכן ר״ג. ר״ב, ריי״ר רמ״ו, וס״א יסורתיה חסר ו׳ תניגא וכן ריי״א. 5 v. כן ריי״א, ריי״ב וריי״ר: עיין ירמיה כ״ה כ׳, ס״א הָעֵרֶב וכן ר״ב, ר״ג, ד״ו, ר״ח, ד״ם רמ״ו. 9 v. צ״ל אֲדָם או יָתִים כן ת״ע. 9 v. כן בהללי וברוב ס״א, ד״ב, ד״ו, ריי״א, ח״ע, ח״ם ות״ר, ס״א פּוּם וכן ר״א ד״ג, ר״ח ר״ם, ריי״ב, ריי״ר, רמ״ו ות״ר. 13 v. בס״א חֲרָנָה.

15 בְּנֹא׃ וְשִׁפַּכְתִּי חֲמָתִי עַל־סִין מָעוֹז מִצְרָיִם וְהִכְרַתִּי אֶת־
16 הֲמוֹן נֹא׃ וְנָתַתִּי אֵשׁ בְּמִצְרָיִם חוֹל תָּחִיל סִין וְנֹא תִּהְיֶה
17 לְהִבָּקֵעַ וְנֹף צָרֵי יוֹמָם׃ בְּחוּרֵי אָוֶן וּפִי־בֶסֶת בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ
18 וְהֵנָּה בַּשִּׁבְיָ תֵּלַכְנָה׃ וּבְהַחְפִּירוֹ חֹשֶׁךְ הַיּוֹם בְּשִׁבְרִי־
שָׁם אֶת־מַטּוֹת מִצְרַיִם וְנִשְׁבְּתָה־בָּהּ גְּאוֹן עֻזָּהּ הִיא עָנָן
19 יְכַסֶּנָּה וּבְנוֹתֶיהָ בַּשִּׁבְיָ תֵּלַכְנָה׃ וְעָשִׂיתִי שְׁפָטִים בְּמִצְרָיִם
וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
20 וַיְהִי בְּאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן בְּשִׁבְעָה לַחֹדֶשׁ הָיָה
21 דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם אֶת־זְרוֹעַ פַּרְעֹה מֶלֶךְ־
מִצְרַיִם שָׁבָרְתִּי וְהִנֵּה לֹא־חֻבְּשָׁה לָתֵת רְפֻאוֹת לָשׂוּם
חִתּוּל לַחֲבָשָׁהּ לְחָזְקָהּ לְתָפְשׂ בַּחָרֶב׃
22 לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
וְשָׁבַרְתִּי אֶת־זְרֹעֹתָיו אֶת־הַחֲזָקָה וְאֶת־הַנִּשְׁבֶּרֶת וְהַפַּלְתִּי
23 אֶת־הַחֶרֶב מִיָּדוֹ׃ וְהֵפַצְתִּי אֶת־מִצְרַיִם בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִם
24 בָּאֲרָצוֹת׃ וְחִזַּקְתִּי אֶת־זְרֹעוֹת מֶלֶךְ בָּבֶל וְנָתַתִּי אֶת־
חַרְבִּי בְיָדוֹ וְשָׁבַרְתִּי אֶת־זְרֹעוֹת פַּרְעֹה וְנָאַק נַאֲקוֹת
25 חָלָל לְפָנָיו׃ וְחִזַּקְתִּי אֶת־זְרֹעוֹת מֶלֶךְ בָּבֶל וּזְרֹעוֹת
פַּרְעֹה תִּפֹּלְנָה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי חַרְבִּי בְיַד
26 מֶלֶךְ־בָּבֶל וְנָטָהּ אוֹתָהּ אֶל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַהֲפֵצוֹתִי
אֶת־מִצְרַיִם בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִי אוֹתָם בָּאֲרָצוֹת וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי
יְהוָה׃

לא וַיְהִי בְּאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה בַּשְּׁלִישִׁי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה
2 דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם אֱמֹר אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־
מצרים

16 .v תָּחִיל כתיב, תְּחִיל קרי, בס״א תָּחוּל או תָּחֵל כתיב וקרי כן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו וד״ח. 17 .v בס״א נספר עליו תרתין מלין כתיב, וקרי תרא, ובס״א ופִּיהָם תרא מלה כתיב וקרי וכן ד״א וד״ב. 18 .v כן חסר ו׳ קדמא בספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ח,ד״ם, ד״ט,א, ד״י,ב, ד״ר ד״ס׳ו. 19 .v כן בדוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ח,ד״ם ד״ס׳ו, ס״א ותשכח וכלא סקף וכן ד״י וד״ר. 20 .v בס״א חֲמִשָּׁה. 21 .v ח׳ זעירא. 22 .v כן בספרים כ״י, ד״ג, ד״ח, ד״ם וד״ט,א, ס״א ואַחֲזִקֵהוּ חסר דחסר וכן ד״ב וד״ר. 23 .v כן בספרים כ״י, ד״ג ד״ם׳ו, ס״א וַתְּזָרֵיתִים חסר יו״ד קדמא וכן ד״ח ד״ם, וס״א וַתְּזָרֵיתִים מלא דמלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ו, ד״ט,א, ד״י וד״ר.

15 And I will pour my fury upon Sin, the strength of Egypt; and I will cut off the multitude of No.
16 And I will set fire in Egypt: Sin shall have great pain, and No shall be rent asunder, and Noph shall have distresses daily.
17 The young men of Aven and of Pi-beseth shall fall by the sword: and these cities shall go into captivity.
18 At Tehaphnehes also the day shall be darkened, when I shall break there the yokes of Egypt: and the pomp of her strength shall cease in her: as for her, a cloud shall cover her, and her daughters shall go into captivity.
19 Thus will I execute judgments in Egypt: and they shall know that I am the LORD.
20 And it came to pass in the eleventh year, in the first month, in the seventh day of the month, that the word of the LORD came unto me, saying,
21 Son of man, I have broken the arm of Pharaoh king of Egypt; and, lo, it shall not be bound up to be healed, to put a roller to bind it, to make it strong to hold the sword.
22 Therefore thus saith the Lord GOD; Behold, I am against Pharaoh king of Egypt, and will break his arms, the strong, and that which was broken; and I will cause the sword to fall out of his hand.
23 And I will scatter the Egyptians among the nations, and
24 will disperse them through the countries. And I will strengthen the arms of the king of Babylon, and put my sword in his hand: but I will break Pharaoh's arms, and he shall groan
25 before him with the groanings of a deadly wounded man. But I will strengthen the arms of the king of Babylon, and the arms of Pharaoh shall fall down; and they shall know that I am the LORD, when I shall put my sword into the hand of the king of Babylon, and he shall
26 stretch it out upon the land of Egypt. And I will scatter the Egyptians among the nations, and disperse them among the countries; and they shall know that I am the LORD.

31 And it came to pass in the eleventh year, in the third month, in the first day of the month, that
2 the word of the LORD came unto me, saying, Son of man, speak unto Pharaoh king of

Egypt, and to his multitude; Whom art thou like in thy greatness?

3 מִצְרַיִם וְאֶל־הֲמוֹנוֹ אֱל־מִי ׀ דָּמִיתָ בְּגָדְלֶךָ: הִנֵּה אַשּׁוּר
אֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יְפֵה עָנָף וְחֹרֶשׁ מֵצַל וּגְבַהּ קוֹמָה וּבֵין
4 עֲבֹתִים הָיְתָה צַמַּרְתּוֹ: מַיִם גִּדְּלוּהוּ תְּהוֹם רוֹמְמָתְהוּ
אֶת־נַהֲרֹתֶיהָ הֹלֵךְ סָבִיבוֹת מַטָּעָהּ וְאֶת־תְּעָלֹתֶיהָ שִׁלְּחָה
5 אֶל כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה: עַל־כֵּן נָבְהָא קֹמָתוֹ מִכָּל עֲצֵי
הַשָּׂדֶה וַתִּרְבֶּינָה סַרְעַפֹּתָיו וַתַּאֲרַכְנָה פְּארֹתָו מִמַּיִם
6 רַבִּים בְּשַׁלְחוֹ: בְּסַעֲפֹתָיו קִנְנוּ כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וְתַחַת
פְּארֹתָיו יָלְדוּ כָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה וּבְצִלּוֹ יֵשְׁבוּ כָּל גּוֹיִם
7 רַבִּים: וַיִּיף בְּגָדְלוֹ בְּאֹרֶךְ דָּלִיּוֹתָיו כִּי־הָיָה שָׁרְשׁוֹ אֶל־
8 מַיִם רַבִּים: אֲרָזִים לֹא־עֲמָמֻהוּ בְּגַנֵּי־אֱלֹהִים בְּרוֹשִׁים
לֹא דָמוּ אֶל־סַעֲפֹתָיו וְעַרְמֹנִים לֹא־הָיוּ כְּפֹארֹתָיו כָּל־עֵץ
9 בְּגַנֵּי־אֱלֹהִים לֹא־דָמָה אֵלָיו בְּיָפְיוֹ: יָפָה עֲשִׂיתִיו בְּרֹב
דָּלִיּוֹתָיו וַיְקַנְאֻהוּ כָּל־עֲצֵי עֵדֶן אֲשֶׁר בְּגַן הָאֱלֹהִים:
10 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן אֲשֶׁר
גָּבַהּ בְּקוֹמָה וַיִּתֵּן צַמַּרְתּוֹ אֶל־בֵּין עֲבֹתִים וְרָם לְבָבוֹ
11 בְּגָבְהוֹ: וְאֶתְּנֵהוּ בְיַד אֵל גּוֹיִם עָשֹׂה יַעֲשֶׂה לּוֹ כְּרִשְׁעוֹ
12 גֵּרַשְׁתִּיהוּ: וַיְכָרְתֻהוּ זָרִים עָרִיצֵי גּוֹיִם וַיִּטְּשֻׁהוּ אֶל
הֶהָרִים וּבְכָל־נְאוֹת נָפְלָו דָּלִיּוֹתָיו וַתִּשָּׁבַרְנָה פְּארֹתָיו
בְּכָל־אֲפִיקֵי הָאָרֶץ וַיֵּרְדוּ מִצִּלּוֹ כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ וַיִּטְּשֻׁהוּ:
13 עַל־מַפַּלְתּוֹ יִשְׁכְּנוּ כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וְאֶל־פְּארֹתָיו הָיוּ
כָּל

3 Behold, the Assyrian was a cedar in Lebanon with fair branches, and with a shadowing shroud, and of an high stature; and his top was among the thick boughs.

4 The waters made him great, the deep set him up on high with her rivers running round about his plants, and sent out her little rivers unto all the trees of the field.

5 Therefore his height was exalted above all the trees of the field, and his boughs were multiplied, and his branches became long because of the multitude of waters, when he shot forth.

6 All the fowls of heaven made their nests in his boughs, and under his branches did all the beasts of the field bring forth their young, and under his shadow dwelt all great nations.

7 Thus was he fair in his greatness, in the length of his branches: for his root was by great waters.

8 The cedars in the garden of God could not hide him: the fir trees were not like his boughs, and the chesnut trees were not like his branches; nor any tree in the garden of God was like unto him in his beauty.

9 I have made him fair by the multitude of his branches: so that all the trees of Eden, that were in the garden of God, envied him.

10 Therefore thus saith the Lord GOD; Because thou hast lifted up thyself in height, and he hath shot up his top among the thick boughs, and his heart is lifted up in his

11 height; I have therefore delivered him into the hand of the mighty one of the heathen; he

12 shall surely deal with him: I have driven him out for his wickedness. And strangers, the terrible of the nations, have cut him off, and have left him: upon the mountains and in all the valleys his branches are fallen, and his boughs are broken by all the rivers of the land; and all

13 the people of the earth are gone down from his shadow, and have left him. Upon his ruin shall all the fowls of the heaven remain, and all the beasts

---

לא. v. 2 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ח,ר"ס, דו"ב, ד"ד ודט"ו, ס"א אל־מי דמית בגדלך וכן ד"ב, ד"ג ד"ו. v. 3 נ"ל תאשור: עיין ישעיה ס"א י"ס. v. 3 ס"א עבותים סלא וכן ד"י. v. 4 ס"א גדלוהו חסר וכן ד"ב ד"ו. v. 4 נ"ל מצלה. v. 4 ס"א שלחה רגש וכן דו"ב. v. 5 בהללי גן פתח. v. 5 ס"א קומתו סלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ג וד"ו. v. 5 מארתו כתיב, מארתיו קרי, בס"א מארתיו כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב, ד"ו וד"ד, ובס"א מארתיו כתיב, פרתיו קרי. v. 7 כן ב"א, ב"נ ויהי. v. 8 כן כדוב ספרים כ"י, ד"ח,ד"ס, די"ב, ד"ד ודס"ו, ס"א בגן וכן ד"ב, ד"ג וד"ו. v. 8 כן סנהדן בספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ח,ד"ס, די"ב, ד"ד ודס"ו. v. 8 ס"א בפארתיו וכן ד"ב ה"ג, וס"א כפארתיו וכן ד"ח, ד"ס די"ד. v. 9 כן בספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ח,ד"ס, די"ב וד"ד, ס"א יצוי־ בסקף ובלא נגינה וכן דס"ו. v. 11 כן לסערבאי, לסרנחאי אין מלא וכן ד"א, ד"ג, ד"ח, ד"ס, די"א ד"ב. v. 11 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ח,ד"ס, די"א, די"ב, ת"ס וח"י, ס"א ברשעו וכן ד"א, ד"ב, ד"ו, דס"ו וחר'. v. 12 כן כ"א, ב"נ ויכרתהו נציא. vv. 12, 13 ס"א פארתיו וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ח, ד"ס וד"י. v. 13 סביר ועל־.

of the field shall be upon his branches:

14 To the end that none of all the trees by the waters exalt themselves for their height, neither shoot up their top among the thick boughs, neither their trees stand up in their height, all that drink water: for they are all delivered unto death, to the nether parts of the earth, in the midst of the children of men, with them that go down to the pit.

15 Thus saith the Lord GOD; In the day when he went down to the grave I caused a mourning: I covered the deep for him, and I restrained the floods thereof, and the great waters were stayed: and I caused Lebanon to mourn for him, and all the trees of the field fainted for him.

16 I made the nations to shake at the sound of his fall, when I cast him down to hell with them that descend into the pit: and all the trees of Eden, the choice and best of Lebanon, all that drink water, shall be comforted in the nether parts of the earth.

17 They also went down into hell with him unto them that be slain with the sword; and they that were his arm, that dwelt under his shadow in the midst of the heathen.

18 To whom art thou thus like in glory and in greatness among the trees of Eden? yet shalt thou be brought down with the trees of Eden unto the nether parts of the earth: thou shalt lie in the midst of the uncircumcised with them that be slain by the sword. This is Pharaoh and all his multitude, saith the Lord GOD.

כָּל חֵיַת הַשָּׂדֶה׃ לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יִגְבְּהוּ בְקוֹמָתָם כָּל 14
עֲצֵי־מַיִם וְלֹא־יִתְּנוּ אֶת־צַמֶּרְתָּם אֶל־בֵּין עֲבֹתִים וְלֹא
יַעֲמְדוּ אֵלֵיהֶם בְּגָבְהָם כָּל־שֹׁתֵי מָיִם כִּי כֻלָּם נְתֻנוּ
לַמָּוֶת אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּית בְּתוֹךְ בְּנֵי אָדָם אֶל־יוֹרְדֵי
בּוֹר׃
כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה בְּיוֹם רִדְתּוֹ שְׁאֹלָה הֶאֱבַלְתִּי כִּסֵּיתִי 15
עָלָיו אֶת־תְּהוֹם וָאֶמְנַע נַהָרוֹתֶיהָ וַיִּכָּלְאוּ מַיִם רַבִּים
וָאַקְדִּר עָלָיו לְבָנוֹן וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה עָלָיו עֻלְפָּה׃ מִקּוֹל 16
מַפַּלְתּוֹ הִרְעַשְׁתִּי גּוֹיִם בְּהוֹרִדִי אֹתוֹ שְׁאֹלָה אֶת־
יוֹרְדֵי בּוֹר וְנֻחֲמוּ בְּאֶרֶץ תַּחְתִּית כָּל־עֲצֵי־עֵדֶן מִבְחַר
וְטוֹב־לְבָנוֹן כָּל־שֹׁתֵי מָיִם׃ גַּם־הֵם אִתּוֹ יָרְדוּ שְׁאֹלָה 17
אֶל־חַלְלֵי־חֶרֶב וּזְרֹעוֹ יָשְׁבוּ בְצִלּוֹ בְּתוֹךְ גּוֹיִם׃ אֶל־ 18
מִי דָמִית כָּבוֹד וּבְגֹדֶל בַּעֲצֵי־עֵדֶן וְהוּרַדְתָּ
אֶת־עֲצֵי־עֵדֶן אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּית בְּתוֹךְ עֲרֵלִים תִּשְׁכַּב
אֶת־חַלְלֵי־חֶרֶב הוּא פַרְעֹה וְכָל־הֲמוֹנֹה נְאֻם אֲדֹנָי
יֱהוִה׃

לב וַיְהִי בִשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה בִּשְׁנֵי־עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ ס
הָיָה דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שָׂא קִינָה עַל 2
פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כְּפִיר גּוֹיִם נִדְמֵיתָ
וְאַתָּה כַּתַּנִּים בַּיָּמִים וַתָּנַח בִּנַהֲרוֹתֶיךָ וַתִּרְפַּס מַיִם
בְּרַגְלֶיךָ וְתִרְפֹּס נַהֲרוֹתָם׃
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה וּפָרַשְׂתִּי עָלֶיךָ אֶת־רִשְׁתִּי בִּקְהַל 3
עַמִּים

14, 16 .vv כן ברוב ספרים כ"י, ר"ת, ר"מ, ר"ב, ד"י ודמ"ו, ס"א עמי וכן ר"ב, ר"נ ור"ו. 14 .v ס"א אֲלֵיהֶם או אֲלֵיהֶם חסר וכן ר"ב, ר"י"ב ד"י"ר, וכס"א עֲלֵיהֶם. 15, 16 .vv ס"א שְׁאוֹלָת סלא וכן ר"י"ב. 15 .v כן ברוב ספרים כ"י, ד"מ"ו, ס"א האבלתי ז"ק וכן ר"ב, ר"ו, ר"ת, ר"מ, ר"ב ד"י"ר. 15 .v נִפְּיתִי סלא וכן ד"א ור"ב. 17 .v ס"א שְׁאוֹלָה ותסמר עָלָיו סלא וכן ר"נ וְיֹשְׁבֵי. 17 .v צֵל חֶרְעָן, כן ת"ע וח"ס. 18 .v תָּמוּת קרי. לב. 1 .v סביר בִּשְׁנֵים. 2 .v כן בספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"נ ור"ו, ס"א וְנִבְהַלְתָּ חסר וכן ר"ה, ר"מ, ר"א, ד"י"ר ודמ"ו, בחללי גְּבָהַלְתֶּךָ. 2 .v כן ב"א, ב"נ ותהלֹם. 3 .v ס"א וְאַרְפֵּס וכן ר"ת, ר"מ, ר"י"ב ד"י"ר.

32 And it came to pass in the twelfth year, in the twelfth month, in the first day of the month,
2 that the word of the LORD came unto me, saying, Son of man, take up a lamentation for Pharaoh king of Egypt, and say unto him, Thou art like a young lion of the nations, and thou art as a whale in the seas: and thou camest forth with thy rivers, and troubledst the waters
3 with thy feet, and fouledst their rivers. Thus saith the LORD GOD; I will therefore spread out my net over thee with a company

of many people; and they shall bring thee up in my net.

4 Then will I leave thee upon the land, I will cast thee forth upon the open field, and will cause all the fowls of the heaven to remain upon thee, and I will fill the beasts of the whole earth with thee.

5 And I will lay thy flesh upon the mountains, and fill the valleys with thy height.

6 I will also water with thy blood the land wherein thou swimmest, even to the mountains; and the rivers shall be full of thee.

7 And when I shall put thee out, I will cover the heaven, and make the stars thereof dark; I will cover the sun with a cloud, and the moon shall not give her light.

8 All the bright lights of heaven will I make dark over thee, and set darkness upon thy land, saith the Lord GOD.

9 I will also vex the hearts of many people, when I shall bring thy destruction among the nations, into the countries which thou hast not known.

10 Yea, I will make many people amazed at thee, and their kings shall be horribly afraid for thee, when I shall brandish my sword before them; and they shall tremble at every moment, every man for his own life, in the day of thy fall.

11 For thus saith the Lord GOD; The sword of the king of Babylon shall come upon thee.

4 עַמִּים רַבִּים וְהֶעֱלוּךָ בְּחֶרְמִי: וּנְטַשְׁתִּיךָ בָאָרֶץ עַל־פְּנֵי
הַשָּׂדֶה אֲטִילֶךָּ וְהוֹשַׁבְתִּי עָלֶיךָ כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם
5 וְהִשְׂבַּעְתִּי מִמְּךָ חַיַּת כָּל־הָאָרֶץ: וְנָתַתִּי אֶת־בְּשָׂרְךָ
6 עַל־הֶהָרִים וּמִלֵּאתִי הַנְּאָיוֹת רָמוּתֶךָ: וְהִשְׁקֵיתִי אֶרֶץ
צָפָתְךָ מִדָּמְךָ אֶל־הֶהָרִים וַאֲפִקִּים יִמָּלְאוּן מִמֶּךָּ:
7 וְכִסֵּיתִי בְכַבּוֹתְךָ שָׁמַיִם וְהִקְדַּרְתִּי אֶת־כּוֹכְבֵיהֶם שֶׁמֶשׁ
8 בֶּעָנָן אֲכַסֶּנּוּ וְיָרֵחַ לֹא־יָאִיר אוֹרוֹ: כָּל־מְאוֹרֵי אוֹר
בַּשָּׁמָיִם אַקְדִּירֵם עָלֶיךָ וְנָתַתִּי חֹשֶׁךְ עַל־אַרְצֶךָ נְאֻם
9 אֲדֹנָי יֱהוִה: וְהִכְעַסְתִּי לֵב עַמִּים רַבִּים בְּהָבִיאִי שִׁבְרְךָ
10 בַּגּוֹיִם עַל־אֲרָצוֹת אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּם: וְהַשְׁמֹתִי עָלֶיךָ
עַמִּים רַבִּים וּמַלְכֵיהֶם יִשְׂעֲרוּ עָלֶיךָ שַׂעַר בְּעוֹפְפִי
חַרְבִּי עַל־פְּנֵיהֶם וְחָרְדוּ לִרְגָעִים אִישׁ לְנַפְשׁוֹ בְּיוֹם
מַפַּלְתֶּךָ:
11 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה חֶרֶב ׀ מֶלֶךְ־בָּבֶל תָּבוֹאךְ:
12 בְּחַרְבוֹת גִּבּוֹרִים אַפִּיל הֲמוֹנֵךְ עָרִיצֵי גּוֹיִם כֻּלָּם וְשָׁדְּדוּ
13 אֶת־גְּאוֹן מִצְרַיִם וְנִשְׁמַד כָּל־הֲמוֹנָהּ: וְהַאֲבַדְתִּי אֶת־כָּל־
בְּהֶמְתָּהּ מֵעַל מַיִם רַבִּים וְלֹא תְדָלְחֵם רֶגֶל־אָדָם עוֹד
14 וּפַרְסוֹת בְּהֵמָה לֹא תִדְלָחֵם: אָז אַשְׁקִיעַ מֵימֵיהֶם
15 וְנַהֲרוֹתָם כַּשֶּׁמֶן אוֹלִיךְ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה: בְּתִתִּי אֶת־אֶרֶץ
מִצְרַיִם שְׁמָמָה וּנְשַׁמָּה אֶרֶץ מִמְּלֹאָהּ בְּהַכּוֹתִי אֶת־כָּל־
16 יֹשְׁבֵי בָהּ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוִה: קִינָה הִיא וְקוֹנְנוּהָ בְּנוֹת
הַגּוֹיִם תְּקוֹנְנֶנָּה אוֹתָהּ עַל־מִצְרַיִם וְעַל־כָּל־הֲמוֹנָהּ תְּקוֹנְנֶנָּה
אוֹתָהּ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה:

ויהי

4 .v כן למעדכאי, למדנחאי אֵלַי. 6 .v ס"א חֲמִיקוֹם סלא וכן ד"א, ר"ב, ר"ג, ר"ת, ר"ם, ד"ל ת"ד. 7 .v כן בדוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ת,ר"ם, ד"א, ר"ב, ר"ד תד"ו, ס"א וְקִדַּרְתִּי חסר וכן ד"א, ר"ב ת"ו, ובס"א וְכִפּוֹתִי כתיב, וְכִפִּיתִי קרי. 7 .v בס"א בְּכַבּוֹתָם כתיב, מִכַּבֵּיהֶם קרי. 10 .v ס"א וַהֲשִׁמֹתִי חסר, וס"א וְהֵשִׁיתִי וכן ד"א, ר"ב ת"ו. 11 .v כן בדוב ספרים כ"י, ר"ת,ר"ם ותס"ו, ס"א חֶרֶב מֶלֶךְ וכן ר"ב ות"ו, וס"א חֶרֶב מלך־ וכן ר"ו, ר"ב ת"ד. 16 .v בס"א תְּנוּ. 16 .v כן בספרים כ"י, ר"ח, ר"ם, ר"ב ת"ד, ס"א תקוננת עדי וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ד"א ותס"ו.

12 By the swords of the mighty will I cause thy multitude to fall, the terrible of the nations, all of them: and they shall spoil the pomp of Egypt, and all the multitude thereof shall be de-
13 stroyed. I will destroy also all the beasts thereof from beside the great waters; neither shall
14 the foot of man trouble them any more, nor the hoofs of beasts trouble them. Then will I
15 make their waters deep, and cause their rivers to run like oil, saith the Lord GOD. When I shall make the land of Egypt desolate, and the country shall be destitute of that whereof it was full, when I shall smite all them that dwell therein, then shall they know that I am the
16 LORD. This is the lamentation wherewith they shall lament her: the daughters of the nations shall lament her: they shall lament for her, even for Egypt, and for all her multitude, saith the Lord GOD.

17 וַיְהִי בִשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָיָה
18 דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם נְהֵה עַל־הֲמוֹן מִצְרַיִם
וְהוֹרִדֵהוּ אוֹתָהּ וּבְנוֹת גּוֹיִם אַדִּרִים אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּיּוֹת
19 אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר: מִמִּי נָעַמְתְּ רְדֵה וְהִשָּׁכְבָה אֶת־
20 עֲרֵלִים: בְּתוֹךְ חַלְלֵי־חֶרֶב יִפֹּלוּ חֶרֶב נִתְּנָה מָשְׁכוּ
21 אוֹתָהּ וְכָל־הֲמוֹנֶיהָ: יְדַבְּרוּ־לוֹ אֵלֵי גִּבּוֹרִים מִתּוֹךְ שְׁאוֹל
22 אֶת־עוֹזְרָיו יָרְדוּ שָׁכְבוּ הָעֲרֵלִים חַלְלֵי־חָרֶב: שָׁם אַשּׁוּר
וְכָל־קְהָלָהּ סְבִיבוֹתָיו קִבְרֹתָיו כֻּלָּם חֲלָלִים הַנֹּפְלִים
23 בֶּחָרֶב: אֲשֶׁר נִתְּנוּ קִבְרֹתֶיהָ בִּירֵכְתֵי־בוֹר וַיְהִי קְהָלָהּ
סְבִיבוֹת קִבְרָתָהּ כֻּלָּם חֲלָלִים נֹפְלִים בַּחֶרֶב אֲשֶׁר־
24 נָתְנוּ חִתִּית בְּאֶרֶץ חַיִּים: שָׁם עֵילָם וְכָל־הֲמוֹנָהּ סְבִיבוֹת
קִבְרָתָהּ כֻּלָּם חֲלָלִים הַנֹּפְלִים בֶּחָרֶב אֲשֶׁר־יָרְדוּ
עֲרֵלִים אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּיּוֹת אֲשֶׁר נָתְנוּ חִתִּיתָם בְּאֶרֶץ
25 חַיִּים וַיִּשְׂאוּ כְלִמָּתָם אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר: בְּתוֹךְ חֲלָלִים
נָתְנוּ מִשְׁכָּב לָהּ בְּכָל־הֲמוֹנָהּ סְבִיבוֹתָיו קִבְרֹתֶיהָ כֻּלָּם
עֲרֵלִים חַלְלֵי־חֶרֶב כִּי־נִתַּן חִתִּיתָם בְּאֶרֶץ חַיִּים וַיִּשְׂאוּ
26 כְלִמָּתָם אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר בְּתוֹךְ חֲלָלִים נִתָּן: שָׁם מֶשֶׁךְ
תֻּבַל וְכָל־הֲמוֹנָהּ סְבִיבוֹתָיו קִבְרֹתֶיהָ כֻּלָּם עֲרֵלִים
27 מְחֻלְלֵי חֶרֶב כִּי־נָתְנוּ חִתִּיתָם בְּאֶרֶץ חַיִּים: וְלֹא יִשְׁכְּבוּ
אֶת־גִּבּוֹרִים נֹפְלִים מֵעֲרֵלִים אֲשֶׁר־יָרְדוּ־שְׁאוֹל בִּכְלֵי־
מִלְחַמְתָּם וַיִּתְּנוּ אֶת־חַרְבוֹתָם תַּחַת רָאשֵׁיהֶם וַתְּהִי
עֲוֹנֹתָם עַל־עַצְמוֹתָם כִּי־חִתִּית גִּבּוֹרִים בְּאֶרֶץ חַיִּים:
28 וְאַתָּה בְּתוֹךְ עֲרֵלִים תִּשָּׁבֵר וְתִשְׁכַּב אֶת־חַלְלֵי־חָרֶב:

שמה

17 It came to pass also in the twelfth year, in the fifteenth day of the month, that the word of the LORD came unto me, saying,
18 Son of man, wail for the multitude of Egypt, and cast them down, even her, and the daughters of the famous nations, unto the nether parts of the earth, with them that go down into the pit.
19 Whom dost thou pass in beauty? go down, and be thou laid with the uncircumcised.
20 They shall fall in the midst of them that are slain by the sword: she is delivered to the sword: draw her and all her multitudes.
21 The strong among the mighty shall speak to him out of the midst of hell with them that help him: they are gone down, they lie uncircumcised, slain by the sword.
22 Asshur is there and all her company: his graves are about him: all of them slain, fallen by the sword:
23 Whose graves are set in the sides of the pit, and her company is round about her grave: all of them slain, fallen by the sword, which caused terror in the land of the living.
24 There is Elam and all her multitude round about her grave, all of them slain, fallen by the sword, which are gone down uncircumcised into the nether parts of the earth, which caused their terror in the land of the living; yet have they borne their shame with them that
25 go down to the pit. They have set her a bed in the midst of the slain with all her multitude: her graves are round about him: all of them uncircumcised, slain by the sword: though their terror was caused in the land of the living, yet have they borne their shame with them that go
26 down to the pit: he is put in the midst of them that be slain. There is Meshech, Tubal, and all her multitude: her graves are round about him: all of them uncircumcised, slain by the
27 sword, though they caused their terror in the land of the living. And they shall not lie with the mighty that are fallen of the uncircumcised, which are gone down to hell with their weapons of war: and they have laid their swords under their heads, but their iniquities shall be upon their bones, though they were the terror of the mighty in the land of the living.
28 Yea, thou shalt be broken in the midst of the uncircumcised, and shalt lie with them that are slain with the sword.

---

21 v. כן ב"א, ב"נ וְרִבְרֵר בגעיא. 21 v. ס"א אֵילֵי וכן ר"א, ד"ב וד"ו. 25 v. בס"א נִתְּנוּ: עיין פסוק כ"ו. 25 v. נ"ל נִתְּנוּ: עיין פסוק כ"ם. 26 v. בס"א קִבְרָתָהּ כתיב, קִבְרוֹתֶיהָ קרי, ובס"א קִבְרוֹתֶהָ כתיב וקרי. 26 v. בס"א חִתִּיתָם כתיב, חִתִּית קרי. 27 v. צ"ל מֵעוֹלָם, כן ת"ע. 27 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ח, ד"ם, ד"י"כ, ד"ד הם"ו, ס"א אשר יִרְדוּ שְׁאוֹל בכלי מלחמתם או מלחמתם וכן ר"כ, ד"ג וד"ו. 27 v. כן ברוב ספרים כ"י ר"ח, ד"ם וד"י"ב, ס"א עֲוֹנוֹתָם מלא וכן ר"א, ד"ב, ד"ג, ד"י"א, ד"ד הם"ו.

29 שָׁמָּה אֱדוֹם מַלְכֶיהָ וְכָל־נְשִׂיאֶיהָ אֲשֶׁר־נִתְּנוּ בִּגְבוּרָתָם
אֶת־חַלְלֵי־חָרֶב הֵמָּה אֶת־עֲרֵלִים יִשְׁכָּבוּ וְאֶת־יֹרְדֵי
30 בּוֹר: שָׁמָּה נְסִיכֵי צָפוֹן כֻּלָּם וְכָל־צִדֹנִי אֲשֶׁר־יָרְדוּ אֶת־
חֲלָלִים בְּחִתִּיתָם מִגְּבוּרָתָם בּוֹשִׁים וַיִּשְׁכְּבוּ עֲרֵלִים
31 אֶת־חַלְלֵי־חָרֶב וַיִּשְׂאוּ כְלִמָּתָם אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר: אוֹתָם
יִרְאֶה פַרְעֹה וְנִחַם עַל־כָּל־הֲמוֹנָה חַלְלֵי־חֶרֶב פַּרְעֹה
32 וְכָל־חֵילוֹ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה: כִּי־נָתַתִּי אֶת־חִתִּיתוֹ בְּאֶרֶץ
חַיִּים וְהִשְׁכַּב בְּתוֹךְ עֲרֵלִים אֶת־חַלְלֵי־חֶרֶב פַּרְעֹה
וְכָל־הֲמוֹנֹה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה:

לג 1 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 2 בֶּן־אָדָם דַּבֵּר אֶל־
בְּנֵי־עַמֶּךָ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶרֶץ כִּי־אָבִיא עָלֶיהָ חָרֶב
וְלָקְחוּ עַם־הָאָרֶץ אִישׁ אֶחָד מִקְצֵיהֶם וְנָתְנוּ אֹתוֹ
3 לָהֶם לְצֹפֶה: וְרָאָה אֶת־הַחֶרֶב בָּאָה עַל־הָאָרֶץ וְתָקַע
4 בַּשּׁוֹפָר וְהִזְהִיר אֶת־הָעָם: וְשָׁמַע הַשֹּׁמֵעַ אֶת־קוֹל
הַשּׁוֹפָר וְלֹא נִזְהָר וַתָּבוֹא חֶרֶב וַתִּקָּחֵהוּ דָּמוֹ בְרֹאשׁוֹ
5 יִהְיֶה: אֶת קוֹל הַשּׁוֹפָר שָׁמַע וְלֹא נִזְהָר דָּמוֹ בּוֹ יִהְיֶה
6 וְהוּא נִזְהָר נַפְשׁוֹ מִלֵּט: וְהַצֹּפֶה כִּי־יִרְאֶה אֶת־הַחֶרֶב
בָּאָה וְלֹא־תָקַע בַּשּׁוֹפָר וְהָעָם לֹא־נִזְהָר וַתָּבוֹא חֶרֶב
וְתִקַּח מֵהֶם נֶפֶשׁ הוּא בַעֲוֹנוֹ נִלְקָח וְדָמוֹ מִיַּד־הַצֹּפֶה
אֲדָרֹשׁ:
7 וְאַתָּה בֶּן־אָדָם צֹפֶה נְתַתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְשָׁמַעְתָּ
8 מִפִּי דָּבָר וְהִזְהַרְתָּ אוֹתָם מִמֶּנִּי: בְּאָמְרִי לָרָשָׁע רָשָׁע
מוֹת תָּמוּת וְלֹא דִבַּרְתָּ לְהַזְהִיר רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ הוּא
9 רָשָׁע בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת וְדָמוֹ מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ: וְאַתָּה כִּי־הִזְהַרְתָּ
רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ לָשׁוּב מִמֶּנָּה וְלֹא־שָׁב מִדַּרְכּוֹ הוּא בַעֲוֹנוֹ
10 יָמוּת וְאַתָּה נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ: וְאַתָּה
בן־

---

v. 30 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"נ, ד"ת, ד"ס, די"א, די"ב, די"ד והם"ו, ס"א צדוני סלא וכן ר"א. vv. 31, 32 הֲמוֹנוֹ קרי. v. 32 תְּחִיתוֹ כתיב, תִּתִּיתִי קרי.

29 There is Edom, her kings, and all her princes, which with their might are laid by them that were slain by the sword: they shall lie with the uncircumcised, and with them that go down to the pit.
30 There be the princes of the north, all of them, and all the Zidonians, which are gone down with the slain; with their terror they are ashamed of their might; and they lie uncircumcised with them that be slain by the sword, and bear their shame with them that go down to the pit.
31 Pharaoh shall see them, and shall be comforted over all his multitude, even Pharaoh and all his army slain by the sword, saith the Lord GOD.
32 For I have caused my terror in the land of the living: and he shall be laid in the midst of the uncircumcised with them that are slain with the sword, even Pharaoh and all his multitude, saith the Lord GOD.

33 Again the word of the LORD came unto me, saying,
2 Son of man, speak to the children of thy people, and say unto them, When I bring the sword upon a land, if the people of the land take a man of their coasts, and set him for their watchman:
3 If when he seeth the sword come upon the land, he blow the trumpet, and warn the people;
4 Then whosoever heareth the sound of the trumpet, and taketh not warning; if the
5 sword come, and take him away, his blood shall be upon his own head. He heard the sound of the trumpet, and took not warning; his blood shall be upon him. But he that taketh warning
6 shall deliver his soul. But if the watchman see the sword come, and blow not the trumpet, and the people be not warned; if the sword come, and take any person from among them, he
7 is taken away in his iniquity; but his blood will I require at the watchman's hand. So thou, O son of man, I have set thee a watchman unto the house of Israel; therefore thou shalt hear
8 the word at my mouth, and warn them from me. When I say unto the wicked, O wicked man, thou shalt surely die; if thou dost not speak to warn the wicked from his way, that
9 wicked man shall die in his iniquity; but his blood will I require at thine hand. Nevertheless, if thou warn the wicked of his way to turn from it; if he do not turn from his way, he
10 shall die in his iniquity; but thou hast delivered thy soul. Therefore, O thou

בֶּן־אָדָם אֱמֹר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֵּן אֲמַרְתֶּם לֵאמֹר כִּי־
פִשְׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ עָלֵינוּ וּבָם אֲנַחְנוּ נְמַקִּים וְאֵיךְ נִחְיֶה:
11 אֱמֹר אֲלֵיהֶם חַי־אָנִי | נְאֻם | אֲדֹנָי יֱהוִה אִם־אֶחְפַּץ בְּמוֹת
הָרָשָׁע כִּי אִם־בְּשׁוּב רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ וְחָיָה שׁוּבוּ׀ שׁוּבוּ׀
מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וְלָמָּה תָמוּתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל:
12 וְאַתָּה בֶּן־אָדָם אֱמֹר אֶל־בְּנֵי־עַמְּךָ צְדָקַת
הַצַּדִּיק לֹא תַצִּילֶנּוּ בְּיוֹם פִּשְׁעוֹ וְרִשְׁעַת הָרָשָׁע לֹא־יִכָּשֵׁל
בָּהּ בְּיוֹם שׁוּבוֹ מֵרִשְׁעוֹ וְצַדִּיק לֹא יוּכַל לִחְיוֹת בָּהּ
13 בְּיוֹם חֲטֹאתוֹ: בְּאָמְרִי לַצַּדִּיק חָיֹה תִחְיֶה וְהוּא׀ בָּטַח
עַל־צִדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל כָּל־צְדָקֹתָיו לֹא תִזָּכַרְנָה וּבְעַוְלָתוֹ
14 אֲשֶׁר־עָשָׂה בָּהֶן יָמוּת: וּבֶאֱמָרִי לָרָשָׁע מוֹת תָּמוּת וְשָׁב
15 מֵחַטָּאתוֹ וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה: חֲבָל יָשִׁיב רָשָׁע גְּזֵלָה
יְשַׁלֵּם בְּחֻקּוֹת הַחַיִּים הָלַךְ לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עָוֶל חָיוֹ
16 יִחְיֶה לֹא יָמוּת: כָּל־חַטֹּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא לֹא תִזָּכַרְנָה ס
17 לוֹ מִשְׁפָּט וּצְדָקָה עָשָׂה חָיוֹ יִחְיֶה: וְאָמְרוּ בְּנֵי עַמֶּךָ
18 לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ אֲדֹנָי וְהֵמָּה דַרְכָּם לֹא־יִתָּכֵן: בְּשׁוּב־
19 צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל וּמֵת בָּהֶם: וּבְשׁוּב רָשָׁע
מֵרִשְׁעָתוֹ וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה עֲלֵיהֶם הוּא יִחְיֶה:
20 וַאֲמַרְתֶּם לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ אֲדֹנָי אִישׁ כִּדְרָכָיו אֶשְׁפֹּוט
אֶתְכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל:
21 וַיְהִי בִשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה בַּעֲשִׂרִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ
לְגָלוּתֵנוּ בָּא־אֵלַי הַפָּלִיט מִירוּשָׁלַם לֵאמֹר הֻכְּתָה
הָעִיר

11 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"ג, ר"ן, ד"י"ב, ד"י"ד ודמ"ן, ס"א שׁוּבוּ שׁוּבוּ וכן ר"ח ד"ם, וס"א שׁוּבוּ שׁוּבוּ מדרכיכם הרעים. 13 v. חָיוֹ קרי, בס"א חָיוּ כתיב וקרי וכן ר"א. 13 v. כן בספרים כ"י, ר"ב ודי"ג, ס"א והוא־בטח וכן ד"ח, ד"ם, ד"י"ב ודס"ו. 13 v. צִדְקָתוֹ כתיב, צְדָקוֹתָיו קרי, בס"א צִדְקָתָיו כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ר"ן ודי"א. 13 v. ס"א תִּזָּכַרְנָה וכן ד"ח,ד"ם, ד"י"א ודמ"ן. 15 v. ס"א וְלֹא וכן ד"א. 16 v. חַטֹּאתוֹ כתיב, חַטָּאתָיו קרי, בס"א חַטָּאתָיו כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ר"ן ודי"א. 16 v. בס"א חָיוֹ כתיב, חָיוֹ קרי. 20 v. ס"א אִשְׁפֹּט חסר וכן ד"א, ר"ב ודי"ג. 21 v. ג"ל נַעֲשִׂתִי. 21 v. ס"א לְגָלוּתֵינוּ וכן ד"א ודי"ב.

son of man, speak unto the house of Israel; Thus ye speak, saying, If our transgressions and our sins be upon us, and we pine away in them, how should we then live?

11 Say unto them, As I live, saith the Lord GOD, I have no pleasure in the death of the wicked; but that the wicked turn from his way and live: turn ye, turn ye from your evil ways; for why will ye die, O house of Israel?

12 Therefore, thou son of man, say unto the children of thy people, The righteousness of the righteous shall not deliver him in the day of his transgression: as for the wickedness of the wicked, he shall not fall thereby in the day that he turneth from his wickedness; neither shall the righteous be able to live for his righteousness in the day that he sinneth.

13 When I shall say to the righteous, that he shall surely live; if he trust to his own righteousness, and commit iniquity, all his righteousnesses shall not be remembered; but for his iniquity that he hath committed, he shall die for it.

14 Again, when I say unto the wicked, Thou shalt surely die; if he turn from his sin, and do that which is lawful and right;

15 If the wicked restore the pledge, give again that he had robbed, walk in the statutes of life, without committing iniquity; he shall surely live, he shall not die.

16 None of his sins that he hath committed shall be mentioned unto him: he hath done that
17 which is lawful and right; he shall surely live. Yet the children of thy people say, The way
18 of the LORD is not equal: but as for them, their way is not equal. When the righteous turn-
19 eth from his righteousness, and committeth iniquity, he shall even die thereby. But if the wicked turn from his wickedness, and do that which is lawful and right, he shall live thereby.
20 Yet ye say, The way of the LORD is not equal. O ye house of Israel, I will judge you every
21 one after his ways. And it came to pass in the twelfth year of our captivity, in the tenth month, in the fifth day of the month, that one that had escaped out of Jerusalem came unto me, saying, The city is smitten.

22 הָעִיר: וְיַד־יְהוָה הָיְתָה אֵלַי בָּעֶרֶב לִפְנֵי בּוֹא הַפָּלִיט
וַיִּפְתַּח אֶת־פִּי עַד־בֹּאוֹ אֵלַי בַּבֹּקֶר וַיִּפָּתַח פִּי וְלֹא
נֶאֱלַמְתִּי עוֹד:
23 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם יֹשְׁבֵי הֶחֳרָבוֹת
24 הָאֵלֶּה עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל אֹמְרִים לֵאמֹר אֶחָד הָיָה
אַבְרָהָם וַיִּירַשׁ אֶת־הָאָרֶץ וַאֲנַחְנוּ רַבִּים לָנוּ נִתְּנָה
25 הָאָרֶץ לְמוֹרָשָׁה: לָכֵן אֱמֹר אֲלֵהֶם
כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי יְהוִה עַל־הַדָּם | תֹּאכֵלוּ וְעֵינֵכֶם תִּשָּׂאוּ
26 אֶל־גִּלּוּלֵיכֶם וְדָם תִּשְׁפֹּכוּ וְהָאָרֶץ תִּירָשׁוּ: עֲמַדְתֶּם
עַל־חַרְבְּכֶם עֲשִׂיתֶן תּוֹעֵבָה וְאִישׁ אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ
27 טִמֵּאתֶם וְהָאָרֶץ תִּירָשׁוּ: כֹּה־
תֹאמַר אֲלֵהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה חַי־אָנִי אִם־לֹא
אֲשֶׁר בֶּחָרְבוֹת בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וַאֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה לַחַיָּה
נְתַתִּיו לְאָכְלָו וַאֲשֶׁר בַּמְּצָדוֹת וּבַמְּעָרוֹת בַּדֶּבֶר יָמוּתוּ:
28 וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה וְנִשְׁבַּת גְּאוֹן עֻזָּהּ
29 וְשָׁמְמוּ הָרֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵין עֹבֵר: וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה
בְּתִתִּי אֶת־הָאָרֶץ שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה עַל כָּל־תּוֹעֲבֹתָם אֲשֶׁר
30 עָשׂוּ: וְאַתָּה בֶּן־אָדָם בְּנֵי עַמְּךָ
הַנִּדְבָּרִים בְּךָ אֵצֶל הַקִּירוֹת וּבְפִתְחֵי הַבָּתִּים וְדִבֶּר
אֶחָד אֶת־אָחִיו לֵאמֹר בֹּאוּ־נָא וְשִׁמְעוּ מָה
31 הַדָּבָר הַיּוֹצֵא מֵאֵת יְהוָה: וְיָבֹאוּ אֵלֶיךָ כִּמְבוֹא־עָם
וְיֵשְׁבוּ לְפָנֶיךָ עַמִּי וְשָׁמְעוּ אֶת־דְּבָרֶיךָ וְאוֹתָם לֹא יַעֲשׂוּ
כִּי־עֲגָבִים בְּפִיהֶם הֵמָּה עֹשִׂים אַחֲרֵי בִּצְעָם לִבָּם הֹלֵךְ:
32 וְהִנֵּךְ לָהֶם כְּשִׁיר עֲגָבִים יְפֵה־קוֹל וּמֵטִב נָגֶן וְשָׁמְעוּ
אֶת־

---

27 .vv 25, כס"א אין כאן ספקא. 25 .v ס"א אֲלֵיהֶם סלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ח, ד"ס, ד"ט, די"ב דיי"ד. 25 .v בס"א נספר עליו וַעֵינֵיכֶם קרי, ובס"א ועיניכם כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ח, ד"ס, די"א, די"ב דיי"ד, חר, ח"ע, ת"ס ות"ר. 27 .v ס"א אֲלֵיהֶם סלא וכן ד"ו, די"ב דיי"ד. 27 .v נ"ל לָאֲכְלָה: עיין לעיל כ"ם ה'. 32 .v כן ברוב ספרים כ"י, ד"ו, ד"ח, ד"ס, די"ב דיי"ד, ס"א יפה וכן ד"ב, ד"ג, הט"ו.

Now the hand of the LORD was upon me in the evening, afore he that was escaped came; and had opened my mouth, until he came to me in the morning; and my mouth was opened, and I was no more dumb.
Then the word of the LORD came unto me, saying,
Son of man, they that inhabit those wastes of the land of Israel speak, saying, Abraham was one, and he inherited the land: but we are many; the land is given us for inheritance.
Wherefore say unto them, Thus saith the Lord GOD; Ye eat with the blood, and lift up your eyes toward your idols, and shed blood: and shall ye possess the land?
Ye stand upon your sword, ye work abomination, and ye defile every one his neighbour's wife: and shall ye possess the land?
Say thou thus unto them, Thus saith the Lord GOD; As I live, surely they that are in the wastes shall fall by the sword, and him that is in the open field will I give to the beasts to be devoured, and they that be in the forts and in the caves shall die of the pestilence.
For I will lay the land most desolate, and the pomp of her strength shall cease; and the mountains of Israel shall be desolate, that none shall pass through.
Then shall they know that I am the LORD, when I have laid the land most desolate because of all their abominations which they have committed. Also, thou son of man, the children of thy people still are talking against thee by the walls and in the doors of the houses, and speak one to another, every one to his brother, saying, Come, I pray you, and hear what is the word that cometh forth from the LORD. And they come unto thee as the people cometh, and they sit before thee as my people, and they hear thy words, but they will not do them: for with their mouth they shew much love, but their heart goeth after their covetousness. And, lo, thou art unto them as a very lovely song of one that hath a pleasant voice, and can play well on an instrument: for they hear

33 אֶת־דַּבָּרְךָ וְעֹשִׂים אֵינָם אֹתָם׃ וּבְבֹאָהּ הִנֵּהּ בָאָה וְיָדְעוּ
כִּי נָבִיא הָיָה בְּתוֹכָם׃
לד וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא עַל־רֹעֵי
2 יִשְׂרָאֵל הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם לָרֹעִים כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי
יְהוִה הוֹי רֹעֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיוּ רֹעִים אוֹתָם הֲלוֹא
3 הַצֹּאן יִרְעוּ הָרֹעִים׃ אֶת־הַחֵלֶב תֹּאכֵלוּ וְאֶת־הַצֶּמֶר
4 תִּלְבָּשׁוּ הַבְּרִיאָה תִּזְבָּחוּ הַצֹּאן לֹא תִרְעוּ׃ אֶת־הַנָּחֲלוֹת
לֹא חִזַּקְתֶּם וְאֶת־הַחוֹלָה לֹא־רְפָאתֶם וְלַנִּשְׁבֶּרֶת לֹא
חִבַּשְׁתֶּם וְאֶת־הַנִּדַּחַת לֹא הֲשֵׁבֹתֶם וְאֶת־הָאֲבֵדֹת לֹא
5 בִקַּשְׁתֶּם וּבְחֹזְקָה רְדִיתֶם אֹתָם וּבְפָרֶךְ׃ וַתָּפוּצֶינָה מִבְּלִי
רֹעֶה וַתִּהְיֶינָה לְאָכְלָה לְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה וַתְּפוּצֶינָה׃
6 יִשְׁגּוּ צֹאנִי בְּכָל־הֶהָרִים וְעַל כָּל־גִּבְעָה רָמָה וְעַל כָּל
7 פְּנֵי הָאָרֶץ נָפְצוּ צֹאנִי וְאֵין דּוֹרֵשׁ וְאֵין מְבַקֵּשׁ׃ לָכֵן
8 רֹעִים שִׁמְעוּ אֶת־דְּבַר יְהוָה׃ חַי־אָנִי נְאֻם | אֲדֹנָי יֱהוִה
אִם־לֹא יַעַן הְיוֹת־צֹאנִי | לָבַז וַתִּהְיֶינָה צֹאנִי לְאָכְלָה
לְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה מֵאֵין רֹעֶה וְלֹא־דָרְשׁוּ רֹעַי אֶת־
9 צֹאנִי וַיִּרְעוּ הָרֹעִים אוֹתָם וְאֶת־צֹאנִי לֹא רָעוּ׃ לָכֵן
10 הָרֹעִים שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה׃ כֹּה־
אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי אֶל־הָרֹעִים וְדָרַשְׁתִּי אֶת־
צֹאנִי מִיָּדָם וְהִשְׁבַּתִּים מֵרְעוֹת צֹאן וְלֹא־יִרְעוּ עוֹד
הָרֹעִים אוֹתָם וְהִצַּלְתִּי צֹאנִי מִפִּיהֶם וְלֹא־תִהְיֶיןָ לָהֶם
לְאָכְלָה׃
11 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי־אָנִי וְדָרַשְׁתִּי אֶת־צֹאנִי
12 וּבִקַּרְתִּים׃ כְּבִקֹּרֶת רֹעֶה עֶדְרוֹ בְּיוֹם הֱיוֹתוֹ בְּתוֹךְ
צֹאנוֹ נִפְרָשׁוֹת כֵּן אֲבַקֵּר אֶת־צֹאנִי וְהִצַּלְתִּי אֹתָם מִכָּל
המקומות

נג .v ס"א ובצאתה רפי וכן ד"ב. לד. ג .v ציל הֶחָלָב. כן ת"ע ותי"ר. 4 .v ציל וּבְחֻזְקָת. כן ת"ע: עיין לקמן מסוק ס"ו. 8 .v כן ב"א, ב"נ היות. 10 .v בס"א אין כאן ספקא. 10 .v כן ב"א, ב"נ אֶל־ בנציא.

thy words, but they do them not.

33 And when this cometh to pass, (lo, it will come,) then shall they know that a prophet hath been among them.

34 And the word of the LORD came unto me, saying,

2 Son of man, prophesy against the shepherds of Israel, prophesy, and say unto them, Thus saith the Lord GOD unto the shepherds; Woe be to the shepherds of Israel that do feed themselves! should not the shepherds feed the flocks?

3 Ye eat the fat, and ye clothe you with the wool, ye kill them that are fed: but ye feed not the flock.

4 The diseased have ye not strengthened, neither have ye healed that which was sick, neither have ye bound up that which was broken, neither have ye brought again that which was driven away, neither have ye sought that which was lost; but with force and with cruelty have ye ruled them.

5 And they were scattered, because there is no shepherd: and they became meat to all the beasts of the field, when they were scattered.

6 My sheep wandered through all the mountains, and upon every high hill: yea, my flock was scattered upon all the face of the earth, and none did search or seek after them.

7 Therefore, ye shepherds, hear the word of the LORD;

8 As I live, saith the Lord GOD, surely because my flock became a prey, and my flock became meat to every beast of the field, because there was no shepherd, neither did my shepherds search for my flock, but

9 the shepherds fed themselves, and fed not my flock; Therefore, O ye shepherds, hear the

10 word of the LORD; Thus saith the Lord GOD; Behold, I am against the shepherds; and I will require my flock at their hand, and cause them to cease from feeding the flock; neither shall the shepherds feed themselves any more; for I will deliver my flock from their mouth,

11 that they may not be meat for them. For thus saith the Lord GOD; Behold, I, even I, will

12 both search my sheep, and seek them out. As a shepherd seeketh out his flock in the day that he is among his sheep that are scattered; so will I seek out my sheep, and will deliver them out of all

13 הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר נָפֲצוּ שָׁם בְּיוֹם עָנָן וַעֲרָפֶל: וְהוֹצֵאתִים
מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּים מִן־הָאֲרָצוֹת וַהֲבִיאוֹתִים אֶל־
אַדְמָתָם וּרְעִיתִים אֶל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל בָּאֲפִיקִים וּבְכֹל
14 מוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: בְּמִרְעֶה־טוֹב אִרְעֵה אוֹתָם וּבְהָרֵי מְרוֹם־
יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה נִוְהָם שָׁם תִּרְבַּצְנָה בְּנָוֶה טוֹב וּמִרְעֶה
15 שָׁמֵן תִּרְעֶינָה אֶל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל: אֲנִי אֶרְעֶה צֹאנִי וַאֲנִי
16 אַרְבִּיצֵם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה: אֶת־הָאֲבֵדָת אְבַקֵּשׁ וְאֶת־
הַנִּדַּחַת אָשִׁיב וְלַנִּשְׁבֶּרֶת אֲחַבֹּשׁ וְאֶת־הַחוֹלָה אֲחַזֵּק
וְאֶת־הַשְּׁמֵנָה וְאֶת־הַחֲזָקָה אַשְׁמִיד אֶרְעֶנָּה בְּמִשְׁפָּט:
17 וְאַתֶּנָּה צֹאנִי כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי שֹׁפֵט בֵּין שֶׂה
18 לָשֶׂה לָאֵילִים וְלָעַתּוּדִים: הַמְעַט מִכֶּם הַמִּרְעֶה הַטּוֹב
תִּרְעוּ וְיֶתֶר מִרְעִיכֶם תִּרְמְסוּ בְרַגְלֵיכֶם וּמִשְׁקַע־מַיִם
19 תִּשְׁתּוּ וְאֶת הַנּוֹתָרִים בְּרַגְלֵיכֶם תִּרְפְּשׁוּן: וְצֹאנִי מִרְמַס
רַגְלֵיכֶם תִּרְעֶינָה וּמִרְפַּשׂ רַגְלֵיכֶם תִּשְׁתֶּינָה:
20 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה אֲלֵיהֶם הִנְנִי־אֲנִי
21 וְשָׁפַטְתִּי בֵּין־שֵׂה בְרִיָּה וּבֵין שֵׂה דָּוֶה: יַעַן בְּצַד
וּבְכָתֵף תָּהִדּוּ וּבְקַרְנֵיכֶם תְּנַגְּחוּ כָּל־הַנַּחֲלוֹת עַד אֲשֶׁר
22 הֲפִיצוֹתֶם אוֹתָנָה אֶל־הַחוּצָה: וְהוֹשַׁעְתִּי לְצֹאנִי וְלֹא־
23 תִהְיֶינָה עוֹד לָבַז וְשָׁפַטְתִּי בֵּין שֶׂה לָשֶׂה: וַהֲקִמֹתִי
עֲלֵיהֶם רֹעֶה אֶחָד וְרָעָה אֹתָן אֶת עַבְדִּי דָּוִיד הוּא
24 יִרְעֶה אֹתָם וְהוּא יִהְיֶה לָהֶם לְרֹעֶה: וַאֲנִי יְהוָה אֶהְיֶה
לָהֶם לֵאלֹהִים וְעַבְדִּי דָּוִד נָשִׂיא בְּתוֹכָם אֲנִי יְהוָה
25 דִּבַּרְתִּי: וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית שָׁלוֹם וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה רָעָה
26 מִן־הָאָרֶץ וְיִשְׁבוּ בַמִּדְבָּר לָבֶטַח וְיָשְׁנוּ בְיִעָרִים: וְנָתַתִּי

---

v. 16 צ"ל אַשְׁמִר, כן ת"ע, ת"ם ות"ר. v. 16 כן כרוב ספרים כי"א ס"א במשפט. v. 20 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ח, ד"ם, ד"י"ב, ד"יר ודס"ו, ס"א וכן שה וכן ד"ב, ד"ב ות"ו. v. 21 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ח, ד"ם, ד"י"א, ד"י"ב, ד"יד ודס"ו, ס"א תַּהֲדֹפוּ וכן ד"ם, ד"נ ות"ו. v. 23 כן ברוב ספרים כ"י, ונמסר עליו חסר רחסד וכן ד"א, ד"נ, ד"ח,ד"ם, ד"י"א ות"י"ב, ס"א וַהֲקִימֹתִי כלא יו"ד: כן ד"ב, ד"ד, ד"יד וד"ס"ו. v. 24 כן ס"א לָהֶם. v. 24 ס"א דָּוִיד כלא וכן ד"נ. v. 25 בְּיַעֲרִים כתיב, בַּיְעָרִים קרי, בכ"א בַּיְעָרִים כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב ות"ו.

places where they have been scattered in the cloudy and dark day.
And I will bring them out from the people, and gather them from the countries, and will bring them to their own land, and feed them upon the mountains of Israel by the rivers, and in all the inhabited places of the country.
I will feed them in a good pasture, and upon the high mountains of Israel shall their fold be: there shall they lie in a good fold, and in a fat pasture shall they feed upon the mountains of Israel.
I will feed my flock, and I will cause them to lie down, saith the Lord GOD.
I will seek that which was lost, and bring again that which was driven away, and will bind up that which was broken, and will strengthen that which was sick: but I will destroy the fat and the strong; I will feed them with judgment.
And as for you, O my flock, thus saith the Lord GOD; Behold, I judge between cattle and cattle, between the rams and the he goats.
Seemeth it a small thing unto you to have eaten up the good pasture, but ye must tread down with your feet the residue of your pastures? and to have drunk of the deep waters, but ye must foul the residue with your feet?
And as for my flock, they eat that which ye have trodden with your feet; and they drink that which ye have fouled with your feet. Therefore thus saith the Lord GOD unto them; Behold, I, even I, will judge between the fat cattle and between the lean cattle. Because ye have thrust with side and with shoulder, and pushed all the diseased with your horns, till ye have scattered them abroad; Therefore will I save my flock, and they shall no more be a prey; and I will judge between cattle and cattle. And I will set up one shepherd over them, and he shall feed them, even my servant David; he shall feed them, and he shall be their shepherd. And I the LORD will be their God, and my servant David a prince among them; I the LORD have spoken it. And I will make with them a covenant of peace, and will cause the evil beasts to cease out of the land: and they shall dwell safely in the wilderness, and sleep in the woods. And I will make

אוֹתָם וּסְבִיבוֹת גִּבְעָתִי בְּרָכָה וְהוֹרַדְתִּי הַגֶּשֶׁם בְּעִתּוֹ
27 גִּשְׁמֵי בְרָכָה יִהְיוּ: וְנָתַן עֵץ הַשָּׂדֶה אֶת־פִּרְיוֹ וְהָאָרֶץ
תִּתֵּן יְבוּלָהּ וְהָיוּ עַל־אַדְמָתָם לָבֶטַח וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה
בְּשַׁבְּרִי אֶת־מֹטוֹת עֻלָּם וְהַצַּלְתִּים מִיַּד הָעֹבְדִים בָּהֶם:
28 וְלֹא־יִהְיוּ עוֹד בַּז לַגּוֹיִם וְחַיַּת הָאָרֶץ לֹא תֹאכְלֵם וְיָשְׁבוּ
29 לָבֶטַח וְאֵין מַחֲרִיד: וַהֲקִמֹתִי לָהֶם מַטָּע לְשֵׁם וְלֹא־
יִהְיוּ עוֹד אַסְפֵּי רָעָב בָּאָרֶץ וְלֹא־יִשְׂאוּ עוֹד כְּלִמַּת
30 הַגּוֹיִם: וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אִתָּם וְהֵמָּה עַמִּי
31 בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה: וְאַתֶּן צֹאנִי צֹאן מַרְעִיתִי
אָדָם אַתֶּם אֲנִי אֱלֹהֵיכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה:

לה וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ
2 3 עַל־דֶּרֶךְ שֵׂעִיר וְהִנָּבֵא עָלָיו: וְאָמַרְתָּ לּוֹ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
יְהוִה הִנְנִי אֵלֶיךָ הַר־שֵׂעִיר וְנָטִיתִי יָדִי עָלֶיךָ וּנְתַתִּיךָ
4 שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה: עָרֶיךָ חָרְבָּה אֲשִׁים וְאַתָּה שְׁמָמָה
5 תִּהְיֶה וְיָדַעְתָּ כִּי־אֲנִי יְהוָה: יַעַן הֱיוֹת לְךָ אֵבֶת עוֹלָם
וַתַּגֵּר אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי חָרֶב בְּעֵת אֵידָם בְּעֵת
6 עֲוֹן קֵץ: לָכֵן חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה כִּי־לְדָם אֶעֱשֶׂךָּ
7 וְדָם יִרְדָּפֶךָּ אִם־לֹא דָם יְשִׂנְאֶךָּ וְדָם יִרְדָּפֶךָּ: וְנָתַתִּי
אֶת־הַר שֵׂעִיר לִשְׁמָמָה וּשְׁמָמָה וְהִכְרַתִּי מִמֶּנּוּ עֹבֵר
8 וָשָׁב: וּמִלֵּאתִי אֶת־הָרָיו חַלָלָיו גִּבְעֹתֶיךָ וְגֵיאוֹתֶיךָ וְכָל־
9 אֲפִיקֶיךָ חַלְלֵי־חָרֶב יִפְּלוּ בָהֶם: שְׁמָמוֹת עוֹלָם אֶתֶּנְךָּ
10 וְעָרֶיךָ לֹא תְשֻׁבְנָה וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה: יַעַן אָמַרְתָּ
אֶת־שְׁתֵּי הַגּוֹיִם וְאֶת־שְׁתֵּי הָאֲרָצוֹת לִי תִּהְיֶינָה וְיָרַשְׁנוּהָ
ויהוה

27 v. כן ב״א, כ״ב וְיִרְעֵם בלא נעיא, נ״א ב״א וְיִרְעוּ בלא נעיא, ב״נ וֵירְעוּ בנעיא. 28 v. בס״א יִהְיֶה כתיב, יִהְיוּ קרי, וכס״א יִהְיֶה כתיב וקרי וכן ד״כ. 30 v. ס״א וּרְעֵם הַגּוֹיִם וכן ד״א, ר״ב וּרְעוּם וכן ת״ר. 31 v. ס״א יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וכן ת״ע, ת״ס ות״ר. לה. 6 v. נ״ל גַּם אֶעֱשֶׂךָּ: עיין לעיל כ״כ ד. 6 v. כן בחללי וב״א בקמץ חפוף, כספות וכ״נ יִרְדֶּפֶר בשוא ופתח. 8 v. ס״א גִּבְעָתֶיךָ חסר וכן ר״א ת״ב. 9 v. תִּישַׁבְנָה או תֵּישַׁבְנָה כתיב, תָּשׁוּבְנָה קרי.

them and the places round about my hill a blessing; and I will cause the shower to come down in his season; there shall be showers of blessing.

27 And the tree of the field shall yield her fruit, and the earth shall yield her increase, and they shall be safe in their land, and shall know that I am the LORD, when I have broken the bands of their yoke, and delivered them out of the hand of those that served themselves of them.

28 And they shall no more be a prey to the heathen, neither shall the beast of the land devour them; but they shall dwell safely, and none shall make them afraid.

29 And I will raise up for them a plant of renown, and they shall be no more consumed with hunger in the land, neither bear the shame of the heathen any more.

30 Thus shall they know that I the LORD their God am with them, and that they, even the house of Israel, are my people, saith the Lord GOD.

31 And ye my flock, the flock of my pasture, are men, and I am your God, saith the Lord GOD.

35 Moreover the word of the LORD came unto me, saying,

2 Son of man, set thy face against mount Seir, and prophesy against it,

3 And say unto it, Thus saith the Lord GOD; Behold, O mount Seir, I am against

4 thee, and I will stretch out mine hand against thee, and I will make thee most desolate. I will lay thy cities waste, and thou shalt be desolate, and thou shalt know that I am the LORD.

5 Because thou hast had a perpetual hatred, and hast shed the blood of the children of Israel by the force of the sword in the time of their calamity, in the time that their iniquity had an end:

6 Therefore, as I live, saith the Lord GOD, I will prepare thee unto blood, and blood shall pur-

7 sue thee: sith thou hast not hated blood, even blood shall pursue thee. Thus will I make

8 mount Seir most desolate, and cut off from it him that passeth out and him that returneth. And I will fill his mountains with his slain men: in thy hills, and in thy valleys, and in all thy

9 rivers, shall they fall that are slain with the sword. I will make thee perpetual desolations,

10 and thy cities shall not return: and ye shall know that I am the LORD. Because thou hast said, These two nations and these two countries shall be mine, and we will possess it;

whereas the LORD was there:
Therefore, as I live, saith the Lord GOD, I will even do according to thine anger, and according to thine envy which thou hast used out of thy hatred against them; and I will make myself known among them, when I have judged thee.
And thou shalt know that I am the LORD, and that I have heard all thy blasphemies which thou hast spoken against the mountains of Israel, saying, They are laid desolate, they are given us to consume.
Thus with your mouth ye have boasted against me, and have multiplied your words against me: I have heard them.
Thus saith the Lord GOD; When the whole earth rejoiceth, I will make thee desolate.
As thou didst rejoice at the inheritance of the house of Israel, because it was desolate, so will I do unto thee: thou shalt be desolate, O mount Seir, and all Idumea, even all of it: and they shall know that I am the LORD.

Also, thou son of man, prophesy unto the mountains of Israel, and say, Ye mountains of Israel, hear the word of the LORD:
Thus saith the Lord GOD; Because the enemy hath said against you, Aha, even the ancient high places are ours in possession:
Therefore prophesy and say, Thus saith the Lord GOD;

11 וַיהוָה שָׁם יְהוָה׃ לָכֵן חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה וְעָשִׂיתִי
כְּאַפְּךָ וּכְקִנְאָתְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָה מִשִּׂנְאָתֵךְ בָּם וְנוֹדַעְתִּי
12 בָּם כַּאֲשֶׁר אֶשְׁפְּטֶךָּ׃ וְיָדַעְתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה שָׁמַעְתִּי | אֶת־
כָּל־נְאָצוֹתַיִךְ אֲשֶׁר אָמַרְתְּ עַל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר |
13 שֻׁמְּמָה לָנוּ נִתְּנוּ לְאָכְלָה׃ וַתַּגְדִּילוּ עָלַי בְּפִיכֶם
וְהַעְתַּרְתֶּם עָלַי דִּבְרֵיכֶם אֲנִי שָׁמָעְתִּי׃
14 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה כִּשְׂמֹחַ כָּל־הָאָרֶץ שְׁמָמָה
15 אֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ כְּשִׂמְחָתֵךְ לְנַחֲלַת ׀ בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַל־אֲשֶׁר
שְׁמָמָה כֵּן אֶעֱשֶׂה־לָּךְ שְׁמָמָה תִּהְיֶה הַר־שֵׂעִיר וְכָל־
לו אֱדוֹם כֻּלָּהּ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְאַתָּה
בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא אֶל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ הָרֵי יִשְׂרָאֵל
2 שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן אֲמֹר הָאוֹיֵב
3 עֲלֵיכֶם הֶאָח וּבָמוֹת עוֹלָם לְמוֹרָשָׁה הָיְתָה לָּנוּ׃ לָכֵן
הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן בְּיַעַן שַׁמּוֹת
וְשָׁאֲפָה אֶתְכֶם מִסָּבִיב לִהְיוֹתְכֶם מוֹרָשָׁה לִשְׁאֵרִית
4 הַגּוֹיִם וַתַּעֲלוּ עַל־שִׂפַת לָשׁוֹן וְדִבַּת־עָם׃ לָכֵן הָרֵי
יִשְׂרָאֵל שִׁמְעוּ דְּבַר־אֲדֹנָי יֱהוִה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה
לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת לָאֲפִיקִים וְלַגֵּאָיוֹת וְלֶחֳרָבוֹת הַשֹּׁמְמוֹת
וְלֶעָרִים הַנֶּעֱזָבוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לְבַז וּלְלַעַג לִשְׁאֵרִית הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר מִסָּבִיב׃
5 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה אִם־לֹא בְּאֵשׁ קִנְאָתִי דִּבַּרְתִּי
עַל־שְׁאֵרִית הַגּוֹיִם וְעַל־אֱדוֹם כֻּלָּא אֲשֶׁר נָתְנוּ־אֶת־
ארצי

11 v. ס״א בְּאַפְּךָ וכן ד״א ורי״ה. 11 v. ס״א וּבְקִנְאָתְךָ וכן ד״א, ד״נ ה״ז. 12 v. כן ב״א, ב״נ וידצת נלא נגיוא. 12 v. כן ברוב ספרים כי״, ד״ב. ד״נ. ד״ת.רם. ד״ב ה״ד. ס״א מי ובלא מקף וכן רס״ו. 12 v. ק״א נָשְׂאוּ חסר וכן ד״א, ד״ב ה״ו. 12 v. שָׁמְמָה כתיב, שֻׁמְּמוּ קרי. 15 v. כן ב א, ב״נ לנחלת־בית. 15 v. כן ברוב ספרים כי״, ד״ח ר״ם. ד״ר. ד״ד וסמ״ו, ס״א עַל־אֲשֶׁר וכן ד״ב, ד״נ ה״ו. לן, 2 v. כן בחב ספרים כי״, ד״ב, ר״ת. ר״ם, ד״ר. ד״ד וסמ״ו, ס״א הָיְתָה־ וכן ד״נ ורי״ה. 4 v. כן ברוב ספרים כי״, ד״ב, ז״נ, ורי״ה, ד״ח. ר״ם, ד״א, ד״ב, ד״ר וסמ״ו, ס״א הַשְּׁמָמוֹת. 5 v. בס״א נָלָא כתיב, נָלָה קרי, ובס״א נָלָה כתיב וקרי וכן ד״ב ורי״ה.

Because they have made you desolate, and swallowed you up on every side, that ye might be a possession unto the residue of the heathen, and ye are taken up in the lips of talkers, and are an infamy of the people: Therefore, ye mountains of Israel, hear the word of the Lord GOD; Thus saith the Lord GOD to the mountains, and to the hills, to the rivers, and to the valleys, to the desolate wastes, and to the cities that are forsaken, which became a prey and derision to the residue of the heathen that are round about; Therefore thus saith the Lord GOD; Surely in the fire of my jealousy have I spoken against the residue of the heathen, and against all Idumea, which have appointed

אַרְצִי ׀ לָהֶם לְמוֹרָשָׁה בְּשִׂמְחַת כָּל־לֵבָב בְּשָׁאט נָפֶשׁ
לְמַעַן מִגְרְשָׁהּ לָבָז׃ לָכֵן הִנָּבֵא עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל 6
וְאָמַרְתָּ לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת לָאֲפִיקִים וְלַגֵּאָיוֹת כֹּה־אָמַר ׀
אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּי בְקִנְאָתִי וּבְחֲמָתִי דִּבַּרְתִּי יַעַן כְּלִמַּת
גּוֹיִם נְשָׂאתֶם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אֲנִי נָשָׂאתִי אֶת־ 7
יָדִי אִם־לֹא הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־לָכֶם מִסְּבִיב הֵמָּה כְלִמָּתָם
יִשָּׂאוּ׃ וְאַתֶּם הָרֵי יִשְׂרָאֵל עֲנַפְכֶם תִּתֵּנוּ וּפִרְיְכֶם תִּשְׂאוּ 8
לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל כִּי קָרְבוּ לָבוֹא׃ כִּי הִנֵּנִי אֲלֵיכֶם וּפָנִיתִי 9
אֲלֵיכֶם וְנֶעֱבַרְתֶּם תְּזֹרָעְתֶם׃ וְהִרְבֵּיתִי עֲלֵיכֶם אָדָם 10
כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלָּהּ וְנוֹשְׁבוּ הֶעָרִים וְהֶחֳרָבוֹת
תִּבָּנֶינָה׃ וְהִרְבֵּיתִי עֲלֵיכֶם אָדָם וּבְהֵמָה וְרָבוּ וּפָרוּ 11
וְהוֹשַׁבְתִּי אֶתְכֶם כְּקֶדְמוֹתֵיכֶם וְהֵיטַבְתִּי מֵרִאשֹׁתֵיכֶם
וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְהוֹלַכְתִּי עֲלֵיכֶם אָדָם אֶת־עַמִּי 12
יִשְׂרָאֵל וְיָרְשׁוּךָ וְהָיִיתָ לָהֶם לְנַחֲלָה וְלֹא־תוֹסִיף עוֹד
לְשַׁכְּלָם׃

כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן אֲמָרִים לָכֶם אֹכֶלֶת אָדָם אַתְּ 13
וּמְשַׁכֶּלֶת גּוֹיִךְ הָיִית׃ לָכֵן אָדָם לֹא־תֹאכְלִי עוֹד וְגוֹיִךְ 14
לֹא תְכַשְׁלִי־עוֹד נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְלֹא־אַשְׁמִיעַ אֵלַיִךְ עוֹד 15
כְּלִמַּת הַגּוֹיִם וְחֶרְפַּת עַמִּים לֹא תַשְׂאִי־עוֹד וְגוֹיִךְ לֹא־
תְכַשְׁלִי עוֹד נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃

וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם בֵּית יִשְׂרָאֵל 16
יֹשְׁבִים עַל־אַדְמָתָם וַיְטַמְּאוּ אוֹתָהּ בְּדַרְכָּם וּבַעֲלִילוֹתָם 17
כְּטֻמְאַת הַנִּדָּה הָיְתָה דַרְכָּם לְפָנָי׃ וָאֶשְׁפֹּךְ חֲמָתִי 18
עֲלֵיהֶם עַל־הַדָּם אֲשֶׁר־שָׁפְכוּ עַל־הָאָרֶץ וּבְגִלּוּלֵיהֶם
טִמְּאוּהָ

---

8 v. סו״א וּפְרִיכֶם וכן ד״כ, ד״ח, ד״ם, ד״ב וד״ר. פ״א וְנַעֲבַדְתֶּם. 10 v. מָלוּ קרי.
11 v. כן ב״א, ב״נ והיסכתי מלעיל. 13 v. אָמְיִ כתיב אָתְּ קרי, בס״א אַתְּ בתיב וקרי וכן
ד״ב וד״ר. 13 v. גּוֹיִךְ כתיב, גּוֹיֵךְ קרי. 14, 15 vv. תְּוֹיֵךְ כתיב, תְּוַיֵּךְ קרי. 14 v. תְּכַשְּׁלִי
כתיב, תְּשַׁכְּלִי קרי, בס״א תְּשַׁכֵּלִי כתיב וקרי, וכן ר״ב, ד״ו, ד״א, תר, ת״ע, ח״ם וח״ר.
16 v. הפסרת לפרשת פרה.

my land into their possession with the joy of all their heart, with despiteful minds, to cast it out for a prey.

6 Prophesy therefore concerning the land of Israel, and say unto the mountains, and to the hills, to the rivers, and to the valleys, Thus saith the Lord GOD; Behold, I have spoken in my jealousy and in my fury, because ye have borne the shame of the heathen:

7 Therefore thus saith the Lord GOD; I have lifted up mine hand, Surely the heathen that are about you, they shall bear their shame.

8 But ye, O mountains of Israel, ye shall shoot forth your branches, and yield your fruit to my people of Israel; for they are at hand to come.

9 For, behold, I am for you, and I will turn unto you, and ye shall be tilled and sown:

10 And I will multiply men upon you, all the house of Israel, even all of it: and the cities shall be inhabited, and the wastes shall be builded:

11 And I will multiply upon you man and beast; and they shall increase and bring fruit: and I will settle you after your old estates, and will do better unto you than at your beginnings: and ye shall know that I am the LORD.

12 Yea, I will cause men to walk upon you, even my people Israel; and they shall possess thee, and thou shalt be their inheritance, and thou shalt no more henceforth bereave them of men.

13 Thus saith the Lord GOD; Because they say unto you, Thou land devourest up men, and hast
14 bereaved thy nations; Therefore thou shalt devour men no more, neither bereave thy na-
15 tions any more, saith the Lord GOD. Neither will I cause men to hear in thee the shame of the heathen any more, neither shalt thou bear the reproach of the people any more, neither
16 shalt thou cause thy nations to fall any more, saith the Lord GOD. Moreover the word of
17 the LORD came unto me, saying, Son of man, when the house of Israel dwelt in their own land, they defiled it by their own way and by their doings: their way was before me as the un-
18 cleanness of a removed woman. Wherefore I poured my fury upon them for the blood that they had shed upon the land, and for their idols

19 טְמֵאָה׃ וָאֲפַזֵּר אֹתָם בַּגּוֹיִם וַיִּזָּרוּ בָּאֲרָצוֹת כִּדְרָכָם
20 וְכַעֲלִילוֹתָם שְׁפָטְתִּים׃ וַיָּבֹא אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאוּ
שָׁם וַיְחַלְּלוּ אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי בֶּאֱמֹר לָהֶם עַם־יְהוָה
21 אֵלֶּה וּמֵאַרְצוֹ יָצָאוּ׃ וָאֶחְמ�ל עַל־שֵׁם קָדְשִׁי אֲשֶׁר
חִלְּלוּהוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁמָּה׃
22 לָכֵן אֱמֹר ׀ לְבֵית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
יְהוִה לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי עֹשֶׂה בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי ׀ אִם־
לְשֵׁם קָדְשִׁי אֲשֶׁר חִלַּלְתֶּם בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאתֶם שָׁם׃
23 וְקִדַּשְׁתִּי אֶת־שְׁמִי הַגָּדוֹל הַמְחֻלָּל בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר חִלַּלְתֶּם
בְּתוֹכָם וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה
24 בְּהִקָּדְשִׁי בָכֶם לְעֵינֵיהֶם׃ וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם מִן־הַגּוֹיִם
וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל־הָאֲרָצוֹת וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל
25 אַדְמַתְכֶם׃ וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל ס
26 טֻמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל־גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם׃ וְנָתַתִּי
לָכֶם לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם וַהֲסִרֹתִי
27 אֶת־לֵב הָאֶבֶן מִבְשַׂרְכֶם וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר׃ וְאֶת־
רוּחִי אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם וְעָשִׂיתִי אֶת אֲשֶׁר־בְּחֻקַּי תֵּלֵכוּ
28 וּמִשְׁפָּטַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם׃ וִישַׁבְתֶּם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי
לַאֲבֹתֵיכֶם וִהְיִיתֶם לִי לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים׃
29 וְהוֹשַׁעְתִּי אֶתְכֶם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם וְקָרָאתִי אֶל־הַדָּגָן
30 וְהִרְבֵּיתִי אֹתוֹ וְלֹא־אֶתֵּן עֲלֵיכֶם רָעָב׃ וְהִרְבֵּיתִי אֶת־
פְּרִי הָעֵץ וּתְנוּבַת הַשָּׂדֶה לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא תִקְחוּ עוֹד
31 חֶרְפַּת רָעָב בַּגּוֹיִם׃ וּזְכַרְתֶּם אֶת־דַּרְכֵיכֶם הָרָעִים
ומעלליכם

19 ס״א אותם סלא וכן ד״ו ודס״ו. 20 ס״א סביר וַיָּבוֹאוּ, בס״א וַיָּבֹאוּ כתיב וקרי וכן תר, ת״ע, ת״ס ות״ר. 21 ס״א הִלְּלוּהוּ סלא וכן ר״א, ד״ב, ריי״א וַהַיי״ב. 22 ס״א כן בספרים כ״ו, ד״ב, ד״ג ה״ו, ס״א אפר לְבֵיתִי וכן ר״ח, ר״ם, ד״ב, ד״ד ה״ס״ו. 22 ס״א כן בספרים כ״ו, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ר״ח, ד״ם, ד״ב ה״ד״ו, ס״א אס־לְשֵׁם וכן ה״ס״ו. 23 ס״א בן ב״א, ב״נ הַמְּחֻלָּל. 23 ס״א כן בבבלי, בהללי בָּהֶם וכן בספרים כ״ו, ר״ח, ר״ם וַהַיי״ב. 23 ס״א בבבלי ובהללי לְעֵינֵיכֶם וכן בס״א, ד״ם, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ר״ח, ר״ם, ד״א, ריי״ב וה״ר. 25 ס״א סְהוֹרִים ונמסר עליו חסר.

wherewith they had polluted it:
And I scattered them among the heathen, and they were dispersed through the countries: according to their way and according to their doings I judged them.
And when they entered unto the heathen, whither they went, they profaned my holy name, when they said to them, These are the people of the LORD, and are gone forth out of his land.
But I had pity for mine holy name, which the house of Israel had profaned among the heathen, whither they went.
Therefore say unto the house of Israel, Thus saith the Lord GOD; I do not this for your sakes, O house of Israel, but for mine holy name's sake, which ye have profaned among the heathen, whither ye went.
And I will sanctify my great name, which was profaned among the heathen, which ye have profaned in the midst of them; and the heathen shall know that I am the LORD, saith the Lord GOD, when I shall be sanctified in you before their eyes.
For I will take you from among the heathen, and gather you out of all countries, and will bring you into your own land.
Then will I sprinkle clean water upon you, and ye shall be clean: from all your filthiness, and from all your idols, will I cleanse you.
A new heart also will I give you, and a new spirit will I put within you: and I will take away the stony heart out of your flesh, and I will give you an heart of flesh. And I will put my spirit within you, and cause you to walk in my statutes, and ye shall keep my judgments, and do them. And ye shall dwell in the land that I gave to your fathers; and ye shall be my people, and I will be your God. I will also save you from all your uncleannesses: and I will call for the corn, and will increase it, and lay no famine upon you. And I will multiply the fruit of the tree, and the increase of the field, that ye shall receive no more reproach of famine among the heathen. Then shall ye remember your own evil ways,

וּמַעַלְלֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־טוֹבִים וּנְקֻטֹתֶם בִּפְנֵיכֶם עַל
עֲוֹנֹתֵיכֶם וְעַל תּוֹעֲבֹתֵיכֶם: לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי־עֹשֶׂה נְאֻם 32
אֲדֹנָי יֱהוִה יְהֻדָע לָכֶם בֹּשׁוּ וְהִכָּלְמוּ מִדַּרְכֵיכֶם בֵּית
יִשְׂרָאֵל:
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה בְּיוֹם טַהֲרִי אֶתְכֶם מִכֹּל עֲוֹנֹתֵיכֶם 33
וְהוֹשַׁבְתִּי אֶת־הֶעָרִים וְנִבְנְתָה הֶחֳרָבוֹת: וְהָאֶרֶץ הַנְּשַׁמָּה 34
תֵּעָבֵד תַּחַת אֲשֶׁר הָיְתָה שְׁמָמָה לְעֵינֵי כָּל־עוֹבֵר:
וְאָמְרוּ הָאֶרֶץ הַלּוֹז הַנְּשַׁמָּה הָיְתָה כְּגַן־עֵדֶן וְהֶעָרִים 35
הֶחֳרָבוֹת וְהַנְּשַׁמּוֹת וְהַנֶּהֱרָסוֹת בְּצוּרוֹת יָשָׁבוּ: וְיָדְעוּ 36
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יִשָּׁאֲרוּ סְבִיבוֹתֵיכֶם כִּי ׀ אֲנִי יְהוָה
בָּנִיתִי הַנֶּהֱרָסוֹת נָטַעְתִּי הַנְּשַׁמָּה אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי
וְעָשִׂיתִי:
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה עוֹד זֹאת אִדָּרֵשׁ לְבֵית־יִשְׂרָאֵל 37
לַעֲשׂוֹת לָהֶם אַרְבֶּה אֹתָם כַּצֹּאן אָדָם: כְּצֹאן קָדָשִׁים 38
כְּצֹאן יְרוּשָׁלַ͏ִם בְּמוֹעֲדֶיהָ כֵּן תִּהְיֶינָה הֶעָרִים הֶחֳרָבוֹת
מְלֵאוֹת צֹאן אָדָם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה:
לז הָיְתָה עָלַי יַד־יְהוָה וַיּוֹצִיאֵנִי בְרוּחַ יְהוָה וַיְנִיחֵנִי בְּתוֹךְ
הַבִּקְעָה הִיא מְלֵאָה עֲצָמוֹת: וְהֶעֱבִירַנִי עֲלֵיהֶם סָבִיב ׀ 2
סָבִיב וְהִנֵּה רַבּוֹת מְאֹד עַל־פְּנֵי הַבִּקְעָה וְהִנֵּה יְבֵשׁוֹת
מְאֹד: וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם הַתִּחְיֶינָה הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה 3
וָאֹמַר אֲדֹנָי יֱהוִה אַתָּה יָדָעְתָּ: וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנָּבֵא עַל 4
הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם הָעֲצָמוֹת הַיְבֵשׁוֹת שִׁמְעוּ
דְּבַר־יְהוָה: כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה לָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה הִנֵּה 5
אֲנִי מֵבִיא בָּכֶם רוּחַ וִחְיִיתֶם: וְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם גִּידִים 6
והעלתי

and your doings that were not good, and shall lothe yourselves in your own sight for your iniquities and for your abominations.

32 Not for your sakes do I this, saith the Lord GOD, be it known unto you: be ashamed and confounded for your own ways, O house of Israel.

33 Thus saith the Lord GOD; In the day that I shall have cleansed you from all your iniquities I will also cause you to dwell in the cities, and the wastes shall be builded.

34 And the desolate land shall be tilled, whereas it lay desolate in the sight of all that passed by.

35 And they shall say, This land that was desolate is become like the garden of Eden; and the waste and desolate and ruined cities are become fenced, and are inhabited.

36 Then the heathen that are left round about you shall know that I the LORD build the ruined places, and plant that that was desolate: I the LORD have spoken it, and I will do it.

37 Thus saith the Lord GOD; I will yet for this be enquired of by the house of Israel, to do it for them; I will increase them with men like a flock.

38 As the holy flock, as the flock of Jerusalem in her solemn feasts; so shall the waste cities be filled with flocks of men: and they shall know that I am the LORD.

37 The hand of the LORD was upon me, and carried me out in the spirit of the LORD, and set
2 me down in the midst of the valley which was full of bones, And caused me to pass by
them round about: and, behold, there were very many in the open valley; and, lo, they were
3 very dry. And he said unto me, Son of man, can these bones live? And I answered, O Lord
4 GOD, thou knowest. Again he said unto me, Prophesy upon these bones, and say unto
5 them, O ye dry bones, hear the word of the LORD. Thus saith the Lord GOD unto these
6 bones; Behold, I will cause breath to enter into you, and ye shall live: And I will lay sinews upon you,

---

36. vv. 34. כן כתיב הנו"ן בספרים כ"י, ד'ב, ד'ג, ר'ן, ר'ח, ר'ם, ר'א, ר'ב, ר'ד ודס"ו.
33. v. כן ב"א, ב"נ הלוז מלרע. 35. v. כן ברוב ספרים כ"י, ס"א והַנְּשַׁמּוֹת וכן ר'ב, ר'ג, ר'ו ור'ב, וס"א הַנְּשַׁמּוֹת או הַנְּשָׁמוֹת וכן ר'ח, ר'ם, ר'ד ודס"ו. 37. v. הספרה לשבת וחול המועד של פסח כמנהג האשכנזים; והספרדים מתחילין חיתה עלי.
לז, 8. v. בס"א יש כאן פסקא.

וְהַעֲלֵתִי עֲלֵיכֶם בָּשָׂר וְקִרַמְתִּי עֲלֵיכֶם עוֹר וְנָתַתִּי בָּכֶם
רוּחַ וִחְיִיתֶם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה: וְנִבֵּאתִי כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי 7
וַיְהִי כְּהִנָּבְאִי וְהִנֵּה־רַעַשׁ וַתִּקְרְבוּ עֲצָמוֹת עֶצֶם אֶל־
עַצְמוֹ: וְרָאִיתִי וְהִנֵּה עֲלֵיהֶם גִּדִים וּבָשָׂר עָלָה וַיִּקְרָם 8
עֲלֵיהֶם עוֹר מִלְמָעְלָה וְרוּחַ אֵין בָּהֶם: וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנָּבֵא 9
אֶל־הָרוּחַ הִנָּבֵא בֶן־אָדָם וְאָמַרְתָּ אֶל־הָרוּחַ כֹּה־אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בֹּאִי הָרוּחַ וּפְחִי בַּהֲרוּגִים
הָאֵלֶּה וְיִחְיוּ: וְהִנַּבֵּאתִי כַּאֲשֶׁר צִוָּנִי וַתָּבוֹא בָהֶם הָרוּחַ 10
וַיִּחְיוּ וַיַּעַמְדוּ עַל־רַגְלֵיהֶם חַיִל גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד: וַיֹּאמֶר 11
אֵלַי בֶּן־אָדָם הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל הֵמָּה הִנֵּה
אֹמְרִים יָבְשׁוּ עַצְמוֹתֵינוּ וְאָבְדָה תִקְוָתֵנוּ נִגְזַרְנוּ לָנוּ:
לָכֵן הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה 12
אֲנִי פֹתֵחַ אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וְהַעֲלֵיתִי אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם
עַמִּי וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל: וִידַעְתֶּם כִּי־ 13
אֲנִי יְהוָה בְּפִתְחִי אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וּבְהַעֲלוֹתִי אֶתְכֶם
מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי: וְנָתַתִּי רוּחִי בָּכֶם וְחִיִּיתֶם וְהִנַּחְתִּי 14
אֶתְכֶם עַל־אַדְמַתְכֶם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי
וְעָשִׂיתִי נְאֻם־יְהוָה:
וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: וְאַתָּה בֶן־אָדָם קַח־לְךָ 15 16
עֵץ אֶחָד וּכְתֹב עָלָיו לִיהוּדָה וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָיו
וְלָקַח עֵץ אֶחָד וּכְתֹב עָלָיו לְיוֹסֵף עֵץ אֶפְרַיִם וְכָל־
בֵּית יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָיו: וְקָרַב אֹתָם אֶחָד אֶל־אֶחָד לְךָ 17
לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ לַאֲחָדִים בְּיָדֶךָ: וְכַאֲשֶׁר יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ 18
בְּנֵי

and will bring up flesh upon you, and cover you with skin, and put breath in you, and ye shall live; and ye shall know that I am the LORD.
So I prophesied as I was commanded: and as I prophesied, there was a noise, and behold a shaking, and the bones came together, bone to his bone.
And when I beheld, lo, the sinews and the flesh came up upon them, and the skin covered them above: but there was no breath in them.
Then said he unto me, Prophesy unto the wind, prophesy, son of man, and say to the wind, Thus saith the Lord GOD; Come from the four winds, O breath, and breathe upon these slain, that they may live.
So I prophesied as he commanded me, and the breath came into them, and they lived, and stood up upon their feet, an exceeding great army.
Then he said unto me, Son of man, these bones are the whole house of Israel: behold, they say, Our bones are dried, and our hope is lost: we are cut off for our parts.
Therefore prophesy and say unto them, Thus saith the Lord GOD; Behold, O my people, I will open your graves, and cause you to come up out of your graves, and bring you into the land of Israel.
And ye shall know that I am the LORD, when I have opened your graves, O my people, and brought you up out of your graves, And shall put my spirit in you, and ye shall live, and I shall place you in your own land: then shall ye know that I the LORD have spoken it, and performed it, saith the LORD. The word of the LORD came again unto me, saying, Moreover, thou son of man, take thee one stick, and write upon it, For Judah, and for the children of Israel his companions: then take another stick, and write upon it, For Joseph, the stick of Ephraim, and for all the house of Israel his companions: And join them one to another into one stick; and they shall become one in thine hand. And when the children

---

v. 8 כן ברוב ספרים כ"י, ד"א ודפ"ו, ס"א עידים כלא וכן ר"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ח, ד"ם, די"ב והי"ד. v. 8 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ח, ד"ם, די"א, די"ב, די"ד ודפ"ו, ס"א וקרם קכוץ. v. 9 בן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ח ה"ם, ס"א בן־אדם וכן די"ב, די"ד ודפ"ו. v. 14 כן ב"א, וברוב מזרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ח, ד"ם, די"ב והי"ד, ב"נ נפ וכן ספרים כ"י ודפ"ו. v. 15 הפסרה לפרשת ונתם. v. 16 חֲבֵרָו כתיב. חֲבֵרָיו קרי בס"א חֲבֵרָיו כתיב וקרי וכן ד"ו. v. 17 ס"א בְּיָדֶךָ וכן ר"א, ד"ב וד"ו.

of thy people shall speak unto thee, saying, Wilt thou not shew us what thou meanest by these?

19 Say unto them, Thus saith the Lord GOD; Behold, I will take the stick of Joseph, which is in the hand of Ephraim, and the tribes of Israel his fellows, and will put them with him, even with the stick of Judah, and make them one stick, and they shall be one in mine hand.

20 And the sticks whereon thou writest shall be in thine hand before their eyes.

21 And say unto them, Thus saith the Lord GOD; Behold, I will take the children of Israel from among the heathen, whither they be gone, and will gather them on every side, and bring them into their own land:

22 And I will make them one nation in the land upon the mountains of Israel; and one king shall be king to them all: and they shall be no more two nations, neither shall they be divided into two kingdoms any more at all:

23 Neither shall they defile themselves any more with their idols, nor with their detestable things, nor with any of their transgressions: but I will save them out of all their dwelling-places, wherein they have sinned, and will cleanse them: so shall they be my people, and I will be their God.

24 And David my servant shall be king over them; and they all shall have one shepherd:

19 בְּנֵי עַמְּךָ לֵאמֹר הֲלוֹא־תַגִּיד לָנוּ מָה־אֵלֶּה לָךְ׃ דַּבֵּר
אֲלֵהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה אֲנִי לֹקֵחַ אֶת־עֲץ־יוֹסֵף
אֲשֶׁר בְּיַד־אֶפְרַיִם וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו וְנָתַתִּי אֹתָם
עָלָיו אֶת־עֵץ יְהוּדָה וַעֲשִׂיתִם לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ אֶחָד בְּיָדִי׃
20 וְהָיוּ הָעֵצִים אֲשֶׁר תִּכְתֹּב עֲלֵיהֶם בְּיָדְךָ לְעֵינֵיהֶם׃ 21 וְדַבֵּר
אֲלֵהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה אֲנִי לֹקֵחַ אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הָלְכוּ־שָׁם וְקִבַּצְתִּי אֹתָם
22 מִסָּבִיב וְהֵבֵאתִי אוֹתָם אֶל־אַדְמָתָם׃ וְעָשִׂיתִי אֹתָם לְגוֹי
אֶחָד בָּאָרֶץ בְּהָרֵי יִשְׂרָאֵל וּמֶלֶךְ אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם
לְמֶלֶךְ וְלֹא יִהְיוּ־עוֹד לִשְׁנֵי גוֹיִם וְלֹא יֵחָצוּ עוֹד לִשְׁתֵּי
23 מַמְלָכוֹת עוֹד׃ וְלֹא יִטַּמְּאוּ עוֹד בְּגִלּוּלֵיהֶם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם
וּבְכֹל פִּשְׁעֵיהֶם וְהוֹשַׁעְתִּי אֹתָם מִכֹּל מוֹשְׁבֹתֵיהֶם אֲשֶׁר
חָטְאוּ בָהֶם וְטִהַרְתִּי אוֹתָם וְהָיוּ־לִי לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה
24 לָהֶם לֵאלֹהִים׃ וְעַבְדִּי דָוִד מֶלֶךְ עֲלֵיהֶם וְרוֹעֶה אֶחָד
יִהְיֶה לְכֻלָּם וּבְמִשְׁפָּטַי יֵלֵכוּ וְחֻקּוֹתַי יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ אוֹתָם׃
25 וְיָשְׁבוּ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדִּי לְיַעֲקֹב אֲשֶׁר
יָשְׁבוּ־בָהּ אֲבוֹתֵיכֶם וְיָשְׁבוּ עָלֶיהָ הֵמָּה וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי
26 בְנֵיהֶם עַד־עוֹלָם וְדָוִד עַבְדִּי נָשִׂיא לָהֶם לְעוֹלָם׃ וְכָרַתִּי
לָהֶם בְּרִית שָׁלוֹם בְּרִית עוֹלָם יִהְיֶה אוֹתָם וְנָתַתִּים
27 וְהִרְבֵּיתִי אוֹתָם וְנָתַתִּי אֶת־מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם׃ וְהָיָה
מִשְׁכָּנִי עֲלֵיהֶם וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם׃
28 וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדֵּשׁ אֶת־יִשְׂרָאֵל בִּהְיוֹת מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם׃

ויהי

19 v. ס״א אֲלֵיהֶם כלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ח, ד״ם, די״א, די״ב תהי״ד. 19 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ח, ד״ם ורס״ו, ס״א אֶת־עֵץ יוֹסֵף אשר ביד. 19 v. חֲבֵרוֹ כתיב, חֲבֶרְיו קרי. כס״א חֲבֶרְיו כתיב וקרי וכן ד״ו. 19 v. ס״א אותם כלא וכן ד״נ, ד״ו, ד״ח, ד״ם, די״א, די״ב, די״ד ורס״ו. 20 v. כן ב״א, ב״נ אֲשֶׁר כלא נעיא. 22 v. סביר גֶּעָרַי. 22 v. יִהְיֶה כתיב, יִהְיוּ קרי. 22 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ח ת״ם. ס״א וְלֹא־ וכן די״ב, די״ד הס״ו. 23 v. כן ב״א, ב״נ יִטַּמְּאוּ כלא נעיא. 23 v. נ״ל מֹשְׁבוֹתֵיהֶם: עיין יחזקאל ה׳ ו׳. 24 v. כן לבעדכאי, לסרנתאי דָּוִד סלא.

25 they shall also walk in my judgments, and observe my statutes, and do them. And they shall dwell in the land that I have given unto Jacob my servant, wherein your fathers have dwelt; and they shall dwell therein, even they, and their children, and their children's children for ever: and my servant David shall be their prince for ever.

26 Moreover I will make a covenant of peace with them; it shall be an everlasting covenant with them: and I will place

27 them, and multiply them, and will set my sanctuary in the midst of them for evermore. My tabernacle also shall be with them: yea, I will be their God, and they shall be my people.

28 And the heathen shall know that I the LORD do sanctify Israel, when my sanctuary shall be in the midst of them for evermore.

לח וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל
2 גּוֹג אֶרֶץ הַמָּגוֹג נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ וְתֻבָל וְהִנָּבֵא עָלָיו:
3 וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי אֵלֶיךָ גּוֹג נְשִׂיא
4 רֹאשׁ מֶשֶׁךְ וְתֻבָל: וְשׁוֹבַבְתִּיךָ וְנָתַתִּי חַחִים בלחייך
וְהוֹצֵאתִי אֹתְךָ וְאֶת־כָּל־חֵילֶךָ סוּסִים וּפָרָשִׁים לְבֻשֵׁי
מִכְלוֹל כֻּלָּם קָהָל רָב צִנָּה וּמָגֵן תֹּפְשֵׂי חֲרָבוֹת כֻּלָּם:
5 פָּרַס כּוּשׁ וּפוּט אִתָּם כֻּלָּם מָגֵן וְכוֹבָע: גֹּמֶר וְכָל־
6 אֲגַפֶּיהָ בֵּית תּוֹגַרְמָה יַרְכְּתֵי צָפוֹן וְאֶת־כָּל־אֲגַפָּיו עַמִּים
7 רַבִּים אִתָּךְ: הִכֹּן וְהָכֵן לְךָ אַתָּה וְכָל־קְהָלְךָ הַנִּקְהָלִים
8 עָלֶיךָ וְהָיִיתָ לָהֶם לְמִשְׁמָר: מִיָּמִים רַבִּים תִּפָּקֵד
בְּאַחֲרִית הַשָּׁנִים תָּבוֹא | אֶל־אֶרֶץ | מְשׁוֹבֶבֶת מֵחֶרֶב
מְקֻבֶּצֶת מֵעַמִּים רַבִּים עַל הָרֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הָיוּ
לְחָרְבָּה תָּמִיד וְהִיא מֵעַמִּים הוּצָאָה וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח
9 כֻּלָּם: וְעָלִיתָ כַּשּׁוֹאָה תָּבוֹא כֶּעָנָן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ תִּהְיֶה
אַתָּה וְכָל־אֲגַפֶּיךָ וְעַמִּים רַבִּים אִתָּךְ:
10 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה וְהָיָה | בַּיּוֹם הַהוּא יַעֲלוּ
11 דְבָרִים עַל־לְבָבֶךָ וְחָשַׁבְתָּ מַחֲשֶׁבֶת רָעָה: וְאָמַרְתָּ
אֶעֱלֶה עַל־אֶרֶץ פְּרָזוֹת אָבוֹא הַשַּׁקְטִים יֹשְׁבֵי לָבֶטַח
כֻּלָּם יֹשְׁבִים בְּאֵין חוֹמָה וּבְרִיחַ וּדְלָתַיִם אֵין לָהֶם:
12 לִשְׁלֹל שָׁלָל וְלָבֹז בַּז לְהָשִׁיב יָדְךָ עַל־חָרְבוֹת נוֹשָׁבוֹת
וְאֶל־עָם מְאֻסָּף מִגּוֹיִם עֹשֶׂה מִקְנֶה וְקִנְיָן יֹשְׁבֵי עַל־טַבּוּר
13 הָאָרֶץ: שְׁבָא וּדְדָן וְסֹחֲרֵי תַרְשִׁישׁ וְכָל־כְּפִירֶיהָ יֹאמְרוּ
לְךָ הֲלִשְׁלֹל שָׁלָל אַתָּה בָּא הֲלָבֹז בַּז הִקְהַלְתָּ קָהָלְךָ
לָשֵׂאת | כֶּסֶף וְזָהָב לָקַחַת מִקְנֶה וְקִנְיָן לִשְׁלֹל שָׁלָל
14 גָּדוֹל: לָכֵן הִנָּבֵא בֶּן־אָדָם וְאָמַרְתָּ

לגוג

לח. 4 v. ס״א אֹתְךָ חסר. 7 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ו, ד״ח, ד״ם, ד״א ודס״ו, ס״א קָהָלֶיךָ וכן ד״ב. ד״ל וכן ד״ב והיד״. 7 v. צ״ל לי, כן ת״ע. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י, ונמסר עליו סלא וכן ד״א, ד״ב. ד״ג, ד״ו, ד״ח, ד״ם, ד״א. ד״ב, ד״ד ודס״ו. 12 v. סביר תֵּלֵי. 13 v. כן ב״א, ב״ג קָהָלְךָ ת״ס.

And the word of the LORD came unto me, saying,
Son of man, set thy face against Gog, the land of Magog, the chief prince of Meshech and Tubal, and prophesy against him,
And say, Thus saith the Lord GOD; Behold, I am against thee, O Gog, the chief prince of Meshech and Tubal:
And I will turn thee back, and put hooks into thy jaws, and I will bring thee forth, and all thine army, horses and horsemen, all of them clothed with all sorts of armour, even a great company with bucklers and shields, all of them handling swords:
Persia, Ethiopia, and Libya with them; all of them with shield and helmet:
Gomer, and all his bands; the house of Togarmah of the north quarters, and all his bands: and many people with thee.
Be thou prepared, and prepare for thyself, thou, and all thy company that are assembled unto thee, and be thou a guard unto them.
After many days thou shalt be visited: in the latter years thou shalt come into the land that is brought back from the sword, and is gathered out of many people, against the mountains of Israel, which have been always waste: but it is brought forth out of the nations, and they shall dwell safely all of them.
Thou shalt ascend and come like a storm, thou shalt be like a cloud to cover the land, thou, and all thy bands, and many people with thee. Thus saith the Lord GOD; It shall also come to pass, that at the same time shall things come into thy mind, and thou shalt think an evil thought: And thou shalt say, I will go up to the land of unwalled villages; I will go to them that are at rest, that dwell safely, all of them dwelling without walls, and having neither bars nor gates, To take a spoil, and to take a prey; to turn thine hand upon the desolate places that are now inhabited, and upon the people that are gathered out of the nations, which have gotten cattle and goods, that dwell in the midst of the land. Sheba, and Dedan, and the merchants of Tarshish, with all the young lions thereof, shall say unto thee, Art thou come to take a spoil? hast thou gathered thy company to take a prey? to carry away silver and gold, to take away cattle and goods, to take a great spoil? Therefore, son of man, prophesy and say

לְנוֹג כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הֲלוֹא בְּיוֹם הַהוּא בְּשֶׁבֶת
עַמִּי יִשְׂרָאֵל לָבֶטַח תֵּדָע: וּבָאתָ מִמְּקוֹמְךָ מִיַּרְכְּתֵי 15
צָפוֹן אַתָּה וְעַמִּים רַבִּים אִתָּךְ רֹכְבֵי סוּסִים כֻּלָּם קָהָל
גָּדוֹל וְחַיִל רָב: וְעָלִיתָ עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל כֶּעָנָן לְכַסּוֹת 16
הָאָרֶץ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּהְיֶה וַהֲבֵאוֹתִיךָ עַל־אַרְצִי
לְמַעַן דַּעַת הַגּוֹיִם אֹתִי בְּהִקָּדְשִׁי בְךָ לְעֵינֵיהֶם גּוֹג:
כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הַאַתָּה־הוּא אֲשֶׁר 17
דִּבַּרְתִּי בְּיָמִים קַדְמוֹנִים בְּיַד עֲבָדַי נִבִּיאֵי יִשְׂרָאֵל
הַנִּבְּאִים בַּיָּמִים הָהֵם שָׁנִים לְהָבִיא אוֹתְךָ עֲלֵיהֶם:
וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא בְּיוֹם בּוֹא גּוֹג עַל־ 18
אַדְמַת יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה תַּעֲלֶה חֲמָתִי בְּאַפִּי:
וּבְקִנְאָתִי בְּאֵשׁ־עֶבְרָתִי דִּבַּרְתִּי אִם־לֹא בַּיּוֹם הַהוּא 19
יִהְיֶה רַעַשׁ גָּדוֹל עַל אַדְמַת יִשְׂרָאֵל: וְרָעֲשׁוּ מִפָּנַי 20
דְּגֵי הַיָּם וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְחַיַּת הַשָּׂדֶה וְכָל־הָרֶמֶשׂ
הָרֹמֵשׂ עַל־הָאֲדָמָה וְכֹל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה
וְנֶהֶרְסוּ הֶהָרִים וְנָפְלוּ הַמַּדְרֵגוֹת וְכָל־חוֹמָה לָאָרֶץ
תִּפּוֹל: וְקָרָאתִי עָלָיו לְכָל־הָרַי ׀ חֶרֶב נְאֻם אֲדֹנָי 21
יֱהוִה חֶרֶב אִישׁ בְּאָחִיו תִּהְיֶה: וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתּוֹ 22
בְּדֶבֶר וּבְדָם וְגֶשֶׁם שׁוֹטֵף וְאַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ אֵשׁ וְגָפְרִית
אַמְטִיר עָלָיו וְעַל־אֲגַפָּיו וְעַל־עַמִּים רַבִּים אֲשֶׁר אִתּוֹ:
וְהִתְגַּדַּלְתִּי וְהִתְקַדַּשְׁתִּי וְנוֹדַעְתִּי לְעֵינֵי גּוֹיִם רַבִּים וְיָדְעוּ 23
לט כִּי־אֲנִי יְהוָה: וְאַתָּה בֶּן־אָדָם
הִנָּבֵא עַל־גּוֹג וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי אֵלֶיךָ
2 גּוֹג נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ וְתֻבָל: וְשִׁבַּבְתִּיךָ וְשִׁשֵּׁאתִיךָ

והעליתיך

---

14 v. צ"ל תַּעֲה, כן ח"ע. 16 v. כן ברוב ספרים כ"י, ומפר עליו מלא בו וחסר ביו"ד, וכן ד"ח, ד"ם ודי"א. ס"א וַהֲבִיאוֹתִיךָ מלא יו"ד וחסר ו וכן ד"א, ד"ב ה"נ, וס"א וַהֲבִיאוֹתִיךָ מלא רמלא וכן ד"ו, ד"ד והמ"ו. 18 v. תספרה לשבת וחול המועד של סכות. 21 v. צ"ל לְכָל־הָרַי חֶרֶב, כן ח"ע. לט. 2 v. ס"א וְשׁוֹבַבְתִּיךָ מלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ח, ד"ם והי"א.

unto Gog, Thus saith the Lord GOD; In that day when my people of Israel dwelleth safely, shalt thou not know it?

15 And thou shalt come from thy place out of the north parts, thou, and many people with thee, all of them riding upon horses, a great company, and a mighty army:

16 And thou shalt come up against my people of Israel, as a cloud to cover the land; it shall be in the latter days, and I will bring thee against my land, that the heathen may know me, when I shall be sanctified in thee, O Gog, before their eyes.

17 Thus saith the Lord GOD; Art thou he of whom I have spoken in old time by my servants the prophets of Israel, which prophesied in those days many years that I would bring thee against them?

18 And it shall come to pass at the same time when Gog shall come against the land of Israel, saith the Lord GOD, that my fury shall come up in my face.

19 For in my jealousy and in the fire of my wrath have I spoken, Surely in that day there shall be a great shaking in the land of Israel;

20 So that the fishes of the sea, and the fowls of the heaven, and the beasts of the field, and all creeping things that creep upon the earth, and all the men that are upon the face of the earth, shall shake at my presence, and the mountains shall be thrown down, and the steep places

21 shall fall, and every wall shall fall to the ground. And I will call for a sword against him throughout all my mountains, saith the Lord GOD: every man's sword shall be against his

22 brother. And I will plead against him with pestilence and with blood; and I will rain upon him, and upon his bands, and upon the many people that are with him, an overflowing rain,

23 and great hailstones, fire, and brimstone. Thus will I magnify myself, and sanctify myself; and I will be known in the eyes of many nations, and they shall know that I am the LORD.

39 Therefore, thou son of man, prophesy against Gog, and say, Thus saith the Lord GOD; Be-

2 hold, I am against thee, O Gog, the chief prince of Meshech and Tubal: And I will turn thee back, and leave but the sixth part of thee,

וְהַעֲלִיתִיךָ מִיַּרְכְּתֵי צָפוֹן וְהֵבֵאוֹתִיךָ עַל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל׃
וְהִכֵּיתִי קַשְׁתְּךָ מִיַּד שְׂמֹאוֹלֶךָ וְחִצֶּיךָ מִיַּד יְמִינְךָ
אַפִּיל׃ עַל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל תִּפּוֹל אַתָּה וְכָל־אֲגַפֶּיךָ וְעַמִּים
אֲשֶׁר אִתָּךְ לְעַיִט צִפּוֹר כָּל־כָּנָף וְחַיַּת הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךָ
לְאָכְלָה׃ עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם
אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ בְּמָגוֹג וּבְיֹשְׁבֵי הָאִיִּים לָבֶטַח
וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְאֶת־שֵׁם קָדְשִׁי אוֹדִיעַ בְּתוֹךְ עַמִּי
יִשְׂרָאֵל וְלֹא־אַחֲלֵל אֶת־שֵׁם־קָדְשִׁי עוֹד וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי־
אֲנִי יְהוָה קָדוֹשׁ בְּיִשְׂרָאֵל׃ הִנֵּה בָאָה וְנִהְיְתָה נְאֻם
אֲדֹנָי יְהוִה הוּא הַיּוֹם אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי׃ וְיָצְאוּ יֹשְׁבֵי
עָרֵי יִשְׂרָאֵל וּבָעֲרוּ וְהִשִּׂיקוּ בְּנֶשֶׁק וּמָגֵן וְצִנָּה בְּקֶשֶׁת
וּבְחִצִּים וּבְמַקֵּל יָד וּבְרֹמַח וּבָעֲרוּ בָהֶם אֵשׁ שֶׁבַע
שָׁנִים׃ וְלֹא־יִשְׂאוּ עֵצִים מִן־הַשָּׂדֶה וְלֹא יַחְטְבוּ מִן־
הַיְּעָרִים כִּי בַנֶּשֶׁק יִבְעֲרוּ־אֵשׁ וְשָׁלְלוּ אֶת־שֹׁלְלֵיהֶם וּבָזְזוּ
אֶת־בֹּזְזֵיהֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְהָיָה
בַּיּוֹם הַהוּא אֶתֵּן לְגוֹג מְקוֹם־שָׁם קֶבֶר בְּיִשְׂרָאֵל גֵּי
הָעֹבְרִים קִדְמַת הַיָּם וְחֹסֶמֶת הִיא אֶת־הָעֹבְרִים וְקָבְרוּ
שָׁם אֶת־גּוֹג וְאֶת־כָּל־הֲמוֹנֹה וְקָרְאוּ גֵּיא הֲמוֹן גּוֹג׃
וּקְבָרוּם בֵּית יִשְׂרָאֵל לְמַעַן טַהֵר אֶת־הָאָרֶץ שִׁבְעָה
חֳדָשִׁים׃ וְקָבְרוּ כָּל־עַם הָאָרֶץ וְהָיָה לָהֶם לְשֵׁם יוֹם
הִכָּבְדִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְאַנְשֵׁי תָמִיד יַבְדִּילוּ עֹבְרִים
בָּאָרֶץ מְקַבְּרִים אֶת־הָעֹבְרִים אֶת־הַנּוֹתָרִים עַל־פְּנֵי
הָאָרֶץ לְטַהֲרָהּ מִקְצַה ׀ שִׁבְעָה־חֳדָשִׁים יַחְקֹרוּ׃ וְעָבְרוּ
העברים

and will cause thee to come up from the north parts, and will bring thee upon the mountains of Israel:
3 And I will smite thy bow out of thy left hand, and will cause thine arrows to fall out of thy right hand.
4 Thou shalt fall upon the mountains of Israel, thou, and all thy bands, and the people that is with thee: I will give thee unto the ravenous birds of every sort, and to the beasts of the field to be devoured.
5 Thou shalt fall upon the open field: for I have spoken it, saith the Lord GOD.
6 And I will send a fire on Magog, and among them that dwell carelessly in the isles: and they shall know that I am the LORD.
7 So will I make my holy name known in the midst of my people Israel; and I will not let them pollute my holy name any more: and the heathen shall know that I am the LORD, the Holy One in Israel.
8 Behold, it is come, and it is done, saith the Lord GOD; this is the day whereof I have spoken.
9 And they that dwell in the cities of Israel shall go forth, and shall set on fire and burn the weapons, both the shields and the bucklers, the bows and the arrows, and the handstaves, and the spears, and they shall burn them with fire seven years:
10 So that they shall take no wood out of the field, neither cut down any out of the forests; for they shall burn the weapons with fire: and they shall spoil those that spoiled them, and rob those that robbed
11 them, saith the Lord GOD. And it shall come to pass in that day, that I will give unto Gog a place there of graves in Israel, the valley of the passengers on the east of the sea: and it shall stop the noses of the passengers: and there shall they bury Gog and all his multitude: and they
12 shall call it The valley of Hamon-gog. And seven months shall the house of Israel be burying of them, that they may cleanse the land.
13 Yea, all the people of the land shall bury them;
14 and it shall be to them a renown the day that I shall be glorified, saith the Lord GOD. And they shall sever out men of continual employment, passing through the land to bury with the passengers those that remain upon the face of the earth, to cleanse it: after the end of seven
15 months shall they search. And the passengers that pass through

---

2 כן בספרים כ"י ונכתב עליו חסר וחסר בתרין ירד וכן ר"א, ר"י ב הס"ו. 3 ס"א שְׁמֹאלְךָ חסר וכן ר"א. ר"ב. ר"י ב הס"ו. 4 ס"א וְעַמִּים רַבִּים וכן תר כ"י וח"ס: עַיִן לְעֵיל לית כ"ב. 9 כן כ"א, ב"נ וָאֲצָאוּ בלא נעי"א, ג"א כ"א וְיָצְאוּ בלא נעי"א, ב"נ וְיֵצְאוּ בנעי"א. 10 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ק, ד"ח, ד"ס, ר"א הס"ו, ס"א הַיְּעָרִים כלא תש. 11 בס"א אין כאן פסקא. 11 כן ב"א, ב"נ לְגוֹג בלא פסק. 11 על שֵׁם, כן ת"ע וחי"ד. 11 הֲמוֹנוֹ קרי. 14 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ח, ר"ס, ר"ב הס"ו, ס"א מקצה שכתה וכן ד"ב, ד"נ וה"ו.

הָעֹבְרִים בָּאָרֶץ וְרָאָה עֶצֶם אָדָם וּבָנָה אֶצְלוֹ צִיּוֹן עַד
16 קָבְרוּ אֹתוֹ הַמְקַבְּרִים אֶל־גֵּיא הֲמוֹן גּוֹג: וְגַם שֵׁם־עִיר
17 הֲמוֹנָה וְטִהֲרוּ הָאָרֶץ: וְאַתָּה בֶן־
אָדָם כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה אֱמֹר לְצִפּוֹר כָּל־כָּנָף
וּלְכֹל ׀ חַיַּת הַשָּׂדֶה הִקָּבְצוּ וָבֹאוּ הֵאָסְפוּ מִסָּבִיב עַל־
זִבְחִי אֲשֶׁר אֲנִי זֹבֵחַ לָכֶם זֶבַח גָּדוֹל עַל הָרֵי יִשְׂרָאֵל
18 וַאֲכַלְתֶּם בָּשָׂר וּשְׁתִיתֶם דָּם: בְּשַׂר גִּבּוֹרִים תֹּאכֵלוּ
וְדֶם־נְשִׂיאֵי הָאָרֶץ תִּשְׁתּוּ אֵילִים כָּרִים וְעַתּוּדִים פָּרִים
19 מְרִיאֵי בָשָׁן כֻּלָּם: וַאֲכַלְתֶּם־חֵלֶב לְשָׂבְעָה וּשְׁתִיתֶם
20 דָּם לִשְׁכָּרוֹן מִזִּבְחִי ׀ אֲשֶׁר־זָבַחְתִּי לָכֶם: וְשֻׂבַעְתֶּם עַל־
שֻׁלְחָנִי סוּס וְרֹכֵב גִּבּוֹר וְכָל־אִישׁ מִלְחָמָה נְאֻם אֲדֹנָי
21 יְהוִה: וְנָתַתִּי אֶת־כְּבוֹדִי בַּגּוֹיִם וְרָאוּ כָל־הַגּוֹיִם אֶת־
22 מִשְׁפָּטִי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְאֶת־יָדִי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בָּהֶם: וְיֵדְעוּ ס
בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם מִן־הַיּוֹם הַהוּא
23 וָהָלְאָה: וְיֵדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי בַעֲוֹנָם גָּלוּ בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַל
אֲשֶׁר מָעֲלוּ־בִי וָאַסְתִּר פָּנַי מֵהֶם וָאֶתְּנֵם בְּיַד צָרֵיהֶם
24 וַיִּפְּלוּ בַּחֶרֶב כֻּלָּם: כְּטֻמְאָתָם וּכְפִשְׁעֵיהֶם עָשִׂיתִי אֹתָם
25 וָאַסְתֵּר פָּנַי מֵהֶם: לָכֵן כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה עַתָּה אָשִׁיב אֶת־שְׁבִית יַעֲקֹב וְרִחַמְתִּי כָּל־
26 בֵּית יִשְׂרָאֵל וְקִנֵּאתִי לְשֵׁם קָדְשִׁי: וְנָשׂוּ אֶת־כְּלִמָּתָם
וְאֶת־כָּל־מַעֲלָם אֲשֶׁר מָעֲלוּ־בִי בְּשָׁבְתָּם עַל־אַדְמָתָם
27 לָבֶטַח וְאֵין מַחֲרִיד: בְּשׁוּבִי אוֹתָם מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי
אֹתָם מֵאַרְצוֹת אֹיְבֵיהֶם וְנִקְדַּשְׁתִּי בָם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם רַבִּים:
28 וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם בְּהַגְלוֹתִי אֹתָם אֶל־הַגּוֹיִם

וכנסתים

16 And also the name of the city shall be Hamonah. Thus shall they cleanse the land.

17 And, thou son of man, thus saith the Lord GOD; Speak unto every feathered fowl, and to every beast of the field, Assemble yourselves, and come; gather yourselves on every side to my sacrifice that I do sacrifice for you, even a great sacrifice upon the mountains of Israel, that ye may eat flesh, and drink blood.

18 Ye shall eat the flesh of the mighty, and drink the blood of the princes of the earth, of rams, of lambs, and of goats, of bullocks, all of them fatlings of Bashan.

19 And ye shall eat fat till ye be full, and drink blood till ye be drunken, of my sacrifice which I have sacrificed for you.

20 Thus ye shall be filled at my table with horses and chariots, with mighty men, and with all men of war, saith the Lord GOD.

21 And I will set my glory among the heathen, and all the heathen shall see my judgment that I have executed, and my hand that I have laid upon them.

22 So the house of Israel shall know that I am the LORD their God from that day and forward.

23 And the heathen shall know that the house of Israel went into captivity for their iniquity: because they trespassed against me, therefore hid I my face from them, and gave them into the hand of their enemies: so fell they all by the sword.

24 According to their uncleanness and according to their transgressions have I done unto them, and hid my face from them.

25 Therefore thus saith the Lord GOD; Now will I bring again the captivity of Jacob, and have

26 mercy upon the whole house of Israel, and will be jealous for my holy name; After that they have borne their shame, and all their trespasses whereby they have trespassed against

27 me, when they dwelt safely in their land, and none made them afraid. When I have brought them again from the people, and gathered them out of their enemies' lands, and am sanctified

28 in them in the sight of many nations; Then shall they know that I am the LORD their God, which caused them to be led into captivity among the heathen:

---

16 v. ס״א גְּאֹנָךְ וכן רש״י. 19 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ח, ר״ם, ד״ב, ד״ד ודפ״ו, ס״א ואכלתם חלב וכן ד״ג ות״ו. 19 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ח, ר״ם, ד״ב, ד״ד ודפ״ו, ס״א מובחי אשר זבחתי וכן ד״ג ות״ו. 25 v. שְׁבִית כתיב, שְׁבוּת קרי, בס״א שְׁבוּאת כתיב וקרי וכן ד״א. 26 v. וְנָשְׂאוּ קרי, בס״א וְנָשְׁאוּ כתיב וקרי וכן תר׳, ת״ע, ת״ס ות״ר. 28 v. כן ב״א, ב״נ גָּלֶה בנעיא״. 28 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ח, ד״ו, ד״א ודפ״ו, ס״א אותם בלא וכן ד״ו, ד״ב ות״ר.

but I have gathered them unto their own land, and have left none of them any more there.

29 Neither will I hide my face any more from them: for I have poured out my spirit upon the house of Israel, saith the Lord GOD.

29 וְכַנֹּסְתִּים עַל־אַדְמָתָם וְלֹא־אוֹתִיר עוֹד מֵהֶם שָׁם: וְלֹא־
אַסְתִּיר עוֹד פָּנַי מֵהֶם אֲשֶׁר שָׁפַכְתִּי אֶת־רוּחִי עַל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה:

מ 0 In the five and twentieth year of our captivity, in the beginning of the year, in the tenth day of the month, in the fourteenth year after that the city was smitten, in the selfsame day the hand of the LORD was upon me, and brought me thither.

2 In the visions of God brought he me into the land of Israel, and set me upon a very high mountain, by which was as the frame of a city on the south.

3 And he brought me thither, and, behold, there was a man, whose appearance was like the appearance of brass, with a line of flax in his hand, and a measuring reed; and he stood in the gate.

4 And the man said unto me, Son of man, behold with thine eyes, and hear with thine ears, and set thine heart upon all that I shall shew thee; for to the intent that I might shew them unto thee art thou brought hither: declare all that thou seest to the house of Israel.

5 And behold a wall on the outside of the house round about, and in the man's hand a measuring reed of six cubits long by the cubit and an hand breadth: so he measured the breadth of the

מ בִּשְׁנַת חָמֵשׁ שָׁנָה לְגָלוּתֵנוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בֶּעָשׂוֹר
לַחֹדֶשׁ בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה אַחַר אֲשֶׁר הֻכְּתָה הָעִיר
בְּעֶצֶם ׀ הַיּוֹם הַזֶּה הָיְתָה עָלַי יַד־יְהוָה וַיְבִא אֹתִי שָׁמָּה:
2 בְּמַרְאוֹת אֱלֹהִים הֱבִיאַנִי אֶל־אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיַּנִּחֵנִי אֶל־
3 הַר גָּבֹהַּ מְאֹד וְעָלָיו כְּמִבְנֵה־עִיר מִנֶּגֶב: וַיְבִא אֹתִי
שָׁמָּה וְהִנֵּה־אִישׁ מַרְאֵהוּ כְּמַרְאֵה נְחֹשֶׁת וּפִתִּיל־פִּשְׁתִּים
4 בְּיָדוֹ וְקָנֶה הַמִּדָּה וְהוּא עֹמֵד בַּשָּׁעַר: וַיְדַבֵּר אֵלַי הָאִישׁ
בֶּן־אָדָם רְאֵה בְעֵינֶיךָ וּבְאָזְנֶיךָ שְׁמַע וְשִׂים לִבְּךָ לְכֹל
אֲשֶׁר־אֲנִי מַרְאֶה אוֹתְךָ כִּי לְמַעַן הַרְאוֹתָךְ הֻבָּאתָה
5 הֵנָּה הַנָּךְ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לְבֵית יִשְׂרָאֵל: וְהִנֵּה
חוֹמָה מִחוּץ לַבַּיִת סָבִיב ׀ סָבִיב וּבְיַד הָאִישׁ קְנֵה הַמִּדָּה
שֵׁשׁ־אַמּוֹת בָּאַמָּה וְטֹפַח וַיָּמָד אֶת־רֹחַב הַבִּנְיָן קָנֶה אֶחָד
6 וְקוֹמָה קָנֶה אֶחָד: וַיָּבֹא אֶל־שַׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ
הַקָּדִימָה וַיַּעַל בְּמַעֲלֹתָו וַיָּמָד ׀ אֶת־סַף הַשַּׁעַר קָנֶה אֶחָד
7 רֹחַב וְאֵת סַף אֶחָד קָנֶה אֶחָד רֹחַב: וְהַתָּא קָנֶה אֶחָד
אֹרֶךְ וְקָנֶה אֶחָד רֹחַב וּבֵין הַתָּאִים חָמֵשׁ אַמּוֹת וְסַף
8 הַשַּׁעַר מֵאֻצַל אֻלָם הַשַּׁעַר מִבַּיִת קָנֶה אֶחָד: וַיָּמָד אֶת־
9 אֻלָם הַשַּׁעַר מִבַּיִת קָנֶה אֶחָד: וַיָּמָד אֶת־אֻלָם הַשַּׁעַר
שְׁמֹנֶה אַמּוֹת וְאֵלָו שְׁתַּיִם אַמּוֹת וְאֻלָם הַשַּׁעַר מִבַּיִת:
10 וְתָאֵי הַשַּׁעַר דֶּרֶךְ הַקָּדִים שְׁלֹשָׁה מִפֹּה וּשְׁלֹשָׁה מִפֹּה
מדה

---

28 v. כן ברוב ספרים כי׳, ר״א, ר״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ת, ד״ם, ריא״ו, ריי״ב ודי״ד, ס״א אל־ וכן רפ״ו.
מ, 2 v. בס״א הֲבִיאַנִי כתיב, הֲבִיאַנִי קרי. 3 v. בס״א וַיָּבוֹא כתיב, וַיָּבֵא קרי, ובס״א וַיְבִיא כתיב, וַיְבֵא קרי וכן די״ב, ובס״א וַיָּבֵא כתיב, וַיְבֵא קרי וכן ר״ב, ר״ד, ד״ת, ד״ם ודי״ר.
5 v. כן ברוב ספרים כי׳, ר״ב, ד״ח, ד״ם, ריי״ב ודפ״ו, ס״א שש וכלא סקף וכן ר״ג ודי״ו.
6 v. בְּמַעֲלֹתָו כתיב, בְּמַעֲלֹתָיו קרי, בס״א בְּמַעֲלֹתָיו בתיב וקרי וכן ר״א, ד״ב ודי״ו.
8 v. זה הפסוק לא נמצא בת״ע, ח״ס ות״ר. 9 v. וְאֵלּוּ כתיב, וְאֵלּוּ קרי. 10 v. מִפֹּה קרי.

they three were of one measure: and the posts had one measure on this side and on that side.

11 And he measured the breadth of the entry of the gate, ten cubits; and the length of the gate, thirteen cubits.

12 The space also before the little chambers was one cubit on this side, and the space was one cubit on that side: and the little chambers were six cubits on this side, and six cubits on that side.

13 He measured then the gate from the roof of one little chamber to the roof of another: the breadth was five and twenty cubits, door against door.

14 He made also posts of threescore cubits, even unto the post of the court round about the gate.

15 And from the face of the gate of the entrance unto the face of the porch of the inner gate were fifty cubits.

16 And there were narrow windows to the little chambers, and to their posts within the gate round about, and likewise to the arches: and windows were round about inward: and upon each post were palm trees.

17 Then brought he me into the outward court, and, lo, there were chambers, and a pavement made for the court round about: thirty chambers were upon the pavement.

18 And the pavement by the side of the gates over against the length of the gates was the lower pavement.

19 Then he measured the breadth from the forefront of the lower gate unto the forefront of the
20 inner court without, an hundred cubits eastward and northward. And the gate of the outward court that looked toward the north, he measured the length thereof, and the breadth
21 thereof. And the little chambers thereof were three on this side and three on that side; and the posts thereof and the arches thereof were after the measure of the first gate: the length
22 thereof was fifty cubits, and the breadth five and twenty cubits. And their windows, and their arches, and their palm trees, were after the measure of the gate that looketh toward the east; and they went up unto it by seven steps; and the arches thereof were before them.
23 And the gate of the inner court was over against the gate toward the north, and toward the east; and he measured from gate to gate an hundred cubits.

מִדָּה אַחַת לִשְׁלָשְׁתָּם וּמִדָּה אַחַת לָאֵילִם מִפֹּה וּמִפֹּו׃
11 וַיָּמָד אֶת־רֹחַב פֶּתַח־הַשָּׁעַר עֶשֶׂר אַמּוֹת אֹרֶךְ הַשָּׁעַר
12 שְׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה אַמּוֹת׃ וּגְבוּל לִפְנֵי הַחֻצוֹת אַמָּה אֶחָת
וְאַמָּה־אַחַת גְּבוּל מִפֹּה וְהַחֻצָה שֵׁשׁ־אַמּוֹת מִפֹּו וְשֵׁשׁ
13 אַמּוֹת מִפֹּו׃ וַיָּמָד אֶת־הַשַּׁעַר מִגַּג הַחֻצָה לְגַגּוֹ רֹחַב עֶשְׂרִים
14 וַחֲמֵשׁ אַמּוֹת פֶּתַח נֶגֶד פָּתַח׃ וַיַּעַשׂ אֶת־אֵילִים ׀ שִׁשִּׁים
15 אַמָּה וְאֶל־אֵיל הֶחָצֵר הַשַּׁעַר סָבִיב ׀ סָבִיב׃ וְעַל פְּנֵי
הַשַּׁעַר הֶאָחוֹן עַל־לִפְנֵי אֻלָם הַשַּׁעַר הַפְּנִימִי חֲמִשִּׁים
16 אַמָּה׃ חַלֹּנוֹת אֲטֻמוֹת אֶל־הָאֵלִּים וְאֶל אֵלֵיהֶמָּה
לִפְנִימָה לַשַּׁעַר סָבִיב ׀ סָבִיב וְכֵן לָאֻלָמוֹת וְחַלֹּנוֹת
17 סָבִיב ׀ סָבִיב לִפְנִימָה וְאֶל־אַיִל תְּמָרִים׃ וַיְבִיאֵנִי אֶל־
הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה וְהִנֵּה לְשָׁכוֹת וְרִצְפָּה עָשׂוּי לֶחָצֵר
18 סָבִיב ׀ סָבִיב שְׁלֹשִׁים לְשָׁכוֹת אֶל־הָרִצְפָּה׃ וְהָרִצְפָּה
אֶל־כֶּתֶף הַשְּׁעָרִים לְעֻמַּת אֹרֶךְ הַשְּׁעָרִים הָרִצְפָּה
19 הַתַּחְתּוֹנָה׃ וַיָּמָד רֹחַב מִלִּפְנֵי הַשַּׁעַר הַתַּחְתּוֹנָה לִפְנֵי
20 הֶחָצֵר הַפְּנִימִי מִחוּץ מֵאָה אַמָּה הַקָּדִים וְהַצָּפוֹן׃ וְהַשַּׁעַר
אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה מָדַד אָרְכּוֹ
21 וְרָחְבּוֹ׃ וְתָאֹו שְׁלוֹשָׁה מִפֹּו וּשְׁלֹשָׁה מִפֹּו וְאֵלָו וְאֻלָמוֹ
הָיָה כְּמִדַּת הַשַּׁעַר הָרִאשׁוֹן חֲמִשִּׁים אַמָּה אָרְכּוֹ וְרֹחַב
22 חֲמֵשׁ וְעֶשְׂרִים בָּאַמָּה׃ וְחַלֹּנָו וְאֻלָמוֹ וְתִמֹרָו כְּמִדַּת
הַשַּׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִים וּבְמַעֲלוֹת שִׁבְעָה יַעֲלוּ־בוֹ
23 וְאֻלָמוֹ לִפְנֵיהֶם׃ וְשַׁעַר לֶחָצֵר הַפְּנִימִי נֹגַהּ הַשַּׁעַר
לַצָּפוֹן וְלַקָּדִים וַיָּמָד מִשַּׁעַר אֶל־שַׁעַר מֵאָה אַמָּה׃

ויולכני

---

11 v. 10, 12 vv. 1gs קרי. 11 v. נ״ל דַּרְכּוֹ. 14 v. צ״ל אוּלָם עֲשָׂרִים. כן ת״ע. 14 v. צ״ל תֹּאֵי הַשַּׁעַר. כן ת״ע. 15 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ת, ר״ם, דו״ב ודס״ו, ס״א ועל־ בסקף ובלא־גגינה וכן ר״ב, ד״ע והי״ד. 15 v. נ״ל מִלִּפְנֵי: עיין פסוק י״ט. 15 v. הַיְאָחוֹן כתיב. הָאֵיתוֹן קרי. 17 v. כן ב״א. כ״נ הָרִצְפָה. 18 v. כן ב״א, ב״נ וְהָרִצְפָה. 21 v. וְתָאֹו כתיב. וְתָאָיו קרי. 21 v. ס״א שְׁלֹשָׁה חסר וכן ד״א ור״ב. 21 v. וְאֵלּו כתיב. וְאֵלָיו קרי. 22 vv. 21, 22 וְאֵלּו כתיב. וְאֵלָיו קרי. 22 v. וְחַלֹּנוֹ כתיב. וְחַלּוֹנָו קרי. 22 v. וְתִיסְרוֹ כתיב. וְתִימָרָיו קרי. 23 v. צ״ל לִפְנִיָּה. כן ת״ע.

24 וַיּוֹלִכֵנִי דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם וְהִנֵּה־שַׁעַר דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם וַיָּמָד
25 אֵלּוֹ וְאֵילָמָו כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה: וְחַלֹּנִים לוֹ וּלְאֵילָמָו
סָבִיב כַּחַלֹּנוֹת הָאֵלֶּה חֲמִשִּׁים אַמָּה אֹרֶךְ
26 וְרֹחַב חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה: וּמַעֲלוֹת שִׁבְעָה עֲלוֹתָו
וְאֵילָמָו לִפְנֵיהֶם וְתֹמָרִים לוֹ אֶחָד מִפֹּה וְאֶחָד מִפֹּה אֵל־
27 אֵלּוֹ: וְשַׁעַר לֶחָצֵר הַפְּנִימִי דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם וַיָּמָד מִשַּׁעַר
28 אֶל־הַשַּׁעַר דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם מֵאָה אַמּוֹת: וַיְבִיאֵנִי אֶל־חָצֵר
הַפְּנִימִי בְּשַׁעַר הַדָּרוֹם וַיָּמָד אֶת־הַשַּׁעַר הַדָּרוֹם כַּמִּדּוֹת
29 הָאֵלֶּה: וּתְאֹו וְאֵלָו וְאֵילָמָו כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה וְחַלֹּנוֹת
לוֹ וּלְאֵילָמָו סָבִיב חֲמִשִּׁים אַמָּה אֹרֶךְ וְרֹחַב
30 עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ אַמּוֹת: וְאֵלָמוֹת סָבִיב סָבִיב אֹרֶךְ
31 חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה וְרֹחַב חָמֵשׁ אַמּוֹת: וְאֵילָמָו אֶל־
חָצֵר הַחִצֹנָה וְתֹמָרִים אֶל־אֵלָו וּמַעֲלוֹת שְׁמֹנֶה מַעֲלֵהוּ:
32 וַיְבִיאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִי דֶּרֶךְ הַקָּדִים וַיָּמָד אֶת־הַשַּׁעַר
33 כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה: וּתְאֹו וְאֵלָו וְאֵילָמָו כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה
וְחַלֹּנוֹת לוֹ וּלְאֵילָמָו סָבִיב סָבִיב אֹרֶךְ חֲמִשִּׁים אַמָּה
34 וְרֹחַב חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה: וְאֵילָמָו לְחָצֵר הַחִיצוֹנָה
תֹּמָרִים אֵל־אֵלָו מִפֹּה וּמִפֹּה וּשְׁמֹנֶה מַעֲלוֹת מַעֲלֵהוּ:
35 וַיְבִיאֵנִי אֶל־שַׁעַר הַצָּפוֹן וַיָּמָד כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה: תְּאֹו
36 אֵלָו וְאֵילָמָו וְחַלֹּנוֹת לוֹ סָבִיב סָבִיב אֹרֶךְ חֲמִשִּׁים אַמָּה
37 וְרֹחַב חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה: וְאֵלָו לְחָצֵר הַחִיצוֹנָה
תֹּמָרִים אֵל־אֵלָו מִפֹּה וּמִפֹּה וּשְׁמֹנֶה מַעֲלוֹת מַעֲלֵהוּ:
ולשכה

After that he brought me toward the south, and behold a gate toward the south: and he measured the posts thereof and the arches thereof according to these measures.
And there were windows in it and in the arches thereof round about, like those windows: the length was fifty cubits, and the breadth five and twenty cubits.
And there were seven steps to go up to it, and the arches thereof were before them: and it had palm trees, one on this side, and another on that side, upon the posts thereof.
And there was a gate in the inner court toward the south: and he measured from gate to gate toward the south an hundred cubits.
And he brought me to the inner court by the south gate: and he measured the south gate according to these measures;
And the little chambers thereof, and the posts thereof, and the arches thereof, according to these measures: and there were windows in it and in the arches thereof round about: it was fifty cubits long, and five and twenty cubits broad.
And the arches round about were five and twenty cubits long, and five cubits broad.
And the arches thereof were toward the utter court; and palm trees were upon the posts thereof: and the going up to it had eight steps.
And he brought me into the inner court toward the east: and he measured the gate according to these measures.

---

vv. 24, 26, 31, 34, 36, 37 אלו כתיב. אליו קרי. vv. 24, 26, 31 ואילמו כתיב. ואילמיו קרי. v. 25 ולאילמו כתיב, ולאיולמיו קרי. v. 25 בס"א באשה כתיב. אשה קרי. v. 26 עלותו כתיב. עלותיו קרי. v. 26 צ"ל לשניהם, כן ת"ע. vv. 29, 33 ותאו כתיב. ותאיו קרי. vv. 29, 33, 37 ואלו כתיב. ואליו קרי. vv. 29, 33, 34, 36 ואילמו כתיב. ואלמיו קרי. vv. 29, 33 ולאלמו כתיב. ולאלמיו קרי. v. 30 בת"ע לא נמצא זה הפסוק. v. 31 ס"א שמנת חסר וכן ד"א, ד"ב וד"ד. vv. 31, 34, 37 מעליו כתיב. מעליו קרי. v. 36 תאו כתיב. תאיו קרי. v. 37 צ"ל ואילמו. כן ת"ע ות"ד: עיין פסוק ל"א ול"ד. v. 37 ס"א ושמונה מלא.

And the little chambers thereof, and the posts thereof, and the arches thereof, were according to these measures: and there were windows therein and in the arches thereof round about: it was fifty cubits long, and five and twenty cubits broad. And the arches thereof were toward the outward court; and palm trees were upon the posts thereof, on this side, and on that side: and the going up to it had eight steps. And he brought me to the north gate, and measured it according to these measures; The little chambers thereof, the posts thereof, and the arches thereof, and the windows to it round about: the length was fifty cubits, and the breadth five and twenty cubits. And the posts thereof were toward the utter court; and palm trees were upon the posts thereof, on this side, and on that side: and the going up to it had eight steps.

38 And the chambers and the entries thereof were by the posts of the gates, where they washed the burnt offering.

39 And in the porch of the gate were two tables on this side, and two tables on that side, to slay thereon the burnt offering and the sin offering and the trespass offering.

40 And at the side without, as one goeth up to the entry of the north gate, were two tables; and on the other side, which was at the porch of the gate, were two tables.

41 Four tables were on this side, and four tables on that side, by the side of the gate; eight tables, whereupon they slew their sacrifices.

42 And the four tables were of hewn stone for the burnt offering, of a cubit and an half long, and a cubit and an half broad, and one cubit high: whereupon also they laid the instruments wherewith they slew the burnt offering and the sacrifice.

43 And within were hooks, an hand broad, fastened round about: and upon the tables was the flesh of the offering.

44 And without the inner gate were the chambers of the singers in the inner court, which was at the side of the north gate; and their prospect was toward the south: one at the side of the east gate having the prospect toward the north.

45 And he said unto me, This chamber, whose prospect is toward the south, is for the priests, the keepers of the charge of the house.

38 וְלִשְׁכָּה וּפִתְחָהּ בְּאֵילִים הַשְּׁעָרִים שָׁם יָרַחֲצוּ אֶת־הָעֹלָה׃
39 וּבְאֻלָם הַשַּׁעַר שְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּה וּשְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּה
40 לִשְׁחֹט עֲלֵיהֶם הָעוֹלָה וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם׃ וְאֶל־הַכָּתֵף
מְחוּצָה לָעוֹלֶה לְפֶתַח הַשַּׁעַר הַצָּפוֹנָה שְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת
וְאֶל־הַכָּתֵף הָאַחֶרֶת אֲשֶׁר לְאֻלָם הַשַּׁעַר שְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת׃
41 אַרְבָּעָה שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּה וְאַרְבָּעָה שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּה לְכֶתֶף
42 הַשָּׁעַר שְׁמֹנָה שֻׁלְחָנוֹת עֲלֵיהֶם יִשְׁחָטוּ׃ וְאַרְבָּעָה
שֻׁלְחָנוֹת לָעוֹלָה אַבְנֵי גָזִית אֹרֶךְ אַמָּה אַחַת וָחֵצִי
וְרֹחַב אַמָּה אַחַת וָחֵצִי וְגֹבַהּ אַמָּה אַחַת עֲלֵיהֶם וְנִיחוּ
אֶת־הַכֵּלִים אֲשֶׁר יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָעֹלָה בָּם וְהַזָּבַח׃
43 וְהַשְׂפָתַיִם טֶפַח אֶחָד מְכֻנִים בַּבַּיִת סָבִיב ׀ וְאֶל־
44 הַשֻׁלְחָנוֹת בְּשַׂר הַקָּרְבָּן׃ וּמִחוּצָה לַשַּׁעַר הַפְּנִימִי
לִשְׁכֹת שָׁרִים בֶּחָצֵר הַפְּנִימִי אֲשֶׁר אֶל־כֶּתֶף שַׁעַר
הַצָּפוֹן וּפְנֵיהֶם דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם אֶחָד אֶל־כֶּתֶף שַׁעַר הַקָּדִים
45 פְּנֵי דֶּרֶךְ הַצָּפֹן׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי זֹה הַלִּשְׁכָּה אֲשֶׁר פָּנֶיהָ ס
46 דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם לַכֹּהֲנִים שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַבָּיִת׃ וְהַלִּשְׁכָּה
אֲשֶׁר פָּנֶיהָ דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן לַכֹּהֲנִים שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַמִּזְבֵּחַ
הֵמָּה בְּנֵי־צָדוֹק הַקְּרֵבִים מִבְּנֵי־לֵוִי אֶל־יְהוָה לְשָׁרְתוֹ׃
47 וַיָּמָד אֶת־הֶחָצֵר אֹרֶךְ ׀ מְאָה אַמָּה וְרֹחַב מְאָה אַמָּה
48 מְרֻבָּעֶת וְהַמִּזְבֵּחַ לִפְנֵי הַבָּיִת׃ וַיְבִאֵנִי אֶל־אֻלָם הַבַּיִת
וַיָּמָד אֶל אֻלָם חָמֵשׁ אַמּוֹת מִפֹּה וְחָמֵשׁ אַמּוֹת מִפֹּה
וְרֹחַב הַשַּׁעַר ׀ שָׁלֹשׁ אַמּוֹת מִפֹּו וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת מִפּוֹ׃
49 אֹרֶךְ הָאֻלָם עֶשְׂרִים אַמָּה וְרֹחַב עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה אַמָּה

ובמעלות

38 v. נ״ל בְּאֻלָם. 39 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״נ, ד״ח ד״ם, ס״א הָעֹלָה חסר וכן ד״כ, ד״א, ד״ב, ד״ד ודס״ו. 40 v. כן ב״א, ב״נ חֲלַל־בנציא. 41 v. צ״ל עֲלֵיהֶם, כן ת״ע. 44 v. נ״ל לִשְׁכוֹת שָׁרִים. 44 v. נ״ל אַחַת . . . . וְאַחַת. 44 v. נ״ל וּפְנֵיהֶ . . . . 45 v. צ״ל הַדָּרוֹם כן ת״ע. 44 v. כן ברוב ספרים כ״י. ונכסר עליו לי חסר וכן ד״נ, ד״א הס״ו, ס״א הַצָּפוֹן כלא וכן ד״א, ד״נ, ד״ח,ד״ם,ד״ב וד״ר. 45 v. זז קרי. 46 v. כת״ע נמצא כאן ורחב הפיגר אַרְבַּע עֶשְׂרֵה אַמָּה וְכִתְפוֹת הַשַּׁעַר שֵׁשׁ: עיין לקמן מ א ב׳. 49 v. צ״ל שְׁתֵּי, כן ת״ע.

46 And the chamber whose prospect is toward the north is for the priests, the keepers of the charge of the altar: these are the sons of Zadok among the sons of Levi, which come near to
47 the LORD to minister unto him. So he measured the court, an hundred cubits long, and an
48 hundred cubits broad, foursquare; and the altar that was before the house. And he brought me to the porch of the house, and measured each post of the porch, five cubits on this side, and five cubits on that side: and the breadth of the gate was three cubits on this side, and
49 three cubits on that side. The length of the porch was twenty cubits, and the breadth eleven cubits;

וּבַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר יַעֲלוּ אֵלָיו וְעַמֻּדִים אֶל־הָאֵילִים אֶחָד
מִפֹּה וְאֶחָד מִפֹּה: וַיְבִיאֵנִי אֶל־הַהֵיכָל וַיָּמָד אֶת־הָאֵילִים
שֵׁשׁ־אַמּוֹת רֹחַב מִפֹּו וְשֵׁשׁ־אַמּוֹת רֹחַב־מִפֹּו רֹחַב
הָאֹהֶל: וְרֹחַב הַפֶּתַח עֶשֶׂר אַמּוֹת וְכִתְפוֹת הַפֶּתַח
חָמֵשׁ אַמּוֹת מִפֹּו וְחָמֵשׁ אַמּוֹת מִפֹּו וַיָּמָד אָרְכּוֹ אַרְבָּעִים
אַמָּה וְרֹחַב עֶשְׂרִים אַמָּה: וּבָא לִפְנִימָה וַיָּמָד אֵיל
הַפֶּתַח שְׁתַּיִם אַמּוֹת וְהַפֶּתַח שֵׁשׁ אַמּוֹת וְרֹחַב הַפֶּתַח
שֶׁבַע אַמּוֹת: וַיָּמָד אֶת־אָרְכּוֹ עֶשְׂרִים אַמָּה וְרֹחַב
עֶשְׂרִים אַמָּה אֶל־פְּנֵי הַהֵיכָל וַיֹּאמֶר אֵלַי זֶה קֹדֶשׁ
הַקָּדָשִׁים: וַיָּמָד קִיר הַבַּיִת שֵׁשׁ אַמּוֹת וְרֹחַב הַצֶּלָע
אַרְבַּע אַמּוֹת סָבִיב ׀ סָבִיב לַבַּיִת סָבִיב: וְהַצְּלָעוֹת
צֶלַע אֶל־צֶלַע שָׁלוֹשׁ וּשְׁלֹשִׁים פְּעָמִים וּבָאוֹת בְּקִיר
אֲשֶׁר־לַבַּיִת לַצְּלָעוֹת סָבִיב ׀ סָבִיב לִהְיוֹת אֲחוּזִים וְלֹא־
יִהְיוּ אֲחוּזִים בְּקִיר הַבָּיִת: וְרֹחַב וְנָסְבָּה לְמַעְלָה
לְמַעְלָה לַצְּלָעוֹת כִּי מוּסַבֹּת־הַבַּיִת לְמַעְלָה לְמַעְלָה
סָבִיב ׀ סָבִיב לַבַּיִת עַל־כֵּן רֹחַב לַבַּיִת לְמַעְלָה וְכֵן
הַתַּחְתּוֹנָה יַעֲלֶה עַל־הָעֶלְיוֹנָה לַתִּיכוֹנָה: וְרָאִיתִי לַבַּיִת
גֹּבַהּ סָבִיב ׀ סָבִיב מִיסְּדוֹת הַצְּלָעוֹת מְלֹא הַקָּנֶה שֵׁשׁ
אַמּוֹת אֲצִילָה: רֹחַב הַקִּיר אֲשֶׁר־לַצֶּלַע אֶל־הַחוּץ
חָמֵשׁ אַמּוֹת וַאֲשֶׁר מֻנַּח בֵּית צְלָעוֹת אֲשֶׁר לַבָּיִת: וּבֵין
הַלִּשְׁכוֹת רֹחַב עֶשְׂרִים אַמָּה סָבִיב לַבַּיִת סָבִיב ׀
סָבִיב: וּפֶתַח הַצֶּלַע לַמֻּנָּח פֶּתַח אֶחָד דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן וּפֶתַח
אֶחָד לַדָּרוֹם וְרֹחַב מְקוֹם הַמֻּנָּח חָמֵשׁ אַמּוֹת סָבִיב ׀
סָבִיב: וְהַבִּנְיָן אֲשֶׁר אֶל־פְּנֵי הַגְּזֵרָה פְּאַת דֶּרֶךְ־יָם
רחב

49 v. צ׳ל עֶשֶׂה. כן ח״ע. **מא.** 1 v. צ׳ל הָאֵיל. כן ח״ע. 3 v. צ׳ל וּתְחוֹת. כן ח״ע. 5 v. ס״א וּמסר־קיר וכן ר״א, ר״כ ור״ו. 6 v. כהללי הַצֶּלַע פתח וכן ר״כ. 7 v. ס״א הַבַּיִת וכן ר״א, ר״כ, ר״ג, ח״ו. 7 v. צ׳ל וּמִן. כן ת״ע וח״ס. 8 v. מִיסָּדוֹת כתיב, מוסרות קרי, כס״א מִיסָּדוֹת כתיב וקרי וכן ר״א ות״כ. וכס״א מוסרות כתיב וקרי וכן ר״א. 8 v. מְלֹא קרי כס״א מְלוֹא או קְלֹא כתיב וקרי וכן ר״א. ר״כ. ר״ג ור״ו. 9 v. צ׳ל גֵּיו. כן ת״ע.

and he brought me by the steps whereby they went up to it: and there were pillars by the posts, one on this side, and another on that side.

1 Afterward he brought me to the temple, and measured the posts, six cubits broad on the one side, and six cubits broad on the other side, which was the breadth of the tabernacle.

2 And the breadth of the door was ten cubits; and the sides of the door were five cubits on the one side, and five cubits on the other side: and he measured the length thereof, forty cubits: and the breadth, twenty cubits.

3 Then went he inward, and measured the post of the door, two cubits; and the door, six cubits; and the breadth of the door, seven cubits.

4 So he measured the length thereof, twenty cubits; and the breadth, twenty cubits, before the temple: and he said unto me, This is the most holy place.

5 After he measured the wall of the house, six cubits; and the breadth of every side chamber, four cubits, round about the house on every side.

6 And the side chambers were three, one over another, and thirty in order; and they entered into the wall which was of the house for the side chambers round about, that they might have hold, but they had not hold in the wall of the house.

7 And there was an enlarging, and a winding about still upward to the side chambers: for the winding about of the house went still upward round about the house: therefore the breadth of the house was still upward, and so increased from the lowest chamber to the highest by the

8 midst. I saw also the height of the house round about: the foundations of the side chambers

9 were a full reed of six great cubits. The thickness of the wall, which was for the side chamber without, was five cubits: and that which was left was the place of the side chambers that

10 were within. And between the chambers was the wideness of twenty cubits round about the

11 house on every side. And the doors of the side chambers were toward the place that was left, one door toward the north, and another door toward the south: and the breadth of the

12 place that was left was five cubits round about. Now the building that was before the separate place at the end toward the west

was seventy cubits broad; and the wall of the building was five cubits thick round about, and the length thereof ninety cubits.

13 So he measured the house, an hundred cubits long; and the separate place, and the building, with the walls thereof, an hundred cubits long;

14 Also the breadth of the face of the house, and of the separate place toward the east, an hundred cubits.

15 And he measured the length of the building over against the separate place which was behind it, and the galleries thereof on the one side and on the other side, an hundred cubits, with the inner temple, and the porches of the court;

16 The door posts, and the narrow windows, and the galleries round about on their three stories, over against the door, cieled with wood round about, and from the ground up to the windows, and the windows were covered;

17 To that above the door, even unto the inner house, and without, and by all the wall round about within and without, by measure.

18 And it was made with cherubims and palm trees, so that a palm tree was between a cherub and a cherub; and every cherub had two faces;

19 So that the face of a man was toward the palm tree on the one side, and the face of a young lion toward the palm tree on the other side: it was made through all the

רֹחַב שִׁבְעִים אַמָּה וְקִיר הַבִּנְיָן חֲמֵשׁ־אַמּוֹת רֹחַב
13 סָבִיב וְאָרְכּוֹ תִּשְׁעִים אַמָּה: וּמָדַד אֶת־הַבַּיִת
אֹרֶךְ מֵאָה אַמָּה וְהַגְּזֵרָה וְהַבִּנְיָה וְקִירוֹתֶיהָ אֹרֶךְ מֵאָה
14 אַמָּה: וְרֹחַב פְּנֵי הַבַּיִת וְהַגְּזֵרָה לְקַדִּים מֵאָה אַמָּה:
15 וּמָדַד אֹרֶךְ־הַבִּנְיָן אֶל־פְּנֵי הַגְּזֵרָה אֲשֶׁר עַל־אֲחֹרֶיהָ
וְאֶת־עֻקֵּידָא מִפֹּו וּמִפֹּו מֵאָה אַמָּה וְהַהֵיכָל הַפְּנִימִי וְאֻלְמֵי
16 הֶחָצֵר: הַסִּפִּים וְהַחַלֹּנִים הָאֲטֻמוֹת וְהָאֲתִיקִים סָבִיב
לִשְׁלֹשְׁתָּם נֶגֶד הַסַּף שְׁחִפַת עֵץ סָבִיב וְסָבִיב וְהָאָרֶץ
17 עַד־הַחַלֹּנוֹת וְהַחַלֹּנוֹת מְכֻסּוֹת: עַל־מַעַל הַפֶּתַח וְעַד־
הַבַּיִת הַפְּנִימִי וְלַחוּץ וְאֶל־כָּל־הַקִּיר סָבִיב סָבִיב
18 בַּפְּנִימִי וּבַחִיצוֹן מִדּוֹת: וְעָשׂוּי כְּרוּבִים וְתִמֹרִים
19 וְתִמֹרָה בֵּין־כְּרוּב לִכְרוּב וּשְׁנֵים פָּנִים לַכְּרוּב: וּפְנֵי
אָדָם אֶל־הַתִּמֹרָה מִפֹּו וּפְנֵי־כְפִיר אֶל־הַתִּמֹרָה מִפֹּו
20 עָשׂוּי אֶל־כָּל־הַבַּיִת סָבִיב סָבִיב: מֵהָאָרֶץ עַד־מֵעַל
21 הַפֶּתַח הַכְּרוּבִים וְהַתִּמֹרִים עֲשׂוּם וְקִיר הַהֵיכָל: הַהֵיכָל
22 מְזוּזֹת רִבָּעָה וּפְנֵי הַקֹּדֶשׁ הַמַּרְאֶה כְּמַרְאֵה: הַמִּזְבַּח עֵץ
שָׁלוֹשׁ אַמּוֹת גָּבַהּ וְאָרְכּוֹ שְׁתַּיִם אַמּוֹת וּמִלְצָעוֹתָיו לוֹ
וְאָרְכּוֹ וְקִירֹתָיו עֵץ וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי
23 יְהוָה: וּשְׁתַּיִם דְּלָתוֹת לַהֵיכָל וְלַקֹּדֶשׁ: וּשְׁתַּיִם דְּלָתוֹת
24 לַדְּלָתוֹת שְׁתַּיִם מְסֻבּוֹת דְּלָתוֹת שְׁתַּיִם לַדֶּלֶת אַחַת
25 וּשְׁתֵּי דְלָתוֹת לָאַחֶרֶת: וְעָשׂוּיָה עֲלֵיהֶן עַל־דַּלְתוֹת
הַהֵיכָל

12 v. כן ב״א, ב״נ חֲמֵשׁ־. 15 v. כן ב״א, ב״נ עֲלֵי־ בנעיא. 15 v. וְאַתּוּקֵיהָא כתיב, תְּאַתֵּיקֵיהָ קרי, כס״א וְאַתּוּקֵיהָא כתיב וקרי וכן ד״ב ח״ו. 15 v. כ״ל הַחִיצוֹן.
16 v. כן ברוב ספרים ב״י, ד״א, ד״ב חסי״ן, ס״א שְׁחִיף וכן ד״ב, ד״ג, ד״ת, ד״ם וד״ה.
16 v. צ״ל וּכְהָאָרֶץ, כן ת״ע: עיין לקמן פסוק כ. 16 v. ס״א וְהַחַלּוֹנוֹת כְּלֹא. 17 v. כ״ל עַדְ׳: עיין לקמן פסוק כ׳. 17 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ח,ד״ם, ד״ב, ד״ד ורס״ו, ס״א הקיר רביע וכן ד״ב, ד״ג ד״ו. 20 v. בספר פתוח הַבַּיִת. 20 v. ס״א הַגְּרוּבִים ובספר עליו חסר.
20 v. נקוד עליו. 21 v. בס״א רִבְּעָה נתיב רִבּוּעָה קרי, ובס״א רִבּוּעָה מלא כתיב וקרי וכן ד״א ה״ב. 22 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ח, ד״ם, ד״א, ד״ב, ד״ד ס״ו, ס״א אִמְּקַצְעֹתָיו חסר וכן ד״א, ד״ב, ד״ג ה״ו. 24 v. כן כהללי תרויהון יתיב, וכן ברוב ספרים כ״י ד״ס״ו, ס״א שְׁחִים . . . שחים ונספר עליו כלה׳ כך וכן ד״ב ה״ג, וס״א שחים . . . שְׁחִים וכן ד״ח, ד״ם, ד״ב ה״ד, ג״א ב״א שחים, ב״נ שָׁחִים.

house round about. From the ground unto above the door were cherubims and palm trees
21 made, and on the wall of the temple. The posts of the temple were squared, and the face of
22 the sanctuary; the appearance of the one as the appearance of the other. The altar of wood was three cubits high, and the length thereof two cubits; and the corners thereof, and the length thereof, and the walls thereof, were of wood: and he said unto me, This is the table
23, 24 that is before the LORD. And the temple and the sanctuary had two doors. And the doors had two leaves apiece, two turning leaves; two leaves for the one door, and two leaves
25 for the other door. And there were made on them, on the doors of

the temple, cherubims and palm trees, like as were made upon the walls; and there were thick planks upon the face of the porch without.

26 And there were narrow windows and palm trees on the one side and on the other side, on the sides of the porch, and upon the side chambers of the house, and thick planks.

הַהֵיכָל כְּרוּבִים וְתִמֹרִים כַּאֲשֶׁר עֲשׂוּיִם לַקִּירוֹת וְעָבְ
26 עֵץ אֶל־פְּנֵי הָאוּלָם מֵהַחוּץ: וְחַלּוֹנִים אֲטֻמוֹת וְתִמֹרִים
מִפּוֹ וּמִפּוֹ אֶל־כַּתֵּפוֹת הָאוּלָם וְצַלְעוֹת הַבַּיִת וְהָעָבִים:

מב וַיּוֹצִיאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה הַדֶּרֶךְ דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן וַיְבִאֵנִי
אֶל־הַלִּשְׁכָּה אֲשֶׁר נֶגֶד הַגְּזֵרָה וַאֲשֶׁר־נֶגֶד הַבִּנְיָן אֶל־
2 הַצָּפוֹן: אֶל־פְּנֵי אֹרֶךְ אַמַּת הַמְּאָה פֶּתַח הַצָּפוֹן וְהָרֹחַב
3 חֲמִשִּׁים אַמּוֹת: נֶגֶד הָעֶשְׂרִים אֲשֶׁר לֶחָצֵר הַפְּנִימִי וְנֶגֶד
רִצְפָּה אֲשֶׁר לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה אַתִּיק אֶל־פְּנֵי־אַתִּיק
4 בַּשְּׁלִשִׁים: וְלִפְנֵי הַלִּשְׁכוֹת מַהֲלַךְ עֶשֶׂר אַמּוֹת רֹחַב
אֶל־הַפְּנִימִית דֶּרֶךְ אַמָּה אַחַת וּפִתְחֵיהֶם לַצָּפוֹן:
5 וְהַלִּשְׁכוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת קְצָרוֹת כִּי־יוּכְלוּ אֹתָיִם מִהֵנָּה
6 מֵהַתַּחְתֹנוֹת וּמֵהַתִּיכֹנוֹת בִּנְיָן: כִּי מְשֻׁלָּשׁוֹת הֵנָּה וְאֵין
לָהֶן עַמּוּדִים כְּעַמּוּדֵי הַחֲצֵרוֹת עַל־כֵּן נֶאֱצָל מֵהַתַּחְתֹּנוֹת
7 וּמֵהַתִּיכֹנוֹת מֵהָאָרֶץ: וְגָדֵר אֲשֶׁר־לַחוּץ לְעֻמַּת הַלִּשְׁכוֹת
דֶּרֶךְ הֶחָצֵר הַחִצוֹנָה אֶל־פְּנֵי הַלִּשְׁכוֹת אָרְכּוֹ חֲמִשִּׁים
8 אַמָּה: כִּי־אֹרֶךְ הַלִּשְׁכוֹת אֲשֶׁר לֶחָצֵר הַחִצוֹנָה חֲמִשִּׁים
9 אַמָּה וְהִנֵּה עַל־פְּנֵי הַהֵיכָל מֵאָה אַמָּה: וּמִתַּחַת
לִשְׁכוֹת הָאֵלֶּה הַמָּבוֹא מֵהַקָּדִים בְּבֹאוֹ לְהֵנָּה מֵהֶחָצֵר
10 הַחִצֹנָה: בְּרֹחַב ׀ גֶּדֶר הֶחָצֵר דֶּרֶךְ הַקָּדִים אֶל־פְּנֵי
11 הַגְּזֵרָה וְאֶל־פְּנֵי הַבִּנְיָן לִשְׁכוֹת: וְדֶרֶךְ לִפְנֵיהֶם כְּמַרְאֵה
הַלִּשְׁכוֹת אֲשֶׁר דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן בְּאָרְכָּן כֵּן רָחְבָּן וְכֹל
מוצאיהן

מב. 1 v. כן ב״א, כ״נ ואשר ובלא מקף. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״נ, ד״ו ודס״ו, ס״א פני׳ ובלא נגינה וכן ד״כ, ד״ח,ד״ם,די״כ ודי״ר. 4 v. ס״א וּפִתְחֵיהֶן וכן ד״א די״ב. 5 v. כן ברוב ספרים ב״י, ד״ח,ד״ם, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א כי׳ ובלא מקף וכן ד״ב. ד״ג ודי״ו. 5 v. יוכלו כתיב. ואכלו קרי. 5 v. ס״א וּמֵהַתִּיכוֹנוֹת חסר יו״ד וכן ד״ח,ד״ם,ודי״א, וכ״א וּמֵהַתִּילְנוֹת חסר ו׳ קדמא וכן ד״א, ד״כ, די״ב ודי״ר. 6 v. ס״א מֵהַתַּחְתּוֹנוֹת בלא וכן ד״א, ד״ב ודי״ו. 6 v. ס״א וּמֵהַתִּיכוֹנוֹת בלא וכן ד״א ודי״ג. 7 v. ב״א הַחִיצוֹנָה בלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ג ודי״א. 8 v. ס״א הַחִיצוֹנָה בלא וכן ד״א, ד״ב ודי״ג. 9 v. כן למערבאי, רבדנהאי אל־ כתיב. עָלֵי קרי. 9 v. וּמִתַּחַת הַלִּשְׁכוֹת כתיב. וּמִתַּחַת הַלִּשְׁכוֹת קרי. בס״א וּמִתַּחַת הַלִּשְׁכוֹת כתיב וקרי וכן ד״ו ודי״א. 9 v. הַמָּבוֹא כתיב. תַּמְבוֹא קרי. בס״א תַּמְבִיא כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב ודי״ו.

2 Then he brought me forth into the utter court, the way toward the north: and he brought me into the chamber that was over against the separate place, and which was before the building toward the north.

2 Before the length of an hundred cubits was the north door, and the breadth was fifty cubits.

3 Over against the twenty cubits which were for the inner court, and over against the pavement which was for the utter court, was gallery against gallery in three stories.

4 And before the chambers was a walk of ten cubits breadth inward, a way of one cubit; and their doors toward the north.

5 Now the upper chambers were shorter: for the galleries were higher than these, than the lower, and than the middlemost of the building.

6 For they were in three stories, but had not pillars as the pillars of the courts: therefore the building was straitened more than the lowest and the middlemost from the ground.

7 And the wall that was without over against the chambers, toward the utter court on the forepart of the chambers, the length thereof was

8 fifty cubits. For the length of the chambers that were in the utter court was fifty cubits: and,

9 lo, before the temple were an hundred cubits. And from under these chambers was the

10 entry on the east side, as one goeth into them from the utter court. The chambers were in the thickness of the wall of the court toward the east, over against the separate place, and

11 over against the building. And the way before them was like the appearance of the chambers which were toward the north, as long as they, and as broad as they: and all

12 מוֹצָאֵיהֶן וּכְמִשְׁפְּטֵיהֶן וּכְפִתְחֵיהֶן׃ וּכְפִתְחֵי הַלְּשָׁכוֹת
אֲשֶׁר דֶּרֶךְ הַחֵרוֹם פֶּתַח בְּרֹאשׁ דֶּרֶךְ דֶּרֶךְ בְּפָנֵי
13 הַגְּדֵרֶת הַגִּינָה דֶּרֶךְ הַקָּדִים בְּבוֹאוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי ס
לִשְׁכוֹת הַצָּפוֹן לִשְׁכוֹת הַחֵרוֹם אֲשֶׁר אֶל־פְּנֵי הַגְּזֵרָה
הַנָּה ׀ לִשְׁכוֹת הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר יֹאכְלוּ־שָׁם הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר־
קְרוֹבִים לַיהוָה קָדְשֵׁי הַקָּדָשִׁים שָׁם יַנִּיחוּ ׀ קָדְשֵׁי
הַקָּדָשִׁים וְהַמִּנְחָה וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם כִּי הַמָּקוֹם
14 קָדֹשׁ׃ בְּבֹאָם הַכֹּהֲנִים וְלֹא־יֵצְאוּ מֵהַקֹּדֶשׁ אֶל־הֶחָצֵר
הַחִיצוֹנָה וְשָׁם יַנִּיחוּ בְּגָדֵיהֶם אֲשֶׁר־יְשָׁרְתוּ בָהֶן כִּי־קֹדֶשׁ
15 הֵנָּה יִלְבְּשׁוּ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְקָרְבוּ אֶל־אֲשֶׁר לָעָם׃ וְכִלָּה
אֶת־מִדּוֹת הַבַּיִת הַפְּנִימִי וְהוֹצִיאַנִי דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר אֲשֶׁר
16 פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִים וּמָדָדוֹ סָבִיב ׀ סָבִיב׃ מָדַד רוּחַ הַקָּדִים
בְּקָנֶה הַמִּדָּה חֲמֵשׁ־מֵאוֹת קָנִים בְּקָנֶה הַמִּדָּה סָבִיב׃
17 מָדַד רוּחַ הַצָּפוֹן חֲמֵשׁ־מֵאוֹת קָנִים בְּקָנֶה הַמִּדָּה סָבִיב׃
18 אֶת רוּחַ הַחֵרוֹם מָדַד חֲמֵשׁ־מֵאוֹת קָנִים בְּקָנֶה הַמִּדָּה׃
19 סָבַב אֶל־רוּחַ הַיָּם מָדַד חֲמֵשׁ־מֵאוֹת קָנִים בְּקָנֶה
20 הַמִּדָּה׃ לְאַרְבַּע רוּחוֹת מָדָדוֹ חוֹמָה לוֹ סָבִיב ׀ סָבִיב
אֹרֶךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְרֹחַב חֲמֵשׁ מֵאוֹת לְהַבְדִּיל בֵּין
מג הַקֹּדֶשׁ לְחֹל׃ וַיּוֹלִכֵנִי אֶל־הַשַּׁעַר שַׁעַר אֲשֶׁר פָּנָה דֶּרֶךְ
2 הַקָּדִים׃ וְהִנֵּה כְּבוֹד אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בָּא מִדֶּרֶךְ הַקָּדִים
וְקוֹלוֹ כְּקוֹל מַיִם רַבִּים וְהָאָרֶץ הֵאִירָה מִכְּבֹדוֹ׃
3 וּכְמַרְאֶה הַמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי כְּמַרְאֶה אֲשֶׁר־רָאִיתִי
בְּבֹאִי לְשַׁחֵת אֶת־הָעִיר וּמַרְאוֹת כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי
4 אֶל־נְהַר כְּבָר וָאֶפֹּל אֶל־פָּנָי׃ וּכְבוֹד יְהוָה בָּא אֶל
5 הַבַּיִת דֶּרֶךְ שַׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִים׃ וַתִּשָּׂאֵנִי
רוּח

12 And according to the doors of the chambers that were toward the south was a door in the head of the way, even the way directly before the wall toward the east, as one entereth into them.
13 Then said he unto me, The north chambers and the south chambers, which are before the separate place, they be holy chambers, where the priests that approach unto the LORD shall eat the most holy things: there shall they lay the most holy things, and the meat offering, and the sin offering, and the trespass offering; for the place is holy.
14 When the priests enter therein, then shall they not go out of the holy place into the utter court, but there they shall lay their garments wherein they minister; for they are holy; and shall put on other garments, and shall approach to those things which are for the people.
15 Now when he had made an end of measuring the inner house, he brought me forth toward the gate whose prospect is toward the east, and measured it round about.
16 He measured the east side with the measuring reed, five hundred reeds, with the measuring reed round about.
17 He measured the north side, five hundred reeds, with the measuring reed round about.
18 He measured the south side, five hundred reeds, with the measuring reed.
19 He turned about to the west side, and measured five hundred reeds with
20 the measuring reed. He measured it by the four sides: it had a wall round about, five hundred reeds long, and five hundred broad, to make a separation between the sanctuary and the profane place.

43, 2 Afterward he brought me to the gate, even the gate that looketh toward the east: And, behold, the glory of the God of Israel came from the way of the east: and his voice was like a
3 noise of many waters: and the earth shined with his glory. And it was according to the appearance of the vision which I saw, even according to the vision that I saw when I came to destroy the city: and the visions were like the vision that I saw by the river Chebar; and I fell
4 upon my face. And the glory of the LORD came into the house by the way of the gate
5 whose prospect is toward the east. So the spirit took me up,

---

13 v. בס״א קרבים ונמסר עליו חסר. 14 v. ולבשו כתיב, ולבשו קרי. בס״א ולבשו כתיב וקרי וכן ד׳ו תי״א. 16 v. אמות כתיב, מאות קרי. בס״א מאות כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב, ד״ו, ריא תר׳, ת״ק, ת״ם תל״ד. 17 v. כן ברוב ספרים בי׳, ד״ב, רג, ר״ו, ד״ח, ד״ם, ד״ב, ויד תס״ו, כ״א חמש ובלא מקף.

רוּחַ וַתְּבִאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִי וְהִנֵּה מָלְא כְּבוֹד־יְהוָה
6 הַבָּיִת: וָאֶשְׁמַע מְדַבֵּר אֵלַי מֵהַבַּיִת וְאִישׁ הַיָּה עֹמֵד
7 אֶצְלִי: וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם אֶת־מְקוֹם כִּסְאִי וְאֶת־
מְקוֹם כַּפּוֹת רַגְלַי אֲשֶׁר אֶשְׁכָּן־שָׁם בְּתוֹךְ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
לְעוֹלָם וְלֹא יְטַמְּאוּ עוֹד בֵּית־יִשְׂרָאֵל שֵׁם קָדְשִׁי הֵמָּה
8 וּמַלְכֵיהֶם בְּזְנוּתָם וּבְפִגְרֵי מַלְכֵיהֶם בְּמוֹתָם: בְּתִתָּם
סִפָּם אֶת־סִפִּי וּמְזוּזָתָם אֵצֶל מְזוּזָתִי וְהַקִּיר בֵּינִי וּבֵינֵיהֶם
וְטִמְּאוּ | אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי בְּתוֹעֲבוֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ וָאֲכַל אֹתָם
9 בְּאַפִּי: עַתָּה יַרְחִקוּ אֶת־זְנוּתָם וּפִגְרֵי מַלְכֵיהֶם מִמֶּנִּי
10 וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכָם לְעוֹלָם: אַתָּה
בֶן־אָדָם הַגֶּד אֶת־בֵּית־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַבַּיִת וְיִכָּלְמוּ
11 מֵעֲוֹנוֹתֵיהֶם וּמָדְדוּ אֶת־תָּכְנִית: וְאִם־נִכְלְמוּ מִכֹּל אֲשֶׁר
עָשׂוּ צוּרַת הַבַּיִת וְתָכְנִיתוֹ וּמוֹצָאָיו וּמוֹבָאָיו וְכָל־צוּרֹתָו
וְאֶת כָּל־חֻקֹּתָיו וְכָל־צוּרֹתָו וְכָל־תּוֹרֹתָו הוֹדַע אוֹתָם
וּכְתֹב לְעֵינֵיהֶם וְיִשְׁמְרוּ אֶת־כָּל־צוּרָתוֹ וְאֶת־כָּל־חֻקֹּתָיו
12 וְעָשׂוּ אוֹתָם: זֹאת תּוֹרַת הַבַּיִת עַל־רֹאשׁ הָהָר כָּל
גְּבֻלוֹ סָבִיב | סָבִיב קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִנֵּה־זֹאת תּוֹרַת
13 הַבָּיִת: וְאֵלֶּה מִדּוֹת הַמִּזְבֵּחַ בָּאַמּוֹת אַמָּה
וְטֹפַח וְחֵיק הָאַמָּה וְאַמָּה־רֹחַב וְגֹבוֹלָה אֶל־שְׂפָתָהּ
14 סָבִיב זֶרֶת הָאֶחָד וְזֶה גַּב הַמִּזְבֵּחַ: וּמֵחֵיק הָאָרֶץ עַד־
הָעַזָּרָה הַתַּחְתּוֹנָה שְׁתַּיִם אַמּוֹת וְרֹחַב אַמָּה אַחַת
וּמֵהָעַזָּרָה הַקְּטַנָּה עַד־הָעַזָּרָה הַגְּדוֹלָה אַרְבַּע אַמּוֹת
15 וְרֹחַב הָאַמָּה: וְהָהָרְאֵל אַרְבַּע אַמּוֹת וּמֵהָרְאֵל וּלְמַעְלָה

מנ. 5 .v ס"א את־הבית וכן ד"ב, ד"נ, ד"ו, ז"ב ויי"ב והי"ד. 8 .v כן ברוב ספרים כ"י, ד"ג, ד"א והס"ו, ס"א ואכל פתח וכן ד"ב, ד"ו, ד"ח.ים, ז"ב והי"ד. 8 .v כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו חסר וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ח, ז"א, ז"ב, ז"ד והס"ו. 10 .v הספרה לפרשת תצוה. 10 .v ס"א ואתה וכן ת"ע, ח"ם ותא"ו. 11 .v צורתו כתיב, צורתיו קרי, בס"א צורתיו כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב וה"ו. 11 .v כן ברוב ספרים כ"י הס"ו, ס"א ותאת־ובלא נגיעה וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ח, ד"ם, ז"ב והי"ד. 11 .v תורתו כתיב, תורתיו קרי, בס"א תורתיו כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב, ד"ו והי"א. 15 .v והָהָרְאֵל כתיב, וְהָהָרִאֵל קרי.

and brought me into the inner court; and, behold, the glory of the LORD filled the house.
And I heard him speaking unto me out of the house; and the man stood by me.
And he said unto me, Son of man, the place of my throne, and the place of the soles of my feet, where I will dwell in the midst of the children of Israel for ever, and my holy name, shall the house of Israel no more defile, neither they, nor their kings, by their whoredom, nor by the carcases of their kings in their high places.
In their setting of their threshold by my thresholds, and their post by my posts, and the wall between me and them, they have even defiled my holy name by their abominations that they have committed: wherefore I have consumed them in mine anger.
Now let them put away their whoredom, and the carcases of their kings, far from me, and I will dwell in the midst of them for ever.
Thou son of man, shew the house to the house of Israel, that they may be ashamed of their iniquities: and let them measure the pattern.
And if they be ashamed of all that they have done, shew them the form of the house, and the fashion thereof, and the goings out thereof, and the comings in thereof, and all the forms thereof, and all the ordinances thereof, and all the forms thereof, and all the laws thereof: and write it in their sight, that they may keep the whole form thereof, and all the ordinances thereof, and do them. This is the law of the house; Upon the top of the mountain the whole limit thereof round about shall be most holy. Behold, this is the law of the house. And these are the measures of the altar after the cubits: The cubit is a cubit and an hand breadth; even the bottom shall be a cubit, and the breadth a cubit, and the border thereof by the edge thereof round about shall be a span: and this shall be the higher place of the altar. And from the bottom upon the ground even to the lower settle shall be two cubits, and the breadth one cubit; and from the lesser settle even to the greater settle shall be four cubits, and the breadth one cubit. So the altar shall be four cubits; and from the altar

and upward shall be four horns.

16 And the altar shall be twelve cubits long, twelve broad, square in the four squares thereof.

17 And the settle shall be fourteen cubits long and fourteen broad in the four squares thereof; and the border about it shall be half a cubit; and the bottom thereof shall be a cubit about; and his stairs shall look toward the east.

18 And he said unto me, Son of man, thus saith the Lord GOD; These are the ordinances of the altar in the day when they shall make it, to offer burnt offerings thereon, and to sprinkle blood thereon.

19 And thou shalt give to the priests the Levites that be of the seed of Zadok, which approach unto me, to minister unto me, saith the Lord GOD, a young bullock for a sin offering.

20 And thou shalt take of the blood thereof, and put it on the four horns of it, and on the four corners of the settle, and upon the border round about: thus shalt thou cleanse and purge it.

21 Thou shalt take the bullock also of the sin offering, and he shall burn it in the appointed place of the house, without the sanctuary.

22 And on the second day thou shalt offer a kid of the goats without blemish for a sin offering; and they shall cleanse the altar, as they did cleanse it with the bullock.

23 When thou hast made an end of cleansing it, thou shalt offer a young bullock without blemish, and a ram out of the flock without blemish. And thou shalt offer them before the LORD, and the priests shall cast salt upon them, and they shall offer them up for a burnt offering unto the LORD. Seven days shalt thou prepare every day a goat for a sin offering: they shall also prepare a young bullock, and a ram out of the flock, without blemish. Seven days shall they purge the altar and purify it; and they shall consecrate themselves. And when these days are expired, it shall be, that upon the eighth day, and so forward, the priests shall make your burnt offerings upon the altar, and your peace offerings; and I will accept you, saith the Lord GOD.

44 Then he brought me back the way of the gate of the outward sanctuary which looketh toward
2 the east; and it was shut. Then said the LORD unto me; This gate shall be shut, it shall not

16 וּלְמַעְלָה הַקְּרָנוֹת אַרְבַּע׃ וְהָאֲרִיאֵל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה
אַרְךְ בִּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה רָחַב רִבּוּעַ אֶל אַרְבַּעַת רִבְעֵיו׃
17 וְהָעֲזָרָה אַרְבַּע עֶשְׂרֵה אֹרֶךְ בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה רֹחַב
אֶל אַרְבַּעַת רִבְעֶיהָ וְהַגְּבוּל סָבִיב אוֹתָהּ חֲצִי הָאַמָּה
וְתַחְזִיקָהּ אַמָּה סָבִיב וּמַעֲלֹתֶיהָ פְּנוֹת קָדִים׃ וַיֹּאמֶר׃
18 אֵלַי בֶּן־אָדָם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אֵלֶּה חֻקּוֹת הַמִּזְבֵּחַ
בְּיוֹם הֵעָשׂוֹתוֹ לְהַעֲלוֹת עָלָיו עוֹלָה וְלִזְרֹק עָלָיו דָּם׃
19 וְנָתַתָּה אֶל־הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם אֲשֶׁר הֵם מִזֶּרַע צָדוֹק
הַקְּרֵבִים אֵלַי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה לְשָׁרְתֵנִי פַּר בֶּן־בָּקָר
20 לְחַטָּאת׃ וְלָקַחְתָּ מִדָּמוֹ וְנָתַתָּה עַל־אַרְבַּע קַרְנֹתָיו
וְאֶל־אַרְבַּע פִּנוֹת הָעֲזָרָה וְאֶל־הַגְּבוּל סָבִיב וְחִטֵּאתָ
21 אוֹתוֹ וְכִפַּרְתָּ׃ וְלָקַחְתָּ אֶת הַפָּר הַחַטָּאת וְשָׂרַפְתָּ
22 בְּמִפְקַד הַבַּיִת מִחוּץ לַמִּקְדָּשׁ׃ וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי תַּקְרִיב
שְׂעִיר־עִזִּים תָּמִים לְחַטָּאת וְחִטְּאוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ כַּאֲשֶׁר
23 חִטְּאוּ בַּפָּר׃ בְּכַלּוֹתְךָ מְחַטֵּא תַּקְרִיב פַּר בֶּן־בָּקָר תָּמִים
24 וְאַיִל מִן־הַצֹּאן תָּמִים׃ וְהִקְרַבְתָּם לִפְנֵי יְהוָה וְהִשְׁלִכוּ
25 הַכֹּהֲנִים עֲלֵיהֶם מֶלַח וְהַעֲלוּ אוֹתָם עֹלָה לַיהוָה׃ שִׁבְעַת
יָמִים תַּעֲשֶׂה שְׂעִיר־חַטָּאת לַיּוֹם וּפַר בֶּן־בָּקָר וְאַיִל מִך
26 הַצֹּאן תְּמִימִם יַעֲשׂוּ׃ שִׁבְעַת יָמִים יְכַפְּרוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ
27 וְטִהֲרוּ אֹתוֹ וּמִלְאוּ יָדוֹ׃ וְיִכְלוּ אֶת־הַיָּמִים וְהָיָה בַּיּוֹם ס
הַשְּׁמִינִי וְהָלְאָה יַעֲשׂוּ הַכֹּהֲנִים עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֶת־עוֹלֹתֵיכֶם
מד וְאֶת־שַׁלְמֵיכֶם וְרָצִאתִי אֶתְכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וַיָּשָׁב
אֹתִי דֶּרֶךְ שַׁעַר הַמִּקְדָּשׁ הַחִיצוֹן הַפֹּנֶה קָדִים וְהוּא
2 סָגוּר׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה הַשַּׁעַר הַזֶּה סָגוּר יִהְיֶה לֹא

יִפָּתֵחַ

16 v. וְהָאֲרִיאֵל כתיב, וְהָאֲרִאֵל קרי. 17 v. כן ב״א. כ״נ וְהַחִיק״. 18 v. בס״א יש כאן פסקא.
19 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״נ, ד״ק, ד״ח, ר״ס, ר״י ב, ד״ר דמ״ן, ס״א ויאסר אלי בן־אדם וכן
ר״ב, או כן־אדם. 20 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ח, ר״ס, ד״י ב, ד״ר דמ״ן, ס״א אשרי בסקף
ובלא נגינה וכן ד״ב. ד״נ וד״ו. 25 v. כן להערבאי, למדנחאי אל״י וכן ד״א, ד״ב וד״ו.
26 v. כן להערבאי, לכדנחאי כתיב, יִסְפְּרוּ קרי. כס״א וְכִפְּרוּ כתיב וקרי וכן ד״א וד״ב.
25 v. יָדוּ כתיב, יָדְיוּ קרי. 27 v. וְרָצִיתִי קרי. מד, 1 v. בס״א יש כאן פסקא.

יְפֻתַּח וְאִישׁ לֹא־יָבֹא בוֹ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בָּא בָּו
וְהָיָה נָשִׂיא הוּא נָשִׂיא הוּא יֵשֵׁב־בּוֹ לֶאֱכֹל־לֶחֶם
לִפְנֵי יְהוָה מִדֶּרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעַר יָבוֹא וּמִדַּרְכּוֹ יֵצֵא׃
וַיְבִיאֵנִי דֶּרֶךְ־שַׁעַר הַצָּפוֹן אֶל־פְּנֵי הַבַּיִת וָאֵרֶא וְהִנֵּה
מָלֵא כְּבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית יְהוָה וָאֶפֹּל אֶל־פָּנָי׃ וַיֹּאמֶר
אֵלַי יְהוָה בֶּן־אָדָם שִׂים לִבְּךָ וּרְאֵה בְּעֵינֶיךָ וּבְאָזְנֶיךָ
שְׁמַע אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲנִי מְדַבֵּר אִתְּךָ לְכָל־חֻקּוֹת בֵּית־
יְהוָה וּלְכָל־תּוֹרֹתָיו וְשַׂמְתָּ לִבְּךָ לְמְבוֹא הַבַּיִת בְּכָל
מוֹצָאֵי הַמִּקְדָּשׁ׃ וְאָמַרְתָּ אֶל־מֹרֵי אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה רַב־לָכֶם מִכָּל־תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם בֵּית
יִשְׂרָאֵל׃ בְּהָבִיאֲכֶם בְּנֵי־נֵכָר עָרֵל־לֵב וְעָרֵל בָּשָׂר
לִהְיוֹת בְּמִקְדָּשִׁי לְחַלְּלוֹ אֶת־בֵּיתִי בְּהַקְרִיבְכֶם אֶת־
לַחְמִי חֵלֶב וָדָם וַיָּפֵרוּ אֶת־בְּרִיתִי אֶל כָּל־תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם׃
וְלֹא שְׁמַרְתֶּם מִשְׁמֶרֶת קָדָשַׁי וַתָּשִׂימוּן לְשֹׁמְרֵי מִשְׁמַרְתִּי
בְּמִקְדָּשִׁי לָכֶם׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי
יְהוִה כָּל־בֶּן־נֵכָר עָרֵל לֵב וְעָרֵל בָּשָׂר לֹא יָבוֹא אֶל־
מִקְדָּשִׁי לְכָל־בֶּן־נֵכָר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי
אִם־הַלְוִיִּם אֲשֶׁר רָחֲקוּ מֵעָלַי בְּתַעוֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר תָּעוּ
מֵעָלַי אַחֲרֵי גִלּוּלֵיהֶם וְנָשְׂאוּ עֲוֹנָם׃ וְהָיוּ בְּמִקְדָּשִׁי
מְשָׁרְתִים פְּקֻדוֹת אֶל־שַׁעֲרֵי הַבַּיִת וּמְשָׁרְתִים אֶת־
הַבַּיִת הֵמָּה יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַזֶּבַח לָעָם וְהֵמָּה
יַעַמְדוּ לִפְנֵיהֶם לְשָׁרְתָם׃ יַעַן אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ אוֹתָם לִפְנֵי
גלוליהם

3 It is for the prince; the prince, he shall sit in it to eat bread before the LORD; he shall enter by the way of the porch of that gate, and shall go out by the way of the same.
4 Then brought he me the way of the north gate before the house: and I looked, and, behold, the glory of the LORD filled the house of the LORD: and I fell upon my face.
5 And the LORD said unto me, Son of man, mark well, and behold with thine eyes, and hear with thine ears all that I say unto thee concerning all the ordinances of the house of the LORD, and all the laws thereof; and mark well the entering in of the house, with every going forth of the sanctuary.
6 And thou shalt say to the rebellious, even to the house of Israel, Thus saith the Lord GOD; O ye house of Israel, let it suffice you of all your abominations,
7 In that ye have brought into my sanctuary strangers, uncircumcised in heart, and uncircumcised in flesh, to be in my sanctuary, to pollute it, even my house, when ye offer my bread, the fat and the blood, and they have broken my covenant because of all your abominations.
8 And ye have not kept the charge of mine holy things:
9 but ye have set keepers of my charge in my sanctuary for yourselves. Thus saith the Lord GOD; No stranger, uncircumcised in heart, nor uncircumcised in flesh, shall enter into my
10 sanctuary, of any stranger that is among the children of Israel. And the Levites that are gone away far from me, when Israel went astray, which went astray away from me after their
11 idols; they shall even bear their iniquity. Yet they shall be ministers in my sanctuary, having charge at the gates of the house, and ministering to the house: they shall slay the burnt offering and the sacrifice for the people, and they shall stand before them to minister unto
12 them. Because they ministered unto them before

3 v. כן בורב ספרים כ"י. ר"ח, ר"ם, ר"י"ב. ד"ד ד"מ"ו, ס"א נָשִׂיא וכן ד"ב. ד"ג ד"ו. 3 v. לטעראבי לֶאֱכוֹל כתיב, לֶאֱכָל־ קרי, לפרנחאי לֶאֱכָל־ כתיב וקרי וכן ר"ם ד"ה. 3 v. בס"א יֵצְאוּ כתיב. יֵצֵא קרי. 4 v. ס"א עַל־ וכן ר"א. ר"ב. ר"ג. ד"ו וַיַּרְא־. 5 v. תּוֹרָתוֹ כתיב. תּוֹרָתָיו קרי, בס"א תּוֹרָתָיו כתיב וקרי וכן ר"א. ר"ב, ר"ו ודי"ד. 6 v. כן ב"א. ב"נ סכל־ בלא נגיעה. 9 v. כן בורב ספרים כ"י ד"מ"ו, ס"א כָּה ובלא סקף וכן ר"ם, ר"ג, ר"ו, ד"י"ב ודי"ד: עיין לעיל כ"ח. 9 v. סביר יָבוֹא. 11 v. כן ב"א, ב"נ אֶל־ בנגיעה. 11 v. נ"א ב"א ומשרתים בלא נגיעה, ב"נ ומשרתים בנגיעה. 11 v. כן בורב ספרים כ"י, רא"ם, ר"ג, ר"ו, ר"ת, ר"ם, ד"י"א, ר"י"ב ד"מ"ו, ס"א הָעֹלָה חסר וכן ר"ב, ד"י"ב ודי"ד. 12 v. כן בורב ספרים כ"י ונסמר עליו טלא. וכן סלא בר"א ר"ב. ר"ו ודי"א, ס"א אֹתָם חסר וכן ר"ת, ר"ם, ר"י"ב ד"מ"ו.

גִּלּוּלֵיהֶם וְהָיוּ לְבֵית־יִשְׂרָאֵל לְמִכְשׁוֹל עָוֹן עַל־כֵּן
נָשָׂאתִי יָדִי עֲלֵיהֶם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה וְנָשְׂאוּ עֲוֹנָם: 13 וְלֹא־
יִגְּשׁוּ אֵלַי לְכַהֵן לִי וְלָגֶשֶׁת אֶל־כָּל־קָדָשַׁי אֶל־קֹדֶשׁ
הַקָּדָשִׁים וְנָשְׂאוּ כְלִמָּתָם וְתוֹעֲבוֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ: 14 וְנָתַתִּי
אוֹתָם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַבַּיִת לְכָל עֲבֹדָתוֹ וּלְכֹל אֲשֶׁר
יֵעָשֶׂה בּוֹ:

15 וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם בְּנֵי צָדוֹק אֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת
מִקְדָּשִׁי בִּתְעוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵעָלַי הֵמָּה יִקְרְבוּ אֵלַי
לְשָׁרְתֵנִי וְעָמְדוּ לְפָנַי לְהַקְרִיב לִי חֵלֶב וָדָם נְאֻם
16 אֲדֹנָי יֱהוִה: הֵמָּה יָבֹאוּ אֶל־מִקְדָּשִׁי וְהֵמָּה יִקְרְבוּ אֶל־
17 שֻׁלְחָנִי לְשָׁרְתֵנִי וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתִּי: וְהָיָה בְּבוֹאָם
אֶל־שַׁעֲרֵי הֶחָצֵר הַפְּנִימִית בִּגְדֵי פִשְׁתִּים יִלְבָּשׁוּ וְלֹא־
יַעֲלֶה עֲלֵיהֶם צֶמֶר בְּשָׁרְתָם בְּשַׁעֲרֵי הֶחָצֵר הַפְּנִימִית
18 וָבָיְתָה: פְּאֵרֵי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־רֹאשָׁם וּמִכְנְסֵי פִשְׁתִּים
19 יִהְיוּ עַל־מָתְנֵיהֶם לֹא יַחְגְּרוּ בְיָזַע: וּבְצֵאתָם אֶל־
הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה אֶל־הָעָם יִפְשְׁטוּ
אֶת־בִּגְדֵיהֶם אֲשֶׁר־הֵמָּה מְשָׁרְתִם בָּם וְהִנִּיחוּ אוֹתָם
בְּלִשְׁכֹּת הַקֹּדֶשׁ וְלָבְשׁוּ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְלֹא־יְקַדְּשׁוּ אֶת־
20 הָעָם בִּבְגָדֵיהֶם: וְרֹאשָׁם לֹא יְגַלֵּחוּ וּפֶרַע לֹא יְשַׁלֵּחוּ
21 כָּסֹם יְכַסְּמוּ אֶת־רָאשֵׁיהֶם: וְיַיִן לֹא־יִשְׁתּוּ כָּל־כֹּהֵן
22 בְּבוֹאָם אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית: וְאַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה לֹא־
יִקְחוּ לָהֶם לְנָשִׁים כִּי אִם־בְּתוּלֹת מִזֶּרַע בֵּית יִשְׂרָאֵל
23 וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר־תִּהְיֶה אַלְמָנָה מִכֹּהֵן יִקָּחוּ: וְאֶת־עַמִּי
24 יוֹרוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל וּבֵין־טָמֵא לְטָהוֹר יוֹדִיעוּם: וְעַל־דִּין
הֵמָּה יַעַמְדוּ לְשָׁפְטָה בְּמִשְׁפָּטַי וְשָׁפָטֻהוּ וְאֶת־תּוֹרֹתַי

---

12 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ח,ד"ם, ד"י"ב. ד"י"ר ודס"ן. ס"א והיו לבית וכן ד"י"ב. ד"ע ור"ו. 15 v. השמרה לערשת אמור. 17 v. כן ב"א. ב"נ אל־ בצאתו. 18 v. ס"א ולא וכן ח"ק, תר' ות"ר. 19 v. בס"א ילבשו כתיב, ולבשו קרי: עיין לעיל ס"ב י"ד. 24 v. לשפם כתיב, למשפם קרי, בס"א למשפם כתיב וקרי וכן ד"ו וד"י"א. 24 v. ושפטהו כתיב, ישפטהו קרי, בס"א ישפטהו כתיב וקרי וכן ד"י"א.

their idols, and caused the house of Israel to fall into iniquity; therefore have I lifted up mine hand against them, saith the Lord GOD, and they shall bear their iniquity.

13 And they shall not come near unto me, to do the office of a priest unto me, nor to come near to any of my holy things, in the most holy place: but they shall bear their shame, and their abominations which they have committed.

14 But I will make them keepers of the charge of the house, for all the service thereof, and for all that shall be done therein.

15 But the priests the Levites, the sons of Zadok, that kept the charge of my sanctuary when the children of Israel went astray from me, they shall come near to me to minister unto me, and they shall stand before me to offer unto me the fat and the blood, saith the Lord GOD:

16 They shall enter into my sanctuary, and they shall come near to my table, to minister unto me, and they shall keep my charge.

17 And it shall come to pass, that when they enter in at the gates of the inner court, they shall be clothed with linen garments; and no wool shall come upon them, whiles they minister in the gates of the inner court, and within.

18 They shall have linen bonnets upon their heads, and shall have linen breeches upon their loins; they shall not gird themselves with any

19 thing that causeth sweat. And when they go forth into the utter court, even into the utter court to the people, they shall put off their garments wherein they ministered, and lay them in the holy chambers, and they shall put on other garments; and they shall not sanctify the peo-

20 ple with their garments. Neither shall they shave their heads, nor suffer their locks to grow

21 long; they shall only poll their heads. Neither shall any priest drink wine, when they enter

22 into the inner court. Neither shall they take for their wives a widow, nor her that is put away: but they shall take maidens of the seed of the house of Israel, or a widow that had a

23 priest before. And they shall teach my people the difference between the holy and profane,

24 and cause them to discern between the unclean and the clean. And in controversy they shall stand in judgment; and they shall judge it according to my judgments: and they shall keep my laws

and my statutes in all mine assemblies; and they shall hallow my sabbaths.

25 And they shall come at no dead person to defile themselves: but for father, or for mother, or for son, or for daughter, for brother, or for sister that hath had no husband, they may defile themselves.

26 And after he is cleansed, they shall reckon unto him seven days.

27 And in the day that he goeth into the sanctuary, unto the inner court, to minister in the sanctuary, he shall offer his sin offering, saith the Lord GOD.

28 And it shall be unto them for an inheritance: I am their inheritance: and ye shall give them no possession in Israel: I am their possession.

29 They shall eat the meat offering, and the sin offering, and the trespass offering; and every dedicated thing in Israel shall be theirs.

30 And the first of all the firstfruits of all things, and every oblation of all, of every sort of your oblations, shall be the priest's: ye shall also give unto the priest the first of your dough, that he may cause the blessing to rest in thine house.

31 The priests shall not eat of any thing that is dead of itself, or torn, whether it be fowl or beast.

וְאֶת־חֻקֹּתַי בְּכָל־מוֹעֲדַי יִשְׁמֹרוּ וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי יְקַדֵּשׁוּ׃
25 וְאֶל־מֵת אָדָם לֹא יָבוֹא לְטָמְאָה כִּי אִם־לְאָב וּלְאֵם
וּלְבֵן וּלְבַת לְאָח וּלְאָחוֹת אֲשֶׁר־לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ
26 יִטַּמָּאוּ׃ וְאַחֲרֵי טָהֳרָתוֹ שִׁבְעַת יָמִים יִסְפְּרוּ־לוֹ׃ 27 וּבְיוֹם
בֹּאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ
28 יַקְרִיב חַטָּאתוֹ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְהָיְתָה לָהֶם לְנַחֲלָה
אֲנִי נַחֲלָתָם וַאֲחֻזָּה לֹא־תִתְּנוּ לָהֶם בְּיִשְׂרָאֵל אֲנִי אֲחֻזָּתָם׃
29 הַמִּנְחָה וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם הֵמָּה יֹאכֵלוּם וְכָל־חֵרֶם
30 בְּיִשְׂרָאֵל לָהֶם יִהְיֶה׃ וְרֵאשִׁית כָּל־בִּכּוּרֵי כֹל וְכָל־
תְּרוּמַת כֹּל מִכֹּל תְּרוּמֹתֵיכֶם לַכֹּהֲנִים יִהְיֶה וְרֵאשִׁית
31 עֲרִסֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ לַכֹּהֵן לְהָנִיחַ בְּרָכָה אֶל־בֵּיתֶךָ׃ כָּל־
נְבֵלָה וּטְרֵפָה מִן־הָעוֹף וּמִן־הַבְּהֵמָה לֹא יֹאכְלוּ הַכֹּהֲנִים׃

מה וּבְהַפִּילְכֶם אֶת־הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה
תָּרִימוּ תְּרוּמָה לַיהוָה קֹדֶשׁ מִן־הָאָרֶץ אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֹרֶךְ וְרֹחַב עֲשָׂרָה אֶלֶף קֹדֶשׁ הוּא׃
2 בְּכָל־גְּבוּלָהּ סָבִיב׃ יִהְיֶה מִזֶּה אֶל־הַקֹּדֶשׁ חֲמֵשׁ מֵאוֹת
בַּחֲמֵשׁ מֵאוֹת מְרֻבָּע סָבִיב וַחֲמִשִּׁים אַמָּה מִגְרָשׁ לוֹ
3 סָבִיב׃ וּמִן־הַמִּדָּה הַזֹּאת תָּמוֹד אֹרֶךְ חֲמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אֶלֶף
וְרֹחַב עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וְבוֹ־יִהְיֶה הַמִּקְדָּשׁ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים׃
4 קֹדֶשׁ מִן־הָאָרֶץ הוּא לַכֹּהֲנִים מְשָׁרְתֵי הַמִּקְדָּשׁ יְהוִה

45 Moreover, when ye shall divide by lot the land for inheritance, ye shall offer an oblation unto the LORD, an holy portion of the land: the length shall be the length of five and twenty thousand reads, and the breadth shall be ten
2 thousand. This shall be holy in all the borders thereof round about. Of this there shall be for the sanctuary five hundred in length, with five hundred in breadth, square round about;
3 and fifty cubits round about for the suburbs thereof. And of this measure shalt thou measure the length of five and twenty thousand, and the breadth of ten thousand: and in it shall be
4 the sanctuary and the most holy place. The holy portion of the land shall be for the priests the ministers of the sanctuary, which shall

הקרבים

v. 24 ס״א חקותי מלא וכן ד״ו וריא״ו. v. 25 כ״א ולאח וכן ר״א. v. 25 כן ב״א, ב״נ אשרי בלא נעויא. v. 30 כן הלעיל ברוב ספרים כ״י, ר״ב ודי״ב, ס״א בכתי מלרע וכן ד״ב, ד״ג, ד״ח, ד״ם, די״ד ודס״ו. v. 30 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, רי״ב דס״ו, ס״א וכל | וכן ד״ג, ד״ח, ד״ם, די״ב ודי״ד. v. 30 כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו מלא, וכן ד״ח, ד״ם, די״א דס״ו, ס״א תרומתיכם חסר וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, די״ב ודי״ד. v. 30 סביר יהיו. v. 30 כן בספרים כ״י, ד״ג, ד״ו, ד״ח, ד״ם, די״א, די״ב ודי״ד, ס״א ערסותיכם חסר יו״ד, וס״א עריסותיכם הסר ו׳ וכן ד״ב ודס״ו. מה v. 1 כן ב״א, ב״נ בנחלה בנעויא. v. 1 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ח, ד״ם, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א עשרה וכן ד״ב, ד״ג, די״ו: צ״ל עשרים, כן ח״נ. v. 1 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ח, ד״ם, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א קדש הוא בכלל וכן ד״ב, ד״ג ודי״ו. v. 2 כן בספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ח, ד״ם, רי״ב ודי״ד, ס״א מרבע קבץ וכן די״א ודס״ו. v. 3 בס״א חָכִיד כתיב, חָמוּד קרי. v. 3 חָמֵשׁ כתיב, חֲמִשָּׁה קרי, בס״א חֲמִשָּׁה כתיב וקרי וכן ד״ב, ד״ג וד״ו. v. 3 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ח, ד״ם, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א וכו ובלא סקף וכן ד״ב, ד״ג ודי״ו.

הַקְּרֵבִים לְשָׁרֵת אֶת־יְהוָה וְהָיָה לָהֶם מָקוֹם לְבָתִּים
וּמִקְדָּשׁ לַמִּקְדָּשׁ: וְחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֹרֶךְ וַעֲשֶׂרֶת
אֲלָפִים רֹחַב יִהְיֶה לַלְוִיִּם מְשָׁרְתֵי הַבַּיִת לָהֶם לַאֲחֻזָּה
עֶשְׂרִים ׀ לְשָׁכֹת: וְאֲחֻזַּת הָעִיר תִּתְּנוּ חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים
רֹחַב וְאֹרֶךְ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף לְעֻמַּת תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ
לְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה: וְלַנָּשִׂיא מִזֶּה וּמִזֶּה לִתְרוּמַת
הַקֹּדֶשׁ וְלַאֲחֻזַּת הָעִיר אֶל־פְּנֵי ׀ תְּרוּמַת־הַקֹּדֶשׁ וְאֶל־פְּנֵי
אֲחֻזַּת הָעִיר מִפְאַת־יָם ׀ מָּה וּמִפְאַת־קָדְמָה קָדִימָה
וְאֹרֶךְ לְעֻמֹּת אַחַד הַחֲלָקִים מִגְּבוּל יָם אֶל־גְּבוּל קָדִימָה:
לָאָרֶץ יִהְיֶה־לּוֹ לַאֲחֻזָּה בְּיִשְׂרָאֵל וְלֹא־יוֹנוּ עוֹד נְשִׂיאַי
אֶת־עַמִּי וְהָאָרֶץ יִתְּנוּ לְבֵית־יִשְׂרָאֵל לְשִׁבְטֵיהֶם:
כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה רַב־לָכֶם נְשִׂיאֵי
יִשְׂרָאֵל חָמָס וְשֹׁד הָסִירוּ וּמִשְׁפָּט וּצְדָקָה עֲשׂוּ הָרִימוּ
גֵרְשֹׁתֵיכֶם מֵעַל עַמִּי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה: מֹאזְנֵי־צֶדֶק וְאֵיפַת־
צֶדֶק וּבַת־צֶדֶק יִהְיוּ לָכֶם: הָאֵיפָה וְהַבַּת תַּכֶּן אֶחָד
יְהִיוֶה לְשֵׂאת מַעְשַׂר הַחֹמֶר הַבַּת וַעֲשִׂירִת הַחֹמֶר
הָאֵיפָה אֶל־הַחֹמֶר יִהְיֶה מַתְכֻּנְתּוֹ: וְהַשֶּׁקֶל עֶשְׂרִים
גֵּרָה עֶשְׂרִים שְׁקָלִים חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים שְׁקָלִים עֲשָׂרָה
חֲמִשָּׁה שֶׁקֶל הַמָּנֶה יִהְיֶה לָכֶם: וְאֵת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר
תָּרִימוּ שִׁשִּׁית הָאֵיפָה מֵחֹמֶר הַחִטִּים וְשִׁשִּׁתֶּם הָאֵיפָה
מֵחֹמֶר הַשְּׂעֹרִים: וְחֹק הַשֶּׁמֶן הַבַּת הַשֶּׁמֶן מַעְשַׂר הַבַּת
מִן־הַכֹּר עֲשֶׂרֶת הַבַּתִּים חֹמֶר כִּי־עֲשֶׂרֶת הַבַּתִּים חֹמֶר:

ושה־

---

v. 4 כן ב'א. ב'נ לַמְּתִים וכן בספרים כ"י, נ"א ב'א לִבְתִים. ב'נ לִבְתִּים. v. 6 יִהְיֶה כתיב, וְחִיָּה קרי, בס"א וְהָיָה כתיב וקרי וכן ד"א. ד"ו וד"י, ב"א וְתִיה, ב'נ וְהִיה בלא נעיא. v. 5 ס"א לְשָׁכוֹת סלא וכן ר"א, ר"ב ור"ס: צ"ל עָרִים לָשָׁבֶת, כן ח"ע: עיין במדבר ליח ב; יהושע כ"א ב'. v. 7 כן ברוב בספרים כ"י ורס"ו, ס"א אֶל־פְּנֵי תרומת וכן ד"ב, ר"ב, ר"ו, ד"י וד"ד. v. 7 כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"נ, ד"ו, ד"ח, ד"ם ודס"ו, ס"א ספאת ים וכן ד"ב וד"ד. v. 7 ס"א לַאֲחֻזַּת וכן ר"א, ד"ב וד"ו. v. 8 כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ת, ר"ם, ד"ב, ד"ד ודס"ו, ס"א יונו וכן ר"נ. v. 8 בס"א נספר עליו וְאַחֲרֵי קרי. v. 9 ס"א מִשְׁפָּט וכן ר"א, ד"ב, ד"נ, ד"ו וד"א. v. 10 ס"א יִהְיֶה וכן ר"א, ד"ב וד"י. v. 11 ס"א הַשְּׂעוֹרִית חסר יוד קדמא. v. 13 צ"ל וְשִׁשִּׁית כן תר"י, ת"ע, ת"ם ות"ר.

come near to minister unto the LORD: and it shall be a place for their houses, and an holy place for the sanctuary.

5 And the five and twenty thousand of length, and the ten thousand of breadth, shall also the Levites, the ministers of the house, have for themselves, for a possession for twenty chambers.

6 And ye shall appoint the possession of the city five thousand broad, and five and twenty thousand long, over against the oblation of the holy portion: it shall be for the whole house of Israel.

7 And a portion shall be for the prince on the one side and on the other side of the oblation of the holy portion, and of the possession of the city, before the oblation of the holy portion, and before the possession of the city, from the west side westward, and from the east side eastward: and the length shall be over against one of the portions, from the west border unto the east border.

8 In the land shall be his possession in Israel: and my princes shall no more oppress my people; and the rest of the land shall they give to the house of Israel according to their tribes.

9 Thus saith the Lord GOD; Let it suffice you, O princes of Israel: remove violence and spoil, and execute judgment and justice, take away your exactions from my people, saith the Lord GOD.

10 Ye shall have just balances, and a just ephah, and a just

11 bath. The ephah and the bath shall be of one measure, that the bath may contain the tenth part of an homer, and the ephah the tenth part of an homer: the measure thereof shall be after

12 the homer. And the shekel shall be twenty gerahs: twenty shekels, five and twenty shekels,

13 fifteen shekels, shall be your maneh. This is the oblation that ye shall offer; the sixth part of an ephah of an homer of wheat, and ye shall give the sixth part of an ephah of an homer of

14 barley: Concerning the ordinance of oil, the bath of oil, ye shall offer the tenth part of a bath out of the cor, which is an homer of ten baths; for ten baths are an homer:

15 And one lamb out of the flock, out of two hundred, out of the fat pastures of Israel; for a meat offering, and for a burnt offering, and for peace offerings, to make reconciliation for them, saith the Lord GOD.

16 All the people of the land shall give this oblation for the prince in Israel.

17 And it shall be the prince's part to give burnt offerings, and meat offerings, and drink offerings, in the feasts, and in the new moons, and in the sabbaths, in all solemnities of the house of Israel: he shall prepare the sin offering, and the meat offering, and the burnt offering, and the peace offerings, to make reconciliation for the house of Israel.

18 Thus saith the Lord GOD; In the first month, in the first day of the month, thou shalt take a young bullock without blemish, and cleanse the sanctuary:

19 And the priest shall take of the blood of the sin offering, and put it upon the posts of the house, and upon the four corners of the settle of the altar, and upon the posts of the gate of the inner court.

20 And so thou shalt do the seventh day of the month for every one that erreth, and for him that is simple: so shall ye reconcile the house.

21 In the first month, in the fourteenth day of the month, ye shall have the passover, a feast of seven days; unleavened bread shall be eaten.

22 And upon that day shall the prince prepare for himself

15 וְשֶׂה־אַחַת מִן־הַצֹּאן מִן־הַמָּאתַיִם מִמַּשְׁקֵה יִשְׂרָאֵל ס
לְמִנְחָה וְלָעוֹלָה וְלַשְּׁלָמִים לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם נְאֻם אֲדֹנָי
יְהוִה׃

16 כָּל הָעָם הָאָרֶץ יִהְיוּ אֶל־הַתְּרוּמָה הַזֹּאת לַנָּשִׂיא
17 בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְעַל־הַנָּשִׂיא יִהְיֶה הָעוֹלוֹת וְהַמִּנְחָה וְהַנֶּסֶךְ
בֶּחַגִּים וּבֶחֳדָשִׁים וּבַשַּׁבָּתוֹת בְּכָל־מוֹעֲדֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל
הוּא־יַעֲשֶׂה אֶת־הַחַטָּאת וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הָעוֹלָה וְאֶת־
הַשְּׁלָמִים לְכַפֵּר ׀ בְּעַד בֵּית־יִשְׂרָאֵל׃

18 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה בָּרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ תִּקַּח פַּר־
19 בֶּן־בָּקָר תָּמִים וְחִטֵּאתָ אֶת־הַמִּקְדָּשׁ׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן
מִדַּם הַחַטָּאת וְנָתַן אֶל־מְזוּזַת הַבַּיִת וְאֶל־אַרְבַּע פִּנּוֹת
20 הָעֲזָרָה לַמִּזְבֵּחַ וְעַל־מְזוּזַת שַׁעַר הֶחָצֵר הַפְּנִימִית׃ וְכֵן
תַּעֲשֶׂה בְּשִׁבְעָה בַּחֹדֶשׁ מֵאִישׁ שׁוֹגֶה וּמִפֶּתִי וְכִפַּרְתֶּם
21 אֶת־הַבָּיִת׃ בָּרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה
22 לָכֶם הַפֶּסַח חַג שָׁבֻעוֹת יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל׃ וְעָשָׂה
הַנָּשִׂיא בַּיּוֹם הַהוּא בַּעֲדוֹ וּבְעַד כָּל־עַם הָאָרֶץ פַּר
23 חַטָּאת׃ וְשִׁבְעַת יְמֵי־הֶחָג יַעֲשֶׂה עוֹלָה לַיהוָה שִׁבְעַת
פָּרִים וְשִׁבְעַת אֵילִים תְּמִימִם לַיּוֹם שִׁבְעַת הַיָּמִים
24 וְחַטַּאת שְׂעִיר עִזִּים לַיּוֹם׃ וּמִנְחָה אֵיפָה לַפָּר וְאֵיפָה
25 לָאַיִל יַעֲשֶׂה וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃ בַּשְּׁבִיעִי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר
יוֹם לַחֹדֶשׁ בֶּחָג יַעֲשֶׂה כָּאֵלֶּה שִׁבְעַת הַיָּמִים כַּחַטָּאת
כָּעֹלָה וְכַמִּנְחָה וְכַשָּׁמֶן׃

מו כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה שַׁעַר הֶחָצֵר הַפְּנִימִית הַפֹּנֶה קָדִים
יהיה

---

16 v. הספרה לפרשה החדש בכמה כתבי האשכנזים. והספרדים מחחילין כה אמר אדני. פסוק י"ח. 16 v. כס"א העם ונכסר עליו פסק. 17 v. כן ב"א, כ"נ בְּכָל- בלא נגיעא, נ"א ב"א בְּכָל- בלא נגיעא. כ"נ בְּכָל- בנגיעא. כס"א וּבְכָל- וכן ר"ב. תר', ת"ע, ת"ס וח"ר. 17 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ח, ר"ם ורמ"ו, ס"א הוא ובלא מקף וכן ר"ב, ד"ו, ר"י וה"ר. 17 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ב, ד"ו, ר"ח, ר"ם, ר"י"ב, ר"ר הרמ"ו, בס"א לכפר בעד כיח. 18 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ח, ר"ם, ר"י"ב, ר"ר הרמ"ו, ס"א כה ובלא מקף וכן ר"ב, ר"נ ה"ו. 21 v. ע"ל שְׁבֻעת. כן ת"ע, ת"ס וח"ר. מו. 1 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ח, ר"ם, ר"י"ב, ר"ר הרמ"נ ס"א כה ובלא מקף וכן ר"ב, ד"ו ה"ו.

23 and for all the people of the land a bullock for a sin offering. And seven days of the feast he shall prepare a burnt offering to the LORD, seven bullocks and seven rams without blem-
24 ish daily the seven days; and a kid of the goats daily for a sin offering. And he shall prepare a meat offering of an ephah for a bullock, and an ephah for a ram, and an hin of oil
25 for an ephah. In the seventh month, in the fifteenth day of the month, shall he do the like in the feast of the seven days, according to the sin offering, according to the burnt offering, and according to the meat offering, and according to the oil.

46 Thus saith the Lord GOD; The gate of the inner court that looketh toward the east

יְהוָה סְגוּר שֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת יִפָּתֵחַ
וּבְיוֹם הַחֹדֶשׁ יִפָּתֵחַ: וּבָא הַנָּשִׂיא דֶּרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעַר 2
מִחוּץ וְעָמַד עַל־מְזוּזַת הַשַּׁעַר וְעָשׂוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־עֹלָתוֹ
וְאֶת־שַׁלְמָיו וְהִשְׁתַּחֲוָה עַל־מִפְתַּן הַשָּׁעַר וְיָצָא וְהַשַּׁעַר
לֹא־יִסָּגֵר עַד־הָעָרֶב: וְהִשְׁתַּחֲווּ עַם־הָאָרֶץ פֶּתַח הַשַּׁעַר 3
הַהוּא בַּשַּׁבָּתוֹת וּבֶחֳדָשִׁים לִפְנֵי יְהוָה: וְהָעֹלָה אֲשֶׁר־ 4
יַקְרֵב הַנָּשִׂיא לַיהוָה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת שִׁשָּׁה כְבָשִׂים תְּמִימִם
וְאַיִל תָּמִים: וּמִנְחָה אֵיפָה לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים מִנְחָה 5
מַתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה: וּבְיוֹם 6
הַחֹדֶשׁ פַּר בֶּן־בָּקָר תְּמִימִם וְשִׁשָּׁה כְבָשִׂים וְאַיִל
תְּמִימִם יִהְיוּ: וְאֵיפָה לַפָּר וְאֵיפָה לָאַיִל יַעֲשֶׂה מִנְחָה 7
וְלַכְּבָשִׂים כַּאֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה: וּבְבוֹא 8
הַנָּשִׂיא דֶּרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעַר יָבוֹא וּבְדַרְכּוֹ יֵצֵא: וּבְבוֹא 9
עַם־הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה בְּמוֹעֲדִים הַבָּא דֶּרֶךְ־שַׁעַר
צָפוֹן לְהִשְׁתַּחֲוֹת יֵצֵא דֶּרֶךְ־שַׁעַר נֶגֶב וְהַבָּא דֶּרֶךְ־שַׁעַר
נֶגֶב יֵצֵא דֶּרֶךְ־שַׁעַר צָפוֹנָה לֹא יָשׁוּב דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר
אֲשֶׁר־בָּא בּוֹ כִּי נֹכַח יֵצֵאוּ: וְהַנָּשִׂיא בְּתוֹכָם בְּבוֹאָם 10
יָבוֹא וּבְצֵאתָם יֵצֵאוּ: וּבַחַגִּים וּבַמּוֹעֲדִים תִּהְיֶה הַמִּנְחָה 11
אֵיפָה לַפָּר וְאֵיפָה לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים מַתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין
לָאֵיפָה:
וְכִי־יַעֲשֶׂה הַנָּשִׂיא נְדָבָה עוֹלָה אוֹ־שְׁלָמִים נְדָבָה לַיהוָה 12
וּפָתַח לוֹ אֶת־הַשַּׁעַר הַפָּנֶה קָדִים וְעָשָׂה אֶת־עֹלָתוֹ
וְאֶת־שְׁלָמָיו כַּאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה בְיוֹם הַשַּׁבָּת וְיָצָא וְסָגַר אֶת־

השער

shall be shut the six working days; but on the sabbath it shall be opened, and in the day of the new moon it shall be opened.

2 And the prince shall enter by the way of the porch of that gate without, and shall stand by the post of the gate, and the priests shall prepare his burnt offering and his peace offerings, and he shall worship at the threshold of the gate: then he shall go forth; but the gate shall not be shut until the evening.

3 Likewise the people of the land shall worship at the door of this gate before the LORD in the sabbaths and in the new moons.

4 And the burnt offering that the prince shall offer unto the LORD in the sabbath day shall be six lambs without blemish, and a ram without blemish.

5 And the meat offering shall be an ephah for a ram, and the meat offering for the lambs as he shall be able to give, and an hin of oil to an ephah.

6 And in the day of the new moon it shall be a young bullock without blemish, and six lambs, and a ram: they shall be without blemish.

7 And he shall prepare a meat offering, an ephah for a bullock, and an ephah for a ram, and for the lambs according as his hand shall attain unto, and an hin of oil to an ephah.

8 And when the prince shall enter, he shall go in by the way of the porch of that

9 gate, and he shall go forth by the way thereof. But when the people of the land shall come before the LORD in the solemn feasts, he that entereth in by the way of the north gate to worship shall go out by the way of the south gate; and he that entereth by the way of the south gate shall go forth by the way of the north gate: he shall not return by the way of the gate

10 whereby he came in, but shall go forth over against it. And the prince in the midst of them,

11 when they go in, shall go in; and when they go forth, shall go forth. And in the feasts and in the solemnities the meat offering shall be an ephah to a bullock, and an ephah to a ram,

12 and to the lambs as he is able to give, and an hin of oil to an ephah. Now when the prince shall prepare a voluntary burnt offering or peace offerings voluntarily unto the LORD, one shall then open him the gate that looketh toward the east, and he shall prepare his burnt offering and his peace offerings, as he did on the sabbath day: then he shall go forth;

---

1. v. כן ב"א, ב"נ וְהִשְׁתַּחֲוּ בגניא. 4. v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ח, ר"ם, ד"י ב ד"ר ורס"ן, ס"א השבת ד"ק. 6. v. בס"א אין כאן מסקא. 6. v. בס"א תְּמִימִם כתיב, תְּמִים קרי, ובס"א תְּמִים כתיב וקרי וכן תר, ח"ע, ח"ס וח"ר. 6. v. בס"א נספר עליו וְשִׁשָּׁה קרי. 8. v. בס"א יָצָאוּ כתיב, יֵצֵא קרי וכן תר". 9. v. כן בהללי, וכן בספרים כ"י ד"י"ב, ס"א ירך וכן ד"ב, ד"ג, ד"ח, ר"ם, ד"י ד"ס ודס"ן. 9. v. יָצְאוּ כתיב, יֵצֵא קרי, בס"א יָצֵא כתיב וקרי. 10. v. סביר יָבוֹאוּ. 10. v. בס"א נספר עליו יֵצֵא קרי, ובס"א יָצֵא כתיב וקרי וכן ח"ע, ח"ס וח"ר. 12. v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ח, ר"ם, ד"י"ב, ד"י ד"ס ו"ן, ס"א וכי ובלא סקף וכן ד"ב, ד"ג ד"ו".

13 הַשֶּׁעַר אַחֲרֵי צֵאתוֹ׃ וְכֶבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ תְּמִים תַּעֲשֶׂה עוֹלָה
14 לַיּוֹם לַיהוָה בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ׃ וּמִנְחָה תַּעֲשֶׂה
עָלָיו בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר שִׁשִּׁית הָאֵיפָה וְשֶׁמֶן שְׁלִשִׁית
הַהִין לָרַךְ אֶת־הַסֹּלֶת מִנְחָה לַיהוָה חֻקּוֹת עוֹלָם תָּמִיד׃
15 וְעָשׂוּ אֶת־הַכֶּבֶשׂ וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הַשֶּׁמֶן בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר
עוֹלַת תָּמִיד׃
16 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה כִּי־יִתֵּן הַנָּשִׂיא מַתָּנָה לְאִישׁ מִבָּנָיו
17 נַחֲלָתוֹ הִיא לִבָנָיו תִּהְיֶה אֲחֻזָּתָם הִיא בְּנַחֲלָה׃ וְכִי־יִתֵּן
מַתָּנָה מִנַּחֲלָתוֹ לְאַחַד מֵעֲבָדָיו וְהָיְתָה לוֹ עַד־שְׁנַת
הַדְּרוֹר וְשָׁבָת לַנָּשִׂיא אַךְ נַחֲלָתוֹ בָּנָיו לָהֶם תִּהְיֶה׃
18 וְלֹא־יִקַּח הַנָּשִׂיא מִנַּחֲלַת הָעָם לְהוֹנָתָם מֵאֲחֻזָּתָם
מֵאֲחֻזָּתוֹ יַנְחִיל אֶת־בָּנָיו לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יָפֻצוּ עַמִּי אִישׁ
19 מֵאֲחֻזָּתוֹ׃ וַיְבִיאֵנִי בַּמָּבוֹא אֲשֶׁר עַל־כִּתְפַּ הַשַּׁעַר אֶל־
הַלִּשְׁכוֹת הַקֹּדֶשׁ אֶל־הַכֹּהֲנִים הַפְּנוֹת צָפֹנָה וְהִנֵּה־שָׁם
20 מָקוֹם בִּירכָתָם יָמָּה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי זֶה הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
יְבַשְּׁלוּ־שָׁם הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאָשָׁם וְאֶת־הַחַטָּאת אֲשֶׁר
יאפוּ אֶת־הַמִּנְחָה לִבְלְתִּי הוֹצִיא אֶל־חָצֵר הַחִיצוֹנָה
21 לְקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם׃ וַיּוֹצִיאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה וַיַּעֲבִרֵנִי
אֶל־אַרְבַּעַת מִקְצוֹעֵי הֶחָצֵר וְהִנֵּה חָצֵר בְּמִקְצַע
22 הֶחָצֵר חָצֵר בְּמִקְצַע הֶחָצֵר׃ בְּאַרְבַּעַת מִקְצֹעוֹת הֶחָצֵר
חֲצֵרוֹת קְטֻרוֹת אַרְבָּעִים אֹרֶךְ וּשְׁלֹשִׁים רָחְבָּ מִדָּה ס
23 אַחַת לְאַרְבַּעְתָּם מְהֻקְצָעוֹת׃ וְטוּר סָבִיב בָּהֶם סָבִיב
לְאַרְבַּעְתָּם וּמְבֻשָּׁלוֹת עָשׂוּי מִתַּחַת הַטִּירוֹת סָבִיב׃
24 וַיֹּאמֶר אֵלַי אֵלֶּה בֵּית הַמְבַשְּׁלִים אֲשֶׁר יְבַשְּׁלוּ־שָׁם

משרתי

14 v. בס"א שְׁלִשִׁית חסר ירד קומא. 15 v. וְעָשׂוּ כתיב, יַעֲשׂוּ קרי, בס"א וְעָשׂוּ כתיב וקרי וכן ד"א ח"ב, ובס"א יַעֲשׂוּ כתיב וקרי וכן ויו"א. 17 v. צ"ל נַחֲלַת כן ת"ב ות"כ. 19 v. בס"א יש כאן ספקא. 19 v. בִּירכָתָם כתיב, בִּירֲכָתַיִם קרי, בס"א בִּירֲכָתַיִם כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ר"ו ויו"א. 21 v. כס"א נכתב עליו אַרְבַּע קרי. 22 v. כן כרוב ספרים כ"י, ר"א, ר"כ, ר"ג, ר"ו, ר"ח,ר"ס, ויו"ב ויו"ד. ס"א מְקֻצָּעוֹת חסר וכן ויו"א ודמ"ו. 22 v. נקוד עליו. 23 v. כן כ"א כ"כ ומבשלות בנעיא.

13 Thou shalt daily prepare a burnt offering unto the LORD of a lamb of the first year without blemish: thou shalt prepare it every morning.
14 And thou shalt prepare a meat offering for it every morning, the sixth part of an ephah, and the third part of an hin of oil, to temper with the fine flour; a meat offering continually by a perpetual ordinance unto the LORD.
15 Thus shall they prepare the lamb, and the meat offering, and the oil, every morning for a continual burnt offering.
16 Thus saith the Lord GOD; If the prince give a gift unto any of his sons, the inheritance thereof shall be his sons'; it shall be their possession by inheritance.
17 But if he give a gift of his inheritance to one of his servants, then it shall be his to the year of liberty; after it shall return to the prince: but his inheritance shall be his sons' for them.
18 Moreover the prince shall not take of the people's inheritance by oppression, to thrust them out of their possession; but he shall give his sons inheritance out of his own possession: that my people be not scattered every man from his possession.
19 After he brought me through the entry, which was at the side of the gate, into the holy chambers of the priests, which looked toward the north: and, behold, there was a place on the two sides westward.
20 Then said he unto me, This is the place where the priests shall boil the trespass offering and the sin offering, where they shall bake the meat offering; that they bear them not out into the
21 utter court, to sanctify the people. Then he brought me forth into the utter court, and caused me to pass by the four corners of the court; and, behold, in every corner of the court there was
22 a court. In the four corners of the court there were courts joined of forty cubits long and
23 thirty broad: these four corners were of one measure. And there was a row of building round about in them, round about them four, and it was made with boiling places under the
24 rows round about. Then said he unto me, These are the places of them that boil, where the ministers

מז מְשָׁרְתֵי הַבַּיִת אֶת־זֶבַח הָעָם: וַיְשִׁבֵנִי אֶל־פֶּתַח הַבַּיִת
וְהִנֵּה־מַיִם יֹצְאִים מִתַּחַת מִפַּתַן הַבַּיִת קָדִימָה כִּי־פְנֵי
הַבַּיִת קָדִים וְהַמַּיִם יֹרְדִים מִתַּחַת מִכֶּתֶף הַבַּיִת יָמָנִית
2 מִנֶּגֶב לַמִּזְבֵּחַ: וַיּוֹצִיאֵנִי דֶּרֶךְ־שַׁעַר צָפוֹנָה וַיְסֹבְבֵנִי דֶּרֶךְ
חוּץ אֶל־שַׁעַר הַחוּץ דֶּרֶךְ הַפּוֹנָה קָדִים וְהִנֵּה־מַיִם
3 מְפַכִּים מִן־הַכֶּתֶף הַיְמָנִית: בְּצֵאת־הָאִישׁ קָדִים וְקָו
4 בְּיָדוֹ וַיָּמָד אֶלֶף בָּאַמָּה וַיַּעֲבִרֵנִי בַּמַּיִם מֵי אֲפִסִים: וַיָּמָד
אֶלֶף וַיַּעֲבִרֵנִי בַּמַּיִם מַיִם בִּרְכָּיִם וַיָּמָד אֶלֶף וַיַּעֲבִרֵנִי
5 מֵי מָתְנָיִם: וַיָּמָד אֶלֶף נַחַל אֲשֶׁר לֹא־אוּכַל לַעֲבֹר
כִּי־נָאְזוּ הַמַּיִם מֵי שָׂחוּ נַחַל אֲשֶׁר לֹא־יֵעָבֵר: וַיֹּאמֶר אֵלַי
7 הֲרָאִיתָ בֶן־אָדָם וַיּוֹלִכֵנִי וַיְשִׁבֵנִי שְׂפַת הַנָּחַל: בְּשׁוּבִי
8 וְהִנֵּה אֶל־שְׂפַת הַנָּחַל עֵץ רַב מְאֹד מִזֶּה וּמִזֶּה: וַיֹּאמֶר
אֵלַי הַמַּיִם הָאֵלֶּה יוֹצְאִים אֶל־הַגְּלִילָה הַקַּדְמוֹנָה וְיָרְדוּ
עַל־הָעֲרָבָה וּבָאוּ הַיָּמָּה אֶל־הַיָּמָּה הַמּוֹצָאִים וְנִרְפְּאוּ
9 הַמָּיִם: וְהָיָה כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה | אֲשֶׁר־יִשְׁרֹץ אֶל כָּל־אֲשֶׁר
יָבוֹא שָׁם נְחָלִים יִחְיֶה וְהָיָה הַדָּגָה רַבָּה מְאֹד כִּי בָּאוּ
שָׁמָּה הַמַּיִם הָאֵלֶּה וְנִרְפְּאוּ וְחַי כֹּל אֲשֶׁר־יָבוֹא שָׁמָּה
10 הַנָּחַל: וְהָיָה יַעַמְדוּ עָלָיו דַּיָּגִים מֵעֵין גַּדִּי וְעַד־עֵין עֶגְלַיִם
מִשְׁטַח לַחֲרָמִים יִהְיוּ לְמִינֵהוּ תִּהְיֶה דְגָתָם כִּדְגַת הַיָּם
11 הַגָּדוֹל רַבָּה מְאֹד: בִּצְאֹתָיו וּגְבָאָיו לֹא יֵרָפְאוּ לְמֶלַח
12 נִתָּנוּ: וְעַל־הַנַּחַל יַעֲלֶה עַל־שְׂפָתוֹ מִזֶּה | וּמִזֶּה כָּל־עֵץ
מַאֲכָל לֹא־יִבּוֹל עָלֵהוּ וְלֹא־יִתֹּם פִּרְיוֹ לְחָדָשָׁיו יְבַכֵּר כִּי

מימיו

מז. 1 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ה,ד"ם, ד"ב, ד"ד ה"מ"ו, ס"א והנה | וכן ד"כ ד"ג ה"י. 2 v. ס"א ויוצאני חסר יו"ד וכן ד"ב. 4 v. בס"א מים | ונמסר עליו פסק, ובס"א מי וכן ד"ב. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"א ה"י"ב, ס"א אל־שפת, וס"א על־שפת וכן ד"ב, ד"י, ד"ח, ד"ם, ד"י"ב, ד"ד ה"מ"ו. 8 v. ס"א הגלילה וכן תר', ת"ע וה"ם. 8 v. ונרפו קרי. 9 v. כן ב"א, ב"נ אשר בלא ג'ניא, ס"א אשר וכלא סקף וכן ד"ב ד"ב. 9 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ח, ד"ם, ד"י"ב, ד"ד ה"מ"ו, ס"א אשר יבוא" וכן ד"ב. 10 v. יעמדו כתיב, ד"ב, ד"ח, ד"ם, ד"י"ב, ד"ד ה"מ"ו, ס"א אשר יבוא" וכן ד"ב. 10 v. יעמדו קרי. 10 v. בס"א נסמר עליו דיגים קרי, ובס"א דגים כתיב וקרי וכן ד"ו. 11 v. נבאתו כתיב, נבאתיו קרי. 11 v. ס"א ולא וכן ר"א, ד"ב, ד"ב, ד"ו, ד"ח, ד"ם, ד"ש, ד"י"ב ד"ד ה"מ"ו. 12 v. ס"א לחדשיו.

of the house shall boil the sacrifice of the people.

47 Afterward he brought me again unto the door of the house; and, behold, waters issued out from under the threshold of the house eastward: for the forefront of the house stood toward the east, and the waters came down from under from the right side of the house, at the south side of the altar.

2 Then brought he me out of the way of the gate northward, and led me about the way without unto the utter gate by the way that looketh eastward; and, behold, there ran out waters on the right side.

3 And when the man that had the line in his hand went forth eastward, he measured a thousand cubits, and he brought me through the waters; the waters were to the ankles.

4 Again he measured a thousand, and brought me through the waters; the waters were to the knees. Again he measured a thousand, and brought me through; the waters were to the loins.

5 Afterward he measured a thousand; and it was a river that I could not pass over: for the waters were risen, waters to swim in, a river that could not be passed over.

6 And he said unto me, Son of man, hast thou seen this? Then he brought me, and caused me to return to the brink of the river.

7 Now when I had returned, behold, at the bank of the river were very many trees on the
8 side and on the other. Then said he unto me, These waters issue out toward the east country, and go down into the desert, and go into the sea: which being brought forth into the sea,
9 the waters shall be healed. And it shall come to pass, that every thing that liveth, which moveth, whithersoever the rivers shall come, shall live: and there shall be a very great multitude of fish, because these waters shall come thither: for they shall be healed; and every thing
10 shall live whither the river cometh. And it shall come to pass, that the fishers shall stand upon it from En-gedi even unto En-eglaim; they shall be a place to spread forth nets; their
11 fish shall be according to their kinds, as the fish of the great sea, exceeding many. But the miry places thereof and the marishes thereof shall not be healed; they shall be given to salt.
12 And by the river upon the bank thereof, on this side and on that side, shall grow all trees for meat, whose leaf shall not fade, neither shall the fruit thereof be consumed: it shall bring forth new fruit according to his months, because

מֵימָיו מִן־הַמִּקְדָּשׁ הֵמָּה יוֹצְאִים וְהָיוּ פְרִיוֹ לְמַאֲכָל
וְעָלֵהוּ לִתְרוּפָה׃
13 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה זֹאת הַגְּבוּל אֲשֶׁר תִּנְחֲלוּ אֶת־
הָאָרֶץ לִשְׁנֵי עָשָׂר שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל יוֹסֵף חֲבָלִים׃
14 וְנַחַלְתֶּם אוֹתָהּ אִישׁ כְּאָחִיו אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לְתִתָּהּ
15 לַאֲבֹתֵיכֶם וְנָפְלָה הָאָרֶץ הַזֹּאת לָכֶם בְּנַחֲלָה׃ וְזֶה
גְּבוּל הָאָרֶץ לִפְאַת צָפוֹנָה מִן־הַיָּם הַנָּדֶרְכָּה חֶתְלֹן
16 לְבֹוא צְדָדָה׃ חֲמָת וּ בְרוֹתָה סִבְרַיִם אֲשֶׁר בֵּין־גְּבוּל
דַּמֶּשֶׂק וּבֵין גְּבוּל חֲמָת חֲצַר הַתִּיכוֹן אֲשֶׁר אֶל־גְּבוּל
17 חוֹרָן׃ וְהָיָה גְּבוּל מִן־הַיָּם חֲצַר עֵינָן גְּבוּל דַּמֶּשֶׂק
18 וְצָפוֹן וּ צָפוֹנָה וּגְבוּל חֲמָת וְזֹאת פְּאַת צָפוֹן׃ וּפְאַת
קֶדֶם מִבֵּין חוֹרָן וּמִבֵּין דַּמֶּשֶׂק וּמִבֵּין הַגִּלְעָד וּמִבֵּין אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל הַיַּרְדֵּן מִגְּבוּל עַד־הַיָּם הַקְּדְמוֹנִי תָּמְדּוּ וְאֵת
19 פְּאַת קָדְמָה׃ וּפְאַת נֶגֶב תֵּימָנָה מִתָּמָר עַד־מֵי מְרִיבוֹת
קָדֵשׁ נַחֲלָה אֶל־הַיָּם הַגָּדוֹל וְאֵת־פְּאַת תֵּימָנָה נֶגְבָּה׃
20 וּפְאַת־יָם הַיָּם הַגָּדוֹל מִגְּבוּל עַד־נֹכַח לְבֹוא חֲמָת זֹאת
21 פְּאַת־יָם׃ וְחִלַּקְתֶּם אֹתָהּ הָאָרֶץ הַזֹּאת לָכֶם לְשִׁבְטֵי
22 יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה תַּפִּלוּ אוֹתָהּ בְּנַחֲלָה לָכֶם וְלַהַגָּרִים
הַגָּרִים בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר־הוֹלִדוּ בָנִים בְּתוֹכְכֶם וְהָיוּ לָכֶם
כְּאֶזְרָח בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִתְּכֶם יִפְּלוּ בְנַחֲלָה בְּתוֹךְ שִׁבְטֵי
23 יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה בַּשֵּׁבֶט אֲשֶׁר־גֵּר הַגֵּר אִתּוֹ שָׁם תִּתְּנוּ
מח נַחֲלָתוֹ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְאֵלֶּה
שְׁמוֹת הַשְּׁבָטִים מִקְצֵה צָפוֹנָה אֶלְיַד דֶּרֶךְ חֶתְלֹן וּ
לְבֹוא־חֲמָת חֲצַר עֵינָן גְּבוּל דַּמֶּשֶׂק צָפוֹנָה אֶלְיַד חֲמָת
והיו־

12 v. וְהָיוּ כתיב, וְהָיָה קרי, בס"א וְהָיָה כתיב וקרי, וכן ד"א, ד"כ, ד"ו והי"א. 13 v. ס"א זֶה וכן חר', ת"ע ות"ר, בס"א גֶּה כתיב, זֶה קרי. 13 v. סביר לְשִׁבְטִים. 17 v. נ"ל זאת. 19 v. בס"א נספר עליו מְרִיבַת קרי. 19 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ח,ד"ם, ד"י,ב תי"ד, ס"ע וְאֶת פאת־ וכן דמ"ו, ס"א זאת, וכן ת"ע ות"ר. 22 v. כן ב"א, ב"נ בְּנַחֲלָה בנעיא.

their waters they issued out of the sanctuary: and the fruit thereof shall be for meat, and the leaf thereof for medicine.

13 Thus saith the Lord GOD; This shall be the border, whereby ye shall inherit the land according to the twelve tribes of Israel: Joseph shall have two portions.

14 And ye shall inherit it, one as well as another: concerning the which I lifted up mine hand to give it unto your fathers: and this land shall fall unto you for inheritance.

15 And this shall be the border of the land toward the north side, from the great sea, the way of Hethlon, as men go to Zedad;

16 Hamath, Berothah, Sibraim, which is between the border of Damascus and the border of Hamath; Hazar-hatticon, which is by the coast of Hauran.

17 And the border from the sea shall be Hazar-enan, the border of Damascus, and the north northward, and the border of Hamath. And this is the north side.

18 And the east side ye shall measure from Hauran, and from Damascus, and from Gilead, and from the land of Israel by Jordan, from the border unto the east sea. And this is the east side.

19 And the south side southward, from Tamar even to the waters of strife in Kadesh, the river to the great sea. And this is the south side southward.

20 The west side also shall be the great sea from the border, till a man come over against Hamath. This is the west side.

1, 22 So shall ye divide this land unto you according to the tribes of Israel. And it shall come to pass, that ye shall divide it by lot for an inheritance unto you, and to the strangers that sojourn among you, which shall beget children among you: and they shall be unto you as born in the country among the children of Israel; they shall have inheritance with you among the tribes

23 of Israel. And it shall come to pass, that in what tribe the stranger sojourneth, there shall ye give him his inheritance, saith the Lord GOD.

48 Now these are the names of the tribes. From the north end to the coast of the way of Hethlon, as one goeth to Hamath, Hazar-enan, the border of Damascus northward, to the coast of Hamath;

for these are his sides east and west; a portion for Dan.

2 וְהָיוּ־לוֹ פְּאַת־קָדִים יָמָּה דָּן אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל דָּן מִפְּאַת 2

2 And by the border of Dan, from the east side unto the west side, a portion for Asher.

קָדִים עַד־פְּאַת־יָמָּה אָשֵׁר אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל אָשֵׁר מִפְּאַת 3

3 And by the border of Asher, from the east side even unto the west side, a portion for Naphtali.

קָדִים עַד־פְּאַת־יָמָּה נַפְתָּלִי אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל נַפְתָּלִי 4

4 And by the border of Naphtali, from the east side unto the west side, a portion for Manasseh.

מִפְּאַת קָדְמָה עַד־פְּאַת־יָמָּה מְנַשֶּׁה אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל 5

5 And by the border of Manasseh, from the east side unto the west side, a portion for Ephraim.

מְנַשֶּׁה מִפְּאַת קָדְמָה עַד־פְּאַת־יָמָּה אֶפְרַיִם אֶחָד׃ וְעַל ׀ 6

6 And by the border of Ephraim, from the east side even unto the west side, a portion for Reuben.

גְּבוּל אֶפְרַיִם מִפְּאַת קָדִים וְעַד־פְּאַת־יָמָּה רְאוּבֵן 7

7 And by the border of Reuben, from the east side unto the west side, a portion for Judah.

אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל רְאוּבֵן מִפְּאַת קָדִים עַד־פְּאַת־יָמָּה 8

8 And by the border of Judah, from the east side unto the west side, shall be the offering which ye shall offer of five and twenty thousand reeds in breadth, and in length as one of the other parts, from the east side unto the west side: and the sanctuary shall be in the midst of it.

יְהוּדָה אֶחָד׃ וְעַל גְּבוּל יְהוּדָה מִפְּאַת קָדִים עַד־פְּאַת 9

9 The oblation that ye shall offer unto the LORD shall be of five and twenty thousand in length, and of ten thousand in breadth.

יָמָּה תִּהְיֶה הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר־תָּרִימוּ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים 10

10 And for them, even for the priests, shall be this holy oblation; toward the north five and twenty thousand in length, and toward the west ten thousand in breadth, and toward the east ten thousand in breadth, and toward the south five and twenty thousand in length: and the sanctuary of the

אֶלֶף רֹחַב וְאֹרֶךְ כְּאַחַד הַחֲלָקִים מִפְּאַת קָדְמָה עַד־ 11

11 LORD shall be in the midst thereof. It shall be for the priests that are sanctified of the sons of Zadok; which have kept my charge, which went not astray when the children of Israel

פְּאַת־יָמָּה וְהָיָה הַמִּקְדָּשׁ בְּתוֹכוֹ׃ הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תָּרִימוּ 12

12 went astray, as the Levites went astray. And this oblation of the land that is offered shall be

לַיהוָה אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְרֹחַב עֶשֶׂרֶת׳ 13

13 unto them a thing most holy by the border of the Levites. And over against the border of the priests the Levites shall have five and twenty thousand in length, and ten thousand in breadth: all the length shall be five and twenty thousand, and the breadth ten thousand.

אֲלָפִים׃ וְלָאֵלֶּה תִּהְיֶה תְּרוּמַת־הַקֹּדֶשׁ לַכֹּהֲנִים צָפוֹנָה 14

14 And they shall not sell of it, neither exchange, nor alienate the firstfruits of the land: for

חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְיָמָּה רֹחַב עֶשֶׂרֶת אֲלָפִים 15

וְקָדִימָה רֹחַב עֶשֶׂרֶת אֲלָפִים וְנֶגְבָּה אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה 16

וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְהָיָה׳ מִקְדַּשׁ־יְהוָה בְּתוֹכוֹ׃ לַכֹּהֲנִים 17

הַמְקֻדָּשׁ׳ מִבְּנֵי צָדוֹק אֲשֶׁר שָׁמְרוּ מִשְׁמַרְתִּי אֲשֶׁר לֹא־ 18

תָעוּ בְּתַעוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר תָּעוּ הַלְוִיִּם׃ וְהָיְתָה 19

לָהֶם תְּרוּמָה מִתְּרוּמַת הָאָרֶץ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים אֶל־ 20

גְּבוּל הַלְוִיִּם׃ וְהַלְוִיִּם לְעֻמַּת גְּבוּל הַכֹּהֲנִים חֲמִשָּׁה 21

וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֹרֶךְ וְרֹחַב עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כָּל־אֹרֶךְ 22

חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְרֹחַב עֲשֶׂרֶת׳ אֲלָפִים׃ וְלִאֲ־ 23

יִמְכְּרוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא יָמֵר וְלֹא יַעֲבֹר רֵאשִׁית הָאָרֶץ כִּי־

קדש

מח. 8 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ח ד"ס, ס"א פאת ובלא סקף וכן ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ב, ר"ד ד"ס"ו. 8 v. כן כ"א, ב"ג אֲשֶׁר־ בנעימ"ה. 8 v. בס"א נחלת כתיב, נחזכו קרי. 9 v. צ"ל עֲשָׂרִים אֶלֶף: עיין לעיל ס"ה א'. 10 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג ודס"ו, ס"א והיה מקדש וכן ר"י"ב. 11 v. צ"ל חסקדשמבני = חַמְקַדְּשִׁים מִבְּנֵי, כן תר', ת"ע וח"ם: עיין דברי חיסים ב' כ"ו י"ח. 13 v. צ"ל עֲשָׂרִים אֶלֶף כן ת"ע וח"ר. 14 v. בס"א יָסוּר כתיב, יָסַר קרי. 14 v. יַעֲבוֹד כתיב, יַעֲבִיר קרי, בס"א יַעֲבוֹר כתיב וקרי וכן ת"ע וח"ר.

it is holy unto the LORD.

15 And the five thousand, that are left in the breadth over against the five and twenty thousand, shall be a profane place for the city, for dwelling, and for suburbs: and the city shall be in the midst thereof.

16 And these shall be the measures thereof; the north side four thousand and five hundred, and the south side four thousand and five hundred, and on the east side four thousand and five hundred, and the west side four thousand and five hundred.

17 And the suburbs of the city shall be toward the north two hundred and fifty, and toward the south two hundred and fifty, and toward the east two hundred and fifty, and toward the west two hundred and fifty.

18 And the residue in length over against the oblation of the holy portion shall be ten thousand eastward, and ten thousand westward: and it shall be over against the oblation of the holy portion; and the increase thereof shall be for food unto them that serve the city.

19 And they that serve the city shall serve it out of all the tribes of Israel.

20 All the oblation shall be five and twenty thousand by five and twenty thousand: ye shall offer the holy oblation foursquare, with the possession of the city.

21 And the residue shall be for the prince, on the one side and on the other of the holy oblation, and of the possession of the city, over against the five and twenty thousand of the oblation toward the east border, and westward over against the five and twenty thousand toward the west border, over against the portions for the prince: and it shall be the holy oblation; and the sanctuary of the

22 house shall be in the midst thereof. Moreover from the possession of the Levites, and from the possession of the city, being in the midst of that which is the prince's, between the border

23 of Judah and the border of Benjamin, shall be for the prince. As for the rest of the tribes,

24 from the east side unto the west side, Benjamin shall have a portion. And by the border of

25 Benjamin, from the east side unto the west side, Simeon shall have a portion. And by the

26 border of Simeon, from the east side unto the west side, Issachar a portion. And by the border of Issachar, from the east side unto the west side, Zebulun

15 קֹ֖דֶשׁ לַיהוָ֑ה וַחֲמִשָּׁ֣ה אֲלָפִ֗ים הַנּוֹתָ֤ר בָּרֹחַב֙ עַל־פְּנֵ֣י
חֲמִשָּׁ֣ה וְעֶשְׂרִ֔ים אֶ֖לֶף חֹ֣ל׀ הִ֣וא לָעִ֗יר לְמוֹשָׁב֙ וּלְמִגְרָ֔שׁ
16 וְהָיְתָ֥ה הָעִ֖יר בְּתוֹכָ֑הּ וְאֵ֖לֶּה מִדּוֹתֶ֣יהָ פְּאַ֤ת צָפוֹן֙ חֲמֵ֣שׁ
מֵא֣וֹת וְאַרְבַּ֔עַת אֲלָפִ֖ים וּפְאַ֣ת נֶ֔גֶב חֲמֵ֥שׁ חֲמֵ֖שׁ מֵא֑וֹת
וְאַרְבַּ֣עַת אֲלָפִ֔ים וּפְאַ֥ת קָדִ֖ים חֲמֵ֣שׁ מֵא֑וֹת וְאַרְבַּ֣עַת
17 אֲלָפִ֔ים וּפְאַ֥ת יָ֖מָּה חֲמֵ֣שׁ מֵא֑וֹת וְאַרְבַּ֣עַת אֲלָפִ֔ים׃ וְהָיָ֥ה
מִגְרָ֖שׁ לָעִ֑יר צָפוֹנָ֣ה חֲמִשִּׁ֗ים וּמָאתַ֤יִם וְנֶ֙גְבָּ֣ה חֲמִשִּׁ֔ים
וּמָאתַ֖יִם וְקָדִ֣ימָה חֲמִשִּׁ֗ים וּמָאתַ֤יִם וְיָ֙מָּה֙ חֲמִשִּׁ֔ים
18 וּמָאתָֽיִם׃ וְהַנּוֹתָ֣ר בָּאֹ֔רֶךְ לְעֻמַּ֖ת | תְּרוּמַ֣ת הַקֹּ֑דֶשׁ עֲשֶׂ֥רֶת
אֲלָפִ֖ים קָדִ֣ימָה וַעֲשֶׂ֣רֶת אֲלָפִ֔ים יָ֖מָּה וְהָיָ֣ה לְעֻמַּ֔ת
תְּרוּמַ֖ת הַקֹּ֑דֶשׁ וְהָי֤וּ תְבוּאָתָהּ֙ לֶלְחֶ֔ם לְעֹבְדֵ֖י הָעִֽיר׃
19 וְהָעֹבֵ֥ד הָעִ֖יר יַעַבְד֑וּהוּ מִכֹּ֖ל שִׁבְטֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ כָּל־
20 הַתְּרוּמָ֡ה חֲמִשָּׁה֩ וְעֶשְׂרִ֨ים אֶ֜לֶף בַּחֲמִשָּׁ֗ה וְעֶשְׂרִים֙
אֶ֔לֶף רִבֵּיעִ֖ית תָּרִ֑ימוּ אֶת־תְּרוּמַ֥ת הַקֹּ֖דֶשׁ אֶל־אֲחֻזַּ֥ת
21 הָעִֽיר׃ וְהַנּוֹתָ֣ר לַנָּשִׂ֗יא מִזֶּה֙ | וּמִזֶּ֔ה | לִתְרוּמַ֥ת־הַקֹּ֖דֶשׁ
וְלַאֲחֻזַּ֣ת הָעִ֑יר אֶל־פְּנֵ֣י חֲמִשָּׁ֗ה וְעֶשְׂרִים֙ אֶ֔לֶף | תְּרוּמָ֖ה
עַד־גְּבֻ֣ל קָדִ֑ימָה וְיָ֖מָּה עַל־פְּנֵ֣י חֲמִשָּׁ֔ה וְעֶשְׂרִ֖ים אֶ֑לֶף
עַל־גְּבֻ֣ל יָ֔מָּה לְעֻמַּ֖ת חֲלָקִ֣ים לַנָּשִׂ֑יא וְהָיְתָ֣ה תְרוּמַ֔ת
22 הַקֹּ֖דֶשׁ וּמִקְדַּ֣שׁ הַבַּ֑יִת בְּתוֹכָֽהּ׃ וּמֵאֲחֻזַּ֣ת הַלְוִיִּ֗ם וּמֵאֲחֻזַּ֤ת
הָעִיר֙ בְּתוֹךְ֙ אֲשֶׁ֣ר לַנָּשִׂ֔יא יִהְיֶ֖ה בֵּ֣ין | גְּבֻ֣ל יְהוּדָ֔ה וּבֵ֖ין
23 גְּבֻ֣ל בִּנְיָמִ֑ן לַנָּשִׂ֖יא יִהְיֶֽה׃ וְיֶ֣תֶר הַשְּׁבָטִ֗ים מִפְּאַ֤ת
24 קָדִ֙ימָה֙ עַד־פְּאַת־יָ֔מָּה בִּנְיָמִ֖ן אֶחָֽד׃ וְעַל | גְּבֻ֣ל בִּנְיָמִ֗ן
25 מִפְּאַ֤ת קָדִ֙ימָה֙ עַד־פְּאַת־יָ֔מָּה שִׁמְעוֹ֖ן אֶחָֽד׃ וְעַל | גְּבֻ֣ל
שִׁמְעוֹן֙ מִפְּאַ֣ת קָדִ֔ימָה עַד־פְּאַת־יָ֖מָּה יִשָּׂשכָ֥ר אֶחָֽד׃
26 וְעַל | גְּבֻ֣ל יִשָּׂשכָ֗ר מִפְּאַ֤ת קָדִ֙ימָה֙ עַד־פְּאַת־יָ֔מָּה זְבוּלֻ֖ן
אחר

15, 21 .vv פְּתוּכוֹ קרי. 16 .v בס״א יש כאן פסקא. 16 .v כתיב ולא קרי, כס״א לא נמצא כאן חָמֵשׁ פעם שנית בבן ר״ב. ר״ו, תר״, ת״ע, ת״ם ות״ר. 16 .v תְּבוּאָתוֹ קרי, כהללי תבואתה רעש התו״. 25, 26 .vv כן ב״א, ב״נ יִשָּׂשכָר.

a portion.

27 And by the border of Zebulun, from the east side unto the west side, Gad a portion.

28 And by the border of Gad, at the south side southward, the border shall be even from Tamar unto the waters of strife in Kadesh, and to the river toward the great sea.

29 This is the land which ye shall divide by lot unto the tribes of Israel for inheritance, and these are their portions, saith the Lord GOD.

30 And these are the goings out of the city on the north side, four thousand and five hundred measures.

31 And the gates of the city shall be after the names of the tribes of Israel: three gates northward; one gate of Reuben, one gate of Judah, one gate of Levi.

32 And at the east side four thousand and five hundred: and three gates; and one gate of Joseph, one gate of Benjamin, one gate of Dan.

33 And at the south side four thousand and five hundred measures: and three gates; one gate of Simeon, one gate of Issachar, one gate of Zebulun.

34 At the west side four thousand and five hundred, with their three gates; one gate of Gad, one gate of Asher, one gate of Naphtali.

35 It was round about eighteen thousand measures: and the name of the city from that day shall be, The LORD is there.

27 אֶחָד׃ וְעַל גְּבוּל זְבוּלֻן מִפְּאַת קָדְמָה עַד־פְּאַת־יָמָּה נָד
28 אֶחָד׃ וְעַל גְּבוּל נָד אֶל־פְּאַת נֶגֶב תֵּימָנָה וְהָיָה גְּבוּל
29 מִתָּמָר מֵי מְרִיבַת קָדֵשׁ נַחֲלָה עַל־הַיָּם הַגָּדוֹל׃ זֹאת
הָאָרֶץ אֲשֶׁר־תַּפִּילוּ מִנַּחֲלָה לִשְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵלֶּה
30 מַחְלְקֹתָם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְאֵלֶּה
תֹּוצְאֹת הָעִיר מִפְּאַת צָפֹון חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת
31 אֲלָפִים מִדָּה׃ וְשַׁעֲרֵי הָעִיר עַל־שְׁמוֹת שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
שְׁעָרִים שְׁלוֹשָׁה צָפֹונָה שַׁעַר רְאוּבֵן אֶחָד שַׁעַר יְהוּדָה
32 אֶחָד שַׁעַר לֵוִי אֶחָד׃ וְאֶל־פְּאַת קָדִימָה חֲמֵשׁ מֵאוֹת
וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּשְׁעָרִים שְׁלֹשָׁה וְשַׁעַר יוֹסֵף אֶחָד
33 שַׁעַר בִּנְיָמִן אֶחָד שַׁעַר דָּן אֶחָד׃ וּפְאַת־נֶגְבָּה חֲמֵשׁ
מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים מִדָּה וּשְׁעָרִים שְׁלֹשָׁה שַׁעַר
שִׁמְעֹון אֶחָד שַׁעַר יִשָּׂשכָר אֶחָד שַׁעַר זְבוּלֻן אֶחָד׃
34 פְּאַת־יָמָּה חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים שְׁעֵרֵיהֶם
שְׁלֹשָׁה שַׁעַר גָּד אֶחָד שַׁעַר אָשֵׁר אֶחָד שַׁעַר נַפְתָּלִי
35 אֶחָד׃ סָבִיב שְׁמֹנֶה עָשָׂר אֶלֶף וְשֵׁם־הָעִיר מִיּום יְהוָה
שָׁמָּה׃

---

28 v. בס"א מְרִיבוֹת כתיב, מְרִיבַת קרי. 28 v. צ"ל עָד, כן ח"ע. 29 v. ס"א מַחְלְקוֹתָם מלא וכן ד"ו, ר"ח, ר"מ, ד"י"א ורס"ו. 32 v. ס"א שַׁעַר וכן חר', ח"ע, ח"ס ות"ר. 33 v. כן נ"א, ב"נ יִשָּׂשכָר. 35 v. צ"ל שָׁמָּה, כן ח"ע.

סכום פסוקי ספר יחזקאל אלף ומאתים ושבעים ושלשה וסמן אַרְבַּע, נ"א אלף ומאתים ושבעים וארבעה. והניו ויהי בעשתי־עשרה שנת באחד לחדש [נ XXVI]. וסדריו תשעת ועשרים וסמן ותרא אתו כי־טוב הוא [Ex. 2 d. 11]. ופסקתותיו עשרים ושלשה. שנות חספר מן חמשה לחדש הרביעי של השנה החמישית לגלות המלך ויויכין עד עשרים וחמש שנה לגלותו.

הושע

HOSEA

א דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר הָיָה אֶל־הוֹשֵׁעַ בֶּן־בְּאֵרִי בִּימֵי עֻזִּיָּהוּ יוֹתָם אָחָז יְחִזְקִיָּהוּ מַלְכֵי יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ תְּחִלַּת דִּבֶּר־יְהוָה בְּהוֹשֵׁעַ
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הוֹשֵׁעַ לֵךְ קַח־לְךָ אֵשֶׁת זְנוּנִים
וְיַלְדֵי זְנוּנִים כִּי־זָנֹה תִּזְנֶה הָאָרֶץ מֵאַחֲרֵי יְהוָה׃ וַיֵּלֶךְ
וַיִּקַּח אֶת־גֹּמֶר בַּת־דִּבְלָיִם וַתַּהַר וַתֵּלֶד־לוֹ בֵן׃ וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֵלָיו קְרָא שְׁמוֹ יִזְרְעֶאל כִּי־עוֹד מְעַט וּפָקַדְתִּי
אֶת־דְּמֵי יִזְרְעֶאל עַל־בֵּית יֵהוּא וְהִשְׁבַּתִּי מַמְלְכוּת בֵּית
יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא וְשָׁבַרְתִּי אֶת־קֶשֶׁת יִשְׂרָאֵל
בְּעֵמֶק יִזְרְעֶאל׃ וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בַּת וַיֹּאמֶר לוֹ קְרָא
שְׁמָהּ לֹא רֻחָמָה כִּי לֹא אוֹסִיף עוֹד אַרְחֵם אֶת־בֵּית
יִשְׂרָאֵל כִּי־נָשֹׂא אֶשָּׂא לָהֶם׃ וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה אַרְחֵם
וְהוֹשַׁעְתִּים בַּיהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְלֹא אוֹשִׁיעֵם בְּקֶשֶׁת
וּבְחֶרֶב וּבְמִלְחָמָה בְּסוּסִים וּבְפָרָשִׁים׃ וַתִּגְמֹל אֶת־לֹא
רֻחָמָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן׃ וַיֹּאמֶר קְרָא שְׁמוֹ לֹא עַמִּי כִּי
אַתֶּם לֹא עַמִּי וְאָנֹכִי לֹא־אֶהְיֶה לָכֶם׃

ב וְהָיָה מִסְפַּר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִמַּד
וְלֹא יִסָּפֵר וְהָיָה בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יֵאָמֵר לָהֶם לֹא־עַמִּי
אַתֶּם

א. 1 v. הפטרה לפרשת בסדבר סיני. 2 v. פסקא באמצע פסוק. 3 v. וְנוּ קרי.
6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ו ודמ"ן, ס"א תֶּהֱרֶה וְתֵלֶד וכן ד"ב, ד"נ, ד"ח ד"ם, ד"י"ב ד"י"ה, וס"א וְתַהַר וְתֵלֶד. 4, 5 vv. ס"א יִזְרַעְאֶל וכן ד"ב. 7 v. ס"א וּבְסוּסִים וכן ד"ב, ד"ו, ת"ע, ת"ס ות"ר.
ב. 1 v. כן ב"א, ב"נ וְהָיָה בְלֹא נעיא. 3 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"נ, ד"ד, ד"ת, ד"ם וד"י"ב. ס"א אֲשֶׁר בנעיא או אֲשֶׁר וכן דמ"ן, ב"א ב"א אֲשֶׁר בלא נעיא, ב"נ אֲשֶׁר בנעיא.

1 The word of the LORD that came unto Hosea, the son of Beeri, in the days of Uzziah, Jotham, Ahaz, and Hezekiah, kings of Judah, and in the days of Jeroboam the son of Joash, king of Israel.
2 The beginning of the word of the LORD by Hosea. And the LORD said to Hosea, Go, take unto thee a wife of whoredoms and children of whoredoms: for the land hath committed great whoredom, departing from the LORD.
3 So he went and took Gomer the daughter of Diblaim; which conceived, and bare him a son.
4 And the LORD said unto him, Call his name Jezreel; for yet a little while, and I will avenge the blood of Jezreel upon the house of Jehu, and will cause to cease the kingdom of the house of Israel.
5 And it shall come to pass at that day, that I will break the bow of Israel in the valley of Jezreel.
6 And she conceived again, and bare a daughter. And God said unto him, Call her name Loruhamah: for I will no more have mercy upon the house of Israel; but I will utterly take them away.
7 But I will have mercy upon the house of Judah, and will save them by the LORD their God, and will not save them by bow, nor by sword, nor by battle, by horses, nor by horsemen.
8 Now when she had weaned
9 Loruhamah, she conceived, and bare a son. Then said God, Call his name Loammi: for ye
10 are not my people, and I will not be your God. Yet the number of the children of Israel shall be as the sand of the sea, which cannot be measured nor numbered; and it shall come to pass, that in the place where it was said unto them, Ye are not my people,

there it shall be said unto them, Ye are the sons of the living God.

11 Then shall the children of Judah and the children of Israel be gathered together, and appoint themselves one head, and they shall come up out of the land: for great shall be the day of Jezreel.

2 Say ye unto your brethren, Ammi; and to your sisters, Ruhamah.

2 Plead with your mother, plead: for she is not my wife, neither am I her husband: let her therefore put away her whoredoms out of her sight, and her adulteries from between her breasts;

3 Lest I strip her naked, and set her as in the day that she was born, and make her as a wilderness, and set her like a dry land, and slay her with thirst.

4 And I will not have mercy upon her children; for they be the children of whoredoms.

5 For their mother hath played the harlot: she that conceived them hath done shamefully: for she said, I will go after my lovers, that give me my bread and my water, my wool and my flax, mine oil and my drink.

6 Therefore, behold, I will hedge up thy way with thorns, and make a wall, that she shall not find her paths.

7 And she shall follow after her lovers, but she shall not overtake them; and she shall seek them, but shall not find them: then shall she say, I will go and return to my first husband; for then was it better with me than now.

8 For she did not know that I gave her corn, and wine, and oil, and multiplied her silver and gold, which they prepared for Baal.

9 Therefore will I return, and take away my corn in the time thereof, and my wine in the season

10 thereof, and will recover my wool and my flax given to cover her nakedness. And now will I discover her lewdness in the sight of her lovers, and none shall deliver her out of mine

11 hand. I will also cause all her mirth to cease, her feast days, her new moons, and her sab-

12 baths, and all her solemn feasts. And I will destroy her vines and her fig trees, whereof she hath said, These are my rewards that my lovers have given me: and I will make them a forest,

13 and the beasts of the field shall eat them. And I will visit upon her the days of Baalim, wherein she burned incense to them, and she decked herself with her earrings and her jewels, and she went after her lovers, and forgat me, saith the LORD.

2 אִמְרוּ לְאֲחִיכֶם עַמִּי וְלַאֲחוֹתֵיכֶם רֻחָמָה׃ 3 רִיבוּ בְאִמְּכֶם רִיבוּ כִּי־הִוא לֹא אִשְׁתִּי וְאָנֹכִי
לֹא אִישָׁהּ וְתָסַר זְנוּנֶיהָ מִפָּנֶיהָ וְנַאֲפוּפֶיהָ מִבֵּין שָׁדֶיהָ׃ 4 פֶּן־אַפְשִׁיטֶנָּה עֲרֻמָּה וְהַצַּגְתִּיהָ כְּיוֹם הִוָּלְדָהּ וְשַׂמְתִּיהָ
כַּמִּדְבָּר וְשַׁתִּיהָ כְּאֶרֶץ צִיָּה וַהֲמִתִּיהָ בַּצָּמָא׃ 5 וְאֶת־ 6 בָּנֶיהָ לֹא אֲרַחֵם כִּי־בְנֵי זְנוּנִים הֵמָּה׃ 7 כִּי זָנְתָה אִמָּם
הוֹבִישָׁה הוֹרָתָם כִּי אָמְרָה אֵלְכָה אַחֲרֵי מְאַהֲבָי נֹתְנֵי
לַחְמִי וּמֵימַי צַמְרִי וּפִשְׁתִּי שַׁמְנִי וְשִׁקּוּיָי׃ 8 לָכֵן הִנְנִי
שָׂךְ אֶת־דַּרְכֵּךְ בַּסִּירִים וְגָדַרְתִּי אֶת־גְּדֵרָהּ וּנְתִיבוֹתֶיהָ
לֹא תִמְצָא׃ 9 וְרָדְפָה אֶת־מְאַהֲבֶיהָ וְלֹא־תַשִּׂיג אֹתָם
וּבִקְשָׁתַם וְלֹא תִמְצָא וְאָמְרָה אֵלְכָה וְאָשׁוּבָה אֶל־אִישִׁי
הָרִאשׁוֹן כִּי טוֹב לִי אָז מֶעָתָּה׃ 10 וְהִיא לֹא יָדְעָה כִּי אָנֹכִי
נָתַתִּי לָהּ הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר וְכֶסֶף הִרְבֵּיתִי לָהּ
וְזָהָב עָשׂוּ לַבָּעַל׃ 11 לָכֵן אָשׁוּב וְלָקַחְתִּי דְגָנִי בְּעִתּוֹ
וְתִירוֹשִׁי בְּמוֹעֲדוֹ וְהַצַּלְתִּי צַמְרִי וּפִשְׁתִּי לְכַסּוֹת אֶת־
עֶרְוָתָהּ׃ 12 וְעַתָּה אֲגַלֶּה אֶת־נַבְלָתָהּ לְעֵינֵי מְאַהֲבֶיהָ וְאִישׁ
לֹא־יַצִּילֶנָּה מִיָּדִי׃ 13 וְהִשְׁבַּתִּי כָּל־מְשׂוֹשָׂהּ חַגָּהּ חָדְשָׁהּ
וְשַׁבָּתָהּ וְכָל מוֹעֲדָהּ׃ 14 וְהַשְׁמַמְתִּי גַּפְנָהּ וּתְאֵנָתָהּ אֲשֶׁר
אָמְרָה אֶתְנָה הֵמָּה לִי אֲשֶׁר נָתְנוּ־לִי מְאַהֲבָי וְשַׂמְתִּים
לְיַעַר וַאֲכָלָתַם חַיַּת הַשָּׂדֶה׃ 15 וּפָקַדְתִּי עָלֶיהָ אֶת־יְמֵי
הַבְּעָלִים אֲשֶׁר תְּקַטֵּיר לָהֶם וַתַּעַד נִזְמָהּ וְחֶלְיָתָהּ
וַתֵּלֶךְ אַחֲרֵי מְאַהֲבֶיהָ וְאֹתִי שָׁכֵחָה נְאֻם־יְהוָה׃

לכן

---

2 ו׳ כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ד״ח, ר״ם, ד״ב והס״ו, ס״א כני וכלא מקף וכן ד״נ. 2 ו׳ ס״א יִשְׂרָאֵל בנקוד. 4 ו׳ גם״א הוא. 5 ו׳ ס״א וְשִׁתִּיהָ כלא וכן ר״א, ר״ב, ד״ו ד״ם. 6 ו׳ כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ו, ר״ב, ר״ו, ד״ח, ד״ם, ד״י״א, ס״א אוֹתָם. 7 ו׳ כן ברוב ספרים כ״י, ר״א, ד״ב, ד״ג, ר״ו, ד״ח, ר״ם, ד״י״ב והס״ו, ס״א הוֹבִישָׁה חסר ו׳ וכן ד״י״א תַּהֲרֵיהֶם. 8 ו׳ ג״ל דְּרָכָהּ כן ת״ע. 9 ו׳ ס״א אוֹתָם כלא וכן ד״ח ד״ם. 14 ו׳ כן ברוב ספרים כ״י ד״ח, ר״ם ד״י״ב, ס״א והשמתי גפנה וכן ד״ב, ד״נ והס״ו.

14 Therefore, behold, I will allure her, and bring her into the wilderness, and speak comfortably unto her.
15 And I will give her her vineyards from thence, and the valley of Achor for a door of hope: and she shall sing there, as in the days of her youth, and as in the day when she came up out of the land of Egypt.
16 And it shall be at that day, saith the LORD, that thou shalt call me Ishi; and shalt call me no more Baali.
17 For I will take away the names of Baalim out of her mouth, and they shall no more be remembered by their name.
18 And in that day will I make a covenant for them with the beasts of the field, and with the fowls of heaven, and with the creeping things of the ground: and I will break the bow and the sword and the battle out of the earth, and will make them to lie down safely.
19 And I will betroth thee unto me for ever; yea, I will betroth thee unto me in righteousness, and in judgment, and in lovingkindness, and in mercies.
20 I will even betroth thee unto me in faithfulness: and thou shalt know the LORD.
21 And it shall come to pass in that day, I will hear, saith the LORD, I will hear the heavens, and they shall hear the earth;
22 And the earth shall hear the corn, and the wine, and the oil; and they shall hear Jezreel.
23 And I will sow her unto me in the earth; and I will have mercy upon her that had not obtained mercy; and I will say to them which were not my people, Thou art my people; and they shall say, Thou art my God.

לָכֵן הִנֵּה אָנֹכִי מְפַתֶּיהָ וְהוֹלַכְתִּיהָ הַמִּדְבָּר 16
וְדִבַּרְתִּי עַל־לִבָּהּ: וְנָתַתִּי לָהּ אֶת־כְּרָמֶיהָ מִשָּׁם וְאֶת־ 17
עֵמֶק עָכוֹר לְפֶתַח תִּקְוָה וְעָנְתָה שָׁמָּה כִּימֵי נְעוּרֶיהָ
וּכְיוֹם °עֲלוֹתָהּ °מֵאֶרֶץ °מִצְרָיִם: וְהָיָה ° 18
בַּיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה תִּקְרְאִי אִישִׁי וְלֹא־תִקְרְאִי־לִי °
עוֹד בְּעָלָי: וַהֲסִרֹתִי אֶת־שְׁמוֹת הַבְּעָלִים מִפִּיהָ וְלֹא־ 19
יִזָּכְרוּ עוֹד בִּשְׁמָם: וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית בַּיּוֹם הַהוּא עִם־ 20
חַיַּת הַשָּׂדֶה וְעִם־עוֹף הַשָּׁמַיִם וְרֶמֶשׂ הָאֲדָמָה וְקֶשֶׁת
וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה אֶשְׁבּוֹר מִן־הָאָרֶץ וְהִשְׁכַּבְתִּים לָבֶטַח:
וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי לְעוֹלָם וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט 21
וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים: וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בֶּאֱמוּנָה וְיָדַעַתְּ אֶת־ 22
יְהוָה: וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא אֶעֱנֶה 23
נְאֻם־יְהוָה אֶעֱנֶה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְהֵם יַעֲנוּ אֶת־הָאָרֶץ:
וְהָאָרֶץ תַּעֲנֶה אֶת־הַדָּגָן וְאֶת־הַתִּירוֹשׁ וְאֶת־הַיִּצְהָר 24
וְהֵם יַעֲנוּ אֶת־יִזְרְעֶאל: וּזְרַעְתִּיהָ לִּי בָּאָרֶץ וְרִחַמְתִּי 25
אֶת־לֹא רֻחָמָה וְאָמַרְתִּי לְלֹא־עַמִּי עַמִּי־אַתָּה וְהוּא°
ג יֹאמַר אֱלֹהָי: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי
עוֹד לְכִי אֱהַב אִשָּׁה אֲהֻבַת רֵעַ וּמְנָאָפֶת כְּאַהֲבַת יְהוָה
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהֵם פֹּנִים אֶל־אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְאֹהֲבֵי 2
אֲשִׁישֵׁי עֲנָבִים: וָאֲכָרֶהָ לִּי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר כֶּסֶף וְחֹמֶר 3
שְׂעֹרִים וְלֶתֶךְ שְׂעֹרִים: וָאֹמַר אֵלֶיהָ יָמִים רַבִּים
תֵּשְׁבִי לִי לֹא תִזְנִי וְלֹא תִהְיִי לְאִישׁ וְגַם־אֲנִי אֵלָיִךְ:
כִּי ׀

---

v. 16 סביר הַמִּדְבָּרָה. v. 17 ס״א וְנָתַתִּי וכן ד״ו, ד״ח, ד״ב, ד״ד וד״ם. v. 17 כן ברוב ספרים כ״י, ד״כ, ד״ן, ד״ם, ד״ב ד״ד, ס״א וכיום עלותה מארץ וכן ד״ח וד״ם. v. 18 כן ברוב ספרים כ״י, ד״כ, ד״ן, ד״ח, ד״ב, ד״ד וד״ם, ס״א והיה בַּיּוֹם הַהוּא וכן ד״ם. v. 18 כן ברוב ספרים כ״י, ד״כ, ד״ח וד״ם, ס״א ולא־תקראי־לי וכן ד״ג, וס״א ולא־תקראי לי וכן ד״ב ד״ד. ובס״א ולא־תקראי עוד בלא כלה לי וכן ד״ו וד״ם. v. 18 כן ברוב ספרים כ״י. ד״ג, ד״ח ד״ו״א, ס״א בַּעֲלִי וכן ד״כ, ד״ן, ד״ם, ד״ב, ד״ד וד״ם. v. 24 כן ב״א, ב״נ אֶת־ בנעיא. v. 24 ס״א יִזְרָאֵל וכן ד״ב. v. 25 כן ברוב ספרים כ״י, ד״כ, ד״ג, ד״ן, ד״ח, ד״ם, ד״ב, ד״ד וד״ם, ס״א וְהוּא יֹאמַר. ג. 1 v. כן בספרים כ״י, ס״א אֲהֻבַ־ בסקף ובלא נגינה וכן ד״כ, ד״ב, ד״ן, ד״ח, ד״ם, ד״ב, ד״ד וד״ם״ו. 1 v. צ״ל אֹהֶבֶת כן ת״ע וח״ס. 1 v. כס״א עֲנָבִים.

3 Then said the LORD unto me, Go yet, love a woman beloved of her friend, yet an adulteress, according to the love of the LORD toward the children of Israel, who look to other gods, and love flagons of wine.
2 So I bought her to me for fifteen pieces of silver, and for an homer of barley, and an half homer of barley:
3 And I said unto her, Thou shalt abide for me many days; thou shalt not play the harlot, and thou shalt not be for another man: so will I also be for thee.

4 For the children of Israel shall abide many days without a king, and without a prince, and without a sacrifice, and without an image, and without an ephod, and without teraphim:

5 Afterward shall the children of Israel return, and seek the LORD their God, and David their king; and shall fear the LORD and his goodness in the latter days.

4 Hear the word of the LORD, ye children of Israel: for the LORD hath a controversy with the inhabitants of the land, because there is no truth, nor mercy, nor knowledge of God in the land.

2 By swearing, and lying, and killing, and stealing, and committing adultery, they break out, and blood toucheth blood.

3 Therefore shall the land mourn, and every one that dwelleth therein shall languish, with the beasts of the field, and with the fowls of heaven; yea, the fishes of the sea also shall be taken away.

4 Yet let no man strive, nor reprove another: for thy people are as they that strive with the priest.

5 Therefore shalt thou fall in the day, and the prophet also shall fall with thee in the night, and I will destroy thy mother.

6 My people are destroyed for lack of knowledge: because thou hast rejected knowledge, I will also reject thee, that thou shalt be no priest to me: seeing thou hast forgot-

4 כִּי ׀ יָמִים רַבִּים יֵשְׁבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין מֶלֶךְ וְאֵין שָׂר
5 וְאֵין זֶבַח וְאֵין מַצֵּבָה וְאֵין אֵפוֹד וּתְרָפִים: אַחַר יָשֻׁבוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִקְשׁוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִד מַלְכָּם
וּפָחֲדוּ אֶל־יְהוָה וְאֶל־טוּבוֹ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים:
ד שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי רִיב לַיהוָה
עִם־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ כִּי אֵין־אֱמֶת וְאֵין־חֶסֶד וְאֵין־דַּעַת
2 אֱלֹהִים בָּאָרֶץ: אָלָה וְכַחֵשׁ וְרָצֹחַ וְגָנֹב וְנָאֹף פָּרָצוּ
3 וְדָמִים בְּדָמִים נָגָעוּ: עַל־כֵּן ׀ תֶּאֱבַל הָאָרֶץ וְאֻמְלַל כָּל־
יֹשֵׁב בָּהּ בְּחַיַּת הַשָּׂדֶה וּבְעוֹף הַשָּׁמָיִם וְגַם־דְּגֵי הַיָּם
4 יֵאָסֵפוּ: אַךְ אִישׁ אַל־יָרֶב וְאַל־יוֹכַח אִישׁ וְעַמְּךָ כְּמְרִיבֵי
5 כֹהֵן: וְכָשַׁלְתָּ הַיּוֹם וְכָשַׁל גַּם־נָבִיא עִמָּךְ לָיְלָה וְדָמִיתִי
6 אִמֶּךָ: נִדְמוּ עַמִּי מִבְּלִי הָדַעַת כִּי אַתָּה הָדַעַתָּ מָאַסְתָּ
וְאֶמְאָסְךָ מִכַּהֵן לִי וַתִּשְׁכַּח תּוֹרַת אֱלֹהֶיךָ אֶשְׁכַּח
7 בָּנֶיךָ גַּם־אָנִי: כְּרָבָּם כֵּן חָטְאוּ־לִי כְּבוֹדָם בְּקָלוֹן אָמִיר:
8 חַטַּאת עַמִּי יֹאכֵלוּ וְאֶל־עֲוֹנָם יִשְׂאוּ נַפְשָׁם: וְהָיָה כָּעָם
9
10 כַּכֹּהֵן וּפָקַדְתִּי עָלָיו דְּרָכָיו וּמַעֲלָלָיו אָשִׁיב לוֹ: וְאָכְלוּ
וְלֹא יִשְׂבָּעוּ הָזְנוּ וְלֹא יִפְרָצוּ כִּי־אֶת־יְהוָה עָזְבוּ לִשְׁמֹר:
11 זְנוּת וְיַיִן וְתִירוֹשׁ יִקַּח־לֵב: עַמִּי בְעֵצוֹ יִשְׁאָל וּמַקְלוֹ
12 יַגִּיד לוֹ כִּי רוּחַ זְנוּנִים הִתְעָה וַיִּזְנוּ מֵתַחַת אֱלֹהֵיהֶם:
13 עַל־רָאשֵׁי הֶהָרִים יִזְבָּחוּ וְעַל־הַגְּבָעוֹת יְקַטֵּרוּ תַּחַת
אלן

ד. 1 v. כן ברוב ספרים כ"י ונספר עליו חסר וכן ר"א, ד"ב, ד"ח, ר"ם, רי"א רי"ב רי"ד, ס"א יושבי ונספר עליו מלא וכן ר"ג ודמ"ו. 1 v. כן ב"א. ב"נ וְאֵין" בלא נעויא, נ"א ב"א וְאֵיך בלא נעויא, ב"נ וְאֵין" בגעויא. 2 v. אָלוֹ קרי. 3 v. כן ברוב ספרים כ"י ונספר עליו חסר וכן ר"ב, ד"ת, ד"ם. ד"ב וד"ר, ס"א יוֹשֵׁב מלא וכן ר"ג ודמ"ו. 4 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ת, ד"ם, ר"ב, ר"ד ודמ"ו, ס"א וְעַמְּךָ קרי, כמ"א וְאַמְאָסְךָ כתיב וקרי וכי ר"ב, ד"ח ור"ם. 7 v. תקון סופרים: חיה ראוי לְבוֹדִי אלא שכינה הכתוב. 8 v. סביר נַפְשָׁם, כמ"א נַפְשָׁם כתיב וקרי וכן תר', ח"ע, ח"ס ות"ר. 10 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ת, ר"ם ודמ"ו, ס"א כִּי אֶת־יְהוָה עָזְבוּ וכן ר"ב, ר"ג, ד"ב ות"ר. וס"א כִּי־אֶת־יְהוָה עָזְבוּ, וס"א כִּי אֶת־יְהוָה עָזְבוּ. 11 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ד"ב, ד"ג, ר"ו, ד"ח, ר"ב, ד"ד ודמ"ו, ס"א יַיִן וכן ר"ם ורי"א. 12 v. כן למערבאי, למרנתאי ומַקְלוֹ כתיב, מַקֵּלוֹ קרי. 13 v. ס"א הֶהָרִים וכן תר', ח"ם ות"ר.

7 ten the law of thy God, I will also forget thy children. As they were increased, so they
8 sinned against me: therefore will I change their glory into shame. They eat up the sin of my
9 people, and they set their heart on their iniquity. And there shall be, like people, like priest:
10 and I will punish them for their ways, and reward them their doings. For they shall eat, and
not have enough: they shall commit whoredom, and shall not increase: because they have left
11 off to take heed to the LORD. Whoredom and wine and new wine take away the heart.
12 My people ask counsel at their stocks, and their staff declareth unto them: for the spirit of
whoredoms hath caused them to err, and they have gone a whoring from under their God.
13 They sacrifice upon the tops of the mountains, and burn incense upon the hills, under

אַלּוֹן וְלִבְנָה וְאֵלָה כִּי טוֹב צִלָּהּ עַל־כֵּן תִּזְנֶינָה
בְּנוֹתֵיכֶם וְכַלּוֹתֵיכֶם תְּנָאַפְנָה: לֹא־אֶפְקֹד עַל־בְּנוֹתֵיכֶם 14
כִּי תִזְנֶינָה וְעַל־כַּלּוֹתֵיכֶם כִּי תְנָאַפְנָה כִּי־הֵם עִם־הַזֹּנוֹת
יִפָּרֵדוּ וְעִם־הַקְּדֵשׁוֹת יִזְבָּחוּ וְעַם לֹא־יָבִין יִלָּבֵט: אִם־ 15
זֹנֶה אַתָּה יִשְׂרָאֵל אַל־יֶאְשַׁם יְהוּדָה וְאַל־תָּבֹאוּ הַגִּלְגָּל
וְאַל־תַּעֲלוּ בֵּית אָוֶן וְאַל־תִּשָּׁבְעוּ חַי־יְהוָה: כִּי כְפָרָה 16
סָרָרָה סֹרֵר יִשְׂרָאֵל עַתָּה יִרְעֵם יְהוָה כְּכֶבֶשׂ בַּמֶּרְחָב:
חֲבָר עֲצַבִּים אֶפְרַיִם הַנַּח־לוֹ: סָר סִבְאָם הַזְנֹה הֵזֹנוּ 17 18
אָהֲבוּ הֵבוּ קָלוֹן מָגִנֶּיהָ: צָרַר רוּחַ אֹתָהּ בְּכַנָּפֶיהָ 19
ה וְיֵבֹשׁוּ מִזִּבְחוֹתָם: שִׁמְעוּ־זֹאת
הַכֹּהֲנִים וְהַקְשִׁיבוּ | בֵּית יִשְׂרָאֵל וּבֵית הַמֶּלֶךְ הַאֲזִינוּ כִּי
לָכֶם הַמִּשְׁפָּט כִּי־פַח הֱיִיתֶם לְמִצְפָּה וְרֶשֶׁת פְּרוּשָׂה
עַל־תָּבוֹר: וְשַׁחֲטָה שַׁטִּים הֶעְמִיקוּ וַאֲנִי מוּסָר לְכֻלָּם: 2
אֲנִי יָדַעְתִּי אֶפְרַיִם וְיִשְׂרָאֵל לֹא־נִכְחַד מִמֶּנִּי כִּי עַתָּה 3
הָזֹנִיתָ אֶפְרַיִם נִטְמָא יִשְׂרָאֵל: לֹא יִתְּנוּ מַעַלְלֵיהֶם 4
לָשׁוּב אֶל־אֱלֹהֵיהֶם כִּי רוּחַ זְנוּנִים בְּקִרְבָּם וְאֶת־יְהוָה
לֹא יָדָעוּ: וְעָנָה גְאוֹן־יִשְׂרָאֵל בְּפָנָיו וְיִשְׂרָאֵל וְאֶפְרַיִם 5
יִכָּשְׁלוּ בַּעֲוֹנָם כָּשַׁל גַּם־יְהוּדָה עִמָּם: בְּצֹאנָם וּבְבְקָרָם 6
יֵלְכוּ לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה וְלֹא יִמְצָאוּ חָלַץ מֵהֶם: בַּיהוָה 7
בָּגָדוּ כִּי־בָנִים זָרִים יָלָדוּ עַתָּה יֹאכְלֵם חֹדֶשׁ אֶת־
חֶלְקֵיהֶם:
תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּגִבְעָה חֲצֹצְרָה בָּרָמָה הָרִיעוּ בֵּית אָוֶן 8
אַחֲרֶיךָ בִּנְיָמִין: אֶפְרַיִם לְשַׁמָּה תִּהְיֶה בְּיוֹם תּוֹכֵחָה 9
בְּשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל הוֹדַעְתִּי נֶאֱמָנָה: הָיוּ שָׂרֵי יְהוּדָה 10
כְּמַסִּיגֵי גְּבוּל עֲלֵיהֶם אֶשְׁפּוֹךְ כַּמַּיִם עֶבְרָתִי: עָשׁוּק 11
אֶפְרַיִם רְצוּץ מִשְׁפָּט כִּי הוֹאִיל הָלַךְ אַחֲרֵי־צָו: וַאֲנִי 12

כעש

ט ו׳ ס׳א אֹתָהּ חסר וכן ר׳א, ד׳ב, ר׳ם ור׳א. עו ו׳ ס׳א מִזִּבְחוֹתָם או מִזִּבְחֹתָם וכן ר׳ג, ד׳ג, ר׳ם ד׳ב. ה. ג ו׳ ג׳ל וְשַׁחֲטָה: עיין לקמן מ׳ ס׳. יא ו׳ צ׳ל שָׁו = שָׁוְא כן חר׳, ת׳ע ות׳ס.

oaks and poplars and elms, because the shadow thereof is good: therefore your daughters shall commit whoredom, and your spouses shall commit adultery.

14 I will not punish your daughters when they commit whoredom, nor your spouses when they commit adultery: for themselves are separated with whores, and they sacrifice with harlots: therefore the people that doth not understand shall fall.

15 Though thou, Israel, play the harlot, yet let not Judah offend; and come not ye unto Gilgal, neither go ye up to Beth-aven, nor swear, The LORD liveth.

16 For Israel slideth back as a backsliding heifer: now the LORD will feed them as a lamb in a large place.

17 Ephraim is joined to idols: let him alone.

18 Their drink is sour: they have committed whoredom continually: her rulers with shame do love, Give ye.

19 The wind hath bound her up in her wings, and they shall be ashamed because of their sacrifices.

5 Hear ye this, O priests; and hearken, ye house of Israel; and give ye ear, O house of the king; for judgment is toward you, because ye have been a snare on Mizpah, and a net spread upon Tabor.

2 And the revolters are profound to make slaughter, though I have been a rebuker of them all.

3 I know Ephraim, and Israel is not hid from me: for now, O Ephraim, thou committest whoredom, and Israel is defiled.

4 They will not frame their doings to turn unto their God: for the spirit of whoredoms is in the

5 midst of them, and they have not known the LORD. And the pride of Israel doth testify to his face: therefore shall Israel and Ephraim fall in their iniquity; Judah also shall fall with

6 them. They shall go with their flocks and with their herds to seek the LORD; but they shall

7 not find him; he hath withdrawn himself from them. They have dealt treacherously against the LORD: for they have begotten strange children: now shall a month devour them with

8 their portions. Blow ye the cornet in Gibeah, and the trumpet in Ramah: cry aloud at Beth-

9 aven, after thee, O Benjamin. Ephraim shall be desolate in the day of rebuke: among the

10 tribes of Israel have I made known that which shall surely be. The princes of Judah were like them that remove the bound: therefore I will pour out my wrath upon them like water.

11 Ephraim is oppressed and broken in judgment, because he willingly walked after the com-

12 mandment. Therefore will I be

13 כָּעָשׁ לְאֶפְרַיִם וְכָרָקָב לְבֵית יְהוּדָה: וַיַּרְא אֶפְרַיִם
אֶת־חָלְיוֹ וִיהוּדָה אֶת־מָזֹרוֹ וַיֵּלֶךְ אֶפְרַיִם אֶל־אַשּׁוּר
וַיִּשְׁלַח אֶל־מֶלֶךְ יָרֵב וְהוּא לֹא יוּכַל לִרְפֹּא לָכֶם וְלֹא־
14 יִגְהֶה מִכֶּם מָזוֹר: כִּי אָנֹכִי כַּשַּׁחַל לְאֶפְרַיִם וְכַכְּפִיר
לְבֵית יְהוּדָה אֲנִי אֲנִי אֶטְרֹף וְאֵלֵךְ אֶשָּׂא וְאֵין מַצִּיל:
15 אֵלֵךְ אָשׁוּבָה אֶל־מְקוֹמִי עַד אֲשֶׁר־יֶאְשְׁמוּ וּבִקְשׁוּ פָנָי
ו בְּצָר לָהֶם יְשַׁחֲרֻנְנִי: לְכוּ וְנָשׁוּבָה אֶל־יְהוָה כִּי הוּא
2 טָרָף וְיִרְפָּאֵנוּ יַךְ וְיַחְבְּשֵׁנוּ: יְחַיֵּנוּ מִיֹּמָיִם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יְ
3 יְקִמֵנוּ וְנִחְיֶה לְפָנָיו: וְנֵדְעָה נִרְדְּפָה לָדַעַת אֶת־יְהוָה
כְּשַׁחַר נָכוֹן מוֹצָאוֹ וְיָבוֹא כַגֶּשֶׁם לָנוּ כְּמַלְקוֹשׁ יוֹרֶה
4 אָרֶץ: מָה אֶעֱשֶׂה־לְּךָ אֶפְרַיִם מָה אֶעֱשֶׂה־לָּךְ יְהוּדָה
5 וַחַסְדְּכֶם כְּעַנַן־בֹּקֶר וְכַטַּל מַשְׁכִּים הֹלֵךְ: עַל־כֵּן חָצַבְתִּי
6 בַּנְּבִיאִים הָרַגְתִּים בְּאִמְרֵי־פִי וּמִשְׁפָּטֶיךָ°אוֹר יֵצֵא: כִּי
7 חֶסֶד חָפַצְתִּי וְלֹא־זָבַח וְדַעַת אֱלֹהִים מֵעֹלוֹת: וְהֵמָּה
8 כְּאָדָם עָבְרוּ בְרִית שָׁם בָּגְדוּ בִי: גִּלְעָד קִרְיַת פֹּעֲלֵי
9 אָוֶן עֲקֻבָּה מִדָּם: וּכְחַכֵּי°אִישׁ גְּדוּדִים חֶבֶר כֹּהֲנִים
10 דֶּרֶךְ יִרְצְחוּ־שְׁכֶמָה כִּי זִמָּה עָשׂוּ: בְּבֵית יִשְׂרָאֵל רָאִיתִי
11 שַׁעֲרִירִיָּה שָׁם זְנוּת לְאֶפְרַיִם נִטְמָא יִשְׂרָאֵל: נַם־
יְהוּדָה שָׁת קָצִיר לָךְ בְּשׁוּבִי שְׁבוּת עַמִּי:
ז כְּרָפְאִי לְיִשְׂרָאֵל וְנִגְלָה עֲוֹן אֶפְרַיִם וְרָעוֹת שֹׁמְרוֹן
2 כִּי פָעֲלוּ שָׁקֶר וְגַנָּב יָבוֹא פָּשַׁט גְּדוּד בַּחוּץ: וּבַל־יֹאמְרוּ
לִלְבָבָם כָּל־רָעָתָם זָכַרְתִּי עַתָּה סְבָבוּם מַעַלְלֵיהֶם נֶגֶד
פני

13 When Ephraim saw his sickness, and Judah saw his wound, then went Ephraim to the Assyrian, and sent to king Jareb: yet could he not heal you, nor cure you of your wound.
14 For I will be unto Ephraim as a lion, and as a young lion to the house of Judah: I, even I, will tear and go away; I will take away, and none shall rescue him.
15 I will go and return to my place, till they acknowledge their offence, and seek my face: in their affliction they will seek me early.

6 Come, and let us return unto the LORD: for he hath torn, and he will heal us; he hath smitten, and he will bind us up.
2 After two days will he revive us: in the third day he will raise us up, and we shall live in his sight.
3 Then shall we know, if we follow on to know the LORD: his going forth is prepared as the morning; and he shall come unto us as the rain, as the latter and former rain unto the earth.
4 O Ephraim, what shall I do unto thee? O Judah, what shall I do unto thee? for your goodness is as a morning cloud, and as the early dew it goeth away.
5 Therefore have I hewed them by the prophets; I have slain them by the words of my mouth: and thy judgments are as the light that
6 goeth forth. For I desired mercy, and not sacrifice; and the knowledge of God more than
7 burnt offerings. But they like men have transgressed the covenant: there have they dealt
8 treacherously against me. Gilead is a city of them that work iniquity, and is polluted with
9 blood. And as troops of robbers wait for a man, so the company of priests murder in the
10 way by consent: for they commit lewdness. I have seen an horrible thing in the house of Is-
11 rael: there is the whoredom of Ephraim, Israel is defiled. Also, O Judah, he hath set an harvest for thee, when I returned the captivity of my people.

7 When I would have healed Israel, then the iniquity of Ephraim was discovered, and the wickedness of Samaria: for they commit falsehood; and the thief cometh in, and the troop of
2 robbers spoileth without. And they consider not in their hearts that I remember all their wickedness: now their own doings have beset them about; they are before

---

14 v. ס״א וְאַשָּׂא. ז. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ח ודי״א, ס״א יְחַיֵּנוּ מלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, די״א, די״ד ודס״ו. 3 v. כן ברוב ספרים כ״י ומסכר עליו ב׳ מלאין, וכן ד״א ד״י, ס״א מְצָאוֹ חסר וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ח, די״א, די״ב, די״ד ודס״ו. 4 v. ס״א חַסְדְּכֶם וכן ת״ס וח״ר. 5 v. צ״ל ומשפטי נאור = וּמִשְׁפָּטַי נָאוֹר כן חר׳, ת״ע וח״ס. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ח, ד״ם, די״ב, די״ד ודס״ו. 9 v. כן ב״א, ב״ג יִרְצְחוּ ובלא מקף וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, די״ב, די״ד ודס״ו. 10 v. שַׁעֲרִירִיָּה כתיב, שַׁעֲרוּרִיָּה קרי. 11 v. ס״א לָךְ וכן ד״ב, ד״ו וחר׳. ז. 2 v. ס״א בְּלִבָּם וכן די״א, חר׳, ת״ס וח״ר.

my face.
3 They make the king glad with their wickedness, and the princes with their lies.
4 They are all adulterers, as an oven heated by the baker, who ceaseth from raising after he hath kneaded the dough, until it be leavened.
5 In the day of our king the princes have made him sick with bottles of wine; he stretched out his hand with scorners.
6 For they have made ready their heart like an oven, whiles they lie in wait: their baker sleepeth all the night; in the morning it burneth as a flaming fire.
7 They are all hot as an oven, and have devoured their judges; all their kings are fallen: there is none among them that calleth unto me.
8 Ephraim, he hath mixed himself among the people; Ephraim is a cake not turned.
9 Strangers have devoured his strength, and he knoweth it not: yea, gray hairs are here and there upon him, yet he knoweth not.
10 And the pride of Israel testifieth to his face: and they do not return to the LORD their God, nor seek him for all this.
11 Ephraim also is like a silly dove without heart: they call to Egypt, they go to Assyria.
12 When they shall go, I will spread my net upon them; I will bring them down as the fowls of the heaven; I will chastise them, as their congregation hath heard.
13 Woe unto them! for they have fled from me: destruction unto them! because they have transgressed against me: though I have redeemed them, yet they have spoken lies against me.
14 And they have not cried unto me with their heart, when they howled upon their beds: they assemble themselves for corn and wine, and they rebel against me.
15 Though I have bound and strengthened their arms, yet do they imagine mischief against me.
16 They return, but not to the most High: they are like a deceitful bow: their princes shall fall by the sword for the rage of their tongue: this shall be their derision in the land of Egypt.

8 Set the trumpet to thy mouth. He shall come as an eagle against the house of the LORD, because they have transgressed my covenant, and trespassed against my law.
2 Israel shall cry

3 פָּנַי הֵמָּה׃ בְּרָעָתָם יְשַׂמְּחוּ־מֶלֶךְ וּבְכַחֲשֵׁיהֶם שָׂרִים׃
4 כֻּלָּם מְנָאֲפִים כְּמוֹ תַנּוּר בֹּעֵרָה מֵאֹפֶה יִשְׁבֹּת מֵעִיר
5 מִלּוּשׁ בָּצֵק עַד־חֻמְצָתוֹ׃ יוֹם מַלְכֵּנוּ הֶחֱלוּ שָׂרִים
6 חֲמַת מְיַן מָשָׁךְ יָדוֹ אֶת־לֻצִּים׃ כִּי־קָרְבוּ כַתַּנּוּר לִבָּם
בְּאָרְבָּם כָּל־הַלַּיְלָה יָשֵׁן אֹפֵיהֶם בֹּקֶר הוּא בֹּעֵר כְּאֵשׁ
7 לֶהָבָה׃ כֻּלָּם יֵחַמּוּ כַּתַּנּוּר וְאָכְלוּ אֶת־שֹׁפְטֵיהֶם כָּל־
8 מַלְכֵּיהֶם נָפָלוּ אֵין־קֹרֵא בָהֶם אֵלָי׃ אֶפְרַיִם בָּעַמִּים
9 הוּא יִתְבּוֹלָל אֶפְרַיִם הָיָה עֻגָה בְּלִי הֲפוּכָה׃ אָכְלוּ
זָרִים כֹּחוֹ וְהוּא לֹא יָדָע גַּם־שֵׂיבָה זָרְקָה בּוֹ וְהוּא לֹא
10 יָדָע׃ וְעָנָה גְאוֹן־יִשְׂרָאֵל בְּפָנָיו וְלֹא־שָׁבוּ אֶל־יְהוָה
11 אֱלֹהֵיהֶם וְלֹא בִקְשֻׁהוּ בְּכָל־זֹאת׃ וַיְהִי אֶפְרַיִם כְּיוֹנָה
12 פוֹתָה אֵין לֵב מִצְרַיִם קָרָאוּ אַשּׁוּר הָלָכוּ׃ כַּאֲשֶׁר יֵלֵכוּ
אֶפְרֹשׂ עֲלֵיהֶם רִשְׁתִּי כְּעוֹף הַשָּׁמַיִם אוֹרִידֵם אִיסִּרֵם
13 כְּשֵׁמַע לַעֲדָתָם׃ אוֹי לָהֶם כִּי
נָדְדוּ מִמֶּנִּי שֹׁד לָהֶם כִּי־פָשְׁעוּ בִּי וְאָנֹכִי אֶפְדֵּם וְהֵמָּה
14 דִּבְּרוּ עָלַי כְּזָבִים׃ וְלֹא־זָעֲקוּ אֵלַי בִּלִבָּם כִּי יְיַלִּילוּ עַל־
15 מִשְׁכְּבוֹתָם עַל־דָּגָן וְתִירוֹשׁ יִתְגּוֹרָרוּ יָסוּרוּ בִי׃ וַאֲנִי
16 יִסַּרְתִּי חִזַּקְתִּי זְרוֹעֹתָם וְאֲלַי יְחַשְּׁבוּ־רָע׃ יָשׁוּבוּ | לֹא עָל
הָיוּ כְּקֶשֶׁת רְמִיָּה יִפְּלוּ בַחֶרֶב שָׂרֵיהֶם מִזַּעַם לְשׁוֹנָם זוֹ
ח לַעְגָם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ אֶל־חִכְּךָ שֹׁפָר כַּנֶּשֶׁר עַל־בֵּית
2 יְהוָה יַעַן עָבְרוּ בְרִיתִי וְעַל־תּוֹרָתִי פָּשָׁעוּ׃ לִי יְיַעֲקוּ
אֱלֹהָי

4 v. כן כתוב ספרים כ"י, ר"ג, ד ו, ר"ס ודט"ו, ס"א מְנָאֲפִים וכן ד"ב, ר"ח, ד"א, ד"ד ודי"ב. 4 v. כן כתוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ד"י"ב, ד"ד ודס"ו, ס"א בוֹעֲרָה כלא וכן ר"ח, ר"ס ודי"א. 4 v. כן בדוב ספדים כ"י ונכסר עליו ב' כלאין. וכן כלא בר"ב, ר"ג, ר"ח, ר"ס, ד"י"א, ד"י"ב, ד"ד ודט"ו, ס"א יִשְׁבַּת חסר וכן ר"א 5 v. ס"א חֲלָיֵנוּ וכן ח"ע ות"ס. 5 v. ס"א הֶחֱלוּ וכן תר' ת"ע, ת"ס וח"ד. 6 v. נ"ל קִרְבָּם. 6 v. נ"ל בֹּעֵר בָּם. 6 v. נ"ל יָשֵׁן = יֵישַׁן אֹפֵיהֶם, בחר' ובת"ס נכתבא אֹפֵיהֶם או אָפָם. 6 v. ס"א אֹפֵיהֶם וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו ות"ס. 7 v. ס"א וְאֵין קֹרֵא וכן ר"א הַיֵּיטִב. 7 v. ס"א קוראי כלא וכן ר"א, ד"ח ודי"ס. 12 v. סביר אֲשֻׁרֵי. 14 v. כן ב"א, ב"ג כִּיר בסקף. 14 v. כן ב"א, ב"ג יְיַלִּילוּ. 14 v. ס"א יִתְגּוֹדָדוּ וכן ד"א, ד"ס. הר"ו, ח"ע וח"ס. 15 v. כן בדוב ספרים. כ"י, ר"ב, ר"ג ת"ח, ס"א זְרוֹעֹתָם וכן ר"ס, ר"ב, ד"ד ודס"ו, ס"א יְיַסֵּם נמסר עליו לו קרי. 16 v. כן בספרים כ"י, ר"ס, ר"א, ר"ב, ד"ד ודס"ו, ס"א לַיְגָם רפי וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו ות"ח.

3 אֱלֹהַי יְדָעֻנּוּךָ יִשְׂרָאֵל׃ זָנַח יִשְׂרָאֵל טּוֹב אוֹיֵב יִרְדְּפוֹ׃
4 הֵם הִמְלִיכוּ וְלֹא מִמֶּנִּי הֵשִׂירוּ וְלֹא יָדָעְתִּי כַּסְפָּם
5 וּזְהָבָם עָשׂוּ לָהֶם עֲצַבִּים לְמַעַן יִכָּרֵת׃ זָנַח עֶגְלֵךְ שֹׁמְרוֹן
6 חָרָה אַפִּי בָּם עַד־מָתַי לֹא יוּכְלוּ נָקָיון׃ כִּי מִיִּשְׂרָאֵל
וְהוּא חָרָשׁ עְשָׂהוּ וְלֹא אֱלֹהִים הוּא כִּי־שְׁבָבִים יִהְיֶה
7 עֶגֶל שֹׁמְרוֹן׃ כִּי רוּחַ יִזְרָעוּ וְסוּפָתָה יִקְצֹרוּ קָמָה אֵין־לוֹ
צֶמַח בְּלִי יַעֲשֶׂה־קֶּמַח אוּלַי יַעֲשֶׂה זָרִים יִבְלָעֻהוּ׃
8 נִבְלַע יִשְׂרָאֵל עַתָּה הָיוּ בַגּוֹיִם כִּכְלִי אֵין־חֵפֶץ בּוֹ׃
9 כִּי־הֵמָּה עָלוּ אַשּׁוּר פֶּרֶא בּוֹדֵד לוֹ אֶפְרַיִם הִתְנוּ
10 אֲהָבִים׃ גַּם כִּי־יִתְנוּ בַגּוֹיִם עַתָּה אֲקַבְּצֵם וְיָחֵלּוּ מְּעָט
11 מִמַּשָּׂא מֶלֶךְ שָׂרִים׃ כִּי־הִרְבָּה אֶפְרַיִם מִזְבְּחוֹת לַחֲטֹא
12 הָיוּ־לוֹ מִזְבְּחוֹת לַחֲטֹא׃ אֶכְתֹּב־לוֹ רֻבֵּי תוֹרָתִי כְּמוֹ
13 זָר נֶחְשָׁבוּ׃ זִבְחֵי הַבְהָבַי יִזְבְּחוּ בָשָׂר וַיֹּאכֵלוּ יְהוָה לֹא
רָצָם עַתָּה יִזְכֹּר עֲוֹנָם וְיִפְקֹד חַטֹּאתָם הֵמָּה מִצְרַיִם
14 יָשׁוּבוּ׃ וַיִּשְׁכַּח יִשְׂרָאֵל אֶת־עֹשֵׂהוּ וַיִּבֶן הֵיכָלוֹת וִיהוּדָה
הִרְבָּה עָרִים בְּצֻרוֹת וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ בְּעָרָיו וְאָכְלָה
אַרְמְנוֹתֶיהָ׃

ט 1 אַל־תִּשְׂמַח יִשְׂרָאֵל ׀ אֶל־גִּיל כָּעַמִּים כִּי זָנִיתָ מֵעַל אֱלֹהֶיךָ
2 אָהַבְתָּ אֶתְנָן עַל כָּל־גָּרְנוֹת דָּגָן׃ גֹּרֶן וָיֶקֶב לֹא יִרְעֵם
3 וְתִירוֹשׁ יְכַחֲשׁ בָּהּ׃ לֹא יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ יְהוָה וְשָׁב אֶפְרַיִם
4 מִצְרַיִם וּבְאַשּׁוּר טָמֵא יֹאכֵלוּ׃ לֹא־יִסְּכוּ לַיהוָה ׀ יַיִן
וְלֹא יְעֻרְבוּ־לוֹ זִבְחֵיהֶם כְּלֶחֶם אוֹנִים לָהֶם כָּל־אֹכְלָיו
5 יִטַּמָּאוּ כִּי־לַחְמָם לְנַפְשָׁם לֹא יָבוֹא בֵּית יְהוָה׃ מַה־

תעשו

4 v. עֹל יְקָרְתּוֹ כן תר׳, ת״ע וח״ס. 5 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ח, ר״ם, ר״ב, ד״י ודס״ו, ס״א וְגַם עֶגְלֵךְ וכן ר״ב, ר״ג ור״ו. 5 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ח, ר״ם, ד״י, ד״ב ודי״ר, ס״א נְקִיון ונספר עליו ל׳ וחסר וכן רס״ו. 10 v. ס״א וַיֵּחֲלּוּ. 10 v. ס״א וְשָׂרִים וכן תר׳, ת״ע, ת״ם ות״ר. 11 v. נ״ל לַחֲטֹא. 12 v. אֶכְתֹּוב כתיב אֶכְתָּב־ קרי, נ״א ב״א אֶכְתֹּב־ ב״נ אֶכְתּוֹב. 12 v. רַבּוֹ כתיב, רַבֵּי קרי, בס״א רַבֵּי כתיב וקרי. 13 v. ס״א וַיֹּאכְלוּ וכן ד״ב. 13 v. כן למערבאי, למרנחאי וַיהוָה. 13 v. ס״א חַטֹּאתָם כלא וכן ד״ב. 14 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ג ור״ו, ס״א וְשִׁלַּחְתִּי וכן ר״ח, ר״ם, ד״ב, ד״י ודס״ו. ט 2 v. סביר בָּם. בס״א בָּם כתיב וקרי וכן ד״ב, תר׳, ת״ע, ת״ם ות״ר, ובס״א בָּם כתיב, הָהּ קרי.

unto me, My God, we know thee.

3 Israel hath cast off the thing that is good: the enemy shall pursue him.

4 They have set up kings, but not by me: they have made princes, and I knew it not: of their silver and their gold have they made them idols, that they may be cut off.

5 Thy calf, O Samaria, hath cast thee off; mine anger is kindled against them: how long will it be ere they attain to innocency?

6 For from Israel was it also: the workman made it; therefore it is not God: but the calf of Samaria shall be broken in pieces.

7 For they have sown the wind, and they shall reap the whirlwind: it hath no stalk: the bud shall yield no meal: if so be it yield, the strangers shall swallow it up.

8 Israel is swallowed up: now shall they be among the Gentiles as a vessel wherein is no pleasure.

9 For they are gone up to Assyria, a wild ass alone by himself: Ephraim hath hired lovers.

10 Yea, though they have hired among the nations, now will I gather them, and they shall sorrow a little for the burden of the king of princes.

11 Because Ephraim hath made many altars to sin, altars shall be unto him to sin.

12 I have written to him the great things of my law, but they were counted as a strange thing.

13 They sacrifice flesh for the sacrifices of mine offerings, and eat it; but the LORD accepteth them not; now will he remember their iniquity, and visit

14 their sins: they shall return to Egypt. For Israel hath forgotten his Maker, and buildeth temples; and Judah hath multiplied fenced cities: but I will send a fire upon his cities, and it shall devour the palaces thereof.

9 Rejoice not, O Israel, for joy, as other people: for thou hast gone a whoring from thy God,
2 thou hast loved a reward upon every cornfloor. The floor and the winepress shall not feed
3 them, and the new wine shall fail in her. They shall not dwell in the LORD'S land; but
4 Ephraim shall return to Egypt, and they shall eat unclean things in Assyria. They shall not offer wine offerings to the LORD, neither shall they be pleasing unto him: their sacrifices shall be unto them as the bread of mourners; all that eat thereof shall be polluted: for their
5 bread for their soul shall not come into the house of the LORD. What

will ye do in the solemn day, and in the day of the feast of the LORD?

6 For, lo, they are gone because of destruction: Egypt shall gather them up, Memphis shall bury them: the pleasant places for their silver, nettles shall possess them: thorns shall be in their tabernacles.

7 The days of visitation are come, the days of recompence are come; Israel shall know it: the prophet is a fool, the spiritual man is mad, for the multitude of thine iniquity, and the great hatred.

8 The watchman of Ephraim was with my God: but the prophet is a snare of a fowler in all his ways, and hatred in the house of his God.

9 They have deeply corrupted themselves, as in the days of Gibeah: therefore he will remember their iniquity, he will visit their sins.

10 I found Israel like grapes in the wilderness; I saw your fathers as the firstripe in the fig tree at her first time: but they went to Baal-peor, and separated themselves unto that shame; and their abominations were according as they loved.

11 As for Ephraim, their glory shall fly away like a bird, from the birth, and from the womb, and from the conception.

12 Though they bring up their children, yet will I bereave them, that there shall not be a man left: yea, woe also to them when I depart from

13 them! Ephraim, as I saw Tyrus, is planted in a pleasant place: but Ephraim shall bring forth

14 his children to the murderer. Give them, O LORD: what wilt thou give? give them a mis-

15 carrying womb and dry breasts. All their wickedness is in Gilgal: for there I hated them: for the wickedness of their doings I will drive them out of mine house, I will love them no

16 more: all their princes are revolters. Ephraim is smitten, their root is dried up, they shall bear no fruit: yea, though they bring forth, yet will I slay even the beloved fruit of their

17 womb. My God will cast them away, because they did not hearken unto him:

6 תַּעֲשׂוּ לְיוֹם מוֹעֵד וּלְיוֹם חַג־יְהוָה׃ כִּי־הִנֵּה הָלְכוּ מִשֹּׁד
מִצְרַיִם תְּקַבְּצֵם מֹף תְּקַבְּרֵם מַחְמַד לְכַסְפָּם קִמּוֹשׂ
7 יִירָשֵׁם חוֹחַ בְּאָהֳלֵיהֶם׃ בָּאוּ יְמֵי הַפְּקֻדָּה בָּאוּ יְמֵי
הַשִּׁלֻּם יֵדְעוּ יִשְׂרָאֵל אֱוִיל הַנָּבִיא מְשֻׁגָּע אִישׁ הָרוּחַ
8 עַל רֹב עֲוֹנְךָ וְרַבָּה מַשְׂטֵמָה׃ צֹפֶה אֶפְרַיִם עִם־
אֱלֹהָי נָבִיא פַּח יָקוּשׁ עַל־כָּל־דְּרָכָיו מַשְׂטֵמָה בְּבֵית
9 אֱלֹהָיו׃ הֶעְמִיקוּ שִׁחֲתוּ כִּימֵי הַגִּבְעָה יִזְכֹּר עֲוֹנָם יִפְקֹד
חַטֹּאתָם׃
10 כְּעֲנָבִים בַּמִּדְבָּר מָצָאתִי יִשְׂרָאֵל כִּבְכוּרָה בְּתְאֵנָה
בְּרֹאשִׁיתָהּ רָאִיתִי אֲבוֹתֵיכֶם הֵמָּה בָּאוּ בַּעַל־פְּעוֹר
11 וַיִּנָּזְרוּ לַבֹּשֶׁת וַיִּהְיוּ שִׁקּוּצִים כְּאֲהֲבָם׃ אֶפְרַיִם כְּעוֹף
12 יִתְעוֹפֵף כְּבוֹדָם מִלֵּדָה וּמִבֶּטֶן וּמֵהֲרָיוֹן׃ כִּי אִם־יְגַדְּלוּ
אֶת־בְּנֵיהֶם וְשִׁכַּלְתִּים מֵאָדָם כִּי־גַם־אוֹי לָהֶם בְּשׂוּרִי
13 מֵהֶם׃ אֶפְרַיִם כַּאֲשֶׁר־רָאִיתִי לְצֹר שְׁתוּלָה בְּנָוֶה
14 וְאֶפְרַיִם לְהוֹצִיא אֶל־הָרֹצֵחַ בָּנָיו׃ תֵּן־לָהֶם יְהוָה מַה־
15 תִּתֵּן תֵּן־לָהֶם רֶחֶם מַשְׁכִּיל וְשָׁדַיִם צֲמָקִים׃ כָּל־
רָעָתָם בַּגִּלְגָּל כִּי־שָׁם שְׂנֵאתִים עַל רֹעַ מַעַלְלֵיהֶם
מִבֵּיתִי אֲגָרְשֵׁם לֹא אוֹסִף אַהֲבָתָם כָּל־שָׂרֵיהֶם סוֹרְרִים׃
16 הֻכָּה אֶפְרַיִם שָׁרְשָׁם יָבֵשׁ פְּרִי בַּל־יַעֲשׂוּן גַּם כִּי יֵלִדוּן
17 וְהֵמַתִּי מַחֲמַדֵּי בִטְנָם׃ יִמְאָסֵם אֱלֹהַי כִּי לֹא שָׁמְעוּ לוֹ
וִיהִיוּ

---

6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ח, ד"ס, ד"י"ב ד"ס"ו, ס"א כי ובלא מקף וכן ד"ג ד"ו. 6 v. כן למעלה, למדנחאי חֶמְדָּם. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו ד"ח, ס"א קִיסוֹשׁ סלא וכן ד"א, ד"ס, ד"י"א, ד"י"ב, ד"י"ד ד"ס"ו. 6 v. ס"א יְקֻשָּׁם חסר וכן ד"א. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו ה"י"א, ס"א צוֹפָה סלא וכן ד"ח, ד"ס, ד"י"ב, ד"י"ד ד"ס"ו. 8 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ח, ד"י"ב, ד"י"ד ד"ס"ו, ס"א נביא רביץ וכן ד"ג, ד"ו ה"י"ס. 9 v. ס"א עָוֹתָה יזבוד וכן ד"ב ד"ו וְיִיבֵב. 9 v. ס"א וְיִפְקֹד: עיין לעיל ח' י"ג. 9 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ס, ד"י"א ה"י"ד, ס"א חַטֹּאותָם סלא וכן ד"ח, יִיבֵב ד"ס"ו. 10 v. ס"א כָּאוּ | בַּעַל וכן ד"ב וד"ס. 11 v. בס"א סְפָגָם. 12 v. כן ב"א, כ"נ אַם־ בגעיא. 13 v. בן ברוב ספרים ב"י ונכסר עליו חסר וכן ד"ג וה"י"א, ס"א הזת סלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ו, ד"ח, ד"ס, ד"י"ב, ה"י"ד ד"ס"ו. 16 v. כְּלִי־ כתיב, כְּלֵי־ קרי, בס"א כָּלִי כתיב וקרי וכן ד"ב, ד"ו, ד"ח, ד"ס ה"י"ד.

and they shall be wanderers among the nations.

10 Israel is an empty vine, he bringeth forth fruit unto himself: according to the multitude of his fruit he hath increased the altars; according to the goodness of his land they have made goodly images.

2 Their heart is divided; now shall they be found faulty: he shall break down their altars, he shall spoil their images.

3 For now they shall say, We have no king, because we feared not the LORD; what then should a king do to us?

4 They have spoken words, swearing falsely in making a covenant: thus judgment springeth up as hemlock in the furrows of the field.

5 The inhabitants of Samaria shall fear because of the calves of Beth-aven: for the people thereof shall mourn over it, and the priests thereof that rejoiced on it, for the glory thereof, because it is departed from it.

6 It shall be also carried unto Assyria for a present to king Jareb: Ephraim shall receive shame, and Israel shall be ashamed of his own counsel.

7 As for Samaria, her king is cut off as the foam upon the water.

8 The high places also of Aven, the sin of Israel, shall be destroyed: the thorn and the thistle shall come up on their altars; and they shall say to the mountains, Cover us; and to the hills, Fall on us.

9 O Israel, thou hast sinned from the days of Gibeah: there they stood: the battle in Gibeah
10 against the children of iniquity did not overtake them. It is in my desire that I should chastise them; and the people shall be gathered against them, when they shall bind themselves in
11 their two furrows. And Ephraim is as an heifer that is taught, and loveth to tread out the corn; but I passed over upon her fair neck: I will make Ephraim to ride; Judah shall plow, and
12 Jacob shall break his clods. Sow to yourselves in righteousness, reap in mercy; break up your fallow ground: for it is time to seek the LORD, till he come and rain righteousness upon
13 you. Ye have plowed wickedness, ye have reaped iniquity; ye have eaten the fruit of lies:
14 because thou didst trust in thy way, in the multitude of thy mighty men. Therefore shall a tumult arise among thy people, and all thy fortresses

י וְהֵ֥ינוּ נְדָדִ֖ים בַּגּוֹיִֽם׃ נֶ֣פֶן בּוֹקֵ֔ק
יִשְׂרָאֵ֖ל פֹּרֶ֣י יְשַׁוֶּה־לּ֑וֹ כְּרֹ֤ב לְפֵרוֹתָיו֙ הִרְבָּ֣ה לַמִּזְבְּח֔וֹת
2 כְּטוּב֙ לְאַרְצ֔וֹ הֵיטִ֖יבוּ מַצֵּבֹ֑ת חָלַ֥ק לִבָּ֖ם עַתָּ֥ה יֶאְשָׁמוּ
3 הֽוּא־יְעָרֵ֖ף מִזְבְּחוֹתָ֑ם יְשֹׁדֵ֖ד מַצֵּבוֹתָֽם׃ כִּ֣י עַתָּ֔ה יֹאמְר֕וּ
אֵ֥ין מֶ֖לֶךְ לָ֑נוּ כִּ֣י לֹ֤א יָרֵ֙אנוּ֙ אֶת־יְהוָ֔ה וְהַמֶּ֖לֶךְ מַה־
4 יַּעֲשֶׂה־לָּֽנוּ׃ דִּבְּר֥וּ דְבָרִ֖ים אָל֣וֹת שָׁ֑וְא כָּרֹ֤ת בְּרִית֙ וּפָרֹ֣חַ
5 כָּרֹאשׁ֙ מִשְׁפָּ֔ט עַ֖ל תַּלְמֵ֥י שָׂדָֽי׃ לְעֶגְלוֹת֙ בֵּ֣ית אָ֔וֶן
יָג֖וּרוּ שֹׁכֵ֣ן שֹׁמְר֑וֹן כִּי־אָבַ֤ל עָלָיו֙ עַמּ֔וֹ וּכְמָרָ֖יו עָלָ֑יו
6 יָגִ֣ילוּ עַל־כְּבוֹד֔וֹ כִּי־גָלָ֥ה מִמֶּ֖נּוּ׃ גַּם־אוֹת֣וֹ לְאַשּׁ֔וּר יוּבָ֖ל
מִנְחָ֣ה לְמֶ֣לֶךְ יָרֵ֑ב בָּשְׁנָ֤ה אֶפְרַ֙יִם֙ יִקָּ֔ח וְיֵב֥וֹשׁ יִשְׂרָאֵ֖ל
7 מֵעֲצָתֽוֹ׃ נִדְמָ֥ה שֹׁמְר֖וֹן מַלְכָּ֑הּ כְּקֶ֥צֶף עַל־פְּנֵי־מָֽיִם׃
8 וְנִשְׁמְד֣וּ בָמ֔וֹת אָ֖וֶן חַטַּ֣את יִשְׂרָאֵ֑ל קֹ֥וץ וְדַרְדַּ֖ר יַעֲלֶ֣ה
עַל־מִזְבְּחוֹתָ֔ם וְאָמְר֣וּ לֶהָרִ֔ים כַּסּ֖וּנוּ וְלַגְּבָע֑וֹת נִפְלוּ
עָלֵֽינוּ׃
9 מִימֵ֤י הַגִּבְעָה֙ חָטָ֣את יִשְׂרָאֵ֔ל שָׁ֖ם עָמָ֑דוּ לֹא־תַשִּׂ֥יג
10 בַּגִּבְעָ֖ה מִלְחָמָ֥ה עַל־בְּנֵ֖י עַוְלָֽה׃ בְּאַוָּתִ֖י וְאִסְּרֵ֑ם וְאֻסַּ֤פּוּ
11 עֲלֵיהֶם֙ עַמִּ֔ים בְּאָסְרָ֖ם לִשְׁתֵּ֥י עֵינֹתָֽם׃ וְאֶפְרַ֗יִם עֶגְלָ֤ה
מְלֻמָּדָה֙ אֹהֶ֣בֶת לָד֔וּשׁ וַאֲנִ֗י עָבַ֙רְתִּי֙ עַל־טּ֣וּב צַוָּארָ֔הּ
אַרְכִּ֖יב אֶפְרַ֑יִם יַחֲר֤וֹשׁ יְהוּדָה֙ יְשַׁדֵּ֣ד לּ֔וֹ יַעֲקֹֽב׃ וְרֹ֥עוּ ס
12 לָכֶ֖ם לִצְדָקָ֑ה קִצְר֥וּ לְפִי־חֶ֖סֶד נִ֣ירוּ לָכֶ֣ם נִ֔יר וְעֵ֥ת
13 לִדְרֹ֖שׁ אֶת־יְהוָ֑ה עַד־יָבֹ֥א וְיוֹרֶ֖ה צֶ֥דֶק לָכֶֽם׃ חֲרַשְׁתֶּ֣ם
רֶ֔שַׁע עַוְלָ֖ה קְצַרְתֶּ֑ם אֲכַלְתֶּ֥ם פְּרִי־כָ֖חַשׁ כִּי־בָטַ֥חְתָּ
14 בְּרַכְבְּךָ֖ בְּרֹ֥ב גִּבּוֹרֶֽיךָ׃ וְנָשָׁ֤א שָׁאוֹן֙ בְּעַמֶּ֔יךָ וְכָל־מִבְצָרֶ֖יךָ

יוסד

י, 1 ע. כן כרוב ספרים כ"י, ר"א, ד"ב, ד"ג, ד"ח, ד"ס, ד"א, ד"י"ב, ד"י"ד ודס"ן, ס"א נֶ֫קֶק חסר. 1 ע. ס"א הֵיטִיבוּ סלֹא וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ד"ח, ד"י"ב וד"י"ד. 4 ע. ס"א עָלֵי־חַלְמֵי וכן ד"ב, ד"ו, ר"ם וַחֲרַ֫יבֵי. 6 ע. ס"א וְבֹ֫שׁ חסר וכן ר"ב, ד"ו, ד"ח וד"ס. 9 ע. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ח, ר"ם, ד"י"א, ד"י"ב ודס"ן, ס"א חָטָאת. 9 ע. בס"א עָלֶיהָ כתיב, עָלָה קרי, ובכ"א עָלָה כתיב וקרי וכן ד"ו. 10 ע. עֵינֹתָם כתיב, עֹוְנָתָם קרי, בס"א עֹוְנָתָם כתיב וקרי וכן ר"ם וד"י"א. 11 ע. בס"א נסמר עָלָיו אַחֲבָת קרי. 11 ע. בס"א לְדִישׁ כתיב, לָחֹשׁ קרי. 13 ע. ס"א דְּרֶ֫ךְ חסר. 13 ע. צ"ל בִּרְכְבְּךָ כן ת"ע. 14 ע. וְקָם קרי. 14 ע. ס"א בְּעַמֶּ֫יךָ וכן ד"ב ד"ו, ד"ם ד"י"ב.

יוּשַׁד כְּשָׁד שַׁלְמָן בֵּית אַרְבֵאל בְּיוֹם מִלְחָמָה אֵם
15 עַל־בָּנִים רֻטָּשָׁה: כָּכָה עָשָׂה לָכֶם בֵּית־אֵל מִפְּנֵי רָעַת
יא רָעַתְכֶם בַּשַּׁחַר נִדְמָה נִדְמָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: כִּי נָעַר
2 יִשְׂרָאֵל וָאֹהֲבֵהוּ וּמִמִּצְרַיִם קָרָאתִי לִבְנִי: קָרְאוּ לָהֶם
כֵּן הָלְכוּ מִפְּנֵיהֶם לַבְּעָלִים יְזַבֵּחוּ וְלַפְּסִלִים יְקַטֵּרוּן:
3 וְאָנֹכִי תִּרְגַּלְתִּי לְאֶפְרַיִם קָחָם עַל־זְרוֹעֹתָיו וְלֹא יָדְעוּ
4 כִּי רְפָאתִים: בְּחַבְלֵי אָדָם אֲמְשְׁכֵם בַּעֲבֹתוֹת אַהֲבָה
וָאֱהִי לָהֶם כְּמֹרְמֵי עֹל עַל לְחֵיהֶם וְאַט אֵלָיו אוֹכִיל:
5 לֹא יָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאַשּׁוּר הוּא מַלְכּוֹ כִּי מָאֲנוּ
6 לָשׁוּב: וְחָלָה חֶרֶב בְּעָרָיו וְכִלְּתָה בַדָּיו וְאָכָלָה
מִמְּעֻצוֹתֵיהֶם:
7 וְעַמִּי תְלוּאִים לִמְשׁוּבָתִי וְאֶל־עַל יִקְרָאֻהוּ יַחַד לֹא
8 יְרוֹמֵם: אֵיךְ אֶתֶּנְךָ אֶפְרַיִם אֲמַגֶּנְךָ יִשְׂרָאֵל אֵיךְ אֶתֶּנְךָ
כְּאַדְמָה אֲשִׂימְךָ כִּצְבֹאִים נֶהְפַּךְ עָלַי לִבִּי יַחַד נִכְמְרוּ
9 נִחוּמָי: לֹא אֶעֱשֶׂה חֲרוֹן אַפִּי לֹא אָשׁוּב לְשַׁחֵת
אֶפְרַיִם כִּי אֵל אָנֹכִי וְלֹא־אִישׁ בְּקִרְבְּךָ קָדוֹשׁ וְלֹא
10 אָבוֹא בְּעִיר: אַחֲרֵי יְהוָה יֵלֵכוּ כְּאַרְיֵה יִשְׁאָג כִּי־הוּא
11 יִשְׁאַג וְיַחֲרְדוּ בָנִים מִיָּם: יֶחֶרְדוּ כִּצִפּוֹר מִמִּצְרַיִם
וּכְיוֹנָה מֵאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהוֹשַׁבְתִּים עַל־בָּתֵּיהֶם נְאֻם
יְהוָה:
יב סְבָבֻנִי בְכַחַשׁ אֶפְרַיִם וּבְמִרְמָה בֵּית יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה
עֹד

14 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"כ, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י: ד"י"ד, ס"א שַׁלְמָן וכן ד"י"א. וס"א שַׁלְמַן וכן ד"ח ודפ"ו. 14 v. אַרְבֵּאל קרי. 15 v. כן למערבאי, למדנחאי נַיְחַאל חדא סלה. 15 v. ס"א עָשָׂתָה וכן ד"א, ד"כ וח"ר. 15 v. נִדְמוֹ קרי. יא, 2 v. צ"ל סָפְנֵי הֵם כן ת"ע וח"ס. 8 v. ס"א וַלְפְסִילִים סלא וכן ד"א, ד"כ, ד"ג, ד"ת, ד"ס. ד"י"א, ד"י"ב ד"י"ד. 8 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"כ, ד"ג, ד"ו, ד"ת, ד"ם, ד"י"ב, ד"י"ד ד"ס"ו, ס"א וּמָגִנִּי תִּתְּלַחִי. 9 v. צ"ל אֶתֶּמְךָ עַל־חֲזוֹתָי. כן ת"ע, ת"ס וח"ר. 9 v. בס"א נמסר עליו רְפָתִים קרי. 4 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"כ, ד"ג, ד"ת ד"ס"ו, ס"א עַל־בסקף וכלא נגינה וכן ד"ם, ד"י"כ ד"י"ד. 4 v. ס"א אוֹכִיל וכן ד"ג ודו"ו. 7 v. הספורה לפרשת ויצא יעקב. 7 v. בס"א אין כאן ספקא. 7 v. ס"א חֹלְאִים חסר. 7 v. ס"א לְמִשְׁבָתִי חסר וכן ד"כ ד"י"א. 8 v. מְצֻלָּאִים כתיב, מְצֻבִּים קרי. 9 v. כן ב"א, כ"ג וא"א בנגיעה. 10 v. ס"א יֵלְכוּ וכן ד"כ.

shall be spoiled, as Shalman spoiled Betharbel in the day of battle: the mother was dashed in pieces upon her children.

15 So shall Beth-el do unto you because of your great wickedness: in a morning shall the king of Israel utterly be cut off.

1 When Israel was a child, then I loved him, and called my son out of Egypt.

2 As They called them, so they went from them: they sacrificed unto Baalim, and burned incense to graven images.

3 I taught Ephraim also to go, taking them by their arms; but they knew not that I healed them.

4 I drew them with cords of a man, with bands of love: and I was to them as they that take off the yoke on their jaws, and I laid meat unto them.

5 He shall not return into the land of Egypt, but the Assyrian shall be his king, because they refused to return.

6 And the sword shall abide on his cities, and shall consume his branches, and devour them, because of their own counsels.

7 And my people are bent to backsliding from me: though they called them to the most High, none at all would exalt him.

8 How shall I give thee up, Ephraim? how shall I deliver thee, Israel? how shall I make thee as Admah? how shall I set thee as Zeboim? mine heart is turned within me, my repentings are kindled together.

9 I will not execute the fierceness of mine anger, I will not return to destroy Ephraim: for I am God, and not man; the

10 Holy One in the midst of thee: and I will not enter into the city. They shall walk after the LORD: he shall roar like a lion: when he shall roar, then the children shall tremble from the

11 west. They shall tremble as a bird out of Egypt, and as a dove out of the land of Assyria:

12 and I will place them in their houses, saith the LORD. Ephraim compasseth me about with lies, and the house of Israel with deceit: but Judah

עֹ֣ד רָ֔ד עִם־אֵ֖ל וְעִם־קְדוֹשִׁ֥ים נֶאֱמָֽן׃ 2
אֶפְרַ֤יִם רֹעֶה֙ רוּחַ֔ וְרֹדֵ֥ף קָדִ֖ים כָּל־הַיּ֑וֹם כָּזָ֤ב וְשֹׁד֙ יַרְבֶּ֔ה וּבְרִ֥ית עִם־ 3
אַשּׁ֖וּר יִכְרֹ֑תוּ וְשֶׁ֥מֶן לְמִצְרַ֖יִם יוּבָֽל׃ וְרִ֤יב לַֽיהוָה֙ עִם־ 4
יְהוּדָ֔ה וְלִפְקֹ֥ד עַל־יַעֲקֹ֖ב כִּדְרָכָ֑יו כְּמַעֲלָלָ֖יו יָשִׁ֥יב לֽוֹ׃ 5
בַּבֶּ֥טֶן עָקַ֖ב אֶת־אָחִ֑יו וּבְאוֹנ֖וֹ שָׂרָ֥ה אֶת־אֱלֹהִֽים׃ וַיָּ֥שַׂר
אֶל־מַלְאָ֖ךְ וַיָּכֹ֑ל בָּכָ֤ה וַיִּתְחַנֶּן־לוֹ֙ בֵּֽית־אֵ֣ל יִמְצָאֵ֔נוּ וְשָׁ֖ם 6
יְדַבֵּ֥ר עִמָּֽנוּ׃ וַיהוָ֥ה אֱלֹהֵי֙ הַצְּבָא֔וֹת יְהוָ֖ה זִכְרֽוֹ׃ וְאַתָּ֗ה 7
בֵּאלֹהֶ֙יךָ֙ תָּשׁ֔וּב חֶ֥סֶד וּמִשְׁפָּ֖ט שְׁמֹ֑ר וְקַוֵּ֥ה אֶל־אֱלֹהֶ֖יךָ
תָּמִֽיד׃ כְּנַ֣עַן בְּיָד֔וֹ מֹאזְנֵ֥י מִרְמָ֖ה לַעֲשֹׁ֥ק אָהֵֽב׃ וַיֹּאמֶ֣ר 8
אֶפְרַ֗יִם אַךְ֙ עָשַׁ֣רְתִּי מָצָ֔אתִי אוֹן֙ לִ֣י כָל־יְגִיעַ֔י לֹא־יִמְצְא֥וּ 9
לִ֖י עָוֹ֑ן אֲשֶׁר־חָֽטְא׃ וְאָנֹכִ֥י יְהוָ֖ה אֱלֹהֶ֣יךָ מֵאֶ֣רֶץ מִצְרָ֑יִם 10
עֹ֚ד אוֹשִׁיבְךָ֣ בָאֳהָלִ֔ים כִּימֵ֖י מוֹעֵֽד׃ וְדִבַּ֥רְתִּי עַל־הַנְּבִיאִ֖ים 11
וְאָנֹכִ֣י חָז ֹ֔ן הִרְבֵּ֖יתִי וּבְיַד־הַנְּבִיאִ֥ים אֲדַמֶּֽה׃ אִם־גִּלְעָ֖ד 12
אָ֑וֶן אַ֥ךְ־שָׁ֖וְא הָי֣וּ בַגִּלְגָּ֔ל שֹׁרִ֥ים זִבְּח֖וּ גַּ֣ם מִזְבְּחוֹתָ֑ם
כַּגַּלִּ֗ים עַל֙ תַּלְמֵ֣י שָׂדָ֔י׃ וַיִּבְרַ֣ח יַעֲקֹ֔ב שְׂדֵ֖ה אֲרָ֑ם 13
וַיַּעֲבֹ֤ד יִשְׂרָאֵל֙ בְּאִשָּׁ֔ה וּבְאִשָּׁ֥ה שָׁמָֽר׃ וּבְנָבִ֥יא הֶעֱלָ֖ה 14
יְהוָ֣ה אֶת־יִשְׂרָאֵ֑ל מִמִּצְרַ֖יִם וּבְנָבִ֥יא נִשְׁמָֽר׃ הִכְעִ֤ים 15
אֶפְרַ֙יִם֙ תַּמְרוּרִ֔ים וְדָמָ֥יו עָלָ֖יו יִטּ֑וֹשׁ וְחֶרְפָּת֖וֹ יָשִׁ֥יב לֽוֹ׃
אֲדֹנָֽיו׃ כְּדַבֵּ֥ר אֶפְרַ֖יִם רְתֵ֣ת נָשָׂ֑א הוּא֙ בְּיִשְׂרָאֵ֔ל וַיֶּאְשַׁ֖ם יג
בְּבַ֣עַל וַיָּמֹ֑ת׃ וְעַתָּה֙ | יוֹסִ֣פוּ לַחֲטֹ֔א וַיַּעֲשׂ֥וּ לָהֶ֖ם מַסֵּכָ֑ה 2
מִכַּסְפָּ֗ם כְּתַבוּנָם֙ עֲצַבִּ֣ים מַעֲשֵׂ֣ה חָרָ֔שִׁים כֻּלָּ֥ה לָהֶ֖ם
הֵ֣ם אֹמְרִ֑ים זִבְחֵ֣י אָדָ֔ם עֲגָלִ֖ים יִשָּׁקֽוּן׃ לָכֵ֣ן יִהְי֔וּ כַּעֲנַ֥ן 3
בֹּ֖קֶר וְכַטַּ֣ל מַשְׁכִּ֑ים הֲלֹךְ֙ כְּמֹ֣ץ יִסַּ֔עַר מִגֹּ֖רֶן וּכְעָשָׁ֥ן

מארבה

יב. 1. 1. עוד קרי, בס״א עוד כתיב וקרי וכן ד״ו ד״ס. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו ד״ס, ס״א אפרים רבוע וכן ד״ח, ד״ם, ד״ב וד״ד. 3 v. ס״א וכקלָליו וכן ד״א, ד״ב תר׳, ת״ע, ת״ס ות״ר. 5 v. כן ב״א, ב״נ ויחתנן. 5 v. כן למערבאי, למדנחאי ביחאל הדא סלה. 5 v. ס״א יסמָאנו. 9 v. סכיר לֵאמרו. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ח, ד״ב, ד״ד וד״ס, ס״א לא־ימצאו־לי עון וכן ד״נ, ד״ו ד״ס, וס״א לא־ימצאו לי עון וכן ד״ב. 10 v. כן ב״א, ב״נ אושיבך בלא מחג. 13 v. הפסוק לפרשת וישלח כסנהג האשכנזים. יג. 2 v. ל׳ פתבונות או נחמונת כן ת״ע. 2 v. מלו קרי.

yet ruleth with God, and is faithful with the saints.

12 Ephraim feedeth on wind, and followeth after the east wind: he daily increaseth lies and desolation; and they do make a covenant with the Assyrians, and oil is carried into Egypt.

2 The LORD hath also a controversy with Judah, and will punish Jacob according to his ways; according to his doings will he recompense him.

3 He took his brother by the heel in the womb, and by his strength he had power with God:

4 Yea, he had power over the angel, and prevailed: he wept, and made supplication unto him: he found him in Beth-el, and there he spake with us;

5 Even the LORD God of hosts; the LORD is his memorial.

6 Therefore turn thou to thy God: keep mercy and judgment, and wait on thy God continually.

7 He is a merchant, the balances of deceit are in his hand: he loveth to oppress.

8 And Ephraim said, Yet I am become rich, I have found me out substance: in all my labours they shall find none iniquity in me that were sin.

9 And I that am the LORD thy God from the land of Egypt will yet make thee to dwell in tabernacles, as in the days of the solemn feast.

10 I have also spoken by the prophets, and I have multiplied visions, and used

11 similitudes, by the ministry of the prophets. Is there iniquity in Gilead? surely they are vanity: they sacrifice bullocks in Gilgal; yea, their altars are as heaps in the furrows of the fields.

12 And Jacob fled into the country of Syria, and Israel served for a wife, and for a wife

13 he kept sheep. And by a prophet the LORD brought Israel out of Egypt, and by a prophet

14 was he preserved. Ephraim provoked him to anger most bitterly: therefore shall he leave his blood upon him, and his reproach shall his LORD return unto him.

13 When Ephraim spake trembling, he exalted himself in Israel; but when he offended in Baal,

2 he died. And now they sin more and more, and have made them molten images of their silver, and idols according to their own understanding, all of it the work of the craftsmen: they

3 say of them, Let the men that sacrifice kiss the calves. Therefore they shall be as the morning cloud, and as the early dew that passeth away, as the chaff that is driven with the whirlwind out of the floor, and as the smoke

out of the chimney.
4 Yet I am the LORD thy God from the land of Egypt, and thou shalt know no god but me: for there is no saviour beside me.
5 I did know thee in the wilderness, in the land of great drought.
6 According to their pasture, so were they filled; they were filled, and their heart was exalted; therefore have they forgotten me.
7 Therefore I will be unto them as a lion: as a leopard by the way will I observe them:
8 I will meet them as a bear that is bereaved of her whelps, and will rend the caul of their heart, and there will I devour them like a lion: the wild beast shall tear them.
9 O Israel, thou hast destroyed thyself; but in me is thine help.
0 I will be thy king: where is any other that may save thee in all thy cities? and thy judges of whom thou saidst, Give me a king and princes?
1 I gave thee a king in mine anger, and took him away in my wrath.
2 The iniquity of Ephraim is bound up; his sin is hid.
3 The sorrows of a travailing woman shall come upon him: he is an unwise son; for he should not stay long in the place of the breaking forth of children.
4 I will ransom them from the power of the grave; I will redeem them from death: O death, I will be thy plagues; O grave, I will be thy de-
5 struction: repentance shall be hid from mine eyes. Though he be fruitful among his brethren, an east wind shall come, the wind of the LORD shall come up from the wilderness, and his spring shall become dry, and his fountain shall be dried up: he shall spoil the treasure
6 of all pleasant vessels. Samaria shall become desolate; for she hath rebelled against her God: they shall fall by the sword: their infants shall be dashed in pieces, and their women with child shall be ripped up.

2 O Israel, return unto the LORD thy God; for thou hast fallen by thine iniquity. Take with you words, and turn to the LORD: say unto him, Take away all iniquity, and receive us gra-
3 ciously: so will we render the calves of our lips. Asshur shall not save us; we will not ride upon horses: neither will we say any more to the work of our hands, Ye are our gods: for in
4 thee the fatherless findeth mercy. I will heal their backsliding,

4 מֵאֶרֶבָּה׃ וְאֱנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם וֵאלֹהִים
5 זוּלָתִי לֹא תֵדָע וּמוֹשִׁיעַ אַיִן בִּלְתִּי׃ אֲנִי יְדַעְתִּיךָ בַּמִּדְבָּר
6 בְּאֶרֶץ תַּלְאֻבוֹת׃ כְּמַרְעִיתָם וַיִּשְׂבְּעוּ שָׂבְעוּ וַיָּרָם לִבָּם
7 עַל־כֵּן שְׁכֵחוּנִי׃ וָאֱהִי לָהֶם כְּמוֹ־שָׁחַל כְּנָמֵר עַל־דֶּרֶךְ
8 אָשׁוּר׃ אֶפְגְּשֵׁם כְּדֹב שַׁכּוּל וְאֶקְרַע סְגוֹר לִבָּם וְאֹכְלֵם
9 שָׁם כְּלָבִיא חַיַּת הַשָּׂדֶה תְּבַקְּעֵם׃ שִׁחֶתְךָ יִשְׂרָאֵל כִּי
10 בִּי בְעֶזְרֶךָ׃ אֱהִי מַלְכְּךָ אֹפוֹא וְיוֹשִׁיעֲךָ בְּכָל־עָרֶיךָ
11 וְשֹׁפְטֶיךָ אֲשֶׁר אָמַרְתָּ תְּנָה־לִּי מֶלֶךְ וְשָׂרִים׃ אֶתֵּן־לְךָ
מֶלֶךְ בְּאַפִּי וְאֶקַּח בְּעֶבְרָתִי׃
12 צְרוּר עֲוֹן אֶפְרַיִם צְפוּנָה חַטָּאתוֹ׃ חֶבְלֵי
13 יוֹלֵדָה יְבֹאוּ לוֹ הוּא־בֵן לֹא חָכָם כִּי־עֵת לֹא־יַעֲמֹד
14 בְּמִשְׁבַּר בָּנִים׃ מִיַּד שְׁאוֹל אֶפְדֵּם מִמָּוֶת אֶגְאָלֵם
אֱהִי דְבָרֶיךָ מָוֶת אֱהִי קָטָבְךָ שְׁאוֹל נֹחַם יִסָּתֵר
15 מֵעֵינָי׃ כִּי הוּא בֵּין אַחִים יַפְרִיא יָבוֹא קָדִים רוּחַ יְהוָה
מִמִּדְבָּר עֹלֶה וְיֵבוֹשׁ מְקוֹרוֹ וְיֶחֱרַב מַעְיָנוֹ הוּא יְשִׁסֶּה
ד אוֹצַר כָּל־כְּלִי חֶמְדָּה׃ תֶּאְשַׁם שֹׁמְרוֹן כִּי מָרְתָה
בֵּאלֹהֶיהָ בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ עֹלְלֵיהֶם יְרֻטָּשׁוּ וְהָרִיּוֹתֵיהֶם
יְבֻקָּעוּ׃
2 שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ׃
3 קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל־יְהוָה אִמְרוּ אֵלָיו כָּל
4 תִּשָּׂא עָוֹן וְקַח־טוֹב וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ׃ אַשּׁוּר ו
לֹא יוֹשִׁיעֵנוּ עַל־סוּס לֹא נִרְכָּב וְלֹא־נֹאמַר עוֹד אֱלֹהֵינוּ
5 לְמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ אֲשֶׁר־בְּךָ יְרֻחַם יָתוֹם׃ אֶרְפָּא מְשׁוּבָתָם

אהבם

v. 5 צ"ל רְעִיתִיךָ כן ת"ע. v. 5 כן בהוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ח, ר"ם, ד"ר"א, ד"י"ב ודי"ח, ס"א תַּלְאוּבוֹת וכן רס"ו, וס"א תַּלְאוּבוֹת סלא דסלא וכן ר"א. v. 7 ס"א אָשׁוּר וכן ר"ו, ר"ח, ר"ם, ת"ע, ת"ס ות"ר. v. 9 כס"א נמסר עליו כְּעֶזְרֶךָ כתיב, כְּעֶזְרְךָ קרי ופול'. v. 10, 14 ס"א אַיֵּה וכן תר', ת"ע, ת"ס וח"ר. v. 13 צ"ל עָף = עָתָה כן תַּ"ע, ת"ס וח"ר. v. 14 ס"א דְּבָרְךָ וכן ר"א, ר"ב ח"ו. v. 15 ס"א אֲחִים קמץ וכן ר"א חֵי"ב. יד, 1 ס"א תְּעוֹלֵיהֶם וכן ד"ב, תר', ת"ע וח"ס. 3 חספרה לפרשת וילך וגם לתשעה באב. v. 2 ס"א בֶּעָוֹנֶיךָ וכן ר"א, ר"ב, ר"ו, ת"ע. 3 ס"א וְאַמְרוּ וכן ר"ב, ד"ו, ר"ח, ר"ם, ד"י"ב ות"ר. 3 כן כ"א, ב"נ וְנִשְׁלְמָה כבע"א. 4 ס"א וְעַל־ וכן ר"א, ר"ב, ר"ו וח"ס.

6 אֲהֲבֵם נְדָבָה כִּי שָׁב אַפִּי מִמֶּנּוּ׃ אֶהְיֶה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל לֹ֣א
7 יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן׃ יֵלְכוּ יוֹנְקוֹתָיו
8 וִיהִי כַּזַּיִת הוֹדוֹ וְרֵיחַ לוֹ כַּלְּבָנוֹן׃ יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי בְצִלּוֹ
9 יְחַיּוּ דָגָן וְיִפְרְחוּ כַּגָּפֶן זִכְרוֹ כְּיֵין לְבָנוֹן׃ אֶפְרַיִם מַה־
לִּי עוֹד לָעֲצַבִּים אֲנִי עָנִיתִי וַאֲשׁוּרֶנּוּ אֲנִי כִּבְרוֹשׁ רַעֲנָן
10 מִמֶּנִּי פִרְיְךָ נִמְצָא׃ מִי חָכָם וְיָבֶן אֵלֶּה נָבוֹן וְיֵדָעֵם כִּי
יְשָׁרִים דַּרְכֵי יְהוָה וְצַדִּקִים יֵלְכוּ בָם וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ
בָּם׃

יואל

א דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יוֹאֵל בֶּן־פְּתוּאֵל׃ שִׁמְעוּ־
2 זֹאת הַזְקֵנִים וְהַאֲזִינוּ כֹּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הֶהָיְתָה זֹאת
3 בִּימֵיכֶם וְאִם בִּימֵי אֲבֹתֵיכֶם׃ עָלֶיהָ לִבְנֵיכֶם סַפֵּרוּ
4 וּבְנֵיכֶם לִבְנֵיהֶם וּבְנֵיהֶם לְדוֹר אַחֵר׃ יֶתֶר הַגָּזָם אָכַל
הָאַרְבֶּה וְיֶתֶר הָאַרְבֶּה אָכַל הַיֶּלֶק וְיֶתֶר הַיֶּלֶק אָכַל
5 הֶחָסִיל׃ הָקִיצוּ שִׁכּוֹרִים וּבְכוּ וְהֵילִלוּ כָּל־שֹׁתֵי יָיִן עַל־
6 עָסִיס כִּי נִכְרַת מִפִּיכֶם׃ כִּי־גוֹי עָלָה עַל־אַרְצִי עָצוּם
7 וְאֵין מִסְפָּר שִׁנָּיו שִׁנֵּי אַרְיֵה וּמְתַלְעוֹת לָבִיא לוֹ׃ שָׂם
גַּפְנִי לְשַׁמָּה וּתְאֵנָתִי לְקֻצָּפָה חָשֹׂף חֲשָׂפָהּ וְהַשְׁלֵךְ
8 הִלְבִּינוּ שָׂרִיגֶיהָ׃ אֵלִי כִּבְתוּלָה חֲגֹרַת־שַׂק עַל־בַּעַל
9 נְעוּרֶיהָ׃ הָכְרַת מִנְחָה וָנֶסֶךְ מִבֵּית יְהוָה אָבְלוּ הַכֹּהֲנִים
10 מְשָׁרְתֵי יְהוָה׃ שֻׁדַּד שָׂדֶה אָבְלָה אֲדָמָה כִּי שֻׁדַּד דָּגָן
11 הוֹבִישׁ תִּירוֹשׁ אָמְלַל יִצְהָר׃ הֹבִישׁוּ אִכָּרִים הֵילִילוּ

כרמים

5 v. כן למערבאי, לסדתחאי מְשֻׁנֵי כתיב, כְּשֻׁנֵי קרי. 7 v. ס"א וְנִקְתָּיו חסר רחסר וכן ד"א. 9 v. ג"ל לֹז, כן ת"ע. 9 v. ס"א לָעֲצַבִּים וכן רס"ג, תי"ל לַעֲצַבִּים כן ת"ע. 10 v. ס"א תְּדִיקִים מלא וכן ד"א, ר"י ורי"ב.

סכום פסוקי דספר הושע מאה ותשעים ושבעה וסמן קצ"ז, והציו אוי להם כי־נדדו ממני (13 VII). וספרין ארבעה. ופסקתותיו שתים. ועריך להניח ג' שפין כין כל ספר וספר. א. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג וד"ו, ס"א וְהֵילִילוּ חסר יו"ד קדמא וכן ד"א, ד"ב, ר"ח ור"ם וס"א וְהֵילִילוּ מלא רמלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ד ורס"ו.

I will love them freely: for
mine anger is turned away
from him.
5 I will be as the dew unto Is-
rael: he shall grow as the
lily, and cast forth his roots
as Lebanon.
6 His branches shall spread,
and his beauty shall be as
the olive tree, and his smell
as Lebanon.
7 They that dwell under his
shadow shall return; they
shall revive as the corn, and
grow as the vine: the scent
thereof shall be as the wine
of Lebanon.
8 Ephraim shall say, What
have I to do any more with
idols? I have heard him, and
observed him: I am like a
green fir tree. From me is
thy fruit found.
9 Who is wise, and he shall
understand these things?
prudent, and he shall know
them? for the ways of the
LORD are right, and the just
shall walk in them: but the
transgressors shall fall there-
in.

JOEL

1 The word of the LORD that
came to Joel the son of
Pethuel.
2 Hear this, ye old men, and
give ear, all ye inhabitants
of the land. Hath this been in
your days, or even in the
days of your fathers?
3 Tell ye your children of it,
and let your children tell
their children, and their chil-
dren another generation.
4 That which the palmerworm
hath left hath the locust
eaten; and that which the lo-
cust hath left hath the cankerworm eaten; and that which the cankerworm hath left hath the
5 caterpiller eaten. Awake, ye drunkards, and weep; and howl, all ye drinkers of wine, be-
6 cause of the new wine; for it is cut off from your mouth. For a nation is come up upon my
land, strong, and without number, whose teeth are the teeth of a lion, and he hath the cheek
7 teeth of a great lion. He hath laid my vine waste, and barked my fig tree: he hath made it
8 clean bare, and cast it away; the branches thereof are made white. Lament like a virgin
9 girded with sackcloth for the husband of her youth. The meat offering and the drink offer-
10 ing is cut off from the house of the LORD; the priests, the LORD'S ministers, mourn. The
field is wasted, the land mourneth; for the corn is wasted: the new wine is dried up, the oil
11 languisheth. Be ye ashamed, O ye husbandmen; howl,

כְּרָמִים עַל־חִטָּה וְעַל־שְׂעֹרָה כִּי אָבַד קְצִיר שָׂדֶה׃
הַגֶּפֶן הוֹבִישָׁה וְהַתְּאֵנָה אֻמְלָלָה רִמּוֹן גַּם־תָּמָר וְתַפּוּחַ 12
כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יָבְשׁוּ כִּי־הֹבִישׁ שָׂשׂוֹן מִבְּנֵי אָדָם׃
חִגְרוּ וְסִפְדוּ הַכֹּהֲנִים הֵילִילוּ מְשָׁרְתֵי 13
מִזְבֵּחַ בֹּאוּ לִינוּ בַשַּׂקִּים מְשָׁרְתֵי אֱלֹהָי כִּי נִמְנַע מִבֵּית
אֱלֹהֵיכֶם מִנְחָה וָנָסֶךְ׃ קַדְּשׁוּ־צוֹם קִרְאוּ עֲצָרָה אִסְפּוּ 14
זְקֵנִים כֹּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְזַעֲקוּ אֶל־
יְהוָה׃ אֲהָהּ לַיּוֹם כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה וּכְשֹׁד מִשַּׁדַּי 15
יָבוֹא׃ הֲלוֹא נֶגֶד עֵינֵינוּ אֹכֶל נִכְרַת מִבֵּית אֱלֹהֵינוּ 16
שִׂמְחָה וְגִיל׃ עָבְשׁוּ פֹרֻדוֹת תַּחַת מְגָרְפוֹתֵיהֶם נָשַׁמּוּ 17
אֲצָרוֹת נֶהֱרְסוּ מַמְגֻרוֹת כִּי הֹבִישׁ דָּגָן׃ מַה־נֶּאְנְחָה 18
בְהֵמָה נָבְכוּ עֲדָרֵי בָקָר כִּי אֵין מִרְעֶה לָהֶם גַּם־עֲדָרֵי
הַצֹּאן נֶאְשָׁמּוּ׃ אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא כִּי אֵשׁ אָכְלָה נְאוֹת 19
מִדְבָּר וְלֶהָבָה לִהֲטָה כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה׃ גַּם־בַּהֲמוֹת שָׂדֶה 20
תַּעֲרוֹג אֵלֶיךָ כִּי יָבְשׁוּ אֲפִיקֵי מָיִם וְאֵשׁ אָכְלָה נְאוֹת
הַמִּדְבָּר׃

ב תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן וְהָרִיעוּ בְּהַר קָדְשִׁי יִרְגְּזוּ כֹּל יֹשְׁבֵי
2 הָאָרֶץ כִּי־בָא יוֹם־יְהוָה כִּי קָרוֹב׃ יוֹם חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה
יוֹם עָנָן וַעֲרָפֶל כְּשַׁחַר פָּרֻשׂ עַל־הָרִים עַם רַב וְעָצוּם
כָּמֹהוּ לֹא נִהְיָה מִן־הָעוֹלָם וְאַחֲרָיו לֹא יוֹסִף עַד־שְׁנֵי
3 דּוֹר וָדוֹר׃ לְפָנָיו אֵכְלָה אֵשׁ וְאַחֲרָיו תְּלַהֵט לֶהָבָה
כְּגַן־עֵדֶן הָאָרֶץ לְפָנָיו וְאַחֲרָיו מִדְבַּר שְׁמָמָה וְגַם־פְּלֵיטָה
4 לֹא־הָיְתָה לּוֹ׃ כְּמַרְאֵה סוּסִים מַרְאֵהוּ וּכְפָרָשִׁים כֵּן
5 יְרוּצוּן׃ כְּקוֹל מַרְכָּבוֹת עַל־רָאשֵׁי הֶהָרִים יְרַקֵּדוּן
כְּקוֹל

11 v. כן ברוב ספרים כ"י וד"נ. ס"א שְׁעוֹרָה כלא וכן ר"א. ד"ב ד"ת ד"ם. די"א. די"ב. די"ר ורס"ו. 12 v. ס"א וְכָל־ ונסמר עליו כָּל־ קרי בסמ' כתי'. 12 v. כן לכעדבאי, למדנחאי מן־בְּנֵי כתיב מִבְּנֵי קרי. בס"א מִבְּנֵי בחיב וקרי וכן ר"א. ד"ב ור"א. 13 v. בס"א אין כאן ספקא. 16 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"נ ור"א, ס"א הֲלֹא חסר וכן ר"א, ד"ב. ד"ח. ד"ם. די"ב. די"ד ודס"ו. 17 v. ס"א מִגְרְפוֹתֵיהֶם וכן ר"ב. 17 v. בס"א מַמְגוּרוֹת סלא.
ב. 1 v. כ"א יוֹשְׁבֵי סלא וכן ד"א ות"כ.

O ye vinedressers, for the wheat and for the barley; because the harvest of the field is perished.
The vine is dried up, and the fig tree languisheth; the pomegranate tree, the palm tree also, and the apple tree, even all the trees of the field, are withered: because joy is withered away from the sons of men.
Gird yourselves, and lament, ye priests: howl, ye ministers of the altar: come, lie all night in sackcloth, ye ministers of my God: for the meat offering and the drink offering is withholden from the house of your God.
Sanctify ye a fast, call a solemn assembly, gather the elders and all the inhabitants of the land into the house of the LORD your God, and cry unto the LORD,
Alas for the day! for the day of the LORD is at hand, and as a destruction from the Almighty shall it come.
Is not the meat cut off before our eyes, yea, joy and gladness from the house of our God?
The seed is rotten under their clods, the garners are laid desolate, the barns are broken down; for the corn is withered.
How do the beasts groan! the herds of cattle are perplexed, because they have no pasture; yea, the flocks of sheep are made desolate.
O LORD, to thee will I cry: for the fire hath devoured the pastures of the wilderness, and the flame hath burned all the trees of the field. The beasts of the field cry also unto thee: for the rivers of waters are dried up, and the fire hath devoured the pastures of the wilderness.

Blow ye the trumpet in Zion, and sound an alarm in my holy mountain: let all the inhabitants of the land tremble: for the day of the LORD cometh, for it is nigh at hand; A day of darkness and of gloominess, a day of clouds and of thick darkness, as the morning spread upon the mountains: a great people and a strong; there hath not been ever the like, neither shall be any more after it, even to the years of many generations. A fire devoureth before them; and behind them a flame burneth: the land is as the garden of Eden before them, and behind them a desolate wilderness; yea, and nothing shall escape them. The appearance of them is as the appearance of horses; and as horsemen, so shall they run. Like the noise of chariots on the tops of mountains shall they leap,

כְּמוֹ לַהַב אֵשׁ אֹכְלָה קַשׁ כְּעַם עָצוּם עֲרוּךְ מִלְחָמָה׃
מִפָּנָיו יָחִילוּ עַמִּים כָּל־פָּנִים קִבְּצוּ פָּאֳרִיר׃ כִּגִּבֹּרִים
יְרֻצוּן כְּאַנְשֵׁי מִלְחָמָה יַעֲלוּ חוֹמָה וְאִישׁ בִּדְרָכָיו יֵלֵכוּן
וְלֹא יְעַבְטִין אָרְחוֹתָם׃ וְאִישׁ אָחִיו לֹא יִדְחָקוּן גֶּבֶר
בִּמְסִלָּתוֹ יֵלֵכוּן וּבְעֵד הַשֶּׁלַח יִפֹּלוּ לֹא יִבָּצֵעוּ׃ בָּעִיר
יָשֹׁקּוּ בַּחוֹמָה יְרֻצוּן בַּבָּתִּים יַעֲלוּ בָּעַד הַחַלֹּנִים יָבֹאוּ
כַּגַּנָּב׃ לִפָּנָיו רָגְזָה אֶרֶץ רָעֲשׁוּ שָׁמַיִם שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ קָדָרוּ
וְכוֹכָבִים אָסְפּוּ נָגְהָם׃ וַיהוָה נָתַן קוֹלוֹ לִפְנֵי חֵילוֹ כִּי
רַב מְאֹד מַחֲנֵהוּ כִּי עָצוּם עֹשֵׂה דְבָרוֹ כִּי־נָדוֹל יוֹם־
יְהוָה וְנוֹרָא מְאֹד וּמִי יְכִילֶנּוּ׃ וְגַם־עַתָּה נְאֻם־יְהוָה
שׁוּבוּ עָדַי בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְצוֹם וּבִבְכִי וּבְמִסְפֵּד׃ וְקִרְעוּ
לְבַבְכֶם וְאַל־בִּגְדֵיכֶם וְשׁוּבוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כִּי־
חַנּוּן וְרַחוּם הוּא אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְנִחָם עַל־
הָרָעָה׃ מִי יוֹדֵעַ יָשׁוּב וְנִחַם וְהִשְׁאִיר אַחֲרָיו בְּרָכָה
מִנְחָה וְנֶסֶךְ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ תִּקְעוּ
שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן קַדְּשׁוּ־צוֹם קִרְאוּ עֲצָרָה׃ אִסְפוּ־עָם קַדְּשׁוּ
קָהָל קִבְּצוּ זְקֵנִים אִסְפוּ עוֹלֲלִים וְיוֹנְקֵי שָׁדָיִם יֵצֵא
חָתָן מֵחֶדְרוֹ וְכַלָּה מֵחֻפָּתָהּ׃ בֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ
יִבְכּוּ הַכֹּהֲנִים מְשָׁרְתֵי יְהוָה וְיֹאמְרוּ חוּסָה יְהוָה עַל
עַמֶּךָ וְאַל־תִּתֵּן נַחֲלָתְךָ לְחֶרְפָּה לִמְשָׁל־בָּם גּוֹיִם לָמָּה
יֹאמְרוּ בָעַמִּים אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם׃ וַיְקַנֵּא יְהוָה לְאַרְצוֹ
וַיַּחְמֹל עַל־עַמּוֹ׃ וַיַּעַן יְהוָה וַיֹּאמֶר לְעַמּוֹ הִנְנִי שֹׁלֵחַ
לָכֶם אֶת־הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר וּשְׂבַעְתֶּם אֹתוֹ וְלֹא־
אֶתֵּן אֶתְכֶם עוֹד חֶרְפָּה בַּגּוֹיִם׃ וְאֶת־הַצְּפוֹנִי אַרְחִיק
מֵעֲלֵיכֶם

like the noise of a flame of fire that devoureth the stubble, as a strong people set in battle array.

6 Before their face the people shall be much pained: all faces shall gather blackness.

7 They shall run like mighty men; they shall climb the wall like men of war; and they shall march every one on his ways, and they shall not break their ranks:

8 Neither shall one thrust another; they shall walk every one in his path: and when they fall upon the sword, they shall not be wounded.

9 They shall run to and fro in the city; they shall run upon the wall, they shall climb up upon the houses; they shall enter in at the windows like a thief.

10 The earth shall quake before them; the heavens shall tremble: the sun and the moon shall be dark, and the stars shall withdraw their shining:

11 And the LORD shall utter his voice before his army: for his camp is very great: for he is strong that executeth his word: for the day of the LORD is great and very terrible; and who can abide it?

12 Therefore also now, saith the LORD, turn ye even to me with all your heart, and with fasting, and with weeping, and with mourning:

13 And rend your heart, and not your garments, and turn unto the LORD your God: for he is gracious and merciful, slow to anger, and of great kindness, and repenteth him

14 of the evil. Who knoweth if he will return and repent, and leave a blessing behind him;

15 even a meat offering and a drink offering unto the LORD your God? Blow the trumpet in

16 Zion, sanctify a fast, call a solemn assembly: Gather the people, sanctify the congregation, assemble the elders, gather the children, and those that suck the breasts: let the bridegroom

17 go forth of his chamber, and the bride out of her closet. Let the priests, the ministers of the LORD, weep between the porch and the altar, and let them say, Spare thy people, O LORD, and give not thine heritage to reproach, that the heathen should rule over them: wherefore should they say among the people, Where is their God?

18 Then will the LORD be jealous for his land, and pity his people.

19 Yea, the LORD will answer and say unto his people, Behold, I will send you corn, and wine, and oil, and ye shall be satisfied therewith: and I will no more

20 make you a reproach among the heathen: But I will remove far off from you the northern army,

---

6 .v פָּרַר קרי. 7 .v בס"א לֹא. 7 .v ס"א אֹרְחָתָם חסר וכן ר"א, ר"ב, ר"י ור"ם. 8 .v ס"א וְלֹא וכן ר"ב, ר"ג, ר"י, ר"ם, תר' ת"ע, ת"ס ות"ר. 8 .v ס"א שׁוּבוּ מלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ת, ר"ם, ר"י"ב. 12 .v ס"א בְּצוֹם וכן ר"י"א, ת"ס ות"ר. 12 .v ס"א וּבְכִי וכן ר"א ור"ם. 16 .v ס"א וְיֹנְקֵי חסר וכן ר"י"א יֹנְקֵי. 16 .v כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"י, ר"ת, ר"ם, ר"י"א, ר"כ, ר"י"ד והפ"י, ס"א פֶּתַח. 17 .v כן ב"א, ב"נ וְיֹאמְרוּ.

מֵעֲלֵיכֶם וְהַדַּחְתִּיו אֶל־אֶרֶץ צִיָּה וּשְׁמָמָה אֶת־פָּנָיו אֶל־
הַיָּם הַקַּדְמֹנִי וְסֹפוֹ אֶל־הַיָּם הָאַחֲרוֹן וְעָלָה בָאְשׁוֹ וְתַעַל
21 צַחֲנָתוֹ כִּי הִגְדִּיל לַעֲשׂוֹת: אַל־תִּירְאִי אֲדָמָה גִּילִי וּשְׂמָחִי
22 כִּי־הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת: אַל־תִּירְאוּ בַּהֲמוֹת שָׂדָי כִּי
דָשְׁאוּ נְאוֹת מִדְבָּר כִּי־עֵץ נָשָׂא פִּרְיוֹ תְּאֵנָה וָגֶפֶן נָתְנוּ
23 חֵילָם: וּבְנֵי צִיּוֹן גִּילוּ וְשִׂמְחוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כִּי־
נָתַן לָכֶם אֶת־הַמּוֹרֶה לִצְדָקָה וַיּוֹרֶד לָכֶם גֶּשֶׁם מוֹרֶה
24 וּמַלְקוֹשׁ בָּרִאשׁוֹן: וּמָלְאוּ הַגְּרָנוֹת בָּר וְהֵשִׁיקוּ הַיְקָבִים
25 תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר: וְשִׁלַּמְתִּי לָכֶם אֶת־הַשָּׁנִים אֲשֶׁר אָכַל
הָאַרְבֶּה הַיֶּלֶק וְהֶחָסִיל וְהַגָּזָם חֵילִי הַגָּדוֹל אֲשֶׁר
26 שִׁלַּחְתִּי בָּכֶם: וַאֲכַלְתֶּם אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהִלַּלְתֶּם אֶת־
שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְלִיא וְלֹא־
27 יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם: וִידַעְתֶּם כִּי בְקֶרֶב יִשְׂרָאֵל אָנִי ס
וַאֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאֵין עוֹד וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם:
ג וְהָיָה אַחֲרֵי־כֵן אֶשְׁפֹּךְ אֶת־רוּחִי
עַל־כָּל־בָּשָׂר וְנִבְּאוּ בְנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם זְקֵנֵיכֶם חֲלֹמוֹת
2 יַחֲלֹמוּן בַּחוּרֵיכֶם חָזְיֹנוֹת יִרְאוּ: וְגַם עַל־הָעֲבָדִים וְעַל
3 הַשְּׁפָחוֹת בַּיָּמִים הָהֵמָּה אֶשְׁפֹּךְ אֶת־רוּחִי: וְנָתַתִּי
מוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ דָּם וָאֵשׁ וְתִימְרוֹת עָשָׁן:
4 הַשֶּׁמֶשׁ יֵהָפֵךְ לְחֹשֶׁךְ וְהַיָּרֵחַ לְדָם לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה
5 הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא: וְהָיָה כֹּל אֲשֶׁר־יִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה
יִמָּלֵט כִּי בְהַר־צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם תִּהְיֶה פְלֵיטָה כַּאֲשֶׁר
ד אָמַר יְהוָה וּבַשְּׂרִידִים אֲשֶׁר יְהוָה קֹרֵא: כִּי הִנֵּה בַיָּמִים
הָהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא אֲשֶׁר אָשׁוּב אֶת־שְׁבוּת יְהוּדָה
וִירוּשָׁלָם

and will drive him into a land barren and desolate, with his face toward the east sea, and his hinder part toward the utmost sea, and his stink shall come up, and his ill savour shall come up, because he hath done great things.

21 Fear not, O land; be glad and rejoice: for the LORD will do great things.

22 Be not afraid, ye beasts of the field: for the pastures of the wilderness do spring, for the tree beareth her fruit, the fig tree and the vine do yield their strength.

23 Be glad then, ye children of Zion, and rejoice in the LORD your God: for he hath given you the former rain moderately, and he will cause to come down for you the rain, the former rain, and the latter rain in the first month.

24 And the floors shall be full of wheat, and the fats shall overflow with wine and oil.

25 And I will restore to you the years that the locust hath eaten, the cankerworm, and the caterpiller, and the palmerworm, my great army which I sent among you.

26 And ye shall eat in plenty, and be satisfied, and praise the name of the LORD your God, that hath dealt wondrously with you: and my people shall never be ashamed.

27 And ye shall know that I am in the midst of Israel, and that I am the LORD your God, and none else: and my people shall never be ashamed.

28 And it shall come to pass afterward, that I will pour out my spirit upon all flesh; and your sons and your daughters shall prophesy, your old men shall dream dreams, your young men
29 shall see visions: And also upon the servants and upon the handmaids in those days will I
30 pour out my spirit. And I will shew wonders in the heavens and in the earth, blood, and
31 fire, and pillars of smoke. The sun shall be turned into darkness, and the moon into blood,
32 before the great and the terrible day of the LORD come. And it shall come to pass, that whosoever shall call on the name of the LORD shall be delivered: for in mount Zion and in Jerusalem shall be deliverance, as the LORD hath said, and in the remnant whom the LORD shall call.

3 For, behold, in those days, and in that time, when I shall bring again the captivity of Judah

---

20 v. ס״א הַקַּדְמוֹנִי מלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ם ודי״א. 22 v. בס״א שָׂדֶה כתיב. שְׂדֵי קרי. 23 v. בס״א וַיֹּרֶד חסר. ב, 1 v. כן ברוב ספרים כי״, ד״ג, ד״ם. די״ב הי״ד, ס״א וּבְנוֹתֵיכֶם חסר וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ח, די״א ודמ״ו. 1 v. כן בספרים כי״, ד״ב. ד״ג וד״ו, ס״א כְּתחזיכם חזונות וכן ד״ח, ד״ם. די״ב, די״ד ודמ״ו. 3 v. כ״א וְתִימָרוֹת וכן די״ב ודי״ד. ד, 1 v. בס״א הַהוּא. 1 v. אָשׁוּב כתיב, אָשִׁיב קרי, בס״א אָשׁוּב כתיב וקרי וכן ד״ב, ובס״א אָשִׁיב כתיב וקרי וכן ד״א. ד״ו, ד״ח ודי״ם.

וִירוּשָׁלִָם׃ 2 וְקִבַּצְתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וְהוֹרַדְתִּים אֶל־עֵמֶק
יְהוֹשָׁפָט וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתָּם שָׁם עַל־עַמִּי וְנַחֲלָתִי יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר פִּזְּרוּ בַגּוֹיִם וְאֶת־אַרְצִי חִלָּקוּ׃ 3 וְאֶל־עַמִּי יַדּוּ גוֹרָל
וַיִּתְּנוּ הַיֶּלֶד בְּזוֹנָה וְהַיַּלְדָּה מָכְרוּ בַיַּיִן וַיִּשְׁתּוּ׃ 4 וְגַם מָה־
אַתֶּם לִי צֹר וְצִידוֹן וְכָל גְּלִילוֹת פְּלֶשֶׁת הֲגֹמְלִים אַתֶּם
מְשַׁלְּמִים עָלַי וְאִם־גֹּמְלִים אַתֶּם עָלַי קַל מְהֵרָה אָשִׁיב
גְּמֻלְּכֶם בְּרֹאשְׁכֶם׃ 5 אֲשֶׁר־כַּסְפִּי וְזְהָבִי לְקַחְתֶּם וּמַחֲמַדַּי
הַטֹּבִים הֲבֵאתֶם לְהֵיכְלֵיכֶם׃ 6 וּבְנֵי יְהוּדָה וּבְנֵי יְרוּשָׁלִַם
מְכַרְתֶּם לִבְנֵי הַיְוָנִים לְמַעַן הַרְחִיקָם מֵעַל גְּבוּלָם׃ 7 הִנְנִי
מְעִירִם מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־מְכַרְתֶּם אֹתָם שָׁמָּה וַהֲשִׁבֹתִי
גְמֻלְּכֶם בְּרֹאשְׁכֶם׃ 8 וּמָכַרְתִּי אֶת־בְּנֵיכֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיכֶם
בְּיַד בְּנֵי יְהוּדָה וּמָכְרוּם לִשְׁבָאִים אֶל־גּוֹי רָחוֹק כִּי
יְהוָה דִּבֵּר׃
9 קִרְאוּ־זֹאת בַּגּוֹיִם קַדְּשׁוּ מִלְחָמָה הָעִירוּ הַגִּבּוֹרִים
10 יִגְּשׁוּ יַעֲלוּ כָּל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה׃ כְּתוּ אִתֵּיכֶם לַחֲרָבוֹת
11 וּמְזֹמְרֹתֵיכֶם לְרֹמְחִים הַחַלָּשׁ יֹאמַר גִּבּוֹר אָנִי׃ עֻשׁוּ
וָבֹאוּ כָּל־הַגּוֹיִם מִסָּבִיב וְנִקָּבְצוּ שָׁמָּה הַנְחֵת יְהוָה
12 גִּבּוֹרֶיךָ׃ יֵעֹרְרוּ וְיַעֲלוּ הַגּוֹיִם אֶל־עֵמֶק יְהוֹשָׁפָט כִּי
13 שָׁם אֵשֵׁב לִשְׁפֹּט אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם מִסָּבִיב׃ שִׁלְחוּ מַגָּל
כִּי בָשַׁל קְצִיר בֹּאוּ רְדוּ כִּי־מָלְאָה גַּת הִשִּׁיקוּ הַיְקָבִים
14 כִּי רָבָּה רָעָתָם׃ הֲמוֹנִים הֲמוֹנִים בְּעֵמֶק הֶחָרוּץ כִּי
15 קָרוֹב יוֹם יְהוָה בְּעֵמֶק הֶחָרוּץ׃ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ קָדָרוּ
16 וְכוֹכָבִים אָסְפוּ נְגָהָם׃ וַיהוָה מִצִּיּוֹן יִשְׁאָג וּמִירוּשָׁלִַם

יתן

---

vv. 9, 12 כן ב"א, כ"ג בָּלֵי בגעיא. 3 v. כן ב"א, כ"ג וַיִּתְּנוּ בגעיא. 4 v. כן בספרים כ"י, ר"ב, ד"ג, ד"ח, ר"ם. ר"א, ר"ב, ר"ד ודס"ג, ס"א הַגְּמוֹל רפי. 4, 7 vv. כן במותה, בחלפי גְּמוּלָכֶם כלא וכן בס"א, ר"א ור"ב. 5 v. ס"א הַמַּחֲמַדִּים מלא וכן ר"א, ר"ב, ד"ג, ר"ח, ר"ט וַהֵיכַלְתֶּם. 5 v. ס"א לְהֵיכְלָכֶם וכן ר"ג ור"ו. 7 v. כן לבעובאי, למדנחאי שָׁפָּה כתיב, שָׁם קרי. 8 v. כן למעובאי, למדנחאי לִשְׁבָאִים אלף נע, וכן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ר"ג, ד"ג, ד"ח, ר"ם, ר"א, ר"ב ור"ד. 15 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג ור"א, ס"א וְהַכְּבָדִים חסר וכן ר"א, ד"ב, ד"ג, ר"ח, ר"ם, ר"ב, ר"ד ודס"ג.

and Jerusalem,
2 I will also gather all nations, and will bring them down into the valley of Jehoshaphat, and will plead with them there for my people and for my heritage Israel, whom they have scattered among the nations, and parted my land.
3 And they have cast lots for my people; and have given a boy for an harlot, and sold a girl for wine, that they might drink.
4 Yea, and what have ye to do with me, O Tyre, and Zidon, and all the coasts of Palestine? will ye render me a recompence? and if ye recompense me, swiftly and speedily will I return your recompence upon your own head;
5 Because ye have taken my silver and my gold, and have carried into your temples my goodly pleasant things:
6 The children also of Judah and the children of Jerusalem have ye sold unto the Grecians, that ye might remove them far from their border.
7 Behold, I will raise them out of the place whither ye have sold them, and will return your recompence upon your own head:
8 And I will sell your sons and your daughters into the hand of the children of Judah, and they shall sell them to the Sabeans, to a people far off: for the LORD hath spoken it.
9 Proclaim ye this among the Gentiles; Prepare war, wake up the mighty men, let all
10 the men of war draw near; let them come up: Beat your plowshares into swords, and your
11 pruninghooks into spears: let the weak say, I am strong. Assemble yourselves, and come, all ye heathen, and gather yourselves together round about: thither cause thy mighty ones to
12 come down, O LORD. Let the heathen be wakened, and come up to the valley of Je-
13 hoshaphat: for there will I sit to judge all the heathen round about. Put ye in the sickle, for the harvest is ripe: come, get you down; for the press is full, the fats overflow; for their
14 wickedness is great. Multitudes, multitudes in the valley of decision: for the day of the
15 LORD is near in the valley of decision. The sun and the moon shall be darkened, and the
16 stars shall withdraw their shining. The LORD also shall roar out of Zion, and utter

יִתֵּן קוֹלוֹ וְרָעֲשׁוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ וַיהוָה מַחֲסֶה לְעַמּוֹ וּמָעוֹז
17 לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שֹׁכֵן
בְּצִיּוֹן הַר־קָדְשִׁי וְהָיְתָה יְרוּשָׁלַם קֹדֶשׁ וְזָרִים לֹא־
18 יַעַבְרוּ־בָהּ עוֹד: וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
יִטְּפוּ הֶהָרִים עָסִיס וְהַגְּבָעוֹת תֵּלַכְנָה חָלָב וְכָל־אֲפִיקֵי
יְהוּדָה יֵלְכוּ מָיִם וּמַעְיָן מִבֵּית יְהוָה יֵצֵא וְהִשְׁקָה אֶת־
19 נַחַל הַשִּׁטִּים: מִצְרַיִם לְשִׁמָּמָה תִּהְיֶה וֶאֱדוֹם לְמִדְבַּר
שְׁמָמָה תִּהְיֶה מֵחֲמַס בְּנֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־שָׁפְכוּ דָם־
20 נָקִיא בְּאַרְצָם: וִיהוּדָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וִירוּשָׁלַם
21 לְדֹר°וָדֹר: וְנִקֵּיתִי דָמָם לֹא־נִקֵּיתִי וַיהוָה שֹׁכֵן
בְּצִיּוֹן:

עמוס

א דִּבְרֵי עָמוֹס אֲשֶׁר־הָיָה בַּנֹּקְדִים מִתְקוֹעַ אֲשֶׁר חָזָה עַל־
יִשְׂרָאֵל בִּימֵי | עֻזִּיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ
2 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שְׁנָתַיִם לִפְנֵי הָרַעַשׁ: וַיֹּאמַר | יְהוָה מִצִּיּוֹן
יִשְׁאָג וּמִירוּשָׁלַם יִתֵּן קוֹלוֹ וְאָבְלוּ נְאוֹת הָרֹעִים וְיָבֵשׁ
רֹאשׁ הַכַּרְמֶל:
3 כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי דַמֶּשֶׂק וְעַל־אַרְבָּעָה
לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־דּוּשָׁם בַּחֲרִצוֹת הַבַּרְזֶל אֶת־הַגִּלְעָד:
4 וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּבֵית חֲזָאֵל וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת בֶּן־הֲדַד:
5 וְשָׁבַרְתִּי בְרִיחַ דַּמֶּשֶׂק וְהִכְרַתִּי יוֹשֵׁב מִבִּקְעַת־אָוֶן
ותומך

---

19 v. נָקִי קרי, בס"א נָקִי כתיב וקרי. 20 v. בס"א לְרֹר וָדֹר תרוייהו חסרין.
סכום פסוקי דספר יואל שבעים ושלשה, נ"א שבעים וסכן יי"ן. וחציו ויקנא יהוה לארצו ויחמל על־עמו [18 11]. וסידרא חדא. תריך לתניח שלש שחזות בין כל ספר וספר.

his voice from Jerusalem; and the heavens and the earth shall shake: but the LORD will be the hope of his people, and the strength of the children of Israel.

17 So shall ye know that I am the LORD your God dwelling in Zion, my holy mountain: then shall Jerusalem be holy, and there shall no strangers pass through her any more.

18 And it shall come to pass in that day, that the mountains shall drop down new wine, and the hills shall flow with milk, and all the rivers of Judah shall flow with waters, and a fountain shall come forth of the house of the LORD, and shall water the valley of Shittim.

19 Egypt shall be a desolation, and Edom shall be a desolate wilderness, for the violence against the children of Judah, because they have shed innocent blood in their land.

20 But Judah shall dwell for ever, and Jerusalem from generation to generation.

21 For I will cleanse their blood that I have not cleansed: for the LORD dwelleth in Zion.

AMOS

1 The words of Amos, who was among the herdmen of Tekoa, which he saw concerning Israel in the days of Uzziah king of Judah, and in the days of Jeroboam the son of Joash king of Israel, two years before the earthquake.

2 And he said, The LORD will roar from Zion, and utter his voice from Jerusalem; and the habitations of the shepherds
3 shall mourn, and the top of Carmel shall wither. Thus saith the LORD; For three transgressions of Damascus, and for four, I will not turn away the punishment thereof; because they
4 have threshed Gilead with threshing instruments of iron: But I will send a fire into the
5 house of Hazael, which shall devour the palaces of Ben-hadad. I will break also the bar of Damascus, and cut off the inhabitant from the plain of Aven,

and him that holdeth the sceptre from the house of Eden: and the people of Syria shall go into captivity unto Kir, saith the LORD.

וְתֹמֵךְ שֵׁבֶט מִבֵּית עֵדֶן וְנָלוּ עַם־אֲרָם קִירָה אָמַר יְהוָה׃

6 Thus saith the LORD; For three transgressions of Gaza, and for four, I will not turn away the punishment thereof; because they carried away captive the whole captivity, to deliver them up to Edom:

כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי עַזָּה וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־הַגְלוֹתָם גָּלוּת שְׁלֵמָה לְהַסְגִּיר לֶאֱדוֹם׃

7 But I will send a fire on the wall of Gaza, which shall devour the palaces thereof:

וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת עַזָּה וְאָכְלָה אַרְמְנוֹתֶיהָ׃

8 And I will cut off the inhabitant from Ashdod, and him that holdeth the sceptre from Ashkelon, and I will turn mine hand against Ekron: and the remnant of the Philistines shall perish, saith the Lord GOD.

וְהִכְרַתִּי יוֹשֵׁב מֵאַשְׁדּוֹד וְתֹמֵךְ שֵׁבֶט מֵאַשְׁקְלוֹן וַהֲשִׁיבוֹתִי יָדִי עַל־עֶקְרוֹן וְאָבְדוּ שְׁאֵרִית פְּלִשְׁתִּים אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה׃

9 Thus saith the LORD; For three transgressions of Tyrus, and for four, I will not turn away the punishment thereof; because they delivered up the whole captivity to Edom, and remembered not the brotherly covenant:

כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי־צֹר וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־הַסְגִּירָם גָּלוּת שְׁלֵמָה לֶאֱדוֹם וְלֹא זָכְרוּ בְּרִית אַחִים׃

10 But I will send a fire on the wall of Tyrus, which shall devour the palaces thereof.

וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת צֹר וְאָכְלָה אַרְמְנוֹתֶיהָ׃

11 Thus saith the LORD; For three transgressions of Edom, and for four, I will not turn away the punishment thereof; because he did pursue his brother with the sword, and did cast off all pity, and his anger did tear perpetually, and he kept his wrath for ever:

כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי אֱדוֹם וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־רָדְפּוֹ בַחֶרֶב אָחִיו וְשִׁחֵת רַחֲמָיו וַיִּטְרֹף לָעַד אַפּוֹ וְעֶבְרָתוֹ שָׁמְרָה נֶצַח׃

12 But I will send a fire upon Teman, which shall devour the palaces of Bozrah.

וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בִּתֵּימָן וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת בָּצְרָה׃

13 Thus saith the LORD; For three transgressions of the children of Ammon, and for four, I will not turn away the punishment thereof; because they have ripped up the women with child of Gilead, that they might enlarge their border:

כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי בְנֵי־עַמּוֹן וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־בְּקָעָם הָרוֹת הַגִּלְעָד לְמַעַן הַרְחִיב אֶת־גְּבוּלָם׃

14 But I will kindle a fire in the wall of Rabbah, and it shall devour the palaces thereof, with shouting in the day of battle, with a tempest in

וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת רַבָּה וְאָכְלָה אַרְמְנוֹתֶיהָ בְּתְרוּעָה

15 the day of the whirlwind: And their king shall go into captivity, he and his princes together, saith the LORD.

בְּיוֹם מִלְחָמָה בְּסַעַר בְּיוֹם סוּפָה׃ וְהָלַךְ מַלְכָּם בַּגּוֹלָה הוּא וְשָׂרָיו יַחְדָּו אָמַר יְהוָה׃

ב 1 Thus saith the LORD; For three transgressions of Moab, and for four, I will not turn away the punishment thereof; because he burned the bones of the king of Edom into lime:

כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי מוֹאָב וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־שָׂרְפּוֹ עַצְמוֹת מֶלֶךְ־אֱדוֹם לַשִּׂיד׃

2 But I will send a fire upon Moab, and it shall devour the palaces of Kerioth: and Moab shall die with tumult, with shouting, and with the sound of the trumpet:

וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ בְּמוֹאָב וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת הַקְּרִיּוֹת וּמֵת

3 And I will cut off the judge

בְּשָׁאוֹן מוֹאָב בִּתְרוּעָה בְּקוֹל שׁוֹפָר׃ וְהִכְרַתִּי שׁוֹפֵט

מקרבה

7 v. ס״א אַרְמְנוֹתֶיהָ מלא וכן ר״א, ר״ב ור״ו. 10 v. ס״א אַרְמְנוֹתֶיהָ חסר וכן ר״ח, ר״ט, ריו״א, ריב הי״ר. 11 v. נ״ל יַחֲפֹר: עיין ירמיה ג, ה׳. 13 v. כן כ״א. ב״ב חֲרִיחֵי בנעיא. 15 v. צ״ל מַלְכָּם כן ת״ע. 15 v. נ״ל כֹּהֲנָיו: עיין ירמיה מ״ח ז, ומ״ם ג׳.

מִקִּרְבָּהּ וְכָל־שָׁרֶיהָ אֲהָרוֹג עִמּוֹ אֲמַר יְהוָה׃
כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי יְהוּדָה וְעַל־ 4
אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־מְאָסָם אֶת־תּוֹרַת יְהוָה
וְחֻקָּיו לֹא שָׁמָרוּ וַיַּתְעוּם כִּזְבֵיהֶם אֲשֶׁר־הָלְכוּ 5
אֲבוֹתָם אַחֲרֵיהֶם׃ וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בִּיהוּדָה וְאָכְלָה
אַרְמְנוֹת יְרוּשָׁלִָם׃ כֹּה אָמַר יְהוָה 6
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־
מְכָרָם בַּכֶּסֶף צַדִּיק וְאֶבְיוֹן בַּעֲבוּר נַעֲלָיִם׃ הַשֹּׁאֲפִים 7
עַל־עֲפַר־אֶרֶץ בְּרֹאשׁ דַּלִּים וְדֶרֶךְ עֲנָוִים יַטּוּ וְאִישׁ
וְאָבִיו יֵלְכוּ אֶל־הַנַּעֲרָה לְמַעַן חַלֵּל אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי׃ 8
וְעַל־בְּגָדִים חֲבֻלִים יַטּוּ אֵצֶל כָּל־מִזְבֵּחַ וְיֵין עֲנוּשִׁים 9
יִשְׁתּוּ בֵּית אֱלֹהֵיהֶם׃ וְאָנֹכִי הִשְׁמַדְתִּי אֶת־הָאֱמֹרִי
מִפְּנֵיהֶם אֲשֶׁר כְּגֹבַהּ אֲרָזִים גָּבְהּוֹ וְחָסֹן הוּא כָּאַלוֹנִים
וְאַשְׁמִיד פִּרְיוֹ מִמַּעַל וְשָׁרָשָׁיו מִתָּחַת׃ וְאָנֹכִי הֶעֱלֵיתִי ס 10
אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וָאוֹלֵךְ אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים
שָׁנָה לָרֶשֶׁת אֶת־אֶרֶץ הָאֱמֹרִי׃ וָאָקִים מִבְּנֵיכֶם לִנְבִיאִים 11
וּמִבַּחוּרֵיכֶם לִנְזִרִים הַאַף אֵין־זֹאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם־
יְהוָה׃ וַתַּשְׁקוּ אֶת־הַנְּזִרִים יָיִן וְעַל־הַנְּבִיאִים צִוִּיתֶם 12
לֵאמֹר לֹא תִנָּבְאוּ׃ הִנֵּה אָנֹכִי מֵעִיק תַּחְתֵּיכֶם כַּאֲשֶׁר 13
תָּעִיק הָעֲגָלָה הַמְלֵאָה לָהּ עָמִיר׃ וְאָבַד מָנוֹס מִקָּל 14
וְחָזָק לֹא־יְאַמֵּץ כֹּחוֹ וְגִבּוֹר לֹא־יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ׃ וְתֹפֵשׂ 15
הַקֶּשֶׁת לֹא יַעֲמֹד וְקַל בְּרַגְלָיו לֹא יְמַלֵּט וְרֹכֵב הַסּוּס
לֹא יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ׃ וְאַמִּיץ לִבּוֹ בַּגִּבּוֹרִים עָרוֹם יָנוּס 16
ג בַּיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה׃ שִׁמְעוּ אֶת־
הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עֲלֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל
כל־

---

v. 6 הפטרה לפרשת וישב. v. 9 ס"א מִפְּנֵיכֶם וכן ד"א, ד"ב ה"ו. v. 11 ס"א לִנְזִירִים מלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ו ה"ה. v. 12 ס"א הַנְּזִירִים מלא וכן ד"א, ד"ב, ה"ו, ה"ב וה"ד. ג. 1 v. ס"א בַּיִת וכן ה"א, תר' וח"כ.

from the midst thereof, and will slay all the princes thereof with him, saith the LORD.

4 Thus saith the LORD; For three transgressions of Judah, and for four, I will not turn away the punishment thereof; because they have despised the law of the LORD, and have not kept his commandments, and their lies caused them to err, after the which their fathers have walked:

5 But I will send a fire upon Judah, and it shall devour the palaces of Jerusalem.

6 Thus saith the LORD; For three transgressions of Israel, and for four, I will not turn away the punishment thereof; because they sold the righteous for silver, and the poor for a pair of shoes;

7 That pant after the dust of the earth on the head of the poor, and turn aside the way of the meek: and a man and his father will go in unto the same maid, to profane my holy name:

8 And they lay themselves down upon clothes laid to pledge by every altar, and they drink the wine of the condemned in the house of their god.

9 Yet destroyed I the Amorite before them, whose height was like the height of the cedars, and he was strong as the oaks; yet I destroyed his fruit from above, and his roots from beneath.

10 Also I brought you up from the land of Egypt, and led you forty years through the wilderness, to possess the land of the Amorite.

11 And I raised up of your sons for prophets, and of your young men for Nazarites. Is it not even thus, O ye children of Israel? saith the LORD.

12 But ye gave the Nazarites wine to drink; and commanded the prophets, saying, Prophesy not.

13 Behold, I am pressed under you, as a cart is pressed that is full of sheaves.

14 Therefore the flight shall perish from the swift, and the strong shall not strengthen his force, neither shall the mighty deliver himself:

15 Neither shall he stand that handleth the bow; and he that is swift of foot shall not deliver himself: neither shall he that rideth the horse deliver himself.

16 And he that is courageous among the mighty shall flee away naked in that day, saith the LORD.

3 Hear this word that the LORD hath spoken against you, O children of Israel, against

כָּל־הַמִּשְׁפָּחָה אֲשֶׁר הֶעֱלֵיתִי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר׃
רַק אֶתְכֶם יָדַעְתִּי מִכֹּל מִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה עַל־כֵּן אֶפְקֹד 2
עֲלֵיכֶם אֶת כָּל־עֲוֹנֹתֵיכֶם׃ הֵיֵלְכוּ שְׁנַיִם יַחְדָּו בִּלְתִּי אִם־ 3
נוֹעָדוּ׃ הֵישָׁאֲג אַרְיֵה בַּיַּעַר וְטֶרֶף אֵין לוֹ הֲיִתֵּן כְּפִיר 4
קוֹלוֹ מִמְּעֹנָתוֹ בִּלְתִּי אִם־לָכָד׃ הֲתִפֹּל צִפּוֹר עַל־פַּח 5
הָאָרֶץ וּמוֹקֵשׁ אֵין לָהּ הֲיַעֲלֶה־פַּח מִן־הָאֲדָמָה וְלָכֹד לֹא
יִלְכֹּד׃ אִם־יִתָּקַע שׁוֹפָר בָּעִיר וְעָם לֹא יֶחֱרָדוּ אִם־ 6
תִּהְיֶה רָעָה בְּעִיר וַיהוָה לֹא עָשָׂה׃ כִּי לֹא יַעֲשֶׂה אֲדֹנָי 7
יֱהוִה דָּבָר כִּי אִם־גָּלָה סודוֹ אֶל־עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים׃
אַרְיֵה שָׁאָג מִי לֹא יִירָא אֲדֹנָי יֱהוִה דִּבֶּר מִי לֹא יִנָּבֵא׃ 8
הַשְׁמִיעוּ עַל־אַרְמנוֹת בְּאַשְׁדּוֹד וְעַל־אַרְמנוֹת בְּאֶרֶץ 9
מִצְרַיִם וְאִמְרוּ הֵאָסְפוּ עַל־הָרֵי שֹׁמְרוֹן וּרְאוּ מְהוּמוֹת
רַבּוֹת בְּתוֹכָהּ וַעֲשׁוּקִים בְּקִרְבָּהּ׃ וְלֹא־יָדְעוּ עֲשׂוֹת־ 10
נְכֹחָה נְאֻם־יְהוָה הָאֹצְרִים חָמָס וָשֹׁד בְּאַרְמנוֹתֵיהֶם׃
לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה צַר וְסָבִיב 11
הָאָרֶץ וְהוֹרֵד מִמֵּךְ עֻזֵּךְ וְנָבְזּוּ אַרְמנוֹתָיִךְ׃ כֹּה אָמַר 12
יְהוָה כַּאֲשֶׁר יַצִּיל הָרֹעֶה מִפִּי הָאַרְיֵה שְׁתֵּי כְרָעַיִם אוֹ
בְּרֶל־אֹזֶן כֵּן יִנָּצְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּשְׁבִים בְּשֹׁמְרוֹן בְּפֵאַת
מִטָּה וּבְדַמֶּשֶׂק עָרֶשׂ׃ שִׁמְעוּ וְהָעִידוּ בְּבֵית יַעֲקֹב נְאֻם 13
אֲדֹנָי יֱהוִה אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת׃ כִּי בְיוֹם פָּקְדִי פִּשְׁעֵי 14
יִשְׂרָאֵל עָלָיו וּפָקַדְתִּי עַל־מִזְבְּחוֹת בֵּית־אֵל וְנִגְדְּעוּ
קרנות

---

2 v. ס״א אֶפְקֹד מלא. 4 v. ס״א מִשְׁעֹנָתוֹ מלא וכן ר״א, ר״ב, ר״ת, ד״ס, ר״א וחי״ב. 5 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ר״ב חי״ו, ס״א הֶחְפּוֹל מלא וכן ר״ג, ר״ח, ר״ם, ר״א, ר״ב, ר״ד ודמ״ו. 6 v. כן למערבאי, למדנחאי עָשָׂה מפיק ת״א. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ג, ר״ח, ר״ם, ד״ב, ד״ד ודמ״ו, ס״א הָהָמוֹת חסר ה׳ קדמא וכן ד״א, וס״א מְהֹמֹת חסר ד׳חסר וכן ד״א, ר״ב ד״ו, וס״א מְהוּמוֹת מלא דמלא וכן חי״ב. 10 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ח, ר״ם, ד״א דמ״ו, ס״א הָאוֹצְרִים ונמסר עליו ל׳ ומלא וכן ד״א דמ״ו. 11 v. ס״א וְהוֹרֵד מלא וכן ר״ג, ד״ב, ד״ד ורמ״ו, וס״א וְהוֹרֵד וכן תר״ וח״ר. 12 v. בס״א יש כאן פסקא. 13 v. כן ב״א, ב״נ יִנָּצְלוּ בנציא. 13 v. ס״א ובדמסק״ בסכלות וכן ד״ב, ד״ת, ד״ם, ד״ב, ד״ד ותר״. 14 v. כן למערבאי, למדנחאי בֵּיתְאֵל חרא מלת.

the whole family which I brought up from the land of Egypt, saying,
2 You only have I known of all the families of the earth: therefore I will punish you for all your iniquities.
3 Can two walk together, except they be agreed?
4 Will a lion roar in the forest, when he hath no prey? will a young lion cry out of his den, if he have taken nothing?
5 Can a bird fall in a snare upon the earth, where no gin is for him? shall one take up a snare from the earth, and have taken nothing at all?
6 Shall a trumpet be blown in the city, and the people not be afraid? shall there be evil in a city, and the LORD hath not done it?
7 Surely the Lord GOD will do nothing, but he revealeth his secret unto his servants the prophets.
8 The lion hath roared, who will not fear? the Lord GOD hath spoken, who can but prophesy?
9 Publish in the palaces at Ashdod, and in the palaces in the land of Egypt, and say, Assemble yourselves upon the mountains of Samaria, and behold the great tumults in the midst thereof, and the oppressed in the midst thereof.
10 For they know not to do right, saith the LORD, who store up violence and robbery in their palaces.
11 Therefore thus saith the Lord GOD; An adversary there shall be even round about the land; and he shall
12 bring down thy strength from thee, and thy palaces shall be spoiled. Thus saith the LORD; As the shepherd taketh out of the mouth of the lion two legs, or a piece of an ear; so shall the children of Israel be taken out that dwell in Samaria in the corner of a bed, and in Damascus
13 in a couch. Hear ye, and testify in the house of Jacob, saith the Lord GOD, the God of
14 hosts, That in the day that I shall visit the transgressions of Israel upon him I will also visit the altars of Beth-el:

and the horns of the altar shall be cut off, and fall to the ground.

15 And I will smite the winter house with the summer house; and the houses of ivory shall perish, and the great houses shall have an end, saith the LORD.

4 Hear this word, ye kine of Bashan, that are in the mountain of Samaria, which oppress the poor, which crush the needy, which say to their masters, Bring, and let us drink.

2 The Lord GOD hath sworn by his holiness, that, lo, the days shall come upon you, that he will take you away with hooks, and your posterity with fishhooks.

3 And ye shall go out at the breaches, every cow at that which is before her; and ye shall cast them into the palace, saith the LORD.

4 Come to Beth-el, and transgress; at Gilgal multiply transgression; and bring your sacrifices every morning, and your tithes after three years:

5 And offer a sacrifice of thanksgiving with leaven, and proclaim and publish the free offerings: for this liketh you, O ye children of Israel, saith the Lord GOD.

6 And I also have given you cleanness of teeth in all your cities, and want of bread in all your places: yet have ye not returned unto me, saith the LORD.

7 And also I have withholden the rain from you, when there were yet three months to the harvest: and I caused it to rain upon one city, and caused it not to rain upon another city: one piece was rained upon, and the piece whereupon it rained not withered.

8 So two or three cities wandered unto one city, to drink water; but they were not satisfied: yet have ye not returned unto me, saith the LORD.

9 I have smitten you with blasting and mildew: when your gardens and your vineyards and your fig trees and your olive trees increased, the palmerworm devoured them: yet have ye not returned unto me, saith the LORD.

10 I have sent among you the pestilence after the manner of Egypt: your young men have I slain with the sword, and have taken away your horses; and I have made the stink of your camps to come up unto your nostrils: yet have ye not returned unto me, saith the LORD.

11 I have overthrown some of you, as God overthrew Sodom and Gomorrah, and ye were as a firebrand plucked out of the burning: yet have ye not returned

15 וְקַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְנִפְּלוּ לָאָרֶץ׃ וְהִכֵּיתִי בֵּית־הַחֹרֶף עַל־
בֵּית הַקָּיִץ וְאָבְדוּ בָּתֵּי הַשֵּׁן וְסָפוּ בָּתִּים רַבִּים נְאֻם־
ד יְהוָה׃ שִׁמְעוּ הַדָּבָר הַזֶּה פָּרוֹת
הַבָּשָׁן אֲשֶׁר בְּהַר שֹׁמְרוֹן הָעֹשְׁקוֹת דַּלִּים הָרֹצְצוֹת
2 אֶבְיוֹנִים הָאֹמְרוֹת לַאֲדֹנֵיהֶם הָבִיאָה וְנִשְׁתֶּה׃ נִשְׁבַּע
אֲדֹנָי יֱהוִה בְּקָדְשׁוֹ כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים עֲלֵיכֶם וְנִשָּׂא
3 אֶתְכֶם בְּצִנּוֹת וְאַחֲרִיתְכֶן בְּסִירוֹת דּוּגָה׃ וּפִרְצִים
תֵּצֶאנָה אִשָּׁה נֶגְדָּהּ וְהִשְׁלַכְתֶּנָה הַהַרְמוֹנָה נְאֻם־יְהוָה׃
4 בֹּאוּ בֵית־אֵל וּפִשְׁעוּ הַגִּלְגָּל הַרְבּוּ לְפַשֵּׁעַ וְהָבִיאוּ לַבֹּקֶר
5 זִבְחֵיכֶם לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים מַעְשְׂרֹתֵיכֶם׃ וְקַטֵּר מֻחְמֶץ
תּוֹדָה וְקִרְאוּ נְדָבוֹת הַשְׁמִיעוּ כִּי כֵן אֲהַבְתֶּם בְּנֵי
6 יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְגַם־אֲנִי נָתַתִּי לָכֶם נְקִיּוֹן
שִׁנַּיִם בְּכָל־עָרֵיכֶם וְחֶסֶר לֶחֶם בְּכָל מְקוֹמֹתֵיכֶם וְלֹא־
7 שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ וְגַם אָנֹכִי מָנַעְתִּי מִכֶּם אֶת־
הַגֶּשֶׁם בְּעוֹד שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים לַקָּצִיר וְהִמְטַרְתִּי עַל־
עִיר אֶחָת וְעַל־עִיר אַחַת לֹא אַמְטִיר חֶלְקָה אַחַת תִּמָּטֵר
8 וְחֶלְקָה אֲשֶׁר־לֹא־תַמְטִיר עָלֶיהָ תִּיבָשׁ׃ וְנָעוּ שְׁתַּיִם
שָׁלֹשׁ עָרִים אֶל־עִיר אַחַת לִשְׁתּוֹת מַיִם וְלֹא יִשְׂבָּעוּ
9 וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ הִכֵּיתִי אֶתְכֶם בַּשְּׁדָפוֹן
וּבַיֵּרָקוֹן הַרְבּוֹת גַּנּוֹתֵיכֶם וּכְרָמֵיכֶם וּתְאֵנֵיכֶם וְזֵיתֵיכֶם
10 יֹאכַל הַגָּזָם וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ שִׁלַּחְתִּי בָּכֶם
דֶּבֶר בְּדֶרֶךְ מִצְרַיִם הָרַגְתִּי בַחוּרֵיכֶם עִם שְׁבִי
סוּסֵיכֶם וָאַעֲלֶה בְאַשׁ מַחֲנֵיכֶם וּבְאַפְּכֶם וְלֹא־שַׁבְתֶּם
11 עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ הָפַכְתִּי בָכֶם כְּמַהְפֵּכַת אֱלֹהִים אֶת־
סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה וַתִּהְיוּ כְּאוּד מֻצָּל מִשְּׂרֵפָה וְלֹא־שַׁבְתֶּם
עדי

ד. 4 v. כן למערבאי. למרנחאי בֵּיתְאֵל חרא מלה. 4 v. פֵּ֫א. 5 v. וְהַגְלְגָל. 7 v. נ׳ל אַמְטִיר. 9 v. בסתה בְּשַׁדְפוֹן.

unto me, saith the LORD.

12 Therefore thus will I do unto thee, O Israel: and because I will do this unto thee, prepare to meet thy God, O Israel.

13 For, lo, he that formeth the mountains, and createth the wind, and declareth unto man what is his thought, that maketh the morning darkness, and treadeth upon the high places of the earth, The LORD, The God of hosts, is his name.

5 Hear ye this word which I take up against you, even a lamentation, O house of Israel.

2 The virgin of Israel is fallen; she shall no more rise: she is forsaken upon her land; there is none to raise her up.

3 For thus saith the Lord GOD; The city that went out by a thousand shall leave an hundred, and that which went forth by an hundred shall leave ten, to the house of Israel.

4 For thus saith the LORD unto the house of Israel, Seek ye me, and ye shall live:

5 But seek not Beth-el, nor enter into Gilgal, and pass not to Beer-sheba: for Gilgal shall surely go into captivity, and Beth-el shall come to nought.

6 Seek the LORD, and ye shall live; lest he break out like fire in the house of Joseph, and devour it, and there be none to quench it in Beth-el.

7 Ye who turn judgment to wormwood, and leave off

8 righteousness in the earth, Seek him that maketh the seven stars and Orion, and turneth the shadow of death into the morning, and maketh the day dark with night: that calleth for the waters of the sea, and poureth them out upon the face of the earth: The LORD is his name:

9 That strengtheneth the spoiled against the strong, so that the spoiled shall come against the

10 fortress. They hate him that rebuketh in the gate, and they abhor him that speaketh uprightly.

11 Forasmuch therefore as your treading is upon the poor, and ye take from him burdens of wheat: ye have built houses of hewn stone, but ye shall not dwell in them; ye have planted

12 pleasant vineyards, but ye shall not drink wine of them. For I know your manifold transgressions and your mighty sins: they afflict the just, they take a bribe, and they turn aside the

13 poor in the gate from their right. Therefore the prudent shall keep silence in that time; for it is an evil time.

12 עָנִי נָאֶם־יְהוָה׃ לָכֵן כֹּה אֲמַשֶּׂה־לָּךְ
יִשְׂרָאֵל עֵקֶב כִּי־זֹאת אֲעֲשֶׂה־לָּךְ הָכֵן לִקְרַאת־אֱלֹהֶיךָ
13 יִשְׂרָאֵל׃ כִּי הִנֵּה יוֹצֵר הָרִים וּבֹרֵא רוּחַ וּמַגִּיד לְאָדָם
מַה־שֵּׂחוֹ מְשִׂיחַ עֵיפָה וְדֹרֵךְ עַל־בָּמֳתֵי אֶרֶץ יְהוָה
ה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ שִׁמְשִׁי אֶת־
הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹשֵׂא עֲלֵיכֶם קִינָה בֵּית יִשְׂרָאֵל׃
2 נָפְלָה לֹא־תוֹסִיף קוּם בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל נִטְּשָׁה עַל־
3 אַדְמָתָהּ אֵין מְקִימָהּ׃ כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הָעִיר
הַיֹּצֵאת אֶלֶף תַּשְׁאִיר מֵאָה וְהַיּוֹצֵאת מֵאָה תַּשְׁאִיר
4 עֲשָׂרָה לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ כִּי כֹה
5 אָמַר יְהוָה לְבֵית יִשְׂרָאֵל דִּרְשׁוּנִי וִחְיוּ׃ וְאַל־תִּדְרְשׁוּ
בֵּית־אֵל וְהַגִּלְגָּל לֹא תָבֹאוּ וּבְאֵר שֶׁבַע לֹא תַעֲבֹרוּ
6 כִּי הַגִּלְגָּל גָּלֹה יִגְלֶה וּבֵית־אֵל יִהְיֶה לָאָוֶן׃ דִּרְשׁוּ
אֶת־יְהוָה וִחְיוּ פֶּן־יִצְלַח כָּאֵשׁ בֵּית יוֹסֵף וְאָכְלָה וְאֵין־
7 מְכַבֶּה לְבֵית־אֵל׃ הַהֹפְכִים לְלַעֲנָה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה
8 לְאֶרֶץ הִנִּיחוּ׃ עֹשֵׂה כִימָה וְכְסִיל וְהֹפֵךְ לַבֹּקֶר צַלְמָוֶת
וְיוֹם לַיְלָה הֶחְשִׁיךְ הַקּוֹרֵא לְמֵי־הַיָּם וַיִּשְׁפְּכֵם עַל־
9 פְּנֵי הָאָרֶץ יְהוָה שְׁמוֹ׃ הַמַּבְלִיג שֹׁד עַל־עָז וְשֹׁד עַל־
10 מִבְצָר יָבוֹא׃ שָׂנְאוּ בַשַּׁעַר מוֹכִיחַ וְדֹבֵר תָּמִים יְתָעֵבוּ׃
11 לָכֵן יַעַן בּוֹשַׁסְכֶם עַל־דָּל וּמִשְׂאַת־בַּר תִּקְחוּ מִמֶּנּוּ בָּתֵי
גָזִית בְּנִיתֶם וְלֹא־תֵשְׁבוּ בָּם כַּרְמֵי־חֶמֶד נְטַעְתֶּם וְלֹא
12 תִשְׁתּוּ אֶת־יֵינָם׃ כִּי יָדַעְתִּי רַבִּים פִּשְׁעֵיכֶם וַעֲצֻמִים
חַטֹּאתֵיכֶם צֹרְרֵי צַדִּיק לֹקְחֵי כֹפֶר וְאֶבְיוֹנִים בַּשַּׁעַר
13 הִטּוּ׃ לָכֵן הַמַּשְׂכִּיל בָּעֵת הַהִוא יִדֹּם כִּי עֵת רָעָה הִיא׃

ורשו־

---

12 ע׳ בס״א אין כאן פסקא. 13 ע׳ ס״א ובורא סלא וכן ר״ח, ר״ם, ריב״ ודס״ו.
13 ע׳ בס״א נמוחי בחיב. נָמַחְתִּי קרי וכן ר״ג. ה׳. 3 ע׳ ס״א ולא״ וכן ד״ש, ת״ס ות״ר.
5 ע׳ ס״א יתין. 6 ע׳ 5, 6 כן למערבאי וכן בסיני, למדנחאי ובירושלמי, לבירושלמי חדא מלה. 5 ע׳ גָּלוֹ קרי. 8 ע׳ ס״א לְלַיְלָה וכן ר״ש, ד״ב ורי״ב. 9 ע׳ בס״א יש כאן פסקא.

14 Seek good, and not evil, that ye may live: and so the LORD, the God of hosts, shall be with you, as ye have spoken.
15 Hate the evil, and love the good, and establish judgment in the gate: it may be that the LORD God of hosts will be gracious unto the remnant of Joseph.
16 Therefore the LORD, the God of hosts, the Lord, saith thus; Wailing shall be in all streets; and they shall say in all the highways, Alas! alas! and they shall call the husbandman to mourning, and such as are skilful of lamentation to wailing.
17 And in all vineyards shall be wailing: for I will pass through thee, saith the LORD.
18 Woe unto you that desire the day of the LORD! to what end is it for you? the day of the LORD is darkness, and not light.
19 As if a man did flee from a lion, and a bear met him; or went into the house, and leaned his hand on the wall, and a serpent bit him.
20 Shall not the day of the LORD be darkness, and not light? even very dark, and no brightness in it?
21 I hate, I despise your feast days, and I will not smell in your solemn assemblies.
22 Though ye offer me burnt offerings and your meat offerings, I will not accept them: neither will I regard the peace offerings of your fat beasts.
23 Take thou away from me the noise of thy songs; for I will
24 not hear the melody of thy viols. But let judgment run down as waters, and righteousness
25 as a mighty stream. Have ye offered unto me sacrifices and offerings in the wilderness
26 forty years, O house of Israel? But ye have borne the tabernacle of your Moloch and Chiun
27 your images, the star of your god, which ye made to yourselves. Therefore will I cause you to go into captivity beyond Damascus, saith the LORD, whose name is The God of hosts.

6 Woe to them that are at ease in Zion, and trust in the mountain of Samaria, which are named
2 chief of the nations, to whom the house of Israel came! Pass ye unto Calneh, and see; and from thence go ye to Hamath the great: then go down to Gath of the Philistines: be they better

14 דִּרְשׁוּ־טוֹב וְאַל־רָע לְמַעַן תִּחְיוּ וְיִהְיֶה־כֵּן יְהוָה׀ אֱלֹהֵי ס
15 צְבָאוֹת אִתְּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם: שִׂנְאוּ־רָע וְאֶהֱבוּ־טוֹב
וְהַצִּיגוּ בַשַּׁעַר מִשְׁפָּט אוּלַי יְחֻנֵּן יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת
16 שְׁאֵרִית יוֹסֵף: לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֲדֹנָי בְּכָל־רְחֹבוֹת מִסְפֵּד וּבְכָל־חוּצוֹת
יֹאמְרוּ הוֹ־הוֹ וְקָרְאוּ אִכָּר אֶל־אֵבֶל וּמִסְפֵּד אֶל־יוֹדְעֵי
17 נֶהִי: וּבְכָל־כְּרָמִים מִסְפֵּד כִּי־אֶעֱבֹר בְּקִרְבֶּךָ אָמַר
18 יְהוָה: הוֹי הַמִּתְאַוִּים אֶת־יוֹם יְהוָה
19 לָמָּה־זֶּה לָכֶם יוֹם יְהוָה הוּא־חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר: כַּאֲשֶׁר
יָנוּס אִישׁ מִפְּנֵי הָאֲרִי וּפְגָעוֹ הַדֹּב וּבָא הַבַּיִת וְסָמַךְ
20 יָדוֹ עַל־הַקִּיר וּנְשָׁכוֹ הַנָּחָשׁ: הֲלֹא־חֹשֶׁךְ יוֹם יְהוָה וְלֹא־
21 אוֹר וְאָפֵל וְלֹא־נֹגַהּ לוֹ: שָׂנֵאתִי מָאַסְתִּי חַגֵּיכֶם וְלֹא
22 אָרִיחַ בְּעַצְרֹתֵיכֶם: כִּי אִם־תַּעֲלוּ־לִי עֹלוֹת וּמִנְחֹתֵיכֶם
23 לֹא אֶרְצֶה וְשֶׁלֶם מְרִיאֵיכֶם לֹא אַבִּיט: הָסֵר מֵעָלַי
24 הֲמוֹן שִׁירֶיךָ וְזִמְרַת נְבָלֶיךָ לֹא אֶשְׁמָע: וְיִגַּל כַּמַּיִם
25 מִשְׁפָּט וּצְדָקָה כְּנַחַל אֵיתָן: הַזְּבָחִים וּמִנְחָה הִגַּשְׁתֶּם־
26 לִי בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה בֵּית יִשְׂרָאֵל: וּנְשָׂאתֶם אֶת
סִכּוּת מַלְכְּכֶם וְאֶת כִּיּוּן צַלְמֵיכֶם כּוֹכַב אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
27 עֲשִׂיתֶם לָכֶם: וְהִגְלֵיתִי אֶתְכֶם מֵהֲלְאָה לְדַמָּשֶׂק אָמַר׳
ו יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ הוֹי
הַשַּׁאֲנַנִּים בְּצִיּוֹן וְהַבֹּטְחִים בְּהַר שֹׁמְרוֹן נְקֻבֵי רֵאשִׁית
2 הַגּוֹיִם וּבָאוּ לָהֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל: עִבְרוּ כַלְנֵה וּרְאוּ
וּלְכוּ מִשָּׁם חֲמָת רַבָּה וּרְדוּ גַּת־פְּלִשְׁתִּים הַטּוֹבִים מִן־

הממלכות

14 v. כן ברוב ספרים כי׳, ד׳נ, ד׳ת, ד׳ם, ד׳ב ודי׳ה, ס׳א יהוה אלהי׳ וכן ד׳ב ודם׳ו. 15 v. בס׳א נָעָה כתיב, נָע קרי׳. כן ברוב ספרים כי׳, ד׳נ, ר׳ת, ר׳ם, ד׳ב ודי׳ה, ס׳א ואהבו וכן ד׳ב ודם׳ו. 19 v. סביר מִפְּנֵי. 20 v. בס׳א לא־. 25 v. כן בספרים כי׳, ד׳ת, ד׳ם, די׳א ודם׳ו, ס׳א מַחֲנִים וכן ד׳נ, די׳ב ודי׳ר. 27 v. כן ברוב ספרים כי׳, ד׳ב, ד׳נ, ד׳ת, ד׳ם, די׳ב ודם׳ו, ס׳א אמר יהוה. ו׳, 2 v. ס׳א כַּלְנֵה עדי וכן ד׳נ, ר׳ת, ד׳ם, די׳א, די׳ב ודי׳ר. 2 v. כן ברוב ספרים כי׳, ד׳נ, ר׳ת, ד׳ם, ס׳א ודלו גַּת וכן ד׳ב, די׳ב ות׳ה, וס׳א ותדו׳ גַּת. 2 v. ס׳א הַטּוֹבִים וכן חר׳, ת׳ע, ת׳ם וח׳ר.

than these kingdoms? or their border greater than your border?

3 Ye that put far away the evil day, and cause the seat of violence to come near;

4 That lie upon beds of ivory, and stretch themselves upon their couches, and eat the lambs out of the flock, and the calves out of the midst of the stall;

5 That chant to the sound of the viol, and invent to themselves instruments of musick, like David;

6 That drink wine in bowls, and anoint themselves with the chief ointments: but they are not grieved for the affliction of Joseph.

7 Therefore now shall they go captive with the first that go captive, and the banquet of them that stretched themselves shall be removed.

8 The Lord GOD hath sworn by himself, saith the LORD the God of hosts, I abhor the excellency of Jacob, and hate his palaces: therefore will I deliver up the city with all that is therein.

9 And it shall come to pass, if there remain ten men in one house, that they shall die.

10 And a man's uncle shall take him up, and he that burneth him, to bring out the bones out of the house, and shall say unto him that is by the sides of the house, Is there yet any with thee? and he shall say, No. Then shall he say, Hold thy tongue: for we may not make mention of the name of the LORD.

11 For, behold, the LORD commandeth, and he will

12 smite the great house with breaches, and the little house with clefts. Shall horses run upon the rock? will one plow there with oxen? for ye have turned judgment into gall, and the fruit

13 of righteousness into hemlock: Ye which rejoice in a thing of nought, which say, Have we

14 not taken to us horns by our own strength? But, behold, I will raise up against you a nation, O house of Israel, saith the LORD the God of hosts; and they shall afflict you from the entering in of Hemath unto the river of the wilderness.

7 Thus hath the Lord GOD shewed unto me; and, behold, he formed grasshoppers in the beginning of the shooting up of the latter growth; and, lo, it was the latter growth after the king's

2 mowings. And it came to pass, that when they had made an end of eating the grass of the land, then I said, O Lord GOD, forgive, I beseech thee: by whom shall Jacob arise? for he is

3 small. The LORD repented for this: It shall not be,

3 הַמַּמְלָכוֹת הָאֵלֶּה אִם־רַב גְּבוּלָם מִגְּבֻלְכֶם׃ הַמְנַדִּים
4 לְיוֹם רָע וַתַּגִּשׁוּן שֶׁבֶת חָמָס׃ הַשְּׁכְבִים עַל־מִטּוֹת
שֵׁן וּסְרוּחִים עַל־עַרְשׂוֹתָם וְאֹכְלִים כָּרִים מִצֹּאן וַעֲגָלִים
5 מִתּוֹךְ מַרְבֵּק׃ הַפְּרְטִים עַל־פִּי הַנָּבֶל כְּדָוִד חָשְׁבוּ
6 לָהֶם כְּלֵי־שִׁיר׃ הַשֹּׁתִים בְּמִזְרְקֵי יַיִן וְרֵאשִׁית שְׁמָנִים
7 יִמְשָׁחוּ וְלֹא נֶחְלוּ עַל־שֵׁבֶר יוֹסֵף׃ לָכֵן עַתָּה יִגְלוּ
8 בְרֹאשׁ גֹּלִים וְסָר מְרִזַח סְרוּחִים׃ נִשְׁבַּע אֲדֹנָי יֱהוִה
בְּנַפְשׁוֹ נְאֻם־יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת מְתָאֵב אֲנֹכִי אֶת־גְּאוֹן
9 יַעֲקֹב וְאַרְמְנוֹתָיו שָׂנֵאתִי וְהִסְגַּרְתִּי עִיר וּמְלֹאָהּ׃ וְהָיָה
10 אִם־יִוָּתְרוּ עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים בְּבַיִת אֶחָד וָמֵתוּ׃ וְנָשָׂא
דֹדוֹ וּמְסָרְפוֹ לְהוֹצִיא עֲצָמִים מִן־הַבַּיִת וְאָמַר לַאֲשֶׁר
בְּיַרְכְּתֵי הַבַּיִת הַעוֹד עִמָּךְ וְאָמַר אֶפֶס וְאָמַר הָס כִּי לֹא
11 לְהַזְכִּיר בְּשֵׁם יְהוָה׃ כִּי־הִנֵּה יְהוָה
מְצַוֶּה וְהִכָּה הַבַּיִת הַגָּדוֹל רְסִיסִים וְהַבַּיִת הַקָּטֹן
12 בְּקָעִים׃ הֲיִרְצוּן בַּסֶּלַע סוּסִים אִם־יֶחֱרֹשׁ בַּבְּקָרִים כִּי־
13 הֲפַכְתֶּם לְרֹאשׁ מִשְׁפָּט וּפְרִי צְדָקָה לְלַעֲנָה׃ הַשְּׂמֵחִים
לְלֹא דָבָר הָאֹמְרִים הֲלוֹא בְחָזְקֵנוּ לָקַחְנוּ לָנוּ קַרְנָיִם׃
14 כִּי הִנְנִי מֵקִים עֲלֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה אֱלֹהֵי
הַצְּבָאוֹת גּוֹי וְלָחֲצוּ אֶתְכֶם מִלְּבוֹא חֲמָת עַד־נַחַל
הָעֲרָבָה׃

7 כֹּה הֶרְאַנִי אֲדֹנָי יֱהוִה וְהִנֵּה יוֹצֵר גֹּבַי בְּתַחְלַת עֲלוֹת
2 הַלֶּקֶשׁ וְהִנֵּה־לֶקֶשׁ אַחַר גִּזֵּי הַמֶּלֶךְ׃ וְהָיָה אִם־כִּלָּה
לֶאֱכוֹל אֶת־עֵשֶׂב הָאָרֶץ וָאֹמַר אֲדֹנָי יֱהוִה סְלַח־נָא מִי
3 יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָטֹן הוּא׃ נִחַם יְהוָה עַל־זֹאת לֹא תִהְיֶה
אָמַר

2 v. ס״א כְּגִבוּלְכֶם מלא וכן ר״א, ד״ת, ד״מ, דו״א, חי״ב ודס״ו. 4 v. ס״א עֲרִשׂוֹתָם חסר וכן ר״ת, ד״מ, דו״א ודס״ו. 6 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ת, ד״מ, דו״ב, די״ד ודפ״ו, ס״א הַשְּׁתִים בְּמזרקי־ וכן ד״ב, ד״ג ודו״ו. 8 v. כן למערבאי, למרנחאי יִשְׂרָאֵל. 13 v. כ״ל נַבְקָר יָם. 13 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, חי״ב ודס״ו, ס״א הֲלֹא חסר וכן ד״א, ד״ב, דו״ו, ד״ת, ד״מ, דו״א, די״ב ודו״ר. 14 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ת, ד״מ, דו״ב, די״ד ודפ״ו, ס״א ולחצו אתכם וכן ד״ב, ד״ג ודו״ו. 7, 2 v. ס״א יָקֵים וכן ח״ע, ח״ם וח״ר. 3 v. ס״א לֹא תהוֹת וכן ד״ב.

saith the LORD.

4 Thus hath the Lord GOD shewed unto me: and, behold, the Lord GOD called to contend by fire, and it devoured the great deep, and did eat up a part.

5 Then said I, O Lord GOD, cease, I beseech thee: by whom shall Jacob arise? for he is small.

6 The LORD repented for this: This also shall not be, saith the Lord GOD.

7 Thus he shewed me: and, behold, the Lord stood upon a wall made by a plumbline, with a plumbline in his hand.

8 And the LORD said unto me, Amos, what seest thou? And I said, A plumbline. Then said the Lord, Behold, I will set a plumbline in the midst of my people Israel: I will not again pass by them any more:

9 And the high places of Isaac shall be desolate, and the sanctuaries of Israel shall be laid waste; and I will rise against the house of Jeroboam with the sword.

10 Then Amaziah the priest of Beth-el sent to Jeroboam king of Israel, saying, Amos hath conspired against thee in the midst of the house of Israel: the land is not able to bear all his words.

11 For thus Amos saith, Jeroboam shall die by the sword, and Israel shall surely be led away captive out of their own land.

12 Also Amaziah said unto Amos, O thou seer, go, flee thee away into the land of Judah, and there eat bread,

4 אָמַר֙ יְהוִ֔ה׃ כֹּ֥ה הֶרְאַ֖נִי אֲדֹנָ֣י יֱהוִ֑ה
וְהִנֵּ֞ה קֹרֵ֣א לָרִ֗ב בָּאֵשׁ֙ אֲדֹנָ֣י יֱהוִ֔ה וַתֹּאכַ֖ל אֶת־תְּה֥וֹם
רַבָּ֑ה וְאָכְלָ֖ה אֶת־הַחֵֽלֶק׃ וָאֹמַ֕ר אֲדֹנָ֥י יֱהוִ֖ה חֲדַל־נָ֑א
6 מִֽי־יָק֥וּם יַעֲקֹ֖ב כִּי־קָטָ֥ן הֽוּא׃ נִחַ֥ם יְהוָ֖ה עַל־זֹ֑את גַּם־
7 הִ֥יא לֹא־תִהְיֶ֖ה אָמַ֥ר אֲדֹנָ֖י יֱהוִֽה׃ כֹּ֣ה
הֶרְאַ֔נִי וְהִנֵּ֥ה אֲדֹנָ֖י נִצָּ֑ב עַל־חוֹמַ֥ת אֲנָ֛ךְ וּבְיָד֖וֹ אֲנָֽךְ׃
8 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֵלַ֔י מָ֥ה אַתָּ֖ה רֹאֶ֣ה עָמ֑וֹס וָאֹמַ֕ר אֲנָ֖ךְ
וַיֹּ֤אמֶר אֲדֹנָי֙ הִנְנִ֣י שָׂ֔ם אֲנָ֖ךְ בְּקֶ֣רֶב עַמִּ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל לֹא־
9 אוֹסִ֥יף עֽוֹד־ע֖וֹד לוֹ׃ וְנָשַׁ֣מּוּ בָמ֣וֹת יִשְׂחָ֔ק וּמִקְדְּשֵׁ֖י
יִשְׂרָאֵ֣ל יֶחֱרָ֑בוּ וְקַמְתִּ֥י עַל־בֵּית־יָרָבְעָ֖ם בֶּחָֽרֶב׃
10 וַיִּשְׁלַ֞ח אֲמַצְיָ֣ה כֹהֵ֗ן בֵּית־אֵ֛ל אֶל־יָרָבְעָ֥ם
מֶֽלֶךְ־יִשְׂרָאֵ֖ל לֵאמֹ֑ר קָשַׁ֨ר עָלֶ֤יךָ עָמוֹס֙ בְּקֶ֣רֶב בֵּית
11 יִשְׂרָאֵ֔ל לֹא־תוּכַ֥ל הָאָ֖רֶץ לְהָכִ֑יל אֶת־כָּל־דְּבָרָֽיו׃ כִּי־
כֹ֤ה אָמַר֙ עָמ֔וֹס בַּחֶ֖רֶב יָמ֣וּת יָרָבְעָ֑ם וְיִשְׂרָאֵ֛ל גָּלֹ֥ה יִגְלֶ֖ה
12 מֵעַ֥ל אַדְמָתֽוֹ׃ וַיֹּ֤אמֶר אֲמַצְיָה֙ אֶל־
עָמ֔וֹס חֹזֶ֕ה לֵ֖ךְ בְּרַח־לְךָ֣ אֶל־אֶ֣רֶץ יְהוּדָ֑ה וְאָכְלְ־שָׁ֥ם
13 לֶ֖חֶם וְשָׁ֥ם תִּנָּבֵֽא׃ וּבֵֽית־אֵ֗ל לֹא־תוֹסִ֤יף עוֹד֙ לְהִנָּבֵ֔א כִּי
14 מִקְדַּשׁ־מֶ֥לֶךְ הוּא֙ וּבֵ֣ית מַמְלָכָ֔ה הֽוּא׃ וַיַּ֥עַן עָמ֖וֹס וַיֹּ֣אמֶר
אֶל־אֲמַצְיָ֑ה לֹא־נָבִ֤יא אָנֹכִי֙ וְלֹא בֶן־נָבִ֣יא אָנֹכִ֔י כִּֽי־בוֹקֵ֥ר
15 אָנֹכִ֖י וּבוֹלֵ֣ס שִׁקְמִֽים׃ וַיִּקָּחֵ֨נִי יְהוָ֜ה מֵאַחֲרֵ֣י הַצֹּ֗אן וַיֹּ֨אמֶר ס
16 אֵלַ֤י יְהוָה֙ לֵ֣ךְ הִנָּבֵ֔א אֶל־עַמִּ֖י יִשְׂרָאֵֽל׃ וְעַתָּ֕ה שְׁמַ֖ע דְּבַ֣ר־
יְהוָ֑ה אַתָּ֣ה אֹמֵ֗ר לֹ֤א תִנָּבֵא֙ עַל־יִשְׂרָאֵ֔ל וְלֹ֥א תַטִּ֖יף עַל־
17 בֵּ֥ית יִשְׂחָֽק׃ לָכֵ֗ן כֹּֽה־אָמַ֤ר יְהוָה֙ אֶשְׁתְּךָ֣ בָּעִ֔יר תִּזֹּ֖נֶה
וּבָנֶ֣יךָ וּבְנֹתֶ֑יךָ בַּחֶ֣רֶב יִפֹּ֔לוּ וְאַדְמָתְךָ֖ בְּחֶ֣בֶל תֵּחָלֵ֑ק
ואתה

---

3 v. ס״א אמר אֲדֹנָי יְהוִה וכן ר״א ת״ב: עיין פסוק ו׳. 5 v. ס״א יָקִים וכן ח״ע, ח״ס וח״ר. 8 v. בס״א נספר עליו עֲבָר־ קרי, ובס״א עָבְרֹ־ כתיב וקרי. 10 v. כן למערבאי, לסדנחאי בֵּיתְאֵל חדא מלה. 11 v. גָּלֹה קרי. 13 v. כן למערבאי וכן מנתן בר״ב, ר״ת, ר״ם, ר״א, ר״ב, ר״ד ודס״ו ס״א ובֵיתְ אֵל וכן ר״ג ת״ן, וס״א ובֵית־אֵל, לסדנחאי ובֵיתְאֵל חדא מלה.

13 and prophesy there: But prophesy not again any more at Beth-el: for it is the king's chapel,
14 and it is the king's court. Then answered Amos, and said to Amaziah, I was no prophet,
15 neither was I a prophet's son; but I was an herdman, and a gatherer of sycomore fruit: And
the LORD took me as I followed the flock, and the LORD said unto me, Go, prophesy unto
16 my people Israel. Now therefore hear thou the word of the LORD: Thou sayest, Prophesy
17 not against Israel, and drop not thy word against the house of Isaac. Therefore thus saith
the LORD; Thy wife shall be an harlot in the city, and thy sons and thy daughters shall fall by
the sword, and thy land shall be divided by line;

and thou shalt die in a polluted land: and Israel shall surely go into captivity forth of his land.

וְאַתָּה עַל־אַדְמָה טְמֵאָה תָּמוּת וְיִשְׂרָאֵל גָּלֹה יִגְלֶה מֵעַל אַדְמָתוֹ׃

8 Thus hath the Lord GOD shewed unto me: and behold a basket of summer fruit.

ח כֹּה הֶרְאַנִי אֲדֹנָי יֱהוִה וְהִנֵּה כְּלוּב קָיִץ׃ וַיֹּאמֶר מָה־ 2
אַתָּה רֹאֶה עָמוֹס וָאֹמַר כְּלוּב קָיִץ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי בָּא

2 And he said, Amos, what seest thou? And I said, A basket of summer fruit. Then said the LORD unto me, The end is come upon my people of Israel; I will not again pass by them any more.

3 And the songs of the temple shall be howlings in that day, saith the Lord GOD: there shall be many dead bodies in every place; they shall cast them forth with silence.

4 Hear this, O ye that swallow up the needy, even to make the poor of the land to fail,

5 Saying, When will the new moon be gone, that we may sell corn? and the sabbath, that we may set forth wheat, making the ephah small, and the shekel great, and falsifying the balances by deceit?

6 That we may buy the poor for silver, and the needy for a pair of shoes; yea, and sell the refuse of the wheat?

7 The LORD hath sworn by the excellency of Jacob, Surely I will never forget any of their works.

8 Shall not the land tremble for this, and every one mourn that dwelleth therein? and it shall rise up wholly as a flood; and it shall be cast out and drowned, as by the flood of Egypt.

9 And it shall come to pass in that day, saith the Lord GOD, that I will cause the sun to go down at noon, and I will darken

10 the earth in the clear day: And I will turn your feasts into mourning, and all your songs into lamentation; and I will bring up sackcloth upon all loins, and baldness upon every head; and I

11 will make it as the mourning of an only son, and the end thereof as a bitter day. Behold, the days come, saith the Lord GOD, that I will send a famine in the land, not a famine of bread,

12 nor a thirst for water, but of hearing the words of the LORD: And they shall wander from sea to sea, and from the north even to the east, they shall run to and fro to seek the word of

13 the LORD, and shall not find it. In that day

הַקַּיִץ אֶל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל לֹא־אוֹסִיף עוֹד עֲבוֹר לוֹ׃ וְהֵילִילוּ 3
שִׁירוֹת הֵיכָל בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה רַב הַפֶּגֶר
בְּכָל־מָקוֹם הִשְׁלִיךְ הֶם׃ שָׁמֹעַ 4
זֹאת הַשֹּׁאֲפִים אֶבְיוֹן וְלַשְׁבִּית עניֵּ־אָרֶץ׃ לֵאמֹר מָתַי 5
יַעֲבֹר הַחֹדֶשׁ וְנִשְׁבִּירָה שֶׁבֶר וְהַשַּׁבָּת וְנִפְתְּחָה־בָּר
לְהַקְטִין אֵיפָה וּלְהַגְדִּיל שֶׁקֶל וְלַעֲוֹת מֹאזְנֵי מִרְמָה׃
לִקְנוֹת בַּכֶּסֶף דַּלִּים וְאֶבְיוֹן בַּעֲבוּר נַעֲלָיִם וּמַפָּל בָּר 6
נַשְׁבִּיר׃ נִשְׁבַּע יְהוָה בִּגְאוֹן יַעֲקֹב אִם־אֶשְׁכַּח לָנֶצַח כָּל־ 7
מַעֲשֵׂיהֶם׃ הַעַל זֹאת לֹא־תִרְגַּז הָאָרֶץ וְאָבַל כָּל־יוֹשֵׁב 8
בָּהּ וְעָלְתָה כָאֹר כֻּלָּהּ וְנִגְרְשָׁה וְנִשְׁקָה כִּיאוֹר מִצְרָיִם׃
וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה 9
וְהֵבֵאתִי הַשֶּׁמֶשׁ בַּצָּהֳרַיִם וְהַחְשַׁכְתִּי לָאָרֶץ בְּיוֹם אוֹר׃
וְהָפַכְתִּי חַגֵּיכֶם לְאֵבֶל וְכָל־שִׁירֵיכֶם לְקִינָה וְהַעֲלֵיתִי עַל 10
כָּל־מָתְנַיִם שָׂק וְעַל־כָּל־רֹאשׁ קָרְחָה וְשַׂמְתִּיהָ כְּאֵבֶל
יָחִיד וְאַחֲרִיתָהּ כְּיוֹם מָר׃
הִנֵּה ׀ יָמִים בָּאִים נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה וְהִשְׁלַחְתִּי רָעָב בָּאָרֶץ 11
לֹא־רָעָב לַלֶּחֶם וְלֹא־צָמָא לַמַּיִם כִּי אִם־לִשְׁמֹעַ אֶת
דִּבְרֵי יְהוָה׃ וְנָעוּ מַיִם עַד־יָם וּמִצָּפוֹן וְעַד־מִזְרָח 12
יְשׁוֹטְטוּ לְבַקֵּשׁ אֶת־דְּבַר־יְהוָה וְלֹא יִמְצָאוּ׃ בַּיּוֹם 13
ההוא

---

11 v. גָּלֹה קרי. ח. 2 v. בס״א נספר עליו עָבַר קרי, ובס״א עָבַר כתיב וקרי. 4 v. עֲנִיֵּי כתיב, עֲנִיֵּי קרי, בס״א עֲנִיֵּי כתיב וקרי וכן ד״ג וז״ו, ובס״א עֲנִיֵּי כתיב וקרי וכן ד״ם תי״א. 8 v. כן ברוב ספרים כ״ף, ר״ג, ר״ח, ר״ם, ד״ב, ד״ד ותם״ו, ס״א הֶעָלֵי וכן ד״ב. 9 v. ס״א כָּאוֹר וכן ד״ב, תר״ו, ת״ע, ת״ם ות״ר: עיין ס״ו ח״ו. 8 v. וְתִשָּׁקָה כתיב, וְנִשְׁקָעָה קרי, בס״א וְתִשָּׁקָעָה כתיב וקרי וכן רי״א. 11 v. ס״א דְּבַר וכן תר״ו, ת״ע, ת״ם ות״ר.

shall the fair virgins and young men faint for thirst.

14 They that swear by the sin of Samaria, and say, Thy god, O Dan, liveth; and, The manner of Beer-sheba liveth; even they shall fall, and never rise up again.

9 I saw the LORD standing upon the altar: and he said, Smite the lintel of the door, that the posts may shake: and cut them in the head, all of them; and I will slay the last of them with the sword: he that fleeth of them shall not flee away, and he that escapeth of them shall not be delivered.

2 Though they dig into hell, thence shall mine hand take them; though they climb up to heaven, thence will I bring them down:

3 And though they hide themselves in the top of Carmel, I will search and take them out thence; and though they be hid from my sight in the bottom of the sea, thence will I command the serpent, and he shall bite them:

4 And though they go into captivity before their enemies, thence will I command the sword, and it shall slay them: and I will set mine eyes upon them for evil, and not for good.

5 And the Lord GOD of hosts is he that toucheth the land, and it shall melt, and all that dwell therein shall mourn: and it shall rise up wholly like a flood; and shall be drowned, as by the flood of Egypt.

6 It is he that buildeth his stories in the heaven, and hath founded his troop in the earth; he that calleth for the waters of the sea, and poureth them out upon the face of the earth: The LORD is his name.

7 Are ye not as children of the Ethiopians unto me, O children of Israel? saith the LORD. Have not I brought up Israel out of the land of Egypt? and the Philistines from Caphtor, and the Syrians from Kir?

8 Behold, the eyes of the Lord GOD are upon the sinful kingdom, and I will destroy it from off the face of the earth; saving that I will not utterly destroy the house of Jacob, saith

9 the LORD. For, lo, I will command, and I will sift the house of

הַהוּא תִּתְעַלַּפְנָה הַבְּתוּלֹת הַיָּפוֹת וְהַבְּחוּרִים בַּצָּמָא׃
14 הַנִּשְׁבָּעִים בְּאַשְׁמַת שֹׁמְרוֹן וְאָמְרוּ חַי אֱלֹהֶיךָ דָּן וְחַי דֶּרֶךְ
בְּאֵר־שָׁבַע וְנָפְלוּ וְלֹא־יָקוּמוּ עוֹד׃
ט רָאִיתִי אֶת־אֲדֹנָי נִצָּב עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיֹּאמֶר הַךְ הַכַּפְתּוֹר
וְיִרְעֲשׁוּ הַסִּפִּים וּבְצָעֵם בְּרֹאשׁ כֻּלָּם וְאַחֲרִיתָם בַּחֶרֶב
2 אֶהֱרֹג לֹא־יָנוּס לָהֶם מָנֹס וְלֹא־יִמָּלֵט לָהֶם פָּלִיט׃ אִם־
יַחְתְּרוּ בִשְׁאוֹל מִשָּׁם יָדִי תִּקָּחֵם וְאִם־יַעֲלוּ הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם
3 אוֹרִידֵם׃ וְאִם־יֶחְבָּאוּ בְּרֹאשׁ הַכַּרְמֶל מִשָּׁם אֲחַפֵּשׂ
וְלָקַחְתִּים וְאִם־יִסָּתְרוּ מִנֶּגֶד עֵינַי בְּקַרְקַע הַיָּם מִשָּׁם
4 אֲצַוֶּה אֶת־הַנָּחָשׁ וְנִשְּׁכֵם׃ וְאִם־יֵלְכוּ בַשִּׁבְיָ לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם
מִשָּׁם אֲצַוֶּה אֶת־הַחֶרֶב וְהָרְגַתָּם וְשַׂמְתִּי עֵינַי עֲלֵיהֶם
5 לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה׃ וַאדֹנָי יְהוִה הַצְּבָאוֹת הַנּוֹגֵעַ
בָּאָרֶץ וַתָּמוֹג וְאָבְלוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי בָהּ וְעָלְתָה כַיְאוֹר כֻּלָּהּ
6 וְשָׁקְעָה כִּיאוֹר מִצְרָיִם׃ הַבּוֹנֶה בַשָּׁמַיִם מַעֲלֹתָו וַאֲגֻדָּתוֹ
עַל־אֶרֶץ יְסָדָהּ הַקֹּרֵא לְמֵי־הַיָּם וַיִּשְׁפְּכֵם עַל־פְּנֵי
7 הָאָרֶץ יְהוָה שְׁמוֹ׃ הֲלוֹא כִבְנֵי כֻשִׁיִּים אַתֶּם לִי בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה הֲלוֹא אֶת־יִשְׂרָאֵל הֶעֱלִיתִי מֵאֶרֶץ
8 מִצְרַיִם וּפְלִשְׁתִּים מִכַּפְתּוֹר וַאֲרָם מִקִּיר׃ הִנֵּה עֵינֵי
אֲדֹנָי יְהוִה בַּמַּמְלָכָה הַחַטָּאָה וְהִשְׁמַדְתִּי אֹתָהּ מֵעַל פְּנֵי
הָאֲדָמָה אֶפֶס כִּי לֹא הַשְׁמֵיד אַשְׁמִיד אֶת־בֵּית יַעֲקֹב
9 נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי־הִנֵּה אָנֹכִי מְצַוֶּה וְהֵנַעְתִּי בְכָל־הַגּוֹיִם
את־

---

13 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ח, ר"מ, ד"י"א, ד"י"ב ה"י"ד, ס"א הַבְּתוּלוֹת מלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו ה"ט"ו. 14 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ז, ד"ח, ר"ם, ד"י"ב, ה"י"ד ס"ם, ס"א בְּאֵר וכן ד"ב.
ט 1 v. כן ב"א, ב"נ עַל־ בלא נעימא, נ"א כ"א עַל־ בנעימא. וב"נ עַל־ בנעימא. 1 v. כן כת"ג, ד"י, ד"י"ב ה"י"ד, ס"א וּבְצָעֵם, וס"א וּבְצַעֲם וכן ד"ב, ד"ח, ר"ם, ד"י"א ה"ט"ו. 6 v. מַעֲלֹתָו כתיב. מַעֲלוֹתָיו קרי, בס"א מַעֲלוֹתָיו כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב ה"י"ו. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י ונסמר עליו מלא וכן בלא בריא, ד"ב, ד"י, ד"ח, ר"ם ה"ט"ו, ס"א הַקֹּרֵא חסר וכן ד"ב, ד"י"א, ד"י"ב ה"י"ד. 7 v. הספרה לפרשת קדשים כנגהג האשכנזים. 7 v. ס"א כּוּשִׁיִּים מלא וכן ד"א, ד"ב ד"ג וה"ו. 7 v. כס"א נסמר עליו בֵּית קרי, ובס"א המסורה עליו נ"א בַּיִת. 7 v. ס"א חֲלֹא חסר וכן ד"א, ד"ב, ד"י ה"י"א. 7 v. בס"א נסמר עליו וּפְלִשְׁתִּים קרי, ובס"א וּפְלִשְׁתִּים כתיב וקרי. 8 v. הַשְּׁמֵד קרי, בס"א הַשְׁמֵד כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב, ד"ג וה"ו.

Israel among all nations, like as corn is sifted in a sieve, yet shall not the least grain fall upon the earth.

10 All the sinners of my people shall die by the sword, which say, The evil shall not overtake nor prevent us.

11 In that day will I raise up the tabernacle of David that is fallen, and close up the breaches thereof; and I will raise up his ruins, and I will build it as in the days of old:

12 That they may possess the remnant of Edom, and of all the heathen, which are called by my name, saith the LORD that doeth this.

13 Behold, the days come, saith the LORD, that the plowman shall overtake the reaper, and the treader of grapes him that soweth seed; and the mountains shall drop sweet wine, and all the hills shall melt.

14 And I will bring again the captivity of my people of Israel, and they shall build the waste cities, and inhabit them; and they shall plant vineyards, and drink the wine thereof; they shall also make gardens, and eat the fruit of them.

15 And I will plant them upon their land, and they shall no more be pulled up out of their land which I have given them, saith the LORD thy God.

אֶת־בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֔ל בַּאֲשֶׁ֖ר יִנּ֣עַ בַּכְּבָרָ֑ה וְלֹא־יִפֹּ֥ול צְרֹ֖ור
אָֽרֶץ׃ 10 בַּחֶ֣רֶב יָמ֔וּתוּ כָּל־חַטָּאֵ֖י עַמִּ֑י הָאֹמְרִ֕ים לֹא־תַגִּ֥ישׁ
11 וְתַקְדִּ֥ים בְּעָלֵ֖ינוּ הָרָעָֽה׃ בַּיֹּ֣ום הַה֗וּא אָקִ֤ים אֶת־סֻכַּ֙ת
דָּוִ֣יד הַנֹּפֶ֔לֶת וְגָדַרְתִּ֖י אֶת־פִּרְצֵיהֶ֑ן וַהֲרִסֹתָ֥יו אָקִ֖ים
12 וּבְנִיתִ֥יהָ כִּימֵי־עֹ֖ולָם׃ לְמַ֣עַן יִֽירְשׁ֗וּ אֶת־שְׁאֵרִ֤ית אֱדֹום֙
וְכָל־הַגֹּויִ֔ם אֲשֶׁר־נִקְרָ֥א שְׁמִ֖י עֲלֵיהֶ֑ם נְאֻם־יְהוָ֥ה עֹשֶׂ֖ה
13 זֹֽאת׃ הִנֵּ֤ה יָמִים֙ בָּאִ֔ים נְאֻם־יְהוָ֔ה
וְנִגַּ֥שׁ חֹרֵ֖שׁ בַּקֹּוצֵ֑ר וְדֹרֵךְ֙ עֹנָ֔ב בְּמֹשֵׁךְ֙ הַזָּ֔רַע וְהִטִּ֤פוּ
14 הֶהָרִים֙ עָסִ֔יס וְכָל־הַגְּבָעֹ֖ות תִּתְמֹוגַ֑גְנָה׃ וְשַׁבְתִּ֣י אֶת־שְׁבִ֔ית
עַמִּ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל וּבָנ֣וּ עָרִ֔ים נְשַׁמֹּ֖ות וְיָשָׁ֑בוּ וְנָטְע֤וּ כְרָמִים֙
15 וְשָׁתּ֣וּ אֶת־יֵינָ֔ם וְעָשׂ֥וּ גַנֹּ֖ות וְאָכְל֥וּ אֶת־פִּרְיהֶֽם׃ וּנְטַעְתִּ֣ים
עַל־אַדְמָתָ֔ם וְלֹא֩ יִנָּתְשׁ֨וּ עֹ֜וד מֵעַ֣ל אַדְמָתָ֗ם אֲשֶׁ֤ר נָתַ֙תִּי֙
לָהֶ֔ם אָמַ֖ר יְהוָ֥ה אֱלֹהֶֽיךָ׃

עבדיה

OBADIAH

1 The vision of Obadiah. Thus saith the Lord GOD concerning Edom; We have heard a rumour from the LORD, and an ambassador is sent among the heathen, Arise ye, and let us rise up against her
2 in battle. Behold, I have made thee small among the heathen: thou art greatly despised.
3 The pride of thine heart hath deceived thee, thou that dwellest in the clefts of the rock, whose
4 habitation is high; that saith in his heart, Who shall bring me down to the ground? Though thou exalt thyself as the eagle, and though

א חִזְיֹ֣ון עֹבַדְיָ֔ה כֹּֽה־אָמַ֥ר אֲדֹנָ֖י יְהוִ֑ה לֶאֱדֹ֗ום שְׁמוּעָ֤ה שָׁמַ֙עְנוּ֙
מֵאֵ֣ת יְהוָ֔ה וְצִיר֙ בַּגֹּויִ֣ם שֻׁלָּ֔ח קוּמ֥וּ וְנָקוּמָ֖ה עָלֶ֑יהָ
2 לַמִּלְחָמָֽה׃ הִנֵּ֤ה קָטֹן֙ נְתַתִּ֣יךָ בַגֹּויִ֔ם בָּזֹ֥וי אַתָּ֖ה מְאֹֽד׃
3 זְדֹ֤ון לִבְּךָ֙ הִשִּׁיאֶ֔ךָ שֹׁכְנִ֥י בְחַגְוֵי־סֶ֖לַע מְרֹ֣ום שִׁבְתֹּ֑ו
4 אֹמֵ֣ר בְּלִבֹּ֔ו מִי֙ יֹורִדֵ֔נִי אָֽרֶץ׃ אִם־תַּגְבִּ֥יהַ כַּנֶּ֖שֶׁר וְאִם־

בין

9 v. סביר ארצה. 11 v. בן ברוכ ספרים כ"י, ר"ב, ר"ו, ר"ח, ר"ט, רי"כ רי"ד, ס"א ההוא ז"ק וכן רמ"ו. 13 v. ס"א בְּלִקְצֵר חסר וכן ר"א, ר"כ, ר"ג תי"ו. 15 v. כן ברוכ ספרים כ"י, ר"ח, ר"ט תמ"ו, ס"א אשרי בכקף ובלא נגינת וכן ר"ב, ר"ג, רי"ב ורי"ד.

סכום פסוקי דספר עמוס מאה וארבעים ושמה וסמן קמ"ו, נ"א מאה ארבעים וארבעה וסמן קמ"ד. וחציו שנאורייע ואהבו טוב [v 15]. וסדריו שלשה. וליח בסיפרא רא פסק כלל. תניך להניח שלש שורות חלק בין כל ספר וספר.

א. 9 v. הפסרה לפרשת וישלח. 8 v. נ"ל סָרוּס. 9 v. כן בספרים כ"י ונמצר עליו חסר יורד וכן ר"ט ורי"א, ס"א יוריבני פלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ח, רי"ב, רי"ד תמ"ו.

בֵּין כּוֹכָבִים שִׂים קִנֶּךָ מִשָּׁם אוֹרִידְךָ נְאֻם־יְהוָה׃ אִם־ 5
גַּנָּבִים בָּאוּ־לָךְ אִם־שׁוֹדְדֵי לַיְלָה אֵיךְ נִדְמֵיתָה הֲלוֹא
יִגְנְבוּ דַיָּם אִם־בֹּצְרִים בָּאוּ לָךְ הֲלוֹא יַשְׁאִירוּ עֹלְלוֹת׃
אֵיךְ נֶחְפְּשׂוּ עֵשָׂו נִבְעוּ מַצְפֻּנָיו׃ עַד־הַגְּבוּל שִׁלְּחוּךָ כָּל 6 7
אַנְשֵׁי בְרִיתֶךָ הִשִּׁיאוּךָ יָכְלוּ לְךָ אַנְשֵׁי שְׁלֻמֶּךָ לַחְמְךָ
יָשִׂימוּ מָזוֹר תַּחְתֶּיךָ אֵין תְּבוּנָה בּוֹ׃ הֲלוֹא בַיּוֹם הַהוּא 8
נְאֻם־יְהוָה וְהַאֲבַדְתִּי חֲכָמִים מֵאֱדוֹם וּתְבוּנָה מֵהַר
עֵשָׂו׃ וְחַתּוּ גִבּוֹרֶיךָ תֵּימָן לְמַעַן יִכָּרֵת־אִישׁ מֵהַר עֵשָׂו 9
מִקָּטֶל׃ מֵחֲמַס אָחִיךָ יַעֲקֹב תְּכַסְּךָ בוּשָׁה וְנִכְרַתְּ 10
לְעוֹלָם׃ בְּיוֹם עָמְדְךָ מִנֶּגֶד בְּיוֹם שְׁבוֹת זָרִים חֵילוֹ 11
וְנׇכְרִים בָּאוּ שְׁעָרוֹ וְעַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם יַדּוּ גוֹרָל גַּם־אַתָּה
כְּאַחַד מֵהֶם׃ וְאַל־תֵּרֶא בְּיוֹם־אָחִיךָ בְּיוֹם נׇכְרוֹ וְאַל־ 12
תִּשְׂמַח לִבְנֵי־יְהוּדָה בְּיוֹם אׇבְדָם וְאַל־תַּגְדֵּל פִּיךָ בְּיוֹם
צָרָה׃ אַל־תָּבוֹא בְּשַׁעַר־עַמִּי בְּיוֹם אֵידָם אַל־תֵּרֶא גַּם־ 13
אַתָּה בְרָעָתוֹ בְּיוֹם אֵידוֹ וְאַל־תִּשְׁלַחְנָה בְחֵילוֹ בְּיוֹם
אֵידוֹ׃ וְאַל־תַּעֲמֹד עַל־הַפֶּרֶק לְהַכְרִית אֶת־פְּלִיטָיו וְאַל־ 14
תַּסְגֵּר שְׂרִידָיו בְּיוֹם צָרָה׃ כִּי־קָרוֹב יוֹם־יְהוָה עַל־ 15
כׇּל־הַגּוֹיִם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ יֵעָשֶׂה לָּךְ גְּמוּלְךָ יָשׁוּב
בְּרֹאשֶׁךָ׃ כִּי כַאֲשֶׁר שְׁתִיתֶם עַל־הַר קׇדְשִׁי יִשְׁתּוּ כׇּל־ 16
הַגּוֹיִם תָּמִיד וְשָׁתּוּ וְלָעוּ וְהָיוּ כְּלוֹא הָיוּ׃ וּבְהַר צִיּוֹן 17
תִּהְיֶה פְּלֵיטָה וְהָיָה קֹדֶשׁ וְיָרְשׁוּ בֵּית יַעֲקֹב אֶת־
מוֹרָשֵׁיהֶם׃ וְהָיָה בֵּית־יַעֲקֹב אֵשׁ וּבֵית יוֹסֵף לֶהָבָה 18
ובית

5 v. כן כתנ; בהללי ובספרים כי׳, ד׳ב, ד׳ג, ד׳ח, ד׳ט, ד׳י׳ב, ד׳י׳ד תד״ם, נ׳א אם־גנבים באו. 5 v. ס׳א ואם׳ וכן תר, ת׳ע ותס׳. 5 v. כן ברוב ספרים כי׳, ד׳ח, ד׳ם תד״ם, ס׳א ואם׳ וכן ד׳ב, ד׳ג, ד׳י׳ב ות׳י׳ד. 6 v. נ׳ל נחפשׂו: עיין ירמיה מ׳ם י׳. 6 v. כן ברוב ספרים כי׳, ד׳א, ד׳כ, ד׳ג, ד׳ח, ד׳ם, ד׳י׳ב ות׳י׳ד. ס׳א מצפוניו חסר וכן ד׳י׳א ורס׳ו. 7 v. ס׳א ויכלו וכן ד׳א, ד׳כ, ד׳י׳א ות׳ס. 11 v. עמדו כתיב, שעריו קרי. בס׳א שעריו כתיב וקרי וכן ד׳א, ד׳ב, ד׳ג ות׳ו. 12 v. ס׳א אל׳ וכן ד׳א, ד׳ב, ד׳ג ות׳ו. 13 v. ס׳א ואל׳ וכן ד׳א, ד׳ב, ד׳ג, תר, ת׳ע, ת׳ס ות׳ר. 15 v. כן ב׳א, ב׳נ בל׳ בנעיא. 16 v. ס׳א שתיב וכן ד׳א, ד׳ב, ד׳ו תי״ב.

thou set thy nest among the stars, thence will I bring thee down, saith the LORD.

5 If thieves came to thee, if robbers by night, (how art thou cut off!) would they not have stolen till they had enough? if the grapegatherers came to thee, would they not leave some grapes?

6 How are the things of Esau searched out! how are his hidden things sought up!

7 All the men of thy confederacy have brought thee even to the border: the men that were at peace with thee have deceived thee, and prevailed against thee; they that eat thy bread have laid a wound under thee: there is none understanding in him.

8 Shall I not in that day, saith the LORD, even destroy the wise men out of Edom, and understanding out of the mount of Esau?

9 And thy mighty men, O Teman, shall be dismayed, to the end that every one of the mount of Esau may be cut off by slaughter.

10 For thy violence against thy brother Jacob shame shall cover thee, and thou shalt be cut off for ever.

11 In the day that thou stoodest on the other side, in the day that the strangers carried away captive his forces, and foreigners entered into his gates, and cast lots upon Jerusalem, even thou wast as one of them.

12 But thou shouldest not have looked on the day of thy brother in the day that he became a stranger; neither shouldest thou have rejoiced over the children of Judah in the day of their destruction; neither shouldest thou have spoken

13 proudly in the day of distress. Thou shouldest not have entered into the gate of my people in the day of their calamity; yea, thou shouldest not have looked on their affliction in the day

14 of their calamity, nor have laid hands on their substance in the day of their calamity; Neither shouldest thou have stood in the crossway, to cut off those of his that did escape; neither

15 shouldest thou have delivered up those of his that did remain in the day of distress. For the day of the LORD is near upon all the heathen: as thou hast done, it shall be done unto thee:

16 thy reward shall return upon thine own head. For as ye have drunk upon my holy mountain, so shall all the heathen drink continually, yea, they shall drink, and they shall swallow

17 down, and they shall be as though they had not been. But upon mount Zion shall be deliverance, and there shall be holiness; and the house of Jacob shall possess their possessions.

18 And the house of Jacob shall be a fire, and the house of Joseph a flame,

וּבֵ֣ית עֵשָׂ֔ו לְקַ֖שׁ וְדָלְק֣וּ בָהֶ֑ם וַאֲכָלֻ֗ם וְלֹא־יִהְיֶ֥ה שָׂרִ֛יד
19 לְבֵ֥ית עֵשָׂ֖ו כִּ֥י יְהוָ֖ה דִּבֵּֽר׃ וְיָרְשׁ֤וּ הַנֶּ֙גֶב֙ אֶת־הַ֣ר
עֵשָׂ֔ו וְהַשְּׁפֵלָ֖ה אֶת־פְּלִשְׁתִּ֑ים וְיָרְשׁ֗וּ אֶת־שְׂדֵ֤ה אֶפְרַ֙יִם֙
20 וְאֶת־שְׂדֵ֣ה שֹׁמְר֔וֹן וּבִנְיָמִ֖ן אֶת־הַגִּלְעָֽד׃ וְגָלַ֤ת הַחֵ֙יל֙
הַזֶּ֔ה לִבְנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל אֲשֶׁר־כְּנַעֲנִ֑ים עַד־צָרְפַ֗ת וְגָלַת֙
21 יְרוּשָׁלַ֔ם אֲשֶׁ֥ר בִּסְפָרַ֖ד יִרְשׁ֣וּ אֶת־עָרֵ֣י הַנֶּ֑גֶב׃ וְעָל֤וּ ס
מוֹשִׁעִים֙ בְּהַ֣ר צִיּ֔וֹן לִשְׁפֹּ֖ט אֶת־הַ֣ר עֵשָׂ֑ו וְהָיְתָ֥ה לַיהוָ֖ה
הַמְלוּכָֽה׃

יונה

א וַיְהִ֣י דְבַר־יְהוָ֔ה אֶל־יוֹנָ֖ה בֶּן־אֲמִתַּ֥י לֵאמֹֽר׃ קוּם֙ לֵ֣ךְ
2 אֶל־נִינְוֵ֣ה הָעִ֤יר הַגְּדוֹלָה֙ וּקְרָ֣א עָלֶ֔יהָ כִּֽי־עָלְתָ֥ה רָעָתָ֖ם
3 לְפָנָ֑י׃ וַיָּ֨קָם יוֹנָ֜ה לִבְרֹ֣חַ תַּרְשִׁישָׁ֗ה מִלִּפְנֵ֤י יְהוָה֙ וַיֵּ֣רֶד
יָפוֹ֙ וַיִּמְצָ֣א אֳנִיָּ֔ה בָּאָ֖ה תַּרְשִׁ֑ישׁ וַיִּתֵּ֤ן שְׂכָרָהּ֙ וַיֵּ֣רֶד בָּ֔הּ
4 לָבוֹא֙ עִמָּהֶ֔ם תַּרְשִׁישָׁה֙ מִלִּפְנֵ֣י יְהוָ֔ה׃ וַיהוָ֗ה הֵטִ֤יל רוּחַ֙
גְּדוֹלָ֣ה אֶל־הַיָּ֔ם וַיְהִ֥י סַעַר־גָּד֖וֹל בַּיָּ֑ם וְהָאֳנִיָּ֖ה חִשְּׁבָ֥ה
5 לְהִשָּׁבֵֽר׃ וַיִּירְא֤וּ הַמַּלָּחִים֙ וַיִּזְעֲק֣וּ אִ֔ישׁ אֶל־אֱלֹהָ֖יו וַיָּטִ֣לוּ
אֶת־הַכֵּלִ֗ים אֲשֶׁ֤ר בָּאֳנִיָּה֙ אֶל־הַ֔יָּם לְהָקֵ֖ל מֵעֲלֵיהֶ֑ם
6 וְיוֹנָ֗ה יָרַד֙ אֶל־יַרְכְּתֵ֣י הַסְּפִינָ֔ה וַיִּשְׁכַּ֖ב וַיֵּרָדָֽם׃ וַיִּקְרַ֤ב
אֵלָיו֙ רַ֣ב הַחֹבֵ֔ל וַיֹּ֥אמֶר לוֹ֙ מַה־לְּךָ֣ נִרְדָּ֔ם קוּם֙ קְרָ֣א
אֶל־אֱלֹהֶ֔יךָ אוּלַ֥י יִתְעַשֵּׁ֛ת הָאֱלֹהִ֥ים לָ֖נוּ וְלֹ֥א נֹאבֵֽד׃
ויאמרו

---

50 .v כן ב'א, ב'נ הֶחלי. ס'א התֵל וכלא כקף וכן ד'ב וד'נ. 50 .v כן ב'א, ב'נ אֲשֶׁר־בנגיא.

סכום פסוקי דספר עבדיה אחד ועשרים וסמן אך. וחציו ביום עמרך סנגר (11 .v). ליות ביה פסק. ותריך לחניה ג' שורות.

א. 1 .v הפסרת ליום כפור למנחה. 3 .v כן חסר בספרים כ'י. ד'א, ד'ב, ד'נ, ד'ו, ד'ת, ד'ט, ו'א. ד'ב, ד'ד הפ'ו. 5 .v פ'א וירא חסר.

and the house of Esau for stubble, and they shall kindle in them, and devour them; and there shall not be any remaining of the house of Esau; for the LORD hath spoken it.

19 And they of the south shall possess the mount of Esau; and they of the plain the Philistines: and they shall possess the fields of Ephraim, and the fields of Samaria: and Benjamin shall possess Gilead.

20 And the captivity of this host of the children of Israel shall possess that of the Canaanites, even unto Zarephath; and the captivity of Jerusalem, which is in Sepharad, shall possess the cities of the south.

21 And saviours shall come up on mount Zion to judge the mount of Esau; and the kingdom shall be the LORD'S.

JONAH

1 Now the word of the LORD came unto Jonah the son of Amittai, saying,

2 Arise, go to Nineveh, that great city, and cry against it; for their wickedness is come up before me.

3 But Jonah rose up to flee unto Tarshish from the presence of the LORD, and went down to Joppa; and he found a ship going to Tarshish: so he paid the fare thereof, and went down into it, to go with them unto Tarshish from the presence of the LORD.

4 But the LORD sent out a great wind into the sea, and

5 there was a mighty tempest in the sea, so that the ship was like to be broken. Then the mariners were afraid, and cried every man unto his god, and cast forth the wares that were in the ship into the sea, to lighten it of them. But Jonah was gone down into the sides of the

6 ship; and he lay, and was fast asleep. So the shipmaster came to him, and said unto him, What meanest thou, O sleeper? arise, call upon thy God, if so be that God will think upon us, that we perish not.

7 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ לְכוּ וְנַפִּילָה גֹרָלוֹת וְנֵדְעָה
בְּשֶׁלְמִי הָרָעָה הַזֹּאת לָנוּ וַיַּפִּלוּ גֹּרָלוֹת וַיִּפֹּל הַגּוֹרָל
8 עַל־יוֹנָה: וַיֹּאמְרוּ ׀ אֵלָיו הַגִּידָה־נָּא לָנוּ בַּאֲשֶׁר־לְמִי
הָרָעָה הַזֹּאת לָנוּ מַה־מְּלַאכְתְּךָ וּמֵאַיִן תָּבוֹא מָה אַרְצֶךָ
9 וְאֵי־מִזֶּה עַם אָתָּה: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עִבְרִי אָנֹכִי וְאֶת־
יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲנִי יָרֵא אֲשֶׁר־עָשָׂה אֶת־הַיָּם
10 וְאֶת־הַיַּבָּשָׁה: וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים יִרְאָה גְדוֹלָה וַיֹּאמְרוּ
אֵלָיו מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ כִּי־יָדְעוּ הָאֲנָשִׁים כִּי־מִלִּפְנֵי יְהוָה
11 הוּא בֹרֵחַ כִּי הִגִּיד לָהֶם: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מַה־נַּעֲשֶׂה
12 לָךְ וְיִשְׁתֹּק הַיָּם מֵעָלֵינוּ כִּי הַיָּם הוֹלֵךְ וְסֹעֵר: וַיֹּאמֶר
אֲלֵיהֶם שָׂאוּנִי וַהֲטִילֻנִי אֶל־הַיָּם וְיִשְׁתֹּק הַיָּם מֵעֲלֵיכֶם
כִּי יוֹדֵעַ אָנִי כִּי בְשֶׁלִּי הַסַּעַר הַגָּדוֹל הַזֶּה עֲלֵיכֶם:
13 וַיַּחְתְּרוּ הָאֲנָשִׁים לְהָשִׁיב אֶל־הַיַּבָּשָׁה וְלֹא יָכֹלוּ כִּי הַיָּם
14 הוֹלֵךְ וְסֹעֵר עֲלֵיהֶם: וַיִּקְרְאוּ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ אָנָּה
יְהוָה אַל־נָא נֹאבְדָה בְּנֶפֶשׁ הָאִישׁ הַזֶּה וְאַל־תִּתֵּן עָלֵינוּ
15 דָּם נָקִי כִּי־אַתָּה יְהוָה כַּאֲשֶׁר חָפַצְתָּ עָשִׂיתָ: וַיִּשְׂאוּ
16 אֶת־יוֹנָה וַיְטִלֻהוּ אֶל־הַיָּם וַיַּעֲמֹד הַיָּם מִזַּעְפּוֹ: וַיִּירְאוּ
הָאֲנָשִׁים יִרְאָה גְדוֹלָה אֶת־יְהוָה וַיִּזְבְּחוּ־זֶבַח לַיהוָה
ב וַיִּדְּרוּ נְדָרִים: וַיְמַן יְהוָה דָּג גָּדוֹל לִבְלֹעַ אֶת־יוֹנָה וַיְהִי
2 יוֹנָה בִּמְעֵי הַדָּג שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לֵילוֹת: וַיִּתְפַּלֵּל
3 יוֹנָה אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו מִמְּעֵי הַדָּגָה: וַיֹּאמֶר קָרָאתִי
מִצָּרָה לִי אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵנִי מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי שָׁמַעְתָּ
4 קוֹלִי: וַתַּשְׁלִיכֵנִי מְצוּלָה בִּלְבַב יַמִּים וְנָהָר יְסֹבְבֵנִי כָּל־
משבריך

7 And they said every one to his fellow, Come, and let us cast lots, that we may know for whose cause this evil is upon us. So they cast lots, and the lot fell upon Jonah.
8 Then said they unto him, Tell us, we pray thee, for whose cause this evil is upon us; What is thine occupation? and whence comest thou? what is thy country? and of what people art thou?
9 And he said unto them, I am an Hebrew; and I fear the LORD, the God of heaven, which hath made the sea and the dry land.
10 Then were the men exceedingly afraid, and said unto him, Why hast thou done this? For the men knew that he fled from the presence of the LORD, because he had told them.
11 Then said they unto him, What shall we do unto thee, that the sea may be calm unto us? for the sea wrought, and was tempestuous.
12 And he said unto them, Take me up, and cast me forth into the sea; so shall the sea be calm unto you: for I know that for my sake this great tempest is upon you.
13 Nevertheless the men rowed hard to bring it to the land; but they could not: for the sea wrought, and was tempestuous against them.
14 Wherefore they cried unto the LORD, and said, We beseech thee, O LORD, we beseech thee, let us not perish for this man's life, and lay not upon us innocent blood: for thou, O LORD,
15 hast done as it pleased thee. So they took up Jonah, and cast him forth into the sea: and the
16 sea ceased from her raging. Then the men feared the LORD exceedingly, and offered a
17 sacrifice unto the LORD, and made vows. Now the LORD had prepared a great fish to swallow up Jonah. And Jonah was in the belly of the fish three days and three nights.

2 Then Jonah prayed unto the LORD his God out of the fish's belly,
3 And said, I cried by reason of mine affliction unto the LORD, and he heard me; out of the belly of hell cried I, and thou heardest my voice. For thou hadst cast me into the deep, in the midst of the seas; and the floods compassed me about: all

---

7 .v כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ן, ר"ח, ד"ם, די"א, די"ב, די"ר הס"ו, ס"א גורלות תס.
8 .v כן נדוב ספרים כ"י, ר"ח, ד"ם הס"ו, ס"א ויאמרו אליו וכן ד"ב, ד"ן, די"ב, די"ר.
8 .v כן בספרים כ"י הר"ב, ס"א באשר למי וכן ר"ב, ר"ן, ר"ח, ד"ם, די"ב, די"ר הס"ו. 8 .v ס"א ומה וכן ר"א, ר"ב, ח"ע וח"ס. 8 .v כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ד"ח, ר"ם, די"א די"ב, די"ד וה"ס"ו, ס"א ארצך וכן די"ב. 14 .v ס"א אבדנא באלף וכן ר"ב וה"ב. 14 .v נקי קרי. 14 .v כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"ח, ד"ם הס"ו, ס"א בי וכן ר"ג, ר"ן, די"ב די"ר.
14 .v סביר אשר. 4 .v ס"א יסובבני סלא וכן ר"א הר"ב.

thy billows and thy waves passed over me.

4 Then I said, I am cast out of thy sight; yet I will look again toward thy holy temple.

5 The waters compassed me about, even to the soul: the depth closed me round about, the weeds were wrapped about my head.

6 I went down to the bottoms of the mountains; the earth with her bars was about me for ever: yet hast thou brought up my life from corruption, O LORD my God.

7 When my soul fainted within me I remembered the LORD: and my prayer came in unto thee, into thine holy temple.

8 They that observe lying vanities forsake their own mercy.

9 But I will sacrifice unto thee with the voice of thanksgiving; I will pay that that I have vowed. Salvation is of the LORD.

10 And the LORD spake unto the fish, and it vomited out Jonah upon the dry land.

3 And the word of the LORD came unto Jonah the second time, saying,

2 Arise, go unto Nineveh, that great city, and preach unto it the preaching that I bid thee.

3 So Jonah arose, and went unto Nineveh, according to the word of the LORD. Now Nineveh was an exceeding great city of three days' journey.

4 And Jonah began to enter into the city a day's journey, and he cried, and said, Yet

5 forty days, and Nineveh shall be overthrown. So the people of Nineveh believed God, and proclaimed a fast, and put on sackcloth, from the greatest of them even to the least of them.

6 For word came unto the king of Nineveh, and he arose from his throne, and he laid his robe

7 from him, and covered him with sackcloth, and sat in ashes. And he caused it to be proclaimed and published through Nineveh by the decree of the king and his nobles, saying, Let neither man nor beast, herd nor flock, taste any thing: let them not feed, nor drink water:

8 But let man and beast be covered with sackcloth, and cry mightily unto God: yea, let them

9 turn every one from his evil way, and from the violence that is in their hands. Who can tell

10 if God will turn and repent, and turn away from his fierce anger, that we perish not? And God saw

5 מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ׃ וַאֲנִי אָמַרְתִּי נִגַּרַשְׁתִּי מִנֶּגֶד
6 עֵינֶיךָ אַךְ אוֹסִיף לְהַבִּיט אֶל־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ׃ אֲפָפוּנִי
מַיִם עַד־נֶפֶשׁ תְּהוֹם יְסֹבְבֵנִי סוּף חָבוּשׁ לְרֹאשִׁי׃
7 לְקִצְבֵי הָרִים יָרַדְתִּי הָאָרֶץ בְּרִחֶיהָ בַּעֲדִי לְעוֹלָם
8 וַתַּעַל מִשַּׁחַת חַיַּי יְהוָה אֱלֹהָי׃ בְּהִתְעַטֵּף עָלַי
נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה זָכָרְתִּי וַתָּבוֹא אֵלֶיךָ תְּפִלָּתִי אֶל־
9 הֵיכַל קָדְשֶׁךָ׃ מְשַׁמְּרִים הַבְלֵי־שָׁוְא חַסְדָּם יַעֲזֹבוּ׃
10 וַאֲנִי בְקוֹל תּוֹדָה אֶזְבְּחָה־לָּךְ אֲשֶׁר נָדַרְתִּי אֲשַׁלֵּמָה
11 יְשׁוּעָתָה לַיהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה לַדָּג וַיָּקֵא אֶת־יוֹנָה אֶל־
הַיַּבָּשָׁה׃

ג 1 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה שֵׁנִית לֵאמֹר׃ 2 קוּם לֵךְ אֶל־
נִינְוֵה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וְקְרָא אֵלֶיהָ אֶת־הַקְּרִיאָה אֲשֶׁר
3 אָנֹכִי דֹבֵר אֵלֶיךָ׃ וַיָּקָם יוֹנָה וַיֵּלֶךְ אֶל־נִינְוֵה כִּדְבַר
יְהוָה וְנִינְוֵה הָיְתָה עִיר־גְּדוֹלָה לֵאלֹהִים מַהֲלַךְ שְׁלֹשֶׁת
4 יָמִים׃ וַיָּחֶל יוֹנָה לָבוֹא בָּעִיר מַהֲלַךְ יוֹם אֶחָד וַיִּקְרָא
5 וַיֹּאמַר עוֹד אַרְבָּעִים יוֹם וְנִינְוֵה נֶהְפָּכֶת׃ וַיַּאֲמִינוּ אַנְשֵׁי
נִינְוֵה בֵּאלֹהִים וַיִּקְרְאוּ־צוֹם וַיִּלְבְּשׁוּ שַׂקִּים מִגְּדוֹלָם
6 וְעַד־קְטַנָּם׃ וַיִּגַּע הַדָּבָר אֶל־מֶלֶךְ נִינְוֵה וַיָּקָם מִכִּסְאוֹ
7 וַיַּעֲבֵר אַדַּרְתּוֹ מֵעָלָיו וַיְכַס שַׂק וַיֵּשֶׁב עַל־הָאֵפֶר׃ וַיְזַעֵק
וַיֹּאמֶר בְּנִינְוֵה מִטַּעַם הַמֶּלֶךְ וּגְדָלָיו לֵאמֹר הָאָדָם
וְהַבְּהֵמָה הַבָּקָר וְהַצֹּאן אַל־יִטְעֲמוּ מְאוּמָה אַל־יִרְעוּ
8 וּמַיִם אַל־יִשְׁתּוּ׃ וְיִתְכַּסּוּ שַׂקִּים הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה
וְיִקְרְאוּ אֶל־אֱלֹהִים בְּחָזְקָה וְיָשֻׁבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה
9 וּמִן־הַחָמָס אֲשֶׁר בְּכַפֵּיהֶם׃ מִי־יוֹדֵעַ יָשׁוּב וְנִחַם
10 הָאֱלֹהִים וְשָׁב מֵחֲרוֹן אַפּוֹ וְלֹא נֹאבֵד׃ וַיַּרְא הָאֱלֹהִים
את־

---

7 .v ס׳א והָאָרֶץ וכן ר׳א ות׳ס. 7 .v ס׳א בְּרִיחֶיהָ מלא וכן ד׳א, ד׳ב, ר׳ג, ר׳ח ודי״ם.
11 .v כס׳א יש כאן ספקא. ג׳ 7 .v כן כרוב ספרים כי׳, ד׳ב, ד׳ג, ר׳ח,ר״ם. ד״ש׳ג, ס׳א
אל־ירעו וכן ד״ב ודי״ד. וס׳א ואל־ תתר, ת״ע, ת׳ם וח״ד.

אֶת־מַעֲשֵׂיהֶם כִּי־שָׁבוּ מִדַּרְכָּם הָרָעָה וְנִחַם הָאֱלֹהִים
ד עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת־לָהֶם וְלֹא עָשָׂה: וַיֵּרַע
2 אֶל־יוֹנָה רָעָה גְדוֹלָה וַיִּחַר לוֹ: וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה
וַיֹּאמַר אָנָּה יְהוָה הֲלוֹא־זֶה דְבָרִי עַד־הֱיוֹתִי עַל־אַדְמָתִי
עַל־כֵּן קִדַּמְתִּי לִבְרֹחַ תַּרְשִׁישָׁה כִּי יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה
אֵל־חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְנִחָם עַל־הָרָעָה:
3 וְעַתָּה יְהוָה קַח־נָא אֶת־נַפְשִׁי מִמֶּנִּי כִּי טוֹב מוֹתִי מֵחַיָּי:
4 וַיֹּאמֶר יְהוָה הַהֵיטֵב חָרָה לָךְ: וַיֵּצֵא יוֹנָה מִן־הָעִיר
5 וַיֵּשֶׁב מִקֶּדֶם לָעִיר וַיַּעַשׂ לוֹ שָׁם סֻכָּה וַיֵּשֶׁב תַּחְתֶּיהָ
6 בַּצֵּל עַד אֲשֶׁר יִרְאֶה מַה־יִּהְיֶה בָּעִיר: וַיְמַן יְהוָה
אֱלֹהִים קִיקָיוֹן וַיַּעַל מֵעַל לְיוֹנָה לִהְיוֹת צֵל עַל־רֹאשׁוֹ
לְהַצִּיל לוֹ מֵרָעָתוֹ וַיִּשְׂמַח יוֹנָה עַל־הַקִּיקָיוֹן שִׂמְחָה
7 גְּדוֹלָה: וַיְמַן הָאֱלֹהִים תּוֹלַעַת בַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר לַמָּחֳרָת
8 וַתַּךְ אֶת־הַקִּיקָיוֹן וַיִּיבָשׁ: וַיְהִי כִּזְרֹחַ הַשֶּׁמֶשׁ וַיְמַן
אֱלֹהִים רוּחַ קָדִים חֲרִישִׁית וַתַּךְ הַשֶּׁמֶשׁ עַל־רֹאשׁ יוֹנָה
וַיִּתְעַלָּף וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ לָמוּת וַיֹּאמֶר טוֹב מוֹתִי מֵחַיָּי:
9 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־יוֹנָה הַהֵיטֵב חָרָה־לְךָ עַל־הַקִּיקָיוֹן
10 וַיֹּאמֶר הֵיטֵב חָרָה־לִי עַד־מָוֶת: וַיֹּאמֶר יְהוָה אַתָּה חַסְתָּ
עַל־הַקִּיקָיוֹן אֲשֶׁר לֹא־עָמַלְתָּ בּוֹ וְלֹא גִדַּלְתּוֹ שֶׁבֶן־לַיְלָה
11 הָיָה וּבֶן־לַיְלָה אָבָד: וַאֲנִי לֹא אָחוּס עַל־נִינְוֵה הָעִיר
הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר יֶשׁ־בָּהּ הַרְבֵּה מִשְּׁתֵּים־עֶשְׂרֵה רִבּוֹ
אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יָדַע בֵּין־יְמִינוֹ לִשְׂמֹאלוֹ וּבְהֵמָה
רַבָּה:

ד 2 כן ב״א, ב״נ אֵל־ בנציע, נ״א ב״א אֶל־ ב״נ אל. 4 בס״א יש כאן פסקא. 6 ב״א ב״א חַרָה. ב״נ חָרָה. 6 ב״א ויכן יהוה אלהים קיקון ויעל מעל ליונה וכן ר״ב. ד״ג וד״ו. 6 ב״ל לְהַצִּילוֹ. 7 ב״א בַּעֲלוֹת וכן ר״א. 11 כן ב״א, ב״נ בלעם בנציע. 11 כן ב״א, ב״נ נינוה בלא נציע. 11 כן ב״א, ב״נ בין־ בלא נציע נ״א ב״א יָדַע ב״נ יַדַּע.

סכום פסוקי דספר יונה ארבעים וסכנה וסכן ח״ם. וחציו בהתעטף עלי נפשי (ב 8). ולית ביה לא פסקא ולא סדרא. תריך להניח שלש שורות חלק בין כל כפר ופפר.

---

their works, that they turned from their evil way; and God repented of the evil, that he had said that he would do unto them; and he did it not.

4 But it displeased Jonah exceedingly, and he was very angry.

2 And he prayed unto the LORD, and said, I pray thee, O LORD, was not this my saying, when I was yet in my country? Therefore I fled before unto Tarshish: for I knew that thou art a gracious God, and merciful, slow to anger, and of great kindness, and repentest thee of the evil.

3 Therefore now, O LORD, take, I beseech thee, my life from me; for it is better for me to die than to live.

4 Then said the LORD, Doest thou well to be angry?

5 So Jonah went out of the city, and sat on the east side of the city, and there made him a booth, and sat under it in the shadow, till he might see what would become of the city.

6 And the LORD God prepared a gourd, and made it to come up over Jonah, that it might be a shadow over his head, to deliver him from his grief. So Jonah was exceeding glad of the gourd.

7 But God prepared a worm when the morning rose the next day, and it smote the gourd that it withered.

8 And it came to pass, when the sun did arise, that God prepared a vehement east wind; and the sun beat upon the head of Jonah, that he fainted, and wished in himself to die, and said, It is better for me to

9 die than to live. And God said to Jonah, Doest thou well to be angry for the gourd? And he

10 said, I do well to be angry, even unto death. Then said the LORD, Thou hast had pity on the gourd, for the which thou hast not laboured, neither madest it grow; which came up in a

11 night, and perished in a night: And should not I spare Nineveh, that great city, wherein are more than sixscore thousand persons that cannot discern between their right hand and their left hand; and also much cattle?

MICAH

מִיכָה

א דְּבַר־יְהוָה | אֲשֶׁר הָיָה אֶל־מִיכָה הַמֹּרַשְׁתִּי בִּימֵי יוֹתָם ס
אָחָז יְחִזְקִיָּה מַלְכֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר ׀ חָזָה עַל־שֹׁמְרוֹן
2 וִירוּשָׁלִָם: שִׁמְעוּ עַמִּים כֻּלָּם הַקְשִׁיבִי ׀ אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ
3 וִיהִי אֲדֹנָי יְהוִה בָּכֶם לְעֵד אֲדֹנָי מֵהֵיכַל קָדְשׁוֹ: כִּי־
הִנֵּה יְהוָה יֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ וְיָרַד וְדָרַךְ עַל־בָּמֳתֵי־אָרֶץ:
4 וְנָמַסּוּ הֶהָרִים תַּחְתָּיו וְהָעֲמָקִים יִתְבַּקָּעוּ כַּדּוֹנַג מִפְּנֵי
5 הָאֵשׁ כְּמַיִם מְגֻרִים בְּמוֹרָד: בְּפֶשַׁע יַעֲקֹב כָּל־זֹאת
וּבְחַטֹּאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל מִי־פֶשַׁע יַעֲקֹב הֲלוֹא שֹׁמְרוֹן
6 וּמִי בָמוֹת יְהוּדָה הֲלוֹא יְרוּשָׁלִָם: וְשַׂמְתִּי שֹׁמְרוֹן
לְעִי הַשָּׂדֶה לְמַטָּעֵי כָרֶם וְהִגַּרְתִּי לַגַּי אֲבָנֶיהָ וִיסֹדֶיהָ
7 אֲגַלֶּה: וְכָל־פְּסִילֶיהָ יֻכַּתּוּ וְכָל־אֶתְנַנֶּיהָ יִשָּׂרְפוּ בָאֵשׁ
וְכָל־עֲצַבֶּיהָ אָשִׂים שְׁמָמָה כִּי מֵאֶתְנַן זוֹנָה קִבָּצָה וְעַד־
8 אֶתְנַן זוֹנָה יָשׁוּבוּ: עַל־זֹאת אֶסְפְּדָה וְאֵילִילָה אֵלְכָה
שׁוֹלָל וְעָרוֹם אֶעֱשֶׂה מִסְפֵּד כַּתַּנִּים וְאֵבֶל כִּבְנוֹת יַעֲנָה:
9 כִּי אָנוּשָׁה מַכּוֹתֶיהָ כִּי־בָאָה עַד־יְהוּדָה נָגַע עַד־שַׁעַר
10 עַמִּי עַד־יְרוּשָׁלִָם: בְּגַת אַל־תַּגִּידוּ בָּכוֹ אַל־תִּבָּכּוּ בְּבֵית
11 לְעַפְרָה עָפָר הִתְפַּלָּשְׁתִּי: עִבְרִי לָכֶם יוֹשֶׁבֶת שָׁפִיר
עֶרְיָה־בֹשֶׁת לֹא יָצְאָה יוֹשֶׁבֶת צַאנָן מִסְפַּד בֵּית הָאצֶל
12 יִקַּח מִכֶּם עָמְדָתוֹ: כִּי־חָלָה לְטוֹב יוֹשֶׁבֶת מָרוֹת כִּי

ירד

1 The word of the LORD that came to Micah the Morasthite in the days of Jotham, Ahaz, and Hezekiah, kings of Judah, which he saw concerning Samaria and Jerusalem.
2 Hear, all ye people; hearken, O earth, and all that therein is: and let the Lord GOD be witness against you, the LORD from his holy temple.
3 For, behold, the LORD cometh forth out of his place, and will come down, and tread upon the high places of the earth.
4 And the mountains shall be molten under him, and the valleys shall be cleft, as wax before the fire, and as the waters that are poured down a steep place.
5 For the transgression of Jacob is all this, and for the sins of the house of Israel. What is the transgression of Jacob? is it not Samaria? and what are the high places of Judah? are they not Jerusalem?
6 Therefore I will make Samaria as an heap of the field, and as plantings of a vineyard: and I will pour down the stones thereof into the valley, and I will discover the foundations thereof.
7 And all the graven images thereof shall be beaten to pieces, and all the hires thereof shall be burned with the fire, and all the idols thereof will I lay desolate: for she gathered it of the hire of an harlot, and they shall return to the hire of an harlot.
8 Therefore I will wail and howl, I will go stripped and naked: I will make a wailing like the dragons, and mourning as the owls.
9 For her wound is incurable; for it is come unto Judah; he is come unto the gate of my people, even to Jerusalem.
10 Declare ye it not at Gath, weep ye not at all: in the house of Aphrah roll thyself in the dust.
11 Pass ye away, thou inhabitant of Saphir, having thy shame naked: the inhabitant of Zaanan came not forth in the mourning of Beth-ezel; he shall receive of you his standing.
12 For the inhabitant of Maroth waited carefully for good: but

---

א. 1 v. כן בספרים כ"י, ר"כ, ר"ג, ר"ב ודו"ד, ס"א אשר־חזה וכן ר"ח, ר"ם ודמ"ו.
2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"כ, ד"ח, ר"ם, דו"כ, דו"ד ודמ"ו, ס"א הקשיבי ארץ וכן ד"ג ודו"ו.
3 v. ס"א וקלואה סלא וכן ד"א, ד"כ, ר"ו, ד"ח ור"ם. 3 v. בָּמוֹתֵי כתיב, בָּמֳתֵי קרי, בס"א בָּמֹתֵי כתיב וקרי וכן ר"ב ורו"ו. 5 v. ס"א זבחאת חסר וכן ד"א, ר"ב, ר"כ, ד"ו, דו"א ורו"ב, צ"ל זִבְחֹאת, כן תר' ות"ע. 5 v. צ"ל חַטָּאוֹת, כן ת"ע ות"ס. 6 v. כן כתוב בספרים כ"י, ר"ח, ר"ם, דו"ב, דו"ד ודמ"ו, ס"א ושמתי וכן ד"ב, ד"ג ודו"ו. 8 v. ס"א וְאֵלִילָה חסר וי"ד קרמא וכן רי"ב. 8 v. אֵלְכָה קרי. כס"א שׁוֹלֵל כתיב, שׁוֹלָל קרי, וכן ר"א, ד"כ ודו"א. 8 v. בכותנה, כהללי יַעֲנָה. 9 v. צ"ל נָגְעָהּ, כן תר' ות"ס.
10 v. נ"ל בָּבָּז = בָּעָפָר. 10 v. כן במותה, ס"א לְעָפרה או לְעָפרה יכן ר"כ, ד"ג, ר"ו ודו"א, בס"א לְעָפרה ונסתר עליו נעיא. 10 v. הִתְפַּלָּשְׁתִּי בתיב. הִתְפַּלָּשִׁי קרי, וצ"ל תִּתְפַּלָּשִׁי כן ת"ע.

evil came down from the LORD unto the gate of Jerusalem.

13 O thou inhabitant of Lachish, bind the chariot to the swift beast: she is the beginning of the sin to the daughter of Zion: for the transgressions of Israel were found in thee.

14 Therefore shalt thou give presents to Moresheth-gath: the houses of Achzib shall be a lie to the kings of Israel.

15 Yet will I bring an heir unto thee, O inhabitant of Mareshah: he shall come unto Adullam the glory of Israel.

16 Make thee bald, and poll thee for thy delicate children; enlarge thy baldness as the eagle; for they are gone into captivity from thee.

2 Woe to them that devise iniquity, and work evil upon their beds! when the morning is light, they practise it, because it is in the power of their hand.

2 And they covet fields, and take them by violence; and houses, and take them away: so they oppress a man and his house, even a man and his heritage.

3 Therefore thus saith the LORD; Behold, against this family do I devise an evil, from which ye shall not remove your necks; neither shall ye go haughtily: for this time is evil.

4 In that day shall one take up a parable against you, and lament with a doleful lamentation, and say, We be utterly spoiled: he hath changed the portion of my

5 people: how hath he removed it from me! turning away he hath divided our fields. Therefore thou shalt have none that shall cast a cord by lot in the congregation of the LORD.

6 Prophesy ye not, say they to them that prophesy: they shall not prophesy to them, that they

7 shall not take shame. O thou that art named the house of Jacob, is the spirit of the LORD straitened? are these his doings? do not my words do good to him that walketh uprightly?

8 Even of late my people is risen up as an enemy: ye pull off the robe with the garment from

9 them that pass by securely as men averse from war. The women of my people have ye cast out from their pleasant houses; from their children have ye taken away my glory for ever.

10 Arise ye, and depart; for this is not

13 יָרֵד רָעָ֥ה מֵאֵ֖ת יְהוָ֑ה לְשַׁ֥עַר יְרוּשָׁלִָ֖ם׃ רְתֹ֤ם הַמֶּרְכָּבָה֙
לָרֶ֣כֶשׁ יוֹשֶׁ֔בֶת לָכִ֖ישׁ רֵאשִׁ֣ית חַטָּ֑את הִ֚יא לְבַ֣ת־צִיּ֔וֹן
14 כִּֽי־בָ֥ךְ נִמְצְא֖וּ פִּשְׁעֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ לָכֵ֗ן תִּתֵּ֛נִי שִׁלּוּחִ֥ים עַל
15 מוֹרֶ֖שֶׁת גַּ֣ת בָּתֵּ֣י אַכְזִ֔יב לְאַכְזָ֖ב לְמַלְכֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ עֹ֚ד
הַיֵּרֵ֣שׁ אֲבִ֔י לָ֖ךְ יוֹשֶׁ֣בֶת מָרֵשָׁ֑ה עַד־עֲדֻלָּ֥ם יָבֹ֖וא כְּב֥וֹד
16 יִשְׂרָאֵֽל׃ קָרְחִ֤י וְגֹזִי֙ עַל־בְּנֵ֣י תַעֲנֻגָ֔יִךְ הַרְחִבִ֥י קָרְחָתֵ֖ךְ
ב כַּנָּ֑שֶׁר כִּ֥י גָלוּ֙ מִמֵּ֔ךְ׃ הָ֥וֹי חֹשְׁבֵי־
אָ֖וֶן וּפֹעֲלֵ֣י רָ֑ע עַל־מִשְׁכְּבוֹתָ֗ם בְּאוֹר֙ הַבֹּ֣קֶר יַעֲשׂ֔וּהָ
2 כִּֽי יֶשׁ־לְאֵ֥ל יָדָ֖ם׃ וְחָמְד֣וּ שָׂדוֹת֮ וְגָזָ֒לוּ֒ וּבָתִּ֣ים וְנָשָׂ֔אוּ
וְעָשְׁקוּ֙ גֶּ֣בֶר וּבֵית֔וֹ אִ֖ישׁ וְנַחֲלָתֽוֹ׃
3 לָכֵ֗ן כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֔ה הִנְנִ֥י חֹשֵׁ֛ב עַל־הַמִּשְׁפָּחָ֥ה
הַזֹּ֖את רָעָ֑ה אֲשֶׁ֨ר לֹא־תָמִ֜ישׁוּ מִשָּׁ֗ם צַוְּארֹתֵיכֶם֙ וְלֹא
4 תֵלְכ֣וּ רוֹמָ֔ה כִּ֥י עֵ֖ת רָעָ֥ה הִֽיא׃ בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא יִשָּׂ֤א
עֲלֵיכֶם֙ מָשָׁ֔ל וְנָהָ֥ה נְהִ֖י נֶהְיָ֑ה אָמֹ֗ר שָׁדֹ֤ד נְשַׁדּוּ֙ חֵ֣לֶק
5 עַמִּ֔י יְמִ֖ישׁ לִ֣י לְשׁוֹבֵ֑ב שָׂדֵ֖ינוּ יְחַלֵּֽק׃ לָכֵ֗ן
6 לֹא־יִהְיֶה־לָּךְ֙ מַשְׁלִ֣יךְ חֶ֔בֶל בְּגוֹרָ֖ל בִּקְהַ֣ל יְהוָֽה׃ אַל־
7 תִּטְּפ֣וּ יִטִּפ֔וּן לֹא־יִטְּפ֖וּ לָאֵ֑לֶּה לֹ֥א יִסַּ֖ג כְּלִמּֽוֹת׃ הָאָמ֣וּר
בֵּית־יַעֲקֹ֔ב הֲקָצַ֥ר רוּחַ֙ יְהוָ֔ה אִם־אֵ֖לֶּה מַעֲלָלָ֑יו הֲלֹ֤א
8 דְבָרַי֙ יֵיטִ֣יבוּ עִם־הַיָּשָׁ֣ר הֹלֵ֔ךְ׃ וְאֶתְמ֣וֹל עַמִּ֔י לְאוֹיֵ֖ב
יְקוּמֵ֑ם מֵעִ֤ם שַׂלְמָה֙ אַדֶּ֣רֶת תַּפְשִׁט֔וּן מֹעֲבְרֵ֥י בֶ֖טַח
9 שׁוֹבֵ֥י מִלְחָמָֽה׃ נְשֵׁ֤י עַמִּי֙ תְּגָרְשׁ֔וּן מִבֵּ֖ית תַּעֲנֻגֶ֑יהָ מֵעַ֤ל
10 עֹלְלֶ֙יהָ֙ תְּקַחְתֶּ֣ם הֲדָרִ֔י לְעוֹלָֽם׃ קוּמוּ֙ וּלְכ֔וּ כִּ֥י לֹא־זֹ֖את

המנוחה

14 v. כן במתה, בהללי לאכזב קמץ. 15 v. עוד קרי, בס"א עיד כתיב וקרי וכן ר"א ד"ב, ובס"א עֲדֵי וכן ר"ב, ד"ד ודס"ו. 15 v. אֲבִיא קרי. 16 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב. ר"ג, ד"ו, ד"ת ה"ם, ס"א גֶּ֫ר וכן ר"ב, ד"ד ודס"ו. ב. 1 v. ס"א וּפֹעֲלֵי וכן ר"ב ודס"ז. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ד"ר, ר"ב, ד"ד, ה"ר, תי"ע וה"ר, ס"א וְאִישׁ וכן ד"ח, ר"ם, ד"א ודס"ו. 3 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ח ודס"ו, ס"א אשור וכן ר"ב, ד"ג, ד"ו, ר"ם, ד"י"ב וד"ר. 3 v. סַ֫א רוּמָה. 4 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ד"ו, ר"ח, ר"ם, ד"י"ב, ד"ד ודס"ו, ס"א לשובב שדינו. 6 v. ס"א ולא וכן ד"א, ר"ב ודיו. 7 v. צ"ל רַבְרִיו כן ת"ע. 8 v. ס"א וְאֶתְמֹל ונמסר עליו לי. 8 v. בס"א מְשׁוּבִי.

your rest: because it is polluted, it shall destroy you, even with a sore destruction.

11 If a man walking in the spirit and falsehood do lie, saying, I will prophesy unto thee of wine and of strong drink; he shall even be the prophet of this people.

12 I will surely assemble, O Jacob, all of thee; I will surely gather the remnant of Israel; I will put them together as the sheep of Bozrah, as the flock in the midst of their fold: they shall make great noise by reason of the multitude of men.

13 The breaker is come up before them: they have broken up, and have passed through the gate, and are gone out by it: and their king shall pass before them, and the LORD on the head of them.

3 And I said, Hear, I pray you, O heads of Jacob, and ye princes of the house of Israel; Is it not for you to know judgment?

2 Who hate the good, and love the evil; who pluck off their skin from off them, and their flesh from off their bones;

3 Who also eat the flesh of my people, and flay their skin from off them; and they break their bones, and chop them in pieces, as for the pot, and as flesh within the caldron.

4 Then shall they cry unto the LORD, but he will not hear them: he will even hide his face from them at that time, as they have behaved themselves ill in their doings.

11 הַמִּטְרָחָה בְּעָבְוֹר מְמְאָה תִּחְבֵּל וְתֶחְבָּל נִמְרֵץ׃ לִרְאֹישׁ
הָלַךְ רוּחַ וְשָׁקֹר כִּזַּבְתִּי אֶטֹּף לְךָ לַיִן וְלִשֵּׁכָר וְהָיָה
12 מְטֹרֵף הָעָם הַזֶּה׃ אָסֹף אֶאֱסֹף יַעֲקֹב כֻּלְּךָ לַקַּבֵּץ אַקַּבֵּץ
שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל יַחַד אֲשִׁימֶנּוּ כִּבְצָרָה כְּעֶדֶר בְּתוֹךְ
13 הַרְבָּרוֹ ׀ תְּהִימֶנָּה מֵאָדָם׃ עָלָה הַפֹּרֵץ לִפְנֵיהֶם פָּרְצוּ
וַיַּעַבְרוּ שַׁעַר וַיֵּצְאוּ בּוֹ וַיַּעֲבֹר מַלְכָּם לִפְנֵיהֶם וַיהוָה
ג בְּרֹאשָׁם׃ וָאֹמַר שִׁמְעוּ־נָא רָאשֵׁי ׀
יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הֲלוֹא לָכֶם לָדַעַת אֶת־
2 הַמִּשְׁפָּט׃ שֹׂנְאֵי טוֹב וְאֹהֲבֵי רָעָה גֹּזְלֵי עוֹרָם מֵעֲלֵיהֶם
3 וּשְׁאֵרָם מֵעַל עַצְמוֹתָם׃ וַאֲשֶׁר אָכְלוּ שְׁאֵר עַמִּי וְעוֹרָם
מֵעֲלֵיהֶם הִפְשִׁיטוּ וְאֶת־עַצְמֹתֵיהֶם פִּצֵּחוּ וּפָרְשׁוּ כַּאֲשֶׁר
4 בְּסִיר וּכְבָשָׂר בְּתוֹךְ קַלָּחַת׃ אָז יִזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה וְלֹא
יַעֲנֶה אוֹתָם וְיַסְתֵּר פָּנָיו מֵהֶם בָּעֵת הַהִיא כַּאֲשֶׁר
5 הֵרֵעוּ מַעַלְלֵיהֶם׃ כֹּה אָמַר יְהוָה
עַל־הַנְּבִיאִים הַמַּתְעִים אֶת־עַמִּי הַנֹּשְׁכִים בְּשִׁנֵּיהֶם
וְקָרְאוּ שָׁלוֹם וַאֲשֶׁר לֹא־יִתֵּן עַל־פִּיהֶם וְקִדְּשׁוּ עָלָיו
6 מִלְחָמָה׃ לָכֵן לַיְלָה לָכֶם מֵחָזוֹן וְחֹשְׁכָה לָכֶם מִקְּסֹם
7 וּבָאָה הַשֶּׁמֶשׁ עַל־הַנְּבִיאִים וְקָדַר עֲלֵיהֶם הַיּוֹם׃ וּבֹשׁוּ
הַחֹזִים וְחָפְרוּ הַקֹּסְמִים וְעָטוּ עַל־שָׂפָם כֻּלָּם כִּי אֵין
8 מַעֲנֵה אֱלֹהִים׃ וְאוּלָם אָנֹכִי מָלֵאתִי כֹחַ אֶת־רוּחַ
יְהוָה וּמִשְׁפָּט וּגְבוּרָה לְהַגִּיד לְיַעֲקֹב פִּשְׁעוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל
9 חַטָּאתוֹ׃ שִׁמְעוּ־נָא זֹאת רָאשֵׁי
בֵּית יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הַמְתַעֲבִים מִשְׁפָּט

ואת

---

10 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״נ, ד״ח, ד״ם, ד״ר, ד״ב, ד״ר ודס״ן, ס״א בעכור וכן ד״ב. 10 v. ס״א מְסָאַח וכן ד״ב ודי״ד. 11 v. ס״א הוֹלֵךְ מלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ן, ד״ח, ד״ם, ד״ב וחי״ד. 11 v. ס״א אַפִּיף מלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ב, ד״ן, ד״ח, ד״ם, ד״ר״ב וחי״ד. 12 v. צ״ל מְצָרָה, כן ת״ע, ח״ס וח״ר. 12 v. גיל הדברותחיסנח = הָדְּבָר וְתְהִימֶנָּה. ב. 1 v. ס״א בֵּית־יעקב וכן ד״ב, ד״ן, ד״ב, ת״ע וח״ס: עיין פסוק ס׳. 2 v. רָעָה כתיב, רָע קרי. 3 v. צ״ל נִפְשָׁאוּ, כן ת״ע. 4 v. ס״א הֶהְוּא. 7 v. כן ברוב ספרים ב״י, ד״נ, ד״ן, ד״ח, ד״ם, ד״ב, ד״ד ודס״ן, ס״א אין מענה וכן ד״ב. 9 v. כן כ״א, ב״נ הַכּתְעִבִים בלא נעזא.

5 Thus saith the LORD concerning the prophets that make my people err, that bite with their teeth, and cry, Peace; and he that putteth not into their mouths, they even prepare war against
6 him. Therefore night shall be unto you, that ye shall not have a vision; and it shall be dark unto you, that ye shall not divine; and the sun shall go down over the prophets, and the day
7 shall be dark over them. Then shall the seers be ashamed, and the diviners confounded:
8 yea, they shall all cover their lips; for there is no answer of God. But truly I am full of power by the spirit of the LORD, and of judgment, and of might, to declare unto Jacob his
9 transgression, and to Israel his sin. Hear this, I pray you, ye heads of the house of Jacob, and princes of the house of Israel, that abhor judgment,

and pervert all equity.
10 They build up Zion with blood, and Jerusalem with iniquity.
11 The heads thereof judge for reward, and the priests thereof teach for hire, and the prophets thereof divine for money: yet will they lean upon the LORD, and say, Is not the LORD among us? none evil can come upon us.
12 Therefore shall Zion for your sake be plowed as a field, and Jerusalem shall become heaps, and the mountain of the house as the high places of the forest.

4 But in the last days it shall come to pass, that the mountain of the house of the LORD shall be established in the top of the mountains, and it shall be exalted above the hills; and people shall flow unto it.
2 And many nations shall come, and say, Come, and let us go up to the mountain of the LORD, and to the house of the God of Jacob; and he will teach us of his ways, and we will walk in his paths: for the law shall go forth of Zion, and the word of the LORD from Jerusalem.
3 And he shall judge among many people, and rebuke strong nations afar off; and they shall beat their swords into plowshares, and their spears into pruninghooks: nation shall not lift up a sword against nation, neither shall they learn war any more.
4 But they shall sit every man under his vine and under his fig tree; and none shall make them afraid: for the mouth of the
5 LORD of hosts hath spoken it. For all people will walk every one in the name of his god,
6 and we will walk in the name of the LORD our God for ever and ever. In that day, saith the LORD, will I assemble her that halteth, and I will gather her that is driven out, and her that I
7 have afflicted; And I will make her that halted a remnant, and her that was cast far off a strong nation: and the LORD shall reign over them in mount Zion from henceforth, even for
8 ever. And thou, O tower of the flock, the strong hold of the daughter of Zion, unto thee shall it come, even the first dominion; the kingdom shall come to the daughter of Jerusalem.
9 Now why dost thou cry out aloud? is there no king in thee? is thy counsellor perished? for
10 pangs have taken thee as a woman in travail. Be in pain, and labour to bring forth, O daughter of Zion, like a woman in travail: for now shalt thou go forth out of the city, and thou shalt dwell

10 וְאֵת כָּל־הַיְשָׁרָה יְעַקֵּשׁוּ׃ בֹּנֶה צִיּוֹן בְּדָמִים וִירוּשָׁלַ͏ִם
11 בְּעַוְלָה׃ רָאשֶׁיהָ | בְּשֹׁחַד יִשְׁפֹּטוּ וְכֹהֲנֶיהָ בִּמְחִיר יוֹרוּ
וּנְבִיאֶיהָ בַּכֶּסֶף יְקַסֵּמוּ וְעַל־יְהוָה יִשָּׁעֵנוּ לֵאמֹר הֲלֹא
12 יְהוָה בְּקִרְבֵּנוּ לֹא־תָבוֹא עָלֵינוּ רָעָה׃ לָכֵן בִּגְלַלְכֶם
צִיּוֹן שָׂדֶה תֵּחָרֵשׁ וִירוּשָׁלַ͏ִם עִיִּין תִּהְיֶה וְהַר הַבַּיִת
ד לְבָמוֹת יָעַר׃ | וְהָיָה בְּאַחֲרִית
הַיָּמִים יִהְיֶה הַר בֵּית־יְהוָה נָכוֹן בְּרֹאשׁ הֶהָרִים וְנִשָּׂא
2 הוּא מִגְּבָעוֹת וְנָהֲרוּ עָלָיו עַמִּים׃ וְהָלְכוּ גּוֹיִם רַבִּים
וְאָמְרוּ לְכוּ | וְנַעֲלֶה אֶל־הַר־יְהוָה וְאֶל־בֵּית אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב וְיוֹרֵנוּ מִדְּרָכָיו וְנֵלְכָה בְּאֹרְחֹתָיו כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא
3 תּוֹרָה וּדְבַר יְהוָה מִירוּשָׁלָ͏ִם׃ וְשָׁפַט בֵּין עַמִּים רַבִּים
וְהוֹכִיחַ לְגוֹיִם עֲצֻמִים עַד־רָחוֹק וְכִתְּתוּ חַרְבֹתֵיהֶם
לְאִתִּים וַחֲנִיתֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת לֹא־יִשָּׂא גּוֹי אֶל־גּוֹי
4 חֶרֶב וְלֹא־יִלְמְדוּן עוֹד מִלְחָמָה׃ וְיָשְׁבוּ אִישׁ תַּחַת
גַּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ וְאֵין מַחֲרִיד כִּי־פִי יְהוָה צְבָאוֹת
5 דִּבֵּר׃ כִּי כָל־הָעַמִּים יֵלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו וַאֲנַחְנוּ ס
נֵלֵךְ בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃
6 בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה אֹסְפָה הַצֹּלֵעָה וְהַנִּדָּחָה
7 אֲקַבְּצָה וַאֲשֶׁר הֲרֵעֹתִי׃ וְשַׂמְתִּי אֶת־הַצֹּלֵעָה לִשְׁאֵרִית
וְהַנִּלְאָה לְגוֹי עָצוּם וּמָלַךְ יְהוָה עֲלֵיהֶם בְּהַר צִיּוֹן
8 מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ וְאַתָּה מִגְדַּל־עֵדֶר
עֹפֶל בַּת־צִיּוֹן עָלַיִךְ תָּאתָה וּבָאָה הַמֶּמְשָׁלָה הָרִאשֹׁנָה
9 מַמְלֶכֶת לְבַת־יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ עַתָּה לָמָּה תָרִיעִי רֵעַ הֲמָלָךְ
10 אֵין בָּךְ אִם־יוֹעַצֵךְ אָבַד כִּי־הֶחֱזִיקָךְ חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ חוּלִי
וַגְחִי בַּת־צִיּוֹן כַּיּוֹלֵדָה כִּי עַתָּה תֵּצְאִי מִקִּרְיָה וְשָׁכַנְתְּ
בשדה

12 v. חצי ספר תרי עשר. ד. 1 v. בס״א והיה וכסמר עליו נעויא. 1 v. ס״א אליו וכן
די״א: עיין ישעיה ב׳ ב׳. 3 v. ס״א ולא״ וכן ר״א, ד״ב, רח, ד״ב, ריב״ב, ת״ע ות״ס. 9 v. בן
כרוב ספרים כי״ר ד״ב, ר״ג, ד״ח, רם, ד״ב, ד״ר הפ״ן, ס״א המלך | אין. 9 v. כן
ב״א, ב״ג אם־ בלא נעויא, ג״א כ״א אם־ בלא נעויא, ב״ג אם־ בנעויא.

בְּשָׂדֶה וּבָאת עַד־בָּבֶל שָׁם תִּנָּצְלִי שָׁם יִגְאָלֵךְ יְהוָה
מִכַּף אֹיְבָיִךְ׃ וְעַתָּה נֶאֶסְפוּ עָלַיִךְ גּוֹיִם רַבִּים הָאֹמְרִים 11
תֶּחֱנָף וְתַחֲז בְּצִיּוֹן עֵינֵנוּ׃ וְהֵמָּה לֹא יָדְעוּ מַחְשְׁבוֹת 12
יְהוָה וְלֹא הֵבִינוּ עֲצָתוֹ כִּי קִבְּצָם כָּעֳמִיר גָּרְנָה׃ קוּמִי 13
וָדוֹשִׁי בַּת־צִיּוֹן כִּי קַרְנֵךְ אָשִׂים בַּרְזֶל וּפַרְסוֹתַיִךְ אָשִׂים
נְחוּשָׁה וְהַדֵּקוֹת עַמִּים רַבִּים וְהַחֲרַמְתִּי לַיהוָה בִּצְעָם
וְחֵילָם לַאֲדֹן כָּל־הָאָרֶץ׃ עַתָּה תִתְגֹּדְדִי בַּת־גְּדוּד 14
מָצוֹר שָׂם עָלֵינוּ בַּשֵּׁבֶט יַכּוּ עַל־הַלְחִי אֶת שֹׁפֵט
ה יִשְׂרָאֵל׃ וְאַתָּה בֵּית־לֶחֶם אֶפְרָתָה
צָעִיר לִהְיוֹת בְּאַלְפֵי יְהוּדָה מִמְּךָ לִי יֵצֵא לִהְיוֹת
2 מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל וּמוֹצָאֹתָיו מִקֶּדֶם מִימֵי עוֹלָם׃ לָכֵן
יִתְּנֵם עַד־עֵת יוֹלֵדָה יָלָדָה וְיֶתֶר אֶחָיו יָשׁוּבוּן עַל־
3 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְעָמַד וְרָעָה בְּעֹז יְהוָה בִּגְאוֹן שֵׁם
יְהוָה אֱלֹהָיו וְיָשָׁבוּ כִּי־עַתָּה יִגְדַּל עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃
4 וְהָיָה זֶה שָׁלוֹם אַשּׁוּר ׀ כִּי־יָבוֹא בְאַרְצֵנוּ וְכִי יִדְרֹךְ
בְּאַרְמְנוֹתֵינוּ וַהֲקֵמְנוּ עָלָיו שִׁבְעָה רֹעִים וּשְׁמֹנָה נְסִיכֵי
5 אָדָם׃ וְרָעוּ אֶת־אֶרֶץ אַשּׁוּר בַּחֶרֶב וְאֶת־אֶרֶץ נִמְרֹד
בְּפִתְחֶיהָ וְהִצִּיל מֵאַשּׁוּר כִּי־יָבוֹא בְאַרְצֵנוּ וְכִי יִדְרֹךְ
בִּגְבוּלֵינוּ׃
6 וְהָיָה ׀ שְׁאֵרִית יַעֲקֹב בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים כְּטַל מֵאֵת
יְהוָה כִּרְבִיבִים עֲלֵי־עֵשֶׂב אֲשֶׁר לֹא־יְקַוֶּה לְאִישׁ וְלֹא
7 יְיַחֵל לִבְנֵי אָדָם׃ וְהָיָה שְׁאֵרִית יַעֲקֹב בַּגּוֹיִם בְּקֶרֶב
עַמִּים

in the field, and thou shalt go even to Babylon; there shalt thou be delivered; there the LORD shall redeem thee from the hand of thine enemies.

11 Now also many nations are gathered against thee, that say, Let her be defiled, and let our eye look upon Zion.

12 But they know not the thoughts of the LORD, neither understand they his counsel: for he shall gather them as the sheaves into the floor.

13 Arise and thresh, O daughter of Zion: for I will make thine horn iron, and I will make thy hoofs brass: and thou shalt beat in pieces many people: and I will consecrate their gain unto the LORD, and their substance unto the Lord of the whole earth.

5 Now gather thyself in troops, O daughter of troops: he hath laid siege against us: they shall smite the judge of Israel with a rod upon the cheek.

2 But thou, Beth-lehem Ephratah, though thou be little among the thousands of Judah, yet out of thee shall he come forth unto me that is to be ruler in Israel; whose goings forth have been from of old, from everlasting.

3 Therefore will he give them up, until the time that she which travaileth hath brought forth: then the remnant of his brethren shall return unto the children of Israel.

4 And he shall stand and feed in the strength of the LORD, in the majesty of the name of the LORD his God; and they shall
5 abide: for now shall he be great unto the ends of the earth. And this man shall be the peace, when the Assyrian shall come into our land: and when he shall tread in our palaces, then shall
6 we raise against him seven shepherds, and eight principal men. And they shall waste the land of Assyria with the sword, and the land of Nimrod in the entrances thereof: thus shall he deliver us from the Assyrian, when he cometh into our land, and when he treadeth within our
7 borders. And the remnant of Jacob shall be in the midst of many people as a dew from the LORD, as the showers upon the grass, that tarrieth not for man, nor waiteth for the sons of
8 men. And the remnant of Jacob shall be among the Gentiles in the midst

---

11 v. ס״א עיננו וכן ד״ב, ד״ו, תר״, ח״ם וח״ר. 13 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ב, ד״ו, ד״ח, ד״ם, ד״ב. דיד״ הס״ו, ס״א קומי׃ 13 v. צ״ל וְהַחֲרַמְתָּ, כן תר׳, ח״ע, ח״ם וח״ר: עיין ירמיה כ׳ ליג. ה, 1 v. בס״א נספר עליו ומצאתיו קרי, ובס״א ומצאתיו חסר. 2 v. ס״א יִשְׂבוֹן חסר וכן ד״א ח״ב. 3 v. צ״ל שֵׁם־יהוה אלהיו יָשָׁבוּ, כן ח״ע. 5 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ח, ד״ם, די״א, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א נִמְרֹד חסר. 5 v. נ״ל בְּפִתְחוֹת: עיין תהלים נ״ה כ״ב. 5 v. ס״א יָבֹא חסר וכן ד״א, ד״ג, ד״ח, ד״ם, די״א, די״ב ודי״ד. 6 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ו, די״א, תר׳, ח״ם וח״ר, ס״א מִגְבוּלֵנוּ וכן ד״ג, ד״ח, ד״ם, די״ב, די״ד ודס״ו. 6 v. הספרת לפרשת וירא בלק. 6 v. בס״א הָיְתָה וכספר עליו נעויא. 6 v. ס״א וְרִבִיבִים וכן ד״א, ד״ב, ד״ו, די״א, תר׳, ח״ע, ח״ם וח״ר.

עַמִּים רַבִּים כְּאֲרִיֵה בַּבְּהֵמוֹת יַעַר כְּכְפִיר בְּעֶדְרֵי־צֹאן
8 אֲשֶׁר אִם־עָבַר וְרָמַס וְטָרַף וְאֵין מַצִּיל: תָּרֹם יָדְךָ עַל
9 צָרֶיךָ וְכָל־אֹיְבֶיךָ יִכָּרֵתוּ: וְהָיָה ׀
בַּיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה וְהִכְרַתִּי סוּסֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ וְהַאֲבַדְתִּי
10 מַרְכְּבֹתֶיךָ: וְהִכְרַתִּי עָרֵי אַרְצֶךָ וְהָרַסְתִּי כָּל־מִבְצָרֶיךָ:
11 וְהִכְרַתִּי כְשָׁפִים מִיָּדֶךָ וּמְעוֹנְנִים לֹא יִהְיוּ־לָךְ: וְהִכְרַתִּי
12 פְסִילֶיךָ וּמַצֵּבוֹתֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ וְלֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה עוֹד לְמַעֲשֵׂה
13 יָדֶיךָ: וְנָתַשְׁתִּי אֲשֵׁרֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ וְהִשְׁמַדְתִּי עָרֶיךָ:
14 וְעָשִׂיתִי בְאַף וּבְחֵמָה נָקָם אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא שָׁמֵעוּ:
ו שִׁמְעוּ־נָא אֵת אֲשֶׁר־יְהוָה אֹמֵר קוּם
2 רִיב אֶת־הֶהָרִים וְתִשְׁמַעְנָה הַגְּבָעוֹת קוֹלֶךָ: שִׁמְעוּ
הָרִים אֶת־רִיב יְהוָה וְהָאֵתָנִים מוֹסְדֵי אָרֶץ כִּי רִיב לַיהוָה
3 עִם־עַמּוֹ וְעִם־יִשְׂרָאֵל יִתְוַכָּח: עַמִּי מֶה־עָשִׂיתִי לָךְ וּמָה
4 הִלְאִיתִיךָ עֲנֵה בִי: כִּי הֶעֱלִיתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמִבֵּית
עֲבָדִים פְּדִיתִיךָ וָאֲשַׁלַּח לְפָנֶיךָ אֶת־מֹשֶׁה אַהֲרֹן וּמִרְיָם:
5 עַמִּי זְכָר־נָא מַה־יָּעַץ בָּלָק מֶלֶךְ מוֹאָב וּמָה־עָנָה אֹתוֹ
בִלְעָם בֶּן־בְּעוֹר מִן־הַשִּׁטִּים עַד־הַגִּלְגָּל לְמַעַן דַּעַת
6 צִדְקוֹת יְהוָה: בַּמֶּה אֲקַדֵּם יְהוָה אִכֹּף לֵאלֹהֵי מָרוֹם
7 הַאֲקַדְּמֶנּוּ בְעֹלוֹת בְּעֲגָלִים בְּנֵי שָׁנָה: הֲיִרְצֶה יְהוָה
בְּאַלְפֵי אֵילִים בְּרִבְבוֹת נַחֲלֵי־שָׁמֶן הַאֶתֵּן בְּכוֹרִי פִּשְׁעִי
8 פְּרִי בִטְנִי חַטַּאת נַפְשִׁי: הִגִּיד לְךָ אָדָם מַה־טּוֹב וּמָה־
יהוה

---

7 v. ס״א וכבשיר וכן ד״א, חר׳, ת״ע, ת״ס וח״ר. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ח, ר״ם, ר״ב, ד״ד ודס״ו, ס״א והיה ביום: עיין הושע כ׳ י״ח. 9 v. ס״א סָרֵבְתָּךְ מלא וכן ד״א, ר״ב, ד״ו ד״ס. 11 v. ס״א סִיָּדְךָ וכן ת״ע וח״ס. 11 v. כן ב״א, ב״נ ומכוונים בלא נקיוא, נ״א כ״נ וּמְעוֹנְנִים בלא נקיוא, ב״נ וּמְעוֹנְנִים בנקיוא. 12 v. כן למקראי, למדנחאי לְמַצֵּבוֹתֶיךָ. 13 v. ג״ל עֲצָבֶיךָ: עיין לעיל א׳ ז׳ ן. 2 v. ס״א והאיתנים וכן ד״א, ר״ב, ד״ג ד״ו. 3 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, רנ, ר״ח, ר״ם, ד״ב, ד״ד ודס״ו, ס״א עַמִּי. 5 v. כן למקראי, למדנחאי מִיי כתיב, מַה־ קרי. 5 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״נ, ר״ו, ר״ח, ר״ם, ד״ב, ד״ד ודס״ו, ס״א בְּעַלוֹת חסר ו׳ קדמא וכן ר״ח, ר״ם, ד״א, דַּ״ב ודי״ר. 8 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב ודס״ו ס״א ומה ובלא נקף וכן ד״ח, ר״ם, ר״ב ודי״ר. וס״א ומה יהוה.

of many people as a lion among the beasts of the forest, as a young lion among the flocks of sheep: who, if he go through, both treadeth down, and teareth in pieces, and none can deliver.

9 Thine hand shall be lifted up upon thine adversaries, and all thine enemies shall be cut off.

10 And it shall come to pass in that day, saith the LORD, that I will cut off thy horses out of the midst of thee, and I will destroy thy chariots:

11 And I will cut off the cities of thy land, and throw down all thy strong holds:

12 And I will cut off witchcrafts out of thine hand; and thou shalt have no more soothsayers:

13 Thy graven images also will I cut off, and thy standing images out of the midst of thee; and thou shalt no more worship the work of thine hands.

14 And I will pluck up thy groves out of the midst of thee: so will I destroy thy cities.

15 And I will execute vengeance in anger and fury upon the heathen, such as they have not heard.

6 Hear ye now what the LORD saith; Arise, contend thou before the mountains, and let the hills hear thy voice.

2 Hear ye, O mountains, the LORD'S controversy, and ye strong foundations of the earth: for the LORD hath a controversy with his people, and he will plead with Israel.

3 O my people, what have I done unto thee? and wherein have I wearied thee? testify against me.

4 For I brought thee up out of the land of Egypt, and redeemed thee out of the house of servants; and I sent before thee Moses, Aaron, and Miriam.

5 O my people, remember now what Balak king of Moab consulted, and what Balaam the son of Beor answered him from Shittim unto Gilgal; that ye may know the righteousness of the LORD.

6 Wherewith shall I come before the LORD, and bow myself before the high God? shall I come before him with burnt offerings, with calves of a year old?

7 Will the LORD be pleased with thousands of rams, or with ten thousands of rivers of oil? shall I give my firstborn for my transgression, the fruit of my body for the sin of my soul?

8 He hath shewed thee, O man, what is good; and what doth

יְהוָה הִוָּרֵשׁ מִמֵּךְ כִּי אִם־עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וְאַהֲבַת חֶסֶד
וְהַצְנֵעַ לֶכֶת עִם־אֱלֹהֶיךָ׃ קוֹל 9
יְהוָה לָעִיר יִקְרָא וְתוּשִׁיָּה יִרְאֶה שִׁמְעוּ מַטֶּה וּמִי
יְעָדָהּ׃ עוֹד הָאֵשׁ בֵּית רָשָׁע אֹצְרוֹת רֶשַׁע וְאֵיפַת רָזוֹן 10
זְעוּמָה׃ הַאֹזְכֶּה בְּמֹאזְנֵי רֶשַׁע וּבְכִיס אַבְנֵי מִרְמָה׃ 11
אֲשֶׁר עֲשִׁירֶיהָ מָלְאוּ חָמָס וְיֹשְׁבֶיהָ דִּבְּרוּ־שֶׁקֶר 12
וּלְשׁוֹנָם רְמִיָּה בְּפִיהֶם׃ וְגַם־אֲנִי הֶחֱלֵיתִי הַכּוֹתֶךָ 13
הַשֵּׁם עַל־חַטֹּאתֶךָ׃ אַתָּה תֹאכַל וְלֹא תִשְׂבָּע וְיִשְׁחֲךָ 14
בְּקִרְבֶּךָ וְתַסֵּג וְלֹא תַפְלִיט וַאֲשֶׁר תְּפַלֵּט לַחֶרֶב
אֶתֵּן׃ אַתָּה תִּזְרַע וְלֹא תְקַצֹּר אַתָּה תִּדְרֹךְ־זַיִת וְלֹא־ 15
תָסֹךְ שֶׁמֶן וְתִירוֹשׁ וְלֹא תִשְׁתֶּה־יָּיִן׃ וַיִּשְׁתַּמֵּר חֻקּוֹת 16
עָמְרִי וְכֹל מַעֲשֵׂה בֵּית־אַחְאָב וַתֵּלְכוּ בְּמֹעֲצוֹתָם לְמַעַן
תִּתִּי אֹתְךָ לְשַׁמָּה וְיֹשְׁבֶיהָ לִשְׁרֵקָה וְחֶרְפַּת עַמִּי
תִּשָּׂאוּ׃

אַלְלַי לִי כִּי הָיִיתִי כְּאָסְפֵּי־קַיִץ כְּעֹלְלֹת בָּצִיר אֵין־ 7
אֶשְׁכּוֹל לֶאֱכוֹל בִּכּוּרָה אִוְּתָה נַפְשִׁי׃ אָבַד חָסִיד מִן 2
הָאָרֶץ וְיָשָׁר בָּאָדָם אָיִן כֻּלָּם לְדָמִים יֶאֱרֹבוּ אִישׁ אֶת־
אָחִיהוּ יָצוּדוּ חֵרֶם׃ עַל־הָרַע כַּפַּיִם לְהֵיטִיב הַשַּׂר שֹׁאֵל 3
וְהַשֹּׁפֵט בַּשִּׁלּוּם וְהַגָּדוֹל דִּבֶּר הַוַּת נַפְשׁוֹ הוּא וַיְעַבְּתוּהָ׃
טוֹבָם כְּחָדָק יָשָׁר ׀ מִמְסוּכָה יוֹם מְצַפֶּיךָ פְּקֻדָּתְךָ בָּאָה 4
עַתָּה תְּהִיָה מְבוּכָתָם׃ אַל־תַּאֲמִינוּ בְרֵעַ אַל־תִּבְטְחוּ 5
בְּאַלּוּף מִשְׁכְּבַת חֵילֵךְ שְׁמֹר פִּתְחֵי־פִיךָ׃ כִּי־בֵן מְנַבֵּל 6
אָב

v. 8 ס״א וְרֹאשׁ חסר וכן ד״א וד״ב. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ח, ד״ט, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א ואהבת־. v. 9 בס״א וחַשִּׂיָה חסר־. בספר כוהה יִרְאֵי וכן חר׳, ת״ע, ת״ס ותי״ר. v. 9 צ״ל שמו כן ת״ע וח״ס. v. 10 בס״א נמסר עליו חָאִישׁ קרי. ובס״א הָאִישׁ כתיב וקרי וכן ר״ב, ר״ו וד״ח. v. 13 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ח, ד״ט, די״ב ודט״ו, ס״א הֶחֱלֵיתִי חסר וכן ר״א ד״ב וד״ו. v. 13 כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ג, די״א וְהֵי״ב, ס״א חַפְאֲתֵיךָ וכן ד״ב, ד״ג, ד״ח, ד״ס, די״ב ודי״ד. ובס״א הַצְאוֹתֵיךָ מלא רמלא וכן רס״ו. v. 14 ס״א וְתַשֵּׁ֫ח וכן רי״ב. v. 15 כן ב״א, ב״נ תִּרְוָה־. v. 16 צ״ל עֲשִׂים כן ת״ע. 7. v. 3 כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ג, די״ב ודי״ד, ס״א שׁוֹאֵל מלא וכן ד״ח, ד״ס, די״א ודס״ו. v. 4 נ״ל יִשְׁרוֹ מִמְּסוּכוֹת = יָשָׁרָם מִסּוּכָה. v. 4 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ח, ד״ס, די״ב, די״ד ודט״ו, ס״א יִהְיֶה וכן דב׳, ד״ג וד״ו. v. 5 כן למעלה. למרגלאי. וְאַל־ וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, חר׳, ת״ע ת״ס ותי״ר. v. 5 כן למעלה. למרגלאי גְּאֻלָּה חסר.

the LORD require of thee, but to do justly, and to love mercy, and to walk humbly with thy God?

9 The LORD'S voice crieth unto the city, and the man of wisdom shall see thy name: hear ye the rod, and who hath appointed it.

10 Are there yet the treasures of wickedness in the house of the wicked, and the scant measure that is abominable?

11 Shall I count them pure with the wicked balances, and with the bag of deceitful weights?

12 For the rich men thereof are full of violence, and the inhabitants thereof have spoken lies, and their tongue is deceitful in their mouth.

13 Therefore also will I make thee sick in smiting thee, in making thee desolate because of thy sins.

14 Thou shalt eat, but not be satisfied; and thy casting down shall be in the midst of thee; and thou shalt take hold, but shalt not deliver; and that which thou deliverest will I give up to the sword.

15 Thou shalt sow, but thou shalt not reap; thou shalt tread the olives, but thou shalt not anoint thee with oil; and sweet wine, but shalt not drink wine.

16 For the statutes of Omri are kept, and all the works of the house of Ahab, and ye walk in their counsels; that I should make thee a desolation, and the inhabitants thereof an hissing: therefore ye shall bear the reproach of my people.

7 Woe is me! for I am as when they have gathered the summer fruits, as the grapegleanings of
2 the vintage: there is no cluster to eat: my soul desired the firstripe fruit. The good man is perished out of the earth: and there is none upright among men: they all lie in wait for blood;
3 they hunt every man his brother with a net. That they may do evil with both hands earnestly, the prince asketh, and the judge asketh for a reward; and the great man, he uttereth his
4 mischievous desire: so they wrap it up. The best of them is as a brier: the most upright is sharper than a thorn hedge: the day of thy watchmen and thy visitation cometh; now shall be
5 their perplexity. Trust ye not in a friend, put ye not confidence in a guide: keep the doors
6 of thy mouth from her that lieth in thy bosom. For the son dishonoureth

אַב בַּת קָמָה בְאִמָּהּ כַּלָּה בַּחֲמֹתָהּ אֹיְבֵי אִישׁ אַנְשֵׁי
בֵיתוֹ: וַאֲנִי בַּיהוָה אֲצַפֶּה אוֹחִילָה לֵאלֹהֵי יִשְׁעִי יִשְׁמָעֵנִי
אֱלֹהָי: אַל־תִּשְׂמְחִי אֹיַבְתִּי לִי כִּי נָפַלְתִּי קָמְתִּי כִּי
אֵשֵׁב בַּחֹשֶׁךְ יְהוָה אוֹר לִי: זַעַף
יְהוָה אֶשָּׂא כִּי חָטָאתִי לוֹ עַד אֲשֶׁר יָרִיב רִיבִי וְעָשָׂה
מִשְׁפָּטִי יוֹצִיאֵנִי לָאוֹר אֶרְאֶה בְּצִדְקָתוֹ: וְתֵרֶא אֹיַבְתִּי
וּתְכַסֶּהָ בּוּשָׁה הָאֹמֶרֶת אַלַי אַיּוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עֵינַי
תִּרְאֶינָהּ בָּהּ עַתָּה תִּהְיֶה לְמִרְמָס כְּטִיט חוּצוֹת: יוֹם
לִבְנוֹת גְּדֵרֵיךְ יוֹם הַהוּא יִרְחַק־חֹק: יוֹם הוּא וְעָדֶיךָ
יָבוֹא לְמִנִּי אַשּׁוּר וְעָרֵי מָצוֹר וּלְמִנִּי מָצוֹר וְעַד־נָהָר וְיָם
מִיָּם וְהַר הָהָר: וְהָיְתָה הָאָרֶץ לְשַׁמָּמָה עַל־יֹשְׁבֶיהָ
מִפְּרִי מַעַלְלֵיהֶם: רְעֵה עַמְּךָ
בְשִׁבְטֶךָ צֹאן נַחֲלָתֶךָ שֹׁכְנִי לְבָדָד יַעַר בְּתוֹךְ כַּרְמֶל
יִרְעוּ בָשָׁן וְגִלְעָד כִּימֵי עוֹלָם: כִּימֵי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
אַרְאֶנּוּ נִפְלָאוֹת: יִרְאוּ גוֹיִם וְיֵבֹשׁוּ מִכֹּל גְּבוּרָתָם
יָשִׂימוּ יָד עַל־פֶּה אָזְנֵיהֶם תֶּחֱרָשְׁנָה: יְלַחֲכוּ עָפָר
כַּנָּחָשׁ כְּזֹחֲלֵי אֶרֶץ יִרְגְּזוּ מִמִּסְגְּרֹתֵיהֶם אֶל־יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ יִפְחֲדוּ וְיִרְאוּ מִמֶּךָּ: מִי־אֵל כָּמוֹךָ נֹשֵׂא עָוֹן
וְעֹבֵר עַל־פֶּשַׁע לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ לֹא־הֶחֱזִיק לָעַד
אַפּוֹ כִּי־חָפֵץ חֶסֶד הוּא: יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ יִכְבֹּשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ
וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצֻלוֹת יָם כָּל־חַטֹּאתָם: תִּתֵּן אֱמֶת ס
לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי
קֶדֶם:

12 v. סביר יָבוֹאוּ. 16 v. ס״א וְאָזְנֵיהֶם וכן ר״א, ר״ב, ד״ח ודי״ם. 17 v. כן בסהדה. כהללי נוחלי. 17 v. ס״א מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם סלא וכן ר״א, ד״ח ד״ם. 19 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ח, ד״ם, ד״כ, ד״ל, ד״ם ד״ס, ס״א יִכְבֹּשׁ חסר וכן ד״ג, ד״י״א. 19 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ח, ד״ם, ד״א, ד״ב, ד״ד ודם״ו, ס״א וְתַשְׁלִיךְ חסר. 19 v. סביר אֶת־כָּל־. 19 v. ס״א חַטֹּאותָם סלא וכן ד״א, וס״א חַטֹּאתֵינוּ וכן ת״ע, ת״ם ות״ר. סכום פסוקי דספר סיכה מאה וחמשה, וסמן ה״ק. ואציו לראיש הלך רוח ושקר כזב אמף לך [11 II]. וסדרוו שלשה. ולית ביה פסק. תדיך להניח ג׳ שטין בין כל ספר וספר דנביאים.

---

the father, the daughter riseth up against her mother, the daughter in law against her mother in law; a man's enemies are the men of his own house.

7 Therefore I will look unto the LORD; I will wait for the God of my salvation: my God will hear me.

8 Rejoice not against me, O mine enemy: when I fall, I shall arise; when I sit in darkness, the LORD shall be a light unto me.

9 I will bear the indignation of the LORD, because I have sinned against him, until he plead my cause, and execute judgment for me: he will bring me forth to the light, and I shall behold his righteousness.

10 Then she that is mine enemy shall see it, and shame shall cover her which said unto me, Where is the LORD thy God? mine eyes shall behold her: now shall she be trodden down as the mire of the streets.

11 In the day that thy walls are to be built, in that day shall the decree be far removed.

12 In that day also he shall come even to thee from Assyria, and from the fortified cities, and from the fortress even to the river, and from sea to sea, and from mountain to mountain.

13 Notwithstanding the land shall be desolate because of them that dwell therein, for the fruit of their doings.

14 Feed thy people with thy rod, the flock of thine heritage, which dwell solitarily in the wood, in the midst of Carmel: let them feed in Bashan and Gilead, as in the days of old.

15 According to the days of thy coming out of the land of Egypt will I shew unto him marvellous things.

16 The nations shall see and be confounded at all their might: they shall lay their hand upon their mouth, their ears shall be deaf.

17 They shall lick the dust like a serpent, they shall move out of their holes like worms of the earth: they shall be afraid of the LORD our God, and shall fear because of thee.

18 Who is a God like unto thee, that pardoneth iniquity, and passeth by the transgression of the remnant of his heritage? he retaineth not his anger for ever, because he delighteth in mercy.

19 He will turn again, he will have compassion upon us; he will subdue our iniquities; and thou wilt cast all their sins into the depths of the sea.

20 Thou wilt perform the truth to Jacob, and the mercy to Abraham, which thou hast sworn unto our fathers from the days of old.

נחום

NAHUM

א מַשָּׂא נִינְוֵה סֵפֶר חִזְיוֹן נַחוּם הָאֶלְקֹשִׁי׃ אֵל קַנּוֹא וְנֹקֵם
2 יְהוָה נוֹקֵם יְהוָה וּבַעַל חֵמָה נוֹקֵם יְהוָה לְצָרָיו וְנוֹטֵר הוּא
3 לְאוֹיְבָיו׃ יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדוֹל־כֹּחַ וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה
4 יְהוָה בְּסוּפָה וּבִשְׂעָרָה דַּרְכּוֹ וְעָנָן אֲבַק רַגְלָיו׃ גּוֹעֵר
בַּיָּם וַיַּבְּשֵׁהוּ וְכָל־הַנְּהָרוֹת הֶחֱרִיב אָמְלַל בָּשָׁן וְכַרְמֶל
5 וּפֶרַח לְבָנוֹן אָמְלָל׃ הָרִים רָעֲשׁוּ מִמֶּנּוּ וְהַגְּבָעוֹת הִתְמוֹגָגוּ
6 וַתִּשָּׂא הָאָרֶץ מִפָּנָיו וְתֵבֵל וְכָל־יוֹשְׁבֵי בָהּ׃ לִפְנֵי זַעְמוֹ
מִי יַעֲמֹד וּמִי יָקוּם בְּחֲרוֹן אַפּוֹ חֲמָתוֹ נִתְּכָה כָּאֵשׁ
7 וְהַצֻּרִים נִתְּצוּ מִמֶּנּוּ׃ טוֹב יְהוָה לְמָעוֹז בְּיוֹם צָרָה וְיֹדֵעַ חֹסֵי
8 בּוֹ׃ וּבְשֶׁטֶף עֹבֵר כָּלָה יַעֲשֶׂה מְקוֹמָהּ וְאוֹיְבָיו יְרַדֵּף־חֹשֶׁךְ׃
9 מַה־תַּחְשְׁבוּן אֶל־יְהוָה כָּלָה הוּא עֲשָׂה לֹא־תָקוּם
10 פַּעֲמַיִם צָרָה׃ כִּי עַד־סִירִים סְבֻכִים וּכְסָבָאָם סְבוּאִים
11 אֻכְּלוּ כְקַשׁ יָבֵשׁ מָלֵא׃ מִמֵּךְ יָצָא חֹשֵׁב עַל־יְהוָה רָעָה
יֹעֵץ בְּלִיָּעַל׃
12 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אִם־שְׁלֵמִים וְכֵן רַבִּים וְכֵן נָגוּזוּ וְעָבָר
13 וְעִנִּתִךְ לֹא אֲעַנֶּךָּ עֽוֹד׃ וְעַתָּה אֶשְׁבֹּר מֹטָּהוּ מֵעָלֶיךָ
14 וּמוֹסְרֹתַיִךְ אֲנַתֵּק׃ וְצִוָּה עָלַיִךְ יְהוָה לֹא־יִזָּרַע מִשְׁמֶךָ
עוֹד מִבֵּית אֱלֹהֶיךָ אַכְרִית פֶּסֶל וּמַסֵּכָה אָשִׂים קִבְרֶךָ
כִּי קָלוֹתָ׃
ב הִנֵּה עַל־הֶהָרִים רַגְלֵי מְבַשֵּׂר מַשְׁמִיעַ שָׁלוֹם חֳגִי יְהוּדָה

חנ״ך

1 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ג, ר״ח, ד״ם, די״א, די״ב, די״ד ודמ״ן, ס״א הָאֶלְקוֹשִׁי מלא וכן ד״א, ר״ב ד״ו, וס״א הָאֶל־קוֹשִׁי או הָאֶל־קֹשִׁי כ׳ כלין. 3 v. וגדול כתיב, וגדל־ קרי, בס״א וגדול כתיב וקרי וכן ר״א, ר״כ, ד״ח ודס. 3 v. ס׳ וְעִוֵּרוּא. 8 v. צ׳ל נְקָמָיו כן חר׳ וח״ע. 9 v. כן ב״א, כ״נ מַה־ תְּחַשְּׁבוּן בגעיא. 9 v. ס״א תְּחַשְּׁבוּן. 10 v. ס״א סְבוּכִים מלא. 10 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ג, ד״ו, ד״ח, ד״ס, די״ב, די״ד ודמ״ן, ס״א אכלו ז׳ק וכן ד״ב, וס״א אכלו דנ. 12 v. ס״א נָגוּז חסר הכן ד״א ה״כ. 12 v. נ״ל וְעָבַר = וְעָבְרוּ. 12 v. בהללי אֲעַנֶּךָּ. 13 v. ס״א אֲשַׁבֵּר מלא וכן ר״ב, ד״ג, ד״ח, ר״ם וַיַּיְבֵּ. 13 v. ס״א מוֹסְרוֹתַיִךְ. 14 v. נ״ל אֲשֶׁם. ב. 1 v. בהללי הַנֵּה.

1 The burden of Nineveh. The book of the vision of Nahum the Elkoshite.
2 God is jealous, and the LORD revengeth; the LORD revengeth, and is furious; the LORD will take vengeance on his adversaries, and he reserveth wrath for his enemies.
3 The LORD is slow to anger, and great in power, and will not at all acquit the wicked: the LORD hath his way in the whirlwind and in the storm, and the clouds are the dust of his feet.
4 He rebuketh the sea, and maketh it dry, and drieth up all the rivers: Bashan languisheth, and Carmel, and the flower of Lebanon languisheth.
5 The mountains quake at him, and the hills melt, and the earth is burned at his presence, yea, the world, and all that dwell therein.
6 Who can stand before his indignation? and who can abide in the fierceness of his anger? his fury is poured out like fire, and the rocks are thrown down by him.
7 The LORD is good, a strong hold in the day of trouble; and he knoweth them that trust in him.
8 But with an overrunning flood he will make an utter end of the place thereof, and darkness shall pursue his enemies.
9 What do ye imagine against the LORD? he will make an utter end: affliction shall not rise up the second time.
10 For while they be folden together as thorns, and while they are drunken as drunkards, they
11 shall be devoured as stubble fully dry. There is one come out of thee, that imagineth evil
12 against the LORD, a wicked counsellor. Thus saith the LORD; Though they be quiet, and likewise many, yet thus shall they be cut down, when he shall pass through. Though I have
13 afflicted thee, I will afflict thee no more. For now will I break his yoke from off thee, and
14 will burst thy bonds in sunder. And the LORD hath given a commandment concerning thee, that no more of thy name be sown: out of the house of thy gods will I cut off the graven image and the molten image: I will make thy grave; for thou art vile. Behold upon the mountains the feet of him that bringeth good tidings, that publisheth peace! O Judah,

חַגַּיִךְ שַׁלְמִי נְדָרָיִךְ כִּי לֹא יוֹסִיף עוֹד לַעֲבוֹר־בָּךְ בְּלִיַּעַל
כֻּלֹּה נִכְרָת׃ עָלָה מְפֵצֵץ עַל־פָּנָיִךְ נְצֹר מְצוּרָה צְפֵה־
דֶּרֶךְ חַזֵּק מָתְנַיִם אַמֵּץ כֹּחַ מְאֹד׃ כִּי שָׁב יְהוָה אֶת־גְּאוֹן
יַעֲקֹב כִּגְאוֹן יִשְׂרָאֵל כִּי בְקָקִים בִּקְקוּם וּמְרִיקָם יְשַׁחֵתוּ׃
מָגֵן גִּבּוֹרָיו מְאָדָּם אַנְשֵׁי־חַיִל מְתֻלָּעִים בְּאֵשׁ־פְּלָדֹת
הָרֶכֶב בְּיוֹם הֲכִינוֹ וְהַבְּרֹשִׁים הָרְעָלוּ׃ בְּחִוצוֹת יִתְהוֹלָלוּ
הָרֶכֶב יִשְׁתַּקְשְׁקוּן בָּרְחֹבוֹת מַרְאֵיהֶן כַּלַּפִּידִים כַּבְּרָקִים
יִרְוֹצָצוּ׃ יִזְכֹּר אַדִּירָיו יִכָּשְׁלוּ בְּהֹלְכָתָם יְמַהֲרוּ חוֹמָתָהּ
וְהַכֵּן הַסֹּכָךְ׃ שַׁעֲרֵי הַנְּהָרוֹת נִפְתָּחוּ וְהֵיכָל נָמוֹג׃
וְהַצֹּב גְּלוּתָה הָעֻלְתָה וְאַמְהוֹתֶיהָ מְנַהֲגוֹת כְּקוֹל יוֹנִים
מִתְפּוֹפְפוֹת עַל־לִבְבֵהֶן׃ וְנִינְוֵה כִּבְרֵכַת־מַיִם מֵימֶי הֵיא
וְהֵמָּה נָסִים עֲמֹדוּ עֲמֹדוּ וְאֵין מַפְנֶה׃ בְּזוּ כֶסֶף בְּזוּ
זָהָב וְאֵין קֵצֶה לַתִּכּוּנָה כָּבֹד מִכָּל כְּלִי חֶמְדָּה׃ בּוּקָה
וּמְבוּקָה וּמְבֻלָּקָה וְלֵב נָמֵס וּפֶקָ בִּרְכַּיִם וְחַלְחָלָה בְּכָל־
מָתְנַיִם וּפְנֵי כֻלָּם קִבְּצוּ פָּארוּר׃ אַיֵּה מְעוֹן אֲרָיוֹת
וּמִרְעֵה הוּא לַכְּפִרִים אֲשֶׁר הָלַךְ אַרְיֵה לָבִיא שָׁם גּוּר
אַרְיֵה וְאֵין מַחֲרִיד׃ אַרְיֵה טֹרֵף בְּדֵי גֹרְתָיו וּמַחֲנַק
לְלִבְאֹתָיו וַיְמַלֵּא־טֶרֶף חֹרָיו וּמְעֹנָתָיו טָרֵפָה׃ הִנְנִי אֵלַיִךְ

נאם

keep thy solemn feasts, perform thy vows: for the wicked shall no more pass through thee; he is utterly cut off.

2 He that dasheth in pieces is come up before thy face: keep the munition, watch the way, make thy loins strong, fortify thy power mightily.
2 For the LORD hath turned away the excellency of Jacob, as the excellency of Israel: for the emptiers have emptied them out, and marred their vine branches.
3 The shield of his mighty men is made red, the valiant men are in scarlet: the chariots shall be with flaming torches in the day of his preparation, and the fir trees shall be terribly shaken.
4 The chariots shall rage in the streets, they shall justle one against another in the broad ways: they shall seem like torches, they shall run like the lightnings.
5 He shall recount his worthies: they shall stumble in their walk; they shall make haste to the wall thereof, and the defence shall be prepared.
6 The gates of the rivers shall be opened, and the palace shall be dissolved.
7 And Huzzab shall be led away captive, she shall be brought up, and her maids shall lead her as with the voice of doves, tabering upon their breasts.
8 But Nineveh is of old like a pool of water: yet they shall flee away. Stand, stand, shall they cry; but none shall look back.
9 Take ye the spoil of silver, take the spoil of gold: for there is none end of the store and glory out of all the pleasant furniture.
10 She is empty, and void, and waste: and the heart melteth, and the knees smite together, and much pain is in all loins, and the faces of them all gather blackness.
11 Where is the dwelling of the lions, and the feedingplace of the young lions, where the lion, even the old lion, walked, and the lion's whelp, and none made them afraid?
12 The lion did tear in pieces enough for his whelps, and strangled for his lionesses, and filled his holes with prey, and his dens with ravin.
13 Behold, I am against thee,

---

1 v. לַעֲבוֹר כתיב. לַעֲבֹר קרי, בס"א לַעֲבֹר או לַעֲבוֹר כתיב וקרי וכן ד"ב ד"ח וד"ט. וכס"א לַעֲבֹר כתיב וקרי וכן ד"ו, ד"י"ב וד"י"ד. 1 v. פֻּלִּי קרי. 3 v. בס"א יש כאן פסקא. 4 v. ס"א פְּרָהִי הסר ה"ח מחסר או פְּרָהוּ הסר יו"ד וכן ד"א, ד"ב, ד"ג וד"ו, וס"א פְּרוּהוּ מלא דמלא וכן ד"ח, ד"ם, ד"י"א, ד"י"ב, ד"י"ד וד"ט"ו. 1 v. כן בדוב ספרים כ"י, ד"ג וד"י"א, כ"א וַהֲבְרוֹשִׁים מלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ו, ד"ח, ד"ם, ד"י"ב, ד"י"ד וד"ט"ו. 4 v. ס"א יִתְהֹלְלוּ חסר וכן ד"א, ד"ב, ד"ח, ד"ם, ד"י"א, ד"י"ב וד"י"ד. 5 v. ס"א פַּלַּפִּרִים הסר יו"ד קדמא. 6 v. לְמֵעַרְבֵי בַּהֲלִיכָתָם כתיב. בְּהַלִּיכָתָם קרי. לְמִדְנְהֵאי בַּהֲלִיכָתָם כתיב וקרי וכן ס"א וד"ו, ובס"א בַּהֲלִיכוֹתָם כתיב וקרי וכן ד"ב. 8 v. כן הסר דחסר בדוב ספרים כ"י, ד"ב וד"י"א, ס"א מְתוּסְפוֹת כולא דמלא וכן ד"א, ד"ב וד"ו, או מְתֻסְפוֹת כולא ו' תנינא וכן ד"ח, ד"ם, ד"י"א, ד"י"ד ודט"ו. 8 v. ס"א לְכַבְיוֹן וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ח, ד"ם, ד"י"ב וד"י"ד. 9 v. צ"ל מֵימֵי, כן ת"ע ות"ד. 10 v. כן בדוב ספרים כ"י, ד"ח, ד"ם, ד"י"א, ד"י"ב, ד"י"ד ודט"ו, ס"א קֻצָּה בסגול וכן ד"ב, ד"ג וד"ו. 10 v. ס"א לְחִכְאָה וכן ד"ג וד"ו. 10 v. ס"א כְּלִי וכן ד"ב, תד', ת"ע, ת"ם ות"ד. 11 v. פָּרָאר קרי. 12 v. כן למעיכאי, למדנחאי הָיָה כתיב, הוּא קרי. 12 v. ס"א לְגַבָּיוֹרִים מלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ח, ד"ם, ד"י"א הֵיךְ. 13 v. ס"א נוֹרָתָיו מלא ו' קדמא, וס"א נְרוֹתָיו מלא ו' כתרא. וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"י"א ודט"ו.

נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְהִבְעַרְתִּי בָּעָשָׁן רִכְבָּהּ וְכְפִיר֫וֹךְ
תֹּאכַל חֶרֶב וְהִכְרַתִּי מֵאֶרֶץ טַרְפֵּךְ וְלֹא־יִשָּׁמַע עוֹד
קוֹל מַלְאָכֶיהָ׃

ג הוֹי עִיר דָּמִים כֻּלָּהּ כַּחַשׁ פֶּ֫רֶק מָלְאָה לֹא יָמִישׁ מֶ֫רֶף׃
2 קוֹל שׁוֹט וְקוֹל רַעַשׁ אוֹפָן וְסוּס דֹּהֵר וּמֶרְכָּבָה מְרַקֶּדָה׃
3 פָּרָשׁ מַעֲלֶה וְלֶהָבָ֫ה חֶרֶב וּבָרָק חֲנִית וְרֹב חָלָל וְכֹבֶד
4 פֶּ֫גֶר וְאֵין קֵצֶה לַגְוִיָּה יִכְשְׁלוּ בְגִוִּיָּתָם׃ מֵרֹב זְנוּנֵי
זוֹנָה טוֹבַת חֵן בַּעֲלַת כְּשָׁפִים הַמֹּכֶרֶת גּוֹיִם בְּזִנּוּנֶיהָ
5 וּמִשְׁפָּחוֹת בְּכִשָּׁפֶיהָ׃ הִנְנִי אֵלַיִךְ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת
וְגִלֵּיתִי שׁוּלַיִךְ עַל־פָּנָיִךְ וְהִרְאֵיתִי גּוֹיִם מַעְרֵךְ וּמַמְלָכוֹת
6 קְלוֹנֵךְ׃ וְהִשְׁלַכְתִּי עָלַיִךְ שִׁקֻּצִים וְנִבַּלְתִּיךְ וְשַׂמְתִּיךְ
7 כְּרָאי׃ וְהָיָה כָּל־רֹאַיִךְ יָדוֹד מִמֵּךְ וְאָמַר שָׁדְּדָה
נִינְוֵה מִי יָנוּד לָהּ מֵאַיִן אֲבַקֶּשׁ מְנַחֲמִים לָךְ׃
8 הֲטוֹבָ֫ה אַתְּ מִנֹּא אָמוֹן הַיּשֶׁבֶת בְּיְאֹרִים מַיִם סָבִיב לָהּ
9 אֲשֶׁר־חֵיל יָם מַיִם חוֹמָתָהּ׃ כּוּשׁ עָצְמָהּ וּמִצְרַיִם וְאֵין
10 קֵצֶה פּוּט וְלוּבִים הָיוּ בְעֶזְרָתֵךְ׃ גַּם־הִיא לַגֹּלָה הָלְכָה
בַּשֶּׁבִי גַּם עֹלָלֶיהָ יְרֹטָשׁוּ בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת וְעַל־
11 נִכְבַּדֶּיהָ יַדּוּ גוֹרָל וְכָל־גְּדוֹלֶיהָ רֻתְּקוּ בַּזְּקִים׃ גַּם־אַתְּ
תִּשְׁכְּרִי תִּהְיִי נֶעְלָמָה גַּם־אַתְּ תְּבַקְשִׁי מָעוֹז מֵאוֹיֵב׃
12 כָּל־מִבְצָרַיִךְ תְּאֵנִים עִם־בִּכּוּרִים אִם־יִנּוֹעוּ וְנָפְלוּ עַל־פִּי
13 אוֹכֵל׃ הִנֵּה עַמֵּךְ נָשִׁים בְּקִרְבֵּךְ לְאֹיְבַיִךְ פָּתוֹחַ נִפְתְּחוּ
14 שַׁעֲרֵי אַרְצֵךְ אָכְלָה אֵשׁ בְּרִיחָיִךְ׃ מֵי מָצוֹר שְׁאָבִי־
לָךְ חַזְּקִי מִבְצָרָיִךְ בָּאִי בַטִּיט וּרְמְסִי בַּחֹמֶר הַחֲזִיקִי
15 מַלְבֵּן׃ שָׁם תֹּאכְלֵךְ אֵשׁ תַּכְרִיתֵךְ חֶרֶב תְּאַכֶּלֵךְ כַּיֶּלֶק

התכבד

יד ס״א מָלְאָכֶיהָ וכן ר״ב, ר״ג וד״ו, או מַלְאָכְכָה. ג, 9 v. וְנַפְשָׁלוּ כתיב, וְנִפְשְׁלוּ קרי, בס״א וְנִפְשְׁלוּ כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב, ר״ו ותי״א. 7 v. כן במנח, ס״א לָךְ וכן ר״א, ר״ג, תר, ת״ם וח״ר. 8 v. כן למערכאי, למדנחאי הַתֵּימִיכִי כתיב, הַתֵּימִכִי קרי. 9 v. צִיל עָצְמָהּ כן תר, ת״ע, ת״ם וח״ס. 9 v. סַ֫א מְצָרַיִם. 9 v. כן בצרי ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ח, ר״ט, ד״י״א, ד״י״ב, ד״י״ד ותס״ן, ס״א קֵצָה כסנגול: עיין ישעיה ב׳ ו׳. 10 v. בס״א הוּא. 10 v. ס״א לְגוֹלָה מלא וכן ר״א, ר״ב וד״ו. 11 v. בס״א אַתָּה כתיב, אַתְּ קרי. 12 v. בס״א אֲשֶׁר־אַתָּם.

saith the LORD of hosts, and I will burn her chariots in the smoke, and the sword shall devour thy young lions: and I will cut off thy prey from the earth, and the voice of thy messengers shall no more be heard.

3 Woe to the bloody city! it is all full of lies and robbery; the prey departeth not;
2 The noise of a whip, and the noise of the rattling of the wheels, and of the pransing horses, and of the jumping chariots.
3 The horseman lifteth up both the bright sword and the glittering spear: and there is a multitude of slain, and a great number of carcases; and there is none end of their corpses; they stumble upon their corpses:
4 Because of the multitude of the whoredoms of the well-favoured harlot, the mistress of witchcrafts, that selleth nations through her whoredoms, and families through her witchcrafts.
5 Behold, I am against thee, saith the LORD of hosts; and I will discover thy skirts upon thy face, and I will shew the nations thy nakedness, and the kingdoms thy shame.
6 And I will cast abominable filth upon thee, and make thee vile, and will set thee as a gazingstock.
7 And it shall come to pass, that all they that look upon thee shall flee from thee, and say, Nineveh is laid waste: who will bemoan her? whence shall I seek
8 comforters for thee? Art thou better than populous No, that was situate among the rivers, that had the waters round about it, whose rampart was the sea, and her wall was from the sea?
9 Ethiopia and Egypt were her strength, and it was infinite; Put and Lubim were thy helpers.
10 Yet was she carried away, she went into captivity: her young children also were dashed in pieces at the top of all the streets: and they cast lots for her honourable men, and all her great
11 men were bound in chains. Thou also shalt be drunken: thou shalt be hid, thou also shalt
12 seek strength because of the enemy. All thy strong holds shall be like fig trees with the
13 firstripe figs: if they be shaken, they shall even fall into the mouth of the eater. Behold, thy people in the midst of thee are women: the gates of thy land shall be set wide open unto thine
14 enemies: the fire shall devour thy bars. Draw thee waters for the siege, fortify thy strong
15 holds: go into clay, and tread the morter, make strong the brickkiln. There shall the fire devour thee; the sword shall cut thee off, it shall eat thee up like the cankerworm:

make thyself many as the cankerworm, make thyself many as the locusts.

16 Thou hast multiplied thy merchants above the stars of heaven: the cankerworm spoileth, and flieth away.

17 Thy crowned are as the locusts, and thy captains as the great grasshoppers, which camp in the hedges in the cold day, but when the sun ariseth they flee away, and their place is not known where they are.

18 Thy shepherds slumber, O king of Assyria: thy nobles shall dwell in the dust: thy people is scattered upon the mountains, and no man gathereth them.

19 There is no healing of thy bruise; thy wound is grievous: all that hear the bruit of thee shall clap the hands over thee: for upon whom hath not thy wickedness passed continually?

16 הִתְכַּבַּדְתָּ כַּיֶּלֶק הִתְכַּבְּדִי כָּאַרְבֶּה׃ הִרְבִּית רְכָלַיִךְ
17 מִכּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם יֶלֶק פָּשַׁט וַיָּעֹף׃ מְנֻזָּרַיִךְ כָּאַרְבֶּה
וְטַפְסְרַיִךְ כְּגוֹב גּוֹבֵי הַחוּנִים בַּגְּדֵרוֹת בְּיוֹם קָרָה שֶׁמֶשׁ
18 יָזָרַח וְנָדַד וְלֹא־נוֹדַע מְקוֹמוֹ אָיֵם׃ נָמוּ רֹעָיִךְ מֶלֶךְ
אַשּׁוּר יָשְׁכְּנוּ אַדִּירֶיךָ נָפְשׁוּ עַמְּךָ עַל־הֶהָרִים וְאֵין
19 מְקַבֵּץ׃ אֵין־כֵּהָה לְשִׁבְרֶךָ נַחְלָה מַכָּתֶךָ כָּל ׀ שֹׁמְעֵי
שִׁמְעֲךָ תָּקְעוּ כַף עָלֶיךָ כִּי עַל־מִי לֹא־עָבְרָה רָעָתְךָ
תָּמִיד׃

חבקוק

HABAKKUK

א 1 The burden which Habakkuk the prophet did see.

2 O LORD, how long shall I cry, and thou wilt not hear! even cry out unto thee of violence, and thou wilt not save!

3 Why dost thou shew me iniquity, and cause me to behold grievance? for spoiling and violence are before me: and there are that raise up strife and contention.

4 Therefore the law is slacked, and judgment doth never go forth: for the wicked doth compass about the righteous; therefore wrong judgment proceedeth.

5 Behold ye among the heathen, and regard, and wonder marvellously: for I will work a work in your days, which ye will not believe, though

6 it be told you. For, lo, I raise up the Chaldeans, that bitter and hasty nation, which shall march through the breadth of the land, to possess the dwellingplaces that are not theirs.

7 They are terrible and dreadful: their judgment and their dignity shall proceed of themselves.

8 Their horses also are swifter than the leopards, and are more fierce than the evening wolves: and their horsemen shall spread themselves,

א 1 מַשָּׂא אֲשֶׁר חָזָה חֲבַקּוּק הַנָּבִיא׃ עַד־אָנָה יְהוָה שִׁוַּעְתִּי ס
2
3 וְלֹא תִשְׁמָע אַוְשֵׁעַ אֵלֶיךָ חָמָס וְלֹא תוֹשִׁיעַ׃ לָמָּה תַרְאֵנִי
אָוֶן וְעָמָל תַּבִּיט וְשֹׁד וְחָמָס לְנֶגְדִּי וַיְהִי רִיב וּמָדוֹן יִשָּׂא׃
4 עַל־כֵּן תָּפוּג תּוֹרָה וְלֹא־יֵצֵא לָנֶצַח מִשְׁפָּט כִּי רָשָׁע
5 מַכְתִּיר אֶת־הַצַּדִּיק עַל־כֵּן יֵצֵא מִשְׁפָּט מְעֻקָּל׃ רְאוּ
בַגּוֹיִם וְהַבִּיטוּ וְהִתְמַהְמְהוּ תְּמָהוּ כִּי־פֹעֵל פֹּעֵל בְּיֹמֵיכֶם לֹא
6 תַאֲמִינוּ כִּי יְסֻפָּר׃ כִּי־הִנֵּנִי מֵקִים אֶת־הַכַּשְׂדִּים הַגּוֹי
הַמַּר וְהַנִּמְהָר הַהוֹלֵךְ לְמֶרְחֲבֵי־אָרֶץ לָרֶשֶׁת מִשְׁכְּנוֹת
7 לֹא־לוֹ׃ אָיֹם וְנוֹרָא הוּא מִמֶּנּוּ מִשְׁפָּטוֹ וּשְׂאֵתוֹ יֵצֵא׃
8 וְקַלּוּ מִנְּמֵרִים סוּסָיו וְחַדּוּ מִזְאֵבֵי עֶרֶב וּפָשׁוּ פָּרָשָׁיו

א. 1 v. ס״א חֲבַקּוּק וכן ר״י. 2 v. ס״א אֶשָּׁוַע. 5 v. כן ברוב ספרים כ״י ונכסר עליו נגינה, וכן בבגיעא ר״י ב והיר״. 5 v. ס״א ולֹא נכסר עליו לא בספר מתת. 5 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ח ה״ם, ס״א עֵי״ וכן ר״י ב, ר״ד ודס״ו. 6 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ח, ד״ם, ר״א ה״ס״ו. ס״א לֹא״ וכן ר״ב, ר״ו, ר״י ב והיר״, ג״א ב״א לֹא, ב״נ לֹא״. וג״א ב״א לִרְשָׁה מִשְׁכְּנוֹת לֹא״לו, ב״נ לִרְשַׁת מִשְׁכְּנוֹת לֹא לו.

כלום מסוקי דספר נחום שבעה וארבעים ופסוק זה. וחציו בח כסף כזו זהב [Neh. II 10]. ולית ביה סדר ופסק, וצריך להניח ב׳ שורות חלק בין כל ספר וספר.

חבקוק

9 וּפָרָשָׁיו מֵרָחֹק יָבֹאוּ יָעֻפוּ כְּנֶשֶׁר חָשׁ לֶאֱכוֹל׃ כֻּלָּהּ
לְחָמָס יָבוֹא מְגַמַּת פְּנֵיהֶם קָדִימָה וְיֶאֱסֹף כַּחוֹל שִׁבְיָ׃
10 וְהוּא בַּמְּלָכִים יִתְקַלָּס וְרוֹזְנִים מִשְׂחָק לוֹ הוּא לְכָל־
11 מִבְצָר יִשְׂחָק וַיִּצְבֹּר עָפָר וַיִּלְכְּדֶהָ׃ אָז חָלַף רוּחַ וַיַּעֲבֹר
12 וְאָשֵׁם וְזֶה כֹּחוֹ לֵאלֹהָיו׃ הֲלוֹא אַתָּה מִקֶּדֶם יְהוָה אֱלֹהַי
קְדֹשִׁי לֹא נָמוּת יְהוָה לְמִשְׁפָּט שַׂמְתּוּ וְצוּר לְהוֹכִיחַ
13 יְסַדְתּוּ׃ טְהוֹר עֵינַיִם מֵרְאוֹת רָע וְהַבִּיט אֶל־עָמָל לֹא
תוּכַל לָמָּה תַבִּיט בּוֹגְדִים תַּחֲרִישׁ בְּבַלַּע רָשָׁע צַדִּיק
14 מִמֶּנּוּ׃ וַתַּעֲשֶׂה אָדָם כִּדְגֵי הַיָּם כְּרֶמֶשׂ לֹא־מֹשֵׁל בּוֹ׃
15 כֻּלּוֹ בְחַכָּה הֶעֱלָה יְגָרֵהוּ בְחֶרְמוֹ וַיַּאַסְפֵהוּ בְמִכְמַרְתּוֹ
16 עַל־כֵּן יִשְׂמַח וְיָגִיל׃ עַל־כֵּן יְזַבַּח לְחֶרְמוֹ וְיַקְטֵר
17 לְמִכְמַרְתּוֹ כִּי בָהֶמָּה שָׁמֵן חֶלְקוֹ וּמַאֲכָלוֹ בְּרִאָה׃ הֶעַל
כֵּן יָרִיק חֶרְמוֹ וְתָמִיד לַהֲרֹג גּוֹיִם לֹא יַחְמֹל׃

ב עַל־מִשְׁמַרְתִּי אֶעֱמָדָה וְאֶתְיַצְּבָה עַל־
מָצוֹר וַאֲצַפֶּה לִרְאוֹת מַה־יְדַבֶּר־בִּי וּמָה אָשִׁיב עַל־
2 תּוֹכַחְתִּי׃ וַיַּעֲנֵנִי יְהוָה וַיֹּאמֶר כְּתֹב חָזוֹן וּבָאֵר עַל־
3 הַלֻּחוֹת לְמַעַן יָרוּץ קוֹרֵא בּוֹ׃ כִּי עוֹד חָזוֹן לַמּוֹעֵד
וְיָפֵחַ לַקֵּץ וְלֹא יְכַזֵּב אִם־יִתְמַהְמָהּ חַכֵּה־לוֹ כִּי־בֹא
4 יָבֹא לֹא יְאַחֵר׃ הִנֵּה עְפְלָה לֹא־יָשְׁרָה נַפְשׁוֹ בּוֹ וְצַדִּיק
5 בֶּאֱמוּנָתוֹ יִחְיֶה׃ וְאַף כִּי־הַיַּיִן בּוֹגֵד גֶּבֶר יָהִיר וְלֹא
יָנוֶה אֲשֶׁר הִרְחִיב כִּשְׁאוֹל נַפְשׁוֹ וְהוּא כַּמָּוֶת וְלֹא
יִשְׂבָּע וַיֶּאֱסֹף אֵלָיו כָּל־הַגּוֹיִם וַיְקַבֵּץ אֵלָיו כָּל־הָעַמִּים׃
6 הֲלוֹא־אֵלֶּה כֻּלָּם עָלָיו מָשָׁל יִשָּׂאוּ וּמְלִיצָה חִידוֹת לוֹ
וְיֹאמַר הוֹי הַמַּרְבֶּה לֹא־לוֹ עַד־מָתַי וּמַכְבִּיד עָלָיו

עבטיט

vv. 9, 15 כְּלוֹ קרי׳. v. 10 בס״א נכסר עליו במותה כשחוק מלא. v. 12 תקן סופרים: היה ראוי חמוח אלא שכינה תכחוב. v. 17 כן ברוב ספרים כי״ב, ד״ב, ד״ג, ד״ז, ד״ח, ד״ס, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א העל־. ב. 2 v. ס״א קרא הסר. vv. 3, 5 ס״א לא. 3 v. ס״א ולא וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ח, תר, תי״ב, תי״ג, ח״ס ות״ר. 5 v. בס״א יש כאן פסקא. 6 v. ס״א הלא חסר וכן ד״א, ד״ב ות״ו. 6 v. כן ברוב ספרים כי״ו, די״א ודס״ו, ס״א לא וכן ד״ב, ד״ג, ד״ח, ד״ס, די״ב ודי״ד.

9 and their horsemen shall come from far; they shall fly as the eagle that hasteth to eat.
9 They shall come all for violence: their faces shall sup up as the east wind, and they shall gather the captivity as the sand.
10 And they shall scoff at the kings, and the princes shall be a scorn unto them: they shall deride every strong hold; for they shall heap dust, and take it.
11 Then shall his mind change, and he shall pass over, and offend, imputing this his power unto his god.
12 Art thou not from everlasting, O LORD my God, mine Holy One? we shall not die. O LORD, thou hast ordained them for judgment; and, O mighty God, thou hast established them for correction.
13 Thou art of purer eyes than to behold evil, and canst not look on iniquity: wherefore lookest thou upon them that deal treacherously, and holdest thy tongue when the wicked devoureth the man that is more righteous than he?
14 And makest men as the fishes of the sea, as the creeping things, that have no ruler over them?
15 They take up all of them with the angle, they catch them in their net, and gather them in their drag: therefore they rejoice and are glad.
16 Therefore they sacrifice unto their net, and burn incense unto their drag; because by them their portion is fat, and their meat plenteous.
17 Shall they therefore empty their net, and not spare continually to slay the nations?

2 I will stand upon my watch, and set me upon the tower, and will watch to see what he will
2 say unto me, and what I shall answer when I am reproved. And the LORD answered me, and said, Write the vision, and make it plain upon tables, that he may run that readeth it.
3 For the vision is yet for an appointed time, but at the end it shall speak, and not lie: though it
4 tarry, wait for it; because it will surely come, it will not tarry. Behold, his soul which is
5 lifted up is not upright in him: but the just shall live by his faith. Yea also, because he transgresseth by wine, he is a proud man, neither keepeth at home, who enlargeth his desire as hell, and is as death, and cannot be satisfied, but gathereth unto him all nations, and
6 heapeth unto him all people: Shall not all these take up a parable against him, and a taunting proverb against him, and say, Woe to him that increaseth that which is not his! how long? and to him that ladeth himself

with thick clay!

7 Shall they not rise up suddenly that shall bite thee, and awake that shall vex thee, and thou shalt be for booties unto them?

8 Because thou hast spoiled many nations, all the remnant of the people shall spoil thee; because of men's blood, and for the violence of the land, of the city, and of all that dwell therein.

9 Woe to him that coveteth an evil covetousness to his house, that he may set his nest on high, that he may be delivered from the power of evil!

10 Thou hast consulted shame to thy house by cutting off many people, and hast sinned against thy soul.

11 For the stone shall cry out of the wall, and the beam out of the timber shall answer it.

12 Woe to him that buildeth a town with blood, and stablisheth a city by iniquity!

13 Behold, is it not of the LORD of hosts that the people shall labour in the very fire, and the people shall weary themselves for very vanity?

14 For the earth shall be filled with the knowledge of the glory of the LORD, as the waters cover the sea.

15 Woe unto him that giveth his neighbour drink, that puttest thy bottle to him, and makest him drunken also, that thou mayest look on their nakedness!

16 Thou art filled with shame for glory: drink thou also, and let thy foreskin be uncovered: the cup of the LORD'S right hand shall be turned unto thee, and shameful spewing shall be on thy glory.

17 For the violence of Lebanon shall cover thee, and the spoil of beasts, which made them afraid, because of men's blood, and for the violence of the land, of the city, and of all that

18 dwell therein. What profiteth the graven image that the maker thereof hath graven it; the molten image, and a teacher of lies, that the maker of his work trusteth therein, to make dumb

19 idols? Woe unto him that saith to the wood, Awake; to the dumb stone, Arise, it shall teach! Behold, it is laid over with gold and silver, and there is no breath at all in the midst of

20 it. But the LORD is in his holy temple: let all the earth keep silence before him.

, 2 A prayer of Habakkuk the prophet upon Shigionoth. O LORD, I have heard

7 עַבְטִיט׃ הֲלוֹא פֶתַע יָקוּמוּ נְשָׁכֶיךָ וְיִקְצוּ מְזַעְזְעֶיךָ וְהָיִיתָ
8 לְמִשִּׁסָּה לָמוֹ׃ כִּי־אַתָּה שַׁלּוֹתָ גּוֹיִם רַבִּים יְשָׁלּוּךָ כָּל
יֶתֶר עַמִּים מִדְּמֵי אָדָם וַחֲמַס־אֶרֶץ קִרְיָה וְכָל־יֹשְׁבֵי
בָהּ׃
9 הוֹי בֹּצֵעַ בֶּצַע רָע לְבֵיתוֹ לָשׂוּם בַּמָּרוֹם קִנּוֹ לְהִנָּצֵל
10 מִכַּף־רָע׃ יָעַצְתָּ בֹשֶׁת לְבֵיתֶךָ קְצוֹת־עַמִּים רַבִּים וְחוֹטֵא
11 נַפְשֶׁךָ׃ כִּי־אֶבֶן מִקִּיר תִּזְעָק וְכָפִיס מֵעֵץ יַעֲנֶנָּה׃
12 הוֹי בֹּנֶה עִיר בְּדָמִים וְכוֹנֵן קִרְיָה בְּעַוְלָה׃ הֲלוֹא
13 הִנֵּה מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת וְיִיגְעוּ עַמִּים בְּדֵי־אֵשׁ וּלְאֻמִּים
14 בְּדֵי־רִיק יִעָפוּ׃ כִּי תִמָּלֵא הָאָרֶץ לָדַעַת אֶת־כְּבוֹד יְהוָה
כַּמַּיִם יְכַסּוּ עַל־יָם׃
15 הוֹי מַשְׁקֵה רֵעֵהוּ מְסַפֵּחַ חֲמָתְךָ וְאַף שַׁכֵּר לְמַעַן
16 הַבִּיט עַל־מִשְׁתֵּיהֶם׃ שָׂבַעְתָּ קָלוֹן מִכָּבוֹד שְׁתֵה גַּם־
אַתָּה וְהֵעָרֵל הִסּוֹב עָלַיִךְ כּוֹס יְמִין יְהוָה וְקִיקָלוֹן עַל־
17 כְּבוֹדֵךְ׃ כִּי חֲמַס לְבָנוֹן יְכַסֶּךָּ וְשֹׁד בְּהֵמוֹת יְחִתָּן
מִדְּמֵי אָדָם וַחֲמַס־אֶרֶץ קִרְיָה וְכָל־יֹשְׁבֵי בָהּ׃
18 מַה־הוֹעִיל פֶּסֶל כִּי פְסָלוֹ יֹצְרוֹ מַסֵּכָה
וּמוֹרֶה שָׁקֶר כִּי בָטַח יֹצֵר יִצְרוֹ עָלָיו לַעֲשׂוֹת אֲלִילִים
19 אִלְּמִים׃ הוֹי אֹמֵר לָעֵץ הָקִיצָה
עוּרִי לְאֶבֶן דּוּמֶם הוּא יוֹרֶה הִנֵּה־הוּא תָפוּשׂ זָהָב וְכֶסֶף
20 וְכָל־רוּחַ אֵין בְּקִרְבּוֹ׃ וַיהוָה בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ הַס מִפָּנָיו
כָּל־הָאָרֶץ׃
ג 2 תְּפִלָּה לַחֲבַקּוּק הַנָּבִיא עַל שְׁגִינוֹת׃ יְהוָה שָׁמַעְתִּי
שִׁמְעֶךָ

---

7 v. ס׳א וַיְקִצוּ וכן ריא׳. 8 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ג, ד״ן, ריא׳, דו״כ ודי״ד. ס׳א יְשֹׁלְדוּךָ וכן ר״כ, ד״ח, ר״ם, רַיִּב ודמ״ו. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י, ודי״א, ס׳א רַע פתח וכן ר״כ, ר״ג, ד״ח, ר״ם, דו״ב, ד״ד ודמ״ו. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג ודו״ן, ס׳א מִכַּף וכן ד״ח, ר״ם, דו״ב, ד״ד ודמ״ו. 13 v. נ״ל שָׁוְא. 16 v. כספר סתה והֵעָרֵל וכן ר״ב, ר״ג, ד״ן, דו״ב ודי״ד, נ״ל וְהֵעָרֵה. 16 v. כן למערבאי, למרנחאי אל״ה. 17 v. נ״ל יְחַפֶּךָּ. 20 v. הספרה ליום שני של שבועות. ב, 1 v. ס׳א לַחֲבַקּוּק וכן ריא׳.

חבקוק

שָׁמַעְתִּי יְהוָה פָּעֳלְךָ בְּקִרְבְּ שָׁנִים חַיֵּהוּ בְּקֶרֶב
שָׁנִים תּוֹדִיעַ בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכֹּר׃ אֱלוֹהַּ מִתֵּימָן יָבוֹא 3
וְקָדוֹשׁ מֵהַר־פָּארָן סֶלָה כִּסָּה שָׁמַיִם הוֹדוֹ וּתְהִלָּתוֹ
מָלְאָה הָאָרֶץ׃ וְנֹגַהּ כָּאוֹר תִּהְיֶה קְרָנַיִם מִיָּדוֹ לוֹ 4
וְשָׁם חֶבְיוֹן עֻזּוֹ׃ לְפָנָיו יֵלֶךְ דָּבֶר וְיֵצֵא רֶשֶׁף לְרַגְלָיו׃ 5
עָמַד וַיְמַדֵּד אָרֶץ רָאָה וַיְתַּר גּוֹיִם וַיִּתְפֹּצְצוּ הָרְרֵי־עַד 6
שַׁחוּ גִּבְעוֹת עוֹלָם הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ׃ תַּחַת אָוֶן רָאִיתִי 7
אָהֳלֵי כוּשָׁן יִרְגָּזוּן יְרִיעוֹת אֶרֶץ מִדְיָן׃
הֲבַנְּהָרִים חָרָה יְהוָה אִם בַּנְּהָרִים אַפֶּךָ אִם־בַּיָּם 8
עֶבְרָתֶךָ כִּי תִרְכַּב עַל־סוּסֶיךָ מַרְכְּבֹתֶיךָ יְשׁוּעָה׃ עָרֵיָה 9
תֵּעוֹר קַשְׁתֶּךָ שִׁבְעוֹת מַטּוֹת אֲמֶר סֶלָה נְהָרוֹת תְּבַקַּע־
אָרֶץ׃ רָאוּךָ יָחִילוּ הָרִים זֶרֶם מַיִם עָבָר נָתַן תְּהוֹם קוֹלוֹ 10
רוֹם יָדָיו נָשָׂא׃ שֶׁמֶשׁ יָרֵחַ עָמַד זְבֻלָּה לְאוֹר חִצֶּיךָ 11
יַהֲלְכוּ לְנֹגַהּ בָּרָק חֲנִיתֶךָ׃ בְּזַעַם תִּצְעַד־אָרֶץ בְּאַף תָּדוֹשׁ 12
גּוֹיִם׃ יָצָאתָ לְיֵשַׁע עַמֶּךָ לְיֵשַׁע אֶת־מְשִׁיחֶךָ מָחַצְתָּ 13
רֹאשׁ מִבֵּית רָשָׁע עֶרְוָת יְסוֹד עַד־צַוָּאר סֶלָה׃ נָקַבְתָּ 14
בְמַטָּיו רֹאשׁ פְּרָזוֹ יִסְעֲרוּ לְהַפִּיצֵנִי עֲלִיצָתָם כְּמוֹ־לֶאֱכֹל
עָנִי בַּמִּסְתָּר׃ דָּרַכְתָּ בַיָּם סוּסֶיךָ חֹמֶר מַיִם רַבִּים׃ 15
שָׁמַעְתִּי ו וַתִּרְגַּז בִּטְנִי לְקוֹל צָלְלוּ שִׂפָתַי יָבוֹא רָקָב 16
בַּעֲצָמַי וְתַחְתַּי אֶרְגַּז אֲשֶׁר אָנוּחַ לְיוֹם צָרָה לַעֲלוֹת
לְעַם יְגוּדֵנוּ׃ כִּי־תְאֵנָה לֹא־תִפְרָח וְאֵין יְבוּל בַּגְּפָנִים כִּחֵשׁ 17
מַעֲשֵׂה־זַיִת וּשְׁדֵמוֹת לֹא־עָשָׂה אֹכֶל נָגַז מִמִּכְלָה צֹאן
וְאֵין בָּקָר בָּרְפָתִים׃ וַאֲנִי בַּיהוָה אָעֶלֹזָה אָגִילָה בֵּאלֹהֵי 18
ישעי

thy speech, and was afraid: O LORD, revive thy work in the midst of the years, in the midst of the years make known; in wrath remember mercy.

3 God came from Teman, and the Holy One from mount Paran. Selah. His glory covered the heavens, and the earth was full of his praise.

4 And his brightness was as the light; he had horns coming out of his hand: and there was the hiding of his power.

5 Before him went the pestilence, and burning coals went forth at his feet.

6 He stood, and measured the earth: he beheld, and drove asunder the nations; and the everlasting mountains were scattered, the perpetual hills did bow: his ways are everlasting.

7 I saw the tents of Cushan in affliction: and the curtains of the land of Midian did tremble.

8 Was the LORD displeased against the rivers? was thine anger against the rivers? was thy wrath against the sea, that thou didst ride upon thine horses and thy chariots of salvation?

9 Thy bow was made quite naked, according to the oaths of the tribes, even thy word. Selah. Thou didst cleave the earth with rivers.

10 The mountains saw thee, and they trembled: the overflowing of the water passed by: the deep uttered his voice, and lifted up his hands on high.

11 The sun and moon stood still in their habitation: at the light of thine arrows they went, and at the shining of thy glittering

12 spear. Thou didst march through the land in indignation, thou didst thresh the heathen in

13 anger. Thou wentest forth for the salvation of thy people, even for salvation with thine anointed; thou woundedst the head out of the house of the wicked, by discovering the foun-

14 dation unto the neck. Selah. Thou didst strike through with his staves the head of his villages: they came out as a whirlwind to scatter me: their rejoicing was as to devour the poor

15 secretly. Thou didst walk through the sea with thine horses, through the heap of great wa-

16 ters. When I heard, my belly trembled; my lips quivered at the voice: rottenness entered into my bones, and I trembled in myself, that I might rest in the day of trouble: when he

17 cometh up unto the people, he will invade them with his troops. Although the fig tree shall not blossom, neither shall fruit be in the vines; the labour of the olive shall fail, and the fields shall yield no meat; the flock shall be cut off from the fold, and there shall be no herd in the

18 stalls: Yet I will rejoice in the LORD, I will joy in the God of

---

2 v. ס״א פָּעֳלְךָ וכן תר׳, ת״ע וח״ס. 4 v. ס״א וְקַרְנַיִם וכן ד״ח וד״ם. 4 v. עַזּוֹ קרי. 6 v. כן ברוב ספרים כ״י ומכסר עליו כלא וכן מלא ד״א, ר״ב, ד״ע, ד״ן, ד״ח, ד״ם, די״א, די״ב, די״ד ודמ״ו. 8 v. ס״א וּמַרְכְּבֹתֶיךָ וכן ד״ח, ד״ם, די״ב. ת״ע, ח״ם וח״ר. 10 v. ס״א יָדֵהּ וכן ד״ן, ד״ח, ד״ם וד״ב. 13 v. ר׳ רגרשה. 14 v. בס״א יש כאן ספקא. 14 v. פְּרָזָיו כתיב, פְּרָזָיו קרי, בס״א פְּרָזָיו כתיב וקרי וכן ר״א, ד״ב, ד״ן, ד״ח וד״ם. 16 v. ס״א לָנוּחַ וכן תר׳, ת״ע וח״ם. 16 v. כן ברוב ספרים כ״י. ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ח, ד״ם, די״א, די״ב, די״ד ודמ״ו, ס״א יִגְרֶנוּ חסר.

my salvation.
19 The LORD God is my strength, and he will make my feet like hinds' feet, and he will make me to walk upon mine high places. To the chief singer on my stringed instruments.

יט יְשֻׁעָתִי׃ יְהוִה אֲדֹנָי חֵילִי וַיָּשֶׂם רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת וְעַל־בָּמוֹתַי
יַדְרְכֵנִי לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹתָי׃

ZEPHANIAH

צפניה

1 The word of the LORD which came unto Zephaniah the son of Cushi, the son of Gedaliah, the son of Amariah, the son of Hizkiah, in the days of Josiah the son of Amon, king of Judah.
2 I will utterly consume all things from off the land, saith the LORD.
3 I will consume man and beast; I will consume the fowls of the heaven, and the fishes of the sea, and the stumblingblocks with the wicked; and I will cut off man from off the land, saith the LORD.
4 I will also stretch out mine hand upon Judah, and upon all the inhabitants of Jerusalem; and I will cut off the remnant of Baal from this place, and the name of the Chemarims with the priests;
5 And them that worship the host of heaven upon the housetops; and them that worship and that swear by the LORD, and that swear by Malcham;
6 And them that are turned back from the LORD; and those that have not sought the LORD, nor enquired for him.
7 Hold thy peace at the presence of the Lord GOD: for the day of the LORD is at hand: for the LORD hath prepared a
8 sacrifice, he hath bid his guests. And it shall come to pass in the day of the LORD'S sacrifice, that I will punish the princes, and the king's children, and all such as are clothed with
9 strange apparel. In the same day also will I punish all those that leap on the threshold,
10 which fill their masters' houses with violence and deceit. And it shall come to pass in that day, saith

א דְּבַר־יְהוָה ׀ אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־צְפַנְיָה בֶּן־כּוּשִׁי בֶּן־גְּדַלְיָה ס
בֶּן־אֲמַרְיָה בֶּן־חִזְקִיָּה בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה׃
2 3 אָסֹף אָסֵף כֹּל מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה נְאֻם־יְהוָה׃ אָסֵף אָדָם וּבְהֵמָה אָסֵף עוֹף־הַשָּׁמַיִם וּדְגֵי הַיָּם וְהַמַּכְשֹׁלוֹת
אֶת־הָרְשָׁעִים וְהִכְרַתִּי אֶת־הָאָדָם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
4 נְאֻם־יְהוָה׃ וְנָטִיתִי יָדִי עַל־יְהוּדָה וְעַל כֹּל־יוֹשְׁבֵי
יְרוּשָׁלִַם וְהִכְרַתִּי מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶת־שְׁאָר הַבַּעַל
5 אֶת־שֵׁם הַכְּמָרִים עִם־הַכֹּהֲנִים׃ וְאֶת־הַמִּשְׁתַּחֲוִים עַל־
הַגַּגוֹת לִצְבָא הַשָּׁמָיִם וְאֶת־הַמִּשְׁתַּחֲוִים הַנִּשְׁבָּעִים
6 לַיהוָה וְהַנִּשְׁבָּעִים בְּמַלְכָּם׃ וְאֶת־הַנְּסוֹגִים מֵאַחֲרֵי יְהוָה
7 וַאֲשֶׁר לֹא־בִקְשׁוּ אֶת־יְהוָה וְלֹא־דְרָשֻׁהוּ׃ הַס מִפְּנֵי
אֲדֹנָי יֱהוִה כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה כִּי־הֵכִין יְהוָה זָבַח
8 הִקְדִּישׁ קְרֻאָיו׃ וְהָיָה בְּיוֹם זֶבַח
יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־הַשָּׂרִים וְעַל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְעַל כָּל־
9 הַלְבֻשִׁים מַלְבּוּשׁ נָכְרִי׃ וּפָקַדְתִּי עַל כָּל־הַדּוֹלֵג עַל־
הַמִּפְתָּן בַּיּוֹם הַהוּא הַמְמַלְאִים בֵּית אֲדֹנֵיהֶם חָמָס
10 וּמִרְמָה׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־
יהוה

יט v. כן למערבאי מרא וכן ד"ב. ד ג. ר"ו. ר"ח. ר"ב. ר"א. ר"ב. ר"ד ורבינו. לסורנחאי בנגינותי כתיב, בנגינותי קרי.

סכום פסוקי דספר חבקוק שכעה והמשים ושכן זק. ניא חמשים ושמה. וחציו הוי בנה עיר ברמים וכונן קריה בעולה (Ps. 107.36). וכירוא הדא. תעויך להניח ג' ששין בין כל ספר וספר.

א. 4 v. ע"ל שם או שמות כן ת"ע. 4 v. ס"א ואת"ר וכן ר"א. ר"ח. ר"מ. חר'. ת"ע. ת"ס ות"ד
5 v. ע"ל במלכם כן ת"ס ות"ר. 7 v. ע"ל זבחו כן ת"ע. 10 v. בס"א אין כאן פסקא.

the LORD, that there shall be the noise of a cry from the fish gate, and an howling from the second, and a great crashing from the hills.

11 Howl, ye inhabitants of Maktesh, for all the merchant people are cut down; all they that bear silver are cut off.

12 And it shall come to pass at that time, that I will search Jerusalem with candles, and punish the men that are settled on their lees: that say in their heart, The LORD will not do good, neither will he do evil.

13 Therefore their goods shall become a booty, and their houses a desolation: they shall also build houses, but not inhabit them; and they shall plant vineyards, but not drink the wine thereof.

14 The great day of the LORD is near, it is near, and hasteth greatly, even the voice of the day of the LORD: the mighty man shall cry there bitterly.

15 That day is a day of wrath, a day of trouble and distress, a day of wasteness and desolation, a day of darkness and gloominess, a day of clouds and thick darkness,

16 A day of the trumpet and alarm against the fenced cities, and against the high towers.

17 And I will bring distress upon men, that they shall walk like blind men, because they have sinned against the LORD: and their blood shall be poured out as dust, and their flesh as the dung.

18 Neither their silver nor their gold shall be able to deliver them in the day of the LORD'S wrath; but the whole land shall be devoured by the fire of his jealousy: for he shall make even a speedy riddance of all them that dwell in the land.

2, 2 Gather yourselves together, yea, gather together, O nation not desired; Before the decree bring forth, before the day pass as the chaff, before the fierce anger of the LORD come upon
3 you, before the day of the LORD'S anger come upon you. Seek ye the LORD, all ye meek of the earth, which have wrought his judgment; seek righteousness, seek meekness: it may be ye shall be hid

יְהוָה קוֹל צְעָקָה מִשַּׁעַר הַדָּגִים וִילָלָה מִן־הַמִּשְׁנֶה
11 וְשֶׁבֶר גָּדוֹל מֵהַגְּבָעוֹת: הֵילִילוּ יֹשְׁבֵי הַמַּכְתֵּשׁ כִּי
נִדְמָה כָּל־עַם כְּנַעַן נִכְרְתוּ כָּל־נְטוּלֵי כָסֶף:
12 וְהָיָה בָּעֵת הַהִיא אֲחַפֵּשׂ אֶת־יְרוּשָׁלַם בַּנֵּרוֹת
וּפָקַדְתִּי עַל־הָאֲנָשִׁים הַקְּפָאִים עַל־שְׁמָרֵיהֶם הָאֹמְרִים
13 בִּלְבָבָם לֹא־יֵיטִיב יְהוָה וְלֹא יָרֵעַ: וְהָיְתָה חֵילָם לְמִשִּׁסָּה
וּבָתֵּיהֶם לְשִׁמָּמָה וּבָנוּ בָתִּים וְלֹא יֵשְׁבוּ וְנָטְעוּ כְּרָמִים
14 וְלֹא יִשְׁתּוּ אֶת־יֵינָם: קָרוֹב יוֹם־יְהוָה הַגָּדוֹל קָרוֹב
15 וּמַהֵר מְאֹד קוֹל יוֹם יְהוָה מַר צוֹרֵחַ שָׁם גִּבּוֹר: יוֹם
עֶבְרָה הַיּוֹם הַהוּא יוֹם צָרָה וּמְצוּקָה יוֹם שֹׁאָה
16 וּמְשׁוֹאָה יוֹם חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה יוֹם עָנָן וַעֲרָפֶל: יוֹם שׁוֹפָר
וּתְרוּעָה עַל הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת וְעַל הַפִּנּוֹת הַגְּבֹהוֹת:
17 וְהַצַרְתִּי לָאָדָם וְהָלְכוּ כְעִוְרִים כִּי לַיהוָה חָטָאוּ וְשֻׁפַּךְ
18 דָּמָם כֶּעָפָר וּלְחֵמָם כַּגֹּלָלִים: גַּם־כַּסְפָּם גַּם־זְהָבָם
לֹא־יוּכַל לְהַצִּילָם בְּיוֹם עֶבְרַת יְהוָה וּבְאֵשׁ ׀ קִנְאָתוֹ
תֵּאָכֵל כָּל־הָאָרֶץ כִּי כָלָה אַךְ־נִבְהָלָה יַעֲשֶׂה אֶת כָּל
ב יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: הִתְקוֹשְׁשׁוּ וָקוֹשׁוּ
2 הַגּוֹי לֹא נִכְסָף: בְּטֶרֶם לֵדֶת חֹק כַּמֹּץ עָבַר יוֹם בְּטֶרֶם ׀
לֹא־יָבוֹא עֲלֵיכֶם חֲרוֹן אַף־יְהוָה בְּטֶרֶם לֹא־יָבוֹא עֲלֵיכֶם
3 יוֹם אַף־יְהוָה: בַּקְּשׁוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַנְוֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר
מִשְׁפָּטוֹ פָּעָלוּ בַּקְּשׁוּ צֶדֶק בַּקְּשׁוּ עֲנָוָה אוּלַי תִּסָּתְרוּ
ביום

---

12 v. בס"א ההוא. 15 v. ס"א ומצוקה חסר וכן ר"א, ר"ב ור"ו. 16 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ו, ר"א, ר"ב ודס"ו, ס"א תמרת חסר וכן ר"א, ר"ב, ר"ת, ר"ס ד"י"ב ות"ד. 17 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"א ודס"ו, ס"א ולרפש רגש וכן ר"ג, ר"ת, ר"ם, ד"י"ב ות"ד. 18 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ו ודס"ו, ס"א ובאש קנאתו תאכל וכן ר"ת, ר"ם, ר"ב ור"ד. 18 v. נ"ל אף". ב. 1 v. כן דגש כשו"ן ומלא כרוב ספרים כ"י, ר"א ודס"ו, ס"א וקשו חסר ותגש וכן ד"ן, ר"ת, ר"ם ות"י"ב, וס"א וקושו רפי בשו"ן ומלא, ובס"א וקשו רפי בשו"ן וחסר וכן ר"ב, ר"ו ות"ד. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י ת"ב, ס"א כמוץ מלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ו, ר"ת, ר"ם, ר"א, ד"י"ב, ד"ד ודס"ו. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ת, ר"ם וד"ם, ס"א אף ובלא סקף וכן ר"ב ות"ד.

בְּיוֹם אַף־יְהוָה׃ כִּי עִזָּה עֲזוּבָה תִּהְיֶה וְאַשְׁקְלוֹן לִשְׁמָמָה 4
אַשְׁדּוֹד בַּצָּהֳרַיִם יְגָרְשׁוּהָ וְעֶקְרוֹן תֵּעָקֵר׃
הוֹי יֹשְׁבֵי חֶבֶל הַיָּם גּוֹי כְּרֵתִים דְּבַר־יְהוָה עֲלֵיכֶם 5
כְּנַעַן אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְהַאֲבַדְתִּיךְ מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ 6
וְהָיְתָה חֶבֶל הַיָּם נָוֹת כָּרֹת רֹעִים וְגִדְרוֹת צֹאן׃ 7
וְהָיָה הֶחָבֶל לִשְׁאֵרִית בֵּית יְהוּדָה עֲלֵיהֶם יִרְעָיוּן בָּתֵּי אַשְׁקְלוֹן
בָּעֶרֶב יִרְבְּצוּן כִּי יִפְקְדֵם יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְשָׁב שְׁבוּתָם׃
שָׁמַעְתִּי חֶרְפַּת מוֹאָב וְגִדֻּפֵי בְּנֵי עַמּוֹן אֲשֶׁר חֵרְפוּ 8
אֶת־עַמִּי וַיִּגְדְּלוּ עַל־גְּבוּלָם׃ לָכֵן חַי־אֲנִי נְאֻם יְהוָה 9
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כִּי מוֹאָב כְּסְדֹם תִּהְיֶה וּבְנֵי עַמּוֹן
כַּעֲמֹרָה מִמְשַׁק חָרוּל וּמִכְרֵה־מֶלַח וּשְׁמָמָה עַד־עוֹלָם
שְׁאֵרִית עַמִּי יְבָזּוּם וְיִתֶר גּוֹיִי יִנְחָלוּם׃ זֹאת לָהֶם תַּחַת 10
גְּאוֹנָם כִּי חֵרְפוּ וַיַּגְדִּלוּ עַל־עַם יְהוָה צְבָאוֹת׃ נוֹרָא 11
יְהוָה עֲלֵיהֶם כִּי רָזָה אֶת כָּל־אֱלֹהֵי הָאָרֶץ וְיִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ
אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ כֹּל אִיֵּי הַגּוֹיִם׃ גַּם־אַתֶּם כּוּשִׁים חַלְלֵי 12
חַרְבִּי הֵמָּה׃ וְיֵט יָדוֹ עַל־צָפוֹן וְיֹאבֵד אֶת־אַשּׁוּר וְיָשֵׂם 13
אֶת־נִינְוֵה לְשַׁמָּה צִיָּה כַּמִּדְבָּר׃ וְרָבְצוּ בְתוֹכָהּ עֲדָרִים 14
כָּל־חַיְתוֹ־גוֹי גַּם־קָאָת גַּם־קִפֹּד בְּכַפְתֹּרֶיהָ יָלִינוּ קוֹל
יְשׁוֹרֵר בַּחַלּוֹן חָרֵב בַּסַּף כִּי אַרְזָהּ עֵרָה׃ זֹאת הָעִיר 15
הָעַלִּיזָה הַיּוֹשֶׁבֶת לָבֶטַח הָאֹמְרָה בִּלְבָבָהּ אֲנִי וְאַפְסִי
עוֹד אַיִּךְ הָיְתָה לְשַׁמָּה מַרְבֵּץ לַחָיָה כֹּל עוֹבֵר עָלֶיהָ
יַשְׁרֹק יָנִיעַ יָדוֹ׃ הוֹי מֹרְאָה וְנִגְאָלָה 3
הָעִיר הַיּוֹנָה׃ לֹא שָׁמְעָה בְקוֹל לֹא לָקְחָה מוּסָר בַּיהוָה 2
לֹא

7 v. כס"א בְּנֵי כתיב. בֵּית קרי. 7 v. שְׁבוּתָם כתיב, שִׁבְיָתָם קרי. 9 v. ס"א גּוֹיִם וכן ר"ו וְהִיא. 10 v. ס"א וַיַּגְדִּילוּ מלא וכן ד"א, ד"ב, ר"ו והיד. 14 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ת, ד"ס ודט"ג, ס"א קָאַת קמץ וכן ד"ב, ר"ג, ד"ן, ד"א, ד"ב והיד. 14 v. ס"א קשור מלא וכן ד"א, ד"ב, ר"ן, ד"ת, ד"ס, ד"א, ד"ב והיד. 15 v. כן ב"א, ב"נ הָעֲלִיזָה. 15 v. ס"א מִרְמָס. ל, 1 v. כן כרוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ג, ד"ו והי"א, ס"א הָרָאָה וכן ד"ב, וס"א מוֹרָאָה מלא וכן ד"ת, ד"ס, ד"ב, ד"ד ודס"ו. 2 v. ס"א וְלֹא וכן ד"א, ד"ב, תר, ת"ס וח"ר.

in the day of the LORD'S anger.

4 For Gaza shall be forsaken, and Ashkelon a desolation: they shall drive out Ashdod at the noon day, and Ekron shall be rooted up.

5 Woe unto the inhabitants of the sea coast, the nation of the Cherethites! the word of the LORD is against you; O Canaan, the land of the Philistines, I will even destroy thee, that there shall be no inhabitant.

6 And the sea coast shall be dwellings and cottages for shepherds, and folds for flocks.

7 And the coast shall be for the remnant of the house of Judah; they shall feed thereupon: in the houses of Ashkelon shall they lie down in the evening: for the LORD their God shall visit them, and turn away their captivity.

8 I have heard the reproach of Moab, and the revilings of the children of Ammon, whereby they have reproached my people, and magnified themselves against their border.

9 Therefore as I live, saith the LORD of hosts, the God of Israel, Surely Moab shall be as Sodom, and the children of Ammon as Gomorrah, even the breeding of nettles, and saltpits, and a perpetual desolation: the residue of my people shall spoil them, and the remnant of my people shall possess them.

10 This shall they have for their pride, because they have reproached and magnified

11 themselves against the people of the LORD of hosts. The LORD will be terrible unto them: for he will famish all the gods of the earth; and men shall worship him, every one from his

12 place, even all the isles of the heathen. Ye Ethiopians also, ye shall be slain by my sword.

13 And he will stretch out his hand against the north, and destroy Assyria; and will make Nin-

14 eveh a desolation, and dry like a wilderness. And flocks shall lie down in the midst of her, all the beasts of the nations: both the cormorant and the bittern shall lodge in the upper lintels of it; their voice shall sing in the windows; desolation shall be in the thresholds: for he shall

15 uncover the cedar work. This is the rejoicing city that dwelt carelessly, that said in her heart, I am, and there is none beside me: how is she become a desolation, a place for beasts to lie down in! every one that passeth by her shall hiss, and wag his hand.

3 Woe to her that is filthy and polluted, to the oppressing city! She obeyed not the voice; she

2 received not correction; she trusted not in the LORD;

she drew not near to her God.

3 Her princes within her are roaring lions; her judges are evening wolves; they gnaw not the bones till the morrow.

4 Her prophets are light and treacherous persons: her priests have polluted the sanctuary, they have done violence to the law.

5 The just LORD is in the midst thereof; he will not do iniquity: every morning doth he bring his judgment to light, he faileth not; but the unjust knoweth no shame.

6 I have cut off the nations: their towers are desolate; I made their streets waste, that none passeth by: their cities are destroyed, so that there is no man, that there is none inhabitant.

7 I said, Surely thou wilt fear me, thou wilt receive instruction; so their dwelling should not be cut off, howsoever I punished them: but they rose early, and corrupted all their doings.

8 Therefore wait ye upon me, saith the LORD, until the day that I rise up to the prey: for my determination is to gather the nations, that I may assemble the kingdoms, to pour upon them mine indignation, even all my fierce anger: for all the earth shall be devoured with the fire of my jealousy.

9 For then will I turn to the people a pure language, that they may all call upon the name of the LORD, to serve him with one consent.

10 From beyond the rivers of
11 Ethiopia my suppliants, even the daughter of my dispersed, shall bring mine offering. In that day shalt thou not be ashamed for all thy doings, wherein thou hast transgressed against me: for then I will take away out of the midst of thee them that rejoice in thy pride, and thou
12 shalt no more be haughty because of my holy mountain. I will also leave in the midst of
13 thee an afflicted and poor people, and they shall trust in the name of the LORD. The remnant of Israel shall not do iniquity, nor speak lies; neither shall a deceitful tongue be found in
14 their mouth: for they shall feed and lie down, and none shall make them afraid. Sing, O daughter of Zion; shout, O Israel; be glad and rejoice with all the heart, O daughter of
15 Jerusalem. The LORD hath taken away thy judgments, he hath cast out

3 לֹ֣א בָטְחָ֔ה אֶל־אֱלֹהֶ֖יהָ לֹ֥א קָרֵֽבָה׃ שָׂרֶ֙יהָ֙ בְּקִרְבָּ֔הּ
אֲרָיוֹת֙ שֹׁאֲגִ֔ים שֹׁפְטֶ֖יהָ זְאֵבֵ֣י עֶרֶב֑ לֹ֥א גָרְמ֖וּ לַבֹּֽקֶר׃
4 נְבִיאֶ֙יהָ֙ פָּחֲזִ֔ים אַנְשֵׁ֖י בְּגָדוֹ֑ת כְּהֲנֶ֙יהָ֙ חִלְּל֣וּ קֹ֔דֶשׁ חָמְס֖וּ
5 תּוֹרָֽה׃ יְהוָ֥ה צַדִּ֛יק בְּקִרְבָּ֖הּ לֹ֣א יַעֲשֶׂה־עָ֑וֶל לַבֹּ֣קֶר
בַּבֹּ֤קֶר מִשְׁפָּטוֹ֙ יִתֵּ֣ן לָא֔וֹר לֹ֥א נֶעְדָּ֖ר וְלֹא־יוֹדֵ֥עַ עָ֖וֶל
6 בּֽוֹשֶׁת׃ הִכְרַ֤תִּי גּוֹיִם֙ נָשַׁ֣מּוּ פִנּוֹתָ֔ם הֶחֱרַ֥בְתִּי חוּצוֹתָ֖ם
מִבְּלִי־עֹבֵ֑ר נִצְּת֣וּ עָרֵיהֶ֔ם מִבְּלִי־אִ֥ישׁ מֵאֵ֖ין יוֹשֵֽׁב׃
7 אָמַ֙רְתִּי֙ אַךְ־תִּירְאִ֣י אוֹתִ֔י תִּקְחִ֥י מוּסָ֖ר וְלֹא־יִכָּרֵ֣ת מְעוֹנָ֑הּ
כֹּ֚ל אֲשֶׁר־פָּקַ֣דְתִּי עָלֶ֔יהָ אָכֵ֖ן הִשְׁכִּ֣ימוּ הִשְׁחִ֔יתוּ כֹּ֖ל
8 עֲלִילוֹתָֽם׃ לָכֵ֞ן חַכּ֤וּ לִי֙ נְאֻם־יְהוָ֔ה לְי֖וֹם קוּמִ֣י לָעַ֑ד כִּ֣י
מִשְׁפָּטִ֤י לֶֽאֱסֹף־גּוֹיִם֙ לְקָבְצִ֣י מַמְלָכ֔וֹת לִשְׁפֹּ֥ךְ עֲלֵיהֶ֖ם
זַעְמִ֑י כֹּ֚ל חֲר֣וֹן אַפִּ֔י כִּ֚י בְּאֵ֣שׁ קִנְאָתִ֔י תֵּאָכֵ֖ל כָּל־הָאָֽרֶץ׃
9 כִּֽי־אָ֛ז אֶהְפֹּ֥ךְ אֶל־עַמִּ֖ים שָׂפָ֣ה בְרוּרָ֑ה לִקְרֹ֤א כֻלָּם֙ בְּשֵׁ֣ם
10 יְהוָ֔ה לְעָבְד֖וֹ שְׁכֶ֥ם אֶחָֽד׃ מֵעֵ֞בֶר לְנַהֲרֵי־כ֗וּשׁ עֲתָרַ֙י
11 בַּת־פּוּצַ֙י יוֹבִ֣לוּן מִנְחָתִ֔י בְּי֥וֹם הַה֖וּא לֹא־תֵב֣וֹשִׁי מִכֹּ֔ל
עֲלִילוֹתַ֙יִךְ֙ אֲשֶׁ֣ר פָּשַׁ֔עַתְּ בִּ֖י כִּֽי־אָ֣ז ׀ אָסִ֣יר מִקִּרְבֵּ֔ךְ עַלִּיזֵ֖י
12 גַּאֲוָתֵ֑ךְ וְלֹא־תוֹסִ֥פִי לְגָבְהָ֖הּ ע֥וֹד בְּהַ֥ר קָדְשִֽׁי׃ וְהִשְׁאַרְתִּי
13 בְקִרְבֵּ֕ךְ עַ֥ם עָנִ֖י וָדָ֑ל וְחָסְי֖וּ בְּשֵׁ֥ם יְהוָֽה׃ שְׁאֵרִ֣ית יִשְׂרָאֵ֔ל
לֹא־יַעֲשׂ֥וּ עַוְלָ֖ה וְלֹא־יְדַבְּר֣וּ כָזָ֑ב וְלֹא־יִמָּצֵ֥א בְפִיהֶ֖ם
לְשׁ֣וֹן תַּרְמִ֑ית כִּֽי־הֵ֤מָּה יִרְעוּ֙ וְרָבְצ֔וּ וְאֵ֖ין מַחֲרִֽיד׃
14 רֹ֚נִּי בַּת־צִיּ֔וֹן הָרִ֖יעוּ יִשְׂרָאֵ֑ל שִׂמְחִ֤י וְעָלְזִי֙
15 בְּכָל־לֵ֔ב בַּ֖ת יְרוּשָָֽׁלִָם׃ הֵסִ֤יר יְהוָה֙ מִשְׁפָּטַ֔יִךְ פִּנָּ֖ה
אֹיְבֵ֑ךְ

---

2 v. ס״א וְאֵל־ וכן די״א, תר׳, ח״ע וח״ס. 7 v. כן ברוב ספרים כי״ו ודפ״ו, ס״א אִמַּרְתִּי רביעי וכן ד״ג, ר״ן, ד״ח,ד״ם, די״ב ודי״ד. 7 v. כן למערבאי, למדנחאי תִּקְחִי בחי״ב, תִּקְחִי קרי. 8 v. בס״א יש כאן ספקא. 8 v. ציל לָעָד, כן ת״ע וח״ס. 9 v. ס״א וּלְעָבְדוֹ וכן ד״א, ת״ס וח״ר. 10 v. ס״א יוֹבִילוּן מלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ן, ד״ח, ד״ם וְתֵיבֵי. 11 v. ס״א מָקוֹם־ מקף ובלא גגינה וכן ד״ב, ר״ן, ד״ח, ד״ם, די״א, די״ב תדי״ד. 11 v. כן ברוב ספרים כי״ו ונמסר עליו מלא, וכן מלא ברי״א. ד״ב, ד״ן, ד״ח,ד״ם, די״א ודפ״ו, ס״א עֲלִילוֹתַיִךְ ונמסר עליו חסר, וכן ד״ג, ד״ב תדי״ד, ובס״א עֲלִילוֹתָיִךְ כתיב, עֲלִילוֹתַיִךְ קרי. 14 v. כס״א אין כאן ספקא.

thine enemy: the king of Israel, even the LORD, is in the midst of thee: thou shalt not see evil any more.

16 In that day it shall be said to Jerusalem, Fear thou not: and to Zion, Let not thine hands be slack.

17 The LORD thy God in the midst of thee is mighty; he will save, he will rejoice over thee with joy; he will rest in his love, he will joy over thee with singing.

18 I will gather them that are sorrowful for the solemn assembly, who are of thee, to whom the reproach of it was a burden.

19 Behold, at that time I will undo all that afflict thee: and I will save her that halteth, and gather her that was driven out; and I will get them praise and fame in every land where they have been put to shame.

20 At that time will I bring you again, even in the time that I gather you: for I will make you a name and a praise among all people of the earth, when I turn back your captivity before your eyes, saith the LORD.

אֱלֹהֶיךָ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל | יְהוָה בְּקִרְבֶּךָ לֹא־תִירָא רָעָ
עוֹד׃
16 בַּיּוֹם הַהוּא יֵאָמֵר לִירוּשָׁלַם אַל־תִּירָאִי צִיּוֹן אַל־יִרְפּוּ
17 יָדָיִךְ׃ יְהוָה אֱלֹהַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ גִּבּוֹר יוֹשִׁיעַ יָשִׂישׂ
עָלַיִךְ בְּשִׂמְחָה יַחֲרִישׁ בְּאַהֲבָתוֹ יָגִיל עָלַיִךְ בְּרִנָּה׃
18 נוּגֵי מִמּוֹעֵד אָסַפְתִּי מִמֵּךְ הָיוּ מַשָּׂאת עָלֶיהָ חֶרְפָּה׃
19 הִנְנִי עֹשֶׂה אֶת־כָּל־מְעַנַּיִךְ בָּעֵת הַהִיא וְהוֹשַׁעְתִּי
אֶת־הַצֹּלָעָה וְהַנִּדָּחָה אֶקַבֵּץ וְשַׂמְתִּים לִתְהִלָּה וּלְשֵׁם
20 בְּכָל־הָאָרֶץ בָּשְׁתָּם׃ בָּעֵת הַהִיא אָבִיא אֶתְכֶם וּבָעֵת ס
קַבְּצִי אֶתְכֶם כִּי־אֶתֵּן אֶתְכֶם לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה בְּכֹל
עַמֵּי הָאָרֶץ בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם אָמַר
יְהוָה׃

חגי

HAGGAI

1 In the second year of Darius the king, in the sixth month, in the first day of the month, came the word of the LORD by Haggai the prophet unto Zerubbabel the son of Shealtiel, governor of Judah, and to Joshua the son of Josedech, the high priest, saying,

2 Thus speaketh the LORD of hosts, saying, This people say, The time is not come, the time that the LORD'S house should

3 be built. Then came the word of the LORD by Haggai

א בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הַשִּׁשִּׁי בְּיוֹם
אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה בְּיַד־חַגַּי הַנָּבִיא אֶל
זְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁאַלְתִּיאֵל פַּחַת יְהוּדָה וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן
2 יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
לֵאמֹר הָעָם הַזֶּה אָמְרוּ לֹא עֵת־בֹּא עֵת־בֵּית יְהוָה
3 לְהִבָּנוֹת׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה בְּיַד־חַגַּי
הַנָּבִיא

---

15 v. בס״א אֱלֹהֶיךָ וכן תר׳. ת״ע, ת״ס ותיר׳. 15 v. כן בתלמי ובס״א. ד״ע, דר״א, ריב״ו תר׳ ות״ר. ס״א תִּרְאִי וכן ד״א. ד״ב ד״ח, ד״ס, דר״א ריב״ו, ד״ה, דמ״ג, ת״ע ות״ר. 15 v. כן ברוב ספרים כ״י ודר״א. ס״א רַע פתח וכן ד״ב, ד״ע, ד״ח, ד״ס, ריב״ו, דייר ודס״ו. 16 v. בס״א אין כאן מסקא. 18 v. ס״א עָלַיִךְ וכן ריב״ו, תר׳ ות״ס. 19 v. בס״א תְּהִלָּה.

סכום פסוקי דספר צפניה חמשים ושלשה וכמנ׳ ב״ן. ותציו לכן חי־אני נאם יהוה צבאות אלהי ישראל (Zeph. 2 11)׃ תדיר להניח נ׳ שורות בין כל ספר וספר.

א. 1 v. כן ב״א. ב״נ בין בלא נעויא. 1 v. בס״א נמסר עליו שַׁלְתִּיאֵל קרי. 2 v. צ״ל עַד בָּא בית כן ת״ע.

חגי

4 הַנְּבִיא לֵאמֹר: הַעֵת לָכֶם אַתֶּם לָשֶׁבֶת בְּבָתֵּיכֶם
5 סְפוּנִים וְהַבַּיִת הַזֶּה חָרֵב: וְעַתָּה כֹּה אָמַר יְהוָה
6 צְבָאוֹת שִׂימוּ לְבַבְכֶם עַל־דַּרְכֵיכֶם: זְרַעְתֶּם הַרְבֵּה
וְהָבֵא מְעָט אֲכוֹל וְאֵין־לְשָׂבְעָה שָׁתוֹ וְאֵין־לְשָׁכָרָה
לָבוּשׁ וְאֵין־לְחֹם לוֹ וְהַמִּשְׂתַּכֵּר מִשְׂתַּכֵּר אֶל־צְרוֹר
7 נָקוּב: כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שִׂימוּ
8 לְבַבְכֶם עַל־דַּרְכֵיכֶם: עֲלוּ הָהָר וַהֲבֵאתֶם עֵץ וּבְנוּ
9 הַבַּיִת וְאֶרְצֶה־בּוֹ וְאִכָּבְדָה אָמַר יְהוָה: פָּנֹה אֶל־הַרְבֵּה
וְהִנֵּה לִמְעָט וַהֲבֵאתֶם הַבַּיִת וְנָפַחְתִּי בּוֹ יַעַן מֶה נְאֻם
יְהוָה צְבָאוֹת יַעַן בֵּיתִי אֲשֶׁר־הוּא חָרֵב וְאַתֶּם רָצִים
10 אִישׁ לְבֵיתוֹ: עַל־כֵּן עֲלֵיכֶם כָּלְאוּ שָׁמַיִם מִטָּל
11 וְהָאָרֶץ כָּלְאָה יְבוּלָהּ: וָאֶקְרָא חֹרֶב עַל־הָאָרֶץ וְעַל־
הֶהָרִים וְעַל־הַדָּגָן וְעַל־הַתִּירוֹשׁ וְעַל־הַיִּצְהָר וְעַל אֲשֶׁר
תּוֹצִיא הָאֲדָמָה וְעַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל כָּל־יְגִיעַ
12 כַּפָּיִם: וַיִּשְׁמַע זְרֻבָּבֶל | בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל
וִיהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְכָל | שְׁאֵרִית הָעָם
בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְעַל־דִּבְרֵי חַגַּי הַנָּבִיא כַּאֲשֶׁר
שְׁלָחוֹ יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּירְאוּ הָעָם מִפְּנֵי יְהוָה:
13 וַיֹּאמֶר חַגַּי מַלְאַךְ יְהוָה בְּמַלְאֲכוּת יְהוָה
14 לָעָם לֵאמֹר אֲנִי אִתְּכֶם נְאֻם־יְהוָה: וַיָּעַר יְהוָה אֶת־
רוּחַ זְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל פַּחַת יְהוּדָה וְאֶת־רוּחַ יְהוֹשֻׁעַ
בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶת־רוּחַ כֹּל שְׁאֵרִית הָעָם
וַיָּבֹאוּ וַיַּעֲשׂוּ מְלָאכָה בְּבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם:
15 בְּיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ בַּשִּׁשִּׁי

בשנת

the prophet, saying,
4 Is it time for you, O ye, to dwell in your cieled houses, and this house lie waste?
5 Now therefore thus saith the LORD of hosts; Consider your ways.
6 Ye have sown much, and bring in little; ye eat, but ye have not enough; ye drink, but ye are not filled with drink; ye clothe you, but there is none warm; and he that earneth wages earneth wages to put it into a bag with holes.
7 Thus saith the LORD of hosts; Consider your ways.
8 Go up to the mountain, and bring wood, and build the house; and I will take pleasure in it, and I will be glorified, saith the LORD.
9 Ye looked for much, and, lo, it came to little; and when ye brought it home, I did blow upon it. Why? saith the LORD of hosts. Because of mine house that is waste, and ye run every man unto his own house.
10 Therefore the heaven over you is stayed from dew, and the earth is stayed from her fruit.
11 And I called for a drought upon the land, and upon the mountains, and upon the corn, and upon the new wine, and upon the oil, and upon that which the ground bringeth forth, and upon men, and upon cattle, and upon all the labour of the hands.
12 Then Zerubbabel the son of Shealtiel, and Joshua the son of Josedech, the high priest, with all the remnant of the people, obeyed the voice of the LORD their God, and the words of Haggai the prophet, as the
13 LORD their God had sent him, and the people did fear before the LORD. Then spake Haggai the LORD'S messenger in the LORD'S message unto the people, saying, I am with you,
14 saith the LORD. And the LORD stirred up the spirit of Zerubbabel the son of Shealtiel, governor of Judah, and the spirit of Joshua the son of Josedech, the high priest, and the spirit of all the remnant of the people; and they came and did work in the house of the LORD of
15 hosts, their God, In the four and twentieth day of the sixth month,

---

8 v. וְאֶעְבֶּר כתיב, וְאֶעָבְרָה קרי, בס"א וְאֶעָבְרָה כתיב וקרי וכן ריב, ריו, ריח ת"ס. 9 v. פָּנֹה קרי. 11 v. ס"א וְעַל־בָּל־ וכן תר' וח"ס. 12 v. סכיר אֲשֶׁר, בס"א אֲשֶׁר כתיב וקרי וכן ריב וח"ס. 13 v. ס"א אלהיהם אֲלֵיהֶם וכן ת"ע, ת"ס וח"ר: עיין ירמיה ס"נ א'. 15 v. בס"א אין כאן ספסקא. 14 v. כן כרוב ספרים כ"י, ריב, ריג ת"ו, ס"א וְאֶת־רוּחַ ז"ק וכן ריח, ר"ם, ריב ורפ"ו.

ב בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הַמֶּלֶךְ: בַּשְּׁבִיעִי בְּעֶשְׂרִים
וְאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה בְּיַד־חַגַּי הַנָּבִיא לֵאמֹר:
2 אֱמֹר־נָא אֶל־זְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל פַּחַת יְהוּדָה וְאֶל־
יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶל־שְׁאָרִית הָעָם
3 לֵאמֹר: מִי בָכֶם הַנִּשְׁאָר אֲשֶׁר רָאָה אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה
בִּכְבוֹדוֹ הָרִאשׁוֹן וּמָה אַתֶּם רֹאִים אֹתוֹ עַתָּה הֲלוֹא
4 כָמֹהוּ כְּאַיִן בְּעֵינֵיכֶם: וְעַתָּה חֲזַק זְרֻבָּבֶל ׀ נְאֻם־יְהוָה
וַחֲזַק יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל חֲזַק כָּל־עַם
הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה וַעֲשׂוּ כִּי־אֲנִי אִתְּכֶם נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת:
5 אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־כָּרַתִּי אִתְּכֶם בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם
וְרוּחִי עֹמֶדֶת בְּתוֹכְכֶם אַל־תִּירָאוּ:
6 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹד אַחַת מְעַט הִיא
וַאֲנִי מַרְעִישׁ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וְאֶת־הַיָּם וְאֶת־
7 הֶחָרָבָה: וְהִרְעַשְׁתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וּבָאוּ חֶמְדַּת כָּל־
הַגּוֹיִם וּמִלֵּאתִי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה כָּבוֹד אָמַר יְהוָה
8 צְבָאוֹת: לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת:
9 גָּדוֹל יִהְיֶה כְּבוֹד הַבַּיִת הַזֶּה הָאַחֲרוֹן מִן־הָרִאשׁוֹן
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וּבַמָּקוֹם הַזֶּה אֶתֵּן שָׁלוֹם נְאֻם יְהוָה
צְבָאוֹת:
10 בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַתְּשִׁעִי בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הָיָה
11 דְּבַר־יְהוָה אֶל־חַגַּי הַנָּבִיא לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יְהוָה
12 צְבָאוֹת שְׁאַל־נָא אֶת־הַכֹּהֲנִים תּוֹרָה לֵאמֹר: הֵן ׀ יִשָּׂא
אִישׁ בְּשַׂר־קֹדֶשׁ בִּכְנַף בִּגְדּוֹ וְנָגַע בְּכְנָפוֹ אֶל־הַלֶּחֶם
וְאֶל־הַנָּזִיד וְאֶל־הַיַּיִן וְאֶל־שֶׁמֶן וְאֶל־כָּל־מַאֲכָל הֲיִקְדָּשׁ
13 וַיַּעֲנוּ הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמְרוּ לֹא: וַיֹּאמֶר חַגַּי אִם־יִגַּע טְמֵא־
נֶפֶשׁ

in the second year of Darius the king.
2 In the seventh month, in the one and twentieth day of the month, came the word of the LORD by the prophet Haggai, saying,
2 Speak now to Zerubbabel the son of Shealtiel, governor of Judah, and to Joshua the son of Josedech, the high priest, and to the residue of the people, saying,
3 Who is left among you that saw this house in her first glory? and how do ye see it now? is it not in your eyes in comparison of it as nothing?
4 Yet now be strong, O Zerubbabel, saith the LORD; and be strong, O Joshua, son of Josedech, the high priest; and be strong, all ye people of the land, saith the LORD, and work: for I am with you, saith the LORD of hosts:
5 According to the word that I covenanted with you when ye came out of Egypt, so my spirit remaineth among you: fear ye not.
6 For thus saith the LORD of hosts; Yet once, it is a little while, and I will shake the heavens, and the earth, and the sea, and the dry land;
7 And I will shake all nations, and the desire of all nations shall come: and I will fill this house with glory, saith the LORD of hosts.
8 The silver is mine, and the gold is mine, saith the LORD of hosts.
9 The glory of this latter house shall be greater than of the former, saith the LORD of hosts: and in this place will I give peace, saith the LORD
10 of hosts. In the four and twentieth day of the ninth month, in the second year of Darius,
11 came the word of the LORD by Haggai the prophet, saying, Thus saith the LORD of hosts;
12 Ask now the priests concerning the law, saying, If one bear holy flesh in the skirt of his garment, and with his skirt do touch bread, or pottage, or wine, or oil, or any meat, shall it be
13 holy? And the priests answered and said, No. Then said Haggai, If one that is unclean by a dead

---

ב, 5 v. כן ברוב ספרים כי"י, ד"ו ודס"ו. ס"א אשר ובלא מקף וכן ד"ב, ד"ג, ד"ח, ד"ם, ה"י ב וה"י. 6 v. בס"א הוא. 10 v. כן ברוב ספרים כי"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ח, ד"ם, ה"י ב, ה"ית, ת"י ות"ר, בהללי וכס"א בְּיַד וכן ה"יא. דס"ו, ח"ם ותר'. 12 v. ס"א הַשָּׂמֶן וכן ד"א, ד"ב ה"ו.

נֶ֣פֶשׁ בְּכָל־אֵ֔לֶּה הֲיִטְמָ֑א וַיַּעֲנ֥וּ הַכֹּהֲנִ֖ים וַיֹּאמְר֥וּ יִטְמָֽא׃
14 וַיַּ֤עַן חַגַּי֙ וַיֹּאמַ֔ר כֵּ֣ן הָעָ֤ם הַזֶּה֙ וְכֵן־הַגּ֣וֹי הַזֶּ֔ה לְפָנַ֖י נְאֻם־
יְהוָ֑ה וְכֵ֛ן כָּל־מַעֲשֵׂ֥ה יְדֵיהֶ֖ם וַאֲשֶׁ֣ר יַקְרִיבוּ־שָׁ֔ם טָמֵ֥א
15 הֽוּא׃ וְעַתָּ֕ה שִׂימ֥וּ נָ֖א לְבַבְכֶ֑ם מִן־הַיּ֣וֹם הַזֶּ֔ה וָמָ֣עְלָ֔ה
16 מִטֶּ֣רֶם שׂ֥וּם־אֶ֛בֶן אֶל־אֶ֖בֶן בְּהֵיכַ֥ל יְהוָֽה׃ מִהְיוֹתָ֕ם בָּ֖א
אֶל־עֶרְמַ֣ת עֶשְׂרִ֑ים וְהָיְתָ֖ה עֶשְׂרָ֔ה בָּ֖א אֶל־הַיֶּ֥קֶב לַחְשׂ֖וֹף
17 חֲמִשִּׁ֥ים פּוּרָ֖ה וְהָיְתָ֥ה עֶשְׂרִֽים׃ הִכֵּ֨יתִי אֶתְכֶ֜ם בַּשִּׁדָּפ֣וֹן
וּבַיֵּרָק֗וֹן וּבַבָּרָד֙ אֵ֚ת כָּל־מַעֲשֵׂ֣ה יְדֵיכֶ֔ם וְאֵ֥ין אֶתְכֶ֖ם אֵלָ֑י
18 נְאֻם־יְהוָֽה׃ שִׂימ֥וּ נָ֖א לְבַבְכֶ֑ם מִן־הַיּ֣וֹם הַזֶּ֔ה וָמָ֣עְלָ֔ה
מִיּ֥וֹם עֶשְׂרִ֖ים וְאַרְבָּעָ֣ה לַתְּשִׁעִ֑י לְמִן־הַיּ֗וֹם אֲשֶׁר־יֻסַּ֛ד
19 הֵיכַ֥ל־יְהוָ֖ה שִׂ֥ימוּ לְבַבְכֶֽם׃ הַעוֹד֙ הַזֶּ֣רַע בַּמְּגוּרָ֔ה וְעַד־
הַגֶּ֧פֶן וְהַתְּאֵנָ֛ה וְהָרִמּ֥וֹן וְעֵ֖ץ הַזַּ֑יִת לֹ֥א נָשָׂ֖א מִן־הַיּ֥וֹם
20 הַזֶּ֛ה אֲבָרֵ֖ךְ׃ וַיְהִ֥י דְּבַר־יְהוָ֛ה
21 שֵׁנִ֖ית אֶל־חַגַּ֑י בְּעֶשְׂרִ֥ים וְאַרְבָּעָ֖ה לַחֹ֥דֶשׁ לֵאמֹֽר׃ אֱמֹ֗ר
אֶל־זְרֻבָּבֶ֤ל פַּחַת־יְהוּדָה֙ לֵאמֹ֔ר אֲנִ֥י מַרְעִ֖ישׁ אֵ֥ת הַשָּׁמַ֖יִם
22 וְאֵ֥ת הָאָֽרֶץ׃ וְהָפַכְתִּ֗י כִּסֵּא֙ מַמְלָכ֔וֹת וְהִשְׁמַדְתִּ֖י חֹ֣זֶק
מַמְלְכ֣וֹת הַגּוֹיִ֑ם וְהָפַכְתִּ֤י מֶרְכָּבָה֙ וְרֹכְבָ֔הּ וְיָרְד֥וּ
23 סוּסִ֖ים וְרֹכְבֵיהֶ֑ם אִ֚ישׁ בְּחֶ֣רֶב אָחִֽיו׃ בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא ס
נְאֻם־יְהוָ֖ה צְבָא֑וֹת אֶקָּחֲךָ֣ זְרֻבָּבֶ֤ל בֶּן־שַׁאַלְתִּיאֵל֙ עַבְדִּ֔י
נְאֻם־יְהוָ֖ה וְשַׂמְתִּ֣יךָ כַחוֹתָ֑ם כִּֽי־בְךָ֥ בָחַ֖רְתִּי נְאֻם יְהוָ֥ה
צְבָאֽוֹת׃

14 v. בס"א יש באן ספקא. 14 v. נ"א ב"נ הָעָם־. 15 v. כן ב"א, ב"נ שום־ כלא נעיא.
17 v. ס"א מַגָּפָה וכן חר', ת"ע ות"ר. 17 v. צ"ל שִׁבְּכֶם כן ת"ע. 19 v נ"ל וְעַד.
21 v. כן ב"א, ב"נ אֶקָּחֵךְ.
סכום פסוקי דסדר חגי שלשים ושמנה וסמן נל"ח, נ"א שבעה ושלשים וסמן ל"ז. וחציו כי כה אמר יהוה צבאות עוד אחת מעט הוא [Hag. II 6]. ופסקתותיו שלשה. ופירוש חדא. תריך להזיח נ' שורות בין כל ספר וספר.

body touch any of these, shall it be unclean? And the priests answered and said, It shall be unclean.

14 Then answered Haggai, and said, So is this people, and so is this nation before me, saith the LORD; and so is every work of their hands; and that which they offer there is unclean.

15 And now, I pray you, consider from this day and upward, from before a stone was laid upon a stone in the temple of the LORD:

16 Since those days were, when one came to an heap of twenty measures, there were but ten: when one came to the pressfat for to draw out fifty vessels out of the press, there were but twenty.

17 I smote you with blasting and with mildew and with hail in all the labours of your hands; yet ye turned not to me, saith the LORD.

18 Consider now from this day and upward, from the four and twentieth day of the ninth month, even from the day that the foundation of the LORD'S temple was laid, consider it.

19 Is the seed yet in the barn? yea, as yet the vine, and the fig tree, and the pomegranate, and the olive tree, hath not brought forth: from this day will I bless you.

20 And again the word of the LORD came unto Haggai in the four and twentieth day of the month, saying,

21 Speak to Zerubbabel, governor of Judah, saying, I will shake the heavens and the earth;

22 And I will overthrow the throne of kingdoms, and I will destroy the strength of the kingdoms of the heathen; and I will overthrow the chariots, and those that ride in them; and the horses

23 and their riders shall come down, every one by the sword of his brother. In that day, saith the LORD of hosts, will I take thee, O Zerubbabel, my servant, the son of Shealtiel, saith the LORD, and will make thee as a signet: for I have chosen thee, saith the LORD of hosts.

זכריה

ZECHARIAH

א בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הָיָה דְּבַר־יְהוָה
1 In the eighth month, in the second year of Darius, came the word of the LORD unto
2 אֶל־זְכַרְיָה בֶּן־בֶּרֶכְיָה בֶּן־עִדּוֹ הַנָּבִיא לֵאמֹר: קָצַף יְהוָה
Zechariah, the son of Berechiah, the son of Iddo the prophet, saying,
3 עַל־אֲבוֹתֵיכֶם קָצֶף: וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה
2 The LORD hath been sore displeased with your fathers.
צְבָאוֹת שׁוּבוּ אֵלַי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְאָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם
3 Therefore say thou unto them, Thus saith the LORD of hosts; Turn ye unto me,
4 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: אַל־תִּהְיוּ כַּאֲבוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר קָרְאוּ
saith the LORD of hosts, and I will turn unto you, saith the LORD of hosts.
אֲלֵיהֶם הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת שׁוּבוּ נָא מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וּמֵעֲלִילֵיכֶם הָרָעִים
5 וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־הִקְשִׁיבוּ אֵלַי נְאֻם־יְהוָה: אֲבוֹתֵיכֶם אַיֵּה־
6 הֵם וְהַנְּבִאִים הַלְעוֹלָם יִחְיוּ: אַךְ ׀ דְּבָרַי וְחֻקַּי אֲשֶׁר
צִוִּיתִי אֶת־עֲבָדַי הַנְּבִיאִים הֲלוֹא הִשִּׂיגוּ אֲבוֹתֵיכֶם וַיָּשׁוּבוּ
וַיֹּאמְרוּ כַּאֲשֶׁר זָמַם יְהוָה צְבָאוֹת לַעֲשׂוֹת לָנוּ כִּדְרָכֵינוּ
7 וּכְמַעַלְלֵינוּ כֵּן עָשָׂה אִתָּנוּ: בְּיוֹם
עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לְעַשְׁתֵּי־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ שְׁבָט
בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הָיָה דְּבַר־יְהוָה אֶל־זְכַרְיָה
8 בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ בֶּן־עִדּוֹא הַנָּבִיא לֵאמֹר: רָאִיתִי ׀ הַלַּיְלָה
וְהִנֵּה־אִישׁ רֹכֵב עַל־סוּס אָדֹם וְהוּא עֹמֵד בֵּין הַהֲדַסִּים
אֲשֶׁר בַּמְּצֻלָה וְאַחֲרָיו סוּסִים אֲדֻמִּים שְׂרֻקִּים וּלְבָנִים:
9 וָאֹמַר מָה־אֵלֶּה אֲדֹנָי וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי אֲנִי
10 אַרְאֲךָ מָה־הֵמָּה אֵלֶּה: וַיַּעַן הָאִישׁ הָעֹמֵד בֵּין־הַהֲדַסִּים
11 וַיֹּאמַר אֵלֶּה אֲשֶׁר שָׁלַח יְהוָה לְהִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ: וַיַּעֲנוּ
אֶת־

א. 1 v. ס״א נְרֵכְיָה בצורי. 3 v. ס״א אֲלֵיהֶם מלא וכן ד״א, ר״ב, ר״ג, ד״ו, ר״ח, ד״ס, ר״ב והי״ד. 4 v. כן כרוב ספרים כ״ו, ר״א, ד״כ, ד״ל, ר״ו, ר״ם ודס״ו, ס״א כַּאֲבוֹתֵיכֶם מלא וכן ר״ח, ד״ס, ר״ב והי״ד. 4 v. כן כספרים כ״ו, ר״ב, ד״ל, ר״ו, ד״ח, ד״ס, ר״ב והי״ד, ס״א קרֹאוּ בכתף וכלא נגינה וכן דס״ו. 4 v. וּמֵעֲלִילֵיכֶם כתיב. וּמַעַלְלֵיכֶם קרי. בס״א וּמַעַלְלֵיכֶם כתיב וקרי וכן ר״ו, ר״ב והי״ד, ובס״א וּמַעֲשֵׂלֵיכֶם כתיב וקרי וכן ר״א וַיְיַב. 5 v. ס״א הֲנְבִיאִים ונמסר עליו כלא וכן מלא בר״א. ד״ב, ד״ל, ר״ו, ר״ח, ד״ס וַיְיַב. 6 v. ס״א אֲבוֹתֵיכֶם מלא. 8 v. ס״א שְׂרֻקִים מלא ורפי וכן ר״א ור״ב. 10 v. כן ברוב ספרים כ״י ד״ס״ו, ס״א וַיַּעַן וכן ר״ב, ר״ל ה״ו, וס״א וי״ן וכן ר״ח, ד״ם. ר״ב והי״ד.

8 I saw by night, and behold a man riding upon a red horse, and he stood among the myrtle trees that were in the bottom; and behind him were there red
9 horses, speckled, and white. Then said I, O my lord, what are these? And the angel that
10 talked with me said unto me, I will shew thee what these be. And the man that stood among the myrtle trees answered and said, These are they whom the LORD hath sent to walk
11 to and fro through the earth. And they answered

אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה הָעֹמֵד בֵּין הַהֲדַסִּים וַיֹּאמְרוּ הִתְהַלַּכְנוּ
בָאָרֶץ וְהִנֵּה כָל־הָאָרֶץ יֹשֶׁבֶת וְשֹׁקֶטֶת: וַיַּעַן מַלְאַךְ 12
יְהוָה וַיֹּאמַר יְהוָה צְבָאוֹת עַד־מָתַי אַתָּה לֹא־תְרַחֵם
אֶת־יְרוּשָׁלַם וְאֶת עָרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר זָעַמְתָּה זֶה שִׁבְעִים
שָׁנָה: וַיַּעַן יְהוָה אֶת־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי דְּבָרִים טוֹבִים 13
דְּבָרִים נִחֻמִים: וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי קְרָא 14
לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת קִנֵּאתִי לִירוּשָׁלַם וּלְצִיּוֹן
קִנְאָה גְדוֹלָה: וְקֶצֶף גָּדוֹל אֲנִי קֹצֵף עַל־הַגּוֹיִם הַשַּׁאֲנַנִּים 15
אֲשֶׁר אֲנִי קָצַפְתִּי מְעָט וְהֵמָּה עָזְרוּ לְרָעָה:
לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה שַׁבְתִּי לִירוּשָׁלַם בְּרַחֲמִים 16
בֵּיתִי יִבָּנֶה בָּהּ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְקָוֶה יִנָּטֶה עַל־
יְרוּשָׁלִַם: עוֹד ׀ קְרָא לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת 17
עוֹד תְּפוּצֶינָה עָרַי מִטּוֹב וְנִחַם יְהוָה עוֹד אֶת־צִיּוֹן וּבָחַר
ב עוֹד בִּירוּשָׁלִָם: וָאֶשָּׂא אֶת־עֵינַי
2 וָאֵרֶא וְהִנֵּה אַרְבַּע קְרָנוֹת: וָאֹמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר
בִּי מָה־אֵלֶּה וַיֹּאמֶר אֵלַי אֵלֶּה הַקְּרָנוֹת אֲשֶׁר זֵרוּ אֶת־ 3
יְהוּדָה אֶת־יִשְׂרָאֵל וִירוּשָׁלִָם: וַיַּרְאֵנִי
4 יְהוָה אַרְבָּעָה חָרָשִׁים: וָאֹמַר מָה אֵלֶּה בָּאִים לַעֲשׂוֹת
וַיֹּאמֶר לֵאמֹר אֵלֶּה הַקְּרָנוֹת אֲשֶׁר־זֵרוּ אֶת־יְהוּדָה כִּפַּר
אִישׁ לֹא־נָשָׂא רֹאשׁוֹ וַיָּבֹאוּ אֵלֶּה לְהַחֲרִיד אֹתָם לְיַדּוֹת
אֶת־קַרְנוֹת הַגּוֹיִם הַנֹּשְׂאִים קֶרֶן אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה לְזָרוֹתָהּ:
וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה־אִישׁ וּבְיָדוֹ 5
חֶבֶל מִדָּה: וָאֹמַר אָנָה אַתָּה הֹלֵךְ וַיֹּאמֶר אֵלַי לָמֹד 6
את־

11 v. ס״א יוֹשֶׁבֶת ונמסר עֲלֵיהוֹ סלא וכן סלא ברוא, ריב ורי״ו. 12 v. כן ברוב ספרים כי״, ר״ב, ר״ג, רו״ו ורום״ן, ס״א וַיַּעַן סַלְאָךְ וכן ריב והיר, וס״א וַיַּעַן סַלְאָךְ וכן ר״ח ה״ם. 13 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״א והריב. ס״א נֶחָמִים רמ״ש וכן ר״ח, ה״ם, ריד הדפו״. 16 v. בס״א אין כאן מסקא. 16 v. כן ברוב ספרים כי׳ ונמסר עליו נעיא וכן בנעיא ברית, ד״ם הי״ר. 16 v. וְקָוֶה כתיב. וְקַו קרי. 17 v. בס״א עֲרֵ ונמסר עליו חסר. ב. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ח, ר״ט ריי״ב, ריד ורב״ן, ס״א ואסר רביע. 5 v. בס״א אין כאן מסקא.

the angel of the LORD that stood among the myrtle trees, and said, We have walked to and fro through the earth, and, behold, all the earth sitteth still, and is at rest.

12 Then the angel of the LORD answered and said, O LORD of hosts, how long wilt thou not have mercy on Jerusalem and on the cities of Judah, against which thou hast had indignation these threescore and ten years?

13 And the LORD answered the angel that talked with me with good words and comfortable words.

14 So the angel that communed with me said unto me, Cry thou, saying, Thus saith the LORD of hosts; I am jealous for Jerusalem and for Zion with a great jealousy.

15 And I am very sore displeased with the heathen that are at ease: for I was but a little displeased, and they helped forward the affliction.

16 Therefore thus saith the LORD; I am returned to Jerusalem with mercies: my house shall be built in it, saith the LORD of hosts, and a line shall be stretched forth upon Jerusalem.

17 Cry yet, saying, Thus saith the LORD of hosts; My cities through prosperity shall yet be spread abroad; and the LORD shall yet comfort Zion, and shall yet choose Jerusalem.

18 Then lifted I up mine eyes, and saw, and behold four horns.

19 And I said unto the angel that talked with me, What be these? And he answered me, These are the horns which have
20, 21 scattered Judah, Israel, and Jerusalem. And the LORD shewed me four carpenters. Then said I, What come these to do? And he spake, saying, These are the horns which have scattered Judah, so that no man did lift up his head: but these are come to fray them, to cast out the horns of the Gentiles, which lifted up their horn over the land of Judah to scatter it.

2 I lifted up mine eyes again, and looked, and behold a man with a measuring line in his hand.

2 Then said I, Whither goest thou? And he said unto me, To measure

7 אֶת־יְרוּשָׁלַ͏ִם לִרְאוֹת כַּמָּה רָחְבָהּ וְכַמָּה אָרְכָהּ: וְהִנֵּה
הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי יֹצֵא וּמַלְאָךְ אַחֵר יֹצֵא לִקְרָאתוֹ:
8 וַיֹּאמֶר אֵלָיו רֹץ דַּבֵּר אֶל־הַנַּעַר הַלָּז לֵאמֹר פְּרָזוֹת תֵּשֵׁב
9 יְרוּשָׁלַ͏ִם מֵרֹב אָדָם וּבְהֵמָה בְּתוֹכָהּ: וַאֲנִי אֶהְיֶה־לָּהּ
נְאֻם־יְהוָה חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה בְּתוֹכָהּ:
10 הוֹי הוֹי וְנֻסוּ מֵאֶרֶץ צָפוֹן נְאֻם־יְהוָה
כִּי כְּאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם פֵּרַשְׂתִּי אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה:
11 הוֹי צִיּוֹן הִמָּלְטִי יוֹשֶׁבֶת בַּת־בָּבֶל:
12 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אַחַר כָּבוֹד שְׁלָחַנִי אֶל־
הַגּוֹיִם הַשֹּׁלְלִים אֶתְכֶם כִּי הַנֹּגֵעַ בָּכֶם נֹגֵעַ בְּבָבַת עֵינוֹ:
13 כִּי הִנְנִי מֵנִיף אֶת־יָדִי עֲלֵיהֶם וְהָיוּ שָׁלָל לְעַבְדֵיהֶם
וִידַעְתֶּם כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחָנִי:
14 רָנִּי וְשִׂמְחִי בַּת־צִיּוֹן כִּי הִנְנִי־בָא וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכֵךְ נְאֻם־
15 יְהוָה: וְנִלְווּ גוֹיִם רַבִּים אֶל־יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וְהָיוּ לִי
לְעָם וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכֵךְ וְיָדַעַתְּ כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי
16 אֵלָיִךְ: וְנָחַל יְהוָה אֶת־יְהוּדָה חֶלְקוֹ עַל אַדְמַת הַקֹּדֶשׁ
17 וּבָחַר עוֹד בִּירוּשָׁלָ͏ִם: הַס כָּל־בָּשָׂר מִפְּנֵי יְהוָה כִּי
ג נֶעוֹר מִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ: וַיַּרְאֵנִי אֶת־
יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עֹמֵד לִפְנֵי מַלְאַךְ יְהוָה וְהַשָּׂטָן
2 עֹמֵד עַל־יְמִינוֹ לְשִׂטְנוֹ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן יִגְעַר
יְהוָה בְּךָ הַשָּׂטָן וְיִגְעַר יְהוָה בְּךָ הַבּוֹחֵר בִּירוּשָׁלָ͏ִם
3 הֲלוֹא זֶה אוּד מֻצָּל מֵאֵשׁ: וִיהוֹשֻׁעַ הָיָה לָבוּשׁ בְּגָדִים
4 צוֹאִים וְעֹמֵד לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ: וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֶל־הָעֹמְדִים
לְפָנָיו לֵאמֹר הָסִירוּ הַבְּגָדִים הַצֹּאִים מֵעָלָיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו
ראה

v. 8 אֵלָיו קרי, בס״א כתיב וקרי וכן דיא, דיב ודיז. v. 10 ס״א בְּאַרְבַּע וכן דיא, דיג, דיז, דיב, דיד, תים ותיר. v. 12 ס״א עָלַי וכן חר, תיע ותים. v. 12 חקק סופרים: היה ראוי עֵינִי אלא שכיבה הכתוב. v. 13 ס״א לְעַבְדֵיהֶם וכן תיע, תים ותיר. v. 14 השטרה לפרשת בהעלותך ונס לשבת ותנוכה. ג, v. 1 בס״א אין כאן פסקא. v. 2 ס״א יהוה! בך ונמכר עליו פסק. v. 3 כן ברוב ספרים כיי, דיג ודיז. ס״א לָבוּשׁ סלא וכן דיא, דיב, דיח, דיט, דיא, דיב, דיד ודט״ו.

Jerusalem, to see what is the breadth thereof, and what is the length thereof.

3 And, behold, the angel that talked with me went forth, and another angel went out to meet him,

4 And said unto him, Run, speak to this young man, saying, Jerusalem shall be inhabited as towns without walls for the multitude of men and cattle therein:

5 For I, saith the LORD, will be unto her a wall of fire round about, and will be the glory in the midst of her.

6 Ho, ho, come forth, and flee from the land of the north, saith the LORD: for I have spread you abroad as the four winds of the heaven, saith the LORD.

7 Deliver thyself, O Zion, that dwellest with the daughter of Babylon.

8 For thus saith the LORD of hosts; After the glory hath he sent me unto the nations which spoiled you: for he that toucheth you toucheth the apple of his eye.

9 For, behold, I will shake mine hand upon them, and they shall be a spoil to their servants: and ye shall know that the LORD of hosts hath sent me.

10 Sing and rejoice, O daughter of Zion: for, lo, I come, and I will dwell in the midst of thee, saith the LORD.

11 And many nations shall be joined to the LORD in that day, and shall be my people: and I will dwell in the midst of thee, and thou shalt know that the LORD of hosts hath sent me unto thee.

12 And the LORD shall inherit Judah his portion in the holy land, and shall choose Jerusalem
13 again. Be silent, O all flesh, before the LORD: for he is raised up out of his holy habitation.

3 And he shewed me Joshua the high priest standing before the angel of the LORD, and Satan
2 standing at his right hand to resist him. And the LORD said unto Satan, The LORD rebuke thee, O Satan; even the LORD that hath chosen Jerusalem rebuke thee: is not this a brand
3 plucked out of the fire? Now Joshua was clothed with filthy garments, and stood before the
4 angel. And he answered and spake unto those that stood before him, saying, Take away the filthy garments from him. And unto him he said,

Behold, I have caused thine iniquity to pass from thee, and I will clothe thee with change of raiment.

5 And I said, Let them set a fair mitre upon his head. So they set a fair mitre upon his head, and clothed him with garments. And the angel of the LORD stood by.

6 And the angel of the LORD protested unto Joshua, saying,

7 Thus saith the LORD of hosts; If thou wilt walk in my ways, and if thou wilt keep my charge, then thou shalt also judge my house, and shalt also keep my courts, and I will give thee places to walk among these that stand by.

8 Hear now, O Joshua the high priest, thou, and thy fellows that sit before thee: for they are men wondered at: for, behold, I will bring forth my servant the BRANCH.

9 For behold the stone that I have laid before Joshua; upon one stone shall be seven eyes: behold, I will engrave the graving thereof, saith the LORD of hosts, and I will remove the iniquity of that land in one day.

10 In that day, saith the LORD of hosts, shall ye call every man his neighbour under the vine and under the fig tree.

4 And the angel that talked with me came again, and waked me, as a man that is wakened out of his sleep,

2 And said unto me, What seest thou? And I said, I have looked, and behold a candlestick all of gold, with a bowl upon the top of it, and his seven lamps thereon, and seven

3 pipes to the seven lamps, which are upon the top thereof: And two olive trees by it, one

4 upon the right side of the bowl, and the other upon the left side thereof. So I answered and

5 spake to the angel that talked with me, saying, What are these, my lord? Then the angel

6 that talked with me answered and said unto me, Knowest thou not what these be? And I said, No, my lord. Then he answered and spake unto me, saying, This is the word of the LORD unto Zerubbabel, saying, Not by might, nor by power, but by my spirit,

רְאֵה֙ הֶעֱבַ֣רְתִּי מֵעָלֶ֔יךָ עֲוֹנֶ֖ךָ וְהַלְבֵּ֣שׁ אֹתְךָ֑ מַחֲלָצֽוֹת׃
וָאֹמַ֗ר יָשִׂ֤ימוּ צָנִיף֙ טָה֔וֹר עַל־רֹאשׁ֖וֹ וַיָּשִׂ֣ימוּ הַצָּנִ֣יף
הַטָּה֑וֹר עַל־רֹאשׁ֗וֹ וַיַּלְבִּשֻׁ֙הוּ֙ בְּגָדִ֔ים וּמַלְאַ֥ךְ יְהוָ֖ה עֹמֵֽד׃
וַיָּעַ֥ד מַלְאַ֛ךְ יְהוָ֖ה בִּיהוֹשֻׁ֥עַ לֵאמֹֽר׃ כֹּֽה־אָמַ֞ר יְהוָ֣ה צְבָא֗וֹת
אִם־בִּדְרָכַ֤י תֵּלֵךְ֙ וְאִם֙ אֶת־מִשְׁמַרְתִּ֣י תִשְׁמֹ֔ר וְגַם־אַתָּ֥ה
תָדִ֖ין אֶת־בֵּיתִ֑י וְגַם֙ תִּשְׁמֹ֣ר אֶת־חֲצָרַ֔י וְנָתַ֥תִּי לְךָ֖ מַהְלְכִ֥ים
בֵּ֛ין הָעֹמְדִ֥ים הָאֵֽלֶּה׃ שְׁמַע־נָ֣א יְהוֹשֻׁ֣עַ הַכֹּהֵ֣ן הַגָּד֔וֹל
אַתָּ֖ה וְרֵעֶ֑יךָ הַיֹּשְׁבִ֣ים לְפָנֶ֔יךָ כִּי־אַנְשֵׁ֥י מוֹפֵ֖ת הֵ֑מָּה כִּ֣י
הִנְנִ֞י מֵבִ֤יא אֶת־עַבְדִּי֙ צֶ֔מַח׃ כִּ֣י ׀ הִנֵּ֣ה הָאֶ֗בֶן אֲשֶׁ֨ר נָתַ֜תִּי
לִפְנֵ֤י יְהוֹשֻׁעַ֙ עַל־אֶ֣בֶן אַחַ֔ת שִׁבְעָ֖ה עֵינַ֑יִם הִנְנִ֞י מְפַתֵּ֣חַ
פִּתֻּחָ֗הּ נְאֻם֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת וּמָשְׁתִּ֖י אֶת־עֲוֹ֣ן הָאָ֑רֶץ בְּי֥וֹם
אֶחָֽד׃ בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא נְאֻם֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת תִּקְרְא֥וּ אִ֛ישׁ
לְרֵעֵ֖הוּ אֶל־תַּ֣חַת גֶּ֑פֶן וְאֶל־תְּחַ֥ת תְּאֵנָֽה׃ וַיָּשָׁב֙ הַמַּלְאָ֔ךְ
הַדֹּבֵ֖ר בִּ֑י וַיְעִירֵ֕נִי כְּאִ֥ישׁ אֲשֶׁר־יֵעוֹר֖ מִשְּׁנָתֽוֹ׃ וַיֹּ֥אמֶר אֵלַ֖י
מָ֣ה אַתָּ֣ה רֹאֶ֑ה וָאֹמַ֗ר רָאִ֙יתִי֙ וְהִנֵּ֣ה מְנוֹרַ֣ת זָהָ֔ב כֻּלָּ֖הּ
וְגֻלָּ֣הּ עַל־רֹאשָׁ֑הּ וְשִׁבְעָ֤ה נֵרֹתֶ֙יהָ֙ עָלֶ֔יהָ שִׁבְעָ֖ה וְשִׁבְעָ֥ה
מֽוּצָק֔וֹת לַנֵּר֥וֹת אֲשֶׁר֙ עַל־רֹאשָׁ֔הּ׃ וּשְׁנַ֥יִם זֵיתִ֖ים עָלֶ֑יהָ
אֶחָ֤ד מִימִין֙ הַגֻּלָּ֔הּ וְאֶחָ֖ד עַל־שְׂמֹאלָֽהּ׃ וָאַ֣עַן וָאֹמַ֔ר אֶל־
הַמַּלְאָ֖ךְ הַדֹּבֵ֣ר בִּ֑י לֵאמֹ֕ר מָה־אֵ֖לֶּה אֲדֹנִֽי׃ וַיַּ֣עַן הַמַּלְאָ֔ךְ
הַדֹּבֵ֖ר בִּ֑י וַיֹּ֣אמֶר אֵלַ֔י הֲלוֹא֙ יָדַ֣עְתָּ מָּה־הֵ֔מָּה אֵ֖לֶּה
וָאֹמַ֕ר לֹ֥א אֲדֹנִֽי׃ וַיַּ֣עַן וַיֹּ֤אמֶר אֵלַי֙ לֵאמֹ֔ר זֶ֚ה דְּבַר־יְהוָ֔ה
אֶל־זְרֻבָּבֶ֖ל לֵאמֹ֑ר לֹ֤א בְחַ֙יִל֙ וְלֹ֣א בְכֹ֔חַ כִּ֖י אִם־בְּרוּחִ֥י

אמר

---

5 v. בס״א וָאֹמַר וכן ת׳ס וח״ר. 7 v. כן ברוב ספרים כ״י ודס״ו, ס״א וְאִם־ בסקף ובלא נגינה וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ח, ר״ס, ד״י״ב וד״י״ר. 8 v. כן ברוב ספרים כ״י ונכסר עליו נג״ע. 9 v. ס״א הֶחָזוֹ. 10 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ח, ר״ס, ד״י״א, ד״י״ב וד״י״ר, ס״א אֶל־רֵעֵהוּ וכן ודס״ו. ך. 1 v. בס״א יש כאן סדר. 2 v. וַיֹּאמֶר כתיב, וְאָמַר קרי, בס״א וָאֹמַר כתיב וקרי וכן ד״א ד״ב, ר״נ וד״ו. 3 v. כן ברוב ספרים כ״י ונכסר עליו פסק וכן פסק בד״ח וד״ס. 4 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ד״נ, ד״ו ודס״ו, ס״א ותנה״ כסקף ובלא נגינה וכן ר״ח, ר״ס, ד״י״ב וד״י״ר. 5 v. ס״א וַיָּתֶם חסר וכן ר״א וד״ב. 6 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ו, ד״ח וד״ס, ס״א מָה ובלא סקף וכן ר״ב, ד״י״ב, ד״י״ד ודס״ו.

saith the LORD of hosts.

7 Who art thou, O great mountain? before Zerubbabel thou shalt become a plain: and he shall bring forth the headstone thereof with shoutings, crying, Grace, grace unto it.

8 Moreover the word of the LORD came unto me, saying,

9 The hands of Zerubbabel have laid the foundation of this house; his hands shall also finish it; and thou shalt know that the LORD of hosts hath sent me unto you.

10 For who hath despised the day of small things? for they shall rejoice, and shall see the plummet in the hand of Zerubbabel with those seven; they are the eyes of the LORD, which run to and fro through the whole earth.

11 Then answered I, and said unto him, What are these two olive trees upon the right side of the candlestick and upon the left side thereof?

12 And I answered again, and said unto him, What be these two olive branches which through the two golden pipes empty the golden oil out of themselves?

13 And he answered me and said, Knowest thou not what these be? And I said, No, my lord.

14 Then said he, These are the two anointed ones, that stand by the Lord of the whole earth.

5 Then I turned, and lifted up mine eyes, and looked, and behold a flying roll.

2 And he said unto me, What seest thou? And I answered, I see a flying roll; the length thereof
3 is twenty cubits, and the breadth thereof ten cubits. Then said he unto me, This is the curse that goeth forth over the face of the whole earth: for every one that stealeth shall be cut off as on this side according to it; and every one that sweareth shall be cut off as on that side ac-
4 cording to it. I will bring it forth, saith the LORD of hosts, and it shall enter into the house of the thief, and into the house of him that sweareth falsely by my name: and it shall remain in the midst of his house, and shall consume it with the timber thereof and the stones thereof.
5 Then the angel that talked with me went forth, and said unto me, Lift up now thine eyes, and
6 see what is this that goeth forth. And I said, What is it? And he said, This is an ephah that
7 goeth forth. He said moreover, This is their resemblance through all the earth. And, behold, there was lifted up a talent of lead: and this is a woman

7 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: מִי־אַתָּה הַר־הַגָּדוֹל לִפְנֵי זְרֻבָּבֶל
לְמִישֹׁר וְהוֹצִיא אֶת־הָאֶבֶן הָרֹאשָׁה תְּשֻׁאוֹת חֵן חֵן
לָהּ:
8 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: יְדֵי זְרֻבָּבֶל יִסְּדוּ הַבַּיִת
9 הַזֶּה וְיָדָיו תְּבַצַּעְנָה וְיָדַעְתָּ כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי
10 אֲלֵיכֶם: כִּי מִי בָז לְיוֹם קְטַנּוֹת וְשָׂמְחוּ וְרָאוּ אֶת־
הָאֶבֶן הַבְּדִיל בְּיַד זְרֻבָּבֶל שִׁבְעָה־אֵלֶּה עֵינֵי יְהוָה הֵמָּה
11 מְשׁוֹטְטִים בְּכָל־הָאָרֶץ: וָאַעַן וָאֹמַר אֵלָיו מַה־שְּׁנֵי
12 הַזֵּיתִים הָאֵלֶּה עַל־יְמִין הַמְּנוֹרָה וְעַל־שְׂמֹאלָהּ: וָאַעַן
שֵׁנִית וָאֹמַר אֵלָיו מַה־שְּׁתֵּי שִׁבְלֵי הַזֵּיתִים אֲשֶׁר בְּיַד
13 שְׁנֵי צַנְתְּרוֹת הַזָּהָב הַמְרִיקִים מֵעֲלֵיהֶם הַזָּהָב: וַיֹּאמֶר
אֵלַי לֵאמֹר הֲלוֹא יָדַעְתָּ מָה־אֵלֶּה וָאֹמַר לֹא אֲדֹנִי:
14 וַיֹּאמֶר אֵלֶּה שְׁנֵי בְנֵי־הַיִּצְהָר הָעֹמְדִים עַל־אֲדֹן כָּל
ה הָאָרֶץ: וָאָשׁוּב וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה מְגִלָּה עָפָה:
2 וַיֹּאמֶר אֵלַי מָה אַתָּה רֹאֶה וָאֹמַר אֲנִי רֹאֶה מְגִלָּה עָפָה
3 אָרְכָּהּ עֶשְׂרִים בָּאַמָּה וְרָחְבָּהּ עֶשֶׂר בָּאַמָּה: וַיֹּאמֶר
אֵלַי זֹאת הָאָלָה הַיּוֹצֵאת עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ כִּי כָל־
הַגֹּנֵב מִזֶּה כָּמוֹהָ נִקָּה וְכָל־הַנִּשְׁבָּע מִזֶּה כָּמוֹהָ נִקָּה:
4 הוֹצֵאתִיהָ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וּבָאָה אֶל־בֵּית הַגַּנָּב וְאֶל
בֵּית הַנִּשְׁבָּע בִּשְׁמִי לַשָּׁקֶר וְלָנָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ וְכִלָּתְהוּ
5 וְאֶת־עֵצָיו וְאֶת־אֲבָנָיו: וַיֵּצֵא הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי וַיֹּאמֶר
6 אֵלַי שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מָה הַיּוֹצֵאת הַזֹּאת: וָאֹמַר
מַה־הִיא וַיֹּאמֶר זֹאת הָאֵיפָה הַיּוֹצֵאת וַיֹּאמֶר זֹאת עֵינָם
7 בְּכָל־הָאָרֶץ: וְהִנֵּה כִכַּר עוֹפֶרֶת נְשֵׂאת וְזֹאת אִשָּׁה אַחַת

יושבת

---

7 v. ס״א למישור ונסקר עליו מלא וכן מלא ברו״א. ד״ב. ד״נ. ד״ת. ד״ם. ויו״א. ויו״ב. ויו״ד תד״ו. 9 v. ב״א וידעתם וכן תרי. ת״ס ות״י. 10 v. כס״א לפני ונסקר עליו ביר קרי. 11 v. ס״א שלאלה חסר וכן ר״א. ד״ב. ד״נ ות״י. 13 v. ס״א כתה־תפה אלה וכן ד״א. ד״ב. ד״ו וויו״א. ה״ו. 6 v. כס״א ים כאן מסקא. 6 v. כס״א הוא. 6 v. צ״ל עונם או עונם, כן ת״ע ות״ס.

that sitteth in the midst of the ephah.

8 And he said, This is wickedness. And he cast it into the midst of the ephah; and he cast the weight of lead upon the mouth thereof.

9 Then lifted I up mine eyes, and looked, and, behold, there came out two women, and the wind was in their wings; for they had wings like the wings of a stork: and they lifted up the ephah between the earth and the heaven.

10 Then said I to the angel that talked with me, Whither do these bear the ephah?

11 And he said unto me, To build it an house in the land of Shinar: and it shall be established, and set there upon her own base.

8 יוֹשֶׁבֶת בְּתוֹךְ הָאֵיפָה׃ וַיֹּאמֶר זֹאת הָרִשְׁעָה וַיַּשְׁלֵךְ
אֹתָהּ אֶל־תּוֹךְ הָאֵיפָה וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־אֶבֶן הַעֹפֶרֶת אֶל־
9 פִּיהָ׃ וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֶרְא וְהִנֵּה שְׁתַּיִם
נָשִׁים יוֹצְאוֹת וְרוּחַ בְּכַנְפֵיהֶם וְלָהֵנָּה כְנָפַיִם כִּכַנְפֵי
הַחֲסִידָה וַתִּשֶּׂנָה אֶת־הָאֵיפָה בֵּין הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמָיִם׃
10 וָאֹמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי אָנָה הֵמָּה מוֹלִכוֹת אֵת־
11 הָאֵיפָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי לִבְנוֹת־לָהּ בַּיִת בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר
וְהוּכַן וְהֻנִּיחָה שָׁם עַל־מְכֻנָתָהּ׃

6 And I turned, and lifted up mine eyes, and looked, and, behold, there came four chariots out from between two mountains; and the mountains were mountains of brass.

2 In the first chariot were red horses; and in the second chariot black horses;

3 And in the third chariot white horses; and in the fourth chariot grisled and bay horses.

4 Then I answered and said unto the angel that talked with me, What are these, my lord?

5 And the angel answered and said unto me, These are the four spirits of the heavens, which go forth from standing before the Lord of all the earth.

6 The black horses which are therein go forth into the north country; and the white go forth
7 after them; and the grisled go forth toward the south country. And the bay went forth, and sought to go that they might walk to and fro through the earth: and he said, Get you hence,
8 walk to and fro through the earth. So they walked to and fro through the earth. Then cried he upon me, and spake unto me, saying, Behold, these that go toward the north country have
9 quieted my spirit in the north country. And the word of the LORD came unto me, saying,
10 Take of them of the captivity, even of Heldai, of Tobijah, and of Jedaiah, which are come from Babylon, and come thou the same day,

ו וָאָשׁוּב וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה אַרְבַּע מֶרְכָּבוֹת
2 יֹצְאוֹת מִבֵּין שְׁנֵי הָהָרִים וְהָהָרִים הָרֵי נְחֹשֶׁת׃ בַּמֶּרְכָּבָה
הָרִאשֹׁנָה סוּסִים אֲדֻמִּים וּבַמֶּרְכָּבָה הַשֵּׁנִית סוּסִים
3 שְׁחֹרִים׃ וּבַמֶּרְכָּבָה הַשְּׁלִשִׁית סוּסִים לְבָנִים וּבַמֶּרְכָּבָה
4 הָרְבִעִית סוּסִים בְּרֻדִּים אֲמֻצִּים׃ וָאַעַן וָאֹמַר אֶל־
5 הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי מָה־אֵלֶּה אֲדֹנִי׃ וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ
וַיֹּאמֶר אֵלַי אֵלֶּה אַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם יוֹצְאוֹת
6 מֵהִתְיַצֵּב עַל־אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃ אֲשֶׁר־בָּהֶּה הַסּוּסִים
הַשְּׁחֹרִים יֹצְאִים אֶל־אֶרֶץ צָפוֹן וְהַלְּבָנִים יָצְאוּ אַל־
7 אַחֲרֵיהֶם וְהַבְּרֻדִּים יָצְאוּ אֶל־אֶרֶץ הַתֵּימָן׃ וְהָאֲמֻצִּים
יָצְאוּ וַיְבַקְשׁוּ לָלֶכֶת לְהִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ וַיֹּאמֶר לְכוּ
8 הִתְהַלְּכוּ בָאָרֶץ וַיִּתְהַלְּכוּ בָּאָרֶץ׃ וַיִּזְעֶק אֹתִי וַיְדַבֵּר
אֵלַי לֵאמֹר רְאֵה הַיֹּצְאִים אֶל־אֶרֶץ צָפוֹן הֵנִיחוּ אֶת־
רוּחִי בְּאֶרֶץ צָפוֹן׃
9 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ לְקוֹחַ מֵאֵת הַגּוֹלָה מֵחֶלְדַּי
10 וּמֵאֵת טוֹבִיָּה וּמֵאֵת יְדַעְיָה וּבָאתָ אַתָּה בַּיּוֹם הַהוּא
ובאת

---

9 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"ג, ד"ח, ד"ם ודמ"ו, ס"א ולהנה כנפים כנגפי וכן ד"י"ב והי"ד. 9 v. וַתִּשֶּׂאנָה קרי, בס"א וַתִּשָּׂאנָה כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ר"ג ור"ו. 11 v. צ"ל וְהֻנִּיחָה, כן ת"ע ות"ם. 11 v. ס"א סְכוֹנָתָהּ ונסמך עליו מלא וכן מלא בר"א, ר"ב, ר"ג ור"ו. 1 v. בס"א אין כאן פסקא. 5 v. ס"א לְהִתְיַצֵּב וכן ת"ע ות"ר. 7 v. סביר וַיֹּאמְרוּ. 7 v. ס"א וַתִּתְהַלֵּכוּ. 8 v. ס"א אותי ונסמר עליו סלא. 10 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ד"ג, ד"י"ב, חר', ת"ע, ת"ם ות"ר. ס"א מֵאֵת וכן ד"ח, ד"ם, ד"י"א ודמ"ו.

11 וּבָאתָ אַתָּה בֵּית יֹאשִׁיָּה בֶּן־צְפַנְיָה אֲשֶׁר־בָּאוּ מִבָּבֶל׃ וְלָקַחְתָּ
כֶּסֶף־וְזָהָב וְעָשִׂיתָ עֲטָרוֹת וְשַׂמְתָּ בְּרֹאשׁ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן
12 יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל׃ וְאָמַרְתָּ אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר הִנֵּה־אִישׁ צֶמַח שְׁמוֹ וּמִתַּחְתָּיו
13 יִצְמָח וּבָנָה אֶת־הֵיכַל יְהוָה׃ וְהוּא יִבְנֶה אֶת־הֵיכַל
יְהוָה וְהוּא־יִשָּׂא הוֹד וְיָשַׁב וּמָשַׁל עַל־כִּסְאוֹ וְהָיָה כֹהֵן
14 עַל־כִּסְאוֹ וַעֲצַת שָׁלוֹם תִּהְיֶה בֵּין שְׁנֵיהֶם׃ וְהָעֲטָרֹת ס
תִּהְיֶה לְחֵלֶם וּלְטוֹבִיָּה וְלִידַעְיָה וּלְחֵן בֶּן־צְפַנְיָה לְזִכָּרוֹן
15 בְּהֵיכַל יְהוָה׃ וּרְחוֹקִים יָבֹאוּ וּבָנוּ בְּהֵיכַל יְהוָה וִידַעְתֶּם
כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם וְהָיָה אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּן
1 בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיְהִי בִּשְׁנַת
אַרְבַּע לְדָרְיָוֶשׁ הַמֶּלֶךְ הָיָה דְּבַר־יְהוָה אֶל־זְכַרְיָה
2 בְּאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הַתְּשִׁעִי בְּכִסְלֵו׃ וַיִּשְׁלַח בֵּית־אֵל
שַׂרְאֶצֶר וְרֶגֶם מֶלֶךְ וַאֲנָשָׁיו לְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה׃
3 לֵאמֹר אֶל־הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר לְבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת וְאֶל־
הַנְּבִיאִים לֵאמֹר הַאֶבְכֶּה בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִשִּׁי הִנָּזֵר כַּאֲשֶׁר
4 עָשִׂיתִי זֶה כַּמֶּה־שָׁנִים׃ וַיְהִי דְּבַר־
5 יְהוָה צְבָאוֹת אֵלַי לֵאמֹר׃ אֱמֹר אֶל־כָּל־עַם הָאָרֶץ
וְאֶל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר כִּי־צַמְתֶּם וְסָפוֹד בַּחֲמִישִׁי וּבַשְּׁבִיעִי
6 וְזֶה שִׁבְעִים שָׁנָה הֲצוֹם צַמְתֻנִי אָנִי׃ וְכִי תֹאכְלוּ וְכִי
7 תִשְׁתּוּ הֲלוֹא אַתֶּם הָאֹכְלִים וְאַתֶּם הַשֹּׁתִים׃ הֲלוֹא
אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר קָרָא יְהוָה בְּיַד הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים
בהיות

---

and go into the house of Josiah the son of Zephaniah; Then take silver and gold, and make crowns, and set them upon the head of Joshua the son of Josedech, the high priest;
And speak unto him, saying, Thus speaketh the LORD of hosts, saying, Behold the man whose name is The BRANCH; and he shall grow up out of his place, and he shall build the temple of the LORD:
Even he shall build the temple of the LORD; and he shall bear the glory, and shall sit and rule upon his throne; and he shall be a priest upon his throne: and the counsel of peace shall be between them both.
And the crowns shall be to Helem, and to Tobijah, and to Jedaiah, and to Hen the son of Zephaniah, for a memorial in the temple of the LORD.
And they that are far off shall come and build in the temple of the LORD, and ye shall know that the LORD of hosts hath sent me unto you. And this shall come to pass, if ye will diligently obey the voice of the LORD your God.

And it came to pass in the fourth year of king Darius, that the word of the LORD came unto Zechariah in the fourth day of the ninth month, even in Chisleu;
When they had sent unto the house of God Sherezer and Regemmelech, and their men, to pray before the LORD, And to speak unto the priests which were in the house of the LORD of hosts, and to the prophets, saying, Should I weep in the fifth month, separating myself, as I have done these so many years? Then came the word of the LORD of hosts unto me, saying, Speak unto all the people of the land, and to the priests, saying, When ye fasted and mourned in the fifth and seventh month, even those seventy years, did ye at all fast unto me, even to me? And when ye did eat, and when ye did drink, did not ye eat for yourselves, and drink for yourselves? Should ye not hear the words which the LORD hath cried by the former prophets,

---

11 v. כן כ״א, ב׳נ וקשיית סלרע. 12 v. בס״א לא נסמא כאן סלת לאסר וכן ח״ע וח״ס.
13 v. ס״א הוא. 14 v. צ״ל לְחֶלְדַי, כן ח״ס: עיין פסוק י׳. 14 v. כן כ״א, ב׳נ וְלִידַעְיָה.
15 v. כן ברוב ספרים כ״י וכסתר עליו לגרסיה, וכן לגרסיה בדפ״ו. 15 v. ס״א שָׁמֹעַ
חסר וכן ד״א, ד״ב, ד״ג וה״ו. 7, 1 v. ס״א הַתְּשִׁעִי סלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ו, ד״ח, ד״ס,
ו״ב והי״ד. 1 v. בס״א נסמר עליו וְכִסְלֵיו קרי, ובס״א וְכִסְלָיו כתיב וקרי וכן ד״א וה״ב.
3 v. ס״א הַחֲמִישִׁי סלא וכן ד״ו. 3 v. סַ״א שִׁבְעִים שָׁנָה: עיין פסוק ה׳. 5 v. ס״א הֵנָּזֵר.
6 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ח, ד״ס, ו״ב והי״ד.

when Jerusalem was inhabited and in prosperity, and the cities thereof round about her, when men inhabited the south and the plain?

8 And the word of the LORD came unto Zechariah, saying,

9 Thus speaketh the LORD of hosts, saying, Execute true judgment, and shew mercy and compassions every man to his brother:

10 And oppress not the widow, nor the fatherless, the stranger, nor the poor; and let none of you imagine evil against his brother in your heart.

11 But they refused to hearken, and pulled away the shoulder, and stopped their ears, that they should not hear.

12 Yea, they made their hearts as an adamant stone, lest they should hear the law, and the words which the LORD of hosts hath sent in his spirit by the former prophets: therefore came a great wrath from the LORD of hosts.

13 Therefore it is come to pass, that as he cried, and they would not hear; so they cried, and I would not hear, saith the LORD of hosts:

14 But I scattered them with a whirlwind among all the nations whom they knew not. Thus the land was desolate after them, that no man passed through nor returned: for they laid the pleasant land desolate.

8 Again the word of the LORD of hosts came to me, saying,

2 Thus saith the LORD of hosts; I was jealous for Zion with great jealousy, and I was jealous
3 for her with great fury. Thus saith the LORD; I am returned unto Zion, and will dwell in the midst of Jerusalem: and Jerusalem shall be called a city of truth; and the mountain of the LORD of hosts the holy mountain. Thus saith the LORD of hosts; There shall yet old men
4 and old women dwell in the streets of Jerusalem, and every man with his staff in his hand for
5 very age. And the streets of the city shall be full of boys and girls playing in the streets
6 thereof. Thus saith the LORD of hosts; If it be marvellous in the eyes of the remnant of this people in these days, should it also be marvellous in mine eyes? saith the LORD of hosts.
7 Thus saith the LORD of hosts; Behold, I will save my people from the east country, and from

בִּהְיוֹת יְרוּשָׁלַם יֹשֶׁבֶת וּשְׁלֵוָה וְעָרֶיהָ סְבִיבֹתֶיהָ וְהַנֶּגֶב
8 וְהַשְּׁפֵלָה יֹשֵׁב׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה
9 אֶל־זְכַרְיָה לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר מִשְׁפַּט
10 אֱמֶת שִׁפְטוּ וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עֲשׂוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו׃ וְאַלְמָנָה
וְיָתוֹם גֵּר וְעָנִי אַל־תַּעֲשֹׁקוּ וְרָעַת אִישׁ אָחִיו אַל־תַּחְשְׁבוּ
11 בִּלְבַבְכֶם׃ וַיְמָאֲנוּ לְהַקְשִׁיב וַיִּתְּנוּ כָּתֵף סֹרֶרֶת וְאָזְנֵיהֶם
12 הִכְבִּידוּ מִשְּׁמוֹעַ׃ וְלִבָּם שָׂמוּ שָׁמִיר מִשְּׁמוֹעַ אֶת־הַתּוֹרָה
וְאֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁלַח יְהוָה צְבָאוֹת בְּרוּחוֹ בְיַד
הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים וַיְהִי קֶצֶף גָּדוֹל מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת׃
13 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־קָרָא וְלֹא שָׁמֵעוּ כֵּן יִקְרְאוּ וְלֹא אֶשְׁמָע אָמַר
14 יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְאֶסְעֲרֵם עַל כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּם
וְהָאָרֶץ נָשַׁמָּה אַחֲרֵיהֶם מֵעֹבֵר וּמָשָׁב וַיָּשִׂימוּ אֶרֶץ־
חֶמְדָּה לְשַׁמָּה׃

ח וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
2 קִנֵּאתִי לְצִיּוֹן קִנְאָה גְדוֹלָה וְחֵמָה גְדוֹלָה קִנֵּאתִי לָהּ׃
3 כֹּה אָמַר יְהוָה שַׁבְתִּי אֶל־צִיּוֹן
וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹךְ יְרוּשָׁלִַם וְנִקְרְאָה יְרוּשָׁלַם עִיר הָאֱמֶת
4 וְהַר־יְהוָה צְבָאוֹת הַר הַקֹּדֶשׁ׃ כֹּה
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עֹד יֵשְׁבוּ זְקֵנִים וּזְקֵנוֹת בִּרְחֹבוֹת
5 יְרוּשָׁלִַם וְאִישׁ מִשְׁעַנְתּוֹ בְיָדוֹ מֵרֹב יָמִים׃ וּרְחֹבוֹת
הָעִיר יִמָּלְאוּ יְלָדִים וִילָדוֹת מְשַׂחֲקִים בִּרְחֹבֹתֶיהָ׃
6 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כִּי יִפָּלֵא בְּעֵינֵי
שְׁאֵרִית הָעָם הַזֶּה בַּיָּמִים הָהֵם גַּם־בְּעֵינַי יִפָּלֵא נְאֻם
7 יְהוָה צְבָאוֹת׃ כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת הִנְנִי מוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מִזְרָח וּמֵאֶרֶץ
מבוא

10 v. ס״א תֵּר וכן ר״א, ד״ב, ד״ג ות״ו. 14 v. כן ברוב ספרים כ״י ודס״ו, ס״א וישיבו ארץ וכן ר״ב, ר״ג, ד״ו, ר״ח, ד״ס, ת״ב וה״ד. ח, 1 v. ס״א אֵלַי לאמר וכן ד״ב, ד״ו, ד״ח תר׳ ות״ס. 3 v. בס״א אין כאן פסקא. 4 v. כס״א יש כאן סדר. 4 v. עוֹד קרי, בס״א עֹדֵד כתיב וקרי וכן ר״א, ד״ב, ד״ו, ד״ח ת״ס.

the west country;

8 מִבְּוֹא הַשָּׁמֶשׁ׃ וְהֵבֵאתִי אֹתָם וְשָׁכְנוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלִָם
וְהָיוּ־לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים בֶּאֱמֶת
וּבְצֶדָקָה׃

8 And I will bring them, and they shall dwell in the midst of Jerusalem: and they shall be my people, and I will be their God, in truth and in righteousness.

9 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת תֶּחֱזַקְנָה יְדֵיכֶם הַשֹּׁמְעִים
בַּיָּמִים הָאֵלֶּה אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה מִפִּי הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר

9 Thus saith the LORD of hosts; Let your hands be strong, ye that hear in these days these words by the mouth of the prophets,

10 בְּיוֹם יִסַּד בֵּית־יְהוָה צְבָאוֹת הַהֵיכָל לְהִבָּנוֹת׃ כִּי לִפְנֵי
הַיָּמִים הָהֵם שְׂכַר הָאָדָם לֹא נִהְיָה וּשְׂכַר הַבְּהֵמָה
אֵינֶנָּה וְלַיּוֹצֵא וְלַבָּא אֵין־שָׁלוֹם מִן־הַצָּר וַאֲשַׁלַּח אֶת־כָּל־

10 which were in the day that the foundation of the house of the LORD of hosts was laid, that the temple might be built.
For before these days there was no hire for man, nor any hire for beast; neither was there any peace to him that went out or came in because of the affliction: for I set all men every one against his neighbour.

11 הָאָדָם אִישׁ בְּרֵעֵהוּ׃ וְעַתָּה לֹא כַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים אֲנִי
12 לִשְׁאֵרִית הָעָם הַזֶּה נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ כִּי־זֶרַע־הַשָּׁלוֹם
הַגֶּפֶן תִּתֵּן פִּרְיָהּ וְהָאָרֶץ תִּתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וְהַשָּׁמַיִם יִתְּנוּ
טַלָּם וְהִנְחַלְתִּי אֶת־שְׁאֵרִית הָעָם הַזֶּה אֶת־כָּל־אֵלֶּה׃

11 But now I will not be unto the residue of this people as in the former days, saith the LORD of hosts.
12 For the seed shall be prosperous; the vine shall give her fruit, and the ground shall give her increase, and the heavens shall give their dew; and I will cause the remnant of this people to possess all these things.

13 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר הֱיִיתֶם קְלָלָה בַּגּוֹיִם בֵּית יְהוּדָה וּבֵית
יִשְׂרָאֵל כֵּן אוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וִהְיִיתֶם בְּרָכָה אַל־תִּירָאוּ
תֶּחֱזַקְנָה יְדֵיכֶם׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה

13 And it shall come to pass, that as ye were a curse among the heathen, O house of Judah, and house of Israel; so will I save you, and ye shall be a blessing: fear not, but let your hands be strong.

14 צְבָאוֹת כַּאֲשֶׁר זָמַמְתִּי לְהָרַע לָכֶם בְּהַקְצִיף אֲבוֹתֵיכֶם
15 אֹתִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְלֹא נִחָמְתִּי׃ כֵּן שַׁבְתִּי זָמַמְתִּי
בַּיָּמִים הָאֵלֶּה לְהֵיטִיב אֶת־יְרוּשָׁלַם וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה
16 אַל־תִּירָאוּ׃ אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ דַּבְּרוּ אֱמֶת
אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ אֱמֶת וּמִשְׁפַּט שָׁלוֹם שִׁפְטוּ בְּשַׁעֲרֵיכֶם׃
17 וְאִישׁ | אֶת־דָּעַת רֵעֵהוּ אַל־תַּחְשְׁבוּ בִּלְבַבְכֶם וּשְׁבֻעַת
שֶׁקֶר אַל־תֹּאהֵבוּ כִּי אֶת־כָּל־אֵלֶּה אֲשֶׁר שָׂנֵאתִי נְאֻם־
יְהוָה׃

14 For thus saith the LORD of hosts; As I thought to punish you, when your fathers provoked me to wrath, saith the
15 LORD of hosts, and I repented not: So again have I thought in these days to do well unto
16 Jerusalem and to the house of Judah: fear ye not. These are the things that ye shall do;
Speak ye every man the truth to his neighbour; execute the judgment of truth and peace in
17 your gates: And let none of you imagine evil in your hearts against his neighbour; and love
18 no false oath: for all these are things that I hate, saith the LORD. And the word of the
19 LORD of hosts came unto me, saying, Thus saith the LORD of hosts; The fast of the fourth month, and the fast of the fifth, and the fast of the seventh, and the fast of

18 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה צְבָאוֹת אֵלַי לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה
19 צְבָאוֹת צוֹם הָרְבִיעִי וְצוֹם הַחֲמִישִׁי וְצוֹם הַשְּׁבִיעִי וְצוֹם

העשירי

---

9 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ח ר"ם, ד"י ב. ד"י ור"ט ז. ס"א כה ובלא מקף וכן ר"ג ת"ו. 11 v. ס"א אֲנִי. 12 v. צ"ל הַזֶּרַע שָׁלוֹם. כן תר' ות"ס. 17 v. כן ב"א. ב"נ אַל־ בלא געיא. 17 v. בס"א לא נמצא כאן סלח אֲשֶׁר וכן ת"ע ות"ס.

the tenth, shall be to the house of Judah joy and gladness, and cheerful feasts; therefore love the truth and peace.

20 Thus saith the LORD of hosts; It shall yet come to pass, that there shall come people, and the inhabitants of many cities:

21 And the inhabitants of one city shall go to another, saying, Let us go speedily to pray before the LORD, and to seek the LORD of hosts: I will go also.

22 Yea, many people and strong nations shall come to seek the LORD of hosts in Jerusalem, and to pray before the LORD.

23 Thus saith the LORD of hosts; In those days it shall come to pass, that ten men shall take hold out of all languages of the nations, even shall take hold of the skirt of him that is a Jew, saying, We will go with you: for we have heard that God is with you.

9 The burden of the word of the LORD in the land of Hadrach, and Damascus shall be the rest thereof: when the eyes of man, as of all the tribes of Israel, shall be toward the LORD.

2 And Hamath also shall border thereby; Tyrus, and Zidon, though it be very wise.

3 And Tyrus did build herself a strong hold, and heaped up silver as the dust, and fine gold as the mire of the streets.

4 Behold, the Lord will cast her out, and he will smite her power in the sea; and she shall be devoured with fire.

5 Ashkelon shall see it, and fear; Gaza also shall see it, and be very sorrowful, and Ekron; for her expectation shall be ashamed; and the king shall perish from Gaza, and Ashkelon shall

6 not be inhabited. And a bastard shall dwell in Ashdod, and I will cut off the pride of the

7 Philistines. And I will take away his blood out of his mouth, and his abominations from between his teeth: but he that remaineth, even he, shall be for our God, and he shall be as a

8 governor in Judah, and Ekron as a Jebusite. And I will encamp about mine house because of the army, because of him that passeth by, and because of him that returneth: and no oppressor shall pass through them any more: for now have I seen with mine eyes.

הֲעֲשִׂירִי יִהְיֶה לְבֵית־יְהוּדָה לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה וּלְמוֹעֲדִים
טוֹבִים וְהָאֱמֶת וְהַשָּׁלוֹם אֱהָבוּ׃
20 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עֹד אֲשֶׁר יָבֹאוּ עַמִּים ׀ וְיוֹשְׁבֵי
21 עָרִים רַבּוֹת׃ וְהָלְכוּ יוֹשְׁבֵי אַחַת אֶל־אַחַת לֵאמֹר
נֵלְכָה הָלוֹךְ לְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה וּלְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה
22 צְבָאוֹת אֵלְכָה גַּם־אָנִי׃ וּבָאוּ עַמִּים רַבִּים וְגוֹיִם עֲצוּמִים
לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת בִּירוּשָׁלִַם וּלְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי
יְהוָה׃
23 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת בַּיָּמִים הָהֵמָּה אֲשֶׁר יַחֲזִיקוּ עֲשָׂרָה ס
אֲנָשִׁים מִכֹּל לְשׁנוֹת הַגּוֹיִם וְהֶחֱזִיקוּ בִּכְנַף׀ אִישׁ יְהוּדִי
לֵאמֹר נֵלְכָה עִמָּכֶם כִּי שָׁמַעְנוּ אֱלֹהִים עִמָּכֶם׃

ט מַשָּׂא דְּבַר־יְהוָה בְּאֶרֶץ חַדְרָךְ וְדַמֶּשֶׂק
2 מְנוּחָתוֹ כִּי לַיהוָה עֵין אָדָם וְכֹל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְגַם־
3 חֲמָת תִּגְבָּל־בָּהּ צֹר וְצִידוֹן כִּי חָכְמָה מְאֹד׃ וַתִּבֶן צֹר
4 מָצוֹר לָהּ וַתִּצְבֹּר־כֶּסֶף כֶּעָפָר וְחָרוּץ כְּטִיט חוּצוֹת׃ הִנֵּה
5 אֲדֹנָי יוֹרִשֶׁנָּה וְהִכָּה בַיָּם חֵילָהּ וְהִיא בָּאֵשׁ תֵּאָכֵל׃ תִּרְאֶה
אַשְׁקְלוֹן וְתִירָא וְעַזָּה וְתָחֵיל מְאֹד וְעֶקְרוֹן כִּי־הוֹבִישׁ
6 מִבְטָחָהּ וְאָבַד מֶלֶךְ מֵעַזָּה וְאַשְׁקְלוֹן לֹא תֵשֵׁב׃ וְיָשַׁב
7 מַמְזֵר בְּאַשְׁדּוֹד וְהִכְרַתִּי גְּאוֹן פְּלִשְׁתִּים׃ וְהַסְרֹתִי דָמָיו
מִפִּיו וְשִׁקֻּצָיו מִבֵּין שִׁנָּיו וְנִשְׁאַר גַּם־הוּא לֵאלֹהֵינוּ וְהָיָה
8 כְּאַלֶּף בִּיהוּדָה וְעֶקְרוֹן כִּיבוּסִי׃ וְחָנִיתִי לְבֵיתִי מִצָּבָא
מֵעֹבֵר וּמָשׁוֹב וְלֹא־יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם עוֹד נֹגֵשׂ כִּי־עַתָּה
רָאִיתִי׳ בְּעֵינִי׃

גילי

---

v. 20 כן ב״א, ב״נ ולְמַעַנִים בלא נעיא. v. 20 בס״א נמסר עליו עוד קרי, וכס״א עוד כתיב וקרי וכן ר״א, ד״ב ור״ו. v. 20 ס״א עַמִּים רַבִּים וכן ח״ע. v. 23 בן ברוב ספרים כ״י, ד״ח,ד״ם, ד״י,ב, ד״ד ור״ס, ס״א כָּהּ ובלא מקף וכן ד״ב, ד״ג ור״ו. v. 23 ס״א בְּנֵי־אלהים וכן תר״ ח״ע, ח״ס ות״ר. ט v. 1 ס״א חַדְרַךְ פתח וכן דַּי״ב. v. 3 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ח, ד״ם ור״א, ס״א צור סלא וכן ר״א, ד״ב, ד״ו, ד״י,ב, ד״ד ודס״ו. v. 5 כן בצרי הרי״ס בדוב ספרים כ״י, ד״ח, ד״ם, ד״י,ב ור״ד. ס״א תֵּרֶא סנול וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ר״א ודס״ו. v. 5 ס״א הִבִּישׁ חסר וכן דַּי״ב. v. 8 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג ור״ו, ס״א עֵינֵי־עַתָּה רָאִיתִי בעיני, וכן ד״ח, ד״ם, ד״י,ד ודס״ו.

9 גִּילִי מְאֹד בַּת־צִיּוֹן הָרִיעִי בַּת־יְרוּשָׁלִָם הִנֵּה מַלְכֵּךְ
יָבוֹא לָךְ צַדִּיק וְנוֹשָׁע הוּא עָנִי וְרֹכֵב עַל־חֲמוֹר וְעַל־עַיִר
10 בֶּן־אֲתֹנוֹת: וְהִכְרַתִּי רֶכֶב מֵאֶפְרַיִם וְסוּס מִירוּשָׁלִָם
וְנִכְרְתָה קֶשֶׁת מִלְחָמָה וְדִבֶּר שָׁלוֹם לַגּוֹיִם וּמָשְׁלוֹ מִיָּם
11 עַד־יָם וּמִנָּהָר עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ: גַּם־אַתְּ בְּדַם בְּרִיתֵךְ
12 שִׁלַּחְתִּי אֲסִירַיִךְ מִבּוֹר אֵין מַיִם בּוֹ: שׁוּבוּ לִבְצָרוֹן
13 אֲסִירֵי הַתִּקְוָה גַּם־הַיּוֹם מַגִּיד מִשְׁנֶה אָשִׁיב לָךְ: כִּי־
דָרַכְתִּי לִי יְהוּדָה קָשֶׁת מִלֵּאתִי אֶפְרַיִם וְעֹרַרְתִּי בָנַיִךְ
14 צִיּוֹן עַל־בָּנָיִךְ יָוָן וְשַׂמְתִּיךְ כְּחֶרֶב גִּבּוֹר: וַיהוָה עֲלֵיהֶם
יֵרָאֶה וְיָצָא כַבָּרָק חִצּוֹ וַאדֹנָי יֱהוִה בַּשּׁוֹפָר יִתְקָע
15 וְהָלַךְ בְּסַעֲרוֹת תֵּימָן: יְהוָה צְבָאוֹת יָגֵן עֲלֵיהֶם וְאָכְלוּ
וְכָבְשׁוּ אַבְנֵי־קָלַע וְשָׁתוּ הָמוּ כְמוֹ־יַיִן וּמָלְאוּ כַמִּזְרָק
16 כְּזָוִיוֹת מִזְבֵּחַ: וְהוֹשִׁיעָם יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם בַּיּוֹם הַהוּא
כְּצֹאן עַמּוֹ כִּי אַבְנֵי־נֵזֶר מִתְנוֹסְסוֹת עַל־אַדְמָתוֹ:
17 כִּי מַה־טּוּבוֹ וּמַה־יָּפְיוֹ דָּגָן בְּחוּרִים וְתִירוֹשׁ יְנוֹבֵב
י בְּתֻלוֹת: שַׁאֲלוּ מִיְהוָה מָטָר בְּעֵת מַלְקוֹשׁ יְהוָה עֹשֶׂה
חֲזִיזִים וּמְטַר־גֶּשֶׁם יִתֵּן לָהֶם לְאִישׁ עֵשֶׂב בַּשָּׂדֶה:
2 כִּי הַתְּרָפִים דִּבְּרוּ־אָוֶן וְהַקֹּסְמִים חָזוּ שֶׁקֶר וְחֲלֹמוֹת
הַשָּׁוְא יְדַבֵּרוּ הֶבֶל יְנַחֲמוּן עַל־כֵּן נָסְעוּ כְמוֹ־צֹאן יֵעָנּוּ
כִּי־אֵין רֹעֶה:
3 עַל־הָרֹעִים חָרָה אַפִּי וְעַל־הַעַתּוּדִים אֶפְקֹד כִּי־פָקַד
יְהוָה צְבָאוֹת אֶת־עֶדְרוֹ אֶת־בֵּית יְהוּדָה וְשָׂם אוֹתָם
4 כְּסוּס הוֹדוֹ בַּמִּלְחָמָה: מִמֶּנּוּ פִּנָּה מִמֶּנּוּ יָתֵד מִמֶּנּוּ
5 קֶשֶׁת מִלְחָמָה מִמֶּנּוּ יֵצֵא כָּל־נוֹגֵשׂ יַחְדָּו: וְהָיוּ
כגבּרים

Rejoice greatly, O daughter of Zion; shout, O daughter of Jerusalem: behold, thy King cometh unto thee: he is just, and having salvation; lowly, and riding upon an ass, and upon a colt the foal of an ass.
And I will cut off the chariot from Ephraim, and the horse from Jerusalem, and the battle bow shall be cut off: and he shall speak peace unto the heathen: and his dominion shall be from sea even to sea, and from the river even to the ends of the earth.
As for thee also, by the blood of thy covenant I have sent forth thy prisoners out of the pit wherein is no water.
Turn you to the strong hold, ye prisoners of hope: even to day do I declare that I will render double unto thee;
When I have bent Judah for me, filled the bow with Ephraim, and raised up thy sons, O Zion, against thy sons, O Greece, and made thee as the sword of a mighty man.
And the LORD shall be seen over them, and his arrow shall go forth as the lightning: and the Lord GOD shall blow the trumpet, and shall go with whirlwinds of the south.
The LORD of hosts shall defend them; and they shall devour, and subdue with sling stones; and they shall drink, and make a noise as through wine; and they shall be filled like bowls, and as the corners of the altar.
And the LORD their God shall save them in that day as the flock of his people: for they shall be as the stones of a crown, lifted up as an ensign upon his land. For how great is his goodness, and how great is his beauty! corn shall make the young men cheerful, and new wine the maids.

Ask ye of the LORD rain in the time of the latter rain; so the LORD shall make bright clouds, and give them showers of rain, to every one grass in the field. For the idols have spoken vanity, and the diviners have seen a lie, and have told false dreams; they comfort in vain: therefore they went their way as a flock, they were troubled, because there was no shepherd. Mine anger was kindled against the shepherds, and I punished the goats: for the LORD of hosts hath visited his flock the house of Judah, and hath made them as his goodly horse in the battle. Out of him came forth the corner, out of him the nail, out of him the battle bow, out of him every oppressor together. And they shall be

---

v. 10 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ח, ד"ם ודט"ו, ס"א והכרתי ובלא בקף וכן ריי"ב וריי"ד, וציל והכריח כן ח"ג. v. 13 ציל בְּנֵי כן ר"ע. v. 15 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ר"ג, ד"ו, ריי"א, ד"ב. ריי"ד ודט"ו, ס"א וְהָמוּ וכן 1 י ר"ח ור"ס. v. 16 כן בא, ב"נ מתנוססות בלא נעויא. v. 17 בחללי טוכו. כן למערבאי, למרנחאי פתולות מלא רמלא וכן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ח, ד"ם, ד"א, ריי"ב וריי"ד. י, 1 v. ס"א לָהֶם וכן ח"ס. v. 4 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ריי"ב ודי"ה, ס"א ממנו וכן ר"ח, ד"ם ודס"ו,

כְּגִבֹּרִים בּוֹסִים בְּטִיט חוּצוֹת בַּמִּלְחָמָה וְנִלְחֲמוּ כִּי
יְהוָה עִמָּם וְהֹבִישׁוּ רֹכְבֵי סוּסִים: וְגִבַּרְתִּי אֶת־בֵּית 6
יְהוּדָה וְאֶת־בֵּית יוֹסֵף אוֹשִׁיעַ וְהוֹשְׁבוֹתִים כִּי רִחַמְתִּים
וְהָיוּ כַּאֲשֶׁר לֹא־זְנַחְתִּים כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱנֵם:
וְהָיוּ כְּגִבּוֹר אֶפְרַיִם וְשָׂמַח לִבָּם כְּמוֹ־יָיִן וּבְנֵיהֶם יִרְאוּ 7
וְשָׂמֵחוּ יָגֵל לִבָּם בַּיהוָה: אֶשְׁרְקָה לָהֶם וַאֲקַבְּצֵם כִּי 8
פְדִיתִים וְרָבוּ כְּמוֹ רָבוּ: וְאֶזְרָעֵם בָּעַמִּים וּבַמֶּרְחַקִּים 9
יִזְכְּרוּנִי וְחָיוּ אֶת־בְּנֵיהֶם וְשָׁבוּ: וַהֲשִׁבוֹתִים מֵאֶרֶץ 10
מִצְרַיִם וּמֵאַשּׁוּר אֲקַבְּצֵם וְאֶל־אֶרֶץ גִּלְעָד וּלְבָנוֹן
אֲבִיאֵם וְלֹא יִמָּצֵא לָהֶם: וְעָבַר בַּיָּם צָרָה וְהִכָּה בַיָּם 11
גַּלִּים וְהֹבִישׁוּ כָּל מְצוּלוֹת יְאֹר וְהוּרַד גְּאוֹן אַשּׁוּר
וְשֵׁבֶט מִצְרַיִם יָסוּר: וְגִבַּרְתִּים בַּיהוָה וּבִשְׁמוֹ יִתְהַלָּכוּ 12
נְאֻם יְהוָה: יג פְּתַח לְבָנוֹן דְּלָתֶיךָ

וְתֹאכַל אֵשׁ בַּאֲרָזֶיךָ: הֵילֵל בְּרוֹשׁ כִּי־נָפַל אֶרֶז אֲשֶׁר 2
אַדִּירִים שֻׁדָּדוּ הֵילִילוּ אַלּוֹנֵי בָשָׁן כִּי יָרַד יַעַר הַבָּצוּר:
קוֹל יְלֶלַת הָרֹעִים כִּי שֻׁדָּדָה אַדְרָתָם קוֹל שַׁאֲנַת 3
כְּפִירִים כִּי שֹׁדַד גְּאוֹן הַיַּרְדֵּן:
כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהָי רְעֵה אֶת־צֹאן הַהֲרֵגָה: אֲשֶׁר 4 5
קוֹנֵיהֶן יַהַרְגֵן וְלֹא יֶאְשָׁמוּ וּמְכָרֵיהֶן יֹאמַר בָּרוּךְ יְהוָה
וְאָעְשַׁר וְרֹעֵיהֶם לֹא יַחְמֹל עָלֵיהֶן: כִּי לֹא אֹחִיל עוֹד 6
עַל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה וְהִנֵּה אֲנִכִי מַמְצִיא אֶת־
הָאָדָם אִישׁ בְּיַד־רֵעֵהוּ וּבְיַד מַלְכּוֹ וְכִתְּתוּ אֶת־הָאָרֶץ
ולא

as mighty men, which tread down their enemies in the mire of the streets in the battle: and they shall fight, because the LORD is with them, and the riders on horses shall be confounded.

6 And I will strengthen the house of Judah, and I will save the house of Joseph, and I will bring them again to place them; for I have mercy upon them: and they shall be as though I had not cast them off: for I am the LORD their God, and will hear them.

7 And they of Ephraim shall be like a mighty man, and their heart shall rejoice as through wine: yea, their children shall see it, and be glad; their heart shall rejoice in the LORD.

8 I will hiss for them, and gather them; for I have redeemed them: and they shall increase as they have increased.

9 And I will sow them among the people: and they shall remember me in far countries; and they shall live with their children, and turn again.

10 I will bring them again also out of the land of Egypt, and gather them out of Assyria; and I will bring them into the land of Gilead and Lebanon; and place shall not be found for them.

11 And he shall pass through the sea with affliction, and shall smite the waves in the sea, and all the deeps of the river shall dry up: and the pride of Assyria shall be brought down, and the sceptre of Egypt shall depart away.

12 And I will strengthen them in the LORD; and they shall walk up and down in his name, saith the LORD.

11, 2 Open thy doors, O Lebanon, that the fire may devour thy cedars. Howl, fir tree; for the cedar is fallen; because the mighty are spoiled: howl, O ye oaks of Bashan; for the forest of 3 the vintage is come down. There is a voice of the howling of the shepherds; for their glory 4 is spoiled: a voice of the roaring of young lions; for the pride of Jordan is spoiled. Thus 5 saith the LORD my God; Feed the flock of the slaughter; Whose possessors slay them, and hold themselves not guilty: and they that sell them say, Blessed be the LORD; for I am rich: 6 and their own shepherds pity them not. For I will no more pity the inhabitants of the land, saith the LORD: but, lo, I will deliver the men every one into his neighbour's hand, and into the hand of his king: and they shall smite the land,

---

5 v. כן בחלק, ר"ג והס"ו, ס"א כְּגִבּוֹרִים מלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ח, ר"ם, ר"א, ר"ב והי"ד, ובס"א נספר עליו פליג, גְּבּוֹרִים בתש הכ"ף. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י והס"ו, ס"א בוֹסִים רבתי וכן ר"ב, ר"ב, ר"ג, ר"ח, ר"ם, ר"ב והי"ד. 5 v. ס"א וְהוֹבִישׁוּ מלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ח, ר"ם, ר"א, ר"ב והי"ד. 7 v. סביר וְהָיָה. 7 v. בס"א נספר עליו פליג, מגבור ברוש תכ"ף. 11 v. ס"א וְהוֹבִישׁוּ מלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ח, ר"ם, ר"א, ר"ב והי"ד, ובס"א נספר עליו פליג, יְאוֹר מלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ח, ר"ם, ר"א, ר"ב והי"ד. יא, 2 v. חֲנָנֵאר כתיב, הַגָּנָאר קרי, בס"א חֲנָנֵיר כתיב וקרי וכן ר"ב והי"ו. 3 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ח, ר"י, ר"א ורס"ו, ס"א יְלֶלַת וכן ר"ג, ר"ב והי"ד. 6 v. וְאָעְשַׁר כתיב, וְעָשַׁר קרי. 5 v. ס"א וְהַיַּחְתָן וכן ר"ח, ר"ם, ר"א והי"ב. 5 v. ס"א יַחְסֹל חסר וכן ר"א, ר"ב והי"ו.

7 וְלֹא אַצִּיל מִיֶּדֶם: וָאֶרְעֶה אֶת־צֹאן הַהֲרֵגָה לָכֵן ׀ עֲנִיֵּי
הַצֹּאן וָאֶקַּח־לִי שְׁנֵי מַקְלוֹת לְאַחַד קָרָאתִי נֹעַם וְלְאַחַד
8 קָרָאתִי חֹבְלִים וָאֶרְעֶה אֶת־הַצֹּאן: וָאַכְחֵד אֶת־שְׁלֹשֶׁת
הָרֹעִים בְּיָרֵחַ אֶחָד וַתִּקְצַר נַפְשִׁי בָּהֶם וְגַם־נַפְשָׁם
9 בָּחֲלָה בִּי: וָאֹמַר לֹא אֶרְעֶה אֶתְכֶם הַמֵּתָה תָּמוּת
וְהַנִּכְחֶדֶת תִּכָּחֵד וְהַנִּשְׁאָרוֹת תֹּאכַלְנָה אִשָּׁה אֶת־
10 בְּשַׂר רְעוּתָהּ: וָאֶקַּח אֶת־מַקְלִי אֶת־נֹעַם וָאֲגַדֵּעַ אֹתוֹ
11 לְהָפֵר אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־כָּל־הָעַמִּים: וַתֻּפַר
בַּיּוֹם הַהוּא וַיֵּדְעוּ כֵן ׀ עֲנִיֵּי הַצֹּאן הַשֹּׁמְרִים אֹתִי כִּי
12 דְבַר־יְהוָה הוּא: וָאֹמַר אֲלֵיהֶם אִם־טוֹב בְּעֵינֵיכֶם הָבוּ
שְׂכָרִי וְאִם־לָא ׀ חֲדָלוּ וַיִּשְׁקְלוּ אֶת־שְׂכָרִי שְׁלֹשִׁים
13 כָּסֶף: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הַשְׁלִיכֵהוּ אֶל־הַיּוֹצֵר אֶדֶר
הַיְקָר אֲשֶׁר יָקַרְתִּי מֵעֲלֵיהֶם וָאֶקְחָה שְׁלֹשִׁים הַכֶּסֶף
14 וָאַשְׁלִךְ אֹתָו בֵּית יְהוָה אֶל־הַיּוֹצֵר: וָאֲגַדֵּעַ אֶת־מַקְלִי
הַשֵּׁנִי אֶת הַחֳבָלִים לְהָפֵר אֶת־הָאַחֲוָה בֵּין יְהוּדָה וּבֵין
יִשְׂרָאֵל:
15 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי עוֹד קַח־לְךָ כְּלֵי רֹעֶה אֱוִיל: כִּי ׀ הִנֵּה־
16 אָנֹכִי מֵקִים רֹעֶה בָּאָרֶץ הַנִּכְחָדוֹת לֹא־יִפְקֹד הַנַּעַר לֹא־
יְבַקֵּשׁ וְהַנִּשְׁבֶּרֶת לֹא יִרְפָּא הַנִּצָּבָה לֹא יְכַלְכֵּל וּבְשַׂר
17 הַבְּרִיאָה יֹאכֵל וּפַרְסֵיהֶן יְפָרֵךְ: הוֹי רֹעִי הָאֱלִיל עֹזְבִי
הַצֹּאן חֶרֶב עַל־זְרוֹעוֹ וְעַל־עֵין יְמִינוֹ זְרֹעוֹ יָבוֹשׁ תִּיבָשׁ
וְעֵין יְמִינוֹ כָּהֹה תִּכְהֶה: משא

and out of their hand I will not deliver them.
And I will feed the flock of slaughter, even you, O poor of the flock. And I took unto me two staves; the one I called Beauty, and the other I called Bands; and I fed the flock.
Three shepherds also I cut off in one month; and my soul lothed them, and their soul also abhorred me.
Then said I, I will not feed you: that that dieth, let it die; and that that is to be cut off, let it be cut off; and let the rest eat every one the flesh of another.
And I took my staff, even Beauty, and cut it asunder, that I might break my covenant which I had made with all the people.
And it was broken in that day: and so the poor of the flock that waited upon me knew that it was the word of the LORD.
And I said unto them, If ye think good, give me my price; and if not, forbear. So they weighed for my price thirty pieces of silver.
And the LORD said unto me, Cast it unto the potter: a goodly price that I was prised at of them. And I took the thirty pieces of silver, and cast them to the potter in the house of the LORD.
Then I cut asunder mine other staff, even Bands, that I might break the brotherhood between Judah and Israel.
And the LORD said unto me, Take unto thee yet the instruments of a foolish shepherd. For, lo, I will raise up a shepherd in the land, which shall not visit those that be cut off, neither shall seek the young one, nor heal that that is broken, nor feed that that standeth still: but he shall eat the flesh of the fat, and tear their claws in pieces. Woe to the idol shepherd that leaveth the flock! the sword shall be upon his arm, and upon his right eye: his arm shall be clean dried up, and his right eye shall be utterly darkened.

ז v. צ׳ל לִכְנַעֲנֵי סלה חרא, כן ח״ע: עיין לקמן ירר כ״א. 7 v. בן ב״א, ב״נ וָאֶקח־ בנעיא.
ז v. בס״א שְׁתֵּי. 9 v. כהללי יְעוּתָהּ. 10 v. ס״א לְהָפֵר חסר וכן ר״ו: עיין פסוק י״ד.
יא v. צ׳ל כְּנַעֲנֵי סלח חרא, כן ח״ע: עיין לעיל פסוק ז׳. 12 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ם ודס״ו, ס״א אליהם ו׳ק וכן ר״ב, ר״ן, ד״ח, ר״ב חיידר. 13 v. צ׳ל הָאוֹצָר כן ח״ס.
טו v. סַ֫אי סַעֲלֵיכֶם. 16 v. כן ברוב ספרים כ״י ודט״ו, ס״א כי־הִנֵּה, וס״א כִּי הִנֵּה וכן ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ח ה״ס, וס״א כִּי הִנֵּה וכן ר״ב חיידר. 16 v. ס״א וְהַנַּעַר וכן ר״א. 16 v. הַנִּצָּבָה וכן ר״א. 17 v. בס״א יש כאן פסקא. 17 v. ס״א רֹעִי וכן ר״ב, ר״ו וח״ע, וס״א רֹעֶה וכן תר׳, ח״ס וח״ד. 17 v. ס״א עֹזְבִי וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו וח״ע. 17 v. ס״א זְרֹעוֹ חסר וכן ד״א חֵיצֵ־. 17 v. ס״א זְרוֹעוֹ ונספר עליו סלא, וכן סלא ברוא. ר״ב, ר״ן, ר״ח, ר״ם וח״א. 17 v. פָּחוֹ קרי.

יב 12 The burden of the word of the LORD for Israel, saith the LORD, which stretcheth forth the heavens, and layeth the foundation of the earth, and formeth the spirit of man within him.

2 Behold, I will make Jerusalem a cup of trembling unto all the people round about, when they shall be in the siege both against Judah and against Jerusalem.

3 And in that day will I make Jerusalem a burdensome stone for all people: all that burden themselves with it shall be cut in pieces, though all the people of the earth be gathered together against it.

4 In that day, saith the LORD, I will smite every horse with astonishment, and his rider with madness: and I will open mine eyes upon the house of Judah, and will smite every horse of the people with blindness.

5 And the governors of Judah shall say in their heart, The inhabitants of Jerusalem shall be my strength in the LORD of hosts their God.

6 In that day will I make the governors of Judah like an hearth of fire among the wood, and like a torch of fire in a sheaf; and they shall devour all the people round about, on the right hand and on the left: and Jerusalem shall be inhabited again in her own place, even in Jerusalem.

7 The LORD also shall save the tents of Judah first, that the glory of the house of David and the glory of the inhabitants of Jerusalem do not magnify themselves against Judah.

8 In that day shall the LORD defend the inhabitants of Jerusalem; and he that is feeble among them at that day shall be as David; and the house of David shall be as God, as the angel of the LORD before them.

9 And it shall come to pass in that day, that I will seek to destroy all the nations that come against Jerusalem.

10 And I will pour upon the house of David, and upon the inhabitants of Jerusalem, the spirit of grace and of supplications: and they shall look upon me whom they have pierced, and they shall mourn for him, as one mourneth for his only son, and shall be in bitterness for him, as one that is in bitterness for his firstborn.

11 In that day shall there be a great mourning

יב מַשָּׂא דְּבַר־יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה נֹטֵה שָׁמַיִם ס
2 וְיֹסֵד אֶרֶץ וְיֹצֵר רוּחַ־אָדָם בְּקִרְבּוֹ: הִנֵּה אָנֹכִי שָׂם אֶת־
יְרוּשָׁלַם סַף־רַעַל לְכָל־הָעַמִּים סָבִיב וְגַם עַל־יְהוּדָה
3 יִהְיֶה בַּמָּצוֹר עַל־יְרוּשָׁלִָם: וְהָיָה בַיּוֹם־הַהוּא אָשִׂים
אֶת־יְרוּשָׁלַם אֶבֶן מַעֲמָסָה לְכָל־הָעַמִּים כָּל־עֹמְסֶיהָ
4 שָׂרוֹט יִשָּׂרֵטוּ וְנֶאֶסְפוּ עָלֶיהָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ: בַּיּוֹם
הַהוּא נְאֻם־יְהוָה אַכֶּה כָּל־סוּס בַּתִּמָּהוֹן וְרֹכְבוֹ בַּשִּׁגָּעוֹן
וְעַל־בֵּית יְהוּדָה אֶפְקַח אֶת־עֵינַי וְכָל סוּס הָעַמִּים אַכֶּה
5 בְּעִוָּרוֹן: וְאָמְרוּ אַלְפֵי יְהוּדָה בְּלִבָּם אֲמִצָּה לִי יֹשְׁבֵי
6 יְרוּשָׁלַם בַּיהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם: בַּיּוֹם הַהוּא אָשִׂים
אֶת־אַלְפֵי יְהוּדָה כְּכִיּוֹר אֵשׁ בְּעֵצִים וּכְלַפִּיד אֵשׁ
בָּעֳמִיר וְאָכְלוּ עַל־יָמִין וְעַל־שְׂמֹאוֹל אֵת־כָּל־הָעַמִּים
7 סָבִיב וְיָשְׁבָה יְרוּשָׁלַם עוֹד תַּחְתֶּיהָ בִּירוּשָׁלִָם: וְהוֹשִׁיעַ
יְהוָה אָהֳלֵי יְהוּדָה בָּרִאשֹׁנָה לְמַעַן לֹא־תַגְדִּיל
תִּפְאֶרֶת בֵּית־דָּוִיד וְתִפְאֶרֶת יֹשְׁבֵ ירוּשָׁלַם עַל־יְהוּדָה:
8 בַּיּוֹם הַהוּא יָגֵן יְהוָה בְּעַד יוֹשֵׁב יְרוּשָׁלִָם וְהָיָה הַנִּכְשָׁל
בָּהֶם בַּיּוֹם הַהוּא כְּדָוִיד וּבֵית דָּוִיד כֵּאלֹהִים כְּמַלְאַךְ
9 יְהוָה לִפְנֵיהֶם: וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא אְבַקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד אֶת־
10 כָּל־הַגּוֹיִם הַבָּאִים עַל־יְרוּשָׁלִָם: וְשָׁפַכְתִּי עַל־בֵּית
דָּוִיד וְעַל | יוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם רוּחַ חֵן וְתַחֲנוּנִים וְהִבִּיטוּ אֵלַי
אֵת אֲשֶׁר־דָּקָרוּ וְסָפְדוּ עָלָיו כִּמְסִפֵּד עַל־הַיָּחִיד וְהָמַר°
11 עָלָיו ° כְּהָמַר עַל־הַבְּכוֹר: בַּיּוֹם הַהוּא יִגְדַּל הַמִּסְפֵּד
בִּירוּשָׁלִָם

יב. 2 v. ס״א תְּחִית וכן רי״ב. 3 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ח, ד״ם, ר״א, ר״ב ודס״ו, ס״א שָׂם חסר וכן ר״א, ר״ב, ר״ג ור״ו. 6 v. בס״א עַל־. 6 v. ס״א שְׁמֹאל חסר וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ב ור״ר. 7 v. ס״א בְּרִאשֹׁנָה וכן ת״ע, ת״ם וה״ר. 7 v. ס״א יֹשְׁבֵי וכן חר, ת״ע, ת״ם וה״ר. 8 v. בס״א יש כאן פסקא. 8 v. ס״א יוֹשְׁבֵי וכן ר״א, חר, ת״ע, ת״ם וה״ר. 8 v. בס״א וְהִיה ונמסר עליו נעויא. 9 v. סַ״א הַשֹּׁבְאִים. 10 v. ס״א יֹשְׁבֵי וכן ר״א, ר״ח, חר, ת״ע, ת״ם וה״ר. 10 v. כן למערבאי. לסורחאי אֵלָיו, בס״א אַלַי כתיב, אֵלָיו קרי, וכס״א אֵלַיו כתיב וקרי וכן ר״א. 10 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ח, ד״ם, ר״ב, ר״ד הס״ו, ס״א וחִמֵּר עליו כחמר וכן ר״ב, ר״ג ור״ו. 10 v. כן כ״א, כ״נ עַל־ בלא נעויא.

12 בִּירוּשָׁלִָם כִּמְסִפַּד הֲדַדְרִמּוֹן בְּבִקְעַת מְגִדּוֹן: וְסָפְדָה
הָאָרֶץ מִשְׁפָּחוֹת מִשְׁפָּחוֹת לְבָד מִשְׁפַּחַת בֵּית־דָּוִיד
לְבָד וְנִשֵׁיהֶם לְבָד מִשְׁפַּחַת בֵּית־נָתָן לְבָד וְנִשֵׁיהֶם
13 לְבָד: מִשְׁפַּחַת בֵּית־לֵוִי לְבָד וְנִשֵׁיהֶם לְבָד מִשְׁפַּחַת
14 הַשִּׁמְעִי לְבָד וְנִשֵׁיהֶם לְבָד: כָּל הַמִּשְׁפָּחוֹת הַנִּשְׁאָרוֹת
יג מִשְׁפָּחֹת מִשְׁפָּחַת לְבָד וְנִשֵׁיהֶם לְבָד: בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה
מָקוֹר נִפְתָּח לְבֵית דָּוִיד וּלְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם לְחַטָּאת
2 וּלְנִדָּה: וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת אַכְרִית
אֶת שְׁמוֹת הָעֲצַבִּים מִן הָאָרֶץ וְלֹא יִזָּכְרוּ עוֹד וְגַם אֶת
3 הַנְּבִיאִים וְאֶת רוּחַ הַטֻּמְאָה אַעֲבִיר מִן הָאָרֶץ: וְהָיָה
כִּי יִנָּבֵא אִישׁ עוֹד וְאָמְרוּ אֵלָיו אָבִיו וְאִמּוֹ יְלָדָיו לֹא
תִחְיֶה כִּי שֶׁקֶר דִּבַּרְתָּ בְּשֵׁם יְהוָה וּדְקָרֻהוּ אָבִיהוּ
4 וְאִמּוֹ יְלָדָיו בְּהִנָּבְאוֹ: וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יֵבֹשׁוּ הַנְּבִיאִים
אִישׁ מֵחֶזְיֹנוֹ בְּהִנָּבְאוֹ וְלֹא יִלְבְּשׁוּ אַדֶּרֶת שֵׂעָר לְמַעַן
5 כַּחֵשׁ: וְאָמַר לֹא נָבִיא אָנֹכִי אִישׁ עֹבֵד אֲדָמָה אָנֹכִי
6 כִּי אָדָם הִקְנָנִי מִנְּעוּרָי: וְאָמַר אֵלָיו מָה הַמַּכּוֹת הָאֵלֶּה
בֵּין יָדֶיךָ וְאָמַר אֲשֶׁר הֻכֵּיתִי בֵּית מְאַהֲבָי:
7 חֶרֶב עוּרִי עַל־רֹעִי וְעַל־גֶּבֶר עֲמִיתִי נְאֻם יְהוָה
צְבָאוֹת הַךְ אֶת־הָרֹעֶה וּתְפוּצֶינָה הַצֹּאן וַהֲשִׁבֹתִי יָדִי
8 עַל־הַצְּעָרִים: וְהָיָה בְּכָל־הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה פִּי־שְׁנַיִם
9 בָּהּ יִכָּרְתוּ יִגְוָעוּ וְהַשְּׁלִשִׁית יִוָּתֵר בָּהּ: וְהֵבֵאתִי אֶת־
הַשְּׁלִשִׁית בָּאֵשׁ וּצְרַפְתִּים כִּצְרֹף אֶת־הַכֶּסֶף וּבְחַנְתִּים
כִּבְחֹן אֶת־הַזָּהָב הוּא יִקְרָא בִשְׁמִי וַאֲנִי אֶעֱנֶה אֹתוֹ
אָמַרְתִּי עַמִּי הוּא וְהוּא יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהָי:

הגה

11 v. בס״א הַדַּרְמָן ב׳ סלין ותמר או הַדַּרְמוֹן. 14 v. כן ברוב ספרים כ״י. ד״ב. ד״ו. ד״ח. ד״ם ודס״ג. ס״א כָּל בסקס ובלא נגינה וכן ד״ב. ד״ל ודי״ד. יג, 1 v. ס״א דָּוִד חסר וכן רא״. 4 v. בס״א יש כאן פסקא. 4 v. ס״א ולבשרעוד וכן ד״א. ד״ב. ד״ג. דו ותר״. 7 v. כן לטעמאי. לחרנאי. עמיתי כתיב. עמיתי קרי. 9 v. צ״ל וְאֶצְרְפֵהוּ כן ת״ע. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י. ובלא סקף וכן ד״ב. ד״ג. ד״ה. ד״ם. די״ב. די״ד ודס״ו.

in Jerusalem, as the mourning of Hadadrimmon in the valley of Megiddon.
And the land shall mourn, every family apart; the family of the house of David apart, and their wives apart; the family of the house of Nathan apart, and their wives apart;
The family of the house of Levi apart, and their wives apart; the family of Shimei apart, and their wives apart;
All the families that remain, every family apart, and their wives apart.

In that day there shall be a fountain opened to the house of David and to the inhabitants of Jerusalem for sin and for uncleanness.
And it shall come to pass in that day, saith the LORD of hosts, that I will cut off the names of the idols out of the land, and they shall no more be remembered: and also I will cause the prophets and the unclean spirit to pass out of the land.
And it shall come to pass, that when any shall yet prophesy, then his father and his mother that begat him shall say unto him, Thou shalt not live; for thou speakest lies in the name of the LORD: and his father and his mother that begat him shall thrust him through when he prophesieth.
And it shall come to pass in that day, that the prophets shall be ashamed every one of his vision, when he hath prophesied; neither shall they wear a rough garment to deceive: But he shall say, I am no prophet, I am an husbandman; for man taught me to keep cattle from my youth. And one shall say unto him, What are these wounds in thine hands? Then he shall answer, Those with which I was wounded in the house of my friends. Awake, O sword, against my shepherd, and against the man that is my fellow, saith the LORD of hosts: smite the shepherd, and the sheep shall be scattered: and I will turn mine hand upon the little ones. And it shall come to pass, that in all the land, saith the LORD, two parts therein shall be cut off and die; but the third shall be left therein. And I will bring the third part through the fire, and will refine them as silver is refined, and will try them as gold is tried: they shall call on my name, and I will hear them: I will say, It is my people: and they shall say, The LORD is my God.

14 Behold, the day of the LORD cometh, and thy spoil shall be divided in the midst of thee.
2 For I will gather all nations against Jerusalem to battle; and the city shall be taken, and the houses rifled, and the women ravished; and half of the city shall go forth into captivity, and the residue of the people shall not be cut off from the city.
3 Then shall the LORD go forth, and fight against those nations, as when he fought in the day of battle.
4 And his feet shall stand in that day upon the mount of Olives, which is before Jerusalem on the east, and the mount of Olives shall cleave in the midst thereof toward the east and toward the west, and there shall be a very great valley; and half of the mountain shall remove toward the north, and half of it toward the south.
5 And ye shall flee to the valley of the mountains; for the valley of the mountains shall reach unto Azal: yea, ye shall flee, like as ye fled from before the earthquake in the days of Uzziah king of Judah: and the LORD my God shall come, and all the saints with thee.
6 And it shall come to pass in that day, that the light shall not be clear, nor dark:
7 But it shall be one day which shall be known to the LORD, not day, nor night: but it shall come to pass, that at evening time it shall be light.
8 And it shall be in that day, that living waters shall go out from Jerusalem; half of them toward the former sea, and half of them toward the hinder sea: in summer and in winter shall it be.
9 And the LORD shall be king over all the earth: in that day shall there be one LORD, and his name one.
10 All the land shall be turned as a plain from Geba to Rimmon south of Jerusalem: and it shall be lifted up, and inhabited in her place, from Benjamin's gate unto the place of the first gate, unto the corner gate, and from the tower of Hananeel unto the king's winepresses.
11 And men shall dwell in it, and there shall be no more utter destruction; but Jerusalem shall be safely inhabited.

יד
1 הִנֵּה יוֹם בָּא לַיהוָה וְחֻלַק שְׁלָלֵךְ בְּקִרְבֵּךְ׃
2 וְאָסַפְתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם | אֶל־יְרוּשָׁלַ͏ִם לַמִּלְחָמָה וְנִלְכְּדָה
הָעִיר וְנָשֹׁסּוּ הַבָּתִּים וְהַנָּשִׁים תִּשָּׁגַלְנָה וְיָצָא חֲצִי הָעִיר
3 בַּגּוֹלָה וְיֶתֶר הָעָם לֹא יִכָּרֵת מִן־הָעִיר׃ וְיָצָא יְהוָה
4 וְנִלְחַם בַּגּוֹיִם הָהֵם כְּיוֹם הִלָּחֲמוֹ בְּיוֹם קְרָב׃ וְעָמְדוּ
רַגְלָיו ׀ בַּיּוֹם־הַהוּא ׀ עַל־הַר הַזֵּיתִים אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
יְרוּשָׁלַ͏ִם מִקֶּדֶם וְנִבְקַע הַר הַזֵּיתִים מַחֲצִיוֹ מִזְרָחָה וְיָמָּה
גַּיְא גְּדוֹלָה מְאֹד וּמָשׁ חֲצִי הָהָר צָפוֹנָה וְחֶצְיוֹ נֶגְבָּה׃
5 וְנַסְתֶּם גֵּיא־הָרַי כִּי־יַגִּיעַ גֵּי־הָרִים אֶל־אָצַל וְנַסְתֶּם
כַּאֲשֶׁר נַסְתֶּם מִפְּנֵי הָרַעַשׁ בִּימֵי עֻזִּיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבָא
6 יְהוָה אֱלֹהַי כָּל־קְדֹשִׁים עִמָּךְ׃ וְהָיָה
7 בַּיּוֹם הַהוּא לֹא־יִהְיֶה אוֹר יְקָרוֹת יקפאון׃ וְהָיָה יוֹם־
אֶחָד הוּא יִוָּדַע לַיהוָה לֹא־יוֹם וְלֹא־לָיְלָה וְהָיָה לְעֵת־
8 עֶרֶב יִהְיֶה־אוֹר׃ וְהָיָה | בַּיּוֹם הַהוּא יֵצְאוּ־מַיִם־חַיִּים
מִירוּשָׁלַ͏ִם חֶצְיָם אֶל־הַיָּם הַקַּדְמוֹנִי וְחֶצְיָם אֶל־הַיָּם
9 הָאַחֲרוֹן בַּקַּיִץ וּבַחֹרֶף יִהְיֶה׃ וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־
כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד׃
10 יִסּוֹב כָּל־הָאָרֶץ כָּעֲרָבָה מִגֶּבַע לְרִמּוֹן נֶגֶב יְרוּשָׁלַ͏ִם
וְרָאֲמָה וְיָשְׁבָה תַּחְתֶּיהָ לְמִשְׁעַר בִּנְיָמִן עַד־מְקוֹם שַׁעַר
הָרִאשׁוֹן עַד־שַׁעַר הַפִּנּוֹת וּמִגְדַּל חֲנַנְאֵל עַד יִקְבֵי
11 הַמֶּלֶךְ׃ וְיָשְׁבוּ בָהּ וְחֵרֶם לֹא יְהִיֶה־עוֹד וְיָשְׁבָה יְרוּשָׁלַ͏ִם
לָבֶטַח׃

וואת |

יד. 1 v. הספרה ליום ראשון של סוכות. 2 v. תִּשָּׁכַבְנָה קרי. 4 v. כן למערבאי, למדנחאי רגליו אל־ בלא כולות בְּיוֹם־הַהוּא. 5 v. כן למערבאי, למדנחאי וְנַסְתֶּם כן וכן בספרים כ"א, דו"מ, חר' ות"ע. 5 v. ס"א וְנַסְתֶּם . . . נַסְתֶּם כן ת"ע. 5 v. ס"א וְכָל־ וכן תר', ת"ע, ח"ם ות"ר. 5 v. ס"א קְדֹשָׁיו וכן חר' ות"ס. 5 v. ס"א עִפּוֹ וכן תר', ת"ע, ח"ם ות"ר. 6 v. בס"א אין כאן סמקא. 6 v. יִקָּפְאוּן או יִקָּפְאוּן כתיב, וְקָפְאוֹן קרי, בס"א וְקָפְאוֹן כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו ורי"א. 7 v. כן כ"א. ב"נ לַעֵת־ בלא נעיא. 8 v. כן ברוב ספרים כ"י. ד"ב, ד"ר ודמ"ן. ס"א יֵצְאוּ מַיִם וכן ד"ב, ד"ג, ד"ן, ד"ח ות"ם. 8 v. סביר יהיו. 10 v. כן ב"א. ב"נ וְרֵאמָה. 10 ס"א וּמִגְדַּל וכן ר"א, ר"ב, ד"ן, ר"א ח"ם ות"ר.

12 וְזֹאת֙ תִּהְיֶ֣ה הַמַּגֵּפָ֔ה אֲשֶׁ֥ר יִנְּגֹ֖ף יְהוָ֑ה אֶת־כָּל־הָֽעַמִּ֗ים
אֲשֶׁ֤ר צָבְאוּ֙ עַל־יְרוּשָׁלִַ֔ם הָמַ֥ק | בְּשָׂרוֹ֙ וְה֣וּא עֹמֵ֔ד עַל־
רַגְלָ֑יו וְעֵינָיו֙ תִּמַּ֣קְנָה בְּחֹרֵיהֶ֔ן וּלְשׁוֹנָ֖ו תִּמַּ֥ק בְּפִיהֶֽם׃
13 וְהָיָ֣ה בַיּ֣וֹם הַה֗וּא תְּהִיֶ֤ה מְהוּמַת־יְהוָה֙ רַבָּ֣ה בָהֶ֔ם
14 וְהֶחֱזִ֗יקוּ אִ֚ישׁ יַ֣ד רֵעֵ֔הוּ וְעָלְתָ֥ה יָד֖וֹ עַל־יַ֥ד רֵעֵֽהוּ׃ וְגַם־
יְהוּדָ֖ה תִּלָּ֣חֶם בִּירוּשָׁלִָ֑ם וְאָסַ֞ף חֵ֣יל כָּל־הַגּוֹיִ֣ם סָבִ֗יב
15 זָהָ֤ב וְכֶ֙סֶף֙ וּבְגָדִ֔ים לָרֹ֖ב מְאֹֽד׃ וְכֵ֣ן תִּהְיֶ֔ה מַגֵּפַ֖ת הַסּ֑וּס
הַפֶּ֤רֶד הַגָּמָל֙ וְהַחֲמ֔וֹר וְכָל־הַבְּהֵמָ֖ה אֲשֶׁר֙ יִהְיֶ֣ה בַּמַּחֲנ֣וֹת
16 הָהֵ֔מָּה כַּמַּגֵּפָ֥ה הַזֹּֽאת׃ וְהָיָ֡ה כָּל־הַנּוֹתָר֩ מִכָּל־הַגּוֹיִ֨ם
הַבָּאִ֜ים עַל־יְרוּשָׁלִַ֗ם וְעָל֤וּ מִדֵּי֙ שָׁנָ֣ה בְשָׁנָ֔ה לְהִשְׁתַּחֲוֹ֖ת
17 לְמֶ֣לֶךְ יְהוָ֣ה צְבָא֑וֹת וְלָחֹג֙ אֶת־חַ֣ג הַסֻּכּ֔וֹת׃ וְהָיָ֡ה אֲשֶׁ֣ר
לֹא־יַעֲלֶ֣ה מֵאֶת֩ מִשְׁפְּחוֹת֙ הָאָ֜רֶץ אֶל־יְרוּשָׁלִַ֗ם לְהִשְׁתַּחֲוֹת֙
18 לְמֶ֣לֶךְ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת וְלֹ֥א עֲלֵיהֶ֖ם יִהְיֶ֥ה הַגָּֽשֶׁם׃ וְאִם־
מִשְׁפַּ֤חַת מִצְרַ֙יִם֙ לֹא־תַעֲלֶ֣ה וְלֹ֣א בָ֔אָה וְלֹ֥א עֲלֵיהֶ֖ם
תִּהְיֶ֣ה הַמַּגֵּפָ֑ה אֲשֶׁ֤ר יִנְּגֹף֙ יְהוָ֔ה אֶת־הַגּוֹיִ֕ם אֲשֶׁ֥ר לֹא
19 יַעֲל֖וּ לָחֹ֣ג אֶת־חַ֣ג הַסֻּכּ֑וֹת׃ זֹ֣את תִּהְיֶ֤ה חַטַּאת֙ מִצְרַ֔יִם
וְחַטַּאת֙ כָּל־הַגּוֹיִ֔ם אֲשֶׁ֥ר לֹא־יַעֲל֖וּ לָחֹ֣ג אֶת־חַ֣ג הַסֻּכּֽוֹת׃
20 בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא יִהְיֶ֤ה עַל־מְצִלּוֹת֙ הַסּ֔וּס קֹ֖דֶשׁ לַיהוָ֑ה
וְהָי֣וּ הַסִּירוֹת֩ בְּבֵ֨ית יְהוָ֜ה כַּמִּזְרָקִ֗ים לִפְנֵ֥י הַמִּזְבֵּֽחַ׃
21 וְהָיָ֣ה כָל־סִ֣יר בִּירוּשָׁלַ֗ם וּבִֽיהוּדָה֙ קֹ֣דֶשׁ לַיהוָ֣ה ס
צְבָא֔וֹת וּבָ֣אוּ כָל־הַזֹּבְחִ֔ים וְלָקְח֥וּ מֵהֶ֖ם וּבִשְּׁלוּ
בָהֶ֑ם וְלֹא־יִהְיֶ֥ה כְנַעֲנִ֛י עֹ֖וד בְּבֵ֣ית יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת בַּיּ֥וֹם
הַהֽוּא׃

---

13 v. בס"א מְהֻמָּת תמסר עליו חסר. 13 v. ס"א בְּיָד. 13 v. כן למערבאי, למרנחאי אֶל־. 14 v. כן כ"א, כ"נ בָּלַ־ בגעיא. 15 v. ס"א בְּמַגֵּפָה וכן ר"א וד"נ. 16 v. כס"א יש כאן פסקא. 17 v. בס"א יְהִיה תמסר עליו נעיא. 18 v. ס"א אתיָּלֹ וכן ר"א, ד"ב, ד"נ, ד"ן, ת"ע ות"ר. 18 v. ס"א הָעֲצִים. 19 v. כס"א הַסֻּכּוֹת חסר.

סכום פסוקי דספר וכריה מאתים ואחד עשר וסכן ר"אי. וחציו מכנו פנה מכנו יתד מכנו קשת בלחמה (Zech. X 4). ופרריו ארבעה. תריך להניח שלש שורות חלק בין כל ספר וספר.

And this shall be the plague wherewith the LORD will smite all the people that have fought against Jerusalem; Their flesh shall consume away while they stand upon their feet, and their eyes shall consume away in their holes, and their tongue shall consume away in their mouth.
And it shall come to pass in that day, that a great tumult from the LORD shall be among them; and they shall lay hold every one on the hand of his neighbour, and his hand shall rise up against the hand of his neighbour.
And Judah also shall fight at Jerusalem; and the wealth of all the heathen round about shall be gathered together, gold, and silver, and apparel, in great abundance.
And so shall be the plague of the horse, of the mule, of the camel, and of the ass, and of all the beasts that shall be in these tents, as this plague.
And it shall come to pass, that every one that is left of all the nations which came against Jerusalem shall even go up from year to year to worship the King, the LORD of hosts, and to keep the feast of tabernacles.
And it shall be, that whoso will not come up of all the families of the earth unto Jerusalem to worship the King, the LORD of hosts, even upon them shall be no rain.
And if the family of Egypt go not up, and come not, that have no rain; there shall be the plague, wherewith the LORD will smite the heathen that come not up to keep the feast of tabernacles. This shall be the punishment of Egypt, and the punishment of all nations that come not up to keep the feast of tabernacles. In that day shall there be upon the bells of the horses, HOLINESS UNTO THE LORD; and the pots in the LORD'S house shall be like the bowls before the altar. Yea, every pot in Jerusalem and in Judah shall be holiness unto the LORD of hosts: and all they that sacrifice shall come and take of them, and seethe therein: and in that day there shall be no more the Canaanite in the house of the LORD of hosts.

MALACHI

מלאכי

א מַשָּׂא דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל בְּיַד מַלְאָכִי: אָהַבְתִּי
2 אֶתְכֶם אָמַר יְהוָה וַאֲמַרְתֶּם בַּמָּה אֲהַבְתָּנוּ הֲלוֹא־אָח
3 עֵשָׂו לְיַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה וְאֹהַב אֶת־יַעֲקֹב: וְאֶת־עֵשָׂו
שָׂנֵאתִי וָאָשִׂים אֶת־הָרָיו שְׁמָמָה וְאֶת־נַחֲלָתוֹ לְתַנּוֹת
4 מִדְבָּר: כִּי־תֹאמַר אֱדוֹם רֻשַּׁשְנוּ וְנָשׁוּב וְנִבְנֶה חֳרָבוֹת
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הֵמָּה יִבְנוּ וַאֲנִי אֶהֱרוֹס וְקָרְאוּ
לָהֶם גְּבוּל רִשְׁעָה וְהָעָם אֲשֶׁר־זָעַם יְהוָה עַד־עוֹלָם:
5 וְעֵינֵיכֶם תִּרְאֶינָה וְאַתֶּם תֹּאמְרוּ יִגְדַּל יְהוָה מֵעַל לִגְבוּל
6 יִשְׂרָאֵל: בֵּן יְכַבֵּד אָב וְעֶבֶד אֲדֹנָיו וְאִם־אָב אֲנִי אַיֵּה
כְבוֹדִי וְאִם־אֲדֹנִים אֲנִי אַיֵּה מוֹרָאִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
לָכֶם הַכֹּהֲנִים בּוֹזֵי שְׁמִי וַאֲמַרְתֶּם בַּמָּה בָזִינוּ אֶת־שְׁמֶךָ:
7 מַגִּישִׁים עַל־מִזְבְּחִי לֶחֶם מְגֹאָל וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה גְּאַלְנָךְ
8 בֶּאֱמָרְכֶם שֻׁלְחַן יְהוָה נִבְזֶה הוּא: וְכִי־תַגִּישׁוּן עִוֵּר
לִזְבֹּחַ אֵין רָע וְכִי תַגִּישׁוּ פִסֵּחַ וְחֹלֶה אֵין רָע הַקְרִיבֻהוּ
נָא לְפֶחָתֶךָ הֲיִרְצְךָ אוֹ הֲיִשָּׂא פָנֶיךָ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת:
9 וְעַתָּה חַלּוּ־נָא פְּנֵי־אֵל וְיָחְנֵנוּ מִיֶּדְכֶם הָיְתָה זֹּאת הֲיִשָּׂא
10 מִכֶּם פָּנִים אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: מִי גַם־בָּכֶם וְיִסְגֹּר
דְּלָתַיִם וְלֹא־תָאִירוּ מִזְבְּחִי חִנָּם אֵין־לִי חֵפֶץ בָּכֶם אָמַר
11 יְהוָה צְבָאוֹת וּמִנְחָה לֹא־אֶרְצֶה מִיֶּדְכֶם: כִּי מִמִּזְרַח
שֶׁמֶשׁ וְעַד־מְבוֹאוֹ גָּדוֹל שְׁמִי בַּגּוֹיִם וּבְכָל־מָקוֹם
מֻקְטָר מֻגָּשׁ לִשְׁמִי וּמִנְחָה טְהוֹרָה כִּי־גָדוֹל שְׁמִי בַּגּוֹיִם
12 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: וְאַתֶּם מְחַלְּלִים אֹתוֹ בְּאָמַרְכֶם

שלחן

א, 1 v. חספרה לפרשת תולדות יצחק. 2 v. ס״א חֲלֹא חסר וכן ד״א. 6 v. ב״א אם־.
8 v. בהללי תגישו. 8 v. ס״א וחולה מלא ובן ד״א, ד״ב, ד״ו, ד״ח, ד״ם חי״ב.
9 v. ס״א היחה־זאת לָכֶם. 11 v. ס״א כלאו חסר וכן ד״א. 12 v. כן כרוב ספרים כי״,
ר״ג, ד״ח, ד״ם, ד״ב והי״ד, ס״א אתו חסר וכן ד״א, ד״ב, ד״ו, ר״א הס״ו. 13 v. תקן
סופרים: היה ראוי אתי אלא שכינה הבתוב, כס״א אתי בתיב וקרי.

1 The burden of the word of the LORD to Israel by Malachi.
2 I have loved you, saith the LORD. Yet ye say, Wherein hast thou loved us? Was not Esau Jacob's brother? saith the LORD: yet I loved Jacob,
3 And I hated Esau, and laid his mountains and his heritage waste for the dragons of the wilderness.
4 Whereas Edom saith, We are impoverished, but we will return and build the desolate places; thus saith the LORD of hosts, They shall build, but I will throw down; and they shall call them, The border of wickedness, and, The people against whom the LORD hath indignation for ever.
5 And your eyes shall see, and ye shall say, The LORD will be magnified from the border of Israel.
6 A son honoureth his father, and a servant his master: if then I be a father, where is mine honour? and if I be a master, where is my fear? saith the LORD of hosts unto you, O priests, that despise my name. And ye say, Wherein have we despised thy name?
7 Ye offer polluted bread upon mine altar; and ye say, Wherein have we polluted thee? In that ye say, The table of the LORD is contemptible.
8 And if ye offer the blind for sacrifice, is it not evil? and if ye offer the lame and sick, is it not evil? offer it now unto thy governor; will he be pleased with thee, or accept thy person? saith the LORD of hosts.
9 And now, I pray you, beseech God that he will be gracious unto us: this hath been by your means: will he regard your persons? saith the LORD of hosts.
10 Who is there even among you that would shut the doors for nought? neither do ye kindle fire on mine altar for nought. I have no pleasure in you, saith the LORD of hosts, neither will I
11 accept an offering at your hand. For from the rising of the sun even unto the going down of the same my name shall be great among the Gentiles; and in every place incense shall be offered unto my name, and a pure offering: for my name shall be great among the heathen,
12 saith the LORD of hosts. But ye have profaned it, in that ye say,

13 שֻׁלְחַן אֲדֹנָי מְגֹאָל הוּא וְנִיבוֹ נִבְזֶה אָכְלוֹ: וַאֲמַרְתֶּם
הִנֵּה מַתְּלָאָה וְהִפַּחְתֶּם אוֹתוֹ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
וַהֲבֵאתֶם גָּזוּל וְאֶת־הַפִּסֵּחַ וְאֶת־הַחוֹלָה וְהֲבֵאתֶם אֶת־
14 הַמִּנְחָה הַאֶרְצֶה אוֹתָהּ מִיֶּדְכֶם אָמַר יְהוָה: וְאָרוּר
נוֹכֵל וְיֵשׁ בְּעֶדְרוֹ זָכָר וְנֹדֵר וְזֹבֵחַ מָשְׁחָת לַאדֹנָי כִּי
מֶלֶךְ גָּדוֹל אָנִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְשְׁמִי נוֹרָא בַּגּוֹיִם:
ב וְעַתָּה אֲלֵיכֶם הַמִּצְוָה הַזֹּאת הַכֹּהֲנִים: אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ
2 וְאִם־לֹא תָשִׂימוּ עַל־לֵב לָתֵת כָּבוֹד לִשְׁמִי אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת וְשִׁלַּחְתִּי בָכֶם אֶת־הַמְּאֵרָה וְאָרַרְתִּי
אֶת־בִּרְכֹתֵיכֶם וְגַם אֲרוּתִיהָ כִּי אֵינְכֶם שָׂמִים עַל־לֵב:
3 הִנֵּנִי גֹעֵר לָכֶם אֶת־הַזֶּרַע וְזֵרִיתִי פֶּרֶשׁ עַל־פְּנֵיכֶם
4 פֶּרֶשׁ חַגֵּיכֶם וְנָשָׂא אֶתְכֶם אֵלָיו: וִידַעְתֶּם כִּי שִׁלַּחְתִּי
אֲלֵיכֶם אֶת הַמִּצְוָה הַזֹּאת לִהְיוֹת בְּרִיתִי אֶת־לֵוִי
5 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: בְּרִיתִי הָיְתָה אִתּוֹ הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם
6 וָאֶתֵּן־לוֹ מוֹרָא וַיִּירָאֵנִי וּמִפְּנֵי שְׁמִי נָחַת הוּא: תּוֹרַת
אֱמֶת הָיְתָה בְּפִיהוּ וְעַוְלָה לֹא־נִמְצָא בִּשְׂפָתָיו בְּשָׁלוֹם
7 וּבְמִישׁוֹר הָלַךְ אִתִּי וְרַבִּים הֵשִׁיב מֵעָוֹן: כִּי־שִׂפְתֵי
כֹהֵן יִשְׁמְרוּ־דַעַת וְתוֹרָה יְבַקְשׁוּ מִפִּיהוּ כִּי מַלְאַךְ
8 יְהוָה־צְבָאוֹת הוּא: וְאַתֶּם סַרְתֶּם מִן־הַדֶּרֶךְ הִכְשַׁלְתֶּם
רַבִּים בַּתּוֹרָה שִׁחַתֶּם בְּרִית הַלֵּוִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת:
9 וְגַם־אֲנִי נָתַתִּי אֶתְכֶם נִבְזִים וּשְׁפָלִים לְכָל־הָעָם
כְּפִי אֲשֶׁר אֵינְכֶם שֹׁמְרִים אֶת־דְּרָכַי וְנֹשְׂאִים פָּנִים
בַּתּוֹרָה:
10 הֲלוֹא אָב אֶחָד לְכֻלָּנוּ הֲלוֹא אֵל אֶחָד בְּרָאָנוּ מַדּוּעַ
נִבְגֹּד

13 v. תקון סופרים: היה ראוי אתי אלא שכינה הכתוב. בס"א אתי כתיב וקרי. 13 v. ס"א
את־ וכן ר"א. ר"ב. ד"י תי"א. 13 v. בס"א יהוה צבאות. 14 v. בס"א נכסר עליו נאכל
קרי. 14 v. כן ברוב ספרים כ"י. ד"א. ד"ב. ר"ג. ר"י"א ותט"ו. ס"א ונודר מלא וכן ר"ח.
דס ר"י"ב תי"ד. 14 v. כן למעיבאי. למדנהאי ליהוה וכן בספרים כ"י. ר"א. ד"ב. ד"ג. ר"י"ב
ותי"ד. ב. 5 v. כן ב"א. ב"נ ואחנם" בלא גמיא. 7 v. כן ב"א. ב"נ ישמרו בנעיא.
9 v. כ"א הנשיים וכן ר"ח. ר"ב. ת"ע ות"ר. 10 v. בס"א אין כאן מסקא.

The table of the LORD is polluted; and the fruit thereof, even his meat, is contemptible.
Ye said also, Behold, what a weariness is it! and ye have snuffed at it, saith the LORD of hosts; and ye brought that which was torn, and the lame, and the sick; thus ye brought an offering: should I accept this of your hand? saith the LORD.
But cursed be the deceiver, which hath in his flock a male, and voweth, and sacrificeth unto the LORD a corrupt thing: for I am a great King, saith the LORD of hosts, and my name is dreadful among the heathen.

And now, O ye priests, this commandment is for you.
If ye will not hear, and if ye will not lay it to heart, to give glory unto my name, saith the LORD of hosts, I will even send a curse upon you, and I will curse your blessings: yea, I have cursed them already, because ye do not lay it to heart.
Behold, I will corrupt your seed, and spread dung upon your faces, even the dung of your solemn feasts; and one shall take you away with it.
And ye shall know that I have sent this commandment unto you, that my covenant might be with Levi, saith the LORD of hosts.
My covenant was with him of life and peace; and I gave them to him for the fear wherewith he feared me, and was afraid before my name.
The law of truth was in his mouth, and iniquity was not found in his lips: he walked with me in peace and equity, and did turn many away from iniquity. For the priest's lips should keep knowledge, and they should seek the law at his mouth: for he is the messenger of the LORD of hosts. But ye are departed out of the way; ye have caused many to stumble at the law; ye have corrupted the covenant of Levi, saith the LORD of hosts. Therefore have I also made you contemptible and base before all the people, according as ye have not kept my ways, but have been partial in the law. Have we not all one father? hath not one God created us? why

11 נִבְגַּד אִישׁ בְּאָחִיו לְחַלֵּל בְּרִית אֲבֹתֵינוּ: בָּגְדָה יְהוּדָה
וְתוֹעֵבָה נֶעֶשְׂתָה בְּיִשְׂרָאֵל וּבִירוּשָׁלִָם כִּי חִלֵּל יְהוּדָה
12 קֹדֶשׁ יְהוָה אֲשֶׁר אָהֵב וּבָעַל בַּת־אֵל נֵכָר: יַכְרֵת יְהוָה
לָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂנָּה עֵר וְעֹנֶה מֵאָהֳלֵי יַעֲקֹב וּמַגִּישׁ
13 מִנְחָה לַיהוָה צְבָאוֹת: וְזֹאת שֵׁנִית
תַּעֲשׂוּ כַּסּוֹת דִּמְעָה אֶת־מִזְבַּח יְהוָה בְּכִי וַאֲנָקָה מֵאֵין
14 עוֹד פְּנוֹת אֶל־הַמִּנְחָה וְלָקַחַת רָצוֹן מִיֶּדְכֶם: וַאֲמַרְתֶּם
עַל־מָּה עַל כִּי־יְהוָה הֵעִיד בֵּינְךָ וּבֵין אֵשֶׁת נְעוּרֶיךָ
אֲשֶׁר אַתָּה בָּגַדְתָּה בָּהּ וְהִיא חֲבֶרְתְּךָ וְאֵשֶׁת בְּרִיתֶךָ:
15 וְלֹא־אֶחָד עָשָׂה וּשְׁאָר רוּחַ לוֹ וּמָה הָאֶחָד מְבַקֵּשׁ זֶרַע
אֱלֹהִים וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחֲכֶם וּבְאֵשֶׁת נְעוּרֶיךָ אַל־יִבְגֹּד:
16 כִּי־שָׂנֵא שַׁלַּח אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְכִסֶּה חָמָס
עַל־לְבוּשׁוֹ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחֲכֶם וְלֹא
תִבְגֹּדוּ:
17 הוֹגַעְתֶּם יְהוָה בִּדְבָרֵיכֶם וַאֲמַרְתֶּם בַּמָּה הוֹגָעְנוּ בֶּאֱמָרְכֶם
כָּל־עֹשֵׂה רָע טוֹב | בְּעֵינֵי יְהוָה וּבָהֶם הוּא חָפֵץ אוֹ אַיֵּה
ג אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּט: הִנְנִי שֹׁלֵחַ מַלְאָכִי וּפִנָּה־דֶרֶךְ לְפָנָי
וּפִתְאֹם יָבוֹא אֶל־הֵיכָלוֹ הָאָדוֹן | אֲשֶׁר־אַתֶּם מְבַקְשִׁים
וּמַלְאַךְ הַבְּרִית אֲשֶׁר אַתֶּם חֲפֵצִים הִנֵּה־בָא אָמַר יְהוָה
2 צְבָאוֹת: וּמִי מְכַלְכֵּל אֶת־יוֹם בּוֹאוֹ וּמִי הָעֹמֵד בְּהֵרָאוֹתוֹ
3 כִּי־הוּא כְּאֵשׁ מְצָרֵף וּכְבֹרִית מְכַבְּסִים: וְיָשַׁב מְצָרֵף
וּמְטַהֵר כָּסֶף וְטִהַר אֶת־בְּנֵי־לֵוִי וְזִקַּק אֹתָם כַּזָּהָב
4 וְכַכֶּסֶף וְהָיוּ לַיהוָה מַגִּישֵׁי מִנְחָה בִּצְדָקָה: וְעָרְבָה
לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים

קדמניות

11 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו מלא וכן בר"א, ד"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ח, ד"ם וד"ב. ס"א וְתִנָּה חסר וכן ד"י"א, ד"י"ב, ד"י"ד ום"ו. 14 v. כן ברוב ספרים כ"י ודמ"ו. ס"א עַל כִּי וכן ד"ת, ר"ם, ד"י"ב ודי"ה, וס"א עַל־כִּי וכן ד"ב, וס"א עָל כִּי וכן ר"ג ודי"ו. 15 v. בס"א נמסר עליו וְלוֹ קרי. 15 v. ס"א תִּבְגֹּר וכן תר', ח"ע ות"ד. 16 v. בס"א לְבָשׁוֹ חסר. 17 v. ס"א עֹשֵׂי: עיין לקמן ג', ו. 1 v. כן ב"א, ב"נ וְפִנָּה־ בגעיא. 1 v. במתח ופתאום מלא וכן בס"א, ר"א, ר"כ ודי"ו. 2 v. בס"א וְהָאָרוֹן. 2 v. ס"א נִחְרָאתו חסר. 4 v. תפסרה לשבת הגדול.

do we deal treacherously every man against his brother, by profaning the covenant of our fathers?

11 Judah hath dealt treacherously, and an abomination is committed in Israel and in Jerusalem; for Judah hath profaned the holiness of the LORD which he loved, and hath married the daughter of a strange god.

12 The LORD will cut off the man that doeth this, the master and the scholar, out of the tabernacles of Jacob, and him that offereth an offering unto the LORD of hosts.

13 And this have ye done again, covering the altar of the LORD with tears, with weeping, and with crying out, insomuch that he regardeth not the offering any more, or receiveth it with good will at your hand.

14 Yet ye say, Wherefore? Because the LORD hath been witness between thee and the wife of thy youth, against whom thou hast dealt treacherously: yet is she thy companion, and the wife of thy covenant.

15 And did not he make one? Yet had he the residue of the spirit. And wherefore one? That he might seek a godly seed. Therefore take heed to your spirit, and let none deal treacherously against the wife of his youth.

16 For the LORD, the God of Israel, saith that he hateth putting away: for one covereth violence with his garment, saith the LORD of hosts: therefore take heed to your spirit, that ye deal not

17 treacherously. Ye have wearied the LORD with your words. Yet ye say, Wherein have we wearied him? When ye say, Every one that doeth evil is good in the sight of the LORD, and he delighteth in them; or, Where is the God of judgment?

3 Behold, I will send my messenger, and he shall prepare the way before me: and the Lord, whom ye seek, shall suddenly come to his temple, even the messenger of the covenant,
2 whom ye delight in: behold, he shall come, saith the LORD of hosts. But who may abide the day of his coming? and who shall stand when he appeareth? for he is like a refiner's fire,
3 and like fullers' soap: And he shall sit as a refiner and purifier of silver: and he shall purify the sons of Levi, and purge them as gold and silver, that they may offer unto the LORD an
4 offering in righteousness. Then shall the offering of Judah and Jerusalem be pleasant unto the LORD, as in the days of old, and as in former years.

5 קָרְמָנִיּוֹת: וְקָרַבְתִּי אֲלֵיכֶם לַמִּשְׁפָּט וְהָיִיתִי עֵד מְמַהֵר
בַּמְכַשְּׁפִים וּבַמְנָאֲפִים וּבַנִּשְׁבָּעִים לַשָּׁקֶר וּבְעֹשְׁקֵי
שְׂכַר־שָׂכִיר אַלְמָנָה וְיָתוֹם וּמַטֵּי־גֵר וְלֹא יְרֵאוּנִי אָמַר
6 יְהוָה צְבָאוֹת: כִּי אֲנִי יְהוָה לֹא שָׁנִיתִי וְאַתֶּם בְּנֵי־יַעֲקֹב
7 לֹא כְלִיתֶם: לְמִימֵי אֲבֹתֵיכֶם סַרְתֶּם מֵחֻקַּי וְלֹא שְׁמַרְתֶּם
שׁוּבוּ אֵלַי וְאָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וַאֲמַרְתֶּם
8 בַּמֶּה נָשׁוּב: הֵיקְבַּע אָדָם אֱלֹהִים כִּי אַתֶּם קֹבְעִים°
אֹתִי וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה קְבַעֲנָךְ הַמַּעֲשֵׂר וְהַתְּרוּמָה:
9 בַּמְאֵרָה אַתֶּם נֶאֱרָרִים וְאֹתִי אַתֶּם קֹבְעִים הַגּוֹי כֻּלּוֹ:
10 הָבִיאוּ אֶת־כָּל־הַמַּעֲשֵׂר אֶל־בֵּית הָאוֹצָר וִיהִי טֶרֶף
בְּבֵיתִי וּבְחָנוּנִי נָא בָּזֹאת אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אִם־לֹא
אֶפְתַּח לָכֶם אֶת אֲרֻבּוֹת הַשָּׁמַיִם וַהֲרִיקֹתִי לָכֶם בְּרָכָה
11 עַד־בְּלִי־דָי: וְגָעַרְתִּי לָכֶם בָּאֹכֵל וְלֹא־תַשְׁחִת לָכֶם
אֶת־פְּרִי הָאֲדָמָה וְלֹא־תְשַׁכֵּל לָכֶם הַגֶּפֶן בַּשָּׂדֶה אָמַר
12 יְהוָה צְבָאוֹת: וְאִשְּׁרוּ אֶתְכֶם כָּל־הַגּוֹיִם כִּי־תִהְיוּ אַתֶּם
13 אֶרֶץ חֵפֶץ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: חָזְקוּ
עָלַי דִּבְּרֵיכֶם אָמַר יְהוָה וַאֲמַרְתֶּם מַה־נִּדַּבַּרְנוּ עָלֶיךָ:
14 אֲמַרְתֶּם שָׁוְא עֲבֹד אֱלֹהִים וּמַה־בֶּצַע כִּי שָׁמַרְנוּ
15 מִשְׁמַרְתּוֹ וְכִי הָלַכְנוּ קְדֹרָנִית מִפְּנֵי יְהוָה צְבָאוֹת: וְעַתָּה
אֲנַחְנוּ מְאַשְּׁרִים זֵדִים גַּם־נִבְנוּ עֹשֵׂי רִשְׁעָה גַּם° בָּחֲנוּ
16 אֱלֹהִים וַיִּמָּלְטוּ: אָז נִדַּבְּרוּ יִרְאֵי יְהוָה אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ
וַיַּקְשֵׁב יְהוָה וַיִּשְׁמָע וַיִּכָּתֵב סֵפֶר זִכָּרוֹן לְפָנָיו לִירֵאֵי
17 יְהוָה וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ: וְהָיוּ לִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לַיּוֹם
אֲשֶׁר

---

v. 4 בס״א קְדֻמָנִיּוֹת :נכסר עליו חסר. v. 5 ס״א ובנשבעים בשמי וכן ד״ה. ד״ב ות״י. v. 5 כן ב״א. ב״נ וְנִשְׁבָּעִים כנגיא. v. 5 בס״א נכסר עליו וּמַסָּה קרי. וכס״א וּמַסָּה כתיב וקרי וכן ד״ב ות״י. v. 8 בס״א נכסר עליו תקון סופרים. v. 9 בס״א נִלְאֶה כתיב. נִלְאוּ קרי, ובס״א נִלְאֶה כתיב וקרי וכן ד״א. ד״ב, ד״ו תַּחֲרִיקוּתִי כלא וכן ד״א ות״י. v. 11 ס״א וַיַּחְתְּ כלא וכן ד״א. ד״ב. ד״ג. ד״ו, ד״ח, ד״ס. תַּחֲרִיב. v. 14 ס״א צָבוּר כלא וכן ד״ח וד״ס. v. 15 ס״א נס־בחנו וכן ד״ב. v. 16 ס״א בספר כן ת״ס. ובס״א ספר כתיב. בספר קרי. v. 16 כן ב״א. ב״נ וְלַחֹשְׁבֵי בנגיא.

And I will come near to you to judgment; and I will be a swift witness against the sorcerers, and against the adulterers, and against false swearers, and against those that oppress the hireling in his wages, the widow, and the fatherless, and that turn aside the stranger from his right, and fear not me, saith the LORD of hosts.
For I am the LORD, I change not; therefore ye sons of Jacob are not consumed.
Even from the days of your fathers ye are gone away from mine ordinances, and have not kept them. Return unto me, and I will return unto you, saith the LORD of hosts. But ye said, Wherein shall we return?
Will a man rob God? Yet ye have robbed me. But ye say, Wherein have we robbed thee? In tithes and offerings.
Ye are cursed with a curse: for ye have robbed me, even this whole nation.
Bring ye all the tithes into the storehouse, that there may be meat in mine house, and prove me now herewith, saith the LORD of hosts, if I will not open you the windows of heaven, and pour you out a blessing, that there shall not be room enough to receive it.
And I will rebuke the devourer for your sakes, and he shall not destroy the fruits of your ground; neither shall your vine cast her fruit before the time in the field, saith the LORD of hosts.
And all nations shall call you blessed: for ye shall be a delightsome land, saith the LORD of hosts.
Your words have been stout against me, saith the LORD. Yet ye say, What have we spoken so much against thee?
Ye have said, It is vain to serve God: and what profit is it that we have kept his ordinance, and that we have walked mournfully before the LORD of hosts?
And now we call the proud happy; yea, they that work wickedness are set up; yea, they that tempt God are even delivered.
Then they that feared the LORD spake often one to another: and the LORD hearkened, and heard it, and a book of remembrance was written before him for them that feared the LORD, and that thought upon his name.
And they shall be mine, saith the LORD of hosts, in that day

אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה סְגֻלָּה וְחָמַלְתִּי עֲלֵיהֶם כַּאֲשֶׁר יַחְמֹל
18 אִישׁ עַל־בְּנוֹ הָעֹבֵד אֹתוֹ׃ וְשַׁבְתֶּם וּרְאִיתֶם בֵּין צַדִּיק
לְרָשָׁע בֵּין עֹבֵד אֱלֹהִים לַאֲשֶׁר לֹא עֲבָדוֹ׃
19 כִּי־הִנֵּה הַיּוֹם בָּא בֹּעֵר כַּתַּנּוּר וְהָיוּ כָל־זֵדִים
וְכָל־עֹשֵׂה רִשְׁעָה קַשׁ וְלִהַט אֹתָם הַיּוֹם הַבָּא אָמַר
20 יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר לֹא־יַעֲזֹב לָהֶם שֹׁרֶשׁ וְעָנָף׃ וְזָרְחָה
לָכֶם יִרְאֵי שְׁמִי שֶׁמֶשׁ צְדָקָה וּמַרְפֵּא בִּכְנָפֶיהָ וִיצָאתֶם
21 וּפִשְׁתֶּם כְּעֵגְלֵי מַרְבֵּק׃ וְעַסּוֹתֶם רְשָׁעִים כִּי־יִהְיוּ אֵפֶר
תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלֵיכֶם בַּיּוֹם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה אָמַר יְהוָה
22 צְבָאוֹת׃ זִכְרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה
עַבְדִּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֹתוֹ בְּחֹרֵב עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל חֻקִּים
23 וּמִשְׁפָּטִים׃ הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֵת אֵלִיָּה הַנָּבִיא
24 לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא׃ וְהֵשִׁיב לֵב־אָבוֹת
עַל־בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל־אֲבוֹתָם פֶּן־אָבוֹא וְהִכֵּיתִי אֶת־
הָאָרֶץ חֵרֶם׃

הגה׳ אנכי׳ שלח ונו׳

יתקק או יתקא סמן

19, 22 .vv בס״א אין כאן פסקא. 19 .v כן ברוב ספרים כי״, ר״כ, ר״ג, ר״ן, ר״ח, ר״ם ורמ״ו, ס״א כי בשופר ובלא פקף וכן ד״ב ודי״ר. 19 .v ס״א עשֵׂי ונכסר עליו ירד כתיב וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ו, תר״, ת״ע, ח״ם ות״ר. 22 .v ו׳ רבתי. 22 .v בס״א אֶל־ כתיב, עַל־ קרי.

24 .v בהללי לא כתיב פעם שנית וכן בכל הר׳ הספרים של סימן יתקק.

סכום פסוקי דספר כלאבי ארבעה וחכשים וסכן דן, ג״א חמשים וחמשה. וחציו ואכורתם עלי־מה על כי־יהוה העיר ביגך [Mal. II 14].

סכום פסוקי של תרי עשר אלף וחכשים וסכן תרתן, וחציו לכן בגללכם ציון [Micah III 12].

וכרייו אחד ועשרים וסכן ולכבד אהיה בתוכה [Zech. II 9]. ופסקתותיו שמונה, נ״א ופסקתותיו עשר. שנות הספר שלים מאות ועשרים ושבע שנים, מן עזיחו חמלך עד חשנה שבא אלכסנדר. כל הפסוקים של ארבעת הספרים האחרונים ארבעת אלפים ותשע מאות וכשבעים וחשעה. רביעיה ראשונה של ארבע הספרים האחרונים לא יגעו לריק [Isa. LXV 23]. חצי ארבעת הספרים האחרונים אם־ינגבים בארלך אם־שרדי לילה [Obad. 6]. רביעית אחרונה של ארבעת הספרים האחרונים ורחבת ונסבה למעלת ך [Ezek. XLI].

THE BOOK OF PSALMS

BOOK I

PSALM 1

Blessed is the man that walketh not in the counsel of the ungodly, nor standeth in the way of sinners, nor sitteth in the seat of the scornful.
But his delight is in the law of the LORD; and in his law doth he meditate day and night.
And he shall be like a tree planted by the rivers of water, that bringeth forth his fruit in his season; his leaf also shall not wither; and whatsoever he doeth shall prosper.
The ungodly are not so: but are like the chaff which the wind driveth away.
Therefore the ungodly shall not stand in the judgment, nor sinners in the congregation of the righteous.
For the LORD knoweth the way of the righteous: but the way of the ungodly shall perish.

PSALM 2

Why do the heathen rage, and the people imagine a vain thing?

תהלים

ספר ראשון

א אַשְׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר׀ לֹא הָלַךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים ס
וּבְדֶרֶךְ חַטָּאִים לֹא עָמָד
וּבְמוֹשַׁב לֵצִים לֹא יָשָׁב׃
2 כִּי אִם־בְּתוֹרַת יְהוָה חֶפְצוֹ
וּבְתוֹרָתוֹ יֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה׃
3 וְהָיָה כְּעֵץ שָׁתוּל עַל־פַּלְגֵי מָיִם
אֲשֶׁר פִּרְיוֹ׀ יִתֵּן בְּעִתּוֹ
וְעָלֵהוּ לֹא־יִבּוֹל
וְכֹל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ׃
4 לֹא־כֵן הָרְשָׁעִים
כִּי אִם־כַּמֹּץ אֲשֶׁר־תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ׃
5 עַל־כֵּן׀ לֹא־יָקֻמוּ רְשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט
וְחַטָּאִים בַּעֲדַת צַדִּיקִים׃
6 כִּי־יוֹדֵעַ יְהוָה דֶּרֶךְ צַדִּיקִים
וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃

ב לָמָּה רָגְשׁוּ גוֹיִם
וּלְאֻמִּים יֶהְגּוּ־רִיק׃

יתיצבו׀

א. 1 v. כן ברוב ספרים כ"י ונספר עליו לגרסיה וכן ר"ב, ד"ג, ד"ו, ר"ם ודס"ו, ס"א אשר כלא לגרסיה וכן ז"י"ב ה"י"ד. 2 v. כן ב"א, ב"נ אם־ בלא נעיא. 3 v. כן ב"א, ב"נ בתורת־ כסקף וכלא גגינה, בס"א בתורת ונספר עליו נעיא. 3 v. כן ב"א, ב"נ וכתורתו נעיא. 3 v. כן ברוב ספרים כ"י הס"ו, ס"א תעלהו לא וכן ר"ב ה"י"ו, וס"א ועלהו לא וכן ד"ג, ר"ם, ז"י"ב ה"י"ד. 4 v. כן בספרים כ"י ונספר עליו נעיא. ב. 1 v. ברוב ספרים כ"י כזסור א' וסוסר ב' תרויהן חרא פרשתא.

2 The kings of the earth set themselves, and the rulers take counsel together, against the LORD, and against his anointed, saying,
3 Let us break their bands asunder, and cast away their cords from us.
4 He that sitteth in the heavens shall laugh: the Lord shall have them in derision.
5 Then shall he speak unto them in his wrath, and vex them in his sore displeasure.
6 Yet have I set my king upon my holy hill of Zion.
7 I will declare the decree: the LORD hath said unto me, Thou art my Son; this day have I begotten thee.
8 Ask of me, and I shall give thee the heathen for thine inheritance, and the uttermost parts of the earth for thy possession.
9 Thou shalt break them with a rod of iron; thou shalt dash them in pieces like a potter's vessel.
10 Be wise now therefore, O ye kings: be instructed, ye judges of the earth.
11 Serve the LORD with fear, and rejoice with trembling.
12 Kiss the Son, lest he be angry, and ye perish from the way,

2 יִתְיַצְּבוּ | מַלְכֵי־אֶרֶץ
וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ־יָחַד
עַל־יְהוָה וְעַל־מְשִׁיחוֹ׃
3 נְנַתְּקָה אֶת־מוֹסְרוֹתֵימוֹ
וְנַשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוֹ׃
4 יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׂחָק
אֲדֹנָי יִלְעַג־לָמוֹ׃
5 אָז יְדַבֵּר אֵלֵימוֹ בְאַפּוֹ
וּבַחֲרוֹנוֹ יְבַהֲלֵמוֹ׃
6 וַאֲנִי נָסַכְתִּי מַלְכִּי
עַל־צִיּוֹן הַר־קָדְשִׁי׃
7 אֲסַפְּרָה אֶל־חֹק
יְהוָה אָמַר אֵלַי בְּנִי אָתָּה
אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ׃
8 שְׁאַל מִמֶּנִּי וְאֶתְּנָה גּוֹיִם נַחֲלָתֶךָ
וַאֲחֻזָּתְךָ אַפְסֵי־אָרֶץ׃
9 תְּרֹעֵם בְּשֵׁבֶט בַּרְזֶל
כִּכְלִי יוֹצֵר תְּנַפְּצֵם׃
10 וְעַתָּה מְלָכִים הַשְׂכִּילוּ
הִוָּסְרוּ שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃
11 עִבְדוּ אֶת־יְהוָה בְּיִרְאָה
וְגִילוּ בִרְעָדָה׃
12 נַשְּׁקוּ־בַר פֶּן־יֶאֱנַף | וְתֹאבְדוּ דֶרֶךְ

כי־

ב. 2 v. צ"ל נוֹעֲדוּ כן תר' ות"ע: עיין לקמן ס"ח ה'. 3 v. כן למערבאי, למרנחאי שפנ"ו רפי'. 4 v. ס"א יְהוָה וכן תר"א ור"א. 6 v. כן ב"א, ב"ל ואחרונו בלא נעויא. 7 v. כן ב"א, ב"ל אֲסַפְּרָה נעויא. 7 v. כן ברוב ספרים כ"י הדס"ן, ס"א יְחֹת אמַר אֵלַי בְּנִי וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו ה"ס, וס"א אמַר אֵלַי. 9 v. צ"ל תְּרַעֵם כן ת"ע, ח"ס וח"ר. 10 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י, ד"י"ב הדס"ן, ס"א ועַתָּה. 11 v. כן ב"א, ב"ל בִּירִאָה. 12 v. כן כ"א, ב"ג בֶּן ובלא כקמ"ו. 12 v. כן ברוב ספרים כ"י ד"י הדס"ן, ס"א יאנף וכן ד"ג, ד"ם, ד"י"ב ה"י"ד.

when his wrath is kindled but a little. Blessed are all they that put their trust in him.

PSALM 3

A Psalm of David, when he fled from Absalom his son.

LORD, how are they increased that trouble me! many are they that rise up against me.
Many there be which say of my soul, There is no help for him in God. Selah.
But thou, O LORD, art a shield for me; my glory, and the lifter up of mine head.
I cried unto the LORD with my voice, and he heard me out of his holy hill. Selah.
I laid me down and slept; I awaked; for the LORD sustained me.
I will not be afraid of ten thousands of people, that have set themselves against me round about.
Arise, O LORD; save me, O my God: for thou hast smitten all mine enemies upon the cheek bone; thou hast broken the teeth of the ungodly.
Salvation belongeth unto the LORD: thy blessing is upon thy people. Selah.

PSALM 4

To the chief Musician on Neginoth, A Psalm of David.

Hear me when I call, O God of my righteousness: thou hast enlarged me when I was in distress; have mercy upon me, and hear my prayer.
O ye sons of men, how long will ye turn my glory into shame?

כִּי־יִבְעַר כִּמְעַט אַפּוֹ
אַשְׁרֵי כָּל־חוֹסֵי בּוֹ׃
ג מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אַבְשָׁלוֹם בְּנוֹ׃
2 יְהוָה מָה־רַבּוּ צָרָי
רַבִּים קָמִים עָלָי׃
3 רַבִּים אֹמְרִים לְנַפְשִׁי
אֵין יְשׁוּעָתָה לּוֹ בֵּאלֹהִים סֶלָה׃
4 וְאַתָּה יְהוָה מָגֵן בַּעֲדִי
כְּבוֹדִי וּמֵרִים רֹאשִׁי׃
5 קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶקְרָא
וַיַּעֲנֵנִי מֵהַר קָדְשׁוֹ סֶלָה׃
6 אֲנִי שָׁכַבְתִּי וָאִישָׁנָה
הֱקִיצוֹתִי כִּי יְהוָה יִסְמְכֵנִי׃
7 לֹא־אִירָא מֵרִבְבוֹת עָם
אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ עָלָי׃
8 קוּמָה יְהוָה | הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהָי
כִּי־הִכִּיתָ אֶת־כָּל־אוֹיְבַי לֶחִי
שִׁנֵּי רְשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ׃
9 לַיהוָה הַיְשׁוּעָה
עַל־עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶלָה׃
ד לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 בְּקָרְאִי עֲנֵנִי | אֱלֹהֵי צִדְקִי
בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִי
חָנֵּנִי וּשְׁמַע תְּפִלָּתִי׃
3 בְּנֵי־אִישׁ עַד־מָה כְּבוֹדִי לִכְלִמָּה

תאהבן

ג. 3 v. כן כרוב ספרים כ"י ונכסר עליו נעויא וכן ר"ב, ר"ם ודס"ו. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י דס"ו, ס"א ויענני וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"י, ר"ב ודס"ו. 8 v. נ"א ב"א מ"ר בלא נעויא, ב"נ מ"ר כנעויא. 8 v. כן כ"א, ב"נ אֶת־ בנעויא. ד. 1 v. כן כרוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג ר"ו, ר"ם, ר"י, ר"כ, ר"ד הס"ו, ס"א בנגינות רבתי סגרש. 3 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג ר"ם ודס"ו. ס"א סת וכן ר"ב ח"ו, וס"א סה וכן ר"ב והי"ה, וס"א סה.

how long will ye love vanity, and seek after leasing? Selah.

3 But know that the LORD hath set apart him that is godly for himself: the LORD will hear when I call unto him.

4 Stand in awe, and sin not: commune with your own heart upon your bed, and be still. Selah.

5 Offer the sacrifices of righteousness, and put your trust in the LORD.

6 There be many that say, Who will shew us any good? LORD, lift thou up the light of thy countenance upon us.

7 Thou hast put gladness in my heart, more than in the time that their corn and their wine increased.

8 I will both lay me down in peace, and sleep: for thou, LORD, only makest me dwell in safety.

PSALM 5

To the chief Musician upon Nehiloth, A Psalm of David.

1 Give ear to my words, O LORD, consider my meditation.

2 Hearken unto the voice of my cry, my King, and my God: for unto thee will I pray.

3 My voice shalt thou hear in the morning, O LORD; in the morning will I direct my prayer unto thee, and will look up.

4 For thou art not a God that hath pleasure in wickedness: neither shall evil dwell with thee.

5 The foolish shall not stand in thy sight:

תֶּאֱהֲבוּן רֵיק תְּבַקְשׁוּ כָזָב סֶלָה׃
וּדְעוּ כִּי־הִפְלָה יְהוָה חָסִיד לוֹ 4
יְהוָה יִשְׁמַע בְּקָרְאִי אֵלָיו׃
רִגְזוּ וְאַל־תֶּחֱטָאוּ אִמְרוּ בִלְבַבְכֶם 5
עַל־מִשְׁכַּבְכֶם וְדֹמּוּ סֶלָה׃
זִבְחוּ זִבְחֵי־צֶדֶק 6
וּבִטְחוּ אֶל־יְהוָה׃
רַבִּים אֹמְרִים מִי־יַרְאֵנוּ טוֹב 7
נְסָה־עָלֵינוּ אוֹר פָּנֶיךָ יְהוָה׃
נָתַתָּה שִׂמְחָה בְלִבִּי 8
מֵעֵת דְּגָנָם וְתִירוֹשָׁם רָבּוּ׃
בְּשָׁלוֹם יַחְדָּו אֶשְׁכְּבָה וְאִישָׁן 9
כִּי־אַתָּה יְהוָה לְבָדָד לָבֶטַח תושיבני׃
ה
לַמְנַצֵּחַ אֶל־הַנְּחִילוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד׃
אֲמָרַי הַאֲזִינָה יְהוָה 2
בִּינָה הֲגִיגִי׃
הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְּעִי מַלְכִּי וֵאלֹהָי 3
כִּי־אֵלֶיךָ אֶתְפַּלָּל׃
יְהוָה בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי 4
בֹּקֶר אֶעֱרָךְ־לְךָ וַאֲצַפֶּה׃
כִּי לֹא אֵל־חָפֵץ רֶשַׁע אָתָּה 5
לֹא יְגָרְךָ רָע׃
לֹא־יִתְיַצְּבוּ הוֹלְלִים לְנֶגֶד עֵינֶיךָ 6

שנאת

---

4 v. ס״א חֶפְלָא הכן ת״ע ות״ר. 7 v. כן ב״א, ב״נ נסָה, נ״א ב״א נסָח, ב״נ נֵסח. 7 v. כן ברוב ספרים כ״י ודס״ו וכן ב״א. כ״נ אוֹר. 8 v. ס״א נָתַתָּ וכן ד״ו וה״י. ה׳, 1 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ד״ן, ר״י, ה״ב ה״ד ודס״ו, ס״א הַנחילות רביע מגרש וכן ר״ע ורס. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ד״ן, ר״ע, ר״ן, רס, ד״י ודס״ו, ס״א יהוָה וכן ה״ב ה״ד. 3 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״י, ודס״ו, או לְקוֹל שׁוּעִי וכן ר״ג, רס, ה״ב ה״ד, ס״א לְקוֹל שׁוּעִי וכן ר״ב ה״ו. 5 v. כן ברוב ספרים ב״י, או אֵל־חפֵץ וכן רס״ו, ס״א אֵל־חִפֵּץ, או אֵל־חָפֵץ וכן ר״ג, רס, ה״ב ה״ד.

שָׂנֵאתָ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
7 תְּאַבֵּד דֹּבְרֵי כָזָב
אִישׁ־דָּמִים וּמִרְמָה יְתָעֵב | יְהוָה׃
8 וַאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבֹא בֵיתֶךָ
אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל־קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ׃
9 יְהוָה | נְחֵנִי בְצִדְקָתְךָ לְמַעַן שׁוֹרְרָי
הַיְשֶׁר לְפָנַי דַּרְכֶּךָ׃
10 כִּי אֵין בְּפִיהוּ נְכוֹנָה כִּרְבָּם הַוּוֹת
קֶבֶר־פָּתוּחַ גְּרוֹנָם לְשׁוֹנָם יַחֲלִיקוּן׃
11 הַאֲשִׁימֵם | אֱלֹהִים יִפְּלוּ מִמֹּעֲצוֹתֵיהֶם
בְּרֹב פִּשְׁעֵימוֹ הַדִּיחֵמוֹ כִּי־מָרוּ בָךְ׃
12 וְיִשְׂמְחוּ כָּל־חוֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם יְרַנֵּנוּ
וְתָסֵךְ עֲלֵימוֹ וְיַעלְצוּ בְךָ אֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃
13 כִּי־אַתָּה תְּבָרֵךְ צַדִּיק יְהוָה
כַּצִּנָּה רָצוֹן תַּעְטְרֶנּוּ׃

ו
לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 יְהוָה אַל־בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנִי
וְאַל־בַּחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי׃
3 חָנֵּנִי יְהוָה כִּי אֻמְלַל אָנִי
רְפָאֵנִי יְהוָה כִּי נִבְהֲלוּ עֲצָמָי׃
4 וְנַפְשִׁי נִבְהֲלָה מְאֹד
וְאַתָּה יְהוָה עַד־מָתָי׃
5 שׁוּבָה יְהוָה חַלְּצָה נַפְשִׁי
הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃

כי

---

7 v. כן ב״א, ב״נ יחעב בלא ציונדות. 9 v. הוֹשַׁר כתיב, הַיְשַׁר קרי, בס״א הַיְשַׁר כתיב וקרי וכן ד״א ודי״א. 11 v. כן ב״א, וכן ד״ב, ד״נ, רס, ריב, ד״י ודס״ו, ב״נ פי ובלא מקף. 12 v. כן ב״א, ב״נ וישמחו, ס״א וישבחו; וכן ד״י, וס״א וישבחו. 13 v. ס״א תְּעַטְּרֶנּוּ כן רס וד״ב. ו, 2 v. כן ב״א, ב״נ אַל־ בנעימ. 4 v. וְאַתָּה כתיב, וְאָתָּה קרי, בס״א וְאָתָּה כתיב וקרי וכן תר״א, ד״א, ר״ב, ד״ן, ריין, ודי״א.

PSALM 6

To the chief Musician on Neginoth upon Sheminith, A Psalm of David

O LORD, rebuke me not in thine anger, neither chasten me in thy hot displeasure.
Have mercy upon me, O LORD; for I am weak: O LORD, heal me; for my bones are vexed.
My soul is also sore vexed: but thou, O LORD, how long?
Return, O LORD, deliver my soul: oh save me for thy mercies' sake.

thou hatest all workers of iniquity.
Thou shalt destroy them that speak leasing: the LORD will abhor the bloody and deceitful man.
But as for me, I will come into thy house in the multitude of thy mercy: and in thy fear will I worship toward thy holy temple.
Lead me, O LORD, in thy righteousness because of mine enemies; make thy way straight before my face.
For there is no faithfulness in their mouth; their inward part is very wickedness; their throat is an open sepulchre; they flatter with their tongue.
Destroy thou them, O God; let them fall by their own counsels; cast them out in the multitude of their transgressions; for they have rebelled against thee.
But let all those that put their trust in thee rejoice: let them ever shout for joy, because thou defendest them: let them also that love thy name be joyful in thee.
For thou, LORD, wilt bless the righteous; with favour wilt thou compass him as with a shield.

5 For in death there is no remembrance of thee: in the grave who shall give thee thanks?
6 I am weary with my groaning; all the night make I my bed to swim; I water my couch with my tears.
7 Mine eye is consumed because of grief; it waxeth old because of all mine enemies.
8 Depart from me, all ye workers of iniquity; for the LORD hath heard the voice of my weeping.
9 The LORD hath heard my supplication; the LORD will receive my prayer.
10 Let all mine enemies be ashamed and sore vexed: let them return and be ashamed suddenly.

כִּי אֵין בַּמָּוֶת זִכְרֶךָ
6 בִּשְׁאוֹל מִי יוֹדֶה לָּךְ׃
יָגַעְתִּי בְּאַנְחָתִי
7 אַשְׂחֶה בְכָל־לַיְלָה מִטָּתִי
בְּדִמְעָתִי עַרְשִׂי אַמְסֶה׃
עָשְׁשָׁה מִכַּעַס עֵינִי
8 עָתְקָה בְּכָל־צוֹרְרָי׃
סוּרוּ מִמֶּנִּי כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן
9 כִּי־שָׁמַע יְהוָה קוֹל בִּכְיִי׃
שָׁמַע יְהוָה תְּחִנָּתִי
10 יְהוָה תְּפִלָּתִי יִקָּח׃
יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ מְאֹד כָּל־אֹיְבָי
יָשֻׁבוּ יֵבֹשׁוּ רָגַע׃

PSALM 7

Shiggaion of David, which he sang unto the LORD, concerning the words of Cush the Benjamite.

1 O LORD my God, in thee do I put my trust: save me from all them that persecute me, and deliver me:
2 Lest he tear my soul like a lion, rending it in pieces, while there is none to deliver.
3 O LORD my God, if I have done this; if there be iniquity in my hands;
4 If I have rewarded evil unto him that was at peace with me; (yea, I have delivered him that without cause is mine enemy:)

שִׁגָּיוֹן לְדָוִד אֲשֶׁר־שָׁר לַיהוָה עַל־דִּבְרֵי־כוּשׁ
1 בֶּן־יְמִינִי׃
יְהוָה אֱלֹהַי בְּךָ חָסִיתִי
2 הוֹשִׁיעֵנִי מִכָּל־רֹדְפַי וְהַצִּילֵנִי׃
פֶּן־יִטְרַף כְּאַרְיֵה נַפְשִׁי
3 פֹּרֵק וְאֵין מַצִּיל׃
יְהוָה אֱלֹהַי אִם־עָשִׂיתִי זֹאת
4 אִם־יֶשׁ־עָוֶל בְּכַפָּי׃
אִם־גָּמַלְתִּי שִׁלֻּמַי רָע
5 וָאֲחַלְּצָה צוֹרְרִי רֵיקָם׃

ירדף

---

7 v. כן ברוב ספרים כ"י ונכסר עליו לנרסיה וכן ד"ב, ר"נ, ד"ם, ר"א, ח"ב, ר"ד ודס"ו. 7 v. כן ברוב ספרים כ"י, ונכסר עליו נעויא וכן בר"ב, ר"נ, ד"ם. ר"י וסס"ו. 10 v. כן ברוב ספרים ב"י, ונכסר עליו נעויא וכן בר"נ, ד"ם, ר"י חסס"ו. 11 v. כן בספרים כ"י, והכסר עליו לנרסיה וכן בר"א, ח"ב, ר"ד ודס"ו. 3 v. צ"ל אֵין פרק, כן ת"ע. ת"ם ח"ל: עיין אוכה ה' ח. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י ודמ"ו. ס"א שָׁלַלְתִּי חסר ומונח וכן ד"ב ד"נ, ר"ו, ד"ם, ד"ב ו"ר. 5 v. צ"ל וָאֲחַלְּצָה כן תר' וח"ם.

Let the enemy persecute my soul, and take it; yea, let him tread down my life upon the earth, and lay mine honour in the dust. Selah.

Arise, O LORD, in thine anger, lift up thyself because of the rage of mine enemies: and awake for me to the judgment that thou hast commanded.

So shall the congregation of the people compass thee about: for their sakes therefore return thou on high.

The LORD shall judge the people: judge me, O LORD, according to my righteousness, and according to mine integrity that is in me.

Oh let the wickedness of the wicked come to an end; but establish the just: for the righteous God trieth the hearts and reins.

My defence is of God, which saveth the upright in heart.

God judgeth the righteous, and God is angry with the wicked every day.

If he turn not, he will whet his sword; he hath bent his bow, and made it ready.

He hath also prepared for him the instruments of death; he ordaineth his arrows against the persecutors.

Behold, he travaileth with iniquity, and hath conceived mischief, and brought forth falsehood.

He made a pit, and digged it, and is fallen into the ditch which he made.

His mischief shall return upon his own head, and his violent dealing shall come down upon his own pate.

6 יִרְדֹּף אוֹיֵב וְנַשֵּׂג וְיִרְמֹס לָאָרֶץ חַיָּי
וְכָבוֹדִי לֶעָפָר יַשְׁכֵּן סֶלָה׃

7 קוּמָה יְהוָה בְּאַפֶּךָ
הִנָּשֵׂא בְּעַבְרוֹת צוֹרְרָי
וְעוּרָה אֵלַי מִשְׁפָּט צִוִּיתָ׃

8 וַעֲדַת לְאֻמִּים תְּסוֹבְבֶךָּ
וְעָלֶיהָ לַמָּרוֹם שׁוּבָה׃

9 יְהוָה יָדִין עַמִּים שָׁפְטֵנִי יְהוָה
כְּצִדְקִי וּכְתֻמִּי עָלָי׃

10 יִגְמָר־נָא רַע רְשָׁעִים וּתְכוֹנֵן צַדִּיק
וּבֹחֵן לִבּוֹת וּכְלָיוֹת אֱלֹהִים צַדִּיק׃

11 מָגִנִּי עַל־אֱלֹהִים
מוֹשִׁיעַ יִשְׁרֵי־לֵב׃

12 אֱלֹהִים שׁוֹפֵט צַדִּיק
וְאֵל זֹעֵם בְּכָל־יוֹם׃

13 אִם־לֹא יָשׁוּב חַרְבּוֹ יִלְטוֹשׁ
קַשְׁתּוֹ דָרַךְ וַיְכוֹנְנָהּ׃

14 וְלוֹ הֵכִין כְּלֵי־מָוֶת
חִצָּיו לְדֹלְקִים יְפָעֵל׃

15 הִנֵּה יָחֶבַל־אָוֶן
וְהָרָה עָמָל וְיָלַד שָׁקֶר׃

16 בּוֹר כָּרָה וַיְחַפְּרֵהוּ
וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת יָפָעֵל׃

17 יָשׁוּב עֲמָלוֹ בְרֹאשׁוֹ
וְעַל קָדְקָדוֹ חֲמָסוֹ יֵרֵד׃

אורה

6 v. כן ברוב ספרים כי״ק, ד״ב, ד״א ודמ״ו, ס״א יִרְדֹּף וכן ד״נ, ד״ו, ד״ם, ר״י, ד״ב ודי״ד, וס״א יִרְדֹּף וכן ר״א. 11 v. כן ברוב ספרים כי״ק, ד״ד ודמ״ו, ס״א מָגִנִּי דחי וכן ד״ב, ד״נ, ד״ו ודמ״ם. 12 v. ס״א זוֹעֵם פלא וכן תניא, ד״ב, דמ״ם, ד״ב והי״ד. 17 v. כן ברוב ספרים כי״ו ודמ״ו, ס״א ועל־ בסקף ובלא נגינה וכן ד״ב, ד״נ, ד״ו, ד״ם, ד״י, ד״ב והי״ד. 17 v. ס״א קָדְקֳדוֹ וכן דמ״ו.

17 I will praise the LORD according to his righteousness: and will sing praise to the name of the LORD most high.

18 אוֹדֶה יְהוָה כְּצִדְקֹו
וַאֲזַמְּרָה שֵׁם־יְהוָה עֶלְיֹון׃

ח לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית מִזְמֹור לְדָוִד׃

PSALM 8

To the chief Musician upon Gittith, A Psalm of David.

1 O LORD our LORD, how excellent is thy name in all the earth! who hast set thy glory above the heavens.

2 יְהוָה אֲדֹנֵינוּ
מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר תְּנָה הֹודְךָ עַל־הַשָּׁמָיִם׃

2 Out of the mouth of babes and sucklings hast thou ordained strength because of thine enemies, that thou mightest still the enemy and the avenger.

3 מִפִּי עֹולְלִים וְיֹונְקִים יִסַּדְתָּ עֹז
לְמַעַן צוֹרְרֶיךָ
לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃

3 When I consider thy heavens, the work of thy fingers, the moon and the stars, which thou hast ordained;

4 כִּי־אֶרְאֶה שָׁמֶיךָ מַעֲשֵׂה אֶצְבְּעֹתֶיךָ
יָרֵחַ וְכֹוכָבִים אֲשֶׁר כֹּונָנְתָּה׃

4 What is man, that thou art mindful of him? and the son of man, that thou visitest him?

5 מָה־אֱנֹושׁ כִּי־תִזְכְּרֶנּוּ
וּבֶן־אָדָם כִּי תִפְקְדֶנּוּ׃

5 For thou hast made him a little lower than the angels, and hast crowned him with glory and honour.

6 וַתְּחַסְּרֵהוּ מְעַט מֵאֱלֹהִים
וְכָבֹוד וְהָדָר תְּעַטְּרֵהוּ׃

6 Thou madest him to have dominion over the works of thy hands; thou hast put all things under his feet:

7 תַּמְשִׁילֵהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ
כֹּל שַׁתָּה תַּחַת־רַגְלָיו׃

7 All sheep and oxen, yea, and the beasts of the field;

8 צֹנֶה וַאֲלָפִים כֻּלָּם
וְגַם בַּהֲמֹות שָׂדָי׃

8 The fowl of the air, and the fish of the sea, and whatsoever passeth through the paths of the seas.

9 צִפֹּור שָׁמַיִם וְדְגֵי הַיָּם
עֹבֵר אָרְחֹות יַמִּים׃

9 O LORD our LORD, how excellent is thy name in all the earth!

10 יְהוָה אֲדֹנֵינוּ
מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ׃

ט לַמְנַצֵּחַ עַל־מֻת לַבֵּן מִזְמֹור לְדָוִד׃

PSALM 9

To the chief Musician upon Muthlabben, A Psalm of David.

אורה

ח, 2 v. כן בהב ספרים כ"י, ד"י והס"ו. ס"א אשרי בסקף ובלא נגינת וכן ר"ב, ד"א, ר"י, ד"ם, ד"ב והיר"ה. 2 v. בל נָתַתָּ כן תר' ות"ס: עיין במדבר כ"ז כ'. 3 v. כן ב"ג, ב"צ וינקים בלא נגיא. וכן חסר ברוב ספרים כ"י, ד"א, הי"ב והס"ו, פ"א וְיוֹנְקִים פלא וכן תר"א, ד"ג, ד"ב, ר"ג, ר"י, ד"ם, ר"י והי"ב. 4 v. כן למעלבאי, למדנחאי מַעֲשֵׂי וכן תר', ת"ע וח"ו. 6 v. בס"א מַעֲשֵׂה נכסר עליו כך קבלתי. 7 v. ס"א מַעֲשֶׂה וכן תר"א, ד"ו, ר"י וח"ס. ט, 1 v. ס"א עַלְמוּת הנסר עליו נ"א תרין מלין וכן מלח חורא נחרא, ר"ב, ר"ג, ד"י, ד"ב והיר"ה.

1 I will praise thee, O LORD, with my whole heart; I will shew forth all thy marvellous works.
2 I will be glad and rejoice in thee: I will sing praise to thy name, O thou most High.
3 When mine enemies are turned back, they shall fall and perish at thy presence.
4 For thou hast maintained my right and my cause; thou satest in the throne judging right.
5 Thou hast rebuked the heathen, thou hast destroyed the wicked, thou hast put out their name for ever and ever.
6 O thou enemy, destructions are come to a perpetual end: and thou hast destroyed cities; their memorial is perished with them.
7 But the LORD shall endure for ever: he hath prepared his throne for judgment.
8 And he shall judge the world in righteousness, he shall minister judgment to the people in uprightness.
9 The LORD also will be a refuge for the oppressed, a refuge in times of trouble.
10 And they that know thy name will put their trust in thee: for thou, LORD, hast not forsaken them that seek thee.
11 Sing praises to the LORD, which dwelleth in Zion: declare among the people his doings.
12 When he maketh inquisition for blood, he remembereth them:

2 אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־לִבִּי
אֲסַפְּרָה כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ׃
3 אֶשְׂמְחָה וְאֶעֶלְצָה בָּךְ
אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ עֶלְיוֹן׃
4 בְּשׁוּב־אוֹיְבַי אָחוֹר
יִכָּשְׁלוּ וְיֹאבְדוּ מִפָּנֶיךָ׃
5 כִּי־עָשִׂיתָ מִשְׁפָּטִי וְדִינִי
יָשַׁבְתָּ לְכִסֵּא שׁוֹפֵט צֶדֶק׃
6 גָּעַרְתָּ גּוֹיִם אִבַּדְתָּ רָשָׁע
שְׁמָם מָחִיתָ לְעוֹלָם וָעֶד׃
7 הָאוֹיֵב | תַּמּוּ חֳרָבוֹת לָנֶצַח
וְעָרִים נָתַשְׁתָּ אָבַד זִכְרָם הֵמָּה׃
8 וַיהוָה לְעוֹלָם יֵשֵׁב
כּוֹנֵן לַמִּשְׁפָּט כִּסְאוֹ׃
9 וְהוּא יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק
יָדִין לְאֻמִּים בְּמֵישָׁרִים׃
10 וַיְהִי יְהוָה מִשְׂגָּב לַדָּךְ
מִשְׂגָּב לְעִתּוֹת בַּצָּרָה׃
11 וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ
כִּי לֹא־עָזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ יְהוָה׃
12 זַמְּרוּ לַיהוָה יֹשֵׁב צִיּוֹן
הַגִּידוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו׃
13 כִּי־דֹרֵשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכָר

לא־

---

4 v. כן ב"א, ב"נ כשוב וכלא מקף, ס"א כשוב אויבי וכן ד"ב וד"ד. 4 v. כן בתוב ספרים כי"י, ר"ב, ד"ו, ד"ם, ר"י, ד"ר, ד"ד והס"ו, ס"א יכשלו ואבדו. 7 v. ס"א חרבות וכן ד"א, ד"ו, ח"ע, ח"ם וח"ד. 7 v. ס"א נתשתָ וכן ר"א. 9 v. כן ב"א, ב"נ יִשְׁפֹּט־. 10 v. כן בספרים כ"י, ד"ב, ר"ג, ד"ו, ר"ם, ר"י, ד"ר, ד"ד והס"ו. 10 v. כן בתוב ספרים כ"י, ר"א, ד"ב, ד"ג, ר"ו, ר"ם, ר"י, ד"א, ד"ר, ד"ד והס"ו, פ"א מִשְׂגָּב פתח. 12 v. ס"א הַגִּידוּ וכסכר עליו חסר וכן דמ"י.

he forgetteth not the cry of the humble.

13 Have mercy upon me, O LORD; consider my trouble which I suffer of them that hate me, thou that liftest me up from the gates of death:

14 That I may shew forth all thy praise in the gates of the daughter of Zion: I will rejoice in thy salvation.

15 The heathen are sunk down in the pit that they made: in the net which they hid is their own foot taken.

16 The LORD is known by the judgment which he executeth: the wicked is snared in the work of his own hands. Higgaion. Selah.

17 The wicked shall be turned into hell, and all the nations that forget God.

18 For the needy shall not alway be forgotten: the expectation of the poor shall not perish for ever.

19 Arise, O LORD; let not man prevail: let the heathen be judged in thy sight.

20 Put them in fear, O LORD: that the nations may know themselves to be but men. Selah.

PSALM 10

1 Why standest thou afar off, O LORD? why hidest thou thyself in times of trouble?

2 The wicked in his pride doth persecute the poor: let them be taken in the devices that they have imagined.

3 For the wicked boasteth of his heart's desire,

לְאַשְׁכַּח עֲנִיִּים׃
14 חָנֵּנִי יְהוָה | רְאֵה עָנְיִי מִשֹּׂנְאָי
מְרוֹמְמִי מִשַּׁעֲרֵי־מָוֶת׃
15 לְמַעַן אֲסַפְּרָה כָּל־תְּהִלָּתֶיךָ
בְּשַׁעֲרֵי בַת־צִיּוֹן אָגִילָה בִּישׁוּעָתֶךָ׃
16 טָבְעוּ גּוֹיִם בְּשַׁחַת עָשׂוּ
בְּרֶשֶׁת־זוּ טָמְנוּ נִלְכְּדָה רַגְלָם׃
17 נוֹדַע יְהוָה מִשְׁפָּט עָשָׂה
בְּפֹעַל כַּפָּיו נוֹקֵשׁ רָשָׁע הִגָּיוֹן סֶלָה׃
18 יָשׁוּבוּ רְשָׁעִים לִשְׁאוֹלָה
כָּל־גּוֹיִם שְׁכֵחֵי אֱלֹהִים׃
19 כִּי לֹא לָנֶצַח יִשָּׁכַח אֶבְיוֹן
תִּקְוַת עֲנִיִּים תֹּאבַד לָעַד׃
20 קוּמָה יְהוָה אַל־יְעֻז אֱנוֹשׁ
יִשָּׁפְטוּ גוֹיִם עַל־פָּנֶיךָ׃
21 שִׁיתָה יְהוָה | מוֹרָה לָהֶם יֵדְעוּ גוֹיִם
אֱנוֹשׁ הֵמָּה סֶלָה׃
א לָמָּה יְהוָה תַּעֲמֹד בְּרָחוֹק
תַּעְלִים לְעִתּוֹת בַּצָּרָה׃
2 בְּגַאֲוַת רָשָׁע יִדְלַק עָנִי
יִתָּפְשׂוּ | בְּמִזִּמּוֹת זוּ חָשָׁבוּ׃
3 כִּי־הֹלֵל רָשָׁע עַל־תַּאֲוַת נַפְשׁוֹ

ובצע

13 v. עֲנִיִּים כתיב, עֲנָיִים קרי. בס"א עֲנָיִים כתיב וקרי וכן ד"א וד"א. 14 v. ס"א חָנֵּנִי וכן ד"ב. ר"ו, ר"ם, ד"א וד"ס"ו. 14 v. ס"א חנני יהוה וכן ד"ב ודים או חנני יהוה. 14 v. כן בכוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ד"ו, ר"ם, ד"ר, ר"ו, ד"ר"ב. 15 v. ס"א תְּהִלָּתֵךְ וכן ד"א, ר"ג, ר"ם, ד"י וַתְּיַב. 17 v. כן כ"א, וכן בכוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ו ודב"ו, ב"נ נָקַע וכן ס"א נָדַע וכן ד"ב ודיר. 19 v. אֱנוֹשׁ כתיב, עֲנִיִּים קרי, בס"א עֲנִיִּים כתיב וקרי וכן ד"א, ת"ע, ת"ס וח"ר. 21 v. ס"א מוֹרָא וכן ר"י, וחר'. 21 v. כן ב"א, ב"נ הַפְחֵד. ', 2 v. כן כ"א. ב"נ עָו.

and blesseth the covetous, whom the LORD abhorreth.

4 The wicked, through the pride of his countenance, will not seek after God: God is not in all his thoughts.

5 His ways are always grievous; thy judgments are far above out of his sight: as for all his enemies, he puffeth at them.

6 He hath said in his heart, I shall not be moved: for I shall never be in adversity.

7 His mouth is full of cursing and deceit and fraud: under his tongue is mischief and vanity.

8 He sitteth in the lurking places of the villages: in the secret places doth he murder the innocent: his eyes are privily set against the poor.

9 He lieth in wait secretly as a lion in his den: he lieth in wait to catch the poor: he doth catch the poor, when he draweth him into his net.

10 He croucheth, and humbleth himself, that the poor may fall by his strong ones.

11 He hath said in his heart, God hath forgotten: he hideth his face; he will never see it.

12 Arise, O LORD; O God, lift up thine hand: forget not the humble.

וּבֹצֵעַ בֵּרַךְ נִאֵץ | יְהוָה׃
4 רָשָׁע כְּגֹבַהּ אַפּוֹ בַּל־יִדְרֹשׁ
אֵין אֱלֹהִים כָּל־מְזִמֹּתָיו׃
5 יָחִילוּ דְרָכוֹ | בְּכָל־עֵת
מָרוֹם מִשְׁפָּטֶיךָ מִנְּגְדּוֹ
כָּל־צוֹרְרָיו יָפִיחַ בָּהֶם׃
6 אָמַר בְּלִבּוֹ בַּל־אֶמּוֹט
לְדֹר וָדֹר אֲשֶׁר לֹא־בְרָע׃
7 אָלָה | פִּיהוּ מָלֵא וּמִרְמוֹת וָתֶךְ
תַּחַת לְשׁוֹנוֹ עָמָל וָאָוֶן׃
8 יֵשֵׁב | בְּמַאְרַב חֲצֵרִים
בַּמִּסְתָּרִים יַהַרֹג נָקִי
עֵינָיו לְחֵלְכָה יִצְפֹּנוּ׃
9 יֶאֱרֹב בַּמִּסְתָּר | כְּאַרְיֵה בְסֻכּה
יֶאֱרֹב לַחֲטוֹף עָנִי
יַחֲטֹף עָנִי בְּמָשְׁכוֹ בְרִשְׁתּוֹ׃
10 וְדָכֹה יָשֹׁחַ
וְנָפַל בַּעֲצוּמָיו חֵלְכָאִים׃
11 אָמַר בְּלִבּוֹ שָׁכַח אֵל
הִסְתִּיר פָּנָיו בַּל־רָאָה לָנֶצַח׃
12 קוּמָה יְהוָה אֵל־נְשָׂא יָדֶךָ
אַל־תִּשְׁכַּח עֲנִיִּים׃

עַל־

---

3 v. כן כ״א, ב״נ נאץ. 4 v. ס״א בְּגַבַּהּ וכן ר״א, ר׳. ר״ם, ר״ב, ר״ד, תר׳ וח״ם. 5 v. יָחִילוּ כתיב, דְּרָכָיו קרי, כס״א דְּרָכָיו כתיב וקרי וכן ד״א, ד׳ ו תי״א. 7 v. כן ברוב ספרים כי״א, ד״ם, ר״ד ודפ״ו, ס״א וְחוֹז מלא וכן ד״א, ר״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם ותי״. 8 v. כן ברוב ספרים כי״ו, ר״י ודפ״ו, ס״א בְּמַאְרַב וכן ר״ב, ד״ג, ד״ו ות״ם. וכ״א בְּמַאְרַב וכן ד״ב ותי״ד, וס״א בְּמַאְרָב. 9 v. כן ברוב ספרים כי״ו ותפ״ו, ס״א יַאְרֹב וכן ר״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ר״י, ר״ב ותי״ד. 9 v. בְּמָשְׁכוֹ קרי, ג״ל בְּמָשְׁבָה: עיין ירמיה ו׳ ז׳. 9 v. כס״א בְּמַשְׁכּוֹ ונסמר עליו נעי״א. 10 v. דְּכָה או וְדַכַּח כתיב, יְדֻכָּה קרי, כס״א יְדֻכֶּה כתיב וקרי וכן ר״א ותי״א. 10 v. חֵלְכָאִים כתיב, חֵל בָּאִים קרי. 12 v. ג״ל אַל־תִּשְׁכַּח עֲנִיִּים כתיב, עֲנָיִים קרי, כס״א עֲנָיִים כתיב וקרי וכן ד״א, ותי״א וחר׳.

13 Wherefore doth the wicked contemn God? he hath said in his heart, Thou wilt not require it.
14 Thou hast seen it; for thou beholdest mischief and spite, to requite it with thy hand: the poor committeth himself unto thee; thou art the helper of the fatherless.
15 Break thou the arm of the wicked and the evil man: seek out his wickedness till thou find none.
16 The LORD is King for ever and ever: the heathen are perished out of his land.
17 LORD, thou hast heard the desire of the humble: thou wilt prepare their heart, thou wilt cause thine ear to hear:
18 To judge the fatherless and the oppressed, that the man of the earth may no more oppress.

13 עַל־מָה | נִאֵץ רָשָׁע | אֱלֹהִים
אָמַר בְּלִבּוֹ לֹא תִדְרֹשׁ׃
14 רָאִתָה כִּי־אַתָּה | עָמָל וָכַעַס |
תַּבִּיט לָתֵת בְּיָדֶךָ
עָלֶיךָ יַעֲזֹב חֶלְקָה
יָתוֹם אַתָּה | הָיִיתָ עוֹזֵר׃
15 שְׁבֹר זְרוֹעַ רָשָׁע
וְרַע תִּדְרְוֹשׁ־רִשְׁעוֹ בַּל־תִּמְצָא׃
16 יְהוָה מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד
אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ׃
17 תַּאֲוַת עֲנָיִים שָׁמַעְתָּ יְהוָה
תָּכִין לִבָּם תַּקְשִׁיב אָזְנֶךָ׃
18 לִשְׁפֹּט יָתוֹם וָדָךְ בַּל־יוֹסִיף עוֹד
לַעֲרֹץ אֱנוֹשׁ מִן־הָאָרֶץ׃

PSALM 11

To the chief Musician,
A Psalm of David.

1 In the LORD put I my trust: how say ye to my soul, Flee as a bird to your mountain?
2 For, lo, the wicked bend their bow, they make ready their arrow upon the string, that they may privily shoot at the upright in heart.
3 If the foundations be destroyed, what can the righteous do?

יא לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד׃
בַּיהוָה | חָסִיתִי אֵיךְ תֹּאמְרוּ לְנַפְשִׁי
נֹדּוּ הַרְכֶם צִפּוֹר׃
2 כִּי הִנֵּה הָרְשָׁעִים יִדְרְכוּן קֶשֶׁת
כּוֹנְנוּ חִצָּם עַל־יֶתֶר
לְירוֹת בְּמוֹ־אֹפֶל לִישְׁרֵי־לֵב׃
3 כִּי הַשָּׁתוֹת יֶהֱרָסוּן
צַדִּיק מֶה־פָּעָל׃

יהוה

---

14 v. סא בְּיָדֶךָ וכן ד״ר. תע, תס ות״ר. 15 v. כן ב״א, כ״נ תִּדְרָשׁ. ג״א ב״א תְּדֹרְשׁ־ בנ״א, כ״נ תִּדְרֹשׁ בלא נעיא. בס״א תְּדֻרְשׁ כתיב. תִּדְרָשׁ קרי וכן ד״ב. ובס״א תְּדֻרָשׁ־ כתיב וקרי וכן ד״י. 16 v. ס״א לְעוֹלָם וכן חר׳. תע, תס ות״ר. 17 v. כן כרוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ם, ד״י, ד״ל וד״ד, ס״א תַּאֲוֹת עניים וכן דס״ו. 17 v. ס״א עֲנָיִים וכן תע, תס ות״ר, וכס״א עֲנִיִּים בתיב. עֲנָוִים קרי. יא. 1 v. ס״א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר כן תע ות״ר. 1 v. נוֹדִי כתיב. נוּדִי קרי, בס״א נוּדִי בתיב וקרי וכן ד״א, ד״ו, חר׳, תע, תס ות״ר. 1 v. צ״ל חַר גְּסֹר. כן חר׳, תע, תס ות״ר. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״י ודס״ו, ס״א הִנֵּה וכן ד״ב וד״ד, וס״א כִּי־הִנֵּה וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו ת״ם. 3 v. כן כרוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״י, ד״ב, ד״ד ודס״ו.

4 The LORD is in his holy temple, the LORD'S throne is in heaven: his eyes behold, his eyelids try, the children of men.
5 The LORD trieth the righteous: but the wicked and him that loveth violence his soul hateth.
6 Upon the wicked he shall rain snares, fire and brimstone, and an horrible tempest: this shall be the portion of their cup.
7 For the righteous LORD loveth righteousness; his countenance doth behold the upright.

PSALM 12

To the chief Musician upon Sheminith, A Psalm of David.

1 Help, LORD; for the godly man ceaseth; for the faithful fail from among the children of men.
2 They speak vanity every one with his neighbour: with flattering lips and with a double heart do they speak.
3 The LORD shall cut off all flattering lips, and the tongue that speaketh proud things:
4 Who have said, With our tongue will we prevail; our lips are our own: who is lord over us?
5 For the oppression of the poor, for the sighing of the needy, now will I arise, saith the LORD; I will set him in safety from him that puffeth at him.
6 The words of the LORD are pure words: as silver tried in a furnace of earth, purified seven times.

4 יְהוָה | בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ
יְהוָה בַּשָּׁמַיִם כִּסְאוֹ
עֵינָיו יֶחֱזוּ עַפְעַפָּיו יִבְחֲנוּ בְּנֵי אָדָם׃
5 יְהוָה צַדִּיק יִבְחָן
וְרָשָׁע וְאֹהֵב חָמָס שָׂנְאָה נַפְשׁוֹ׃
6 יַמְטֵר עַל־רְשָׁעִים פַּחִים
אֵשׁ וְגָפְרִית וְרוּחַ זַלָּעָפוֹת מְנָת כּוֹסָם׃
7 כִּי־צַדִּיק יְהוָה צְדָקוֹת אָהֵב ס
יָשָׁר יֶחֱזוּ פָנִימוֹ׃

יב לַמְנַצֵּחַ עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 הוֹשִׁיעָה יְהוָה כִּי־גָמַר חָסִיד
כִּי־פַסּוּ אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם׃
3 שָׁוְא | יְדַבְּרוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ שִׂפַת חֲלָקוֹת
בְּלֵב וָלֵב יְדַבֵּרוּ׃
4 יַכְרֵת יְהוָה כָּל־שִׂפְתֵי חֲלָקוֹת
לָשׁוֹן מְדַבֶּרֶת גְּדֹלוֹת׃
5 אֲשֶׁר אָמְרוּ | לִלְשֹׁנֵנוּ נַגְבִּיר
שְׂפָתֵינוּ אִתָּנוּ מִי אָדוֹן לָנוּ׃
6 מִשֹּׁד עֲנִיִּים מֵאַנְקַת אֶבְיוֹנִים
עַתָּה אָקוּם יֹאמַר יְהוָה
אָשִׁית בְּיֶשַׁע יָפִיחַ לוֹ׃
7 אִמְרוֹת יְהוָה אֲמָרוֹת טְהֹרוֹת
כֶּסֶף צָרוּף בַּעֲלִיל לָאָרֶץ
מְזֻקָּק שִׁבְעָתָיִם׃

אתה־

---

v. 4 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם ודפ"ו, ס"א יהוה לבדו וכן וכן ד"י"ב ודי"ד. v. 6 נ"ל פֶּחָם. v. 6 ס"א אש ותפרית. v. 6 ס"א כוס ותערות וכן ר"א, ר"ן, ר"ם, ד"י, די"כ ודי"ד. יב, 2 v. כן בספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י, ד"י"ב, די"ד ודפ"ו. 3 v. ס"א אֶל־ וכן ד"ם, ת"ע ות"ד. 5 v. ס"א בלשוננו וכן תר"י. 6 v. סביר אמר. 7 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י, ודפ"ו, ס"א אמרות וכן ר"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ר"ם, ר"א, ד"י"ב ודי"ד.

7 Thou shalt keep them, O LORD, thou shalt preserve them from this generation for ever.

8 The wicked walk on every side, when the vilest men are exalted.

8 אַתָּה־יְהוָה תִּשְׁמְרֵם
תִּצְּרֶנּוּ | מִן־הַדּוֹר זוּ לְעוֹלָם׃

9 סָבִיב׀ רְשָׁעִים יִתְהַלָּכוּן
כְּרֹם זְלֻלוֹת לִבְנֵי אָדָם׃

PSALM 13

To the chief Musician,
A Psalm of David.

1 How long wilt thou forget me, O LORD? for ever? how long wilt thou hide thy face from me?

2 How long shall I take counsel in my soul, having sorrow in my heart daily? how long shall mine enemy be exalted over me?

3 Consider and hear me, O LORD my God: lighten mine eyes, lest I sleep the sleep of death;

4 Lest mine enemy say, I have prevailed against him; and those that trouble me rejoice when I am moved.

5 But I have trusted in thy mercy; my heart shall rejoice in thy salvation.

6 I will sing unto the LORD, because he hath dealt bountifully with me.

יג

2 עַד־אָנָה יְהוָה תִּשְׁכָּחֵנִי נֶצַח
עַד־אָנָה | תַּסְתִּיר אֶת־פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי׃

3 עַד־אָנָה אָשִׁית עֵצוֹת בְּנַפְשִׁי
יָגוֹן בִּלְבָבִי יוֹמָם
עַד־אָנָה | יָרוּם אֹיְבִי עָלָי׃

4 הַבִּיטָה עֲנֵנִי יְהוָה אֱלֹהָי
הָאִירָה עֵינַי פֶּן־אִישַׁן הַמָּוֶת׃

5 פֶּן־יֹאמַר אֹיְבִי יְכָלְתִּיו
צָרַי יָגִילוּ כִּי אֶמּוֹט׃

6 וַאֲנִי | בְּחַסְדְּךָ בָטָחְתִּי
יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ
אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי גָמַל עָלָי׃

PSALM 14

To the chief Musician,
A Psalm of David.

1 The fool hath said in his heart, There is no God. They are corrupt, they have done abominable works, there is none that doeth good.

יד

לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד
אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים
הִשְׁחִיתוּ הִתְעִיבוּ עֲלִילָה
אֵין עֹשֵׂה־טוֹב׃

יהוה

---

8 v. כן ברוב ספרים כ"י ודס"ו, ס"א אתה יהוה, וס"א אתה יהוה וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו ודי"ס, וס"א אתה יחוה וכן ד"ו, ד"ב והי"ד. 8 v. ס"א תִּשְׁמְרֵנוּ וכן ח"ע וח"ר. 8 v. ס"א תִּצְּרֵנוּ וכן ח"ע וח"ר. 8 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ו, ד"ס, ד"י ודס"ו וכן ב"א, ב"ע וז וכן ד"ב והי"ד. 9 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ו, ד"י, ודס"ו, ס"א סָבִיב רְשָׁעִים וכן ד"ב, ד"ס, ד"י ודי"ד, וס"א סָבִיב רְשָׁעִים. 9 v. ס"א זָלוּת וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ס, ד"ב והי"ד, וס"א זְלוּת כלא וכן ד"א, ד"ו ודס"ו. יג. 3 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י, ד"ב, ד"ד ודס"ו וכן ב"א, ב"ע אנה. 3 v. כן ברוב ספרים כ"י ודס"ו, ס"א אָשִׁית וכן ד"י, ד"ב והי"ד, וס"א עַד־אָנָה אָשִׁית וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו ודס"ו, וס"א עַד־אָנָה | אָשִׁית. יד. 1 v. ס"א מִזְמוֹר לְדָוִד וכן ד"ב, ח"ע וח"ר. 1 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י ודס"ו, ס"א תשחיתו וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו ודי"ס, וס"א תשחיתו וכן ד"ב והי"ד, וס"א הֶשְׁחִיתוּ.

2 The LORD looked down from heaven upon the children of men, to see if there were any that did understand, and seek God.
3 They are all gone aside, they are all together become filthy: there is none that doeth good, no, not one.
4 Have all the workers of iniquity no knowledge? who eat up my people as they eat bread, and call not upon the LORD.
5 There were they in great fear: for God is in the generation of the righteous.
6 Ye have shamed the counsel of the poor, because the LORD is his refuge.
7 Oh that the salvation of Israel were come out of Zion! when the LORD bringeth back the captivity of his people, Jacob shall rejoice, and Israel shall be glad.

2 יְהוָה מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל־בְּנֵי־אָדָם
לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל
דֹּרֵשׁ אֶת־אֱלֹהִים׃
3 הַכֹּל סָר יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ
אֵין עֹשֵׂה־טוֹב
אֵין גַּם אֶחָד׃
4 הֲלֹא יָדְעוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן
אֹכְלֵי עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם
יְהוָה לֹא קָרָאוּ׃
5 שָׁם ׀ פָּחֲדוּ פָחַד
כִּי־אֱלֹהִים בְּדוֹר צַדִּיק׃
6 עֲצַת־עָנִי תָּבִישׁוּ
כִּי יְהוָה מַחְסֵהוּ׃
7 מִי־יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל
בְּשׁוּב יְהוָה שְׁבוּת עַמּוֹ
יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל׃

PSALM 15

A Psalm of David.

1 LORD, who shall abide in thy tabernacle? who shall dwell in thy holy hill?
2 He that walketh uprightly, and worketh righteousness, and speaketh the truth in his heart.
3 He that backbiteth not with his tongue, nor doeth evil to his neighbour, nor taketh up a reproach against his neighbour.

טו מִזְמוֹר לְדָוִד
יְהוָה מִי־יָגוּר בְּאָהֳלֶךָ
מִי־יִשְׁכֹּן בְּהַר קָדְשֶׁךָ׃
2 הוֹלֵךְ תָּמִים וּפֹעֵל צֶדֶק
וְדֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ׃
3 לֹא־רָגַל ׀ עַל־לְשֹׁנוֹ
לֹא־עָשָׂה לְרֵעֵהוּ רָעָה
וְחֶרְפָּה לֹא־נָשָׂא עַל־קְרֹבוֹ׃

נבזה ו

ב ... כן ברוב ספרים כי׳ ודב״ו. ס״א אין עשה וכן ד״ב, ד״ו וד ט. וס״א אין עושה וכן די״ב ודי״ד. 4 ... ס״א יודעי וכן ת״ע וח״ד. 5 ... כן ברוב ספרים בי״ו, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ח, ד״ט, די״ב, די״ד ודט״ו. 6 ... כן ברוב ספרים כי״ו, ס״א כי ובלא פקף וכן ד״ב, די״ו ח״י, וס״א כי וכן ד״ג, ד״ח ד״ט, די״ד ודכ״ו. טו. 1 ... ס״א גאולך וכן ד״א. 3 ... ס״א ונשא וכן ד״א ד״ב ד״ג, ד״ח. דכ״ב ת״ע ת״ם ותד״ה.

4 In whose eyes a vile person is contemned; but he honoureth them that fear the LORD. He that sweareth to his own hurt, and changeth not.
5 He that putteth not out his money to usury, nor taketh reward against the innocent. He that doeth these things shall never be moved.

PSALM 16

Michtam of David.

1 Preserve me, O God: for in thee do I put my trust.
2 O my soul, thou hast said unto the LORD, Thou art my LORD: my goodness extendeth not to thee;
3 But to the saints that are in the earth, and to the excellent, in whom is all my delight.
4 Their sorrows shall be multiplied that hasten after another god: their drink offerings of blood will I not offer, nor take up their names into my lips.
5 The LORD is the portion of mine inheritance and of my cup: thou maintainest my lot.
6 The lines are fallen unto me in pleasant places; yea, I have a goodly heritage.
7 I will bless the LORD, who hath given me counsel: my reins also instruct me in the night seasons.
8 I have set the LORD always before me:

4 נִבְזֶה נִמְאָס בְּעֵינָיו
וְאֶת־יִרְאֵי יְהוָה יְכַבֵּד
נִשְׁבַּע לְהָרַע וְלֹא יָמֵר׃
5 כַּסְפּוֹ לֹא־נָתַן בְּנֶשֶׁךְ
וְשֹׁחַד עַל־נָקִי לֹא לָקָח
עֹשֵׂה אֵלֶּה לֹא יִמּוֹט לְעוֹלָם׃
טז מִכְתָּם לְדָוִד
שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי־חָסִיתִי בָךְ׃
2 אָמַרְתְּ לַיהוָה אֲדֹנָי אָתָּה
טוֹבָתִי בַּל־עָלֶיךָ׃
3 לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ הֵמָּה
וְאַדִּירֵי כָּל־חֶפְצִי־בָם׃
4 יִרְבּוּ עַצְּבוֹתָם אַחֵר מָהָרוּ
בַּל־אַסִּיךְ נְסִכֵיהֶם מִדָּם
וּבַל־אֶשָּׂא אֶת־שְׁמוֹתָם עַל־שְׂפָתָי׃
5 יְהוָה מְנָת־חֶלְקִי וְכוֹסִי
אַתָּה תּוֹמִיךְ גּוֹרָלִי׃
6 חֲבָלִים נָפְלוּ־לִי בַּנְּעִמִים
אַף־נַחֲלָת שָׁפְרָה עָלָי׃
7 אֲבָרֵךְ אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר יְעָצָנִי
אַף־לֵילוֹת יִסְּרוּנִי כִלְיוֹתָי׃
8 שִׁוִּיתִי יְהוָה לְנֶגְדִּי תָּמִיד
כִּי

---

4 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ג, ד"ם, ד"י, ד"ב, ד"ד ודמ"ו, ס"א נִבְזֶה וכן ד"ב ודי"ז, וס"א נִבְזָה בְּעֵינָיו׀. 4 v. צ"ל לְהַרַע = לְרָעָה וכן ת"ע, ת"ס ות"ר. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ן, ד"ס, ד"י ודס"ו, ס"א נתן בנשך וכן ד"י"ב ודי"ד. טז 2 v. ס"א אָמַרְתִּי וכן ד"ב, ד"ו, ת"ע, ת"ס ות"ר. 3 v. צ"ל כאתרוהמחאדירי = פַּאֲתֹת מְהֻאדִּיר י', כן ת"ע. 3 v. צ"ל חָפְצוֹ, כן ת"ע. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א ודי"ו, ס"א מְנַת וכלא מקף וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם ודי"א, וס"א מְנָת־ וכן ד"ב, ד"ד ודמ"ו. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י ודי"ו, ס"א נְּעִימִים מלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"א, ד"ב, ד"ד ורמ"ו. 7 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ד ודמ"ו, ס"א אברך וכן ד"ג ודי"ם, וס"א אבֵרֵךְ וכן ד"י. 8 v. כן ברוב ספרים כ"י ורמ"ו, ס"א שִׁוִּיתִי יְהוָה וכן ד"י, ד"ב ודי"ד, וס"א שִׁוִּיתִי יהוה או יְהוָה וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו ודי"ם.

because he is at my right hand, I shall not be moved.

9 Therefore my heart is glad, and my glory rejoiceth: my flesh also shall rest in hope.

10 For thou wilt not leave my soul in hell; neither wilt thou suffer thine Holy One to see corruption.

11 Thou wilt shew me the path of life: in thy presence is fulness of joy; at thy right hand there are pleasures for evermore.

PSALM 17

A Prayer of David.

1 Hear the right, O LORD, attend unto my cry, give ear unto my prayer, that goeth not out of feigned lips.

2 Let my sentence come forth from thy presence; let thine eyes behold the things that are equal.

3 Thou hast proved mine heart; thou hast visited me in the night; thou hast tried me, and shalt find nothing; I am purposed that my mouth shall not transgress.

4 Concerning the works of men, by the word of thy lips I have kept me from the paths of the destroyer.

5 Hold up my goings in thy paths, that my footsteps slip not.

6 I have called upon thee, for thou wilt hear me, O God: incline thine ear unto me, and hear my speech.

7 Shew thy marvellous lovingkindness, O thou that savest by thy right hand

כִּי מִימִינִי בַּל־אֶמּוֹט׃
9 לָכֵן שָׂמַח לִבִּי וַיָּגֶל כְּבוֹדִי
אַף־בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח׃
10 כִּי לֹא־תַעֲזֹב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל
לֹא־תִתֵּן חְסִידְךָ לִרְאוֹת שָׁחַת׃
11 תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים
שְׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ
נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח׃

יז תְּפִלָּה לְדָוִד

שִׁמְעָה יְהוָה | צֶדֶק הַקְשִׁיבָה רִנָּתִי
הַאֲזִינָה תְּפִלָּתִי בְּלֹא שִׂפְתֵי מִרְמָה׃
2 מִלְּפָנֶיךָ מִשְׁפָּטִי יֵצֵא
עֵינֶיךָ תֶּחֱזֶינָה מֵישָׁרִים׃
3 בָּחַנְתָּ לִבִּי | פָקַדְתָּ לַיְלָה
צְרַפְתַּנִי בַּל־תִּמְצָא
זַמֹּתִי בַּל־יַעֲבָר־פִּי׃
4 לְפָעֳלוֹת אָדָם בִּדְבַר שְׂפָתֶיךָ
אֲנִי שָׁמַרְתִּי אָרְחוֹת פָּרִיץ׃
5 תָּמֹךְ אֲשֻׁרַי בְּמַעְגְּלוֹתֶיךָ
בַּל־נָמְטוּ פְעָמָי׃
6 אֲנִי קְרָאתִיךָ כִּי־תַעֲנֵנִי אֵל
הַטֵּה־אָזְנְךָ לִי שִׁמְעָ אִמְרָתִי׃
7 הַפְלֵה חֲסָדֶיךָ מוֹשִׁיעַ חוֹסִים

ממתקוממים

---

10 v. ס״א ולא״ וכן ת״ע, ת״ס ות״ר. 10 v. חְסִידְךָ כתיב; חֲסִידְךָ קרי. בס״א הַסִּידְךָ כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב, ד״ב ד״ו, ד״כ, ד״ו, ד״ח, ור״ה. יז 3 v. כן ברוב ספרים כ״י, ור״ו, ור״א, ס״א צרפתני וכן דמ״ו. או צרפתני וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו, ד״ם, ד״כ וד״ר. 5 v. כן חסר ודגש ברוב ספרים כ״י, ר״ע, ר״ם, ד״י, ד״כ וד״ר. ס״א נָמְטוּ מלא ורגש וכן דמ״ו, וס״א נָמְטוּ חסר ורפי וכן ד״כ, ד״ו וד״א, וס״א נָמְטוּ מלא ורפי וכן ר״א. 6 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ו,ד״ט, ד״כ וד״ר, ס״א אֲנִי״ בפקף וכלא נגינה וכן ר״י, ודמ״ו. 7 v. ס״א הַסְלֵא וכן ר״א, ת״ע, ת״ס ות״ר.

them which put their trust in thee from those that rise up against them.

8 Keep me as the apple of the eye, hide me under the shadow of thy wings,

9 From the wicked that oppress me, from my deadly enemies, who compass me about.

10 They are inclosed in their own fat: with their mouth they speak proudly.

11 They have now compassed us in our steps: they have set their eyes bowing down to the earth;

12 Like as a lion that is greedy of his prey, and as it were a young lion lurking in secret places.

13 Arise, O LORD, disappoint him, cast him down: deliver my soul from the wicked, which is thy sword:

14 From men which are thy hand, O LORD, from men of the world, which have their portion in this life, and whose belly thou fillest with thy hid treasure: they are full of children, and leave the rest of their substance to their babes.

15 As for me, I will behold thy face in righteousness: I shall be satisfied, when I awake, with thy likeness.

PSALM 18

To the chief Musician, A Psalm of David, the servant of the LORD, who spake unto the LORD the words of this song in the day that the LORD delivered him from the hand of all his enemies, and from the hand of Saul: And he said,

1 I will love thee, O LORD, my strength.

2 The LORD is my rock, and my fortress, and my deliverer; my God, my strength, in whom I will trust;

מִמִּתְקוֹמְמִים בִּימִינֶךָ׃
8 שָׁמְרֵנִי כְּאִישׁוֹן בַּת־עָיִן
בְּצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנִי׃
9 מִפְּנֵי רְשָׁעִים וְוּ שַׁדְּדוּנִי
אֹיְבַי בְּנֶפֶשׁ יַקִּיפוּ עָלָי׃
10 חֶלְבָּמוֹ סָגָרוּ
פִּימוֹ דִּבְּרוּ בְּגֵאוּת׃
11 אֲשֻׁרֵינוּ עַתָּה סְבָבוּנִי
עֵינֵיהֶם יָשִׁיתוּ לִנְטוֹת בָּאָרֶץ׃
12 דִּמְיוֹ כְּאַרְיֵה יִכְסוֹף לִטְרֹף
וְכִכְפִיר יֹשֵׁב בְּמִסְתָּרִים׃
13 קוּמָה יְהוָה קַדְּמָה פָּנָיו הַכְרִיעֵהוּ
פַּלְטָה נַפְשִׁי מֵרָשָׁע חַרְבֶּךָ׃
14 מִמְתִים יָדְךָ יְהוָה מִמְתִים מֵחֶלֶד
חֶלְקָם בַּחַיִּים וצפינך [וְצָפִינְךָ] תְּמַלֵּא בִטְנָם
יִשְׂבְּעוּ בָנִים וְהִנִּיחוּ יִתְרָם לְעֹלְלֵיהֶם׃
15 אֲנִי בְצֶדֶק אֶחֱזֶה פָּנֶיךָ
אֶשְׂבְּעָה בְהָקִיץ תְּמוּנָתֶךָ׃

יח לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד יְהוָה לְדָוִד אֲשֶׁר דִּבֶּר | לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי
הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּיוֹם | הִצִּיל־יְהוָה אוֹתוֹ מִכַּף כָּל־אֹיְבָיו
וּמִיַּד שָׁאוּל׃

2 וַיֹּאמַר אֶרְחָמְךָ יְהוָה חִזְקִי׃
3 יְהוָה | סַלְעִי וּמְצוּדָתִי וּמְפַלְטִי׃ אֵלִי צוּרִי אֶחֱסֶה־

---

11 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א ודמ"ו, ס"א אשורנו מלא וכן ד"ב, ד"ג, ר"ו, ד"מ, ד"ב ורי"ד, וס"א אשרינו וכן ר"א, ר"ן, חי"ב. סבבוני כתיב. 11 v. סבבוני כתיב, וס"א סבבוני כתיב וקרי וכן ד"א ודי"א. וס"א סבבוני כתיב וקרי וכן ד"ב. ר"ן, דמ ודי"ב. 13 v. ס"א מחתים בסקף וכן דמ"ו, וס"א מחתים וכן ד"ג, ד"מ. ד"י ודי"ב. 14 v. וצפינך כתיב, וצפונך קרי. 14 v. כן למערכאי, לבדנחאי לעוללותם מלא.
יח. 1 v. ס"א ומקף: עיין שמואל ב' כ"ב א'. 3 v. כן ברוב בבליים ב"י ונמסר עליו לגרסיה וכן ד"ב, ד"ג, ד"מ, ד"ן, ר"ב, ד"ה ורכ"ו. 1 v. מפלטילי: עיין שמואל ב' כ"ב ב'.

my buckler, and the horn of my salvation, and my high tower.

3 I will call upon the LORD, who is worthy to be praised: so shall I be saved from mine enemies.

4 The sorrows of death compassed me, and the floods of ungodly men made me afraid.

5 The sorrows of hell compassed me about: the snares of death prevented me.

6 In my distress I called upon the LORD, and cried unto my God: he heard my voice out of his temple, and my cry came before him, even into his ears.

7 Then the earth shook and trembled; the foundations also of the hills moved and were shaken, because he was wroth.

8 There went up a smoke out of his nostrils, and fire out of his mouth devoured: coals were kindled by it.

9 He bowed the heavens also, and came down: and darkness was under his feet.

10 And he rode upon a cherub, and did fly: yea, he did fly upon the wings of the wind.

11 He made darkness his secret place; his pavilion round about him were dark waters and thick clouds of the skies.

12 At the brightness that was before him his thick clouds passed, hail stones and coals of fire.

13 The LORD also thundered in the heavens, and the Highest gave his voice; hail stones and coals of fire.

14 Yea, he sent out his arrows, and scattered them; and he shot out lightnings, and discomfited them.

15 Then the channels of waters were seen, and the foundations of the world were discovered at thy rebuke,

4 בּוֹ מָגִנִּי וְקֶרֶן־יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי׃ מֶהִלָּל
5 אֶקְרָא יְהוָה וּמִן־אֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ׃ אָפָפוּנִי׳ חֶבְלֵי־
6 מָוֶת וְנַחֲלֵי בְלִיָּעַל יבעתוני׃ חֶבְלֵי
שְׁאוֹל סַבָּבוּנִי קִדְּמוּנִי מוֹקְשֵׁי
7 מָוֶת׃ בַּצַּר־לִי אֶקְרָא יְהוָה וְאֶל־
אֱלֹהַי אֲשַׁוֵּעַ יִשְׁמַע מֵהֵיכָלוֹ
8 קוֹלִי וְשַׁוְעָתִי לְפָנָיו תָּבוֹא בְאָזְנָיו׃ וַתִּגְעַשׁ
וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ וּמוֹסְדֵי הָרִים
9 יִרְגָּזוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ כִּי־חָרָה לוֹ׃ עָלָה
עָשָׁן בְּאַפּוֹ וְאֵשׁ׳ מִפִּיו
10 תֹּאכֵל גֶּחָלִים בָּעֲרוּ מִמֶּנּוּ׃ וַיֵּט
שָׁמַיִם וַיֵּרַד וַעֲרָפֶל תַּחַת
11 רַגְלָיו׃ וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוּב וַיָּעָף וַיֵּרָא
12 עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ׃ יָשֶׁת חֹשֶׁךְ סִתְרוֹ סְכִיבוֹתָיו
13 חֶשְׁכַת־מַיִם עָבֵי שְׁחָקִים׃ מִנֹּגַהּ
נֶגְדּוֹ עָבָיו עָבְרוּ בָּרָד׳ וְגַחֲלֵי־
14 אֵשׁ׃ וַיַּרְעֵם בַּשָּׁמַיִם יְהוָה וְעֶלְיוֹן
יִתֵּן קֹלוֹ בָּרָד׳ וְגַחֲלֵי־
15 אֵשׁ׃ וַיְשַׁלַּח חִצָּיו וַיְפִיצֵם וּבְרָקִים
16 רָב וַיְהֻמֵּם׃ וַיֵּרָאוּ אֲפִיקֵי
מַיִם וַיִּגָּלוּ מוֹסְדוֹת תֵּבֵל
מִגַּעֲרָתְךָ
יהוה

---

3 v. כן ברוב ספרים כ"י ור"ג, ס"א מגני וקרן ישעי וכן ר"ב ור"ו, וס"א מגני וקרן וכן ר"ם ור"ו, וס"א מגני וקרן וכן ר"ב וריר. וס"א מגני וקרן וכן רמ"ו. 5 v. ס"א בּ אפפוני חבלי וכן ר"ב, ר"ו ור"ם: עיין שמואל ב, כ"ב ה'. 7 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ם ר"י, ריר"ב, ריר ודמ"ו, ס"א בצרי־לי וכן ר"ב. 7 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ם ר"י, ר"ב, ריר ודמ"ו, ס"א ושוּעתי לפניו. 7 v. ס"א תָּבֹא חסר וכן ר"ב, ר"ד ס, ריא, ר"ב, ריר ודט"ו. 8 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ת, ס, ר"י, ר"ב, ריר ודס"ו וכן ב"א, ב"נ בֵּי ובלא מקף. 9 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ו, ודס"ו, ס"א ואש־מפיו וכן ריר"ב ור"ד, וס"א ואש מפיו וכן ר"ב ור"ו, וס"א ואש מפיו וכן ר"נ ור"ם. 11 v. ל' בָּעֲרוּ גחלי: עיין שמואל ב' כ"ב י"ב. 11 v. ס"א מִשְּׁכִים וכן תר', ת"ע והי': עיין שמואל ב' כ"ב י"ד. 16 v. ס"א יָם: עיין שמואל ב' כ"ב ט"ז.

O LORD, at the blast of the breath of thy nostrils.

16 He sent from above, he took me, he drew me out of many waters.

17 He delivered me from my strong enemy, and from them which hated me: for they were too strong for me.

18 They prevented me in the day of my calamity: but the LORD was my stay.

19 He brought me forth also into a large place; he delivered me, because he delighted in me.

20 The LORD rewarded me according to my righteousness; according to the cleanness of my hands hath he recompensed me.

21 For I have kept the ways of the LORD, and have not wickedly departed from my God.

22 For all his judgments were before me, and I did not put away his statutes from me.

23 I was also upright before him, and I kept myself from mine iniquity.

24 Therefore hath the LORD recompensed me according to my righteousness, according to the cleanness of my hands in his eyesight.

25 With the merciful thou wilt shew thyself merciful; with an upright man thou wilt shew thyself upright;

26 With the pure thou wilt shew thyself pure; and with the froward thou wilt shew thyself froward.

27 For thou wilt save the afflicted people; but wilt bring down high looks.

28 For thou wilt light my candle: the LORD my God will

29 enlighten my darkness. For by thee I have run through a troop; and by my God have I

30 leaped over a wall. As for God, his way is perfect: the word of the LORD is tried: he is a

31 buckler to all those that trust in him. For who is God save the LORD? or who is a rock save

32, 33 our God? It is God that girdeth me with strength, and maketh my way perfect. He

34 maketh my feet like hinds' feet, and setteth me upon my high places. He teacheth my hands

17 יְהוָה מִנְּשִׁמַּת רוּחַ אַפֶּךָ׃ יִשְׁלַח מִמָּרוֹם
18 יִקָּחֵנִי אֶמְשֵׁנִי מִמַּיִם רַבִּים׃ יַצִּילֵנִי
מֵאֹיְבִי עָז וּמִשַּׂנְאַי כִּי־אָמְצוּ
19 מִמֶּנִּי׃ יְקַדְּמוּנִי בְּיוֹם אֵידִי וַיְהִי־
20 יְהוָה לְמִשְׁעָן לִי׃ וַיּוֹצִיאֵנִי לַמֶּרְחָב
21 יְחַלְּצֵנִי כִּי חָפֵץ בִּי׃ יִגְמְלֵנִי
יְהוָה כְּצִדְקִי כְּבֹר יָדַי יָשִׁיב
22 לִי׃ כִּי שָׁמַרְתִּי דַּרְכֵי יְהוָה וְלֹא־
23 רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהָי׃ כִּי כָל־מִשְׁפָּטָיו
24 לְנֶגְדִּי וְחֻקֹּתָיו לֹא־אָסִיר מֶנִּי׃ וְאֶהְיֶה
25 תָמִים עִמּוֹ וָאֶשְׁתַּמֵּר מֵעֲוֹנִי׃ וַיָּשֶׁב־יְהוָה לִי
26 כְּצִדְקִי כְּבֹר יָדַי לְנֶגֶד עֵינָיו׃ עִם־
חָסִיד תִּתְחַסָּד עִם־גִּבֹּר תָּמִים
27 תִּתַּמָּם׃ עִם־נָבָר תִּתְבָּרָר וְעִם־
28 עִקֵּשׁ תִּתְפַּתָּל׃ כִּי־אַתָּה עַם־עָנִי
29 תוֹשִׁיעַ וְעֵינַיִם רָמוֹת תַּשְׁפִּיל׃ כִּי־
אַתָּה תָּאִיר נֵרִי יְהוָה אֱלֹהַי יַגִּיהַּ
30 חָשְׁכִּי׃ כִּי־בְךָ אָרֻץ גְּדוּד וּבֵאלֹהַי
31 אֲדַלֶּג־שׁוּר׃ הָאֵל תָּמִים
דַּרְכּוֹ אִמְרַת־יְהוָה צְרוּפָה מָגֵן
32 הוּא לְכֹל | הַחוֹסִים בּוֹ׃ כִּי מִי אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי
33 יְהוָה וּמִי־צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ׃ הָאֵל
הַמְאַזְּרֵנִי חָיִל וַיִּתֵּן תָּמִים
34 דַּרְכִּי׃ מְשַׁוֶּה רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת וְעַל
35 בָּמֹתַי יַעֲמִידֵנִי׃ מְלַמֵּד יָדַי
למלחמה

יז v. כן ברוב כפרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו וד"ם, ס"א יקדמוני ביום- וכן ד"י, ד"ב, ד"ד ודס"ו.
יז v. כן ברוב ספרים כ"י ודס"ו, ס"א ויהי יהוה למשען וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י, ד"ב והי"ד. 26 v. ס"א וגם- וכן ד"ב, ד"ו, ת"ע, ת"ס ותז: עיין שמואל ב' כ"ב כ"ו.
30 v. נ"ל אֶרֶץ עָרֹה. 34 v. נ"ל בָּמוֹת.

to war, so that a bow of steel is broken by mine arms.

35 Thou hast also given me the shield of thy salvation: and thy right hand hath holden me up, and thy gentleness hath made me great.

36 Thou hast enlarged my steps under me, that my feet did not slip.

37 I have pursued mine enemies, and overtaken them: neither did I turn again till they were consumed.

38 I have wounded them that they were not able to rise: they are fallen under my feet.

39 For thou hast girded me with strength unto the battle: thou hast subdued under me those that rose up against me.

40 Thou hast also given me the necks of mine enemies; that I might destroy them that hate me.

41 They cried, but there was none to save them: even unto the LORD, but he answered them not.

42 Then did I beat them small as the dust before the wind: I did cast them out as the dirt in the streets.

43 Thou hast delivered me from the strivings of the people; and thou hast made me the head of the heathen: a people whom I have not known shall serve me.

44 As soon as they hear of me, they shall obey me: the strangers shall submit themselves unto me.

45 The strangers shall fade away, and be afraid out of their close places.

46 The LORD liveth; and blessed be my rock; and let

47 the God of my salvation be exalted. It is God that avengeth me, and subdueth the people

48 under me. He delivereth me from mine enemies: yea, thou liftest me up above those that

49 rise up against me: thou hast delivered me from the violent man. Therefore will I give

50 thanks unto thee, O LORD, among the heathen, and sing praises unto thy name. Great deliverance giveth he to his king; and sheweth mercy to his anointed, to David, and to his seed for evermore.

36 לַמִּלְחָמָה וְנֵחַתָּה קֶשֶׁת־נְחוּשָׁה זְרוֹעֹתָי׃ וַתִּתֶּן
לִי מָגֵן יִשְׁעֶךָ וִימִינְךָ תִסְעָדֵנִי וְעַנְוָתְךָ
37 תַּרְבֵּנִי׃ תַּרְחִיב צַעֲדִי תַּחְתָּי וְלֹא
38 מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי׃ אֶרְדְּפָה אוֹיְבַי
39 וְאַשִּׂיגֵם וְלֹא־אָשׁוּב עַד־כַּלּוֹתָם׃ אֶמְחָצֵם
וְלֹא־יְכָלוּ קוּם יִפְּלוּ תַּחַת
40 רַגְלָי׃ וַתְּאַזְּרֵנִי חַיִל לַמִּלְחָמָה תַּכְרִיעַ
41 קָמַי תַּחְתָּי׃ וְאֹיְבַי נָתָתָה לִּי
42 עֹרֶף וּמְשַׂנְאַי אַצְמִיתֵם׃ יִשְׁוְעוּ
וְאֵין מוֹשִׁיעַ עַל־יְהוָה וְלֹא
43 עָנָם׃ וְאֶשְׁחָקֵם כְּעָפָר ׀ עַל־פְּנֵי־רוּחַ כְּטִיט
44 חוּצוֹת אֲרִיקֵם׃ תְּפַלְּטֵנִי מֵרִיבֵי
עָם ׀ תְּשִׂימֵנִי לְרֹאשׁ גּוֹיִם עָם ׀
45 לֹא־יָדַעְתִּי יַעַבְדוּנִי׃ לִשְׁמַע אֹזֶן יִשְׁמְעוּ
46 לִי בְּנֵי־נֵכָר יְכַחֲשׁוּ־לִי׃ בְּנֵי־
47 נֵכָר יִבְלוּ וְיַחְרְגוּ מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם׃ חַי־יְהוָה וּבָרוּךְ
48 צוּרִי וְיָרוּם אֱלוֹהֵי יִשְׁעִי׃ הָאֵל
הַנּוֹתֵן נְקָמוֹת לִי וַיַּדְבֵּר עַמִּים
49 תַּחְתָּי׃ מְפַלְּטִי מֵאֹיְבָי אַף מִן־קָמַי תְּרוֹמְמֵנִי מֵאִישׁ
50 חָמָס תַּצִּילֵנִי׃ עַל־כֵּן ׀ אוֹדְךָ בַגּוֹיִם ׀
יְהוָה וּלְשִׁמְךָ אֲזַמֵּרָה׃ מַגְדִּיל
יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה חֶסֶד ׀
לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָם׃
למנצח

---

41 v. כן ברוב ספרים כ"י ונספר עליו נגיעא. 43 v. נ"ל מֵעֲפַר־אָרֶץ: עיין שמואל ב' כ"ב מ"ג. 43 v. ס"א אֲרִיקָם וכן חר. ת"ע, ת"ס ות"ר: עיין שמואל ב' כ"ב מ"ג. 44 v. כן ברוב ספרים כ"י, ויב, ויד ורטז, ס"א עם לא־יָדַעְתִּי וכן דיג, דים ודיו, וס"א עם לא־יְדַעְתִּנִי, וס"א עַם לא־יְדַעְתִּי וכן דיב דיז. 45 v. סַ"א לְמִשְׁמַע. 46 v. כן ב"א. ב"נ מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם בלא נגיעא. 49 v. כן ב"א. ב"נ מְפַלְּטִי בנגיעא. 50 v. ע' רבתי. 51 v. ס"א כַּנְדִּיל מלא וכן ר"א. דיב ודיא.

PSALM 19

To the chief Musician,
A Psalm of David.

1 The heavens declare the glory of God; and the firmament sheweth his handywork.
2 Day unto day uttereth speech, and night unto night sheweth knowledge.
3 There is no speech nor language, where their voice is not heard.
4 Their line is gone out through all the earth, and their words to the end of the world. In them hath he set a tabernacle for the sun,
5 Which is as a bridegroom coming out of his chamber, and rejoiceth as a strong man to run a race.
6 His going forth is from the end of the heaven, and his circuit unto the ends of it: and there is nothing hid from the heat thereof.
7 The law of the LORD is perfect, converting the soul: the testimony of the LORD is sure, making wise the simple.
8 The statutes of the LORD are right, rejoicing the heart: the commandment of the LORD is pure, enlightening the eyes.
9 The fear of the LORD is clean, enduring for ever: the judgments of the LORD are true and righteous altogether.

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃
הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל
וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ׃
יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר
וְלַיְלָה לְלַיְלָה יְחַוֶּה־דָּעַת׃
אֵין־אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים
בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם׃
בְּכָל־הָאָרֶץ יָצָא קַוָּם
וּבִקְצֵה תֵבֵל מִלֵּיהֶם
לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם־אֹהֶל בָּהֶם׃
וְהוּא כְּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ
יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח׃
מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצָאוֹ
וּתְקוּפָתוֹ עַל־קְצוֹתָם
וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ׃
תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ
עֵדוּת יְהוָה נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי׃
פִּקּוּדֵי יְהוָה יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵב
מִצְוַת יְהוָה בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם׃
יִרְאַת יְהוָה טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד
מִשְׁפְּטֵי־יְהוָה אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּו׃

הנחמדים

---

v. 1 כן ברוב ספרים כ"י. ד"ם. ד"י. ד"ב. ד"ד ודמ"ו. ס"א למנצח וכן ר"ב וח"ו. וס"א למנצח. v. 2 כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו נעויא. v. 2 כן כ"א. כ"ב מבוד־ נעויא. ס"א מספרים כבוד וכן ד"י. או מספרים כבוד וכן ד"ב וד"ו. או מספרים כבד וכן ר"ג וח"ם. v. 4 כן ברוב ספרים כ"י. ד"י. ודמ"ו. ס"א אין ובלא מקף וכן ר"ב. ד"ג. ד"ם. ד"ב וד"ד. v. 5 כן ברוב ספרים כ"י. ד"י. ד"ב. ד"ד ודמ"ו וכן ב"א. כ"נ בכלי־האדרין וכן ר"ג ח"ם. v. 6 צ"ל קולם כן ת"ע. ת"ם וח"ר. v. 6 כן ברוב ספרים כ"י ודמ"ו. ס"א שם אהל וכן ד"ב ד"ו. או שם אהל וכן ר"ג ור"ם. או שם אהל וכן ד"ב וד"ד. או שם אהל וכן ד"י. v. 7 ס"א ערך וכן ת"ע וח"ר. v. 8 כן ברוב ספרים כ"י ר"ג. ר"ם ודמ"ע וכן ב"א. כ"נ עדות־ במקף ובלא נגינה. v. 9 כן ברוב ספרים כ"י. ד"ב. ד"י ודמ"ו וכן ב"א. ב"נ מצות־ במקף ובלא נגינה וכן ר"ג ודמ"ם. v. 10 כן ב"א. כ"נ מהורה נעויא. v. 10 כן ברוב ספרים כ"י. ד"ב. ד"ג. ד"ו. ד"ם. ד"י ודמ"ו. ס"א צדקו רביע מגרש וכן ד"ב ד"ד.

10 More to be desired are they than gold, yea, than much fine gold: sweeter also than honey and the honeycomb.
11 Moreover by them is thy servant warned: and in keeping of them there is great reward.
12 Who can understand his errors? cleanse thou me from secret faults.
13 Keep back thy servant also from presumptuous sins; let them not have dominion over me: then shall I be upright, and I shall be innocent from the great transgression.
14 Let the words of my mouth, and the meditation of my heart, be acceptable in thy sight, O LORD, my strength, and my redeemer.

PSALM 20

To the chief Musician,
A Psalm of David.

1 The LORD hear thee in the day of trouble; the name of the God of Jacob defend thee;
2 Send thee help from the sanctuary, and strengthen thee out of Zion;
3 Remember all thy offerings, and accept thy burnt sacrifice; Selah.
4 Grant thee according to thine own heart, and fulfil all thy counsel.
5 We will rejoice in thy salvation, and in the name of our God we will set up our banners:

11 וְגַם־עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם
בְּשָׁמְרָם עֵקֶב רָב׃
12 שְׁגִיאוֹת מִי־יָבִין
מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי׃
13 גַּם מִזֵּדִים | חֲשֹׂךְ עַבְדֶּךָ אַל־יִמְשְׁלוּ־בִי
אָז אֵיתָם וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָב׃
14 יִהְיוּ לְרָצוֹן | אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ
יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי׃

כ לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 יַעַנְךָ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה
יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם | אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃
3 יִשְׁלַח עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ
וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ׃
4 יִזְכֹּר כָּל־מִנְחֹתֶךָ
וְעוֹלָתְךָ יְדַשְּׁנֶה סֶלָה׃
5 יִתֶּן־לְךָ כִּלְבָבֶךָ
וְכָל־עֲצָתְךָ יְמַלֵּא׃
6 נְרַנְּנָה | בִּישׁוּעָתֶךָ
וּבְשֵׁם־אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל

ימלא

11 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ם, ר"י, ר"ב, ר"ד ודס"ו וכן ב"א, ב"נ הנחסרים בלא נעויא. 11 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א ודפ"ו, ס"א ופ"ף וכן ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ר"י, ר"א, ר"ב ור"ד. 14 v. כן ב"א, ב"נ מפשע בלא נעויא. 15 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב ור"ן, ס"א יהיר במקף וכן ר"י, ר"ב, ר"ד ודס"ו, וס"א יהיו וכן ד"ג ודי"ם. 15 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ם, ר"י, ר"ב, ר"ד ודס"ו, ס"א פ' רביע וכן ר"י. כ. 1 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ם, ר"י, ר"ב, ר"ד ודס"ו, ס"א למנצח וכן ר"ב ור"ו, וס"א למנצח. 4 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו ל' וחסר וכן דס"ו, ת"ע ות"ה, ס"א סְנְחֵרִיבְ וכן ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ר"י, ר"א, ר"ב ור"ד. 4 v. ס"א ותולתך וכן דס"ו. 4 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ם, ר"י, ר"ב, ר"ד ודס"ו, ס"א ידשנה וכן ר"ב ור"ו, וס"א ירשנה־סלה. 5 v. כן ב"א, ב"נ יתן" בלא נעויא. 5 v. כן בספרים כ"י ונמסר עליו נעויא וכן ברד"ג, ר"ם, ר"י, ר"ב, ר"ד ודס"ו. 0 v. כן בספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ר"י, ר"ב, ר"ד ודס"ו. 6 v. צ"ל נְגַדֵּל או נְגַדֵּל כן ת"ע ות"ם ות"י.

יְמַלֵּא יְהוָה כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ׃
7 עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי הוֹשִׁיעַ יְהוָה מְשִׁיחוֹ
יַעֲנֵהוּ מִשְׁמֵי קָדְשׁוֹ
בִּגְבוּרוֹת יֶשַׁע יְמִינוֹ׃
8 אֵלֶּה בָרֶכֶב וְאֵלֶּה בַסּוּסִים
וַאֲנַחְנוּ | בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּיר׃
9 הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ
וַאֲנַחְנוּ קַמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד׃
10 יְהוָה הוֹשִׁיעָה׃ ס
הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ׃

כא לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 יְהוָה בְּעֻזְּךָ יִשְׂמַח־מֶלֶךְ
וּבִישׁוּעָתְךָ מָה־יָּגִיל מְאֹד׃
3 תַּאֲוַת לִבּוֹ נָתַתָּה לּוֹ
וַאֲרֶשֶׁת שְׂפָתָיו בַּל־מָנַעְתָּ סֶלָה׃
4 כִּי־תְקַדְּמֶנּוּ בִּרְכוֹת טוֹב
תָּשִׁית לְרֹאשׁוֹ עֲטֶרֶת פָּז׃
5 חַיִּים | שָׁאַל מִמְּךָ נָתַתָּה לּוֹ
אֹרֶךְ יָמִים עוֹלָם וָעֶד׃
6 גָּדוֹל כְּבוֹדוֹ בִּישׁוּעָתֶךָ
הוֹד וְהָדָר תְּשַׁוֶּה עָלָיו׃
7 כִּי־תְשִׁיתֵהוּ בְרָכוֹת לָעַד
תְּחַדֵּהוּ בְשִׂמְחָה אֶת־פָּנֶיךָ׃
8 כִּי־הַמֶּלֶךְ בֹּטֵחַ בַּיהוָה

ובחסד

---

6 v. כן ב׳א, ב׳נ מְשִׁאֲלוֹתֶיךָ נִצְּוָה. 8 v. כן ב׳א, ב׳נ בְּשֵׁם וכלא מקף וכן ד״י. 8 v. צ״ל נַגְבִּיהַ, כן ת״ע ות״ס: עיין לעיל ל״ב ה׳. 10 v. צ״ל הוֹשִׁיעַ הַמֶּלֶךְ וְעַנֵּנוּ, וכן ת״ע ות״ר: עיין למ״ל פסוק ז׳. כא. 1 v. כן בדוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ם, ד״י, ד״ב, ד״ד ודפ״ו, ס״א לַמְנַצֵּחַ. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״י, ד״ב, ד״ד ודפ״ו. 8 v. יָגִיל כתיב, יָגֵל קרי.

the LORD fulfil all thy petitions.

6 Now know I that the LORD saveth his anointed; he will hear him from his holy heaven with the saving strength of his right hand.

7 Some trust in chariots, and some in horses: but we will remember the name of the LORD our God.

8 They are brought down and fallen: but we are risen, and stand upright.

9 Save, LORD: let the king hear us when we call.

PSALM 21

To the chief Musician, A Psalm of David.

1 The king shall joy in thy strength, O LORD; and in thy salvation how greatly shall he rejoice!

2 Thou hast given him his heart's desire, and hast not withholden the request of his lips. Selah.

3 For thou preventest him with the blessings of goodness: thou settest a crown of pure gold on his head.

4 He asked life of thee, and thou gavest it him, even length of days for ever and ever.

5 His glory is great in thy salvation: honour and majesty hast thou laid upon him.

6 For thou hast made him most blessed for ever: thou hast made him exceeding glad with thy countenance.

7 For the king trusteth in the LORD,

and through the mercy of the most High he shall not be moved.

8 Thine hand shall find out all thine enemies: thy right hand shall find out those that hate thee.

9 Thou shalt make them as a fiery oven in the time of thine anger: the LORD shall swallow them up in his wrath, and the fire shall devour them.

10 Their fruit shalt thou destroy from the earth, and their seed from among the children of men.

11 For they intended evil against thee: they imagined a mischievous device, which they are not able to perform.

12 Therefore shalt thou make them turn their back, when thou shalt make ready thine arrows upon thy strings against the face of them.

13 Be thou exalted, LORD, in thine own strength: so will we sing and praise thy power.

PSALM 22

To the chief Musician upon Aijeleth Shahar, A Psalm of David.

1 My God, my God, why hast thou forsaken me? why art thou so far from helping me, and from the words of my roaring?

2 O my God, I cry in the daytime, but thou hearest not; and in the night season, and am not silent.

3 But thou art holy, O thou that inhabitest the praises of Israel.

4 Our fathers trusted in thee:

וּבְחֶסֶד עֶלְיוֹן בַּל־יִמּוֹט׃
9 תִּמְצָא יָדְךָ לְכָל־אוֹיְבֶיךָ
יְמִינְךָ תִּמְצָא שׂנְאֶיךָ׃
10 תְּשִׁיתֵמוֹ כְּתַנּוּר אֵשׁ לְעֵת פָּנֶיךָ
יְהוָה בְּאַפּוֹ יְבַלְּעֵם וְתֹאכְלֵם אֵשׁ׃
11 פִּרְיָמוֹ מֵאֶרֶץ תְּאַבֵּד
וְזַרְעָם מִבְּנֵי אָדָם׃
12 כִּי־נָטוּ עָלֶיךָ רָעָה
חָשְׁבוּ מְזִמָּה בַּל־יוּכָלוּ׃
13 כִּי תְשִׁיתֵמוֹ שֶׁכֶם
בְּמֵיתָרֶיךָ תְּכוֹנֵן עַל־פְּנֵיהֶם׃
14 רוּמָה יְהוָה בְּעֻזֶּךָ
נָשִׁירָה וּנְזַמְּרָה גְבוּרָתֶךָ׃

כב לַמְנַצֵּחַ עַל־אַיֶּלֶת הַשַּׁחַר מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 אֵלִי אֵלִי לָמָּה עֲזַבְתָּנִי
רָחוֹק מִישׁוּעָתִי דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי׃
3 אֱלֹהַי אֶקְרָא יוֹמָם וְלֹא תַעֲנֶה
וְלַיְלָה וְלֹא־דוּמִיָּה לִי׃
4 וְאַתָּה קָדוֹשׁ
יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל׃
5 בְּךָ בָּטְחוּ אֲבֹתֵינוּ

בטחו

---

v. 10 כן ברוב ספרים כי׳ ד׳ב, ד׳ג, ד׳ה, ד׳ם, ד׳י, ד׳י׳ב, ד׳י׳ד ורפ׳ן, ס׳א תשיתמו. 10 v. בס׳א בתוך ובכסר עליו נעויא. 10 v. כן ברוב ספרים כי׳ ונמסר עליו נעויא, וכן בד׳י׳ד ד׳י׳ד ורפ׳ן. 12 v. ס׳א כוזמות וכן הר׳ תֵּיצ ותי׳ר. 13 v. כן ברוב ספרים כי׳ד, ד׳ה, ד׳ם, ד׳י׳ב, ד׳י׳ד ורפ׳ן, ס׳א כיי במקף ובלא נגינה וכן ד׳ג ודי׳. 13 v. כן ברוב ספרים כי׳ ד׳ב, ד׳ג, ד׳ה, ד׳ם, ד׳י, ד׳י׳ב, ד׳י׳ד ורפ׳ן, ס׳א תכונן רביע מגרש. 14 v. ס׳א גבורתיך וכן ר׳א, ת׳צ ותי׳ר. כב, 1 v. כן ברוב ספרים כי׳, ר׳א, ד׳י׳ב, ד׳י׳ד ורפ׳ן, ס׳א השחר קטין וכן ד׳ג, ר׳כ ודי׳, וס׳א השחר וכן ד׳ב ות׳ו. 2 v. כן ברוב ספרים כי׳, ד׳ג, ד׳ם, ד׳י, ד׳י׳ב, ד׳י׳ד ורפ׳ן, ס׳א אלי אלי ספק וכן ד׳ב ות׳ו. 3 v. כן ברוב ספרים כי׳ ונמסר עליו נעויא וכן בר׳ג, ד׳י, ד׳י׳ב, ד׳י׳ד ודפ׳ו. 3 v. כן ברוב ספרים כי׳, ר׳א ד׳י, ד׳י׳א ודפ׳ו, ס׳א דמיה חסר וכן ד׳ב, ד׳ג, ד׳ו, ד׳י׳ב ודי׳ר. 4 v. ב׳א תהלת וכן ת׳צ, ת׳ם ותי׳ר.

they trusted, and thou didst deliver them.

5 They cried unto thee, and were delivered: they trusted in thee, and were not confounded.

6 But I am a worm, and no man; a reproach of men, and despised of the people.

7 All they that see me laugh me to scorn: they shoot out the lip, they shake the head, saying,

8 He trusted on the LORD that he would deliver him: let him deliver him, seeing he delighted in him.

9 But thou art he that took me out of the womb: thou didst make me hope when I was upon my mother's breasts.

10 I was cast upon thee from the womb: thou art my God from my mother's belly.

11 Be not far from me; for trouble is near; for there is none to help.

12 Many bulls have compassed me: strong bulls of Bashan have beset me round.

13 They gaped upon me with their mouths, as a ravening and a roaring lion.

14 I am poured out like water, and all my bones are out of joint: my heart is like wax; it is melted in the midst of my bowels.

15 My strength is dried up like a potsherd;

בָּטְחוּ וַתְּפַלְּטֵמוֹ׃
6 אֵלֶיךָ זָעֲקוּ וְנִמְלָטוּ
בְּךָ בָטְחוּ וְלֹא־בוֹשׁוּ׃
7 וְאָנֹכִי תוֹלַעַת וְלֹא־אִישׁ
חֶרְפַּת אָדָם וּבְזוּי עָם׃
8 כָּל־רֹאַי יַלְעִגוּ לִי
יַפְטִירוּ בְשָׂפָה יָנִיעוּ רֹאשׁ׃
9 גֹּל אֶל־יְהוָה יְפַלְּטֵהוּ
יַצִּילֵהוּ כִּי חָפֵץ בּוֹ׃
10 כִּי־אַתָּה גֹחִי מִבָּטֶן
מַבְטִיחִי עַל־שְׁדֵי אִמִּי׃
11 עָלֶיךָ הָשְׁלַכְתִּי מֵרָחֶם
מִבֶּטֶן אִמִּי אֵלִי אָתָּה׃
12 אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי כִּי־צָרָה קְרוֹבָה
כִּי־אֵין עוֹזֵר׃
13 סְבָבוּנִי פָּרִים רַבִּים
אַבִּירֵי בָשָׁן כִּתְּרוּנִי׃
14 פָּצוּ עָלַי פִּיהֶם
אַרְיֵה טֹרֵף וְשֹׁאֵג׃
15 כַּמַּיִם נִשְׁפַּכְתִּי
וְהִתְפָּרְדוּ כָּל־עַצְמוֹתָי
הָיָה לִבִּי כַּדּוֹנָג
נָמַס בְּתוֹךְ מֵעָי׃
16 יָבֵשׁ כַּחֶרֶשׂ כֹּחִי

ולשוני

v. 5. כן למערכאי. לפרנסאי בך בטחו. אליך זעקו חרויהון חד פסוק. v. 6 כן ברוב ספרים כי"ד"ס, ד"י"א, ד"י"ב ודי"ד, ס"א ולייענו מלא וכן ד"י"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו ד"י, ודס"ו. v. 10 כן ברוב ספרים כי"ו, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י, ד"י"ב, דיי"ד ודס"ו, ס"א כי־אתה רחמי. v. 11 צ"ל גזוז, כן ת"ס: עיין לקמן ע"א ו'. v. 12 כן ברוב ספרים כי"ו, ד"ג, ד"י, ד"י"ב, ד"י"ד ודס"ו, וכן ב"א, ב"ג ע"י וכלא סקף. v. 15 כן כ"א, כ"ג והתפרדו נעיא. v. 16 כי"ל חַרְשׂ.

and my tongue cleaveth to my jaws; and thou hast brought me into the dust of death.

16 For dogs have compassed me: the assembly of the wicked have inclosed me: they pierced my hands and my feet.

17 I may tell all my bones: they look and stare upon me.

18 They part my garments among them, and cast lots upon my vesture.

19 But be not thou far from me, O LORD: O my strength, haste thee to help me.

20 Deliver my soul from the sword; my darling from the power of the dog.

21 Save me from the lion's mouth: for thou hast heard me from the horns of the unicorns.

22 I will declare thy name unto my brethren: in the midst of the congregation will I praise thee.

23 Ye that fear the LORD, praise him; all ye the seed of Jacob, glorify him; and fear him, all ye the seed of Israel.

24 For he hath not despised nor abhorred the affliction of the afflicted; neither hath he hid his face from him; but when he cried unto him, he heard.

25 My praise shall be of thee in the great congregation:

וּלְשׁוֹנִי מֻדְבָּק מַלְקוֹחָי
וְלַעֲפַר־מָוֶת תִּשְׁפְּתֵנִי׃
17 כִּי סְבָבוּנִי כְלָבִים
עֲדַת מְרֵעִים הִקִּיפוּנִי
כָּאֲרִי יָדַי וְרַגְלָי׃
18 אֲסַפֵּר כָּל־עַצְמוֹתָי
הֵמָּה יַבִּיטוּ יִרְאוּ־בִי׃
19 יְחַלְקוּ בְגָדַי לָהֶם
וְעַל־לְבוּשִׁי יַפִּילוּ גוֹרָל׃
20 וְאַתָּה יְהוָה אַל־תִּרְחָק
אֱיָלוּתִי לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃
21 הַצִּילָה מֵחֶרֶב נַפְשִׁי
מִיַּד־כֶּלֶב יְחִידָתִי׃
22 הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי אַרְיֵה
וּמִקַּרְנֵי רֵמִים עֲנִיתָנִי׃
23 אֲסַפְּרָה שִׁמְךָ לְאֶחָי
בְּתוֹךְ קָהָל אֲהַלְלֶךָּ׃
24 יִרְאֵי יְהוָה הַלְלוּהוּ
כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב כַּבְּדוּהוּ
וְגוּרוּ מִמֶּנּוּ כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל׃
25 כִּי לֹא־בָזָה וְלֹא שִׁקַּץ עֱנוּת עָנִי
וְלֹא־הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ
וּבְשַׁוְּעוֹ אֵלָיו שָׁמֵעַ׃
26 מֵאִתְּךָ תְּהִלָּתִי בְּקָהָל רָב

נדרי

---

17 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ג. ד"י ורום"ו, ס"א כִּי וכן ד"ב ור"ו, וס"א עֲיֵי וכן ר"ם, ד"י"ב ודי"ד. 17 v. ס"א נָאֲרִי ונספר עליו פתח וכן בד"א, ד"ב ות"ו. 22 v. ס"א רְאֵמִים וכן ד"ב ות"ו. 24 v. כן למערבאי, למרנחאי יגורו בחיב, תגרו קרי, בס"א יָגוֹרוּ כתיב וקרי וכן ת"ע ות"ר. 25 v. כן ב"א, ב"ג בזה, ס"א בזה | ולָא. 26 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י ום"ו, ס"א מאתך תחלתי וכן ד"ב ות"ו.

I will pay my vows before them that fear him.

26 The meek shall eat and be satisfied: they shall praise the LORD that seek him: your heart shall live for ever.

27 All the ends of the world shall remember and turn unto the LORD: and all the kindreds of the nations shall worship before thee.

28 For the kingdom is the LORD'S: and he is the governor among the nations.

29 All they that be fat upon earth shall eat and worship: all they that go down to the dust shall bow before him: and none can keep alive his own soul.

30 A seed shall serve him; it shall be accounted to the Lord for a generation.

31 They shall come, and shall declare his righteousness unto a people that shall be born, that he hath done this.

PSALM 23

A Psalm of David.

1 The LORD is my shepherd; I shall not want.

2 He maketh me to lie down in green pastures: he leadeth me beside the still waters.

3 He restoreth my soul: he leadeth me in the paths of righteousness for his name's sake.

4 Yea, though I walk through the valley of the shadow of death, I will fear no evil: for thou art with me; thy rod and thy staff they comfort me.

נְדָרַי אֲשַׁלֵּם נֶגֶד יְרֵאָיו׃
27 יֹאכְלוּ עֲנָוִים וְיִשְׂבָּעוּ
יְהַלְלוּ יְהוָה דֹּרְשָׁיו
יְחִי לְבַבְכֶם לָעַד׃
28 יִזְכְּרוּ וְיָשֻׁבוּ אֶל־יְהוָה כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ
וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־מִשְׁפְּחוֹת גּוֹיִם׃
29 כִּי לַיהוָה הַמְּלוּכָה
וּמֹשֵׁל בַּגּוֹיִם׃
30 אָכְלוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ כָּל־דִּשְׁנֵי־אֶרֶץ
לְפָנָיו יִכְרְעוּ כָּל־יוֹרְדֵי עָפָר
וְנַפְשׁוֹ לֹא חִיָּה׃
31 זֶרַע יַעַבְדֶנּוּ
יְסֻפַּר לָאֲדֹנָי לַדּוֹר׃
32 יָבֹאוּ וְיַגִּידוּ צִדְקָתוֹ
לְעַם נוֹלָד כִּי עָשָׂה׃

כג מִזְמוֹר לְדָוִד
יְהוָה רֹעִי לֹא אֶחְסָר׃
2 בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי
עַל־מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי׃
3 נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב
יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי־צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ׃
4 גַּם כִּי־אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת
לֹא־אִירָא רָע כִּי־אַתָּה עִמָּדִי
שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי׃

תערך

27 v. בס"א דרשו כחיב. דרשיו קרי. 30 v. ג'ל אכלוישתחוו = אַף לוֹ יִשְׁתַּחֲווּ. 30 v. בס"א נמסר עליו לו קרי. 31 v. צ'ל זרעי כן ת'ע וח'ר. 31 v. צ'ל לדור יָבֹא כן ת'ע וח'ר. עיין לקמן ס'ח י'ר. ק'ב י'ב. כג. 3 v. כן ברוב ספרים כ'י ונמסר עליו רפי וכן ד'ס, ר'י, ד'י"א, ד'י"ב, ד'י"ד ד'ס'ו, ס"א פנעגלי וכן ד"א ר'ב, ר'ג ד'ו. 4 v. ס"א אלך!. 4 v. כן ברוב ספרים כ'י, ר'ב, ר'ג, ד'ו, ר'ם, ד'י"ב וד'י"ד וכן ב"א, ב'נ בנָיא וכן ד'י ד'ס'ו.

Thou preparest a table before me in the presence of mine enemies: thou anointest my head with oil; my cup runneth over.
Surely goodness and mercy shall follow me all the days of my life: and I will dwell in the house of the LORD for ever.

PSALM 24

A Psalm of David.
The earth is the LORD'S, and the fulness thereof; the world, and they that dwell therein.
For he hath founded it upon the seas, and established it upon the floods.
Who shall ascend into the hill of the LORD? or who shall stand in his holy place?
He that hath clean hands, and a pure heart; who hath not lifted up his soul unto vanity, nor sworn deceitfully.
He shall receive the blessing from the LORD, and righteousness from the God of his salvation.
This is the generation of them that seek him, that seek thy face, O Jacob. Selah.
Lift up your heads, O ye gates; and be ye lift up, ye everlasting doors; and the King of glory shall come in.

5 תַּעֲרֹךְ לְפָנַי׀ שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי
דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה׃
6 אַךְ׀ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיָּי
וְשַׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים׃

כד לְדָוִד מִזְמוֹר
לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ
תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃
2 כִּי־הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ
וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ׃
3 מִי־יַעֲלֶה בְהַר־יְהוָה
וּמִי־יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ׃
4 נְקִי כַפַּיִם וּבַר־לֵבָב
אֲשֶׁר׀ לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי
וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה׃
5 יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה
וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ׃
6 זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁו
מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה׃
7 שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם
וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם
וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃

מ

5 v. כן ב״א וכן ר״ב. ר״ו. ר״ם. ר״ע. ד״ר. ד״ר וד״ו. ב״נ רשנת בשמן. 6 v. כן ברוב ספרים כ״ו ונסמר עליו לגרסיה וכן ברש. ר״ם. ד״ר. ד״ר. ד״ר ות״ו. 6 v. כן ברוב ספרים כ״ו. ר״ב. ר״ם. ר״ו. ד״ר. ד״ר. ד״ר. ד״ר ות״ו. כד. 2 v. כן ברוב ספרים כ״ו. ר״ם. ר״ם. ר״ו. ר״ם. ד״ר. ד״ר. ד״ר ורס״ו. 3 v. כן ברוב ספרים כ״ו. ד״ר. ות״ם. ס״א סו״יעלה בהר וכן ר״ב וו״ו. וס״א מו״יעלה בהר וכן ר״ג. דם ות״ר. א׳ סי״ יעלה בהר״ וכן ד״ב ות״ה. וס״א יַעֲלֶה בְהַר. 4 v. כן ברוב ספרים כ״ו ונסמר עליו לגרסיה. וכן ברש. ר״ם. ר״ו. ד״ב. ד״ר ות״ו. 4 v. ו זעיר״א. נַפְשִׁי כתיב. נַפְשִׁי קרי. בס״א נַפְשִׁי כתיב וקרי וכן תר. ת״ע. ת״ם ות״ה. ובס״א נַפְשִׁי כתיב וקרי וכן ד״א. ר״ב. ד״ו ות״א. 6 v. לִרְשָׁו כתיב. לִרְשָׁיו קרי. בס״א לִרְשָׁיו כתיב וכן תר״. ת״ע ות״ה. 6 v. כן ברוב ספרים כ״ו. ד״ו. ות״ם. ס״א כמבקשי פָּנֶיךָ וכן ד״ב. ד״ג. ד״ם. ד״ב וד״ה. 6 v. צ״ל אֱלֹהֵי יעקב כן ת״ע ות״ם. 7 v. כן ב״א. ב״נ והנשאו בלא נעיא. ב״א ב״א והִנָּשְׂאוּ. ב״נ והִנָּשְׂאוּ.

8 Who is this King of glory? The LORD strong and mighty, the LORD mighty in battle.
9 Lift up your heads, O ye gates; even lift them up, ye everlasting doors; and the King of glory shall come in.
10 Who is this King of glory? The LORD of hosts, he is the King of glory. Selah.

PSALM 25

A Psalm of David.

1 Unto thee, O LORD, do I lift up my soul.
2 O my God, I trust in thee: let me not be ashamed, let not mine enemies triumph over me.
3 Yea, let none that wait on thee be ashamed: let them be ashamed which transgress without cause.
4 Shew me thy ways, O LORD; teach me thy paths.
5 Lead me in thy truth, and teach me: for thou art the God of my salvation; on thee do I wait all the day.
6 Remember, O LORD, thy tender mercies and thy lovingkindnesses; for they have been ever of old.
7 Remember not the sins of my youth, nor my transgressions: according to thy mercy remember thou me

מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד
יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר
יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה׃
שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם
וְשָׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם
וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃
מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד
יְהוָה צְבָאוֹת
הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה׃
לְדָוִד
אֵלֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי אֶשָּׂא׃
אֱלֹהַי בְּךָ בָטַחְתִּי אַל־אֵבוֹשָׁה
אַל־יַעַלְצוּ אֹיְבַי לִי׃
גַּם כָּל־קֹוֶיךָ לֹא יֵבֹשׁוּ
יֵבֹשׁוּ הַבּוֹגְדִים רֵיקָם׃
דְּרָכֶיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי
אָרְחוֹתֶיךָ לַמְּדֵנִי׃
הַדְרִיכֵנִי בַאֲמִתֶּךָ וְלַמְּדֵנִי
כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׁעִי
אוֹתְךָ קִוִּיתִי כָּל־הַיּוֹם׃
זְכֹר־רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ
כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃
חַטֹּאוֹת נְעוּרַי וּפְשָׁעַי אַל־תִּזְכֹּר
כְּחַסְדְּךָ זְכָר־לִי אָתָּה

למען

---

9 v. ס״א והנשאו וכן תר׳, ת״ע, ת״ס וח״ר: עיין מסוק ד. כה. 2 v. ניל פֹּה אֱלֹהַי.
2 v. כן ב״א. כ״נ אֵל׳ כנגויא. 3 v. כן כ״א, ב״נ הַבּוֹגְדִים כנגויא. 5 v. כן ב״א, ב״נ ולמרני בל״א נעויא. 5 v. ס״א כִּי־אַתָּה וכן ד״נ ורל״ס, וס״א כִּי אתה. 5 v. ס״א ואותך וכן ת״ע, ת״ס וח״ר. 6 v. כן ברוב ספרים כי״ו. ד״י, ו ט״ס. או זָכְרֵי וכן דו״ב ודי״ד ס״א זְכֹר וכן ד״ב, ד״נ ודו״. 7 v. ס״א חַטֹּאת חסר וכן ר״א, ד״ב, ד״ן, ד״ס. דו״א וַיְיַב.

for thy goodness' sake, O LORD.

8 Good and upright is the LORD: therefore will he teach sinners in the way.

9 The meek will he guide in judgment: and the meek will he teach his way.

10 All the paths of the LORD are mercy and truth unto such as keep his covenant and his testimonies.

11 For thy name's sake, O LORD, pardon mine iniquity; for it is great.

12 What man is he that feareth the LORD? him shall he teach in the way that he shall choose.

13 His soul shall dwell at ease; and his seed shall inherit the earth.

14 The secret of the LORD is with them that fear him; and he will shew them his covenant.

15 Mine eyes are ever toward the LORD; for he shall pluck my feet out of the net.

16 Turn thee unto me, and have mercy upon me; for I am desolate and afflicted.

17 The troubles of my heart are enlarged: O bring thou me out of my distresses.

18 Look upon mine affliction and my pain;

לְמַ֣עַן טּוּבְךָ֣ יְהוָ֑ה׃

8 טּ֖וֹב וְיָשָׁ֥ר יְהוָ֗ה
עַל־כֵּ֤ן יוֹרֶ֖ה חַטָּאִ֣ים בַּדָּֽרֶךְ׃

9 יַדְרֵ֣ךְ עֲנָוִ֣ים בַּמִּשְׁפָּ֑ט
וִילַמֵּ֖ד עֲנָוִ֣ים דַּרְכּֽוֹ׃

10 כָּל־אָרְח֣וֹת יְהוָ֣ה חֶ֣סֶד וֶאֱמֶ֑ת
לְנֹצְרֵ֖י בְּרִיתּ֣וֹ וְעֵדֹתָֽיו׃

11 לְמַ֣עַן שִׁמְךָ֣ יְהוָ֑ה
וְסָלַחְתָּ֥ לַעֲוֹנִ֖י כִּי־רַ֣ב הֽוּא׃

12 מִֽי־זֶ֭ה הָאִ֣ישׁ יְרֵ֣א יְהוָ֑ה
יוֹרֶ֥נּוּ בְ֝דֶ֗רֶךְ יִבְחָֽר׃

13 נַפְשׁ֖וֹ בְּט֣וֹב תָּלִ֑ין
וְזַרְע֖וֹ יִ֣ירַשׁ אָֽרֶץ׃

14 סוֹד־יְהוָ֥ה לִירֵאָ֑יו
וּבְרִיתּ֖וֹ לְהוֹדִיעָֽם׃

15 עֵינַ֣י תָּ֭מִיד אֶל־יְהוָ֑ה
כִּֽי־הוּא֥ יוֹצִ֖יא מֵרֶ֣שֶׁת רַגְלָֽי׃

16 פְּנֵה־אֵ֖לַי וְחָנֵּ֑נִי
כִּֽי־יָ֝חִ֗יד וְעָנִ֥י אָֽנִי׃

17 צָר֣וֹת לְבָבִ֣י הִרְחִ֑יבוּ
מִמְּצוּקוֹתַ֖י הוֹצִיאֵֽנִי׃

18 רְאֵ֣ה עָנְיִ֣י וַעֲמָלִ֑י

ושא

---

v. 8 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, דיד ודמ"ו, ס"א טוב וישר וכן ד"י, וס"א גם כ וישר וכן ד"ג ודי"ם. v. 8 בס"א על־כן יורה חטאים בדרך׃ ונמסר עליו לנדפיה. v. 10 בס"א לנצרי תמסר עליו נעויא. v. 11 כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו נעויא. v. 12 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ם, ד"י, דיד ורמ"ו. v. 15 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ם, ד"י, ד"י, דיד ודמ"ו, ס"א עיני תמיד. v. 15 כן ברוב ספרים כ"י, די"ב, דיד ודמ"ו, ס"א כי־הוא יוציא וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו ודי"ם. v. 16 כן ברוב ספרים כ"י ודי"ם, ס"א פנה אלי וכן ד"ב, ד"ג, ד"י, די"ב ודי"ד. v. 17 כ"ל הרחיבו ממצוקותי = הרחיב ומצוקותי. v. 18 כן ברוב ספרים כ"י ד"ב, ד"ג, ד"י, ד"ם, די"ב, דיד ודמ"ו, ס"א ראה־עניי וכן ד"י.

and forgive all my sins.
19 Consider mine enemies; for they are many; and they hate me with cruel hatred.
20 O keep my soul, and deliver me: let me not be ashamed; for I put my trust in thee.
21 Let integrity and uprightness preserve me; for I wait on thee.
22 Redeem Israel, O God, out of all his troubles.

PSALM 26

A Psalm of David.

1 Judge me, O LORD; for I have walked in mine integrity: I have trusted also in the LORD; therefore I shall not slide.
2 Examine me, O LORD, and prove me; try my reins and my heart.
3 For thy lovingkindness is before mine eyes: and I have walked in thy truth.
4 I have not sat with vain persons, neither will I go in with dissemblers.
5 I have hated the congregation of evil doers; and will not sit with the wicked.
6 I will wash mine hands in innocency: so will I compass thine altar, O LORD:
7 That I may publish with the voice of thanksgiving, and tell of all thy wondrous works.

וְשָׂא לְכָל־חַטֹּאוֹתָי׃
19 רְאֵה־אֹיְבַי כִּי־רַבּוּ
וְשִׂנְאַת חָמָס שָׂנְאוּנִי׃
20 שָׁמְרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי
אַל־אֵבוֹשׁ כִּי־חָסִיתִי בָּךְ׃
21 תֹּם־וְיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי
כִּי קִוִּיתִיךָ׃
22 פְּדֵה אֱלֹהִים אֶת־יִשְׂרָאֵל
מִכֹּל צָרוֹתָיו׃

כו לְדָוִד׀

שָׁפְטֵנִי יְהוָה כִּי־אֲנִי בְתֻמִּי הָלָכְתִּי
וּבַיהוָה בָּטָחְתִּי לֹא אֶמְעָד׃
2 בְּחָנֵנִי יְהוָה וְנַסֵּנִי
צָרְפָה כִלְיוֹתַי וְלִבִּי׃
3 כִּי־חַסְדְּךָ לְנֶגֶד עֵינָי
וְהִתְהַלַּכְתִּי בַּאֲמִתֶּךָ׃
4 לֹא־יָשַׁבְתִּי עִם־מְתֵי־שָׁוְא
וְעִם נְעָלָמִים לֹא אָבוֹא׃
5 שָׂנֵאתִי קְהַל מְרֵעִים
וְעִם־רְשָׁעִים לֹא אֵשֵׁב׃
6 אֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן כַּפָּי
וַאֲסֹבְבָה אֶת־מִזְבַּחֲךָ יְהוָה׃
7 לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל תּוֹדָה
וּלְסַפֵּר כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ׃

יהוה

---

18 v. ס"א חַטֹּאתַי חסר וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ד'ו, ד"ם, ד"י, ד"יא, ד"יב והיד. 19 v. כן כרוב ספרים כ"י ודס"ו, ס"א רָאָה אֹיְבַי וכן ר"ב, ד"ג, ד"ו ורס. 19 v. נ"ל חָמָס. 22 v. כן כרוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ד'ו, רס, ד"י, ד"יב, ד"יד והפ"ו. כן. 1 v. כן כרוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ד"ו, רס, ד"י, ד"יב, ד"יד והפ"ו, ס"א שפטני. 2 v. צרופה קרי, צָרְפָה כתיב, בס"א צְרָפָה כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ד'ו, ד"י והי"א. 4 v. כן כרוב ספרים כ"י, ד"י והפ"ו, ס"א וְעִם־ נעלמים וכן ר"ב, ד"ג, ד'ו, ד"ם, ד"י"ב והי"ד.

8 LORD, I have loved the habitation of thy house, and the place where thine honour dwelleth.
9 Gather not my soul with sinners, nor my life with bloody men:
10 In whose hands is mischief, and their right hand is full of bribes.
11 But as for me, I will walk in mine integrity: redeem me, and be merciful unto me.
12 My foot standeth in an even place: in the congregations will I bless the LORD.

PSALM 27

A Psalm of David.

1 The LORD is my light and my salvation; whom shall I fear? the LORD is the strength of my life; of whom shall I be afraid?
2 When the wicked, even mine enemies and my foes, came upon me to eat up my flesh, they stumbled and fell.
3 Though an host should encamp against me, my heart shall not fear: though war should rise against me, in this will I be confident.
4 One thing have I desired of the LORD, that will I seek after; that I may dwell in the house of the LORD all the days of my life, to behold the beauty of the LORD, and to enquire in his temple.
5 For in the time of trouble he shall hide me in his pavilion:

8 יְהוָה אָהַבְתִּי מְעוֹן בֵּיתֶךָ
וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ׃
9 אַל־תֹּאסֵף עִם־חַטָּאִים נַפְשִׁי
וְעִם־אַנְשֵׁי דָמִים חַיָּי׃
10 אֲשֶׁר־בִּידֵיהֶם זִמָּה
וִימִינָם מָלְאָה שֹׁחַד׃
11 וַאֲנִי בְּתֻמִּי אֵלֵךְ
פְּדֵנִי וְחָנֵּנִי׃
12 רַגְלִי עָמְדָה בְמִישׁוֹר
בְּמַקְהֲלִים אֲבָרֵךְ יְהוָה׃

כז

לְדָוִד׃

יְהוָה אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא
יְהוָה מָעוֹז חַיַּי מִמִּי אֶפְחָד׃
2 בְּקָרֵב עָלַי מְרֵעִים לֶאֱכֹל אֶת־בְּשָׂרִי
צָרַי וְאֹיְבַי לִי הֵמָּה כָּשְׁלוּ וְנָפָלוּ׃
3 אִם־תַּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה לֹא־יִירָא לִבִּי
אִם־תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ׃
4 אַחַת שָׁאַלְתִּי מֵאֵת יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ
שִׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה כָּל־יְמֵי חַיַּי
לַחֲזוֹת בְּנֹעַם־יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ׃
5 כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסֻכֹּה בְּיוֹם רָעָה

יסתרני

---

11 v. כן בספרים כ"י ודס"ו, פ"א ואני בתמי אלך וכן ר"ב ור"ו, וס"א ואני בתבי | אלך וכן ר"ג, ודס, או ואני בתמי | אלך וכן ריר"ב והי"ר. 12 v. כן ברוב ספרים כ"י, תמסר עליו רפי וכן ר"ג, ר"פ, ר"י, ריא, ריב, ריד ודפ"ו. כז. 1 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ד"ם, ר"י, ר"ב, ריד ודפ"ו, פ"א לתרך יהוה וכן ר"ב והי"ו. 1 v. כן ברוב ספרים כ"י, ודפ"ו, פ"א יהוה מעוז וכן ר"ב, ר"ו, ריב והי"ר, או יהוה מעוז וכן ר"ג, ד"ם והי"ר. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב ר"ג ר"ו, ר"ם, ר"י, ריב, ריד ודפ"ו. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ריו ודפ"ו, פ"א המה וכן ר"ג, ר"ם, ר"י, ריב והי"ר. 3 v. כן בא"א, ב"ג אם־ בנעיא. 3 v. כן ברוב ספרים כ"י ודפ"ו, פ"א תחנה וכן ר"ב, ר"ם והי", או תחנה וכן ריב והי"ד. 4 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב והי"ו, פ"א מאת וכן ר"ג ור"ם, וס"א מאת־ וכן ריב והי"ד ודפ"ו, או כאת־. 4 v. כן ברוב ספרים כ"י ודפ"ו, פ"א בנעם ובלא סקף וכן ר"ב, ר"ג, ר"ם, ר"י, ריב והי"ר. 5 v. פ' דעירא. 5 v. בסכו קרי. 5 v. פ' דעירא.

in the secret of his tabernacle shall he hide me; he shall set me up upon a rock.

6 And now shall mine head be lifted up above mine enemies round about me: therefore will I offer in his tabernacle sacrifices of joy; I will sing, yea, I will sing praises unto the LORD.

7 Hear, O LORD, when I cry with my voice: have mercy also upon me, and answer me.

8 When thou saidst, Seek ye my face; my heart said unto thee, Thy face, LORD, will I seek.

9 Hide not thy face far from me; put not thy servant away in anger: thou hast been my help; leave me not, neither forsake me, O God of my salvation.

10 When my father and my mother forsake me, then the LORD will take me up.

11 Teach me thy way, O LORD, and lead me in a plain path, because of mine enemies.

12 Deliver me not over unto the will of mine enemies: for false witnesses are risen up against me, and such as breathe out cruelty.

13 I had fainted, unless I had believed to see the goodness of the LORD in the land of the living.

14 Wait on the LORD:

יַסְתִּרֵנִי בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ
בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי׃
6 וְעַתָּה יָרוּם רֹאשִׁי עַל אֹיְבַי סְבִיבוֹתָי
וְאָזְבְּחָה בְאָהֳלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה
אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַיהוָה׃
7 שְׁמַע־יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא
וְחָנֵּנִי וַעֲנֵנִי׃
8 לְךָ אָמַר לִבִּי בַּקְּשׁוּ פָנָי
אֶת־פָּנֶיךָ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ׃
9 אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי
אַל־תַּט בְּאַף עַבְדֶּךָ עֻזָרָתִי הָיִיתָ
אַל־תִּטְּשֵׁנִי וְאַל־תַּעַזְבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעִי׃
10 כִּי־אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי
וַיהוָה יַאַסְפֵנִי׃
11 הוֹרֵנִי יְהוָה דַּרְכֶּךָ
וְנַחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרָי׃
12 אַל־תִּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ צָרָי
כִּי־קָמוּ בִי עֵדֵי־שֶׁקֶר וְיָפֵחַ חָמָס׃
13 לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי לִרְאוֹת
בְּטוּב יְהוָה בְּאֶרֶץ חַיִּים׃
14 קַוֵּה אֶל־יְהוָה

חזק

---

6 v. כן ב"א. ב"נ תקתה. ס"א תקתח! וכן ד"ב תד"ד. 6 v. ס"א ירום וכן ד"ב, ד"ן, ד"ר, ד"ל, ד"ד תס"ו. 6 v. כן בדוב ספרים כ"י, ד"ן, תס"ו, ס"א על־ בסקא ובלא נגינת וכן ד"ב, ד"ג, ד"ם, ד"ב תד"ד. 6 v. כן בדוב ספרים כ"י. ונמסר עליו נעויא. וכן בד"ם, ד"י תס"ו. 7 v. ס"א חָנֵּנִי וכן ד"א, ד"ב תי"ע, ת"ם ות"ד. 8 v. כן בדוב ספרים כ"י ונמסר עליו לגרסיה וכן בד"ם, ד"ם, ד"י, ד"ב תס"ו. 10 v. כן בדוב ספרים כ"י, ד"י, תס"ו. ס"א ויהוה וכן ד"ב, ד"ג, ד"ן, ד"ם, ד"ב תד"ד. 11 v. כן בדוב ספרים כ"י, ד"י, תס"ו. ס"א תורני! וכן ד"ג, ד"ם, ד"ב תד"ד. 11 v. כן בדוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ם, ד"י תד"א. ס"א שׁוֹרְרָי חסר וכן ד"ב, ד"ד תס"ו. 13 v. ס"א כד"קמו וכן ד"ב, ד"ד תס"ו. 13 v. נקוד סלעיל ומלרע, בס"א לא נמצא מלח לולא וכן ת"ע, ת"ם ת"ד. 13 v. כן בדוב ספרים כ"י ונמסר עליו נעויא וכן בד"י תס"ו. ס"א בטוב ובלא סקא וכן ד"ו, ד"ם תד"ב.

be of good courage, and he shall strengthen thine heart: wait, I say, on the LORD.

PSALM 28

A Psalm of David.

1 Unto thee will I cry, O LORD my rock; be not silent to me: lest, if thou be silent to me, I become like them that go down into the pit.

2 Hear the voice of my supplications, when I cry unto thee, when I lift up my hands toward thy holy oracle.

3 Draw me not away with the wicked, and with the workers of iniquity, which speak peace to their neighbours, but mischief is in their hearts.

4 Give them according to their deeds, and according to the wickedness of their endeavours: give them after the work of their hands; render to them their desert.

5 Because they regard not the works of the LORD, nor the operation of his hands, he shall destroy them, and not build them up.

6 Blessed be the LORD, because he hath heard the voice of my supplications.

7 The LORD is my strength and my shield; my heart trusted in him, and I am helped: therefore my heart greatly rejoiceth; and with my song will I praise him.

8 The LORD is their strength,

חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ
וְקַוֵּה אֶל־יְהוָה׃

כח לְדָוִד

אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא
צוּרִי אַל־תֶּחֱרַשׁ מִמֶּנִּי
פֶּן־תֶּחֱשֶׁה מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יוֹרְדֵי בוֹר׃
2 שְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ
בְּנָשְׂאִי יָדַי אֶל־דְּבִיר קָדְשֶׁךָ׃
3 אַל־תִּמְשְׁכֵנִי עִם־רְשָׁעִים וְעִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן
דֹּבְרֵי שָׁלוֹם עִם־רֵעֵיהֶם
וְרָעָה בִּלְבָבָם׃
4 תֵּן לָהֶם כְּפָעֳלָם וּכְרֹעַ מַעַלְלֵיהֶם
כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם תֵּן לָהֶם
הָשֵׁב גְּמוּלָם לָהֶם׃
5 כִּי לֹא יָבִינוּ אֶל־פְּעֻלֹת יְהוָה
וְאֶל־מַעֲשֵׂה יָדָיו
יֶהֶרְסֵם וְלֹא יִבְנֵם׃
6 בָּרוּךְ יְהוָה
כִּי־שָׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנָי׃
7 יְהוָה | עֻזִּי וּמָגִנִּי
בּוֹ בָטַח לִבִּי וְנֶעְזָרְתִּי
וַיָּעַל לִבִּי וּמִשִּׁירִי אֲהוֹדֶנּוּ׃
8 יְהוָה עֻזָּמוֹ

ומעוז

כח. 1 v. כן ב״א, ב״נ אַל־ בלא נעויא. 4 v. ס״א כְּמַעֲשָׂיו וכן חר׳, ת״ע ות״ר. 5 v. כן ברוב ספרים כי״, ס״א כִּי | לֹא וכן ד״ב וה״ר, וס״א כִּי לֹא וכן רס״ו, או כִּי לֹא וכן ר״ב, ר״ם ה״ר. 5 v. ס״א פְּעֻלָּיו וכן חר׳, ת״ע ות״ר. 7 v. כן ברוב ספרים כי״, ר״ב, ר״ו, רי״, ה״ם״ו, ס״א יְהוָה וכן ר״ם, רי״ב ה״ס״ו. 7 v. בס״א נספר עליו סתתל׳ עזי. 7 v. כן ברוב ספרים כי׳ ונספר עליו נעויא וכן ברנ״, רי׳ וה״ס״ו. 7 v. כן ב״א, ב״נ אשׁירי כלא נעויא. 8 v. כן בספרים כי׳, ס״א עֻזּ בחולם וכן ר״ב, ר״ם ה״ס״ו, וס״א עֻזָּ בסוגח ובלא מקף וכן ר״ב, ר״ו, רי״ב ה״ר׳, או עֻזָּ וכן ד״י. 8 v. ס״א לְעֻמּוֹ וכן ת״ע, ת״ם וה״ר: עיין כ״ם י״א.

and he is the saving strength of his anointed.

9 Save thy people, and bless thine inheritance: feed them also, and lift them up for ever.

PSALM 29

A Psalm of David.

1 Give unto the LORD, O ye mighty, give unto the LORD glory and strength.

2 Give unto the LORD the glory due unto his name; worship the LORD in the beauty of holiness.

3 The voice of the LORD is upon the waters: the God of glory thundereth: the LORD is upon many waters.

4 The voice of the LORD is powerful; the voice of the LORD is full of majesty.

5 The voice of the LORD breaketh the cedars; yea, the LORD breaketh the cedars of Lebanon.

6 He maketh them also to skip like a calf; Lebanon and Sirion like a young unicorn.

7 The voice of the LORD divideth the flames of fire.

8 The voice of the LORD shaketh the wilderness; the LORD shaketh the wilderness of Kadesh.

9 The voice of the LORD maketh the hinds to calve, and discovereth the forests: and in his temple doth every one speak of his glory.

וּמָעֻזּ֥וֹ יְשׁוּעֹ֗ת מְשִׁיחֹ֥ו הֽוּא׃
הוֹשִׁ֣יעָה׀ אֶת־עַמֶּ֗ךָ
וּבָרֵ֥ךְ אֶת־נַחֲלָתֶ֑ךָ
וּרְעֵ֥ם וְנַשְּׂאֵ֗ם עַד־הָעֽוֹלָם׃
מִזְמ֥וֹר לְדָוִ֗ד
הָב֤וּ לַיהוָ֨ה ׀ בְּנֵ֬י אֵלִ֗ים
הָב֤וּ לַ֨יהוָ֥ה כָּב֗וֹד וָעֹֽז׃
הָב֤וּ לַ֨יהוָ֥ה כְּב֗וֹד שְׁמֹ֑ו
הִשְׁתַּחֲו֥וּ לַ֝יהוָ֗ה בְּהַדְרַת־קֹֽדֶשׁ׃
קֹ֣ול יְ֭הוָה עַל־הַמָּ֑יִם
אֵ֥ל הַ֝כָּב֗וֹד הִרְעִ֥ים
יְהוָ֥ה עַל־מַ֗יִם רַבִּֽים׃
קֹ֣ול יְ֭הוָה בַּכֹּ֑חַ
קֹ֣ול יְ֝הוָ֗ה בֶּהָדָֽר׃
קֹ֣ול יְ֭הוָה שֹׁבֵ֣ר אֲרָזִ֑ים
וַיְשַׁבֵּ֥ר יְ֝הוָ֗ה אֶת־אַרְזֵ֥י הַלְּבָנֽוֹן׃
וַיַּרְקִידֵ֥ם כְּמֹו־עֵ֑גֶל
לְבָנ֥וֹן וְ֝שִׂרְיֹ֗ון כְּמֹו־בֶן־רְאֵמִֽים׃
קֹ֣ול יְ֭הוָה חֹצֵ֣ב לַהֲבֹ֥ות אֵֽשׁ׃
קֹ֣ול יְ֭הוָה יָחִ֣יל מִדְבָּ֑ר
יָחִ֖יל יְ֣הוָה מִדְבַּר־קָדֵֽשׁ׃
קֹ֣ול יְ֭הוָה יְחֹולֵ֣ל אַיָּל֑וֹת
וַיֶּחֱשֹׂ֖ף יְעָרֹ֑ות
וּ֝בְהֵיכָלֹ֗ו כֻּלֹּ֥ו אֹמֵ֥ר כָּבֹֽוד׃

יהוה

---

v. 9 כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו לגרסיה וכן כת"ג. ד"ם, ד"י, ד"ב, ד"ד חס"ג, ס"א הושיעה וכן ר"ב ה"ו. v. 9 כן ב"א. ב"נ ורעם בלא נעיא. כמ. v. 4 כן בספרים כ"י ורס"ו, וכן כ"א, ב"נ קול יהוה וכן ר"ב. ד"נ ד"ו ה"י, ס"א קול יהוה וכן ד"ב וה"ד. v. 6 כן ב"א. ב"נ וַיַּרְקִידֵם נעיא. v. 7 ס"א קול יהוה. v. 9 כ"ל אילות. v. 9 כן ב"א, ב"נ ויחשף בלא נעיא, נ"א ב"א ויַחשף בלא נעיא, ב"נ ויחשף נעיא.

10 The LORD sitteth upon the flood; yea, the LORD sitteth King for ever.
11 The LORD will give strength unto his people; the LORD will bless his people with peace.

PSALM 30

A Psalm and Song at the dedication of the house of David.

1 I will extol thee, O LORD; for thou hast lifted me up, and hast not made my foes to rejoice over me.
2 O LORD my God, I cried unto thee, and thou hast healed me.
3 O LORD, thou hast brought up my soul from the grave: thou hast kept me alive, that I should not go down to the pit.
4 Sing unto the LORD, O ye saints of his, and give thanks at the remembrance of his holiness.
5 For his anger endureth but a moment; in his favour is life: weeping may endure for a night, but joy cometh in the morning.
6 And in my prosperity I said, I shall never be moved.
7 LORD, by thy favour thou hast made my mountain to stand strong: thou didst hide thy face, and I was troubled.
8 I cried to thee, O LORD; and unto the LORD I made supplication.
9 What profit is there in my blood, when I go down to the pit? Shall the dust praise thee? shall it declare thy truth?

10 יְהוָה לַמַּבּוּל יָשָׁב
וַיֵּשֶׁב יְהוָה מֶלֶךְ לְעוֹלָם׃
11 יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן ס
יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם׃

ל מִזְמוֹר שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד׃
2 אֲרוֹמִמְךָ יְהוָה כִּי דִלִּיתָנִי
וְלֹא־שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי לִי׃
3 יְהוָה אֱלֹהָי
שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי׃
4 יְהוָה הֶעֱלִיתָ מִן־שְׁאוֹל נַפְשִׁי
חִיִּיתַנִי מיוֹרְדִי בּוֹר׃
5 זַמְּרוּ לַיהוָה חֲסִידָיו
וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ׃
6 כִּי רֶגַע בְּאַפּוֹ חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ
בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי
וְלַבֹּקֶר רִנָּה׃
7 וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי
בַּל־אֶמּוֹט לְעוֹלָם׃
8 יְהוָה בִּרְצוֹנְךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהָרִרִי עֹז
הִסְתַּרְתָּ פָּנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל׃
9 אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא
וְאֶל־אֲדֹנָי אֶתְחַנָּן׃
10 מַה־בֶּצַע בְּדָמִי בְּרִדְתִּי אֶל־שָׁחַת
הֲיוֹדְךָ עָפָר הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ׃

שמע־

ל. 1 ר כן ב"א. ב"נ שִׁיר ובלא סקף. 4 ר כתיב, כְּיוֹרְדֵי קרי, בס"א סיורדי כתיב וקרי וכן ת"ק, ת"ס והי"ת, וס"א סְיֹרְדֵי כתיב וקרי וכן ר"א. 6 ר כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו לערסיה וכן כת"ב, ד"ב, דו"ו, ד"ם, ר"י, ויר"ב, דו"ד ודמ"ו. 8 ר כן בספרים כ"י וגמסר עליו נעויא וכן בר"ב, ר"נ, ד"ו, ד"ם, ר"י, ויר"ב דו"ד ודמ"ו. 8 ר כתי"ע, תי"ס וח"ר לְהָרְרִי, נ"ל לְהָרִרִי. כן ת"ה. 9 ר כ"א יְהוָה וכן ר"ס. 10 ר כן ברוב ספרים כ"י, ד"נ, ד"ו, ד"ם, ר"י, ויר"ב, דו"ד ודמ"ו, ס"א יִסַּפֵּר.

10 Hear, O LORD, and have mercy upon me: LORD, be thou my helper.
11 Thou hast turned for me my mourning into dancing: thou hast put off my sackcloth, and girded me with gladness;
12 To the end that my glory may sing praise to thee, and not be silent. O LORD my God, I will give thanks unto thee for ever.

PSALM 31

To the chief Musician, A Psalm of David.

1 In thee, O LORD, do I put my trust; let me never be ashamed: deliver me in thy righteousness.
2 Bow down thine ear to me; deliver me speedily: be thou my strong rock, for an house of defence to save me.
3 For thou art my rock and my fortress; therefore for thy name's sake lead me, and guide me.
4 Pull me out of the net that they have laid privily for me: for thou art my strength.
5 Into thine hand I commit my spirit: thou hast redeemed me, O LORD God of truth.
6 I have hated them that regard lying vanities: but I trust in the LORD.
7 I will be glad and rejoice in thy mercy: for thou hast considered my trouble;

11 שְׁמַע־יְהוָה וְחָנֵּנִי
יְהוָה הֱיֵה־עֹזֵר לִי׃
12 הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי
פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה׃
13 לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם
יְהוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ׃

לא לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 בְּךָ־יְהוָה חָסִיתִי
אַל־אֵבוֹשָׁה לְעוֹלָם
בְּצִדְקָתְךָ פַּלְּטֵנִי׃
3 הַטֵּה אֵלַי אָזְנְךָ מְהֵרָה הַצִּילֵנִי
הֱיֵה לִי לְצוּר־מָעוֹז
לְבֵית מְצוּדוֹת לְהוֹשִׁיעֵנִי׃
4 כִּי־סַלְעִי וּמְצוּדָתִי אָתָּה
וּלְמַעַן שִׁמְךָ תַּנְחֵנִי וּתְנַהֲלֵנִי׃
5 תּוֹצִיאֵנִי מֵרֶשֶׁת זוּ טָמְנוּ לִי
כִּי אַתָּה מָעוּזִּי׃
6 בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי
פָּדִיתָה אוֹתִי יְהוָה אֵל אֱמֶת׃
7 שָׂנֵאתָ הַשֹּׁמְרִים הַבְלֵי־שָׁוְא
וַאֲנִי אֶל־יְהוָה בָּטָחְתִּי׃
8 אָגִילָה וְאֶשְׂמְחָה בְחַסְדֶּךָ
אֲשֶׁר רָאִיתָ אֶת־עָנְיִי

ידעת

11 v. כן ברוב ספרים כ׳ ודט״ז. ס״א היה וכן ד״ב, ד״ג, ד״ם, די״ב ודי״ה. או היה וכן ד״ב. 12 v. כן בספרים כ׳ ונמסר עליו לברמיה וכן ברנ״ו, ד״ט. ד״י, די״ב. די״ד ודם״ו. 13 v. צ״ל כבודי. כן ת״ע ות״ס: עיין לקמן ק״ת ב׳. לא. 1 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״י, די״ב, די״ד ודט״ו. ס״א למנצח רביע מנרש וכן ד״ב, ד״ו ודי״ט. 3 v. כן בספרים כ׳ ונמסר עליו נעיא וכן ב״א ודס״ו, ב״ג לצור ובלא מקף וכן בספרים כ׳ ד״ג, ד״ט, די״ב ודי״ד. ס״א לצור וכן ד״ב, ד״ו ודי״ו, נ״א ב״א לצורי. 7 v. בס״א כָּנֵאתָ וכן ת״ע תר״ת ות״ד.

יָדַעְתָּ בְצָרוֹת נַפְשִׁי׃
וְלֹא הִסְגַּרְתַּנִי בְּיַד־אוֹיֵב 9
הֶעֱמַדְתָּ בַמֶּרְחָב רַגְלָי׃
חָנֵּנִי יְהוָה כִּי צַר לִי 10
עָשְׁשָׁה בְכַעַס עֵינִי נַפְשִׁי וּבִטְנִי׃
כִּי כָלוּ בְיָגוֹן חַיַּי 11
וּשְׁנוֹתַי בַּאֲנָחָה
כָּשַׁל בַּעֲוֹנִי כֹחִי
וַעֲצָמַי עָשֵׁשׁוּ׃
מִכָּל־צוֹרְרַי הָיִיתִי חֶרְפָּה 12
וְלִשְׁכֵנַי | מְאֹד וּפַחַד לְמיְדָּעָי
רֹאַי בַּחוּץ נָדְדוּ מִמֶּנִּי׃
נִשְׁכַּחְתִּי כְּמֵת מִלֵּב 13
הָיִיתִי כִּכְלִי אֹבֵד׃
כִּי שָׁמַעְתִּי | דִּבַּת רַבִּים מָגוֹר מִסָּבִיב 14
בְּהִוָּסְדָם יַחַד עָלַי
לָקַחַת נַפְשִׁי זָמָמוּ׃
וַאֲנִי | עָלֶיךָ בָטַחְתִּי יְהוָה 15
אָמַרְתִּי אֱלֹהַי אָתָּה׃
בְּיָדְךָ עִתֹּתָי 16
הַצִּילֵנִי מִיַּד־אוֹיְבַי וּמֵרֹדְפָי׃
הָאִירָה פָנֶיךָ עַל־עַבְדֶּךָ 17
הוֹשִׁיעֵנִי בְחַסְדֶּךָ׃

יהוה

9 v. ס״א גִּיד וכן ולא סקף וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו,ד״ם, ד״י״ב, ד״י״ד ודס״ו. 10 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ם, ד״י, ד״י״ב, ד״י״ד ודס״ו, ס״א כָּי. 10 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ם, ד״י״ב, ד״י״ד ודס״ו, ס״א עָשְׁשָׁה בכעס וכן ד״ב ודי״ו. 11 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״י ודס״ו, ס״א כָּלוּ וכן ד״י״ב ודי״ד, וס״א כָּלוּ. 11 v. צ״ל בָּעֲנִי כן ח״ע ות״ס. 12 v. כן ב״א. ב״נ צוֹרְרַי. כס״א צוֹרְרַי | ותבסר עָלָיו לגרמיה. 13 v. ס״א הָיִיתִי וכן ד״י, ודס״ו. 13 v. כן ב״א. ב״נ ולשכני, ס״א ולשכני מונח וכן ד״ב ודי״ו. 13 v. צ״ל מָגוֹר או מָגוּר. 16 v. בן ברוב ספרים כ״י ודס״ו וכן ב״א. כ״נ הצילני וכן ד״נ׳ ודי״, ס״א הצילני וכן ד״ב ודי״ד, וס״א הצילני מיד וכן ד״ב, ד״ו ודי״ט.

thou hast known my soul in adversities;
8 And hast not shut me up into the hand of the enemy: thou hast set my feet in a large room.
9 Have mercy upon me, O LORD, for I am in trouble: mine eye is consumed with grief, yea, my soul and my belly.
10 For my life is spent with grief, and my years with sighing: my strength faileth because of mine iniquity, and my bones are consumed.
11 I was a reproach among all mine enemies, but especially among my neighbours, and a fear to mine acquaintance: they that did see me without fled from me.
12 I am forgotten as a dead man out of mind: I am like a broken vessel.
13 For I have heard the slander of many: fear was on every side: while they took counsel together against me, they devised to take away my life.
14 But I trusted in thee, O LORD: I said, Thou art my God.
15 My times are in thy hand: deliver me from the hand of mine enemies, and from them that persecute me.
16 Make thy face to shine upon thy servant: save me for thy mercies' sake.

17 Let me not be ashamed, O LORD; for I have called upon thee: let the wicked be ashamed, and let them be silent in the grave.
18 Let the lying lips be put to silence; which speak grievous things proudly and contemptuously against the righteous.
19 Oh how great is thy goodness, which thou hast laid up for them that fear thee; which thou hast wrought for them that trust in thee before the sons of men!
20 Thou shalt hide them in the secret of thy presence from the pride of man: thou shalt keep them secretly in a pavilion from the strife of tongues.
21 Blessed be the LORD: for he hath shewed me his marvellous kindness in a strong city.
22 For I said in my haste, I am cut off from before thine eyes: nevertheless thou heardest the voice of my supplications when I cried unto thee.
23 O love the LORD, all ye his saints: for the LORD preserveth the faithful, and plentifully rewardeth the proud doer.
24 Be of good courage, and he shall strengthen your heart, all ye that hope in the LORD.

PSALM 32

A Psalm of David, Maschil.

1 Blessed is he whose transgression is forgiven, whose sin is covered.
2 Blessed is the man unto whom the LORD imputeth not iniquity, and in whose spirit there is no guile.

18 יְהוָה אַל־אֵבוֹשָׁה כִּי קְרָאתִיךָ
יֵבֹשׁוּ רְשָׁעִים יִדְמוּ לִשְׁאוֹל׃
19 תֵּאָלַמְנָה שִׂפְתֵי שָׁקֶר
הַדֹּבְרוֹת עַל־צַדִּיק עָתָק
בְּגַאֲוָה וָבוּז׃
20 מָה־רַּב־טוּבְךָ אֲשֶׁר־צָפַנְתָּ לִירֵאֶיךָ
פָּעַלְתָּ לַחוֹסִים בָּךְ נֶגֶד בְּנֵי אָדָם׃
21 תַּסְתִּירֵם | בְּסֵתֶר פָּנֶיךָ מֵרְכְסֵי־אִישׁ
תִּצְפְּנֵם בְּסֻכָּה מֵרִיב לְשֹׁנוֹת׃
22 בָּרוּךְ יְהוָה
כִּי הִפְלִיא חַסְדּוֹ לִי בְּעִיר מָצוֹר׃
23 וַאֲנִי | אָמַרְתִּי בְחָפְזִי
נִגְרַזְתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ
אָכֵן שָׁמַעְתָּ קוֹל תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ׃
24 אֶהֱבוּ אֶת־יְהוָה כָּל־חֲסִידָיו
אֱמוּנִים נֹצֵר יְהוָה
וּמְשַׁלֵּם עַל־יֶתֶר עֹשֵׂה גָאוָה׃
25 חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ לְבַבְכֶם
כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהוָה׃

לב לְדָוִד מַשְׂכִּיל
אַשְׁרֵי נְשׂוּי־פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה׃
2 אַשְׁרֵי־אָדָם לֹא־יַחְשֹׁב יְהוָה לוֹ עָוֹן
וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה׃

כי

---

18 v. בס״א נספר עליו ס״א חדים. 20 v. בן ברוב ספרים כ״י, ס״א רַב וכן ר״ב. ד״ו דס״ו, וס״א רַב וכן ר״ם, ר״י, ר״ב ור״ד. 20 v. ס״א סובך יהוה וכן ת״ע ות״ה. 21 v. כן ברוב ספרים כ״י ונספר עליו לגרסיה, וכן בר״ב, ר״ן, ר״ם, ד״י, ר״ב, ד״ד דס״ו. 22 v. כן ברוב ספרים ב״י, ר״ג, ר״ם, ר״י, ר״ב, ד״ד דס״ו, ס״א כי־חפליא וכן ד״ב ות״ו, וס״א כי־חפליא חסדו. 23 v. ס״א נִגְזַרְתִּי: עיין איכה נ׳ נ״ד. 23 v. כן ב״א, ב״נ בְּשׁוּעִי נעויא. 24 v. כן ב״א, ב״נ אֶהֱבוּ, ס״א אהבו וכן ר״ב, ר״נ ות״ו. לב. 2 v. כן במקף ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ם, ד״י, ד״ב ורד״ד. בס״א אַשְׁרֵי אדם.

3 When I kept silence, my bones waxed old through my roaring all the day long.
4 For day and night thy hand was heavy upon me: my moisture is turned into the drought of summer. Selah.
5 I acknowledged my sin unto thee, and mine iniquity have I not hid. I said, I will confess my transgressions unto the LORD; and thou forgavest the iniquity of my sin. Selah.
6 For this shall every one that is godly pray unto thee in a time when thou mayest be found: surely in the floods of great waters they shall not come nigh unto him.
7 Thou art my hiding place; thou shalt preserve me from trouble; thou shalt compass me about with songs of deliverance. Selah.
8 I will instruct thee and teach thee in the way which thou shalt go: I will guide thee with mine eye.
9 Be ye not as the horse, or as the mule, which have no understanding: whose mouth must be held in with bit and bridle, lest they come near unto thee.
10 Many sorrows shall be to the wicked: but he that trusteth in the LORD, mercy shall compass him about.
11 Be glad in the LORD, and rejoice, ye righteous: and shout for joy, all ye that are upright in heart.

PSALM 33

1 Rejoice in the LORD, O ye righteous: for praise is comely for the upright.
2 Praise the LORD with harp:

3 כִּי֮ הֶחֱרַשְׁתִּי בָלוּ עַצְמַי
בְּשַׁאֲגָתִי כָּל־הַיּוֹם׃
4 כִּי ׀ יוֹמָם וָלַיְלָה תִּכְבַּד עָלַי יָדֶךָ
נֶהְפַּךְ לְשַׁדִּי בְּחַרְבֹנֵי קָיִץ סֶלָה׃
5 חַטָּאתִי אוֹדִיעֲךָ וַעֲוֹנִי לֹא־כִסִּיתִי
אָמַרְתִּי אוֹדֶה עֲלֵי פְשָׁעַי לַיהוָה
וְאַתָּה נָשָׂאתָ עֲוֹן חַטָּאתִי סֶלָה׃
6 עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־חָסִיד ׀ אֵלֶיךָ לְעֵת מְצֹא
רַק לְשֵׁטֶף מַיִם רַבִּים
אֵלָיו לֹא יַגִּיעוּ׃
7 אַתָּה ׀ סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי
רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה׃
8 אַשְׂכִּילְךָ ׀ וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ־זוּ תֵּלֵךְ
אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינִי׃
9 אַל־תִּהְיוּ ׀ כְּסוּס כְּפֶרֶד אֵין הָבִין
בְּמֶתֶג וָרֶסֶן עֶדְיָם לִבְלוֹם
בַּל קְרַב אֵלֶיךָ׃
10 רַבִּים מַכְאוֹבִים לָרָשָׁע
וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ׃
11 שִׂמְחוּ בַיהוָה וְגִילוּ צַדִּיקִים
וְהַרְנִינוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃

לג
רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה
לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה׃
2 הוֹדוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר

בנבל

3 v. ס״א פִּי׳ וכן ד״ם ורס״ו. 4 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״נ, ר״ם, ר״י, ד״י״ב, ד״ד ורס״ו. 4 v. ס״א תְּחַרְבֵנִי וכן תר״. 5 v. ס״א פְּשָׁעַי וכן ח״ע וח״ר. 7 v. כן ברוב ספרים כ״י ונסטר עליו לנרסיה וכן בר״ב, ד״נ, ד״ר, ר״ם, ד״י״ב, ד״י״ד ורס״ו. 8 v. כן ברוב ספרים כ״י ונסטר עליו נעויא וכן בר״א ורס״ו. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ד״נ, ד״ו, ר״ם, ד״י״ב, ד״י״ד ורס״ו. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״י, ורס״ו, ס״א בכתב וִרסן וכן ר״ע ורס״ו. וס״א בכתב וַרסן וכן ר״ב ורס״ו.

sing unto him with the psaltery and an instrument of ten strings.

3 Sing unto him a new song; play skilfully with a loud noise.

4 For the word of the LORD is right; and all his works are done in truth.

5 He loveth righteousness and judgment: the earth is full of the goodness of the LORD.

6 By the word of the LORD were the heavens made; and all the host of them by the breath of his mouth.

7 He gathereth the waters of the sea together as an heap: he layeth up the depth in storehouses.

8 Let all the earth fear the LORD: let all the inhabitants of the world stand in awe of him.

9 For he spake, and it was done; he commanded, and it stood fast.

10 The LORD bringeth the counsel of the heathen to nought: he maketh the devices of the people of none effect.

11 The counsel of the LORD standeth for ever, the thoughts of his heart to all generations.

12 Blessed is the nation whose God is the LORD; and the people whom he hath chosen for his own inheritance.

13 The LORD looketh from heaven; he beholdeth all the sons of men.

14 From the place of his habitation he looketh upon all the inhabitants of the earth.

בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ־לוֹ׃
שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חָדָשׁ 8
הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה׃
כִּי־יָשָׁר דְּבַר־יְהוָה 4
וְכָל־מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה׃
אֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט 5
חֶסֶד יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ׃
בִּדְבַר יְהוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ 6
וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־צְבָאָם׃
כֹּנֵס כַּנֹּד מֵי הַיָּם 7
נֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת׃
יִירְאוּ מֵיְהוָה כָּל־הָאָרֶץ 8
מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃
כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי 9
הוּא־צִוָּה וַיַּעֲמֹד׃
יְהוָה הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם 10
הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים׃
עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד 11
מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר׃
אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהָיו 12
הָעָם בָּחַר לְנַחֲלָה לוֹ׃
מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְהוָה 13
רָאָה אֶת־כָּל־בְּנֵי הָאָדָם׃
מִמְּכוֹן שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ 14
אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃

היצר

לג. 3 v. ס׳א שִׁירוּ־ וכן דס׳ו. 4 v. כן ב״א, כ״נ ע״י בלא נעזיא. 4 v. כן ב״א, ב״נ וְכָל־ כנעזיא. 7 v. דל עֵר = גנאד כן חר׳, ח״ע וחיים. 10 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״י, הס״ו, ס״א הֵפִיד וכן ד״ב. ד״ו, ד״ם, ד״ב וחי״ד. 14 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ם, ד״י, ד״ר הס״ו, ס״א סְמִכָן שִׁבְתָּו וכן ר״ב וח״ו, וס״א סמכן שבתו.

15 He fashioneth their hearts alike; he considereth all their works.
16 There is no king saved by the multitude of an host: a mighty man is not delivered by much strength.
17 An horse is a vain thing for safety: neither shall he deliver any by his great strength.
18 Behold, the eye of the LORD is upon them that fear him, upon them that hope in his mercy;
19 To deliver their soul from death, and to keep them alive in famine.
20 Our soul waiteth for the LORD: he is our help and our shield.
21 For our heart shall rejoice in him, because we have trusted in his holy name.
22 Let thy mercy, O LORD, be upon us, according as we hope in thee.

PSALM 34

A Psalm of David, when he changed his behaviour before Abimelech; who drove him away, and he departed.

1 I will bless the LORD at all times: his praise shall continually be in my mouth.
2 My soul shall make her boast in the LORD: the humble shall hear thereof, and be glad.
3 O magnify the LORD with me, and let us exalt his name together.
4 I sought the LORD, and he heard me, and delivered me from all my fears.

15 הַיֹּצֵר יַחַד לִבָּם
הַמֵּבִין אֶל־כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם׃
16 אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרֹב־חָיִל
גִּבּוֹר לֹא־יִנָּצֵל בְּרָב־כֹּחַ׃
17 שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה
וּבְרֹב חֵילוֹ לֹא יְמַלֵּט׃
18 הִנֵּה עֵין יְהוָה אֶל־יְרֵאָיו
לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃
19 לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם
וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב׃
20 נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַיהוָה
עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא׃
21 כִּי־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ
כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ׃
22 יְהִי־חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ
כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ׃

לד לְדָוִד

בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלַךְ׃
2 אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת
תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי׃
3 בַּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי
יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ׃
4 גַּדְּלוּ לַיהוָה אִתִּי
וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו׃
5 דָּרַשְׁתִּי אֶת־יְהוָה וְעָנָנִי
וּמִכָּל־מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי׃

הביטו

v. 18 ס״א עֵינֵי וכן ח״ע, ת״ס ות״ר. לד. 1 v. כן כ״א, כ״נ וַיְנַרְשֵׁהוּ בנעיא. בס״א וַיְגָרְשֵׁהוּ. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י ונספר עליו נעיא וכן ברי״ ורט״ו. 4 v. כן כ״א. כ״נ וְנָרוֹמְמָה נעיא.

5 They looked unto him, and were lightened: and their faces were not ashamed.

6 This poor man cried, and the LORD heard him, and saved him out of all his troubles.

7 The angel of the LORD encampeth round about them that fear him, and delivereth them.

8 O taste and see that the LORD is good: blessed is the man that trusteth in him.

9 O fear the LORD, ye his saints: for there is no want to them that fear him.

10 The young lions do lack, and suffer hunger: but they that seek the LORD shall not want any good thing.

11 Come, ye children, hearken unto me: I will teach you the fear of the LORD.

12 What man is he that desireth life, and loveth many days, that he may see good?

13 Keep thy tongue from evil, and thy lips from speaking guile.

14 Depart from evil, and do good; seek peace, and pursue it.

15 The eyes of the LORD are upon the righteous, and his ears are open unto their cry.

16 The face of the LORD is against them that do evil, to cut off the remembrance of them from the earth.

17 The righteous cry, and the LORD heareth,

6 הִבִּ֣יטוּ אֵלָ֣יו וְנָהָ֑רוּ
וּפְנֵיהֶ֥ם אַל־יֶחְפָּֽרוּ׃
7 זֶ֤ה עָנִ֨י קָרָ֪א וַיהוָ֡ה שָׁמֵ֗עַ
וּמִכָּל־צָרוֹתָ֥יו הוֹשִׁיעֽוֹ׃
8 חֹנֶ֣ה מַלְאַךְ־יְהוָ֣ה
סָבִ֣יב לִירֵאָ֑יו וַיְחַלְּצֵֽם׃
9 טַֽעֲמ֣וּ וּרְא֣וּ כִֽי־ט֣וֹב יְהוָ֑ה
אַשְׁרֵ֖י הַגֶּ֣בֶר יֶחֱסֶה־בּֽוֹ׃
10 יְרְא֣וּ אֶת־יְהוָ֣ה קְדֹשָׁ֑יו
כִּֽי־אֵ֖ין מַחְס֣וֹר לִירֵאָֽיו׃
11 כְּפִירִ֣ים רָשׁ֣וּ וְרָעֵ֑בוּ
וְדֹרְשֵׁ֥י יְהוָ֗ה לֹא־יַחְסְר֥וּ כָל־טֽוֹב׃
12 לְכ֣וּ בָנִ֣ים שִׁמְעוּ־לִ֑י
יִרְאַ֖ת יְהוָ֣ה אֲלַמֶּדְכֶֽם׃
13 מִֽי־הָאִ֥ישׁ הֶחָפֵ֗ץ חַ֫יִּ֥ים
אֹהֵ֣ב יָ֭מִים לִרְא֣וֹת טֽוֹב׃
14 נְצֹ֣ר לְשׁוֹנְךָ֣ מֵרָ֑ע
וּשְׂפָתֶ֥יךָ מִדַּבֵּ֖ר מִרְמָֽה׃
15 ס֣וּר מֵרָ֣ע וַעֲשֵׂה־ט֑וֹב
בַּקֵּ֖שׁ שָׁל֣וֹם וְרָדְפֵֽהוּ׃
16 עֵינֵ֣י יְהוָ֣ה אֶל־צַדִּיקִ֑ים
וְאָזְנָ֖יו אֶל־שַׁוְעָתָֽם׃
17 פְּנֵ֣י יְהוָ֣ה בְּעֹשֵׂ֣י רָ֑ע
לְהַכְרִ֖ית מֵאֶ֣רֶץ זִכְרָֽם׃
18 צָעֲק֣וּ וַיהוָ֣ה שָׁמֵ֑עַ

ומכל־

---

6 v. פ״א הַבִּיטוּ . . . וְנהרו וכן ת״ע, ת״ס ות״ר. בס״א ופניהם ריש פסוק, ג״ל ופניכם. 10 v. כן ברוב ספרים ב״י, רנ, ד״ם, די״ב. די״ד ורס״ג, ס״א כי וכן ד״ב ת״ו, וס״א כי. 11 v. בס״א יִרְאוּ ונמסר עליו נעיא. 12 v. כן ב״א ב״נ לכו ובלא מקף.

and delivereth them out of all their troubles.

18 The LORD is nigh unto them that are of a broken heart; and saveth such as be of a contrite spirit.

19 Many are the afflictions of the righteous: but the LORD delivereth him out of them all.

20 He keepeth all his bones: not one of them is broken.

21 Evil shall slay the wicked: and they that hate the righteous shall be desolate.

22 The LORD redeemeth the soul of his servants: and none of them that trust in him shall be desolate.

וּמִכֹּל־צָרוֹתָם הִצִּילָם׃

19 קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב
וְאֶת־דַּכְאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ׃

20 רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק
וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְהוָה׃

21 שֹׁמֵר כָּל־עַצְמוֹתָיו
אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה׃

22 תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה
וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ׃

23 פֹּדֶה יְהוָה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו
וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־הַחֹסִים בּוֹ׃

לה לְדָוִד׃

PSALM 35

A Psalm of David.

1 Plead my cause, O LORD, with them that strive with me: fight against them that fight against me.

2 Take hold of shield and buckler, and stand up for mine help.

3 Draw out also the spear, and stop the way against them that persecute me: say unto my soul, I am thy salvation.

4 Let them be confounded and put to shame that seek after my soul: let them be turned back and brought to confusion that devise my hurt.

5 Let them be as chaff before the wind: and let the angel of the LORD chase them.

6 Let their way be dark and slippery: and let the angel of the LORD persecute them.

רִיבָה יְהוָה אֶת־יְרִיבָי
לְחֵם אֶת־לֹחֲמָי׃

2 הַחֲזֵק מָגֵן וְצִנָּה
וְקוּמָה בְּעֶזְרָתִי׃

3 וְהָרֵק חֲנִית וְסְגֹר לִקְרַאת רדְפָי
אֱמֹר לְנַפְשִׁי יְשׁוּעָתֵךְ אָנִי׃

4 יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי
יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיַחְפְּרוּ חֹשְׁבֵי רָעָתִי׃

5 יִהְיוּ כְמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ
וּמַלְאַךְ יְהוָה דֹּחֶה׃

6 יְהִי־דַרְכָּם חֹשֶׁךְ וַחֲלַקְלַקּוֹת
וּמַלְאַךְ יְהוָה רדְפָם׃

כי־

---

19 v. כן ב״א, ב״נ בלא נקיא, נ״א ב״א ואת־דכאי״, ב״נ ואת־דכאי, ובלא מקף. 20 v. כן ברוב ספרים כי״, ד״י, ד״י ב. ד״ר ורס״ו, ס״א רבת: כן ר״ב, ר״ג, ר״ו ור״ם. 21 v. כן ברוב ספרים כי״, ד״י, ד״י ב ורי״ד, ס״א עצמותיו בלא כן: ר״א ר״ב, ר״ג, ד״ו, ד״ם, ד״א הס״ו. 22 v. ס״א אסותת וכן ד״ב ח״ו. 23 v. בס״א ושנאי ונמסר עליו נקיא. 35 v. כן ברוב ספרים כי״, ר״ב, ר״ג, ד״ו, ר״ם, ד״י, ד״ו״א, ד״י ב, ורי״ד, ס״א אודה בלא כן ד״א ורס״ו. לה, 2 v. ס״א לעזרתי. 5 v. צ״ל דחם כן ת״ק.

7 For without cause have they hid for me their net in a pit, which without cause they have digged for my soul.

8 Let destruction come upon him at unawares; and let his net that he hath hid catch himself: into that very destruction let him fall.

9 And my soul shall be joyful in the LORD: it shall rejoice in his salvation.

10 All my bones shall say, LORD, who is like unto thee, which deliverest the poor from him that is too strong for him, yea, the poor and the needy from him that spoileth him?

11 False witnesses did rise up; they laid to my charge things that I knew not.

12 They rewarded me evil for good to the spoiling of my soul.

13 But as for me, when they were sick, my clothing was sackcloth: I humbled my soul with fasting; and my prayer returned into mine own bosom.

14 I behaved myself as though he had been my friend or brother: I bowed down heavily, as one that mourneth for his mother.

15 But in mine adversity they rejoiced, and gathered themselves together: yea, the abjects gathered themselves together against me, and I knew it not; they did tear me, and ceased not:

16 With hypocritical mockers in feasts, they gnashed upon me with their teeth.

7 כִּי־חִנָּם טָמְנוּ־לִי שַׁחַת רִשְׁתָּם
חִנָּם חָפְרוּ לְנַפְשִׁי׃
8 תְּבוֹאֵהוּ שׁוֹאָה לֹא־יָדָע
וְרִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר־טָמַן תִּלְכְּדֶנּוּ
בְּשׁוֹאָה יִפָּל־בָּהּ׃
9 וְנַפְשִׁי תָּגִיל בַּיהוָה
תָּשִׂישׂ בִּישׁוּעָתוֹ׃
10 כָּל עַצְמֹתַי | תֹּאמַרְנָה יְהוָה מִי כָמוֹךָ
מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ
וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגֹּזְלוֹ׃
11 יְקוּמוּן עֵדֵי חָמָס
אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתִּי יִשְׁאָלוּנִי׃
12 יְשַׁלְּמוּנִי רָעָה תַּחַת טוֹבָה
שְׁכוֹל לְנַפְשִׁי׃
13 וַאֲנִי | בַּחֲלוֹתָם לְבוּשִׁי שָׂק
עִנֵּיתִי בַצּוֹם נַפְשִׁי
וּתְפִלָּתִי עַל־חֵיקִי תָּשׁוּב׃
14 כְּרֵעַ כְּאָח לִי הִתְהַלָּכְתִּי
כַּאֲבֶל־אֵם קֹדֵר שַׁחְתִּי׃
15 וּבְצַלְעִי שָׂמְחוּ וְנֶאֱסָפוּ
נֶאֱסְפוּ עָלַי נֵכִים וְלֹא יָדַעְתִּי
קָרְעוּ וְלֹא דָמּוּ׃
16 בְּחַנְפֵי לַעֲגֵי מָעוֹג
חָרַק עָלַי שִׁנֵּימוֹ׃

אדני

---

7 v. נ"ל טָמְנוּ־לִי רִשְׁתָּם, חנם חפרו שחת לנפשי: עיין לעיל ס' ס"ז, ל"א ה'. 8 v. כן ברוב ספרים כ"י, רי"ד ודפו"ז, ס"א לָא ובלא מקף וכן ד"ב, ד"ג, ר"ן, ד"ם, ריי"ב וריי"ד. 8 v. נ"ל בְּשׁוֹאָתָה חָפַר: כן ת"ס. 10 v. כן ב"א, ב"נ עָמֹק רנ"ש. 14 v. כן ברוב ספרים ב"י, ד"ג, ר"ן, ד"ם, ריי"ב וריי"ד, ס"א כרע כאח וכן ד"ם, וס"א כרע כאח או כרעכאח וכן רס"ו, או כרע כאחי. 14 v. נ"ל כרע כאח לי שחתי, כאבל־אם קדר התחלכתי.

17 Lord, how long wilt thou look on? rescue my soul from their destructions, my darling from the lions.

18 I will give thee thanks in the great congregation: I will praise thee among much people.

19 Let not them that are mine enemies wrongfully rejoice over me: neither let them wink with the eye that hate me without a cause.

20 For they speak not peace: but they devise deceitful matters against them that are quiet in the land.

21 Yea, they opened their mouth wide against me, and said, Aha, aha, our eye hath seen it.

22 This thou hast seen, O LORD: keep not silence: O LORD, be not far from me.

23 Stir up thyself, and awake to my judgment, even unto my cause, my God and my LORD.

24 Judge me, O LORD my God, according to thy righteousness; and let them not rejoice over me.

25 Let them not say in their hearts, Ah, so would we have it: let them not say, We have swallowed him up.

26 Let them be ashamed and brought to confusion together that rejoice at mine hurt: let them be clothed with shame and dishonour that magnify themselves against me.

27 Let them shout for joy, and be glad, that favour my righteous cause: yea, let them say continually, Let the LORD be magnified,

17 אֲדֹנָי כַּמָּה תִּרְאֶה
הָשִׁיבָה נַפְשִׁי מִשֹּׁאֵיהֶם
מִכְּפִירִים יְחִידָתִי׃

18 אוֹדְךָ בְּקָהָל רָב
בְּעַם עָצוּם אֲהַלְלֶךָּ׃

19 אַל־יִשְׂמְחוּ־לִי אֹיְבַי שֶׁקֶר
שֹׂנְאַי חִנָּם יִקְרְצוּ־עָיִן׃

20 כִּי לֹא שָׁלוֹם וְדִבְּרוּ
וְעַל רַגְעֵי־אֶרֶץ דִּבְרֵי מִרְמוֹת יַחֲשֹׁבוּן׃

21 וַיַּרְחִיבוּ עָלַי פִּיהֶם
אָמְרוּ הֶאָח׀ הֶאָח רָאֲתָה עֵינֵנוּ׃

22 רָאִיתָה יְהוָה אַל־תֶּחֱרַשׁ
אֲדֹנָי אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי׃

23 הָעִירָה וְהָקִיצָה לְמִשְׁפָּטִי
אֱלֹהַי וַאדֹנָי לְרִיבִי׃

24 שָׁפְטֵנִי כְצִדְקְךָ יְהוָה אֱלֹהָי
וְאַל־יִשְׂמְחוּ־לִי׃

25 אַל־יֹאמְרוּ בְלִבָּם הֶאָח נַפְשֵׁנוּ
אַל־יֹאמְרוּ בִלַּעְנֻהוּ׃

26 יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ׀ יַחְדָּו
שְׂמֵחֵי רָעָתִי
יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת וּכְלִמָּה
הַמַּגְדִּילִים עָלָי׃

27 יָרֹנּוּ וְיִשְׂמְחוּ חֲפֵצֵי צִדְקִי
וְיֹאמְרוּ תָמִיד יְגְדַּל יְהוָה
החפץ

---

17 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ו ודס"ו. ס"א לְיָ וכן ד"ב ור"ו. 20 v. בס"א יְדַבְּרוּ ונכפר עָלָיו נעויא. 21 v. כן ב"א וכן בספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ן, ר"ס, ד"י, ר"ב. ד"ד ס"ו, ב"נ הֶאָח. 24 v. כן ב"א, ב"נ וְאֵל נעויא. 25 v. ס"א נַפְשֵׁינוּ וכן ר"א, ד"ב ח"ו.

which hath pleasure in the prosperity of his servant.

28 And my tongue shall speak of thy righteousness and of thy praise all the day long.

PSALM 36

To the chief Musician, A Psalm of David the servant of the LORD.

1 The transgression of the wicked saith within my heart, that there is no fear of God before his eyes.

2 For he flattereth himself in his own eyes, until his iniquity be found to be hateful.

3 The words of his mouth are iniquity and deceit: he hath left off to be wise, and to do good.

4 He deviseth mischief upon his bed; he setteth himself in a way that is not good; he abhorreth not evil.

5 Thy mercy, O LORD, is in the heavens; and thy faithfulness reacheth unto the clouds.

6 Thy righteousness is like the great mountains; thy judgments are a great deep: O LORD, thou preservest man and beast.

7 How excellent is thy lovingkindness, O God! therefore the children of men put their trust under the shadow of thy wings.

8 They shall be abundantly satisfied with the fatness of thy house; and thou shalt make them drink of the river of thy pleasures.

9 For with thee is the fountain of life: in thy light shall we see light.

10 O continue thy lovingkindness unto them that know thee;

חֶפְצֹ֣ו שְׁלֹ֣ום עַבְדֹּ֑ו׃

וּלְשֹׁונִ֥י תֶּהְגֶּ֥ה צִדְקָתֶ֑ךָ ס 28

כָּל־הַ֝יֹּ֗ום תְּהִלָּתֶֽךָ׃

לַמְנַצֵּ֥חַ לְעַבְדִּ֥י־יְ֝הוָ֗ה לְדָוִֽד׃ לו

נְאֻם־פֶּ֭שַׁע לָרָ֣שָׁע בְּקֶ֣רֶב לִבִּ֑י 2

אֵ֥ין־פַּ֝חַ֗ד אֱלֹהִ֥ים לְנֶ֝גֶד עֵינָֽיו׃

כִּֽי־הֶחֱלִ֣יק אֵלָ֣יו בְּעֵינָ֑יו 3

לִ֝מְצֹ֗א עֲוֹנֹ֥ו לִשְׂנֹֽא׃

דִּבְרֵי־פִ֣יו אָ֣וֶן וּמִרְמָ֑ה 4

חָ֝דַ֗ל לְהַשְׂכִּ֥יל לְהֵיטִֽיב׃

אָ֭וֶן | יַחְשֹׁ֣ב עַל־מִשְׁכָּבֹ֑ו 5

יִתְיַצֵּ֥ב עַל־דֶּ֝֗רֶךְ לֹא־טֹ֑וב

רָ֥ע לֹ֝֗א יִמְאָֽס׃

יְהוָ֗ה בַּ֭הַשָּׁמַיִם חַסְדֶּ֑ךָ 6

אֱמוּנָתְךָ֥ עַד־שְׁחָקִֽים׃

צִדְקָתְךָ֥ | כְּהַרְרֵי־אֵ֑ל 7

מִשְׁפָּטֶ֥יךָ תְהֹ֝֗ום רַבָּ֥ה

אָ֭דָם וּבְהֵמָ֣ה תֹּושִׁ֑יעַ יְהוָֽה׃

מַה־יָּקָ֣ר חַסְדְּךָ֣ אֱלֹהִ֑ים 8

וּבְנֵ֥י אָ֝דָ֗ם בְּצֵ֣ל כְּנָפֶ֣יךָ יֶחֱסָיֻֽן׃

יִרְוְיֻ֣ן מִדֶּ֣שֶׁן בֵּיתֶ֑ךָ 9

וְנַ֝חַ֗ל עֲדָנֶ֥יךָ תַשְׁקֵֽם׃

כִּֽי־עִמְּךָ֥ מְקֹ֝֗ור חַיִּ֑ים 10

בְּאֹורְךָ֥ נִרְאֶה־֝אֹֽור׃

מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ֥ לְיֹדְעֶֽיךָ 11

וצדקתך

לו. 1 v. כן ב״א, כ״נ למנצח׀. 2 v. ס״א לְנַוְּ וכן ח״ע, ח״ם וח״ר. 7 v. עשור סופרים צדיך לחיות ומִשְׁפָּטֶיךָ. 10 v. כן כתוב ספרים כ״י ח״י, ס״א מְקֹ֣ור וכלא מקף וכן ר״ב, ר״נ, ר״ן, ר״ם, ר״ב, ר״ר ותם״ו.

and thy righteousness to the upright in heart.

11 Let not the foot of pride come against me, and let not the hand of the wicked remove me.

12 There are the workers of iniquity fallen: they are cast down, and shall not be able to rise.

וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי־לֵב׃

12 אַל־תְּבוֹאֵנִי רֶגֶל גַּאֲוָה
וְיַד־רְשָׁעִים אַל־תְּנִדֵנִי׃

13 שָׁם נָפְלוּ פֹּעֲלֵי אָוֶן
הֻדְּחוּ וְלֹא־יָכְלוּ קוּם׃

PSALM 37

לז לְדָוִד׀

אַל־תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים
אַל־תְּקַנֵּא בְּעֹשֵׂי עַוְלָה׃

2 כִּי כֶחָצִיר מְהֵרָה יִמָּלוּ
וּכְיֶרֶק דֶּשֶׁא יִבּוֹלוּן׃

3 בְּטַח בַּיהוָה וַעֲשֵׂה־טוֹב
שְׁכָן־אֶרֶץ וּרְעֵה אֱמוּנָה׃

4 וְהִתְעַנַּג עַל־יְהוָה
וְיִתֶּן־לְךָ מִשְׁאֲלֹת לִבֶּךָ׃

5 גּוֹל עַל־יְהוָה דַּרְכֶּךָ
וּבְטַח עָלָיו וְהוּא יַעֲשֶׂה׃

6 וְהוֹצִיא כָאוֹר צִדְקֶךָ
וּמִשְׁפָּטְךָ כַּצָּהֳרָיִם׃

7 דֹּם׀ לַיהוָה וְהִתְחוֹלֵל לוֹ
אַל־תִּתְחַר בְּמַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ
בְּאִישׁ עֹשֶׂה מְזִמּוֹת׃

8 הֶרֶף מֵאַף וַעֲזֹב חֵמָה
אַל־תִּתְחַר אַךְ לְהָרֵעַ׃

9 כִּי°מְרֵעִים יִכָּרֵתוּן

וקוי

1 Fret not thyself because of evildoers, neither be thou envious against the workers of iniquity.

2 For they shall soon be cut down like the grass, and wither as the green herb.

3 Trust in the LORD, and do good; so shalt thou dwell in the land, and verily thou shalt be fed.

4 Delight thyself also in the LORD; and he shall give thee the desires of thine heart.

5 Commit thy way unto the LORD; trust also in him; and he shall bring it to pass.

6 And he shall bring forth thy righteousness as the light, and thy judgment as the noonday.

7 Rest in the LORD, and wait patiently for him: fret not thyself because of him who prospereth in his way, because of the man who bringeth wicked devices to pass.

8 Cease from anger, and forsake wrath: fret not thyself in any wise to do evil.

9 For evildoers shall be cut off:

---

v. 12 ס״א ויד וכלא פקף וכן ר״ב. ד״ו, ד״ב, ד״ד ודט״ו. v. 13 כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ס, ד״י, ד״ב, ד״ד ודס״ו, ס״א ולא וכלא פקף. לז, 1 v. ס״א ואל־ וכן תר, ת״ע, ת״ס ות״ד. 6 v. ס״א וסשפטיך וכן ד״א, ד״ו, ר״ס, ד״י, ד״ב, ד״ד ות״ס. 8 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״י, ודט״ו, ס״א אך וכלא פקף וכן ר״ב, ר״ג, ד״ו, ר״ס, ד״ב והי״ד. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״כ, ר״ג, ר״ו, ד״ט, ד״ב והי״ד, ס״א קוי־מרעים וכן ד״י, ודט״ו, וס״א כי־כרעים.

but those that wait upon the LORD, they shall inherit the earth.

10 For yet a little while, and the wicked shall not be: yea, thou shalt diligently consider his place, and it shall not be.

11 But the meek shall inherit the earth; and shall delight themselves in the abundance of peace.

12 The wicked plotteth against the just, and gnasheth upon him with his teeth.

13 The LORD shall laugh at him: for he seeth that his day is coming.

14 The wicked have drawn out the sword, and have bent their bow, to cast down the poor and needy, and to slay such as be of upright conversation.

15 Their sword shall enter into their own heart, and their bows shall be broken.

16 A little that a righteous man hath is better than the riches of many wicked.

17 For the arms of the wicked shall be broken: but the LORD upholdeth the righteous.

18 The LORD knoweth the days of the upright: and their inheritance shall be for ever.

19 They shall not be ashamed in the evil time: and in the days of famine they shall be satisfied.

20 But the wicked shall perish, and the enemies of the LORD shall be as the fat of lambs: they shall consume; into smoke shall they consume away.

וְקוֵ֣י יְהוָ֑ה הֵ֥מָּה יִ֝ירְשׁוּ־אָֽרֶץ׃
וְע֤וֹד מְעַט֙ וְאֵ֣ין רָ֔שָׁע 10
וְהִתְבּוֹנַ֥נְתָּ עַל־מְקוֹמ֑וֹ וְאֵינֶֽנּוּ׃
וַ֭עֲנָוִים יִֽירְשׁוּ־אָ֑רֶץ 11
וְ֝הִתְעַנְּג֗וּ עַל־רֹ֣ב שָׁלֽוֹם׃
זֹמֵ֣ם רָ֭שָׁע לַצַּדִּ֑יק 12
וַֽיַּחֲרֹ֖ק עָלָ֣יו שִׁנָּֽיו׃
אֲדֹנָ֥י יִשְׂחַק־לּ֑וֹ 13
כִּֽי־רָ֝אָ֗ה כִּֽי־יָבֹ֥א יוֹמֽוֹ׃
חֶ֤רֶב ׀ פָּתְח֣וּ רְשָׁעִ֣ים וְדָרְכ֣וּ קַשְׁתָּ֑ם 14
לְהַפִּ֥יל עָנִ֖י וְאֶבְי֑וֹן
לִ֝טְבֹ֗חַ יִשְׁרֵי־דָֽרֶךְ׃
חַרְבָּ֥ם תָּב֗וֹא בְּלִבָּ֫ם 15
וְקַשְׁתוֹתָ֥ם תִּשָּׁבַֽרְנָה׃
טוֹב־מְעַ֥ט לַצַּדִּ֑יק 16
מֲהֲמ֖וֹן רְשָׁעִ֣ים רַבִּֽים׃
כִּ֤י זְרוֹעוֹת֙ רְשָׁעִ֣ים תִּשָּׁבַ֔רְנָה 17
וְסוֹמֵ֖ךְ צַדִּיקִ֣ים יְהוָֽה׃
יוֹדֵ֣עַ יְ֭הוָה יְמֵ֣י תְמִימִ֑ם 18
וְ֝נַחֲלָתָ֗ם לְעוֹלָ֥ם תִּהְיֶֽה׃
לֹא־יֵבֹ֥שׁוּ בְעֵ֥ת רָ֑עָה 19
וּ֝בִימֵ֗י רְעָבוֹ֥ יִשְׂבָּעֽוּ׃
כִּ֤י רְשָׁעִ֨ים ׀ יֹאבֵ֗דוּ 20
וְאֹיְבֵ֣י יְהוָ֣ה כִּיקַ֣ר כָּרִ֑ים
כָּלוּ֮ בֶּעָשָׁ֪ן כָּ֫לוּ׃

לוה

---

11 v. כן כ"א, כ"נ וְהִתְעַנְּגוּ נעויא. 13 v. ס"א בָּא וכן תר' וח"ס. 14 v. ס"א לֵב וכן ת"ע יח"ר: עיין לעיל ז' י"א. 16 v. ס"א מוב"ר במקף ובלא נגינה וכן ר"ע, ודס"ו. סא v. ס"א כֶּעָשָׁן וכן ת"ע, ח"ס וח"ר.

21 The wicked borroweth, and payeth not again: but the righteous sheweth mercy, and giveth.
22 For such as be blessed of him shall inherit the earth; and they that be cursed of him shall be cut off.
23 The steps of a good man are ordered by the LORD: and he delighteth in his way.
24 Though he fall, he shall not be utterly cast down: for the LORD upholdeth him with his hand.
25 I have been young, and now am old; yet have I not seen the righteous forsaken, nor his seed begging bread.
26 He is ever merciful, and lendeth; and his seed is blessed.
27 Depart from evil, and do good; and dwell for evermore.
28 For the LORD loveth judgment, and forsaketh not his saints; they are preserved for ever: but the seed of the wicked shall be cut off.
29 The righteous shall inherit the land, and dwell therein for ever.
30 The mouth of the righteous speaketh wisdom, and his tongue talketh of judgment.
31 The law of his God is in his heart; none of his steps shall slide.

21 לֹוֶה רָשָׁע וְלֹא יְשַׁלֵּם
וְצַדִּיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן׃
22 כִּי מְבֹרָכָיו יִירְשׁוּ אָרֶץ
וּמְקֻלָלָיו יִכָּרֵתוּ׃
23 מֵיְהוָה מְצְעֲדֵי־גָבֶר כּוֹנָנוּ
וְדַרְכּוֹ יֶחְפָּץ׃
24 כִּי־יִפֹּל לֹא־יוּטָל
כִּי יְהוָה סוֹמֵךְ יָדוֹ׃
25 נַעַר הָיִיתִי גַם־זָקַנְתִּי
וְלֹא־רָאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזָב
וְזַרְעוֹ מְבַקֶּשׁ־לָחֶם׃
26 כָּל־הַיּוֹם חוֹנֵן וּמַלְוֶה
וְזַרְעוֹ לִבְרָכָה׃
27 סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב
וּשְׁכֹן לְעוֹלָם׃
28 כִּי יְהוָה | אֹהֵב מִשְׁפָּט
וְלֹא־יַעֲזֹב אֶת־חֲסִידָיו
לְעוֹלָם נִשְׁמָרוּ
וְזֶרַע רְשָׁעִים נִכְרָתָה׃
29 צַדִּיקִים יִירְשׁוּ־אָרֶץ
וְיִשְׁכְּנוּ לָעַד עָלֶיהָ׃
30 פִּי־צַדִּיק יֶהְגֶּה חָכְמָה
וּלְשׁוֹנוֹ תְּדַבֵּר מִשְׁפָּט׃
31 תּוֹרַת אֱלֹהָיו בִּלְבּוֹ
לֹא תִמְעַד אֲשֻׁרָיו׃

צופה

---

29 ע כן ב״א, ב״ע כמצעדי בלא נעיא. 31 ע ס״א כי יפל לא וכן ד״ב, ד״ג, ד״ס, ד״ר הד״ד. 25 ע כן כתוב בפרים כ״י ונמסר עליו לברמיה וכן כד״י ודש״ט. ס״א בלא לערמיה וכן ד״ב, ד״ג, ד״ס, ד״ר הד״ד. 26 ע כן בכתוב כפרים כ״י ונמסר עליו נעיא. ס״א ולא אז ולא ובלא מקף וכן ד״ב, ד״ג, ד״ס, ד״ר הד״ד ודש״ט. 28 ע צ״ל לעולם נצלים ונשמרו כן ת״ע ות״ר עיין לקמן מכוך ר״ה.

32 The wicked watcheth the righteous, and seeketh to slay him.
33 The LORD will not leave him in his hand, nor condemn him when he is judged.
34 Wait on the LORD, and keep his way, and he shall exalt thee to inherit the land: when the wicked are cut off, thou shalt see it.
35 I have seen the wicked in great power, and spreading himself like a green bay tree.
36 Yet he passed away, and, lo, he was not: yea, I sought him, but he could not be found.
37 Mark the perfect man, and behold the upright: for the end of that man is peace.
38 But the transgressors shall be destroyed together: the end of the wicked shall be cut off.
39 But the salvation of the righteous is of the LORD: he is their strength in the time of trouble.
40 And the LORD shall help them, and deliver them: he shall deliver them from the wicked, and save them, because they trust in him.

32 צוֹפֶה רָשָׁע לַצַּדִּיק
וּמְבַקֵּשׁ לַהֲמִיתוֹ׃
33 יְהוָה לֹא־יַעַזְבֶנּוּ בְיָדוֹ
וְלֹא יַרְשִׁיעֶנּוּ בְּהִשָּׁפְטוֹ׃
34 קַוֵּה אֶל־יְהוָה וּשְׁמֹר דַּרְכּוֹ
וְיָרוֹמִמְךָ לָרֶשֶׁת אָרֶץ
בְּהִכָּרֵת רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃
35 רָאִיתִי רָשָׁע עָרִיץ
וּמִתְעָרֶה כְּאֶזְרָח רַעֲנָן׃
36 וַיַּעֲבֹר וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ
וָאֲבַקְשֵׁהוּ וְלֹא נִמְצָא׃
37 שְׁמֹר־תָּם וּרְאֵה יָשָׁר
כִּי־אַחֲרִית לְאִישׁ שָׁלוֹם׃
38 וּפֹשְׁעִים נִשְׁמְדוּ יַחְדָּו
אַחֲרִית רְשָׁעִים נִכְרָתָה׃
39 וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מֵיְהוָה
מָעוּזָּם בְּעֵת צָרָה׃
40 וַיְעָזְרֵם יְהוָה וַיְפַלְּטֵם
יְפַלְּטֵם מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם
כִּי־חָסוּ בּוֹ׃

PSALM 38

A Psalm of David,
to bring to remembrance.

1 O LORD, rebuke me not in thy wrath: neither chasten me in thy hot displeasure.

לח מִזְמוֹר לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃
2 יְהוָה אַל־בְּקֶצְפְּךָ תוֹכִיחֵנִי
וּבַחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי׃

כי

---

v. 34 כן ב״א, נ״נ וירוממך בנעויא. v. 35 צ״ל כְּאֹרֶז בַּלְּבָנון וכן ת״ע וח״ס: עיין הושע י״ד ו׳. v. 36 צ״ל וָאֲבַה, כן ח״ע, תר׳ וח״ד. v. 39 ס״א תְּשׁוּעַת וכן ח״ע, ת״ס וח״ר. v. 40 כן ב״א, נ״נ וַיְיַעְזְרֵם בלא נעויא, כ״א ב״א וַיְעָזְרֵם בלא נעויא, נ״נ וַיְעָזְרֵם בנעויא, בס״א וַיְיַעְזְרֵם ונפסר עליו לגרמיה. v. 40 בהללי יַפַּלְטֵם בלא רגש. v. 40 כן ב״א וכן ר״ב, ד״ג, ר״ו, ר״י, ד״ר, ד״ד ודס״ו, נ״נ כִּי ובלא מקף. לח. 2 v כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ו, ד״ט, ס״א יהוה וכן ד״ב, ד״ד ודס״ו. 2 v. כן ב״א, נ״נ אֵל־ בנעויא. 2 v. ס״א וְאַל־ בַּחֲמָתְךָ וכן תר׳, ת״ק, ת״ס וח״ר.

For thine arrows stick fast in me, and thy hand presseth me sore.
There is no soundness in my flesh because of thine anger; neither is there any rest in my bones because of my sin.
For mine iniquities are gone over mine head: as an heavy burden they are too heavy for me.
My wounds stink and are corrupt because of my foolishness.
I am troubled; I am bowed down greatly; I go mourning all the day long.
For my loins are filled with a loathsome disease: and there is no soundness in my flesh.
I am feeble and sore broken: I have roared by reason of the disquietness of my heart.
LORD, all my desire is before thee; and my groaning is not hid from thee.
My heart panteth, my strength faileth me: as for the light of mine eyes, it also is gone from me.
My lovers and my friends stand aloof from my sore; and my kinsmen stand afar off.
They also that seek after my life lay snares for me: and they that seek my hurt speak mischievous things, and imagine deceits all the day long.
But I, as a deaf man, heard not; and I was as a dumb man that openeth not his mouth.
Thus I was as a man that heareth not,

3 כִּי־חִצֶּיךָ נָחֲתוּ בִּי
וַתִּנְחַת עָלַי יָדֶךָ׃
4 אֵין־מְתֹם בִּבְשָׂרִי מִפְּנֵי זַעְמֶךָ
אֵין־שָׁלוֹם בַּעֲצָמַי מִפְּנֵי חַטָּאתִי׃
5 כִּי עֲוֹנֹתַי עָבְרוּ רֹאשִׁי
כְּמַשָּׂא כָּבֵד יִכְבְּדוּ מִמֶּנִּי׃
6 הַבְאִישׁוּ נָמַקּוּ חַבּוּרֹתָי
מִפְּנֵי אִוַּלְתִּי׃
7 נַעֵיתִי שָׁחֹתִי עַד־מְאֹד
כָּל־הַיּוֹם קֹדֵר הִלָּכְתִּי׃
8 כִּי־כְסָלַי מָלְאוּ נִקְלֶה
וְאֵין מְתֹם בִּבְשָׂרִי׃
9 נְפוּגֹתִי וְנִדְכֵּיתִי עַד־מְאֹד
שָׁאַגְתִּי מִנַּהֲמַת לִבִּי׃
10 אֲדֹנָי נֶגְדְּךָ כָל־תַּאֲוָתִי
וְאַנְחָתִי מִמְּךָ לֹא־נִסְתָּרָה׃
11 לִבִּי סָחַרְחַר עֲזָבַנִי כֹּחִי
וְאוֹר־עֵינַי גַּם־הֵם אֵין אִתִּי׃
12 אֹהֲבַי וְרֵעַי מִנֶּגֶד נִגְעִי יַעֲמֹדוּ
וּקְרוֹבַי מֵרָחֹק עָמָדוּ׃
13 וַיְנַקְּשׁוּ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי
וְדֹרְשֵׁי רָעָתִי דִּבְּרוּ הַוּוֹת
וּמִרְמוֹת כָּל־הַיּוֹם יֶהְגּוּ׃
14 וַאֲנִי כְּחֵרֵשׁ לֹא אֶשְׁמָע
וְכְאִלֵּם לֹא יִפְתַּח־פִּיו׃
15 וָאֱהִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־שֹׁמֵעַ
ואין

3 v. כן כרוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ס, ד"י והס"ו. 6 v. כן ב"א וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ס, ד"י, ד"ב, ד"ד והס"ו, ב"נ מ"י. 9 v. ס"א וְנִרְגַּאתִי וכן ר"ב, וס"א וְתִרְגַּתִי וכן ד"א וד"י. 9 v. נ"ל לְבִי = לָבִיא. 11 v. כן ברוב ספרים כ"י ונפסר עליו בעיא. 18 v. כן ב"א, ב"נ אחבי|.

and in whose mouth are no reproofs.

15 For in thee, O LORD, do I hope: thou wilt hear, O LORD my God.

16 For I said, Hear me, lest otherwise they should rejoice over me: when my foot slippeth, they magnify themselves against me.

17 For I am ready to halt, and my sorrow is continually before me.

18 For I will declare mine iniquity; I will be sorry for my sin.

19 But mine enemies are lively, and they are strong: and they that hate me wrongfully are multiplied.

20 They also that render evil for good are mine adversaries; because I follow the thing that good is.

21 Forsake me not, O LORD: O my God, be not far from me.

22 Make haste to help me, O LORD my salvation.

PSALM 39

To the chief Musician, even to Jeduthun, A Psalm of David.

1 I said, I will take heed to my ways, that I sin not with my tongue: I will keep my mouth with a bridle, while the wicked is before me.

2 I was dumb with silence, I held my peace, even from good;

וְאֵין בְּפִיו תּוֹכָחוֹת׃
16 כִּי־לְךָ יְדִוָד הוֹחַלְתִּי
אַתָּה תַּעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהָי׃
17 כִּי־אָמַרְתִּי פֶּן־יִשְׂמְחוּ־לִי
בְּמוֹט רַגְלִי עָלַי הִגְדִּילוּ׃
18 כִּי־אֲנִי לְצֶלַע נָכוֹן
וּמַכְאוֹבִי נֶגְדִּי תָמִיד׃
19 כִּי־עֲוֹנִי אַגִּיד
אֶדְאַג מֵחַטָּאתִי׃
20 וְאֹיְבַי חַיִּים עָצְמוּ
וְרַבּוּ שִׂנְאֵי שָׁקֶר׃
21 וּמְשַׁלְּמֵי רָעָה תַּחַת טוּבָה
יְשִׂטְנוּנִי תַּחַת רָדְפִי־טוֹב׃
22 אַל־תַּעַזְבֵנִי יְדוָד
אֱלֹהַי אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי׃
23 חוּשָׁה לְעֶזְרָתִי
אֲדֹנָי תְּשׁוּעָתִי׃

לט לַמְנַצֵּחַ לִידִיתוּן מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 אָמַרְתִּי אֶשְׁמְרָה דְרָכַי מֵחֲטֹא בִּלְשׁוֹנִי
אֶשְׁמְרָה לְפִי מַחְסוֹם
בְּעֹד רָשָׁע לְנֶגְדִּי׃
3 נֶאֱלַמְתִּי דוּמִיָּה
הֶחֱשֵׁיתִי מִטּוֹב

וכאבי

---

v. 16 ס״א יהוה וכן ד״א וד״ב. 18 v. כן כרוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ר״ן, ד״י, ד״ב, ד״ד ודס״ן, ס״א ומכאובי רבינ מנרש. 19 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו וד״ט, ס״א נגדי מותח וכן ר״י, ד״ב, ד״ד ודס״ו. 19 v. כן ב״א, ב״נ מחמאתי בלא נעויא. 20 v. כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו נעויא. 20 v. נ״ל חנם: ציין לעיל ל״ה י״ט. ולקמן ס״ם ה׳. 20 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״י, ר״ב, ד״ד ורס״ן, ס״א ורבו רבינ מנרש. 21 v. יְדוֹשׁי כתיב, יְדְשׁי קרי. לט. 1 v. לידיתין כתיב, לידותון קרי, בס״א לידותון כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב ודי״א. 2 v. כן ב״א, ב״נ אשמרה לפי, ז״ל אָשִׁיתָה כן ת״צ ות״ר.

and my sorrow was stirred.
My heart was hot within me,
while I was musing the fire
burned: then spake I with
my tongue,
LORD, make me to know
mine end, and the measure
of my days, what it is; that I
may know how frail I am.
Behold, thou hast made my
days as an handbreadth; and
mine age is as nothing be-
fore thee: verily every man
at his best state is altogether
vanity. Selah.
Surely every man walketh in
a vain shew: surely they are
disquieted in vain: he heap-
eth up riches, and knoweth
not who shall gather them.
And now, LORD, what wait
I for? my hope is in thee.
Deliver me from all my
transgressions: make me not
the reproach of the foolish.
I was dumb, I opened not
my mouth; because thou
didst it.
Remove thy stroke away
from me: I am consumed by
the blow of thine hand.
When thou with rebukes
dost correct man for iniqui-
ty, thou makest his beauty to
consume away like a moth:
surely every man is vanity.
Selah.
Hear my prayer, O LORD,

וּכְאִבִי נֶעְכָּר׃
4 חַם־לִבִּי | בְּקִרְבִּי
בְּהֶגְיֹנִי תִּבְעַר־אֵשׁ
דִּבַּרְתִּי בִלְשׁוֹנִי׃
5 הוֹדִיעֵנִי יְהוָה | קִצִּי
וּמִדַּת יָמַי מַה־הִיא
אֵדְעָה מֶה־חָדֵל אָנִי׃
6 הִנֵּה טְפָחוֹת | נָתַתָּה יָמָי
וְחֶלְדִּי כְּאַיִן נֶגְדֶּךָ
אַךְ־כָּל־הֶבֶל כָּל־אָדָם נִצָּב סֶלָה׃
7 אַךְ־בְּצֶלֶם | יִתְהַלֶּךְ־אִישׁ
אַךְ־הֶבֶל יֶהֱמָיוּן
יִצְבֹּר וְלֹא־יֵדַע מִי־אָסְפָם׃
8 וְעַתָּה מַה־קִּוִּיתִי אֲדֹנָי
תּוֹחַלְתִּי לְךָ הִיא׃
9 מִכָּל־פְּשָׁעַי הַצִּילֵנִי
חֶרְפַּת נָבָל אַל־תְּשִׂימֵנִי׃
10 נָאַלַמְתִּי לֹא אֶפְתַּח־פִּי
כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ׃
11 הָסֵר מֵעָלַי נִגְעֶךָ
מִתִּגְרַת יָדְךָ אֲנִי כָלִיתִי׃
12 בְּתוֹכָחוֹת עַל־עָוֹן | יִסַּרְתָּ אִישׁ
וַתֶּמֶס כָּעָשׁ חֲמוּדוֹ
אַךְ הֶבֶל כָּל־אָדָם סֶלָה׃
13 שִׁמְעָה תְפִלָּתִי | יְהוָה

ושועתי |

v. 6 ס״א אך־הבל בלא כולת בָּל־ וכן ת״ס: עיין לקמן פסוק י״ב. v. 7 כן ברוב ספרים כ״י וכסר עליו נעויא. v. 8 ס״א יְהוָה וכן ד״א, ד״נ, תר״ ות״ס. v. 9 כן ב״א, ב״נ סָכָל־ בנעויא. v. 12 כן ברוב ספרים כ״י וכסר עליו נעויא, וכן בד״ג, ד״ן, ד״ס, ר״י, ר״ב תד״ו. v. 13 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ר״ם, ר״א ורס״ו, ס״א שַׁוְעָתָה וכן ר״א. ר״כ, ד״נ, ד״ס, ר״י־ב תי״ד.

and give ear unto my cry; hold not thy peace at my tears: for I am a stranger with thee, and a sojourner, as all my fathers were.

13 O spare me, that I may recover strength, before I go hence, and be no more.

PSALM 40

To the chief Musician, A Psalm of David.

1 I waited patiently for the LORD; and he inclined unto me, and heard my cry.

2 He brought me up also out of an horrible pit, out of the miry clay, and set my feet upon a rock, and established my goings.

3 And he hath put a new song in my mouth, even praise unto our God: many shall see it, and fear, and shall trust in the LORD.

4 Blessed is that man that maketh the LORD his trust, and respecteth not the proud, nor such as turn aside to lies.

5 Many, O LORD my God, are thy wonderful works which thou hast done, and thy thoughts which are to us-ward: they cannot be reckoned up in order unto thee: if I would declare and speak of them, they are more than can be numbered.

6 Sacrifice and offering thou didst not desire; mine ears hast thou opened: burnt offering and sin offering hast thou not required.

7 Then said I, Lo, I come: in the volume of the book it is written of me,

8 I delight to do thy will, O my God:

וְשַׁוְעָתִי | הַאֲזִינָה
אֶל־דִּמְעָתִי אַל־תֶּחֱרַשׁ
כִּי גֵר אָנֹכִי עִמָּךְ
תּוֹשָׁב כְּכָל־אֲבוֹתָי׃
הָשַׁע מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה
בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְאֵינֶנִּי׃
לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד׳ מִזְמוֹר׃
קַוֹּה קִוִּיתִי׳ יְהוָה
וַיֵּט אֵלַי וַיִּשְׁמַע שַׁוְעָתִי׃
וַיַּעֲלֵנִי | מִבּוֹר שָׁאוֹן מִטִּיט הַיָּוֵן
וַיָּקֶם עַל־סֶלַע רַגְלַי כּוֹנֵן אֲשֻׁרָי׃
וַיִּתֵּן בְּפִי | שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּה לֵאלֹהֵינוּ
יִרְאוּ רַבִּים וְיִירָאוּ וְיִבְטְחוּ בַּיהוָה׃
אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־שָׂם יְהוָה מִבְטַחוֹ
וְלֹא־פָנָה אֶל־רְהָבִים וְשָׂטֵי כָזָב׃
רַבּוֹת עָשִׂיתָ | אַתָּה | יְהוָה אֱלֹהַי
נִפְלְאֹתֶיךָ וּמַחְשְׁבֹתֶיךָ אֵלֵינוּ
אֵין | עָרֹךְ אֵלֶיךָ אַגִּידָה וַאֲדַבֵּרָה
עָצְמוּ מִסַּפֵּר׃
זֶבַח וּמִנְחָה | לֹא־חָפַצְתָּ
אָזְנַיִם כָּרִיתָ לִי
עוֹלָה וַחֲטָאָה לֹא שָׁאָלְתָּ׃
אָז אָמַרְתִּי הִנֵּה־בָאתִי
בִּמְגִלַּת־סֵפֶר כָּתוּב עָלָי׃
לַעֲשׂוֹת־רְצוֹנְךָ אֱלֹהַי חָפָצְתִּי
ותורתך

מ. 1 v. כן רביע מגרש ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"מ, ד"י, ד"כ, ד"ד ודפ"ו, ס"א למנצח לדוד. 1 v. ס"א מזמור לדוד וכן ד"ב. 2 v. קזו קרי. 2 v. ס"א אליהוה וכן ר"א. 3 v. כן ב"א, ב"נ ויעלני בנציא. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י ונספר עליו נציא. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י תספר עליו לגרסיות ובן בר"ג, ר"מ, ד"י ודפ"ו.

yea, thy law is within my heart.
I have preached righteousness in the great congregation: lo, I have not refrained my lips, O LORD, thou knowest.
I have not hid thy righteousness within my heart; I have declared thy faithfulness and thy salvation: I have not concealed thy lovingkindness and thy truth from the great congregation.
Withhold not thou thy tender mercies from me, O LORD: let thy lovingkindness and thy truth continually preserve me.
For innumerable evils have compassed me about: mine iniquities have taken hold upon me, so that I am not able to look up; they are more than the hairs of mine head: therefore my heart faileth me.
Be pleased, O LORD, to deliver me: O LORD, make haste to help me.
Let them be ashamed and confounded together that seek after my soul to destroy it; let them be driven backward and put to shame that wish me evil.
Let them be desolate for a reward of their shame that say unto me, Aha, aha.
Let all those that seek thee rejoice and be glad in thee: let such as love thy salvation say continually, The LORD be magnified.
But I am poor and needy; yet the LORD thinketh upon me: thou art my help and my deliverer; make no tarrying, O my God.

וְתוֹרָתְךָ בְּתוֹךְ מֵעָי׃
10 בִּשַׂרְתִּי צֶדֶק | בְּקָהָל רָב
הִנֵּה שְׂפָתַי לֹא אֶכְלָא
יְהוָה אַתָּה יָדָעְתָּ׃
11 צִדְקָתְךָ לֹא־כִסִּיתִי | בְּתוֹךְ לִבִּי
אֱמוּנָתְךָ וּתְשׁוּעָתְךָ אָמָרְתִּי
לֹא־כִחַדְתִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ לְקָהָל רָב׃
12 אַתָּה יְהוָה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי
חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי׃
13 כִּי אָפְפוּ־עָלַי | רָעוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר
הִשִּׂיגוּנִי עֲוֹנֹתַי וְלֹא־יָכֹלְתִּי לִרְאוֹת
עָצְמוּ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי
וְלִבִּי עֲזָבָנִי׃
14 רְצֵה יְהוָה לְהַצִּילֵנִי
יְהוָה לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃
15 יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ | יַחַד מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי לְסִפּוֹתָהּ
יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי רָעָתִי׃
16 יָשִׁמּוּ עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם
הָאֹמְרִים לִי הֶאָח | הֶאָח׃
17 יָשִׂישׂוּ וְיִשְׂמְחוּ | בְּךָ כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ
יֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל יְהוָה אֹהֲבֵי תְשׁוּעָתֶךָ׃
18 וַאֲנִי | עָנִי וְאֶבְיוֹן
אֲדֹנָי יַחְשָׁב־לִי
עֶזְרָתִי וּמְפַלְטִי אַתָּה
אֱלֹהַי אַל־תְּאַחַר׃

למנצח

---

v. 10 כן ב״א, ב״נ אתה בישמר. v. 11 ס״א בקהל וכן ר״ב ור״ו. v. 13 כן ברוב ספרים כ״י ונכתב ע״ליו לגרמיה. v. 14 כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ד״ג, ד״ס, ר״י, ר״ב, ד״ר ודס״ו. v. 17 ס״א ויאמרו וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ן, ד״ט, ד״ב, ד״ר, חר״, ת״ע, ת״ם ות״ר: עיין לעיל ל״ה כ״ז, ולקמן ע׳ ה׳. v. 18 ס״א יהוה וכן ד״א, ד״ב, ר״ן, ד״ב, ר״ן, ד״ב ודי״ר.

PSALM 41

To the chief Musician,
A Psalm of David.

1 Blessed is he that considereth the poor: the LORD will deliver him in time of trouble.
2 The LORD will preserve him, and keep him alive; and he shall be blessed upon the earth: and thou wilt not deliver him unto the will of his enemies.
3 The LORD will strengthen him upon the bed of languishing: thou wilt make all his bed in his sickness.
4 I said, LORD, be merciful unto me: heal my soul; for I have sinned against thee.
5 Mine enemies speak evil of me, When shall he die, and his name perish?
6 And if he come to see me, he speaketh vanity: his heart gathereth iniquity to itself; when he goeth abroad, he telleth it.
7 All that hate me whisper together against me: against me do they devise my hurt.
8 An evil disease, say they, cleaveth fast unto him: and now that he lieth he shall rise up no more.
9 Yea, mine own familiar friend, in whom I trusted, which did eat of my bread, hath lifted up his heel against me.
10 But thou, O LORD, be merciful unto me, and raise me up, that I may requite them.
11 By this I know that thou favourest me,

א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל־דָּל
בְּיוֹם רָעָה יְמַלְּטֵהוּ יְהוָה׃
3 יְהוָה | יִשְׁמְרֵהוּ וְיְחַיֵּהוּ
יאשר בָּאָרֶץ
וְאַל־תִּתְּנֵהוּ בְּנֶפֶשׁ אֹיְבָיו׃
4 יְהוָה יִסְעָדֶנּוּ עַל־עֶרֶשׂ דְּוָי
כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הָפַכְתָּ בְּחָלְיוֹ׃
5 אֲנִי אָמַרְתִּי יְהוָה חָנֵּנִי
רְפָאָה נַפְשִׁי כִּי־חָטָאתִי לָךְ׃
6 אוֹיְבַי יֹאמְרוּ רַע לִי
מָתַי יָמוּת וְאָבַד שְׁמוֹ׃
7 וְאִם־בָּא לִרְאוֹת | שָׁוְא יְדַבֵּר
לִבּוֹ יִקְבָּץ־אָוֶן לוֹ
יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר׃
8 יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׂנְאָי
עָלַי | יַחְשְׁבוּ רָעָה לִי׃
9 דְּבַר־בְּלִיַּעַל יָצוּק בּוֹ
וַאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם׃
10 גַּם־אִישׁ שְׁלוֹמִי | אֲשֶׁר־בָּטַחְתִּי בּוֹ
אוֹכֵל לַחְמִי הִגְדִּיל עָלַי עָקֵב׃
11 וְאַתָּה יְהוָה חָנֵּנִי וַהֲקִימֵנִי
וְאֲשַׁלְּמָה לָהֶם׃
12 בְּזֹאת יָדַעְתִּי כִּי־חָפַצְתָּ בִּי

כי

א. 2 v. בן ב״א וכן ברוב ספרים כ״י ונכתב עליו נציא. וכן בר״ן, ד״י, ודס״, ב״נ יְמַלְּטֵהוּ בלא נציא. 3 v. וְאֲשֶׁר כתיב, אֲשֶׁר קרי. בס״א יְאַשֶּׁר כתיב וקרי וכן ד״ב, ד״נ, ד״ו ודי״ם, ובס״א וְאֲשֶׁר כתיב וקרי וכן די״א. 5 v. בן ב״א, ב״נ אני־ בסקף ובלא שופר, נ״א ב״א אני־ בסקף ובלא שופר וכן ד״נ, ב״נ אנִי. 8 v. בן ב״א, ב״נ יִתְלַחֲשׁוּ בלא נציא. 10 v. בן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ן, ר״ם, ד״י, די״ב, ריי״ד ורס״ו.

because mine enemy doth not triumph over me.

12 And as for me, thou upholdest me in mine integrity, and settest me before thy face for ever.

13 Blessed be the LORD God of Israel from everlasting, and to everlasting. Amen, and Amen.

כִּי לֹא־חֵרֵיעַ אֹיְבִי עָלָי׃

13 וְאָנִי בְּתֻמִּי תָּמַכְתָּ בִּי
וַתַּצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם׃

14 בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל ס
מֵהָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם
אָמֵן | וְאָמֵן׃

BOOK II

ספר שני

PSALM 42

מב לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לִבְנֵי־קֹרַח׃

To the chief Musician, Maschil, for the sons of Korah.

2 כְּאַיָּל תַּעֲרֹג עַל־אֲפִיקֵי־מָיִם
כֵּן נַפְשִׁי תַּעֲרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים׃

1 As the hart panteth after the water brooks, so panteth my soul after thee, O God.

3 צָמְאָה נַפְשִׁי | לֵאלֹהִים לְאֵל חָי
מָתַי אָבוֹא וְאֵרָאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים׃

2 My soul thirsteth for God, for the living God: when shall I come and appear before God?

4 הָיְתָה־לִּי דִמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם וָלָיְלָה
בֵּאָמֶר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ׃

3 My tears have been my meat day and night, while they continually say unto me, Where is thy God?

5 אֵלֶּה אֶזְכְּרָה | וְאֶשְׁפְּכָה עָלַי | נַפְשִׁי
כִּי אֶעֱבֹר | בַּסָּךְ אַדִּיר עַד־בֵּית אֱלֹהִים
בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הָמוֹן חוֹגֵג׃

4 When I remember these things, I pour out my soul in me: for I had gone with the multitude, I went with them to the house of God, with the voice of joy and praise, with a multitude that kept holyday.

6 מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי | נַפְשִׁי וַתֶּהֱמִי עָלָי
הוֹחִלִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעוֹת פָּנָיו׃

5 Why art thou cast down, O my soul? and why art thou disquieted in me? hope thou in God: for I shall yet praise him for the help of his countenance.

7 אֱלֹהַי עָלַי נַפְשִׁי תִּשְׁתּוֹחָח
עַל־כֵּן אֶזְכָּרְךָ מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן
וְחֶרְמוֹנִים מֵהַר מִצְעָר׃

6 O my God, my soul is cast down within me: therefore will I remember thee from the land of Jordan, and of the Hermonites, from the hill Mizar.

8 תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל צִנּוֹרֶיךָ
כל־

7 Deep calleth unto deep at the noise of thy waterspouts:

מב. 2 v. בחללי מים. 3 v. בס"א נפשי | ונכסר עליו לנרמיה, וכן בד"ב רס, ד"ב הי"ד. 3 v. ס"א ואראה וכן ד"א, תר' וח"ס. 4 v. כן ב"א, ב"נ באמר. 6 v. ב"א ותהמי כנגיא, ב"נ ותהמי בלא נגיא, כ"א ב"נ ותהמי בלא נעיא, ב"נ ותחמי בנעיא, בס"א ותה־התמי וכן ח"ע, ת"ס וח"ר: עיין פסוק י"ב, ולקמן ס"ג ה'. 6 v. בן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ד"ל, ד"ם וד"י, ס"א אודנו וכן ר"ב, ד"ר, ד"ד ורמ"ו, וס"א אודנו רבינ מנרש. 7 vv. 6, 7 ס"א פני ואלהי: כן ח"ע, ת"ס וח"ר: עיין פסוק י"ב, ולקמן מ"ג ה'. 8 v. כן ב"א, ב"נ אלי בנגיא.

כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ׃
יוֹמָם | יְצַוֶּה יְהוָה | חַסְדּוֹ 9
וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי
תְּפִלָּה לְאֵל חַיָּי׃
אוֹמְרָה | לְאֵל סַלְעִי לָמָּה שְׁכַחְתָּנִי 10
לָמָּה־קֹדֵר אֵלֵךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב׃
בְּרֶצַח | בְּעַצְמוֹתַי חֵרְפוּנִי צוֹרְרָי 11
בְּאָמְרָם ׀ אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ׃
מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי | נַפְשִׁי וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי 12
הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ
יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָי׃
מג שָׁפְטֵנִי אֱלֹהִים | וְרִיבָה רִיבִי מִגּוֹי לֹא־חָסִיד
מֵאִישׁ מִרְמָה וְעַוְלָה תְּפַלְּטֵנִי׃
כִּי־אַתָּה | אֱלֹהֵי מָעוּזִּי לָמָּה זְנַחְתָּנִי 2
לָמָּה־קֹדֵר אֶתְהַלֵּךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב׃
שְׁלַח־אוֹרְךָ וַאֲמִתֶּךָ הֵמָּה יַנְחוּנִי 3
יְבִיאוּנִי אֶל־הַר־קָדְשְׁךָ וְאֶל־מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ׃
וְאָבוֹאָה | אֶל־מִזְבַּח אֱלֹהִים 4
אֶל־אֵל שִׂמְחַת גִּילִי
וְאוֹדְךָ בְכִנּוֹר אֱלֹהִים אֱלֹהָי׃
מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי | נַפְשִׁי וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי 5
הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ
יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָי׃
מד לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל׃

all thy waves and thy billows are gone over me.

8 Yet the LORD will command his lovingkindness in the daytime, and in the night his song shall be with me, and my prayer unto the God of my life.

9 I will say unto God my rock, Why hast thou forgotten me? why go I mourning because of the oppression of the enemy?

10 As with a sword in my bones, mine enemies reproach me; while they say daily unto me, Where is thy God?

11 Why art thou cast down, O my soul? and why art thou disquieted within me? hope thou in God: for I shall yet praise him, who is the health of my countenance, and my God.

PSALM 43

1 Judge me, O God, and plead my cause against an ungodly nation: O deliver me from the deceitful and unjust man.

2 For thou art the God of my strength: why dost thou cast me off? why go I mourning because of the oppression of the enemy?

3 O send out thy light and thy truth: let them lead me; let them bring me unto thy holy hill, and to thy tabernacles.

4 Then will I go unto the altar of God, unto God my exceeding joy: yea, upon the harp will I praise thee, O God my God.

5 Why art thou cast down, O my soul? and why art thou disquieted within me? hope in God: for I shall yet praise him, who is the health of my countenance, and my God.

PSALM 44

To the chief Musician for the sons of Korah, Maschil.

אלהים

ע v. לשירו קרי. ע v. ס״א חי וכן ת׳ס. 11 v. ס״א ברצח. 11 v. כן ב״א, ב״נ באמרם אלי. 12 v. ס״א ישועת וכן תר׳, ת״ע, ת׳ס ות״ד. מג. 1 v. ברוב ספרים כ״י מזמור כ״ב וב״נ תרויהון חדא פרשתא. 1 v. ס״א לדוד ששמני וכן ד״ב, ת״ע, ת׳ס ות״ד. 1 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״י, די״ב, די״ד ודמ״ו, וכן כ״א, כ״נ מאיש וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו ות״ס. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ט, ד״י, די״ב, די״ד ורמ״ו. 3 v. ס״א ינחמוני וכן ת׳ס: ציין לעיל כ״ב ד׳. 3 v. כן למערכאי, למדנהאי ובכ״א יבואוני כתיב. יביאוני קרי. 5 v. כן כ״א, כ״נ משכנותיך כלא נעיא. 4 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״י, די״ב, די״ד ודמ״ו. מד. 1 v. כן כ״א, כ״נ למנצח. לנרמיה.

1 We have heard with our ears, O God, our fathers have told us, what work thou didst in their days, in the times of old.

2 How thou didst drive out the heathen with thy hand, and plantedst them; how thou didst afflict the people, and cast them out.

3 For they got not the land in possession by their own sword, neither did their own arm save them: but thy right hand, and thine arm, and the light of thy countenance, because thou hadst a favour unto them.

4 Thou art my King, O God: command deliverances for Jacob.

5 Through thee will we push down our enemies: through thy name will we tread them under that rise up against us.

6 For I will not trust in my bow, neither shall my sword save me.

7 But thou hast saved us from our enemies, and hast put them to shame that hated us.

8 In God we boast all the day long, and praise thy name for ever. Selah.

9 But thou hast cast off, and put us to shame; and goest not forth with our armies.

0 Thou makest us to turn back from the enemy: and they which hate us spoil for themselves.

1 Thou hast given us like sheep appointed for meat; and hast scattered us among the heathen.

2 Thou sellest thy people for nought,

2 אֱלֹהִים ׀ בְּאָזְנֵינוּ שָׁמָעְנוּ
אֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ־לָנוּ
פֹּעַל פָּעַלְתָּ בְּיָמֵיהֶם בִּימֵי קֶדֶם׃
3 אַתָּה ׀ יָדְךָ גוֹיִם הוֹרַשְׁתָּ וַתִּטָּעֵם
תָּרַע לְאֻמִּים וַתְּשַׁלְּחֵם׃
4 כִּי לֹא בְחַרְבָּם יָרְשׁוּ־אָרֶץ
וּזְרוֹעָם לֹא־הוֹשִׁיעָה לָמוֹ
כִּי־יְמִינְךָ וּזְרוֹעֲךָ וְאוֹר פָּנֶיךָ כִּי רְצִיתָם׃
5 אַתָּה־הוּא מַלְכִּי אֱלֹהִים
צַוֵּה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב׃
6 בְּךָ צָרֵינוּ נְנַגֵּחַ
בְּשִׁמְךָ נָבוּס קָמֵינוּ׃
7 כִּי לֹא בְקַשְׁתִּי אֶבְטָח
וְחַרְבִּי לֹא תוֹשִׁיעֵנִי׃
8 כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ מִצָּרֵינוּ
וּמְשַׂנְאֵינוּ הֱבִישׁוֹתָ׃
9 בֵּאלֹהִים הִלַּלְנוּ כָל־הַיּוֹם
וְשִׁמְךָ ׀ לְעוֹלָם נוֹדֶה סֶלָה׃
10 אַף־זָנַחְתָּ וַתַּכְלִימֵנוּ
וְלֹא־תֵצֵא בְצִבְאוֹתֵינוּ׃
11 תָּשִׁיבֵנוּ אָחוֹר מִנִּי־צָר
וּמְשַׂנְאֵינוּ שָׁסוּ לָמוֹ׃
12 תִּתְּנֵנוּ כְּצֹאן מַאֲכָל
וּבַגּוֹיִם זֵרִיתָנוּ׃
13 תִּמְכֹּר־עַמְּךָ בְּלֹא־הוֹן

ולא־

2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ר"ג, ד"ו, ד"ם, ר"י, ד"י־ב, די"ר ודנ"ו. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ד"ו, ר"ט וד"י, ס"א באזנינו וכן ד"ב ד"י־כ ודט"ו. 2 v. בן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"ג, ר"ו, ד"ט, ד"י, ד"י־ב, די"ר ודס"ו, ס"א פעל. 4 v. כן ב"א, ב"נ וזרועך. 10 v. ס"א אף־ד וכן חר'. 10 v. ס"א ונחתנו וכן ת"ס. 11 v. ס"א לנו וכן חר' ות"ס. 13 v. כן ברוב ספרים כ"י, א' המכר־עמך וכן ד"י־ב, ד"י־ר ורס"ו, ס"א תמכר עמך, או תמכר־עמך וכן ד"י, וס"א תמכר עמך וכן ר"ב, ד"ו ור"ם.

and dost not increase thy wealth by their price.

13 Thou makest us a reproach to our neighbours, a scorn and a derision to them that are round about us.

14 Thou makest us a byword among the heathen, a shaking of the head among the people.

15 My confusion is continually before me, and the shame of my face hath covered me,

16 For the voice of him that reproacheth and blasphemeth; by reason of the enemy and avenger.

17 All this is come upon us; yet have we not forgotten thee, neither have we dealt falsely in thy covenant.

18 Our heart is not turned back, neither have our steps declined from thy way;

19 Though thou hast sore broken us in the place of dragons, and covered us with the shadow of death.

20 If we have forgotten the name of our God, or stretched out our hands to a strange god;

21 Shall not God search this out? for he knoweth the secrets of the heart.

22 Yea, for thy sake are we killed all the day long; we are counted as sheep for the slaughter.

23 Awake, why sleepest thou, O LORD? arise, cast us not off for ever.

וְלֹא־רַבִּיתָ בִּמְחִירֵיהֶם׃

14 תְּשִׂימֵנוּ חֶרְפָּה לִשְׁכֵנֵינוּ
לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ׃

15 תְּשִׂימֵנוּ מָשָׁל בַּגּוֹיִם
מְנוֹד־רֹאשׁ בְּלְאֻמִּים׃

16 כָּל־הַיּוֹם כְּלִמָּתִי נֶגְדִּי
וּבֹשֶׁת פָּנַי כִּסָּתְנִי׃

17 מִקּוֹל מְחָרֵף וּמְגַדֵּף
מִפְּנֵי אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃

18 כָּל־זֹאת בָּאָתְנוּ וְלֹא שְׁכַחֲנָךְ
וְלֹא־שִׁקַּרְנוּ בִּבְרִיתֶךָ׃

19 לֹא־נָסוֹג אָחוֹר לִבֵּנוּ
וַתֵּט אֲשֻׁרֵינוּ מִנֵּי אָרְחֶךָ׃

20 כִּי דִכִּיתָנוּ בִּמְקוֹם תַּנִּים
וַתְּכַס עָלֵינוּ בְּצַלְמָוֶת׃

21 אִם־שָׁכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ
וַנִּפְרֹשׂ כַּפֵּינוּ לְאֵל זָר׃

22 הֲלֹא־אֱלֹהִים יַחְקָר־זֹאת
כִּי־הוּא יֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת לֵב׃

23 כִּי־עָלֶיךָ הָרַגְנוּ כָּל־הַיּוֹם
נֶחְשַׁבְנוּ כְּצֹאן טִבְחָה׃

24 עוּרָה | לָמָּה תִישַׁן | אֲדֹנָי
הָקִיצָה אַל־תִּזְנַח לָנֶצַח׃

למה־

---

15 v. כן כרוב ספרים כ"י ורט"ו, ס"א סגור ובלא סקף, וס"א סגור וכן ר"ב, ר"נ, ד"ו, ר"ם, ד"י, ד"ב ודו"ר. 19 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, תר', ח"ע, ח"ם ות"ה, ס"א אֻשַּׁרְנוּ וכן ר"ב, ר"נ, ד"ו, ר"ם, ד"י, ד"י"א, ד"ב, ד"ד ודפ"ו. 22 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"נ, ד"ו, ר"ם, ד"י, ד"י"א, ד"ב, ד"ד ודפ"ו, ס"א הֲלֹא־אֱלֹהִים, וס"א הֲלֹא־אֱלֹהִים בסקף. 23 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"נ, ד"ו, ד"ם, ד"י, ד"ב, ד"ד ודפ"ו. 24 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ד הפ"ו, ס"א לָמה וכן ד"ב, ד"נ, ד"ו ה"ם, וס"א לָמה וכן ר"י. 24 v. ס"א יְחוֹתֵ וכן תר"א ה"א.

Wherefore hidest thou thy face, and forgettest our affliction and our oppression?
For our soul is bowed down to the dust: our belly cleaveth unto the earth.
Arise for our help, and redeem us for thy mercies' sake.

25 לָמָּה־פָנֶיךָ תַסְתִּיר
תִּשְׁכַּח עָנְיֵנוּ וְלַחֲצֵנוּ׃
26 כִּי שָׁחָה לֶעָפָר נַפְשֵׁנוּ
דָּבְקָה לָאָרֶץ בִּטְנֵנוּ׃
27 קוּמָה עֶזְרָתָה לָּנוּ
וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃

PSALM 45

מה לַמְנַצֵּחַ עַל־שֹׁשַׁנִּים לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל שִׁיר
יְדִידֹת׃

To the chief Musician upon Shoshannim, for the sons of Korah, Maschil, A Song of loves.

My heart is inditing a good matter: I speak of the things which I have made touching the king: my tongue is the pen of a ready writer.

2 רָחַשׁ לִבִּי | דָּבָר טוֹב
אֹמֵר אֲנִי מַעֲשַׂי לְמֶלֶךְ
לְשׁוֹנִי עֵט | סוֹפֵר מָהִיר׃

Thou art fairer than the children of men: grace is poured into thy lips: therefore God hath blessed thee for ever.

3 יָפְיְפִיתָ מִבְּנֵי אָדָם
הוּצַק חֵן בְּשִׂפְתוֹתֶיךָ
עַל־כֵּן בֵּרַכְךָ אֱלֹהִים לְעוֹלָם׃

Gird thy sword upon thy thigh, O most mighty, with thy glory and thy majesty.

4 חֲגֹר־חַרְבְּךָ עַל־יְרֵכְךָ גִּבּוֹר
הוֹדְךָ וְהַדָּרְךָ׃

And in thy majesty ride prosperously because of truth and meekness and righteousness; and thy right hand shall teach thee terrible things.

5 וְהַדָּרְךָ | צְלַח רְכַב
עַל־דְּבַר־אֱמֶת וְעַנְוָה־צֶדֶק
וְתוֹרְךָ נוֹרָאוֹת יְמִינֶךָ׃

Thine arrows are sharp in the heart of the king's enemies; whereby the people fall under thee.

6 חִצֶּיךָ שְׁנוּנִים עַמִּים תַּחְתֶּיךָ יִפְּלוּ
בְּלֵב אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ׃

Thy throne, O God, is for ever and ever: the sceptre of thy kingdom is a right sceptre.

7 כִּסְאֲךָ אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד
שֵׁבֶט מִישׁוֹר שֵׁבֶט מַלְכוּתֶךָ׃

Thou lovest righteousness, and hatest wickedness:

8 אָהַבְתָּ צֶדֶק וַתִּשְׂנָא רֶשַׁע

על־

---

v. 25 כן ברוב ספרים כ"י ודמ"ן, או לָמָּה־פָנֶיךָ, ס"א לָמָּה פָנֶיךָ וכן י"נ, ד"ו וד"ם, או לָמָּה פָנַיִךְ וכן די"ב וויי"ד, או לָמָּה פָנַיִךְ וכן די"ו. מה. v. 3 כן ברוב ספרים כ"י, ד"נ, ד"ו, ד"ם, די"ו, די"ד ודמ"ן, ס"א עַל־כֵּן וכן ר"ב. v. 4 כן ברוב ספרים כ"י, ס"א חֲגוֹר חרבך וכן ד"ב, או חֲגוֹר חרבך וכן ר"נ, ר"ו, ד"ם ודי"ו, וס"א חֲגוֹר חרבך וכן די"ב, די"ד ודמ"ן. v. 5 כן ב"א, ב"נ עַל־ בלא נקייא. v. 6 בס"א שׁנונים ונמסר עליו בקייא.

therefore God, thy God, hath anointed thee with the oil of gladness above thy fellows.

8 All thy garments smell of myrrh, and aloes, and cassia, out of the ivory palaces, whereby they have made thee glad.

9 Kings' daughters were among thy honourable women: upon thy right hand did stand the queen in gold of Ophir.

10 Hearken, O daughter, and consider, and incline thine ear; forget also thine own people, and thy father's house;

11 So shall the king greatly desire thy beauty: for he is thy LORD; and worship thou him.

12 And the daughter of Tyre shall be there with a gift; even the rich among the people shall intreat thy favour.

13 The king's daughter is all glorious within: her clothing is of wrought gold.

14 She shall be brought unto the king in raiment of needlework: the virgins her companions that follow her shall be brought unto thee.

15 With gladness and rejoicing shall they be brought: they shall enter into the king's palace.

16 Instead of thy fathers shall be thy children, whom thou mayest make princes in all the earth.

17 I will make thy name to be remembered in all generations: therefore shall the people praise thee for ever and ever.

עַל־כֵּן | מְשָׁחֲךָ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ
שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן מֵחֲבֵרֶיךָ׃
מׇר־וַאֲהָלוֹת קְצִיעוֹת כָּל־בִּגְדֹתֶיךָ 9
מִן־הֵיכְלֵי שֵׁן מִנִּי שִׂמְּחוּךָ׃
בְּנוֹת מְלָכִים בִּיקָרוֹתֶיךָ 10
נִצָּבָה שׇׁגָל לִימִינְךָ בְּכֶתֶם אוֹפִיר׃
שִׁמְעִי־בַת וּרְאִי וְהַטִּי אׇזְנֵךְ 11
וְשִׁכְחִי עַמֵּךְ וּבֵית אָבִיךְ׃
וְיִתְאַו הַמֶּלֶךְ יׇפְיֵךְ 12
כִּי־הוּא אֲדֹנַיִךְ וְהִשְׁתַּחֲוִי־לוֹ׃
וּבַת־צֹר | בְּמִנְחָה 13
פָּנַיִךְ יְחַלּוּ עׇשִׁירֵי עָם׃
כָּל־כְּבוּדָּה בַּת־מֶלֶךְ פְּנִימָה 14
מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁהּ׃
לִרְקָמוֹת תּוּבַל לַמֶּלֶךְ 15
בְּתוּלוֹת אַחֲרֶיהָ רֵעוֹתֶיהָ מוּבָאוֹת לָךְ׃
תּוּבַלְנָה בְשִׂמְחָת וָגִיל 16
תְּבֹאֶינָה בְּהֵיכַל מֶלֶךְ׃
תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ בָנֶיךָ 17
תְּשִׁיתֵמוֹ לְשָׂרִים בְּכׇל־הָאָרֶץ׃
אַזְכִּירָה שִׁמְךָ בְּכׇל־דֹּר וָדֹר 18
עַל־כֵּן עַמִּים יְהוֹדוּךָ לְעֹלָם וָעֶד׃

PSALM 46

To the chief Musician for the sons of Korah, A Song upon Alamoth.

מ לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח עַל־עֲלָמוֹת שִׁיר׃

אלהים

8 v. ס״א אלהיך וכן ר״ב, ר״ד וד״ס. 8 v. ס״א מחבריך וכן ת״ע, ת״ס ות״ר. 9 v. כן בתוכ ספרים כ״י, ר״ג, ד״ם, ד״י, ר״ב, ר״ד ורמ״ן, ס״א פֵּר ואהלות וכן ר״ב ות״ו, וס״א פֵּר וְאהלות קציעות. 10 v. כן ב״א, ב״נ גיקרותיך. 10 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״י, ד״ר, ר״ד ורס״ו, וכן ב״א, ב״נ נצבה שגל. 11 v. כן ב״א, כ״נ וביתי. 12 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ד״ג, ד״י, ר״א, ד״ם, ר״ב, ר״ד והמ״ו, ס״א כִּי ובלא מקף. 16 v. כן למערבאי, למרנחאי בשמחות מלא וכן ר״א, ר״ג, ד״ם, ר״א וְרִי״ב. 17 v. ג״ל אֱלֹהֶיךָ . . . בְּנֶיךָ כן ת״ס. 17 v. ג״ל תְּשִׁיתֵמוֹ. 18 v. כן ב״א וכן ד״ם, ר״י והמ״ו, ב״נ עמים וכן ר״ב ות״ו.

2 אֱלֹהִים לָנוּ מַחְסֶה וָעֹז
עֶזְרָה בְצָרוֹת נִמְצָא מְאֹד׃
3 עַל־כֵּן לֹא־נִירָא בְּהָמִיר אָרֶץ
וּבְמוֹט הָרִים בְּלֵב יַמִּים׃
4 יֶהֱמוּ יֶחְמְרוּ מֵימָיו
יִרְעֲשׁוּ־הָרִים בְּגַאֲוָתוֹ סֶלָה׃
5 נָהָר פְּלָגָיו יְשַׂמְּחוּ עִיר־אֱלֹהִים
קְדֹשׁ מִשְׁכְּנֵי עֶלְיוֹן׃
6 אֱלֹהִים בְּקִרְבָּהּ בַּל־תִּמּוֹט
יַעְזְרֶהָ אֱלֹהִים לִפְנוֹת בֹּקֶר׃
7 הָמוּ גוֹיִם מָטוּ מַמְלָכוֹת
נָתַן בְּקוֹלוֹ תָּמוֹג אָרֶץ׃
8 יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ
מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃
9 לְכוּ־חֲזוּ מִפְעֲלוֹת יְהוָה
אֲשֶׁר־שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ׃
10 מַשְׁבִּית מִלְחָמוֹת עַד־קְצֵה הָאָרֶץ
קֶשֶׁת יִשְׁבֹּר וְקִצֵּץ חֲנִית
עֲגָלוֹת יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃
11 הַרְפּוּ וְדָעוּ כִּי־אָנֹכִי אֱלֹהִים
אָרוּם בַּגּוֹיִם אָרוּם בָּאָרֶץ׃
12 יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ
מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃
מז לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃
2 כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־כָף

הריעו

מו. 4 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י ודס"ו, ס"א ירעשו וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ריי"ב תרי"ה, וס"א ירעשו. 5 v. כן ב"א, ב"נ ישמחו בנעיוא. 5 v. צ"ל קדש משכנו, כן ח"ע ות"ר. 8, 12 vv. בס"א לנו | ונספר עליו לגרסיה. 9 v. כן כ"א, ב"נ לכו. 9 v. ס"א אלהים וכן הר"א ות"ס: עיין לקמן ס"ו ה'. מז. 1 v. כן ב"א, ב"נ למנצח | לגרסיה.

PSALM 47

To the chief Musician,
A Psalm for the sons of Korah.

O clap your hands, all ye people;

God is our refuge and strength, a very present help in trouble.
Therefore will not we fear, though the earth be removed, and though the mountains be carried into the midst of the sea;
Though the waters thereof roar and be troubled, though the mountains shake with the swelling thereof. Selah.
There is a river, the streams whereof shall make glad the city of God, the holy place of the tabernacles of the most High.
God is in the midst of her; she shall not be moved: God shall help her, and that right early.
The heathen raged, the kingdoms were moved: he uttered his voice, the earth melted.
The LORD of hosts is with us; the God of Jacob is our refuge. Selah.
Come, behold the works of the LORD, what desolations he hath made in the earth.
He maketh wars to cease unto the end of the earth; he breaketh the bow, and cutteth the spear in sunder; he burneth the chariot in the fire.
Be still, and know that I am God: I will be exalted among the heathen, I will be exalted in the earth.
The LORD of hosts is with us; the God of Jacob is our refuge. Selah.

shout unto God with the voice of triumph.
2 For the LORD most high is terrible; he is a great King over all the earth.
3 He shall subdue the people under us, and the nations under our feet.
4 He shall choose our inheritance for us, the excellency of Jacob whom he loved. Selah.
5 God is gone up with a shout, the LORD with the sound of a trumpet.
6 Sing praises to God, sing praises: sing praises unto our King, sing praises.
7 For God is the King of all the earth: sing ye praises with understanding.
8 God reigneth over the heathen: God sitteth upon the throne of his holiness.
9 The princes of the people are gathered together, even the people of the God of Abraham: for the shields of the earth belong unto God: he is greatly exalted.

הָרִ֣יעוּ לֵאלֹהִ֣ים בְּקֹ֣ול רִנָּ֑ה׃
כִּֽי־יְהוָ֥ה עֶלְיֹ֗ון נֹורָ֫א
מֶ֣לֶךְ גָּד֣וֹל עַל־כָּל־הָאָֽרֶץ׃
יַדְבֵּ֣ר עַמִּ֣ים תַּחְתֵּ֑ינוּ
וּלְאֻמִּ֥ים תַּ֝חַ֗ת רַגְלֵֽינוּ׃
יִבְחַר־לָ֭נוּ אֶת־נַחֲלָתֵ֑נוּ
אֶת־גְּאֹ֥ון יַ֝עֲקֹ֗ב אֲשֶׁר־אָהֵ֥ב סֶֽלָה׃
עָלָ֣ה אֱלֹהִ֣ים בִּתְרוּעָ֑ה
יְהוָ֥ה בְּקֹ֥ול שֹֽׁופָר׃
זַמְּר֣וּ אֱלֹהִ֣ים זַמֵּ֑רוּ
זַמְּר֥וּ לְ֝מַלְכֵּ֗נוּ זַמֵּֽרוּ׃
כִּֽי־מֶ֣לֶךְ כָּל־הָאָ֣רֶץ אֱלֹהִ֑ים
זַמְּר֥וּ מַ֝שְׂכִּֽיל׃
מָלַ֣ךְ אֱלֹהִ֣ים עַל־גֹּויִ֑ם
אֱלֹהִ֥ים יָ֝שַׁ֗ב עַל־כִּסֵּ֥א קָדְשֹֽׁו׃
נְדִיבֵ֣י עַמִּ֣ים נֶאֱסָ֑פוּ
עַ֥ם אֱ֝לֹהֵ֗י אַבְרָהָ֥ם
כִּֽי לֵאלֹהִ֥ים מָגִנֵּי־אָ֑רֶץ
מְאֹ֖ד נַעֲלָֽה׃

PSALM 48

A Song and Psalm for the sons of Korah.

1 Great is the LORD, and greatly to be praised in the city of our God, in the mountain of his holiness.
2 Beautiful for situation, the joy of the whole earth, is mount Zion, on the sides of the north, the city of the great King.
3 God is known in her palaces

שִׁ֥יר מִזְמֹ֗ור לִבְנֵי־קֹֽרַח׃
גָּד֣וֹל יְהוָ֣ה וּמְהֻלָּ֣ל מְאֹ֑ד
בְּעִ֥יר אֱלֹהֵ֝ינוּ הַר־קָדְשֹֽׁו׃
יְפֵ֣ה נֹ֭וף מְשֹׂ֣ושׂ כָּל־הָאָ֑רֶץ
הַר־צִיֹּ֥ון יַרְכְּתֵי־צָ֝פֹ֗ון
קִרְיַ֣ת מֶ֣לֶךְ רָֽב׃
אֱלֹהִ֥ים בְּאַרְמְנֹותֶ֑יהָ

נודע

5 v. בס״א גאון; ונכפר עליו נעויא, לגרמיה. 7 v. ס״א לֵאלֹהִים וכן ר״א ות״ס, או לֵאלֹהֵינוּ וכן ת״ע ות״ר. 8 v. ס״א עַל־כל וכן ר״א יַרְכְּתֵי: עיין לקמן צ״ו ס׳.

for a refuge.
For, lo, the kings were assembled, they passed by together.
They saw it, and so they marvelled; they were troubled, and hasted away.
Fear took hold upon them there, and pain, as of a woman in travail.
Thou breakest the ships of Tarshish with an east wind.
As we have heard, so have we seen in the city of the LORD of hosts, in the city of our God: God will establish it for ever. Selah.
We have thought of thy lovingkindness, O God, in the midst of thy temple.
According to thy name, O God, so is thy praise unto the ends of the earth: thy right hand is full of righteousness.
Let mount Zion rejoice, let the daughters of Judah be glad, because of thy judgments.
Walk about Zion, and go round about her: tell the towers thereof.
Mark ye well her bulwarks, consider her palaces; that ye may tell it to the generation following.

נוֹדַע לְמִשְׂגָּב׃
כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ 5
עָבְרוּ יַחְדָּו׃
הֵמָּה רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ 6
נִבְהֲלוּ נֶחְפָּזוּ׃
רְעָדָה אָחָזַתַם שָׁם 7
חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃
בְּרוּחַ קָדִים 8
תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ׃
כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ 9
בְּעִיר יְהוָה־צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ
אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ עַד־עוֹלָם סֶלָה׃
דִּמִּינוּ אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ 10
בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ׃
כִּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן תְּהִלָּתְךָ 11
עַל־קַצְוֵי־אֶרֶץ
צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ׃
יִשְׂמַח הַר־צִיּוֹן 12
תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה
לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ׃
סֹבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ 13
סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ׃
שִׁיתוּ לִבְּכֶם לְחֵילָהּ 14
פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ
לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן׃

כי

מח. 5 v. כן בדוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ם, ד"ר, די"ב, די"ד ודט"ו, ס"א המלכים. 6 v. כן בדוב ספרים כ"י, ד"כ, ד"ג, די"ם, די"ר, די"ב, די"ד ודט"ו, ס"א תמהו רבינו מנחם. 8 v. כן בדוב ספרים כ"י ודכ"ו, ס"א כן וכן ד"ב, או כן וכן ד"ג, ד"ם ור"ן, וס"א כן וכן ד"ן, ד"ב וד"ד. 11 v. ס"א צדק וכן ת"ס. 14 v. ס"א לחילה וכן ד"ב, די"א, תר"ו, ת"ם ות"ר.

14 For this God is our God for ever and ever: he will be our guide even unto death.

PSALM 49

To the chief Musician,
A Psalm for the sons of Korah.

1 Hear this, all ye people; give ear, all ye inhabitants of the world:
2 Both low and high, rich and poor, together.
3 My mouth shall speak of wisdom; and the meditation of my heart shall be of understanding.
4 I will incline mine ear to a parable: I will open my dark saying upon the harp.
5 Wherefore should I fear in the days of evil, when the iniquity of my heels shall compass me about?
6 They that trust in their wealth, and boast themselves in the multitude of their riches;
7 None of them can by any means redeem his brother, nor give to God a ransom for him:
8 (For the redemption of their soul is precious, and it ceaseth for ever:)
9 That he should still live for ever, and not see corruption.
10 For he seeth that wise men die, likewise the fool and the brutish person perish, and leave their wealth to others.
11 Their inward thought is, that their houses shall continue for ever,

15 כִּי זֶה | אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד
הוּא יְנַהֲגֵנוּ עַל־מוּת׃
מט לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃
2 שִׁמְעוּ־זֹאת כָּל־הָעַמִּים
הַאֲזִינוּ כָּל־יֹשְׁבֵי חָלֶד׃
3 גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי־אִישׁ
יַחַד עָשִׁיר וְאֶבְיוֹן׃
4 פִּי יְדַבֵּר חָכְמוֹת
וְהָגוּת לִבִּי תְבוּנוֹת׃
5 אַטֶּה לְמָשָׁל אָזְנִי
אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר חִידָתִי׃
6 לָמָּה אִירָא בִּימֵי רָע
עֲוֹן עְקֵבַי יְסוֹבֵנִי׃
7 הַבֹּטְחִים עַל־חֵילָם
וּבְרֹב עָשְׁרָם יִתְהַלָּלוּ׃
8 אָח לֹא־פָדֹה יִפְדֶּה אִישׁ
לֹא־יִתֵּן לֵאלֹהִים כָּפְרוֹ׃
9 וְיֵקֶר פִּדְיוֹן נַפְשָׁם
וְחָדַל לְעוֹלָם׃
10 וְיִחִי־עוֹד לָנֶצַח
לֹא יִרְאֶה הַשָּׁחַת׃
11 כִּי יִרְאֶה | חֲכָמִים יָמוּתוּ
יַחַד כְּסִיל וָבַעַר יאבֵדוּ
וְעָזְבוּ לַאֲחֵרִים חֵילָם׃
12 קִרְבָּם בָּתֵּימוֹ | לְעוֹלָם

משכנתם

11 v. כן בדוב ספרים כ״ו, ד״נ, ד״ם, ד״י, ד״יב, ד״יד ודפ״ו, ס״א ינהגנו וכן ד״ב. 15 v. כן ב״א, ב״נ עַל־ מנעיא. 15 v. ס״א עֲלָמוּת ונמסר עליו נ״א עַלְמוּת תרין מלין וכן כלה הוא בדב. ד״נ. ד״י, ד״יב, ד״יד הה״ע, וח״ר. מט. 9 v. ס״א אַךְ. 8 v. פְּדוֹ קרי. vv. 8, 10 ס״א ולא״ וכן ד״א. 12 v. ס״א קִבְרָם או קִבְרֵיהֶם וכן ה״ע, ת״ם וח״ד, ת״ל קִבְרֵם.

and their dwelling places to all generations; they call their lands after their own names.
Nevertheless man being in honour abideth not: he is like the beasts that perish.
This their way is their folly: yet their posterity approve their sayings. Selah.
Like sheep they are laid in the grave; death shall feed on them; and the upright shall have dominion over them in the morning; and their beauty shall consume in the grave from their dwelling.
But God will redeem my soul from the power of the grave: for he shall receive me. Selah.
Be not thou afraid when one is made rich, when the glory of his house is increased;
For when he dieth he shall carry nothing away: his glory shall not descend after him.
Though while he lived he blessed his soul: and men will praise thee, when thou doest well to thyself.
He shall go to the generation of his fathers; they shall never see light.
Man that is in honour, and understandeth not, is like the beasts that perish.

PSALM 50

A Psalm of Asaph.

The mighty God, even the LORD, hath spoken, and called the earth from the rising of the sun unto the going down thereof.

מִשְׁכְּנֹתָם לְדֹר וָדֹר
קָרְאוּ בִשְׁמוֹתָם עֲלֵי אֲדָמוֹת׃
13 וְאָדָם בִּיקָר בַּל יָלִין
נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמּוּ׃
14 זֶה דַרְכָּם כֶּסֶל לָמוֹ
וְאַחֲרֵיהֶם בְּפִיהֶם יִרְצוּ סֶלָה׃
15 כַּצֹּאן לִשְׁאוֹל שַׁתּוּ מָוֶת יִרְעֵם
וַיִּרְדּוּ בָם יְשָׁרִים לַבֹּקֶר
וְצוּרָם לְבַלּוֹת שְׁאוֹל מִזְּבֻל לוֹ׃
16 אַךְ אֱלֹהִים יִפְדֶּה נַפְשִׁי מִיַּד שְׁאוֹל
כִּי יִקָּחֵנִי סֶלָה׃
17 אַל תִּירָא כִּי יַעְשַׁר אִישׁ
כִּי יִרְבֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ׃
18 כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל
לֹא יֵרֵד אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ׃
19 כִּי נַפְשׁוֹ בְחַיָּיו יְבָרֵךְ ס
וְיוֹדֶךָ כִּי תֵיטִיב לָךְ׃
20 תָּבוֹא עַד דּוֹר אֲבוֹתָיו
עַד נֵצַח לֹא יִרְאוּ אוֹר׃
21 אָדָם בִּיקָר וְלֹא יָבִין
נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמּוּ׃
נ מִזְמוֹר לְאָסָף
אֵל אֱלֹהִים יְהוָה דִּבֶּר וַיִּקְרָא־אֶרֶץ
מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ׃

מציון

13 v. כן ברוב ספרים כ"י. ס"א ואדם ביקר וכן ד"ב, ר"ג, ד"ם, ר"י, ד"י ב, ר"י ורס"ו. 15 v. כן ב"א, ב"נ לשאול בלא נעימא. 15 v. נ"ל וַיִּרְדּוּ כְּמוֹ־שָׁרִים לַקָּבֶר. 15 v. תְּמָרָם כתיב, בס"א תְּמָרִם כתיב וקרי וכן ד"ו, ר"א, ת"ע וח"ר. 16 v. ס"א יִפְדֶּה וכלא מקף וכן ר"ג, ד"ם, ר"י ב וה"ר. 16 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ר"ג, ד"ם, ר"י הפ"ז, ס"א מִיַּד שואר וכלא מקף וכן ד"ב וה"ר. 18 v. כן ברוב ספרים כ"י ונסמר עליו רמי וכן בר"ג, ד"פ, ד"י ב, ר"י ורס"ו, ס"א בְּמוֹתוֹ רגש וכן ד"ב וה"י. 19 v. ס"א וְיוֹדֶךָ וכן ת"ע, ת"ס וח"ר. 19 v. ס"א לוֹ וכן ת"ע, ת"ס וח"י. 20 v. נ"ל עָדָא כן ת"ע וח"ר.

2 Out of Zion, the perfection of beauty, God hath shined.
3 Our God shall come, and shall not keep silence: a fire shall devour before him, and it shall be very tempestuous round about him.
4 He shall call to the heavens from above, and to the earth, that he may judge his people.
5 Gather my saints together unto me; those that have made a covenant with me by sacrifice.
6 And the heavens shall declare his righteousness: for God is judge himself. Selah.
7 Hear, O my people, and I will speak; O Israel, and I will testify against thee: I am God, even thy God.
8 I will not reprove thee for thy sacrifices or thy burnt offerings, to have been continually before me.
9 I will take no bullock out of thy house, nor he goats out of thy folds.
10 For every beast of the forest is mine, and the cattle upon a thousand hills.
11 I know all the fowls of the mountains: and the wild beasts of the field are mine.
12 If I were hungry, I would not tell thee: for the world is mine, and the fulness thereof.
13 Will I eat the flesh of bulls, or drink the blood of goats?
14 Offer unto God thanksgiving;

2 מִצִּיּוֹן מִכְלַל־יֹפִי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ׃
3 יָבֹא אֱלֹהֵינוּ וְאַל־יֶחֱרַשׁ
אֵשׁ לְפָנָיו תֹּאכֵל
וּסְבִיבָיו נִשְׂעֲרָה מְאֹד׃
4 יִקְרָא אֶל־הַשָּׁמַיִם מֵעָל
וְאֶל־הָאָרֶץ לָדִין עַמּוֹ׃
5 אִסְפוּ־לִי חֲסִידָי
כֹּרְתֵי בְרִיתִי עֲלֵי־זָבַח׃
6 וַיַּגִּידוּ שָׁמַיִם צִדְקוֹ
כִּי־אֱלֹהִים שֹׁפֵט הוּא סֶלָה׃
7 שִׁמְעָה עַמִּי וַאֲדַבֵּרָה
יִשְׂרָאֵל וְאָעִידָה בָּךְ
אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ אָנֹכִי׃
8 לֹא עַל־זְבָחֶיךָ אוֹכִיחֶךָּ
וְעוֹלֹתֶיךָ לְנֶגְדִּי תָמִיד׃
9 לֹא־אֶקַּח מִבֵּיתְךָ פָּר
מִמִּכְלְאוֹתֶיךָ עַתּוּדִים׃
10 כִּי־לִי כָּל־חַיְתוֹ־יָעַר
בְּהֵמוֹת בְּהָרֵי־אָלֶף׃
11 יָדַעְתִּי כָּל־עוֹף הָרִים
וְזִיז שָׂדַי עִמָּדִי׃
12 אִם־אֶרְעַב לֹא־אֹמַר לָךְ
כִּי־לִי תֵבֵל וּמְלֹאָהּ׃
13 הַאוֹכַל בְּשַׂר אֲבִירִים
וְדַם עַתּוּדִים אֶשְׁתֶּה׃
14 זְבַח לֵאלֹהִים תּוֹדָה

ישלם

ב. 6 ר׳ כן ב״א, כ״נ שפט. 12 ר׳ כן כרוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ר״ו, ד״ם, ר״י, ח״ב, ח״ד ח״ט, ס״א פ״.

and pay thy vows unto the most High:
And call upon me in the day of trouble: I will deliver thee, and thou shalt glorify me.
But unto the wicked God saith, What hast thou to do to declare my statutes, or that thou shouldest take my covenant in thy mouth?
Seeing thou hatest instruction, and castest my words behind thee.
When thou sawest a thief, then thou consentedst with him, and hast been partaker with adulterers.
Thou givest thy mouth to evil, and thy tongue frameth deceit.
Thou sittest and speakest against thy brother; thou slanderest thine own mother's son.
These things hast thou done, and I kept silence; thou thoughtest that I was altogether such an one as thyself: but I will reprove thee, and set them in order before thine eyes.
Now consider this, ye that forget God, lest I tear you in pieces, and there be none to deliver.
Whoso offereth praise glorifieth me: and to him that ordereth his conversation aright will I shew the salvation of God.

וְשַׁלֵּם לְעֶלְיוֹן נְדָרֶיךָ׃
15 וְקָרְאֵנִי בְיוֹם צָרָה
אֲחַלְּצְךָ וְתְכַבְּדָנִי׃
16 וְלָרָשָׁע | אָמַר אֱלֹהִים
מַה־לְּךָ לְסַפֵּר חֻקָּי
וַתִּשָּׂא בְרִיתִי עַל־פִּיךָ׃
17 וְאַתָּה שָׂנֵאתָ מוּסָר
וַתַּשְׁלֵךְ דְּבָרַי אָחֹרֶיךָ׃
18 אִם־רָאִיתָ גַּנָּב וַתִּרֶץ עִמּוֹ
וְעִם מְנָאֲפִים חֶלְקֶךָ׃
19 פִּיךָ שָׁלַחְתָּ בְרָעָה
וּלְשׁוֹנְךָ תַּצְמִיד מִרְמָה׃
20 תֵּשֵׁב בְּאָחִיךָ תְּדַבֵּר
בְּבֶן־אִמְּךָ תִּתֵּן דְּפִי׃
21 אֵלֶּה עָשִׂיתָ | וְהֶחֱרַשְׁתִּי
דָּמִיתָ הֱיוֹת אֶהְיֶה כָּמוֹךָ
אוֹכִיחֲךָ וְאֶעֶרְכָה לְעֵינֶיךָ׃
22 בִּינוּ־נָא זֹאת שִׁכְחֵי אֱלוֹהַּ
פֶּן־אֶטְרֹף וְאֵין מַצִּיל׃
23 זֹבֵחַ תּוֹדָה יְכַבְּדָנְנִי
וְשָׂם דֶּרֶךְ אַרְאֶנּוּ בִּישׁוּעַת אֱלֹהִים׃

נא 2 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ בְּבוֹא־אֵלָיו נָתָן הַנָּבִיא
כַּאֲשֶׁר־בָּא אֶל־בַּת־שָׁבַע׃

PSALM 51

To the chief Musician, A Psalm of David, when Nathan the prophet came unto him, after he had gone in to Bath-sheba.

חנני

v. 16 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ם, ד"י ודט"ו, ס"א מַה שופר ובלא מקף וכן ד"ב ה"י׳. v. 18 צ"ל וַתָּרֶץ כן תה, ת"ע, ת"ס ות"ר. v. 21 כן ברוב ספרים כ"י ונכסר עליו נ"א. v. 21 כן בספרים כ"י ודט"ו, ס"א הָיוֹת־אֶהְיֶה וכן ד"י"ב וד"י"ד, וס"א הָיוֹת אֶהְיֶה, וס"א הָיוֹת אֶהְיֶה וכן ד"ב, ד"ג ת"ו, או הָיוֹת אֶהְיֶה וכן ד"י, או הָיוֹת אֶהְיֶה וכן ד"ם. v. 21 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ם, ד"י, ד"י"ב, ד"י"ד ודט"ו, ס"א אוֹכִיחֲךָ רבינ מגרש וכן ד"ב ד"ו׳. v. 23 כן כ"א וכן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ם, ד"י"ב, ד"י"ד ודט"ו, ס"א לְמִצְעָד רבינ מגרש וכן ד"ט. v. 23 ס"א וְשָׂם וכן ד"ב, ד"ג, ד"ם, ד"י"ב, ד"י"ד, ת"ע, ת"ס ות"ר, וע"ל ותש"י. נא. 1 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"י, ד"י"ב, ד"י"ד ודט"ו, ס"א לְבַעַל רבינ מגרש וכן ד"ט.

1 Have mercy upon me, O God, according to thy lovingkindness: according unto the multitude of thy tender mercies blot out my transgressions.
2 Wash me throughly from mine iniquity, and cleanse me from my sin.
3 For I acknowledge my transgressions: and my sin is ever before me.
4 Against thee, thee only, have I sinned, and done this evil in thy sight: that thou mightest be justified when thou speakest, and be clear when thou judgest.
5 Behold, I was shapen in iniquity; and in sin did my mother conceive me.
6 Behold, thou desirest truth in the inward parts: and in the hidden part thou shalt make me to know wisdom.
7 Purge me with hyssop, and I shall be clean: wash me, and I shall be whiter than snow.
8 Make me to hear joy and gladness; that the bones which thou hast broken may rejoice.
9 Hide thy face from my sins, and blot out all mine iniquities.
10 Create in me a clean heart, O God; and renew a right spirit within me.
11 Cast me not away from thy presence;

חָנֵּנִי אֱלֹהִים כְּחַסְדֶּךָ 3
כְּרֹב רַחֲמֶיךָ מְחֵה פְשָׁעָי׃
הַרְבֵּה כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֹנִי 4
וּמֵחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי׃
כִּי־פְשָׁעַי אֲנִי אֵדָע 5
וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָמִיד׃
לְךָ לְבַדְּךָ חָטָאתִי 6
וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי
לְמַעַן תִּצְדַּק בְּדָבְרֶךָ
תִּזְכֶּה בְשָׁפְטֶךָ׃
הֵן־בְּעָוֹן חוֹלָלְתִּי 7
וּבְחֵטְא יֶחֱמַתְנִי אִמִּי׃
הֵן־אֱמֶת חָפַצְתָּ בַּטֻּחוֹת 8
וּבְסָתֻם חָכְמָה תוֹדִיעֵנִי׃
תְּחַטְּאֵנִי בְאֵזוֹב וְאֶטְהָר 9
תְּכַבְּסֵנִי וּמִשֶּׁלֶג אַלְבִּין׃
תַּשְׁמִיעֵנִי שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה 10
תָּגֵלְנָה עֲצָמוֹת דִּכִּיתָ׃
הַסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵחַטָּאָי 11
וְכָל־עֲוֹנֹתַי מְחֵה׃
לֵב טָהוֹר בְּרָא־לִי אֱלֹהִים 12
וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי׃
אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ 13

ורוח

---

v. 4 חֲרֻבָּה כתיב, הַרֵב קרי, בס"א חֲרֻבָּה כתיב וקרי. v. 6 כן בצנור ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"י, ר"כ, ר"ד ודמ"ו. v. 6 ס"א לְמַעַן וכן ר"ם. v. 6 כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"ב, ר"ד ודמ"ו. v. 6 ס"א בְּדָבְרֶיךָ או בְּדָבָרְיךָ וכן ר"א, ר"ו, ר"ב, ח"ע וה"ר. v. 8 כן ברוב ספרים כ"י ודמ"ו, ס"א תֵּן ובלא סקף וכן ר"ג, ר"ם, ר"י, ר"ב והי"ר. v. 10 נ"ל תַּשְׁמִיעֵנִי: עיין לקמן צ' י"ר. v. 11 כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו נעויא, וכן בר"ג, ר"ם, ר"י והי"ר, ס"א וְכָל־עֲוֹנוֹתַי, וס"א וְלָל עֲוֹנוֹתַי.

and take not thy holy spirit from me.

12 Restore unto me the joy of thy salvation; and uphold me with thy free spirit.

13 Then will I teach transgressors thy ways; and sinners shall be converted unto thee.

14 Deliver me from bloodguiltiness, O God, thou God of my salvation: and my tongue shall sing aloud of thy righteousness.

15 O LORD, open thou my lips; and my mouth shall shew forth thy praise.

16 For thou desirest not sacrifice; else would I give it: thou delightest not in burnt offering.

17 The sacrifices of God are a broken spirit: a broken and a contrite heart, O God, thou wilt not despise.

18 Do good in thy good pleasure unto Zion: build thou the walls of Jerusalem.

19 Then shalt thou be pleased with the sacrifices of righteousness, with burnt offering and whole burnt offering: then shall they offer bullocks upon thine altar.

PSALM 52

To the chief Musician, Maschil, A Psalm of David, when Doeg the Edomite came and told Saul, and said unto him, David is come to the house of Ahimelech.

1 Why boastest thou thyself in mischief, O mighty man? the goodness of God endureth continually.

2 Thy tongue deviseth mischiefs; like a sharp razor, working deceitfully.

3 Thou lovest evil more than good;

וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי׃
14 הָשִׁיבָה לִּי שְׂשׂוֹן יִשְׁעֶךָ
וְרוּחַ נְדִיבָה תִסְמְכֵנִי׃
15 אֲלַמְּדָה פֹשְׁעִים דְּרָכֶיךָ
וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ׃
16 הַצִּילֵנִי מִדָּמִים | אֱלֹהִים אֱלֹהֵי תְשׁוּעָתִי
תְּרַנֵּן לְשׁוֹנִי צִדְקָתֶךָ׃
17 אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח
וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃
18 כִּי | לֹא־תַחְפֹּץ זֶבַח וְאֶתְּנָה
עוֹלָה לֹא תִרְצֶה׃
19 זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה
לֵב־נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה׃
20 הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן
תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלִָם׃
21 אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי־צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל
אָז יַעֲלוּ עַל־מִזְבַּחֲךָ פָּרִים׃

נב
2 לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ בְּבוֹא | דוֹאֵג הָאֲדֹמִי
וַיַּגֶּד לְשָׁאוּל וַיֹּאמֶר לוֹ בָּא דָוִד אֶל־בֵּית אֲחִימֶלֶךְ׃
3 מַה־תִּתְהַלֵּל בָּרָעָה הַגִּבּוֹר
חֶסֶד אֵל כָּל־הַיּוֹם׃
4 הַוּוֹת תַּחְשֹׁב לְשׁוֹנֶךָ
כְּתַעַר מְלֻטָּשׁ עֹשֵׂה רְמִיָּה׃
5 אָהַבְתָּ רָע מִטּוֹב

שֶׁקֶר

---

19 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג ורס"ו, ס"א רוח וכן ד"ג, ד"ם, ד"י, ד"ב ודי"ד. נב, 1 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ט, ד"י ד"ב, ד"ד ורס"ו, ס"א למנצח וכן ד"ב ודי"ו. 1 v. ס"א לדוד משכיל וכן ד"ב ודי"ו. 1 v. כן למערבאי, למרנחאי למנצח, כבוא תרויהן חד פסוק. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י ד"ב, ד"ג, ד"ם, ד"י, ד"ב, ד"ד ודט"ו ס"א בא. 5 v. ד' רגושה.

and lying rather than to speak righteousness. Selah.

4 Thou lovest all devouring words, O thou deceitful tongue.

5 God shall likewise destroy thee for ever, he shall take thee away, and pluck thee out of thy dwelling place, and root thee out of the land of the living. Selah.

6 The righteous also shall see, and fear, and shall laugh at him:

7 Lo, this is the man that made not God his strength; but trusted in the abundance of his riches, and strengthened himself in his wickedness.

8 But I am like a green olive tree in the house of God: I trust in the mercy of God for ever and ever.

9 I will praise thee for ever, because thou hast done it: and I will wait on thy name; for it is good before thy saints.

שֶׁקֶר ׀ מִדַּבֵּר צֶדֶק סֶלָה׃
6 אָהַבְתָּ כָל־דִּבְרֵי־בָלַע לְשׁוֹן מִרְמָה׃
7 גַּם־אֵל יִתֶּצְךָ לָנֶצַח
יַחְתְּךָ וְיִסָּחֲךָ מֵאֹהֶל
וְשֶׁרֶשְׁךָ מֵאֶרֶץ חַיִּים סֶלָה׃
8 וְיִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִירָאוּ
וְעָלָיו יִשְׂחָקוּ׃
9 הִנֵּה הַגֶּבֶר לֹא־יָשִׂים אֱלֹהִים מָעֻזּוֹ
וַיִּבְטַח בְּרֹב עָשְׁרוֹ יָעֹז בְּהַוָּתוֹ׃
10 וַאֲנִי ׀ כְּזֵית רַעֲנָן בְּבֵית אֱלֹהִים
בָּטַחְתִּי ׀ בְּחֶסֶד־אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד׃
11 אוֹדְךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ
וְאֲקַוֶּה שִׁמְךָ כִּי־טוֹב נֶגֶד חֲסִידֶיךָ׃

נג
לַמְנַצֵּחַ עַל־מָחֲלַת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃
2 אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים
הִשְׁחִיתוּ וְהִתְעִיבוּ עָוֶל
אֵין עֹשֵׂה־טוֹב׃
3 אֱלֹהִים מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל־בְּנֵי־אָדָם
לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל
דֹּרֵשׁ אֶת־אֱלֹהִים׃
4 כֻּלּוֹ סָג יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ
אֵין עֹשֵׂה־טוֹב

PSALM 53

To the chief Musician upon Mahalath, Maschil, A Psalm of David.

1 The fool hath said in his heart, There is no God. Corrupt are they, and have done abominable iniquity: there is none that doeth good.

2 God looked down from heaven upon the children of men, to see if there were any that did understand, that did seek God.

3 Every one of them is gone back: they are altogether become filthy; there is none that doeth good,

אין

---

5 v. כן בספרים כ"י, ר"ג, ר"ו, ר"ס, ד"י, דו"ב, דו"ד תס"ו וכן ב"א, ב"נ צדק. 9 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"ז, ד"ס, ד"י, די"ב וריי"ד, ס"א לָא ובלא מקף וכן ר"ג תס"ו. 9 v. על בחזון, כן תר' ות"ס: עיין לקמן קי"ב נ'. 10 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמצר עליו לגרסיה וכן בד"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ס, די"ן, די"ב, די"ד תס"ו. 10 v. כן ברוב ספרים כ"י תס"ו, ס"א בְּמַחְתִי בחסד וכן ר"י, וס"א בטחתי בחסר וכן ר"ג, ר"ס, די"ב תי"ד. 11 v. נ"ל וְאֶחֱזֶה או וְאֶקְוֶה. 11 v. ס"א חֲסִידֶיךָ וכן ד"א ות"ס. נג, 2 vv. כן למערבאי, לסדנאי לכנסת אסר תרויהן חד פסוק. 3 v. כן ב"א, ב"נ עַל־ בלא נעיא. 4 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ת"ד תס"ו, ס"א אֵין וכן ר"ג, וס"א אין־עֹשֶׂה וכן ד"ב, ד"ו וד"ס, וס"א אֵין עֹשֶׂה וכן ד"י.

אֵין גַּם אֶחָד׃
הֲלֹא יֵדְעוּ פֹּעֲלֵי אָוֶן 5
אֹכְלֵי עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם
אֱלֹהִים לֹא קָרָאוּ׃
שָׁם פָּחֲדוּ פָחַד לֹא דָיָה כִּי 6
כְּרֹאֲלֹהִים פִּזַּר עַצְמוֹת חֹנֶךָ
הֲבִישֹׁתָה כִּי־אֱלֹהִים מְאָסָם׃
מִי־יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעוֹת יִשְׂרָאֵל 7
בְּשׁוּב אֱלֹהִים שְׁבוּת עַמּוֹ
יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל׃

נד לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ בְּבוֹא הַזִּיפִים
2 וַיֹּאמְרוּ לְשָׁאוּל הֲלֹא דָוִד מִסְתַּתֵּר עִמָּנוּ׃
3 אֱלֹהִים בִּשְׁמְךָ הוֹשִׁיעֵנִי
וּבִגְבוּרָתְךָ תְּדִינֵנִי׃
4 אֱלֹהִים שְׁמַע תְּפִלָּתִי
הַאֲזִינָה לְאִמְרֵי־פִי׃
5 כִּי זָרִים קָמוּ עָלַי
וְעָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי
לֹא שָׂמוּ אֱלֹהִים לְנֶגְדָּם סֶלָה׃
6 הִנֵּה אֱלֹהִים עֹזֵר לִי
אֲדֹנָי בְּסֹמְכֵי נַפְשִׁי׃

ישוב

---

v. 5 ס״א בָּלַ־פְּעָלִי וכן ד״ב, ד״ב, חר׳, ח״ע, ת״ס ות״ר: עיין לעיל י״ד ד׳. v. 5 ס״א יְהוָה וכן ר״א: עיין לעיל י״ד ד׳. v. 6 כן ברוב ספרים כ״י ונסמר עליו לגרמיה. v. 6 כמקצת ספרים כ״י נמצא כאן פסוק יַעֲתַּקֵנִי חֲבִישׁוּ בַּד יְהוָה כַּחַסְדּוֹ: עיין לעיל י״ד ו׳. v. 7 ס״א יְשׁוּעַת וכן ת״ע וח״ס: עיין לעיל י״ד ז׳. v. 7 ס״א יְהוָה וכן חר׳, ח״ע וח״ס: עיין לעיל י״ד ז׳. נד, 2 v. כן למעיבאי, למדנחאי ובמתה גִּבְעָא חסר, בס״א בָּבוֹא ונסמר עליו נעיא. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י. ד״ב. ד״נ. ד״ו: ד״ט, ד״י, ר״ב, ר״ד ורט״ו. ס״א הלא. 3 v. כן ב״א, ב״נ ובגבורתך. 5 v. ס״א זֵדִים וכן ד״ב, רַבַּי וחר׳: עיין לקמן פ״ו י״ד. 5 v. כן ד״י, ד״ב, ד״ד ורב״ו וכן ב״א, ב״נ לא״ במקף ובלא נגינה וכן ר״נ ור״ט.

5 He shall reward evil unto mine enemies: cut them off in thy truth.
6 I will freely sacrifice unto thee: I will praise thy name, O LORD; for it is good.
7 For he hath delivered me out of all trouble: and mine eye hath seen his desire upon mine enemies.

7 יָשׁוּב רָעָה לְשֹׁרְרָי
בַּאֲמִתְּךָ הַצְמִיתֵם׃
8 בִּנְדָבָה אֶזְבְּחָה לָּךְ
אוֹדֶה שִׁמְךָ יְהוָה כִּי־טוֹב׃
9 כִּי מִכָּל־צָרָה הִצִּילָנִי
וּבְאֹיְבַי רָאֲתָה עֵינִי׃

PSALM 55

To the chief Musician on Neginoth, Maschil, A Psalm of David.

1 Give ear to my prayer, O God; and hide not thyself from my supplication.
2 Attend unto me, and hear me: I mourn in my complaint, and make a noise;
3 Because of the voice of the enemy, because of the oppression of the wicked: for they cast iniquity upon me, and in wrath they hate me.
4 My heart is sore pained within me: and the terrors of death are fallen upon me.
5 Fearfulness and trembling are come upon me, and horror hath overwhelmed me.
6 And I said, Oh that I had wings like a dove! for then would I fly away, and be at rest.
7 Lo, then would I wander far off, and remain in the wilderness. Selah.
8 I would hasten my escape from the windy storm and tempest.
9 Destroy, O LORD, and divide their tongues:

נה
לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃
2 הַאֲזִינָה אֱלֹהִים תְּפִלָּתִי
וְאַל־תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתִי׃
3 הַקְשִׁיבָה לִי וַעֲנֵנִי
אָרִיד בְּשִׂיחִי וְאֶהֱמָה׃
4 מִקּוֹל אוֹיֵב מִפְּנֵי עָקַת רָשָׁע
כִּי־יָמִיטוּ עָלַי אָוֶן
וּבְאַף יִשְׂטְמוּנִי׃
5 לִבִּי יָחִיל בְּקִרְבִּי
וְאֵימוֹת מָוֶת נָפְלוּ עָלָי׃
6 יִרְאָה וָרַעַד יָבֹא בִּי
וַתְּכַסֵּנִי פַּלָּצוּת׃
7 וָאֹמַר מִי־יִתֶּן־לִי אֵבֶר כַּיּוֹנָה
אָעוּפָה וְאֶשְׁכֹּנָה׃
8 הִנֵּה אַרְחִיק נָדֹד
אָלִין בַּמִּדְבָּר סֶלָה׃
9 אָחִישָׁה מִפְלָט לִי
מֵרוּחַ סוֹעָה מִסָּעַר׃
10 בַּלַּע אֲדֹנָי פַּלַּג לְשׁוֹנָם

כי־

---

7 יָשׁוּב כתיב, וְיָשֵׁב קרי, בס״א וְיָשׁוּב כתיב וקרי וכן דיו״א, תרי״ח״ע. 8 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ל, דו״ב, דו״ד ודב״ן, ס״א עיה וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו ודי״ס. נה. 4 ס״א מקול ונמסר עליו לגרסיה וכן בד״ג וד״ט. 6 כל צעקת. 7 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ל, דו״ב, דו״ד ודס״ן, ס״א יטוטו. 8 סביב יבואו.

for I have seen violence and strife in the city.
Day and night they go about it upon the walls thereof: mischief also and sorrow are in the midst of it.
Wickedness is in the midst thereof: deceit and guile depart not from her streets.
For it was not an enemy that reproached me; then I could have borne it: neither was it he that hated me that did magnify himself against me; then I would have hid myself from him:
But it was thou, a man mine equal, my guide, and mine acquaintance.
We took sweet counsel together, and walked unto the house of God in company.
Let death seize upon them, and let them go down quick into hell: for wickedness is in their dwellings, and among them.
As for me, I will call upon God; and the LORD shall save me.
Evening, and morning, and at noon, will I pray, and cry aloud: and he shall hear my voice.
He hath delivered my soul in peace from the battle that was against me: for there were many with me.
God shall hear, and afflict them, even he that abideth of old. Selah.

כִּי־רָאִיתִי חָמָס וְרִיב בָּעִיר׃
יוֹמָם וָלַיְלָה יְסוֹבְבֻהָ עַל־חוֹמֹתֶיהָ 11
וְאָוֶן וְעָמָל בְּקִרְבָּהּ׃
הַוּוֹת בְּקִרְבָּהּ 12
וְלֹא־יָמִישׁ מֵרְחֹבָהּ תֹּךְ וּמִרְמָה׃
כִּי לֹא־אוֹיֵב יְחָרְפַנִי וְאֶשָּׂא 13
לֹא־מְשַׂנְאִי עָלַי הִגְדִּיל
וְאִסָּתֵר מִמֶּנּוּ׃
וְאַתָּה אֱנוֹשׁ כְּעֶרְכִּי 14
אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי׃
אֲשֶׁר יַחְדָּו נַמְתִּיק סוֹד 15
בְּבֵית אֱלֹהִים נְהַלֵּךְ בְּרָגֶשׁ׃
יְשִׁמוֹת | עָלֵימוֹ 16
יֵרְדוּ שְׁאוֹל חַיִּים
כִּי־רָעוֹת בְּמְגוּרָם בְּקִרְבָּם׃
אֲנִי אֶל־אֱלֹהִים אֶקְרָא 17
וַיהוָה יוֹשִׁיעֵנִי׃
עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם אָשִׂיחָה וְאֶהֱמָה 18
וַיִּשְׁמַע קוֹלִי׃
פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקְּרֹב־לִי 19
כִּי־בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי׃
יִשְׁמַע | אֵל | וַיְעַנֵּם 20
וְיֹשֵׁב קֶדֶם סֶלָה

אשר

10 v. ס״א מַי. וכן ד״ב. ד״ג, ד״ם, ד״י־ד״יו. 10 v. כן ברוב ספרים כ״י. ד״ב, ד״ג, ד״ם, ד״י־ב, ד״יד־הס״ו, ס״א ראיתי וכן ד״י. 12 v. כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו נעויא. וכן בד״י. תס״ו. 12 v. כן ברוב ספרים כ״י. ד״ט, ד״יב, ד״יד ודס״ו, ס״א הוּך כלא וכן ר״א, ד״ב, ד״ג, ד״ם, ודי״א. 13 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ם ורפ״ו. ס״א משנאי וכן ד״ב וד״ו, וס״א משנאי וכן ד״ב ודי״ד. 14 v. ס״א וַאֲהָבְתִּי. 16 v. ישיכות כתיב, יַצִּי קְוֹת קרי, בס״א יַשִּׁי קָוֹת כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב, ד״ג, ד״ם, ד״י, ד״א, ד״ב, דו״ד, הד׳, תל״ב, תל״ד ותי״ב. 20 v. כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו נעויא וכן בר״ג, ד״ם, ד״י ודב״ו. 20 v. צ״ל וַיְעַנֵּמוֹשֵׁב = וַיְעַנֵּכוֹ יֹשֵׁב, כן תל״ב ות״ס.

Because they have no changes, therefore they fear not God.

20 He hath put forth his hands against such as be at peace with him: he hath broken his covenant.

21 The words of his mouth were smoother than butter, but war was in his heart: his words were softer than oil, yet were they drawn swords.

22 Cast thy burden upon the LORD, and he shall sustain thee: he shall never suffer the righteous to be moved.

23 But thou, O God, shalt bring them down into the pit of destruction: bloody and deceitful men shall not live out half their days; but I will trust in thee.

אֲשֶׁר אֵין חֲלִיפוֹת לָמוֹ
וְלֹא יָרְאוּ אֱלֹהִים׃
21 שָׁלַח יָדָיו בְּשִׁלְמָיו
חִלֵּל בְּרִיתוֹ׃
22 חָלְקוּ | מֵחֶמְאַת פִּיהוּ וְקֶרֶב־לִבּוֹ
רַכּוּ דְבָרָיו מִשֶּׁמֶן וְהֵמָּה פְּתִחוֹת׃
23 הַשְׁלֵךְ עַל־יְהוָה | יְהָבֶךָ
וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָ
לֹא־יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לַצַּדִּיק׃
24 וְאַתָּה אֱלֹהִים | תּוֹרִדֵם לִבְאֵר שַׁחַת
אַנְשֵׁי דָמִים וּמִרְמָה לֹא־יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם
וַאֲנִי אֶבְטַח־בָּךְ׃

PSALM 56

To the chief Musician upon Jonath-elem-rechokim, Michtam of David, when the Philistines took him in Gath.

1 Be merciful unto me, O God: for man would swallow me up; he fighting daily oppresseth me.

2 Mine enemies would daily swallow me up: for they be many that fight against me, O thou most High.

3 What time I am afraid, I will trust in thee.

4 In God I will praise his word, in God I have put my trust; I will not fear what flesh can do unto me.

5 Every day they wrest my words: all their thoughts are against me for evil.

6 They gather themselves together, they hide themselves, they mark my steps,

נ לַמְנַצֵּחַ | עַל־יוֹנַת אֵלֶם רְחֹקִים לְדָוִד מִכְתָּם
בְּאֲחֹז אוֹתוֹ פְּלִשְׁתִּים בְּגַת׃
2 חָנֵּנִי אֱלֹהִים כִּי־שְׁאָפַנִי אֱנוֹשׁ
כָּל־הַיּוֹם לוֹחֲצַנִי׃
3 שָׁאֲפוּ שׁוֹרְרַי כָּל־הַיּוֹם
כִּי־רַבִּים לֹחֲמִים לִי מָרוֹם׃
4 יוֹם אִירָא אֲנִי אֵלֶיךָ אֶבְטָח׃
5 בֵּאלֹהִים אְהַלֵּל דְּבָרוֹ
בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא
מַה־יַּעֲשֶׂה בָשָׂר לִי׃
6 כָּל־הַיּוֹם דְּבָרַי יְעַצֵּבוּ
עָלַי כָּל־מַחְשְׁבֹתָם לָרָע׃
7 יָגוּרוּ | יִצְפֹּנוּ הֵמָּה עֲקֵבַי יִשְׁמֹרוּ

כאשר

יג v. ס"א וְחַי וכן ת"ע ות"ר. 22 v. צ"ל כְּהַכָּאוֹת כן תר' ות"ס. 22 v. כן בספרים כ"י, ד"נ, ד"ט, ד"י, ס"א וְקֶרֶב וכן ר"א, ד"ב, ד"ן, ד"י, ד"י א ודמ"ו. 23 v. כס"א יְהָבֵךְ ונמסר עליו נעויא. 24 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"נ, ד"ן, ד"ס, ד"י ב ודט"ו וכן ב"א, ב"נ תורדם.
נג. 3 v. כן ב"א, ב"נ לִי. 7 v. יְצַפֹּנוּ כתיב, יִצְפּוֹנוּ קרי, בס"א יִצְפְּנוּ או יְצַפְּנוּ כתיב וקרי וכן ד"ב וד"ו.

when they wait for my soul.
7 Shall they escape by iniquity? in thine anger cast down the people, O God.
8 Thou tellest my wanderings: put thou my tears into thy bottle: are they not in thy book?
9 When I cry unto thee, then shall mine enemies turn back: this I know; for God is for me.
10 In God will I praise his word: in the LORD will I praise his word.
11 In God have I put my trust: I will not be afraid what man can do unto me.
12 Thy vows are upon me, O God: I will render praises unto thee.
13 For thou hast delivered my soul from death: wilt not thou deliver my feet from falling, that I may walk before God in the light of the living?

PSALM 57

To the chief Musician, Al-taschith, Michtam of David, when he fled from Saul in the cave.

1 Be merciful unto me, O God, be merciful unto me: for my soul trusteth in thee: yea, in the shadow of thy wings will I make my refuge, until these calamities be overpast.
2 I will cry unto God most high;

כַּאֲשֶׁר קִוּוּ נַפְשִׁי׃
7 עַל־אָוֶן ׀ פַּלֵּט־לָמוֹ
בְּאַף עַמִּים ׀ הוֹרֵד אֱלֹהִים׃
8 נָדִי סָפַרְתָּה אָתָּה
שִׂימָה דִמְעָתִי בְנֹאדֶךָ
הֲלֹא בְסִפְרָתֶךָ׃
9 אָז ׀ יָשׁוּבוּ אוֹיְבַי אָחוֹר בְּיוֹם אֶקְרָא
זֶה יָדַעְתִּי כִּי־אֱלֹהִים לִי׃
10 בֵּאלֹהִים אֲהַלֵּל דָּבָר
בַּיהוָה אֲהַלֵּל דָּבָר׃
11 בֵּאלֹהִים בָּטָחְתִּי לֹא אִירָא
מַה־יַּעֲשֶׂה אָדָם לִי׃
12 עָלַי אֱלֹהִים נְדָרֶיךָ
אֲשַׁלֵּם תּוֹדוֹת לָךְ׃
13 כִּי הִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת
הֲלֹא רַגְלַי מִדֶּחִי
לְהִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי אֱלֹהִים בְּאוֹר הַחַיִּים׃

נז לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בִּבְרֹחוֹ
מִפְּנֵי־שָׁאוּל בַּמְּעָרָה׃
2 חָנֵּנִי אֱלֹהִים ׀ חָנֵּנִי
כִּי בְךָ חָסָיָה נַפְשִׁי
וּבְצֵל־כְּנָפֶיךָ אֶחְסֶה
עַד יַעֲבָר הַוּוֹת׃
3 אֶקְרָא לֵאלֹהִים עֶלְיוֹן
לאל

---

7 v. ס״א לְנַפְשִׁי. 8 v. נ״ל אֵין פְּלֵט־. 10 v. כן ב״א, ב״נ יְשׁוּבוּ. 10 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״כ, ד״ז, ד״ם, די״ב חיי״ד וכן ב״א, ב״נ יְהֹוָה בסקף ובמתג. 14 v. כן ברוב ספרים כ״י, די״ב ודי״ד, ס״א הַצָּלַת וכן ד״ז, ד״ם, די״ו ודם״ו, נ״א, ב״א הצלת וכן ד״כ, ב״נ הַפְּלַת. 14 v. כן ב״א, ב״נ לְהִתְהַלֵּךְ בלא נעויא, נ״א ב״א לְהִתְהַלֵּךְ בלא נעויא, ב״נ לְהִתְהַלֵּךְ בנעויא. נז, 2 v. כן ב״א, ב״נ בְּךָ בסקף וכן ד״כ, ד״ז, ד״ם, די״ב ודי״ד. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״כ, ד״ז, ד״ם, ד״י, די״ב, די״ד ודם״ו.

unto God that performeth all things for me.

3 He shall send from heaven, and save me from the reproach of him that would swallow me up. Selah. God shall send forth his mercy and his truth.

4 My soul is among lions: and I lie even among them that are set on fire, even the sons of men, whose teeth are spears and arrows, and their tongue a sharp sword.

5 Be thou exalted, O God, above the heavens; let thy glory be above all the earth.

6 They have prepared a net for my steps; my soul is bowed down: they have digged a pit before me, into the midst whereof they are fallen themselves. Selah.

7 My heart is fixed, O God, my heart is fixed: I will sing and give praise.

8 Awake up, my glory; awake, psaltery and harp: I myself will awake early.

9 I will praise thee, O LORD, among the people: I will sing unto thee among the nations.

10 For thy mercy is great unto the heavens, and thy truth unto the clouds.

11 Be thou exalted, O God, above the heavens: let thy glory be above all the earth.

PSALM 58

To the chief Musician, Al-taschith, Michtam of David.

לְאֵל נֹמֵר עָלָי׃
4 יִשְׁלַח מִשָּׁמַיִם וְיוֹשִׁיעֵנִי
חֵרֵף שֹׁאֲפִי סֶלָה
יִשְׁלַח אֱלֹהִים חַסְדּוֹ וַאֲמִתּוֹ׃
5 נַפְשִׁי בְּתוֹךְ לְבָאִם אֶשְׁכְּבָה לֹהֲטִים
בְּנֵי־אָדָם שִׁנֵּיהֶם חַנִית וְחִצִּים
וּלְשׁוֹנָם חֶרֶב חַדָּה׃
6 רוּמָה עַל־הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים
עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃
7 רֶשֶׁת הֵכִינוּ לִפְעָמָי
כָּפְפָה נַפְשִׁי
כָּרוּ לְפָנַי שִׁיחָה
נָפְלוּ בְתוֹכָהּ סֶלָה׃
8 נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים נָכוֹן לִבִּי
אָשִׁירָה וַאֲזַמֵּרָה׃
9 עוּרָה כְבוֹדִי
עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר
אָעִירָה שָׁחַר׃
10 אוֹדְךָ בָעַמִּים אֲדֹנָי
אֲזַמֶּרְךָ בַּלְאֻמִּים׃
11 כִּי־גָדַל עַד־שָׁמַיִם חַסְדֶּךָ
וְעַד־שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ׃
12 רוּמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים ס
עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃
נח לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם׃

האמנם

---

7 v. כ"ל כָּפַף = כָּפַשׁ או נִפְשַׁח. 10 v. כן ברוב ספרים ב"י, ס"א אורך בעמים וכן רמ"ו, וס"א אורך בעמיס וכן ד"י, וס"א אורך בעמים וכן ד"ב, ד"ו, ד"ם, די"ב ודי"ד. 11 v. כן ברוב ספרים ב"י, ונמסר עליו בעיא, וכן בד"ג, ד"ו, ד"ם ודי"ו.

Do ye indeed speak righteousness, O congregation? do ye judge uprightly, O ye sons of men?
Yea, in heart ye work wickedness; ye weigh the violence of your hands in the earth.
The wicked are estranged from the womb: they go astray as soon as they be born, speaking lies.
Their poison is like the poison of a serpent: they are like the deaf adder that stoppeth her ear;
Which will not hearken to the voice of charmers, charming never so wisely.
Break their teeth, O God, in their mouth: break out the great teeth of the young lions, O LORD.
Let them melt away as waters which run continually: when he bendeth his bow to shoot his arrows, let them be as cut in pieces.
As a snail which melteth, let every one of them pass away: like the untimely birth of a woman, that they may not see the sun.
Before your pots can feel the thorns, he shall take them away as with a whirlwind, both living, and in his wrath.
The righteous shall rejoice when he seeth the vengeance: he shall wash his feet in the blood of the wicked.
So that a man shall say, Verily there is a reward for the righteous: verily he is a God that judgeth in the earth.

2 הַאָמְנָם אֵלֶם צֶדֶק תְּדַבֵּרוּן
מֵישָׁרִים תִּשְׁפְּטוּ בְנֵי אָדָם׃
3 אַף־בְּלֵב עוֹלוֹת תִּפְעָלוּן
בָּאָרֶץ חֲמַס יְדֵיכֶם תְּפַלֵּסוּן׃
4 זָרוּ רְשָׁעִים מֵרָחֶם
תָּעוּ מִבֶּטֶן דִּבְּרֵי כָזָב׃
5 חֲמַת־לָמוֹ כִּדְמוּת חֲמַת־נָחָשׁ
כְּמוֹ־פֶתֶן חֵרֵשׁ יַאְטֵם אָזְנוֹ׃
6 אֲשֶׁר לֹא־יִשְׁמַע לְקוֹל מְלַחֲשִׁים
חוֹבֵר חֲבָרִים מְחֻכָּם׃
7 אֱלֹהִים הֲרָס־שִׁנֵּימוֹ בְּפִימוֹ
מַלְתְּעוֹת כְּפִירִים נְתֹץ יְהוָה׃
8 יִמָּאֲסוּ כְּמוֹ־מַיִם יִתְהַלָּכוּ־לָמוֹ
יִדְרֹךְ חִצּוֹ כְּמוֹ יִתְמֹלָלוּ׃
9 כְּמוֹ שַׁבְלוּל תָּמֵס יֵלֵךְ
נֹפֶל אֵשֶׁת בַּל־חָזוּ שָׁמֶשׁ׃
10 בְּטֶרֶם יָבִינוּ סִירֹתֵיכֶם אָטָד
כְּמוֹרַדְי כְּמוֹ־חָרוֹן יִשְׂעָרֵנּוּ׃
11 יִשְׂמַח צַדִּיק כִּי־חָזָה נָקָם
פְּעָמָיו יִרְחַץ בְּדַם הָרָשָׁע׃
12 וְיֹאמַר אָדָם אַךְ־פְּרִי לַצַּדִּיק
אַךְ יֵשׁ־אֱלֹהִים שֹׁפְטִים בָּאָרֶץ׃

למנצח

נח. 2 v. נ״ל אֵלִם = אֲלִים: עיין שמות ס״ו י״א. 3 v. צ״ל אַף־גַּלְבֵּכֶם, כן ה״ס. כן 3 v. בספרים כ״י, ד״נ, ד״ס, ד״י, ד״ב, ד״ד וס״ו: בר״ב באֹרץ רבינע ובד״ו באֶרץ שלשלת. 3 v. צ״ל חָמָס יְרִיכֶם תְּפַלְּסָנָה, כן תר״, ת״ע, ח״ס וח״ר. 7 v. כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו ג׳עיא וכן גד״י. 7 v. כן ב״א, ב״נ הָרֹס, נ״א ב״א הָרֵס, ב״נ הֲרֹס־. 7 v. כן ד״ב, ד״נ, ד״ו, ד״ס, ד״י, ד״ב, ד״ד וס״ו וכן ב״א, ב״נ נְתֹץ. 8 v. חִצּוֹ כתיב, חִצָּיו קרי, בס״א חִצָּיו כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, ד״י, ד״ס, ד״ז, ד״ד, תר״ וה״ס, ובס״א חִצּוֹ כתיב וקרי וכן ח״ע וח״ד. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״נ, ד״י וה״ס, ס״א נֹפֶל סגול וכן ד״א, ד״ב, ד״נ, ד״ו. ד״ב וד״ד. 9 v. בהללי גָל־. 10 v. כן למערבאי, לבדנחאי סִירֹתֵיכֶם חסר.

PSALM 59

To the chief Musician, Al-taschith, Michtam of David; when Saul sent, and they watched the house to kill him.

1 Deliver me from mine enemies, O my God: defend me from them that rise up against me.
2 Deliver me from the workers of iniquity, and save me from bloody men.
3 For, lo, they lie in wait for my soul: the mighty are gathered against me; not for my transgression, nor for my sin, O LORD.
4 They run and prepare themselves without my fault: awake to help me, and behold.
5 Thou therefore, O LORD God of hosts, the God of Israel, awake to visit all the heathen: be not merciful to any wicked transgressors. Selah.
6 They return at evening: they make a noise like a dog, and go round about the city.
7 Behold, they belch out with their mouth: swords are in their lips: for who, say they, doth hear?
8 But thou, O LORD, shalt laugh at them; thou shalt have all the heathen in derision.
9 Because of his strength will I wait upon thee: for God is my defence.

נט

לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בִּשְׁלֹחַ
שָׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ׃

2 הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי | אֱלֹהָי
מִמִּתְקוֹמְמַי תְּשַׂגְּבֵנִי׃

3 הַצִּילֵנִי מִפֹּעֲלֵי אָוֶן
וּמֵאַנְשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי׃

4 כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי
יָגוּרוּ עָלַי עַזִּים
לֹא־פִשְׁעִי וְלֹא־חַטָּאתִי יְהוָה׃

5 בְּלִי־עָוֹן יְרוּצוּן וְיִכּוֹנָנוּ
עוּרָה לִקְרָאתִי וּרְאֵה׃

6 וְאַתָּה יְהוָה׀ אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
הָקִיצָה לִפְקֹד כָּל־הַגּוֹיִם
אַל־תָּחֹן כָּל־בֹּגְדֵי אָוֶן סֶלָה׃

7 יָשׁוּבוּ לָעֶרֶב יֶהֱמוּ כַּכָּלֶב
וְיסֹובְבוּ עִיר׃

8 הִנֵּה | יַבִּיעוּן בְּפִיהֶם
חֲרָבוֹת בִּשְׂפָתוֹתֵיהֶם
כִּי־מִי שֹׁמֵעַ׃

9 וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׂחַק־לָמוֹ
תִּלְעַג לְכָל־גּוֹיִם׃

10 עֻזּוֹ אֵלֶיךָ אֶשְׁמֹרָה
כִּי־אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי׃

אלהי

נט. 2 v. כן כ״א, כ״נ כמתקוממי בלא נעיא. 3 v. כן כ״א, כ״נ ואמאנשי בלא נעיא. 4 v. כן ברוב ספרים כ״י. ד״ב. ד״ג. ד״ם. ד״ס. ס״א הנה וכן ד״ן, ד״י תמ״ו. 6 v. כן בכמה כ״י, ס״א יהוה אלהים, או יהוה אלהים; וכן ד״ג, ד״ב ודי״ד, וס״א יהוה־אלהיו וס״א יהוה אלהים וכן ד״ב. וס״א יהוה אלהים וכן ד״ן, ד״י תמ״ו. 6 v. בס״א צבאות ונכתר עליו נעיא. 6 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ין, ד״יב, ד״יד ותמ״ו. 8 v. כן ברוב ספרים כ״י ד״ב, ד״יד. כ״א כי כי וכן ד״ג, ודי״ן, וס״א כי כי וכן ד״י. 10 v. כ״א עזי וכן ת״ק ודי״ד: עיין לקמן פסוק י״ח. 10 v. צ״ל אוזרה: עיין לקמן פסוק י״ח.

10 The God of my mercy shall prevent me: God shall let me see my desire upon mine enemies.
11 Slay them not, lest my people forget: scatter them by thy power; and bring them down, O LORD our shield.
12 For the sin of their mouth and the words of their lips let them even be taken in their pride: and for cursing and lying which they speak.
13 Consume them in wrath, consume them, that they may not be: and let them know that God ruleth in Jacob unto the ends of the earth. Selah.
14 And at evening let them return; and let them make a noise like a dog, and go round about the city.
15 Let them wander up and down for meat, and grudge if they be not satisfied.
16 But I will sing of thy power; yea, I will sing aloud of thy mercy in the morning: for thou hast been my defence and refuge in the day of my trouble.
17 Unto thee, O my strength, will I sing: for God is my defence, and the God of my mercy.

PSALM 60

To the chief Musician upon Shushan-eduth, Michtam of David, to teach; when he strove with Aram-naharaim and with Aram-zobah,

11 אֱלֹהֵי חַסְדּוֹ יְקַדְּמֵנִי
אֱלֹהִים יַרְאֵנִי בְשׁוּרָי׃
12 אַל־תַּהַרְגֵם | פֶּן־יִשְׁכְּחוּ עַמִּי
הֲנִיעֵמוֹ בְחֵילְךָ וְהוֹרִידֵמוֹ
מָגִנֵּנוּ אֲדֹנָי׃
13 חַטַּאת־פִּימוֹ דְּבַר־שִׂפְתֵימוֹ
וְיִלָּכְדוּ בְגַאֲוָתָם
וּמֵאָלָה וּמִכַּחַשׁ יְסֻפָּרוּ׃
14 כַּלֵּה בְחֵמָה כַּלֵּה וְאֵינֵמוֹ
וְיֵדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים מֹשֵׁל בְּיַעֲקֹב
לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֶלָה׃
15 וְיָשֻׁבוּ לָעֶרֶב יֶהֱמוּ כַכֶּלֶב
וְיָסֹבְבוּ עִיר׃
16 הֵמָּה יְנִיעֻן לֶאֱכֹל
אִם־לֹא יִשְׂבְּעוּ וְילִינוּ׃
17 וַאֲנִי | אָשִׁיר עֻזֶּךָ
וַאֲרַנֵּן לַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ
כִּי־הָיִיתָ מִשְׂגָּב לִי
וּמָנוֹס בְּיוֹם צַר־לִי׃
18 עֻזִּי אֵלֶיךָ אֲזַמֵּרָה
כִּי־אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי אֱלֹהֵי חַסְדִּי׃
ס לַמְנַצֵּחַ עַל־שׁוֹשַׁן עֵדוּת מִכְתָּם לְדָוִד לְלַמֵּד׃
2 בְּהַצּוֹתוֹ | אֶת אֲרַם נַהֲרַיִם וְאֶת־אֲרַם צוֹבָה
וַיָּשָׁב

---

11 א חַסְדּוֹ כתיב, חַסְדִּי קרי, כס"א חַסְדּוֹ כתיב וקרי וכן תי' וחי"ן, וכס"א חַסְדִּי כתיב וקרי וכן תר' ד"י תי"א. 11 א כן ב"א, ב"נ יַרְאֵנִי בנקיא. 13 א כן ברוב ספרים כ"ו ד"ב, ד"ג, ד"ן, ד"ם, ד"ו, ד"ס, די"ד ודס"ו. ס"א חַמַּאת וכ"א מקף. 14 א כן ברוב ספרים כ"ו ונכתב עליו נקיא וכן בדי"ו. 16 א ינינון כתיב, ינינון קרי כס"א ינינון כתיב וקרי וכן ד"א. 16 א צ"ל וְיָלִינוּ כן תי"ן וחי"ר. 17 א כן ברוב ספרים כ"ו די"ב, ד"ו, ד"ח, די"ו, די"ד ודס"ו, ס"א מִשְׂגָּב פתח וכן ד"א ודי"א. ס. 2 א כן כ"א, ב"נ ואת־ נעויא.

when Joab returned, and smote of Edom in the valley of salt twelve thousand.

1 O God, thou hast cast us off, thou hast scattered us, thou hast been displeased; O turn thyself to us again.

2 Thou hast made the earth to tremble; thou hast broken it: heal the breaches thereof; for it shaketh.

3 Thou hast shewed thy people hard things: thou hast made us to drink the wine of astonishment.

4 Thou hast given a banner to them that fear thee, that it may be displayed because of the truth. Selah.

5 That thy beloved may be delivered; save with thy right hand, and hear me.

6 God hath spoken in his holiness; I will rejoice, I will divide Shechem, and mete out the valley of Succoth.

7 Gilead is mine, and Manasseh is mine; Ephraim also is the strength of mine head; Judah is my lawgiver;

8 Moab is my washpot; over Edom will I cast out my shoe: Philistia, triumph thou because of me.

9 Who will bring me into the strong city? who will lead me into Edom?

10 Wilt not thou, O God, which hadst cast us off? and thou, O God, which didst not go out with our armies?

וַיָּשָׁב יוֹאָב וַיַּךְ אֶת־אֱדוֹם בְּגֵיא־מֶלַח שְׁנֵים
עָשָׂר אָלֶף׃

3 אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ פָרַצְתָּנוּ
אָנַפְתָּ תְּשׁוֹבֵב לָנוּ׃

4 הִרְעַשְׁתָּה אֶרֶץ פִּצַּמְתָּהּ
רְפָה שִׁבְרֶיהָ כִּי־מָטָה׃

5 הֶרְאִיתָ עַמְּךָ קָשֶׁה
הִשְׁקִיתָנוּ יֵין תַּרְעֵלָה׃

6 נָתַתָּה לִירֵאֶיךָ נֵס לְהִתְנוֹסֵס
מִפְּנֵי קֶשֶׁט סֶלָה׃

7 לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ
הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנֵּנוּ׃

8 אֱלֹהִים ׀ דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ אֶעְלֹזָה
אֲחַלְקָה שְׁכֶם וְעֵמֶק סֻכּוֹת אֲמַדֵּד׃

9 לִי גִלְעָד ׀ וְלִי מְנַשֶּׁה
וְאֶפְרַיִם מָעוֹז רֹאשִׁי
יְהוּדָה מְחֹקְקִי׃

10 מוֹאָב ׀ סִיר רַחְצִי
עַל־אֱדוֹם אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי
עָלַי פְּלֶשֶׁת הִתְרוֹעָעִי׃

11 מִי יוֹבִלֵנִי עִיר מָצוֹר
מִי נָחָנִי עַד־אֱדוֹם׃

12 הֲלֹא־אַתָּה אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ
וְלֹא־תֵצֵא ׀ אֱלֹהִים ׀ בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃

הבה־

3 v. כן כרוב ספרים כ״י ורט״ו, ס״א תשובב וכן ד״ב, ד״ו, ד״ז ודי״ם, וכ״א תשובב וכן די״ב ודי״ד.
4 v. ס״א צִמַּתָּ וכן ד״א, וס״א צִמְּתָה וכן ד״ו ודי״ו. 5 v. נ״ל הָרְוִיחַ. 7 v. וַעֲנֵנוּ כתיב;
וְעָנֵנִי קרי, בס״א וַעֲנֵנִי כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, ד״ט, די״א, תר, ת״ע, ת״ס ות״ר. 10 v. צ״ל עָלַי
בן ת״ס. 10 v. נ״ל אֶתְרוֹעָעָנִי. 11 v. כן מלא דכולא ברוב ספרים כ״ו, ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ט,
די״ב ודי״ד. ס״א יוֹבִלֵנִי חסר יוד וכן ד״א ודט״ו, וס״א יוֹבִלֵנִי חסר דחסר וכן ד״ו ודי״א.
12 v. ס״א וְלֹא־תֵצֵא בצבאותינו בלא מלת אֱלֹהִים.

11 Give us help from trouble: for vain is the help of man.
12 Through God we shall do valiantly: for he it is that shall tread down our enemies.

PSALM 61

To the chief Musician upon Neginah, A Psalm of David.

1 Hear my cry, O God; attend unto my prayer.
2 From the end of the earth will I cry unto thee, when my heart is overwhelmed: lead me to the rock that is higher than I.
3 For thou hast been a shelter for me, and a strong tower from the enemy.
4 I will abide in thy tabernacle for ever: I will trust in the covert of thy wings. Selah.
5 For thou, O God, hast heard my vows: thou hast given me the heritage of those that fear thy name.
6 Thou wilt prolong the king's life: and his years as many generations.
7 He shall abide before God for ever: O prepare mercy and truth, which may preserve him.
8 So will I sing praise unto thy name for ever, that I may daily perform my vows.

PSALM 62

To the chief Musician, to Jeduthun, A Psalm of David.

1 Truly my soul waiteth upon God: from him cometh my salvation.
2 He only is my rock and my salvation;

13 הָבָה־לָּנוּ עֶזְרַת מִצָּר
וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם׃
14 בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה־חָיִל
וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ׃

סא לַמְנַצֵּחַ עַל־נְגִינַת לְדָוִד׃
2 שִׁמְעָה אֱלֹהִים רִנָּתִי
הַקְשִׁיבָה תְּפִלָּתִי׃
3 מִקְצֵה הָאָרֶץ | אֵלֶיךָ אֶקְרָא בַּעֲטֹף לִבִּי
בְּצוּר־יָרוּם מִמֶּנִּי תַנְחֵנִי׃
4 כִּי־הָיִיתָ מַחְסֶה לִי
מִגְדַּל־עֹז מִפְּנֵי אוֹיֵב׃
5 אָגוּרָה בְאָהֳלְךָ עוֹלָמִים
אֶחֱסֶה בְסֵתֶר כְּנָפֶיךָ סֶלָה׃
6 כִּי־אַתָּה אֱלֹהִים שָׁמַעְתָּ לִנְדָרָי
נָתַתָּ יְרֻשַּׁת יִרְאֵי שְׁמֶךָ׃
7 יָמִים עַל־יְמֵי־מֶלֶךְ תּוֹסִיף
שְׁנוֹתָיו כְּמוֹ־דֹר וָדֹר׃
8 יֵשֵׁב עוֹלָם לִפְנֵי אֱלֹהִים
חֶסֶד וֶאֱמֶת מַן יְנַצְּרֵהוּ׃
9 כֵּן | אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ לָעַד
לְשַׁלֵּמִי נְדָרַי יוֹם | יוֹם׃

סב לַמְנַצֵּחַ עַל־יְדוּתוּן מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 אַךְ אֶל־אֱלֹהִים דּוֹמִיָּה נַפְשִׁי
מִמֶּנּוּ יְשׁוּעָתִי׃
3 אַךְ־הוּא צוּרִי וְיִשְׁעָתִי

משנבי

14 v. ס״א קְמִינוּ או קָבְנוּ וכן ר״ב ות״כ. סא, 1 v. ס״א לכנצח | וכן ריו״ב, ריו״ד ותט״ו. 1 v. ס״א נְגִינות או נְגִינות וכן תר, ת״ע ות״ר. 7 v. כן ברוב ספרים כי׳, ר״ב, ד״ו, ר״ו ות״ם, ס״א יָמִים וכן ר״י, ריו״ב, ריו״ד ותס״ו. 9 v. כן בנעיא ברוב ספרים כ״י ר״ו, ד״י ותס״ו. סב, 1 v. ס״א לִידותון וכן תים ות״ר. 2 v. ס״א יְי־כמנו וכן ת״ע, ח״ם ות״ר: עיין לקמן פסוק ו׳. 3 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ד״י, ריו״ב ותט״ו, ס״א אַך ובלא סקף וכן ד״ג ר״ו ות״ם.

he is my defence; I shall not be greatly moved.

3 How long will ye imagine mischief against a man? ye shall be slain all of you: as a bowing wall shall ye be, and as a tottering fence.

4 They only consult to cast him down from his excellency: they delight in lies: they bless with their mouth, but they curse inwardly. Selah.

5 My soul, wait thou only upon God; for my expectation is from him.

6 He only is my rock and my salvation: he is my defence; I shall not be moved.

7 In God is my salvation and my glory: the rock of my strength, and my refuge, is in God.

8 Trust in him at all times; ye people, pour out your heart before him: God is a refuge for us. Selah.

9 Surely men of low degree are vanity, and men of high degree are a lie: to be laid in the balance, they are altogether lighter than vanity.

10 Trust not in oppression, and become not vain in robbery: if riches increase, set not your heart upon them.

11 God hath spoken once; twice have I heard this;

מִשְׁנַבִּי לֹא־אֶמּוֹט רַבָּה׃
עַד־אָנָה | תְּהוֹתְתֻּן עַל־אִישׁ תְּרָצְּחוּ כֻלְּכֶם 4
כְּכִיר נָטוּי גָּדֵר וְדֹחִיָּה׃
אַךְ מִשְּׂאֵתוֹ | יָעֲצוּ לְהַדִּיחַ 5
יִרְצוּ כְזָב
בְּפִיו יְבָרֵכוּ
וּבְקִרְבָּם יְקַלְלוּ־סֶלָה׃
אַךְ לֵאלֹהִים דֳּמִי נַפְשִׁי 6
כִּי־מִמֶּנּוּ תִקְוָתִי׃
אַךְ־הוּא צוּרִי וְיִשְׁעִי 7
מִשְׂגַּבִּי לֹא אֶמּוֹט׃
עַל־אֱלֹהִים יִשְׁעִי וְכְבוֹדִי 8
צוּר־עֻזִּי מַחְסִי בֵּאלֹהִים׃
בִּטְחוּ בוֹ בְכָל־עֵת | עָם 9
שִׁפְכוּ־לְפָנָיו לִבַּכֶם
אֱלֹהִים מַחֲסֶה־לָנוּ סֶלָה׃
אַךְ | הֶבֶל בְּנֵי־אָדָם כָּזָב בְּנֵי אִישׁ 10
בְּמֹאזְנַיִם לַעֲלוֹת
הֵמָּה מֵהֶבֶל יָחַד׃
אַל־תִּבְטְחוּ בְעֹשֶׁק 11
וּבְגָזֵל אַל־תֶּהְבְּלוּ
חַיִל | כִּי־יָנוּב אַל־תָּשִׁיתוּ לֵב׃
אַחַת | דִּבֶּר אֱלֹהִים 12
שְׁתַּיִם־זוּ שָׁמָעְתִּי

כי

4 v. כן ב"א וכן ברוב ספרים כ"י, ד"ג, ד"ן, ר"ם, ר"י, ר"ב, ד"ד ודמ"ן, ב"נ תְּרַצְּחוּ פתח וכן ד"ב ודי"א, בס"א נמסר עליו לסבריה תְּרַצְּחוּ, בכהוזורה רבא ובעלי חמת תְּרַצְּחוּ, וס"א תְּרַצְּחוּ וכן ד"א ודי"ב, בס"א תְּרַצְּחוּ ונמסר עליו גניא. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י ונכסר עליו כלא. וכן בד"ב. ד"ן. ד"י. ר"י ודמ"ן. ס"א לפי הסר וכן ד"א. ד"ב. ר"ם. ר"ב ודי"ד.
9 v. צ"ל בָּל־עֵדָת כן ת"ע ותי"ר. 9 v. כן ברוב כפרים כ"י ורמ"ן, ס"א שִׁפְכוּ לְפָנָיו וכן ד"ן, ר"ב ודי"ד, וס"א שִׁפְכוּ לְפָנָיו וכן ד"ב. ד"ב, ר"ן ודי"ט.

that power belongeth unto God.

12 Also unto thee, O LORD, belongeth mercy: for thou renderest to every man according to his work.

כִּי עֹז לֵאלֹהִים׃

13 וּלְךָ־אֲדֹנָי חָסֶד

כִּי־אַתָּה תְשַׁלֵּם לְאִישׁ כְּמַעֲשֵׂהוּ׃

סג מִזְמוֹר לְדָוִד בְּהִיוֹתוֹ בְמִדְבַּר יְהוּדָה׃

PSALM 63

A Psalm of David, when he was in the wilderness of Judah.

2 אֱלֹהִים ׀ אֵלִי אַתָּה אֲשַׁחֲרֶכָּ

צָמְאָה לְךָ נַפְשִׁי כָּמַהּ לְךָ בְשָׂרִי

בְּאֶרֶץ־צִיָּה וְעָיֵף בְּלִי־מָיִם׃

1 O God, thou art my God; early will I seek thee: my soul thirsteth for thee, my flesh longeth for thee in a dry and thirsty land, where no water is;

3 כֵּן בַּקֹּדֶשׁ חֲזִיתִיךָ

לִרְאוֹת עֻזְּךָ וּכְבוֹדֶךָ׃

2 To see thy power and thy glory, so as I have seen thee in the sanctuary.

4 כִּי־טוֹב חַסְדְּךָ מֵחַיִּים

שְׂפָתַי יְשַׁבְּחוּנָךְ׃

3 Because thy lovingkindness is better than life, my lips shall praise thee.

5 כֵּן אֲבָרֶכְךָ בְחַיָּי

בְּשִׁמְךָ אֶשָּׂא כַפָּי׃

4 Thus will I bless thee while I live: I will lift up my hands in thy name.

6 כְּמוֹ חֵלֶב וָדֶשֶׁן תִּשְׂבַּע נַפְשִׁי

וְשִׂפְתֵי רְנָנוֹת יְהַלֶּל־פִּי׃

5 My soul shall be satisfied as with marrow and fatness; and my mouth shall praise thee with joyful lips:

7 אִם־זְכַרְתִּיךָ עַל־יְצוּעָי

בְּאַשְׁמֻרוֹת אֶהְגֶּה־בָּךְ׃

6 When I remember thee upon my bed, and meditate on thee in the night watches.

8 כִּי־הָיִיתָ עֶזְרָתָה לִּי

וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ אֲרַנֵּן׃

7 Because thou hast been my help, therefore in the shadow of thy wings will I rejoice.

9 דָּבְקָה נַפְשִׁי אַחֲרֶיךָ

בִּי תָמְכָה יְמִינֶךָ׃

8 My soul followeth hard after thee: thy right hand upholdeth me.

10 וְהֵמָּה לְשׁוֹאָה יְבַקְשׁוּ נַפְשִׁי

יָבֹאוּ בְּתַחְתִּיּוֹת הָאָרֶץ׃

9 But those that seek my soul, to destroy it, shall go into the lower parts of the earth.

יגירהו

---

v. 12 כן ברוב ספרים כי״ב, ר״ב, ר״ג, ר״ם, ר״י, ר״י״ב, ד״ח״ו. ס״א פי׳ בסקק ובלא נגינה. v. 13 כן ב״א, ב״נ בְּמַעֲשֵׂהוּ בלא נע״ה. סג. v. 2 כן ברוב ספרים כי״ו ותספר עליו נע״ה. v. 3 כן בלרוב ברוב ספרים כי״ו, ר״ב, ר״ג, ד״ח, ר״ם, ר״י, ר״י״ב, ד״י״ד ד״ס״ו, ס״א בָּקֹדֶשׁ וכן ת״ע ות״ד, וס״א בְּקָדְשָׁה. v. 4 ס״א בְּאֶרֶץ וכן ח״ס. v. 5 ג״ל חַיָּיְתִי: עיין לקמן קמ״ג ו׳. v. 6 כן ברוב ספרים כי״ו, ר״ב, ד״י, חרס״ו, ס״א בתחיים וכן ר״ג, ר״ו, ר״ם, ר״י״ב ור״י״ד. v. 8 כן ברוב ספרים כי״ו, ד״ע, ר״ו, ד״ס, ר״י״ב ה״י״ד, ס״א כָּן וכן ד״ה, וס״א כֵּן וכן ר״י ודס״ו. v. 9 ג״ל אֶחֱלוֹנָן.

10 They shall fall by the sword: they shall be a portion for foxes.
11 But the king shall rejoice in God; every one that sweareth by him shall glory: but the mouth of them that speak lies shall be stopped.

PSALM 64

To the chief Musician, A Psalm of David.

1 Hear my voice, O God, in my prayer: preserve my life from fear of the enemy.
2 Hide me from the secret counsel of the wicked; from the insurrection of the workers of iniquity:
3 Who whet their tongue like a sword, and bend their bows to shoot their arrows, even bitter words:
4 That they may shoot in secret at the perfect: suddenly do they shoot at him, and fear not.
5 They encourage themselves in an evil matter: they commune of laying snares privily; they say, Who shall see them?
6 They search out iniquities; they accomplish a diligent search: both the inward thought of every one of them, and the heart, is deep.
7 But God shall shoot at them with an arrow; suddenly shall they be wounded.
8 So they shall make their own tongue to fall upon themselves:

11 יַגִּירֻהוּ עַל־יְדֵי־חָרֶב
מְנָת שְׁעָלִים יִהְיוּ׃
12 וְהַמֶּלֶךְ יִשְׂמַח בֵּאלֹהִים
יִתְהַלֵּל כָּל־הַנִּשְׁבָּע בּוֹ
כִּי יָסָכֹר פִּי דֹּבְרֵי־שָׁקֶר׃
סד לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 שְׁמַע־אֱלֹהִים קוֹלִי בְּשִׂיחִי
מִפַּחַד אוֹיֵב תִּצֹּר חַיָּי׃
3 תַּסְתִּירֵנִי מִסֹּד מְרֵעִים
מֵרִגְשַׁת פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
4 אֲשֶׁר שָׁנְנוּ כַחֶרֶב לְשׁוֹנָם
דָּרְכוּ חִצָּם דָּבָר מָר׃
5 לִירוֹת בְּמִסְתָּרִים תָּם
פִּתְאֹם יֹרֻהוּ וְלֹא יִירָאוּ׃
6 יְחַזְּקוּ־לָמוֹ | דָּבָר רָע
יְסַפְּרוּ לִטְמֹן מוֹקְשִׁים
אָמְרוּ מִי יִרְאֶה־לָּמוֹ׃
7 יַחְפְּשׂוּ עוֹלֹת
תַּמְנוּ חֵפֶשׂ מְחֻפָּשׂ
וְקֶרֶב אִישׁ וְלֵב עָמֹק׃
8 וַיֹּרֵם אֱלֹהִים חֵץ
פִּתְאֹם הָיוּ מַכֹּתָם׃
9 וַיַּכְשִׁילֻהוּ עָלֵימוֹ לְשׁוֹנָם

יתנודדו

יג v. 11 כן בספרים ב"י ונכפר עליו נעויא וכן ב"א, ב"נ והסלך בלא נעויא. סד, ב v. 2 כן ברוב ספרים כ"י, ר"י ודס"ו, ס"א שכע אלהים ובן ר"ב, ר"נ, ר"ו, ר"ס, ריי"ב ורי"ד. ג v. 3 בס"א תסתירנו כתיב, תסתיתני קרי. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י ת"י, ס"א ליורות מלא וכן ר"א, ר"ב, ד"נ, ר"ו, ר"ס, ריי"א, ריי"ב, ריי"ד ודס"ו. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י ונכפר עליו נעויא. 7 v. כן בספרים כ"י ונכפר עליו נעויא, ס"א וַיַּחְפְּשׂוּ׳ במקף, וס"א חָפְשׂוּ וכן ת"ע, ת"ס וח"ר. 7 v. ס"א סָמְנוּ וכן ד"ב, ר"נ, ת"ו וְרִיבֵ, וס"א תָּשׂוּ וכן תר"ו, ת"ע וח"ד. 7 v. ס"א עָמוק מלא וכן ד"א, ר"נ ור"ס.

יִתְנוֹדְדוּ כָּל־רֹאֵהוּ בָם׃
10 וַיִּירְאוּ כָל־אָדָם
וַיַּגִּידוּ פֹּעַל אֱלֹהִים
וּמַעֲשֵׂהוּ הִשְׂכִּילוּ׃
11 יִשְׂמַח צַדִּיק בַּיהוָה וְחָסָה בּוֹ
וְיִתְהַלְלוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃
סה לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד שִׁיר׃
2 לְךָ דֻמִיָּה תְהִלָּה אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן
וּלְךָ יְשֻׁלַּם־נֶדֶר׃
3 שֹׁמֵעַ תְּפִלָּה
עָדֶיךָ כָּל־בָּשָׂר יָבֹאוּ׃
4 דִּבְרֵי עֲוֹנֹת גָּבְרוּ מֶנִּי
פְּשָׁעֵינוּ אַתָּה תְכַפְּרֵם׃
5 אַשְׁרֵי ׀ תִּבְחַר וּתְקָרֵב יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ
נִשְׂבְּעָה בְטוּב בֵּיתֶךָ קְדֹשׁ הֵיכָלֶךָ׃
6 נוֹרָאוֹת ׀ בְּצֶדֶק תַּעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ
מִבְטָח כָּל־קְצוֵי־אֶרֶץ וְיָם רְחֹקִים׃
7 מֵכִין הָרִים בְּכֹחוֹ
נֶאְזָר בִּגְבוּרָה׃
8 מַשְׁבִּיחַ ׀ שְׁאוֹן יַמִּים
שְׁאוֹן גַּלֵּיהֶם וַהֲמוֹן לְאֻמִּים׃
9 וַיִּרְאוּ ׀ יֹשְׁבֵי קְצָוֹת מֵאוֹתֹתֶיךָ
מוֹצָאֵי בֹקֶר וְעֶרֶב תְּרַנֵּן׃
10 פָּקַדְתָּ הָאָרֶץ ׀ וַתְּשֹׁקְקֶהָ
רַבַּת תַּעְשִׁירֶנָּה׃

PSALM 65

To the chief Musician,
A Psalm and Song of David.

Praise waiteth for thee, O God, in Sion: and unto thee shall the vow be performed.
O thou that hearest prayer, unto thee shall all flesh come.
Iniquities prevail against me: as for our transgressions, thou shalt purge them away.
Blessed is the man whom thou choosest, and causest to approach unto thee, that he may dwell in thy courts: we shall be satisfied with the goodness of thy house, even of thy holy temple.
By terrible things in righteousness wilt thou answer us, O God of our salvation; who art the confidence of all the ends of the earth, and of them that are afar off upon the sea:
Which by his strength setteth fast the mountains; being girded with power:
Which stilleth the noise of the seas, the noise of their waves, and the tumult of the people.
They also that dwell in the uttermost parts are afraid at thy tokens: thou makest the outgoings of the morning and evening to rejoice.
Thou visitest the earth, and waterest it: thou greatly enrichest it

פלג

9 א ס״א לאו׳ וכן תהי׳ ת״ע ות״ה. 10 א ס״א ויראו וכן ד״ב. ד״ג. ד״ג. ד״ם דו״ב ודו״ה. 10 א ס״א ומעשהו וכן תיע ותה. 11 א כן בתוב בספרים בי״ת. ד״ת. ודפ״ו. ס״א ישמח וכן ד״ב. ד״ודים. וס״א ישמח וכן דו״ב. דו״ב ודו״ה. סה. 10 א כן ב״א. בנ״ב התארץ. 10 א כן בתוב בספרים בי״ת. דו״ה. ודפ״ו. ס״א ותשקקה וכן דו״ב ודו״ה.

16 Con
fear
wha
soul
17 I cr
mou
with
18 If I
hear
hear
19 But
me;
voic
20 Bles
not
nor

Ne

1 God
and
face
2 That
upon
amoi
3 Let t
God;
thee.
4 O let
sing
judge
ly, a
upon
5 Let tl
God;
thee.
6 Then
her i
our o
7 God

with the river of God, which is full of water: thou preparest them corn, when thou hast so provided for it.

10 Thou waterest the ridges thereof abundantly: thou settlest the furrows thereof: thou makest it soft with showers: thou blessest the springing thereof.

11 Thou crownest the year with thy goodness; and thy paths drop fatness.

12 They drop upon the pastures of the wilderness: and the little hills rejoice on every side.

13 The pastures are clothed with flocks; the valleys also are covered over with corn; they shout for joy, they also sing.

PSALM 66

To the chief Musician,
A Song or Psalm.

1 Make a joyful noise unto God, all ye lands:

2 Sing forth the honour of his name: make his praise glorious.

3 Say unto God, How terrible art thou in thy works! through the greatness of thy power shall thine enemies submit themselves unto thee.

4 All the earth shall worship thee, and shall sing unto thee; they shall sing to thy name. Selah.

5 Come and see the works of God: he is terrible in his doing toward the children of men.

6 He turned the sea into dry land: they went through the flood on foot:

אֱלֹהִים מָלֵא מָיִם
תָּכִין דְּגָנָם כִּי־כֵן תְּכִינֶהָ׃
תְּלָמֶיהָ רְוֵה נַחֵת גְּדוּדֶהָ
בִּרְבִיבִים תְּמוֹגְגֶנָּה
צִמְחָהּ תְּבָרֵךְ׃
עִטַּרְתָּ שְׁנַת טוּבֶךָ
וּמַעְגָּלֶיךָ יִרְעֲפוּן דָּשֶׁן׃
יִרְעֲפוּ נְאוֹת מִדְבָּר
וְגִיל גְּבָעוֹת תַּחְגֹּרָנָה׃
לָבְשׁוּ כָרִים הַצֹּאן
וְעֲמָקִים יַעַטְפוּ־בָר
יָתְרוֹעֲעוּ אַף־יָשִׁירוּ׃
לַמְנַצֵּחַ שִׁיר מִזְמוֹר
הָרִיעוּ לֵאלֹהִים כָּל־הָאָרֶץ׃
זַמְּרוּ כְּבוֹד־שְׁמוֹ
שִׂימוּ כָבוֹד תְּהִלָּתוֹ׃
אִמְרוּ לֵאלֹהִים מַה־נּוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ
בְּרֹב עֻזְּךָ יְכַחֲשׁוּ־לְךָ אֹיְבֶיךָ׃
כָּל־הָאָרֶץ | יִשְׁתַּחֲוּ לְךָ וְיזַמְּרוּ־לָךְ
יְזַמְּרוּ שְׁמֶךָ סֶלָה׃
לְכוּ וּרְאוּ מִפְעֲלוֹת אֱלֹהִים
נוֹרָא עֲלִילָה עַל־בְּנֵי אָדָם׃
הָפַךְ יָם | לְיַבָּשָׁה
בַּנָּהָר יַעַבְרוּ בְרַגְלָ

שם

| בבקף וכלא נגינה בספרים כי׳. ד׳כ, ד׳ג, ד׳ם, ד׳י, ד׳י׳ב, ד׳י׳ד ודב׳׳. | ברוב ספרים כי׳. ד׳א, ד׳כ, ד׳ג, ד׳ם, ד׳י, ד׳י׳א, ד׳י׳ב, ד׳י׳ד ודמ׳ג. כ׳א ספר יורד חנינא. סלה. פ׳ ע׳ צ׳ל כבוד בן חר׳ וח׳ס. ג׳ ע׳ בן בספרים כ׳י וו נגיעא, ג׳ל יַהֲשׁוּ: עיין דברים ל״ג כ׳ס. ד׳ ע׳ בן ברוב ספרים כי׳. ד׳י. ד׳י׳ב. | ד׳׳א הארץ וכן ד׳כ, ד׳ג, ד׳ו וד׳ט. ה׳ ע׳ בס׳א לכו ונמסר עליו נגיעא.

all that see them shall flee away.
And all men shall fear, and shall declare the work of God; for they shall wisely consider of his doing.
The righteous shall be glad in the LORD, and shall trust in him; and all the upright in heart shall glory.

PSALM 65

To the chief Musician,
A Psalm and Song of David.

Praise waiteth for thee, O God, in Sion: and unto thee shall the vow be performed.
O thou that hearest prayer, unto thee shall all flesh come.
Iniquities prevail against me: as for our transgressions, thou shalt purge them away.
Blessed is the man whom thou choosest, and causest to approach unto thee, that he may dwell in thy courts: we shall be satisfied with the goodness of thy house, even of thy holy temple.
By terrible things in righteousness wilt thou answer us, O God of our salvation; who art the confidence of all the ends of the earth, and of them that are afar off upon the sea:
Which by his strength setteth fast the mountains; being girded with power:
Which stilleth the noise of the seas, the noise of their waves, and the tumult of the people.
They also that dwell in the uttermost parts are afraid at thy tokens: thou makest the outgoings of the morning and evening to rejoice.
Thou visitest the earth, and waterest it: thou greatly enrichest it

יִתְנוֹדְדוּ כָּל־רֹאֵה בָם׃
10 וַיִּירְאוּ כָּל־אָדָם
וַיַּגִּידוּ פֹּעַל אֱלֹהִים
וּמַעֲשֵׂהוּ הִשְׂכִּילוּ׃
11 יִשְׂמַח צַדִּיק בַּיהוָה וְחָסָה בּוֹ
וְיִתְהַלְלוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃
סה לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד שִׁיר׃
2 לְךָ דֻמִיָּה תְהִלָּה אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן
וּלְךָ יְשֻׁלַּם־נֶדֶר׃
3 שֹׁמֵעַ תְּפִלָּה
עָדֶיךָ כָּל־בָּשָׂר יָבֹאוּ׃
4 דִּבְרֵי עֲוֹנֹת גָּבְרוּ מֶנִּי
פְּשָׁעֵינוּ אַתָּה תְכַפְּרֵם׃
5 אַשְׁרֵי | תִּבְחַר וּתְקָרֵב יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ
נִשְׂבְּעָה בְטוּב בֵּיתֶךָ קְדֹשׁ הֵיכָלֶךָ׃
6 נוֹרָאוֹת | בְּצֶדֶק תַּעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ
מִבְטָח כָּל־קַצְוֵי־אֶרֶץ וְיָם רְחֹקִים׃
7 מֵכִין הָרִים בְּכֹחוֹ
נֶאְזָר בִּגְבוּרָה׃
8 מַשְׁבִּיחַ | שְׁאוֹן יַמִּים
שְׁאוֹן גַּלֵּיהֶם וַהֲמוֹן לְאֻמִּים׃
9 וַיִּירְאוּ | יֹשְׁבֵי קְצָוֹת מֵאוֹתֹתֶיךָ
מוֹצָאֵי בֹקֶר וְעֶרֶב תְּרַנֵּן׃
10 פָּקַדְתָּ הָאָרֶץ | וַתְּשֹׂקְקֶהָ
רַבַּת תַּעְשִׁירֶנָּה

פלג

9 א ס״א ראו וכן הרי, ת״ט וח״י. 10 א ס״א ויראו וכן ד״ב, ד״ג, ד״ל, ד״ם דיב ודיד. 10 ב ס״א ומעלליו וכן ת״ט ותיד. 11 א כן ברוב ספרים ב״ל, ד״ן, ורט״ו, ס״א ישמח וכן ד״ב, ד״ו ודים, וס״א ישמח וכן ד״ב, דיב ודיד. סה. 11 ב כן ב״א, ב״נ התרין. 10 א כן ברוב ספרים ב״ל, די״ו ורט״ו, ס״א ותשקקה וכן דיב ודיד.

with the river of God, which is full of water: thou preparest them corn, when thou hast so provided for it.

10 Thou waterest the ridges thereof abundantly: thou settlest the furrows thereof: thou makest it soft with showers: thou blessest the springing thereof.

11 Thou crownest the year with thy goodness; and thy paths drop fatness.

12 They drop upon the pastures of the wilderness: and the little hills rejoice on every side.

13 The pastures are clothed with flocks; the valleys also are covered over with corn; they shout for joy, they also sing.

PSALM 66

To the chief Musician, A Song or Psalm.

1 Make a joyful noise unto God, all ye lands:

2 Sing forth the honour of his name: make his praise glorious.

3 Say unto God, How terrible art thou in thy works! through the greatness of thy power shall thine enemies submit themselves unto thee.

4 All the earth shall worship thee, and shall sing unto thee; they shall sing to thy name. Selah.

5 Come and see the works of God: he is terrible in his doing toward the children of men.

6 He turned the sea into dry land: they went through the flood on foot:

פֶּלֶג אֱלֹהִים מָלֵא מָיִם
תָּכִין דְּגָנָם כִּי־כֵן תְּכִינֶהָ׃
תְּלָמֶיהָ רַוֵּה נַחֵת גְּדוּדֶיהָ
בִּרְבִיבִים תְּמוֹגְגֶנָּה
צִמְחָהּ תְּבָרֵךְ׃
עִטַּרְתָּ שְׁנַת טוּבֶךָ
וּמַעְגָּלֶיךָ יִרְעֲפוּן דָּשֶׁן׃
יִרְעֲפוּ נְאוֹת מִדְבָּר
וְגִיל גְּבָעוֹת תַּחְגֹּרָה׃
לָבְשׁוּ כָרִים הַצֹּאן
וַעֲמָקִים יַעְטְפוּ־בָר
יָתְרוֹעֲעוּ אַף־יָשִׁירוּ׃

לַמְנַצֵּחַ שִׁיר מִזְמוֹר
הָרִיעוּ לֵאלֹהִים כָּל־הָאָרֶץ׃
זַמְּרוּ כְּבוֹד־שְׁמוֹ
שִׂימוּ כָבוֹד תְּהִלָּתוֹ׃
אִמְרוּ לֵאלֹהִים מַה־נּוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ
בְּרֹב עֻזְּךָ יְכַחֲשׁוּ־לְךָ אֹיְבֶיךָ׃
כָּל־הָאָרֶץ | יִשְׁתַּחֲווּ לְךָ וְיַזַּמְּרוּ־לָךְ
יְזַמְּרוּ שְׁמֶךָ סֶלָה׃
לְכוּ וּרְאוּ מִפְעֲלוֹת אֱלֹהִים
נוֹרָא עֲלִילָה עַל־בְּנֵי אָדָם׃
הָפַךְ יָם | לְיַבָּשָׁה
בַּנָּהָר יַעַבְרוּ בְרַגְלָ

שם

10 v. כן כמקף וכלא נגינה בספרים כי, ד׳ב, ד׳ג, ד׳ם, ד׳ו, ד׳ס, ד׳ב, ד״ד ורד״ו. 11 v. כן ברוב ספרים כי״ו, ד׳א, ד׳ב, ד׳ג, ד׳ם, ד׳ו, ד׳ס, ד״ד ורד״ו, כי״א ברביעם חסר יורד תגינא. סו. 2 v. צ״ל כבוד כן תר ותס. 3 v. כן בספרים כי׳ ונמסר עליו נגיא, ג״ל יצהשו: עיין דברים ל״ג כ״ם. 4 v. כן ברוב ספרים כי״ו, ד׳ו, ד״ד ורס״ו, סי״א הארץ וכן ד׳ב, ד׳ג, ד׳ו ורס״ם. 5 v. בס״א לכו ונמסר עליו נגיא.

there did we rejoice in him.
7 He ruleth by his power for ever; his eyes behold the nations: let not the rebellious exalt themselves. Selah.
8 O bless our God, ye people, and make the voice of his praise to be heard:
9 Which holdeth our soul in life, and suffereth not our feet to be moved.
10 For thou, O God, hast proved us: thou hast tried us, as silver is tried.
11 Thou broughtest us into the net; thou laidst affliction upon our loins.
12 Thou hast caused men to ride over our heads; we went through fire and through water: but thou broughtest us out into a wealthy place.
13 I will go into thy house with burnt offerings: I will pay thee my vows,
14 Which my lips have uttered, and my mouth hath spoken, when I was in trouble.
15 I will offer unto thee burnt sacrifices of fatlings, with the incense of rams; I will offer bullocks with goats. Selah.

שָׁם נִשְׂמְחָה־בּוֹ׃
7 מֹשֵׁל בִּגְבוּרָתוֹ עוֹלָם
עֵינָיו בַּגּוֹיִם תִּצְפֶּינָה
הַסּוֹרְרִים אַל־יָרִימוּ לָמוֹ סֶלָה׃
8 בָּרְכוּ עַמִּים אֱלֹהֵינוּ
וְהַשְׁמִיעוּ קוֹל תְּהִלָּתוֹ׃
9 הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים
וְלֹא־נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ׃
10 כִּי־בָחַנְתָּנוּ אֱלֹהִים
צְרַפְתָּנוּ כִּצְרֹף־כָּסֶף׃
11 הֲבֵאתָנוּ בַמְּצוּדָה
שַׂמְתָּ מוּעָקָה בְּמָתְנֵינוּ׃
12 רָכַבְתָּ אֱנוֹשׁ לְרֹאשֵׁנוּ
בָּאנוּ־בָאֵשׁ וּבַמָּיִם
וַתּוֹצִיאֵנוּ לָרְוָיָה׃
13 אָבוֹא בֵיתְךָ בְּעוֹלוֹת
אֲשַׁלֶּם לְךָ נְדָרָי׃
14 אֲשֶׁר־פָּצוּ שְׂפָתָי
וְדִבֶּר־פִּי בַּצָּר־לִי׃
15 עֹלוֹת מְחִתָּם אַעֲלֶה־לָּךְ
עִם־קְטֹרֶת אֵילִים
אֶעֱשֶׂה־בָקָר עִם־עַתּוּדִים סֶלָה׃

לכו־

---

v. 6 כן ברוב ספרים כ"י ודי"ו, ס"א נשכחה ובלא מקף וכן ד"ג, ד"ו, ר"ם, די"ב, די"ד ודט"ו. v. 7 יָרִימוּ כתיב, יָרוּמוּ קרי, כפ"א יְרוּמוּ כתיב וקרי וכן ד"ו ודי"ן, ובכ"א יָרוּמוּ כתיב וקרי וכן ד"א ודי"א. v. 8 ס"א אֱלֹהִים וכן ד"ב, תר' ות"ס. v. 9 ס"א נַפְשֵׁנוּ וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, די"ב ודי"ד. v. 9 ס"א רַגְלֵינוּ וכן ד"א, די"ב ודי"ד. v. 11 כן ברוב ספרים כ"י ונטטר עָלַי רפי, ס"א בָּחָתָנוּ דגש. v. 12 ס"א לְרֹאשֵׁינוּ וכן ד"א, ד"ב, ד"ו, ה"ע ותי"ו. v. 12 כן ברוב ספרים כ"י, ר"י ודט"ו, ס"א בָּאנוּ ובלא מקף וכן ד"ב, ד"ג, ד"ם, די"ב ודי"ד. v. 12 צ"ל לָרְוָיָה וכן תר', ת"ע, ת"ס ות"ר: עיין לעיל יח כ'. v. 15 כן כ"א, ב"כ אֶעֱשֶׂה או אֶעֱשֶׂה וכן ד"ג, ד"ו, ר"ט די"ב ודי"ד.

16 Come and hear, all ye that fear God, and I will declare what he hath done for my soul.
17 I cried unto him with my mouth, and he was extolled with my tongue.
18 If I regard iniquity in my heart, the LORD will not hear me:
19 But verily God hath heard me; he hath attended to the voice of my prayer.
20 Blessed be God, which hath not turned away my prayer, nor his mercy from me.

16 לְכוּ־שִׁמְעוּ וְאֲסַפְּרָה כָּל־יִרְאֵי אֱלֹהִים
אֲשֶׁר עָשָׂה לְנַפְשִׁי׃
17 אֵלָיו פִּי־קָרָאתִי
וְרוֹמַם תַּחַת לְשׁוֹנִי׃
18 אָוֶן אִם־רָאִיתִי בְלִבִּי
לֹא יִשְׁמַע אֲדֹנָי׃
19 אָכֵן שָׁמַע אֱלֹהִים
הִקְשִׁיב בְּקוֹל תְּפִלָּתִי׃
20 בָּרוּךְ אֱלֹהִים
אֲשֶׁר לֹא־הֵסִיר תְּפִלָּתִי
וְחַסְדּוֹ מֵאִתִּי׃

PSALM 67

To the chief Musician on Neginoth, A Psalm or Song.

1 God be merciful unto us, and bless us; and cause his face to shine upon us; Selah.
2 That thy way may be known upon earth, thy saving health among all nations.
3 Let the people praise thee, O God; let all the people praise thee.
4 O let the nations be glad and sing for joy: for thou shalt judge the people righteously, and govern the nations upon earth. Selah.
5 Let the people praise thee, O God; let all the people praise thee.
6 Then shall the earth yield her increase; and God, even our own God, shall bless us.
7 God shall bless us;

סו לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר׃
2 אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ
יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה׃
3 לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ
בְּכָל־גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ׃
4 יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים
יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃
5 יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים
כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישׁוֹר
וּלְאֻמִּים | בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה׃
6 יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים
יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃
7 אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ
יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ׃
8 יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים

וייראו

16 ע כן ברוב ספרים כ"י. רי"ו, תס"ו, ס"א לכו ובלא מקף וכן ד"ב. ד"ג, ד"ו, ד"ט, ריי"ב ותרי"ה, וס"א לכו. 20 ע כן ברוב ספרים כ"י. רי"ו, תס"ו, ס"א אשר וכ' ד"ב, וס"א אשר וכן ד"ג, ד"ם, ריי"ב ותריי"ה. סז. 1 ע ס"א מזמור לדוד וכן ת"ץ ותי"ר. 2 ע כן ב"א, ב"ג יאר.

and all the ends of the earth shall fear him.

וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ׃

PSALM 68

To the chief Musician,
A Psalm or Song of David.

סח לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר שִׁיר׃ ס

1 Let God arise, let his enemies be scattered: let them also that hate him flee before him.

יָקוּם אֱלֹהִים יָפוּצוּ אֹיְבָיו
וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאָיו מִפָּנָיו׃

2 As smoke is driven away, so drive them away: as wax melteth before the fire, so let the wicked perish at the presence of God.

כְּהִנְדַּף עָשָׁן תְּנַדֵּף
כְּהֵמֵס דּוֹנַג מִפְּנֵי־אֵשׁ
יֹאבְדוּ רְשָׁעִים מִפְּנֵי אֱלֹהִים׃

3 But let the righteous be glad; let them rejoice before God: yea, let them exceedingly rejoice.

וְצַדִּיקִים יִשְׂמְחוּ יַעֲלְצוּ לִפְנֵי אֱלֹהִים
וְיָשִׂישׂוּ בְּשִׂמְחָה׃

4 Sing unto God, sing praises to his name: extol him that rideth upon the heavens by his name JAH, and rejoice before him.

שִׁירוּ | לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ
סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת
בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו׃

5 A father of the fatherless, and a judge of the widows, is God in his holy habitation.

אֲבִי יְתוֹמִים וְדַיַּן אַלְמָנוֹת
אֱלֹהִים בִּמְעוֹן קָדְשׁוֹ׃

6 God setteth the solitary in families: he bringeth out those which are bound with chains: but the rebellious dwell in a dry land.

אֱלֹהִים | מוֹשִׁיב יְחִידִים | בְּיתָה
מוֹצִיא אֲסִירִים בַּכּוֹשָׁרוֹת
אַךְ־סוֹרְרִים שָׁכְנוּ צְחִיחָה׃

7 O God, when thou wentest forth before thy people, when thou didst march through the wilderness; Selah:

אֱלֹהִים בְּצֵאתְךָ לִפְנֵי עַמֶּךָ
בְּצַעְדְּךָ בִּישִׁימוֹן סֶלָה׃

8 The earth shook, the heavens also dropped at the presence of God: even Sinai itself was moved at the presence of God, the God of Israel.

אֶרֶץ רָעָשָׁה | אַף־שָׁמַיִם נָטְפוּ מִפְּנֵי אֱלֹהִים
זֶה סִינַי מִפְּנֵי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃

9 Thou, O God, didst send a plentiful rain, whereby thou didst confirm thine inheritance, when it was weary.

גֶּשֶׁם נְדָבוֹת תָּנִיף אֱלֹהִים
נַחֲלָתְךָ וְנִלְאָה אַתָּה כוֹנַנְתָּהּ׃

10 Thy congregation hath dwelt therein:

חַיָּתְךָ יָשְׁבוּ־בָהּ

11

תכין

סח. 2 v. ס״א וְיָפוּצוּ וכן ד״ב, ת״ע, ת״ס ות״ר. 3 v. צ״ל יִדְפוּ, כן חר, ת״ע, ת״ס ות״ר. 4 v. ס״א וְיַעֲלְצוּ וכן ד״א, ד״ג, ד״ו, ד״ס, רי״ב, חר, ת״ס ות״ר. 4 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ס, ד״י״ב ורי״ד, ס״א לפני אלהים וכן ד״י הפ״ו. 5 v. כן ברוב ספרים כ״י ה״י, ס״א בערבות וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו ו״ם, וס״א בערבות וכן ד״י״ב וה״י״ד. 7 v. נ״ל סַשְּׁיב. 7 v. ס״א אַךְ וכלא סקף וכן ד״ו, ד״י הפ״ו, וס״א אַף וכן ת״ע, ת״ס ות״ר: עיין לקמן ספוק י״ט. 9 v. בס״א אֱלֹהִים ונמסר עליו נעויא. 10 v. צ״ל אלהים נַחֲלָתֶךָ.

תָּכִין בְּטוּבְךָ לֶעָנִי אֱלֹהִים׃
אֲדֹנָי יִתֵּן־אֹמֶר 12
הַמְבַשְּׂרוֹת צָבָא רָב׃
מַלְכֵי צְבָאוֹת יִדֹּדוּן יִדֹּדוּן 13
וְנוֹת־בַּיִת תְּחַלֵּק שָׁלָל׃
אִם־תִּשְׁכְּבוּן בֵּין שְׁפָתָיִם 14
כַּנְפֵי יוֹנָה נֶחְפָּה בַכֶּסֶף
וְאֶבְרוֹתֶיהָ בִּירַקְרַק חָרוּץ׃
בְּפָרֵשׂ שַׁדַּי מְלָכִים בָּהּ 15
תַּשְׁלֶג בְּצַלְמוֹן׃
הַר־אֱלֹהִים הַר־בָּשָׁן 16
הַר גַּבְנֻנִּים הַר־בָּשָׁן׃
לָמָּה תִרְצְדוּן הָרִים גַּבְנֻנִּים 17
הָהָר חָמַד אֱלֹהִים לְשִׁבְתּוֹ
אַף־יְהוָה יִשְׁכֹּן לָנֶצַח׃
רֶכֶב אֱלֹהִים רִבֹּתַיִם אַלְפֵי שִׁנְאָן 18
אֲדֹנָי בָּם סִינַי בַּקֹּדֶשׁ׃
עָלִיתָ לַמָּרוֹם שָׁבִיתָ שֶּׁבִי 19
לָקַחְתָּ מַתָּנוֹת בָּאָדָם
וְאַף־סוֹרְרִים לִשְׁכֹּן יָהּ אֱלֹהִים׃
בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמָס־לָנוּ 20
הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה׃

thou, O God, hast prepared of thy goodness for the poor.
11 The LORD gave the word: great was the company of those that published it.
12 Kings of armies did flee apace: and she that tarried at home divided the spoil.
13 Though ye have lien among the pots, yet shall ye be as the wings of a dove covered with silver, and her feathers with yellow gold.
14 When the Almighty scattered kings in it, it was white as snow in Salmon.
15 The hill of God is as the hill of Bashan; an high hill as the hill of Bashan.
16 Why leap ye, ye high hills? this is the hill which God desireth to dwell in; yea, the LORD will dwell in it for ever.
17 The chariots of God are twenty thousand, even thousands of angels: the LORD is among them, as in Sinai, in the holy place.
18 Thou hast ascended on high, thou hast led captivity captive: thou hast received gifts for men; yea, for the rebellious also, that the LORD God might dwell among them.
19 Blessed be the LORD, who daily loadeth us with benefits, even the God of our salvation. Selah.

האל׃

---

v. 13 ס״א מַלְאֲכֵי. v. 13 ס״א וְנוֹת ובלא מקף וכן ד״ב, די״ב ודי״ד. v. 14 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ך, ד״ם, די״ב ודי״ד, ס״א בֵּין וכן די״ן, ודט״ו. v. 15 ס״א שדי׃ לערמית וכן ד״ג, ד״ג, ד״ם, די״ב, די״ד ודט״ו. v. 16 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ם, ד״ן, די״ב ודי״ה, ס״א הרי בסקף ובלא נגינה. v. 17 כן בספרים כ״י ונמסר עליו נגינה. v. 18 כן ברוב ספרים כ״י, די ודט״ו, ס״א רְבָבוֹת וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו ודי״ם, וס״א רִבֹּתַיִם וכן די״ב ודי״ד. v. 18 ג״ל בספיני = כָּ = בָּא בספיני. v. 19 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ם ודי״א, ס״א ואף ובלא מקף וכן די״ב, די״ד ודט״ו. v. 20 כן ברוב ספרים כ״י, די״כ, די״ד ודט״ו, ס״א יוֹם וְיוֹם וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם ודי״ו. v. 20 כן בספרים כ״י ונמסר עליו נגינא, ס״א יְשׁוּעָתֵנוּ או יְשׁוּעָתֵינוּ וכן ד״ב, ת״ש ות״ד.

20 He that is our God is the God of salvation; and unto GOD the LORD belong the issues from death.

21 But God shall wound the head of his enemies, and the hairy scalp of such an one as goeth on still in his trespasses.

22 The LORD said, I will bring again from Bashan, I will bring my people again from the depths of the sea:

23 That thy foot may be dipped in the blood of thine enemies, and the tongue of thy dogs in the same.

24 They have seen thy goings, O God; even the goings of my God, my King, in the sanctuary.

25 The singers went before, the players on instruments followed after; among them were the damsels playing with timbrels.

26 Bless ye God in the congregations, even the LORD, from the fountain of Israel.

27 There is little Benjamin with their ruler, the princes of Judah and their council, the princes of Zebulun, the princes of Naphtali.

28 Thy God hath commanded thy strength: strengthen, O God, that which thou hast wrought for us.

29 Because of thy temple at Jerusalem shall kings bring presents unto thee.

30 Rebuke the company of spearmen, the multitude of the bulls, with the calves of the people,

21 הָאֵל | לָנוּ אֵל לְמוֹשָׁעוֹת
וְלַיהוִה אֲדֹנָי לַמָּוֶת תּוֹצָאוֹת׃
22 אַךְ אֱלֹהִים יִמְחַץ רֹאשׁ אֹיְבָיו
קָדְקֹד שֵׂעָר מִתְהַלֵּךְ בְּאֲשָׁמָיו׃
23 אָמַר אֲדֹנָי מִבָּשָׁן אָשִׁיב
אָשִׁיב מִמְּצֹלוֹת יָם׃
24 לְמַעַן | תִּמְחַץ רַגְלְךָ בְּדָם
לְשׁוֹן כְּלָבֶיךָ מֵאוֹיְבִים מִנְהוּ׃
25 רָאוּ הֲלִיכֹתֶיךָ אֱלֹהִים
הֲלִיכוֹת אֵלִי מַלְכִּי בַקֹּדֶשׁ׃
26 קִדְּמוּ שָׁרִים אַחַר נִגְּנִים
בְּתוֹךְ עֲלָמוֹת תֻּפֵּפוֹת׃
27 בְּמַקְהֲלוֹת בָּרְכוּ אֱלֹהִים
אֲדֹנָי מִמְקוֹר יִשְׂרָאֵל׃
28 שָׁם בִּנְיָמִן | צָעִיר רֹדֵם
שָׂרֵי יְהוּדָה רִגְמָתָם
שָׂרֵי זְבֻלוּן שָׂרֵי נַפְתָּלִי׃
29 צַוָּה אֱלֹהֶיךָ עֻזֶּךָ
עוּזָּה אֱלֹהִים זוּ פָּעַלְתָּ לָנוּ׃
30 מֵהֵיכָלְךָ עַל־יְרוּשָׁלִַם
לְךָ יוֹבִילוּ מְלָכִים שָׁי׃
31 גְּעַר חַיַּת קָנֶה

עֲדַת אַבִּירִים | בְּעֶגְלֵי עַמִּים

מתרפס

21 ע׳ כן ברוב ספרים כ״י, ר״י, ר״ב, ר״ד ור״ט, ס״א הָאֵל לְנוּ אֵל וכן ר״ב, וס״א הָאֵל לְנוּ אֵל וכן ר״ב, וס״א הָאֵל לְנוּ אֵל וכן ר״ו ור״ם. 24 ע׳ צ״ל תִּרְחַץ, כן תר״ח, ת״ע, ת״ם ות״ר: עיין לעיל נ״ח י״א. 25 ע׳ כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ר״י, ר״ת, ר״א, ר״ב, ר״ד ה״ט, ס״א מְנֻגָּנוֹת סגול. 26 ע׳ ס״א קָדְמוּ שָׂרִים וכן ר״ב, ר״ו, ת״ע, ת״ם ות״ר. 27 ע׳ עיטור סופרים, היה וְאַחַר. 27 ע׳ צ״ל מוֹשְׁלָאִי. 28 ע׳ נ״ל רִגְשָׁתָם: עיין לעיל נ״ח פ״ו, ס״ד ג׳, עז ע׳ ס״א עֻזָּה אֱלֹהִים וכן תר״, ת״ע, ת״ם ות״ר. 31 ע׳ כן כ״א, כ״ג נְעַר.

till every one submit himself with pieces of silver: scatter thou the people that delight in war.

31 Princes shall come out of Egypt; Ethiopia shall soon stretch out her hands unto God.

32 Sing unto God, ye kingdoms of the earth; O sing praises unto the LORD; Selah:

33 To him that rideth upon the heavens of heavens, which were of old; lo, he doth send out his voice, and that a mighty voice.

34 Ascribe ye strength unto God: his excellency is over Israel, and his strength is in the clouds.

35 O God, thou art terrible out of thy holy places: the God of Israel is he that giveth strength and power unto his people. Blessed be God.

מִתְרַפֵּס בְּרַצֵּי־כָסֶף
בִּזֹּר עַמִּים קְרָבוֹת יֶחְפָּצוּ׃
יֹאבְדוּ חַשְׁמַנִּים מִנִּי מִצְרָיִם 32
כּוּשׁ תָּרִיץ יָדָיו לֵאלֹהִים׃
מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ שִׁירוּ לֵאלֹהִים 33
זַמְּרוּ אֲדֹנָי סֶלָה׃
לָרֹכֵב בִּשְׁמֵי שְׁמֵי־קֶדֶם 34
הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עֹז׃
תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים 35
עַל־יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ
וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים׃
נוֹרָא אֱלֹהִים | מִמִּקְדָּשֶׁיךָ 36
אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נֹתֵן | עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם
בָּרוּךְ אֱלֹהִים׃
סט לַמְנַצֵּחַ עַל־שֹׁשַׁנִּים לְדָוִד׃
2 הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהִים
כִּי בָאוּ מַיִם עַד־נָפֶשׁ׃
3 טָבַעְתִּי | בִּיוֵן מְצוּלָה וְאֵין מָעֳמָד
בָּאתִי בְמַעֲמַקֵּי־מָיִם וְשִׁבֹּלֶת שְׁטָפַתְנִי׃
4 יָגַעְתִּי בְקָרְאִי נִחַר גְּרוֹנִי
כָּלוּ עֵינַי מְיַחֵל לֵאלֹהָי׃
5 רַבּוּ | מִשַּׂעְרוֹת רֹאשִׁי שֹׂנְאַי חִנָּם
עָצְמוּ מַצְמִיתַי אֹיְבַי שָׁקֶר

PSALM 69

To the chief Musician upon Shoshannim, A Psalm of David.

1 Save me, O God; for the waters are come in unto my soul.

2 I sink in deep mire, where there is no standing: I am come into deep waters, where the floods overflow me.

3 I am weary of my crying: my throat is dried: mine eyes fail while I wait for my God.

4 They that hate me without a cause are more than the hairs of mine head: they that would destroy me, being mine enemies wrongfully, are mighty:

אשר

---

31 v. צ"ל בְּצַר כן ת"ע, ת"ס ות"ר. 32 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י ורס"ג, ס"א כוש וכן ר"ג, ד"ן, ר"ם, רי"ב והי"ה, וס"א כוש־ בסקה ובלא נגינה. 34 v. ס"א הֵן וכן ר"ג, ר"ן, ר"ם, רי"ב והי"ה, וס"א הֲן וכן ר"כ. 36 v. ס"א מִמִּקְדָּשָׁיִךְ וכן תר' ות"ס, צ"ל מִמִּקְדָּשׁוֹ כן ת"ע ות"ר. 36 v. כן ברוב ספרים כ"י ונכסר עליו לגרמיה וכן בר"ב, ר"ג, ר"ה, ר"ם, ד"י, רי"ב. רי"ד ודס"ו. סט. 3 v. כן ברוב ספרים כ"י ונכסר עליו רפי וכן כר"ב, ד"ג, ד"ם, ר"י, רי"ב, רי"ד ודס"ו, ס"א בְּמַעֲמַקֵּי־ רגש וכן ר"א, ד"ו ורי"א. 4 v. ס"א מְיַחֵל וכן ר"ג, תי"ב תר' ות"ע. 5 v. צ"ל מַשַּׂעְרוֹתַי כן ת"ס, או בְּשַׂעְרוֹתַי.

then I restored that which I took not away.

5 O God, thou knowest my foolishness; and my sins are not hid from thee.

6 Let not them that wait on thee, O Lord GOD of hosts, be ashamed for my sake: let not those that seek thee be confounded for my sake, O God of Israel.

7 Because for thy sake I have borne reproach; shame hath covered my face.

8 I am become a stranger unto my brethren, and an alien unto my mother's children.

9 For the zeal of thine house hath eaten me up; and the reproaches of them that reproached thee are fallen upon me.

10 When I wept, and chastened my soul with fasting, that was to my reproach.

11 I made sackcloth also my garment; and I became a proverb to them.

12 They that sit in the gate speak against me; and I was the song of the drunkards.

13 But as for me, my prayer is unto thee, O LORD, in an acceptable time: O God, in the multitude of thy mercy hear me, in the truth of thy salvation.

14 Deliver me out of the mire, and let me not sink: let me be delivered from them that hate me, and out of the deep waters.

15 Let not the waterflood overflow me, neither let the deep swallow me up, and let not the pit shut her mouth upon me.

אֲשֶׁר לֹא־גָזָלְתִּי אָז אָשִׁיב׃
אֱלֹהִים אַתָּה יָדַעְתָּ לְאִוַּלְתִּי 6
וְאַשְׁמוֹתַי מִמְּךָ לֹא־נִכְחָדוּ׃
אַל־יֵבֹשׁוּ בִי קַוֶּיךָ אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת 7
אַל־יִכָּלְמוּ בִי מְבַקְשֶׁיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
כִּי־עָלֶיךָ נָשָׂאתִי חֶרְפָּה 8
כִּסְּתָה כְלִמָּה פָנָי׃
מוּזָר הָיִיתִי לְאֶחָי 9
וְנָכְרִי לִבְנֵי אִמִּי׃
כִּי־קִנְאַת בֵּיתְךָ אֲכָלָתְנִי 10
וְחֶרְפּוֹת חוֹרְפֶיךָ נָפְלוּ עָלָי׃
וָאֲבַכֶּה בַצּוֹם נַפְשִׁי 11
וַתְּהִי לַחֶרְפּוֹת לִי׃
וָאֶתְּנָה לְבִשִׁי שָׂק 12
וָאֱהִי לָהֶם לְמָשָׁל׃
יָשִׂיחוּ בִי יֹשְׁבֵי שָׁעַר 13
וְנִגְינוֹת שׁוֹתֵי שֵׁכָר׃
וַאֲנִי תְפִלָּתִי־לְךָ | יְהוָה עֵת רָצוֹן 14
אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ׃
הַצִּילֵנִי מִטִּיט וְאַל־אֶטְבָּעָה 15
אִנָּצְלָה מִשֹּׂנְאַי וּמִמַּעֲמַקֵּי־מָיִם׃
אַל־תִּשְׁטְפֵנִי | שִׁבֹלֶת מַיִם 16
וְאַל־תִּבְלָעֵנִי מְצוּלָה
וְאַל־תֶּאְטַר־עָלַי בְּאֵר פִּיהָ׃

ענני

5 v. כ"ל אנני. 11 v. צ"ל ואענה. כן ת"ע: עיין לעיל ל"ה י"ג. 14 v. כן מהפך ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ר"י, ר"ב, ד"ד והב"ל. 16 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ר"י, ר"ב, ד"ד וס"א עת או עת וכן ר"ב וס"א עת וכן ר"י. 17 v. כן במקף ובלא נגינה ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ר"י, ר"ב, ד"ד ודט"ו. 18 v. ס"א תשפני וכן ר"ג ד"ד ודט"ו. 19 v. כן ב"א ב"ג ואל"ד בנגיעה בס"א ואל"ד ונמסר עליון בגיעה. 20 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"י, ר"ב, ד"ד ודט"ו. ס"א תאטר עלי באר וכן ר"ב. וס"א תאטר עלי כאר וכן ר"ג, ר"ן ודט"ו.

16 Hear me, O LORD; for thy lovingkindness is good: turn unto me according to the multitude of thy tender mercies.
17 And hide not thy face from thy servant; for I am in trouble: hear me speedily.
18 Draw nigh unto my soul, and redeem it: deliver me because of mine enemies.
19 Thou hast known my reproach, and my shame, and my dishonour: mine adversaries are all before thee.
20 Reproach hath broken my heart; and I am full of heaviness: and I looked for some to take pity, but there was none; and for comforters, but I found none.
21 They gave me also gall for my meat; and in my thirst they gave me vinegar to drink.
22 Let their table become a snare before them: and that which should have been for their welfare, let it become a trap.
23 Let their eyes be darkened, that they see not; and make their loins continually to shake.
24 Pour out thine indignation upon them, and let thy wrathful anger take hold of them.
25 Let their habitation be desolate; and let none dwell in their tents.
26 For they persecute him whom thou hast smitten; and they talk to the grief of those whom thou hast wounded.
27 Add iniquity unto their iniquity: and let them not come into thy righteousness.

17 עֲנֵנִי יְהוָה כִּי־טוֹב חַסְדֶּךָ
כְּרֹב רַחֲמֶיךָ פְּנֵה אֵלָי׃
18 וְאַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵעַבְדֶּךָ
כִּי־צַר־לִי מַהֵר עֲנֵנִי׃
19 קָרְבָה אֶל־נַפְשִׁי גְּאָלָהּ
לְמַעַן אֹיְבַי פְּדֵנִי׃
20 אַתָּה יָדַעְתָּ חֶרְפָּתִי וּבָשְׁתִּי וּכְלִמָּתִי
נֶגְדְּךָ כָּל־צוֹרְרָי׃
21 חֶרְפָּה וְשִׁבְרָה לִבִּי וָאָנוּשָׁה
וָאֲקַוֶּה לָנוּד וָאָיִן
וְלַמְנַחֲמִים וְלֹא מָצָאתִי׃
22 וַיִּתְּנוּ בְּבָרוּתִי רֹאשׁ
וְלִצְמָאִי יַשְׁקוּנִי חֹמֶץ׃
23 יְהִי־שֻׁלְחָנָם לִפְנֵיהֶם לְפָח
וְלִשְׁלוֹמִים לְמוֹקֵשׁ׃
24 תֶּחְשַׁכְנָה עֵינֵיהֶם מֵרְאוֹת
וּמָתְנֵיהֶם תָּמִיד הַמְעֵד׃
25 שְׁפָךְ־עֲלֵיהֶם זַעְמֶךָ
וַחֲרוֹן אַפְּךָ יַשִּׂיגֵם׃
26 תְּהִי־טִירָתָם נְשַׁמָּה
בְּאָהֳלֵיהֶם אַל־יְהִי יוֹשֵׁב׃
27 כִּי־אַתָּה אֲשֶׁר־הִכִּיתָ רָדָפוּ
וְאֶל־מַכְאוֹב חֲלָלֶיךָ יְסַפֵּרוּ׃
28 תְּנָה־עָוֹן עַל־עֲוֹנָם
וְאַל־יָבֹאוּ בְצִדְקָתֶךָ׃

יִמָּחוּ

v. 21 צ״ל לָנֶד כן תר׳. ח״ע, ח״ם ות״ד. v. 21 כן ב״א. כ״נ וְלִמְנַחֲמִים בלא נגיא.
v. 23 כן ברוב ספרים כ״י. ד״ב, ר״ם, ר״ע, ד״ב. דיד״ד וס״ז, ס״א יהי שלחנם וכן ר״ב.
v. 23 כן ב״א, ב״נ ולשלומים בלא נגיא. v. 25 בס״א שפך ונמסר עליו מחתל שפך־.
v. 27 צ״ל יוסיפו או יספו, כן ח״ע, ח״ם ות״ד. v. 28 כן ב״א, כ״נ הנה.

28 Let them be blotted out of the book of the living, and not be written with the righteous.
29 But I am poor and sorrowful: let thy salvation, O God, set me up on high.
30 I will praise the name of God with a song, and will magnify him with thanksgiving.
31 This also shall please the LORD better than an ox or bullock that hath horns and hoofs.
32 The humble shall see this, and be glad: and your heart shall live that seek God.
33 For the LORD heareth the poor, and despiseth not his prisoners.
34 Let the heaven and earth praise him, the seas, and every thing that moveth therein.
35 For God will save Zion, and will build the cities of Judah: that they may dwell there, and have it in possession.
36 The seed also of his servants shall inherit it: and they that love his name shall dwell therein.

PSALM 70

To the chief Musician, A Psalm of David, to bring to remembrance.

1 Make haste, O God, to deliver me; make haste to help me, O LORD.
2 Let them be ashamed and confounded that seek after my soul:

29 יִמָּחוּ מִסֵּפֶר חַיִּים
וְעִם צַדִּיקִים אַל־יִכָּתֵבוּ׃
30 וַאֲנִי עָנִי וְכוֹאֵב
יְשׁוּעָתְךָ אֱלֹהִים תְּשַׂגְּבֵנִי׃
31 אְהַלְלָה שֵׁם־אֱלֹהִים בְּשִׁיר
וַאֲגַדְּלֶנּוּ בְּתוֹדָה׃
32 וְתִיטַב לַיהוָה מִשּׁוֹר פָּר
מַקְרִן מַפְרִיס׃
33 רָאוּ עֲנָוִים יִשְׂמָחוּ
דֹּרְשֵׁי אֱלֹהִים וִיחִי לְבַבְכֶם׃
34 כִּי־שֹׁמֵעַ אֶל־אֶבְיוֹנִים יְהוָה
וְאֶת־אֲסִירָיו לֹא בָזָה׃
35 יְהַלְלוּהוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ
יַמִּים וְכָל־רֶמֶשׂ בָּם׃
36 כִּי אֱלֹהִים | יוֹשִׁיעַ צִיּוֹן
וְיִבְנֶה עָרֵי יְהוּדָה
וְיָשְׁבוּ שָׁם וִירֵשׁוּהָ׃
37 וְזֶרַע עֲבָדָיו יִנְחָלוּהָ
וְאֹהֲבֵי שְׁמוֹ יִשְׁכְּנוּ־בָהּ׃

ע לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃
2 אֱלֹהִים לְהַצִּילֵנִי
יְהוָה לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃
3 יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי

יסגו

---

v. 29 כן ברוב ספרים כי"י, ד"י, רי"ב, רי"ד ודפ"ו, ס"א ועפ"ב בסקף ובלא נגינה וכן ד"ב, ר"נ, ר"ו ודפ"ם. v. 32 ס"א ומסורים וכן ד"ב, ר"ן, ת"ע, ת"ס ות"ר. v. 33 ס"א ישמחו וכן ד"נ, ד"ו, דפ"ם, די"ב, רי"ה, תד', ת"ע, ת"ס ות"ר. v. 34 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, רל"נ, ד"ו, ד"ס, ר"י, די"ד ודפ"ו, ס"א ואפ"ב בסקף ובלא נגינה וכן ד"ב, ר"ן, ת"ע, ת"ס ות"ר, ד"נ, ד"ם, די"ב, רי"ה, תד', ת"ע, ת"ס ות"ר. v. 35 כן ב"א, ס"א שמע. v. 36 כן יהללוהו בלא נעויא. v. 37 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, רי"ו, ד"ס, רי"ב, רי"ד ודפ"ו, ס"א חרע עכדיו, וס"א וזרע עבדיו וכן ר"י. ע. 1 כן ברביע מגרש ברוב ספרים כי"י, ד"נ, ד"ס, ר"י ודפ"ו, או ברביע וכן ד"ב, די"ב ורי"ד. 2 v. נ"ל רצה אלהים: עיין לעיל פ' י"ד.

let them be turned backward, and put to confusion, that desire my hurt.

3 Let them be turned back for a reward of their shame that say, Aha, aha.

4 Let all those that seek thee rejoice and be glad in thee: and let such as love thy salvation say continually, Let God be magnified.

5 But I am poor and needy: make haste unto me, O God: thou art my help and my deliverer; O LORD, make no tarrying.

PSALM 71

1 In thee, O LORD, do I put my trust: let me never be put to confusion.

2 Deliver me in thy righteousness, and cause me to escape: incline thine ear unto me, and save me.

3 Be thou my strong habitation, whereunto I may continually resort: thou hast given commandment to save me; for thou art my rock and my fortress.

4 Deliver me, O my God, out of the hand of the wicked, out of the hand of the unrighteous and cruel man.

5 For thou art my hope, O Lord GOD: thou art my trust from my youth.

6 By thee have I been holden up from the womb: thou art he that took me out of my mother's bowels: my praise shall be continually of thee.

יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי רָעָתִי׃
4 יָשׁוּבוּ עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם
הָאֹמְרִים הֶאָח | הֶאָח׃
5 יָשִׂישׂוּ וְיִשְׂמְחוּ | בְּךָ כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ
וְיֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל אֱלֹהִים אֹהֲבֵי יְשׁוּעָתֶךָ׃
6 וַאֲנִי | עָנִי וְאֶבְיוֹן
אֱלֹהִים חוּשָׁה לִי
עֶזְרִי וּמְפַלְטִי אָתָּה
יְהוָה אַל־תְּאַחַר׃

עא בְּךָ־יְהוָה חָסִיתִי
אַל־אֵבוֹשָׁה לְעוֹלָם׃
2 בְּצִדְקָתְךָ תַּצִּילֵנִי וּתְפַלְּטֵנִי
הַטֵּה־אֵלַי אָזְנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנִי׃
3 הֱיֵה לִי | לְצוּר מָעוֹן
לָבוֹא תָּמִיד צִוִּיתָ לְהוֹשִׁיעֵנִי
כִּי־סַלְעִי וּמְצוּדָתִי אָתָּה׃
4 אֱלֹהַי פַּלְטֵנִי מִיַּד רָשָׁע
מִכַּף מְעַוֵּל וְחוֹמֵץ׃
5 כִּי־אַתָּה תִקְוָתִי
אֲדֹנָי יְהוִה מִבְטַחִי מִנְּעוּרָי׃
6 עָלֶיךָ | נִסְמַכְתִּי מִבֶּטֶן
מִמְּעֵי אִמִּי אַתָּה גוֹזִי
בְּךָ תְהִלָּתִי תָמִיד׃

כמופת

ד ע״י ס״א האכזרים לי וכן תר׳, תי״ע, ת״ס ות״ר: עיין לעיל מ׳ ס״ז. ה ע״י ס״א יהוה וכן תר׳ ות״ר: עיין לעיל מ׳ ר״ז. ו ע״י ס״א תשוּעָתָךְ וכן ר״א ור״ב: עיין לעיל מ׳ ר״ו. ו ע״י ס״א עָזְרָתִי וכן ד״ב, ד״ה, ד״ו, ד״ט ור״ב: עיין לעיל מ׳ ר״ח. ו ע״י ס״א אלהַי וכן ר״א, ר״ב, ד״ע, ד״ה, ד״ם, ר״ב, ר״ב ות״ס: עיין לעיל מ׳ ר״ח. **עא.** א ע״י כתוב ספרים כ״י מזמור ע״א ומזכור ע׳ תורא פרשתא וכן בר״ב. ב ע״י כן כתוב ספרים כ״י, ד״ה, ר״ם, ר״ד ורב״ע, ס״א לצור. וס״א לצור וכן ר״ם, ד״ע ור״ם. ג ע״י כן בסיני, ס״א מְעוֹז וכן ר״ב, ד״ע, ר״ה, ר״ם, ר״ב, ד״ד, תר׳, תי״ע ות״ר: עיין לעיל ל״א ב׳. ג ע״י צ״ל לבותחדות = לבית מצודות כן תי״ע ות״ר: עיין לעיל ל״א ב׳. ו ע״י נ״ל נחי: עיין לעיל כ״ב י׳.

7 I am as a wonder unto many; but thou art my strong refuge.
8 Let my mouth be filled with thy praise and with thy honour all the day.
9 Cast me not off in the time of old age; forsake me not when my strength faileth.
10 For mine enemies speak against me; and they that lay wait for my soul take counsel together,
11 Saying, God hath forsaken him: persecute and take him; for there is none to deliver him.
12 O God, be not far from me: O my God, make haste for my help.
13 Let them be confounded and consumed that are adversaries to my soul; let them be covered with reproach and dishonour that seek my hurt.
14 But I will hope continually, and will yet praise thee more and more.
15 My mouth shall shew forth thy righteousness and thy salvation all the day; for I know not the numbers thereof.
16 I will go in the strength of the Lord GOD: I will make mention of thy righteousness, even of thine only.
17 O God, thou hast taught me from my youth: and hitherto have I declared thy wondrous works.
18 Now also when I am old and grayheaded, O God, forsake me not;

7 כְּמוֹפֵת הָיִיתִי לָרַבִּים
וְאַתָּה מַחְסִי־עֹז׃
8 יִמָּלֵא פִי תְהִלָּתֶךָ
כָּל־הַיּוֹם תִּפְאַרְתֶּךָ׃
9 אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי לְעֵת זִקְנָה
כִּכְלוֹת כֹּחִי אַל־תַּעַזְבֵנִי׃
10 כִּי־אָמְרוּ אוֹיְבַי לִי
וְשֹׁמְרֵי נַפְשִׁי נוֹעֲצוּ יַחְדָּו׃
11 לֵאמֹר אֱלֹהִים עֲזָבוֹ
רְדְפוּ וְתִפְשׂוּהוּ כִּי־אֵין מַצִּיל׃
12 אֱלֹהִים אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי
אֱלֹהַי לְעֶזְרָתִי חִישָׁה׃
13 יֵבֹשׁוּ יִכָּלּוּ שָׂטְנֵי נַפְשִׁי
יַעֲטוּ חֶרְפָּה וּכְלִמָּה מְבַקְשֵׁי רָעָתִי׃
14 וַאֲנִי תָמִיד אְיַחֵל
וְהוֹסַפְתִּי עַל־כָּל־תְּהִלָּתֶךָ׃
15 פִּי יְסַפֵּר צִדְקָתֶךָ
כָּל־הַיּוֹם תְּשׁוּעָתֶךָ
כִּי לֹא יָדַעְתִּי סִפֹּרוֹת׃
16 אָבוֹא בִּגְבֻרוֹת אֲדֹנָי יְהוִה
אַזְכִּיר צִדְקָתְךָ לְבַדֶּךָ׃
17 אֱלֹהִים לִמַּדְתַּנִי מִנְּעוּרָי
וְעַד־הֵנָּה אַגִּיד נִפְלְאוֹתֶיךָ׃
18 וְגַם עַד־זִקְנָה וְשֵׂיבָה אֱלֹהִים אַל־תַּעַזְבֵנִי

עד־

11 v. כן ב״א, ב״כ רדפו בלא נעיא. 11 v. כן בסקף ובלא נגינה בספרים כי׳ ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ם, ר״ב, ד״ר והב״ו. 12 v. היכֹה כתוב, הושָׁה קרי, בס״א הושָׁה כתוב וקרי וכן ר״ב, ר״ג, ד״ן, ר״ם תד״א. 13 v. ס״א יבלמו או ייבלמו: עיין לעיל ל״ה ד׳. 14 v. כן בהוב ספרים כי׳. ר״ן, ד״ב, ד״ד והב״ו, ס״א ויכמו חרפה וכן ד״ב, וס״א ויכבו חרפה וכן ר״ג, ד״ו ור״ם. 15 v. ס״א היום וכן ד בב, ר״ג, ד״ו ו״ם וס״א היום וכן ר״ב תד״ד.

until I have shewed thy strength unto this generation, and thy power to every one that is to come.

עַד־אַגִּיד זְרוֹעֲךָ לְדוֹר
לְכָל־יָבוֹא גְּבוּרָתֶךָ׃

19 Thy righteousness also, O God, is very high, who hast done great things: O God, who is like unto thee!

19 וְצִדְקָתְךָ אֱלֹהִים עַד־מָרוֹם
אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ גְדֹלוֹת אֱלֹהִים מִי כָמוֹךָ׃

20 Thou, which hast shewed me great and sore troubles, shalt quicken me again, and shalt bring me up again from the depths of the earth.

20 אֲשֶׁר הִרְאִיתָנוּ | צָרוֹת רַבּוֹת וְרָעוֹת
תָּשׁוּב תְּחַיֵּנוּ
וּמִתְּהוֹמוֹת הָאָרֶץ תָּשׁוּב תַּעֲלֵנוּ׃

21 Thou shalt increase my greatness, and comfort me on every side.

21 תַּרְבֶּ֣ה | גְּדֻלָּתִי
וְתִסֹּ֖ב תְּנַחֲמֵֽנִי׃

22 I will also praise thee with the psaltery, even thy truth, O my God: unto thee will I sing with the harp, O thou Holy One of Israel.

22 גַּם־אֲנִי | אוֹדְךָ בִּכְלִי־נֵבֶל אֲמִתֶּךָ אֱלֹהָי
אֲזַמֶּרְךָ לְךָ בְכִנּוֹר קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃

23 My lips shall greatly rejoice when I sing unto thee; and my soul, which thou hast redeemed.

23 תְּרַנַּנָּה שְׂפָתַי כִּי אֲזַמְּרָה־לָּךְ
וְנַפְשִׁי אֲשֶׁר פָּדִיתָ׃

24 My tongue also shall talk of thy righteousness all the day long: for they are confounded, for they are brought unto shame, that seek my hurt.

24 גַּם־לְשׁוֹנִי כָּל־הַיּוֹם תֶּהְגֶּה צִדְקָתֶךָ
כִּי־בֹשׁוּ כִּי־חָפְרוּ מְבַקְשֵׁי רָעָתִי׃

PSALM 72

עב לִשְׁלֹמֹה |

A Psalm for Solomon.

אֱלֹהִים מִשְׁפָּטֶיךָ לַמֶּלֶךְ תֵּן
וְצִדְקָתְךָ לְבֶן־מֶלֶךְ׃

1 Give the king thy judgments, O God, and thy righteousness unto the king's son.

2 יָדִין עַמְּךָ בְצֶדֶק

2 He shall judge thy people with righteousness, and thy poor with judgment.

וַעֲנִיֶּיךָ בְּמִשְׁפָּט׃

3 The mountains shall bring peace to the people, and the little hills, by righteousness.

3 יִשְׂאוּ הָרִים שָׁלוֹם לָעָם
וּגְבָעוֹת בִּצְדָקָה׃

4 He shall judge the poor of the people,

4 יִשְׁפֹּט | עֲנִיֵּי־עָם

יושיע

---

18 v. סביב יבואו. 20 v. הראיתנו כתיב, הראיתני קרי, כס״א הראיתני כתיב וקרי וכן די״א, תר, ת״ע, ת״ס ות״ר. 20 v. תחיינו כתיב, תחיני קרי, כס״א תחיני כתיב וקרי וכן די״א, ת״ר, ת״ס, וכס״א תחיינו בחדי יו״דין כתיב וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו ד״ם, ד״י, די״ב, די״ד ודס״ו. 20 v. תעלנו כתיב, תעלני קרי, כס״א תעלני כתיב וקרי וכן די״א, ת״ע, ת״ס ות״ר, וכס״א תעלנו כתיב וקרי וכן תר׳ ות״ר. 21 v. כן במקף ובלא גגינה כספרים ב״ע, ד״ב, די״ו, ד״ם, די״ב, די״ד ודכ״ו. עב. 1 v. ברוב ספרים ב״י מזמור ע״ב וע״א הדא פרשתא וכן בד״א. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו רפי וכן בר״י, די״א ודכ״ו, ס״א במשפט דגש וכן ד״א ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, די״ב ודי״ר.

he shall save the children of the needy, and shall break in pieces the oppressor.

5 They shall fear thee as long as the sun and moon endure, throughout all generations.

6 He shall come down like rain upon the mown grass: as showers that water the earth.

7 In his days shall the righteous flourish; and abundance of peace so long as the moon endureth.

8 He shall have dominion also from sea to sea, and from the river unto the ends of the earth.

9 They that dwell in the wilderness shall bow before him; and his enemies shall lick the dust.

10 The kings of Tarshish and of the isles shall bring presents: the kings of Sheba and Seba shall offer gifts.

11 Yea, all kings shall fall down before him: all nations shall serve him.

12 For he shall deliver the needy when he crieth; the poor also, and him that hath no helper.

13 He shall spare the poor and needy, and shall save the souls of the needy.

14 He shall redeem their soul from deceit and violence: and precious shall their blood be in his sight.

15 And he shall live, and to him shall be given of the gold of Sheba: prayer also shall be made for him continually; and daily shall he be praised.

16 There shall be an handful of corn in the earth upon the top of the mountains;

יוֹשִׁיעַ לִבְנֵי אֶבְיוֹן
וְדַכֵּא עָשֻׁק׃
יִירָאוּךָ עִם־שָׁמֶשׁ 5
וְלִפְנֵי יָרֵחַ דֹּר דֹּרִים׃
יֵרֵד כְּמָטָר עַל־גֵּז 6
זַרְזִיפִים זַרְזֵף אָרֶץ׃
יִפְרַח בְּיָמָיו צַדִּיק 7
וְרֹב שָׁלוֹם עַד־בְּלִי יָרֵחַ׃
וְיֵרְדְּ מִיָּם עַד־יָם 8
וּמִנָּהָר עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃
לְפָנָיו יִכְרְעוּ צִיִּים 9
וְאֹיְבָיו עָפָר יְלַחֵכוּ׃
מַלְכֵי תַרְשִׁישׁ וְאִיִּים מִנְחָה יָשִׁיבוּ 10
מַלְכֵי שְׁבָא וְסְבָא אֶשְׁכָּר יַקְרִיבוּ׃
וְיִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָּל־מְלָכִים 11
כָּל־גּוֹיִם יַעַבְדוּהוּ׃
כִּי־יַצִּיל אֶבְיוֹן מְשַׁוֵּעַ 12
וְעָנִי וְאֵין־עֹזֵר לוֹ׃
יָחֹס עַל־דַּל וְאֶבְיוֹן 13
וְנַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים יוֹשִׁיעַ׃
מִתּוֹךְ וּמֵחָמָס יִגְאַל נַפְשָׁם 14
וְיָקָר דָּמָם בְּעֵינָיו׃
וְיִחִי וְיִתֶּן־לוֹ מִזְּהַב שְׁבָא 15
וְיִתְפַּלֵּל בַּעֲדוֹ תָּמִיד
כָּל־הַיּוֹם יְבָרְכֶנְהוּ׃
יְהִי פְּסַת־בַּר בָּאָרֶץ בְּרֹאשׁ הָרִים 16
ירעש

v. 5 בהללי עס״. 7 v. ס״א צֶדֶק וכן ת״ע, ח״ם וח״ר. 10 v. ס״א כלכי׳ במקף וכ״א בגיגה וכן ד״ב, ד״ן, ד״ס, ד״ע, ד״ב וד״ה. 12 v. צ״ל משוע וכן ת״ע, ח״ם וח״ר. 16 v. נ״ל שפעת.

the fruit thereof shall shake like Lebanon: and they of the city shall flourish like grass of the earth.

17 His name shall endure for ever: his name shall be continued as long as the sun: and men shall be blessed in him: all nations shall call him blessed.

18 Blessed be the LORD God, the God of Israel, who only doeth wondrous things.

19 And blessed be his glorious name for ever: and let the whole earth be filled with his glory; Amen, and Amen.

20 The prayers of David the son of Jesse are ended.

יִרְעַשׁ כַּלְּבָנוֹן פִּרְיוֹ
וְיָצִיצוּ מֵעִיר כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃
17 יְהִי שְׁמוֹ לְעוֹלָם
לִפְנֵי־שֶׁמֶשׁ יִנּוֹן שְׁמוֹ
וְיִתְבָּרְכוּ בוֹ כֹּל־גּוֹיִם יְאַשְּׁרוּהוּ׃
18 בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ׃
19 וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם
וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ
אָמֵן וְאָמֵן׃
20 כָּלּוּ תְפִלּוֹת דָּוִד בֶּן־יִשָׁי׃

BOOK III

ספר שלישי

PSALM 73

A Psalm of Asaph.

1 Truly God is good to Israel, even to such as are of a clean heart.

2 But as for me, my feet were almost gone; my steps had well nigh slipped.

3 For I was envious at the foolish, when I saw the prosperity of the wicked.

4 For there are no bands in their death: but their strength is firm.

5 They are not in trouble as other men;

ס

מִזְמוֹר לְאָסָף
אַךְ טוֹב לְיִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים
לְבָרֵי לֵבָב׃
2 וַאֲנִי כִּמְעַט נָטוּ רַגְלָי
כְּאַיִן שָׁפְכָה אֲשֻׁרָי׃
3 כִּי־קִנֵּאתִי בַּהוֹלְלִים
שְׁלוֹם רְשָׁעִים אֶרְאֶה׃
4 כִּי אֵין חַרְצֻבוֹת לְמוֹתָם
וּבָרִיא אוּלָם׃
5 בַּעֲמַל אֱנוֹשׁ אֵינָמוֹ

ועם־

---

v. 17 כן בכתף ובלא נגינה בספרים כי׳, ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ם, ר״י, די״ב, די״ד ודס״ו. v. 17 יָנִין כתיב, יִנּוֹן קרי, ס״א יִפּוֹן וכן תר׳, ת״ע ות״ר. v. 17 צ״ל בו כָּל־מִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, כל׳ וגו׳ כן ת״ע ות״ר. v. 18 ס״א יְהוָה אֱלֹהֵי בלא כלת אֱלֹהִים וכן ת״ע, ת״ס ות״ר. v. 19 נֵא כָּל. v. 20 בס״א לא נמצא פסוק כ׳ וכן בת״ס. עב׳ v. 2 נָטוּי כתיב, נָטָיוּ קרי, בס״א נָטָיוּ כתיב וקרי וכן ד״א ורי״א. v. 2 שֶׁפְכָה כתיב, שָׁפְכוּ קרי. v. 3 כן ברוב ספרים כי׳ ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ם, די״ב, די״ד והס״ו, ס״א כִּי־ בכתף. v. 4 צ״ל לָמוֹ תָּם.

neither are they plagued like other men.

6 Therefore pride compasseth them about as a chain; violence covereth them as a garment.

7 Their eyes stand out with fatness: they have more than heart could wish.

8 They are corrupt, and speak wickedly concerning oppression: they speak loftily.

9 They set their mouth against the heavens, and their tongue walketh through the earth.

10 Therefore his people return hither: and waters of a full cup are wrung out to them.

11 And they say, How doth God know? and is there knowledge in the most High?

12 Behold, these are the ungodly, who prosper in the world; they increase in riches.

13 Verily I have cleansed my heart in vain, and washed my hands in innocency.

14 For all the day long have I been plagued, and chastened every morning.

15 If I say, I will speak thus; behold, I should offend against the generation of thy children.

16 When I thought to know this, it was too painful for me;

וְעִם־אָדָם לֹא יְנֻגָּעוּ׃
6 לָכֵן עֲנָקָתַמּוֹ גַּאֲוָה
יַעֲטָף־שִׁית חָמָס לָמוֹ׃
7 יָצָא מֵחֵלֶב עֵינָמוֹ
עָבְרוּ מַשְׂכִּיּוֹת לֵבָב׃
8 יָמִיקוּ וְיְדַבְּרוּ בְּרָע עֹשֶׁק
מִמָּרוֹם יְדַבֵּרוּ׃
9 שַׁתּוּ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם
וּלְשׁוֹנָם תִּהֲלַךְ בָּאָרֶץ׃
10 לָכֵן | יָשׁוּב עַמּוֹ הֲלֹם
וּמֵי מָלֵא יִמָּצוּ לָמוֹ׃
11 וְאָמְרוּ אֵיכָה יָדַע־אֵל
וְיֵשׁ דֵּעָה בְּעֶלְיוֹן׃
12 הִנֵּה־אֵלֶּה רְשָׁעִים
וְשַׁלְוֵי עוֹלָם הִשְׂגּוּ־חָיִל׃
13 אַךְ־רִיק זִכִּיתִי לִבָּבִי
וָאֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן כַּפָּי׃
14 וָאֱהִי נָגוּעַ כָּל־הַיּוֹם
וְתוֹכַחְתִּי לַבְּקָרִים׃
15 אִם־אָמַרְתִּי אֲסַפְּרָה כָּמוֹ
הִנֵּה דּוֹר בָּנֶיךָ בָּגָדְתִּי׃
16 וָאֲחַשְּׁבָה לָדַעַת זֹאת
עָמָל הִוא בְּעֵינָי׃

עד־

---

7 v. ס״א עֵינִיכוֹ וכן ד״א, ד״ב, ד״ה, ד״ם, ד״א, ד״ב והי״ד. צ״ל עֲוֹנָמוֹ. כן ת״ע, ת״ם ות״ר. 10 v. יָשׁוּב כתיב, יָשׁוֹב קרי, בס״א יָשׁוּב כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, ד״ה, ר״ם, די״א. תר״ת״ע, ת״ם ות״ר. 10 v. ס״א יִמָּצְאוּ וכן ת״ע, ת״ם ות״ר. 11 v. כן בספרים כ״י ונמסר עליו נעויא וכן בד״ב, ר״י ת״ם״ו. 12 v. ס״א הִשְׂגּוּ או הִשִּׂיגוּ וכן תר׳ ת״ע יח״ר. 15 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ג, ר״ן, ד״ם, ד״י, די״ב, די״ד ת״ם״ו, ס״א הֲגֵה״ בסקף ובלא גגינה וכן ד״ב. 16 v. הִיא כתיב, הוא קרי, בס״א הוא כתיב וקרי וכן ד״א. ד״ג, ר״ו ד״ם ת״י״א.

17 Until I went into the sanctuary of God; then understood I their end.
18 Surely thou didst set them in slippery places: thou castedst them down into destruction.
19 How are they brought into desolation, as in a moment! they are utterly consumed with terrors.
20 As a dream when one awaketh; so, O LORD, when thou awakest, thou shalt despise their image.
21 Thus my heart was grieved, and I was pricked in my reins.
22 So foolish was I, and ignorant: I was as a beast before thee.
23 Nevertheless I am continually with thee: thou hast holden me by my right hand.
24 Thou shalt guide me with thy counsel, and afterward receive me to glory.
25 Whom have I in heaven but thee? and there is none upon earth that I desire beside thee.
26 My flesh and my heart faileth: but God is the strength of my heart, and my portion for ever.
27 For, lo, they that are far from thee shall perish: thou hast destroyed all them that go a whoring from thee.
28 But it is good for me to draw near to God: I have put my trust in the Lord GOD, that I may declare all thy works.

17 עַד־אָבוֹא אֶל־מִקְדְּשֵׁי־אֵל
אָבִינָה לְאַחֲרִיתָם׃
18 אַךְ בַּחֲלַקּוֹת תָּשִׁית לָמוֹ
הִפַּלְתָּם לְמַשּׁוּאוֹת׃
19 אֵיךְ הָיוּ לְשַׁמָּה כְּרֶגַע
סָפּוּ תַּמּוּ מִן־בַּלָּהוֹת׃
20 כַּחֲלוֹם מֵהָקִיץ
אֲדֹנָי בְּעִיר | צַלְמָם תְּבוּזֶה׃
21 כִּי יִתְחַמֵּץ לְבָבִי
וְכִלְיוֹתַי אֶשְׁתּוֹנָן׃
22 וַאֲנִי־בַעַר וְלֹא אֵדָע
בְּהֵמוֹת הָיִיתִי עִמָּךְ׃
23 וַאֲנִי תָמִיד עִמָּךְ
אָחַזְתָּ בְיַד יְמִינִי׃
24 בַּעֲצָתְךָ תַנְחֵנִי
וְאַחַר כָּבוֹד תִּקָּחֵנִי׃
25 מִי־לִי בַשָּׁמָיִם
וְעִמְּךָ לֹא־חָפַצְתִּי בָאָרֶץ׃
26 כָּלָה שְׁאֵרִי וּלְבָבִי
צוּר־לְבָבִי וְחֶלְקִי אֱלֹהִים לְעוֹלָם׃
27 כִּי־הִנֵּה רְחֹקֶיךָ יֹאבֵדוּ
הִצְמַתָּה כָּל־זוֹנָה מִמֶּךָּ׃
28 וַאֲנִי | קִרְבַת אֱלֹהִים לִי־טוֹב
שַׁתִּי | בַאדֹנָי יְהוִה מַחְסִי
לְסַפֵּר כָּל־מַלְאָכוֹתֶיךָ׃

משכיל

---

v. 21 כן ברוב ספרים כ״ו, ר״י, ר״ב, ר״ד ורמ״ו, ס״א צ״ל בקקף וכן ר״ב, ר״ג, ר״י ור״ט.
v. 22 כן בקקף בספרים כ״ו, ר״ג, ר״ם, ר״י, ר״ב, ר״ד ורמ״ו, v. 28 בת״ע ובח״ד נמצא כאן כל־תְּהִלּוֹתֶיךָ בְּשַׁעֲרֵי בַת־צִיּוֹן: עיין לעיל ט׳ ט״ו.

PSALM 74

Maschil of Asaph.

1 O God, why hast thou cast us off for ever? why doth thine anger smoke against the sheep of thy pasture?

2 Remember thy congregation, which thou hast purchased of old; the rod of thine inheritance, which thou hast redeemed; this mount Zion, wherein thou hast dwelt.

3 Lift up thy feet unto the perpetual desolations; even all that the enemy hath done wickedly in the sanctuary.

4 Thine enemies roar in the midst of thy congregations; they set up their ensigns for signs.

5 A man was famous according as he had lifted up axes upon the thick trees.

6 But now they break down the carved work thereof at once with axes and hammers.

7 They have cast fire into thy sanctuary, they have defiled by casting down the dwelling place of thy name to the ground.

8 They said in their hearts, Let us destroy them together: they have burned up all the synagogues of God in the land.

9 We see not our signs: there is no more any prophet: neither is there among us any that knoweth how long.

10 O God, how long shall the adversary reproach? shall the enemy blaspheme thy name for ever?

11 Why withdrawest thou thy hand, even thy right hand?

עד מַשְׂכִּיל לְאָסָף
למה אֱלֹהִים זָנַחְתָּ לָנֶצַח
יֶעְשַׁן אַפְּךָ בְּצֹאן מַרְעִיתֶךָ׃
2 זְכֹר עֲדָתְךָ קָנִיתָ קֶדֶם
גָּאַלְתָּ שֵׁבֶט נַחֲלָתֶךָ
הַר־צִיּוֹן זֶה שָׁכַנְתָּ בּוֹ׃
3 הָרִימָה פָעָמֶיךָ לְמַשֹּׁאוֹת נֶצַח
כָּל־הֵרַע אוֹיֵב בַּקֹּדֶשׁ׃
4 שָׁאֲגוּ צוֹרְרֶיךָ בְּקֶרֶב מוֹעֲדֶךָ
שָׂמוּ אוֹתֹתָם אֹתוֹת׃
5 יִוָּדַע כְּמֵבִיא לְמַעְלָה
בְּסָבָךְ־עֵץ קַרְדֻּמוֹת׃
6 וְעַתָּה פִּתּוּחֶיהָ יַחַד
בְּכַשִּׁיל וְכֵילַפּוֹת יַהֲלֹמוּן׃
7 שִׁלְּחוּ בָאֵשׁ מִקְדָּשֶׁךָ
לָאָרֶץ חִלְּלוּ מִשְׁכַּן־שִׁמְךָ׃
8 אָמְרוּ בְלִבָּם נִינָם יָחַד
שָׂרְפוּ כָל־מוֹעֲדֵי־אֵל בָּאָרֶץ׃
9 אֹתוֹתֵינוּ לֹא־רָאִינוּ
אֵין־עוֹד נָבִיא
וְלֹא־אִתָּנוּ יוֹדֵעַ עַד־מָה׃
10 עַד־מָתַי אֱלֹהִים יְחָרֵף צָר
יְנַאֵץ אוֹיֵב שִׁמְךָ לָנֶצַח׃
11 לָמָּה תָשִׁיב יָדְךָ וִימִינֶךָ

מקרב

עד. 1 v. ס"א מעניך וכן ד"א, ר"ג, ר"ס, די"ב, די"ד ותר. 3 v. כן ב"א וכן בספרים כ"י, די"ב ודי"ד. ב"ג בסכך וכן ד"א ר"ס, ר"ן ר"ש די"ו די"א ודס"ו. 6 v. ועתה כתיב ועתה קרי בס"א ועתה כתיב וקרי וכן ד"א ודי"א. 6 v. צ"ל פתחיה, כן ת"ע, ת"ס, ותה"ד. 8 v. ס"א וכלפות הסר וכן ר"ס, די"ן, די"א, די"ב ודי"ד. 7 v. ס"א מקדשיך וכן ד"א, די"ב ודי"ד. 10 v. כן בקצץ הנו"ן בספרים כ"י, ד"א ד"ס, ר"ג, ר"ש, ר"ס, די"ו, די"א, די"ב, די"ד ודב"ו.

pluck it out of thy bosom.

12 For God is my King of old, working salvation in the midst of the earth.

13 Thou didst divide the sea by thy strength: thou brakest the heads of the dragons in the waters.

14 Thou brakest the heads of leviathan in pieces, and gavest him to be meat to the people inhabiting the wilderness.

15 Thou didst cleave the fountain and the flood: thou driedst up mighty rivers.

16 The day is thine, the night also is thine: thou hast prepared the light and the sun.

17 Thou hast set all the borders of the earth: thou hast made summer and winter.

18 Remember this, that the enemy hath reproached, O LORD, and that the foolish people have blasphemed thy name.

19 O deliver not the soul of thy turtledove unto the multitude of the wicked: forget not the congregation of thy poor for ever.

20 Have respect unto the covenant: for the dark places of the earth are full of the habitations of cruelty.

21 O let not the oppressed return ashamed: let the poor and needy praise thy name.

22 Arise, O God, plead thine own cause: remember how the foolish man reproacheth thee daily.

מִקֶּרֶב חֵיקְךָ כַּלֵּה׃
12 וֵאלֹהִים מַלְכִּי מִקֶּדֶם
פֹּעֵל יְשׁוּעוֹת בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃
13 אַתָּה פוֹרַרְתָּ בְעָזְּךָ יָם
שִׁבַּרְתָּ רָאשֵׁי תַנִּינִים עַל־הַמָּיִם׃
14 אַתָּה רִצַּצְתָּ רָאשֵׁי לִוְיָתָן
תִּתְּנֶנּוּ מַאֲכָל לְעָם לְצִיִּים׃
15 אַתָּה בָקַעְתָּ מַעְיָן וָנָחַל
אַתָּה הוֹבַשְׁתָּ נַהֲרוֹת אֵיתָן׃
16 לְךָ יוֹם אַף־לְךָ לָיְלָה
אַתָּה הֲכִינוֹתָ מָאוֹר וָשָׁמֶשׁ׃
17 אַתָּה הִצַּבְתָּ כָּל־גְּבוּלוֹת אָרֶץ
קַיִץ וְחֹרֶף אַתָּה יְצַרְתָּם׃
18 זְכֹר־זֹאת אוֹיֵב חֵרֵף יְהוָה
וְעַם־נָבָל נִאֲצוּ שְׁמֶךָ׃
19 אַל־תִּתֵּן לַחַיַּת נֶפֶשׁ תּוֹרֶךָ
חַיַּת עֲנִיֶּיךָ אַל־תִּשְׁכַּח לָנֶצַח׃
20 הַבֵּט לַבְּרִית
כִּי מָלְאוּ מְחַשְׁכֵי־אֶרֶץ נְאוֹת חָמָס׃
21 אַל־יָשָׁב דַּךְ נִכְלָם
עָנִי וְאֶבְיוֹן יְהַלְלוּ שְׁמֶךָ׃
22 קוּמָה אֱלֹהִים רִיבָה רִיבֶךָ
זְכֹר חֶרְפָּתְךָ מִנְּבָל כָּל־הַיּוֹם׃

אל־

---

11 v. הוקף כתיב, חיקף קרי, בס"א חיקף כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ר"א, תר"ת ות"ד. 11 v. צ"ל סלה, כן ת"ע. 13 v. כן כ"א וכן ר"ב ור"ד, ב"נ שכרת וכן ברוב ספרים כ"ו, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ר"י הד"ק, ס"א שכרת ראשי, וס"א שברת ראשי. 20 v. צ"ל לברית חן, ת"ע, ת"ס ות"ד. 20 v. כן ב"א וכן ברוב ספרים כ"ו, ר"י ודס"ו, ב"נ כי־כסקף וב"א נגינה וכן ד"ב, ר"ן, ר"י ב ור"ד. 21 v. כן בספרים ב"ו ונכסר עליו נעויא וכן בדפ"ו. 22 v. כן ב"א וכן בספרים ב"ו, ר"ב, ר"ד ודס"ו, ב"נ זכר וכן ר"י, ס"א וזכר־ וכן ר"ג.

23 אַל־תִּשְׁכַּח קוֹל צֹרְרֶיךָ
שְׁאוֹן קָמֶיךָ עוֹלֶה תָּמִיד׃

עה לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר׃

2 הוֹדִינוּ לְךָ | אֱלֹהִים הוֹדִינוּ
וְקָרוֹב שְׁמֶךָ סִפְּרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ׃

3 כִּי אֶקַּח מוֹעֵד
אֲנִי מֵישָׁרִים אֶשְׁפֹּט׃

4 נְמוֹגִים אֶרֶץ וְכָל־יֹשְׁבֶיהָ
אָנֹכִי תָּכַנְתִּי עַמּוּדֶיהָ סֶלָה׃

5 אָמַרְתִּי לַהוֹלְלִים אַל־תָּהֹלּוּ
וְלָרְשָׁעִים אַל־תָּרִימוּ קָרֶן׃

6 אַל־תָּרִימוּ לַמָּרוֹם קַרְנְכֶם
תְּדַבְּרוּ בְצַוָּאר עָתָק׃

7 כִּי לֹא מִמּוֹצָא וּמִמַּעֲרָב
וְלֹא מִמִּדְבַּר הָרִים׃

8 כִּי־אֱלֹהִים שֹׁפֵט
זֶה יַשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים׃

9 כִּי כוֹס בְּיַד־יְהוָה וְיַיִן חָמַר | מָלֵא מֶסֶךְ וַיַּגֵר מִזֶּה
אַךְ־שְׁמָרֶיהָ יִמְצוּ יִשְׁתּוּ כֹּל רִשְׁעֵי־אֶרֶץ׃

10 וַאֲנִי אַגִּיד לְעוֹלָם
אֲזַמְּרָה לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃

11 וְכָל־קַרְנֵי רְשָׁעִים אֲגַדֵּעַ
תְּרוֹמַמְנָה קַרְנֵי צַדִּיק׃

עו לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר׃

PSALMS 75

Forget not the voice of thine enemies: the tumult of those that rise up against thee increaseth continually.

PSALM 75

To the chief Musician, Al-taschith, A Psalm or Song of Asaph.

Unto thee, O God, do we give thanks, unto thee do we give thanks: for that thy name is near thy wondrous works declare.

When I shall receive the congregation I will judge uprightly.

The earth and all the inhabitants thereof are dissolved: I bear up the pillars of it. Selah.

I said unto the fools, Deal not foolishly: and to the wicked, Lift not up the horn:

Lift not up your horn on high: speak not with a stiff neck.

For promotion cometh neither from the east, nor from the west, nor from the south.

But God is the judge: he putteth down one, and setteth up another.

For in the hand of the LORD there is a cup, and the wine is red; it is full of mixture; and he poureth out of the same: but the dregs thereof, all the wicked of the earth shall wring them out, and drink them.

But I will declare for ever; I will sing praises to the God of Jacob.

All the horns of the wicked also will I cut off; but the horns of the righteous shall be exalted.

נודע

עה. 2 v. צ"ל נקרא בשמה. כן ת"ע. ת"ם ות"ר: עיין לקמן צ"ב ו׳. 3 v. כן בתוב ספרים כ"י ד"ם. ד"ל. ד"ר והבז"ן. ס"א בי. וס"א פיר בסקה וכן ד"ב. ד"ע ורז"ו. 4 v. כן בתוב ספרים כ"י. ד"ל. ד"ר והבז"ן. ס"א אנכי רציע מגרש וכן ד"ב. ד"ן. ר"ב. ד"ס. והט"ו. וס"א אנכי. ה' v. צ"ל בצוור. כן ת"ע. 7 v. כן בתוב ספרים ד"ל. ד"א. ר"ו. ד"ס. ד"ב. ד"ס. ת"ע ות"ם. ס"א במדבר קדוץ וכן ד"ב. ד"ע. ר"ם ודו"ד. 9 v. צ"ל בוזה אלהוה. כן ת"ע ות"ם. 10 v. צ"ל אגיל. כן ת"ע.

PSALM 76

To the chief Musician on Neginoth, A Psalm or Song of Asaph.

1 In Judah is God known: his name is great in Israel.
2 In Salem also is his tabernacle, and his dwelling place in Zion.
3 There brake he the arrows of the bow, the shield, and the sword, and the battle. Selah.
4 Thou art more glorious and excellent than the mountains of prey.
5 The stouthearted are spoiled, they have slept their sleep: and none of the men of might have found their hands.
6 At thy rebuke, O God of Jacob, both the chariot and horse are cast into a dead sleep.
7 Thou, even thou, art to be feared: and who may stand in thy sight when once thou art angry?
8 Thou didst cause judgment to be heard from heaven; the earth feared, and was still,
9 When God arose to judgment, to save all the meek of the earth. Selah.
10 Surely the wrath of man shall praise thee: the remainder of wrath shalt thou restrain.
11 Vow, and pay unto the LORD your God: let all that be round about him bring presents unto him that ought to be feared.
12 He shall cut off the spirit of princes: he is terrible to the kings of the earth.

2 נוֹדָע בִּיהוּדָה אֱלֹהִים
בְּיִשְׂרָאֵל גָּדוֹל שְׁמוֹ׃
3 וַיְהִי בְשָׁלֵם סֻכּוֹ
וּמְעוֹנָתוֹ בְּצִיּוֹן׃
4 שָׁמָּה שָׁבַר רִשְׁפֵּי־קָשֶׁת
מָגֵן וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה סֶלָה׃
5 נָאוֹר אַתָּה אַדִּיר מֵהַרְרֵי־טָרֶף׃
6 אֶשְׁתּוֹלְלוּ | אַבִּירֵי לֵב נָמוּ שְׁנָתָם
וְלֹא־מָצְאוּ כָּל־אַנְשֵׁי־חַיִל יְדֵיהֶם׃
7 מִגַּעֲרָתְךָ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
נִרְדָּם וְרֶכֶב וָסוּס׃
8 אַתָּה | נוֹרָא אַתָּה
וּמִי־יַעֲמֹד לְפָנֶיךָ מֵאָז אַפֶּךָ׃
9 מִשָּׁמַיִם הִשְׁמַעְתָּ דִּין
אֶרֶץ יָרְאָה וְשָׁקָטָה׃
10 בְּקוּם־לַמִּשְׁפָּט אֱלֹהִים
לְהוֹשִׁיעַ כָּל־עַנְוֵי־אָרֶץ סֶלָה׃
11 כִּי־חֲמַת אָדָם תּוֹדֶךָ
שְׁאֵרִית חֲמֹת תַּחְגֹּר׃
12 נִדְּרוּ וְשַׁלְּמוּ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
כָּל־סְבִיבָיו יוֹבִלוּ שַׁי לַמּוֹרָא׃
13 יִבְצֹר רוּחַ נְגִידִים
נוֹרָא לְמַלְכֵי־אָרֶץ׃

למנצח

עו. 3 v. כן ברוב ספרים כ"ו, ר"א, ר"ב ורס"ו, ס"א סגו חסר וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ס, ר"י, ר"ב ורי"ר. 4 v. כן ברוב ספרים כ"ו, ד"ג, ד"ס, ר"י, ר"ב, ר"ד ודס"ו, ס"א מגן רביע מגרש וכן ד"ב ת"ו. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ג, ד"ס, ר"ב ור"ה, ס"א אשתוללו וכן ר"ו, ודס"ו, וס"א אשחוללו וכן ר"ב ת"ו. 7 v. צ"ל נרדמו רכבותוסוס = נרדמו לרכבי סוס. כן ח"ע, ת"ס וח"ר. 10 v. כן ב"א, ב"נ קקום, ס"א בקום־למשפם וכן ד"ב, ד"ג, ר"ו ה"ם, וס"א בקום למשפם וכן ר"י.

PSALM 77

To the chief Musician, to Jeduthun, A Psalm of Asaph.

I cried unto God with my voice, even unto God with my voice; and he gave ear unto me.
In the day of my trouble I sought the LORD: my sore ran in the night, and ceased not: my soul refused to be comforted.
I remembered God, and was troubled: I complained, and my spirit was overwhelmed. Selah.
Thou holdest mine eyes waking: I am so troubled that I cannot speak.
I have considered the days of old, the years of ancient times.
I call to remembrance my song in the night: I commune with mine own heart: and my spirit made diligent search.
Will the LORD cast off for ever? and will he be favourable no more?
Is his mercy clean gone for ever? doth his promise fail for evermore?
Hath God forgotten to be gracious? hath he in anger shut up his tender mercies? Selah.
And I said, This is my infirmity: but I will remember the years of the right hand of the most High.
I will remember the works of the LORD: surely I will remember thy wonders of old.

עז

לַמְנַצֵּחַ עַל־יְדוּתוּן לְאָסָף מִזְמוֹר׃

2 קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה
קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְהַאֲזִין אֵלָי׃

3 בְּיוֹם צָרָתִי אֲדֹנָי דָּרָשְׁתִּי
יָדִי ׀ לַיְלָה נִגְּרָה וְלֹא תָפוּג
מֵאֲנָה הִנָּחֵם נַפְשִׁי׃

4 אֶזְכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהֱמְיָה
אָשִׂיחָה ׀ וְתִתְעַטֵּף רוּחִי סֶלָה׃

5 אָחַזְתָּ שְׁמֻרוֹת עֵינָי
נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר׃

6 חִשַּׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם
שְׁנוֹת עוֹלָמִים׃

7 אֶזְכְּרָה נְגִינָתִי בַלָּיְלָה
עִם־לְבָבִי אָשִׂיחָה וַיְחַפֵּשׂ רוּחִי׃

8 הַלְעוֹלָמִים יִזְנַח ׀ אֲדֹנָי
וְלֹא־יֹסִיף לִרְצוֹת עוֹד׃

9 הֶאָפֵס לָנֶצַח חַסְדּוֹ
גָּמַר אֹמֶר לְדֹר וָדֹר׃

10 הֲשָׁכַח חַנּוֹת אֵל
אִם־קָפַץ ׀ בְּאַף רַחֲמָיו סֶלָה׃

11 וָאֹמַר חַלּוֹתִי הִיא
שְׁנוֹת יְמִין עֶלְיוֹן׃

12 אוֹכִיר מַעַלְלֵי־יָהּ
כִּי־אוֹכְרָה מִקֶּדֶם פִּלְאֶךָ׃

והגיתי

עז. 1 v. כן כ"א בינ עלי בנעיא. 1 v. יריתון כתיב, ירותון קרי. בס"א ידותון כתיב וקרי וכן די"א. 2 v. צ"ל אצעקה כן ת"ע, ת"ם ות"ר. 8 v. ה' רבתי. 10 v. כן ברוב ספרים כ"י. ד"ב, ד"ג, ד"ס, ד"ו, ר"ס, ר"ו, די"ב דיי"ד תמ"ו, בס"א קָפַץ בְּאַף. 12 v. אזכיר כתיב, אזכור קרי, בס"א אזכיר כתיב וקרי וכן ד"א, ובס"א אזכור כתיב וקרי וכן די"א. 12 v. ס"א פלאיך וכן תר. תיע, תים ות"ר.

12 I will meditate also of all thy work, and talk of thy doings.
13 Thy way, O God, is in the sanctuary: who is so great a God as our God?
14 Thou art the God that doest wonders: thou hast declared thy strength among the people.
15 Thou hast with thine arm redeemed thy people, the sons of Jacob and Joseph. Selah.
16 The waters saw thee, O God, the waters saw thee; they were afraid: the depths also were troubled.
17 The clouds poured out water: the skies sent out a sound: thine arrows also went abroad.
18 The voice of thy thunder was in the heaven: the lightnings lightened the world: the earth trembled and shook.
19 Thy way is in the sea, and thy path in the great waters, and thy footsteps are not known.
20 Thou leddest thy people like a flock by the hand of Moses and Aaron.

PSALM 78

Maschil of Asaph.

1 Give ear, O my people, to my law: incline your ears to the words of my mouth.

18 וְהָגִיתִי בְּכָל־פָּעֳלֶךָ
וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃
14 אֱלֹהִים בַּקֹּדֶשׁ דַּרְכֶּךָ
מִי־אֵל גָּדוֹל כֵּאלֹהִים׃
15 אַתָּה הָאֵל עֹשֵׂה פֶלֶא
הוֹדַעְתָּ בָעַמִּים עֻזֶּךָ׃
16 גָּאַלְתָּ בִזְרוֹעַ עַמֶּךָ
בְּנֵי־יַעֲקֹב וְיוֹסֵף סֶלָה׃
17 רָאוּךָ מַיִם | אֱלֹהִים
רָאוּךָ מַיִם יָחִילוּ
אַף יִרְגְּזוּ תְהֹמוֹת׃
18 זָרְמוּ מַיִם | עָבוֹת
קוֹל נָתְנוּ שְׁחָקִים
אַף־חִצֶּיךָ יִתְהַלָּכוּ׃
19 קוֹל רַעַמְךָ | בַּגַּלְגַּל
הֵאִירוּ בְרָקִים תֵּבֵל
רָגְזָה וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ׃
20 בַּיָּם דַּרְכֶּךָ וּשְׁבִילְךָ בְּמַיִם רַבִּים
וְעִקְּבוֹתֶיךָ לֹא נוֹדָעוּ׃
21 נָחִיתָ כַצֹּאן עַמֶּךָ
בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃

נח מַשְׂכִּיל לְאָסָף

הַאֲזִינָה עַמִּי תּוֹרָתִי
הַטּוּ אָזְנְכֶם לְאִמְרֵי־פִי׃

אספתחה

---

13 v. ס״א פָּעֳלֶךָ וכן תר׳, ת״ע, ת״ס ות״ר. 13 v. כן ב״א, ב״: וּבְעֲלִילוֹתֶיךָ בנעיא.
16 v. ס״א בִּזְרוֹעַ וכן ר״י, ריו״א, ריב״ וריו״ד. 18 v. בס״א ז׳ זעירא. 19 v. צ״ל בְּרָקֶיךָ. כן ת״ע, ת״ס ות״ר. 19 v. ס״א רִגְזָה ותִרְעָשׁ וכן ר״ב, ר״נ, ד״ו, ר״ם ודס״ו.
20 v. וּשְׁבִילְךָ כתיב. וּשְׁבִילְךָ קרי. בס״א וּשְׁבִילְךָ כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב, ר״ו, ר״ם ור״ו.
20 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״נ, ריו, ריא. רי״ב ודס״ו. ס״א וְעִקְּבוֹתֶיךָ חסר ו׳ וכן ריא, ר״ב. ר״ו, ר״ם ריב״ וריו״ד. עח. 1 v. ס״א אָזְנֵיכֶם וכן תר׳ ות״ס.

I will open my mouth in a parable: I will utter dark sayings of old:
Which we have heard and known, and our fathers have told us.
We will not hide them from their children, shewing to the generation to come the praises of the LORD, and his strength, and his wonderful works that he hath done.
For he established a testimony in Jacob, and appointed a law in Israel, which he commanded our fathers, that they should make them known to their children:
That the generation to come might know them, even the children which should be born; who should arise and declare them to their children:
That they might set their hope in God, and not forget the works of God, but keep his commandments:
And might not be as their fathers, a stubborn and rebellious generation; a generation that set not their heart aright, and whose spirit was not stedfast with God.
The children of Ephraim, being armed, and carrying bows, turned back in the day of battle.
They kept not the covenant of God, and refused to walk in his law;
And forgat his works, and his wonders that he had shewed them.

2 אֶפְתְּחָה בְמָשָׁל פִּי
אַבִּיעָה חִידוֹת מִנִּי־קֶדֶם׃
3 אֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ וַנֵּדָעֵם
וַאֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ־לָנוּ׃
4 לֹא נְכַחֵד | מִבְּנֵיהֶם לְדוֹר אַחֲרוֹן
מְסַפְּרִים תְּהִלּוֹת יְהוָה
וְעֻזּוֹ וְנִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה׃
5 וַיָּקֶם עֵדוּת | בְּיַעֲקֹב
וְתוֹרָה שָׂם בְּיִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבוֹתֵינוּ
לְהוֹדִיעָם לִבְנֵיהֶם׃
6 לְמַעַן יֵדְעוּ | דּוֹר אַחֲרוֹן בָּנִים יִוָּלֵדוּ
יָקֻמוּ וִיסַפְּרוּ לִבְנֵיהֶם׃
7 וְיָשִׂימוּ בֵאלֹהִים כִּסְלָם
וְלֹא יִשְׁכְּחוּ מַעַלְלֵי־אֵל
וּמִצְוֹתָיו יִנְצֹרוּ׃
8 וְלֹא יִהְיוּ | כַּאֲבוֹתָם דּוֹר סוֹרֵר וּמֹרֶה
דּוֹר לֹא־הֵכִין לִבּוֹ
וְלֹא־נֶאֱמְנָה אֶת־אֵל רוּחוֹ׃
9 בְּנֵי־אֶפְרַיִם נוֹשְׁקֵי רוֹמֵי־קָשֶׁת
הָפְכוּ בְיוֹם קְרָב׃
10 לֹא שָׁמְרוּ בְּרִית אֱלֹהִים
וּבְתוֹרָתוֹ מֵאֲנוּ לָלֶכֶת׃
11 וַיִּשְׁכְּחוּ עֲלִילוֹתָיו
וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר הֶרְאָם׃

נגד

---

2 v. כן ברוב ספרים כ"י ונכתב עליו רפי וכן בר"א, ד"ג, ד"ט, ד"י, ד"יא, ד"כ, ד"ד ודצ"ו, ס"א בְּמָשָׁל דגש וכן ר"ב ודי"ו. 4 v. כן ברוב ספרים כ"י ונכתב עליו נגיא וכן בר"י. 8 v. ס"א אֵל־ וכן ר"א, ר"ב, ד"ו, ד"י, ד"כ ודי"ד. 9 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ר"ו, ר"י, ד"יא ודס"ו, ס"א נשקי חסר וכן ר"ג, ר"ט, ד"כ ודי"ד, וס"א נוֹקְשֵׁי.

12 Marvellous things did he in the sight of their fathers, in the land of Egypt, in the field of Zoan.
13 He divided the sea, and caused them to pass through; and he made the waters to stand as an heap.
14 In the daytime also he led them with a cloud, and all the night with a light of fire.
15 He clave the rocks in the wilderness, and gave them drink as out of the great depths.
16 He brought streams also out of the rock, and caused waters to run down like rivers.
17 And they sinned yet more against him by provoking the most High in the wilderness.
18 And they tempted God in their heart by asking meat for their lust.
19 Yea, they spake against God; they said, Can God furnish a table in the wilderness?
20 Behold, he smote the rock, that the waters gushed out, and the streams overflowed; can he give bread also? can he provide flesh for his people?
21 Therefore the LORD heard this, and was wroth: so a fire was kindled against Jacob, and anger also came up against Israel;
22 Because they believed not in God, and trusted not in his salvation:
23 Though he had commanded the clouds from above,

12 נֶגֶד אֲבוֹתָם עָשָׂה פֶלֶא
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׂדֵה־צֹעַן׃
13 בָּקַע יָם וַיַּעֲבִירֵם
וַיַּצֶּב־מַיִם כְּמוֹ־נֵד׃
14 וַיַּנְחֵם בֶּעָנָן יוֹמָם
וְכָל־הַלָּיְלָה בְּאוֹר אֵשׁ׃
15 יְבַקַּע צֻרִים בַּמִּדְבָּר
וַיַּשְׁקְ כִּתְהֹמוֹת רַבָּה׃
16 וַיּוֹצֵא נוֹזְלִים מִסָּלַע
וַיּוֹרֶד כַּנְּהָרוֹת מָיִם׃
17 וַיּוֹסִפוּ עוֹד לַחֲטֹא־לוֹ
לַמְרוֹת עֶלְיוֹן בַּצִּיָּה׃
18 וַיְנַסּוּ־אֵל בִּלְבָבָם
לִשְׁאֹל־אֹכֶל לְנַפְשָׁם׃
19 וַיְדַבְּרוּ בֵּאלֹהִים אָמְרוּ
הֲיוּכַל אֵל לַעֲרֹךְ שֻׁלְחָן בַּמִּדְבָּר׃
20 הֵן הִכָּה־צוּר וַיָּזוּבוּ מַיִם
וּנְחָלִים יִשְׁטָפוּ
הֲגַם־לֶחֶם יוּכַל תֵּת
אִם־יָכִין שְׁאֵר לְעַמּוֹ׃
21 לָכֵן שָׁמַע יְהוָה וַיִּתְעַבָּר
וְאֵשׁ נִשְּׁקָה בְּיַעֲקֹב
וְגַם־אַף עָלָה בְּיִשְׂרָאֵל׃
22 כִּי לֹא הֶאֱמִינוּ בֵּאלֹהִים
וְלֹא בָטְחוּ בִּישׁוּעָתוֹ׃
23 וַיְצַו שְׁחָקִים מִמָּעַל

ודלתי

---

15 ר׳ כ״א בתהלות וכן דיא, ד״ב, ד״ג, ד״ם, דיב ודיד. 20 ר׳ ס״א יכין רביע מגרש וכן רב״ו.

and opened the doors of heaven,
And had rained down manna upon them to eat, and had given them of the corn of heaven.
Man did eat angels' food: he sent them meat to the full.
He caused an east wind to blow in the heaven: and by his power he brought in the south wind.
He rained flesh also upon them as dust, and feathered fowls like as the sand of the sea:
And he let it fall in the midst of their camp, round about their habitations.
So they did eat, and were well filled: for he gave them their own desire;
They were not estranged from their lust. But while their meat was yet in their mouths,
The wrath of God came upon them, and slew the fattest of them, and smote down the chosen men of Israel.
For all this they sinned still, and believed not for his wondrous works.
Therefore their days did he consume in vanity, and their years in trouble.
When he slew them, then they sought him: and they returned and enquired early after God.
And they remembered that God was their rock,

וַדַּלְתֵי שָׁמַיִם פָּתָח׃
24 וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם מָן לֶאֱכֹל
וְדְגַן־שָׁמַיִם נָתַן לָמוֹ׃
25 לֶחֶם אַבִּירִים אָכַל אִישׁ
צֵידָה שָׁלַח לָהֶם לָשְׂבַע׃
26 יַסַּע קָדִים בַּשָּׁמָיִם
וַיְנַהֵג בְּעֻזּוֹ תֵּימָן׃
27 וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם כֶּעָפָר שְׁאֵר
וּכְחוֹל יַמִּים עוֹף כָּנָף׃
28 וַיַּפֵּל בְּקֶרֶב מַחֲנֵהוּ
סָבִיב לְמִשְׁכְּנֹתָיו׃
29 וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ מְאֹד
וְתַאֲוָתָם יָבָא לָהֶם׃
30 לֹא־זָרוּ מִתַּאֲוָתָם
עוֹד אָכְלָם בְּפִיהֶם׃
31 וְאַף אֱלֹהִים עָלָה בָּהֶם
וַיַּהֲרֹג בְּמִשְׁמַנֵּיהֶם
וּבַחוּרֵי יִשְׂרָאֵל הִכְרִיעַ׃
32 בְּכָל־זֹאת חָטְאוּ־עוֹד
וְלֹא הֶאֱמִינוּ בְּנִפְלְאוֹתָיו׃
33 וַיְכַל־בַּהֶבֶל יְמֵיהֶם
וּשְׁנוֹתָם בַּבֶּהָלָה׃
34 אִם־הָרָגָם וּדְרָשׁוּהוּ
וְשָׁבוּ וְשִׁחֲרוּ־אֵל׃
35 וַיִּזְכְּרוּ כִּי־אֱלֹהִים צוּרָם

ואל

24 v. סי״א לֶאֱכל וכן ר״א. 24 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ד״ו, ר״ם, ד״י ורמ״ו, ס״א והגן ובלא מקף וכן ריו״ב ורי״ד. 25 v. ס״א צידה וכן ר״ג, ד״ו, ר״ם, ריו״ב ודי״ד. 28 v. ס״א למשכנותיו מלא וכן ד״א, ר״ב, ריו״א ורמ״ו. 32 v. בס״א לו ונמסר עליו ס״א עוד ופליגא דספרא. 32 v. ס״א בנפלאותיו חסר וכן ר״ב, ר״ג, ד״ו, ריו״ב, ריו״ד ורמ״ו.

and the high God their redeemer.

36 Nevertheless they did flatter him with their mouth, and they lied unto him with their tongues.

37 For their heart was not right with him, neither were they stedfast in his covenant.

38 But he, being full of compassion, forgave their iniquity, and destroyed them not: yea, many a time turned he his anger away, and did not stir up all his wrath.

39 For he remembered that they were but flesh; a wind that passeth away, and cometh not again.

40 How oft did they provoke him in the wilderness, and grieve him in the desert!

41 Yea, they turned back and tempted God, and limited the Holy One of Israel.

42 They remembered not his hand, nor the day when he delivered them from the enemy.

43 How he had wrought his signs in Egypt, and his wonders in the field of Zoan:

44 And had turned their rivers into blood; and their floods, that they could not drink.

45 He sent divers sorts of flies among them, which devoured them; and frogs, which destroyed them.

46 He gave also their increase unto the caterpiller, and their labour unto the locust.

וְאֵל עֶלְיוֹן גְּאָלָם׃
36 וַיְפַתּוּהוּ בְּפִיהֶם
וּבִלְשׁוֹנָם יְכַזְּבוּ־לוֹ׃
37 וְלִבָּם לֹא־נָכוֹן עִמּוֹ
וְלֹא נֶאֶמְנוּ בִּבְרִיתוֹ׃
38 וְהוּא רַחוּם׀ סׄ
יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא־יַשְׁחִית
וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ
וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ׃
39 וַיִּזְכֹּר כִּי־בָשָׂר הֵמָּה
רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב׃
40 כַּמָּה יַמְרוּהוּ בַּמִּדְבָּר
יַעֲצִיבוּהוּ בִּישִׁימוֹן׃
41 וַיָּשׁוּבוּ וַיְנַסּוּ אֵל
וּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל הִתְווּ׃
42 לֹא־זָכְרוּ אֶת־יָדוֹ
יוֹם אֲשֶׁר־פָּדָם מִנִּי־צָר׃
43 אֲשֶׁר־שָׂם בְּמִצְרַיִם אֹתֹתָיו
וּמוֹפְתָיו בִּשְׂדֵה־צֹעַן׃
44 וַיַּהֲפֹךְ לְדָם יְאֹרֵיהֶם
וְנוֹזְלֵיהֶם בַּל־יִשְׁתּוּן׃
45 יְשַׁלַּח בָּהֶם עָרֹב וַיֹּאכְלֵם
וּצְפַרְדֵּעַ וַתַּשְׁחִיתֵם׃
46 וַיִּתֵּן לֶחָסִיל יְבוּלָם
וִיגִיעָם לָאַרְבֶּה׃
יהרג

---

36 .v חצי הספר. 38 .v בס״א יְכַפֵּר ונכסר עליו נעיא. 38 .v כן ברוב ספרים כ״י ונכסר עליו נעיא וכן בד״י ודמ״ו. ס״א ולֹא וכן ד״כ, ד״ז, ד״י ודי״ד. 42 .v כן ברוב ספרים כ״י ונכסר עליו נעיא, וכן כד״י ורמ״ו. 44 .v ס״א וְנוֹזְלֵיהֶם מלא וכן די״א ודמ״ו.

He destroyed their vines with hail, and their sycomore trees with frost.
He gave up their cattle also to the hail, and their flocks to hot thunderbolts.
He cast upon them the fierceness of his anger, wrath, and indignation, and trouble, by sending evil angels among them.
He made a way to his anger; he spared not their soul from death, but gave their life over to the pestilence;
And smote all the firstborn in Egypt; the chief of their strength in the tabernacles of Ham:
But made his own people to go forth like sheep, and guided them in the wilderness like a flock.
And he led them on safely, so that they feared not: but the sea overwhelmed their enemies.
And he brought them to the border of his sanctuary, even to this mountain, which his right hand had purchased.
He cast out the heathen also before them, and divided them an inheritance by line, and made the tribes of Israel to dwell in their tents.
Yet they tempted and provoked the most high God, and kept not his testimonies:
But turned back, and dealt unfaithfully like their fathers: they were turned aside like a deceitful bow.
For they provoked him to anger with their high places,

47 יַהֲרֹג בַּבָּרָד גַּפְנָם
וְשִׁקְמוֹתָם בַּחֲנָמַל׃
48 וַיַּסְגֵּר לַבָּרָד בְּעִירָם
וּמִקְנֵיהֶם לָרְשָׁפִים׃
49 יְשַׁלַּח־בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ
עֶבְרָה וָזַעַם וְצָרָה
מִשְׁלַחַת מַלְאֲכֵי רָעִים׃
50 יְפַלֵּס נָתִיב לְאַפּוֹ
לֹא־חָשַׂךְ מִמָּוֶת נַפְשָׁם
וְחַיָּתָם לַדֶּבֶר הִסְגִּיר׃
51 וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּמִצְרָיִם
רֵאשִׁית אוֹנִים בְּאָהֳלֵי חָם׃
52 וַיַּסַּע כַּצֹּאן עַמּוֹ
וַיְנַהֲגֵם כַּעֵדֶר בַּמִּדְבָּר׃
53 וַיַּנְחֵם לָבֶטַח וְלֹא פָחָדוּ
וְאֶת־אוֹיְבֵיהֶם כִּסָּה הַיָּם׃
54 וַיְבִיאֵם אֶל־גְּבוּל קָדְשׁוֹ
הַר־זֶה קָנְתָה יְמִינוֹ׃
55 וַיְגָרֶשׁ מִפְּנֵיהֶם גּוֹיִם
וַיַּפִּילֵם בְּחֶבֶל נַחֲלָה
וַיַּשְׁכֵּן בְּאָהֳלֵיהֶם שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃
56 וַיְנַסּוּ וַיַּמְרוּ אֶת־אֱלֹהִים עֶלְיוֹן
וְעֵדוֹתָיו לֹא שָׁמָרוּ׃
57 וַיִּסֹּגוּ וַיִּבְגְּדוּ כַּאֲבוֹתָם
נֶהְפְּכוּ כְּקֶשֶׁת רְמִיָּה׃
58 וַיַּכְעִיסוּהוּ בְּבָמוֹתָם
ובפסיליהם

48 v. ס״א וַיִּסגר וכן ד״ב, ד״ג ור״ו. 51 v. ס״א אוֹנָם וכן תר׳ תע״ן, תס׳ ותי״ר: עיין לקמן ק״ה ל״ו. 52 v. כן ב״א, כ״ג וַיִּנהגם כנגיעא. בס״א נמסר עליו כצאתי וַיִּנְהָגֵם. 58 v. פ״א פָּעָרוּ קמץ וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״יא, ד״יב ודי״ד.

and moved him to jealousy with their graven images.

59 When God heard this, he was wroth, and greatly abhorred Israel:

60 So that he forsook the tabernacle of Shiloh, the tent which he placed among men;

61 And delivered his strength into captivity, and his glory into the enemy's hand.

62 He gave his people over also unto the sword; and was wroth with his inheritance.

63 The fire consumed their young men; and their maidens were not given to marriage.

64 Their priests fell by the sword; and their widows made no lamentation.

65 Then the LORD awaked as one out of sleep, and like a mighty man that shouteth by reason of wine.

66 And he smote his enemies in the hinder parts: he put them to a perpetual reproach.

67 Moreover he refused the tabernacle of Joseph, and chose not the tribe of Ephraim:

68 But chose the tribe of Judah, the mount Zion which he loved.

69 And he built his sanctuary like high palaces, like the earth which he hath established for ever.

70 He chose David also his servant, and took him from the sheepfolds:

71 From following the ewes great with young he brought him

וּבְפִסִלֵיהֶם יַקְנִיאוּהוּ׃

59 שָׁמַע אֱלֹהִים וַיִּתְעַבָּר
וַיִּמְאַס מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל׃

60 וַיִּטֹּשׁ מִשְׁכַּן שִׁלֹה
אֹהֶל שִׁכַּן בָּאָדָם׃

61 וַיִּתֵּן לַשִּׁבְיָ עֻזּוֹ
וְתִפְאַרְתּוֹ בְּיַד־צָר׃

62 וַיַּסְגֵּר לַחֶרֶב עַמּוֹ
וּבְנַחֲלָתוֹ הִתְעַבָּר׃

63 בַּחוּרָיו אָכְלָה־אֵשׁ
וּבְתוּלֹתָיו לֹא הוּלָלוּ׃

64 כֹּהֲנָיו בַּחֶרֶב נָפָלוּ
וְאַלְמְנֹתָיו לֹא תִבְכֶּינָה׃

65 וַיִּקַץ כְּיָשֵׁן | אֲדֹנָי
כְּגִבּוֹר מְתָרוֹנֵן מִיָּיִן׃

66 וַיַּךְ־צָרָיו אָחוֹר
חֶרְפַּת עוֹלָם נָתַן לָמוֹ׃

67 וַיִּמְאַס בְּאֹהֶל יוֹסֵף
וּבְשֵׁבֶט אֶפְרַיִם לֹא בָחָר׃

68 וַיִּבְחַר אֶת־שֵׁבֶט יְהוּדָה
אֶת־הַר צִיּוֹן אֲשֶׁר אָהֵב׃

69 וַיִּבֶן כְּמוֹ־רָמִים מִקְדָּשׁוֹ
כָּאָרֶץ יְסָדָהּ לְעוֹלָם׃

70 וַיִּבְחַר בְּדָוִד עַבְדּוֹ
וַיִּקָּחֵהוּ מִמִּכְלְאוֹת צֹאן׃

71 מֵאַחַר עָלוֹת הֲבִיאוֹ

לרעות

60 v. בס״א שִׁלֹה כתיב, שִׁלוֹ קרי. 61 v. כן ברוב ספרים כ״י וכמסר עליו נעויא וכן בד״ג, ר״ן, ד״י והי״ב. 66 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״י ודס״ן, ס״א וַיַּךְ וכלא מקף וכן ד״ג, ד״ן, ד״י ב והי״ה, וס״א וַיַּךְ וכן ד״ב. 69 v. ס״א בָּאָרֶץ וכן ד״א, ד״ג, ת״ע, ת״ס ות״ר.

to feed Jacob his people, and Israel his inheritance.
So he fed them according to the integrity of his heart; and guided them by the skilfulness of his hands.

לִרְעוֹת בְּיַעֲקֹב עַמּוֹ
וּבְיִשְׂרָאֵל נַחֲלָתוֹ׃
72 וַיִּרְעֵם כְּתֹם לְבָבוֹ
וּבִתְבוּנוֹת כַּפָּיו יַנְחֵם׃

PSALM 79

עט מִזְמוֹר לְאָסָף

A Psalm of Asaph.
O God, the heathen are come into thine inheritance; thy holy temple have they defiled; they have laid Jerusalem on heaps.

אֱלֹהִים בָּאוּ גוֹיִם | בְּנַחֲלָתֶךָ
טִמְּאוּ אֶת־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ
שָׂמוּ אֶת־יְרוּשָׁלַ͏ִם לְעִיִּים׃
2 נָתְנוּ אֶת־נִבְלַת עֲבָדֶיךָ מַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמָיִם
בְּשַׂר חֲסִידֶיךָ לְחַיְתוֹ־אָרֶץ׃
3 שָׁפְכוּ דָמָם | כַּמַּיִם
סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם וְאֵין קוֹבֵר׃
4 הָיֵינוּ חֶרְפָּה לִשְׁכֵנֵינוּ
לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ׃
5 עַד־מָה יְהוָה תֶּאֱנַף לָנֶצַח
תִּבְעַר כְּמוֹ־אֵשׁ קִנְאָתֶךָ׃
6 שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ | אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּךָ
וְעַל־מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ׃
7 כִּי־אָכַל אֶת־יַעֲקֹב
וְאֶת־נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ׃
8 אַל־תִּזְכָּר־לָנוּ עֲוֹנֹת רִאשֹׁנִים
מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ
כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד׃
9 עָזְרֵנוּ | אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ
והצילנו

---

71 ו כ״א עבד׃ וכן ת״ע ות״ר. 72 ו ס״א בתם וכן ד״ב, ד״ג, ר״ג, רי״ב, חר׳, ת״ע, ת״ס וח״ר. **עט.** 1 ו כן בספרים כ״י ונמסר עליו נעיא, וכן בדי ודס״ו. 3 ו כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ר״ב, ריד ודס״ו, ס״א חסתך רביע וכן ד״י. 7 ו כן ברוב ספרים כ״י ודס״ג, ס״א כי־אכל וכן ד״ב, ד״ג, ר״ג, ד״י, ריב וויד. 7 ו ס״א אכלו וכן חר׳, ת״ע, ת״ס וח״ר: עיין ירמיה י׳ כ״ה.

and deliver us, and purge away our sins, for thy name's sake.

10 Wherefore should the heathen say, Where is their God? let him be known among the heathen in our sight by the revenging of the blood of thy servants which is shed.

11 Let the sighing of the prisoner come before thee; according to the greatness of thy power preserve thou those that are appointed to die;

12 And render unto our neighbours sevenfold into their bosom their reproach, wherewith they have reproached thee, O LORD.

13 So we thy people and sheep of thy pasture will give thee thanks for ever: we will shew forth thy praise to all generations.

וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃

10 לָמָּה | יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם
יִוָּדַע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ
נִקְמַת דַּם־עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ׃

11 תָּבוֹא לְפָנֶיךָ אֲנָקַת אָסִיר
כְּגֹדֶל זְרֹעֲךָ הוֹתֵר בְּנֵי תְמוּתָה׃

12 וְהָשֵׁב לִשְׁכֵנֵינוּ שִׁבְעָתַיִם אֶל־חֵיקָם
חֶרְפָּתָם אֲשֶׁר חֵרְפוּךָ אֲדֹנָי׃

13 וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ | וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ
נוֹדֶה לְךָ לְעוֹלָם
לְדוֹר וָדוֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ׃

PSALM 80

To the chief Musician upon Shoshannim-eduth, A Psalm of Asaph.

1 Give ear, O Shepherd of Israel, thou that leadest Joseph like a flock; thou that dwellest between the cherubims, shine forth.

2 Before Ephraim and Benjamin and Manasseh stir up thy strength, and come and save us.

3 Turn us again, O God, and cause thy face to shine; and we shall be saved.

4 O LORD God of hosts, how long wilt thou be angry against the prayer of thy people?

5 Thou feedest them with the bread of tears; and givest them tears to drink in great measure.

6 Thou makest us a strife unto our neighbours:

פ לַמְנַצֵּחַ אֶל־שֹׁשַׁנִּים עֵדוּת לְאָסָף מִזְמוֹר׃

2 רֹעֵה יִשְׂרָאֵל | הַאֲזִינָה
נֹהֵג כַּצֹּאן יוֹסֵף
יֹשֵׁב הַכְּרוּבִים הוֹפִיעָה׃

3 לִפְנֵי אֶפְרַיִם | וּבִנְיָמִן וּמְנַשֶּׁה
עוֹרְרָה אֶת־גְּבוּרָתֶךָ
וּלְכָה לִישֻׁעָתָה לָּנוּ׃

4 אֱלֹהִים הֲשִׁיבֵנוּ
וְהָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃

5 יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת
עַד־מָתַי עָשַׁנְתָּ בִּתְפִלַּת עַמֶּךָ׃

6 הַאֲכַלְתָּם לֶחֶם דִּמְעָה
וַתַּשְׁקֵמוֹ בִּדְמָעוֹת שָׁלִישׁ׃

7 תְּשִׂימֵנוּ מָדוֹן לִשְׁכֵנֵינוּ

ואיבינו

---

9 v. כן ב״א. וכן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״נ, ד״ו ודט״ו. ב״נ והצילנו וכן ד״י, ד״יב והי״ה, בס״א והצילנו וכפר. 10 v. כן ב״א, ב״נ אֱלֹהֵיהֶם בגעיוא. 10 v. למערבאי גּוֹיִם כתיב, גּוֹיִם קרי, למדנחאי גּוֹיִם כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, ד״נ, ד״ו והי״א. 11 v. צ״ל חֹתֵר בן תחר׳ ות״ס: ציין לקכן ק״ה כ׳, קמ״ו ז׳. ס. 8 v. סביר לבני.

הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ׃
12 וְלֹא־שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי
וְיִשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה לִי׃
13 וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת לִבָּם
יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם׃
14 לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי
יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ׃
15 כִּמְעַט אויְבֵיהֶם אַכְנִיעַ
וְעַל־צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי׃
16 מְשַׂנְאֵי יְהוָה יְכַחֲשׁוּ־לוֹ
וְיִהְיֶה עִתָּם לְשֹׁלָם׃
17 וַיַּאֲכִילֵהוּ מֵחֶלֶב חִטָּה
וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָּ׃

פכ מִזְמוֹר לְאָסָף
אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל
בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט׃
2 עַד־מָתַי תִּשְׁפְּטוּ־עָוֶל
וּפְנֵי רְשָׁעִים תִּשְׂאוּ־סֶלָה׃
3 שִׁפְטוּ־דַל וְיָתוֹם
עָנִי וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ׃
4 פַּלְטוּ־דַל וְאֶבְיוֹן
מִיַּד רְשָׁעִים הַצִּילוּ׃
5 לֹא יָדְעוּ וְלֹא יָבִינוּ
בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלָּכוּ
יִמּוֹטוּ כָּל־מוֹסְדֵי אָרֶץ׃
6 אֲנִי אָמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם

ובני

13 v. כן כתוב בספרים כ"י, ובספר עליו נגיא וכן בדי' ודב"ו. 12 v. ס'א אֲשַׁבְּיעֵהוּ בת"ע, ת"ם וח"ר יַשְׂבִּיעֵהוּ. פכ, 5 v. ס'א וְלֹא־ וכן ד"ג. ר"ו ריו"ב וריו"ד. 6 v. כן כתוב בספרים כ"י ובמסר עליו נגיא וכן בדמ"ו, ס'א אניר בסקף ובלא נגינה וכן דמ"ו.

open thy mouth wide, and I will fill it.
But my people would not hearken to my voice; and Israel would none of me.
So I gave them up unto their own hearts' lust: and they walked in their own counsels.
Oh that my people had hearkened unto me, and Israel had walked in my ways!
I should soon have subdued their enemies, and turned my hand against their adversaries.
The haters of the LORD should have submitted themselves unto him: but their time should have endured for ever.
He should have fed them also with the finest of the wheat: and with honey out of the rock should I have satisfied thee.

PSALM 82

A Psalm of Asaph.

God standeth in the congregation of the mighty; he judgeth among the gods.
How long will ye judge unjustly, and accept the persons of the wicked? Selah.
Defend the poor and fatherless: do justice to the afflicted and needy.
Deliver the poor and needy: rid them out of the hand of the wicked.
They know not, neither will they understand; they walk on in darkness: all the foundations of the earth are out of course.
I have said, Ye are gods;

and all of you are children of the most High.

7 But ye shall die like men, and fall like one of the princes.

8 Arise, O God, judge the earth: for thou shalt inherit all nations.

וּבְנֵי עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם׃

7 אָכֵן כְּאָדָם תְּמוּתוּן
וּכְאַחַד הַשָּׂרִים תִּפֹּלוּ׃

8 קוּמָה אֱלֹהִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ
כִּי־אַתָּה תִנְחַל בְּכָל־הַגּוֹיִם׃

PSALM 83

פג שִׁיר מִזְמוֹר לְאָסָף׃

A Song or Psalm of Asaph.

1 Keep not thou silence, O God: hold not thy peace, and be not still, O God.

2 For, lo, thine enemies make a tumult: and they that hate thee have lifted up the head.

3 They have taken crafty counsel against thy people, and consulted against thy hidden ones.

4 They have said, Come, and let us cut them off from being a nation; that the name of Israel may be no more in

5 remembrance.
For they have consulted together with one consent: they are confederate against thee:

6 The tabernacles of Edom, and the Ishmaelites; of Moab, and the Hagarenes;

7 Gebal, and Ammon, and Amalek; the Philistines with the inhabitants of Tyre;

8 Assur also is joined with them: they have holpen the children of Lot. Selah.

9 Do unto them as unto the Midianites; as to Sisera, as to Jabin, at the brook of Kison:

10 Which perished at En-dor:

2 אֱלֹהִים אַל־דֳּמִי־לָךְ
אַל־תֶּחֱרַשׁ וְאַל־תִּשְׁקֹט אֵל׃

3 כִּי־הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יֶהֱמָיוּן
וּמְשַׂנְאֶיךָ נָשְׂאוּ רֹאשׁ׃

4 עַל־עַמְּךָ יַעֲרִימוּ סוֹד
וְיִתְיָעֲצוּ עַל־צְפוּנֶיךָ׃

5 אָמְרוּ לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי
וְלֹא־יִזָּכֵר שֵׁם־יִשְׂרָאֵל עוֹד׃

6 כִּי נוֹעֲצוּ לֵב יַחְדָּיו
עָלֶיךָ בְּרִית יִכְרֹתוּ׃

7 אָהֳלֵי אֱדוֹם וְיִשְׁמְעֵאלִים
מוֹאָב וְהַגְרִים׃

8 גְּבָל וְעַמּוֹן וַעֲמָלֵק
פְּלֶשֶׁת עִם־יֹשְׁבֵי צוֹר׃

9 גַּם־אַשּׁוּר נִלְוָה עִמָּם
הָיוּ זְרוֹעַ לִבְנֵי־לוֹט סֶלָה׃

10 עֲשֵׂה־לָהֶם כְּמִדְיָן
כְּסִיסְרָא כְיָבִין בְּנַחַל קִישׁוֹן׃

11 נִשְׁמְדוּ בְּעֵין־דֹּאר

היו

פג. 2 v. כן ב״א, ב״נ אֵל־ בנ״א. 4 v. ס״א פור רנש. 10 v. כן כרוב ספרים כ״י וגספר עליו נעיא וכן בר״נ, ר״נ, ד״ט, ר״י ורס״ו. 11 v. כן כרוב ספרים כ״י, וגמספר עליו נעיא וכן בר״י ורס״ו, ס״א בעין וכלא מקף וכן ד״ב, ד״נ, ד״ו וה״ט.

they became as dung for the earth.
Make their nobles like Oreb, and like Zeeb: yea, all their princes as Zebah, and as Zalmunna:
Who said, Let us take to ourselves the houses of God in possession.
O my God, make them like a wheel; as the stubble before the wind.
As the fire burneth a wood, and as the flame setteth the mountains on fire;
So persecute them with thy tempest, and make them afraid with thy storm.
Fill their faces with shame; that they may seek thy name, O LORD.
Let them be confounded and troubled for ever; yea, let them be put to shame, and perish:
That men may know that thou, whose name alone is JEHOVAH, art the most high over all the earth.

PSALM 84

To the chief Musician upon Gittith, A Psalm for the sons of Korah.
How amiable are thy tabernacles, O LORD of hosts!
My soul longeth, yea, even fainteth for the courts of the LORD: my heart and my flesh crieth out for the living God.
Yea, the sparrow hath found an house,

הָיוּ דֶמֶן לָאֲדָמָה׃
12 שִׁיתֵמוֹ נְדִיבֵמוֹ כְּעֹרֵב וְכִזְאֵב
וְכֹזַח וְכִצַלְמֻנָּע כָּל־נְסִיכֵמוֹ׃
13 אֲשֶׁר אָמְרוּ נִירְשָׁה לָּנוּ
אֶת נְאוֹת אֱלֹהִים׃
14 אֱלֹהַי שִׁיתֵמוֹ כַּגַּלְגַּל
כְּקַשׁ לִפְנֵי־רוּחַ׃
15 כְּאֵשׁ תִּבְעַר־יָעַר
וּכְלֶהָבָה תְּלַהֵט הָרִים׃
16 כֵּן תִּרְדְּפֵם בְּסַעֲרָתֶךָ
וּבְסוּפָתְךָ תְּבַהֲלֵם׃
17 מַלֵּא פְּנֵיהֶם קָלוֹן
וְיְבַקְשׁוּ שִׁמְךָ יְהוָה׃
18 יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ עֲדֵי־עַד
וְיַחְפְּרוּ וְיֹאבֵדוּ׃
19 וְיֵדְעוּ כִּי־אַתָּה שִׁמְךָ יְהוָה לְבַדֶּךָ
עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃

פר לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃
2 מַה־יְּדִידוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ
יְהוָה צְבָאוֹת׃
3 נִכְסְפָה וְגַם־כָּלְתָה | נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת יְהוָה
לִבִּי וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ אֶל־אֵל חָי׃
4 גַּם־צִפּוֹר | מָצְאָה בַיִת

ודרור |

---

11 v. כן בפתח בתוב ספרים כ"י ד"ם, ד"א, ד"ב ודי ד' ס"א לְאַדְמָה קטין וכן ר"א, ד"ב והב"ו. 13 v. כן ב"א וכן בתוב ספרים כ"י, ד"ם, ד"ו דים, ד"י, ד"ב ודי"ד, ב"ב נְיֵשֶׁהּ וכן ד"ב ודש"ו. 14 v. כן בתוב ספרים כ"י ונכפר עליון גגיא וכן ברלי ודש"ו. 16 v. כן ב"א ב"ב וכסופתך. פד. 2 v. ס"א ידידות רפי וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם ורי"ו. 3 v. כן ב"א, ב"ב וגם כנגיא. 4 v. כן בתוב ספרים כ"י, ד"ם, ד"ו, ד"ם דים ודי"ד, ס"א אֶל אֵלִי וכן ד"י והש"ו. 4 v. כן בתוב ספרים ב"י, ד"ב, ד"ו, ד"ם, ד"י ודש"ו, ס"א מָצְאָה וכן ד"ב, ד"ם ודי"ד.

and the swallow a nest for herself, where she may lay her young, even thine altars, O LORD of hosts, my King, and my God.

4 Blessed are they that dwell in thy house: they will be still praising thee. Selah.

5 Blessed is the man whose strength is in thee; in whose heart are the ways of them.

6 Who passing through the valley of Baca make it a well; the rain also filleth the pools.

7 They go from strength to strength, every one of them in Zion appeareth before God.

8 O LORD God of hosts, hear my prayer: give ear, O God of Jacob. Selah.

9 Behold, O God our shield, and look upon the face of thine anointed.

10 For a day in thy courts is better than a thousand. I had rather be a doorkeeper in the house of my God, than to dwell in the tents of wickedness.

11 For the LORD God is a sun and shield: the LORD will give grace and glory: no good thing will he withhold from them that walk uprightly.

12 O LORD of hosts,

וּדְרוֹר קֵן לָהּ
אֲשֶׁר־שָׁתָה אֶפְרֹחֶיהָ
אֵת־מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת
מַלְכִּי וֵאלֹהָי:
5 אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ
עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה:
6 אַשְׁרֵי אָדָם עוֹזּוֹ לוֹ בָּךְ
מְסִלּוֹת בִּלְבָבָם:
7 עֹבְרֵי בְּעֵמֶק הַבָּכָא
מַעְיָן יְשִׁיתוּהוּ
גַּם־בְּרָכוֹת יַעְטֶה מוֹרֶה:
8 יֵלְכוּ מֵחַיִל אֶל־חָיִל
יֵרָאֶה אֶל־אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן:
9 יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שִׁמְעָה תְפִלָּתִי
הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה:
10 מָגִנֵּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים
וְהַבֵּט פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ:
11 כִּי טוֹב־יוֹם בַּחֲצֵרֶיךָ מֵאָלָף
בָּחַרְתִּי הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהָי
מִדּוּר בְּאָהֳלֵי־רֶשַׁע:
12 כִּי שֶׁמֶשׁ וּמָגֵן יְהוָה אֱלֹהִים
חֵן וְכָבוֹד יִתֵּן יְהוָה
לֹא יִמְנַע־טוֹב לַהֹלְכִים בְּתָמִים:
13 יְהוָה צְבָאוֹת ס

אשרי

---

4 v. ק׳ רבתי. 4 v. בס״א אֲשֶׁרֵי ונמסר עליו נעויא. 4 v. כן ב״א, כ״נ אַתְּ בנעויא.
5 v. כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו נעויא וכן ברי״ן, ד״ב ורי״ד. 6 v. כן כרוב ספרים כ״י, ר״ג, ר״ו, ד״י ודס״ו, ס״א עָתְ לר וכן ר״ב, ר״ם, ד״ב ורי״ד. 7 v. ס״א יְשִׁיתֻהוּ חסר וכן ר״ב, ד״ב ורי״ד. 13 v. כן ברוב ספרים כ״י ד״י ודס״ו, ס״א לְאֵיסְנַע וכן ד״ב, ר״ג, ר״ם, ד״ב ורי״ד. 13 v. בס״א לְהֹלְכִים ונמסר עליו ס״א לַהֹלְכִים.

blessed is the man that trusteth in thee.

PSALM 85

To the chief Musician, A Psalm for the sons of Korah.

LORD, thou hast been favourable unto thy land: thou hast brought back the captivity of Jacob.

Thou hast forgiven the iniquity of thy people, thou hast covered all their sin. Selah.

Thou hast taken away all thy wrath: thou hast turned thyself from the fierceness of thine anger.

Turn us, O God of our salvation, and cause thine anger toward us to cease.

Wilt thou be angry with us for ever? wilt thou draw out thine anger to all generations?

Wilt thou not revive us again: that thy people may rejoice in thee?

Shew us thy mercy, O LORD, and grant us thy salvation.

I will hear what God the LORD will speak: for he will speak peace unto his people, and to his saints: but let them not turn again to folly.

Surely his salvation is nigh them that fear him; that glory may dwell in our land.

Mercy and truth are met together; righteousness and peace have kissed each other.

אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ׃

פה לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃

2 רָצִיתָ יְהוָה אַרְצֶךָ
שַׁבְתָּ שְׁבוּת יַעֲקֹב׃

3 נָשָׂאתָ עֲוֹן עַמֶּךָ
כִּסִּיתָ כָּל־חַטָּאתָם סֶלָה׃

4 אָסַפְתָּ כָּל־עֶבְרָתֶךָ
הֵשַׁבְתָּ מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ׃

5 שׁוּבֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ
וְהָפֵר כַּעַסְךָ עִמָּנוּ׃

6 הַלְעוֹלָם תֶּאֱנַף־בָּנוּ
תִּמְשֹׁךְ אַפְּךָ לְדֹר וָדֹר׃

7 הֲלֹא־אַתָּה תָּשׁוּב תְּחַיֵּנוּ
וְעַמְּךָ יִשְׂמְחוּ־בָךְ׃

8 הַרְאֵנוּ יְהוָה חַסְדֶּךָ
וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן־לָנוּ׃

9 אֶשְׁמְעָה מַה־יְדַבֵּר הָאֵל | יְהוָה
כִּי | יְדַבֵּר שָׁלוֹם אֶל־עַמּוֹ וְאֶל־חֲסִידָיו
וְאַל־יָשׁוּבוּ לְכִסְלָה׃

10 אַךְ קָרוֹב לִירֵאָיו יְשׁוּעָתוֹ
לִשְׁכֹּן כָּבוֹד בְּאַרְצֵנוּ׃

11 חֶסֶד־וֶאֱמֶת נִפְגָּשׁוּ
צֶדֶק וְשָׁלוֹם נָשָׁקוּ׃

אמת

פה, 1 v. סא למנצח וכן דיב. 1 v. סא קרה וכן ד ו. דיב ודיד. 2 v. שבות כתיב. שבית קרי. בסא שבות כתיב וקרי וכן דא, ד ו ור ב. 3 v. כן בא ב נ תלאי בלא נעויא. 5 v. סא תהיינו סלא וכן דיא, ד ב. דיב ר ו דיט דיא, דיב דיד ודט ו. 6 v. סא יהוה וכן דיב דיד ודט ו. 9 v. סא אשקטה הטף קמץ. 9 v. כן פתסף לגרסיה בכתב ספרים כי׳ דיט, דיב דיז, ר ו, דיט, דיז דיט דיד ודט ו. 9 v. כן בכתב ספרים כי׳, דיב, דיט, דיז ודט ו. דיד ודט ו. סא עמו וכן דיב ודיד. 10 v. בסא ואלי ונסמר עליו נעויא. 9 v. צל ואליסוולכסלה = ואלי שבי לבם לה. כן תיע ותיר.

11 Truth shall spring out of the earth; and righteousness shall look down from heaven.
12 Yea, the LORD shall give that which is good; and our land shall yield her increase.
13 Righteousness shall go before him; and shall set us in the way of his steps.

PSALM 86

A Prayer of David.

1 Bow down thine ear, O LORD, hear me: for I am poor and needy.
2 Preserve my soul; for I am holy: O thou my God, save thy servant that trusteth in thee.
3 Be merciful unto me, O LORD: for I cry unto thee daily.
4 Rejoice the soul of thy servant: for unto thee, O LORD, do I lift up my soul.
5 For thou, LORD, art good, and ready to forgive; and plenteous in mercy unto all them that call upon thee.
6 Give ear, O LORD, unto my prayer; and attend to the voice of my supplications.
7 In the day of my trouble I will call upon thee: for thou wilt answer me.
8 Among the gods there is none like unto thee, O LORD; neither are there any works like unto thy works.
9 All nations whom thou hast made

12 אֱמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמָח
וְצֶדֶק מִשָּׁמַיִם נִשְׁקָף׃
13 גַּם־יְהוָה יִתֵּן הַטּוּב
וְאַרְצֵנוּ תִּתֵּן יְבוּלָהּ׃
14 צֶדֶק לְפָנָיו יְהַלֵּךְ
וְיָשֵׂם לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו׃

פו תְּפִלָּה לְדָוִד

הַטֵּה־יְהוָה אָזְנְךָ עֲנֵנִי
כִּי־עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנִי׃
2 שָׁמְרָה נַפְשִׁי כִּי־חָסִיד אָנִי
הוֹשַׁע עַבְדְּךָ אַתָּה אֱלֹהָי
הַבּוֹטֵחַ אֵלֶיךָ׃
3 חָנֵּנִי אֲדֹנָי
כִּי־אֵלֶיךָ אֶקְרָא כָּל־הַיּוֹם׃
4 שַׂמַּח נֶפֶשׁ עַבְדֶּךָ
כִּי־אֵלֶיךָ אֲדֹנָי נַפְשִׁי אֶשָּׂא׃
5 כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח
וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ׃
6 הַאֲזִינָה יְהוָה תְּפִלָּתִי
וְהַקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנוֹתָי׃
7 בְּיוֹם צָרָתִי אֶקְרָאֶךָּ
כִּי תַעֲנֵנִי׃
8 אֵין־כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים | אֲדֹנָי
וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ׃
9 כָּל־גּוֹיִם | אֲשֶׁר עָשִׂיתָ

יבואו |

סו. 1 v. כן כתוב ספרים כי״ת, ר״י ודס״ו, ס״א הטה יהוה וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו וד״ס, וס״א תטה יהוה וכן ד״ב ודי״ד. וכולהון בלא ספק. 3 v. ס״א יהוה וכן ד״א, ד״ב, ר״ן, די״ב ודי״ד. 5 v. ס״א יהוה. 6 v. ס״א לקול. 9 v. כן מתפך לגרסיה ברוב ספרים כי״ת, ד״ג, ד״ו, ד״ס, ר״י, ד״ב, די״ד ודס״ו, ס״א כל־גוים | אשר, וס״א כל־גוים אשר וכן ד״ב.

shall come and worship before thee, O LORD; and shall glorify thy name.
For thou art great, and doest wondrous things: thou art God alone.
Teach me thy way, O LORD; I will walk in thy truth: unite my heart to fear thy name.
I will praise thee, O LORD my God, with all my heart: and I will glorify thy name for evermore.
For great is thy mercy toward me: and thou hast delivered my soul from the lowest hell.
O God, the proud are risen against me, and the assemblies of violent men have sought after my soul; and have not set thee before them.
But thou, O LORD, art a God full of compassion, and gracious, longsuffering, and plenteous in mercy and truth.
O turn unto me, and have mercy upon me; give thy strength unto thy servant, and save the son of thine handmaid.
Shew me a token for good; that they which hate me may see it, and be ashamed: because thou, LORD, hast holpen me, and comforted me.

יָבֹאוּ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי
וְיכַבְּדוּ לִשְׁמֶךָ׃
10 כִּי־גָדוֹל אַתָּה וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת
אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ׃
11 הוֹרֵנִי יְהוָה דַּרְכֶּךָ אֲהַלֵּךְ בַּאֲמִתֶּךָ
יַחֵד לְבָבִי לְיִרְאָה שְׁמֶךָ׃
12 אוֹדְךָ אֲדֹנָי אֱלֹהַי בְּכָל־לְבָבִי
וַאֲכַבְּדָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם׃
13 כִּי־חַסְדְּךָ גָּדוֹל עָלָי
וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְּׁאוֹל תַּחְתִּיָּה׃
14 אֱלֹהִים זֵדִים קָמוּ עָלָי
וַעֲדַת עָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי
וְלֹא שָׂמוּךָ לְנֶגְדָּם׃
15 וְאַתָּה אֲדֹנָי אֵל־רַחוּם וְחַנּוּן
אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת׃
16 פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי
תְּנָה־עֻזְּךָ לְעַבְדֶּךָ
וְהוֹשִׁיעָה לְבֶן־אֲמָתֶךָ׃
17 עֲשֵׂה־עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה
וְיִרְאוּ שֹׂנְאַי וְיֵבֹשׁוּ
כִּי־אַתָּה יְהוָה עֲזַרְתַּנִי וְנִחַמְתָּנִי׃

PSALM 87

A Psalm or Song for the sons of Korah.

His foundation is in the holy mountains.
The LORD loveth the gates of Zion more than all the dwellings of Jacob.

פז לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר שִׁיר יְסוֹדָתוֹ בְּהַרְרֵי־קֹדֶשׁ׃
2 אֹהֵב יְהוָה שַׁעֲרֵי צִיּוֹן
מִכֹּל מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקֹב׃

נכבדות

11 v. כן כתוב ספרים כי״, ר״נ, ר״ו, ד״ם, ר״י, רי״ב, רי״ד ודס״ו, ס״א הורני יהוה דרכך וכן ר״ב. 11 v. ל״ל יַחֵד כן ת״ע, ת״ס וח״ד. 11 v. ס״א אֶת־שמך: עיין נחכיה א׳ י״א. 12 v. בס״א נמסר עליו ס״א אדה״. 14 v. כן בספרים כי״, ר״ב, ר״נ, ר״ו, ר״ם, ר״י, רי״ב. רי״ד ודס״ו. 15 v. כן בכתוב ספרים כי״, ר״ב, ר״נ, ר״ו, ר״ם, ר״י ודס״ו, וכן ב״א, ב״נ אֵל־ נְצוּא וכן ר״ב ורי״ד, ס״א אֵל וכלא מקף.

3 Glorious things are spoken of thee, O city of God. Selah.
4 I will make mention of Rahab and Babylon to them that know me: behold Philistia, and Tyre, with Ethiopia; this man was born there.
5 And of Zion it shall be said, This and that man was born in her: and the highest himself shall establish her.
6 The LORD shall count, when he writeth up the people, that this man was born there. Selah.
7 As well the singers as the players on instruments shall be there: all my springs are in thee.

3 נִכְבָּדוֹת מְדֻבָּר בָּךְ
עִיר הָאֱלֹהִים סֶלָה׃
4 אַזְכִּיר רַהַב וּבָבֶל לְיֹדְעָי
הִנֵּה פְלֶשֶׁת וְצֹר עִם־כּוּשׁ
זֶה יֻלַּד־שָׁם׃
5 וּלְצִיּוֹן יֵאָמַר
אִישׁ וְאִישׁ יֻלַּד־בָּהּ
וְהוּא יְכוֹנְנֶהָ עֶלְיוֹן׃
6 יְהוָה יִסְפֹּר בִּכְתוֹב עַמִּים
זֶה יֻלַּד־שָׁם סֶלָה׃
7 וְשָׁרִים כְּחֹלְלִים
כָּל־מַעְיָנַי בָּךְ׃

PSALM 88

A Song or Psalm for the sons of Korah, to the chief Musician upon Mahalath Leannoth, Maschil of Heman the Ezrahite.

1 O LORD God of my salvation, I have cried day and night before thee:
2 Let my prayer come before thee: incline thine ear unto my cry;
3 For my soul is full of troubles: and my life draweth nigh unto the grave.
4 I am counted with them that go down into the pit: I am as a man that hath no strength:
5 Free among the dead, like the slain that lie in the grave,

פח שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי קֹרַח לַמְנַצֵּחַ עַל־מָחֲלַת
לְעַנּוֹת מַשְׂכִּיל לְהֵימָן הָאֶזְרָחִי׃
2 יְהוָה אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי
יוֹם־צָעַקְתִּי בַלַּיְלָה נֶגְדֶּךָ׃
3 תָּבוֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתִי
הַטֵּה אָזְנְךָ לְרִנָּתִי׃
4 כִּי־שָׂבְעָה בְרָעוֹת נַפְשִׁי
וְחַיַּי לִשְׁאוֹל הִגִּיעוּ׃
5 נֶחְשַׁבְתִּי עִם־יוֹרְדֵי בוֹר
הָיִיתִי כְּגֶבֶר אֵין אֱיָל׃
6 בַּמֵּתִים חָפְשִׁי
כְּמוֹ חֲלָלִים שֹׁכְבֵי קֶבֶר

אשר

סז. 4 v. כן בדוב ספרים כ"י, ד"י ודס"ו, ס"א הנה פלשת וכן ד"ב, ר"נ, ד"ו ור"ם, וס"א הנה פלשת וכן ד"ב ה"י"ד. 4 v. כן בספרים כ"י ה"י"א, ס"א תור כלא וכן ר"א, ד"ב, ר"נ, ר"ו, ר"ם, ר"י, ד"ב, ד"ד ודס"ו. 7 v. כן בדוב ספרים כ"י, ד"י ודס"ו, ס"א כל־מעיני בלא גיויא וכן ר"ב, ר"נ, ר"ו, ר"ם, ר"ב ו"ד"ד, וס"א בל מעיני. **סח.** 1 v. כן בדוב ספרים כ"י, ס"א למנצח וכן ו"ב, ר"נ, ד"ו, ד"ם, ר"ב, ד"ד ודס"ו. 2 v. כן בדוב ספרים כ"י, ד"י ה"י"ד, ס"א יום צעקתי וכן ר"ב, ו"ב, ר"ו ודס.

whom thou rememberest no more: and they are cut off from thy hand.
Thou hast laid me in the lowest pit, in darkness, in the deeps.
Thy wrath lieth hard upon me, and thou hast afflicted me with all thy waves. Selah.
Thou hast put away mine acquaintance far from me; thou hast made me an abomination unto them: I am shut up, and I cannot come forth.
Mine eye mourneth by reason of affliction: LORD, I have called daily upon thee, I have stretched out my hands unto thee.
Wilt thou shew wonders to the dead? shall the dead arise and praise thee? Selah.
Shall thy lovingkindness be declared in the grave? or thy faithfulness in destruction?
Shall thy wonders be known in the dark? and thy righteousness in the land of forgetfulness?
But unto thee have I cried, O LORD; and in the morning shall my prayer prevent thee.
LORD, why castest thou off my soul? why hidest thou thy face from me?
I am afflicted and ready to die from my youth up: while I suffer thy terrors I am distracted.

אֲשֶׁר לֹא זְכַרְתָּם עוֹד
וְהֵמָּה מִיָּדְךָ נִגְזָרוּ׃
7 שַׁתַּנִי בְּבוֹר תַּחְתִּיּוֹת
בְּמַחֲשַׁכִּים בִּמְצֹלוֹת׃
8 עָלַי סָמְכָה חֲמָתֶךָ
וְכָל־מִשְׁבָּרֶיךָ עִנִּיתָ סֶלָה׃
9 הִרְחַקְתָּ מְיָדְעַי מִמֶּנִּי
שַׁתַּנִי תּוֹעֵבוֹת לָמוֹ
כָּלֹא וְלֹא אֵצֵא׃
10 עֵינִי דָאֲבָה מֵעֹנִי
קְרָאתִיךָ יְהוָה בְּכָל־יוֹם
שִׁטַּחְתִּי אֵלֶיךָ כַּפָּי׃
11 הֲלַמֵּתִים תַּעֲשֶׂה־פֶלֶא
אִם־רְפָאִים יָקוּמוּ | יוֹדוּךָ סֶלָה׃
12 הֲיְסֻפַּר בַּקֶּבֶר חַסְדֶּךָ
אֱמוּנָתְךָ בָּאֲבַדּוֹן׃
13 הִיוָדַע בַּחֹשֶׁךְ פִּלְאֶךָ
וְצִדְקָתְךָ בְּאֶרֶץ נְשִׁיָּה׃
14 וַאֲנִי | אֵלֶיךָ יְהוָה שִׁוַּעְתִּי
וּבַבֹּקֶר תְּפִלָּתִי תְקַדְּמֶךָ׃
15 לָמָּה יְהוָה תִּזְנַח נַפְשִׁי
תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי׃
16 עָנִי אֲנִי וְגוֹעַ מִנָּעַר
נָשָׂאתִי אֵמֶיךָ אָפּוּנָה׃

עלי

---

6 ר׳ כ״א לֹא׳ וכן ד׳׳ב, ד׳׳ר ודס׳׳ו. 11 ר׳ כן ברוב ספרים כ״י ודס׳׳ו, או תלמתים וכן ר״י, ד״ב ודי״ר, ס״א הַלְמתים וכן ר׳׳ב, ד״ג, ר״ו וה״ט. 11 ר׳ כן ברוב ספרים כ״י ר״י, ודס׳׳ו, כ״א אם־רפאים יקומו וכן ר״ב, ד״ע, ד״ג, ד״ט, ר״ב ודי״ר. 12 ר׳ כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״י, ר״ם, ר״ש, ד״א, ד״ר, ס״א בָּאבדון קמץ וכן ר״י ודס׳׳ו. 14 ר׳ כן ברוב ספרים כ״י ונכפר עליו נ״א. 16 ר׳ כ״ל אָפוּנָה.

16 Thy fierce wrath goeth over me; thy terrors have cut me off.
17 They came round about me daily like water; they compassed me about together.
18 Lover and friend hast thou put far from me, and mine acquaintance into darkness.

PSALM 89

Maschil of Ethan the Ezrahite.

1 I will sing of the mercies of the LORD for ever: with my mouth will I make known thy faithfulness to all generations.
2 For I have said, Mercy shall be built up for ever: thy faithfulness shalt thou establish in the very heavens.
3 I have made a covenant with my chosen, I have sworn unto David my servant,
4 Thy seed will I establish for ever, and build up thy throne to all generations. Selah.
5 And the heavens shall praise thy wonders, O LORD: thy faithfulness also in the congregation of the saints.
6 For who in the heaven can be compared unto the LORD? who among the sons of the mighty can be likened unto the LORD?
7 God is greatly to be feared in the assembly of the saints, and to be had in reverence of all them that are about him.
8 O LORD God of hosts, who is a strong LORD like unto thee? or to thy faithfulness round about thee?
9 Thou rulest the raging of the sea:

17 עָלַי עָבְרוּ חֲרוֹנֶיךָ
בִּעוּתֶיךָ צִמְּתוּתְנִי׃
18 סַבּוּנִי כַמַּיִם כָּל־הַיּוֹם
הִקִּיפוּ עָלַי יָחַד׃
19 הִרְחַקְתָּ מֻמַּנִי אֹהֵב וְרֵעַ
מְיֻדָּעַי מַחְשָׁךְ׃
פט מַשְׂכִּיל לְאֵיתָן הָאֶזְרָחִי׃
2 חַסְדֵי יְהוָה עוֹלָם אָשִׁירָה
לְדֹר וָדֹר | אוֹדִיעַ אֱמוּנָתְךָ בְּפִי׃
3 כִּי־אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבָּנֶה
שָׁמַיִם | תָּכֵן אֱמוּנָתְךָ בָהֶם׃
4 כָּרַתִּי בְרִית לִבְחִירִי
נִשְׁבַּעְתִּי לְדָוִד עַבְדִּי׃
5 עַד־עוֹלָם אָכִין זַרְעֶךָ
וּבָנִיתִי לְדֹר־וָדֹר כִּסְאֶךָ סֶלָה׃
6 וְיוֹדוּ שָׁמַיִם פִּלְאֲךָ יְהוָה
אַף־אֱמוּנָתְךָ בִּקְהַל קְדֹשִׁים׃
7 כִּי מִי בַשַּׁחַק יַעֲרֹךְ לַיהוָה
יִדְמֶה לַיהוָה בִּבְנֵי אֵלִים׃
8 אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד־קְדֹשִׁים רַבָּה
וְנוֹרָא עַל־כָּל־סְבִיבָיו׃
9 יְהוָה | אֱלֹהֵי צְבָאוֹת
מִי־כָמוֹךָ חֲסִין | יָהּ
וֶאֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ׃
10 אַתָּה מוֹשֵׁל בִּגְאוֹת הַיָּם

בשוא

---

17 ס״א מְחַשָּׁךְ בשמאל וכן ת״ס. פט. 2 ס״א לְעוֹלָם וכן ד״א. חר׳ ת״ע, ת״ס וח״ר. 3 ס״א אָכְרֹת וכן ת״ע וח״ר. 5 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב. ד״ר ודט״ו, ס״א ובניתי לְדָר וחָתָם וכן ר״ב, ד״ו וד״ם. 6 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ו ודס״ג, ס״א שָׁחַק וכן ר״ב, ר״ג, ד״ו, ד״ם, ד״ב והי״ב.

when the waves thereof arise, thou stillest them.

10 Thou hast broken Rahab in pieces, as one that is slain; thou hast scattered thine enemies with thy strong arm.

11 The heavens are thine, the earth also is thine: as for the world and the fulness thereof, thou hast founded them.

12 The north and the south thou hast created them: Tabor and Hermon shall rejoice in thy name.

13 Thou hast a mighty arm: strong is thy hand, and high is thy right hand.

14 Justice and judgment are the habitation of thy throne: mercy and truth shall go before thy face.

15 Blessed is the people that know the joyful sound: they shall walk, O LORD, in the light of thy countenance.

16 In thy name shall they rejoice all the day: and in thy righteousness shall they be exalted.

17 For thou art the glory of their strength: and in thy favour our horn shall be exalted.

18 For the LORD is our defence; and the Holy One of Israel is our king.

19 Then thou spakest in vision to thy holy one, and saidst, I have laid help upon one that is mighty;

בְּשׁוֹא גַלָּיו אַתָּה תַשְׁבִּחֵם׃
10 אַתָּה דִכִּאתָ כֶחָלָל רָהַב
בִּזְרוֹעַ עֻזְּךָ פִּזַּרְתָּ אוֹיְבֶיךָ׃
11 לְךָ שָׁמַיִם אַף־לְךָ אָרֶץ
תֵּבֵל וּמְלֹאָהּ אַתָּה יְסַדְתָּם׃
12 צָפוֹן וְיָמִין אַתָּה בְרָאתָם
תָּבוֹר וְחֶרְמוֹן בְּשִׁמְךָ יְרַנֵּנוּ׃
13 לְךָ זְרוֹעַ עִם־גְּבוּרָה
תָּעֹז יָדְךָ תָּרוּם יְמִינֶךָ׃
14 צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאֶךָ
חֶסֶד וֶאֱמֶת יְקַדְּמוּ פָּנֶיךָ׃
15 אַשְׁרֵי הָעָם יֹדְעֵי תְרוּעָה
יְהוָה בְּאוֹר־פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן׃
16 בְּשִׁמְךָ יָגִילוּן כָּל־הַיּוֹם
וּבְצִדְקָתְךָ יָרוּמּוּ׃
17 כִּי־תִפְאֶרֶת עֻזָּמוֹ אָתָּה
וּבְרְצוֹנְךָ תָּרִים קַרְנֵנוּ׃
18 כִּי לַיהוָה מָגִנֵּנוּ
וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מַלְכֵּנוּ׃
19 אָז דִּבַּרְתָּ בְחָזוֹן לַחֲסִידֶךָ וַתֹּאמֶר
שִׁוִּיתִי עֶזֹר עַל־גִּבּוֹר

הרימותי

---

10 v. כן ב״א, ב״נ אתה. 11 v. כן ב״א, ב״נ פזרת. 11 v. כן ברוב ספרים כ׳, ר״ג, ד״י, ד״א ורמ״ו, ס״א אויבך חסר וכן ר״א, ר״ב, ד״ג, ד״ם, ריי״ב וריי״ד. 12 v. כן ב״א, ב״נ אתה וכן ר״י. 15 v. כן ברוב ספרים כ״י ונסמר עליו נעויא. 17 v. ג״ל ירוממו: ציין לעיל פסוק י״ב. 18 v. תרים כתיב, תרום קרי, בס״א תרום כתיב וקרי וכן ד״א, ר״ב, ד״א, ה״ג, ת״ס ות״ר. 18 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ר״כ, ריי״ב תיי״ד, ס״א קרננו חסר וכן ר״ג, ד״ג, ד״כ, ד״י, ריי״א, ריי״ב ודמ״ו. 19 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ד״ג, ד״ם, ד״י, ד״ב, ריי״ד ורס״ו, ס״א עי״ בסקף ובלא נגינה וכן ר״כ. 20 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ד״ג, ר״ם ודי״, ס״א דברת וכן ריי״ב וחי״ד, וס״א דברתי בסקף ובלא נגינה וכן דמ״ו. 20 v. ס״א בחזון וכן ד״א וחי״א. 20 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״א, ר״ג, ר״א, תר ות״ה, ס״א לחסידך חסר וכן ר״ב, ד״ג, ד״ם, ד״י, ר״ב, ריי״ד ודמ״ו. 20 v. ג״ל נזר: ציין לקמן קל״ב י״ח, או״ע.

I have exalted one chosen out of the people.

20 I have found David my servant; with my holy oil have I anointed him:

21 With whom my hand shall be established: mine arm also shall strengthen him.

22 The enemy shall not exact upon him; nor the son of wickedness afflict him.

23 And I will beat down his foes before his face, and plague them that hate him.

24 But my faithfulness and my mercy shall be with him: and in my name shall his horn be exalted.

25 I will set his hand also in the sea, and his right hand in the rivers.

26 He shall cry unto me, Thou art my father, my God, and the rock of my salvation.

27 Also I will make him my firstborn, higher than the kings of the earth.

28 My mercy will I keep for him for evermore, and my covenant shall stand fast with him.

29 His seed also will I make to endure for ever, and his throne as the days of heaven.

30 If his children forsake my law, and walk not in my judgments;

31 If they break my statutes, and keep not my commandments;

32 Then will I visit their transgression with the rod,

הֲרִימוֹתִי בָּחוּר מֵעָם׃

21 מָצָאתִי דָוִד עַבְדִּי
בְּשֶׁמֶן קָדְשִׁי מְשַׁחְתִּיו׃

22 אֲשֶׁר יָדִי תִּכּוֹן עִמּוֹ
אַף־זְרוֹעִי תְאַמְּצֶנּוּ׃

23 לֹא־יִשָּׁא אוֹיֵב בּוֹ
וּבֶן־עַוְלָה לֹא יְעַנֶּנּוּ׃

24 וְכַתּוֹתִי מִפָּנָיו צָרָיו
וּמְשַׂנְאָיו אֶגּוֹף׃

25 וֶאֱמוּנָתִי וְחַסְדִּי עִמּוֹ
וּבִשְׁמִי תָּרוּם קַרְנוֹ׃

26 וְשַׂמְתִּי בַיָּם יָדוֹ
וּבַנְּהָרוֹת יְמִינוֹ׃

27 הוּא יִקְרָאֵנִי אָבִי אָתָּה
אֵלִי וְצוּר יְשׁוּעָתִי׃

28 אַף־אֲנִי בְּכוֹר אֶתְּנֵהוּ
עֶלְיוֹן לְמַלְכֵי־אָרֶץ׃

29 לְעוֹלָם אשמֹר־לוֹ חַסְדִּי
וּבְרִיתִי נֶאֱמֶנֶת לוֹ׃

30 וְשַׂמְתִּי לָעַד זַרְעוֹ
וְכִסְאוֹ כִּימֵי שָׁמָיִם׃

31 אִם־יַעַזְבוּ בָנָיו תּוֹרָתִי
וּבְמִשְׁפָּטַי לֹא יֵלֵכוּן׃

32 אִם־חֻקֹּתַי יְחַלֵּלוּ
וּמִצְוֹתַי לֹא יִשְׁמֹרוּ׃

33 וּפָקַדְתִּי בְשֵׁבֶט פִּשְׁעָם

ובנגעים

---

26 ר׳ כן ב״א, כ״נ וכנחרות נעויא. 29 ר׳ אֶשְׁמוֹר־ כתיב, אֶשְׁמָר־ קרי, בס״א אֶשְׁמוֹר כתיב וקרי וכן ר״א, ובס״א אֶשְׁמָר־ כתיב וקרי וכן ר״ב.

and their iniquity with stripes.

33 Nevertheless my loving-kindness will I not utterly take from him, nor suffer my faithfulness to fail.

34 My covenant will I not break, nor alter the thing that is gone out of my lips.

35 Once have I sworn by my holiness that I will not lie unto David.

36 His seed shall endure for ever, and his throne as the sun before me.

37 It shall be established for ever as the moon, and as a faithful witness in heaven. Selah.

38 But thou hast cast off and abhorred, thou hast been wroth with thine anointed.

39 Thou hast made void the covenant of thy servant: thou hast profaned his crown by casting it to the ground.

40 Thou hast broken down all his hedges; thou hast brought his strong holds to ruin.

41 All that pass by the way spoil him: he is a reproach to his neighbours.

42 Thou hast set up the right hand of his adversaries; thou hast made all his enemies to rejoice.

43 Thou hast also turned the edge of his sword, and hast not made him to stand in the battle.

44 Thou hast made his glory to cease,

וּבַנְּגָעִים עֲוֹנָם׃
34 חַסְדִּי לֹא־אָפִיר מֵעִמּוֹ
וְלֹא אֲשַׁקֵּר בֶּאֱמוּנָתִי׃
35 לֹא־אֲחַלֵּל בְּרִיתִי
וּמוֹצָא שְׂפָתַי לֹא אָשְׁנֶה׃
36 אַחַת נִשְׁבַּעְתִּי בְקָדְשִׁי
אִם־לְדָוִד אֲכַזֵּב׃
37 זַרְעוֹ לְעוֹלָם יִהְיֶה
וְכִסְאוֹ כַּשֶּׁמֶשׁ נֶגְדִּי׃
38 כְּיָרֵחַ יִכּוֹן עוֹלָם
וְעֵד בַּשַּׁחַק נֶאֱמָן סֶלָה׃
39 וְאַתָּה זָנַחְתָּ וַתִּמְאָס
הִתְעַבַּרְתָּ עִם־מְשִׁיחֶךָ׃
40 נֵאַרְתָּה בְרִית עַבְדֶּךָ
חִלַּלְתָּ לָאָרֶץ נִזְרוֹ׃
41 פָּרַצְתָּ כָּל־גְּדֵרֹתָיו
שַׂמְתָּ מִבְצָרָיו מְחִתָּה׃
42 שַׁסֻּהוּ כָּל־עֹבְרֵי דָרֶךְ
הָיָה חֶרְפָּה לִשְׁכֵנָיו׃
43 הֲרִימוֹתָ יְמִין צָרָיו
הִשְׂמַחְתָּ כָּל־אוֹיְבָיו׃
44 אַף־תָּשִׁיב צוּר חַרְבּוֹ
וְלֹא הֲקִמֹתוֹ בַּמִּלְחָמָה׃
45 הִשְׁבַּתָּ מִטְהָרוֹ

וכסאו

---

33 v. כן ב״א. ב״נ וְנִבְנְגָעִים נְעִיא. 34 v. ס״א אָסִיר וכן תר׳ וח״ס: עיין שמואל ב׳ ז׳ ס״ו.
36 v. כן ב״א. ב״נ אִם־ בלא נעיא. 37 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב ד״ד, ס״א וכִסְאוֹ כְּשֶׁמֶשׁ וכן ד״ב. ר״ג. ר״ן, ד״ם ודס״ו. 38 v. ס״א לְעוֹלָם וכן דַּרַ״ב. תר׳. ת״ע, ת״ם וח״ד.
41 v. כן ב״א ב״נ כָּל־ רבש. 45 v. ס״א מִטְהָרוֹ וכן ר״א, ר״ב. ד״ו ה״ם, או מִטְּהָרוֹ וכן ד״ב. ד״ו ח״א.

and cast his throne down to the ground.

45 The days of his youth hast thou shortened: thou hast covered him with shame. Selah.

46 How long, LORD? wilt thou hide thyself for ever? shall thy wrath burn like fire?

47 Remember how short my time is: wherefore hast thou made all men in vain?

48 What man is he that liveth, and shall not see death? shall he deliver his soul from the hand of the grave? Selah.

49 LORD, where are thy former lovingkindnesses, which thou swarest unto David in thy truth?

50 Remember, LORD, the reproach of thy servants; how I do bear in my bosom the reproach of all the mighty people;

51 Wherewith thine enemies have reproached, O LORD; wherewith they have reproached the footsteps of thine anointed.

52 Blessed be the LORD for evermore. Amen, and Amen.

BOOK IV

PSALM 90

A Prayer of Moses the man of God.

1 LORD, thou hast been our dwelling place in all generations.

2 Before the mountains were brought forth, or ever thou hadst formed the earth and the world,

וְכִסְאוֹ לְאָרֶץ מִגַּרְתָּה׃

46 הִקְצַרְתָּ יְמֵי עֶלוֹמָיו
הֶעֱטִיתָ עָלָיו בּוּשָׁה סֶלָה׃

47 עַד־מָה יְהוָה תִּסָּתֵר לָנֶצַח
תִּבְעַר כְּמוֹ־אֵשׁ חֲמָתֶךָ׃

48 זְכָר־אֲנִי מֶה־חָלֶד
עַל־מֶה־שָּׁוְא בָּרָאתָ כָּל־בְּנֵי־אָדָם׃

49 מִי גֶבֶר יִחְיֶה וְלֹא יִרְאֶה־מָּוֶת
יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ מִיַּד־שְׁאוֹל סֶלָה׃

50 אַיֵּה | חַסְדֶּיךָ הָרִאשֹׁנִים | אֲדֹנָי
נִשְׁבַּעְתָּ לְדָוִד בֶּאֱמוּנָתֶךָ׃

51 זְכֹר אֲדֹנָי חֶרְפַּת עֲבָדֶיךָ
שְׂאֵתִי בְחֵיקִי כָּל־רַבִּים עַמִּים׃

52 אֲשֶׁר חֵרְפוּ אוֹיְבֶיךָ | יְהוָה
אֲשֶׁר חֵרְפוּ עִקְּבוֹת מְשִׁיחֶךָ׃

53 בָּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם
אָמֵן | וְאָמֵן׃

ספר רביעי

צ תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים ס
אֲדֹנָי מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָּנוּ בְּדֹר וָדֹר׃

2 בְּטֶרֶם | הָרִים יֻלָּדוּ
וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל

ומעולם

v. 46 כן ברוב ספרים כ"י ד"י, ד"י"ב, ד"י"ד ד"ם"ו, ס"א חעטית וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו וד"ם, ב"נ תעטית בלא נציא. v. 49 בס"א יַמָּלֵט ונמסר עליו נעיא. v. 51 ס"א עֲקֵבוֹת וכן ת"ם. v. 51 צ"ל בלשת כן תר': עיין יחזקאל ל"ו ס"ו. צ. v. 1 כן למערבאי. למדנחאי אֲדֹנָי סָעוֹן ריש פסוק. v. 1 ס"א סָעוּז וכן ת"ע וח"ר. v. 2 כן ברוב ספרים כ"י, ד"י, ד"י"ב, ד"י"ד ד"ם"ו, ס"א וַתחוֹלֵל וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו ד"ם, צ"ל והחלל כן תר', ת"ע וח"ד: עיין משלי ח' כ"ד, איוב ט"ו ז'.

וּמְשֻׁלָּם עַד־שׁוֹלָם אַתָּה אֵל׃
3 תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד־דַּכָּא
וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם׃
4 כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ
כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר
וְאַשְׁמוּרָה בַלָּיְלָה׃
5 זְרַמְתָּם שֵׁנָה יִהְיוּ
בַּבֹּקֶר כֶּחָצִיר יַחֲלֹף׃
6 בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף
לָעֶרֶב יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ׃
7 כִּי־כָלִינוּ בְאַפֶּךָ
וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ׃
8 שַׁתָּ עֲוֹנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ
עֲלֻמֵנוּ לְמְאוֹר פָּנֶיךָ׃
9 כִּי כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ
כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְּמוֹ־דִמְיוֹן׃
10 יְמֵי־שְׁנוֹתֵינוּ | בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה
וְאִם בִּגְבוּרֹת | שְׁמוֹנִים שָׁנָה
וְרָהְבָם עָמָל וָאָוֶן
כִּי־גָז חִישׁ וַנָּעֻפָה׃
11 מִי־יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ
וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ׃

למנות

2 v. כן ב״א, ב״נ וממולם נצ״א. 3 v. כן כרוב ספרים כ״י, ד״יא, רי״ב ודס״ו, ס״א והד״ו וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ר״ן, ר״ם, ד״י, ד״יב ודי״ר. 5 v. כן ב״א, ב״נ אתה. 4 v. בס״א ואשמורה ונכתב עליו נצ״א. 7 v. כן כרוב ספרים כ״י, ד״י ודס״ו, ס״א וכחמתך רבינו מנרש וכן ד״ג, ר״ן, ד״ם, ד״יב ודי״ר. כ״נ וכחכתך נצ״א. 8 v. שָׁתָה קרי. בס״א שָׁתָה כתיב וקרי וכן ד״א ודי״א. 8 v. ס״א עֲלָמֵינוּ וכן ר״ב ורי״ו. 10 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״י״ב, ורם״ו, ס״א יכי ובלא מקף וכן ר״ג, ד״ו ד״ם. 10 v. ס״א בהם וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״יב ודי״ר, וס״א בהם. 10 v. כן בספרים כ״י, ד״י ודס״ו, ס״א שבעים וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״יב ורי״ר. 10 v. בס״א שמונים ונמסר עליו לגרסיה. 10 v. כן במקף ובלא נגינה ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ר״ן, ד״י, ד״יב, ד״יד ורם״ו.

even from everlasting to everlasting, thou art God.
Thou turnest man to destruction; and sayest, Return, ye children of men.
For a thousand years in thy sight are but as yesterday when it is past, and as a watch in the night.
Thou carriest them away as with a flood; they are as a sleep: in the morning they are like grass which groweth up.
In the morning it flourisheth, and groweth up; in the evening it is cut down, and withereth.
For we are consumed by thine anger, and by thy wrath are we troubled.
Thou hast set our iniquities before thee, our secret sins in the light of thy countenance.
For all our days are passed away in thy wrath: we spend our years as a tale that is told.
The days of our years are threescore years and ten; and if by reason of strength they be fourscore years, yet is their strength labour and sorrow; for it is soon cut off, and we fly away.
Who knoweth the power of thine anger? even according to thy fear, so is thy wrath.

12 So teach us to number our days, that we may apply our hearts unto wisdom.
13 Return, O LORD, how long? and let it repent thee concerning thy servants.
14 O satisfy us early with thy mercy; that we may rejoice and be glad all our days.
15 Make us glad according to the days wherein thou hast afflicted us, and the years wherein we have seen evil.
16 Let thy work appear unto thy servants, and thy glory unto their children.
17 And let the beauty of the LORD our God be upon us: and establish thou the work of our hands upon us; yea, the work of our hands establish thou it.

PSALM 91

1 He that dwelleth in the secret place of the most High shall abide under the shadow of the Almighty.
2 I will say of the LORD, He is my refuge and my fortress: my God; in him will I trust.
3 Surely he shall deliver thee from the snare of the fowler, and from the noisome pestilence.
4 He shall cover thee with his feathers, and under his wings shalt thou trust: his truth shall be thy shield and buckler.
5 Thou shalt not be afraid for the terror by night;

12 לִמְנוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע
וְנָבִא לְבַב חָכְמָה׃
13 שׁוּבָה יְהוָה עַד־מָתָי
וְהִנָּחֵם עַל־עֲבָדֶיךָ׃
14 שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ
וְנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל־יָמֵינוּ׃
15 שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ
שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה׃
16 יֵרָאֶה אֶל־עֲבָדֶיךָ פָּעֳלֶךָ
וַהֲדָרְךָ עַל־בְּנֵיהֶם׃
17 וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ ס
וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ׃

צא | יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן
בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן׃
2 אֹמַר לַיהוָה מַחְסִי וּמְצוּדָתִי
אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ׃
3 כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ
מִדֶּבֶר הַוּוֹת׃
4 בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ
וְתַחַת־כְּנָפָיו תֶּחְסֶה
צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ׃
5 לֹא־תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה

מחץ

11 v. כן כ״א, ב״נ וְגרגנח געיא. 16 v. כן במונח בספרים כי״, ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ם, ר״י, ריי״ב, ריי״ד ותמ״ו. 16 v. כן בדוב ספרים כי״, ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ם, ר״י, ריי״א, ריי״ב, ריי״ד ותמ״ו, ס״א פָּעֳלֶךָ וכן תר, ת״ע, ת״ס ות״ד. 16 v. ס״א פְּעֻלַּךְ רגש וכן ר״ם, ריי״א, ריי״ב וריי״ד. 17 v. כן כ״א, ב״נ וְמַעֲשֵׂה נציא. צא, 1 v. ב״ל אֲשֶׁרִי יֹשֵׁב. 2 v. צ״ל אֹמַר בן ת״ע. 3 v. כן בספרים כי״, ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ם, ריי״ב וריי״ד. ס״א מִפַּח יְקוּשׁ או יְקוּשׁ וכן ר״י, ותמ״ו. 4 v. כן בדוב ספרים כי״, ר״י ותמ״ו, ס״א לְךָ רביע וכן ר״ב, ר״ן, ר״ם, ריי״ב וריי״ד. 4 v. כן כ״א, ב״נ וְתחתו. 5 v. ס״א לָא ובלא מקף וכן ריי״ב וריי״ד.

nor for the arrow that flieth by day;
Nor for the pestilence that walketh in darkness; nor for the destruction that wasteth at noonday.
A thousand shall fall at thy side, and ten thousand at thy right hand; but it shall not come nigh thee.
Only with thine eyes shalt thou behold and see the reward of the wicked.
Because thou hast made the LORD, which is my refuge, even the most High, thy habitation;
There shall no evil befall thee, neither shall any plague come nigh thy dwelling.
For he shall give his angels charge over thee, to keep thee in all thy ways.
They shall bear thee up in their hands, lest thou dash thy foot against a stone.
Thou shalt tread upon the lion and adder: the young lion and the dragon shalt thou trample under feet.
Because he hath set his love upon me, therefore will I deliver him: I will set him on high, because he hath known my name.
He shall call upon me, and I will answer him: I will be with him in trouble; I will deliver him, and honour him.
With long life will I satisfy him, and shew him my salvation.

מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם׃
מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ 6
מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם׃
יִפֹּל מִצִּדְּךָ | אֶלֶף 7
וּרְבָבָה מִימִינֶךָ
אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ׃
רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט 8
וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃
כִּי־אַתָּה יְהוָה מַחְסִי 9
עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ׃
לֹא־תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה 10
וְנֶגַע לֹא־יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ׃
כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָּךְ 11
לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ׃
עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ 12
פֶּן־תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ׃
עַל־שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ 13
תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין׃
כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ 14
אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי־יָדַע שְׁמִי׃
יִקְרָאֵנִי | וְאֶעֱנֵהוּ 15
עִמּוֹ־אָנֹכִי בְצָרָה
אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ׃
אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ 16
וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי׃

PSALM 92

A Psalm or Song for the sabbath day.

צב מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת׃

טוב

9 v. נ"ל אחה אמרת. 10 v. ס"א באהליך וכן ד"ו וחר'. 15 v. ס"א עמו אנכי וכן ר"ב ר"ג, ד"ו, ר"ם, ד"י ב' תי"ד. 16 v. נ"ל תראהו.

1 It is a good thing to give thanks unto the LORD, and to sing praises unto thy name, O most High:
2 To shew forth thy lovingkindness in the morning, and thy faithfulness every night,
3 Upon an instrument of ten strings, and upon the psaltery; upon the harp with a solemn sound.
4 For thou, LORD, hast made me glad through thy work: I will triumph in the works of thy hands.
5 O LORD, how great are thy works! and thy thoughts are very deep.
6 A brutish man knoweth not; neither doth a fool understand this.
7 When the wicked spring as the grass, and when all the workers of iniquity do flourish; it is that they shall be destroyed for ever:
8 But thou, LORD, art most high for evermore.
9 For, lo, thine enemies, O LORD, for, lo, thine enemies shall perish; all the workers of iniquity shall be scattered.
10 But my horn shalt thou exalt like the horn of an unicorn: I shall be anointed with fresh oil.
11 Mine eye also shall see my desire on mine enemies, and mine ears shall hear my desire of the wicked that rise up against me.

2 טוֹב לְהֹדוֹת לַיהוָה
וּלזַמֵּר לִשְׁמְךָ עֶלְיוֹן׃
3 לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ
וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת׃
4 עֲלֵי־עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל
עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר׃
5 כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְהוָה בְּפָעֳלֶךָ
בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן׃
6 מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה
מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃
7 אִישׁ־בַּעַר לֹא יֵדָע
וּכְסִיל לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת׃
8 בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים | כְּמוֹ־עֵשֶׂב
וַיָּצִיצוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן
לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד׃
9 וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהוָה׃
10 כִּי °הִנֵּה °אֹיְבֶיךָ | יְהוָה
כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ
יִתְפָּרְדוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
11 וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי
בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן׃
12 וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי
בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי׃

צדיק

צב. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ם, ד"ב ודי"ד, ס"א לְהודות סלא דסלא וכן ר"א, ד"י, די"א ודס"ו. 4 v. כן ברוב ספרים כ"י ונסמר עליו נעויא וכן בדס"ו, ס"א עֲלֵי ובלא סקף וכן ר"ב, ר"ג, ר"ם, ד"ב ודי"ד. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י, די"ב, ד"ד ודס"ו. ס"א יְהוה דחי וכן ר"ב, ר"ג, ד"ו ורס. 5 v. ס"א בְּפָעֳלֶיךָ סלא וכן ד"ב ודי"ד ות"ס. 5 v. כן ב"א, כ"נ בְּמַעֲשֵׂי. ס"א בְּמַעֲשֶׂה וכן ד"א ות"ס. 7 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ד"ם, ד"ב, ד"ד ודט"ו. ס"א אִישׁ ובלא סקף וכן ד"י. א ס"א כְּמו ובלא סקף וכן דס"ו. 10 v. ס"א כִּי־הִנֵּה וכן ר"ב, ר"ג, ד"ו ור"ם, וס"א כִּי הִנֵּה איכיך וכן דס"ו. 10 v. כן בנעויא ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י, ד"ב, די"ד ודס"ו.

13 צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח
כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה׃
14 שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה
בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ׃
15 עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה
דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ׃
16 לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר יְהוָה
צוּרִי וְלֹא־עַוְלָתָה בּוֹ׃

צנ יְהוָה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ
לָבֵשׁ יְהוָה עֹז הִתְאַזָּר
אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט׃
2 נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז
מֵעוֹלָם אָתָּה׃
3 נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְהוָה
נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם
יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם׃
4 מִקֹּלוֹת | מַיִם רַבִּים
אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם
אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְהוָה׃
5 עֵדֹתֶיךָ | נֶאֶמְנוּ מְאֹד
לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹדֶשׁ
יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים׃

צד אֵל־נְקָמוֹת יְהוָה

אל

---

13 v כן ב״א, ב״נ דשנים. 16 v. עַוְלָתָה כתיב. עַוְלָתָה קרי בם א עַוְלָתָה כתיב וקרי וכן ד״א ר״ב, ר״ן, ר״ם, ד״ר, ד״ח ודי״ד. צנ. 1 v. ברוב ספרים כ״י מוסגר צ״ב ומסומר צ״ג הדא פ״ה. 1 v. ציר הגבן כן תרי ת״ע תי״ס ותי״ר. 3 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב ד״ב, ד״ן, ד״ם ד״י, ד״ב תי״ד, ס״א מעלם וכן רמ״ו, וס״א מעולם. 4 v. כן ב״א, ב״נ אדירים. 4 v. נ״ל אדיריכמשברי = אדיר משׁבּרי. 5 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א ד״ב, ד״ד ותט״ו, ב״א נאוה קמץ וכן ר״ב, וס״א נָאוָה וכן ר״ג, ד״ן, ד״ם ודי״ב. צד. 1 v. כן ב״א, ב״נ אלי בלא נעימא.

PSALM 93

1 The LORD reigneth, he is clothed with majesty; the LORD is clothed with strength, wherewith he hath girded himself: the world also is stablished, that it cannot be moved.
2 Thy throne is established of old: thou art from everlasting.
3 The floods have lifted up, O LORD, the floods have lifted up their voice; the floods lift up their waves.
4 The LORD on high is mightier than the noise of many waters, yea, than the mighty waves of the sea.
5 Thy testimonies are very sure: holiness becometh thine house, O LORD, for ever.

PSALM 94

1 O LORD God, to whom vengeance belongeth;

2 The righteous shall flourish like the palm tree: he shall grow like a cedar in Lebanon.
3 Those that be planted in the house of the LORD shall flourish in the courts of our God.
4 They shall still bring forth fruit in old age; they shall be fat and flourishing;
5 To shew that the LORD is upright: he is my rock, and there is no unrighteousness in him.

O God, to whom vengeance belongeth, shew thyself.

2 Lift up thyself, thou judge of the earth: render a reward to the proud.

3 LORD, how long shall the wicked, how long shall the wicked triumph?

4 How long shall they utter and speak hard things? and all the workers of iniquity boast themselves?

5 They break in pieces thy people, O LORD, and afflict thine heritage.

6 They slay the widow and the stranger, and murder the fatherless.

7 Yet they say, The LORD shall not see, neither shall the God of Jacob regard it.

8 Understand, ye brutish among the people: and ye fools, when will ye be wise?

9 He that planted the ear, shall he not hear? he that formed the eye, shall he not see?

10 He that chastiseth the heathen, shall not he correct? he that teacheth man knowledge, shall not he know?

11 The LORD knoweth the thoughts of man, that they are vanity.

12 Blessed is the man whom thou chastenest, O LORD, and teachest him out of thy law;

13 That thou mayest give him rest from the days of adversity, until the pit be digged for the wicked.

אֵל נְקָמוֹת יְהוָה אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ׃
2 הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ
הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים׃
3 עַד־מָתַי רְשָׁעִים יְהוָה עַד־מָתַי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ׃
4 יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק
יִתְאַמְּרוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
5 עַמְּךָ יְהוָה יְדַכְּאוּ
וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ׃
6 אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ
וְיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ׃
7 וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־יָהּ
וְלֹא־יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃
8 בִּינוּ בֹעֲרִים בָּעָם
וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂכִּילוּ׃
9 הֲנֹטַע אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע
אִם־יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט׃
10 הַיֹּסֵר גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ
הַמְלַמֵּד אָדָם דָּעַת׃
11 יְהוָה יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם
כִּי־הֵמָּה הָבֶל׃
12 אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־תְּיַסְּרֶנּוּ יָהּ
וּמִתּוֹרָתְךָ תְלַמְּדֶנּוּ׃
13 לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע
עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת׃

כי

4 v. ס״א יביעו מונח וכן ר״י והס״ו. 4 v. כן ב״א, ב״נ יִתְאַמְּרוּ בלא נעויא. 5 v. כן ברוב ספרים כ״י ונכפר עליו נעויא וכן בר״י והס״ו. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״י, ריי״ב, ריי״ד והס״ו, ס״א הנפע. 9 v. ס״א יָצַר וכן ר״ב, ר״ג, ר״ם, ריי״ב והיי״ד. 11 v. כן ברוב ספרים כ״י, רי״ב, ר״י, ריי״ב ריי״ד והס״ו, ס״א כִּי הֵמָּה וכן ר״ע והס״ם.

14 For the LORD will not cast off his people, neither will he forsake his inheritance.
15 But judgment shall return unto righteousness: and all the upright in heart shall follow it.
16 Who will rise up for me against the evildoers? or who will stand up for me against the workers of iniquity?
17 Unless the LORD had been my help, my soul had almost dwelt in silence.
18 When I said, My foot slippeth; thy mercy, O LORD, held me up.
19 In the multitude of my thoughts within me thy comforts delight my soul.
20 Shall the throne of iniquity have fellowship with thee, which frameth mischief by a law?
21 They gather themselves together against the soul of the righteous, and condemn the innocent blood.
22 But the LORD is my defence; and my God is the rock of my refuge.
23 And he shall bring upon them their own iniquity, and shall cut them off in their own wickedness; yea, the LORD our God shall cut them off.

PSALM 95

1 O come, let us sing unto the LORD: let us make a joyful noise to the rock of our salvation.
2 Let us come before his presence with thanksgiving, and make a joyful noise unto him with psalms.
3 For the LORD is a great God, and a great King above all gods.

14 כִּי֤ לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָ֨ה עַמּ֗וֹ
וְנַחֲלָתוֹ֥ לֹ֣א יַעֲזֹֽב׃
15 כִּֽי־עַ֭ד צֶ֣דֶק יָשׁ֑וּב מִשְׁפָּ֝֗ט
וְאַחֲרָ֥יו כָּל־יִשְׁרֵי־לֵֽב׃
16 מִֽי־יָ֭קוּם לִ֣י עִם־מְרֵעִ֑ים
מִֽי־יִתְיַצַּ֖ב לִ֣י עִם־פֹּעֲלֵ֣י אָֽוֶן׃
17 לוּלֵ֤י יְהוָ֨ה עֶזְרָתָ֪ה לִּ֡י
כִּמְעַט־שָׁכְנָ֖ה דוּמָ֣ה נַפְשִֽׁי׃
18 אִם־אָ֭מַרְתִּי מָ֣טָה רַגְלִ֑י
חַסְדְּךָ֖ יְהוָ֣ה יִסְעָדֵֽנִי׃
19 בְּרֹ֤ב שַׂרְעַפַּ֨י ׀ בְּקִרְבִּ֗י
תַּנְחוּמֶ֥יךָ יְשַׁעֲשְׁע֖וּ נַפְשִֽׁי׃
20 הֲיַחְבָּ֣רְךָ֣ כִּסֵּ֣א הַוּ֑וֹת
יֹ֝צֵ֗ר עָ֥מָל עָלֵי־חֹֽק׃
21 יָגֹ֤דּוּ עַל־נֶ֨פֶשׁ צַדִּ֗יק
וְדָ֥ם נָקִ֥י יַרְשִֽׁיעוּ׃
22 וַיְהִי־יְהוָ֣ה לִ֣י לְמִשְׂגָּ֑ב
וֵאלֹהַ֥י לְצ֝֗וּר מַחְסִֽי׃
23 וַיָּ֣שֶׁב עֲלֵיהֶ֣ם ׀ אֶת־אוֹנָ֗ם
וּבְרָעָתָ֥ם יַצְמִיתֵ֑ם
יַצְמִיתֵ֖ם יְהוָ֣ה אֱלֹהֵֽינוּ׃

צה לְכ֤וּ נְרַנְּנָ֨ה לַיהוָ֗ה
נָרִ֥יעָה לְצ֝֗וּר יִשְׁעֵֽנוּ׃
2 נְקַדְּמָ֣ה פָנָ֣יו בְּתוֹדָ֑ה
בִּזְמִרוֹת֮ נָרִ֪יעַ לֽוֹ׃
3 כִּ֤י אֵ֣ל גָּ֭דוֹל יְהוָ֑ה

ומלך

22 א בן ברוב ספרים כ"ק, ד"ס, ד"מ, ד"ב, ד"ר, תט"ו, ס"א ויקי יהוה וכן ר"ב.
צה, 1 א בסקצת ספרים כ"י מזמור שיר ומזמור שי"ח חדא פרשתא.

4 In his hand are the deep places of the earth: the strength of the hills is his also.
5 The sea is his, and he made it: and his hands formed the dry land.
6 O come, let us worship and bow down: let us kneel before the LORD our maker.
7 For he is our God; and we are the people of his pasture, and the sheep of his hand. To day if ye will hear his voice,
8 Harden not your heart, as in the provocation, and as in the day of temptation in the wilderness:
9 When your fathers tempted me, proved me, and saw my work.
10 Forty years long was I grieved with this generation, and said, It is a people that do err in their heart, and they have not known my ways:
11 Unto whom I sware in my wrath that they should not enter into my rest.

וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃
4 אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מֶחְקְרֵי־אָרֶץ
וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ׃
5 אֲשֶׁר־לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ
וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ׃
6 בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה
נִבְרְכָה לִפְנֵי־יְהוָה עֹשֵׂנוּ׃
7 כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ
וַאֲנַחְנוּ עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ
הַיּוֹם אִם־בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ׃
8 אַל־תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה
כְּיוֹם מַסָּה בַּמִּדְבָּר׃
9 אֲשֶׁר נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם
בְּחָנוּנִי גַּם־רָאוּ פָעֳלִי׃
10 אַרְבָּעִים שָׁנָה אָקוּט בְּדוֹר
וָאֹמַר עַם תֹּעֵי לֵבָב הֵם
וְהֵם לֹא־יָדְעוּ דְרָכָי׃
11 אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי
אִם־יְבֹאוּן אֶל־מְנוּחָתִי׃

PSALM 96

1 O sing unto the LORD a new song: sing unto the LORD, all the earth.
2 Sing unto the LORD, bless his name; shew forth his salvation from day to day.
3 Declare his glory among the heathen,

צו שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ
שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ׃
2 שִׁירוּ לַיהוָה בָּרְכוּ שְׁמוֹ
בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ׃
3 סַפְּרוּ בַגּוֹיִם כְּבוֹדוֹ

בכל־

---

4 v. נ״ל מְרְחֲקֵי־. 5 v. כס״א יָדוֹ כתיב, יָדָיו קרי. 6 v. כן ב״א, ב״נ לְפָנַי־. 7 v. כן ברוב ספרים כ״י, ריו״ב, ד״ד ודס״ן, ס״א ואנחנו וכן ר״ג, ר״ו וה״ט. 7 v. נ״ל עַם יָדוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ: עיין לעיל ע״ס י״ג, ולקמן ק׳ נ׳. 7 v. כן ב״א, ב״נ אִם־ בלא נעויא. 10 v. צ״ל נָגוּד מֵחוּא כן ח״ע וח״ר. צון. 1 v. בסקצות ספרים כ״י מוסור צ״ח ומוסר צ״ו תרא פרשתא. 8 v. ס״א מְרִיבָה וכלא מקף וכן ד״ב, וס״א מְרִיבָה וכן ר״ג, ר״ס, ר״י, ד״ב ד״ר.

his wonders among all people.

4 For the LORD is great, and greatly to be praised: he is to be feared above all gods.

5 For all the gods of the nations are idols: but the LORD made the heavens.

6 Honour and majesty are before him: strength and beauty are in his sanctuary.

7 Give unto the LORD, O ye kindreds of the people, give unto the LORD glory and strength.

8 Give unto the LORD the glory due unto his name: bring an offering, and come into his courts.

9 O worship the LORD in the beauty of holiness: fear before him, all the earth.

10 Say among the heathen that the LORD reigneth: the world also shall be established that it shall not be moved: he shall judge the people righteously.

11 Let the heavens rejoice, and let the earth be glad; let the sea roar, and the fulness thereof.

12 Let the field be joyful, and all that is therein: then shall all the trees of the wood rejoice

13 Before the LORD: for he cometh, for he cometh to judge the earth: he shall judge the world with righteousness, and the people with his truth.

בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו׃
4 כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד
נוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃
5 כִּי כָל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים
וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה׃
6 הוֹד־וְהָדָר לְפָנָיו
עֹז וְתִפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ׃
7 הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים
הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז׃
8 הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ
שְׂאוּ־מִנְחָה וּבֹאוּ לְחַצְרוֹתָיו׃
9 הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ
חִילוּ מִפָּנָיו כָּל־הָאָרֶץ׃
10 אִמְרוּ בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ
אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט
יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים׃
11 יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ
יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ׃
12 יַעֲלֹז שָׂדַי וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ
אָז יְרַנְּנוּ כָּל־עֲצֵי־יָעַר׃
13 לִפְנֵי יְהוָה כִּי בָא
כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ
יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק
וְעַמִּים בֶּאֱמוּנָתוֹ׃

יהוה

---

v. 6 ס״א והדרה במקדשו: עיין ד״ה א׳ ט״ז כ״ז. v. 8 ס״א לפניו וכן הר׳: עיין ד״ה א׳ ס״ז כ״ט. v. 10 צ״ל תכין כן ת״ע, ת״ם ות״ר. v. 11 כן ב״א, כ״נ ירעם בריא בעיא. v. 12 צ״ל אף. v. 12 ס״א ירננו עצי בלא כולח כלי: עיין ד״ה א׳ כ״ז ל״ג. v. 13 כס״א לא נמצא כאן פעם שנית כי בא: עיין ד״ה א׳ ס״ז ל״ג. v. 13 כן ברוב ספרים כ״י וכן ב״א, ס״א וישפוט וכן רס״ו וב״א, וס״א וישפם ובלא מקף וכן ריב, ריב, ריג, ר״ס, ריב וריר.

PSALM 97

1 The LORD reigneth; let the earth rejoice; let the multitude of isles be glad thereof.
2 Clouds and darkness are round about him: righteousness and judgment are the habitation of his throne.
3 A fire goeth before him, and burneth up his enemies round about.
4 His lightnings enlightened the world: the earth saw, and trembled.
5 The hills melted like wax at the presence of the LORD, at the presence of the LORD of the whole earth.
6 The heavens declare his righteousness, and all the people see his glory.
7 Confounded be all they that serve graven images, that boast themselves of idols: worship him, all ye gods.
8 Zion heard, and was glad; and the daughters of Judah rejoiced because of thy judgments, O LORD.
9 For thou, LORD, art high above all the earth: thou art exalted far above all gods.
10 Ye that love the LORD, hate evil: he preserveth the souls of his saints; he delivereth them out of the hand of the wicked.
11 Light is sown for the righteous, and gladness for the upright in heart.

צז יְהוָה מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ
יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים׃
2 עָנָן וַעֲרָפֶל סְבִיבָיו
צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאוֹ׃
3 אֵשׁ לְפָנָיו תֵּלֵךְ
וּתְלַהֵט סָבִיב צָרָיו׃
4 הֵאִירוּ בְרָקָיו תֵּבֵל
רָאֲתָה וַתָּחֶל הָאָרֶץ׃
5 הָרִים כַּדּוֹנַג נָמַסּוּ מִלִּפְנֵי יְהוָה
מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃
6 הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צִדְקוֹ
וְרָאוּ כָל־הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ׃
7 יֵבֹשׁוּ כָּל־עֹבְדֵי פֶסֶל
הַמִּתְהַלְלִים בָּאֱלִילִים
הִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָּל־אֱלֹהִים׃
8 שָׁמְעָה וַתִּשְׂמַח צִיּוֹן
וַתָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה
לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה׃
9 כִּי־אַתָּה יְהוָה עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ
מְאֹד נַעֲלֵיתָ עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃
10 אֹהֲבֵי יְהוָה שִׂנְאוּ רָע
שֹׁמֵר נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו
מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם׃
11 אוֹר זָרַע לַצַּדִּיק
וּלְיִשְׁרֵי־לֵב שִׂמְחָה׃

שמחו

צז. 1 v. ברוב ספרים כ"י מיוסר ע"ו ומיסור ע"ו חדא פרשתא. 3 v. בן מנחן בספרים כ"י. ר"ב. ר"ג. ר"ל. ר"ם. ר"ע. ר"ף. ר"ב. ד"ד ד"ם. 4 v. בן ברוב ספרים כ"י. ר"א. ד"ב. ד"ג. ד"ו. ד"ח. ד"י. ד"א. ד"ב. ד"ד ד"ם. ס"א וַתָּחֶל. 7 v. בכתה בָּאֱלִילִים חסף קמץ. 11 v. ס"א זָרֵחַ וכן תר. תש תס והיר: עיין לקמן קי"ב ד'.

Rejoice in the LORD, ye righteous; and give thanks at the remembrance of his holiness.

שִׂמְחוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה
וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ׃ 12

PSALM 98

צח מִזְמוֹר

A Psalm.

O sing unto the LORD a new song; for he hath done marvellous things: his right hand, and his holy arm, hath gotten him the victory.

שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ
כִּי־נִפְלָאוֹת עָשָׂה
הוֹשִׁיעָה־לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ׃

The LORD hath made known his salvation: his righteousness hath he openly shewed in the sight of the heathen.

הוֹדִיעַ יְהוָה יְשׁוּעָתוֹ 2
לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ׃

He hath remembered his mercy and his truth toward the house of Israel: all the ends of the earth have seen the salvation of our God.

זָכַר חַסְדּוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל 3
רָאוּ כָל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ׃

Make a joyful noise unto the LORD, all the earth: make a loud noise, and rejoice, and sing praise.

הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ 4
פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ׃

Sing unto the LORD with the harp; with the harp, and the voice of a psalm.

זַמְּרוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר 5
בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה׃

With trumpets and sound of cornet make a joyful noise before the LORD, the King.

בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר 6
הָרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְהוָה׃

Let the sea roar, and the fulness thereof; the world, and they that dwell therein.

יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ 7
תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃

Let the floods clap their hands: let the hills be joyful together

נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ־כָף 8
יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ׃

Before the LORD; for he cometh to judge the earth: with righteousness shall he judge the world, and the people with equity.

לִפְנֵי־יְהוָה כִּי־בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ 9
יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק
וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים׃

PSALM 99

The LORD reigneth; let the people tremble:

צט יְהוָה מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים

ישב

צח. 1 v. כן ברחי ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ז, ד"ם, ד"י, ד"כ, ד"ל ודפ"ו. 9 v. כן ברוב ספרים כ"י, או לְפָנֵי- וכן דפ"ו, ס"א לפני ובלא סקף וכן ד"ב. ד"ל ודי"ד. וס"א לְפָנֵי וכן ד"ג, ד"ז, ד"ם ודי"י. 9 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ז, ד"ם, ד"י, ד"כ ודי"ד, ס"א בְּי ובלא מקף וכן דפ"ו. 9 v. כן ברוב ספרים כ"י ודפ"ו, ס"א ישפט ובלא סקף וכן ד"י, וס"א ישפֹּט וכן ד"ב, ד"ג, ד"ז, ד"י, ד"כ ודי"ד, וס"א יִשְׁפֹּט".

he sitteth between the cherubims; let the earth be moved.

2 The LORD is great in Zion; and he is high above all the people.

3 Let them praise thy great and terrible name; for it is holy.

4 The king's strength also loveth judgment; thou dost establish equity, thou executest judgment and righteousness in Jacob.

5 Exalt ye the LORD our God, and worship at his footstool; for he is holy.

6 Moses and Aaron among his priests, and Samuel among them that call upon his name; they called upon the LORD, and he answered them.

7 He spake unto them in the cloudy pillar: they kept his testimonies, and the ordinance that he gave them.

8 Thou answeredst them, O LORD our God: thou wast a God that forgavest them, though thou tookest vengeance of their inventions.

9 Exalt the LORD our God, and worship at his holy hill; for the LORD our God is holy.

PSALM 100

A Psalm of praise.

1 Make a joyful noise unto the LORD, all ye lands.

2 Serve the LORD with gladness: come before his presence with singing.

יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ׃
יְהוָה בְּצִיּוֹן גָּדוֹל 2
וְרָם הוּא עַל־כָּל־הָעַמִּים׃
יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא 3
קָדוֹשׁ הוּא׃
וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב 4
אַתָּה כּוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים
מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב אַתָּה עָשִׂיתָ׃
רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ 5
וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו
קָדוֹשׁ הוּא׃
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנָיו 6
וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ
קֹרְאִים אֶל־יְהוָה וְהוּא יַעֲנֵם׃
בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֶּר אֲלֵיהֶם 7
שָׁמְרוּ עֵדֹתָיו וְחֹק נָתַן־לָמוֹ׃
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עָנִיתָם 8
אֵל נֹשֵׂא הָיִיתָ לָהֶם
וְנֹקֵם עַל־עֲלִילוֹתָם׃
רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ 9
וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ
כִּי־קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃
ק מִזְמוֹר לְתוֹדָה
הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ׃ 2
עִבְדוּ אֶת־יְהוָה בְּשִׂמְחָה
בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה׃

דעו

צט. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו נעויא. 5 v. ס"א כי־קדוש וכן ת"ע וח"ר. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו נעויא, וכן בר"ג, ד"ו, ד"י ודס"ו. 9 v. כן ברוב ספרים כ"י ונכסר עליו נעויא.

Know ye that the LORD he is God: it is he that hath made us, and not we ourselves; we are his people, and the sheep of his pasture.
Enter into his gates with thanksgiving, and into his courts with praise: be thankful unto him, and bless his name.
For the LORD is good; his mercy is everlasting; and his truth endureth to all generations.

3 דְּעוּ כִּי־יְהוָה הוּא אֱלֹהִים
הוּא עָשָׂנוּ וְלֹא אֲנָחְנוּ
עַמּוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ׃
4 בֹּאוּ שְׁעָרָיו | בְּתוֹדָה
חֲצֵרֹתָיו בִּתְהִלָּה
הוֹדוּ לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ׃
5 כִּי־טוֹב יְהוָה לְעוֹלָם חַסְדּוֹ ס
וְעַד־דֹּר וָדֹר אֱמוּנָתוֹ׃

PSALM 101

A Psalm of David.

I will sing of mercy and judgment: unto thee, O LORD, will I sing.
I will behave myself wisely in a perfect way. O when wilt thou come unto me? I will walk within my house with a perfect heart.
I will set no wicked thing before mine eyes: I hate the work of them that turn aside; it shall not cleave to me.
A froward heart shall depart from me: I will not know a wicked person.
Whoso privily slandereth his neighbour, him will I cut off: him that hath an high look and a proud heart will not I suffer.

קא לְדָוִד מִזְמֹר
חֶסֶד־וּמִשְׁפָּט אָשִׁירָה
לְךָ יְהוָה אֲזַמֵּרָה׃
2 אַשְׂכִּילָה | בְּדֶרֶךְ תָּמִים
מָתַי תָּבוֹא אֵלָי
אֶתְהַלֵּךְ בְּתָם־לְבָבִי
בְּקֶרֶב בֵּיתִי׃
3 לֹא־אָשִׁית | לְנֶגֶד עֵינַי דְּבַר־בְּלִיָּעַל
עֲשֹׂה סֵטִים שָׂנֵאתִי
לֹא יִדְבַּק בִּי׃
4 לֵבָב עִקֵּשׁ יָסוּר מִמֶּנִּי
רָע לֹא אֵדָע׃
5 מלושני | בַּסֵּתֶר רֵעֵהוּ
אוֹתִי אַצְמִית
גְּבַהּ־עֵינַיִם וּרְחַב לֵבָב
אֹתוֹ לֹא אוּכָל׃

עיני |

ק. 3 v. כן ברוב ספרים כי׳. ד׳ ד׳׳ב. ד׳׳ד. ד׳׳ג. ס׳׳א פי׳ בכוונת ובלא מקף וכן ד׳׳ב. ד׳׳ג. ד׳ ד׳׳ב. 3 v. ולו קרי. ס׳׳א ולא בחיב וקרי וכן ד׳׳א. ד׳׳ב. ד׳׳ג. ד׳׳ם. ד׳׳ד. ת׳׳ע וח׳׳ם. בס׳׳א ולו בחיב וקרי וכן ד׳׳א. תר׳׳ות ר׳. **קא.** 1 v. כן למעיבאי. לכרנתאי כזמור סלא. 2 v. ס׳׳א אשפילה וכן תר׳. 3 v. עֲשֹׂה קרי. 3 v. ס׳׳א שֹׂטים וכן ד׳׳א ודי׳׳א. 4 v. כן ברוב ספרים כי׳. ד׳׳ם. ד׳׳ג. ד׳׳ב. ד׳׳ד. ס׳׳א רע פתח וכן ד׳׳א. ד׳׳ם. ד׳׳ע. ד׳׳ד. ת׳׳א והס׳׳ו. 5 v. למעיבאי מלושני בחיב מלשני קרי. לכרנתאי מלשני בחיב וקרי וכן ד׳׳א.

6 Mine eyes shall be upon the faithful of the land, that they may dwell with me: he that walketh in a perfect way, he shall serve me.
7 He that worketh deceit shall not dwell within my house: he that telleth lies shall not tarry in my sight.
8 I will early destroy all the wicked of the land; that I may cut off all wicked doers from the city of the LORD.

6 עֵינַי | בְּנֶאֱמְנֵי־אֶרֶץ
לָשֶׁבֶת עִמָּדִי
הֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ תָּמִים
הוּא יְשָׁרְתֵנִי׃
7 לֹא־יֵשֵׁב | בְּקֶרֶב בֵּיתִי עֹשֵׂה רְמִיָּה
דֹּבֵר שְׁקָרִים לֹא־יִכּוֹן לְנֶגֶד עֵינָי׃
8 לַבְּקָרִים אַצְמִית כָּל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ
לְהַכְרִית מֵעִיר־יְהוָה כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃

PSALM 102

A Prayer of the afflicted, when he is overwhelmed, and poureth out his complaint before the LORD.

1 Hear my prayer, O LORD, and let my cry come unto thee.
2 Hide not thy face from me in the day when I am in trouble; incline thine ear unto me: in the day when I call answer me speedily.
3 For my days are consumed like smoke, and my bones are burned as an hearth.
4 My heart is smitten, and withered like grass; so that I forget to eat my bread.
5 By reason of the voice of my groaning my bones cleave to my skin.
6 I am like a pelican of the wilderness: I am like an owl of the desert.
7 I watch, and am as a sparrow alone upon the house top.
8 Mine enemies reproach me all the day;

קב תְּפִלָּה לְעָנִי כִּי־יַעֲטֹף וְלִפְנֵי יְהוָה יִשְׁפֹּךְ
שִׂיחוֹ׃
2 יְהוָה שִׁמְעָה תְפִלָּתִי
וְשַׁוְעָתִי אֵלֶיךָ תָּבוֹא׃
3 אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ | מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי
הַטֵּה־אֵלַי אָזְנֶךָ
בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי׃
4 כִּי־כָלוּ בְעָשָׁן יָמָי
וְעַצְמוֹתַי כְּמוֹקֵד נָחָרוּ׃
5 הוּכָּה כָעֵשֶׂב וַיִּבַשׁ לִבִּי
כִּי־שָׁכַחְתִּי מֵאֲכֹל לַחְמִי׃
6 מִקּוֹל אַנְחָתִי
דָּבְקָה עַצְמִי לִבְשָׂרִי׃
7 דָּמִיתִי לְקָאַת מִדְבָּר
הָיִיתִי כְּכוֹס חָרְבוֹת׃
8 שָׁקַדְתִּי וָאֱהִי
כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל־גָּג׃
9 כָּל־הַיּוֹם חֵרְפוּנִי אוֹיְבָי
מְהוֹלָלַי

קב. 1 v. ס״א כִּעָטָּן וכן חר. ת״ע ות״ר. 5 v. כן ברוב ספרים ב״ן. ס״א כִּי וּבלא נקף וכן ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ס, ד״ע, ר״ב ד״ד ורס״ן, וכ״א עִי כונח. 8 v. נ״ל וָאֶהְמֶה: עיין לעיל נ״ה י״ה. 9 v. ב״א נוֹדַד וכן ר״ב.

and they that are mad against me are sworn against me.
For I have eaten ashes like bread, and mingled my drink with weeping,
Because of thine indignation and thy wrath: for thou hast lifted me up, and cast me down.
My days are like a shadow that declineth; and I am withered like grass.
But thou, O LORD, shalt endure for ever; and thy remembrance unto all generations.
Thou shalt arise, and have mercy upon Zion: for the time to favour her, yea, the set time, is come.
For thy servants take pleasure in her stones, and favour the dust thereof.
So the heathen shall fear the name of the LORD, and all the kings of the earth thy glory.
When the LORD shall build up Zion, he shall appear in his glory.
He will regard the prayer of the destitute, and not despise their prayer.
This shall be written for the generation to come: and the people which shall be created shall praise the LORD.
For he hath looked down from the height of his sanctuary; from heaven did the LORD behold the earth;

מְהוֹלָלַי בִּי נִשְׁבָּעוּ׃
10 כִּי־אֵפֶר כַּלֶּחֶם אָכָלְתִּי
וְשִׁקַּוִי בִּבְכִי מָסָכְתִּי׃
11 מִפְּנֵי־זַעַמְךָ וְקִצְפֶּךָ
כִּי נְשָׂאתַנִי וַתַּשְׁלִיכֵנִי׃
12 יָמַי כְּצֵל נָטוּי
וַאֲנִי כָּעֵשֶׂב אִיבָשׁ׃
13 וְאַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב
וְזִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר׃
14 אַתָּה תָּקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן
כִּי־עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי־בָא מוֹעֵד׃
15 כִּי רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת־אֲבָנֶיהָ
וְאֶת־עֲפָרָהּ יְחֹנֵנוּ׃
16 וְיִרְאוּ גוֹיִם אֶת־שֵׁם יְהוָה
וְכָל־מַלְכֵי הָאָרֶץ אֶת־כְּבוֹדֶךָ׃
17 כִּי־בָנָה יְהוָה צִיּוֹן
נִרְאָה בִּכְבוֹדוֹ׃
18 פָּנָה אֶל־תְּפִלַּת הָעַרְעָר
וְלֹא־בָזָה אֶת־תְּפִלָּתָם׃
19 תִּכָּתֵב זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן
וְעַם נִבְרָא יְהַלֶּל־יָהּ׃
20 כִּי־הִשְׁקִיף מִמְרוֹם קָדְשׁוֹ
יְהוָה מִשָּׁמַיִם אֶל־אֶרֶץ הִבִּיט׃

לשמע

---

v. 10 כן במקף וכלא נגינה בספרים כי׳, ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ט, ר״כ, ר״ד ורט״ו. v. 10 ס״א פָּלֶחֶם וכן ר״ו. v. 11 כן מלא בספרים כי׳, ד״א, ד״כ, ר״ג, ר״ן, ר״ם, ר״ץ, ר״א, ר״ב, ר״ד ורט״ו. v. 13 ס״א וְכִסֵּאֲךָ. v. 14 כן במקף וכלא נגינה כרוב ספרים כי׳, ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ט, ר״א, ר״ב, ר״ד ורט״ו, ס״א עֵי . . . מֵי בנעיא. v. 15 כן כרוב ספרים כ״ו ונמסר עליו נעיא, וכן בד״י ורט״ו. v. 18 כן כרוב ספרים כ״י, ר״י ורט״ו, ס״א ולא ובלא מקף וכן ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ט, ר״ב ור״ד, וס״א ולָא מונח. v. 19 כן כרוב ספרים כ״י, ר״א, ר״ג, ר״ן, ר״ט, ר״י ור״א, ס״א לְדֹר הפר וכן ר״ב, ר״ד ורט״ו.

20 To hear the groaning of the prisoner; to loose those that are appointed to death;
21 To declare the name of the LORD in Zion, and his praise in Jerusalem;
22 When the people are gathered together, and the kingdoms, to serve the LORD.
23 He weakened my strength in the way; he shortened my days.
24 I said, O my God, take me not away in the midst of my days: thy years are throughout all generations.
25 Of old hast thou laid the foundation of the earth: and the heavens are the work of thy hands.
26 They shall perish, but thou shalt endure: yea, all of them shall wax old like a garment; as a vesture shalt thou change them, and they shall be changed:
27 But thou art the same, and thy years shall have no end.
28 The children of thy servants shall continue, and their seed shall be established before thee.

PSALM 103

A Psalm of David.

1 Bless the LORD, O my soul: and all that is within me, bless his holy name.
2 Bless the LORD, O my soul, and forget not all his benefits:
3 Who forgiveth all thine iniquities;

21 לִשְׁמֹעַ אֲנָקַת אָסִיר
לְפַתֵּחַ בְּנֵי תְמוּתָה׃
22 לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהוָה
וְתִהִלָּתוֹ בִּירוּשָׁלִָם׃
23 בְּהִקָּבֵץ עַמִּים יַחְדָּו
וּמַמְלָכוֹת לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה׃
24 עִנָּה בַדֶּרֶךְ כֹּחִוֹ
קִצַּר יָמָי׃
25 אֹמַר אֵלִי אַל־תַּעֲלֵנִי בַּחֲצִי יָמָי
בְּדוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ׃
26 לְפָנִים הָאָרֶץ יָסַדְתָּ
וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ שָׁמָיִם׃
27 הֵמָּה יֹאבֵדוּ וְאַתָּה תַּעֲמֹד
וְכֻלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ
כַּלְבוּשׁ תַּחֲלִיפֵם וְיַחֲלֹפוּ׃
28 וְאַתָּה־הוּא
וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתַּמּוּ׃
29 בְּנֵי־עֲבָדֶיךָ יִשְׁכֹּנוּ
וְזַרְעָם לְפָנֶיךָ יִכּוֹן׃

קג לְדָוִד׃
בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה
וְכָל־קְרָבַי אֶת־שֵׁם קָדְשׁוֹ׃
2 בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה
וְאַל־תִּשְׁכְּחִי כָּל־גְּמוּלָיו׃
3 הַסֹּלֵחַ לְכָל־עֲוֹנֵכִי

הרפא

---

v. 23 כן ברוב ספרים כ"י. ר"ב תד"י, ס"א בְּחִקְבֹּץ רחי וכן ר"ג, ר"ה, ר"ם, ריי"ב, ריי"ד ודס"ו. v. 24 כתיב, כְּתִי קרי, בס"א כְּתִי כתיב וקרי וכן ת"ע ות"ר, ובס"א בְּתִי כתיב וקרי וכן ר"א, ריי"א, תר"ת ת"ס. v. 25 כן ברוב ספרים כ"י, ריי ודס"ו ס"א ואתה ובלא סקף וכן ר"ג, ר"ה, ריי"ב ודי"ר, וס"א ואתה. קג. 3 v. ס"א עֲוֹנַיכִי וכן ריי"ב, ת"ע ות"ר.

who healeth all thy diseases;
Who redeemeth thy life from destruction; who crowneth thee with lovingkindness and tender mercies;
Who satisfieth thy mouth with good things; so that thy youth is renewed like the eagle's.
The LORD executeth righteousness and judgment for all that are oppressed.
He made known his ways unto Moses, his acts unto the children of Israel.
The LORD is merciful and gracious, slow to anger, and plenteous in mercy.
He will not always chide: neither will he keep his anger for ever.
He hath not dealt with us after our sins; nor rewarded us according to our iniquities.
For as the heaven is high above the earth, so great is his mercy toward them that fear him.
As far as the east is from the west, so far hath he removed our transgressions from us.
Like as a father pitieth his children, so the LORD pitieth them that fear him.
For he knoweth our frame; he remembereth that we are dust.
As for man, his days are as grass: as a flower of the field, so he flourisheth.

הָרֹפֵא לְכָל־תַּחֲלוּאָיְכִי׃
4 הַגּוֹאֵל מִשַּׁחַת חַיָּיְכִי
הַמְעַטְּרֵכִי חֶסֶד וְרַחֲמִים׃
5 הַמַּשְׂבִּיעַ בַּטּוֹב עֶדְיֶךָ
תִּתְחַדֵּשׁ כַּנֶּשֶׁר נְעוּרָיְכִי׃
6 עֹשֶׂה צְדָקוֹת יְהוָה
וּמִשְׁפָּטִים לְכָל־עֲשׁוּקִים׃
7 יוֹדִיעַ דְּרָכָיו לְמֹשֶׁה
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲלִילוֹתָיו׃
8 רַחוּם וְחַנּוּן יְהוָה
אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חָסֶד׃
9 לֹא־לָנֶצַח יָרִיב
וְלֹא לְעוֹלָם יִטּוֹר׃
10 לֹא כַחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ
וְלֹא כַעֲוֹנֹתֵינוּ גָּמַל עָלֵינוּ׃
11 כִּי כִגְבֹהַּ שָׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ
גָּבַר חַסְדּוֹ עַל־יְרֵאָיו׃
12 כִּרְחֹק מִזְרָח מִמַּעֲרָב
הִרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת־פִּשְׁעֵינוּ׃
13 כְּרַחֵם אָב עַל־בָּנִים
רִחַם יְהוָה עַל־יְרֵאָיו׃
14 כִּי־הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ
זָכוֹר כִּי־עָפָר אֲנָחְנוּ׃
15 אֱנוֹשׁ כֶּחָצִיר יָמָיו
כְּצִיץ הַשָּׂדֶה כֵּן יָצִיץ׃ כי

v. 3 כן כרוב ספרים כ"י, ר"ס, ד"י, ריי"א ורס"ו, ס"א הָרוֹפֵא כתיב וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ר"ו, די"ב ודי"ר. v. 4 בן ב"א. כ"נ הַמְעַטְּרֵכִי בלא נעויא. v. 5 כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ו, דס"ב, ד"י, ריי"ב ורי"ד. ס"א תִּתְחַדֵּשׁ רביע סנרש וכן רס"ו. v. 11 ני"ל גָּבְהּ. v. 12 כן ב"א, כ"נ הרחיק בלא נעויא. v. 12 כן למערבאי, למדנחאי מִמֶּנּוּ רפי. v. 14 כן בכתף ובלא נגינה בספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, דס"ב, ר"י, די"ב, ריי"ר הס"ו.

16 For the wind passeth over it, and it is gone; and the place thereof shall know it no more.
17 But the mercy of the LORD is from everlasting to everlasting upon them that fear him, and his righteousness unto children's children;
18 To such as keep his covenant, and to those that remember his commandments to do them.
19 The LORD hath prepared his throne in the heavens; and his kingdom ruleth over all.
20 Bless the LORD, ye his angels, that excel in strength, that do his commandments, hearkening unto the voice of his word.
21 Bless ye the LORD, all ye his hosts; ye ministers of his, that do his pleasure.
22 Bless the LORD, all his works in all places of his dominion: bless the LORD, O my soul.

PSALM 104

1 Bless the LORD, O my soul. O LORD my God, thou art very great; thou art clothed with honour and majesty.
2 Who coverest thyself with light as with a garment: who stretchest out the heavens like a curtain:
3 Who layeth the beams of his chambers in the waters: who maketh the clouds his chariot: who walketh upon the wings of the wind:
4 Who maketh his angels spirits;

16 כִּי רוּחַ עָבְרָה־בּוֹ וְאֵינֶנּוּ
וְלֹא־יַכִּירֶנּוּ עוֹד מְקוֹמוֹ׃
17 וְחֶסֶד יְהוָה | מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם עַל־יְרֵאָיו
וְצִדְקָתוֹ לִבְנֵי בָנִים׃
18 לְשֹׁמְרֵי בְרִיתוֹ
וּלְזֹכְרֵי פִקֻּדָיו לַעֲשׂוֹתָם׃
19 יְהוָה בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ
וּמַלְכוּתוֹ בַכֹּל מָשָׁלָה׃
20 בָּרְכוּ יְהוָה מַלְאָכָיו
גִּבֹּרֵי כֹחַ עֹשֵׂי דְבָרוֹ
לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ׃
21 בָּרְכוּ יְהוָה כָּל־צְבָאָיו
מְשָׁרְתָיו עֹשֵׂי רְצוֹנוֹ׃
22 בָּרְכוּ יְהוָה | כָּל־מַעֲשָׂיו
בְּכָל־מְקֹמוֹת מֶמְשַׁלְתּוֹ
בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה׃

קד בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה
יְהוָה אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְאֹד
הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ׃
2 עֹטֶה־אוֹר כַּשַּׂלְמָה
נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה׃
3 הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו
הַשָּׂם־עָבִים רְכוּבוֹ
הַמְהַלֵּךְ עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ׃
4 עֹשֶׂה מַלְאָכָיו רוּחוֹת

משרתיו

מג ע ס״א בְּלֹא־מַלְאָכָיו וכן ת״ע ות״ר. קד. ו ע ברוב ספרים כי מזמור קג ומזמור קד חדא פרשתא. צ ע כן ברוב ספרים בי״ב ד״ב ד״ן, ד״ם ורי״ו, ס״א עֶצֶת ובלא סקף וכן די״ב, די״ד ודבי״ו. ב ע כן ברוב ספרים בי״ג, ד״א ודמ״ו, ס״א השם ובלא מקף וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, די״ב ודי״ד.

his ministers a flaming fire:
5 Who laid the foundations of the earth, that it should not be removed for ever.
6 Thou coveredst it with the deep as with a garment: the waters stood above the mountains.
7 At thy rebuke they fled; at the voice of thy thunder they hasted away.
8 They go up by the mountains; they go down by the valleys unto the place which thou hast founded for them.
9 Thou hast set a bound that they may not pass over; that they turn not again to cover the earth.
10 He sendeth the springs into the valleys, which run among the hills.
11 They give drink to every beast of the field: the wild asses quench their thirst.
12 By them shall the fowls of the heaven have their habitation, which sing among the branches.
13 He watereth the hills from his chambers: the earth is satisfied with the fruit of thy works.
14 He causeth the grass to grow for the cattle, and herb for the service of man: that he may bring forth food out of the earth;
15 And wine that maketh glad the heart of man, and oil to make his face to shine, and bread which strengtheneth man's heart.

מְשָׁרְתָיו אֵשׁ לֹהֵט׃
5 יָסַד־אֶרֶץ עַל־מְכוֹנֶיהָ
בַּל־תִּמּוֹט עוֹלָם וָעֶד׃
6 תְּהוֹם כַּלְבוּשׁ כִּסִּיתָ
עַל־הָרִים יַעַמְדוּ־מָיִם׃
7 מִן־גַּעֲרָתְךָ יְנוּסוּן
מִן־קוֹל רַעַמְךָ יֵחָפֵזוּן׃
8 יַעֲלוּ הָרִים יֵרְדוּ בְקָעוֹת
אֶל־מְקוֹם זֶה יָסַדְתָּ לָהֶם׃
9 גְּבוּל־שַׂמְתָּ בַּל־יַעֲבֹרוּן
בַּל־יְשֻׁבוּן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ׃
10 הַמְשַׁלֵּחַ מַעְיָנִים בַּנְּחָלִים
בֵּין הָרִים יְהַלֵּכוּן׃
11 יַשְׁקוּ כָּל־חַיְתוֹ שָׂדָי
יִשְׁבְּרוּ פְרָאִים צמָאָם׃
12 עֲלֵיהֶם עוֹף־הַשָּׁמַיִם יִשְׁכּוֹן
מִבֵּין עֳפָאִים יִתְּנוּ־קוֹל׃
13 מַשְׁקֶה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו
מִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ תִּשְׂבַּע הָאָרֶץ׃
14 מַצְמִיחַ חָצִיר וְלַבְהֵמָה
וְעֵשֶׂב לַעֲבֹדַת הָאָדָם
לְהוֹצִיא לֶחֶם מִן־הָאָרֶץ׃
15 וְיַיִן יְשַׂמַּח לְבַב־אֱנוֹשׁ
לְהַצְהִיל פָּנִים מִשָּׁמֶן
וְלֶחֶם לְבַב־אֱנוֹשׁ יִסְעָד׃

ישבעו

---

5 v. כן ברוב ספרים כי׳ ודט״ן. ס״א יָסַד וכלא מקף וכן ר״ב. ד׳ ו, ד׳ט, רי״ו וריי״ד, וס״א יָסָד וכן ד״ב וד״י. 6 v. כן בהוב ספרים כי׳. ד״ב, ר״ו, ד׳ט, ר״י ודס״ן. ס״א יַעַמְדו ובלא מקף וכן ר״ב ודי״ד. 9 v. כן ב״א, ב״נ נבול וכלא מקף וכן ר״ב. 12 v. עָפְאִים כתיב, עָפִים קרי, כס״א עָפְאִים כתיב וקרי וכן ר״ו, ר״ט ודי״ו, וכס״א עָפְאִים כתיב וקרי וכן ר״א וד״ב.

16 The trees of the LORD are full of sap; the cedars of Lebanon, which he hath planted;
17 Where the birds make their nests: as for the stork, the fir trees are her house.
18 The high hills are a refuge for the wild goats; and the rocks for the conies.
19 He appointed the moon for seasons: the sun knoweth his going down.
20 Thou makest darkness, and it is night: wherein all the beasts of the forest do creep forth.
21 The young lions roar after their prey, and seek their meat from God.
22 The sun ariseth, they gather themselves together, and lay them down in their dens.
23 Man goeth forth unto his work and to his labour until the evening.
24 O LORD, how manifold are thy works! in wisdom hast thou made them all: the earth is full of thy riches.
25 So is this great and wide sea, wherein are things creeping innumerable, both small and great beasts.
26 There go the ships:

16 יִשְׂבְּעוּ עֲצֵי יְהוָה
אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטָע:
17 אֲשֶׁר־שָׁם צִפֳּרִים יְקַנֵּנוּ
חֲסִידָה בְּרוֹשִׁים בֵּיתָהּ:
18 הָרִים הַגְּבֹהִים לַיְעֵלִים
סְלָעִים מַחְסֶה לַשְׁפַנִּים:
19 עָשָׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים
שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ:
20 תָּשֶׁת־חֹשֶׁךְ וְיְהִי לָיְלָה
בּוֹ־תִרְמֹשׂ כָּל־חַיְתוֹ־יָעַר:
21 הַכְּפִירִים שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף
וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל אָכְלָם:
22 תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסֵפוּן
וְאֶל־מְעוֹנֹתָם יִרְבָּצוּן:
23 יֵצֵא אָדָם לְפָעֳלוֹ
וְלַעֲבֹדָתוֹ עַד־עָרֶב:
24 מָה־רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה
כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ
מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ:
25 זֶה הַיָּם גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם
שָׁם־רֶמֶשׂ וְאֵין מִסְפָּר
חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם־גְּדֹלוֹת:
26 שָׁם אֳנִיּוֹת יִהַלֵּכוּן

לויתן

---

16 כן ברוב ספרים כ"י, ד"י ודט"ו, ס"א חֵשֶׁת בכונח ובלא מקף וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ט, די"ב ודי"ד. 22 ס"א מְעוֹנָתָם וכן תר"י. 23 כן ברוב ספרים כ"י, ד"י ודמ"ו, כ"א אֶרֶם דהי וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ט, די"ב ודי"ד. 24 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ג, ד"ו, ד"ט, די"ב ודט"ו, ס"א קִנְיָנֵיךָ וכן ר"א, ד"ב, ד"י, די"א, די"ב ודי"ד. 25 כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"י, ד"ס, די", די"א, די"ב ודי"ד, ס"א יָדַיִם פתח וכן דמ"ו. 26 כן ברוב ספרים כ"י ורמ"ו, ס"א שָׁם ובלא מקף וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ס, ד"י, די"ב ודי"ד.

there is that leviathan, whom thou hast made to play therein.

27 These wait all upon thee; that thou mayest give them their meat in due season.

28 That thou givest them they gather: thou openest thine hand, they are filled with good.

29 Thou hidest thy face, they are troubled: thou takest away their breath, they die, and return to their dust.

30 Thou sendest forth thy spirit, they are created: and thou renewest the face of the earth.

31 The glory of the LORD shall endure for ever: the LORD shall rejoice in his works.

32 He looketh on the earth, and it trembleth: he toucheth the hills, and they smoke.

33 I will sing unto the LORD as long as I live: I will sing praise to my God while I have my being.

34 My meditation of him shall be sweet: I will be glad in the LORD.

35 Let the sinners be consumed out of the earth, and let the wicked be no more. Bless thou the LORD, O my soul. Praise ye the LORD.

PSALM 105

1 O give thanks unto the LORD; call upon his name: make known his deeds among the people.

2 Sing unto him, sing psalms unto him:

לִוְיָתָן זֶה־יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק־בּוֹ׃
27 כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן
לָתֵת אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃
28 תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֹטוּן
תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׂבְּעוּן טוֹב׃
29 תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ יִבָּהֵלוּן
תֹּסֵף רוּחָם יִגְוָעוּן
וְאֶל־עֲפָרָם יְשׁוּבוּן׃
30 תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ יִבָּרֵאוּן
וְתְחַדֵּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה׃
31 יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם
יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו׃
32 הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעָד
יִגַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ׃
33 אָשִׁירָה לַיהוָה בְּחַיָּי
אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי׃
34 יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי
אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּיהוָה׃
35 יִתַּמּוּ חַטָּאִים מִן־הָאָרֶץ
וּרְשָׁעִים עוֹד אֵינָם
בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה
הַלְלוּיָהּ׃

קה הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ
הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו׃
2 שִׁירוּ־לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ
שיחו

---

v. 26 כן ברוב ספרים כ״י, רי״ו, ורט״ו, ס״א זה מהספר לנרמיה וכן ר״ב ר״ג, ר״ו, ד״ם, ריב וריד. v. 28 בהללי לשחק. v. 29 כן ב״א, ב״נ יבהלון. v. 35 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ו, ד״ט, רי״ו ורט״ו, ס״א ורשעים, עוד וכן ריב תריד. v. 35 כן בספרים כ״י, ס״א הללויה דגש וכן ר״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, רי״ב, רי״א, ריב, ריד תם״ו. קה, 2 v. כן ברוב ספרים כ״י, רי״ו תם״ו, ס״א שירו ובלא מקף וכן ריב תריד, וס״א שירו וכן ר״ב, ר״ו ד״ם.

talk ye of all his wondrous works.

3 Glory ye in his holy name: let the heart of them rejoice that seek the LORD.

4 Seek the LORD, and his strength: seek his face evermore.

5 Remember his marvellous works that he hath done; his wonders, and the judgments of his mouth;

6 O ye seed of Abraham his servant, ye children of Jacob his chosen.

7 He is the LORD our God: his judgments are in all the earth.

8 He hath remembered his covenant for ever, the word which he commanded to a thousand generations.

9 Which covenant he made with Abraham, and his oath unto Isaac;

10 And confirmed the same unto Jacob for a law, and to Israel for an everlasting covenant:

11 Saying, Unto thee will I give the land of Canaan, the lot of your inheritance:

12 When they were but a few men in number; yea, very few, and strangers in it.

13 When they went from one nation to another, from one kingdom to another people;

שִׂיחוּ בְכָל־נִפְלְאוֹתָיו׃

3 הִתְהַלְלוּ בְשֵׁם קָדְשׁוֹ
יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְהוָה׃

4 דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹ
בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד׃

5 זִכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר־עָשָׂה
מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ׃

6 זֶרַע אַבְרָהָם עַבְדּוֹ
בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו׃

7 הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו׃

8 זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ
דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר׃

9 אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם
וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׂחָק׃

10 וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק
לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם׃

11 לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן
חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם׃

12 בִּהְיוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר
כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ׃

13 וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי
מִמַּמְלָכָה אֶל־עַם אַחֵר׃

לא־

---

2 v. כן בדוב ספרים כ"י, ר"א, ד"ב, ר"ב, ר"ן, ד"ט, ד"י ודי"א, ס"א נִפְלְאוֹתָיו חסר וכן די"ב, די"ד דס"ו. 3 v. כן כ"א, ב"ב הִתְהַלְלוּ בלא ע"ג. 5 v. כן בדוב ספרים כ"י, ד"ב, ר"ג, ר"ן, ד"ט ודי"ב, ס"א נִפְלְאוֹתָיו חסר וכן ר"א, ד"י, די"א, די"ד דס"ו, ס"א נִפְלְאוֹתָיו רחי וכן די"ב ודי"ד. 5 v. ס"א אֲשֶׁר ובלא מקף וכן ד"ג, ר"ן, ד"ם, ד"י, דו"ב והי"ד. 6 v. ס"א יִשְׂרָאֵל: עיין ד"ה א, ס"ו י"ב. 6 v. צ"ל עֲבָדָו כן ת"ע ות"ס. 11 v. כן ברוב ספרים כ"י, די"ב, די"ד ורס"ו, ס"א לְךָ אֶתֵּן וכן ר"ב, ד"ו ור"ם, וס"א לְךָ־אֶתֵּן וכן ד"ב. 12 v. ס"א בִּהְיוֹתָם וכן תר' ות"ס: עיין ד"ה א, ט"ז י"ב.

He suffered no man to do them wrong: yea, he reproved kings for their sakes;
Saying, Touch not mine anointed, and do my prophets no harm.
Moreover he called for a famine upon the land: he brake the whole staff of bread.
He sent a man before them, even Joseph, who was sold for a servant:
Whose feet they hurt with fetters: he was laid in iron:
Until the time that his word came: the word of the LORD tried him.
The king sent and loosed him; even the ruler of the people, and let him go free.
He made him lord of his house, and ruler of all his substance:
To bind his princes at his pleasure; and teach his senators wisdom.
Israel also came into Egypt; and Jacob sojourned in the land of Ham.
And he increased his people greatly; and made them stronger than their enemies.
He turned their heart to hate his people, to deal subtilly with his servants.
He sent Moses his servant;

14 לְאַדְנִיחַ אָדָם לְעָשְׁקָם
וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים׃
15 אַל־תִּנְּעוּ בִמְשִׁיחָי
וְלִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ׃
16 וַיִּקְרָא רָעָב עַל־הָאָרֶץ
כָּל־מַטֵּה־לֶחֶם שָׁבָר׃
17 שָׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ
לְעֶבֶד נִמְכַּר יוֹסֵף׃
18 עִנּוּ בַכֶּבֶל רגְלוֹ
בַּרְזֶל בָּאָה נַפְשׁוֹ׃
19 עַד־עֵת בֹּא־דְבָרוֹ
אִמְרַת יְהוָה צְרָפָתְהוּ׃
20 שָׁלַח־מֶלֶךְ וַיְתִּירֵהוּ
מֹשֵׁל עַמִּים וַיְפַתְּחֵהוּ׃
21 שָׂמוֹ אָדוֹן לְבֵיתוֹ
וּמֹשֵׁל בְּכָל־קִנְיָנוֹ׃
22 לֶאְסֹר שָׂרָיו בְּנַפְשׁוֹ
וְזִקְנָיו יְחַכֵּם׃
23 וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרָיִם
וְיַעֲקֹב גָּר בְּאֶרֶץ חָם׃
24 וַיֶּפֶר אֶת־עַמּוֹ מְאֹד
וַיַּעֲצִמֵהוּ מִצָּרָיו׃
25 הָפַךְ לִבָּם לִשְׂנֹא עַמּוֹ
לְהִתְנַכֵּל בַּעֲבָדָיו׃
26 שָׁלַח מֹשֶׁה עַבְדּוֹ

אהרן

---

15 ס״א ובנביאי: עיין ד״ה א׳ ט״ז כ״ב. 16 ס״א מטה ובל״א מקף. 18 כתיב, תלו קרי, בס״א תלו כתיב וקרי וכן ד״א ודי״א. 20 כן כרוב ספרים כ״ה, ד״ב, ד״ג, ד״ם, ד״י, ד״יב, ד״יד ודס״ו, ס״א שלחה. 22 צ״ל בנפשו כן ת״ע וח״ס. 23 ס״א וזקניו דביע מגרש וכן ד״יב, ד״יד ודס״ו.

and Aaron whom he had chosen.

27 They shewed his signs among them, and wonders in the land of Ham.

28 He sent darkness, and made it dark; and they rebelled not against his word.

29 He turned their waters into blood, and slew their fish.

30 Their land brought forth frogs in abundance, in the chambers of their kings.

31 He spake, and there came divers sorts of flies, and lice in all their coasts.

32 He gave them hail for rain, and flaming fire in their land.

33 He smote their vines also and their fig trees; and brake the trees of their coasts.

34 He spake, and the locusts came, and caterpillers, and that without number,

35 And did eat up all the herbs in their land, and devoured the fruit of their ground.

36 He smote also all the first-born in their land, the chief of all their strength.

37 He brought them forth also with silver and gold: and there was not one feeble person among their tribes.

אַהֲרֹן אֲשֶׁר בָּחַר־בּוֹ׃
27 שָׂמוּ בָהֶם דִּבְרֵי אֹתוֹתָיו
וּמֹפְתִים בְּאֶרֶץ חָם׃
28 שָׁלַח חֹשֶׁךְ וַיַּחְשִׁךְ
וְלֹא מָרוּ אֶת־דְּבָרוֹ׃
29 הָפַךְ אֶת־מֵימֵיהֶם לְדָם
וַיָּמֶת אֶת־דְּגָתָם׃
30 שָׁרַץ אַרְצָם צְפַרְדְּעִים
בְּחַדְרֵי מַלְכֵיהֶם׃
31 אָמַר וַיָּבֹא עָרֹב
כִּנִּים בְּכָל־גְּבוּלָם׃
32 נָתַן גִּשְׁמֵיהֶם בָּרָד
אֵשׁ לֶהָבוֹת בְּאַרְצָם׃
33 וַיַּךְ גַּפְנָם וּתְאֵנָתָם
וַיְשַׁבֵּר עֵץ גְּבוּלָם׃
34 אָמַר וַיָּבֹא אַרְבֶּה
וְיֶלֶק וְאֵין מִסְפָּר׃
35 וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאַרְצָם
וַיֹּאכַל פְּרִי אַדְמָתָם׃
36 וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאַרְצָם
רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם׃
37 וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב
וְאֵין בְּשִׁבְטֵיהֶם כּוֹשֵׁל׃

שמח

27 v. כן ברוב ספרים כ"י ודס"ו. ס"א שָׂמוּ וכ"א מקף וכן ד"ב, ר"נ, ד"נ, ר"ס, ד"ב ורי"ד, ותיל שָׂם כן ת"ע, ת"ס ותי"ר: עיין לעיל ע"ח ס"ב. 28 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ד"ב, ר"ס, ד"ב, ד"ד ודס"ו. סיי"ן וַיַּחְשֵׁךְ וכן די"ד ודי"א. 28 v. ס"א וְלֹא וכ"א סקף וכן ר"נ, ר"ו, ר"ס, ר"י, ד"י"ב, ד"ד ודס"ו. 28 v. צ"ל וַיָּמֶרוּ, כן ת"ע ות"ס. 29 v. דְּבָרָיו כתיב, דְּבָרוֹ קרי. כס"א דְּבָרָיו כתיב וקרי וכן ת"ע ות"ר, וכס"א דְּבָרוֹ כתיב וקרי ד"א, ד"ב, תר' ות"ס. 30 v. נ"ל וַיַּעֲלוּ או וַיַּעֲלֶה בתרורי: עיין שמות ז' כ"ח. 36 v. ס"א בְּמִצְרַיִם וכן ד"א, ד"ב, תר' ות"ס. 37 v. כן פלא ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"נ, ר"ו, ר"ס, ר"י, ד"י"א, ד"י"ב, ד"ד ודס"ו.

38 שָׂמַח מִצְרַיִם בְּצֵאתָם
כִּי־נָפַל פַּחְדָּם עֲלֵיהֶם׃
39 פָּרַשׂ עָנָן לְמָסָךְ
וְאֵשׁ לְהָאִיר לָיְלָה׃
40 שָׁאַל וַיָּבֵא שְׂלָו
וְלֶחֶם שָׁמַיִם יַשְׂבִּיעֵם׃
41 פָּתַח צוּר וַיָּזוּבוּ מָיִם
הָלְכוּ בְצִיּוֹת נָהָר׃
42 כִּי־זָכַר אֶת־דְּבַר קָדְשׁוֹ
אֶת־אַבְרָהָם עַבְדּוֹ׃
43 וַיּוֹצֵא עַמּוֹ בְּשָׂשׂוֹן
בְּרִנָּה אֶת־בְּחִירָיו׃
44 וַיִּתֵּן לָהֶם אַרְצוֹת גּוֹיִם
וַעֲמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ׃
45 בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו ס
וְתוֹרֹתָיו יִנְצֹרוּ
הַלְלוּיָהּ׃

PSALM 106

קן הַלְלוּיָהּ |
הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
2 מִי יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת יְהוָה
יַשְׁמִיעַ כָּל־תְּהִלָּתוֹ׃
3 אַשְׁרֵי שֹׁמְרֵי מִשְׁפָּט
עֹשֵׂה צְדָקָה בְכָל־עֵת׃

Egypt was glad when they departed: for the fear of them fell upon them.
He spread a cloud for a covering; and fire to give light in the night.
The people asked, and he brought quails, and satisfied them with the bread of heaven.
He opened the rock, and the waters gushed out; they ran in the dry places like a river.
For he remembered his holy promise, and Abraham his servant.
And he brought forth his people with joy, and his chosen with gladness:
And gave them the lands of the heathen: and they inherited the labour of the people;
That they might observe his statutes, and keep his laws. Praise ye the LORD.

Praise ye the LORD. O give thanks unto the LORD; for he is good: for his mercy endureth for ever.
Who can utter the mighty acts of the LORD? who can shew forth all his praise?
Blessed are they that keep judgment, and he that doeth righteousness at all times.

זכרני

v. 40 צ"ל שָׁאַל, כן תר', ת"ע, ת"ס והי"ר. v. 40 סא"א וַיָּבֵא וכן ת"ע ות"ר. v. 41 כל"ו קרי. v. 41 כן ברוב ספרים כי"א, ר"ב, ר"י, ד"ר ודס"ו וכן ב"א, ב"ג פתה וכן ד"ג, ד"ו ודס. v. 42 סא"א כִּי ובלא כקף וכן ר"ב, ד"ר ודס"ו. v. 42 כן ברוב ספרים כי"א, ר"ב, ר"ג, ד"ס, ד"י ודס"ו, פ"א אֶת דביע מגרש וכן ד"ר והי"ד וס"א אה. v. 45 בת"ע, בת"ס ובת"ר לא נמצא כאן כלת הַלְלוּיָהּ. קן. 1 v. בת"ס לא נמצא כאן בראש הַלְלוּיָהּ. 3 v. סא"א עֹשֵׂי וכן ר"ב, ד"ו, ת"ר, ת"ע, ת"ס ות"ר.

4 Remember me, O LORD, with the favour that thou bearest unto thy people: O visit me with thy salvation;
5 That I may see the good of thy chosen, that I may rejoice in the gladness of thy nation, that I may glory with thine inheritance.
6 We have sinned with our fathers, we have committed iniquity, we have done wickedly.
7 Our fathers understood not thy wonders in Egypt; they remembered not the multitude of thy mercies; but provoked him at the sea, even at the Red sea.
8 Nevertheless he saved them for his name's sake, that he might make his mighty power to be known.
9 He rebuked the Red sea also, and it was dried up: so he led them through the depths, as through the wilderness.
10 And he saved them from the hand of him that hated them, and redeemed them from the hand of the enemy.
11 And the waters covered their enemies: there was not one of them left.
12 Then believed they his words; they sang his praise.
13 They soon forgat his works; they waited not for his counsel:
14 But lusted exceedingly in the wilderness, and tempted God in the desert.
15 And he gave them their request;

4 זָכְרֵנִי יְהוָה בִּרְצוֹן עַמֶּךָ
פָּקְדֵנִי בִּישׁוּעָתֶךָ׃
5 לִרְאוֹת | בְּטוּבַת בְּחִירֶיךָ
לִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחַת גּוֹיֶךָ
לְהִתְהַלֵּל עִם־נַחֲלָתֶךָ׃
6 חָטָאנוּ עִם־אֲבוֹתֵינוּ
הֶעֱוִינוּ הִרְשָׁעְנוּ׃
7 אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם | לֹא־הִשְׂכִּילוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ
לֹא זָכְרוּ אֶת־רֹב חֲסָדֶיךָ
וַיַּמְרוּ עַל־יָם בְּיַם־סוּף׃
8 וַיּוֹשִׁיעֵם לְמַעַן שְׁמוֹ
לְהוֹדִיעַ אֶת־גְּבוּרָתוֹ׃
9 וַיִּגְעַר בְּיַם־סוּף וַיֶּחֱרָב
וַיּוֹלִיכֵם בַּתְּהֹמוֹת כַּמִּדְבָּר׃
10 וַיּוֹשִׁיעֵם מִיַּד שׂוֹנֵא
וַיִּגְאָלֵם מִיַּד אוֹיֵב׃
11 וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם
אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר׃
12 וַיַּאֲמִינוּ בִּדְבָרָיו
יָשִׁירוּ תְהִלָּתוֹ׃
13 מִהֲרוּ שָׁכְחוּ מַעֲשָׂיו
לֹא־חִכּוּ לַעֲצָתוֹ׃
14 וַיִּתְאַוּוּ תַאֲוָה בַּמִּדְבָּר
וַיְנַסּוּ־אֵל בִּישִׁימוֹן׃
15 וַיִּתֵּן לָהֶם שֶׁאֱלָתָם

וישלח

4 v. ס״א זָכְרֵנוּ . . . פָּקְדֵנוּ וכן ת״ע, תיס ות״ה. 6 v. כן ברבינע בספרים כ״י, ד״ג, ד״ו, דם, ד״י, ד״ב, ריד ודס״ו. 6 v. ס״א הִרְשַׁעְנוּ וכן ד״א. 7 v. ג״ל עֲלִיוֹן: עיין לעיל ע״ת י״ח, ני״ו. 10 v. כן ב״א, ב״נ ויושיעם בלא נציא.

but sent leanness into their soul.
They envied Moses also in the camp, and Aaron the saint of the LORD.
The earth opened and swallowed up Dathan, and covered the company of Abiram.
And a fire was kindled in their company; the flame burned up the wicked.
They made a calf in Horeb, and worshipped the molten image.
Thus they changed their glory into the similitude of an ox that eateth grass.
They forgat God their saviour, which had done great things in Egypt;
Wondrous works in the land of Ham, and terrible things by the Red sea.
Therefore he said that he would destroy them, had not Moses his chosen stood before him in the breach, to turn away his wrath, lest he should destroy them.
Yea, they despised the pleasant land, they believed not his word:
But murmured in their tents, and hearkened not unto the voice of the LORD.
Therefore he lifted up his hand against them, to overthrow them in the wilderness:

וַיְשַׁלַּח רָזוֹן בְּנַפְשָׁם׃
16 וַיְקַנְאוּ לְמֹשֶׁה בַּמַּחֲנֶה
לְאַהֲרֹן קְדוֹשׁ יְהוָה׃
17 תִּפְתַּח־אֶרֶץ וַתִּבְלַע דָּתָן
וַתְּכַס עַל־עֲדַת אֲבִירָם׃
18 וַתִּבְעַר־אֵשׁ בַּעֲדָתָם
לֶהָבָה תְּלַהֵט רְשָׁעִים׃
19 יַעֲשׂוּ־עֵגֶל בְּחֹרֵב
וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַסֵּכָה׃
20 וַיָּמִירוּ אֶת־כְּבוֹדָם
בְּתַבְנִית שׁוֹר אֹכֵל עֵשֶׂב׃
21 שָׁכְחוּ אֵל מוֹשִׁיעָם
עֹשֶׂה גְדֹלוֹת בְּמִצְרָיִם׃
22 נִפְלָאוֹת בְּאֶרֶץ חָם
נוֹרָאוֹת עַל־יַם־סוּף׃
23 וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידָם
לוּלֵי מֹשֶׁה בְחִירוֹ
עָמַד בַּפֶּרֶץ לְפָנָיו
לְהָשִׁיב חֲמָתוֹ מֵהַשְׁחִית׃
24 וַיִּמְאֲסוּ בְּאֶרֶץ חֶמְדָּה
לֹא־הֶאֱמִינוּ לִדְבָרוֹ׃
25 וַיֵּרָנְנוּ בְאָהֳלֵיהֶם
לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה׃
26 וַיִּשָּׂא יָדוֹ לָהֶם
לְהַפִּיל אוֹתָם בַּמִּדְבָּר׃

ולהפיל

20 v. תקון סופרים: היה ראוי בכזרי אלא שכינה הכתוב. 24 v. כן כרוב ספרים כ"י ומס'ו, ס"א לֹא וכלא פקף וכן ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ר"י, ר"כ והי"ד. 25 v. ס"א ולא וכן ר"ב ה"ו.

27 To overthrow their seed also among the nations, and to scatter them in the lands.
28 They joined themselves also unto Baal-peor, and ate the sacrifices of the dead.
29 Thus they provoked him to anger with their inventions: and the plague brake in upon them.
30 Then stood up Phinehas, and executed judgment: and so the plague was stayed.
31 And that was counted unto him for righteousness unto all generations for evermore.
32 They angered him also at the waters of strife, so that it went ill with Moses for their sakes:
33 Because they provoked his spirit, so that he spake unadvisedly with his lips.
34 They did not destroy the nations, concerning whom the LORD commanded them:
35 But were mingled among the heathen, and learned their works.
36 And they served their idols: which were a snare unto them.
37 Yea, they sacrificed their sons and their daughters unto devils,
38 And shed innocent blood, even the blood of their sons and of their daughters, whom they sacrificed unto the idols of Canaan:

27 וּלְהַפִּ֣יל זַרְעָ֣ם בַּגּוֹיִ֑ם
וּלְזָרוֹתָ֖ם בָּאֲרָצֽוֹת׃
28 וַיִּצָּמְד֥וּ לְבַ֨עַל פְּע֜וֹר
וַיֹּאכְל֣וּ זִבְחֵי־מֵתִֽים׃
29 וַיַּכְעִיסוּ֥ בְמַעַלְלֵיהֶ֑ם
וַתִּפְרָ֖ץ בָּהֶ֣ם מַגֵּפָֽה׃
30 וַיַּעֲמֹ֣ד פִּ֭ינְחָס וַיְפַלֵּ֑ל
וַתֵּעָצַ֥ר הַמַּגֵּפָֽה׃
31 וַתֵּחָשֶׁב־לוֹ֥ לִצְדָקָ֑ה
לְדֹ֖ר וָדֹ֣ר עַד־עוֹלָֽם׃
32 וַיַּקְצִיפוּ֥ עַל־מֵ֝֗י מְרִיבָ֑ה
וַיֵּ֣רַע לְמֹשֶׁ֖ה בַּעֲבוּרָֽם׃
33 כִּֽי־הִמְרוּ֥ אֶת־רוּח֑וֹ
וַיְבַטֵּ֖א בִּשְׂפָתָֽיו׃
34 לֹֽא־הִשְׁמִ֥ידוּ אֶת־הָעַמִּ֑ים
אֲשֶׁ֖ר אָמַ֣ר יְהוָ֣ה לָהֶֽם׃
35 וַיִּתְעָרְב֥וּ בַגּוֹיִ֑ם
וַיִּלְמְד֖וּ מַעֲשֵׂיהֶֽם׃
36 וַיַּעַבְד֥וּ אֶת־עֲצַבֵּיהֶ֑ם
וַיִּֽהְי֖וּ לָהֶ֣ם לְמוֹקֵֽשׁ׃
37 וַיִּזְבְּח֣וּ אֶת־בְּנֵיהֶ֑ם
וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶ֖ם לַשֵּׁדִֽים׃
38 וַיִּשְׁפְּכ֣וּ דָ֭ם נָקִ֑י
דַּ֥ם בְּנֵיהֶ֝֗ם וּבְנוֹתֵיהֶ֑ם
אֲשֶׁ֤ר זָ֙בְחוּ֙ לַעֲצַבֵּ֣י כְנָ֔עַן

ותחנף

27 v. צ״ל ולְהָפִיץ, כן ת׳ס: עיין יחזקאל כ׳ כ״ג. 29 v. ס״א וַיַּכְעִיסוּהוּ וכן ת״ע, ת׳ס וח״ר. 29 v. כן כ״א, כ״נ בְּמַעֲלֵיהֶם בלא בעיא. 36 v. ס״א וַיְהִי וכן ת״ע וח״ר. 37 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״נ, ד״ס, ד״י, ד״י, ד״ר ד״ס ו״נ, ס״א ויזבחו־את־בניהם וכן ר״ב, וס״א ויזבחו את־בניהם וכן ר״ן, וס״א ויזבחו את־בניהם. וס״א ויזבח את־בניהם.

and the land was polluted with blood.

39 Thus were they defiled with their own works, and went a whoring with their own inventions.

40 Therefore was the wrath of the LORD kindled against his people, insomuch that he abhorred his own inheritance.

41 And he gave them into the hand of the heathen; and they that hated them ruled over them.

42 Their enemies also oppressed them, and they were brought into subjection under their hand.

43 Many times did he deliver them; but they provoked him with their counsel, and were brought low for their iniquity.

44 Nevertheless he regarded their affliction, when he heard their cry:

45 And he remembered for them his covenant, and repented according to the multitude of his mercies.

46 He made them also to be pitied of all those that carried them captives.

47 Save us, O LORD our God, and gather us from among the heathen, to give thanks unto thy holy name, and to triumph in thy praise.

48 Blessed be the LORD God of Israel

וַתֶּחֱנַף הָאָרֶץ בַּדָּמִים׃
39 וַיִּטְמְאוּ בְמַעֲשֵׂיהֶם
וַיִּזְנוּ בְמַעַלְלֵיהֶם׃
40 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּעַמּוֹ
וַיְתָעֵב אֶת־נַחֲלָתוֹ׃
41 וַיִּתְּנֵם בְּיַד־גּוֹיִם
וַיִּמְשְׁלוּ בָהֶם שֹׂנְאֵיהֶם׃
42 וַיִּלְחָצוּם אוֹיְבֵיהֶם
וַיִּכָּנְעוּ תַּחַת יָדָם׃
43 פְּעָמִים רַבּוֹת יַצִּילֵם
וְהֵמָּה יַמְרוּ בַּעֲצָתָם
וַיָּמֹכּוּ בַעֲוֹנָם׃
44 וַיַּרְא בְּצָרָה לָהֶם
בְּשָׁמְעוֹ אֶת־רִנָּתָם׃
45 וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ
וַיִּנָּחֵם כְּרֹב חסדו׃
46 וַיִּתֵּן אוֹתָם לְרַחֲמִים
לִפְנֵי כָּל־שׁוֹבֵיהֶם׃
47 הוֹשִׁיעֵנוּ | יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם
לְהֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ
לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ׃
48 בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל

מן־

39 v. כן ברוב ספרים כי׳ ונמסר עליו רפי וכן בר׳ם, די״א, די״כ, די״ד ודס״ו, ס״א בְּמַעֲשֵׂיהֶם תרש וכן ר״א, ר״כ, ר״ל, ור״י. 45 v. חַסְדּוֹ כתיב, חֲסָדָיו קרי, כס״א חַסְדּוֹ כתיב וקרי וכן ת״ע ור״ה, ובס״א חֲסָדָיו כתיב וקרי וכן תרי וח״ס. 47 v. כן בכספרים כי׳ ונמסר עליו געיא וכן כ״א, כ״נ וְקַבְּצֵנוּ כלא נעיא. 47 v. ס״א לְהוֹדוֹת מלא וכן ר״ב, ר״ן, די״ב, די״ד ודס״ו. 48 v. כן ברוב ספרים כי׳, ר״כ, ר״ג, ר״ן, ר״ל, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א בָּרְךָ, וס״א כורך בסקף ובלא נגינה. 48 v. כן ברוב ספרים כי׳, ר״י, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א אלהי וכן ר״ב, ר״ג וד״י, וס״א אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.

from everlasting to everlasting: and let all the people say, Amen. Praise ye the LORD.

BOOK V

PSALM 107

1 O give thanks unto the LORD, for he is good: for his mercy endureth for ever.
2 Let the redeemed of the LORD say so, whom he hath redeemed from the hand of the enemy;
3 And gathered them out of the lands, from the east, and from the west, from the north, and from the south.
4 They wandered in the wilderness in a solitary way; they found no city to dwell in.
5 Hungry and thirsty, their soul fainted in them.
6 Then they cried unto the LORD in their trouble, and he delivered them out of their distresses.
7 And he led them forth by the right way, that they might go to a city of habitation.
8 Oh that men would praise the LORD for his goodness, and for his wonderful works to the children of men!
9 For he satisfieth the longing soul, and filleth the hungry soul with goodness.
10 Such as sit in darkness and in the shadow of death,

מִן־הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם
וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן
הַלְלוּיָהּ׃

ספר חמישי

קז
1 הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
2 יֹאמְרוּ גְאוּלֵי יְהוָה
אֲשֶׁר גְּאָלָם מִיַּד־צָר׃
3 וּמֵאֲרָצוֹת קִבְּצָם
מִמִּזְרָח וּמִמַּעֲרָב
מִצָּפוֹן וּמִיָּם׃
4 תָּעוּ בַמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן דָּרֶךְ
עִיר מוֹשָׁב לֹא מָצָאוּ׃
5 רְעֵבִים גַּם־צְמֵאִים
נַפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַטָּף׃
6 וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם
מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יַצִּילֵם׃
7 וַיַּדְרִיכֵם בְּדֶרֶךְ יְשָׁרָה
לָלֶכֶת אֶל־עִיר מוֹשָׁב׃
8 יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ
וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃
9 כִּי־הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שֹׁקֵקָה
וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה מִלֵּא־טוֹב׃
10 יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת

אסירי

---

v. 48 בת״ע ובת״ם לא נמצא כאן מלת הַלְלוּיָהּ. קז. 1 v. בת״ע ובת״ר הַלְלוּיָהּ הודו תנו. 3 v. כן ב״א, כ״נ וְמֵאַרְצוֹת נעיא. 3 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ז ודט״ו, ס״א מִצָּפוֹן וכן ד״ב ודי״ה. 3 v. ג״ל וּמִיָּמִין. 4 v. צ״ל בִּישִׁימֹן דֶּרֶךְ כן ת״ע, ת״ס ות״ר. 5 v. ס״א רְעֵכִים וכן ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״י, ד״ב ודי״ר.

being bound in affliction and iron;

11 Because they rebelled against the words of God, and contemned the counsel of the most High:

12 Therefore he brought down their heart with labour; they fell down, and there was none to help.

13 Then they cried unto the LORD in their trouble, and he saved them out of their distresses.

14 He brought them out of darkness and the shadow of death, and brake their bands in sunder.

15 Oh that men would praise the LORD for his goodness, and for his wonderful works to the children of men!

16 For he hath broken the gates of brass, and cut the bars of iron in sunder.

17 Fools because of their transgression, and because of their iniquities, are afflicted.

18 Their soul abhorreth all manner of meat; and they draw near unto the gates of death.

19 Then they cry unto the LORD in their trouble, and he saveth them out of their distresses.

20 He sent his word, and healed them, and delivered them from their destructions.

21 Oh that men would praise the LORD for his goodness, and for his wonderful works to the children of men!

22 And let them sacrifice the sacrifices of thanksgiving,

אֲסִירֵי עֳנִי וּבַרְזֶל׃
11 כִּי־הִמְרוּ אִמְרֵי־אֵל
וַעֲצַת עֶלְיוֹן נָאָצוּ׃
12 וַיַּכְנַע בֶּעָמָל לִבָּם
כָּשְׁלוּ וְאֵין עֹזֵר׃
13 וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם
מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם׃
14 יוֹצִיאֵם מֹחֶשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת
וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יְנַתֵּק׃
15 יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ
וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃
16 כִּי־שִׁבַּר דַּלְתוֹת נְחֹשֶׁת
וּבְרִיחֵי בַרְזֶל גִּדַּע׃
17 אִוֱלִים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעָם
וּמֵעֲוֹנֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ׃
18 כָּל־אֹכֶל תְּתַעֵב נַפְשָׁם
וַיַּגִּיעוּ עַד־שַׁעֲרֵי־מָוֶת׃
19 וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם
מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם׃
20 יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וִירְפָּאֵם
וַיְמַלֵּט מִשְּׁחִיתוֹתָם׃
21 יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ
וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃
22 וְיִזְבְּחוּ זִבְחֵי תוֹדָה

ויספרו

11 v. ס״א ה׳ וזיירא. 13 v. כן כרוב ספרים כי׳, ד״נ ח״ו, ס״א מִמְּצוּקָתָיהֶם חסר ו׳ תניגא, וס״א מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם מלא רמלא וכן ר״א, ר״ב, ר״י, ר״א, ר״ב, ח״ד ח״ו. 14 v. ס״א ומוסרותיהם וכן ד״ב, וס״א ומוסרותיהם רביע מגרש וכן ר״נ, ר״ו, ר״ב ח״ד. 18 v. כן כרוב ספרים כי׳, ד״נ, ר״י, ר״ב ח״ד, ס״א שָׁעֲרֵי ובלא מקף וכן רס״ו. 19 v. כן ברוב ספרים כי׳ ד״נ, ר״ו, ר״ב ח״ד, ס״א מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם מלא רמלא וכן ר״א, ר״ב, ד״י ודט״ו.

and declare his works with rejoicing.

23 They that go down to the sea in ships, that do business in great waters;

24 These see the works of the LORD, and his wonders in the deep.

25 For he commandeth, and raiseth the stormy wind, which lifteth up the waves thereof.

26 They mount up to the heaven, they go down again to the depths: their soul is melted because of trouble.

27 They reel to and fro, and stagger like a drunken man, and are at their wits' end.

28 Then they cry unto the LORD in their trouble, and he bringeth them out of their distresses.

29 He maketh the storm a calm, so that the waves thereof are still.

30 Then are they glad because they be quiet; so he bringeth them unto their desired haven.

31 Oh that men would praise the LORD for his goodness, and for his wonderful works to the children of men!

32 Let them exalt him also in the congregation of the people, and praise him in the assembly of the elders.

33 He turneth rivers into a wilderness, and the watersprings into dry ground;

34 A fruitful land into barrenness, for the wickedness of them that dwell therein.

35 He turneth the wilderness into a standing water,

וְיִסַּפְּרוּ מַעֲשָׂיו בְּרִנָּה׃

23 יוֹרְדֵי הַיָּם בָּאֳנִיּוֹת ס
עֹשֵׂי מְלָאכָה בְּמַיִם רַבִּים׃

24 הֵמָּה רָאוּ מַעֲשֵׂי יְהוָה ס
וְנִפְלְאוֹתָיו בִּמְצוּלָה׃

25 וַיֹּאמֶר וַיַּעֲמֵד רוּחַ סְעָרָה ס
וַתְּרוֹמֵם גַּלָּיו׃

26 יַעֲלוּ שָׁמַיִם יֵרְדוּ תְהוֹמוֹת ס
נַפְשָׁם בְּרָעָה תִּתְמוֹגָג׃

27 יָחֹגּוּ וְיָנוּעוּ כַּשִּׁכּוֹר ס
וְכָל־חָכְמָתָם תִּתְבַּלָּע׃

28 וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם ס
וּמִמְּצוּקֹתֵיהֶם יוֹצִיאֵם׃

29 יָקֵם סְעָרָה לִדְמָמָה
וַיֶּחֱשׁוּ גַּלֵּיהֶם׃

30 וַיִּשְׂמְחוּ כִּי־יִשְׁתֹּקוּ
וַיַּנְחֵם אֶל־מְחוֹז חֶפְצָם׃

31 יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ
וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃

32 וִירוֹמְמוּהוּ בִּקְהַל־עָם
וּבְמוֹשַׁב זְקֵנִים יְהַלְלוּהוּ׃

33 יָשֵׂם נְהָרוֹת לְמִדְבָּר
וּמֹצָאֵי מַיִם לְצִמָּאוֹן׃

34 אֶרֶץ פְּרִי לִמְלֵחָה
מֵרָעַת יוֹשְׁבֵי בָהּ׃

35 יָשֵׂם מִדְבָּר לַאֲגַם־מָיִם

ואריץ

vv. 23, 24, 25, 26, 27, 28 נוּנין סנחורות. 24 v. ס״א סָעָשָׂה וכן דו׳ וחי״ב. 25 v. צ״ל וַיַּעֲמֵד כן ח״ע: עיין לעיל ל״ג ס׳. 25 v. ס״א וֹתרוֹמֵם רביע מגרש וכן דו״ב וחי״ד. 27 v. ס״א יָחֻפּוּ חסר וכן דו״ב. דו״ג. דו״א. דו״ב וחי״ד.

and dry ground into water-springs.

36 And there he maketh the hungry to dwell, that they may prepare a city for habitation;

37 And sow the fields, and plant vineyards, which may yield fruits of increase.

38 He blesseth them also, so that they are multiplied greatly; and suffereth not their cattle to decrease.

39 Again, they are minished and brought low through oppression, affliction, and sorrow.

40 He poureth contempt upon princes, and causeth them to wander in the wilderness, where there is no way.

41 Yet setteth he the poor on high from affliction, and maketh him families like a flock.

42 The righteous shall see it, and rejoice: and all iniquity shall stop her mouth.

43 Whoso is wise, and will observe these things, even they shall understand the lovingkindness of the LORD.

וְאֶרֶץ צִיָּה לְמֹצָאֵי מָיִם׃
וַיּוֹשֶׁב שָׁם רְעֵבִים 36
וַיְכוֹנְנוּ עִיר מוֹשָׁב׃
וַיִּזְרְעוּ שָׂדוֹת וַיִּטְּעוּ כְרָמִים 37
וַיַּעֲשׂוּ פְרִי תְבוּאָה׃
וַיְבָרְכֵם וַיִּרְבּוּ מְאֹד 38
וּבְהֶמְתָּם לֹא יַמְעִיט׃
וַיִּמְעֲטוּ וַיָּשֹׁחוּ 39
מֵעֹצֶר רָעָה וְיָגוֹן׃ ס
שֹׁפֵךְ בּוּז עַל־נְדִיבִים 40
וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא־דָרֶךְ׃
וַיְשַׂגֵּב אֶבְיוֹן מֵעוֹנִי 41
וַיָּשֶׂם כַּצֹּאן מִשְׁפָּחוֹת׃
יִרְאוּ יְשָׁרִים וְיִשְׂמָחוּ 42
וְכָל־עַוְלָה קָפְצָה פִּיהָ׃
מִי־חָכָם וְיִשְׁמָר־אֵלֶּה 43
וְיִתְבּוֹנְנוּ חַסְדֵי יְהוָה׃

PSALM 108

קח

A Song or Psalm of David.

שִׁיר מִזְמוֹר לְדָוִד׃

1 O God, my heart is fixed; I will sing and give praise, even with my glory.

נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים 2
אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה אַף־כְּבוֹדִי׃

2 Awake, psaltery and harp: I myself will awake early.

עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר 3
אָעִירָה שָׁחַר׃

3 I will praise thee, O LORD, among the people: and I will sing praises unto thee among the nations.

אוֹדְךָ בָעַמִּים | יְהוָה 4
וַאֲזַמֶּרְךָ בַּלְאֻמִּים׃

4 For thy mercy is great above the heavens:

כִּי־גָדֹל מֵעַל־שָׁמַיִם חַסְדֶּךָ 5

ועד־

---

v. 39 נון מנוחרת. 43 v. ס״א מִי חָכַם וכן ד״ג, ר״ב ור״ר. קח, 2 v. ס״א נִכַּן לִבִּי אֱלֹהִים נָכַן לִבִּי וכן ת״ע. תי״ס ות״ד: עיין לעיל נ״ז ח׳. 3 v. בן ברביע ברוב כפרים כ״י, ד״ב, ר״ב, ד״ן, ר״ב, ד״ד ודט״ז, ס״א וכנור רביע מגרש וכן ד״י.

and thy truth reacheth unto the clouds.

5 Be thou exalted, O God, above the heavens: and thy glory above all the earth;

6 That thy beloved may be delivered: save with thy right hand, and answer me.

7 God hath spoken in his holiness; I will rejoice, I will divide Shechem, and mete out the valley of Succoth.

8 Gilead is mine; Manasseh is mine; Ephraim also is the strength of mine head; Judah is my lawgiver;

9 Moab is my washpot; over Edom will I cast out my shoe; over Philistia will I triumph.

10 Who will bring me into the strong city? who will lead me into Edom?

11 Wilt not thou, O God, who hast cast us off? and wilt not thou, O God, go forth with our hosts?

12 Give us help from trouble: for vain is the help of man.

13 Through God we shall do valiantly: for he it is that shall tread down our enemies.

PSALM 109

To the chief Musician, A Psalm of David.

וְעַד־שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ׃

6 רוֹמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים
וְעַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃

7 לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ
הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנֵּנוּ׃

8 אֱלֹהִים | דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ
אֶעְלֹזָה אֲחַלְקָה שְׁכֶם
וְעֵמֶק סֻכּוֹת אֲמַדֵּד׃

9 לִי גִלְעָד | וְלִי מְנַשֶּׁה
וְאֶפְרַיִם מָעוֹז רֹאשִׁי
יְהוּדָה מְחֹקְקִי׃

10 מוֹאָב | סִיר רַחְצִי
עַל־אֱדוֹם אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי
עָלַי־פְּלֶשֶׁת אֶתְרוֹעָע׃

11 מִי יְבָלָנִי עִיר מָצוֹר
מִי נָחָנִי עַד־אֱדוֹם׃

12 הֲלֹא־אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ
וְלֹא־תֵצֵא אֱלֹהִים בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃

13 הָבָה־לָּנוּ עֶזְרַת מִצָּר
וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם׃

14 בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה־חָיִל
וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ׃

קט לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר

אלהי

5 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו נעיא, וכן בד"ב, ר"ן, ד"י, די"ב, די"ד ודמ"ו. 7 v. וַעֲנֵנִי כתיב, וַעֲנֵנִי קרי וכן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, די"ב. די"ד ודמ"ו, בס"א וַתַּעֲנֵנִי כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ד"ו, ד"י, די"א, תר', ח"ע, ת"ס וח"ד. 8 v. כן מחסך לגרמיה בספרים כ"י, ד"ב, ד"י, די"ב, די"ד ודמ"ו. 9 v. ס"א וְלִי וכן ר"א, ת"ע, ת"ס וח"ד: עיין לעיל ס' ט', 10 v. ס"א עָלַי או עָלַי ובלא סקף וכן ד"ב, ד"ן, ר"ן, רי"ב תי"ד. 11 v. כן חסר דחסר בדוב ספרים כ"י, ד"י ודמ"ו, ס"א יְבִילֵנִי מלא יו"ד וכן די"א תַּיְבֵּ, וס"א יוּבִילֵנִי מלא דסלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ד"י, די"ב תי"ד. 11 v. ל' יַנְחֵנִי. 11 v. ס"א מָצוֹר וכן תר"א: עיין לעיל ס' י"א. 12 v. ס"א הלא־אַתָּה וכן ת"ע, ת"ס וח"ד: עיין לעיל ס' י"ב.

1 Hold not thy peace, O God of my praise;
2 For the mouth of the wicked and the mouth of the deceitful are opened against me: they have spoken against me with a lying tongue.
3 They compassed me about also with words of hatred; and fought against me without a cause.
4 For my love they are my adversaries: but I give myself unto prayer.
5 And they have rewarded me evil for good, and hatred for my love.
6 Set thou a wicked man over him: and let Satan stand at his right hand.
7 When he shall be judged, let him be condemned: and let his prayer become sin.
8 Let his days be few; and let another take his office.
9 Let his children be fatherless, and his wife a widow.
10 Let his children be continually vagabonds, and beg: let them seek their bread also out of their desolate places.
11 Let the extortioner catch all that he hath; and let the strangers spoil his labour.
12 Let there be none to extend mercy unto him: neither let there be any to favour his fatherless children.

אֱלֹהֵי תְהִלָּתִי אַל־תֶּחֱרַשׁ׃
כִּי פִי רָשָׁע וּפִי־מִרְמָה עָלַי פָּתָחוּ 2
דִּבְּרוּ אִתִּי לְשׁוֹן שָׁקֶר׃
וּדְבָרֵי שִׂנְאָה סְבָבוּנִי 3
וַיִּלָּחֲמוּנִי חִנָּם׃
תַּחַת־אַהֲבָתִי יִשְׂטְנוּנִי 4
וַאֲנִי תְפִלָּה׃
וַיָּשִׁימוּ עָלַי רָעָה תַּחַת טוֹבָה 5
וְשִׂנְאָה תַּחַת אַהֲבָתִי׃
הַפְקֵד עָלָיו רָשָׁע 6
וְשָׂטָן יַעֲמֹד עַל־יְמִינוֹ׃
בְּהִשָּׁפְטוֹ יֵצֵא רָשָׁע 7
וּתְפִלָּתוֹ תִּהְיֶה לְחַטָּאָה׃
יְהִי־יָמָיו מְעָטִים 8
פְּקֻדָּתוֹ יִקַּח אַחֵר׃
יִהְיוּ־בָנָיו יְתוֹמִים 9
וְאִשְׁתּוֹ אַלְמָנָה׃
וְנוֹעַ יָנִועוּ בָנָיו וְשִׁאֲלוּ 10
וְדָרְשׁוּ מֵחָרְבוֹתֵיהֶם׃
יְנַקֵּשׁ נוֹשֶׁה לְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ 11
וְיָבְזּוּ זָרִים יְגִיעוֹ׃
אַל־יְהִי־לוֹ מֹשֵׁךְ חָסֶד 12
וְאַל־יְהִי חוֹנֵן לִיתוֹמָיו׃

יהי־

קם. 1 v. ס״א אֱלֹהִים וכן תר׳, ת״ע ות״ר. 1 v. כן ברוב ספרים כי״ו, ד״ג ורמ״ו. ס״א תהרֹס קמץ וכן ר״א, ד״ב, ר״ן, ד״י, ד״א, ד״ב ורי״ד. 3 v. כן ב״א, ב״ג וְיִלְחמוני נעויא. 4 v. כן למערכאי. למדנהאי יִשְׂטְנוּנִי כתיב, יִשְׂטְנֻנִי קרי. 5 v. צ״ל וַיָּשִׁיבוּ אלי כן ח״ס. 10 v. כן ברוב ספרים כי״ו, ר״א, ד״ב, ר״ג, ר״ן, ד״י, ד״א, ר״ב, ד״ר ורמ״ו, ס״א וְדָרְשׁוּ וכן דַּיָּב ות״ל יִדְרְשׁוּ כן ת״ע וח״ד. 12 v. כן ברוב ספרים כי״ו, ר״א, ד״ן, ד״ב, ד״ר ורמ״ו. ס״א אל־יהי וכן ר״ב, ד״ג ור״ן, ג״א ב״א אַל־יהי־, ב״ג אַל־יהי בלא נעויא. 12 v. כן ברוב ספרים כי״ו ונמסר עליו נעויא, וכן בד״ג, ר״ן, ד״י ורמ״ו.

13 Let his posterity be cut off; and in the generation following let their name be blotted out.
14 Let the iniquity of his fathers be remembered with the LORD; and let not the sin of his mother be blotted out.
15 Let them be before the LORD continually, that he may cut off the memory of them from the earth.
16 Because that he remembered not to shew mercy, but persecuted the poor and needy man, that he might even slay the broken in heart.
17 As he loved cursing, so let it come unto him: as he delighted not in blessing, so let it be far from him.
18 As he clothed himself with cursing like as with his garment, so let it come into his bowels like water, and like oil into his bones.
19 Let it be unto him as the garment which covereth him, and for a girdle wherewith he is girded continually.
20 Let this be the reward of mine adversaries from the LORD, and of them that speak evil against my soul.
21 But do thou for me, O GOD the LORD, for thy name's sake: because thy mercy is good, deliver thou me.
22 For I am poor and needy, and my heart is wounded within me.

13 יְהִי־אַחֲרִיתוֹ לְהַכְרִית
בְּדוֹר אַחֵר יִמַּח שְׁמָם׃
14 יִזָּכֵר | עֲוֹן אֲבֹתָיו אֶל־יְהוָה
וְחַטַּאת אִמּוֹ אַל־תִּמָּח׃
15 יִהְיוּ נֶגֶד־יְהוָה תָּמִיד
וְיַכְרֵת מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃
16 יַעַן אֲשֶׁר | לֹא זָכַר עֲשׂוֹת חָסֶד
וַיִּרְדֹּף אִישׁ־עָנִי וְאֶבְיוֹן
וְנִכְאֵה °לֵבָב לְמוּתָת׃
17 וַיֶּאֱהַב קְלָלָה וַתְּבוֹאֵהוּ
וְלֹא־חָפֵץ בִּבְרָכָה וַתִּרְחַק מִמֶּנּוּ׃
18 וַיִּלְבַּשׁ קְלָלָה כְּמַדּוֹ
וַתָּבֹא כַמַּיִם בְּקִרְבּוֹ
וְכַשֶּׁמֶן בְּעַצְמוֹתָיו׃
19 תְּהִי־לוֹ כְּבֶגֶד יַעְטֶה
וְלִמְזַח תָּמִיד יַחְגְּרֶהָ׃
20 זֹאת | פְּעֻלַּת שָׂטָנַי מֵאֵת יְהוָה
וְהַדֹּבְרִים רָע עַל־נַפְשִׁי׃
21 וְאַתָּה | יְהוָה אֲדֹנָי עֲשֵׂה־אִתִּי לְמַעַן שְׁמֶךָ .
כִּי־טוֹב חַסְדְּךָ הַצִּילֵנִי׃
22 כִּי־עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנֹכִי
וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי׃

כצל

13 v. ס״א שְׁמוֹ וכן ת״ע וח״ר. 14 v. כן מהפך לגרמיה בספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו ד״ק, ד״ס, ד״ר ודמ״ו. 16 v. כן בדוב ספרים כ״י ונכסר עליו לגרסיה וכן בד״ק, ד״ב, ד״ר ודמ״ו. 16 v. כן בדוב ספרים כ״י, וד״ו, ס״א לֹא בסקף וכן ד״ב, ד״ג, ד״ק, ד״ב ודמ״ו. 16 v. כן בדוב ספרים כ״י ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ק, ד״ב והי״ד, ס״א וְאביון רחי וכן דמ״ו. 16 v. ס״א ונכאה לֵכֵב וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ק והי״ד. 17 v. כן בדוב ספרים כ״י ונכסר עליו נעויא. 19 v. בס״א תְּהִי־ וכסר עליו נעויא וכן בד״ג תי״ו. 20 v. כן בדוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ו, ד״ק, ד״ב, ד״ר ודמ״ו, ס״א זאת, וס״א זאת־ בסקף ובלא נגינת וכן ד״ב. 21 v. כן בסקף ובלא נגינת בדוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ק, ד״ב, ד״ר ודמ״ו, וכ״ל כסוב.

23 I am gone like the shadow when it declineth: I am tossed up and down as the locust.
24 My knees are weak through fasting; and my flesh faileth of fatness.
25 I became also a reproach unto them: when they looked upon me they shaked their heads.
26 Help me, O LORD my God: O save me according to thy mercy:
27 That they may know that this is thy hand; that thou, LORD, hast done it.
28 Let them curse, but bless thou: when they arise, let them be ashamed; but let thy servant rejoice.
29 Let mine adversaries be clothed with shame, and let them cover themselves with their own confusion, as with a mantle.
30 I will greatly praise the LORD with my mouth; yea, I will praise him among the multitude.
31 For he shall stand at the right hand of the poor, to save him from those that condemn his soul.

PSALM 110

A Psalm of David.

1 The LORD said unto my LORD, Sit thou at my right hand, until I make thine enemies thy footstool.
2 The LORD shall send the rod of thy strength out of Zion: rule thou in the midst of thine enemies.

כִּצֵּל כְּנָטוּתוֹ נְהָלָכְתִּי 23
נֻעַרְתִּי כָּאַרְבֶּה׃
בְּרָכַי כָּשְׁלוּ מִצּוֹם 24
וּבְשָׂרִי כָּחַשׁ מִשָּׁמֶן׃
וַאֲנִי הָיִיתִי חֶרְפָּה לָהֶם 25
יִרְאוּנִי יָנִיעוּן רֹאשָׁם׃
עָזְרֵנִי יְהוָה אֱלֹהָי 26
הוֹשִׁיעֵנִי כְּחַסְדֶּךָ׃
וְיֵדְעוּ כִּי־יָדְךָ זֹאת 27
אַתָּה יְהוָה עָשִׂיתָהּ׃
יְקַלְלוּ־הֵמָּה וְאַתָּה תְּבָרֵךְ 28
קָמוּ וַיֵּבֹשׁוּ וְעַבְדְּךָ יִשְׂמָח׃
יִלְבְּשׁוּ שׁוֹטְנַי כְּלִמָּה 29
וְיַעְטְפוּ כַמְעִיל בָּשְׁתָּם׃
אוֹדֶה יְהוָה מְאֹד בְּפִי 30
וּבְתוֹךְ רַבִּים אֲהַלְלֶנּוּ׃
כִּי־יַעֲמֹד לִימִין אֶבְיוֹן 31
לְהוֹשִׁיעַ מִשֹּׁפְטֵי נַפְשׁוֹ׃

כן לְדָוִד מִזְמוֹר
נְאֻם יְהוָה לַאדֹנִי
שֵׁב לִימִינִי
עַד־אָשִׁית אֹיְבֶיךָ הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ׃ 2
מַטֵּה עֻזְּךָ יִשְׁלַח יְהוָה מִצִּיּוֹן
רְדֵה בְּקֶרֶב אֹיְבֶיךָ׃

עמך

23 v. ס״א נְהָלָכְתִּי וכן רס״ו. 25 v. כן ברוב כפרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ק, רי״ב, רי״ד ורפ״ו. 26 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ק, רי״ב, רי״ד ורס״ן, ס״א יקללו ובלא מקף. 28 v. כן ברבינו בספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ק, רי״ב, רי״ד ורפ״ו. 28 v. צ״ל קָמוּ יֵבֹשׁוּ, כן ת״ע ור״ד. 29 v. כן בהטף פתה בספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ק, רי״א רי״ב, רי״ד ורפ״ו. 29 v. כן בהללי וכן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ק ורבינו, כ״א בְּמַעִיל וכן ד״ב ורי״א. 31 v. סביר נַפְשׁוֹ.

3 Thy people shall be willing in the day of thy power, in the beauties of holiness from the womb of the morning: thou hast the dew of thy youth.
4 The LORD hath sworn, and will not repent, Thou art a priest for ever after the order of Melchizedek.
5 The LORD at thy right hand shall strike through kings in the day of his wrath.
6 He shall judge among the heathen, he shall fill the places with the dead bodies; he shall wound the heads over many countries.
7 He shall drink of the brook in the way: therefore shall he lift up the head.

3 עַמְּךָ נְדָבֹת בְּיוֹם חֵילֶךָ
בְּהַדְרֵי־קֹדֶשׁ מֵרֶחֶם מִשְׁחָר
לְךָ טַל יַלְדֻתֶךָ׃
4 נִשְׁבַּע יְהוָה וְלֹא יִנָּחֵם
אַתָּה־כֹהֵן לְעוֹלָם
עַל־דִּבְרָתִי מַלְכִּי־צֶדֶק׃
5 אֲדֹנָי עַל־יְמִינְךָ
מָחַץ בְּיוֹם־אַפּוֹ מְלָכִים׃
6 יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא גְוִיוֹת
מָחַץ רֹאשׁ עַל־אֶרֶץ רַבָּה׃
7 מִנַּחַל בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה
עַל־כֵּן יָרִים רֹאשׁ׃

PSALM 111

1 Praise ye the LORD. I will praise the LORD with my whole heart, in the assembly of the upright, and in the congregation.
2 The works of the LORD are great, sought out of all them that have pleasure therein.
3 His work is honourable and glorious: and his righteousness endureth for ever.
4 He hath made his wonderful works to be remembered: the LORD is gracious and full of compassion.
5 He hath given meat unto them that fear him: he will ever be mindful of his covenant.
6 He hath shewed his people the power of his works, that he may give them the heritage of the heathen.

קיא
הַלְלוּיָהּ׀
אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־לֵבָב
בְּסוֹד יְשָׁרִים וְעֵדָה׃
2 גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוָה
דְּרוּשִׁים לְכָל־חֶפְצֵיהֶם׃
3 הוֹד־וְהָדָר פָּעֳלוֹ
וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד׃
4 זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו
חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה׃
5 טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו
יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ׃
6 כֹּחַ מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ
לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם׃

מעשי

קי, 3 v. ס״א בְּהַדְרֵי־ וכן ד״ו הֲדַר־: עיין לעיל פ״ו א׳. 3 v. ס״א יַלְדֻתֶיךָ וכן ר״א: בת״ע. ת״ס וח״ר וְלִדְתִּיךָ. 4 v. כן ברוב ספרים כ״י. ד״י ודט״ו. ס״א אַתָּה כֹהֵן וכן ר״ב, ד״ג, ד״ו, ד״י״ב וח״ד, וס״א אַתָּה כֹהֵן. 4 v. בס״א דִּבְרָתִי כתיב. דִּבְרָתִי קרי. 5 v. ס״א יְהוָה.
קיא. 1 v. ס״א הללו־יה תרין מלין וכן ר״ב, ד״ג ודפ״ו.

7 The works of his hands are verity and judgment; all his commandments are sure.
8 They stand fast for ever and ever, and are done in truth and uprightness.
9 He sent redemption unto his people: he hath commanded his covenant for ever: holy and reverend is his name.
10 The fear of the LORD is the beginning of wisdom: a good understanding have all they that do his commandments: his praise endureth for ever.

PSALM 112

1 Praise ye the LORD.Blessed is the man that feareth the LORD, that delighteth greatly in his commandments.
2 His seed shall be mighty upon earth: the generation of the upright shall be blessed.
3 Wealth and riches shall be in his house: and his righteousness endureth for ever.
4 Unto the upright there ariseth light in the darkness: he is gracious, and full of compassion, and righteous.
5 A good man sheweth favour, and lendeth: he will guide his affairs with discretion.
6 Surely he shall not be moved for ever: the righteous shall be in everlasting remembrance.
7 He shall not be afraid of evil tidings: his heart is fixed, trusting in the LORD.

7 מַעֲשֵׂי יָדָיו אֱמֶת וּמִשְׁפָּט
נֶאֱמָנִים כָּל־פִּקּוּדָיו׃
8 סְמוּכִים לָעַד לְעוֹלָם
עֲשׂוּיִם בֶּאֱמֶת וְיָשָׁר׃
9 פְּדוּת | שָׁלַח לְעַמּוֹ
צִוָּה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ
קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ׃
10 רֵאשִׁית חָכְמָה | יִרְאַת יְהוָה
שֵׂכֶל טוֹב לְכָל־עֹשֵׂיהֶם
תְּהִלָּתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד׃

קיב הַלְלוּיָהּ | ס

אַשְׁרֵי־אִישׁ יָרֵא אֶת־יְהוָה
בְּמִצְוֹתָיו חָפֵץ מְאֹד׃
2 גִּבּוֹר בָּאָרֶץ יִהְיֶה זַרְעוֹ
דּוֹר יְשָׁרִים יְבֹרָךְ׃
3 הוֹן־וָעֹשֶׁר בְּבֵיתוֹ
וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד׃
4 זָרַח בַּחֹשֶׁךְ אוֹר לַיְשָׁרִים
חַנּוּן וְרַחוּם וְצַדִּיק׃
5 טוֹב־אִישׁ חוֹנֵן וּמַלְוֶה
יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט׃
6 כִּי־לְעוֹלָם לֹא־יִמּוֹט
לְזֵכֶר עוֹלָם יִהְיֶה צַדִּיק׃
7 מִשְּׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא
נָכוֹן לִבּוֹ בָּטֻחַ בַּיהוָה׃

סמך

---

7 v. ס״א מַעֲשֵׂה. 8 v. ס״א נֶאֱמָנִים וכן ר״א ורט״ו. 9 v. צ״ל וַיְצַו כן תר״ת ע״ן ת ם ות״ר׃ עיין לעיל ב״ת כ״א. קיב. 1 v. ס״א תהלוויה תרין פלין יכן ד״ב, ד״ב ודס״ו. 1 v. כן ברוב ספרים בי. ד״ב, ד״ב, דו. ד״ו, די״ב דיד ודט״ו, ס״א אשרי ובלא מקף. 5 v. ס״א טוב ובלא מקף וכן ד״ב, ד״ג ודי״ו. 6 v. ס״א כי לעולם לא וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו ודי״ו.

8 His heart is established, he shall not be afraid, until he see his desire upon his enemies.
9 He hath dispersed, he hath given to the poor; his righteousness endureth for ever; his horn shall be exalted with honour.
10 The wicked shall see it, and be grieved; he shall gnash with his teeth, and melt away: the desire of the wicked shall perish.

8 סְמוּךְ לִבּוֹ לֹא יִירָא
עַד אֲשֶׁר־יִרְאֶה בְצָרָיו׃
9 פִּזַּר נָתַן לָאֶבְיוֹנִים
צִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד
קַרְנוֹ תָּרוּם בְּכָבוֹד׃
10 רָשָׁע יִרְאֶה וְכָעָס
שִׁנָּיו יַחֲרֹק וְנָמָס
תַּאֲוַת רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃

PSALM 113

1 Praise ye the LORD. Praise, O ye servants of the LORD, praise the name of the LORD.
2 Blessed be the name of the LORD from this time forth and for evermore.
3 From the rising of the sun unto the going down of the same the LORD'S name is to be praised.
4 The LORD is high above all nations, and his glory above the heavens.
5 Who is like unto the LORD our God, who dwelleth on high,
6 Who humbleth himself to behold the things that are in heaven, and in the earth!
7 He raiseth up the poor out of the dust, and lifteth the needy out of the dunghill;
8 That he may set him with princes,

קינ

הַלְלוּיָהּ׃
1 הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה
הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה׃
2 יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃
3 מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ
מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה׃
4 רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם יְהוָה
עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ׃
5 מִי כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ
הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת׃
6 הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת
בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ׃
7 מְקִימִי מֵעָפָר דָּל
מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן׃
8 לְהוֹשִׁיבִי עִם־נְדִיבִים

עם

---

10 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"י. ד"א והט"ו, ס"א וְכָעַס פתח וכן ר"ג, ר"ו, ד"י וה"ד.
10 v. נ"ל תִּקְוַת: עיין לעיל ס' י"ם, משלי י' כ"ח. קינ, ו v. ס"א הללויה חרין סלין וכן ר"ב והט"ו. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ם, ר"י והט"ו וכן כ"א. ב"נ חסנביתי בלא נעזיא. 6 v. כן במרכא בספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ד"ם, ר"י, ויר"ב ד"י והט"ו.

even with the princes of his people.

9 He maketh the barren woman to keep house, and to be a joyful mother of children. Praise ye the LORD.

PSALM 114

1 When Israel went out of Egypt, the house of Jacob from a people of strange language;

2 Judah was his sanctuary, and Israel his dominion.

3 The sea saw it, and fled: Jordan was driven back.

4 The mountains skipped like rams, and the little hills like lambs.

5 What ailed thee, O thou sea, that thou fleddest? thou Jordan, that thou wast driven back?

6 Ye mountains, that ye skipped like rams; and ye little hills, like lambs?

7 Tremble, thou earth, at the presence of the LORD, at the presence of the God of Jacob;

8 Which turned the rock into a standing water, the flint into a fountain of waters.

PSALM 115

1 Not unto us, O LORD, not unto us, but unto thy name give glory, for thy mercy, and for thy truth's sake.

2 Wherefore should the heathen say, Where is now their God?

עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ׃
9 מוֹשִׁיבִי עֲקֶרֶת הַבַּיִת
אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה
הַלְלוּיָהּ׃

קיד בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם
בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז׃
2 הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ
יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו׃
3 הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס
הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר׃
4 הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים
גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן׃
5 מַה־לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס
הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר׃
6 הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים
גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן׃
7 מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ
מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב׃
8 הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מָיִם
חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם׃

קטו לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ
כִּי־לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד
עַל־חַסְדְּךָ עַל־אֲמִתֶּךָ׃
2 לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם
אַיֵּה־נָא אֱלֹהֵיהֶם׃

ואלהינו

---

9 ר׳ ס׳א תהלוייה תרין במין וכן ר׳ב. ר׳ג ר׳ו ד׳ם ור׳ב. קטו, 1 ר׳ו ברוב ספרים כ׳י מזמור קט׳ו וכזמור קיד הדא פרשתא וכן ה׳ע. ת׳ם ות׳ר. 1 ר׳ו כן ברוב ספרים כ׳י ר׳ב. ד׳ו, ר׳ם, ד׳י, ר׳ב. ר׳יד ודב׳ו. ס׳א יְנוּ יהוה לָא. 1 ר׳ו ס׳א וְלִי וכן ד׳א הר. ת׳ע. ת׳ם ות׳ר.

3 But our God is in the heavens: he hath done whatsoever he hath pleased.
4 Their idols are silver and gold, the work of men's hands.
5 They have mouths, but they speak not: eyes have they, but they see not:
6 They have ears, but they hear not: noses have they, but they smell not:
7 They have hands, but they handle not: feet have they, but they walk not: neither speak they through their throat.
8 They that make them are like unto them; so is every one that trusteth in them.
9 O Israel, trust thou in the LORD: he is their help and their shield.
10 O house of Aaron, trust in the LORD: he is their help and their shield.
11 Ye that fear the LORD, trust in the LORD: he is their help and their shield.
12 The LORD hath been mindful of us: he will bless us; he will bless the house of Israel; he will bless the house of Aaron.
13 He will bless them that fear the LORD, both small and great.

3 וֵאלֹהֵינוּ בַּשָּׁמָיִם
כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה׃
4 עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב
מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם׃
5 פֶּה־לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ
עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ׃
6 אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ
אַף לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן׃
7 יְדֵיהֶם וְלֹא יְמִישׁוּן
רַגְלֵיהֶם וְלֹא יְהַלֵּכוּ
לֹא־יֶהְגּוּ בִּגְרוֹנָם׃
8 כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם
כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם׃
9 יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּיהוָה
עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃
10 בֵּית אַהֲרֹן בִּטְחוּ בַיהוָה
עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃
11 יִרְאֵי יְהוָה בִּטְחוּ בַיהוָה
עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃
12 יְהוָה זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ
יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל
יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית אַהֲרֹן׃
13 יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְהוָה
הַקְּטַנִּים עִם־הַגְּדֹלִים׃

יסף

---

v. 4 ס״א כְּעֻצְּבֵי וכן ת״ע ותר״. v. 6 כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ד״ט, ד״י ודמ״ו, ס״א אף במקף וכלא נגינה וכן ד״כ ודי״ד. v. 7 כן מהפך לגרמיה בספרים כ״י, ר״ב, ד״ג, ר״ו, ד״ט, ד״י, ד״כ, די״ד ודש״ו. v. 8 ס״א בְּמוֹהֶם וכן די״א. v. 9 ס״א וְכל וכן ת״ע, ת״ם ותר״. v. 12 ס״א בית ישראל וכן ת״ע ת״ם ותר״. ברוב ספרים בי יהוה זכרנו דיש פרקא וכן ד״ו.

14 The LORD shall increase you more and more, you and your children.
15 Ye are blessed of the LORD which made heaven and earth.
16 The heaven, even the heavens, are the LORD'S: but the earth hath he given to the children of men.
17 The dead praise not the LORD, neither any that go down into silence.
18 But we will bless the LORD from this time forth and for evermore. Praise the LORD.

14 יֹסֵף יְהוָה עֲלֵיכֶם
עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם׃
15 בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה
עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃
16 הַשָּׁמַיִם ׀ שָׁמַיִם לַיהוָה
וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם׃
17 לֹא הַמֵּתִים יְהַלְלוּ־יָהּ
וְלֹא כָל־יֹרְדֵי דוּמָה׃
18 וַאֲנַחְנוּ ׀ נְבָרֵךְ יָהּ
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם
הַלְלוּיָהּ׃

PSALM 116

1 I love the LORD, because he hath heard my voice and my supplications.
2 Because he hath inclined his ear unto me, therefore will I call upon him as long as I live.
3 The sorrows of death compassed me, and the pains of hell gat hold upon me: I found trouble and sorrow.
4 Then called I upon the name of the LORD; O LORD, I beseech thee, deliver my soul.
5 Gracious is the LORD, and righteous; yea, our God is merciful.
6 The LORD preserveth the simple: I was brought low, and he helped me.

קטז
אָהַבְתִּי כִּי־יִשְׁמַע ׀ יְהוָה
אֶת־קוֹלִי תַּחֲנוּנָי׃
2 כִּי־הִטָּה אָזְנוֹ לִי
וּבְיָמַי אֶקְרָא׃
3 אֲפָפוּנִי ׀ חֶבְלֵי־מָוֶת
וּמְצָרֵי שְׁאוֹל מְצָאוּנִי
צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא׃
4 וּבְשֵׁם־יְהוָה אֶקְרָא
אָנָּה יְהוָה מַלְּטָה נַפְשִׁי׃
5 חַנּוּן יְהוָה וְצַדִּיק
וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם׃
6 שֹׁמֵר פְּתָאיִם יְהוָה
דַּלֹּתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ׃

שובי

---

v. 16 כן ברוב ספרים כ"י. ד"ב, ד"י, ר"ב. ר"ד ודמ"ו, ס"א השמים שמים וכן ד"נ, ר"נ וד"ס. וס"א השמים שמים. v. 17 כן במונח ובלא מקף ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"נ, ד"ו, ר"ם, ר"י, ר"ב, ר"ד ודמ"ו. קטז. 1 v. בסקצת ספרים כ"י אין כאן ריש פרקא. 1 v. ס"א קול וכן ח"ע, ת"ס ות"ר. 3 v. כן מהפך לגרמיה בספרים כ"י, ד"ב, ד"נ, ר"ם, ר"י, ר"ב, ר"ד ודמ"ו. 4 v. ס"א אָנָּא וכן ד"א. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א ודמ"ו, ס"א פְּתָאִים וכן ר"ב, ד"נ, ר"ו, ד"ם, ר"י, ר"א, ר"ב ורי"ד.

7 Return unto thy rest, O my soul; for the LORD hath dealt bountifully with thee.
8 For thou hast delivered my soul from death, mine eyes from tears, and my feet from falling.
9 I will walk before the LORD in the land of the living.
10 I believed, therefore have I spoken: I was greatly afflicted:
11 I said in my haste, All men are liars.
12 What shall I render unto the LORD for all his benefits toward me?
13 I will take the cup of salvation, and call upon the name of the LORD.
14 I will pay my vows unto the LORD now in the presence of all his people.
15 Precious in the sight of the LORD is the death of his saints.
16 O LORD, truly I am thy servant; I am thy servant, and the son of thine handmaid: thou hast loosed my bonds.
17 I will offer to thee the sacrifice of thanksgiving, and will call upon the name of the LORD.
18 I will pay my vows unto the LORD

7 שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי
כִּי־יְהוָה גָּמַל עָלָיְכִי׃
8 כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת
אֶת־עֵינִי מִן־דִּמְעָה
אֶת־רַגְלִי מִדֶּחִי׃
9 אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה
בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים׃
10 הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר
אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד׃
11 אֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי
כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב׃
12 מָה־אָשִׁיב לַיהוָה
כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי׃
13 כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא
וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא׃
14 נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם
נֶגְדָּה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ׃
15 יָקָר בְּעֵינֵי יְהוָה
הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו׃
16 אָנָּה יְהוָה כִּי־אֲנִי עַבְדֶּךָ
אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן־אֲמָתֶךָ
פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי׃
17 לְךָ־אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה
וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא׃
18 נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם

נגדה־

11 ו ברוב ספרים כ״י קָהֲאָשִׁיב ריש פרקא; בת״ע ות״ר הָאֲמַנְתִּי (v. 10) ריש פרקא.
14 ו כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב וד״ז, ס״א נָא דגש וכן ד״נ, ד״ס, ד״ע, די״א, די״ב, די״ד ודמ״ו,
16 ו כן ב״א, כ״נ אנִי־. 17 ו כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ז, ד״ט, ד״י ודמ״ו, וכן ב״א,
כ״א לְךָ מונח ובלא מקף וכן ד״ב, די״ב דיי״ד וב״נ.

now in the presence of all his people,
In the courts of the LORD'S house, in the midst of thee, O Jerusalem. Praise ye the LORD.

PSALM 117

O praise the LORD, all ye nations: praise him, all ye people.
For his merciful kindness is great toward us: and the truth of the LORD endureth for ever. Praise ye the LORD.

PSALM 118

O give thanks unto the LORD; for he is good: because his mercy endureth for ever.
Let Israel now say, that his mercy endureth for ever.
Let the house of Aaron now say, that his mercy endureth for ever.
Let them now that fear the LORD say, that his mercy endureth for ever.
I called upon the LORD in distress: the LORD answered me, and set me in a large place.
The LORD is on my side; I will not fear:

נְגֶדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ׃
19 בְּחַצְרוֹת | בֵּית יְהוָה
בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָם
הַלְלוּיָהּ׃
קיז הַלְלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם
שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים׃
2 כִּי גָבַר עָלֵינוּ | חַסְדּוֹ
וֶאֱמֶת־יְהוָה לְעוֹלָם
הַלְלוּיָהּ׃
קיח הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
2 יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
3 יֹאמְרוּ־נָא בֵּית־אַהֲרֹן
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
4 יֹאמְרוּ־נָא יִרְאֵי יְהוָה
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
5 מִן־הַמֵּצַר קָרָאתִי יָהּ
עָנָנִי בַמֶּרְחָב יָהּ׃
6 יְהוָה לִי לֹא אִירָא

מה־

---

v. 19 כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו נעיא . . נעיא. v. 19 כן ברוב ספרים כ"י, ר"י, ר"י, ר"ב ור"ו, ס"א הללויה תרין סלין וכן ר"ב, ד"ג וד"ס"ו. קין. 1 v. ברוב ספרים כ"י מזמור ק"י ומזמור קס"ז תרויהון חדא פרשתא וכן ר"ב, ר"ג ור"ו. 2 v. כן רביע בכספרים כ"י, ר"ב, ד"ג, ר"ו, ר"ם, ד"י, ר"י, ר"ב, ד"ר הס"ו. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"י, ר"י ב הי"ר, ס"א הללויה תרין סלין וכן ר"ב, ר"ג, ר"י, ר"ם והס"ו. קיח. 1 v. ברוב ספרים כ"י אין כאן ריש פרקא. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ג, ר"ם, ר"ב, ר"ר והס"ו, ס"א יאמר נא וכן ר"ב ור"ו, וס"א יַאמַר־נָא. 3 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י הס"ו, ס"א יאמרו נָא בֵּית וכן ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"ב הי"ר, וס"א יֹאמְרוּ נָא בֵּית וכן ר"ב. 5 v. ברוב ספרים כ"י מִן־הַמֵּצַר ריש מסקא וכן ר"ו. 5 v. ב"א מִן־, ב"נ מִן־ בגעיא. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"ו, ר"ם, ר"י, ר"י ב הס"ו, ס"א עָנָנִי רביע מגרש וכן ר"ב. 5 v. ס"א בַּמֶּרְחָב תגש. 5 v. כן למערבאי ה"א למדנחאי במרחַב יָהּ תרין סלין וכן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ד"ג, ר"ם, ד"י, ר"י, ר"ב, ר"ר, הס"ו ותר'.

what can man do unto me?
7 The LORD taketh my part with them that help me: therefore shall I see my desire upon them that hate me.
8 It is better to trust in the LORD than to put confidence in man.
9 It is better to trust in the LORD than to put confidence in princes.
10 All nations compassed me about: but in the name of the LORD will I destroy them.
11 They compassed me about; yea, they compassed me about: but in the name of the LORD I will destroy them.
12 They compassed me about like bees; they are quenched as the fire of thorns: for in the name of the LORD I will destroy them.
13 Thou hast thrust sore at me that I might fall: but the LORD helped me.
14 The LORD is my strength and song, and is become my salvation.
15 The voice of rejoicing and salvation is in the tabernacles of the righteous: the right hand of the LORD doeth valiantly.
16 The right hand of the LORD is exalted: the right hand of the LORD doeth valiantly.
17 I shall not die, but live, and declare the works of the LORD.
18 The LORD hath chastened me sore: but he hath not given me over unto death.

מַה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם׃
7 יְהוָה לִי בְּעֹזְרָי
וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי׃
8 טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה
מִבְּטֹחַ בָּאָדָם׃
9 טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה
מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים׃
10 כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי
בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃
11 סַבּוּנִי גַם־סְבָבוּנִי
בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃
12 סַבּוּנִי כִדְבֹרִים
דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים
בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃
13 דָּחֹה דְחִיתַנִי לִנְפֹּל
וַיהוָה עֲזָרָנִי׃
14 עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ
וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה׃
15 קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים
יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל׃
16 יְמִין יְהוָה רוֹמֵמָה
יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל׃
17 לֹא־אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה
וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יָהּ׃
18 יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָהּ
וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי׃

פתחו

---

12 v. צל כרברים דוגמ כן ח"ע. 12 v. צל בָּעֲרוּ כן תה ח"ע וח"ר. 18 v. דָּחוֹ קרי.
17 v. ס"א מַעֲשֵׂה וכן רש.

Open to me the gates of righteousness: I will go into them, and I will praise the LORD:

19 פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק
אָבֹא־בָם אוֹדֶה יָהּ׃

This gate of the LORD, into which the righteous shall enter.

20 זֶה־הַשַּׁעַר לַיהוָה
צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ׃

I will praise thee: for thou hast heard me, and art become my salvation.

21 אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי
וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה׃

The stone which the builders refused is become the head stone of the corner.

22 אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים
הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה׃

This is the LORD'S doing; it is marvellous in our eyes.

23 מֵאֵת יְהוָה הָיְתָה זֹּאת
הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ׃

This is the day which the LORD hath made; we will rejoice and be glad in it.

24 זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה
נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ׃

Save now, I beseech thee, O LORD: O LORD, I beseech thee, send now prosperity.

25 אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא
אָנָּא יְהוָה הַצְלִיחָה נָּא׃

Blessed be he that cometh in the name of the LORD: we have blessed you out of the house of the LORD.

26 בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה
בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה׃

God is the LORD, which hath shewed us light: bind the sacrifice with cords, even unto the horns of the altar.

27 אֵל | יְהוָה וַיָּאֶר לָנוּ
אִסְרוּ־חַג בַּעֲבתִים
עַד־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ׃

Thou art my God, and I will praise thee: thou art my God, I will exalt thee.

28 אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ
אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ׃

O give thanks unto the LORD; for he is good: for his mercy endureth for ever.

29 הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

PSALM 119

ALEPH.

קיט אַשְׁרֵי תְמִימֵי־דָרֶךְ
הַהֹלְכִים בְּתוֹרַת יְהוָה׃

Blessed are the undefiled in the way, who walk in the law of the LORD.

אשרי

25 v. ברוב ספרים כ"י אָנָּא יְהוָה ריש פרקא וכן ר"ב. 25 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"צ ד"ו ר"ם, ד"י, ד"ב, ה"ד הס"ו, ס"א חוּשִׁיעָה, ום"א הושיעה. 27 v. ס"א בַּעֲבוֹתִים מלא וכן ד"י ה"ב.

2 Blessed are they that keep his testimonies, and that seek him with the whole heart.
3 They also do no iniquity: they walk in his ways.
4 Thou hast commanded us to keep thy precepts diligently.
5 O that my ways were directed to keep thy statutes!
6 Then shall I not be ashamed, when I have respect unto all thy commandments.
7 I will praise thee with uprightness of heart, when I shall have learned thy righteous judgments.
8 I will keep thy statutes: O forsake me not utterly.

BETH.

9 Wherewithal shall a young man cleanse his way? by taking heed thereto according to thy word.
10 With my whole heart have I sought thee: O let me not wander from thy commandments.
11 Thy word have I hid in mine heart, that I might not sin against thee.
12 Blessed art thou, O LORD: teach me thy statutes.

2 אַשְׁרֵי נֹצְרֵי עֵדֹתָיו
בְּכָל־לֵב יִדְרְשׁוּהוּ׃
3 אַף לֹא־פָעֲלוּ עַוְלָה
בִּדְרָכָיו הָלָכוּ׃
4 אַתָּה צִוִּיתָה פִקֻּדֶיךָ
לִשְׁמֹר מְאֹד׃
5 אַחֲלַי יִכֹּנוּ דְרָכָי
לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ׃
6 אָז לֹא־אֵבוֹשׁ
בְּהַבִּיטִי אֶל־כָּל־מִצְוֹתֶיךָ׃
7 אוֹדְךָ בְיֹשֶׁר לֵבָב
בִּלְמֹדִי מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃
8 אֶת־חֻקֶּיךָ אֶשְׁמֹר
אַל־תַּעַזְבֵנִי עַד־מְאֹד׃

9 בַּמֶּה יְזַכֶּה־נַּעַר אֶת־אָרְחוֹ
לִשְׁמֹר כִּדְבָרֶךָ׃
10 בְּכָל־לִבִּי דְרַשְׁתִּיךָ
אַל־תַּשְׁגֵּנִי מִמִּצְוֹתֶיךָ׃
11 בְּלִבִּי צָפַנְתִּי אִמְרָתֶךָ
לְמַעַן לֹא אֶחֱטָא־לָךְ׃
12 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃

בשפתי

קיט. 8 v כן ברובץ ברוב ספרים כ"י, ד"ו וד"ם, ס"א עדתיו וכן ד"ב, ד"ד ודמ"ו, וס"א עדותיו רביע מגרש וכן ד"ו. 4 v כן ברובץ ברוב ספרים כ"י, ד"ו, ד"ם, ד"י, ד"ד ודמ"ו, ס"א פקודיך. וס"א פקדיך רביע מגרש וכן ד"ב. 5 v כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י ד"ד, ד"ד ודמ"ו, ס"א אחלי. 5 v ס"א דרכי. 6 v כן ברוב ספרים כ"י ודמ"ו, ס"א אז לא וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם ד"י, וס"א אז לאר וכן ד"ב ודי"ד. 8 v כן ברוב ספרים כ"י ודמ"ו וכן ב"א. ב"נ אל־ בלא נעזיא. 9 v ס"א מדברך וכן תר', ת"ע, ת"ם ות"ר. 11 v ס"א אמרתיך וכן ד"א, תר', ת"ע, ת"ם ות"ר. 12 v ס"א יחתך וכן ד"ב, וס"א יהוה רביע מגרש וכן ד"ו.

13 בִּשְׂפָתַי סִפַּרְתִּי
כֹּל מִשְׁפְּטֵי־פִיךָ׃
14 בְּדֶרֶךְ עֵדְוֹתֶיךָ שַׂשְׂתִּי
כְּעַל כָּל־הון׃
15 בְּפִקּוּדֶיךָ אָשִׂיחָה
וְאַבִּיטָה אׇרְחֹתֶיךָ׃
16 בְּחֻקֹּתֶיךָ אֶשְׁתַּעֲשָׁע
לֹא אֶשְׁכַּח דְּבָרֶךָ׃

GIMEL.

17 גְּמֹל עַל־עַבְדְּךָ אֶחְיֶה
וְאֶשְׁמְרָה דְבָרֶךָ׃
18 גַּל־עֵינַי וְאַבִּיטָה
נִפְלָאוֹת מִתּוֹרָתֶךָ׃
19 גֵּר אָנֹכִי בָאָרֶץ
אַל־תַּסְתֵּר מִמֶּנִּי מִצְוֹתֶיךָ׃
20 גָּרְסָה נַפְשִׁי לְתַאֲבָה
אֶל־מִשְׁפָּטֶיךָ בְכָל־עֵת׃
21 גָּעַרְתָּ זֵדִים אֲרוּרִים
הַשֹּׁגִים מִמִּצְוֹתֶיךָ׃
22 גַּל מֵעָלַי חֶרְפָּה וָבוּז
כִּי עֵדׇתֶיךָ נָצָרְתִּי׃
23 גַּם יָשְׁבוּ שָׂרִים בִּי נִדָּבֵרוּ
עַבְדְּךָ יָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ׃

נס־

---

v. 14 כן פתה ורביע ברוב ספרים כ"י ד"ם. ס"א שַׂשְׂתִּי רביע מגרש וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ריו"ד, וריו"ד. וס"א שָׂשְׂתִי קמין ורביע וכן רס"ו. v. 16 ס"א דְּבָרֶיךָ וכן ר"א, ר"ן, תר', ת"ע, ת"ס ות"ד. v. 17 כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"י ודמ"ן, ס"א עַל־ בלא גיעיא וכן ר"ג, ד"ם, ריו"ד וריו"ד. v. 17 כן ברוב ספרים כ"י ונסמר עליו רביע וכן בר"ג, ר"י ודט"ו, ס"א אֶהְיֶה וכן ד"ב, ר"ן, ד"ם, ריו"ב וריו"ד. v. 17 ס"א דְּבָרְךָ וכן תר', ת"ע, ת"ס ות"ד. v. 22 צ"ל גַּל כן תר', ת"ע, ת"ס ות"ד: עיין יהושע ה' ט'.

With my lips have I declared all the judgments of thy mouth.
I have rejoiced in the way of thy testimonies, as much as in all riches.
I will meditate in thy precepts, and have respect unto thy ways.
I will delight myself in thy statutes: I will not forget thy word.

GIMEL.

Deal bountifully with thy servant, that I may live, and keep thy word.
Open thou mine eyes, that I may behold wondrous things out of thy law.
I am a stranger in the earth: hide not thy commandments from me.
My soul breaketh for the longing that it hath unto thy judgments at all times.
Thou hast rebuked the proud that are cursed, which do err from thy commandments.
Remove from me reproach and contempt; for I have kept thy testimonies.
Princes also did sit and speak against me: but thy servant did meditate in thy statutes.

24 Thy testimonies also are my delight and my counsellors.

DALETH.

25 My soul cleaveth unto the dust: quicken thou me according to thy word.

26 I have declared my ways, and thou heardest me: teach me thy statutes.

27 Make me to understand the way of thy precepts: so shall I talk of thy wondrous works.

28 My soul melteth for heaviness: strengthen thou me according unto thy word.

29 Remove from me the way of lying: and grant me thy law graciously.

30 I have chosen the way of truth: thy judgments have I laid before me.

31 I have stuck unto thy testimonies: O LORD, put me not to shame.

32 I will run the way of thy commandments, when thou shalt enlarge my heart.

HE.

33 Teach me, O LORD, the way of thy statutes; and I shall keep it unto the end.

34 Give me understanding, and I shall keep thy law;

24 גַּם־עֵדְוֹתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעָי
אַנְשֵׁי עֲצָתִי׃

25 דָּבְקָה לֶעָפָר נַפְשִׁי
חַיֵּנִי כִדְבָרֶךָ׃

26 דְּרָכַי סִפַּרְתִּי וַתַּעֲנֵנִי
לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃

27 דֶּרֶךְ־פִּקּוּדֶיךָ הֲבִינֵנִי
וְאָשִׂיחָה בְנִפְלְאוֹתֶיךָ׃

28 דָּלְפָה נַפְשִׁי מִתּוּגָה
קַיְּמֵנִי כִדְבָרֶךָ׃

29 דֶּרֶךְ־שֶׁקֶר הָסֵר מִמֶּנִּי
וְתוֹרָתְךָ חָנֵּנִי׃

30 דֶּרֶךְ־אֱמוּנָה בָּחָרְתִּי
מִשְׁפָּטֶיךָ שִׁוִּיתִי׃

31 דָּבַקְתִּי בְעֵדְוֹתֶיךָ
יְהוָה אַל־תְּבִישֵׁנִי׃

32 דֶּרֶךְ־מִצְוֹתֶיךָ אָרוּץ
כִּי תַרְחִיב לִבִּי׃

33 הוֹרֵנִי יְהוָה דֶּרֶךְ חֻקֶּיךָ
וְאֶצְּרֶנָּה עֵקֶב׃

34 הֲבִינֵנִי וְאֶצְּרָה תוֹרָתֶךָ
ואשמרנה

---

24 v. כן בפתח ברוב ספרים כי"ו, ר"א, ד"י, רי"א ורס"ו, ס"א שעשעי קמץ וכן ר"ג, ר"ן, ר"ם, ד"ב ורי"ה, וס"א שעשעי וכן ר"ב. 25 v. ס"א בְּדָבְרֶךָ. 26 v. ס"א ותענני וכן ד"ב, ד"ו, ר"ם, ד"ב ורי"ה, וס"א ותענני רביע מגרש וכן ד"י. 28 v. ס"א בְּדָבְרֶךָ וכן ר"ו, וס"א בְּדָבָרְךָ וכן ת"ע ות"ה. 29 v. כן ברוב ספרים כי"ו ורס"ו, ס"א דֶּרֶךְ ובלא מקף וכן ד"ב, ר"ו, ר"ם, ד"ב ה"י. 30 v. כן בא"א, ב"ג ותזרחך בלא נציא. 31 v. ס"א יְהוָה. 33 v. ס"א חֻקֶּיךָ. וס"א חֻקֵּיךְ רביע מגרש. 34 v. ס"א תּוֹרָתֶךָ וכן ר"ב.

yea, I shall observe it with my whole heart.
Make me to go in the path of thy commandments; for therein do I delight.
Incline my heart unto thy testimonies, and not to covetousness.
Turn away mine eyes from beholding vanity; and quicken thou me in thy way.
Stablish thy word unto thy servant, who is devoted to thy fear.
Turn away my reproach which I fear: for thy judgments are good.
Behold, I have longed after thy precepts: quicken me in thy righteousness.

VAU.

Let thy mercies come also unto me, O LORD, even thy salvation, according to thy word.
So shall I have wherewith to answer him that reproacheth me: for I trust in thy word.
And take not the word of truth utterly out of my mouth; for I have hoped in thy judgments.
So shall I keep thy law continually for ever and ever.
And I will walk at liberty:

וְאֶשְׁמְרֶנָּה בְכָל־לֵב׃
35 הַדְרִיכֵנִי בִּנְתִיב מִצְוֹתֶיךָ
כִּי־בוֹ חָפָצְתִּי׃
36 הַט־לִבִּי אֶל־עֵדוֹתֶיךָ
וְאַל אֶל־בָּצַע׃
37 הַעֲבֵר עֵינַי מֵרְאוֹת שָׁוְא
בִּדְרָכֶךָ חַיֵּנִי׃
38 הָקֵם לְעַבְדְּךָ אִמְרָתֶךָ
אֲשֶׁר לְיִרְאָתֶךָ׃
39 הַעֲבֵר חֶרְפָּתִי אֲשֶׁר יָגֹרְתִּי
כִּי מִשְׁפָּטֶיךָ טוֹבִים׃
40 הִנֵּה תָאַבְתִּי לְפִקּוּדֶיךָ
בְּצִדְקָתְךָ חַיֵּנִי׃

41 וְיָבֹאנִי חֲסָדֶךָ יְהוָה
תְּשׁוּעָתְךָ כְּאִמְרָתֶךָ׃
42 וְאֶעֱנֶה חֹרְפִי דָבָר
כִּי־בָטַחְתִּי בִּדְבָרֶךָ׃
43 וְאַל־תַּצֵּל מִפִּי דְּבַר־אֱמֶת עַד־מְאֹד
כִּי לְמִשְׁפָּטְךָ יִחָלְתִּי׃
44 וְאֶשְׁמְרָה תּוֹרָתְךָ תָּמִיד
לְעוֹלָם וָעֶד׃
45 וְאֶתְהַלְכָה בָּרְחָבָה

כי

---

35 v. כן כרוב ספרים כ"י ר"ס, ר"ב, ר"ד ודס"ו, ס"א כְּיִרְצוֹ וכן ר"ע, ד"ו ח"ס, ום"א בוֹ"צ וכן ר"י. 36 v. ס"א עֵדוּתֶיךָ וכן ר"ב. 37 v. ס"א בְּדַרְכֶּךָ וכן ר"א ר"י, תר' ות"ס. 38 v. ס"א לְיִרְאָתֶךָ. 42 v. ס"א בְּדָבְרֶךָ וכן ר"א תר' ת"ע, ת"ס ות"ד. 43 v. כן כרוב ספרים כ"י ונכסר עליו נעיא וכן בר"ע, ד"ו, ר"ט ר"י, דב"ו וב"א, ב"נ ואל"ל בלא נעיא. 45 v. ס"א לְמִשְׁפָּטֶיךָ וכן ד"א ר"ב ר"ו ר"ט ר"י, ר"ד, ת"ע, ת"ס ות"ד. 45 v. כן ב"א ב"נ וְאֶתְהַלְּכָה בלא נעיא, נ"א ב"א וְאֶתְהַלֵּכָה בלא נעיא, וכ"נ וְאֶתְהַלֵּכָה בנעיא.

for I seek thy precepts.

46 I will speak of thy testimonies also before kings, and will not be ashamed.

47 And I will delight myself in thy commandments, which I have loved.

48 My hands also will I lift up unto thy commandments, which I have loved; and I will meditate in thy statutes.

ZAYIN.

49 Remember the word unto thy servant, upon which
50 thou hast caused me to hope. This is my comfort in my affliction: for thy word hath quickened me.

51 The proud have had me greatly in derision: yet have I not declined from thy law.

52 I remembered thy judgments of old, O LORD; and have comforted myself.

53 Horror hath taken hold upon me because of the wicked that forsake thy law.

54 Thy statutes have been my songs in the house of my pilgrimage.

55 I have remembered thy name, O LORD, in the night, and have kept thy law.

56 This I had, because I kept thy precepts.

כִּי פִקֻּדֶיךָ דָרָשְׁתִּי׃

46 וַאֲדַבְּרָה בְעֵדֹתֶיךָ נֶגֶד מְלָכִים
וְלֹא אֵבוֹשׁ׃

47 וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע בְּמִצְוֹתֶיךָ
אֲשֶׁר אָהָבְתִּי׃

48 וְאֶשָּׂא כַפַּי אֶל־מִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָהָבְתִּי
וְאָשִׂיחָה בְחֻקֶּיךָ׃

49 זְכֹר־דָּבָר לְעַבְדֶּךָ
עַל אֲשֶׁר יִחַלְתָּנִי׃

50 זֹאת נֶחָמָתִי בְעָנְיִי
כִּי אִמְרָתְךָ חִיָּתְנִי׃

51 זֵדִים הֱלִיצֻנִי עַד־מְאֹד
מִתּוֹרָתְךָ לֹא נָטִיתִי׃

52 זָכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם יְהוָה
וָאֶתְנָחָם׃

53 זַלְעָפָה אֲחָזַתְנִי מֵרְשָׁעִים
עֹזְבֵי תּוֹרָתֶךָ׃

54 זְמִרוֹת הָיוּ לִי חֻקֶּיךָ
בְּבֵית מְגוּרָי׃

55 זָכַרְתִּי בַלַּיְלָה שִׁמְךָ יְהוָה
וָאֶשְׁמְרָה תּוֹרָתֶךָ׃

56 זֹאת הָיְתָה־לִּי
כִּי פִקֻּדֶיךָ נָצָרְתִּי׃

חלקי

v. 46 ס״א מלכים רבינ מנרש וכן ד״ב. ד״נ ר״ט. ר״כ. ר״ד ורס״ו. v. 47 כן ב״א. ב״נ ואשתעשע בלא נציא. v. 47 ס״א במצותיך רבינ מנרש וכן ר״נ. ר״ו ור״ט. v. 48 כן ב״א ב״נ אל־ בלא נציא. v. 49 כן רבינ בספרים כ״י. ר״ב. ד״נ. ר״ו. ר״ם. ר״ב. ר״ד ורס״ו. v. 54 ס״א חקיך וכן ר״ב. v. 56 כן ברוב ספרים כ״י. ס״א זאת היתה וכן ר״ב ורי״ד. וס״א זאת היתה וכן ר״ב. ר״נ. ר״ו ורס״ם.

CHETH.

57 חֶלְקִי יְהוָה
אָמַרְתִּי לִשְׁמֹר דְּבָרֶיךָ׃
58 חִלִּיתִי פָנֶיךָ בְכָל־לֵב
חָנֵּנִי כְּאִמְרָתֶךָ׃
59 חִשַּׁבְתִּי דְרָכָי
וָאָשִׁיבָה רַגְלַי אֶל־עֵדֹתֶיךָ׃
60 חַשְׁתִּי וְלֹא הִתְמַהְמָהְתִּי
לִשְׁמֹר מִצְוֹתֶיךָ׃
61 חֶבְלֵי רְשָׁעִים עִוְּדָנִי
תּוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃
62 חֲצוֹת־לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ
עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃
63 חָבֵר אֲנִי לְכָל־אֲשֶׁר יְרֵאוּךָ
וּלְשֹׁמְרֵי פִקּוּדֶיךָ׃
64 חַסְדְּךָ יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ
חֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי׃

TETH.

65 טוֹב עָשִׂיתָ עִם־עַבְדְּךָ
יְהוָה כִּדְבָרֶךָ׃
66 טוּב טַעַם וָדַעַת לַמְּדֵנִי
כִּי בְמִצְוֹתֶיךָ הֶאֱמָנְתִּי׃
67 טֶרֶם אֶעֱנֶה אֲנִי שֹׁגֵג
וְעַתָּה אִמְרָתְךָ שָׁמָרְתִּי׃
68 טוֹב־אַתָּה וּמֵטִיב
למדני

---

57 v. כן ברוב ספרים כי״ן, ד״ן, ד״ם, ד״י, ד״ב, ד״ד ורט״ו, ס״א חלקי יהוה.
62 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״י, ד״ב, ד״ד ורכ״ו, ס״א חצות ובלא מקף וכן ר״ב, וס״א חצות וכן ד״ג, ד״ו ורי״ט. 66 v. כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו דפי, וכן בר״א, ד״י ודס״ו, ס״א במצותיך דגש וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״י״א, ד״י״ב ודי״ד. 66 v. סַ״א הֶאֱמַנְתִּי וכן דס״ו.
68 v. כן ברוב ספרים כי״ן, ד״י, ד״ב, ד״ד ורט״ו, ס״א טוֹב אַתָּה וכן ר״ב, ד״ג, ד״ו ורי״ט.

teach me thy statutes.

69 The proud have forged a lie against me: but I will keep thy precepts with my whole heart.

70 Their heart is as fat as grease; but I delight in thy law.

71 It is good for me that I have been afflicted; that I might learn thy statutes.

72 The law of thy mouth is better unto me than thousands of gold and silver.

JOD.

73 Thy hands have made me and fashioned me: give me understanding, that I may learn thy commandments.

74 They that fear thee will be glad when they see me; because I have hoped in thy word.

75 I know, O LORD, that thy judgments are right, and that thou in faithfulness hast afflicted me.

76 Let, I pray thee, thy merciful kindness be for my comfort, according to thy word unto thy servant.

77 Let thy tender mercies come unto me, that I may live: for thy law is my delight.

78 Let the proud be ashamed; for they dealt perversely with me without a cause: but I will meditate in thy precepts.

79 Let those that fear thee turn unto me, and those that have known thy testimonies.

לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃

69 טָפְלוּ עָלַי שֶׁקֶר זֵדִים
אֲנִי בְכָל־לֵב | אֶצֹּר פִּקּוּדֶיךָ׃

70 טָפַשׁ כַּחֵלֶב לִבָּם
אֲנִי תּוֹרָתְךָ שָׁעָשֻׁעְתִּי׃

71 טוֹב־לִי °כִּי־עֻנֵּיתִי
לְמַעַן אֶלְמַד חֻקֶּיךָ׃

72 טוֹב־לִי °תוֹרַת־פִּיךָ
מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָסֶף׃ ס

73 יָדֶיךָ עָשׂוּנִי וַיְכוֹנְנוּנִי
הֲבִינֵנִי וְאֶלְמְדָה מִצְוֹתֶיךָ׃

74 יְרֵאֶיךָ יִרְאוּנִי וְיִשְׂמָחוּ
כִּי לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃

75 יָדַעְתִּי יְהוָה כִּי־צֶדֶק מִשְׁפָּטֶיךָ
וֶאֱמוּנָה עִנִּיתָנִי׃

76 יְהִי־נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנִי
כְּאִמְרָתְךָ לְעַבְדֶּךָ׃

77 יְבֹאוּנִי רַחֲמֶיךָ וְאֶחְיֶה
כִּי־תוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃

78 יֵבֹשׁוּ זֵדִים כִּי־שֶׁקֶר עִוְּתוּנִי
אֲנִי אָשִׂיחַ בְּפִקֻּדֶיךָ׃

79 יָשׁוּבוּ °לִי יְרֵאֶיךָ
וְיֹדְעוּ עֵדֹתֶיךָ׃

יהי־

71 v. כן ברוב ספרים כ"י ודמ"ו, או טוב־לי כי־ וכן ד"י וד"ד. ס"א טוב־לי עֲנִי וכן ד"ג, ד"ו וד"ס. וס"א טוֹב לִי עֲנִי וכן ד"כ. 72 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ג, ד"ב, ד"ד ודס"ו, ס"א טוב־לי תורת וכן ד"ו, וס"א טוֹב לִי תּוֹרַת וכן ד"ס וד"י, וס"א טוֹב לִי תּוֹרת וכן ד"ב. 76 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ס, ד"י ודמ"ו, ס"א כאמרתך דבינ כגרש ובן ד"ב ודי"ד. 79 v. כן בספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ס, ד"י, ד"ב, ד"ד ודמ"ו. 79 v. וְיָדְעוּ כתיב, וְיֹדְעֵי קרי. בס"א וְיָדְעוּ כתיב וקרי. ובס"א וְיֹדְעֵי כתיב ויקרי וכן ד"א, ד"ם, ת"ע ות"ס.

Let my heart be sound in thy statutes; that I be not ashamed.

CAPH.

My soul fainteth for thy salvation: but I hope in thy word.
Mine eyes fail for thy word, saying, When wilt thou comfort me?
For I am become like a bottle in the smoke; yet do I not forget thy statutes.
How many are the days of thy servant? when wilt thou execute judgment on them that persecute me?
The proud have digged pits for me, which are not after thy law.
All thy commandments are faithful: they persecute me wrongfully; help thou me.
They had almost consumed me upon earth; but I forsook not thy precepts.
Quicken me after thy lovingkindness; so shall I keep the testimony of thy mouth.

LAMED.

For ever, O LORD, thy word is settled in heaven.
Thy faithfulness is unto all generations: thou hast established the earth, and it abideth.
They continue this day according to thine ordinances:

80 יְהִי־לִבִּי תָמִים בְּחֻקֶּיךָ
לְמַעַן לֹא אֵבוֹשׁ׃

81 כָּלְתָה לִתְשׁוּעָתְךָ נַפְשִׁי
לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃

82 כָּלוּ עֵינַי לְאִמְרָתֶךָ
לֵאמֹר מָתַי תְּנַחֲמֵנִי׃

83 כִּי־הָיִיתִי כְנֹאד בְּקִיטוֹר
חֻקֶּיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃

84 כַּמָּה יְמֵי־עַבְדֶּךָ
מָתַי תַּעֲשֶׂה בְרֹדְפַי מִשְׁפָּט׃

85 כָּרוּ לִי זֵדִים שִׂיחוֹת
אֲשֶׁר לֹא כְתוֹרָתֶךָ׃

86 כָּל־מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה
שֶׁקֶר רְדָפוּנִי עָזְרֵנִי׃

87 כִּמְעַט כִּלּוּנִי בָאָרֶץ
וַאֲנִי לֹא־עָזַבְתִּי פִקּוּדֶיךָ׃

88 כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי
וְאֶשְׁמְרָה עֵדוּת פִּיךָ׃

89 לְעוֹלָם יְהוָה
דְּבָרְךָ נִצָּב בַּשָּׁמָיִם׃

90 לְדֹר וָדֹר אֱמוּנָתֶךָ
כּוֹנַנְתָּ אֶרֶץ וַתַּעֲמֹד׃

91 לְמִשְׁפָּטֶיךָ עָמְדוּ הַיּוֹם

כי

---

88 v. כן מנהג ברוב ספרים בי"ת די"ב די"ג ד"ך ב' הי"ב. די"ד רבתי. 89 v. בס"א לְדָבָרְךָ כתיב לִדְבָרְךָ קרי. 90 v. כן ברוב ספרים בי' די"ג. די"ן. ר"ט. ר"י. ורבתי. וכן בא"א בכ"מ תנחמני בל"א נעויא. 91 v. כן ברוב ספרים בי' די"ג. די"ד. די"ה. די"ב. די"ד ורבתי. ב"א כמה ימי. וס"א כמה יומי וכן ד"ב. 91 v. כן ברוב ספרים בי"ת ורי"ו.

כִּי הַכֹּל עֲבָדֶיךָ׃

92 לוּלֵי תּוֹרָתְךָ שַׁעֲשָׁעָי
אָז אָבַדְתִּי בְעָנְיִי׃

93 לְעוֹלָם לֹא־אֶשְׁכַּח פִּקּוּדֶיךָ
כִּי־בָם חִיִּיתָנִי׃

94 לְךָ־אֲנִי הוֹשִׁיעֵנִי
כִּי פִקּוּדֶיךָ דָרָשְׁתִּי׃

95 לִי קִוּוּ רְשָׁעִים לְאַבְּדֵנִי
עֵדֹתֶיךָ אֶתְבּוֹנָן׃

96 לְכָל־תִּכְלָה רָאִיתִי קֵץ
רְחָבָה מִצְוָתְךָ מְאֹד׃

מֵם

97 מָה־אָהַבְתִּי תוֹרָתֶךָ
כָּל־הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי׃

98 מֵאֹיְבַי תְּחַכְּמֵנִי מִצְוָתֶךָ
כִּי לְעוֹלָם הִיא־לִי׃

99 מִכָּל־מְלַמְּדַי הִשְׂכַּלְתִּי
כִּי עֵדוֹתֶיךָ שִׂיחָה לִי׃

100 מִזְּקֵנִים אֶתְבּוֹנָן
כִּי פִקּוּדֶיךָ נָצָרְתִּי׃

101 מִכָּל־אֹרַח רָע כָּלֵאתִי רַגְלָי
לְמַעַן אֶשְׁמֹר דְּבָרֶךָ׃

102 מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא סָרְתִּי
כִּי־אַתָּה הוֹרֵתָנִי׃

103 מַה־נִּמְלְצוּ לְחִכִּי אִמְרָתֶךָ

מדבש

---

92 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ר"ג, ר"ו, ד"ם, ד"י, ד"י"ב, ד"י"ד ות"ו, ס"א אָז אֲבָדְתִּי.
93 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ו ות"ם, ס"א כַּאֲשֶׁר וכן ד"ב, ד"י"ב, ד"י"ד ות"ו.
99 v. כן ב"א, ב"נ מְכָּל־ נג"א. 101 v. ס"א דְּבָרֶיךָ וכן ד"ב, תר"ק, ח"ע, ת"ס ות"ר.
103 v. כן ב"א, ב"נ מֶשְׁפָּטֶיךָ נג"א. 103 v. ס"א אִמְרָתֶיךָ וכן ח"ע, ת"ס ות"ר.

for all are thy servants.

92 Unless thy law had been my delights, I should then have perished in mine affliction.

93 I will never forget thy precepts: for with them thou hast quickened me.

94 I am thine, save me; for I have sought thy precepts.

95 The wicked have waited for me to destroy me: but I will consider thy testimonies.

96 I have seen an end of all perfection: but thy commandment is exceeding broad.

MEM.

97 O how love I thy law! it is my meditation all the day.

98 Thou through thy commandments hast made me wiser than mine enemies: for they are ever with me.

99 I have more understanding than all my teachers: for thy testimonies are my meditation.

100 I understand more than the ancients, because I keep thy precepts.

101 I have refrained my feet from every evil way, that I might keep thy word.

102 I have not departed from thy judgments: for thou hast taught me.

103 Now sweet are thy words unto my taste!

מִדְּבַשׁ לְפִי׃
104 מִפִּקּוּדֶיךָ אֶתְבּוֹנָן
עַל־כֵּן שָׂנֵאתִי כָּל־אֹרַח שָׁקֶר׃

NUN.

105 נֵר־לְרַגְלִי דְבָרֶךָ
וְאוֹר לִנְתִיבָתִי׃
106 נִשְׁבַּעְתִּי וְאֲקַיֵּמָה
לִשְׁמֹר מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃
107 נֶעֱנֵיתִי עַד־מְאֹד
יְהוָה חַיֵּנִי כִדְבָרֶךָ׃
108 נִדְבוֹת פִּי רְצֵה־נָא יְהוָה
וּמִשְׁפָּטֶיךָ לַמְּדֵנִי׃
109 נַפְשִׁי בְכַפִּי תָמִיד
וְתוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃
110 נָתְנוּ רְשָׁעִים פַּח לִי
וּמִפִּקּוּדֶיךָ לֹא תָעִיתִי׃
111 נָחַלְתִּי עֵדוֹתֶיךָ לְעוֹלָם
כִּי־שְׂשׂוֹן לִבִּי הֵמָּה׃
112 נָטִיתִי לִבִּי לַעֲשׂוֹת חֻקֶּיךָ
לְעוֹלָם עֵקֶב׃

SAMECH.

113 סֵעֲפִים שָׂנֵאתִי
וְתוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי׃
114 סִתְרִי וּמָגִנִּי אָתָּה
לדברך

v. 105 כן בכוב ספרים כ"י, ר"ע, ד"כ, רי"ד ורמ"ו, ס"א נר לרגלי וכן ר"ב, ד"ג, ד"ו ת"ט. v. 106 כן בכוב ספרים כ"י, ד"כ, ר"ג, ר"ו, ד"ם, רי"ב, דמ"ו, רי"ד, תר', ת"ע, ת"ם ות"ה, ס"א וַאֲקִימָה סתם וכן ר"א, ר"ו, רי"א ת"י. v. 104 כן ב"א ב"נ וְקִשְׁמְטֵיךָ נגיא. v. 112 כן בכוב ספרים כ"י ונכפר עליו רביע וכן בר"נ, ד"ם, רי"ו, רי"כ, רי"ד ת"ט, ס"א חֻקֶּיךָ רביע מגרש וכן ר"ו, וס"א חקיך וכן ד"כ. v. 113 כן כרוב ספרים כ"י, ר"ע, רי"כ, רי"ד ורמ"ו, ס"א וְתוֹרָתְךָ וכן ד"ג, ר"ו ור"ם.

PSALMS 119

yea, sweeter than honey to my mouth!
Through thy precepts I get understanding: therefore I hate every false way.

NUN.

Thy word is a lamp unto my feet, and a light unto my path.
I have sworn, and I will perform it, that I will keep thy righteous judgments.
I am afflicted very much: quicken me, O LORD, according unto thy word.
Accept, I beseech thee, the freewill offerings of my mouth, O LORD, and teach me thy judgments.
My soul is continually in my hand: yet do I not forget thy law.
The wicked have laid a snare for me: yet I erred not from thy precepts.
Thy testimonies have I taken as an heritage for ever: for they are the rejoicing of my heart.
I have inclined mine heart to perform thy statutes alway, even unto the end.

SAMECH.

I hate vain thoughts: but thy law do I love.
Thou art my hiding place and my shield:

I hope in thy word.

115 Depart from me, ye evildoers: for I will keep the commandments of my God.

116 Uphold me according unto thy word, that I may live: and let me not be ashamed of my hope.

117 Hold thou me up, and I shall be safe: and I will have respect unto thy statutes continually.

118 Thou hast trodden down all them that err from thy statutes: for their deceit is falsehood.

119 Thou puttest away all the wicked of the earth like dross: therefore I love thy testimonies.

120 My flesh trembleth for fear of thee; and I am afraid of thy judgments.

AYIN.

121 I have done judgment and justice: leave me not to mine oppressors.

122 Be surety for thy servant for good: let not the proud oppress me.

123 Mine eyes fail for thy salvation, and for the word of thy righteousness.

124 Deal with thy servant according unto thy mercy, and teach me thy statutes.

לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃

115 סוּרוּ מִמֶּנִּי מְרֵעִים
וְאֵצְרָה מִצְוֹת אֱלֹהָי׃

116 סָמְכֵנִי כְאִמְרָתְךָ וְאֶחְיֶה
וְאַל־תְּבִישֵׁנִי מִשִּׂבְרִי׃

117 סְעָדֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה
וְאֶשְׁעָה בְחֻקֶּיךָ תָמִיד׃

118 סָלִיתָ כָּל־שׁוֹגִים מֵחֻקֶּיךָ
כִּי־שֶׁקֶר תַּרְמִיתָם׃

119 סִגִים הִשְׁבַּתָּ כָּל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ
לָכֵן אָהַבְתִּי עֵדֹתֶיךָ׃

120 סָמַר מִפַּחְדְּךָ בְּשָׂרִי
וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ יָרֵאתִי׃

121 עָשִׂיתִי מִשְׁפָּט וָצֶדֶק
בַּל־תַּנִּיחֵנִי לְעֹשְׁקָי׃

122 עֲרֹב עַבְדְּךָ לְטוֹב
אַל־יַעַשְׁקֻנִי זֵדִים׃

123 עֵינַי כָּלוּ לִישׁוּעָתֶךָ
וּלְאִמְרַת צִדְקֶךָ׃

124 עֲשֵׂה עִם־עַבְדְּךָ כְּחַסְדֶּךָ
וְחֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי׃

עבדך־

---

v. 114 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ג, ד"ז, ד"ט וד"י. ס"א לִדְבָרְךָ רביע סגרש וכן ה"ב, ד"ד וה"ו. v. 116 ס"א כְאִמְרָתְךָ וכן ד"ב, ד"ג, תר' ות"ס. v. 117 צ"ל וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע כן תר', ת"ע וות"ס: עיין לעיל פסוק ס"ו. v. 118 כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ם, ד"י, ד"י"א, ד"י"ב, ד"י"ד וה"ו, ס"א שִׁגִים חסר וכן ד"ב, ד"ג וה"ו. v. 119 כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב וד"י, ס"א סִיגִים מלא וכן ד"ג, ד"ז, ד"ם, ד"י"א, ד"י"ב, ד"י"ד וה"ו. v. 119 צ"ל חָשַׁבְתִּי כן ת"ע וות"ר. v. 122 כן ברוב ספרים כ"י, ד"י וה"ו וכן ב"א, ב"נ אֶל־ בלא נעיא. v. 124 כן ברוב ספרים כ"י ונספר עליו רביע וכן בר"ג, ד"ז, ה"ם, ד"י, ד"י"ב, ד"י"ד וה"ו, ס"א כְחַסְדֶּךָ וכן ד"ב. v. 124 כן ב"א וכן ד"ג וד"ו, ב"נ כְחַסְדְּךָ בלא נעיא, נ"א ב"א כְחַסְדֶּךָ בלא נעיא, ב"נ כְחַסְדֶּךָ בנעיא.

I am thy servant; give me understanding, that I may know thy testimonies.
It is time for thee, LORD, to work: for they have made void thy law.
Therefore I love thy commandments above gold; yea, above fine gold.
Therefore I esteem all thy precepts concerning all things to be right; and I hate every false way.

PE.

Thy testimonies are wonderful: therefore doth my soul keep them.
The entrance of thy words giveth light; it giveth understanding unto the simple.
I opened my mouth, and panted: for I longed for thy commandments.
Look thou upon me, and be merciful unto me, as thou usest to do unto those that love thy name.
Order my steps in thy word: and let not any iniquity have dominion over me.
Deliver me from the oppression of man: so will I keep thy precepts.
Make thy face to shine upon thy servant; and teach me thy statutes.
Rivers of waters run down mine eyes, because they keep not thy law.

125 עַבְדְּךָ־אָנִי הֲבִינֵנִי
וְאֵדְעָה עֵדֹתֶיךָ׃
126 עֵת לַעֲשׂוֹת לַיהוָה
הֵפֵרוּ תּוֹרָתֶךָ׃
127 עַל־כֵּן אָהַבְתִּי מִצְוֹתֶיךָ
מִזָּהָב וּמִפָּז׃
128 עַל־כֵּן | כָּל־פִּקֻּדֵי כֹל יִשָּׁרְתִּי
כָּל־אֹרַח שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי׃

129 פְּלָאוֹת עֵדוֹתֶיךָ
עַל־כֵּן נְצָרָתַם נַפְשִׁי׃
130 פֵּתַח דְּבָרֶיךָ יָאִיר
מֵבִין פְּתָיִים׃
131 פִּי־פָעַרְתִּי וְאֶשְׁאָפָה
כִּי לְמִצְוֹתֶיךָ יָאָבְתִּי׃
132 פְּנֵה־אֵלַי וְחָנֵּנִי
כְּמִשְׁפָּט לְאֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃
133 פְּעָמַי הָכֵן בְּאִמְרָתֶךָ
וְאַל־תַּשְׁלֶט־בִּי כָּל־אָוֶן׃
134 פְּדֵנִי מֵעֹשֶׁק אָדָם
וְאֶשְׁמְרָה פִקּוּדֶיךָ׃
135 פָּנֶיךָ הָאֵר בְּעַבְדֶּךָ
וְלַמְּדֵנִי אֶת־חֻקֶּיךָ׃
136 פַּלְגֵי־מַיִם יָרְדוּ עֵינָי
עַל לֹא־שָׁמְרוּ תּוֹרָתֶךָ׃

צדיק

---

125 v. צ"ל פִּקּוּדֶיךָ כן ת"ע וחס׳. 128 v. נ"ל שָׁמַרְתִּי, או צ"ל פִּקּוּדֶיךָ־יִשָּׁרְתִּי = פִּקּוּדֶיךָ לִי שָׁמַרְתִּי. 133 v. כן ברוב ספרים כי"ו, ד"ב, ד"ג, ד"ט ד"י, ד"ו, ד"ב, ד"ר ודס"ו, ס"א פְּעָמַי הָכֵן. 133 v. ס"א בְּאִמְרָתֶךָ וכן ד"א ת"ע וח"ר.

TZADDI.

137 Righteous art thou, O LORD, and upright are thy judgments.

138 Thy testimonies that thou hast commanded are righteous and very faithful.

139 My zeal hath consumed me, because mine enemies have forgotten thy words.

140 Thy word is very pure: therefore thy servant loveth it.

141 I am small and despised: yet do not I forget thy precepts.

142 Thy righteousness is an everlasting righteousness, and thy law is the truth.

143 Trouble and anguish have taken hold on me: yet thy commandments are my delights.

144 The righteousness of thy testimonies is everlasting: give me understanding, and I shall live.

KOPH.

145 I cried with my whole heart; hear me, O LORD: I will keep thy statutes.

146 I cried unto thee; save me, and I shall keep thy testimonies.

147 I prevented the dawning of the morning, and cried: I hoped in thy word.

137 צַדִּיק אַתָּה יְהוָה
וְיָשָׁר מִשְׁפָּטֶיךָ׃

138 צִוִּיתָ צֶדֶק עֵדְוֹתֶיךָ
וֶאֱמוּנָה מְאֹד׃

139 צִמְּתַתְנִי קִנְאָתִי
כִּי־שָׁכְחוּ דְבָרֶיךָ צָרָי׃

140 צְרוּפָה אִמְרָתְךָ מְאֹד
וְעַבְדְּךָ אֲהֵבָהּ׃

141 צָעִיר אָנֹכִי וְנִבְזֶה
פִּקֻּדֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃

142 צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם
וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת׃

143 צַר־וּמָצוֹק מְצָאוּנִי
מִצְוֹתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃

144 צֶדֶק עֵדְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם
הֲבִינֵנִי וְאֶחְיֶה׃

145 קָרָאתִי בְכָל־לֵב עֲנֵנִי יְהוָה
חֻקֶּיךָ אֶצֹּרָה׃

146 קְרָאתִיךָ הוֹשִׁיעֵנִי
וְאֶשְׁמְרָה עֵדֹתֶיךָ׃

147 קִדַּמְתִּי בַנֶּשֶׁף וָאֲשַׁוֵּעָה
לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃

קדמו

137 v. ס״א דְבָרְךָ וכן ד״ב וח״ס. 140 v. כן ברוב ספרים כ״י ונכסר עליו רביע וכן בר״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״י, ד״ב, ד״ד תד״ן, ס״א מְאֹד. 140 v. כן בנציא ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ן, ד״י תד״ו. 142 v. כן ברוב ספרים כ״י ד״ב, ד״ד תד״ן, ס״א צִדְקָתְךָ וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו ד״ם, וס״א צִדְקָתֶךָ. 142 v. כן כנוזן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ד״ב, ר״ן, ד״ם, ר״י, ד״ד, ד״ו וטו״ו. 143 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״י, ד״ב, ד״ד תד״ן, ס״א צַד וסַעַק וכן ר״ג, ר״ו וד״ם. 144 v. כן ברוב ספרים כ״י ונכסר עליו רביע וכן בר״ב, ד״י ודם״ן, ס״א לְעוֹלָם רביע מגרש וכן ד״ג, ר״ן, ד״ב, ד״ד, וס״א לעולם. 147 v. לִדְבָרֶיךָ כתיב, לִדְבָרְךָ קרי. בס״א לִדְבָרֶיךָ כתיב וקרי וכן ח״ע וח״ר. ובס״א לִדְבָרְךָ כתיב וקרי וכן ד״א, ד״י, תי״ו וח״ס.

148 כִּדְמֵי עֵינַי אַשְׁמֻרוֹת
לָשִׂיחַ בְּאִמְרָתֶךָ׃

149 קוֹלִי שִׁמְעָה כְחַסְדֶּךָ
יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶךָ חַיֵּנִי׃

150 קָרְבוּ רֹדְפֵי זִמָּה
מִתּוֹרָתְךָ רָחָקוּ׃

151 קָרוֹב אַתָּה יְהוָה
וְכָל־מִצְוֹתֶיךָ אֱמֶת׃

152 קֶדֶם יָדַעְתִּי מֵעֵדֹתֶיךָ
כִּי לְעוֹלָם יְסַדְתָּם׃

148 My eyes prevent the night watches, that I might meditate in thy word.

149 Hear my voice according unto thy lovingkindness: O LORD, quicken me according to thy judgment.

150 They draw nigh that follow after mischief: they are far from thy law.

151 Thou art near, O LORD; and all thy commandments are truth.

152 Concerning thy testimonies, I have known of old that thou hast founded them for ever.

RESH.

153 רְאֵה־עָנְיִי וְחַלְּצֵנִי
כִּי־תוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃

154 רִיבָה רִיבִי וּגְאָלֵנִי
לְאִמְרָתְךָ חַיֵּנִי׃

155 רָחוֹק מֵרְשָׁעִים יְשׁוּעָה
כִּי־חֻקֶּיךָ לֹא דָרָשׁוּ׃

156 רַחֲמֶיךָ רַבִּים יְהוָה
כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חַיֵּנִי׃

157 רַבִּים רֹדְפַי וְצָרָי
מֵעֵדוֹתֶיךָ לֹא נָטִיתִי׃

158 רָאִיתִי בֹגְדִים וָאֶתְקוֹטָטָה
אֲשֶׁר אִמְרָתְךָ לֹא שָׁמָרוּ׃

159 רְאֵה כִּי־פִקּוּדֶיךָ אָהָבְתִּי
יְהוָה כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי׃

153 Consider mine affliction, and deliver me: for I do not forget thy law.

154 Plead my cause, and deliver me: quicken me according to thy word.

155 Salvation is far from the wicked: for they seek not thy statutes.

156 Great are thy tender mercies, O LORD: quicken me according to thy judgments.

157 Many are my persecutors and mine enemies; yet do I not decline from thy testimonies.

158 I beheld the transgressors, and was grieved; because they kept not thy word.

159 Consider how I love thy precepts: quicken me, O LORD, according to thy lovingkindness.

ראש־

v. 148 בס״א לְקוֹחַ כתיב, לָשִׂיחַ קרי. v. 149 כן ברוב ספרים כי״, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״מ, ד״י, ד״יד ודס״ו, ס״א קוֹלִי. v. 149 נ״א כ״נ בְּחַסְדְּךָ נעזיא. v. 149 ס״א נְמִשְׁפָּטֶיךָ וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ס, ד״י והי״ב. v. 150 ס״א רְדָפַי וכן תל״ן, תל״ס ותי״ר. v. 153 כן ברוב כפרים כי״, ד״י והע״ו, ס״א כי ובלא כקף וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״כ, ד״ל והי״ר.

160 Thy word is true from the beginning: and every one of thy righteous judgments endureth for ever.

160 רֹאשׁ־דְּבָרְךָ אֱמֶת
וּלְעוֹלָם כָּל־מִשְׁפַּט צִדְקֶךָ׃

SCHIN.

161 Princes have persecuted me without a cause: but my heart standeth in awe of thy word.

161 שָׂרִים רְדָפוּנִי חִנָּם
וּמִדְבָּרְךָ פָּחַד לִבִּי׃

162 I rejoice at thy word, as one that findeth great spoil.

162 שָׂשׂ אָנֹכִי עַל־אִמְרָתֶךָ
כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב׃

163 I hate and abhor lying: but thy law do I love.

163 שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי וָאֲתַעֵבָה
תּוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי׃

164 Seven times a day do I praise thee because of thy righteous judgments.

164 שֶׁבַע בַּיּוֹם הִלַּלְתִּיךָ
עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃

165 Great peace have they which love thy law: and nothing shall offend them.

165 שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ
וְאֵין־לָמוֹ מִכְשׁוֹל׃

166 LORD, I have hoped for thy salvation, and done thy commandments.

166 שִׂבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה
וּמִצְוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי׃

167 My soul hath kept thy testimonies; and I love them exceedingly.

167 שָׁמְרָה נַפְשִׁי עֵדְוֹתֶיךָ
וָאֹהֲבֵם מְאֹד׃

168 I have kept thy precepts and thy testimonies: for all my ways are before thee.

168 שָׁמַרְתִּי פִקּוּדֶיךָ וְעֵדְוֹתֶיךָ
כִּי כָל־דְּרָכַי נֶגְדֶּךָ׃

TAU.

169 Let my cry come near before thee, O LORD: give me understanding according to thy word.

169 תִּקְרַב רִנָּתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה
כִּדְבָרְךָ הֲבִינֵנִי׃

170 Let my supplication come before thee: deliver me according to thy word.

170 תָּבוֹא תְחִנָּתִי לְפָנֶיךָ
כְּאִמְרָתְךָ הַצִּילֵנִי׃

171 My lips shall utter praise,

171 תַּבְעֶינָה שְׂפָתַי תְּהִלָּה

כי

160 v. ר׳ זעירא. ס״א כִּשְׁפָטֶי וכן תר׳. ת״ע, ח״ס ות״ר: עיין לקמן פסוק קס״ד.
161 v. ומדברך כתיב, ומדברך קרי, ס״א ומדבריך כתיב וקרי וכן ת״ע וח״ר, וס״א ומדברך בתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב, ת״ר וח״ס. 162 v. ס״א אמרתיך וכן ת״ע וח״ר. 163 v. כן ברוב ספרים כ״י ורי״א, ס״א ואתעבה קמץ וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ז, ר״ם, ר״י, רי״ב, רי״ה, רמ״ז, תר׳, ת״ע, ח״ס וח״ר.
165 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, רי״ב הי״ד. ס״א ואין לָהֶם וכן ד״ו, ד״ז, ד״ם, ר״י ורמ״ו.

when thou hast taught me thy statutes.
My tongue shall speak of thy word: for all thy commandments are righteousness.
Let thine hand help me; for I have chosen thy precepts.
I have longed for thy salvation, O LORD; and thy law is my delight.
Let my soul live, and it shall praise thee; and let thy judgments help me.
I have gone astray like a lost sheep; seek thy servant; for I do not forget thy commandments.

כִּי תְלַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃
172 תַּעַן לְשׁוֹנִי אִמְרָתֶךָ
כִּי כָל־מִצְוֹתֶיךָ צֶדֶק׃
173 תְּהִי־יָדְךָ לְעָזְרֵנִי
כִּי פִקּוּדֶיךָ בָחָרְתִּי׃
174 תָּאַבְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה
וְתוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃
175 תְּחִי נַפְשִׁי וּתְהַלְלֶךָּ
וּמִשְׁפָּטֶיךָ יַעְזְרֻנִי׃
176 תָּעִיתִי כְשֶׂה אֹבֵד בַּקֵּשׁ עַבְדֶּךָ
כִּי מִצְוֹתֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃

PSALM 120

A Song of degrees.

In my distress I cried unto the LORD, and he heard me.
Deliver my soul, O LORD, from lying lips, and from a deceitful tongue.
What shall be given unto thee? or what shall be done unto thee, thou false tongue?
Sharp arrows of the mighty, with coals of juniper.
Woe is me, that I sojourn in Mesech, that I dwell in the tents of Kedar!
My soul hath long dwelt with him that hateth peace.

קכ שִׁיר הַמַּעֲלוֹת
אֶל־יְהוָה בַּצַּרָתָהּ לִי
קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי׃
2 יְהוָה הַצִּילָה נַפְשִׁי מִשִּׂפַת־שֶׁקֶר
מִלְּשׁוֹן רְמִיָּה׃
3 מַה־יִּתֶּן לָךְ וּמַה־יֹּסִיף לָךְ
לְשׁוֹן רְמִיָּה׃
4 חִצֵּי גִבּוֹר שְׁנוּנִים
עִם גַּחֲלֵי רְתָמִים׃
5 אוֹיָה־לִּי כִּי־גַרְתִּי מֶשֶׁךְ
שָׁכַנְתִּי עִם־אָהֳלֵי קֵדָר׃
6 רַבַּת שָׁכְנָה־לָּהּ נַפְשִׁי
עִם שׂוֹנֵא שָׁלוֹם׃

אני־

v. 175 ס"א וּמִשְׁפָּטֶיךָ וכן ר"א, ר"ב, ר"א, תר, תי"ן וח"ר. v. 175 כן ברוב ספרים כי"י, ר"א ודס"ו, ס"א יַעֲזְרֻנִי או יַעֲזְרוּנִי וכן ר"ב, ר"ג, ד"ן, ר"ב ה"ר. קכ. v. 3 כן ברבינ"ו ברוב ספרים כי"י, ר"ב, ר"ג, ד"ו, ר"ן, ד"ר, ר"ב, ר"ד ודס"ו, ס"א לְךָ רכינ"ו מגרש"ו. v. 5 כן ברוב ספרים כי"י, ר"ב, ר"ב, ר"ד ודס"ו, ס"א אֲרֵיהּ־ או אֲרֵיה בלא סקף וכן ר"ג, ד"ו ח"י. v. 6 כן ברוב ספרים כי"י ור"י וכן ב"א, ב"נ עָם־ בלא געיא, נ"א ב"א עָם־ כלא נעיא, ב"נ עָם־ בנעיא. v. 6 ס"א שׁכני וכן ח"ן, ת"ס ות"ר.

7 I am for peace: but when I speak, they are for war.

PSALM 121

A Song of degrees.

1 I will lift up mine eyes unto the hills, from whence cometh my help.
2 My help cometh from the LORD, which made heaven and earth.
3 He will not suffer thy foot to be moved: he that keepeth thee will not slumber.
4 Behold, he that keepeth Israel shall neither slumber nor sleep.
5 The LORD is thy keeper: the LORD is thy shade upon thy right hand.
6 The sun shall not smite thee by day, nor the moon by night.
7 The LORD shall preserve thee from all evil: he shall preserve thy soul.
8 The LORD shall preserve thy going out and thy coming in from this time forth, and even for evermore.

PSALM 122

A Song of degrees of David.

1 I was glad when they said unto me, Let us go into the house of the LORD.
2 Our feet shall stand within thy gates, O Jerusalem.

7 אֲנִי־שָׁלוֹם וְכִי אֲדַבֵּר
הֵמָּה לַמִּלְחָמָה׃

קכא שִׁיר לַמַּעֲלוֹת
אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים
מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי׃
2 עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה
עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃
3 אַל־יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ
אַל־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ׃
4 הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן
שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל׃
5 יְהוָה שֹׁמְרֶךָ
יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ׃
6 יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יַכֶּכָּה
וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה׃
7 יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־רָע
יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ׃
8 יְהוָה יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃

קכב שִׁיר לַמַּעֲלוֹת לְדָוִד
שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי
בֵּית יְהוָה נֵלֵךְ׃
2 עֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ
בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלִָם׃

ירושלם

7 v. כן ב״א, ב״נ אני״. קכא. 1 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ר, ד״ת, די״א, די״ב ודי״ד. ס״א יָבוֹא מלא וכן דס״ו. 2 v. ס״א רַגְלֶיךָ. 3 v. ס״א וְאַל־ וכן ד״ב, ת״נ, ת״ס ות״ר. 4 v. כן מנחן בספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ת, די״ב, די״ד ודמ״ו. 6 v. כן מנחן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ר, ד״ת, די״ב, די״ד ודמ״ו. 8 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ן, די״ב וכן ב״א, ב״נ יִשְׁמָר־, ס״א ישמר וכן ד״ב, וס״א ישמר דחי וכן די״ב. קכב. 1 v. ס״א המעלות בלא מלת לְדָוִד וכן תר״, ת״נ ות״ר.

Jerusalem is builded as a city that is compact together:
Whither the tribes go up, the tribes of the LORD, unto the testimony of Israel, to give thanks unto the name of the LORD.
For there are set thrones of judgment, the thrones of the house of David.
Pray for the peace of Jerusalem: they shall prosper that love thee.
Peace be within thy walls, and prosperity within thy palaces.
For my brethren and companions' sakes, I will now say, Peace be within thee.
Because of the house of the LORD our God I will seek thy good.

3 יְרוּשָׁלַ֗͏ִם הַ֭בְּנוּיָה
כְּעִ֣יר שֶׁחֻבְּרָה־לָּ֑הּ יַ֝חְדָּֽו׃
4 שֶׁשָּׁ֤ם עָלוּ֙ שְׁבָטִ֔ים
שִׁבְטֵי־יָ֖הּ עֵד֣וּת לְיִשְׂרָאֵ֑ל
לְהֹד֥וֹת לְשֵׁ֖ם יְהוָֽה׃
5 כִּֽי־שָׁ֭מָּה יָשְׁב֣וּ כִסְאֹ֑ות לְמִשְׁפָּ֝֗ט
כִּסְאֹ֥ות לְבֵית־דָּוִֽד׃
6 שַׁאֲל֥וּ שְׁל֥וֹם יְרוּשָׁלִָ֑͏ם
יִ֝שְׁלָ֗יוּ אֹהֲבָֽיִךְ׃
7 יְהִי־שָׁ֥לֹום בְּחֵילֵ֑ךְ
שַׁלְוָ֥ה בְאַרְמְנֹותָֽיִךְ׃
8 לְמַ֤עַן אַחַ֖י וְרֵעָ֑י
אֲדַבְּרָה־נָּ֖א שָׁלֹ֣ום בָּֽךְ׃
9 לְמַ֤עַן בֵּית־יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֑ינוּ
אֲבַקְשָׁ֖ה טֹ֣וב לָֽךְ׃

PSALM 123

A Song of degrees.

Unto thee lift I up mine eyes, O thou that dwellest in the heavens.
Behold, as the eyes of servants look unto the hand of their masters, and as the eyes of a maiden unto the hand of her mistress; so our eyes wait upon the LORD our God, until that he have mercy upon us.
Have mercy upon us, O LORD, have mercy upon us: for we are exceedingly filled with contempt.

קכג שִׁ֥יר הַֽמַּעֲלֹ֑ות
אֵלֶ֥יךָ נָ֝שָׂ֗אתִי אֶת־עֵינָ֥י
הַיֹּשְׁבִ֥י בַּשָּׁמָֽיִם׃
2 הִנֵּ֤ה כְעֵינֵ֣י עֲבָדִ֣ים אֶל־יַ֣ד אֲדֹנֵיהֶ֑ם
כְּעֵינֵ֥י שִׁפְחָ֗ה אֶל־יַ֣ד גְּבִרְתָּ֑הּ
כֵּ֤ן עֵינֵ֨ינוּ֙ אֶל־יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֔ינוּ
עַ֖ד שֶׁיְּחָנֵֽנוּ׃
3 חָנֵּ֣נוּ יְהוָ֣ה חָנֵּ֑נוּ
כִּ֥י רַ֝֗ב שָׂבַ֥עְנוּ בֹֽוז׃

רבת

---

4 v. כן ברוב ספרים כ"ו, ד"ב, ד"י ורבו"ג וכן ב"א, ב"נ שָׁם עָלוּ וכן ד"ג וד"ו, ס"א שָׁם עָלוּ וכן ד"ב ודי"ד. 8 v. כן כנוסח ברוב ספרים כ"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"י, די"ב, די"ד ודט"ו. 9 v. כן ברוב ספרים כ"ו, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"י, די"ב ודי"ד, ס"א אֲבַקְשָׁה רבינו בערוך וכן רס"ו. קכג. 2 v. כן ב"א, ב"נ הִנֵּה, ס"א הִנֵּה׳ לערבויה וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, די"ב ודי"ד. 3 v. כן ברוב ספרים כ"ו, ד"ב, ד"ו ורבו"ג, ס"א כעינֵי וכן ד"ב, ד"ו, די"ב ודי"ד. 4 v. כן ברוב ספרים כ"ו, ד"ו ורבו"ג, ס"א יָךְ וכן ד"ב, ד"ג, די"ב ודי"ד. 5 v. כן ברוב ספרים כ"ו ונכסר עליו נעיא וכן ד"ו.

4 Our soul is exceedingly filled with the scorning of those that are at ease, and with the contempt of the proud.

PSALM 124

A Song of degrees of David.

1 If it had not been the LORD who was on our side, now may Israel say;
2 If it had not been the LORD who was on our side, when men rose up against us:
3 Then they had swallowed us up quick, when their wrath was kindled against us:
4 Then the waters had overwhelmed us, the stream had gone over our soul:
5 Then the proud waters had gone over our soul.
6 Blessed be the LORD, who hath not given us as a prey to their teeth.
7 Our soul is escaped as a bird out of the snare of the fowlers: the snare is broken, and we are escaped.
8 Our help is in the name of the LORD, who made heaven and earth.

PSALM 125

A Song of degrees.

1 They that trust in the LORD shall be as mount Zion, which cannot be removed, but abideth for ever.
2 As the mountains are round about Jerusalem, so the LORD is round about his people from henceforth even for ever.

4 רַבַּת שָׂבְעָה־לָּהּ נַפְשֵׁנוּ
הַלַּעַג הַשַּׁאֲנַנִּים
הַבּוּז לִגְאוֹנִים׃

קכד שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד
לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ
2 יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל׃
לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ
3 בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם׃
אֱזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ
4 בַּחֳרוֹת אַפָּם בָּנוּ׃
אֱזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ
5 נַחְלָה עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ׃
אֱזַי עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ
6 הַמַּיִם הַזֵּדוֹנִים׃
בָּרוּךְ יְהוָה
7 שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם׃
נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים
8 הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ׃
עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהוָה
עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

קכה שִׁיר הַמַּעֲלוֹת
הַבֹּטְחִים בַּיהוָה
כְּהַר־צִיּוֹן לֹא־יִמּוֹט
לְעוֹלָם יֵשֵׁב׃

ירושלם

4 v. לגאיונים כתיב, לגאי יונים קרי. קכד. 1 v. ס״א תמעלות בלא מלת לדוד וכן ת״ם ות״ר. 1 v. כן ב״א, ב״נ שהיה. 6 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״י ודט״ו וכן ב״א ב״נ שלא־ בנקף ובלא נגינה וכן ד״ב, ד״ג, די״ב ודי״ד. 7 v. בס״א מצפור ונכתב עליו נציא. 7 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ג, ד״ו, די״א, די״ב ודי״ד. ס״א נשבר קכן וכן ד״ב, ד״י ודט״ו. קכה. 1 v. כן בנציא ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ו, די״א ודט״ו. 1 v. ס״א בהר וכן ד״ב ות״ם.

For the rod of the wicked shall not rest upon the lot of the righteous; lest the righteous put forth their hands unto iniquity.
Do good, O LORD, unto those that be good, and to them that are upright in their hearts.
As for such as turn aside unto their crooked ways, the LORD shall lead them forth with the workers of iniquity: but peace shall be upon Israel.

PSALM 126

A Song of degrees.
When the LORD turned again the captivity of Zion, we were like them that dream.
Then was our mouth filled with laughter, and our tongue with singing: then said they among the heathen, The LORD hath done great things for them.
The LORD hath done great things for us; whereof we are glad.
Turn again our captivity, O LORD, as the streams in the south.
They that sow in tears

2 יְרוּשָׁלַ֑ם הָרִ֥ים סָבִ֗יב לָ֫הּ
וַיהוָ֥ה סָבִ֥יב לְעַמּ֑וֹ
מֵעַתָּ֖ה וְעַד־עוֹלָֽם׃
3 כִּ֤י לֹ֣א יָנ֣וֹחַ שֵׁ֣בֶט הָרֶ֣שַׁע עַל֮ גּוֹרָ֪ל הַצַּדִּיקִ֫ים
לְמַ֤עַן לֹא־יִשְׁלְח֣וּ הַצַּדִּיקִ֣ים | בְּעַוְלָתָ֣ה יְדֵיהֶֽם׃
4 הֵיטִ֣יבָה יְ֭הוָה לַטּוֹבִ֑ים
וְלִישָׁרִ֥ים בִּלְבּוֹתָֽם׃
5 וְהַמַּטִּ֥ים | עֲקַלְקַלּוֹתָ֑ם
יוֹלִיכֵ֥ם יְ֝הוָ֗ה אֶת־פֹּ֣עֲלֵי הָאָ֑וֶן
שָׁל֖וֹם עַל־יִשְׂרָאֵֽל׃

קכו שִׁ֥יר הַֽמַּעֲל֑וֹת
בְּשׁ֤וּב יְ֭הוָה אֶת־שִׁיבַ֣ת צִיּ֑וֹן
הָיִ֥ינוּ כְחֹלְמִֽים׃
2 אָ֤ז יִמָּלֵ֣א שְׂח֣וֹק פִּ֑ינוּ
וּלְשׁוֹנֵ֥נוּ רִנָּ֗ה
אָ֤ז יֹ֘אמְרוּ֮ בַּגּוֹיִ֪ם
הִגְדִּ֣יל יְ֭הוָה לַעֲשׂ֣וֹת עִם־אֵ֑לֶּה׃
3 הִגְדִּ֣יל יְ֭הוָה לַעֲשׂ֣וֹת עִמָּ֑נוּ
הָיִ֥ינוּ שְׂמֵחִֽים׃
4 שׁוּבָ֣ה יְ֭הוָה אֶת־שבותנו
כַּאֲפִיקִ֥ים בַּנֶּֽגֶב׃
5 הַזֹּרְעִ֥ים בְּדִמְעָ֑ה

ברנה

---

v. 2 כן בנעיא ברוב ספרים כי״ת ד״ב, ד״י ורס״ו. v. 3 ס״א לֹא וכן ד״ג, ד״ו, ד״י ורמ״ו. v. 3 ס״א הָרָשָׁע וכן ת״ק, ת״ם ות״ר. v. 3 כן ברוב ספרים כי״ת, ד״ג, ד״ו, ד״ב ודי״ד וכן ב״א, ס״א לְמַעַן; וכן דס״ו וב״ג, וס״א לְמַעַן; או לְמַעַן וכן ד״ב. v. 3 כן ברוב ספרים כי״ו ודט״ו, ס״א ישלחו וכן ר״ב, ד״ג, ד״ו, די״ב ודי״ד, וס״א ישלחו הצדיקים. v. 5 כן ברוב ספרים כ״ת, ונמסר עליו לנרמיה וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, די״ב ודי״ד, ס״א בלא לנרמיה וכן דט״ו, וס״א והמטים. קכו. v. 2 ס״א יִמָּלֵא וכן רב״ו, וס״א ימלא וכן ד״ג, ד״ו ודי״ו. v. 3 כן ברוב ספרים כי״ת, ד״ב, ד״ג, ד״ו, די״ו ורס״ו, ס״א עִמָּנוּ הָיִינוּ וכן די״ב ודי״ד. v. 4 שבותנו כתיב, שביתנו קרי, בס״א שביתנו כתיב וקרי וכן ר״א ורו״ו. v. 5 כן מנתן ברוב ספרים כי״ת, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״י, די״ב, די״ד ורט״ו.

shall reap in joy.
6 He that goeth forth and weepeth, bearing precious seed, shall doubtless come again with rejoicing, bringing his sheaves with him.

PSALM 127

A Song of degrees for Solomon.

1 Except the LORD build the house, they labour in vain that build it: except the LORD keep the city, the watchman waketh but in vain.
2 It is vain for you to rise up early, to sit up late, to eat the bread of sorrows: for so he giveth his beloved sleep.
3 Lo, children are an heritage of the LORD: and the fruit of the womb is his reward.
4 As arrows are in the hand of a mighty man; so are children of the youth.
5 Happy is the man that hath his quiver full of them: they shall not be ashamed, but they shall speak with the enemies in the gate.

PSALM 128

A Song of degrees.

1 Blessed is every one that feareth the LORD; that walketh in his ways.
2 For thou shalt eat the labour of thine hands: happy shalt thou be, and it shall be well with thee.

בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ׃
הָלוֹךְ יֵלֵךְ וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ־הַזָּרַע
בֹּא־יָבֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו׃
שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לִשְׁלֹמֹה
אִם־יְהוָה | לֹא־יִבְנֶה בַיִת
שָׁוְא עָמְלוּ בוֹנָיו בּוֹ
אִם־יְהוָה לֹא־יִשְׁמָר־עִיר
שָׁוְא | שָׁקַד שׁוֹמֵר׃
שָׁוְא לָכֶם | מַשְׁכִּימֵי קוּם
מְאַחֲרֵי־שֶׁבֶת
אֹכְלֵי לֶחֶם הָעִצְּבִים
כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ שֵׁנָא׃
הִנֵּה נַחֲלַת יְהוָה בָּנִים
שָׂכָר פְּרִי הַבָּטֶן׃
כְּחִצִּים בְּיַד־גִּבּוֹר
כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים׃
אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת־אַשְׁפָּתוֹ מֵהֶם
לֹא־יֵבֹשׁוּ
כִּי־יְדַבְּרוּ אֶת־אוֹיְבִים בַּשָּׁעַר׃
שִׁיר הַמַּעֲלוֹת
אַשְׁרֵי כָּל־יְרֵא יְהוָה
הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו׃
יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל
אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ׃

אשתך |

ו ע׳ וּבָכֹה קרי׳. קכז. ב ע׳ ס״א יהוה | וכן ד״ב. ד ג׳ ועד ו׳. ג ע׳ כן בתוב בספרים כ״א, ר״ת. ד׳ ר״ל. דיד. ודב״ו וכן ב״א. בינ לבם. ה ע׳ כן בתוב בספרים כ״י ד״ם, ר״ת. ו׳ ורט״ו. ס״א משכימי וכן ד״ב. דיב. ודיד. ז ע׳ ס״א לידידו וכן ח׳׳ע, ח׳׳ס וח״ר. ה ע׳ כן בתוב בספרים כ״ת, ר״ב. ד״ת, ד״ב. דיד. ורט״ו. ס״א כי וגלא מקף וכן ד״ב תד״ו.

Thy wife shall be as a fruitful vine by the sides of thine house: thy children like olive plants round about thy table.
Behold, that thus shall the man be blessed that feareth the LORD.
The LORD shall bless thee out of Zion: and thou shalt see the good of Jerusalem all the days of thy life.
Yea, thou shalt see thy children's children, and peace upon Israel.

3 אִשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה
בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ
בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים
סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ׃
4 הִנֵּה כִי־כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר
יְרֵא יְהוָה׃
5 יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן
וּרְאֵה בְטוּב יְרוּשָׁלִָם
כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ׃
6 וּרְאֵה־בָנִים לְבָנֶיךָ
שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל׃

PSALM 129

Song of degrees.
Many a time have they afflicted me from my youth, may Israel now say:
Many a time have they afflicted me from my youth: yet they have not prevailed against me.
The plowers plowed upon my back: they made long their furrows.
The LORD is righteous: he hath cut asunder the cords of the wicked.
Let them all be confounded and turned back that hate Zion.
Let them be as the grass upon the housetops, which withereth afore it groweth up:
Wherewith the mower filleth not his hand; nor he that bindeth sheaves his bosom.

קכט שִׁיר הַמַּעֲלוֹת ס
רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי
יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל׃
2 רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי
גַּם לֹא־יָכְלוּ לִי׃
3 עַל־גַּבִּי חָרְשׁוּ חֹרְשִׁים
הַאֲרִיכוּ לְמַעֲנוֹתָם׃
4 יְהוָה צַדִּיק
קִצֵּץ עֲבוֹת רְשָׁעִים׃
5 יֵבשׁוּ וְיִסֹּגוּ אָחוֹר
כֹּל שֹׂנְאֵי צִיּוֹן׃
6 יִהְיוּ כַּחֲצִיר גַּגּוֹת
שֶׁקָּדְמַת שָׁלַף יָבֵשׁ׃
7 שֶׁלֹּא מִלֵּא כַפּוֹ קוֹצֵר
וְחִצְנוֹ מְעַמֵּר׃

ולא

קכח. 3 v. ס׳א אִשְׁתְּךָ וכן ר׳ם ורט׳ו. קכט. 2 v. כן כתוב בדוב ספרים ב׳י. ר׳ב. ר׳ג, ר׳ו. ד׳י, ד׳י׳ב, ד׳י׳ד ודס׳ו. 3 v. לְמַעֲנוֹתָם כתיב. לְמַעֲנִיתָם קרי. בס׳א לְמַעֲנִיתָם כתיב וקרי וכן ר׳א ורי׳א. vv. 5, 6 כן למערבא, למדנחאי צִיּוֹן יִהְיוּ תרויהן חד פסוק.

8 Neither do they which go by say, The blessing of the LORD be upon you: we bless you in the name of the LORD.

וְלֹא אָמְרוּ הָעֹבְרִים
בִּרְכַּת־יְהוָה אֲלֵיכֶם
בֵּרַכְנוּ אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְהוָה׃

PSALM 130

A Song of degrees

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

1 Out of the depths have I cried unto thee, O LORD.

מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְהוָה׃

2 Lord, hear my voice: let thine ears be attentive to the voice of my supplications.

אֲדֹנָי שִׁמְעָה בְקוֹלִי
תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת
לְקוֹל תַּחֲנוּנָי׃

3 If thou, LORD, shouldest mark iniquities, O Lord, who shall stand?

אִם־עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ
אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד׃

4 But there is forgiveness with thee, that thou mayest be feared.

כִּי־עִמְּךָ הַסְּלִיחָה
לְמַעַן תִּוָּרֵא׃

5 I wait for the LORD, my soul doth wait, and in his word do I hope.

קִוִּיתִי יְהוָה קִוְּתָה נַפְשִׁי
וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי׃

6 My soul waiteth for the Lord more than they that watch for the morning: I say, more than they that watch for the morning.

נַפְשִׁי לַאדֹנָי
מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר
שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר׃

7 Let Israel hope in the LORD: for with the LORD there is mercy, and with him is plenteous redemption.

יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה
כִּי־עִם־יְהוָה הַחֶסֶד
וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְּדוּת׃

8 And he shall redeem Israel from all his iniquities.

וְהוּא יִפְדֶּה אֶת־יִשְׂרָאֵל
מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו׃

PSALM 131

A Song of degrees of David.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד

1 LORD, my heart is not haughty,

יְהוָה לֹא־גָבַהּ לִבִּי

ולא־

א v. כן בזוב ספרים כ"י, ד"ק, די"ן, די"ב, די"ד ודמ"ן, ב"א ברכת יהוה וכן ר"ב ודי"ן, וס"א ברכת יהוה. ב v. ס"א עליכם וכן די"ב ודי"ב. קל, ג v. ס"א יהוה וכן ר"ב ודי"ן. ה v. חצי הכתובים. ו v. כן בזוב ספרים כ"י ונמסר עליו בגיא וכן ד"ב, ד"ק, ד"ו ודי"ן, ס"א ולרבו רבינ בגרש וכן די"ב. די"ד ודמ"ן: צ"ל לרבו: התלתי ריש פסוק כן ת"ע, ת"ם ות"ר. ח v. ס"א ליהוה וכן ד"א.

nor mine eyes lofty: neither do I exercise myself in great matters, or in things too high for me.
Surely I have behaved and quieted myself, as a child that is weaned of his mother: my soul is even as a weaned child.
Let Israel hope in the LORD from henceforth and for ever.

וְלֹא־דָמּוּ עֵינָי
וְלֹא־הָלַכְתִּי | בִּגְדֹלוֹת
וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי׃
2 אִם־לֹא שִׁוִּיתִי | וְדוֹמַמְתִּי נַפְשִׁי
כְּגָמֻל עֲלֵי אִמּוֹ
כַּגָּמֻל עָלַי נַפְשִׁי׃
3 יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃

PSALM 132

קלב שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

A Song of degrees.
LORD, remember David, and all his afflictions:
How he sware unto the LORD, and vowed unto the mighty God of Jacob;
Surely I will not come into the tabernacle of my house, nor go up into my bed;
I will not give sleep to mine eyes, or slumber to mine eyelids,
Until I find out a place for the LORD, an habitation for the mighty God of Jacob.
Lo, we heard of it at Ephratah: we found it in the fields of the wood.
We will go into his tabernacles: we will worship at his footstool.
Arise, O LORD, into thy rest;

זָכוֹר־יְהוָה לְדָוִד
אֵת כָּל־עֻנּוֹתוֹ׃
2 אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַיהוָה
נָדַר לַאֲבִיר יַעֲקֹב׃
3 אִם־אָבֹא בְּאֹהֶל בֵּיתִי
אִם־אֶעֱלֶה עַל־עֶרֶשׂ יְצוּעָי׃
4 אִם־אֶתֵּן שְׁנָת לְעֵינָי
לְעַפְעַפַּי תְּנוּמָה׃
5 עַד־אֶמְצָא מָקוֹם לַיהוָה
מִשְׁכָּנוֹת לַאֲבִיר יַעֲקֹב׃
6 הִנֵּה שְׁמַעֲנוּהָ בְאֶפְרָתָה
מְצָאנוּהָ בִּשְׂדֵי־יָעַר׃
7 נָבֹאָה לְמִשְׁכְּנוֹתָיו
נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדֹם רַגְלָיו׃
8 קוּמָה יְהוָה לְמְנוּחָתֶךָ

אתה

קלא. 2 v. ס׳א וְרוֹמַמְתִּי וכן תי״ע וס״ר. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב. ד״ג, ד״ו, ד״י, ד״כ. ד״ד והס״ו, ס״א כגמל עלי. קלב. 1 v. כן ב״א. ב״ב זכרי. ס״א זכור יהוה וכן ד״ב, ד״ג והס״ו. 4 v. כן ברוב ספרים כ״י. ד״א, ד״ו והי״א ס״א שְׁנַת וכן ד״ב ד״ג, ד״ו, ד״ד. ד״ד והס״ו. 4 v. כן ברוב ספרים כ״י וגספר עליו בגיא וכן ד״ג. ד״ו, ד״י והס״ו. 6 v. ס״א בְּאֶפְרַת וכן ד״א. ד״ב והי״א.

thou, and the ark of thy strength.

9 Let thy priests be clothed with righteousness; and let thy saints shout for joy.

10 For thy servant David's sake turn not away the face of thine anointed.

11 The LORD hath sworn in truth unto David; he will not turn from it; Of the fruit of thy body will I set upon thy throne.

12 If thy children will keep my covenant and my testimony that I shall teach them, their children shall also sit upon thy throne for evermore.

13 For the LORD hath chosen Zion; he hath desired it for his habitation.

14 This is my rest for ever: here will I dwell; for I have desired it.

15 I will abundantly bless her provision: I will satisfy her poor with bread.

16 I will also clothe her priests with salvation: and her saints shall shout aloud for joy.

17 There will I make the horn of David to bud: I have ordained a lamp for mine anointed.

18 His enemies will I clothe with shame:

אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ׃
9 כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־צֶדֶק
וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ׃
10 בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ
אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃
11 נִשְׁבַּע־יְהוָה לְדָוִד
אֱמֶת לֹא־יָשׁוּב מִמֶּנָּה
מִפְרִי בִטְנְךָ
אָשִׁית לְכִסֵּא־לָךְ׃
12 אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ בְּרִיתִי
וְעֵדֹתִי זוּ אֲלַמְּדֵם
גַּם־בְּנֵיהֶם עֲדֵי־עַד
יֵשְׁבוּ לְכִסֵּא־לָךְ׃
13 כִּי־בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן
אִוָּה לְמוֹשָׁב לוֹ׃
14 זֹאת־מְנוּחָתִי עֲדֵי־עַד
פֹּה אֵשֵׁב כִּי אִוִּתִיהָ׃
15 צֵדָהּ בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ
אֶבְיוֹנֶיהָ אַשְׂבִּיעַ לָחֶם׃
16 וְכֹהֲנֶיהָ אַלְבִּישׁ יֶשַׁע
וַחֲסִידֶיהָ רַנֵּן יְרַנֵּנוּ׃
17 שָׁם אַצְמִיחַ קֶרֶן לְדָוִד
עָרַכְתִּי נֵר לִמְשִׁיחִי׃
18 אוֹיְבָיו אַלְבִּישׁ בֹּשֶׁת

ועליו

9 v. כן בדוב ספרים כ"י ר"ו, ר"י ב, ר"ד ודס"ו, ס"א כהניך וכן ר"ב ר"ג ור"ו. 11 v. ס"א נשבע ובלא מקף וכן ד"ב, ר"ג, ר"ו, ד"ב ור"ד. 12 v. כן בספרים כ"י, ר"ג, ר"ו, ר"ט, ר"י, ר"ב ה"י, ס"א וקרתי וכן תר, ת"ע ות"ד. 13 v. כן ב"א. ב"ג אלמרם נעיא. 11 v. כן בדוב ספרים כ"י ונכסר עליו ל' וחסר וכן ר"ג, ר"ו, ר"י ב, ר"ד ודס"ו ס"א אותה חסר דחסר וכן ר"ב, וס"א אויתיך מלא דכלא וכן ר"א ור"א.

but upon himself shall his crown flourish.

PSALM 133

A Song of degrees of David.

Behold, how good and how pleasant it is for brethren to dwell together in unity!

It is like the precious ointment upon the head, that ran down upon the beard, even Aaron's beard: that went down to the skirts of his garments;

As the dew of Hermon, and as the dew that descended upon the mountains of Zion: for there the LORD commanded the blessing, even life for evermore.

PSALM 134

A Song of degrees.

Behold, bless ye the LORD, all ye servants of the LORD, which by night stand in the house of the LORD.

Lift up your hands in the sanctuary, and bless the LORD.

The LORD that made heaven and earth bless thee out of Zion.

PSALM 135

Praise ye the LORD. Praise ye the name of the LORD; praise him, O ye servants of the LORD.

Ye that stand in the house of the LORD, in the courts of the house of our God,

Praise the LORD; for the LORD is good: sing praises unto his name; for it is pleasant.

For the LORD hath chosen Jacob unto himself,

וְעָלָיו יָצִיץ נִזְרוֹ׃

קלנ שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד

הִנֵּה מַה־טּוֹב וּמַה־נָּעִים
שֶׁבֶת אַחִים גַּם־יָחַד׃

2 כַּשֶּׁמֶן הַטּוֹב | עַל־הָרֹאשׁ
יֹרֵד עַל־הַזָּקָן זְקַן־אַהֲרֹן
שֶׁיֹּרֵד עַל־פִּי מִדּוֹתָיו׃

3 כְּטַל־חֶרְמוֹן שֶׁיֹּרֵד עַל־הָרְרֵי צִיּוֹן
כִּי שָׁם | צִוָּה יְהוָה אֶת־הַבְּרָכָה
חַיִּים עַד־הָעוֹלָם׃

קלד שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

הִנֵּה | בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַבְדֵי יְהוָה
הָעֹמְדִים בְּבֵית־יְהוָה בַּלֵּילוֹת׃

2 שְׂאוּ־יְדֵכֶם קֹדֶשׁ
וּבָרְכוּ אֶת־יְהוָה׃

3 יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן
עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

קלה הַלְלוּיָהּ |

הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה
הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה׃

2 שֶׁעֹמְדִים בְּבֵית יְהוָה
בְּחַצְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃

3 הַלְלוּיָהּ כִּי־טוֹב יְהוָה
זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ כִּי נָעִים׃

4 כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ
ישראל

קלנ. 2 v. ס׳א זקן וכלא כקף וכן ד׳ג, ד׳ו וד׳י. 3 v. כן ב׳א וכן ד׳ג ורו׳ן, ב׳ב תַּרְרֵי־ בלא נציא. קלה. 1 v. כן בספרים כי׳, ד׳א, ד׳ב ד׳ג, ד׳ן, ד׳י, ד׳יא, ד׳יב ותי׳ד, ס׳א הללויה חרין כלין וכן רס׳ו. 3 v. כן בדוב ספרים כי׳ ותמ׳ו, ס׳א הַלְלוּיָהּ חדא מלה וכן ד׳א, ד׳ב, ד׳ג, ד׳ו, ד׳י, ד׳יב ותי׳ד.

and Israel for his peculiar treasure.

5 For I know that the LORD is great, and that our Lord is above all gods.

6 Whatsoever the LORD pleased, that did he in heaven, and in earth, in the seas, and all deep places.

7 He causeth the vapours to ascend from the ends of the earth; he maketh lightnings for the rain; he bringeth the wind out of his treasuries.

8 Who smote the firstborn of Egypt, both of man and beast.

9 Who sent tokens and wonders into the midst of thee, O Egypt, upon Pharaoh, and upon all his servants.

10 Who smote great nations, and slew mighty kings;

11 Sihon king of the Amorites, and Og king of Bashan, and all the kingdoms of Canaan:

12 And gave their land for an heritage, an heritage unto Israel his people.

13 Thy name, O LORD, endureth for ever; and thy memorial, O LORD, throughout all generations.

14 For the LORD will judge his people, and he will repent himself concerning his servants.

יִשְׂרָאֵל לְסְגֻלָּתוֹ׃

5 כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה
וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל־אֱלֹהִים׃

6 כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה
בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ
בַּיַּמִּים וְכָל־תְּהֹמוֹת׃

7 מַעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ
בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה
מוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו׃

8 שֶׁהִכָּה בְכוֹרֵי מִצְרָיִם
מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה׃

9 שָׁלַח אוֹתֹת וּמוֹפְתִים
בְּתוֹכֵכִי מִצְרָיִם
בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו׃

10 שֶׁהִכָּה גּוֹיִם רַבִּים
וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים׃

11 לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי
וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן
וּלְכֹל מַמְלְכוֹת כְּנָעַן׃

12 וְנָתַן אַרְצָם נַחֲלָה
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ׃

13 יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם
יְהוָה זִכְרְךָ לְדֹר־דֹּר׃

14 כִּי־יָדִין יְהוָה עַמּוֹ
וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם׃

עצבי

6 v. סביר וללא. 7 v. כן ב'א, ב'ג פְּעָלָה בלא נקיוה. 9 v. כן ברוב ספרים ב'י, ר'ב, ד'נ, ר'ג,ד'א, ד'ב וד'ד, פ'א אותות חסר ו' קדמא וכן רס'ו, וס'א אותות כלא דמלא וכן ד'י.
11 v. פ'א כֹּלְךָ וכן ר'ב, ד'נ, ד'ו, ד'ב וד'ד.

The idols of the heathen are silver and gold, the work of men's hands.
They have mouths, but they speak not; eyes have they, but they see not;
They have ears, but they hear not; neither is there any breath in their mouths.
They that make them are like unto them: so is every one that trusteth in them.
Bless the LORD, O house of Israel: bless the LORD, O house of Aaron:
Bless the LORD, O house of Levi: ye that fear the LORD, bless the LORD.
Blessed be the LORD out of Zion, which dwelleth at Jerusalem. Praise ye the LORD.

15 עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב
מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם:
16 פֶּה־לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ
עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ:
17 אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ
אַף אֵין־יֶשׁ־רוּחַ בְּפִיהֶם:
18 כָּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם
כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם:
19 בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה
בֵּית אַהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה:
20 בֵּית הַלֵּוִי בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה
יִרְאֵי יְהוָה בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה:
21 בָּרוּךְ יְהוָה | מִצִּיּוֹן
שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָם
הַלְלוּיָהּ:

PSALM 136

O give thanks unto the LORD; for he is good: for his mercy endureth for ever.
O give thanks unto the God of gods: for his mercy endureth for ever.
O give thanks to the LORD of lords: for his mercy endureth for ever.
To him who alone doeth great wonders: for his mercy endureth for ever.
To him that by wisdom made the heavens: for his mercy endureth for ever.

קלו
הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
2 הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
3 הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
4 לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
5 לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

לרוקע

v. 15 ס״א מַעֲשֵׂי וכן ת״ע ות״ר. v. 16 כ״א פֶּה ובלא מקף וכן ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ב ודי״ד. v. 17 כן ב״א, ב״נ אין ובלא מקף. v. 21 כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו גגיא וכן בד״ב, ד״י ורבינו. v. 21 כן בספרים כ״י ד״א ד״ין, די״א, ד״ב די״ד חבי״ו. ס״א הַלְלוּיָהּ יהיו כלין וכן ד״ב ד״ג ות״ו.

6 To him that stretched out the earth above the waters: for his mercy endureth for ever.
7 To him that made great lights: for his mercy endureth for ever:
8 The sun to rule by day: for his mercy endureth for ever:
9 The moon and stars to rule by night: for his mercy endureth for ever.
10 To him that smote Egypt in their firstborn: for his mercy endureth for ever:
11 And brought out Israel from among them: for his mercy endureth for ever:
12 With a strong hand, and with a stretched out arm: for his mercy endureth for ever.
13 To him which divided the Red sea into parts: for his mercy endureth for ever:
14 And made Israel to pass through the midst of it: for his mercy endureth for ever:
15 But overthrew Pharaoh and his host in the Red sea: for his mercy endureth for ever.
16 To him which led his people through the wilderness: for his mercy endureth for ever.
17 To him which smote great kings: for his mercy endureth for ever:
18 And slew famous kings: for his mercy endureth for ever:

6 לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
7 לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
8 אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
9 אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
10 לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
11 וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
12 בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
13 לְגֹזֵר יַם־סוּף לִגְזָרִים
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
14 וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
15 וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְּיַם־סוּף
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
16 לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
17 לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
18 וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

לסיחון

קלו. 9 v. ס״א לְמִמְשָׁלֹת וכן ח״ע, ת״ס ותיר.

19 Sihon king of the Amorites: for his mercy endureth for ever:
20 And Og the king of Bashan: for his mercy endureth for ever:
21 And gave their land for an heritage: for his mercy endureth for ever:
22 Even an heritage unto Israel his servant: for his mercy endureth for ever.
23 Who remembered us in our low estate: for his mercy endureth for ever:
24 And hath redeemed us from our enemies: for his mercy endureth for ever.
25 Who giveth food to all flesh: for his mercy endureth for ever.
26 O give thanks unto the God of heaven: for his mercy endureth for ever.

PSALM 137

1 By the rivers of Babylon, there we sat down, yea, we wept, when we remembered Zion.
2 We hanged our harps upon the willows in the midst thereof.
3 For there they that carried us away captive required of us a song; and they that wasted us required of us mirth, saying, Sing us one of the songs of Zion.
4 How shall we sing the LORD'S song

19 לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
20 וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
21 וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
22 נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
23 שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר לָנוּ
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
24 וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
25 נֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
26 הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

קלו

עַל נַהֲרוֹת | בָּבֶל שָׁם יָשַׁבְנוּ גַּם־בָּכִינוּ
בְּזָכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן׃
2 עַל־עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ
תָּלִינוּ כִּנֹּרוֹתֵינוּ׃
3 כִּי־שָׁם | שְׁאֵלוּנוּ שׁוֹבֵינוּ דִּבְרֵי־שִׁיר
וְתוֹלָלֵינוּ שִׂמְחָה
שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן׃
4 אֵיךְ נָשִׁיר אֶת־שִׁיר־יְהוָה

עַל

---

1 v. כן ב״א, ב״נ וַיְפוֹרְקֵנוּ נעויא. קלו. 1 v. ס״א עַל־ וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״י, די״ב ודי״ד. 2 v. כן ב״א, ב״נ עַל־ נעויא. 3 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ו, די״ב, דו״ד הס״ו. ס״א כִּי שָׁם, וס״א כי־שָׁם וכן ד״ב ודי״ו. 5 v. כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו נעויא וכן ברי״ו. 5 v. נ״ל וְשׁוֹלְלֵינוּ. 6 v. כן ברוב ספרים כ״י הס״ו וכן ב״א, ס״א שִׁיר וכלא מקף וכן ד״ב ד״ג, ד״ו, ד״י, די״ב, די״ד וב״א.

in a strange land?
5 If I forget thee, O Jerusalem, let my right hand forget her cunning.
6 If I do not remember thee, let my tongue cleave to the roof of my mouth; if I prefer not Jerusalem above my chief joy.
7 Remember, O LORD, the children of Edom in the day of Jerusalem; who said, Rase it, rase it, even to the foundation thereof.
8 O daughter of Babylon, who art to be destroyed; happy shall he be, that rewardeth thee as thou hast served us.
9 Happy shall he be, that taketh and dasheth thy little ones against the stones.

עַל אַדְמַת נֵכָר׃
5 אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ יְרוּשָׁלִָם
תִּשְׁכַּח יְמִינִי׃
6 תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי | לְחִכִּי
אִם־לֹא אֶזְכְּרֵכִי
אִם־לֹא אַעֲלֶה אֶת־יְרוּשָׁלִַם
עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי׃
7 זְכֹר יְהוָה | לִבְנֵי אֱדוֹם
אֵת יוֹם יְרוּשָׁלִָם
הָאֹמְרִים עָרּוּ | עָרּוּ
עַד הַיְסוֹד בָּהּ׃
8 בַּת־בָּבֶל הַשְּׁדוּדָה
אַשְׁרֵי שֶׁיְּשַׁלֶּם־לָךְ
אֶת־גְּמוּלֵךְ שֶׁגָּמַלְתְּ לָנוּ׃
9 אַשְׁרֵי | שֶׁיֹּאחֵז וְנִפֵּץ אֶת־עֹלָלַיִךְ
אֶל־הַסָּלַע׃

PSALM 138

A Psalm of David.

1 I will praise thee with my whole heart: before the gods will I sing praise unto thee.
2 I will worship toward thy holy temple, and praise thy name for thy lovingkindness and for thy truth: for thou hast magnified thy word above all thy name.
3 In the day when I cried thou answeredst me, and strengthenedst me with strength in my soul.

קלח
לְדָוִד |
אוֹדְךָ־בְכָל־לִבִּי
נֶגֶד אֱלֹהִים אֲזַמְּרֶךָּ׃
2 אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל קָדְשְׁךָ
וְאוֹדֶה אֶת־שִׁמְךָ עַל־חַסְדְּךָ וְעַל־אֲמִתֶּךָ
כִּי־הִגְדַּלְתָּ עַל־כָּל־שִׁמְךָ אִמְרָתֶךָ׃
3 בְּיוֹם קָרָאתִי וַתַּעֲנֵנִי
תַּרְהִבֵנִי בְנַפְשִׁי עֹז׃ יודוך

---

v. 5 כן ב״א, ב״נ אִם־ נגיא. v. 5 כן למערבאי, למדנחאי אֶשְׁכָּחֵךְ כתיב, אֶשְׁכַּחְכִי קרי. v. 6 כן בספרים כ״י ונכסר עליו נגיא. v. 5 ס״א תִּשְׁכַּח וכן ת״ע ות״ד, ב״ל תִּכְחַשׁ או תִּקָּחֵשׁ: עיין לעיל ק״ט כ״ד. v. 8 ג״ל הַיְּשׁוּדָה. v. 9 כן ב״א, ב״נ אֲחַז־ נגיא. v. 9 ס״א עליך רביע וכן ר״י. קלח. v. 1 ס״א אודך יהוה וכן תר, ת״ע, ח״ס וח״ר. v. 2 ס״א אשתחוה | לנדביה וכן ר״ן, ר״ו, ר״ב ורי״ר. v. 2 ס״א היכל וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו ורט״ו. v. 2 ס״א קָלֵּי וכן ד״א, ר״ב, ר״ב, ר״ו, ר״י, ד״ו״א ד״ו ב ר״ד ודב״ו. v. 3 כן ב״א, ב״נ וַתְּעַנֵּנִי בלא נגיא.

4 All the kings of the earth shall praise thee, O LORD, when they hear the words of thy mouth.
5 Yea, they shall sing in the ways of the LORD: for great is the glory of the LORD.
6 Though the LORD be high, yet hath he respect unto the lowly: but the proud he knoweth afar off.
7 Though I walk in the midst of trouble, thou wilt revive me: thou shalt stretch forth thine hand against the wrath of mine enemies, and thy right hand shall save me.
8 The LORD will perfect that which concerneth me: thy mercy, O LORD, endureth for ever: forsake not the works of thine own hands.

PSALM 139

To the chief Musician, A Psalm of David.

1 O LORD, thou hast searched me, and known me.
2 Thou knowest my downsitting and mine uprising, thou understandest my thought afar off.
3 Thou compassest my path and my lying down, and art acquainted with all my ways.
4 For there is not a word in my tongue, but, lo, O LORD, thou knowest it altogether.
5 Thou hast beset me behind and before, and laid thine hand upon me.
6 Such knowledge is too wonderful for me;

4 יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַלְכֵי־אֶרֶץ
כִּי שָׁמְעוּ אִמְרֵי־פִיךָ׃
5 וְיָשִׁירוּ בִּדְרָכֵי יְהוָה
כִּי גָדוֹל כְּבוֹד יְהוָה׃
6 כִּי רָם יְהוָה וְשָׁפָל יִרְאֶה
וְגָבֹהַּ מִמֶּרְחָק יְיֵדָע׃
7 אִם־אֵלֵךְ | בְּקֶרֶב צָרָה תְחַיֵּנִי
עַל־אַף אֹיְבַי תִּשְׁלַח יָדֶךָ
וְתוֹשִׁיעֵנִי יְמִינֶךָ׃
8 יְהוָה יִגְמֹר בַּעֲדִי
יְהוָה חַסְדְּךָ לְעוֹלָם
מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אַל־תֶּרֶף׃

קלט לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר
יְהוָה חְקַרְתַּנִי וַתֵּדָע׃
2 אַתָּה יָדַעְתָּ שִׁבְתִּי וְקוּמִי
בַּנְתָּה לְרֵעִי מֵרָחוֹק׃
3 אָרְחִי וְרִבְעִי זֵרִיתָ
וְכָל־דְּרָכַי הִסְכַּנְתָּה׃
4 כִּי אֵין מִלָּה בִּלְשׁוֹנִי
הֵן יְהוָה יָדַעְתָּ כֻּלָּהּ׃
5 אָחוֹר וָקֶדֶם צַרְתָּנִי
וַתָּשֶׁת עָלַי כַּפֶּכָה׃
6 פְּלִאָה דַעַת מִמֶּנִּי

נשנבה

---

4 v. ס״א צור בסקף ובלא נגינה וכן ד׳ב, ר״ב, ד׳ן, ד״ב וד״ד. 6 v. ס״א הַבּוֹהַ מלא וכן דס״ו. 6 v. כן בחוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ר״ב, ד״ן, ד״א, ד״ב, ד״ד דס״ו, ס״א מפורסק קסין וכן ד״י וד״ב. 7 v. כן מהפך לנרסיה בספרים כ״י, ר״ב, ר״ן, ד״י, ד״ב דס״ו. 7 v. ס״א אַף עַל וכן ד״א וד״ב. 7 v. ס״א יָדְךָ וכן ד״א, חַיֵּנִי th״ע. 8 v. ס״א פְּעָלָה וכן ת״ס. קלט. 1 v. כן בחוב ספרים כ״י, ד״י, ד״ב ד״ד דס״ו, ס״א יהוה חקרתני וכן ד״ב. ד״ג וד״ו. 3 v. כן בחוב ספרים כ״י ונמסר עליו נעיא, וכן ר״ב, וכן ד״ו ד״י, ד״ב וד״ד. 6 v. פְּלִאָה כתיב, פְּלִיאָה קרי.

it is high, I cannot attain unto it.

7 Whither shall I go from thy spirit? or whither shall I flee from thy presence?

8 If I ascend up into heaven, thou art there: if I make my bed in hell, behold, thou art there.

9 If I take the wings of the morning, and dwell in the uttermost parts of the sea;

10 Even there shall thy hand lead me, and thy right hand shall hold me.

11 If I say, Surely the darkness shall cover me; even the night shall be light about me.

12 Yea, the darkness hideth not from thee; but the night shineth as the day: the darkness and the light are both alike to thee.

13 For thou hast possessed my reins: thou hast covered me in my mother's womb.

14 I will praise thee; for I am fearfully and wonderfully made: marvellous are thy works; and that my soul knoweth right well.

15 My substance was not hid from thee, when I was made in secret, and curiously wrought in the lowest parts of the earth.

16 Thine eyes did see my substance, yet being unperfect; and in thy book all my members were written, which in continuance were fashioned,

נִשְׂגְּבָה לֹא־אוּכַל לָהּ׃
7 אָנָה אֵלֵךְ מֵרוּחֶךָ
וְאָנָה מִפָּנֶיךָ אֶבְרָח׃
8 אִם־אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה
וַאַצִּיעָה שְׁאוֹל הִנָּךְ׃
9 אֶשָּׂא כַנְפֵי־שָׁחַר
אֶשְׁכְּנָה בְּאַחֲרִית יָם׃
10 גַּם־שָׁם יָדְךָ תַנְחֵנִי
וְתֹאחֲזֵנִי יְמִינֶךָ׃
11 וָאֹמַר אַךְ־חֲשֵׁךְ יְשׁוּפֵנִי
וְלַיְלָה אוֹר בַּעֲדֵנִי׃
12 גַּם־חֹשֶׁךְ לֹא־יַחְשִׁיךְ מִמֶּךָּ
וְלַיְלָה כַּיּוֹם יָאִיר
כַּחֲשֵׁיכָה כָּאוֹרָהּ׃
13 כִּי־אַתָּה קָנִיתָ כִלְיֹתָי
תְּסֻכֵּנִי בְּבֶטֶן אִמִּי׃
14 אוֹדְךָ עַל כִּי נוֹרָאוֹת נִפְלֵיתִי
נִפְלָאִים מַעֲשֶׂיךָ
וְנַפְשִׁי יֹדַעַת מְאֹד׃
15 לֹא־נִכְחַד עָצְמִי מִמֶּךָּ
אֲשֶׁר־עֻשֵּׂיתִי בַסֵּתֶר
רֻקַּמְתִּי בְּתַחְתִּיּוֹת אָרֶץ׃
16 גָּלְמִי רָאוּ עֵינֶיךָ
וְעַל־סִפְרְךָ כֻּלָּם יִכָּתֵבוּ
יָמִים יֻצָּרוּ

ולא

7 v. כן ברוב ספרים כי׳, ריי והס״ו, ס״א אָנָה וכן ר״ב, ר״ג, ריו, ריב והיד. 8 v. ס״א הִנֵּה. 10 v. כן ברוב ספרים כי׳ ונמסר עליו נעיא וכן ריו, ריב, ריד והס״ו. 11 v. כ״ל יְשׁוּפֵנִי = יְקַפְּנִי. 13 v. כן ברוב ספרים כי׳, ר״א, רב, ר״ו, ריא וחילב ס״א יַחְשִׁיךְ וכן ר״ב, ריב, ריד והס״ו. 14 v. ס״ל נִפְלֵיתָ כן ת״ע ות״ס.

when as yet there was none of them.

17 How precious also are thy thoughts unto me, O God! how great is the sum of them!

18 If I should count them, they are more in number than the sand: when I awake, I am still with thee.

19 Surely thou wilt slay the wicked, O God: depart from me therefore, ye bloody men.

20 For they speak against thee wickedly, and thine enemies take thy name in vain.

21 Do not I hate them, O LORD, that hate thee? and am not I grieved with those that rise up against thee?

22 I hate them with perfect hatred: I count them mine enemies.

23 Search me, O God, and know my heart: try me, and know my thoughts:

24 And see if there be any wicked way in me, and lead me in the way everlasting.

PSALM 140

To the chief Musician, A Psalm of David.

1 Deliver me, O LORD, from the evil man: preserve me from the violent man;

2 Which imagine mischiefs in their heart; continually are they gathered together for war.

3 They have sharpened their tongues like a serpent; adders' poison is under their lips. Selah.

וְלֹא אֶחָד בָּהֶם׃

17 וְלִי מַה־יָּקְרוּ רֵעֶיךָ אֵל
מָה עָצְמוּ רָאשֵׁיהֶם׃

18 אֶסְפְּרֵם מֵחוֹל יִרְבּוּן
הֱקִיצֹתִי וְעוֹדִי עִמָּךְ׃

19 אִם־תִּקְטֹל אֱלוֹהַּ רָשָׁע
וְאַנְשֵׁי דָמִים סוּרוּ מֶנִּי׃

20 אֲשֶׁר יֹמְרוּךָ לְמִזְמָה
נָשׂוּא לַשָּׁוְא עָרֶיךָ׃

21 הֲלוֹא־מְשַׂנְאֶיךָ יְהוָה אֶשְׂנָא
וּבְתַקּוֹמְמֶיךָ אֶתְקוֹטָט׃

22 תַּכְלִית שִׂנְאָה שְׂנֵאתִים
לְאוֹיְבִים הָיוּ לִי׃

23 חָקְרֵנִי אֵל וְדַע לִבָּבִי
בְּחָנֵנִי וְדַע שַׂרְעַפָּי׃

24 וּרְאֵה אִם־דֶּרֶךְ־עֹצֶב בִּי
וְנַחֵנִי בְּדֶרֶךְ עוֹלָם׃

קמ לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃

2 הַלְּצֵנִי יְהוָה מֵאָדָם רָע
מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי׃

3 אֲשֶׁר חָשְׁבוּ רָעוֹת בְּלֵב
כָּל־יוֹם יָגוּרוּ מִלְחָמוֹת׃

4 שָׁנְנוּ לְשׁוֹנָם כְּמוֹ־נָחָשׁ
חֲמַת עַכְשׁוּב תַּחַת שִׂפְתֵימוֹ סֶלָה׃

שמרני

---

v. 16 למערבאי ולא כתיב, ולו קרי, למרנחאי ולא כתיב וקרי וכן תר, ח"ע, ת"ס ות"ר. v. 20 למערבאי ירומוך כתיב, יאמרוך קרי, למרנחאי יאמרוך כתיב וקרי. v. 20 נ"ל שְׁמֶךָ: עיין שמות כ' ו'. קמ. 1 v. כן ברכיע בספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ד"ק, ד"ר, ד"ב, ד"ר והט"ו. 4 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו געיא וכן בד"ב, ד"ר ודט"ו, ס"א כמו וכן ר"ג, ד"ו ור"י.

4 Keep me, O LORD, from the hands of the wicked; preserve me from the violent man; who have purposed to overthrow my goings.
5 The proud have hid a snare for me, and cords; they have spread a net by the wayside; they have set gins for me. Selah.
6 I said unto the LORD, Thou art my God: hear the voice of my supplications, O LORD.
7 O GOD the LORD, the strength of my salvation, thou hast covered my head in the day of battle.
8 Grant not, O LORD, the desires of the wicked: further not his wicked device; lest they exalt themselves. Selah.
9 As for the head of those that compass me about, let the mischief of their own lips cover them.
10 Let burning coals fall upon them: let them be cast into the fire; into deep pits, that they rise not up again.
11 Let not an evil speaker be established in the earth: evil shall hunt the violent man to overthrow him.
12 I know that the LORD will maintain the cause of the afflicted, and the right of the poor.
13 Surely the righteous shall give thanks unto thy name: the upright shall dwell in thy presence.

5 שָׁמְרֵנִי יְהוָה | מִיַּד רָשָׁע
מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי
אֲשֶׁר חָשְׁבוּ לִדְחוֹת פְּעָמָי׃
6 טָמְנוּ גֵאִים | פַּח לִי
וַחֲבָלִים פָּרְשׂוּ רֶשֶׁת לְיַד־מֵעְגָּל
מוֹקְשִׁים שָׁתוּ־לִי סֶלָה׃
7 אָמַרְתִּי לַיהוָה אֵלִי אָתָּה
הַאֲזִינָה יְהוָה קוֹל תַּחֲנוּנָי׃
8 יְהוִה אֲדֹנָי עֹז יְשׁוּעָתִי
סַכֹּתָה לְרֹאשִׁי בְּיוֹם נָשֶׁק׃
9 אַל־תִּתֵּן יְהוָה מַאֲוֵי רָשָׁע
זְמָמוֹ אַל־תָּפֵק יָרוּמוּ סֶלָה׃
10 רֹאשׁ מְסִבָּי
עְמַל שְׂפָתֵימוֹ יְכַסֻּמוֹ׃
11 יִמֹּטוּ עֲלֵיהֶם גֶּחָלִים
בָּאֵשׁ יַפְּלֵם
בְּמַהֲמֹרוֹת בַּל־יָקוּמוּ׃
12 אִישׁ לָשׁוֹן בַּל־יִכּוֹן בָּאָרֶץ
אִישׁ־חָמָס רָעָ יְצוּדֶנּוּ לְמַדְחֵפוֹת׃
13 יָדַעְתִּי כִּי־יַעֲשֶׂה יְהוָה דִּין עָנִי
מִשְׁפַּט אֶבְיוֹנִים׃
14 אַךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לִשְׁמֶךָ
יֵשְׁבוּ יְשָׁרִים אֶת־פָּנֶיךָ׃

מזמור

v. 6 כן כתוב ספרים כ"י, ד"י ודב"ו. ס"א בסמ"ג וכן ד"כ. ד"ו, ד"ר ודי"ד. v. 6 כן מנהן בספרים כ"י, ד"ו, ד"י, ד"כ. די"ד ודפ"ו. v. 7 כן כתוב ספרים כ"י, ד"ו, ד"י, ד"כ. די"ד ודפ"ו. ס"א אלי. v. 9 ס"א מאוויי וכן ד"כ ודי"א. v. 10 כן כתוב ספרים כ"י, ד"א, ד"כ, ד"ג, ד"ו, ד"י, ד"א, ד"כ, די"ד ודפ"ו. ס"א מסבי פתח ובס"א מסבי כתיב. מסבי קרי וכן ד"כ. v. 10 יכסומו כתיב. יכסימו קרי. בס"א יכסמו כתיב וקרי וכן ד"א ודי"כ. v. 11 יפוטו כתיב. יפוטו קרי. נ"ל יפמיד: עיין למעיל י"א ו. v. 13 יודו כתיב. יודעו קרי.

PSALM 141

A Psalm of David.

1 LORD, I cry unto thee: make haste unto me; give ear unto my voice, when I cry unto thee.

2 Let my prayer be set forth before thee as incense; and the lifting up of my hands as the evening sacrifice.

3 Set a watch, O LORD, before my mouth; keep the door of my lips.

4 Incline not my heart to any evil thing, to practise wicked works with men that work iniquity: and let me not eat of their dainties.

5 Let the righteous smite me; it shall be a kindness: and let him reprove me; it shall be an excellent oil, which shall not break my head: for yet my prayer also shall be in their calamities.

6 When their judges are overthrown in stony places, they shall hear my words; for they are sweet.

7 Our bones are scattered at the grave's mouth, as when one cutteth and cleaveth wood upon the earth.

8 But mine eyes are unto thee, O GOD the LORD: in thee is my trust; leave not my soul destitute.

9 Keep me from the snares which they have laid for me, and the gins of the workers of iniquity.

10 Let the wicked fall into their own nets, whilst that I withal escape.

קמא מִזְמוֹר לְדָוִד ס

יְהוָה קְרָאתִיךָ חוּשָׁה לִּי
הַאֲזִינָה קוֹלִי בְּקָרְאִי־לָךְ׃
2 תִּכּוֹן תְּפִלָּתִי קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ
מַשְׂאַת כַּפַּי מִנְחַת־עָרֶב׃
3 שִׁיתָה יְהוָה שָׁמְרָה לְפִי
נְצֹרָה עַל־דַּל שְׂפָתָי׃
4 אַל־תַּט־לִבִּי | לְדָבָר רָע
לְהִתְעוֹלֵל עֲלִלוֹת | בְּרִשְׁעָה אֶת־אִישִׁים פֹּעֲלֵי־אָוֶן
וּבַל־אֶלְחַם בְּמַנְעַמֵּיהֶם׃
5 יַהֲלְמֵנִי צַדִּיק | חֶסֶד וְיוֹכִיחֵנִי
שֶׁמֶן רֹאשׁ אַל־יָנֵי רֹאשִׁי
כִּי־עוֹד וּתְפִלָּתִי בְּרָעוֹתֵיהֶם׃
6 נִשְׁמְטוּ בִידֵי־סֶלַע שְׁפָטֵיהֶם
וְשָׁמְעוּ אִמְרַי כִּי נָעֲמוּ׃
7 כְּמוֹ פֹלֵחַ וּבֹקֵעַ בָּאָרֶץ
נְפֹזְרוּ עַצְמֵינוּ לְפִי שְׁאוֹל׃
8 כִּי אֵלֶיךָ | יְהוִה אֲדֹנָי עֵינָי
בְּךָ חָסִיתִי אַל־תֵּעֶר נַפְשִׁי׃
9 שָׁמְרֵנִי מִיְּדֵי פַּח יָקְשׁוּ לִי
וּמִקְשׁוֹת פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
10 יִפְּלוּ בְמִכְמֹרָיו רְשָׁעִים
יַחַד אָנֹכִי עַד־אֶעֱבוֹר׃

קמב מַשְׂכִּיל לְדָוִד בִּהְיוֹתוֹ בַמְּעָרָה תְּפִלָּה׃

קולי

קמא, 1 v. כן ברוב ספרים כ"י ד"ק. די"ד ורמ"ו. ס"א חס ובלא נקף וכן ד"ב. ד"ג ור"ו. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י. ד"ב ד"ג. ד"ו ד"ב ודי"ד. ס"א לדבר וכן ד"ק. דס"ו וב"נ. 3 v. כן ברוב ספרים ב"י. ד"ג. ד"ו. ד"ק. די"ב ודי"ד. ס"א יהלמני וכן ד"ב דס"ו. 4 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו נעויא וכן בר"ג. ד"ק. די"ב ורמ"ו. 5 v. עָנִיא קרי. 10 v. כן ב"א. ב"נ עַד בלא נעויא. ס"א עַד ובלא נקף וכן ד"ב ור"ו.

PSALM 142

Maschil of David; A Prayer when he was in the cave.

1 I cried unto the LORD with my voice; with my voice unto the LORD did I make my supplication.
2 I poured out my complaint before him; I shewed before him my trouble.
3 When my spirit was overwhelmed within me, then thou knewest my path. In the way wherein I walked have they privily laid a snare for me.
4 I looked on my right hand, and beheld, but there was no man that would know me: refuge failed me; no man cared for my soul.
5 I cried unto thee, O LORD: I said, Thou art my refuge and my portion in the land of the living.
6 Attend unto my cry; for I am brought very low: deliver me from my persecutors; for they are stronger than I.
7 Bring my soul out of prison, that I may praise thy name: the righteous shall compass me about; for thou shalt deal bountifully with me.

PSALM 143

A Psalm of David.

1 Hear my prayer, O LORD, give ear to my supplications:

קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶזְעָק 2
קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶתְחַנָּן׃
אֶשְׁפֹּךְ לְפָנָיו שִׂיחִי 3
צָרָתִי לְפָנָיו אַגִּיד׃
בְּהִתְעַטֵּף עָלַי | רוּחִי 4
וְאַתָּה יָדַעְתָּ נְתִיבָתִי
בְּאֹרַח־זוּ אַהֲלֵךְ
טָמְנוּ פַח לִי׃
הַבֵּט יָמִין | וּרְאֵה 5
וְאֵין־לִי מַכִּיר
אָבַד מָנוֹס מִמֶּנִּי
אֵין דּוֹרֵשׁ לְנַפְשִׁי׃
זָעַקְתִּי אֵלֶיךָ יְהוָה 6
אָמַרְתִּי אַתָּה מַחְסִי
חֶלְקִי בְּאֶרֶץ הַחַיִּים׃
הַקְשִׁיבָה | אֶל־רִנָּתִי 7
כִּי־דַלּוֹתִי מְאֹד
הַצִּילֵנִי מֵרֹדְפַי
כִּי אָמְצוּ מִמֶּנִּי׃
הוֹצִיאָה מִמַּסְגֵּר | נַפְשִׁי 8
לְהוֹדוֹת אֶת־שְׁמֶךָ
בִּי יַכְתִּרוּ צַדִּיקִים
כִּי תִגְמֹל עָלָי׃
מִזְמוֹר לְדָוִד קמנ
יְהוָה | שְׁמַע תְּפִלָּתִי
הַאֲזִינָה אֶל־תַּחֲנוּנָי
באמנתך

קמב. 4 v. בס״א בְּהִתְעַטֵּף ונסמר עליו נעיא. 5 v. בס״א נסמר עליו יתיר י׳.
7 v. ס״א אֵל ובלא מקף וכן ד״י ודס״ו.

in thy faithfulness answer me, and in thy righteousness.

2 And enter not into judgment with thy servant: for in thy sight shall no man living be justified.

3 For the enemy hath persecuted my soul; he hath smitten my life down to the ground; he hath made me to dwell in darkness, as those that have been long dead.

4 Therefore is my spirit overwhelmed within me; my heart within me is desolate.

5 I remember the days of old; I meditate on all thy works; I muse on the work of thy hands.

6 I stretch forth my hands unto thee: my soul thirsteth after thee, as a thirsty land. Selah.

7 Hear me speedily, O LORD: my spirit faileth: hide not thy face from me, lest I be like unto them that go down into the pit.

8 Cause me to hear thy lovingkindness in the morning; for in thee do I trust: cause me to know the way wherein I should walk; for I lift up my soul unto thee.

9 Deliver me, O LORD, from mine enemies: I flee unto thee to hide me.

10 Teach me to do thy will;

בֶּאֱמֻנָתֶךָ עֲנֵנִי בְּצִדְקָתֶךָ׃

2 וְאַל־תָּבֹא בַמִּשְׁפָּט אֶת־עַבְדֶּךָ

כִּי לֹא־יִצְדַּק לְפָנֶיךָ כָּל־חָי׃

3 כִּי רָדַף אוֹיֵב | נַפְשִׁי

דִּכָּא לָאָרֶץ חַיָּתִי

הוֹשִׁיבַנִי בְמַחֲשַׁכִּים כְּמֵתֵי עוֹלָם׃

4 וַתִּתְעַטֵּף עָלַי רוּחִי

בְּתוֹכִי יִשְׁתּוֹמֵם לִבִּי׃

5 זָכַרְתִּי יָמִים | מִקֶּדֶם

הָגִיתִי בְכָל־פָּעָלֶךָ

בְּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ אֲשׂוֹחֵחַ׃

6 פָּרַשְׂתִּי יָדַי אֵלֶיךָ

נַפְשִׁי | כְּאֶרֶץ־עַיֵּפָה לְךָ סֶלָה׃

7 מַהֵר עֲנֵנִי | יְהוָה כָּלְתָה רוּחִי

אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי

וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יֹרְדֵי בוֹר׃

8 הַשְׁמִיעֵנִי בַבֹּקֶר | חַסְדֶּךָ

כִּי־בְךָ בָטָחְתִּי

הוֹדִיעֵנִי דֶּרֶךְ־זוּ אֵלֶךְ

כִּי־אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי נַפְשִׁי׃

9 הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי | יְהוָה

אֵלֶיךָ כִּסְתִּי׃

10 לַמְּדֵנִי | לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ

כִּי־

קמנ. 3 v. כן ברוב ספרים כ"י וגמפר עליו רפי וכן בדי"א, די"ב, די"ד הט"ו, ס"א בְּמַחְשַׁכִּים רגש וכן ד"א, די"ב, ד"ו הי"י. 5 v. ס"א בְּכָל־פָּעָלֶיךָ וכן ד"א, תר', ת"ע, ת"ס וח"ר. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ו, די"ב והי"ד וכן כ"א, ב"נ בְּמַעֲשֵׂה בלא נעיא נ"א כ"א בְּמַעֲשֵׂה בלא נעיא, ב"נ בְּמַעֲשֵׂה נעיא, ס"א בְּפָעָלֶיךָ וכן ד"ב, ד"ג, תר', ת"ע וח"ר. 6 v. ס"א בְּאֶרֶץ וכן ד"א, ד"ב, ד"ו, ד"ם, ד"י, די"ב והי"ד. 9 v. ס"א מִיְּאֹיְבַי וכן ד"א וח"ע: עיין לעיל ספסוק ח'. 9 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ג, ד"ז, ד"י, די"א והס"ו. ס"א כִּסִּיתִי סלא וכן ד"ב, ד"ם, די"ב ודי"ד, וג"ל קְרֵיתִי או חָבִיתִי: עיין ישעיה ח' י"ו. 10 v. כן בספרים כ"י, ד"י וב"א, ב"נ לַעֲשׂוֹת, ס"א לְעֲשׂוֹת וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו ד"ם.

for thou art my God: thy spirit is good; lead me into the land of uprightness.

11 Quicken me, O LORD, for thy name's sake: for thy righteousness' sake bring my soul out of trouble.

12 And of thy mercy cut off mine enemies, and destroy all them that afflict my soul: for I am thy servant.

PSALM 144

A Psalm of David.

1 Blessed be the LORD my strength, which teacheth my hands to war, and my fingers to fight:

2 My goodness, and my fortress; my high tower, and my deliverer; my shield, and he in whom I trust; who subdueth my people under me.

3 LORD, what is man, that thou takest knowledge of him! or the son of man, that thou makest account of him!

4 Man is like to vanity: his days are as a shadow that passeth away.

5 Bow thy heavens, O LORD, and come down: touch the mountains, and they shall smoke.

6 Cast forth lightning, and scatter them: shoot out thine arrows, and destroy them.

כִּי־אַתָּה אֱלֹהָי
רוּחֲךָ טוֹבָה תַּנְחֵנִי בְּאֶרֶץ מִישׁוֹר׃
לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה תְּחַיֵּנִי
בְּצִדְקָתְךָ | תוֹצִיא מִצָּרָה נַפְשִׁי׃
וּבְחַסְדֶּךָ תַּצְמִית אֹיְבָי
וְהַאֲבַדְתָּ כָּל־צֹרְרֵי נַפְשִׁי
כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ׃
לְדָוִד |
בָּרוּךְ יְהוָה | צוּרִי
הַמְלַמֵּד יָדַי לַקְרָב
אֶצְבְּעוֹתַי לַמִּלְחָמָה׃
חַסְדִּי וּמְצוּדָתִי
מִשְׂגַּבִּי וּמְפַלְטִי לִי
מָגִנִּי וּבוֹ חָסִיתִי
הָרוֹדֵד עַמִּי תַּחְתָּי׃
יְהוָה מָה־אָדָם וַתֵּדָעֵהוּ
בֶּן־אֱנוֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵהוּ׃
אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה
יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר׃
יְהוָה הַט־שָׁמֶיךָ וְתֵרֵד
גְּעׁ בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ׃
בְּרוֹק בָּרָק וּתְפִיצֵם
שְׁלַח חִצֶּיךָ וּתְהֻמֵּם׃

שלח

---

10 v. ס״א בדרך וכן ר״ב. וס״א באורח וכן ת״ס: עיין לעיל כ״ג י״א. קמד. 1 v. כן להערבאי, למרנחאי אצבעתי הסר וכן ברי״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ס, ד״י, ר״א, די״ב ודי״ד. 2 v. ס״א הַרְדֵּד חסר וכן ר״א, ד״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ס, די״ב, די״ד ודס״ו. 3 v. סביר עֲשִׂים, בס״א עָשִׂים כתיב וקרי וכן תר״ות״ס: עיין לעיל י״ח מ״ח. 4 v. בס״א נכסר עליו חֲחָקָיו קרי, וכס״א חֲהָקָיו כתיב וקרי. 5 v. ס״א יִגְּעוּ וכן ר״א. 6 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ס, ד״י, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א יהוה רבינו. 11 v. כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו לי ומלא וכן ר״א, ד״ב, ד״ג, ד״ם, ד״י, די״א, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א בְּרַק הסר.

Send thine hand from above; rid me, and deliver me out of great waters, from the hand of strange children;
Whose mouth speaketh vanity, and their right hand is a right hand of falsehood.
I will sing a new song unto thee, O God: upon a psaltery and an instrument of ten strings will I sing praises unto thee.
It is he that giveth salvation unto kings: who delivereth David his servant from the hurtful sword.
Rid me, and deliver me from the hand of strange children, whose mouth speaketh vanity, and their right hand is a right hand of falsehood:
That our sons may be as plants grown up in their youth; that our daughters may be as corner stones, polished after the similitude of a palace:
That our garners may be full, affording all manner of store: that our sheep may bring forth thousands and ten thousands in our streets:
That our oxen may be strong to labour; that there be no breaking in, nor going out; that there be no complaining in our streets.
Happy is that people, that is in such a case: yea, happy is that people, whose God is the LORD.

שְׁלַח יָדֶיךָ מִמָּרוֹם 7
פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִמַּיִם רַבִּים
מִיַּד בְּנֵי נֵכָר׃
אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא 8
וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר׃
אֱלֹהִים שִׁיר חָדָשׁ אָשִׁירָה לָּךְ 9
בְּנֵבֶל עָשׂוֹר אֲזַמְּרָה־לָּךְ׃
הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים 10
הַפּוֹצֶה אֶת־דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה׃
פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִיַּד בְּנֵי־נֵכָר 11
אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא
וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר׃
אֲשֶׁר בָּנֵינוּ כִּנְטִעִים מְגֻדָּלִים בִּנְעוּרֵיהֶם 12
בְּנוֹתֵינוּ כְּזָוִיֹּת מְחֻטָּבוֹת תַּבְנִית הֵיכָל׃
מְזָוֵינוּ מְלֵאִים מְפִיקִים מִזַּן אֶל זַן 13
צֹאנֵנוּ מַאֲלִיפוֹת מְרֻבָבוֹת בְּחוּצוֹתֵינוּ׃
אַלּוּפֵינוּ מְסֻבָּלִים 14
אֵין פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת
וְאֵין צְוָחָה בִּרְחֹבֹתֵינוּ׃
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ 15
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְּהוָה אֱלֹהָיו׃

PSALM 145

David's Psalm of praise.

I will extol thee, my God, O king; and I will bless thy name for ever and ever.
Every day will I bless thee;

קמה תְּהִלָּה לְדָוִד
אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ
וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃
בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ 2
ואהללה

---

7 v. סו"א יְהִי יָדְךָ וכן ר"א, תרי, תי"ע, ת"ס ות"ר. 7 v. בן בו"א, ב ג פְּנֵי בו"א נְצָלֵנִי. 8 v. כן מנהן בדוב ספרים כי"ו, ד"ב, ד"ג, ד"ו, דר"ב די"ד ודב"ו. 10 v. בן בדוב ספרים כי"ו, ד"ג, ד"ס, די"ב, די"ד הד"ו. סו"א מַצִּילוֹת מֵרָעָה וכן ד"ב די"ו ודי"ח. 13 v. סו"א צֹאנֵנוּ וכן די"ב ודי"ד, וסו"א צֹאנֵנוּ וכן ד"א ה"ב. 14 v. כן בדוב ספרים כי"ו, די"ו ודט"ו, סו"א מְאֻלָּפוֹת וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, די"ב די"ד. 15 v. כן ב"א, ב ג לוֹ רפי וכן ד"א, ד ו ה"ב.

and I will praise thy name for ever and ever.

3 Great is the LORD, and greatly to be praised; and his greatness is unsearchable.

4 One generation shall praise thy works to another, and shall declare thy mighty acts.

5 I will speak of the glorious honour of thy majesty, and of thy wondrous works.

6 And men shall speak of the might of thy terrible acts: and I will declare thy greatness.

7 They shall abundantly utter the memory of thy great goodness, and shall sing of thy righteousness.

8 The LORD is gracious, and full of compassion; slow to anger, and of great mercy.

9 The LORD is good to all: and his tender mercies are over all his works.

10 All thy works shall praise thee, O LORD; and thy saints shall bless thee.

11 They shall speak of the glory of thy kingdom, and talk of thy power;

12 To make known to the sons of men his mighty acts, and the glorious majesty of his kingdom.

13 Thy kingdom is an everlasting kingdom, and thy dominion endureth throughout all generations.

14 The LORD upholdeth all that fall,

וְאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃

3 גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד
וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר׃

4 דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ
וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ׃

5 הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ
וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃

6 וֶעֱזוּז נוֹרְאֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ
וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה׃

7 זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ
וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ׃

8 חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה
אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד׃

9 טוֹב־יְהוָה לַכֹּל
וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו׃

10 יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֶׂיךָ
וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה׃

11 כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ
וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ׃

12 לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו
וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ׃

13 מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים
וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דֹּר וָדֹר׃

14 סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנֹּפְלִים

וזקף

קמה. 4 v. כן ב״א, ב״נ תגבורותיך. 5 v. צ״ל הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי תִפְלְאוֹתֶיךָ כן ת״ע, ת״ס ות״ד: ג״ין לקמן פסוק ו׳א. 6 v. ס״א נוֹרְאוֹתֶיךָ סל״א וכן רס״ו. 6 v. וּגְדֻלָּתְךָ כתיב. וּגְדֻלָּתְךָ קרי. בס״א וּגְדֻלָּתְךָ כתיב וקרי וכן ד״א, חר׳, ת״ע, ת״ס ות״ר. 8 v. וּגְדֹלַ־ קרי, בס״א וּגְדֹל־ כתיב וקרי הכן ר״א, ד״ע, ד״ה, ד״ס, ד״י וחי״א. 13 v. כס״א כ״י נמצא כאן זה הפסוק נֶאֱמָן יְהוָה בְּכָל־דְּבָרָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: וכן בת״ע, ת״ס ות״ר.

and raiseth up all those that be bowed down.
The eyes of all wait upon thee; and thou givest them their meat in due season.
Thou openest thine hand, and satisfiest the desire of every living thing.
The LORD is righteous in all his ways, and holy in all his works.
The LORD is nigh unto all them that call upon him, to all that call upon him in truth.
He will fulfil the desire of them that fear him: he also will hear their cry, and will save them.
The LORD preserveth all them that love him: but all the wicked will he destroy.
My mouth shall speak the praise of the LORD: and let all flesh bless his holy name for ever and ever.

וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים׃
15 עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ
וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃
16 פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ
וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן׃
17 צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו
וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו׃
18 קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו
לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת׃
19 רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה
וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם׃
20 שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו
וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד׃
21 תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר־פִּי
וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד׃

קמו הַלְלוּיָהּ

PSALM 146

Praise ye the LORD. Praise the LORD, O my soul.
While I live will I praise the LORD: I will sing praises unto my God while I have any being.
Put not your trust in princes, nor in the son of man, in whom there is no help.
His breath goeth forth, he returneth to his earth;

הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה׃
2 אֲהַלְלָה יְהוָה בְּחַיָּי
אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי׃
3 אַל־תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים
בְּבֶן־אָדָם שֶׁאֵין לוֹ תְּשׁוּעָה׃
4 תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֹׁב לְאַדְמָתּוֹ

ביום

---

15 v. כן בכתר ספרים בא. ד"ק. ד"ס. דיב. דיד ודט"ו. ס"א ואלה. 16 v. ציל אף = אַתָּה כן ת"ס ות"ר: עיין לעיל קיד כ"ח. 20 v. ס"א יְהוָה וכן ד"א ות"ע. 21 v. בס"א תְּהִלַּת ונמסר עליו בציור. 22 v. בכתר ספרים כי נמצא כאן זה הפסוק ואֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ וכן ד"ס: עיין לעיל קכ"ו י"ח. קמו, 1 v. כן בד"א, ד"ו. ד"ס. דיב ודיד. ס"א הַלְלוּיָהּ תחין מלין וכן ד"ב. ד"ם ותש"ו. 2 v. כן בכתר ספרים בא. דיב ודיד. ס"א שאין וכן ד"ב. וס"א שָׁאִין וכן ד"ג ודי"ו. וס"א שָׁאִין וכן ד"ק. או שָׁאִין וכן דש"ו.

בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ עִשְׁתֹּנֹתָיו׃
5 אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ
שִׂבְרוֹ עַל־יְהוָה אֱלֹהָיו׃
6 עֹשֵׂה | שָׁמַיִם וָאָרֶץ
אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם
הַשֹּׁמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם׃
7 עֹשֶׂה מִשְׁפָּט | לָעֲשׁוּקִים
נֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים
יְהוָה מַתִּיר אֲסוּרִים׃
8 יְהוָה | פֹּקֵחַ עִוְרִים
יְהוָה זֹקֵף כְּפוּפִים
יְהוָה אֹהֵב צַדִּיקִים׃
9 יְהוָה | שֹׁמֵר אֶת־גֵּרִים
יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד
וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת׃
10 יִמְלֹךְ יְהוָה | לְעוֹלָם
אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר
הַלְלוּיָהּ׃

קמז הַלְלוּיָהּ |
כִּי־טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ
כִּי־נָעִים נָאוָה תְהִלָּה׃
2 בֹּנֵה יְרוּשָׁלַ͏ִם יְהוָה
נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס׃

הרופא

in that very day his thoughts perish.
5 Happy is he that hath the God of Jacob for his help, whose hope is in the LORD his God:
6 Which made heaven, and earth, the sea, and all that therein is: which keepeth truth for ever:
7 Which executeth judgment for the oppressed: which giveth food to the hungry. The LORD looseth the prisoners:
8 The LORD openeth the eyes of the blind: the LORD raiseth them that are bowed down: the LORD loveth the righteous:
9 The LORD preserveth the strangers; he relieveth the fatherless and widow: but the way of the wicked he turneth upside down.
10 The LORD shall reign for ever, even thy God, O Zion, unto all generations. Praise ye the LORD.

PSALM 147

1 Praise ye the LORD: for it is good to sing praises unto our God; for it is pleasant; and praise is comely.
2 The LORD doth build up Jerusalem: he gathereth together the outcasts of Israel.

v. 5 כן סנתן בספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ר"י, ר"י"ב, ר"י"ד ודפ"ו. v. 6 ס"א הַיָּם וכן ר"ב, ר"י"ב ר"י"ד. v. 7 ב"א עֹשֶׂה סגול, ב"נ עֹשֶׂה צרי. v. 7 כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"י ודפ"ו, ס"א עֹשֶׂה וכן ר"ג, ר"ן, ר"י"ב ר"י"ד. v. 7 כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ר"י ר"י"א, ר"י"ב, ר"י"ד ודפ"ו, ס"א לֶעָשׁוּקִים קמץ. v. 8 כן מהפך לנרמיה ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ן, ר"י, ר"י"ב, ר"י"ד ודפ"ו, כ"א יהוה וכן ר"ב. v. 10 ס"א הַלְלוּיָהּ תרין סלין וכן ר"ב, ר"י"א ודפ"ו. קמז. 1 v. ס"א הַלְלוּיָהּ תרין סלין וכן ר"ב, ר"ן, ר"ו ודפ"ו. 1 v. נ"ל זַמְּרוּ: עיין למעל קל"ה נ"ב. 2 v. כן מלא בספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ר"י, ר"י"א, ר"י"ב ר"י"ד ודפ"ו.

He healeth the broken in heart, and bindeth up their wounds.
He telleth the number of the stars; he calleth them all by their names.
Great is our LORD, and of great power: his understanding is infinite.
The LORD lifteth up the meek: he casteth the wicked down to the ground.
Sing unto the LORD with thanksgiving; sing praise upon the harp unto our God:
Who covereth the heaven with clouds, who prepareth rain for the earth, who maketh grass to grow upon the mountains.
He giveth to the beast his food, and to the young ravens which cry.
He delighteth not in the strength of the horse: he taketh not pleasure in the legs of a man.
The LORD taketh pleasure in them that fear him, in those that hope in his mercy.
Praise the LORD, O Jerusalem; praise thy God, O Zion.
For he hath strengthened the bars of thy gates; he hath blessed thy children within thee.
He maketh peace in thy borders, and filleth thee with the finest of the wheat.
He sendeth forth his commandment upon earth:

3 הָרוֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב
וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם׃
4 מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים
לְכֻלָּם שֵׁמוֹת יִקְרָא׃
5 גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כֹּחַ
לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר׃
6 מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהוָה
מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים עֲדֵי־אָרֶץ׃
7 עֱנוּ לַיהוָה בְּתוֹדָה
זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְּכִנּוֹר׃
8 הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם | בְּעָבִים
הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר
הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר׃
9 נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ
לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ׃
10 לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ
לֹא־בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה׃
11 רוֹצֶה יְהוָה אֶת־יְרֵאָיו
אֶת־הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃
12 שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַם אֶת־יְהוָה
הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן׃
13 כִּי־חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ
בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ׃
14 הַשָּׂם־גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם
חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ׃
15 הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ

עד־

---

6 ע' ב' א' משפיל רשעים וכן ד' ג' ד' ו' ב' והיוד. 10 ע' ב' א' יֵאוֹר וכן ת"ע תיס ותלה.
11 ע' כן ב' א' וכן ד' ג' ד' ו' ב' ב' אתי ביא נעיא. 14 ע' כן ב' א' ב' ג' השם ובית בקם.

his word runneth very swiftly.

16 He giveth snow like wool: he scattereth the hoarfrost like ashes.

17 He casteth forth his ice like morsels: who can stand before his cold?

18 He sendeth out his word, and melteth them: he causeth his wind to blow, and the waters flow.

19 He sheweth his word unto Jacob, his statutes and his judgments unto Israel.

20 He hath not dealt so with any nation: and as for his judgments, they have not known them. Praise ye the LORD.

עַד־מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ׃
הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר
כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר׃
מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְּפִתִּים
לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד׃
יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם
יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְלוּ־מָיִם׃
מַגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב
חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל׃
לֹא עָשָׂה כֵן | לְכָל־גּוֹי
וּמִשְׁפָּטִים בַּל־יְדָעוּם
הַלְלוּיָהּ׃

הַלְלוּיָהּ |

PSALM 148

1 Praise ye the LORD. Praise ye the LORD from the heavens: praise him in the heights.

2 Praise ye him, all his angels: praise ye him, all his hosts.

3 Praise ye him, sun and moon: praise him, all ye stars of light.

4 Praise him, ye heavens of heavens, and ye waters that be above the heavens.

5 Let them praise the name of the LORD: for he commanded, and they were created.

6 He hath also stablished them for ever and ever:

הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם
הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים׃
הַלְלוּהוּ כָּל־מַלְאָכָיו
הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאָו׃
הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ
הַלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכְבֵי אוֹר׃
הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם
וְהַמַּיִם אֲשֶׁר | מֵעַל הַשָּׁמָיִם׃
יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה
כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ׃
וַיַּעֲמִדֵם לָעַד לְעוֹלָם

חק־

---

19 .v דְּבָרָו כתיב, בס״א דְּבָרָיו קרי, וכן כתיב וקרי וכן ח״ע, ת״ס וח״ר. ובס״א דְּבָרָיו כתיב וקרי וכן ד״א. 20 .v צ״ל יֹדְעֻם כן ת״ע, ת״ס ות״ר. 20 .v ס״א הַלְלוּיָהּ תרין מלין וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ס ודב״ו. קמח. 1 .v ס״א הַלְלוּיָהּ וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ס ודס״ו. 2 .v כן ברוב ספרים ב״ו, ד״י ודס״ו, ס״א הַלְלוּהוּ וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ב ודי״ד. 3 .v צְבָאָו כתיב, צְבָאָיו קרי, בס״א צְבָאָיו כתיב וקרי וכן ד״א ודי״ס.

he hath made a decree which shall not pass.
Praise the LORD from the earth, ye dragons, and all deeps:
Fire, and hail; snow, and vapour; stormy wind fulfilling his word:
Mountains, and all hills; fruitful trees, and all cedars:
Beasts, and all cattle; creeping things, and flying fowl:
Kings of the earth, and all people; princes, and all judges of the earth:
Both young men, and maidens; old men, and children:
Let them praise the name of the LORD: for his name alone is excellent; his glory is above the earth and heaven.
He also exalteth the horn of his people, the praise of all his saints; even of the children of Israel, a people near unto him. Praise ye the LORD.

PSALM 149

Praise ye the LORD. Sing unto the LORD a new song, and his praise in the congregation of saints.
Let Israel rejoice in him that made him:

חָק־נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר׃
7 הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הָאָרֶץ
תַּנִּינִים וְכָל־תְּהֹמוֹת׃
8 אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר
רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה דְבָרוֹ׃
9 הֶהָרִים וְכָל־גְּבָעוֹת
עֵץ פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים׃
10 הַחַיָּה וְכָל־בְּהֵמָה
רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף׃
11 מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים
שָׂרִים וְכָל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃
12 בְּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלוֹת
זְקֵנִים עִם־נְעָרִים׃
13 יְהַלְלוּ | אֶת־שֵׁם יְהוָה
כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ
הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃
14 וַיָּרֶם קֶרֶן | לְעַמּוֹ
תְּהִלָּה לְכָל־חֲסִידָיו
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ
הַלְלוּיָהּ׃

קמט הַלְלוּיָהּ |
שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ
תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים׃
2 יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו

בני־

v. 6 נ"ל יַעֲלֹה. v. 9 כן ברוב ספרים כ"י, ד"י חסו"ן, ס"א הֶהָרִים וכן ר"ב, ר"ג, ד"ו, ד"ב וד"ד. v. 12 ס"א בְּחוּלוֹת חסר ו' חנינא וכן דט"ו. v. 13 כן מנחן בספרים כ"י, ר"ג, ד"ו, רס, ד"י, ד"ב; ד"ד ודט"ו. v. 14 כן כרוב ספרים כ"י, ד"י ודט"ו, ס"א תְּהִלָּה וכן ד"ם, וס"א תְּהִלָּה וכן ר"ב וד"ד. v. 14 כן ברוב ספרים כ"י ונמסר **עלין נעיא** וכן נד"מ, ד"י, ד"ב חסו"ן. v. 14 ס"א הַלְלוּיָהּ תרין מלין וכן ר"ב ודט"ו. **קמט.** v. 1 ס"א הַלְלוּיָהּ וכן ר"ב ודט"ו.

let the children of Zion be joyful in their King.

3 Let them praise his name in the dance: let them sing praises unto him with the timbrel and harp.

4 For the LORD taketh pleasure in his people: he will beautify the meek with salvation.

5 Let the saints be joyful in glory: let them sing aloud upon their beds.

6 Let the high praises of God be in their mouth, and a two-edged sword in their hand;

7 To execute vengeance upon the heathen, and punishments upon the people;

8 To bind their kings with chains, and their nobles with fetters of iron;

9 To execute upon them the judgment written: this honour have all his saints. Praise ye the LORD.

בְּנֵי־צִיּוֹן יָגִילוּ בְּמַלְכָּם׃

3 יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל
בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ־לוֹ׃

4 כִּי־רוֹצֶה יְהוָה בְּעַמּוֹ
יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה׃

5 יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד
יְרַנְּנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם׃

6 רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם
וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם׃

7 לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם
תּוֹכָחוֹת בַּלְאֻמִּים׃

8 לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִים
וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל׃

9 לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט כָּתוּב
הָדָר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו
הַלְלוּיָהּ׃

PSALM 150

1 Praise ye the LORD. Praise God in his sanctuary: praise him in the firmament of his power.

2 Praise him for his mighty acts: praise him according to his excellent greatness.

3 Praise him with the sound of the trumpet: praise him with the psaltery and harp.

קנ הַלְלוּיָהּ׃
הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ
הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ׃

2 הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו
הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ׃

3 הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר
הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר׃

הללוהו

---

v. 2 כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו רפי וכן בדי"ב. די"ד הס"ו, ס"א בְּמַלְכָּם דגש וכן ר"א, ר"ב. ד"ג, ד"ו, ד"ם, ר"י ורי"א. v. 3 כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו רפי וכן בר"א, ד"ג, רם, די"ב. די"ד ודס"ו, ס"א בְּמָחול דגש וכן ד"ב. ד"ג, ר"י ורי"א. v. 9 כן בנתן בספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ד"ו, רם, די"י, דו"ב, די"ד ודס"ו. v. 9 כ"א הַלְלוּיָהּ תרין כלין וכן ד"ב ודס"ו. קנ. 1 v. ס"א חַלְלוּיָהּ תרין סלין וכן ד"ב, ד"ו, ר"ם ודס"ו. v. 2 כס"א בִּגְבוּרֹתָו כתיב. בִּגְבוּרָתָיו קרי. וכס"א בִּגְבוּרָתוֹ: כתיב וקרי וכן תר' ות"ס. v. 2 ס"א בְּרֹב וכן ת"ס.

4 Praise him with the timbrel and dance: praise him with stringed instruments and organs.
5 Praise him upon the loud cymbals: praise him upon the high sounding cymbals.
6 Let every thing that hath breath praise the LORD. Praise ye the LORD.

4 הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל
הַלְלוּהוּ בְמִנִּים וְעֻגָב׃
5 הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי־שָׁמַע
הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה׃
6 כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ
הַלְלוּיָהּ׃

v. 5 כן ב״א. ב״ג בְּצִלְצְלֵי גְעוֹא. v. 5 כן כרוב ספרים כ״י ונמסר עליו נעוא וכן ר״ג, ר״י, ר״ב, ר״ד ודס״ו. v. 6 כן ברבינע כספרים כ״י, ר״ג, ר״ם, ר״י, ר״ב, ר״ד ודס״ו. v. 6 ס״א הַלְלוּיָהּ תרין כלין וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ר״י, ר״א ודס״ו.

סכום פסוקי דספר תהלים אלפים וחמש מאות ועשרים ושבעה וסמן **אאכזך**. וחציו ושפחותו כפיהם [Ps. LXXVIII 36]. וסדריו תשעה עשר. ומזמוריו מאה וחמשים וסמן **קן**: ב״א מאה וארבעים ושבעה וסמן שנותיו של יעקב אבינו [Gen. XLVII 28]. ופסקתותיו חמשים ושלש ב״א ופסקתותיו מ׳. מצדיך להניח שלש שורות חלק בין כל ספר וספר.

THE BOOK OF PROVERBS

מ ש ל י

א 1 The proverbs of Solomon the son of David, king of Israel;

א מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ ס

ב 2 To know wisdom and instruction; to perceive the words of understanding;

לָדַעַת חָכְמָה וּמוּסָר
לְהָבִין אִמְרֵי בִינָה׃

ג 3 To receive the instruction of wisdom, justice, and judgment, and equity;

לָקַחַת מוּסַר הַשְׂכֵּל
צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וּמֵישָׁרִים׃

ד 4 To give subtilty to the simple, to the young man knowledge and discretion.

לָתֵת לִפְתָאיִם עָרְמָה
לְנַעַר דַּעַת וּמְזִמָּה׃

ה 5 A wise man will hear, and will increase learning; and a man of understanding shall attain unto wise counsels:

יִשְׁמַע חָכָם וְיוֹסֶף לֶקַח
וְנָבוֹן תַּחְבֻּלוֹת יִקְנֶה׃

ו 6 To understand a proverb, and the interpretation; the words of the wise, and their dark sayings.

לְהָבִין מָשָׁל וּמְלִיצָה
דִּבְרֵי חֲכָמִים וְחִידֹתָם׃

ז 7 The fear of the LORD is the beginning of knowledge: but fools despise wisdom and instruction.

יִרְאַת יְהוָה רֵאשִׁית דָּעַת
חָכְמָה וּמוּסָר אֱוִילִים בָּזוּ׃

ח 8 My son, hear the instruction of thy father, and forsake not the law of thy mother:

שְׁמַע בְּנִי מוּסַר אָבִיךָ
וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ׃

ט 9 For they shall be an ornament of grace unto thy head, and chains about thy neck.

כִּי לִוְיַת חֵן הֵם לְרֹאשֶׁךָ
וַעֲנָקִים לְגַרְגְּרֹתֶיךָ׃

בני

א. 1 v. ס' רבתי. 2 v. כן בחוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ר"י, ר"ב, ר"ד והס"ו, ס"א לָדַעַת רחי וכן ר"ב. 4 v. כן בחוב ספרים כ"י, ר"י, ר"ב, ר"ד והס"ו, ס"א לָתֵת רחי וכן ר"ב, ר"ג, ר"ן ורם. 4 v. כן כספרים כ"י והס"ו, ס"א לִפְתָאיִם וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, רם, ר"י, ר"א, ר"ב והס"ו.

10 My son, if sinners entice thee, consent thou not.
11 If they say, Come with us, let us lay wait for blood, let us lurk privily for the innocent without cause:
12 Let us swallow them up alive as the grave; and whole, as those that go down into the pit:
13 We shall find all precious substance, we shall fill our houses with spoil:
14 Cast in thy lot among us; let us all have one purse:
15 My son, walk not thou in the way with them; refrain thy foot from their path:
16 For their feet run to evil, and make haste to shed blood.
17 Surely in vain the net is spread in the sight of any bird.
18 And they lay wait for their own blood; they lurk privily for their own lives.
19 So are the ways of every one that is greedy of gain; which taketh away the life of the owners thereof.
20 Wisdom crieth without; she uttereth her voice in the streets:
21 She crieth in the chief place of concourse, in the openings of the gates: in the city she uttereth her words, saying,

10 בְּנִי אִם־יְפַתּוּךָ חַטָּאִים אַל־תֹּאבֶא׃
11 אִם־יֹאמְרוּ לְכָה אִתָּנוּ
נֶאֶרְבָה לְדָם נִצְפְּנָה לָנָקִי חִנָּם׃
12 נְבַלָּעֵם כִּשְׁאוֹל חַיִּים
וּתְמִימִים כְּיוֹרְדֵי בוֹר׃
13 כָּל־הוֹן יָקָר נִמְצָא
נְמַלֵּא בָתֵּינוּ שָׁלָל׃
14 גּוֹרָלְךָ תַּפִּיל בְּתוֹכֵנוּ
כִּיס אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּנוּ׃
15 בְּנִי אַל־תֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אִתָּם
מְנַע רַגְלְךָ מִנְּתִיבָתָם׃
16 כִּי רַגְלֵיהֶם לָרָע יָרוּצוּ
וימהרו וִימַהֲרוּ לִשְׁפֹּךְ־דָּם׃
17 כִּי־חִנָּם מְזֹרָה הָרָשֶׁת
בְּעֵינֵי כָל־בַּעַל כָּנָף׃
18 וְהֵם לְדָמָם יֶאֱרֹבוּ
יִצְפְּנוּ לְנַפְשֹׁתָם׃
19 כֵּן אָרְחוֹת כָּל־בֹּצֵעַ בָּצַע
אֶת־נֶפֶשׁ בְּעָלָיו יִקָּח׃

20 חָכְמוֹת בַּחוּץ תָּרֹנָּה
בָּרְחֹבוֹת תִּתֵּן קוֹלָהּ׃
21 בְּרֹאשׁ הֲמוֹת תִּקְרָא
בִּפְתְחֵי שְׁעָרִים בָּעִיר אֲמָרֶיהָ תֹּאמַר׃

עד־

---

11 .vv 10- כן ב״א. ב״נ אפד נעיא. 10 .v בס״א נמסר עליו תאבה קרי :בס״א תאבה כתיב וקרי וכן ד״א ור״ב. 15 .v ס״א בניתוקם וכן תר״ע, ת״ש ותי״ר. 17 .v בי ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו לי׳ ותסר וכן בד״י ורי״א, ב״א מוזרה בלא וכן ד״א, ד״ב. ד״ג, ד״ו, ד״ז ד״ח והט״ו. 17 .v ס״א בעלי יכן ת״ע ות״ר. 21 .v כן ברוב ספרים ב״י, ד״ב. ד״ג, ד ס, ד״י והט״ו. ס״א בפתחי שערים וכן ד״ב ד״ח ידי״ר.

משלי

22 How long, ye simple ones, will ye love simplicity? and the scorners delight in their scorning, and fools hate knowledge?

22 עַד־מָתַי | פְּתָיִם תְּאֶהֱבוּ־פֶתִי
וְלֵצִים לָצון חָמְדוּ לָהֶם
וּכְסִילִים יִשְׂנְאוּ־דָעַת׃

23 Turn you at my reproof: behold, I will pour out my spirit unto you, I will make known my words unto you.

23 תָּשׁוּבוּ לְתוֹכַחְתִּי
הִנֵּה אַבִּיעָה לָכֶם רוּחִי
אודִיעָה דְבָרַי אֶתְכֶם׃

24 Because I have called, and ye refused; I have stretched out my hand, and no man regarded;

24 יַעַן קָרָאתִי וַתְּמָאֲנוּ
נָטִיתִי יָדִי וְאֵין מַקְשִׁיב׃

25 But ye have set at nought all my counsel, and would none of my reproof:

25 וַתִּפְרְעוּ כָל־עֲצָתִי
וְתוֹכַחְתִּי לֹא אֲבִיתֶם׃

26 I also will laugh at your calamity; I will mock when your fear cometh;

26 גַּם־אֲנִי בְּאֵדְכֶם אֶשְׂחָק
אֶלְעַג בְּבֹא פַּחְדְּכֶם׃

27 When your fear cometh as desolation, and your destruction cometh as a whirlwind; when distress and anguish cometh upon you.

27 בְּבֹא כְשׁאוָה | פַּחְדְּכֶם
וְאֵידְכֶם כְּסוּפָה יֵאתֶה
בְּבֹא עֲלֵיכֶם צָרָה וְצוּקָה׃

28 Then shall they call upon me, but I will not answer; they shall seek me early, but they shall not find me:

28 אָז יִקְרָאנִנִי וְלֹא אֶעֱנֶה
יְשַׁחֲרֻנְנִי וְלֹא יִמְצָאֻנְנִי׃

29 For that they hated knowledge, and did not choose the fear of the LORD:

29 תַּחַת כִּי־שָׂנְאוּ דָעַת
וְיִרְאַת יְהוָה לֹא בָחָרוּ׃

30 They would none of my counsel: they despised all my reproof.

30 לֹא־אָבוּ לַעֲצָתִי
נָאֲצוּ כָל־תּוֹכַחְתִּי׃

31 Therefore shall they eat of the fruit of their own way, and be filled with their own devices.

31 וְיֹאכְלוּ מִפְּרִי דַרְכָּם
וּמִמֹּעֲצֹתֵיהֶם יִשְׂבָּעוּ׃

32 For the turning away of the simple shall slay them,

32 כִּי מְשׁוּבַת פְּתָיִם תַּהַרְגֵם

ושלות

---

v. 22 כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו גגיא, ס"א תאהבו ובלא מקף וכן ד"ג. ר"ם, ר"י, ר"ב, ד"ד ודמ"ו. v. 23 כן בספרים כ"י ונמסר עליו גגיא וכן בד"ב, ד"ג, ד"ן, ד"ם, ר"י ודט"ו. v. 25 לסוראי והבהיר חסר. v. 27 כשואה כתיב, כשואה קרי, בס"א כשואה כתיב וקרי וכן ד"א וד"ב. v. 27 כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו גגיא וכן בר"י. v. 28 כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו ב' וחס'. וכן בד"ב, ד"ג, ד"ם, ר"י, ד"ב, ד"ד ודס"ג, ס"א ישחרנני מלא וכן ד"א ור"א. v. 31 כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו גגיא וכן בר"י.

and the prosperity of fools shall destroy them.
But whoso hearkeneth unto me shall dwell safely, and shall be quiet from fear of evil.

וְשַׁלְוַת כְּסִילִים תְּאַבְּדֵם׃
וְשֹׁמֵעַ לִי יִשְׁכָּן־בֶּטַח 33
וְשַׁאֲנַן מִפַּחַד רָעָה׃

My son, if thou wilt receive my words, and hide my commandments with thee;
So that thou incline thine ear unto wisdom, and apply thine heart to understanding;
Yea, if thou criest after knowledge, and liftest up thy voice for understanding;
If thou seekest her as silver, and searchest for her as for hid treasures;
Then shalt thou understand the fear of the LORD, and find the knowledge of God.
For the LORD giveth wisdom: out of his mouth cometh knowledge and understanding.
He layeth up sound wisdom for the righteous: he is a buckler to them that walk uprightly.
He keepeth the paths of judgment, and preserveth the way of his saints.
Then shalt thou understand righteousness, and judgment, and equity; yea, every good path.
When wisdom entereth into thine heart, and knowledge is pleasant unto thy soul;

ב בְּנִי אִם־תִּקַּח אֲמָרָי
וּמִצְוֹתַי תִּצְפֹּן אִתָּךְ׃
2 לְהַקְשִׁיב לַחָכְמָה אָזְנֶךָ
תַּטֵּה לִבְּךָ לַתְּבוּנָה׃
3 כִּי אִם לַבִּינָה תִקְרָא
לַתְּבוּנָה תִּתֵּן קוֹלֶךָ׃
4 אִם־תְּבַקְשֶׁנָּה כַּכֶּסֶף
וְכַמְּטֻמֹנִים תַּחְפְּשֶׂנָּה׃
5 אָז תָּבִין יִרְאַת יְהוָה
וְדַעַת אֱלֹהִים תִּמְצָא׃
6 כִּי־יְהוָה יִתֵּן חָכְמָה
מִפִּיו דַּעַת וּתְבוּנָה׃
7 וְצָפַן לַיְשָׁרִים תּוּשִׁיָּה
מָגֵן לְהֹלְכֵי תֹם׃
8 לָנְצֹר אָרְחוֹת מִשְׁפָּט
וְדֶרֶךְ חסידו יִשְׁמֹר׃
9 אָז תָּבִין צֶדֶק וּמִשְׁפָּט
וּמֵישָׁרִים כָּל־מַעְגַל־טוֹב׃
10 כִּי־תָבוֹא חָכְמָה בְלִבֶּךָ
וְדַעַת לְנַפְשְׁךָ יִנְעָם׃

מזמה

ב. 1 v. ס״א אם וכן חר׳. 4 v. כן ב״א ב״כ אכ״ל גע״יא. 4 v. כן ברוב ספרים כ״י ונכסר עליו גע״יא וכן בד״ב. ד״ו ודי״ת. 7 v. תָּצֵן כתיב. יִצְפֹּן קרי, כס״א וְצָפַן כתיב וקרי וכן ת״ע וח״ס. וכס״א יִצְפֹּן כתיב וקרי וכן די״א. תר׳ וח״ר. 8 v. חֲסִידָו כתיב, חֲסִידָיו קרי. 10 v. כן ברוב ספרים כ״י ונכסר עליו גע״יא וכן בד״י.

11 Discretion shall preserve thee, understanding shall keep thee:
12 To deliver thee from the way of the evil man, from the man that speaketh froward things;
13 Who leave the paths of uprightness, to walk in the ways of darkness;
14 Who rejoice to do evil, and delight in the frowardness of the wicked;
15 Whose ways are crooked, and they froward in their paths:
16 To deliver thee from the strange woman, even from the stranger which flattereth with her words;
17 Which forsaketh the guide of her youth, and forgetteth the covenant of her God.
18 For her house inclineth unto death, and her paths unto the dead.
19 None that go unto her return again, neither take they hold of the paths of life.
20 That thou mayest walk in the way of good men, and keep the paths of the righteous.
21 For the upright shall dwell in the land, and the perfect shall remain in it.
22 But the wicked shall be cut off from the earth, and the transgressors shall be rooted out of it.

11 מְזִמָּה תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ
תְּבוּנָה תִנְצְרֶכָּה׃
12 לְהַצִּילְךָ מִדֶּרֶךְ רָע
מֵאִישׁ מְדַבֵּר תַּהְפֻּכוֹת׃
13 הָעֹזְבִים אָרְחוֹת יֹשֶׁר
לָלֶכֶת בִּדַרְכֵי־חֹשֶׁךְ׃
14 הַשְּׂמְחִים לַעֲשׂוֹת רָע
יָגִילוּ בְּתַהְפֻּכוֹת רָע׃
15 אֲשֶׁר אָרְחֹתֵיהֶם עִקְּשִׁים
וְנלוזים בְּמַעְגְּלוֹתָם׃
16 לְהַצִּילְךָ מֵאִשָּׁה זָרָה
מִנָּכְרִיָּה אִמְרֶיהָ הֶחֱלִיקָה׃
17 הָעֹזֶבֶת אַלּוּף נְעוּרֶיהָ
וְאֶת־בְּרִית אֱלֹהֶיהָ שָׁכָחָה׃
18 כִּי שָׁחָה אֶל־מָוֶת בֵּיתָהּ
וְאֶל־רְפָאִים מַעְגְּלֹתֶיהָ׃
19 כָּל־בָּאֶיהָ לֹא יְשׁוּבוּן
וְלֹא־יַשִּׂיגוּ אָרְחוֹת חַיִּים׃
20 לְמַעַן תֵּלֵךְ בְּדֶרֶךְ טוֹבִים
וְאָרְחוֹת צַדִּיקִים תִּשְׁמֹר׃
21 כִּי־יְשָׁרִים יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ
וּתְמִימִים יִוָּתְרוּ בָהּ׃
22 וּרְשָׁעִים מֵאֶרֶץ יִכָּרֵתוּ
וּבוֹגְדִים יִסַּח מִמֶּנָּה׃

בני

11 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״כ, ד״ג, ד״ן, ד״ם, ד״ב ודי״ד, ס״א תשמר עליך תבונה תנצרכה וכן די״ו ודמ״ו. 13 v. כן בנעיא ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ן, ד״ם ודי״ו. 15 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ם, ד״י, ד״כ, די״ד ודמ״ן, ס״א במעגלתם חסר וכן די״א. 18 v. צ״ל שָׁחָה או שָׁמָה כן ת״ע. 19 v. כן ברוב ספרים כ״י, די ודמ״ן, ס״א ולא ובלא מקף וכן ד״ג, ד״ן, ד״ם, ד״ב ודי״ד. 19 v. בת״ע נמצא כאן ארחות יֹשֶׁר. כי לא ימצאו שׁגוי חיים.

My son, forget not my law;
but let thine heart keep my
commandments:
For length of days, and long
life, and peace, shall they
add to thee.
Let not mercy and truth for-
sake thee: bind them about
thy neck; write them upon
the table of thine heart:
So shalt thou find favour
and good understanding in
the sight of God and man.
Trust in the LORD with all
thine heart; and lean not
unto thine own understand-
ing.
In all thy ways acknowledge
him, and he shall direct thy
paths.
Be not wise in thine own
eyes: fear the LORD, and
depart from evil.
It shall be health to thy
navel, and marrow to thy
bones.
Honour the LORD with thy
substance, and with the first-
fruits of all thine increase:
So shall thy barns be filled
with plenty, and thy presses
shall burst out with new
wine.
My son, despise not the
chastening of the LORD;
neither be weary of his cor-
rection:

ג בְּנִי תּוֹרָתִי אַל־תִּשְׁכָּח
וּמִצְוֹתַי יִצֹּר לִבֶּךָ׃
2 כִּי אֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים
וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ׃
3 חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל־יַעַזְבֻךָ
קָשְׁרֵם עַל־גַּרְגְּרוֹתֶיךָ
כָּתְבֵם עַל־לוּחַ לִבֶּךָ׃
4 וּמְצָא־חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב
בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם׃

5 בְּטַח אֶל־יְהוָה בְּכָל־לִבֶּךָ
וְאֶל־בִּינָתְךָ אַל־תִּשָּׁעֵן׃
6 בְּכָל־דְּרָכֶיךָ דָעֵהוּ
וְהוּא יְיַשֵּׁר אֹרְחֹתֶיךָ׃
7 אַל־תְּהִי חָכָם בְּעֵינֶיךָ
יְרָא אֶת־יְהוָה וְסוּר מֵרָע׃
8 רִפְאוּת תְּהִי לְשָׁרֶּךָ
וְשִׁקּוּי לְעַצְמוֹתֶיךָ׃
9 כַּבֵּד אֶת־יְהוָה מֵהוֹנֶךָ
וּמֵרֵאשִׁית כָּל־תְּבוּאָתֶךָ׃
10 וְיִמָּלְאוּ אֲסָמֶיךָ שָׂבָע
וְתִירוֹשׁ יְקָבֶיךָ יִפְרָצוּ׃

11 מוּסַר יְהוָה בְּנִי אַל־תִּמְאָס
וְאַל־תָּקֹץ בְּתוֹכַחְתּוֹ׃

כי

ג. 8 v. בן ברוב ספרים כיי וכמסר עליו מלא וכן בדא ריב דיב, דיו דיב, דיו ודביו כיא נְתִיבֹתֶיךָ הסר ו וכרא יוד וכן היא, דיב והידה. 8 v. ר בדנים צ'ל לְקָרְקָךְ = לְקָאקָה, כן תיב ותיס: עיין שמואל א, א' יז.

12 For whom the LORD loveth he correcteth; even as a father the son in whom he delighteth.

13 Happy is the man that findeth wisdom, and the man that getteth understanding.

14 For the merchandise of it is better than the merchandise of silver, and the gain thereof than fine gold.

15 She is more precious than rubies: and all the things thou canst desire are not to be compared unto her.

16 Length of days is in her right hand; and in her left hand riches and honour.

17 Her ways are ways of pleasantness, and all her paths are peace.

18 She is a tree of life to them that lay hold upon her: and happy is every one that retaineth her.

19 The LORD by wisdom hath founded the earth; by understanding hath he established the heavens.

20 By his knowledge the depths are broken up, and the clouds drop down the dew.

21 My son, let not them depart from thine eyes: keep sound wisdom and discretion:

12 כִּי אֶת־אֲשֶׁר יֶאֱהַב יְהוָה יוֹכִיחַ
וּכְאָב אֶת־בֵּן יִרְצֶה׃

13 אַשְׁרֵי אָדָם מָצָא חָכְמָה
וְאָדָם יָפִיק תְּבוּנָה׃

14 כִּי טוֹב סַחְרָהּ מִסְּחַר־כָּסֶף
וּמֵחָרוּץ תְּבוּאָתָהּ׃

15 יְקָרָה הִיא מפנינים°
וְכָל־חֲפָצֶיךָ לֹא־יִשְׁווּ־בָהּ׃

16 אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ
בִּשְׂמֹאולָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד׃

17 דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם
וְכָל־נְתִיבֹתֶיהָ שָׁלוֹם׃

18 עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ
וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר׃

19 יְהוָה בְּחָכְמָה יָסַד־אָרֶץ
כּוֹנֵן שָׁמַיִם בִּתְבוּנָה׃

20 בְּדַעְתּוֹ תְּהוֹמוֹת נִבְקָעוּ
וּשְׁחָקִים יִרְעֲפוּ־טָל׃

21 בְּנִי אַל־יָלֻזוּ מֵעֵינֶיךָ
נְצֹר° תּוּשִׁיָּה וּמְזִמָּה׃

ויהיו

---

v. 12 כן ב״א, או את אשר וכן ר״י ודס״ו, ב״נ את־אשר, ס״א אֶת־אשר־ כנקף וכן ר״כ, ר״ג, ר״ו ור״ם, וס״א את אשר־ וכן ר״ב ור״ר. v. 12 צ״ל יַכְאִיב = יַכְאִיב כן ת״ע. v. 15 כְּפְנִינִים כתיב, סְפִנִינִים קרי, בס״א סְפִנִינִים כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ו, ר״ם ור״א. v. 15 בת״ע נמצא כאן ספנינים, לא יַשְׁוֶךָ לָהּ פָּלֵרָע, כּוּרְעֶת הִיא לְכָל־הַקְּרֵבִים אֵלֶיהָ וְכָל־. v. 15 כן ברוב ספרים כ״י, ר״ע, ר״ם, ר״י, ר״ב, דר״ד ודס״ו, ס״א לא־ישוו וכן ר״ב ור״ו. v. 16 בת״ע נמצא וכבוד: כִּפְיָהּ יָצָא דָּבָק, תּוֹרָה וָחֶסֶר עַל־לְשׁוֹנָהּ; דרכיה וגו׳. v. 17 כן בנעיא ברוב ספרים כ״י, ר״י, ר״ב, ר״ד ודס״ו. v. 17 כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ר״א, ר״ב, דר״ד ודס״ו, ס״א נְתִיבוֹתֶיהָ מלא וכן ר״א ור״י. v. 18 כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו נעיא וכן בר״ב, ר״ו ור״י. v. 19 כן ברוב ספרים כ״י, ר״י ודס״ו, ס״א יָסַד וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ור״ב ור״ר. v. 21 כן מנתן בספרים כ״י, ר״כ, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ר״י, ר״ב, דר״ד ודס״ו. v. 21 כן חסר בר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ר״י, ר״א, ר״ב ור״ר, ברוב ספרים כ״י תּוּשִׁיָּה מלא וכן ר״א ודס״ו.

22 So shall they be life unto thy soul, and grace to thy neck.
23 Then shalt thou walk in thy way safely, and thy foot shall not stumble.
24 When thou liest down, thou shalt not be afraid: yea, thou shalt lie down, and thy sleep shall be sweet.
25 Be not afraid of sudden fear, neither of the desolation of the wicked, when it cometh.
26 For the LORD shall be thy confidence, and shall keep thy foot from being taken.
27 Withhold not good from them to whom it is due, when it is in the power of thine hand to do it.
28 Say not unto thy neighbour, Go, and come again, and to morrow I will give; when thou hast it by thee.
29 Devise not evil against thy neighbour, seeing he dwelleth securely by thee.
30 Strive not with a man without cause, if he have done thee no harm.
31 Envy thou not the oppressor, and choose none of his ways.
32 For the froward is abomination to the LORD: but his secret is with the righteous.
33 The curse of the LORD is in the house of the wicked:

22 וְהָיוּ חַיִּים לְנַפְשֶׁךָ
וְחֵן לְגַרְגְּרֹתֶיךָ׃
23 אָז תֵּלֵךְ לָבֶטַח דַּרְכֶּךָ
וְרַגְלְךָ לֹא תִגּוֹף׃
24 אִם־תִּשְׁכַּב לֹא תִפְחָד
וְשָׁכַבְתָּ וְעָרְבָה שְׁנָתֶךָ׃
25 אַל־תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם
וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא׃
26 כִּי־יְהוָה יִהְיֶה בְכִסְלֶךָ
וְשָׁמַר רַגְלְךָ מִלָּכֶד׃
27 אַל־תִּמְנַע־טוֹב מִבְּעָלָיו
בִּהְיוֹת לְאֵל יָדְךָ לַעֲשׂוֹת׃
28 אַל־תֹּאמַר לְרֵעֲךָ לֵךְ וָשׁוּב
וּמָחָר אֶתֵּן וְיֵשׁ אִתָּךְ׃
29 אַל־תַּחֲרֹשׁ עַל־רֵעֲךָ רָעָה
וְהוּא־יוֹשֵׁב לָבֶטַח אִתָּךְ׃
30 אַל־תָּרֹב עִם־אָדָם חִנָּם
אִם־לֹא גָמָלְךָ רָעָה׃
31 אַל־תְּקַנֵּא בְּאִישׁ חָמָס
וְאַל־תִּבְחַר בְּכָל־דְּרָכָיו׃
32 כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה נָלוֹז
וְאֶת־יְשָׁרִים סודוֹ׃
33 מְאֵרַת יְהוָה בְּבֵית רָשָׁע

ונוה

22 ו. בת"ע נסמא כאן לנתרתיך: וְהָיְתָה רְפוּאוֹת לְבָשָׂרְךָ וּ לְשִׁקּוּי לְעַצְמוֹתֶיךָ. 24 ו. צ"ל אֶשְׁכַּב כן ת"ע. 26 ו. צ"ל בְּכִסְלְךָ כן ת"ע. 27 ו. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ו, ד"ס, ד"ל, ד"ע, ד"ד ורס"ו, ס"א תִּמְנַע טוב וּ: תִּמְנַע טוב וכן ד"ב. 27 ו. צ"ל מִשֶּׁאֲלָיו כן ת"ע. 27 ו. יָדְךָ כתיב, יָדֶךָ קרי. בס"א יָדֶךָ כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב ות"ע. 28 ו. לְרֵעֲךָ כתיב, לְרֵעֶךָ קרי. בס"א לְרֵעֶךָ כתיב וכן ד"א, ד"ב, ד"ד. 29 ו. בת"ע נסמא כאן אתך לְהֵיטִיב כִּי לֹא־תַדַּע כַּה־יֵלֵד יום: עיין לקמן כ"ז א'. 30 ו. תָּרוֹב או תָּרִוב כתיב. תָּרִיב קרי, בס"א תָּרִיב כתיב וקרי וכן ד"א.

but he blesseth the habitation of the just.

34 Surely he scorneth the scorners: but he giveth grace unto the lowly.

35 The wise shall inherit glory: but shame shall be the promotion of fools.

4 Hear, ye children, the instruction of a father, and attend to know understanding.

2 For I give you good doctrine, forsake ye not my law.

3 For I was my father's son, tender and only beloved in the sight of my mother.

4 He taught me also, and said unto me, Let thine heart retain my words: keep my commandments, and live.

5 Get wisdom, get understanding: forget it not; neither decline from the words of my mouth.

6 Forsake her not, and she shall preserve thee: love her, and she shall keep thee.

7 Wisdom is the principal thing; therefore get wisdom: and with all thy getting get understanding.

משלי

וּנְוֵה צַדִּיקִים יְבָרֵךְ׃
אִם־לַלְצִים הוּא יָלִיץ 34
וְלַעֲנָיִים יִתֵּן־חֵן׃
כָּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ 35
וְכְסִילִים מֵרִים קָלוֹן׃

ד שִׁמְעוּ בָנִים מוּסַר אָב
וְהַקְשִׁיבוּ לָדַעַת בִּינָה׃
2 כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם
תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזֹבוּ׃
3 כִּי־בֵן הָיִיתִי לְאָבִי
רַךְ וְיָחִיד לִפְנֵי אִמִּי׃
4 וַיֹּרֵנִי וַיֹּאמֶר לִי
יִתְמָךְ־דְּבָרַי לִבֶּךָ
שְׁמֹר מִצְוֹתַי וֶחְיֵה׃
5 קְנֵה חָכְמָה קְנֵה בִינָה
אַל־תִּשְׁכַּח וְאַל־תֵּט מֵאִמְרֵי־פִי׃
6 אַל־תַּעְזְבֶהָ וְתִשְׁמְרֶךָּ
אֱהָבֶהָ וְתִצְּרֶךָּ׃
7 רֵאשִׁית חָכְמָה קְנֵה חָכְמָה
וּבְכָל־קִנְיָנְךָ קְנֵה בִינָה׃

סלסלה

34. v. בתר׳, ת״ע, ת׳ם ות״ר לא נמצא סלת אם־. 34 v. כן ברוב ספרים ב״י, ד״י ודס״ו, ס״א אם־לַלְצִים הוּא וכן ד״ב, ר״ג, ר״ן, ד״ם, ד״י ווי״ד. 34 v. וְלַעֲנָיִים כתיב. וְלַעֲנָיִם קרי, בס״א וְלַעֲנָיִם כתיב וקרי וכן ד״א. ד. 3 v. כן בסקף בספרים כ״י, ד״ב, ר״ג, ד״ן, ד״ם, ד״י ד״ב, ד״ד ודס״ו. 3 v. סביר לְבָנִי, בס״א נמסר עליו לְבָנַי קרי, וכס״א לְבָנַי כתיב וקרי וכן ד״א, ר״ב, ר״ג, ד״ן, ד״ם, דַּיַּב וְחַיַּד. 4 v. כן ב״א, ב״ג יְחָמְדֵי. 4 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ם, ד״י, ד״ו״א, ת״ב ודס״ו, ס״א וֶחְיֵה צרי וכן ר״ב, ר״ג, ד״ו ודס״ו. 5 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ד״ן, ד״ם, ד״י, ת״ב, דַּיַּר ודס״ו, ס״א אַל־תִּשְׁכַּח ואַל־תֵּט. 5 v. כן ב״א, ב״ג מאמרי ובלא מקף. 6 v. כן בספרים כ״י, ד״ב, ר״ג, ד״ן, ד״ם, ד״י, ד״ב, ד״ר ודס״ו. 6 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ן, ד״ם, ד״י ודס״ו, ס״א אַתְּבֶהּ רביע מגרש וכן ר״ב, ד״ב ודי״ר.

Exalt her, and she shall promote thee: she shall bring thee to honour, when thou dost embrace her.
She shall give to thine head an ornament of grace: a crown of glory shall she deliver to thee.
Hear, O my son, and receive my sayings; and the years of thy life shall be many.
I have taught thee in the way of wisdom; I have led thee in right paths.
When thou goest, thy steps shall not be straitened; and when thou runnest, thou shalt not stumble.
Take fast hold of instruction; let her not go: keep her; for she is thy life.
Enter not into the path of the wicked, and go not in the way of evil men.
Avoid it, pass not by it, turn from it, and pass away.
For they sleep not, except they have done mischief; and their sleep is taken away, unless they cause some to fall.
For they eat the bread of wickedness, and drink the wine of violence.
But the path of the just is as the shining light, that shineth more and more unto the perfect day.
The way of the wicked is as darkness:

8 סַלְסְלֶהָ וּתְרוֹמְמֶךָּ
תְּכַבְּדֶךָּ כִּי תְחַבְּקֶנָּה׃
9 תִּתֵּן לְרֹאשְׁךָ לִוְיַת־חֵן
עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת תְּמַגְּנֶךָּ׃
10 שְׁמַע בְּנִי וְקַח אֲמָרָי
וְיִרְבּוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים׃
11 בְּדֶרֶךְ חָכְמָה הוֹרִיתִיךָ
הִדְרַכְתִּיךָ בְמַעְגְּלֵי־יֹשֶׁר׃
12 בְּלֶכְתֶּךָ לֹא־יצַר צַעֲדֶךָ
וְאִם־תָּרוּץ לֹא תִכָּשֵׁל׃
13 הַחֲזֵק בַּמּוּסָר אַל־תֶּרֶף
נְצְרָהּ כִּי־הִיא חַיֶּיךָ׃
14 בְּאֹרַח רְשָׁעִים אַל־תָּבֹא
וְאַל־תֵּאַשֵּׁר בְּדֶרֶךְ רָעִים׃
15 פְּרָעֵהוּ אַל־תַּעֲבָר־בּוֹ
שְׁטֵה מֵעָלָיו וַעֲבֹר׃
16 כִּי לֹא יִשְׁנוּ אִם־לָא יָרֵעוּ
וְנִגְּלָה שְׁנָתָם אִם־לֹא יכְשִׁלוּ׃
17 כִּי לָחֲמוּ לֶחֶם רֶשַׁע
וְיֵין חֲמָסִים יִשְׁתּוּ׃
18 וְאֹרַח צַדִּיקִים כְּאוֹר נֹגַהּ
הוֹלֵךְ וְאוֹר עַד־נָכוֹן הַיּוֹם׃
19 דֶּרֶךְ רְשָׁעִים כָּאֲפֵלָה

לא

v. 8 כן מלעיל ברוב ספרים כי״י, ד״ג ורמ״ו, ס״א תכבדך סלתע וכן ד״ב, ד״ו, ד״י, ד״ב ודי״ד. v. 9 בס״א נספר עליו בהללי לְרֹאשֶׁךָ, ובס״א בהללי לְרֹאשֶׁךָ. v. 11 כן ברוב ספרים כי״י, די״א, ד״ב ודי״ה, ס״א הוֹרַחְתִּיךָ חסר יו״ד קרמא וכן ד״י ודמ״ו, וס״א הורחיך מלא ו׳ וחסר יו״ד וכן ד״א, וס״א הוֹרַיְתִיךָ מלא רסלא וכן ד״ב, ד״ג ודי״ו. v. 13 כן בכתוב בספרים כי״ו, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״י, די״ב, ד״יד ודמ״ו. v. 14 בס״א וְאַל־ ונכסר עליו גרגיא. v. 16 כן ברוב ספרים כי״י ונכסר עליו גרגיא, וכן בו״נ, ד״ו ודי״ה. v. 16 יִכְשְׁלוּ כתיב, יַכְשִׁילוּ קרי, בס״א יַכְשִׁילוּ כתיב וקרי וכן ד״א ודי״א. v. 19 כן ברוב ספרים כי״ו, ד״א, ד״ב, די״א, די״ב ודי״ד, ס״א בָּאֲפֵלָה קכץ וכן ד״ב, ד״י ודמ״ו, וס״א בָּאֲפֵלָה וכן ד״ו.

משלי

לֹא יָדְעוּ בַּמֶּה יִכָּשֵׁלוּ׃

20 בְּנִי לְדְבָרַי הַקְשִׁיבָה
לְאָמָרַי הַטֵּה אָזְנֶךָ׃
21 אַל־יַלִּיזוּ מֵעֵינֶיךָ
שָׁמְרֵם בְּתוֹךְ לִבֶּךָ׃
22 כִּי־חַיִּים הֵם לְמֹצְאֵיהֶם
וּלְכָל־בְּשָׂרוֹ מַרְפֵּא׃
23 מִכָּל־מִשְׁמָר נְצֹר לִבֶּךָ
כִּי־מִמֶּנּוּ תּוֹצְאוֹת חַיִּים׃
24 הָסֵר מִמְּךָ עִקְשׁוּת פֶּה
וּלְוַזוּת שְׂפָתַיִם הַרְחֵק מִמֶּךָ׃
25 עֵינֶיךָ לְנֹכַח יַבִּיטוּ
וְעַפְעַפֶּיךָ יַיְשִׁרוּ נֶגְדֶּךָ׃
26 פַּלֵּס מַעְגַּל רַגְלֶךָ
וְכָל־דְּרָכֶיךָ יִכֹּנוּ׃
27 אַל־תֵּט יָמִין וּשְׂמֹאול
הָסֵר רַגְלְךָ מֵרָע׃

ה בְּנִי לְחָכְמָתִי הַקְשִׁיבָה
לִתְבוּנָתִי הַטֵּה אָזְנֶךָ׃
2 לִשְׁמֹר מְזִמּוֹת
וְדַעַת שְׂפָתֶיךָ יִנְצֹרוּ׃

כי

they know not at what they stumble.

20 My son, attend to my words; incline thine ear unto my sayings.

21 Let them not depart from thine eyes; keep them in the midst of thine heart.

22 For they are life unto those that find them, and health to all their flesh.

23 Keep thy heart with all diligence; for out of it are the issues of life.

24 Put away from thee a froward mouth, and perverse lips put far from thee.

25 Let thine eyes look right on, and let thine eyelids look straight before thee.

26 Ponder the path of thy feet, and let all thy ways be established.

27 Turn not to the right hand nor to the left: remove thy foot from evil.

5 My son, attend unto my wisdom, and bow thine ear to my understanding:

2 That thou mayest regard discretion, and that thy lips may keep knowledge.

---

20 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י ודפ"ו, ס"א הֵם ובלא מקף וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"י"ב וה"י"ד.
21 v. ס"א וְלִיזוּ וכן ד"א, ד"ב, ד"י"ב וה"י"ד. 22 v. ס"א רַגְלֶיךָ וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, דַ"יָ"בּ, ת"ע ות"ר. 24 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו נ"ע וכן בוד"ג, ד"ו, ד"י, ד"י"ב ודפ"ו.
25 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י ודפ"ו, ס"א תֵּם ובלא מקף וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"י"ב וה"י"ד.
27 v. בת"ע נסמא סְדֹרֶךָ רָע: פ' דְּרָכֵי חַיִּסְיָן יְדַבֵּר אֱלֹהִים וַהֲפוּכוֹת הֵנָּה אֲשֶׁר לְשָׁמוּאל: וְהוּא יְפַלֵּס מַעְגַּלֵיךָ וְתַלִּיכוֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם תַּלִּיחַ. ה׳. 1 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י ודפ"ו, ס"א הם ובלא מקף וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"י"ב וה"י"ד, וס"א הם.

3 For the lips of a strange woman drop as an honeycomb, and her mouth is smoother than oil:
4 But her end is bitter as wormwood, sharp as a two-edged sword.
5 Her feet go down to death; her steps take hold on hell.
6 Lest thou shouldest ponder the path of life, her ways are moveable, that thou canst not know them.
7 Hear me now therefore, O ye children, and depart not from the words of my mouth.
8 Remove thy way far from her, and come not nigh the door of her house:
9 Lest thou give thine honour unto others, and thy years unto the cruel:
10 Lest strangers be filled with thy wealth; and thy labours be in the house of a stranger;
11 And thou mourn at the last, when thy flesh and thy body are consumed,
12 And say, How have I hated instruction, and my heart despised reproof;
13 And have not obeyed the voice of my teachers, nor inclined mine ear to them that instructed me!
14 I was almost in all evil

3 כִּי נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתֵי זָרָה
וְחָלָק מִשֶּׁמֶן חִכָּהּ׃
4 וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כַּלַּעֲנָה
חַדָּה כְּחֶרֶב פִּיּוֹת׃
5 רַגְלֶיהָ יֹרְדוֹת מָוֶת
שְׁאוֹל צְעָדֶיהָ יִתְמֹכוּ׃
6 אֹרַח חַיִּים פֶּן־תְּפַלָּס
נָעוּ מַעְגְּלֹתֶיהָ לֹא תֵדָע׃

7 וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־לִי
וְאַל־תָּסוּרוּ מֵאִמְרֵי־פִי׃
8 הַרְחֵק מֶעָלֶיהָ דַּרְכֶּךָ
וְאַל־תִּקְרַב אֶל־פֶּתַח בֵּיתָהּ׃
9 פֶּן־תִּתֵּן לָאֲחֵרִים הוֹדֶךָ
וּשְׁנוֹתֶיךָ לָאַכְזָרִי׃
10 פֶּן־יִשְׂבְּעוּ זָרִים כֹּחֶךָ
וַעֲצָבֶיךָ בְּבֵית נָכְרִי׃
11 וְנָהַמְתָּ בְאַחֲרִיתֶךָ
בְּכָלוֹת בְּשָׂרְךָ וּשְׁאֵרֶךָ׃
12 וְאָמַרְתָּ אֵיךְ שָׂנֵאתִי מוּסָר
וְתוֹכַחַת נָאַץ לִבִּי׃
13 וְלֹא־שָׁמַעְתִּי בְקוֹל מוֹרַי
וְלַמְלַמְּדַי לֹא הִטֵּיתִי אָזְנִי׃
14 כִּמְעַט הָיִיתִי בְכָל־רָע

בתוך

6 v. כן מלרע בדוב ספרים כי׳ ורס״ו. ס״א נָעוּ מלעיל וכן ד״ב. ד״ג. ד״ו, ד״ח, ד״י והידד. 10 v. ס״א פֶּן נעיא. 11 v. כן ב״א. ב״נ וְנֶהמֵת נעיא. נ״א ב״א וְנֶהמֵת נעיא. ב״נ ונהמת בלא נעיא, וצ״ל ונֶהמֵת כן ת״ע. 12 v. כן בדוב ספרים כי׳ ונמסר עליו נעיא. וכן די״ב. די״ד דס״ו וב״א. ב״נ ואמרת בלא נעיא. 13 v. כן בדוב ספרים כי׳ ונמסר עליו נעיא. ס״א ולא ולא בקף יכן ד ב וד״י. 13 v. ס״א לְקוֹל וכן ד״א.

בְּתוֹךְ קָהָל וְעֵדָה׃
15 שְׁתֵה־מַיִם מִבּוֹרֶךָ
וְנֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֵרֶךָ׃
16 יָפוּצוּ מַעְיְנֹתֶיךָ חוּצָה
פַּלְגֵי־מַיִם בָּרְחֹבוֹת׃
17 יִהְיוּ־לְךָ לְבַדֶּךָ
וְאֵין לְזָרִים אִתָּךְ׃
18 יְהִי־מְקוֹרְךָ בָּרוּךְ ס
וּשְׂמַח מֵאֵשֶׁת נְעוּרֶיךָ׃
19 אַיֶּלֶת אֲהָבִים וְיַעֲלַת חֵן
דַּדֶּיהָ יְרַוֻּךָ בְכָל־עֵת
בְּאַהֲבָתָהּ תִּשְׁגֶּה תָּמִיד׃
20 וְלָמָּה תִשְׁגֶּה בְנִי בְזוֹרָה
וּתְחַבֵּק חֵק נָכְרִיָּה׃
21 כִּי נֹכַח | עֵינֵי יְהוָה דַּרְכֵי־אִישׁ
וְכָל־מַעְגְּלֹתָיו מְפַלֵּס׃
22 עֲוֹנוֹתָיו יִלְכְּדֻנוֹ אֶת־הָרָשָׁע
וּבְחַבְלֵי חַטָּאתוֹ יִתָּמֵךְ׃
23 הוּא יָמוּת בְּאֵין מוּסָר
וּבְרֹב אִוַּלְתּוֹ יִשְׁגֶּה׃

ו בְּנִי אִם־עָרַבְתָּ לְרֵעֶךָ
תָּקַעְתָּ לַזָּר כַּפֶּיךָ׃
2 נוֹקַשְׁתָּ בְאִמְרֵי־פִיךָ

עשה

15 Drink waters out of thine own cistern, and running waters out of thine own well.
16 Let thy fountains be dispersed abroad, and rivers of waters in the streets.
17 Let them be only thine own, and not strangers' with thee.
18 Let thy fountain be blessed: and rejoice with the wife of thy youth.
19 Let her be as the loving hind and pleasant roe; let her breasts satisfy thee at all times; and be thou ravished always with her love.
20 And why wilt thou, my son, be ravished with a strange woman, and embrace the bosom of a stranger?
21 For the ways of man are before the eyes of the LORD, and he pondereth all his goings.
22 His own iniquities shall take the wicked himself, and he shall be holden with the cords of his sins.
23 He shall die without instruction; and in the greatness of his folly he shall go astray.

6 My son, if thou be surety for thy friend, if thou hast stricken thy hand with a stranger,
2 Thou art snared with the words of thy mouth, thou art taken with the words of thy mouth.

---

v. 16 צ"ל אֶל־חוּצוֹת כן ת"ע. v. 16 כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"י, דו"א, די"ב, די"ד תכ"ו. ס"א בָּרְחֹבוֹת מלא דמלא וכן ד"א. v. 18 ס"א בְּאֵשֶׁת וכן ת"ע, ת"ס ותי"ר. v. 19 כן לסערבאי, לכרנתאי יהויך כתיב, יְרַוְּךָ קרי. ו. 1 v. ס"א בַּפֶּךָ וכן ד"א, ר"ב, ד"ו, די"ב, די"ד, ת"ע, ת"ס ותי"ר.

Do this now, my son, and deliver thyself, when thou art come into the hand of thy friend; go, humble thyself, and make sure thy friend.
Give not sleep to thine eyes, nor slumber to thine eyelids.
Deliver thyself as a roe from the hand of the hunter, and as a bird from the hand of the fowler.
Go to the ant, thou sluggard; consider her ways, and be wise:
Which having no guide, overseer, or ruler,
Provideth her meat in the summer, and gathereth her food in the harvest.
How long wilt thou sleep, O sluggard? when wilt thou arise out of thy sleep?
Yet a little sleep, a little slumber, a little folding of the hands to sleep:
So shall thy poverty come as one that travelleth, and thy want as an armed man.
A naughty person, a wicked man, walketh with a froward mouth.

3 עֲשֵׂה־זֹּאת ׀ אֵפוֹא בְּנִי וְהִנָּצֵל
כִּי־בָאתָ בְכַף־רֵעֶךָ
לֵךְ הִתְרַפֵּס וּרְהַב רֵעֶיךָ׃
4 אַל־תִּתֵּן שֵׁנָה לְעֵינֶיךָ
וּתְנוּמָה לְעַפְעַפֶּיךָ׃
5 הִנָּצֵל כִּצְבִי מִיָּד
וּכְצִפּוֹר מִיַּד יָקוּשׁ׃

6 לֵךְ־אֶל־נְמָלָה עָצֵל
רְאֵה דְרָכֶיהָ וַחֲכָם׃
7 אֲשֶׁר אֵין־לָהּ קָצִין שֹׁטֵר וּמֹשֵׁל׃
8 תָּכִין בַּקַּיִץ לַחְמָהּ
אָגְרָה בַקָּצִיר מַאֲכָלָהּ׃
9 עַד־מָתַי עָצֵל ׀ תִּשְׁכָּב
מָתַי תָּקוּם מִשְּׁנָתֶךָ׃
10 מְעַט שֵׁנוֹת מְעַט תְּנוּמוֹת
מְעַט ׀ חִבֶּק יָדַיִם לִשְׁכָּב׃
11 וּבָא־כִמְהַלֵּךְ רֵאשֶׁךָ
וּמַחְסֹרְךָ כְּאִישׁ מָגֵן׃

12 אָדָם בְּלִיַּעַל אִישׁ אָוֶן
הוֹלֵךְ עִקְּשׁוּת פֶּה׃

קרין

v. 3 כן בספרים בי״, רס״ו וכ״א, ס״א עשה־זאת וכן ד׳׳ וכ״נ, וס״א עשה זאת וכן ד״נ ור״ו, או עשה זאת וכן ריב״. v. 3 כן ב״א, כ״נ כי־באת, ס״א כּי באת בכף וכן ד״נ, ד״נ ה״ו, וס״א כי־באת בכף. v. 3 ס״א רֵעֲךָ וכן ד״א, ר״ב. ד״ו, ת״ע, ת״ס וח״ר. v. 5 ס״א מפח וכן תר, ת״ע וח״ס. v. 6 כן ב״א, כ״נ לך ובלא סקף, ס״א לך אל־נא סלה וכן ד״ב, ד״נ, ד״ו, די״ב וריי״ר. v. 7 צ״ל קָצִיר כן תר׳ וח״ע. v. 8 כת״ע נמצאו באן אלו הפסוקים או לך אל־הדבורה ולמוד איך רבת פעלים היא: איך הוכין אחת־עשרה, אשר יגיעה ישאו סלכים וחשנים לרפואות: נחבדה היא לכל תכבדה, והנה רפה־כח היא, וחכבד את־החכמה ותרוממ. v. 9 ס״א עד־מתי עצל וכן ד״נ, ד״ו וד״י. v. 12 כהללי הירד בלי רגש.

משלי

13 He winketh with his eyes, he speaketh with his feet, he teacheth with his fingers;
14 Frowardness is in his heart, he deviseth mischief continually; he soweth discord.
15 Therefore shall his calamity come suddenly; suddenly shall he be broken without remedy.
16 These six things doth the LORD hate: yea, seven are an abomination unto him:
17 A proud look, a lying tongue, and hands that shed innocent blood,
18 An heart that deviseth wicked imaginations, feet that be swift in running to mischief,
19 A false witness that speaketh lies, and he that soweth discord among brethren.
20 My son, keep thy father's commandment, and forsake not the law of thy mother:
21 Bind them continually upon thine heart, and tie them about thy neck.
22 When thou goest, it shall lead thee; when thou sleepest, it shall keep thee; and when thou awakest, it shall talk with thee.

13 קֹרֵץ בְּעֵינָו מוֹלֵל בִּרגְלָו
מֹרֶה בְּאֶצְבְּעֹתָיו׃
14 תַּהְפֻּכוֹת | בְּלִבּוֹ
חֹרֵשׁ רָע בְּכָל־עֵת
מִדְיָנִים יְשַׁלֵּחַ׃
15 עַל־כֵּן פִּתְאֹם יָבוֹא אֵידוֹ
פֶּתַע יִשָּׁבֵר וְאֵין מַרְפֵּא׃

16 שֵׁשׁ־הֵנָּה שָׂנֵא יְהוָה
וְשֶׁבַע תּוֹעֲבוֹת נַפְשׁוֹ׃
17 עֵינַיִם רָמוֹת לָשׁוֹן שָׁקֶר
וְיָדַיִם שֹׁפְכוֹת דָּם־נָקִי׃
18 לֵב חֹרֵשׁ מַחְשְׁבוֹת אָוֶן
רַגְלַיִם מְמַהֲרוֹת לָרוּץ לָרָעָה׃
19 יָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר
וּמְשַׁלֵּחַ מְדָנִים בֵּין אַחִים׃

20 נְצֹר בְּנִי מִצְוַת אָבִיךָ
וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ׃
21 קָשְׁרֵם עַל־לִבְּךָ תָּמִיד
עָנְדֵם עַל־גַּרְגְּרֹתֶיךָ׃
22 בְּהִתְהַלֶּכְךָ | תַּנְחֶה אֹתָךְ
בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ
וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ׃

כי

---

13 v. בְּעֵינָו כתיב, בְּעֵינָיו קרי. 13 v. בְּרִגְלָו כתיב, בְּרַגְלָיו קרי. 13 v. בס״א באצבעתו כתיב, באצבעֹתָיו קרי. 14 v. מְדָנִים או כְּדָנִים כתיב, מְדָיָנִים קרי, בס״א כְּדָיָנִים כתיב וקרי וכן ר״א. ד״ב, ד״ג, ד״ו ודי״א. 16 v. תּוֹעֲבוֹת כתיב, תּוֹעֲבַת קרי, בס״א תּוֹעֲבוֹת כתיב וקרי וכן ד״ב, ד״י ודי״א, ובס״א תּוֹעֲבַת כתיב וקרי. 22 v. כן ב״א, ב״נ בְּהִתְהַלֶּכְךָ נעיא, נ״א ב״א בְּהִתְהַלֶּכְךָ נעיא, ב״נ בְּהִתְהַלֶּכְךָ בלא נעיא.

כִּי נֵר מִצְוָה וְתוֹרָה אוֹר 23
וְדֶרֶךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוּסָר׃
לִשְׁמָרְךָ מֵאֵשֶׁת רָע 24
מֵחֶלְקַת לְשׁוֹן נָכְרִיָּה׃
אַל־תַּחְמֹד יָפְיָהּ בִּלְבָבֶךָ 25
וְאַל־תִּקָּחֲךָ בְּעַפְעַפֶּיהָ׃
כִּי בְעַד־אִשָּׁה זוֹנָה עַד־כִּכַּר לָחֶם 26
וְאֵשֶׁת אִישׁ נֶפֶשׁ יְקָרָה תָּצוּד׃
הַיְחַתֶּה אִישׁ אֵשׁ בְּחֵיקוֹ 27
וּבְגָדָיו לֹא תִשָּׂרַפְנָה׃
אִם־יְהַלֵּךְ אִישׁ עַל־הַגֶּחָלִים 28
וְרַגְלָיו לֹא תִכָּוֶיָנָה׃
כֵּן הַבָּא אֶל־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ 29
לֹא יִנָּקֶה כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהּ׃
לֹא־יָבוּזוּ לַגַּנָּב כִּי יִגְנֹב 30
לְמַלֵּא נַפְשׁוֹ כִּי יִרְעָב׃
וְנִמְצָא יְשַׁלֵּם שִׁבְעָתָיִם 31
אֶת־כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ יִתֵּן׃
נֹאֵף אִשָּׁה חֲסַר־לֵב 32
מַשְׁחִתֹ נַפְשׁוֹ הוּא יַעֲשֶׂנָּה׃
נֶגַע וְקָלוֹן יִמְצָא 33
וְחֶרְפָּתוֹ לֹא תִמָּחֶה׃
כִּי־קִנְאָה חֲמַת־גָּבֶר 34
וְלֹא יַחְמֹל בְּיוֹם נָקָם׃
לֹא־יִשָּׂא פְּנֵי כָל־כֹּפֶר 35

ולא־

כג ו כן סלעל ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"י, ד"י"ב, ד"י"ד ודפו"ו, ס"א והנדפ סלתע.
כד ו ס"א תוכחת חסר וכן ד"ב, ד"ו, ד"י"ב ודי"ד. 34 ו בן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"י, ד"י"ב, ד"י"ד, ס"א ר"א, וס"א ולא בסקה וכן דפו"ו.

neither will he rest content, though thou givest many gifts.

7 My son, keep my words, and lay up my commandments with thee.
2 Keep my commandments, and live; and my law as the apple of thine eye.
3 Bind them upon thy fingers, write them upon the table of thine heart.
4 Say unto wisdom, Thou art my sister; and call understanding thy kinswoman:
5 That they may keep thee from the strange woman, from the stranger which flattereth with her words.
6 For at the window of my house I looked through my casement,
7 And beheld among the simple ones, I discerned among the youths, a young man void of understanding,
8 Passing through the street near her corner; and he went the way to her house,
9 In the twilight, in the evening, in the black and dark night:
10 And, behold, there met him a woman with the attire of an harlot, and subtil of heart.
11 (She is loud and stubborn;

משלי

וְלֹא־אָבָה כִּי תַרְבֶּה שֹׁחַד׃

1 בְּנִי שְׁמֹר אֲמָרָי
וּמִצְוֹתַי תִּצְפֹּן אִתָּךְ׃
2 שְׁמֹר מִצְוֹתַי וֶחְיֵה
וְתוֹרָתִי כְּאִישׁוֹן עֵינֶךָ׃
3 קָשְׁרֵם עַל־אֶצְבְּעֹתֶיךָ
כָּתְבֵם עַל־לוּחַ לִבֶּךָ׃
4 אֱמֹר לַחָכְמָה אְחֹתִי אָתְּ
וּמֹדָע לַבִּינָה תִּקְרָא׃
5 לִשְׁמָרְךָ מֵאִשָּׁה זָרָה
מִנָּכְרִיָּה אֲמָרֶיהָ הֶחֱלִיקָה׃
6 כִּי בְחַלּוֹן בֵּיתִי
בְּעַד אֶשְׁנַבִּי נִשְׁקָפְתִּי׃
7 וָאֶרְאֶה בַפְּתָאיִם
אָבִינָה בְּבָנִים נַעַר חֲסַר־לֵב׃
8 עֹבֵר בַּשּׁוּק אֵצֶל פִּנָּהּ
וְדֶרֶךְ בֵּיתָהּ יִצְעָד׃
9 בְּנָשֶׁף בְּעֶרֶב יוֹם
בְּאִישׁוֹן לַיְלָה וַאֲפֵלָה׃
10 וְהִנֵּה אִשָּׁה לִקְרָאתוֹ
שִׁית זוֹנָה וּנְצֹרֶת לֵב׃
11 הֹמִיָּה הִיא וְסוֹרֶרֶת

בביתה

---

7. 1 v. בת״ע נכתבא כאן בְּנִי בְּאֵר אֶת־יְהוָה וְאֶסְקָ, וכמלעיו אל־תירא אחר, 4 v. ס״א ומוֹדָע מלא וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ב והי״ר. 6 v. בס״א ש׳ זעיר״א. 7 v. ס״א וְאֶרְאֶה, וכס״א וְאֶרְאֶה כתיב, וְאֶרֶא קרי: עיין יהושע ז׳ כ״א. 7 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״א, ר״ב, ר״ד ודס״ו, ס״א בַּפְּתָאיִם וכן ר״א, ד״ב, ר״ג, ד״ו וד״י. 7 v. בן ברוב ספרים כ״י, ר״י, ר״ב, ר״ד ודס״ו, ס״א אֶבְינָה וכן ד״ג וד״ן, וס״א אֶבִינָה. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב ד״ה, ס״א בנשף־בערב וכן רס״ו, וס״א בנשף בערב וכן ר״ב, וס״א בנשף בערב וכן ר״ג וד״ן, וס״א בנשף בערב וכן ד״י. 11 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ב ודי״ד, ס״א וסוֹרֶרֶת חסר וכן ר״א, ר״א ודס״ו.

her feet abide not in her house:
Now is she without, now in the streets, and lieth in wait at every corner.)
So she caught him, and kissed him, and with an impudent face said unto him,
I have peace offerings with me; this day have I payed my vows.
Therefore came I forth to meet thee, diligently to seek thy face, and I have found thee.
I have decked my bed with coverings of tapestry, with carved works, with fine linen of Egypt.
I have perfumed my bed with myrrh, aloes, and cinnamon.
Come, let us take our fill of love until the morning: let us solace ourselves with loves.
For the goodman is not at home, he is gone a long journey:
He hath taken a bag of money with him, and will come home at the day appointed.
With her much fair speech she caused him to yield, with the flattering of her lips she forced him.
He goeth after her straightway, as an ox goeth to the slaughter, or as a fool to the correction of the stocks;
Till a dart strike through his liver;

בְּבֵיתָהּ לֹא־יִשְׁכְּנוּ רַגְלֶיהָ׃
12 פַּעַם | בַּחוּץ פַּעַם בָּרְחֹבוֹת
וְאֵצֶל כָּל־פִּנָּה תֶּאֱרֹב׃
13 וְהֶחֱזִיקָה בּוֹ וְנָשְׁקָה לוֹ
הֵעָזָה פָנֶיהָ וַתֹּאמַר לוֹ׃
14 זִבְחֵי שְׁלָמִים עָלָי
הַיּוֹם שִׁלַּמְתִּי נְדָרָי׃
15 עַל־כֵּן יָצָאתִי לִקְרָאתֶךָ
לְשַׁחֵר פָּנֶיךָ וָאֶמְצָאֶךָּ׃
16 מָרְבַּדִּים רָבַדְתִּי עַרְשִׂי
חֲמֻדוֹת אֵטוּן מִצְרָיִם׃
17 נַפְתִּי מִשְׁכָּבִי
מֹר אֲהָלִים וְקִנָּמוֹן׃
18 לְכָה נִרְוֶה דֹדִים עַד־הַבֹּקֶר
נִתְעַלְסָה בְּאַהֲבִים׃
19 כִּי אֵין הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ
הָלַךְ בְּדֶרֶךְ מֵרָחוֹק׃
20 צְרֹר־הַכֶּסֶף לָקַח בְּיָדוֹ
לְיוֹם הַכֶּסֶא יָבֹא בֵיתוֹ׃
21 הִטָּתוּ בְרֹב לִקְחָהּ
בְּחֵלֶק שְׂפָתֶיהָ תַּדְּחֶנּוּ׃
22 הוֹלֵךְ אַחֲרֶיהָ פִּתְאֹם
כְּשׁוֹר אֶל־טֶבַח יָבֹא
וּכְעֶכֶס אֶל־מוּסַר אִוִּיל׃
23 עַד יְפַלַּח חֵץ כְּבֵדוֹ

כמהר

12 v. כן ברוכ ספרים כ"י, ד"א, ד"ג, ד"ז, ר"י, ר"א, ד"ב תי"ה, ס"א בָּרְחוֹבֹת חסר ו' תנינא וכן רט"ו, וס"א בָּרְחֹבֹת הסר רתסר וכן ר"ב. וס"א בָּרְחוֹבוֹת סלא דמלא.
18 v. כן ב"א כ"נ נִתְעַלְסָה נעיוא. 20 v. כן ב"א, ב"נ צְרוֹר וכן ר"ב. ר"ג, ד"ב. ד"ד ודכ"ו.

משלי

כְּמַהֵר צִפּוֹר אֶל־פָּח
וְלֹא־יָדַע כִּי־בְנַפְשׁוֹ הוּא׃

as a bird hasteth to the snare,
and knoweth not that it is for
his life.

וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־לִי 24
וְהַקְשִׁיבוּ לְאִמְרֵי־פִי׃
אַל־יִשְׁטְ אֶל־דְּרָכֶיהָ לִבֶּךָ 25
אַל־תֵּתַע בִּנְתִיבוֹתֶיהָ׃
כִּי־רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה 26
וַעֲצוּמִים כָּל־הֲרָגֶיהָ׃
דַּרְכֵי שְׁאוֹל בֵּיתָהּ 27
יֹרְדוֹת אֶל־חַדְרֵי־מָוֶת׃

24 Hearken unto me now therefore, O ye children, and attend to the words of my mouth.
25 Let not thine heart decline to her ways, go not astray in her paths.
26 For she hath cast down many wounded: yea, many strong men have been slain by her.
27 Her house is the way to hell, going down to the chambers of death.

ח הֲלֹא חָכְמָה תִקְרָא
וּתְבוּנָה תִּתֵּן קוֹלָהּ׃
2 בְּרֹאשׁ־מְרוֹמִים עַל־דָּרֶךְ
בֵּית נְתִיבוֹת נִצָּבָה׃
3 לְיַד־שְׁעָרִים לִפְנֵי־קָרֶת
מְבוֹא פְתָחִים תְּרֹנֶּה׃
4 אֲלֵיכֶם אִישִׁים אֶקְרָא
וְקוֹלִי אֶל־בְּנֵי אָדָם׃
5 הָבִינוּ פְתָאִים עָרְמָה
וּכְסִילִים הָבִינוּ לֵב׃
6 שִׁמְעוּ כִּי־נְגִידִים אֲדַבֵּר
וּמִפְתַח שְׂפָתַי מֵישָׁרִים׃

8 Doth not wisdom cry? and understanding put forth her voice?
2 She standeth in the top of high places, by the way in the places of the paths.
3 She crieth at the gates, at the entry of the city, at the coming in at the doors.
4 Unto you, O men, I call; and my voice is to the sons of man.
5 O ye simple, understand wisdom: and, ye fools, be ye of an understanding heart.
6 Hear; for I will speak of excellent things; and the opening of my lips shall be right things.

כי־

23 v. ס״א ולא ובלא מקף וכן ר״ג, ד״י, ד״ב ודי״ד. 24 v. בס״א אין כאן פסקא. 24 v. ס״א לאמרי ובלא מקף וכן ד״ב ודי״ד. 25 v. כן ברוב ספרים כ״י ונסמר עליו אל . . . אל וכן ברב״ב, ד״י, די״א, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א ואל־ וכן ד״א, ד״ב, ד״ו, ד״ב, תר״ ת״ם ות״ר. 25 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״י, די״ב ודי״ד, ס״א בנתבותיה חסר רחסר וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, די״א ודס״ו. 27 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״י ודי״א, ס״א יורדות סלא וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, די״ב, די״ד ודס״ו. ח. 6 v. כן בספרים כ״י, ד״י ודס״ו, ס״א שפתיים וכן ר״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, די״א, די״ב ודס״ו.

For my mouth shall speak truth; and wickedness is an abomination to my lips.
All the words of my mouth are in righteousness; there is nothing froward or perverse in them.
They are all plain to him that understandeth, and right to them that find knowledge.
Receive my instruction, and not silver; and knowledge rather than choice gold.
For wisdom is better than rubies; and all the things that may be desired are not to be compared to it.
I wisdom dwell with prudence, and find out knowledge of witty inventions.
The fear of the LORD is to hate evil: pride, and arrogancy, and the evil way, and the froward mouth, do I hate.
Counsel is mine, and sound wisdom: I am understanding; I have strength.
By me kings reign, and princes decree justice.
By me princes rule, and nobles, even all the judges of the earth.
I love them that love me; and those that seek me early shall find me.
Riches and honour are with me;

7 כִּי־אֱמֶת יֶהְגֶּה חִכִּי
וְתוֹעֲבַת שְׂפָתַי רֶשַׁע׃
8 בְּצֶדֶק כָּל־אִמְרֵי־פִי
אֵין בָּהֶם נִפְתָּל וְעִקֵּשׁ׃
9 כֻּלָּם נְכֹחִים לַמֵּבִין
וְיְשָׁרִים לְמֹצְאֵי דָּעַת׃
10 קְחוּ־מוּסָרִי וְאַל־כָּסֶף
וְדַעַת מֵחָרוּץ נִבְחָר׃
11 כִּי־טוֹבָה חָכְמָה מִפְּנִינִים
וְכָל־חֲפָצִים לֹא יִשְׁווּ־בָהּ׃
12 אֲנִי חָכְמָה שָׁכַנְתִּי עָרְמָה
וְדַעַת מְזִמּוֹת אֶמְצָא׃
13 יִרְאַת יְהוָה שִׂנְאַת רָע
גֵּאָה וָגָאוֹן וְדֶרֶךְ רָע
וּפִי תַהְפֻּכוֹת שָׂנֵאתִי׃
14 לִי־עֵצָה וְתוּשִׁיָּה
אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה׃
15 בִּי מְלָכִים יִמְלֹכוּ
וְרוֹזְנִים יְחֹקְקוּ צֶדֶק׃
16 בִּי שָׂרִים יָשֹׂרוּ
וּנְדִיבִים כָּל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃
17 אֲנִי אֲהֵבָיו אֵהָב
וּמְשַׁחֲרַי יִמְצָאֻנְנִי׃
18 עֹשֶׁר־וְכָבוֹד אִתִּי

הון

8 v. כן ברוב ספרים כי״, ד״י, רי״ב, די״ד ודס״ן, ס״א בְּצֶדֶק דתי וכן ר״ב, ד״ג ור״ו. 10 v. כן בספרים כי״, ד״ב, די״ב והי״ד. ס״א קְחוּ דחי וכן ר״ב ור״ו, וס״א קחו־כוספי וכן דס״ו. 12 v. כן ב״א, ב״נ אֲנִי־ כמקף וכלא גגיא. 13 v. כן ברוב ספרים כי״, ודי״, ס״א גָּעֹן וכן ר״ב, ד״ו, ד״י, רי״ב, די״ד ודט״ו. 13 v. ס״א ופי תהפכות וכן ר״ב, וס״א וּפִי תהפכות. 16 v. ס״א צדק וכן ר״א, ד״ב, תר״, ת״ס ות״ר. 17 v. אֹהֲבִיהּ כתיב, אֹהֲבַי קרי, כס״א אהבי כתיב וקרי וכן ר״א, תר״, ת״ע, ת״ס ות״ר.

yea, durable riches and righteousness.

19 My fruit is better than gold, yea, than fine gold; and my revenue than choice silver.

20 I lead in the way of righteousness, in the midst of the paths of judgment:

21 That I may cause those that love me to inherit substance; and I will fill their treasures.

22 The LORD possessed me in the beginning of his way, before his works of old.

23 I was set up from everlasting, from the beginning, or ever the earth was.

24 When there were no depths, I was brought forth; when there were no fountains abounding with water.

25 Before the mountains were settled, before the hills was I brought forth:

26 While as yet he had not made the earth, nor the fields, nor the highest part of the dust of the world.

27 When he prepared the heavens, I was there: when he set a compass upon the face of the depth:

28 When he established the clouds above: when he strengthened the fountains of the deep:

משלי

תְּוֹן עָתָק וּצְדָקָה׃
19 טוֹב פִּרְיִי מֵחָרוּץ וּמִפָּז
וְתְבוּאָתִי מִכֶּסֶף נִבְחָר׃
20 בְּאֹרַח־צְדָקָה אַהֲלֵךְ
בְּתוֹךְ נְתִיבוֹת מִשְׁפָּט׃
21 לְהַנְחִיל אֹהֲבַי יֵשׁ
וְאֹצְרֹתֵיהֶם אֲמַלֵּא׃

22 יְהוָה קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ
קֶדֶם מִפְעָלָיו מֵאָז׃
23 מֵעוֹלָם נְסֻכְתִּי
מֵרֹאשׁ מִקַּדְמֵי־אָרֶץ׃
24 בְּאֵין־תְּהֹמוֹת חוֹלָלְתִּי
בְּאֵין מַעְיָנוֹת נִכְבַּדֵּי־מָיִם׃
25 בְּטֶרֶם הָרִים הָטְבָּעוּ
לִפְנֵי גְבָעוֹת חוֹלָלְתִּי׃
26 עַד־לֹא עָשָׂה אֶרֶץ וְחוּצוֹת
וְרֹאשׁ עַפְרוֹת תֵּבֵל׃
27 בְּהָכִינוֹ שָׁמַיִם שָׁם אָנִי
בְּחָקְקוֹ חוּג עַל־פְּנֵי תְהוֹם׃
28 בְּאַמְצוֹ שְׁחָקִים מִמָּעַל
בַּעֲזוֹז עִינוֹת תְּהוֹם׃

בשומו

---

19 v. כן למערבאי, למדנחאי פריו קרי. 21 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י. רי"ב. די"ד ורס"ו, ס"א וְאֹצְרֹתֵיהֶם וכן ר"ב, ר"נ, ד"ו ור"ם, ובס"א נמסר עליו מחחלי וְאֹצְרֹתֵיהֶם. 21 v. בח"ע נמצא כאן זה הפסוק אֹמְנָיו כְּלָם אֲחֹ־אֲשֶׁר יהיה יום יום. אֲשֶׁר כְּעוֹלָם לְפָנָי. 22 v. ר' רבתי. 23 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"נ, ד"ו, ר"ם, ד"י, רי"ב, די"ד ורס"ו, ס"א מֵעוֹלָם. 24 v. צ"ל נִסְרְתִי כן ח"ע. 25 v. כן ברבינ ברוב ספרים כ"י, ר"נ, ד"ו, ר"ם, ד"י, ד"ב, די"ד ורס"ו. 26 v. כן למערבאי, למדנחאי תהוכות כלא וכן בס"א, ד"א, ר"ב, ד"נ, ד"ו, ר"ם תי"א. 26 v. ס"א נְכְבְּרֵי־ נעוא וכן ר"נ, ד"ו ור"ם. 28 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"נ, תי"ו. ס"א עֲיָנוֹת וכן ד"ו ור"ם, וס"א עינות וכן ר"א, רי"א, די"ב, די"ד ורס"ו.

When he gave to the sea his decree, that the waters should not pass his commandment: when he appointed the foundations of the earth:

Then I was by him, as one brought up with him: and I was daily his delight, rejoicing always before him;

Rejoicing in the habitable part of his earth; and my delights were with the sons of men.

Now therefore hearken unto me, O ye children: for blessed are they that keep my ways.

Hear instruction, and be wise, and refuse it not.

Blessed is the man that heareth me, watching daily at my gates, waiting at the posts of my doors.

For whoso findeth me findeth life, and shall obtain favour of the LORD.

But he that sinneth against me wrongeth his own soul: all they that hate me love death.

Wisdom hath builded her house, she hath hewn out her seven pillars:

She hath killed her beasts; she hath mingled her wine;

29 בְּשׂוּמוֹ לַיָּם חֻקּוֹ
וְמַיִם לֹא יַעַבְרוּ־פִיו
בְּחוּקְקוֹ מוֹסְדֵי אָרֶץ׃

30 וָאֶהְיֶה אֶצְלוֹ אָמוֹן
וָאֶהְיֶה שַׁעֲשֻׁעִים יוֹם׀ יוֹם
מְשַׂחֶקֶת לְפָנָיו בְּכָל־עֵת׃

31 מְשַׂחֶקֶת בְּתֵבֵל אַרְצוֹ
וְשַׁעֲשָׁעַי אֶת־בְּנֵי אָדָם׃

32 וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־לִי
וְאַשְׁרֵי דְּרָכַי יִשְׁמֹרוּ׃

33 שִׁמְעוּ מוּסָר וַחֲכָמוּ
וְאַל־תִּפָּרָעוּ׃

34 אַשְׁרֵי אָדָם שֹׁמֵעַ לִי
לִשְׁקֵד עַל־דַּלְתֹתַי יוֹם׀ יוֹם
לִשְׁמֹר מְזוּזוֹת פִּתְחִי׃

35 כִּי מֹצְאִי מֹצְאֵי חַיִּים
וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיְהוָה׃

36 וְחֹטְאִי חֹמֵס נַפְשׁוֹ
כָּל־מְשַׂנְאַי אָהֲבוּ מָוֶת׃

ט חָכְמוֹת בָּנְתָה בֵיתָהּ
חָצְבָה עַמּוּדֶיהָ שִׁבְעָה׃

2 טָבְחָה טִבְחָהּ מָסְכָה יֵינָהּ

אף

---

30 v. ס׳א שַׁעֲשֻׁעִים חסר וכן ד׳נ, ד׳ו, ד׳ש ודי״ו. 33 v. כן ברוב ספרים כי״י. די״ב, די״ד ודט״ו. ס׳א שִׁמְעוּ כוסר וחכמו וכן די״ו, וס׳א שִׁמְעוּ מוּסָר וְחָכְמוּ וכן ד״ו ודי״ב, וס׳א שִׁמְעוּ מוסר וחכמו וכן די״ב. וס׳א שִׁמְעוּ מוּסָר וְחָכְמוּ וכן ד״ו ודי״ב, וס׳א שִׁמְעוּ מוסר וחכמו וכן ד״ב. וס׳א שִׁמְעוּ מוּסָר וְחָכְמוּ. 35 v. בס׳א מֹצְאִי כתיב. מְצָאַי קרי וכן די״ב ודי״ד. 36 v. מְצָאַי כתיב. מֹצְאַי קרי. בס׳א מֹצְאַ כתיב וקרי וכן ד׳א, ד׳ב, ד״נ, ד״ן ודכ״ה. 36 v. כן ברוב ספרים כ״י ובמסר עליון בעיוא.

משלי

she hath also furnished her table.

3 She hath sent forth her maidens: she crieth upon the highest places of the city,

4 Whoso is simple, let him turn in hither: as for him that wanteth understanding, she saith to him,

5 Come, eat of my bread, and drink of the wine which I have mingled.

6 Forsake the foolish, and live; and go in the way of understanding.

7 He that reproveth a scorner getteth to himself shame: and he that rebuketh a wicked man getteth himself a blot.

8 Reprove not a scorner, lest he hate thee: rebuke a wise man, and he will love thee.

9 Give instruction to a wise man, and he will be yet wiser: teach a just man, and he will increase in learning.

10 The fear of the LORD is the beginning of wisdom: and the knowledge of the holy is understanding.

11 For by me thy days shall be multiplied, and the years of thy life shall be increased.

12 If thou be wise, thou shalt be wise for thyself: but if thou scornest, thou alone shalt bear it.

13 A foolish woman is clamorous: she is simple, and knoweth nothing.

אַף מַרְבְּדָה שָׁלְחָנָהּ׃

3 שָׁלְחָה נַעֲרֹתֶיהָ תִּקְרָא
עַל־נַפְשִׁי מְרֹמֵי קָרֶת׃

4 מִי־פֶתִי יָסֻר הֵנָּה
חֲסַר־לֵב אָמְרָה לּוֹ׃

5 לְכוּ לַחֲמוּ בְלַחְמִי
וְשִׁתּוּ בְיַיִן מָסָכְתִּי׃

6 עִזְבוּ פְתָאיִם וְחִיּוּ
וְאִשְׁרוּ בְּדֶרֶךְ בִּינָה׃

7 יֹסֵר לֵץ לֹקֵחַ לוֹ קָלוֹן
וּמוֹכִיחַ לְרָשָׁע מוּמוֹ׃

8 אַל־תּוֹכַח לֵץ פֶּן־יִשְׂנָאֶךָּ
הוֹכַח לְחָכָם וְיֶאֱהָבֶךָּ׃

9 תֵּן לְחָכָם וְיֶחְכַּם־עוֹד
הוֹדַע לְצַדִּיק וְיוֹסֶף לֶקַח׃

10 תְּחִלַּת חָכְמָה יִרְאַת יְהוָה
וְדַעַת קְדֹשִׁים בִּינָה׃

11 כִּי־בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ
וְיוֹסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים׃

12 אִם־חָכַמְתָּ חָכַמְתָּ לָּךְ ס
וְלֹצְתָּ לְבַדְּךָ תִּשָּׂא׃

13 אֵשֶׁת כְּסִילוֹת הֹמִיָּה
פְּתַיּוּת וּבַל־יָדְעָה מָּה׃

וישבה

ס, 4 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"ן, ר"ס, ד"י, רי"ב, רי"ד ורט"ו, ס"א מי ובלא מקף. 6 v. כן בספרים כ"י ורט"ו, ס"א פתאים וכן בד"א. ר"ב, ד"ג, ר"ו, ר"ם, ר"י רי"א, רי"ב ורי"ד. 9 v. ס"א ויחכם ובלא מקף וכן ר"ב, רי"ב ורי"ד. 12 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו נגיע וכן בד"ג, ד"י ורט"ו. 12 v. בח"ע וכח"ם נמצאו כאן אלו הפסוקים: הַנִּשְׁעָן עַל־כִּזְבִים רָעָה רוּחַ הוּא, והוא ירדף צפרים עָפוֹת: כִּי עָזֹב דִּרְכֵי כַרְמוֹ וְעַל־מַעְגְּלֵי שְׁדֵמָה יִתְעֶה: וְהוֹלֵךְ בְּמִדְבָּר צִיָּה, וְאֶרֶץ הִתְעַתְּדָה לְצָמָא וְאַסְפּוּ פְרִי אֲלִיל בְּחַסְנָיו.

For she sitteth at the door of her house, on a seat in the high places of the city,
To call passengers who go right on their ways:
Whoso is simple, let him turn in hither: and as for him that wanteth understanding, she saith to him,
Stolen waters are sweet, and bread eaten in secret is pleasant.
But he knoweth not that the dead are there; and that her guests are in the depths of hell.

14 וְיָשְׁבָה לְפֶתַח בֵּיתָהּ
עַל־כִּסֵּא מְרֹמֵי קָרֶת׃
15 לִקְרֹא לְעֹבְרֵי דָרֶךְ
הַמְיַשְּׁרִים אָרְחוֹתָם׃
16 מִי־פֶתִי יָסֹר הֵנָּה
וַחֲסַר־לֵב וְאָמְרָה לּוֹ׃
17 מַיִם גְּנוּבִים יִמְתָּקוּ
וְלֶחֶם סְתָרִים יִנְעָם׃
18 וְלֹא־יָדַע כִּי־רְפָאִים שָׁם
בְּעִמְקֵי שְׁאוֹל קְרֻאֶיהָ׃

The proverbs of Solomon. A wise son maketh a glad father: but a foolish son is the heaviness of his mother.
Treasures of wickedness profit nothing: but righteousness delivereth from death.
The LORD will not suffer the soul of the righteous to famish: but he casteth away the substance of the wicked.
He becometh poor that dealeth with a slack hand: but the hand of the diligent maketh rich.
He that gathereth in summer is a wise son: but he that sleepeth in harvest is a son that causeth shame.
Blessings are upon the head of the just:

א
מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה
בֵּן חָכָם יְשַׂמַּח־אָב
וּבֵן כְּסִיל תּוּגַת אִמּוֹ׃
2 לֹא־יוֹעִילוּ אוֹצְרוֹת רֶשַׁע
וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת׃
3 לֹא־יַרְעִיב יְהוָה נֶפֶשׁ צַדִּיק
וְהַוַּת רְשָׁעִים יֶהְדֹּף׃
4 רָאשׁ עָשָׂה כַּף־רְמִיָּה
וְיַד חָרוּצִים תַּעֲשִׁיר׃
5 אֹגֵר בַּקַּיִץ בֵּן מַשְׂכִּיל
נִרְדָּם בָּקָּצִיר בֵּן מֵבִישׁ׃
6 בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק

ומי

14 v. כן בורב ספרים כי׳ ומסמר עליו נעיא וכן בר״נ, ד״ו ה״ם. 16 v. כן נסקא בספרים כי׳, ר״ב, ר״ן, ר״ס, ד״י, ח״ב, ח״ד הם״ו. 17 v. כן בורב ספרים כי׳, ר״ב, ר״נ, ר״ן ר״ם, ד״י, ח״ב ח״ד, ס״א מים־גנובים וכן דמ״ו, וס״א מים גנובים. 18 v. כן בורב ספרים כי׳ ונסמר עליו נעיא. וכן בר״נ: ורי״ן, ס״א ולא וכלא כקא וכן ד״ב, ח״ב ח״ד. 16 v. בת״ע ובח״ס נסמאו כאן אלו הפסוקים: כִּי אִם סוּר אֶל־תַּחְכְּמָתָה בַּפָּקוֹם. וְאֶל־תְּשִׁים עֵינְךָ עָלֶיהָ. כִּי לֹה תַּעֲבֹר מִים זָרִים: חֲבֹל כְּפִים זָרִים. וּמִפָּקוֹר עָר אֶל־תִּשְׁתֶּה. לְמַעַן יִרְבּוּ יָמֶיךָ. וּוֹסְפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים. 1 v. 3 v. ס״א בוגדים וכן דמ״ו: עיין לקמן י״א ו׳. 4 v. רָשׁ קרי. 4 v. בת״ע נסמא כאן: בֵּן לְפַרְסוּקָר יְחָנָם, וְנַבְּסוּל יְנַבֵּר.

but violence covereth the mouth of the wicked.

7 The memory of the just is blessed: but the name of the wicked shall rot.

8 The wise in heart will receive commandments: but a prating fool shall fall.

9 He that walketh uprightly walketh surely: but he that perverteth his ways shall be known.

10 He that winketh with the eye causeth sorrow: but a prating fool shall fall.

11 The mouth of a righteous man is a well of life: but violence covereth the mouth of the wicked.

12 Hatred stirreth up strifes: but love covereth all sins.

13 In the lips of him that hath understanding wisdom is found: but a rod is for the back of him that is void of understanding.

14 Wise men lay up knowledge: but the mouth of the foolish is near destruction.

15 The rich man's wealth is his strong city: the destruction of the poor is their poverty.

16 The labour of the righteous tendeth to life: the fruit of the wicked to sin.

17 He is in the way of life that keepeth instruction: but he that refuseth reproof erreth.

18 He that hideth hatred with lying lips,

וּפִי רְשָׁעִים יְכַסֶּה חָמָס׃

7 זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה
וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב׃

8 חֲכַם־לֵב יִקַּח מִצוֹת
וֶאֱוִיל שְׂפָתַיִם יִלָּבֵט׃

9 הוֹלֵךְ בְּתֹם יֵלֵךְ בֶּטַח
וּמְעַקֵּשׁ דְּרָכָיו יִוָּדֵעַ׃

10 קֹרֵץ עַיִן יִתֵּן עַצֶּבֶת
וֶאֱוִיל שְׂפָתַיִם יִלָּבֵט׃

11 מְקוֹר חַיִּים פִּי צַדִּיק
וּפִי רְשָׁעִים יְכַסֶּה חָמָס׃

12 שִׂנְאָה תְּעֹרֵר מְדָנִים
וְעַל כָּל־פְּשָׁעִים תְּכַסֶּה אַהֲבָה׃

13 בִּשְׂפָתֵי נָבוֹן תִּמָּצֵא חָכְמָה
וְשֵׁבֶט לְגֵו חֲסַר־לֵב׃

14 חֲכָמִים יִצְפְּנוּ־דָעַת
וּפִי אֱוִיל מְחִתָּה קְרֹבָה׃

15 הוֹן עָשִׁיר קִרְיַת עֻזּוֹ
מְחִתַּת דַּלִּים רִישָׁם׃

16 פְּעֻלַּת צַדִּיק לְחַיִּים
תְּבוּאַת רָשָׁע לְחַטָּאת׃

17 אֹרַח לְחַיִּים שֹׁמֵר מוּסָר
וְעֹזֵב תּוֹכַחַת מַתְעֶה׃

18 מְכַסֶּה שִׂנְאָה שִׂפְתֵי־שָׁקֶר

ומוצא

---

7 v. ס״א צַדִּיקִים וכן תר׳ ות׳ע. 9 v. כן ברוב ספרים כ״, ר״ב, ר״י ורי״א, ס״א פָּתוּם מלא וכן ר״א ר״ג, ר״ן, ר״ם, רי״ב, רי״ר ורפ״ו. 10 v. כת״ע ותים נמצא כאן ומוכיח אֱוִיל־שָׂפָתַיִם יִלָּבֵט׃ 12 v. כן ברוב ספרים כ״, רי״ב, רי״ר ופ״ו, אך יַעֲלֶה שְׂנָאוֹת׃ בסקוס ואויל שפתים ילבט. 14 v. כן ברוב ספרים כ״, ר״ב, ר״ג, ר״ן, ס״א וְעַל־ בסקס ובלא נגינה וכן ר״ב, ר״ג, ד״ורפ״ם. 16 v. כן ברוב ספרים כ״, ד״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ם, ר״י, רי״ב ורי״ר, ס״א ופ״ר וכן רפ״ו. 16 v. כן ברוב ספרים כ״י ר״י ופ ו, ס״א פְּעֻלַּת־צַדִּיק וכן ר״ב, ר״ג, ר״ן ור״ם, וס״א פְּעֻלַּת־צַדִּיק וכן רי״ב ורי״ר.

and he that uttereth a slander, is a fool.

וּמוֹצֵא דִבָּה הוּא כְסִיל׃

In the multitude of words there wanteth not sin: but he that refraineth his lips is wise.

19 בְּרֹב דְּבָרִים לֹא יֶחְדַּל־פָּשַׁע
וְחוֹשֵׂךְ שְׂפָתָיו מַשְׂכִּיל׃

The tongue of the just is as choice silver: the heart of the wicked is little worth.

20 כֶּסֶף נִבְחָר לְשׁוֹן צַדִּיק
לֵב רְשָׁעִים כְּמְעָט׃

The lips of the righteous feed many: but fools die for want of wisdom.

21 שִׂפְתֵי צַדִּיק יִרְעוּ רַבִּים
וְאֱוִילִים בַּחֲסַר־לֵב יָמוּתוּ׃

The blessing of the LORD, it maketh rich, and he addeth no sorrow with it.

22 בִּרְכַּת יְהוָה הִיא תַעֲשִׁיר
וְלֹא־יוֹסֵף עֶצֶב עִמָּהּ׃

It is as sport to a fool to do mischief: but a man of understanding hath wisdom.

23 כִּשְׂחוֹק לִכְסִיל עֲשׂוֹת זִמָּה
וְחָכְמָה לְאִישׁ תְּבוּנָה׃

The fear of the wicked, it shall come upon him: but the desire of the righteous shall be granted.

24 מְגוֹרַת רָשָׁע הִיא תְבוֹאֶנּוּ
וְתַאֲוַת צַדִּיקִים יִתֵּן׃

As the whirlwind passeth, so is the wicked no more: but the righteous is an everlasting foundation.

25 כַּעֲבוֹר סוּפָה וְאֵין רָשָׁע
וְצַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם׃

As vinegar to the teeth, and as smoke to the eyes, so is the sluggard to them that send him.

26 כַּחֹמֶץ לַשִּׁנַּיִם וְכָעָשָׁן לָעֵינָיִם
כֵּן הֶעָצֵל לְשֹׁלְחָיו׃

The fear of the LORD prolongeth days: but the years of the wicked shall be shortened.

27 יִרְאַת יְהוָה תּוֹסִיף יָמִים
וּשְׁנוֹת רְשָׁעִים תִּקְצֹרְנָה׃

The hope of the righteous shall be gladness: but the expectation of the wicked shall perish.

28 תּוֹחֶלֶת צַדִּיקִים שִׂמְחָה
וְתִקְוַת רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃

The way of the LORD is strength to the upright: but destruction shall be to the workers of iniquity.

29 מָעוֹז לַתֹּם דֶּרֶךְ יְהוָה
וּמְחִתָּה לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃

The righteous shall never be removed: but the wicked shall not inhabit the earth.

30 צַדִּיק לְעוֹלָם בַּל־יִמּוֹט
וּרְשָׁעִים לֹא יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ׃

פ״י

יט .v כן ברוב ספרים כ״י, ונמצר עליו מלא וכן בדפי דפ״ב דפ״ד ודצ״ו ס״א והשך חסר וכן דפ״א דפ״ב, דפ״ג, דפ״ו דפ״ט ודפ״א. כב .v ס״א ולא יוסף וכן דפ״ג דפ״ו דפ״ט דפ״ב ודפ״ד.
כד .v צ״ל תתן כן ת ע, או תיתן וכן חר ות״ס.

משלי

31 The mouth of the just bringeth forth wisdom: but the froward tongue shall be cut out.
32 The lips of the righteous know what is acceptable: but the mouth of the wicked speaketh frowardness.

11 A false balance is abomination to the LORD: but a just weight is his delight.
2 When pride cometh, then cometh shame: but with the lowly is wisdom.
3 The integrity of the upright shall guide them: but the perverseness of transgressors shall destroy them.
4 Riches profit not in the day of wrath: but righteousness delivereth from death.
5 The righteousness of the perfect shall direct his way: but the wicked shall fall by his own wickedness.
6 The righteousness of the upright shall deliver them: but transgressors shall be taken in their own naughtiness.
7 When a wicked man dieth, his expectation shall perish: and the hope of unjust men perisheth.
8 The righteous is delivered out of trouble, and the wicked cometh in his stead.
9 An hypocrite with his mouth destroyeth his neighbour: but through knowledge shall the just be delivered.
10 When it goeth well with the righteous, the city rejoiceth: and when the wicked perish, there is shouting.
11 By the blessing of the upright the city is exalted:

פִּי־צַדִּיק יָנוּב חָכְמָה
וּלְשׁוֹן תַּהְפֻּכוֹת תִּכָּרֵת׃
שִׂפְתֵי צַדִּיק יֵדְעוּן רָצוֹן
וּפִי רְשָׁעִים תַּהְפֻּכוֹת׃
מֹאזְנֵי מִרְמָה תּוֹעֲבַת יְהוָה
וְאֶבֶן שְׁלֵמָה רְצוֹנוֹ׃
בָּא זָדוֹן וַיָּבֹא קָלוֹן
וְאֶת־צְנוּעִים חָכְמָה׃
תֻּמַּת יְשָׁרִים תַּנְחֵם
וְסֶלֶף בּוֹגְדִים וְשָׁדָם׃
לֹא־יוֹעִיל הוֹן בְּיוֹם עֵבְרָה
וְצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת׃
צִדְקַת תְּמִים תְּיַשֵּׁר דַּרְכּוֹ
וּבְרִשְׁעָתוֹ יִפֹּל רָשָׁע׃
צִדְקַת יְשָׁרִים תַּצִּילֵם
וּבְהַוַּת בּוֹגְדִים יִלָּכֵדוּ׃
בְּמוֹת אָדָם רָשָׁע תֹּאבַד תִּקְוָה
וְתוֹחֶלֶת אוֹנִים אָבָדָה׃
צַדִּיק מִצָּרָה נֶחֱלָץ
וַיָּבֹא רָשָׁע תַּחְתָּיו׃
בְּפֶה חָנֵף יַשְׁחֵת רֵעֵהוּ
וּבְדַעַת צַדִּיקִים יֵחָלֵצוּ׃
בְּטוּב צַדִּיקִים תָּעַלֹץ קִרְיָה
וּבַאֲבֹד רְשָׁעִים רִנָּה׃
בִּבְרָכַת יְשָׁרִים תָּרוּם קָרֶת

ובפי

יא. ב v. כן ברוב ספרים כ"י ונספר עליו נעויא וכן בר"ב, ר"י, ח"ב, ד"ד ורס"ו, ס"א חת וכלא"ס סקפ וכן ר"ג, ר"ו ה"ס. ג v. וְשָׁדָם או וְשָׁדָם כתיב, יְשָׁדֵם קרי, בס"א יְשָׁדֵם כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ג, ר"ו, ד"ם והי"א. ו v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"י, ח"ב, ד"ד ודס"ו, ס"א ובחת בנרים.

but it is overthrown by the mouth of the wicked.
He that is void of wisdom despiseth his neighbour: but a man of understanding holdeth his peace.
A talebearer revealeth secrets: but he that is of a faithful spirit concealeth the matter.
Where no counsel is, the people fall: but in the multitude of counsellors there is safety.
He that is surety for a stranger shall smart for it: and he that hateth suretiship is sure.
A gracious woman retaineth honour: and strong men retain riches.
The merciful man doeth good to his own soul: but he that is cruel troubleth his own flesh.
The wicked worketh a deceitful work: but to him that soweth righteousness shall be a sure reward.
As righteousness tendeth to life: so he that pursueth evil pursueth it to his own death.
They that are of a froward heart are abomination to the LORD: but such as are upright in their way are his delight.
Though hand join in hand, the wicked shall not be unpunished: but the seed of the righteous shall be delivered.
As a jewel of gold in a swine's snout, so is a fair woman which is without discretion.
The desire of the righteous is only good:

וּבְפִ֣י רְשָׁעִ֣ים תְּהָרֵֽס׃
12 בָּ֭וז לְרֵעֵ֣הוּ חֲסַר־לֵ֑ב
וְאִ֥ישׁ תְּבוּנ֗וֹת יַחֲרִֽישׁ׃
13 הוֹלֵ֣ךְ רָכִ֣יל מְגַלֶּה־סּ֑וֹד
וְנֶאֱמַן־ר֝֗וּחַ מְכַסֵּ֥ה דָּבָֽר׃
14 בְּאֵ֣ין תַּחְבֻּל֣וֹת יִפֹּל־עָ֑ם
וּתְשׁוּעָ֥ה בְרֹ֝ב יוֹעֵֽץ׃
15 רַ֣ע יֵרוֹעַ כִּֽי־עָרַ֣ב זָ֑ר
וְשׂנֵ֥א תְּ֝קָעִ֗ים בּוֹטֵֽחַ׃
16 אֵ֭שֶׁת חֵ֣ן תִּתְמָךְ־כָּב֑וֹד
וְעָרִ֥יצִ֝֗ים יִתְמְכ֥וּ עֹֽשֶׁר׃
17 גֹּמֵ֣ל נַ֭פְשׁוֹ אִ֣ישׁ חָסֶ֑ד
וְעֹכֵ֖ר שְׁאֵרוֹ אַכְזָרִֽי׃
18 רָשָׁ֗ע עֹשֶׂ֥ה פְעֻלַּת־שָׁ֑קֶר
וְזֹרֵ֥עַ צְ֝דָקָ֗ה שֵׂכַ֥ר אֱמֶֽת׃
19 כֵּן־צְדָקָ֥ה לְחַיִּ֑ים
וּמְרַדֵּ֥ף רָ֝עָ֗ה לְמוֹתֽוֹ׃
20 תּוֹעֲבַ֣ת יְ֭הוָה עִקְּשֵׁי־לֵ֑ב
וְרֹצֵ֖י תָּמִ֣ים דַּרְכּֽוֹ׃
21 יָ֤ד לְ֭יָד לֹא־יְנֻקֶּ֣ה רָ֑ע
וְזֶ֥רַע צַ֝דִּיקִ֗ים נִמְלָֽט׃
22 נֶ֣זֶם זָ֭הָב בְּאַף־חֲזִ֑יר
אִשָּׁ֥ה יָ֝פָ֗ה וְסָרַ֥ת טָֽעַם׃
23 תַּאֲוַ֣ת צַ֭דִּיקִים אַךְ־טּ֑וֹב

תקות

---

11 v. 12 ס״א בֶּן לרעהו וכן ד״ב. ד״ג. ד״ו וד״ט. 15 v. כן בדוב ספרים כ״י. ד״א. ד״ג. ד״ם. ד״ו ודם״ו, ס״א תִּקְעִים חסר וכן ד״ב, ד״ו, ד״ח, ד״י ב וד״יד. 16 v. בח״ע ובח״ם נמצא כאן וכפא קָלוֹן אִשָּׁה שִׂנְאַת צַדִּיק, עֲלוּם חֲסַרֵי עֶשֶׂר יִהְיוּ. 16 v. צ״ל וְהָרוּצִים כן ח״ע וח״ם. 17 v. ס״א חָסִיד וכן ד״א ור״ב. 19 v. צ״ל בן־ כן ח״ע וח״ם. 21 v. ר׳ דגושה. 23 v. כן ברוב ספרים כ״י ודם״ו, ס״א צַדִּיקִים וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״י, ד״יב וד״יד.

but the expectation of the wicked is wrath.

24 There is that scattereth, and yet increaseth; and there is that withholdeth more than is meet, but it tendeth to poverty.

25 The liberal soul shall be made fat: and he that watereth shall be watered also himself.

26 He that withholdeth corn, the people shall curse him: but blessing shall be upon the head of him that selleth it.

27 He that diligently seeketh good procureth favour: but he that seeketh mischief, it shall come unto him.

28 He that trusteth in his riches shall fall: but the righteous shall flourish as a branch.

29 He that troubleth his own house shall inherit the wind: and the fool shall be servant to the wise of heart.

30 The fruit of the righteous is a tree of life; and he that winneth souls is wise.

31 Behold, the righteous shall be recompensed in the earth: much more the wicked and the sinner.

12 Whoso loveth instruction loveth knowledge: but he that hateth reproof is brutish.

2 A good man obtaineth favour of the LORD: but a man of wicked devices will he condemn.

3 A man shall not be established by wickedness: but the root of the righteous shall not be moved.

4 A virtuous woman is a crown to her husband: but she that maketh ashamed is as rottenness in his bones.

תִּקְוַת רְשָׁעִים עֶבְרָה׃

24 יֵשׁ מְפַזֵּר וְנוֹסָף עֹד
וְחֹשֵׂךְ מִיֹּשֶׁר אַךְ־לְמַחְסוֹר׃

25 נֶפֶשׁ־בְּרָכָה תְדֻשָּׁן
וּמַרְוֶה גַּם־הוּא יוָּרֵא׃

26 מַנִּיעַ בָּר יְקֻבֻּהוּ לְאֹם
וּבְרָכָה לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר׃

27 שֹׁחֵר טוֹב יְבַקֶּשׁ רָצוֹן
וְדֹרֵשׁ רָעָה תְּבוֹאֶנּוּ׃

28 בּוֹטֵחַ בְּעָשְׁרוֹ הוּא יִפּוֹל
וְכָעָלֶה צַדִּיקִים יִפְרָחוּ׃

29 עֹכֵר בֵּיתוֹ יִנְחַל־רוּחַ
וְעֶבֶד אֱוִיל לַחֲכַם־לֵב׃

30 פְּרִי־צַדִּיק עֵץ חַיִּים
וְלֹקֵחַ נְפָשׁוֹת חָכָם׃

31 הֵן צַדִּיק בָּאָרֶץ יְשֻׁלָּם
אַף כִּי־רָשָׁע וְחוֹטֵא׃

יב אֹהֵב מוּסָר אֹהֵב דָּעַת
וְשׂוֹנֵא תוֹכַחַת בָּעַר׃

2 טוֹב יָפִיק רָצוֹן מֵיְהוָה
וְאִישׁ מְזִמּוֹת יַרְשִׁיעַ׃

3 לֹא־יִכּוֹן אָדָם בְּרֶשַׁע
וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים בַּל־יִמּוֹט׃

4 אֵשֶׁת חַיִל עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ
וּכְרָקָב בְּעַצְמוֹתָיו מְבִישָׁה׃

מחשבות

24 v. כן ברוב ספרים כו״, ד״ק, ד״ב. ד״ד ודס״ו, ס״א אך ובלא מקף וכן ר״ב, ר״ג, ד״ו וד״ם.
25 v. ס״א יזרה וכן ר״א. 26 v. ר׳ דכתי. 29 v. נ״ל יבזל. 30 v. ס״א פרי ובלא מקף וכן ר״ג. ד״ו וד״ם, או פרי כלא נגיע וכן ר״ב, ד״ב ד״ד, ונ״ל פרי־.

The thoughts of the righteous are right: but the counsels of the wicked are deceit.

The words of the wicked are to lie in wait for blood: but the mouth of the upright shall deliver them.

The wicked are overthrown, and are not: but the house of the righteous shall stand.

A man shall be commended according to his wisdom: but he that is of a perverse heart shall be despised.

He that is despised, and hath a servant, is better than he that honoureth himself, and lacketh bread.

A righteous man regardeth the life of his beast: but the tender mercies of the wicked are cruel.

He that tilleth his land shall be satisfied with bread: but he that followeth vain persons is void of understanding.

The wicked desireth the net of evil men: but the root of the righteous yieldeth fruit.

The wicked is snared by the transgression of his lips: but the just shall come out of trouble.

A man shall be satisfied with good by the fruit of his mouth: and the recompence of a man's hands shall be rendered unto him.

The way of a fool is right in his own eyes: but he that hearkeneth unto counsel is wise.

A fool's wrath is presently known:

5 מַחְשְׁבוֹת צַדִּיקִים מִשְׁפָּט
תַּחְבֻּלוֹת רְשָׁעִים מִרְמָה׃

6 דִּבְרֵי רְשָׁעִים אָרְבֵּ־דָם
וּפִי יְשָׁרִים יַצִּילֵם׃

7 הָפוֹךְ רְשָׁעִים וְאֵינָם
וּבֵית צַדִּיקִים יַעֲמֹד׃

8 לְפִי־שִׂכְלוֹ יְהֻלַּל־אִישׁ
וְנַעֲוֵה־לֵב יִהְיֶה לָבוּז׃

9 טוֹב נִקְלֶה וְעֶבֶד לוֹ
מִמִּתְכַּבֵּד וַחֲסַר־לָחֶם׃

10 יוֹדֵעַ צַדִּיק נֶפֶשׁ בְּהֶמְתּוֹ
וְרַחֲמֵי רְשָׁעִים אַכְזָרִי׃

11 עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע־לָחֶם
וּמְרַדֵּף רֵיקִים חֲסַר־לֵב׃

12 חָמַד רָשָׁע מְצוֹד רָעִים
וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים יִתֵּן׃

13 בְּפֶשַׁע שְׂפָתַיִם מוֹקֵשׁ רָע
וַיֵּצֵא מִצָּרָה צַדִּיק׃

14 מִפְּרִי פִי־אִישׁ יִשְׂבַּע־טוֹב
וְגְמוּל יְדֵי־אָדָם יָשׁוּב לוֹ׃

15 דֶּרֶךְ אֱוִיל יָשָׁר בְּעֵינָיו
וְשֹׁמֵעַ לְעֵצָה חָכָם׃

16 אֱוִיל בַּיּוֹם יִוָּדַע כַּעְסּוֹ
וכסה

---

v. 6 כן ברוב ספרים כ"י וד"י, ס"א רְשָׁעִים וכן ד"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, די"ב, די"ד ודס"ו. v. 6 כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י, די"א, די"ב, די"ד ודס"ן, ס"א אֹרֵב־ וכן ד"ב. v. 6 ס"א תְּצִילֵם וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו ודס. v. 8 כן ברוב ספרים כ"י ונסמר עליו נ"ץ א וכן כר"ב, ד"י, ס"א לְפִי וכלא מקף וכן ר"ב, ד"ו, ר"ם, די"ב, די"ד ודס"ו. v. 11 בת"ע נכתבא כאן סְתָתָנָג בְּמַשְׁמָה חַיֵּךְ יַיָּוֹב בְּמִדְרוֹהָיו חְרוּפָה. v. 12 צ"ל אֵיתָן כן ת"ע. v. 13 בת"ע נכתבא כאן כְּבִים מֵיקָרִים יֵרְחָם, וְהַמְּנַע בְּשָׁעָרִים יַכְאִיב נַפְשׁוֹת. v. 14 יָשׁוּב כתיב, יָשִׁיב קרי, בס"א יָשִׁיב כתיב וקרי וכן ד"א הי"א. v. 16 סכיר בְּיוֹם, ת"ל בָּיוֹם.

but a prudent man covereth shame.

17 He that speaketh truth sheweth forth righteousness: but a false witness deceit.

18 There is that speaketh like the piercings of a sword: but the tongue of the wise is health.

19 The lip of truth shall be established for ever: but a lying tongue is but for a moment.

20 Deceit is in the heart of them that imagine evil: but to the counsellors of peace is joy.

21 There shall no evil happen to the just: but the wicked shall be filled with mischief.

22 Lying lips are abomination to the LORD: but they that deal truly are his delight.

23 A prudent man concealeth knowledge: but the heart of fools proclaimeth foolishness.

24 The hand of the diligent shall bear rule: but the slothful shall be under tribute.

25 Heaviness in the heart of man maketh it stoop: but a good word maketh it glad.

26 The righteous is more excellent than his neighbour: but the way of the wicked seduceth them.

27 The slothful man roasteth not that which he took in hunting: but the substance of a diligent man is precious.

28 In the way of righteousness is life;

וְכֹסֶה קָלוֹן עָרוּם׃

17 יָפִיחַ אֱמוּנָה יַגִּיד צֶדֶק
וְעֵד שָׁקָרִים מִרְמָה׃

18 יֵשׁ בּוֹטֶה כְּמַדְקְרוֹת חָרֶב
וּלְשׁוֹן חֲכָמִים מַרְפֵּא׃

19 שִׂפַת־אֱמֶת תִּכּוֹן לָעַד
וְעַד־אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן שָׁקֶר׃

20 מִרְמָה בְּלֵב־חֹרְשֵׁי רָע
וְלִיעֲצֵי שָׁלוֹם שִׂמְחָה׃

21 לֹא־יְאֻנֶּה לַצַּדִּיק כָּל־אָוֶן
וּרְשָׁעִים מָלְאוּ רָע׃

22 תּוֹעֲבַת יְהוָה שִׂפְתֵי־שָׁקֶר
וְעֹשֵׂי אֱמוּנָה רְצוֹנוֹ׃

23 אָדָם עָרוּם כֵּסֶה דָּעַת
וְלֵב כְּסִילִים יִקְרָא אִוֶּלֶת׃

24 יַד־חָרוּצִים תִּמְשֹׁל
וּרְמִיָּה תִּהְיֶה לָמַס׃

25 דְּאָגָה בְּלֵב־אִישׁ יַשְׁחֶנָּה
וְדָבָר טוֹב יְשַׂמְּחֶנָּה׃

26 יָתֵר מֵרֵעֵהוּ צַדִּיק
וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תַּתְעֵם׃

27 לֹא־יַחֲרֹךְ רְמִיָּה צֵידוֹ
וְהוֹן־אָדָם יְקַר חָרוּץ׃

28 בְּאֹרַח צְדָקָה חַיִּים

וְדֶרֶךְ

---

v. 18 כן למערבאי. למדנחאי כיתא באלף. v. 20 כן ב״א. ב״ג וְלִיעֲצֵי גיויא. ס״א וליועצי מלא וכן ר״א. ד״ב. ד״ו. ר״ם. ר״י. ריי״א. דיי״ב. דיי״ד ורמ״ו. v. 21 צ״ל נָאוָה כן ת״ע ות״ס. v. 22 ס״א ועֹשֵׂה וכן ת״ע. v. 24 נ״ל יָחַד מְרֵעֵהוּ: עיין איוב ל״ם ח׳. v. 27 כן ברוב ספרים כ״י. ד״ב. דיי״ב. דיי״ד ורכ״ו. ס״א והון אדם יקר וכן ד״ג. ד״ו ודי״ם. וס״א והון־אָדָם יְקַר.

וְדֶרֶךְ נְתִיבָתָהּ אַל־מָוֶת׃

and in the pathway thereof there is no death.

יג בֵּן חָכָם מוּסַר אָב
וְלֵץ לֹא־שָׁמַע גְּעָרָה׃
2 מִפְּרִי פִי־אִישׁ יֹאכַל טוֹב
וְנֶפֶשׁ בֹּגְדִים חָמָס׃
3 נֹצֵר פִּיו שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ
פֹּשֵׂק שְׂפָתָיו מְחִתָּה־לוֹ׃
4 מִתְאַוָּה וְאֵין נַפְשׁוֹ עָצֵל
וְנֶפֶשׁ חָרוּצִים תְּדֻשָּׁן׃
5 דְּבַר־שֶׁקֶר יִשְׂנָא צַדִּיק
וְרָשָׁע יַבְאִישׁ וְיַחְפִּיר׃
6 צְדָקָה תִּצַּר תָּם־דָּרֶךְ
וְרִשְׁעָה תְּסַלֵּף חַטָּאת׃
7 יֵשׁ מִתְעַשֵּׁר וְאֵין כֹּל
מִתְרוֹשֵׁשׁ וְהוֹן רָב׃
8 כֹּפֶר נֶפֶשׁ־אִישׁ עָשְׁרוֹ
וְרָשׁ לֹא־שָׁמַע גְּעָרָה׃
9 אוֹר־צַדִּיקִים יִשְׂמָח
וְנֵר רְשָׁעִים יִדְעָךְ׃
10 רַק־בְּזָדוֹן יִתֵּן מַצָּה
וְאֶת־נְוֹעָצִים חָכְמָה׃
11 הוֹן מֵהֶבֶל יִמְעָט

וקבץ

---

v. 28 ס״א נתיבה וכן די״א, וני״ל תעבה. v. 28 ס״א אל־ וכן ח״ב, תר, ח״ע, ת״ס ות״ר. יב. 1 v. בס״א אין כאן פסקא. 2 v. ס״א ישפע וכן תר, ת״ס ות״ר. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״י, די״ב, די״ד הדס״ו וכן ב״א, ס״א אור צדיקים וכן ד״ב וב״נ. 9 v. ני״ל יזרח. 9 v. בת״ע נמצא כאן נפלטות סדרה תתעינה בחסאים, תצדיקים הוננים זסרחסים. 10 v. ס״א ואת נרנעים וכן ד״ב, ד״ג, די״ו ור״ם. 10 v. ני״ל צנועים: עיין לעיל י״א ב׳. 11 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, די״ר ד״ם, די״ו ורס״ו, ס״א חוך בסקף וכן די״ב תי״ד. 11 v. צ״ל מבהל כן ת״ע ות״ר: עיין לקמן ב׳ כ״א.

but he that gathereth by labour shall increase.

12 Hope deferred maketh the heart sick: but when the desire cometh, it is a tree of life.

13 Whoso despiseth the word shall be destroyed: but he that feareth the commandment shall be rewarded.

14 The law of the wise is a fountain of life, to depart from the snares of death.

15 Good understanding giveth favour: but the way of transgressors is hard.

16 Every prudent man dealeth with knowledge: but a fool layeth open his folly.

17 A wicked messenger falleth into mischief: but a faithful ambassador is health.

18 Poverty and shame shall be to him that refuseth instruction: but he that regardeth reproof shall be honoured.

19 The desire accomplished is sweet to the soul: but it is abomination to fools to depart from evil.

20 He that walketh with wise men shall be wise: but a companion of fools shall be destroyed.

21 Evil pursueth sinners: but to the righteous good shall be repayed.

22 A good man leaveth an inheritance to his children's children: and the wealth of the sinner is laid up for the just.

וְנִקֶּה עַל־לֹא דַרְכָּהּ׃
12 תּוֹחֶלֶת מְמֻשָּׁכָה מַחֲלַה־לֵב
וְעֵץ חַיִּים תַּאֲוָה בָּאָה׃
13 בְּזֵה לִדְבָר יֵחָבֵל לוֹ
וְיָרֵא מִצְוָה הוּא יְשֻׁלָּם׃
14 תּוֹרַת חָכָם מְקוֹר חַיִּים
לָסוּר מִמֹּקְשֵׁי מָוֶת׃
15 שֵׂכֶל טוֹב יִתֶּן־חֵן
וְדֶרֶךְ בֹּגְדִים אֵיתָן׃
16 כָּל־עָרוּם יַעֲשֶׂה בְדָעַת
וּכְסִיל יִפְרֹשׂ אִוֶּלֶת׃
17 מַלְאָךְ רָשָׁע יִפֹּל בְּרָע
צִיר אֱמוּנִים מַרְפֵּא׃
18 רֵישׁ וְקָלוֹן פּוֹרֵעַ מוּסָר
וְשֹׁמֵר תּוֹכַחַת יְכֻבָּד׃
19 תַּאֲוָה נִהְיָה תַעֲרֹב לַנָּפֶשׁ
וְתוֹעֲבַת כְּסִילִים סוּר מֵרָע׃
20 הוֹלֵךְ אֶת־חֲכָמִים וְחָכָם
וְרֹעֵה כְסִילִים יֵרוֹעַ׃
21 חַטָּאִים תְּרַדֵּף רָעָה
וְאֶת־צַדִּיקִים יְשֻׁלַּם־טוֹב׃
22 טוֹב יַנְחִיל בְּנֵי־בָנִים
וְצָפוּן לְצַדִּיק חֵיל חוֹטֵא׃

רב־

11 ר. כת"ן וה"ס נכתב כאן בְּזִיק חוֹנֵן וְהִלָּוֶה׃ מוב סְעַד לֵב בְּתוֹחֶלֶת מְמֻשָּׁכָה וּמַשָּׁךְ בְּתוֹחֶלֶת. 12 ר. פ"א מַחֲלַת וכ"מ מסקנא וכן ר"ב ור"ד. 13 ר. כת"ן וה"ס נכתב כאן לְנַרְסִיקָה זִין וְלִשְׁוֹנוֹ. וְלַאֲבֵד הָכָם מְצֻוֹּתֵי וְהִצְטַן מֵהֶם. 15 ר. כן בכתב ספרים כ"י וה"ס. פ"א שֵׂכֶל טוֹב. וכ"א שֵׂכֶל ר"ב, ר"ג, ר"ן, רמ"ה, ר"י, ר"ב ור"ד. 15 ר. כת"ן נכתב כאן וְדֶרֶךְ אוֹהֲבֵי אֱמֶת מוּכָנָה חֵיתָם. ודרך וגו'. 20 ר. חָלוּק יש חֲלוּק כתיב. חוֹלֵק קרי. 20 ר. וְחָכָם כתיב יֵחָכֵם קרי. 22 ר. כן בכתב ספרים כ"י, ר"י. ור"ב ור"ד וה"ס, פ"א יִנְחַל בְּנֵי. וכ"א וְנֶחְבָּל בְּנֵי וכן ר"ב, ר"ג, ר"ן, ור"ם.

Much food is in the tillage of the poor: but there is that is destroyed for want of judgment.
He that spareth his rod hateth his son: but he that loveth him chasteneth him betimes.
The righteous eateth to the satisfying of his soul: but the belly of the wicked shall want.

Every wise woman buildeth her house: but the foolish plucketh it down with her hands.
He that walketh in his uprightness feareth the LORD: but he that is perverse in his ways despiseth him.
In the mouth of the foolish is a rod of pride: but the lips of the wise shall preserve them.
Where no oxen are, the crib is clean: but much increase is by the strength of the ox.
A faithful witness will not lie: but a false witness will utter lies.
A scorner seeketh wisdom, and findeth it not: but knowledge is easy unto him that understandeth.
Go from the presence of a foolish man, when thou perceivest not in him the lips of knowledge.
The wisdom of the prudent is to understand his way: but the folly of fools is deceit.
Fools make a mock at sin: but among the righteous there is favour.
The heart knoweth his own bitterness;

23 רַב־אֹכֶל נִיר רָאשִׁים
וְיֵשׁ נִסְפֶּה בְלֹא מִשְׁפָּט׃
24 חוֹשֵׂךְ שִׁבְטוֹ שׂוֹנֵא בְנוֹ
וְאֹהֲבוֹ שִׁחֲרוֹ מוּסָר׃
25 צַדִּיק אֹכֵל לְשֹׂבַע נַפְשׁוֹ
וּבֶטֶן רְשָׁעִים תֶּחְסָר׃

יד חַכְמוֹת נָשִׁים בָּנְתָה בֵיתָהּ
וְאִוֶּלֶת בְּיָדֶיהָ תֶּהֶרְסֶנּוּ׃
2 הוֹלֵךְ בְּיָשְׁרוֹ יְרֵא יְהוָה
וְנִלְוֶז דְּרָכָיו בּוֹזֵהוּ׃
3 בְּפִי־אֱוִיל חֹטֶר גַּאֲוָה
וְשִׂפְתֵי חֲכָמִים תִּשְׁמוֹרֵם׃
4 בְּאֵין אֲלָפִים אֵבוּס בָּר ס
וְרַב־תְּבוּאוֹת בְּכֹחַ שׁוֹר׃
5 עֵד אֱמוּנִים לֹא יְכַזֵּב
וְיָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר׃
6 בִּקֶּשׁ־לֵץ חָכְמָה וְאָיִן
וְדַעַת לִנְבוֹן נָקֶל׃
7 לֵךְ מִנֶּגֶד לְאִישׁ כְּסִיל
וּבַל־יָדַעְתָּ שִׂפְתֵי־דָעַת׃
8 חָכְמַת עָרוּם הָבִין דַּרְכּוֹ
וְאִוֶּלֶת כְּסִילִים מִרְמָה׃
9 אֱוִלִים יָלִיץ אָשָׁם
וּבֵין יְשָׁרִים רָצוֹן׃
10 לֵב יוֹדֵעַ מָרַת נַפְשׁוֹ

ובשמחתו

יד, ו ר׳ בסא אין כאן פסקא. ד ר׳ ס׳ רבתי. ה ר׳ בן בריוב בספרים כ״ע, ד״ב ד״ג. ו ר׳ בן בריוב ספרים כ״ע, ד״ב ד״ג. ד״ו ד״ח, ד״י ודט״ו, ס״א ב קמ״ב וכן דיב ודיד. ט ר׳ ס״א חָכְמָה וכן דיב ודיד. ז ר׳ ס״א שָׁקֶר וכן דיב. י ר׳ דגושה.

and a stranger doth not intermeddle with his joy.

11 The house of the wicked shall be overthrown: but the tabernacle of the upright shall flourish.

12 There is a way which seemeth right unto a man, but the end thereof are the ways of death.

13 Even in laughter the heart is sorrowful; and the end of that mirth is heaviness.

14 The backslider in heart shall be filled with his own ways: and a good man shall be satisfied from himself.

15 The simple believeth every word: but the prudent man looketh well to his going.

16 A wise man feareth, and departeth from evil: but the fool rageth, and is confident.

17 He that is soon angry dealeth foolishly: and a man of wicked devices is hated.

18 The simple inherit folly: but the prudent are crowned with knowledge.

19 The evil bow before the good; and the wicked at the gates of the righteous.

20 The poor is hated even of his own neighbour: but the rich hath many friends.

21 He that despiseth his neighbour sinneth: but he that hath mercy on the poor, happy is he.

22 Do they not err that devise evil?

וּבְשִׂמְחָתוֹ לֹא־יִתְעָרַב זָר׃

11 בֵּית רְשָׁעִים יִשַּׁמֵּד
וְאֹהֶל יְשָׁרִים יַפְרִיחַ׃

12 יֵשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר לִפְנֵי־אִישׁ
וְאַחֲרִיתָהּ דַּרְכֵי־מָוֶת׃

13 גַּם־בִּשְׂחוֹק יִכְאַב־לֵב
וְאַחֲרִיתָהּ שִׂמְחָה תוּגָה׃

14 מִדְּרָכָיו יִשְׂבַּע סוֹג לֵב
וּמֵעָלָיו אִישׁ טוֹב׃

15 פֶּתִי יַאֲמִין לְכָל־דָּבָר
וְעָרוּם יָבִין לְאֲשֻׁרוֹ׃

16 חָכָם יָרֵא וְסָר מֵרָע
וּכְסִיל מִתְעַבֵּר וּבוֹטֵחַ׃

17 קְצַר־אַפַּיִם יַעֲשֶׂה אִוֶּלֶת
וְאִישׁ מְזִמּוֹת יִשָּׂנֵא׃

18 נָחֲלוּ פְתָאיִם אִוֶּלֶת
וַעֲרוּמִים יַכְתִּרוּ דָּעַת׃

19 שָׁחוּ רָעִים לִפְנֵי טוֹבִים
וְרְשָׁעִים עַל־שַׁעֲרֵי צַדִּיק׃

20 גַּם לְרֵעֵהוּ יִשָּׂנֵא רָשׁ
וְאֹהֲבֵי עָשִׁיר רַבִּים׃

21 בָּזֶה לְרֵעֵהוּ חוֹטֵא
וּמְחוֹנֵן עֲנִיִּים אַשְׁרָיו׃

22 הֲלוֹא־יִתְעוּ חֹרְשֵׁי רָע

וחסד

13 v. צ׳ל ואחריתה שמחה = וְאַחֲרִית הַשִּׂמְחָה כן תר׳, ת׳ע, ת׳ס ות׳ר. 14 v. נ׳ל ומִפַּעֲלָיו: ע״ין ירמיה י״ז י׳. 16 v. כן בסונח בספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ט, ד״י, די״ב, די״ד ודס״ו. 18 v. כן בספרים כ״י, ד״ג ודס״ו, ס״א פְּתָאִים וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ם, ד״י, ד״א, די״ב ודי״ד. 21 v. עֲנִיִּים כתיב עָנִים קרי, בס״א עֲנִיִּים כתיב וקרי וכן תר׳, ת״ע, ת״ס ות״ה, ובס״א עָנִים כתיב וכן ד״א, ד״ג, ד״ו ודי״א. 22 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ו, ר״ם, ד״י ודס״ו. ס״א הלוא ובלא מקף וכן ד״ב, די״ב ודי״ד.

but mercy and truth shall be to them that devise good.
In all labour there is profit: but the talk of the lips tendeth only to penury.
The crown of the wise is their riches: but the foolishness of fools is folly.
A true witness delivereth souls: but a deceitful witness speaketh lies.
In the fear of the LORD is strong confidence: and his children shall have a place of refuge.
The fear of the LORD is a fountain of life, to depart from the snares of death.
In the multitude of people is the king's honour: but in the want of people is the destruction of the prince.
He that is slow to wrath is of great understanding: but he that is hasty of spirit exalteth folly.
A sound heart is the life of the flesh: but envy the rottenness of the bones.
He that oppresseth the poor reproacheth his Maker: but he that honoureth him hath mercy on the poor.
The wicked is driven away in his wickedness: but the righteous hath hope in his death.
Wisdom resteth in the heart of him that hath understanding: but that which is in the midst of fools is made known.
Righteousness exalteth a nation: but sin is a reproach to any people.

וְחֶסֶד וֶאֱמֶת חֹרְשֵׁי טוֹב׃
23 בְּכָל־עֶצֶב יִהְיֶה מוֹתָר
וּדְבַר שְׂפָתַיִם אַךְ לְמַחְסוֹר׃
24 עֲטֶרֶת חֲכָמִים עָשְׁרָם
אִוֶּלֶת כְּסִילִים אִוֶּלֶת׃
25 מַצִּיל נְפָשׁוֹת עֵד אֱמֶת
וְיָפֵחַ כְּזָבִים מִרְמָה׃
26 בְּיִרְאַת יְהוָה מִבְטַח־עֹז
וְלִבָּנָיו יִהְיֶה מַחְסֶה׃
27 יִרְאַת יְהוָה מְקוֹר־חַיִּים
לָסוּר מִמֹּקְשֵׁי מָוֶת׃
28 בְּרֹב־עָם הַדְרַת־מֶלֶךְ
וּבְאֶפֶס לְאֹם מְחִתַּת רָזוֹן׃
29 אֶרֶךְ אַפַּיִם רַב־תְּבוּנָה
וְקִצַר־רוּחַ מֵרִים אִוֶּלֶת׃
30 חַיֵּי בְשָׂרִים לֵב מַרְפֵּא
וְרָקָב עֲצָמוֹת קִנְאָה׃
31 עֹשֵׁק דָּל חֵרֵף עֹשֵׂהוּ
וְמְכַבְּדוֹ חֹנֵן אֶבְיוֹן׃
32 בְּרָעָתוֹ יִדְחֶה רָשָׁע
חֹסֶה בְמוֹתוֹ צַדִּיק׃
33 בְּלֵב נָבוֹן תָּנוּחַ חָכְמָה
וּבְקֶרֶב כְּסִילִים תִּוָּדָע׃
34 צְדָקָה תְרוֹמֵם־גּוֹי
וְחֶסֶד לְאֻמִּים חַטָּאת׃

רצון־

v. 27 ס"א מוקשי כולא וכן ד"ב. ד"י ודי"ד. v. 28 כן ברוב ספרים כ"י, ד"א. ר"ג, ר"ם, ד"י, ד"א, ד"ב, ד"ד ודס"ו, ס"א לאום ונכסר עליו כלא וכן בר"כ ור"ו. v. 32 כן ברוב ספרים כ"י ונסר עליו נעויא. וכן בר"ג, ד"ו ור"י. v. 32 צ"ל בחָתָו או בחָתָו כן ת"ע. v. 34 כן ברוב ספרים כ"י והם"ו, וכן ב"א, ס"א חרומם וכן ד"ב. ד"ד וב"ג, וס"א חרומם וכן ר"ג, ד"ו, ד"ם ור"י.

35 The king's favour is toward a wise servant: but his wrath is against him that causeth shame.

35 רְצוֹן־מֶלֶךְ לְעֶבֶד מַשְׂכִּיל
וְעֶבְרָתוֹ תִּהְיֶה מֵבִישׁ׃

טו

15 A soft answer turneth away wrath: but grievous words stir up anger.

מַעֲנֶה־רַךְ יָשִׁיב חֵמָה
וּדְבַר־עֶצֶב יַעֲלֶה־אָף׃

2 The tongue of the wise useth knowledge aright: but the mouth of fools poureth out foolishness.

2 לְשׁוֹן חֲכָמִים תֵּיטִיב דָּעַת
וּפִי כְסִילִים יַבִּיעַ אִוֶּלֶת׃

3 The eyes of the LORD are in every place, beholding the evil and the good.

3 בְּכָל־מָקוֹם עֵינֵי יְהוָה
צֹפוֹת רָעִים וְטוֹבִים׃

4 A wholesome tongue is a tree of life: but perverseness therein is a breach in the spirit.

4 מַרְפֵּא לָשׁוֹן עֵץ חַיִּים
וְסֶלֶף בָּהּ שֶׁבֶר בְּרוּחַ׃

5 A fool despiseth his father's instruction: but he that regardeth reproof is prudent.

5 אֱוִיל יִנְאַץ מוּסַר אָבִיו
וְשֹׁמֵר תּוֹכַחַת יַעְרִם׃

6 In the house of the righteous is much treasure: but in the revenues of the wicked is trouble.

6 בֵּית צַדִּיק חָסֶן רָב
וּבִתְבוּאַת רָשָׁע נָעְכָּרֶת׃

7 The lips of the wise disperse knowledge: but the heart of the foolish doeth not so.

7 שִׂפְתֵי חֲכָמִים יְזָרוּ דָּעַת
וְלֵב כְּסִילִים לֹא־כֵן׃

8 The sacrifice of the wicked is an abomination to the LORD: but the prayer of the upright is his delight.

8 זֶבַח רְשָׁעִים תּוֹעֲבַת יְהוָה
וּתְפִלַּת יְשָׁרִים רְצוֹנוֹ׃

9 The way of the wicked is an abomination unto the LORD: but he loveth him that followeth after righteousness.

9 תּוֹעֲבַת יְהוָה דֶּרֶךְ רָשָׁע
וּמְרַדֵּף צְדָקָה יֶאֱהָב׃

10 Correction is grievous unto him that forsaketh the way: and he that hateth reproof shall die.

10 מוּסָר רָע לְעֹזֵב אֹרַח
שׂוֹנֵא תוֹכַחַת יָמוּת׃

11 Hell and destruction are before the LORD: how much more then the hearts of the children of men?

11 שְׁאוֹל וַאֲבַדּוֹן נֶגֶד יְהוָה
אַף כִּי־לִבּוֹת בְּנֵי־אָדָם׃

לא־

טו. 3 v. כן בירוב ספרים כ"י ונמסר עליו געיא וכן בר"י ודט"ו. 5 v. כן בספרים כ"י, ד"ג, ר"ו, רם, די"א, די"ב ודי"ד, ס"א תוכחת מלא וכן ד"א, ד"ב, ד"י ודט"ו. 5 v. ס"א יַעֲרִים מלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ט, ר"י, די"ב ודי"ד. 6 v. בת"ע נמצא כאן פרשות עֲרָקָה חֹסֶן רָב. וְרִשְׁעִים מֵאֶרֶץ יִשָּׁרֵשׁוּ. 11 v. כן בירוב ספרים כ"י ונמסר עליו געיא וכן בד"ג, ד"ו, ד"ט, ר"י ודט"ו, ס"א בני או בני ובלא מקף וכן ר"ב.

A scorner loveth not one that reproveth him: neither will he go unto the wise.
A merry heart maketh a cheerful countenance: but by sorrow of the heart the spirit is broken.
The heart of him that hath understanding seeketh knowledge: but the mouth of fools feedeth on foolishness.
All the days of the afflicted are evil: but he that is of a merry heart hath a continual feast.
Better is little with the fear of the LORD than great treasure and trouble therewith.
Better is a dinner of herbs where love is, than a stalled ox and hatred therewith.
A wrathful man stirreth up strife: but he that is slow to anger appeaseth strife.
The way of the slothful man is as an hedge of thorns: but the way of the righteous is made plain.
A wise son maketh a glad father: but a foolish man despiseth his mother.
Folly is joy to him that is destitute of wisdom: but a man of understanding walketh uprightly.
Without counsel purposes are disappointed: but in the multitude of counsellors they are established.
A man hath joy by the answer of his mouth:

12 לְאֹ־יֶאֱהַב לֵץ הוֹכֵחַ לוֹ
אֶל־חֲכָמִים לֹא יֵלֵךְ׃
13 לֵב שָׂמֵחַ יֵיטַב פָּנִים
וּבְעַצְבַּת־לֵב רוּחַ נְכֵאָה׃
14 לֵב נָבוֹן יְבַקֶּשׁ־דָּעַת
וּפְנֵי כְסִילִים יִרְעֶה אִוֶּלֶת׃
15 כָּל־יְמֵי עָנִי רָעִים
וְטוֹב־לֵב מִשְׁתֶּה תָּמִיד׃
16 טוֹב־מְעַט בְּיִרְאַת יְהוָה
מֵאוֹצָר רָב וּמְהוּמָה בּוֹ׃
17 טוֹב אֲרֻחַת יָרָק וְאַהֲבָה־שָׁם
מִשּׁוֹר אָבוּס וְשִׂנְאָה־בוֹ׃
18 אִישׁ חֵמָה יְנִיעַ מָדוֹן
וְאֶרֶךְ אַפַּיִם יַשְׁקִיט רִיב׃
19 דֶּרֶךְ עָצֵל כִּמְשֻׂכַת חָדֶק
וְאֹרַח יְשָׁרִים סְלֻלָה׃

20 בֵּן חָכָם יְשַׂמַּח־אָב
וּכְסִיל אָדָם בּוֹזֶה אִמּוֹ׃
21 אִוֶּלֶת שִׂמְחָה לְחֹסַר־לֵב
וְאִישׁ תְּבוּנָה יְיַשֶּׁר־לָכֶת׃
22 הָפֵר מַחְשָׁבוֹת בְּאֵין סוֹד
וּבְרֹב יוֹעֲצִים תָּקוּם׃
23 שִׂמְחָה לָאִישׁ בְּמַעֲנֵה־פִּיו

ודבר

---

14 v. ופני כתיב. ופי קרי. בם א ופי כתיב וקרי וכן ד״א, חר, ת״ע וח״ס, ובם א ופני כתיב וקרי וכן ד״י וח״ר. 16 v. כן ברוב ספרים כ״י ב. ד״ד ודט״ן, ס״א ובהומה כלרע וכן ד״ב, ד״ו ורדם. 18 v. בח״ע נכתוב כאן אישׁ אפים ישקים ריב. והלעג יעורר עוד. 20 v. בס״א אין כאן מסקא. 20 v. ס״א יבן־כסיל וכן הר. ת״ע וח״ס. 22 v. צ״ל הקם עצה, כן תר. ת״ע וח״ס: עיין לקמן י ם ב׳א.

and a word spoken in due season, how good is it!

24 The way of life is above to the wise, that he may depart from hell beneath.

25 The LORD will destroy the house of the proud: but he will establish the border of the widow.

26 The thoughts of the wicked are an abomination to the LORD: but the words of the pure are pleasant words.

27 He that is greedy of gain troubleth his own house; but he that hateth gifts shall live.

28 The heart of the righteous studieth to answer: but the mouth of the wicked poureth out evil things.

29 The LORD is far from the wicked: but he heareth the prayer of the righteous.

30 The light of the eyes rejoiceth the heart: and a good report maketh the bones fat.

31 The ear that heareth the reproof of life abideth among the wise.

32 He that refuseth instruction despiseth his own soul: but he that heareth reproof getteth understanding.

33 The fear of the LORD is the instruction of wisdom; and before honour is humility.

16 The preparations of the heart in man, and the answer of the tongue, is from the LORD.

2 All the ways of a man are clean in his own eyes; but the LORD weigheth the spirits.

3 Commit thy works unto the LORD,

וְדָבָר בְּעִתּוֹ מַה־טּוֹב׃

24 אֹרַח חַיִּים לְמַעְלָה לְמַשְׂכִּיל
לְמַעַן סוּר מִשְּׁאוֹל מָטָּה׃

25 בֵּית גֵּאִים יִסַּח יְהוָה
וְיַצֵּב גְּבוּל אַלְמָנָה׃

26 תּוֹעֲבַת יְהוָה מַחְשְׁבוֹת רָע
וְטְהוֹרִים אִמְרֵי־נֹעַם׃

27 עֹכֵר בֵּיתוֹ בּוֹצֵעַ בָּצַע
וְשׂוֹנֵא מַתָּנֹת יִחְיֶה׃

28 לֵב צַדִּיק יֶהְגֶּה לַעֲנוֹת
וּפִי רְשָׁעִים יַבִּיעַ רָעוֹת׃

29 רָחוֹק יְהוָה מֵרְשָׁעִים
וּתְפִלַּת צַדִּיקִים יִשְׁמָע׃

30 מְאוֹר־עֵינַיִם יְשַׂמַּח־לֵב
שְׁמוּעָה טוֹבָה תְּדַשֶּׁן־עָצֶם׃

31 אֹזֶן שֹׁמַעַת תּוֹכַחַת חַיִּים
בְּקֶרֶב חֲכָמִים תָּלִין׃

32 פּוֹרֵעַ מוּסָר מוֹאֵס נַפְשׁוֹ
וְשׁוֹמֵעַ תּוֹכַחַת קוֹנֶה לֵב׃

33 יִרְאַת יְהוָה מוּסַר חָכְמָה
וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנָוָה׃

טז לְאָדָם מַעַרְכֵי־לֵב
וּמֵיְהוָה מַעֲנֵה לָשׁוֹן׃

2 כָּל־דַּרְכֵי־אִישׁ זַךְ בְּעֵינָיו
וְתֹכֵן רוּחוֹת יְהוָה׃

3 גֹּל אֶל־יְהוָה מַעֲשֶׂיךָ

ויכנו

30 .v ס׳א מאור ובלא מקף וכן ר׳ב.

and thy thoughts shall be established.
The LORD hath made all things for himself: yea, even the wicked for the day of evil.
Every one that is proud in heart is an abomination to the LORD: though hand join in hand, he shall not be unpunished.
By mercy and truth iniquity is purged: and by the fear of the LORD men depart from evil.
When a man's ways please the LORD, he maketh even his enemies to be at peace with him.
Better is a little with righteousness than great revenues without right.
A man's heart deviseth his way: but the LORD directeth his steps.
A divine sentence is in the lips of the king: his mouth transgresseth not in judgment.
A just weight and balance are the LORD'S: all the weights of the bag are his work.
It is an abomination to kings to commit wickedness: for the throne is established by righteousness.
Righteous lips are the delight of kings; and they love him that speaketh right.
The wrath of a king is as messengers of death:

וְיִכֹּנוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃
4 כֹּל פָּעַל יְהוָה לַמַּעֲנֵהוּ
וְגַם־רָשָׁע לְיוֹם רָעָה׃
5 תּוֹעֲבַת יְהוָה כָּל־גְּבַהּ־לֵב
יָד לְיָד לֹא יִנָּקֶה׃
6 בְּחֶסֶד וֶאֱמֶת יְכֻפַּר עָוֹן
וּבְיִרְאַת יְהוָה סוּר מֵרָע׃
7 בִּרְצוֹת יְהוָה דַּרְכֵי־אִישׁ
גַּם־אוֹיְבָיו יַשְׁלִם אִתּוֹ׃
8 טוֹב מְעַט בְּצֶדֶק
מֵרֹב תְּבוּאוֹת בְּלֹא מִשְׁפָּט׃
9 לֵב אָדָם יְחַשֵּׁב דַּרְכּוֹ
וַיהוָה יָכִין צְעָדָיו׃
10 קֶסֶם | עַל־שִׂפְתֵי־מֶלֶךְ
בְּמִשְׁפָּט לֹא יִמְעַל־פִּיו׃
11 פֶּלֶס | וּמֹאזְנֵי מִשְׁפָּט לַיהוָה
מַעֲשֵׂהוּ כָּל־אַבְנֵי־כִיס׃
12 תּוֹעֲבַת מְלָכִים עֲשׂוֹת רֶשַׁע
כִּי בְצֶדֶק יִכּוֹן כִּסֵּא׃
13 רְצוֹן מְלָכִים שִׂפְתֵי־צֶדֶק
וְדֹבֵר יְשָׁרִים יֶאֱהָבוּ׃
14 חֲמַת־מֶלֶךְ מַלְאֲכֵי־מָוֶת

ואיש

ט֫ז. 5 v. בת״ע נמצאו כאן אלו הפסוקים: רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ טוּב לְיֹשְׁרָה צְדָקָה, וְיִרְצֶה לִפְנֵי אֱלֹהִים כְּזוֹבֵחַ וְקָחִים: דֹּרֵשׁ יהוה יִמְצָא רַצְיָא וְצַדְקָה, וְרוֹדְפֵיהוּ בְּמֵישָׁרִים יִמְצְאוּ שָׁלוֹם: כָּל־מַעֲשֵׂי יהוה בְּצֶדְקָה, וְיִשְׁמֹר רָשָׁע לְיוֹם רָעָה. 10 v. כן ברוב ספרים ב״י ונבסר עליו לגרמיה וכן בד״ג, ד״ו, ד״ס, ד״י, ד״ב, די״ד והט״ו, כ״א קסם רחי. 11 v. כן ברוב ספרים כ״י וגסטר עליו לגרמיה וכן בר״ג, ד״ו, ד״ס, ד״י, ד״ב, די״ד והט״ו. 11 v. ס״א פְּעָלָיהוּ וכן ר״א, תר״ע, ת״ע, תס וחיר. 13 v. ס״א מְלָךְ וכן תר״ע, ת״ע וח״ס, ובס״א כָּלָךְ כתיב, מְלָכִים קרי. 13 v. צ״ל הַדְּבָרִי־לֵב כן ח״ע. 14 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ס, ד״ב ודי״ה, ס״א חֲמַת מֶלֶךְ וכן ד״ב וס״א הַמְּחַכְּמִים וכן ד״י והט״ו.

משלי

but a wise man will pacify it.

15 In the light of the king's countenance is life; and his favour is as a cloud of the latter rain.

16 How much better is it to get wisdom than gold! and to get understanding rather to be chosen than silver!

17 The highway of the upright is to depart from evil: he that keepeth his way preserveth his soul.

18 Pride goeth before destruction, and an haughty spirit before a fall.

19 Better it is to be of an humble spirit with the lowly, than to divide the spoil with the proud.

20 He that handleth a matter wisely shall find good: and whoso trusteth in the LORD, happy is he.

21 The wise in heart shall be called prudent: and the sweetness of the lips increaseth learning.

22 Understanding is a well-spring of life unto him that hath it: but the instruction of fools is folly.

23 The heart of the wise teacheth his mouth, and addeth learning to his lips.

24 Pleasant words are as an honeycomb, sweet to the soul, and health to the bones.

25 There is a way that seemeth right unto a man, but the end thereof are the ways of death.

וְאִישׁ חָכָם יְכַפְּרֶנָּה׃
בְּאוֹר־פְּנֵי־מֶלֶךְ חַיִּים 15
וְרִצוֹנוֹ כְּעַב מַלְקוֹשׁ׃
לִקְנוֹת חָכְמָה מַה־טּוֹב מִחָרוּץ 16
וְקִנְוֹת בִּינָה נִבְחָר מִכָּסֶף׃
מְסִלַּת יְשָׁרִים סוּר מֵרָע 17
שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ נֹצֵר דַּרְכּוֹ׃
לִפְנֵי־שֶׁבֶר גָּאוֹן 18
וְלִפְנֵי כִשָּׁלוֹן גְּבַהּ רוּחַ׃
טוֹב שְׁפַל־רוּחַ אֶת־עֲנָיִים 19
מֵחַלֵּק שָׁלָל אֶת־גֵּאִים׃
מַשְׂכִּיל עַל־דָּבָר יִמְצָא־טוֹב 20
וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה אַשְׁרָיו׃
לַחֲכַם־לֵב יִקָּרֵא נָבוֹן 21
וּמֶתֶק שְׂפָתַיִם יוֹסִיף לֶקַח׃
מְקוֹר חַיִּים שֵׂכֶל בְּעָלָיו 22
וּמוּסַר אִוִּלִים אִוֶּלֶת׃
לֵב חֲכָמִים יַשְׂכִּיל פִּיהוּ 23
וְעַל־שְׂפָתָיו יוֹסִיף לֶקַח׃
צוּף דְּבַשׁ אִמְרֵי־נֹעַם 24
מָתוֹק לַנֶּפֶשׁ וּמַרְפֵּא לָעָצֶם׃
יֶשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר לִפְנֵי־אִישׁ 25
וְאַחֲרִיתָהּ דַּרְכֵי־מָוֶת׃

נפש

---

v. 15 ס״א באור פני־מלך וכן ר״ב, וס״א באור ובלא סקף וכן ר״ג, ר״ן ח״י, וס״א באור פני־מלך וכן ר״ב וד״ה. v. 16 קנו קרי, ס״א קנת וכן ר״א, ר״ג, ר״ה, ד״ט ות״ה. v. 17 בח״ע נמצא כאן וְאֹרַח חַיִּים דַּרְכֵי צַדָּקָה: לִקַּח מוּסָר בְּטוּב יִהְיֶה, וְשֹׁמֵר תּוֹכָחוֹת יַחְבֹּשׁ: שמר תו״. v. 17 ס״א שופר סלא וכן דס״ו. v. 17 בח״ע נמצא כאן וְאֹהֵב חַיֶּיהוּ יֵחָשֵׁךְ שָׁחוּ. v. 18 רחצי חספר. v. 19 עֲנָיִים כתיב, עֲנָוִים קרי, בס״א עֲנָוִים כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ג, ר״ם, ד״ט, ד״א, ת״ה, בחללי עֲנָיִים כתיב וקרי. v. 22 צ״ל לְבַעֲלָיו כן ת״ע.

26 נֶפֶשׁ עָמֵל עָמְלָה לּוֹ
כִּי־אָכַף עָלָיו פִּיהוּ׃
27 אִישׁ בְּלִיַּעַל כֹּרֶה רָעָה
וְעַל־שְׂפָתָיו כְּאֵשׁ צָרֶבֶת׃
28 אִישׁ תַּהְפֻּכוֹת יְשַׁלַּח מָדוֹן
וְנִרְגָּן מַפְרִיד אַלּוּף׃
29 אִישׁ חָמָס יְפַתֶּה רֵעֵהוּ
וְהוֹלִיכוֹ בְּדֶרֶךְ לֹא־טוֹב׃
30 עֹצֵה עֵינָיו לַחְשֹׁב תַּהְפֻּכוֹת
קֹרֵץ שְׂפָתָיו כִּלָּה רָעָה׃
31 עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת שֵׂיבָה
בְּדֶרֶךְ צְדָקָה תִּמָּצֵא׃
32 טוֹב אֶרֶךְ אַפַּיִם מִגִּבּוֹר
וּמֹשֵׁל בְּרוּחוֹ מִלֹּכֵד עִיר׃
33 בַּחֵיק יוּטַל אֶת־הַגּוֹרָל
וּמֵיְהוָה כָּל־מִשְׁפָּטוֹ׃
יז טוֹב פַּת חֲרֵבָה וְשַׁלְוָה־בָהּ
מִבַּיִת מָלֵא זִבְחֵי־רִיב׃
2 עֶבֶד מַשְׂכִּיל יִמְשֹׁל בְּבֵן מֵבִישׁ
וּבְתוֹךְ אַחִים יַחֲלֹק נַחֲלָה׃
3 מַצְרֵף לַכֶּסֶף וְכוּר לַזָּהָב
וּבֹחֵן לִבּוֹת יְהוָה׃
4 מֵרַע מַקְשִׁיב עַל־שִׂפַת־אָוֶן
שֶׁקֶר מֵזִין עַל־לְשׁוֹן הַוּוֹת׃

לעג

---

26 v. שְׂפָתָיו בכ׳׳ק, שְׂפָתוֹ קרי, בס׳׳א שְׂפָתָיו כתיב וקרי וכן ר׳׳א, ר׳׳ב, ר׳׳ג, ר׳׳ו, ר׳׳ס, ר׳׳י, ר׳׳יא, ר׳׳כ, תר, ח׳׳ע וח׳׳ר. 28 v. ן׳ זעירא, בס׳׳א וְנִרְגָּז בוי׳׳ן כתיב, וְנִרְגָּן בנרן קרי. 30 v. בס׳׳א עֵינוֹ כתיב, עֵינָיו קרי. 30 v. כן בח׳ בספרים כ׳׳י, ר׳׳א, ר׳׳ב, ר׳׳ג, ר׳׳ו, ר׳׳ס, ר׳׳י, ר׳׳יא, ר׳׳כ, ר׳׳יד ודס׳׳ו. יז 2 v. כן ברוב ספרים כ׳׳י, ר׳׳ב, ר׳׳ג, ר׳׳ו, ר׳׳ס וד׳׳י, ס׳׳א עֹבֵר מַשְׂכִּיל יִמְשֹׁל בְּבֵךְ וכן ר׳׳ב, ר׳׳יד ודס׳׳ו.

5 Whoso mocketh the poor reproacheth his Maker: and he that is glad at calamities shall not be unpunished.
6 Children's children are the crown of old men; and the glory of children are their fathers.
7 Excellent speech becometh not a fool: much less do lying lips a prince.
8 A gift is as a precious stone in the eyes of him that hath it: whithersoever it turneth, it prospereth.
9 He that covereth a transgression seeketh love; but he that repeateth a matter separateth very friends.
10 A reproof entereth more into a wise man than an hundred stripes into a fool.
11 An evil man seeketh only rebellion: therefore a cruel messenger shall be sent against him.
12 Let a bear robbed of her whelps meet a man, rather than a fool in his folly.
13 Whoso rewardeth evil for good, evil shall not depart from his house.
14 The beginning of strife is as when one letteth out water: therefore leave off contention, before it be meddled with.
15 He that justifieth the wicked, and he that condemneth the just, even they both are abomination to the LORD.
16 Wherefore is there a price in the hand of a fool

5 לְעֵג לָרָשׁ חֵרֵף עֹשֵׂהוּ
שָׂמֵחַ לְאֵיד לֹא יִנָּקֶה׃
6 עֲטֶרֶת זְקֵנִים בְּנֵי בָנִים
וְתִפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם׃
7 לֹא נָאוָה לִנְבָל שְׂפַת יֶתֶר
אַף כִּי לְנָדִיב שְׂפַת שָׁקֶר׃
8 אֶבֶן חֵן הַשֹּׁחַד בְּעֵינֵי בְּעָלָיו
אֶל כָּל אֲשֶׁר יִפְנֶה יַשְׂכִּיל׃
9 מְכַסֶּה פֶשַׁע מְבַקֵּשׁ אַהֲבָה
וְשֹׁנֶה בְדָבָר מַפְרִיד אַלּוּף׃
10 תֵּחַת גְּעָרָה בְמֵבִין
מֵהַכּוֹת כְּסִיל מֵאָה׃
11 אַךְ מְרִי יְבַקֶּשׁ רָע
וּמַלְאָךְ אַכְזָרִי יְשֻׁלַּח בּוֹ׃
12 פָּגוֹשׁ דֹּב שַׁכּוּל בְּאִישׁ
וְאַל כְּסִיל בְּאִוַּלְתּוֹ׃
13 מֵשִׁיב רָעָה תַּחַת טוֹבָה
לֹא תָמִישׁ רָעָה מִבֵּיתוֹ׃
14 פּוֹטֵר מַיִם רֵאשִׁית מָדוֹן
וְלִפְנֵי הִתָּגֵלַע הָרֵיב נְטוֹשׁ׃
15 מַצְדִּיק רָשָׁע וּמַרְשִׁיעַ צַדִּיק
תּוֹעֲבַת יְהוָה גַּם שְׁנֵיהֶם׃
16 לָמָּה זֶּה מְחִיר בְּיַד כְּסִיל
לקנות

5 בת"ע נמצא כאן ומחזנו יחד. 6 v. בת"ע נמצא כאן לַנֶּאֱמָן כָּל־מִלֹּא הָעֹשֶׁר וְלַסּוֹחֵר אֵין־אֲנוֹדָה. 7 v. ס"א לנכל שפת וכן ר"ב ודי"ד. 7 v. כן כרוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"י דיד"ד ורמ"ו, ס"א אף כי לנדיב וכן ר"ב ור"ג, וס"א אף כי־לנדיב. 10 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו רפו וכן ברי"א, ר"י"ב ורמ"ו, ס"א בְּמֵבִין רגש וכן ר"ב. ר"ג, ר"י, ר"ט, ר"י ד"י"ד. 12 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"י ורט"ו, ס"א פְּגוֹשׁ דֹּב שַׁכּוּל וכן ר"ב ור"ו, וס"א פְּגוֹשׁ דֹּב שַׁכּוּל, וס"א פְּגוֹשׁ דֹּב שַׁכּוּל וכן די"ב ודי"ד, וס"א פְּגוֹשׁ. 13 v. תָּמִישׁ כתיב. תָּמוּשׁ קרי, בס"א תָּמוּשׁ כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ד"ם, ד"י ודי"א. 16 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"י ורט"ו. ס"א לָמָּה וכלא מקף וכן ר"ג, ר"ו, ר"ט די"ב ודי"ד.

to get wisdom, seeing he hath no heart to it?
A friend loveth at all times, and a brother is born for adversity.
A man void of understanding striketh hands, and becometh surety in the presence of his friend.
He loveth transgression that loveth strife: and he that exalteth his gate seeketh destruction.
He that hath a froward heart findeth no good: and he that hath a perverse tongue falleth into mischief.
He that begetteth a fool doeth it to his sorrow: and the father of a fool hath no joy.
A merry heart doeth good like a medicine: but a broken spirit drieth the bones.
A wicked man taketh a gift out of the bosom to pervert the ways of judgment.
Wisdom is before him that hath understanding; but the eyes of a fool are in the ends of the earth.
A foolish son is a grief to his father, and bitterness to her that bare him.
Also to punish the just is not good, nor to strike princes for equity.
He that hath knowledge spareth his words: and a man of understanding is of an excellent spirit.

לִקְנוֹת חָכְמָה וְלֵב־אָיִן׃
17 בְּכָל־עֵת אֹהֵב הָרֵעַ
וְאָח לְצָרָה יִוָּלֵד׃
18 אָדָם חֲסַר־לֵב תֹּקֵעַ כָּף
עֹרֵב עֵרָבָה לִפְנֵי רֵעֵהוּ׃
19 אֹהֵב פֶּשַׁע אֹהֵב מַצָּה
מַגְבִּיהַּ פִּתְחוֹ מְבַקֵּשׁ־שָׁבֶר׃
20 עִקְּשׁ־לֵב לֹא יִמְצָא־טוֹב
וְנֹהֵפֶךְ בִּלְשׁוֹנוֹ יִפֹּל בְּרָעָה׃
21 יֹלֵד כְּסִיל לְתוּגָה לוֹ
וְלֹא יִשְׂמַח אֲבִי נָבָל׃
22 לֵב שָׂמֵחַ יֵיטַב גֵּהָה
וְרוּחַ נְכֵאָה תְיַבֶּשׁ־גָּרֶם׃
23 שֹׁחַד מֵחֵק רָשָׁע יִקָּח
לְהַטּוֹת אָרְחוֹת מִשְׁפָּט׃
24 אֹת־פְּנֵי מֵבִין חָכְמָה
וְעֵינֵי כְסִיל בִּקְצֵה־אֶרֶץ׃
25 כַּעַס לְאָבִיו בֵּן כְּסִיל
וּמָמֵר לְיוֹלַדְתּוֹ׃
26 גַּם עָנוֹשׁ לַצַּדִּיק לֹא־טוֹב
לְהַכּוֹת נְדִיבִים עַל־יֹשֶׁר׃
27 חוֹשֵׂךְ אֲמָרָיו יוֹדֵעַ דָּעַת
וְקַר־רוּחַ אִישׁ תְּבוּנָה׃

נם

---

v. 16 בן ברוב ספרים כ״ן. ר״ג, ד״י. ורט״ן, ס״א לקנות חכמה ולב־ וכן ר״ב, ד״ב וד״י ד
או ולב וכן ד״ו ור״ט. v. 21 כן מלעיל ברוב ספרים כ״ו. ר״ב, ר״ן, ר״ס, ד״י, ד״ב, ד״ד
ורב״ן, ס״א לחתה כלרע וכן ר״ב. v. 21 כן ברוב ספרים כ״ו. ד״ב ר״ג, ר״ו, ד״ם, ד״ן,
ד״ב וד״ד, ס״א ולא מונח, וס״א ולא״ר וכן רב״ן. v. 22 פ״א ייטב ונכסר עליו
חסר וכן בדפי ורב״ן. v. 24 ס״א הָאָרֶץ וכן ר״א. v. 26 כן בספרים כ״ו. ר״א, ר״ב, ר״ג
ד״ו, ר״ם ריא, ס״א עַל־ וכן ר״י. ד״ב, ד״ד ורכ״ן. v. 27 יקר קרי.

משלי

28 גַּם אֱוִיל מַחֲרִישׁ חָכָם יֶחְשָׁב
אֹטֵם שְׂפָתָיו נָבוֹן׃

ח

18 לְתַאֲוָה יְבַקֵּשׁ נִפְרָד
בְּכָל־תּוּשִׁיָּה יִתְגַּלָּע׃

2 לֹא־יַחְפֹּץ כְּסִיל בִּתְבוּנָה
כִּי אִם־בְּהִתְגַּלּוֹת לִבּוֹ׃

3 בָּבֹוא רָשָׁע בָּא גַם־בּוּז
וְעִם־קָלוֹן חֶרְפָּה׃

4 מַיִם עֲמֻקִּים דִּבְרֵי פִי־אִישׁ
נַחַל נֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה׃

5 שְׂאֵת פְּנֵי־רָשָׁע לֹא־טוֹב
לְהַטּוֹת צַדִּיק בַּמִּשְׁפָּט׃

6 שִׂפְתֵי כְסִיל יָבֹאוּ בְרִיב
וּפִיו לְמַהֲלֻמוֹת יִקְרָא׃

7 פִּי־כְסִיל מְחִתָּה־לוֹ
וּשְׂפָתָיו מוֹקֵשׁ נַפְשׁוֹ׃

8 דִּבְרֵי נִרְגָּן כְּמִתְלַהֲמִים
וְהֵם יָרְדוּ חַדְרֵי־בָטֶן׃

9 גַּם מִתְרַפֶּה בִּמְלַאכְתּוֹ
אָח הוּא לְבַעַל מַשְׁחִית׃

10 מִגְדַּל־עֹז שֵׁם יְהוָה ס
בּוֹ־יָרוּץ צַדִּיק וְנִשְׂגָּב׃

28 Even a fool, when he holdeth his peace, is counted wise: and he that shutteth his lips is esteemed a man of understanding.

18 Through desire a man, having separated himself, seeketh and intermeddleth with all wisdom.
2 A fool hath no delight in understanding, but that his heart may discover itself.
3 When the wicked cometh, then cometh also contempt, and with ignominy reproach.
4 The words of a man's mouth are as deep waters, and the wellspring of wisdom as a flowing brook.
5 It is not good to accept the person of the wicked, to overthrow the righteous in judgment.
6 A fool's lips enter into contention, and his mouth calleth for strokes.
7 A fool's mouth is his destruction, and his lips are the snare of his soul.
8 The words of a talebearer are as wounds, and they go down into the innermost parts of the belly.
9 He also that is slothful in his work is brother to him that is a great waster.
10 The name of the LORD is a strong tower: the righteous runneth into it, and is safe.

הון

יח, 1 v. כן ברוב ספרים כ"י, ונמסר עליו נעויא, וכן בר"ג, ר"ו ור"י. 2 v. כן רביע מגרש ברוב ספרים כ"י, ר"י, ריי"ב, די"ד ודמ"ן, ס"א כִּי וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו ור"כ. 2 v. כן כ"א, ב"נ אַךְ־ בלא נעויא. 3 v. כן ברוב ספרים בי"י ונמסר עליו נעויא וכן ר"ג ור"ו, ס"א בְּבוֹא־ בסקף ובלא מונח וכן רס"ו. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו נעויא וכן בר"ב וה"ו. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ונמסר עליו נעויא וכן בר"ג, ד"ו, ר"ם, ד"י והס"ו. 7 v. ס"א פִּי ובלא מקף וכן ד"ב, די"ב והי"ד. 9 v. כן ברוב ספרים בי"י, ד"ג, ד"ו, ד"ס, ד"ץ, די"ב די"ד ודמ"ן, ס"א גַּם־מִתְרַפֶּה בְּמַלְאכְתּוֹ וכן די"ב. 9 v. ס"א מַחֲרִפָּא וכן ת"ן. 10 v. בס"א אין כאן פסקא.

11 The rich man's wealth is his strong city, and as an high wall in his own conceit.
12 Before destruction the heart of man is haughty, and before honour is humility.
13 He that answereth a matter before he heareth it, it is folly and shame unto him.
14 The spirit of a man will sustain his infirmity; but a wounded spirit who can bear?
15 The heart of the prudent getteth knowledge; and the ear of the wise seeketh knowledge.
16 A man's gift maketh room for him, and bringeth him before great men.
17 He that is first in his own cause seemeth just; but his neighbour cometh and searcheth him.
18 The lot causeth contentions to cease, and parteth between the mighty.
19 A brother offended is harder to be won than a strong city: and their contentions are like the bars of a castle.
20 A man's belly shall be satisfied with the fruit of his mouth; and with the increase of his lips shall he be filled.
21 Death and life are in the power of the tongue: and they that love it shall eat the fruit thereof.
22 Whoso findeth a wife findeth a good thing, and obtaineth favour of the LORD.

11 הוֹן עָשִׁיר קִרְיַת עֻזּוֹ
וּכְחוֹמָה נִשְׂגָּבָה בְּמִשְׂכַּתּוֹ׃
12 לִפְנֵי־שֶׁבֶר יִגְבַּהּ לֵב־אִישׁ
וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנָוָה׃
13 מֵשִׁיב דָּבָר בְּטֶרֶם יִשְׁמָע
אִוֶּלֶת הִיא־לוֹ וּכְלִמָּה׃
14 רוּחַ אִישׁ יְכַלְכֵּל מַחֲלֵהוּ
וְרוּחַ נְכֵאָה מִי יִשָּׂאֶנָּה׃
15 לֵב נָבוֹן יִקְנֶה־דָּעַת
וְאֹזֶן חֲכָמִים תְּבַקֶּשׁ־דָּעַת׃
16 מַתַּן אָדָם יַרְחִיב לוֹ
וְלִפְנֵי גְדֹלִים יַנְחֶנּוּ׃
17 צַדִּיק הָרִאשׁוֹן בְּרִיבוֹ
יָבֹא רֵעֵהוּ וַחֲקָרוֹ׃
18 מַדָּנִים יַשְׁבִּית הַגּוֹרָל
וּבֵין עֲצוּמִים יַפְרִיד׃
19 אָח נִפְשָׁע מִקִּרְיַת־עֹז
וּמִדְוָנִים כִּבְרִיחַ אַרְמוֹן׃
20 מִפְרִי פִי־אִישׁ תִּשְׂבַּע בִּטְנוֹ
תְּבוּאַת שְׂפָתָיו יִשְׂבָּע׃
21 מָוֶת וְחַיִּים בְּיַד־לָשׁוֹן
וְאֹהֲבֶיהָ יֹאכַל פִּרְיָהּ׃
22 מָצָא אִשָּׁה מָצָא טוֹב
וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיְהוָה׃

תחנונים

v. 16 ס״א גדולים מלא וכן ר״א. ריב, ריב הי״ר. v. 17 יָבֹא כתיב, וּבָא קרי. כס״א וּבָא כתיב וקרי וכן ר״א והי״א, וכס״א וּבָא׳ בכקף וכן רס״ו. v. 19 כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ר״ב, ד״ג, ר״ו, ריא״ו, ריב והי״ד. ס״א נִפְשָׁע קמץ וכן ריו והס״ו. v. 19 למעזרבאי ומדוזנים כתיב, ומרוזנים קרי, למרנחאי ומרוזנים כתיב וקרי וכן ד״א והי״א. v. 20 כן למעזרבאי, למרנחאי תְּבוּאַת כתיב, תְּבוּאָת קרי. v. 22 ס״א אשה סוכה וכן תר׳ כ״י, ת״ע, ת״ס וח״ר. v. 22 בת״ע ובת״ד נמצא כאן הַמְשֻׁלָּח אִשָּׁה טוֹבָה מְשֻׁלָּח מזב, ולוקח זונה פסיל וְרָשָׁע.

משלי

23 The poor useth intreaties; but the rich answereth roughly.
24 A man that hath friends must shew himself friendly: and there is a friend that sticketh closer than a brother.

19 Better is the poor that walketh in his integrity, than he that is perverse in his lips, and is a fool.
2 Also, that the soul be without knowledge, it is not good; and he that hasteth with his feet sinneth.
3 The foolishness of man perverteth his way: and his heart fretteth against the LORD.
4 Wealth maketh many friends; but the poor is separated from his neighbour.
5 A false witness shall not be unpunished, and he that speaketh lies shall not escape.
6 Many will intreat the favour of the prince: and every man is a friend to him that giveth gifts.
7 All the brethren of the poor do hate him: how much more do his friends go far from him? he pursueth them with words, yet they are wanting to him.
8 He that getteth wisdom loveth his own soul: he that keepeth understanding shall find good.
9 A false witness shall not be unpunished, and he that speaketh lies shall perish.
10 Delight is not seemly for a fool;

23 תַּחֲנוּנִים יְדַבֶּר־רָשׁ
וְעָשִׁיר יַעֲנֶה עַזּוֹת׃
24 אִישׁ רֵעִים לְהִתְרוֹעֵעַ
וְיֵשׁ אֹהֵב דָּבֵק מֵאָח׃
יט טוֹב רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ
מְעַקֵּשׁ שְׂפָתָיו וְהוּא כְסִיל׃
2 גַּם בְּלֹא־דַעַת נֶפֶשׁ לֹא־טוֹב
וְאָץ בְּרַגְלַיִם חוֹטֵא׃
3 אִוֶּלֶת אָדָם תְּסַלֵּף דַּרְכּוֹ
וְעַל־יְהוָה יִזְעַף לִבּוֹ׃
4 הוֹן יֹסִיף רֵעִים רַבִּים
וְדָל מֵרֵעֵהוּ יִפָּרֵד׃
5 עֵד שְׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה
וְיָפִיחַ כְּזָבִים לֹא יִמָּלֵט׃
6 רַבִּים יְחַלּוּ פְּנֵי־נָדִיב
וְכָל־דָּרֵעַ לְאִישׁ מַתָּן׃
7 כָּל אֲחֵי־רָשׁ ׀ שְׂנָאֻהוּ
אַף כִּי מְרֵעֵהוּ רָחֲקוּ מִמֶּנּוּ
מְרַדֵּף אֲמָרִים לֹא־הֵמָּה׃
8 קֹנֵה־לֵב אֹהֵב נַפְשׁוֹ
שֹׁמֵר תְּבוּנָה לְמֹצֵא־טוֹב׃
9 עֵד שָׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה
וְיָפִיחַ כְּזָבִים יֹאבֵד׃
10 לֹא־נָאוָה לִכְסִיל תַּעֲנוּג

אף

---

23 v. כן ברוב ספרים כי״ו, ד״ב, ד״ד ודס״ו, ס״א תחנונים וכן ר״ב, וס״א תחנונים וכן ר״ג, ר״ו ות״ם. 24 v. סביור שׂ, בס״א יֵשׁ כתיב וקרי וכן תר׳ ות״ם. יֵשׁ. 1 v. ס״א הַרְבֵּיו וכן תר׳ ות״ם. 7 v. כן ברוב ספרים כי״ו, ר״א, ר״ג, ר״ו, ד״ם, ד״י ד״א, ד״ב, ד״ד ודט״ו, ס״א מֵרֵעֵהוּ וכן ר״ב. 7 v. בת״ע נמצא באן מְחַשְׁבָה טוֹבָה לִיזְדַּעֲזֵעַ הקדב ואיש חָכָם יְמַצְּאֶנָּה: מַרְגֵּזָה לְהָרַע יַשְׁלִים רָגָזָה. 7 v. לו קרי. בס״א לא״ כתיב וקרי וכן תר׳, ת״ע. ת״ם ות״ר. 8 v. כן ברוב ספרים כי״ו, ד״ב, ד״ד ודס״ו, ס״א קָנָה ובלא מקף וכן ר״ב, ר״ו, ד״ו ודט״ו.

much less for a servant to have rule over princes.

The discretion of a man deferreth his anger; and it is his glory to pass over a transgression.

The king's wrath is as the roaring of a lion; but his favour is as dew upon the grass.

A foolish son is the calamity of his father: and the contentions of a wife are a continual dropping.

House and riches are the inheritance of fathers: and a prudent wife is from the LORD.

Slothfulness casteth into a deep sleep; and an idle soul shall suffer hunger.

He that keepeth the commandment keepeth his own soul; but he that despiseth his ways shall die.

He that hath pity upon the poor lendeth unto the LORD; and that which he hath given will he pay him again.

Chasten thy son while there is hope, and let not thy soul spare for his crying.

A man of great wrath shall suffer punishment: for if thou deliver him, yet thou must do it again.

Hear counsel, and receive instruction, that thou mayest be wise in thy latter end.

There are many devices in a man's heart; nevertheless the counsel of the LORD, that shall stand.

The desire of a man is his kindness: and a poor man is better than a liar.

The fear of the LORD tendeth to life:

אַף כִּי־לְעֶבֶד מְשֹׁל בִּשָּׂרִים׃

11 שֵׂכֶל אָדָם הֶאֱרִיךְ אַפּוֹ
וְתִפְאַרְתּוֹ עֲבֹר עַל־פָּשַׁע׃

12 נַהֲם כְּכְפִיר זַעַף מֶלֶךְ
וּכְטַל עַל־עֵשֶׂב רְצוֹנוֹ׃

13 הַוַּת לְאָבִיו בֵּן כְּסִיל
וְדֶלֶף טורְדֵי מְדְיַן אֵשֶׁת׃

14 בַּיִת וְהוֹן נַחֲלַת אָבוֹת
וּמֵיְהוָה אִשָּׁה מַשְׂכֶּלֶת׃

15 עַצְלָה תַּפִּיל תַּרְדֵּמָה
וְנֶפֶשׁ רְמִיָּה תִּרְעָב׃

16 שֹׁמֵר מִצְוָה שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ
בּוֹזֵה דְרָכָיו יוּמָת׃

17 מַלֵּה יְהוָה חוֹנֵן דָּל
וּגְמֻלוֹ יְשַׁלֶּם־לוֹ׃

18 יַסֵּר בִּנְךָ כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה
וְאֶל־הֲמִיתוֹ אַל־תִּשָּׂא נַפְשֶׁךָ׃

19 גְּדל־חֵמָה נֹשֵׂא עֹנֶשׁ
כִּי אִם־תַּצִּיל וְעוֹד תּוֹסֵף׃

20 שְׁמַע עֵצָה וְקַבֵּל מוּסָר
לְמַעַן תֶּחְכַּם בְּאַחֲרִיתֶךָ׃

21 רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב־אִישׁ
וַעֲצַת יְהוָה הִיא תָקוּם׃

22 תַּאֲוַת אָדָם חַסְדּוֹ
וְטוֹב רָשׁ מֵאִישׁ כָּזָב׃

23 יִרְאַת יְהוָה לְחַיִּים

ושבע

16 .v בס״א וְרִבּוּ כתיב, וְרָכְיו קרי. 16 .v יוּמָת כתיב, יָמוּת קרי, בס״א יָמוּת כתיב וקרי וכן ד״א. 19 .v גְּדל כתיב, גָּדֹל קרי. תי״ל גָּבַר כן תר׳, ת״ע וח״ס.

משלי

and he that hath it shall abide satisfied; he shall not be visited with evil.

24 A slothful man hideth his hand in his bosom, and will not so much as bring it to his mouth again.

25 Smite a scorner, and the simple will beware: and reprove one that hath understanding, and he will understand knowledge.

26 He that wasteth his father, and chaseth away his mother, is a son that causeth shame, and bringeth reproach.

27 Cease, my son, to hear the instruction that causeth to err from the words of knowledge.

28 An ungodly witness scorneth judgment: and the mouth of the wicked devoureth iniquity.

29 Judgments are prepared for scorners, and stripes for the back of fools.

20 Wine is a mocker, strong drink is raging: and whosoever is deceived thereby is not wise.

2 The fear of a king is as the roaring of a lion: whoso provoketh him to anger sinneth against his own soul.

3 It is an honour for a man to cease from strife: but every fool will be meddling.

4 The sluggard will not plow by reason of the cold; therefore shall he beg in harvest, and have nothing.

5 Counsel in the heart of man is like deep water; but a man of understanding will draw it out.

6 Most men will proclaim every one his own goodness: but a faithful man who can find?

7 The just man walketh in his integrity:

וְשָׂבֵעַ יָלִין בַּל־יִפָּקֵד רָע׃
24 טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלָּחַת
גַּם־אֶל־פִּיהוּ לֹא יְשִׁיבֶנָּה׃
25 לֵץ תַּכֶּה וּפֶתִי יַעְרִם
וְהוֹכִיחַ לְנָבוֹן יָבִין דָּעַת׃
26 מְשַׁדֵּד־אָב יַבְרִיחַ אֵם
בֵּן מֵבִישׁ וּמַחְפִּיר׃
27 חֲדַל־בְּנִי לִשְׁמֹעַ מוּסָר
לְשָׁגוֹת מֵאִמְרֵי־דָעַת׃
28 עֵד בְּלִיַּעַל יָלִיץ מִשְׁפָּט
וּפִי רְשָׁעִים יְבַלַּע־אָוֶן׃
29 נָכוֹנוּ לַלֵּצִים שְׁפָטִים
וּמְהֻלְמוֹת לְגֵו כְּסִילִים׃
כ לֵץ הַיַּיִן הֹמֶה שֵׁכָר
וְכָל־שֹׁגֶה בּוֹ לֹא יֶחְכָּם׃
2 נַהֲם כְּכְפִיר אֵימַת מַלְכּוֹ
מַחֲטִיאוֹ חוֹטֵא נַפְשׁוֹ׃
3 כָּבוֹד לָאִישׁ שָׁבַת מֵרִיב
וְכָל־אֱוִיל יִתְגַּלָּע׃
4 מֵחֹרֶף עָצֵל לֹא יַחֲרֹשׁ
יִשְׁאַל בְּקָצִיר וְאֵין׃
5 מַיִם עֲמֻקִּים עֵצָה בְּלֵב־אִישׁ
וְאִישׁ תְּבוּנָה יְדַלֶּנָּה׃
6 רַב־אָדָם יִקְרָא אִישׁ חַסְדּוֹ
וְאִישׁ אֱמוּנִים מִי יִמְצָא׃
7 מִתְהַלֵּךְ בְּתֻמּוֹ צַדִּיק

אשרי

כג v. בס"א יש כאן מסקא. 27 v. ס"א חדל וכלא מקף וכן ד"ב, ר"ג, ד"ו וד"ט.
כ. 4 v. וְשָׁאַל כתיב, וְשָׁאֵל קרי, בס"א וְשָׁאַל כתיב וקרי וכן ר"א, ד"ג, ד"ו, ר"ם ות"א.
6 v. ג"ל יִקָּרֵא. 6 v. צ"ל חֶסֶד כן ח"ע.

his children are blessed after him.

A king that sitteth in the throne of judgment scattereth away all evil with his eyes.

Who can say, I have made my heart clean, I am pure from my sin?

Divers weights, and divers measures, both of them are alike abomination to the LORD.

Even a child is known by his doings, whether his work be pure, and whether it be right.

The hearing ear, and the seeing eye, the LORD hath made even both of them.

Love not sleep, lest thou come to poverty; open thine eyes, and thou shalt be satisfied with bread.

It is naught, it is naught, saith the buyer: but when he is gone his way, then he boasteth.

There is gold, and a multitude of rubies: but the lips of knowledge are a precious jewel.

Take his garment that is surety for a stranger: and take a pledge of him for a strange woman.

Bread of deceit is sweet to a man; but afterwards his mouth shall be filled with gravel.

Every purpose is established by counsel: and with good advice make war.

He that goeth about as a talebearer revealeth secrets: therefore meddle not with him that flattereth with his lips.

אַשְׁרֵי בָנָיו אַחֲרָיו׃
8 מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא־דִין
מְזָרֶה בְעֵינָיו כָּל־רָע׃
9 מִי־יֹאמַר זִכִּיתִי לִבִּי
טָהַרְתִּי מֵחַטָּאתִי׃
10 אֶבֶן וָאֶבֶן אֵיפָה וְאֵיפָה
תּוֹעֲבַת יְהוָה גַּם־שְׁנֵיהֶם׃
11 גַּם בְּמַעֲלָלָיו יִתְנַכֶּר־נָעַר
אִם־זַךְ וְאִם־יָשָׁר פָּעֳלוֹ׃
12 אֹזֶן שֹׁמַעַת וְעֵין רֹאָה
יְהוָה עָשָׂה גַּם־שְׁנֵיהֶם׃
13 אַל־תֶּאֱהַב שֵׁנָה פֶּן־תִּוָּרֵשׁ
פְּקַח עֵינֶיךָ שְׂבַע־לָחֶם׃
14 רַע רַע יֹאמַר הַקּוֹנֶה
וְאָזַל לוֹ אָז יִתְהַלָּל׃
15 יֵשׁ זָהָב וְרַב־פְּנִינִים
וּכְלִי יְקַר שִׂפְתֵי־דָעַת׃
16 לְקַח־בִּגְדוֹ כִּי־עָרַב זָר
וּבְעַד נכרִיָּה חַבְּלֵהוּ׃
17 עָרֵב לָאִישׁ לֶחֶם שֶׁקֶר
וְאַחַר יִמָּלֵא־פִיהוּ חָצָץ׃
18 מַחֲשָׁבוֹת בְּעֵצָה תָּכֵן
וּבְתַחְבֻלוֹת עֲשֵׂה מִלְחָמָה׃
19 גּוֹלֶה סוֹד הוֹלֵךְ רָכִיל
וְלִפְתֵּה שְׂפָתָיו לֹא תִתְעָרָב׃

מקלל

---

v. 13 כן כתוב בספרים כ"י ונמסר עליו נעויא וכן בר"ב. ד"ק, ר"י, ד"ם, דיו"ד, דיו"ד ודמ"ו.
v. 14 ס"א ואזל וכן ר"ב, ר"נ, ד"ק, ד"ם, ר"י, דיו"ב. דיו"ד ודמ"ו. v. 16 נָכְרִים כתיב, נָכְרִיָּה קרי, בס"א נָכְרִיָּה כתיב וקרי וכן ר"א, ד"ק, ר"ם, דר"א, תר"י. v. 17 כן ב"א, ב"נ יסל"א.
v. 19 ס"א גולה" וכן דמ"ו.

משלי

20 Whoso curseth his father or his mother, his lamp shall be put out in obscure darkness.
21 An inheritance may be gotten hastily at the beginning; but the end thereof shall not be blessed.
22 Say not thou, I will recompense evil; but wait on the LORD, and he shall save thee.
23 Divers weights are an abomination unto the LORD; and a false balance is not good.
24 Man's goings are of the LORD; how can a man then understand his own way?
25 It is a snare to the man who devoureth that which is holy, and after vows to make enquiry.
26 A wise king scattereth the wicked, and bringeth the wheel over them.
27 The spirit of man is the candle of the LORD, searching all the inward parts of the belly.
28 Mercy and truth preserve the king: and his throne is upholden by mercy.
29 The glory of young men is their strength: and the beauty of old men is the gray head.
30 The blueness of a wound cleanseth away evil: so do stripes the inward parts of the belly.

21 The king's heart is in the hand of the LORD, as the rivers of water: he turneth it whithersoever he will.
2 Every way of a man is right in his own eyes:

20 מְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ
יִדְעַךְ נֵרוֹ בְּאִישׁוֹן חֹשֶׁךְ׃
21 נַחֲלָה מְבֹהֶלֶת בָּרִאשׁוֹנָה
וְאַחֲרִיתָהּ לֹא תְבֹרָךְ׃
22 אַל־תֹּאמַר אֲשַׁלְּמָה־רָּע
קַוֵּה לַיהוָה וְיֹשַׁע לָךְ׃
23 תּוֹעֲבַת יְהוָה אֶבֶן וָאָבֶן
וּמֹאזְנֵי מִרְמָה לֹא־טוֹב׃
24 מֵיְהוָה מִצְעֲדֵי־גָבֶר
וְאָדָם מַה־יָּבִין דַּרְכּוֹ׃
25 מוֹקֵשׁ אָדָם יְלַע קֹדֶשׁ
וְאַחַר נְדָרִים לְבַקֵּר׃
26 מְזָרֶה רְשָׁעִים מֶלֶךְ חָכָם
וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם אוֹפָן׃
27 נֵר יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם
חֹפֵשׂ כָּל־חַדְרֵי־בָטֶן׃
28 חֶסֶד וֶאֱמֶת יִצְּרוּ־מֶלֶךְ
וְסָעַד בַּחֶסֶד כִּסְאוֹ׃
29 תִּפְאֶרֶת בַּחוּרִים כֹּחָם
וְהֲדַר זְקֵנִים שֵׂיבָה׃
30 חַבְּרוֹת פֶּצַע תְּמָרֵק בְּרָע
וּמַכּוֹת חַדְרֵי־בָטֶן׃
כא פַּלְגֵי־מַיִם לֵב־מֶלֶךְ בְּיַד־יְהוָה
עַל־כָּל־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יַטֶּנּוּ׃
2 כָּל־דֶּרֶךְ אִישׁ יָשָׁר בְּעֵינָיו

ותכן

20 v. נְאִישׁוֹן כתיב, בֶּאֱשׁוֹן קרי. 21 v. סְבֹהֶלֶת כתיב, מְבֹהֶלֶת קרי, בס"א מְבֹהֶלֶת כתיב וקרי וכן ר"א, ריא, תר, ת"ע, ת"ס ות"י. 22 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ע, ר"ן, ד"ם דס"ג, ס"א תאמר וכן ריב ות"י, וס"א תאמר דחי. 90 v. תַּסְרֵיק כתיב, תַּסְרֵק קרי.
כא. 1 v. ס"א פלגי־מים לב־מלך וכן ד"ב, ר"ע, ר"ו וד"ם.

but the LORD pondereth the hearts.
To do justice and judgment is more acceptable to the LORD than sacrifice.
An high look, and a proud heart, and the plowing of the wicked, is sin.
The thoughts of the diligent tend only to plenteousness; but of every one that is hasty only to want.
The getting of treasures by a lying tongue is a vanity tossed to and fro of them that seek death.
The robbery of the wicked shall destroy them; because they refuse to do judgment.
The way of man is froward and strange: but as for the pure, his work is right.
It is better to dwell in a corner of the housetop, than with a brawling woman in a wide house.
The soul of the wicked desireth evil: his neighbour findeth no favour in his eyes.
When the scorner is punished, the simple is made wise: and when the wise is instructed, he receiveth knowledge.
The righteous man wisely considereth the house of the wicked: but God overthroweth the wicked for their wickedness.
Whoso stoppeth his ears at the cry of the poor,

וְחֹכֵן לִבּוֹת יְהוָה׃
3 עֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט
נִבְחָר לַיהוָה מִזָּבַח׃
4 רוּם־עֵינַיִם וּרְחַב־לֵב
נֵר רְשָׁעִים חַטָּאת׃
5 מַחְשְׁבוֹת חָרוּץ אַךְ־לִמּוֹתָר
וְכָל־אָץ אַךְ־לְמַחְסוֹר׃
6 פֹּעַל אֲצָרוֹת בִּלְשׁוֹן שָׁקֶר
הֶבֶל נִדָּף מְבַקְשֵׁי־מָוֶת׃
7 שֹׁד־רְשָׁעִים יְגוֹרֵם
כִּי מֵאֲנוּ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט׃
8 הֲפַכְפַּךְ דֶּרֶךְ אִישׁ וְזָר
וְזַךְ יָשָׁר פָּעֳלוֹ׃
9 טוֹב לָשֶׁבֶת עַל־פִּנַּת־גָּג
מֵאֵשֶׁת מִדְוָנִים וּבֵית חָבֵר׃
10 נֶפֶשׁ רָשָׁע אִוְּתָה־רָע
לֹא־חַן בְּעֵינָיו רֵעֵהוּ׃
11 בַּעֲנָשׁ־לֵץ יֶחְכַּם־פֶּתִי
וּבְהַשְׂכִּיל לְחָכָם יִקַּח־דָּעַת׃
12 מַשְׂכִּיל צַדִּיק לְבֵית רָשָׁע
מְסַלֵּף רְשָׁעִים לָרָע׃
13 אֹטֵם אָזְנוֹ מִזַּעֲקַת־דָּל

נם־

---

v. 3 עֲשׂוֹ קרי. v. 4 ס״א רָוֹם ובלא מקף וכן ד׳ב, ד׳ג, ד׳ן, ד׳ם, ד״ב ודיו״ד. v. 4 ס״א נֵר וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ם, תר׳, ת״ע, ת״ם וח״ר. v. 5 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ב, ד״ד ודס״ו, כ״א אַךְ . . . . אַךְ וכן ד״ב, ד״ג ודס״ו. v. 6 ס״א מְקַשֵּׁי, או ומְקַשֵּׁי, או ומְקַשֵּׁם וכן ת״ע זת״ד. v. 7 ס״א שֹׁד רְשָׁעִים, וכ״א שֹׁד רְשָׁעִים וכן ד״כ, ד״ג, ד״ו ורס״ו. v. 8 ס״א אָר וכן תר׳, ת״ם וח״ר. v. 9 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ן, ד״ב, ד״ד ודס״ו. ס״א לָשֶׁבֶת רחו וכן ד״ה, ד״ו ודס״ו. וס״א לִשְׁבֹת עַל־פִּנַּת וכן ד״ב, וס״א לִשְׁבַּת־עַל־פִּנַּת. v. 9 למערבאי מְדוֹנִים כתיב, מְרוֹנִים קרי, לִמרנחאי מְרִיעִים כתיב וקרי וכן בדי״א. v. 9 ס״א ובית. v. 10 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ו ודט״ו, ס״א אוֹתָהּ ובלא מקף וכן ד״ב ד״ג, ד״ם, ד״ב ודי״ד. v. 11 ס״א יִקַּח או יִקָּח ובלא מקף וכן ד״ב, ד״ו ודי״ד.

he also shall cry himself, but shall not be heard.

14 A gift in secret pacifieth anger: and a reward in the bosom strong wrath.

15 It is joy to the just to do judgment: but destruction shall be to the workers of iniquity.

16 The man that wandereth out of the way of understanding shall remain in the congregation of the dead.

17 He that loveth pleasure shall be a poor man: he that loveth wine and oil shall not be rich.

18 The wicked shall be a ransom for the righteous, and the transgressor for the upright.

19 It is better to dwell in the wilderness, than with a contentious and an angry woman.

20 There is treasure to be desired and oil in the dwelling of the wise; but a foolish man spendeth it up.

21 He that followeth after righteousness and mercy findeth life, righteousness, and honour.

22 A wise man scaleth the city of the mighty, and casteth down the strength of the confidence thereof.

23 Whoso keepeth his mouth and his tongue keepeth his soul from troubles.

24 Proud and haughty scorner is his name, who dealeth in proud wrath.

25 The desire of the slothful killeth him;

נַם־הוּא יִקְרָא וְלֹא יֵעָנֶה׃
14 מַתָּן בַּסֵּתֶר יִכְפֶּה־אָף
וְשֹׁחַד בַּחֵק חֵמָה עַזָּה׃
15 שִׂמְחָה לַצַּדִּיק עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט
וּמְחִתָּה לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃
16 אָדָם תּוֹעֶה מִדֶּרֶךְ הַשְׂכֵּל
בִּקְהַל רְפָאִים יָנוּחַ׃
17 אִישׁ מַחְסוֹר אֹהֵב שִׂמְחָה
אֹהֵב יַיִן וְשֶׁמֶן לֹא יַעֲשִׁיר׃
18 כֹּפֶר לַצַּדִּיק רָשָׁע
וְתַחַת יְשָׁרִים בּוֹגֵד׃
19 טוֹב שֶׁבֶת בְּאֶרֶץ מִדְבָּר
מֵאֵשֶׁת מִדְיָנִים וְכָעַס׃
20 אוֹצָר נֶחְמָד וָשֶׁמֶן בְּנְוֵה חָכָם
וּכְסִיל אָדָם יְבַלְּעֶנּוּ׃
21 רֹדֵף צְדָקָה וָחָסֶד
יִמְצָא חַיִּים צְדָקָה וְכָבוֹד׃
22 עִיר גִּבֹּרִים עָלָה חָכָם
וַיֹּרֶד עֹז מִבְטַחָהּ׃
23 שֹׁמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ
שֹׁמֵר מִצָּרוֹת נַפְשׁוֹ׃
24 זֵד יָהִיר לֵץ שְׁמוֹ
עֹשֶׂה בְּעֶבְרַת זָדוֹן׃
25 תַּאֲוַת עָצֵל תְּמִיתֶנּוּ

כי־

---

v. 17 כן בורב ספרים כ"י ד"י ודט"ן, ס"א אהב יין ושמן וכן ד"ב, ד"ג, ר"ו וד"ט, וס"א אהב יין וכן די"ב והי"ה. v. 19 למערבאי כדונים כתיב, כרינים קרי, למדנחאי כרינים כתיב וקרי וכן די"א. v. 20 כן בורב ספרים כ"י ונמסר עליו לנרכיה וכן בר"י, די"ב, די"ד דס"ן, ס"א אוצר וכן ר"ב, וס"א אוצר וכן ר"ו ור"ט. v. 23 ס"א כצרה וכן ד"ב, ר"ג, ד"ט, ר"י, חר', ת"ע ות"ס.

for his hands refuse to labour.

כִּי־מֵאֲנוּ יָדָיו לַעֲשׂוֹת׃

26 He coveteth greedily all the day long: but the righteous giveth and spareth not.

כָּל־הַיּוֹם הִתְאַוָּה הַתְאָוָה
וְצַדִּיק יִתֵּן וְלֹא יַחְשֹׂךְ׃

27 The sacrifice of the wicked is abomination: how much more, when he bringeth it with a wicked mind?

זֶבַח רְשָׁעִים תּוֹעֵבָה
אַף כִּי־בְזִמָּה יְבִיאֶנּוּ׃

28 A false witness shall perish: but the man that heareth speaketh constantly.

עֵד־כְּזָבִים יֹאבֵד
וְאִישׁ שׁוֹמֵעַ לָנֶצַח יְדַבֵּר׃

29 A wicked man hardeneth his face: but as for the upright, he directeth his way.

הֵעֵז אִישׁ רָשָׁע בְּפָנָיו
וְיָשָׁר הוּא יָכִין דַּרְכּוֹ׃

30 There is no wisdom nor understanding nor counsel against the LORD.

אֵין חָכְמָה וְאֵין תְּבוּנָה
וְאֵין עֵצָה לְנֶגֶד יְהוָה׃

31 The horse is prepared against the day of battle: but safety is of the LORD.

סוּס מְכוֹן לְיוֹם מִלְחָמָה
וְלַיהוָה הַתְּשׁוּעָה׃

כב 22 A good name is rather to be chosen than great riches, and loving favour rather than silver and gold.

נִבְחָר שֵׁם מֵעֹשֶׁר רָב
מִכֶּסֶף וּמִזָּהָב חֵן טוֹב׃

2 The rich and poor meet together: the LORD is the maker of them all.

עָשִׁיר וְרָשׁ נִפְגָּשׁוּ
עֹשֵׂה כֻלָּם יְהוָה׃

3 A prudent man foreseeth the evil, and hideth himself: but the simple pass on, and are punished.

עָרוּם רָאָה רָעָה וְיִסְתָּר
וּפְתָיִים עָבְרוּ וְנֶעֱנָשׁוּ׃

4 By humility and the fear of the LORD are riches, and honour, and life.

עֵקֶב עֲנָוָה יִרְאַת יְהוָה
עֹשֶׁר וְכָבוֹד וְחַיִּים׃

5 Thorns and snares are in the way of the froward: he that doth keep his soul shall be far from them.

צִנִּים פַּחִים בְּדֶרֶךְ עִקֵּשׁ
שׁוֹמֵר נַפְשׁוֹ יִרְחַק מֵהֶם׃

6 Train up a child in the way he should go:

חֲנֹךְ לַנַּעַר עַל־פִּי דַרְכּוֹ נם־

---

29 v. כן כרוב ספרים כי״, ד׳, ויב, ויד ודס״ו, ס״א חֲיָנוּ וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו וד״ס, וס״א חָיָנוּ. 29 v. יָבִין קרי, בס״א יָכִין כתיב וקרי ובן ד״ב, ד״ג, ד״ס, דו״א, דו״ב, תר, תח, ח״ס וח״ר, ובס״א יָבִין כתיב וקרי וכן ד״א וח״ע. 29 v. דְּרָכָיו כתיב, דַּרְכּוֹ קרי, בס״א דַּרְכּוֹ כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ס, תר וחיר. 31 v. בס״א יש כאן ספקא. 31 v. כן למעלבאו, למדנתאי הַתְּשׁוּעָה בתיב. הַתִּשְׁוֹעָה קרי. כב, 3 v. וַיִּסְתָּר כתיב, וְנִסְתָּר קרי. 5 v. צ״ל וְפַחִים כן ת״ע, ח״ס וח״ר.

משלי

גַּם כִּי־יָזְקִין לֹא־יָסוּר מִמֶּנָּה׃
עָשִׁיר בְּרָשִׁים יִמְשֹׁול 7
וְעֶבֶד לֹוֶה לְאִישׁ מַלְוֶה׃
זֹורֵעַ עָוְלָה יִקְצֹר־אָוֶן 8
וְשֵׁבֶט עֶבְרָתֹו יִכְלֶה׃
טֹוב־עַיִן הוּא יְבֹרָךְ 9
כִּי־נָתַן מִלַּחְמֹו לַדָּל׃
גָּרֵשׁ לֵץ וְיֵצֵא מָדֹון 10
וְיִשְׁבֹּת דִּין וְקָלֹון׃
אֹהֵב טְהֹור־לֵבָב 11
חֵן שְׂפָתָיו רֵעֵהוּ מֶלֶךְ׃
עֵינֵי יְהוָה נָצְרוּ דָעַת 12
וַיְסַלֵּף דִּבְרֵי בֹגֵד׃
אָמַר עָצֵל אֲרִי בַחוּץ 13
בְּתֹוךְ רְחֹבוֹת אֵרָצֵחַ׃
שׁוּחָה עֲמֻקָּה פִּי זָרוֹת 14
זְעוּם יְהוָה יִפֹּל־שָׁם׃
אִוֶּלֶת קְשׁוּרָה בְלֶב־נָעַר 15
שֵׁבֶט מוּסָר יַרְחִיקֶנָּה מִמֶּנּוּ׃
עֹשֵׁק דָּל לְהַרְבּוֹת לֹו 16
נֹתֵן לְעָשִׁיר אַךְ־לְמַחְסֹור׃
הַט אָזְנְךָ וּשְׁמַע דִּבְרֵי חֲכָמִים 17

ולבך

---

v. 8 יקצר כתיב, יקצֵר קרי. v. 8 בת"ע נמצא כאן איש הונן ונותן יברך אלהים, והכלי מעשיו יכלה. v. 9 כן ברוב ספרים כ"י, ד"י ודס"ג. ס"א טוב ובלא מקף וכן ד"ב, ד"ג, ד"ס, ד"ב ודי"ר. v. 9 בת"ע ות"ר נמצא כאן עון וכבוד יעשה נותן מתנות, ונפש הקונים יאבד. v. 11 צ"ל אהב יהוה כן תר', ח"ע ות"ס. v. 11 טהור כתיב, טהר קרי, בס"א מהר כתיב וקרי וכן ד"א. ד"ב, ד"ג, ד"ס ד"י. v. 11 בת"ע נמצא כאן וריעהו נעלי־חסידים. v. 14 ס"א זרות וכן ד"ב, ד"ג, ד"ס וד"ב. v. 14 יפול כתיב, יפלי קרי. v. 14 בת"ע נמצא כאן יש דרכים רעים לפני איש ולא־יואהב לסור מהם, ונאוה לשוב מדרך עקש ורע. v. 16 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ן, ד"ס, ד"י, ד"י"ב, ד"י"ר ודט"ן, ס"א אך ובלא מקף.

and when he is old, he will not depart from it.

7 The rich ruleth over the poor, and the borrower is servant to the lender.

8 He that soweth iniquity shall reap vanity: and the rod of his anger shall fail.

9 He that hath a bountiful eye shall be blessed; for he giveth of his bread to the poor.

10 Cast out the scorner, and contention shall go out; yea, strife and reproach shall cease.

11 He that loveth pureness of heart, for the grace of his lips the king shall be his friend.

12 The eyes of the LORD preserve knowledge, and he overthroweth the words of the transgressor.

13 The slothful man saith, There is a lion without, I shall be slain in the streets.

14 The mouth of strange women is a deep pit: he that is abhorred of the LORD shall fall therein.

15 Foolishness is bound in the heart of a child; but the rod of correction shall drive it far from him.

16 He that oppresseth the poor to increase his riches, and he that giveth to the rich, shall surely come to want.

17 Bow down thine ear, and hear the words of the wise,

and apply thine heart unto
my knowledge.
18 For it is a pleasant thing if
thou keep them within thee;
they shall withal be fitted in
thy lips.
19 That thy trust may be in the
LORD, I have made known
to thee this day, even to
thee.
20 Have not I written to thee
excellent things in counsels
and knowledge,
21 That I might make thee
know the certainty of the
words of truth; that thou
mightest answer the words
of truth to them that send
unto thee?
22 Rob not the poor, because
he is poor: neither oppress
the afflicted in the gate:
23 For the LORD will plead
their cause, and spoil the
soul of those that spoiled
them.
24 Make no friendship with an
angry man; and with a furi-
ous man thou shalt not go:
25 Lest thou learn his ways,
and get a snare to thy soul.
26 Be not thou one of them that
strike hands, or of them that
are sureties for debts.
27 If thou hast nothing to pay,
why should he take away
thy bed from under thee?

וְלִבְּךָ תָּשִׁית לְדַעְתִּי׃
18 כִּי־נָעִים כִּי־תִשְׁמְרֵם בְּבִטְנֶךָ
יִכֹּנוּ יַחְדָּו עַל־שְׂפָתֶיךָ׃
19 לִהְיוֹת בַּיהוָה מִבְטַחֶךָ
הוֹדַעְתִּיךָ׀ הַיּוֹם אַף־אָתָּה׃
20 הֲלֹא כָתַבְתִּי לְךָ שִׁלְשֹׁם
בְּמֹעֵצוֹת וָדָעַת׃
21 לְהוֹדִיעֲךָ קְשֹׁט אִמְרֵי אֱמֶת
לְהָשִׁיב אֲמָרִים אֱמֶת לְשֹׁלְחֶיךָ׃

ס 22 אַל־תִּגְזָל־דָּל כִּי דַל־הוּא
וְאַל־תְּדַכֵּא עָנִי בַּשָּׁעַר׃
23 כִּי־יְהוָה יָרִיב רִיבָם
וְקָבַע אֶת־קֹבְעֵיהֶם נָפֶשׁ׃
24 אַל־תִּתְרַע אֶת־בַּעַל אָף
וְאֶת־אִישׁ חֵמוֹת לֹא תָבוֹא׃
25 פֶּן־תֶּאֱלַף אָרְחֹתָיו
וְלָקַחְתָּ מוֹקֵשׁ לְנַפְשֶׁךָ׃
26 אַל־תְּהִי בְּתֹקְעֵי־כָף
בְּעֹרְבִים מַשָּׁאוֹת׃
27 אִם־אֵין־לְךָ לְשַׁלֵּם
לָמָּה־יִקַּח מִשְׁכָּבְךָ מִתַּחְתֶּיךָ׃

אל־

---

19 v. כן בדוב ספרים כ"י, ד"י ודט"ו. ס"א הודעתיך היום וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ט ריי"ב וריי"ד. 20 v. שלשום כתיב, שלישים קרי. 21 v. כן בדוב ספרים כ"י, ד"ג, ד"ם ודט"ו, ס"א להשיב וכן ד"ב ד"ג, ד"ם, ריי"ב וריי"ד. 21 v. כן בדוב ספרים כ"י, ר"א, ד"י, ריי"א ורמ"ו, ס"א לשלחיך וכן ד"ב, ד"ג, ד"ם, ריי"ב וריי"ד, צ"ל לשאליך כן ת"ע. 22 v. בס"א אין כאן פסקא. 25 v. ס"א תאלף וכן ד"י, ורמ"ו, וכס"א תאלפ. 25 v. ארחתו כתיב, ארחתיו קרי. 26 v. ס"א בערבים פתח וכן ד"י, ודט"ו. 27 v. ס"א אם־אין וכן ד"ב, ד"ג, ד"ם ד"י. 27 v. כן ב"א וכן ד"ג, ד"י, ריי"ב וריי"ד, ב"נ לכה ובלא מקף וכן ד"ג, ד"ם ודט"ו, ס"א לכה יקה וכן ד"ב.

משלי

28 Remove not the ancient landmark, which thy fathers have set.

אַל־תַּסֵּג גְּבוּל עוֹלָם 28
אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבוֹתֶיךָ׃

29 Seest thou a man diligent in his business? he shall stand before kings; he shall not stand before mean men.

חָזִיתָ אִישׁ מָהִיר בְּמְלַאכְתּוֹ 29
לִפְנֵי־מְלָכִים יִתְיַצָּב
בַּל־יִתְיַצֵּב לִפְנֵי חֲשֻׁכִּים׃

23 When thou sittest to eat with a ruler, consider diligently what is before thee:

כִּי־תֵשֵׁב לָלָחֻם אֶת־מוֹשֵׁל כג
בִּין תָּבִין אֵת־אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ׃

2 And put a knife to thy throat, if thou be a man given to appetite.

וְשַׂמְתָּ שַׂכִּין בִּלְעֶךָ 2
אִם־בַּעַל נֶפֶשׁ אָתָּה׃

3 Be not desirous of his dainties: for they are deceitful meat.

אַל־תִּתְאַו לְמַטְעַמּוֹתָיו 3
וְהוּא לֶחֶם כְּזָבִים׃

4 Labour not to be rich: cease from thine own wisdom.

אַל־תִּיגַע לְהַעֲשִׁיר 4
מִבִּינָתְךָ חֲדָל׃

5 Wilt thou set thine eyes upon that which is not? for riches certainly make themselves wings; they fly away as an eagle toward heaven.

הֲתָעוֹף עֵינֶיךָ בּוֹ וְאֵינֶנּוּ 5
כִּי עָשֹׂה יַעֲשֶׂה־לּוֹ כְנָפַיִם
כְּנֶשֶׁר וְעֵיט הַשָּׁמָיִם׃

6 Eat thou not the bread of him that hath an evil eye, neither desire thou his dainty meats:

אַל־תִּלְחַם אֶת־לֶחֶם רַע עַיִן 6
וְאַל־תִּתְאַו לְמַטְעַמֹּתָיו׃

7 For as he thinketh in his heart, so is he: Eat and drink, saith he to thee; but his heart is not with thee.

כִּי כְּמוֹ־שָׁעַר בְּנַפְשׁוֹ כֵּן הוּא 7
אֱכוֹל וְשְׁתֵה יֹאמַר לָךְ
וְלִבּוֹ בַּל־עִמָּךְ׃

8 The morsel which thou hast eaten shalt thou vomit up,

פִּתְּךָ אָכַלְתָּ תְקִיאֶנָּה 8

ושחת

---

v. 28 ס״א לפני ובלא מקף וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו ור״ב. v. 29 ס״א יִתְיַצֵּב וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ר״ן, ר״א, ר״ב, ר״ד ודמ״ו. כג. 6 ,1 vv. בס״א ים באן פסקא. 3 .v ס״א תִּתְאָו קמץ וכן ר״ן, ר״ב, ר״ד ודמ״ו. 5 .v הֲתָעֻוף כתיב, תָּתָעֻוף קרי, ס״א התָעֻוף וכן ר״ב, ר״ם ור״ו, וס״א התָעֻוף וכן ר״ב, ר״ד ודמ״ו. 5 .v כן ברוב ספרים כ״י, ר״ג ר״ו, ר״ם, ר״י הדמ״ו, ס״א עֵינֶיךָ וכן ר״ב ור״ד. 5 .v עָשׂו קרי. 5 .v הָעֻוף או תָּעֻוף כתיב, יָעוּף קרי. בס״א יָעוּף כתיב וקרי וכן ר״ן, ובס״א יָעוּף כתיב וקרי וכן ר״א. 7 .v כן ברוב ספרים כ״י, ר״ם, ר״ט ודמ״ו ס״א כֵּן בצרי ובלא מקף וכן ר״א. וס״א כֵּן־ במקף ובלא נגינת וכן ר״ן, ר״ב ור״ד, וס״א כֵּן־הוּא וכן ר״כ. 7 .v כן ברוב ספרים כ״י, ר״א, ר״ב ר״ג, ר״ו, ר״ם, ר״י, ר״א, ר״ב, ר״ד ודמ״ו, ס״א וְשָׁתֵה.

and lose thy sweet words.

9 Speak not in the ears of a fool: for he will despise the wisdom of thy words.

10 Remove not the old landmark; and enter not into the fields of the fatherless:

11 For their redeemer is mighty; he shall plead their cause with thee.

12 Apply thine heart unto instruction, and thine ears to the words of knowledge.

13 Withhold not correction from the child: for if thou beatest him with the rod, he shall not die.

14 Thou shalt beat him with the rod, and shalt deliver his soul from hell.

15 My son, if thine heart be wise, my heart shall rejoice, even mine.

16 Yea, my reins shall rejoice, when thy lips speak right things.

17 Let not thine heart envy sinners: but be thou in the fear of the LORD all the day long.

18 For surely there is an end; and thine expectation shall not be cut off.

19 Hear thou, my son, and be wise, and guide thine heart in the way.

20 Be not among winebibbers;

וְשִׁחַתָּ דְּבָרֶיךָ הַנְּעִימִים׃

9 בְּאָזְנֵי כְסִיל אַל־תְּדַבֵּר
כִּי־יָבוּז לְשֵׂכֶל מִלֶּיךָ׃

10 אַל־תַּסֵּג גְּבוּל עוֹלָם
וּבִשְׂדֵי יְתוֹמִים אַל־תָּבֹא׃

11 כִּי־גֹאֲלָם חָזָק
הוּא־יָרִיב אֶת־רִיבָם אִתָּךְ׃

12 הָבִיאָה לַמּוּסָר לִבֶּךָ
וְאָזְנְךָ לְאִמְרֵי־דָעַת׃

13 אַל־תִּמְנַע מִנַּעַר מוּסָר
כִּי־תַכֶּנּוּ בַשֵּׁבֶט לֹא יָמוּת׃

14 אַתָּה בַשֵּׁבֶט תַּכֶּנּוּ
וְנַפְשׁוֹ מִשְּׁאוֹל תַּצִּיל׃

15 בְּנִי אִם־חָכַם לִבֶּךָ
יִשְׂמַח לִבִּי גַּם־אָנִי׃

16 וְתַעְלֹזְנָה כִלְיוֹתָי
בְּדַבֵּר שְׂפָתֶיךָ מֵישָׁרִים׃

17 אַל־יְקַנֵּא לִבְּךָ בַּחַטָּאִים
כִּי אִם־בְּיִרְאַת־יְהוָה כָּל־הַיּוֹם׃

18 כִּי אִם־יֵשׁ אַחֲרִית
וְתִקְוָתְךָ לֹא תִכָּרֵת׃

19 שְׁמַע־אַתָּה בְנִי וַחֲכָם
וְאַשֵּׁר בַּדֶּרֶךְ לִבֶּךָ׃

20 אַל־תְּהִי בְסֹבְאֵי־יָיִן

בזללי

v. 10 ס״א וּבְשָׂדֶה וכן חר, ת״ע, תים ות״ר. v. 12 כן ברוב ספרים כ״ע, ד״ב, ד״ס, ד״ח, ד״א, די״א ודט״ו, ס״א וְאָזְנְךָ וכן ד״א, ד״ב, ד״ו, די״ב ודי״ד. v. 17 כן ברוב ספרים כ״י ודט״ו, ס״א כִּי אִם־בְּיִרְאַת וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו ות״ס, וס״א כִּי אִם־בְּיִרְאַת וכן די״ב ודי״ד. v. 19 ס״א בַּדֶּרֶךְ וכן ד״ט. v. 20 כן ברוב ספרים כ״ע, ד״ו, די״ב, די״ד ודט״ו, ס״א אַל־תְּהִי בְסֹבְאֵי וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו ות״ט.

משלי

among riotous eaters of flesh:

21 For the drunkard and the glutton shall come to poverty: and drowsiness shall clothe a man with rags.

22 Hearken unto thy father that begat thee, and despise not thy mother when she is old.

23 Buy the truth, and sell it not; also wisdom, and instruction, and understanding.

24 The father of the righteous shall greatly rejoice: and he that begetteth a wise child shall have joy of him.

25 Thy father and thy mother shall be glad, and she that bare thee shall rejoice.

26 My son, give me thine heart, and let thine eyes observe my ways.

27 For a whore is a deep ditch; and a strange woman is a narrow pit.

28 She also lieth in wait as for a prey, and increaseth the transgressors among men.

29 Who hath woe? who hath sorrow? who hath contentions? who hath babbling? who hath wounds without cause? who hath redness of eyes?

30 They that tarry long at the wine;

בּוֹלְלֵי בָשָׂר לָמוֹ׃
21 כִּי־סֹבֵא וְזוֹלֵל יִוָּרֵשׁ
וְקָרְעִים תַּלְבִּישׁ נוּמָה׃
22 שְׁמַע לְאָבִיךָ זֶה יְלָדֶךָ
וְאַל־תָּבוּז כִּי־זָקְנָה אִמֶּךָ׃
23 אֱמֶת קְנֵה וְאַל־תִּמְכֹּר
חָכְמָה וּמוּסָר וּבִינָה׃
24 גֵּל יָגִל אֲבִי צַדִּיק
יוֹלֵד חָכָם וְישְׂמַח בּוֹ׃
25 יִשְׂמַח־אָבִיךָ וְאִמֶּךָ
וְתָגֵל יוֹלַדְתֶּךָ׃
26 תְּנָה־בְנִי לִבְּךָ לִי
וְעֵינֶיךָ דְּרָכַי תִּרְצֹנָה׃
27 כִּי־שׁוּחָה עָמֹקָה זוֹנָה
וּבְאֵר צָרָה נָכְרִיָּה׃
28 אַף־הִיא כְּחֶתֶף תֶּאֱרֹב
וּבוֹגְדִים בְּאָדָם תּוֹסִף׃
29 לְמִי־אוֹי לְמִי אֲבוֹי לְמִי מְדוֹנִים
לְמִי־שִׂיחַ לְמִי פְצָעִים חִנָּם
לְמִי חַכְלִילוּת עֵינָיִם׃
30 לַמְאַחֲרִים עַל־הַיָּיִן

לבאים

---

v. 21 גֵּל יָגִל כתיב, גַּיִל יָגִיל קרי. v. 24 יוֹלֵד כתיב, וְיוֹלֵד קרי, בס״א וְיוֹלַד כתיב וקרי וכן ד״א ור״א. v. 24 וְיִשְׂמַח כתיב, יִשְׂמַח קרי, כס״א יִשְׂמַח כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ג, ד״ם ור״א. v. 26 ס״א תְּנָה בְנִי וכן ד״כ, ד״ג, ד״ו, ד״ם, די״ב ודי״ד. v. 26 תִּרְצֹנָה כתיב, תִּשְׁמֹרְנָה קרי, בס״א תִּשְׁמֹרְנָה כתיב וקרי וכן ד״א, די״א, תר׳, ת״ע, ח״ס וחד״. v. 27 כן כתוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, די״א, די״ב ודי״ד, ס״א עֲמֻקָּה מלא וכן ד״א, די״ו ודס״ו. v. 28 ס״א בְּחֶתֶף וכן ד״א ור״ב. v. 28 ס״א תּוֹסִיף מלא וכן ד״א, ד״ג, ד״ו, ד״ם, די״ו ודס״ו. v. 29 כן כתוב ספרים כ״י, די״ב ודי״ד וכן ב״א, ס״א לְמִי אוֹי וכן כ״ב, וס״א לְמִי אֲוֹי וכן ד״ג, ד״ו וד״ם, וס״א לְמִי אֲוֹי וכן דס״ו. v. 29 מְדוֹנִים כתיב, קְרָיִם קרי, בס״א קְרָיִם כתיב וקרי וכן ד״א ודי״א. v. 30 כן כתוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, די״א, די״ב ודי״ד, ס״א הַכְלִילוּת הסר וכן די״ו ודב״ו.

they that go to seek mixed wine.

31 Look not thou upon the wine when it is red, when it giveth his colour in the cup, when it moveth itself aright.

32 At the last it biteth like a serpent, and stingeth like an adder.

33 Thine eyes shall behold strange women, and thine heart shall utter perverse things.

34 Yea, thou shalt be as he that lieth down in the midst of the sea, or as he that lieth upon the top of a mast.

35 They have stricken me, shalt thou say, and I was not sick; they have beaten me, and I felt it not: when shall I awake? I will seek it yet again.

24 1 Be not thou envious against evil men, neither desire to be with them.

2 For their heart studieth destruction, and their lips talk of mischief.

3 Through wisdom is an house builded; and by understanding it is established:

4 And by knowledge shall the chambers be filled with all precious and pleasant riches.

5 A wise man is strong; yea, a man of knowledge increaseth strength.

6 For by wise counsel thou shalt make thy war:

לַבָּאִים לַחְקֹר מִמֶּסֶךְ׃

31 אַל־תֵּרֶא יַיִן כִּי יִתְאַדָּם
כְּרִיתֵן בכוֹס עֵינוֹ
יִתְהַלֵּךְ בְּמֵישָׁרִים׃

32 אַחֲרִיתוֹ כְּנָחָשׁ יִשָּׁךְ
וּכְצִפְעֹנִי יַפְרִשׁ׃

33 עֵינֶיךָ יִרְאוּ זָרוֹת
וְלִבְּךָ יְדַבֵּר תַּהְפֻּכוֹת׃

34 וְהָיִיתָ כְּשֹׁכֵב בְּלֵב יָם
וּכְשֹׁכֵב בְּרֹאשׁ חָבֶל׃

35 הִכּוּנִי בַל־חָלִיתִי
הֲלָמוּנִי בַל־יָדָעְתִּי
מָתַי אִקָּיץ אוֹסִיף אֲבַקְשֶׁנּוּ עוֹד׃

כד אַל־תְּקַנֵּא בְּאַנְשֵׁי רָעָה
וְאַל־תַּתְאֵו לִהְיוֹת אִתָּם׃

2 כִּי־שֹׁד יֶהְגֶּה לִבָּם
וְעָמָל שִׂפְתֹתֵיהֶם תְּדַבֵּרְנָה׃

3 בְּחָכְמָה יִבָּנֶה בָיִת
וְנִכֹנָן בִּתְבוּנָה׃

4 וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמָּלְאוּ
כָּל־הוֹן יָקָר וְנָעִים׃

5 גֶּבֶר־חָכָם בַּעֹז
וְאִישׁ דַּעַת מְאַמֶּץ־כֹּחַ׃

6 כִּי בְתַחְבֻּלוֹת תַּעֲשֶׂה־לְּךָ מִלְחָמָה

ותשועה

---

31 v. לכערבאי בַּיִם כתיב. בַּכּוֹס קרי, למדנחאי בַּכּוֹס כתיב וקרי וכן בר"א. כד. 2 v. כן כמקף ובלא נגינה כספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ר"ם, ד"י, ד"י"ב, ד"י"ד תד"ו. 4 v. ס"א יִמָּלְאוּ וכן דו"ב, ובס"א יִמָּלְאוּ ונכסר עָלָיו ס"א יִמָּלְאוּ. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י, ד"י"ב, ד"י"ד ודס"ו, ס"א בָּעֹז קכץ וכן ד"כ, ד"נ, ד"ו, ר"ם ור"א: בתר', ת"ע ות"ס מָעֹז. 6 v. בתר' ות"ס כַּאֲשֶׁר: עיין עסוס ב' י"ד.

and in multitude of counsellors there is safety.

7 Wisdom is too high for a fool: he openeth not his mouth in the gate.

8 He that deviseth to do evil shall be called a mischievous person.

9 The thought of foolishness is sin: and the scorner is an abomination to men.

10 If thou faint in the day of adversity, thy strength is small.

11 If thou forbear to deliver them that are drawn unto death, and those that are ready to be slain;

12 If thou sayest, Behold, we knew it not; doth not he that pondereth the heart consider it? and he that keepeth thy soul, doth not he know it? and shall not he render to every man according to his works?

13 My son, eat thou honey, because it is good; and the honeycomb, which is sweet to thy taste:

14 So shall the knowledge of wisdom be unto thy soul: when thou hast found it, then there shall be a reward, and thy expectation shall not be cut off.

15 Lay not wait, O wicked man, against the dwelling of the righteous; spoil not his resting place:

16 For a just man falleth seven times, and riseth up again: but the wicked shall fall into mischief.

וְתִשׁוּעָה בְּרֹב יוֹעֵץ׃

7 רָאמוֹת לְאֱוִיל חָכְמוֹת
בַּשַּׁעַר לֹא יִפְתַּח־פִּיהוּ׃

8 מְחַשֵּׁב לְהָרֵעַ
לֹו בַּעַל־מְזִמּוֹת יִקְרָאוּ׃

9 זִמַּת אִוֶּלֶת חַטָּאת
וְתוֹעֲבַת לָאָדָם לֵץ׃

10 הִתְרַפִּיתָ בְיוֹם צָרָה
צַר כֹּחֶךָ׃

11 הַצֵּל לְקֻחִים לַמָּוֶת
וּמְטֻלִים לַהֲרֵג אִם־תַּחְשׂוֹךְ׃

12 כִּי־תֹאמַר הֵן לֹא־יָדַעְנוּ זֶה
הֲלֹא־תֹכֵן לִבוֹת הוּא יָבִין
וְנֹצֵר נַפְשְׁךָ הוּא יֵדָע
וְהֵשִׁיב לְאָדָם כְּפָעֳלוֹ׃

13 אֱכָל־בְּנִי דְבַשׁ כִּי טוֹב
וְנֹפֶת מָתוֹק עַל־חִכֶּךָ׃

14 כֵּן דַּעַת חָכְמָה לְנַפְשֶׁךָ
אִם־מָצָאתָ וְיֵשׁ אַחֲרִית
וְתִקְוָתְךָ לֹא תִכָּרֵת׃

15 אַל־תֶּאֱרֹב רָשָׁע לְנְוֵה צַדִּיק
אַל־תְּשַׁדֵּד רִבְצֹו׃

16 כִּי שֶׁבַע | יִפּוֹל צַדִּיק וָקָם
וּרְשָׁעִים יִכָּשְׁלוּ בְרָעָה׃

בנפל

---

v. 10 כן ברביע ברוב ספרים כי"ג ד"ק, ד"ס, די"ב, די"ד ורמ"ן, ס"א כיום צרה וכן ד"ב ודי"ו. v. 12 בן ברוב ספרים כי"ו ונמסר עליו נציא. v. 12 כן ברוב ספרים כי"ו, ד"ק, ד"ס ודב"ן, ס"א הוא ובלא מקף וכן ד"ב ודי"ו. v. 12 צ"ל ויצר כן ח"ע. v. 14 כן ברוב ספרים כי"ו, ד"ג, ד"ן, ד"ס, די"ב, די"ד ודכ"ן, ס"א דעה וכן די"ב ודי"ו. v. 15 בס"א יש כאן פסקא.

17 Rejoice not when thine enemy falleth, and let not thine heart be glad when he stumbleth:
18 Lest the LORD see it, and it displease him, and he turn away his wrath from him.
19 Fret not thyself because of evil men, neither be thou envious at the wicked;
20 For there shall be no reward to the evil man; the candle of the wicked shall be put out.
21 My son, fear thou the LORD and the king: and meddle not with them that are given to change:
22 For their calamity shall rise suddenly; and who knoweth the ruin of them both?
23 These things also belong to the wise. It is not good to have respect of persons in judgment.
24 He that saith unto the wicked, Thou art righteous; him shall the people curse, nations shall abhor him:
25 But to them that rebuke him shall be delight, and a good blessing shall come upon them.
26 Every man shall kiss his lips that giveth a right answer.

17 בִּנְפֹ֣ל אֹיִבְךָ֣ אַל־תִּשְׂמָ֑ח
וּבִכָּשְׁלוֹ֥ אַל־יָגֵ֥ל לִבֶּֽךָ׃
18 פֶּן־יִרְאֶ֣ה יְ֭הוָה וְרַ֣ע בְּעֵינָ֑יו
וְהֵשִׁ֖יב מֵעָלָ֣יו אַפּֽוֹ׃

19 אַל־תִּתְחַ֣ר בַּ֭מְרֵעִים
אַל־תְּקַנֵּ֣א בָּרְשָׁעִֽים׃
20 כִּי֩ לֹא־תִהְיֶ֨ה אַחֲרִ֜ית לָ֗רָע
נֵ֣ר רְשָׁעִ֣ים יִדְעָֽךְ׃
21 יְרָא־אֶת־יְהוָ֣ה בְּנִ֣י וּמֶ֑לֶךְ
עִם־שׁוֹנִ֥ים אַל־תִּתְעָרָֽב׃
22 כִּי־פִתְאֹ֣ם יָ֭קוּם אֵידָ֑ם
וּפִ֥יד שְׁנֵיהֶ֝ם מִ֗י יוֵדָֽע׃

23 גַּם־אֵ֭לֶּה לַחֲכָמִ֑ים
הַכֵּר־פָּנִ֖ים בְּמִשְׁפָּ֣ט בַּל־טּֽוֹב׃
24 אֹמֵ֣ר ׀ לָרָשָׁ֣ע צַדִּ֣יק אָ֑תָּה
יְקֻבֻּ֥הוּ עַ֝מִּ֗ים יִזְעֲמ֥וּ לְאֻמִּֽים׃
25 וְלַמּוֹכִ֥חִים יִנְעָ֑ם
וְעֲלֵיהֶ֥ם תָּב֖וֹא בִּרְכַּת־טּֽוֹב׃
26 שְׂפָתַ֥יִם יִ֝שָּׁ֗ק
מֵשִׁ֣יב דְּבָרִ֣ים נְכֹחִֽים׃

הכן

17 איבך כתיב איבך קרי, בס"א איבך כתיב וכן קרי וא"א, ר"ב, ר"ג, ר"ם, חר', ת"ע, ת"ם ות"ר. 18 בס"א אין כאן פסקא. 19 ס"א ואל־ וכן ר"ב, ר"ג, חר', ת"ע, ת"ם ות"ר. 20 כן בכוב ספרים כי"ו, ר"ב, דייד ורמ"ו. ס"א יבא אתייהוה וכן ר"ב, וס"א יבא אתי יהוה וכן ר"ג, וס"א יבא אתייהוה וכן ר"ג וד"ס. 22 ס"א ומי יודע וכן ר"ב, ר"ג, ר"ם, ת"ר, ה"ם ות"ר. 23 בת"ע נמצאו כאן אלו הפסוקים: בן שמר דבר מחזין לאבדון יהיה. קבלהו יקבלהו: כלישקר מפיימלך לא יאנה, וכלישקר מלשונו לא תצא: הרב לשון מלך ולא־כשה, והנסתר ישבר: כי אשייהר אשו בסיתרים אנשים יכלה ועצבות אנשים ינרם. ויסרוף בלהבה ער כי לא יאכל מבניינשר. 24 ס"א הפר ובלא מקף וכן ר"ב, ר"ג וד"ס. 25 כן כתוב בספרים כי"ו, ר"ב, דייד ומ"ו. ס"א אמר וכן ר"ג, ר"ו וד"ס.

משלי

27 הָכֵן בַּחוּץ מְלַאכְתֶּךָ
וְעִתְּדָהּ בַּשָּׂדֶה לָךְ
וְאַחַר וּבָנִיתָ בֵּיתֶךָ׃

28 אַל־תְּהִי עֵד־חִנָּם בְּרֵעֶךָ
וְהַפִּתִּיתָ בִשְׂפָתֶיךָ׃

29 אַל־תֹּאמַר כַּאֲשֶׁר עָשָׂה־לִי כֵּן אֶעֱשֶׂה־לּוֹ
אָשִׁיב לָאִישׁ כְּפָעֳלוֹ׃

30 עַל־שְׂדֵה אִישׁ־עָצֵל עָבַרְתִּי
וְעַל־כֶּרֶם אָדָם חֲסַר־לֵב׃

31 וְהִנֵּה עָלָה כֻלּוֹ קָמְשֹׁנִים
כָּסּוּ פָנָיו חֲרוּלִים
וְגֶדֶר אבניו נהרסה׃

32 וְאָחוֹזְתִּי אֲנִכִי אֶשִׁית לִבִּי
רָאִיתִי לָקַחְתִּי מוּסָר׃

33 מְעַט שְׁנוֹת מְעַט הְנוֹמוֹת
מְעַט חבק יָדַיִם לִשְׁכָּב׃

34 וּבָא־מִתְהַלֶּךָ רֵישֶׁךָ
וּמַחְסֹרֶיךָ כְּאִישׁ מָגֵן׃

כה

27 Prepare thy work without, and make it fit for thyself in the field; and afterwards build thine house.
28 Be not a witness against thy neighbour without cause; and deceive not with thy lips.
29 Say not, I will do so to him as he hath done to me: I will render to the man according to his work.
30 I went by the field of the slothful, and by the vineyard of the man void of understanding;
31 And, lo, it was all grown over with thorns, and nettles had covered the face thereof, and the stone wall thereof was broken down.
32 Then I saw, and considered it well: I looked upon it, and received instruction.
33 Yet a little sleep, a little slumber, a little folding of the hands to sleep:
34 So shall thy poverty come as one that travelleth; and thy want as an armed man.

25 These are also proverbs of Solomon, which the men of Hezekiah king of Judah copied out.

נַם־אֵלֶּה מְשָׁלֵי שְׁלֹמֹה
אֲשֶׁר הֶעְתִּיקוּ אַנְשֵׁי חִזְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃

כבד

---

31 ע' כן ברוב ספרים כי"ב, די"ד והס"ו, ס"א והנה וכן ד"ג, ד"י ודי"ג, וס"א והנה עלה כלו וכן ד"ב. 31 ע' כן בשמואל וחסר ברוב ספרים כי"ן, ד"א ודי"א, ס"א קשׁשׁנים בשמואל ומלא וכן ד"ג ודי"ו. וס"א קשׁשׁנים ביומין וחסר, וס"א קמשׁנים ביומין ומלא וכן ד"ב, ד"ו ד"ב, די"ב, די"ד ודט"ו. 31 ע' ס"א נהרסה וכן ד"י ודט"ו. 32 ע' כן ברוב ספרים כי"ו די"ו ודט"ו, ס"א ואחזה רביע וכן די"ב ודי"ד, וס"א ואחוה אנכי וכן ד"ב, ד"ג, ד"ט. 34 ע' ס"א ומחסורך מלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ם, חד' ת"ק ת"ב וה"ר: עיין לעיל ו' י"א.

2 It is the glory of God to conceal a thing: but the honour of kings is to search out a matter.
3 The heaven for height, and the earth for depth, and the heart of kings is unsearchable.
4 Take away the dross from the silver, and there shall come forth a vessel for the finer.
5 Take away the wicked from before the king, and his throne shall be established in righteousness.
6 Put not forth thyself in the presence of the king, and stand not in the place of great men:
7 For better it is that it be said unto thee, Come up hither; than that thou shouldest be put lower in the presence of the prince whom thine eyes have seen.
8 Go not forth hastily to strive, lest thou know not what to do in the end thereof, when thy neighbour hath put thee to shame.
9 Debate thy cause with thy neighbour himself; and discover not a secret to another:
10 Lest he that heareth it put thee to shame, and thine infamy turn not away.
11 A word fitly spoken is like apples of gold in pictures of silver.
12 As an earring of gold, and an ornament of fine gold, so is a wise reprover upon an obedient ear.

2 כְּבוֹד אֱלֹהִים הַסְתֵּר דָּבָר
וּכְבוֹד מְלָכִים חֲקֹר דָּבָר׃
3 שָׁמַיִם לָרוּם וָאָרֶץ לָעֹמֶק
וְלֵב מְלָכִים אֵין חֵקֶר׃
4 הָגְּזוֹ סִיגִים מִכֶּסֶף
וְיֵצֵא לַצֹּרֵף כֶּלִי׃
5 הָגְּזוֹ רָשָׁע לִפְנֵי־מֶלֶךְ
וְיִכּוֹן בְּצֶדֶק כִּסְאוֹ׃
6 אַל־תִּתְהַדַּר לִפְנֵי־מֶלֶךְ
וּבִמְקוֹם גְּדֹלִים אַל־תַּעֲמֹד׃
7 כִּי טוֹב אֲמָר־לְךָ עֲלֵה הֵנָּה
מֵהַשְׁפִּילְךָ לִפְנֵי נָדִיב
אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ׃
8 אַל־תֵּצֵא לָרִב מַהֵר
פֶּן מַה־תַּעֲשֶׂה בְאַחֲרִיתָהּ
בְּהַכְלִים אֹתְךָ רֵעֶךָ׃
9 רִיבְךָ רִיב אֶת־רֵעֶךָ
וְסוֹד אַחֵר אַל־תְּגַלֶּה׃
10 פֶּן־יַחֲסֶדְךָ שֹׁמֵעַ
וְדִבָּתְךָ לֹא תָשׁוּב׃
11 תַּפּוּחֵי זָהָב בְּמַשְׂכִּיּוֹת כָּסֶף
דָּבָר דָּבֻר עַל־אָפְנָיו׃
12 נֶזֶם זָהָב וַחֲלִי־כָתֶם
מוֹכִיחַ חָכָם עַל־אֹזֶן שֹׁמַעַת׃

כצנת־

כה, 2 v. בס״א יש כאן מסקא. 7 v. בס״א אֲמַר־ ונמסר עליו גיעוא. 7 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ם, ר״י ודס״ו. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״א, ד״ן, ד״ם ודס״ו. ס״א חגל קסץ וכן ר״ב, ד״ג, ד״י, די״א, די״ב ורי״ר. 10 v. בת״ע נמצא כאן כִּי אַתָּה־לֹּךְ כְּמוֹ־סָוֹת: חֵן וְאַהֲבָה תְּחַן חֶסְדֶּךָ, אוֹתָם חֲפֹר לְךָ פֶּן־תִּהְיֶה לְחֶרְפָּה: כִּי אַתָּה שְׁמֹר דַּרְכֶּיךָ כַּיָּשָׁרִים.

משלי

13 כִּצִנַּת־שֶׁלֶג בְּיוֹם קָצִיר
צִיר נֶאֱמָן לְשֹׁלְחָיו
וְנֶפֶשׁ אֲדֹנָיו יְשִׁיב׃

14 נְשִׂיאִים וְרוּחַ וְגֶשֶׁם אָיִן
אִישׁ מִתְהַלֵּל בְּמַתַּת־שָׁקֶר׃

15 בְּאֹרֶךְ אַפַּיִם יְפֻתֶּה קָצִין
וּלְשׁוֹן רַכָּה תִּשְׁבָּר־גָּרֶם׃

16 דְּבַשׁ מָצָאתָ אֱכֹל דֵּיֶּךָּ
פֶּן־תִּשְׂבָּעֶנּוּ וְהַקֵּאתוֹ׃

17 הַקֶּר רַגְלְךָ מִבֵּית רֵעֶךָ
פֶּן־יִשְׂבָּעֲךָ וּשְׂנֵאֶךָּ׃

18 מַפֵּץ וְחֶרֶב וְחֵץ שָׁנוּן
אִישׁ־עָנֶה בְרֵעֵהוּ עֵד שָׁקֶר׃

19 שֵׁן רֹעָה וְרֶגֶל מוּעָדֶת
מִבְטָח בּוֹגֵד בְּיוֹם צָרָה׃

20 מַשְׁלֶה־בֶּגֶד | בְּיוֹם קָרָה חֹמֶץ עַל־נָתֶר
וְשָׁר בַּשִּׁרִים עַל לֵב־רָע׃

21 אִם־רָעֵב שֹׂנַאֲךָ הַאֲכִילֵהוּ לָחֶם
וְאִם־צָמֵא הַשְׁקֵהוּ מָיִם׃

22 כִּי גֶחָלִים אַתָּה חֹתֶה עַל־רֹאשׁוֹ
וַיהוָה יְשַׁלֶּם־לָךְ׃

23 רוּחַ צָפוֹן תְּחוֹלֵל גָּשֶׁם
וּפָנִים נִזְעָמִים לְשׁוֹן סָתֶר׃

טוב

13 As the cold of snow in the time of harvest, so is a faithful messenger to them that send him: for he refresheth the soul of his masters.
14 Whoso boasteth himself of a false gift is like clouds and wind without rain.
15 By long forbearing is a prince persuaded, and a soft tongue breaketh the bone.
16 Hast thou found honey? eat so much as is sufficient for thee, lest thou be filled therewith, and vomit it.
17 Withdraw thy foot from thy neighbour's house; lest he be weary of thee, and so hate thee.
18 A man that beareth false witness against his neighbour is a maul, and a sword, and a sharp arrow.
19 Confidence in an unfaithful man in time of trouble is like a broken tooth, and a foot out of joint.
20 As he that taketh away a garment in cold weather, and as vinegar upon nitre, so is he that singeth songs to an heavy heart.
21 If thine enemy be hungry, give him bread to eat; and if he be thirsty, give him water to drink:
22 For thou shalt heap coals of fire upon his head, and the LORD shall reward thee.
23 The north wind driveth away rain: so doth an angry countenance a backbiting tongue.

16 י כן ברוב ספרים כ"י, ד"ק, רי"א ודמ"ו, ס"א ותקָאתו וכן ד"ן, ר"ט, די"ב ודי"ר. 17 י בס"א תֵּיקַר כתיב ונמסר עליו הזקֵר קרי. 19 י ס"א מַבטַח פתח וכן ר"א, ר"ג, ד"ס, רי"א, די"ב ודי"ר. 21 י כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ר"ט, ד"י, רי"א, רי"ב ודי"ד ודמ"ו, ס"א הַאֲכִלֵהוּ חסר.

24 It is better to dwell in the corner of the housetop, than with a brawling woman and in a wide house.
25 As cold waters to a thirsty soul, so is good news from a far country.
26 A righteous man falling down before the wicked is as a troubled fountain, and a corrupt spring.
27 It is not good to eat much honey: so for men to search their own glory is not glory.
28 He that hath no rule over his own spirit is like a city that is broken down, and without walls.

26 As snow in summer, and as rain in harvest, so honour is not seemly for a fool.
2 As the bird by wandering, as the swallow by flying, so the curse causeless shall not come.
3 A whip for the horse, a bridle for the ass, and a rod for the fool's back.
4 Answer not a fool according to his folly, lest thou also be like unto him.
5 Answer a fool according to his folly, lest he be wise in his own conceit.
6 He that sendeth a message by the hand of a fool cutteth off the feet, and drinketh damage.

24 טוֹב שֶׁבֶת עַל־פִּנַּת־גָּג
מֵאֵשֶׁת מִדְיָנִים וּבֵיִת חָבֶר׃
25 מַיִם קָרִים עַל־נֶפֶשׁ עֵיפָה
וְשְׁמוּעָה טוֹבָה מֵאֶרֶץ מֶרְחָק׃
26 מַעְיָן נִרְפָּשׁ וּמְקוֹר מָשְׁחָת
צַדִּיק מֹט לִפְנֵי־רָשָׁע׃
27 אָכֹל דְּבַשׁ הַרְבּוֹת לֹא־טוֹב
וְחֵקֶר כְּבֹדָם כָּבוֹד׃
28 עִיר פְּרוּצָה אֵין חוֹמָה
אִישׁ אֲשֶׁר | אֵין מַעְצָר לְרוּחוֹ׃
כו כַּשֶּׁלֶג | בַּקַּיִץ וְכַמָּטָר בַּקָּצִיר
כֵּן לֹא־נָאוָה לִכְסִיל כָּבוֹד׃
2 כַּצִּפּוֹר לָנוּד כַּדְּרוֹר לָעוּף
כֵּן קְלָלַת חִנָּם לֹא תָבֹא׃
3 שׁוֹט לַסּוּס מֶתֶג לַחֲמוֹר
וְשֵׁבֶט לְגֵו כְּסִילִים׃
4 אַל־תַּעַן כְּסִיל כְּאִוַּלְתּוֹ
פֶּן־תִּשְׁוֶה־לּוֹ גַּם־אָתָּה׃
5 עֲנֵה כְסִיל כְּאִוַּלְתּוֹ
פֶּן־יִהְיֶה חָכָם בְּעֵינָיו׃
6 מְקַצֵּה רַגְלַיִם חָמָס שֹׁתֶה
שֹׁלֵחַ דְּבָרִים בְּיַד־כְּסִיל׃

דליו

24 v. כן ברוב ספרים כי' ודט"ו. ס"א טוב שבת וכן ד"ב ד ו ודס. וס"א טוב שבת וכן ד"ב. די"ב ודיד. 24 v. מדינים כתיב, מדינים קרי. בס"א מדינים כתיב וקרי וכן ד"א ודי"א. 24 v. ס"א ובית מונח וכן ד"ג. דל. די"ב ודיד. 28 v. כן ברוב ספרים כ' דיק. דיד ודט"ו. ס"א אינדסענער רבינ וכן ד"ב. דיו ודט. כו. 2 v. לו קרי בס"א לו כתיב וקרי וכן ודיא. ובס"א לא כתיב וקרי וכן ד"א. דיב ד"ג. דו ד"ס דיו. די"ב. דיד תי. ותל. 3 v. ס"א ומתג וכן ד"א. ד"ב. דיו ד"ס. תי. ת"ע ת"ס ותר. 5 v. כן ברוב ספרים כ' דיס. דל. דו. ד"ס. דיו דיב. דיד נדט"ו וכן ב"א. ב"ג ענה' בתקף. 6 v. כן ברוב ספרים כ' דיק. דיב דיד ודט"ו. ס"א שלח דברים ביד וכן ד"ב ד ג. ד ו ודס. וס"א שלח דברים ביד.

משלי

7 דַּלְיוּ שֹׁקִים מִפִּסֵּחַ
וּמָשָׁל בְּפִי כְסִילִים׃
8 כִּצְרוֹר אֶבֶן בְּמַרְגֵּמָה
כֵּן־נוֹתֵן לִכְסִיל כָּבוֹד׃
9 חֹחַ עָלָה בְיַד־שִׁכּוֹר
וּמָשָׁל בְּפִי כְסִילִים׃
10 רַב מְחוֹלֵל־כֹּל
וְשֹׂכֵר כְּסִיל וְשֹׂכֵר עֹבְרִים׃
11 כְּכֶלֶב שָׁב עַל־קֵאוֹ
כְּסִיל שׁוֹנֶה בְּאִוַּלְתּוֹ׃
12 רָאִיתָ אִישׁ חָכָם בְּעֵינָיו
תִּקְוָה לִכְסִיל מִמֶּנּוּ׃
13 אָמַר עָצֵל שַׁחַל בַּדָּרֶךְ
אֲרִי בֵּין הָרְחֹבוֹת׃
14 הַדֶּלֶת תִּסּוֹב עַל־צִירָהּ
וְעָצֵל עַל־מִטָּתוֹ׃
15 טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלָּחַת
נִלְאָה לַהֲשִׁיבָהּ אֶל־פִּיו׃
16 חָכָם עָצֵל בְּעֵינָיו
מִשִּׁבְעָה מְשִׁיבֵי טָעַם׃
17 מַחֲזִיק בְּאָזְנֵי־כֶלֶב
עֹבֵר מִתְעַבֵּר עַל־רִיב לֹא־לוֹ׃
18 כְּמִתְלַהְלֵהַּ הַיֹּרֶה זִקִּים חִצִּים וָמָוֶת׃

כן־

---

9 v. כס״א יש כאן פסקא. 10 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״י, ד״כ, די״ד ודס״ו, ס״א רַב מחוללַ וכן ד״כ. וס״א רַב מחוללַ וכן ד״ג, ד״ו וד״ס, וס״א רַב מחלל. 10 v. צ״ל ושכרעברים = וְשָׂכַר עֹבְרִים: כן תרי וחי״ס. 11 v. ס״א קֵיאוֹ סלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ס והי״ב. 11 v. בת״ע נמצא כאן יֵשׁ בשת תְּבִיאָה חֲמָא יֵשׁ בשת עָבוּד חֵן. 17 v. נל כֶּלֶב עֹבֵר. 17 v. כן ב״א, ב״נ עָלֵי נעויא. 18 v. כן ברוב ספרים כ״י, ונספר עליו נעויא וכן ברי״ וד״ו, ס״א מְתַחֲלֵהַּ וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו וד״ס. 18 v ס״א זקוק סלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו ור״ם.

7 The legs of the lame are not equal: so is a parable in the mouth of fools.
8 As he that bindeth a stone in a sling, so is he that giveth honour to a fool.
9 As a thorn goeth up into the hand of a drunkard, so is a parable in the mouth of fools.
10 The great God that formed all things both rewardeth the fool, and rewardeth transgressors.
11 As a dog returneth to his vomit, so a fool returneth to his folly.
12 Seest thou a man wise in his own conceit? there is more hope of a fool than of him.
13 The slothful man saith, There is a lion in the way; a lion is in the streets.
14 As the door turneth upon his hinges, so doth the slothful upon his bed.
15 The slothful hideth his hand in his bosom; it grieveth him to bring it again to his mouth.
16 The sluggard is wiser in his own conceit than seven men that can render a reason.
17 He that passeth by, and meddleth with strife belonging not to him, is like one that taketh a dog by the ears.
18 As a mad man who casteth firebrands, arrows, and death,

19 So is the man that deceiveth his neighbour, and saith, Am not I in sport?
20 Where no wood is, there the fire goeth out: so where there is no talebearer, the strife ceaseth.
21 As coals are to burning coals, and wood to fire; so is a contentious man to kindle strife.
22 The words of a talebearer are as wounds, and they go down into the innermost parts of the belly.
23 Burning lips and a wicked heart are like a potsherd covered with silver dross.
24 He that hateth dissembleth with his lips, and layeth up deceit within him;
25 When he speaketh fair, believe him not: for there are seven abominations in his heart.
26 Whose hatred is covered by deceit, his wickedness shall be shewed before the whole congregation.
27 Whoso diggeth a pit shall fall therein: and he that rolleth a stone, it will return upon him.
28 A lying tongue hateth those that are afflicted by it; and a flattering mouth worketh ruin.

19 כֵּן־אִישׁ רִמָּה אֶת־רֵעֵהוּ
וְאָמַר הֲלֹא־מְשַׂחֵק אָנִי׃
20 בְּאֶפֶס עֵצִים תִּכְבֶּה־אֵשׁ
וּבְאֵין נִרְגָּן יִשְׁתֹּק מָדוֹן׃
21 פֶּחָם לְגֶחָלִים וְעֵצִים לְאֵשׁ
וְאִישׁ מְדוֹנִים לְחַרְחַר־רִיב׃

22 דִּבְרֵי נִרְגָּן כְּמִתְלַהֲמִים
וְהֵם יְרְדוּ חַדְרֵי־בָטֶן׃
23 כֶּסֶף סִיגִים מְצֻפֶּה עַל־חָרֶשׂ
שִׂפְתֵים דֹּלְקִים וְלֵב רָע׃
24 בִּשְׂפָתָו יְנַכֶּר שׂוֹנֵא
וּבְקִרְבּוֹ יָשִׁית מִרְמָה׃
25 כִּי־יְחַנֵּן קוֹלוֹ אַל־תַּאֲמֶן־בּוֹ
כִּי שֶׁבַע תּוֹעֲבוֹת בְּלִבּוֹ׃
26 תְּכֻסֶּה שִׂנְאָה בְמִרְמָה
תִּגָּלֶה רָעָתוֹ בַּקָּהָל׃
27 כֹּרֶה שַׁחַת בָּהּ יִפּוֹל
וְגֹלֵל אֶבֶן אֵלָיו תָּשׁוּב׃
28 לְשׁוֹן־שֶׁקֶר יִשְׂנָא דַכָּיו
וּפֶה חָלָק יַעֲשֶׂה מִדָּחֶה׃

אל־

---

v. 19 כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ד"ס, די"ב, די"ד ודט"ו, ס"א בן ובלא מקף וכן ד"י. v. 19 כן ברוב ספרים כ"י, ונמסר עליו בעיא וכן בר"ג, ר"ו ודי"ו. v. 21 מְדוֹנִים בחיב, מְדָנִים קרי, בס"א כדיעים בחיב וקרי וכן ר"א ודי"א. v. 23 כן בדוב ספרים כ"י, ר"ן, די"ב, די"ד ודס"ו, ס"א שפתים דלקים וְלֵב וכן ר"ב. וס"א שפתים דלקים וְלֵבּ וכן ר"ג ודי"ו. v. 24 בִּשְׂפָתָו כחיב, בִּשְׂפָתָיו קרי, בס"א בְּשִׂפְתָיו כחיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ס ודי"ו. v. 26 ס"א בַּקָּהָל ונמסר עליו תע"ש וכן בר"א, ר"ב וְדַיָּר. v. 27 ס"א יִפֹּל חסר וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ד"ס, די"ב ודי"ד. v. 28 כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו בעיא וכן בר"ג, ר"ן, ד"ט, די"ד, דט"ו וב"א, ב"נ לשקר". v. 28 כן כלא בספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ד"ס, די"ב, די"ד, דט"ו וב"א. v. 28 כן מנתן בספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ט, די"ב, די"ד ודט"ו.

27 Boast not thyself of to morrow; for thou knowest not what a day may bring forth.
2 Let another man praise thee, and not thine own mouth; a stranger, and not thine own lips.
3 A stone is heavy, and the sand weighty; but a fool's wrath is heavier than them both.
4 Wrath is cruel, and anger is outrageous; but who is able to stand before envy?
5 Open rebuke is better than secret love.
6 Faithful are the wounds of a friend; but the kisses of an enemy are deceitful.
7 The full soul loatheth an honeycomb; but to the hungry soul every bitter thing is sweet.
8 As a bird that wandereth from her nest, so is a man that wandereth from his place.
9 Ointment and perfume rejoice the heart: so doth the sweetness of a man's friend by hearty counsel.
10 Thine own friend, and thy father's friend, forsake not; neither go into thy brother's house in the day of thy calamity: for better is a neighbour that is near than a brother far off.
11 My son, be wise, and make my heart glad, that I may answer him that reproacheth me.
12 A prudent man foreseeth the evil, and hideth himself; but the simple pass on, and are punished.

כז
1 אַל־תִּתְהַלַּל בְּיוֹם מָחָר
כִּי לֹא־תֵדַע מַה־יֵּלֶד יוֹם׃
2 יְהַלֶּלְךָ זָר וְלֹא־פִיךָ
נָכְרִי וְאַל־שְׂפָתֶיךָ׃
3 כֹּבֶד אֶבֶן וְנֵטֶל הַחוֹל
וְכַעַס אֱוִיל כְּבֵדׇ מִשְּׁנֵיהֶם׃
4 אַכְזְרִיּוּת חֵמָה וְשֶׁטֶף אָף
וּמִי יַעֲמֹד לִפְנֵי קִנְאָה׃
5 טוֹבָה תּוֹכַחַת מְגֻלָּה
מֵאַהֲבָה מְסֻתָּרֶת׃
6 נֶאֱמָנִים פִּצְעֵי אוֹהֵב
וְנַעְתָּרוֹת נְשִׁיקוֹת שׂוֹנֵא׃
7 נֶפֶשׁ שְׂבֵעָה תָּבוּס נֹפֶת
וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה כָּל־מָר מָתוֹק׃
8 כְּצִפּוֹר נוֹדֶדֶת מִן־קִנָּהּ
כֵּן אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ׃
9 שֶׁמֶן וְקְטֹרֶת יְשַׂמַּח־לֵבָב
וּמֶתֶק רֵעֵהוּ מֵעֲצַת־נָפֶשׁ׃
10 רֵעֲךָ וְרֵעַ אָבִיךָ אַל־תַּעֲזֹב
וּבֵית אָחִיךָ אַל־תָּבֹא בְיוֹם אֵידֶךָ
טוֹב שָׁכֵן קָרוֹב מֵאָח רָחוֹק׃
11 חֲכַם בְּנִי וְשַׂמַּח לִבִּי
וְאָשִׁיבָה חֹרְפִי דָּבָר׃
12 עָרוּם | רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר
פְּתָאיִם עָבְרוּ וְנֶעֱנָשׁוּ׃

קח־

כז. 1 v. כן ר"נ, ר"ת, דס"ו וב"א. ב"נ אל־ בל"א נגיעא. 1 v. כן בספרים כ"י במקף וכלא נגינה וכן ר"ב, ר"נ, ר"ת, ר"ם, ר"י, ר"ב, ר"ד ודס"ו. 10 v. ס"א רעך | ספק וכן ר"נ, ר"ת, ר"ם, ר"י, ר"ב ור"ד. 10 v. וְהָעָה כתיב, וְרֵע קרי, ס"א וְרֵע וכן ר"ב, ר"נ, ר"ת ור"ם, וס"א ורע וכן ר"ב ור"ד. 10 v. כן ב"א, ב"נ וביתי בספק. 12 v. ס"א פְּתָאִים וכן ר"ב, ר"נ, ר"ת, ר"ם, ר"י, ר"ב ור"ד. 12 v. נ"ל וְנֶעֱנָשׁוּ: עיין לקמן לעיל כ"ב ב'.

13 Take his garment that is surety for a stranger, and take a pledge of him for a strange woman.
14 He that blesseth his friend with a loud voice, rising early in the morning, it shall be counted a curse to him.
15 A continual dropping in a very rainy day and a contentious woman are alike.
16 Whosoever hideth her hideth the wind, and the ointment of his right hand, which bewrayeth itself.
17 Iron sharpeneth iron; so a man sharpeneth the countenance of his friend.
18 Whoso keepeth the fig tree shall eat the fruit thereof: so he that waiteth on his master shall be honoured.
19 As in water face answereth to face, so the heart of man to man.
20 Hell and destruction are never full; so the eyes of man are never satisfied.
21 As the fining pot for silver, and the furnace for gold; so is a man to his praise.
22 Though thou shouldest bray a fool in a mortar among wheat with a pestle, yet will not his foolishness depart from him.

13 קַח־בִּגְדּוֹ כִּי־עָרַב זָר
וּבְעַד נָכְרִיָּה חַבְלֻהוּ׃
14 מְבָרֵךְ רֵעֵהוּ בְּקוֹל גָּדוֹל בַּבֹּקֶר הַשְׁכֵּים
קְלָלָה תֵּחָשֶׁב לוֹ׃
15 דֶּלֶף טוֹרֵד בְּיוֹם סַגְרִיר
וְאֵשֶׁת מְדוֹנִים נִשְׁתָּוָה׃
16 צָפְנֶיהָ צָפַן־רוּחַ
וְשֶׁמֶן יְמִינוֹ יִקְרָא׃
17 בַּרְזֶל בְּבַרְזֶל יָחַד
וְאִישׁ יַחַד פְּנֵי־רֵעֵהוּ׃
18 נֹצֵר תְּאֵנָה יֹאכַל פִּרְיָהּ
וְשֹׁמֵר אֲדֹנָיו יְכֻבָּד׃
19 כַּמַּיִם הַפָּנִים לַפָּנִים
כֵּן לֵב הָאָדָם לָאָדָם׃
20 שְׁאוֹל וַאֲבַדּוֹן לֹא תִשְׂבַּעְנָה
וְעֵינֵי הָאָדָם לֹא תִשְׂבַּעְנָה׃
21 מַצְרֵף לַכֶּסֶף וְכוּר לַזָּהָב
וְאִישׁ לְפִי מַהֲלָלוֹ׃
22 אִם־תְּכַתֵּשׁ אֶת־הָאֱוִיל | בַּמכתש
בְּתוֹךְ הָרִפֹּות בְּעֶלִי
לֹא־תָסוּר מֶנֶּנּוּ אִוַּלְתּוֹ׃

ידע

---

13 v. בס״א נָכְרִים כתיב נָכְרִיָּה קרי׃ עיין ויעל ב ט״ז. 15 v. כן בנוסח בספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ס, ד״ק, ד״ר, ר״ב, דיד׳ ודט״ז. 15 v. מְדוֹנִים כתיב, מְדָנִים קרי, בס״א מְרוֹנִים כתיב וקרי וכן ד״א וד״ו. 16 v. כן כתיב בספרים כ״ג, ד״י ודם ו ס״א צְפַנְיָה צָפַן וכן ד״ב, וס״א צְפַנְיָה צָפַן וכן ד״ג ודכ״ב, או צְפַנְיָה צָפַן וכן ד״ב ודי״ד. 19 v. כן בכתיב בספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ס, ד״ק, ד״ר, ר״ב, דיד והט״ז. 20 v. וַאֲבַדּוֹן קרי, בס״א נִסְכַּר עָלָיו וַאֲבַדּוֹן קרי. 20 v. בה״ע נִבְצָא כאן תּוּעֲבַת יְהוָה קְרֵב עַיִן וְחַסְרֵי דַּעַת לֹא יַמְצְאוּ בִלְשׁוֹנָם. 21 v. ג״ל מַהֲלָלָיו. 21 v. בת״ע תֹּס ותֹר נִמְצָא כאן לֵב רָשָׁע יְבַקֵּשׁ רָעָה וּלֵב יְקָרִ֫ים יְבַקֵּשׁ־דָּעַת. 22 v. כן בכתוב בספרים כ״י ודט״ז, ס״א אִם־תְּכַתֵּשׁ וכן ד״ב, ד״ג, ד״ס ודי״ו, וס״א אִם־תְּכַתֵּשׁ וכן ד״ב ודי״ד. 22 v. כן מלא בכתוב בספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ס, ד״ג, ד״ק, ד״ר, ר״ב, ד״א ד״ו ב, דיד ודצ״ו.

משלי

23 Be thou diligent to know the state of thy flocks, and look well to thy herds.
24 For riches are not for ever: and doth the crown endure to every generation?
25 The hay appeareth, and the tender grass sheweth itself, and herbs of the mountains are gathered.
26 The lambs are for thy clothing, and the goats are the price of the field.
27 And thou shalt have goats' milk enough for thy food, for the food of thy household, and for the maintenance for thy maidens.

28 The wicked flee when no man pursueth: but the righteous are bold as a lion.
2 For the transgression of a land many are the princes thereof: but by a man of understanding and knowledge the state thereof shall be prolonged.
3 A poor man that oppresseth the poor is like a sweeping rain which leaveth no food.
4 They that forsake the law praise the wicked: but such as keep the law contend with them.
5 Evil men understand not judgment: but they that seek the LORD understand all things.
6 Better is the poor that walketh in his uprightness, than he that is perverse in his ways, though he be rich.
7 Whoso keepeth the law is a wise son: but he that is a companion of riotous men shameth his father.
8 He that by usury and unjust gain increaseth his substance,

23 יָדֹעַ תֵּדַע פְּנֵי צֹאנֶךָ
שִׁית לִבְּךָ לַעֲדָרִים׃
24 כִּי לֹא לְעוֹלָם חֹסֶן
וְאִם־נֵזֶר לְדֹר דֹּור׃
25 נִגְלָה חָצִיר וְנִרְאָה דֶּשֶׁא
וְנֶאֶסְפוּ עִשְׂבוֹת הָרִים׃
26 כְּבָשִׂים לִלְבוּשֶׁךָ
וּמְחִיר שָׂדֶה עַתּוּדִים׃
27 וְיֶלֶב עִזִּים לְלַחְמֶךָ לְלֶחֶם בֵּיתֶךָ
וְחַיִּים לְנַעֲרוֹתֶיךָ׃
כח נָסוּ וְאֵין רֹדֵף רָשָׁע
וְצַדִּיקִים כְּכְפִיר יִבְטָח׃
2 בְּפֶשַׁע אֶרֶץ רַבִּים שָׂרֶיהָ
וּבְאָדָם מֵבִין יֹדֵעַ כֵּן יַאֲרִיךְ׃
3 גֶּבֶר רָשׁ וְעֹשֵׁק דַּלִּים
מָטָר סָחַף וְאֵין לָחֶם׃
4 עֹזְבֵי תּוֹרָה יְהַלְלוּ רָשָׁע
וְשֹׁמְרֵי תּוֹרָה יִתְגָּרוּ בָם׃
5 אַנְשֵׁי רָע לֹא־יָבִינוּ מִשְׁפָּט
וּמְבַקְשֵׁי יְהוָה יָבִינוּ כֹל׃
6 טוֹב רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ
מְעֻקַּשׁ דְּרָכַיִם וְהוּא עָשִׁיר׃
7 נוֹצֵר תּוֹרָה בֵּן מֵבִין
וְרֹעֶה זוֹלְלִים יַכְלִים אָבִיו׃
8 מַרְבֶּה הֹונוֹ בְּנֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית

לחונן

24 v. וְדֹור קרי, בס"א וָדֹור כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ם ור"י. כח, 1 v. סביר יִבְטָחוּ.
2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"צ ור"ן, ס"א ובאדם וכן ר"ם, ד"י, ויו"ר. 6 v. כן בספרים ב"י, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ד"י ויו"ד, ס"א טוב־ וכן ר"י חס"ו. 8 v. וּמַתְרְגִית כתיב, וְתַרְבִּית קרי, בס"א וּתַרְגִית כתיב וקרי וכן ר"ב, ר"צ, ד"ו ור"ם.

he shall gather it for him that will pity the poor.

9 He that turneth away his ear from hearing the law, even his prayer shall be abomination.

10 Whoso causeth the righteous to go astray in an evil way, he shall fall himself into his own pit: but the upright shall have good things in possession.

11 The rich man is wise in his own conceit; but the poor that hath understanding searcheth him out.

12 When righteous men do rejoice, there is great glory: but when the wicked rise, a man is hidden.

13 He that covereth his sins shall not prosper: but whoso confesseth and forsaketh them shall have mercy.

14 Happy is the man that feareth alway: but he that hardeneth his heart shall fall into mischief.

15 As a roaring lion, and a ranging bear; so is a wicked ruler over the poor people.

16 The prince that wanteth understanding is also a great oppressor: but he that hateth covetousness shall prolong his days.

17 A man that doeth violence to the blood of any person shall flee to the pit; let no man stay him.

18 Whoso walketh uprightly shall be saved: but he that is perverse in his ways shall fall at once.

לְחוֹנֵן דַּלִּים יְקַבְּצֶנּוּ׃
9 מֵסִיר אָזְנוֹ מִשְּׁמֹעַ תּוֹרָה
גַּם־תְּפִלָּתוֹ תּוֹעֵבָה׃
10 מַשְׁגֶּה יְשָׁרִים | בְּדֶרֶךְ רָע
בְּשַׁחְתּוֹ הוּא־יִפּוֹל
וּתְמִימִים יִנְחֲלוּ־טוֹב׃
11 חָכָם בְּעֵינָיו אִישׁ עָשִׁיר
וְדַל מֵבִין יַחְקְרֶנּוּ׃
12 בַּעֲלֹץ צַדִּיקִים רַבָּה תִּפְאָרֶת
וּבְקוּם רְשָׁעִים יֵחָפֵשׂ אָדָם׃
13 מְכַסֶּה פְשָׁעָיו לֹא יַצְלִיחַ
וּמוֹדֶה וְעֹזֵב יְרֻחָם׃
14 אַשְׁרֵי אָדָם מְפַחֵד תָּמִיד
וּמַקְשֶׁה לִבּוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה׃
15 אֲרִי נֹהֵם וְדֹב שׁוֹקֵק
מוֹשֵׁל רָשָׁע עַל עַם־דָּל׃
16 נָגִיד חֲסַר תְּבוּנוֹת וְרַב מַעֲשַׁקּוֹת
שׂנֵא בֶּצַע יַאֲרִיךְ יָמִים׃

17 אָדָם עָשֵׁק בְּדַם־נָפֶשׁ
עַד־בּוֹר יָנוּס אַל־יִתְמְכוּ־בוֹ׃
18 הוֹלֵךְ תָּמִים יִוָּשֵׁעַ
וְנֶעְקַשׁ דְּרָכַיִם יִפּוֹל בְּאַחַת׃

עבד

---

8 v. כן כרוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"ג, ד"ו, ר"ם, ד"י, ר"א, ד"י"ב, ר"י"ר ודט"ו, ס"א יְקַבְּצֶנּוּ וכן ד"א יְחַיֵּב. 10 v. כן כרוב ספרים ב"י, ר"ב, ד"ג, ד"ו, ר"ם, ד"י ורס"ו, ס"א בְּדֶרֶךְ. וס"א בְּדָרְכוֹ. 10 v. כפ"א בְּשַׁחְתּוֹ כתיב, בְּשַׁחְתּוֹ קרי. 15 v. כן ברוב ספרים כ"י ונכסר עליו. נעויא, וכן בר"ג. ר"ם ה"י, ס"א אֲרִי ובלא הקף וכן ד"ב, ד"ו, ר"ב ה"י"ד. 16 v. שׂוֹנֵא כתיב, שׂנֵא קרי. 17 v. ד' זעירא. 17 v. כן למערבאי, לבדנחאי גר חסר. 17 v. בת"ע נכתבא כאן יַפֵּר בְּנֵךְ וְיָהֵנָּה, וְיִתֵּן מַעֲדַנִּים לְנַפְשֶׁךָ. לֹא תִשְׂבַּע גּוּי רָשָׁע. 18 v. נ"ל בְּפַחַת או בְּשַׁחַת.

19 He that tilleth his land shall have plenty of bread: but he that followeth after vain persons shall have poverty enough.
20 A faithful man shall abound with blessings: but he that maketh haste to be rich shall not be innocent.
21 To have respect of persons is not good: for for a piece of bread that man will transgress.
22 He that hasteth to be rich hath an evil eye, and considereth not that poverty shall come upon him.
23 He that rebuketh a man afterwards shall find more favour than he that flattereth with the tongue.
24 Whoso robbeth his father or his mother, and saith, It is no transgression; the same is the companion of a destroyer.
25 He that is of a proud heart stirreth up strife: but he that putteth his trust in the LORD shall be made fat.
26 He that trusteth in his own heart is a fool: but whoso walketh wisely, he shall be delivered.
27 He that giveth unto the poor shall not lack: but he that hideth his eyes shall have many a curse.
28 When the wicked rise, men hide themselves: but when they perish, the righteous increase.

29 He, that being often reproved hardeneth his neck, shall suddenly be destroyed, and that without remedy.
2 When the righteous are in authority, the people rejoice: but when the wicked beareth rule, the people mourn.

19 עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע־לָחֶם
וּמְרַדֵּף רֵיקִים יִשְׂבַּע־רִישׁ׃
20 אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב־בְּרָכוֹת
וְאָץ לְהַעֲשִׁיר לֹא יִנָּקֶה׃
21 הַכֵּר־פָּנִים לֹא־טוֹב
וְעַל־פַּת־לֶחֶם יִפְשַׁע־גָּבֶר׃
22 נָבְהָל לַהוֹן אִישׁ רַע עָיִן
וְלֹא־יֵדַע כִּי־חֶסֶר יְבֹאֶנּוּ׃
23 מוֹכִיחַ אָדָם אַחֲרֵי חֵן יִמְצָא
מְמַחֲלִיק לָשׁוֹן׃
24 גּוֹזֵל אָבִיו וְאִמּוֹ וְאֹמֵר אֵין־פָּשַׁע
חֲבֵר הוּא לְאִישׁ מַשְׁחִית׃
25 חֶרְדַּת־אָדָם יִתֵּן מוֹקֵשׁ
וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה יְדֻשָּׁן׃
26 בּוֹטֵחַ בִּלִבּוֹ הוּא כְסִיל
וְהוֹלֵךְ בְּחָכְמָה הוּא יְמָלֵט׃
27 נוֹתֵן לָרָשׁ אֵין מַחְסוֹד
וּמַעְלִים עֵינָיו רַב־מְאֵרוֹת׃
28 בְּקוּם רְשָׁעִים יִסָּתֵר אָדָם
וּבְאָבְדָם יִרְבּוּ צַדִּיקִים׃
כט אִישׁ תּוֹכָחוֹת מַקְשֶׁה־עֹרֶף
פֶּתַע יִשָּׁבֵר וְאֵין מַרְפֵּא׃
2 בִּרְבוֹת צַדִּיקִים יִשְׂמַח הָעָם
וּבְמֹשֹׁל רָשָׁע יֵאָנַח עָם׃

אישׁ־

19 v. ס״א ישבע ובלא מקף. 19 v. ס״א ישבע ובלא מקף. 21 v. ס״א הַכֵּר פָּנִים וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו ות״ס. 21 v. ס״א יפשע ובלא מקף וכן ר״כ, ר״ג, ר״ו ות״ס. 23 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב והי״ד, ס״א נִבְהָל וכן ר״ב, ר״ג וז״ן, וס״א נִבְהָל וכן ר״ם, ר״י ות״ו. 25 v. כן במקף ובלא נגינה בספרים כ״י, ר״כ, ר״ג, ר״ן, ר״ם, ר״י, הי״ב, הי״ד ות״ו. 25 v. ס״א חֶסֶר וכן 1 א, ר״ו, הי״ב, הי״ד ות״ע. 26 v. כן ברוב ספרים כ״י. ר״ל, הי״ב ות״ם, ס״א יאמר אין וכן ר״ב, ר״ג, ר״ם, הי״ב והי״ד. כט. 2 v. ס״א רְשָׁעִים וכן חר׳, ת״ע, ח״ם ות״ר.

3 אִישׁ־אֹהֵב חָכְמָה יְשַׂמַּח אָבִיו
וְרֹעֵה זוֹנוֹת יְאַבֵּד־הוֹן׃
4 מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אָרֶץ
וְאִישׁ תְּרוּמוֹת יַהֲרְסֶנָּה׃
5 גֶּבֶר מַחֲלִיק עַל־רֵעֵהוּ
רֶשֶׁת פּוֹרֵשׂ עַל־פְּעָמָיו׃
6 בְּפֶשַׁע אִישׁ רָע מוֹקֵשׁ
וְצַדִּיק יָרֹן וְשָׂמֵחַ׃
7 יֹדֵעַ צַדִּיק דִּין דַּלִּים
רָשָׁע לֹא־יָבִין דָּעַת׃
8 אַנְשֵׁי לָצון יָפִיחוּ קִרְיָה
וַחֲכָמִים יָשִׁיבוּ אָף׃
9 אִישׁ־חָכָם נִשְׁפָּט אֶת־אִישׁ אֱוִיל
וְרָגַז וְשָׂחַק וְאֵין נָחַת׃
10 אַנְשֵׁי דָמִים יִשְׂנְאוּ־תָם
וְיֹשָׁרִים יְבַקְשׁוּ נַפְשׁוֹ׃
11 כָּל־רוּחוֹ יוֹצִיא כְסִיל
וְחָכָם בְּאָחוֹר יְשַׁבְּחֶנָּה׃
12 מֹשֵׁל מַקְשִׁיב עַל־דְּבַר־שֶׁקֶר
כָּל־מְשָׁרְתָיו רְשָׁעִים׃
13 רָשׁ וְאִישׁ תֹּכְכִים נִפְגָּשׁוּ
מְאִיר עֵינֵי שְׁנֵיהֶם יְהוָה׃
14 מֶלֶךְ שׁוֹפֵט בֶּאֱמֶת דַּלִּים
כִּסְאוֹ לָעַד יִכּוֹן׃
15 שֵׁבֶט וְתוֹכַחַת יִתֵּן חָכְמָה

Whoso loveth wisdom rejoiceth his father: but he that keepeth company with harlots spendeth his substance.
The king by judgment establisheth the land: but he that receiveth gifts overthroweth it.
A man that flattereth his neighbour spreadeth a net for his feet.
In the transgression of an evil man there is a snare: but the righteous doth sing and rejoice.
The righteous considereth the cause of the poor: but the wicked regardeth not to know it.
Scornful men bring a city into a snare: but wise men turn away wrath.
If a wise man contendeth with a foolish man, whether he rage or laugh, there is no rest.
The bloodthirsty hate the upright: but the just seek his soul.
A fool uttereth all his mind: but a wise man keepeth it in till afterwards.
If a ruler hearken to lies, all his servants are wicked.
The poor and the deceitful man meet together: the LORD lighteneth both their eyes.
The king that faithfully judgeth the poor, his throne shall be established for ever.
The rod and reproof give wisdom:

ונער

ו׳ v. ס׳א אַיִּשׁ וכלא מקף וכן ר׳ב, ר׳ג, ר׳יו ור׳ם. 13 v. ס׳א מְאִיר בלא פסק וכן ר׳ג, ר׳ו ור׳ם, וס׳א מאיר. 14 v. כן ברוב ספרים כ׳י ודס׳נ. ס׳א כִּלֵּךְ שׁוֹפֵט בְּאמת וכן ר׳ג, ר׳ו ור׳ם, וכ׳א כִּלֵּךְ שופט וכן ר׳ב ורי׳ד. וס׳א כִּלֵּךְ שׁוֹפֵט.

but a child left to himself bringeth his mother to shame.

16 When the wicked are multiplied, transgression increaseth: but the righteous shall see their fall.

17 Correct thy son, and he shall give thee rest; yea, he shall give delight unto thy soul.

18 Where there is no vision, the people perish: but he that keepeth the law, happy is he.

19 A servant will not be corrected by words: for though he understand he will not answer.

20 Seest thou a man that is hasty in his words? there is more hope of a fool than of him.

21 He that delicately bringeth up his servant from a child shall have him become his son at the length.

22 An angry man stirreth up strife, and a furious man aboundeth in transgression.

23 A man's pride shall bring him low: but honour shall uphold the humble in spirit.

24 Whoso is partner with a thief hateth his own soul: he heareth cursing, and bewrayeth it not.

25 The fear of man bringeth a snare: but whoso putteth his trust in the LORD shall be safe.

26 Many seek the ruler's favour; but every man's judgment cometh from the LORD.

27 An unjust man is an abomination to the just: and he that is upright in the way is abomination to the wicked.

וְנַעַר מְשֻׁלַּח מֵבִישׁ אִמּוֹ׃
16 בִּרְבוֹת רְשָׁעִים יִרְבֶּה־פָּשַׁע
וְצַדִּיקִים בְּמַפַּלְתָּם יִרְאוּ׃
17 יַסֵּר בִּנְךָ וְיָנִיחֶךָּ
וְיִתֵּן מַעֲדַנִּים לְנַפְשֶׁךָ׃

18 בְּאֵין חָזוֹן יִפָּרַע עָם
וְשֹׁמֵר תּוֹרָה אַשְׁרֵהוּ׃
19 בְּדְבָרִים לֹא־יִוָּסֵר עָבֶד
כִּי־יָבִין וְאֵין מַעֲנֶה׃
20 חָזִיתָ אִישׁ אָץ בִּדְבָרָיו
תִּקְוָה לִכְסִיל מִמֶּנּוּ׃
21 מְפַנֵּק מִנַּעַר עַבְדּוֹ
וְאַחֲרִיתוֹ יִהְיֶה מָנוֹן׃
22 אִישׁ־אַף יְגָרֶה מָדוֹן
וּבַעַל חֵמָה רַב־פָּשַׁע׃
23 גְּאוֹת אָדָם תַּשְׁפִּילֶנּוּ
וּשְׁפַל־רוּחַ יִתְמָךְ כָּבוֹד׃
24 חוֹלֵק עִם־גַּנָּב שׂוֹנֵא נַפְשׁוֹ
אָלָה יִשְׁמַע וְלֹא יַגִּיד׃
25 חֶרְדַּת אָדָם יִתֵּן מוֹקֵשׁ
וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה יְשֻׂגָּב׃
26 רַבִּים מְבַקְשִׁים פְּנֵי־מוֹשֵׁל
וּמֵיְהוָה מִשְׁפַּט־אִישׁ׃
27 תּוֹעֲבַת צַדִּיקִים אִישׁ עָוֶל
וְתוֹעֲבַת רָשָׁע יִשַׁר־דָּרֶךְ׃

22 v. ס״א אִישׁ ובלא כפף וכן ד״ב ור״י. 27 v. ס״א רְשָׁעִים וכן תר׳, ת״ס ות״ר.

0 The words of Agur the son of Jakeh, even the prophecy: the man spake unto Ithiel, even unto Ithiel and Ucal,

2 Surely I am more brutish than any man, and have not the understanding of a man.

3 I neither learned wisdom, nor have the knowledge of the holy.

4 Who hath ascended up into heaven, or descended? who hath gathered the wind in his fists? who hath bound the waters in a garment? who hath established all the ends of the earth? what is his name, and what is his son's name, if thou canst tell?

5 Every word of God is pure: he is a shield unto them that put their trust in him.

6 Add thou not unto his words, lest he reprove thee, and thou be found a liar.

7 Two things have I required of thee; deny me them not before I die:

8 Remove far from me vanity and lies: give me neither poverty nor riches; feed me with food convenient for me:

9 Lest I be full, and deny thee,

ל דִּבְרֵי | אָגֻר בֶּן־יָקֶה הַמַּשָּׂא
נְאֻם הַגֶּבֶר לְאִיתִיאֵל
לְאִיתִיאֵל וְאֻכָל׃
2 כִּי בַעַר אָנֹכִי מֵאִישׁ
וְלֹא־בִינַת אָדָם לִי׃
3 וְלֹא־לִמַּדְתִּי חָכְמָה
וְדַעַת קְדֹשִׁים אֵדָע׃
4 מִי עָלָה־שָׁמַיִם | וְיָרָד
מִי אָסַף־רוּחַ | בְּחָפְנָיו
מִי צָרַר־מַיִם | בַּשִּׂמְלָה
מִי הֵקִים כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ
מַה־שְּׁמוֹ וּמַה־שֵּׁם־בְּנוֹ כִּי תֵדָע׃
5 כָּל־אִמְרַת אֱלוֹהַּ צְרוּפָה
מָגֵן הוּא לַחוֹסִים בּוֹ׃
6 אַל־תּוֹסֵף עַל־דְּבָרָיו
פֶּן־יוֹכִיחֲךָ וְנִכְזָבְתָּ׃

7 שְׁתַּיִם שָׁאִלְתִּי מֵאִתָּךְ
אַל־תִּמְנַע מִמֶּנִּי בְּטֶרֶם אָמוּת׃
8 שָׁוְא | וּדְבַר־כָּזָב הַרְחֵק מִמֶּנִּי
רֵאשׁ וְעֹשֶׁר אַל־תִּתֶּן־לִי
הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם חֻקִּי׃
9 פֶּן־אֶשְׂבַּע | וְכִחַשְׁתִּי

ואמרתי

ל, 1 v. ב׳א נקא וכן ר׳א, ר׳ב ורז׳ו. 1 v. ב׳ל = לא אתי אל לו: אתי אל או לאיתי אל לאיתי ואכל. 4 v. כן ברוב ספרים ב׳ו, ר׳ג, ר׳ו, ר׳ח, ר׳ט, ר׳י, ר׳יב, ר׳יד ודט׳ו, ב׳א בהפניו רבינו. 5 v. ס׳א לַחוסים חסר וכן ר׳א ורבינו וב׳א לְקַלְחֲהַסוס. 6 v. כן למעלה, למדנחאי תסף הסר. 8 v. ב׳א ונכזבך פתח וכן ר׳א ור׳ו. 8 v. כן ברוב ספרים ב׳ו, ר׳ח, ר׳ט, ר׳יד ורט׳ו. ס׳א ודבר־כזב חיקק בניני וכן ר׳ג ור׳ט. 8 v. רש׳י קרי, בם א ר׳ב כתיב וקרי וכן ר׳א ר׳ג ור׳ו. 8 v. כן ב׳א ב׳ב חקני בלא גרשיא.

and say, Who is the LORD?
or lest I be poor, and steal,
and take the name of my
God in vain.

וְאָמַרְתִּי מִי יְהוָה
וּפֶן־אִוָּרֵשׁ וְגָנַבְתִּי
וְתָפַשְׂתִּי שֵׁם אֱלֹהָי׃

10 Accuse not a servant unto
his master, lest he curse
thee, and thou be found
guilty.

10 אַל־תַּלְשֵׁן עֶבֶד אֶל־אֲדֹנָיו
פֶּן־יְקַלֶּלְךָ וְאָשַׁמְתָּ׃

11 There is a generation that
curseth their father, and doth
not bless their mother.

11 דּוֹר אָבִיו יְקַלֵּל
וְאֶת־אִמּוֹ לֹא יְבָרֵךְ׃

12 There is a generation that
are pure in their own eyes,
and yet is not washed from
their filthiness.

12 דּוֹר טָהוֹר בְּעֵינָיו
וְלֹא־רָחַץ מְצֹאָתוֹ׃

13 There is a generation, O
how lofty are their eyes! and
their eyelids are lifted up.

13 דּוֹר מָה־רָמוּ עֵינָיו
וְעַפְעַפָּיו יִנָּשֵׂאוּ׃

14 There is a generation, whose
teeth are as swords, and
their jaw teeth as knives, to
devour the poor from off the
earth, and the needy from
among men.

14 דּוֹר חֲרָבוֹת שִׁנָּיו
וּמְאַכָלוֹת מַתַּלְעֹתָיו
לֶאֱכֹל עֲנִיִּים מֵאָרֶץ
וְאֶבְיוֹנִים מֵאָדָם׃

15 The horseleach hath two
daughters, crying, Give,
give. There are three things
that are never satisfied, yea,
four things say not, It is
enough:

15 לָעֲלוּקָה | שְׁתֵּי בָנוֹת הַב׀ הַב
שְׁלֹשָׁה הֵנָּה לֹא תִשְׂבַּעְנָה
אַרְבַּע לֹא־אָמְרוּ הוֹן׃

16 The grave; and the barren
womb; the earth that is not
filled with water; and the
fire that saith not, It is
enough.

16 שְׁאוֹל וְעֲצֶר רָחֶם
אֶרֶץ לֹא־שָׂבְעָה מַיִם
וְאֵשׁ לֹא־אָמְרָה הוֹן׃

17 The eye that mocketh at his
father, and despiseth to obey
his mother,

17 עַיִן | תִּלְעַג לְאָב
וּבֶז לִיקְהַת־אֵם

יקרוה

9 v. כן ב״א, כ״נ מִי׳ כמקף, ס״א מִי ובלא מקף וכן ד״ב. 10 v. אֲדֹנָיו כתיב, אֲדֹנָיו קרי, ס״א אֲדֹנָיו כתיב וקרי וכן ד״א ה״ב. 12 v. ס״א יִמְצֵאתוֹ. 14 v. ג׳׳ל מֵאֲדָמָה. 15 v. בס״א יש כאן ספקא. 15 v. בס״א בָּנוֹת ב׳ זעירא. 15 v. כ׳ זעירא. 15 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״י ודס״ו, ס״א הָב הכ וכן ד״ג, ד״ו, ד״ס, ריו״כ וריו״ר, וס״א הָב|חָב וכן ד״כ. 16 v. כן במקף ובלא נגינה בספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ס, ד״י, ד״יב, ד״יד ודס״ו. 17 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם ד״י, ריו״א, ד״יב, ד״יד ודס״ו, ס״א לִיקְהַת.

the ravens of the valley shall pick it out, and the young eagles shall eat it.

There be three things which are too wonderful for me, yea, four which I know not:

The way of an eagle in the air; the way of a serpent upon a rock; the way of a ship in the midst of the sea; and the way of a man with a maid.

Such is the way of an adulterous woman; she eateth, and wipeth her mouth, and saith, I have done no wickedness.

For three things the earth is disquieted, and for four which it cannot bear:

For a servant when he reigneth; and a fool when he is filled with meat;

For an odious woman when she is married; and an handmaid that is heir to her mistress.

There be four things which are little upon the earth, but they are exceeding wise:

The ants are a people not strong, yet they prepare their meat in the summer;

The conies are but a feeble folk,

יִקְרֻ֣הוּ עֹרְבֵי־נַ֭חַל
וְיֹאכְלֻ֣הוּ בְנֵי־נָֽשֶׁר׃

18 שְׁלֹשָׁ֣ה הֵ֭מָּה נִפְלְאוּ ממני
וְאַרְבַּ֥ע לֹא יְדַעְתִּֽים׃
19 דֶּ֣רֶךְ הַנֶּ֣שֶׁר | בַּשָּׁמָ֑יִם
דֶּ֣רֶךְ נָ֭חָשׁ עֲלֵי צ֑וּר
דֶּ֣רֶךְ־אֳנִ֣יָּה בְלֶב־יָ֑ם
וְדֶ֖רֶךְ גֶּ֣בֶר בְּעַלְמָֽה׃
20 כֵּ֤ן | דֶּ֣רֶךְ אִשָּׁ֣ה מְנָאָ֑פֶת
אָכְלָ֥ה וּמָחֲתָ֖ה פִּ֣יהָ
וְ֭אָמְרָה לֹא־פָעַ֣לְתִּי אָֽוֶן׃

21 תַּחַ֣ת שָׁ֭לוֹשׁ רָגְזָ֣ה אָ֑רֶץ
וְתַ֥חַת אַ֝רְבַּ֗ע לֹא־תוּכַ֥ל שְׂאֵֽת׃
22 תַּ֣חַת עֶ֭בֶד כִּי יִמְלֹ֑וךְ
וְנָבָ֥ל כִּֽי יִשְׂבַּ֥ע לָֽחֶם׃
23 תַּ֣חַת שְׂנוּאָ֑ה כִּ֖י תִּבָּעֵ֣ל
וְשִׁפְחָ֣ה כִֽי־תִירַ֣שׁ גְּבִרְתָּֽהּ׃

24 אַרְבָּעָ֣ה הֵ֭ם קְטַנֵּי־אָ֑רֶץ
וְהֵ֥מָּה חֲכָמִ֝֗ים מְחַכָּמִֽים׃
25 הַ֭נְּמָלִים עַ֣ם לֹא־עָ֑ז
וַיָּכִ֖ינוּ בַּקַּ֣יִץ לַחְמָֽם׃
26 שְׁפַנִּ֥ים עַ֝֗ם לֹא־עָצ֥וּם

וישימו

---

17 v. ס״א נָחַל קִסֵּץ וכן ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״י, די״א, די״ב ודי״ד. 17 v. בן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״י, די״ב ודס״ו. 18 v. וְאַרְבַּע כתיב, וְאַרְבָּעָה קרי, בס״א וְאַרְבָּעָה כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ג, ד״ו, ד״ם ודי״ו. 19 v. בן ברוב ספרים כ״י, ד״י ודס״ו, וס״א עֲלֵי־ בסקף וכן ד״כ, ד״ל, ד״ן, ד״ם, די״ב, ודי״ד. 21 v. כן בספרים כ״י, ד״ג, ד״ם, די״ב ודי״ד, ס״א סָיְהָ רפי׳.

yet make they their houses in the rocks;

27 The locusts have no king, yet go they forth all of them by bands;

28 The spider taketh hold with her hands, and is in kings' palaces.

29 There be three things which go well, yea, four are comely in going:

30 A lion which is strongest among beasts, and turneth not away for any;

31 A greyhound; an he goat also; and a king, against whom there is no rising up.

32 If thou hast done foolishly in lifting up thyself, or if thou hast thought evil, lay thine hand upon thy mouth.

33 Surely the churning of milk bringeth forth butter, and the wringing of the nose bringeth forth blood: so the forcing of wrath bringeth forth strife.

31 The words of king Lemuel, the prophecy that his mother taught him.

2 What, my son? and what, the son of my womb? and what, the son of my vows?

3 Give not thy strength unto women, nor thy ways to that which destroyeth kings.

4 It is not for kings, O Lemuel, it is not for kings to drink wine;

וְיָשִׂימוּ בַסֶּלַע בֵּיתָם׃
27 מֶלֶךְ אֵין לָאַרְבֶּה
וַיֵּצֵא חֹצֵץ כֻּלּוֹ׃
28 שְׂמָמִית בַּיָּדַיִם תִּתָּפֵשׂ
וְהִיא בְּהֵיכְלֵי מֶלֶךְ׃

29 שְׁלֹשָׁה הֵמָּה מֵיטִיבֵי צָעַד
וְאַרְבָּעָה מֵיטִיבֵי לָכֶת׃
30 לַיִשׁ גִּבּוֹר בַּבְּהֵמָה
וְלֹא־יָשׁוּב מִפְּנֵי־כֹל׃
31 זַרְזִיר מָתְנַיִם אוֹ־תָיִש�ׁ
וּמֶלֶךְ אַלּוּף עִמּוֹ׃
32 אִם־נָבַלְתָּ בְּהִתְנַשֵּׂא
וְאִם־זַמּוֹתָ יָד לָפֶה׃
33 כִּי מִיץ חָלָב יוֹצִיא חֶמְאָה
וּמִיץ אַפַּיִם יוֹצִיא דָם
וּמִיץ אַפַּיִם יוֹצִיא רִיב׃

לא דִּבְרֵי לְמוּאֵל מֶלֶךְ מַשָּׂא אֲשֶׁר־יִסְּרַתּוּ אִמּוֹ׃
2 מַה־בְּרִי וּמַה־בַּר־בִּטְנִי
וּמַה בַּר־נְדָרָי׃
3 אַל־תִּתֵּן לַנָּשִׁים חֵילֶךָ
וְדַרְכֶיךָ לְמַחֹת מְלָכִין׃
4 אַל לַמְלָכִים | לְמוּאֵל
אַל לַמְלָכִים שְׁתוֹ־יָיִן

ולרוזנים

28 v. ס״א שְׂמָמִית ביכין וכן דו״ב, דו״ד הס״ו. 29 v. כן בספרים כ״י הו״א, ס״א מֵיטִיבֵי . . . מיטיבי וכן ד״ם, או מֵיטִיבֵי . . . מֵטִיבֵי וכן דו״ב, או מֵיטִיבֵי . . . מַטְבֵּי וכן דס״ו, או מַטִּיבֵי . . . מְטִיבֵי וכן ד״א והו״ד, או מְטִבֵּי . . . מֵטִיבֵי וכן ד״ב, או מַיְטִבֵּי . . . מֵיטִיבֵי וכן ד״ג ור״ם. 31 v. כן למערבאי, למדנחאי אַל־קוֹם חרין מלין וכן ת״ר. 33 v. כן ב״א, ב״נ יכי״ך. ס״א וּמִיץ ונלא סקף וכן ד״ב. לא. 2 v. כן ב״א, ב״נ וַהֲה״, ס״א והה״בַּר וכן ר״ב, ד״ג, ד״ו ה״ם. 4 v. ס״א לַמְלָכִים דחי וכן ר״ב, ד״ו, דו״ב ודו״ד, וס״א לַמְלָכִים וכן ד״ג ור״ם.

וְלִרְוֹזְנִים אַ֖יֵּה שֵׁכָֽר׃
פֶּן־יִשְׁתֶּ֣ה וְיִשְׁכַּ֣ח מְחֻקָּ֑ק 5
וְיַשְׁנֶּ֥ה דִ֝ין כָּל־בְּנֵי־עֹֽנִי׃
תְּנ֣וּ־שֵׁכָ֣ר לְאוֹבֵ֑ד 6
וְיַ֥יִן לְמָרֵי נָֽפֶשׁ׃
יִשְׁתֶּ֣ה וְיִשְׁכַּ֣ח רִישׁ֑וֹ 7
וַעֲמָל֥וֹ לֹֽא־יִזְכָּר־עֽוֹד׃
פְּתַֽח־פִּ֭יךָ לְאִלֵּ֑ם 8
אֶל־דִּ֥ין כָּל־בְּנֵי חֲלֽוֹף׃
פְּתַֽח־פִּ֭יךָ שְׁפֹ֣ט־צֶ֑דֶק 9
וְדִ֥ין עָנִ֖י וְאֶבְיֽוֹן׃

אֵ֣שֶׁת חַ֭יִל מִ֣י יִמְצָ֑א 10
וְרָחֹ֖ק מִפְּנִינִ֣ים מִכְרָֽהּ׃
בָּטַ֣ח בָּ֭הּ לֵ֣ב בַּעְלָ֑הּ 11
וְשָׁלָ֥ל לֹֽא־יֶחְסָֽר׃
גְּמָלַ֥תְהוּ טוֹב֙ וְלֹא־רָ֔ע 12
כֹּ֖ל יְמֵ֣י חַיֶּֽיהָ׃
דָּרְשָׁ֣ה צֶ֭מֶר וּפִשְׁתִּ֑ים 13
וַתַּ֥עַשׂ בְּחֵ֝פֶץ כַּפֶּֽיהָ׃
הָיְתָ֣ה כָּ֭אֳנִיּוֹת סוֹחֵ֑ר 14
מִמֶּרְחָ֥ק תָּבִ֖יא לַחְמָֽהּ׃
וַתָּ֣קָם ׀ בְּע֣וֹד לַ֭יְלָה 15
וַתִּתֵּ֣ן טֶ֣רֶף לְבֵיתָ֑הּ
וְחֹ֥ק לְנַעֲרֹתֶֽיהָ׃

זממה

---

4 v. אז כתיב, אַי קרי, כפ"א אי כתיב וקרי וכן ר"א. 10 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ר"י, ר"ל, ר"ם הי"ד. ס"א אֵשֶׁת־ בסקף. 14 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ד"ם, ר"י, ר"יא, ר"יב, ר"ד הט"ו, ס"א מסרחק פתח.

משלי

16 She considereth a field, and buyeth it: with the fruit of her hands she planteth a vineyard.
17 She girdeth her loins with strength, and strengtheneth her arms.
18 She perceiveth that her merchandise is good: her candle goeth not out by night.
19 She layeth her hands to the spindle, and her hands hold the distaff.
20 She stretcheth out her hand to the poor; yea, she reacheth forth her hands to the needy.
21 She is not afraid of the snow for her household: for all her household are clothed with scarlet.
22 She maketh herself coverings of tapestry; her clothing is silk and purple.
23 Her husband is known in the gates, when he sitteth among the elders of the land.
24 She maketh fine linen, and selleth it; and delivereth girdles unto the merchant.
25 Strength and honour are her clothing; and she shall rejoice in time to come.
26 She openeth her mouth with wisdom; and in her tongue is the law of kindness.
27 She looketh well to the ways of her household,

16 זָמְמָה שָׂדֶה וַתִּקָּחֵהוּ
מִפְּרִי כַפֶּיהָ נָטַע כָּרֶם׃
17 חָגְרָה בְעוֹז מָתְנֶיהָ
וַתְּאַמֵּץ זְרוֹעֹתֶיהָ׃
18 טָעֲמָה כִּי־טוֹב סַחְרָהּ
לֹא־יִכְבֶּה בַלַּיְלָה נֵרָהּ׃
19 יָדֶיהָ שִׁלְּחָה בַכִּישׁוֹר
וְכַפֶּיהָ תָּמְכוּ פָלֶךְ׃
20 כַּפָּהּ פָּרְשָׂה לֶעָנִי
וְיָדֶיהָ שִׁלְּחָה לָאֶבְיוֹן׃
21 לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג
כִּי כָל־בֵּיתָהּ לָבֻשׁ שָׁנִים׃
22 מַרְבַדִּים עָשְׂתָה־לָּהּ
שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ׃
23 נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים בַּעְלָהּ
בְּשִׁבְתּוֹ עִם־זִקְנֵי־אָרֶץ׃
24 סָדִין עָשְׂתָה וַתִּמְכֹּר
וַחֲגוֹר נָתְנָה לַכְּנַעֲנִי׃
25 עֹז־וְהָדָר לְבוּשָׁהּ
וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן׃
26 פִּיהָ פָּתְחָה בְחָכְמָה
וְתוֹרַת־חֶסֶד עַל־לְשׁוֹנָהּ׃
27 צוֹפִיָּה הֲלִיכוֹת בֵּיתָהּ

ולחם

---

16 .v נטע כתיב נְטָעָה קרי, בס"א נְטָעָה כתיב וקרי וכן ד"א. 17 .v ס"א בְּעֹז חסר וכן ד"א, ר"ב. ר"ג, ר"ו חס"ם. 18 .v בַּלַּיְל כתיב, בַּלַּיְלָה קרי, בס"א בַּלַּיְלָה כתיב וקרי וכן ד"א וד"ס. 23 .v כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ל, ר"ם, ר"א, ר"ב ודט"ן, ס"א נוֹדָע וכן ר"א, ר"י, ר"ד. הר' ות"ס. 25 .v כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ל, ר"ם, ר"ב ור"ד, ס"א עוֹז מולא וכן ר"א, ר"י, ר"א ודס"ו. 26 .v כן ברוב ספרים כ"י ר"ב, ר"ד ודס"ג, ס"א עֹז כונס וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו חס"ם. 27 .v הֲלִיכוֹת או הֵילְכוֹת כתיב, חֲלִיכוֹת קרי בס"ה חֲלִיכוֹת בתיב וקרי וכן ר"א ור"ב.

and eateth not the bread of idleness.
Her children arise up, and call her blessed; her husband also, and he praiseth her.
Many daughters have done virtuously, but thou excellest them all.
Favour is deceitful, and beauty is vain: but a woman that feareth the LORD, she shall be praised.
Give her of the fruit of her hands; and let her own works praise her in the gates.

וְלֶחֶם עַצְלוּת לֹא תֹאכֵל׃
28 קָמוּ בָנֶיהָ וַיְאַשְּׁרוּהָ
בַּעְלָהּ וַיְהַלְלָהּ׃
29 רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל
וְאַתְּ עָלִית עַל־כֻּלָּנָה׃
30 שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי
אִשָּׁה יִרְאַת־יְהוָה הִיא תִתְהַלָּל׃
31 תְּנוּ־לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ
וִיהַלְלוּהָ בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ׃

v. 29 כן בספרים כי״ד, רי״ב, רי״ד ורמ״ג, ס״א עשו וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו ור״ם. v. 30 כן ב״א, ב״נ יראת ובלא מקף־וכן ר״ב, ר״נ, ״ו ור״ם, נ״א ב״א יראת־ געיא, כ״נ יראת־ בלא געיא, וג״ל יִרְאַת.

סכום פסוקי דספר משלי תשע מאות וחמשה עשר וסכן יהיץ (Isa. XV 4). וחציו לפני שבר גאון [Prov. XVI 18]. וסדריי שמנה, ופסקתותיו שלשה עשר, נ״א שמנה.

THE BOOK OF JOB

אִיּוֹב

א אִישׁ הָיָה בְּאֶרֶץ־עוּץ אִיּוֹב שְׁמוֹ וְהָיָה | הָאִישׁ הַהוּא תָּם
2 וְיָשָׁר וְיָרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע: וַיִּוָּלְדוּ לוֹ שִׁבְעָה בָנִים
3 וְשָׁלוֹשׁ בָּנוֹת: וַיְהִי מִקְנֵהוּ שִׁבְעַת אַלְפֵי־צֹאן וּשְׁלֹשֶׁת
אַלְפֵי גְמַלִּים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת צֶמֶד־בָּקָר וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת
אֲתֹנוֹת וַעֲבֻדָּה רַבָּה מְאֹד וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא גָּדוֹל מִכֹּל־
4 בְּנֵי־קֶדֶם: וְהָלְכוּ בָנָיו וְעָשׂוּ מִשְׁתֵּה בֵּית אִישׁ יוֹמוֹ
וְשָׁלְחוּ וְקָרְאוּ לִשְׁלֹשֶׁת אַחְיוֹתֵיהֶם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת עִמָּהֶם:
5 וַיְהִי כִּי הָקִיפוּ יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה וַיִּשְׁלַח אִיּוֹב וַיְקַדְּשֵׁם וְהִשְׁכִּים
בַּבֹּקֶר וְהֶעֱלָה עֹלוֹת מִסְפַּר כֻּלָּם ׀ כִּי אָמַר אִיּוֹב אוּלַי
חָטְאוּ בָנַי וּבֵרְכוּ אֱלֹהִים בִּלְבָבָם כֹּה יַעֲשֶׂה אִיּוֹב כָּל־
הַיָּמִים:
6 וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה וַיָּבֹא
7 גַּם־הַשָּׂטָן בְּתוֹכָם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן מֵאַיִן תָּבֹא
וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמֶר מִשּׁוֹט בָּאָרֶץ וּמֵהִתְהַלֵּךְ ׀
8 בָּהּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ ׀ לִבְּךָ ׀ עַל־עַבְדִּי ׀
אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יְרֵא אֱלֹהִים
9 וְסָר מֵרָע: וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמֶר הֲחִנָּם יָרֵא

איוב

א, 1 v. כן ברוב ספרים כ"י ודי", ס"א אִישׁ רביע. 1 v. כן ב"א, ב"נ וְהָיוּ נעויא.
2 v. ס"א וְשִׁלֹּשׁ חסר וכן ד"א, ד"נ, ד"ו, ד"ם ודס"ו. 3 v. כן ב"א, ב"נ שִׁבְעָת בלא נעויא. 3 v. כביר אֱלָפִים. 5 v. בהללי הַקִּיפוּ בלא שורט. 5 v. בת"ע נמצא כאן ופר אֶחָד לְחַטָּאת עַל־נַפְשׁוֹתֵיהֶם. 5 v. כ"ל וקללו. 7 v. בת"ע נמצא ומהתהלך תַּחַת הַשָּׁמַיִם בָּאתי. 8 v. ס"א הַשַּׂמְתָּ לִבְּךָ עַל־עַבְדִּי איוב וכן ד"ב, ד"נ, ר"ו, ר"ם, ריד"ד ודס"ו. 9 v. ס"א הַחִנָּם וכן ד"נ, ר"ו,ד"ם, די"ב ודי"ד.

1 There was a man in the land of Uz, whose name was Job; and that man was perfect and upright, and one that feared God, and eschewed evil.
2 And there were born unto him seven sons and three daughters.
3 His substance also was seven thousand sheep, and three thousand camels, and five hundred yoke of oxen, and five hundred she asses, and a very great household; so that this man was the greatest of all the men of the east.
4 And his sons went and feasted in their houses, every one his day; and sent and called for their three sisters to eat and to drink with them.
5 And it was so, when the days of their feasting were gone about, that Job sent and sanctified them, and rose up early in the morning, and offered burnt offerings according to the number of them all: for Job said, It may be that my sons have sinned, and cursed God in their hearts. Thus did Job continually.
6 Now there was a day when the sons of God came to present themselves before the LORD, and Satan came also among them.
7 And the LORD said unto Satan, Whence comest thou? Then Satan answered the LORD, and said, From going to and fro in the earth,
8 and from walking up and down in it. And the LORD said unto Satan, Hast thou considered my servant Job, that there is none like him in the earth, a perfect and an upright man, one that
9 feareth God, and escheweth evil? Then Satan answered the LORD, and said, Doth

10 אִיּוֹב אֱלֹהִים: הֲלֹא אֹתְךָ שַׂכְתָּ בְּעַדּוֹ וּבְעַד־בֵּיתוֹ וּבְעַד
כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ מִסָּבִיב מַעֲשֵׂה יָדָיו בֵּרַכְתָּ וּמִקְנֵהוּ פָּרַץ
11 בָּאָרֶץ: וְאוּלָם שְׁלַח־נָא יָדְךָ וְגַע בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ אִם־לֹא
12 עַל־פָּנֶיךָ יְבָרֲכֶךָּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הִנֵּה כָּל־
אֲשֶׁר־לוֹ בְיָדֶךָ רַק אֵלָיו אַל־תִּשְׁלַח יָדֶךָ וַיֵּצֵא הַשָּׂטָן
13 מֵעִם פְּנֵי יְהוָה: וַיְהִי הַיּוֹם וּבָנָיו וּבְנֹתָיו אֹכְלִים וְשֹׁתִים
14 יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם הַבְּכוֹר: וּמַלְאָךְ בָּא אֶל־אִיּוֹב וַיֹּאמַר
15 הַבָּקָר הָיוּ חֹרְשׁוֹת וְהָאֲתֹנוֹת רֹעוֹת עַלִּיהֶם: וַתִּפֹּל
שְׁבָא וַתִּקָּחֵם וְאֶת־הַנְּעָרִים הִכּוּ לְפִי־חָרֶב וָאֲמַלְּטָה
16 רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ: עוֹד | זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא
וַיֹּאמַר אֵשׁ אֱלֹהִים נָפְלָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַתִּבְעַר בַּצֹּאן
וּבַנְּעָרִים וַתְּאַכְלֵם וָאֲמַלְּטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ:
17 עוֹד | זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר כַּשְׂדִּים שָׂמוּ | שְׁלֹשָׁה
רָאשִׁים וַיִּפְשְׁטוּ עַל־הַגְּמַלִּים וַיִּקָּחוּם וְאֶת־הַנְּעָרִים הִכּוּ
18 לְפִי־חָרֶב וָאֲמַלְּטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ: עֹדֶנּוּ
זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר בָּנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ אֹכְלִים
19 וְשֹׁתִים יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם הַבְּכוֹר: וְהִנֵּה רוּחַ גְּדוֹלָה
בָּאָה | מֵעֵבֶר הַמִּדְבָּר וַיִּגַּע בְּאַרְבַּע פִּנּוֹת הַבַּיִת וַיִּפֹּל
עַל־הַנְּעָרִים וַיָּמוּתוּ וָאֲמַלְּטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד
20 לָךְ: וַיָּקָם אִיּוֹב וַיִּקְרַע אֶת־מְעִלּוֹ וַיָּגָז אֶת־רֹאשׁוֹ
21 וַיִּפֹּל אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ: וַיֹּאמֶר עָרֹם יָצָתִי מִכֶּטֶן אִמִּי
וְעָרֹם אָשׁוּב שָׁמָּה יְהוָה נָתַן וַיהוָה לָקָח יְהִי שֵׁם יְהוָה
22 מְבֹרָךְ: בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא אִיּוֹב וְלֹא־נָתַן תִּפְלָה
לֵאלֹהִים:

ויהי

Job fear God for nought?
Hast not thou made an hedge about him, and about his house, and about all that he hath on every side? thou hast blessed the work of his hands, and his substance is increased in the land.
But put forth thine hand now, and touch all that he hath, and he will curse thee to thy face.
And the LORD said unto Satan, Behold, all that he hath is in thy power; only upon himself put not forth thine hand. So Satan went forth from the presence of the LORD.
And there was a day when his sons and his daughters were eating and drinking wine in their eldest brother's house:
And there came a messenger unto Job, and said, The oxen were plowing, and the asses feeding beside them:
And the Sabeans fell upon them, and took them away; yea, they have slain the servants with the edge of the sword; and I only am escaped alone to tell thee.
While he was yet speaking, there came also another, and said, The fire of God is fallen from heaven, and hath burned up the sheep, and the servants, and consumed them; and I only am escaped alone to tell thee.
While he was yet speaking, there came also another, and said, The Chaldeans made out three bands, and fell upon the camels, and have carried them away, yea, and slain the servants with the edge of the sword; and I only am escaped alone to tell thee. While he was yet speaking, there came also another, and said, Thy sons and thy daughters were eating and drinking wine in their eldest brother's house. And, behold, there came a great wind from the wilderness, and smote the four corners of the house, and it fell upon the young men, and they are dead; and I only am escaped alone to tell thee. Then Job arose, and rent his mantle, and shaved his head, and fell down upon the ground, and worshipped, And said, Naked came I out of my mother's womb, and naked shall I return thither: the LORD gave, and the LORD hath taken away; blessed be the name of the LORD. In all this Job sinned not, nor charged God foolishly.

---

10 v. כן ברוב ספרים כ"ת ד"ב. ד"ג, ד"ן, ד"ט, ד"י"ב ות"י"ה, ס"א הֲלֹא־ בפקף וכן ד"י. ותס"ו. 10 v. אֹתְךָ כתיב, אֲתָה קרי, בס"א אַתָּה כתיב וקרי וכן ר"א. 11 v. כן ברוב ספרים כ"י וגספר עליו נעיא וכן ברד"ב. ד"ג, ד"ן, ד"ם, ד"י, ד"י"ב, ד"י"ד ותס"ו. 11 v. צ"ל אל־ כן ת"ע: עיין לקמן ב' ה'. 11 v. נ"ל יְקַלְלֶךָ. 18 v. ס"א עֹר או עוד. 21 v. יָצָאתִי קרי, בס"א יָצָתִי כתוב וקרי וכן ר"א ותס"ו. 21 v. בת"ן וח"ר נמצא כאן כַּאֲשֶׁר רָצָה יְהוָה כֵּן הָיָה. 22 v. ס"א לֹא־חָטָא אִיּוֹב בִּשְׂפָתָיו וכן תַּ"ע וח"ר: עיין לקמן ב' י'.

ב וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה וַיָּבֹא
2 גַּם־הַשָּׂטָן בְּתוֹכָם לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
הַשָּׂטָן אַי מִזֶּה תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר מִשּׁט
3 בָּאָרֶץ וּמֵהִתְהַלֵּךְ בָּהּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ
לִבְּךָ אֶל־עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר
יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע וְעֹדֶנּוּ מַחֲזִיק בְּתֻמָּתוֹ וַתְּסִיתֵנִי בּוֹ
4 לְבַלְּעוֹ חִנָּם: וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר עוֹר בְּעַד־עוֹר
5 וְכֹל אֲשֶׁר לָאִישׁ יִתֵּן בְּעַד נַפְשׁוֹ: אוּלָם שְׁלַח־נָא יָדְךָ
וְגַע אֶל־עַצְמוֹ וְאֶל־בְּשָׂרוֹ אִם־לֹא אֶל־פָּנֶיךָ יְבָרֲכֶךָּ:
6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הִנּוֹ בְיָדֶךָ אַךְ אֶת־נַפְשׁוֹ שְׁמֹר:
7 וַיֵּצֵא הַשָּׂטָן מֵאֵת פְּנֵי יְהוָה וַיַּךְ אֶת־אִיּוֹב בִּשְׁחִין
8 רָע מִכַּף רַגְלוֹ עַד קָדְקֳדוֹ: וַיִּקַּח־לוֹ חֶרֶשׂ לְהִתְגָּרֵד
9 בּוֹ וְהוּא ׀ יֹשֵׁב בְּתוֹךְ־הָאֵפֶר: וַתֹּאמֶר לוֹ אִשְׁתּוֹ ׀ עֹדְךָ
10 מַחֲזִיק בְּתֻמָּתֶךָ בָּרֵךְ אֱלֹהִים וָמֻת: וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ
כְּדַבֵּר אַחַת ׀ הַנְּבָלוֹת תְּדַבֵּרִי גַּם אֶת־הַטּוֹב נְקַבֵּל
מֵאֵת הָאֱלֹהִים וְאֶת־הָרָע לֹא נְקַבֵּל בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא
אִיּוֹב בִּשְׂפָתָיו:
11 וַיִּשְׁמְעוּ שְׁלֹשֶׁת ׀ רֵעֵי אִיּוֹב אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת הַבָּאָה
עָלָיו וַיָּבֹאוּ אִישׁ מִמְּקֹמוֹ אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וּבִלְדַּד הַשּׁוּחִי
וְצוֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיִּוָּעֲדוּ יַחְדָּו לָבוֹא ׀ לָנוּד־לוֹ וּלְנַחֲמוֹ:

2 Again there was a day when the sons of God came to present themselves before the LORD, and Satan came also among them to present himself before the LORD.
2 And the LORD said unto Satan, From whence comest thou? And Satan answered the LORD, and said, From going to and fro in the earth, and from walking up and down in it.
3 And the LORD said unto Satan, Hast thou considered my servant Job, that there is none like him in the earth, a perfect and an upright man, one that feareth God, and escheweth evil? and still he holdeth fast his integrity, although thou movedst me against him, to destroy him without cause.
4 And Satan answered the LORD, and said, Skin for skin, yea, all that a man hath will he give for his life.
5 But put forth thine hand now, and touch his bone and his flesh, and he will curse thee to thy face.
6 And the LORD said unto Satan, Behold, he is in thine hand; but save his life.
7 So went Satan forth from the presence of the LORD, and smote Job with sore boils from the sole of his foot unto his crown.
8 And he took him a potsherd to scrape himself withal; and he sat down among the ashes.
9 Then said his wife unto him, Dost thou still retain thine integrity? curse God, and die.
10 But he said unto her, Thou speakest as one of the foolish women speaketh. What? shall we receive good at the hand of God, and shall we not receive evil? In all this did not Job sin with his lips.
11 Now when Job's three friends heard of all this evil that was come upon him, they came every one from his own place; Eliphaz the Temanite, and Bildad the Shuhite, and Zophar the Naamathite: for they had made an appointment together to come to mourn with him and to comfort him.

וישאו

ב. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י וגמסר עליו נעויא וכן בד"כ. ר"ג, ר"ו, ד"ם, ד"י, ד"ב, ד"ד תם"ו. 6 v. ג"ל יְקַלְלֶךָ. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"י תם"ו, ס"א אך־את־נפשו וכן ד"ב, ד"ג, ר"ו, ד"ם, ד"י"ב ד"י"ד. 7 v. למערבאי עד כתיב. וְעַד קְרֵי, למדנחאי לְעַד כתיב וקרי, בס"א עד כתיב וקרי וכן ר"א, ר"כ, ד"ג, ד"ו, ר"י, ד"י"ב, ח"צ וח"ר, ובס"א וְעַד כתיב וקרי וכן ר"ם, ד"י"א, תר' וח"ס. 8 v. כן כרוב ספרים כ"י, ר"י תם"ו, ס"א והוא יושב כתוך וכן ד"ב, ד"ג, ר"ו, ד"ם, ד"י"ב ד"י"ד. 9 v. בח"ע נמצאו כאן אלו הפסוקים: עֹדְךָ מַחֲזִיק וּמֵאֵמר הִנֵּה אוֹחִיל עוֹד עַד כָּעֵט נַפְשִׁי לְחֻקּוֹת יְשׁוּעָתִי: וְהִנֵּה נִכְרַךְ מִן־הָאָרֶץ, הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת חֲכֵי כִּסְנִי וְעַצְּבוֹנָי אֲשֶׁר יָגַעְתִּי לָם לְרִיק בְּעָטָל: וְאַתָּה בְּצַחְנַת רִפָּה תֵּשֵׁב וְחָלִין בַּחוּץ, וְאֲנִי תֹּלָעָה וְשַׁחֲפֶת מִפְּקוֹם לְמָקוֹם וּמִבַּיִת לְבַיִת: מַחֲפֶה לַשֶּׁמֶשׁ מֵתַי תָּבוֹא. לְמֵיעָן אָנוּחַ מְעָקְלַי יִסְתַּעְבוּתַי אֲשֶׁר יַאֲחִיזוּנִי עָתָה: אוּלָם בְּרֹךְ וגו'. 9 v. ג"ל קָלָל. 10 v. ס"א אחת כן" וכן תר', ת"ס וח"ר. 10 v. ג"ל גם־אֵת, הַטּוֹב וגו'. 11 v. ס"א אֵלָיו וכן ר"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ט. ד"י"ב ד"י"ד. 11 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י, ד"י"ב, ד"י"ד ודס"ו, כ"א לְבוֹא לָנוּד וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו ה"ס, וס"א לָבוֹא לָנוּד.

12 וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֵינֵיהֶם מֵרָחוֹק וְלֹא הִכִּירֻהוּ וַיִּשְׂאוּ
קוֹלָם וַיִּבְכּוּ וַיִּקְרְעוּ אִישׁ מְעִילוֹ וַיִּזְרְקוּ עָפָר עַל־
13 רָאשֵׁיהֶם הַשָּׁמָיְמָה: וַיֵּשְׁבוּ אִתּוֹ לָאָרֶץ שִׁבְעַת יָמִים
וְשִׁבְעַת לֵילוֹת וְאֵין־דִּבֶּר אֵלָיו דָּבָר כִּי רָאוּ כִּי־גָדַל
ג הַכְּאֵב מְאֹד: אַחֲרֵי־כֵן פָּתַח אִיּוֹב אֶת־פִּיהוּ וַיְקַלֵּל
אֶת־יוֹמוֹ:

2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר:
3 יֹאבַד יוֹם אִוָּלֶד בּוֹ
וְהַלַּיְלָה אָמַר הֻרָּה גָּבֶר:
4 הַיּוֹם הַהוּא יְהִי חֹשֶׁךְ
אַל־יִדְרְשֵׁהוּ אֱלוֹהַּ מִמָּעַל
וְאַל־תּוּפַע עָלָיו נְהָרָה:
5 יִגְאָלֻהוּ חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת
תִּשְׁכָּן־עָלָיו עֲנָנָה
יְבַעֲתֻהוּ כְּמַרִירֵי יוֹם:
6 הַלַּיְלָה הַהוּא יְקָחֲהוּ אֹפֶל
אַל־יֵחַד בִּימֵי שָׁנָה
בְּמִסְפַּר יְרָחִים אַל־יָבֹא:
7 הִנֵּה הַלַּיְלָה הַהוּא יְהִי גַלְמוּד
אַל־תָּבוֹא רְנָנָה בּוֹ:
8 יְקָבֻהוּ אֹרְרֵי־יוֹם
הָעֲתִידִים עֹרֵר לִוְיָתָן:
9 יֶחְשְׁכוּ כוֹכְבֵי נִשְׁפּוֹ
יְקַו־לְאוֹר וְאָיִן

ואל־

---

12 ע׳ כן בּרוב ספרים כ״י ותפסר עליו ב׳ וחס׳, וכן בּרייי, ס״א הַנִּירהוּ מלא וכן ר״א, ר״כ, ר״ג, ר״ו, רמ״ו, ריא, ריב, ריד דתי״ו. ב, 2 ע׳ כן כרוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ס, ר״י, ריב, ריד דתי״ו, ס״א אִיוב רבוין סגרש״. 3 ע׳ צ״ל הֻגַּה כן תייט. 4 ע׳ כן ב״א, ב״נ אַל־ בלא גרייא. 5 ע׳ כן ב״א, ב״נ תִּשְׁכֹּן״. 5 ע׳ כן בר״כ ספרים כ״י. רמ״ו וכ״א, ב״נ נִכְרִירִי.

neither let it see the dawning of the day:

10 Because it shut not up the doors of my mother's womb, nor hid sorrow from mine eyes.

11 Why died I not from the womb? why did I not give up the ghost when I came out of the belly?

12 Why did the knees prevent me? or why the breasts that I should suck?

13 For now should I have lain still and been quiet, I should have slept: then had I been at rest,

14 With kings and counsellors of the earth, which built desolate places for themselves;

15 Or with princes that had gold, who filled their houses with silver:

16 Or as an hidden untimely birth I had not been; as infants which never saw light.

17 There the wicked cease from troubling; and there the weary be at rest.

18 There the prisoners rest together; they hear not the voice of the oppressor.

19 The small and great are there; and the servant is free from his master.

20 Wherefore is light given to him that is in misery, and life unto the bitter in soul;

21 Which long for death, but it cometh not; and dig for it more than for hid treasures;

וְאַל־יִרְאֶה בְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר׃

10 כִּי לֹא סָגַר דַּלְתֵי בִטְנִי
וַיַּסְתֵּר עָמָל מֵעֵינָי׃

11 לָמָּה לֹא מֵרֶחֶם אָמוּת
מִבֶּטֶן יָצָאתִי וְאֶגְוָע׃

12 מַדּוּעַ קִדְּמוּנִי בִרְכָּיִם
וּמַה־שָּׁדַיִם כִּי אִינָק׃

13 כִּי־עַתָּה שָׁכַבְתִּי וְאֶשְׁקֹוט
יָשַׁנְתִּי אָז יָנוּחַ לִי׃

14 עִם־מְלָכִים וְיֹעֲצֵי אֶרֶץ
הַבֹּנִים חָרְבוֹת לָמוֹ׃

15 אוֹ עִם־שָׂרִים זָהָב לָהֶם
הַמְמַלְאִים בָּתֵּיהֶם כָּסֶף׃

16 אוֹ כְּנֶפֶל טָמוּן לֹא אֶהְיֶה
כְּעֹלָלִים לֹא־רָאוּ אוֹר׃

17 שָׁם רְשָׁעִים חָדְלוּ רֹגֶז
וְשָׁם יָנוּחוּ יְגִיעֵי כֹחַ׃

18 יַחַד אֲסִירִים שַׁאֲנָנוּ
לֹא שָׁמְעוּ קוֹל נוֹגֵשׂ׃

19 קָטֹן וְגָדוֹל שָׁם הוּא
וְעֶבֶד חָפְשִׁי מֵאֲדֹנָיו׃

20 לָמָּה יִתֵּן לְעָמֵל אוֹר
וְחַיִּים לְמָרֵי נָפֶשׁ׃

21 הַמְחַכִּים לַמָּוֶת וְאֵינֶנּוּ
וַיַּחְפְּרֻהוּ מִמַּטְמוֹנִים׃

השמחים

11 v. צ"ל רֶחֶם כן ת"ע וח"ר. 16 v. כן בצרי ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ן, ד"ם, ד"י ודפ"ו, ס"א כנפל סגול וכן ד"ב, ד"א, ד"ב ה"ד. 16 v. נ"ל לו. 16 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ן, ד"ם, ד"י, ד"ב, ה"ד ודפ"ו, ס"א לא ובלא מקף.

Which rejoice exceedingly,
and are glad, when they can
find the grave?
Why is light given to a man
whose way is hid, and
whom God hath hedged in?
For my sighing cometh be-
fore I eat, and my roarings
are poured out like the wa-
ters.
For the thing which I greatly
feared is come upon me, and
that which I was afraid of is
come unto me.
I was not in safety, neither
had I rest, neither was I
quiet; yet trouble came.

Then Eliphaz the Temanite
answered and said,
If we assay to commune
with thee, wilt thou be
grieved? but who can with-
hold himself from speaking?
Behold, thou hast instructed
many, and thou hast strength-
ened the weak hands.
Thy words have upholden
him that was falling, and
thou hast strengthened the
feeble knees.
But now it is come upon
thee, and thou faintest; it
toucheth thee, and thou art
troubled.
Is not this thy fear, thy con-
fidence, thy hope, and the
uprightness of thy ways?
Remember, I pray thee, who
ever perished, being inno-
cent?

22 הַשְּׂמֵחִים אֱלֵי־גֵל
יָשִׂישׂוּ כִּי יִמְצְאוּ־קָבֶר׃
23 לַגֶּבֶר אֲשֶׁר־דַּרְכּוֹ נִסְתָּרָה
וַיָּסֶךְ אֱלוֹהַּ בַּעֲדוֹ׃
24 כִּי־לִפְנֵי לַחְמִי אַנְחָתִי תָּבֹא
וַיִּתְּכוּ כַּמַּיִם שַׁאֲגָתָי׃
25 כִּי פַחַד פָּחַדְתִּי וַיְאִתָּנִי
וַאֲשֶׁר יָגֹרְתִּי יָבֹא לִי׃
26 לֹא שָׁלַוְתִּי וְלֹא־שָׁקַטְתִּי
וְלֹא־נָחְתִּי וַיָּבֹא רָגְזֹ׃

ד וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃
2 הֲנִסָּה דָבָר אֵלֶיךָ תִּלְאֶה
וְעֹצֵר בְּמִלִּין מִי יוּכָל׃
3 הִנֵּה יִסַּרְתָּ רַבִּים
וְיָדַיִם רָפּוֹת תְּחַזֵּק׃
4 כּוֹשֵׁל יְקִימוּן מִלֶּיךָ
וּבִרְכַּיִם כֹּרְעוֹת תְּאַמֵּץ׃
5 כִּי עַתָּה תָּבוֹא אֵלֶיךָ וַתֵּלֶא
תִּגַּע עָלֶיךָ וַתִּבָּהֵל׃
6 הֲלֹא יִרְאָתְךָ כִּסְלָתֶךָ
תִּקְוָתְךָ וְתֹם דְּרָכֶיךָ׃
7 זְכָר־נָא מִי הוּא נָקִי אָבָד

ואיפה

---

v. 26 כן ברוב ספרים כ"י, ונכסר עליו נעויא, וכן בד"ג, ר"ם ודס"ו. v. 26 כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ו, ד"י ודמ"ו, ס"א נֶחְתִּי פתח וכן ר"א, ר"ב ד"ס, ריא"ו, ד"י"ר. v. 26 כן ב"א. ב"נ ויבא. ד. 1 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"י ותס"ו, ס"א התימני רביע מגרש וכן ד"ב, ר"ג, ר"ו, ד"ס, ריב ודי"ר. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"כ, ר"ג, ר"ו, ד"ס. ר"י, ריב"ר ותס"ו, ס"א הֲלֹא־. 6 v. ס"א וְתִקְוָתְךָ. 6 v. נ"ל וְתֹם דְּרָכֶיךָ תִּקְוָתֶךָ. 7 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י ותס"ו, ס"א מי־היה וכן ר"כ, ר"נ, ר"ו ד"ס, וס"א מי־היה וכן דריב ודי"ר, וס"א מִי הוּא.

or where were the righteous cut off?

8 Even as I have seen, they that plow iniquity, and sow wickedness, reap the same.

9 By the blast of God they perish, and by the breath of his nostrils are they consumed.

10 The roaring of the lion, and the voice of the fierce lion, and the teeth of the young lions, are broken.

11 The old lion perisheth for lack of prey, and the stout lion's whelps are scattered abroad.

12 Now a thing was secretly brought to me, and mine ear received a little thereof.

13 In thoughts from the visions of the night, when deep sleep falleth on men,

14 Fear came upon me, and trembling, which made all my bones to shake.

15 Then a spirit passed before my face; the hair of my flesh stood up:

16 It stood still, but I could not discern the form thereof: an image was before mine eyes, there was silence, and I heard a voice, saying,

17 Shall mortal man be more just than God? shall a man be more pure than his maker?

18 Behold, he put no trust in his servants;

וְאֵיפֹה יְשָׁרִים נִכְחָדוּ׃
8 כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי חֹרְשֵׁי אָוֶן
וְזֹרְעֵי עָמָל יְקַצְרֻהוּ׃
9 מִנִּשְׁמַת אֱלוֹהַּ יֹאבֵדוּ
וּמֵרוּחַ אַפּוֹ יִכָּלוּ׃
10 שְׁאֲגַת אַרְיֵה וְקוֹל שָׁחַל
וְשִׁנֵּי כְפִירִים נִתָּעוּ׃
11 לַיִשׁ אבַד מִבְּלִי־טָרֶף
וּבְנֵי לָבִיא יִתְפָּרָדוּ׃
12 וְאֵלַי יְדֻבַּר־גָּנֵב
תִּקַּח אָזְנִי שֵׁמֶץ מִמֶּנּוּ׃
13 בְּשִׂעִפִּים מֵחֶזְיֹנוֹת לָיְלָה
בִּנְפֹל תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים׃
14 פַּחַד קָרָאַנִי וּרְעָדָה
וְרֹב עַצְמוֹתַי הֵפְחִיד׃
15 וְרוּחַ עַל־פָּנַי יַחֲלֹף
תְּסַמַּר שַׂעֲרַת בְּשָׂרִי׃
16 יָעֳמֹד וְלֹא־אַכִּיר מַרְאֵהוּ
תְּמוּנָה לְנֶגֶד עֵינָי
דְּמָמָה וְקוֹל אֶשְׁמָע׃
17 הַאֱנוֹשׁ מֵאֱלוֹהַּ יִצְדָּק
אִם־מֵעֹשֵׂהוּ יִטְהַר־גָּבֶר׃
18 הֵן בְּעֲבָדָיו לֹא יַאֲמִין

ובמלאכיו

---

12 v. בח"ע נמצא כאן וְאִם דָּבָר אֶמֶת הָיָה בִּרְקָרְיוּ, לֹא בָא אֶלָּיוּ מְאוּמָה מִן־הַהֲרָעוֹת הָאֵלֶּה תגר. 12 v. כן במדרש כרוב ספרים כ"י, ר' יהס"ן, ס"א שֶׁפֶץ מגול וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, רם, ריא, ריב והי"ר. 13 v. ס"א פְּנִיתִי ונמסר עליו ל' סלרע. 13 v. ס"א מחזיונות מלא רמלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"ב, ר"י, והס"י. 14 v. כן בספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ריא, ריב והי"ר, ס"א עַצְמוֹתַי מלא וכן ר"י והס"ו. 16 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו נעויא וכן ברי"י. 16 v. צ"ל אֵרְאֶה ואין כן ת"ע. 17 v. ס"א יִסְהַר ובלא סקף וכן ר"ב, ר"ב והי"ר.

and his angels he charged with folly:
How much less in them that dwell in houses of clay, whose foundation is in the dust, which are crushed before the moth?
They are destroyed from morning to evening: they perish for ever without any regarding it.
Doth not their excellency which is in them go away? they die, even without wisdom.

Call now, if there be any that will answer thee; and to which of the saints wilt thou turn?
For wrath killeth the foolish man, and envy slayeth the silly one.
I have seen the foolish taking root: but suddenly I cursed his habitation.
His children are far from safety, and they are crushed in the gate, neither is there any to deliver them.
Whose harvest the hungry eateth up, and taketh it even out of the thorns, and the robber swalloweth up their substance.
Although affliction cometh not forth of the dust, neither doth trouble spring out of the ground;
Yet man is born unto trouble, as the sparks fly upward.

וּבְמַלְאָכָיו יָשִׂים תָּהֲלָה׃
אַף׀ שֹׁכְנֵי בָתֵּי־חֹמֶר 19
אֲשֶׁר־בֶּעָפָר יְסוֹדָם
יְדֻכְּאוּם°לִפְנֵי־עָשׁ׃
מִבֹּקֶר°לְעֵרֶב יֻכַּתּוּ 20
מִבְלִי מָשִׂים לָנֶצַח יֹאבֵדוּ׃
הֲלֹא־נָסַע יִתְרָם בָּם 21
יָמוּתוּ וְלֹא בְחָכְמָה׃
ה קְרָא־נָא הֲיֵשׁ עוֹנֶךָּ
וְאֶל־מִי מִקְּדֹשִׁים תִּפְנֶה׃
כִּי לָאֱוִיל יַהֲרֹג־כָּעַשׂ 2
וּפֹתָה תְּמִתֶּנּוּ קִנְאָה׃
אֲנִי רָאִיתִי אֱוִיל מַשְׁרִישׁ 3
וָאֶקֹּוב נָוֵהוּ פִּתְאֹם׃
יִרְחַקּוּ בָנָיו מִיֵּשַׁע 4
וְיִדְכְּאוּ בַשַּׁעַר וְאֵין מַצִּיל׃
אֲשֶׁר קְצִירוֹ רָעֵב יֹאכֵל 5
וְאֶל־מִצִּנִּים יִקָּחֵהוּ
וְשֹׁאֵף צְמִים חֵילָם׃
כִּי׀ לֹא־יֵצֵא מֵעָפָר אָוֶן 6
וּמֵאֲדָמָה לֹא־יִצְמַח עָמָל׃
כִּי־אָדָם לְעָמָל יוּלָּד 7
וּבְנֵי־רֶשֶׁף יַגְבִּיהוּ עוּף׃

אולם

19 v. ל' וכאומלפני = וְדִכְּאוּ מִלְּפָנַי. 20 v. כן ברוב ספרים כ"י ור"י, ס"א מִבֹּקֶר לְעֶרֶב וכן ר"ב, ר"נ ר"ח"ם. וס"א מִבֹּקֶר לְעֶרֶב וכן ר"ב, ר"ד הם"ו. 20 v. צ"ל מוּשָׁע כן ח"ע. ה׳. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"נ, ר"ו, ר"ם, ר"י, ור"ד. ס"א פֶּה במקף וכן דס"ו. 3 v. כן ב"א, ב"נ אֲנִי־ בבקף וכלא נגינה וכן דס"ו. 3 v. צ"ל וָאֶקֹּב כן ת"ע. 4 v. ס"א וידכאו וכן ר"ב, ר"נ, ר"ו ור"ט. 5 v. כן ב"א, ביג וְאֶל־ כלא נעיא. 5 v. כן למערבאי, למרנחאי יִשָּׁאֵף כתיב, ולְשָׁאֵף קרי וכן כס"א, ר"ב ור"ד. 7 v. ס"א פִּי וכלא מקף וכן ר"ב, ר"נ, ר"ו, ר"ט, ר"ב ור"ד. 7 v. ס"א ובני וכלא מקף וכן ר"ב, ר"נ, ר"ו ר"ב ור"ד.

8 I would seek unto God, and unto God would I commit my cause:
9 Which doeth great things and unsearchable; marvellous things without number:
10 Who giveth rain upon the earth, and sendeth waters upon the fields:
11 To set up on high those that be low; that those which mourn may be exalted to safety.
12 He disappointeth the devices of the crafty, so that their hands cannot perform their enterprise.
13 He taketh the wise in their own craftiness: and the counsel of the froward is carried headlong.
14 They meet with darkness in the daytime, and grope in the noonday as in the night.
15 But he saveth the poor from the sword, from their mouth, and from the hand of the mighty.
16 So the poor hath hope, and iniquity stoppeth her mouth.
17 Behold, happy is the man whom God correcteth: therefore despise not thou the chastening of the Almighty:
18 For he maketh sore, and bindeth up: he woundeth, and his hands make whole.
19 He shall deliver thee in six troubles: yea, in seven there shall no evil touch thee.

8 אוּלָם אֲנִי אֲדָרֹשׁ אֶל־אֵל
וְאֶל־אֱלֹהִים אָשִׂים דִּבְרָתִי׃
9 עֹשֶׂה גְדֹלוֹת וְאֵין חֵקֶר
נִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃
10 הַנֹּתֵן מָטָר עַל־פְּנֵי אֶרֶץ
וְשֹׁלֵחַ מַיִם עַל־פְּנֵי חוּצוֹת׃
11 לָשׂוּם שְׁפָלִים לְמָרוֹם
וְקֹדְרִים שָׂגְבוּ יֶשַׁע׃
12 מֵפֵר מַחְשְׁבוֹת עָרוּמִּים
וְלֹא־תַעֲשֶׂינָה יְדֵיהֶם תּוּשִׁיָּה׃
13 לֹכֵד חֲכָמִים בְּעָרְמָם
וַעֲצַת נִפְתָּלִים נִמְהֵרָה׃
14 יוֹמָם יְפַגְּשׁוּ־חֹשֶׁךְ
וְכַלַּיְלָה יְמֻשְׁשׁוּ בַּאֲהָרִים׃
15 וַיֹּשַׁע מֵחֶרֶב מִפִּיהֶם
וּמִיַּד חָזָק אֶבְיוֹן׃
16 וַתְּהִי לַדַּל תִּקְוָה
וְעַוְלָתָה קָפְצָה פִּיהָ׃
17 הִנֵּה אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ יוֹכִיחֶנּוּ אֱלוֹהַּ
וּמוּסַר שַׁדַּי אַל־תִּמְאָס׃
18 כִּי הוּא יַכְאִיב וְיַחְבֹּשׁ
יִמְחַץ וְיָדָיו תִּרְפֶּינָה׃
19 בְּשֵׁשׁ צָרוֹת יַצִּילֶךָּ
וּבְשֶׁבַע וְלֹא־יִגַּע בְּךָ רָע׃

כרעב

9 v. ס״א אין או אד־אין. 9 v. ס״א ונפלאות וכן ח״ע, ח״ס ות״ר. 12 v. כן ר״ב, ר״נ, ר״ן, ד״ם, ד״ב ורי״ד, ס״א תושיה סלא וכן ר״א ד״י, ד״א ודס״ו. 13 v. ס״א שיחם וכן חר׳, ח״ס ות״ד. 17 v. ס״א יוכיחנו סלא דסלא וכן ד״א. ר״ב, ר״נ, ר״ן, ר״ם, ר״י, ר״א, ר״ב, ד״ד דס״ו. 18 v. יָרוּ כתיב, יָדָיו קרי, בס״א יָדָיו כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב, ד״נ, ר״ן ד״ם. 19 v. כן כרוך ספרים כ״י, ד״א, ד״ב ודס״ו, ס״א יַצִּילְךָ רשי׳.

In famine he shall redeem thee from death: and in war from the power of the sword.
Thou shalt be hid from the scourge of the tongue: neither shalt thou be afraid of destruction when it cometh.
At destruction and famine thou shalt laugh: neither shalt thou be afraid of the beasts of the earth.
For thou shalt be in league with the stones of the field: and the beasts of the field shall be at peace with thee.
And thou shalt know that thy tabernacle shall be in peace; and thou shalt visit thy habitation, and shalt not sin.
Thou shalt know also that thy seed shall be great, and thine offspring as the grass of the earth.
Thou shalt come to thy grave in a full age, like as a shock of corn cometh in in his season.
Lo this, we have searched it, so it is; hear it, and know thou it for thy good.

20 בָּרָעָב פָּדְךָ מִמָּוֶת
וּבְמִלְחָמָה מִיַּדֵי חָרֶב׃
21 בְּשׁוֹט לָשׁוֹן תִּתָּחְבֵּא
וְלֹא־תִירָא מְשֹׁד כִּי יָבוֹא׃
22 לְשֹׁד וְלָכָפָן תִּשְׂחָק
וּמֵחַיַּת הָאָרֶץ אַל־תִּירָא׃
23 כִּי עִם־אַבְנֵי הַשָּׂדֶה בְּרִיתֶךָ
וְחַיַּת הַשָּׂדֶה תָּשְׁלְמָה־לָּךְ׃
24 וְיָדַעְתָּ כִּי־שָׁלוֹם אָהֳלֶךָ
וּפָקַדְתָּ נָוְךָ וְלֹא תֶחֱטָא׃
25 וְיָדַעְתָּ כִּי־רַב זַרְעֶךָ
וְצֶאֱצָאֶיךָ כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃
26 תָּבוֹא בְכֹלַח אֶל־קֶבֶר
כַּעֲלוֹת גָּדִישׁ בְּעִתּוֹ׃
27 הִנֵּה־זֹאת חֲקַרְנֻהָ כֵּן־הִיא
שִׁמְעֶנָּה וְאַתָּה דַּע־לָךְ׃ ס

But Job answered and said,
Oh that my grief were throughly weighed, and my calamity laid in the balances together!
For now it would be heavier than the sand of the sea: therefore my words are swallowed up.
For the arrows of the Almighty are within me,

ו 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
2 לוּ שָׁקוֹל יִשָּׁקֵל כַּעְסִי
וְהַיָּתִי בְמֹאזְנַיִם יִשָּׂאוּ יָחַד׃
3 כִּי־עַתָּה מֵחוֹל יַמִּים יִכְבָּד
עַל־כֵּן דִּבְרַי לָעוּ׃
4 כִּי חִצֵּי שַׁדַּי עִמָּדִי

אשר

---

20 v. כן בדוב ספרים כ"י ונפסר עליו נעיא. 21 v. ס"א משוד מלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ם, ד"י, די"ב, די"ד ודס"ו. 25 v. צ"ל תַּשְׁרֶה כן תר' והי"ע. 27 v. ס"א חקרנוה סונח וכן ד"ב, ד"ג, ד"ן, ד"ם, די"י, די"ב ודי"ד. 27 v. ס"א פֵּן וכן ד"א ודי"ב, וס"א כָּךְ דפי וכן די"ב ודי"ד. 27 v. ס"א ואתה סונח וכן די"ב ודי"ד. ז, 1 v. כן בדוב ספרים כ"י. ד"ב. ד"י, די"ב. די"ד ודס"ו, ס"א איוב וכן ד"ב, ד"ו וד"ם, וס"א איוב דביתן סנרש. 2 v. וְהַיָּתִי קרי, בס"א וְהָיָתִי כתיב וקרי וכן ד"א ודי"א.

the poison whereof drinketh up my spirit: the terrors of God do set themselves in array against me.

5 Doth the wild ass bray when he hath grass? or loweth the ox over his fodder?

6 Can that which is unsavoury be eaten without salt? or is there any taste in the white of an egg?

7 The things that my soul refused to touch are as my sorrowful meat.

8 Oh that I might have my request; and that God would grant me the thing that I long for!

9 Even that it would please God to destroy me; that he would let loose his hand, and cut me off!

10 Then should I yet have comfort; yea, I would harden myself in sorrow: let him not spare; for I have not concealed the words of the Holy One.

11 What is my strength, that I should hope? and what is mine end, that I should prolong my life?

12 Is my strength the strength of stones? or is my flesh of brass?

13 Is not my help in me? and is wisdom driven quite from me?

14 To him that is afflicted pity should be shewed from his friend;

אֲשֶׁר חֲמָתָם שֹׁתָה רוּחִי
בִּעוּתֵי אֱלוֹהַּ יַעַרְכוּנִי׃
הֲיִנְהַק־פֶּרֶא עַל־דֶּשֶׁא 5
אִם יִנְעָה־שׁוֹר עַל־בְּלִילוֹ׃
הֲיֵאָכֵל תָּפֵל מִבְּלִי־מֶלַח 6
אִם־יֶשׁ־טַעַם בְּרִיר חַלְמוּת׃
מָאֲנָה לִנְגוֹעַ נַפְשִׁי 7
הֵמָּה כְדֶוֶי לַחְמִי׃
מִי־יִתֵּן תָּבוֹא שֵׁאֲלָתִי 8
וְתִקְוָתִי יִתֵּן אֱלוֹהַּ׃
וְיֹאֶל אֱלוֹהַּ וִידַכְּאֵנִי 9
יַתֵּר יָדוֹ וִיבַצְּעֵנִי׃
וְתִהִי־עוֹד | נֶחָמָתִי 10
וְאֶסְלְדָה בְּחִילָה לֹא יַחְמֹל
כִּי־לֹא כִחַדְתִּי אִמְרֵי קָדוֹשׁ׃
מַה־כֹּחִי כִּי אֲיַחֵל 11
וּמַה־קִצִּי כִּי־אַאֲרִיךְ נַפְשִׁי׃
אִם־כֹּחַ אֲבָנִים כֹּחִי 12
אִם־בְּשָׂרִי נְחוּשִׁי׃
הֲאִם אֵין עֶזְרָתִי בִּי 13
וְתוּשִׁיָּה נִדְּחָה מִמֶּנִּי׃
לַמָּס מֵרֵעֵהוּ חָסֶד 14

וְיִרְאַת

---

v. 4 כן ברוב ספרים כי״ו, ד״נ, ר״ן, ד״ם, ד״י״ב. ד״י״ד ודמ״ו, ס״א אֱלוֹה וכן ר״ב. v. 5 ס״א הֲיִנְהַק פֶּרֶא וכן ר״ב, ר״נ, ד״ן ור״ם, וס״א הינהק פֶּרֶא וכן ד״י״ב וד״י״ד. v. 7 כן ברוב ספרים כי״ו, ד״ו, ד״י״ב ודמ״ו, ס״א כְּאֲנָה או כְּמָאנָה וכן ר״ב, ר״נ, ד״ן ור״ם. v. 8 ס״א שְׁאֵלָתִי וכן ד״א, ד״נ, ר״ן, ד״ם, ד״י״א יְדִי״ב. v. 10 כן ברוב ספרים כי״ו, ד״ב, ר״ן, ד״י״ב ודמ״ו, ס״א ותהי ובלא מקף וכן ד״נ, ד״ן ור״ט. v. 10 ס״א ולא. v. 10 כן במקף ברוב ספרים כי״ו, ד״ב, ר״ן, ד״ו, ד״ם, ד״י״ב, ד״י״ד ודמ״ו, ס״א כִּי ובלא מקף. v. 13 כן ברוב ספרים כי״ו, ד״א, ד״ב, ר״נ, ר״ן, ד״ם. ד״י, דִי״ב ודמ״ו, ס״א וְתוּשִׁיָּה חסר וכן ד״י״א, ד״י״ב, ודי״ד. v. 14 ס״א לְפָאם וכן ר״א, ד״ב ודי״ב בס״א לְפָאם כתיב, לַפָּס קרי.

but he forsaketh the fear of the Almighty.
My brethren have dealt deceitfully as a brook, and as the stream of brooks they pass away;
Which are blackish by reason of the ice, and wherein the snow is hid:
What time they wax warm, they vanish: when it is hot, they are consumed out of their place.
The paths of their way are turned aside; they go to nothing, and perish.
The troops of Tema looked, the companies of Sheba waited for them.
They were confounded because they had hoped; they came thither, and were ashamed.
For now ye are nothing; ye see my casting down, and are afraid.
Did I say, Bring unto me? or, Give a reward for me of your substance?
Or, Deliver me from the enemy's hand? or, Redeem me from the hand of the mighty?
Teach me, and I will hold my tongue: and cause me to understand wherein I have erred.
How forcible are right words! but what doth your arguing reprove?
Do ye imagine to reprove words,

וְיִרְאַת שַׁדַּי יַעֲזוֹב׃
15 אַחַי בָּגְדוּ כְמוֹ־נָחַל
כַּאֲפִיק נְחָלִים יַעֲבֹרוּ׃
16 הַקֹּדְרִים מִנִּי־קָרַח
עָלֵימוֹ יִתְעַלַּם־שָׁלֶג׃
17 בְּעֵת יִזָּרְבוּ נִצְמָתוּ
בָּחַמּוּ נִדְעֲכוּ מִמְּקוֹמָם׃
18 יִלָּפְתוּ אָרְחוֹת דַּרְכָּם
יַעֲלוּ בַתֹּהוּ וְיֹאבֵדוּ׃
19 הַבִּיטוּ אָרְחוֹת תֵּמָא
הֲלִיכֹת שְׁבָא קִוּיולָמוֹ׃
20 בֹּשׁוּ כִּי־בָטָחּ
בָּאוּ עָדֶיהָ וַיֶּחְפָּרוּ׃
21 כִּי־עַתָּה הֱיִיתֶם לֹוּ
תִּרְאוּ חֲתַת וַתִּירָאוּ׃
22 הֲכִי־אָמַרְתִּי הָבוּ לִי
וּמִכֹּחֲכֶם שַׁחֲדוּ בַעֲדִי׃
23 וּמַלְּטוּנִי מִיַּד־צָר
וּמִיַּד עָרִיצִים תִּפְדּוּנִי׃
24 הוֹרוּנִי וַאֲנִי אַחֲרִישׁ
וּמַה־שָּׁגִיתִי הָבִינוּ לִי׃
25 מַה־נִּמְרְצוּ אִמְרֵי־יֹשֶׁר
וּמַה־יּוֹכִיחַ הוֹכַח מִכֶּם׃
26 הַלְהוֹכֵחַ מִלִּים תַּחְשֹׁבוּ

ולרוח

---

16 ע כן בספרים כ"י. רי' ודמ"ו, או יִלָּפְתוּ וכן ד"ג, ד"ו ח"ס. ס"א יִלָּפְתוּ וכן ד"ב, ד"ז ח"ד. 17 ע צ"ל נֶחְמוּ כן תר' וח"ס. 21 ע כן למערבאי וכן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ד"ב ד"ד, לסדנחאי לא כתיב, לו קרי וכן בס"א ובדפ"ו, בס"א לא בתיב וקרי וכן ד"ג, ד"ו, ר"ם, ר"י ח"א. ובס"א לִי כתיב וקרי וכן ת"ע וח"ס. 22 ע כן ברוב ספרים כ"י. ר"א, ר"ם, ד"י, ח"א, ר"ב, ד"ד ודמ"ו. ס"א תִּירָאוּ וכן ד"ב, ד"ג ח"ו.

and the speeches of one that is desperate, which are as wind?

27 Yea, ye overwhelm the fatherless, and ye dig a pit for your friend.

28 Now therefore be content, look upon me; for it is evident unto you if I lie.

29 Return, I pray you, let it not be iniquity; yea, return again, my righteousness is in it.

30 Is there iniquity in my tongue? cannot my taste discern perverse things?

7 Is there not an appointed time to man upon earth? are not his days also like the days of an hireling?

2 As a servant earnestly desireth the shadow, and as an hireling looketh for the reward of his work:

3 So am I made to possess months of vanity, and wearisome nights are appointed to me.

4 When I lie down, I say, When shall I arise, and the night be gone? and I am full of tossings to and fro unto the dawning of the day.

5 My flesh is clothed with worms and clods of dust; my skin is broken, and become loathsome.

6 My days are swifter than a weaver's shuttle, and are spent without hope.

7 O remember that my life is wind: mine eye shall no more see good.

וְלָרוּחַ אִמְרֵי נוֹאָשׁ׃
אַף עַל־יָתוֹם תַּפִּילוּ 27
וְתִכְרוּ עַל־רֵעֲכֶם׃
וְעַתָּה הוֹאִילוּ פְּנוּ־בִי 28
וְעַל־פְּנֵיכֶם אִם־אֲכַזֵּב׃
שֻׁבוּ נָא אַל־תְּהִי עַוְלָה 29
וְשֻׁבִי עוֹד צִדְקִי־בָהּ׃
הֲיֵשׁ־בִּלְשׁוֹנִי עַוְלָה 30
אִם־חִכִּי לֹא־יָבִין הַוּוֹת׃
הֲלֹא־צָבָא לְאֱנוֹשׁ עַל־אָרֶץ 1
וְכִימֵי שָׂכִיר יָמָיו׃
כְּעֶבֶד יִשְׁאַף־צֵל 2
וְכִשְׂכִיר יְקַוֶּה פָּעֳלוֹ׃
כֵּן הֻנְחַלְתִּי לִי יַרְחֵי־שָׁוְא 3
וְלֵילוֹת עָמָל מִנּוּ־לִי׃
אִם־שָׁכַבְתִּי וְאָמַרְתִּי מָתַי אָקוּם וּמִדַּד־עָרֶב 4
וְשָׂבַעְתִּי נְדָדִים עֲדֵי־נָשֶׁף׃
לָבַשׁ בְּשָׂרִי רִמָּה וגיש [וְגִישׁ] עָפָר 5
עוֹרִי רָגַע וַיִּמָּאֵס׃
יָמַי קַלּוּ מִנִּי־אָרֶג 6
וַיִּכְלוּ בְאֶפֶס תִּקְוָה׃
זְכֹר כִּי־רוּחַ חַיָּי 7
לֹא־תָשׁוּב עֵינִי לִרְאוֹת טוֹב׃

לא־

28 v. צ"ל תֵּפּוֹלוּ; כן ח"ע ות"ר. 29 v. כן כרוב ספרים כ"י ונספר עליו ח' חסרים וכן בר"ב, ר"י, ר"א הד"ס. ס"א שובו סלא וכן ד"א, ר"ג, ד"ס, ד"ר"ב ות"ר. 29 v. וְשֻׁבִי כתיב, וְשֻׁבוּ קרי. בס"א ושבו כתיב וקרי וכן ד"א, ר"ג, ד"ו, ד"ס, ו"א, תר, ת"ע וח"ס. 30 v. כן כרוב ספרים כ"י, ד"י, ר"ב, ד"ר הד"ס וכן ב"א, ב"נ הֵיטֵ־ כנעיוא. ס"א חִיךְ בלשוני, וס"א הֵיךְ בלשוני וכן ר"ב, ד"ג, ור"ס. 7. 1 v. עָלֵי־ כתיב, עָלֵי־ קרי, בס"א עָלַי־ בתיב וקרי וכן ד"א, ר"ב, ד"ו, ד"ס, ות"א. 1 v. בס"א יִמו כתיב, יָמָיו קרי. 5 v. ג' זעירא. 5 v. וְגִישׁ כתיב, וּגִישׁ קרי, בס"א וגוש כתיב וקרי וכן ד"א, ר"ב, ד"ו, ד"ס ות"א.

The eye of him that hath seen me shall see me no more: thine eyes are upon me, and I am not.
As the cloud is consumed and vanisheth away: so he that goeth down to the grave shall come up no more.
He shall return no more to his house, neither shall his place know him any more.
Therefore I will not refrain my mouth; I will speak in the anguish of my spirit; I will complain in the bitterness of my soul.
Am I a sea, or a whale, that thou settest a watch over me?
When I say, My bed shall comfort me, my couch shall ease my complaint;
Then thou scarest me with dreams, and terrifiest me through visions:
So that my soul chooseth strangling, and death rather than my life.
I loathe it; I would not live alway: let me alone; for my days are vanity.
What is man, that thou shouldest magnify him? and that thou shouldest set thine heart upon him?
And that thou shouldest visit him every morning,

8 לֹא־תְשׁוּרֵנִי עֵין רֹאִי
עֵינֶיךָ בִּי וְאֵינֶנִּי׃
9 כָּלָה עָנָן וַיֵּלַךְ
כֵּן יוֹרֵד שְׁאוֹל לֹא יַעֲלֶה׃
10 לֹא־יָשׁוּב עוֹד לְבֵיתוֹ
וְלֹא־יַכִּירֻנוֹ עוֹד מְקוֹמוֹ׃
11 גַּם־אֲנִי לֹא אֶחֱשָׂךְ פִּי
אֲדַבְּרָה בְּצַר רוּחִי
אָשִׂיחָה בְּמַר נַפְשִׁי׃
12 הֲיָם־אָנִי אִם־תַּנִּין
כִּי־תָשִׂים עָלַי מִשְׁמָר׃
13 כִּי־אָמַרְתִּי תְּנַחֲמַנִי עַרְשִׂי
יִשָּׂא בְשִׂיחִי מִשְׁכָּבִי׃
14 וְחִתַּתַנִי בַּחֲלֹמוֹת
וּמֵחֲזִיונוֹת תְּבַעֲתָנִי׃
15 וַתִּבְחַר מַחֲנָק נַפְשִׁי
מָוֶת מֵעַצְמוֹתָי׃
16 מָאַסְתִּי לֹא־לְעֹלָם אֶחְיֶה
חֲדַל מִמֶּנִּי כִּי־הֶבֶל יָמָי׃
17 מָה־אֱנוֹשׁ כִּי תְגַדְּלֶנּוּ
וְכִי־תָשִׁית אֵלָיו לִבֶּךָ׃
18 וְתִפְקְדֶנּוּ לִבְקָרִים

לרנעים

8 v. כן סלרע בחוב ספרים כי״, ד״ב, ד״ו, ד״ם. ד״ר, ס״א ראי סלעיל וכן ד״ב. ד״י ד״ם״ו, בס״א ראי ונסמר עליו ל׳ כותי׳ א׳ ותושח. 9 v. כן ברוב׳ ספרים כי״, ד״ב, ד״ו, ד״ם, ד״י ד״ם״ו, ס״א כֵּן וכן ד״ב וד״ר. 12 v. כן ברוב ספרים כי״, ד״ב, ד״ו, ד״ו, ד״ר וד״ם״ו וכן ב״א, ב״נ תֵּימָ בלא נעזא, ס״א חֵיָם בכותח ובלא מקף. 13 v. בס״א נסמר עליו תֵּנִים קדי. 14 v. כן ברוב ספרים כי״, או ומחזינות וכן ד״ב, ד״נ וד״ם. ס״א וכחזינות רבוע סגרש וכן ד״י, ד״ב, ד״ד ד״ם״ו. 15 v. ס״א מַחֲנָק פתח וכן ד״א, ד״ב, ד״י, ד״א ד״ם״ו. 16 v. כן ברוב ספרים כי״, ד״ב, ד״ד ד״ם״ו, ס״א כִּי ובלא מקף וכן ד״ב, ד״נ, ד״ו, ד״ם ד״י, וס״א כִּי.

and try him every moment?

19 How long wilt thou not depart from me, nor let me alone till I swallow down my spittle?

20 I have sinned; what shall I do unto thee, O thou preserver of men? why hast thou set me as a mark against thee, so that I am a burden to myself?

21 And why dost thou not pardon my transgression, and take away mine iniquity? for now shall I sleep in the dust; and thou shalt seek me in the morning, but I shall not be.

8 Then answered Bildad the Shuhite, and said,

2 How long wilt thou speak these things? and how long shall the words of thy mouth be like a strong wind?

3 Doth God pervert judgment? or doth the Almighty pervert justice?

4 If thy children have sinned against him, and he have cast them away for their transgression;

5 If thou wouldest seek unto God betimes, and make thy supplication to the Almighty;

6 If thou wert pure and upright; surely now he would awake for thee, and make the habitation of thy righteousness prosperous.

7 Though thy beginning was small, yet thy latter end should greatly increase.

לְרָגָעִים תִּבְחָנֶנּוּ׃
19 כַּמָּה לֹא־תִשְׁעֶה מִמֶּנִּי
לֹא־תַרְפֵּנִי עַד־בִּלְעִי רֹקִי׃
20 חָטָאתִי מָה אֶפְעַל־לָךְ נֹצֵר הָאָדָם
לָמָּה שַׂמְתַּנִי לְמִפְגָּע לָךְ
וָאֱהִיֶה עָלַי לְמַשָּׂא׃
21 וּמָה־לֹּא־תִשָּׂא פִּשְׁעִי
וְתַעֲבִיר אֶת־עֲוֹנִי
כִּי־עַתָּה לֶעָפָר אֶשְׁכָּב
וְשִׁחַרְתַּנִי וְאֵינֶנִּי׃

ח 8 וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי וַיֹּאמַר׃
2 עַד־אָן תְּמַלֶּל־אֵלֶּה
וְרוּחַ כַּבִּיר אִמְרֵי־פִיךָ׃
3 הַאֵל יְעַוֵּת מִשְׁפָּט
וְאִם־שַׁדַּי יְעַוֵּת־צֶדֶק׃
4 אִם־בָּנַיִךָ חָטְאוּ־לוֹ
וַיְשַׁלְּחֵם בְּיַד־פִּשְׁעָם׃
5 אִם־אַתָּה תְשַׁחֵר אֶל־אֵל
וְאֶל־שַׁדַּי תְּתַחַנָּן׃
6 אִם־זַךְ וְיָשָׁר אָתָּה
כִּי־עַתָּה יָעִיר עָלֶיךָ
וְשָׁלֵם נְוֵה צִדְקֶךָ׃
7 וְהָיָה רֵאשִׁיתְךָ מִצְעָר
וְאַחֲרִיתְךָ יִשְׂגֶּה מְאֹד׃

כי-

---

20 ו. תקן סופרים ראו עָלַיִךְ אלא שכינה הכתוב, בח"ע נמצא עָלַיִךְ. 21 ו. כן כ"א, ב"נ אֶת־ בנעיא. ח, 1 ו. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"נ, ר"ו, ד"ם, ד"י, ד"ב, ד"י, ד"ם"ו, ס"א חשוחי רבין כצרש. 3 ו. כן בספרים כ"י, ד"ב, ר"נ, ד"ו, ד"ם, ד"י, ד"ב, ד"י ד"ם"ו וכן כ"א, ב"נ יְעַוֵּת־ בסקף ובלא נגינה. 6 ו. צ"ל יְעָנֶּה תִּפְלָחֵךְ כן ח"ע.

8 For enquire, I pray thee, of the former age, and prepare thyself to the search of their fathers:
9 (For we are but of yesterday, and know nothing, because our days upon earth are a shadow:)
10 Shall not they teach thee, and tell thee, and utter words out of their heart?
11 Can the rush grow up without mire? can the flag grow without water?
12 Whilst it is yet in his greenness, and not cut down, it withereth before any other herb.
13 So are the paths of all that forget God; and the hypocrite's hope shall perish:
14 Whose hope shall be cut off, and whose trust shall be a spider's web.
15 He shall lean upon his house, but it shall not stand: he shall hold it fast, but it shall not endure.
16 He is green before the sun, and his branch shooteth forth in his garden.
17 His roots are wrapped about the heap, and seeth the place of stones.
18 If he destroy him from his place, then it shall deny him, saying, I have not seen thee.
19 Behold, this is the joy of his way,

8 כִּי־שְׁאַל־נָא לְדֹר רִישׁוֹן
וְכוֹנֵן לְחֵקֶר אֲבוֹתָם׃
9 כִּי־תְמוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא נֵדָע
כִּי צֵל יָמֵינוּ עָלֵי־אָרֶץ׃
10 הֲלֹא־הֵם יוֹרוּךָ יֹאמְרוּ לָךְ
וּמִלִּבָּם יוֹצִאוּ מִלִּים׃
11 הֲיִגְאֶה־גֹמֶא בְּלֹא בִצָּה
יִשְׂנֶּה־אָחוּ בְּלֹא־מָיִם׃
12 עֹדֶנּוּ בֶאְבוֹ לֹא יְקֻטֶף
וְלִפְנֵי כָל־חָצִיר יִיבָשׁ׃
13 כֵּן אָרְחוֹת כָּל־שְׁכְחֵי אֵל
וְתִקְוַת חָנֵף תֹּאבֵד׃
14 אֲשֶׁר־יָקוֹט כִּסְלוֹ
וּבֵית עַכָּבִישׁ מִבְטָחוֹ׃
15 יִשָּׁעֵן עַל־בֵּיתוֹ וְלֹא יַעֲמֹד
יַחֲזִיק בּוֹ וְלֹא יָקוּם׃
16 רָטֹב הוּא לִפְנֵי־שָׁמֶשׁ
וְעַל־גִּנָּתוֹ יוֹנַקְתּוֹ תֵּצֵא׃
17 עַל־גַּל שָׁרָשָׁיו יִסְבֳּכוּ
בֵּית אֲבָנִים יֶחֱזֶה׃
18 אִם־יְבַלְּעֶנּוּ מִמְּקֹמוֹ
וְכִחֶשׁ בּוֹ לֹא רְאִיתִיךָ׃
19 הֵן־הוּא מְשׂוֹשׂ דַּרְכּוֹ

ומעפר

---

v. 8 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"ן, ד"י"ב, ד"י"ד ודס"ו, ס"א כִּי ובלא מקף. v. 8 רִאשׁון קרי. v. 10 ס"א וְאָמְרוּ וכן חר. ת"ע ות"ס. v. 11 כן ברוב ספרים כ"י, ד"י, ד"י"ב, ד"י"ד הט"ס וכן ב"א, ב"נ התא"ר בלא נעי"א, ס"א הֵיגֶא גֹּמֶא וכן ר"ב, ר"ג, ד"ו ורס. v. 11 כן בהללי וכן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ם, ד"ן, ד"י"א, ד"י"ב ודס"ו, ס"א יִשָּׂגֶא וכן ר"ב, ד"ו, ד"י"ב ד"י"ד. v. 13 עַל אֲחֲרִית כן ת"ע. v. 14 כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ד"ן, ד"י"א, ד"י"ב ודי"ד, ס"א בִּבְטָחוֹ פתח וכן רס"ו. v. 16 ס"א רָטוֹב בלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ד"ו, ד"ם ד"י"ב ודי"ד. v. 18 כן ב"א, ב"נ אִם־ נעי"א.

and out of the earth shall others grow.

20 Behold, God will not cast away a perfect man, neither will he help the evil doers:

21 Till he fill thy mouth with laughing, and thy lips with rejoicing.

22 They that hate thee shall be clothed with shame; and the dwelling place of the wicked shall come to nought.

9 Then Job answered and said,

2 I know it is so of a truth: but how should man be just with God?

3 If he will contend with him, he cannot answer him one of a thousand.

4 He is wise in heart, and mighty in strength: who hath hardened himself against him, and hath prospered?

5 Which removeth the mountains, and they know not: which overturneth them in his anger.

6 Which shaketh the earth out of her place, and the pillars thereof tremble.

7 Which commandeth the sun, and it riseth not; and sealeth up the stars.

8 Which alone spreadeth out the heavens, and treadeth upon the waves of the sea.

וּמֵעָפָר אַחֵר יִצְמָחוּ׃

20 הֵן־אֵל לֹא יִמְאַס־תָּם
וְלֹא יַחֲזִיק בְּיַד־מְרֵעִים׃

21 עַד־יְמַלֵּא שְׂחוֹק פִּיךָ
וּשְׂפָתֶיךָ תְּרוּעָה׃

22 שֹׂנְאֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת
וְאֹהֶל רְשָׁעִים אֵינֶנּוּ׃

ט וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃

2 אָמְנָם יָדַעְתִּי כֵּן־כֵּן
וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־אֵל׃

3 אִם־יַחְפֹּץ לָרִיב עִמּוֹ
לֹא יַעֲנֶנּוּ אַחַת מִנִּי־אָלֶף׃

4 חֲכַם לֵבָב וְאַמִּיץ כֹּחַ
מִי־הִקְשָׁה אֵלָיו וַיִּשְׁלָם׃

5 הַמַּעְתִּיק הָרִים וְלֹא יָדְעוּ
אֲשֶׁר הֲפָכָם בְּאַפּוֹ׃

6 הַמַּרְגִּיז אֶרֶץ מִמְּקוֹמָהּ
וְעַמּוּדֶיהָ יִתְפַּלָּצוּן׃

7 הָאֹמֵר לַחֶרֶס וְלֹא יִזְרָח
וּבְעַד כּוֹכָבִים יַחְתֹּם׃

8 נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדּוֹ
וְדוֹרֵךְ עַל־בָּמֳתֵי יָם׃

עשה

---

20 v. ס״א הֵן וכלא מקף וכן ר״ב, ר״ג, ד״ו ה״ם. 21 v. ס״א יִסְלָא וכן ד״א. 21 v. כן ברוב ספרים כ״ י ה״י, ס״א וְשִׂפְתֶיךָ תְּרוּעָה וכן ר״ב, ר״ג, ד״ז, ר״ם, ד״י״ב, ד״י ודס״ו.
ט. 1 v. כן רביע כרוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ד״ו, ר״ם, ד״י, ד״י״ב, ד״י ודסל״ו, ס״א אִיּוב רביע כגרש. 8 v. ס״א נֹטֶה שָׁמַיִם, וס״א נֹטֵה שָׁמַיִם וכן ד״ב, ד״י״ב, ד״י ודס״ו. 8 v. כ״א בָּמֳתֵי במקף וכן ר״ב, ר״ג, ד״ו, ר״י, ד״י״ב, ד״י ודס״ו. 8 v. בספר מותת עָב: עיין ישעיה י״ד י״ד.

Which maketh Arcturus, Orion, and Pleiades, and the chambers of the south.
Which doeth great things past finding out; yea, and wonders without number.
Lo, he goeth by me, and I see him not: he passeth on also, but I perceive him not.
Behold, he taketh away, who can hinder him? who will say unto him, What doest thou?
If God will not withdraw his anger, the proud helpers do stoop under him.
How much less shall I answer him, and choose out my words to reason with him?
Whom, though I were righteous, yet would I not answer, but I would make supplication to my judge.
If I had called, and he had answered me; yet would I not believe that he had hearkened unto my voice.
For he breaketh me with a tempest, and multiplieth my wounds without cause.
He will not suffer me to take my breath, but filleth me with bitterness.
If I speak of strength, lo, he is strong: and if of judgment, who shall set me a time to plead?
If I justify myself, mine own mouth shall condemn me:

עֹשֶׂה עָשׁ כְּסִיל 9
וְכִימָה וְחַדְרֵי תֵימָן׃
עֹשֶׂה גְדֹלוֹת עַד־אֵין חֵקֶר 10
וְנִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃
הֵן יַעֲבֹר עָלַי וְלֹא אֶרְאֶה 11
וְיַחֲלֹף וְלֹא־אָבִין לוֹ׃
הֵן יַחְתֹּף מִי יְשִׁיבֶנּוּ 12
מִי־יֹאמַר אֵלָיו מַה־תַּעֲשֶׂה׃
אֱלוֹהַּ לֹא־יָשִׁיב אַפּוֹ 13
תַּחְתָּיו שָׁחֲחוּ עוֹזְרֵי רָהַב׃
אַף כִּי־אָנֹכִי אֶעֱנֶנּוּ 14
אֶבְחֲרָה דְבָרַי עִמּוֹ׃
אֲשֶׁר אִם־צָדַקְתִּי לֹא אֶעֱנֶה 15
לְמִשְׁפָּטִי אֶתְחַנָּן׃
אִם־קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי 16
לֹא אַאֲמִין כִּי־יַאֲזִין קוֹלִי׃
אֲשֶׁר־בִּשְׂעָרָה יְשׁוֹפָפֵנִי 17
וְהִרְבָּה פְצָעַי חִנָּם׃
לֹא־יִתְּנֵנִי הָשֵׁב רוּחִי 18
כִּי יַשְׂבִּעֵנִי מְרֹרִים׃
אִם־לְכֹחַ אַמִּיץ הִנֵּה 19
וְאִם־לְמִשְׁפָּט מִי יוֹעִדֵנִי׃
אִם־אַצְדִּיק פִּי יַרְשִׁיעֵנִי 20
תם

9 v. כן בסגול ברוב ספרים כ"י. ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ס, ר"י, ר"ם, ר"א, ר"ב, ר"ד ורס"ו. בס"א עֹשֶׂה צרי, ובס"א עשה־ בקף ובלא נגינה וכן ר"י ורס"ו. 11 v. כן ברוב ספרים כ"י ונכסר עליו נעיא וכן בר"י ר"ס"ו. 12 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"י, ר"א רס"ו, ס"א ומי וכן ר"א, ר"ג, ר"ס, ר"ב, ר"ל ותר'. 13 v. תַּחְתָּיו כתיב, תַּחְתָּיו קרי. 15 v. ל' אֶעֱנֶה. 18 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"י, ר"א ורס"ו, ס"א כשורוים מלא וכן ר"א, ר"ב, רס, ר"ב הי"ד. 19 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"ג, ר"ו, ר"ס, ר"י, ר"א, ר"ב רס"ו, ס"א יועדני חסר יוד וכן ר"ב והי"ד, תי"ל יזעידנו. 20 v. ס"א אַצְדָּק פתח וכן ר"א, ר"ב והי"ד.

if I say, I am perfect, it shall also prove me perverse.

21 Though I were perfect, yet would I not know my soul: I would despise my life.

22 This is one thing, therefore I said it, He destroyeth the perfect and the wicked.

23 If the scourge slay suddenly, he will laugh at the trial of the innocent.

24 The earth is given into the hand of the wicked: he covereth the faces of the judges thereof; if not, where, and who is he?

25 Now my days are swifter than a post: they flee away, they see no good.

26 They are passed away as the swift ships: as the eagle that hasteth to the prey.

27 If I say, I will forget my complaint, I will leave off my heaviness, and comfort myself:

28 I am afraid of all my sorrows, I know that thou wilt not hold me innocent.

29 If I be wicked, why then labour I in vain?

30 If I wash myself with snow water, and make my hands never so clean;

31 Yet shalt thou plunge me in the ditch, and mine own clothes shall abhor me.

32 For he is not a man, as I am, that I should answer him,

תָּם אָנִי לֹא־אֵדַע נַפְשִׁי אֶמְאַס חַיָּי׃ 21

אַחַת־הִיא עַל־כֵּן אָמַרְתִּי 22

תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלֶּה׃

אִם־שׁוֹט יָמִית פִּתְאֹם 23

לְמַסַּת נְקִיִּם יִלְעָג׃

אֶרֶץ נִתְּנָה בְיַד־רָשָׁע 24

פְּנֵי־שֹׁפְטֶיהָ יְכַסֶּה

אִם־לֹא אֵפוֹא מִי־הוּא׃

וְיָמַי קַלּוּ מִנִּי־רָץ 25

בָּרְחוּ לֹא־רָאוּ טוֹבָה׃

חָלְפוּ עִם־אֳנִיּוֹת אֵבֶה 26

כְּנֶשֶׁר יָמוּשׁ עַל־אֹכֶל׃

אִם־אָמְרִי אֶשְׁכְּחָה שִׂיחִי 27

אֶעֱזְבָה פָנַי וַאֲבַלֵּגָה׃

יָגֹרְתִּי כָּל־עַצְּבֹתָי 28

יָדַעְתִּי כִּי־לֹא תְנַקֵּנִי׃

אָנֹכִי אֶרְשָׁע 29

לָמָּה־זֶּה הֶבֶל אִיגָע׃

אִם־הִתְרַחַצְתִּי בְמוֹ־שָׁלֶג 30

וְזַכּוֹתִי בְּבֹר כַּפָּי׃

אָז בַּשַּׁחַת תִּטְבְּלֵנִי 31

וְתָעֲבוּנִי שַׂלְמוֹתָי׃

כִּי־לֹא־אִישׁ כָּמוֹנִי אֶעֱנֶנּוּ 32

נבוא

v. 21 כן ברוב ספרים כ"י ד"נ וד"ם, ס"א נפשי רביע מגרש וכן ד"ו, וס"א נפשי וכן ד"כ, ד"ו, ד"ב ודי"ר. v. 21 ס"א אמאס רביע מגרש וכן ד"ב ודי"ד. v. 25 ס"א יָמַי וכן תר', ח"ם ות"ר. v. 26 ס"א אֵיכָה וכן ה"ס. v. 28 כן במקף ובלא נגיגה ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ו, די"ב, די"ד ודט"ו, ס"א נְקֵי וכלא מקף וכן ד"ג, ד"ו ודי"ם, וס"א כִּי. v. 29 כן במקף ברוב ספרים כ"י ודט"ו, ס"א לַשָּׁוְא ובלא מקף וכן ד"ב. ד"ג, ד"ו, די"ב ודי"ר. v. 30 במו"כ כתיב. במו"י קרי, בס"א במי כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ם, תר', ח"ם ות"ר. v. 32 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ג, ד"ו, ד"ט, ד"י, די"ב די"ד ודט"ו, ס"א כיילא וכן ד"ב. וס"א כִּי ובלא מקף.

and we should come together in judgment.
Neither is there any daysman betwixt us, that might lay his hand upon us both.
Let him take his rod away from me, and let not his fear terrify me:
Then would I speak, and not fear him; but it is not so with me.

My soul is weary of my life; I will leave my complaint upon myself; I will speak in the bitterness of my soul.
I will say unto God, Do not condemn me; shew me wherefore thou contendest with me.
Is it good unto thee that thou shouldest oppress, that thou shouldest despise the work of thine hands, and shine upon the counsel of the wicked?
Hast thou eyes of flesh? or seest thou as man seeth?
Are thy days as the days of man? are thy years as man's days,
That thou enquirest after mine iniquity, and searchest after my sin?
Thou knowest that I am not wicked; and there is none that can deliver out of thine hand.
Thine hands have made me and fashioned me

נָבֹא יַחְדָּיו בַּמִּשְׁפָּט׃
33 לֹא יֶשׁ־בֵּינֵינוּ מוֹכִיחַ
יָשֶׁת יָדוֹ עַל־שְׁנֵינוּ׃
34 יָסַר מֵעָלַי שִׁבְטוֹ
וְאֵמָתוֹ אַל־תְּבַעֲתַנִּי׃
35 אֲדַבְּרָה וְלֹא אִירָאֶנּוּ
כִּי־לֹא־כֵן אָנֹכִי עִמָּדִי׃
י נָקְטָה נַפְשִׁי בְחַיָּי
אֶעֶזְבָה עָלַי שִׂיחִי
אֲדַבְּרָה בְּמַר נַפְשִׁי׃
2 אֹמַר אֶל־אֱלוֹהַּ אַל־תַּרְשִׁיעֵנִי
הוֹדִיעֵנִי עַל־מָה־תְּרִיבֵנִי׃
3 הֲטוֹב לְךָ כִּי־תַעֲשֹׁק
כִּי־תִמְאַס יְגִיעַ כַּפֶּיךָ
וְעַל־עֲצַת רְשָׁעִים הוֹפָעְתָּ׃
4 הֲעֵינֵי בָשָׂר לָךְ
אִם־כִּרְאוֹת אֱנוֹשׁ תִּרְאֶה׃
5 הֲכִימֵי אֱנוֹשׁ יָמֶיךָ
אִם־שְׁנוֹתֶיךָ כִּימֵי גָבֶר׃
6 כִּי־תְבַקֵּשׁ לַעֲוֹנִי
וְלַחַטָּאתִי תְדָרֹושׁ׃
7 עַל־דַּעְתְּךָ כִּי־לֹא אַרְשִׁיעַ
וְאֵין מִיָּדְךָ מַצִּיל׃
8 יָדֶיךָ עִצְּבוּנִי וַיַּעֲשׂוּנִי

יחד

33 v. ס״א לֹא וס״א לָא וכן ד״ב, בס״א לו וכן ת״ע וח״ס. 34 v. כן ב״א, כ״נ יֶשׁ־ בלא נקוּיא, ס״א יֶשׁ־ סגול וכן די״ב והי״ר. 34 v. ס׳ רבתי. 35 v. כן ב״א, כ״נ ואמתו. 35 v. כן במקף ברוב ספרים כי״, ד״ב, ד״ג, ד״ם, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א כִּי וכלא מקף. 6 v. כן ברוב ספרים כי״, ד״ב, ד״ג, ד״ם ורי״. ס״א וְלחטאתי תדרוש וכן די״ב, די״ד ודס״ו. 6 v. ס״א תִּדְרֹשׁ חסר וכן דים, די״ב והי״ד. 7 v. כן ברוב ספרים כי״, ד״ב, ר״ג, ד״ו, ד״ם די״ב, די״ד ודכ״ו. ס״א וְאֵין רביע מגרש.

יַחַד סָבִיב וַתִּבְלָעֵנִי׃
9 זְכָר־נָא כִּי־כַחֹמֶר עֲשִׂיתָנִי
וְאֶל־עָפָר תְּשִׁיבֵנִי׃
10 הֲלֹא כֶחָלָב תַּתִּיכֵנִי
וְכַגְּבִנָּה תַּקְפִּיאֵנִי׃
11 עוֹר וּבָשָׂר תַּלְבִּישֵׁנִי
וּבְעַצָמוֹת וְגִידִים תְּשֻׂכְּכֵנִי׃
12 חַיִּים וָחֶסֶד עָשִׂיתָ עִמָּדִי
וּפְקֻדָּתְךָ שָׁמְרָה רוּחִי׃
13 וְאֵלֶּה צָפַנְתָּ בִלְבָבֶךָ
יָדַעְתִּי כִּי־זֹאת עִמָּךְ׃
14 אִם־חָטָאתִי וּשְׁמַרְתָּנִי
וּמֵעֲוֹנִי לֹא תְנַקֵּנִי׃
15 אִם־רָשַׁעְתִּי אַלְלַי לִי
וְצָדַקְתִּי לֹא־אֶשָּׂא רֹאשִׁי
שְׂבַע קָלוֹן וּרְאֵה עָנְיִי׃
16 וְיִגְאֶה כַּשַּׁחַל תְּצוּדֵנִי
וְתָשׁוּב תִּתְפַּלָּא בִּי׃
17 תְּחַדֵּשׁ עֵדֶיךָ לְנֶגְדִּי
וְתַרְבֶּ כַּעַשְׂךָ עִמָּדִי
חֲלִיפוֹת וְצָבָא עִמִּי׃
18 וְלָמָּה מֵרֶחֶם הֹצֵאתָנִי

9 v. כן ב"א, כ"נ תְּאַל"י בלא נעי"א. 9 v. ס"א עָפָר רביע מגרש. וכן ד"נ, ד"י, ד"ם. ד"ב ותס"ו. 10 v. כן בהכ ספרים כ"י, ד"ב, ד"י, ד"י"א ותס"ו, ס"א וְקִפְּאתָנִי סלא וכן ד"א, ד"נ, ד"י, ד"ם, ד"ב ותי"ר. 11 v. כן ב"א, ב"נ ובמסורות כלא נעי"א. 13 v. כן בסקף ובלא נגינה בהכ ספרים כ"י, ד"ב, ד"ב, ד"ן, ד"ם, ד"י, ד"ב, ד"י"ד ודס"ו, ס"א כִּי ובלא מקף. 17 v. כן בעלוי ברוב ספרים כ"י, ד"י ותס"ו, ס"א תחבש וכן ד"ב, ד"נ, ד"ן, ד"ם, ד"י"ב ותי"ר. 17 v. ס"א פַּעַסְךָ וכן ד"א,ד"ם תַּרְבֶּ. 17 v. כן למערבאי, למדנחאי יִתְגַּא בתיב, תְּגָא קרי. 18 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י, ד"ב, ד"י"ד ותס"ו, ס"א וּלְבֶטֶן מרחם וכן ד"נ ור"ס וס"א וּלְבֶטֶן קרחם.

together round about; yet thou dost destroy me.

9 Remember, I beseech thee, that thou hast made me as the clay; and wilt thou bring me into dust again?

10 Hast thou not poured me out as milk, and curdled me like cheese?

11 Thou hast clothed me with skin and flesh, and hast fenced me with bones and sinews.

12 Thou hast granted me life and favour, and thy visitation hath preserved my spirit.

13 And these things hast thou hid in thine heart: I know that this is with thee.

14 If I sin, then thou markest me, and thou wilt not acquit me from mine iniquity.

15 If I be wicked, woe unto me; and if I be righteous, yet will I not lift up my head. I am full of confusion; therefore see thou mine affliction;

16 For it increaseth. Thou huntest me as a fierce lion: and again thou shewest thyself marvellous upon me.

17 Thou renewest thy witnesses against me, and increasest thine indignation upon me; changes and war are against me.

18 Wherefore then hast thou brought me forth out of the womb?

Oh that I had given up the ghost, and no eye had seen me!

19 I should have been as though I had not been; I should have been carried from the womb to the grave.

20 Are not my days few? cease then, and let me alone, that I may take comfort a little,

21 Before I go whence I shall not return, even to the land of darkness and the shadow of death;

22 A land of darkness, as darkness itself; and of the shadow of death, without any order, and where the light is as darkness.

1 Then answered Zophar the Naamathite, and said,

2 Should not the multitude of words be answered? and should a man full of talk be justified?

3 Should thy lies make men hold their peace? and when thou mockest, shall no man make thee ashamed?

4 For thou hast said, My doctrine is pure, and I am clean in thine eyes.

5 But oh that God would speak, and open his lips against thee;

6 And that he would shew thee the secrets of wisdom, that they are double to that which is!

אָנ֣וֹעַ וְתַ֑יִן לְא־תְרָא֥וּנִי׃
19 כַּאֲשֶׁ֥ר לְא־הָ֝יִ֗יתִי אֶֽהְיֶ֥ה
מְכֻסֶּ֥ה לַקֶּ֑בֶר אוֹבֵֽל׃
20 הֲלֹא־מְעַ֣ט יָ֭מַי יֶחְדָּ֑ל
יְשִׁ֥ת מִמֶּ֝נִּ֗י וְאַבְלִ֥ינָה מְּעָֽט׃
21 בְּטֶ֣רֶם אֵ֭לֵךְ וְלֹ֣א אָשׁ֑וּב
אֶל־אֶ֥רֶץ חֹ֝שֶׁךְ וְצַלְמָֽוֶת׃
22 אֶ֤רֶץ עֵ֭פְתָּה כְּמֹ֣ו אֹ֑פֶל
צַלְמָ֥וֶת וְלֹ֝א סְדָרִ֗ים
וַתְּפַ֥ע כְּמוֹ־אֹֽפֶל׃

יא 1 וַיַּ֥עַן צֹפַ֖ר הַנַּעֲמָתִ֣י וַיֹּאמַֽר׃
2 הֲרֹ֣ב דְּ֭בָרִים לֹ֣א יֵעָנֶ֑ה
וְאִם־אִ֥ישׁ שְׂפָתַ֝֗יִם יִצְדָּֽק׃
3 בַּדֶּ֣יךָ מְתִ֣ים יַחֲרִ֣ישוּ
וַתִּלְעַ֣ג וְאֵ֣ין מַכְלִֽם׃
4 וַתֹּ֣אמֶר זַ֭כָּ֣ה לִקְחִ֑י
וּבַ֥ר הָיִ֖יתִי בְּעֵינֶֽיךָ׃
5 וְאוּלָ֗ם מִֽי־יִתֵּ֣ן אֱלוֹהַ֣ ׀ דַּבֵּ֑ר
וְיִפְתַּ֖ח שְׂפָתָ֣יו עִמָּֽךְ׃
6 וְיַגֶּד־לְךָ֣ ׀ תַּעֲלֻמ֣וֹת חָכְמָ֑ה
כִּֽי־כִפְלַ֥יִם לְתוּשִׁיָּ֗ה

ידע ו

19 v. יְחַלְּ כתיב, וַחֲלֹ קרי, כס״א וַחֲלֹ כתיב וקרי וכן ד״א וה״א. 20 v. יָשִׁית כתיב, וְשִׁית קרי, בס״א וְשִׁית כתיב וקרי וכן ד״א. ה״א, חר׳, ת״ק, ת״ם ות״ר. 22 v. כן כתב ספרים כ״י ונמסר עליו ל׳ וחסר וכן בר״ב, ד״ק, ד״ם, ד״י, ה״א, ד״ב, ד״ד ודס״ו, ס״א וַיָּאֶתָה מלא וכן ה״א. 22 v. כן כתוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״י ודס״ו, ס״א כסדר וכן ד״ב וה״ד, וס״א כמו. 22 v. כן כתוב ספרים כ״י, ד״ב, וה״ו ודס״ו, ס״א ולא כפקח וגלא נגינת וכן ד״ם, ד״ב וה״ד, וכ״א סדורים רביע כגרש וכן ד״ו. 22 v. כן חסר בכתוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ו, ד״ם, ד״י, ה״א, ד״ב, ד״ד ודס״ו, בס״א וְחֹשֶׁךְ סלא. 22 v. ב״א ותפע וכן ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״י, ה״ב, ד״ד ודס״ו, כ״נ וַתַּפַע מונח וכן ד״ב. יא, 1 v. כן בכתוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״י, ד״ב, ד״ד ודס״ו, ס״א הנעמתי רביע מגרש. 4 v. צ״ל בעיניו וכן ה״נ.

Know therefore that God exacteth of thee less than thine iniquity deserveth.

7 Canst thou by searching find out God? canst thou find out the Almighty unto perfection?

8 It is as high as heaven; what canst thou do? deeper than hell; what canst thou know?

9 The measure thereof is longer than the earth, and broader than the sea.

10 If he cut off, and shut up, or gather together, then who can hinder him?

11 For he knoweth vain men: he seeth wickedness also; will he not then consider it?

12 For vain man would be wise, though man be born like a wild ass's colt.

13 If thou prepare thine heart, and stretch out thine hands toward him;

14 If iniquity be in thine hand, put it far away, and let not wickedness dwell in thy tabernacles.

15 For then shalt thou lift up thy face without spot; yea, thou shalt be stedfast, and shalt not fear:

16 Because thou shalt forget thy misery, and remember it as waters that pass away:

17 And thine age shall be clearer than the noonday; thou shalt shine forth, thou shalt be as the morning.

18 And thou shalt be secure, because there is hope; yea, thou shalt dig about thee, and thou shalt take thy rest in safety.

וְדַע֥ כִּֽי־יַשֶּׁה־לְּךָ֥ אֱלוֹהַ֗ מֵעֲוֹנֶֽךָ׃
7 חֵ֭קֶר אֱלוֹהַ תִּמְצָ֑א
אִם־עַד־תַּכְלִ֖ית שַׁדַּ֣י תִּמְצָֽא׃
8 גָּבְהֵי־שָׁ֭מַיִם מַה־תִּפְעָ֑ל
עֲמֻקָּ֖ה מִשְּׁא֣וֹל מַה־תֵּדָֽע׃
9 אֲרֻכָּ֣ה מֵ֭אֶרֶץ מִדָּ֑ה
וּרְחָבָ֖ה מִנִּ֣ים׃
10 אִם־יַ֭חֲלֹף וְיַסְגִּ֑יר
וְיַקְהִ֥יל וּמִֽי־יְשִׁיבֶ֗נּוּ׃
11 כִּֽי־הֽוּא֮ יָ֤דַע מְתֵי־שָׁ֗וְא
וַיַּ֣רְא־אָ֭וֶן וְלֹ֣א יִתְבּוֹנָֽן׃
12 וְאִ֣ישׁ נָ֭בוּב יִלָּבֵ֑ב
וְעַ֥יר פֶּ֝֗רֶא אָדָ֥ם יִוָּלֵֽד׃
13 אִם־אַ֭תָּה הֵכַ֣נְתָּ לִבֶּ֑ךָ
וּפָרֹ֖שְׂתָּ אֵלָ֣יו כַּפֶּֽךָ׃
14 אִם־אָ֭וֶן בְּיָדְךָ֣ הַרְחִיקֵ֑הוּ
וְאַל־תַּשְׁכֵּ֖ן בְּאָהָלֶ֣יךָ עַוְלָֽה׃
15 כִּֽי־אָ֭ז תִּשָּׂ֣א פָנֶ֣יךָ מִמּ֑וּם
וְהָיִ֥יתָ מָ֝צָ֗ק וְלֹ֣א תִירָֽא׃
16 כִּֽי־אָ֭תָּה עָמָ֣ל תִּשְׁכָּ֑ח
כְּ֝מַ֗יִם עָבְרוּ֥ תִזְכֹּֽר׃
17 וּמֵֽאֲדָ֣ר יָ֭קוּם חָלֶ֑דְ
תָּעֹפָ֖ה כַּבֹּ֣קֶר תִּהְיֶֽה׃
18 וּבָטַחְתָּ֥ כִּֽי־יֵ֥שׁ תִּקְוָ֑ה
וְחָפַרְתָּ֖ לָבֶ֣טַח תִּשְׁכָּֽב׃

ורבצת

v. 6 כן ב״א, ב״נ ישה לך. v. 7 נ״ל הֶעָנֵ֫ק או תָּבוֹא. v. 14 ס״א בְּאָהֳלֶ֫ךָ וכן ר״א, תר׳, ת״ע, תס׳ ותי״ר. v. 15 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ם, ר״ו, ד״ב, ד״ר ודפ״ו, ס״א כָּי אָז וכן ר״ב. v. 15 כן ברוב ספרים כ״י ונכסר עליו חסר וכן בדי״א ורפ״ג, ס״א סוּפָק וכן ר״ב, ד״ג, ד״ם, ד״ב ודי״ד. v. 16 צ׳ל עֲקָה כן ת״כ. v. 17 כן ב״א, ב״נ וּכְצָהֳרַיִם.

19 Also thou shalt lie down, and none shall make thee afraid; yea, many shall make suit unto thee.
20 But the eyes of the wicked shall fail, and they shall not escape, and their hope shall be as the giving up of the ghost.

19 וְרָבַצְתָּ וְאֵין מַחֲרִיד ס
וְחִלּוּ פָנֶיךָ רַבִּים׃
20 וְעֵינֵי רְשָׁעִים תִּכְלֶינָה
וּמָנוֹס אָבַד מִנֶּהֶם
וְתִקְוָתָם מַפַּח־נָפֶשׁ׃

2 And Job answered and said,
2 No doubt but ye are the people, and wisdom shall die with you.
3 But I have understanding as well as you; I am not inferior to you: yea, who knoweth not such things as these?
4 I am as one mocked of his neighbour, who calleth upon God, and he answereth him: the just upright man is laughed to scorn.
5 He that is ready to slip with his feet is as a lamp despised in the thought of him that is at ease.
6 The tabernacles of robbers prosper, and they that provoke God are secure; into whose hand God bringeth abundantly.
7 But ask now the beasts, and they shall teach thee; and the fowls of the air, and they shall tell thee:
8 Or speak to the earth, and it shall teach thee:

יב
וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
2 אָמְנָם כִּי־אַתֶּם־עָם
וְעִמָּכֶם תָּמוּת חָכְמָה׃
3 גַּם־לִי לֵבָב כָּמוֹכֶם
לֹא־נָפַל אָנֹכִי מִכֶּם
וְאֶת־מִי־אֵין כָּמוֹ־אֵלֶּה׃
4 שְׂחֹק לְרֵעֵהוּ אֶהְיֶה
קֹרֵא לֵאלוֹהַ וַיַּעֲנֵהוּ
שְׂחוֹק צַדִּיק תָּמִים׃
5 לַפִּיד בּוּז לְעַשְׁתּוֹת שַׁאֲנָן
נָכוֹן לְמוֹעֲדֵי רָגֶל׃
6 יִשְׁלְיוּ אָהֳלֵי שׁוֹדְדִים
וּבֹטְחוֹת לְמַרְגִּיזֵי אֵל
לַאֲשֶׁר הֵבִיא אֱלוֹהַּ בְּיָדוֹ׃
7 וְאוּלָם שְׁאַל־נָא בְהֵמוֹת וְתֹרֶךָּ
וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְיַגֶּד־לָךְ׃
8 אוֹ שְׂיַח לָאָרֶץ וְתֹרֶךָּ
ויספרו

---

v. 19 כן ברוב ספרים כ"י ונכסר עליו נעויא וכן בדפ"ר, דפ"ב ודפ"ד. יב. 1 v. כן בדפ"ע ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ם, ד"ן, ד"ב, דפ"ד ום"ן, ס"א איוב דפ"ע כנרש. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י, דפ"ו ורפ"ן, ס"א כי־אתם וכן ר"ב, וס"א כי אתם וכן דפ"ג, ד"ן, ד"ס, דפ"ב ודפ"ד. 3 v. בס"א את־ונכסר עליו נעויא. 3 v. בן בסקף וכלא נעינה ברוב ספרים כ"י, ד"ג, ד"ן, ד"ם, דפ"ו, דפ"ב, דפ"ד ום"ן, וכן ב"א, ס"א מי וכלא סקף וכן ב"נ. 3 v. בס"א בְּמוֹ־ ונכסר עליו נעויא. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב. דפ"ו, דפ"א ורפ"ן, ס"א לעשתות או לעשתות וכן ד"א, ד"ג, ד"ן, דפ"ם, דפ"ב ודפ"ד. 6 v. כן ברוב ספרים ב"י ונכסר עליו נעויא וכן בדפ"ב, דפ"ב, ד"ן, ד"ם, דפ"ו ודפ"ב.

and the fishes of the sea shall declare unto thee.

9 Who knoweth not in all these that the hand of the LORD hath wrought this?

10 In whose hand is the soul of every living thing, and the breath of all mankind.

11 Doth not the ear try words? and the mouth taste his meat?

12 With the ancient is wisdom; and in length of days understanding.

13 With him is wisdom and strength, he hath counsel and understanding.

14 Behold, he breaketh down, and it cannot be built again: he shutteth up a man, and there can be no opening.

15 Behold, he withholdeth the waters, and they dry up: also he sendeth them out, and they overturn the earth.

16 With him is strength and wisdom: the deceived and the deceiver are his.

17 He leadeth counsellors away spoiled, and maketh the judges fools.

18 He looseth the bond of kings, and girdeth their loins with a girdle.

19 He leadeth princes away spoiled, and overthroweth the mighty.

20 He removeth away the speech of the trusty, and taketh away the understanding of the aged.

וְיִסַּפְּרוּ לְךָ דְּגֵי הַיָּם׃
9 מִי לֹא־יָדַע בְּכָל־אֵלֶּה
כִּי יַד־יְהוָה עָשְׂתָה זֹּאת׃
10 אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל־חָי
וְרוּחַ כָּל־בְּשַׂר־אִישׁ׃
11 הֲלֹא־אֹזֶן מִלִּין תִּבְחָן
וְחֵךְ אֹכֶל יְטַעַם־לוֹ׃
12 בִּישִׁישִׁים חָכְמָה
וְאֹרֶךְ יָמִים תְּבוּנָה׃
13 עִמּוֹ חָכְמָה וּגְבוּרָה
לוֹ עֵצָה וּתְבוּנָה׃
14 הֵן יֶהֱרוֹס וְלֹא יִבָּנֶה
יִסְגֹּר עַל־אִישׁ וְלֹא יִפָּתֵחַ׃
15 הֵן יַעְצֹר בַּמַּיִם וְיִבָּשׁוּ
וַיְשַׁלְּחֵם וַיְהַפְּכוּ־אָרֶץ׃
16 עִמּוֹ עֹז וְתוּשִׁיָּה
לוֹ שֹׁגֶה וּמַשְׁגֶּה׃
17 מוֹלִיךְ יוֹעֲצִים שׁוֹלָל
וְשֹׁפְטִים יְהוֹלֵל׃
18 מוּסַר מְלָכִים פִּתֵּחַ
וַיֶּאְסֹר אֵזוֹר בְּמָתְנֵיהֶם׃
19 מוֹלִיךְ כֹּהֲנִים שׁוֹלָל
וְאֵיתָנִים יְסַלֵּף׃
20 מֵסִיר שָׂפָה לַנֶּאֱמָנִים
וְטַעַם זְקֵנִים יָקָּח׃

9 v. ס״א אֱלוֹהַּ. 10 v. כן ברוב ספרים כי״ב, ד״ב, ד״ג, ד״ז, ד״ם, ד״י ודם״ו, ס״א עָשְׂתָה־ בבקף וכן ד״ב חי״ד. 11 v. כן ברוב ספרים כי״, ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ם, ד״י, ד״ב, ד״ד דם״ו, ס״א חֵלֶא סונח ובלא סקף. 15 v. ס״א ויבֵּשׁוּ וכן ד״ג, ד״ו ור״ס. 15 v. כן ברוב ספרים כי״, ד״ם, ד״י, ד״ב ור״ד, ס״א וַיְהַפְּכוּ ובלא בקף וכן ד״ג ודי״ו, וס״א וַיְהַפְּכוּ וכן דם״ו.

21 He poureth contempt upon princes, and weakeneth the strength of the mighty.
22 He discovereth deep things out of darkness, and bringeth out to light the shadow of death.
23 He increaseth the nations, and destroyeth them: he enlargeth the nations, and straiteneth them again.
24 He taketh away the heart of the chief of the people of the earth, and causeth them to wander in a wilderness where there is no way.
25 They grope in the dark without light, and he maketh them to stagger like a drunken man.

3 Lo, mine eye hath seen all this, mine ear hath heard and understood it.
2 What ye know, the same do I know also: I am not inferior unto you.
3 Surely I would speak to the Almighty, and I desire to reason with God.
4 But ye are forgers of lies, ye are all physicians of no value.
5 O that ye would altogether hold your peace! and it should be your wisdom.
6 Hear now my reasoning, and hearken to the pleadings of my lips.
7 Will ye speak wickedly for God? and talk deceitfully for him?

21 שֹׁפֵךְ בּוּז עַל־נְדִיבִים
וּמְוִיחַ אֲפִיקִים רִפָּה׃
22 מְגַלֶּה עֲמֻקוֹת מִנִּי־חֹשֶׁךְ
וַיֹּצֵא לָאוֹר צַלְמָוֶת׃
23 מַשְׁגִּיא לַגּוֹיִם וַיְאַבְּדֵם
שֹׁטֵחַ לַגּוֹיִם וַיְנַחֵם׃
24 מְסִיר לֵב רָאשֵׁי עַם־הָאָרֶץ
וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא־דָרֶךְ׃
25 יְמַשְׁשׁוּ־חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר
וַיַּתְעֵם כַּשִּׁכּוֹר׃
יג הֵן־כֹּל רָאֲתָה עֵינִי
שָׁמְעָה אָזְנִי וַתָּבֶן לָהּ׃
2 כְּדַעְתְּכֶם יָדַעְתִּי גַּם־אָנִי
לֹא־נָפֹל אָנֹכִי מִכֶּם׃
3 אוּלָם אֲנִי אֶל־שַׁדַּי אֲדַבֵּר
וְהוֹכֵחַ אֶל־אֵל אֶחְפָּץ׃
4 וְאוּלָם אַתֶּם טֹפְלֵי־שָׁקֶר
רֹפְאֵי אֱלִל כֻּלְּכֶם׃
5 מִי־יִתֵּן הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישׁוּן
וּתְהִי לָכֶם לְחָכְמָה׃
6 שִׁמְעוּ־נָא תוֹכַחְתִּי
וְרִבוֹת שְׂפָתַי הַקְשִׁיבוּ׃
7 הַלְאֵל תְּדַבְּרוּ עַוְלָה
וְלוֹ תְּדַבְּרוּ רְמִיָּה׃

הפניו

v. 22 כן חסר ורפו הק׳ ברוב ספרים כי׳ ד״א ד״ב, ד״ן, ד״א, דיד ודב״ו. ס״א עמקות חסר ורגש וכן ד״ם וחי״ב, וס״א עמוקות מלא דכת״א ורפו. v. 23 ס״א מלגוא ימין וכן ת״ע ות״ב. v. 24 ס״א מיצר וכן ד״ב וחיד. יג, 1 v. ס״א אֱלוֹהַּ וכן ת״ס: v. 4 ס״א אליל מלא וכן ד״א ד״ב ד״ן ד״ם. דו״א וחי״ב. v. 6 על תוכחתיכן תו״ע. 7 v. ס״א תדברו ובכסי עלון גע״א.

8 Will ye accept his person? will ye contend for God?
9 Is it good that he should search you out? or as one man mocketh another, do ye so mock him?
10 He will surely reprove you, if ye do secretly accept persons.
11 Shall not his excellency make you afraid? and his dread fall upon you?
12 Your remembrances are like unto ashes, your bodies to bodies of clay.
13 Hold your peace, let me alone, that I may speak, and let come on me what will.
14 Wherefore do I take my flesh in my teeth, and put my life in mine hand?
15 Though he slay me, yet will I trust in him: but I will maintain mine own ways before him.
16 He also shall be my salvation: for an hypocrite shall not come before him.
17 Hear diligently my speech, and my declaration with your ears.
18 Behold now, I have ordered my cause; I know that I shall be justified.
19 Who is he that will plead with me? for now, if I hold my tongue, I shall give up the ghost.

8 הֲפָנָיו תִּשָּׂאוּן
אִם־לָאֵל תְּרִיבוּן׃
9 הֲטוֹב כִּי־יַחְקָר אֶתְכֶם
אִם־כְּהָתֵל בֶּאֱנוֹשׁ תְּהָתֵלּוּ בוֹ׃
10 הוֹכֵחַ יוֹכִיחַ אֶתְכֶם
אִם־בַּסֵּתֶר פָּנִים תִּשָּׂאוּן׃
11 הֲלֹא שְׂאֵתוֹ תְבַעֵת אֶתְכֶם
וּפַחְדּוֹ יִפֹּל עֲלֵיכֶם׃
12 זִכְרֹנֵיכֶם מִשְׁלֵי־אֵפֶר
לְגַבֵּי־חֹמֶר גַּבֵּיכֶם׃
13 הַחֲרִישׁוּ מִמֶּנִּי וַאֲדַבְּרָה־אָנִי
וְיַעֲבֹר עָלַי מָה׃
14 עַל־מָה אֶשָּׂא בְשָׂרִי בְשִׁנָּי
וְנַפְשִׁי אָשִׂים בְּכַפִּי׃
15 הֵן יִקְטְלֵנִי לֹא אִיחָל
אַךְ־דְּרָכַי אֶל־פָּנָיו אוֹכִיחַ׃
16 גַּם־הוּא־לִי לִישׁוּעָה
כִּי־לֹא לְפָנָיו חָנֵף יָבוֹא׃
17 שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי
וְאַחֲוָתִי בְּאָזְנֵיכֶם׃
18 הִנֵּה־נָא עָרַכְתִּי מִשְׁפָּט
יָדַעְתִּי כִּי־אֲנִי אֶצְדָּק׃
19 מִי־הוּא יָרִיב עִמָּדִי
כִּי־עַתָּה אַחֲרִישׁ וְאִגְוָע׃

אך־

v. 11 ס״א בכפו וכן חי״ן, ח״ס וח״ר. v. 15 כן ברוב ספרים כי״, ד״ב, ד״ג, ד״ו ד״י ודס״ו, ס״א הוי״ במקף ובלא נגינה וכן ד״ם, די״ב דיי״ד. v. 15 לו׳ קרי, כס״א לו כתיב וקרי וכן בדי״א, חר׳, ח״ס וח״ר. v. 16 כן במקף ובלא נגינה ברוב ספרים כי״, ד״ב, ד״ג. ד״ו, ד״ם, ד״י ודס״ו, ס״א הוא רביע ובלא מקף וכן די״ב דיי״ד. v. 16 כן במקף ובלא נגינה ברוב ספרים כי״, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, די״ב דיי״ד ורס״ו, ס״א כו׳. v. 17 בהללי ואחוותי.

20 Only do not two things unto me: then will I not hide myself from thee.
21 Withdraw thine hand far from me: and let not thy dread make me afraid.
22 Then call thou, and I will answer: or let me speak, and answer thou me.
23 How many are mine iniquities and sins? make me to know my transgression and my sin.
24 Wherefore hidest thou thy face, and holdest me for thine enemy?
25 Wilt thou break a leaf driven to and fro? and wilt thou pursue the dry stubble?
26 For thou writest bitter things against me, and makest me to possess the iniquities of my youth.
27 Thou puttest my feet also in the stocks, and lookest narrowly unto all my paths; thou settest a print upon the heels of my feet.
28 And he, as a rotten thing, consumeth, as a garment that is moth eaten.

4 Man that is born of a woman is of few days, and full of trouble.
2 He cometh forth like a flower, and is cut down: he fleeth also as a shadow, and continueth not.
3 And dost thou open thine eyes upon such an one,

20 אַךְ שְׁתַּיִם אַל־תַּעַשׂ עִמָּדִי
אָז מִפָּנֶיךָ לֹא אֵסָתֵר׃
21 כַּפְּךָ מֵעָלַי הַרְחֵק
וְאֵמָתְךָ אַל־תְּבַעֲתַנִּי׃
22 וְקָרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶה
אוֹ אֲדַבֵּר וְהָשִׁיבֵנִי׃
23 כַּמָּה לִי עֲוֹנוֹת וְחַטָּאוֹת
פִּשְׁעִי וְחַטָּאתִי הוֹדִיעֵנִי׃
24 לָמָּה פָנֶיךָ תַסְתִּיר
וְתַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לָךְ׃
25 הֶעָלֶה נִדָּף תַּעֲרוֹץ
וְאֶת־קַשׁ יָבֵשׁ תִּרְדֹּף׃
26 כִּי־תִכְתֹּב עָלַי מְרֹרוֹת
וְתוֹרִישֵׁנִי עֲוֹנוֹת נְעוּרָי׃
27 וְתָשֶׂם בַּסַּד רַגְלָי
וְתִשְׁמֹר כָּל־אָרְחֹתָי
עַל־שָׁרְשֵׁי רַגְלַי תְּתָחֵקֶה׃
28 וְהוּא כְּרָקָב יִבְלֶה
כְּבֶגֶד אֲכָלוֹ עָשׁ׃
ד אָדָם יְלוּד אִשָּׁה
קְצַר יָמִים וְשֹׂבַע רִגְזוֹ׃
2 כְּצִיץ יָצָא וַיִּמָּל
וַיִּבְרַח כַּצֵּל וְלֹא יַעֲמֹד׃
3 אַף־עַל־זֶה פָּקַחְתָּ עֵינֶךָ

ואתי

31 v. כן ב'א, כ'נ ואמתך, ס'א ואימתך וכן ר'ב, ר'ם, ד'י, ד'י'א, ר'י'ב, ד'י'ד ות'ס'ו. 22 v. ס'א או ובלא מקף וכן ר'ב, ר'נ, ד'ו, ר'ם, ר'י'ב ות'י'ד, ות'א או. 27 v. כן ב'א, ב'נ ארחתי. ד. 1 v. ס'א ושכער וכן ר'ב, ד'ב, ד'ו, ר'ם, ד'י, ד'י'א, ד'י'ב, ד'י'ד ות'ס'ו. 3 v. ס'א עיניך וכן ד'י'א, ד'ב, ד'נ, ד'ו, ר'ם, ד'י, ד'י'א ות'י'ב.

and bringest me into judgment with thee?

4 Who can bring a clean thing out of an unclean? not one.

5 Seeing his days are determined, the number of his months are with thee, thou hast appointed his bounds that he cannot pass;

6 Turn from him, that he may rest, till he shall accomplish, as an hireling, his day.

7 For there is hope of a tree, if it be cut down, that it will sprout again, and that the tender branch thereof will not cease.

8 Though the root thereof wax old in the earth, and the stock thereof die in the ground;

9 Yet through the scent of water it will bud, and bring forth boughs like a plant.

10 But man dieth, and wasteth away: yea, man giveth up the ghost, and where is he?

11 As the waters fail from the sea, and the flood decayeth and drieth up:

12 So man lieth down, and riseth not: till the heavens be no more, they shall not awake, nor be raised out of their sleep.

13 O that thou wouldest hide me in the grave, that thou wouldest keep me secret, until thy wrath be past,

וְאֹתִי תָּבִיא בְמִשְׁפָּט עִמָּךְ׃
4 מִי־יִתֵּן טָהוֹר מִטָּמֵא
לֹא אֶחָד׃
5 אִם־חֲרוּצִים | יָמָיו מִסְפַּר־חֳדָשָׁיו אִתָּךְ
חֻקָּו עָשִׂיתָ וְלֹא יַעֲבֹר׃
6 שְׁעֵה מֵעָלָיו וְיֶחְדָּל
עַד־יִרְצֶה כַשָּׂכִיר יוֹמוֹ׃
7 כִּי יֵשׁ לָעֵץ תִּקְוָה
אִם־יִכָּרֵת וְעוֹד יַחֲלִיף
וְיֹנַקְתּוֹ לֹא תֶחְדָּל׃
8 אִם־יַזְקִין בָּאָרֶץ שָׁרְשׁוֹ
וּבֶעָפָר יָמוּת גִּזְעוֹ׃
9 מֵרֵיחַ מַיִם יַפְרִחַ
וְעָשָׂה קָצִיר כִּנְטִיעָה׃
10 וְגֶבֶר יָמוּת וְיֶחֱלָשׁ
וַיִּגְוַע אָדָם וְאַיּוֹ׃
11 אָזְלוּ־מַיִם מִנִּי־יָם
וְנָהָר יֶחֱרַב וְיָבֵשׁ׃
12 וְאִישׁ שָׁכַב וְלֹא־יָקוּם
עַד־בְּלִתִּי שָׁמַיִם לֹא יָקִיצוּ
וְלֹא־יֵעֹרוּ מִשְׁנָתָם׃
13 מִי יִתֵּן | בִּשְׁאוֹל תַּצְפְּנֵנִי
תַּסְתִּירֵנִי עַד־שׁוּב אַפֶּךָ

תשית

---

3 v. צ"ל ואתו וכן ח"ע. ת"ס וח"ה. 3 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו רפי וכן בר"ג, ר"ת, ר"ם, ד"א ודמ"ו, ס"א בְּמִשְׁפָּט דתש וכן ר"ב, ד"י, ד"ב וד"ד. 4 v. כן ברביע ברוב ספרים כ"י, ר"ת, ר"ם, ד"י, ד"ב, ד"ד ודמ"ו, ס"א סמכא וכן ר"ב. וס"א מטמא רביע מגרש וכן ד"ה. 5 v. חֻקָּיו כתיב, חֻקָּיו קרי. בס"א חֻקָּיו כתיב וקרי וכן ר"א, ד"ב, ד"ו וד"ה. 7 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ד"י, ודי"א. ס"א וְיִנָּקְתּוֹ מלא וכן ר"ב, ר"ת, ר"ם, ד"ב, ד"ד ודס"ו. 10 v. ג"ל וַיֶּחְלָשׁ: עיין לקמן פסוק כ'. 12 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו גיעיא וכן בר"ב, ד"ד ודס"ו. 12 v. כן ברוב ספרים כ"י ודמ"ו, ס"א וְלֹא וכלא כקף וכן ר"ב. ר"ג, ר"ת, ר"ם, ד"ב ודי"ד. וס"א וְלֹא יֵעֹרוּ. 13 v. ס"א תִּצְפִּינֵנִי מלא וכן ר"ב, ר"ג, ד"ו ור"ם.

that thou wouldest appoint me a set time, and remember me!

14 If a man die, shall he live again? all the days of my appointed time will I wait, till my change come.

15 Thou shalt call, and I will answer thee: thou wilt have a desire to the work of thine hands.

16 For now thou numberest my steps: dost thou not watch over my sin?

17 My transgression is sealed up in a bag, and thou sewest up mine iniquity.

18 And surely the mountain falling cometh to nought, and the rock is removed out of his place.

19 The waters wear the stones: thou washest away the things which grow out of the dust of the earth; and thou destroyest the hope of man.

20 Thou prevailest for ever against him, and he passeth: thou changest his countenance, and sendest him away.

21 His sons come to honour, and he knoweth it not; and they are brought low, but he perceiveth it not of them.

22 But his flesh upon him shall have pain, and his soul within him shall mourn.

טו 5 Then answered Eliphaz the Temanite, and said, החכם

תָּשִׁית לִי חָק וְתִזְכְּרֵנִי׃
14 אִם־יָמוּת גֶּבֶר הֲיִחְיֶה
כָּל־יְמֵי צְבָאַי אֲחַכֶּה
עַד־בּוֹא חֲלִיפָתִי׃
15 תִּקְרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶךָּ
לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ תִּכְסֹף׃
16 כִּי־עַתָּה צְעָדַי תִּסְפּוֹר
לְאׇ־תִשְׁמֹר עַל־חַטָּאתִי׃
17 חָתַם בִּצְרוֹר פִּשְׁעִי
וַתִּטְפֹּל עַל־עֲוֹנִי׃
18 וְאוּלָם הַר־נוֹפֵל יִבּוֹל
וְצוּר יֶעְתַּק מִמְּקֹמוֹ׃
19 אֲבָנִים שָׁחֲקוּ מָיִם
תִּשְׁטֹף סְפִיחֶיהָ עֲפַר־אָרֶץ
וְתִקְוַת אֱנוֹשׁ הֶאֱבַדְתָּ׃
20 תַּתְקֵפֵהוּ לָנֶצַח וַיַּהֲלֹךְ
מְשַׁנֶּה פָּנָיו וַתְּשַׁלְּחֵהוּ׃
21 יִכְבְּדוּ בָנָיו וְלׇא יֵדָע
וְיִצְעֲרוּ וְלׇא־יָבִין לָמוֹ׃
22 אַךְ־בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכְאָב
וְנַפְשׁוֹ עָלָיו תֶּאֱבָל׃

טו וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃

15 v. כן לסעדיאה, לסדנחאי לסעלי בוירד. 16 v. פ״א לא ובלא סקף וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״ר וד״ת, וכ״א לָא. 16 v. ס״א תִּסְפּוֹר ונסמר עליו סלא וכן ד״ם, ד״י ודס״ו, צ״ל תִּסְפֹּר כן תיע. 19 v. כן מהפך לברטיה ברוב ספרים כ״ו, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״ו, ד״ב, ד״ד ודס״ו, פ״א אבנים. 19 v. כן ב״א, ב״נ תִּשְׁטֹף וכן ד״ב, ד״נ ד״ו ד״ס. 19 v. כן ברוב ספרים כ״ו, ד״א ד״ו, ס״א האֲדָרת קטין וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ו, ד״ב, ד״ד ודס״ו. 20 v. כן ב״א, ב״נ וַיַּהֲלֹךְ בלא נעיא. 22 v. ס״א אַךְ ובלא סקף וכן ד״י, ד״ב ודי״ד. טו. 1 v. כן ברבינ׳ ברוב ספרים כ״ו, ד״ב, ד״ג, ד״ם, ד״ו, ד״ב, ד״ד ודס״ו, פ״א התיסני רבינ׳ בנגרש.

2 Should a wise man utter vain knowledge, and fill his belly with the east wind?
3 Should he reason with unprofitable talk? or with speeches wherewith he can do no good?
4 Yea, thou castest off fear, and restrainest prayer before God.
5 For thy mouth uttereth thine iniquity, and thou choosest the tongue of the crafty.
6 Thine own mouth condemneth thee, and not I: yea, thine own lips testify against thee.
7 Art thou the first man that was born? or wast thou made before the hills?
8 Hast thou heard the secret of God? and dost thou restrain wisdom to thyself?
9 What knowest thou, that we know not? what understandest thou, which is not in us?
10 With us are both the grayheaded and very aged men, much elder than thy father.
11 Are the consolations of God small with thee? is there any secret thing with thee?
12 Why doth thine heart carry thee away? and what do thy eyes wink at,
13 That thou turnest thy spirit against God, and lettest such words go out of thy mouth?
14 What is man, that he should be clean?

2 הֲחָכָם יַעֲנֶה דַּעַת־רוּחַ
וִימַלֵּא קִדִּים בִּטְנוֹ׃
3 הוֹכֵחַ בְּדָבָר לֹא יִסְכֹּן
וְמִלִּים לֹא־יוֹעִיל בָּם׃
4 אַף־אַתָּה תָּפֵר יִרְאָה
וְתִגְרַע שִׂיחָה לִפְנֵי־אֵל׃
5 כִּי יְאַלֵּף עֲוֹנְךָ פִּיךָ
וַתִּבְחַר לְשׁוֹן עָרוּמִים׃
6 יַרְשִׁיעֲךָ פִּיךָ וְלֹא־אָנִי
וְשִׂפְתֹתֶיךָ יַעֲנוּ־בָךְ׃
7 הָרִאשׁוֹן אָדָם תִּוָּלֵד
וְלִפְנֵי גְבָעוֹת חוֹלָלְתָּ׃
8 הַבְסוֹד אֱלוֹהַּ תִּשְׁמָע
וְתִגְרַע אֵלֶיךָ חָכְמָה׃
9 מַה־תֵּדַע וְלֹא נֵדָע
תָּבִין וְלֹא־עִמָּנוּ הִוא׃
10 גַּם־שָׂב גַּם־יָשִׁישׁ בָּנוּ
כַּבִּיר מֵאָבִיךָ יָמִים׃
11 הַמְעַט מִמְּךָ תַּנְחוּמוֹת אֵל
וְדָבָר לָאַט עִמָּךְ׃
12 מַה־יְקָחֲךָ לִבֶּךָ
וּמַה־יִרְזְמֻן עֵינֶיךָ׃
13 כִּי־תָשִׁיב אֶל־אֵל רוּחֶךָ
וְהוֹצֵאתָ מִפִּיךָ מִלִּין׃
14 מָה־אֱנוֹשׁ כִּי־יִזְכֶּה

v. 4. צ"ל וְתִגְעַ כן ת"ע. v. 5 כן ברוב ספרים כ"י, ד"י ורס"ו, ס"א כִּי־יאַלֵּף וכן ד"ג, ר"ו ור"ם. וס"א בְּיַיאַלֵּף וכן ר"ב ור"ד. v. 7 הָרִאשׁוֹן כתיב, הָרִאשׁוֹן קרי: עיין יהושע כ"א י'. v. 9 כן ברוב ספרים כ"י ונכסר עליו בגיא וכן בד"ב, ד"ט ורס"ו. v. 13 ס"א מְלִים ונכסר עליו ב"א מִלִּין.

and he which is born of a woman, that he should be righteous?

15 Behold, he putteth no trust in his saints; yea, the heavens are not clean in his sight.

16 How much more abominable and filthy is man, which drinketh iniquity like water?

17 I will shew thee, hear me; and that which I have seen I will declare;

18 Which wise men have told from their fathers, and have not hid it:

19 Unto whom alone the earth was given, and no stranger passed among them.

20 The wicked man travaileth with pain all his days, and the number of years is hidden to the oppressor.

21 A dreadful sound is in his ears: in prosperity the destroyer shall come upon him.

22 He believeth not that he shall return out of darkness, and he is waited for of the sword.

23 He wandereth abroad for bread, saying, Where is it? he knoweth that the day of darkness is ready at his hand.

24 Trouble and anguish shall make him afraid; they shall prevail against him, as a king ready to the battle.

25 For he stretcheth out his hand against God, and strengtheneth himself against the Almighty.

26 He runneth upon him, even on his neck,

וְכִי־צַדִּיק יִלְדַּד אִשָּׁה׃

15 הֵן בִּקְדֹשָׁו לֹא יַאֲמִין
וְשָׁמַיִם לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו׃

16 אַף כִּי־נִתְעָב וְנֶאְלָח
אֱישׁ־שֹׁתֶה כַמַּיִם עַוְלָה׃

17 אֲחַוְּךָ שְׁמַע־לִי
וְאֲשֶׁר־חָזִיתִי וַאֲסַפְּרָה׃

18 אֲשֶׁר־חֲכָמִים יַגִּידוּ
וְלֹא כִחֲדוּ מֵאֲבוֹתָם׃

19 לָהֶם לְבַדָּם נִתְּנָה הָאָרֶץ
וְלֹא־עָבַר זָר בְּתוֹכָם׃

20 כָּל־יְמֵי רָשָׁע הוּא מִתְחוֹלֵל
וּמִסְפַּר שָׁנִים נִצְפַּן לָעָרִיץ׃

21 קוֹל־פְּחָדִים בְּאָזְנָיו
בַּשָּׁלוֹם שׁוֹדֵד יְבוֹאֶנּוּ׃

22 לֹא־יַאֲמִין שׁוּב מִנִּי־חֹשֶׁךְ
וְצָפּוּי הוּא אֶל־חָרֶב׃

23 נָדַד הוּא לַלֶּחֶם אַיֵּה
יָדַע כִּי־נָכוֹן בְּיָדוֹ יוֹם־חֹשֶׁךְ׃

24 יְבַעֲתֻהוּ צַר וּמְצוּקָה
תִּתְקְפֵהוּ כְּמֶלֶךְ עָתִיד לַכִּידוֹר׃

25 כִּי־נָטָה אֶל־אֵל יָדוֹ
וְאֶל־שַׁדַּי יִתְגַּבָּר׃

26 יָרוּץ אֵלָיו בְּצַוָּאר

בעבי

14 v. ס״א וכי וכלא מקף וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, רי״ב ורי״ד, וס״א וכי. 15 v. בקדשו כתיב, בקדשיו קרי. 16 v. כן ברוב ספרים כי״ו, ר״ג, ר״ן, ר״ס, ר״י ורמ״ן, ס״א איש וכלא מקף, וס״א איש וכן ר״ב, רי״ב ורי״ד. 17 v. בספר מוהר אחוך דגש. 17 v. כן ב״א, ב״נ וחה־ כלא נעיא. ס״א וחה כמונח וכלא מקף, וס״א וזה וכן ר״ב, ר״ו, ר״ס, רי״ב ורי״ד. 22 v. ותפוי קרי, כס״א ותפוי כתיב וקרי וכן ד״א ורו״א. 22 v. ע״ל אלי׳ = אלי־די כן ת״ע.

upon the thick bosses of his bucklers:

27 Because he covereth his face with his fatness, and maketh collops of fat on his flanks.

28 And he dwelleth in desolate cities, and in houses which no man inhabiteth, which are ready to become heaps.

29 He shall not be rich, neither shall his substance continue, neither shall he prolong the perfection thereof upon the earth.

30 He shall not depart out of darkness; the flame shall dry up his branches, and by the breath of his mouth shall he go away.

31 Let not him that is deceived trust in vanity: for vanity shall be his recompence.

32 It shall be accomplished before his time, and his branch shall not be green.

33 He shall shake off his unripe grape as the vine, and shall cast off his flower as the olive.

34 For the congregation of hypocrites shall be desolate, and fire shall consume the tabernacles of bribery.

] 35 They conceive mischief, and bring forth vanity, and their belly prepareth deceit.

16 Then Job answered and said,

2 I have heard many such things:

בְּעֲבִי נִבֵּי מָגִנָּיו׃
כִּי־כִסָּה פָנָיו בְּחֶלְבּוֹ
וַיַּעַשׂ פִּימָה עֲלֵי־כָסֶל׃
וַיִּשְׁכֹּן | עָרִים נִכְחָדוֹת
בָּתִּים לֹא־יֵשְׁבוּ לָמוֹ
אֲשֶׁר הִתְעַתְּדוּ לִנְלִים׃
לֹא־יֶעְשַׁר וְלֹא־יָקוּם חֵילוֹ
וְלֹא־יַטֶּה לָאָרֶץ מִמְלָם׃
לֹא־יָסוּר | מִנִּי־חֹשֶׁךְ
יוֹנַקְתּוֹ תְיַבֵּשׁ שַׁלְהֶבֶת
וְיָסוּר בְּרוּחַ פִּיו׃
אַל־יַאֲמַן בַּשָּׁוְא נִתְעֶה
כִּי־שָׁוְא תִּהְיֶה תְמוּרָתוֹ׃
בְּלֹא־יוֹמוֹ תִּמָּלֵא
וְכַפָּתוֹ לֹא רַעֲנָנָה׃
יַחְמֹס כַּבֶּסֶן בִּסְרוֹ
וְיִשַּׁל כַּזַּיִת נִצָּתוֹ׃
כִּי־עֲדַת חָנֵף גַּלְמוּד
וְאֵשׁ אָכְלָה אָהֳלֵי־שֹׁחַד׃
הָרֹה עָמָל וְיָלַד אָוֶן
וּבִטְנָם תָּכִין מִרְמָה׃

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
שָׁמַעְתִּי כָאֵלֶּה רַבּוֹת

מנחמי

---

28 v. כן מחסף לצרפיה בתוב ספרים כ"י, ד"י ורפ"ו, ס"א וישכן | וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ר"ם, ר"ב והיד. 29 v. צ"ל יִפֶּה . . . . פֶּלֶס כן ת"ע. 30 v. ס"א יִנָּקְתּוֹ חסר וכן ר"א.
31 v. בַּשָּׁוְא כתיב, בַּשָּׁוְא קרי. 32 v. כן ב"א, ב"נ בְּלֹא־ בלא נעיא, ס"א בלָא ובלא סקף.
33 v. ס"א יזמו וכן ד"ב, ד"ו, ד"ם, ד"ב והיד. 33 v. ס"א בְּשָׂרוֹ וכן ד"ב וח"ס.
ש1. 1 v. כן ברוטיץ בתוב ספרים ב"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י, ד"ב, היד והס"ו, ס"א אִיּוֹב דכוץ מגרש.

miserable comforters are ye all.

3 Shall vain words have an end? or what emboldeneth thee that thou answerest?

4 I also could speak as ye do: if your soul were in my soul's stead, I could heap up words against you, and shake mine head at you.

5 But I would strengthen you with my mouth, and the moving of my lips should asswage your grief.

6 Though I speak, my grief is not asswaged: and though I forbear, what am I eased?

7 But now he hath made me weary: thou hast made desolate all my company.

8 And thou hast filled me with wrinkles, which is a witness against me: and my leanness rising up in me beareth witness to my face.

9 He teareth me in his wrath, who hateth me: he gnasheth upon me with his teeth; mine enemy sharpeneth his eyes upon me.

10 They have gaped upon me with their mouth; they have smitten me upon the cheek reproachfully; they have gathered themselves together against me.

11 God hath delivered me to the ungodly, and turned me over into the hands of the wicked.

12 I was at ease, but he hath broken me asunder: he hath also taken me by my neck, and shaken me to pieces, and set me up for his mark.

מְנַחֲמֵי עָמָל כֻּלְּכֶם׃
3 הֲיֵקֵץ לְדִבְרֵי רוּחַ
אוֹ מַה־יְמָרִיצְךָ כִּי תַעֲנֶה׃
4 גַּם־אֲנִכִי כָּכֶם אֲדַבֵּרָה
לוּ יֵשׁ נַפְשְׁכֶם תַּחַת נַפְשִׁי
אַחְבִּירָה עֲלֵיכֶם בְּמִלִּים
וְאָנִיעָה עֲלֵיכֶם בְּמוֹ רֹאשִׁי׃
5 אֲאַמַּצְכֶם בְּמוֹ־פִי
וְנִיד שְׂפָתַי יַחְשָׂךְ׃
6 אִם־אֲדַבְּרָה לֹא־יֵחָשֵׂךְ כְּאֵבִי
וְאֶחְדָּלָה מַדּוּעַ יֵהָלֵךְ׃
7 אַךְ־עַתָּה הִלְאָנִי
הֲשִׁמּוֹתָ כָּל־עֲדָתִי׃
8 וַתִּקְמְטֵנִי לְעֵד הָיָה
וַיָּקָם בִּי כַּחְשִׁי בְּפָנַי יַעֲנֶה׃
9 אַפּוֹ טָרַף וַיִּשְׂטְמֵנִי
חָרַק עָלַי בְּשִׁנָּיו
צָרִי יְלַטֵּשׁ עֵינָיו לִי׃
10 פָּעֲרוּ עָלַי בְּפִיהֶם
בֶּחרְפָּה הִכּוּ לְחָיַי
יַחַד עָלַי יִתְמַלָּאוּן׃
11 יַסְגִּרֵנִי אֵל אֶל עִוֶּל
וְעַל־יְדֵי רְשָׁעִים יְרִטֵנִי׃
12 שַׁלְוִ הָיִיתִי וַיְפַרְפְּרֵנִי
וְאָחַז בְּעָרְפִּי וַיְפַצְפְּצֵנִי
וַיְקִימֵנִי לוֹ לְמַטָּרָה׃

יסבו

4 v. כן בסנהל בספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ד"ט, ד"ו, ר"ל, ר"א, ר"ב, דו"ד ודס"ו.
8 v. כן ב"א וכן ר"י הד"ס"ו, ב"נ ויקם־ בסקף וכן ר"ב הר"ד, ס"א ויקם בסונח וכן ד"ב, ד"ג, ר"ו ור"ס. 9 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ד"ג, ד"ו, ר"ס, ד"י, ר"א, ר"ב, דו"ד ודס"ו.
9 v. בס"א ע' זעירא. 9 v. ס"א ילמוש מלא וכן ר"א הס"ו.

13 His archers compass me round about, he cleaveth my reins asunder, and doth not spare; he poureth out my gall upon the ground.
14 He breaketh me with breach upon breach, he runneth upon me like a giant.
15 I have sewed sackcloth upon my skin, and defiled my horn in the dust.
16 My face is foul with weeping, and on my eyelids is the shadow of death;
17 Not for any injustice in mine hands: also my prayer is pure.
18 O earth, cover not thou my blood, and let my cry have no place.
19 Also now, behold, my witness is in heaven, and my record is on high.
20 My friends scorn me: but mine eye poureth out tears unto God.
21 O that one might plead for a man with God, as a man pleadeth for his neighbour!
22 When a few years are come, then I shall go the way whence I shall not return.

17 My breath is corrupt, my days are extinct, the graves are ready for me.

יג יָסֵבּוּ עָלַי | רַבָּיו
יְפַלַּח כִּלְיוֹתַי וְלֹא יַחְמֹל
יִשְׁפֹּךְ לָאָרֶץ מְרֹרָתִי׃
יד יִפְרָצֵנִי פֶּרֶץ עַל־פְּנֵי־פָרֶץ
יָרֻץ עָלַי כְּגִבּוֹר׃
טו שַׂק תָּפַרְתִּי עָלַי גִּלְדִּי
וְאַלַּלְתִּי בֶּעָפָר קַרְנִי׃
טז פָּנַי חָמְרְמְרָה מִנִּי־בֶכִי
וְעַל עַפְעַפַּי צַלְמָוֶת׃
יז עַל לֹא־חָמָס בְּכַפָּי
וּתְפִלָּתִי זַכָּה׃
יח אֶרֶץ אַל־תְּכַסִּי דָמִי
וְאַל־יְהִי מָקוֹם לְזַעֲקָתִי׃
יט גַּם־עַתָּה הִנֵּה־בַשָּׁמַיִם עֵדִי
וְשָׂהֲדִי בַּמְּרוֹמִים׃
כ מְלִיצַי רֵעָי
אֶל־אֱלוֹהַּ דָּלְפָה עֵינִי׃
כא וְיוֹכַח לַגֶּבֶר עִם־אֱלוֹהַּ
וּבֶן־אָדָם לְרֵעֵהוּ׃
כב כִּי־שְׁנוֹת מִסְפָּר יֵאֻתָיוּ
וְאֹרַח לֹא־אָשׁוּב אֵהָלֵךְ׃
יז רוּחִי חַבֵּלָה יָמַי נִזְעָכוּ
קְבָרִים לִי׃

אם־

יג v. 14 זעירא. טז v. 16 חָמְרְמְרָה כתיב, חָמְרְמְרוּ קרי. יח v. 18 כן ב״א, ב״נ תכסי. יט v. 19 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ס, ד״ץ, ד״ך ותש״ו. v. 19 ס״א הִנֵּה ובלא מקף וכן ד״ב, ד״ג, ד״ן ד״ס, ד״ץ ודי״ד. v. 19 ס״א וּשָׂהֲדִי פתח וכן ד״א, ד״ג, ד״ן, ד״ס, די״א, די״ב ודי״ד. כ v. 19 כן ברוב ספרים כ״י, ר״א, ר״ב, ר״ג, ד״ן, ר״ס, ד״ץ, די״א, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א בפרטים חסר. כא v. 21 ס״א ויוכח לגבר וכן ר״ב, ד״ג,ר״ן ד״ס,די״ב ודי״ד, וס״א ויוכה לגבר. יז. 1 v. 1 ס״א נדעכו וכן תר׳ והי״ס. v. 1 בת״ע נמצא כאן קברים אבקים ולא אמצא.

2 Are there not mockers with me? and doth not mine eye continue in their provocation?
3 Lay down now, put me in a surety with thee; who is he that will strike hands with me?
4 For thou hast hid their heart from understanding: therefore shalt thou not exalt them.
5 He that speaketh flattery to his friends, even the eyes of his children shall fail.
6 He hath made me also a byword of the people; and aforetime I was as a tabret.
7 Mine eye also is dim by reason of sorrow, and all my members are as a shadow.
8 Upright men shall be astonied at this, and the innocent shall stir up himself against the hypocrite.
9 The righteous also shall hold on his way, and he that hath clean hands shall be stronger and stronger.
10 But as for you all, do ye return, and come now: for I cannot find one wise man among you.
11 My days are past, my purposes are broken off, even the thoughts of my heart.
12 They change the night into day: the light is short because of darkness.
13 If I wait, the grave is mine house: I have made my bed in the darkness.
14 I have said to corruption, Thou art my father: to the worm, Thou art my mother, and my sister.

2 אִם־לֹ֣א הֲתֻלִ֣ים עִמָּדִ֑י
וּבְמַרְּתָם֥ תָּ֝לַ֗ן עֵינִֽי׃
3 שִׂימָה־נָּ֥א עָרְבֵּ֑נִי עִמָּ֝ךְ
מִי־הוּא֥ לְיָדִ֗י יִתְקָֽע׃
4 כִּֽי־לִבָּ֥ם צָפַ֗נְתָּ מִשֶּׂ֫כֶל
עַל־כֵּ֣ן לֹֽא־תָרֹ֑ם׃
5 לַֽחֶלֶק֙ יַגִּ֣יד רֵעִ֔ים
וְעֵינֵ֥י בָנָ֖יו תִּכְלֶֽינָה׃
6 וַיְצִיגֵ֣נִי לְמָשָׁ֣ל עַמִּ֑ים
וְתֹ֖פֶת לְפָנִ֣ים אֶהְיֶֽה׃
7 וַתֶּֽכַהּ֮ מִכַּ֪עַשׂ עֵינִ֫י
וְיֹֽצְרִ֥י כַּצֵּ֗ל כֻּלָּֽם׃
8 יְשָׁמּ֣וּ יְ֭שָׁרִים עַל־זֹ֑את
וְנָקִ֥י עַל־חָ֝נֵ֗ף יִתְעָרֵֽר׃
9 וְיֹאחֵ֣ז צַ֭דִּיק דַּרְכּ֑וֹ
וְטָהֹר־יָדַ֥יִם יֹ֝סִ֗יף אֹֽמֶץ׃
10 וְאֻלָּ֥ם כֻּלָּ֗ם תָּשֻׁ֥בוּ וּבֹ֫אוּ־נָ֥א
וְלֹא־אֶמְצָ֣א בָכֶ֣ם חָכָֽם׃
11 יָמַ֥י עָבְר֑וּ זִמֹּ֖תַי נִתְּק֣וּ
מוֹרָשֵׁ֣י לִבָּֽי׃
12 לַ֭יְלָה לְי֣וֹם יָשִׂ֑מוּ
א֥וֹר קָ֝רוֹב מִפְּנֵי־חֹֽשֶׁךְ׃
13 אִם־אֲקַוֶּ֣ה שְׁא֣וֹל בֵּיתִ֑י
בַּ֝חֹ֗שֶׁךְ רִפַּ֥דְתִּי יְצוּעָֽי׃
14 לַשַּׁ֥חַת קָרָ֗אתִי אָבִ֣י אָ֭תָּה
אִמִּ֣י וַאֲחוֹתִ֑י לָרִמָּֽה׃

ס

ואיה

4 v. ס"א תְּרוֹמֵם כלא וכן ד"א. ד"ם. ד"י. ד"א. ד"ב ורי"ד. וכ"ל תְּרוֹמֵם או תְּרִיסֵם.
10 v. ס"א בְּלֻכֶם וכן ח"ם ותיב. 10 v. כן למערבאי. למדנהאי יָלאוּ כתיב. וגלאו קרי.
11 v. ס"א זְמוֹתַי מלא וכן ד"ב. ד"ג. ד"ו. ד"ם. ד"א. ד"ב ורי"ד.

15 And where is now my hope?
as for my hope, who shall
see it?
16 They shall go down to the
bars of the pit, when our rest
together is in the dust.

18 Then answered Bildad the
Shuhite, and said,
2 How long will it be ere ye
make an end of words?
mark, and afterwards we
will speak.
3 Wherefore are we counted
as beasts, and reputed vile in
your sight?
4 He teareth himself in his
anger: shall the earth be for-
saken for thee? and shall the
rock be removed out of his
place?
5 Yea, the light of the wicked
shall be put out, and the
spark of his fire shall not
shine.
6 The light shall be dark in his
tabernacle, and his candle
shall be put out with him.
7 The steps of his strength
shall be straitened, and his
own counsel shall cast him
down.
8 For he is cast into a net by
his own feet, and he walketh
upon a snare.
9 The gin shall take him by
the heel, and the robber shall
prevail against him.
10 The snare is laid for him in
the ground,

15 וְאַיֵּה אֶפּוֹ תִקְוָתִי
וְתִקְוָתִי מִי יְשׁוּרֶנָּה׃
16 בַּדֵּי שְׁאוֹל תֵּרַדְנָה
אִם־יַחַד עַל־עָפָר נָחַת׃

יח וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי וַיֹּאמַר׃
2 עַד־אָנָה | תְּשִׂימוּן קִנְצֵי לְמִלִּין
תָּבִינוּ וְאַחַר נְדַבֵּר׃
3 מַדּוּעַ נֶחְשַׁבְנוּ כַּבְהֵמָה
נִטְמֵינוּ בְּעֵינֵיכֶם׃
4 טֹרֵף נַפְשׁוֹ בְּאַפּוֹ
הַלְמַעַנְךָ תֵּעָזֹב אָרֶץ
וְיֵעְתֵּק צוּר מִמְּקֹמוֹ׃
5 גַּם אוֹר רְשָׁעִים יִדְעָךְ
וְלֹא־יַגַּהּ שְׁבִיב אִשּׁוֹ׃
6 אוֹר חָשַׁךְ בְּאָהֳלוֹ
וְנֵרוֹ עָלָיו יִדְעָךְ׃
7 יֵצְרוּ צַעֲדֵי אונוֹ
וְתַשְׁלִיכֵהוּ עֲצָתוֹ׃
8 כִּי־שָׁלַח בְּרֶשֶׁת בְּרַגְלָיו
וְעַל־שְׂבָכָה יִתְהַלָּךְ׃
9 יֹאחֵז בְּעָקֵב פָּח
יַחֲזֵק עָלָיו צַמִּים׃
10 טָמוּן בָּאָרֶץ חַבְלוֹ

ומלכדתו

15 v. אפוא קרי. 15 v. צ"ל וסוכתי כן ת"ע. 16 v. צ"ל עפי או העשי כן ת"ע. 16 v. ס"א שאול מלא וכן ד"ב, ד"ג, ד"ם, ד"י"ב והי"ד. יחד. 1 v. כן בדביע ברוב כספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"י, ד"ם, ד"י, ד"י"ב, ד"י"ד ודמ"ו, ס"א השחי רביע מגרש. 3 v. נטמאנו קרי. 3 v. צ"ל בעיניך כן ת"ע ות"ס. 4 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ג, ד"ט, ד"י, ד"י"ב, ד"י"ד ודמ"ו וכן כ"א, ב"נ טרף. ס"א טרף וכן ד"ב. 7 v. כן ברוב ספרים כ"י וכמסר עליו נעויא וכן בד"ג, ד"ו, ד"ם והי"ב.

and a trap for him in the way.

11 Terrors shall make him afraid on every side, and shall drive him to his feet.

12 His strength shall be hunger-bitten, and destruction shall be ready at his side.

13 It shall devour the strength of his skin: even the first-born of death shall devour his strength.

14 His confidence shall be rooted out of his tabernacle, and it shall bring him to the king of terrors.

15 It shall dwell in his tabernacle, because it is none of his: brimstone shall be scattered upon his habitation.

16 His roots shall be dried up beneath, and above shall his branch be cut off.

17 His remembrance shall perish from the earth, and he shall have no name in the street.

18 He shall be driven from light into darkness, and chased out of the world.

19 He shall neither have son nor nephew among his people, nor any remaining in his dwellings.

20 They that come after him shall be astonied at his day, as they that went before were affrighted.

21 Surely such are the dwellings of the wicked, and this is the place of him that knoweth not God.

9 Then Job answered and said,

וּמַלְכִּדֹּתוֹ עָלַי נָתִיב׃
11 סָבִיב בִּעֲתֻהוּ בַלָּהוֹת
וְהֵפִיצוּהוּ לְרַגְלָיו׃
12 יִהְיוּ רָעֵב אֹנוֹ
וְאֵיד נָכוֹן לְצַלְעוֹ׃
13 יֹאכַל בַּדֵּי עוֹרוֹ
יֹאכַל בַּדָּיו בְּכוֹר מָוֶת׃
14 יִנְתַּק מֵאָהֳלוֹ מִבְטַחוֹ
וְתַצְעִדֵהוּ לְמֶלֶךְ בַּלָּהוֹת׃
15 תִּשְׁכֹּן בְּאָהֳלוֹ מִבְלִי־לוֹ
יְזֹרֶה עַל־נָוֵהוּ גָּפְרִית׃
16 מִתַּחַת שָׁרָשָׁיו יִבָּשׁוּ
וּמִמַּעַל יִמַּל קְצִירוֹ׃
17 זִכְרוֹ אָבַד מִנִּי־אָרֶץ
וְלֹא־שֵׁם לוֹ עַל־פְּנֵי־חוּץ׃
18 יֶהְדְּפֻהוּ מֵאוֹר אֶל־חֹשֶׁךְ
וּמִתֵּבֵל יְנֻדֻּהוּ׃
19 לֹא נִין לוֹ וְלֹא נֶכֶד בְּעַמּוֹ
וְאֵין שָׂרִיד בִּמְגוּרָיו׃
20 עַל־יוֹמוֹ נָשַׁמּוּ אַחֲרֹנִים
וְקַדְמֹנִים אָחֲזוּ שָׁעָר׃
21 אַךְ־אֵלֶּה מִשְׁכְּנוֹת עַוָּל
וְזֶה מְקוֹם־לֹא־יָדַע אֵל׃

יט וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃

עד־

13 v. כן רמ"ערבאי, לסדרתאי כרוי כתיב בַּדָּיו קרי. 15 v. ס"א מִבְלִילוֹ חדא מלה וכן ר"א: בח"ע בְּלִילוֹ. 17 v. כן במקף ברוב ספרים כי', ר"ג, ר"ט, ר"ב, ד"ד ודס"ו, ס"א ולא וכ"א כמקף וכן ד"ב, וס"א ולא וכן ר"י. 20 v. צ"ל אָחֲזוּ כן ת"ע, ח"ם ותיר. 21 v. כן ברוב ספרים כי', ר"ב, רי"ו, ואו מְקוֹם לא־יֵרָצֶה. ס"א מקום לא־יֵרָצֶה וכן ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"ב ודי"ד. יט. 1 v. כן ברבוע ברוב ספרים כי', ר"ב, ד"ג, ר"ו, ר"ם, ד"י, ד"ב, ד"ד ודס"ו, כ"א אִיּוֹב רבוע כגרש.

2 How long will ye vex my soul, and break me in pieces with words?
3 These ten times have ye reproached me: ye are not ashamed that ye make yourselves strange to me.
4 And be it indeed that I have erred, mine error remaineth with myself.
5 If indeed ye will magnify yourselves against me, and plead against me my reproach:
6 Know now that God hath overthrown me, and hath compassed me with his net.
7 Behold, I cry out of wrong, but I am not heard: I cry aloud, but there is no judgment.
8 He hath fenced up my way that I cannot pass, and he hath set darkness in my paths.
9 He hath stripped me of my glory, and taken the crown from my head.
10 He hath destroyed me on every side, and I am gone: and mine hope hath he removed like a tree.
11 He hath also kindled his wrath against me, and he counteth me unto him as one of his enemies.
12 His troops come together, and raise up their way against me, and encamp round about my tabernacle.
13 He hath put my brethren far from me, and mine acquaintance are verily estranged from me.

2 עַד־אָנָה תּוֹגִיוּן נַפְשִׁי
וּתְדַכְּאוּנַנִי בְּמִלִּים׃
3 זֶה עֶשֶׂר פְּעָמִים תַּכְלִימוּנִי
לֹא־תֵבֹשׁוּ תַּהְכִּירוּ־לִי׃
4 וְאַף־אָמְנָם שָׁגִיתִי
אִתִּי תָּלִין מִשְׁגֶּתִי׃
5 אִם־אָמְנָם עָלַי תַּגְדִּילוּ
וְתוֹכִיחוּ עָלַי חֶרְפָּתִי׃
6 דְּעוּ־אָפוֹ כִּי־אֱלוֹהַּ עִוָּתָנִי
וּמְצוּדוֹ עָלַי הִקִּיף׃
7 הֵן אֲצַעֵק חָמָס וְלֹא אֵעָנֶה
אֲשַׁוַּע וְאֵין מִשְׁפָּט׃
8 אָרְחִי גָדַר וְלֹא אֶעֱבוֹר
וְעַל־נְתִיבֹתַי חֹשֶׁךְ יָשִׂים׃
9 כְּבוֹדִי מֵעָלַי הִפְשִׁיט
וַיָּסַר עֲטֶרֶת רֹאשִׁי׃
10 יִתְּצֵנִי סָבִיב וְאֵלֵךְ
וַיַּסַּע כָּעֵץ תִּקְוָתִי׃
11 וַיַּחַר עָלַי אַפּוֹ
וַיַּחְשְׁבֵנִי לוֹ כְּצָרָיו׃
12 יַחַד וָבָאוּ גְדוּדָיו
וַיָּסֹלּוּ עָלַי דַּרְכָּם
וַיַּחֲנוּ סָבִיב לְאָהֳלִי׃
13 אַחַי מֵעָלַי הִרְחִיק
וְיֹדְעַי אַךְ־זָרוּ מִמֶּנִּי׃

חדלו

---

2 v. אתדכאונני כתיב. ואתרצונני קרי. 3 v. כן כרוב ספרים כ"י וגמסר עליו רפי וכן כר"ם, ד"י. ד"א, ד"ב, ד"ר ודפ"ו, ס"א נמסלים דנש וכן ד"ב, ד"נ, ד"ו. 6 v. אפוא קרי. 8 v. ס"א נתיבותי ונמסר עליו מלא וכן כר"ב, ד"נ, ד"ו, ד"ס, ח"ב ודפ"ו. 13 v. כן בספרים כ"י, ד"ב, ד"נ, ד"ו, ר"ם, ד"י, ד"ב, ד"ר ודפ"ו.

14 My kinsfolk have failed, and my familiar friends have forgotten me.
15 They that dwell in mine house, and my maids, count me for a stranger: I am an alien in their sight.
16 I called my servant, and he gave me no answer; I intreated him with my mouth.
17 My breath is strange to my wife, though I intreated for the children's sake of mine own body.
18 Yea, young children despised me; I arose, and they spake against me.
19 All my inward friends abhorred me: and they whom I loved are turned against me.
20 My bone cleaveth to my skin and to my flesh, and I am escaped with the skin of my teeth.
21 Have pity upon me, have pity upon me, O ye my friends; for the hand of God hath touched me.
22 Why do ye persecute me as God, and are not satisfied with my flesh?
23 Oh that my words were now written! oh that they were printed in a book!
24 That they were graven with an iron pen and lead in the rock for ever!
25 For I know that my redeemer liveth, and that he shall stand at the latter day upon the earth:
26 And though after my skin worms destroy this body,

14 חָדְלוּ קְרוֹבָי
וּמְיֻדָּעַי שְׁכֵחוּנִי׃
15 גָּרֵי בֵיתִי וְאַמְהֹתַי לְזָר תַּחְשְׁבֵנִי
נָכְרִי הָיִיתִי בְעֵינֵיהֶם׃
16 לְעַבְדִּי קָרָאתִי וְלֹא יַעֲנֶה
בְּמוֹ־פִי אֶתְחַנֶּן־לוֹ׃
17 רוּחִי זָרָה לְאִשְׁתִּי
וְחַנֹּתִי לִבְנֵי בִטְנִי׃
18 גַּם־עֲוִילִים מָאֲסוּ בִּי
אָקוּמָה וַיְדַבְּרוּ־בִי׃
19 תִּעֲבוּנִי כָּל־מְתֵי סוֹדִי
וְזֹה־אָהַבְתִּי נֶהְפְּכוּ־בִי׃
20 בְּעוֹרִי וּבִבְשָׂרִי דָּבְקָה עַצְמִי
וָאֶתְמַלְּטָה בְּעוֹר שִׁנָּי׃
21 חָנֻּנִי חָנֻּנִי אַתֶּם רֵעָי
כִּי יַד־אֱלוֹהַּ נָגְעָה בִי׃
22 לָמָּה תִרְדְּפֻנִי כֵּמוֹ־אֵל
וּמִבְּשָׂרִי לֹא תִשְׂבָּעוּ׃
23 מִי־יִתֵּן אַפּוֹ וְיִכָּתְבוּן מִלָּי
מִי־יִתֵּן בַּסֵּפֶר וְיֻחָקוּ׃
24 בְּעֵט־בַּרְזֶל וְעֹפֶרֶת
לָעַד בְּצוּר יֵחָצֵבוּן׃
25 וַאֲנִי יָדַעְתִּי גּוֹאֲלִי חָי
וְאַחֲרוֹן עַל־עָפָר יָקוּם׃
26 וְאַחַר עוֹרִי נִקְפוּ־זֹאת

ומבשרי

---

15 v. סביר בעיניכם. 17 v. ס״א וחנותי מלא וכן ר״א, ר״ב, ר״ט, ריו״ב ודי״ד. 18 v. כן ברוב ספרים כי״ר ר״ב. ריי ודט״ו. ס״א מֵאָסוּר כמקף וכן רנ״ג, ריו״ב ודי״ד. 23 v. אפוא קרי. 26 v. כן למעיבאי, למרנתאי יחענון וכן ס״א ור״ב.

וּמִבְּשָׂרִי אֶחֱזֶה אֱלוֹהַּ׃

27 אֲשֶׁר אֲנִי אֶחֱזֶה־לִּי
וְעֵינַי רָאוּ וְלֹא־זָר
כָּלוּ כִלְיֹתַי בְּחֵקִי׃

28 כִּי תֹאמְרוּ מַה־נִּרְדֶּף־לוֹ
וְשֹׁרֶשׁ דָּבָר נִמְצָא־בִי׃

29 גּוּרוּ לָכֶם | מִפְּנֵי־חָרֶב
כִּי־חֵמָה עֲוֹנוֹת חָרֶב
לְמַעַן תֵּדְעוּן שָׁדִין׃

כ וַיַּעַן צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמַר׃

2 לָכֵן שְׂעָפַי יְשִׁיבֻנִי
וּבַעֲבוּר חִשִׁי בִּי׃

3 מוּסַר כְּלִמָּתִי אֶשְׁמָע
וְרוּחַ מִבִּינָתִי יַעֲנֵנִי׃

4 הֲזֹאת יָדַעְתָּ מִנִּי־קֶדֶם
מִנִּי שִׂים אָדָם עֲלֵי־אָרֶץ׃

5 כִּי רִנַּת רְשָׁעִים מִקָּרוֹב
וְשִׂמְחַת חָנֵף עַד־רָגַע׃

6 אִם־יַעֲלֶה לַשָּׁמַיִם שְׁאֵוֹ
וְרֹאשׁוֹ לֶעָב יִגְיָע׃

7 כְּגֵלָלוֹ לָנֶצַח יֹאבֵד

ראוי

28 v. ס"א נִרְדָּף׳ פתח ונספר עליו ל׳ כות׳ וכן כד״ו ור״ם. 28 v. ס"א בו וכן תר׳, ת״ע ותד״. 29 v. שָׁדִין כתיב, שַׁדִּין קרי, בס"א שַׁדִּין כתיב וקרי וכן ר"א ור"א. כ. 1 v. כן ברוב ספרים כ"י ור"א, ס"א צופר מלא וכן ד"ב, ד"ו, ד"ם, ר"א, ד"י"ב, ד"ד ודס"ו. 1 v. כן בדפוס ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"ו, ד"ח, ד"י, ד"י"ב, ד"ד ודס"ו, ס"א הגעמתי רבוע סגרס. 2 v. צ"ל לא כן כן ת"ע. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"ו, ר"ם, ד"י, ד"י"ב ודס"ו, ס"א שְׁעִיפַי מלא וכן ר"א ור"ב. 4 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ו, ד"ם, ד"י, ד"י"ב, ד"ד ודס"ו, ס"א מִנִּי בסקף ובלא נגינה. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"ו, ר"ם, ד"י, ד"י"ב, ד"ד ודס"ו, ס"א פִּי׳ כסקף וכן ד"ב. 7 v. כן ברוב ספרים כ"י ונספר עליו נעויא וכן בר"ב, ד"ו, ד"ם, ד"י, ד"י"א, ד"י"ב ודס"ו, ס"א גְּלָלוֹ.

yet in my flesh shall I see God:

27 Whom I shall see for myself, and mine eyes shall behold, and not another; though my reins be consumed within me.

28 But ye should say, Why persecute we him, seeing the root of the matter is found in me?

29 Be ye afraid of the sword: for wrath bringeth the punishments of the sword, that ye may know there is a judgment.

20 Then answered Zophar the Naamathite, and said,

2 Therefore do my thoughts cause me to answer, and for this I make haste.

3 I have heard the check of my reproach, and the spirit of my understanding causeth me to answer.

4 Knowest thou not this of old, since man was placed upon earth,

5 That the triumphing of the wicked is short, and the joy of the hypocrite but for a moment?

6 Though his excellency mount up to the heavens, and his head reach unto the clouds;

7 Yet he shall perish for ever like his own dung:

they which have seen him shall say, Where is he?

8 He shall fly away as a dream, and shall not be found: yea, he shall be chased away as a vision of the night.

9 The eye also which saw him shall see him no more; neither shall his place any more behold him.

10 His children shall seek to please the poor, and his hands shall restore their goods.

11 His bones are full of the sin of his youth, which shall lie down with him in the dust.

12 Though wickedness be sweet in his mouth, though he hide it under his tongue;

13 Though he spare it, and forsake it not; but keep it still within his mouth:

14 Yet his meat in his bowels is turned, it is the gall of asps within him.

15 He hath swallowed down riches, and he shall vomit them up again: God shall cast them out of his belly.

16 He shall suck the poison of asps: the viper's tongue shall slay him.

17 He shall not see the rivers, the floods, the brooks of honey and butter.

18 That which he laboured for shall he restore, and shall not swallow it down: according to his substance shall the restitution be, and he shall not rejoice therein.

19 Because he hath oppressed and hath forsaken the poor;

רְאָיו יֹאמְרוּ אַיּוֹ׃
8 כַּחֲלוֹם יָעוּף וְלֹא יִמָּצֵאוּ
וְיִדַּד כְּחִזְיוֹן לָיְלָה׃
9 עַיִן שָׁזָפָתּוּ וְלֹא תֹסֵף
וְלֹא־שׁוּר תְּשׁוּרֶנּוּ מְקוֹמוֹ׃
10 בָּנָיו יִרְצוּ דַלִּים
וְיָדָיו תָּשֵׁבְנָה אוֹנוֹ׃
11 עַצְמוֹתָיו מָלְאוּ עֲלוּמוֹ
וְאִתּוֹ עַל־עָפָר תִּשְׁכָּב׃
12 אִם־תַּמְתִּיק בְּפִיו רָעָה
יַכְחִידֶנָּה תַּחַת לְשׁוֹנוֹ׃
13 יַחְמֹל עָלֶיהָ וְלֹא יַעַזְבֶנָּה
וְיִמְנָעֶנָּה בְּתוֹךְ חִכּוֹ׃
14 לַחְמוֹ בְמֵעָיו נֶהְפָּךְ
מְרוֹרַת פְּתָנִים בְּקִרְבּוֹ׃
15 חַיִל בָּלַע וַיְקִאֶנּוּ
מִבִּטְנוֹ יֹרִשֶׁנּוּ אֵל׃
16 רְאֹשׁ־פְּתָנִים יִינָק
תַּהַרְגֵהוּ לְשׁוֹן אֶפְעֶה׃
17 אַל־יֶרְא בְּפַלְגֵי
נַהֲרֵי נַחֲלֵי דְבַשׁ וְחֶמְאָה׃
18 מֵשִׁיב יָגָע וְלֹא יִבְלָע
כְּחַיִל תְּמוּרָתוֹ וְלֹא יַעֲלֹס׃
19 כִּי־רָצַץ עָזַב דַּלִּים

בית

9 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו סלא וכן בר"א, ר"ב, ד"נ, ד"ם, ר"י, ד"א, ד"ב, ד"ד ורכ"ו. 11 v. עֲלוּמָיו כתיב, עֲלוּמָיו קרי. 12 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"נ, ר"ם, ד"י, ד"ב, ד"ד ד"ם"ו, ס"א לְשׁוֹנוֹ חסר וכן ד"א. 15 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י, ד"א ד"ם"ו, ס"א יוֹרִשֶׁנּוּ כלא ו' וכן ד"ב, וס"א יוֹרִישֶׁנּוּ סלא רמלא וכן ד"א. ד"נ, ד"ם, ד"ב ד"ד. 18 v. צ"ל לְרֵיק כן ת"ע. 18 v. ס"א נְחִיל וכן ד"א,ד"נ, ר"ם וח"ס.

because he hath violently taken away an house which he builded not;

20 Surely he shall not feel quietness in his belly, he shall not save of that which he desired.

21 There shall none of his meat be left; therefore shall no man look for his goods.

22 In the fulness of his sufficiency he shall be in straits: every hand of the wicked shall come upon him.

23 When he is about to fill his belly, God shall cast the fury of his wrath upon him, and shall rain it upon him while he is eating.

24 He shall flee from the iron weapon, and the bow of steel shall strike him through.

25 It is drawn, and cometh out of the body; yea, the glittering sword cometh out of his gall: terrors are upon him.

26 All darkness shall be hid in his secret places: a fire not blown shall consume him; it shall go ill with him that is left in his tabernacle.

27 The heaven shall reveal his iniquity; and the earth shall rise up against him.

28 The increase of his house shall depart, and his goods shall flow away in the day of his wrath.

29 This is the portion of a wicked man from God, and the heritage appointed unto him by God.

בַּיִת גָּזַל וְלֹא יִבְנֵהוּ׃
כִּי | לֹא־יָדַע שָׁלֵו בְּבִטְנוֹ 20
בַּחֲמוּדוֹ לֹא יְמַלֵּט׃
אֵין־שָׂרִיד לְאָכְלוֹ 21
עַל־כֵּן לֹא־יִהְיֶה טוּבוֹ׃
בִּמְלֹאת שַׂפְקוֹ יֵצֶר לוֹ 22
כָּל־יָד עָמָל תָּבֹאנוּ׃
יְהִי | לְמַלֹּא בִטְנוֹ 23
יְשַׁלַּח־בּוֹ חֲרוֹן אַפּוֹ
וְיַמְטֵר עָלָימוֹ בִּלְחוּמוֹ׃
יִבְרַח מִנֶּשֶׁק בַּרְזֶל 24
תַּחְלְפֵּרוּ קֶשֶׁת נְחוּשָׁה׃
שָׁלַף וַיֵּצֵא מִנֵּוָה 25
וְבָרָק מִמְּרֹרָתוֹ
יְהַלֶּךְ עָלָיו אֵמִים׃
כָּל־חֹשֶׁךְ טָמוּן לִצְפוּנָיו 26
תְּאָכְלֵהוּ אֵשׁ לֹא־נֻפָּח
רַע שָׂרִיד בְּאָהֳלוֹ׃
יְגַלּוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ 27
וְאֶרֶץ מִתְקוֹמָמָה לוֹ׃
יְגֹל יְבוּל בֵּיתוֹ 28
נְגָרוֹת בְּיוֹם אַפּוֹ׃
זֶה | חֵלֶק־אָדָם רָשָׁע מֵאֱלֹהִים 29
וְנַחֲלַת אִמְרוֹ מֵאֵל׃

ויען

---

22 v. בִּמְלֹאת כתיב, בְּמַלֹּאת קרי, בס״א בְּמַלֹּאת כתיב וקרי וכן ד״א ד״ב וד״ו. 22 v. צ״ל עָקֹל כן ת״ע ות״ר. 26 v. ס״א תְּאַכְלֵהוּ וכן תר׳, ת״ע, ת״ס ות״י. 27 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ט, ד״י, דו״ב, די״ד ודט״ו וכן ב״א, ב״ג מִתְקוֹמְמָה. ס״א מִתְקוֹמֵמָה וכן ד״ב. 29 v. בס״א וְנַחֲלַת ונמסר עליו ג׳ניא.

21 But Job answered and said,
2 Hear diligently my speech, and let this be your consolations.
3 Suffer me that I may speak; and after that I have spoken, mock on.
4 As for me, is my complaint to man? and if it were so, why should not my spirit be troubled?
5 Mark me, and be astonished, and lay your hand upon your mouth.
6 Even when I remember I am afraid, and trembling taketh hold on my flesh.
7 Wherefore do the wicked live, become old, yea, are mighty in power?
8 Their seed is established in their sight with them, and their offspring before their eyes.
9 Their houses are safe from fear, neither is the rod of God upon them.
10 Their bull gendereth, and faileth not; their cow calveth, and casteth not her calf.
11 They send forth their little ones like a flock, and their children dance.
12 They take the timbrel and harp, and rejoice at the sound of the organ.

כא
1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
2 שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי
וּתְהִי־זֹאת תַּנְחוּמֹתֵיכֶם׃
3 שָׂאוּנִי וְאֲנֹכִי אֲדַבֵּרָה
וְאַחֲרֵ דַּבְּרִי תַּלְעִיג׃
4 הֶאָנֹכִי לְאָדָם שִׂיחִי
וְאִם־מַדּוּעַ לֹא־תִקְצַר רוּחִי׃
5 פְּנוּ־אֵלַי וְהָשֹׁמּוּ
וְשִׂימוּ יָד עַל־פֶּה׃
6 וְאִם־זָכַרְתִּי וְנִבְהָלְתִּי
וְאָחַז בְּשָׂרִי פַּלָּצוּת׃
7 מַדּוּעַ רְשָׁעִים יִחְיוּ
עָתְקוּ גַּם־גָּבְרוּ חָיִל׃
8 זַרְעָם נָכוֹן לִפְנֵיהֶם עִמָּם
וְצֶאֱצָאֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם׃
9 בָּתֵּיהֶם שָׁלוֹם מִפַּחַד
וְלֹא־שֵׁבֶט אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם׃
10 שׁוֹרוֹ עִבֵּר וְלֹא יְנֵעֵל
תְּפַלֵּט פָּרָתוֹ וְלֹא תְשַׁכֵּל׃
11 יְשַׁלְּחוּ כַצֹּאן עֹלָלֵיהֶם
וְיַלְדֵיהֶם יְרַקֵּדוּן׃
12 יִשְׂאוּ כְּתֹף וְכִנּוֹר
וְיִשְׂמְחוּ לְקוֹל עוּגָב׃

יבלו

כא. 1 v. כן ברוב ספרים כי״ב, ר״נ, ד״ם, ר״ן, ה״ב, ר״ד ודס״ן, ס״א אִיּוֹב רבוץ פנים. 2 v. כן ברוב ספרים כי״ן, ד״ב, ר״ן, ד״ם, ר״י, דו״ב והייד וכן ב״א, ב״נ תנחומיכם. 4 v. כן ברוב ספרים כי״, ר״י ודס״ו וכן ב״א, ב״נ הֶאָנכִי, ס״א הֶאָנֹכִי וכן ר״נ, ר ו ור״ם. וס״א הֶאָנֹכִי וכן דו״ב והי״ד. 9 v. ס״א בָּתיהם וכן ר״ב, ר״נ, ד״ן, ד״ם, ה״ב והי״ד. 11 v. כן ברוב ספרים כי״, ר״א, ר״ב, ד״ן, ד״ם, ד״י, ה״א, דו״ב, ה״ד ודס״ן, ס״א עֲוֹלֵיהֶם חסר יו״ד תגינא. 12 v. כן ברוב ספרים כי״, ד״ב, דו״ב והי״ד, ס״א בתף וכן ר״א, ר״נ, ד״ו ד״ם, ד״י, ה״א, דו״ב ודט״ו.

13 They spend their days in wealth, and in a moment go down to the grave.
14 Therefore they say unto God, Depart from us; for we desire not the knowledge of thy ways.
15 What is the Almighty, that we should serve him? and what profit should we have, if we pray unto him?
16 Lo, their good is not in their hand: the counsel of the wicked is far from me.
17 How oft is the candle of the wicked put out! and how oft cometh their destruction upon them! God distributeth sorrows in his anger.
18 They are as stubble before the wind, and as chaff that the storm carrieth away.
19 God layeth up his iniquity for his children: he rewardeth him, and he shall know it.
20 His eyes shall see his destruction, and he shall drink of the wrath of the Almighty.
21 For what pleasure hath he in his house after him, when the number of his months is cut off in the midst?
22 Shall any teach God knowledge? seeing he judgeth those that are high.
23 One dieth in his full strength, being wholly at ease and quiet.

יבלו בטוב ימיהם 13
וברגע שאול יחתו׃
ויאמרו לאל סור ממנו 14
ודעת דרכיך לא חפצנו׃
מה־שדי כי־נעבדנו 15
ומה־נועיל כי נפגע־בו׃
הן לא בידם טובם 16
עצת רשעים רחקה ממני׃
כמה נר־רשעים ידעך 17
ויבא עליהמו אידם
חבלים יחלק באפו׃
יהיו כתבן לפני־רוח 18
וכמץ גנבתו סופה׃
אלוה יצפן־לבניו און 19
ישלם אליו ויודע׃
יראו עינו כידו 20
ומחמת שדי ישתה׃
כי מה־חפצו בביתו אחריו 21
ומספר חדשיו חצצו׃
הלאל ילמד־דעת 22
והוא רמים ישפוט׃
זה ימות בעצם תמו 23
כלו שלאנן ושלו׃

עטיניו

13 v. יבלו כתיב, יכלו קרי, בס״א יכלו כתיב וקרי וכן ריא, תר. תע, תים ותר. 14 v. כן לסערבאי, למדנחאי ספנו רפי. 17 v. כן ברוב ספרים ב״י, דג, רי, רים, דיב, דיד ודס״ו וכן כ״א, ב״נ רשעים וכן ד״ב, ס״א רשעים וכן ר״י, וס״א רשעים. 19 v. כן ב״א, ב״נ יצפן. ס״א יצפן לבניו וכן דג, רי, רים, דיב ודיד. וס״א יצפן לבניו. 20 v. עינו כתיב, עיניו קרי, בס״א עיניו כתיב וקרי וכן ר״א, ת״ר, תע, תים ותר. 22 v. ס״א הלאל וכן דב. דיג, רי, ריו, דיב ודיד, וס״א הלאל. 23 v. ס״א שלאנן קמץ וכן דג, דיו רים ודס״ו.

24 His breasts are full of milk, and his bones are moistened with marrow.
25 And another dieth in the bitterness of his soul, and never eateth with pleasure.
26 They shall lie down alike in the dust, and the worms shall cover them.
27 Behold, I know your thoughts, and the devices which ye wrongfully imagine against me.
28 For ye say, Where is the house of the prince? and where are the dwelling places of the wicked?
29 Have ye not asked them that go by the way? and do ye not know their tokens,
30 That the wicked is reserved to the day of destruction? they shall be brought forth to the day of wrath.
31 Who shall declare his way to his face? and who shall repay him what he hath done?
32 Yet shall he be brought to the grave, and shall remain in the tomb.
33 The clods of the valley shall be sweet unto him, and every man shall draw after him, as there are innumerable before him.
34 How then comfort ye me in vain, seeing in your answers there remaineth falsehood?

22 Then Eliphaz the Temanite answered and said,

24 עֲטִינָיו מָלְאוּ חָלָב
וּמֹחַ עַצְמוֹתָיו יְשֻׁקֶּה׃
25 וְזֶה יָמוּת בְּנֶפֶשׁ מָרָה
וְלֹא־אָכַל בְּטוּבָה׃
26 יַחַד עַל־עָפָר יִשְׁכָּבוּ
וְרִמָּה תְּכַסֶּה עֲלֵיהֶם׃
27 הֵן יָדַעְתִּי מְחִשְׁבוֹתֵיכֶם
וּמְזִמּוֹת עָלַי תַּחְמֹסוּ׃
28 כִּי תֹאמְרוּ אַיֵּה בֵּית־נָדִיב
וְאֵיֵּה אֹהֶל מִשְׁכְּנוֹת רְשָׁעִים׃
29 הֲלֹא שְׁאַלְתֶּם עוֹבְרֵי דָּרֶךְ
וְאֹתֹתָם לֹא תְנַכֵּרוּ׃
30 כִּי לְיוֹם אֵיד יֶחְשַׂךְ רָע
לְיוֹם עֲבָרוֹת יוּבָלוּ׃
31 מִי־נִיד עַל־פָּנָיו דַּרְכּוֹ
וְהוּא־עָשָׂה מִי יְשַׁלֶּם־לוֹ׃
32 וְהוּא לְקִבְרוֹת יוּבָל
וְעַל־נָדִישׁ יִשְׁקוֹד׃
33 מָתְקוּ לוֹ רִגְבֵי נָחַל
וְאַחֲרָיו כָּל־אָדָם יִמְשׁוֹךְ
וְלִפָּנָיו אֵין מִסְפָּר׃
34 וְאֵיךְ תְּנַחֲמוּנִי הֶבֶל
וּתְשׁוּבָתֵיכֶם נִשְׁאַר־מָעַל׃

כב וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃ הלאל

v. 25 ס״א ולא ובלא סקף וכן ר״נ, ר״ו, ד״ם. ר״ב ור״ד, וס״א ולָא וכן ד״ב. v. 30 כן ברוב ספרים כ״י, ר״נ, ד״ו, ד״ם, ר״י, ר״ב. ר״ד ורמ״ו, ס״א כִּי ליום־ וכן ר״ב. v. 33 כן ר״נ, ר״ו, ד״ם, ר״י, ר״ב ור״ד וכן כ״א, כ״נ סחקו, ס״א סָחקו וכן ד״ב, וס״א סָחקר בסקף וכן רמ״ו. כב. 1 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״נ, ר״ו, ד״ם, ר״י, ר״ב, ריד״ והמ״ו, ס״א התמני רביע סגרש. 1 v. ס״א הַתֵּיסָנִי סלא וכן ר״א, ר״ב, ר״נ, ר״ו ור״ם.

2 Can a man be profitable unto God, as he that is wise may be profitable unto himself?
3 Is it any pleasure to the Almighty, that thou art righteous? or is it gain to him, that thou makest thy ways perfect?
4 Will he reprove thee for fear of thee? will he enter with thee into judgment?
5 Is not thy wickedness great? and thine iniquities infinite?
6 For thou hast taken a pledge from thy brother for nought, and stripped the naked of their clothing.
7 Thou hast not given water to the weary to drink, and thou hast withholden bread from the hungry.
8 But as for the mighty man, he had the earth; and the honourable man dwelt in it.
9 Thou hast sent widows away empty, and the arms of the fatherless have been broken.
10 Therefore snares are round about thee, and sudden fear troubleth thee;
11 Or darkness, that thou canst not see; and abundance of waters cover thee.
12 Is not God in the height of heaven?

2 הֲלְאֵל יִסְכָּן־גָּבֶר
כִּי־יִסְכֹּן עָלָיו מַשְׂכִּיל׃
3 הַחֵפֶץ לְשַׁדַּי כִּי תִצְדָּק
וְאִם־בָּצַע כִּי־תַתֵּם דְּרָכֶיךָ׃
4 הֲמִיִּרְאָתְךָ יֹכִיחֶךָּ
יָבֹא עִמְּךָ בְּמִשְׁפָּט׃
5 הֲלֹא רָעָתְךָ רַבָּה
וְאֵין־קֵץ לַעֲוֹנֹתֶיךָ׃
6 כִּי־תַחְבֹּל אַחֶיךָ חִנָּם
וּבִגְדֵי עֲרוּמִּים תַּפְשִׁיט׃
7 לֹא־מַיִם עָיֵף תַּשְׁקֶה
וּמֵרָעֵב תִּמְנַע־לָחֶם׃
8 וְאִישׁ זְרוֹעַ לוֹ הָאָרֶץ
וְנָשׂוּא פָנִים יָשַׁב בָּהּ׃
9 אַלְמָנוֹת שִׁלַּחְתָּ רֵיקָם
וְזרֹעוֹת יְתֹמִים יְדֻכָּא׃
10 עַל־כֵּן סְבִיבוֹתֶיךָ פַּחִים
וַיְבַהֶלְךָ פַּחַד פִּתְאֹם׃
11 אוֹ־חֹשֶׁךְ לְאֹ־תִרְאֶה
וְשִׁפְעַת־מַיִם תְּכַסֶּךָּ׃
12 הֲלֹא־אֱלוֹהַּ גְּבַהּ שָׁמָיִם

וראה

---

1 v. כן ברוב ספרים כ"י או חֶסְרוֹנֹתֶךָ. ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י, ד"י ב, ד"י ד וס"ז, כחללי המיראתך קמץ. 4 v. ס"א יכיחך סלא ירד וכן ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י, די"ב ודס"ו, וס"א יוכיחך סלא דסלא וכן ד"כ. 4 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"כ, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י ב, ד"י ד וס"ז, ס"א יבוא. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י וס"ז, ס"א אָחִיךָ וכן ד"א, ד"י א, ד"י ב וד"י ד. 7 v. כן בכתב וכלא נגינה בספרים כ"י, ד"כ, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י, ד"י ב, ד"י ד וס"ז. 9 v. ע"ל תְּדַמֵּא כן תר, ת"ע, תי"ס ות"ר. 10 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו סלא וכן בד"א. ד"כ, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י, ד"י ב, ד"י ד וס"ז, ס"א סְבִיבוֹתֶיךָ חסר ו' וכן ד"י א. 10 v. ס"א פִּתְאֹם כלא וכן ד"א, ד"כ, ד"ו, ד"ם, דַּיַּב ודס"ו. 11 v. כן ברוב ספרים כ"י ודס"ו, ס"א אוֹ חֹשֶׁךְ לָא וכן ר"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י ב וד"י ד.

and behold the height of the stars, how high they are!

13 And thou sayest, How doth God know? can he judge through the dark cloud?

14 Thick clouds are a covering to him, that he seeth not; and he walketh in the circuit of heaven.

15 Hast thou marked the old way which wicked men have trodden?

16 Which were cut down out of time, whose foundation was overflown with a flood:

17 Which said unto God, Depart from us: and what can the Almighty do for them?

18 Yet he filled their houses with good things: but the counsel of the wicked is far from me.

19 The righteous see it, and are glad: and the innocent laugh them to scorn.

20 Whereas our substance is not cut down, but the remnant of them the fire consumeth.

21 Acquaint now thyself with him, and be at peace: thereby good shall come unto thee.

22 Receive, I pray thee, the law from his mouth, and lay up his words in thine heart.

23 If thou return to the Almighty, thou shalt be built up, thou shalt put away iniquity far from thy tabernacles.

24 Then shalt thou lay up gold as dust,

וּרְאֵה רֹאשׁ כּוֹכָבִים כִּי־רָמּוּ׃

13 וְאָמַרְתָּ מַה־יָּדַע אֵל
דַּבְעַד עֲרָפֶל יִשְׁפּוֹט׃

14 עָבִים סֵתֶר־לוֹ וְלֹא יִרְאֶה
וְחוּג שָׁמַיִם יִתְהַלָּךְ׃

15 הַאֹרַח עוֹלָם תִּשְׁמֹר
אֲשֶׁר דָּרְכוּ מְתֵי־אָוֶן׃

16 אֲשֶׁר־קָמְטוּ וְלֹא־עֵת
נָהָר יוּצַק יְסוֹדָם׃

17 הָאֹמְרִים לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ
וּמַה־יִּפְעַל שַׁדַּי לָמוֹ׃

18 וְהוּא מִלֵּא בָתֵּיהֶם טוּב
וַעֲצַת רְשָׁעִים רָחֲקָה מֻנִּי׃

19 יִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִשְׂמָחוּ
וְנָקִי יִלְעַג־לָמוֹ׃

20 אִם־לֹא נִכְחַד קִימָנוּ
וְיִתְרָם אָכְלָה אֵשׁ׃

21 הַסְכֶּן־נָא עִמּוֹ וּשְׁלָם
בָּהֶם תְּבוֹאָתְךָ טוֹבָה׃

22 קַח־נָא מִפִּיו תּוֹרָה
וְשִׂים אִמָרָיו בִּלְבָבֶךָ׃

23 אִם־תָּשׁוּב עַד־שַׁדַּי תִּבָּנֶה
תַּרְחִיק עַוְלָה מֵאָהָלֶיךָ׃

24 וְשִׁית־עַל־עָפָר בָּצֵר
ובצור

---

v. 12 כן ברוב ספרים כי״ו. ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ם, ד״ו, די״ב, די״ד ודט״ו. ס״א וראה־ בסקף ובלא גגינה. v. 13 ס״א רָמוּ רפי וכן ד״ם. ד״י וד״י״א. v. 16 חצי הספר. v. 16 ס״א בלא וכן ריי״א. v. 17 כן למערכאי, למרנחאי משנה רפי. v. 20 צ״ל נִכְחַדוּ קָמֵינוּ או נִכְחַד קִימָם כן ת״ע ות״ר. v. 21 ס״א תְּבוּאָתְךָ וכן תר׳, ת״ע, ת״ם ות״ר. v. 21 צ״ל וְתִקְנַנְךָ כן ת״ע. v. 23 כן ברוב ספרים כי״ו, ד״ה, ד״ו״א, די״ב. ת״ע, ת״ם ות״ר, ס״א תְּאָהֳלֶיךָ וכן ר״א, ד״ב, ד״ג, ד״ם, די״ב ודט״ו. v. 24 כן למערכאי, למרנחאי יָשִׁית. כתיב, וְשִׁית קרי.

and the gold of Ophir as the stones of the brooks.
25 Yea, the Almighty shall be thy defence, and thou shalt have plenty of silver.
26 For then shalt thou have thy delight in the Almighty, and shalt lift up thy face unto God.
27 Thou shalt make thy prayer unto him, and he shall hear thee, and thou shalt pay thy vows.
28 Thou shalt also decree a thing, and it shall be established unto thee: and the light shall shine upon thy ways.
29 When men are cast down, then thou shalt say, There is lifting up; and he shall save the humble person.
30 He shall deliver the island of the innocent: and it is delivered by the pureness of thine hands.

23 Then Job answered and said,
2 Even to day is my complaint bitter: my stroke is heavier than my groaning.
3 Oh that I knew where I might find him! that I might come even to his seat!
4 I would order my cause before him, and fill my mouth with arguments.
5 I would know the words which he would answer me, and understand what he would say unto me.

איוב

וּבְצֻר נְחָלִים אוֹפִיד׃
וְהָיָה שַׁדַּי בְּצָרֶיךָ
וְכֶסֶף תּוֹעָפוֹת לָךְ׃
כִּי־אָז עַל־שַׁדַּי תִּתְעַנָּג
וְתִשָּׂא אֶל־אֱלוֹהַּ פָּנֶיךָ׃
תַּעְתִּיר אֵלָיו וְיִשְׁמָעֶךָּ
וּנְדָרֶיךָ תְּשַׁלֵּם׃
וְתִגְזַר־אֹמֶר וְיָקָם לָךְ
וְעַל־דְּרָכֶיךָ נָגַהּ אוֹר׃
כִּי־הִשְׁפִּילוּ וַתֹּאמֶר גֵּהָ
וְשַׁח עֵינַיִם יוֹשֵׁעַ׃
יְמַלֵּט אִי־נָקִי ס
וְנִמְלַט בְּבֹר כַּפֶּיךָ׃

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
גַּם־הַיּוֹם מְרִי שִׂיחִי
יָדִי כְּבֵדָה עַל־אַנְחָתִי׃
מִי־יִתֵּן יְדַעְתִּי וְאֶמְצָאֵהוּ
אָבוֹא עַד־תְּכוּנָתוֹ׃
אֶעֱרְכָה לְפָנָיו מִשְׁפָּט
וְפִי אֲמַלֵּא תּוֹכָחוֹת׃
אֵדְעָה מִלִּים יַעֲנֵנִי
וְאָבִינָה מַה־יֹּאמַר לִי׃

הברב־

24 v. ס״א וכצור וכן ד״א, ד״ב, ד״ה, תר׳, ת״ע ות״ס. 26 v. כן בסקף ובלא .נגינה בספרים כ״, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ד״י, ד״ב, ד״ד ודס״ו. 28 v. כן כמונח ובלא סקף ברוב ספרים כ״, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ד״י, ד״ב, ד״ד ודס״ו. 30 v. צ״ל אֶת־ כן ת״ע. 30 v. צ״ל וְתִמָּלֵט כן תר׳, ת״ע, ת״ס וה״ר. כג, 1 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ו ״נ, ר״ו, ר״ם, ד״י, ד״ב, ד״ד ודס״ו, ס״א איוב רבוע מנרש. 2 v. ס״א שִׂיחִי סלא וכן ר״א ור״ב. 2 v. צ״ל יָדוֹ כן ת״ע ות״ס: עיין לעיל ל״ג כ״א, י״ס כ״א. 5 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ם ודס״ו, ס״א אֹרְאֶה וכן ר״ג, ר״ו, ד״ב ד״י. 5 v. כן בסקף ובלא נגינה בספרים כ״, ד״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ד״י, ד״ב, ד״ד ודס״ו.

6 Will he plead against me with his great power? No; but he would put strength in me.
7 There the righteous might dispute with him; so should I be delivered for ever from my judge.
8 Behold, I go forward, but he is not there; and backward, but I cannot perceive him:
9 On the left hand, where he doth work, but I cannot behold him: he hideth himself on the right hand, that I cannot see him:
10 But he knoweth the way that I take: when he hath tried me, I shall come forth as gold.
11 My foot hath held his steps, his way have I kept, and not declined.
12 Neither have I gone back from the commandment of his lips; I have esteemed the words of his mouth more than my necessary food.
13 But he is in one mind, and who can turn him? and what his soul desireth, even that he doeth.
14 For he performeth the thing that is appointed for me: and many such things are with him.
15 Therefore am I troubled at his presence: when I consider, I am afraid of him.
16 For God maketh my heart soft, and the Almighty troubleth me:
17 Because I was not cut off before the darkness, neither hath he covered the darkness from my face.

6 הַבְּרֹב־כֹּחַ יָרִיב עִמָּדִי
לֹא אַךְ־הוּא יָשֶׂם בִּי׃
7 שָׁם יָשָׁר נוֹכַח עִמּוֹ
וַאֲפַלְטָה לָנֶצַח מִשֹּׁפְטִי׃
8 הֵן קֶדֶם אֵהָלֵךְ וְאֵינֶנּוּ
וְאָחוֹר וְלֹא־אָבִין לוֹ׃
9 שְׂמֹאול בְּעֲשֹׂתוֹ וְלֹא־אֶחֱזֶה
יַעְטֹף יָמִין וְלֹא אֶרְאֶה׃
10 כִּי־יָדַע דֶּרֶךְ עִמָּדִי
בְּחָנַנִי כַּזָּהָב אֵצֵא׃
11 בְּאַשֻּׁרוֹ אָחֲזָה רַגְלִי
דַּרְכּוֹ שָׁמַרְתִּי וְלֹא־אָטִי׃
12 מִצְוַת שְׂפָתָיו וְלֹא אָמִישׁ
מִחֻקִּי צָפַנְתִּי אִמְרֵי־פִיו׃
13 וְהוּא בְּאֶחָד וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ
וְנַפְשׁוֹ אִוְּתָה וַיַּעַשׂ׃
14 כִּי יַשְׁלִים חֻקִּי
וְכָהֵנָּה רַבּוֹת עִמּוֹ׃
15 עַל־כֵּן מִפָּנָיו אֶבָּהֵל
אֶתְבּוֹנֵן וְאֶפָּחֵד מִמֶּנּוּ׃
16 וְאֵל הֵרַךְ לִבִּי
וְשַׁדַּי הִבְהִילָנִי׃
17 כִּי־לֹא נִצְמַתִּי מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ
וּמִפָּנַי כִּסָּה־אֹפֶל׃

מדוע

---

v. 8 כן לכתיבא, למדנחאי ואינני כתיב. ואינֶנּוּ קרי. v. 9 ס"א שְׂמאל וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ר"י, ר"ב ור"ד. v. 12 צ"ל וּבְחקי כן ת"ץ ור"ר: עיין תהלים קי"ם י"א. v. 13 כן למערבא, למדנחאי ונַפְשׁוֹ כתיב. ונַפְשׁוֹ קרי, בס"א נכסר עליו ו"ו תנינא זעיר. v. 14 כן בדוב ספרים כ"י ודמ"ן, ס"א וכהנה רביע מנרש וכן ד"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ר"י, ר"ב ור"ד. v. 17 כן בדוב ספרים כ"י ודמ"ן, ס"א כִּי ובלא מקף וכן ר"ב ור"י, וס"א כִּי וכן ר"ג, ר"ן, ר"ם, ר"ב ור"ד.

כד

24 Why, seeing times are not hidden from the Almighty, do they that know him not see his days?

2 Some remove the landmarks; they violently take away flocks, and feed thereof.

3 They drive away the ass of the fatherless, they take the widow's ox for a pledge.

4 They turn the needy out of the way: the poor of the earth hide themselves together.

5 Behold, as wild asses in the desert, go they forth to their work; rising betimes for a prey: the wilderness yieldeth food for them and for their children.

6 They reap every one his corn in the field: and they gather the vintage of the wicked.

7 They cause the naked to lodge without clothing, that they have no covering in the cold.

8 They are wet with the showers of the mountains, and embrace the rock for want of a shelter.

9 They pluck the fatherless from the breast, and take a pledge of the poor.

10 They cause him to go naked without clothing, and they take away the sheaf from the hungry;

11 Which make oil within their walls,

כד מַדּוּעַ מִשַּׁדַּי לֹא־נִצְפְּנוּ עִתִּים
וְיֹדְעָיו לֹא־חָזוּ יָמָיו׃
2 נְבָלוֹת יַשִּׂיגוּ
עָדֵר גָּזְלוּ וַיִּרְעוּ׃
3 חֲמוֹר יְתוֹמִים יִנְהָגוּ
יַחְבְּלוּ שׁוֹר אַלְמָנָה׃
4 יַטּוּ אֶבְיוֹנִים מִדֶּרֶךְ
יַחַד חָבְאוּ עֲנִיֵּי־אָרֶץ׃
5 הֵן פְּרָאִים | בַּמִּדְבָּר יֵצְאוּ בְּפָעֳלָם
מְשַׁחֲרֵי לַטָּרֶף
עֲרָבָה לוֹ לֶחֶם לַנְּעָרִים׃
6 בַּשָּׂדֶה בְּלִילוֹ יִקְצֹרוּ
וְכֶרֶם רָשָׁע יְלַקֵּשׁוּ׃
7 עָרוֹם יָלִינוּ מִבְלִי לְבוּשׁ
וְאֵין כְּסוּת בַּקָּרָּה׃
8 מִזֶּרֶם הָרִים יִרְטָבוּ
וּמִבְלִי מַחְסֶה חִבְּקוּ־צוּר׃
9 יְגָזְלוּ מִשַּׁד יָתוֹם
וְעַל־עָנִי יַחְבֹּלוּ׃
10 עָרוֹם הָלְכוּ בְּלִי לְבוּשׁ
וְרָעֵבִים נָשְׂאוּ עֹמֶר׃
11 בֵּין־שׁוּרֹתָם יַצְהִירוּ

יקבים

כד. 1 v. כתללי הפוץ כשדי. 1 v. הֲדָעָנוּ או וֵידָעָנוּ כתיב. וֵידָעָיו קרי. 1 v. כן במקף ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ן, ד"ם, ד"י"ד ודס"ו, ס"א לא. 1 v. בס"א יכו כתיב, יָכְיו קרי. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ס, ד"י"ד, ס"א גבולת חסר ו' תנינא וכן ד"י ודס"ו. 4 v. כן למערבאי וכן בד"א, ד"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ס, ד"י"א, ד"י"ב ד"י"ד, למדנחאי עֲנִוִי כתיב, עֲנִיי קרי וכן בר"י ודס"ו. 5 v. ס"א לְפָעָלָם וכן ר"ב. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י ודס"ו וכן ב"א, כ"נ עֲרָבָה וכן ד"י"ב ד"י"ד, ס"א עֲרָבָה־ כמקף ובל"א נגינה וכן ד"ב, ר"נ, ד"ן ד"ס. 6 v. יְקַצְּרוּ כתיב, יִקְצֹרוּ קרי. 8 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ר"נ, ד"ן ד"ס, ס"א מְחוּם וכן ד"י"ב, ד"י"ד ודס"ו. 8 v. כן ב"א, כ"נ וּמִבְּלִי בנגיעא.

and tread their winepresses, and suffer thirst.

12 Men groan from out of the city, and the soul of the wounded crieth out: yet God layeth not folly to them.

13 They are of those that rebel against the light; they know not the ways thereof, nor abide in the paths thereof.

14 The murderer rising with the light killeth the poor and needy, and in the night is as a thief.

15 The eye also of the adulterer waiteth for the twilight, saying, No eye shall see me: and disguiseth his face.

16 In the dark they dig through houses, which they had marked for themselves in the daytime: they know not the light.

17 For the morning is to them even as the shadow of death: if one know them, they are in the terrors of the shadow of death.

18 He is swift as the waters; their portion is cursed in the earth: he beholdeth not the way of the vineyards.

19 Drought and heat consume the snow waters: so doth the grave those which have sinned.

יִקְבֹּ֥ים דָּרְכ֑וּ וַיִּצָּמְאֽוּ׃
מֵעִ֣יר מְתִ֣ים | יִנְאָ֑קוּ 12
וְנֶ֖פֶשׁ חֲלָלִ֣ים תְּשַׁוֵּ֑עַ
וֵאלוֹהַ֥ לֹא־יָ֝שִׂ֗ים תִּפְלָֽה׃
הֵ֭מָּה | הָי֣וּ בְמֹרְדֵי־א֑וֹר 13
לֹא־הִכִּ֥ירוּ דְרָכֶ֗יהָ
וְלֹ֣א יָשֻׁ֣בוּ בְנְתִיבֹתֶֽיהָ׃
לָ֭אוֹר יָק֣וּם רוֹצֵ֑חַ 14
יִקְטֹ֖ל עָנִ֣י וְאֶבְי֑וֹן
וּבַלַּ֥יְלָה יְהִי־כַּגַּנָּֽב׃
וְעֵ֣ין נֹאֵ֣ף | שָׁמְרָ֣ה נָ֭שֶׁף 15
לֵאמֹ֑ר לֹא־תְשׁוּרֵ֥נִי עָ֝יִן
וְסֵ֣תֶר פָּנִ֣ים יָשִֽׂים׃
חָתַ֣ר בַּ֭חֹשֶׁךְ בָּתִּ֑ים 16
יוֹמָ֥ם חָ֝תְמ֗וּ לָ֫מֹ֥ו
לֹא־יָדְע֥וּ אֽוֹר׃
כִּֽי־יַ֭חְדָּו | בֹּ֣קֶר לָמֹ֣ו צַלְמָ֑וֶת 17
כִּֽי־יַכִּ֥יר בַּלְהוֹת֖ צַלְמָֽוֶת׃
קַ֣ל־הוּא | עַל־פְּנֵי־מָ֑יִם 18
תִּקָּ֣לֶל חֶלְקָתָ֣ם בָּאָ֑רֶץ
לֹא־יִפְנֶ֥ה דֶ֝֗רֶךְ כְּרָמִֽים׃
צִיָּ֣ה וָ֭חֹם יִגְזְלוּ מֵימֵי־שֶׁ֑לֶג 19
שְׁא֖וֹל חָטָֽאוּ׃

ישכחהו

---

12 v. צ״ל כְּבָתִּים וכן ת״ע. 14 v. כ״א לְאוֹר | וכן ר״ב. ר״ג ור״ם, וכ״א לָאוֹר; וכן ד״ה, ד״ד והב״ה. 14 v. בן ב״א, ב״נ יִקְטֹל. 15 v. כן ברוב ספרים כ״י. ר״ב, ד״י ודב״ה, ס״א נִשְׁף רביע וכן ר״ב, ר״ג, ר״ם, ד״ב ד״ד. 16 v. כן ברביע ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ר״ג, ר״ם ודס״ג, ס״א לְמוֹ רביע מגרש וכן ר״ן, וס״א לָמוֹ וכן ד״י. ד״ב ודי״ד. 16 v. כן במקף ובלא נגינה ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ד״ב, ר״ן, ר״ם, ר״י. ד״ב, ד״ד ודט״ג, ס״א לֹא. 17 v. ס״א כִּי וכלא במקף וכן ר״ב. ר״ג ר״ם, ד״ב ודי״ד. וס״א יַכִּי. 18 v. ס״א וְלֹא׳ וכן ת״ע וה״ר. 19 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ם, ד״י. ד״ב ודי״ד, ס״א שֶׁלֶג רביע מגרש וכן ד״ה.

20 The womb shall forget him; the worm shall feed sweetly on him; he shall be no more remembered; and wickedness shall be broken as a tree.
21 He evil entreateth the barren that beareth not: and doeth not good to the widow.
22 He draweth also the mighty with his power: he riseth up, and no man is sure of life.
23 Though it be given him to be in safety, whereon he resteth; yet his eyes are upon their ways.
24 They are exalted for a little while, but are gone and brought low; they are taken out of the way as all other, and cut off as the tops of the ears of corn.
25 And if it be not so now, who will make me a liar, and make my speech nothing worth?

25 Then answered Bildad the Shuhite, and said,
2 Dominion and fear are with him, he maketh peace in his high places.
3 Is there any number of his armies? and upon whom doth not his light arise?
4 How then can man be justified with God? or how can he be clean that is born of a woman?
5 Behold even to the moon, and it shineth not; yea, the stars are not pure in his sight.

20 יִשְׁכָּחֵהוּ רֶחֶם | מְתָקוֹ רִמָּה
עוֹד לֹא־יִזָּכֵר
וַתִּשָּׁבֵר כָּעֵץ עַוְלָה׃
21 רֹעֶה עֲקָרָה לֹא תֵלֵד
וְאַלְמָנָה לֹא יֵיטִיב׃
22 וּמָשַׁךְ אַבִּירִים בְּכֹחוֹ
יָקוּם וְלֹא־יַאֲמִין בַּחַיִּין׃
23 יִתֶּן־לוֹ לָבֶטַח וְיִשָּׁעֵן
וְעֵינֵיהוּ עַל־דַּרְכֵיהֶם׃
24 רָמּוּ מְעַט | וְאֵינֶנּוּ
וְהֻמְכוּ כַּכֹּל יִקָּפְצוּן
וְכָרֹאשׁ שִׁבֳלֶת יִמָּלוּ׃
25 וְאִם־לֹא אֵפוֹ מִי יַכְזִיבֵנִי
וְיָשֵׂם לְאַל מִלָּתִי׃

כה
וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי וַיֹּאמַר׃
2 הַמְשָׁל וָפַחַד עִמּוֹ
עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו׃
3 הֵיֵשׁ מִסְפָּר לִגְדוּדָיו
וְעַל־מִי לֹא־יָקוּם אוֹרָהוּ׃
4 וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־אֵל
וּמַה־יִּזְכֶּה יְלוּד אִשָּׁה׃
5 הֵן עַד־יָרֵחַ וְלֹא יָאָהִיל
וְכוֹכָבִים לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו׃

אף

---

20 v. כן כתוב ספרים כ"י, ד"י ודב"ן, ס"א עָוֶר לֹא וכן ר"ב, וס"א עוד לֹא וכן ד"ג, ד"ז, ר"ס, ר"י"ב וד"י"ד. 24 v. כן כתוב ספרים כ"י, ל"א, ר"ב, ד"ז, ד"י, ד"י"א ודס"ן, ס"א רמו חסר וכן ר"ב, ד"ס, ר"י"ב וד"י"ד. 25 v. ס"א אפוא קרי. כה. 1 v. כן כתוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ז, ד"ס, ד"י, ד"י"ב, ד"י"ד ודס"ן, ס"א השחי רביע מגרש וכן ר"ב. 5 v. ס"א לֹא וכן ר"ב, ד"ג, ד"ז, ר"ס, ד"י"ב, ד"י"ד, תר' ות"ס.

6 How much less man, that is a worm? and the son of man, which is a worm?

6 אַף כִּי־אֱנוֹשׁ רִמָּה
וּבֶן־אָדָם תּוֹלֵעָה׃

26 But Job answered and said,
2 How hast thou helped him that is without power? how savest thou the arm that hath no strength?
3 How hast thou counselled him that hath no wisdom? and how hast thou plentifully declared the thing as it is?
4 To whom hast thou uttered words? and whose spirit came from thee?
5 Dead things are formed from under the waters, and the inhabitants thereof.
6 Hell is naked before him, and destruction hath no covering.
7 He stretcheth out the north over the empty place, and hangeth the earth upon nothing.
8 He bindeth up the waters in his thick clouds; and the cloud is not rent under them.
9 He holdeth back the face of his throne, and spreadeth his cloud upon it.
10 He hath compassed the waters with bounds, until the day and night come to an end.
11 The pillars of heaven tremble

כו
2 מָה־עָזַרְתָּ לְלֹא־כֹחַ
הוֹשַׁעְתָּ זְרוֹעַ לֹא־עֹז׃
3 מַה־יָּעַצְתָּ לְלֹא חָכְמָה
וְתֻשִׁיָּה לָרֹב הוֹדָעְתָּ׃
4 אֶת־מִי הִגַּדְתָּ מִלִּין
וְנִשְׁמַת־מִי יָצְאָה מִמֶּךָּ׃
5 הָרְפָאִים יְחוֹלָלוּ
מִתַּחַת מַיִם וְשֹׁכְנֵיהֶם׃
6 עָרוֹם שְׁאוֹל נֶגְדּוֹ
וְאֵין כְּסוּת לָאֲבַדּוֹן׃
7 נֹטֶה צָפוֹן עַל־תֹּהוּ
תֹּלֶה אֶרֶץ עַל־בְּלִימָה׃
8 צֹרֵר מַיִם בְּעָבָיו
וְלֹא־נִבְקַע עָנָן תַּחְתָּם׃
9 מְאַחֵז פְּנֵי־כִסֵּה
פָּרַשׂ עָלָיו עֲנָנוֹ׃
10 חָק חָג עַל־פְּנֵי־מָיִם
עַד־תַּכְלִית אוֹר עִם־חֹשֶׁךְ׃
11 עַמּוּדֵי שָׁמַיִם יְרוֹפָפוּ

ויתמהו

כו. 1 v. כן ברובע בספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ד"ם, ר"י, ד"ר, ר"ב, ד"ר ד"ס"ו. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ר"ב, ד"ג, ד"ן, ד"ם, ר"י, ד"א, ד"ר, ד"ר, ס"א לָאֲבַדּוֹן קמץ וכן דס"ו. 7 v. כן ברוב ספרים כ"י ודס"ו, ס"א נטה צפון, וס"א נטה צָפוֹן וכן ר"ב, ר"ג, ר"ן, ד"ם, ד"ר ודי"ר. 8 v. כן בספרים כ"י, ד"ב ודי"ר, ס"א צֹרֵר סלרע וכן ד"ב, ר"ג, ד"ן, ד"ס, וס"א צֹרֵר וכן דס"ו, וס"א עֹרֵר בסקף. 8 v. סי"ג תַּחְתָּיו וכן ר"א, תר' ות"ע. 9 v. ס"א כִּסְּאוֹ. 9 v. כן ביסין ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ד"ם, ד"א, ד"ב, ד"ר ודס"ו, ס"א פרשׂו. 11 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו מלא וכן בר"א, ד"ב, ד"ן, ד"ם, ד"י, ד"ב, ד"ר ודס"ו, ס"א יִרְפְּפוּ חסר וכן ד"א.

and are astonished at his reproof.

12 He divideth the sea with his power, and by his understanding he smiteth through the proud.

13 By his spirit he hath garnished the heavens; his hand hath formed the crooked serpent.

14 Lo, these are parts of his ways: but how little a portion is heard of him? but the thunder of his power who can understand?

27 Moreover Job continued his parable, and said,

2 As God liveth, who hath taken away my judgment; and the Almighty, who hath vexed my soul;

3 All the while my breath is in me, and the spirit of God is in my nostrils;

4 My lips shall not speak wickedness, nor my tongue utter deceit.

5 God forbid that I should justify you: till I die I will not remove mine integrity from me.

6 My righteousness I hold fast, and will not let it go: my heart shall not reproach me so long as I live.

7 Let mine enemy be as the wicked, and he that riseth up against me as the unrighteous.

8 For what is the hope of the hypocrite, though he hath gained,

וַיִּתְמְהוּ מִנַּעֲרָתוֹ׃

12 בְּכֹחוֹ רָגַע הַיָּם
וּתְבונָתוֹ מָחַץ רָהַב׃

13 בְּרוּחוֹ שָׁמַיִם שִׁפְרָה
חִלְלָה יָדוֹ נָחָשׁ בָּרִחַ׃

14 הֵן־אֵלֶּה קְצוֹת דַּרְכּוֹ
וּמַה־שֵּׁמֶץ דָּבָר נִשְׁמַע־בּוֹ
וְרַעַם גְּבוּרֹתוֹ מִי יִתְבּוֹנָן׃

כז וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר׃

2 חַי־אֵל הֵסִיר מִשְׁפָּטִי
וְשַׁדַּי הֵמַר נַפְשִׁי׃

3 כִּי־כָל־עוֹד נְשָׁמָתִי בִּי
וְרוּחַ אֱלוֹהַּ בְּאַפִּי׃

4 אִם־תְּדַבֵּרְנָה שְׂפָתַי עַוְלָה
וְלְשׁוֹנִי אִם־יֶהְגֶּה רְמִיָּה׃

5 חָלִילָה לִּי אִם־אַצְדִּיק אֶתְכֶּם
עַד־אֶגְוַע לֹא־אָסִיר תֻּמָּתִי מִמֶּנִּי׃

6 בְּצִדְקָתִי הֶחֱזַקְתִּי וְלֹא אַרְפֶּהָ
לֹא־יֶחֱרַף לִבָּבִי מִיָּמָי׃

7 יְהִי כָרָשָׁע אֹיְבִי
וּמִתְקוֹמְמַי כְּעַוָּל׃

8 כִּי מַה־תִּקְוַת חָנֵף כִּי יִבְצַע

כי

---

12 v. לסערבאי וכתוכנתו כתיב, וכתבונתו קרי, לסרנחאי וכתבונתו כתיב וקרי וכן כר״א וד״כ. 14 v. דַּרְכּוֹ כתיב, דַּרְכָּיו קרי, כס״א דַּרְמו כתיב וקרי וכן ת״ע, וכס״א דַּרְכָּיו כתיב וקרי וכן ד״כ, ד״ג, ד״ו ר״ם, ד״ז, תי״ר, ח״ם ות״ר. 14 v. בן בצדי ברוב ספרים כ״י, ד״י ודמ״ו, ס״א שֵׁמֶץ סגול וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ר״ם, ד״ז״א, ד״ב ות״ר. 14 v. גבורתו כתיב, גְּבוּרָתוֹ קרי, כס״א גבורת כתיב וקרי וכן ר״א, ד״ב, ת״ע, ח״ם ות״ר. כז. 1 v. כן בחב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ם, ד״י, ד״ז, ד״ד ודמ״ו, ס״א מְשָׁלוֹ רבוע מגרש וכן ד״ו. 4 v. ס״א תֶּהְגֶּה וכן ד״א. 6 v. ס״א אַרְפֶּה וכן ד״א, ת״ע, ח״ם ות״ר.

when God taketh away his soul?

9 Will God hear his cry when trouble cometh upon him?

10 Will he delight himself in the Almighty? will he always call upon God?

11 I will teach you by the hand of God: that which is with the Almighty will I not conceal.

12 Behold, all ye yourselves have seen it; why then are ye thus altogether vain?

13 This is the portion of a wicked man with God, and the heritage of oppressors, which they shall receive of the Almighty.

14 If his children be multiplied, it is for the sword: and his offspring shall not be satisfied with bread.

15 Those that remain of him shall be buried in death: and his widows shall not weep.

16 Though he heap up silver as the dust, and prepare raiment as the clay;

17 He may prepare it, but the just shall put it on, and the innocent shall divide the silver.

18 He buildeth his house as a moth, and as a booth that the keeper maketh.

19 The rich man shall lie down, but he shall not be gathered: he openeth his eyes, and he is not.

כִּי יִשֶּׁל אֱלוֹהַּ נַפְשׁוֹ׃
9 הֲצַעֲקָתוֹ יִשְׁמַע אֵל
כִּי־תָבוֹא עָלָיו צָרָה׃
10 אִם־עַל־שַׁדַּי יִתְעַנָּג
יִקְרָא אֱלוֹהַּ בְּכָל־עֵת׃
11 אוֹרֶה אֶתְכֶם בְּיַד־אֵל
אֲשֶׁר עִם־שַׁדַּי לֹא אֲכַחֵד׃
12 הֵן אַתֶּם כֻּלְּכֶם חֲזִיתֶם
וְלָמָּה זֶּה הֶבֶל תֶּהְבָּלוּ׃
13 זֶה ׀ חֵלֶק־אָדָם רָשָׁע עִם־אֵל
וְנַחֲלַת עָרִיצִים מִשַּׁדַּי יִקָּחוּ׃
14 אִם־יִרְבּוּ בָנָיו לְמֹרָב
וְצֶאֱצָאָיו לֹא יִשְׂבְּעוּ־לָחֶם׃
15 שְׂרִידוֹ בַמָּוֶת יִקָּבֵרוּ
וְאַלְמְנָתָיו לֹא תִבְכֶּינָה׃
16 אִם־יִצְבֹּר כֶּעָפָר כָּסֶף
וְכַחֹמֶר יָכִין מַלְבּוּשׁ׃
17 יָכִין וְצַדִּיק יִלְבָּשׁ
וְכֶסֶף נָקִי יַחֲלֹק׃
18 בָּנָה כָעָשׁ בֵּיתוֹ
וְכְסֻכָּה עָשָׂה נֹצֵר׃
19 עָשִׁיר יִשְׁכַּב וְלֹא יֵאָסֵף
עֵינָיו פָּקַח וְאֵינֶנּוּ׃

תשינהו

---

8 v. נ״ל יִשְׁאֲלוּהוּ = יִשָּׂא לְאֱלוֹהַּ או יִשְׁאַל אֱלוֹהַּ. 12 v. ס״א ולמה־ במקף וכלא נגינה וכן דיו ודס״ו, וס״א ולָכה. 13 v. כן ברוב ספרים כי ודס״ו, ס״א חֵלק אדם וכן ד״ב, ד״ו, ד״ם. דיב והיד, וס״א חֵלק אדם. 13 v. כן ברוב ספרים כי ונבסר עליו נעיא. 15 v. למצרעאי שׂרידיו כתיב, שׂרידָיו קרי וכן ברוב ספרים כי״ו, ד״א. דיא. די״ב והיד למדנחאי שׂרידיו כתיב וקרי וכן בס״א, כר״ב, ד״ג, ריו, ד״ם. דיו ודס״ו. 15 v. כן ברוב ספרים כי, ר״א, ד״ו, דיו והיא ודס״ו, ס״א וְאַלְמְנוֹתָיו כלא וכן ד״ב. דיו, ד״ם. די״ב והיד. 19 v. צ״ל יֵאָסֵף = יוסף כן ח״ע וח״ם. או יֵאָסֵף.

20 Terrors take on him as waters, a tempest stealeth him away in the night.
21 The east wind carrieth him away, and he departeth: and as a storm hurleth him out of his place.
22 For God shall cast upon him, and not spare: he would fain flee out of his hand.
23 Men shall clap their hands at him, and shall hiss him out of his place.

28 Surely there is a vein for the silver, and a place for gold where they fine it.
2 Iron is taken out of the earth, and brass is molten out of the stone.
3 He setteth an end to darkness, and searcheth out all perfection: the stones of darkness, and the shadow of death.
4 The flood breaketh out from the inhabitant; even the waters forgotten of the foot: they are dried up, they are gone away from men.
5 As for the earth, out of it cometh bread: and under it is turned up as it were fire.
6 The stones of it are the place of sapphires: and it hath dust of gold.
7 There is a path which no fowl knoweth, and which the vulture's eye hath not seen:
8 The lion's whelps have not trodden it,

20 תַּשִּׂגֵהוּ כַמַּיִם בַּלָּהוֹת
לַיְלָה גְּנָבַתּוּ סוּפָה׃
21 יִשָּׂאֵהוּ קָדִים וְיֵלַךְ
וְיִשְׁעֲרֵהוּ מִמְּקֹמוֹ׃
22 וְיַשְׁלֵךְ עָלָיו וְלֹא יַחְמֹל
מִיָּדוֹ בָּרֹחַ יִבָּרַח׃
23 יִשְׂפֹּק עָלָיו כַּפָּיו
וְיִשְׁרֹק עָלָיו מִמְּקֹמוֹ׃

כח כִּי יֵשׁ לַכֶּסֶף מוֹצָא
וּמָקוֹם לַזָּהָב יָזֹקּוּ׃
2 בַּרְזֶל מֵעָפָר יֻקָּח
וְאֶבֶן יָצִיק נְחוּשָׁה׃
3 קֵץ שָׂם לַחֹשֶׁךְ
וְלְכָל־תַּכְלִית הוּא חוֹקֵר
אֶבֶן אֹפֶל וְצַלְמָוֶת׃
4 פָּרַץ נַחַל | מֵעִם־גָּר
הַנִּשְׁכָּחִים מִנִּי־רָגֶל
דַּלּוּ מֵאֱנוֹשׁ נָעוּ׃
5 אֶרֶץ מִמֶּנָּה יֵצֵא־לֶחֶם
וְתַחְתֶּיהָ נֶהְפְּכָה כְּמוֹ־אֵשׁ׃
6 מְקוֹם־סַפִּיר אֲבָנֶיהָ
וְעַפְרַת זָהָב לוֹ׃
7 נָתִיב לְאַיָּט עָיִט
וְלֹא שְׂזָפַתּוּ עֵין אָיָה׃
8 לֹא־הִדְרִיכֻהוּ בְּנֵי־שָׁחַץ

לא־

21 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ר"א, ר"ב ור"ה, ס"א וַיִּסְעֲרֵהוּ וכן ד"ב, וס"א וַיִּשָּׂעֲרֵהוּ קמץ וכן ר"י ור"ם, וס"א וְיִשָּׂעֲרֵהוּ וכן ד"ב, ר"ה ור"ס. כח. 3 v. כן בגעיא ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ן, ד"ס, ד"י, ר"ב, ר"ד ור"ם. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י ורמ"ו, ס"א סַמְנַת יָצָא וכן ד"ב, ד"ן, ור"ם, וס"א סַמְנַת יָצָא וכן ר"ב ור"ד. 8 v. ס"א תְּרִדִיכֻהוּ חסר וכן ד"א, ר"ב, ד"ב, ד"ס, ר"ב, ר"ד ורמ"ו.

nor the fierce lion passed by it.

9 He putteth forth his hand upon the rock; he overturneth the mountains by the roots.

10 He cutteth out rivers among the rocks; and his eye seeth every precious thing.

11 He bindeth the floods from overflowing; and the thing that is hid bringeth he forth to light.

12 But where shall wisdom be found? and where is the place of understanding?

13 Man knoweth not the price thereof; neither is it found in the land of the living.

14 The depth saith, It is not in me: and the sea saith, It is not with me.

15 It cannot be gotten for gold, neither shall silver be weighed for the price thereof.

16 It cannot be valued with the gold of Ophir, with the precious onyx, or the sapphire.

17 The gold and the crystal cannot equal it: and the exchange of it shall not be for jewels of fine gold.

18 No mention shall be made of coral, or of pearls: for the price of wisdom is above rubies.

19 The topaz of Ethiopia shall not equal it, neither shall it be valued with pure gold.

20 Whence then cometh wisdom?

לֹא־עָדָה עָלָיו שָׁחַל׃
9 בַּחַלָמִישׁ שָׁלַח יָדוֹ
הָפַךְ מִשֹּׁרֶשׁ הָרִים׃
10 בְּצוּרוֹת יְאֹרִים בָּקָע
וְכָל־יְקָר רָאָתָה עֵינוֹ׃
11 מִבְכִּי נְהָרוֹת חִבֵּשׁ
וְתַעֲלֻמָה יֹצִא אוֹר׃

12 וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תִּמָּצֵא
וְאֵי־זֶה מְקוֹם בִּינָה׃
13 לֹא־יָדַע אֱנוֹשׁ עֶרְכָּהּ
וְלֹא תִמָּצֵא בְּאֶרֶץ הַחַיִּים׃
14 תְּהוֹם אָמַר לֹא בִי־הִוא
וְיָם אָמַר אֵין עִמָּדִי׃
15 לֹא־יִתַּן סְגוֹר תַּחְתֶּיהָ
וְלֹא יִשָּׁקֵל כֶּסֶף מְחִירָהּ׃
16 לֹא תֵסָלֶה בְכֶתֶם אוֹפִיר
בְּשֹׁהַם יָקָר וְסַפִּיר׃
17 לֹא־יַעַרְכֶנָּהּ זָהָב וּזְכוּכִית
וְתְמוּרָתָהּ כְּלִי־פָז׃
18 רָאמוֹת וְגָבִישׁ לֹא יִזָּכֶר
וּמְשֹׁךְ חָכְמָה מִפְנִינִים׃
19 לֹא־יַעַרְכֶנָּהּ פִּטְדַת־כּוּשׁ
בְּכֶתֶם טָהוֹר לֹא תְסֻלֶּה׃
20 וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תָּבוֹא

ואי־

---

v. 8 ס״א ולא״ וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ט חַיַּת. v. 11 כן בספרים כ״י, ד״י ודי״א, ס״א וְתַעֲלֻמָה רפי וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, די״ב. די״ד ודט״ו. v. 12 בס״א יש כאן פסקא. v. 13 צ״ל יְדֻעָה כן תי״ע. v. 16 כן במונח ברוב ספרים כי״, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, די״ב, די״ד ודט״ו, ס״א לֹא במקום וכן די״. v. 17 ס״א גְּלִיל וכן ד״א תר״, תי״ע ות״ר. v. 20 בס״א יש כאן פסקא. v. 20 כן ברוב ספרים כי״ ונמסר עליו גניא וכן בר״ג, ד״ם, די״ו ודי״ב.

and where is the place of understanding?

וְאֵיזֶה מְקוֹם בִּינָה׃

21 Seeing it is hid from the eyes of all living, and kept close from the fowls of the air.

וְנֶעְלָמָה מֵעֵינֵי כָל־חָי
וּמֵעוֹף הַשָּׁמַיִם נִסְתָּרָה׃

22 Destruction and death say, We have heard the fame thereof with our ears.

אֲבַדּוֹן וָמָוֶת אָמְרוּ
בְאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ שִׁמְעָהּ׃

23 God understandeth the way thereof, and he knoweth the place thereof.

אֱלֹהִים הֵבִין דַּרְכָּהּ
וְהוּא יָדַע אֶת־מְקוֹמָהּ׃

24 For he looketh to the ends of the earth, and seeth under the whole heaven;

כִּי־הוּא לִקְצוֹת־הָאָרֶץ יַבִּיט
תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם יִרְאֶה׃

25 To make the weight for the winds; and he weigheth the waters by measure.

לַעֲשׂוֹת לָרוּחַ מִשְׁקָל
וּמַיִם תִּכֵּן בְּמִדָּה׃

26 When he made a decree for the rain, and a way for the lightning of the thunder:

בַּעֲשׂתוֹ לַמָּטָר חֹק
וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז קֹלוֹת׃

27 Then did he see it, and declare it; he prepared it, yea, and searched it out.

אָז רָאָהּ וַיְסַפְּרָהּ
הֵכִינָהּ וְגַם־חֲקָרָהּ׃

28 And unto man he said, Behold, the fear of the LORD, that is wisdom; and to depart from evil is understanding.

וַיֹּאמֶר לָאָדָם הֵן יִרְאַת אֲדֹנָי הִיא חָכְמָה
וְסוּר מֵרָע בִּינָה׃

29 Moreover Job continued his parable, and said,

כט וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר׃

2 Oh that I were as in months past, as in the days when God preserved me;

מִי־יִתְּנֵנִי כְּיַרְחֵי־קֶדֶם
כִּימֵי אֱלוֹהַּ יִשְׁמְרֵנִי׃

3 When his candle shined upon my head, and when by his light I walked through darkness;

בְּהִלּוֹ נֵרוֹ עָלַי רֹאשִׁי
לְאוֹרוֹ אֵלֶךְ חֹשֶׁךְ׃

4 As I was in the days of my youth, when the secret of God was upon my tabernacle;

כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי בִּימֵי חָרְפִּי
בְּסוֹד אֱלוֹהַּ עָלַי אָהֳלִי׃

5 When the Almighty was yet with me,

בְּעוֹד שַׁדַּי עִמָּדִי

סביבתי

28 v. ס״א הֲבִינָה וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם וחי״ב. 28 v. ס״א מֵרַע פתח וכן ר״א, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ר״י, ר״א, ר״ב, ר״ד ורס״ו. כט. 1 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ם, ר״י, ר״ב, ר״ד ורס״ו, ס״א מִשְׁלוֹ, רביע מנגש וכן ר״ו.

when my children were about me;
When I washed my steps with butter, and the rock poured me out rivers of oil;
When I went out to the gate through the city, when I prepared my seat in the street!
The young men saw me, and hid themselves: and the aged arose, and stood up.
The princes refrained talking, and laid their hand on their mouth.
The nobles held their peace, and their tongue cleaved to the roof of their mouth.
When the ear heard me, then it blessed me; and when the eye saw me, it gave witness to me:
Because I delivered the poor that cried, and the fatherless, and him that had none to help him.
The blessing of him that was ready to perish came upon me: and I caused the widow's heart to sing for joy.
I put on righteousness, and it clothed me: my judgment was as a robe and a diadem.
I was eyes to the blind, and feet was I to the lame.
I was a father to the poor: and the cause which I knew not I searched out.
And I brake the jaws of the wicked,

סְבִיבוֹתָי נְעָרָי׃
6 בִּרְחֹץ הֲלִיכַי בְּחֶמְאָה
וְצוּר יָצוּק עִמָּדִי פַּלְגֵי־שָׁמֶן׃
7 בְּצֵאתִי שַׁעַר עָלֵי־קָרֶת
בָּרְחוֹב אָכִין מוֹשָׁבִי׃
8 רָאוּנִי נְעָרִים וְנֶחְבָּאוּ
וְיְשִׁישִׁים קָמוּ עָמָדוּ׃
9 שָׂרִים עָצְרוּ בְמִלִּים
וְכַף יָשִׂימוּ לְפִיהֶם׃
10 קוֹל נְגִידִים נֶחְבָּאוּ
וּלְשׁוֹנָם לְחִכָּם דָּבְקָה׃
11 כִּי אֹזֶן שָׁמְעָה וַתְּאַשְּׁרֵנִי
וְעַיִן רָאָתָה וַתְּעִידֵנִי׃
12 כִּי־אֲמַלֵּט עָנִי מְשַׁוֵּעַ
וְיָתוֹם וְלֹא־עֹזֵר לוֹ׃
13 בִּרְכַּת אֹבֵד עָלַי תָּבֹא
וְלֵב אַלְמָנָה אַרְנֵן׃
14 צֶדֶק לָבַשְׁתִּי וַיִּלְבָּשֵׁנִי ס
כִּמְעִיל וְצָנִיף מִשְׁפָּטִי׃
15 עֵינַיִם הָיִיתִי לְעִוֵּר
וְרַגְלַיִם לְפִסֵּחַ אָנִי׃
16 אָב אָנֹכִי לָאֶבְיוֹנִים
וְרִב לֹא־יָדַעְתִּי אֶחְקְרֵהוּ׃
17 וְאֲשַׁבְּרָה מְתַלְעוֹת עַוָּל

ומשניו

6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ם, ד"י ודפ"ו וכן ב"א, כ"ב ותורה בנקוד ובלא נגינה וכן ד"ם ודי"ה, ס"א הצור וכן ד"ב וד"ו. 9 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו דפי וכן בר"ג, ד"ג, ד"כ, ד"י, ד"יא, ד"יב ד"יד ודס"ו, כ"א בְּמִלִּים תמ וכן ד"ב. 11 v. כן ברוב ספרים כ"י וב"א, ב"ב וַתְּאַשְּׁרֵנִי בלא נגיעה. 12 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו נגיעה וכן בר"י. 15 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ם ודס"ו, ס"א לְעִוֵּר קמץ וכן ר"א, ר"ג, ד"ז, ד"י, ד"יא, ד"יב ודי"ה, וס"א לְעִוֵּר וכן י"ב.

and plucked the spoil out of his teeth.

18 Then I said, I shall die in my nest, and I shall multiply my days as the sand.

19 My root was spread out by the waters, and the dew lay all night upon my branch.

20 My glory was fresh in me, and my bow was renewed in my hand.

21 Unto me men gave ear, and waited, and kept silence at my counsel.

22 After my words they spake not again; and my speech dropped upon them.

23 And they waited for me as for the rain; and they opened their mouth wide as for the latter rain.

24 If I laughed on them, they believed it not; and the light of my countenance they cast not down.

25 I chose out their way, and sat chief, and dwelt as a king in the army, as one that comforteth the mourners.

30 But now they that are younger than I have me in derision, whose fathers I would have disdained to have set with the dogs of my flock.

2 Yea, whereto might the strength of their hands profit me, in whom old age was perished?

3 For want and famine they were solitary; fleeing into the wilderness

וּמִשְׁנָיו אַשְׁלִיךְ טָרֶף׃
18 וָאֹמַר עִם־קִנִּי אֶגְוָע
וְכַחוֹל אַרְבֶּה יָמִים׃
19 שָׁרְשִׁי פָּתוּחַ אֶל־מָיִם
וְטַל יָלִין בִּקְצִירִי׃
20 כְּבוֹדִי חָדָשׁ עִמָּדִי
וְקַשְׁתִּי בְיָדִי תַּחֲלִיף׃
21 לִי־שָׁמְעוּ וְיִחֲלוּ
וַיִּדְּמוּ לְמוֹ עֲצָתִי׃
22 אַחֲרֵי דְבָרִי לֹא יִשְׁנוּ
וְעֲלֵימוֹ תִּטֹּף מִלָּתִי׃
23 וְיִחֲלוּ כַּמָּטָר לִי
וּפִיהֶם פָּעֲרוּ לְמַלְקוֹשׁ׃
24 אֶשְׂחַק אֲלֵהֶם לֹא יַאֲמִינוּ
וְאוֹר פָּנַי לֹא יַפִּילוּן׃
25 אֶבְחַר דַּרְכָּם וְאֶשֶׁב רֹאשׁ
וְאֶשְׁכֹּן כְּמֶלֶךְ בַּגְּדוּד
כַּאֲשֶׁר אֲבֵלִים יְנַחֵם׃
ל וְעַתָּה | שָׂחֲקוּ עָלַי צְעִירִים מִמֶּנִּי לְיָמִים
אֲשֶׁר־מָאַסְתִּי אֲבוֹתָם
לָשִׁית עִם־כַּלְבֵי צֹאנִי׃
2 גַּם־כֹּחַ יְדֵיהֶם לָמָּה לִי
עָלֵימוֹ אָבַד כָּלַח׃
3 בְּחֶסֶר וּבְכָפָן גַּלְמוּד
הָעֹרְקִים צִיָּה

אמש

---

18 v. צ"ל כְּקִנִּי אֶזְקֹן וכן ת"ע. 18 v. ס"א וְכַחוֹל בשורק וכן לנהרדעי. 21 v. ס"א לְמוֹעֲצָתִי חדא כולה. 23 v. כן ב"א, ב"נ וְחִלּוּ. 24 v. כן כרוב ספרים כ"י ר"א. ד"י, ריו"א, דס"ו, ת"ע ות"ר. ס"א ולא וכן ר"ב, ר"ג, ר"ם, ריו"ב, ריו"ד, חר' ותי"ס. ל 1 v. כן ב"א, ב"נ אֲשֶׁר־ בנעוויא. 2 v. ג"ל אָבַד. 3 v. ס"א הָעֹרְקִים קמץ וכן ר"א, ר"ב, ר"ו, ר"כ, ריו"א, ריו"ב ריו"ד.

אֲמֻשׁ שׁוֹאָה וּמְשֹׁאָה׃
4 הַקֹּטְפִים מַלּוֹחַ עֲלֵי־שִׂיחַ
וְשֹׁרֶשׁ רְתָמִים לַחְמָם׃
5 מִן־גֵּו יְגֹרָשׁוּ
יָרִיעוּ עָלֵימוֹ כַּגַּנָּב׃
6 בַּעֲרוּץ נְחָלִים לִשְׁכֹּן
חֹרֵי עָפָר וְכֵפִים׃
7 בֵּין־שִׂיחִים יְנָהָקוּ
תַּחַת חָרוּל יִסָּפָחוּ׃
8 בְּנֵי־נָבָל גַּם־בְּנֵי בְלִי־שֵׁם
נִכְאוּ מִן־הָאָרֶץ׃
9 וְעַתָּה נְגִינָתָם הָיִיתִי
וְאֶהְיֶה לָהֶם לְמִלָּה׃
10 תִּעֲבוּנִי רָחֲקוּ מֶנִּי
וּמִפָּנַי לֹא־חָשְׂכוּ רֹק׃
11 כִּי־יִתְרִי פִתַּח וַיְעַנֵּנִי
וְרֶסֶן מִפָּנַי שִׁלֵּחוּ׃
12 עַל־יָמִין פִּרְחַח יָקוּמוּ
רַגְלַי שִׁלֵּחוּ וַיָּסֹלּוּ עָלַי אָרְחוֹת אֵידָם׃
13 נָתְסוּ נְתִיבָתִי
לְהַוָּתִי יָעִילוּ לֹא עֹזֵר לָמוֹ׃
14 כְּפֶרֶץ רָחָב יְאָתָיוּ
תַּחַת שׁוֹאָה הִתְגַּלְגָּלוּ׃
15 הָהְפְּכָה עָלַי בַּלָּהוֹת

תרדף

---

6 v. כן בדוב ספרים כ"י ובספר עליו כלא וכן בד"י. רי א ורבו"ו. ס"א בַּעֲרוּץ וכן ר"א. וס"א בָּעֲרֵץ וכן ד"ב. ד"ו. ר"ב ור"ד. 8 v. כן בא. ב"נ בני וכלא מקף וכן ר"ב. ד"ב ורי"ד. 11 v. יתרו בתיב. יתרי קרי. 13 v. למערבאי לְהַוָּתִי בתיב. לְהַוָּתִי קרי. למדנחאי לְהַוָּתִי כתיב וקרי וכן דק. ד"ו ר"ב ד"ו ורי"ד. 14 v. כן בדוב ספרים כ"י. ר"י. ד"י"א. רַב חדב"ו. ס"א יועילו כלא דסלא וכן ר"א. ר"ב. ד"ב. ד"ו. רס. ד"ב ורי"ד.

in former time desolate and waste.
Who cut up mallows by the bushes, and juniper roots for their meat.
They were driven forth from among men, (they cried after them as after a thief;)
To dwell in the clifts of the valleys, in caves of the earth, and in the rocks.
Among the bushes they brayed; under the nettles they were gathered together.
They were children of fools, yea, children of base men: they were viler than the earth.
And now am I their song, yea, I am their byword.
They abhor me, they flee far from me, and spare not to spit in my face.
Because he hath loosed my cord, and afflicted me, they have also let loose the bridle before me.
Upon my right hand rise the youth; they push away my feet, and they raise up against me the ways of their destruction.
They mar my path, they set forward my calamity, they have no helper.
They came upon me as a wide breaking in of waters: in the desolation they rolled themselves upon me.
Terrors are turned upon me:

they pursue my soul as the wind: and my welfare passeth away as a cloud.

16 And now my soul is poured out upon me; the days of affliction have taken hold upon me.

17 My bones are pierced in me in the night season: and my sinews take no rest.

18 By the great force of my disease is my garment changed: it bindeth me about as the collar of my coat.

19 He hath cast me into the mire, and I am become like dust and ashes.

20 I cry unto thee, and thou dost not hear me: I stand up, and thou regardest me not.

21 Thou art become cruel to me: with thy strong hand thou opposest thyself against me.

22 Thou liftest me up to the wind; thou causest me to ride upon it, and dissolvest my substance.

23 For I know that thou wilt bring me to death, and to the house appointed for all living.

24 Howbeit he will not stretch out his hand to the grave, though they cry in his destruction.

25 Did not I weep for him that was in trouble? was not my soul grieved for the poor?

26 When I looked for good, then evil came unto me: and when I waited for light, there came darkness.

27 My bowels boiled, and rested not:

תִּרְדֹּף כָּרוּחַ נְדִבָתִי
וְכָעָב עָבְרָה יְשׁוּעָתִי׃
16 וְעַתָּה עָלַי תִּשְׁתַּפֵּךְ נַפְשִׁי
יֹאחֲזוּנִי יְמֵי־עֹנִי׃
17 לַיְלָה עֲצָמַי נִקַּר מֵעָלָי
וְעֹרְקַי לֹא יִשְׁכָּבוּן׃
18 בְּרֹב־כֹּחַ יִתְחַפֵּשׂ לְבוּשִׁי
כְּפִי כָּתְנָתִי יַאְזְרֵנִי׃
19 הֹרָנִי לַחֹמֶר
וָאֶתְמַשֵּׁל כֶּעָפָר וָאֵפֶר׃
20 אֲשַׁוַּע אֵלֶיךָ וְלֹא תַעֲנֵנִי
עָמַדְתִּי וַתִּתְבֹּנֵן בִּי׃
21 תֶּהְפַּךְ לְאַכְזָר לִי
בְּעֹצֶם יָדְךָ תִּשְׂטְמֵנִי׃
22 תִּשָּׂאֵנִי אֶל־רוּחַ תַּרְכִּיבֵנִי
וְתָמֹגְגֵנִי תֻּשִׁיָּה׃
23 כִּי־יָדַעְתִּי מָוֶת תְּשִׁיבֵנִי
וּבֵית מוֹעֵד לְכָל־חָי׃
24 אַךְ לֹא־בְעִי יִשְׁלַח־יָד
אִם־בְּפִידוֹ לָהֶן שׁוּעַ׃
25 אִם־לֹא בָכֵיתִי לִקְשֵׁה־יוֹם
עָגְמָה נַפְשִׁי לָאֶבְיוֹן׃
26 כִּי טוֹב קִוִּיתִי וַיָּבֹא רָע
וְאִיחַלְתִּי לְאוֹר וַיָּבֹא אֹפֶל׃
27 מֵעַי יְרֻתָּחוּ וְלֹא דָמּוּ

קדמני

15 v. כ"ל תִּרְדֹּף. 19 v. ס"א הֹרָנִי פתח וכן ר"ב, ר"ג, ד"מ, ד"ב, ד"ר ודס"ו. 20 v. כן ב"א, ב"נ ותתבונן, ס"א ותתבונן מלא וכן ר"א. ר"ג, ד"ו, ד"ס, ד"ב ד"ר. 22 v. תֻּשִׁיָּה כתיב, תֻּשִׁיָּה קרי. 26 v. כן ב"א. ב"נ וַיָּבֹא. 27 v. כן בורב ספרים ב"י, ר"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם ד"י, ס"א טָעֵי רחתו ולא־דָמו וכן ר"ב, ד"ר ודס"ו. 27 v. בס"א וְלֹא־ ונסמר עליו נעויא. 27 v. ס"א דָמּוּ קמץ וכן ר"א, ד"י, ד"א, ד"ב ודי"ר.

the days of affliction prevented me.
I went mourning without the sun: I stood up, and I cried in the congregation.
I am a brother to dragons, and a companion to owls.
My skin is black upon me, and my bones are burned with heat.
My harp also is turned to mourning, and my organ into the voice of them that weep.

I made a covenant with mine eyes; why then should I think upon a maid?
For what portion of God is there from above? and what inheritance of the Almighty from on high?
Is not destruction to the wicked? and a strange punishment to the workers of iniquity?
Doth not he see my ways, and count all my steps?
If I have walked with vanity, or if my foot hath hasted to deceit;
Let me be weighed in an even balance, that God may know mine integrity.
If my step hath turned out of the way, and mine heart walked after mine eyes, and if any blot hath cleaved to mine hands;

קָדְמָנִי יְמֵי־עֹנִי׃
28 כַּדַּר הָלַכְתִּי בְלֹא חַמָּה
קַמְתִּי בַקָּהָל אֲשַׁוֵּעַ׃
29 אָח הָיִיתִי לְתַנִּים
וְרֵעַ לִבְנוֹת יַעֲנָה׃
30 עוֹרִי שָׁחַר מֵעָלָי
וְעַצְמִי־חָרָה מִנִּי־חֹרֶב׃
31 וַיְהִי לְאֵבֶל כִּנֹּרִי
וְעֻגָבִי לְקוֹל בֹּכִים׃
לא בְּרִית כָּרַתִּי לְעֵינָי
וּמָה אֶתְבּוֹנֵן עַל־בְּתוּלָה׃
2 וּמָה | חֵלֶק אֱלוֹהַּ מִמָּעַל
וְנַחֲלַת שַׁדַּי מִמְּרוֹמִים׃
3 הֲלֹא־אֵיד לְעַוָּל
וְנֵכֶר לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃
4 הֲלֹא־הוּא יִרְאֶה דְרָכָי
וְכָל־צְעָדַי יִסְפּוֹר׃
5 אִם־הָלַכְתִּי עִם־שָׁוְא
וַתָּחֶשׁ עַל־מִרְמָה רַגְלִי׃
6 יִשְׁקְלֵנִי בְּמֹאזְנֵי־צֶדֶק
וְיֵדַע אֱלוֹהַּ תֻּמָּתִי׃
7 אִם־תִּטֶּה אֲשֻׁרִי מִנִּי הַדָּרֶךְ
וְאַחַר עֵינַי הָלַךְ לִבִּי
וּבְכַפַּי דָּבַק מאום׃

אזרעה

v. 30 כן ברוב ספרים כ"י, רי"ו חס"ו, סיא ועצמי וכלא כקף וכן ד"ב, ד"ם, ריי"כ ודי"ר. לא. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י ונסמר עליו געיא וכן כד"ג, ד"ם ,תד"י. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ר"ו, ד"ם, ר"י, די"א, די"ב, די"ר חס"ו, ס"א מפרמים הסר. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י ונסמר עליו רפי וכן כדיי, די"א, די"ב, די"ד חס"ו. ס"א כמאזני דנש וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו ור"ם. 7 v. כן למערבאי, למדנחאי כאומה בתיב, מאום קרי, בס"א נסמר עליו סוס קרי.

8 Then let me sow, and let another eat; yea, let my offspring be rooted out.
9 If mine heart have been deceived by a woman, or if I have laid wait at my neighbour's door;
10 Then let my wife grind unto another, and let others bow down upon her.
11 For this is an heinous crime; yea, it is an iniquity to be punished by the judges.
12 For it is a fire that consumeth to destruction, and would root out all mine increase.
13 If I did despise the cause of my manservant or of my maidservant, when they contended with me;
14 What then shall I do when God riseth up? and when he visiteth, what shall I answer him?
15 Did not he that made me in the womb make him? and did not one fashion us in the womb?
16 If I have withheld the poor from their desire, or have caused the eyes of the widow to fail;
17 Or have eaten my morsel myself alone, and the fatherless hath not eaten thereof;
18 (For from my youth he was brought up with me, as with a father, and I have guided her from my mother's womb;)
19 If I have seen any perish for want of clothing, or any poor without covering;
20 If his loins have not blessed me,

8 אֶזְרְעָה וְאַחֵר יֹאכֵל
וְצֶאֱצָאַי יְשֹׁרָשׁוּ׃
9 אִם־נִפְתָּה לִבִּי עַל־אִשָּׁה
וְעַל־פֶּתַח רֵעִי אָרָבְתִּי׃
10 תִּטְחַן לְאַחֵר אִשְׁתִּי
וְעָלֶיהָ יִכְרְעוּן אֲחֵרִין׃
11 כִּי־הוּא זִמָּה
וְהִיא עָוֹן פְּלִילִים׃
12 כִּי אֵשׁ הִיא עַד־אֲבַדּוֹן תֹּאכֵל
וּבְכָל־תְּבוּאָתִי תְּשָׁרֵשׁ׃
13 אִם־אֶמְאַס מִשְׁפַּט עַבְדִּי וַאֲמָתִי
בְּרִיבָם עִמָּדִי׃
14 וּמָה אֶעֱשֶׂה כִּי־יָקוּם אֵל
וְכִי־יִפְקֹד מָה אֲשִׁיבֶנּוּ׃
15 הֲלֹא־בַבֶּטֶן עֹשַׂנִי עָשֵׂהוּ
וַיְכֻנֵנוּ בָּרֶחֶם אֶחָד׃
16 אִם־אֶמְנַע מֵחֵפֶץ דַּלִּים
וְעֵינֵי אַלְמָנָה אֲכַלֶּה׃
17 וְאֹכַל פִּתִּי לְבַדִּי
וְלֹא־אָכַל יָתוֹם מִמֶּנָּה׃
18 כִּי מִנְּעוּרַי גְּדָלַנִי כְּאָב
וּמִבֶּטֶן אִמִּי אַנְחֶנָּה׃
19 אִם־אֶרְאֶה אוֹבֵד מִבְלִי לְבוּשׁ
וְאֵין כְּסוּת לָאֶבְיוֹן׃
20 אִם־לֹא בֵּרְכוּנִי חַלְצָיו

ומגז

---

11 .v חוא כתיב, הִיא קרי. 11 .v והיא כתיב, וְחוּא קרי. 11 .v ס׳א פְּלִילִי וכן ר׳א ת׳כ: עיין לקמן פסוק כ״ח, וכס״א נספר עליו פְּלִילִי קרי. 12 .v ס׳א תְּכַל- וכן ת״ם ות״ר. 20 .v חֲלָצוֹ כתיב, חֲלָצָיו קרי, בס״א חֲלָצָיו כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב ת״ו.

and if he were not warmed with the fleece of my sheep;
If I have lifted up my hand against the fatherless, when I saw my help in the gate:
Then let mine arm fall from my shoulder blade, and mine arm be broken from the bone.
For destruction from God was a terror to me, and by reason of his highness I could not endure.
If I have made gold my hope, or have said to the fine gold, Thou art my confidence;
If I rejoiced because my wealth was great, and because mine hand had gotten much;
If I beheld the sun when it shined, or the moon walking in brightness;
And my heart hath been secretly enticed, or my mouth hath kissed my hand:
This also were an iniquity to be punished by the judge: for I should have denied the God that is above.
If I rejoiced at the destruction of him that hated me, or lifted up myself when evil found him:
Neither have I suffered my mouth to sin by wishing a curse to his soul.
If the men of my tabernacle said not, Oh that we had of his flesh! we cannot be satisfied.
The stranger did not lodge in the street: but I opened my doors to the traveller.
If I covered my transgressions as Adam,

וּמִגֵּז כְּבָשַׂי יִתְחַמָּם׃
21 אִם־הֲנַפְתִּי עַל־יָתוֹם יָדִי
כִּי־אֶרְאֶה בַשַּׁעַר עֶזְרָתִי׃
22 כְּתֵפִי מִשִּׁכְמָהּ תִּפּוֹל
וְאִזְרֹעִי מִקָּנָהּ תִּשָּׁבֵר׃
23 כִּי פַחַד אֵלַי אֵיד אֵל
וּמִשְּׂאֵתוֹ לֹא אוּכָל׃
24 אִם־שַׂמְתִּי זָהָב כִּסְלִי
וְלַכֶּתֶם אָמַרְתִּי מִבְטַחִי׃
25 אִם־אֶשְׂמַח כִּי־רַב חֵילִי
וְכִי־כַבִּיר מָצְאָה יָדִי׃
26 אִם־אֶרְאֶה אוֹר כִּי יָהֵל
וְיָרֵחַ יָקָר הֹלֵךְ׃
27 וַיִּפְתְּ בַּסֵּתֶר לִבִּי
וַתִּשַּׁק יָדִי לְפִי׃
28 גַּם־הוּא עָוֹן פְּלִילִי
כִּי־כִחַשְׁתִּי לָאֵל מִמָּעַל׃
29 אִם־אֶשְׂמַח בְּפִיד מְשַׂנְאִי
וְהִתְעוֹרַרְתִּי כִּי־מְצָאוֹ דָע׃
30 וְלֹא־נָתַתִּי לַחְטֹא חִכִּי
לִשְׁאֹל בְּאָלָה נַפְשׁוֹ׃
31 אִם־לֹא אָמְרוּ מְתֵי אָהֳלִי
מִי־יִתֵּן מִבְּשָׂרוֹ לֹא נִשְׂבָּע׃
32 בַּחוּץ לָא־יָלִין גֵּר
דְּלָתַי לָאֹרַח אֶפְתָּח׃
33 אִם־כִּסִּיתִי כְאָדָם פִּשְׁעִי

לטמון

---

21 כן ברוב ספרים כ"י ונסמר עליו כולא וכן בד"ק, ריא"ז, דיב"ב ורמ"ו. ס"א הֲנִיפֹתִי חסר ו' וכן ד"ב, ר"ן, ד"ס, דיב"ב ודיר"ה. 30 סביר נַפְשָׁם. בס"א נסמר עליו נַפְשִׁי קרי. 32 צ"ל לָאֹרַח כן ת"ק, ת"ם ות"ה. 33 ס"א פִּשְׁעִי וכן ריב"ב, דיר"ה, ה"ע ות"ה.

לְטַמֵּן בְּחֻבִּי עֲוֹנִי׃
34 כִּי אֶעֱרוֹץ | הָמוֹן רַבָּה
וּבִזּוּי מִשְׁפָּחוֹת יְחִתֵּנִי
וָאֹדֹם לֹא־אֵצֵא פָּתַח׃
35 מִי יִתֶּן־לִי | שֹׁמֵעַ לִי
הֶן־תָּוִי שַׁדַּי יַעֲנֵנִי
וְסֵפֶר כָּתַב אִישׁ רִיבִי׃
36 אִם־לֹא עַל־שִׁכְמִי אֶשָּׂאֶנּוּ
אֶעְנְדֶנּוּ עֲטָרוֹת לִי׃
37 מִסְפַּר צְעָדַי אַגִּידֶנּוּ
כְּמוֹ נָגִיד אֶקְרָבֶנּוּ׃
38 אִם־עָלַי אַדְמָתִי תִּזְעָק
וְיַחַד תְּלָמֶיהָ יִבְכְּיוּן׃
39 אִם־כֹּחָהּ אָכָלְתִּי בְלִי־כָסֶף
וְנֶפֶשׁ בְּעָלֶיהָ הָפָחְתִּי׃
40 תַּחַת חִטָּה | יֵצֵא חוֹחַ
וְתַחַת־שְׂעֹרָה בָּאְשָׁה
תַּמּוּ דִבְרֵי אִיּוֹב׃

32 So these three men ceased to answer Job, because he was righteous in his own eyes.
2 Then was kindled the wrath of Elihu the son of Barachel the Buzite, of the kindred of Ram: against Job was his wrath kindled, because he justified himself rather than God.
3 Also against his three friends was his wrath kindled, because they had found no

לב וַיִּשְׁבְּתוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה מֵעֲנוֹת אֶת־אִיּוֹב כִּי
2 הָיָא צַדִּיק בְּעֵינָיו׃ וַיִּחַר אַף | אֱלִיהוּא בֶן־בַּרַכְאֵל הַבּוּזִי
מִמִּשְׁפַּחַת רָם בְּאִיּוֹב חָרָה אַפּוֹ עַל־צַדְּקוֹ נַפְשׁוֹ
3 מֵאֱלֹהִים׃ וּבִשְׁלֹשֶׁת רֵעָיו חָרָה אַפּוֹ עַל אֲשֶׁר לֹא־

מצאו

34 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י, ד"ב, ד"ד הס"ו וכן ב"א, ב"נ וב"ח משפחות וכן ד"ב, ד"נ, ד"ו ה"ם, ס"א ובוז משפחות. 34 v. כן בסקה ובלא גגינה בספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ס, ד"י, ד"ו, ד"ד הס"ו, ס"א ולא־ וכן ד"ב ויי־ב. 35 v. כן בסגול ובלא גגינה ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו ה' וכן בר"א וד"י, ס"א תָּן וכן ד"ב, ד"ג, ד"ס, ד"י, ד"ד. 37 v. כן בדחי ברוב ספרים כ"י ד"י, ס"א צעדי וכן ד"ב, ד"ג, ד"ס, ד"י, ד"ד ודס"ו. 37 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ס, ד"י, ד"ב, ד"ד הס"ו, בהללי פְּסִיק סקף. לב. 2 v. בס"א יש כאן פסקא. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י, ד"ד הס"ו, ס"א בַּרְכְאֵל פתח וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ס, ד"י"א ודכ"ו.

answer, and yet had condemned Job.

4 Now Elihu had waited till Job had spoken, because they were elder than he.

5 When Elihu saw that there was no answer in the mouth of these three men, then his wrath was kindled.

6 And Elihu the son of Barachel the Buzite answered and said, I am young, and ye are very old; wherefore I was afraid, and durst not shew you mine opinion.

7 I said, Days should speak, and multitude of years should teach wisdom.

8 But there is a spirit in man: and the inspiration of the Almighty giveth them understanding.

9 Great men are not always wise: neither do the aged understand judgment.

10 Therefore I said, Hearken to me; I also will shew mine opinion.

11 Behold, I waited for your words; I gave ear to your reasons, whilst ye searched out what to say.

12 Yea, I attended unto you, and, behold, there was none of you that convinced Job, or that answered his words:

13 Lest ye should say, We have found out wisdom:

4 וְאִיּוֹב חִכָּה אֶת־אֱלִיהוּא בִּדְבָרִים כִּי זְקֵנִים־הֵמָּה מִמֶּנּוּ לְיָמִים׃
5 וַיַּרְא אֱלִיהוּא כִּי אֵין מַעֲנֶה בְּפִי שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר אַפּוֹ׃

6 וַיַּעַן אֱלִיהוּא בֶּן־בַּרַכְאֵל הַבּוּזִי וַיֹּאמַר׃
7 צָעִיר אָנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים
עַל־כֵּן זָחַלְתִּי וָאִירָא
מֵחַוֹת דֵּעִי אֶתְכֶם׃
8 אָמַרְתִּי יָמִים יְדַבֵּרוּ
וְרֹב שָׁנִים יֹדִיעוּ חָכְמָה׃
9 אָכֵן רוּחַ־הִוא בֶּאֱנוֹשׁ
וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּבִינֵם׃
10 לֹא־רַבִּים יֶחְכָּמוּ
וְזְקֵנִים יָבִינוּ מִשְׁפָּט׃
11 לָכֵן אָמַרְתִּי שִׁמְעָה־לִּי
אֲחַוֶּה דֵּעִי אַף־אָנִי׃
12 הֵן הוֹחַלְתִּי לְדִבְרֵיכֶם
אֲזִין עַד־תְּבוּנֹתֵיכֶם
עַד־תַּחְקְרוּן מִלִּין׃
13 וְעֲדֵיכֶם אֶתְבּוֹנָן
וְהִנֵּה אֵין לְאִיּוֹב מוֹכִיחַ
שֹׁנֵהּ אֲמָרָיו מִכֶּם׃
14 פֶּן־תֹּאמְרוּ מָצָאנוּ חָכְמָה אֵל

---

4 v. תקון סופרים היה ראוי הַדִּין = הָאֱלֹהִים אלא שכינה הכתוב. 4 v. וֵאלִיהוא קרי. 5 v. כן כרוב ספרים כ"י, ד"כ, ד"י ודס"ו, ס"א האנשים רכיע מגרש וכן ד"כ, ד"ג,ד"ו ודס. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ו, ד"י, ודס"ו, ס"א אליהוא וכן ד"נ, ד"ס, ד"י"כ ד"י"ה, וס"א אליהוא וכן ד"ב. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י, ד"י"כ ודס"ו, ס"א בַּרַכְאֵל פתח וכן ד"א, ד"כ, ד"ג, ד"ו, ד"ס, ד"י"א ודס"ו. 6 v. כן כרוב ספרים כ"י ויאמַר: סוף פסוק וכן בר"א, ד"כ, ד"נ, ד"ו ד"ס, ד"י"א, ד"י"ב ד"י"ד. 11 v. כן כתיב ברוב ספרים כ"י, ד"כ, ד"ב, ד"ז, ד"י, ד"י"א ד"ס: ס"א לִי רפי וכן ד"י"ב ד"י"ד. 12 v. כן למעלה, למדנתאי סַלִּים וכן בר"א. 13 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"נ, ד"ו, ד"ס, ד"י, ד"י"כ, ד"י"ד ודס"ו, ס"א והנה אֵין וכן ד"כ.

God thrusteth him down, not man.

14 Now he hath not directed his words against me: neither will I answer him with your speeches.

15 They were amazed, they answered no more: they left off speaking.

16 When I had waited, (for they spake not, but stood still, and answered no more;)

17 I said, I will answer also my part, I also will shew mine opinion.

18 For I am full of matter, the spirit within me constraineth me.

19 Behold, my belly is as wine which hath no vent; it is ready to burst like new bottles.

20 I will speak, that I may be refreshed: I will open my lips and answer.

21 Let me not, I pray you, accept any man's person, neither let me give flattering titles unto man.

22 For I know not to give flattering titles; in so doing my maker would soon take me away.

33 Wherefore, Job, I pray thee, hear my speeches, and hearken to all my words.

2 Behold, now I have opened my mouth, my tongue hath spoken in my mouth.

3 My words shall be of the uprightness of my heart:

אֵל יְדַפֶּנּוּ לֹא־אִישׁ׃

15 וְלֹא־עָרַךְ אֵלַי מִלִּין
וּבְאִמְרֵיכֶם לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ׃

16 חִתּוּ לֹא־עָנוּ עוֹד
הֶעְתִּיקוּ מֵהֶם מִלִּים׃

17 וְהוֹחַלְתִּי כִּי־לֹא יְדַבֵּרוּ
כִּי עָמְדוּ לֹא־עָנוּ עוֹד׃

18 אֲמַנֶּה אַף־אֲנִי חֶלְקִי
אַחֲוֶה דֵּעִי אַף־אֲנִי׃

19 כִּי מָלֵתִי מִלִּים
תְּצִיקַתְנִי רוּחַ בִּטְנִי׃

20 הִנֵּה בִטְנִי כְיַיִן לֹא־יִפָּתֵחַ
כְּאֹבוֹת חֲדָשִׁים יִבָּקֵעַ׃

21 אַדַּבְּרָה וְיֵרָוַח לִי
אֶפְתַּח שְׂפָתַי וְאֶעֱנֶה׃

22 אַל־נָא אֶשָּׂא פְּנֵי־אִישׁ
וְאֶל־אָדָם לֹא אַכְנֶּה׃

23 כִּי לֹא יָדַעְתִּי אֶכְנֶּה
כִּמְעַט יִשָּׂאֵנִי עֹשֵׂנִי׃

לג וְאוּלָם שִׁמְעָה אִיּוֹב מִלָּי
וְכָל־דְּבָרַי הַאֲזִינָה׃

2 הִנֵּה־נָא פָּתַחְתִּי פִּי
דִּבְּרָה לְשׁוֹנִי בְּחִכִּי׃

3 יְשָׁר־לִבִּי אִמְרֵי

ורעת

---

16 v. כהללי חיתו׳ וכלא נגינה. 17 v. כן ב״א, ב״נ וחוחלתי. 17 v. כן במקף וכלא נגינה ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ם, ר״י, ר״יב, ריי״ר ודס״ו, ס״א לא וכלא מקף, ובס״א ולא״ וכן ר״ב ור״ו. 19 v. מלאתי קרי, בס״א מלאתי כתיב וקרי וכן ר״א. 21 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״י, ר״יב, ריי״ר ודס״ו, ס״א אדברת וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו ורי״ם, וס״א אדברת ויירוח. לג. 1 v. כן בספרים כ״י ונספר עליו נעיא וכן בר״ג, ר״ן, ר״ם, ר״י, ר״יב, ריי״ר ודס״ו. 1 v. כן ב״א, ב״נ וכל״ כלא נעיא.

and my lips shall utter knowledge clearly.
The Spirit of God hath made me, and the breath of the Almighty hath given me life.
If thou canst answer me, set thy words in order before me, stand up.
Behold, I am according to thy wish in God's stead: I also am formed out of the clay.
Behold, my terror shall not make thee afraid, neither shall my hand be heavy upon thee.
Surely thou hast spoken in mine hearing, and I have heard the voice of thy words, saying,
I am clean without transgression, I am innocent; neither is there iniquity in me.
Behold, he findeth occasions against me, he counteth me for his enemy,
He putteth my feet in the stocks, he marketh all my paths.
Behold, in this thou art not just: I will answer thee, that God is greater than man.
Why dost thou strive against him? for he giveth not account of any of his matters.
For God speaketh once, yea twice, yet man perceiveth it not.
In a dream, in a vision of the night, when deep sleep falleth upon men,

וְתַעְתֹּ֖ת שְׂפָתַ֣י בְּרַ֣ר מִלֵּלוּ׃
4 רוּחַ־אֵ֣ל עָשָׂ֑תְנִי
וְנִשְׁמַ֥ת שַׁדַּ֖י תְּחַיֵּֽנִי׃
5 אִם־תּוּכַ֥ל הֲשִׁיבֵ֑נִי
עֶרְכָ֖ה לְפָנַ֣י הִתְיַצָּֽבָה׃
6 הִנֵּה־אֲנִ֣י כְפִ֣יךָ לָאֵ֑ל
מֵח֥֝֗מֶר קֹרַ֥צְתִּי גַם־אָֽנִי׃
7 הִנֵּ֤ה אֵמָ֖תִי לֹ֣א תְבַעֶתֶ֑ךָ
וְאַכְפִּ֖י עָלֶ֣יךָ לֹא־יִכְבָּֽד׃
8 אַ֤ךְ אָמַ֖רְתָּ בְּאָזְנָ֑י
וְק֥וֹל מִלִּ֗ין אֶשְׁמָֽע׃
9 זַ֭ךְ אֲנִ֣י בְלִי־פָ֑שַׁע
חַ֥֝֗ף אֲנֹכִ֥י וְלֹא־עָ֥וֹן לִֽי׃
10 הֵ֤ן תְּ֭נוּאוֹת עָלַ֣י יִמְצָ֑א
יַחְשְׁבֵ֖נִי לְאוֹיֵ֣ב לֽוֹ׃
11 יָשֵׂ֣ם בַּסַּ֣ד רַגְלָ֑י
יִשְׁמֹ֖ר כָּל־אָרְחֹתָֽי׃
12 הֵ֭ן זֹ֣את לֹא־צָדַ֑קְתָּ אֶעֱנֶ֥ךָּ
כִּֽי־יִרְבֶּ֖ה אֱל֣וֹהַּ מֵאֱנֽוֹשׁ׃
13 מַדּ֤וּעַ אֵ֭לָיו רַ֣בְתָּ
כִּ֤י כָל־דְּבָרָ֖יו לֹ֣א יַעֲנֶֽה׃
14 כִּֽי־בְאַחַ֣ת יְדַבֵּ֣ר אֵ֑ל
וּבַשְּׁנִ֥ית לֹ֝֗א יְשׁוּרֶנָּֽה׃
15 בַּחֲל֥וֹם ׀ חֶזְיוֹן־לָ֑יְלָה
בִּנְפֹ֥ל תַּרְדֵּמָ֖ה עַל־אֲנָשִֽׁים

בתנומות

6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"י, ויי"א ודפ"ו, ס"א חָוֵי וכן ד"ב, ר"צ, ד"ג, ד"ס, ד"ב והי"ד. 7 v. ס"א אֵיקָתִי כלא"ו וכן ר"א ודפ"ו. 7 v. צ"ל וְכַפִּי כן ת"ע. 9 v. ח' זעירא. 10 v. ס"א וְיַחְשְׁבֵנִי וכן ד"א, ת"ע, ת"ס ות"ר. 11 v. בס"א נסמר עליו ב"א אֲרָחֹתַי. 15 v. ס"א נְחָזוֹן וכן ת"ע, ת"ס ות"ר.

in slumberings upon the bed;

16 Then he openeth the ears of men, and sealeth their instruction,

17 That he may withdraw man from his purpose, and hide pride from man.

18 He keepeth back his soul from the pit, and his life from perishing by the sword.

19 He is chastened also with pain upon his bed, and the multitude of his bones with strong pain:

20 So that his life abhorreth bread, and his soul dainty meat.

21 His flesh is consumed away, that it cannot be seen; and his bones that were not seen stick out.

22 Yea, his soul draweth near unto the grave, and his life to the destroyers.

23 If there be a messenger with him, an interpreter, one among a thousand, to shew unto man his uprightness:

24 Then he is gracious unto him, and saith, Deliver him from going down to the pit: I have found a ransom.

25 His flesh shall be fresher than a child's:

בְּתַנוּמוֹת עַל־מִשְׁכָּב׃

16 אָז יְגַלֶּה אֹזֶן אֲנָשִׁים
וּבְמוּסָרָם יַחְתֹּם׃

17 לְהָסִיר אָדָם מַעֲשֵׂהוּ
וְגֵוָה מִגֶּבֶר יְכַסֶּה׃

18 יַחְשֹׂךְ נַפְשׁוֹ מִשָּׁחַת
וְחַיָּתוֹ מֵעֲבֹר בַּשָּׁלַח׃

19 וְהוּכַח בְּמַכְאוֹב עַל־מִשְׁכָּבוֹ
וְרִיב עֲצָמָיו אֵתָן׃

20 וְהִמְאִיס חַיָּתוֹ לֶחֶם
וְנַפְשׁוֹ מַאֲכַל תַּאֲוָה׃

21 יִכְלֶה בְשָׂרוֹ מֵרֹאִי
וְשִׁפְּי עַצְמוֹתָיו לֹא רָאוּ׃

22 וַתִּקְרַב לַשַּׁחַת נַפְשׁוֹ
וְחַיָּתוֹ לַמְמִתִים׃

23 אִם־יֵשׁ עָלָיו | מַלְאָךְ מֵלִיץ
אֶחָד מִנִּי־אָלֶף
לְהַגִּיד לְאָדָם יָשְׁרוֹ׃

24 וַיְחֻנֶּנּוּ וַיֹּאמֶר
פְּדֵהוּ מֵרֶדֶת שָׁחַת
מָצָאתִי כֹפֶר׃

25 רֻטַּשׁ בְּשָׂרוֹ מִנֹּעַר

16 v. כן בסוֹתה בספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"י, ריי"ב, ריי"ד ודס"ו. 17 v. כן ברוב ספרים כ"י, ריי, ריי"ב, ריי"ד ודס"ן, ס"א לְחַסִּיר וכן ר"ג, ר"ו ור"ם, וס"א לחַסִּיר וכן ר"ב. 17 v. צ"ל ממעשה = מִמַּעֲשֵׂהוּ כן ת"ם ות"ר. 17 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ריי ודס"ן, ס"א תּוֹלֵה רביע מגרש וכן ריי"ב וריי"ד. 19 v. למערבאי וְרִיב כתיב. וְרוב קרי, למרנאי וְרוֹב כתיב וקרי, כס"א וְרוֹב כתיב וקרי וכן ר"ב, ד"ו, ריי"א, תר, ת"ע, ת"ם ות"ר. 21 v. וְשִׁפְּי כתיב, וְשִׁפּוּ קרי. 21 v. א' דגושה. 22 v. כן חסר בספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ריי, ריי"א, ריי"ב, ריי"ד ודס"ו. 24 v. ס"א פְּדֵהוּ, וגיל פְּדֵהוּ. 24 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ם, ריי"ב, ריי"ד ודס"ן, ס"א שָׁחַת וכן ר"ב ורי"ו, וס"א שַׁחַת רביע מגרש וכן ר"ו.

he shall return to the days of his youth:
He shall pray unto God, and he will be favourable unto him: and he shall see his face with joy: for he will render unto man his righteousness.
He looketh upon men, and if any say, I have sinned, and perverted that which was right, and it profited me not;
He will deliver his soul from going into the pit, and his life shall see the light.
Lo, all these things worketh God oftentimes with man,
To bring back his soul from the pit, to be enlightened with the light of the living.
Mark well, O Job, hearken unto me: hold thy peace, and I will speak.
If thou hast any thing to say, answer me: speak, for I desire to justify thee.
If not, hearken unto me: hold thy peace, and I shall teach thee wisdom.

Furthermore Elihu answered and said,
Hear my words, O ye wise men;

יָשׁוּב לִימֵי עֲלוּמָיו׃
26 יְעָתֵר אֶל־אֱלוֹהַּ וַיִּרְצֵהוּ
וַיַּרְא פָּנָיו בִּתְרוּעָה
וַיָּשֶׁב לֶאֱנוֹשׁ צִדְקָתוֹ׃
27 יָשַׁר ׀ עַל־אֲנָשִׁים וַיֹּאמַר
חָטָאתִי וְיָשָׁר הֶעֱוֵיתִי
וְלֹא־שָׁוָה לִי׃
28 פָּדָה נַפְשִׁי מֵעֲבֹר בַּשַּׁחַת
וְחַיּוֹתִי בָּאוֹר תִּרְאֶה׃
29 הֵן־כָּל־אֵלֶּה יְפָעֵל־אֵל
פְּעָמַיִם שָׁלוֹשׁ עִם־גָּבֶר׃
30 לְהָשִׁיב נַפְשׁוֹ מִשַּׁחַת
לֵאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים׃
31 הַקְשֵׁב אִיּוֹב שְׁמַע־לִי
הַחֲרֵשׁ וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר׃
32 אִם־יֵשׁ־מִלִּין הָשִׁיבֵנִי
דַּבֵּר כִּי־חָפַצְתִּי צַדְּקֶךָּ׃
33 אִם־אַיִן אַתָּה שְׁמַע־לִי ס
הַחֲרֵשׁ וַאֲאַלֶּפְךָ חָכְמָה׃

לד וַיַּעַן אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃
2 שִׁמְעוּ חֲכָמִים מִלָּי
וידעים

---

27 v. כן מהפך לגרמיה בדוב ספרים כי׳ ד׳ג, ד׳ו, ד׳ט ד׳י ד׳יב, ד׳יר ודט׳ו. 27 v. כן בדוב ספרים כי׳ ד׳ג, ד׳ם, ד׳ן, ד׳ס, ד׳יד ודט׳ו. ס׳א העוּיתי וכן ד׳ב, וס׳א העוּיתי רביע כגרים וכן ד׳ו. 27 v. כן במקף ובלא נגינה בדוב ספרים כי׳ ד׳ב ד׳ג, ד׳ט, ד׳י, ד׳יב ד׳יד ודם׳ו ס׳א ולא ובלא מקף. 28 v. נפשי כתיב, נפשׁי קרי, בס׳א נפשׁי כתיב וקרי וכן ד׳א, ד׳ב, ד׳ו, ד׳ם, ת׳ע ות׳ם, וכס׳א נפשׁו כתיב וקרי וכן ד׳יא חר׳ ות׳ר. 28 v. והיתי כתיב, והיתו קרי, בס׳א והיתי כתיב וקרי וכן ד׳א וכ׳ע, ובס׳א והיתו כתיב וקרי וכן ד׳ב, ד׳ג, ד׳ם, ד׳יא ותד׳. 31 v. ס׳א הקשב איוב וכן ד׳ם, ד׳ו ר׳ם, ד׳יב, ודי׳ד. לד. 1 v. כן בדביע בדוב ספרים כי׳, ד׳ב, ד׳ג, ד׳ט, ד׳י, ד׳יב, ד׳יד ודס׳ו, ס׳א אי׳הוא רביע כגרש.

and give ear unto me, ye that have knowledge.

3 For the ear trieth words, as the mouth tasteth meat.

4 Let us choose to us judgment: let us know among ourselves what is good.

5 For Job hath said, I am righteous: and God hath taken away my judgment.

6 Should I lie against my right? my wound is incurable without transgression.

7 What man is like Job, who drinketh up scorning like water?

8 Which goeth in company with the workers of iniquity, and walketh with wicked men.

9 For he hath said, It profiteth a man nothing that he should delight himself with God.

10 Therefore hearken unto me, ye men of understanding: far be it from God, that he should do wickedness; and from the Almighty, that he should commit iniquity.

11 For the work of a man shall he render unto him, and cause every man to find according to his ways.

12 Yea, surely God will not do wickedly, neither will the Almighty pervert judgment.

13 Who hath given him a charge over the earth? or who hath disposed the whole world?

וְהַקְשִׁיבוּ הָאֲזִינוּ לִי׃
כִּי־אֹזֶן מִלִּין תִּבְחָן 3
וְחֵךְ יִטְעַם לֶאֱכֹל׃
מִשְׁפָּט נִבְחֲרָה־לָּנוּ 4
נֵדְעָה בֵינֵינוּ מַה־טּוֹב׃
כִּי־אָמַר אִיּוֹב צָדַקְתִּי 5
וְאֵל הֵסִיר מִשְׁפָּטִי׃
עַל־מִשְׁפָּטִי אֲכַזֵּב 6
אָנוּשׁ חִצִּי בְלִי־פָשַׁע׃
מִי־גֶבֶר כְּאִיּוֹב 7
יִשְׁתֶּה־לַעַג כַּמָּיִם׃
וְאָרַח לְחַבְרָה עִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן 8
וְלִלְכֹת עִם־אַנְשֵׁי־רֶשַׁע׃
כִּי־אָמַר לֹא יִסְכָּן־גָּבֶר 9
בִּרְצֹתוֹ עִם־אֱלֹהִים׃
לָכֵן אַנְשֵׁי לֵבָב שִׁמְעוּ לִי 10
חָלִלָה לָאֵל מֵרֶשַׁע
וְשַׁדַּי מֵעָוֶל׃
כִּי פֹעַל אָדָם יְשַׁלֶּם־לוֹ 11
וְכְאֹרַח אִישׁ יִמְצָאֶנּוּ׃
אַף־אָמְנָם אֵל לֹא־יַרְשִׁיעַ 12
וְשַׁדַּי לֹא־יְעַוֵּת מִשְׁפָּט׃
מִי־פָקַד עָלָיו אָרְצָה 13
וּמִי שָׂם תֵּבֵל כֻּלָּהּ׃

אם־

3 v. כן במקף ובלא נגינה ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ו״ב, ד״ן, ד״ם, ד״י, ד״ב, ד״ד ודס״ו. 5 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב ודי״, ס״א כי־אמר איוב וכן ד״ג וח״ו, וס״א כי־אמר איוב וכן ד״ם, ד״ד ודס״ו. 6 v. כן ב״א. ב״נ על־ בלא נציא. 8 v. כן כ״א, ב״נ אֲנָשִׁי, ג״א ב״א אֲנָשֵׁי, ב״נ אֲנָשִׁי. 13 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ם, ד״י, ד״ב, ד״ד ודס״ו, ס״א וכו׳ במקף ובלא נגינה וכן ד״י.

14 If he set his heart upon man, if he gather unto himself his spirit and his breath;
15 All flesh shall perish together, and man shall turn again unto dust.
16 If now thou hast understanding, hear this: hearken to the voice of my words.
17 Shall even he that hateth right govern? and wilt thou condemn him that is most just?
18 Is it fit to say to a king, Thou art wicked? and to princes, Ye are ungodly?
19 How much less to him that accepteth not the persons of princes, nor regardeth the rich more than the poor? for they all are the work of his hands.
20 In a moment shall they die, and the people shall be troubled at midnight, and pass away: and the mighty shall be taken away without hand.
21 For his eyes are upon the ways of man, and he seeth all his goings.
22 There is no darkness, nor shadow of death, where the workers of iniquity may hide themselves.
23 For he will not lay upon man more than right; that he should enter into judgment with God.
24 He shall break in pieces mighty men without number, and set others in their stead.
25 Therefore he knoweth their works,

14 אִם־יָשִׂים אֵלָיו לִבּוֹ
רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יֶאֱסֹף׃
15 יִגְוַע כָּל־בָּשָׂר יָחַד
וְאָדָם עַל־עָפָר יָשׁוּב׃
16 וְאִם־בִּינָה שִׁמְעָה־זֹּאת
הַאֲזִינָה לְקוֹל מִלָּי׃
17 הַאַף שׂוֹנֵא מִשְׁפָּט יַחֲבוֹשׁ
וְאִם־צַדִּיק כַּבִּיר תַּרְשִׁיעַ׃
18 הָאֹמֵר לְמֶלֶךְ בְּלִיָּעַל
רָשָׁע אֶל־נְדִיבִים׃
19 אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא פְּנֵי שָׂרִים
וְלֹא־נִכַּר־שׁוּעַ לִפְנֵי־דָל
כִּי־מַעֲשֵׂה יָדָיו כֻּלָּם׃
20 רֶגַע וָמֵתוּ חֲצוֹת לַיְלָה
יִגְעַשׁוּ עָם וְיַעֲבְרוּ
וְיָסִירוּ אַבִּיר לֹא בְיָד׃
21 כִּי־עֵינָיו עַל־דַּרְכֵי־אִישׁ
וְכָל־צְעָדָיו יִרְאֶה׃
22 אֵין חֹשֶׁךְ וְאֵין צַלְמָוֶת
לְהִסָּתֵר שָׁם פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
23 כִּי לֹא עַל־אִישׁ יָשִׂים עוֹד
לַהֲלֹךְ אֶל־אֵל בְּמִשְׁפָּט׃
24 יָרֹעַ כַּבִּירִים לֹא־חֵקֶר
וַיַּעֲמֵד אֲחֵרִים תַּחְתָּם׃
25 לָכֵן יַכִּיר מַעַבְדֵיהֶם

והפך

14 v. כן למערבאי, למרנחאי יָשִׂיב כתיב, יָשִׂים קרי. 16 v. כן בדנש בספרים כ"י, ר"ב, ר"ן, ד"א ודס"ו. 18 v. צ"ל הָאֹמֵר כן ת"ק, ת"ס ות"ד. 19 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ן, ר"ם, ר"י, ד"ס, ד"י ודס"ו, ס"א ולא־נָכַר וכן ר"ב. 20 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ן, ר"ם, ד"י, ד"ב, ד"י ודס"ו, ס"א יגעשו, וס"א יגעשר בסקף ובלא גניגת וכן ד"ב ור"ג. 21 v. בחללי דָּרְכֵי דנש. 22 v. ס"א אֵין בסקף וכן ר"ן, ודב"ו.

and he overturneth them in the night, so that they are destroyed.

26 He striketh them as wicked men in the open sight of others;

27 Because they turned back from him, and would not consider any of his ways:

28 So that they cause the cry of the poor to come unto him, and he heareth the cry of the afflicted.

29 When he giveth quietness, who then can make trouble? and when he hideth his face, who then can behold him? whether it be done against a nation, or against a man only:

30 That the hypocrite reign not, lest the people be ensnared.

31 Surely it is meet to be said unto God, I have borne chastisement, I will not offend any more:

32 That which I see not teach thou me: if I have done iniquity, I will do no more.

33 Should it be according to thy mind? he will recompense it, whether thou refuse, or whether thou choose; and not I: therefore speak what thou knowest.

34 Let men of understanding tell me, and let a wise man hearken unto me.

35 Job hath spoken without knowledge, and his words were without wisdom.

36 My desire is that Job may be tried unto the end

וְהָפַךְ לַיְלָה וְיִדַּכָּאוּ׃
26 תַּחַת רְשָׁעִים סְפָקָם
בִּמְקוֹם רֹאִים׃
27 אֲשֶׁר עַל־כֵּן סָרוּ מֵאֲחֲרָיו
וְכָל־דְּרָכָיו לֹא הִשְׂכִּילוּ׃
28 לְהָבִיא עָלָיו צַעֲקַת דָּל
וְצַעֲקַת עֲנִיִּים יִשְׁמָע׃
29 וְהוּא יַשְׁקִט | וּמִי יַרְשִׁיעַ
וַיַּסְתֵּר פָּנִים וּמִי יְשׁוּרֶנּוּ
וְעַל־גּוֹי וְעַל־אָדָם יָחַד׃
30 מִמְלֹךְ אָדָם חָנֵף
מִמֹּקְשֵׁי עָם׃
31 כִּי אֶל־אֵל הֶאָמֵר נָשָׂאתִי
לֹא אֶחְבָּל׃
32 בִּלְעָדַי אֲחֵזֶה אַתָּה הָרֵנִי
אִם־עָוֶל פָּעַלְתִּי לֹא אֹסִיף׃
33 הֵמֵעִמְּךָ יְשַׁלְּמֶנָּה | כִּי־מָאַסְתָּ
כִּי־אַתָּה תִבְחַר וְלֹא־אָנִי
וּמַה־יָּדַעְתָּ דַּבֵּר׃
34 אַנְשֵׁי לֵבָב יֹאמְרוּ לִי
וְגֶבֶר חָכָם שֹׁמֵעַ לִי׃
35 אִיּוֹב לֹא־בְדַעַת יְדַבֵּר
וּדְבָרָיו לֹא בְהַשְׂכֵּיל׃
36 אֲבִי יִבָּחֵן אִיּוֹב עַד־נֶצַח

עַל־

---

25 v. כן ב"א, ב"נ וַיַּרְבֵּאוּ. 26 v. כן ברוב ספרים כי"י, ר"ב, ר"ג, ד"ם, ר"י, די"ב, די"ד ורמ"ן, ס"א סְפָקָם רביע כנרש וכן ר"ו. 29 v. ס"א וּמִי וכן ד"ב, ד"ג ור"ם, וס"א וּמִי וכן די"ב ודי"ד. 30 v. כן ברביע ברוב ספרים כי"י, ר"ב, ד"ג, ר"ם, ד"י, די"ב, די"ד והכ"ו, ס"א חָנֵף, וס"א חֹנֵף רביע מגרש וכן ר"ו. 31 v. כן ברוב ספרים כי"י, ד"ב, ר"ג, ד"ם, ר"י די"ב, די"ד ורמ"ן, ס"א נשאתי רביע מגרש. 32 v. כ"א אַיִן יכו ד"א ודי"א.

because of his answers for wicked men.
For he addeth rebellion unto his sin, he clappeth his hands among us, and multiplieth his words against God.

Elihu spake moreover, and said,
Thinkest thou this to be right, that thou saidst, My righteousness is more than God's?
For thou saidst, What advantage will it be unto thee? and, What profit shall I have, if I be cleansed from my sin?
I will answer thee, and thy companions with thee.
Look unto the heavens, and see; and behold the clouds which are higher than thou.
If thou sinnest, what doest thou against him? or if thy transgressions be multiplied, what doest thou unto him?
If thou be righteous, what givest thou him? or what receiveth he of thine hand?
Thy wickedness may hurt a man as thou art; and thy righteousness may profit the son of man.
By reason of the multitude of oppressions they make the oppressed to cry: they cry out by reason of the arm of the mighty.
But none saith, Where is God my maker,

עַל־תְּשֻׁבֹת בַּאֲנָשִׁי־אָוֶן׃
87 כִּי יֹסִיף עַל־חַטָּאתוֹ פָּשַׁע
בֵּינֵינוּ יִסְפֹּק
וְיֶרֶב אֲמָרָיו לָאֵל׃

לה
וַיֹּסֶף אֱלִיהוּ וַיֹּאמַר׃
2 הַזֹּאת חָשַׁבְתָּ לְמִשְׁפָּט
אָמַרְתָּ צִדְקִי מֵאֵל׃
3 כִּי־תֹאמַר מַה־יִּסְכָּן־לָךְ
מֶה־אֹעִיל מֵחַטָּאתִי׃
4 אֲנִי אָשִׁיבְךָ מִלִּין
וְאֶת־רֵעֶיךָ עִמָּךְ׃
5 הַבֶּט שָׁמַיִם וּרְאֵה
וְשׁוּר שְׁחָקִים גָּבְהוּ מִמֶּךָּ׃
6 אִם־חָטָאתָ מַה־תִּפְעַל־בּוֹ
וְרַבּוּ פְשָׁעֶיךָ מַה־תַּעֲשֶׂה־לּוֹ׃
7 אִם־צָדַקְתָּ מַה־תִּתֶּן־לוֹ
אוֹ מַה־מִּיָּדְךָ יִקָּח׃
8 לְאִישׁ כָּמוֹךָ רִשְׁעֶךָ
וְלִבֶן־אָדָם צִדְקָתֶךָ׃
9 מֵרֹב עֲשׁוּקִים יְזֵעִיקוּ
יְשַׁוְּעוּ מִזְּרוֹעַ רַבִּים׃
10 וְלֹא־אָמַר אַיֵּה אֱלוֹהַּ עֹשָׂי נתן

לה. 1 v. אֱלִיהוּא קרי, בס״א אֱלִיהוּא כתיב וקרי וכן ד״ב, די״א, די״ב ודי״ד 3 v. ס״א מַה ובלא סקף וכן ד״ב, ד״ג, די״ו, ד״ם, די״ב, די״ד, וס״א מָה. 4 v. כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו נגיעא וכן בר״ג, די״ו, ד״ם, די״ב, די״ד ודס״ו. 8 v. כן ברוב ספרים כ״י ודכ״ו, ס״א לְאִישׁ כְּמוֹךָ וכן די״ב ודי״ד, וס״א לְאִישׁ כָּמוֹךָ וכן ד״ב, ד״ג, ד״ם ודי״ו. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, די״ו ודס״ו, ס״א סָרֵב וכן ד״ג, די״ו, ד״ם די״ב ודי״ד. 9 v. ס״א קָרוֹב כלא וכן ד״ם, די״ב, די״ד ודס״ו. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ו, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א כּוֹרְעִין וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו ודי״ם. 10 v. כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו נגיעא ב: בר״ג, ד״ו, די״ב, די״ד ודס״ו.

who giveth songs in the night;

11 Who teacheth us more than the beasts of the earth, and maketh us wiser than the fowls of heaven?

12 There they cry, but none giveth answer, because of the pride of evil men.

13 Surely God will not hear vanity, neither will the Almighty regard it.

14 Although thou sayest thou shalt not see him, yet judgment is before him; therefore trust thou in him.

15 But now, because it is not so, he hath visited in his anger; yet he knoweth it not in great extremity:

16 Therefore doth Job open his mouth in vain; he multiplieth words without knowledge.

36 Elihu also proceeded, and said,

2 Suffer me a little, and I will shew thee that I have yet to speak on God's behalf.

3 I will fetch my knowledge from afar, and will ascribe righteousness to my Maker.

4 For truly my words shall not be false: he that is perfect in knowledge is with thee.

5 Behold, God is mighty, and despiseth not any: he is mighty in strength and wisdom.

6 He preserveth not the life of the wicked: but giveth right to the poor.

נֹתֵן זְמִרוֹת בַּלָּיְלָה׃

11 מַלְּפֵנוּ מִבְּהֶמוֹת אֶרֶץ
וּמֵעוֹף הַשָּׁמַיִם יְחַכְּמֵנוּ׃

12 שָׁם יִצְעֲקוּ וְלֹא יַעֲנֶה
מִפְּנֵי גְּאוֹן רָעִים׃

13 אַךְ־שָׁוְא לֹא־יִשְׁמַע אֵל
וְשַׁדַּי לֹא יְשׁוּרֶנָּה׃

14 אַף כִּי־תֹאמַר לֹא תְשׁוּרֶנּוּ
דִּין לְפָנָיו וְתוֹחַל לוֹ׃

15 וְעַתָּה כִּי־אַיִן פָּקַד אַפּוֹ
וְלֹא־יָדַע בַּפַּשׁ מְאֹד׃

16 וְאִיּוֹב הֶבֶל יְפַצֶּה־פִּיהוּ
בְּבִלְי־דַעַת מִלִּין יַכְבִּיר׃

לו וַיֹּסֶף אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃

2 כַּתַּר־לִי זְעִיר וְאֲחַוְךָ
כִּי־עוֹד לֵאלוֹהַּ מִלִּים׃

3 אֶשָּׂא דֵעִי לְמֵרָחוֹק
וּלְפֹעֲלִי אֶתֵּן־צֶדֶק׃

4 כִּי־אָמְנָם לֹא־שֶׁקֶר מִלָּי
תְּמִים דֵּעוֹת עִמָּךְ׃

5 הֵן־אֵל כַּבִּיר וְלֹא יִמְאָס
כַּבִּיר כֹּחַ לֵב׃

6 לֹא־יְחַיֶּה רָשָׁע
וּמִשְׁפַּט עֲנִיִּים יִתֵּן׃

לא־

---

14 v. בס״א תְּשׁוּרֵנִי כתיב, תְּשׁוּרֶנּוּ קרי. 14 v. כן ב״א, ב״נ ותחולל. ס״א ותחלל וכן ד״נ, ד״ן, ד״ס, ד״ב ודי״ד. לו, 1 v. כן כרבינ כרוב ספרים כי״, ד״ב, ד״נ, ד״ן, ד״ס, ד״י, ד״ב ד״ד ודכ״ו, ס״א אליהוא רביע בגדש. 3 v. כן ב״א, ב״נ אתן וכלא מקף. 5 v. ס״א לא וכן ד״ב, ד״ד, תר, ת״ע, ת״ס ותיר.

7 לֹא־יִגְרַע מִצַּדִּיק עֵינָיו
וְאֶת־מְלָכִים לַכִּסֵּא
וַיֹּשִׁיבֵם לָנֶצַח וַיִּנָּבֵהוּ׃
8 וְאִם־אֲסוּרִים בַּזִּקִּים
יִלָּכְדוּן בְּחַבְלֵי־עֹנִי׃
9 וַיַּגֶּד לָהֶם פָּעָלָם
וּפִשְׁעֵיהֶם כִּי יִתְגַּבָּרוּ׃
10 וַיְגַל אָזְנָם לַמּוּסָר
וַיֹּאמֶר כִּי־יָשׁוּבוּן מֵאָוֶן׃
11 אִם־יִשְׁמְעוּ וְיַעֲבֹדוּ
יְכַלּוּ יְמֵיהֶם בְּטוּב וּשְׁנֹתָם בַּנְּעִימִים׃
12 וְאִם־לֹא יִשְׁמְעוּ בְּשֶׁלַח יַעֲבֹרוּ
וְיִגְוְעוּ בְּבִלִי דָעַת׃
13 וְחַנְפֵי־לֵב יָשִׂימוּ אָף
לֹא יְשַׁוְּעוּ כִּי אֲסָרָם׃
14 תָּמֹת בַּנָּעַר נַפְשָׁם
וְחַיָּתָם בַּקְּדֵשִׁים׃
15 יְחַלֵּץ עָנִי בְעָנְיוֹ
וַיְגַל בַּלַּחַץ אָזְנָם׃
16 וְאַף הֲסִיתְךָ | מִפִּי־צָר
רַחַב לֹא־מוּצָק תַּחְתֶּיהָ
וְנַחַת שָׁלְחָנְךָ מָלֵא דָּשֶׁן׃
17 וְדִין־רְשָׁע מָלֵאתָ
דִּין וּמִשְׁפָּט יִתְמֹכוּ׃
18 כִּי־חֵמָה פֶּן־יְסִיתְךָ בְשָׂפֶק

ורב־

ז v. כס״א נמסר עליו עינינו קרי. 11 v. סא״א ויעבדו בר׳ וכן ר״א. 11 v. ס״א יבלו בב׳ וכן ר״א. ר״ב. ר״ן. ר״ם. ר״ר חיד: עיין למ״ל כ״א י״ב. וכס״א יבלו כתיב. יבלו קרי. ובס״א יבלו כתיב. יכלו קרי. 16 v. כן ברוב ספרים כ״י. ר״ב. ר״ג. ר״ם. ר״ר. ר״ר ר״ב. ס״א בוצק קבין וכן ר״י וריא. 18 v. כן לבעיבאי. לכדנחאי בסמק וכן ר״י.

He withdraweth not his eyes from the righteous: but with kings are they on the throne; yea, he doth establish them for ever, and they are exalted.
And if they be bound in fetters, and be holden in cords of affliction;
Then he sheweth them their work, and their transgressions that they have exceeded.
He openeth also their ear to discipline, and commandeth that they return from iniquity.
If they obey and serve him, they shall spend their days in prosperity, and their years in pleasures.
But if they obey not, they shall perish by the sword, and they shall die without knowledge.
But the hypocrites in heart heap up wrath: they cry not when he bindeth them.
They die in youth, and their life is among the unclean.
He delivereth the poor in his affliction, and openeth their ears in oppression.
Even so would he have removed thee out of the strait into a broad place, where there is no straitness; and that which should be set on thy table should be full of fatness.
But thou hast fulfilled the judgment of the wicked: judgment and justice take hold on thee.
Because there is wrath, beware lest he take thee away with his stroke:

then a great ransom cannot deliver thee.

19 Will he esteem thy riches? no, not gold, nor all the forces of strength.

20 Desire not the night, when people are cut off in their place.

21 Take heed, regard not iniquity: for this hast thou chosen rather than affliction.

22 Behold, God exalteth by his power: who teacheth like him?

23 Who hath enjoined him his way? or who can say, Thou hast wrought iniquity?

24 Remember that thou magnify his work, which men behold.

25 Every man may see it; man may behold it afar off.

26 Behold, God is great, and we know him not, neither can the number of his years be searched out.

27 For he maketh small the drops of water: they pour down rain according to the vapour thereof:

28 Which the clouds do drop and distil upon man abundantly.

29 Also can any understand the spreadings of the clouds, or the noise of his tabernacle?

30 Behold, he spreadeth his light upon it, and covereth the bottom of the sea.

וְרֹב־כֹּפֶר אַל־יַטֶּךָּ׃

19 הֲיַעֲרֹךְ שׁוּעֲךָ לֹא בְצָר
וְכֹל מַאֲמַצֵּי־כֹחַ׃

20 אַל־תִּשְׁאַף הַלַּיְלָה
לַעֲלוֹת עַמִּים תַּחְתָּם׃

21 הִשָּׁמֶר אַל־תֵּפֶן אֶל־הָאָוֶן
כִּי עַל־זֶה בָּחַרְתָּ מֵעֹנִי׃

22 הֵן־אֵל יַשְׂגִּיב בְּכֹחוֹ
מִי כָמֹהוּ מוֹרֶה׃

23 מִי־פָקַד עָלָיו דַּרְכּוֹ
וּמִי־אָמַר פָּעַלְתָּ עַוְלָה׃

24 זְכֹר כִּי־תַשְׂגִּיא פָּעֳלוֹ
אֲשֶׁר שֹׁרְרוּ אֲנָשִׁים׃

25 כָּל־אָדָם חָזוּ בּוֹ
אֱנוֹשׁ יַבִּיט מֵרָחוֹק׃

26 הֵן־אֵל שַׂגִּיא וְלֹא נֵדָע
מִסְפַּר שָׁנָיו וְלֹא־חֵקֶר׃

27 כִּי יִגְרַע נִטְפֵי־מָיִם
יְזַקְּקוּ מָטָר לְאֵדֹו׃

28 אֲשֶׁר־יִזְלוּ שְׁחָקִים
יִרְעֲפוּ עָלֵי | אָדָם רָב׃

29 אַף אִם־יָבִין מִפְרְשֵׂי־עָב
תְּשֻׁאוֹת סֻכָּתוֹ׃

30 הֵן־פָּרַשׂ עָלָיו אוֹרוֹ
וְשָׁרְשֵׁי הַיָּם כִּסָּה׃

כי־

19 v. בס״א נספר עליו לפ קרי. 22 v. ס״א ומי וכן ד״א. 25 v. כן ברוב ספרים כי״, ד״י ודמ״ו, ס״א כל־אדם חזו וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ח, ד״ט הי״ר, וס״א כל־אדם חזו. 27 v. כן ברוב ספרים כי״, ד״י ודמ״ו, ס״א כי־ במקף ובלא נגינה וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ח, ר״ט והי״ר.

31 כִּי־בָם יָדִין עַמִּים
יִתֵּן־אֹכֶל לְמַכְבִּיר׃
32 עַל־כַּפַּיִם כִּסָּה־אוֹר
וַיְצַו עָלֶיהָ בְּמַפְגִּיעַ׃
33 יַגִּיד עָלָיו רֵעֻ
מִקְנֶה אַף־עַל־עוֹלָה׃

לז
אַף־לְזֹאת יֶחֱרַד לִבִּי
וְיִתַּר מִמְּקוֹמוֹ׃
2 שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ בְּרַגְזוֹ קוֹלוֹ
וְהֶגֶה מִפִּיו יֵצֵא׃
3 תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם יְשָׁרֵהוּ
וְאוֹרוֹ עַל־כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃
4 אַחֲרָיו יִשְׁאַג־קוֹל
יַרְעֵם בְּקוֹל גְּאוֹנוֹ
וְלֹא יְעַקְּבֵם כִּי־יִשָּׁמַע קוֹלוֹ׃
5 יַרְעֵם אֵל בְּקוֹלוֹ נִפְלָאוֹת
עֹשֶׂה גְדֹלוֹת וְלֹא נֵדָע׃
6 כִּי לַשֶּׁלֶג יֹאמַר הֱוֵא אָרֶץ
וְגֶשֶׁם מָטָר וְגֶשֶׁם מִטְרוֹת עֻזּוֹ׃
7 בְּיַד־כָּל־אָדָם יַחְתֹּם
לְדַעַת כָּל־אֲנָשִׁי מַעֲשֵׂהוּ׃
8 וַתָּבוֹא חַיָּה בְּמֹו־אָרֶב
וּבְמְעֹנֹתֶיהָ תִּשְׁכֹּן׃

מן־

11 For by them judgeth he the people; he giveth meat in abundance.
12 With clouds he covereth the light; and commandeth it not to shine by the cloud that cometh betwixt.
13 The noise thereof sheweth concerning it, the cattle also concerning the vapour.

37 At this also my heart trembleth, and is moved out of his place.
2 Hear attentively the noise of his voice, and the sound that goeth out of his mouth.
3 He directeth it under the whole heaven, and his lightning unto the ends of the earth.
4 After it a voice roareth: he thundereth with the voice of his excellency; and he will not stay them when his voice is heard.
5 God thundereth marvellously with his voice; great things doeth he, which we cannot comprehend.
6 For he saith to the snow, Be thou on the earth; likewise to the small rain, and to the great rain of his strength.
7 He sealeth up the hand of every man; that all men may know his work.
8 Then the beasts go into dens, and remain in their places.

v. 31 כן כמקף ובלא נגינה בספרים כי׳, ד׳ב, ד׳ג, ד׳ו, ד׳ם, ד׳י, ד׳י׳ב, ד׳י׳ד ודס׳ו. v. 32 ס׳א עָלָיו וכן ד׳ב. v. 32 כן ברוב ספרים כ׳י ונספר עליו רפ׳ וכן בד׳ם, ד׳י׳ב ודס׳ו. ס׳א מַפְגִּיעַ רגש וכן ד׳ב, ד׳ג, ד׳ו, ד׳י, ד׳י׳א וד׳י׳ד. לז, 3 v. כן ברוב ספרים כ׳י ודס׳ו, ס׳א תחת כל־השמים, וס׳א תחת כל־השמים וכן ד׳ב, ד׳ג, ד׳ם, ד׳י׳ב ודי׳ד. 7 v. צ׳ל אנשיומעשהו = אֲנָשִׁים מַעֲשֵׂהוּ כן תר׳. 8 v. כן ברוב ספרים כ׳י ונספר עליו רפ׳ וכן בד׳ם, ד׳י׳א, ד׳י׳ב, ד׳י׳ד ודס׳ו, ס׳א במו־ דגש וכן ד׳א, ד׳ב, ד׳ג, ד׳ו ודס׳ו. 8 v. כן ברוב ספרים כ׳י, ד׳א, ד׳ג, ד׳ם, ד׳י׳ב ודי׳ד, ס׳א וכמְעֹנֹתֶיהָ חסר ו׳ קדמא וכן ד׳ב, ד׳ו ודי׳, וס׳א וכמְעֹנָתֶיהָ חסר דחסר וכן ד׳י׳א.

9 Out of the south cometh the whirlwind: and cold out of the north.
10 By the breath of God frost is given: and the breadth of the waters is straitened.
11 Also by watering he wearieth the thick cloud: he scattereth his bright cloud:
12 And it is turned round about by his counsels: that they may do whatsoever he commandeth them upon the face of the world in the earth.
13 He causeth it to come, whether for correction, or for his land, or for mercy.
14 Hearken unto this, O Job: stand still, and consider the wondrous works of God.
15 Dost thou know when God disposed them, and caused the light of his cloud to shine?
16 Dost thou know the balancings of the clouds, the wondrous works of him which is perfect in knowledge?
17 How thy garments are warm, when he quieteth the earth by the south wind?
18 Hast thou with him spread out the sky, which is strong, and as a molten looking glass?
19 Teach us what we shall say unto him; for we cannot order our speech by reason of darkness.
20 Shall it be told him that I speak? if a man speak, surely he shall be swallowed up.
21 And now men see not the bright light which is in the clouds:

9 מִן־הַחֲדֶר תָּבוֹא סוּפָה
וּמִמְּזָרִים קָרָה׃
10 מִנִּשְׁמַת־אֵל יִתֵּן־קָרַח
וְרֹחַב מַיִם בְּמֵצָק׃
11 אַף־בָּרִי יַטְרִיחַ עָב
יָפִיץ עֲנַן אוֹרוֹ׃
12 וְהוּא מְסִבּוֹת | מִתְהַפֵּךְ בְּתַחְבֻּלוֹתָיו לְפָעֳלָם
כָּל אֲשֶׁר יְצַוֵּם | עַל־פְּנֵי תֵבֵל אַרְצָה׃
13 אִם־לְשֵׁבֶט אִם־לְאַרְצוֹ
אִם־לְחֶסֶד יַמְצִאֵהוּ׃
14 הַאֲזִינָה זֹּאת אִיּוֹב
עֲמֹד וְהִתְבּוֹנֵן | נִפְלְאוֹת אֵל׃
15 הֲתֵדַע בְּשׂוּם־אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם
וְהוֹפִיעַ אוֹר עֲנָנוֹ׃
16 הֲתֵדַע עַל־מִפַּלְשֵׁי־עָב
מִפְלְאוֹת תְּמִים דֵּעִים׃
17 אֲשֶׁר־בְּגָדֶיךָ חַמִּים
בְּהַשְׁקֵט אֶרֶץ מִדָּרוֹם׃
18 תִּרְקַע עִמּוֹ לִשְׁחָקִים
חָזָק כְּרְאִי מוּצָק׃
19 הוֹדִיעֵנוּ מַה־נֹּאמַר לוֹ
לֹא נַעֲרֹךְ מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ׃
20 הֲיְסֻפַּר־לוֹ כִּי אֲדַבֵּר
אִם־אָמַר אִישׁ כִּי יְבֻלָּע׃
21 וְעַתָּה | לֹא רָאוּ אוֹר
בָּהִיר הוּא בַּשְּׁחָקִים

ורוח

---

18 v. בְּתַחְבּוּלֹתָו כתיב, בְּתַחְבּוּלֹתָיו קרי. 16 v. כ"ל חֲתֻמָּאוֹת. 18 ס"א לַשְּׁחָקִים.
19 v. כן למערבאי, למדנחאי חוֹדִיעֵנִי כתיב, הוֹדִיעֵנוּ קרי, בס"א חוֹדִיעֵנִי כתיב וקרי וכן ת"ע וה"ס.

but the wind passeth, and cleanseth them.
Fair weather cometh out of the north: with God is terrible majesty.
Touching the Almighty, we cannot find him out: he is excellent in power, and in judgment, and in plenty of justice: he will not afflict.
Men do therefore fear him: he respecteth not any that are wise of heart.

וְרוּחַ עָבְרָה וְתִטְהָרֵם׃
מִצָּפוֹן זָהָב יֵאָתֶה 22
עַל־אֱלוֹהַּ נוֹרָא הוֹד׃
שַׁדַּי לֹא־מְצָאנֻהוּ שַׂגִּיא־כֹחַ 23
וּמִשְׁפָּט וּרְב־צְדָקָה לֹא יְעַנֶּה׃
לָכֵן יִרְאוּהוּ אֲנָשִׁים 24
לֹא־יִרְאֶה כָּל־חַכְמֵי־לֵב׃

Then the LORD answered Job out of the whirlwind, and said,
Who is this that darkeneth counsel by words without knowledge?
Gird up now thy loins like a man; for I will demand of thee, and answer thou me.
Where wast thou when I laid the foundations of the earth? declare, if thou hast understanding.
Who hath laid the measures thereof, if thou knowest? or who hath stretched the line upon it?
Whereupon are the foundations thereof fastened? or who laid the corner stone thereof;
When the morning stars sang together, and all the sons of God shouted for joy?
Or who shut up the sea with doors, when it brake forth, as if it had issued out of the womb?

לח וַיַּעַן־יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִן־הַסְּעָרָה וַיֹּאמַר׃
מִי זֶה | מַחְשִׁיךְ־עֵצָה 2
בְּמִלִּין בְּלִי־דָעַת׃
אֱזָר־נָא כְגֶבֶר חָלָצֶיךָ 3
וְאֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃
אֵיפֹה הָיִיתָ בְּיָסְדִי־אָרֶץ 4
הַגֶּד אִם־יָדַעְתָּ בִינָה׃
מִי־שָׂם מְמַדֶּיהָ כִּי תֵדָע 5
אוֹ מִי־נָטָה עָלֶיהָ קָו׃
עַל־מָה אֲדָנֶיהָ הָטְבָּעוּ 6
אוֹ מִי־יָרָה אֶבֶן פִּנָּתָהּ׃
בְּרָן־יַחַד כּוֹכְבֵי בֹקֶר 7
וַיָּרִיעוּ כָּל־בְּנֵי אֱלֹהִים׃
וַיָּסֶךְ בְּדַלְתַּיִם יָם 8
בְּגִיחוֹ מֶרֶחֶם יֵצֵא׃

נשומי

---

23 v. ס״א וְרֹב וכן ד״ב. דו״ב ודי ר. 23 v. ס״א וַעֲנָה וכן ד״א, ח״ע וח״ס.
לח, 1 v. מַהֲסַעֲרָה כתיב. מִן | הַסְּעָרָה קרי, וע״ל מג = מִנִּי. 1 v. כן ברביע ברוב ספרים כי׳.
ד״ב, ד״ג, ד״ם, ד״י, ד״כ, ד״ד ודס״ו. ס״א הַסְּעָרָה רביע מגרש. 2 v. כן ברוב ספרים כי׳.
ד״י ודס״ו, ס״א מחשיך עצה וכן ד״ב, ד״ו, ד״ם, דו״ב ודו״ד. 2 v. כן ברוב ספרים כי׳
ונכסר עליו דפי דו״א. ס״א בְּמִלִּין רגש ורביע מגרש וכן ד״ג, ד״ו, ד״ם, דו״ב, דו״ד ודס״ו.
3 v. כן ברוב ספרים כי׳, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, דו״ב, דו״ד ודס״ו, ס״א בלי ובלא פקף וכן דו״י.
4 v. פלתחא מגבר רגש וכן ד״כ, ד״י, ודו״א. 3 v. ס״א אֶשְׁאָלְךָ וכן דו״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו,
ד״כ, דו״ב ודו״ד: עיין לקמן מ׳ ז׳.

9 When I made the cloud the garment thereof, and thick darkness a swaddlingband for it,
10 And brake up for it my decreed place, and set bars and doors,
11 And said, Hitherto shalt thou come, but no further: and here shall thy proud waves be stayed?
12 Hast thou commanded the morning since thy days; and caused the dayspring to know his place;
13 That it might take hold of the ends of the earth, that the wicked might be shaken out of it?
14 It is turned as clay to the seal; and they stand as a garment.
15 And from the wicked their light is withholden, and the high arm shall be broken.
16 Hast thou entered into the springs of the sea? or hast thou walked in the search of the depth?
17 Have the gates of death been opened unto thee? or hast thou seen the doors of the shadow of death?
18 Hast thou perceived the breadth of the earth? declare if thou knowest it all.
19 Where is the way where light dwelleth? and as for darkness, where is the place thereof,
20 That thou shouldest take it to the bound thereof, and that thou shouldest know the paths to the house thereof?

9 בְּשׂוּמִי עָנָן לְבֻשׁוֹ
וַעֲרָפֶל חַתֻלָתוֹ׃
10 וָאֶשְׁבֹּר עָלָיו חֻקִּי
וָאָשִׂים בְּרִיחַ וְדָלָתָיִם׃
11 וָאֹמַר עַד־פֹּה תָּבוֹא וְלֹא תֹסִיף
וּפֹא יָשִׁית בִּגְאוֹן גַּלֶיךָ׃
12 הֲמִימֶיךָ צִוִּיתָ בֹּקֶר
יְדִעְתָה° שַׁחַר מְקֹמוֹ׃
13 לֶאֱחֹז בִּכְנָפוֹת הָאָרֶץ
וְיִנָעֲרוּ רְשָׁעִים מִמֶּנָּה׃
14 תִּתְהַפֵּךְ כְּחֹמֶר חוֹתָם
וְיִתְיַצְּבוּ כְּמוֹ לְבוּשׁ׃
15 וְיִמָּנַע מֵרְשָׁעִים אוֹרָם
וּזְרוֹעַ רָמָה תִּשָּׁבֵר׃
16 הֲבָאתָ עַד־נִבְכֵי־יָם
וּבְחֵקֶר תְּהוֹם הִתְהַלָּכְתָּ׃
17 הֲנִגְלוּ לְךָ שַׁעֲרֵי־מָוֶת
וְשַׁעֲרֵי צַלְמָוֶת תִּרְאֶה׃
18 הִתְבֹּנַנְתָּ עַד־רְחָבֵי־אָרֶץ
הַגֶּד אִם־יָדַעְתָּ כֻּלָּהּ׃
19 אֵי־זֶה דֶּרֶךְ יִשְׁכָּן־אוֹר
וְחֹשֶׁךְ אֵי־זֶה מְקֹמוֹ׃
20 כִּי תִקָּחֶנּוּ אֶל־גְּבוּלוֹ
וְכִי תָבִין נְתִיבוֹת בֵּיתוֹ׃

יודעת

---

11 v. צ"ל תָּשִׁית וכן תר', ת"ס וה"ר. 12 v. יָדְעָתָה שַׁחַר בתיב, וְדַעְתָּ הַשַּׁחַר קרי, וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ד"ו, ד"ס, ר"י"ב והי"ר. 13 vv. 13, 15 ע' חלויות. 19 v. כן בסקף 18 v. ס"א לֶאֱחֹז כלא וכן ר"י ודס"ו. וכלא נגינת ברוב ספרים כ"י, ר"י ודס"ו, ס"א אֲי וכלא סקף. וכס"א אֵיזֶה סלה הרא וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ד"ו, ד"ס, ר"י"ב והי"ר. 20 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ר"ס, ר"י, ר"י"ב והי"ר, ס"א וכִי, וס"א וְכִי בסקף וכן דס"ו.

Knowest thou it, because thou wast then born? or because the number of thy days is great?
Hast thou entered into the treasures of the snow? or hast thou seen the treasures of the hail,
Which I have reserved against the time of trouble, against the day of battle and war?
By what way is the light parted, which scattereth the east wind upon the earth?
Who hath divided a watercourse for the overflowing of waters, or a way for the lightning of thunder;
To cause it to rain on the earth, where no man is; on the wilderness, wherein there is no man;
To satisfy the desolate and waste ground; and to cause the bud of the tender herb to spring forth?
Hath the rain a father? or who hath begotten the drops of dew?
Out of whose womb came the ice? and the hoary frost of heaven, who hath gendered it?
The waters are hid as with a stone, and the face of the deep is frozen.
Canst thou bind the sweet influences of Pleiades, or loose the bands of Orion?
Canst thou bring forth Mazzaroth in his season? or canst thou guide Arcturus with his sons?

יָדַעְתָּ כִּי־אָז תִּוָּלֵד 21
וּמִסְפַּר יָמֶיךָ רַבִּים׃
הֲבָאתָ אֶל־אֹצְרוֹת שָׁלֶג 22
וְאֹצְרוֹת בָּרָד תִּרְאֶה׃
אֲשֶׁר חָשַׂכְתִּי לְעֵת צָר 23
לְיוֹם קְרָב וּמִלְחָמָה׃
אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ יֵחָלֵק אוֹר 24
יָפֵץ קָדִים עָלֵי־אָרֶץ׃
מִי־פִלַּג לַשֶּׁטֶף תְּעָלָה 25
וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז קֹלוֹת׃
לְהַמְטִיר עַל־אֶרֶץ לֹא־אִישׁ 26
מִדְבָּר לֹא־אָדָם בּוֹ׃
לְהַשְׂבִּיעַ שֹׁאָה וּמְשֹׁאָה 27
וּלְהַצְמִיחַ מֹצָא דֶשֶׁא׃
הֲיֵשׁ־לַמָּטָר אָב 28
אוֹ מִי־הוֹלִיד אֶגְלֵי־טָל׃
מִבֶּטֶן מִי יָצָא הַקָּרַח 29
וּכְפֹר שָׁמַיִם מִי יְלָדוֹ׃
בָּאֶבֶן מַיִם יִתְחַבָּאוּ 30
וּפְנֵי תְהוֹם יִתְלַכָּדוּ׃
הֲתִקְשֹׁר מַעֲדַנּוֹת כִּימָה 31
אֹו־מְשַׁכוֹת כְּסִיל תְּפַתֵּחַ׃
הֲתֹצִיא מַזָּרוֹת בְּעִתּוֹ 32
וְעַיִשׁ עַל־בָּנֶיהָ תַנְחֵם׃

הידעת

---

31 .v כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"י"א, רי"ב ודט"ו. ס"א שואה מלא וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"ז, ד"י"ב והי"ד. 27 .v ס"א ומשואה מלא וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"ז, ד"ח, ד"י"א, ד"י"ב, ד"י"ד ודמ"ו. 29 .v כן ברוב ספרים כ"י, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"ז ודמ"ו וכן ב"א, ס"א היש למטר וכן ב"ג. וס"א היש למטר וכן ד"ב, ד"י"ב והי"ד. 31 .v ס"א מושכות מלא וכן ד"ב, ד"ג, ד"ם, ד"ז, ד"י"ב והי"ד.

33 Knowest thou the ordinances of heaven? canst thou set the dominion thereof in the earth?
34 Canst thou lift up thy voice to the clouds, that abundance of waters may cover thee?
35 Canst thou send lightnings, that they may go, and say unto thee, Here we are?
36 Who hath put wisdom in the inward parts? or who hath given understanding to the heart?
37 Who can number the clouds in wisdom? or who can stay the bottles of heaven,
38 When the dust groweth into hardness, and the clods cleave fast together?
39 Wilt thou hunt the prey for the lion? or fill the appetite of the young lions,
40 When they couch in their dens, and abide in the covert to lie in wait?
41 Who provideth for the raven his food? when his young ones cry unto God, they wander for lack of meat.

39 Knowest thou the time when the wild goats of the rock bring forth? or canst thou mark when the hinds do calve?
2 Canst thou number the months that they fulfil? or knowest thou the time when they bring forth?
3 They bow themselves, they bring forth their young ones, they cast out their sorrows.

33 הֲיָדַעְתָּ חֻקּוֹת שָׁמָיִם
אִם־תָּשִׂים מִשְׁטָרוֹ בָּאָרֶץ׃
34 הֲתָרִים לָעָב קוֹלֶךָ
וְשִׁפְעַת־מַיִם תְּכַסֶּךָּ׃
35 הַתְּשַׁלַּח בְּרָקִים וְיֵלֵכוּ ס
וְיֹאמְרוּ לְךָ הִנֵּנוּ׃
36 מִי־שָׂת בַּטֻּחוֹת חָכְמָה
אוֹ מִי־נָתַן לַשֶּׂכְוִי בִינָה׃
37 מִי־יִסְפַּר שְׁחָקִים בְּחָכְמָה
וְנִבְלֵי שָׁמַיִם מִי יַשְׁכִּיב׃
38 בְּצֶקֶת עָפָר לַמּוּצָק
וּרְגָבִים יִדְבָּקוּ׃
39 הָתָצוּד לְלָבִיא טָרֶף
וְחַיַּת כְּפִירִים תְּמַלֵּא׃
40 כִּי־יָשְׁחוּ בַּמְּעוֹנוֹת
יֵשְׁבוּ בַסֻּכָּה לְמַרְאָרֵב׃
41 מִי יָכִין לָעֹרֵב צֵידוֹ
כִּי־יְלָדָו אֶל־אֵל יְשַׁוֵּעוּ
יִתְעוּ לִבְלִי־אֹכֶל׃

לט 1 הֲיָדַעְתָּ עֵת לֶדֶת יַעֲלֵי־סָלַע
חֹלֶל אַיָּלוֹת תִּשְׁמֹר׃
2 תִּסְפֹּר יְרָחִים תְּמַלֶּאנָה
וְיָדַעְתָּ עֵת לִדְתָּנָה׃
3 תִּכְרַעְנָה יַלְדֵיהֶן תְּפַלַּחְנָה
חֶבְלֵיהֶם תְּשַׁלַּחְנָה׃

יחלמו

56 v. כן בדחי בספרים כ"י, ד"ב, ד"נ, ד"ן, ד"ם, ד"י, ד"כ, ד"ד ודמ"ו. ס"א v. 56 לשכני וכן ד"י ודמ"ו. 41 v. יְלָדָו כתיב. יְלָדָיו קרי. לט. 9 v. בן ברוב ספרים כ"י תספר עליו סלא וכן נדי ודמ"ו. ס"א תִּסְפֹּר חסר וכן ד"א, ד"ב, ד"נ, ד"ן, ד"ם, ד"י, ד"כ ד"י"ד.

Their young ones are in good liking, they grow up with corn; they go forth, and return not unto them.

4 יַחְלְמוּ בְנֵיהֶם יִרְבּוּ בַבָּר
יָצְאוּ וְלֹא־שָׁבוּ לָמוֹ׃

Who hath sent out the wild ass free? or who hath loosed the bands of the wild ass?

5 מִי־שִׁלַּח פֶּרֶא חָפְשִׁי
וּמֹסְרוֹת עָרוֹד מִי פִתֵּחַ׃

Whose house I have made the wilderness, and the barren land his dwellings.

6 אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי עֲרָבָה בֵיתוֹ
וּמִשְׁכְּנוֹתָיו מְלֵחָה׃

He scorneth the multitude of the city, neither regardeth he the crying of the driver.

7 יִשְׂחַק לַהֲמוֹן קִרְיָה
תְּשֻׁאוֹת נוֹגֵשׂ לֹא יִשְׁמָע׃

The range of the mountains is his pasture, and he searcheth after every green thing.

8 יְתוּר הָרִים מִרְעֵהוּ
וְאַחַר כָּל־יָרֹק יִדְרוֹשׁ׃

Will the unicorn be willing to serve thee, or abide by thy crib?

9 הֲיֹאבֶה רֵים עָבְדֶךָ
אִם־יָלִין עַל־אֲבוּסֶךָ׃

Canst thou bind the unicorn with his band in the furrow? or will he harrow the valleys after thee?

10 הֲתֶקְשָׁר־רֵים בְּתַלְמ עֲבֹתוֹ
אִם־יְשַׂדֵּד עֲמָקִים אַחֲרֶיךָ׃

Wilt thou trust him, because his strength is great? or wilt thou leave thy labour to him?

11 הֲתִבְטַח־בּוֹ כִּי־רַב כֹּחוֹ
וְתַעֲזֹב אֵלָיו יְגִיעֶךָ׃

Wilt thou believe him, that he will bring home thy seed, and gather it into thy barn?

12 הַתַּאֲמִין בּוֹ כִּי־יָשִׁיב זַרְעֶךָ
וְגָרְנְךָ יֶאֱסֹף׃

Gavest thou the goodly wings unto the peacocks? or wings and feathers unto the ostrich?

13 כְּנַף־רְנָנִים נֶעֱלָסָה
אִם־אֶבְרָה חֲסִידָה וְנֹצָה׃

Which leaveth her eggs in the earth, and warmeth them in dust,

14 כִּי־תַעֲזֹב לָאָרֶץ בֵּיצֶיהָ
וְעַל־עָפָר תְּחַמֵּם׃

And forgetteth that the foot may crush them, or that the wild beast may break them.

15 וַתִּשְׁכַּח כִּי־רֶגֶל תְּזוּרֶהָ
וְחַיַּת הַשָּׂדֶה תְּרוֹשֵׁהָ׃

הקשיח

---

v. 4 כן בכקף ובלא נגינה בדוב בספרים כ"י, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י, ד"ב, ד"י"ד דס"ו, ס"א הלא ובלא מקף. v. 6 כן בדוב בספרים כ"י ונמסר עליו מלא וכן בד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י, ד"י"ב, ד"י"ד דס"ו, ס"א אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי עֲרָבָה בֵיתוֹ וכן ד"י"א. v. 7 כן בדוב בספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ו, ד"ם, ד"י דד"ב דס"ו, ס"א נֹגֵשׂ חסר וכן ד"ב, ד"י"א, ד"י"ב ד"י"ד. v. 12 יָשִׁוב כתיב, יָשִׁיב קרי. v. 15 כן באתנח בספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י, ד"י"ב, ד"י"ד דס"ו. v. 15 כן למערבאי, לסרנחאי וְחַיַּת נקוד על חי"ת ד"י"ד.

16 She is hardened against her young ones, as though they were not hers: her labour is in vain without fear;
17 Because God hath deprived her of wisdom, neither hath he imparted to her understanding.
18 What time she lifteth up herself on high, she scorneth the horse and his rider.
19 Hast thou given the horse strength? hast thou clothed his neck with thunder?
20 Canst thou make him afraid as a grasshopper? the glory of his nostrils is terrible.
21 He paweth in the valley, and rejoiceth in his strength: he goeth on to meet the armed men.
22 He mocketh at fear, and is not affrighted; neither turneth he back from the sword.
23 The quiver rattleth against him, the glittering spear and the shield.
24 He swalloweth the ground with fierceness and rage: neither believeth he that it is the sound of the trumpet.
25 He saith among the trumpets, Ha, ha; and he smelleth the battle afar off, the thunder of the captains, and the shouting.
26 Doth the hawk fly by thy wisdom, and stretch her wings toward the south?

16 הִקְשְׁתַּח בָּנֶיהָ לִלֹא־לָהּ
לָרִיק יְגִיעָהּ בִּלִי־פָחַד׃
17 כִּי־הִשָּׁהּ אֱלוֹהַּ חָכְמָה
וְלֹא־חָלַק לָהּ בִּבִינָה׃
18 כָּעֵת בַּמָּרוֹם תַּמְרִיא
תִּשְׂחַק לַסּוּס וְלִרְכְּבוֹ׃
19 הֲתִתֵּן לַסּוּס גְּבוּרָה
הֲתַלְבִּישׁ צַוָּארוֹ רַעְמָה׃
20 הֲתַרְעִישֶׁנּוּ כָּאַרְבֶּה
הוֹד נַחְרוֹ אֵימָה׃
21 יַחְפְּרוּ בָעֵמֶק וְיָשִׂישׂ בְּכֹחַ
יֵצֵא לִקְרַאת נָשֶׁק׃
22 יִשְׂחַק לְפַחַד וְלֹא יֵחָת
וְלֹא־יָשׁוּב מִפְּנֵי־חָרֶב׃
23 עָלָיו תִּרְנֶּה אַשְׁפָּה
לַהַב חֲנִית וְכִידוֹן׃
24 בְּרַעַשׁ וְרֹגֶז יְגַמֶּא־אָרֶץ
וְלֹא יַאֲמִין כְּי־קוֹל שׁוֹפָר׃
25 בְּדֵי שׁוֹפָר יֹאמַר הֶאָח
וּמֵרָחוֹק יָרִיחַ מִלְחָמָה
רַעַם שָׂרִים וּתְרוּעָה׃
26 הֲמִבִינְךָ יַאֲבֶר־נֵץ
יִפְרֹשׂ כְּנָפָיו לְתֵימָן׃

אם־

---

v. 17 כן במקף ובלא נגינה ברוב ספרים כי״, ר״ב, ד״נ, ד״ו, ר״ם, ד״י, ר״ב, ד״ר ודס״ו, ס״א ולא ובלא מקף. v. 18 כן ב״א, ב״נ תִּשְׂחַק בלא נעויא. v. 19 פתוחה בסיני. v. 21 צ״ל יַחְפֹּר כן ח״ע, ח״ם וח״ר. v. 22 כן ברוב ספרים כ״י ודס״ו, ס״א ולא או ולא ובלא מקף וכן ר״ב, ד״נ, ד״ו, ר״ם, ד״י, ר״ב, ד״ר ודי״ר. v. 24 כן במקף ובלא נגינת ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ד״נ, ד״ו, ר״ם, ר״י, ד״ב, ד״ר ודס״ו, ס״א כֹּי ובלא מקף. v. 26 כן ברוב ספרים כ״י ודס״ו, ס״א הֲמִבִינתְךָ וכן־ר״ב, ד״ו ורי״ם, ות״א הֲמִבִינתְךָ וכן ר״ב ד״י, ד״ר ודי״ר. v. 26 כְּנָפָו או כְּנָפוֹ כתיב, כְּנָפָיו קרי, בס״א כְּנָפָיו כתיב וקרי וכן ד״א ור״ם.

27 Doth the eagle mount up at thy command, and make her nest on high?
28 She dwelleth and abideth on the rock, upon the crag of the rock, and the strong place.
29 From thence she seeketh the prey, and her eyes behold afar off.
30 Her young ones also suck up blood: and where the slain are, there is she.

0 Moreover the LORD answered Job, and said,
2 Shall he that contendeth with the Almighty instruct him? he that reproveth God, let him answer it.
3 Then Job answered the LORD, and said,
4 Behold, I am vile; what shall I answer thee? I will lay mine hand upon my mouth.
5 Once have I spoken; but I will not answer: yea, twice; but I will proceed no further.
6 Then answered the LORD unto Job out of the whirlwind, and said,
7 Gird up thy loins now like a man: I will demand of thee, and declare thou unto me.
8 Wilt thou also disannul my judgment?

27 אִם־עַל־פִּיךָ יַגְבִּיהַ נָשֶׁר
וְכִי יָרִים קִנּוֹ׃
28 סֶלַע יִשְׁכֹּן וְיִתְלַנָּן
עַל־שֶׁן־סֶלַע וּמְצוּדָה׃
29 מִשָּׁם חָפַר אֹכֶל
לְמֵרָחוֹק עֵינָיו יַבִּיטוּ׃
30 וְאַפְרֹחָו יְעַלְעוּ־דָם
וּבַאֲשֶׁר חֲלָלִים שָׁם הוּא׃

מ וַיַּעַן יְהוָה אֶת־אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
2 הֲרַב עִם־שַׁדַּי יִסּוֹר
מוֹכִיחַ אֱלוֹהַּ יַעֲנֶנָּה׃

3 וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר׃
4 הֵן קַלֹּתִי מָה אֲשִׁיבֶךָּ
יָדִי שַׂמְתִּי לְמוֹ־פִי׃
5 אַחַת דִּבַּרְתִּי וְלֹא אֶעֱנֶה
וְשְׁתַּיִם וְלֹא אוֹסִיף׃

6 וַיַּעַן יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִן־הַסְּעָרָה וַיֹּאמַר׃
7 אֱזָר־נָא כַגֶּבֶר חָלָצֶיךָ
אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃
8 הַאַף תָּפֵר מִשְׁפָּטָי

תרשיעני

v. 30 וְאַפְרֹחָו כתיב, וְאַפְרֹחָיו קרי. v. 30 כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו רפי וכן בד"א ר"ב, ר"ב, ר"ו, ד"י ורט"ו, ס"א ועלעו וכן ד"ם, ד"ב ה"ד. מ. v. 1 כן ברביע ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ד"י, ד"ב, ד"ד ורט"ו, ס"א איוב רביע מגרש. v. 3 כן ברביע ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ד"י, ד"ב, ד"ד ורט"ו, ס"א יהוה רביע מגרש וכן ר"ו. v. 4 בהללי קלותי כל"א וכן בס"א ובר"ב. v. 5 נ"ל אענה. v. 5 ס"א לא וכן ת"ע ות"ס. v. 6 מנסערה כתיב, מן סערה קרי, ונ"ל מני. v. 6 כן ברביע ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ם ר"י, ד"ב, ד"ד ורט"ו, ס"א סערה רביע מגרש וכן ר"ו. v. 7 ס"א מגבר רגש וכן ר"א, [illegible] ר"ג, ר"ו, ר"ם, ד"י"א, ד"ב, ד"ד ורט"ו.

wilt thou condemn me, that thou mayest be righteous?

9 Hast thou an arm like God? or canst thou thunder with a voice like him?

10 Deck thyself now with majesty and excellency; and array thyself with glory and beauty.

11 Cast abroad the rage of thy wrath: and behold every one that is proud, and abase him.

12 Look on every one that is proud, and bring him low; and tread down the wicked in their place.

13 Hide them in the dust together; and bind their faces in secret.

14 Then will I also confess unto thee that thine own right hand can save thee.

15 Behold now behemoth, which I made with thee; he eateth grass as an ox.

16 Lo now, his strength is in his loins, and his force is in the navel of his belly.

17 He moveth his tail like a cedar: the sinews of his stones are wrapped together.

18 His bones are as strong pieces of brass; his bones are like bars of iron.

19 He is the chief of the ways of God: he that made him can make his sword to approach unto him.

הַרְשִׁיעֵנִי לְמַעַן תִּצְדָּק׃

9 וְאִם־זְרוֹעַ כָּאֵל לָךְ
וּבְקוֹל כָּמֹהוּ תַּרְעֵם׃

10 גְּאֵה־נָא גָאוֹן וְגָבַהּ
וְהוֹד וְהָדָר תִּלְבָּשׁ׃

11 הָפֵץ עֶבְרוֹת אַפֶּךָ
וּרְאֵה כָל־גֵּאֶה וְהַשְׁפִּילֵהוּ׃

12 רְאֵה כָל־גֵּאֶה הַכְנִיעֵהוּ
וְהַדְרֹךְ רְשָׁעִים תַּחְתָּם׃

13 טְמְנֵם בֶּעָפָר יָחַד
פְּנֵיהֶם חֲבֹשׁ בַּטָּמוֹן׃

14 וְגַם־אֲנִי אוֹדְךָ
כִּי־תוֹשִׁיעַ לְךָ יְמִינֶךָ׃

15 הִנֶּה־נָא בְהֵמוֹת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמָּךְ
חָצִיר כַּבָּקָר יֹאכֵל׃

16 הִנֵּה־נָא כֹחוֹ בְמָתְנָיו
וְאוֹנוֹ בִּשְׁרִירֵי בִטְנוֹ׃

17 יַחְפֹּץ זְנָבוֹ כְּמוֹ־אָרֶז
גִּידֵי פַחְדָּו יְשֹׂרָגוּ׃

18 עֲצָמָיו אֲפִיקֵי נְחֹשֶׁת
גַּרְמָיו כְּמֹטֵל בַּרְזֶל׃

19 הוּא רֵאשִׁית דַּרְכֵי־אֵל
הָעֹשֹׂו יגש חַרְבּוֹ׃

כי־

10 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י דמ"ו, ס"א נָא דחי וכן ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ויי"ב ודי"ר. 11 v. כן כ"א וכן ר"א, ב"נ עֶבְרוֹת וכן ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ד"י, ויי"א, ויי"ב, ויי"ד דמ"ו. 13 v. ס"א חֲבוֹשׁ סלא וכן ר"א, ד"ב, ד"ב, ר"ן, ר"ם, ר"י, ויי"ב, ויי"ד דמ"ו. 14 v. כן ברוב ספרים כ"י ונספר עליו חסר יו"ד וכן בר"ב דמ"ו, ס"א תוֹשִׁיעַ סלא וכן ר"א, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ר"י, ויי"א, ויי"ב ודי"ר. 16 v. כן ברוב ספרים כ"י ונספר עליו רפי וכן ברא"א, ר"ם, ד"י, ויי"א דמ"ו, ס"א נִקְּתָיו דגש וכן ר"ב, ר"ג, ר"ן, ויי"ב ודי"ר. 17 v. פַּחֲדוֹ כחיב, פְּחָדָיו קרי, בס"א פְּחָדָיו קרי וכן ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ויי"ב וויי"ר. 18 v. ס"א נְחוּשָׁה וכן ר"א, ר"ב ר"י, ויי"ב ויי"ד.

20 Surely the mountains bring him forth food, where all the beasts of the field play.
21 He lieth under the shady trees, in the covert of the reed, and fens.
22 The shady trees cover him with their shadow; the willows of the brook compass him about.
23 Behold, he drinketh up a river, and hasteth not: he trusteth that he can draw up Jordan into his mouth.
24 He taketh it with his eyes: his nose pierceth through snares.

·1 Canst thou draw out leviathan with an hook? or his tongue with a cord which thou lettest down?
2 Canst thou put an hook into his nose? or bore his jaw through with a thorn?
3 Will he make many supplications unto thee? will he speak soft words unto thee?
4 Will he make a covenant with thee? wilt thou take him for a servant for ever?
5 Wilt thou play with him as with a bird? or wilt thou bind him for thy maidens?
6 Shall the companions make a banquet of him? shall they part him among the merchants?
7 Canst thou fill his skin with barbed irons?

20 כִּי־בוּל הָרִים יִשְׂאוּ־לוֹ
וְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה יְשַׂחֲקוּ־שָׁם׃
21 תַּחַת־צְאָלִים יִשְׁכָּב
בְּסֵתֶר קָנֶה וּבִצָּה׃
22 יְסֹכְכוּ צְאָלִים צִלָּלוֹ
יְסֻבְּבוּהוּ עַרְבֵי־נָחַל׃
23 הֵן יַעְשֹׁק נָהָר לֹא יָחְפּוֹז
יִבְטַח | כִּי־יָגִיחַ יַרְדֵּן אֶל־פִּיהוּ׃
24 בְּעֵינָיו יִקָּחֶנּוּ
בְּמוֹקְשִׁים יִנָּקֵב־אָף׃
25 תִּמְשֹׁךְ לִוְיָתָן בְּחַכָּה
וּבְחֶבֶל תַּשְׁקִיעַ לְשֹׁנוֹ׃
26 הֲתָשִׂים אַגְמֹן בְּאַפּוֹ
וּבְחוֹחַ תִּקֹּב לֶחְיוֹ׃
27 הֲיַרְבֶּה אֵלֶיךָ תַּחֲנוּנִים
אִם־יְדַבֶּר אֵלֶיךָ רַכּוֹת׃
28 הֲיִכְרֹת בְּרִית עִמָּךְ
תִּקָּחֶנּוּ לְעֶבֶד עוֹלָם׃
29 הֲתְשַׂחֶק־בּוֹ כַּצִּפּוֹר
וְתִקְשְׁרֶנּוּ לְנַעֲרוֹתֶיךָ׃
30 יִכְרוּ עָלָיו חַבָּרִים
יֶחֱצוּהוּ בֵּין כְּנַעֲנִים׃
31 הֲתִמְלָא בְשָׂכּוֹת עוֹרוֹ

ובצלצל

---

21 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י והמ"ו. ס"א תַּחַת ובלא מקף וכן ד"ב ה"ו, וס"א תָּחת וכן ד"ג, ר"ם, ד"ב וה"ר. 22 v. ס"א יְסָבְבוּהוּ וכן ר"א וח"ס. 22 v. ס"א צַלָּלוֹ. 22 v. כן למערכאי או יְסָבְבוּהוּ חסר וכן ר"ב, ר"ג, ד"ו, ר"ם, ד"י, ויר"ב,ויר"ד והס"ו, למרנחאי יְסָבְבוּהוּ כתיב. 23 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"י, ויר"א והמ"ו, ס"א וְלֹא וכן ר"א, ד"ב, ר"ג, ד"ב,ר"ב, ויר"ה, תר"י וה"ר. 23 v. ס"א יַחְפֹּז חסר וכן ד"י והי"א. 26 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ד"ב, ד"י, ר"א, וי"ב, ויר"ד והס"ו, ס"א לֶחְיוֹ וכן ד"ג, ד"ו וה"ם. 29 v. כן ברוב ספרים כ"י וכ"א. כ"ג התשחק ובלא מקף. 31 v. ס"א בְּסַכּוֹת וכן ד"א ותר"י.

or his head with fish spears?
8 Lay thine hand upon him, remember the battle, do no more.
9 Behold, the hope of him is in vain: shall not one be cast down even at the sight of him?
10 None is so fierce that dare stir him up: who then is able to stand before me?
11 Who hath prevented me, that I should repay him? whatsoever is under the whole heaven is mine.
12 I will not conceal his parts, nor his power, nor his comely proportion.
13 Who can discover the face of his garment? or who can come to him with his double bridle?
14 Who can open the doors of his face? his teeth are terrible round about.
15 His scales are his pride, shut up together as with a close seal.
16 One is so near to another, that no air can come between them.
17 They are joined one to another, they stick together, that they cannot be sundered.
18 By his neesings a light doth shine, and his eyes are like the eyelids of the morning.
19 Out of his mouth go burning lamps, and sparks of fire leap out.
20 Out of his nostrils goeth smoke,

וּבְצִלָּצַל דָּגִים רֹאשׁוֹ׃
32 שִׂים־עָלָיו כַּפֶּךָ
זְכֹר מִלְחָמָה אַל־תּוֹסֵף׃
מא הֵן־תּוֹחַלְתּוֹ נִכְזָבָה
הֲגַם אֶל־מַרְאָיו יָטָל׃
2 לֹא־אַכְזָר כִּי יְעוֹרֶנּוּ
וּמִי זֶה לְפָנַי יִתְיַצָּב
3 מִי הִקְדִּימַנִי וַאֲשַׁלֵּם
תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם לִי־הוּא׃
4 לֹא־אַחֲרִישׁ בַּדָּיו
וּדְבַר־גְּבוּרוֹת וְחִן עֶרְכּוֹ׃
5 מִי־גָלָה פְּנֵי לְבוּשׁוֹ
בְּכֶפֶל רִסְנוֹ מִי יָבוֹא׃
6 דַּלְתֵי פָנָיו מִי פָתָח
סְבִיבוֹת שִׁנָּיו אֵימָה׃
7 גֵּאוָה אַפִּיקֵי מָגֵנִּים
סָגוּר חוֹתָם צָר׃
8 אֶחָד בְּאֶחָד יִגָּשׁוּ
וְרוּחַ לֹא־יָבֹא בֵינֵיהֶם׃
9 אִישׁ־בְּאָחִיהוּ יִדְבָּקוּ
יִתְלַכָּדוּ וְלֹא יִתָּפָרֵדוּ׃
10 עָטִישָׁתָיו תָּהֵל אוֹר
וְעֵינָיו כְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר׃
11 מִפִּיו לַפִּידִים יַהֲלֹכוּ
כִּידוֹדֵי אֵשׁ יִתְמַלָּטוּ׃
12 מִנְּחִירָיו יֵצֵא עָשָׁן

כדוד

מא. 9 ר. כן בהללי וכן כתיב וקרי למערבאי. כרא. ד'ב. ד'ג. ר'ן. ד'מ. דו'א.דו'ב ודו'ד. לסדנחאי יעירנו כתיב. יעירנו קרי וכן בד'י דמ'ו. 4 ר. למערבאי לא כתיב. לו קרי. לסדנחאי לא כתיב וקרי.

as out of a seething pot or caldron.

21 His breath kindleth coals, and a flame goeth out of his mouth.

22 In his neck remaineth strength, and sorrow is turned into joy before him.

23 The flakes of his flesh are joined together: they are firm in themselves; they cannot be moved.

24 His heart is as firm as a stone; yea, as hard as a piece of the nether millstone.

25 When he raiseth up himself, the mighty are afraid: by reason of breakings they purify themselves.

26 The sword of him that layeth at him cannot hold: the spear, the dart, nor the habergeon.

27 He esteemeth iron as straw, and brass as rotten wood.

28 The arrow cannot make him flee: slingstones are turned with him into stubble.

29 Darts are counted as stubble: he laugheth at the shaking of a spear.

30 Sharp stones are under him: he spreadeth sharp pointed things upon the mire.

31 He maketh the deep to boil like a pot: he maketh the sea like a pot of ointment.

32 He maketh a path to shine after him; one would think the deep to be hoary.

33 Upon earth there is not his like,

כְּדוּד נָפֵחַ וְאֹגְמֹן׃
13 נַפָּשׁוֹ גֶּחָלִים תְּלַהֵט
וְלַהַב מִפִּיו יֵצֵא׃
14 בְּצַוָּארוֹ יָלִין עֹז
וּלְפָנָיו תָּרוּץ דְּאָבָה׃
15 מַפְלֵי בְשָׂרוֹ דָּבֵקוּ
יָצוּק עָלָיו בַּל־יִמּוֹט׃
16 לִבּוֹ יָצוּק כְּמוֹ־אָבֶן
וְיָצוּק כְּפֶלַח תַּחְתִּית׃
17 מִשֻּׁתוֹ יָגוּרוּ אֵלִים
מִשְּׁבָרִים יִתְחַטָּאוּ׃
18 מַשִּׂיגֵהוּ חֶרֶב בַּל תָּקוּם
חֲנִית מַסָּע וְשִׁרְיָה׃
19 יַחְשֹׁב לְתֶבֶן בַּרְזֶל
לְעֵץ רָקָבוֹן נְחוּשָׁה׃
20 לֹא־בַרִיחֶנּוּ בֶּן־קָשֶׁת
לְקַשׁ נֶהְפְּכוּ לוֹ אַבְנֵי־קָלַע׃
21 כְּקַשׁ נֶחְשְׁבוּ תוֹתָח
וַיִּשְׂחַק לְרַעַשׁ כִּידוֹן׃
22 תַּחְתָּיו חַדּוּדֵי חָרֶשׂ
יִרְפַּד חָרוּץ עֲלֵי־טִיט׃
23 יְרַתַּח כַּסִּיר מְצוּלָה
יָם יָשִׂם כַּמֶּרְקָחָה׃
24 אַחֲרָיו יָאִיר נָתִיב
יַחְשֹׁב תְּהוֹם לְשֵׂיבָה׃
25 אֵין־עַל־עָפָר מָשְׁלוֹ

העשו

---

17 v. מִשֻּׁאתוֹ קרי, בס"א מִשַּׁאתוֹ כתיב וקרי. 25 v. כן ב"א, ב"נ אֵין עַל־עָפָר וכן רב ריב, ד"ו ה"ם.

who is made without fear.
34 He beholdeth all high things: he is a king over all the children of pride.

42 Then Job answered the LORD, and said,
2 I know that thou canst do every thing, and that no thought can be withholden from thee.
3 Who is he that hideth counsel without knowledge? therefore have I uttered that I understood not; things too wonderful for me, which I knew not.
4 Hear, I beseech thee, and I will speak: I will demand of thee, and declare thou unto me.
5 I have heard of thee by the hearing of the ear: but now mine eye seeth thee.
6 Wherefore I abhor myself, and repent in dust and ashes.
7 And it was so, that after the LORD had spoken these words unto Job, the LORD said to Eliphaz the Temanite, My wrath is kindled against thee, and against thy two friends: for ye have not spoken of me the thing that is right, as my servant Job hath.
8 Therefore take unto you now seven bullocks and seven rams, and go to my servant Job, and offer up for yourselves a burnt offering; and my servant Job shall pray for you: for him will I accept: lest I deal with you after your folly, in that ye have not spoken of me the thing which is right, like my servant Job.
9 So Eliphaz

הָעָשׂוּ לִבְלִי־חָת׃
28 אֶת־כָּל־גָּבֹהַּ יִרְאֶה
הוּא מֶלֶךְ עַל־כָּל־בְּנֵי־שָׁחַץ׃

מב וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר׃
2 יָדַעְתָּ כִּי־כֹל תּוּכָל
וְלֹא־יִבָּצֵר מִמְּךָ מְזִמָּה׃
3 מִי זֶה | מַעְלִים עֵצָה בְּלִי־דָעַת
לָכֵן הִגַּדְתִּי וְלֹא אָבִין
נִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי וְלֹא אֵדָע׃
4 שְׁמַע־נָא וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר
אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃
5 לְשֵׁמַע אֹזֶן שְׁמַעְתִּיךָ
וְעַתָּה עֵינִי רָאָתְךָ׃
6 עַל־כֵּן אֶמְאַס וְנִחַמְתִּי
עַל־עָפָר וָאֵפֶר׃

7 וַיְהִי אַחַר דִּבֶּר יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־אִיּוֹב
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי חָרָה אַפִּי בָּךְ וּבִשְׁנֵי
8 רֵעֶיךָ כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם אֵלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב׃ וְעַתָּה
קְחוּ־לָכֶם שִׁבְעָה־פָרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים וּלְכוּ | אֶל־עַבְדִּי
אִיּוֹב וְהַעֲלִיתֶם עוֹלָה בְּעַדְכֶם וְאִיּוֹב עַבְדִּי יִתְפַּלֵּל
עֲלֵיכֶם כִּי | אִם־פָּנָיו אֶשָּׂא לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עִמָּכֶם נְבָלָה
9 כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם אֵלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב׃ וַיֵּלְכוּ אֱלִיפַז
התימני

---

28 v. כן מנתן בספרים כי׳, ר׳ב, ר׳ג, ר׳ן, ד׳ם, ד׳י, ויי׳ב, ויי׳ד ותס׳ו. מב. 1 v. כן ברביע בדוב ספרים כי׳, ר׳ב, ר׳ג, ר׳ן, ר׳ם, ר׳י, ויי׳ב, ויי׳ד ותס׳ו, ס׳א יהוה רביע מגרש. 2 v. יֶעְצַר כתיב, יֵעָצֵר קרי. בס׳א יֵעָצֵי כתיב וקרי וכן ר׳א, ר׳ט וויי׳א. 8 v. כן בדוב ספרים כי׳, ר׳י, ויי׳ב, ויי׳ד וס׳ו, ס׳א שבעה ובלא מקף וכן בר׳ב, ד׳ג, ד׳ו וד׳ט.

the Temanite and Bildad the Shuhite and Zophar the Naamathite went, and did according as the LORD commanded them: the LORD also accepted Job.

10 And the LORD turned the captivity of Job, when he prayed for his friends: also the LORD gave Job twice as much as he had before.

11 Then came there unto him all his brethren, and all his sisters, and all they that had been of his acquaintance before, and did eat bread with him in his house: and they bemoaned him, and comforted him over all the evil that the LORD had brought upon him: every man also gave him a piece of money, and every one an earring of gold.

12 So the LORD blessed the latter end of Job more than his beginning: for he had fourteen thousand sheep, and six thousand camels, and a thousand yoke of oxen, and a thousand she asses.

13 He had also seven sons and three daughters.

14 And he called the name of the first, Jemima; and the name of the second, Kezia; and the name of the third, Keren-happuch.

15 And in all the land were no women found so fair as the daughters of Job: and their father gave them inheritance among their brethren.

16 After this lived Job an hundred and forty years, and saw his sons, and his sons' sons, even four generations.

17 So Job died, being old and full of days.

הַתֵּימָנִי וּבִלְדַּד הַשּׁוּחִי צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר
10 דִּבֶּר אֲלֵיהֶם יְהוָה וַיִּשָּׂא יְהוָה אֶת־פְּנֵי אִיּוֹב: וַיהוָה
שָׁב אֶת־שְׁבִית אִיּוֹב בְּהִתְפַּלְלוֹ בְּעַד רֵעֵהוּ וַיֹּסֶף יְהוָה
11 אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לְאִיּוֹב לְמִשְׁנֶה: וַיָּבֹאוּ אֵלָיו כָּל־אֶחָיו
וְכָל־אַחְיֹתָיו וְכָל־יֹדְעָיו לְפָנִים וַיֹּאכְלוּ עִמּוֹ לֶחֶם
בְּבֵיתוֹ וַיָּנֻדּוּ לוֹ וַיְנַחֲמוּ אֹתוֹ עַל כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־הֵבִיא
יְהוָה עָלָיו וַיִּתְּנוּ־לוֹ אִישׁ קְשִׂיטָה אַחַת וְאִישׁ נֶזֶם זָהָב
12 אֶחָד: וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַחֲרִית אִיּוֹב מֵרֵאשִׁתּוֹ וַיְהִי־לוֹ
אַרְבָּעָה עָשָׂר אֶלֶף צֹאן וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים גְּמַלִּים וְאֶלֶף
13 צֶמֶד בָּקָר וְאֶלֶף אֲתֹנוֹת: וַיְהִי־לוֹ שִׁבְעָה בָנִים וְשָׁלוֹשׁ
14 בָּנוֹת: וַיִּקְרָא שֵׁם־הָאַחַת יְמִימָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית קְצִיעָה
15 וְשֵׁם הַשְּׁלִישִׁית קֶרֶן הַפּוּךְ: וְלֹא נִמְצְאָה נָשִׁים יָפוֹת
כִּבְנוֹת אִיּוֹב בְּכָל־הָאָרֶץ וַיִּתֵּן לָהֶם אֲבִיהֶם נַחֲלָה
16 בְּתוֹךְ אֶחֵיהֶם: וַיְחִי אִיּוֹב אַחֲרֵי־זֹאת מֵאָה וְאַרְבָּעִים
17 שָׁנָה וַיִּרְא אֶת־בָּנָיו וְאֶת־בְּנֵי בָנָיו אַרְבָּעָה דֹרוֹת: וַיָּמָת
אִיּוֹב זָקֵן וְשָׂבַע יָמִים:

9 v. ס״א תֵּימָנִי וכן ת״ע, ת״ס ות״ר. 10 v. שְׁבִית כתיב. שְׁבוּת קרי. 16 v. בת״ע נמצא כאן וְכָל־יְמֵי אִיּוֹב מָאתַיִם וְאַרְבָּעִים שָׁנָה. 16 v. וַיִּרְא כתיב. וַיִּרְאֶה קרי.

סכום פסוקי דספר איוב אלף ושבעים וסמן אע [Ezra VI 4]. ג״א אלף ושבעים וחמשה וסמן אעה. וחציו אשר־קסמו ולא־עת [Job XXII 16]. ומדריו שכנה וסמן אהב ה׳ שערי ציון [Ps. LXXXVII 2]. ופסקתותיו שבע.

THE SONG OF SOLOMON

שִׁיר הַשִּׁירִים

א שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה: יִשָּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ
2 3 כִּי־טוֹבִים דֹּדֶיךָ מִיָּיִן: לְרֵיחַ שְׁמָנֶיךָ טוֹבִים שֶׁמֶן תּוּרַק
4 שִׁמְךָ עַל־כֵּן עֲלָמוֹת אֲהֵבוּךָ: מָשְׁכֵנִי אַחֲרֶיךָ נָרוּצָה
הֱבִיאַנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בָּךְ נַזְכִּירָה דֹדֶיךָ
5 מִיַּיִן מֵישָׁרִים אֲהֵבוּךָ: שְׁחוֹרָה אֲנִי
וְנָאוָה בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם כְּאָהֳלֵי קֵדָר כִּירִיעוֹת שְׁלֹמֹה:
6 אַל־תִּרְאוּנִי שֶׁאֲנִי שְׁחַרְחֹרֶת שֶׁשְּׁזָפַתְנִי הַשָּׁמֶשׁ בְּנֵי אִמִּי
נִחֲרוּ־בִי שָׂמֻנִי נֹטֵרָה אֶת־הַכְּרָמִים כַּרְמִי שֶׁלִּי לֹא
7 נָטָרְתִּי: הַגִּידָה לִי שֶׁאֲהֵבָה נַפְשִׁי אֵיכָה תִרְעֶה אֵיכָה
תַרְבִּיץ בַּצָּהֳרָיִם שֶׁלָּמָּה אֶהְיֶה כְּעֹטִיָּה עַל עֶדְרֵי
8 חֲבֵרֶיךָ: אִם־לֹא תֵדְעִי לָךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים צְאִי־לָךְ
בְּעִקְבֵי הַצֹּאן וּרְעִי אֶת־גְּדִיֹתַיִךְ עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרֹעִים:
9 לְסֻסָתִי בְּרִכְבֵי פַּרְעֹה דִּמִּיתִיךְ
10 רַעְיָתִי: נָאוָו לְחָיַיִךְ בַּתֹּרִים צַוָּארֵךְ בַּחֲרוּזִים: תּוֹרֵי זָהָב
11 נַעֲשֶׂה־לָּךְ עִם נְקֻדּוֹת הַכָּסֶף: עַד־שֶׁהַמֶּלֶךְ בִּמְסִבּוֹ
12 נִרְדִּי נָתַן רֵיחוֹ: צְרוֹר הַמֹּר דּוֹדִי לִי בֵּין שָׁדַי יָלִין:
13 אֶשְׁכֹּל הַכֹּפֶר דּוֹדִי לִי בְּכַרְמֵי עֵין גֶּדִי:
14 הִנָּךְ

א. 1 v. שׁ׳ רבתי. 5 v. כן כרוב ספרים כ״י תמסר עליו געיא וכן בר״נ, חר״ח, די״ב והיד״. 7 v. ס״א שְׁלָמָה וכן ר״א. 8 v. כן ברוב ספרים כ״י תמסר עליו געיא וכן בר״נ, חר״ח, די״ב, די״ר והם״ו. 9 v. כן למערבאי, לסדנחאי לסוסתי מלא. 10 v. כן ברוב ספרים כ״י והד״ה, ס״א בְּתוֹרִים מלא וכן ר״א, ר״ב, ר״נ, ר״א, די״ב, די״ד והם״ו. 13 v. ס״א הַצּוֹר מלא וכן ר״א, ר״ב, ר״נ והי״א.

1 The song of songs, which is Solomon's.
2 Let him kiss me with the kisses of his mouth: for thy love is better than wine.
3 Because of the savour of thy good ointments thy name is as ointment poured forth, therefore do the virgins love thee.
4 Draw me, we will run after thee: the king hath brought me into his chambers: we will be glad and rejoice in thee, we will remember thy love more than wine: the upright love thee.
5 I am black, but comely, O ye daughters of Jerusalem, as the tents of Kedar, as the curtains of Solomon.
6 Look not upon me, because I am black, because the sun hath looked upon me: my mother's children were angry with me; they made me the keeper of the vineyards; but mine own vineyard have I not kept.
7 Tell me, O thou whom my soul loveth, where thou feedest, where thou makest thy flock to rest at noon: for why should I be as one that turneth aside by the flocks of thy companions?
8 If thou know not, O thou fairest among women, go thy way forth by the footsteps of the flock, and feed thy kids beside the shepherds' tents.
9 I have compared thee, O my love, to a company of horses in Pharaoh's chariots.
10, 11 Thy cheeks are comely with rows of jewels, thy neck with chains of gold. We will make
12 thee borders of gold with studs of silver. While the king sitteth at his table, my spikenard
13 sendeth forth the smell thereof. A bundle of myrrh is my wellbeloved unto me; he shall lie
14 all night betwixt my breasts. My beloved is unto me as a cluster of camphire in the vineyards of En-gedi.

15 הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים: 15
16 דּוֹדִי אָפִּי־נָעִם אַף־עַרְשֵׂנוּ רַעֲנָנָה: 16
17 קֹרוֹת בָּתֵּינוּ אֲרָזִים רַהִיטֵנוּ בְּרוֹתִים: 17

ב אֲנִי חֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים: ב
2 כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים כֵּן רַעְיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת: 2
3 כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן דוֹדִי בֵּין הַבָּנִים בְּצִלּוֹ חִמַּדְתִּי וְיָשַׁבְתִּי 3
4 וּפִרְיוֹ מָתוֹק לְחִכִּי: הֲבִיאַנִי אֶל־בֵּית הַיָּיִן וְדִגְלוֹ עָלַי 4
5 אַהֲבָה: סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת רַפְּדוּנִי בַּתַּפּוּחִים כִּי־חוֹלַת 5
6 אַהֲבָה אָנִי: שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי: 6
7 הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם בִּצְבָאוֹת אוֹ בְאַיְלוֹת 7
הַשָּׂדֶה אִם־תָּעִירוּ וְאִם־תְּעוֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה עַד
8 שֶׁתֶּחְפָּץ: קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה זֶה בָּא 8
9 מְדַלֵּג עַל־הֶהָרִים מְקַפֵּץ עַל־הַגְּבָעוֹת: דּוֹמֶה דוֹדִי 9
לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ
10 מַשְׁגִּיחַ מִן־הַחַלֹּנוֹת מֵצִיץ מִן־הַחֲרַכִּים: עָנָה דוֹדִי 10
11 וְאָמַר לִי קוּמִי לָךְ רַעְיָתִי יָפָתִי וּלְכִי־לָךְ: כִּי־הִנֵּה 11
12 הַסְּתָו עָבָר הַגֶּשֶׁם חָלַף הָלַךְ לוֹ: הַנְּצָנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ 12
13 עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ: הַתְּאֵנָה 13
חָנְטָה פַגֶּיהָ וְהַגְּפָנִים ׀ סְמָדַר נָתְנוּ רֵיחַ קוּמִי לְכִי רַעְיָתִי
14 יָפָתִי וּלְכִי־לָךְ: יוֹנָתִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע 14
בְּסֵתֶר הַמַּדְרֵגָה הַרְאִינִי אֶת־מַרְאַיִךְ הַשְׁמִיעֵנִי אֶת־קוֹלֵךְ
15 כִּי־קוֹלֵךְ עָרֵב וּמַרְאֵיךְ נָאוֶה: אֶחֱזוּ־ 15

לנו

15 Behold, thou art fair, my love; behold, thou art fair; thou hast doves' eyes.
16 Behold, thou art fair, my beloved, yea, pleasant: also our bed is green.
17 The beams of our house are cedar, and our rafters of fir.

2 I am the rose of Sharon, and the lily of the valleys.
2 As the lily among thorns, so is my love among the daughters.
3 As the apple tree among the trees of the wood, so is my beloved among the sons. I sat down under his shadow with great delight, and his fruit was sweet to my taste.
4 He brought me to the banqueting house, and his banner over me was love.
5 Stay me with flagons, comfort me with apples: for I am sick of love.
6 His left hand is under my head, and his right hand doth embrace me.
7 I charge you, O ye daughters of Jerusalem, by the roes, and by the hinds of the field, that ye stir not up, nor awake my love, till he please.
8 The voice of my beloved! behold, he cometh leaping upon the mountains, skipping upon the hills.
9 My beloved is like a roe or a young hart: behold, he standeth behind our wall, he looketh forth at the windows, shewing himself through the lattice.
10 My beloved spake, and said unto me, Rise up, my love, my fair one, and come away.
11 For, lo, the winter is past,
12 the rain is over and gone; The flowers appear on the earth; the time of the singing of birds
13 is come, and the voice of the turtle is heard in our land; The fig tree putteth forth her green figs, and the vines with the tender grape give a good smell. Arise, my love, my fair one, and
14 come away. O my dove, that art in the clefts of the rock, in the secret places of the stairs, let me see thy countenance, let me hear thy voice; for sweet is thy voice, and thy countenance
15 is comely. Take us

---

v. 16 כן בספרים כי״, ד״ב, ד״ג, חד״ה, די״ב, די״ד ודם״ו. v. 16 ס״א אַף ובלא כקף וכן דס״ו. v. 17 רָהִיטֵנוּ קרי, בס״א רַחִיטֵנוּ פתח וכן ד״א, חד״ה ודס״ו. ב. v. 3 ס״א חֲמַדְתִּי וכן ד״א. v. 4 ס״א והגלו עָלַי וכן דס״ו. v. 5 כן ברוב ספרים כי״, ד״א, ד״ב, ד״ג, חד״ה, די״ב ודי״ד, ס״א בָּאֲשִׁישׁוֹת קמץ וכן די״א ודס״ו. v. 8 ס״א הִנֵּה־ בסקף ובלא נגינה וכן דס״ו. v. 9 כן בסקף ובלא נגינה ברוב ספרים כי״, ד״ב, ד״ג, חד״ה, די״ב, די״ד ודס״ו. v. 9 פלותתא לנהרדעי לְמַד חסר וכן בר״א ח״ב. v. 11 הַסְּתָיו קרי. v. 11 כן בלעיל ברוב ספרים כי״, ד״ב, ד״ג, חד״ה, די״ב ודי״ד, ס״א הלך סלרע וכן ד״ג, וס״א וְהָלַךְ וכן תר״, ת״ס ות״ר. v. 13 לָכִי כתיב, לָךְ קרי. v. 14 כן ברוב ספרים כי״, ד״ג, חד״ה, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א הַשְׁמִעֵנִי חסר יו״ד קדמא וכן ד״ב, וס״א הַשְׁמִיעִינִי סלא דסלא וכן די״א, וס״א הַשְׁמִעֵנִי חסר דחסר וכן ד״א. v. 14 וּמַרְאַיִךְ כתיב, וּמַרְאֵךְ קרי, בס״א וּמַרְאַיִךְ כתיב וקרי וכן ד״א, ובס״א וּמַרְאֵךְ כתיב וקרי וכן ד״ב, חד״ה, די״א, די״ב ודי״ד.

לָנוּ שׁוּעָלִים שֻׁעָלִים קְטַנִּים מְחַבְּלִים כְּרָמִים וּכְרָמֵינוּ
סְמָדַר: דּוֹדִי לִי וַאֲנִי לוֹ הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים: עַד שֶׁיָּפוּחַ
הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים סֹב דְּמֵה־לְךָ דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר
ג הָאַיָּלִים עַל־הָרֵי בָתֶר: עַל־מִשְׁכָּבִי
בַּלֵּילוֹת בִּקַּשְׁתִּי אֵת׳ שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא
מְצָאתִיו: אָקוּמָה נָּא וַאֲסוֹבְבָה בָּעִיר בַּשְּׁוָקִים וּבָרְחֹבוֹת
אֲבַקְשָׁה אֵת׳ שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו:
מְצָאֻנִי הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי
רְאִיתֶם: כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי מֵהֶם עַד שֶׁמָּצָאתִי אֵת׳
שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי אֲחַזְתִּיו וְלֹא אַרְפֶּנּוּ עַד־שֶׁהֲבֵיאתִיו אֶל־
בֵּית אִמִּי וְאֶל־חֶדֶר הוֹרָתִי: הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת
יְרוּשָׁלַם בִּצְבָאוֹת אוֹ בְאֵילוֹת הַשָּׂדֶה אִם־תָּעִירוּ | וְאִם־
תְּעֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ:
מִי זֹאת עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר כְּתִימְרוֹת עָשָׁן מְקֻטֶּרֶת
מֹר וּלְבוֹנָה מִכֹּל אַבְקַת רוֹכֵל: הִנֵּה מִטָּתוֹ שְׁלִשְׁלֹמֹה
שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל: כֻּלָּם אֲחֻזֵי
חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה אִישׁ־חַרְבּוֹ עַל־יְרֵכוֹ מִפַּחַד
בַּלֵּילוֹת: אַפִּרְיוֹן עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ
שְׁלֹמֹה מֵעֲצֵי הַלְּבָנוֹן: עַמּוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף רְפִידָתוֹ זָהָב
מֶרְכָּבוֹ אַרְגָּמָן תּוֹכוֹ רָצוּף אַהֲבָה מִבְּנוֹת יְרוּשָׁלָם:
צְאֶנָה וּרְאֶינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּעֲטָרָה
שֶׁעִטְּרָתְהוּ לּוֹ אִמּוֹ בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם שִׂמְחַת לִבּוֹ:
ד הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים
מִבַּעַד

17 v. כן למערבאי, למדנחאי אֵל־ כתיב. עַל־ קרי. ב, 1, 2, 4 vv. כן בספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, חד"ח, ד"י, ד"ד ודס"ו. 2 v. כן למערבאי, לכדנחאי וַאֲסֹבְבָה חסר. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ג, חד"ח ודס"ו, ס"א נְּתֵימָרוֹת וכן ד"ב, ד"א, ד"י"ב ודי"ד. 8 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, חד"ח, ד"י"ב, ד"ד ודס"ו, ס"א אֲנָשִׁים חֲרֻבוֹ. 11 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, חד"ח, ד"י"ב ד"ד, ס"א צְאֶינָה סלא וכן ד"ב, ד"ג, ד"י"א ודס"ו. 11 v. כן ב"א, ב"נ וְרְאֶינָה נעיא, נ"א ב"א וְרְאֶינָה נעיא, כ"נ וראינה בלא נעיא. 11 v. כן ב"א, ב"נ שֶׁעִטְּרָתְהוּ בלא נעיא.

the foxes, the little foxes, that spoil the vines: for our vines have tender grapes.

16 My beloved is mine, and I am his: he feedeth among the lilies.

17 Until the day break, and the shadows flee away, turn, my beloved, and be thou like a roe or a young hart upon the mountains of Bether.

3 By night on my bed I sought him whom my soul loveth: I sought him, but I found him not.

2 I will rise now, and go about the city in the streets, and in the broad ways I will seek him whom my soul loveth: I sought him, but I found him not.

3 The watchmen that go about the city found me: to whom I said, Saw ye him whom my soul loveth?

4 It was but a little that I passed from them, but I found him whom my soul loveth: I held him, and would not let him go, until I had brought him into my mother's house, and into the chamber of her that conceived me.

5 I charge you, O ye daughters of Jerusalem, by the roes, and by the hinds of the field, that ye stir not up, nor awake my love, till he please.

6 Who is this that cometh out of the wilderness like pillars of smoke, perfumed with myrrh and frankincense, with all powders of the merchant?

7 Behold his bed, which is Solomon's; threescore valiant men are about it, of the valiant of Israel.

8 They all hold swords, being expert in war: every man hath his sword upon his thigh because of fear in the night.

9 King Solomon made himself a chariot of the wood of Lebanon.

10 He made the pillars thereof of silver, the bottom thereof of gold, the covering of it of purple, the midst thereof being paved with love, for the daughters of Jerusalem.

11 Go forth, O ye daughters of Zion, and behold king Solomon with the crown wherewith his mother crowned him in the day of his espousals, and in the day of the gladness of his heart.

4 Behold, thou art fair, my love; behold, thou art fair; thou hast doves' eyes

מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ שִׁבְּרֵךְ כְּעֲדֶר הָעִזִּים שֶׁגִּלְשׁוּ מֵהַר
גִּלְעָד׃ 2 שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הַקְּצוּבוֹת שֶׁעָלוּ מִן־הָרַחְצָה שֶׁכֻּלָּם
3 מַתְאִימוֹת וְשַׁכְלָה אֵין בָּהֶם׃ כְּחוּט הַשָּׁנִי שִׂפְתוֹתַיִךְ
וּמִדְבָּרֵךְ נָאוֶה כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ׃
4 כְּמִגְדַּל דָּוִיד צַוָּארֵךְ בָּנוּי לְתַלְפִּיּוֹת אֶלֶף הַמָּגֵן תָּלוּי
5 עָלָיו כָּל שִׁלְטֵי הַגִּבֹּרִים׃ שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים
6 תְּאוֹמֵי צְבִיָּה הָרֹעִים בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ
הַצְּלָלִים אֵלֵךְ לִי אֶל־הַר הַמּוֹר וְאֶל־גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה׃
7 כֻּלָּךְ יָפָה רַעְיָתִי וּמוּם אֵין בָּךְ׃ אִתִּי
8 מִלְּבָנוֹן כַּלָּה אִתִּי מִלְּבָנוֹן תָּבוֹאִי תָּשׁוּרִי | מֵרֹאשׁ אֲמָנָה
מֵרֹאשׁ שְׂנִיר וְחֶרְמוֹן מִמְעֹנוֹת אֲרָיוֹת מֵהָרְרֵי נְמֵרִים׃
9 לִבַּבְתִּנִי אֲחֹתִי כַּלָּה לִבַּבְתִּנִי בְּאַחַד מֵעֵינַיִךְ בְּאַחַד עֲנָק
10 מִצַּוְּרֹנָיִךְ׃ מַה־יָּפוּ דֹדַיִךְ אֲחֹתִי כַּלָּה מַה־טֹּבוּ דֹדַיִךְ
11 מִיַּיִן וְרֵיחַ שְׁמָנַיִךְ מִכָּל־בְּשָׂמִים׃ נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתוֹתַיִךְ
כַּלָּה דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנֵךְ וְרֵיחַ שַׂלְמֹתַיִךְ כְּרֵיחַ
12 לְבָנוֹן׃ גַּן | נָעוּל אֲחֹתִי כַּלָּה גַּל
13 נָעוּל מַעְיָן חָתוּם׃ שְׁלָחַיִךְ פַּרְדֵּס רִמּוֹנִים עִם פְּרִי
14 מְגָדִים כְּפָרִים עִם־נְרָדִים׃ נֵרְדְּ | וְכַרְכֹּם קָנֶה וְקִנָּמוֹן
עִם כָּל־עֲצֵי לְבוֹנָה מֹר וַאֲהָלוֹת עִם כָּל־רָאשֵׁי בְשָׂמִים׃
15 מַעְיַן גַּנִּים בְּאֵר מַיִם חַיִּים וְנֹזְלִים מִן־לְבָנוֹן׃ עוּרִי צָפוֹן
16 וּבוֹאִי תֵימָן הָפִיחִי גָנִּי יִזְלוּ בְשָׂמָיו יָבֹא דוֹדִי לְגַנּוֹ וְיֹאכַל
ה פְּרִי מִגְדָּנָיו׃ בָּאתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי כַּלָּה אָרִיתִי מוֹרִי עִם־
בְּשָׂמִי

ד. 1 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״א, ר״ב, ריא״ א הסי״ו, ס״א שָׁעַרְךְ וכן ר״ג, חר״ה, ריב״ וחי״ר. 2 v. כן כ״א, בי״נ הָרְחָצָה קמץ. 3 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״א, ר״ב, ר״ג, חר״ה, ר״ א ריב״. ריי״ר הס״ו, בס״א וּמִדְבָּרֵךְ כתיב, וּמִדְבָּרֵךְ קרי. 5 v. כן במתה, בחללי עֲפָרִים. 6 v. ס״א אֵלֵי וכן ר״א. 8 v. ס״א שְׂנִיר ביומין וכן ר״ב, חר״ה. ר״ב, ריי״ר הפ״ו. 9 v. כן למ״ר באי, למרנאתי לַבַּבְתִּינִי סלא וכן ר״א וה״ב. 9 v. בְּאַחַד קרי. 12 v. נ׳ רבתי. 13 v. ס״א גַּן וכן ת״ע, ת״כ ות״ר. 14 v. חצי הספר. 15 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״א, חר״ה, ריב״, ריי״ר הס״ו, ס״א נְזוֹלִים סלא וכן ר״ב, ר״ג וה״א.

within thy locks: thy hair is as a flock of goats, that appear from mount Gilead.
2 Thy teeth are like a flock of sheep that are even shorn, which came up from the washing; whereof every one bear twins, and none is barren among them.
3 Thy lips are like a thread of scarlet, and thy speech is comely: thy temples are like a piece of a pomegranate within thy locks.
4 Thy neck is like the tower of David builded for an armoury, whereon there hang a thousand bucklers, all shields of mighty men.
5 Thy two breasts are like two young roes that are twins, which feed among the lilies.
6 Until the day break, and the shadows flee away, I will get me to the mountain of myrrh, and to the hill of frankincense.
7 Thou art all fair, my love; there is no spot in thee.
8 Come with me from Lebanon, my spouse, with me from Lebanon: look from the top of Amana, from the top of Shenir and Hermon, from the lions' dens, from the mountains of the leopards.
9 Thou hast ravished my heart, my sister, my spouse; thou hast ravished my heart with one of thine eyes, with one chain of thy neck.
10 How fair is thy love, my sister, my spouse! how much better is thy love than wine! and the smell of thine ointments than all spices!
11 Thy lips, O my spouse, drop as the honeycomb: honey and milk are under thy tongue; and the smell of thy garments is like the smell of Lebanon.
13 A garden inclosed is my sister, my spouse; a spring shut up, a fountain sealed.
14 Thy plants are an orchard of pomegranates, with pleasant fruits; camphire, with spikenard, Spikenard and saffron; calamus and cinnamon, with all trees of frankincense; myrrh and aloes, with all the chief spices:
15 A fountain of gardens, a well of living waters, and streams from Lebanon.
16 Awake, O north wind; and come, thou south; blow upon my garden, that the spices thereof may flow out. Let my beloved come into his garden, and eat his pleasant fruits.

5 I am come into my garden, my sister, my spouse: I have gathered my myrrh with

בְּשָׂמִי אָכַלְתִּי יַעְרִי עִם־דִּבְשִׁי שָׁתִיתִי יֵינִי עִם־חֲלָבִי
אִכְלוּ רֵעִים שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דוֹדִים:
2 אֲנִי יְשֵׁנָה וְלִבִּי עֵר קוֹל דּוֹדִי דוֹפֵק פִּתְחִי־לִי אֲחֹתִי
רַעְיָתִי יוֹנָתִי תַּמָּתִי שֶׁרֹּאשִׁי נִמְלָא־טָל קְוֻצּוֹתַי רְסִיסֵי
3 לָיְלָה: פָּשַׁטְתִּי אֶת־כֻּתָּנְתִּי אֵיכָכָה אלבשנה רָחַצְתִּי
4 אֶת־רַגְלַי אֵיכָכָה אֲטַנְּפֵם: דּוֹדִי שָׁלַח יָדוֹ מִן־הַחֹר
5 וּמֵעַי הָמוּ עָלָיו: קַמְתִּי אֲנִי לְפַתֵּחַ לְדוֹדִי וְיָדַי נָטְפוּ־
6 מוֹר וְאֶצְבְּעֹתַי מוֹר עֹבֵר עַל כַּפּוֹת הַמַּנְעוּל: פָּתַחְתִּי אֲנִי
לְדוֹדִי וְדוֹדִי חָמַק עָבָר נַפְשִׁי יָצְאָה בְדַבְּרוֹ בִּקַּשְׁתִּיהוּ
7 וְלֹא מְצָאתִיהוּ קְרָאתִיו וְלֹא עָנָנִי: מְצָאֻנִי הַשֹּׁמְרִים
הַסֹּבְבִים בָּעִיר הִכּוּנִי פְצָעוּנִי נָשְׂאוּ אֶת־רְדִידִי מֵעָלַי
8 שֹׁמְרֵי הַחֹמוֹת: הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם אִם־
תִּמְצְאוּ אֶת־דּוֹדִי מַה־תְּנִידוּ לוֹ שְׁחוֹלַת אַהֲבָה אָנִי:
9 מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד הַיָּפָה בַּנָּשִׁים מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד שֶׁכָּכָה
10 הִשְׁבַּעְתָּנוּ: דּוֹדִי צַח וְאָדוֹם דָּגוּל מֵרְבָבָה: רֹאשׁוֹ כֶּתֶם
11 פָּז קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים שְׁחֹרוֹת כָּעוֹרֵב: עֵינָיו כְּיוֹנִים עַל־
12 אֲפִיקֵי מָיִם רְחֻצוֹת בֶּחָלָב יֹשְׁבוֹת עַל־מִלֵּאת: לְחָיָו
כַּעֲרוּגַת הַבֹּשֶׂם מִגְדְּלוֹת מֶרְקָחִים שִׂפְתוֹתָיו שׁוֹשַׁנִּים
13 נֹטְפוֹת מֹר עֹבֵר: יָדָיו גְּלִילֵי זָהָב מְמֻלָּאִים בַּתַּרְשִׁישׁ
14 מֵעָיו עֶשֶׁת שֵׁן מְעֻלָּפֶת סַפִּירִים: שׁוֹקָיו עַמּוּדֵי שֵׁשׁ
מְיֻסָּדִים עַל־אַדְנֵי־פָז מַרְאֵהוּ כַּלְּבָנוֹן בָּחוּר כָּאֲרָזִים:
16 חִכּוֹ מַמְתַקִּים וְכֻלּוֹ מַחֲמַדִּים זֶה דוֹדִי וְזֶה רֵעִי בְּנוֹת
ו יְרוּשָׁלִָם: אָנָה הָלַךְ דוֹדֵךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים אָנָה פָּנָה דוֹדֵךְ

ונבקשנו

ה. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ד"א, ד"ב, ד"ר ודס"ן, ס"א ישׁינה מלא וכן הד"ה. 2 v. ר' כדנש. 4 v. כן בהללי, ס"א עָלַי וכן ד"א, ר"ג, חד"ה, ד"ב וד"ר. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י ודס"ן, ס"א וידי נטפו וכן ד"ב ודי"ר. 6 v. בת"ע נמצא כאן ירושלם בצבאות או באילות השדה: עיין לעיל ב' ז' וג' ה'. 10 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, חד"ה, ד"ב, ד"ר ודכ"ן, ס"א דודי צח. 13 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, חד"ה, ד"א, ד"ב, ד"ר, ס"א לחיו חסר וכן דס"ו. 13 v. ס"א פרוזנת או פרזיגות וכן ת"ע, ת"ם ות"ד: עיין לקמן ו' ב'. 13 v. צ"ל כנדלות כן תר' ות"ע.

my spice; I have eaten my honeycomb with my honey; I have drunk my wine with my milk: eat, O friends; drink, yea, drink abundantly, O beloved.

2 I sleep, but my heart waketh: it is the voice of my beloved that knocketh, saying, Open to me, my sister, my love, my dove, my undefiled: for my head is filled with dew, and my locks with the drops of the night.

3 I have put off my coat; how shall I put it on? I have washed my feet; how shall I defile them?

4 My beloved put in his hand by the hole of the door, and my bowels were moved for him.

5 I rose up to open to my beloved; and my hands dropped with myrrh, and my fingers with sweet smelling myrrh, upon the handles of the lock.

6 I opened to my beloved; but my beloved had withdrawn himself, and was gone: my soul failed when he spake: I sought him, but I could not find him; I called him, but he gave me no answer.

7 The watchmen that went about the city found me, they smote me, they wounded me; the keepers of the walls took away my veil from me.

8 I charge you, O daughters of Jerusalem, if ye find my beloved, that ye tell him, that I am sick of love.

9 What is thy beloved more than another beloved, O thou fairest among women? what is thy beloved more than another beloved, that thou dost so charge us? My beloved is white and ruddy, the chiefest among ten thousand. His head is as the most fine gold, his locks are bushy, and black as a raven. His eyes are as the eyes of doves by the rivers of waters, washed with milk, and fitly set. His cheeks are as a bed of spices, as sweet flowers: his lips like lilies, dropping sweet smelling myrrh. His hands are as gold rings set with the beryl: his belly is as bright ivory overlaid with sapphires. His legs are as pillars of marble, set upon sockets of fine gold: his countenance is as Lebanon, excellent as the cedars. His mouth is most sweet: yea, he is altogether lovely. This is my beloved, and this is my friend, O daughters of Jerusalem.

6 Whither is thy beloved gone, O thou fairest among women? whither is thy beloved turned aside?

that we may seek him with thee.

2 My beloved is gone down into his garden, to the beds of spices, to feed in the gardens, and to gather lilies.

3 I am my beloved's, and my beloved is mine: he feedeth among the lilies.

4 Thou art beautiful, O my love, as Tirzah, comely as Jerusalem, terrible as an army with banners.

5 Turn away thine eyes from me, for they have overcome me: thy hair is as a flock of goats that appear from Gilead.

6 Thy teeth are as a flock of sheep which go up from the washing, whereof every one beareth twins, and there is not one barren among them.

7 As a piece of a pomegranate are thy temples within thy locks.

8 There are threescore queens, and fourscore concubines, and virgins without number.

9 My dove, my undefiled is but one; she is the only one of her mother, she is the choice one of her that bare her. The daughters saw her, and blessed her; yea, the queens and the concubines, and they praised her.

10 Who is she that looketh forth as the morning, fair as the moon, clear as the sun, and terrible as an army with banners?

11 I went down into the garden of nuts to see the fruits of the valley, and to see whether the vine flourished, and the pomegranates budded.

12 Or ever I was aware, my

2 וּנְבַקְשֶׁנּוּ עִמָּךְ׃ דּוֹדִי יָרַד לְגַנּוֹ לַעֲרֻגוֹת הַבֹּשֶׂם לִרְעוֹת
3 בַּגַּנִּים וְלִלְקֹט שׁוֹשַׁנִּים׃ אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי הָרוֹעֶה
בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃
4 יָפָה אַתְּ רַעְיָתִי כְּתִרְצָה נָאוָה כִּירוּשָׁלִַם אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת׃
5 הָסֵבִּי עֵינַיִךְ מִנֶּגְדִּי שֶׁהֵם הִרְהִיבֻנִי שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים
6 שֶׁגָּלְשׁוּ מִן־הַגִּלְעָד׃ שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הָרְחֵלִים שֶׁעָלוּ מִן־
7 הָרַחְצָה שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכְלָה אֵין בָּהֶם׃ כְּפֶלַח
8 הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ׃ שִׁשִּׁים הֵמָּה מְלָכוֹת
9 וּשְׁמֹנִים פִּילַגְשִׁים וַעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר׃ אַחַת הִיא יוֹנָתִי
תַּמָּתִי אַחַת הִיא לְאִמָּהּ בָּרָה הִיא לְיוֹלַדְתָּהּ רָאוּהָ
בָנוֹת וַיְאַשְּׁרוּהָ מְלָכוֹת וּפִילַגְשִׁים וַיְהַלְלוּהָ׃
10 מִי־זֹאת הַנִּשְׁקָפָה כְּמוֹ־שָׁחַר יָפָה כַלְּבָנָה
11 בָּרָה כַּחַמָּה אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת׃ אֶל־גִּנַּת אֱגוֹז יָרַדְתִּי
לִרְאוֹת בְּאִבֵּי הַנָּחַל לִרְאוֹת הֲפָרְחָה הַגֶּפֶן הֵנֵצוּ
12 הָרִמֹּנִים׃ לֹא יָדַעְתִּי נַפְשִׁי שָׂמַתְנִי מַרְכְּבוֹת עַמִּי נָדִיב׃
ז שׁוּבִי שׁוּבִי הַשּׁוּלַמִּית שׁוּבִי שׁוּבִי וְנֶחֱזֶה־בָּךְ מַה־תֶּחֱזוּ
2 בַּשּׁוּלַמִּית כִּמְחֹלַת הַמַּחֲנָיִם׃ מַה־יָּפוּ פְעָמַיִךְ בַּנְּעָלִים
בַּת־נָדִיב חַמּוּקֵי יְרֵכַיִךְ כְּמוֹ הֲלָאִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמָּן׃
3 שָׁרְרֵךְ אַגַּן הַסַּהַר אַל־יֶחְסַר הַמָּזֶג בִּטְנֵךְ עֲרֵמַת חִטִּים
4 סוּגָה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תְּאֹמֵי צְבִיָּה׃
5 צַוָּארֵךְ כְּמִגְדַּל הַשֵּׁן עֵינַיִךְ בְּרֵכוֹת בְּחֶשְׁבּוֹן עַל־שַׁעַר
בַּת־רַבִּים אַפֵּךְ כְּמִגְדַּל הַלְּבָנוֹן צוֹפֶה פְּנֵי דַמָּשֶׂק׃
6 רֹאשֵׁךְ עָלַיִךְ כַּכַּרְמֶל וְדַלַּת רֹאשֵׁךְ כָּאַרְגָּמָן מֶלֶךְ
7 אָסוּר בָּרְהָטִים׃ מַה־יָּפִית וּמַה־נָּעַמְתְּ אַהֲבָה בַּתַּעֲנוּגִים׃

ז׳ 2 v. ס״א לַעֲרוּגַת וכן ד״א. 5 v. בס״א הֲפַנַּי ונמסר עליו ס״א הֲפָנַי. 11 v. בס״א יש כאן פסקא. 12 v. בן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו תרתין מלין וכן בר״ב, ד״י. ד״ד תמ״ו, ס״א עֲמִי־ בסקף וכן ר״ב, ובס״א עֲמִינָדִיב ונמסר עליו חדא כלה וכן בחר״ה וד״א. ובס״א עֲמִינָדָב וכן ח״ע וח״ה. 2 v. בן ברוב ספרים כ״י, חד״ה. ד״י ב. ד״ד ותמ״ו, ס״א חמוקי ידיך וכן ר״ב וד״נ. 3 v. כן למערבאי למדנחאי מֵעֲשֵׂי ביו״ד. 4 v. כן בסותה. בהללי עֲפָרִים.

13 soul made me like the chariots of Amminadib. Return, return, O Shulamite; return, return, that we may look upon thee. What will ye see in the Shulamite? As it were the company of two armies.

7 How beautiful are thy feet with shoes, O prince's daughter! the joints of thy thighs are like
2 jewels, the work of the hands of a cunning workman. Thy navel is like a round goblet,
3 which wanteth not liquor: thy belly is like an heap of wheat set about with lilies. Thy two
4 breasts are like two young roes that are twins. Thy neck is as a tower of ivory; thine eyes
like the fishpools in Heshbon, by the gate of Bath-rabbim: thy nose is as the tower of
5 Lebanon which looketh toward Damascus. Thine head upon thee is like Carmel, and the
6 hair of thine head like purple; the king is held in the galleries. How fair and how pleasant
7 art thou, O love, for delights! This thy stature is like to a palm tree, and thy breasts to clusters of grapes.

8 I said, I will go up to the palm tree, I will take hold of the boughs thereof: now also thy breasts shall be as clusters of the vine, and the smell of thy nose like apples;

9 And the roof of thy mouth like the best wine for my beloved, that goeth down sweetly, causing the lips of those that are asleep to speak.

10 I am my beloved's, and his desire is toward me.

11 Come, my beloved, let us go forth into the field; let us lodge in the villages.

12 Let us get up early to the vineyards; let us see if the vine flourish, whether the tender grape appear, and the pomegranates bud forth: there will I give thee my loves.

13 The mandrakes give a smell, and at our gates are all manner of pleasant fruits, new and old, which I have laid up for thee, O my beloved.

8 O that thou wert as my brother, that sucked the breasts of my mother! when I should find thee without, I would kiss thee; yea, I should not be despised.

2 I would lead thee, and bring thee into my mother's house, who would instruct me: I would cause thee to drink of spiced wine of the juice of my pomegranate.

3 His left hand should be under my head, and his right hand should embrace me.

4 I charge you, O daughters of Jerusalem, that ye stir not up, nor awake my love, until he please.

5 Who is this that cometh up from the wilderness, leaning upon her beloved? I raised thee up under the apple tree: there thy mother brought thee forth: there she brought thee forth that bare thee.

6 Set me as a seal upon thine heart, as a seal upon thine arm: for love is strong as death; jealousy is cruel as the grave: the coals thereof are coals of fire, which

7 hath a most vehement flame. Many waters cannot quench love, neither can the floods drown it: if a man would give all the substance of his house for love, it would utterly be contemned.

8 We have a little sister, and she hath no breasts: what shall we do for our sister in

9 the day when she shall be spoken for? If she be a wall, we will build upon her a palace of

8 וְאֹת֙ קוֹמָתְךְ֣ דָּמְתָ֔ה לְתָמָ֖ר וְשָׁדַ֑יִךְ לְאַשְׁכֹּלֽוֹת׃ אָמַ֙רְתִּי֙
9 אֶֽעֱלֶ֣ה בְתָמָ֔ר אֹחֲזָ֖ה בְּסַנְסִנָּ֑יו וְיִהְי֤וּ נָא֙ שָׁדַ֣יִךְ כְּאֶשְׁכְּלוֹת֙
10 הַגֶּ֔פֶן וְרֵ֥יחַ אַפֵּ֖ךְ כַּתַּפּוּחִֽים׃ וְחִכֵּךְ֙ כְּיֵ֣ין הַטּ֔וֹב הוֹלֵ֥ךְ
11 לְדוֹדִ֖י לְמֵישָׁרִ֑ים דּוֹבֵ֥ב שִׂפְתֵ֖י יְשֵׁנִֽים׃ אֲנִ֤י לְדוֹדִי֙ וְעָלַ֣י
12 תְּשׁוּקָתֽוֹ׃ לְכָ֤ה דוֹדִי֙ נֵצֵ֔א הַשָּׂדֶ֖ה
13 נָלִ֑ינָה בַּכְּפָרִֽים׃ נַשְׁכִּימָ֤ה לַכְּרָמִים֙ נִרְאֶ֔ה אִם־פָּרְחָ֥ה
הַגֶּ֖פֶן פִּתְּחָ֣ה הַסְּמָדַ֑ר הֵנֵ֤צוּ הָרִמּוֹנִים֙ שָׁ֣ם אֶתֵּ֔ן אֶת־דֹּדַ֖י
14 לָֽךְ׃ הַדּוּדָאִ֣ים ׀ נָֽתְנ֣וּ רֵ֔יחַ ׀ וְעַל־פְּתָחֵ֖ינוּ ׀ כָּל־מְגָדִ֑ים
ח חֲדָשִׁ֥ים ׀ גַּם־יְשָׁנִ֖ים דּוֹדִ֥י צָפַ֖נְתִּי לָֽךְ׃ מִֽי־יִתֶּנְךָ֙ כְּאָ֣ח לִ֔י
יוֹנֵ֖ק שְׁדֵ֣י אִמִּ֑י אֶמְצָאֲךָ֙ בַּח֔וּץ אֶשָּׁקְךָ֖ גַּם֙ לֹ֣א יָבֻ֔זּוּ לִֽי׃
2 אֲנַהֲגֲךָ֙ אֲבִיאֲךָ֙ אֶל־בֵּ֣ית אִמִּ֔י תְּלַמְּדֵ֖נִי אֶשְׁקְךָ֙ מִיַּ֣יִן
3 הָרֶ֔קַח מֵעֲסִ֖יס רִמֹּנִֽי׃ שְׂמֹאלוֹ֙ תַּחַ֣ת רֹאשִׁ֔י וִֽימִינ֖וֹ
4 תְּחַבְּקֵֽנִי׃ הִשְׁבַּ֙עְתִּי֙ אֶתְכֶ֣ם בְּנ֣וֹת יְרוּשָׁלִַ֔ם מַה־תָּעִ֥ירוּ וּמַה־תְּעֹרְר֖וּ אֶת־הָאַהֲבָ֑ה עַ֥ד שֶׁתֶּחְפָּֽץ׃
5 מִֽי־זֹ֣את עֹלָ֔ה מִן־הַמִּדְבָּ֖ר מִתְרַפֶּ֣קֶת עַל־דּוֹדָ֑הּ
תַּ֚חַת הַתַּפּ֣וּחַ עוֹרַרְתִּ֔יךָ שָׁ֥מָּה חִבָּֽלַתְךָ֖ אִמֶּ֑ךָ שָׁ֥מָּה חִבְּלָ֖ה
6 יְלָדָֽתְךָ׃ שִׂימֵ֨נִי֙ כַּחוֹתָ֣ם עַל־לִבֶּ֔ךָ כַּחוֹתָ֖ם עַל־זְרוֹעֶ֑ךָ
כִּֽי־עַזָּ֤ה כַמָּ֙וֶת֙ אַהֲבָ֔ה קָשָׁ֥ה כִשְׁא֖וֹל קִנְאָ֑ה רְשָׁפֶ֥יהָ
7 רִשְׁפֵּי־אֵ֖שׁ שַׁלְהֶבֶ֥תְיָֽהּ׃ מַ֚יִם רַבִּ֔ים לֹ֥א יוּכְל֖וּ לְכַבּ֣וֹת
אֶת־הָאַהֲבָ֑ה וּנְהָר֖וֹת לֹ֥א יִשְׁטְפ֖וּהָ אִם־יִתֵּ֣ן ׀ אִ֣ישׁ אֶת־
כָּל־הׇ֠וֹן בֵּיתוֹ֙ בָּאַהֲבָ֔ה בּ֥וֹז יָבֽוּזּוּ לֽוֹ׃
8 אָחֹ֥ת לָ֙נוּ֙ קְטַנָּ֔ה וְשָׁדַ֖יִם אֵ֣ין לָ֑הּ מַה־נַּעֲשֶׂ֥ה לַאֲחֹתֵ֖נוּ
9 בַּיּ֥וֹם שֶׁיְּדֻבַּר־בָּֽהּ׃ אִם־חוֹמָ֥ה הִ֙יא֙ נִבְנֶ֣ה עָלֶ֔יהָ טִירַ֥ת

כסף

9 v. ס״א בְּאֶשְׁכּוֹלוֹת וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, חד״ה, די״א, די״ב ודי״ד. 13 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, חד״ה, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א נראֶה דביני. 13 v. ס״א דּוּדַי סלא וכן די״א, ד״ב ודי״א. 14 v. ס״א הדודאים נָתְנוּ רֵיח ועַל־פִּתְחֵינוּ כל־מגדים חדשים גם־ישנים וכן ד״ב ות״ג. 2 v. כן ב״א, ב״נ אנהגך. 2 v. בס״א נמסר עליו רמנים קוי. 3 v. ס״ם ד״ב ות״ג. 5 v. ס״א חִבַּלְתְּךָ וכן ד״ב, חד״ה, די״ב ודי״ד. 6 v. כן למערבאי וכן ב״א, לסרנחאי וב״נ שַׁלְהֶבֶת־יָהּ תרגין סלין וכן בהללי. ד״א, ד״ב, חד״ה, די״ב ודי״ד. 7 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, חד״ה, די״ב, חד״ג, ודס״ו, ס״א אִם־יִתֵּן אִישׁ. 8 v. ס״ם לַאֲחוֹתֵנוּ סלא וכן ד״א ודס״ו. 8 v. סביב ביום. בס״א ביום כחיב וקרי וכן ד״א.

10 כֶּסֶף וְאִם־דֶּלֶת הִיא נָצוּר עָלֶיהָ לוּחַ אֲרָז׃ אֲנִי חוֹמָה
וְשָׁדַי כַּמִּגְדָּלוֹת אָז הָיִיתִי בְעֵינָיו כְּמֹוצְאַת שָׁלוֹם׃
11 כֶּרֶם הָיָה לִשְׁלֹמֹה בְּבַעַל הָמוֹן נָתַן
12 אֶת־הַכֶּרֶם לַנֹּטְרִים אִישׁ יָבִא בִפְרִיוֹ אֶלֶף כָּסֶף׃ כַּרְמִי
שֶׁלִּי לְפָנָי הָאֶלֶף לְךָ שְׁלֹמֹה וּמָאתַיִם לִנֹּטְרִים אֶת־
13 פִּרְיוֹ׃ הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגַּנִּים חֲבֵרִים מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ
14 הַשְׁמִיעֵנִי׃ בְּרַח | דּוֹדִי וּדְמֵה־לְךָ ׀ לִצְבִי ׀ אוֹ ׀ לְעֹפֶר׀
הָאַיָּלִים עַל הָרֵי בְשָׂמִים׃

רות

א וַיְהִי בִימֵי שְׁפֹט הַשֹּׁפְטִים וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּלֶךְ אִישׁ
מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה לָגוּר בִּשְׂדֵי מוֹאָב הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי
2 בָנָיו׃ וְשֵׁם הָאִישׁ אֱלִימֶלֶךְ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נָעֳמִי וְשֵׁם שְׁנֵי
בָנָיו | מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן אֶפְרָתִים מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וַיָּבֹאוּ
3 שְׂדֵה־מוֹאָב וַיִּהְיוּ־שָׁם׃ וַיָּמָת אֱלִימֶלֶךְ אִישׁ נָעֳמִי וַתִּשָּׁאֵר
4 הִיא וּשְׁנֵי בָנֶיהָ׃ וַיִּשְׂאוּ לָהֶם נָשִׁים מֹאֲבִיּוֹת שֵׁם הָאַחַת
5 עָרְפָּה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית רוּת וַיֵּשְׁבוּ שָׁם כְּעֶשֶׂר שָׁנִים׃ וַיָּמֻתוּ
גַּם־שְׁנֵיהֶם מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן וַתִּשָּׁאֵר הָאִשָּׁה מִשְּׁנֵי יְלָדֶיהָ
6 וּמֵאִישָׁהּ׃ וַתָּקָם־הִיא וְכַלֹּתֶיהָ וַתָּשָׁב מִשְּׂדֵי מוֹאָב כִּי
שָׁמְעָה בִשְׂדֵה מוֹאָב כִּי־פָקַד יְהוָה אֶת־עַמּוֹ לָתֵת לָהֶם
לֶחֶם

10 v. ס״א מְצוּאַת וכן ר״א וחד״ה. 11 v. ס״א יָבִיא מלא וכן ר״א ור״ב. 14 v. ב׳ רבתי. 14 v. כן ברוב ספרים ב״י, ר״ג, חד״ה, ריי״ד ודט״ו. 14 v. ס״א והמה לך לצבי או לעפר האילים, או דמה־לך לצבי או לעפר האילים וכן ר״ב.

סכום פסוקי רשיר השירים מאה ושבעה עשר וסמן טוב על־המלך [Esther VII 9]· וחציו נרד־וכרכם [Cant. IV 14]·

א. 1 v. ס״א בִּשְׂדֵה וכן ר״א. ר״ב, חר׳, ת״ע, ח״ס ות״ר. 2 v. ס״א שְׂדֵה וכן חר׳, ת״ע, ת״ס ות״ר. 6 v. כן למערבאי, למדנחאי וְתָקוּם הִוא כתיב, וַתָּקָם הִיא קרי. 6 v. ס״א בִּשְׂדֵה וכן חר׳, ת״ע, ת״ס ות״ר.

silver: and if she be a door, we will inclose her with boards of cedar.

10 I am a wall, and my breasts like towers: then was I in his eyes as one that found favour.

11 Solomon had a vineyard at Baal-hamon; he let out the vineyard unto keepers; every one for the fruit thereof was to bring a thousand pieces of silver.

12 My vineyard, which is mine, is before me: thou, O Solomon, must have a thousand, and those that keep the fruit thereof two hundred.

13 Thou that dwellest in the gardens, the companions hearken to thy voice: cause me to hear it.

14 Make haste, my beloved, and be thou like to a roe or to a young hart upon the mountains of spices.

THE BOOK OF

RUTH

1 Now it came to pass in the days when the judges ruled, that there was a famine in the land. And a certain man of Beth-lehem-judah went to sojourn in the country of Moab, he, and his wife, and his two sons.

2 And the name of the man was Elimelech, and the name of his wife Naomi, and the name of his two sons Mahlon and Chilion, Ephrathites of Beth-lehem-judah. And they came into the country of Moab, and continued there.

3 And Elimelech Naomi's husband died; and she was left, and her two sons.

4 And they took them wives of the women of Moab; the name of the one was Orpah, and the name of the other Ruth: and they dwelled

5 there about ten years. And Mahlon and Chilion died also both of them; and the woman was

6 left of her two sons and her husband. Then she arose with her daughters in law, that she might return from the country of Moab: for she had heard in the country of Moab how that the LORD had visited his people in giving them

bread.

7 Wherefore she went forth out of the place where she was, and her two daughters in law with her; and they went on the way to return unto the land of Judah.

8 And Naomi said unto her two daughters in law, Go, return each to her mother's house: the LORD deal kindly with you, as ye have dealt with the dead, and with me.

9 The LORD grant you that ye may find rest, each of you in the house of her husband. Then she kissed them; and they lifted up their voice, and wept.

10 And they said unto her, Surely we will return with thee unto thy people.

11 And Naomi said, Turn again, my daughters: why will ye go with me? are there yet any more sons in my womb, that they may be your husbands?

12 Turn again, my daughters, go your way; for I am too old to have an husband. If I should say, I have hope, if I should have an husband also to night, and should also bear sons;

13 Would ye tarry for them till they were grown? would ye stay for them from having husbands? nay, my daughters; for it grieveth me much for your sakes that the hand of the LORD is gone out against me.

14 And they lifted up their voice, and wept again: and Orpah kissed her mother in law; but Ruth clave unto her.

15 And she said, Behold, thy sister in law is gone back unto her people, and unto her gods: return thou after thy sister in

16 law. And Ruth said, Intreat me not to leave thee, or to return from following after thee: for whither thou goest, I will go; and where thou lodgest, I will lodge: thy people shall be my

17 people, and thy God my God: Where thou diest, will I die, and there will I be buried: the LORD do so to me, and more also, if ought but death part thee and me.

18 When she saw that she was stedfastly minded to go with her, then she left speaking unto her.

19 So they two went until they came to

7 לֶחֶם: וַתֵּצֵא מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיְתָה־שָּׁמָּה וּשְׁתֵּי
כַלֹּתֶיהָ עִמָּהּ וַתֵּלַכְנָה בַּדֶּרֶךְ לָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה:
8 וַתֹּאמֶר נָעֳמִי לִשְׁתֵּי כַלֹּתֶיהָ לֵכְנָה שֹּׁבְנָה אִשָּׁה לְבֵית
אִמָּהּ יַעַשׂ יְהוָה עִמָּכֶם חֶסֶד כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם עִם־
9 הַמֵּתִים וְעִמָּדִי: יִתֵּן יְהוָה לָכֶם וּמְצֶאןָ מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית
10 אִישָׁהּ וַתִּשַּׁק לָהֶן וַתִּשֶּׂאנָה קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה: וַתֹּאמַרְנָהּ
11 לָהּ כִּי־אִתָּךְ נָשׁוּב לְעַמֵּךְ: וַתֹּאמֶר נָעֳמִי שֹׁבְנָה בְנֹתַי
לָמָּה תֵלַכְנָה עִמִּי הַעוֹד־לִי בָנִים בְּמֵעַי וְהָיוּ לָכֶם
12 לַאֲנָשִׁים: שֹׁבְנָה בְנֹתַי לֵכְן כִּי זָקַנְתִּי מִהְיוֹת לְאִישׁ כִּי
אָמַרְתִּי יֶשׁ־לִי תִקְוָה גַּם הָיִיתִי הַלַּיְלָה לְאִישׁ וְגַם
13 יָלַדְתִּי בָנִים: הֲלָהֵן תְּשַׂבֵּרְנָה עַד אֲשֶׁר יִגְדָּלוּ הֲלָהֵן
תֵּעָגֵנָה לְבִלְתִּי הֱיוֹת לְאִישׁ אַל בְּנֹתַי כִּי־מַר־לִי מְאֹד
14 מִכֶּם כִּי־יָצְאָה בִי יַד־יְהוָה: וַתִּשֶּׂנָה קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה עוֹד
15 וַתִּשַּׁק עָרְפָּה לַחֲמוֹתָהּ וְרוּת דָּבְקָה בָּהּ: וַתֹּאמֶר הִנֵּה
שָׁבָה יְבִמְתֵּךְ אֶל־עַמָּהּ וְאֶל־אֱלֹהֶיהָ שׁוּבִי אַחֲרֵי
16 יְבִמְתֵּךְ: וַתֹּאמֶר רוּת אַל־תִּפְגְּעִי־בִי לְעָזְבֵךְ לָשׁוּב
מֵאַחֲרָיִךְ כִּי אֶל־אֲשֶׁר תֵּלְכִי אֵלֵךְ וּבַאֲשֶׁר תָּלִינִי אָלִין
17 עַמֵּךְ עַמִּי וֵאלֹהַיִךְ אֱלֹהָי: בַּאֲשֶׁר תָּמוּתִי אָמוּת וְשָׁם
אֶקָּבֵר כֹּה יַעֲשֶׂה יְהוָה לִי וְכֹה יוֹסִיף כִּי הַמָּוֶת יַפְרִיד
18 בֵּינִי וּבֵינֵךְ: וַתֵּרֶא כִּי־מִתְאַמֶּצֶת הִיא לָלֶכֶת אִתָּהּ
19 וַתֶּחְדַּל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ: וַתֵּלַכְנָה שְׁתֵּיהֶם עַד־בּוֹאָנָה
בֵּית

---

v. 7 ס״א כלותיה חסר וכן ד״א, ד״ב, חר״ה, ד״י״א, ד״י״ב, ד״י״ד ודס״ו. v. 8 יַעַשׂ כתיב, יַעַשׂ קרי. v. 9 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, חר״ח, ד״י״א, ד״י״ב, ד״י״ד ודס״ו, ס״א וּמְצָאן, צרי וכן ד״א. v. 10 כן כמקף ותג״ם הלמ״ד כרוב ספרים כ״י, ס״א בלא מקף ודפי וכן ד״ב, ד״ג, חר״ה, ד״י״ב ודי״ד. v. 11 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, חר״ה, ד״י״ב, ד״י״ד דס״ו, ס״א תעוד ובלא בקף. v. 11 כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו נעויא וכן בד״ג, חר״ה, ד״י״ב, ד״י״ד ודס״ו. v. 12 בס״א נמסר עליו לַכְּנָה קרי, ובס״א לָכֶנָּה כתיב וקרי. v. 13 ס״א תֵּעָגֵנָה. v. 13 כן ברוב ספרים כ״י, חר״ה, ד״י״ב, ד״י״ד ודס״ו, ס״א כִּי ובלא מקף וכן ד״כ ור״נ. v. 14 לסערבאי וְתִשַּׁקְנָה כתיב, וַתִּשַּׁאנָה קרי, למרגזאי וְתִשַּׁאנָה כתיב וקרי וכן ד״כ. v. 14 ס״א דָּבְקָה־ נכמקף ובלא נגינה וכן ד״ב, ד״י״ב ודי״ד. v. 16 ס״א לִכְּי וכן ד״ג ודס״ו. v. 17 כן ברוב ספרים כ״י ודס״ו, ס״א כֹּה וכן ד״ב, ד״ג וחד״ה, וס״א כה־ במקף ובלא נגינה וכן ד״י״ב ודי״ד. v. 17 ס״א יֹסִיף חסר וכן דס״ו. v. 19 ס״א שְׁתֵּיהֶן.

בֵּית לָחֶם וַיְהִי כְּבוֹאָנָה בֵּית לֶחֶם וַתֹּהֹם כָּל־הָעִיר
עֲלֵיהֶן וַתֹּאמֵרְנָה הֲזֹאת נָעֳמִי׃ וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶן אַל־
תִּקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי קְרֶאן לִי מָרָא כִּי־הֵמַר שַׁדַּי לִי
מְאֹד׃ אֲנִי מְלֵאָה הָלַכְתִּי וְרֵיקָם הֱשִׁיבַנִי יְהוָה לָמָּה
תִקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי וַיהוָה עָנָה בִי וְשַׁדַּי הֵרַע לִי׃ וַתָּשָׁב
נָעֳמִי וְרוּת הַמֹּאֲבִיָּה כַלָּתָהּ עִמָּהּ הַשָּׁבָה מִשְּׂדֵי מוֹאָב
ב וְהֵמָּה בָּאוּ בֵּית לֶחֶם בִּתְחִלַּת קְצִיר שְׂעֹרִים׃ וְלִנָעֳמִי
מֹדָע לְאִישָׁהּ אִישׁ גִּבּוֹר חַיִל מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ וּשְׁמוֹ
2 בֹּעַז׃ וַתֹּאמֶר רוּת הַמֹּאֲבִיָּה אֶל־נָעֳמִי אֵלְכָה־נָּא הַשָּׂדֶה
וַאֲלַקְּטָה בַשִּׁבֳּלִים אַחַר אֲשֶׁר אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינָיו וַתֹּאמֶר
3 לָהּ לְכִי בִתִּי׃ וַתֵּלֶךְ וַתָּבוֹא וַתְּלַקֵּט בַּשָּׂדֶה אַחֲרֵי
הַקֹּצְרִים וַיִּקֶר מִקְרֶהָ חֶלְקַת הַשָּׂדֶה לְבֹעַז אֲשֶׁר
4 מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ׃ וְהִנֵּה־בֹעַז בָּא מִבֵּית לֶחֶם וַיֹּאמֶר
5 לַקֹּצְרִים יְהוָה עִמָּכֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יְבָרֶכְךָ יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר
בֹּעַז לְנַעֲרוֹ הַנִּצָּב עַל־הַקֹּצְרִים לְמִי הַנַּעֲרָה הַזֹּאת׃
6 וַיַּעַן הַנַּעַר הַנִּצָּב עַל־הַקֹּצְרִים וַיֹּאמֶר נַעֲרָה מוֹאֲבִיָּה
7 הִיא הַשָּׁבָה עִם־נָעֳמִי מִשְּׂדֵי מוֹאָב׃ וַתֹּאמֶר אֲלַקֳטָה־
נָּא וְאָסַפְתִּי בָעֳמָרִים אַחֲרֵי הַקֹּצְרִים וַתָּבוֹא וַתַּעֲמֹד
8 מֵאָז הַבֹּקֶר וְעַד־עַתָּה זֶה שִׁבְתָּהּ הַבַּיִת מְעָט׃ וַיֹּאמֶר
בֹּעַז אֶל־רוּת הֲלוֹא שָׁמַעַתְּ בִּתִּי אַל־תֵּלְכִי לְלַקֵּט
בְּשָׂדֶה אַחֵר וְגַם לֹא תַעֲבוֹרִי מִזֶּה וְכֹה תִּדְבָּקִין עִם־
נערתי

19 v. ס״א בְּלַאֲנָה חסר וכן ד״א, ד״ב, ד״ד :דמ״ו. 20 v. ס״א מָרָה וכן ר״א. 21 v. כן ברוב ספרים כ״י וחד״ה, ס״א הֵרַע בלא כתב וכן ד״ב ור״ב. וס״א הֵרַע מלרע וכן ד״ב וד״ד. וס״א הֵרַע׳ בסקף וכן דס״ו. 22 v. ס״א מיִּשְׂדֵה וכן ד״א, ר״ב, חד״ה, ד״ב, ד״ד. חד׳, ת״ע, ת״ס וח״ד. ב, ו v. מְוֻדָּע כתיב, מוֹדָע קרי, בס״א מוֹדָע כתיב וקרי וכן ר״א, ד״ב וד״א. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י, חד״ה, ד״א, ד״ב וד״ד. ס״א ואֲלַקֳטָה וכן ר״א, ר״ב, ד״ג ודס״ו. 3 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, הד״ה ודס״ו. ס״א ותֵּלֶךְ רבתי וכן ר״ב וד״ד. 4 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ד ודס״ו, ס״א והִנֵּה ובלא בקף וכן ר״ב, ד״ג וחד״ה. 5 v. כן ב״א, ב״נ הַנַּעֲרָה נעיא. 7 v. כן למעֻרכאי, לסרנחאי הַקֻּצְרִים חסר וכן ר״א וד״ב. 7 v. כן למעֻרכאי, לסרנחאי וְהָבֵא חסר וכן ר״א, ד״ב וד״א. 7 v. כן לסרנחאי וַתַּעֲמֹד חסר וכן ר״א, ר״ב וד״א. 7 v. ל״ל כּאֹר = כּאוּר. 7 v. צ״ל ית־שְׁבְתָּהּ כן ת״ע. א v. ב א לא׳ בסקף וכן ד״ב, ד״ג וד״ד.

Beth-lehem. And it came to pass, when they were come to Beth-lehem, that all the city was moved about them, and they said, Is this Naomi?

20 And she said unto them, Call me not Naomi, call me Mara: for the Almighty hath dealt very bitterly with me.

21 I went out full, and the LORD hath brought me home again empty: why then call ye me Naomi, seeing the LORD hath testified against me, and the Almighty hath afflicted me?

22 So Naomi returned, and Ruth the Moabitess, her daughter in law, with her, which returned out of the country of Moab: and they came to Beth-lehem in the beginning of barley harvest.

2 And Naomi had a kinsman of her husband's, a mighty man of wealth, of the family of Elimelech; and his name was Boaz.

2 And Ruth the Moabitess said unto Naomi, Let me now go to the field, and glean ears of corn after him in whose sight I shall find grace. And she said unto her, Go, my daughter.

3 And she went, and came, and gleaned in the field after the reapers: and her hap was to light on a part of the field belonging unto Boaz, who was of the kindred of Elimelech.

4 And, behold, Boaz came from Beth-lehem, and said unto the reapers, The LORD be with you. And they answered him, The LORD

5 bless thee. Then said Boaz unto his servant that was set over the reapers, Whose damsel is

6 this? And the servant that was set over the reapers answered and said, It is the Moabitish

7 damsel that came back with Naomi out of the country of Moab: And she said, I pray you, let me glean and gather after the reapers among the sheaves: so she came, and hath continued

8 even from the morning until now, that she tarried a little in the house. Then said Boaz unto Ruth, Hearest thou not, my daughter? Go not to glean in another field, neither go from hence, but abide here fast by

my maidens:
9 Let thine eyes be on the field that they do reap, and go thou after them: have I not charged the young men that they shall not touch thee? and when thou art athirst, go unto the vessels, and drink of that which the young men have drawn.
10 Then she fell on her face, and bowed herself to the ground, and said unto him, Why have I found grace in thine eyes, that thou shouldest take knowledge of me, seeing I am a stranger?
11 And Boaz answered and said unto her, It hath fully been shewed me, all that thou hast done unto thy mother in law since the death of thine husband: and how thou hast left thy father and thy mother, and the land of thy nativity, and art come unto a people which thou knewest not heretofore.
12 The LORD recompense thy work, and a full reward be given thee of the LORD God of Israel, under whose wings thou art come to trust.
13 Then she said, Let me find favour in thy sight, my lord; for that thou hast comforted me, and for that thou hast spoken friendly unto thine handmaid, though I be not like unto one of thine handmaidens.
14 And Boaz said unto her, At mealtime come thou hither, and eat of the bread, and dip thy morsel in the vinegar. And she sat beside the reapers: and he reached her parched corn, and she did eat, and was sufficed, and
15 left. And when she was risen up to glean, Boaz commanded his young men, saying, Let her
16 glean even among the sheaves, and reproach her not: And let fall also some of the handfuls
17 of purpose for her, and leave them, that she may glean them, and rebuke her not. So she gleaned in the field until even, and beat out that she had gleaned: and it was about an ephah
18 of barley. And she took it up, and went into the city: and her mother in law saw what she had gleaned: and she brought forth, and gave to her that she had reserved after she was suf-
19 ficed. And her mother in law said unto her, Where hast thou gleaned to day? and where wroughtest thou? blessed be he that did take knowledge of thee. And she shewed her mother in law with whom she had wrought, and said, The man's name with whom I wrought to day
20 is Boaz. And Naomi said unto her daughter in law, Blessed be he of the LORD, who hath not left off his kindness

9 נַעֲרֹתָי׃ עֵינַיִךְ בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר־יִקְצֹרוּן וְהָלַכְתְּ אַחֲרֵיהֶן
הֲלוֹא צִוִּיתִי אֶת־הַנְּעָרִים לְבִלְתִּי נָגְעֵךְ וְצָמִת וְהָלַכְתְּ
10 אֶל־הַכֵּלִים וְשָׁתִית מֵאֲשֶׁר יִשְׁאֲבוּן הַנְּעָרִים׃ וַתִּפֹּל
עַל־פָּנֶיהָ וַתִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה וַתֹּאמֶר אֵלָיו מַדּוּעַ מָצָאתִי
11 חֵן בְּעֵינֶיךָ לְהַכִּירֵנִי וְאָנֹכִי נָכְרִיָּה׃ וַיַּעַן בֹּעַז וַיֹּאמֶר לָהּ
הֻגֹּד הֻגַּד לִי כָּל אֲשֶׁר־עָשִׂית אֶת־חֲמוֹתֵךְ אַחֲרֵי מוֹת
אִישֵׁךְ וַתַּעַזְבִי אָבִיךְ וְאִמֵּךְ וְאֶרֶץ מוֹלַדְתֵּךְ וַתֵּלְכִי אֶל־
12 עַם אֲשֶׁר לֹא־יָדַעַתְּ תְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃ יְשַׁלֵּם יְהוָה פָּעֳלֵךְ
וּתְהִי מַשְׂכֻּרְתֵּךְ שְׁלֵמָה מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־
13 בָּאת ׀ לַחֲסוֹת ׀ תַּחַת־כְּנָפָיו׃ וַתֹּאמֶר אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֶיךָ
אֲדֹנִי כִּי נִחַמְתָּנִי וְכִי דִבַּרְתָּ עַל־לֵב שִׁפְחָתֶךָ וְאָנֹכִי
14 לֹא אֶהְיֶה כְּאַחַת שִׁפְחֹתֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר לָהּ בֹּעַז לְעֵת הָאֹכֶל
גְּשִׁי הֲלֹם וְאָכַלְתְּ מִן־הַלֶּחֶם וְטָבַלְתְּ פִּתֵּךְ בַּחֹמֶץ
וַתֵּשֶׁב מִצַּד הַקֹּצְרִים וַיִּצְבָּט־לָהּ קָלִי וַתֹּאכַל וַתִּשְׂבַּע
15 וַתֹּתַר׃ וַתָּקָם לְלַקֵּט וַיְצַו בֹּעַז אֶת־נְעָרָיו לֵאמֹר גַּם בֵּין
16 הָעֳמָרִים תְּלַקֵּט וְלֹא תַכְלִימוּהָ׃ וְגַם שֹׁל־תָּשְׁלוּ לָהּ
17 מִן־הַצְּבָתִים וַעֲזַבְתֶּם וְלִקְּטָה וְלֹא תִגְעָרוּ־בָהּ׃ וַתְּלַקֵּט
בַּשָּׂדֶה עַד־הָעֶרֶב וַתַּחְבֹּט אֵת אֲשֶׁר־לִקָּטָה וַיְהִי כְּאֵיפָה
18 שְׂעֹרִים׃ וַתִּשָּׂא וַתָּבֹא הָעִיר וַתֵּרֶא חֲמוֹתָהּ אֵת אֲשֶׁר
לָקָטָה וַתּוֹצֵא וַתִּתֶּן־לָהּ אֵת אֲשֶׁר־הוֹתְרָה מִשָּׂבְעָהּ׃
19 וַתֹּאמֶר לָהּ חֲמוֹתָהּ אֵיפֹה לָקַטְתְּ הַיּוֹם וְאָנָה עָשִׂית יְהִי
מַכִּירֵךְ בָּרוּךְ וַתַּגֶּד לַחֲמוֹתָהּ אֵת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה עִמּוֹ
20 וַתֹּאמֶר שֵׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמּוֹ הַיּוֹם בֹּעַז׃ וַתֹּאמֶר
נָעֳמִי לְכַלָּתָהּ בָּרוּךְ הוּא לַיהוָה אֲשֶׁר לֹא־עָזַב חַסְדּוֹ

אֶת־

9 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, תר"ה, ד"א. ד"ב, ד"ד ודמ"ו, ס"א תַּכְמִית סלא וכן ד"ב ודי"ג. 10 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ורט"ו, ס"א מַדּוּעַ וכן ד"ב, חר"ה. ד"ב וד"ד. 11 v. כן למערכאי, למרנחאי כל כתיב: אֶת־כֹּל קרי. 11 v. ס"א שִׁלְשֹׁם חסר וכן ד"א, ד"ב ודמ"ו. 12 v. כן ברוב ספרים כ"י דמ"ו, ס"א כְּאַחַת לחסות תַּחַת וכן ד"ב. ד"ג, חר"ה, ד"ב ודי"ד. 13 v. נ"ל לֹא. 13 v. כן ברוב סדרים כ"י ונמסר עָלָיו ל. וכלא וכן בר"א, ד"ב, ד"ג, חר"ה, ס"א שִׁפְחָתֶךָ חסר וכן ד"א, ד"ב, ד"ד ודמ"ו.

אֶת־הַחַיִּים וְאֶת־הַמֵּתִים וַתֹּאמֶר לָהּ נָעֳמִי קָרוֹב לָנוּ
21 הָאִישׁ מִגְּאֲלֵנוּ הוּא: וַתֹּאמֶר רוּת הַמֹּאֲבִיָּה גַּם | כִּי־
אָמַר אֵלַי עִם־הַנְּעָרִים אֲשֶׁר־לִי תִּדְבָּקִין עַד אִם־כִּלּוּ
22 אֶת כָּל־הַקָּצִיר אֲשֶׁר־לִי: וַתֹּאמֶר נָעֳמִי אֶל־רוּת
כַּלָּתָהּ טוֹב בִּתִּי כִּי תֵצְאִי עִם־נַעֲרוֹתָיו וְלֹא יִפְגְּעוּ־בָךְ
23 בְּשָׂדֶה אַחֵר: וַתִּדְבַּק בִּנְעָרוֹת בֹּעַז לְלַקֵּט עַד־כִּלּוֹת
קְצִיר־הַשְּׂעֹרִים וּקְצִיר הַחִטִּים וַתֵּשֶׁב ׀ אֶת־חֲמוֹתָהּ:
ג וַתֹּאמֶר לָהּ נָעֳמִי חֲמוֹתָהּ בִּתִּי הֲלֹא אֲבַקֶּשׁ־לָךְ מָנוֹחַ
2 אֲשֶׁר יִיטַב־לָךְ: וְעַתָּה הֲלֹא בֹעַז מֹדַעְתָּנוּ אֲשֶׁר הָיִית
אֶת־נַעֲרוֹתָיו הִנֵּה־הוּא זֹרֶה אֶת־גֹּרֶן הַשְּׂעֹרִים הַלָּיְלָה:
3 וְרָחַצְתְּ וָסַכְתְּ וְשַׂמְתְּ שִׂמְלֹתַיִךְ עָלַיִךְ וירדתי [וְיָרַדְתְּי] הַגֹּרֶן אַל־
4 תִּוָּדְעִי לָאִישׁ עַד כַּלֹּתוֹ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת: וְיִהִי בְּשָׁכְבוֹ
וָיָדַעַתְּ אֶת־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכַּב־שָׁם וּבָאת וְגִלִּית
מַרְגְּלֹתָיו וְשָׁכָבְתִּי וְהוּא יַגִּיד לָךְ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשִׂין:
5 וַתֹּאמֶר אֵלֶיהָ ׀ כֹּל אֲשֶׁר־תֹּאמְרִי אֵעֱשֶׂה: וַתֵּרֶד הַגֹּרֶן
6 7 וַתַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוַּתָּהּ חֲמוֹתָהּ: וַיֹּאכַל בֹּעַז וַיֵּשְׁתְּ
וַיִּיטַב לִבּוֹ וַיָּבֹא לִשְׁכַּב בִּקְצֵה הָעֲרֵמָה וַתָּבֹא בַלָּט
8 וַתְּגַל מַרְגְּלֹתָיו וַתִּשְׁכָּב: וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיֶּחֱרַד
9 הָאִישׁ וַיִּלָּפֵת וְהִנֵּה אִשָּׁה שֹׁכֶבֶת מַרְגְּלֹתָיו: וַיֹּאמֶר
מִי־אָתְּ וַתֹּאמֶר אָנֹכִי רוּת אֲמָתֶךָ וּפָרַשְׂתָּ כְנָפֶךָ עַל

אמתך

to the living and to the dead. And Naomi said unto her, The man is near of kin unto us, one of our next kinsmen.

21 And Ruth the Moabitess said, He said unto me also, Thou shalt keep fast by my young men, until they have ended all my harvest.

22 And Naomi said unto Ruth her daughter in law, It is good, my daughter, that thou go out with his maidens, that they meet thee not in any other field.

23 So she kept fast by the maidens of Boaz to glean unto the end of barley harvest and of wheat harvest; and dwelt with her mother in law.

3 Then Naomi her mother in law said unto her, My daughter, shall I not seek rest for thee, that it may be well with thee?

2 And now is not Boaz of our kindred, with whose maidens thou wast? Behold, he winnoweth barley to night in the threshingfloor.

3 Wash thyself therefore, and anoint thee, and put thy raiment upon thee, and get thee down to the floor: but make not thyself known unto the man, until he shall have done eating and drinking.

4 And it shall be, when he lieth down, that thou shalt mark the place where he shall lie, and thou shalt go in, and uncover his feet, and lay thee down; and he will tell thee what thou shalt do.

5 And she said unto her, All that thou sayest unto me I will do.

6 And she went down unto the floor, and did according to all that her mother in law bade her.

7 And when Boaz had eaten and drunk, and his heart was merry, he went to lie down at the end

8 of the heap of corn: and she came softly, and uncovered his feet, and laid her down. And it came to pass at midnight, that the man was afraid, and turned himself: and, behold, a woman

9 lay at his feet. And he said, Who art thou? And she answered, I am Ruth thine handmaid: spread therefore thy skirt over

---

20 v. כן לפערבאי, למרנחאי קָרֹב חסר. 20 v. כן ברוב ספרים כי״, ד״נ, חד״ה, ד״א, ד״כ ודפ״ו, ס״א מְגֹאֲלֵינוּ וכן ר״א, ר״ב ד״ד. 21 v. חצי הספר. 23 v. ס״א וַתָּשָׁב אֶל־ וכן ת״ר.
ג. 2 v. כן ברוב ספרים כי״, ד״נ, ד״ב, חד״ה, ד״י״ב ודפ״ו וכן ב״א, ב״נ הלא־ בכתף ובלא נגינה. 2 v. כן ברוב ספרים כי״, ד״ב, ד״י״ר ודפ״ו, ס״א הִנֶּה ובלא מקף וכן ד״ב, ד״ג וחד״ה.
3 v. בס״א נמסר עָלַיו וְשַׂמְתִּי כתיב, וְשַׂמְתְּ קרי. 3 v. שִׂמְלֹתַיִךְ כתיב, שִׂמְלֹתַיִךְ קרי, בס״א שִׂמְלֹתַיִךְ כתיב וקרי וכן ר״א, ד״ב, ד״י״א, ד״י״ב. 3 v. וְיָרַדְתִּי כתיב, וְיָרַדְתְּ קרי, בס״א וְיָרַדְתְּ כתיב וקרי וכן ר״א, ד״ב ד״י״ב. 4 v. וְשָׁכַבְתִּי כתיב, וְשָׁכָבְתְּ קרי, בס״א וְשָׁכָבְתְּ כתיב וקרי וכן ד״א וד״ב. 5 v. כן לפערבאי, למרנחאי אֶת־כֹּל כתיב, כל קרי.
5 v. תאמרי כתיב, תאמְרִי אֵלַי קרי, בס״א אֵלַי כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, חד״ה, ד״י״א, תר״ות״ם, ובס״א תאמרי כלא מלת אֵלַי כתיב וקרי וכן ת״ע ות״ר. 8 v. כמקצת ספרים נמסר כאן חצי הספר וכן בד״ב, ד״נ, ד״ו, ד״י״ב ד״י״ד. 8 v. בחללי הַחֲדַר. 9 v. כן ברוב ספרים כי״ד״ב, ד״נ, חד״ה, ד״י״ב, ד״ד ודפ״ו, ס״א מִי ובלא מקף. 9 v. כן למערבאי וכן ח״ע, ת״ס ות״ר, לסרנחאי כְּנָפֶיךָ מלא וכן ד״א וד״י״א.

thine handmaid; for thou art a near kinsman.

10 And he said, Blessed be thou of the LORD, my daughter: for thou hast shewed more kindness in the latter end than at the beginning, inasmuch as thou followedst not young men, whether poor or rich.

11 And now, my daughter, fear not; I will do to thee all that thou requirest: for all the city of my people doth know that thou art a virtuous woman.

12 And now it is true that I am thy near kinsman: howbeit there is a kinsman nearer than I.

13 Tarry this night, and it shall be in the morning, that if he will perform unto thee the part of a kinsman, well; let him do the kinsman's part: but if he will not do the part of a kinsman to thee, then will I do the part of a kinsman to thee, as the LORD liveth: lie down until the morning.

14 And she lay at his feet until the morning: and she rose up before one could know another. And he said, Let it not be known that a woman came into the floor.

15 Also he said, Bring the vail that thou hast upon thee, and hold it. And when she held it, he measured six measures of barley, and laid it on her: and she went into the city.

16 And when she came to her mother in law, she said, Who art thou, my daughter? And she told her all that the man had done to her.

17 And she said, These six measures of barley gave he me; for he said to me, Go not empty unto thy mother in law.

18 Then said she, Sit still, my daughter, until thou know how the matter will fall: for the man will not be in rest, until he have finished the thing this day.

10 אַמָּתֶךָ כִּי גֹאֵל אָתָּה׃ וַיֹּאמֶר בָּרוּכָה אַתְּ לַיהוָה בִּתִּי
הֵיטַבְתְּ חַסְדֵּךְ הָאַחֲרוֹן מִן־הָרִאשׁוֹן לְבִלְתִּי־לֶכֶת
11 אַחֲרֵי הַבַּחוּרִים אִם־דַּל וְאִם־עָשִׁיר׃ וְעַתָּה בִּתִּי אַל־
תִּירְאִי כֹּל אֲשֶׁר־תֹּאמְרִי אֶעֱשֶׂה־לָּךְ כִּי יוֹדֵעַ כָּל־שַׁעַר
12 עַמִּי כִּי אֵשֶׁת חַיִל אָתְּ׃ וְעַתָּה כִּי אֱמֶת כִּי אִם גֹּאֵל
13 אָנֹכִי וְגַם יֵשׁ גֹּאֵל קָרוֹב מִמֶּנִּי׃ לִינִי | הַלַּיְלָה וְהָיָה
בַּבֹּקֶר אִם־יִגְאָלֵךְ טוֹב יִגְאָל וְאִם־לֹא יַחְפֹּץ לְגָאֳלֵךְ
14 וּגְאַלְתִּיךְ אָנֹכִי חַי־יְהוָה שִׁכְבִי עַד־הַבֹּקֶר׃ וַתִּשְׁכַּב
מרגלתו עַד־הַבֹּקֶר וַתָּקָם בְּטֶרֶם יַכִּיר אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ
15 וַיֹּאמֶר אַל־יִוָּדַע כִּי־בָאָה הָאִשָּׁה הַגָּרֶן׃ וַיֹּאמֶר הָבִי
הַמִּטְפַּחַת אֲשֶׁר־עָלַיִךְ וְאֶחְזִי־בָהּ וַתֹּאחֶז בָּהּ וַיָּמָד
16 שֵׁשׁ־שְׂעֹרִים וַיָּשֶׁת עָלֶיהָ וַיָּבֹא הָעִיר׃ וַתָּבוֹא אֶל־
חֲמוֹתָהּ וַתֹּאמֶר מִי־אַתְּ בִּתִּי וַתַּגֶּד־לָהּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר
17 עָשָׂה לָהּ הָאִישׁ׃ וַתֹּאמֶר שֵׁשׁ־הַשְּׂעֹרִים הָאֵלֶּה נָתַן
18 לִי כִּי אָמַר אֵלַי־תָּבוֹאִי רֵיקָם אֶל־חֲמוֹתֵךְ׃ וַתֹּאמֶר
שְׁבִי בִתִּי עַד אֲשֶׁר תֵּדְעִין אֵיךְ יִפֹּל דָּבָר כִּי לֹא
ד יִשְׁקֹט הָאִישׁ כִּי אִם־כִּלָּה הַדָּבָר הַיּוֹם׃ וּבֹעַז עָלָה
הַשַּׁעַר וַיֵּשֶׁב שָׁם וְהִנֵּה הַגֹּאֵל עֹבֵר אֲשֶׁר דִּבֶּר־בֹּעַז
2 וַיֹּאמֶר סוּרָה שְׁבָה־פֹּה פְּלֹנִי אַלְמֹנִי וַיָּסַר וַיֵּשֶׁב׃ וַיִּקַּח
עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי הָעִיר וַיֹּאמֶר שְׁבוּ־פֹה וַיֵּשְׁבוּ׃

ויאמר

---

v. 9 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, חר"ה תד"ט, ס"א אֶסְחָךְ וכן ד"ע, ד"ב ודי"ר. v. 11 ס"א תאמרי אֵלַי וכן חר', ת"ם ות"ר, ובס"א נכסר עליו אֵלַי קרי ולא כתיב. v. 12 אם כתיב ולא קרי, בס"א כִּי גֹאֵל כתיב וקרי וכן די"א: עיין לעיל פסוק ס'. v. 13 כן למערבאי נ' רבתי, לסרנחאי לִינִי לִי רבתי. v. 14 מַרְגְּלֹתָו כתיב, בס"א מַרְגְּלֹתָיו קרי, בס"א מַרְגְּלֹתָיו כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב ודי"א, ובס"א מַרְגְּלוֹתָיו סלא וכן חר"ה תד"ט. v. 14 בְּטֶרֶם בתיב, בְּטֶרֶם קרי, בס"א בְּמֶרֶם כתיב וקרי וכן ד"א. v. 15 כן למערבאי ונכסר עליו חסר א' = הָבִיא קרי, לסרנחאי הָבִי סלעיל וכן ד"ע, חר"ה, ד"ב, די"ד תד"ט. v. 15 ס"א וַתֹּאחֶז־ וכן ד"א. v. 15 ס"א וַתָּבֹא וכן ת"ם ות"ד. v. 16 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ע, הר"ה, ד"ב ודי"ר, ס"א אשר עשה־ וכן דס"ו. v. 17 אמר אֵלַי קרי ולא כתיב, בס"א אֵלַי כתיב וקרי וכן ד"א, תר"ה, די"א. תר', ת"ע ות"ס. v. 18 ס"א יָדַי־ בסקף וכן חר"ה תד"ט.

ד. 1 v. ס"א הַגּוֹאֵל סלא וכן ד"א תד"ט. 1 v. ס"א וְנָקַר וכן ד"א, ד"ב, ד"ע, הר"ה, ד"ב ודי"ר.

Then went Boaz up to the gate, and sat him down there: and, behold, the kinsman of whom
2 Boaz spake came by; unto whom he said, Ho, such a one! turn aside, sit down here. And he turned aside, and sat down. And he took ten men of the elders of the city, and said, Sit ye down here. And they sat down.

3 וַיֹּאמֶר לַגֹּאֵל חֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר לְאָחִינוּ לֶאֱלִימֶלֶךְ
4 מָכְרָה נָעֳמִי הַשָּׁבָה מִשְּׂדֵה מוֹאָב: וַאֲנִי אָמַרְתִּי אֶגְלָה
אָזְנְךָ לֵאמֹר קְנֵה נֶגֶד הַיֹּשְׁבִים וְנֶגֶד זִקְנֵי עַמִּי אִם־תִּגְאַל
גְּאָל וְאִם־לֹא יִגְאַל הַגִּידָה לִּי וְאֵדְעָ כִּי אֵין זוּלָתְךָ
5 לִגְאוֹל וְאָנֹכִי אַחֲרֶיךָ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֶגְאָל: וַיֹּאמֶר בֹּעַז
בְּיוֹם־קְנוֹתְךָ הַשָּׂדֶה מִיַּד נָעֳמִי וּמֵאֵת רוּת הַמֹּאֲבִיָּה
6 אֵשֶׁת־הַמֵּת קָנִיתִי לְהָקִים שֵׁם־הַמֵּת עַל־נַחֲלָתוֹ: וַיֹּאמֶר
הַגֹּאֵל לֹא אוּכַל לִגְאָל־לִי פֶּן־אַשְׁחִית אֶת־נַחֲלָתִי
7 גְּאַל־לְךָ אַתָּה אֶת־גְּאֻלָּתִי כִּי לֹא־אוּכַל לִגְאָל: וְזֹאת
לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל עַל־הַגְּאֻלָּה וְעַל־הַתְּמוּרָה לְקַיֵּם
כָּל־דָּבָר שָׁלַף אִישׁ נַעֲלוֹ וְנָתַן לְרֵעֵהוּ וְזֹאת הַתְּעוּדָה
8 בְּיִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לְבֹעַז קְנֵה־לָךְ וַיִּשְׁלָף נַעֲלוֹ:
9 וַיֹּאמֶר בֹּעַז לַזְּקֵנִים וְכָל־הָעָם עֵדִים אַתֶּם הַיּוֹם כִּי
קָנִיתִי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לֶאֱלִימֶלֶךְ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר לְכִלְיוֹן
10 וּמַחְלוֹן מִיַּד נָעֳמִי: וְגַם אֶת־רוּת הַמֹּאֲבִיָּה אֵשֶׁת מַחְלוֹן
קָנִיתִי לִי לְאִשָּׁה לְהָקִים שֵׁם־הַמֵּת עַל־נַחֲלָתוֹ וְלֹא־
יִכָּרֵת שֵׁם־הַמֵּת מֵעִם אֶחָיו וּמִשַּׁעַר מְקוֹמוֹ עֵדִים אַתֶּם
11 הַיּוֹם: וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־בַּשָּׁעַר וְהַזְּקֵנִים עֵדִים
יִתֵּן יְהוָה אֶת־הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל־בֵּיתֶךָ כְּרָחֵל | וּכְלֵאָה
אֲשֶׁר בָּנוּ שְׁתֵּיהֶם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה־חַיִל בְּאֶפְרָתָה
12 וְקְרָא־שֵׁם בְּבֵית לָחֶם: וִיהִי בֵיתְךָ כְּבֵית פֶּרֶץ אֲשֶׁר־
יָלְדָה תָּמָר לִיהוּדָה מִן־הַזֶּרַע אֲשֶׁר יִתֶּן יְהוָה לְךָ מִן־
הַנַּעֲרָה

3 And he said unto the kinsman, Naomi, that is come again out of the country of Moab, selleth a parcel of land, which was our brother Elimelech's:

4 And I thought to advertise thee, saying, Buy it before the inhabitants, and before the elders of my people. If thou wilt redeem it, redeem it: but if thou wilt not redeem it, then tell me, that I may know: for there is none to redeem it beside thee; and I am after thee. And he said, I will redeem it.

5 Then said Boaz, What day thou buyest the field of the hand of Naomi, thou must buy it also of Ruth the Moabitess, the wife of the dead, to raise up the name of the dead upon his inheritance.

6 And the kinsman said, I cannot redeem it for myself, lest I mar mine own inheritance: redeem thou my right to thyself; for I cannot redeem it.

7 Now this was the manner in former time in Israel concerning redeeming and concerning changing, for to confirm all things; a man plucked off his shoe, and gave it to his neighbour: and this was a testimony in Israel.

8 Therefore the kinsman said unto Boaz, Buy it for thee. So he drew off his shoe.

9 And Boaz said unto the elders, and unto all the people, Ye are witnesses this day, that I have bought all that was Elimelech's, and all that was Chilion's and Mahlon's, of the hand of Naomi.

10 Moreover Ruth the Moabitess, the wife of Mahlon, have I purchased to be my wife, to raise up the name of the dead upon his inheritance, that the name of the dead be not cut off from
11 among his brethren, and from the gate of his place: ye are witnesses this day. And all the people that were in the gate, and the elders, said, We are witnesses. The LORD make the woman that is come into thine house like Rachel and like Leah, which two did build the
12 house of Israel: and do thou worthily in Ephratah, and be famous in Beth-lehem: And let thy house be like the house of Pharez, whom Tamar bare unto Judah, of the seed which the LORD shall give thee of

---

v. 3 כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, חד"ה ודפ"ו. ס"א מכרה וכן די"ב ודי"ד. v. 4 ס"א נגד מונח וכן ד"ב, ד"ג, די"ב, די"ד ודפ"ו. v. 4 כן ברוב ספרים כי"א, ד"ב, הד"ה, די"ב, די"ד ודפ"ו, ס"א וקנני בסקף ובלא נגינה וכן ד"ב. v. 4 סביר תִּגְאַל, בס"א הִגְאַל כתיב וקרי וכן תר"י, ת"ה, ת"ר. v. 4 ואדע כתיב, ואדעה קרי. v. 5 כן ברוב ספרים כי"א, ד"ב, הד"ה, די"ב ודפ"ו, ס"א ביום ובלא הקף. v. 5 נ"ל עִם־אֵת: עיין לקמן פסוק י"ב. v. 5 קָנִיתִי כתיב, קָנְיָתִי קרי. v. 6 לִמְעַרְבֵי לְגָאוֹל כתיב, לְגָאֳלִי קרי. לסדנחאי לְגָאוֹל כתיב וקרי. v. 6 כן ברוב ספרים כי"א, ד"ב, ד"ג, חד"ה, די"ב, די"ד ודפ"ו, ס"א כִּי לֹא. v. 7 ס"א הַגְּאֻלָּה חסר וכן ד"ב, ד"ג, חד"ה, די"א, די"ב, די"ד ודפ"ו. v. 11 כן בי"א, כ"נ אתי בלא נקוּדא. v. 11 ס"א שְׁתֵיהֶן וכן ד"א.

this young woman.

13 So Boaz took Ruth, and she was his wife: and when he went in unto her, the LORD gave her conception, and she bare a son.

14 And the women said unto Naomi, Blessed be the LORD, which hath not left thee this day without a kinsman, that his name may be famous in Israel.

15 And he shall be unto thee a restorer of thy life, and a nourisher of thine old age: for thy daughter in law, which loveth thee, which is better to thee than seven sons, hath born him.

16 And Naomi took the child, and laid it in her bosom, and became nurse unto it.

17 And the women her neighbours gave it a name, saying, There is a son born to Naomi; and they called his name Obed: he is the father of Jesse, the father of David.

18 Now these are the generations of Pharez: Pharez begat Hezron,

19 And Hezron begat Ram, and Ram begat Amminadab,

20 And Amminadab begat Nahshon, and Nahshon begat Salmon,

21 And Salmon begat Boaz, and Boaz begat Obed,

22 And Obed begat Jesse, and Jesse begat David.

13 הַנַּעֲרָה הַזֹּאת׃ וַיִּקַּח בֹּעַז אֶת־רוּת וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה
14 וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַיִּתֵּן יְהוָה לָהּ הֵרָיון וַתֵּלֶד בֵּן׃ וַתֹּאמַרְנָה
הַנָּשִׁים אֶל־נָעֳמִי בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר לֹא הִשְׁבִּית לָךְ גֹּאֵל
15 הַיּוֹם וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה לָךְ לְמֵשִׁיב נָפֶשׁ
וּלְכַלְכֵּל אֶת־שֵׂיבָתֵךְ כִּי כַלָּתֵךְ אֲשֶׁר־אֲהֵבַתְךְ יְלָדַתּוּ
16 אֲשֶׁר־הִיא טוֹבָה לָךְ מִשִּׁבְעָה בָּנִים׃ וַתִּקַּח נָעֳמִי אֶת־
17 הַיֶּלֶד וַתָּשֶׁת בְּחֵיקָהּ וַתְּהִי־לוֹ לְאֹמֶנֶת׃ וַתִּקְרֶאנָה לּוֹ
הַשְּׁכֵנוֹת שֵׁם לֵאמֹר יֻלַּד־בֵּן לְנָעֳמִי וַתִּקְרֶאנָה שְׁמוֹ עוֹבֵד
הוּא אֲבִי־יִשַׁי אֲבִי דָוִד׃
18 וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת פֶּרֶץ פֶּרֶץ הוֹלִיד אֶת־חֶצְרוֹן׃ וְחֶצְרוֹן
19
20 הוֹלִיד אֶת־רָם וְרָם הוֹלִיד אֶת־עַמִּינָדָב׃ וְעַמִּינָדָב
21 הוֹלִיד אֶת־נַחְשׁוֹן וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד אֶת־שַׂלְמָה׃ וְשַׂלְמוֹן
22 הוֹלִיד אֶת־בֹּעַז וּבֹעַז הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד׃ וְעוֹבֵד הוֹלִיד
אֶת־יִשָׁי וְיִשַׁי הוֹלִיד אֶת־דָּוִד׃

איכה

THE

LAMENTATIONS

OF JEREMIAH

1 How doth the city sit solitary, that was full of people! how is she become as a widow! she that was great among the nations, and princess among
2 the provinces, how is she become tributary! She weepeth

א אֵיכָה׀ יָשְׁבָה בָדָד הָעִיר רַבָּתִי עָם הָיְתָה כְּאַלְמָנָה
2 רַבָּתִי בַגּוֹיִם שָׂרָתִי בַּמְּדִינוֹת הָיְתָה לָמַס׃ בָּכוֹ

תבכה

---

v. 15 ס״א אֲהֻבָתֵךְ וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, הד״ה, די״א, די״ב הי״ד. v. 18 כן למערכאי לג׳ דנחאי תולדת חסר ו׳ בתרא. v. 20 ס״א שַׁלְמוֹן וכן ת״ע ות״ר. v. 22 ס״א וְעוֹבֵד מלא וכן ד״ב, די״א, די״ב דיד ודס״ו.

סכום פסוקי דספר רות שמונים וחמשה וסמן בועז. וחציו ואסר רות תמאביה [Ruth II 21]. ופסקתא חדא וסמן יתן ה׳ את־האשת הבאה [II 12]. ולית ביה סדרא כלל. וכולהן פסוקיא מתחילין כוא״ו בס״ח. וצריך לתניח שלש שורות חלק בין כל ספר וספר.

א. 2 v. ס״א פָּלְגָה וכן ד״ב, ד״ג, חד״ה, די״ב הי״ד.

תִּבְכֶּה בַלָּיְלָה וְדִמְעָתָהּ עַל־לֶחֱיָהּ אֵין־לָהּ מְנַחֵם מִכָּל־
אֹהֲבֶיהָ כָּל־רֵעֶיהָ בָּגְדוּ בָהּ הָיוּ לָהּ לְאוֹיְבִים:
3 גָּלְתָה יְהוּדָה מֵעֹנִי וּמֵרֹב עֲבֹדָה הִיא יָשְׁבָה בַגּוֹיִם לֹא
מָצְאָה מָנוֹחַ כָּל־רֹדְפֶיהָ הִשִּׂיגוּהָ בֵּין הַמְּצָרִים:
4 דַּרְכֵי צִיּוֹן אֲבֵלוֹת מִבְּלִי בָאֵי מוֹעֵד כָּל־שְׁעָרֶיהָ שׁוֹמֵמִין
כֹּהֲנֶיהָ נֶאֱנָחִים בְּתוּלֹתֶיהָ נוּגוֹת וְהִיא מַר־לָהּ:
5 הָיוּ צָרֶיהָ לְרֹאשׁ אֹיְבֶיהָ שָׁלוּ כִּי־יְהוָה הוֹגָהּ עַל־רֹב
פְּשָׁעֶיהָ עוֹלָלֶיהָ הָלְכוּ שְׁבִי לִפְנֵי־צָר: וַיֵּצֵא מִן־
6 בַּת־צִיּוֹן כָּל־הֲדָרָהּ הָיוּ שָׂרֶיהָ כְּאַיָּלִים לֹא־מָצְאוּ
מִרְעֶה וַיֵּלְכוּ בְלֹא־כֹחַ לִפְנֵי רוֹדֵף: זָכְרָה יְרוּשָׁלַם
7 יְמֵי עָנְיָהּ וּמְרוּדֶיהָ כָּל מַחֲמֻדֶיהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִימֵי קֶדֶם
בִּנְפֹל עַמָּהּ בְּיַד־צָר וְאֵין עוֹזֵר לָהּ רָאוּהָ צָרִים שָׂחֲקוּ
8 עַל־מִשְׁבַּתָּהּ: חֵטְא חָטְאָה יְרוּשָׁלַם עַל־כֵּן לְנִידָה
הָיָתָה כָּל־מְכַבְּדֶיהָ הִזִּילוּהָ כִּי־רָאוּ עֶרְוָתָהּ גַּם־הִיא
9 נֶאֱנָחָה וַתָּשָׁב אָחוֹר: טֻמְאָתָהּ בְּשׁוּלֶיהָ לֹא זָכְרָה
אֲחֲרִיתָהּ וַתֵּרֶד פְּלָאִים אֵין מְנַחֵם לָהּ רְאֵה יְהוָה אֶת־
10 עָנְיִי כִּי הִגְדִּיל אוֹיֵב: יָדוֹ פָּרַשׂ צָר עַל כָּל־
מַחֲמַדֶּיהָ כִּי־רָאֲתָה גוֹיִם בָּאוּ מִקְדָּשָׁהּ אֲשֶׁר צִוִּיתָה
11 לֹא־יָבֹאוּ בַקָּהָל לָךְ: כָּל־עַמָּהּ נֶאֱנָחִים מְבַקְשִׁים
לֶחֶם נָתְנוּ מחמודיהם [מַחֲמַדֵּיהֶם] בְּאֹכֶל לְהָשִׁיב נָפֶשׁ רְאֵה יְהוָה
12 וְהַבִּיטָה כִּי הָיִיתִי זוֹלָלָה: לוֹא אֲלֵיכֶם כָּל־עֹבְרֵי
דֶּרֶךְ הַבִּיטוּ וּרְאוּ אִם־יֵשׁ מַכְאוֹב כְּמַכְאֹבִי אֲשֶׁר עוֹלַל
13 לִי אֲשֶׁר הוֹגָה יְהוָה בְּיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ: מִמָּרוֹם
שלח־

---

2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"נ, חד"ה, ד"ב ודי"ד, ס"א על ובלא מקף וכן רס"ו. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"נ, חד"ה, די"א, ד"ב, די"ד תל"ו, ס"א לַחֲתֹּה וכן ד"ב. 6 v. מִפְּתֵ־ קוֹי, בס"א מִדַּעַת־ כתיב וקרי וכן ד"א, ד"ב, ד"נ, חד"ה, די"א, ד"ב ותי"ד. 6 v. צ"ל נְאִילִים כן ת"ע וח"ד. 7 v. ס"א מַחֲמוּדֶיהָ מלא וכן ד"ב ח"נ. 7 v. כס"א נמסר עליו ס"א שָׁרִים. 7 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו ל' וחסר וכן בחד"ה, די"א. די"ב, די"ד ודט"ו, ס"א מִשְׁפַּחְיָהּ מלא וכן די"א, ד"ב ח"נ. 11 v. מַחְמוּדֵיהֶם כתיב מַחֲמַדֵּיהֶם קרי, בס"א מַחֲמַדֵּיהֶם כתיב וקרי וכן די"א, ד"ב ח"נ. 11 v. כן בנעי"א ברוב ספרים כ"י, ד"נ, חד"ה ח"נ. 13 v. ל' ועיי"א.

sore in the night, and her tears are on her cheeks: among all her lovers she hath none to comfort her: all her friends have dealt treacherously with her, they are become her enemies.

3 Judah is gone into captivity because of affliction, and because of great servitude: she dwelleth among the heathen, she findeth no rest: all her persecutors overtook her between the straits.

4 The ways of Zion do mourn, because none come to the solemn feasts: all her gates are desolate: her priests sigh, her virgins are afflicted, and she is in bitterness.

5 Her adversaries are the chief, her enemies prosper; for the LORD hath afflicted her for the multitude of her transgressions: her children are gone into captivity before the enemy.

6 And from the daughter of Zion all her beauty is departed: her princes are become like harts that find no pasture, and they are gone without strength before the pursuer.

7 Jerusalem remembered in the days of her affliction and of her miseries all her pleasant things that she had in the days of old, when her people fell into the hand of the enemy, and none did help her: the adversaries saw her, and did mock at her sabbaths.

8 Jerusalem hath grievously sinned; therefore she is removed: all that honoured her despise her, because they have seen her nakedness: yea, she sigheth, and turneth backward.

9 Her filthiness is in her skirts; she remembereth not her last end; therefore she came down wonderfully: she had no comforter. O LORD, behold my affliction: for the enemy hath magnified himself.

10 The adversary hath spread out his hand upon all her pleasant things: for she hath seen that the heathen entered into her sanctuary, whom thou didst command that they should not enter into thy congregation.

11 All her people sigh, they seek bread; they have given their pleasant things for meat to relieve the soul: see, O LORD, and consider; for I am become vile.

12 Is it nothing to you, all ye that pass by? behold, and see if there be any sorrow like unto my sorrow, which is done unto me, wherewith the LORD hath afflicted me in the day of his fierce anger.

13 From above

שָׁלַח־אֵשׁ בְּעַצְמוֹתַי וַיִּרְדֶּנָּה פָּרַשׂ רֶשֶׁת לְרַגְלִי הֱשִׁיבַנִי
אָחוֹר נְתָנַנִי שֹׁמֵמָה כָּל־הַיּוֹם דָּוָה: נִשְׁקַד עֹל 14
פִּשָׁעַי בְּיָדוֹ יִשְׂתָּרְגוּ עָלוֹ עָלוּ עַל־צַוָּארִי הִכְשִׁיל כֹּחִי נְתָנַנִי
אֲדֹנָי בִּידֵי לֹא־אוּכַל קוּם: סָלָה כָּל־אַבִּירַי | אֲדֹנָי 15
בְּקִרְבִּי קָרָא עָלַי מוֹעֵד לְשַׁבֵּר בַּחוּרָי גַּת דָּרַךְ אֲדֹנָי
לִבְתוּלַת בַּת־יְהוּדָה: עַל־אֵלֶּה | אֲנִי בֹכִיָּה עֵינִי | 16
עֵינִי יְרָדָה מַיִם כִּי־רָחַק מִמֶּנִּי מְנַחֵם מֵשִׁיב נַפְשִׁי הָיוּ
בָּנַי שׁוֹמֵמִים כִּי גָבַר אוֹיֵב: פֵּרְשָׂה צִיּוֹן בְּיָדֶיהָ 17
אֵין מְנַחֵם לָהּ צִוָּה יְהוָה לְיַעֲקֹב סְבִיבָיו צָרָיו הָיְתָה
יְרוּשָׁלַם לְנִדָּה בֵּינֵיהֶם: צַדִּיק הוּא יְהוָה כִּי פִּיהוּ 18
מָרִיתִי שִׁמְעוּ נָא כָל־עַמִּים וּרְאוּ מַכְאֹבִי בְּתוּלֹתַי
וּבַחוּרָי הָלְכוּ בַּשֶּׁבִי: קָרָאתִי לַמְאַהֲבַי הֵמָּה 19
רִמּוּנִי כֹהֲנַי וְזִקְנַי בָּעִיר נָוָעוּ כִּי־בִקְשׁוּ אֹכֶל לָמוֹ וְיָשִׁיבוּ
אֶת־נַפְשָׁם: רְאֵה יְהוָה כִּי־צַר־לִי מֵעַי חֳמַרְמָרוּ 20
נֶהְפַּךְ לִבִּי בְקִרְבִּי כִּי מָרוֹ מָרִיתִי מִחוּץ שִׁכְּלָה־חֶרֶב
בַּבַּיִת כַּמָּוֶת: שָׁמְעוּ כִּי נֶאֱנָחָה אָנִי אֵין מְנַחֵם לִי 21
כָּל־אֹיְבַי שָׁמְעוּ רָעָתִי שָׂשׂוּ כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ הִבֵּאתָ יוֹם־
קָרָאתָ וְיִהְיוּ כָמֹנִי: תָּבֹא כָל־רָעָתָם לְפָנֶיךָ וְעוֹלֵל 22
לָמוֹ כַּאֲשֶׁר עוֹלַלְתָּ לִי עַל כָּל־פְּשָׁעָי כִּי־רַבּוֹת אַנְחֹתַי
וְלִבִּי דַוָּי:

ב אֵיכָה יָעִיב בְּאַפּוֹ | אֲדֹנָי אֶת־בַּת־צִיּוֹן הִשְׁלִיךְ מִשָּׁמַיִם
אֶרֶץ תִּפְאֶרֶת יִשְׂרָאֵל וְלֹא־זָכַר הֲדֹם־רַגְלָיו בְּיוֹם אַפּוֹ:
בִּלַּע אֲדֹנָי לֹא חָמַל אֵת כָּל־נְאוֹת יַעֲקֹב הָרָס 2
בעברתו

13 v. צל׳ ויוֹדֶנָּה כן ח״ע. 16 v. בת״ע לא נמצא עֵינִי פעם שניה. 18 v. כן כרוב ספרים כ״י, ד״ג ודפ״ו, ס״א פי׳ בפקף ובלא נגינה וכן ד״ב, חד״ה, ר״ב ודי״ר. 18 v. הָעַמִּים קרי, כס״א הָעַצַּמִּים כתיב וקרי וכן ר״א, ד״ב, ד״ג ודי״א. 19 v. כן ברוב ספרים כ״י, חד״ה ודפ״ו, ס״א בָּי בקשו׳ וכן ד״ב, ד״ג, ד״י״ב ודי״ד. 20 v. כס״א חֳמַרְמָרָה כתיב, חֳמַרְמְרוּ קרי: עיין איוב פ״ז פ״ו. 21 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג ודפ״ו, ס״א פי׳ בפקף ובלא נגינה וכן ד״ב, חד״ה, ר״ב ודי״ר. 21 v. כן למערבאי, למרגנחאי קָמוּנִי סָלוּ, וכן בר״א ודפ״ו. 22 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג ודפ״ו, ס״א על׳ בפקף ובלא נגינה וכן חד״ה, ר״ב ודי״ד, וכס״א עַלֵּלְבָ. ב. 2 v. ולא קרי, כס״א ולא כתיב וקרי וכן ר״א, ד״ב, ד״ג ודי״א.

hath he sent fire into my bones, and it prevaileth against them: he hath spread a net for my feet, he hath turned me back: he hath made me desolate and faint all the day.

14 The yoke of my transgressions is bound by his hand: they are wreathed, and come up upon my neck: he hath made my strength to fall, the LORD hath delivered me into their hands, from whom I am not able to rise up.

15 The LORD hath trodden under foot all my mighty men in the midst of me: he hath called an assembly against me to crush my young men: the LORD hath trodden the virgin, the daughter of Judah, as in a winepress.

16 For these things I weep; mine eye, mine eye runneth down with water, because the comforter that should relieve my soul is far from me: my children are desolate, because the enemy prevailed.

17 Zion spreadeth forth her hands, and there is none to comfort her: the LORD hath commanded concerning Jacob, that his adversaries should be round about him: Jerusalem is as a menstruous woman among them.

18 The LORD is righteous; for I have rebelled against his commandment: hear, I pray you, all people, and behold my sorrow: my virgins and my young men are gone into captivity.

19 I called for my lovers, but they deceived me: my priests and mine elders gave

20 up the ghost in the city, while they sought their meat to relieve their souls. Behold, O LORD; for I am in distress: my bowels are troubled; mine heart is turned within me; for I

21 have grievously rebelled: abroad the sword bereaveth, at home there is as death. They have heard that I sigh: there is none to comfort me: all mine enemies have heard of my trouble; they are glad that thou hast done it: thou wilt bring the day that thou hast called, and they

22 shall be like unto me. Let all their wickedness come before thee; and do unto them, as thou hast done unto me for all my transgressions: for my sighs are many, and my heart is faint.

2 How hath the LORD covered the daughter of Zion with a cloud in his anger, and cast down from heaven unto the earth the beauty of Israel, and remembered not his footstool in the day

2 of his anger! The LORD hath swallowed up all the habitations of Jacob, and hath not pitied: he hath thrown down

בְּעֶבְרָתוֹ מִבְצָרֵי בַּת־יְהוּדָה הִגִּיעַ לָאָרֶץ חִלֵּל מַמְלָכָה
וְשָׂרֶיהָ: 3 נָדַע בְּחָרִי־אַף כָּל קֶרֶן יִשְׂרָאֵל הֵשִׁיב
אָחוֹר יְמִינוֹ מִפְּנֵי אוֹיֵב וַיִּבְעַר בְּיַעֲקֹב כְּאֵשׁ לֶהָבָה
אָכְלָה סָבִיב: 4 דָּרַךְ קַשְׁתּוֹ כְּאוֹיֵב נִצַּב יְמִינוֹ כְּצָר
וַיַּהַרֹג כֹּל־מַחֲמַדֵּי עָיִן בְּאֹהֶל בַּת־צִיּוֹן שָׁפַךְ כָּאֵשׁ
חֲמָתוֹ: 5 הָיָה אֲדֹנָי | כְּאוֹיֵב בִּלַּע יִשְׂרָאֵל בִּלַּע כָּל־
אַרְמְנוֹתֶיהָ שִׁחֵת מִבְצָרָיו וַיֶּרֶב בְּבַת־יְהוּדָה תַּאֲנִיָּה
וַאֲנִיָּה: 6 וַיַּחְמֹס כָּגָן שֻׂכּוֹ שִׁחֵת מוֹעֲדוֹ שָׁכַח יְהוָה |
בְּצִיּוֹן מוֹעֵד וְשַׁבָּת וַיִּנְאַץ בְּזַעַם־אַפּוֹ מֶלֶךְ וְכֹהֵן:
זָנַח אֲדֹנָי | מִזְבְּחוֹ נִאֵר מִקְדָּשׁוֹ הִסְגִּיר בְּיַד־אוֹיֵב חוֹמֹת 7
אַרְמְנוֹתֶיהָ קוֹל נָתְנוּ בְּבֵית־יְהוָה כְּיוֹם מוֹעֵד:
חָשַׁב יְהוָה | לְהַשְׁחִית חוֹמַת בַּת־צִיּוֹן נָטָה קָו לֹא־ 8
הֵשִׁיב יָדוֹ מִבַּלֵּעַ וַיַּאֲבֶל־דֵּל וְחוֹמָה יָחְדָּו אָמְלֵלוּ:
טָבְעוּ בָאָרֶץ שְׁעָרֶיהָ אִבַּד וְשִׁבַּר בְּרִיחֶיהָ מַלְכָּהּ 9
וְשָׂרֶיהָ בַגּוֹיִם אֵין תּוֹרָה גַּם־נְבִיאֶיהָ לֹא־מָצְאוּ חָזוֹן
מֵיְהוָה: 10 יֵשְׁבוּ לָאָרֶץ יִדְמּוּ זִקְנֵי בַּת־צִיּוֹן הֶעֱלוּ
עָפָר עַל־רֹאשָׁם חָגְרוּ שַׂקִּים הוֹרִידוּ לָאָרֶץ רָאשָׁן
בְּתוּלֹת יְרוּשָׁלִָם: 11 כָּלוּ בַדְּמָעוֹת עֵינַי חָמְרְמְרוּ
מֵעַי נִשְׁפַּךְ לָאָרֶץ כְּבֹדִי עַל־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי בְּעָטֵף
עוֹלֵל וְיוֹנֵק בִּרְחֹבוֹת קִרְיָה: 12 לְאִמֹּתָם יֹאמְרוּ אַיֵּה
דָגָן וְיַיִן בְּהִתְעַטְּפָם כֶּחָלֵל בִּרְחֹבוֹת עִיר בְּהִשְׁתַּפֵּךְ
נַפְשָׁם אֶל־חֵיק אִמֹּתָם: 13 מָה אָעִידֵךְ מָה אֲדַמֶּה־
לָךְ הַבַּת יְרוּשָׁלִָם מָה אַשְׁוֶה־לָּךְ וַאֲנַחֲמֵךְ בְּתוּלַת
בַּת־צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל כַּיָּם שִׁבְרֵךְ מִי יִרְפָּא־לָךְ:
נְבִיאַיִךְ חָזוּ לָךְ שָׁוְא וְתָפֶל וְלֹא־גָלוּ עַל־עֲוֹנֵךְ לְהָשִׁיב 14
שְׁבִיתֵךְ

v. 5 כ"ל אַרְמְנוֹתֶיהָ. v. 6 כת"ע נִמְצָא פִּגְעָן, וכ"ל נַפְנֵךְ. v. 9 ט' זעירא. v. 12 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ג, חד"ח, ד"כ. ד"י ודט"ו וכן ב"א. ב"ג בהתעטפם בלא נגיעא. v. 13 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב ודי"ג, ס"א הָהּ וכן חר"ה, ד"י"ב. ד"י"ד ודט"ו. אֲעִידֵךְ כתיב, אֲעִידֵךְ קרי, בס"א אֲעִידֵךְ כתיב וקרי וכן ד"א, ד"כ. ד"ג, חד"ה, ד"י"א, ד"י"ב וד"י"ד. v. 13 ס"א הָהּ וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, חר' וח"ס.

in his wrath the strong holds of the daughter of Judah; he hath brought them down to the ground: he hath polluted the kingdom and the princes thereof.

3 He hath cut off in his fierce anger all the horn of Israel: he hath drawn back his right hand from before the enemy, and he burned against Jacob like a flaming fire, which devoureth round about.

4 He hath bent his bow like an enemy: he stood with his right hand as an adversary, and slew all that were pleasant to the eye in the tabernacle of the daughter of Zion: he poured out his fury like fire.

5 The LORD was as an enemy: he hath swallowed up Israel, he hath swallowed up all her palaces: he hath destroyed his strong holds, and hath increased in the daughter of Judah mourning and lamentation.

6 And he hath violently taken away his tabernacle, as if it were of a garden: he hath destroyed his places of the assembly: the LORD hath caused the solemn feasts and sabbaths to be forgotten in Zion, and hath despised in the indignation of his anger the king and the priest.

7 The LORD hath cast off his altar, he hath abhorred his sanctuary, he hath given up into the hand of the enemy the walls of her palaces; they have made a noise in the house of the LORD, as in the day of a solemn feast.

8 The LORD hath purposed to destroy the wall of the daughter of Zion: he hath stretched out a line, he hath not withdrawn his hand from destroying: therefore he made the rampart and the wall to lament; they languished together.

9 Her gates are sunk into the ground; he hath destroyed and broken her bars: her king and her princes are among the Gentiles: the law is no more; her prophets also find no vision from the

10 LORD. The elders of the daughter of Zion sit upon the ground, and keep silence: they have cast up dust upon their heads; they have girded themselves with sackcloth: the virgins of

11 Jerusalem hang down their heads to the ground. Mine eyes do fail with tears, my bowels are troubled, my liver is poured upon the earth, for the destruction of the daughter of my peo-

12 ple; because the children and the sucklings swoon in the streets of the city. They say to their mothers, Where is corn and wine? when they swooned as the wounded in the streets of

13 the city, when their soul was poured out into their mothers' bosom. What thing shall I take to witness for thee? what thing shall I liken to thee, O daughter of Jerusalem? what shall I equal to thee, that I may comfort thee, O virgin daughter of Zion? for thy breach is great like

14 the sea: who can heal thee? Thy prophets have seen vain and foolish things for thee: and they have not discovered thine iniquity, to turn away

איכה

15 שביתך ויחוו לך משאות שוא ומדיחים: ספקו
עליך כפים כל־עברי דרך שרקו ויניעו ראשם על־בת
ירושלם העוד שיאמרו בליעלת פי משוש
16 לכל־הארץ: פצו עליך פיהם כל־אויביך שרקו
ויחרקו שן אמרו בלענו אך זה היום שקויניהו מצאנו
17 ראינו: עשה יהוה אשר זמם בצע אמרתו אשר
צוה מימי־קדם הרס ולא חמל וישמח עליך אויב
18 הרים קרן צריך: צעק לבם אל־אדני חומת בת־
ציון הורידי כנחל דמעה יומם ולילה אל־תתני פוגת
19 לך אל־תדם בת־עינך: קומי רני בליל לראש
אשמרות שפכי כמים לבך נכח פני אדני שאי אליו
כפיך על־נפש עולליך העטופים ברעב בראש כל־
20 חוצות: ראה יהוה והביטה למי עוללת כה אם־
תאכלנה נשים פרים עללי טפחים אם־יהרג במקדש
21 אדני כהן ונביא: שכבו לארץ חוצות נער וזקן
בתולתי ובחורי נפלו בחרב הרגתה ביום אפך טבחת
22 לא חמלת: תקרא כיום מועד מגורי מסביב ולא
היה ביום אף־יהוה פליט ושריד אשר־טפחתי ורביתי
אויבי כלם:

ג אני הגבר ראה עני בשבט עברתו: אותי נהג וילך
2 חשך ולא־אור: אך בי ישב יהפך ידו כל־היום:
4 בלה בשרי ועורי שבר עצמותי: בנה עלי ויקף ראש
5 ותלאה: במחשכים הושיבני כמתי עולם: גדר
6 7 בעדי

v. 14 שְׁבִיתֵךְ כתיב, שְׁבוּתֵךְ קרי, בס"א שִׁבְוּתֵךְ כתיב וקרי וכן ד"א ודי"א. v. 14 כן לסערבאי, למדנחאי ומדזוחים סלא וכן בי"א, ד"כ, הד"ה, די"א. די"כ ודי"ד. vv. 16, 17 ס"א עשה יהוה פסוק ט"ז, מצו עליך פסוק ט"ו וכן ת"ס. v. 16 ס"א וַיְחָרְקוּ במקף וכן ד"כ, חר"ה, די"כ, די"ד תד"נ. v. 18 נ"ל נתוּלַת: עיין לעיל פסוק י"נ. v. 18 ס"א וְאַלי וכן ר"א, ד"נ. תר', ת"ס ות"ר. v. 18 ס"א עֵינִיךְ או עֵינֵךְ וכן ד"א ות"ע. v. 19 בְּלֵיל כתיב, בַּלַּיְלָה קרי. v. 19 ס"א יהוה וכן ד"א. v. 19 תקון סופרים: היה ראוי עָלַיִךְ אלא שכינה הכתוב. v. 21 ס"א וְלֹא וכן ר"א, די"כ, די"ד תר', ת"ס ות"ר.

thy captivity; but have seen for thee false burdens and causes of banishment.

15 All that pass by clap their hands at thee; they hiss and wag their head at the daughter of Jerusalem, saying, Is this the city that men call The perfection of beauty, The joy of the whole earth?

16 All thine enemies have opened their mouth against thee: they hiss and gnash the teeth: they say, We have swallowed her up: certainly this is the day that we looked for; we have found, we have seen it.

17 The LORD hath done that which he had devised; he hath fulfilled his word that he had commanded in the days of old: he hath thrown down, and hath not pitied: and he hath caused thine enemy to rejoice over thee, he hath set up the horn of thine adversaries.

18 Their heart cried unto the LORD, O wall of the daughter of Zion, let tears run down like a river day and night: give thyself no rest; let not the apple of thine eye cease.

19 Arise, cry out in the night: in the beginning of the watches pour out thine heart like water before the face of the LORD: lift up thy hands toward him for the life of thy young children, that faint for hunger in the top of every street.

20 Behold, O LORD, and consider to whom thou hast done this. Shall the women eat their fruit, and children of a span long? shall the

21 priest and the prophet be slain in the sanctuary of the LORD? The young and the old lie on the ground in the streets: my virgins and my young men are fallen by the sword; thou hast

22 slain them in the day of thine anger; thou hast killed, and not pitied. Thou hast called as in a solemn day my terrors round about, so that in the day of the LORD'S anger none escaped nor remained: those that I have swaddled and brought up hath mine enemy consumed.

3, 2 I am the man that hath seen affliction by the rod of his wrath. He hath led me, and brought
3 me into darkness, but not into light. Surely against me is he turned; he turneth his hand
4 against me all the day. My flesh and my skin hath he made old; he hath broken my bones.
5, 6 He hath builded against me, and compassed me with gall and travail. He hath set me in
7 dark places, as they that be dead of old. He hedged

בַּעֲדִי וְלֹא אֵצֵא הִכְבִּיד נְחָשְׁתִּי: גַּם כִּי אֶזְעַק וַאֲשַׁוֵּעַ 8
שָׂתַם תְּפִלָּתִי: גָּדַר דְּרָכַי בְּגָזִית נְתִיבֹתַי עִוָּה: 9
דֹּב אֹרֵב הוּא לִי אַרְיֵה בְּמִסְתָּרִים: דְּרָכַי סוֹרֵר 10 11
וַיְפַשְּׁחֵנִי שָׂמַנִי שׁוֹמֵם: דָּרַךְ קַשְׁתּוֹ וַיַּצִּבֵנִי כַּמַּטָּרָא 12
לַחֵץ: הֵבִיא בְכִלְיָתַי בְּנֵי אַשְׁפָּתוֹ: הָיִיתִי שְׂחֹק 13 14
לְכָל־עַמִּי נְגִינָתָם כָּל־הַיּוֹם: הִשְׂבִּיעַנִי בַּמְּרוֹרִים הִרְוַנִי 15
לַעֲנָה: וַיַּגְרֵס בֶּחָצָץ שִׁנָּי הִכְפִּישַׁנִי בָּאֵפֶר: וַתִּזְנַח 16 17
מִשָּׁלוֹם נַפְשִׁי נָשִׁיתִי טוֹבָה: וָאֹמַר אָבַד נִצְחִי וְתוֹחַלְתִּי 18
מֵיְהוָה: זְכָר־עָנְיִי וּמְרוּדַי לַעֲנָה וָרֹאשׁ: זָכוֹר 19 20
תִּזְכּוֹר וְתָשֵׂחַ עָלַי נַפְשִׁי: זֹאת אָשִׁיב אֶל־לִבִּי עַל־כֵּן 21
אוֹחִיל: חַסְדֵי יְהוָה כִּי לֹא־תָמְנוּ כִּי לֹא־כָלוּ 22
רַחֲמָיו: חֲדָשִׁים לַבְּקָרִים רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ: חֶלְקִי יְהוָה 23 24
אָמְרָה נַפְשִׁי עַל־כֵּן אוֹחִיל לוֹ: טוֹב יְהוָה לְקֹוֵו 25
לְנֶפֶשׁ תִּדְרְשֶׁנּוּ: טוֹב וְיָחִיל וְדוֹמָם לִתְשׁוּעַת יְהוָה: 26
טוֹב לַגֶּבֶר כִּי־יִשָּׂא עֹל בִּנְעוּרָיו: יֵשֵׁב בָּדָד וְיִדֹּם 27 28
כִּי נָטַל עָלָיו: יִתֵּן בֶּעָפָר פִּיהוּ אוּלַי יֵשׁ תִּקְוָה: יִתֵּן 29 30
לְמַכֵּהוּ לֶחִי יִשְׂבַּע בְּחֶרְפָּה: כִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם 31
אֲדֹנָי: כִּי אִם־הוֹגָה וְרִחַם כְּרֹב חֲסָדָיו: כִּי לֹא עִנָּה 32 33
מִלִּבּוֹ וַיְגֶּה בְּנֵי־אִישׁ: לְדַכֵּא תַּחַת רַגְלָיו כָּל 34
אַסִּירֵי אָרֶץ: לְהַטּוֹת מִשְׁפַּט־גֶּבֶר נֶגֶד פְּנֵי עֶלְיוֹן: לְעַוֵּת 35 36
אָדָם בְּרִיבוֹ אֲדֹנָי לֹא רָאָה: מִי זֶה אָמַר וַתְּהִי 37
אֲדֹנָי לֹא צִוָּה: מִפִּי עֶלְיוֹן לֹא תֵצֵא הָרָעוֹת וְהַטּוֹב: 38
מה־

ל. 8 v. ס״א שָׂתַם קמץ וכן חד״ה. ריב״ ורי״ד ורמ״ו, וס״א סָתַם וכן ר״א. 10 v. אֹרֵיה כתיב, אֲרִי קרי. 13 v. כן כרוב ספרים כ״ו. חד״ה. ריב״ וריד, ס״א בכליותי כלא ופתח וכן ר״א. ריב״ ורל״ב. 14 v. סביר עֲמִים, בס״א עַמִּים כתיב וקרי וכן ת״ס. 20 v. וְתָשֹׁחַ כתיב, וְתָשׁוֹחַ קרי, בס״א וְתָשׁוֹחַ כתיב וקרי וכן ד״א. ר״ב ודי״א. 22 v. צ״ל תַּמּוּ כן תר״ ות״ס. 22 v. כן למערבאי, למדנחאי וַחֲמָיו כתיב, רַחֲמָיו קרי וכן ד״ב. 25 v. לְקוֹו כתיב, לְקַוָּיו קרי, בס״א לְקַוָּיו כתיב וקרי וכן ר״א. 31 v. ס״א יְהוָה וכן ר״א ורי״ב. 32 v. כן למערבאי, למדנחאי חָסְדּוֹ כתיב, חֲסָדָיו קרי וכן ר״ב ורס״ו. 33 v. ס״א וַיָּגֶא וכן ר״ב. ר״ב, הר״ה, ריב״ ורי״ד. 34 v. הצי הסטר. 34 v. בס״א נכסר עליו ר׳ יצירא. 36 v. ע׳ יצ״ר.

me about, that I cannot get out: he hath made my chain heavy.
8 Also when I cry and shout, he shutteth out my prayer.
9 He hath inclosed my ways with hewn stone, he hath made my paths crooked.
10 He was unto me as a bear lying in wait, and as a lion in secret places.
11 He hath turned aside my ways, and pulled me in pieces: he hath made me desolate.
12 He hath bent his bow, and set me as a mark for the arrow.
13 He hath caused the arrows of his quiver to enter into my reins.
14 I was a derision to all my people; and their song all the day.
15 He hath filled me with bitterness, he hath made me drunken with wormwood.
16 He hath also broken my teeth with gravel stones, he hath covered me with ashes.
17 And thou hast removed my soul far off from peace: I forgat prosperity.
18 And I said, My strength and my hope is perished from the LORD:
19 Remembering mine affliction and my misery, the wormwood and the gall.
20 My soul hath them still in remembrance, and is humbled in me.
21 This I recall to my mind, therefore have I hope.
22 It is of the LORD'S mercies that we are not consumed, because his compassions fail not.
23 They are new every morning: great is thy faithfulness.
24 The LORD is my portion, saith my soul; therefore will I hope
26 in him. The LORD is good unto them that wait for him, to the soul that seeketh him.
27 It is good that a man should both hope and quietly wait for the salvation of the LORD.
28 It is good for a man that he bear the yoke in his youth.
29 He sitteth alone and keepeth silence, because he hath borne it upon him.
31 He putteth his mouth in the dust; if so be there may be hope.
32 He giveth his cheek to him that smiteth him: he is filled full with reproach.
33 For the LORD will not cast off for ever:
35 But though he cause grief, yet will he have compassion according to the multitude of his mercies.
36 For he doth not afflict willingly nor grieve the children of men.
37 To crush under his feet all the prisoners of the earth,
38 To turn aside the right of a man before the face of the most High, To subvert a man in his cause, the LORD approveth not. Who is he that saith, and it cometh to pass, when the LORD commandeth it not? Out of the mouth of the most High proceedeth not evil and good?

39 מַה־יִּתְאוֹנֵן אָדָם חָי גֶּבֶר עַל־חֲטָאָיו:
40 נַחְפְּשָׂה
41 דְּרָכֵינוּ וְנַחְקֹרָה וְנָשׁוּבָה עַד־יְהוָה: נִשָּׂא לְבָבֵנוּ אֶל־
42 כַּפָּיִם אֶל־אֵל בַּשָּׁמָיִם: נַחְנוּ פָשַׁעְנוּ וּמָרִינוּ אַתָּה לֹא
43 סָלָחְתָּ: סָכַכְתָּה בָאַף וַתִּרְדְּפֵנוּ הָרַגְתָּ לֹא חָמָלְתָּ:
44 סָכַכְתָּה בֶּעָנָן לָךְ מֵעֲבוֹר תְּפִלָּה: סְחִי וּמָאוֹס תְּשִׂימֵנוּ
45 בְּקֶרֶב הָעַמִּים: פָּצוּ עָלֵינוּ פִּיהֶם כָּל־אֹיְבֵינוּ:
46 פַּחַד
47 וָפַחַת הָיָה לָנוּ הַשֵּׁאת וְהַשֶּׁבֶר: פַּלְגֵי־מַיִם תֵּרַד עֵינִי
48 עַל־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי: עֵינִי נִגְּרָה וְלֹא תִדְמֶה מֵאֵין
49 הֲפוּגוֹת: עַד־יַשְׁקִיף וְיִרְאֶה יְהוָה מִשָּׁמָיִם: עֵינִי עוֹלְלָה
50 לְנַפְשִׁי מִכֹּל בְּנוֹת עִירִי: צוֹד צָדוּנִי כַּצִּפּוֹר אֹיְבַי
51 חִנָּם: צָמְתוּ בַבּוֹר חַיָּי וַיַּדּוּ־אֶבֶן בִּי: צָפוּ־מַיִם עַל־
52 רֹאשִׁי אָמַרְתִּי נִגְזָרְתִּי: קָרָאתִי שִׁמְךָ יְהוָה מִבּוֹר
53 תַּחְתִּיּוֹת: קוֹלִי שָׁמַעְתָּ אַל־תַּעְלֵם אָזְנְךָ לְרַוְחָתִי
54 לְשַׁוְעָתִי: קָרַבְתָּ בְיוֹם אֶקְרָאֲךָ אָמַרְתָּ אַל־תִּירָא:
55 רַבְתָּ אֲדֹנָי רִיבֵי נַפְשִׁי נָאַלְתָּ חַיָּי: רָאִיתָה יְהוָה
56 עַוָּתָתִי שָׁפְטָה מִשְׁפָּטִי: רָאִיתָה כָּל־נִקְמָתָם כָּל
57 מַחְשְׁבֹתָם לִי: שָׁמַעְתָּ חֶרְפָּתָם יְהוָה כָּל
58 מַחְשְׁבֹתָם עָלָי: שִׂפְתֵי קָמַי וְהֶגְיוֹנָם עָלַי כָּל־הַיּוֹם:
59 שִׁבְתָּם וְקִימָתָם הַבִּיטָה אֲנִי מַנְגִּינָתָם: תָּשִׁיב
60 לָהֶם גְּמוּל יְהוָה כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם: תִּתֵּן לָהֶם מְגִנַּת־לֵב
61 תַּאֲלָתְךָ לָהֶם: תִּרְדֹּף בְּאַף וְתַשְׁמִידֵם מִתַּחַת שְׁמֵי
יְהוָה:

39 Wherefore doth a living man complain, a man for the punishment of his sins?
40 Let us search and try our ways, and turn again to the LORD.
41 Let us lift up our heart with our hands unto God in the heavens.
42 We have transgressed and have rebelled: thou hast not pardoned.
43 Thou hast covered with anger, and persecuted us: thou hast slain, thou hast not pitied.
44 Thou hast covered thyself with a cloud, that our prayer should not pass through.
45 Thou hast made us as the offscouring and refuse in the midst of the people.
46 All our enemies have opened their mouths against us.
47 Fear and a snare is come upon us, desolation and destruction.
48 Mine eye runneth down with rivers of water for the destruction of the daughter of my people.
49 Mine eye trickleth down, and ceaseth not, without any intermission,
50 Till the LORD look down, and behold from heaven.
51 Mine eye affecteth mine heart because of all the daughters of my city.
52 Mine enemies chased me sore, like a bird, without cause.
53 They have cut off my life in the dungeon, and cast a stone upon me.
54 Waters flowed over mine head; then I said, I am cut off.
55, 56 I called upon thy name, O LORD, out of the low dungeon. Thou hast heard my voice: hide
57 not thine ear at my breathing, at my cry. Thou drewest near in the day that I called upon
58 thee: thou saidst, Fear not. O LORD, thou hast pleaded the causes of my soul; thou hast re-
59, 60 deemed my life. O LORD, thou hast seen my wrong: judge thou my cause. Thou hast
61 seen all their vengeance and all their imaginations against me. Thou hast heard their re-
62 proach, O LORD, and all their imaginations against me; The lips of those that rose up
63 against me, and their device against me all the day. Behold their sitting down, and their ris-
64 ing up; I am their musick. Render unto them a recompence, O LORD, according to the
65, 66 work of their hands. Give them sorrow of heart, thy curse unto them. Persecute and de-
stroy them in anger from under the heavens of the LORD.

v. 59 חָמָאוֹ כתיב, חָמָאיו קרי, בס"א חָמָאיו כתיב וקרי וכן ר"א ור"א. v. 60 כן ברוב ספרים כ"י, חד"ה, ריי"ו ורס"ו וכן כ"א, ב"נ וְחַקרה בלא נעיא, נ"א ב"א וְחקרה בלא נעיא, ב"נ וְנחקרה בנעיא. v. 61 ס"א לְבָבֵינו וכן ר"א, ר"ב, ת"ע, ת"ס וח"ר. v. 63 כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ריי"ד, ס"א קְמוֹתָם מלא וכן ר"ג, חר"ה, ר"א ורס"ו. v. 63 ס"א וְלֹא וכן ר"ב, ר"ג, תר"ה, ר"ב, ר"ה, תר', חַיַּת, ת"ס וח"ר. v. 58 כן למערבאי, למדנחאי עַפְּשׁוּר מלא וכן בד"א, ר"ב, ר"ג, חר"ה, ר"א, ר"ב, ריי"ד ורס"ו. v. 56 ס"א וְלִשַׁוְעָתִי וכן ת"ר. v. 60 ס"א עָלַי וכן תר', ת"ס וח"ר.

ד אֵיכָה יוּעַם זָהָב יִשְׁנָא הַכֶּתֶם הַטּוֹב תִּשְׁתַּפַּכְנָה אַבְנֵי־
קֹדֶשׁ בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת: בְּנֵי צִיּוֹן הַיְקָרִים
הַמְסֻלָאִים בְּפָז אֵיכָה נֶחְשְׁבוּ לְנִבְלֵי־חֶרֶשׂ מַעֲשֵׂה יְדֵי
יוֹצֵר: גַּם־תַּנִּין חָלְצוּ שַׁד הֵינִיקוּ גּוּרֵיהֶן בַּת־עַמִּי
לְאַכְזָר כִּי׳ עֲנִים בַּמִּדְבָּר: דָּבַק לְשׁוֹן יוֹנֵק אֶל־
חִכּוֹ בַּצָּמָא עֹלָלִים שָׁאֲלוּ לֶחֶם פֹּרֵשׂ אֵין לָהֶם:
הָאֹכְלִים לְמַעֲדַנִּים נָשַׁמּוּ בַּחוּצוֹת הָאֲמֻנִים עֲלֵי תּוֹלָע
חִבְּקוּ אַשְׁפָּתוֹת: וַיִּגְדַּל עֲוֹן בַּת־עַמִּי מֵחַטַּאת
סְדֹם הַהֲפוּכָה כְּמוֹ־רָגַע וְלֹא־חָלוּ בָהּ יָדִים: זַכּוּ
נְזִירֶיהָ מִשֶּׁלֶג צָחוּ מֵחָלָב אָדְמוּ עֶצֶם מִפְּנִינִים סַפִּיר
גִּזְרָתָם: חָשַׁךְ מִשְּׁחוֹר תָּאֳרָם לֹא נִכְּרוּ בַּחוּצוֹת
צָפַד עוֹרָם עַל־עַצְמָם יָבֵשׁ הָיָה כָּעֵץ: טוֹבִים הָיוּ
חַלְלֵי־חֶרֶב מֵחַלְלֵי רָעָב שֶׁהֵם יָזוֹבוּ מְדֻקָּרִים מִתְּנוּבוֹת
שָׂדָי: יְדֵי נָשִׁים רַחֲמָנִיּוֹת בִּשְּׁלוּ יַלְדֵיהֶן הָיוּ
לִבְרוֹת לָמוֹ בְּשֶׁבֶר בַּת־עַמִּי: כִּלָּה יְהוָה אֶת־
חֲמָתוֹ שָׁפַךְ חֲרוֹן אַפּוֹ וַיַּצֶּת־אֵשׁ בְּצִיּוֹן וַתֹּאכַל
יְסֹדֹתֶיהָ: לֹא הֶאֱמִינוּ מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכֹל יֹשְׁבֵי תֵבֵל
כִּי יָבֹא צַר וְאוֹיֵב בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִָם: מֵחַטֹּאוֹת
נְבִיאֶיהָ עֲוֹנֹת כֹּהֲנֶיהָ הַשֹּׁפְכִים בְּקִרְבָּהּ דַּם צַדִּיקִים:
נָעוּ עִוְרִים בַּחוּצוֹת נְגֹאֲלוּ בַדָּם בְּלֹא יוּכְלוּ יִגְּעוּ
בִּלְבֻשֵׁיהֶם: סוּרוּ טָמֵא קָרְאוּ לָמוֹ סוּרוּ סוּרוּ
אַל־תִּנָּעוּ כִּי נָצוּ גַּם־נָעוּ אָמְרוּ בַגּוֹיִם לֹא יוֹסִפוּ לָגוּר:
פְּנֵי יְהוָה חִלְּקָם לֹא יוֹסִיף לְהַבִּיטָם פְּנֵי כֹהֲנִים

לא

4 How is the gold become dim! how is the most fine gold changed! the stones of the sanctuary are poured out in the top of every street.
2 The precious sons of Zion, comparable to fine gold, how are they esteemed as earthen pitchers, the work of the hands of the potter!
3 Even the sea monsters draw out the breast, they give suck to their young ones: the daughter of my people is become cruel, like the ostriches in the wilderness.
4 The tongue of the sucking child cleaveth to the roof of his mouth for thirst: the young children ask bread, and no man breaketh it unto them.
5 They that did feed delicately are desolate in the streets: they that were brought up in scarlet embrace dunghills.
6 For the punishment of the iniquity of the daughter of my people is greater than the punishment of the sin of Sodom, that was overthrown as in a moment, and no hands stayed on her.
7 Her Nazarites were purer than snow, they were whiter than milk, they were more ruddy in body than rubies, their polishing was of sapphire:
8 Their visage is blacker than a coal; they are not known in the streets: their skin cleaveth to their bones; it is withered, it is become like a stick.
9 They that be slain with the sword are better than they that be slain with hunger: for these pine away, stricken
10 through for want of the fruits of the field. The hands of the pitiful women have sodden their own children: they were their meat in the destruction of the daughter of my people.
11 The LORD hath accomplished his fury; he hath poured out his fierce anger, and hath kindled
12 a fire in Zion, and it hath devoured the foundations thereof. The kings of the earth, and all the inhabitants of the world, would not have believed that the adversary and the enemy
13 should have entered into the gates of Jerusalem. For the sins of her prophets, and the iniq-
14 uities of her priests, that have shed the blood of the just in the midst of her, They have wandered as blind men in the streets, they have polluted themselves with blood, so that men
15 could not touch their garments. They cried unto them, Depart ye; it is unclean; depart, depart, touch not: when they fled away and wandered, they said among the heathen, They shall
16 no more sojourn there. The anger of the LORD hath divided them; he will no more regard them: they respected

---

ד. 1 v. כן בכנול ברוב ספרים כי״ו, ר״א, ר״ב, ד״נ, חר״ה, ד״י״א, ר״י״ב ד״י״ה, ס״א תשתפכנה צרי וכן רס״ו. 2 v. בס״א ב׳ זעירא. 2 v. כן למערבאי, למדנחאי מֵעֲשֵׂי. 3 v. תַּנִּים קרי. 3 v. ס״א הֵנִיקוּ חסר יו״ד קדמא וכן ר״א, ר״ב ודמ״ו. 3 v. כִּי עֲנִים כתיב, עֲיָנִים קרי, בס״א עֲיָנִים כתיב וקרי וכן ד״א, ר״ב, ד״נ, חר״ה, ד״י״א, ד״י״ב, תר, ת״ע, ת״ם וח״ר. 12 v. וְכֹל כתיב, גל קרי, בס״א וְכָל בכתיב וקרי וכן ד״א, ד״נ, ר״י״א ח״ר, תר, ת״ם וח״ד, ובס״א כל כתיב וקרי וכן ר״ב וח״ע. 13 v. ס״א מֵחַטֹּאת חסר וכן ד״א, ר״ב, ד״י״ב, ר״י״ד ודמ״ו. 14 v. ב׳ זעירא. 14 v. כן למערבאי, למדנחאי יכלו חסר.

17 לְא נָשְׂאוּ זְקֵנִים לָא חָנֻנּוּ׃ עוֹדֵינָה תִּכְלֶינָה עֵינֵינוּ
אֶל־עֶזְרָתֵנוּ הָבֶל בְּצִפִּיָּתֵנוּ צָפִינוּ אֶל־גּוֹי לְא יוֹשִׁעַ׃
18 צָדּוּ צְעָדֵינוּ מִלֶּכֶת בִּרְחֹבֹתֵינוּ קָרַב קִצֵּנוּ מָלְאוּ
19 יָמֵינוּ כִּי־בָא קִצֵּנוּ׃ קַלִּים הָיוּ רֹדְפֵינוּ מִנִּשְׁרֵי
20 שָׁמָיִם עַל־הֶהָרִים דִּלָּקֻנוּ בַּמִּדְבָּר אָרְבוּ לָנוּ׃ רְוּחַ
אַפֵּינוּ מְשִׁיחַ יְהוָה נִלְכַּד בְּשִׁחִיתוֹתָם אֲשֶׁר אָמַרְנוּ
21 בְּצִלּוֹ נִחְיֶה בַגּוֹיִם׃ שִׂישִׂי וְשִׂמְחִי בַּת־אֱדוֹם
יוֹשֶׁבְתִּי בְּאֶרֶץ עוּץ גַּם־עָלַיִךְ תַּעֲבָר־כּוֹס תִּשְׁכְּרִי
22 וְתִתְעָרִי׃ תַּם־עֲוֹנֵךְ בַּת־צִיּוֹן לְא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתֵךְ
פָּקַד עֲוֹנֵךְ בַּת־אֱדוֹם גִּלָּה עַל־חַטֹּאתָיִךְ׃

ה זְכֹר יְהוָה מֶה־הָיָה לָנוּ הַבִּיטָה וּרְאֵה אֶת־חֶרְפָּתֵנוּ׃
2 נַחֲלָתֵנוּ נֶהֶפְכָה לְזָרִים בָּתֵּינוּ לְנָכְרִים׃ יְתוֹמִים הָיִינוּ
3 אֵין אָב אִמּוֹתֵינוּ כְּאַלְמָנוֹת׃ מֵימֵינוּ בְּכֶסֶף שָׁתִינוּ עֵצֵינוּ
4 בְּמִחִיר יָבֹאוּ׃ עַל־צַוָּארֵנוּ נִרְדָּפְנוּ יָגַעְנוּ לֹא הֻנַּח־לָנוּ׃
5 מִצְרַיִם נָתַנּוּ יָד אַשּׁוּר לִשְׂבֹּעַ לָחֶם׃ אֲבוֹתֵינוּ חָטְאוּ
6 אֵינָם אֲנַחְנוּ עֲוֹנֹתֵיהֶם סָבָלְנוּ׃ עֲבָדִים מָשְׁלוּ בָּנוּ פּוֹרֵק
7 אֵין מִיָּדָם׃ בְּנַפְשֵׁנוּ נָבִיא לַחְמֵנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב הַמִּדְבָּר׃
8 עוֹרֵנוּ כְּתַנּוּר נִכְמָרוּ מִפְּנֵי זַלְעֲפוֹת רָעָב׃ נָשִׁים בְּצִיּוֹן
9 עִנּוּ בְתֻלוֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה׃ שָׂרִים בְּיָדָם נִתְלוּ פְּנֵי זְקֵנִים
10 לְא נֶהְדָּרוּ׃ בַּחוּרִים טְחוֹן נָשָׂאוּ וְנְעָרִים בָּעֵץ כָּשָׁלוּ׃
11 זְקֵנִים מִשַּׁעַר שָׁבָתוּ בַּחוּרִים מִנְּגִינָתָם׃ שָׁבַת מְשׂוֹשׂ
לִבֵּנוּ

---

16 ז׳ וּזְקֵנִים קרי, כס״א וְזִקְנִים כתיב וקרי וכן ר״א, ד״נ ח״א. 17 ז׳ לְמַעְרְכֵי עוֹדֵינָה כתיב, עוֹדֵינוּ קרי, לְסַדְנְתֵי עִזְדֵינוּ כתיב וקרי וכן בר״א. 18 ז׳ נ״ל צָרוּ: עַיִן מְשֻׁלִּי ח׳ י״ב.
19 ז׳ ס״א דָּלְקוּנוּ מלא וכן ד״א ודנ״נ. 21 ז׳ יוֹשֶׁבְתִּי כתיב, יוֹשֶׁבֶת קרי, כס״א יוֹשֶׁבֶת כתיב וקרי וכן ר״א ח״ב. 22 ז׳ כן ברוב ספרים כ״י, ד״נ ודס״ו, ס״א תָּם וכלא פקף וכן ד״ב, חל״ת, ד״ב ח״ר, כס״א ח׳ ועיראו. ה׳, 1 ז׳ הֲיָיִם כתיב, הֲיִיתָה קרי, בס״א הֲיוֹתָה כתיב וקרי וכן ד״א. 3 ז׳ וְאֵין קרי, בס״א וְאֵין כתיב וקרי וכן ד״א. 5 ז׳ כן סנהדרין ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״נ, חד״ח, ד״ב, ד״ר ודס״ו, בס״א צַוָּארֵינוּ וכן ד״א, ד״ב, ת״ס וח״ר. 5 ז׳ וְלֹא קרי, בס״א וְלֹא כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ו וח״ס. 7 ז׳ וְאֵינָם קרי, בס״א וְאֵינָם כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ו, תר״, ת״ס וח״ר. 7 ז׳ וַאֲנַחְנוּ קרי, בס״א וַחֲנַחְנוּ כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ו, תר״, ת״ס וח״ר. 9 ז׳ ס״א בְּנַפְשֵׁנוּ וכן ד״ב. 10 ז׳ ס״א עוֹרֵינוּ וכן ד״ב.

not the persons of the priests, they favoured not the elders.

17 As for us, our eyes as yet failed for our vain help: in our watching we have watched for a nation that could not save us.

18 They hunt our steps, that we cannot go in our streets: our end is near, our days are fulfilled; for our end is come.

19 Our persecutors are swifter than the eagles of the heaven: they pursued us upon the mountains, they laid wait for us in the wilderness.

20 The breath of our nostrils, the anointed of the LORD, was taken in their pits, of whom we said, Under his shadow we shall live among the heathen.

21 Rejoice and be glad, O daughter of Edom, that dwellest in the land of Uz; the cup also shall pass through unto thee: thou shalt be drunken, and shalt make thyself naked.

22 The punishment of thine iniquity is accomplished, O daughter of Zion; he will no more carry thee away into captivity: he will visit thine iniquity, O daughter of Edom; he will discover thy sins.

5 Remember, O LORD, what is come upon us: consider, and behold our reproach.

2 Our inheritance is turned to strangers, our houses to aliens.

3 We are orphans and fatherless, our mothers are as widows.

4 We have drunken our water

5 for money; our wood is sold unto us. Our necks are under persecution: we labour, and have

6 no rest. We have given the hand to the Egyptians, and to the Assyrians, to be satisfied with

7, 8 bread. Our fathers have sinned, and are not; and we have borne their iniquities. Servants

9 have ruled over us: there is none that doth deliver us out of their hand. We gat our bread

10 with the peril of our lives because of the sword of the wilderness. Our skin was black like

11 an oven because of the terrible famine. They ravished the women in Zion, and the maids in

12 the cities of Judah. Princes are hanged up by their hand: the faces of elders were not hon-

13, 14 oured. They took the young men to grind, and the children fell under the wood. The

15 elders have ceased from the gate, the young men from their musick. The joy of

our heart is ceased; our dance is turned into mourning.

16 The crown is fallen from our head: woe unto us, that we have sinned!

17 For this our heart is faint; for these things our eyes are dim.

18 Because of the mountain of Zion, which is desolate, the foxes walk upon it.

19 Thou, O LORD, remainest for ever; thy throne from generation to generation.

20 Wherefore dost thou forget us for ever, and forsake us so long time?

21 Turn thou us unto thee, O LORD, and we shall be turned; renew our days as of old.

22 But thou hast utterly rejected us; thou art very wroth against us.

16 לִבֵּנוּ נָדְפָה לֹאָבֵל מֹחֹלֵנוּ: נָפְלָה עֲטֶרֶת רֹאשֵׁנוּ אוֹי
17 נָא לָנוּ כִּי חָטָאנוּ: עַל־זֶה הָיָה דָוֶה לִבֵּנוּ עַל־אֵלֶּה חָשְׁכוּ
18 עֵינֵינוּ: עַל הַר־צִיּוֹן שֶׁהָשַׁמָּם שׁוּעָלִים הָלְכוּ־בוֹ: אַתָּה
19 יְהוָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב כִּסְאֲךָ לְדֹר וָדֹר: לָמָּה לָנֶצַח
20 תִּשְׁכָּחֵנוּ תַּעֲזְבֵנוּ לְאֹרֶךְ יָמִים: הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה וְ אֵלֶיךָ
21 וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם: כִּי אִם־מָאֹס מְאַסְתָּנוּ קָצַפְתָּ
22 עָלֵינוּ עַד־מְאֹד:

השיבנו יהוה אליך ונשובה חדש ימינו כקדם:

סמן יתקק או יתקא.

קהלת

א דִּבְרֵי קֹהֶלֶת בֶּן־דָּוִד מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלָם: הֲבֵל הֲבָלִים
2 אָמַר קֹהֶלֶת הֲבֶל הֲבָלִים הַכֹּל הָבֶל: מַה־יִּתְרוֹן
3 לָאָדָם בְּכָל־עֲמָלוֹ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: דּוֹר הֹלֵךְ
4 וְדוֹר בָּא וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עֹמֶדֶת: וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא
5 הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶל־מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זוֹרֵחַ הוּא שָׁם: הוֹלֵךְ אֶל־
6 דָּרוֹם וְסוֹבֵב אֶל־צָפוֹן סוֹבֵב סֹבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ וְעַל־
7 סְבִיבֹתָיו שָׁב הָרוּחַ: כָּל־הַנְּחָלִים הֹלְכִים אֶל־הַיָּם

ECCLESIASTES;

OR, THE PREACHER

1 The words of the Preacher, the son of David, king in Jerusalem.

2 Vanity of vanities, saith the Preacher, vanity of vanities; all is vanity.

3 What profit hath a man of all his labour which he taketh under the sun?

4 One generation passeth away, and another generation cometh: but the earth abideth for ever.

5 The sun also ariseth, and the sun goeth down, and hasteth to his place where he arose.

6 The wind goeth toward the south, and turneth about unto the north; it whirleth about continually, and the wind returneth again according to his circuits.

7 All the rivers run into the sea;

וְהַיָּם

v. 15 ס״א כְּחַלְנוּ חסר וכן ר״א, חר״ה, די״א, די״ב והי״ר. v. 18 למערבאי שֶׁהֶשֶׁמֶם כתיב, שֶׁשֶּׁמֶם קרי, למדנחאי שֶׁשָּׁמֶם כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב, חר״ה, די״א, די״ב, די״ד ורס״ו. v. 21 כן למערבאי, למדנחאי אֵלָיו. v. 21 למערבאי וְנָשׁוּב כתיב, וְנָשׁוּבָה קרי, למדנחאי וְנָשׁוּבָה כתיב וקרי וכן ר״א והי״ב. v. 22 בהללי לא כתיב פעם שנית בכל ד׳ הספרים של סימן יתקק.

סכום פסוקי דספר איכה מאה וחמשים וארבעה וסמן אביאסף. ותציו לדכא תחת רגליו (Lament. III 34). ופסקתותיו שבעה. ולית כיה סידרא.

א. 1 v. ד׳ רבתי. 3 v. כן כרוב ספרים כי״י, ר״ב, ר״ן, חר״ה, די״ב, די״ד והס״ו, ס״א מהיותרן לאדם. 4 v. בס״א ד׳ ועירא.

הַיָּם אֵינֶנּוּ מָלֵא אֶל־מָקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים הֹלְכִים שָׁם הֵם
שָׁבִים לָלָכֶת׃ כָּל־הַדְּבָרִים יְגֵעִים לֹא־יוּכַל אִישׁ 8
לְדַבֵּר לֹא־תִשְׂבַּע עַיִן לִרְאוֹת וְלֹא־תִמָּלֵא אֹזֶן מִשְּׁמֹעַ׃
מַה־שֶּׁהָיָה הוּא שֶׁיִּהְיֶה וּמַה־שֶּׁנַּעֲשָׂה הוּא שֶׁיֵּעָשֶׂה וְאֵין 9
כָּל־חָדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ יֵשׁ דָּבָר שֶׁיֹּאמַר רְאֵה־זֶה 10
חָדָשׁ הוּא כְּבָר הָיָה לְעֹלָמִים אֲשֶׁר הָיָה מִלְּפָנֵנוּ׃ אֵין 11
זִכָּרוֹן לָרִאשֹׁנִים וְגַם לָאַחֲרֹנִים שֶׁיִּהְיוּ לֹא־יִהְיֶה לָהֶם
זִכָּרוֹן עִם שֶׁיִּהְיוּ לָאַחֲרֹנָה׃ 12
אֲנִי קֹהֶלֶת הָיִיתִי מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלִָם׃ וְנָתַתִּי אֶת־ 13
לִבִּי לִדְרוֹשׁ וְלָתוּר בְּחָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת
הַשָּׁמָיִם הוּא | עִנְיַן רָע נָתַן אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת
בּוֹ׃ רָאִיתִי אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים שֶׁנַּעֲשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ 14
וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃ מְעֻוָּת לֹא־יוּכַל לִתָּקֵן 15
וְחֶסְרוֹן לֹא־יוּכַל לְהִמָּנוֹת׃ דִּבַּרְתִּי אֲנִי עִם־לִבִּי לֵאמֹר 16
אֲנִי הִנֵּה הִגְדַּלְתִּי וְהוֹסַפְתִּי חָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר־הָיָה
לְפָנַי עַל־יְרוּשָׁלִָם וְלִבִּי רָאָה הַרְבֵּה חָכְמָה וָדָעַת׃
וָאֶתְּנָה לִבִּי לָדַעַת חָכְמָה וְדַעַת הוֹלֵלוֹת וְשִׂכְלוּת יָדַעְתִּי 17
שָׁגַם־זֶה הוּא רַעְיוֹן רוּחַ׃ כִּי בְרֹב חָכְמָה רָב־כָּעַס 18
ב וְיוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מַכְאוֹב׃ אָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי לְכָה־נָּא
אֲנַסְּכָה בְשִׂמְחָה וּרְאֵה בְטוֹב וְהִנֵּה גַם־זֶה הָבֶל׃
לִשְׂחוֹק אָמַרְתִּי מְהוֹלָל וּלְשִׂמְחָה מַה־זֹּה עֹשָׂה׃ תַּרְתִּי 2 3
בְלִבִּי לְמָשׁוֹךְ בַּיַּיִן אֶת־בְּשָׂרִי וְלִבִּי נֹהֵג בַּחָכְמָה וְלֶאֱחֹז
בְּסִכְלוּת עַד־אֲשֶׁר־אֶרְאֶה אֵי־זֶה טוֹב לִבְנֵי הָאָדָם
אשר

yet the sea is not full; unto the place from whence the rivers come, thither they return again.

8 All things are full of labour; man cannot utter it: the eye is not satisfied with seeing, nor the ear filled with hearing.

9 The thing that hath been, it is that which shall be; and that which is done is that which shall be done: and there is no new thing under the sun.

10 Is there any thing whereof it may be said, See, this is new? it hath been already of old time, which was before us.

11 There is no remembrance of former things; neither shall there be any remembrance of things that are to come with those that shall come after.

12 I the Preacher was king over Israel in Jerusalem.

13 And I gave my heart to seek and search out by wisdom concerning all things that are done under heaven: this sore travail hath God given to the sons of man to be exercised therewith.

14 I have seen all the works that are done under the sun; and, behold, all is vanity and vexation of spirit.

15 That which is crooked cannot be made straight: and that which is wanting cannot be numbered.

16 I communed with mine own heart, saying, Lo, I am come to great estate, and have gotten more wisdom than all they that have been before me in Jerusalem: yea, my

17 heart had great experience of wisdom and knowledge. And I gave my heart to know wis-

18 dom, and to know madness and folly: I perceived that this also is vexation of spirit. For in much wisdom is much grief: and he that increaseth knowledge increaseth sorrow.

2 I said in mine heart, Go to now, I will prove thee with mirth, therefore enjoy pleasure: and,

2, 3 behold, this also is vanity. I said of laughter, It is mad: and of mirth, What doeth it? I sought in mine heart to give myself unto wine, yet acquainting mine heart with wisdom; and to lay hold on folly, till I might see what was that good for the sons of men,

---

8 v. ס״א וְלֹא־ וכן תר׳, ח״ע ות״ס. 9 v. כן ברוב ספרים ב״י ודפ״ו, ס״א ומה־שנעשה הוא וכן ד״ב, ד״ג, די״ב ודי״ד, וס״א ומה־שנעשת הוא וכן חרי״ה. 10 v. ס״א מִלְּפָנֵנוּ חסר וכן ד״א, חד״ת, די״א ודס״ו. 13 v. כן למקרואי, למדנחאי אֶל. 15 v. ס״א חֲשָׁבוֹן וכן ד״א, תר׳, ח״ם ות״ר: עיין פסוק י״ד. 15 v. ס״א עֲנִין פתח וכן ד״א ודס״ו. 16 v. צ״ל גָּדַלְתִּי כן תר׳, ח״ע וח״ר: עיין לקמן ב׳ א׳ ס״ו. 16 v. ס״א גָּזַיהשָׁלַם וכן ד״ב, ד״ג, חרי״ה, די״ב, די״ד, ת״ע ות״ס: עיין לקמן ב׳ ד׳. 17 v. נ״ל תְּבוּאוֹת או מַשָּׂלִים כן ת״ע ות״ס. ב. 2 v. זז קרי, ס״א ואת וכן ד״א. 3 v. ס״א עַד | אֲשֶׁר וכן די״ב ודי״ד.

which they should do under the heaven all the days of their life.

4 אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמַיִם מִסְפַּר יְמֵי חַיֵּיהֶם: הִגְדַּלְתִּי
5 מַעֲשָׂי בָּנִיתִי לִי בָּתִּים נָטַעְתִּי לִי כְּרָמִים: עָשִׂיתִי לִי
6 גַּנּוֹת וּפַרְדֵּסִים וְנָטַעְתִּי בָהֶם עֵץ כָּל־פֶּרִי: עָשִׂיתִי לִי
7 בְּרֵכוֹת מָיִם לְהַשְׁקוֹת מֵהֶם יַעַר צוֹמֵחַ עֵצִים: קָנִיתִי
עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת וּבְנֵי־בַיִת הָיָה לִי גַּם מִקְנֶה בָּקָר וָצֹאן
8 הָרְבֵּה הָיָה לִי מִכֹּל שֶׁהָיוּ לְפָנַי בִּירוּשָׁלָם: כָּנַסְתִּי
לִי גַּם־כֶּסֶף וְזָהָב וּסְגֻלַּת מְלָכִים וְהַמְּדִינוֹת עָשִׂיתִי לִי
9 שָׁרִים וְשָׁרוֹת וְתַעֲנוּגֹת בְּנֵי הָאָדָם שִׁדָּה וְשִׁדּוֹת: וָאֶגְדְּלָה
וְהוֹסַפְתִּי מִכֹּל שֶׁהָיָה לְפָנַי בִּירוּשָׁלִָם אַף חָכְמָתִי עָמְדָה
10 לִי: וְכֹל אֲשֶׁר שָׁאֲלוּ עֵינַי לֹא אֲצַלְתִּי מֵהֶם לֹא־מָנַעְתִּי
אֶת־לִבִּי מִכָּל־שִׂמְחָה כִּי־לִבִּי שָׂמֵחַ מִכָּל־עֲמָלִי וְזֶה־הָיָה
11 חֶלְקִי מִכָּל־עֲמָלִי: וּפָנִיתִי אֲנִי בְּכָל־מַעֲשַׂי שֶׁעָשׂוּ יָדַי
וּבֶעָמָל שֶׁעָמַלְתִּי לַעֲשׂוֹת וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ
12 וְאֵין יִתְרוֹן תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: וּפָנִיתִי אֲנִי לִרְאוֹת חָכְמָה
וְהוֹלֵלוֹת וְסִכְלוּת כִּי מָה הָאָדָם שֶׁיָּבוֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ
13 אֵת אֲשֶׁר־כְּבָר עֲשׂוּהוּ: וְרָאִיתִי אֲנִי שֶׁיֵּשׁ יִתְרוֹן לַחָכְמָה
14 מִן־הַסִּכְלוּת כְּיִתְרוֹן הָאוֹר מִן־הַחֹשֶׁךְ: הֶחָכָם עֵינָיו
בְּרֹאשׁוֹ וְהַכְּסִיל בַּחֹשֶׁךְ הוֹלֵךְ וְיָדַעְתִּי גַּם־אֲנִי שֶׁמִּקְרֶה
15 אֶחָד יְקֶרֶה אֶת־כֻּלָּם: וְאָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי כְּמִקְרֵה
הַכְּסִיל גַּם־אֲנִי יִקְרֵנִי וְלָמָּה חָכַמְתִּי אֲנִי אָז יוֹתֵר וְדִבַּרְתִּי
16 בְלִבִּי שֶׁגַּם־זֶה הָבֶל: כִּי אֵין זִכָּרוֹן לֶחָכָם עִם־הַכְּסִיל
לְעוֹלָם בְּשֶׁכְּבָר הַיָּמִים הַבָּאִים הַכֹּל נִשְׁכָּח וְאֵיךְ יָמוּת
החכם

12 And I turned myself to behold wisdom, and madness, and folly: for what can the man do that cometh after the king? even that which hath been already done.

13 Then I saw that wisdom excelleth folly, as far as light excelleth darkness.

14 The wise man's eyes are in his head; but the fool walketh in darkness: and I myself perceived also that one event happeneth to them all.

15 Then said I in my heart, As it happeneth to the fool, so it happeneth even to me; and why was I then more wise? Then I said in my heart, that this also is vanity.

16 For there is no remembrance of the wise more than of the fool for ever; seeing that which now is in the days to come shall all be forgotten. And how dieth

---

v. 3 ס״א הַשָּׁמַיִם וכן ח״ץ, ת״ס ות״ר. v. 7 כן ברוב ספרים כ״י, ד״נ, הד״ה, דיו״ב ודי״ד. ס״א מִקְנֶה סגול וכן ר״א, ד״ב, דיו״א ודס״ו. v. 9 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״נ, הד״ה, דיו״ב, דיו״ד ודס״ו, ס״א עמדה־ בפקף. v. 11 כן ב״א, ב״נ בְּכָל־ געיא. v. 12 כן כנותן בספרים כ״י, ד״ב, ד״נ, הד״ה, דיו״ב, דיו״ד ודס״ו. v. 12 ס״א עָשָׂהוּ חסר וכן ד״ב, וס״א עָשָׂה־הוּ וכן ת״ס. v. 13 כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, הד״ה, דיו״ב ודי״ד, ס״א פִּיתְרוֹן וכן ד״נ ודס״ו, וס״א פִּיתָּרוֹן וכן ד״ב ודי״א. v. 15 כן ברוב ספרים כ״י ונכסר עליו לִי וכן בר״ב, ד״נ, הד״ה, דיו״א, דיו״ב, דיו״ד ודס״ו, ס״א מִקְרֶה סגול וכן ר״א. v. 15 ס״א אֲנִי יֹתֵר בלא מלת אָז וכן ח״ץ, ת״ס ות״ר. v. 15 בת״ץ ובת״ס נמצא כאן הַכֹּל כִּי הַכְּסִיל כִּיתְרוֹן יְהַבֵּר.

the wise man? as the fool.

17 Therefore I hated life; because the work that is wrought under the sun is grievous unto me: for all is vanity and vexation of spirit.

18 Yea, I hated all my labour which I had taken under the sun: because I should leave it unto the man that shall be after me.

19 And who knoweth whether he shall be a wise man or a fool? yet shall he have rule over all my labour wherein I have laboured, and wherein I have shewed myself wise under the sun. This is also vanity.

20 Therefore I went about to cause my heart to despair of all the labour which I took under the sun.

21 For there is a man whose labour is in wisdom, and in knowledge, and in equity; yet to a man that hath not laboured therein shall he leave it for his portion. This also is vanity and a great evil.

22 For what hath man of all his labour, and of the vexation of his heart, wherein he hath laboured under the sun?

23 For all his days are sorrows, and his travail grief; yea, his heart taketh not rest in the night. This is also vanity.

24 There is nothing better for a man, than that he should eat and drink, and that he should make his soul enjoy good in his labour. This also I saw, that it was from the hand of God.

25 For who can eat, or who else can hasten hereunto, more than I?

26 For God giveth to a man that is good in his sight wisdom, and knowledge, and joy: but to the sinner he giveth travail, to gather and to heap up, that he may give to him that is good before God. This also is vanity and vexation of spirit.

17 חָכְמָ֖ם עִם־הַכְּסִ֑יל וְשָׁנֵ֣אתִי אֶת־הַחַיִּ֗ים כִּֽי־רַ֤ע עָלַי֙
הַֽמַּעֲשֶׂ֔ה שֶׁנַּעֲשָׂ֖ה תַּ֣חַת הַשָּׁ֑מֶשׁ כִּֽי־הַכֹּ֥ל הֶ֖בֶל וּרְעוּת
18 רֽוּחַ׃ וְשָׂנֵ֣אתִי אֲנִ֔י אֶת־כָּל־עֲמָלִ֖י שֶׁאֲנִ֣י עָמֵ֑ל תַּ֣חַת
19 הַשֶּׁ֔מֶשׁ שֶׁאַנִּיחֶ֖נּוּ לָאָדָ֥ם שֶׁיִּהְיֶ֖ה אַחֲרָֽי׃ וּמִ֤י יוֹדֵ֙עַ֙ הֶֽחָכָ֔ם
יִהְיֶ֥ה אִ֖ם סָכָ֑ל וְיִשְׁלַ֗ט בְּכָל־עֲמָלִי֙ שֶׁעָמַ֣לְתִּי וְשֶׁחָכַ֔מְתִּי
20 תַּ֖חַת הַשָּׁ֑מֶשׁ גַּם־זֶ֥ה הָֽבֶל׃ וְסַבּ֣וֹתִי אֲנִ֔י לְיַאֵ֖שׁ אֶת־לִבִּ֑י
21 עַל כָּל־הֶעָמָל֙ שֶׁעָמַ֣לְתִּי תַּ֔חַת הַשָּׁ֖מֶשׁ׃ כִּֽי־יֵ֣שׁ אָדָ֗ם
שֶׁעֲמָלוֹ֙ בְּחָכְמָ֣ה וּבְדַ֔עַת וּבְכִשְׁר֖וֹן וּלְאָדָ֣ם שֶׁלֹּא־עָמַ֣ל
22 ב֔וֹ יִתְּנֶ֥נּוּ חֶלְקּ֖וֹ גַּם־זֶ֣ה הֶ֔בֶל וְרָעָ֖ה רַבָּֽה׃ כִּֽי־מַה־הָּ֣יָה
לָאָדָ֗ם בְּכָל־עֲמָל֙וֹ֙ וּבְרַעְי֣וֹן לִבּ֔וֹ שֶׁהֽוּא־עָמֵ֖ל תַּ֥חַת
23 הַשָּׁ֑מֶשׁ׃ כִּ֣י כָל־יָמָ֗יו מַכְאֹבִים֙ וְכַעַ֣ס עִנְיָ֔נוֹ גַּם־בַּלַּ֖יְלָה
24 לֹא־שָׁכַ֣ב לִבּ֑וֹ גַּם־זֶ֥ה הֶ֖בֶל הֽוּא׃ אֵ֣ין־טוֹב֩ בָּאָדָ֨ם
שֶׁיֹּאכַ֜ל וְשָׁתָ֗ה וְהֶרְאָ֤ה אֶת־נַפְשׁוֹ֙ טוֹב֙ בַּֽעֲמָל֔וֹ גַּם־זֹ֥ה
25 רָאִ֖יתִי אֲנִ֑י כִּ֥י מִיַּ֖ד הָאֱלֹהִ֥ים הִֽיא׃ כִּֽי־מִ֥י יֹאכַ֖ל וּמִי֙
26 יָח֔וּשׁ חוּץ֖ מִמֶּֽנִּי׃ כִּ֣י לָאָדָ֗ם שֶׁטּ֤וֹב לְפָנָיו֙ נָתַ֣ן חָכְמָ֣ה
וְדַ֔עַת וְשִׂמְחָ֖ה וְלַחוֹטֶ֣א נָתַ֔ן עִנְיַ֥ן לֶאֱסֹ֖ף וְלִכְנ֑וֹס לָתֵ֗ת
ג לְטוֹב֙ לִפְנֵ֣י הָאֱלֹהִ֔ים גַּם־זֶ֥ה הֶ֖בֶל וּרְעוּת֥ רֽוּחַ׃ לַכֹּ֖ל זְמָ֑ן
וְעֵ֥ת לְכָל־חֵ֖פֶץ תַּ֥חַת הַשָּׁמָֽיִם׃

2 עֵ֥ת לָלֶ֖דֶת וְעֵ֣ת לָמ֑וּת
עֵ֥ת לָטַ֖עַת וְעֵ֥ת לַעֲק֖וֹר נָטֽוּעַ׃
3 עֵ֥ת לַהֲרוֹג֙ וְעֵ֣ת לִרְפּ֔וֹא

עת

---

18 v. כן ברוב ספרים כ"י, חר"ה, ד"י"ב, ד"י"ד הס"ו, ס"א שאניחנו וכן ר"ב ה"נ. 20 v. כן ברוב ספרים כ"י ונכסר עליו ל' וכן בר"ב, ר"ע, חר"ה הס"ו, ס"א ליאש קסץ וכן ר"א, ד"י"א, ר"י"ב ה"ד. 20 v. ס"א שעמלתי ושחכמתי וכן ד"י"ב ה"ד: עיין פסוק י"ט. 21 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ע, חר"ה, ד"י"ב, ד"י"ד הס"ו, ס"א כי יש. 21 v. כן כ"א, כ"נ שעמלו בלא נעימא. 22 v. כן ברוב ספרים כ"י ורס"ו, ס"א שהוא סגול וכן ד"א, ר"ב, ר"ע, חר"ה, ד"י"א, ד"י"ב ודי"ד. 23 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, חר"ה, ד"י"א, ד"י"ב, ד"י"ד הס"ו, ס"א מכאובים כלא וכן ד"ג. 24 v. כ"ל מִשֶּׁיֹּאכַל: עיין לקמן ג' י"ב. 24 v. זז קרי. 24 v. ס"א הוא וכן ר"א, ר"ב, ר"ע, ד"י"ב ודי"ד. 25 v. בחללי יחוש מעמו בירוד. 25 v. ס"א מִמֶּנּוּ וכן ת"ב ות"ס. 26 v. כן ברוב ספרים כ"י הס"ו, ס"א וְלַחוֹטֵא נתוי וכן ד"א, ר"ב, ר"ע, חר"ה, ד"י"א ד"י"ב ודי"ד.

3, 2 To every thing there is a season, and a time to every purpose under the heaven: A time to
3 be born, and a time to die; a time to plant, and a time to pluck up that which is planted; A time to kill, and a time to heal;

עֵת לִפְרֹץ וְעֵת לִבְנוֹת׃
4 עֵת לִבְכּוֹת וְעֵת לִשְׂחוֹק
עֵת סְפֹד וְעֵת רְקוֹד׃
5 עֵת לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים וְעֵת כְּנֹס אֲבָנִים
עֵת לַחֲבוֹק וְעֵת לִרְחֹק מֵחַבֵּק׃
6 עֵת לְבַקֵּשׁ וְעֵת לְאַבֵּד
עֵת לִשְׁמוֹר וְעֵת לְהַשְׁלִיךְ׃
7 עֵת לִקְרוֹעַ וְעֵת לִתְפּוֹר
עֵת לַחֲשׁוֹת וְעֵת לְדַבֵּר׃
8 עֵת לֶאֱהֹב וְעֵת לִשְׂנֹא
עֵת מִלְחָמָה וְעֵת שָׁלוֹם׃
9 מַה־יִּתְרוֹן הָעֹשֶׂה בַּאֲשֶׁר הוּא עָמֵל׃ רָאִיתִי אֶת־
10 הָעִנְיָן אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת בּוֹ׃ אֶת־
11 הַכֹּל עָשָׂה יָפֶה בְּעִתּוֹ גַּם אֶת־הָעֹלָם נָתַן בְּלִבָּם
מִבְּלִי אֲשֶׁר לֹא־יִמְצָא הָאָדָם אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר־עָשָׂה
12 הָאֱלֹהִים מֵרֹאשׁ וְעַד־סוֹף׃ יָדַעְתִּי כִּי אֵין טוֹב בָּם
13 כִּי אִם־לִשְׂמֹחַ וְלַעֲשׂוֹת טוֹב בְּחַיָּיו׃ וְגַם כָּל־הָאָדָם ס
שֶׁיֹּאכַל וְשָׁתָה וְרָאָה טוֹב בְּכָל־עֲמָלוֹ מַתַּת אֱלֹהִים
14 הִוא׃ יָדַעְתִּי כִּי כָל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הִוא יִהְיֶה
לְעוֹלָם עָלָיו אֵין לְהוֹסִיף וּמִמֶּנּוּ אֵין לִגְרֹעַ וְהָאֱלֹהִים
15 עָשָׂה שֶׁיִּרְאוּ מִלְּפָנָיו׃ מַה־שֶּׁהָיָה כְּבָר הוּא וַאֲשֶׁר
16 לִהְיוֹת כְּבָר הָיָה וְהָאֱלֹהִים יְבַקֵּשׁ אֶת־נִרְדָּף׃ וְעוֹד
רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה הָרֶשַׁע
17 וּמְקוֹם הַצֶּדֶק שָׁמָּה הָרֶשַׁע׃ אָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי אֶת־
הַצַּדִּיק וְאֶת־הָרָשָׁע יִשְׁפֹּט הָאֱלֹהִים כִּי־עֵת לְכָל־חֵפֶץ
ועל

a time to break down, and a time to build up;
4 A time to weep, and a time to laugh; a time to mourn, and a time to dance;
5 A time to cast away stones, and a time to gather stones together; a time to embrace, and a time to refrain from embracing;
6 A time to get, and a time to lose; a time to keep, and a time to cast away;
7 A time to rend, and a time to sew; a time to keep silence, and a time to speak;
8 A time to love, and a time to hate; a time of war, and a time of peace.
9 What profit hath he that worketh in that wherein he laboureth?
10 I have seen the travail, which God hath given to the sons of men to be exercised in it.
11 He hath made every thing beautiful in his time: also he hath set the world in their heart, so that no man can find out the work that God maketh from the beginning to the end.
12 I know that there is no good in them, but for a man to rejoice, and to do good in his life.
13 And also that every man should eat and drink, and enjoy the good of all his labour, it is the gift of God.
14 I know that, whatsoever God doeth, it shall be for ever: nothing can be put to it, nor any thing taken from it: and God doeth it, that men should fear before him.
15 That which hath been is now; and that which is to be
16 hath already been; and God requireth that which is past. And moreover I saw under the sun the place of judgment, that wickedness was there; and the place of righteousness, that iniquity was there.
17 I said in mine heart, God shall judge the righteous and the wicked: for there is a time there for every purpose

---

ב. 5 ס״א מְחַבֵּק וכן ר״א, חד״ה, ר״ב, ר״ד ותר׳. 9 ס״א כן למערבאי וכן ר״ב, חר״ה, ר״ב חי״ה, למרנחאי הָעוֹשֶׂה סלא וכן ר״א, ר״ב, ר״א ורמ״ו. 11 ס״א כן למערבאי, למרנחאי הָעֹלָם סלא וכן ר״א ור״ב. 14 ס״א לְגָרוֹעַ סלא וכן רמ״ו.

and for every work.

18 I said in mine heart concerning the estate of the sons of men, that God might manifest them, and that they might see that they themselves are beasts.

19 For that which befalleth the sons of men befalleth beasts; even one thing befalleth them: as the one dieth, so dieth the other; yea, they have all one breath; so that a man hath no preeminence above a beast: for all is vanity.

20 All go unto one place; all are of the dust, and all turn to dust again.

21 Who knoweth the spirit of man that goeth upward, and the spirit of the beast that goeth downward to the earth?

22 Wherefore I perceive that there is nothing better, than that a man should rejoice in his own works; for that is his portion: for who shall bring him to see what shall be after him?

4 So I returned, and considered all the oppressions that are done under the sun: and behold the tears of such as were oppressed, and they had no comforter; and on the side of their oppressors there was power; but they had no comforter.

2 Wherefore I praised the dead which are already dead more than the living which are yet alive.

3 Yea, better is he than both they, which hath not yet been, who hath not seen the evil work that is done under

18 וְעַל כָּל־הַמַּעֲשָׂה שָׁם׃ אָמַרְתִּי אֲנִי בִלְבִּי עַל־דִּבְרַת
בְּנֵי הָאָדָם לְבָרָם הָאֱלֹהִים וְלִרְאוֹת שְׁהֵם־בְּהֵמָה׃
19 הֵמָּה לָהֶם׃ כִּי מִקְרֶה בְּנֵי־הָאָדָם וּמִקְרֶה הַבְּהֵמָה
וּמִקְרֶה אֶחָד לָהֶם כְּמוֹת זֶה כֵּן מוֹת זֶה וְרוּחַ אֶחָד
לַכֹּל וּמוֹתַר הָאָדָם מִן־הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל׃
20 הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל־מָקוֹם אֶחָד הַכֹּל הָיָה מִן־הֶעָפָר וְהַכֹּל
21 שָׁב אֶל־הֶעָפָר׃ מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעֹלָה הִיא
לְמָעְלָה וְרוּחַ הַבְּהֵמָה הַיֹּרֶדֶת הִיא לְמַטָּה לָאָרֶץ׃
22 וְרָאִיתִי כִּי אֵין טוֹב מֵאֲשֶׁר יִשְׂמַח הָאָדָם בְּמַעֲשָׂיו כִּי־
הוּא חֶלְקוֹ כִּי מִי יְבִיאֶנּוּ לִרְאוֹת בְּמֶה שֶׁיִּהְיֶה אַחֲרָיו׃
ד וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה אֶת־כָּל־הָעֲשֻׁקִים אֲשֶׁר נַעֲשִׂים תַּחַת
הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה | דִמְעַת הָעֲשׁוּקִים וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם וּמִיַּד
2 עֹשְׁקֵיהֶם כֹּחַ וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם׃ וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת־הַמֵּתִים
3 שֶׁכְּבָר מֵתוּ מִן־הַחַיִּים אֲשֶׁר הֵמָּה חַיִּים עֲדֶנָה׃ וְטוֹב
מִשְּׁנֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר־עֲדֶן לֹא הָיָה אֲשֶׁר לֹא־רָאָה אֶת־
4 הַמַּעֲשֶׂה הָרָע אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ וְרָאִיתִי אֲנִי
אֶת־כָּל־עָמָל וְאֵת כָּל־כִּשְׁרוֹן הַמַּעֲשֶׂה כִּי הִיא קִנְאַת־
5 אִישׁ מֵרֵעֵהוּ גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃ הַכְּסִיל חֹבֵק
6 אֶת־יָדָיו וְאֹכֵל אֶת־בְּשָׂרוֹ׃ טוֹב מְלֹא כַף נָחַת מִמְּלֹא
7 חָפְנַיִם עָמָל וּרְעוּת רוּחַ׃ וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה הָבֶל
8 תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ יֵשׁ אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי גַּם בֵּן וְאָח אֵין־לוֹ
ואין

---

v. 18 ס"א שָׁהֵם־ סגול וכן ר"א, חד"ה, ר"י כ' ור"י ד'. v. 18 כן כרוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, חד"ה, ר"י כ, ר"י ד' ור"ן, ס"ת שהם בחטף קמה. v. 19 ס"א סִקְרָה וכן תר', ת"ע ות"ס. v. 19 כן כרוב ספרים כ"י, ד"ב ד"ס"ן, ס"א כן- בסקף ובלא נגינה וכן ד"כ, חר"ה, ר"י כ ור"י ד'. v. 21 ס"א יִסְי וכן ת"ע ות"ס. v. 21 ס"א הָעֹלָה וכן ר"י כ, תר', ת"ע, ת"ס ות"ר. v. 21 ס"א הַיֹּרֶדֶת וכן ר"י כ, תר', ת"ע, ת"ס ות"ר. v. 22 כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו נעויא וכן בחד"ה. v. 22 ס"א בְּמָה. ד. 1 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, חד"ה, ר"י"א, ר"י ד' ות"ס, ס"א הָעֲשׁוּקִים כלא וכן ר"ב ור"נ. 1 v. כן למערבאי וכן בד"א ת"ב, למדנחאי הָעֲשׁוּקִים חסר וכן בר"נ, חד"ה, ר"י"א, ר"י כ. ר"י ד' ות"ס. 2 v. ס"א עֲדַיְנָה או עֲדַיְנָה וכן ר"כ. 3 v. כן ב"א, ב"נ הַמַּעֲשֶׂה.

4 the sun. Again, I considered all travail, and every right work, that for this a man is envied
5 of his neighbour. This is also vanity and vexation of spirit. The fool foldeth his hands to-
6 gether, and eateth his own flesh. Better is an handful with quietness, than both the hands
7 full with travail and vexation of spirit. Then I returned, and I saw vanity under the sun.
8 There is one alone, and there is not a second; yea, he hath neither child nor brother:

וְאֵ֥ין קֵ֖ץ לְכָל־עֲמָל֑וֹ גַּם־עֵינ֣וֹ לֹא־תִשְׂבַּ֔ע עֹ֖שֶׁר וּלְמִ֣י
אֲנִ֤י עָמֵל֙ וּמְחַסֵּ֣ר אֶת־נַפְשִׁ֔י מִטּוּבָ֖ה גַּם־זֶ֥ה הָֽבֶל וְעִנְיַ֥ן
רָ֖ע הֽוּא׃ טוֹבִ֥ים הַשְּׁנַ֖יִם מִן־הָאֶחָ֑ד אֲשֶׁ֥ר יֶשׁ־לָהֶ֖ם
שָׂכָ֥ר טוֹב֙ בַּעֲמָלָ֔ם׃ כִּ֣י אִם־יִפֹּ֔לוּ הָאֶחָ֖ד יָקִ֣ים אֶת־
חֲבֵרֹ֑ו וְאֻיְלוּ֙ הָאֶחָ֔ד שֶׁיִּפֹּ֖ל וְאֵ֣ין שֵׁנִ֑י לְהָקִימֹֽו׃ גַּם
אִם־יִשְׁכְּבוּ֙ שְׁנַ֣יִם וְחַ֔ם לָהֶ֖ם וּלְאֶחָ֑ד אֵ֖יךְ יֵחָֽם׃ וְאִם־
יִתְקְפֹ֥ו הָאֶחָ֖ד הַשְּׁנַ֣יִם יַעַמְד֑וּ נְגָדֹו֙ וְחוּט֙ הַמְשֻׁלָּ֔שׁ
לֹ֥א בִמְהֵרָ֖ה יִנָּתֵֽק׃ טֹ֣וב יֶ֔לֶד מִסְכֵּ֖ן וְחָכָ֑ם מִמֶּ֣לֶךְ זָקֵ֔ן
וּכְסִ֖יל אֲשֶׁ֥ר לֹא־יָדַ֛ע לְהִזָּהֵ֥ר עֽוֹד׃ כִּֽי־מִבֵּ֥ית הַסֹּהַ֖ר
יָצָ֣א לְמָלְךְ֑ כִּ֣י גַם֩ בְּמַלְכוּתֹ֨ו נוֹלַ֥ד רָ֛שׁ׃ רָאִ֥יתִי אֶת־
כָּל־הַחַיִּ֖ים הַמְהַלְּכִ֣ים תַּחַ֣ת הַשֶּׁ֑מֶשׁ עִם֙ הַיֶּ֣לֶד הַשֵּׁנִ֔י
אֲשֶׁ֥ר יַעֲמֹ֖ד תַּחְתָּֽיו׃ אֵ֣ין קֵ֔ץ לְכָל־הָעָ֖ם לְכֹ֣ל אֲשֶׁר־הָיָ֣ה
לִפְנֵיהֶ֑ם גַּם֙ הָאַחֲרוֹנִ֔ים לֹ֥א יִשְׂמְח֖וּ בֹּ֑ו כִּֽי־גַם־זֶ֥ה הָֽבֶל
וְרַעְיֹ֥ון רֽוּחַ׃ שְׁמֹ֤ר רַגְלֶ֙ךָ֙ כַּאֲשֶׁ֣ר תֵּלֵ֔ךְ אֶל־בֵּ֖ית
הָאֱלֹהִ֑ים וְקָרֹ֣וב לִשְׁמֹ֔עַ מִתֵּ֥ת הַכְּסִילִ֖ים זָ֣בַח כִּֽי־אֵינָ֥ם
יֹודְעִ֖ים לַעֲשֹׂ֥ות רָֽע׃ אַל־תְּבַהֵ֥ל עַל־פִּ֖יךָ וְלִבְּךָ֣ אַל־יְמַהֵ֔ר
לְהֹוצִ֥יא דָבָ֖ר לִפְנֵ֣י הָאֱלֹהִ֑ים כִּ֣י הָאֱלֹהִ֤ים בַּשָּׁמַ֙יִם֙
וְאַתָּ֣ה עַל־הָאָ֔רֶץ עַל־כֵּ֖ן יִהְיוּ֣ דְבָרֶ֑יךָ מְעַטִּֽים׃ כִּ֣י בָ֔א
הַחֲלֹ֥ום בְּרֹ֖ב עִנְיָ֑ן וְקֹ֥ול כְּסִ֖יל בְּרֹ֥ב דְּבָרִֽים׃ כַּאֲשֶׁ֤ר
תִּדֹּר֙ נֶ֔דֶר לֵֽאלֹהִ֖ים אַל־תְּאַחֵ֣ר לְשַׁלְּמֹ֑ו כִּ֣י אֵ֥ין חֵ֖פֶץ
בַּכְּסִילִ֔ים אֵ֥ת אֲשֶׁר־תִּדֹּ֖ר שַׁלֵּֽם׃ טֹ֥וב אֲשֶׁר־לֹ֣א תִדֹּ֔ר
מִשֶּׁתִּדֹּ֖ור וְלֹ֣א תְשַׁלֵּ֑ם׃ אַל־תִּתֵּ֤ן אֶת־פִּ֙יךָ֙ לַחֲטִ֣יא אֶת־
בְּשָׂרֶ֔ךָ וְאַל־תֹּ֣אמַ֔ר לִפְנֵ֖י הַמַּלְאָ֑ךְ כִּ֣י שְׁגָגָ֔ה הִ֖יא לָמָּה
יִקְצֹ֥ף

---

8 v. עֵינָיו כתיב, עֵינוֹ קרי, בס״א עֵינוֹ כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ג, חר׳, ת״ע ות״ס. 10 v. ס״א וְאִי לוֹ ב׳ כלין וכן ד״א, ד״ג, חר״ה, די״א, די״ב ודי״ד. 16 v. כן ברוב ספרים כ״ו, ד״ב, ד״ג, חר״ה ורס״ו, ס״א פֵּי תכיר וכלא מקף וכן די״ב ודי״ד. 17 v. תַּלְיָךְ כתיב, רַגְלְךָ קרי, בס״א רַגְלְךָ כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, חר׳, ת״ע, ת״ס ות״ר. 17 v. סכיר אֲשֶׁר. 17 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, חר״ה ותש״ו, ס״א פֵּי וכלא מקף וכן די״ב ודי״ד.

yet is there no end of all his
labour; neither is his eye sat-
isfied with riches; neither
saith he, For whom do I
labour, and bereave my soul
of good? This is also vanity,
yea, it is a sore travail.
Two are better than one; be-
cause they have a good
reward for their labour.
For if they fall, the one will
lift up his fellow: but woe to
him that is alone when he
falleth; for he hath not an-
other to help him up.
Again, if two lie together,
then they have heat: but how
can one be warm alone?
And if one prevail against
him, two shall withstand
him; and a threefold cord is
not quickly broken.
Better is a poor and a wise
child than an old and foolish
king, who will no more be
admonished.
For out of prison he cometh
to reign; whereas also he
that is born in his kingdom
becometh poor.
I considered all the living
which walk under the sun,
with the second child that
shall stand up in his stead.
There is no end of all the
people, even of all that have
been before them: they also
that come after shall not re-
joice in him. Surely this also
is vanity and vexation of
spirit.

Keep thy foot when thou
goest to the house of God,
and be more ready to hear,
than to give the sacrifice of
fools: for they consider not
that they do evil.
Be not rash with thy mouth,
and let not thine heart be hasty to utter any thing before God: for God is in heaven, and thou upon earth: therefore let thy words be few. For a dream cometh through the multitude of business; and a fool's voice is known by multitude of words. When thou vowest a vow unto God, defer not to pay it; for he hath no pleasure in fools: pay that which thou hast vowed. Better is it that thou shouldest not vow, than that thou shouldest vow and not pay. Suffer not thy mouth to cause thy flesh to sin; neither say thou before the angel, that it was an error: wherefore should

יִקְצֹף הָאֱלֹהִים עַל־קוֹלֶךָ וְחִבֵּל אֶת־מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ׃
כִּי בְרֹב חֲלֹמוֹת וַהֲבָלִים וּדְבָרִים הַרְבֵּה כִּי אֶת־
הָאֱלֹהִים יְרָא׃ אִם־עֹשֶׁק רָשׁ וְגֵזֶל מִשְׁפָּט וְצֶדֶק
תִּרְאֶה בַּמְּדִינָה אַל־תִּתְמַהּ עַל־הַחֵפֶץ כִּי גָבֹהַ מֵעַל
גָּבֹהַּ שֹׁמֵר וּגְבֹהִים עֲלֵיהֶם׃ וְיִתְרוֹן אֶרֶץ בַּכֹּל הִיא
מֶלֶךְ לְשָׂדֶה נֶעֱבָד׃ אֹהֵב כֶּסֶף לֹא־יִשְׂבַּע כֶּסֶף וּמִי־
אֹהֵב בְּהָמוֹן לֹא תְבוּאָה גַּם־זֶה הָבֶל׃ בִּרְבוֹת הַטּוֹבָה
רַבּוּ אוֹכְלֶיהָ וּמַה־כִּשְׁרוֹן לִבְעָלֶיהָ כִּי אִם־רְאִיַּת עֵינָיו׃
מְתוּקַת שְׁנַת הָעֹבֵד אִם־מְעַט וְאִם־הַרְבֵּה יֹאכֵל
וְהַשָּׂבָע לָעָשִׁיר אֵינֶנּוּ מַנִּיחַ לוֹ לִישֹׁן׃ יֵשׁ רָעָה חוֹלָה
רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֹשֶׁר שָׁמוּר לִבְעָלָיו לְרָעָתוֹ׃
וְאָבַד הָעֹשֶׁר הַהוּא בְּעִנְיַן רָע וְהוֹלִיד בֵּן וְאֵין בְּיָדוֹ
מְאוּמָה׃ כַּאֲשֶׁר יָצָא מִבֶּטֶן אִמּוֹ עָרֹם יָשׁוּב לָלֶכֶת
כְּשֶׁבָּא וּמְאוּמָה לֹא־יִשָּׂא בַּעֲמָלוֹ שֶׁיֹּלֵךְ בְּיָדוֹ׃ וְגַם־זֹה
רָעָה חוֹלָה כָּל־שָׁעָה שֶׁבָּא כֵן יֵלֵךְ וּמַה־יִּתְרוֹן לוֹ
שֶׁיַּעֲמֹל לָרוּחַ׃ גַּם כָּל־יָמָיו בַּחֹשֶׁךְ יֹאכֵל וְכָעַס הַרְבֵּה
וְחָלְיוֹ וְקָצָף׃ הִנֵּה אֲשֶׁר־רָאִיתִי אֲנִי טוֹב אֲשֶׁר־יָפֶה
לֶאֱכוֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִרְאוֹת טוֹבָה בְּכָל־עֲמָלוֹ שֶׁיַּעֲמֹל
תַּחַת־הַשֶּׁמֶשׁ מִסְפַּר יְמֵי־חַיָּיו אֲשֶׁר־נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים
כִּי־הוּא חֶלְקוֹ׃ גַּם כָּל־הָאָדָם אֲשֶׁר נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים
עֹשֶׁר וּנְכָסִים וְהִשְׁלִיטוֹ לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ וְלָשֵׂאת אֶת־חֶלְקוֹ
וְלִשְׂמֹחַ בַּעֲמָלוֹ זֹה מַתַּת אֱלֹהִים הִיא׃ כִּי לֹא הַרְבֵּה
יִזְכֹּר אֶת־יְמֵי חַיָּיו כִּי הָאֱלֹהִים מַעֲנֶה בְּשִׂמְחַת לִבּוֹ׃

יש

ה׳, 5 v. כן למערבאי, למדנחאי כְּעַצְּבִי וכן תר׳, ת״ע ות״ר. 8 v. ס״א וְיִתְרוֹן. 8 v. היא כתיב, הוא קרי, בס״א הִיא כתיב וקרי וכן ד״א ת״ג, ובס״א הוא כתיב וקרי וכן ד״א. 8 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ת״ג, ס״א סֹלֵךְ לְשָׂדֶה וכן חר״ה, ד״י ב. ד״י ד תד״ט. 8 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״י א תד״ט, ס״א נֶעֱבָד וכן ד״א, ד״ב וחר״ה. 10 v. רְאוֹת כתיב, רְאוֹת קרי. 15, 18 vv. זו קרי. 15 v. ס״א גַּלְעֶפֶת = גִּלְעֶפֶת וכן ת״ע, ת״ס וח״ר. 16 v. צ״ל וְאֵבֶל כן ת״ע. 16 v. נ״ל חָלִי או וְחָלִי. 17 v. חַיָּיו כתיב, חַיָּיו קרי, בס״א חַיָּיו כתיב וקרי וכן ד״א.

God be angry at thy voice, and destroy the work of thine hands?

7 For in the multitude of dreams and many words there are also divers vanities: but fear thou God.

8 If thou seest the oppression of the poor, and violent perverting of judgment and justice in a province, marvel not at the matter: for he that is higher than the highest regardeth; and there be higher than they.

9 Moreover the profit of the earth is for all: the king himself is served by the field.

10 He that loveth silver shall not be satisfied with silver; nor he that loveth abundance with increase: this is also vanity.

11 When goods increase, they are increased that eat them: and what good is there to the owners thereof, saving the beholding of them with their eyes?

12 The sleep of a labouring man is sweet, whether he eat little or much: but the abundance of the rich will not suffer him to sleep.

13 There is a sore evil which I have seen under the sun, namely, riches kept for the owners thereof to their hurt.

14 But those riches perish by evil travail: and he begetteth a son, and there is nothing in his hand.

15 As he came forth of his mother's womb, naked shall he return to go as he came, and shall take nothing of his labour, which he may carry away in his hand.

16 And this also is a sore evil, that in all points as he came, so shall he go: and what profit hath he that hath laboured for the wind?

17 All his days also he eateth in darkness, and he hath much sorrow and wrath with his sickness.

18 Behold that which I have seen: it is good and comely for one to eat and to drink, and to enjoy the good of all his labour that he taketh under the sun all the days of his life, which God giveth him: for it is his portion.

19 Every man also to whom God hath given riches and wealth, and hath given him power to eat thereof, and to take his portion, and to rejoice in his labour; this is the gift of God.

20 For he shall not much remember the days of his life; because God answereth him in the joy of his heart.

ו יֵשׁ רָעָה אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְרַבָּה הִיא עַל־
2 הָאָדָם: אִישׁ אֲשֶׁר יִתֶּן־לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד
וְאֵינֶנּוּ־חָסֵר לְנַפְשׁוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר־יִתְאַוֶּה וְלֹא־יַשְׁלִיטֶנּוּ
הָאֱלֹהִים לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ כִּי אִישׁ נָכְרִי יֹאכְלֶנּוּ זֶה הֶבֶל
3 וְחֳלִי רָע הוּא: אִם־יוֹלִיד אִישׁ מֵאָה וְשָׁנִים רַבּוֹת
יִחְיֶה וְרַב | שְׁנֵי־חַיָּיו וְנַפְשׁוֹ לֹא־תִשְׂבַּע מִן־הַטּוֹבָה
וְגַם־קְבוּרָה לֹא־הָיְתָה לוֹ אָמַרְתִּי טוֹב מִמֶּנּוּ הַנָּפֶל:
4 כִּי־בַהֶבֶל בָּא וּבַחֹשֶׁךְ יֵלֵךְ וּבַחֹשֶׁךְ שְׁמוֹ יְכֻסֶּה: גַּם־
5 שֶׁמֶשׁ לֹא־רָאָה וְלֹא יָדָע נַחַת לָזֶה מִזֶּה: וְאִלּוּ חָיָה
6 אֶלֶף שָׁנִים פַּעֲמַיִם וְטוֹבָה לֹא רָאָה הֲלֹא אֶל־מָקוֹם
7 אֶחָד הַכֹּל הוֹלֵךְ: כָּל־עֲמַל הָאָדָם לְפִיהוּ וְגַם־הַנֶּפֶשׁ
8 לֹא תִמָּלֵא: כִּי מַה־יּוֹתֵר לֶחָכָם מִן־הַכְּסִיל מַה־לֶּעָנִי
9 יוֹדֵעַ לַהֲלֹךְ נֶגֶד הַחַיִּים: טוֹב מַרְאֵה עֵינַיִם מֵהֲלַךְ־נָפֶשׁ
10 גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ: מַה־שֶּׁהָיָה כְּבָר נִקְרָא שְׁמוֹ
וְנוֹדָע אֲשֶׁר־הוּא אָדָם וְלֹא־יוּכַל לָדִין עִם שֶׁתַּקִּיף
11 מִמֶּנּוּ: כִּי יֵשׁ־דְּבָרִים הַרְבֵּה מַרְבִּים הָבֶל מַה־יֹּתֵר
12 לָאָדָם: כִּי מִי־יוֹדֵעַ מַה־טּוֹב לָאָדָם בַּחַיִּים מִסְפַּר
יְמֵי־חַיֵּי הֶבְלוֹ וְיַעֲשֵׂם כַּצֵּל אֲשֶׁר מִי־יַגִּיד לָאָדָם מַה־
ז יִּהְיֶה אַחֲרָיו תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: טוֹב ס
2 שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב וְיוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם הִוָּלְדוֹ: טוֹב לָלֶכֶת
אֶל־בֵּית־אֵבֶל מִלֶּכֶת אֶל־בֵּית מִשְׁתֶּה בַּאֲשֶׁר הוּא
3 סוֹף כָּל־הָאָדָם וְהַחַי יִתֵּן אֶל־לִבּוֹ: טוֹב כַּעַס מִשְּׂחוֹק
4 כִּי־בְרַע פָּנִים יִיטַב לֵב: לֵב חֲכָמִים בְּבֵית אֵבֶל וְלֵב
כסילים

There is an evil which I have seen under the sun, and it is common among men:
A man to whom God hath given riches, wealth, and honour, so that he wanteth nothing for his soul of all that he desireth, yet God giveth him not power to eat thereof, but a stranger eateth it: this is vanity, and it is an evil disease.
If a man beget an hundred children, and live many years, so that the days of his years be many, and his soul be not filled with good, and also that he have no burial; I say, that an untimely birth is better than he.
For he cometh in with vanity, and departeth in darkness, and his name shall be covered with darkness.
Moreover he hath not seen the sun, nor known any thing: this hath more rest than the other.
Yea, though he live a thousand years twice told, yet hath he seen no good: do not all go to one place?
All the labour of man is for his mouth, and yet the appetite is not filled.
For what hath the wise more than the fool? what hath the poor, that knoweth to walk before the living?
Better is the sight of the eyes than the wandering of the desire: this is also vanity and vexation of spirit.
That which hath been is named already, and it is known that it is man: neither may he contend with him that is mightier than he.
Seeing there be many things that increase vanity, what is man the better? For who knoweth what is good for man in this life, all the days of his vain life which he spendeth as a shadow? for who can tell a man what shall be after him under the sun?

A good name is better than precious ointment; and the day of death than the day of one's birth. It is better to go to the house of mourning, than to go to the house of feasting: for that is the end of all men; and the living will lay it to his heart. Sorrow is better than laughter: for by the sadness of the countenance the heart is made better. The heart of the wise is in the house of mourning; but the heart of

---

ו, 1 v. ס"א יֵשׁ רָעָה חוֹלָה רָאִיתִי: עיין לעיל ה' י"ב. 2 v. כן בקרמא ברוב ספרים כ"י חר"ח, די"ב, די"ד ודם"ו, ס"א ואינֶנּוּ חָסֵר וכן ד"ב וד"ג, וס"א ואינֶנּוּ חָסֵר. 2 v. ס"א זה וכן ד"ב, ד"ג, חר"ח, די"ב, די"ד ודם"ו. 10 v. חצי הספר. 10 v. למערבאי שֶׁהַתַּקִּיף או שֶׁהִתְקִיף כתיב, שֶׁתַּקִּיף קרי, למדנחאי שֶׁתַּקִּיף בתיב וקרי וכן בד"א, ד"ב חד"ה. ז, 1 v. חצי הפסר בפסוקים. 1 v. ס' רבתי. 2 v. כן למערבאי. למדנחאי הַמִּשְׁתֶּה בתיב, מִשְׁתֶּה קרי.

fools is in the house of mirth.

5 It is better to hear the rebuke of the wise, than for a man to hear the song of fools.

6 For as the crackling of thorns under a pot, so is the laughter of the fool: this also is vanity.

7 Surely oppression maketh a wise man mad; and a gift destroyeth the heart.

8 Better is the end of a thing than the beginning thereof: and the patient in spirit is better than the proud in spirit.

9 Be not hasty in thy spirit to be angry: for anger resteth in the bosom of fools.

10 Say not thou, What is the cause that the former days were better than these? for thou dost not enquire wisely concerning this.

11 Wisdom is good with an inheritance: and by it there is profit to them that see the sun.

12 For wisdom is a defence, and money is a defence: but the excellency of knowledge is, that wisdom giveth life to them that have it.

13 Consider the work of God: for who can make that straight, which he hath made crooked?

14 In the day of prosperity be joyful, but in the day of adversity consider: God also hath set the one over against the other, to the end that man should find nothing after him.

15 All things have I seen in the days of my vanity: there is a just man that perisheth in his righteousness, and there is a

5 כְּסִילִים בְּבֵית שִׂמְחָה׃ טוֹב לִשְׁמֹעַ גַּעֲרַת חָכָם מֵאִישׁ
6 שֹׁמֵעַ שִׁיר כְּסִילִים׃ כִּי כְקוֹל הַסִּירִים תַּחַת הַסִּיר כֵּן
7 שְׂחֹק הַכְּסִיל וְגַם־זֶה הָבֶל׃ כִּי הָעֹשֶׁק יְהוֹלֵל חָכָם
8 וְיאַבֵּד אֶת־לֵב מַתָּנָה׃ טוֹב אַחֲרִית דָּבָר מֵרֵאשִׁיתוֹ טוֹב
9 אֶרֶךְ־רוּחַ מִגְּבַהּ רוּחַ׃ אַל־תְּבַהֵל בְּרוּחֲךָ לִכְעֹס כִּי
10 כַּעַס בְּחֵיק כְּסִילִים יָנוּחַ׃ אַל־תֹּאמַר מֶה הָיָה שֶׁהַיָּמִים
הָרִאשֹׁנִים הָיוּ טוֹבִים מֵאֵלֶּה כִּי לֹא מֵחָכְמָה שָׁאַלְתָּ
11 עַל־זֶה׃ טוֹבָה חָכְמָה עִם־נַחֲלָה וְיֹתֶר לְרֹאֵי הַשָּׁמֶשׁ׃
12 כִּי בְצֵל הַחָכְמָה בְּצֵל הַכָּסֶף וְיִתְרוֹן דַּעַת הַחָכְמָה
13 תְּחַיֶּה בְּעָלֶיהָ׃ רְאֵה אֶת־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי מִי
14 יוּכַל לְתַקֵּן אֵת אֲשֶׁר עִוְּתוֹ׃ בְּיוֹם טוֹבָה הֱיֵה בְטוֹב
וּבְיוֹם רָעָה רְאֵה גַּם אֶת־זֶה לְעֻמַּת־זֶה עָשָׂה הָאֱלֹהִים
15 עַל־דִּבְרַת שֶׁלֹּא יִמְצָא הָאָדָם אַחֲרָיו מְאוּמָה׃ אֶת־
הַכֹּל רָאִיתִי בִּימֵי הֶבְלִי יֵשׁ צַדִּיק אֹבֵד בְּצִדְקוֹ וְיֵשׁ
16 רָשָׁע מַאֲרִיךְ בְּרָעָתוֹ׃ אַל־תְּהִי צַדִּיק הַרְבֵּה וְאַל־
17 תִּתְחַכַּם יוֹתֵר לָמָּה תִּשּׁוֹמֵם׃ אַל־תַּרְשַׁע הַרְבֵּה וְאַל־
18 תְּהִי סָכָל לָמָּה תָמוּת בְּלֹא עִתֶּךָ׃ טוֹב אֲשֶׁר תֹּאחֹז
בָּזֶה וְגַם־מִזֶּה אַל־תַּנַּח אֶת־יָדֶךָ כִּי־יְרֵא אֱלֹהִים יֵצֵא
19 אֶת־כֻּלָּם׃ הַחָכְמָה תָּעֹז לֶחָכָם מֵעֲשָׂרָה שַׁלִּיטִים אֲשֶׁר
20 הָיוּ בָּעִיר׃ כִּי אָדָם אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה־טּוֹב
21 וְלֹא יֶחֱטָא׃ גַּם לְכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יְדֻבְּרוּ אַל־תִּתֵּן
22 לִבֶּךָ אֲשֶׁר לֹא־תִשְׁמַע אֶת־עַבְדְּךָ מְקַלְלֶךָּ׃ כִּי גַם־
פְּעָמִים רַבּוֹת יָדַע לִבֶּךָ אֲשֶׁר גַּם־אַתָּה קִלַּלְתָּ אֲחֵרִים׃
23 כָּל־זֶה נִסִּיתִי בַחָכְמָה אָמַרְתִּי אֶחְכָּמָה וְהִיא רְחוֹקָה
ממני

---

v. 6 ס״א גַּם וכן רי״א. v. 13 ס״א וְיִתְרוֹן. v. 18 כן ברוב ספרים כ״י, חדי״ה וס״ו, ס״א אשרי בפקף ובלא נגינה וכן ד״ב, ד״ג, די״ב הי״ד. v. 18 ס״א יָרֵוּץ. v. 21 בס״א לְכָל־ ונסמר עליו נעיא. v. 22 ס״א אֵת כתיב, אַתָּה קרי. v. 23 וו קרי, בס״א זֶה וכן ר״א, די״ב הי״ד.

16 wicked man that prolongeth his life in his wickedness. Be not righteous over much; neither
17 make thyself over wise: why shouldest thou destroy thyself? Be not over much wicked,
18 neither be thou foolish: why shouldest thou die before thy time? It is good that thou
shouldest take hold of this; yea, also from this withdraw not thine hand: for he that feareth
19 God shall come forth of them all. Wisdom strengtheneth the wise more than ten mighty
20 men which are in the city. For there is not a just man upon earth, that doeth good, and sin-
21 neth not. Also take no heed unto all words that are spoken; lest thou hear thy servant curse
22 thee: For oftentimes also thine own heart knoweth that thou thyself likewise hast cursed
23 others. All this have I proved by wisdom: I said, I will be wise; but it was far

24 מִמֶּנִּי׃ רָחוֹק מַה־שֶּׁהָיָה וְעָמֹק עָמֹק מִי יִמְצָאֶנּוּ׃
25 סַבּוֹתִי אֲנִי וְלִבִּי לָדַעַת וְלָתוּר וּבַקֵּשׁ חָכְמָה וְחֶשְׁבּוֹן
26 וְלָדַעַת רֶשַׁע כֶּסֶל וְהַסִּכְלוּת הוֹלֵלוֹת׃ וּמוֹצֵא אֲנִי מַר
מִמָּוֶת אֶת־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הִיא מְצוֹדִים וַחֲרָמִים לִבָּהּ
אֲסוּרִים יָדֶיהָ טוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים יִמָּלֵט מִמֶּנָּה וְחוֹטֵא
27 יִלָּכֵד בָּהּ׃ רְאֵה זֶה מָצָאתִי אָמְרָה קֹהֶלֶת אַחַת
28 לְאַחַת לִמְצֹא חֶשְׁבּוֹן׃ אֲשֶׁר עוֹד־בִּקְשָׁה נַפְשִׁי וְלֹא
מָצָאתִי אָדָם אֶחָד מֵאֶלֶף מָצָאתִי וְאִשָּׁה בְּכָל־אֵלֶּה לֹא
29 מָצָאתִי׃ לְבַד רְאֵה־זֶה מָצָאתִי אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים
ח אֶת־הָאָדָם יָשָׁר וְהֵמָּה בִּקְשׁוּ חִשְׁבֹּנוֹת רַבִּים׃ מִי
כֶהָחָכָם וּמִי יוֹדֵעַ פֶּשֶׁר דָּבָר חָכְמַת אָדָם תָּאִיר פָּנָיו
2 וְעֹז פָּנָיו יְשֻׁנֶּא׃ אֲנִי פִּי־מֶלֶךְ שְׁמֹר וְעַל דִּבְרַת שְׁבוּעַת
3 אֱלֹהִים׃ אַל־תִּבָּהֵל מִפָּנָיו תֵּלֵךְ אַל־תַּעֲמֹד בְּדָבָר רָע
4 כִּי כָל־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יַעֲשֶׂה׃ בַּאֲשֶׁר דְּבַר־מֶלֶךְ שִׁלְטוֹן
5 וּמִי יֹאמַר־לוֹ מַה־תַּעֲשֶׂה׃ שׁוֹמֵר מִצְוָה לֹא יֵדַע דָּבָר
6 רָע וְעֵת וּמִשְׁפָּט יֵדַע לֵב חָכָם׃ כִּי לְכָל־חֵפֶץ יֵשׁ עֵת
7 וּמִשְׁפָּט כִּי־רָעַת הָאָדָם רַבָּה עָלָיו׃ כִּי־אֵינֶנּוּ יֹדֵעַ מַה־
8 שֶּׁיִּהְיֶה כִּי כַאֲשֶׁר יִהְיֶה מִי יַגִּיד לוֹ׃ אֵין אָדָם שַׁלִּיט
בָּרוּחַ לִכְלוֹא אֶת־הָרוּחַ וְאֵין שִׁלְטוֹן בְּיוֹם הַמָּוֶת וְאֵין
9 מְשַׁלַּחַת בַּמִּלְחָמָה וְלֹא־יְמַלֵּט רֶשַׁע אֶת־בְּעָלָיו׃ אֶת־
כָּל־זֶה רָאִיתִי וְנָתוֹן אֶת־לִבִּי לְכָל־מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֵת אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם לְרַע לוֹ׃
10 וּבְכֵן רָאִיתִי רְשָׁעִים קְבֻרִים וָבָאוּ וּמִמְּקוֹם קָדוֹשׁ יְהַלֵּכוּ
11 וְיִשְׁתַּכְּחוּ בָּעִיר אֲשֶׁר כֵּן־עָשׂוּ גַּם־זֶה הָבֶל׃ אֲשֶׁר אֵין־
נעשה

24 v. בהללי פת״. 25 v. ס״א בלבי וכן תר׳ ות״ר. 27 v. ע״ל אמרהקהלת = אָמַר הַקֹּהֶלֶת׃
עיין לקמן י״ב ח׳. ח 2 v. נ״ל אני אֶמְרְחִי׃ עיין לעיל ב׳ א׳: ג׳ יז׳ י״ח; בחר, ת״ע
וח״ס לא נמצא מלה אני. 3 v. כן למדרגאי, למדנחאי שמור מלא וכן ד״ב. 3 v. ס״א
ואל״ וכן ד״א, ח״ס וח״ד. 4 v. ס״א בַּאֲשֶׁר וכן חד״ה, ת״ע וח״ס. 5 v. ס״א מִשְׁפָּט וכן
ת״ע. 10 v. בהללי וכְקָדוֹשׁ. 10 v. כן ב״א, ב״נ וְיִשְׁתַּכְּחוּ, ס״א וַיִּשְׁתַּבְּחוּ וכן ת״ע וח״ר.

from me.
That which is far off, and exceeding deep, who can find it out?
I applied mine heart to know, and to search, and to seek out wisdom, and the reason of things, and to know the wickedness of folly, even of foolishness and madness:
And I find more bitter than death the woman, whose heart is snares and nets, and her hands as bands: whoso pleaseth God shall escape from her; but the sinner shall be taken by her.
Behold, this have I found, saith the preacher, counting one by one, to find out the account:
Which yet my soul seeketh, but I find not: one man among a thousand have I found; but a woman among all those have I not found.
Lo, this only have I found, that God hath made man upright; but they have sought out many inventions.

Who is as the wise man? and who knoweth the interpretation of a thing? a man's wisdom maketh his face to shine, and the boldness of his face shall be changed.
I counsel thee to keep the king's commandment, and that in regard of the oath of God.
Be not hasty to go out of his sight: stand not in an evil thing; for he doeth whatsoever pleaseth him.
Where the word of a king is, there is power: and who may say unto him, What doest thou? Whoso keepeth the commandment shall feel no evil thing: and a wise man's heart discerneth both time and judgment. Because to every purpose there is time and judgment, therefore the misery of man is great upon him. For he knoweth not that which shall be: for who can tell him when it shall be? There is no man that hath power over the spirit to retain the spirit; neither hath he power in the day of death: and there is no discharge in that war; neither shall wickedness deliver those that are given to it. All this have I seen, and applied my heart unto every work that is done under the sun: there is a time wherein one man ruleth over another to his own hurt. And so I saw the wicked buried, who had come and gone from the place of the holy, and they were forgotten in the city where they had so done: this is also vanity. Because

נַעֲשָׂה פִּתְאֹם מַעֲשֵׂה הָרֵעָה מְהֵרָה עַל־כֵּן מָלֵא לֵב
12 בְּנֵי־הָאָדָם בָּהֶם לַעֲשׂוֹת רָע: אֲשֶׁר חֹטֶא עֹשֶׂה רָע
מְאַת וּמַאֲרִיךְ לוֹ כִּי גַם־יוֹדֵעַ אֲנִי אֲשֶׁר יִהְיֶה־טוֹב
13 לִירֵאֵי הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יָרְאוּ מִלְּפָנָיו: וְטוֹב לְאֵ־יִהְיֶה
לָרָשָׁע וְלֹא־יַאֲרִיךְ יָמִים כַּצֵּל אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ יָרֵא מִלִּפְנֵי
14 אֱלֹהִים: יֵשׁ־הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר | יֵשׁ
צַדִּיקִים אֲשֶׁר מַגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הָרְשָׁעִים וְיֵשׁ
רְשָׁעִים שֶׁמַּגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים אָמַרְתִּי
15 שַׁגַּם־זֶה הָבֶל: וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת־הַשִּׂמְחָה אֲשֶׁר אֵין
טוֹב לָאָדָם תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּי אִם־לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת
וְלִשְׂמֹחַ וְהוּא יִלְוֶנּוּ בַּעֲמָלוֹ יְמֵי חַיָּיו אֲשֶׁר־נָתַן־לוֹ
16 הָאֱלֹהִים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: כַּאֲשֶׁר נָתַתִּי אֶת־לִבִּי לָדַעַת
חָכְמָה וְלִרְאוֹת אֶת־הָעִנְיָן אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל־הָאָרֶץ כִּי־
17 גַם בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה שְׁנָה בְעֵינָיו אֵינֶנּוּ רֹאֶה: וְרָאִיתִי אֶת־
כָּל־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי לֹא יוּכַל הָאָדָם לִמְצוֹא אֶת־
הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת־הַשָּׁמֶשׁ בְּשֶׁל אֲשֶׁר יַעֲמֹל
הָאָדָם לְבַקֵּשׁ וְלֹא יִמְצָא וְגַם אִם־יֹאמַר הֶחָכָם לָדַעַת
ט לֹא יוּכַל לִמְצֹא: כִּי אֶת־כָּל־זֹה נָתַתִּי אֶל־לִבִּי וְלִבֵּר
אֶת־כָּל־זֹה אֲשֶׁר הַצַּדִּיקִים וְהֶחֲכָמִים וַעֲבָדֵיהֶם בְּיַד
הָאֱלֹהִים גַּם־אַהֲבָה גַּם־שִׂנְאָה אֵין יוֹדֵעַ הָאָדָם הַכֹּל
2 לְפָנֵיהֶם: הַכֹּל כַּאֲשֶׁר לַכֹּל מִקְרֶה אֶחָד לַצַּדִּיק וְלָרָשָׁע
לַטּוֹב וְלַטָּהוֹר וְלַטָּמֵא וְלַזֹּבֵחַ וְלַאֲשֶׁר אֵינֶנּוּ זֹבֵחַ כַּטּוֹב
3 כַּחֹטֵא הַנִּשְׁבָּע כָּאֲשֶׁר שָׁבוּעָה יָרֵא: זֶה | רָע בְּכָל אֲשֶׁר־
נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּי־מִקְרֶה אֶחָד לַכֹּל וְגַם לֵב בְּנֵי־
האדם

sentence against an evil work is not executed speedily, therefore the heart of the sons of men is fully set in them to do evil.

12 Though a sinner do evil an hundred times, and his days be prolonged, yet surely I know that it shall be well with them that fear God, which fear before him:

13 But it shall not be well with the wicked, neither shall he prolong his days, which are as a shadow; because he feareth not before God.

14 There is a vanity which is done upon the earth; that there be just men, unto whom it happeneth according to the work of the wicked; again, there be wicked men, to whom it happeneth according to the work of the righteous: I said that this also is vanity.

15 Then I commended mirth, because a man hath no better thing under the sun, than to eat, and to drink, and to be merry: for that shall abide with him of his labour the days of his life, which God giveth him under the sun.

16 When I applied mine heart to know wisdom, and to see the business that is done upon the earth: (for also there is that neither day nor night seeth sleep with his eyes:)

17 Then I beheld all the work of God, that a man cannot find out the work that is done under the sun: because though a man labour to seek it out, yet he shall not find it; yea further; though a wise man think to know it, yet shall he not be able to find it.

9 For all this I considered in my heart even to declare all this, that the righteous, and the wise, and their works, are in the hand of God: no man knoweth either love or hatred by all that is
2 before them. All things come alike to all: there is one event to the righteous, and to the wicked; to the good and to the clean, and to the unclean; to him that sacrificeth, and to him that sacrificeth not: as is the good, so is the sinner; and he that sweareth, as he that feareth an
3 oath. This is an evil among all things that are done under the sun, that there is one event unto all: yea, also the heart of the sons of

---

v. 10 כן כרוב ספרים כ"י, ד"נ, ד"י"ב, ר"י"ד ודפ"ו, ס"א כִּי גַם־ וכן ד"כ והר"ה.
ט. 1 v. ס"א אֶת־ וכן ר"א. 1 v. צ"ל ולבור = ולבי ר' = וְלִבִּי רָאָה כן ת"ע ות"ס.
2 v. כן כרוב ספרים כ"י ח"נ, ס"א ולזבח זקף גדול וכן ד"כ, חד"ה, ד"י"ב, ד"י"ד ודפ"ו.
3 v. כן בצרי ברוב ספרים כ"י ודפ"ו, ס"א פַּתָּח סגול וכן ד"כ, ד"נ, חד"ה, ד"י"ב ודי"ד.
3 v. כן כרוב ספרים כ"י ונכסר עליו נעויא וכן כר"נ, חד"ה, ד"י"ב ודי"ד.

men is full of evil, and madness is in their heart while they live, and after that they go to the dead.
For to him that is joined to all the living there is hope: for a living dog is better than a dead lion.
For the living know that they shall die: but the dead know not any thing, neither have they any more a reward; for the memory of them is forgotten.
Also their love, and their hatred, and their envy, is now perished; neither have they any more a portion for ever in any thing that is done under the sun.
Go thy way, eat thy bread with joy, and drink thy wine with a merry heart; for God now accepteth thy works.
Let thy garments be always white; and let thy head lack no ointment.
Live joyfully with the wife whom thou lovest all the days of the life of thy vanity, which he hath given thee under the sun, all the days of thy vanity: for that is thy portion in this life, and in thy labour which thou takest under the sun.
Whatsoever thy hand findeth to do, do it with thy might; for there is no work, nor device, nor knowledge, nor wisdom, in the grave, whither thou goest.
I returned, and saw under the sun, that the race is not to the swift, nor the battle to the strong, neither yet bread to the wise, nor yet riches to men of understanding, nor yet favour to men of skill; but time and chance happeneth to them all. For man also knoweth not his time: as the fishes that are taken in an evil net, and as the birds that are caught in the snare; so are the sons of men snared in an evil time, when it falleth suddenly upon them. This wisdom have I seen also under the sun, and it seemed great unto me: There was a little city, and few men within it; and there came a great king

הָאָדָם מָלְאוּ רָעָה וְהוֹלֵלוֹת בִּלְבָבָם בְּחַיֵּיהֶם וְאַחֲרָיו אֶל־ 3
הַמֵּתִים: כִּי־מִי אֲשֶׁר יִבָּחֵר אֶל כָּל־הַחַיִּים יֵשׁ בִּטָּחוֹן 4
כִּי־לְכֶלֶב חַי הוּא טוֹב מִן־הָאַרְיֵה הַמֵּת: כִּי הַחַיִּים 5
יוֹדְעִים שֶׁיָּמֻתוּ וְהַמֵּתִים אֵינָם יוֹדְעִים מְאוּמָה וְאֵין־עוֹד
לָהֶם שָׂכָר כִּי נִשְׁכַּח זִכְרָם: גַּם־אַהֲבָתָם גַּם־שִׂנְאָתָם 6
גַּם־קִנְאָתָם כְּבָר אָבָדָה וְחֵלֶק אֵין־לָהֶם עוֹד לְעוֹלָם
בְּכָל אֲשֶׁר־נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ:
לֵךְ אֱכָל בְּשִׂמְחָה לַחְמֶךָ וְשְׁתֵה בְלֵב־טוֹב יֵינֶךָ ס 7
כִּי כְבָר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֶׂיךָ: בְּכָל־עֵת יִהְיוּ 8
בְגָדֶיךָ לְבָנִים וְשֶׁמֶן עַל־רֹאשְׁךָ אַל־יֶחְסָר: רְאֵה חַיִּים 9
עִם־אִשָּׁה אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ כָּל־יְמֵי חַיֵּי הֶבְלֶךָ אֲשֶׁר נָתַן
לְךָ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כָּל־יְמֵי הֶבְלֶךָ כִּי הוּא חֶלְקְךָ בַּחַיִּים
וּבַעֲמָלְךָ אֲשֶׁר־אַתָּה עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: כֹּל אֲשֶׁר 10
תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכֹחֲךָ עֲשֵׂה כִּי אֵין מַעֲשֶׂה וְחֶשְׁבּוֹן
וְדַעַת וְחָכְמָה בִּשְׁאוֹל אֲשֶׁר אַתָּה הוֹלֵךְ שָׁמָּה: שַׁבְתִּי 11
וְרָאָה תַּחַת־הַשֶּׁמֶשׁ כִּי לֹא לַקַּלִּים הַמֵּרוֹץ וְלֹא
לַגִּבּוֹרִים הַמִּלְחָמָה וְגַם לֹא לַחֲכָמִים לֶחֶם וְגַם לֹא
לַנְּבֹנִים עֹשֶׁר וְגַם לֹא לַיְדְעִים חֵן כִּי־עֵת וָפֶגַע יִקְרֶה
אֶת־כֻּלָּם: כִּי גַּם לֹא־יֵדַע הָאָדָם אֶת־עִתּוֹ כַּדָּגִים 12
שֶׁנֶּאֱחָזִים בִּמְצוֹדָה רָעָה וְכַצִּפֳּרִים הָאֲחוּזוֹת בְּפָח בָּהֶם
יוּקָשִׁים בְּנֵי הָאָדָם לְעֵת רָעָה כְּשֶׁתִּפֹּל עֲלֵיהֶם פִּתְאֹם:
גַּם־זֹה רָאִיתִי חָכְמָה תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ וּגְדוֹלָה הִיא אֵלָי: 13
עִיר קְטַנָּה וַאֲנָשִׁים בָּהּ מְעָט וּבָא אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל 14
וסבב

3 v. כן בספרים כ"י הס"ו, ס"א סל"א ובלא סקף וכן ר"ב, ר"ג, חר"ה, ר"י"ב ור"י"ד. 4 v. יִבָּחֵר או יִבָּחֵר כתיב. יִחָבֵּר קרי. בס"א יִחָבֵּר כתיב וקרי וכן תר, ת"ע ות"ס. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, חר"ה, ר"י"ד. ס"א גַּם ובלא סקף וכן ר"ג הס"ו. 7 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"י"ב ור"י"ד, ס"א וְשְׁתֵה וכן ר"א, ר"ב, חר"ה, ר"י"א ור"י"ג. 9 v. כתר' וה"ס לא נכתבו פעם שניה כל יְמֵי הֶבְלֶךָ. 9 v. כן למקרא, לסדנהאי היא כתיב, הוא קרי. 11 v. ג"ל הֹן = הזן. 12 v. בן ב"א, ב"נ וְכַצִּפֳּרִים נעיא. 13 v. זז קרי, בס"א זה וכן ר"א, תר' ות"י. 14 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, חר"ה, ר"י"ב ור"י"ד, ס"א ובא"י בסקף וכן הס"ו.

against it, and besieged it, and built great bulwarks against it:

15 Now there was found in it a poor wise man, and he by his wisdom delivered the city; yet no man remembered that same poor man.

16 Then said I, Wisdom is better than strength: nevertheless the poor man's wisdom is despised, and his words are not heard.

17 The words of wise men are heard in quiet more than the cry of him that ruleth among fools.

18 Wisdom is better than weapons of war: but one sinner destroyeth much good.

10 Dead flies cause the ointment of the apothecary to send forth a stinking savour: so doth a little folly him that is in reputation for wisdom and honour.

2 A wise man's heart is at his right hand; but a fool's heart at his left.

3 Yea also, when he that is a fool walketh by the way, his wisdom faileth him, and he saith to every one that he is a fool.

4 If the spirit of the ruler rise up against thee, leave not thy place; for yielding pacifieth great offences.

5 There is an evil which I have seen under the sun, as an error which proceedeth from the ruler:

6 Folly is set in great dignity, and the rich sit in low place.

7 I have seen servants upon horses, and princes walking as servants upon the earth.

8 He that diggeth a pit shall fall into it; and whoso breaketh an hedge, a serpent shall bite him.

9 Whoso removeth stones shall be hurt therewith; and he that cleaveth wood shall be endangered thereby.

10 If the iron be blunt, and he do not whet the edge, then must he put to more strength: but wisdom is profitable to direct.

11 Surely the serpent will bite without enchantment; and a babbler is no better.

12 The words of a wise man's mouth are gracious; but the lips of a fool will swallow up himself.

13 The beginning of the words of his mouth is foolishness: and the end of his talk is mischievous madness.

14 A fool also is full of words: a man cannot tell what shall be; and what shall be after him, who can tell him?

15 The labour of the foolish wearieth every one of them, because he knoweth not how to go to the city.

16 Woe to thee,

15 וְסַבַּב אֹתָהּ וּבָנָה עָלֶיהָ מְצוֹדִים גְּדֹלִים: וּמָצָא בָהּ
אִישׁ מִסְכֵּן חָכָם וּמִלַּט־הוּא אֶת־הָעִיר בְּחָכְמָתוֹ וְאָדָם
16 לֹא זָכַר אֶת־הָאִישׁ הַמִּסְכֵּן הַהוּא: וְאָמַרְתִּי אֲנִי טוֹבָה
חָכְמָה מִגְּבוּרָה וְחָכְמַת הַמִּסְכֵּן בְּזוּיָה וּדְבָרָיו אֵינָם
17 נִשְׁמָעִים: דִּבְרֵי חֲכָמִים בְּנַחַת נִשְׁמָעִים מִזַּעֲקַת מוֹשֵׁל
18 בְּכְסִילִים: טוֹבָה חָכְמָה מִכְּלֵי קְרָב וְחוֹטֵא אֶחָד יְאַבֵּד
י טוֹבָה הַרְבֵּה: זְבוּבֵי מָוֶת יַבְאִישׁ יַבִּיעַ שֶׁמֶן רוֹקֵחַ יָקָר
2 מֵחָכְמָה מִכָּבוֹד סִכְלוּת מְעָט: לֵב חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב
3 כְּסִיל לִשְׂמֹאלוֹ: וְגַם־בְּדֶרֶךְ כְּשֶׁהַסָּכָל הֹלֵךְ לִבּוֹ חָסֵר
4 וְאָמַר לַכֹּל סָכָל הוּא: אִם־רוּחַ הַמּוֹשֵׁל תַּעֲלֶה עָלֶיךָ
5 מְקוֹמְךָ אַל־תַּנַּח כִּי מַרְפֵּא יַנִּיחַ חֲטָאִים גְּדוֹלִים: יֵשׁ
רָעָה רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּשְׁגָגָה שֶׁיֹּצֵא מִלִּפְנֵי הַשַּׁלִּיט:
6 נִתַּן הַסָּכָל בְּמְרוֹמִים רַבִּים וַעֲשִׁירִים בַּשֵּׁפֶל יֵשְׁבוּ:
7 רָאִיתִי עֲבָדִים עַל־סוּסִים וְשָׂרִים הֹלְכִים כָּעֲבָדִים עַל־
8 הָאָרֶץ: חֹפֵר גּוּמָּץ בּוֹ יִפּוֹל וּפֹרֵץ גָּדֵר יִשְׁכָּנֵּוּ נָחָשׁ: מַסִּיעַ
9 אֲבָנִים יֵעָצֵב בָּהֶם בּוֹקֵעַ עֵצִים יִסָּכֵן בָּם: אִם־קָהָה
10 הַבַּרְזֶל וְהוּא לֹא־פָנִים קִלְקַל וְחַיִל יַגְבִּיר וְיִתְרוֹן
11 הַכְשֵׁיר חָכְמָה: אִם־יִשָּׁךְ הַנָּחָשׁ בְּלוֹא־לָחַשׁ וְאֵין יִתְרוֹן
12 לְבַעַל הַלָּשׁוֹן: דִּבְרֵי פִי־חָכָם חֵן וְשִׂפְתוֹת כְּסִיל
13 תְּבַלְּעֶנּוּ: תְּחִלַּת דִּבְרֵי־פִיהוּ סִכְלוּת וְאַחֲרִית פִּיהוּ
14 הוֹלֵלוּת רָעָה: וְהַסָּכָל יַרְבֶּה דְּבָרִים לֹא־יֵדַע הָאָדָם
15 מַה־שֶּׁיִּהְיֶה וַאֲשֶׁר יִהְיֶה מֵאַחֲרָיו מִי יַגִּיד לוֹ: עֲמַל
16 הַכְּסִילִים תְּיַגְּעֶנּוּ אֲשֶׁר לֹא־יָדַע לָלֶכֶת אֶל־עִיר: אוֹי־לָךְ
ארץ

---

15. v. פ״א גְּדוֹלִים פלא וכן ד״א, חד״ח, ד״א, ד״ב, ד״ד ודס״ו. 15. v. ס״א וְחָכָם וכן ד״א, ד״ב, ד״א, תר, תַּ״ע וח״ד. 1. v. ס״א זִמְבּוּד וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, חד״ח, ד״ב, ד״ה, ת״ס וח״ד. 3. v. פ״א בְּשֶׁהַסָּכָל כתיב, בְּשֶׁסָּכָל קרי. כס״א בְּשֶׁהַסָּכָל כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ג, חד״ח ד״ו, וס״א בְּשֶׁסָּכָל כתיב וקרי וכן ד״ב. 4. v. בס״א יַעֲלֶה ונמסר עליו ס״א תַּעֲלֶה. 10. v. כן למערבאי, למדנחאי לו. 10. v. ס״א וְיִתְרוֹן. 10. v. הַכְשֵׁר קרי, בס״א הַכְשֵׁר כתיב וקרי וכן ד״א ד״ו. 11. v. ס״א וְלֹא״ וכן ד״א. 14. v. צ״ל שֶׁתִּהְיֶה כן ת״ע וח״ס.

17 אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ נָעַר וְשָׂרַיִךְ בַּבֹּקֶר יֹאכֵלוּ: אַשְׁרַיִךְ אָרֶץ
שֶׁמַּלְכֵּךְ בֶּן־חוֹרִים וְשָׂרַיִךְ בָּעֵת יֹאכְלוּ בִּגְבוּרָה וְלֹא
18 בַּשְׁתִּי: בְּעַצְלְתַּיִם יִמַּךְ הַמְקָרֶה וּבְשִׁפְלוּת יָדַיִם יִדְלֹף
19 הַבָּיִת: לִשְׂחוֹק עֹשִׂים לֶחֶם וְיַיִן יְשַׂמַּח חַיִּים וְהַכֶּסֶף
20 יַעֲנֶה אֶת־הַכֹּל: גַּם בְּמַדְעֲךָ מֶלֶךְ אַל־תְּקַלֵּל וּבְחַדְרֵי
מִשְׁכָּבְךָ אַל־תְּקַלֵּל עָשִׁיר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת־
יא הַקּוֹל וּבַעַל הַכְּנָפַיִם יַגִּיד דָּבָר: שַׁלַּח לַחְמְךָ עַל־פְּנֵי
2 הַמָּיִם כִּי־בָרֹב הַיָּמִים תִּמְצָאֶנּוּ: תֶּן־חֵלֶק לְשִׁבְעָה וְגַם
3 לִשְׁמוֹנָה כִּי לֹא תֵדַע מַה־יִּהְיֶה רָעָה עַל־הָאָרֶץ: אִם־
יְמָלְאוּ הֶעָבִים גֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ יָרִיקוּ וְאִם־יִפֹּל עֵץ
4 בַּדָּרוֹם וְאִם בַּצָּפוֹן מְקוֹם שֶׁיִּפֹּל הָעֵץ שָׁם יִהְיֶה: שֹׁמֵר
5 רוּחַ לֹא יִזְרָע וְרֹאֶה בֶּעָבִים לֹא יִקְצוֹר: כַּאֲשֶׁר אֵינְךָ
יוֹדֵעַ מַה־דֶּרֶךְ הָרוּחַ כַּעֲצָמִים בְּבֶטֶן הַמְלֵאָה כָּכָה לֹא
תֵדַע אֶת־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־הַכֹּל:
6 בַּבֹּקֶר זְרַע אֶת־זַרְעֶךָ וְלָעֶרֶב אַל־תַּנַּח יָדֶךָ כִּי אֵינְךָ
יוֹדֵעַ אֵי זֶה יִכְשַׁר הֲזֶה אוֹ־זֶה וְאִם־שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד
7 טוֹבִים: וּמָתוֹק הָאוֹר וְטוֹב לָעֵינַיִם לִרְאוֹת אֶת־הַשָּׁמֶשׁ:
8 כִּי אִם־שָׁנִים הָרְבֵּה יִחְיֶה הָאָדָם בְּכֻלָּם יִשְׂמָח וְיִזְכֹּר
אֶת־יְמֵי הַחֹשֶׁךְ כִּי־הָרְבֵּה יִהְיוּ כָּל־שֶׁבָּא הָבֶל:
9 שְׂמַח בָּחוּר בְּיַלְדוּתֶךָ וְיִטַבְךָ לִבְּךָ
בִּימֵי בְחוּרוֹתֶיךָ וְהַלֵּךְ בִּדְרָכֵי לִבְּךָ וּבְמַרְאֵי עֵינֶיךָ וְדַע
10 כִּי עַל־כָּל־אֵלֶּה יְבִיאֲךָ הָאֱלֹהִים בַּמִּשְׁפָּט: וְהָסֵר כַּעַס
מִלִּבֶּךָ וְהַעֲבֵר רָעָה מִבְּשָׂרֶךָ כִּי־הַיַּלְדוּת וְהַשַּׁחֲרוּת
הָבֶל

O land, when thy king is a child, and thy princes eat in the morning!
Blessed art thou, O land, when thy king is the son of nobles, and thy princes eat in due season, for strength, and not for drunkenness!
By much slothfulness the building decayeth; and through idleness of the hands the house droppeth through.
A feast is made for laughter, and wine maketh merry: but money answereth all things.
Curse not the king, no not in thy thought; and curse not the rich in thy bedchamber: for a bird of the air shall carry the voice, and that which hath wings shall tell the matter.

Cast thy bread upon the waters: for thou shalt find it after many days.
Give a portion to seven, and also to eight; for thou knowest not what evil shall be upon the earth.
If the clouds be full of rain, they empty themselves upon the earth: and if the tree fall toward the south, or toward the north, in the place where the tree falleth, there it shall be.
He that observeth the wind shall not sow; and he that regardeth the clouds shall not reap.
As thou knowest not what is the way of the spirit, nor how the bones do grow in the womb of her that is with child: even so thou knowest not the works of God who maketh all.
In the morning sow thy seed, and in the evening withhold not thine hand: for thou knowest not whether shall prosper, either this or that, or whether they both shall be alike good. Truly the light is sweet, and a pleasant thing it is for the eyes to behold the sun: But if a man live many years, and rejoice in them all; yet let him remember the days of darkness; for they shall be many. All that cometh is vanity. Rejoice, O young man, in thy youth; and let thy heart cheer thee in the days of thy youth, and walk in the ways of thine heart, and in the sight of thine eyes: but know thou, that for all these things God will bring thee into judgment. Therefore remove sorrow from thy heart, and put away evil from thy flesh: for childhood and youth

---

18 v. ס״א הַמְקָרֶה רפו. 20 v. הַכְּנָפַיִם כתיב, כְּנָפַיִם קרי, בס״א הַכְּנָפַיִם כתיב וקרי וכן ר״א, ד״י כ, ד״י ד, ובס״א כְּנָפַיִם כתיב וקרי וכן ר״א. 20 v. יַגִּיד כתיב, יַגֵּד קרי. יא, 5 v. ג״ל גַּעֲצָמִים. 6 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״א, ר״כ, ר״ג, חר״ה, ד״א, ד״ב, תד״ה, ד״ס ו, ס״א יִכְשַׁר קמץ. 9 v. כן בספרים כ״י, ד״כ, ר״ג ד״י״א, פ״א לְבָבְךָ וכן ר״א, תד״ה, ד״ב ד״י. 9 v. וּבְמַרְאֵה קרי, בס״א וּבִמְרֹאֵה כתיב וקרי וכן ר״א, ד״ב, חר״ה, ד״י כ ודי״ד.

יב הֶבֶל: וּזְכֹר אֶת־בּוֹרְאֶיךָ בִּימֵי בְחוּרֹתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא־
יָבֹאוּ יְמֵי הָרָעָה וְהִגִּיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵין־לִי בָּהֶם
2 חֵפֶץ: עַד אֲשֶׁר לֹא־תֶחְשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ וְהָאוֹר וְהַיָּרֵחַ
3 וְהַכּוֹכָבִים וְשָׁבוּ הָעָבִים אַחַר הַגָּשֶׁם: בַּיּוֹם שָׁיּוּעוּ
שֹׁמְרֵי הַבַּיִת וְהִתְעַוְּתוּ אַנְשֵׁי הֶחָיִל וּבָטְלוּ הַטֹּחֲנוֹת כִּי
4 מִעֲטוּ וְחָשְׁכוּ הָרֹאוֹת בָּאֲרֻבּוֹת: וְסָגְרוּ דְלָתַיִם בַּשּׁוק
בִּשְׁפַל קוֹל הַטַּחֲנָה וְיָקוּם לְקוֹל הַצִּפּוֹר וְיִשְּׁחוּ כָּל־
5 בְּנוֹת הַשִּׁיר: גַּם מִגָּבֹהַּ יִירָאוּ וְחִתִּתִים בַּדָּרֶךְ וְיָנֵאץ
הַשָּׁקֵד וְיִסְתַּבֵּל הֶחָגָב וְתָפֵר הָאֲבִיוֹנָה כִּי־הֹלֵךְ הָאָדָם
6 אֶל־בֵּית עֹלָמוֹ וְסַבְּבוּ בַשּׁוק הַסּוֹפְדִים: עַד אֲשֶׁר לֹא־
יָרְחַק חֶבֶל הַכֶּסֶף וְתָרוּץ גֻּלַּת הַזָּהָב וְתִשָּׁבֵר כַּד עַל־
7 הַמַּבּוּעַ וְנָרֹץ הַגַּלְגַּל אֶל־הַבּוֹר: וְיָשָׁב הֶעָפָר עַל־הָאָרֶץ
8 כְּשֶׁהָיָה וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נְתָנָהּ: הֶבֶל
9 הֲבָלִים אָמַר הַקּוֹהֶלֶת הַכֹּל הָבֶל: וְיֹתֵר שֶׁהָיָה קֹהֶלֶת
חָכָם עוֹד לִמַּד־דַּעַת אֶת־הָעָם וְאִזֵּן וְחִקֵּר תִּקֵּן מְשָׁלִים
10 הַרְבֵּה: בִּקֵּשׁ קֹהֶלֶת לִמְצֹא דִבְרֵי־חֵפֶץ וְכָתוּב יָשָׁר
11 דִּבְרֵי אֱמֶת: דִּבְרֵי חֲכָמִים כַּדָּרְבֹנוֹת וּכְמַשְׁמְרוֹת
12 נְטוּעִים בַּעֲלֵי אֲסִפּוֹת נִתְּנוּ מֵרֹעֶה אֶחָד: וְיֹתֵר מֵהֵמָּה
בְּנִי הִזָּהֵר עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קֵץ וְלַהַג הַרְבֵּה
13 יְגִעַת בָּשָׂר: סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת־הָאֱלֹהִים
14 יְרָא וְאֶת־מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר כִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם: כִּי אֶת־כָּל־
מַעֲשֶׂה

are vanity.

12 Remember now thy Creator in the days of thy youth, while the evil days come not, nor the years draw nigh, when thou shalt say, I have no pleasure in them;
2 While the sun, or the light, or the moon, or the stars, be not darkened, nor the clouds return after the rain:
3 In the day when the keepers of the house shall tremble, and the strong men shall bow themselves, and the grinders cease because they are few, and those that look out of the windows be darkened,
4 And the doors shall be shut in the streets, when the sound of the grinding is low, and he shall rise up at the voice of the bird, and all the daughters of musick shall be brought low;
5 Also when they shall be afraid of that which is high, and fears shall be in the way, and the almond tree shall flourish, and the grasshopper shall be a burden, and desire shall fail: because man goeth to his long home, and the mourners go about the streets:
6 Or ever the silver cord be loosed, or the golden bowl be broken, or the pitcher be broken at the fountain, or the wheel broken at the cistern.
7 Then shall the dust return to the earth as it was: and the spirit shall return unto God who gave it.
8 Vanity of vanities, saith the preacher; all is vanity.
9 And moreover, because the preacher was wise, he still taught the people knowledge; yea, he
10 gave good heed, and sought out, and set in order many proverbs. The preacher sought to find out acceptable words: and that which was written was upright, even words of truth.
11 The words of the wise are as goads, and as nails fastened by the masters of assemblies, which
12 are given from one shepherd. And further, by these, my son, be admonished: of making
13 many books there is no end; and much study is a weariness of the flesh. Let us hear the conclusion of the whole matter: Fear God, and keep his commandments: for this is the whole
14 duty of man. For

יב. v. 1 כן ברוב ספרים כ"י, ד"נ, ד"י‌א ודמ"ו, ס"א בּוֹרְאֶיךָ וכן ר"א, וס"א בּוֹרַאֲךָ וכן ר"ב, חד"ה, ד"י‌ב וד"י‌ה. v. 3 סביר פֵּיוּם, בס"א פֵּיּוּם כתיב וקרי וכן ר"א. v. 3 כן ב"א, ב"נ הַטְּחֻנוֹת נעיא. v. 4 כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"נ, חד"ה, ד"י‌א, ד"י‌ב, ד"י‌ד ודמ"ו, ס"א וְיָקוּם. v. 4 ס"א וישָׁחוּ. v. 5 ס"א יָרְאוּ וכן חד"ה, ד"י‌א, ד"י‌ב ודי"ד. v. 5 ס"א וְיִסְתַּבֵּל. v. 5 כן למע"א, למרנחאי עָלֶיהָ. v. 5 כן למע"א, להרנחאי עוֹלְמוֹ מלא וכן ד"א, ד"ב, ר"נ, חד"ה, ד"י‌א, ד"י‌ב ודי"ד. v. 6 יִרְחַק או יֵרָחֵק כתיב, יֵרָחֵק קרי, בס"א יֵרָחֵק כתיב וקרי וכן ד"ב, ר"נ, חד"ה, ד"י‌ב ודי"ד, וס"א יֵרָחֵק כתיב וקרי וכן ד"א ודי"א. v. 6 ס"א וְתָרֹץ חסר וכן ד"א ודמ"ו, וכס"א וְתָרֹץ ונמסר עליו ס"א וְתָרֵץ. vv. 6, 7 סביר עָלֶיהָ. v. 11 כן ב"א, ב"נ וכמשמרות בלא נעיא. v. 11 ס"א אֲסִפּוֹת מלא. v. 12 כן למע"א, למרנחאי כְּתוּבָה כתיב, מֻתָּם קרי. v. 13 ס' רבתי. v. 13 כן למע"א למרנחאי שְׁמֹר חסר וכן ד"ב. v. 14 כן ב"א, ב"נ גָּלֵי נעיא.

מַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים יָבִא בְּמִשְׁפָּט עַל כָּל־נֶעְלָם אִם־טוֹב וְאִם־רָע׃

סוף דבר הכל נשמע ונו׳

יתקק או יתקא סימן.

God shall bring every work into judgment, with every secret thing, whether it be good, or whether it be evil.

THE BOOK OF

ESTHER

אסתר

א וַיְהִי בִימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הוּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַמֹּלֵךְ מֵהֹדּוּ ס
2 וְעַד־כּוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמְאָה מְדִינָה׃ בַּיָּמִים הָהֵם
כְּשֶׁבֶת | הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַל כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר
3 בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ עָשָׂה מִשְׁתֶּה
לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו חֵיל | פָּרַס וּמָדַי הַפַּרְתְּמִים וְשָׂרֵי
4 הַמְּדִינוֹת לְפָנָיו׃ בְּהַרְאֹתוֹ אֶת־עֹשֶׁר כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
וְאֶת־יְקָר תִּפְאֶרֶת גְּדֻלָּתוֹ יָמִים רַבִּים שְׁמוֹנִים וּמְאַת
5 יוֹם׃ וּבִמְלוֹאת | הַיָּמִים הָאֵלֶּה עָשָׂה הַמֶּלֶךְ לְכָל־הָעָם
הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן מִשְׁתֶּה
6 שִׁבְעַת יָמִים בַּחֲצַר גִּנַּת־בִּיתַן הַמֶּלֶךְ׃ חוּר | כַּרְפַּס
וּתְכֵלֶת אָחוּז בְּחַבְלֵי־בוּץ וְאַרְגָּמָן עַל־גְּלִילֵי כֶסֶף
וְעַמְּדֵי שֵׁשׁ מִטּוֹת | זָהָב וָכֶסֶף עַל רִצְפַת בַּהַט־וָשֶׁשׁ
7 וְדַר וְסֹחָרֶת׃ הַשְׁקוֹת בִּכְלֵי זָהָב וְכֵלִים מִכֵּלִים

שונים

14 v. כן ברוב ספרים כ״י ונספר עליו רפי וכן בר״נ, הד״ה. ריא, ריב, ריד הט״ו, ס״א בפשפם דגש וכן ר״א הר״כ. 14 v. בהללי לא כתוב פעם אחרת וכן בכל ד׳ הספרים של סכן יתקק.

סכום פסוקי דספר קהלת מאתים ועשרים ושנים וסכן אוריה, וחציו מה־שהיה כבר נקרא שמו (Eccl. VI 10). וסרויו ארבעה. ופסקתותיו שלושה.

4 v. ס״א ויקר פתח וכן ריא. 5 v. ובמלאות קרי. 5 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ר״נ, ריב, ד״ר הט״ו, ס״א גנת ביתן וכן תר״ה. 6 v. ת׳ רבתי. 6 v. בן ברוב ספרים כ״י, ר״א, ד״ב, ר״נ, תר״ה הט״ו, ס״א ורצפת וכן ריא, ריב ודיד.

one from another,) and royal wine in abundance, according to the state of the king.

8 And the drinking was according to the law; none did compel: for so the king had appointed to all the officers of his house, that they should do according to every man's pleasure.

9 Also Vashti the queen made a feast for the women in the royal house which belonged to king Ahasuerus.

10 On the seventh day, when the heart of the king was merry with wine, he commanded Mehuman, Biztha, Harbona, Bigtha, and Abagtha, Zethar, and Carcas, the seven chamberlains that served in the presence of Ahasuerus the king,

11 To bring Vashti the queen before the king with the crown royal, to shew the people and the princes her beauty: for she was fair to look on.

12 But the queen Vashti refused to come at the king's commandment by his chamberlains: therefore was the king very wroth, and his anger burned in him.

13 Then the king said to the wise men, which knew the times, (for so was the king's manner toward all that knew law and judgment:

14 And the next unto him was Carshena, Shethar, Admatha, Tarshish, Meres, Marsena, and Memucan, the seven princes of Persia and Media, which saw the king's face, and which sat the first in the kingdom;)

15 What shall we do unto the queen Vashti according to law, because she hath not performed the commandment of the

16 king Ahasuerus by the chamberlains? And Memucan answered before the king and the princes, Vashti the queen hath not done wrong to the king only, but also to all the princes,

17 and to all the people that are in all the provinces of the king Ahasuerus. For this deed of the queen shall come abroad unto all women, so that they shall despise their husbands in their eyes, when it shall be reported, The king Ahasuerus commanded Vashti the queen to be

18 brought in before him, but she came not. Likewise shall the ladies of Persia and Media say this day unto all the king's princes, which have heard of the deed of

8 שְׁתִיָּם וְיַיִן מַלְכוּת רָב כְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וְהַשְּׁתִיָּה כַּדָּת אֵין
אֹנֶס כִּי־כֵן יִסַּד הַמֶּלֶךְ עַל כָּל־רַב בֵּיתוֹ לַעֲשׂוֹת
9 כִּרְצוֹן אִישׁ־וָאִישׁ׃ גַּם וַשְׁתִּי
הַמַּלְכָּה עָשְׂתָה מִשְׁתֶּה נָשִׁים בֵּית הַמַּלְכוּת אֲשֶׁר
10 לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כְּטוֹב לֵב־הַמֶּלֶךְ
בַּיָּיִן אָמַר לִמְהוּמָן בִּזְתָא חַרְבוֹנָא בִגְתָא וְאַבְגְּתָא זֵתַר
וְכַרְכַּס שִׁבְעַת הַסָּרִיסִים הַמְשָׁרְתִים אֶת־פְּנֵי הַמֶּלֶךְ
11 אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
בְּכֶתֶר מַלְכוּת לְהַרְאוֹת הָעַמִּים וְהַשָּׂרִים אֶת־יָפְיָהּ כִּי־
12 טוֹבַת מַרְאֶה הִיא׃ וַתְּמָאֵן הַמַּלְכָּה וַשְׁתִּי לָבוֹא בִּדְבַר
הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּיַד הַסָּרִיסִים וַיִּקְצֹף הַמֶּלֶךְ מְאֹד וַחֲמָתוֹ
13 בָּעֲרָה בּוֹ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַחֲכָמִים
יֹדְעֵי הָעִתִּים כִּי־כֵן דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי כָּל־יֹדְעֵי דָּת
14 וָדִין׃ וְהַקָּרֹב אֵלָיו כַּרְשְׁנָא שֵׁתָר אַדְמָתָא תַּרְשִׁישׁ
מֶרֶס מַרְסְנָא מְמוּכָן שִׁבְעַת שָׂרֵי פָּרַס וּמָדַי רֹאֵי פְּנֵי
15 הַמֶּלֶךְ הַיֹּשְׁבִים רִאשֹׁנָה בַּמַּלְכוּת׃ כְּדָת מַה־לַּעֲשׂוֹת
בַּמַּלְכָּה וַשְׁתִּי עַל אֲשֶׁר לֹא־עָשְׂתָה אֶת־מַאֲמַר הַמֶּלֶךְ
16 אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בְּיַד הַסָּרִיסִים׃ וַיֹּאמֶר
מוּמכָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לֹא עַל־הַמֶּלֶךְ לְבַדּוֹ עָוְתָה
וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה כִּי עַל־כָּל־הַשָּׂרִים וְעַל־כָּל־הָעַמִּים
17 אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ כִּי־יֵצֵא דְּבַר
הַמַּלְכָּה עַל־כָּל־הַנָּשִׁים לְהַבְזוֹת בְּעִינֵיהֶן
בְּאָמְרָם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אָמַר לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי
18 הַמַּלְכָּה לְפָנָיו וְלֹא־בָאָה׃ וְהַיּוֹם הַזֶּה תֹּאמַרְנָה | שָׂרוֹת
פָּרַס־וּמָדַי אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת־דְּבַר הַמַּלְכָּה לְכָל שָׂרֵי
המלך

14 v. כן בורוב ספרים כ"י, ד"א, ר"ב, ר"ג, חר"ה, ויי"א, ויי"ב, ויי"ד ודס"ג, ס"א שֵׁתָר שתח.
16 v. מוסכָן כתיב, ממוּכָן קרי. 17 v. כן בורוב ספרים כ"י, ר"א, ויי"א, ויי"ב, ויי"ד ודס"ג, ס"א בְּעָלֵיהֶן וכן ר"ב, ר"ג וחר"ה. 17 v. כן בנעיא בורוב ספרים כ"י, ר"ג, חר"ה וזי"ב.
18 v. כן בנעיא בורוב ספרים כ"י, הר"ה, ויי"ב, ויי"ד ודס"ו.

19 הַמֶּלֶךְ וּבְתֵי בִּגְוָן וְקָצָף׃ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יֵצֵא
דְּבַר־מַלְכוּת מִלְפָנָיו וְיִכָּתֵב בְּדָתֵי פָּרַס־וּמָדַי וְלֹא
יַעֲבוֹד אֲשֶׁר לֹא־תָעֲבוֹא וְשָׁתִי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
20 וּמַלְכוּתָהּ יִתֵּן הַמֶּלֶךְ לְרֵעוּתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה׃ וְנִשְׁמַע
פִּתְגָם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְּכָל־מַלְכוּתוֹ כִּי רַבָּה הִיא
וְכָל־הַנָּשִׁים יִתְּנוּ יְקָר לְבַעְלֵיהֶן לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן׃
21 וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּדְבַר
22 מְמוּכָן׃ וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֶל־
מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְאֶל־עַם וָעָם כִּלְשׁוֹנוֹ לִהְיוֹת
כָּל־אִישׁ שֹׂרֵר בְּבֵיתוֹ וּמְדַבֵּר כִּלְשׁוֹן עַמּוֹ׃

ב אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כְּשׁוֹךְ חֲמַת הַמֶּלֶךְ
אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ זָכַר אֶת־וַשְׁתִּי וְאֵת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה וְאֵת אֲשֶׁר־
2 נִגְזַר עָלֶיהָ׃ וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי־הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו יְבֻקְשׁוּ לַמֶּלֶךְ
3 נְעָרוֹת בְּתוּלוֹת טוֹבוֹת מַרְאֶה׃ וְיַפְקֵד הַמֶּלֶךְ פְּקִידִים
בְּכָל־מְדִינוֹת מַלְכוּתוֹ וְיִקְבְּצוּ אֶת־כָּל־נַעֲרָה בְתוּלָה
טוֹבַת מַרְאֶה אֶל־שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים אֶל־
יַד הֵגֵא סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וְנָתוֹן תַּמְרוּקֵיהֶן׃
4 וְהַנַּעֲרָה אֲשֶׁר תִּיטַב בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ תַּחַת וַשְׁתִּי
וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ כֵּן׃
5 ס אִישׁ יְהוּדִי הָיָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וּשְׁמוֹ מָרְדֳּכַי בֶּן
6 יָאִיר בֶּן־שִׁמְעִי בֶן־קִישׁ אִישׁ יְמִינִי׃ אֲשֶׁר הָגְלָה
מִירוּשָׁלַיִם עִם־הַגֹּלָה אֲשֶׁר הָגְלְתָה עִם יְכָנְיָה מֶלֶךְ
7 יְהוּדָה אֲשֶׁר הָגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל׃ וַיְהִי אֹמֵן
את־

19 v. בס"א יש כאן .ספקא. 19 v. ס"א חֲבֹא חסר וכן ד"א, חד"ה, ד"ב, ד"ד ודס"ו.
20 v. ס"א לְבַעֲלֵיהֶן וכן ד"ב ת"ו. 20 v. כן ב"א, ב"נ לְמִגְדוֹל גְּעִיא, נ"א ב"נ לְמִגְדּוֹל.
ב. 2 v. ס"א בתולת חסר ו' בתרא וכן ד"א ודס"ו. 3 v. ס"א נַעֲרָה־ בכקף וכלא נגינה.
3 v. כן למערבאי, למדנחאי עַל־. 3 v. כן ברוב ספרים כ"ו, ד"ב, ד"ג, חד"ה, ד"א, ד"ב ודס"ו, ס"א הֵגֵא סנול וכן ר"א ודב"ו. 3 v. כן ברוב ספרים כ"ו, ד"ב ודס"ו, ס"א תַּמְרוּקֵיהֶן מלא וכן ר"א, ד"ב. רד"ה. ד"א, ד"ב ת"ד. 5 v. ס"א כָּרְדְּכַי וכן דס"ו וכן בכל ספר אכתר. 7 v. בס"א נכסר עליו אוכן קרי

the queen. Thus shall there arise too much contempt and wrath.
If it please the king, let there go a royal commandment from him, and let it be written among the laws of the Persians and the Medes, that it be not altered, That Vashti come no more before king Ahasuerus; and let the king give her royal estate unto another that is better than she.
And when the king's decree which he shall make shall be published throughout all his empire, (for it is great,) all the wives shall give to their husbands honour, both to great and small.
And the saying pleased the king and the princes; and the king did according to the word of Memucan:
For he sent letters into all the king's provinces, into every province according to the writing thereof, and to every people after their language, that every man should bear rule in his own house, and that it should be published according to the language of every people.

After these things, when the wrath of king Ahasuerus was appeased, he remembered Vashti, and what she had done, and what was decreed against her.
Then said the king's servants that ministered unto him, Let there be fair young virgins sought for the king:
And let the king appoint officers in all the provinces of his kingdom, that they may gather together all the fair young virgins unto Shushan the palace, to the house of the women, unto the custody of Hege the king's chamberlain, keeper of the women; and let their things for purification be given them: And let the maiden which pleaseth the king be queen instead of Vashti. And the thing pleased the king; and he did so. Now in Shushan the palace there was a certain Jew, whose name was Mordecai, the son of Jair, the son of Shimei, the son of Kish, a Benjamite; Who had been carried away from Jerusalem with the captivity which had been carried away with Jeconiah king of Judah, whom Nebuchadnezzar the king of Babylon had carried away. And he brought up

אֶת־הֲדַסָּה הִיא אֶסְתֵּר בַּת־דֹּדוֹ כִּי אֵין לָהּ אָב וְאֵם
וְהַנַּעֲרָה יְפַת־תֹּאַר וְטוֹבַת מַרְאֶה וּבְמוֹת אָבִיהָ וְאִמָּהּ
8 לְקָחָהּ מָרְדֳּכַי לוֹ לְבַת: וַיְהִי בְּהִשָּׁמַע דְּבַר־הַמֶּלֶךְ
וְדָתוֹ וּבְהִקָּבֵץ נְעָרוֹת רַבּוֹת אֶל־שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־יַד
הֵגַי וַתֻּלָּקַח אֶסְתֵּר אֶל־בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶל־יַד הֵגַי שֹׁמֵר
9 הַנָּשִׁים: וַתִּיטַב הַנַּעֲרָה בְּעֵינָיו וַתִּשָּׂא חֶסֶד לְפָנָיו
וַיְבַהֵל אֶת־תַּמְרוּקֶיהָ וְאֶת־מָנוֹתֶיהָ לָתֵת לָהּ וְאֶת שֶׁבַע
הַנַּעֲרוֹת הָרְאוּיוֹת לָתֵת־לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְשַׁנֶּהָ וְאֶת־
10 נַעֲרוֹתֶיהָ לְטוֹב בֵּית הַנָּשִׁים: לְאֶסְתֵּר הִגִּידָה אֶסְתֵּר אֶת־
עַמָּהּ וְאֶת־מוֹלַדְתָּהּ כִּי מָרְדֳּכַי צִוָּה עָלֶיהָ אֲשֶׁר לֹא־
11 תַגִּיד: וּבְכָל־יוֹם וָיוֹם מָרְדֳּכַי מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי חֲצַר בֵּית־
הַנָּשִׁים לָדַעַת אֶת־שְׁלוֹם אֶסְתֵּר וּמַה־יֵּעָשֶׂה בָּהּ:
12 וּבְהַגִּיעַ תֹּר נַעֲרָה וְנַעֲרָה לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
מִקֵּץ הֱיוֹת לָהּ כְּדַת הַנָּשִׁים שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ כִּי כֵן
יִמְלְאוּ יְמֵי מְרוּקֵיהֶן שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בְּשֶׁמֶן הַמֹּר וְשִׁשָּׁה
13 חֳדָשִׁים בַּבְּשָׂמִים וּבְתַמְרוּקֵי הַנָּשִׁים: וּבָזֹאת הַנַּעֲרָה
בָּאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־אֲשֶׁר תֹּאמַר יִנָּתֵן לָהּ לָבוֹא
14 עִמָּהּ מִבֵּית הַנָּשִׁים עַד־בֵּית הַמֶּלֶךְ: בָּעֶרֶב וְהִיא בָאָה
וּבַבֹּקֶר הִיא שָׁבָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים שֵׁנִי אֶל־יַד שַׁעַשְׁגַּז
סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַפִּילַגְשִׁים לֹא־תָבוֹא עוֹד אֶל־
15 הַמֶּלֶךְ כִּי אִם־חָפַץ בָּהּ הַמֶּלֶךְ וְנִקְרְאָה בְשֵׁם: וּבְהַגִּיעַ
תֹּר־אֶסְתֵּר בַּת־אֲבִיחַיִל וְדֹד מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר לָקְחָהּ־לוֹ
לְבַת לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לֹא בִקְּשָׁה דָבָר כִּי אִם אֶת־
אֲשֶׁר יֹאמַר הֵגַי סְרִיס־הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וַתְּהִי אֶסְתֵּר
16 נֹשֵׂאת חֵן בְּעֵינֵי כָּל־רֹאֶיהָ: וַתֻּלָּקַח אֶסְתֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ
אחשורוש

---

7 v. כן ב"א, ב"נ וְהַנַּעֲרָה נְעִיָּא. 9 v. כן ב"א, ב"נ הַנַּעֲדָה נְעִיָּא. 13 v. כס"א הַנַּעַר כתיב. הַנַּעֲרָה קרי. 14 v. סביר שֵׁנִית. 14 v. כן למערבאי, למדנחאי עַל־. 14 v. ס"א שַׁעַשְׁגַּז רגש וכן ר"ב, ריי"ב, דיי"ד ודס"ו.

Hadassah, that is, Esther, his uncle's daughter: for she had neither father nor mother, and the maid was fair and beautiful; whom Mordecai, when her father and mother were dead, took for his own daughter.

8 So it came to pass, when the king's commandment and his decree was heard, and when many maidens were gathered together unto Shushan the palace, to the custody of Hegai, that Esther was brought also unto the king's house, to the custody of Hegai, keeper of the women.

9 And the maiden pleased him, and she obtained kindness of him; and he speedily gave her her things for purification, with such things as belonged to her, and seven maidens, which were meet to be given her, out of the king's house: and he preferred her and her maids unto the best place of the house of the women.

10 Esther had not shewed her people nor her kindred: for Mordecai had charged her that she should not shew it.

11 And Mordecai walked every day before the court of the women's house, to know how Esther did, and what should become of her.

12 Now when every maid's turn was come to go in to king Ahasuerus, after that she had been twelve months, according to the manner of the women, (for so were the days of their purifications accomplished, to wit, six months with oil of myrrh, and six months with sweet odours, and with other things for the purifying of the women;)

13 Then thus came every maiden unto the king; whatsoever she desired was given her to go with

14 her out of the house of the women unto the king's house. In the evening she went, and on the morrow she returned into the second house of the women, to the custody of Shaashgaz, the king's chamberlain, which kept the concubines: she came in unto the king no more, ex-

15 cept the king delighted in her, and that she were called by name. Now when the turn of Esther, the daughter of Abihail the uncle of Mordecai, who had taken her for his daughter, was come to go in unto the king, she required nothing but what Hegai the king's chamberlain, the keeper of the women, appointed. And Esther obtained favour in the sight of all them

16 that looked upon her. So Esther was taken unto king

אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶל־בֵּית מַלְכוּתוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי הוּא־
17 חֹדֶשׁ טֵבֵת בִּשְׁנַת־שֶׁבַע לְמַלְכוּתוֹ: וַיֶּאֱהַב הַמֶּלֶךְ
אֶת־אֶסְתֵּר מִכָּל־הַנָּשִׁים וַתִּשָּׂא־חֵן וָחֶסֶד לְפָנָיו מִכָּל־
הַבְּתוּלוֹת וַיָּשֶׂם כֶּתֶר־מַלְכוּת בְּרֹאשָׁהּ וַיַּמְלִיכֶהָ תַּחַת
18 וַשְׁתִּי: וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ מִשְׁתֶּה גָּדוֹל לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו
אֵת מִשְׁתֵּה אֶסְתֵּר וְהָנַחָה לַמְּדִינוֹת עָשָׂה וַיִּתֵּן מַשְׂאֵת
19 כְּיַד הַמֶּלֶךְ: וּבְהִקָּבֵץ בְּתוּלוֹת שֵׁנִית וּמָרְדֳּכַי יָשַׁב
20 בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ: אֵין אֶסְתֵּר מַגֶּדֶת מוֹלַדְתָּהּ וְאֶת־עַמָּהּ
כַּאֲשֶׁר צִוָּה עָלֶיהָ מָרְדֳּכָי וְאֶת־מַאֲמַר מָרְדֳּכַי אֶסְתֵּר
עֹשָׂה כַּאֲשֶׁר הָיְתָה בְאָמְנָה אִתּוֹ:
21 בַּיָּמִים הָהֵם וּמָרְדֳּכַי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ קָצַף
בִּגְתָן וָתֶרֶשׁ שְׁנֵי־סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי הַסַּף וַיְבַקְשׁוּ
22 לִשְׁלֹחַ יָד בַּמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ: וַיִּוָּדַע הַדָּבָר לְמָרְדֳּכָי
וַיַּגֶּד לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ בְּשֵׁם
23 מָרְדֳּכָי: וַיְבֻקַּשׁ הַדָּבָר וַיִּמָּצֵא וַיִּתָּלוּ שְׁנֵיהֶם עַל־עֵץ
וַיִּכָּתֵב בְּסֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ:

ג אַחַר ׀ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה גִּדַּל הַמֶּלֶךְ
אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶת־הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי וַיְנַשְּׂאֵהוּ וַיָּשֶׂם
2 אֶת־כִּסְאוֹ מֵעַל כָּל־הַשָּׂרִים אֲשֶׁר אִתּוֹ: וְכָל־עַבְדֵי
הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ כֹּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְהָמָן
כִּי־כֵן צִוָּה־לוֹ הַמֶּלֶךְ וּמָרְדֳּכַי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה:
3 וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ לְמָרְדֳּכָי
4 מַדּוּעַ אַתָּה עוֹבֵר אֶת מִצְוַת הַמֶּלֶךְ: וַיְהִי בְּאָמְרָם
אֵלָיו יוֹם וָיוֹם וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם וַיַּגִּידוּ לְהָמָן לִרְאוֹת
הֲיַעַמְדוּ דִּבְרֵי מָרְדֳּכַי כִּי־הִגִּיד לָהֶם אֲשֶׁר־הוּא יְהוּדִי:

וירא

---

19 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"נ, ר"ב, ד"ד ודט"ו, ס"א ומרדכי ישב בשער וכן ר"ב והר"ח. 20 v. כן ב"א, כ"נ ואח"כ נעיא. 21 v. כן לטעמבאי, למדנחאי אחשדוש מלא. ג, 1 v. כן ב"א, ב"נ אח"כ נעיא. 4 v. מאמרם קדי.

After these things did king Ahasuerus promote Haman the son of Hammedatha the Agagite, and advanced him, and set his seat above all the princes that were with him. And all the king's servants, that were in the king's gate, bowed, and reverenced Haman: for the king had so commanded concerning him. But Mordecai bowed not, nor did him reverence. Then the king's servants, which were in the king's gate, said unto Mordecai, Why transgressest thou the king's commandment? Now it came to pass, when they spake daily unto him, and he hearkened not unto them, that they told Haman, to see whether Mordecai's matters would stand: for he had told them that he was a Jew.

Ahasuerus into his house royal in the tenth month, which is the month Tebeth, in the seventh year of his reign.
And the king loved Esther above all the women, and she obtained grace and favour in his sight more than all the virgins; so that he set the royal crown upon her head, and made her queen instead of Vashti.
Then the king made a great feast unto all his princes and his servants, even Esther's feast; and he made a release to the provinces, and gave gifts, according to the state of the king.
And when the virgins were gathered together the second time, then Mordecai sat in the king's gate.
Esther had not yet shewed her kindred nor her people; as Mordecai had charged her: for Esther did the commandment of Mordecai, like as when she was brought up with him.
In those days, while Mordecai sat in the king's gate, two of the king's chamberlains, Bigthan and Teresh, of those which kept the door, were wroth, and sought to lay hand on the king Ahasuerus.
And the thing was known to Mordecai, who told it unto Esther the queen; and Esther certified the king thereof in Mordecai's name.
And when inquisition was made of the matter, it was found out; therefore they were both hanged on a tree: and it was written in the book of the chronicles before the king.

5 וַיַּרְא הָמָן כִּי־אֵין מָרְדֳּכַי כֹּרֵעַ וּמִשְׁתַּחֲוֶה לוֹ וַיִּמָּלֵא
6 הָמָן חֵמָה: וַיָּבֶז בְּעֵינָיו לִשְׁלֹחַ יָד בְּמָרְדֳּכַי לְבַדּוֹ כִּי־
הִגִּידוּ לוֹ אֶת־עַם מָרְדֳּכָי וַיְבַקֵּשׁ הָמָן לְהַשְׁמִיד אֶת־
כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַם מָרְדֳּכָי:
7 בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא־חֹדֶשׁ נִיסָן בִּשְׁנַת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה
לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הִפִּיל פּוּר הוּא הַגּוֹרָל לִפְנֵי הָמָן
מִיּוֹם | לְיוֹם וּמֵחֹדֶשׁ לְחֹדֶשׁ ׀ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ
8 אֲדָר: וַיֹּאמֶר הָמָן לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ ס
יֶשְׁנוֹ עַם־אֶחָד מְפֻזָּר וּמְפֹרָד בֵּין הָעַמִּים בְּכָל מְדִינוֹת
מַלְכוּתֶךָ וְדָתֵיהֶם שֹׁנוֹת מִכָּל־עָם וְאֶת־דָּתֵי הַמֶּלֶךְ
9 אֵינָם עֹשִׂים וְלַמֶּלֶךְ אֵין שֹׁוֶה לְהַנִּיחָם: אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ
טוֹב יִכָּתֵב לְאַבְּדָם וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כִּכַּר־כֶּסֶף אֶשְׁקוֹל
10 עַל־יְדֵי עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה לְהָבִיא אֶל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ: וַיָּסַר
הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתְּנָהּ לְהָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא
11 הָאֲגָגִי צֹרֵר הַיְּהוּדִים: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהָמָן הַכֶּסֶף נָתוּן
12 לָךְ וְהָעָם לַעֲשׂוֹת בּוֹ כַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ: וַיִּקָּרְאוּ סִפְרֵי
הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ וַיִּכָּתֵב
כְּכָל־אֲשֶׁר צִוָּה הָמָן אֶל־אֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְאֶל
הַפַּחוֹת אֲשֶׁר | עַל־מְדִינָה וּמְדִינָה וְאֶל־שָׂרֵי עַם וָעָם
מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְעַם וָעָם כִּלְשׁוֹנוֹ בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ
13 אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ נִכְתָּב וְנֶחְתָּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ: וְנִשְׁלוֹחַ
סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים אֶל־כָּל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ לְהַשְׁמִיד
לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן טַף
וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר
14 הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז: פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב לְהִנָּתֵן
דָּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה נָגְלוּי לְכָל־הָעַמִּים לִהְיוֹת
עִתִּדִים

ד ו צ"ל להרוג ויפל הגורל עד־שלושה עשר יום לחדש כן ח"ע. 9 ו כן למערכאי, למרנחאי אל־. 12 ו ס"א אל ובלא סקף וכן רס"ו. 13 ו ס"א אחשדרפניי בסקף וכלא נציגה וכן רס"ו. 13 ו כן למערכאי, למרנחאי אחשורוש מלא.

5 And when Haman saw that Mordecai bowed not, nor did him reverence, then was Haman full of wrath.
6 And he thought scorn to lay hands on Mordecai alone; for they had shewed him the people of Mordecai: wherefore Haman sought to destroy all the Jews that were throughout the whole kingdom of Ahasuerus, even the people of Mordecai.
7 In the first month, that is, the month Nisan, in the twelfth year of king Ahasuerus, they cast Pur, that is, the lot, before Haman from day to day, and from month to month, to the twelfth month, that is, the month Adar.
8 And Haman said unto king Ahasuerus, There is a certain people scattered abroad and dispersed among the people in all the provinces of thy kingdom; and their laws are diverse from all people; neither keep they the king's laws: therefore it is not for the king's profit to suffer them.
9 If it please the king, let it be written that they may be destroyed: and I will pay ten thousand talents of silver to the hands of those that have the charge of the business, to bring it into the king's treasuries.
10 And the king took his ring from his hand, and gave it unto Haman the son of Hammedatha the Agagite, the Jews' enemy.
11 And the king said unto Haman, The silver is given to thee, the people also, to do with them as it seemeth
12 good to thee. Then were the king's scribes called on the thirteenth day of the first month, and there was written according to all that Haman had commanded unto the king's lieutenants, and to the governors that were over every province, and to the rulers of every people of every province according to the writing thereof, and to every people after their language;
13 in the name of king Ahasuerus was it written, and sealed with the king's ring. And the letters were sent by posts into all the king's provinces, to destroy, to kill, and to cause to perish, all Jews, both young and old, little children and women, in one day, even upon the thirteenth day of the twelfth month, which is the month Adar, and to take the spoil of them for a prey.
14 The copy of the writing for a commandment to be given in every province was published unto all people, that they should be

ready against that day.

15 The posts went out, being hastened by the king's commandment, and the decree was given in Shushan the palace. And the king and Haman sat down to drink; but the city Shushan was perplexed.

4 When Mordecai perceived all that was done, Mordecai rent his clothes, and put on sackcloth with ashes, and went out into the midst of the city, and cried with a loud and a bitter cry;

2 And came even before the king's gate: for none might enter into the king's gate clothed with sackcloth.

3 And in every province, whithersoever the king's commandment and his decree came, there was great mourning among the Jews, and fasting, and weeping, and wailing; and many lay in sackcloth and ashes.

4 So Esther's maids and her chamberlains came and told it her. Then was the queen exceedingly grieved; and she sent raiment to clothe Mordecai, and to take away his sackcloth from him: but he received it not.

5 Then called Esther for Hatach, one of the king's chamberlains, whom he had appointed to attend upon her, and gave him a commandment to Mordecai, to know what it was, and why it was.

6 So Hatach went forth to Mordecai unto the street of the city, which was before the king's gate.

7 And Mordecai told him of all that had happened unto him, and of the sum of the money that
8 Haman had promised to pay to the king's treasuries for the Jews, to destroy them. Also he gave him the copy of the writing of the decree that was given at Shushan to destroy them, to shew it unto Esther, and to declare it unto her, and to charge her that she should go in unto the king, to make supplication unto him, and to make request before him for her people.

10 And Hatach came and told Esther the words of Mordecai. Again Esther spake unto Hatach,
11 and gave him commandment unto Mordecai; All the king's servants, and the people of the king's provinces, do know, that whosoever, whether man or woman, shall come unto

15 עָתִידִים לַיּוֹם הַזֶּה׃ הָרָצִים יָצְאוּ דְחוּפִים בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ
וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וְהַמֶּלֶךְ וְהָמָן יָשְׁבוּ לִשְׁתּוֹת
ד וְהָעִיר שׁוּשָׁן נָבוֹכָה׃ וּמָרְדֳּכַי יָדַע
אֶת־כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה וַיִּקְרַע מָרְדֳּכַי אֶת־בְּגָדָיו וַיִּלְבַּשׁ
שַׂק וָאֵפֶר וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעַק זְעָקָה גְּדוֹלָה וּמָרָה׃
2 וַיָּבוֹא עַד לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ כִּי אֵין לָבוֹא אֶל־שַׁעַר
3 הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ שָׂק׃ וּבְכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה מְקוֹם אֲשֶׁר
דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ אֵבֶל גָּדוֹל לַיְּהוּדִים וְצוֹם וּבְכִי
4 וּמִסְפֵּד שַׂק וָאֵפֶר יֻצַּע לָרַבִּים׃ וַתָּבוֹאנָה נַעֲרוֹת
אֶסְתֵּר וְסָרִיסֶיהָ וַיַּגִּדוּ לָהּ וַתִּתְחַלְחַל הַמַּלְכָּה מְאֹד
וַתִּשְׁלַח בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁ אֶת־מָרְדֳּכַי וּלְהָסִיר שַׂקּוֹ
5 מֵעָלָיו וְלֹא קִבֵּל׃ וַתִּקְרָא אֶסְתֵּר לַהֲתָךְ מִסָּרִיסֵי הַמֶּלֶךְ
אֲשֶׁר הֶעֱמִיד לְפָנֶיהָ וַתְּצַוֻּהוּ עַל־מָרְדֳּכַי לָדַעַת מַה־זֶּה
6 וְעַל־מַה־זֶּה׃ וַיֵּצֵא הֲתָךְ אֶל־מָרְדֳּכַי אֶל־רְחוֹב הָעִיר
7 אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ׃ וַיַּגֶּד־לוֹ מָרְדֳּכַי אֵת כָּל־אֲשֶׁר
קָרָהוּ וְאֵת פָּרָשַׁת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר־אָמַר הָמָן לְשָׁקֹל
8 עַל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ בַּיְּהוּדִים לְאַבְּדָם׃ וְאֶת־פַּתְשֶׁגֶן כְּתָב־
דָּת אֲשֶׁר־נִתַּן בְּשׁוּשַׁן לְהַשְׁמִידָם נָתַן לוֹ לְהַרְאוֹת
אֶת־אֶסְתֵּר וּלְהַגִּיד לָהּ וּלְצַוּוֹת עָלֶיהָ לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ
9 לְהִתְחַנֵּן־לוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלְפָנָיו עַל־עַמָּהּ׃ וַיָּבוֹא הֲתָךְ וַיַּגֶּד
10 לְאֶסְתֵּר אֶת דִּבְרֵי מָרְדֳּכָי׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַהֲתָךְ
11 וְתְצַוֻּהוּ אֶל־מָרְדֳּכָי׃ כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם מְדִינוֹת
הַמֶּלֶךְ יְדָעִים אֲשֶׁר כָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר־יָבוֹא אֶל־
המלך

14 v. ס״א עֲתִידִים מלא וכן ר״א, ר״ב, חר״ה, ד״א, ד״ב הד״ר. 15 v. כן ברוב ספרים כ״י ודס״, ס״א חרצום רביע וכן ד״ב, ר״נ, חר״ה, ד״ב והי״ר. 15 v. ס״א שׁוּשַׁן סתם וכן רס״ו. ד. 1 v. כן ברוב ספרים כ״י, חר״ה, ד״ב, ד״ר דס״ו, ס״א ויעק וכן ד״ב ד״נ. 4 v. וַתְּבוֹאנָה כתיב, וַתָּבוֹאנָה קרי. 7 v. ס״א אשר אמר המן לשקל וכן ד״ב וחר״ה. 7 v. בַּיְּהוּדִים כתיב, בַּיְּהוּדִים קרי וכסותה בְּיִהוּדִיים. 8 v. כן ב״א, ב״נ פִּתְבָּם. 8 v. כן ב״א, ב״נ להתחנן בלא נעיא. 10 v. ס״א ותאמר אסתר להתך. 10 v. סביר שָׁל׃ עיין לעיל פסוק ה׳. 11 v. ס״א יודעים ונפסר עליו מלא וכן בר״א, ר״נ, חר״ה ודס״. 11 v. ס״א אשר יבוא. וס״א אשר יבוא וכן ר״ב, חר״ה, די״ב והי״ר.

מגלת אסתר

הַמֶּלֶךְ אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית אֲשֶׁר לֹא־יִקָּרֵא אַחַת דָּתוֹ
לְהָמִית לְבַד מֵאֲשֶׁר יוֹשִׁיט־לוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת־שַׁרְבִּיט
הַזָּהָב וְחָיָה וַאֲנִי לֹא נִקְרֵאתִי לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ זֶה
שְׁלֹשִׁים יוֹם: 12 וַיַּגִּידוּ לְמָרְדֳּכָי אֶת דִּבְרֵי אֶסְתֵּר: 13 וַיֹּאמֶר
מָרְדֳּכָי לְהָשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אַל־תְּדַמִּי בְנַפְשֵׁךְ לְהִמָּלֵט
בֵּית־הַמֶּלֶךְ מִכָּל־הַיְּהוּדִים: 14 כִּי אִם־הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישִׁי
בָּעֵת הַזֹּאת רֶוַח וְהַצָּלָה יַעֲמוֹד לַיְּהוּדִים מִמָּקוֹם אַחֵר
וְאַתְּ וּבֵית־אָבִיךְ תֹּאבֵדוּ וּמִי יוֹדֵעַ אִם־לְעֵת כָּזֹאת
הִגַּעְתְּ לַמַּלְכוּת: 15 וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְהָשִׁיב אֶל־מָרְדֳּכָי:
16 לֵךְ כְּנוֹס אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשָׁן וְצוּמוּ עָלָי
וְאַל־תֹּאכְלוּ וְאַל־תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וְיוֹם גַּם־אֲנִי
וְנַעֲרֹתַי אָצוּם כֵּן וּבְכֵן אָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא־כַדָּת
וְכַאֲשֶׁר אָבַדְתִּי אָבָדְתִּי: 17 וַיַּעֲבֹר מָרְדֳּכָי וַיַּעַשׂ כְּכֹל
ה אֲשֶׁר־צִוְּתָה עָלָיו אֶסְתֵּר: וַיְהִי | בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבַּשׁ
אֶסְתֵּר מַלְכוּת וַתַּעֲמֹד בֶּחָצֵר בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית
נֹכַח בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ בְּבֵית
2 הַמַּלְכוּת נֹכַח פֶּתַח הַבָּיִת: וַיְהִי כִּרְאוֹת הַמֶּלֶךְ אֶת־
אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עֹמֶדֶת בֶּחָצֵר נָשְׂאָה חֵן בְּעֵינָיו וַיּוֹשֶׁט
הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֶת־שַׁרְבִּיט הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּיָדוֹ וַתִּקְרַב
3 אֶסְתֵּר וַתִּגַּע בְּרֹאשׁ הַשַּׁרְבִּיט: וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ מַה־
לָּךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת
4 וְיִנָּתֶן לָךְ: וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יָבוֹא
הַמֶּלֶךְ ׀ וְהָמָן ׀ הַיּוֹם אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לוֹ:
5 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַהֲרוּ אֶת־הָמָן לַעֲשׂוֹת אֶת־דְּבַר אֶסְתֵּר
וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר:
ויאמר

---

11 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"נ, חר"ה ודס"ו, ס"א המלך וכן ריי"ב. 11 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו רפי וכן ד"ב, ד"נ, חר"ת, ריי"ב, ריי"ר ודס"ו וכן בכל ספר אסתר. 16 v. ס"א אלי וכן ר"א, תר' וח"ר. 16 v. ס"א וגם־ וכן תר', ת"ע, ת"ס וח"ר. ה. 2 v. כן כ"א, כ"נ מראות דנש. 4 v. בסקנצת ספרים כ"י יבוא המלך והמן היום אותיות גדולות ונמסר עליו רמז יהה ראשי תיבות.

the king into the inner court, who is not called, there is one law of his to put him to death, except such to whom the king shall hold out the golden sceptre, that he may live: but I have not been called to come in unto the king these thirty days.

12 And they told to Mordecai Esther's words.

13 Then Mordecai commanded to answer Esther, Think not with thyself that thou shalt escape in the king's house, more than all the Jews.

14 For if thou altogether holdest thy peace at this time, then shall there enlargement and deliverance arise to the Jews from another place; but thou and thy father's house shall be destroyed: and who knoweth whether thou art come to the kingdom for such a time as this?

15 Then Esther bade them return Mordecai this answer,

16 Go, gather together all the Jews that are present in Shushan, and fast ye for me, and neither eat nor drink three days, night or day: I also and my maidens will fast likewise; and so will I go in unto the king, which is not according to the law: and if I perish, I perish.

17 So Mordecai went his way, and did according to all that Esther had commanded him.

5 Now it came to pass on the third day, that Esther put on her royal apparel, and stood in the inner court of the king's house, over against the king's house: and the king sat upon his royal throne in the royal house, over against the gate of the house. 2 And it was so, when the king saw Esther the queen standing in the court, that she obtained favour in his sight: and the king held out to Esther the golden sceptre that was in his hand. So Esther drew near, and touched the top of the sceptre. 3 Then said the king unto her, What wilt thou, queen Esther? and what is thy request? it shall be even given thee to the half of the kingdom. 4 And Esther answered, If it seem good unto the king, let the king and Haman come this day unto the banquet that I have prepared for him. 5 Then the king said, Cause Haman to make haste, that he may do as Esther hath said. So the king and Haman came to the banquet that Esther had prepared.

6 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֶן
7 לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ: וַתַּעַן
8 אֶסְתֵּר וַתֹּאמַר שְׁאֵלָתִי וּבַקָּשָׁתִי: אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֵי
הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב לָתֵת אֶת־שְׁאֵלָתִי וְלַעֲשׂוֹת
אֶת־בַּקָּשָׁתִי יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר
9 אֶעֱשֶׂה לָהֶם וּמָחָר אֶעֱשֶׂה כִּדְבַר הַמֶּלֶךְ: וַיֵּצֵא הָמָן
בַּיּוֹם הַהוּא שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב וְכִרְאוֹת הָמָן אֶת־מָרְדְּכַי
בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְלֹא־קָם וְלֹא־זָע מִמֶּנּוּ וַיִּמָּלֵא הָמָן עַל־
10 מָרְדְּכַי חֵמָה: וַיִּתְאַפַּק הָמָן וַיָּבוֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּשְׁלַח
11 וַיָּבֵא אֶת־אֹהֲבָיו וְאֶת־זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ: וַיְסַפֵּר לָהֶם הָמָן
אֶת־כְּבוֹד עָשְׁרוֹ וְרֹב בָּנָיו וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ
12 וְאֵת אֲשֶׁר נִשְּׂאוֹ עַל־הַשָּׂרִים וַעֲבְדֵי הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר
הָמָן אַף לֹא־הֵבִיאָה אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־
הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה כִּי אִם־אוֹתִי וְגַם־לְמָחָר אֲנִי
13 קָרוּא־לָהּ עִם־הַמֶּלֶךְ: וְכָל־זֶה אֵינֶנּוּ שֹׁוֶה לִי בְּכָל־עֵת
אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה אֶת־מָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר
14 הַמֶּלֶךְ: וַתֹּאמֶר לוֹ זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וְכָל־אֹהֲבָיו יַעֲשׂוּ־עֵץ
נְבֹהַ חֲמִשִּׁים אַמָּה וּבַבֹּקֶר | אֱמֹר לַמֶּלֶךְ וְיִתְלוּ אֶת־
מָרְדְּכַי עָלָיו וּבֹא עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה שָׂמֵחַ וַיִּיטַב
הַדָּבָר לִפְנֵי הָמָן וַיַּעַשׂ הָעֵץ:

ו 1 בַּלַּיְלָה הַהוּא נָדְדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לְהָבִיא
אֶת־סֵפֶר הַזִּכְרֹנוֹת דִּבְרֵי הַיָּמִים וַיִּהְיוּ נִקְרָאִים לִפְנֵי
2 הַמֶּלֶךְ: וַיִּמָּצֵא כָּתוּב אֲשֶׁר הִגִּיד מָרְדְּכַי עַל־בִּגְתָנָא
וָתֶרֶשׁ שְׁנֵי סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי הַסַּף אֲשֶׁר בִּקְשׁוּ
3 לִשְׁלֹחַ יָד בַּמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־נַּעֲשָׂה
יקר

ז v. חצי הספר. יג v. ס"א על־כָּל־ וכן תר' וח"ר. יד v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג ודס"ו, ס"א יעשו ובלא מקף וכן ר"כ, חד"ה. די"ב הי"ד. ו, 1 v. בס"א נסמר כאן חצי הספר וכן בר"נ. 1 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג ודס"ו, ס"א יאמר רביע וכן חר"ה, די"ב ודי"ר.

And the king said unto Esther at the banquet of wine, What is thy petition? and it shall be granted thee: and what is thy request? even to the half of the kingdom it shall be performed.
Then answered Esther, and said, My petition and my request is;
If I have found favour in the sight of the king, and if it please the king to grant my petition, and to perform my request, let the king and Haman come to the banquet that I shall prepare for them, and I will do to morrow as the king hath said.
Then went Haman forth that day joyful and with a glad heart: but when Haman saw Mordecai in the king's gate, that he stood not up, nor moved for him, he was full of indignation against Mordecai.
Nevertheless Haman refrained himself: and when he came home, he sent and called for his friends, and Zeresh his wife.
And Haman told them of the glory of his riches, and the multitude of his children, and all the things wherein the king had promoted him, and how he had advanced him above the princes and servants of the king.
Haman said moreover, Yea, Esther the queen did let no man come in with the king unto the banquet that she had prepared but myself; and to morrow am I invited unto her also with the king.
Yet all this availeth me nothing, so long as I see Mordecai the Jew sitting at the king's gate. Then said Zeresh his wife and all his friends unto him, Let a gallows be made of fifty cubits high, and to morrow speak thou unto the king that Mordecai may be hanged thereon: then go thou in merrily with the king unto the banquet. And the thing pleased Haman; and he caused the gallows to be made.

On that night could not the king sleep, and he commanded to bring the book of records of the chronicles; and they were read before the king. And it was found written, that Mordecai had told of Bigthana and Teresh, two of the king's chamberlains, the keepers of the door, who sought to lay hand on the king Ahasuerus. And the king said, What

יָקָר וּגְדוּלָה לְמָרְדֳּכָי עַל־זֶה וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ
מְשָׁרְתָיו לֹא־נֶעֱשָׂה עִמּוֹ דָּבָר: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מִי בֶחָצֵר 4
וְהָמָן בָּא לַחֲצַר בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַחִיצוֹנָה לֵאמֹר לַמֶּלֶךְ
לִתְלוֹת אֶת־מָרְדֳּכַי עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־הֵכִין לוֹ: וַיֹּאמְרוּ 5
נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵלָיו הִנֵּה הָמָן עֹמֵד בֶּחָצֵר וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
יָבוֹא: וַיָּבֹא הָמָן וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ מַה־לַּעֲשׂוֹת בָּאִישׁ 6
אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ וַיֹּאמֶר הָמָן בְּלִבּוֹ לְמִי יַחְפֹּץ
הַמֶּלֶךְ לַעֲשׂוֹת יְקָר יוֹתֵר מִמֶּנִּי: וַיֹּאמֶר הָמָן אֶל־הַמֶּלֶךְ 7
אִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ: יָבִיאוּ לְבוּשׁ מַלְכוּת 8
אֲשֶׁר לָבַשׁ־בּוֹ הַמֶּלֶךְ וְסוּס אֲשֶׁר רָכַב עָלָיו הַמֶּלֶךְ
וַאֲשֶׁר נִתַּן כֶּתֶר מַלְכוּת בְּרֹאשׁוֹ: וְנָתוֹן הַלְּבוּשׁ וְהַסּוּס 9
עַל־יַד־אִישׁ מִשָּׂרֵי הַמֶּלֶךְ הַפַּרְתְּמִים וְהִלְבִּשׁוּ אֶת־
הָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ וְהִרְכִּיבֻהוּ עַל־הַסּוּס
בִּרְחוֹב הָעִיר וְקָרְאוּ לְפָנָיו בָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר
הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהָמָן מַהֵר קַח 10
אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וְעֲשֵׂה־כֵן
לְמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי הַיּוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ אַל־תַּפֵּל דָּבָר
מִכֹּל אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: וַיִּקַּח הָמָן אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס 11 ס
וַיַּלְבֵּשׁ אֶת־מָרְדֳּכָי וַיַּרְכִּיבֵהוּ בִּרְחוֹב הָעִיר וַיִּקְרָא
לְפָנָיו כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ:
וַיָּשָׁב מָרְדֳּכַי אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְהָמָן נִדְחַף אֶל־בֵּיתוֹ 12
אָבֵל וַחֲפוּי רֹאשׁ: וַיְסַפֵּר הָמָן לְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־ 13
אֹהֲבָיו אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ חֲכָמָיו וְזֶרֶשׁ
אִשְׁתּוֹ אִם מִזֶּרַע הַיְּהוּדִים מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר הַחִלּוֹתָ לִנְפֹּל
לְפָנָיו לֹא־תוּכַל לוֹ כִּי־נָפוֹל תִּפּוֹל לְפָנָיו: עוֹדָם 14
מדברים

---

v. 6 כן ב״א, ב״נ ק״ה־ נעי״א. v. 9 ס״א והלבישו מלא וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, הר״ה, ר״ו״א, ר״ב ודי״ד. v. 13 כן רפי ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״י״א ורט״ו, ס״א לו דגש וכן ר״ב, חר״ה, ר״ב ודי״ד. v. 19 ס״א נפל חסר וכן ר״א.

honour and dignity hath been done to Mordecai for this? Then said the king's servants that ministered unto him, There is nothing done for him.

4 And the king said, Who is in the court? Now Haman was come into the outward court of the king's house, to speak unto the king to hang Mordecai on the gallows that he had prepared for him.

5 And the king's servants said unto him, Behold, Haman standeth in the court. And the king said, Let him come in.

6 So Haman came in. And the king said unto him, What shall be done unto the man whom the king delighteth to honour? Now Haman thought in his heart, To whom would the king delight to do honour more than to myself?

7 And Haman answered the king, For the man whom the king delighteth to honour,

8 Let the royal apparel be brought which the king useth to wear, and the horse that the king rideth upon, and the crown royal which is set upon his head:

9 And let this apparel and horse be delivered to the hand of one of the king's most noble princes, that they may array the man withal whom the king delighteth to honour, and bring him on horseback through the street of the city, and proclaim before him, Thus shall it be done to the man whom the king delighteth to honour.

10 Then the king said to Haman, Make haste, and take the apparel and the horse, as thou hast said, and do even so to Mordecai the Jew, that sitteth at the king's gate: let nothing fail of all that thou hast spoken.

11 Then took Haman the apparel and the horse, and arrayed Mordecai, and brought him on horseback through the street of the city, and proclaimed before him, Thus shall it be done

12 unto the man whom the king delighteth to honour. And Mordecai came again to the king's

13 gate. But Haman hasted to his house mourning, and having his head covered. And Haman told Zeresh his wife and all his friends every thing that had befallen him. Then said his wise men and Zeresh his wife unto him, If Mordecai be of the seed of the Jews, before whom thou

14 hast begun to fall, thou shalt not prevail against him, but shalt surely fall before him. And while

they were yet talking with him, came the king's chamberlains, and hasted to bring Haman unto the banquet that Esther had prepared.

So the king and Haman came to banquet with Esther the queen.
And the king said again unto Esther on the second day at the banquet of wine, What is thy petition, queen Esther? and it shall be granted thee: and what is thy request? and it shall be performed, even to the half of the kingdom.
Then Esther the queen answered and said, If I have found favour in thy sight, O king, and if it please the king, let my life be given me at my petition, and my people at my request:
For we are sold, I and my people, to be destroyed, to be slain, and to perish. But if we had been sold for bondmen and bondwomen, I had held my tongue, although the enemy could not countervail the king's damage.
Then the king Ahasuerus answered and said unto Esther the queen, Who is he, and where is he, that durst presume in his heart to do so?
And Esther said, The adversary and enemy is this wicked Haman. Then Haman was afraid before the king and the queen.
And the king arising from the banquet of wine in his wrath went into the palace garden: and Haman stood up to make request for his life to Esther the queen; for he saw that there was evil determined against him by the king. Then the king returned out of the palace garden into the place of the banquet of wine; and Haman was fallen upon the bed whereon Esther was. Then said the king, Will he force the queen also before me in the house? As the word went out of the king's mouth, they covered Haman's face. And Harbonah, one of the chamberlains, said before the king, Behold also, the gallows fifty cubits high, which Haman had made for Mordecai, who had spoken good for the king, standeth in the house of Haman. Then the king said, Hang him thereon. So they hanged Haman on the gallows that he had prepared for Mordecai. Then was the king's wrath pacified.

מְדַבְּרִים עִמּוֹ וְסָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ הִגִּיעוּ וַיְבַהֲלוּ לְהָבִיא
7 1 אֶת־הָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר: וַיָּבֹא
2 הַמֶּלֶךְ וְהָמָן לִשְׁתּוֹת עִם־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה: וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר גַּם בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־
שְּׁאֵלָתֵךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְתִנָּתֶן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־
3 חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ: וַתַּעַן אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתֹּאמַר
אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב
4 תִּנָּתֵן־לִי נַפְשִׁי בִּשְׁאֵלָתִי וְעַמִּי בְּבַקָּשָׁתִי: כִּי נִמְכַּרְנוּ
אֲנִי וְעַמִּי לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד וְאִלּוּ לַעֲבָדִים
וְלִשְׁפָחוֹת נִמְכַּרְנוּ הֶחֱרַשְׁתִּי כִּי אֵין הַצָּר שׁוֶה בְּנֶזֶק
5 הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
וַיֹּאמֶר לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה מִי הוּא זֶה וְאֵי־זֶה הוּא אֲשֶׁר־
6 מְלָאוֹ לִבּוֹ לַעֲשׂוֹת כֵּן: וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִישׁ צַר וְאוֹיֵב
הָמָן הָרָע הַזֶּה וְהָמָן נִבְעַת מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמַּלְכָּה:
7 וְהַמֶּלֶךְ בַּחֲמָתוֹ מִמִּשְׁתֵּה הַיַּיִן אֶל־גִּנַּת הַבִּיתָן
וְהָמָן עָמַד לְבַקֵּשׁ עַל־נַפְשׁוֹ מֵאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה כִּי
8 רָאָה כִּי־כָלְתָה אֵלָיו הָרָעָה מֵאֵת הַמֶּלֶךְ: וְהַמֶּלֶךְ שָׁב
מִגִּנַּת הַבִּיתָן אֶל־בֵּית מִשְׁתֵּה הַיַּיִן וְהָמָן נֹפֵל עַל־
הַמִּטָּה אֲשֶׁר אֶסְתֵּר עָלֶיהָ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲגַם לִכְבּוֹשׁ
אֶת־הַמַּלְכָּה עִמִּי בַּבָּיִת הַדָּבָר יָצָא מִפִּי הַמֶּלֶךְ וּפְנֵי
9 הָמָן חָפּוּ: וַיֹּאמֶר חַרְבוֹנָה אֶחָד מִן־הַסָּרִיסִים לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ גַּם הִנֵּה־הָעֵץ אֲשֶׁר־עָשָׂה הָמָן לְמָרְדֳּכַי אֲשֶׁר
דִּבֶּר־טוֹב עַל־הַמֶּלֶךְ עֹמֵד בְּבֵית הָמָן גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים
10 אַמָּה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ תְּלֻהוּ עָלָיו: וַיִּתְלוּ אֶת־הָמָן עַל־
הָעֵץ אֲשֶׁר־כָּרָה לְמָרְדֳּכָי וַחֲמַת הַמֶּלֶךְ שָׁכָכָה:

ביום

7. 3 v. ס״א חנתן ובלא מקף וכן ד״ב, ד״ג, חד״ה ודמ״ו. 4 v. ס״א בנוק צרי וכן דמ״ו. 6 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ג, חד״ה, די״א, די״ב, די״ד ודב״ו, ס״א נבעת קמץ. 9 v. ס״א גָּבוֹהַּ כ״א וכן ד״ב והד״ה.

מגלת אסתר

ח בַּיּוֹם הַהוּא נָתַן הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה אֶת־בֵּית הָמָן צֹרֵר הַיְּהוּדִים וּמָרְדְּכַי
2 בָּא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי־הִגִּידָה אֶסְתֵּר מָה הוּא־לָהּ: וַיָּסַר
הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ אֲשֶׁר הֶעֱבִיר מֵהָמָן וַיִּתְּנָהּ לְמָרְדְּכָי
וַתָּשֶׂם אֶסְתֵּר אֶת־מָרְדְּכַי עַל־בֵּית הָמָן:
3 וַתּוֹסֶף אֶסְתֵּר וַתְּדַבֵּר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַתִּפֹּל לִפְנֵי
רַגְלָיו וַתֵּבְךְּ וַתִּתְחַנֶּן־לוֹ לְהַעֲבִיר אֶת־רָעַת הָמָן הָאֲגָגִי
4 וְאֶת מַחְשַׁבְתּוֹ אֲשֶׁר חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים: וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ
לְאֶסְתֵּר אֶת שַׁרְבִּט הַזָּהָב וַתָּקָם אֶסְתֵּר וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי
5 הַמֶּלֶךְ: וַתֹּאמֶר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־מָצְאָתִי חֵן
לְפָנָיו וְכָשֵׁר הַדָּבָר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְטוֹבָה אֲנִי בְּעֵינָיו
יִכָּתֵב לְהָשִׁיב אֶת־הַסְּפָרִים מַחְשֶׁבֶת הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא
הָאֲגָגִי אֲשֶׁר כָּתַב לְאַבֵּד אֶת־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־
6 מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ: כִּי אֵיכָכָה אוּכַל וְרָאִיתִי בָּרָעָה אֲשֶׁר
יִמְצָא אֶת־עַמִּי וְאֵיכָכָה אוּכַל וְרָאִיתִי בְּאֲבַדַּן מוֹלַדְתִּי:
7 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְאֶסְתֵּר
הַמַּלְכָּה וּלְמָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי הִנֵּה בֵּית־הָמָן נָתַתִּי לְאֶסְתֵּר
וְאֹתוֹ תָלוּ עַל־הָעֵץ עַל אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ בִּיהוּדִים:
8 וְאַתֶּם כִּתְבוּ עַל־הַיְּהוּדִים כַּטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ
וְחִתְמוּ בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ כִּי־כְתָב אֲשֶׁר־נִכְתָּב בְּשֵׁם־
9 הַמֶּלֶךְ וְנַחְתּוֹם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ אֵין לְהָשִׁיב: וַיִּקָּרְאוּ
סְפָרֵי־הַמֶּלֶךְ בָּעֵת־הַהִיא בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי הוּא־חֹדֶשׁ
סִיוָן בִּשְׁלוֹשָׁה וְעֶשְׂרִים בּוֹ וַיִּכָּתֵב כְּכָל־אֲשֶׁר־צִוָּה
מרדכי

ח. 1 v. ס״א נתן קדמא. 1 v. חַיְזוּרִים כתיב, הַיְּהוּדִים קרי. 3 v. ס״א להעביר וכן ר״ב, ר״ג וחר״ה. 4 v. כן למערכאי, למרנחאי שרבים מלא וכן ר״א ור״ב. 5 v. ס״א את״פלי וכן תר״ וח״ם. 6 v. כן בנציא בספרים כ״י, ר״ג, חר״ה, ר״ב, ר״ד ודפ״ו. 6 v. סביר תִּמְצָא. בס״א תִּמְצֶא כתיב וקרי. 7 v. כן למערכאי, למרנחאי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מלא וכן בר״א, ר״ב, חר״ה, ר״ב ור״ד. 7 v. בַּיְּהוּדִים כתיב, בַּיְּהוּדִים קרי. 8 v. כן ברוב ספרים כ״י, חר״ה ודפ״ו, ס״א כִּי ובלא מקף וכן ר״ב, ר״ג, ר״ב ור״ד. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ג, ר״ב, ר״ד ודפ״ו, ס״א בְּעֶת הַהִיא כתיב וכן ר״ב חר״ה.

8 On that day did the king Ahasuerus give the house of Haman the Jews' enemy unto Esther the queen. And Mordecai came before the king; for Esther had told what he was unto her.
2 And the king took off his ring, which he had taken from Haman, and gave it unto Mordecai. And Esther set Mordecai over the house of Haman.
3 And Esther spake yet again before the king, and fell down at his feet, and besought him with tears to put away the mischief of Haman the Agagite, and his device that he had devised against the Jews.
4 Then the king held out the golden sceptre toward Esther. So Esther arose, and stood before the king,
5 And said, If it please the king, and if I have found favour in his sight, and the thing seem right before the king, and I be pleasing in his eyes, let it be written to reverse the letters devised by Haman the son of Hammedatha the Agagite, which he wrote to destroy the Jews which are in all the king's provinces:
6 For how can I endure to see the evil that shall come unto my people? or how can I endure to see the destruction of my kindred?
7 Then the king Ahasuerus said unto Esther the queen and to Mordecai the Jew, Behold, I have given Esther the house of Haman, and him they have hanged upon the gallows, because he laid
8 his hand upon the Jews. Write ye also for the Jews, as it liketh you, in the king's name, and seal it with the king's ring: for the writing which is written in the king's name, and sealed
9 with the king's ring, may no man reverse. Then were the king's scribes called at that time in the third month, that is, the month Sivan, on the three and twentieth day thereof; and it was written according to all that

מָרְדְּכַי אֶל־הַיְּהוּדִים וְאֶל הָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים־וְהַפַּחוֹת
וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת אֲשֶׁר | מֵהֹדּוּ וְעַד־כּוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים
וּמְאָה מְדִינָה מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְעַם וָעָם כִּלְשֹׁנוֹ
וְאֶל־הַיְּהוּדִים כִּכְתָבָם וְכִלְשׁוֹנָם: וַיִּכְתֹּב בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ 10
אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וַיַּחְתֹּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח סְפָרִים בְּיַד
הָרָצִים בַּסּוּסִים רֹכְבֵי הָרֶכֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָנִים בְּנֵי
הָרַמָּכִים: אֲשֶׁר | נָתַן הַמֶּלֶךְ לַיְּהוּדִים אֲשֶׁר | בְּכָל־עִיר 11
וְעִיר לְהִקָּהֵל וְלַעֲמֹד עַל־נַפְשָׁם לְהַשְׁמִיד וְלַהֲרֹג
וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־חֵיל עַם וּמְדִינָה הַצָּרִים אֹתָם טַף וְנָשִׁים
וְשָׁלָל לָבוֹז: בְּיוֹם אֶחָד בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ 12
בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר:
פִּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב לְהִנָּתֵן דָּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה נָגְלוּי 13
לְכָל־הָעַמִּים וְלִהְיוֹת הַיְּהוּדִים עֲתִדִים לַיּוֹם הַזֶּה
לְהִנָּקֵם מֵאֹיְבֵיהֶם: הָרָצִים רֹכְבֵי הָרֶכֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָנִים 14
יָצְאוּ מְבֹהָלִים וְדְחוּפִים בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנָה
בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה: וּמָרְדְּכַי יָצָא | 15
מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וְחוּר וַעֲטֶרֶת
זָהָב גְּדוֹלָה וְתַכְרִיךְ בּוּץ וְאַרְגָּמָן וְהָעִיר שׁוּשָׁן צָהֲלָה
וְשָׂמֵחָה: לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְשָׂשֹׂן וִיקָר: ס 16
וּבְכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה וּבְכָל־עִיר וָעִיר מְקוֹם אֲשֶׁר 17
דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ שִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן לַיְּהוּדִים מִשְׁתֶּה
וְיוֹם טוֹב וְרַבִּים מֵעַמֵּי הָאָרֶץ מִתְיַהֲדִים כִּי־נָפַל פַּחַד־
ט הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם: וּבִשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר
בִּשְׁלוֹשָׁה

9 v. כן כרוב ספרים כ״ו, ד״ב, ד״ד ד״ם, ס״א ואל״ במקף תלא נגינה וכן ר״ב, ד״נ וחד״ה. 9 v. כן כ״א, ב״נ האחשורושנים וכלא מקף וכן בר״ב, ד״נ, חד״ה, ד״ב ד״ד. 10 v. כן לסערכאי, לסדנחאי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מלא וכן בר״א, ד״נ, חד״ה, ד״ב ד״ד. 11 v. ס״א אשר בכל־עיר וכן דמ״ו. 11 v. כן כ״א, כ״נ להקהל בלא נעיא. 11 v. כן כרוב ספרים כ״ו, ד״א, ד״ב, ד״ג, חד״ה, ד״א, ד״ב ד״ד, ס״א לְהַרֹּג וכן דפ״ו. 13 v. הַיְּהוּדִים כתיב, הַיְּהוּדִים קרי. 13 v. עֲתִדִים כתיב, עֲתִידִים קרי.

Mordecai commanded unto the Jews, and to the lieutenants, and the deputies and rulers of the provinces which are from India unto Ethiopia, an hundred twenty and seven provinces, unto every province according to the writing thereof, and unto every people after their language, and to the Jews according to their writing, and according to their language.

10 And he wrote in the king Ahasuerus' name, and sealed it with the king's ring, and sent letters by posts on horseback, and riders on mules, camels, and young dromedaries:

11 Wherein the king granted the Jews which were in every city to gather themselves together, and to stand for their life, to destroy, to slay, and to cause to perish, all the power of the people and province that would assault them, both little ones and women, and to take the spoil of them for a prey,

12 Upon one day in all the provinces of king Ahasuerus, namely, upon the thirteenth day of the twelfth month, which is the month Adar.

13 The copy of the writing for a commandment to be given in every province was published unto all people, and that the Jews should be ready against that day to avenge themselves on their enemies.

14 So the posts that rode upon mules and camels went out, being hastened and pressed

15 on by the king's commandment. And the decree was given at Shushan the palace. And Mordecai went out from the presence of the king in royal apparel of blue and white, and with a great crown of gold, and with a garment of fine linen and purple: and the city of Shushan

17 rejoiced and was glad. The Jews had light, and gladness, and joy, and honour. And in every province, and in every city, whithersoever the king's commandment and his decree came, the Jews had joy and gladness, a feast and a good day. And many of the people of the land became Jews; for the fear of the Jews fell upon them.

9 Now in the twelfth month, that is, the month Adar,

on the thirteenth day of the same, when the king's commandment and his decree drew near to be put in execution, in the day that the enemies of the Jews hoped to have power over them, (though it was turned to the contrary, that the Jews had rule over them that hated them;)

2 The Jews gathered themselves together in their cities throughout all the provinces of the king Ahasuerus, to lay hand on such as sought their hurt: and no man could withstand them; for the fear of them fell upon all people.

3 And all the rulers of the provinces, and the lieutenants, and the deputies, and officers of the king, helped the Jews; because the fear of Mordecai fell upon them.

4 For Mordecai was great in the king's house, and his fame went out throughout all the provinces: for this man Mordecai waxed greater and greater.

5 Thus the Jews smote all their enemies with the stroke of the sword, and slaughter, and destruction, and did what they would unto those that hated them.

6 And in Shushan the palace the Jews slew and destroyed five hundred men.

7 And Parshandatha, and Dalphon, and Aspatha,

8 And Poratha, and Adalia, and Aridatha,

9 And Parmashta, and Arisai, and Aridai, and Vajezatha,

10 The ten sons of Haman the son of Hammedatha, the

בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ אֲשֶׁר הִגִּיעַ דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ
לְהֵעָשׂוֹת בַּיּוֹם אֲשֶׁר שִׂבְּרוּ אֹיְבֵי הַיְּהוּדִים לִשְׁלוֹט
בָּהֶם וְנַהֲפוֹךְ הוּא אֲשֶׁר יִשְׁלְטוּ הַיְּהוּדִים הֵמָּה
2 בְּשֹׂנְאֵיהֶם: נִקָּהֲלוּ הַיְּהוּדִים בְּעָרֵיהֶם בְּכָל־מְדִינוֹת
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לִשְׁלֹחַ יָד בִּמְבַקְשֵׁי רָעָתָם וְאִישׁ
לֹא־עָמַד לִפְנֵיהֶם כִּי־נָפַל פַּחְדָּם עַל־כָּל־הָעַמִּים:
3 וְכָל־שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת וְהָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים וְהַפַּחוֹת וְעֹשֵׂי
הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ מְנַשְּׂאִים אֶת־הַיְּהוּדִים כִּי־נָפַל
4 פַּחַד־מָרְדֳּכַי עֲלֵיהֶם: כִּי־גָדוֹל מָרְדֳּכַי בְּבֵית הַמֶּלֶךְ
וְשָׁמְעוֹ הוֹלֵךְ בְּכָל־הַמְּדִינוֹת כִּי־הָאִישׁ מָרְדֳּכַי הוֹלֵךְ
5 וְגָדוֹל: וַיַּכּוּ הַיְּהוּדִים בְּכָל־אֹיְבֵיהֶם מַכַּת־חֶרֶב וְהֶרֶג
6 וְאֹבְדָן וַיַּעֲשׂוּ בְּשֹׂנְאֵיהֶם כִּרְצוֹנָם: וּבְשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ
הַיְּהוּדִים וְאַבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת

7 אִישׁ: וְאֶת
פַּרְשַׁנְדָּתָא וְאֶת
דַּלְפוֹן וְאֶת
8 אַסְפָּתָא: וְאֶת
פּוֹרָתָא וְאֶת
אֲדַלְיָא וְאֶת
9 אֲרִידָתָא: וְאֶת
פַּרְמַשְׁתָּא וְאֶת
אֲרִיסַי וְאֶת
אֲרִידַי וְאֶת
10 וַיְזָתָא: עֲשֶׂרֶת

בְּנֵי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא צֹרֵר הַיְּהוּדִים הָרָגוּ וּבַבִּזָּה לֹא
11 שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם: בַּיּוֹם הַהוּא בָּא מִסְפַּר הַהֲרוּגִים
בשושן

ט. 2 v. כן בחללי וכן ברוב ספרים כי"ו, ר"ב, ר"ג, ר"א, ד"ר תי"ד, במתה בְּנַפְשָׁם וכן ר"א, חרה, ר"ב והס"ו. 7 v. ת' זעירא. 9 v. ש' ות' זעירא. 9 v. ו' אריכא. 9 v. ז' זעירא.

in Shushan the palace was brought before the king.

12 And the king said unto Esther the queen, The Jews have slain and destroyed five hundred men in Shushan the palace, and the ten sons of Haman; what have they done in the rest of the king's provinces? now what is thy petition? and it shall be granted thee: or what is thy request further? and it shall be done.

13 Then said Esther, If it please the king, let it be granted to the Jews which are in Shushan to do to morrow also according unto this day's decree, and let Haman's ten sons be hanged upon the gallows.

14 And the king commanded it so to be done: and the decree was given at Shushan; and they hanged Haman's ten sons.

15 For the Jews that were in Shushan gathered themselves together on the fourteenth day also of the month Adar, and slew three hundred men at Shushan; but on the prey they laid not their hand.

16 But the other Jews that were in the king's provinces gathered themselves together, and stood for their lives, and had rest from their enemies, and slew of their foes seventy and five thousand, but they laid not their hands on the prey,

17 On the thirteenth day of the month Adar; and on the fourteenth day of the same rested they, and made it a day of feasting and gladness.

18 But the Jews that were at Shushan assembled together on the thirteenth day thereof; and on the fourteenth thereof: and on the fifteenth day of the same they rested, and made it a day of

19 feasting and gladness. Therefore the Jews of the villages, that dwelt in the unwalled towns, made the fourteenth day of the month Adar a day of gladness and feasting, and a good day,

20 and of sending portions one to another. And Mordecai wrote these things, and sent letters

21 unto all the Jews that were in all the provinces of the king Ahasuerus, both nigh and far, To stablish this among them, that they should keep the fourteenth day of the month Adar, and

22 the fifteenth day of the same, yearly, As the days wherein

12 בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר
הַמַּלְכָּה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאַבֵּד חֲמֵשׁ
מֵאוֹת אִישׁ וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן בְּשְׁאָר מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ
מֶה עָשׂוּ וּמַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֶן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עוֹד
13 וְתֵעָשׂ׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִנָּתֵן גַּם־
מָחָר לַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן לַעֲשׂוֹת כְּדָת הַיּוֹם וְאֶת
14 עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן יִתְלוּ עַל־הָעֵץ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהֵעָשׂוֹת
כֵּן וַתִּנָּתֶן דָּת בְּשׁוּשָׁן וְאֶת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן תָּלוּ׃
15 וַיִּקָּהֲלוּ הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן גַּם בְּיוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר
לְחֹדֶשׁ אֲדָר וַיַּהַרְגוּ בְשׁוּשָׁן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ וּבַבִּזָּה
16 לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם׃ וּשְׁאָר הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בִּמְדִינוֹת
הַמֶּלֶךְ נִקְהֲלוּ וְעָמַד עַל־נַפְשָׁם וְנוֹחַ מֵאֹיְבֵיהֶם וְהָרוֹג
בְּשׂנְאֵיהֶם חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים אָלֶף וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ
17 אֶת־יָדָם׃ בְּיוֹם־שְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְנוֹחַ
בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְעָשָׂה אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃
18 וְהַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן נִקְהֲלוּ בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר בּוֹ
וּבְאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְנוֹחַ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ וְעָשָׂה אֹתוֹ
19 יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃ עַל־כֵּן הַיְּהוּדִים הַפְּרָזִים הַיֹּשְׁבִים
בְּעָרֵי הַפְּרָזוֹת עֹשִׂים אֶת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ
אֲדָר שִׂמְחָה וּמִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב וּמִשְׁלֹחַ מָנוֹת אִישׁ
20 לְרֵעֵהוּ׃ וַיִּכְתֹּב מָרְדֳּכַי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁלַח
סְפָרִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ
21 אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַקְּרוֹבִים וְהָרְחוֹקִים׃ לְקַיֵּם עֲלֵיהֶם לִהְיוֹת
עֹשִׂים אֶת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְאֶת יוֹם־
22 חֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה׃ כַּיָּמִים אֲשֶׁר־נָחוּ
בָהֶם

---

15 v. הַיְּהוּדִים כתיב, הַיְּהוּדִים קרי. 15 v. ס"א ביום קדמא ובן די"ב ודי"ר. 16 v. נ"ל לְהַנְקִם: עיין לעיל ח' י"ג. 17, 18 vv. וְנָעֲשׂוּ קרי. 18 v. וְהַיְּהוּדִים כתיב, וְהַיְּהוּדִים קרי. 19 v. הַפְּרוּזִים או הַפְּרִזִּים כתיב, הַפְּרָזִים קרי. 19 v. ס"א ומְשַׁלּוֹחַ ונמסר עליו מלא וכן בר"א.

בָּהֶם הַיְּהוּדִים מֵאוֹיְבֵיהֶם וְהַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר נֶהְפַּךְ לָהֶם
מְיָגוֹן לְשִׂמְחָה וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יְמֵי
מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה וּמִשְׁלֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת
23 לָאֶבְיוֹנִים: וְקִבֵּל הַיְּהוּדִים אֵת אֲשֶׁר־הֵחֵלּוּ לַעֲשׂוֹת וְאֵת
24 אֲשֶׁר־כָּתַב מָרְדֳּכַי אֲלֵיהֶם: כִּי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי
צֹרֵר כָּל־הַיְּהוּדִים חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים לְאַבְּדָם וְהִפִּל
25 פּוּר הוּא הַגּוֹרָל לְהֻמָּם וּלְאַבְּדָם: וּבְבֹאָהּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
אָמַר עִם־הַסֵּפֶר יָשׁוּב מַחְשַׁבְתּוֹ הָרָעָה אֲשֶׁר־חָשַׁב
עַל־הַיְּהוּדִים עַל־רֹאשׁוֹ וְתָלוּ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל־הָעֵץ:
26 עַל־כֵּן קָרְאוּ לַיָּמִים הָאֵלֶּה פּוּרִים עַל־שֵׁם הַפּוּר עַל־כֵּן
עַל־כָּל־דִּבְרֵי הָאִגֶּרֶת הַזֹּאת וּמָה־רָאוּ עַל־כָּכָה וּמָה
27 הִגִּיעַ אֲלֵיהֶם: קִיְּמוּ וְקִבְּלוּ הַיְּהוּדִים [עֲלֵיהֶם] וְעַל־זַרְעָם
וְעַל כָּל־הַנִּלְוִים עֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲבוֹר לִהְיוֹת עֹשִׂים אֶת־
שְׁנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּה כִּכְתָבָם וְכִזְמַנָּם בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה:
28 וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר מִשְׁפָּחָה
וּמִשְׁפָּחָה מְדִינָה וּמְדִינָה וְעִיר וָעִיר וִימֵי הַפּוּרִים
הָאֵלֶּה לֹא יַעַבְרוּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים וְזִכְרָם לֹא־יָסוּף
מִזַּרְעָם:
29 וַתִּכְתֹּב אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בַּת־אֲבִיחַיִל וּמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי
אֶת־כָּל־תֹּקֶף לְקַיֵּם אֵת אִגֶּרֶת הַפֻּרִים הַזֹּאת הַשֵּׁנִית:
30 וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים אֶל־שֵׁבַע וְעֶשְׂרִים
וּמְאָה מְדִינָה מַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ דִּבְרֵי שָׁלוֹם וֶאֱמֶת:
31 לְקַיֵּם אֶת־יְמֵי הַפֻּרִים הָאֵלֶּה בִּזְמַנֵּיהֶם כַּאֲשֶׁר קִיַּם
עליהם

---

v. 22 כן כרוב ספרים כ"י, ד"א. ר"ב, ר"נ, חר"ה, ריא"ו, דיי"ב ודי"ר, ס"א וכשלוח ונכסר עליו דין מלא כן כדס"ו. 23 .v ס"א וקבלו וכן חר, ת"ע. ת"ס ות"ר: עיין לקמן פסוק כ"ז. 23 .v ס"א עליהם. 24 .v ס"א והפיל מלא וכן ד"א ודי"א. 25 .v כן למעיינאי, למרנחאי וכבאה רפו. 27 .v וקבל כתיב, וקבלו קרי. בס"א וקבלו כתיב וקרי וכן ר"א, חר, ת"ע, ת"ס ות"ר. 29 .v ת' רכתי. ס"א ת' זעיר"א. 29 .v ס"א את־ בסקף וכ"ז נגינה וכן ר"ב, ר"נ, די"ב ודי"ר.

the Jews rested from their enemies, and the month which was turned unto them from sorrow to joy, and from mourning into a good day: that they should make them days of feasting and joy, and of sending portions one to another, and gifts to the poor.

23 And the Jews undertook to do as they had begun, and as Mordecai had written unto them;

24 Because Haman the son of Hammedatha, the Agagite, the enemy of all the Jews, had devised against the Jews to destroy them, and had cast Pur, that is, the lot, to consume them, and to destroy them;

25 But when Esther came before the king, he commanded by letters that his wicked device, which he devised against the Jews, should return upon his own head, and that he and his sons should be hanged on the gallows.

26 Wherefore they called these days Purim after the name of Pur. Therefore for all the words of this letter, and of that which they had seen concerning this matter, and which had come unto them,

27 The Jews ordained, and took upon them, and upon their seed, and upon all such as joined themselves unto them, so as it should not fail, that they would keep these two days according to their writing, and according to their appointed time every year;

28 And that these days should be remembered and kept throughout every generation, every family, every province, and every city; and that these days of Purim should not fail from among the Jews, nor the memorial of them perish from their seed.

29 Then Esther the queen, the daughter of Abihail, and Mordecai the Jew, wrote with all authority, to confirm this second letter of Purim.

30 And he sent the letters unto all the Jews, to the hundred twenty and seven provinces of the kingdom of Ahasuerus, with words of peace and truth,

31 To confirm these days of Purim in their times appointed, according

עֲלֵיהֶם מָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי וְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְכַאֲשֶׁר קִיְּמוּ
32 עַל־נַפְשָׁם וְעַל־זַרְעָם דִּבְרֵי הַצּוֹמוֹת וְזַעֲקָתָם: וּמַאֲמַר
אֶסְתֵּר קִיַּם דִּבְרֵי הַפֻּרִים הָאֵלֶּה וְנִכְתָּב בַּסֵּפֶר:

י וַיָּשֶׂם הַמֶּלֶךְ אחשורש ׀ מַס עַל־
2 הָאָרֶץ וְאִיֵּי הַיָּם: וְכָל־מַעֲשֵׂה תָקְפּוֹ וּגְבוּרָתוֹ וּפָרָשַׁת
גְּדֻלַּת מָרְדְּכַי אֲשֶׁר גִּדְלוֹ הַמֶּלֶךְ הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים
3 עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי מָדַי וּפָרָס: כִּי ׀ מָרְדְּכַי
הַיְּהוּדִי מִשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וְנָדוֹל לַיְּהוּדִים
וְרָצוּי לְרֹב אֶחָיו דֹּרֵשׁ טוֹב לְעַמּוֹ וְדֹבֵר שָׁלוֹם לְכָל־
זַרְעוֹ:

י. 1 v. לסערבאי אֲחַשְׁרֹשׁ כתיב, אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ קרי. למרנתאי אֲהַשְׁוֵרוֹשׁ כתיב וקרי וכן בד״א ר״ב וז״א. 3 v. ס״א לרוב סלא וכן תד״ה, ד״ב, ד״ד תס״ו.

סכום פסוקי דמגלת אסתר מאה ששים ושבעה. וסמן פנואל. והציו והעץ אסתר ואאסר [Esther V 7]. וסדריו חמשה. ופסקתותיו חמשה עשר.

---

as Mordecai the Jew and Esther the queen had enjoined them, and as they had decreed for themselves and for their seed, the matters of the fastings and their cry.

32 And the decree of Esther confirmed these matters of Purim; and it was written in the book.

0 And the king Ahasuerus laid a tribute upon the land, and upon the isles of the sea.

2 And all the acts of his power and of his might, and the declaration of the greatness of Mordecai, whereunto the king advanced him, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Media and Persia?

3 For Mordecai the Jew was next unto king Ahasuerus, and great among the Jews, and accepted of the multitude of his brethren, seeking the wealth of his people, and speaking peace to all his seed.

THE BOOK OF DANIEL

דניאל

א בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה בָּא נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיָּצַר עָלֶיהָ׃ 2 וַיִּתֵּן אֲדֹנָי בְּיָדוֹ אֶת־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּמִקְצָת כְּלֵי בֵית־ הָאֱלֹהִים וַיְבִיאֵם אֶרֶץ־שִׁנְעָר בֵּית אֱלֹהָיו וְאֶת־הַכֵּלִים 3 הֵבִיא בֵּית אוֹצַר אֱלֹהָיו׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאַשְׁפְּנַז רַב סָרִיסָיו לְהָבִיא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִזֶּרַע הַמְלוּכָה וּמִן 4 הַפַּרְתֳּמִים׃ יְלָדִים אֲשֶׁר אֵין־בָּהֶם כָּל־מאוּם וְטוֹבֵי מַרְאֶה וּמַשְׂכִּלִים בְּכָל־חָכְמָה וְיֹדְעֵי דַעַת וּמְבִינֵי מַדָּע וַאֲשֶׁר כֹּחַ בָּהֶם לַעֲמֹד בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ וְלִלַמְּדָם סֵפֶר 5 וּלְשׁוֹן כַּשְׂדִּים׃ וַיְמַן לָהֶם הַמֶּלֶךְ דִּבַּרְיוֹם בְּיוֹמוֹ מִפַּתְבַּג הַמֶּלֶךְ וּמִיֵּין מִשְׁתָּיו וּלְגַדְּלָם שָׁנִים שָׁלוֹשׁ 6 וּמִקְצָתָם יַעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי בָהֶם מִבְּנֵי יְהוּדָה 7 דָּנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה׃ וַיָּשֶׂם לָהֶם שַׂר הַסָּרִיסִים שֵׁמוֹת וַיָּשֶׂם לְדָנִיֵּאל בַּלְטְשַׁאצַּר וְלַחֲנַנְיָה שַׁדְרַךְ וּלְמִישָׁאֵל מֵישַׁךְ וְלַעֲזַרְיָה עַבְדְּנְגוֹ׃ 8 וַיָּשֶׂם דָּנִיֵּאל עַל־לִבּוֹ אֲשֶׁר לֹא־יִתְגָּאַל בְּפַתְבַּג הַמֶּלֶךְ וּבְיֵין מִשְׁתָּיו

א, 1 v. סא נְבוּכַדְנֶאצַּר כ׳ סלין וכן ד״כ, ד״ג, ד״י, ד״ל ודיד״, ובסא נְבוּכַדְרֶאצַּר. 2 v. סא ומִקְצָת פתח וכן ד״ו, ד״י, ד״ל ודיד״. 3 v. סא סָרָיו וכן ד״כ, ד״ג, ד״ו, ד״י, ד״ל ודיד״. 4 v. סא אשר, וסא אשר כסקף וכן ד״כ ודו״. 4 v. סאום כתיב, סום קרי, כסא סאום כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, ד״ג ודי, ובסא סום כתיב וקרי. 4 v. סא וּמַשְׂכִּילִים סלא וכן ד״א, ד״כ, ד״ב, ד״ג, ד״י, ד״ל ודיד״. 4 v. כן בא, בג בלמדם בלא נעיא. 5, 8 vv. כן בורוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״י, ד״א, ד״כ ודיד״, בחללי מַפַּתְבַּג, בַּפַּתְבַּג סלח חרא וכן דמ״ו. 6 v. סכיר וַיְחִיו.

1 In the third year of the reign of Jehoiakim king of Judah came Nebuchadnezzar king of Babylon unto Jerusalem, and besieged it.

2 And the LORD gave Jehoiakim king of Judah into his hand, with part of the vessels of the house of God: which he carried into the land of Shinar to the house of his god; and he brought the vessels into the treasure house of his god.

3 And the king spake unto Ashpenaz the master of his eunuchs, that he should bring certain of the children of Israel, and of the king's seed, and of the princes;

4 Children in whom was no blemish, but well favoured, and skilful in all wisdom, and cunning in knowledge, and understanding science, and such as had ability in them to stand in the king's palace, and whom they might teach the learning and the tongue of the Chaldeans.

5 And the king appointed them a daily provision of the king's meat, and of the wine which he drank: so nourishing them three years, that at the end thereof they might stand before the king.

6 Now among these were of the children of Judah, Daniel, Hananiah, Mishael, and Azariah:

7 Unto whom the prince of the eunuchs gave names: for he gave unto Daniel the name of Belteshazzar; and to

8 Hananiah, of Shadrach; and to Mishael, of Meshach; and to Azariah, of Abed-nego. But Daniel purposed in his heart that he would not defile himself with the portion of the king's meat, nor with the wine

משתו ויבקש משר הסריסים אשר לא יתנאל׃
9 ויתן האלהים את־דניאל לחסד ולרחמים לפני שר
10 הסריסים׃ ויאמר שר הסריסים לדניאל ירא אני את־
אדני המלך אשר מנה את־מאכלכם ואת־משתיכם
אשר למה יראה את־פניכם זעפים מן־הילדים אשר
11 כגילכם וחייבתם את־ראשי למלך׃ ויאמר דניאל אל
המלצר אשר מנה שר הסריסים על־דניאל חנניה
12 מישאל ועזריה׃ נסנא את־עבדיך ימים עשרה ויתנו
13 לנו מן־הזרעים ונאכלה ומים ונשתה׃ וייראו לפניך
מראינו ומראה הילדים האכלים את פתבג המלך
14 וכאשר תראה עשה עם־עבדיך׃ וישמע להם לדבר
15 הזה וינסם ימים עשרה׃ ומלקצת ימים עשרה נראה
מראיהם טוב ובריאי בשר מן־כל־הילדים האכלים
16 את פתבג המלך׃ ויהי המלצר נשא את־פתבגם ויין
17 משתיהם ונתן להם זרעונים׃ והילדים האלה ארבעתם
נתן להם האלהים מדע והשכל בכל־ספר וחכמה
18 ודניאל הבין בכל־חזון וחלמות׃ ולמלקצת הימים
אשר־אמר המלך להביאם ויביאם שר הסריסים
19 לפני נבכדנצר׃ וידבר אתם המלך ולא נמצא מכלם
כדניאל חנניה מישאל ועזריה ויעמדו לפני המלך׃
20 וכל דבר חכמת־בינה אשר־בקש מהם המלך
וימצאם עשר ידות על כל־החרטמים האשפים אשר
21 בכל־מלכותו׃ ויהי דניאל עד־שנת אחת לכורש
המלך

which he drank: therefore he requested of the prince of the eunuchs that he might not defile himself.

9 Now God had brought Daniel into favour and tender love with the prince of the eunuchs.

10 And the prince of the eunuchs said unto Daniel, I fear my lord the king, who hath appointed your meat and your drink: for why should he see your faces worse liking than the children which are of your sort? then shall ye make me endanger my head to the king.

11 Then said Daniel to Melzar, whom the prince of the eunuchs had set over Daniel, Hananiah, Mishael, and Azariah,

12 Prove thy servants, I beseech thee, ten days; and let them give us pulse to eat, and water to drink.

13 Then let our countenances be looked upon before thee, and the countenance of the children that eat of the portion of the king's meat: and as thou seest, deal with thy servants.

14 So he consented to them in this matter, and proved them ten days.

15 And at the end of ten days their countenances appeared fairer and fatter in flesh than all the children which did eat the portion of the king's meat.

16 Thus Melzar took away the portion of their meat, and the wine that they should drink; and gave them pulse.

17 As for these four children, God gave them knowledge and skill in all learning and wisdom: and Daniel had understanding in all visions and dreams.

18 Now at the end of the days that the king had said he should bring them in, then the prince of

19 the eunuchs brought them in before Nebuchadnezzar. And the king communed with them; and among them all was found none like Daniel, Hananiah, Mishael, and Azariah: therefore

20 stood they before the king. And in all matters of wisdom and understanding, that the king enquired of them, he found them ten times better than all the magicians and astrologers that

21 were in all his realm. And Daniel continued even unto the first year of king Cyrus.

10 v. כן ברוב ספרים כ״ו, ר״ב, ר״ן, ד״י ורי״ד, ס״א גְּזִילְכֶם מלא וכן ר״א, ר״ג, ד״י. ר״ב ורס״ו. vv. 13, 15, 16 בהללי פְּתַבָּג, פְּתַבָּגָם סלה חדא. 16 v. ס״א פת בגם ובלא סקף וכן ר״ב, ר״ן, ר״ס, ד״י ורי״ד. 18 vv. 15, ס״א ומקצת ולְמִקְצַת פתח וכן ר״ב, ד״ג, ר״ן, ד״י, ד״י ורי״ד. 18 v. ס״א נבוכדנצר מלא ו׳ וכן ר״א, וס״א נְבְכַדְנֶאצַּר סלא א׳ וכן ד״א, וס״א נְבְכַדְנֶצַּר כ׳ מלין וכן ד״ן, ד״ב ורי״ד, או נְבְכַדְנֶצַּר וכן ד״ב ורי״. 20 v. ע״ל חָכְמָה וּבִינָה בן ת״ע. 20 v. ס״א וְהָאַשָּׁפִים וכן ת״ע, ת״ס ות״ר.

ב וּבִשְׁנַת שְׁתַּיִם לְמַלְכוּת
נְבֻכַדְנֶצַּר חָלַם נְבֻכַדְנֶצַּר חֲלֹמוֹת וַתִּתְפָּעֶם רוּחוֹ וּשְׁנָתוֹ
2 נֶהְיְתָה עָלָיו: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לִקְרֹא לַחַרְטֻמִּם וְלָאַשָּׁפִים
וְלַמְכַשְּׁפִים וְלַכַּשְׂדִּים לְהַגִּיד לַמֶּלֶךְ חֲלֹמוֹתָיו וַיָּבֹאוּ
3 וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר לָהֶם הַמֶּלֶךְ חֲלוֹם חָלַמְתִּי
4 וַתִּפָּעֶם רוּחִי לָדַעַת אֶת־הַחֲלוֹם: וַיְדַבְּרוּ הַכַּשְׂדִּים
לַמֶּלֶךְ אֲרָמִית מַלְכָּא לָעָלְמִין חֱיִי אֱמַר חֶלְמָא לְעַבְדָּיִךְ
5 וּפִשְׁרָא נְחַוֵּא: עָנָה מַלְכָּא וְאָמַר לְכַשְׂדָּיֵא מִלְּתָה
מְנִי אָזְדָּא הֵן לָא תְהוֹדְעוּנַנִי חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ הַדְמִין
6 תִּתְעַבְּדוּן וּבָתֵּיכוֹן נְוָלִי יִתְשָׂמוּן: וְהֵן חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ
תְּהַחְוֹן מַתְנָן וּנְבִזְבָּה וִיקָר שַׂגִּיא תְּקַבְּלוּן מִן־קֳדָמָי
7 לָהֵן חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ הַחֲוֹנִי: עָנוּ תִנְיָנוּת וְאָמְרִין מַלְכָּא
8 חֶלְמָא יֵאמַר לְעַבְדּוֹהִי וּפִשְׁרֵהּ נְהַחֲוֵה: עָנָה מַלְכָּא
וְאָמַר מִן־יַצִּיב יָדַע אֲנָה דִּי עִדָּנָא אַנְתּוּן זָבְנִין כְּל־
9 קֳבֵל דִּי חֲזֵיתוּן דִּי־אַזְדָּא מְנִי מִלְּתָא: דִּי הֵן־חֶלְמָא
לָא תְהוֹדְעֻנַנִי חֲדָה־הִיא דָתְכוֹן וּמִלָּה כִּדְבָה וּשְׁחִיתָה
הוֹמְנְתוּן לְמֵאמַר קָדָמַי עַד דִּי עִדָּנָא יִשְׁתַּנֵּא לְהֵן
10 חֶלְמָא אֱמָרוּ לִי וְאֶנְדַּע דִּי פִשְׁרֵהּ תְּהַחֲוֹנַנִי: עָנוּ כַשְׂדָּיֵא
קֳדָם־

ב. 1 v. ס״א נְבוּכַדְנֶאצַּר מלא א׳ וכן די״א, וס״א נְבוּכַדְנֶצַּר ב׳ מלין וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו ה״י, או נְבֻכַדְנֶצַּר וכן ד״י־ב ורי״ד. 4 v. כן ב״א, ב״נ יְדַבְּרוּ נְעִיא. 4 v. לְעַבְדָךְ כתיב, לְעַבְדָּךְ קרי. 4 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ד״ו, ר״י, די״א, די״ב, די״ד ודב״ו, ס״א נַחֲוֵה או נַחֲוֶה וכן ר״נ. 5 v. לְכַשְׂדָּיֵא כתיב, לְכַשְׂדָּאֵי קרי. 5 v. ס״א מִלְּתָא וכן ד״א, ר״ב, ד״ג, ד״ו, ר״י, די״א, די״ב הי״ד. 6 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ר״ב, ד״ג, ר״ו, ר״ם, ר״י, די״א, די״ב, די״ד ודס״ו וכן בפסוק ח׳, ס״א אֶזְדָּא. 6 v. ס״א לְהֵן וכן ר״ב, ד״ג, ר״ו, ד״י, די״ב, די״ד ודס״ו. 7 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ו, ד״ם, די״א, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א נהחוה סגול תחת ה״א, ר״ב, ד״ג ור״י, וס״א נְחַחֲוֵא. 8 v. ס״א אֲנָא וכן ד״א, ר״ב, ד״ג, ד״ו, ר״י, די״ב, די״ד ודס״ו. 8 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ר״ב, ד״ג, ר״ן, ר״ם, ר״י, די״א, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א אֶזְדָּא קמץ: עיין לעיל פסוק ה׳. 9 v. כן במקף ובלא מגינה בספרים כ״י, ר״ב, ד״ג, ד״ו, ר״י, די״ב, די״ד ודס״ו. 9 v. כן במקף ובלא מגינה בספרים כ״י, ר״ב, ד״ג, ד״ו, ר״י, די״ב, די״ד ודס״ו. 9 v. הִזְמִנְתּוּן או חֲזַמְנְתּוּן בתיב, הִזְדַּמְנְתּוּן קרי, בס״א הִזְדַּמְנְתּוּן כתיב וקרי וכן ד״א ודי״א. 10 v. כַּשְׂדָּיֵא כתיב, כַּשְׂדָּאֵי קרי.

2 And in the second year of the reign of Nebuchadnezzar Nebuchadnezzar dreamed dreams, wherewith his spirit was troubled, and his sleep brake from him.
2 Then the king commanded to call the magicians, and the astrologers, and the sorcerers, and the Chaldeans, for to shew the king his dreams. So they came and stood before the king.
3 And the king said unto them, I have dreamed a dream, and my spirit was troubled to know the dream.
4 Then spake the Chaldeans to the king in Syriack, O king, live for ever: tell thy servants the dream, and we will shew the interpretation.
5 The king answered and said to the Chaldeans, The thing is gone from me: if ye will not make known unto me the dream, with the interpretation thereof, ye shall be cut in pieces, and your houses shall be made a dunghill.
6 But if ye shew the dream, and the interpretation thereof, ye shall receive of me gifts and rewards and great honour: therefore shew me the dream, and the interpretation thereof.
7 They answered again and said, Let the king tell his servants the dream, and we will shew the interpretation of it.
8 The king answered and said, I know of certainty that ye would gain the time, because ye see the thing is gone from me.
9 But if ye will not make known unto me the dream, there is but one decree for you: for ye have prepared lying and corrupt words to speak before me, till the time be changed: therefore tell me the dream, and I shall know that ye can shew
10 me the interpretation thereof. The Chaldeans answered

before the king, and said, There is not a man upon the earth that can shew the king's matter: therefore there is no king, lord, nor ruler, that asked such things at any magician, or astrologer, or Chaldean.

11 And it is a rare thing that the king requireth, and there is none other that can shew it before the king, except the gods, whose dwelling is not with flesh.

12 For this cause the king was angry and very furious, and commanded to destroy all the wise men of Babylon.

13 And the decree went forth that the wise men should be slain; and they sought Daniel and his fellows to be slain.

14 Then Daniel answered with counsel and wisdom to Arioch the captain of the king's guard, which was gone forth to slay the wise men of Babylon:

15 He answered and said to Arioch the king's captain, Why is the decree so hasty from the king? Then Arioch made the thing known to Daniel.

16 Then Daniel went in, and desired of the king that he would give him time, and that he would shew the king the interpretation.

17 Then Daniel went to his house, and made the thing known to Hananiah, Mishael, and Azariah, his companions:

18 That they would desire mercies of the God of heaven concerning this secret; that Daniel and his fellows should not perish with the

19 rest of the wise men of Babylon. Then was the secret revealed unto Daniel in a night vi-

20 sion. Then Daniel blessed the God of heaven. Daniel answered and said, Blessed be the name of God for ever

קָדָם־מַלְכָּא וְאָמְרִין לָא־אִיתַי אֱנָשׁ עַל־יַבֶּשְׁתָּא דִּי
מִלַּת מַלְכָּא יוּכַל לְהַחֲוָיָה כָּל־קֳבֵל דִּי כָל־מַלְכִּין רַב
וְשַׁלִּיט מִלָּה כְּדָנָה לָא שְׁאַל לְכָל־חַרְטֹם וְאָשָׁף
וְכַשְׁדָּי: וּמִלְּתָא דִּי־מַלְכָּה שָׁאֵל יַקִּירָה וְאָחֳרָן לָא אִיתַי 11
דִּי יְחַוֵּנַּהּ קֳדָם מַלְכָּא לָהֵן אֱלָהִין דִּי מְדָרֵהוֹן עִם־
בִּשְׂרָא לָא אִיתוֹהִי: כָּל־קָבֵל דְּנָה מַלְכָּא בְנַס וּקְצַף 12
שַׂגִּיא וַאֲמַר לְהָוֻבָדָה לְכָל חַכִּימֵי בָבֶל: וְדָתָא נְפַקַת 13
וְחַכִּימַיָּא מִתְקַטְּלִין וּבָעוֹ דָּנִיֵּאל וְחַבְרוֹהִי לְהִתְקְטָלָה:
בֵּאדַיִן דָּנִיֵּאל הֲתִיב עֵטָא וּטְעֵם 14
לְאַרְיוֹךְ רַב־טַבָּחַיָּא דִּי מַלְכָּא דִּי נְפַק לְקַטָּלָה לְחַכִּימֵי
בָבֶל: עָנָה וְאָמַר לְאַרְיוֹךְ שַׁלִּיטָא דִּי־מַלְכָּא עַל־מָה 15
דָתָא מְהַחְצְפָה מִן־קֳדָם מַלְכָּא אֱדַיִן מִלְּתָא הוֹדַע
אַרְיוֹךְ לְדָנִיֵּאל: וְדָנִיֵּאל עַל וּבְעָא מִן־מַלְכָּא דִּי זִמְנִין 16
יִנְתֶּן־לֵהּ וּפִשְׁרָא לְהַחֲוָיָה לְמַלְכָּא:
אֱדַיִן דָּנִיֵּאל לְבַיְתֵהּ אָזַל וְלְחַנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזָרְיָה 17
חַבְרוֹהִי מִלְּתָא הוֹדַע: וְרַחֲמִין לְמִבְעֵא מִן־קֳדָם אֱלָהּ 18
שְׁמַיָּא עַל־רָזָא דְנָה דִּי לָא יְהוֹבְדוּן דָּנִיֵּאל וְחַבְרוֹהִי
עִם־שְׁאָר חַכִּימֵי בָבֶל: אֱדַיִן לְדָנִיֵּאל בְּחֶזְוָא דִּי־לֵילְיָא 19
רָזָא גְלֵי אֱדַיִן דָּנִיֵּאל בָּרִךְ לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא: עָנָה דָנִיֵּאל 20
וְאָמַר לֶהֱוֵא שְׁמֵהּ דִּי־אֱלָהָא מְבָרַךְ מִן־עָלְמָא וְעַד־

עלמא

10, 11. v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ס, ר"י, ד"א, ד"ב, ד"י ד"כ"ו וכן בכל המקומות שנכתבא אִיתַי בספר דניאל, ס"א אִתַי. 10 .v ס"א אֱנָשׁ פתח וכן ד"א ודס"ו. 10 .v ס"א לְהַהֲוָיָא. 10 .v ס"א שָׁאֵל וכן ר"ו. 10 .v כן ברוב ספרים כ"י ור"א, ס"א וְאָשָׁף וכן דס"ו, וס"א וְאַשָּׁף וכן ד"ב, ד"ג, ד"ן, ר"י, ד"א, ד"ב ודי"ד. 10 .v ס"א וְכַשְׁדָּאִי כתיב, וְכַלְדָּי קרי. 11 .v ס"א מַלְכָּא וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ר"י, ד"א, ד"ב ודי"ד. 11 .v ס"א וְאָחֳרָן כתיב, וְאָחֳרָן קרי. 11 .v ס"א יְחַוֵּנַּהּ קסץ וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ן, ר"י, ד"א, ד"ב, ד"ד ודס"ו. 12 .v כן ברוב ספרים ב"י, ד"א, ד"ב, ד"י, ד"א, ד"ב, ד"ד ודס"ו, ס"א לְהוֹבָדָא וכן ד"ב ור"ו. 13 .v כן ברוב ספרים כ"י, ד"א ודס"ו, ס"א מִתְקַטְּלִין בלא דגש. 15 .v כן בטעה, בהללי מהחַצְפָה דגש. 15 .v כן מנתן בספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ן, ד"ס, ר"י, ד"ב, ד"ד ודס"ו. 16 .v ס"א זִמְן וכן ד"א, ד"א, ד"ב, ד"ד ודב"ו. 16 .v ס"א יִתֶּן וכן ד"א, ד"ב ור"ו. 18 .v ס"א דְּנָא. 19 .v כס"א יש באן פסקא. 19 .v ס"א אֱדַיִן דרגא וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו ת"י.

and ever: for wisdom and might are his:

21 And he changeth the times and the seasons: he removeth kings, and setteth up kings: he giveth wisdom unto the wise, and knowledge to them that know understanding:

22 He revealeth the deep and secret things: he knoweth what is in the darkness, and the light dwelleth with him.

23 I thank thee, and praise thee, O thou God of my fathers, who hast given me wisdom and might, and hast made known unto me now what we desired of thee: for thou hast now made known unto us the king's matter.

24 Therefore Daniel went in unto Arioch, whom the king had ordained to destroy the wise men of Babylon: he went and said thus unto him; Destroy not the wise men of Babylon: bring me in before the king, and I will shew unto the king the interpretation.

25 Then Arioch brought in Daniel before the king in haste, and said thus unto him, I have found a man of the captives of Judah, that will make known unto the king the interpretation.

26 The king answered and said to Daniel, whose name was Belteshazzar, Art thou able to make known unto me the dream which I have seen, and the interpretation thereof?

27 Daniel answered in the presence of the king, and said, The secret which the king hath demanded cannot the

28 wise men, the astrologers, the soothsayers, shew unto the king; But there is a God in heaven that revealeth secrets, and maketh known to the king Nebuchadnezzar what shall be in the latter days. Thy dream, and the visions of thy head upon thy bed, are these;

29 As for thee, O king, thy thoughts came into thy mind upon

21 עִדָּנַיָּא וְזִמְנַיָּא מְהַעְדֵּה מַלְכִין וּמְהָקֵים מַלְכִין יְהַב
חָכְמְתָא לְחַכִּימִין וּמַנְדְּעָא לְיָדְעֵי בִינָה: 22 הוּא גָלֵא
עֲמִיקָתָא וּמְסַתְּרָתָא יָדַע מָה בַּחֲשׁוֹכָא וּנהוֹרָא עִמֵּה
שְׁרֵא: 23 לָךְ | אֱלָהּ אֲבָהָתִי מְהוֹדֵא וּמְשַׁבַּח אֲנָה דִּי
חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא יְהַבְתְּ לִי וּכְעַן הוֹדַעְתַּנִי דִּי בָעֵינָא
מִנָּךְ דִּי מִלַּת מַלְכָּא הוֹדַעְתָּנָא: 24 כָּל־קָבֵל דְּנָה דָּנִיֵּאל
עַל־אַרְיוֹךְ דִּי מִנִּי מַלְכָּא לְהוּבָדָא לְחַכִּימֵי בָּבֶל
אֲזַל | וְכֵן אֲמַר־לָהּ לְחַכִּימֵי בָבֶל אַל־תְּהוֹבֵד הַעֲלֵנִי
קֳדָם מַלְכָּא וּפִשְׁרָא לְמַלְכָּא אְחַוֵא:
25 אֱדַיִן אַרְיוֹךְ בְּהִתְבְּהָלָה הַנְעֵל לְדָנִיֵּאל קֳדָם
מַלְכָּא וְכֵן אֲמַר־לָהּ דְּ־הַשְׁכַּחַת גְּבַר׳מִן־בְּנֵי גָלוּתָא
26 דִּי יְהוּד דִּי פִשְׁרָא לְמַלְכָּא יְהוֹדַע: עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר
לְדָנִיֵּאל דִּי שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר הַאִיתָךְ כָּהֵל לְהוֹדָעֻתַנִי
27 חֶלְמָא דְּ־חֲזֵית וּפִשְׁרֵהּ: עָנֵה דָּנִיֵּאל קֳדָם מַלְכָּא וְאָמַר
רָזָא דְּ־מַלְכָּא שְׁאֵל לָא חַכִּימִין אָשְׁפִּין חַרְטֻמִּין גְּזָרִין
28 יָכְלִין לְהַחֲוָיָה לְמַלְכָּא: בְּלֵם אִיתַי אֱלָהּ בִּשְׁמַיָּא
גָּלֵה רָזִין וְהוֹדַע לְמַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר מָה דִּי לֶהֱוֵא
בְּאַחֲרִית יוֹמַיָּא חֶלְמָךְ וְחָזְוֵי רֵאשָׁךְ עַל־מִשְׁכְּבָךְ דְּנָה
29 הֱוֵא: אַנְתָּה מַלְכָּא רְעִיוֹנָךְ עַל־
משכבך

21 v. כן בכתוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ל, ר"י, ריי"ב, ריי"ד ודס"ו, ס"א והוא רביעי. 21 v. כן לנהרדאי וכן ריי"א ודס"ו, לסוראי מְהַעֲבֵד וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ריי"ב ודי"ד. 21 v. ס"א וּמְקַמֵּם וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"י, ריי"ב ודי"ד. 22 v. וּנְהִירָא כתיב, וּנְהוֹרָא קרי, בס"א אִנְחוֹרָא כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"י, ריי"א ריי"ב ודי"ד. 23 v. כן בכתוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"י, ריי"א, ריי"ב, ריי"ד וודס"ו, ס"א אִבָּהָתַי פתח. 24 v. כן בכתוב ספרים ב"י, ר"א, ר"ו ודס"ו, ס"א תָּעֲלֵנִי קמץ וכן ר"ב ר"ג, ר"י, ריי"א, ריי"ב ודי"ד. 24 v. בן בכתוב ספרים כ"י, ריי"א, ריי"ב, ריי"ד ודס"ו, ס"א אֲחַוֵה או אֲחַוֵה וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו ורי"ו. 25 v. בן בכתוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"י, ריי"ב ודס"ו, ס"א גבר דִּי וכן ר"א ודי"א. 26 v. הַאִיתָךְ כתיב, הָאִיתָךְ קרי, בס"א הַאִיתָךְ כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב ודי"ו, ובס"א תְּאִיתָךְ כתיב וקרי. 28 v. עיין לעיל פסוק י'. 29 v. אַנְתָּה כתיב, אַנְתְּ קרי, בהללי ליח קרי. 29 v. רַעְיוֹנָךְ כתיב, רַעְיוֹנָךְ קרי.

מִשְׁכְּבָךְ סְלִקוּ מָה דִי לֶהֱוֹא אַחֲרֵי דְנָה וְגָלֵא רָזַיָּא
הוֹדַעָךְ מָה־דִי לֶהֱוֹא׃ וְאָנָה לָא בְחָכְמָה דִי־אִיתַי בִּי 30
מִן־כָּל־חַיָּא רָזָא דְנָה גְּלִי לִי לָהֵן עַל־דִּבְרַת דִּי פִּשְׁרָא
לְמַלְכָּא יְהוֹדְעוּן וְרַעְיוֹנֵי לִבָּךְ תְּנַדַּע׃
אַנְתָּה מַלְכָּא חָזֵה הֲוֵיתָ וַאֲלוּ צֶלֶם חַד שַׂגִּיא 31
צַלְמָא דְּכֵן רַב וְיַתִּיר קָאֵם לְקָבְלָךְ וְרֵוֵהּ דְּחִיל׃
הُוּא צַלְמָא רֵאשֵׁהּ דִּי־דְהַב טָב חֲדוֹהִי וּדְרָעוֹהִי דִּי 32
כַסְפָּא מְעוֹהִי וְיַרְכָתֵהּ דִּי נְחָשׁ׃ שָׁקוֹהִי דִּי פַרְזֶל רַגְלוֹהִי 33
מִנְּהוֹן דִּי פַרְזֶל וּמִנְּהוֹן דִּי חַסְפָּא׃ חָזֵה הֲוֵיתָ עַד דִּי 34
הִתְגְּזֶרַת אֶבֶן דִּי־לָא בִידַיִן וּמְחָת לְצַלְמָא עַל־רַגְלוֹהִי
דִּי פַרְזֶלָא וְחַסְפָּא וְהַדְּקַת הִמּוֹן׃ בְּאֵדַיִן דֻּקוּ כַּחֲדָה ס 35
פַּרְזְלָא חַסְפָּא נְחָשָׁא כַּסְפָּא וּדְהָבָא וַהֲווֹ כְּעוּר מִן־
אִדְּרֵי־קַיְטְ וּנְשָׂא הִמּוֹן רוּחָא וְכָל־אֲתַר לָא־הִשְׁתְּכַח
לְהוֹן וְאַבְנָא | דִּי־מְחָת לְצַלְמָא הֲוָת לְטוּר רַב וּמְלָאַת 36
כָּל־אַרְעָא׃ דְּנָה חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ נֵאמַר קֳדָם־מַלְכָּא׃
אַנְתָּה מַלְכָּא מַלְכֵי דִּי אֱלָהּ 37
שְׁמַיָּא מַלְכוּתָא חֻסְנָא וְתַקְפָּא וִיקָרָא יְהַבְ־לָךְ׃ וּבְכָל־ 38
דִּי דָארִין בְּנֵי־אֲנָשָׁא חַיְתַ בָּרָא וְעוֹף־שְׁמַיָּא יְהַב בִּידָךְ
וְהַשְׁלְטָךְ בְּכֻלְּהוֹן אַנְתָּה הُוּא רֵאשָׁהּ דִּי דַהֲבָא׃ וּבָתְרָךְ 39
תְּקוֹם מַלְכוּ אָחֳרִי אַרְעָא מִנָּךְ וּמַלְכוּ תְלִיתָיָא אָחֳרִי דִּי
נְחָשָׁא דִּי תִּשְׁלַט בְּכָל־אַרְעָא׃ וּמַלְכוּ רְבִיעָיָא תֶּהֱוֵא 40
תַּקִּיפָה כְּפַרְזְלָא כָּל־קֳבֵל דִּי פַרְזְלָא מְהַדֵּק וְחָשֵׁל
כלא

thy bed, what should come to pass hereafter: and he that revealeth secrets maketh known to thee what shall come to pass.

30 But as for me, this secret is not revealed to me for any wisdom that I have more than any living, but for their sakes that shall make known the interpretation to the king, and that thou mightest know the thoughts of thy heart.

31 Thou, O king, sawest, and behold a great image. This great image, whose brightness was excellent, stood before thee; and the form thereof was terrible.

32 This image's head was of fine gold, his breast and his arms of silver, his belly and his thighs of brass,

33 His legs of iron, his feet part of iron and part of clay.

34 Thou sawest till that a stone was cut out without hands, which smote the image upon his feet that were of iron and clay, and brake them to pieces.

35 Then was the iron, the clay, the brass, the silver, and the gold, broken to pieces together, and became like the chaff of the summer threshingfloors; and the wind carried them away, that no place was found for them: and the stone that smote the image became a great mountain, and filled the whole earth.

36 This is the dream; and we will tell the interpretation thereof before the king.

37 Thou, O king, art a king of kings: for the God of heaven

38 hath given thee a kingdom, power, and strength, and glory. And wheresoever the children of men dwell, the beasts of the field and the fowls of the heaven hath he given into thine

39 hand, and hath made thee ruler over them all. Thou art this head of gold. And after thee shall arise another kingdom inferior to thee, and another third kingdom of brass, which shall

40 bear rule over all the earth. And the fourth kingdom shall be strong as iron: forasmuch as iron breaketh in pieces and subdueth

---

v. 30 עיין לעיל פסוק י׳. v. 31 אַנְתָּה כתיב. אַנְתְּ קרי בהללי ליה קרי. v. 31 בס״א קָאֵים כתיב, קָאִם קרי. v. 33 מִנַּהוֹן וּמִנְּהוֹן כתיב. מִנְּהֵין וּמִנְּהֵין קרי, בהללי מִנְּהֵן וּמִנְּהֵן כתיב וקרי, וכן ד״א. v. 34 ס״א וּמְחָת קְבִין וכן רט״ו. v. 34 ס״א וְהַדְּקַת צרי וכן רמ״ו. v. 35 ס״א כְּחֵת קְבִין וכן רט״ו. v. 35 כן ברוב ספרים כ״ו, ד״א ודמ״ו, ס״א וּכְלָאת פתח וכן ד״נ, ד״י, ד״יא, ד״ב ודי״ד. וס״א וּכְלָת וכן ד״ב ור״ו. v. 37 אַנְתָּה כתיב, אַנְתְּ קרי, בהללי ליה קרי. v. 38 דָּאֲרִין כתיב, דָּיְרִין קרי. v. 39 ס״א וּבָתְרָךְ פתח וכן ד״ב, ר״ג, ד״ו, ד״י, ד״יא, ד״ב ודי״ד. v. 39 אַרְעָא כתיב, אַרְקָא קרי. v. 39 תְּלִיתָיָא כתיב, תְּלִיתָאָה קרי. v. 40 רְבִיעָיָא כתיב, רְבִיעָאָה קרי.

41 כְּלָא וְכִפְרוּלָא דִּי־מְרָעַע כָּל־אִלֵּין תִּדֶק וְתַרְעֵ: וְדִי־
חַזְיְתָה רַגְלַיָּא וְאֶצְבְּעָתָא מִנְּהוֹן חֶסֶף דִּי־פֶחָר וּמִנְּהוֹן
פְּרוֹל מַלְכוּ פְלִיגָה תֶּהֱוֵה וּמִן־נִצְבְתָא דִּי־פַרְזְלָא
לֶהֱוֵא כָּל־קֳבֵל דִּי חַזְיְתָה פַּרְזְלָא מְעָרַב בְּחֶסֶף
42 טִינָא: וְאֶצְבְּעָת רַגְלַיָּא מִנְּהוֹן פְּרוֹל וּמִנְּהוֹן חֶסֶף מִן־
קְצָת מַלְכוּתָא תֶּהֱוֵה תַקִּיפָה וּמִנָּהּ תֶּהֱוֵא תְּבִירָה:
43 דִּי חֲזַיְתָ פַּרְזְלָא מְעָרַב בְּחֶסֶף טִינָא מִתְעָרְבִין לֶהֱוֹן
בִּזְרַע אֱנָשָׁא וְלָא־לֶהֱוֹן דְּבְקִין דְּנָה עִם־דְּנָה הֵא־כְּדֵי
44 פַּרְזְלָא לָא מִתְעָרַב עִם־חַסְפָּא: וּבְיוֹמֵיהוֹן דִּי מַלְכַיָּא
אִנּוּן יְקִים אֱלָהּ שְׁמַיָּא מַלְכוּ דִּי לְעָלְמִין לָא תִתְחַבַּל
וּמַלְכוּתָהּ לְעַם אָחֳרָן לָא תִשְׁתְּבֵק תַּדֵק וְתָסֵף כָּל־
45 אִלֵּין מַלְכָוָתָא וְהִיא תְקוּם לְעָלְמָיָא: כָּל־קָבֵל דִּי־
חַזַיְתָ דִּי מִטּוּרָא אִתְגְּזַרַת אֶבֶן דִּי־לָא בִידִין וְהַדֶקֶת
פַּרְזְלָא נְחָשָׁא חַסְפָּא כַּסְפָּא וְדַהֲבָא אֱלָהּ רַב הוֹדַע
לְמַלְכָּא מָה דִּי לֶהֱוֵא אַחֲרֵי דְנָה וְיַצִּיב חֶלְמָא וּמְהֵימַן
46 פִּשְׁרֵהּ: בֵּאדַיִן מַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר

ומתנן

נָפַל עַל־אַנְפּוֹהִי וּלְדָנִיֵּאל סְגַד וּמִנְחָה וְנִיחוֹחִין אֲמַר
47 לְנַסָּכָה לֵהּ: עָנֵה מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל וְאָמַר מִן־קְשֹׁט דִּי
אֱלָהֲכוֹן הוּא אֱלָהּ אֱלָהִין וּמָרֵא מַלְכִין וְגָלֵהּ רָזִין דִּי
48 יְכֵלְתְּ לְמִגְלֵא רָזָא דְנָה: אֱדַיִן מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל רַבִּי

---

v. 41 כן ברוב ספרים כ"י, ד"י ודפ"ו, ס"א ודי קרמא וכן ר"ב, ד"ג, ד"ו ודי"י. vv. 41, 42 מִנְּהוֹן וּמִנְּהוֹן בתיב, מִנְּהֵין וּמִנְּהֵין קרי, בהללי מִנְּהֵן וּמִנְּהֵן כתיב וקרי וכן ד"א. v. 41 כן ביא, כ"נ וּמִן נציא. v. 41 כן ברוב ספרים כ"י ודפ"ו, ס"א פרזלא זקף גדול וכן ד"ב, ד"ג, ד"י, ד"י"ב ודי"ד, וס"א פרזלא. v. 42 ס"א תַקִּיפָא וכן ר"א, ד"ג, ד"י, ד"י"ב ודפ"ו. v. 42 ס"א זכְוָה קמץ וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"י, ד"י"א, ד"י"ב, ד"י"ד ודפ"ו. v. 43 דִּי כתיב, וְדִי קרי, בס"א וְדִי כתיב וקרי וכן ר"א, ד"י"א, ת"ח ות"ר. v. 43 כן ברוב ספרים כ"י ודפ"ו, ס"א הָא נְדֵי וכן ד"ב, ד"ג, ד"י, ד"י"ב ודי"ד. v. 44 ס"א וּמַלְכוּתָא וכן ר"א, ד"ג, ד"י ודי"א. v. 44 כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ד"ו, ד"י"א ודפ"ו, ס"א אֱלָן תסר וכן ד"ב, ד"ג, ד"י, ד"י"ב ודי"ד. v. 45 צ"ל חַסְפָּא פְּרוֹלָא נְחָשָׁא כן ת"ע. v. 47 ס"א אלהכון ז"ק וכן ד"ב, ד"ג, ד"י, ד"י"ב ודי"ד. v. 47 כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ד"ג, ד"י, ד"י"א, ד"י"ב, ד"י"ד ודפ"ו, ס"א וּמְהֵימָן.

41 And whereas thou sawest the feet and toes, part of potters' clay, and part of iron, the kingdom shall be divided; but there shall be in it of the strength of the iron, forasmuch as thou sawest the iron mixed with miry clay.

42 And as the toes of the feet were part of iron, and part of clay, so the kingdom shall be partly strong, and partly broken.

43 And whereas thou sawest iron mixed with miry clay, they shall mingle themselves with the seed of men: but they shall not cleave one to another, even as iron is not mixed with clay.

44 And in the days of these kings shall the God of heaven set up a kingdom, which shall never be destroyed: and the kingdom shall not be left to other people, but it shall break in pieces and consume all these kingdoms, and it shall stand for ever.

45 Forasmuch as thou sawest that the stone was cut out of the mountain without hands, and that it brake in pieces the iron, the brass, the clay, the silver, and the gold; the great God hath made known to the king what shall come to pass hereafter: and the dream is certain, and the interpretation thereof sure.

46 Then the king Nebuchadnezzar fell upon his face, and worshipped Daniel, and commanded that they should offer an oblation and sweet

47 odours unto him. The king answered unto Daniel, and said, Of a truth it is, that your God is a God of gods, and a LORD of kings, and a revealer of secrets, seeing thou couldest reveal

48 this secret. Then the king made Daniel a great man,

and gave him many great gifts, and made him ruler over the whole province of Babylon, and chief of the governors over all the wise men of Babylon.

49 Then Daniel requested of the king, and he set Shadrach, Meshach, and Abed-nego, over the affairs of the province of Babylon: but Daniel sat in the gate of the king.

3 Nebuchadnezzar the king made an image of gold, whose height was threescore cubits, and the breadth thereof six cubits: he set it up in the plain of Dura, in the province of Babylon.

2 Then Nebuchadnezzar the king sent to gather together the princes, the governors, and the captains, the judges, the treasurers, the counsellors, the sheriffs, and all the rulers of the provinces, to come to the dedication of the image which Nebuchadnezzar the king had set up.

3 Then the princes, the governors, and captains, the judges, the treasurers, the counsellors, the sheriffs, and all the rulers of the provinces, were gathered together unto the dedication of the image that Nebuchadnezzar the king had set up; and they stood before the image that Nebuchadnezzar had set up.

4 Then an herald cried aloud, To you it is commanded, O people, nations, and languages,

5 That at what time ye hear the sound of the cornet, flute, harp, sackbut, psaltery, dulcimer, and all kinds of musick, ye fall down and worship the

6 golden image that Nebuchadnezzar the king hath set up: And whoso falleth not down and

7 worshippeth shall the same hour be cast into the midst of a burning fiery furnace. Therefore at that time, when all the people heard

וּמַתְּנָן רַבְרְבָן שַׂגִּיאָן יְהַבְ־לֵהּ וְהַשְׁלְטֵהּ עַל כָּל־מְדִינַת
בָּבֶל וְרַב־סַנְגִּין עַל כָּל־חַכִּימֵי בָבֶל: וְדָנִיֵּאל בְּעָא 49
מִן־מַלְכָּא וּמַנִּי עַל עֲבִידְתָּא דִּי מְדִינַת בָּבֶל לְשַׁדְרַךְ
מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ וְדָנִיֵּאל בִּתְרַע מַלְכָּא:

ג נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא עֲבַד צֶלֶם דִּי־דַהַב רוּמֵהּ אַמִּין
שִׁתִּין פְּתָיֵהּ אַמִּין שֵׁת אֲקִימֵהּ בְּבִקְעַת דּוּרָא בִּמְדִינַת
2 בָּבֶל: וּנְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא שְׁלַח לְמִכְנַשׁ | לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא
סָגְנַיָּא וּפַחֲוָתָא אֲדַרְגָּזְרַיָּא גְּדָבְרַיָּא דְּתָבְרַיָּא תִּפְתָּיֵא
וְכָל שִׁלְטֹנֵי מְדִינָתָא לְמֵתָא לַחֲנֻכַּת צֶלְמָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר
3 מַלְכָּא: בְּאֵדַיִן מְתַכְנְשִׁין אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא
סָגְנַיָּא וּפַחֲוָתָא אֲדַרְגָּזְרַיָּא גְּדָבְרַיָּא דְּתָבְרַיָּא תִּפְתָּיֵא
וְכָל שִׁלְטֹנֵי מְדִינָתָא לַחֲנֻכַּת צֶלְמָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר
מַלְכָּא וּקְאָמִין לָקֳבֵל צַלְמָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר:
4 וְכָרוֹזָא קָרֵא בְּחַיִל לְכֹון אָמְרִין עַמְמַיָּא אֻמַּיָּא וְלִשָׁנַיָּא:
5 בְּעִדָּנָא דִּי תִשְׁמְעוּן קָל קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא קִיתָרס
שַׂבְּכָא פְּסַנְתֵּרִין סוּמְפֹנְיָה וְכָל זְנֵי זְמָרָא תִּפְּלוּן
וְתִסְגְּדוּן לְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא:
6 וּמָן־דִּי־לָא יִפֹּל וְיִסְגֹּד בַּהּ־שַׁעֲתָא יִתְרְמֵא לְגוֹא־אַתּוּן
7 נוּרָא יְקִדְתָּא: כָּל־קֳבֵל דְּנָה בְּהַ זִמְנָא כְּדִי שָׁמְעִין
כל־

---

49 v. כן ברוב ספרים כ"י ודמ"ו, ס"א עַל־ בסקף ובלא נגינה וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ב ודי"ד. ב, 2 v. כן ב"א, ב"נ אבוכדנצר בלא נעויא. 2 v. ס"א וּדברויא רגש וכן ד"ג, ד"ו, ד"א, ד"ב, ד"ד ודמ"ו. 2, 3 vv. תִּפְתָּיֵא כתיב, תִּפְתָּאֵי קרי. 3 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ד ודמ"ו, ס"א דתברויא. 3 v. ס"א שַׁלְטוֹנֵי סלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ב ודי"ד. 3 v. וְקָאֲמִין כתיב, וְקָיְמִין קרי. 8 v. ס"א נְבוּכַדְנֶצַּר סלא ו' וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"א, ד"ב, ד"ד ודמ"ו. 4 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"י, ד"א, ד"ב, ד"ד ודמ"ו, ס"א עַמְמַיָּא. 5 v. ס"א קָל | פסק וכן ד"ג ודי"ו, או קָל | וכן ד"ב ודי"ד. 5 v. קִיתָרס או קִיתֹרס כתיב, קַתְרס קרי. 5 v. ס"א פְּסַנְתֵּרִין וכן ד"א, ד"א ודמ"ו. 6 v. כן לסוראי וכן ברמ"ו, לנהרדאי סוּמְפֹנְיָא וכן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"י, ד"א, ד"ב ודי"ד. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"א, ד"ב, ד"ד ודמ"ו, ס"א וְתִסְגְּדוּן. 6 v. ס"א שַׁעֲתָה וכן ד"א וד"ג. 6 v. ס"א לְגוֹ־ וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ד ודמ"ו, ס"א וְתָן־ קבוץ. 7 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ד ודמ"ו, ס"א כדי בסקף ובלא נגינה וכן ד"ו.

כָּל־עַמְמַיָּא קָל קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא קִיתָרס שַׁבְּכָא
פְּסַנְתֵּרִין וְכָל זְנֵי זְמָרָא נְפַלִּין כָּל־עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָׁנַיָּא
סָגְדִין לְצֶלֶם דְּהַבָּא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא: כָּל־ 8
קָבֵל דְּנָה כְּהֵזְמָנָא קַרְבוּ גַּבְרִין כַּשְׂדָּאִין וַאֲכַלוּ
קַרְצֵיהוֹן דִּי יְהוּדָיֵא: עָנוֹ וְאָמְרִין לְנְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא 9
מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי: אַנְתָּה מַלְכָּא שָׂמְתָּ טְעֵם דִּי כָל־ 10
אֱנָשׁ דִּי־יִשְׁמַע קָל קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא קִיתָרס שַׁבְּכָא
פְּסַנְתֵּרִין וְסוּמְפֹנְיָה וְכָל זְנֵי זְמָרָא יִפֹּל וְיִסְגֻד לְצֶלֶם
דְּהַבָּא: וְמַן־דִּי־לָא יִפֹּל וְיִסְגֻד יִתְרְמֵא לְטוּא־אַתּוּן נוּרָא 11
יְקַדְתָּא: אִיתַי גַּבְרִין יְהוּדָאִין דִּי־מַנִּיתָ יָתְהוֹן עַל־עֲבִידַת 12
מְדִינַת בָּבֶל שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ גַּבְרַיָּא אִלֵּךְ לָא־
שָׂמוּ עְלֵיךְ מַלְכָּא טְעֵם לֶאֱלָהָךְ לָא פָלְחִין וּלְצֶלֶם
דְּהַבָּא דִּי הֲקֵימְתָּ לָא סָגְדִין: בֵּאדַיִן 13
נְבוּכַדְנֶצַּר בְּרַנָּז וַחֲמָא אֲמַר לְהַיְתָיָה לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ
וַעֲבֵד נְגוֹ בֵּאדַיִן גַּבְרַיָּא אִלֵּךְ הֵיתָיוּ קֳדָם מַלְכָּא: עָנֵה 14
נְבוּכַדְנֶצַּר וְאָמַר לְהוֹן הַצְדָּא שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ
לֶאֱלָהִי לָא אִיתֵיכוֹן פָּלְחִין וּלְצֶלֶם דְּהַבָּא דִּי הֲקֵימְתּ
לָא סָגְדִין: כְּעַן הֵן אִיתֵיכוֹן עַתִּידִין דִּי בְּעִדָּנָא דִּי־ 15
תִשְׁמְעוּן קָל קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא קִיתָרס שַׁבְּכָא פְּסַנְתֵּרִין
וְסוּמְפֹנְיָה וְכָל זְנֵי זְמָרָא תִּפְלוֹן וְתִסְגְּדוּן לְצַלְמָא דִּי־

עבדת

7, 10, 15 vv. קִיתָרס או קִיתָרס כתיב, קָתָרס קרי. 7 v. ס"א פסנטרין וסופניא וכן ת"ד: עיין לקמן פסוק י'. 8 v. כן בכתקו ובלא נגינה ברוב ספרים כ"י ודפ"ו, ס"א בח ובלא מקף וכן ד"ב, ד"ג, ד"ל, ר"ם, ד"י, ד"י"ב ודי"ד. 10 v. אַנְתָּה כתיב, אַנְתְּ קרי, כחללי ליח קרי. 10 v. כן ברוב ספרים כ"י, ס"א יָ ובלא מקף וכן ד"ב, ד"ג, ד"ל, ר"ם ודפ"ו. 10 v. ס"א פסנתרין רעש וכן ד"י, ד"א, ד"י"ב ודפ"ו. 10 v. וְסוּמְפֹנְיָה כתיב, וְסוּפַנְיָה קרי, ס"א וְסִיפוֹנְיָא וכן ר"א, ד"ב, ד"ג, ד"ל, ד"י, ד"י"א, ד"י"ב ודפ"ו. 11 v. ס"א וְיִקַד: עיין לעיל פסוק ו'. 12 v. ס"א אִתֵי חסר: עיין לעיל ב' י'. 12 v. ס"א יהודָאין וכן ד"ב, ד"ג, ד"ל, ד"י, ד"י"ב ודי"ד. 12 v. בחללי לאֱ־. 13 v. עֲלַיִךְ כתיב, עָלָךְ קרי. 13, 18 vv. לֶאֱלָהָךְ כתיב, לֵאלָהָךְ קרי. 13 v. כן לנתרדאי, לסוראי קמץ וכן ד"א, ד"ו, ד"י"א, ד"י"ב, ד"ד ודפ"ו. 14 v. ס"א לאלהַי נרשים וכן ד"ב, ד"ג, ד"ל, ד"י, ד"ב ודפ"ו. 15 v. בחללי עֲנָן. 15 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"פ ודפ"ו, ס"א יָ ובלא מקף וכן ד"ב, ד"ג, ד"ל, ד"י, ד"י"ב ודי"ד.

the sound of the cornet, flute, harp, sackbut, psaltery, and all kinds of musick, all the people, the nations, and the languages, fell down and worshipped the golden image that Nebuchadnezzar the king had set up.

8 Wherefore at that time certain Chaldeans came near, and accused the Jews.

9 They spake and said to the king Nebuchadnezzar, O king, live for ever.

10 Thou, O king, hast made a decree, that every man that shall hear the sound of the cornet, flute, harp, sackbut, psaltery, and dulcimer, and all kinds of musick, shall fall down and worship the golden image:

11 And whoso falleth not down and worshippeth, that he should be cast into the midst of a burning fiery furnace.

12 There are certain Jews whom thou hast set over the affairs of the province of Babylon, Shadrach, Meshach, and Abed-nego; these men, O king, have not regarded thee: they serve not thy gods, nor worship the golden image which thou hast set up.

13 Then Nebuchadnezzar in his rage and fury commanded to bring Shadrach, Meshach, and Abed-nego. Then they brought these men before the king.

14 Nebuchadnezzar spake and said unto them, Is it true, O Shadrach, Meshach, and Abed-nego, do not ye serve my gods, nor worship the golden image which I have

15 set up? Now if ye be ready that at what time ye hear the sound of the cornet, flute, harp, sackbut, psaltery, and dulcimer, and all kinds of musick, ye fall down and worship the image which

עֲבַדְתְּ וְהֵן לָא תִסְגְּדוּן בַּהּ־שַׁעֲתָא תִּתְרְמוֹן לְגוֹא־אַתוּן
16 נוּרָא יְקִדְתָּא וּמַן־דְּוֹא אֱלָהּ דִּי יְשֵׁיזִבִנְכוֹן מִן־יְדָי׃ עֲנוֹ
שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ וַאֲמְרִין לְמַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר לָא־
17 חַשְׁחִין אֲנַחְנָא עַל־דְּנָה פִּתְגָם לְהֲתֵבוּתָךְ׃ הֵן אִיתַי
אֱלָהֲנָא דִּי־אֲנַחְנָא פָּלְחִין יָכֵל לְשֵׁיזָבוּתָנָא מִן־אַתּוּן נוּרָא
18 יְקִדְתָּא וּמִן־יְדָךְ מַלְכָּא יְשֵׁיזִב׃ וְהֵן לָא יְדִיעַ לֶהֱוֵא־לָךְ
מַלְכָּא דִּי לְאֱלָהָיִךְ לָא־אֲנַחְנָא פָּלְחִין וּלְצַלֶם דַּהֲבָּא
19 דִּי הֲקֵימְתָּ לָא נִסְגֻּד׃ בְּאֵדַיִן
נְבוּכַדְנֶצַּר הִתְמְלִי חֵמָא וְצֶלֶם אַנְפּוֹהִי אִשְׁתְּנִי עַל־
שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ עֲנֵה וְאָמַר לְמֶזֱא לְאַתּוּנָא
20 חַד־שִׁבְעָה עַל דִּי חֱזָה לְמֶזֱהּ׃ וּלְגִבָּרִין גִּבָּרֵי־חַיִל
דִּי בְּחֵילֵהּ אֲמַר לְכַפָּתָה לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ
21 לְמִרְמֵא לְאַתּוּן נוּרָא יְקִדְתָּא׃ בְּאֵדַיִן גִּבָּרַיָּא אִלֵּךְ כְּפָתוּ
בְּסַרְבָּלֵיהוֹן פְּטִישֵׁיהוֹן וְכִרְבְּלָתְהוֹן וּלְבוּשֵׁיהוֹן וְרִמְיוּ
22 לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יְקִדְתָּא׃ כָּל־קֳבֵל דְּנָה מִן־דִּי מִלַּת
מַלְכָּא מַהְצְפָה וְאַתּוּנָא אַזְהָה יַתִּירָה גִּבָּרַיָּא אִלֵּךְ דִּי
הַסְקוֹ לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ קַטֵּל הַמּוֹן שְׁבִיבָא דִּי
23 נוּרָא׃ וְגִבָּרַיָּא אִלֵּךְ תְּלָתְהוֹן שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ
נְפַלוּ לְגוֹא־אַתּוּן־נוּרָא יְקִדְתָּא מְכַפְּתִין׃
24 אֱדַיִן נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא תְּהַ וְקָם בְּהִתְבְּהָלָה

עֲנֵה

15 v. כן ברוב ספרים כי׳, ר׳א, ר׳ב, ר׳ג, ד׳ו, ר׳ו׳א, ר׳ו׳ב, ר׳ו׳ד ודס׳ו, ס׳א תִּתְרְמוּן הולם. 15 v. כן בפתח בספרים כי׳, ר׳א, ר׳ב, ד׳ג, ד׳ו, ר׳ם, ד׳ו, ר׳ו׳א, ר׳ו׳ב, ר׳ו׳ד ודס׳ו. 15 v. ס׳א דִּי בסקף וכן ר׳ג, ר׳ם, ר׳ו, ר׳ו׳ב והי׳ד. 15 v. כן ברוב ספרים כי׳, ר׳א, ר׳ב, ר׳ג, ר׳ו, ר׳ו׳א, ר׳ו׳ב, ר׳ו׳ד ודס׳ו, ס׳א יָדֵי. 16 v. כן ברוב ספרים כי׳, ר׳א, ר׳ב, ר׳ו, ר׳ו׳א ודס׳ו, ס׳א חֲשִׁחִין קבץ וכן ר׳ג, ר׳ו, ר׳ו׳ב והי׳ד. 17 v. כן פלא בספרים כי׳, ר׳א, ר׳ב, ר׳ג, ד׳ו, ר׳ם, ד׳ו, ר׳ו׳א, ר׳ו׳ב, ר׳ו׳ד ודס׳ו: עיין לעיל ב׳ י׳. 18 v. בכ׳א אִיתַיְנָא כתיב, אִיתֵנָא קרי. 18 v. בס׳א נכסר עליו הַקֶסֶתָ קרי. 19 v. אִשְׁתַּנִּי כתיב, אִשְׁתַּנִּי קרי, ס׳א אִשְׁתַּנוּ סגול וכן ר׳א, ר׳ב, ד׳ג, ד׳ו, ר׳ו, ר׳ו׳ב, ר׳ו׳ד ודס׳ו. 19 v. כן ברוב ספרים כי׳, ד׳ב, ר׳ב, ד׳ו, ר׳ו׳ב, ר׳ו׳ד ודס׳ו, ס׳א חַד וכן ר׳ו, וס׳א חַד־ בסקף ובלא גגונה. 21 v. כן ברוב ספרים כי׳ ודס׳ו, ס׳א בסרבלהון וכן ר׳ג, ר׳ו, ר׳ו׳ב ור׳ו׳ד, וס׳א בסרבלהון וכן ד׳ב וד׳ו. 21 v. למערבאי פְּטִישֵׁיהוֹן או פַּטִּישֵׁיהוֹן כתיב, פַּטִּישֵׁיהוֹן קרי, למדנחאי פַּטִּישֵׁיהוֹן כתיב וקרי. 22 v. בהללי מחצפה דגש. 23 v. כן בהללי.

I have made; well: but if ye worship not, ye shall be cast the same hour into the midst of a burning fiery furnace; and who is that God that shall deliver you out of my hands?

16 Shadrach, Meshach, and Abed-nego, answered and said to the king, O Nebuchadnezzar, we are not careful to answer thee in this matter.

17 If it be so, our God whom we serve is able to deliver us from the burning fiery furnace, and he will deliver us out of thine hand, O king.

18 But if not, be it known unto thee, O king, that we will not serve thy gods, nor worship the golden image which thou hast set up.

19 Then was Nebuchadnezzar full of fury, and the form of his visage was changed against Shadrach, Meshach, and Abed-nego: therefore he spake, and commanded that they should heat the furnace one seven times more than it was wont to be heated.

20 And he commanded the most mighty men that were in his army to bind Shadrach, Meshach, and Abed-nego, and to cast them into the burning fiery furnace.

21 Then these men were bound in their coats, their hosen, and their hats, and their other garments, and were cast in the midst of the burning fiery furnace.

22 Therefore because the king's commandment was urgent, and the furnace exceeding hot, the flame of the fire slew those men that took up Shadrach, Meshach, and Abed-nego.

23 And these three men, Shadrach, Meshach, and Abed-nego, fell down bound into the midst of the burning fiery furnace.

24 Then Nebuchadnezzar the king was astonied, and rose up in haste,

עָנֵה וְאָמַר לְהַדַּבְּרוּהִי הֲלָא גְּבָרִין תְּלָתָה רְמֵינָא לְגוֹא
נוּרָא מְכַּפְּתִין עָנִין וְאָמְרִין לְמַלְכָּא יַצִּיבָא מַלְכָּא: עָנֵה
וְאָמַר הָא־אֲנָה חָזֵה גְּבָרִין אַרְבְּעָה שְׁרַיִן מַהְלְכִין בְּגוֹא
נוּרָא וַחֲבָל לָא־אִיתַי בְּהוֹן וְרֵוהּ דִּי רְבִיעָיָא דְּמֵה
לְבַר־אֱלָהִין: בֵּאדַיִן קְרֵב גְּבוּכַדְנֶצַּר
לִתְרַע אַתּוּן נוּרָא יְקִדְתָּא עָנֵה וְאָמַר שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ
וְעַבְדְּנְגוֹ עַבְדָּוהִי דִּי־אֱלָהָא עִלָּיָא פְּקוּ וְאֵתוּ בֵּאדַיִן
נָפְקִין שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וְעַבְדְּנְגוֹ מִן־גּוֹא נוּרָא: וּמְתַכְּנְשִׁין
אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא סְגָנַיָּא וּפַחֲוָתָא וְהַדַּבְּרֵי מַלְכָּא חָזַיִן
לְגִבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי לָא־שְׁלַט נוּרָא בגשְׁמֵיהוֹן וּשְׂעַר
רֵאשְׁהוֹן לָא הִתְחְרָךְ וְסַרְבָּלֵיהוֹן לָא שְׁנוֹ וְרֵיחַ נוּר
לָא עֲדָת בְּהוֹן: עָנֵה נְבוּכַדְנֶצַּר וְאָמַר בְּרִיךְ אֱלָהֲהוֹן
דִּי־שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ דִּי־שְׁלַח מַלְאֲכֵהּ וְשֵׁיזַב
לְעַבְדּוֹהִי דִּי הִתְרְחִצוּ עֲלוֹהִי וּמִלַּת מַלְכָּא שַׁנִּיו וִיהַבוּ
נִשְׁמָתְהוֹן דִּי לָא־פָלְחִין וְלָא־יִסְגְּדוּן לְכָל־אֱלָהּ לָהֵן
לֶאֱלָהֲהוֹן: וּמִנִּי שִׂים טְעֵם דִּי כָל־עַם אֻמָּה וְלִשָּׁן דִּי־
יֹאמַר שְׁלָהּ עַל־אֱלָהֲהוֹן דִּי־שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹא
הַדְמִין יִתְעֲבֵד וּבַיְתֵהּ נְוָלִי יִשְׁתְּוֵה כָּל־קֳבֵל דִּי לָא אִיתַי
אֱלָהּ אָחֳרָן דִּי־יָכֵל לְהַצָּלָה כִּדְנָה: בֵּאדַיִן מַלְכָּא ס
הַצְלַח לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ בִּמְדִינַת בָּבֶל:

נבוכדנצר

25 and spake, and said unto his counsellors, Did not we cast three men bound into the midst of the fire? They answered and said unto the king, True, O king.

25 He answered and said, Lo, I see four men loose, walking in the midst of the fire, and they have no hurt; and the form of the fourth is like the Son of God.

26 Then Nebuchadnezzar came near to the mouth of the burning fiery furnace, and spake, and said, Shadrach, Meshach, and Abed-nego, ye servants of the most high God, come forth, and come hither. Then Shadrach, Meshach, and Abed-nego, came forth of the midst of the fire.

27 And the princes, governors, and captains, and the king's counsellors, being gathered together, saw these men, upon whose bodies the fire had no power, nor was an hair of their head singed, neither were their coats changed, nor the smell of fire had passed on them.

28 Then Nebuchadnezzar spake, and said, Blessed be the God of Shadrach, Meshach, and Abed-nego, who hath sent his angel, and delivered his servants that trusted in him, and have changed the king's word, and yielded their bodies, that they might not serve nor worship any god, except their own God.

29 Therefore I make a decree, That every people, nation, and language, which speak any thing amiss against the God of Shadrach, Meshach, and Abed-nego, shall be cut in pieces, and their houses shall be made a dunghill: because there is no other God that can

30 deliver after this sort. Then the king promoted Shadrach, Meshach, and Abed-nego, in the province of Babylon.

---

v. 25 כן במקף וכלא נגינה בספרים כי״ו, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״י, די״ב, די״ד ודס״ו. v. 25 כן בפתח נרוב ספרים כי״ו, ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״י, די״א, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א וַהֲבַל קבין. v. 25 עיין לעיל ב׳ י״ו. v. 25 רביעָאָה כתיב, רביעָאָה קרי. v. 26 כן ברוב ספרים כי״ו ודס״ו, ס״א אחת־ במקף וכלא נגינה וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״י, די״ב ודי״ד. v. 26 עֲלָיָא כתיב, עִלָּיָא קרי. v. 26 ס״א פוקו כלא וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״י, די״ב ודי״ד. v. 27 למערבאי בְּנִשְׁכֵיהוֹן כתיב, בְּגִשְׁמֵהוֹן קרי, למדנחאי מִנִּשְׁמֵהוֹן כתיב וקרי וכן בדי״א, ד״ב, ד״ו, די״א ודס״ו. v. 28 כן בכמקף בספרים כי״ו, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״י, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א וְשַׁוִּיב וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״י, די״ב, די״ד ודס״ו. v. 28 למערבאי נִשְׁכֵיהוֹן כתיב, נִגְשְׁמֵהוֹן קרי, למדנחאי מִנִּשְׁמֵהוֹן כתיב וקרי וכן בדי״א ודי״א. v. 28 כן במקף בספרים כי״ו, ד״ב, ד״ו, ד״ם, ד״י, די״ב, די״ד ודס״ו. v. 29 כן בבמקף בספרים כי״ו, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״י, די״ב, די״ד ודס״ו. v. 29 שְׁלָהּ או שָׁלָה כתיב, שָׁלְהּ קרי. v. 29 עיין לעיל ב׳ י״.

31 נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא לְכָל־עַמְמַיָּא אֻמַּיָּא וְלִשָׁנַיָּא
32 דִּי־דָאְרִין בְּכָל־אַרְעָא שְׁלָמְכוֹן יִשְׂגֵּא: אָתַיָּא וְתִמְהַיָּא
33 דִּי עֲבַד עִמִּי אֱלָהָא עִלָּיָא שָׁפַר קֳדָמַי לְהַחֲוָיָה: אָתְוָהִי
כְּמָה רַבְּרְבִין וְתִמְהָוהִי כְּמָה תַּקִּיפִין מַלְכוּתֵהּ מַלְכוּת
ד עָלַם וְשָׁלְטָנֵהּ עִם־דָּר וְדָר: אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר שְׁלֵוָה הֲוֵית
2 בְּבֵיתִי וְרַעֲנַן בְּהֵיכְלִי: חֶלְמָא חֲזֵית וִידַחֲלַנְנִי וְהַרְהוֹרִין
3 עַל־מִשְׁכְּבִי וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי יְבַהֲלֻנָּנִי: וּמִנִּי שִׂים טְעֵם
לְהַנְעָלָה קֳדָמַי לְכָל חַכִּימֵי בָבֶל דִּי־פַשְׁרָא חֶלְמָא
4 יְהוֹדְעֻנַנִי: בֵּאדַיִן עַלְּלִין חַרְטֻמַּיָּא אָשְׁפַּיָּא כַּשְׂדָּיֵא
וְגָזְרַיָּא חֶלְמָא אֲמַר אֲנָה קֳדָמֵיהוֹן וּפַשְׁרֵהּ לָא־מְהוֹדְעִין
5 לִי: וְעַד אֲחֳרִין עַל־קָדָמַי דְּנִיֵּאל דִּי־שְׁמֵהּ בֶּלְטְשַׁאצַּר
כְּשֵׁם אֱלָהִי דִּי רוּחַ־אֱלָהִין קַדִּישִׁין בֵּהּ וְחֶלְמָא קֳדָמֵהּ
אֲמַרֶת: בֶּלְטְשַׁאצַּר רַבָּ חַרְטֻמַּיָּא דִּי אֲנָה יְדַעְתְּ דִּי רוּחַ
6 אֱלָהִין קַדִּישִׁין בָּךְ וְכָל־רָז לָא־אָנֵס לָךְ חֶזְוֵי חֶלְמִי דִּי־
7 חֲזֵית וּפַשְׁרֵהּ אֱמַר: וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי עַל־מִשְׁכְּבִי חֲזֵית
8 וַאֲלוּ אִילָן בְּגַוָּא אַרְעָא וּרוּמֵהּ שַׂגִּיא: רְבָה אִילָנָא וּתְקֵף
9 וְרוּמֵהּ יְמַטֵּא לִשְׁמַיָּא וַחֲזוּתֵהּ לְסוֹף כָּל־אַרְעָא: עֲפָיֵהּ
שַׁפִּיר וְאִנְבֵּהּ שַׂגִּיא וּמָזוֹן לְכֹלָּא־בֵּהּ תְּחוֹתֹהִי תְּטַלֶּל
חֵיוַת בָּרָא וּבְעַנְפוֹהִי יִדְרוֹן צִפְּרֵי שְׁמַיָּא וּמִנֵּהּ יִתְזוֹן כָּל
10 בְּשָׂרָא: חֶזְוֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי רֵאשִׁי עַל־מִשְׁכְּבִי וַאֲלוּ עִיר
11 וְקַדִּישׁ מִן־שְׁמַיָּא נָחֵת: קָרָא בְחַיִל וְכֵן אָמַר גַּדּוּ
אִילָנָא וְקַצּוּ עַנְפוֹהִי אַתְּרוּ עָפְיֵהּ וּבַדְּרוּ אִנְבֵּהּ תְּגַר

חיותא

31 ר דָּאְרִין כתיב, דְּיָרִין קרי. 32 ר עֲלָיָא כתיב, עִלָּאָה קרי, בתללי עִלָּאָה כתיב וקרי, ד. 1 ר כן בכוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ת, ר"ה, ר"ד, ח"ס"ו, ס"א גְּבִיתִי. 4 ר עַלְּלִין כתיב, עָלִין קרי. 4 ר גָּשְׁפַיָּא כתיב, כַּשְׁפַּאי קרי. 5 ר אֲחֳרִין כתיב, אֲחֲרִין קרי, כס"א אֲחֲרִין כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב ור"ן, ובכ"א אֲחֳרִין קרי. 5 ר כן בכוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ז"י, ר"י"ב, ר"י"ד וח"ס"ו, ס"א עַל קדמי דניאל. 5 ר כן בכקף בכוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ר"י, ר"י"ב, ר"י"ד וח"ס"ו. 9 ר כן בחב ספרים כ"י וח"ס"ו, ס"א וסוזן לְכֹלָּא וכן ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"י, ר"י"ב ור"י"ד. 9 ר כן בכוב ספרים כ"י ונספר עליו רשי הכן יְרִיב, ר"ן, ר"י"א, ר"י"ב, ר"י"ד וח"ס"ו, ס"א בֵּהּ תְּקֵס וכן ר"ג ור"י. 9 ר יִרְחַן כתיב, יִזְּנוּן קרי.

4 Nebuchadnezzar the king, unto all people, nations, and languages, that dwell in all the earth; Peace be multiplied unto you.
2 I thought it good to shew the signs and wonders that the high God hath wrought toward me.
3 How great are his signs! and how mighty are his wonders! his kingdom is an everlasting kingdom, and his dominion is from generation to generation.
4 I Nebuchadnezzar was at rest in mine house, and flourishing in my palace:
5 I saw a dream which made me afraid, and the thoughts upon my bed and the visions of my head troubled me.
6 Therefore made I a decree to bring in all the wise men of Babylon before me, that they might make known unto me the interpretation of the dream.
7 Then came in the magicians, the astrologers, the Chaldeans, and the soothsayers: and I told the dream before them; but they did not make known unto me the interpretation thereof.
8 But at the last Daniel came in before me, whose name was Belteshazzar, according to the name of my god, and in whom is the spirit of the holy gods: and before him I told the dream, saying,
9 O Belteshazzar, master of the magicians, because I know that the spirit of the holy gods is in thee, and no secret troubleth thee, tell me the visions of my dream that I have seen, and the interpretation thereof.
10 Thus were the visions of mine head in my bed; I saw, and behold a tree
11 in the midst of the earth, and the height thereof was great. The tree grew, and was strong, and the height thereof reached unto heaven, and the sight thereof to the end of all the earth:
12 The leaves thereof were fair, and the fruit thereof much, and in it was meat for all: the beasts of the field had shadow under it, and the fowls of the heaven dwelt in the boughs thereof, and
13 all flesh was fed of it. I saw in the visions of my head upon my bed, and, behold, a watcher
14 and an holy one came down from heaven; He cried aloud, and said thus, Hew down the tree, and cut off his branches, shake off his leaves, and scatter his fruit: let

12 חַיְוָתָא מִן־תַּחְתּוֹהִי וְצִפְּרַיָּא מִן־עֲנָפּוֹהִי׃ בְּרֵם עִקַּר
שָׁרְשׁוֹהִי בְּאַרְעָא שְׁבָקוּ וּבְאֶסוּר דִּי־פַרְזֶל וּנְחָשׁ
בְּרְתָא דִּי בָרָא וּבְטַל שְׁמַיָּא יִצְטַבַּע וְעִם־חַיְוָתָא
13 חֲלָקֵהּ בְּעִשְׂבָּ אַרְעָא׃ לִבְבֵהּ מִן־אֲנוֹשָׁא יְשַׁנּוֹן וְלִבַּב
14 חֵיוָא יִתְיְהִב לֵהּ וְשִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלוֹהִי׃ בִּגְזֵרַת
עִירִין פִּתְגָמָא וּמֵאמַר קַדִּישִׁין שְׁאֵלְתָא עַד־דִּבְרַת דִּי
יְנְדְּעוּן חַיָּיא דִּי־שַׁלִּיט עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנוֹשָׁא וְלְמַן־דִּי
15 יְצִבָּא יִתְּנִנַּהּ וְשַׁפַּל אֲנָשִׁים יְקִים עֲלֵיהּ׃ דְּנָה חֶלְמָא חֱזֵית
אֲנָה מַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר וְאַנְתְּ בֶּלְטְשַׁאצַּר פְּשַׁר־א | אֲמַר
כָּל־קֳבֵל דִּי | כָל־חַכִּימֵי מַלְכוּתִי לָא־יְכִלִין פְּשַׁרָא
לְהוֹדָעוּתַנִי וְאַנְתְּ כָּהֵל דִּי רוּחַ־אֱלָהִין קַדִּישִׁין בָּךְ׃
16 אֱדַיִן דָּנִיֵּאל דִּי־שְׁמֵהּ בֶּלְטְשַׁאצַּר אִשְׁתּוֹמַם כְּשָׁעָה חֲדָה
וְרַעְיוֹנֵהִי יְבַהֲלוּנֵהּ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר בֶּלְטְשַׁאצַּר חֶלְמָא
וּפִשְׁרָא אַל־יְבַהֲלָךְ עָנֵה בֶּלְטְשַׁאצַּר וְאָמַר מָרִי חֶלְמָא
17 לְשׂנְאָיךְ וּפִשְׁרֵהּ לְעָרָיךְ׃ אִילָנָא דִּי חָזֵיתָ דִּי רְבָה וּתְקֵף
18 וְרוּמֵהּ יְמַטֵּא לִשְׁמַיָּא וְחָזוּתֵהּ לְכָל־אַרְעָא׃ וְעָפַיֵּהּ
שַׁפִּיר וְאִנְבֵּהּ שַׂגִּיא וּמָזוֹן לְכֹלָּא־בֵהּ תְּחוֹתוֹהִי חְדוֹר
19 חֵיוַת בָּרָא וּבְעַנְפּוֹהִי יִשְׁכְּנֶן צִפְּרֵי שְׁמַיָּא׃ אַנְתְּ־הוּא
מַלְכָּא דִּי רְבֵית וּתְקֵפְתְּ וְרְבוּתָךְ רְבַת וּמְטַת לִשְׁמַיָּא
20 וְשָׁלְטָנָךְ לְסוֹף אַרְעָא׃ וְדִי חֲזָה מַלְכָּא עִיר וְקַדִּישׁ
נחת |

11 v. כן לנהדאי, לסוראי חֵיוָתֵהּ. 13, 14 vv. אֲנוֹשָׁא כתיב, אֲנָשָׁא קרי. 15 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"כ, ד"ו, ד"יא, ד"יב, ד"יד דפ"ו, או יִתְיְהִיב וכן ד"ג הי"ו, ס"א יִתְיְהֵב עִדֵּי וכן ד"א. 14 v. ס"א וּבְמֵאמַר וכן ד"כ, ד"ו, ד"ח, ד"יב הי"ד. 14 v. נ"ל עֲלֵי: עיין לעיל ב' ל'. 14 v. ס"א וְיֵי וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ס, ד"ח, ד"י, ד"יב, ד"יד דפ"ו. 14 v. עֲלָיָא כתיב, עִלָּאָה קרי. 14 v. כן בפתח וכסקף בספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ס, ד"י, ד"יב, ד"יד דפ"ו. 14 v. עֲלַיהּ או עֲלֵיהּ כתיב, עֲלַהּ קרי. 15 v. וְאַנְתְּ כתיב, וְאַנְתָּה קרי. 15 v. פִּשְׁרָא כתיב, פְּשָׁרָה קרי, בס"א פִּשְׁרָא כתיב וקרי, ובס"א פִּשְׁרֵהּ כתיב וקרי, ובס"א פִּשְׁרָא כתיב וקרי וכן ו' ב', ד"ג, ד"ו, ד"ס, ד"י, ד"יא, ד"יב, ד"יד דפ"ו. 16 v. לְמֵעְרְכֵי אַרְזֵי, עָנָה חד ספוק, למדנחאי עָנָה ריש ספוק. 16 v. וּפִשְׁרָא כתיב, וּפִשְׁרֵהּ קרי. 16, 21 vv. מָרְאֵי כתיב, מָרֵי קרי. 16 v. לְשָׂנְאֵיךְ כתיב, לְשָׂנְאָךְ קרי. 16 v. לְעָרָיךְ כתיב, לְעָרָךְ קרי. 18 v. כן סנתן עיין לעיל ס'. 19 v. אֲנַתְּה כתיב, אֲנַת קרי. 19 v. רְבֵיתְ או רְבֵיתָ כתיב, רְבַת קרי. 19 v. ס"א חֲזָא וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"י, ד"יב, ד"יד דפ"ו.

the beasts get away from under it, and the fowls from his branches:

15 Nevertheless leave the stump of his roots in the earth, even with a band of iron and brass, in the tender grass of the field; and let it be wet with the dew of heaven, and let his portion be with the beasts in the grass of the earth:

16 Let his heart be changed from man's, and let a beast's heart be given unto him; and let seven times pass over him.

17 This matter is by the decree of the watchers, and the demand by the word of the holy ones: to the intent that the living may know that the most High ruleth in the kingdom of men, and giveth it to whomsoever he will, and setteth up over it the basest of men.

18 This dream I king Nebuchadnezzar have seen. Now thou, O Belteshazzar, declare the interpretation thereof, forasmuch as all the wise men of my kingdom are not able to make known unto me the interpretation: but thou art able; for the spirit of the holy gods is in thee.

19 Then Daniel, whose name was Belteshazzar, was astonied for one hour, and his thoughts troubled him. The king spake, and said, Belteshazzar, let not the dream, or the interpretation thereof, trouble thee. Belteshazzar answered and said, My lord, the dream be to them that hate thee, and the interpretation thereof to thine enemies.

20 The tree that thou sawest, which grew, and was strong,
21 whose height reached unto the heaven, and the sight thereof to all the earth; Whose leaves were fair, and the fruit thereof much, and in it was meat for all; under which the beasts of the
22 field dwelt, and upon whose branches the fowls of the heaven had their habitation: It is thou, O king, that art grown and become strong: for thy greatness is grown, and reacheth unto
23 heaven, and thy dominion to the end of the earth. And whereas the king saw a watcher and an holy one

נָחַת ׀ מִן־שְׁמַיָּא וְאָמַר גְּדוּ אִילָנָא וְחַבְּלוּהִי בְּרֹם
עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי בְּאַרְעָא שְׁבָקוּ וּבְאֶסּוּר דִּי־פַרְזֶל וּנְחָשׁ
בְּדַתְּאָא דִּי בָרָא וּבְטַל שְׁמַיָּא יִצְטַבַּע וְעִם־חֵיוַת בָּרָא
חֶלְקֵהּ עַד דִּי־שִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עָלּוֹהִי׃ דְּנָה פִּשְׁרָא 21
מַלְכָּא וְגְזֵרַת עִלָּיָא הִיא דִּי מְטָת עַל־מָרְאִי מַלְכָּא׃
וְלָךְ טָרְדִין מִן־אֱנָשָׁא וְעִם־חֵיַת בָּרָא מְדֹרָךְ 22
וְעִשְׂבָּא כְתוֹרִין ׀ לָךְ יְטַעֲמוּן וּמִטַּל שְׁמַיָּא לָךְ מְצַבְּעִין
וְשִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עָלָיִךְ עַד־ דִּי־תְנַדַּע דִּי־שַׁלִּיט
עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֱנָשָׁא וְלִמַן־דִּי יִצְבֵּא יִתְנִנַּהּ׃ וְדִי 23
אֲמַרוּ לְמִשְׁבַּק עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי דִּי אִילָנָא מַלְכוּתָךְ לָךְ
קַיָּמָא מִן־דִּי תְנַדַּע דִּי שַׁלְטַן שְׁמַיָּא׃ לְהֵן מַלְכָּא מִלְכִּי 24
יְשֻׁפַר עֲלָיִךְ וְחֲטָיִךְ בִּצְדָקָה פְּרֻק וַעֲוָיָתָךְ בְּמִחַן עֲנָיִן
הֵן תְּהֵוֶה אַרְכָה לְשַׁלְוְתָךְ׃ כָּלָּא מְטָא עַל־נְבוּכַדְנֶצַּר 25
מַלְכָּא׃
לְקָצַת יַרְחִין תְּרֵי עָשָׂר עַל־הֵיכַל מַלְכוּתָא דִּי בָבֶל 26
מְהַלֵךְ הֲוָה׃ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר הֲלָא דָא־הִיא בָּבֶל 27
רַבְּתָא דִּי־אֲנָה בְנֵיתָהּ לְבֵית מַלְכוּ בְּתֻקֶף חִסְנִי
וְלִיקָר הַדְרִי׃ עוֹד מִלְּתָא בְּפֻם מַלְכָּא קָל מִן־שְׁמַיָּא 28
נָפֵל לָךְ אָמְרִין נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא מַלְכוּתָא עָדַת מָנָךְ׃
וּמִן־אֱנָשָׁא לָךְ טָרְדִין וְעִם־חֵיַת בָּרָא מְדֹרָךְ עִשְׂבָּא 29
כְתוֹרִין לָךְ יְטַעֲמוּן וְשִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עָלָיִךְ עַד־ דִּי־
תִנדע

coming down from heaven, and saying, Hew the tree down, and destroy it; yet leave the stump of the roots thereof in the earth, even with a band of iron and brass, in the tender grass of the field; and let it be wet with the dew of heaven, and let his portion be with the beasts of the field, till seven times pass over him;

24 This is the interpretation, O king, and this is the decree of the most High, which is come upon my lord the king:

25 That they shall drive thee from men, and thy dwelling shall be with the beasts of the field, and they shall make thee to eat grass as oxen, and they shall wet thee with the dew of heaven, and seven times shall pass over thee, till thou know that the most High ruleth in the kingdom of men, and giveth it to whomsoever he will.

26 And whereas they commanded to leave the stump of the tree roots; thy kingdom shall be sure unto thee, after that thou shalt have known that the heavens do rule.

27 Wherefore, O king, let my counsel be acceptable unto thee, and break off thy sins by righteousness, and thine iniquities by shewing mercy to the poor; if it may be a lengthening of thy tranquillity.

28 All this came upon the king Nebuchadnezzar.

29 At the end of twelve months he walked in the palace of the kingdom of Babylon.

30 The king spake, and said, Is not this great Babylon, that I have built for the house of the kingdom by the might of my power, and for the honour of my majesty?

31 While the word was in the king's mouth, there fell a voice from heaven, saying, O king Nebuchadnezzar, to thee it is spoken; The kingdom is departed from thee.

32 And they shall drive thee from men, and thy dwelling shall be with the beasts of the field: they shall make thee to eat grass as oxen, and seven times shall pass over thee, until thou

---

v. 20 ס״א בדתאה וכן ר״א. v. 21 עִלָּאָה כתיב. עִלָּיָא קרי. v. 21 בס״א כְּסָיַת כתיב, מְסָת קרי. vv. 22, 24, 29 עֲלָיִךְ כתיב, עָלָךְ קרי. v. 22 ס״א עִדָּי וכן ר״ב, ד״ו, ר״י, ר״ב והיר״. v. 22 כן בפתח בספרים כ״י, ר״א, ר״ב, ר״ג, ד״ו, ר״י, ר״א, ר״ב, ר״ד והס״ו. v. 23 בן לנההראי וכן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ד״ו, ר״י, ר״ב ורי״ה. לסוראי קַיָּמָה וכן ר״א, ר״א והס״ו. v. 24 נַחֲסָךְ כתיב, וְחֻסָּךְ קרי. v. 24 ס״א אַרְכָא וכן ר״ב. v. 24 ס״א לִשְׁלוֹתָךְ וכן ת״ע, ת״ם ות״ר. v. 26 ס״א לְקַצַּת פתח וכן ר״א, ר״ב, ד״ו, ר״ס, ר״א, ר״ב והי״ד. v. 26 ס״א תְּהֵי בכקף וכן רס״ו. v. 27 בס״א בְּנַיְתָהּ פתח ובס״א נסמך עלית סלנא בְּנַיְתָהּ וכן בר״א, ר״ב, ד״ו, ר״י, ר״א, ר״ב והי״ד. v. 27 כן ברוב ספרים כ״י והס״ו, ס״א בְּתֻקֶף פתח וכן ר״ב, ד״ג, ד״ו, ר״י, ר״א, ר״ב ורי״ה. v. 29 ס״א עָדַן וכן ר״ב, ר״ג, ד״ו, ר״י, ר״ב והי״ד.

know that the most High ruleth in the kingdom of men, and giveth it to whomsoever he will.

33 The same hour was the thing fulfilled upon Nebuchadnezzar: and he was driven from men, and did eat grass as oxen, and his body was wet with the dew of heaven, till his hairs were grown like eagles' feathers, and his nails like birds' claws.

34 And at the end of the days I Nebuchadnezzar lifted up mine eyes unto heaven, and mine understanding returned unto me, and I blessed the most High, and I praised and honoured him that liveth for ever, whose dominion is an everlasting dominion, and his kingdom is from generation to generation:

35 And all the inhabitants of the earth are reputed as nothing: and he doeth according to his will in the army of heaven, and among the inhabitants of the earth: and none can stay his hand, or say unto him, What doest thou?

36 At the same time my reason returned unto me; and for the glory of my kingdom, mine honour and brightness returned unto me; and my counsellors and my lords sought unto me; and I was established in my kingdom, and excellent majesty was added unto me.

37 Now I Nebuchadnezzar praise and extol and honour the King of heaven, all whose works are truth, and his ways judgment: and those that walk in pride he is able to abase.

תְּנַדַּע דִּי־שַׁלִּיט עִלָּאָה בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וּלְמַן־דִּי יִצְבֵּא
יְתִנֶּנַּהּ: בְּהַּ־שָׁעְתָּא מִלְּתָא סָפַת עַל־נְבוּכַדְנֶצַּר וּמִן־ 30
אֲנָשָׁא טְרִיד וְעִשְׂבָּא כְּתוֹרִין יֵאכֻל וּמִטַּל שְׁמַיָּא נִשְׁמֵהּ
יִצְטַבַּע עַד דִּי שַׂעְרֵהּ כִּנְשָׁרִין רְבָּה וְטִפְרוֹהִי כְּצִפָּרִין:
וּלְקָצָת יוֹמַיָּא אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר עֵינַי 31
לִשְׁמַיָּא נְטַלֵת וּמַנְדְעִי עֲלַי יְתוּב וְלעִלָּיָא בָּרֵכֵת וּלְחַי
עָלְמָא שַׁבַּחֵת וְהַדַּרֵת דִּי שָׁלְטָנֵהּ שָׁלְטַן עָלַם וּמַלְכוּתֵהּ
עִם־דָּר וְדָר: וְכָל־דָּאָרֵי אַרְעָא כְּלָהּ חֲשִׁיבִין וּכְמִצְבְיֵהּ 32
עְבֵד בְּחֵיל שְׁמַיָּא וְדָאָרֵי אַרְעָא וְלָא אִיתַי דְיִמְחֵא
בִּידֵהּ וְיֵאמַר לֵהּ מָה עֲבַדְתְּ: בֵּהּ־זִמְנָא מַנְדְעִי יְתוּב 33
עֲלַי וּלְיִקַר מַלְכוּתִי הַדְרִי וְזִיוִי יְתוּב עֲלַי וְלִי הַדָּבְרַי
וְרַבְרְבָנַי יְבַעְיֽוּן וְעַל־מַלְכוּתִי הְתְקְנַת וְרַבִּי יַתִּירָה
הְוְסְפַת־לִי: כְּעַן אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר מְשַׁבַּח וּמְרוֹמֵם וּמְהַדַּר 34
לְמַלְכָּא שְׁמַיָּא דִּי כָל־מַעֲבָדוֹהִי קְשׁט וְאֹרְחָתֵהּ דִּין וְדִי
מַהְלְכִין בְּגַהּ יָכֵל לְהַשְׁפָּלָה:
ה בֵּלְשַׁאצַּר מַלְכָּא עֲבַד לְחֶם רַב לְרַבְרְבָנוֹהִי אֶלֶף
2 וְלָקֳבֶל אַלְפָּא חַמְרָא שָׁתֵה: בֵּלְשַׁאצַּר אֲמַר | בְּטַעֲם
חַמְרָא לְהֻתָיְתָה לְמָאנֵי דַהֲבָא וְכַסְפָּא דִּי הַנְפֵּק
נְבוּכַדְנֶצַּר אֲבוּהִי מִן־הֵיכְלָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְיִשְׁתּוֹן בְּהוֹן
3 מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי שְׁגָלְתֵהּ וּלְחֵנָתֵהּ: בְּאֵדַיִן הֵיתָיו

מאני

29 v. עִלָּיָא כתיב, עִלָּאָה קרי. 29 v. ס"א ולכן דיי וכן ר"ב, ר"ג, ר"מ, ר"י, דיי"ב ודיי"ד וכולהון בפתח הס'. 30 v. ס"א בָּהּ ובלא מקף וכן ר"ב, ר"ג, ר"מ, ר"י, דיי"ב ודיי"ד. 30 v. ס"א שַׁעֲרֵהּ וכן ד"א, ר"ב, ר"ג, דיי"ב והיי"ד. 31 v. בס"א אין כאן פסקא. 31 v. ס"א ולקצת פתח וכן ד"א, ר"ב, ד"ג, ד"ן, ד"מ, ר"י, די"א, ר"ב ודיי"ד. 31 v. וּלְעִלָּיָא כתיב, וּלְעִלָּאָה קרי. 31 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"ג, ר"ן, ר"מ, ר"י, דיי"ב והיי"ד, ס"א שָׁלְטָן קטן וכן דיי"א ודמ"ו. 32 v. דָּאָרֵי וְדָאָרֵי כתיב, דָּיְרֵי וְדָיְרֵי קרי. 32 v. עיין לעיל ב' י'. 33 v. ס"א יְבָעְיֽוּן קמץ וכן ר"ב, ד"ג, ד"ן, די"א, די"ב והיי"ד. 33 v. או הָתְקְנַת קמץ וכן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ר"ב, ר"ג, ד"ן, ר"י, די"א, די"ב, דיי"ד ודמ"ו, ס"א התקנת צרי. 33 v. כן במקף ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"ג, ד"ן, ר"מ, ר"י, דיי"ב ודיי"ד, ס"א הוספת ובלא מקף וכן דמ"ו. 34 v. ס"א קשוט מלא וכן ד"ב, ר"ן, דיי"ד ודמ"ו. 34 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ר"י, ד"ך, דיי"ד ודמ"ו, ס"א וְאֹרְחָתֵהּ וכן דיי"א. ה, 1 v. ס"א לחם ונמסר עליו ל' וכן בדמ"ו. 2 v. ס"א בירושלם סגול וכן דיי"א ודמ"ו.

5 Belshazzar the king made a great feast to a thousand of his lords, and drank wine before the
2 thousand. Belshazzar, whiles he tasted the wine, commanded to bring the golden and silver vessels which his father Nebuchadnezzar had taken out of the temple which was in Jerusalem; that the king, and his princes, his wives, and his concubines, might drink therein.
3 Then they brought

מָאנֵי דְּדָהֲבָא דִּי הַנְפִּקוּ מִדְּהֵיכְלָא דִּי־בֵית אֱלָהָא דִּי
בִּירוּשְׁלֶם וְאִשְׁתְּיוּ בְּרֹון מַלְכָּא וְרַבְרְבָנֹוהִי שׁוֹלְטָהָה
וּלְחָתָהּ: אִשְׁתְּיוּ חַמְרָא וְשַׁבְּחוּ לֵאלָהֵי דְּהָבָא וְכַסְפָּא 4
נְחָשָׁא פַּרְזְלָא אָעָא וְאַבְנָא: בְּהֵי־שַׁעֲתָה נִפְקוּ אֶצְבְּעָן 5
דִּי יַד־אֱנָשׁ וְכָתְבָן לָקֳבֵל נֶבְרַשְׁתָּא עַל־גִּירָא דִּי־כַתַל
הֵיכְלָא דִּי מַלְכָּא וּמַלְכָּא חָזֵה פַּס יְדָא דִּי כָתְבָה:
אֱדַיִן מַלְכָּא זִיוֵהִי שְׁנוֹהִי וְרַעְיֹונֹהִי יְבַהֲלוּנֵּהּ וְכִמְרֵי 6
חַרְצֵהּ מִשְׁתָּרְיָן וְאַרְכָּבָתֵהּ דְּא לְדָא נָקְשָׁן: קָרֵא 7
מַלְכָּא בְּחַיִל לְהֵעָלָה לְאַשְׁפַּיָּא כַּשְׂדָּיֵא וְגָזְרֵיָּא עָנֵה
מַלְכָּא וְאָמַר לְחַכִּימֵי בָבֶל דִּי כָל־אֱנָשׁ דְּיִקְרָא
כְתָבָה דְנָה וּפַשְׁרֵהּ יְחַוְנַנִי אַרְגְּוָנָא יִלְבַּשׁ וְהַמוֹנְכָא
דִּי־דַהֲבָא עַל־צַוְּארֵהּ וְתַלְתִּי בְּמַלְכוּתָא יִשְׁלַט:
אֱדַיִן עָלִּין כָּל חַכִּימֵי מַלְכָּא וְלָא־כְהֵלִין 8
כְּתָבָא לְמִקְרֵא וּפַשְׁרֵהּ לְהֹודָעָה לְמַלְכָּא: אֱדַיִן 9
מַלְכָּא בֵּלְשַׁאצַּר שַׂגִּיא מַתְבְּהַל וְזִיוֵהִי שַׁנִּין עֲלֹוהִי
וְרַבְרְבָנֹוהִי מְשֻׁתְּבְּשִׁין: מַלְכְּתָא לְקָבֵל מִלֵּי מַלְכָּא 10
וְרַבְרְבָנֹוהִי לְבֵית מִשְׁתְּיָא עִלַּת עָנַת מַלְכְּתָא וַאֲמַרַת
מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי אַל־יְבַהֲלוּךְ רַעְיֹונֵךְ וְזִיוֵךְ אַל־
יְשַׁתַּנּוּ: אִיתַי גְּבַר בְּמַלְכוּתֵךְ דִּי רוּחַ אֱלָהִין קַדִּישִׁין 11
בֵּהּ וּבְיֹומֵי אֲבוּךְ נְהִירוּ וְשֵׂכְלְתָנוּ וְחָכְמָה כְּחָכְמַת־
אֱלָהִין הִשְׁתְּכַחַת בֵּהּ וּמַלְכָּא נְבֻכַדְנֶצַּר אֲבוּךְ רַבָּ

the golden vessels that were taken out of the temple of the house of God which was at Jerusalem; and the king, and his princes, his wives, and his concubines, drank in them.

4 They drank wine, and praised the gods of gold, and of silver, of brass, of iron, of wood, and of stone.

5 In the same hour came forth fingers of a man's hand, and wrote over against the candlestick upon the plaister of the wall of the king's palace: and the king saw the part of the hand that wrote.

6 Then the king's countenance was changed, and his thoughts troubled him, so that the joints of his loins were loosed, and his knees smote one against another.

7 The king cried aloud to bring in the astrologers, the Chaldeans, and the soothsayers. And the king spake, and said to the wise men of Babylon, Whosoever shall read this writing, and shew me the interpretation thereof, shall be clothed with scarlet, and have a chain of gold about his neck, and shall be the third ruler in the kingdom.

8 Then came in all the king's wise men: but they could not read the writing, nor make known to the king the interpretation thereof.

9 Then was king Belshazzar greatly troubled, and his countenance was changed in him, and his lords were astonished.

10 Now the queen, by reason of the words of the king and his lords, came into the banquet house: and the queen spake and said, O king, live for ever:

11 let not thy thoughts trouble thee, nor let thy countenance be changed: There is a man in thy kingdom, in whom is the spirit of the holy gods; and in the days of thy father light and understanding and wisdom, like the wisdom of the gods, was found in him; whom the king Nebuchadnezzar thy father, the king,

חרטמין

3 v. ס"א בירושלם פגול וכן ד'י"א ודס'ו. 5 v. ס"א שָׁעָתָא וכן ד'א, ד'ב, ד'ג, ד'ו, ד'ל, ד'י"ב ד'י"ד. 5 v. נְפַקוּ כתיב, נִפְקָה קרי. 5 v. ס"א כָּתְבָא וכן ד'ג, ד'ו, ד'י"ב ד'י"ד. 6 v. ס"א וְאַרְעָתֵהּ וכן ד'ב, ד'ו, ד'ל, ד'י"א, ד'י"ב ד'י"ד. 7 v. בַּשְׁדָּיֵא כתיב, מַשְׁדָּעֵי קרי. 7 v. כן ברוב ספרים כ'י ודס'ו, ס"א רַי ובלא מקף וכן ר"ב ד'ו. 7 v. וְהַמוֹנִיכָא או וְהַמוֹנִיכָא כתיב, וְחַמְנִיכָא קרי, בס"א וְהַמְנוֹכָא כתיב. 7 v. כן ברוב ספרים כ'י וגסכר עליו רשי וכן ברל"ג, ד'י"ב ודס'ו, ס"א מַלְכוּתָא דגש וכן ר"ב, ד'ו, ד'י ד'י"א. 8 v. עָלִּין כתיב, עָלַיִן קרי. 8 v. ס"א בָּבֶל. 8 v. כן למערבאי, למתחאי אִשְׁתָּרָא כתיב, וְאִשְׁתָּרֵהּ קרי. 10 v. עִלַּת כתיב, עַלַּת קרי. 10 v. ס"א עָנַת קמץ וכן ודס'ו. 10 v. בס"א רַעְיוֹנֵיךְ כתיב, רַעְיוֹנָךְ קרי. 10 v. חֱיִי כתיב, חֵיוֵךְ קרי. 11 v. כן סלא ברוב ספרים כ'י ובגטחאת תדמה: עיין לעיל ב' י'. 11 v. כן בלא פסק ברוב ספרים כ'י, ד'ג, ד'י ד'ב, ד'ד ודס'ו, ס"א רוח| פסק וכן ד'כ ד'ו. 11 v. ס"א רַבִּי במקף ובלא נגינה וכן ד'ב ד'ו. וס"א רַבָּ| וכן ד'ג, ד'י, ד'י"ב ודי"ד.

חַרְטֻמִּין אָשָׁפִין כַּשְׂדָּאִין גָּזְרִין הֱקִימַהּ אֲבוּךְ מַלְכָּא׃
12 כָּל־קֳבֵל דִּי רוּחַ יַתִּירָא וּמַנְדָּע וְשָׂכְלְתָנוּ מְפַשַּׁר ס
חֶלְמִין וְאַחֲיַת אֲחִידָן וּמְשָׁרָא קְטִרִין הִשְׁתְּכַחַת בְּהּ
בְּדָנִיֵּאל דִּי־מַלְכָּא שָׂם־שְׁמֵהּ בֶּלְטְשַׁאצַּר כְּעַן דָּנִיֵּאל
יִתְקְרֵי וּפִשְׁרֵהּ יְהַחֲוֵה׃ 13 בֵּאדַיִן דָּנִיֵּאל
הֵעָל קֳדָם מַלְכָּא עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל אַנְתְּה־
הוּא דָּנִיֵּאל דִּי־מִן־בְּנֵי גָלוּתָא דִּי יְהוּד דִּי הֱיְתִי מַלְכָּא
14 אֲבִי מִן־יְהוּד׃ וְשִׁמְעֵת עֲלָיִךְ דִּי רוּחַ אֱלָהִין בָּךְ וְנַהִירוּ
15 וְשָׂכְלְתָנוּ וְחָכְמָה יַתִּירָה הִשְׁתְּכַחַת בָּךְ׃ וּכְעַן הֵעָלוּ
קָדָמַי חַכִּימַיָּא אָשְׁפָּיָא דִּי־כְתָבָה דְנָה יִקְרוֹן וּפִשְׁרֵהּ
16 לְהוֹדָעֻתַנִי וְלָא־כָהֲלִין פִּשְׁרֵ־מִלְּתָא לְהַחֲוָיָה׃ וַאֲנָה
שְׁמִעֵת עֲלָיִךְ דִּי־תוּכַל פְּשָׁרִין לְמִפְשַׁר וְקִטְרִין לְמִשְׁרָא
כְּעַן הֵן תּוּכַל כְּתָבָא לְמִקְרֵא וּפִשְׁרֵהּ לְהוֹדָעוּתַנִי
אַרְגְּוָנָא תִּלְבַּשׁ וּמְנוֹנְכָא דִּי־דַהֲבָא עַל־צַוָּארָךְ וְתַלְתָּא
17 בְּמַלְכוּתָא תִּשְׁלַט׃ בֵּאדַיִן עָנֵה
דָּנִיֵּאל וְאָמַר קֳדָם מַלְכָּא מַתְנָתָךְ לָךְ לְהֵוֵן וּנְבֻזְבִיתָךְ
לְאָחֳרָן הַב בְּרַם כְּתָבָא אֶקְרֵא לְמַלְכָּא וּפִשְׁרָא
18 אֲהוֹדְעִנֵּהּ׃ אַנְתָּה מַלְכָּא אֱלָהָא עִלָּיָא מַלְכוּתָא וּרְבוּתָא
ויקרא

I say, thy father, made master of the magicians, astrologers, Chaldeans, and soothsayers;

12 Forasmuch as an excellent spirit, and knowledge, and understanding, interpreting of dreams, and shewing of hard sentences, and dissolving of doubts, were found in the same Daniel, whom the king named Belteshazzar: now let Daniel be called, and he will shew the interpretation.

13 Then was Daniel brought in before the king. And the king spake and said unto Daniel, Art thou that Daniel, which art of the children of the captivity of Judah, whom the king my father brought out of Jewry?

14 I have even heard of thee, that the spirit of the gods is in thee, and that light and understanding and excellent wisdom is found in thee.

15 And now the wise men, the astrologers, have been brought in before me, that they should read this writing, and make known unto me the interpretation thereof: but they could not shew the interpretation of the thing:

16 And I have heard of thee, that thou canst make interpretations, and dissolve doubts: now if thou canst read the writing, and make known to me the interpretation thereof, thou shalt be clothed with scarlet, and have a chain of gold about thy neck, and shalt be the third ruler in the kingdom.

17 Then Daniel answered and said before the king, Let thy gifts be to thyself, and give thy rewards to another; yet I will

18 read the writing unto the king, and make known to him the interpretation. O thou king, the most high God

---

v. 12 כן ברוב ספרים כ"י ודמ"ו, ס"א פו"י במקף וכלא נגינה וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ריו"ב הי"ר. v. 12 כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו פסק. v. 12 כן בלא פסק בספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ו ר"י, ריו"ב, הי"ר הס"ו. v. 12 כן ברוב ספרים כ"י, ר"ו ודס"ו, ס"א כלכא שם וכלא מקף וכן ר"ב, ד"מ, ר"י, ריו"ב הי"ר. v. 12 כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"י, ריו"ב הי"ר הס"ו, ס"א כען זקף גדול. v. 12 כן ברוב ספרים כ"י ר"ג, ר"ו, ר"י, ריו"א, ריו"ב, הי"ר הס"ו, ס"א יהחוה סגול וכן ר"א והי"ב. vv. 13, 18 אנתה כתיב, אנת קרי. v. 13 אנתה במקף וכלא נגינה ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"י, ריו"ב, הי"ר הס"ו, ס"א אנתה. v. 13 כן במקף כרוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"י, ריו"ב, הי"ר הס"ו. vv. 14, 16 עליך כתיב, עלך קרי. v. 14 ס"א רוח־אלהין קדשין וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"י, ריו"ב, הי"ר ונח"ס: עיין לעיל ד' ה'. v. 15 כן במקף בספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ד"מ, ר"י, ריו"ב, הי"ר ודס"ו. v. 16 כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ו הדס"ו, ס"א ריו־חוכל פשרין וכן ריו"ב והי"ר. v. 16 תובל כתיב, תגול קרי, בהללי לית קרי. v. 16 והמוניכא או והמסונכא כתיב, והמניכה קרי, בס"א והמנוכא כתיב. v. 16 כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו רפי וכן בר"י, ריו"א, ריו"ב, הי"ר הס"ו, ס"א במלכותא דגש וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו הי"ם. v. 16 ס"א תשלם קמץ וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"י, ריו"א, ריו"ב הי"ר. v. 17 צ'יל ומשרה כן ח"ע, ח"ם ות"ד. v. 18 עליא כתיב, עלאה קרי.

gave Nebuchadnezzar thy father a kingdom, and majesty, and glory, and honour:

19 And for the majesty that he gave him, all people, nations, and languages, trembled and feared before him: whom he would he slew; and whom he would he kept alive; and whom he would he set up; and whom he would he put down.

20 But when his heart was lifted up, and his mind hardened in pride, he was deposed from his kingly throne, and they took his glory from him:

21 And he was driven from the sons of men; and his heart was made like the beasts, and his dwelling was with the wild asses: they fed him with grass like oxen, and his body was wet with the dew of heaven; till he knew that the most high God ruled in the kingdom of men, and that he appointeth over it whomsoever he will.

22 And thou his son, O Belshazzar, hast not humbled thine heart, though thou knewest all this;

23 But hast lifted up thyself against the LORD of heaven; and they have brought the vessels of his house before thee, and thou, and thy lords, thy wives, and thy concubines, have drunk wine in them; and thou hast praised the gods of silver, and gold, of brass, iron, wood, and stone, which see not, nor hear, nor know: and the God in whose hand thy breath is, and whose are all

24 thy ways, hast thou not glorified: Then was the part of the hand sent from him; and this

25 writing was written. And this is the writing that was written, MENE, MENE, TEKEL, UP-

26 HARSIN. This is the interpretation of the thing: MENE; God hath numbered thy kingdom,

27 and finished it. TEKEL; Thou art weighed in the balances, and art found wanting.

28 PERES;

19 וְיָקָרָא דִּי יְהַב לְנְבֻכַדְנֶצַּר אֲבוּךְ וּמִן־רְבוּתָא דִּי
יְהַב־לֵהּ כָּל עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָׁנַיָּא הֲוֹו זָאעִין וְדָחֲלִין מִךְ
קֳדָמוֹהִי דִּי־הָוָא צָבֵא הָוָה קָטֵל וְדִי־הָוָה צָבֵא הָוָה מַחֲא
וְדִי־הָוָה צָבֵא הָוָה מָרִים וְדִי־הָוָא צָבֵא הָוָא מַשְׁפֵּל:
20 וּכְדִי רָם לִבְבֵהּ וְרוּחֵהּ תְּקִפַת לַהֲוָהָּ הַנְחַת מִדְּבָרְסֵא
21 מַלְכוּתֵהּ וְיִקָרָהּ הֶעְדִּיו מִנֵּהּ: וּמִן־בְּנֵי אֲנָשָׁא טְרִיד
וְלִבֵּהּ | עִם־חֵיוָתָא שָׁוִי וְעִם־עֲרְדַיָּא מְדוֹרֵהּ עִשְׂבָּא
כְּתוֹרִין יְטַעֲמוּנֵהּ וּמִטַּל שְׁמַיָּא נִשְׁמֵהּ יִצְטַבַּע עַד דִּי־
יְדַע דִּי־שַׁלִּיט אֱלָהָא עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֱנָשָׁא וּלְמַן־דִּי
22 יְצִבֵּא יְהָקֵים עֲלֵיהּ: וְאַנְתְּה בַרְהּ בַּלְשַׁאצַּר לָא
23 הַשְׁפֶּלְתְּ לִבְּבָךְ כָּל־קֳבֶל דִּי כָּל־דְּנָה יְדַעְתְּ: וְעַל־מָרֵא
שְׁמַיָּא | הִתְרוֹמַמְתְּ וְלִמָאנַיָּא דִּי־בַיְתֵהּ הַיְתִיו קְדָמָיִךְ
וְאַנְתְּ וְרַבְרְבָנִיךְ שֵׁגְלָתָךְ וּלְחָנָתָךְ חַמְרָא שָׁתַיִן בְּדִוְנ
וְלִאלָהֵי כַסְפָּא וְדַהֲבָא נְחָשָׁא פַּרְזְלָא אָעָא וְאַבְנָא דִּי
לָא־חָזַיִן וְלָא־שָׁמְעִין וְלָא יָדְעִין שַׁבַּחְתְּ וְלֶאלָהָא דִּי־
נִשְׁמְתָךְ בִּידֵהּ וְכָל־אָרְחָתָךְ לֵהּ לָא הַדַּרְתְּ: בֵּאדַיִן
24 מִן־קֳדָמוֹהִי שְׁלִיחַ פַּסָּא דִּי־יְדָא וּכְתָבָא דְנָה רְשִׁים:
25 וְדָנָה כְּתָבָא דִּי רְשִׁים מְנָא מְנָא תְּקֵל וּפַרְסִין: דְּנָה
26 פִּשְׁרָ־מִלְּתָא מְנָא מְנָהּ־אֱלָהָא מַלְכוּתָךְ וְהַשְׁלְמַהּ:
27 תְּקֵל תְּקִלְתָּא בְּמאזְנַיָּא וְהִשְׁתְּכַחְתְּ חַסִּיר: פְּרֵס
28 פְּרִיסַת

v. 19 זָאעִין כתיב. זָיְעִין קרי. v. 19 כן במקף ובלא נגינה בספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ד"י, דו"ב, דו"ד ודמ"ו. v. 19 ס"א סָחֲא קטין וכן ד"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"י, ר"א, דו"ב ודו"ד. v. 20 צ"ל וּיְקָרֵהּ כן ת"ס ותו"ד. v. 21 ס"א אֲנָשָׁא וכן ד"י, ר"ב, דו"ד ודמ"ו. v. 21 שָׁוִי או שָׁוֵי כתיב, שָׁוִיו קרי. v. 21 עֲלָיָא כתיב, עִלָּאָה קרי. v. 21 כן בפתח המ' בספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ד"ם, ר"י, ד"א, דו"ב, דו"ד ודמ"ו. v. 21 יְהָקֵם קרי. v. 21 עֲלַיהּ כתיב. עֲלֵהּ קרי. vv. 22, 23 וְאַנְתְּה כתיב, וְאַנְתָּ קרי. v. 23 כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"ג, ד"ן, ר"י, ד"ב ודו"ד, ס"א וְעַל מָרֵא, וכן דמ"ו, וס"א וְעַל מָרֵא. v. 23 קָדָמַיִךְ כתיב, קָדָמָךְ קרי. v. 23 וְרַבְרְבָנֵיךְ כתיב, וְרַבְרְבָנָךְ קרי. v. 23 כן במקף ובלא נגינה בספרים כ"י, ר"ב, ד"ג, ד"ן, ר"ם, ד"י, ר"י, ד"ב, דו"ד ודמ"ו. v. 26 כן ברוב ספרים כ"י ודמ"ו, ס"א מְנָא ובלא מקף וכן ד"ב, ד"ג, ד"ן, ר"ם, ד"י, ר"י, ד"ב ודו"ד. v. 26 כן ברוב ספרים כ"י ודמ"ו, ס"א מְנָה אלהא וכן ד"ב, ד"ג, ד"ן, ר"י, ד"ב ודו"ד. v. 27 כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו רפ"ו, ס"א פַּסְאוֹנַיָּא וכן ד"ב, ד"ג, ד"ן, ר"י, ד"ב, דו"ד ודמ"ו. v. 27 כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, דו"א, דו"ב, דו"ד ודמ"ו, ס"א חֲסַד חסר וכן ד"ב, ד"ג, ר"ו ודו"י.

Thy kingdom is divided, and given to the Medes and Persians.

29 Then commanded Belshazzar, and they clothed Daniel with scarlet, and put a chain of gold about his neck, and made a proclamation concerning him, that he should be the third ruler in the kingdom.

30 In that night was Belshazzar the king of the Chaldeans slain.

31 And Darius the Median took the kingdom, being about threescore and two years old.

6 It pleased Darius to set over the kingdom an hundred and twenty princes, which should be over the whole kingdom;

2 And over these three presidents; of whom Daniel was first: that the princes might give accounts unto them, and the king should have no damage.

3 Then this Daniel was preferred above the presidents and princes, because an excellent spirit was in him; and the king thought to set him over the whole realm.

4 Then the presidents and princes sought to find occasion against Daniel concerning the kingdom; but they could find none occasion nor fault; forasmuch as he was faithful, neither was there any error or fault found in him.

5 Then said these men, We shall not find any occasion against this Daniel, except we find it against him concerning the law of his God.

6 Then these presidents and princes assembled together to the

7 king, and said thus unto him, King Darius, live for ever. All the presidents of the kingdom, the governors, and the princes, the counsellors, and the captains, have consulted together to establish

כ פְּרִיסַת מַלְכוּתָךְ וִיהִיבַת לְמָדַי וּפָרָס׃ בְּאַדַּיִן | אֲמַר
בֶּלְשַׁאצַּר וְהַלְבָּשׁוּ לְדָנִיֵּאל אַרְגְּוָנָא וּהְמוֹנִיכָא דְּר
דַּהֲבָא עַל־צַוְּארֵהּ וְהַכְרָזוּ עֲלוֹהִי דִּי־לֵהֱוֵא שַׁלִּיט
ל תַּלְתָּא בְּמַלְכוּתָא׃ בֵּהּ בְלֵילְיָא קְטִיל בֶּלְאשַׁצַּר
א מַלְכָּא כַּשְׂדָּיְא׃ וְדָרְיָוֶשׁ מָדָיָא קַבֶּל
ב מַלְכוּתָא כְּבַר שְׁנִין שִׁתִּין וְתַרְתֵּין׃ שְׁפַר קֳדָם דָּרְיָוֶשׁ
וְהָקִים עַל־מַלְכוּתָא לְאַחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא מְאָה וְעֶשְׂרִין דִּי
ג לֶהֱוֹן בְּכָל־מַלְכוּתָא׃ וְעִלָּא מִנְּהוֹן סָרְכִין תְּלָתָה דִּי
דָנִיֵּאל חַד מִנְּהוֹן דִּי־לֶהֱוֹן אַחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא אִלֵּין יְהַבִּין
ד לְהוֹן טַעְמָא וּמַלְכָּא לָא־לֶהֱוֵא נָזֵק׃ אֱדַיִן דָּנִיֵּאל דְּנָה
הֲוָא מִתְנַצַּח עַל־סָרְכַיָּא וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא כָּל־קָבֵל דִּי
רוּחַ יַתִּירָא בֵּהּ וּמַלְכָּא עֲשִׁית לַהֲקָמוּתֵהּ עַל־כָּל־
ה מַלְכוּתָא׃ אֱדַיִן סָרְכַיָּא וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא הֲווֹ בָּעַיִן עִלָּה
לְהַשְׁכָּחָה לְדָנִיֵּאל מִצַּד מַלְכוּתָא וְכָל־עִלָּה וּשְׁחִיתָה
לָא־יָכְלִין לְהַשְׁכָּחָה כָּל־קָבֵל דִּי־מְהֵימַן הוּא וְכָל־שָׁלוּ
ו וּשְׁחִיתָה לָא הִשְׁתְּכַחַת עֲלוֹהִי׃ אֱדַיִן גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ אָמְרִין
דִּי לָא נְהַשְׁכַּח לְדָנִיֵּאל דְּנָה כָּל־עִלָּה לָהֵן הַשְׁכְּחָנָא
ז עֲלוֹהִי בְּדָת אֱלָהֵהּ׃ אֱדַיִן
סָרְכַיָּא וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא אִלֵּין הַרְגְּשׁוּ עַל־מַלְכָּא וְכֵן אָמְרִין
ח לֵהּ דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי׃ אִתְיָעֲטוּ כָּל | סָרְכֵי
מַלְכוּתָא סִגְנַיָּא וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא הַדָּבְרַיָּא וּפַחֲוָתָא לְקַיָּמָה
קִים

---

v. 29 וְהַמּוֹנִיכָא או וְהַמְנִיכָא קרי. בס״א וְהַמְנוֹקָא כתיב. v. 30 ס״א בֶּלְשַׁאצַּר וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ר״ז, ד״י, ד״יא, ד״יב, ד״יד ודס״ו. v. 30 כַּשְׂדָּיְא כתיב, כַּשְׂדָּאָה קרי. ו׳. 1 v. ברוב ספרים כ״י נכסר כאן חצי הספר וכן בר״ב, ר״ג, ר״ז, ר״י, ד״יב, ד״יד ודס״ו. 1 v. מָדָיָא כתיב, מָדָאָה קרי. 2 v. בס״א וְהָקִים צרי וכן ד״ב ודס״ו. 3 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ס, ד״י ודס״ז, ס״א יַי ובלא מקף וכן ד״יב ודי״ד. 3 v. ס״א שָׂכְלָא וכן ד״א, ר״ב, ד״ג, ד״ז, ד״י, ד״יב ודי״ד. 4 v. ס״א הֱוָה בה׳ וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ז, ד״ס, ד״י, ד״יא, ד״יב, ד״יד ודס״ו. 4 v. ס״א דִּי בקמץ ובלא נגינה וכן ד״ב, ד״ג, ד״ז, ד״ס, ד״י ד״יב ודי״ד. 4 v. כן לנהרואי, לכוראי יַתִּירָה. 5 v. כן למערבאי, למדנחאי נָעַן קרי. 5 v. כן בסקף ובלא נגינה ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ז, ד״ס, ד״י, ד״יב, ד״יד ודס״ו. 6 v. סכיר וְכָלִי. 7 v. בס״א אין באן פסקא.

קְיָם מַלְכָּא וּלְתַקָּפָה אֱסָר דִּי כָל־דִּי־יִבְעֵא בָּעֵשׁ מָךְ
כָּל־אֱלָהּ וֶאֱנָשׁ עַד־יוֹמִין תְּלָתִין לָהֵן מִנָּךְ מַלְכָּא יִתְרְמֵא
9 לְגֻב אַרְיְוָתָא: כְּעַן מַלְכָּא תְּקִים אֱסָרָא וְתִרְשֻׁם כְּתָבָא
10 דִּי לָא לְהַשְׁנָיָה כְּדָת־מָדַי וּפָרַס דִּי־לָא תְעְדֵּא: כָּל־
11 קֳבֶל דְּנָה מַלְכָּא דָּרְיָוֶשׁ רְשַׁם כְּתָבָא וֶאֱסָרָא: וְדָנִיֵּאל
כְּדִי יְדַע דִּי־רְשִׁים כְּתָבָא עַל לְבַיְתֵהּ וְכַוִּין פְּתִיחָן לֵהּ
בְּעִלְיְתֵהּ נֶגֶד יְרוּשְׁלֶם וְזִמְנִין תְּלָתָה בְיוֹמָא הוּא כָּרֵךְ
עַל־בִּרְכּוֹהִי וּמְצַלֵּא וּמוֹדֵא קֳדָם אֱלָהֵהּ כָּל־קֳבֶל דִּי־
12 הֲוָא עָבֵד מִדְקַדְמַת דְּנָה: אֱדַיִן גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ הַרְגָּשׁוּ
13 וְהַשְׁכַּחוּ לְדָנִיֵּאל בָּעֵה וּמִתְחַנַּן קֳדָם אֱלָהֵהּ: בְּאֵדַיִן
קְרִבוּ וְאָמְרִין קֳדָם־מַלְכָּא עַל־אֱסָר מַלְכָּא הֲלָא אֱסָר
רַשְׁמְתְּ דִּי כָל־אֱנָשׁ דִּי־יִבְעֵא מִן־כָּל־אֱלָהּ וֶאֱנָשׁ עַד־
יוֹמִין תְּלָתִין לָהֵן מִנָּךְ מַלְכָּא יִתְרְמֵא לְגֻב אַרְיְוָתָא עָנֵה
מַלְכָּא וְאָמַר יַצִּיבָא מִלְּתָא כְּדָת־מָדַי וּפָרַס דִּי־לָא
14 תְעְדֵּא: בֵּאדַיִן עָנֵו וְאָמְרִין קֳדָם מַלְכָּא דִּי דָנִיֵּאל דִּי מִן־
בְּנֵי גָלוּתָא דִּי יְהוּד לָא־שָׂם עְלָיךְ מַלְכָּא טְעֵם וְעַל־
אֱסָרָא דִּי רַשְׁמְתְּ וְזִמְנִין תְּלָתָה בְיוֹמָא בָּעֵא בָּעְיְתֵהּ:
15 אֱדַיִן מַלְכָּא כְּדִי מִלְּתָא שְׁמַע שַׂגִּיא בְּאַשׁ עְלוֹהִי וְעַל
דָּנִיֵּאל שָׂם בְּלֵב לְשֵׁיזָבוּתֵהּ וְעַד מַעְלֵי שִׁמְשָׁא הֲוָה
16 מְשְׁתַּדַּר לְהַצָּלוּתֵהּ: בֵּאדַיִן גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ הַרְגָּשׁוּ עַל־
מַלְכָּא וְאָמְרִין לְמַלְכָּא יְדַע מַלְכָּא דִּי־דָת לְמָדַי וּפָרַס

---

v. 8 כן בכוב ספרים כ"י, ר"נ, ד"י, ר"י ב וריי"ד, כ"א בעו"ן וכן ד"ב, ד"ו והם"ו. v. 9 כן בכוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ם, ר"י, ר"י ב, דיי"ד והם"ו, ס"א יתרמא לגב וכן ד"ב והי"ו. v. 9 כן בכוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"נ, ד"ו, ד"י, ר"י א, ר"י ב, דיי"ד והם"ו, ס"א חֲתָדָה וכן ר"א. v. 11 כן בכוב ספרים כ"י, ר"נ, ד"י, ר"י ב, דיי"ד והם"ו, ס"א דִּי ובלא מקף וכן ד"ב, ד"נ והי"ם. v. 11 ס"א יְרוּשְׁלֶם מגול וכן דם"ו. v. 11 כן בכוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ד"ו, ר"א, ר"י ב, והם"ו, ס"א הֲוָא וכן ד"ב, ד"י, ר"י ב והי"ד. v. 11 ס"א בָּרְךְ וכן ר"ב והי"ב, וס"א בָּרַךְ בחירק. v. 12 בס"א נכסר כאן חצי הספר. v. 13 כן בכוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"נ, ד"ו, ד"י, ר"ב והי"ד, ס"א ואכרין וכן דם"ו. v. 13 כן כתוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"נ, ד"י, ר"י א, ר"י ב, דיי"ד ורם"ו, ס"א תֶּעְדֵּה. v. 14 עָלַיִךְ כתיב. עָלֶךָ קרי. v. 15 כן בכוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"נ, ד"ו, ד"י, ר"י א, ר"י ב, וריי"ד, ס"א מָעֲלֵי ונכסר עליו ל' וכן בדם"ו, וס"א מַעֲלֵי.

a royal statute, and to make a firm decree, that whosoever shall ask a petition of any God or man for thirty days, save of thee, O king, he shall be cast into the den of lions.

8 Now, O king, establish the decree, and sign the writing, that it be not changed, according to the law of the Medes and Persians, which altereth not.

9 Wherefore king Darius signed the writing and the decree.

10 Now when Daniel knew that the writing was signed, he went into his house; and his windows being open in his chamber toward Jerusalem, he kneeled upon his knees three times a day, and prayed, and gave thanks before his God, as he did aforetime.

11 Then these men assembled, and found Daniel praying and making supplication before his God.

12 Then they came near, and spake before the king concerning the king's decree; Hast thou not signed a decree, that every man that shall ask a petition of any God or man within thirty days, save of thee, O king, shall be cast into the den of lions? The king answered and said, The thing is true, according to the law of the Medes and Persians, which altereth not.

13 Then answered they and said before the king, That Daniel, which is of the children of the captivity of Judah, regardeth not thee, O king, nor the decree that thou hast signed, but maketh his petition three times a day.

14 Then the king, when he heard these words, was sore displeased with himself, and set his heart on

15 Daniel to deliver him: and he laboured till the going down of the sun to deliver him. Then these men assembled unto the king, and said unto the king, Know, O king, that the law of the Medes and Persians is,

That no decree nor statute which the king establisheth may be changed.

16 Then the king commanded, and they brought Daniel, and cast him into the den of lions. Now the king spake and said unto Daniel, Thy God whom thou servest continually, he will deliver thee.

17 And a stone was brought, and laid upon the mouth of the den; and the king sealed it with his own signet, and with the signet of his lords; that the purpose might not be changed concerning Daniel.

18 Then the king went to his palace, and passed the night fasting: neither were instruments of musick brought before him: and his sleep went from him.

19 Then the king arose very early in the morning, and went in haste unto the den of lions.

20 And when he came to the den, he cried with a lamentable voice unto Daniel: and the king spake and said to Daniel, O Daniel, servant of the living God, is thy God, whom thou servest continually, able to deliver thee from the lions?

21 Then said Daniel unto the king, O king, live for ever.

22 My God hath sent his angel, and hath shut the lions' mouths, that they have not hurt me: forasmuch as before him innocency was found in me; and also before thee, O king, have I done no hurt.

23 Then was the king exceeding glad for him, and commanded that they should take Daniel up out of the den. So Daniel was taken up out of the den, and no manner of hurt was found upon him, because he believed in his God.

24 And the king commanded, and they brought those men which had accused

דִּי־כָל־אֱסָר וְקְיָם דִּי־מַלְכָּא יְהַלָּךְ לָא לְהַשָּׁנָיָה׃
17 בֵּאדַיִן מַלְכָּא אֲמַר וְהַיְתַיוּ לְדָנִיֵּאל וּרְמוֹ לְגֻבָּא דִּי
אַרְיָוָתָא עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל אֱלָהָךְ דִּי אַנְתָּה
18 פָּלְחַדְלָהּ בְּתְדִירָא הוּא יְשֵׁיזְבִנָּךְ׃ וְהֵיתַית אֶבֶן חֲדָה
וְשִׂמַת עַל־פֻּם גֻּבָּא וְחַתְמָהּ מַלְכָּא בְּעִזְקְתֵהּ וּבְעִזְקַת
19 רַבְרְבָנוֹהִי דִּי לָא־תִשְׁנָא צִבְוֵי בְּדָנִיֵּאל׃ אֱדַיִן אָזַל
מַלְכָּא לְהֵיכְלֵהּ וּבָת שׁוֹתָּ וְדָחָיָן לָא־הֶנְעֵל קֳדָמֹהִי
20 וְשִׁנְתֵּהּ נָדַת עֲלוֹהִי׃ בֵּאדַיִן מַלְכָּא בְּשַׁפְרָפַּרְיָא יְקוּם
21 בְּנְהָרָא וּבְהִתְבְּהָלָה לְגֻבָּא דִּי־אַרְיָוָתָא אָזֹל׃ וּכְמִקְרְבֵהּ
לְגֻבָּא לְדָנִיֵּאל בְּקָל עֲצִיב וְעָק עָנָה מַלְכָּא וְאָמַר
לְדָנִיֵּאל דָּנִיֵּאל עַבְדָּ אֱלָהָא חַיָּא אֱלָהָךְ דִּי אַנְתָּה
22 פָּלְחַדְלָהּ בְּתְדִירָא הֲיְכֵל לְשֵׁיזָבוּתָךְ מִן־אַרְיָוָתָא׃ אֱדַיִן
23 דָּנִיֵּאל עִם־מַלְכָּא מְלֵל לְעָלְמִין חֱיִי׃ אֱלָהִי
שְׁלַח מַלְאֲכֵהּ וְסָגַר פֻּם אַרְיְוָתָא וְלָא חַבְּלוּנִי כָּל־
קֳבֵל דִּי קֳדָמוֹהִי זְכוּ הִשְׁתְּכַחַת לִי וְאַף קֳדָמָךְ
24 מַלְכָּא חֲבוֹלָה לָא עַבְדֵת׃ בֵּאדַיִן מַלְכָּא שַׂגִּיא מְאֹד
עֲלוֹהִי וּלְדָנִיֵּאל אֲמַר לְהַנְסָקָה מִן־גֻּבָּא וְהִסְּק דָּנִיֵּאל
מִן־גֻּבָּא וְכָל־חַבָּל לָא־הִשְׁתְּכַח בֵּהּ דִּי־הֵימִן בֵּאלָהֵהּ׃
25 וַאֲמַר מַלְכָּא וְהֵיתַיוּ גַּבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי־אֲכַלוּ קַרְצֹהִי דִּי

דניאל

---

16 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ר ודפ"ו, ס"א דִּי וכלא מקף וכן ד"ב, ר"ג, ד"ם ודי"ו. 17 v. יְהֵקֵם קרי. 17 v. בס"א אֱלָהָךְ כתיב, אֱלָהָךְ קרי וכן דפ"ו. 17, 21 vv. אַנְתָּה כתיב, אַנְתְּ קרי. 18 v. ס"א וְהֵתְיַת חסר, וס"א וְהֵיתְיַת או וְהֵתְיַת קמץ וכן דפ"ו. 18 v. כן בקמץ ברוב ספרים כ"י, ר"א, ד"ב, ד"ג, ר"י, ד"י, ד"ר ודפ"ו, ס"א וְחַתְמַהּ פתח. 18 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ר"ג, ד"י, ד"י, ד"ב, ד"ר ודפ"ו, ס"א וּבְעִזְקַת קמץ. 19 v. כן למערבאי, למדנחאי וְהֵחָן בהי קרי. 19 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"י, ד"י, ד"ב, ד"ר ודפ"ו, ס"א וְשִׁנְתֵּהּ. 20 v. פ' קדמא דקרייתא ופ' תניינא רבתי, למדנחאי בְּשַׁפְרָ פָּרָא ב' מלין. 21 v. ס"א וּכְמִקְרְבֵהּ וכן ד"א, ד"ג, ד"י ד"ר. 21 v. כן כתיב וקרי ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"י, ד"י, ד"ב, ד"ר ודפ"ו, בס"א אֱלָהָךְ ותסמר עליו יתיר ו'. 23 v. קֳדָמָךְ כתיב, קֳדָמָךְ קרי. 23 v. כן בספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"י, ד"א, ד"ב, ד"ר ודפ"ו, ג"א חֲכוֹלָא. 24 v. כן סנהדרין בספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ם, ד"י, ד"ב, ד"ר ודפ"ו. 24 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ם ודפ"ו, ס"א דִּי הֵימִן וכן ד"ב, ד"ג, ד"י, ד"י, ד"ב ודי"ד. 25 v. כן בסקף בספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י, ד"ב, ד"ר ודפ"ו.

דָּנִיֵּאל וּלְנֻבַ אַרְיְוָתָא רְמוֹ אִנּוּן בְּנֵידוֹן וּנְשֵׁיהוֹן וְלָא
מְטוֹ לְאַרְעִיתָ נְבָא עַד דְּשַׁלְטוּ בְּהוֹן אַרְיְוָתָא וְכָל
נַרְמֵידוֹן הַדְקוּ: בֵּאדַיִן דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא כְּתַב לְכָל 26
עַמְמַיָּא אֻמַּיָּא וְלִשָׁנַיָּא דִּי דָאְרִין בְּכָל־אַרְעָא שְׁלָמְכוֹן
יִשְׁגֵּא: מִן־קֳדָמַי שִׂים טְעֵם דִּי ׀ בְּכָל־שָׁלְטָן מַלְכוּתִי 27
לְהֵוֹן וְאָפִין וְדָחֲלִין מִן־קֳדָם אֱלָהֵהּ דִּי־דָנִיֵּאל דִּי
הוּא ׀ אֱלָהָא חַיָּא וְקַיָּם לְעָלְמִין וּמַלְכוּתֵהּ דִּי־לָא
תִתְחַבַּל וְשָׁלְטָנֵהּ עַד־סוֹפָא: מְשֵׁיזַב וּמַצִּל וְעָבֵד אָתַיִן 28
וְתִמְהִין בִּשְׁמַיָּא וּבְאַרְעָא דִּי שֵׁיזַב לְדָנִיֵּאל מִן־יַד
אַרְיְוָתָא: וְדָנִיֵּאל דְּנָה הַצְלַח בְּמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ וּבְמַלְכוּת ס 29
כּוֹרֶשׁ פָּרְסָיְא:

בִּשְׁנַת חֲדָה לְבֵלְאשַׁצַּר מַלְכָּא בָּבֶל דָּנִיֵּאל חֶלֶם חָזָה 7
וְחִזְוֵי רֵאשֵׁהּ עַל־מִשְׁכְּבֵהּ בֵּאדַיִן חֶלְמָא כְּתַב רֵאשׁ
מִלִּין אֲמַר: עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר חָזֵה הֲוֵית בְּחִזְוִי עִם־ 2
לֵילְיָא וְאַרְוֵי אַרְבַּע רוּחֵי שְׁמַיָּא מְגִיחָן לְיַמָּא רַבָּא:
וְאַרְבַּע חֵיוָן רַבְרְבָן סָלְקָן מִן־יַמָּא שָׁנְיָן דָּא מִן־דָּא: 3
קַדְמָיְתָא כְּאַרְיֵה וְנֶשֶׁר לַהּ חְזוֹ הֲוֵית עַד 4
דִּי־מְרִיטוּ גַפַּיהָ וּנְטִילַת מִן־אַרְעָא וְעַל־רַגְלַיִן כְּאֱנָשׁ
הֻקִימַת וְלִבַּ אֱנָשׁ יְהִיב לַהּ: וְאַרְוֵי חֵיוְתָה אָחֳרִי תִנְיָנָה
דְּמְיָה לְדֻבּ וְלִשְׁטַר־חַד הֻקְמַת וּתְלָת עִלְעִין בְּפֻמַּהּ בֵּין 5
שִׁנַּיהָ וְכֵן אָמְרִין לַהּ קוּמִי אֲכֻלִי בְּשַׂר שַׂגִּיא: בָּאתַר 6
דְּנָה חָזֵה הֲוֵית וְאַרְוֵי אָחֳרִי כְּנְמֵר וְלַהּ גַּפַּיִן אַרְבַּע דִּי
עוף

---

v. 25 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י ודס"ו, ס"א דַּי ובלא פקף וכן ד"י"ד. v. 26 כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו נגיא וכן כד"ב, ד"י"ד ודס"ו. v. 26 וְאַרְעָא כתיב, וְאַרְעִין קרי. v. 27 לְמַעַרְבָאי וְאַעְיָן כתיב, וְעַיָּן קרי. v. 28 ס"א שֵׁזִיב וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו ד"ם, ד"י, ד"י"ב ודי"ד. v. 29 פָּרְסָיָא כתיב, פָּרְסָאָה קרי. 7, 4 v. בס"א נמסר עליו יחיד ו למעַרְבָאי. v. 4 גַּפַּיהָ או גַּפַּוֹהִי כתיב, נַפַּהּ קרי. v. 5 כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו לַ וכן בדס"ו. ס"א הֻקְמַת וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו ודי"ו, וס"א הֻקְמַת או הֻקִימַת וכן ד"י"א, ד"י"ב ודי"ד. v. 5 שְׁנַיהּ או שְׁנַוֹהִי כתיב, שִׁנַּהּ קרי. v. 6 כן בא' בספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י, ד"י"א, ד"י"ב, ד"י"ד ודס"ו.

Daniel, and they cast them into the den of lions, them, their children, and their wives; and the lions had the mastery of them, and brake all their bones in pieces or ever they came at the bottom of the den.

25 Then king Darius wrote unto all people, nations, and languages, that dwell in all the earth; Peace be multiplied unto you.

26 I make a decree, That in every dominion of my kingdom men tremble and fear before the God of Daniel: for he is the living God, and stedfast for ever, and his kingdom that which shall not be destroyed, and his dominion shall be even unto the end.

27 He delivereth and rescueth, and he worketh signs and wonders in heaven and in earth, who hath delivered Daniel from the power of the lions.

28 So this Daniel prospered in the reign of Darius, and in the reign of Cyrus the Persian.

7 In the first year of Belshazzar king of Babylon Daniel had a dream and visions of his head upon his bed: then he wrote the dream, and told the sum of the matters.

2 Daniel spake and said, I saw in my vision by night, and, behold, the four winds of the heaven strove upon the great sea.

3 And four great beasts came up from the sea, diverse one from another.

4 The first was like a lion, and had eagle's wings: I beheld till the wings thereof were plucked, and it was lifted up from the earth, and made stand upon the feet as a man, and a man's heart was given to it.

5 And behold another beast, a second, like to a bear, and it raised up itself on one side, and it had three ribs in the mouth of it between the teeth of it: and they said thus unto it, Arise, devour much flesh.

6 After this I beheld, and lo another, like a leopard, which had upon the back of it four wings of a

עוֹף עַל־גַּבֵּיהּ וְאַרְבַּעָה רֵאשִׁין לְחֵיוְתָא וְשָׁלְטָן יְהִיב
7 לַהּ׃ בְּאַתַר דְּנָה חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי לֵילְיָא וַאֲרוּ חֵיוְתָה
רְבִיעָאָה דְּחִילָה וְאֵימְתָנִי וְתַקִּיפָא יַתִּירָה וְשִׁנַּיִן דִּי־פַרְזֶל
לַהּ רַבְרְבָן אֲכָלָה וּמַדָּקָה וּשְׁאָרָא בְּרַגְלֵיהּ רָפְסָה
וְהִיא מְשַׁנְיָה מִן־כָּל־חֵיוָתָא דִּי קַדְמֵיהּ וְקַרְנַיִן עֲשַׂר
8 לַהּ׃ מְשְׁתַּכַּל הֲוֵית בְּקַרְנָיָא וַאֲלוּ קֶרֶן אָחֳרִי זְעֵירָה
סְלִקַת בֵּינֵיהֹן וּתְלָת מִן־קַרְנַיָּא קַדְמָיָתָא אִתְעֶקַרוּ מִן־
קֳדָמֶיהָ וַאֲלוּ עַיְנִין כְּעֵינֵי אֲנָשָׁא בְּקַרְנָא־דָא וּפֻם מְמַלֵּל
9 רַבְרְבָן׃ חָזֵה הֲוֵית עַד דִּי כָרְסָוָן רְמִיו וְעַתִּיק יוֹמִין
יְתֵב לְבוּשֵׁהּ כִּתְלַג חִוַּר וּשְׂעַר רֵאשֵׁהּ כְּעַמַּר נְקֵא
10 כָּרְסְיֵהּ שְׁבִבִין דִּי־נוּר גַּלְגְּלוֹהִי נוּר דָּלִק׃ נְהַר דִּי־נוּר
נָגֵד וּתְפַק מִן־קֳדָמוֹהִי אַלְפִּין יְשַׁמְּשׁוּנֵּהּ וְרִבּוֹ
11 רִבְוֹן קֳדָמוֹהִי יְקוּמוּן דִּינָא יְתֵב וְסִפְרִין פְּתִיחוּ׃ חָזֵה
הֲוֵית בֵּאדַיִן מִן־קָל מִלְּיָא רַבְרְבָתָא דִּי קַרְנָא מְמַלֶּלָא
חָזֵה הֲוֵית עַד דִּי קְטִילַת חֵיוְתָא וְהוּבַד גְּשְׁמַהּ וְיִדְמַת
12 לִיקְדַת אֶשָׁא׃ וּשְׁאָר חֵיוָתָא הֶעְדִּיו שָׁלְטָנֵהוֹן וְאַרְכָה
13 בְּחַיִין יְהִבַת לְהוֹן עַד־זִמְנָן וְעִדָּן׃ חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי
לֵילְיָא וַאֲרוּ עִם־עֲנָנֵי שְׁמַיָּא כְּבַר אֱנָשׁ אְתָה הֲוָא וְעַד־
14 עַתִּיק יוֹמַיָּא מְטָה וּקְדָמוֹהִי הַקְרְבוּהִי׃ וְלֵהּ יְהִב שָׁלְטָן
וְיֵקָר וּמַלְכוּ וְכָל עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָׁנַיָּא לֵהּ יִפְלְחוּן
שָׁלְטָנֵהּ שָׁלְטָן עָלַם דִּי־לָא יֶעְדֵּה וּמַלְכוּתֵהּ דִּי־לָא
תִתְחַבַּל

fowl; the beast had also four heads; and dominion was given to it.

7 After this I saw in the night visions, and behold a fourth beast, dreadful and terrible, and strong exceedingly; and it had great iron teeth: it devoured and brake in pieces, and stamped the residue with the feet of it: and it was diverse from all the beasts that were before it; and it had ten horns.

8 I considered the horns, and, behold, there came up among them another little horn, before whom there were three of the first horns plucked up by the roots: and, behold, in this horn were eyes like the eyes of man, and a mouth speaking great things.

9 I beheld till the thrones were cast down, and the Ancient of days did sit, whose garment was white as snow, and the hair of his head like the pure wool: his throne was like the fiery flame, and his wheels as burning fire.

10 A fiery stream issued and came forth from before him: thousand thousands ministered unto him, and ten thousand times ten thousand stood before him: the judgment was set, and the books were opened.

11 I beheld then because of the voice of the great words which the horn spake: I beheld even till the beast was slain, and his body destroyed, and given to the burning flame.

12 As concerning the rest of the beasts, they had their dominion taken away: yet their lives were prolonged for a season and time.

13 I saw in the night visions, and, behold, one like the Son of man came with the clouds of heaven, and came to

14 the Ancient of days, and they brought him near before him. And there was given him dominion, and glory, and a kingdom, that all people, nations, and languages, should serve him: his dominion is an everlasting dominion, which shall not pass away, and his kingdom that which shall not

v. 6 עַפַּיִּה או עַפַּוֵּיהּ כתיב, עַפַּהּ קרי. v. 7 כן בא' כספרים כ"י, ר"א, ד"ב, ר"ג, ר"ס, ד"י ור"א, ד"ב, ד"ד ום"ו. v. 7 רְבִיעָיָא כתיב, רְבִיעָאָה קרי. v. 7 ס"א וְאַמְתָנִי וכן ד"ב, ר"ג, ר"ו, ר"י, ד"ב, ד"ד ום"ו. v. 7 ס"א וּמְדָקָה וכן ר"א, ר"ו, ר"א ום"ו. v. 7 מְדַתֶּיהָ או מְדַתֶּיהּ כתיב, מְדַתָּלָה קרי. v. 7 כן ברוב ספרים כ"י, ר"א ום"ו, ס"א מְשַׁנְיָא וכן ר"ג, ר"ו, ר"י, ר"א, ד"ב וד"ד. v. 8 ,7 vv. קָדָמַיהּ או קָדָמוֹהִי כתיב, קָדָמֵהּ קרי. v. 8 בֵּינַיְתֵהֹן כתיב, בֵּינַיְתַיִן קרי. v. 8 אִתְעֲקַרוּ כתיב, אִתְעֲקַרָה או אִיתְעֲקַרָה קרי, בס"א אִתְעֲקָרָה קרי וכן ר"א ום"ו. v. 8 ס"א אֲנָפָא וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ר"ס, ר"י, ד"ב, ד"ד ום"ו. v. 9 ס"א שְׁבִיבִין כלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ד"ו, ר"י, ד"ב ד"ד. v. 10 אַלְפִּים כתיב, אַלְפִּין קרי. v. 10 רִבְוָן כתיב, רִבְבָן קרי. v. 11 ס"א כְּפַלְּגָא וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ד"ו, ר"י, ד"א, ד"ב, ד"ד ום"ו, וכס"א נסטר עליו ר' משה מסלגא. v. 12 ס"א וְקֶן קמץ וכן ד"ב ד"ד. v. 13 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ו, ד"א ום"ו, ס"א וּקְדָמוֹהִי וכן ד"א ור"ב, וס"א וְקָרְמוֹהִי וכן ר"ג, ד"ס, ד"י ד"ב ד"ד. v. 14 ס"א וּכְלֵי וכן ר"ב, ד"ג, ר"ו ד"י.

be destroyed.

15 I Daniel was grieved in my spirit in the midst of my body, and the visions of my head troubled me.

16 I came near unto one of them that stood by, and asked him the truth of all this. So he told me, and made me know the interpretation of the things.

17 These great beasts, which are four, are four kings, which shall arise out of the earth.

18 But the saints of the most High shall take the kingdom, and possess the kingdom for ever, even for ever and ever.

19 Then I would know the truth of the fourth beast, which was diverse from all the others, exceeding dreadful, whose teeth were of iron, and his nails of brass; which devoured, brake in pieces, and stamped the residue with his feet;

20 And of the ten horns that were in his head, and of the other which came up, and before whom three fell; even of that horn that had eyes, and a mouth that spake very great things, whose look was more stout than his fellows.

21 I beheld, and the same horn made war with the saints, and prevailed against them;

22 Until the Ancient of days came, and judgment was given to the saints of the most High; and the time came that the saints possessed the kingdom.

23 Thus he said, The fourth beast shall be the fourth kingdom upon earth, which shall be diverse from all kingdoms, and shall devour the whole earth, and shall tread it down, and break it in pieces.

24 And the ten horns out of this kingdom are ten kings that shall arise: and another

15 אֶתְחַרִיַת רוּחִי אֲנָה
16 דָּנִיֵאל בְּגַו נִדְנָה וְחִזְוֵי רֵאשִׁי יְבַהֲלֻנָנִי׃ קְרִבֵת עַל־חַד
מִן־קָאֲמַיָּא וְיַצִּבָא אִבְעֵא מִנֵּה עַל־כָּל־דְּנָה וַאֲמַר־לִי
17 וּפַשַׁר מִלְיָא יְהוֹדְעִנַנִי׃ אִלֵין חֵיוָתָא רַבְרְבָתָא דִּי אִנִּין
18 אַרְבַּע אַרְבְּעָה מַלְכִין יְקוּמוּן מִן־אַרְעָא׃ וְיִקְבְּלוּן
מַלְכוּתָא קַדִּישֵׁי עִלָּיִן וְיֶחְסְנוּן מַלְכוּתָא עַד־עָלְמָא וְעַד
19 עָלְמֵי עָלְמַיָּא׃ אֱדַיִן צְבִית לְיַצָּבָא עַל־חֵיוְתָא רְבִיעָיְתָא
דִּי־הֲוָת שָׁנְיָה מִן־כֹּלְהֵון דְּחִילָה יַתִּירָה שִׁנַּיהּ דִּי־פַרְזֶל
וּטְפָרֶיהָ דִּי־נְחָשׁ אָכְלָה מָהֵקָה וּשְׁאָרָא בְּרַגְלֵיהּ
20 דָּפָסָה׃ וְעַל־קַרְנַיָּא עֲשַׂר דִּי בְרֵאשַׁהּ וְאָחֳרִי דִּי סְלַקַת
וּנְפַלוּ מִן־קֳדָמֶיהָ תְּלָת וְקַרְנָא דֵּכֵן וְעֵינִין לַהּ וּפֻם
21 מְמַלֵּל רַבְרְבָן חֲזוֵהּ רַב מִן־חַבְרָתַהּ׃ חָזֵה הֲוֵית
22 וְקַרְנָא דֵּכֵן עָבְדָא קְרָב עִם־קַדִּישִׁין וְיָכְלָה לְהֹן׃ עַד
דִּי־אֲתָה עַתִּיק יוֹמַיָּא וְדִינָא יְהַב לְקַדִּישֵׁי עִלָּיִן
23 וְזִמְנָא מְטָה וּמַלְכוּתָא הֶחֱסִנוּ קַדִּישִׁין׃ כֵּן אֲמַר חֵיוְתָא
רְבִיעָיְתָא מַלְכָו רְבִיעָיָא תֶּהֱוֵא בְּאַרְעָא דִּי תִשְׁנֵא מִן
כָּל־מַלְכְוָתָא וְתֵאכֻל כָּל־אַרְעָא וּתְדוּשִׁנַּהּ וְתַהֲקִנַּהּ׃
24 וְקַרְנַיָּא עֲשַׂר מִנַּהּ מַלְכוּתָא עֲשָׂרָה מַלְכִין יְקוּמוּן וְאָחֳרָן
יְקוּם

---

v. 15 ס״א אֶתְחַרִית סגול וכן ד״א, ד״א הדס״ו. v. 15 כן כרוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״י, ד״יא, ד״יב הדס״ו, ס״א גְּוֹוָא. v. 15 כן בסגול ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״י, ד״יא, ד״יב. ד״יד הדס״ו, ס״א נִדְנָה צרי, וכ״ל בגונרנה = בְּגִין דְּנָה. v. 16 ס״א ויציבא אבעא סגול וכן ד״ב הי״ד, וס״א ויציבא אבעא סגול וכן ד״ב. v. 17 כן כתיב וקרי ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״י, ד״יא, ד״יב, ד״יד הדס״ו, ס״א אִנִּין כתיב וקרי, וס״א אִנִּין כתיב אִנִּין קרי. v. 19 ס״א לְיַצָּבָא זקף קטן וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״יב, ד״יד הדס״ו. v. 19 כן ברוב ספרים כ״י הדס״ו, ס״א שִׁנַּיָּא וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״י, ד״יא, ד״יב הי״ד. v. 19 פָּלְחִין כתיב, פָּלְחִין קרי. v. 19 שִׁנַּיהּ או שִׁנַּיָּה כתיב, שִׁנַּהּ קרי. v. 19 וְטִפְרֶיהָ או וְטִפְרַיָּה כתיב, וְטִפְרָהּ קרי. v. 19 ס״א סַהֲקָה וכן ד״ו, ד״א הדס״ו, וס״א אַסְדְּקָה וכן ד״א. v. 19 בְּרַגְלֵיהּ או בְּרַגְלַיָּה כתיב, בְּרַגְלָהּ קרי. v. 20 ס״א בְּרֵאשַׁהּ קמץ וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״י, ד״יא, ד״יב הי״ד. v. 20 וּנְפַלוּ כתיב, וּנְפַלָה קרי. v. 20 קֳדָמֶיהּ או קֳדָמַיהּ כתיב, קָדָמָהּ קרי. v. 21 כן לנהרדא, לסדאי עֲבָדָה. v. 22 נ״ל והיינא יְהִיב וְשָׁלְטָנָא יהב: עיין לקמן פסוק כ״ו כ״ז. v. 23 רְבִיעָיָא כתיב, רְבִיעָאָה קרי. v. 23 כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ג, ד״י, ד״יא, ד״יב, ד״יד הדס״ו, ס״א וְתַדְשִׁנַּהּ חסר וכן ד״ב וז״ו. v. 23 ס״א וְתַהֲקִנַּהּ וכן ד״א, ד״ג, ד״ו, ד״י, ד״יא, ד״יב, ד״יד הדס״ו. v. 24 כן ז״ק כרוב ספרים כ״י, ד״ו, ד״ם הס״ו, ס״א עֲשַׂר רביע וכן ד״ב, ד״י, ד״יב הי״ד. v. 24 ס״א מִנָּהּ קבוץ וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״י, ד״יא, ד״יב הי״ד. v. 24 ס״א מַלְכוּתָה וכן דס״ו.

יְקוּם אַחֲרִיתָן וְהוּא יִשְׁנֶא מִן־רַבְרְבָמָיָא וּתְלָתָה מַלְכִין
25 יְהַשְׁפֵּל: וּמִלִּין לְצַד עִלָּאָ יְמַלֵּל וּלְקַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין
יְבַלֵּא וְיִסְבַּר לְהַשְׁנָיָה זְמָנִין וְדָת וְיִתְיַהֲבוּן בִּידֵהּ עַד־
26 עִדָן וְעִדָנִין וּפַלַג עִדָן: וְדִינָא יִתֵּב וְשָׁלְטָנֵהּ יְהַעְדּוֹן
27 לְהַשְׁמָדָה וּלְהוּבָדָה עַד־סוֹפָא: וּמַלְכוּתָא וְשָׁלְטָנָא
וְרִבוּתָא דִי מַלְכָוָת תְּחוֹת כָּל־שְׁמַיָּא יְהִיבַת לְעַם
קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין מַלְכוּתֵהּ מַלְכוּת עָלַם וְכָל שָׁלְטָנַיָּא
28 לֵהּ יִפְלְחוּן וְיִשְׁתַּמְּעוּן: עַד־כְּהָ סוֹפָא דִּי־מִלְּתָא אֲנָה
דָּנִיֵּאל שַׁנְיָא וְרַעְיוֹנַי יְבַהֲלֻנַּנִי וְזִיוִי יִשְׁתַּנּוֹן עֲלַי וּמִלְּתָא
בְּלִבִּי נְטַרֵת:

ח בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת בֶּלְאשַׁצַּר הַמֶּלֶךְ חָזוֹן נִרְאָה אֵלַי
2 אֲנִי דָּנִיֵּאל אַחֲרֵי הַנִּרְאָה אֵלַי בַּתְּחִלָּה: וְאֶרְאֶה בֶּחָזוֹן
וְהָיִי בִּרְאֹתִי וַאֲנִי בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה אֲשֶׁר בְּעֵילָם הַמְּדִינָה
3 וְאֶרְאֶה בֶּחָזוֹן וַאֲנִי הָיִיתִי עַל־אוּבַל אוּלָי: וָאֶשָּׂא עֵינַי
וְאֶרְאֶה וְהִנֵּה | אַיִל אֶחָד עֹמֵד לִפְנֵי הָאֻבָל וְלוֹ קְרָנָיִם
וְהַקְּרָנַיִם גְּבֹהוֹת וְהָאַחַת גְּבֹהָה מִן־הַשֵּׁנִית וְהַגְּבֹהָה
4 עֹלָה בְּאַחֲרֹנָה: רָאִיתִי אֶת־הָאַיִל מְנַגֵּחַ יָמָּה וְצָפוֹנָה
וְנֶגְבָּה וְכָל־חַיּוֹת לֹא־יַעַמְדוּ לְפָנָיו וְאֵין מַצִּיל מִיָּדוֹ
5 וְעָשָׂה כִרְצֹנוֹ וְהִגְדִּיל: וַאֲנִי | הָיִיתִי מֵבִין וְהִנֵּה ׀ צְפִיר
הָעִזִּים בָּא מִן־הַמַּעֲרָב עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֵין נוֹגֵעַ
6 בָּאָרֶץ וְהַצָּפִיר קֶרֶן חָזוּת בֵּין עֵינָיו: וַיָּבֹא עַד־הָאַיִל
בַּעַל הַקְּרָנַיִם אֲשֶׁר רָאִיתִי עֹמֵד לִפְנֵי הָאֻבָל וַיָּרָץ אֵלָיו
7 בְּחֵמַת כֹּחוֹ: וּרְאִיתִיו מַגִּיעַ | אֵצֶל הָאַיִל וַיִּתְמַרְמַר אֵלָיו
וַיַּךְ אֶת־הָאַיִל וַיְשַׁבֵּר אֶת־שְׁתֵּי קְרָנָיו וְלֹא־הָיְתָה כֹחַ
בָּאַיִל לַעֲמֹד לִפְנָיו וַיַּשְׁלִכֵהוּ אַרְצָה וַיִּרְמְסֵהוּ וְלֹא־הָיָה
מַצִּיל

25 ר עָלְמָא כתיב, עָלְמָת קרי. 25 ר ס"א עַדְנִין. 26 ר ס"א יְהִיב סלא, וס"א יְהֵב או יְהִיב וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"י, ד"ט, ה"ב וה"ד. ח. 1 ר ס"א בַּלְשַׁאצַּר וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ט, ה"ב וה"ד. 6 ר כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ם, ד"י, ה"ב, ד"ד והם"ו, ס"א חזגה צפיר העזים וכן ד"ב וה"ו.

shall rise after them; and he shall be diverse from the first, and he shall subdue three kings.

25 And he shall speak great words against the most High, and shall wear out the saints of the most High, and think to change times and laws: and they shall be given into his hand until a time and times and the dividing of time.

26 But the judgment shall sit, and they shall take away his dominion, to consume and to destroy it unto the end.

27 And the kingdom and dominion, and the greatness of the kingdom under the whole heaven, shall be given to the people of the saints of the most High, whose kingdom is an everlasting kingdom, and all dominions shall serve and obey him.

28 Hitherto is the end of the matter. As for me Daniel, my cogitations much troubled me, and my countenance changed in me: but I kept the matter in my heart.

8 In the third year of the reign of king Belshazzar a vision appeared unto me, even unto me Daniel, after that which appeared unto me at the first.

2 And I saw in a vision; and it came to pass, when I saw, that I was at Shushan in the palace, which is in the province of Elam; and I saw in a vision, and I was by the river of Ulai.

3 Then I lifted up mine eyes, and saw, and, behold, there stood before the river a ram which had two horns: and the two horns were high; but one was

4 higher than the other, and the higher came up last. I saw the ram pushing westward, and northward, and southward; so that no beasts might stand before him, neither was there any

5 that could deliver out of his hand; but he did according to his will, and became great. And as I was considering, behold, an he goat came from the west on the face of the whole earth,

6 and touched not the ground: and the goat had a notable horn between his eyes. And he came to the ram that had two horns, which I had seen standing before the river, and ran unto

7 him in the fury of his power. And I saw him come close unto the ram, and he was moved with choler against him, and smote the ram, and brake his two horns: and there was no power in the ram to stand before him, but he cast him down to the ground, and stamped upon him: and there was none

that could deliver the ram out of his hand.

8 Therefore the he goat waxed very great: and when he was strong, the great horn was broken; and for it came up four notable ones toward the four winds of heaven.

9 And out of one of them came forth a little horn, which waxed exceeding great, toward the south, and toward the east, and toward the pleasant land.

10 And it waxed great, even to the host of heaven; and it cast down some of the host and of the stars to the ground, and stamped upon them.

11 Yea, he magnified himself even to the prince of the host, and by him the daily sacrifice was taken away, and the place of his sanctuary was cast down.

12 And an host was given him against the daily sacrifice by reason of transgression, and it cast down the truth to the ground; and it practised, and prospered.

13 Then I heard one saint speaking, and another saint said unto that certain saint which spake, How long shall be the vision concerning the daily sacrifice, and the transgression of desolation, to give both the sanctuary and the host to be trodden under foot?

14 And he said unto me, Unto two thousand and three hundred days; then shall the sanctuary be cleansed.

15 And it came to pass, when I, even I Daniel, had seen the vision, and sought for the

8 מַצִּיל לָאַיִל מִיָּדוֹ׃ וְצִפּוֹר הָעִזִּים הִגְדִּיל עַד־מְאֹד
וּכְעָצְמוֹ נִשְׁבְּרָה הַקֶּרֶן הַגְּדֹלָה וַתַּעֲלֶנָה חָזוּת אַרְבַּע
9 תַּחְתֶּיהָ לְאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמָיִם׃ וּמִן־הָאַחַת מֵהֶם
יָצָא ׀ קֶרֶן־אַחַת ׀ מִצְּעִירָה וַתִּגְדַּל־יֶתֶר אֶל־הַנֶּגֶב וְאֶל־
10 הַמִּזְרָח וְאֶל־הַצֶּבִי׃ וַתִּגְדַּל עַד־צְבָא הַשָּׁמָיִם וַתַּפֵּל
11 אַרְצָה מִן־הַצָּבָא וּמִן־הַכּוֹכָבִים וַתִּרְמְסֵם׃ וְעַד ׀ שַׂר־
הַצָּבָא הִגְדִּיל וּמִמֶּנּוּ הוּרַם הַתָּמִיד וְהֻשְׁלַךְ מְכוֹן
12 מִקְדָּשׁוֹ׃ וְצָבָא תִּנָּתֵן עַל־הַתָּמִיד בְּפָשַׁע וְהַשְׁלִכָה
13 אֱמֶת אַרְצָה וְעָשְׂתָה וְהִצְלִיחָה׃ וָאֶשְׁמְעָה אֶחָד־קָדוֹשׁ
מְדַבֵּר וַיֹּאמֶר אֶחָד קָדוֹשׁ לַפַּלְמוֹנִי הַמְדַבֵּר עַד־מָתַי
הֶחָזוֹן הַתָּמִיד ׀ וְהַפֶּשַׁע שֹׁמֵם ׀ תֵּת ׀ וְקֹדֶשׁ וְצָבָא מִרְמָס׃
14 וַיֹּאמֶר אֵלַי עַד עֶרֶב בֹּקֶר אַלְפַּיִם וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְנִצְדַּק
15 קֹדֶשׁ׃ וַיְהִי בִּרְאוֹתִי אֲנִי דָּנִיֵּאל אֶת־הֶחָזוֹן וָאֲבַקְשָׁה
16 בִינָה וְהִנֵּה עֹמֵד לְנֶגְדִּי כְּמַרְאֵה־גָבֶר׃ וָאֶשְׁמַע קוֹל־
אָדָם בֵּין אוּלָי וַיִּקְרָא וַיֹּאמַר גַּבְרִיאֵל הָבֵן לְהַלָּז
17 אֶת־הַמַּרְאֶה׃ וַיָּבֹא אֵצֶל עָמְדִי וּבְבֹאוֹ נִבְהַתִּי וָאֶפְלָה
עַל־פָּנָי וַיֹּאמֶר אֵלַי הָבֵן בֶּן־אָדָם כִּי לְעֶת־קֵץ הֶחָזוֹן׃
18 וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי נִרְדָּמְתִּי עַל־פָּנַי אָרְצָה וַיַּגַּע־בִּי וַיַּעֲמִדֵנִי
19 עַל־עָמְדִי׃ וַיֹּאמֶר הִנְנִי מוֹדִיעֲךָ אֵת אֲשֶׁר־יִהְיֶה בְּאַחֲרִית
20 הַזָּעַם כִּי לְמוֹעֵד קֵץ׃ הָאַיִל אֲשֶׁר־רָאִיתָ בַּעַל
21 הַקְּרָנַיִם מַלְכֵי מָדַי וּפָרָס׃ וְהַצָּפִיר הַשָּׂעִיר מֶלֶךְ יָוָן
וְהַקֶּרֶן הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר בֵּין־עֵינָיו הוּא הַמֶּלֶךְ הָרִאשׁוֹן׃

והנשברת

v. 8 ס״א וַתַּעֲלֶינָה מלא וכן ר״א, ר״ג. ר״י, ד״ב ותיב. v. 8 צ״ל אַחֲרוֹת כן ת״ע. v. 9 ס״א מֵהֶן וכן ר״ב ת״ו. v. 9 סביר יֵצֵאָה, כמ״א יֵצֵאָה כתיב וקרי וכן ד״א. v. 9 כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב. ר״ג, ר״ז. ר״ט. ד״י ודס״ו. ס״א יִצָּא קרן וכן ד״ב וז״ר. v. 9 נ״ל אַחֲרֵי זְעִירָה: עיין לעיל ז׳ ח׳. v. 9 נ״ל הַצְּפוֹן. v. 11 כן ברוב ספרים כ״י. ר״ו ודס״ו, ס״א הָגְדַּל שַׂר, וס״א הָגְדַּל שַׂר וכן ר״ב. ר״ג. ר״י, ד״ב תיר״ד. v. 11 הָרִים כתיב, הֻרַם קרי. v. 12 צ״ל וְהַשְׁלֵךְ וכן ת״ע, ת״ם ות״ר. v. 13 צ״ל הַחָמִיר מוּעָם כן ת״ע. v. 13 נ״ל שְׁמַחְתּוֹקְרִים = שֹׁם מַחֲתוֹ קָרֹב. v. 14 צ״ל אֵלַיו כן ת״ע, ת״ם ות״ר. v. 15 ס״א כְּמַרְאֵה וכן ר״ב, ר״י, ד״ד ודס״ו. v. 21 ס״א אֲשֶׁר במקף וכלא נגינה וכן ד״ב תיר״ר.

16 meaning, then, behold, there stood before me as the appearance of a man. And I heard a man's voice between the banks of Ulai, which called, and said, Gabriel, make this man to un-
17 derstand the vision. So he came near where I stood: and when he came, I was afraid, and fell upon my face: but he said unto me, Understand, O son of man: for at the time of the end
18 shall be the vision. Now as he was speaking with me, I was in a deep sleep on my face to-
19 ward the ground: but he touched me, and set me upright. And he said, Behold, I will make thee know what shall be in the last end of the indignation: for at the time appointed the end
20 shall be. The ram which thou sawest having two horns are the kings of Media and Persia.
21 And the rough goat is the king of Grecia: and the great horn that is between his eyes is the first king.

22 וְהַנִּשְׁבֶּרֶת וַתַּעֲמֹדְנָה אַרְבַּע תַּחְתֶּיהָ אַרְבַּע מַלְכָיוֹת
23 מִגּוֹי יַעֲמֹדְנָה וְלֹא בְכֹחוֹ: וּבְאַחֲרִית מַלְכוּתָם בְּהָתֵם
24 הַפֹּשְׁעִים יַעֲמֹד מֶלֶךְ עַרְזֵנִים וּמֵבִין חִידוֹת: וְעָצַם
כֹּחוֹ וְלֹא בְכֹחוֹ וְנִפְלָאוֹת יַשְׁחִית וְהִצְלִיחַ וְעָשָׂה
25 וְהִשְׁחִית עֲצוּמִים וְעַם־קְדוֹשִׁים: ׀ וְעַל־שִׂכְלוֹ וְהִצְלִיחַ
מִרְמָה בְּיָדוֹ וּבִלְבָבוֹ יַגְדִּיל וּבְשַׁלְוָה יַשְׁחִית רַבִּים וְעַל
26 שַׂר־שָׂרִים יַעֲמֹד וּבְאֶפֶס יָד יִשָּׁבֵר: וּמַרְאֵה הָעֶרֶב
וְהַבֹּקֶר אֲשֶׁר נֶאֱמַר אֱמֶת הִיא וְאַתָּה סְתֹם הֶחָזוֹן כִּי
27 לְיָמִים רַבִּים: וַאֲנִי דָּנִיֵּאל ׀ נֶהֱיֵיתִי ׀ וְנֶחֱלֵיתִי יָמִים
וָאָקוּם וָאֶעֱשֶׂה אֶת־מְלֶאכֶת הַמֶּלֶךְ וָאֶשְׁתּוֹמֵם עַל־
ט הַמַּרְאֶה וְאֵין מֵבִין: בִּשְׁנַת אַחַת
לְדָרְיָוֶשׁ בֶּן־אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִזֶּרַע מָדַי אֲשֶׁר הָמְלַךְ עַל
2 מַלְכוּת כַּשְׂדִּים: בִּשְׁנַת אַחַת לְמָלְכוֹ אֲנִי דָנִיֵּאל בִּינֹתִי
בַּסְּפָרִים מִסְפַּר הַשָּׁנִים אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל
יִרְמְיָה הַנָּבִיא לְמַלֹּאות לְחָרְבוֹת יְרוּשָׁלַם שִׁבְעִים
3 שָׁנָה: וָאֶתְּנָה אֶת־פָּנַי אֶל־אֲדֹנָי הָאֱלֹהִים לְבַקֵּשׁ תְּפִלָּה
4 וְתַחֲנוּנִים בְּצוֹם וְשַׂק וָאֵפֶר: וָאֶתְפַּלְלָה לַיהוָה אֱלֹהַי ס
וָאֶתְוַדֶּה וָאֹמְרָה אָנָּא אֲדֹנָי הָאֵל הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר
הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָיו: חָטָאנוּ וְעִוִּינוּ
5 וְהִרְשָׁעְנוּ וּמָרָדְנוּ וְסוֹר מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ: וְלֹא
שָׁמַעְנוּ אֶל־עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר דִּבְּרוּ בְשִׁמְךָ אֶל
6 מְלָכֵינוּ שָׂרֵינוּ וַאֲבֹתֵינוּ וְאֶל כָּל־עַם הָאָרֶץ: לְךָ אֲדֹנָי
7 הַצְּדָקָה

22 v. צ"ל מגוי כן ת"ע וח"ר. 22 v. בס"א נמסר עליו פלג׳ והנשברת. 23 v. צ"ל הַפֹּשְׁעִים כן ת"ע. ת"ס ות"ר: עיין לקמן מ' כי"ר. 24 v. כן ברוב ספרים כ"י ודס"ו. ס"א וְעָם ובלא מקף וכן ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"י, ריי"ב וריי"ר. 24 v. כן למערבאי, למדנחאי קדושים חסר וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"י, ריי"א, ריי"ב, ריי"ד ודס"ו. 24, 25 vv. נ"ל וְאֶל קְדוֹשִׁים שִׁכְלוֹ. 27 v. צ"ל דָּנִיֵּאל נֶחֱלֵיתִי בלא מלת נֶהֱיֵיתִי כן ת"ע. 27 v. ס"א חֲסֵרָאה וכן ר"ב, ר"ג ור"י. ט. 4 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"י, ריי"א ודס"ו, ס"א ואתפללה וכן ריי"ב וריי"ד. 5 v. וְחִרְשָׁעְנוּ כתיב, הִרְשַׁעְנוּ קרי, בס"א והִרְשַׁעְנוּ כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ג, ר"ן, ר"י, ריי"ד וח"ס, ובס"א חִרְשַׁעְנוּ כתיב וקרי וכן ר"א. ת"ע וח"ר. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"י, ר"ש, ריי"א, ריי"ב, ריי"ד ודס"ו, ס"א חֲנֻבְאִים חסר.

22 Now that being broken, whereas four stood up for it, four kingdoms shall stand up out of the nation, but not in his power.
23 And in the latter time of their kingdom, when the transgressors are come to the full, a king of fierce countenance, and understanding dark sentences, shall stand up.
24 And his power shall be mighty, but not by his own power: and he shall destroy wonderfully, and shall prosper, and practise, and shall destroy the mighty and the holy people.
25 And through his policy also he shall cause craft to prosper in his hand; and he shall magnify himself in his heart, and by peace shall destroy many: he shall also stand up against the Prince of princes; but he shall be broken without hand.
26 And the vision of the evening and the morning which was told is true: wherefore shut thou up the vision; for it shall be for many days.
27 And I Daniel fainted, and was sick certain days; afterward I rose up, and did the king's business; and I was astonished at the vision, but none understood it.

9 In the first year of Darius the son of Ahasuerus, of the seed of the Medes, which was made king over the realm of the Chaldeans;
2 In the first year of his reign I Daniel understood by books the number of the years, whereof the word of the LORD came to Jeremiah the prophet, that he would accomplish seventy years in the desolations of Jerusalem.
3 And I set my face unto the LORD God, to seek by prayer and supplications, with fasting, and sackcloth, and ashes:
4 And I prayed unto the LORD my God, and made my confession, and said, O LORD, the great and dreadful God, keeping the covenant and mercy to them that love him, and to them that keep his commandments;
5 We have sinned, and have committed iniquity, and have done wickedly, and have rebelled, even by departing from thy precepts and from thy judgments:
6 Neither have we hearkened unto thy servants the prophets, which spake in thy name to our kings, our princes, and our fathers, and to all the people of the land.
7 O LORD,

הַצְּדָקָה וְלָנוּ בֹשֶׁת הַפָּנִים כַּיּוֹם הַזֶּה לְאִישׁ יְהוּדָה
וּלְשֹׁבֵי יְרוּשָׁלַם וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל הַקְּרֹבִים וְהָרְחֹקִים
בְּכָל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתָּם שָׁם בְּמַעַלָם אֲשֶׁר מָעֲלוּ
בָּךְ׃ יְהוָה לָנוּ בֹשֶׁת הַפָּנִים לְמַלְכֵּינוּ לְשָׂרֵינוּ וְלַאֲבֹתֵינוּ 8
אֲשֶׁר חָטָאנוּ לָךְ׃ לַאדֹנָי אֱלֹהֵינוּ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת 9
כִּי מָרַדְנוּ בוֹ׃ וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת 10
בְּתוֹרֹתָיו אֲשֶׁר־נָתַן לְפָנֵינוּ בְּיַד עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים׃ וְכָל 11
יִשְׂרָאֵל עָבְרוּ אֶת־תּוֹרָתֶךָ וְסוֹר לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ בְּקֹלֶךָ
וַתִּתֶּךְ עָלֵינוּ הָאָלָה וְהַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר כְּתוּבָה בְּתוֹרַת
מֹשֶׁה עֶבֶד־הָאֱלֹהִים כִּי חָטָאנוּ לוֹ׃ וַיָּקֶם אֶת־דְּבָרָיו 12
אֲשֶׁר־דִּבֶּר עָלֵינוּ וְעַל־שֹׁפְטֵינוּ אֲשֶׁר שָׁפְטוּנוּ לְהָבִיא
עָלֵינוּ רָעָה גְדֹלָה אֲשֶׁר לֹא־נֶעֶשְׂתָה תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם
כַּאֲשֶׁר נֶעֶשְׂתָה בִּירוּשָׁלִַם׃ כַּאֲשֶׁר כָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה 13
אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת בָּאָה עָלֵינוּ וְלֹא־חִלִּינוּ אֶת־פְּנֵי
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָשׁוּב מֵעֲוֹנֵינוּ וּלְהַשְׂכִּיל בַּאֲמִתֶּךָ׃ וַיִּשְׁקֹד 14
יְהוָה עַל־הָרָעָה וַיְבִיאֶהָ עָלֵינוּ כִּי־צַדִּיק יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו אֲשֶׁר עָשָׂה וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְקֹלוֹ׃ וְעַתָּה 15
אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת־עַמְּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
בְּיָד חֲזָקָה וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה חָטָאנוּ רָשָׁעְנוּ׃
אֲדֹנָי כְּכָל־צִדְקֹתֶךָ יָשָׁב־נָא אַפְּךָ וַחֲמָתְךָ מֵעִירְךָ 16
יְרוּשָׁלַם הַר־קָדְשֶׁךָ כִּי בְחַטֹּאתֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבֹתֵינוּ

ירושלם

righteousness belongeth unto thee, but unto us confusion of faces, as at this day; to the men of Judah, and to the inhabitants of Jerusalem, and unto all Israel, that are near, and that are far off, through all the countries whither thou hast driven them, because of their trespass that they have trespassed against thee.

8 O LORD, to us belongeth confusion of face, to our kings, to our princes, and to our fathers, because we have sinned against thee.

9 To the LORD our God belong mercies and forgivenesses, though we have rebelled against him;

10 Neither have we obeyed the voice of the LORD our God, to walk in his laws, which he set before us by his servants the prophets.

11 Yea, all Israel have transgressed thy law, even by departing, that they might not obey thy voice; therefore the curse is poured upon us, and the oath that is written in the law of Moses the servant of God, because we have sinned against him.

12 And he hath confirmed his words, which he spake against us, and against our judges that judged us, by bringing upon us a great evil: for under the whole heaven hath not been done as hath been done upon Jerusalem.

13 As it is written in the law of Moses, all this evil is come upon us: yet made we not our prayer before the LORD our God, that we might turn

14 from our iniquities, and understand thy truth. Therefore hath the LORD watched upon the evil, and brought it upon us: for the LORD our God is righteous in all his works which he

15 doeth: for we obeyed not his voice. And now, O LORD our God, that hast brought thy people forth out of the land of Egypt with a mighty hand, and hast gotten thee renown, as at this

16 day; we have sinned, we have done wickedly. O LORD, according to all thy righteousness, I beseech thee, let thine anger and thy fury be turned away from thy city Jerusalem, thy holy mountain: because for our sins, and for the iniquities of our fathers,

---

7 v. כן לכיערבאו, למרנחאי בְּהֵיום. 8 v. ס"א אוֹרְנִי וכן רס"ו. 8 v. כן למערבאו, למרנחאי ולְשָׂרֵינוּ. 9 v. כן למערבאו, לכדנ"אי לַיהוָה וכן ד"א. 10 v. כן כרוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"ג, ד"ו, ד"י, ד"יא, ד"יב, ד"יד הדס"ו, ס"א בְּתוֹרָתְיו חסר. 10 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ד"ג, ד"ו, ד"י, ד"יא, ד"יב, ד"יד הדס"ו, ס"א הַנְּבִיאִים חסר. 11 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ד"ג, ד"י, ד"יא, ד"יב, ד"יד הדס"ו, ס"א וסר חסר וכן ר"ב ודי"ו. 12 v. דְּבָרָיו כתיב, דִּבְּרוּ קרי, בס"א דִּבְּרוּ כתיב וקרי וכן ד"א, ובס"א דִּבְּרָיו בתיב וקרי וכן ח"ע, תיס וח"ר. 13 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"יב, ד"יד הדס"ו, ס"א וְלֹא ובלא מקף וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו ד"י. 13 v. ס"א מָצָאנוּ וכן ד"יב, רס"ו וח"ס. 16 v. כן בהללי וכן ברוב ספרים כ"י, ד"יא ורס"ו, ס"א צִדְקֹתֶיךָ וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"י, ד"יב ודי"ד. 16 v. כן ברוב ספרים כ"י הדס"ו, ס"א הַר ובלא מקף וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"י, ד"יב ודי"ד.

Jerusalem and thy people are become a reproach to all that are about us.

17 Now therefore, O our God, hear the prayer of thy servant, and his supplications, and cause thy face to shine upon thy sanctuary that is desolate, for the LORD'S sake.

18 O my God, incline thine ear, and hear; open thine eyes, and behold our desolations, and the city which is called by thy name: for we do not present our supplications before thee for our righteousnesses, but for thy great mercies.

19 O LORD, hear; O LORD, forgive; O LORD, hearken and do; defer not, for thine own sake, O my God: for thy city and thy people are called by thy name.

20 And whiles I was speaking, and praying, and confessing my sin and the sin of my people Israel, and presenting my supplication before the LORD my God for the holy mountain of my God;

21 Yea, whiles I was speaking in prayer, even the man Gabriel, whom I had seen in the vision at the beginning, being caused to fly swiftly, touched me about the time of the evening oblation.

22 And he informed me, and talked with me, and said, O Daniel, I am now come forth to give thee skill and understanding.

23 At the beginning of thy supplications the commandment came forth, and I am come to shew thee; for thou art greatly beloved: therefore

17 יְרוּשָׁלַ֑͏ִם וְעַמְּךָ֖ לְחֶרְפָּ֥ה לְכָל־סְבִיבֹתֵ֛ינוּ׃ וְעַתָּ֗ה ׀ שְׁמַ֣ע
אֱלֹהֵ֣ינוּ אֶל־תְּפִלַּ֣ת עַבְדְּךָ֔ וְאֶל־תַּחֲנוּנָ֑יו וְהָאֵ֤ר פָּנֶ֙יךָ֙
18 עַל־מִקְדָּשְׁךָ֣ הַשָּׁמֵ֔ם לְמַ֖עַן אֲדֹנָֽי׃ הַטֵּ֤ה אֱלֹהַי֙ ׀ אָזְנְךָ֣
וְשְׁמָ֔ע פְּקַח־עֵינֶ֖יךָ וּרְאֵ֣ה שֹׁמְמֹתֵ֑ינוּ וְהָעִ֗יר אֲשֶׁר־נִקְרָ֥א
שִׁמְךָ֖ עָלֶ֑יהָ כִּ֣י ׀ לֹ֣א עַל־צִדְקֹתֵ֗ינוּ אֲנַ֤חְנוּ מַפִּילִים֙
19 תְּחִנָּתֵ֣ינוּ לְפָנֶ֔יךָ כִּ֖י עַל־רַחֲמֶ֥יךָ הָרַבִּֽים׃ אֲדֹנָי֙ ׀ שְׁמָ֣עָה
אֲדֹנָ֔י ׀ סְלָחָ֣ה אֲדֹנָ֔י הַקְשִׁ֥יבָה וַעֲשֵׂ֖ה אַל־תְּאַחַ֣ר לְמַעַנְךָ֑
20 אֱלֹהַ֙י כִּֽי־שִׁמְךָ֣ נִקְרָ֔א עַל־עִירְךָ֖ וְעַל־עַמֶּֽךָ׃ וְעוֹד֙ אֲנִ֣י
מְדַבֵּ֔ר וּמִתְפַּלֵּ֖ל וּמִתְוַדֶּ֣ה חַטָּאתִ֑י וְחַטַּאת֙ עַמִּ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל
וּמַפִּ֥יל תְּחִנָּתִ֖י לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה אֱלֹהַ֙י עַל֙ הַר־קֹ֣דֶשׁ אֱלֹהָֽי׃
21 וְעוֹד֙ אֲנִ֣י מְדַבֵּ֔ר בִּתְפִלָּ֖ה וְהָאִ֣ישׁ גַּבְרִיאֵ֑ל אֲשֶׁ֤ר רָאִ֙יתִי֙
בֶּֽחָזוֹן֙ בַּתְּחִלָּ֔ה מֻעָ֥ף בְּיָעָ֖ף נֹגֵ֣עַ אֵלַ֑י כְּעֵ֥ת מִנְחַת־עָֽרֶב׃
22 וַיָּבֶן֙ וַיְדַבֵּ֣ר עִמִּ֔י וַיֹּאמַ֕ר דָּנִיֵּ֖אל עַתָּ֣ה יָצָ֑אתִי לְהַשְׂכִּ֥ילְךָ֖
23 בִּינָֽה׃ בִּתְחִלַּ֣ת תַּחֲנוּנֶ֔יךָ יָצָ֥א דָבָ֖ר וַאֲנִ֣י בָאתִ֑י לְהַגִּ֣יד
24 כִּ֥י חֲמוּדוֹת֙ אָ֔תָּה וּבִ֥ין בַּדָּבָ֖ר וְהָבֵ֥ן בַּמַּרְאֶֽה׃ שָׁבֻעִ֗ים
שִׁבְעִ֤ים נֶחְתַּךְ֙ עַל־עַמְּךָ֔ ׀ וְעַל־עִ֖יר קָדְשֶׁ֑ךָ לְכַלֵּ֤א
הַפֶּ֙שַׁע֙ וּלְתֹ֣ם חַטָּא֔וֹת וּלְכַפֵּ֖ר עָוֹ֑ן וּלְהָבִ֤יא צֶ֙דֶק֙
עֹלָמִ֔ים וְלַחְתֹּ֥ם חָז֖וֹן וְנָבִ֑יא וְלִמְשֹׁ֖חַ קֹ֥דֶשׁ קָדָֽשִׁים׃
25 וְתֵדַ֤ע וְתַשְׂכֵּל֙ מִן־מֹצָ֣א דָבָ֔ר לְהָשִׁ֖יב וְלִבְנ֣וֹת יְרוּשָׁלַ֑͏ִם
עַד־מָשִׁ֤יחַ נָגִיד֙ שָׁבֻעִ֔ים שִׁבְעָ֖ה וְשִׁבְעִ֣ים שִׁשִּׁ֑ים וּשְׁנִ֗ים
26 תָּשׁ֙וּב֙ וְנִבְנְתָ֣ה רְחוֹב֔ וְחָר֖וּץ וּבְצ֥וֹק הָעִתִּֽים׃ וְאַחֲרֵ֥י

השבעים

17 כן לסוראי ולמערבאי. לנהרדאי ולסדנחאי אל־. בס"א אל־ ונסטר עליו עיל־ לכבל. 17 ע"ל למען עבדיך כן ת"ע. 18 שְׁקְחָה כתיב. פְּקַח קרי. 19 כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ד"ו, ר"י, ר"א, ד"י"ב, ר"ד הד"ו, ס"א הַקְשֶׁבָה. 20 בהללי תְּחִנָּתִי דפו'. 21 ס"א גְּתִפְלָה וכן ד"א, ד"ב, ר"ג, ד"ו, ר"י, ד"י"ב ור"ר. 21 ס"א כוּעָף מלא וכן ר"ב, ד"ב, ר"ו, ד"י, ה"י"ב וה"ר. 21 ס"א בְּעֵת וכן ד"א, ר"ב, ד"ג, ד"י, ר"א, ר"ב. ת"ס ות"ר. 22 ע"ל וַיָּבֵא כן ת"ס. 24 ע"ל לְכַלֵּא כתיב. לְכַלְּה קרי. 24 וְלַחְתֹּם כתיב. וּלְחָתֵם קרי. 24 חֲפָאוֹת כתיב. חַפָּאת קרי, בס"א חֲפָאת כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ר"ו, ד"י"א ות"ר. וס"א חֲפָאוֹת כתיב וקרי וכן ד"י"ב. ת"ע וח"ס. 25 כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ד"ו, ר"י ורס"ו. ס"א לְהָשִׁיב וכן ר"י"ב וה"ר. 25 ע"ל יְחִוּץ כן ת"ס או וְחָיֵץ כן ת"ע וח"ר. 25 ע"ל וּבְקֵץ כן ת"ע וח"ס. 26 נ"ל אַחֲרֵי.

24 understand the matter, and consider the vision. Seventy weeks are determined upon thy people and upon thy holy city, to finish the transgression, and to make an end of sins, and to make reconciliation for iniquity, and to bring in everlasting righteousness, and to seal up the
25 vision and prophecy, and to anoint the most Holy. Know therefore and understand, that from the going forth of the commandment to restore and to build Jerusalem unto the Messiah the Prince shall be seven weeks, and threescore and two weeks: the street shall be built again,
26 and the wall, even in troublous times. And after

threescore and two weeks shall Messiah be cut off, but not for himself: and the people of the prince that shall come shall destroy the city and the sanctuary; and the end thereof shall be with a flood, and unto the end of the war desolations are determined.

27 And he shall confirm the covenant with many for one week: and in the midst of the week he shall cause the sacrifice and the oblation to cease, and for the overspreading of abominations he shall make it desolate, even until the consummation, and that determined shall be poured upon the desolate.

10 In the third year of Cyrus king of Persia a thing was revealed unto Daniel, whose name was called Belteshazzar; and the thing was true, but the time appointed was long: and he understood the thing, and had understanding of the vision.

2 In those days I Daniel was mourning three full weeks.

3 I ate no pleasant bread, neither came flesh nor wine in my mouth, neither did I anoint myself at all, till three whole weeks were fulfilled.

4 And in the four and twentieth day of the first month, as I was by the side of the great river, which is Hiddekel;

5 Then I lifted up mine eyes, and looked, and behold a certain man clothed in linen, whose loins were girded with fine gold of Uphaz:

6 His body also was like the beryl, and his face as the appearance of lightning, and his eyes as lamps of fire, and his arms and his feet like in colour to polished brass, and the voice of his words like the voice of a

7 multitude. And I Daniel alone saw the vision: for the men that were with me saw not the

8 vision; but a great quaking fell upon them, so that they fled to hide themselves. Therefore I was left alone, and saw this great vision, and there remained no strength in me: for my come-

9 liness was turned in me into corruption, and I retained no strength. Yet heard I the voice of his words: and when I heard the voice of his words, then was I

הַשָּׁבֻעִים שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם יִכָּרֵת מָשִׁיחַ וְאֵין לוֹ וְהָעִיר
וְהַקֹּדֶשׁ יַשְׁחִית עַם נָגִיד הַבָּא וְקִצּוֹ בַּשֶּׁטֶף וְעַד קֵץ
מִלְחָמָה נֶחֱרֶצֶת שֹׁמֵמוֹת׃ 27 וְהִגְבִּיר בְּרִית לָרַבִּים שָׁבוּעַ
אֶחָד וְחֲצִי הַשָּׁבוּעַ יַשְׁבִּית זֶבַח וּמִנְחָה וְעַל כְּנַף
שִׁקּוּצִים מְשֹׁמֵם וְעַד־כָּלָה וְנֶחֱרָצָה תִּתַּךְ עַל־שׁוֹמֵם׃
י בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס
דָּבָר נִגְלָה לְדָנִיֵּאל אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמוֹ בֵּלְטְשַׁאצַּר וֶאֱמֶת
הַדָּבָר וְצָבָא גָּדוֹל וּבִין אֶת־הַדָּבָר וּבִינָה לוֹ בַּמַּרְאָה׃
2 בַּיָּמִים הָהֵם אֲנִי דָנִיֵּאל הָיִיתִי מִתְאַבֵּל שְׁלֹשָׁה שָׁבֻעִים
3 יָמִים׃ לֶחֶם חֲמֻדוֹת לֹא אָכַלְתִּי וּבָשָׂר וְיַיִן לֹא־בָא
אֶל־פִּי וְסוֹךְ לֹא־סָכְתִּי עַד־מְלֹאת שְׁלֹשֶׁת שָׁבֻעִים
4 יָמִים׃ וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן וַאֲנִי הָיִיתִי עַל־יַד הַנָּהָר הַגָּדוֹל הוּא
5 חִדֶּקֶל׃ וָאֶשָּׂא אֶת־עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה אִישׁ־אֶחָד לָבוּשׁ
6 בַּדִּים וּמָתְנָיו חֲגֻרִים בְּכֶתֶם אוּפָז׃ וְגוִיָּתוֹ כְּתַרְשִׁישׁ
וּפָנָיו כְּמַרְאֵה בָרָק וְעֵינָיו כְּלַפִּידֵי אֵשׁ וּזְרֹעֹתָיו
וּמַרְגְּלֹתָיו כְּעֵין נְחֹשֶׁת קָלָל וְקוֹל דְּבָרָיו כְּקוֹל הָמוֹן׃
7 וְרָאִיתִי אֲנִי דָנִיֵּאל לְבַדִּי אֶת־הַמַּרְאָה וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר
הָיוּ עִמִּי לֹא רָאוּ אֶת־הַמַּרְאָה אֲבָל חֲרָדָה גְּדֹלָה
8 נָפְלָה עֲלֵיהֶם וַיִּבְרְחוּ בְּהֶחָבֵא׃ וַאֲנִי נִשְׁאַרְתִּי לְבַדִּי
וְאֶרְאֶה אֶת־הַמַּרְאָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְלֹא־נִשְׁאַר בִּי כֹּחַ
9 וְהוֹדִי נֶהְפַּךְ עָלַי לְמַשְׁחִית וְלֹא עָצַרְתִּי כֹחַ׃ וָאֶשְׁמַע
אֶת־קוֹל דְּבָרָיו וְכִשָּׁמְעִי אֶת־קוֹל דְּבָרָיו וַאֲנִי הָיִיתִי
נרדם

---

v. 26 צ"ל קמ"ד כן ת"ע ות"ם. v. 26 נ"ל וּבָא קְצוֹ. v. 26 כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ר"ב, ר"ג, ר"א, ר"ב. ד"ד ורמ"ו, ס"א נֶחֱרֶצֶת וכן ד"ו ור"י. v. 27 ספיר חָזָר. v. 27 נ"ל נָגַּע: עיין לקמן י"א כ'. v. 27 כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"י, ר"א, ר"ב. ד"ד ורמ"ו, ס"א כְּשׁוּמָם כלא וכן ד"א. י' 1 v. ס"א בלטְשַׁאצַּר וכן ד"א, ר"ב, ר"י ורי"א. 3 v. בס"א נמסר עליו לכערבאי שלשת כתיב וקרי. 6 v. נ"ל וְקוֹלוֹת קלות. 9 v. ס"א הָיִיתִי נִרְדָּם וכן ר"ב ורי"ד.

in a deep sleep on my face, and my face toward the ground.

10 And, behold, an hand touched me, which set me upon my knees and upon the palms of my hands.

11 And he said unto me, O Daniel, a man greatly beloved, understand the words that I speak unto thee, and stand upright: for unto thee am I now sent. And when he had spoken this word unto me, I stood trembling.

12 Then said he unto me, Fear not, Daniel: for from the first day that thou didst set thine heart to understand, and to chasten thyself before thy God, thy words were heard, and I am come for thy words.

13 But the prince of the kingdom of Persia withstood me one and twenty days: but, lo, Michael, one of the chief princes, came to help me; and I remained there with the kings of Persia.

14 Now I am come to make thee understand what shall befall thy people in the latter days: for yet the vision is for many days.

15 And when he had spoken such words unto me, I set my face toward the ground, and I became dumb.

16 And, behold, one like the similitude of the sons of men touched my lips: then I opened my mouth, and spake, and said unto him that stood before me, O my lord, by the vision my sorrows are turned upon me, and I have retained no

10 גַּרְהֻם עַל־פָּנַי וְכַפּוֹת יָדָי: וַיֹּאמֶר אֵלַי דָּנִיֵּאל אִישׁ־חֲמֻדוֹת
11 הָבֵן בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר אֲנֹכִי דֹּבֵר אֵלֶיךָ וַעֲמֹד עַל־עָמְדֶךָ
כִּי עַתָּה שֻׁלַּחְתִּי אֵלֶיךָ וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
12 עָמַדְתִּי מַרְעִיד: וַיֹּאמֶר אֵלַי אַל־תִּירָא דָּנִיֵּאל כִּי | מִן־
הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר נָתַתָּ אֶת־לִבְּךָ לְהָבִין וּלְהִתְעַנּוֹת
לִפְנֵי אֱלֹהֶיךָ נִשְׁמְעוּ דְבָרֶיךָ וַאֲנִי בָּאתִי בִּדְבָרֶיךָ:
13 וְשַׂר | מַלְכוּת פָּרַס עָמַד לְנֶגְדִּי עֶשְׂרִים וְאֶחָד יוֹם
וְהִנֵּה מִיכָאֵל אַחַד הַשָּׂרִים הָרִאשֹׁנִים בָּא לְעָזְרֵנִי
14 וַאֲנִי נוֹתַרְתִּי שָׁם אֵצֶל מַלְכֵי פָּרַס: וּבָאתִי לְהַבִּינְךָ
אֵת אֲשֶׁר־יִקָּרֶה לְעַמְּךָ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים כִּי־עוֹד חָזוֹן
15 לְיָמִים: וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה נָתַתִּי פָנַי אַרְצָה
16 וְנֶאֱלָמְתִּי: וְהִנֵּה כִּדְמוּת בְּנֵי אָדָם נֹגֵעַ עַל־שְׂפָתָי
וָאֶפְתַּח־פִּי וָאֲדַבְּרָה וָאֹמְרָה אֶל־הָעֹמֵד לְנֶגְדִּי אֲדֹנִי
17 בַּמַּרְאָה נֶהְפְּכוּ צִירַי עָלַי וְלֹא עָצַרְתִּי כֹחַ: וְאֵיךְ יוּכַל
עֶבֶד אֲדֹנִי זֶה לְדַבֵּר עִם־אֲדֹנִי זֶה וַאֲנִי מֵעַתָּה לֹא־
18 יַעֲמַד־בִּי כֹחַ וּנְשָׁמָה לֹא נִשְׁאֲרָה־בִּי: וַיֹּסֶף וַיִּגַּע־בִּי
19 כְּמַרְאֵה אָדָם וַיְחַזְּקֵנִי: וַיֹּאמֶר אַל־תִּירָא אִישׁ־חֲמֻדוֹת
שָׁלוֹם לָךְ חֲזַק וַחֲזָק וּכְדַבְּרוֹ עִמִּי הִתְחַזַּקְתִּי וָאֹמְרָה
20 יְדַבֵּר אֲדֹנִי כִּי חִזַּקְתָּנִי: וַיֹּאמֶר הֲיָדַעְתָּ לָמָּה־בָּאתִי
אֵלֶיךָ וְעַתָּה אָשׁוּב לְהִלָּחֵם עִם־שַׂר פָּרַס וַאֲנִי יוֹצֵא
21 וְהִנֵּה שַׂר־יָוָן בָּא: אֲבָל אַגִּיד לְךָ אֵת הָרָשׁוּם ס בִּכְתָב
אֱמֶת וְאֵין אֹחֵז מִתְחַזֵּק עִמִּי עַל־אֵלֶּה כִּי אִם־מִיכָאֵל
יא שַׂרְכֶם: וַאֲנִי בִּשְׁנַת אַחַת לְדָרְיָוֶשׁ
2 הַמָּדִי עָמְדִי לְמַחֲזִיק וּלְמָעוֹז לוֹ: וְעַתָּה אֱמֶת אַגִּיד
לָךְ

---

10 v. צ"ל הוֹתִירָנִי כן ת"ע. 14 v. יִקָּרֶא כתיב. יִקָּרֵא קרי. 17 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ו, ד"ב, ד"ד תס"ו, ס"א מֵעָתָּה וכן ל"ב, ד"ג וד"י. 20 v. ס"א וְעַתָּה וכן ת"ע, ת"ס ות"ר.
21 v. כן ברוב ספרים כ"י תס"ו, ס"א אוֹת־הרשום בכתב וכן ר"ב, ד"ג, ד"ו, ד"י, ד"ב וד"ד.
יא, 1 v. ס"א הַמֶּלֶךְ.

15 And when he had spoken such words unto me, I set my face toward the ground, and I became dumb.
16 And, behold, one like the similitude of the sons of men touched my lips: then I opened my mouth, and spake, and said unto him that stood before me, O my lord, by the vision my sorrows are turned upon me, and I have retained no
17 strength. For how can the servant of this my lord talk with this my lord? for as for me,
18 straightway there remained no strength in me, neither is there breath left in me. Then there came again and touched me one like the appearance of a man, and he strengthened me,
19 And said, O man greatly beloved, fear not: peace be unto thee, be strong, yea, be strong. And when he had spoken unto me, I was strengthened, and said, Let my lord speak; for thou hast
20 strengthened me. Then said he, Knowest thou wherefore I come unto thee? and now will I return to fight with the prince of Persia: and when I am gone forth, lo, the prince of Grecia
21 shall come. But I will shew thee that which is noted in the scripture of truth: and there is none that holdeth with me in these things, but Michael your prince.

11 Also I in the first year of Darius the Mede, even I, stood to confirm and to strengthen him.
2 And now will I shew thee the truth.

Behold, there shall stand up yet three kings in Persia; and the fourth shall be far richer than they all: and by his strength through his riches he shall stir up all against the realm of Grecia.

3 And a mighty king shall stand up, that shall rule with great dominion, and do according to his will.

4 And when he shall stand up, his kingdom shall be broken, and shall be divided toward the four winds of heaven; and not to his posterity, nor according to his dominion which he ruled: for his kingdom shall be plucked up, even for others beside those.

5 And the king of the south shall be strong, and one of his princes; and he shall be strong above him, and have dominion; his dominion shall be a great dominion.

6 And in the end of years they shall join themselves together; for the king's daughter of the south shall come to the king of the north to make an agreement: but she shall not retain the power of the arm; neither shall he stand, nor his arm: but she shall be given up, and they that brought her, and he that begat her, and he that strengthened her in these times.

7 But out of a branch of her roots shall one stand up in his estate, which shall come with an army, and shall enter into the fortress of the king of the north, and shall deal against them, and shall prevail:

8 And shall also carry captives into Egypt their gods, with their princes, and with their precious vessels of silver and of gold; and he shall continue more years than the king of the north. 9 So the king of the south shall come into his kingdom, and shall return into his own land. 10 But his sons shall be stirred up, and shall assemble a multitude of great forces: and one shall certainly come, and overflow, and pass through: then shall he return, and be stirred up, even to his fortress. 11 And the king of the south shall be moved with choler, and shall come forth and fight with him, even with the king of the north: and he shall set forth a great multitude; but the multitude shall be given into his hand. 12 And when he hath taken away the multitude, his heart shall be lifted up; and he shall cast down many ten thousands: but he shall not be strengthened by it. 13 For the king of the north shall return, and shall set forth a multitude greater than the former, and shall certainly come after certain years with a great army and with much riches. 14 And in those times there shall many stand up against the king of the south: also

הֵ֚ן עוֹד֙ שְׁלֹשָׁ֣ה מְלָכִ֔ים עֹמְדִ֖ים לְפָ֑רַס וְהָרְבִיעִ֗י
יַעֲשִׁ֤יר עָשֶׁר־גָּדוֹל֙ מִכֹּ֣ל וּכְחָזְקָת֖וֹ בְּעָשְׁר֑וֹ יָעִ֗יר הַכֹּ֛ל
אֶת־מַלְכ֥וּת יָוָֽן׃ וְעָמַ֖ד מֶ֣לֶךְ גִּבּ֑וֹר וּמָשַׁ֥ל מֶמְשָׁ֖ל רָ֥ב
וְעָשָׂ֖ה כִּרְצוֹנ֑וֹ׃ וּכְעָמְדוֹ֙ תִּשָּׁבֵ֣ר מַלְכוּת֔וֹ וְתֵחָ֖ץ לְאַרְבַּ֣ע
רוּחוֹת֩ הַשָּׁמַ֨יִם וְלֹא֙ לְאַחֲרִיתוֹ֔ וְלֹא֙ כְּמֶשְׁל֔וֹ אֲשֶׁ֥ר מָשָׁ֖ל
כִּ֣י תִנָּתֵ֣שׁ מַלְכוּת֔וֹ וְלַאֲחֵרִ֖ים מִלְּבַדֵּ֥אֵלֶּֽה׃ וְיֶחֱזַ֖ק
מֶ֣לֶךְ־הַנֶּ֑גֶב וּמִן־שָׂרָ֖יו וְיֶחֱזַ֣ק עָלָ֔יו וּמָשַׁ֖ל מֶמְשָׁ֣ל רָ֑ב
מֶמְשַׁלְתּ֖וֹ׃ וּלְקֵ֣ץ שָׁנִ֔ים יִתְחַבָּ֖רוּ וּבַת־מֶ֣לֶךְ־הַנֶּ֗גֶב תָּבִ֛יא
אֶל־מֶ֥לֶךְ הַצָּפ֖וֹן לַעֲשׂ֣וֹת מֵישָׁרִ֑ים וְלֹא־תַעְצֹ֣ר כּ֔וֹחַ
הַזְּר֥וֹעַ וְלֹא־יַעֲמֹ֖ד וּזְרֹע֑וֹ וְתִנָּתֵ֣ן הִ֔יא וּמְבִיאֶ֖יהָ וְהַיַּלְדָּ֥הּ
וּמַחֲזִקָ֖הּ בָּעִתִּֽים׃ וְעָמַ֣ד מִנֵּ֣צֶר שָׁרָשֶׁ֔יהָ כַּנּ֖וֹ וְיָבֹ֣א אֶל־
הַחַ֑יִל וְיָבֹא֙ בְּמָעוֹ֣ז מֶ֣לֶךְ הַצָּפ֔וֹן וְעָשָׂ֖ה בָּהֶ֥ם וְהֶחֱזִֽיק׃
וְגַם֩ אֱלֹהֵיהֶ֨ם עִם־נְסִכֵיהֶ֜ם עִם־כְּלֵ֤י חֶמְדָּתָם֙ כֶּ֣סֶף וְזָהָ֔ב
בַּשִּׁבְיָ֖ הֵבִ֣יא מִצְרָ֑יִם וְהוּא֙ שָׁנִ֣ים יַעֲמֹ֔ד מִמֶּ֖לֶךְ הַצָּפֽוֹן׃
וּבָ֥א בְּמַלְכ֖וּת מֶ֣לֶךְ הַנֶּ֑גֶב וְשָׁ֖ב אַל־אַדְמָתֽוֹ׃ וּבָנָ֥יו יִתְגָּרוּ֙
וְאָסְפ֣וּ הָמ֔וֹן חֵילִ֥ים רַבִּ֖ים וּבֹ֣א יָבֹ֑וא וְשָׁטַ֣ף וְעָבָ֔ר וְיָשֹׁ֖ב
וְיִתְגָּרוּ֙ עַד־מָעֻזּ֔וֹ׃ וְיִתְמַרְמַ֗ר מֶ֚לֶךְ הַנֶּ֔גֶב וְיָצָ֣א וְנִלְחַ֔ם
עִמּ֖וֹ עִם־מֶ֣לֶךְ הַצָּפ֑וֹן וְהֶעֱמִ֤יד הָמוֹן֙ רָ֔ב וְנִתַּ֥ן הֶהָמ֖וֹן
בְּיָד֑וֹ׃ וְנִשָּׂ֥א הֶהָמ֖וֹן יָרוּ֣ם לִבּ֑וֹ וְהִפִּ֤יל רִבֹּאוֹת֙ וְלֹ֣א
יָעֻ֔ז׃ וְשָׁ֥ב מֶֽלֶךְ־הַצָּפ֖וֹן וְהֶעֱמִ֣יד הָמ֑וֹן רַ֚ב מִן־הָרִאשֹׁ֔ון
וּלְקֵ֥ץ הָעִתִּ֖ים שָׁנִ֑ים יָבוֹא֙ בוֹא֙ בְּחַ֣יִל גָּד֔וֹל וּבִרְכ֖וּשׁ
רָ֑ב׃ וּבָעִתִּ֣ים הָהֵ֔ם רַבִּ֖ים יַעַמְד֣וּ עַל־מֶ֣לֶךְ הַנֶּ֑גֶב וּבְנֵי֙

פרשני

2 v. ס״א וּבְחָזְקָתוֹ וכן ר״ב, ר״ן, ר״ג, ר״ב והי״ד. 2 v. בס״א וְיָעִיר כתיב, יָעִיר קרי.
3 v. ס״א רַב פתח וכן ר״א. 4 v. ס״א וּכְעָמְדוֹ וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״י, ר״ב והי״ד.
6 v. כן כתוב ספרים כ״י ודט״ן, ס״א כֶּלֶךְ ובלא מקף וכן ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״י, ר״ב והי״ד.
6 v. ס״א תָּבֹא חסר וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ב והי״ד. 6 v. כן למערבאי. למרנחאי
חֵ֫ח חסר וכן ר״א והי״א. 8 v. כן למערבאי למרנחאי הַזְּרֹעַ חסר וכן ר״ב, ר״ו והי״א.
8 v. כן כתוב ספרים כ״י ונפסר עליו ל׳ ובלא וכן בר״א, ר״ב והס״ו, ס״א וּמִכֵּיהָ
חסר וכן ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ב והי״ד. 10 v. ובנו כתיב, וּבָנָיו קרי, בס״א וּבָנָיו כתיב
וקרי וכן ר״א. 10 v. ס״א בז׳ וכן ר״א וח״ס. 10 v. וְיִתְגָּרוּ כתיב, וְיִתְגָּרָה קרי.
בס״א וְיִתְגָּרָה כתיב וקרי וכן ר״א והי״א. 10 v. סְגָרוֹ קרי. 12 v. יָרוּם כתיב, וָרָם קרי.
13 v. נ״ל וְלֹקֵץ שָׁנִים בלא מלת הָעִתִּים. 13 v. ס״א בז׳ וכן ר״א, ר״ב ור״ו, ובס״א בוא
כתיב, בז׳ קרי.

15 פְּרִיצֵי עַמְּךָ יִנַּשְּׂאוּ לְהַעֲמִיד חָזוֹן וְנִכְשָׁלוּ: וְיָבֹא מֶלֶךְ
הַצָּפוֹן וְיִשְׁפֹּךְ סוֹלְלָה וְלָכַד עִיר מִבְצָרוֹת וּזְרֹעוֹת
16 הַנֶּגֶב לֹא יַעֲמֹדוּ וְעַם מִבְחָרָיו וְאֵין כֹּחַ לַעֲמֹד: וְיַעַשׂ
הַבָּא אֵלָיו כִּרְצוֹנוֹ וְאֵין עוֹמֵד לְפָנָיו וְיַעֲמֹד בְּאֶרֶץ־הַצֶּבִי
17 וְכָלָה בְיָדוֹ: וְיָשֵׂם פָּנָיו לָבוֹא בְּתֹקֶף כָּל־מַלְכוּתוֹ
וִישָׁרִים עִמּוֹ וְעָשָׂה וּבַת הַנָּשִׁים יִתֶּן־לוֹ לְהַשְׁחִיתָהּ וְלֹא
18 תַעֲמֹד וְלֹא־לוֹ תִּהְיֶה: וְיָשֶׁב פָּנָיו לָאִיִּים וְלָכַד רַבִּים
הַשְׁבִּית קָצִין חֶרְפָּתוֹ לוֹ בִלְתִּי חֶרְפָּתוֹ יָשִׁיב לוֹ:
19 וְיָשֶׁב פָּנָיו לְמָעוֹז אַרְצוֹ וְנִכְשַׁל וְנָפַל וְלֹא יִמָּצֵא: וְעָמַד
20 עַל־כַּנּוֹ מַעֲבִיר נוֹגֵשׂ הָדָר מַלְכוּת וּבְיָמִים אֲחָדִים יִשָּׁבֵר
21 וְלֹא בְאַפַּיִם וְלֹא בְמִלְחָמָה: וְעָמַד עַל־כַּנּוֹ נִבְזֶה
וְלֹא־נָתְנוּ עָלָיו הוֹד מַלְכוּת וּבָא בְשַׁלְוָה וְהֶחֱזִיק מַלְכוּת
22 בַּחֲלַקְלַקּוֹת: וּזְרֹעוֹת הַשֶּׁטֶף יִשְׁטְפוּ מִלְּפָנָיו וְיִשָּׁבֵרוּ
23 וְגַם נְגִיד בְּרִית: וּמִן־הִתְחַבְּרוּת אֵלָיו יַעֲשֶׂה מִרְמָה
24 וְעָלָה וְעָצַם בִּמְעַט־גּוֹי: בְּשַׁלְוָה וּבְמִשְׁמַנֵּי מְדִינָה יָבוֹא
וְעָשָׂה אֲשֶׁר לֹא־עָשׂוּ אֲבֹתָיו וַאֲבוֹת אֲבֹתָיו בִּזָּה וְשָׁלָל
וּרְכוּשׁ לָהֶם יִבְזוֹר וְעַל מִבְצָרִים יְחַשֵּׁב מַחְשְׁבֹתָיו
25 וְעַד־עֵת: וְיָעֵר כֹּחוֹ וּלְבָבוֹ עַל־מֶלֶךְ הַנֶּגֶב בְּחַיִל גָּדוֹל
וּמֶלֶךְ הַנֶּגֶב יִתְגָּרֶה לַמִּלְחָמָה בְּחַיִל־גָּדוֹל וְעָצוּם עַד־
26 מְאֹד וְלֹא יַעֲמֹד כִּי־יַחְשְׁבוּ עָלָיו מַחֲשָׁבוֹת: וְאֹכְלֵי
פַּת־בָּנְיוֹ יְשַׁבְּרוּהוּ וְחֵילוֹ יִשְׁטוֹף וְנָפְלוּ חֲלָלִים רַבִּים:
27 וּשְׁנֵיהֶם הַמְּלָכִים לִבָּם לְמֵרַע וְעַל־שֻׁלְחָן אֶחָד בְּנֵב
28 יְדַבֵּרוּ וְלֹא תִצְלָח כִּי־עֹד קֵץ לַמּוֹעֵד: וְיָשָׁב אַרְצוֹ

ברכוש

15 So the king of the north shall come, and cast up a mount, and take the most fenced cities: and the arms of the south shall not withstand, neither his chosen people, neither shall there be any strength to withstand.
16 But he that cometh against him shall do according to his own will, and none shall stand before him: and he shall stand in the glorious land, which by his hand shall be consumed.
17 He shall also set his face to enter with the strength of his whole kingdom, and upright ones with him; thus shall he do: and he shall give him the daughter of women, corrupting her: but she shall not stand on his side, neither be for him.
18 After this shall he turn his face unto the isles, and shall take many: but a prince for his own behalf shall cause the reproach offered by him to cease; without his own reproach he shall cause it to turn upon him.
19 Then he shall turn his face toward the fort of his own land: but he shall stumble and fall, and not be found.
20 Then shall stand up in his estate a raiser of taxes in the glory of the kingdom: but within few days he shall be destroyed, neither in anger, nor in battle.
21 And in his estate shall stand up a vile person, to whom they shall not give the honour of the kingdom: but he shall come in peaceably, and obtain the kingdom by flatteries.
22 And with the arms of a flood shall they be overflown from before him, and shall be broken; yea, also the prince of the covenant.
23 And after the league made with him he shall work deceitfully: for he shall come up, and shall become strong with a small people.
24 He shall enter peaceably even upon the fattest places of the province; and he shall do that which his fathers have not done, nor his fathers' fathers; he shall scatter among them the prey, and spoil, and riches: yea, and he shall forecast his devices against the strong holds, even for a time.
25 And he shall stir up his power and his courage against the king of the south with a great army; and the king of the south shall be stirred up to battle with a very great and mighty army; but he shall not stand: for they shall forecast devices against him.
26 Yea, they that feed of the portion of his meat shall destroy him, and his army shall overflow: and many shall fall down slain.
27 And both these kings' hearts shall be to do mischief, and they shall speak lies at one table; but it shall not prosper: for yet the end shall be at the time appointed.
28 Then shall he return into his land

14 v. ס״א יַעֲלוּ וכן ר״א, ד״כ, ד״ג, ר״ז, ר״י, ד״ב ורי״ד. 15 v. כ״ל וְעַמּוֹ יִבְרַח. 16 v. בן כוכב ספרים כ״י, ד״כ, ר״ב, ד״ן, ר״י והס״ו, ס״א ויעמר בארץ וכן ד״ב והי״ר. 17 v. צ״ל יַעֲלֶה כן ת״ע, ת״ס וחי״ר. 18 v. וְיָשֵׂם קרי, בס״א וְיָשֹׁב כתיב וקרי וכן ת״ע, ח״ם וחי״ר, ובס״א וְיָשֵׂם כתיב וקרי וכן ד״א וח״ע. 20 v. כ״ל בְּנְגָפִים. 30 v. כן ברוב ספרים כי״ת מספר עליו רפי וכן בורג, ר״ם, ר״י, ריא״, ד״ב, ד״ד והס״ו, ס״א גְּמַלְחָמָה רגש וכן ד״ב והי״ו. 38 v. כ״ל מָעֻזִּים. 36 v. ס״א פַּתְגָּם סלה חרא וכן רמ״ו. 37 v. בס״א נמסר עליו ר׳ משא שלחן וכן בר״א.

with great riches; and his heart shall be against the holy covenant; and he shall do exploits, and return to his own land.

29 At the time appointed he shall return, and come toward the south; but it shall not be as the former, or as the latter.

30 For the ships of Chittim shall come against him: therefore he shall be grieved, and return, and have indignation against the holy covenant: so shall he do; he shall even return, and have intelligence with them that forsake the holy covenant.

31 And arms shall stand on his part, and they shall pollute the sanctuary of strength, and shall take away the daily sacrifice, and they shall place the abomination that maketh desolate.

32 And such as do wickedly against the covenant shall he corrupt by flatteries: but the people that do know their God shall be strong, and do exploits.

33 And they that understand among the people shall instruct many: yet they shall fall by the sword, and by flame, by captivity, and by spoil, many days.

34 Now when they shall fall, they shall be holpen with a little help: but many shall cleave to them with flatteries.

35 And some of them of understanding shall fall, to try them, and to purge, and to make them white, even to the time of the end: because it is yet for a time appointed.

36 And the king shall do according to his will; and he shall exalt himself, and magnify himself above every god, and shall speak marvellous things against the God of gods, and shall prosper till the indignation be accomplished: for that that is determined shall be done.

37 Neither shall he regard the God of his fathers, nor the desire of women, nor regard any god: for he shall magnify himself above all.

38 But in his estate shall he honour the God of forces: and a god whom his fathers knew not shall he honour with gold, and silver, and with precious stones, and pleasant things.

39 Thus shall he do in the most strong holds with a strange god, whom he shall acknowledge and increase with glory: and he shall cause them to rule over many, and shall divide the land for gain.

40 And at the time of the end shall the king of the south push at him: and the king of the north shall come against him like a whirlwind, with chariots, and with horsemen, and with many ships; and he shall enter into the countries, and shall overflow and pass over.

41 He shall enter also into the glorious land, and many countries shall be overthrown: but these shall escape out of his hand, even Edom, and Moab, and the chief of the children of Ammon.

42 He shall stretch forth his hand also upon the countries: and the land of Egypt shall not escape.

43 But he shall have power over the treasures of gold and of silver, and over all the precious things of Egypt: and the Libyans

בְּרִכּוּשׁ גָּדוֹל וְלִבּוֹ עַל־בְּרִית קֹדֶשׁ וְעָשָׂה וְשָׁב
29 לְאַרְצוֹ׃ לַמּוֹעֵד יָשׁוּב וּבָא בַּנֶּגֶב וְלֹא־תִהְיֶה כָּרִאשֹׁנָה
30 וְכָאַחֲרוֹנָה׃ וּבָאוּ בוֹ צִיִּים כִּתִּים וְנִכְאָה וְשָׁב וְזָעַם
עַל־בְּרִית־קֹדֶשׁ וְעָשָׂה וְשָׁב וְיָבִן עַל־עֹזְבֵי בְּרִית קֹדֶשׁ׃
31 וּזְרֹעִים מִמֶּנּוּ יַעֲמֹדוּ וְחִלְּלוּ הַמִּקְדַּשׁ הַמָּעוֹז וְהֵסִירוּ
32 הַתָּמִיד וְנָתְנוּ הַשִּׁקּוּץ מְשֹׁמֵם׃ וּמַרְשִׁיעֵי בְרִית יַחֲנִיף
33 בַּחֲלַקּוֹת וְעַם יֹדְעֵי אֱלֹהָיו יֶחֱזָקוּ וְעָשׂוּ׃ וּמַשְׂכִּילֵי עָם
יָבִינוּ לָרַבִּים וְנִכְשְׁלוּ בְחֶרֶב וּבְלֶהָבָה בִּשְׁבִי וּבְבִזָּה
34 יָמִים׃ וּבְהִכָּשְׁלָם יֵעָזְרוּ עֵזֶר מְעָט וְנִלְווּ עֲלֵיהֶם רַבִּים
35 בַּחֲלַקְלַקּוֹת׃ וּמִן־הַמַּשְׂכִּילִים יִכָּשְׁלוּ לִצְרוֹף בָּהֶם
36 וּלְבָרֵר וְלַלְבֵּן עַד־עֵת קֵץ כִּי־עוֹד לַמּוֹעֵד׃ וְעָשָׂה כִרְצֹנוֹ
הַמֶּלֶךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְגַּדֵּל עַל־כָּל־אֵל וְעַל אֵל אֵלִים
יְדַבֵּר נִפְלָאוֹת וְהִצְלִיחַ עַד־כָּלָה זַעַם כִּי נֶחֱרָצָה
37 נֶעֱשָׂתָה׃ וְעַל־אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו לֹא יָבִין וְעַל־חֶמְדַּת נָשִׁים
38 וְעַל־כָּל־אֱלוֹהַּ לֹא יָבִין כִּי עַל־כֹּל יִתְגַּדָּל׃ וְלֵאלֹהַּ
מָעֻזִּים עַל־כַּנּוֹ יְכַבֵּד וְלֵאלֹהַּ אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּהוּ אֲבֹתָיו
39 יְכַבֵּד בְּזָהָב וּבְכֶסֶף וּבְאֶבֶן יְקָרָה וּבַחֲמֻדוֹת׃ וְעָשָׂה
לְמִבְצְרֵי מָעֻזִּים עִם־אֵלוֹהַּ נֵכָר אֲשֶׁר הִכִּיר יַרְבֶּה
40 כָּבוֹד וְהִמְשִׁילָם בָּרַבִּים וַאֲדָמָה יַחֲלֹק בִּמְחִיר׃ וּבְעֵת
קֵץ יִתְנַגַּח עִמּוֹ מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וְיִשְׁתָּעַר עָלָיו מֶלֶךְ הַצָּפוֹן
בְּרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים וּבָאֳנִיוֹת רַבּוֹת וּבָא בָאֲרָצוֹת וְשָׁטַף
41 וְעָבָר׃ וּבָא בְּאֶרֶץ הַצְּבִי וְרַבּוֹת יִכָּשֵׁלוּ וְאֵלֶּה יִמָּלְטוּ
42 מִיָּדוֹ אֱדוֹם וּמוֹאָב וְרֵאשִׁית בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְיִשְׁלַח יָדוֹ
43 בָּאֲרָצוֹת וְאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא תִהְיֶה לְפָלִיטָה׃ וּמָשַׁל
בְּמִכְמַנֵּי הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וּבְכֹל חֲמֻדוֹת מִצְרַיִם וְלוּבִים
וְכוּשִׁים

30 v. בס"א וְנִכְאָה ונמסר עָלָיו נעיא. 31 v. כן לנהרדעאי לסוראי הַתָּמִיד בנרן.
33 v. ס"א יָמִים רַבִּים וכן ר"כ, ר"ג, ר"ן, ד"י, ד"ב והי"ד. 38 v. נ"ל מעזים = מָעֻזִּים :
עין ישעיה כ"ג ד'. 38 v. ס"א בהב וכן ד"כ. די"ד הם"ו. 39 v. נ"ל עַם. 39 v. תַּמִּיר
כתיב, יַמִּיר קרי, בס"א יַמִּיר כתיב וקרי וכן ר"א ודי"א.

44 וְכֻשִׁים בְּמַצְעָדָיו׃ וּשְׁמֻעֹת יְבַהֲלֻהוּ מִמִּזְרָח וּמִצָּפוֹן
45 וְיָצָא בְּחֵמָא גְּדוֹלָה לְהַשְׁמִיד וּלְהַחֲרִים רַבִּים׃ וְיִטַּע
אָהֳלֵי אַפַּדְנוֹ בֵּין יַמִּים לְהַר צְבִי־קֹדֶשׁ וּבָא עַד־קִצּוֹ וְאֵין
יב עוֹזֵר לוֹ׃ וּבָעֵת הַהִיא יַעֲמֹד מִיכָאֵל הַשַּׂר הַגָּדוֹל הָעֹמֵד
עַל־בְּנֵי עַמֶּךָ וְהָיְתָה עֵת צָרָה אֲשֶׁר לֹא־נִהְיְתָה מֵהְיוֹת
גּוֹי עַד הָעֵת הַהִיא וּבָעֵת הַהִיא יִמָּלֵט עַמְּךָ כָּל־הַנִּמְצָא
2 בַּתּוּב בַּסֵּפֶר׃ וְרַבִּים מִיְּשֵׁנֵי אַדְמַת־עָפָר יָקִיצוּ אֵלֶּה
3 לְחַיֵּי עוֹלָם וְאֵלֶּה לַחֲרָפוֹת לְדִרְאוֹן עוֹלָם׃ וְהַמַּשְׂכִּילִים
יַזְהִרוּ כְּזֹהַר הָרָקִיעַ וּמַצְדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים לְעוֹלָם
4 וָעֶד׃ וְאַתָּה דָּנִיֵּאל סְתֹם הַדְּבָרִים
וַחֲתֹם הַסֵּפֶר עַד־עֵת קֵץ יְשֹׁטְטוּ רַבִּים וְתִרְבֶּה הַדָּעַת׃
5 וְרָאִיתִי אֲנִי דָּנִיֵּאל וְהִנֵּה שְׁנַיִם אֲחֵרִים עֹמְדִים אֶחָד
6 הֵנָּה לִשְׂפַת הַיְאֹר וְאֶחָד הֵנָּה לִשְׂפַת הַיְאֹר׃ וַיֹּאמֶר
לְאִישׁ לְבוּשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמֵימֵי הַיְאֹר עַד־
7 מָתַי קֵץ הַפְּלָאוֹת׃ וָאֶשְׁמַע אֶת־הָאִישׁ | לְבוּשׁ הַבַּדִּים
אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמֵימֵי הַיְאֹר וַיָּרֶם יְמִינוֹ וּשְׂמֹאלוֹ אֶל־
הַשָּׁמַיִם וַיִּשָּׁבַע בְּחֵי הָעוֹלָם כִּי לְמוֹעֵד מוֹעֲדִים וָחֲצִי
8 וּכְכַלּוֹת נַפֵּץ יַד־עַם־קֹדֶשׁ תִּכְלֶינָה כָּל־אֵלֶּה׃ וַאֲנִי
שָׁמַעְתִּי וְלֹא אָבִין וָאֹמַרְתִּי אֲדֹנִי מָה אַחֲרִית אֵלֶּה׃
9 וַיֹּאמֶר לֵךְ דָּנִיֵּאל כִּי־סְתֻמִים וַחֲתֻמִים הַדְּבָרִים עַד־עֵת
10 קֵץ׃ יִתְבָּרְרוּ וְיִתְלַבְּנוּ וְיִצָּרְפוּ רַבִּים וְהִרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים
11 וְלֹא יָבִינוּ כָּל־רְשָׁעִים וְהַמַּשְׂכִּילִים יָבִינוּ׃ וּמֵעֵת הוּסַר
הַתָּמִיד וְלִתֵּת שִׁקּוּץ שֹׁמֵם יָמִים אֶלֶף מָאתַיִם וְתִשְׁעִים׃
12 אַשְׁרֵי הַמְחַכֶּה וְיַגִּיעַ לְיָמִים אֶלֶף שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים
וחמשה

44 But tidings out of the east and out of the north shall trouble him: therefore he shall go forth with great fury to destroy, and utterly to make away many.
45 And he shall plant the tabernacles of his palace between the seas in the glorious holy mountain; yet he shall come to his end, and none shall help him.

12 And at that time shall Michael stand up, the great prince which standeth for the children of thy people: and there shall be a time of trouble, such as never was since there was a nation even to that same time: and at that time thy people shall be delivered, every one that shall be found written in the book.
2 And many of them that sleep in the dust of the earth shall awake, some to everlasting life, and some to shame and everlasting contempt.
3 And they that be wise shall shine as the brightness of the firmament; and they that turn many to righteousness as the stars for ever and ever.
4 But thou, O Daniel, shut up the words, and seal the book, even to the time of the end: many shall run to and fro, and knowledge shall be increased.
5 Then I Daniel looked, and, behold, there stood other two, the one on this side of the bank of the river, and the other on that side of the
6 bank of the river. And one said to the man clothed in linen, which was upon the waters of
7 the river, How long shall it be to the end of these wonders? And I heard the man clothed in linen, which was upon the waters of the river, when he held up his right hand and his left hand unto heaven, and sware by him that liveth for ever that it shall be for a time, times, and an half; and when he shall have accomplished to scatter the power of the holy people, all
8 these things shall be finished. And I heard, but I understood not: then said I, O my LORD,
9 what shall be the end of these things? And he said, Go thy way, Daniel: for the words are
10 closed up and sealed till the time of the end. Many shall be purified, and made white, and tried; but the wicked shall do wickedly: and none of the wicked shall understand; but the
11 wise shall understand. And from the time that the daily sacrifice shall be taken away, and the abomination that maketh desolate set up, there shall be a thousand two hundred and ninety days.
12 Blessed is he that waiteth, and cometh to the thousand three hundred and five and thirty days.

v. 44 כן למערבאי, למדנחאי פָּחָה וכן ר״א. יב, v. 3 כן כרוב ספרים כ׳י וכמסר עליו ב׳ ומלאים וכן בד״א. ד״ו, ר״א, ר״ב. ד״ר דמ״ן, ס״א וְתַפְשְׁלִים חסר וכן ר״ב ד״י. v. 3 ס״א יַזְהִירוּ מלא וכן ד״א, ד״ב, ד״ו, ר״א, ה״ד. v. 4 נ״ל וְתִרְבֶּינָה חֲדָוָה. v. 7 נ״ל וְכִכְלוֹת יַד נָפֵץ. v. 10 כן ברוב ספרים כ״י. ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ר״א, ר״ב ור״ד. ס״א וְהַמַּשְׂכִּילִים חסר וכן דמ״ו: עיין לעיל פסוק ג׳.

13 13 But go thou thy way till the end be: for thou shalt rest, and stand in thy lot at the end of the days.

13 וְאַתָּה לֵךְ לַקֵּץ וְתָנוּחַ וְתַעֲמֹד לְגֹרָלְךָ לְקֵץ הַיָּמִין׃

סכום פסוקי דספר דניאל שלש מאות וחמשים ושבעה וסמן שנז. וחציו אדין גבריא אלך הרגשו והשכחו [ז VI .מא]. וסדריו שבעה.

עזרא

Ezra

א וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לִכְלוֹת דְּבַר־יְהוָה ס
מִפִּי יִרְמְיָה הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס
2 וַיַּעֲבֶר־קוֹל בְּכָל־מַלְכוּתוֹ וְגַם־בְּמִכְתָּב לֵאמֹר: כֹּה
אָמַר כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס כָּל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה
אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהוּא־פָקַד עָלַי לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת בִּירוּשָׁלַם
3 אֲשֶׁר בִּיהוּדָה: מִי־בָכֶם מִכָּל־עַמּוֹ יְהִי אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְיַעַל
לִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וְיִבֶן אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי
4 יִשְׂרָאֵל הוּא הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָם: וְכָל־הַנִּשְׁאָר
מִכָּל־הַמְקֹמוֹת אֲשֶׁר־הוּא גָר־שָׁם יְנַשְּׂאוּהוּ אַנְשֵׁי מְקֹמוֹ
בְּכֶסֶף וּבְזָהָב וּבִרְכוּשׁ וּבִבְהֵמָה עִם־הַנְּדָבָה לְבֵית
5 הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָם: וַיָּקוּמוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת
לִיהוּדָה וּבִנְיָמִן וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכֹל הֵעִיר הָאֱלֹהִים
אֶת־רוּחוֹ לַעֲלוֹת לִבְנוֹת אֶת־בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָם:
6 וְכָל־סְבִיבֹתֵיהֶם חִזְּקוּ בִּידֵיהֶם בִּכְלֵי־כֶסֶף בַּזָּהָב
בָּרְכוּשׁ וּבַבְּהֵמָה וּבַמִּגְדָּנוֹת לְבַד עַל־כָּל־הִתְנַדֵּב:
7 וְהַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ הוֹצִיא אֶת־כְּלֵי בֵּית־
יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצִיא נְבוּכַדְנֶצַּר מִירוּשָׁלַם וַיִּתְּנֵם בְּבֵית
8 אֱלֹהָיו: וַיּוֹצִיאֵם כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס עַל־יַד מִתְרְדָת הַגִּזְבָּר
וַיִּסְפָּרֵם

א. 2 v. כן בכוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ו ודס"ו, ס"א והוא ובלא מקף וכן ד"ג, ד"ס, די"ב ודי"ד. 3 v. ג"ל יְהוָה: עיין ד"ח ב'; ל"ו כ"ג. 4 v. כן בכוב ספרים כ"י ונסמר עליו ל' ומלא וכן בד"ג, ד"ס, די"א, די"ב ודס"ו, ס"א יְנַשְּׂאוּהוּ חסר וכן ד"א, ד"ב, ד"ו, די"ב ודי"ד. 6 v. כן בכוב ספרים כ"י ודס"ו, ס"א עם־הנדבה וכן ד"ב ודי"ו, וס"א עַם־הַנְּדָבָה וכי ד"ג, ד"ס, די"ב ודי"ד. 8 v. ג"ל לְדִ.

1 Now in the first year of Cyrus king of Persia, that the word of the LORD by the mouth of Jeremiah might be fulfilled, the LORD stirred up the spirit of Cyrus king of Persia, that he made a proclamation throughout all his kingdom, and put it also in writing, saying,

2 Thus saith Cyrus king of Persia, The LORD God of heaven hath given me all the kingdoms of the earth; and he hath charged me to build him an house at Jerusalem, which is in Judah.

3 Who is there among you of all his people? his God be with him, and let him go up to Jerusalem, which is in Judah, and build the house of the LORD God of Israel, (he is the God,) which is in Jerusalem.

4 And whosoever remaineth in any place where he sojourneth, let the men of his place help him with silver, and with gold, and with goods, and with beasts, beside the freewill offering for the house of God that is in Jerusalem.

5 Then rose up the chief of the fathers of Judah and Benjamin, and the priests, and the Levites, with all them whose spirit God had raised, to go up to build the house of the LORD which is in Jerusalem.

6 And all they that were about them strengthened their hands with vessels of silver, with gold, with goods, and with beasts, and with pre-

7 cious things, beside all that was willingly offered. Also Cyrus the king brought forth the vessels of the house of the LORD, which Nebuchadnezzar had brought forth out of

8 Jerusalem, and had put them in the house of his gods; Even those did Cyrus king of Persia bring forth by the hand of Mithredath the treasurer,

9 וַיִּסְפְּרֵם לְשֵׁשְׁבַּצַּר הַנָּשִׂיא לִיהוּדָה: וְאֵלֶּה מִסְפָּרָם
אֲגַרְטְלֵי זָהָב שְׁלֹשִׁים אֲגַרְטְלֵי־כֶסֶף אֶלֶף מַחֲלָפִים
10 תִּשְׁעָה וְעֶשְׂרִים: כַּפּוֹרֵי זָהָב שְׁלֹשִׁים כַּפּוֹרֵי כֶסֶף
11 מִשְׁנִים אַרְבַּע מֵאוֹת וַעֲשָׂרָה כֵּלִים אֲחֵרִים אָלֶף: כָּל־
כְּלִים לַזָּהָב וְלַכֶּסֶף חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת הַכֹּל
הֵעֱלָה שֵׁשְׁבַּצַּר עִם הָעֲלוֹת הַגּוֹלָה מִבָּבֶל לִירוּשָׁלִָם:

ב וְאֵלֶּה | בְּנֵי הַמְּדִינָה הָעֹלִים
מִשִּׁבְיֵ הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הִגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל
2 לְבָבֶל וַיָּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלִַם וְיהוּדָה אִישׁ לְעִירוֹ: אֲשֶׁר־
בָּאוּ עִם־זְרֻבָּבֶל יֵשׁוּעַ נְחֶמְיָה שְׂרָיָה רְעֶלָיָה מָרְדֳּכַי
בִּלְשָׁן מִסְפֶּר בִּגְוַי רְחוּם בַּעֲנָה מִסְפַּר אַנְשֵׁי עַם
יִשְׂרָאֵל:

3 בְּנֵי פַרְעֹשׁ אַלְפַּיִם מֵאָה שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם: בְּנֵי
4
5 שְׁפַטְיָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם: בְּנֵי אָרַח
6 שְׁבַע מֵאוֹת חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים: בְּנֵי־פַחַת מוֹאָב
לִבְנֵי יֵשׁוּעַ יוֹאָב אַלְפַּיִם שְׁמֹנֶה מֵאוֹת וּשְׁנַיִם עָשָׂר:
7 בְּנֵי עֵילָם אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה:
8 בְּנֵי זַתּוּא תְּשַׁע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה: בְּנֵי
9
10 זַכַּי שְׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים: בְּנֵי בָּנִי שֵׁשׁ מֵאוֹת
11 אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם: בְּנֵי בֵבָי שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים
12 וּשְׁלֹשָׁה: בְּנֵי עַזְגָּד אֶלֶף מָאתַיִם עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם:
13
14 בְּנֵי אֲדֹנִיקָם שֵׁשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וְשִׁשָּׁה:
15 בְּנֵי בִגְוַי אַלְפַּיִם חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה: בְּנֵי עָדִין אַרְבַּע
16 מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה: בְּנֵי־אָטֵר לִיחִזְקִיָּה
תשעים

---

8 v. כן בפנול בריב ספרים כ"י, ר"א, ד"ב, ר"ג, ד"ן, ד"ם, ד"י"א, ד"י"ב הם"ו, ס"א לְשַׁפְטְיָה צרי וכן דם"ו. 9 v. כן ברוב ספרים כ"י ורט"ו, ס"א אגרטלי וכלא מקף וכן ה"ב, ר"ג, ד"ן, ר"ם, ד"י"א, ד"י"ב הד"ד. 10 v. נ"ל אֲלָפַיִם. 11 v. נ"ל אֲלָפַיִם. 11 v. נ"ל מאות ותשעים וְתִשְׁעָה. ב, 1 v. נְבוּכַדְנֶצַּאר כתיב, נְבוּכַדְרֶאצַּר קרי. 1 v. ס"א וְלִיהוּדָה: עיין נחמיה ז' ו'. 2 v. ס"א רַעֶלְיָה וכן ד"ב. ד"ג, ר"ו ות"ט. 6 v. נ"ל וְיוֹאָב . . . שִׁטָּנָה כן נחמיה ז' י"א.

and numbered them unto Sheshbazzar, the prince of Judah.
And this is the number of them: thirty chargers of gold, a thousand chargers of silver, nine and twenty knives,
Thirty basons of gold, silver basons of a second sort four hundred and ten, and other vessels a thousand.
All the vessels of gold and of silver were five thousand and four hundred. All these did Sheshbazzar bring up with them of the captivity that were brought up from Babylon unto Jerusalem.

Now these are the children of the province that went up out of the captivity, of those which had been carried away, whom Nebuchadnezzar the king of Babylon had carried away unto Babylon, and came again unto Jerusalem and Judah, every one unto his city;
Which came with Zerubbabel: Jeshua, Nehemiah, Seraiah, Reelaiah, Mordecai, Bilshan, Mispar, Bigvai, Rehum, Baanah. The number of the men of the people of Israel:
The children of Parosh, two thousand an hundred seventy and two.
The children of Shephatiah, three hundred seventy and two.
The children of Arah, seven hundred seventy and five.
The children of Pahath-moab, of the children of Jeshua and Joab, two thousand eight hundred and twelve. The children of Elam, a thousand two hundred fifty and four. The children of Zattu, nine hundred forty and five. The children of Zaccai, seven hundred and threescore. The children of Bani, six hundred forty and two. The children of Bebai, six hundred twenty and three. The children of Azgad, a thousand two hundred twenty and two. The children of Adonikam, six hundred sixty and six. The children of Bigvai, two thousand fifty and six. The children of Adin, four hundred fifty and four. The children of Ater of Hezekiah,

17 תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי בֶּצַי שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים
18 וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי יוֹרָה מֵאָה וּשְׁנַיִם עָשָׂר׃
19 בְּנֵי חָשֻׁם מָאתַיִם עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי גִבָּר
20
21 תִּשְׁעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי בֵית־לָחֶם מֵאָה עֶשְׂרִים
22 וּשְׁלֹשָׁה׃ אַנְשֵׁי נְטֹפָה חֲמִשִּׁים וּשְׁשָׁה׃
23 אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי עַזְמָוֶת
24
25 אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי קִרְיַת עָרִים כְּפִירָה וּבְאֵרוֹת
26 שִׁבְעָ מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי הָרָמָה וָגָבַע
27 שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וְאֶחָד׃ אַנְשֵׁי מִכְמָס מֵאָה
28 עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ אַנְשֵׁי בֵית־אֵל הָעַי מָאתַיִם
29 עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי נְבוֹ חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃
30 בְּנֵי מַגְבִּישׁ מֵאָה חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ בְּנֵי
31
32 עֵילָם אַחֵר אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי
33 חָרִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃ בְּנֵי־לֹד חָדִיד וְאוֹנוֹ
34 שִׁבְעָ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי יְרֵחוֹ שְׁלֹשׁ
35 מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי סְנָאָה שְׁלֹשֶׁת
36 אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ הַכֹּהֲנִים בְּנֵי
יְדַעְיָה לְבֵית יֵשׁוּעַ תְּשַׁע מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה׃
37 בְּנֵי אִמֵּר אֶלֶף חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי פַּשְׁחוּר
38
39 אֶלֶף מָאתַיִם אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה׃ בְּנֵי חָרִם אֶלֶף
40 וְשִׁבְעָה עָשָׂר׃ הַלְוִיִּם בְּנֵי־יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל לִבְנֵי
41 הוֹדַוְיָה שִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה׃ הַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי אָסָף
42 מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי הַשֹּׁעֲרִים בְּנֵי־שַׁלּוּם

בְּנֵי־

---

21 v. כן ברוב ספרים כ"י ודמ"ו, ז"א בני בֵּית וכן ד"כ, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"ב ודס"ו. 25 v. ס"א עָרִים וכן ת"ע וח"ר: עיין נחמיה ז' כ"ט, ובס"א עָרִים כתיב, וְעָרִים קרי. 25 v. כן מלא ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"ו"א, ד"י"ב ודמ"ו. 25 v. ס"א אַרְגָּעִים וכן ד"ב, ד"ו, ד"ם, ד"י"ב: עיין נחמיה ז' כ"ט. 28 v. כן למערבאי וכן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"א הס"ו, למדנחאי בַּיְתְאֵל חדא מלה וכן ד"כ, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"ב וד"י"ב. 40 v. נ"ל לְקַדְמִיאֵל לבני לְהוֹדָוָה כן נחמיה ז' מ"ג.

ninety and eight.
17 The children of Bezai, three hundred twenty and three.
18 The children of Jorah, an hundred and twelve.
19 The children of Hashum, two hundred twenty and three.
20 The children of Gibbar, ninety and five.
21 The children of Beth-lehem, an hundred twenty and three.
22 The men of Netophah, fifty and six.
23 The men of Anathoth, an hundred twenty and eight.
24 The children of Azmaveth, forty and two.
25 The children of Kirjath-arim, Chephirah, and Beeroth, seven hundred and forty and three.
26 The children of Ramah and Gaba, six hundred twenty and one.
27 The men of Michmas, an hundred twenty and two.
28 The men of Beth-el and Ai, two hundred twenty and three.
29 The children of Nebo, fifty and two.
30 The children of Magbish, an hundred fifty and six.
31 The children of the other Elam, a thousand two hundred fifty and four.
32 The children of Harim, three hundred and twenty.
33 The children of Lod, Hadid, and Ono, seven hundred twenty and five.
34 The children of Jericho, three hundred forty and five.
35 The children of Senaah, three thousand and six hundred and thirty.
36 The priests: the children of
37 Jedaiah, of the house of Jeshua, nine hundred seventy and three. The children of Immer, a
38 thousand fifty and two. The children of Pashur, a thousand two hundred forty and seven.
39, 40 The children of Harim, a thousand and seventeen. The Levites: the children of Jeshua and
41 Kadmiel, of the children of Hodaviah, seventy and four. The singers: the children of
42 Asaph, an hundred twenty and eight. The children of the porters: the children of Shallum,

בְּנֵי־אָטֵר בְּנֵי־טַלְמֹן בְּנֵי־עַקּוּב בְּנֵי חֲטִיטָא בְּנֵי שֹׁבָי
הַכֹּל מֵאָה שְׁלֹשִׁים וְתִשְׁעָה: הַנְּתִינִים בְּנֵי־צִיחָא 43
בְּנֵי־חֲשׂוּפָא בְּנֵי טַבָּעוֹת: בְּנֵי־קֵרֹס בְּנֵי־סִיעֲרָא 44
בְּנֵי פָדוֹן: בְּנֵי־לְבָנָה בְּנֵי־חֲגָבָה בְּנֵי עַקּוּב: 45
בְּנֵי־חָגָב בְּנֵי־שַׁלְמַי בְּנֵי חָנָן: בְּנֵי־גִדֵּל 46
בְּנֵי־גַחַר בְּנֵי רְאָיָה: בְּנֵי־רְצִין בְּנֵי־נְקוֹדָא בְּנֵי 47
גַזָּם: בְּנֵי־עֻזָּא בְּנֵי־פָסֵחַ בְּנֵי בֵסָי: בְּנֵי 48
אַסְנָה בְּנֵי־מְעוּנִים בְּנֵי נְפִישְׂסִים: בְּנֵי־בַקְבּוּק בְּנֵי־ 49
חֲקוּפָא בְּנֵי חַרְחוּר: בְּנֵי־בַצְלוּת בְּנֵי־מְחִידָא 50
בְּנֵי חַרְשָׁא: בְּנֵי־בַרְקוֹס בְּנֵי־סִיסְרָא בְּנֵי־תָמַח: 51
בְּנֵי נְצִיחַ בְּנֵי חֲטִיפָא: בְּנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה 52
בְּנֵי־סוֹטַי בְּנֵי־הַסֹּפֶרֶת בְּנֵי פְרוּדָא: בְּנֵי־יַעֲלָה 53
בְּנֵי־דַרְקוֹן בְּנֵי נַחֲלִיאֵל: בְּנֵי שְׁפַטְיָה בְּנֵי־חַטִּיל בְּנֵי 54
פֹכֶרֶת הַצְּבָיִם בְּנֵי אָמִי: כָּל־הַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי 55
שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת תִּשְׁעִים וּשְׁנָיִם: 56
וְאֵלֶּה הָעֹלִים מִתֵּל מֶלַח תֵּל חַרְשָׁא כְּרוּב אַדָּן 57
אִמֵּר וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד בֵּית־אֲבוֹתָם וְזַרְעָם אִם מִיִּשְׂרָאֵל 58
הֵם: בְּנֵי־דְלָיָה בְּנֵי־טוֹבִיָּה בְּנֵי נְקוֹדָא שֵׁשׁ 59
מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם: וּמִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים בְּנֵי חֲבָיָה 60
בְּנֵי הַקּוֹץ בְּנֵי בַרְזִלַּי אֲשֶׁר לָקַח מִבְּנוֹת בַּרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי 61
אִשָּׁה וַיִּקָּרֵא עַל־שְׁמָם: אֵלֶּה בִּקְשׁוּ כִתְבָם 62
הַמִּתְיַחְשִׂים וְלֹא נִמְצָאוּ וַיְנָאֲלוּ מִן־הַכְּהֻנָּה: וַיֹּאמֶר 63
הַתִּרְשָׁתָא לָהֶם אֲשֶׁר לֹא־יֹאכְלוּ מִקֹּדֶשׁ הַקָּדָשִׁים עַד 64
עֲמֹד כֹּהֵן לְאוּרִים וּלְתֻמִּים: כָּל־הַקָּהָל כְּאֶחָד אַרְבַּע
רִבּוֹא

the children of Ater, the children of Talmon, the children of Akkub, the children of Hatita, the children of Shobai, in all an hundred thirty and nine.
The Nethinims: the children of Ziha, the children of Hasupha, the children of Tabbaoth,
The children of Keros, the children of Siaha, the children of Padon,
The children of Lebanah, the children of Hagabah, the children of Akkub,
The children of Hagab, the children of Shalmai, the children of Hanan,
The children of Giddel, the children of Gahar, the children of Reaiah,
The children of Rezin, the children of Nekoda, the children of Gazzam,
The children of Uzza, the children of Paseah, the children of Besai,
The children of Asnah, the children of Mehunim, the children of Nephusim,
The children of Bakbuk, the children of Hakupha, the children of Harhur,
The children of Bazluth, the children of Mehida, the children of Harsha,
The children of Barkos, the children of Sisera, the children of Thamah,
The children of Neziah, the children of Hatipha.
The children of Solomon's servants: the children of Sotai, the children of Sophereth, the children of Peruda,
The children of Jaalah, the children of Darkon, the children of Giddel, The children of Shephatiah, the children of Hattil, the children of Pochereth of Zebaim, the children of Ami. All the Nethinims, and the children of Solomon's servants, were three hundred ninety and two. And these were they which went up from Telmelah, Telharsa, Cherub, Addan, and Immer: but they could not shew their father's house, and their seed, whether they were of Israel: The children of Delaiah, the children of Tobiah, the children of Nekoda, six hundred fifty and two. And of the children of the priests: the children of Habaiah, the children of Koz, the children of Barzillai; which took a wife of the daughters of Barzillai the Gileadite, and was called after their name: These sought their register among those that were reckoned by genealogy, but they were not found: therefore were they, as polluted, put from the priesthood. And the Tirshatha said unto them, that they should not eat of the most holy things, till there stood up a priest with Urim and with Thummim. The whole congregation together was forty

v. 40 שַׁלְמַי קרי, בס"א שִׁלְמִי כתיב וקרי וכן ר"א, תַּיִ"ו וח"ס. v. 50 נְפִיסִים כתיב, נפוסים קרי. v. 52 ס"א כחיפא וכן ר"ג, ר"ן,ר"ם, ריי"ב, ריי"ד וח"ס. v. 59 ס"א הָעוֹלִים מלא וכן ר"א ודט"ו. v. 59 ס"א אַבְתָם חסר וכן ד"ב, ד"ג, ד"ן, ר"ם, ריי"ב, ריי"ד הס"ו. v. 61 כן בדוב ספרים כי"ו ודט"ו, ס"א חֲבָיָה וכן ר"א, ד"ב, ד"ג, ר"ן, ר"ם, ריי"א, ריי"ב ודי"ר: עיין נחמיה ז' ס"ג. v. 61 סביר לְאִשָּׁה. v. 62 בן בדוב ספרים כי"ו, ד"ב, ר"ו ודי"א, ס"א הַשְּׁחַיְתְקִים וכן ר"א, ר"ג, ר"ם, ריי"ב, ריי"ד ודט"ו. v. 63 נ"ל חַנָּתָן כן נחמיה ז' ס"ה.

and two thousand three hundred and threescore,

65 Beside their servants and their maids, of whom there were seven thousand three hundred thirty and seven: and there were among them two hundred singing men and singing women.

66 Their horses were seven hundred thirty and six; their mules, two hundred forty and five;

67 Their camels, four hundred thirty and five; their asses, six thousand seven hundred and twenty.

68 And some of the chief of the fathers, when they came to the house of the LORD which is at Jerusalem, offered freely for the house of God to set it up in his place:

69 They gave after their ability unto the treasure of the work threescore and one thousand drams of gold, and five thousand pound of silver, and one hundred priests' garments.

70 So the priests, and the Levites, and some of the people, and the singers, and the porters, and the Nethinims, dwelt in their cities, and all Israel in their cities.

3 And when the seventh month was come, and the children of Israel were in the cities, the people gathered themselves together as one man to Jerusalem.

2 Then stood up Jeshua the son of Jozadak, and his brethren the priests, and Zerubbabel the son of Shealtiel, and his brethren, and builded the altar of the God of Israel, to offer burnt offerings thereon, as it is written in the law of Moses the man of

3 God. And they set the altar upon his bases; for fear was upon them because of the people of those countries: and they offered burnt offerings thereon unto the LORD, even burnt offer-

4 ings morning and evening. They kept also the feast of tabernacles, as it is written, and offered the daily burnt offerings by number, according to the custom, as the duty of every

5 day required; And afterward offered the continual burnt offering, both of the new moons, and of all the set feasts of the LORD that were consecrated, and of every one that willingly

6 offered a freewill offering unto the LORD. From the first day

65 רְבוּא אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת שִׁשִּׁים: מִלְבַד עַבְדֵיהֶם
וְאַמְהֹתֵיהֶם אֵלֶּה שִׁבְעַת אֲלָפִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁלֹּשִׁים
66 וְשִׁבְעָה וְלָהֶם מְשֹׁרְרִים וּמְשֹׁרְרוֹת מָאתָיִם: סוּסֵיהֶם
שִׁבַּע מֵאוֹת שִׁלֹּשִׁים וְשִׁשָּׁה פִּרְדֵיהֶם מָאתַיִם אַרְבָּעִים
67 וַחֲמִשָּׁה: גְּמַלֵּיהֶם אַרְבַּע מֵאוֹת שִׁלֹּשִׁים וַחֲמִשָּׁה
חֲמֹרִים שֵׁשֶׁת אֲלָפִים שֶׁבַע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים:
68 וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת בְּבוֹאָם לְבֵית יְהוָה אֲשֶׁר
בִּירוּשָׁלִַם הִתְנַדְּבוּ לְבֵית הָאֱלֹהִים לְהַעֲמִידוֹ עַל־
69 מְכוֹנוֹ: כְּכֹחָם נָתְנוּ לְאוֹצַר הַמְּלָאכָה זָהָב דַּרְכְּמוֹנִים
שֵׁשֶׁת־אֲלָפִים וְאֶלֶף וְכֶסֶף מָנִים חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים וְכָתֹנֶת
70 כֹּהֲנִים מֵאָה: וַיֵּשְׁבוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
וּמִן־הָעָם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַנְּתִינִים בְּעָרֵיהֶם
ג וְכָל־יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם: וַיִּגַּע הַחֹדֶשׁ
הַשְּׁבִיעִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בֶּעָרִים וַיֵּאָסְפוּ
2 הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד אֶל־יְרוּשָׁלִָם: וַיָּקָם יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק
וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים וּזְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁאַלְתִּיאֵל וְאֶחָיו וַיִּבְנוּ אֶת־
מִזְבַּח אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְהַעֲלוֹת עָלָיו עֹלוֹת כַּכָּתוּב
3 בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים: וַיָּכִינוּ הַמִּזְבֵּחַ עַל־מְכוֹנָתוֹ
כִּי בְאֵימָה עֲלֵיהֶם מִמְּמֵי הָאֲרָצוֹת וַיַּעֲל עָלָיו עֹלוֹת
4 לַיהוָה עֹלוֹת לַבֹּקֶר וְלָעֶרֶב: וַיַּעֲשׂוּ אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת
כַּכָּתוּב וְעֹלַת יוֹם בְּיוֹם בְּמִסְפָּר כְּמִשְׁפָּט דְּבַר־יוֹם
5 בְּיוֹמוֹ: וְאַחֲרֵי־כֵן עֹלַת תָּמִיד וְלֶחָדָשִׁים וּלְכָל־מֹעֲדֵי
6 יְהוָה הַמְקֻדָּשִׁים וּלְכָל מִתְנַדֵּב נְדָבָה לַיהוָה: מִיּוֹם
אחד

64 כן ברוב ספרים כ"י ודפ"ו, ס"א אלפים שלש מאות וכן ר"ב, ר"ג, ר"ח, ד"ם, ר"י"ב ור"י"ד. ב, 1 כפ"א אין כאן פסקא. 1 ס"א בעריהם וכן ת"ע, ח"ם ות"ר. 2 ספקא באמצע פסוק. 2 כן ברוב ספרים כ"י ודפ"ו, ס"א בתורת משה איש וכן ר"ב, ר"ג, ר"ח, ד"ם, ר"י"ב ור"י"ד. 3 מכונתו כתיב, מכוניתו קרי, כפ"א מכונתיו כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ו, ד"ם, ר"י"א, ד"י"ב ור"י"ד. 3 חל כתיב, ויעל קרי. 4 ס"א ועלות וכן ר"ב, ר"ו, ד"ם, ר"י"ב, ר"י"ד, ת"ע וח"ם. 4 ס"א כמשפט קדיץ וכן ר"ג, ר"ח, ר"י"ב ודפ"ו.

אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הֵחֵלּוּ לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה
7 וְהֵיכַל יְהוָה לֹא יְסֻד: וַיִּתְּנוּ־כֶסֶף לַחֹצְבִים וְלֶחָרָשִׁים
וּמַאֲכָל וּמִשְׁתֶּה וְשֶׁמֶן לַצִּדֹנִים וְלַצֹּרִים לְהָבִיא עֲצֵי
אֲרָזִים מִן־הַלְּבָנוֹן אֳלִימָּה יָפוֹא כִּרְשִׁיוֹן כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ
8 פָּרַס עֲלֵיהֶם: וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית
לְבוֹאָם אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים לִירוּשָׁלַם בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי
הֵחֵלּוּ זְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל וְיֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וּשְׁאָר
אֲחֵיהֶם | הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־הַבָּאִים מֵהַשִּׁבְי יְרוּשָׁלָם
וַיַּעֲמִידוּ אֶת־הַלְוִיִּם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְנַצֵּחַ
9 עַל־מְלֶאכֶת בֵּית־יְהוָה: וַיַּעֲמֹד יֵשׁוּעַ בָּנָיו וְאַחָיו
קַדְמִיאֵל וּבָנָיו בְּנֵי־יְהוּדָה כְּאֶחָד לְנַצֵּחַ עַל־עֹשֵׂה
הַמְּלָאכָה בְּבֵית הָאֱלֹהִים בְּנֵי חֵנָדָד בְּנֵיהֶם וַאֲחֵיהֶם
10 הַלְוִיִּם: וַיְיַסְּדוּ הַבֹּנִים אֶת־הֵיכַל יְהוָה וַיַּעֲמִידוּ הַכֹּהֲנִים
מְלֻבָּשִׁים בַּחֲצֹצְרוֹת וְהַלְוִיִּם בְּנֵי־אָסָף בַּמְצִלְתַּיִם לְהַלֵּל
11 אֶת־יְהוָה עַל־יְדֵי דָּוִיד מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל: וַיַּעֲנוּ בְהַלֵּל
וּבְהוֹדֹת לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל
וְכָל־הָעָם הֵרִיעוּ תְרוּעָה גְּדוֹלָה בְּהַלֵּל לַיהוָה עַל הוּסַד
12 בֵּית־יְהוָה: וְרַבִּים מֵהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת
הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר רָאוּ אֶת־הַבַּיִת הָרִאשׁוֹן בְּיִסְּדוֹ זֶה הַבַּיִת
בְּעֵינֵיהֶם בֹּכִים בְּקוֹל גָּדוֹל וְרַבִּים בִּתְרוּעָה בְּשִׂמְחָה
13 לְהָרִים קוֹל: וְאֵין הָעָם מַכִּירִים קוֹל תְּרוּעַת הַשִּׂמְחָה ס
לְקוֹל בְּכִי הָעָם כִּי הָעָם מְרִיעִים תְּרוּעָה גְּדוֹלָה וְהַקּוֹל
נִשְׁמָע עַד־לְמֵרָחוֹק:
ד וַיִּשְׁמְעוּ צָרֵי יְהוּדָה וּבִנְיָמִן כִּי־בְנֵי הַגּוֹלָה בּוֹנִים הֵיכָל
2 לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּגְּשׁוּ אֶל־זְרֻבָּבֶל וְאֶל־רָאשֵׁי
האבות

of the seventh month began they to offer burnt offerings unto the LORD. But the foundation of the temple of the LORD was not yet laid.
They gave money also unto the masons, and to the carpenters; and meat, and drink, and oil, unto them of Zidon, and to them of Tyre, to bring cedar trees from Lebanon to the sea of Joppa, according to the grant that they had of Cyrus king of Persia.
Now in the second year of their coming unto the house of God at Jerusalem, in the second month, began Zerubbabel the son of Shealtiel, and Jeshua the son of Jozadak, and the remnant of their brethren the priests and the Levites, and all they that were come out of the captivity unto Jerusalem; and appointed the Levites, from twenty years old and upward, to set forward the work of the house of the LORD.
Then stood Jeshua with his sons and his brethren, Kadmiel and his sons, the sons of Judah, together, to set forward the workmen in the house of God: the sons of Henadad, with their sons and their brethren the Levites.
And when the builders laid the foundation of the temple of the LORD, they set the priests in their apparel with trumpets, and the Levites the sons of Asaph with cymbals, to praise the LORD, after the ordinance of David king of Israel.

---

v. 9 נ"ל הודוה: עיין לקיל ב' ס'. v. 9 ס"א עשי וכן ד"א. ד"נ, ת"ע ות"ר. v. 10 צ"ל ויפרו כן ת"ע ות"ס. v. 10 צ"ל ויסמרו כן ת"נ, ת"ס ות"ר. v. 10 ס"א ליהוה וכן ד"ב ד"ו, וס"א אל־יהוה וכן ד"נ, ד"ס ות"יב. v. 12 ס"א והזקנים וכן ד"א ות"ר.

And they sang together by course in praising and giving thanks unto the LORD; because he is good, for his mercy endureth for ever toward Israel. And all the people shouted with a great shout, when they praised the LORD, because the foundation of the house of the LORD was laid. But many of the priests and Levites and chief of the fathers, who were ancient men, that had seen the first house, when the foundation of this house was laid before their eyes, wept with a loud voice; and many shouted aloud for joy: So that the people could not discern the noise of the shout of joy from the noise of the weeping of the people: for the people shouted with a loud shout, and the noise was heard afar off.

Now when the adversaries of Judah and Benjamin heard that the children of the captivity builded the temple unto the LORD God of Israel; Then they came to Zerubbabel, and to the chief of

the fathers, and said unto them, Let us build with you: for we seek your God, as ye do; and we do sacrifice unto him since the days of Esarhaddon king of Assur, which brought us up hither.

3 But Zerubbabel, and Jeshua, and the rest of the chief of the fathers of Israel, said unto them, Ye have nothing to do with us to build an house unto our God; but we ourselves together will build unto the LORD God of Israel, as king Cyrus the king of Persia hath commanded us.

4 Then the people of the land weakened the hands of the people of Judah, and troubled them in building,

5 And hired counsellors against them, to frustrate their purpose, all the days of Cyrus king of Persia, even until the reign of Darius king of Persia.

6 And in the reign of Ahasuerus, in the beginning of his reign, wrote they unto him an accusation against the inhabitants of Judah and Jerusalem.

7 And in the days of Artaxerxes wrote Bishlam, Mithredath, Tabeel, and the rest of their companions, unto Artaxerxes king of Persia; and the writing of the letter was written in the Syrian tongue, and interpreted in the Syrian tongue.

8 Rehum the chancellor and Shimshai the scribe wrote a letter against Jerusalem to Artaxerxes the king in this sort:

9 Then wrote Rehum the chancellor, and Shimshai the scribe, and the rest of their companions; the Dinaites, the Apharsathchites, the Tarpelites, the Apharsites, the Archevites, the Babylonians, the Susan-

10 chites, the Dehavites, and the Elamites, And the rest of the nations whom the great and noble Asnappar brought over, and set in the cities of Samaria, and the rest that are on this

11 side the river, and at such a time. This is the copy of the letter that they sent unto him, even unto Artaxerxes the king; Thy servants the men on this side the river, and at such a time.

12 Be it known

הָאֲבוֹת וַיֹּאמְרוּ לָהֶם נִבְנֶה עִמָּכֶם כִּי כָמֹכֶם נִדְרוֹשׁ
לֵאלֹהֵיכֶם וְלוֹ אֲנַחְנוּ זֹבְחִים מִימֵי אֵסַרְחַדֹּן מֶלֶךְ
3 אַשּׁוּר הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ פֹּה׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם זְרֻבָּבֶל וְיֵשׁוּעַ
וּשְׁאָר רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל לֹא־לָכֶם וְלָנוּ לִבְנוֹת
בַּיִת לֵאלֹהֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ יַחַד נִבְנֶה לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
4 כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ הַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס׃ וַיְהִי עַם הָאָרֶץ
5 מְרַפִּים יְדֵי עַם־יְהוּדָה וּמְבַלְּהִים אוֹתָם לִבְנוֹת׃ וְסֹכְרִים
עֲלֵיהֶם יוֹעֲצִים לְהָפֵר עֲצָתָם כָּל־יְמֵי כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס
6 וְעַד־מַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס׃ וּבְמַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
בִּתְחִלַּת מַלְכוּתוֹ כָּתְבוּ שִׂטְנָה עַל־יֹשְׁבֵי יְהוּדָה
7 וִירוּשָׁלִָם׃ וּבִימֵי אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא
כָּתַב בִּשְׁלָם מִתְרְדָת טָבְאֵל וּשְׁאָר כְּנוֹתוֹ עַל־
אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מֶלֶךְ פָּרַס וְכָתְבַ הַנִּשְׁתָּוָן כְּתוּב אֲרָמִית
8 וּמְתֻרְגָּם בְּעל־ רְחוּם בְּעַל־
טְעֵם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא כָּתְבוּ אִגְּרָה׃ חֲדָה עַל־יְרוּשְׁלִַם
9 לְאַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּא כִּנְמָא׃ אֱדַיִן רְחוּם בְּעַל־טְעֵם
וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא וּשְׁאָר כְּנָוָתְהוֹן דִּינָיֵא וַאֲפַרְסַתְכָיֵא
טַרְפְּלָיֵא אֲפָרְסָיֵא אַרְכְּוָיֵא בָּבְלָיֵא שׁוּשַׁנְכָיֵא דֶּהָוֵא
10 עֵלָמָיֵא׃ וּשְׁאָר אֻמַּיָּא דִּי הַגְלִי אָסְנַפַּר רַבָּא וְיַקִּירָא
וְהוֹתֵב הֻמוֹ בְּקִרְיָה דִּי שֲׁמְרַיִן וּשְׁאָר עֲבַר־נַהֲרָה
11 וּכְעֶנָת׃ דְּנָה פַּרְשֶׁגֶן אִגַּרְתָּא דִּי
שְׁלַחוּ עֲלוֹהִי עַל־אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּא עַבְדָּךְ אֲנָשׁ
12 עֲבַר־נַהֲרָה וּכְעֶנָת׃ יְדִיעַ לֶהֱוֵא

למלכא

ד. 2 v. ולו קרי, בס"א ולו כתיב וקרי וכן ר"א, ריא, ת"ע ותים. 2 v. ס"א אַסַּר חַדּוֹן תרין מלין וכן. ריא, ריב, ריד ודס"ו. 4 v. וּמְבַלְּהִים כתיב, וּמְבַהֲלִים קרי. 4 v. נ"ל כלבנות. 7 v. בְּנָוָתוֹ כתיב, בְּנָוָתָיו קרי. 8 v. ס"א אִגְּרָא חֲדָא וכן רס"ו. 8 v. ס"א יְרוּשְׁלֵם סגול וכן ריא ורס"ו. 9 v. כן בפתח הס' ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ריז, רס, ריא, ריב, ריד והס"ו, ס"א ואפרסתכיא קמץ. 9 v. אַרְגְּוָיֵא כתיב, אַרְכְּוָיֵא קרי. 9 v. כס"א נסטר עליו גְּבָלָיֵא כתיב, בָּבְלָיֵא קרי. 9 v. דֶּהָוֵא קרי. 11 v. עֲבַדְךָ כתיב, עַבְדָּךְ קרי.

לְמַלְכָּא דִּי יְהוּדָיֵא דִּי סְלִקוּ מִן־לְוָתָךְ עֲלֵינָא אֲתוֹ
לִירוּשְׁלֶם קִרְיְתָא מָרְדְּתָא וּבְאִישְׁתָּא בָּנַיִן וְשׁוּרֵי
אשכללו וְאֻשַּׁיָּא יַחֲטוּ: כְּעַן יְדִיעַ לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא דִּי 13
הֵן קִרְיְתָא דָךְ תִּתְבְּנֵא וְשׁוּרַיָּא יְשַׁתַּכְלְלוּן מִנְדָּה בְּלוֹ
וְהַלְךְ לָא יִנְתְּנוּן וְאֶפְּתָם מַלְכִין תְּהַנְּזוּן: כְּעַן כָּל 14
קֳבֵל דִּי־מֶלַח הֵיכְלָא מְלַחְנָא וְעַרְוַת מַלְכָּא לָא־אָרְחִין
לָנָא לְמֶחֱזֵא עַל־דְּנָה שְׁלַחְנָא וְהוֹדַעְנָא לְמַלְכָּא: דִּי 15
יְבַקַּר בְּסִפַּר־דָּכְרָנַיָּא דִּי אַבָהָתָךְ וְתַהַשְׁכַּח בְּסִפַּר
דָּכְרָנַיָּא וְתֵנְדַּע דִּי קִרְיְתָא דָךְ קַרְיָא מָרְדָא וּמְהַנְּזָא
מַלְכִין וּמְדִנִין וְאֶשְׁתַּדּוּר עֲבַדִין בְּגַוַּהּ מִן־יוֹמָת עָלְמָא
עַל־דְּנָה קְרִיְתָא דָךְ הָחְרְבַת: מְהוֹדְעִין אֲנַחְנָה לְמַלְכָּא 16
דִּי הֵן קִרְיְתָא דָךְ תִּתְבְּנֵא וְשׁוּרַיָּהּ יְשַׁתַּכְלְלוּן לְקָבֵל
דְּנָה חֶלֶק בְּעֵבֶר נַהֲרָא לָא אִיתַי לָךְ:
פִּתְגָמָא שְׁלַח מַלְכָּא עַל־רְחוּם בְּעֵל־טְעֵם וְשִׁמְשַׁי 17
סָפְרָא וּשְׁאָר כְּנָוָתְהוֹן דִּי יָתְבִין בְּשָׁמְרַיִן וּשְׁאָר עֵבֶר
נַהֲרָה שְׁלָם וּכְעָת: נְשִׁתְוָנָא דִּי שְׁלַחְתּוּן עֲלֵינָא מְפָרַשׁ 18
קֳרֵי קֳדָמָי: וּמִנִּי שִׂים טְעֵם וּבַקָּרוּ וְהַשְׁכַּחוּ דִּי קִרְיְתָא
דָךְ מִן־יוֹמָת עָלְמָא עַל־מַלְכִין מְתַנְשְׂאָה וּמָרַד 19
וְאִשְׁתַּדּוּר מְתַעֲבַד־בַּהּ: וּמַלְכִין תַּקִּיפִין הֲוֹו עַל־יְרוּשְׁלֶם 20
ושליטין

unto the king, that the Jews which came up from thee to us are come unto Jerusalem, building the rebellious and the bad city, and have set up the walls thereof, and joined the foundations.
Be it known now unto the king, that, if this city be builded, and the walls set up again, then will they not pay toll, tribute, and custom, and so thou shalt endamage the revenue of the kings.
Now because we have maintenance from the king's palace, and it was not meet for us to see the king's dishonour, therefore have we sent and certified the king;
That search may be made in the book of the records of thy fathers: so shalt thou find in the book of the records, and know that this city is a rebellious city, and hurtful unto kings and provinces, and that they have moved sedition within the same of old time: for which cause was this city destroyed.
We certify the king that, if this city be builded again, and the walls thereof set up, by this means thou shalt have no portion on this side the river.
Then sent the king an answer unto Rehum the chancellor, and to Shimshai the scribe, and to the rest of their companions that dwell in Samaria, and unto the rest beyond the river, Peace, and at such a time.
The letter which ye sent unto us hath been plainly read before me.
And I commanded, and search hath been made, and it is found that this city of old time hath made insurrection against kings, and that rebellion and sedition have been made therein.
There have been mighty kings also over Jerusalem,

---

v. 11 וּבְאִישְׁתָּא כתיב. וּכְשִׁתָּא קרי. v. 13 וְשׁוּרֵי אֶשְׁתַּכְלְלוּ כתיב, וְשׁוּרַיָּא יְשַׁכְלְלוּ קרי. v. 14 ס"א יְהֵיכוֹ קכץ וכן ר"א, ר"ב, ר"ו, ר"א, ר"ב תרי"ד. v. 15 ס"א וְאֶפְתָּם מלא וכן ר"א, וס"א וְאָפְתָם או וְאָפְתָם בס' וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו תר"ס. v. 19 ס"א תְּהַנְּזוּק מלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם ורי"א. v. 20 כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, תרי"ב, ס"א אֲרַךְ פתח וכן דם"ו, וס"א אֲרֵךְ קמץ וכן ר"א. v. 15 ס"א בספר דכרניא כן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"ב, תרי"ד תר"ס. v. 15 ס"א וּמְדִינִין מלא וכן ר"א. v. 15 ס"א נְגָזָה קמץ וכן ר"א, ר"ב, ר"ו, ר"א, ר"ב, תרי"ד תר"ס. v. 16 ס"א תִּתְבְּנָה ונסמר עליו ל' נת' ה' וכן נד"ב, ד"ו, תרי"ב תרי"ד. v. 16 ס"א חֶלַק וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"א, תרי"ב תרי"ד. v. 18 כן מלא בספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"א, ר"ב, תרי"ד תר"ס: ציין דגיאל ב' י'. v. 18 כן ברוב ספרים כ"י ונסמר עליו לְ וכן בדס"ו, ס"א עֲלֵינָא צרי כן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"א, תרי"ב תרי"ד. v. 19 כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"א, תרי"ב, תרי"ד ורס"ו, ס"א וּבַקְּרוּ פתח. v. 19 ס"א מְתַעֲבַד ובלא מקף וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם תרי"א.

which have ruled over all countries beyond the river; and toll, tribute, and custom, was paid unto them.

21 Give ye now commandment to cause these men to cease, and that this city be not builded, until another commandment shall be given from me.

22 Take heed now that ye fail not to do this: why should damage grow to the hurt of the kings?

23 Now when the copy of king Artaxerxes' letter was read before Rehum, and Shimshai the scribe, and their companions, they went up in haste to Jerusalem unto the Jews, and made them to cease by force and power.

24 Then ceased the work of the house of God which is at Jerusalem. So it ceased unto the second year of the reign of Darius king of Persia.

5 Then the prophets, Haggai the prophet, and Zechariah the son of Iddo, prophesied unto the Jews that were in Judah and Jerusalem in the name of the God of Israel, even unto them.

2 Then rose up Zerubbabel the son of Shealtiel, and Jeshua the son of Jozadak, and began to build the house of God which is at Jerusalem: and with them were the prophets of God helping them.

3 At the same time came to them Tatnai, governor on this side the river, and Shethar-boznai, and their companions, and said thus unto them, Who hath com-

4 manded you to build this house, and to make up this wall? Then said we unto them after this manner, What are the names of the men that

וְשִׁלְטִין בְּכָל עֲבַר נַהֲרָה וּמִדָּה בְלוֹ וַהֲלָךְ מִתְיְהֲבִ
לְהוֹן: כְּעַן שִׂימוּ טְעֵם לְהַטָּלָא גְּבַרַיָּא אִלֵּךְ וְקִרְיְתָא 21
דָּךְ לָא תִתְבְּנֵא עַד־מִנֵּי טַעְמָא יִתְשָׂם: וְזְהִירִין הֱוֹו 22
שְׁלִו לְמֶעְבַּד עַל־דְּנָה לְמָה יִשְׁגֵא חֲבָלָא לְהַנְזָקַת
מַלְכִין: אֱדַיִן מִן־דִּי פַּרְשֶׁגֶן נִשְׁתְּוָנָא 23
דִּי אַרְתַּחְשַׁשְׂתָּא מַלְכָּא קֳרִי קֳדָם־רְחוּם וְשִׁמְשַׁי
סַפְרָא וּכְנָוָתְהוֹן אֱזְלוּ בִּבְהִילוּ לִירוּשְׁלֵם עַל־יְהוּדָיֵא
וּבַטְּלוּ הִמּוֹ בְּאַרְעָא חֵיל:
בֵּאדַיִן בְּטֵלַת עֲבִידַת בֵּית־אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֵם 24
וַהֲוָת בְּטֵלָא עַד שְׁנַת תַּרְתִּין לְמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּ
פָּרָס:
ה וְהִתְנַבִּי חַגַּי נְבִיאָה וּזְכַרְיָה בַּר־עִדּוֹ נְבִיאַיָּא עַל־
יְהוּדָיֵא דִּי בִיהוּד וּבִירוּשְׁלֵם בְּשֻׁם אֱלָהּ יִשְׂרָאֵל
עֲלֵיהוֹן: בֵּאדַיִן קָמוּ זְרֻבָּבֶל בַּר־שַׁאלְתִּיאֵל וְיֵשׁוּעַ בַּר־ 2
יוֹצָדָק וְשָׁרִיו לְמִבְנָא בֵּית אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֵם וְעִמְּהוֹן
נְבִיאַיָּא דִּי־אֱלָהָא מְסַעֲדִין לְהוֹן:
בְּהִיזְמְנָא אָתָה עֲלֵיהוֹן תַּתְּנַי פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה 3
וּשְׁתַר בׇּזְנַי וּכְנָוָתְהוֹן וְכֵן אָמְרִין לְהֹם מַן־שָׂם לְכֹם
טְעֵם בַּיְתָא דְּנָה לִבְנָא וְאִשַׁרְנָא דְּנָה לְשַׁכְלְלָה: אֱדַיִן 4
כְּנֶמָא אֲמַרְנָא לְהֹם מַן־אִנּוּן שְׁמָהָת גְּבַרַיָּא דִּי־דְנָה

בניא

v. 20 כן כרוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"נ, ד"ן, ד"ס, די"א, די"ב, די"ד תמ"ו, ס"א זמנדה וכן ד"א.
v. 21 ס"א לְבַטָּלָה וכן ד"ב. v. 21 ס"א סַיְעָנָא וכן ד"ב ות"ו. v. 23 ס"א בְּאַרְעָע קְמִין וכן ד"א, ד"ב, ד"נ, ד"ן, ד"ס, די"ב, די"ד ותמ"ו. v. 24 כן בצרי כרוב ספרים כ"י, די"א תמ"ו או בְּטִילַת מִלָּא וכן בר"ב, ד"נ, ד"ן, ד"ס, די"ב דיו"ד. ס"א בְּטִלַת חיוק. v. 24 כן ברוב ספרים כ"י תמ"ו. ס"א וַהֲוַת פתח וכן ר"א, ד"ב, ד"נ, ד"ן, ד"ס, די"א, די"ב דיו"ד. v. 24 ס"א בטלא וכן ד"ו דַיֵּ"ב. v. 24 כן ברוב ספרים כ"י תמ"ו, ס"א למלכות דריוש מלך וכן ד"ב, ד"נ, ד"ן, ד"ס, די"ב ודיו"ד. ה, 1 v. וְהִתְנַבִּיא כתיב. 1 v. נְבִיאָה קרי. בס"א נביא כתיב וקרי וכן ד"א. vv. 1. 2 כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, די"א תמ"ו, או נְכִיאַיָּא וכן די"ב ודיו"ד. ס"א נביאיא, וס"א נְבִיאַיָּא וכן ד"ב, ד"נ, ד"ן ות"ם. 2 v. ס"א מְסָעֲדִין קמין. 3 v. כן בפתח בספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"נ, ד"ן, ד"ס, די"א, די"ב, דיו"ד תמ"ו. 4 v. כן בפתח בספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"נ, ד"ן, ד"ס, די"א, די"ב, דיו"ד תמ"ו.

make this building?
But the eye of their God was upon the elders of the Jews, that they could not cause them to cease, till the matter came to Darius: and then they returned answer by letter concerning this matter.
The copy of the letter that Tatnai, governor on this side the river, and Shethar-boznai, and his companions the Apharsachites, which were on this side the river, sent unto Darius the king:
They sent a letter unto him, wherein was written thus; Unto Darius the king, all peace.
Be it known unto the king, that we went into the province of Judea, to the house of the great God, which is builded with great stones, and timber is laid in the walls, and this work goeth fast on, and prospereth in their hands.
Then asked we those elders, and said unto them thus, Who commanded you to build this house, and to make up these walls?
We asked their names also, to certify thee, that we might write the names of the men that were the chief of them.
And thus they returned us answer, saying, We are the servants of the God of heaven and earth, and build the house that was builded these many years ago, which a great king of Israel builded and set up.
But after that our fathers had provoked the God of heaven unto wrath, he gave them into the hand of Nebuchadnezzar the king of Babylon, the Chaldean, who destroyed this house, and carried the people away into Babylon. But in the first year of Cyrus the king of Babylon the same king Cyrus made a decree

5 בְּנָיָא בְנִין׃ וְעֵין אֱלָהֲהֹם הֲוָת עַל־שָׁבֵי יְהוּדָיֵא וְלָא
כַּטָּלוּ הִמּוֹ עַד־טַעְמָא לְדָרְיָוֶשׁ יֵהָךְ וְאֵדַיִן יְתִיבוּן
6 נִשְׁתְּוָנָא עַל־דְּנָה׃ פַּרְשֶׁגֶן אָגַרְתָּא
דִּי־שְׁלַח תַּתְּנַי פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה וּשְׁתַר בּוֹזְנַי וְכָנָוָתֵה
7 אֲפַרְסְכָיֵא דִּי בַּעֲבַר נַהֲרָה עַל־דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא׃ פִּתְגָמָא
שְׁלַחוּ עֲלוֹהִי וְכִדְנָה כְּתִיב בְּגַוֵּהּ לְדָרְיָוֶשׁ מַלְכָּא
8 שְׁלָמָא כָּלָא׃ יְדִיעַ | לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא דִּי־אָזַלְנָא לִיהוּד
מְדִינְתָּא לְבֵית אֱלָהָא רַבָּא וְהוּא מִתְבְּנֵא אֶבֶן גְּלָל
וְאָעָ מְתִשָּׂם בְּכֹתָלַיָּא וַעֲבִידְתָּא דָךְ אִסְפְּרְנָא מְתַעְבְּדָא
9 וּמַצְלַח בִּידֵהֹם׃ אֱדַיִן שְׁאַלְנָא לְשָׂבַיָּא אִלֵּךְ כְּנָמָא
אֲמַרְנָא לְהֹם מַן־שָׂם לָכֶם טְעֵם בַּיְתָא דְנָה לְמִבְנְיָה
10 וְאִשַּׁרְנָא דְנָה לְשַׂכְלְלָה׃ וְאַף שְׁמָהָתְהֹם שְׁאַלְנָא
לְהֹם לְהוֹדָעוּתָךְ דִּי נִכְתֻּב שְׁמָת־גְּבְרַיָּא דִּי בְרֵאשֵׁהֹם׃
11 וְכִנְמָא פִּתְגָמָא הֲתֵיבוּנָא לְמֵמַר אֲנַחְנָא הִמּוֹ עַבְדְּוֹהִי
דִּי־אֱלָהּ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וּבְנַיִן בַּיְתָא דִּי־הֲוָא בְּנֵה מִקַּדְמַת
דְּנָה שְׁנִין שַׂגִּיאִן וּמֶלֶךְ לְיִשְׂרָאֵל רַב בְּנָהִי וְשַׂכְלְלָה׃
12 לָהֵן מִדֵּי הַרְגִּוּ אֲבָהָתְנָא לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא יְהַב הִמּוֹ
בִּיַד נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא־בָבֶל כַּסְדָּאָה וּבַיְתָה דְנָה סַתְּרָה
13 וְעַמָּה הַגְלִי לְבָבֶל׃ בְּרַם בִּשְׁנַת
חֲדָה לְכוֹרֶשׁ מַלְכָּא דִּי בָבֶל כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא שָׂם טְעֵם
בית־

---

v. 5 כן כרוב ספרים כ"י ודט"ו, ס"א הֲוָת סתם וכן ד"א. ד"ב, ד"ג. ד"ו, ד"ם. די"א, די"ב ודי"ד.
v. 6 כן בפתח הס' כרוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, די"א, די"ב. די"ד ודט"ו.
ס"א אֲפַרְסַכְיָא. v. 8 בכ"א יש כאן פסקא. v. 8 כן ברוב ספרים כ"י ודט"ו, ס"א דִּי
ובלא מקף וכן ד"ב ודי"ו, וס"א בְּיֵי וכן ד"ג, ד"ם, די"ב ודי"ד. v. 8 ס"א וַעֲכִידְתָא סלעיל
וכן דס"ו. v. 9 כן ברוב ספרים כ"י. ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, די"א ודט"ו, ס"א מִן־. v. 10 ס"א
שְׁמָהָתְהֹם פתח וכן ד"א, ד"ב, ד"ו ודי"א. v. 10 כן ברוב ספרים כ"י, די"ב, די"ד ודט"ו.
ס"א דִּי נכתב שָׁם וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו ודי"ם. v. 10 כן חסר ברוב ספרים כ"י, די"א. ד"ב.
ד"ג, ד"ו, ד"ם, די"א, די"ב ודט"ו, ס"א נִכְתּוֹב מלא. v. 10 כן ברוב ספרים כ"י ונמסר
עליו ל' וחסר וכן בר"ג, ד"ם. די"ב. די"ד ודט"ו, ס"א בְּרֵאשֵׁיהֹם מלא ירד וכן דא ודי"א
וס"א בְּרֵאשֵׁיהוֹם מלא רמלא וכן ד"ב ודי"ו. v. 11 לְמֵאמַר קרי. v. 11 לְמוֹדֵעִי אֲנַחְנָה
בה"א. v. 12 בַּסְדָּיָא כתיב, בַּסְדָּאָה קרי. v. 12 ס"א וְעַשָּׂה ונכסר עליו ל' מפיק
ה'.

to build this house of God.

14 And the vessels also of gold and silver of the house of God, which Nebuchadnezzar took out of the temple that was in Jerusalem, and brought them into the temple of Babylon, those did Cyrus the king take out of the temple of Babylon, and they were delivered unto one, whose name was Sheshbazzar, whom he had made governor;

15 And said unto him, Take these vessels, go, carry them into the temple that is in Jerusalem, and let the house of God be builded in his place.

16 Then came the same Sheshbazzar, and laid the foundation of the house of God which is in Jerusalem: and since that time even until now hath it been in building, and yet it is not finished.

17 Now therefore, if it seem good to the king, let there be search made in the king's treasure house, which is there at Babylon, whether it be so, that a decree was made of Cyrus the king to build this house of God at Jerusalem, and let the king send his pleasure to us concerning this matter.

6 Then Darius the king made a decree, and search was made in the house of the rolls, where the treasures were laid up in Babylon.

2 And there was found at Achmetha, in the palace that is in the province of the Medes, a roll, and therein

3 was a record thus written: In the first year of Cyrus the king the same Cyrus the king made a decree concerning the house of God at Jerusalem, Let the house be builded, the place where they offered sacrifices, and let the foundations thereof be strongly laid; the height thereof

4 threescore cubits, and the breadth thereof threescore cubits; With three rows of great stones, and a row of new timber:

14 בֵּית־אֱלָהָא דְּנָה לִבְנָא׃ וְאַף מָאנַיָּא דִי־בֵית־אֱלָהָא
דִּי דַהֲבָה וְכַסְפָּא דִּי נְבוּכַדְנֶצַּר הַנְפֵּק מִן־הֵיכְלָא דִּי
בִירוּשְׁלֶם וְהֵיכֵל הִמּוֹ לְהֵיכְלָא דִּי בָבֶל הַנְפֵּק הִמּוֹ
כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא מִן־הֵיכְלָא דִּי בָבֶל וְיִהְיְבוּ לְשֵׁשְׁבַּצַּר
15 שְׁמֵהּ דִּי פֶחָה שָׂמֵהּ׃ וַאֲמַר־לֵהּ אֵלֶּה מָאנַיָּא שֵׁא
אוֹל־אֲחַת הִמּוֹ בְּהֵיכְלָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וּבֵית אֱלָהָא
16 יִתְבְּנֵא עַל־אַתְרֵהּ׃ אֱדַיִן שֵׁשְׁבַּצַּר
דְּךָ אֲתָא יְהַב אֲשְׁיָא דִי־בֵית אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וּמִן־
17 אֱדַיִן וְעַד־כְּעַן מִתְבְּנֵא וְלָא שְׁלִם׃ וּכְעַן הָן עַל־מַלְכָּא
טָב יִתְבַּקַּר בְּבֵית גִּנְזַיָּא דִּי־מַלְכָּא תַּמָּהּ דִּי בְבָבֶל
הֵן אִיתַי דִּי־מִן־כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא שִׂם טְעֵם לְמִבְנֵא בֵּית־
אֱלָהָא דְּךָ בִּירוּשְׁלֶם וּרְעוּת מַלְכָּא עַל־דְּנָה יִשְׁלַח
ו עֲלֵינָא׃ בֵּאדַיִן דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא שָׂם
טְעֵם וּבַקְּרוּ בְּבֵית סִפְרַיָּא דִּי גְנָזַיָּא מְהַחֲתִין תַּמָּהּ
2 בְּבָבֶל׃ וְהִשְׁתְּכַח בַּאֲחְמְתָא בְּבִירְתָא דִּי בְמָדַי מְדִינְתָּא
מְגִלָּה חֲדָה וְכִדְכְּתִיב בְּגַוָּהּ דִּכְרוֹנָה׃
3 בִּשְׁנַת חֲדָה לְכוֹרֶשׁ מַלְכָּא כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא שָׂם
טְעֵם בֵּית־אֱלָהָא בִּירוּשְׁלֶם בַּיְתָא יִתְבְּנֵא אֲתַר דִּי־
דְּבִחִין דִּבְחִין וְאֻשּׁוֹהִי מְסוֹבְלִין רוּמֵהּ אַמִּין שִׁתִּין פְּתָיָה
4 אַמִּין שִׁתִּין׃ נְדַבְּכִין דִּי־אֶבֶן גְּלַל תְּלָתָא וְנִדְבָךְ דִּי־אָעָ
חֲדַת

v. 14 כן כרוב ספרים כ"י, ד"י ב, ד"י ד ום"נ ס"א מאניא די־בית־אלהא וכן ד"כ, ד"ג, ד"ו, ור"ם, וס"א מאניא די. v. 14 ס"א לְשֵׁשְׁבַּצַּר צרי וכן דם"ו. v. 15 אֵלֶּה כתיב, אֵל קרי, בס"א נכסר עליו סביר אל. v. 16 ס"א שְׁלִם מלא וכן ר"א, ד"ב, ד"ו, ד"ם, ד"י ב ודם"ו. v. 17 כן בדרנא בספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י ב ודם"ו. v. 17 כן כרוב ספרים כ"י ודם"ו. ס"א דִּי . . . . . דִּי ובלא מקף וכן ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י ב ודי"ר. v. 17 כן כלא בספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י א, ד"י ב, ד"י ד ודם"ו: עיין דניאל ב' י'. v. 17 ס"א בַּיְתָא דִּירוּשְׁלֶם וכן ד"ב, ד"ו, ד"י א, ת"ע ות"ס. v. 17 כן בסגול כרוב ספרים כ"י, ד"ג, ד"י ב ודם"ו. ס"א עֲלֵינָא צרי וכן ד"א, ד"ב, ד"ו, ד"ם, ד"י א, ד"י ב ודי"ר. 1, v. 2 כן בספרים כ"י, נכסר עליו רפי וכן כד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י א, ד"י ב, ד"י ד ודם"ו. v. 3 כן בכתף כרוב ספרים כ"י ודם"ו. ס"א בַּיִת ובלא מקף וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י ב ודי"ר. v. 3 ס"א בִּירוּשְׁלֶם סגול וכן ד"א ודם"ו, וס"א ד"י־בִּירוּשְׁלֶם וכן ד"א, ת"ע, ת"ס ות"ר: עיין פסוק ה'. v. 3 כן כרוב ספרים כ"י ונכסר עליו לי ומלא וכן ברו"א ודם"ו, ס"א וְאֻשּׁוֹהִי חסר וכן ד"א ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י ב ודי"ר.

and let the expenses be given out of the king's house:
And also let the golden and silver vessels of the house of God, which Nebuchadnezzar took forth out of the temple which is at Jerusalem, and brought unto Babylon, be restored, and brought again unto the temple which is at Jerusalem, every one to his place, and place them in the house of God.
Now therefore, Tatnai, governor beyond the river, Shethar-boznai, and your companions the Apharsachites, which are beyond the river, be ye far from thence:
Let the work of this house of God alone; let the governor of the Jews and the elders of the Jews build this house of God in his place.
Moreover I make a decree what ye shall do to the elders of these Jews for the building of this house of God: that of the king's goods, even of the tribute beyond the river, forthwith expenses be given unto these men, that they be not hindered.
And that which they have need of, both young bullocks, and rams, and lambs, for the burnt offerings of the God of heaven, wheat, salt, wine, and oil, according to the appointment of the priests which are at Jerusalem, let it be given them day by day without fail:
That they may offer sacrifices of sweet savours unto the God of heaven, and pray for the life of the king, and of his sons. Also I have made a decree, that whosoever shall alter this word, let timber be pulled down from his house, and being set up, let him be hanged thereon; and let his house be made a dunghill for this. And the God that hath caused his name to dwell there destroy all kings and people, that shall put to their hand to alter and to destroy this house of God which is at Jerusalem. I Darius have made a decree; let it be done with speed.

5 חֲדָת וְנִפְקַתָּא מִן־בֵּית מַלְכָּא תִּתְיְהֵב׃ וְאַף מָאנֵי בֵּית־
אֱלָהָא דִּי דַהֲבָה וְכַסְפָּא דִּי נְבוּכַדְנֶצַּר הַנְפֵּק מִן
הֵיכְלָא דִּי־בִירוּשְׁלֶם וְהֵיבֵל לְבָבֶל יַהֲתִיכוּן וְיִתְהָךְ
לְהֵיכְלָא דִּי־בִירוּשְׁלֶם לְאַתְרֵהּ וְתַנַּח בְּבֵית אֱלָהָא׃
6 כְּעַן תַּתְנַי פְּרַח עֲבַר־נַהֲרָה שְׁתַר
בוֹזְנַי וְכֻנְוָתְהוֹן אַפַּרְסְכָיֵא דִּי בְעֵבֶר נַהֲרָה רַחִיקִין הֲווֹ
7 מִן־תַּמָּה׃ שְׁבָקוּ לְעֵבִידַת בֵּית־אֱלָהָא דֵּךְ פַּחַת יְהוּדָיֵא
8 וּלְשָׂבֵי יְהוּדָיֵא בֵּית־אֱלָהָא דֵּךְ יִבְנוֹן עַל־אַתְרֵהּ׃ וּמִנִּי
שִׂים טְעֵם לְמָא דִּי־תַעְבְּדוּן עִם־שָׂבֵי יְהוּדָיֵא אִלֵּךְ
לְמִבְנֵא בֵּית־אֱלָהָא דֵּךְ וּמִנְכְּסֵי מַלְכָּא דִּי מִדַּת עֲבַר
נַהֲרָה אָסְפַּרְנָא נִפְקְתָא תֶּהֱוֵא מְתְיְהֲבָא לְגֻבְרַיָּא אִלֵּךְ
9 דִּי־לָא לְבַטָּלָא׃ וּמָה חַשְׁחָן וּבְנֵי תוֹרִין דְּכָרִין וְאִמְּרִין |
לַעֲלָוָן | לֵאלָהּ שְׁמַיָּא חִנטִין מֶלַח | חֲמַר וּמְשַׁח כְּמַאמַר
כָּהֲנַיָּא דִּי־בִירוּשְׁלֶם לֶהֱוֵא מִתְיְהֵב לְהֹם יוֹם | בְּיוֹם דִּי־
10 לָא שָׁלוּ׃ דִּי־לֶהֱוֹן מְקָרְבִין נִיחִחִין לֵאלָהּ שְׁמַיָּא
11 וּמְצַלַּיִן לְחַיֵּי מַלְכָּא וּבְנוֹהִי׃ וּמִנִּי שִׂים טְעֵם דִּי כָּל־
אֱנָשׁ דִּי יְהַשְׁנֵא פִּתְגָמָא דְּנָה יִתְנְסַח אָע מִן־בֵּיתֵהּ
וְזִקִיף יִתְמְחֵא עֲלֵהִי וּבֵיתֵהּ נְוָלִי יִתְעֲבֵד עַל־דְּנָה׃
12 וֵאלָהָא דִּי־שַׁכֵּן שְׁמֵהּ תַּמָּה יְמַגַּר כָּל־מַלְכָּא וְעַם דִּי |
יִשְׁלַח יְדֵהּ לְהַשְׁנָיָה לְחַבָּלָה בֵּית־אֱלָהָא דֵּךְ דִּי
בִירוּשְׁלֶם אֲנָה דָּרְיָוֶשׁ שָׂמֶת טְעֵם אִסְפַּרְנָא יִתְעֲבֵד׃

אדין

4 ע׳ צ׳ל חֲדָה כן ח״ע. 5 ע׳ כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״יא, ד״יב ודי״ה, ס״א וְתֵהֵךְ קמץ וכן דס״ו. 6 ע׳ כן כרוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״יא, ד״יב, ד״יד ודס״ו, ס״א אַפַּרְסְכָיֵא קמץ. 6 ע׳ כן ברוב ספרים כ״י, ד״א ודס״ו, ס״א רַחִיקִין וכן ד״ב, ד״ג, וס״א רְחִיקִין וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״יב ודי״ד. 7 ע׳ כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ם, ד״יב, ד״יד ודס״ו, ס״א בית־אלהא דך יבנון וכן ד״ב ודי״ו. 8 ע׳ ס״א לְמָה וכן ד״א ודי״א. 9 ע׳ כן ברוב ספרים כ״י ודי״א, ס״א חַעֲבְדוּן וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״יב, ד״יד ודס״ו. 8 ע׳ כן כרביע בספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״יב ודי״ד. 9 ע׳ כן ברוב ספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ם, ד״יא, ד״יב, ד״יד ודס״ו, ס״א מְהַנְיָא קבין. 9 ע׳ כן מלעיל בספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״יב, ד״יד ודס״ו. 12 ע׳ ס״א לְהַשְׁנָיָא וכן ד״א, ד״ב, ד״ם, ד״יא, ד״יב, ד״יד ודס״ו. 12 ע׳ ס״א אֲנָא וכן ד״ב, ד״ג, ד״ם, ד״יא, ד״יב, ד״יד ודס״ו. 13 ע׳ ס״א יִתְעֲבַד צדי וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״יא, ד״יב, ד״יד ודס״ו.

13 Then Tatnai, governor on this side the river, Shetharboznai, and their companions, according to that which Darius the king had sent, so they did speedily.
14 And the elders of the Jews builded, and they prospered through the prophesying of Haggai the prophet and Zechariah the son of Iddo. And they builded, and finished it, according to the commandment of the God of Israel, and according to the commandment of Cyrus, and Darius, and Artaxerxes king of Persia.
15 And this house was finished on the third day of the month Adar, which was in the sixth year of the reign of Darius the king.
16 And the children of Israel, the priests, and the Levites, and the rest of the children of the captivity, kept the dedication of this house of God with joy,
17 And offered at the dedication of this house of God an hundred bullocks, two hundred rams, four hundred lambs; and for a sin offering for all Israel, twelve he goats, according to the number of the tribes of Israel.
18 And they set the priests in their divisions, and the Levites in their courses, for the service of God, which is at Jerusalem; as it is written in the book of Moses.
19 And the children of the captivity kept the passover upon the fourteenth day of the first month.
20 For the priests and the Levites were purified together, all of them were pure, and killed the passover for all the children of the captivity, and
21 for their brethren the priests, and for themselves. And the children of Israel, which were come again out of captivity, and all such as had separated themselves unto them from the
22 filthiness of the heathen of the land, to seek the LORD God of Israel, did eat, And kept the feast of unleavened bread seven days with joy: for the LORD had made them joyful, and turned the heart of the king of Assyria unto them, to strengthen their hands in the work of the house of God, the God of Israel.

13 אֲדַיִן תַּתְּנַי פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה שְׁתַר־
בּוֹזְנַי וּכְנָוָתְהוֹן לָקְבֵל דִּי־שְׁלַח דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא כֵּנְמָא
14 אַסְפַּרְנָא עֲבָדוּ: וְשָׂבֵי יְהוּדָיֵא בְּנִין וּמַצְלְחִין בִּנְבוּאַת
חַגַּי נְבִיָּאה וּזְכַרְיָה בַּר־עִדּוֹ וּבְנוֹ וְשַׁכְלִלוּ מִן־טַעֲם
אֱלָהּ יִשְׂרָאֵל וּמִטְעֵם כּוֹרֶשׁ וְדָרְיָוֶשׁ וְאַרְתַּחְשַׁשְׂתָּא
15 מַלְכָּא פָּרְסָ: וְשֵׁיצִיא בֵּיתָה דְנָה עַד יוֹם תְּלָתָה לְיַרַח
אֲדָר דִּי־הִיא שְׁנַת־שֵׁת לְמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא:
16 וַעֲבַדוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כַּהֲנַיָּא וְלֵוָיֵא וּשְׁאָר
17 בְּנֵי־גָלוּתָא חֲנֻכַּת בֵּית־אֱלָהָא דְנָה בְּחֶדְוָה: וְהַקְרִבוּ
לַחֲנֻכַּת בֵּית־אֱלָהָא דְנָה תּוֹרִין מְאָה דִּכְרִין מְאָתַיִן
אִמְּרִין אַרְבַּע מְאָה וּצְפִירֵי עִזִּין לְחַטָּאָ עַל־כָּל־
18 יִשְׂרָאֵל תְּרֵי עֲשַׂר לְמִנְיַן שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: וְהַקִימוּ כָּהֲנַיָּא ס
בִּפְלֻגָּתְהוֹן וְלֵוָיֵא בְּמַחְלְקָתְהוֹן עַל־עֲבִידַת אֱלָהָא דִּי
19 בִירוּשְׁלֶם כִּכְתָב סִפְרָ מֹשֶׁה: וְיַעֲשׂוּ
בְּנֵי־גָוְלָה אֶת־הַפָּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן:
20 כִּי הִטַּהֲרוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם כְּאֶחָד כֻּלָּם טְהוֹרִים וַיִּשְׁחֲטוּ
21 הַפֶּסַח לְכָל־בְּנֵי הַגּוֹלָה וְלַאֲחִיהֶם הַכֹּהֲנִים וְלָהֶם: וַיֹּאכְלוּ
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַשָּׁבִים מֵהַגּוֹלָה וְכֹל הַנִּבְדָּל מִטְּמְאַת
22 גּוֹיֵי־הָאָרֶץ אֲלֵהֶם לִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וַיַּעֲשׂוּ
חַג־מַצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה כִּי | שִׂמְּחָם יְהוָה וַיַּהֵט
לֵב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עֲלֵיהֶם לְחַזֵּק יְדֵיהֶם בִּמְלֶאכֶת בֵּית־
הָאֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

ואחר

14 v. נְבִיָּאה כתיב, נְבִיא קרי. 14 v. כן כספרים כי״, ר״א, ר״כ, ר״ג, ר״ן, ר״ם, ויא״, ויב״, ויד״ר דס״ו. 15 v. וְשֵׁתֵי קרי. 16, 18 vv. עיין לעיל פסוק ג׳. 16, 18 vv. וְלֵוָאֵי קרי. 17 v. לְחַטָּאָה קרי, בס״א לַחֲפוּיָא וכן ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ם, ויב וויד״ר. 17 v. ס״א חֻנַּךְ בסקף. 17 v. ס״א לְמִנְיַן פתח וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ם, ר״ש, ויב, ויד ודס״ו. 20 v. ס״א הִתְבָּרוּ וכן ר״ב, ר״ג, ד״ן, ר״ם, ויב, ויד ודס״ו. 21 v. ס״א וְכָל־ וכלא נגינה וכן ר״ב, ר״ן, ר״ם, ויב וויד. 21 v. כן בהללי, בס״א נספר עָלָיו גְּוֵי־ קרי, וכס״א גְּוֵי־ כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ם, ויא, ויב, ויד דס״ו.

1 וְאַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּמַלְכוּת אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ־
2 פָּרָס עֶזְרָא בֶּן־שְׂרָיָה בֶּן־עֲזַרְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה:
3 בֶּן־צָדוֹק בֶּן־אֲחִיטוּב: בֶּן־אֲמַרְיָה בֶּן־עֲזַרְיָה בֶּן־מְרָיוֹת:
4 בֶּן־זַרְחְיָה בֶּן־עֻזִּי בֶּן־בֻּקִּי: בֶּן־אֲבִישׁוּעַ בֶּן־פִּינְחָס בֶּן־
5 אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ: הוּא עֶזְרָא עָלָה מִבָּבֶל
6 וְהוּא־סֹפֵר מָהִיר בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר־נָתַן יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל וַיִּתֶּן־לוֹ הַמֶּלֶךְ כְּיַד־יְהוָה אֱלֹהָיו עָלָיו כָּל
7 בַּקָּשָׁתוֹ: וַיַּעֲלוּ מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
וּמִן־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים וְהַנְתִינִים
אֶל־יְרוּשָׁלַם בִּשְׁנַת־שְׁבַע לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ:
8 וַיָּבֹא יְרוּשָׁלַם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי הִיא שְׁנַת הַשְּׁבִיעִית
9 לַמֶּלֶךְ: כִּי בְאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא יִסַּד הַמַּעֲלֶה
מִבָּבֶל וּבְאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בָּא אֶל־יְרוּשָׁלַם כְּיַד־
10 אֱלֹהָיו הַטּוֹבָה עָלָיו: כִּי עֶזְרָא הֵכִין לְבָבוֹ לִדְרֹשׁ אֶת־
תּוֹרַת יְהוָה וְלַעֲשׂוֹת וּלְלַמֵּד בְּיִשְׂרָאֵל חֹק וּמִשְׁפָּט:
11 וְזֶה ׀ פַּרְשֶׁגֶן הָאִגֶּרֶת אֲשֶׁר נָתַן
הַמֶּלֶךְ אַרְתַּחְשַׁסְתְּא לְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסֹּפֵר סֹפֵר דִּבְרֵי
מִצְוֹת־יְהוָה וְחֻקָּיו עַל־יִשְׂרָאֵל:
12 אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ מְלָכַיָּא לְעֶזְרָא כָּהֲנָא סָפַר
13 דָּתָא דִּי־אֱלָהּ שְׁמַיָּא גְּמִיר וּכְעֶנְתָ: מִנִּי ׀ שִׂים ׀ טְעֵם
דִּי כָל־מִתְגַּדֵּב בְּמַלְכוּתִי מִן־עַמָּא יִשְׂרָאֵל וְכָהֲנֹהִי
ולויא

Now after these things, in the reign of Artaxerxes king of Persia, Ezra the son of Seraiah, the son of Azariah, the son of Hilkiah,
The son of Shallum, the son of Zadok, the son of Ahitub,
The son of Amariah, the son of Azariah, the son of Meraioth,
The son of Zerahiah, the son of Uzzi, the son of Bukki,
The son of Abishua, the son of Phinehas, the son of Eleazar, the son of Aaron the chief priest:
This Ezra went up from Babylon; and he was a ready scribe in the law of Moses, which the LORD God of Israel had given: and the king granted him all his request, according to the hand of the LORD his God upon him.
And there went up some of the children of Israel, and of the priests, and the Levites, and the singers, and the porters, and the Nethinims, unto Jerusalem, in the seventh year of Artaxerxes the king.
And he came to Jerusalem in the fifth month, which was in the seventh year of the king.
For upon the first day of the first month began he to go up from Babylon, and on the first day of the fifth month came he to Jerusalem, according to the good hand of his God upon him.
For Ezra had prepared his heart to seek the law of the LORD, and to do it, and to teach in Israel statutes and judgments.
Now this is the copy of the letter that the king Artaxerxes gave unto Ezra the priest, the scribe, even a scribe of the words of the commandments of the LORD, and of his statutes to Israel. Artaxerxes, king of kings, unto Ezra the priest, a scribe of the law of the God of heaven, perfect peace, and at such a time. I make a decree, that all they of the people of Israel, and of his priests

ז. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י ד"ו דפ"ו, ס"א בן־אהרן הכהן וכן ר"ב, ר"ג, ר"ם, ד"י"ב ד"י"ד. 6 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"ו דפ"ו, ס"א והוא וכן ר"ב רפ, ד"י"ב ה"י"ד. 8 v. ס"א ויבאו וכן ת"ע, ת"ס ות"ר. 10 v. ס"א ולעשות כלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ד"ו, ר"פ, ד"י"ב, ד"י"ד דפ"ו. 12 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ם דפ"ו, ס"א ארתחשסתא זקף קמן וכן ר"ב, ד"ו ה"י"ד. וס"א ארתחשסתא רבניך. וס"א ארתהשסתא וכן ד"י"ב. 12 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ד"י"א, ד"י"ב ה"י"ד ס"א בָּהֲנָא קכץ וכן דפ"ו. 12 v. כן בסקף וכלא בגינה כספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ד"ו, ר"ם, ד"י"ב, ד"י"ד דפ"ו. 13 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ד"ו, ר"ם, ד"י"ב דפ"ו, ס"א סני שים טעם. 13 v. ס"א בָּזָּה וכן דפ"ו. 13 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ד"י"א, ד"י"ב, ד"י"ד דפ"ו, ס"א וְכָהֲנוֹהִי קמץ.

עזרא

14 וְלָוָא לְמֶהֱךְ לִירוּשְׁלֶם עִמָּךְ יֶהֱךְ׃ כָּל־קֳבֶל דִּי מִן
קֳדָם מַלְכָּא וְשִׁבְעַת יָעֳטוֹהִי שְׁלִיחַ לְבַקָּרָה עַל־יְהוּד
15 וְלִירוּשְׁלֶם בְּדָת אֱלָהָךְ דִּי בִידָךְ׃ וּלְהֵיבָלָה כְּסַף
וּדְהַב דִּי־מַלְכָּא וְיָעֳטוֹהִי הִתְנַדַּבוּ לֶאֱלָהָא יִשְׂרָאֵל דִּי
16 בִירוּשְׁלֶם מַשְׁכְּנֵהּ׃ וְכֹל כְּסַף וּדְהַב דִּי תְהַשַּׁח בְּכָל
מְדִינַת בָּבֶל עִם הִתְנַדְּבוּת עַמָּא וְכַהֲנַיָּא מִתְנַדְּבִין
17 לְבֵית אֱלָהֲהֹם דִּי בִירוּשְׁלֶם׃ כְּלִקְבֵל דְּנָה אֶסְפַּרְנָא
תְּקַנָּא בְּכַסְפָּא דְּנָה תּוֹרִין | דְּכָרִין אִמְּרִין וּמִנְחָתְהֹון
וְנִסְכֵיהֹון וּתְקָרֵב הַמּוֹ עַל־מַדְבְּחָא דִּי בֵית אֱלָהֲכֶם
18 דִּי בִירוּשְׁלֶם׃ וּמָה דִּי עִלָּוֶךְ וְעַל־אָחִיךְ יִיטַב בְּשָׁאַר
כַּסְפָּא וּדְהָבָא לְמֶעְבַּד כִּרְעוּת אֱלָהֲכֶם תַּעְבְּדוּן׃
19 וּמָאנַיָּא דִּי־מְתִיהֲבִין לָךְ לְפֻלְחַן בֵּית אֱלָהֶךְ הַשְׁלֵם
20 קֳדָם אֱלָהּ יְרוּשְׁלֶם׃ וּשְׁאָר חַשְׁחוּת בֵּית אֱלָהֶךְ דִּי°
21 יִפֶּל־לָךְ לְמִנְתַּן תִּנְתַּן מִן־בֵּית גְּנָזֵי מַלְכָּא׃ וְאֲנִי אֲנָה
אַרְתַּחְשַׁשְׂתָּא מַלְכָּא שִׂים טְעֵם לְכֹל גִּזְבְּרַיָּא דִּי בְעֵבֶר
נַהֲרָה דִּי כָּל־דִּי יְשַׁאלִנְכוֹן עֶזְרָא כָּהֲנָא סָפַר דָּתָא
22 דִּי־אֱלָהּ שְׁמַיָּא אֶסְפַּרְנָא יִתְעֲבַד׃ עַד־כַּסְפָּא כִּכְּרִין מְאָה
וְעַד־חִנְטִין כּוֹרִין מְאָה וְעַד־חֲמַר בַּתִּין מְאָה וְעַד־בַּתִּין
23 מְשַׁח מְאָה וּמֶלַח דִּי־לָא כְתָב׃ כָּל־דִּי מִן־טְעֵם אֱלָהּ

שמיא

13 v. וְלָוָאי קרי. 14 v. ס"א יַעֳטָהִי וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ס, ויא"א, ויר"ב, ויר"ד ודס"ו. 15 v. ס"א וְיָעֳטוֹהִי וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ויא"א, ויר"ב, ויר"ד ודס"ו. 16 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ס, ויא"א, ויר"ב, ויר"ד ודס"ו. ס"א וְכָהֲנַיָּא קמץ וכן ר"א. 17 v. ס"א כְּרִבְתָּה וכן דס"ו. 18 v. עָלַיִךְ כתיב, עָלָךְ קרי. 18 v. אַחִיךְ כתיב, אָחִךְ קרי, ס"א בִּשְׁאָר פתח וכן ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ס, ויא"א, ויר"ב, ויר"ד ודס"ו. 18 v. כן ברוב ספרים כ"י ודס"ו, ס"א תַּעְבְּדוּן וכן ר"א. ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ס, ויא"א, ויר"ב ויר"ד 19 v. כן במקף בספרים כ"י. ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ס, ויר"ב, ויר"ד ודס"ו. 20 v. ס"א וּשְׁאָר פתח וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ס, ויא"א, ויר"ד ודס"ו. 20 v. כן ברוב ספרים כ"י ודס"ו, ס"א דְּיִיהֵל וכן ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ס, ויר"ב ויר"ד. 21 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ס ויא"א, או גַּזְבְּרַיָּא פתח וכן ויר"ב, ויר"ד ודס"ו, ס"א גִּזְבְּרַיָּא. 21 v. כן בפתח בספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ס, ויא"א, ויר"ב, ויר"ד ודס"ו. 21 v. ס"א יְתַעֲבַד צדי וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ס, ויא"א, ויר"ב ויר"ד. 22 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ג, ר"ס, ויא"א, ויר"ב, ויר"ד ודס"ו, ס"א כִּגְרִין חיוק וכן ר"ב ויר"ד. 22 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ס, ויא"א, ויר"ב, ויר"ד ודס"ו, ס"א נְתַב פתח.

and Levites, in my realm, which are minded of their own freewill to go up to Jerusalem, go with thee.

14 Forasmuch as thou art sent of the king, and of his seven counsellors, to enquire concerning Judah and Jerusalem, according to the law of thy God which is in thine hand;

15 And to carry the silver and gold, which the king and his counsellors have freely offered unto the God of Israel, whose habitation is in Jerusalem,

16 And all the silver and gold that thou canst find in all the province of Babylon, with the freewill offering of the people, and of the priests, offering willingly for the house of their God which is in Jerusalem:

17 That thou mayest buy speedily with this money bullocks, rams, lambs, with their meat offerings and their drink offerings, and offer them upon the altar of the house of your God which is in Jerusalem.

18 And whatsoever shall seem good to thee, and to thy brethren, to do with the rest of the silver and the gold, that do after the will of your God.

19 The vessels also that are given thee for the service of the house of thy God, those deliver thou before the God of Jerusalem.

20 And whatsoever more shall be needful for the house of thy God, which thou shalt have occasion to bestow, bestow it out of the king's treasure house.

21 And I, even I Artaxerxes the king, do make a decree to all the treasurers which are beyond the river, that whatsoever Ezra the priest, the scribe of the law of the God of heaven, shall require of you, it be done speedily,

22 Unto an hundred talents of silver, and to an hundred measures of wheat, and to an hundred baths of wine, and to an hundred baths of oil, and salt without prescribing how much.

23 Whatsoever is commanded by the God of heaven, let it be diligently done for the house of the God of

שְׁמַיָּא יִתְעֲבֵד אַדַּרְוְדָּא לְבֵית אֱלָהּ שְׁמַיָּא דִּילְמָה
24 לֶהֱוֵא קְצַף עַל־מַלְכוּת׳ מַלְכָּא וּבְנוֹהִי: וּלְכֻם מְהוֹדְעִין
דִּי כָל־כָּהֲנַיָּא וְלֵוָיֵא זַמָּרַיָּא תָּרְעַיָּא נְתִינַיָּא וּפָלְחֵי בֵּית׳
אֱלָהָא דְּנָה מִנְדָּה בְּלוֹ וְהֶלֶךְ לָא שַׁלִּיט לְמַרְמֵא
25 עֲלֵיהֹם: וְאַנְתָּה עֶזְרָא כְּחָכְמַת אֱלָהָךְ
דִּי־בִידָךְ מַנִּי שָׁפְטִין וְדַיָּנִין דִּי־לֶהֱוֹן דָּאנִין לְכָל־עַמָּא
דִּי בֶעֱבֶר נַהֲרָה לְכָל־יְדְעֵי דָתֵי אֱלָהָךְ וְדִי לָא יָדַע
26 תְּהוֹדְעוּן: וְכָל־דִּי־לָא לֶהֱוֹא עָבֵד דָּתָא דִּי־אֱלָהָךְ
וְדָתָא דִּי מַלְכָּא אִסְפַּרְנָא דִּינָה לֶהֱוֵא מִתְעֲבֵד מִנֵּה הֵן
לְמוֹת הֵן לִשְׁרֹשׁו הֵן־לֶעֱנָשׁ נִכְסִין וְלֶאֱסוּרִין:
27 בְּרִיךְ יְהוָה אֱלָהֵי אֲבָהָתִינוּ אֲשֶׁר נָתַן כְּוֹאת בְּלֵב
28 הַמֶּלֶךְ לְפָאֵר אֶת־בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִָם: וְעָלַי
הִטָּה־חֶסֶד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְיוֹעֲצָיו וּלְכָל־שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ
הַגִּבֹּרִים וַאֲנִי הֶתְחַזַּקְתִּי כְּיַד־יְהוָה אֱלֹהַי עָלַי וָאֲקַבְּצָה
מִיִּשְׂרָאֵל רָאשִׁים לַעֲלוֹת עִמִּי:
ח וְאֵלֶּה רָאשֵׁי אֲבֹתֵיהֶם וְהִתְיַחֵשָׂם הָעֹלִים עִמִּי
2 בְּמַלְכוּת אַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ מִבָּבֶל: מִבְּנֵי
פִינְחָס גֵּרְשֹׁם מִבְּנֵי אִיתָמָר דָּנִיֵּאל מִבְּנֵי דָוִד חַטּוּשׁ:
3 מִבְּנֵי שְׁכַנְיָה מִבְּנֵי פַּרְעֹשׁ זְכַרְיָה וְעִמּוֹ הִתְיַחֵשׂ
4 לִזְכָרִים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים: מִבְּנֵי פַּחַת מוֹאָב
אֱלְיְהוֹעֵינַי בֶּן־זַרְחְיָה וְעִמּוֹ מָאתַיִם זְכָרִים:

מבני

23 v. כן בכתיב בספרים כ"י. ד"ב. ד"ג. ד"ס. ד"ר. די"ד. די"ם. די"ר ודט"ו. 23 v. ס"א עליכם מלכות מלכא וכן ד"ב. ד"ג. ד"ס. די"ב. די"ד ודט"ו. 24 v. כן בדוב ספרים כ"י. ד"א. ד"ב. ד"ג. ד"ס. די"א. די"ב. די"ד. ס"א בהניא קמיע וכן דס"ו. 24 v. ולוואי קרי. 24 v. כן מנהן בספרים כ"י. ד"ג. ד"ב. די"ב. די"ד ודט"ו. 25 v. ואנתה כתיב. ואנת קרי. כן בדוב ספרים ב"י. ד"ב. ד"ג. ד"ס. די"ב. די"ד. ס"א ואנת כתיב וקרי וכן ד"א. די"א ודט"ו. 25 v. כן בכתיב בספרים כ"י. ד"ב. ד"ג. ד"ס. די"ב. די"ד ודט"ו. 25 v. דאנין כתיב. דיינין קרי. 25 v. כן כדוב בספרים כ"י. ד"ב. ד"ג. ד"ס. די"ב. ודי"ד. ס"א עמא וכן דס"ו. 26 v. לשרשו כתיב. לשרשי קרי. ח. 1 v. כן בדוב ספרים כ"י. ד"ב. ד"ג. ד"ס. די"א. די"ב. די"ד ודט"ו. ס"א אביהתם מלא וכן ד"א. 1 v. כן בדוב ספרים כ"י. די"ב. די"ד ודס"ו. ס"א יהתיהם וכן ד"א. ד"ב. ד"ג. די"ו ודי"ט. 2. 3 v. ג"ל השוש בן־שכניה.

heaven: for why should there be wrath against the realm of the king and his sons?

Also we certify you, that touching any of the priests and Levites, singers, porters, Nethinims, or ministers of this house of God, it shall not be lawful to impose toll, tribute, or custom, upon them.

And thou, Ezra, after the wisdom of thy God, that is in thine hand, set magistrates and judges, which may judge all the people that are beyond the river, all such as know the laws of thy God; and teach ye them that know them not.

And whosoever will not do the law of thy God, and the law of the king, let judgment be executed speedily upon him, whether it be unto death, or to banishment, or to confiscation of goods, or to imprisonment.

Blessed be the LORD God of our fathers, which hath put such a thing as this in the king's heart, to beautify the house of the LORD which is in Jerusalem:

And hath extended mercy unto me before the king, and his counsellors, and before all the king's mighty princes. And I was strengthened as the hand of the LORD my God was upon me, and I gathered together out of Israel chief men to go up with me.

These are now the chief of their fathers, and this is the genealogy of them that went up with me from Babylon, in the reign of Artaxerxes the king. Of the sons of Phinehas; Gershom: of the sons of Ithamar; Daniel: of the sons of David; Hattush. Of the sons of Shechaniah, of the sons of Pharosh; Zechariah: and with him were reckoned by genealogy of the males an hundred and fifty. Of the sons of Pahath-moab; Elihoenai the son of Zerahiah, and with him two hundred males.

5 Of the sons of Shechaniah; the son of Jahaziel, and with him three hundred males.
6 Of the sons also of Adin; Ebed the son of Jonathan, and with him fifty males.
7 And of the sons of Elam; Jeshaiah the son of Athaliah, and with him seventy males.
8 And of the sons of Shephatiah; Zebadiah the son of Michael, and with him fourscore males.
9 Of the sons of Joab; Obadiah the son of Jehiel, and with him two hundred and eighteen males.
10 And of the sons of Shelomith; the son of Josiphiah, and with him an hundred and threescore males.
11 And of the sons of Bebai; Zechariah the son of Bebai, and with him twenty and eight males.
12 And of the sons of Azgad; Johanan the son of Hakkatan, and with him an hundred and ten males.
13 And of the last sons of Adonikam, whose names are these, Eliphelet, Jeiel, and Shemaiah, and with them threescore males.
14 Of the sons also of Bigvai; Uthai, and Zabbud, and with them seventy males.
15 And I gathered them together to the river that runneth to Ahava; and there abode we in tents three days: and I viewed the people, and the priests, and found there none of the sons of Levi.
16 Then sent I for Eliezer, for Ariel, for Shemaiah, and for Elnathan, and for Jarib, and for Elnathan, and for Nathan, and for Zechariah, and for Meshullam, chief men; also for Joiarib, and for Elnathan, men of understanding.
17 And I sent them with commandment unto Iddo the chief at the place Casiphia, and I told them what they should say unto Iddo, and to his brethren the Nethinims, at the place Casiphia, that they should bring unto us ministers for the house of our God.
18 And by the good hand of our God upon us they brought us a man of understanding, of the sons of Mahli, the son of Levi, the son of Israel;

5 מִבְּנֵי שְׁכַנְיָה בֶּן־יַחֲזִיאֵל וְעִמּוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת הַזְּכָרִים:
6 וּמִבְּנֵי עָדִין עֶבֶד בֶּן־יוֹנָתָן וְעִמּוֹ חֲמִשִּׁים הַזְּכָרִים:
7 וּמִבְּנֵי אֵילָם יְשַׁעְיָה בֶן־עֲתַלְיָה וְעִמּוֹ שִׁבְעִים
8 הַזְּכָרִים: וּמִבְּנֵי שְׁפַטְיָה זְבַדְיָה בֶּן־מִיכָאֵל
9 וְעִמּוֹ שְׁמֹנִים הַזְּכָרִים: מִבְּנֵי יוֹאָב עֹבַדְיָה בֶּן־
יְחִיאֵל וְעִמּוֹ מָאתַיִם וּשְׁמֹנָה עָשָׂר הַזְּכָרִים:
10 וּמִבְּנֵי שְׁלוֹמִית בֶּן־יוֹסִפְיָה וְעִמּוֹ מֵאָה וְשִׁשִּׁים הַזְּכָרִים:
11 וּמִבְּנֵי בֵבַי זְכַרְיָה בֶן־בֵּבָי וְעִמּוֹ עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה
12 הַזְּכָרִים: וּמִבְּנֵי עַזְגָּד יוֹחָנָן בֶּן־הַקָּטָן וְעִמּוֹ מֵאָה
13 וַעֲשָׂרָה הַזְּכָרִים: וּמִבְּנֵי אֲדֹנִיקָם אַחֲרִנִּים
וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם אֱלִיפֶלֶט יְעִיאֵל וּשְׁמַעְיָה וְעִמָּהֶם שִׁשִּׁים
14 הַזְּכָרִים: וּמִבְּנֵי בִגְוַי עוּתַי וְזַבּוּד וְעִמּוֹ שִׁבְעִים
הַזְּכָרִים:
15 וָאֶקְבְּצֵם אֶל־הַנָּהָר הַבָּא אֶל־אַהֲוָא וַנַּחֲנֶה שָׁם יָמִים
שְׁלֹשָׁה וָאֶבִינָה בָּעָם וְהַכֹּהֲנִים וּמִבְּנֵי לֵוִי לֹא־מָצָאתִי
16 שָׁם: וָאֶשְׁלְחָה לֶאֱלִיעֶזֶר לַאֲרִיאֵל לִשְׁמַעְיָה וּלְאֶלְנָתָן
וְלִיעָרִיב וּלְאֶלְנָתָן וְלָנָתָן וְלִזְכַרְיָה וְלִמְשֻׁלָּם רָאשִׁים
17 וְלִיוֹיָרִיב וּלְאֶלְנָתָן מְבִינִים: וְאוֹצְאָה אוֹתָם עַל־אִדּוֹ
רֹאשׁ בְּכַסְפְיָא הַמָּקוֹם וָאָשִׂימָה בְפִיהֶם דְּבָרִים
לְדַבֵּר אֶל־אִדּוֹ אָחִיו הַנְּתִינִים בְּכַסְפְיָא הַמָּקוֹם לְהָבִיא
18 לָנוּ מְשָׁרְתִים לְבֵית אֱלֹהֵינוּ: וַיְבִיאוּ לָנוּ כְיַד־אֱלֹהֵינוּ
הַטּוֹבָה עָלֵינוּ אִישׁ שֵׂכֶל מִבְּנֵי מַחְלִי בֶּן־לֵוִי בֶּן־יִשְׂרָאֵל

ושרביה

5 v. צ"ל מבני זתוא שכניה כן ת"כ. 9 v. ס"א ומבני וכן ר"א וח"ע. 10 v. צ"ל ומבני בני שלומית בן ת"כ. 11 v. בן פתח ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ם. ר"א ודי"ב, ס"א בני קבין וכן ר"א, ד"נ ודס"ו. 12 v. ס"א ועשרים וכן ח"ס. 13 v. בס"א נספר עליו יעואל כתיב, יעיאל קרי. 14 v. חבוד כתיב, חבור קרי, בס"א תבנר כתיב וקרי וכן ד"א, ת"כ וח"ר. 14 v. בן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ד"ב, ד"ג, ד"ם, ד"א, ד"ב, ד"ד וח"ע, ס"א ובמהם וכן דס"ו וכן ח"ס וח"ר. 15 v. בן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ם ומס"ו, ס"א ונחנה" סקף וכן ד"ב ורי"ר. 17 v. ואוצאה כתיב, ואוצזה קרי, בס"א חדוה כתיב וקרי וכן ד"א וח"ס, ובס"א אוציאה כתיב וקרי וכן ת"ע. 17 v. צ"ל ואחיו כן ת"ד. 17 v. הנתינים כתיב, התחינים קרי. 18 v. א' רגושה.

19 וְשַׁבְיָה וּבָנָיו וְאַחָיו שְׁמֹנָה עָשָׂר׃ וְאֶת־חֲשַׁבְיָה
וְאִתּוֹ יְשַׁעְיָה מִבְּנֵי מְרָרִי אֲחָיו וּבְנֵיהֶם עֶשְׂרִים׃
20 וּמִן־הַנְּתִינִים שֶׁנָּתַן דָּוִיד וְהַשָּׂרִים לַעֲבֹדַת
הַלְוִיִּם נְתִינִים מָאתַיִם וְעֶשְׂרִים כֻּלָּם נִקְּבוּ בְשֵׁמוֹת׃
21 וָאֶקְרָא שָׁם צוֹם עַל־הַנָּהָר אַהְוָא לְהִתְעַנּוֹת לִפְנֵי אֱלֹהֵינוּ
22 לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ דֶּרֶךְ יְשָׁרָה לָנוּ וּלְטַפֵּנוּ וּלְכָל־רְכוּשֵׁנוּ׃ כִּי
בַשְׁתִּי לִשְׁאוֹל מִן־הַמֶּלֶךְ חַיִל וּפָרָשִׁים לְעָזְרֵנוּ מֵאוֹיֵב
בַּדֶּרֶךְ כִּי־אָמַרְנוּ לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר יַד־אֱלֹהֵינוּ עַל־כָּל־
23 מְבַקְשָׁיו לְטוֹבָה וְעֻזּוֹ וְאַפּוֹ עַל כָּל־עֹזְבָיו׃ וַנָּצוֹמָה
24 וַנְּבַקְשָׁה מֵאֱלֹהֵינוּ עַל־זֹאת וַיֵּעָתֶר לָנוּ׃ וָאַבְדִּילָה
מִשָּׂרֵי הַכְּהֲנִים שְׁנֵים עָשָׂר לְשַׁרְבְיָה חֲשַׁבְיָה וְעִמָּהֶם
25 מֵאֲחֵיהֶם עֲשָׂרָה׃ וְאשְׁקְלָה לָהֶם אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־
הַזָּהָב וְאֶת־הַכֵּלִים תְּרוּמַת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ הֶהָרִימוּ הַמֶּלֶךְ
26 וְיֹעֲצָיו וְשָׂרָיו וְכָל־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָאִים׃ וָאֶשְׁקְלָה עַל־
יָדָם כֶּסֶף כִּכָּרִים שֵׁשׁ־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים וְכֵלֵי־כֶסֶף מְאַת
27 לְכִכָּרִים זָהָב מְאָה כִּכָּר׃ וְכַפֵּרֵי זָהָב עֶשְׂרִים לַאֲדַרְכֹנִים
אֶלֶף וּכְלֵי נְחֹשֶׁת מְצֻהָב טוֹבָה שְׁנַיִם חֲמוּדָה כְּזָהָב׃
28 וָאֹמְרָה אֲלֵהֶם אַתֶּם קֹדֶשׁ לַיהוָה וְהַכֵּלִים קֹדֶשׁ וְהַכֶּסֶף
29 וְהַזָּהָב נְדָבָה לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם׃ שִׁקְדוּ וּשְׁמֹרוּ
עַד־תִּשְׁקְלוּ לִפְנֵי שָׂרֵי הַכְּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְשָׂרֵי־הָאָבוֹת
30 לְיִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלַם לִשְׁכוֹת בֵּית יְהוָה׃ וַיִּקְבְּלוּ
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם מִשְׁקַל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב וְהַכֵּלִים לְהָבִיא
31 לִירוּשָׁלַם לְבֵית אֱלֹהֵינוּ׃ וַנִּסָּעָה
מִנְּהַר אַהְוָא בִּשְׁנֵים עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן לָלֶכֶת
ירושלם

and Sherebiah, with his sons and his brethren, eighteen;
19 And Hashabiah, and with him Jeshaiah of the sons of Merari, his brethren and their sons, twenty;
20 Also of the Nethinims, whom David and the princes had appointed for the service of the Levites, two hundred and twenty Nethinims: all of them were expressed by name.
21 Then I proclaimed a fast there, at the river of Ahava, that we might afflict ourselves before our God, to seek of him a right way for us, and for our little ones, and for all our substance.
22 For I was ashamed to require of the king a band of soldiers and horsemen to help us against the enemy in the way: because we had spoken unto the king, saying, The hand of our God is upon all them for good that seek him; but his power and his wrath is against all them that forsake him.
23 So we fasted and besought our God for this: and he was intreated of us.
24 Then I separated twelve of the chief of the priests, Sherebiah, Hashabiah, and ten of their brethren with them,
25 And weighed unto them the silver, and the gold, and the vessels, even the offering of the house of our God, which the king, and his counsellors, and his lords, and all Israel there present, had offered:
26 I even weighed unto their hand six hundred and fifty
27 talents of silver, and silver vessels an hundred talents, and of gold an hundred talents; Also twenty basons of gold, of a thousand drams; and two vessels of fine copper, precious as gold.
28 And I said unto them, Ye are holy unto the LORD; the vessels are holy also; and the silver
29 and the gold are a freewill offering unto the LORD God of your fathers. Watch ye, and keep them, until ye weigh them before the chief of the priests and the Levites, and chief of
30 the fathers of Israel, at Jerusalem, in the chambers of the house of the LORD. So took the priests and the Levites the weight of the silver, and the gold, and the vessels, to bring them to
31 Jerusalem unto the house of our God. Then we departed from the river of Ahava on the twelfth day of the first month, to go unto

v. 18 ס״א וְשַׁרְבְיָה וכן ר״ם והי״א. וס״א וְשֵׁרֵבְיָה וכן ר״כ, ר״ן, ריי״ב והי״ד. v. 20 בהללי כְּתִיבָן. v. 25 וְאָשְׁקוֹלָה כתיב, וְאֶשְׁקְלָה קרי. v. 25 ס״א הַנִּמְצָאִים וכן ר״א. v. 26 ס״א וְאִשְׁקְלָה. v. 27 כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו רפי וכן בר״א, ר״ב, ר״ו ודמ״ו. ס״א לאדרכנים דגש וכן ר״ג, ר״ט, ריי״ב והי״ד. v. 29 כן ברוב ספרים כ״י ודמ״ו, ס״א עַד ובלא כקף וכן ר״ב. ר״ג. ר״ט, ריי״ב והי״ד. v. 31 בן ברוב ספרים כ״י, ר״ב. ר״ו, ר״ט, ריי״א. ריי״ד ודמ״ו, ס״א וַנִּסָּעָה וכן ר״ג,

ירושלם ויד אלהינו היתה עלינו ויצילנו מכף אויב
32 ואורב על־הדרך: ונבא ירושלם ונשב שם ימים
33 שלשה: ויום הרביעי נשקל הכסף והזהב והכלים
בבית אלהינו על־ידי מרמות בן־אוריה הכהן ועמו
אלעזר בן־פינחס ועמהם יוזבד בן־ישוע ונועדיה בן־
34 בנוי הלוים: במספר במשקל לכל ויכתב כל־
35 המשקל בעת ההיא: הבאים ס
מהשבי בני־הגולה הקריבו עלות לאלהי ישראל
פרים שנים־עשר על־כל־ישראל אילים תשעים וששה
כבשים שבעים ושבעה צפירי חטאת שנים עשר
36 הכל עלה ליהוה: ויתנו את־דתי המלך לאחשדרפני
המלך ופחות עבר הנהר ונשאו את־העם ואת־בית
ט האלהים: וככלות אלה נגשו אלי
השרים לאמר לא־נבדלו העם ישראל והכהנים
והלוים ממעמי הארצות כתעבתיהם לכנעני החתי
הפרזי היבוסי העמני המאבי המצרי והאמרי: כי־
2 נשאו מבנתיהם להם ולבניהם והתערבו זרע הקדש
בעמי הארצות ויד השרים והסגנים היתה במעל
3 הזה ראשונה: וכשמעי את־
הדבר הזה קרעתי את־בגדי ומעילי ואמרטה משער
ראשי וזקני ואשבה משומם: ואלי יאספו כל חרד
4 בדברי אלהי־ישראל על מעל הגולה ואני ישב
משומם עד למנחת הערב: ובמנחת הערב קמתי
5 מתעניתי ובקרעי בגדי ומעילי ואכרעה על־ברכי
ואפרשה כפי אל־יהוה אלהי: ואמרה אלהי בשתי
6 ונכלמתי

ט .39 כן ברוב ספרים כ"י, ד"י ודמ"ו, ס"א על־יד וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו ד"ם, וס"א על־ יד במקף ובלא נגינה, וס"א על יד. ט .1 כן ברוב ספרים כ"י ונספר עליו ל' וס"ר וכן בר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ס, ד"י"א, ר"י"ב ודפ"ו, ס"א נתעלבתיהם מלא ו' קדמא וכן ד"י"ב ה"י"ד, וס"א נתעלבותיהם מלא דסלא וכן ר"א. 6 .ט בס"א אין כאן מסקא.

Jerusalem: and the hand of our God was upon us, and he delivered us from the hand of the enemy, and of such as lay in wait by the way.

32 And we came to Jerusalem, and abode there three days.

33 Now on the fourth day was the silver and the gold and the vessels weighed in the house of our God by the hand of Meremoth the son of Uriah the priest; and with him was Eleazar the son of Phinehas; and with them was Jozabad the son of Jeshua, and Noadiah the son of Binnui, Levites;

34 By number and by weight of every one: and all the weight was written at that time.

35 Also the children of those that had been carried away, which were come out of the captivity, offered burnt offerings unto the God of Israel, twelve bullocks for all Israel, ninety and six rams, seventy and seven lambs, twelve he goats for a sin offering: all this was a burnt offering unto the LORD.

36 And they delivered the king's commissions unto the king's lieutenants, and to the governors on this side the river: and they furthered the people, and the house of God.

9 Now when these things were done, the princes came to me, saying, The people of Israel, and the priests, and the Levites, have not separated themselves from the people of the lands, doing according to their abominations, even of the Canaanites, the Hittites, the Perizzites, the Jebusites, the Ammonites, the Moabites, the Egyptians, and the Amorites.

2 For they have taken of their daughters for themselves, and for their sons: so that the holy seed have mingled themselves with the people of those lands: yea, the hand of the princes and rulers hath been

3 chief in this trespass. And when I heard this thing, I rent my garment and my mantle, and

4 plucked off the hair of my head and of my beard, and sat down astonied. Then were assembled unto me every one that trembled at the words of the God of Israel, because of the transgression of those that had been carried away; and I sat astonied until the evening sacri-

5 fice. And at the evening sacrifice I arose up from my heaviness; and having rent my garment and my mantle, I fell upon my knees, and spread out my hands unto the LORD my

6 God, And said, O my God, I am ashamed

and blush to lift up my face to thee, my God: for our iniquities are increased over our head, and our trespass is grown up unto the heavens.

7 Since the days of our fathers have we been in a great trespass unto this day; and for our iniquities have we, our kings, and our priests, been delivered into the hand of the kings of the lands, to the sword, to captivity, and to a spoil, and to confusion of face, as it is this day.

8 And now for a little space grace hath been shewed from the LORD our God, to leave us a remnant to escape, and to give us a nail in his holy place, that our God may lighten our eyes, and give us a little reviving in our bondage.

9 For we were bondmen; yet our God hath not forsaken us in our bondage, but hath extended mercy unto us in the sight of the kings of Persia, to give us a reviving, to set up the house of our God, and to repair the desolations thereof, and to give us a wall in Judah and in Jerusalem.

10 And now, O our God, what shall we say after this? for we have forsaken thy commandments,

11 Which thou hast commanded by thy servants the prophets, saying, The land, unto which ye go to possess it, is an unclean land with the filthiness of the people of the lands, with their abominations, which have filled it from one end to another with their uncleanness.

12 Now therefore give not your daughters unto their sons, neither take their daughters unto your sons, nor seek their peace or their wealth for ever: that ye may be strong, and eat the good of the land, and leave it for an

13 inheritance to your children for ever. And after all that is come upon us for our evil deeds, and for our great trespass, seeing that thou our God hast punished us less than our iniquities

14 deserve, and hast given us such deliverance as this; Should we again break thy commandments, and join in affinity with the people of these abominations? wouldest not thou be angry

15 with us till thou hadst consumed us, so that there should be no remnant nor escaping? O LORD God of Israel, thou art righteous: for we remain yet escaped,

וְנִכְלַמְתִּי לְהָרִים אֱלֹהַי פָּנַי אֵלֶיךָ כִּי עֲוֹנֹתֵינוּ רָבּוּ
7 לְמַעְלָה רֹאשׁ וְאַשְׁמָתֵנוּ גָּדְלָה עַד לַשָּׁמָיִם: מִימֵי
אֲבֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ בְּאַשְׁמָה גְּדֹלָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּבַעֲוֹנֹתֵינוּ
נִתַּנּוּ אֲנַחְנוּ מְלָכֵינוּ כֹּהֲנֵינוּ בְּיַד ו מַלְכֵי הָאֲרָצוֹת בַּחֶרֶב
8 בַּשִּׁבְיָ וּבַבִּזָּה וּבְבֹשֶׁת פָּנִים כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְעַתָּה כִּמְעַט
רֶגַע הָיְתָה תְחִנָּה מֵאֵת ו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְהַשְׁאִיר לָנוּ
פְּלֵיטָה וְלָתֵת־לָנוּ יָתֵד בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ לְהָאִיר עֵינֵינוּ
9 אֱלֹהֵינוּ וְלָתֵת־לָנוּ מִחְיָה מְעַט בְּעַבְדֻתֵנוּ: כִּי־עֲבָדִים אֲנַחְנוּ
וּבַעַבְדֻתֵנוּ לֹא עֲזָבָנוּ אֱלֹהֵינוּ וַיַּט־עָלֵינוּ חֶסֶד לִפְנֵי מַלְכֵי
פָרַס לָתֵת־לָנוּ מִחְיָה לָרוֹם אֶת־בֵּית אֱלֹהֵינוּ וְלַהֲעֲמִיד
10 אֶת־חָרְבֹתָיו וְלָתֵת־לָנוּ גָּדֵר בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלִָם: וְעַתָּה
11 מַה־נֹּאמַר אֱלֹהֵינוּ אַחֲרֵי־זֹאת כִּי עָזַבְנוּ מִצְוֹתֶיךָ: אֲשֶׁר
צִוִּיתָ בְיַד עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם
בָּאִים לְרִשְׁתָּהּ אֶרֶץ נִדָּה הִיא בְּנִדַּת עַמֵּי הָאֲרָצוֹת
בְּתוֹעֲבֹתֵיהֶם אֲשֶׁר מִלְאוּהָ מִפֶּה אֶל־פֶּה בְּטֻמְאָתָם:
12 וְעַתָּה בְּנוֹתֵיכֶם אַל־תִּתְּנוּ לִבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם אַל־תִּשְׂאוּ
לִבְנֵיכֶם וְלֹא־תִדְרְשׁוּ שְׁלֹמָם וְטוֹבָתָם עַד־עוֹלָם לְמַעַן
תֶּחֱזְקוּ וַאֲכַלְתֶּם אֶת־טוּב הָאָרֶץ וְהוֹרַשְׁתֶּם לִבְנֵיכֶם
13 עַד־עוֹלָם: וְאַחֲרֵי כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ הָרָעִים
וּבְאַשְׁמָתֵנוּ הַגְּדֹלָה כִּי ו אַתָּה אֱלֹהֵינוּ חָשַׂכְתָּ לְמַטָּה
14 מֵעֲוֹנֵינוּ וְנָתַתָּה לָנוּ פְּלֵיטָה כָּזֹאת: הֲנָשׁוּב לְהָפֵר
מִצְוֹתֶיךָ וּלְהִתְחַתֵּן בְּעַמֵּי הַתֹּעֵבוֹת הָאֵלֶּה הֲלֹא תֶאֱנַף־
בָּנוּ עַד־כַּלֵּה לְאֵין שְׁאֵרִית וּפְלֵיטָה:
15 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל צַדִּיק אַתָּה כִּי־נִשְׁאַרְנוּ פְלֵיטָה
כהיום

---

v. 6 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ד ודס"ו, ס"א פ"י בסקף וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו ור"ב. v. 6 ר' רגושה. v. 8 כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ד"ב, ד"ד ודס"ו, ס"א ולתת לנו. v. 11 כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ד"א, ד"ב, ד"ד ודס"ן, ס"א הנבאים חסר. v. 11 ס"א בנדת וכן ר"א ות"ר. v. 11 ס"א בחועבתיהם וכן ר"ב, ר"ג ור"ו.

עזרא

כְּהַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּנוּ לְפָנֶיךָ בְּאַשְׁמָתֵינוּ כִּי אֵין לַעֲמֹד לְפָנֶיךָ עַל־זֹאת׃

י וּכְהִתְפַּלֵּל עֶזְרָא וּכְהִתְוַדֹּתוֹ בֹּכֶה וּמִתְנַפֵּל לִפְנֵי בֵּית הָאֱלֹהִים נִקְבְּצוּ אֵלָיו מִיִּשְׂרָאֵל קָהָל רַב־מְאֹד אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וִילָדִים כִּי־בָכָה הָעָם הַרְבֵּה בֶּכִי׃

2 וַיַּעַן שְׁכַנְיָה בֶן־יְחִיאֵל מִבְּנֵי עֵילָם וַיֹּאמֶר לְעֶזְרָא אֲנַחְנוּ מָעַלְנוּ בֵּאלֹהֵינוּ וַנּוֹשֶׁב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת מֵעַמֵּי 3 הָאָרֶץ וְעַתָּה יֶשׁ־מִקְוֶה לְיִשְׂרָאֵל עַל־זֹאת׃ וְעַתָּה נִכְרְתָה־בְרִית לֵאלֹהֵינוּ לְהוֹצִיא כָל־נָשִׁים וְהַנּוֹלָד מֵהֶם בַּעֲצַת אֲדֹנָי וְהַחֲרֵדִים בְּמִצְוַת אֱלֹהֵינוּ וְכַתּוֹרָה 4 יֵעָשֶׂה׃ קוּם כִּי־עָלֶיךָ הַדָּבָר וַאֲנַחְנוּ עִמָּךְ חֲזַק וַעֲשֵׂה׃ 5 וַיָּקָם עֶזְרָא וַיַּשְׁבַּע אֶת־שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְכָל־יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה וַיִּשָּׁבֵעוּ׃ 6 וַיָּקָם עֶזְרָא מִלִּפְנֵי בֵּית הָאֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ אֶל־לִשְׁכַּת יְהוֹחָנָן בֶּן־אֶלְיָשִׁיב וַיֵּלֶךְ שָׁם לֶחֶם לֹא־אָכַל וּמַיִם 7 לֹא־שָׁתָה כִּי מִתְאַבֵּל עַל־מַעַל הַגּוֹלָה׃ וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בִּיהוּדָה וִירוּשָׁלַם לְכָל בְּנֵי הַגּוֹלָה לְהִקָּבֵץ 8 יְרוּשָׁלָם׃ וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־יָבוֹא לִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים כַּעֲצַת הַשָּׂרִים וְהַזְּקֵנִים יֶחֱרַם כָּל־רְכוּשׁוֹ וְהוּא יִבָּדֵל מִקְּהַל הַגּוֹלָה׃

9 וַיִּקָּבְצוּ כָּל־אַנְשֵׁי־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן ׀ יְרוּשָׁלַם לִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים הוּא חֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי בְּעֶשְׂרִים בַּחֹדֶשׁ וַיֵּשְׁבוּ כָּל־הָעָם בִּרְחוֹב בֵּית הָאֱלֹהִים מַרְעִידִים עַל־הַדָּבָר 10 וּמֵהַנְּשָׁמִים׃ וַיָּקָם עֶזְרָא הַכֹּהֵן וַיֹּאמֶר

אלהם

10 as it is this day: behold, we are before thee in our trespasses: for we cannot stand before thee because of this.

10 Now when Ezra had prayed, and when he had confessed, weeping and casting himself down before the house of God, there assembled unto him out of Israel a very great congregation of men and women and children: for the people wept very sore.

2 And Shechaniah the son of Jehiel, one of the sons of Elam, answered and said unto Ezra, We have trespassed against our God, and have taken strange wives of the people of the land: yet now there is hope in Israel concerning this thing.

3 Now therefore let us make a covenant with our God to put away all the wives, and such as are born of them, according to the counsel of my lord, and of those that tremble at the commandment of our God; and let it be done according to the law.

4 Arise; for this matter belongeth unto thee: we also will be with thee: be of good courage, and do it.

5 Then arose Ezra, and made the chief priests, the Levites, and all Israel, to swear that they should do according to this word. And they sware.

6 Then Ezra rose up from before the house of God, and went into the chamber of Johanan the son of Eliashib: and when he came thither, he did eat no bread, nor drink water: for he mourned because of the transgression

7 of them that had been carried away. And they made proclamation throughout Judah and Jerusalem unto all the children of the captivity, that they should gather themselves together

8 unto Jerusalem; And that whosoever would not come within three days, according to the counsel of the princes and the elders, all his substance should be forfeited, and himself separated from the congregation of those that had been carried away.

9 Then all the men of Judah and Benjamin gathered themselves together unto Jerusalem within three days. It was the ninth month, on the twentieth day of the month; and all the people sat in the street of the house of God, trembling because of this matter, and for the great rain.

10 And Ezra the priest stood up, and said

---

15 v. כן בחללי, ס״א כִּי אֵין, וס״א כי־אין וכן ר״ב. ד״ב, ר״ו, ר״ם, די״ב ורי״ד. 1 v. 2 עוֹלָם כתיב, עֵילָם קרי. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ג, ד״ם, די״א, ר״ב ודי״ד, ס״א יַשׁ־ עזרי וכן ר״א, ד״ב, ד״ו ודמ״ו. 3 v. כן לכערבאי, לכרנחאי נַעֲצַת. 5 v. ס״א יחזק, ת״ל אֲדֹנָי. 5 v. ס״א וְהַלְוִיִּם וכן ר״א. 6 v. נ״ל וַיָּלֶן. 7 v. ס״א וּבִירוּשָׁלַם וכן ר״א. 8 v. כן ת״ק ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ד״ג, ד״ו, דמ״ו, ס״א וכל ת״ג וכן די״ב ודי״ד. 9 v. כן ברוב ספרים כ״י ודמ״ו. ס״א אנשי ובלא סקף וכן ד״ב. ד״ג, ד״ו ודמ״ם.

אֱלֹהֵיכֶם וַעֲשׂוּ רְצוֹנוֹ וְהִבָּדְלוּ מֵעַמֵּי הָאָרֶץ וּמִן־הַנָּשִׁים
11 עַל־אֲשֵׁמַת יִשְׂרָאֵל: וְעַתָּה תְּנוּ תּוֹדָה לַיהוָה אֱלֹהֵי־
אֲבֹתֵיכֶם וַעֲשׂוּ רְצוֹנוֹ וְהִבָּדְלוּ מֵעַמֵּי הָאָרֶץ וּמִן־הַנָּשִׁים
12 הַנָּכְרִיּוֹת: וַיַּעַן כָּל־הַקָּהָל וַיֹּאמְרוּ קוֹל גָּדוֹל כֵּן׳
13 כִּדְבָרְיךָ׳ עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת: אֲבָל הָעָם רָב וְהָעֵת גְּשָׁמִים
וְאֵין כֹּחַ לַעֲמוֹד בַּחוּץ וְהַמְלָאכָה לְאֹ־לְיוֹם אֶחָד
14 וְלֹא לִשְׁנַיִם כִּי־הִרְבֵּינוּ לִפְשֹׁעַ בְּדָבָר הַזֶּה: יַעַמְדוּ־נָא
שָׂרֵינוּ לְכָל־הַקָּהָל וְכָל ׀ אֲשֶׁר בְּעָרֵינוּ הַהשִׁיב נָשִׁים
נָכְרִיּוֹת יָבֹא לְעִתִּים מְזֻמָּנִים וְעִמָּהֶם וְזִקְנֵי־עִיר וָעִיר
וְשֹׁפְטֶיהָ עַד לְהָשִׁיב חֲרוֹן אַף־אֱלֹהֵינוּ מִמֶּנּוּ עַד׳־לַדָּבָר
15 הַזֶּה: אַךְ יוֹנָתָן בֶּן־עֲשָׂהאֵל וְיַחְזְיָה בֶּן־תִּקְוָה עָמְדוּ עַל־
16 זֹאת וּמְשֻׁלָּם וְשַׁבְתַּי הַלֵּוִי עָזְרָם: וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי הַגּוֹלָה
וַיִּבָּדְלוּ עֶזְרָא הַכֹּהֵן אַנְשֵׁי רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְבֵית
אֲבֹתָם וְכֻלָּם בְּשֵׁמוֹת וַיֵּשְׁבוּ בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי
17 לְדָרְוֹשׁ הַדָּבָר: וַיְכַלּוּ בְּכָל אַנְשֵׁים הַהשִׁיבוּ נָשִׁים
נָכְרִיּוֹת עַד יוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן:
18 וַיִּמָּצְאוּ מִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר הֵשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת
מִבְּנֵי יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וְאֶחָיו מַעֲשֵׂיָה וְאֱלִיעֶזֶר וְיָרִיב
19 וְגַדַלְיָהוּ: וַיִּתְּנוּ יָדָם לְהוֹצִיא נְשֵׁיהֶם וַאֲשָׁמִים אֵיל־
20 צֹאן עַל־אַשְׁמָתָם: וּמִבְּנֵי אִמֵּר חֲנָנִי וּזְבַדְיָה:
21 וּמִבְּנֵי חָרִם מַעֲשֵׂיָה וְאֵלִיָּה וּשְׁמַעְיָה וְיְחִיאֵל
22 וְעֻזִּיָּה: וּמִבְּנֵי פַּשְׁחוּר אֶלְיוֹעֵינַי מַעֲשֵׂיָה יִשְׁמָעֵאל
23 נְתַנְאֵל יוֹזָבָד וְאֶלְעָשָׂה: וּמִן־הַלְוִיִּם יוֹזָבָד
וְשִׁמְעִי וְקֶלָיָה הוּא קְלִיטָא פְּתַחְיָה יְהוּדָה וְאֱלִיעֶזֶר:

ומן־

v. 12 כס״א יש כאן מפקא. v. 12 כן ברוב ספרים כי״, ד״נ ורבי״ס״א כן כדבריך עלינו וכן ד״ב, ד״ג, ד״כ, ד״ב ודי״ד. v. 12 כדבריך כתיב, כדברך קרי. v. 14 כן בנעיא כרוב ספרים כי׳ ד״ג, ד״ו, ד״ס ורס״ו. v. 14 כ״א בעירינו וכן ד״ב תי״א. v. 14 כן לכערבאי, למדנחאי מסגי רפי. v. 14 צ״ל עד־הדבר כן ת״ע. v. 15 בס״א יש כאן מפקא. v. 16 צ״ל ויבדל = ויבחר לו כן ת״ס. v. 16 ס״א לדרוש. v. 22 ס״א יונתאל וכן ד״ב, ד״ן, ד״ם ודי״ב. v. 23 ס״א יקליה וכן ד״א, ד״ב ודי״ו.

unto them, Ye have transgressed, and have taken strange wives, to increase the trespass of Israel.
Now therefore make confession unto the LORD God of your fathers, and do his pleasure: and separate yourselves from the people of the land, and from the strange wives.
Then all the congregation answered and said with a loud voice, As thou hast said, so must we do.
But the people are many, and it is a time of much rain, and we are not able to stand without, neither is this a work of one day or two: for we are many that have transgressed in this thing.
Let now our rulers of all the congregation stand, and let all them which have taken strange wives in our cities come at appointed times, and with them the elders of every city, and the judges thereof, until the fierce wrath of our God for this matter be turned from us.
Only Jonathan the son of Asahel and Jahaziah the son of Tikvah were employed about this matter: and Meshullam and Shabbethai the Levite helped them.
And the children of the captivity did so. And Ezra the priest, with certain chief of the fathers, after the house of their fathers, and all of them by their names, were separated, and sat down in the first day of the tenth month to examine the matter.
And they made an end with all the men that had taken strange wives by the first day of the first month. And among the sons of the priests there were found that had taken strange wives: namely, of the sons of Jeshua the son of Jozadak, and his brethren; Maaseiah, and Eliezer, and Jarib, and Gedaliah. And they gave their hands that they would put away their wives; and being guilty, they offered a ram of the flock for their trespass. And of the sons of Immer; Hanani, and Zebadiah. And of the sons of Harim; Maaseiah, and Elijah, and Shemaiah, and Jehiel, and Uzziah. And of the sons of Pashur; Elioenai, Maaseiah, Ishmael, Nethaneel, Jozabad, and Elasah. Also of the Levites; Jozabad, and Shimei, and Kelaiah, (the same is Kelita,) Pethahiah, Judah, and Eliezer.

24 Of the singers also; Eliashib: and of the porters; Shallum, and Telem, and Uri.
25 Moreover of Israel: of the sons of Parosh; Ramiah, and Jeziah, and Malchiah, and Miamin, and Eleazar, and Malchijah, and Benaiah.
26 And of the sons of Elam; Mattaniah, Zechariah, and Jehiel, and Abdi, and Jeremoth, and Eliah.
27 And of the sons of Zattu; Elioenai, Eliashib, Mattaniah, and Jeremoth, and Zabad, and Aziza.
28 Of the sons also of Bebai; Jehohanan, Hananiah, Zabbai, and Athlai.
29 And of the sons of Bani; Meshullam, Malluch, and Adaiah, Jashub, and Sheal, and Ramoth.
30 And of the sons of Pahathmoab; Adna, and Chelal, Benaiah, Maaseiah, Mattaniah, Bezaleel, and Binnui, and Manasseh.
31 And of the sons of Harim; Eliezer, Ishijah, Malchiah, Shemaiah, Shimeon,
32 Benjamin, Malluch, and Shemariah.
33 Of the sons of Hashum; Mattenai, Mattathah, Zabad, Eliphelet, Jeremai, Manasseh, and Shimei.
34 Of the sons of Bani; Maadai, Amram, and Uel,
35 Benaiah, Bedeiah, Chelluh,
36 Vaniah, Meremoth, Eliashib,
37 Mattaniah, Mattenai, and Jaasau,
38 And Bani, and Binnui, Shimei,
39 And Shelemiah, and Nathan, and Adaiah,
40 Machnadebai, Shashai, Sharai,
41, 42, 43 Azareel, and Shelemiah, Shemariah, Shallum, Amariah, and Joseph. Of the sons
44 of Nebo; Jeiel, Mattithiah, Zabad, Zebina, Jadau, and Joel, Benaiah. All these had taken strange wives: and some of them had wives by whom they had children.

24 וּמִן־הַמְשֹׁרְרִים אֶלְיָשִׁיב וּמִן־הַשֹּׁעֲרִים שַׁלֻּם
25 וְטֶלֶם וְאוּרִי׃ וּמִיִּשְׂרָאֵל מִבְּנֵי פַרְעֹשׁ רַמְיָה וְיִזִּיָּה
26 וּמַלְכִּיָּה וּמִיָּמִן וְאֶלְעָזָר וּמַלְכִּיָּה וּבְנָיָה׃ וּמִבְּנֵי
עֵילָם מַתַּנְיָה זְכַרְיָה וְיֶחִיאֵל וְעַבְדִּי וְיֵרֵמוֹת וְאֵלִיָּה׃
27 וּמִבְּנֵי זַתּוּא אֶלְיוֹעֵינַי אֶלְיָשִׁיב מַתַּנְיָה וְיֵרֵמוֹת
28 וְזָבָד וַעֲזִיזָא׃ וּמִבְּנֵי בֵבַי יְהוֹחָנָן חֲנַנְיָה זַבַּי עַתְלָי׃
29 וּמִבְּנֵי בָנִי מְשֻׁלָּם מַלּוּךְ וַעֲדָיָה יָשׁוּב וּשְׁאָל
30 יְרָמוֹת׃ וּמִבְּנֵי פַּחַת מוֹאָב עַדְנָא וּכְלָל בְּנָיָה
31 מַעֲשֵׂיָה מַתַּנְיָה בְּצַלְאֵל וּבִנּוּי וּמְנַשֶּׁה׃ וּבְנֵי
חָרִם אֶלִיעֶזֶר יִשִּׁיָּה מַלְכִּיָּה שְׁמַעְיָה שִׁמְעוֹן׃
32 בִּנְיָמִן מַלּוּךְ שְׁמַרְיָה׃ מִבְּנֵי חָשֻׁם מַתְּנַי
33 מַתַּתָּה זָבָד אֱלִיפֶלֶט יְרֵמַי מְנַשֶּׁה שִׁמְעִי׃ מִבְּנֵי
34 בָּנִי מַעְדַּי עַמְרָם וְאוּאֵל׃ בְּנָיָה בַּרְיָה כְלוּהִי׃
35 וְנֵיָה מְרֵמוֹת אֶלְיָשִׁיב׃ מַתַּנְיָה מַתְּנַי
36 וְיַעְשָׂו׃ וּבְנֵי וּבְנוֹי שִׁמְעִי׃ וְשֶׁלֶמְיָה וְנָתָן
37 וַעֲדָיָה׃ מַכְנַדְבַּי שָׁשַׁי שָׁרָי׃ עֲזַרְאֵל
38 וְשֶׁלֶמְיָהוּ שְׁמַרְיָה׃ שַׁלּוּם אֲמַרְיָה יוֹסֵף׃
39 מִבְּנֵי נְבוֹ יְעִיאֵל מַתִּתְיָה זָבָד וְזִבִינָא יַדּוֹ וְיוֹאֵל בְּנָיָה׃
40 כָּל־אֵלֶּה נָשְׂאוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת וַיֵּשׁ־מֵהֶם נָשִׁים
א וַיֶּשִׁימוּ בָּנִים׃ דִּבְרֵי נְחֶמְיָה בֶּן־ נחמיה
חכליה

24 v. בהללי שָׁלֹם. 25 ס״א וְיוֵיזָה או וְיוֵזָק וכן ר״כ. ר״ג, ד״ו, ר״ם, ריי״א, ריי״ב ודיי״ר.
29 v. כן למערכאי. למרחאי יִשְׁאָל כתיב, וְשָׁאָל קרי. 29 v. וְרֵמוֹת קרי. 30 v. כן כרוב ספרים כי״י ונמסר עליו כת״ א וכן בר״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ר״ם, ריי״א, ריי״ב, ריי״ד ורמ״ו. ס״א עַדְנָה. 31 v. ס״א וּמִבְּנֵי או מִבְּנֵי וכן ר״א, ת״ע, ת״ם ות״ר. 34 v. כן כרוב ספרים כי״י, ריי״א, ריי״ב, ריי״ד ודמ״ו, ס״א מַעֲדַי וכן ר״א ור״ו. וס״א מַעֲזַי וכן ר״נ ודי״ם. 35 v. פִּלּוֹהִי כתיב, פְּלוֹהוּ קרי. 37 v. וְיַעֲשָׂו כתיב, וְיַעֲשָׁי קרי. 40 v. כן ברוב ספרים כי״י, ר״א, ר״ב. ריי״א ודס״ו, ס״א כַּבַּנְדַּבַּי ר׳ רנושה וכן ד״נ, ד״ו, ד״ם, ריי״ב ודיי״ר. 43 v. יַדּוֹ כתיב, יַדַּי קרי. 44 v. נשאי בתוב, נָשְׂאוּ קרי. בס״א נָשְׂאוּ כתיב וקרי וכן ת״ע, ת״ם ות״ר. 44 v. כן ברוב ספרים כי״י ורמ״ו, ס״א וַיֵּשׁ־ ובלא נגינת וכן ר״ב. ד״ו, ריי״ב ודיי״ר, וס״א וְיֵשׁ־ סגול וכן ד״נ, ר״ם, ריי״א וְיֵי״ב. 44 v. ע״ל וַיּוֹלִידוּ סחס בנים כן ת״ע.

Nehemiah

1 The words of Nehemiah the son of

חַכַּלְיָה וַיְהִי בְּחֹדֶשׁ־כִּסְלֵו שְׁנַת עֶשְׂרִים וַאֲנִי הָיִיתִי
בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה: וַיָּבֹא חֲנָנִי אֶחָד מֵאֲחַי הוּא וַאֲנָשִׁים
מִיהוּדָה וָאֶשְׁאָלֵם עַל־הַיְּהוּדִים הַפְּלֵיטָה אֲשֶׁר־נִשְׁאֲרוּ
מִן־הַשִּׁבְיָ וְעַל־יְרוּשָׁלִָם: וַיֹּאמְרוּ לִי הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר
נִשְׁאֲרוּ מִן־הַשִּׁבְיָ שָׁם בַּמְּדִינָה בְּרָעָה גְדֹלָה וּבְחֶרְפָּה
וְחוֹמַת יְרוּשָׁלִַם מְפֹרֶצֶת וּשְׁעָרֶיהָ נִצְתוּ בָאֵשׁ: וַיְהִי
כְּשָׁמְעִי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה יָשַׁבְתִּי וָאֶבְכֶּה וָאֶתְאַבְלָה
יָמִים וָאֲהִי צָם וּמִתְפַּלֵּל לִפְנֵי אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם: וָאֹמַר
אָנָּא יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם הָאֵל הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר
הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָיו: תִּהְיֶנָּא
אָזְנְךָ־קַשֶּׁבֶת וְעֵינֶיךָ פְּתוּחוֹת לִשְׁמֹעַ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ
אֲשֶׁר אָנֹכִי מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ הַיּוֹם יוֹמָם וָלַיְלָה עַל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ וּמִתְוַדֶּה עַל־חַטֹּאוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
חָטָאנוּ לָךְ וַאֲנִי וּבֵית־אָבִי חָטָאנוּ: הָבֵל הָבַלְנוּ לְךָ
וְלֹא־שָׁמַרְנוּ אֶת־הַמִּצְוֹת וְאֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים
אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת־מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ: זְכָר־נָא אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר
צִוִּיתָ אֶת־מֹשֶׁה עַבְדְּךָ לֵאמֹר אַתֶּם תִּמְעֲלוּ אֲנִי אָפִיץ
אֶתְכֶם בָּעַמִּים: וְשַׁבְתֶּם אֵלַי וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֹתַי וַעֲשִׂיתֶם
אֹתָם אִם־יִהְיֶה נִדַּחֲכֶם בִּקְצֵה הַשָּׁמָיִם מִשָּׁם אֲקַבְּצֵם
וְהֲבִיאוֹתִים אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי לְשַׁכֵּן אֶת־שְׁמִי
שָׁם: וְהֵם עֲבָדֶיךָ וְעַמֶּךָ אֲשֶׁר פָּדִיתָ בְכֹחֲךָ הַגָּדוֹל
וּבְיָדְךָ הַחֲזָקָה: אָנָּא אֲדֹנָי תִּהְיֶנָּא אָזְנְךָ־קַשֶּׁבֶת אֶל־
תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּפִלַּת עֲבָדֶיךָ הַחֲפֵצִים לְיִרְאָה
אֶת־

א. 1 v. כן ברוב ספרים כ"י ודס"ו, ס"א ויהי בחדש וכן ד"ב, ד"נ, ד"ו, ד"ס, די"ב ודי"ד.
4 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"נ, ד"ו, ד"ס, די"ב, די"ד ודפ"ו, ס"א ואהי בבקה.
6 v. כן ברוב ספרים כ"י ודס"ו, כ"א תהיינא אזנך וכן ד"ב, ד"נ, ד"ו, ד"ס, די"ב ודי"ד.
7 v. גיל חֲבַל חָבַלְנוּ. 8 v. גיל אם־תמעלו. 9 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"נ, ד"ו, ד"ס, די"א, די"ב ודי"ד, ס"א וַהֲבִיאוֹתִים כתיב, והביאתים קרי וכן דס"ו.
11 v. כן ברוב ספרים כ"י ודס"ו, ס"א תהיינא אזנך וכן ד"ב, ד"נ, ד"ו, ד"ס, די"ב ודי"ד.

Hachaliah. And it came to pass in the month Chisleu, in the twentieth year, as I was in Shushan the palace,

2 That Hanani, one of my brethren, came, he and certain men of Judah; and I asked them concerning the Jews that had escaped, which were left of the captivity, and concerning Jerusalem.

3 And they said unto me, The remnant that are left of the captivity there in the province are in great affliction and reproach: the wall of Jerusalem also is broken down, and the gates thereof are burned with fire.

4 And it came to pass, when I heard these words, that I sat down and wept, and mourned certain days, and fasted, and prayed before the God of heaven,

5 And said, I beseech thee, O LORD God of heaven, the great and terrible God, that keepeth covenant and mercy for them that love him and observe his commandments:

6 Let thine ear now be attentive, and thine eyes open, that thou mayest hear the prayer of thy servant, which I pray before thee now, day and night, for the children of Israel thy servants, and confess the sins of the children of Israel, which we have sinned against thee: both I and my father's house have sinned.

7 We have dealt very corruptly against thee, and have not kept the commandments, nor the statutes, nor the judgments, which thou commandedst thy servant Moses.

8 Remember, I beseech thee, the word that thou commandedst thy servant Moses, saying, If ye transgress, I will scatter you abroad among the nations:

9 But if ye turn unto me, and keep my commandments, and do them; though there were of you cast out unto the uttermost part of the heaven, yet will I gather them from thence, and will bring them unto the place that I have chosen to set my name there.

10 Now these are thy servants and thy people, whom thou hast redeemed by thy great power, and by thy strong hand.

11 O LORD, I beseech thee, let now thine ear be attentive to the prayer of thy servant, and to the prayer of thy servants, who desire to fear

thy name: and prosper, I pray thee, thy servant this day, and grant him mercy in the sight of this man. For I was the king's cupbearer.

2 And it came to pass in the month Nisan, in the twentieth year of Artaxerxes the king, that wine was before him: and I took up the wine, and gave it unto the king. Now I had not been beforetime sad in his presence.

2 Wherefore the king said unto me, Why is thy countenance sad, seeing thou art not sick? this is nothing else but sorrow of heart. Then I was very sore afraid,

3 And said unto the king, Let the king live for ever: why should not my countenance be sad, when the city, the place of my fathers' sepulchres, lieth waste, and the gates thereof are consumed with fire?

4 Then the king said unto me, For what dost thou make request? So I prayed to the God of heaven.

5 And I said unto the king, If it please the king, and if thy servant have found favour in thy sight, that thou wouldest send me unto Judah, unto the city of my fathers' sepulchres, that I may build it.

6 And the king said unto me, (the queen also sitting by him,) For how long shall thy journey be? and when wilt thou return? So it pleased the king to send me; and I set him a time.

7 Moreover I said unto the king, If it please the king, let letters be given me to the governors beyond the river, that they may convey me over till I come into Judah;

8 And a letter unto Asaph the keeper of the king's forest, that he may give me timber to make beams for the gates of the palace which appertained to the house, and for the wall of the city, and for the house that I shall enter into. And the king granted me, according to the good hand of my

9 God upon me. Then I came to the governors beyond the river, and gave them the king's

10 letters. Now the king had sent captains of the army and horsemen with me. When Sanballat the Horonite, and Tobiah the servant, the Ammonite, heard of it, it grieved them exceedingly

11 that there was come a man to seek the welfare of the children of Israel. So I came to Jerusalem, and was

אֶת־שְׁמֶךָ וְהַצְלִיחָה־נָּא לְעַבְדְּךָ הַיּוֹם וּתְנֵהוּ לְרַחֲמִים
לִפְנֵי הָאִישׁ הַזֶּה וַאֲנִי הָיִיתִי מְשֹׁקֶה לַמֶּלֶךְ׃

ב וַיְהִי | בְּחֹדֶשׁ נִיסָן שְׁנַת עֶשְׂרִים לְאַרתַּחְשַׁסְתְּא
הַמֶּלֶךְ יַיִן לְפָנָיו וָאֶשָּׂא אֶת־הַיַּיִן וָאֶתֵּנָה לַמֶּלֶךְ וְלֹא־ 2
הָיִיתִי רַע לְפָנָיו׃ וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ מְדוּעַ | פָּנֶיךָ רָעִים
וְאַתָּה אֵינְךָ חוֹלֶה אֵין זֶה כִּי־אִם רַע לֵב וָאִירָא הַרְבֵּה 3
מְאֹד׃ וָאֹמַר לַמֶּלֶךְ הַמֶּלֶךְ לְעוֹלָם יִחְיֶה מַדּוּעַ לֹא־
יֵרַע פָּנַי אֲשֶׁר הָעִיר בֵּית־קִבְרוֹת אֲבֹתַי חֳרֵבָה וּשְׁעָרֶיהָ
אֻכְלוּ בָאֵשׁ׃ וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ עַל 4
מַה־זֶּה אַתָּה מְבַקֵּשׁ וָאֶתְפַּלֵּל אֶל־אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם׃
וָאֹמַר לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־יִיטַב עַבְדְּךָ 5
לְפָנֶיךָ אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵנִי אֶל־יְהוּדָה אֶל־עִיר קִבְרוֹת
אֲבֹתַי וְאִבְנֶנָּה׃ וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ וְהַשֵּׁגַל | יוֹשֶׁבֶת אֶצְלוֹ 6
עַד־מָתַי יִהְיֶה מַהֲלָכֶךָ וּמָתַי תָּשׁוּב וַיִּיטַב °לִפְנֵי־הַמֶּלֶךְ
וַיִּשְׁלָחֵנִי וָאֹתֶּן לוֹ זְמָן׃ וָאוֹמַר לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ 7
טוֹב אִגְרוֹת יִתְּנוּ־לִי עַל־פַּחוֹת עֵבֶר הַנָּהָר אֲשֶׁר
יַעֲבִירוּנִי עַד אֲשֶׁר־אָבוֹא אֶל־יְהוּדָה׃ וְאִגֶּרֶת אֶל־אָסָף 8
שֹׁמֵר הַפַּרְדֵּס אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִתֶּן־לִי עֵצִים לְקָרוֹת
אֶת־שַׁעֲרֵי הַבִּירָה אֲשֶׁר־לַבַּיִת וּלְחוֹמַת הָעִיר וְלַבַּיִת
אֲשֶׁר־אָבוֹא אֵלָיו וַיִּתֶּן־לִי הַמֶּלֶךְ כְּיַד־אֱלֹהַי הַטּוֹבָה
עָלָי׃ וָאָבוֹא אֶל־פַּחוֹת עֵבֶר הַנָּהָר וָאֶתֵּנָה לָהֶם אֶת 9
אִגְרוֹת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח עִמִּי הַמֶּלֶךְ שָׂרֵי חַיִל וּפָרָשִׁים׃
וַיִּשְׁמַע סַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי וְטוֹבִיָּה 10
הָעֶבֶד הָעַמֹּנִי וַיֵּרַע לָהֶם רָעָה גְּדוֹלָה אֲשֶׁר־בָּא אָדָם
לְבַקֵּשׁ טוֹבָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וָאָבוֹא אֶל־יְרוּשָׁלַ͏ִם וָאֱהִי 11

---

11 v. כן במקף כרוב ספרים כ"י, ר"ב, ד"ק, ר"ו, ד"ם, די"ב, די"ר והס"ו. ב. 6 v. כן כרוב ספרים כ"י, ר"ב, דו' והס"ו, ס"א ויִּיטַב לְפָנַי וכן ד"ג, ד"ם, די"ב והי"ד. 8 v. ס"א וּלְחוֹמַת וכן ד"א, ח"ם וח"י. 10 v. כן וזכ' רפי ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ו, די"ב, די"ד והס"ו, וכן בכל ספר נחמיה, ס"א פַּנְבַלַּט דגש וכן ד"ג, ד"ם והי"א.

there three days.

12 And I arose in the night, I and some few men with me; neither told I any man what my God had put in my heart to do at Jerusalem: neither was there any beast with me, save the beast that I rode upon.

13 And I went out by night by the gate of the valley, even before the dragon well, and to the dung port, and viewed the walls of Jerusalem, which were broken down, and the gates thereof were consumed with fire.

14 Then I went on to the gate of the fountain, and to the king's pool: but there was no place for the beast that was under me to pass.

15 Then went I up in the night by the brook, and viewed the wall, and turned back, and entered by the gate of the valley, and so returned.

16 And the rulers knew not whither I went, or what I did; neither had I as yet told it to the Jews, nor to the priests, nor to the nobles, nor to the rulers, nor to the rest that did the work.

17 Then said I unto them, Ye see the distress that we are in, how Jerusalem lieth waste, and the gates thereof are burned with fire: come, and let us build up the wall of Jerusalem, that we be no more a reproach.

18 Then I told them of the hand of my God which was good upon me; as also the king's words that he had spoken unto me. And they said, Let us rise up and build. So they strengthened their hands for

19 this good work. But when Sanballat the Horonite, and Tobiah the servant, the Ammonite, and Geshem the Arabian, heard it, they laughed us to scorn, and despised us, and said, What

20 is this thing that ye do? will ye rebel against the king? Then answered I them, and said unto them, The God of heaven, he will prosper us; therefore we his servants will arise and build: but ye have no portion, nor right, nor memorial, in Jerusalem.

3 Then Eliashib the high priest rose up with his brethren the priests, and they builded the sheep gate; they sanctified it, and set up

12 שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה׃ וָאָקוּם ׀ לַיְלָה אֲנִי וַאֲנָשִׁים ׀ מְעַט
עִמִּי וְלֹא־הִגַּדְתִּי לְאָדָם מָה אֱלֹהַי נֹתֵן אֶל־לִבִּי לַעֲשׂוֹת
לִירוּשָׁלִַם וּבְהֵמָה אֵין עִמִּי כִּי אִם־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֲנִי
13 רֹכֵב בָּהּ׃ וָאֵצֵאָה בְּשַׁעַר־הַגַּיְא לַיְלָה וְאֶל־פְּנֵי עֵין
הַתַּנִּין וְאֶל־שַׁעַר הָאַשְׁפֹּת וָאֶרְאֶה בְּחוֹמֹת יְרוּשָׁלִַם
14 אֲשֶׁר־הֵמָּה ׀ פְרוּצִים וּשְׁעָרֶיהָ אֻכְלוּ בָאֵשׁ׃ וָאֶעֱבֹר אֶל־
שַׁעַר הָעַיִן וְאֶל־בְּרֵכַת הַמֶּלֶךְ וְאֵין־מָקוֹם לַבְּהֵמָה
15 לַעֲבֹר תַּחְתָּי׃ וָאֶעֱלֶה בַנַּחַל לַיְלָה וָאֶרְאֶה בְּחוֹמָה וָאָשׁוּב וָאָבוֹא בְּשַׁעַר הַגַּיְא וָאָשׁוּב׃ 16 וְהַסְּגָנִים
לֹא יָדְעוּ אָנָה הָלָכְתִּי וּמָה אֲנִי עֹשֶׂה וְלַיְּהוּדִים
וְלַכֹּהֲנִים וְלַחֹרִים וְלַסְּגָנִים וְלִיתֶר עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה עַד־
17 כֵּן לֹא הִגַּדְתִּי׃ וָאוֹמַר אֲלֵהֶם אַתֶּם רֹאִים הָרָעָה אֲשֶׁר
אֲנַחְנוּ בָהּ אֲשֶׁר יְרוּשָׁלִַם חֲרֵבָה וּשְׁעָרֶיהָ נִצְּתוּ בָאֵשׁ
לְכוּ וְנִבְנֶה אֶת־חוֹמַת יְרוּשָׁלִַם וְלֹא־נִהְיֶה עוֹד חֶרְפָּה׃
18 וָאַגִּיד לָהֶם אֶת־יַד אֱלֹהַי אֲשֶׁר־הִיא טוֹבָה עָלַי וְאַף־
דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר אָמַר־לִי וַיֹּאמְרוּ נָקוּם וּבָנִינוּ וַיְחַזְּקוּ
19 יְדֵיהֶם לְטוֹבָה׃ וַיִּשְׁמַע סַנְבַלַּט
הַחֹרֹנִי וְטֹבִיָּה ׀ הָעֶבֶד הָעַמּוֹנִי וְגֶשֶׁם הָעַרְבִי וַיַּלְעִגוּ לָנוּ
וַיָּבֻזּוּ עָלֵינוּ וַיֹּאמְרוּ מָה־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹשִׂים
20 הַעַל הַמֶּלֶךְ אַתֶּם מֹרְדִים׃ וָאָשִׁיב אֹתָם דָּבָר וָאֹמַר
לָהֶם אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם הוּא יַצְלִיחַ לָנוּ וַאֲנַחְנוּ עֲבָדָיו
נָקוּם וּבָנִינוּ וְלָכֶם אֵין־חֵלֶק וְצֶדֶק וְזִכָּרוֹן בִּירוּשָׁלִָם׃
ג וַיָּקָם אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶחָיו
הַכֹּהֲנִים וַיִּבְנוּ אֶת־שַׁעַר הַצֹּאן הֵמָּה קִדְּשׁוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ
דלתתיו

---

12 ס׳א לאדם מה וכן ר׳ב, ר׳ג, ר׳ד, ר׳ו, ר׳ב ורי״ד. 13 ס׳א השערים או השערות כתיב: הם פרוצים קרי, בס״א הם פרוצים כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב וד״ו. 16 ס׳א עשי וכן ד״א, ר״ב, ר״ג, ר״ס, ר״ו, ריד״ו, ת״ק; הס״ת וחי״ו. 19 עיין לעיל ב ״. 19 ס׳א אשר בבקע ובלא נגינה וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ס, ד״ו ב, ריד״ו ודס״ו. ג. 1 ס׳א אין כאן פסקא.

דִּלְתֹתָיו וְעַד־מִגְדַּל הַמֵּאָה קִדְּשׁוּהוּ עַד מִגְדַּל חֲנַנְאֵל׃
2 וְעַל־יָדָו בָּנוּ אַנְשֵׁי יְרֵחוֹ וְעַל־יָדָו בָּנָה זַכּוּר בֶּן־
3 אִמְרִי׃ וְאֵת שַׁעַר הַדָּגִים בָּנוּ בְּנֵי הַסְּנָאָה הֵמָּה
4 קֵרוּהוּ וַיְעַמִּידוּ דְּלָתֹתָיו מַנְעוּלָיו וּבְרִיחָיו׃ וְעַל־
יָדָם חִזִּיק מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה בֶּן־הַקּוֹץ וְעַל־יָדָם
חִזִּיק מְשֻׁלָּם בֶּן־בֶּרֶכְיָה בֶּן־מְשֵׁזַבְאֵל וְעַל־יָדָם חִזִּיק
5 צָדוֹק בֶּן־בַּעֲנָא׃ וְעַל־יָדָם חִזִּיקוּ הַתְּקוֹעִים
וְאַדִּירֵיהֶם לֹא־הֵבִיאוּ צַוָּארָם בַּעֲבֹדַת אֲדֹנֵיהֶם׃
6 וְאֵת שַׁעַר הַיְשָׁנָה חִזִּיקוּ יוֹיָדָע בֶּן־פָּסֵחַ וּמְשֻׁלָּם בֶּן
בְּסוֹדְיָה הֵמָּה קֵרוּהוּ וַיְעַמִּידוּ דְּלָתֹתָיו וּמַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו׃
7 וְעַל־יָדָם חִזִּיק מְלַטְיָה הַגִּבְעֹנִי וְיָדוֹן הַמֵּרֹנֹתִי
אַנְשֵׁי גִּבְעוֹן וְהַמִּצְפָּה לְכִסֵּא פַּחַת עֵבֶר הַנָּהָר׃
8 עַל־יָדוֹ חִזִּיק עֻזִּיאֵל בֶּן־חַרְהַיָּה צוֹרְפִים וְעַל־יָדוֹ
חִזִּיק חֲנַנְיָה בֶּן־הָרֹקְחִים וַיַּעַזְבוּ יְרוּשָׁלַם עַד הַחוֹמָה
9 הָרְחָבָה׃ וְעַל־יָדָם חִזִּיק רְפָיָה בֶּן־חוּר שַׂר
10 חֲצִי פֶּלֶךְ יְרוּשָׁלָם׃ וְעַל־יָדָם חִזִּיק יְדָיָה בֶּן
חֲרוּמָף וְנֶגֶד בֵּיתוֹ וְעַל־יָדוֹ חִזִּיק חַטּוּשׁ בֶּן־חֲשַׁבְנְיָה׃
11 מִדָּה שֵׁנִית חִזִּיק מַלְכִּיָּה בֶּן־חָרִם וְחַשּׁוּב
12 בֶּן־פַּחַת מוֹאָב וְאֵת מִגְדַּל הַתַּנּוּרִים׃ וְעַל־יָדוֹ
חִזִּיק שַׁלּוּם בֶּן־הַלּוֹחֵשׁ שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ יְרוּשָׁלַם הוּא
13 וּבְנוֹתָיו׃ אֵת שַׁעַר הַגַּיְא חִזִּיק חָנוּן וְיֹשְׁבֵי זָנוֹחַ
הֵמָּה בָּנוּהוּ וַיְעַמִּידוּ דְּלָתֹתָיו מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו וְאֶלֶף
14 אַמָּה בְּחוֹמָה עַד שַׁעַר הָאַשְׁפּוֹת׃ וְאֶת־שַׁעַר

the doors of it; even unto the tower of Meah they sanctified it, unto the tower of Hananeel.

2 And next unto him builded the men of Jericho. And next to them builded Zaccur the son of Imri.

3 But the fish gate did the sons of Hassenaah build, who also laid the beams thereof, and set up the doors thereof, the locks thereof, and the bars thereof.

4 And next unto them repaired Meremoth the son of Urijah, the son of Koz. And next unto them repaired Meshullam the son of Berechiah, the son of Meshezabeel. And next unto them repaired Zadok the son of Baana.

5 And next unto them the Tekoites repaired; but their nobles put not their necks to the work of their LORD.

6 Moreover the old gate repaired Jehoiada the son of Paseah, and Meshullam the son of Besodeiah; they laid the beams thereof, and set up the doors thereof, and the locks thereof, and the bars thereof.

7 And next unto them repaired Melatiah the Gibeonite, and Jadon the Meronothite, the men of Gibeon, and of Mizpah, unto the throne of the governor on this side the river.

8 Next unto him repaired Uzziel the son of Harhaiah, of the goldsmiths. Next unto him also repaired Hananiah the son of one of the apothecaries, and they fortified Jerusalem unto the broad wall.

9 And next unto them repaired Rephaiah the son of Hur, the ruler of the half part of Jerusalem.

10 And next unto them repaired Jedaiah the son of Harumaph, even over against his house. And

11 next unto him repaired Hattush the son of Hashabniah. Malchijah the son of Harim, and Hashub the son of Pahath-moab, repaired the other piece, and the tower of the furnaces.

12 And next unto him repaired Shallum the son of Halohesh, the ruler of the half part of

13 Jerusalem, he and his daughters. The valley gate repaired Hanun, and the inhabitants of Zanoah; they built it, and set up the doors thereof, the locks thereof, and the bars thereof, and

14 a thousand cubits on the wall unto the dung gate. But the dung gate repaired Malchiah the son of Rechab, the ruler of part of

הכרם

ה v. וַאֲצִילֵיהֶם כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ו ת״ס. ו v. ס״א וְעַל־ וכן ד״א, ר״ב, ר״ג, ד״ר, ר״ם, ת״ע ות״ר. ח v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ן, ד״א, ד״ב, ד״ד ורמ״ו, ס״א חֲרְחָיָה או חַרְחָיָה וכן ר״א, ר״ג ות״ס. י v. ס״א נֶגֶד וכן ר״ב ות״ו. יח v. כן ברוב ספרים ב״י ות״ס, כס״א הָאַשְׁפּוֹת וכסר עליו לא בפיק א׳, וכס״א הַשְּׁפוֹת וכסר עליו ל׳ דפי וכן בר״א, וכס״א הַשְּׁפוֹת או הָשְּׁפוֹת וכן ר״ב. ר״ג, ד״ו, ר״ם, ד״ב ות״ד.

הַבֶּרֶם הוּא יִבְנֻנוּ וַיָּעֲמִיד דַּלְתֹתָיו מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו׃
וְאֵת שַׁעַר הָעַיִן חִזְּיק שַׁלּוּן בֶּן־כָּל־חֹזֶה שַׂר 15
פֶּלֶךְ הַמִּצְפָּה הוּא יִבְנֶנּוּ וְיסְכְּלֶנּוּ וְיַעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו
מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו וְאֶת חוֹמַת בְּרֵכַת הַשֶּׁלַח לְגַן־הַמֶּלֶךְ
וְעַד־הַמַּעֲלוֹת הַיֹּרְדוֹת מֵעִיר דָּוִיד׃ אַחֲרָיו 16
חִזֵּק נְחֶמְיָה בֶּן־עַזְבּוּק שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ בֵּית־צוּר עַד־
נֶגֶד קִבְרֵי דָוִד וְעַד הַבְּרֵכָה הָעֲשׂוּיָה וְעַד בֵּית
הַגִּבֹּרִים׃ אַחֲרָיו חִזְּקוּ הַלְוִיִּם רְחוּם בֶּן־בָּנִי 17
עַל־יָדוֹ חִזֵּק חֲשַׁבְיָה שַׂר־חֲצִי־פֶלֶךְ קְעִילָה לְפַלְכּוֹ׃
אַחֲרָיו חִזְּקוּ אֲחֵיהֶם בַּוַּי בֶּן־חֲנָדָד שַׂר חֲצִי 18
פֶּלֶךְ קְעִילָה׃ וַיְחַזֵּק עַל־יָדוֹ עֵזֶר בֶּן־יֵשׁוּעַ שַׂר 19
הַמִּצְפָּה מִדָּה שֵׁנִית מִנֶּגֶד עֲלִיַת הַנֶּשֶׁק הַמִּקְצָעַ׃
אַחֲרָיו חִזֵּק בָּרוּךְ בֶּן־זַכַּי מִדָּה שֵׁנִית מִן 20
הַמִּקְצוֹעַ עַד־פֶּתַח בֵּית אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל׃
אַחֲרָיו חִזֵּק מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה בֶּן־הַקּוֹץ מִדָּה שֵׁנִית 21
מִפֶּתַח בֵּית אֶלְיָשִׁיב וְעַד־תַּכְלִית בֵּית אֶלְיָשִׁיב׃
וְאַחֲרָיו חִזְּקוּ הַכֹּהֲנִים אַנְשֵׁי הַכִּכָּר׃ 22
אַחֲרָיו חִזֵּק בִּנְיָמִן וְחַשּׁוּב נֶגֶד בֵּיתָם אַחֲרָיו חִזֵּק 23
עֲזַרְיָה בֶּן־מַעֲשֵׂיָה בֶּן־עֲנַנְיָה אֵצֶל בֵּיתוֹ׃ אַחֲרָיו 24
חִזֵּק בִּנּוּי בֶּן־חֱנָדָד מִדָּה שֵׁנִית מִבֵּית עֲזַרְיָה עַד־
הַמִּקְצוֹעַ וְעַד־הַפִּנָּה׃ פָּלָל בֶּן־אוּזַי מִנֶּגֶד הַמִּקְצוֹעַ 25
וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא מִבֵּית הַמֶּלֶךְ הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁר לַחֲצַר
הַמַּטָּרָה אַחֲרָיו פְּדָיָה בֶּן־פַּרְעֹשׁ׃ וְהַנְּתִינִים 26
הָיוּ יֹשְׁבִים בָּעֹפֶל עַד נֶגֶד שַׁעַר הַמַּיִם לַמִּזְרָח וְהַמִּגְדָּל
הַיּוֹצֵא׃ אַחֲרָיו חִזְּקוּ הַתְּקוֹעִים מִדָּה שֵׁנִית 27
מִנֶּגֶד

Beth-haccerem; he built it, and set up the doors thereof, the locks thereof, and the bars thereof.

15 But the gate of the fountain repaired Shallun the son of Col-hozeh, the ruler of part of Mizpah; he built it, and covered it, and set up the doors thereof, the locks thereof, and the bars thereof, and the wall of the pool of Siloah by the king's garden, and unto the stairs that go down from the city of David.

16 After him repaired Nehemiah the son of Azbuk, the ruler of the half part of Beth-zur, unto the place over against the sepulchres of David, and to the pool that was made, and unto the house of the mighty.

17 After him repaired the Levites, Rehum the son of Bani. Next unto him repaired Hashabiah, the ruler of the half part of Keilah, in his part.

18 After him repaired their brethren, Bavai the son of Henadad, the ruler of the half part of Keilah.

19 And next to him repaired Ezer the son of Jeshua, the ruler of Mizpah, another piece over against the going up to the armoury at the turning of the wall.

20 After him Baruch the son of Zabbai earnestly repaired the other piece, from the turning of the wall unto the door of the house of Eliashib the high priest.

21 After him repaired Meremoth the son of Urijah the son of Koz another piece,

22 from the door of the house of Eliashib even to the end of the house of Eliashib. And after

23 him repaired the priests, the men of the plain. After him repaired Benjamin and Hashub over against their house. After him repaired Azariah the son of Maaseiah the son of Ananiah

24 by his house. After him repaired Binnui the son of Henadad another piece, from the house

25 of Azariah unto the turning of the wall, even unto the corner. Palal the son of Uzai, over against the turning of the wall, and the tower which lieth out from the king's high house, that

26 was by the court of the prison. After him Pedaiah the son of Parosh. Moreover the Nethinims dwelt in Ophel, unto the place over against the water gate toward the east, and the tower

27 that lieth out. After them the Tekoites repaired another piece,

---

15 v. כן כרוב ספרים כ"י ודפו"ו, ס"א שרי בסקף וכלא נגינה וכן ד"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"י ור"ב ור"ד. 15 v. ס"א ויסללנו, וס"א ויסללנו. 15 v. העמידו כתיב, ויעמיד קרי, נס"א ויעמיד כתיב וקרי וכן ר"א ות"ד. 20 v. זכי קרי, בס"א זני כתיב וקרי וכן ר"א, ת"ס ות"ד. 20 v. ס"א המקצוע זקף קטן וכן דמ"ו.

מִגְדַּל הַמְאָה הַגָּדוֹל הַיּוֹצֵא וְעַד חוֹמַת הָעֹפֶל׃
28 מִמַּעַל | לְשַׁעַר הַסּוּסִים הֵחֵלּוּ הַכֹּהֲנִים אִישׁ לְנֶגֶד בֵּיתוֹ׃
29 אַחֲרֵיהֶם הֵחֵלּוּק צָדוֹק בֶּן־אִמֵּר נֶגֶד בֵּיתוֹ וְאַחֲרָיו
הֵחֵלּוּק שְׁמַעְיָה בֶּן־שְׁכַנְיָה שֹׁמֵר שַׁעַר הַמִּזְרָח׃
30 אַחֲרָיו הֵחֵלּוּק חֲנַנְיָה בֶּן־שֶׁלֶמְיָה וְחָנוּן בֶּן־צָלָף הַשִּׁשִּׁי
מְדָה שֵׁנִי אַחֲרָיו הֵחֵלּוּק מְשֻׁלָּם בֶּן־בֶּרֶכְיָה נֶגֶד נִשְׁכָּתוֹ׃
31 אַחֲרָיו הֵחֵלּוּק מַלְכִּיָּה בֶּן־הַצֹּרְפִי עַד־בֵּית הַנְּתִינִים
וְהָרֹכְלִים נֶגֶד שַׁעַר הַמִּפְקָד וְעַד עֲלִיַּת הַפִּנָּה׃
32 וּבֵין עֲלִיַּת הַפִּנָּה לְשַׁעַר הַצֹּאן הֵחֵלּוּ הַצֹּרְפִים
33 וְהָרֹכְלִים׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע
סַנְבַלַּט כִּי־אֲנַחְנוּ בּוֹנִים אֶת־הַחוֹמָה וַיִּחַר לוֹ וַיְכַעֵס
34 הַרְבֵּה וַיִּלְעַג עַל־הַיְהוּדִים׃ וַיֹּאמֶר | לִפְנֵי אֶחָיו וְחֵיל
שֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר מָה הַיְהוּדִים הָאֻמְלָלִים עֹשִׂים הֲיַעֲזְבוּ
לָהֶם הֲיְזַבְּחוּ הֲיְכַלּוּ בְּיוֹם הַיְחַיּוֹת אֶת־הָאֲבָנִים מֵעֲרֵמוֹת
35 הֶעָפָר וְהֵמָּה שְׂרוּפוֹת׃ וְטוֹבִיָּה הָעַמֹּנִי אֲצָלוֹ וַיֹּאמֶר
גַּם אֲשֶׁר־הֵם בּוֹנִים אִם־יַעֲלֶה שׁוּעָל וּפָרַץ חוֹמַת
36 אַבְנֵיהֶם׃ שִׁמְעָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־הָיִינוּ
בִּיזָּה וְהָשֵׁב חֶרְפָּתָם אֶל־רֹאשָׁם וּתְנֵם לְבִזָּה בְּאֶרֶץ
37 שִׁבְיָה׃ וְאַל־תְּכַס עַל־עֲוֹנָם וְחַטָּאתָם מִלְּפָנֶיךָ אַל־
38 תִּמְחֶה כִּי הִכְעִיסוּ לִנֹּכַח הַבּוֹנִים׃ וַנִּבֶן אֶת־הַחוֹמָה ס
וַתִּקָּשֵׁר כָּל־הַחוֹמָה עַד־חֲצְיָהּ וַיְהִי לֵב לָעָם
לַעֲשׂוֹת׃
ד וַיְהִי | כַּאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַלַּט וְטוֹבִיָּה וְהָעַרְבִים וְהָעַמֹּנִים
וְהָאַשְׁדּוֹדִים כִּי־עָלְתָה אֲרוּכָה לְחוֹמוֹת יְרוּשָׁלַם כִּי־

החלו

30, 31 v.v. אַחֲרָיו כתיב. אַחֲרָיו קרי. 30 v. סביר שְׁנִית. בס"א שְׁנִית כתיב וקרי וכן ד"א. ר"ם והי"א. 32 v. חצי הספר. 33 v. עיין לעיל ב' י'. 36 v. ס"א שָׁהֵם וכן ר"ב, ד"ג, ר"ו, ר"ם, ריי"ב, ריי"ד ות"ם. 37 v. כן למערבאי, למדנחאי אֶל־ כתיב, עַל־ קרי. 38 v. ס"א הָעָם וכן ת"ם וח"ר. ד', 1 v. ס"א סנבלט וכן דמ"ו: תיין לעיל ב' י'. 1 v. כן ברוב ספרים כ"י ובמפר עָלָיו כן כתיב וכן כרי"א ודמ"ו, ס"א לְחוֹמוֹת חסר ו' תגינא וכן ר"ג, ר"ם, ריי"ב ת"ד, ובס"א לְחוֹמַת וכן ת"ם וח"ר.

over against the great tower that lieth out, even unto the wall of Ophel.

28 From above the horse gate repaired the priests, every one over against his house.

29 After them repaired Zadok the son of Immer over against his house. After him repaired also Shemaiah the son of Shechaniah, the keeper of the east gate.

30 After him repaired Hananiah the son of Shelemiah, and Hanun the sixth son of Zalaph, another piece. After him repaired Meshullam the son of Berechiah over against his chamber.

31 After him repaired Malchiah the goldsmith's son unto the place of the Nethinims, and of the merchants, over against the gate Miphkad, and to the going up of the corner.

32 And between the going up of the corner unto the sheep gate repaired the goldsmiths and the merchants.

4 But it came to pass, that when Sanballat heard that we builded the wall, he was wroth, and took great indignation, and mocked the Jews.

2 And he spake before his brethren and the army of Samaria, and said, What do these feeble Jews? will they fortify themselves? will they sacrifice? will they make an end in a day? will they revive the stones out of the heaps of the rubbish which are burned?

3 Now Tobiah the Ammonite was by him, and he said,

4 Even that which they build, if a fox go up, he shall even break down their stone wall. Hear, O our God; for we are despised: and turn their reproach upon their own head, and give them

5 for a prey in the land of captivity: And cover not their iniquity, and let not their sin be blot-

6 ted out from before thee: for they have provoked thee to anger before the builders. So built we the wall; and all the wall was joined together unto the half thereof: for the people had a

7 mind to work. But it came to pass, that when Sanballat, and Tobiah, and the Arabians, and the Ammonites, and the Ashdodites, heard that the walls of Jerusalem

were made up, and that the breaches began to be stopped, then they were very wroth,

8 And conspired all of them together to come and to fight against Jerusalem, and to hinder it.

9 Nevertheless we made our prayer unto our God, and set a watch against them day and night, because of them.

10 And Judah said, The strength of the bearers of burdens is decayed, and there is much rubbish; so that we are not able to build the wall.

11 And our adversaries said, They shall not know, neither see, till we come in the midst among them, and slay them, and cause the work to cease.

12 And it came to pass, that when the Jews which dwelt by them came, they said unto us ten times, From all places whence ye shall return unto us they will be upon you.

13 Therefore set I in the lower places behind the wall, and on the higher places, I even set the people after their families with their swords, their spears, and their bows.

14 And I looked, and rose up, and said unto the nobles, and to the rulers, and to the rest of the people, Be not ye afraid of them: remember the LORD, which is great and terrible, and fight for your brethren, your sons, and your daughters, your wives, and your houses.

15 And it came to pass, when our enemies heard that it was known unto us, and God had brought their counsel to nought, that we returned all of us to the work, every one unto his work.

16 And it came to pass from that time forth, that the half of my servants wrought in the work, and the other half of them held both the spears, the shields, and the bows, and the habergeons; and the rulers were behind all the house of Judah.

17 They which builded on the wall, and they that bare burdens, with those that laded, every one

18 with one of his hands wrought in the work, and with the other hand held a weapon. For the builders, every one had his sword girded by his side, and so builded. And he that sounded the

19 trumpet was by me. And I said unto the nobles, and to the rulers, and to the rest of the people, The work is great and large, and we are separated upon the wall, one far from another.

20 In what place therefore ye hear the sound of

2 הַחֵלּוּ הַפְּרָצִים לְהִסָּתֵם וַיִּיטַב לָהֶם מְאֹד: וַיִּקְשְׁרוּ
כֻלָּם יַחְדָּו לָבוֹא לְהִלָּחֶם בִּירוּשָׁלַם וְלַעֲשׂוֹת לוֹ
3 תּוֹעָה: וַנִּתְפַּלֵּל אֶל־אֱלֹהֵינוּ וַנָּשֶׂם מִשְׁמָר עֲלֵיהֶם
4 יוֹמָם וָלָיְלָה מִפְּנֵיהֶם: וַיֹּאמֶר יְהוּדָה כָּשַׁל כֹּחַ הַסַּבָּל
5 וְהֶעָפָר רַבִּים וַאֲנַחְנוּ לֹא נוּכַל לִבְנוֹת בַּחוֹמָה: וַיֹּאמְרוּ
צָרֵינוּ לֹא יֵדְעוּ וְלֹא יִרְאוּ עַד אֲשֶׁר־נָבוֹא אֶל־תּוֹכָם
6 וְהָרַגְנוּם וְהִשְׁבַּתְנוּ אֶת־הַמְּלָאכָה: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּאוּ
הַיְּהוּדִים הַיֹּשְׁבִים אֲצְלָם וַיֹּאמְרוּ לָנוּ עֶשֶׂר פְּעָמִים
7 מִכֹּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר־תָּשׁוּבוּ עָלֵינוּ: וָאַעֲמִיד מִתַּחְתִּיּוֹת
לַמָּקוֹם מֵאֲחֹרֵי לַחוֹמָה בַּצְּחִיחִים וָאַעֲמִיד אֶת־הָעָם
8 לְמִשְׁפְּחוֹתֹ עִם־חַרְבֹתֵיהֶם רָמְחֵיהֶם וְקַשְׁתֹתֵיהֶם: וָאֵרֶא
וָאָקוּם וָאֹמַר אֶל־הַחֹרִים וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֶתֶר הָעָם
אַל־תִּירְאוּ מִפְּנֵיהֶם אֶת־אֲדֹנָי הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא וְזִכְרוּ
וְהִלָּחֲמוּ עַל־אֲחֵיכֶם בְּנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם נְשֵׁיכֶם וּבָתֵּיכֶם:
9 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ אוֹיְבֵינוּ כִּי־נוֹדַע
לָנוּ וַיָּפֵר הָאֱלֹהִים אֶת־עֲצָתָם וַנָּשׁוּב כֻּלָּנוּ אֶל־הַחוֹמָה
10 אִישׁ אֶל־מְלַאכְתּוֹ: וַיְהִי ו מִן־הַיּוֹם הַהוּא חֲצִי נְעָרַי
עֹשִׂים בַּמְּלָאכָה וְחֶצְיָם מַחֲזִיקִים וְהָרְמָחִים הַמָּגִנִּים
וְהַקְּשָׁתוֹת וְהַשִּׁרְיָנִים וְהַשָּׂרִים אַחֲרֵי כָּל־בֵּית יְהוּדָה:
11 הַבּוֹנִים בַּחוֹמָה וְהַנֹּשְׂאִים בְּסַבָּל עִמְּשִׂים בְּאַחַת יָדוֹ
12 עֹשֶׂה בַּמְּלָאכָה וְאַחַת מַחֲזֶקֶת הַשָּׁלַח: וְהַבּוֹנִים אִישׁ
חַרְבּוֹ אֲסוּרִים עַל־מָתְנָיו וּבוֹנִים וְהַתּוֹקֵעַ בַּשּׁוֹפָר
13 אֵצֶל: וָאֹמַר אֶל־הַחֹרִים וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֶתֶר הָעָם
הַמְּלָאכָה רַבָּה וּרְחָבָה וַאֲנַחְנוּ נִפְרָדִים עַל־הַחוֹמָה
14 רְחוֹקִים אִישׁ מֵאָחִיו: בְּמָקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל
השופר

ד ז. ז׳ בַּצְּחִיחִים כתיב, בַּנְּחִיחִים קרי. בס״א בַּצְּחִיחִים כתיב וקרי וכן בר״מ, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ר״ט ת״י. ו. ז׳ וְנָשׁוּב כתיב, וְנָשֹׁב קרי. 10. ז׳ צ״ל גָּרְמָיִם כן ח״ס: עיין לקמן פסוק ב׳׳ו. 14. ז׳ ס״א במקום גרשים וכן ר״ב, ר״ו, ר״ם, ת״ט ת״י.

15 הַשּׁוֹפָר שָׁמָּה תִּקָּבְצוּ אֵלֵינוּ אֱלֹהֵינוּ יִלָּחֶם לָנוּ: וַאֲנַחְנוּ
עֹשִׂים בַּמְּלָאכָה וְחֶצְיָם מַחֲזִיקִים בָּרְמָחִים מֵעֲלוֹת
16 הַשַּׁחַר עַד צֵאת הַכּוֹכָבִים: גַּם בָּעֵת הַהִיא אָמַרְתִּי
לָעָם אִישׁ וְנַעֲרוֹ יָלִינוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלִַם וְהָיְרָלָנוּ הַלַּיְלָה
17 מִשְׁמָר וְהַיּוֹם מְלָאכָה: וְאֵין אֲנִי וְאַחַי וְנַעֲרַי וְאַנְשֵׁי
הַמִּשְׁמָר אֲשֶׁר אַחֲרָי אֵין־אֲנַחְנוּ פַּשְׁטִים בְּגָדֵינוּ אִישׁ
שִׁלְחוֹ הַמָּיִם:

ה 1 וַתְּהִי צְעָקַת הָעָם וּנְשֵׁיהֶם גְּדוֹלָה אֶל־אֲחֵיהֶם הַיְהוּדִים:
2 וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים בָּנֵינוּ וּבְנֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ רַבִּים וְנִקְחָה דָגָן
3 וְנֹאכְלָה וְנִחְיֶה: וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים שְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ
4 וּבָתֵּינוּ אֲנַחְנוּ עֹרְבִים וְנִקְחָה דָגָן בָּרָעָב: וְיֵשׁ אֲשֶׁר
אֹמְרִים לָוִינוּ כֶּסֶף לְמִדַּת הַמֶּלֶךְ שְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ:
5 וְעַתָּה כִּבְשַׂר אַחֵינוּ בְּשָׂרֵנוּ כִּבְנֵיהֶם בָּנֵינוּ וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ
כֹּבְשִׁים אֶת־בָּנֵינוּ וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ לַעֲבָדִים וְיֵשׁ מִבְּנֹתֵינוּ
נִכְבָּשׁוֹת וְאֵין־לְאֵל יָדֵנוּ וּשְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ לַאֲחֵרִים:
6 וַיִּחַר לִי מְאֹד כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי אֶת־זַעֲקָתָם וְאֶת
7 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: וַיִּמְלֹךְ לִבִּי עָלַי וָאָרִיבָה אֶת־הַחֹרִים
וְאֶת־הַסְּגָנִים וָאֹמְרָה לָהֶם מַשָּׂא אִישׁ־בְּאָחִיו אַתֶּם
8 נֹשְׂאִים וָאֶתֵּן עֲלֵיהֶם קְהִלָּה גְּדוֹלָה: וָאֹמְרָה לָהֶם אֲנַחְנוּ
קָנִינוּ אֶת־אַחֵינוּ הַיְּהוּדִים הַנִּמְכָּרִים לַגּוֹיִם כְּדֵי בְנוּ
וְגַם־אַתֶּם תִּמְכְּרוּ אֶת־אֲחֵיכֶם וְנִמְכַּר־לָנוּ וַיֶּחֱרְשׁוּ וְלֹא
9 מָצְאוּ דָבָר: וָאֹמַר לֹא־טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר־אַתֶּם עֹשִׂים
הֲלוֹא בְּיִרְאַת אֱלֹהֵינוּ תֵּלֵכוּ מֵחֶרְפַּת הַגּוֹיִם אוֹיְבֵינוּ:
10 וְגַם־אֲנִי אַחַי וּנְעָרַי נֹשִׁים בָּהֶם כֶּסֶף וְדָגָן נַעֲזָבָה־נָּא
11 אֶת־מַשָּׁא הַזֶּה: הָשִׁיבוּ נָא לָהֶם כְּהַיּוֹם שְׂדֹתֵיהֶם

כרמיהם

ה. 2 ‏ ו׳ ל עֲרֵבִים: עיין לקמן פסוק נ׳. 5 ‏ ו׳ ס״א וְיֵרַע ונסמר עליו סלא וכן בר״א, ר״ב, ד״ו וד״ם. 7 ‏ ו׳ נִשְׂאִים כתיב, נשִׂים קרי, בס״א נשִׂים כתיב וקרי: עיין לקמן פסוק י׳. 9 ‏ ו׳ בס״א יש כאן מסקא. 9 ‏ ו׳ וַיֹּאמֶר כתיב. וָאֹמַר קרי, בס״א וָאֹמַר כתיב וקרי וכן ר״א, ת״ע, תים ות״ר. ובס״א וַיֹּאמֶר כתיב וקרי וכן ר״ב, ר״ג, ר״ן, ד״ם, ד״ב והי״ר.

the trumpet, resort ye thither unto us: our God shall fight for us.

21 So we laboured in the work: and half of them held the spears from the rising of the morning till the stars appeared.

22 Likewise at the same time said I unto the people, Let every one with his servant lodge within Jerusalem, that in the night they may be a guard to us, and labour on the day.

23 So neither I, nor my brethren, nor my servants, nor the men of the guard which followed me, none of us put off our clothes, saving that every one put them off for washing.

5 And there was a great cry of the people and of their wives against their brethren the Jews.

2 For there were that said, We, our sons, and our daughters, are many: therefore we take up corn for them, that we may eat, and live.

3 Some also there were that said, We have mortgaged our lands, vineyards, and houses, that we might buy corn, because of the dearth.

4 There were also that said, We have borrowed money for the king's tribute, and that upon our lands and vineyards.

5 Yet now our flesh is as the flesh of our brethren, our children as their children: and, lo, we bring into bondage our sons and our daughters to be servants, and some of our daughters are brought unto bondage already: neither is it in our power to redeem them; for other men have

6 our lands and vineyards. And I was very angry when I heard their cry and these words.

7 Then I consulted with myself, and I rebuked the nobles, and the rulers, and said unto them,

8 Ye exact usury, every one of his brother. And I set a great assembly against them. And I said unto them, We after our ability have redeemed our brethren the Jews, which were sold unto the heathen; and will ye even sell your brethren? or shall they be sold unto us? Then

9 held they their peace, and found nothing to answer. Also I said, It is not good that ye do: ought ye not to walk in the fear of our God because of the reproach of the heathen our ene-

10 mies? I likewise, and my brethren, and my servants, might exact of them money and corn:

11 I pray you, let us leave off this usury. Restore, I pray you, to them, even this day, their lands,

כַּרְמֵיהֶם וּבָתֵּיהֶם וּמְאַת הַכֶּסֶף וְהַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ
12 וְהַיִּצְהָר אֲשֶׁר אַתֶּם נֹשִׁים בָּהֶם: וַיֹּאמְרוּ נָשִׁיב וּמֵהֶם
לֹא נְבַקֵּשׁ כֵּן נַעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר וָאֶקְרָא אֶת־
13 הַכֹּהֲנִים וָאַשְׁבִּיעֵם לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה: גַּם־חָצְנִי נָעַרְתִּי
וָאֹמְרָה כָּכָה יְנַעֵר הָאֱלֹהִים אֶת־כָּל־הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־
יָקִים אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה מִבֵּיתוֹ וּמִיגִיעוֹ וְכָכָה יְהִיֶה נָעוֹר
וְרֵק וַיֹּאמְרוּ כָּל־הַקָּהָל אָמֵן וַיְהַלְלוּ אֶת־יְהוָה וַיַּעַשׂ הָעָם
14 כַּדָּבָר הַזֶּה: גַּם מִיּוֹם ׀ אֲשֶׁר־צִוָּה אוֹתִי לִהְיוֹת פֶּחָתָם
בְּאֶרֶץ יְהוּדָה מִשְׁנַת עֶשְׂרִים וְעַד שְׁנַת שְׁלשִׁים וּשְׁתַּיִם
לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ שְׁנֵים עֶשְׂרֵה שָׁנִים אֲנִי וְאַחַי
15 לֶחֶם הַפֶּחָה לֹא אָכָלְתִּי: וְהַפַּחוֹת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר
לְפָנַי הִכְבִּידוּ עַל־הָעָם וַיִּקְחוּ מֵהֶם בְּלֶחֶם וְיַיִן אַחַר כֶּסֶף
שְׁקָלִים אַרְבָּעִים גַּם נַעֲרֵיהֶם שָׁלְטוּ עַל־הָעָם וַאֲנִי לֹא
16 עָשִׂיתִי כֵּן מִפְּנֵי יִרְאַת אֱלֹהִים: וְגַם בְּמְלֶאכֶת הַחוֹמָה
הַזֹּאת הֶחֱזַקְתִּי וְשָׂדֶה לֹא קָנִינוּ וְכָל־נְעָרַי קְבוּצִים שָׁם
17 עַל־הַמְּלָאכָה: וְהַיְהוּדִים וְהַסְּגָנִים מֵאָה חֲמִשִּׁים אִישׁ
וְהַבָּאִים אֵלֵינוּ מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־סְבִיבֹתֵינוּ עַל־שֻׁלְחָנִי:
18 וַאֲשֶׁר הָיָה נַעֲשָׂה לְיוֹם אֶחָד שׁוֹר אֶחָד צֹאן שֵׁשׁ
בְּרֻרוֹת וְצִפֳּרִים נֶעֱשׂוּ־לִי וּבְיֵן עֲשָׂרֶת יָמִים בְּכָל־יַיִן
לְהַרְבֵּה וְעִם־זֹאת לֶחֶם הַפֶּחָה לֹא בִקַּשְׁתִּי כִּי־כָבְדָה
19 הָעֲבֹדָה עַל־הָעָם הַזֶּה: זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי לְטוֹבָה כֹּל
אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עַל־הָעָם הַזֶּה:

ו וַיְהִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁמַע לְסַנְבַלַּט וְטוֹבִיָּה וְלִגְשֶׁם הָעַרְבִי

their vineyards, their oliveyards, and their houses, also the hundredth part of the money, and of the corn, the wine, and the oil, that ye exact of them.

12 Then said they, We will restore them, and will require nothing of them; so will we do as thou sayest. Then I called the priests, and took an oath of them, that they should do according to this promise.

13 Also I shook my lap, and said, So God shake out every man from his house, and from his labour, that performeth not this promise, even thus be he shaken out, and emptied. And all the congregation said, Amen, and praised the LORD. And the people did according to this promise.

14 Moreover from the time that I was appointed to be their governor in the land of Judah, from the twentieth year even unto the two and thirtieth year of Artaxerxes the king, that is, twelve years, I and my brethren have not eaten the bread of the governor.

15 But the former governors that had been before me were chargeable unto the people, and had taken of them bread and wine, beside forty shekels of silver; yea, even their servants bare rule over the people: but so did not I, because of the fear of God.

16 Yea, also I continued in the work of this wall, neither bought we any land: and all my servants were gathered

17 thither unto the work. Moreover there were at my table an hundred and fifty of the Jews

18 and rulers, beside those that came unto us from among the heathen that are about us. Now that which was prepared for me daily was one ox and six choice sheep; also fowls were prepared for me, and once in ten days store of all sorts of wine: yet for all this required not I the

19 bread of the governor, because the bondage was heavy upon this people. Think upon me, my God, for good, according to all that I have done for this people.

6 Now it came to pass, when Sanballat, and Tobiah, and Geshem the Arabian,

---

11 v. ס״א תְּיִתֵּיהֶם וכן ד״ב, ר״ג, ר״ו, ד״ם, ד״י״ב, ת״ם וח״ר. 11 v. נ״ל וּמְעָשַׂת. 11 v. ס״א וְתַתְּיִרוֹשׁ וכן ר״א, ד״י״א וח״ם. 13 v. ס״א וְנָעַר קַמְץ וכן ר״ב, כ״ו, ר״ם, ד״י״א, ד״י״ב והד״ר. 15 v. ס״א הָרִאשׁוֹנִים כולא וכן ד״ב, ר״ו, ד״ם, ד״י״ב, ד״י״ד והט״ו. 16 v. ס״א קָנִיתִי וכן ח״ע, ת״ם וח״ר. 17 v. בס״א אֲשֶׁר וכסר כ״ויו נעויא. 18 v. כן בכוב ספרים כ״י, ד״י״ב, ד״י״ד והם״ו, ס״א שֵׁשׁ וְבולא סקף וכן ר״ב, ר״נ, ר״ו והם. 18 v. נ״ל יַיִן. 18 v. נ״ל יוֹם לָרֹב. 18 v. ס״א הַסְּוֹהּ וכן ד״ב, וס״א וְעִם־זֹאת וכן ר״ו. 19 v. ס״א לִי הַשֵּׁם וכן ר״ב, ד״ב, ר״ו, ד״י״א, ד״י״ב, ד״י״ד והס״ו. 19 v. ס״א לָעָם וכן ר״ב והי״ו. 1 v. בהללי שֶׁאֲשֶׁר דגש. 1 v. עיין לעיל י״ב.

וְלִיתֶר אֹיְבֵינוּ כִּי בָנִיתִי אֶת־הַחוֹמָה וְלֹא־נוֹתַר בָּהּ פָּרֶץ
גַּם עַד־הָעֵת הַהִיא דְּלָתוֹת לֹא־הֶעֱמַדְתִּי בַּשְּׁעָרִים:
2 וַיִּשְׁלַח סַנְבַלַּט וְגֶשֶׁם אֵלַי לֵאמֹר לְכָה וְנִוָּעֲדָה יַחְדָּו
בַּכְּפִירִים בְּבִקְעַת אונו וְהֵמָּה חֹשְׁבִים לַעֲשׂוֹת לִי
3 רָעָה: וְאֶשְׁלְחָה מַלְאָכִים לֵאמֹר מְלָאכָה
גְּדוֹלָה אֲנִי עֹשֶׂה וְלֹא אוּכַל לָרֶדֶת לָמָּה תִשְׁבֹּת
4 הַמְּלָאכָה כַּאֲשֶׁר אַרְפֶּהָ וְיָרַדְתִּי אֲלֵיכֶם: וַיִּשְׁלְחוּ אֵלַי
כְּדָבָר הַזֶּה אַרְבַּע פְּעָמִים וָאָשִׁיב אוֹתָם כַּדָּבָר הַזֶּה:
5 וַיִּשְׁלַח אֵלַי סַנְבַלַּט כַּדָּבָר הַזֶּה פַּעַם חֲמִשִׁית אֶת־
6 נַעֲרוֹ וְאִגֶּרֶת פְּתוּחָה בְּיָדוֹ: כָּתוּב בָּהּ בַּגּוֹיִם נִשְׁמַע
וְגַשְׁמוּ אֹמֵר אַתָּה וְהַיְּהוּדִים חֹשְׁבִים לִמְרֹד עַל־כֵּן
אַתָּה בֹּנֶה הַחוֹמָה וְאַתָּה הֹוֶה לָהֶם לְמֶלֶךְ כַּדְּבָרִים
7 הָאֵלֶּה: וְגַם־נְבִיאִים הֶעֱמַדְתָּ לִקְרֹא עָלֶיךָ בִּירוּשָׁלַם
לֵאמֹר מֶלֶךְ בִּיהוּדָה וְעַתָּה יִשָּׁמַע לַמֶּלֶךְ כַּדְּבָרִים
8 הָאֵלֶּה וְעַתָּה לְכָה וְנִוָּעֲצָה יָחְדָּו: וָאֶשְׁלְחָה אֵלָיו לֵאמֹר
לֹא נִהְיָה כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר כִּי מִלִּבְּךָ
9 אַתָּה בוֹדֶאתָם: כִּי כֻלָּם מְיָרְאִים אוֹתָנוּ לֵאמֹר יִרְפּוּ
יְדֵיהֶם מִן־הַמְּלָאכָה וְלֹא תֵעָשֶׂה וְעַתָּה חַזֵּק אֶת־יָדָי:
10 וַאֲנִי בָּאתִי בֵּית שְׁמַעְיָה בֶּן־דְּלָיָה בֶּן־מְהֵיטַבְאֵל וְהוּא
עָצוּר וַיֹּאמֶר נֵעָרֶ֫ אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים אֶל־תּוֹךְ הַהֵיכָל
וְנִסְגְּרָה דַלְתוֹת הַהֵיכָל כִּי בָאִים לַהַרְגֶךָּ וְלַיְלָה בָּאִים
11 לַהַרְגֶךָּ: וָאֹמַר הַאִישׁ כָּמוֹנִי יִבְרָח וּמִי כָמֹנִי אֲשֶׁר־
12 יָבֹא אֶל־הַהֵיכָל וְחַי לֹא אָבֹוא: וָאֲבִינָה וְהִנֵּה לֹא
אֱלֹהִים שְׁלָחוֹ כִּי הַנְּבוּאָה דִּבֶּר עָלַי וְטוֹבְיָה וְסַנְבַלַּט
שְׂכָרוֹ

and the rest of our enemies, heard that I had builded the wall, and that there was no breach left therein; (though at that time I had not set up the doors upon the gates;)

2 That Sanballat and Geshem sent unto me, saying, Come, let us meet together in some one of the villages in the plain of Ono. But they thought to do me mischief.

3 And I sent messengers unto them, saying, I am doing a great work, so that I cannot come down: why should the work cease, whilst I leave it, and come down to you?

4 Yet they sent unto me four times after this sort; and I answered them after the same manner.

5 Then sent Sanballat his servant unto me in like manner the fifth time with an open letter in his hand;

6 Wherein was written, It is reported among the heathen, and Gashmu saith it, that thou and the Jews think to rebel: for which cause thou buildest the wall, that thou mayest be their king, according to these words.

7 And thou hast also appointed prophets to preach of thee at Jerusalem, saying, There is a king in Judah: and now shall it be reported to the king according to these words. Come now therefore, and let us take counsel together.

8 Then I sent unto him, saying, There are no such things done as thou sayest, but thou feignest them out of thine own heart.

9 For they all made us afraid, saying, Their hands shall be weakened from the work, that it be not done. Now therefore, O God, strengthen my hands.

10 Afterward I came unto the house of Shemaiah the son of Delaiah the son of Mehetabeel, who was shut up; and he said, Let us meet together in the house of God, within the temple, and let us shut the doors of the temple: for they will come to slay

11 thee; yea, in the night will they come to slay thee. And I said, Should such a man as I flee? and who is there, that, being as I am, would go into the temple to save his life? I will not go

12 in. And, lo, I perceived that God had not sent him; but that he pronounced this prophecy against me: for Tobiah and Sanballat

---

1 v. כן ברוב ספרים כ"י ודפ"ו, ס"א נותר וכן ד"ב, ד"נ, ד"ס, ד"י"ב והי"ד. 2 v. בס"א יש כאן פסקא. 2 v. מיין לקל' ו' ב'. 2 v. כן למערבא, למדנחאי בַּכְּפָרִים כתיב, בַּכְּפִירִים קרי. 2 v. 5, 10 מיין לקל' ב' י'. 7 v. צל מַלָּךְ כן ת"ס. 8 v. כותָם כתיב, בותָם קרי, בס"א בודָאָם כחיב וקרי. 9 v. ס"א וְאַתָּה וכן ד"ב, ד"נ, ד"ס והי"ב. 9 v. ס"א יָדֵי וכן ד"ב, ד"נ, ד"ס, ד"י"ב והי"ד. 10 v. כן ברוב ספרים כ"י הבסר עליו נעקוא. 11 v. ס"א חָאִישׁ קסק וכן ד"א, ד"ב, ד"נ, ד"ס והי"ב.

had hired him.

13 Therefore was he hired, that I should be afraid, and do so, and sin, and that they might have matter for an evil report, that they might reproach me.

14 My God, think thou upon Tobiah and Sanballat according to these their works, and on the prophetess Noadiah, and the rest of the prophets, that would have put me in fear.

15 So the wall was finished in the twenty and fifth day of the month Elul, in fifty and two days.

16 And it came to pass, that when all our enemies heard thereof, and all the heathen that were about us saw these things, they were much cast down in their own eyes: for they perceived that this work was wrought of our God.

17 Moreover in those days the nobles of Judah sent many letters unto Tobiah, and the letters of Tobiah came unto them.

18 For there were many in Judah sworn unto him, because he was the son in law of Shechaniah the son of Arah; and his son Johanan had taken the daughter of Meshullam the son of Berechiah.

19 Also they reported his good deeds before me, and uttered my words to him. And Tobiah sent letters to put me in fear.

13 שְׁכֻרֹ׃ לְמַעַן שֶׁכּוֹר הוּא לְמַעַן אִירָא וְאֶעֱשֶׂה־כֵּן
וְחָטָאתִי וְהָיָה לָהֶם לְשֵׁם רָע לְמַעַן יְחָרְפוּנִי׃
14 זָכְרָה אֱלֹהַי לְטוֹבִיָּה וּלְסַנְבַלַּט כְּמַעֲשָׂיו
אֵלֶּה וְגַם לְנוֹעַדְיָה הַנְּבִיאָה וּלְיֶתֶר הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ
15 מְיָרְאִים אוֹתִי׃ וַתִּשְׁלַם הַחוֹמָה בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה ס
16 לֶאֱלוּל לַחֲמִשִּׁים וּשְׁנַיִם יוֹם׃ וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ כָּל־אוֹיְבֵינוּ וַיִּרְאוּ כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
סְבִיבֹתֵינוּ וַיִּפְּלוּ מְאֹד בְּעֵינֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי מֵאֵת אֱלֹהֵינוּ
17 נֶעֶשְׂתָה הַמְּלָאכָה הַזֹּאת׃ גַּם | בַּיָּמִים הָהֵם מְרֻבִּים
חֹרֵי יְהוּדָה אִגְּרוֹתֵיהֶם הוֹלְכוֹת עַל־טוֹבִיָּה וַאֲשֶׁר
18 לְטוֹבִיָּה בָּאוֹת אֲלֵיהֶם׃ כִּי־רַבִּים בִּיהוּדָה בַּעֲלֵי שְׁבוּעָה
לוֹ כִּי־חָתָן הוּא לְשְׁכַנְיָה בֶּן־אָרַח וִיהוֹחָנָן בְּנוֹ לָקַח
19 אֶת־בַּת־מְשֻׁלָּם בֶּן בֶּרֶכְיָה׃ גַּם טוֹבֹתָיו הָיוּ אֹמְרִים
לְפָנַי וּדְבָרַי הָיוּ מוֹצִיאִים לוֹ אִגְּרוֹת שָׁלַח טוֹבִיָּה
לְיָרְאֵנִי׃

ז 1 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר נִבְנְתָה הַחוֹמָה וָאֲעֲמִיד הַדְּלָתוֹת וַיִּפָּקְדוּ
2 הַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַלְוִיִּם׃ וָאֶצַוֶּה אֶת־חֲנָנִי אָחִי
וְאֶת־חֲנַנְיָה שַׂר הַבִּירָה עַל־יְרוּשָׁלִַם כִּי־הוּא כְּאִישׁ אֱמֶת
3 וְיָרֵא אֶת־הָאֱלֹהִים מֵרַבִּים׃ וָאֹמַר לָהֶם לֹא יִפָּתְחוּ
שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִַם עַד־חֹם הַשָּׁמֶשׁ וְעַד־הֵם עֹמְדִים יָגִיפוּ
הַדְּלָתוֹת וְאִתְּחוּ וְהַעֲמֵד מִשְׁמְרוֹת יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם אִישׁ
4 בְּמִשְׁמָרוֹ וְאִישׁ נֶגֶד בֵּיתוֹ׃ וְהָעִיר רְחַבַת יָדַיִם וּגְדֹלָה
5 וְהָעָם מְעַט בְּתוֹכָהּ וְאֵין בָּתִּים בְּנוּיִם׃ וַיִּתֵּן אֱלֹהַי אֶל
לִבִּי וְאֶקְבְּצָה אֶת־הַחֹרִים וְאֶת־הַסְּגָנִים וְאֶת־הָעָם

להתיחס

13 v. גיל לְכַּנֵּנִי. 14 v. עיין לעיל ב' י'. 14 v. כן מלא בספרים כ"י, ד"א. ד"כ, ד"ג, ר"ג, ר"מ, ר"א, ד"ר, ד"ב, ד"ר תד"ו. 17 v. כן ברוב ספרים כ"י ונפסר עליו לי' חסר וכן ברי"א תס"ו, ס"א אִגְּרוֹתֵיהֶם כלא וכן ד"א. ד"כ, ר"ג, ד"ו, ר"מ, ר"ב ודי"ד. 3 v. וַיֹּאמֶר או וַיֹּאמֶר כתיב, וְאָמַר קרי, בס"א וְאָמַר בתיב וקרי וכן ד"א, ת"ע, ת"ם ות"ו, ובס"א וַיֹּאמֶר כתיב וקרי וכן ד"ב ד"ם. 3 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב. ד"ר תד"ו, ס"א וְעַד־הֵם עמדים וכן ד"ב. ד"ג, ד"ו ד"ם, וס"א וְעַד הֵם. 3 v. כן למרנחאי, למרנחאי וְהָעֲמֵד חסר.

7 Now it came to pass, when the wall was built, and I had set up the doors, and the

2 porters and the singers and the Levites were appointed, That I gave my brother Hanani, and Hananiah the ruler of the palace, charge over Jerusalem: for he was a faithful man, and feared

3 God above many. And I said unto them, Let not the gates of Jerusalem be opened until the sun be hot; and while they stand by, let them shut the doors, and bar them: and appoint watches of the inhabitants of Jerusalem, every one in his watch, and every one to be over

4 against his house. Now the city was large and great: but the people were few therein, and

5 the houses were not builded. And my God put into mine heart to gather together the nobles, and the rulers, and the people,

לְהִתְיַחֵשׂ וָאֶמְצָא סֵפֶר הַיַּחַשׂ הָעֹלִים בָּרִאשֹׁנָה
וָאֶמְצָא כָתוּב בּוֹ׃ אֵלֶּה | בְּנֵי
6 הַמְּדִינָה הָעֹלִים מִשִּׁבְיֵ הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הָגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר
מֶלֶךְ בָּבֶל וַיָּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלַם וְלִיהוּדָה אִישׁ לְעִירוֹ׃
7 הַבָּאִים עִם־זְרֻבָּבֶל יֵשׁוּעַ נְחֶמְיָה עֲזַרְיָה רַעַמְיָה נַחֲמָנִי
מָרְדֳּכַי בִּלְשָׁן מִסְפֶּרֶת בִּגְוַי נְחוּם בַּעֲנָה מִסְפַּר אַנְשֵׁי
8 עַם יִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי פַרְעֹשׁ אַלְפַּיִם מֵאָה וְשִׁבְעִים
9 וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי שְׁפַטְיָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃
10 בְּנֵי אָרַח שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי־פַחַת
11 מוֹאָב לִבְנֵי יֵשׁוּעַ וְיוֹאָב אַלְפַּיִם וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שְׁמֹנָה
12 עָשָׂר׃ בְּנֵי עֵילָם אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃
13 בְּנֵי זַתּוּא שְׁמֹנֶה מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃
14 בְּנֵי זַכַּי שְׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים׃ בְּנֵי בָנוּי שֵׁשׁ מֵאוֹת
15 אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי בֵבָי שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים
16 וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי עַזְגָּד אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים
17 וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי אֲדֹנִיקָם שֵׁשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה׃
18 בְּנֵי בִגְוַי אַלְפַּיִם שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה׃ בְּנֵי
19 עָדִין שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי־אָטֵר
20 לִחִזְקִיָּה תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי חָשֻׁם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
21 עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי בֵצַי שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים
22 וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי חָרִיף מֵאָה שְׁנֵים עָשָׂר׃
23 בְּנֵי גִבְּעוֹן תִּשְׁעִים וַחֲמִשָּׁה׃ אַנְשֵׁי בֵית־לֶחֶם
24 וּנְטוֹפָה מֵאָה שְׁמֹנִים וּשְׁמֹנָה׃ אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת מֵאָה
25 עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ אַנְשֵׁי בֵית־עַזְמָוֶת אַרְבָּעִים
26 וּשְׁנָיִם׃ אַנְשֵׁי קִרְיַת יְעָרִים כְּפִירָה וּבְאֵרוֹת שֶׁבַע
27 מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁלֹשָׁה׃ אַנְשֵׁי הָרָמָה וְגָבַע שֵׁשׁ
מאות

15 v. כן לסמ"ג, לברנחאי בניו כתיב, בְּנֵי קרי. 24 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ר"ן, ר"ס, ריא"ז, ר"ב תרי"ה, ס"א חֲרִף ונמסר עליו חסר וכן רס"ו. 29 v. כן מלא בספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ן, ד"ס, ריא"ז, ר"ב, ריד"ז ודס"ו.

that they might be reckoned by genealogy. And I found a register of the genealogy of them which came up at the first, and found written therein,

6 These are the children of the province, that went up out of the captivity, of those that had been carried away, whom Nebuchadnezzar the king of Babylon had carried away, and came again to Jerusalem and to Judah, every one unto his city;

7 Who came with Zerubbabel, Jeshua, Nehemiah, Azariah, Raamiah, Nahamani, Mordecai, Bilshan, Mispereth, Bigvai, Nehum, Baanah. The number, I say, of the men of the people of Israel was this;

8 The children of Parosh, two thousand an hundred seventy and two.

9 The children of Shephatiah, three hundred seventy and two.

10 The children of Arah, six hundred fifty and two.

11 The children of Pahath-moab, of the children of Jeshua and Joab, two thousand and eight hundred and eighteen.

12 The children of Elam, a thousand two hundred fifty and four.

13 The children of Zattu, eight hundred forty and five.

14 The children of Zaccai, seven hundred and threescore.

15 The children of Binnui, six hundred forty and eight.

16 The children of Bebai, six hundred twenty and eight.

17 The children of Azgad, two

18 thousand three hundred twenty and two. The children of Adonikam, six hundred threescore

19, 20 and seven. The children of Bigvai, two thousand and threescore and seven. The children of

21, 22 Adin, six hundred fifty and five. The children of Ater of Hezekiah, ninety and eight. The

23 children of Hashum, three hundred twenty and eight. The children of Bezai, three hundred

24, 25 twenty and four. The children of Hariph, an hundred and twelve. The children of

26 Gibeon, ninety and five. The men of Beth-lehem and Netophah, an hundred fourscore and

27, 28 eight. The men of Anathoth, an hundred twenty and eight. The men of Beth-azmaveth,

29 forty and two. The men of Kirjathjearim, Chephirah, and Beeroth, seven hundred forty and

30 three. The men of Ramah and Geba, six

hundred twenty and one.
31 The men of Michmas, an hundred and twenty and two.
32 The men of Beth-el and Ai, an hundred twenty and three.
33 The men of the other Nebo, fifty and two.
34 The children of the other Elam, a thousand two hundred fifty and four.
35 The children of Harim, three hundred and twenty.
36 The children of Jericho, three hundred forty and five.
37 The children of Lod, Hadid, and Ono, seven hundred twenty and one.
38 The children of Senaah, three thousand nine hundred and thirty.
39 The priests: the children of Jedaiah, of the house of Jeshua, nine hundred seventy and three.
40 The children of Immer, a thousand fifty and two.
41 The children of Pashur, a thousand two hundred forty and seven.
42 The children of Harim, a thousand and seventeen.
43 The Levites: the children of Jeshua, of Kadmiel, and of the children of Hodevah, seventy and four.
44 The singers: the children of Asaph, an hundred forty and eight.
45 The porters: the children of Shallum, the children of Ater, the children of Talmon, the children of Akkub, the children of Hatita, the children of Shobai, an hundred thirty and eight.
46 The Nethinims: the children of Ziha, the children of
47 Hashupha, the children of Tabbaoth, The children of Keros, the children of Sia, the chil-
48 dren of Padon, The children of Lebana, the children of Hagaba, the children of Shalmai,
50 The children of Hanan, the children of Giddel, the children of Gahar, The children of Rea-
51 iah, the children of Rezin, the children of Nekoda, The children of Gazzam, the children of
52 Uzza, the children of Phaseah, The children of Besai, the children of Meunim, the children
53 of Nephishesim, The children of Bakbuk, the children of Hakupha, the children of Harhur,
55 The children of Bazlith, the children of Mehida, the children of Harsha, The children of
56 Barkos, the children of Sisera, the children of Tamah, The children of

31 מְאוֹת שְׁלֹשִׁים וְאֶחָד׃ אַנְשֵׁי מִכְמָס מֵאָה וְעֶשְׂרִים
32 וְשְׁנָיִם׃ אַנְשֵׁי בֵית־אֵל וְהָעָי מֵאָה עֶשְׂרִים
33 וְשְׁלֹשָׁה׃ אַנְשֵׁי נְבוֹ אַחֵר חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃
34 בְּנֵי עֵילָם אַחֵר אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃
35 בְּנֵי חָרִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃ בְּנֵי יְרֵחוֹ שְׁלֹשׁ
36 מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי־לֹד חָדִיד וְאוֹנוֹ
37 שְׁבַע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים וְאֶחָד׃ בְּנֵי סְנָאָה שְׁלֹשֶׁת
38 אֲלָפִים תְּשַׁע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ הַכֹּהֲנִים בְּנֵי
39 יְדַעְיָה לְבֵית יֵשׁוּעַ תְּשַׁע מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה׃
40 בְּנֵי אִמֵּר אֶלֶף חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי פַּשְׁחוּר אֶלֶף
41 מָאתַיִם אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה׃ בְּנֵי חָרִם אֶלֶף שִׁבְעָה
42 עָשָׂר׃ הַלְוִיִּם בְּנֵי־יֵשׁוּעַ לְקַדְמִיאֵל לִבְנֵי לְהוֹדָוְיָה
43 שִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה׃ הַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי אָסָף מֵאָה
44 אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנָה׃ הַשֹּׁעֲרִים בְּנֵי־שַׁלֻּם בְּנֵי־אָטֵר
בְּנֵי־טַלְמֹן בְּנֵי־עַקּוּב בְּנֵי חֲטִיטָא בְּנֵי שֹׁבַי מֵאָה שְׁלֹשִׁים
45 וּשְׁמֹנָה׃ הַנְּתִינִים בְּנֵי־צִיחָא בְּנֵי־חֲשֻׂפָא בְּנֵי
46 טַבָּעוֹת׃ בְּנֵי־קֵרֹס בְּנֵי־סִיעָא בְּנֵי פָדוֹן׃
47 בְּנֵי־לְבָנָה בְּנֵי־חֲגָבָא בְּנֵי שַׁלְמָי׃ בְּנֵי־חָנָן בְּנֵי־
48 49 גִּדֵּל בְּנֵי־גָחַר׃ בְּנֵי־רְאָיָה בְּנֵי־רְצִין בְּנֵי נְקוֹדָא׃
51 בְּנֵי־גַזָּם בְּנֵי־עֻזָּא בְּנֵי פָסֵחַ׃ בְּנֵי־בֶסַי בְּנֵי־
52 53 מְעוּנִים בְּנֵי נְפוּשְׁסִים׃ בְּנֵי־בַקְבּוּק בְּנֵי־חֲקוּפָא
54 בְּנֵי חַרְחוּר׃ בְּנֵי־בַצְלִית בְּנֵי־מְחִידָא בְּנֵי חַרְשָׁא׃
55 56 בְּנֵי־בַרְקוֹס בְּנֵי־סִיסְרָא בְּנֵי תָמַח׃ בְּנֵי
נציח

31 v. כן למערבאי, למדנחאי בֵּיתְאֵל חרא כלה. 32 v. בס״א וְהָעֵי ונסמר עליו נעיא. 33 v. ס״א אֶחָד וכן ד״א ח״ב. 34 v. ס״א אֶחָד וכן ד״ו. 37 v. ס״א בְּנֵי ובלא כקף וכן ד״ב ור״ו, וס״א בְּנֵי וכן ר״ג, ד״ם, ד״ב, ד״ו׳ ודם״ו. 43 v. לְהוֹדָוָה קרי, בס״א לְהוֹדָוָה כתיב וקרי וכן ד״ב, ר״ג, ר״ו, ד״ם, ד״א, ד״ב ד״ד, ובס״א לְהוֹדָיָה וכן ר״א. 52 v. נְפוּשְׁסִים כתיב. נְפוּשְׁסִים קרי. 54 v. כן כתיב וקרי בדוב ספרים כ״ו, ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ד״ם, ד״א, ד״ב, ד״ד ורס״ו, בס״א בַּצְלוּת כתיב, בַּצְלִית קרי, ובס״א בַּצְלוּת בַּצְלוּת כתיב וקרי וכן ת״ע, ח״ס ות״ר: עיין מזרא כ׳ ג״ב. 56 v. ס״א חְטִירָא וכן ד״א ד״ג, ר״ו וד״ם.

57 נְצִיחַ בְּנֵי חֲטִיפָא׃ בְּנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה בְּנֵי־סוֹטַי
58 בְּנֵי־סֹפֶרֶת בְּנֵי פְרִידָא׃ בְּנֵי־יַעֲלָא בְּנֵי־דַרְקוֹן
59 בְּנֵי גִדֵּל׃ בְּנֵי שְׁפַטְיָה בְּנֵי־חַטִּיל בְּנֵי פֹכֶרֶת
60 הַצְּבָיִים בְּנֵי אָמֹן׃ כָּל־הַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי
שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת תִּשְׁעִים וּשְׁנָיִם׃
61 וְאֵלֶּה הָעֹלִים מִתֵּל מֶלַח תֵּל חַרְשָׁא כְּרוּב אַדּוֹן
וְאִמֵּר וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד בֵּית־אֲבוֹתָם וְזַרְעָם אִם
62 מִיִּשְׂרָאֵל הֵם׃ בְּנֵי־דְלָיָה בְּנֵי־טוֹבִיָּה בְּנֵי נְקוֹדָא שֵׁשׁ
63 מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם׃ וּמִן־
הַכֹּהֲנִים בְּנֵי חֲבָיָה בְּנֵי הַקּוֹץ בְּנֵי בַרְזִלַּי אֲשֶׁר לָקַח
64 מִבְּנוֹת בַּרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי אִשָּׁה וַיִּקָּרֵא עַל־שְׁמָם׃ אֵלֶּה
בִּקְשׁוּ כְתָבָם הַמִּתְיַחְשִׂים וְלֹא נִמְצָא וַיִּגָּאֲלוּ מִן
65 הַכְּהֻנָּה׃ וַיֹּאמֶר הַתִּרְשָׁתָא לָהֶם אֲשֶׁר לֹא־יֹאכְלוּ מִקֹּדֶשׁ
66 הַקָּדָשִׁים עַד עֲמֹד הַכֹּהֵן לְאוּרִים וְתֻמִּים׃ כָּל־הַקָּהָל
67 כְּאֶחָד אַרְבַּע רִבּוֹא אֲלָפִים שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים׃ מִלְבַד
עַבְדֵיהֶם וְאִמְהֹתֵיהֶם אֵלֶּה שִׁבְעַת אֲלָפִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
שִׁלְשִׁים וְשִׁבְעָה וְלָהֶם מְשֹׁרְרִים וּמְשֹׁרְרוֹת מָאתַיִם
68 וְאַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ גְּמַלִּים אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים
וַחֲמִשָּׁה חֲמֹרִים שֵׁשֶׁת אֲלָפִים שֶׁבַע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃
69 וּמִקְצָת רָאשֵׁי הָאָבוֹת נָתְנוּ לַמְּלָאכָה הַתִּרְשָׁתָא נָתַן
לָאוֹצָר דָּרְכְּמֹנִים אֶלֶף מִזְרָקוֹת חֲמִשִּׁים כָּתָנוֹת
70 כֹּהֲנִים שְׁלֹשִׁים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ וּמֵרָאשֵׁי
האבות

57 The children of Solomon's servants: the children of Sotai, the children of Sophereth, the children of Perida,
58 The children of Jaala, the children of Darkon, the children of Giddel,
59 The children of Shephatiah, the children of Hattil, the children of Pochereth of Zebaim, the children of Amon.
60 All the Nethinims, and the children of Solomon's servants, were three hundred ninety and two.
61 And these were they which went up also from Telmelah, Tel-haresha, Cherub, Addon, and Immer: but they could not shew their father's house, nor their seed, whether they were of Israel.
62 The children of Delaiah, the children of Tobiah, the children of Nekoda, six hundred forty and two.
63 And of the priests: the children of Habaiah, the children of Koz, the children of Barzillai, which took one of the daughters of Barzillai the Gileadite to wife, and was called after their name.
64 These sought their register among those that were reckoned by genealogy, but it was not found: therefore were they, as polluted, put from the priesthood.
65 And the Tirshatha said unto them, that they should not eat of the most holy things, till there stood up a priest with Urim and Thummim.
66 The whole congregation together was forty and two
67 thousand three hundred and threescore, Beside their manservants and their maidservants, of whom there were seven thousand three hundred thirty and seven: and they had two hun-
68 dred forty and five singing men and singing women. Their horses, seven hundred thirty
69 and six: their mules, two hundred forty and five: Their camels, four hundred thirty and
70 five: six thousand seven hundred and twenty asses. And some of

---

58 v. ס״א יַעֲלָא וכן ד״א ודי״א, וס״א יַעְלָה. 59 v. כן ברוב ספרים כ״י ומסמר עליו ל׳ וכן בר״א, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א הַמֹּצִים וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו ודכ״ם. 62 v. ס״א אַרְבָּעִים וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, די״ב, די״ד, דס״ו, ת״ע ותי״ר. 63 v. כן ברוב ספרים כ״י או חֲבָיָה: עיין עזרא ב׳ ס״א, ס״א חֲבָיָה וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ם, די״א, די״ב ודי״ד, או חֲבָיָה וכן ד״ו. 63 v. סביר לְאִשָּׁה. 64 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ו, די״ב, די״ד ותס״ו, ס״א תַּחְתֵּיהֶם וכן ר״ג ודכ״ם. 64 v. ס״א נִמְצָאוּ וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, די״ב ודי״ד. 65 v. בחלקי הַקָּדָשִׁים. 68 v. במקצת ספרים כ״י נמצא פה זה הפסוק סוּסֵיהֶם שְׁבַע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה פְּרָדֵיהֶם מָאתַיִם אַרְבָּעִים חֲמִשָּׁה: וכן בר״ב, ד״ג, ד״ם, די״א, די״ב ודי״ד.

הָאָבוֹת נָתְנוּ לְאוֹצַר הַמְּלָאכָה זָהָב דַּרְכְּמֹנִים שְׁתֵּי
71 רִבּוֹת וְכֶסֶף מָנִים אַלְפַּיִם וּמְאָתַיִם: וַאֲשֶׁר נָתְנוּ שְׁאֵרִית
הָעָם זָהָב דַּרְכְּמֹנִים שְׁתֵּי רִבּוֹא וְכֶסֶף מָנִים אַלְפַּיִם
72 וְכָתֳנוֹת כֹּהֲנִים שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה: וַיֵּשְׁבוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים וּמִן־הָעָם וְהַנְתִינִים וְכָל־יִשְׂרָאֵל
בְּעָרֵיהֶם וַיִּגַּע הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וּבְנֵי
ח יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם: וַיֵּאָסְפוּ כָל־הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד אֶל־
הָרְחוֹב אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־הַמָּיִם וַיֹּאמְרוּ לְעֶזְרָא הַסֹּפֵר
לְהָבִיא אֶת־סֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־
2 יִשְׂרָאֵל: וַיָּבִיא עֶזְרָא הַכֹּהֵן אֶת־הַתּוֹרָה לִפְנֵי הַקָּהָל
מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה וְכֹל מֵבִין לִשְׁמֹעַ בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ
3 הַשְּׁבִיעִי: וַיִּקְרָא־בוֹ לִפְנֵי הָרְחוֹב אֲשֶׁר | לִפְנֵי שַׁעַר־
הַמַּיִם מִן־הָאוֹר עַד־מַחֲצִית הַיּוֹם נֶגֶד הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים
4 וְהַמְבִינִים וְאָזְנֵי כָל־הָעָם אֶל־סֵפֶר הַתּוֹרָה: וַיַּעֲמֹד
עֶזְרָא הַסֹּפֵר עַל־מִגְדַּל־עֵץ אֲשֶׁר־עָשׂוּ לַדָּבָר וַיַּעֲמֹד
אֶצְלוֹ מַתִּתְיָה וְשֶׁמַע וְעַנְיָה וְאוּרִיָּה וְחִלְקִיָּה וּמַעֲשֵׂיָה
עַל־יְמִינוֹ וּמִשְּׂמֹאלוֹ פְּדָיָה וּמִישָׁאֵל וּמַלְכִּיָּה וְחָשֻׁם
5 וְחַשְׁבַּדָּנָה זְכַרְיָה מְשֻׁלָּם: וַיִּפְתַּח
עֶזְרָא הַסֵּפֶר לְעֵינֵי כָל־הָעָם כִּי־מֵעַל כָּל־הָעָם הָיָה
6 וּכְפִתְחוֹ עָמָדוּ כָּל־הָעָם: וַיְבָרֶךְ עֶזְרָא אֶת־יְהוָה
הָאֱלֹהִים הַגָּדוֹל וַיַּעֲנוּ כָל־הָעָם אָמֵן | אָמֵן בְּמַעַל יְדֵיהֶם
7 וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה אַפַּיִם אָרְצָה: וְיֵשׁוּעַ וּבָנִי
וְשֵׁרֵבְיָה | יָמִין עַקּוּב שַׁבְּתַי | הוֹדִיָּה מַעֲשֵׂיָה קְלִיטָא
עַזַרְיָה יוֹזָבָד חָנָן פְּלָאָיָה וְהַלְוִיִּם מְבִינִים אֶת־הָעָם
לתורה

---

71 v. כן ברוב ספרים כי״א. ר״ב, ר״ו ר״ם, ר״ן, ר״ב, ר״ד ר״ה ס״ו, ס״א בְּדַרְכְּמוֹנִים מלא וכן ר״א. 72 v. כן ברוב ספרים כי״א. ר״ב, ר״ם, ר״ב, ר״ד ר״ה ס״ו, ס״א והשוערים החמשוררים וכן ר״ב ר״ו. 2 v. פסקא באמצע פסוק. ח, 4 v. ס״א מִישָׁאֵל וכן ר״ב, ר״ן, ר״ם, ר״ב, ר״ד. 6 v. כן לכאורה, לסדנאי, וַיִּשְׁתַּחוּ כתיב, וַיִּשְׁתַּחֲווּ קרי. 7 v. נ״ל הַלְוִיִּם.

the chief of the fathers gave unto the work. The Tirshatha gave to the treasure a thousand drams of gold, fifty basons, five hundred and thirty priests' garments.

71 And some of the chief of the fathers gave to the treasure of the work twenty thousand drams of gold, and two thousand and two hundred pound of silver.

72 And that which the rest of the people gave was twenty thousand drams of gold, and two thousand pound of silver, and threescore and seven priests' garments.

73 So the priests, and the Levites, and the porters, and the singers, and some of the people, and the Nethinims, and all Israel, dwelt in their cities; and when the seventh month came, the children of Israel were in their cities.

8 And all the people gathered themselves together as one man into the street that was before the water gate; and they spake unto Ezra the scribe to bring the book of the law of Moses, which the LORD had commanded to Israel.

2 And Ezra the priest brought the law before the congregation both of men and women, and all that could hear with understanding, upon the first day of the seventh month.

3 And he read therein before the street that was before the water gate from the morning until midday, before the men and the women, and those that could understand; and

4 the ears of all the people were attentive unto the book of the law. And Ezra the scribe stood upon a pulpit of wood, which they had made for the purpose; and beside him stood Mattithiah, and Shema, and Anaiah, and Urijah, and Hilkiah, and Maaseiah, on his right hand; and on his left hand, Pedaiah, and Mishael, and Malchiah, and Hashum, and Hashbadana, Zechariah,

5 and Meshullam. And Ezra opened the book in the sight of all the people; (for he was above

6 all the people;) and when he opened it, all the people stood up: And Ezra blessed the LORD, the great God. And all the people answered, Amen, Amen, with lifting up their hands: and they bowed their heads, and worshipped the LORD with their faces to the ground.

7 Also Jeshua, and Bani, and Sherebiah, Jamin, Akkub, Shabbethai, Hodijah, Maaseiah, Kelita, Azariah, Jozabad, Hanan, Pelaiah, and the Levites, caused the people to understand

נחמיה

8 לַתּוֹרָה וְהָעָם עַל־עָמְדָם: וַיִּקְרְאוּ בַּסֵּפֶר בְּתוֹרַת
הָאֱלֹהִים מְפֹרָשׁ וְשׂוֹם שֶׂכֶל וַיָּבִינוּ בַּמִּקְרָא:
9 וַיֹּאמֶר נְחֶמְיָה הוּא הַתִּרְשָׁתָא וְעֶזְרָא הַכֹּהֵן
הַסֹּפֵר וְהַלְוִיִּם הַמְבִינִים אֶת־הָעָם לְכָל־הָעָם הַיּוֹם
קָדֹשׁ־הוּא לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם אַל־תִּתְאַבְּלוּ וְאַל־תִּבְכּוּ כִּי
10 בוֹכִים כָּל־הָעָם כְּשָׁמְעָם אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה: וַיֹּאמֶר ס
לָהֶם לְכוּ אִכְלוּ מַשְׁמַנִּים וּשְׁתוּ מַמְתַּקִּים וְשִׁלְחוּ מָנוֹת
לְאֵין נָכוֹן לוֹ כִּי־קָדוֹשׁ הַיּוֹם לַאֲדֹנֵינוּ וְאַל־תֵּעָצֵבוּ כִּי־
11 חֶדְוַת יְהוָה הִיא מָעֻזְּכֶם: וְהַלְוִיִּם מַחְשִׁים לְכָל־הָעָם
12 לֵאמֹר הַסּוּ כִּי הַיּוֹם קָדֹשׁ וְאַל־תֵּעָצֵבוּ: וַיֵּלְכוּ כָּל־
הָעָם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וּלְשַׁלַּח מָנוֹת וְלַעֲשׂוֹת שִׂמְחָה
גְּדוֹלָה כִּי הֵבִינוּ בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר הוֹדִיעוּ לָהֶם:
13 וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי נֶאֶסְפוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְכָל־הָעָם
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֶל־עֶזְרָא הַסֹּפֵר וּלְהַשְׂכִּיל אֶל־דִּבְרֵי
14 הַתּוֹרָה: וַיִּמְצְאוּ כָתוּב בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־
מֹשֶׁה אֲשֶׁר יֵשְׁבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּסֻּכּוֹת בְּחַג בַּחֹדֶשׁ
15 הַשְּׁבִיעִי: וַאֲשֶׁר יַשְׁמִיעוּ וְיַעֲבִירוּ קוֹל בְּכָל־עָרֵיהֶם
וּבִירוּשָׁלַם לֵאמֹר צְאוּ הָהָר וְהָבִיאוּ עֲלֵי־זַיִת וַעֲלֵי־עֵץ
שֶׁמֶן וַעֲלֵי הֲדַס וַעֲלֵי תְמָרִים וַעֲלֵי עֵץ עָבֹת לַעֲשֹׂת
16 סֻכֹּת כַּכָּתוּב: וַיֵּצְאוּ הָעָם וַיָּבִיאוּ וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם סֻכּוֹת
אִישׁ עַל־גַּגּוֹ וּבְחַצְרוֹתֵיהֶם וּבְחַצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים
17 וּבִרְחוֹב שַׁעַר הַמָּיִם וּבִרְחוֹב שַׁעַר אֶפְרָיִם: וַיַּעֲשׂוּ כָּל־
הַקָּהָל הַשָּׁבִים מִן־הַשְּׁבִי סֻכּוֹת וַיֵּשְׁבוּ בַּסֻּכּוֹת כִּי
לֹא־

---

9 v. כן ברוב ספרים כ"י ודמ"ו, ס"א היום קדש וכן ד"ב. ד"ג, ד"ו, ד"ם, די"ב ודי"ד. 11 v. כן ברוב ספרים כ"י ודמ"ו, ס"א ואל ובלא מקף וכן ד"ג, ד"ם, די"ב ודי"ד, וס"א כי־ היום קדש ואל וכן ד"ב ודי"ו. 13 v. סָ"א אֶת־. 15 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ג, ד"ם, די"ב, די"ד ודמ"ו, ס"א ואשר ישמיעו ויעבירו וכן ד"ב ודי"ו, וס"א ואשר יַשְׁמִיעוּ. 15 v. כן ברוב ספרים כ"י ודס"ו, ס"א ועלי עץ וכן ד"ב. ד"ו, ד"ם, די"ב ודי"ד. 15 v. ס"א עָלֵת חסר וכן דס"ו. 17 v. בס"א יש כאן פסקא.

the law: and the people stood in their place.

8 So they read in the book in the law of God distinctly, and gave the sense, and caused them to understand the reading.

9 And Nehemiah, which is the Tirshatha, and Ezra the priest the scribe, and the Levites that taught the people, said unto all the people, This day is holy unto the LORD your God; mourn not, nor weep. For all the people wept, when they heard the words of the law.

10 Then he said unto them, Go your way, eat the fat, and drink the sweet, and send portions unto them for whom nothing is prepared: for this day is holy unto our LORD: neither be ye sorry; for the joy of the LORD is your strength.

11 So the Levites stilled all the people, saying, Hold your peace, for the day is holy; neither be ye grieved.

12 And all the people went their way to eat, and to drink, and to send portions, and to make great mirth, because they had understood the words that were declared unto them.

13 And on the second day were gathered together the chief of the fathers of all the people, the priests, and the Levites, unto Ezra the scribe, even to understand the words of the law.

14 And they found written in the law which the LORD had commanded by Moses, that the children of Israel should dwell in the booths in the

15 feast of the seventh month: And that they should publish and proclaim in all their cities, and in Jerusalem, saying, Go forth unto the mount, and fetch olive branches, and pine branches, and myrtle branches, and palm branches, and branches of thick trees, to make

16 booths, as it is written. So the people went forth, and brought them, and made themselves booths, every one upon the roof of his house, and in their courts, and in the courts of the house of God, and in the street of the water gate, and in the street of the gate of Ephraim.

17 And all the congregation of them that were come again out of the captivity made booths, and sat under the booths: for

since the days of Jeshua the son of Nun unto that day had not the children of Israel done so. And there was very great gladness.

18 Also day by day, from the first day unto the last day, he read in the book of the law of God. And they kept the feast seven days; and on the eighth day was a solemn assembly, according unto the manner.

9 Now in the twenty and fourth day of this month the children of Israel were assembled with fasting, and with sackclothes, and earth upon them.

2 And the seed of Israel separated themselves from all strangers, and stood and confessed their sins, and the iniquities of their fathers.

3 And they stood up in their place, and read in the book of the law of the LORD their God one fourth part of the day; and another fourth part they confessed, and worshipped the LORD their God.

4 Then stood up upon the stairs, of the Levites, Jeshua, and Bani, Kadmiel, Shebaniah, Bunni, Sherebiah, Bani, and Chenani, and cried with a loud voice unto the LORD their God.

5 Then the Levites, Jeshua, and Kadmiel, Bani, Hashabniah, Sherebiah, Hodijah, Shebaniah, and Pethahiah, said, Stand up and bless the LORD your God for ever and ever: and blessed be thy glorious name, which is exalted above all blessing and

לְאׇ־עָשׂוּ מִימֵי יֵשׁוּעַ בִּן־נוּן כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם
18 הַהוּא וַתְּהִי שִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד׃ וַיִּקְרָא בְּסֵפֶר תּוֹרַת
הָאֱלֹהִים יוֹם ׀ בְּיוֹם מִן־הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַד הַיּוֹם הָאַחֲרוֹן
וַיַּעֲשׂוּ־חָג שִׁבְעַת יָמִים וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת כַּמִּשְׁפָּט׃
ט וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הַזֶּה
נֶאֶסְפוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּצוֹם וּבְשַׂקִּים וַאֲדָמָה עֲלֵיהֶם׃
2 וַיִּבָּדְלוּ זֶרַע יִשְׂרָאֵל מִכָּל בְּנֵי נֵכָר וַיַּעַמְדוּ וַיִּתְוַדּוּ עַל־
3 חַטֹּאתֵיהֶם וַעֲוֹנוֹת אֲבֹתֵיהֶם׃ וַיָּקוּמוּ עַל־עָמְדָם וַיִּקְרְאוּ
בְּסֵפֶר תּוֹרַת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם רְבִעִית הַיּוֹם וּרְבִעִית
מִתְוַדִּים וּמִשְׁתַּחֲוִים לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃
4 וַיָּקָם עַל־מַעֲלֵה הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וּבָנִי קַדְמִיאֵל שְׁבַנְיָה
בְּנִי שֵׁרֵבְיָה בָּנִי כְנָנִי וַיִּזְעֲקוּ בְקוֹל גָּדוֹל אֶל־יְהוָה
5 אֱלֹהֵיהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל בְּנִי חֲשַׁבְנְיָה
שֵׁרֵבְיָה הוֹדִיָּה שְׁבַנְיָה פְּתַחְיָה קוּמוּ בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם מִן־הָעוֹלָם עַד־הָעוֹלָם וִיבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדֶךָ
6 וּמְרוֹמַם עַל־כָּל־בְּרָכָה וּתְהִלָּה׃ אַתָּה־הוּא יְהוָה לְבַדֶּךָ
אַתָּ עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם הָאָרֶץ
וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה
7 אֶת־כֻּלָּם וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים׃ אַתָּה הוּא
יְהוָה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר ׀ בָּחַרְתָּ ׀ בְּאַבְרָם ׀ וְהוֹצֵאתוֹ ׀ מֵאוּר ׀
8 כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם׃ וּמָצָאתָ אֶת־לְבָבוֹ ׀ נֶאֱמָן
לְפָנֶיךָ וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי
הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ וַתָּקֶם אֶת־
דבריך

18 v. סְ֒אַ וַיִּקְרְאוּ וכן ת׳ס. ט. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י. ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ריי״ג, ריי״ב, ריי״ד ודפ״ן, ס״א אֲכוֹתֵיהֶם סלא. 4 v. ס״א שְׁכַנְיָה. 4 v. ס״א נְנִי וכן תַּצַּ. 5 v. ס״א שְׁבַנְיָה וכן ת׳ס. 5 v. כן ברוב ספרים כ״י ונסמר עליו לִ׳ פתח וכן כרס״ן, ס״א וּמְרוֹמָם עַל־כָּל־בְּרָכָה קמץ ושפחא וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ריי״ב הי״ד. 6 v. אַתָּ כתיב. אַתָּה קרי, בס״א אַתָּה כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ו ור״ם. 7 v. ס״א אשר בחרת באכרם והוצאתו מאור כשדים וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ריי״ב וריי״ד.

6 praise. Thou, even thou, art LORD alone; thou hast made heaven, the heaven of heavens, with all their host, the earth, and all things that are therein, the seas, and all that is therein, 7 and thou preservest them all; and the host of heaven worshippeth thee. Thou art the LORD the God, who didst choose Abram, and broughtest him forth out of Ur of the Chaldees, and 8 gavest him the name of Abraham; And foundest his heart faithful before thee, and madest a covenant with him to give the land of the Canaanites, the Hittites, the Amorites, and the Perizzites, and the Jebusites, and the Girgashites, to give it, I say, to his seed, and hast performed

thy words; for thou art righteous:

9 And didst see the affliction of our fathers in Egypt, and heardest their cry by the Red sea;

10 And shewedst signs and wonders upon Pharaoh, and on all his servants, and on all the people of his land: for thou knewest that they dealt proudly against them. So didst thou get thee a name, as it is this day.

11 And thou didst divide the sea before them, so that they went through the midst of the sea on the dry land; and their persecutors thou threwest into the deeps, as a stone into the mighty waters.

12 Moreover thou leddest them in the day by a cloudy pillar; and in the night by a pillar of fire, to give them light in the way wherein they should go.

13 Thou camest down also upon mount Sinai, and spakest with them from heaven, and gavest them right judgments, and true laws, good statutes and commandments:

14 And madest known unto them thy holy sabbath, and commandedst them precepts, statutes, and laws, by the hand of Moses thy servant:

15 And gavest them bread from heaven for their hunger, and broughtest forth water for them out of the rock for their thirst, and promisedst them that they should go in to possess the land which thou hadst sworn to give them.

16 But they and our fathers dealt proudly, and hardened

9 וְדִבַּרְתָּ כִּי צַדִּיק אָתָּה: וַתֵּרֶא אֶת־עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם

10 וְאֶת־זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל־יַם־סוּף: וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים

בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו וּבְכָל־עַם אַרְצוֹ כִּי יָדַעְתָּ כִּי

11 הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְהַיָּם בָּקַעְתָּ

לִפְנֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה וְאֶת־רֹדְפֵיהֶם

12 הִשְׁלַכְתָּ בִּמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אֶבֶן בְּמַיִם עַזִּים: וּבְעַמּוּד עָנָן

הַנְחִיתָם יוֹמָם וּבְעַמּוּד אֵשׁ לַיְלָה לְהָאִיר לָהֶם אֶת־

13 הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ: וְעַל הַר־סִינַי יָרַדְתָּ וַתְּדַבֵּר

עִמָּהֶם מִשָּׁמַיִם וַתִּתֵּן לָהֶם מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת

14 אֱמֶת חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים: וְאֶת־שַׁבַּת קָדְשְׁךָ הוֹדַעְתָּ

לָהֶם וּמִצְוֹת וְחֻקִּים וְתוֹרָה צִוִּיתָ לָהֶם בְּיַד מֹשֶׁה

15 עַבְדֶּךָ: וְלֶחֶם מִשָּׁמַיִם נָתַתָּ לָהֶם לִרְעָבָם וּמַיִם מִסֶּלַע

הוֹצֵאתָ לָהֶם לִצְמָאָם וַתֹּאמֶר לָהֶם לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־

16 הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָשָׂאתָ אֶת־יָדְךָ לָתֵת לָהֶם: הֵם וַאֲבֹתֵינוּ

17 הֵזִידוּ וַיקשׁוּ אֶת־עָרְפָּם וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתֶיךָ: וַיְמָאֲנוּ

לִשְׁמֹעַ וְלֹא־זָכְרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּהֶם וַיקשׁוּ

אֶת־עָרְפָּם וַיִּתְּנוּ רֹאשׁ לָשׁוּב לְעַבְדָתָם בְּמִרְיָם וְאַתָּה

אֱלוֹהַ סְלִיחוֹת חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ־אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְלֹא

18 עֲזַבְתָּם: אַף כִּי־עָשׂוּ לָהֶם עֵגֶל מַסֵּכָה וַיֹּאמְרוּ זֶה

אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הֶעֱלָךְ מִמִּצְרַיִם וַיַּעֲשׂוּ נְאָצוֹת גְּדֹלוֹת:

19 וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים לֹא עֲזַבְתָּם בַּמִּדְבָּר אֶת־עַמּוּד

הֶעָנָן לֹא־סָר מֵעֲלֵיהֶם בְּיוֹמָם לַהַנְחֹתָם בַּדֶּרֶךְ וְאֶת־

עמוד

---

v. 9 כן בורב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ד"י"א, ד"י"ב, ד"י"ד ודס"ו, ס"א הנחתם חסר וכן ר"א.
v. 14 כן בורב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ד"י"ב, ד"י"ד ודס"ו, ס"א ומצותה וחקים ותורה.
v. 15 כן למעלבאי, למדנחאי נתתה סלא וכן בר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ד"י"א ודס"ו.
v. 17 כן בורב ספרים כ"י ודס"ו, ס"א ויתנו ובלא מקף וכן ד"י"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ד"י"ב ד"י"ד.
v. 17 ס"א נפלאתיך וכן ר"א וח"ע: עיין בסדבר י"ד ר'. v. 17 וחסר או וחסך כתיב חסר קרי, בס"א חסך כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ד"י"ב, ד"י"ד, ת"ע, ת"ס וח"ר. v. 18 ס"א חללוך וכן ד"א, ר"ם, ד"י"ב וח"ע: עיין שמות ל"ב ד'. v. 18 ס"א הֶעֱרֶב מִמְּדָיִם וכן ד"י"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ד"י"ב, ד"י"ד וח"ס: עיין שמות ל"ב ד'.

their necks, and hearkened not to thy commandments, And refused to obey, neither were mindful of thy wonders that thou didst among them; but hardened their necks, and in their rebellion appointed a captain to return to their bondage: but thou art a God ready to pardon,

18 gracious and merciful, slow to anger, and of great kindness, and forsookest them not. Yea, when they had made them a molten calf, and said, This is thy God that brought thee up out of

19 Egypt, and had wrought great provocations; Yet thou in thy manifold mercies forsookest them not in the wilderness: the pillar of the cloud departed not from them by day, to lead them in the way; neither the

עַמּוּד הָאֵשׁ בַּלַּיְלָה לְהָאִיר לָהֶם וְאֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
יֵלְכוּ־בָהּ: וְרוּחֲךָ הַטּוֹבָה נָתָתָּ לְהַשְׂכִּילָם וּמָנְךָ לֹא־ 20
מָנַעְתָּ מִפִּיהֶם וּמַיִם נָתַתָּה לָהֶם לְצִמְאָם: וְאַרְבָּעִים 21
שָׁנָה כִּלְכַּלְתָּם בַּמִּדְבָּר לֹא חָסֵרוּ שַׂלְמֹתֵיהֶם לֹא בָלוּ
וְרַגְלֵיהֶם לֹא בָצֵקָנוּ: וַתִּתֵּן לָהֶם מַמְלְכוֹת וְעַמִּים 22
וַתְּחַלְּקֵם לְפַאָה וַיִּרְשׁוּ אֶת־אֶרֶץ סִיחוֹן וְאֶת־אֶרֶץ מֶלֶךְ
חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־אֶרֶץ עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן: וּבְנֵיהֶם הִרְבִּיתָ 23
כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וַתְּבִיאֵם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אָמַרְתָּ
לַאֲבוֹתֵיהֶם לָבוֹא לָרֶשֶׁת: וַיָּבֹאוּ הַבָּנִים וַיִּרְשׁוּ אֶת־ 24
הָאָרֶץ וַתַּכְנַע לִפְנֵיהֶם אֶת־יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִים
וַתִּתֵּם בְּיָדָם וְאֶת־מַלְכֵיהֶם וְאֶת־עַמֵּי הָאָרֶץ לַעֲשׂוֹת
בָּהֶם כִּרְצוֹנָם: וַיִּלְכְּדוּ עָרִים בְּצוּרוֹת וְאֲדָמָה שְׁמֵנָה 25
וַיִּרְשׁוּ בָּתִּים מְלֵאִים־כָּל־טוּב בֹּרוֹת חֲצוּבִים כְּרָמִים
וְזֵיתִים וְעֵץ מַאֲכָל לָרֹב וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ וַיַּשְׁמִינוּ וַיִּתְעַדְּנוּ
בְּטוּבְךָ הַגָּדוֹל: וַיַּמְרוּ וַיִּמְרְדוּ בָךְ וַיַּשְׁלִכוּ אֶת־תּוֹרָתְךָ 26
אַחֲרֵי גֵּוָם וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הֵרָנוּ אֲשֶׁר־הֵעִידוּ בָם לְהָשִׁיבָם
אֵלֶיךָ וַיַּעֲשׂוּ נְאָצוֹת גְּדוֹלוֹת: וַתִּתְּנֵם בְּיַד צָרֵיהֶם וַיָּצֵרוּ 27
לָהֶם וּבְעֵת צָרָתָם יִצְעֲקוּ אֵלֶיךָ וְאַתָּה מִשָּׁמַיִם תִּשְׁמָע
וּכְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תִּתֶּן לָהֶם מוֹשִׁעִים וַיוֹשִׁיעוּם מִיַּד
צָרֵיהֶם: וּכְנֹחַ לָהֶם יָשׁוּבוּ לַעֲשׂוֹת רַע לְפָנֶיךָ וַתַּעַזְבֵם 28
בְּיַד אוֹיְבֵיהֶם וַיִּרְדּוּ בָם וַיָּשׁוּבוּ וַיִּזְעֲקוּ אֵלֶיךָ וְאַתָּה מִשָּׁמַיִם
תִּשְׁמָע וַתַּצִּילֵם כְּרַחֲמֶיךָ רַבּוֹת עִתִּים: וַתָּעַד בָּהֶם 29
להשיבם

pillar of fire by night, to shew them light, and the way wherein they should go.
20 Thou gavest also thy good spirit to instruct them, and withheldest not thy manna from their mouth, and gavest them water for their thirst.
21 Yea, forty years didst thou sustain them in the wilderness, so that they lacked nothing; their clothes waxed not old, and their feet swelled not.
22 Moreover thou gavest them kingdoms and nations, and didst divide them into corners: so they possessed the land of Sihon, and the land of the king of Heshbon, and the land of Og king of Bashan.
23 Their children also multipliedst thou as the stars of heaven, and broughtest them into the land, concerning which thou hadst promised to their fathers, that they should go in to possess it.
24 So the children went in and possessed the land, and thou subduedst before them the inhabitants of the land, the Canaanites, and gavest them into their hands, with their kings, and the people of the land, that they might do with them as they would.
25 And they took strong cities, and a fat land, and possessed houses full of all goods, wells digged, vineyards, and oliveyards, and fruit trees in abundance: so they did eat, and were filled, and became fat, and delighted themselves in thy great goodness.
26 Nevertheless they were disobedient, and rebelled against thee, and cast thy law behind their backs, and slew thy prophets which testified against them to turn them to thee, and they wrought great provocations.
27 Therefore thou deliveredst them into the hand of their enemies, who vexed them: and in the time of their trouble, when they cried unto thee, thou heardest them from heaven; and according to thy manifold mercies thou gavest them saviours, who saved them out of the hand of their enemies.
28 But after they had rest, they did evil again before thee: therefore leftest thou them in the hand of their enemies, so that they had the dominion over them: yet when they returned, and cried unto thee, thou heardest them from heaven; and many times didst thou deliver them according to thy mercies;
29 And testifiedst against them,

---

19 v. ס״א אתי וכן ח״ע, ח״ס וח״ר. 20 v. כן למערבאי, למדנהאי נתתה מלא. 20 v. ס״א ומנך קכין וכן ד״ב, ד״ג, ח״ו. 22 v. כן ברוב ספרים כ״י ומס״ן, ס״א ואת־ארץ עוג וכן ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ם, די״ב ודי״ד. 23 v. כן חסר בספרים כ״י, ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ם, די״א, די״ב, די״ד ודס״ו. 24 v. כן ברוב ספרים כ״י ומס״ן, ס״א הכנענים וכן ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ם, די״ב ודי״ר. 27 v. ס״א וברחמיך וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ם, די״ב, די״ד ות״ע: עיין לקמן פסוק ל״א. 27 v. ס״א מושיעים חסר י׳ תנינא וכן ד״ב ות״ו. 27 v. ס״א ויושיעם וכן ד״ב, ד״ג, ד״ן, ד״ם, די״ב ות״ר. 28 v. ס״א ברחמיך וכן ד״א, ד״ג, ח״ע וח״ר.

that thou mightest bring them again unto thy law: yet they dealt proudly, and hearkened not unto thy commandments, but sinned against thy judgments, (which if a man do, he shall live in them;) and withdrew the shoulder, and hardened their neck, and would not hear.

30 Yet many years didst thou forbear them, and testifiedst against them by thy spirit in thy prophets: yet would they not give ear: therefore gavest thou them into the hand of the people of the lands.

31 Nevertheless for thy great mercies' sake thou didst not utterly consume them, nor forsake them; for thou art a gracious and merciful God.

32 Now therefore, our God, the great, the mighty, and the terrible God, who keepest covenant and mercy, let not all the trouble seem little before thee, that hath come upon us, on our kings, on our princes, and on our priests, and on our prophets, and on our fathers, and on all thy people, since the time of the kings of Assyria unto this day.

33 Howbeit thou art just in all that is brought upon us; for thou hast done right, but we have done wickedly:

34 Neither have our kings, our princes, our priests, nor our fathers, kept thy law, nor hearkened unto thy commandments and thy testimonies, wherewith thou didst testify against them.

35 For they have not served thee in their kingdom, and in thy great goodness that thou gavest them, and in the large and fat land which thou gavest before them, neither turned they from their wicked works.

36 Behold, we are servants this day, and for the land that thou gavest unto our fathers to eat the fruit thereof and the good thereof, behold, we are servants in it:

37 And it yieldeth much increase unto the kings whom thou hast set over us because of our sins: also they have dominion over our bodies, and over our cattle, at their pleasure, and we are in great distress.

38 And because of all this we make a sure covenant, and write it; and our princes, Levites, and priests, seal unto it.

10 Now those that sealed were, Nehemiah, the Tirshatha, the son of Hachaliah, and Zidkijah,
2, 3, 4 Seraiah, Azariah, Jeremiah,
5 Pashur, Amariah, Malchijah, Hattush, Shebaniah, Malluch, Harim, Meremoth,

לַהֲשִׁיבֵם אֶל־תּוֹרָתֶךָ וְהֵמָּה הֵזִידוּ וְלֹא־שָׁמְעוּ לְמִצְוֹתֶיךָ
וּבְמִשְׁפָּטֶיךָ חָטְאוּ־בָם אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה אָדָם וְחָיָה בָּהֶם
וַיִּתְּנוּ כֶתֶף סוֹרָרֶת וְעָרְפָּם הִקְשׁוּ וְלֹא שָׁמֵעוּ: וַתַּמְשֵׁךְ 30
עֲלֵיהֶם שָׁנִים רַבּוֹת וַתָּעַד בָּם בְּרוּחֲךָ בְּיַד־נְבִיאֶיךָ
וְלֹא הֶאֱזִינוּ וַתִּתְּנֵם בְּיַד עַמֵּי הָאֲרָצוֹת: וּבְרַחֲמֶיךָ 31
הָרַבִּים לֹא־עָשִׂיתָם כָּלָה וְלֹא עֲזַבְתָּם כִּי אֵל־חַנּוּן
וְרַחוּם אָתָּה: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא 32
שׁוֹמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד אַל־יִמְעַט לְפָנֶיךָ אֶת כָּל־
הַתְּלָאָה אֲשֶׁר־מְצָאָתְנוּ לְמְלָכֵינוּ לְשָׂרֵינוּ וּלְכֹהֲנֵינוּ
וְלִנְבִיאֵינוּ וְלַאֲבוֹתֵינוּ וּלְכָל־עַמֶּךָ מִימֵי מַלְכֵי אַשּׁוּר עַד
הַיּוֹם הַזֶּה: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ כִּי־אֱמֶת 33
עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הרשענו: וְאֶת־מְלָכֵינוּ שָׂרֵינוּ כֹּהֲנֵינוּ 34
וַאֲבוֹתֵינוּ לֹא עָשׂוּ תוֹרָתֶךָ וְלֹא הִקְשִׁיבוּ אֶל־מִצְוֹתֶיךָ
וּלְעֵדוֹתֶיךָ אֲשֶׁר הַעַדְתָּ בָּהֶם: וְהֵם בְּמַלְכוּתָם וּבְטוּבְךָ 35
הָרָב אֲשֶׁר־נָתַתָּ לָהֶם וּבָאָרֶץ הָרְחָבָה וְהַשְּׁמֵנָה אֲשֶׁר־
נָתַתָּ לִפְנֵיהֶם לֹא עָבָדוּךָ וְלֹא־שָׁבוּ מִמַּעַלְלֵיהֶם הָרָעִים:
הִנֵּה אֲנַחְנוּ הַיּוֹם עֲבָדִים וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתָּה לַאֲבוֹתֵינוּ 36
לֶאֱכֹל אֶת־פִּרְיָהּ וְאֶת־טוּבָהּ הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֲבָדִים עָלֶיהָ:
וּתְבוּאָתָהּ מַרְבָּה לַמְּלָכִים אֲשֶׁר־נָתַתָּה עָלֵינוּ בְּחַטֹּאותֵינוּ 37
וְעַל־גְּוִיֹּתֵינוּ מֹשְׁלִים וּבִבְהֶמְתֵּנוּ כִּרְצוֹנָם וּבְצָרָה גְדֹלָה
אֲנָחְנוּ:

י וּבְכָל־זֹאת אֲנַחְנוּ כֹּרְתִים אֲמָנָה וְכֹתְבִים וְעַל הֶחָתוּם ס
2 שָׂרֵינוּ לְוִיֵּנוּ כֹּהֲנֵינוּ: וְעַל הַחֲתוּמִים נְחֶמְיָה הַתִּרְשָׁתָא
3 בֶּן־חֲכַלְיָה וְצִדְקִיָּה: שְׂרָיָה עֲזַרְיָה יִרְמְיָה: פַּשְׁחוּר
4 אֲמַרְיָה מַלְכִּיָּה: חַטּוּשׁ שְׁבַנְיָה מַלּוּךְ: חָרִם מְרֵמוֹת
5 6

עבדיה

v. 29 כ״א אל־משׁוֹתיך: עיין לקמן ספוק ל״ד. v. 29 כן בספרים כ״ו, ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ם, ר״א, ר״ב, ר״ד ור״ט, ס״א מרדת חסר וכן ר״א. v. 30 או ותחנם כן ברוב ספרים כ״ו, ר״ב, ר״ו ור״ט, ס״א ותחנם וכן ר״ג, ר״ם, ר״ב ור״ט. v. 32 ס״א לכהנינו וכן ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ם, ר״ב ור״ד. v. 34 נ״ל ואת־. v. 5 ס״א שבניה וכן ת״ס.

עַבַדְיָה׃ דָּנִיֵּאל גִּנְּתוֹן בָּרוּךְ׃ מְשֻׁלָּם אֲבִיָּה מִיָמִן׃ מַעַזְיָה 7, 8, 9
בִלְגַּי שְׁמַעְיָה אֵלֶּה הַכֹּהֲנִים׃ וְהַלְוִיִּם וְיֵשׁוּעַ בֶּן־אֲזַנְיָה 10
בִּנּוּי מִבְּנֵי חֲנָדָד קַדְמִיאֵל׃ וְאֲחֵיהֶם שְׁבַנְיָה הוֹדִיָּה 11
קְלִיטָא פְּלָאיָה חָנָן׃ מִיכָא רְחוֹב חֲשַׁבְיָה׃ זַכּוּר שֵׁרֵבְיָה 12, 13
שְׁבַנְיָה׃ הוֹדִיָּה בָּנִי בְנִינוּ׃ רָאשֵׁי הָעָם פַּרְעשׁ פַּחַת 14, 15
מוֹאָב עֵילָם זַתּוּא בָּנִי׃ בָּנִי עַזְגָּד בֵּבָי׃ אֲדֹנִיָּה בִּגְוַי 16, 17
עָדִין׃ אָטֵר חִזְקִיָּה עַזּוּר׃ הוֹדִיָּה חָשֻׁם בֶּצַי׃ חָרִיף 18, 19, 2
עֲנָתוֹת נוֹבַי׃ מַגְפִּיעָשׁ מְשֻׁלָּם חֵזִיר׃ מְשֵׁזַבְאֵל צָדוֹק 21, 22
יַדּוּעַ׃ פְּלַטְיָה חָנָן עֲנָיָה׃ הוֹשֵׁעַ חֲנַנְיָה חַשּׁוּב׃ הַלּוֹחֵשׁ 23, 24, 2
פִּלְחָא שׁוֹבֵק׃ רְחוּם חֲשַׁבְנָה מַעֲשֵׂיָה׃ וַאֲחִיָּה חָנָן 26, 27
עָנָן׃ מַלּוּךְ חָרִם בַּעֲנָה׃ וּשְׁאָר הָעָם הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם 28, 29
הַשּׁוֹעֲרִים הַמְשֹׁרְרִים הַנְּתִינִים וְכָל־הַנִּבְדָּל מֵעַמֵּי
הָאֲרָצוֹת אֶל־תּוֹרַת הָאֱלֹהִים נְשֵׁיהֶם בְּנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם
כָּל יוֹדֵעַ מֵבִין׃ מְחַזִּיקִים עַל־אֲחֵיהֶם אַדִּירֵיהֶם וּבָאִים 30
בְּאָלָה וּבִשְׁבוּעָה לָלֶכֶת בְּתוֹרַת הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה
בְיַד מֹשֶׁה עֶבֶד־הָאֱלֹהִים וְלִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־
מִצְוֹת יְהוָה אֲדֹנֵינוּ וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקָּיו׃ וְאֲשֶׁר לֹא־נִתֵּן 31
בְּנֹתֵינוּ לְעַמֵּי הָאָרֶץ וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם לֹא נִקַּח לִבְנֵינוּ׃
וְעַמֵּי הָאָרֶץ הַמְבִיאִים אֶת־הַמַּקָּחוֹת וְכָל־שֶׁבֶר בַּיּוֹם 32
הַשַּׁבָּת לִמְכּוֹר לֹא־נִקַּח מֵהֶם בַּשַּׁבָּת וּבְיוֹם קֹדֶשׁ
וְנִטֹּשׁ אֶת־הַשְּׁנָה הַשְּׁבִיעִית וּמַשָּׂא כָּל־יָד׃ וְהַעֲמַדְנוּ 33
עָלֵינוּ מִצְוֹת לָתֵת עָלֵינוּ שְׁלִישִׁית הַשֶּׁקֶל בַּשָּׁנָה
לַעֲבֹדַת בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃ לְלֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת וּמִנְחַת הַתָּמִיד 34

Obadiah,
6 Daniel, Ginnethon, Baruch,
7 Meshullam, Abijah, Mijamin,
8 Maaziah, Bilgai, Shemaiah: these were the priests.
9 And the Levites: both Jeshua the son of Azaniah, Binnui of the sons of Henadad, Kadmiel;
10 And their brethren, Shebaniah, Hodijah, Kelita, Pelaiah, Hanan,
11 Micha, Rehob, Hashabiah,
12 Zaccur, Sherebiah, Shebaniah,
13 Hodijah, Bani, Beninu.
14 The chief of the people; Parosh, Pahath-moab, Elam, Zatthu, Bani,
15 Bunni, Azgad, Bebai,
16 Adonijah, Bigvai, Adin,
17 Ater, Hizkijah, Azzur,
18 Hodijah, Hashum, Bezai,
19 Hariph, Anathoth, Nebai,
20 Magpiash, Meshullam, Hezir,
21 Meshezabeel, Zadok, Jaddua,
22 Pelatiah, Hanan, Anaiah,
23 Hoshea, Hananiah, Hashub,
24 Hallohesh, Pileha, Shobek,
25 Rehum, Hashabnah, Maaseiah,
26 And Ahijah, Hanan, Anan,
27 Malluch, Harim, Baanah.
28 And the rest of the people, the priests, the Levites, the porters, the singers, the Nethinims, and all they that had separated themselves from the people of the lands unto the law of God, their wives, their sons, and their daughters, every one having knowledge, and having understanding;
29 They clave to their brethren, their nobles, and entered into a curse, and into an oath, to walk in God's law, which was given by Moses the servant of God, and to observe and do all the commandments of the LORD our LORD, and his judgments and his statutes;
30 And that we would not give our daughters unto the people of the land, nor take their daughters for our sons:
31 And if the people of the land bring ware or any victuals on the sabbath day to sell, that we would not buy it of them on the sabbath, or on the holy day: and that we would leave the seventh year, and the exaction of every debt.
32 Also we made ordinances for us, to charge ourselves yearly with the third part of a shekel for the service of the house of our God;
33 For the shewbread, and for the continual meat offering,

ולעולת

10 v. כן ברוב ספרים כי׳, ר׳א, ר׳ב, ד׳ג, ד׳ו, ד׳ם, ה׳א, ד׳ב, ד׳ד ורס׳ג. ס׳א יֵשׁוּעַ וכן ת׳ע, ת׳ם וח׳ד: עיין לקמן י׳ב ח׳. 11 v. ס׳א שְׁכַנְיָה וכן ד׳ב, ה׳ב, ד׳ד ות׳ם. 20 v. נוֹבַי כתיב, נֵיבַי קרי בעדי כן ברוב ספרים כי׳, ר׳א, ד׳ב, ר׳ג, ד׳ו, ד׳ם, ה׳א, ד׳ב, ד׳ד תס׳ו, ס׳א נֵיבַי קרי. 25 v. כן ברוב ספרים כי׳, ר׳א, ר׳ב, ר׳ג, ד׳ו, ד׳ם, ה׳א, ד׳ב, ד׳ד תס׳ו, ס׳א פְּלַחְיָה. ופ׳ 29 v. ס׳א וְהָאֲשׁוֹעֲרִים וכן ד׳ב, ד׳ו, ד׳ם, ה׳ב ורי׳ד. 32 v. בן ברוב ספרים כי׳ ונכסר עליו נעיא וכן בר״ב ה׳ד. 32 v. כן ברוב ספרים כי׳, ר׳א, ד׳ד תס׳ו, ס׳א חֲמִשִּׁיעִים ד׳ש וכן ד׳ב, ד׳ג, ד׳ו ות׳ם. 32 v. כן בפתח תס׳ בספרים כי׳, ר׳א, ר׳ב, ד׳ג, ד׳ו, ד׳ם, ה׳א, ה׳ב, ד׳ד ות׳ו.

וּלְשׁוֹלַחַת הַתָּמִיד הַשַּׁבָּתוֹת הֶחֳדָשִׁים לַמּוֹעֲדִים וְלַקָּדָשִׁים
וְלַחַטָּאוֹת לְכַפֵּר עַל־יִשְׂרָאֵל וְכֹל מְלֶאכֶת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ׃
וְהַגּוֹרָלוֹת הִפַּלְנוּ עַל־קׇרְבַּן הָעֵצִים 35
הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְהָעָם לְהָבִיא לְבֵית אֱלֹהֵינוּ לְבֵית־
אֲבֹתֵינוּ לְעִתִּים מְזֻמָּנִים שָׁנָה בְּשָׁנָה לִבְעֹר עַל־מִזְבַּח יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה׃ וּלְהָבִיא אֶת־בִּכּוּרֵי אַדְמָתֵנוּ 36
וּבִכּוּרֵי כָל־פְּרִי כָל־עֵץ שָׁנָה בְשָׁנָה לְבֵית יְהוָה׃
וְאֶת־בְּכֹרוֹת בָּנֵינוּ וּבְהֶמְתֵּנוּ כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה וְאֶת־ 37
בְּכוֹרֵי בְקָרֵינוּ וְצֹאנֵינוּ לְהָבִיא לְבֵית אֱלֹהֵינוּ לַכֹּהֲנִים
הַמְשָׁרְתִים בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ׃ וְאֵת־רֵאשִׁית עֲרִיסֹתֵינוּ 38
וּתְרוּמֹתֵינוּ וּפְרִי כָל־עֵץ תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר נָבִיא לַכֹּהֲנִים
אֶל־לִשְׁכוֹת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ וּמַעְשַׂר אַדְמָתֵנוּ לַלְוִיִּם וְהֵם
הַלְוִיִּם הַמְעַשְּׂרִים בְּכֹל עָרֵי עֲבֹדָתֵנוּ׃ וְהָיָה הַכֹּהֵן 39
בֶּן־אַהֲרֹן עִם־הַלְוִיִּם בְּעֶשֶׂר הַלְוִיִּם וְהַלְוִיִּם יַעֲלוּ אֵת־
מַעְשַׂר הַמַּעְשֵׂר לְבֵית אֱלֹהֵינוּ אֶל־הַלְּשָׁכוֹת לְבֵית
הָאוֹצָר׃ כִּי אֶל־הַלְּשָׁכוֹת יָבִיאוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי הַלֵּוִי 40
אֶת־תְּרוּמַת הַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר וְשָׁם כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ
וְהַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים וְלֹא נַעֲזֹב
יא אֶת־בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃ וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי־הָעָם בִּירוּשָׁלִַם וּשְׁאָר
הָעָם הִפִּילוּ גוֹרָלוֹת לְהָבִיא | אֶחָד מִן־הָעֲשָׂרָה לָשֶׁבֶת 2
בִּירוּשָׁלַם עִיר הַקֹּדֶשׁ וְתִשַׁע הַיָּדוֹת בֶּעָרִים׃ וַיְבָרְכוּ
הָעָם לְכָל הָאֲנָשִׁים הַמִּתְנַדְּבִים לָשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלִָם׃
וְאֵלֶּה רָאשֵׁי הַמְּדִינָה אֲשֶׁר יָשְׁבוּ 3
בִּירוּשָׁלִַם וּבְעָרֵי יְהוּדָה יָשְׁבוּ אִישׁ בְּאֲחֻזָּתוֹ בְּעָרֵיהֶם
ישראל

v. 34 בהללי הקדשים. כן ברוב ספרים כ"י ודט"ו, ס"א וכל־מלאכת בית וכן ר"ג, ר"ן, ר"ם, ד"י ודי"ר. v. 35 ס"א עֵצֶל ונכסר עליו לגרסיה וכן בדב"י ודי"ו. v. 37 ס"א בקרנו חסר וכן ד"י ודי"ר. v. 37 כן ברוב ספרים כ"י ונכסר עליו מלא וכן בר"א, ד"א ודט"ו, ס"א ואצונו הסר וכן ר"ב, ר"ן, ר"ם, ד"י ודי"ר. v. 38 ס"א הלוים וכן ד"י"ב, ד"י"ר ודב"ו.

and for the continual burnt offering, of the sabbaths, of the new moons, for the set feasts, and for the holy things, and for the sin offerings to make an atonement for Israel, and for all the work of the house of our God.

34 And we cast the lots among the priests, the Levites, and the people, for the wood offering, to bring it into the house of our God, after the houses of our fathers, at times appointed year by year, to burn upon the altar of the LORD our God, as it is written in the law:

35 And to bring the firstfruits of our ground, and the firstfruits of all fruit of all trees, year by year, unto the house of the LORD:

36 Also the firstborn of our sons, and of our cattle, as it is written in the law, and the firstlings of our herds and of our flocks, to bring to the house of our God, unto the priests that minister in the house of our God:

37 And that we should bring the firstfruits of our dough, and our offerings, and the fruit of all manner of trees, of wine and of oil, unto the priests, to the chambers of the house of our God; and the tithes of our ground unto the Levites, that the same Levites might have the tithes in all the cities of our tillage.

38 And the priest the son of Aaron shall be with the Levites, when the Levites take tithes: and the Levites shall bring up the tithe of the tithes unto the house of our

39 God, to the chambers, into the treasure house. For the children of Israel and the children of Levi shall bring the offering of the corn, of the new wine, and the oil, unto the chambers, where are the vessels of the sanctuary, and the priests that minister, and the porters, and the singers: and we will not forsake the house of our God.

11 And the rulers of the people dwelt at Jerusalem: the rest of the people also cast lots, to bring
2 one of ten to dwell in Jerusalem the holy city, and nine parts to dwell in other cities. And
the people blessed all the men, that willingly offered themselves to dwell at Jerusalem.
3 Now these are the chief of the province that dwelt in Jerusalem: but in the cities of Judah
dwelt every one in his possession in their cities,

to wit, Israel, the priests, and the Levites, and the Nethinims, and the children of Solomon's servants.

יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה׃

4 And at Jerusalem dwelt certain of the children of Judah, and of the children of Benjamin. Of the children of Judah; Athaiah the son of Uzziah, the son of Zechariah, the son of Amariah, the son of Shephatiah, the son of Mahalaleel, of the children of Perez;

4 וּבִירוּשָׁלַ͏ִם יָשְׁבוּ מִבְּנֵי יְהוּדָה וּמִבְּנֵי בִנְיָמִן
מִבְּנֵי יְהוּדָה עָתָיָה בֶּן־עֻזִּיָּה בֶּן־זְכַרְיָה בֶּן
5 אֲמַרְיָה בֶּן־שְׁפַטְיָה בֶּן־מַהֲלַלְאֵל מִבְּנֵי פָּרֶץ׃ וּמַעֲשֵׂיָה
בֶּן־בָּרוּךְ בֶּן־כָּל־חֹזֶה בֶּן־חֲזָיָה בֶּן־עֲדָיָה בֶּן־יוֹיָרִיב
6 בֶּן־זְכַרְיָה בֶּן־הַשִּׁלֹנִי׃ כָּל־בְּנֵי־פֶרֶץ הַיֹּשְׁבִים בִּירוּשָׁלָ͏ִם
אַרְבַּע מֵאוֹת שִׁשִּׁים וּשְׁמֹנָה אַנְשֵׁי־חָיִל׃

5 And Maaseiah the son of Baruch, the son of Colhozeh, the son of Hazaiah, the son of Adaiah, the son of Joiarib, the son of Zechariah, the son of Shiloni.

6 All the sons of Perez that dwelt at Jerusalem were four hundred threescore and eight valiant men.

7 וְאֵלֶּה בְּנֵי בִנְיָמִן סַלּוּא בֶן־מְשֻׁלָּם בֶּן־יוֹעֵד בֶּן־פְּדָיָה
8 בֶּן־קוֹלָיָה בֶּן־מַעֲשֵׂיָה בֶּן־אִיתִיאֵל בֶּן־יְשַׁעְיָה׃ וְאַחֲרָיו
9 גַּבַּי סַלַּי תְּשַׁע מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ וְיוֹאֵל בֶּן־זִכְרִי
פָּקִיד עֲלֵיהֶם וִיהוּדָה בֶן־הַסְנוּאָה עַל־הָעִיר מִשְׁנֶה׃

7 And these are the sons of Benjamin; Sallu the son of Meshullam, the son of Joed, the son of Pedaiah, the son of Kolaiah, the son of Maaseiah, the son of Ithiel, the son of Jesaiah.

8 And after him Gabbai, Sallai, nine hundred twenty and eight.

9 And Joel the son of Zichri was their overseer: and Judah the son of Senuah was second over the city.

10 מִן־הַכֹּהֲנִים יְדַעְיָה בֶּן־יוֹיָרִיב יָכִין׃ שְׂרָיָה
11 בֶּן־חִלְקִיָּה בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־מְרָיוֹת בֶּן־אֲחִיטוּב
12 נְגִיד בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וַאֲחֵיהֶם עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה לַבָּיִת
שְׁמֹנֶה מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם וַעֲדָיָה בֶּן־יְרֹחָם בֶּן
פְּלַלְיָה בֶּן־אַמְצִי בֶּן־זַכַרְיָה בֶּן־פַּשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה׃
13 וְאֶחָיו רָאשֵׁי לְאָבוֹת מָאתַיִם אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם וַעֲמַשְׁסַי
14 בֶּן־עַזְרְאֵל בֶּן־אַחְזַי בֶּן־מְשִׁלֵּמוֹת בֶּן־אִמֵּר׃ וַאֲחֵיהֶם
גִּבֹּרֵי חַיִל מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה וּפָקִיד עֲלֵיהֶם זַבְדִּיאֵל
15 בֶּן־הַגְּדוֹלִים׃ וּמִן־הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָה

10 Of the priests: Jedaiah the son of Joiarib, Jachin.

11 Seraiah the son of Hilkiah, the son of Meshullam, the son of Zadok, the son of Meraioth, the son of Ahitub, was the ruler of the house of God.

12 And their brethren that did the work of the house were eight hundred twenty and two: and Adaiah the son of Jeroham, the son of Pelaliah, the son of Amzi, the son of Zechariah, the son of Pashur, the son of Malchiah,

13 And his brethren, chief of the fathers, two hundred forty and two: and Amashai the son of Azareel, the son of Ahasai, the son of Meshillemoth, the son of Immer,

14 And their brethren, mighty men of valour, an hundred twenty and eight: and their overseer was Zabdiel, the son of one of the great men.

15 Also of the Levites: Shemaiah the son of Hashub, the son of Azrikam, the son of Hashabiah, the son

16 בֶּן־חַשּׁוּב בֶּן־עַזְרִיקָם בֶּן־חֲשַׁבְיָה בֶּן־בּוּנִי׃ וְשַׁבְּתַי
וְיוֹזָבָד עַל־הַמְּלָאכָה הַחִיצֹנָה לְבֵית הָאֱלֹהִים מֵרָאשֵׁי
17 הַלְוִיִּם׃ וּמַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָא בֶּן־זַבְדִּי בֶּן־אָסָף רֹאשׁ
הַתְּחִלָּה לְהתפלה [לְהוֹדוֹת] וּבַקְבֻּקְיָה מִשְׁנֶה מֵאֶחָיו וְעַבְדָּא
18 בֶּן־שַׁמּוּעַ בֶּן־גָּלָל בֶּן־יְדוּתוּן׃ כָּל־הַלְוִיִּם בְּעִיר הַקֹּדֶשׁ

of Bunni;

16 And Shabbethai and Jozabad, of the chief of the Levites, had the oversight of the outward business of the house of God.

17 And Mattaniah the son of Micha, the son of Zabdi, the son of Asaph, was the principal to begin the thanksgiving in prayer: and Bakbukiah the second among his brethren, and Abda the son of Shammua, the son of Galal, the son of Jeduthun.

18 All the Levites in the holy city

מאתים

יא, 4 v. מסקא באמצע מסוק. 5 v. בס"א יש כאן מסקא. 7 v. ס"א קוליה וכן ר"ב. ד"ג. ד"ם. ד"ר. ורו"ד. 7 v. ס"א קָלָיָה חסר יכן ר"ב. ד"ג. ד"ן ורו"ם. 12 v. ס"א עשי וכן ד"א. ד"ב. ד"ג. ד"ם. ד"ר. ד"ד ורמז"ו: עיין לעיל ב' ס"ו. 13 v. ס"א אחזי וכן ד"ב. ד"ג. ד"ן ור"ם. 17 v. צ"ל התחלה כן ת"ע ות"ר. 17 v. יְדוּתוּן כתיב יְדוּתֻן קרי.

were two hundred fourscore and four.

19 Moreover the porters, Akkub, Talmon, and their brethren that kept the gates, were an hundred seventy and two.

20 And the residue of Israel, of the priests, and the Levites, were in all the cities of Judah, every one in his inheritance.

21 But the Nethinims dwelt in Ophel: and Ziha and Gispa were over the Nethinims.

22 The overseer also of the Levites at Jerusalem was Uzzi the son of Bani, the son of Hashabiah, the son of Mattaniah, the son of Micha. Of the sons of Asaph, the singers were over the business of the house of God.

23 For it was the king's commandment concerning them, that a certain portion should be for the singers, due for every day.

24 And Pethahiah the son of Meshezabeel, of the children of Zerah the son of Judah, was at the king's hand in all matters concerning the people.

25 And for the villages, with their fields, some of the children of Judah dwelt at Kirjath-arba, and in the villages thereof, and at Dibon, and in the villages thereof, and at Jekabzeel, and in the villages thereof,

26 And at Jeshua, and at Moladah, and at Beth-phelet,

27 And at Hazar-shual, and at Beer-sheba, and in the villages thereof,

28 And at Ziklag, and at Mekonah, and in the villages

29, 30 thereof, And at En-rimmon, and at Zareah, and at Jarmuth, Zanoah, Adullam, and in their villages, at Lachish, and the fields thereof, at Azekah, and in the villages thereof. And

31 they dwelt from Beer-sheba unto the valley of Hinnom. The children also of Benjamin

32 from Geba dwelt at Michmash, and Aija, and Beth-el, and in their villages, And at

33, 34, 35 Anathoth, Nob, Ananiah, Hazor, Ramah, Gittaim, Hadid, Zeboim, Neballat, Lod, and

36 Ono, the valley of craftsmen. And of the Levites were divisions in Judah, and in Benjamin.

19 מָאתַיִם שְׁמֹנִים וְאַרְבָּעָה׃ וְהַשֹּׁעֲרִים
עַקּוּב טַלְמֹן וַאֲחֵיהֶם הַשֹּׁמְרִים בַּשְּׁעָרִים מֵאָה שִׁבְעִים
20 וּשְׁנָיִם׃ וּשְׁאָר יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה
21 אִישׁ בְּנַחֲלָתוֹ׃ וְהַנְּתִינִים יֹשְׁבִים בָּעֹפֶל וְצִיחָא וְגִשְׁפָּא
22 עַל־הַנְּתִינִים׃ וּפְקִיד הַלְוִיִּם בִּירוּשָׁלִָם
עֻזִּי בֶן־בָּנִי בֶּן־חֲשַׁבְיָהּ בֶּן־מַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָא מִבְּנֵי אָסָף
23 הַמְשֹׁרְרִים לְנֶגֶד מְלֶאכֶת בֵּית־הָאֱלֹהִים׃ כִּי־מִצְוַת
הַמֶּלֶךְ עֲלֵיהֶם וֶאֱמָנָה עַל־הַמְשֹׁרְרִים דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃
24 וּפְתַחְיָה בֶּן־מְשֵׁיזַבְאֵל מִבְּנֵי־זֶרַח
25 בֶּן־יְהוּדָה לְיַד הַמֶּלֶךְ לְכָל־דָּבָר לָעָם׃ וְאֶל־חַצֵרִים
בִּשְׂדֹתָם מִבְּנֵי יְהוּדָה יָשְׁבוּ בְּקִרְיַת הָאַרְבַּע וּבְנֹתֶיהָ
26 וּבְדִיבֹן וּבְנֹתֶיהָ וּבִיקַבְצְאֵל וְחַצֵרֶיהָ׃ וּבִישׁוּעַ וּבְמוֹלָדָה
27 וּבְבֵית־פָּלֶט׃ וּבְחַצַר שׁוּעָל וּבִבְאֵר שָׁבַע וּבְנֹתֶיהָ׃
28 וּבְצִקְלַג וּבְמְכֹנָה וּבִבְנֹתֶיהָ׃ וּבְעֵין רִמּוֹן וּבְצָרְעָה
29 וּבְיַרְמוּת׃ זָנֹחַ עֲדֻלָּם וְחַצֵרֵיהֶם לָכִישׁ וְשָׂדֶתֶיהָ עֲזֵקָה
30 וּבְנֹתֶיהָ וַיַּחֲנוּ °מִבְּאֵר־שֶׁבַע עַד־גֵּיא הִנֹּם׃ וּבְנֵי בִנְיָמִן
31 מִגֶּבַע מִכְמָשׁ וְעַיָּה וּבֵית°אֵל וּבְנֹתֶיהָ׃ עֲנָתוֹת נֹב עֲנָנְיָה׃
32 חָצוֹר רָמָה גִּתָּיִם׃ חֲדִיד צְבֹעִים נְבַלָּט׃ לֹד וְאוֹנוֹ גֵּי
35 הַחֲרָשִׁים׃ וּמִן־הַלְוִיִּם מַחְלְקוֹת יְהוּדָה לְבִנְיָמִין׃

יב וְאֵלֶּה הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֲשֶׁר עָלוּ עִם־
2 זְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁאלְתִּיאֵל וְיֵשׁוּעַ שְׂרָיָה יִרְמְיָה עֶזְרָא׃ אֲמַרְיָה
3 מַלּוּךְ חַטּוּשׁ׃ שְׁכַנְיָה רְחוּם מְרֵמוֹת׃ עִדּוֹ גִּנְּתוֹי אֲבִיָּה׃
4
5 מִימִן מַעַדְיָה בִלְגָּה׃ שְׁמַעְיָה וְיוֹיָרִיב יְדַעְיָה׃ סַלּוּ עָמוֹק
6
7 חִלְקִיָּה

---

v. 28 ס״א ובצקלג קמץ וכן ר״ב, ר״ג, ד״ט, ויו״א, ויו״ב, דיו״ד ודט״ו. v. 30 כן מנתן בספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, דיו״ב, דיו״ד ודט״ו. v. 31 ס״א מכמש כיכין ובקמץ וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו וה״ם, וס״א מכמש כיכין ופתח וכן ר״א, ויו״א, ויו״ב, דיו״ד ודט״ו. v. 32 כן למעלה, למרנחאי, ויחזאל מלת חדא. v. 36 ס״א ומן־הלוים וכן דיו״ב וה״ד, וס״א וכן־הלוים וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו וה״ם. יב. 4 v. כן בספרים כ״י, ר״א, ר״ג, ר״ם ויו״א, ר״ב, דיו״ד ודט״ו, ס״א עלא וכן ר״ב וה״ו. 4 v. ס״א גנתון וכן ר״ג ות״ר.

12 Now these are the priests and the Levites that went up with Zerubbabel the son of Shealtiel,

2, 3 and Jeshua: Seraiah, Jeremiah, Ezra,

4, 5, 6 Amariah, Malluch, Hattush, Shechaniah, Rehum, Meremoth, Iddo, Ginnetho, Abijah,

7 Miamin, Maadiah, Bilgah, Shemaiah, and Joiarib, Jedaiah, Sallu, Amok,

חִלְקִיָּה יְדַעְיָה אֵלֶּה רָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים וַאֲחֵיהֶם בִּימֵי יֵשׁוּעַ׃
וְהַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ בִּנּוּי קַדְמִיאֵל שֵׁרֵבְיָה 8
יְהוּדָה מַתַּנְיָה עַל־הַתּוֹדָה הוּא וְאַחָיו׃ וּבַקְבֻקְיָה וְעַנִּי 9
אַחֵיהֶם לְנֶגְדָּם לְמִשְׁמָרוֹת׃ וְיֵשׁוּעַ הוֹלִיד אֶת־יוֹיָקִים 10
וְיוֹיָקִים הוֹלִיד אֶת־אֶלְיָשִׁיב וְאֶלְיָשִׁיב אֶת־יוֹיָדָע׃ וְיוֹיָדָע 11
הוֹלִיד אֶת־יוֹנָתָן וְיוֹנָתָן הוֹלִיד אֶת־יַדּוּעַ׃ וּבִימֵי יוֹיָקִים 12
הָיוּ כֹהֲנִים רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִשְׂרָיָה מְרָיָה לִירְמְיָה חֲנַנְיָה׃
לְעֶזְרָא מְשֻׁלָּם לַאֲמַרְיָה יְהוֹחָנָן׃ לִמְלוּכִי יוֹנָתָן לִשְׁבַנְיָה 13 14
יוֹסֵף׃ לְחָרִם עַדְנָא לִמְרָיוֹת חֶלְקַי׃ לְעִדּוֹ זְכַרְיָה 15 16
לְגִנְּתוֹן מְשֻׁלָּם׃ לַאֲבִיָּה זִכְרִי לְמִנְיָמִין לְמוֹעַדְיָה פִּלְטַי׃ 17
לְבִלְגָּה שַׁמּוּעַ לְשֶׁמַעְיָה יְהוֹנָתָן׃ וְלִיוֹיָרִיב מַתְּנַי לִידַעְיָה 18 19
עֻזִּי׃ לְסַלַּי קַלַּי לְעָמוֹק עֶבֶר׃ לְחִלְקִיָּה חֲשַׁבְיָה לִידַעְיָה 20 21
נְתַנְאֵל׃ הַלְוִיִּם בִּימֵי אֶלְיָשִׁיב יוֹיָדָע וְיוֹחָנָן וְיַדּוּעַ 22
כְּתוּבִים רָאשֵׁי אָבוֹת וְהַכֹּהֲנִים עַל־מַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ
הַפָּרְסִי׃ בְּנֵי לֵוִי רָאשֵׁי הָאָבוֹת 23
כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים וְעַד־יְמֵי יוֹחָנָן בֶּן־
אֶלְיָשִׁיב׃ וְרָאשֵׁי הַלְוִיִּם חֲשַׁבְיָה שֵׁרֵבְיָה וְיֵשׁוּעַ בֶּן־ 24
קַדְמִיאֵל וְאֲחֵיהֶם לְנֶגְדָּם לְהַלֵּל לְהוֹדוֹת בְּמִצְוַת דָּוִיד
אִישׁ־הָאֱלֹהִים מִשְׁמָר לְעֻמַּת מִשְׁמָר׃ מַתַּנְיָה וּבַקְבֻקְיָה 25
עֹבַדְיָה מְשֻׁלָּם טַלְמוֹן עַקּוּב שֹׁמְרִים שׁוֹעֲרִים מִשְׁמֶרֶת
בְּאֹסְפֵי הַשְּׁעָרִים׃ אֵלֶּה בִּימֵי יוֹיָקִים בֶּן־יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק ס 26
וּבִימֵי נְחֶמְיָה הַפֶּחָה וְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסּוֹפֵר׃
וּבַחֲנֻכַּת חוֹמַת יְרוּשָׁלִַם בִּקְשׁוּ אֶת־הַלְוִיִּם 27
מִכָּל־מְקוֹמֹתָם לְהָבִיאָם לִירוּשָׁלִַם לַעֲשׂוֹת חֲנֻכָּה
ושמחה

---

8 v. צ׳ל יְדוּתוּן כן ת״ע, או יְדוּתוּת בלא ס״ת עַל־ כן ת״ס. 9 v. וְעַנּוּ כתיב, וְעַנִּי קרי. 10 v. ס״א הוֹלִיד אֶת־ וכן ד״ב, ד״נ, ד״א, ד״ר, ד״ר, ד״ט, ת״ע וח״ר. 14 v. לְמַלּוּכִי כתיב, לְמַלִּיכוּ קרי. 14 v. ס״א לִשְׁכַנְיָה וכן ד״א, ד״נ, ת״ע וח״ס. 15 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ן, ד״ס, ד״י״א, ד״ב, ד״ד ה״ט, ס״א לְחָרִים כלא וכן ד״א. 15 v. ס״א חֶלְקַי וכן ד״א, ד״ב, ד״נ, ד״ו, ד״ם חֲדִיב. 16 v. לְעַדְיָא כתיב, לְעִדּוֹ קרי, בס״א לְעַדּוֹא כתיב וקרי וכן ד״י״ם. 22 v. סביר אַדְרִ, בס״א אַדְרִ כתיב וקרי וכן בר״ב וד״ס.

Hilkiah, Jedaiah. These were the chief of the priests and of their brethren in the days of Jeshua.

8 Moreover the Levites: Jeshua, Binnui, Kadmiel, Sherebiah, Judah, and Mattaniah, which was over the thanksgiving, he and his brethren.

9 Also Bakbukiah and Unni, their brethren, were over against them in the watches.

10 And Jeshua begat Joiakim, Joiakim also begat Eliashib, and Eliashib begat Joiada,

11 And Joiada begat Jonathan, and Jonathan begat Jaddua.

12 And in the days of Joiakim were priests, the chief of the fathers: of Seraiah, Meraiah; of Jeremiah, Hananiah;

13 Of Ezra, Meshullam; of Amariah, Jehohanan;

14 Of Melicu, Jonathan; of Shebaniah, Joseph;

15 Of Harim, Adna; of Meraioth, Helkai;

16 Of Iddo, Zechariah; of Ginnethon, Meshullam;

17 Of Abijah, Zichri; of Miniamin, of Moadiah, Piltai;

18 Of Bilgah, Shammua; of Shemaiah, Jehonathan;

19 And of Joiarib, Mattenai; of Jedaiah, Uzzi;

20 Of Sallai, Kallai; of Amok, Eber;

21 Of Hilkiah, Hashabiah; of Jedaiah, Nethaneel.

22 The Levites in the days of Eliashib, Joiada, and Johanan, and Jaddua, were recorded chief of the fathers: also the priests, to the reign of Darius the Persian.

23 The sons of Levi, the chief of the fathers, were written in the book of the chroni-

24 cles, even until the days of Johanan the son of Eliashib. And the chief of the Levites: Hashabiah, Sherebiah, and Jeshua the son of Kadmiel, with their brethren over against them, to praise and to give thanks, according to the commandment of David the man of God, ward

25 over against ward. Mattaniah, and Bakbukiah, Obadiah, Meshullam, Talmon, Akkub, were

26 porters keeping the ward at the thresholds of the gates. These were in the days of Joiakim the son of Jeshua, the son of Jozadak, and in the days of Nehemiah the governor, and of Ezra

27 the priest, the scribe. And at the dedication of the wall of Jerusalem they sought the Levites out of all their places, to bring them to Jerusalem, to keep the dedication

וְשִׂמְחָה וּבְתוֹדוֹת וּבְשִׁיר מְצִלְתַּיִם נְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת׃
28 וַיֵּאָסְפוּ בְּנֵי הַמְשֹׁרְרִים וּמִן־הַכִּכָּר סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלִַם
29 וּמִן־חַצְרֵי נְטֹפָתִי׃ וּמִבֵּית הַגִּלְגָּל וּמִשְּׂדוֹת גֶּבַע וַעֲזְמָוֶת
כִּי חֲצֵרִים בָּנוּ לָהֶם הַמְשֹׁרְרִים סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלִָם׃
30 וַיִּתְחַטְּאוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וַיְטַהֲרוּ אֶת־הָעָם וְאֶת־הַשְּׁעָרִים
31 וְאֶת־הַחוֹמָה׃ וָאַעֲלֶה אֶת־שָׂרֵי יְהוּדָה מֵעַל לַחוֹמָה
וָאַעֲמִידָה שְׁתֵּי תּוֹדוֹת גְּדוֹלוֹת וְתַהֲלוּכוֹת לִימִין מֵעַל
32 לַחוֹמָה לְשַׁעַר הָאַשְׁפֹּת׃ וְאַחֲרֵיהֶם הוֹשַׁעְיָה חֲצִי
33 שָׂרֵי יְהוּדָה׃ וַעֲזַרְיָה עֶזְרָא וּמְשֻׁלָּם׃ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן
34 וְשֶׁמַעְיָה וְיִרְמְיָה׃ וּמִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת זְכַרְיָה בֶּן־
35 יוֹנָתָן בֶּן־שְׁמַעְיָה בֶּן־מַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָיָה בֶּן־זַכּוּר בֶּן־אָסָף׃
36 וְאֲחָיו שְׁמַעְיָה וַעֲזַרְאֵל מִלַּלַי גִּלַּלַי מָעַי נְתַנְאֵל וִיהוּדָה
חֲנָנִי בִּכְלֵי־שִׁיר דָּוִיד אִישׁ הָאֱלֹהִים וְעֶזְרָא הַסּוֹפֵר
37 לִפְנֵיהֶם׃ וְעַל שַׁעַר הָעַיִן וְנֶגְדָּם עָלוּ עַל־מַעֲלוֹת עִיר
דָּוִיד בְּמַעֲלֵה לַחוֹמָה מֵעַל לְבֵית דָּוִיד וְעַד שַׁעַר הַמָּיִם
38 מִזְרָחָה׃ וְהַתּוֹדָה הַשֵּׁנִית הַהֹלֶכֶת לְמוֹאָל וַאֲנִי אַחֲרֵיהָ
וְחֲצִי הָעָם מֵעַל לַחוֹמָה מֵעַל לְמִגְדַּל הַתַּנּוּרִים וְעַד
39 הַחוֹמָה הָרְחָבָה׃ וּמֵעַל לְשַׁעַר־אֶפְרַיִם וְעַל־שַׁעַר הַיְשָׁנָה
וְעַל־שַׁעַר הַדָּגִים וּמִגְדַּל חֲנַנְאֵל וּמִגְדַּל הַמֵּאָה וְעַד
40 שַׁעַר הַצֹּאן וְעָמְדוּ בְּשַׁעַר הַמַּטָּרָה׃ וַתַּעֲמֹדְנָה שְׁתֵּי
41 הַתּוֹדוֹת בְּבֵית הָאֱלֹהִים וַאֲנִי וְחֲצִי הַסְּגָנִים עִמִּי׃ וְהַכֹּהֲנִים
אֶלְיָקִים מַעֲשֵׂיָה מִנְיָמִין מִיכָיָה אֶלְיוֹעֵינַי זַכַּרְיָה חֲנַנְיָה
42 בַּחֲצֹצְרוֹת׃ וּמַעֲשֵׂיָה וּשְׁמַעְיָה וְאֶלְעָזָר וְעֻזִּי וִיהוֹחָנָן
וּמַלְכִּיָּה וְעֵילָם וְעֶזֶר וַיַּשְׁמִיעוּ הַמְשֹׁרְרִים וְיִזְרַחְיָה
הַפְקִיד

with gladness, both with thanksgivings, and with singing, with cymbals, psalteries, and with harps.

28 And the sons of the singers gathered themselves together, both out of the plain country round about Jerusalem, and from the villages of Netophathi;

29 Also from the house of Gilgal, and out of the fields of Geba and Azmaveth: for the singers had builded them villages round about Jerusalem.

30 And the priests and the Levites purified themselves, and purified the people, and the gates, and the wall.

31 Then I brought up the princes of Judah upon the wall, and appointed two great companies of them that gave thanks, whereof one went on the right hand upon the wall toward the dung gate:

32 And after them went Hoshaiah, and half of the princes of Judah,

33 And Azariah, Ezra, and Meshullam,

34 Judah, and Benjamin, and Shemaiah, and Jeremiah,

35 And certain of the priests' sons with trumpets; namely, Zechariah the son of Jonathan, the son of Shemaiah, the son of Mattaniah, the son of Michaiah, the son of Zaccur, the son of Asaph:

36 And his brethren, Shemaiah, and Azarael, Milalai, Gilalai, Maai, Nethaneel, and Judah, Hanani, with the musical instruments of David the man of God; and Ezra the scribe before them.

37 And at the fountain gate, which was over against them, they went up by the stairs of the city of David, at the going up of the wall, above the house of David, even unto the water gate
38 eastward. And the other company of them that gave thanks went over against them, and I after them, and the half of the people upon the wall, from beyond the tower of the furnaces
39 even unto the broad wall; And from above the gate of Ephraim, and above the old gate, and above the fish gate, and the tower of Hananeel, and the tower of Meah, even unto the
40 sheep gate: and they stood still in the prison gate. So stood the two companies of them that
41 gave thanks in the house of God, and I, and the half of the rulers with me: And the priests;
Eliakim, Maaseiah, Miniamin, Michaiah, Elioenai, Zechariah, and Hananiah, with trumpets;
42 And Maaseiah, and Shemaiah, and Eleazar, and Uzzi, and Jehohanan, and Malchijah, and Elam, and Ezer. And the singers sang loud, with Jezrahiah

---

30 ס״א ויתהרו הס׳ כקמץ וכן ד״ב. ד״ג, ד״ו, ד״ם, די״ב, די״ד ודס״ו. 32 ס״א הוֹשַׁעְיָה וכן ד״א, ד״ב, די״ח, ד״ם, די״א, די״ב, די״ד ודס״ו. 35 בס״א יש כאן ספקא. 36 כן ברוב ספרים כי׳ תמסר עליו גגיא. 36 כן ברוב ספרים כי׳ ונמסר עליו נגיא וכן בדי״ו ודס״ו. 36 ס״א מָעַי. 38 לְמוּאָל כתיב לְמול קרי. ונ״ל לִשְׁמוֹאל. 39 סביר וְעַד־.

their overseer.

43 Also that day they offered great sacrifices, and rejoiced: for God had made them rejoice with great joy: the wives also and the children rejoiced: so that the joy of Jerusalem was heard even afar off.

44 And at that time were some appointed over the chambers for the treasures, for the offerings, for the firstfruits, and for the tithes, to gather into them out of the fields of the cities the portions of the law for the priests and Levites: for Judah rejoiced for the priests and for the Levites that waited.

45 And both the singers and the porters kept the ward of their God, and the ward of the purification, according to the commandment of David, and of Solomon his son.

46 For in the days of David and Asaph of old there were chief of the singers, and songs of praise and thanksgiving unto God.

47 And all Israel in the days of Zerubbabel, and in the days of Nehemiah, gave the portions of the singers and the porters, every day his portion: and they sanctified holy things unto the Levites; and the Levites sanctified them unto the children of Aaron.

43 הַשָּׁלָל׃ וַיִּזְבְּחוּ בַיּוֹם הַהוּא זְבָחִים גְּדוֹלִים וַיִּשְׂמְחוּ כִּי
הָאֱלֹהִים שִׂמְּחָם שִׂמְחָה גְדוֹלָה וְגַם הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים
44 שָׂמְחוּ וַתִּשָּׁמַע שִׂמְחַת יְרוּשָׁלִָם מֵרָחוֹק׃ וַיִּפָּקְדוּ בַיּוֹם
הַהוּא אֲנָשִׁים עַל־הַנִּשְׁכּוֹת לָאוֹצָרוֹת לַתְּרוּמוֹת לָרֵאשִׁית
וְלַמַּעַשְׂרוֹת לְכַנּוֹם בָּהֶם לִשְׂדֵי הֶעָרִים מְנָאוֹת הַתּוֹרָה
לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם כִּי שִׂמְחַת יְהוּדָה עַל־הַכֹּהֲנִים וְעַל
45 הַלְוִיִּם הָעֹמְדִים׃ וַיִּשְׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶת אֱלֹהֵיהֶם וּמִשְׁמֶרֶת
הַטָּהֳרָה וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים כְּמִצְוַת דָּוִיד שְׁלֹמֹה
46 בְּנוֹ׃ כִּי־בִימֵי דָוִיד וְאָסָף מֵקֶדֶם רֹאשׁ הַמְשֹׁרְרִים
47 וְשִׁיר־תְּהִלָּה וְהוֹדוֹת לֵאלֹהִים׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל בִּימֵי
זְרֻבָּבֶל וּבִימֵי נְחֶמְיָה נֹתְנִים מְנָיוֹת הַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים
דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ וּמַקְדִּישִׁים לַלְוִיִּם וְהַלְוִיִּם מַקְדִּישִׁים
יג לִבְנֵי אַהֲרֹן׃ בַּיּוֹם הַהוּא נִקְרָא

בְּסֵפֶר מֹשֶׁה בְּאָזְנֵי הָעָם וְנִמְצָא כָּתוּב בּוֹ אֲשֶׁר לֹא־
2 יָבוֹא עַמֹּנִי וּמוֹאָבִי בִּקְהַל הָאֱלֹהִים עַד־עוֹלָם׃ כִּי לֹא
קִדְּמוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּלֶּחֶם וּבַמָּיִם וַיִּשְׂכֹּר עָלָיו אֶת־
3 בִּלְעָם לְקַלְלוֹ וַיַּהֲפֹךְ אֱלֹהֵינוּ הַקְּלָלָה לִבְרָכָה׃ וַיְהִי
4 כְּשָׁמְעָם אֶת־הַתּוֹרָה וַיַּבְדִּילוּ כָּל־עֵרֶב מִיִּשְׂרָאֵל׃ וְלִפָּנִי
מְזֻמָּה אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן נָתוּן בְּלִשְׁכַּת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ קָרוֹב
5 לְטוֹבִיָּה׃ וַיַּעַשׂ לוֹ לִשְׁכָּה גְּדוֹלָה וְשָׁם הָיוּ לְפָנִים נֹתְנִים
אֶת־הַמִּנְחָה הַלְּבוֹנָה וְהַכֵּלִים וּמַעְשַׂר הַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ
וְהַיִּצְהָר מִצְוַת הַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים וּתְרוּמַת
הַכֹּהֲנִים

43 v. ס״א גָּדֹל־מִרְחוֹק וכן ר״ב, ד״ג, ד״ם. ד״א, ד״ב, ד״ד ודס״ו, וס״א עָדֹר־לְמֶרְחָק וכן ר״א. 44 v. כן בלא ספק בספרים כי״, ד״ב, ד״ד ודס״ו ובן כ״א, ב״ג לְאוֹצָרוֹת וכן ד״ב וד״ו, או לְאוֹתָרוֹת וכן ד״ם, בס״א לְאֲצָרוֹת. 44 v. כן כרוב ספרים כי״, ד״ב, ד״ו, ד״יא ודס״ו, ס״א וְלַמַּעֲשְׂרוֹת וכן ר״א, ד״ג, ד״ם, ד״יב ודי״ד. וס״א וְלַמַּעֲשְׂרוֹת. 44 v. כן בהללו, ס״א הַתּוֹדָה וכן ד״יא ות״ר. 45 v. כן כרוב ספרים כי״, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״יא, ד״יב, ד״יד ודס״ו, כ״א וּשְׁלֹמֹה וכן ד״א, ת״ע, ת״ם ות״ר. 46 v. ראש כתיב. רֹאשֵׁי קרי. בס״א רָאשֵׁי כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב, ד״ו, ד״ם ד״יב, ד״יד ות״ר. 47 v. ס״א נתנים וכן ד״יב, ד״יד הס״ו. יג, ו v. ס״א עָמּוֹנִי כלא וכן ר״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ודס״ו. 2 v. ס״א אֶת־הַקְּלָלָה וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״יב, ד״יד ודס״ו: עיין דברים כ״ג ו׳.

13 On that day they read in the book of Moses in the audience of the people; and therein was found written, that the Ammonite and the Moabite should not come
2 into the congregation of God for ever; Because they met not the children of Israel with bread and with water, but hired Balaam against them, that he should curse them: howbeit our
3 God turned the curse into a blessing. Now it came to pass, when they had heard the law,
4 that they separated from Israel all the mixed multitude. And before this, Eliashib the priest,
5 having the oversight of the chamber of the house of our God, was allied unto Tobiah: And he had prepared for him a great chamber, where aforetime they laid the meat offerings, the frankincense, and the vessels, and the tithes of the corn, the new wine, and the oil, which was commanded to be given to the Levites, and the singers, and the porters; and the offerings of

the priests.

6 But in all this time was not I at Jerusalem: for in the two and thirtieth year of Artaxerxes king of Babylon came I unto the king, and after certain days obtained I leave of the king:

7 And I came to Jerusalem, and understood of the evil that Eliashib did for Tobiah, in preparing him a chamber in the courts of the house of God.

8 And it grieved me sore: therefore I cast forth all the household stuff of Tobiah out of the chamber.

9 Then I commanded, and they cleansed the chambers: and thither brought I again the vessels of the house of God, with the meat offering and the frankincense.

10 And I perceived that the portions of the Levites had not been given them: for the Levites and the singers, that did the work, were fled every one to his field.

11 Then contended I with the rulers, and said, Why is the house of God forsaken? And I gathered them together, and set them in their place.

12 Then brought all Judah the tithe of the corn and the new wine and the oil unto the treasuries.

13 And I made treasurers over the treasuries, Shelemiah the priest, and Zadok the scribe, and of the Levites, Pedaiah: and next to them was Hanan the son of Zaccur, the son of Mattaniah: for they were counted faithful, and their office was to distribute unto their brethren.

14 Remember me, O my God, concerning this, and wipe not out my good deeds that I have done
15 for the house of my God, and for the offices thereof. In those days saw I in Judah some treading wine presses on the sabbath, and bringing in sheaves, and lading asses; as also wine, grapes, and figs, and all manner of burdens, which they brought into Jerusalem on the sab-
16 bath day: and I testified against them in the day wherein they sold victuals. There dwelt men of Tyre also therein, which brought fish, and all manner of ware, and sold on the sabbath
17 unto the children of Judah, and in Jerusalem. Then I contended with the nobles of Judah,
18 and said unto them, What evil thing is this that ye do, and profane the sabbath day? Did not your fathers thus, and did not our God bring all this evil upon us, and upon this city? yet ye bring more wrath upon Israel by profaning

6 הַכֹּהֲנִים׃ וּבְכָל־זֹאת לֹא הָיִיתִי בִירוּשָׁלִַם כִּי בִשְׁנַת
שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם לְאַרתַּחשַׁסְתְּא מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאתִי אֶל־
7 הַמֶּלֶךְ וּלְקֵץ יָמִים נִשְׁאַלְתִּי מִן־הַמֶּלֶךְ׃ וָאָבוֹא לִירוּשָׁלִַם
וָאָבִינָה בָּרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה אֶלְיָשִׁיב לְטוֹבִיָּה לַעֲשׂוֹת לוֹ
8 לִשְׁכָּה בְּחַצְרֵי בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וַיֵּרַע לִי מְאֹד וָאַשְׁלִיכָה
9 אֶת־כָּל־כְּלֵי בֵית־טוֹבִיָּה הַחוּץ מִן־הַלִּשְׁכָּה׃ וָאֹמְרָה
וְיטַהֲרוּ הַלְּשָׁכוֹת וָאָשִׁיבָה שָׁם כְּלֵי בֵית הָאֱלֹהִים אֶת־
10 הַמִּנְחָה וְהַלְּבוֹנָה׃ וָאֵדְעָה כִּי־מְנָיוֹת הַלְוִיִּם לֹא נִתָּנָה
וַיִּבְרְחוּ אִישׁ־לִשָּׂדֵהוּ הַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה׃
11 וָאָרִיבָה אֶת־הַסְּגָנִים וָאֹמְרָה מַדּוּעַ נֶעֱזַב בֵּית־הָאֱלֹהִים
12 וָאֲקַבְּצֵם וָאַעֲמִדֵם עַל־עָמְדָם׃ וְכָל־יְהוּדָה הֵבִיאוּ
13 מַעְשַׂר הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר לָאוֹצָרוֹת׃ וָאוֹצְרָה עַל־
אוֹצָרוֹת שְׁלֶמְיָה הַכֹּהֵן וְצָדוֹק הַסּוֹפֵר וּפְדָיָה מִן־הַלְוִיִּם
וְעַל־יָדָם חָנָן בֶּן־זַכּוּר בֶּן־מַתַּנְיָה כִּי נֶאֱמָנִים נֶחְשָׁבוּ
14 וַעֲלֵיהֶם לַחֲלֹק לַאֲחֵיהֶם׃ זָכְרָה־
לִּי אֱלֹהַי עַל־זֹאת וְאַל־תֶּמַח חֲסָדַי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּבֵית
15 אֱלֹהַי וּבְמִשְׁמָרָיו׃ בַּיָּמִים הָהֵמָּה רָאִיתִי בִיהוּדָה
דֹּרְכִים גִּתּוֹת בַּשַּׁבָּת וּמְבִיאִים הָעֲרֵמוֹת וְעֹמְסִים עַל־
הַחֲמֹרִים וְאַף־יַיִן עֲנָבִים וּתְאֵנִים וְכָל־מַשָּׂא וּמְבִיאִים
16 יְרוּשָׁלִַם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וָאָעִיד בְּיוֹם מִכְרָם צָיִד׃ וְצֹרִים
יָשְׁבוּ בָהּ מְבִיאִים דָּאג וְכָל־מֶכֶר וּמוֹכְרִים בַּשַּׁבָּת
17 לִבְנֵי יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלִָם׃ וָאָרִיבָה אֶת חֹרֵי יְהוּדָה
וָאֹמְרָה לָהֶם מָה־הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה אֲשֶׁר־אַתֶּם עֹשִׂים
18 וּמְחַלְּלִים אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת׃ הֲלוֹא כֹה עָשׂוּ אֲבוֹתֵיכֶם
וַיָּבֵא אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת וְעַל הָעִיר
הַזֹּאת וְאַתֶּם מוֹסִפִים חָרוֹן עַל־יִשְׂרָאֵל לְחַלֵּל אֶת־

חשבת

10 ν. כן למסרבאי. למסרנחאי נתנה כתיב. נתנו קרי. 13 ν. ג'יל וחנוה. 15 ν. כן למסרבאי. למסרנחאי ועמסים כס"ן. 16 ν. ת קרי. 18 ν. ס"א ביהושלם וכן ד"ב, ד"ו, ד"ם, ד"ב, ד"ד ת"ם ות"ר.

the sabbath.

19 And it came to pass, that when the gates of Jerusalem began to be dark before the sabbath, I commanded that the gates should be shut, and charged that they should not be opened till after the sabbath: and some of my servants set I at the gates, that there should no burden be brought in on the sabbath day.

20 So the merchants and sellers of all kind of ware lodged without Jerusalem once or twice.

21 Then I testified against them, and said unto them, Why lodge ye about the wall? if ye do so again, I will lay hands on you. From that time forth came they no more on the sabbath.

22 And I commanded the Levites that they should cleanse themselves, and that they should come and keep the gates, to sanctify the sabbath day. Remember me, O my God, concerning this also, and spare me according to the greatness of thy mercy.

23 In those days also saw I Jews that had married wives of Ashdod, of Ammon, and of Moab:

24 And their children spake half in the speech of Ashdod, and could not speak in the Jews' language, but according to the language of each people.

25 And I contended with them, and cursed them, and smote certain of them, and plucked off their hair, and made them swear by God, saying,

26 Ye shall not give your daughters unto their sons, nor take their daughters unto your sons, or

27 for yourselves. Did not Solomon king of Israel sin by these things? yet among many nations was there no king like him, who was beloved of his God, and God made him king over

28 all Israel: nevertheless even him did outlandish women cause to sin. Shall we then hearken unto you to do all this great evil, to transgress against our God in marrying strange wives?

29 And one of the sons of Joiada, the son of Eliashib the high priest, was son in law to Sanballat the Horonite: therefore I chased him from me. Remember them, O my God, because they have defiled the priesthood, and the covenant of the priesthood, and of the Levites.

19 הַשַּׁבָּת׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר צִלְּלוּ שַׁעֲרֵי
יְרוּשָׁלַם לִפְנֵי הַשַּׁבָּת וָאֹמְרָה וַיְסֻגְּרוּ הַדְּלָתוֹת וָאֹמְרָה
אֲשֶׁר לֹא יִפָּתְחוּם עַד אַחַר הַשַּׁבָּת וּמִנְּעָרַי הֶעֱמַדְתִּי
20 עַל־הַשְּׁעָרִים לְאֹ־יָבוֹא מַשָּׂא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת׃ וַיָּלִינוּ
הָרֹכְלִים וּמֹכְרֵי כָּל־מִמְכָּר מִחוּץ לִירוּשָׁלַם פַּעַם
21 וּשְׁתָּיִם׃ וָאָעִידָה בָּהֶם וָאֹמְרָה אֲלֵהֶם מַדּוּעַ אַתֶּם לָנִים
נֶגֶד הַחוֹמָה אִם־תִּשְׁנוּ יָד אֶשְׁלַח בָּכֶם מֵהָעֵת הַזֹּאת
22 לֹא בָאוּ בַּשַּׁבָּת׃ וָאֹמְרָה לַלְוִיִּם אֲשֶׁר יִהְיוּ מִטַּהֲרִים
וּבָאִים שֹׁמְרִים הַשְּׁעָרִים לְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת
גַּם־זֹאת זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי וְחוּסָה עָלַי כְּרֹב חַסְדֶּךָ׃
23 גַּם | בַּיָּמִים הָהֵם רָאִיתִי אֶת־
הַיְּהוּדִים הֹשִׁיבוּ נָשִׁים אשדודיות עַמּוֹנִיּוֹת מוֹאֲבִיּוֹת׃
24 וּבְנֵיהֶם חֲצִי מְדַבֵּר אַשְׁדּוֹדִית וְאֵינָם מַכִּירִים לְדַבֵּר
25 יְהוּדִית וְכִלְשׁוֹן עַם וָעָם׃ וָאָרִיבָ עִמָּם וָאֲקַלְלֵם
וָאַכֶּה מֵהֶם אֲנָשִׁים וָאֶמְרְטֵם וָאַשְׁבִּיעֵם בֵּאלֹהִים אִם־
תִּתְּנוּ בְנֹתֵיכֶם לִבְנֵיהֶם וְאִם־תִּשְׂאוּ מִבְּנֹתֵיהֶם לִבְנֵיכֶם
26 וְלָכֶם׃ הֲלוֹא עַל־אֵלֶּה חָטָא־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
וּבַגּוֹיִם הָרַבִּים לֹא־הָיָה מֶלֶךְ כָּמֹהוּ וְאָהוּב לֵאלֹהָיו
הָיָה וַיִּתְּנֵהוּ אֱלֹהִים מֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל גַּם־אוֹתוֹ
27 הֶחֱטִיאוּ הַנָּשִׁים הַנָּכְרִיּוֹת׃ וְלָכֶם הֲנִשָּׁמַע לַעֲשׂת אֶת
כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת לִמְעֹל בֵּאלֹהֵינוּ לְהוֹשִׁיב
28 נָשִׁים נָכְרִיּוֹת׃ וּמִבְּנֵי יוֹיָדָע בֶּן־אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל
29 חָתָן לְסַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי וָאֲבַרְּחֵהוּ מֵעָלָי׃ זָכְרָה לָהֶם
אֱלֹהַי עַל־גֹּאֲלֵי הַכְּהֻנָּה וּבְרִית הַכְּהֻנָּה וְהַלְוִיִּם׃

ט״ו

16 v. סביר יום השבת, בס״א יום כתיב וקרי וכן ר״א ות״ס: עיין לעיל פסוק י״ו. 19 v. ס״א ולא׳ וכן ר״ב, ר״ם ות״ר. 22 v. ס״א מְטַהֲרִים וכן ר״א. 22 v. ס״א וכאים וכן ר״ב, ר״ג, ר״ם, ריב ות״ר. 23 v. אַשְׁדּוֹדִיוֹת כתיב, אַשְׁדּוֹדִיוֹת קרי. 23 v. עַמּוֹנִיוֹת כתיב, עַמּוֹנִיוֹת קרי. 24 v. ס״א וּבִלְשׁוֹן וכן ר״ב, ר״ם, ריב ות״ר. 25 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ם, ת״א, ריב, ות״ר ות״ס, ס״א וָאַשְׁבִּיעֵם חסר. 28 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ת״א, ר״ב, ריד ות״ס, ס״א וָאֲבַרְּחֵהוּ חסר.

30 Thus cleansed I them from all strangers, and appointed the wards of the priests and the Levites, every one in his business;

31 And for the wood offering, at times appointed, and for the firstfruits. Remember me, O my God, for good.

30 וְטִהַרְתִּים מִכָּל־נֵכָר וָאַעֲמִידָה
31 מִשְׁמָרוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם אִישׁ בִּמְלַאכְתּוֹ: וּלְקָרְבַּן
הָעֵצִים בְּעִתִּים מְזֻמָּנוֹת וְלַבִּכּוּרִים זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי
לְטוֹבָה:

30 v. ס׳ זעירא. כס״א נמסר עלין ס׳ זעירא. 30 v. מסקא באמצע פסוק.

סכום פסוקי דספר עזרא שש מאות ושמנים וחמשה. נ״א שש מאות ושמנים ושמנה. וחציו ובין עליית חסנה [Neh. III 32]. וסדריו אחד עשר, נ״א וסדריו עשרה. ופסקתותיו תשע עשרה, נ״א ופסקתותיו שבע עשרה. שנות הספר, מן שנת אחת לכורש מלך פרס עד שנת שלשים ושתים לארתחשסתא המלך, חמשים ואחת שנה, ולקץ ימים נשאלתי מן המלך שתי שנים.

THE FIRST BOOK
OF THE
CHRONICLES

דברי הימים א

א
2 אָדָם֙ שֵׁ֣ת אֱנ֔וֹשׁ׃ קֵינָ֖ן מַהֲלַלְאֵ֣ל יָ֑רֶד׃ חֲנ֖וֹךְ מְתוּשֶׁ֥לַח ס
3 לֶֽמֶךְ׃ נֹ֖חַ שֵׁ֣ם חָ֔ם וָיֶ֖פֶת׃ בְּנֵ֣י יֶ֔פֶת גֹּ֥מֶר וּמָג֖וֹג
5 וּמָדַ֣י וְיָוָ֑ן וְתֻבָ֥ל וּמֶשֶׁ֖ךְ וְתִירָֽס׃ וּבְנֵ֣י גֹ֔מֶר אַשְׁכְּנַ֖ז וְדִיפַ֥ת
7 וְתֹגַרְמָֽה׃ וּבְנֵ֣י יָוָ֔ן אֱלִישָׁ֥ה וְתַרְשִׁישָׁ֖ה כִּתִּ֥ים וְרוֹדָנִֽים׃
8 בְּנֵ֣י חָ֔ם כּ֥וּשׁ וּמִצְרַ֖יִם פּ֥וּט וּכְנָֽעַן׃ וּבְנֵ֣י כ֔וּשׁ סְבָ֥א
9 וַחֲוִילָ֖ה וְסַבְתָּ֣א וְרַעְמָ֑א וְסַבְתְּכָ֖א וּבְנֵ֥י רַעְמָ֖ה שְׁבָ֥א
10 וּדְדָֽן׃ וְכ֥וּשׁ יָלַ֖ד אֶת־נִמְרֹ֑ד ה֣וּא הֵחֵ֔ל לִהְי֥וֹת גִּבֹּ֖ר
11 בָּאָֽרֶץ׃ וּמִצְרַ֗יִם יָלַ֛ד אֶת־לוּדִ֥ים
12 וְאֶת־עֲנָמִ֖ים וְאֶת־לְהָבִ֑ים וְאֶת־נַפְתֻּחִֽים׃ וְאֶת־פַּתְרֻסִ֗ים
וְאֶת־כַּסְלֻחִים֙ אֲשֶׁ֣ר יָצְא֔וּ מִשָּׁ֖ם פְּלִשְׁתִּ֑ים וְאֶת־
13 כַּפְתֹרִֽים׃ וּכְנַ֖עַן יָלַ֥ד אֶת־צִיד֛וֹן
14 בְּכֹר֑וֹ וְאֶת־חֵֽת׃ וְאֶת־הַיְבוּסִ֥י וְאֶת־הָאֱמֹרִ֖י וְאֶת־הַגִּרְגָּשִֽׁי׃
15 וְאֶת־הַחִוִּ֥י וְאֶת־הָעַרְקִ֖י וְאֶת־הַסִּינִֽי׃ וְאֶת־הָאַרְוָדִ֥י וְאֶת־
16 הַצְּמָרִ֖י וְאֶת־הַחֲמָתִֽי׃ בְּנֵ֥י שֵֽׁם
17 עילם

א. 1 v. א רבתי. 1 v. כן בדוב ספרים כ"י. ד"כ, ר"ן, ר"ם, ד"ב, ד"ד ודס"ו. ס"א אדם שת וכן ר"ג. 5 v. ס"א ותובל כלא וכן ד"ב, ר"ן, ד"ש, ד"ב, ד"ד ודס"ו. 6 v. ס"א ויוסף וכן ד"א. ר"ב, ר"ן, ר"ם, ת"ע ות"ר: עיין בראשית י' ג'. 7 v. ס"א ורודנים וכן ר"א. ר"ב, ד"ב, ד"ד, ת"ס ות"ר: עיין בראשית י' ד'. 8 v. בס"א יש כאן ספקא. 9 v. כן בדוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ד ודס"ו. ס"א כוש רבוע וכן ר"ב. ר"ג, ד"ו ת"ש. 9 v. ס"א ועשקה וכן ר"א. ד"כ ר"ש, ד"ב ודי"ד: עיין בראשית י' ז'. 9 v. כן בא' בספרים כ"י, ד"א ר"כ ר"ג, ר"ן, ר"ם ד"א, ד"ב, ד"ד ודס"ו: עיין בראשית י' ז'. 9 v. כן בדוב ספרים כ"י. ד"כ ר"ם, ד"א ד"ב. ד"ד ודס"ו: עיין בראשית י' ז', ס"א רעמא וכן ד"א ור"ג. 11 v. לודים כתוב לודים קרי, בס"א לודום כתוב וקרי וכן ד"א: עיין בראשית י' י"ג. 13 v. כן בדוב ספרים כ"י ונמסר עליו מלא וכן בד"א, ר"ג, ר"ם, ד"א, ד"ב ד"ד ודס"ו. ס"א צידן הבר וכן ד"ב ור"ו.

1 Adam, Sheth, Enosh,
2 Kenan, Mahalaleel, Jered,
3 Henoch, Methuselah, Lamech,
4 Noah, Shem, Ham, and Japheth.
5 The sons of Japheth; Gomer, and Magog, and Madai, and Javan, and Tubal, and Meshech, and Tiras.
6 And the sons of Gomer; Ashchenaz, and Riphath, and Togarmah.
7 And the sons of Javan; Elishah, and Tarshish, Kittim, and Dodanim.
8 The sons of Ham; Cush, and Mizraim, Put, and Canaan.
9 And the sons of Cush; Seba, and Havilah, and Sabta, and Raamah, and Sabtecha. And the sons of Raamah; Sheba, and Dedan.
10 And Cush begat Nimrod: he began to be mighty upon the earth.
11 And Mizraim begat Ludim, and Anamim, and Lehabim, and Naphtuhim,
12 And Pathrusim, and Casluhim, (of whom came the Philistines,) and Caphthorim.
13 And Canaan begat Zidon his firstborn, and Heth,
14 The Jebusite also, and the Amorite, and the Girgashite,
15 And the Hivite, and the Arkite, and the Sinite,
16 And the Arvadite, and the Zemarite, and the Hamathite.
17 The sons of Shem;

Elam, and Asshur, and Arphaxad, and Lud, and Aram, and Uz, and Hul, and Gether, and Meshech.

18 And Arphaxad begat Shelah, and Shelah begat Eber.

19 And unto Eber were born two sons: the name of the one was Peleg; because in his days the earth was divided: and his brother's name was Joktan.

20 And Joktan begat Almodad, and Sheleph, and Hazarmaveth, and Jerah,

21 Hadoram also, and Uzal, and Diklah,

22 And Ebal, and Abimael, and Sheba,

23 And Ophir, and Havilah, and Jobab. All these were the sons of Joktan.

24 Shem, Arphaxad, Shelah,

25 Eber, Peleg, Reu,

26 Serug, Nahor, Terah,

27 Abram; the same is Abraham.

28 The sons of Abraham; Isaac, and Ishmael.

29 These are their generations: The firstborn of Ishmael, Nebaioth; then Kedar, and Adbeel, and Mibsam,

30 Mishma, and Dumah, Massa, Hadad, and Tema,

31 Jetur, Naphish, and Kedemah. These are the sons of Ishmael.

32 Now the sons of Keturah, Abraham's concubine: she bare Zimran, and Jokshan, and Medan, and Midian, and Ishbak, and Shuah. And the sons of Jokshan; Sheba, and Dedan.

33 And the sons of Midian; Ephah, and Epher, and Henoch, and Abida, and Eldaah. All these are the sons

34, 35 of Keturah. And Abraham begat Isaac. The sons of Isaac; Esau and Israel. The sons of

36 Esau; Eliphaz, Reuel, and Jeush, and Jaalam, and Korah. The sons of Eliphaz; Teman, and

37 Omar, Zephi, and Gatam, Kenaz, and Timna, and Amalek. The sons of Reuel; Nahath,

38 Zerah, Shammah, and Mizzah. And the sons of Seir; Lotan, and Shobal, and Zibeon, and

39 Anah, and Dishon, and Ezer, and Dishan. And the sons of Lotan; Hori, and Homam: and Timna was Lotan's

עֵילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד וַאֲרָם וְעוּץ וְחוּל וְגֶתֶר
וּמֶשֶׁךְ׃ וְאַרְפַּכְשַׁד יָלַד אֶת־שָׁלַח 18
וְשֶׁלַח יָלַד אֶת־עֵבֶר׃ וּלְעֵבֶר יֻלַּד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם 19
הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יָקְטָן׃
וְיָקְטָן יָלַד אֶת־אַלְמוֹדָד וְאֶת־שָׁלֶף וְאֶת־חֲצַרְמָוֶת וְאֶת־ 20
יָרַח׃ וְאֶת־הֲדוֹרָם וְאֶת־אוּזָל וְאֶת־דִּקְלָה׃ וְאֶת־עֵיבָל 21
וְאֶת־אֲבִימָאֵל וְאֶת־שְׁבָא׃ וְאֶת־אוֹפִיר וְאֶת־חֲוִילָה 22 23
וְאֶת־יוֹבָב כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יָקְטָן׃ שֵׁם 24
אַרְפַּכְשַׁד שָׁלַח׃ עֵבֶר פֶּלֶג רְעוּ׃ שְׂרוּג נָחוֹר תָּרַח׃ 25 26
אַבְרָם הוּא אַבְרָהָם׃ בְּנֵי אַבְרָהָם׃ 27 28
יִצְחָק וְיִשְׁמָעֵאל׃ אֵלֶּה תּוֹלְדוֹתָם׃ 29
בְּכוֹר יִשְׁמָעֵאל נְבָיוֹת וְקֵדָר וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָׂם׃ מִשְׁמָע 30
וְדוּמָה מַשָּׂא חֲדַד וְתֵימָא׃ יְטוּר נָפִישׁ וְקֶדְמָה אֵלֶּה 31
הֵם בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל׃ וּבְנֵי קְטוּרָה פִּילֶגֶשׁ אַבְרָהָם 32
יָלְדָה אֶת־זִמְרָן וְיָקְשָׁן וּמְדָן וּמִדְיָן וְיִשְׁבָּק וְשׁוּחַ וּבְנֵי
יָקְשָׁן שְׁבָא וּדְדָן׃ וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָה וָעֵפֶר חֲנוֹךְ 33
וַאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי קְטוּרָה׃
וַיּוֹלֶד אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנֵי יִצְחָק עֵשָׂו וְיִשְׂרָאֵל׃ 34
בְּנֵי עֵשָׂו אֱלִיפַז רְעוּאֵל וְיעוּשׁ 35
וְיַעְלָם וְקֹרַח׃ בְּנֵי אֱלִיפַז תֵּימָן וְאוֹמָר צְפִי וְגַעְתָּם 36
קְנַז וְתִמְנָע וַעֲמָלֵק׃ בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת זֶרַח שַׁמָּה 37
וּמִזָּה׃ וּבְנֵי שֵׂעִיר לוֹטָן וְשׁוֹבָל וְצִבְעוֹן וַעֲנָה וְדִישׁוֹן 38
וְאֵצֶר וְדִישָׁן׃ וּבְנֵי לוֹטָן חֹרִי וְהוֹמָם וַאֲחוֹת לוֹטָן 39
תמנע

17 ס"א וָשֵׁשׁ וכן ת"ס: עיין בראשית י' כ"ג. 20 כן למערבאי, למדנחאי חֲצַרְסָוֶת תירין מלין וכן בר"א, ר"ו חד"א. 24 כן כרוב ספרים כ"י ונסמר עליו פסק וכן ברמ"ן, ס"א בלא פסק וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"ב וריי"ד. 29 כן ברוב ספרים כ"י וריי"א, ס"א חולדותם סלא ר' קדסאה חסר ' תניינא וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"ב, ר"ד ר"ס, וס"א תולדותם סלא רסלא וכן ר"א חי"ב. 30 ס"א חֲדַר וכן ר"ו, ר"ם, ר"ב ור"ד: עיין בראשית כ"ה פ"ו. 36 ס"א צְפוֹ וכן ר"א: עיין בראשית ל"ו י"א. 38 ס"א וְתִמְנָע פתח וכן ר"א, ר"ו ר"ס. 39 ס"א חוֹרִי סלא וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"ב, ר"ד ר"ס.

sister.

40 The sons of Shobal; Alian, and Manahath, and Ebal, Shephi, and Onam. And the sons of Zibeon; Aiah, and Anah.

41 The sons of Anah; Dishon. And the sons of Dishon; Amram, and Eshban, and Ithran, and Cheran.

42 The sons of Ezer; Bilhan, and Zavan, and Jakan. The sons of Dishan; Uz, and Aran.

43 Now these are the kings that reigned in the land of Edom before any king reigned over the children of Israel; Bela the son of Beor: and the name of his city was Dinhabah.

44 And when Bela was dead, Jobab the son of Zerah of Bozrah reigned in his stead.

45 And when Jobab was dead, Husham of the land of the Temanites reigned in his stead.

46 And when Husham was dead, Hadad the son of Bedad, which smote Midian in the field of Moab, reigned in his stead: and the name of his city was Avith.

47 And when Hadad was dead, Samlah of Masrekah reigned in his stead.

48 And when Samlah was dead, Shaul of Rehoboth by the river reigned in his stead.

49 And when Shaul was dead, Baal-hanan the son of Achbor reigned in his stead.

50 And when Baal-hanan was dead, Hadad reigned in his stead: and the name of his city was Pai; and his wife's name was Mehetabel, the daughter of Matred, the

51 daughter of Mezahab. Hadad died also. And the dukes of Edom were; duke Timnah, duke

53 Aliah, duke Jetheth, Duke Aholibamah, duke Elah, duke Pinon, Duke Kenaz, duke

54 Teman, duke Mibzar, Duke Magdiel, duke Iram. These are the dukes of Edom.

2 These are the sons of Israel; Reuben, Simeon, Levi, and Judah, Issachar, and Zebulun,

2, 3 Dan, Joseph, and Benjamin, Naphtali, Gad, and Asher. The sons of Judah; Er, and Onan, and Shelah: which three were born

40 תִּמְנָע׃ בְּנֵי שׁוֹבָל עַלְיָן וּמָנַחַת וְעֵיבָל שְׁפִי וְאוֹנָם
41 וּבְנֵי צִבְעוֹן אַיָּה וַעֲנָה׃ בְּנֵי עֲנָה דִישׁוֹן
42 וּבְנֵי דִישׁוֹן חַמְרָן וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן וּכְרָן׃ בְּנֵי־אֶצֶר
בִּלְהָן וְזַעֲוָן יַעֲקָן בְּנֵי דִישׁוֹן עוּץ וַאֲרָן׃
43 וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֱדוֹם
לִפְנֵי מְלָךְ־מֶלֶךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל בֶּלַע בֶּן־בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ
44 דִּנְהָבָה׃ וַיָּמָת בֶּלַע וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו יוֹבָב בֶּן־זֶרַח
45 מִבָּצְרָה׃ וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו חוּשָׁם מֵאֶרֶץ
46 הַתֵּימָנִי׃ וַיָּמָת חוּשָׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד בֶּן־בְּדַד
47 הַמַּכֶּה אֶת־מִדְיָן בִּשְׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עִוִּית׃ וַיָּמָת
48 הֲדַד וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שַׂמְלָה מִמַּשְׂרֵקָה׃ וַיָּמָת שַׂמְלָה
49 וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שָׁאוּל מֵרְחֹבוֹת הַנָּהָר׃ וַיָּמָת שָׁאוּל
50 וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר׃ וַיָּמָת בַּעַל חָנָן׃
וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד וְשֵׁם עִירוֹ פָּעִי וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהֵיטַבְאֵל
51 בַּת־מַטְרֵד בַּת מֵי זָהָב׃ וַיָּמָת הֲדָד וַיִּהְיוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם
52 אַלּוּף תִּמְנָע אַלּוּף עַלְיָה אַלּוּף יְתֵת׃ אַלּוּף אָהֳלִיבָמָה
53 אַלּוּף אֵלָה אַלּוּף פִּינֹן׃ אַלּוּף קְנַז אַלּוּף תֵּימָן
54 אַלּוּף מִבְצָר׃ אַלּוּף מַגְדִּיאֵל אַלּוּף עִירָם אֵלֶּה אַלּוּפֵי
אֱדוֹם׃

ב אֵלֶּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה יִשָּׂשכָר
2 וּזְבֻלוֹן׃ דָּן יוֹסֵף וּבִנְיָמִן נַפְתָּלִי גָּד וְאָשֵׁר׃
3 בְּנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְשֵׁלָה שְׁלוּשָׁה נוֹלַד
לוֹ

40 v. ס״א עַלְיָן וכן רג תרס: עיין בראשית ל״ו כ״ג. 41 v. סבור בן. 42 v. ס״א חֶמְדָּן: עיין בראשית ל״ו כ״ו. 48 v. כן בהוב ספרים כ״ו. ד״ה ורמ״ו. ס״א בְּנֵי וכלא פקף וכן ד״ב. ד״ו ורי״ם. 49 v. ס״א וַתִּקְנוּ: עיין בראשית ל״ו כ״ג. 50 v. עַיִת בתיב. עָוִית קרי. בס״א עַוִּית בתיב וקרי וכן ברא״ח: עיין בראשית ל״ו ל״ט. 49 v. בהוב שפרים כ״י עַכְבּוֹר מלא וכן ד״א ר״ב ד״ג. ד״ה. ח״א. ד״י״ב. ד״ד ורמ״ו. 50 v. ס״א הגן בֶּן־עַכְבּוֹר הכן ר״א: עיין בראשית ל״ו ל״ח. 50 v. ס״א הֲדַר וכן רג. ד״ו. ד״י״ב. ד״ד ח״ר: עיין בראשית ל״ו ל״ט. 50 v. ס״א פָּעוּ: עיין בראשית ל״ו ל״ט. 51 v. ס״א הֲדַר וכן ד״ו. 51 v. אֱלוֹהּ קרי. בס״א אֱלוֹהּ בתיב וקרי וכן ברא״ח וח״ר: עיין בראשית ל״ו מ׳.

לוֹ מִבַּת־שׁוּעַ הַכְּנַעֲנִית וַיְהִי עֵר בְּכוֹר יְהוּדָה רָע
4 בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְמִיתֵהוּ: וְתָמָר כַּלָּתוֹ יָלְדָה לוֹ אֶת־פֶּרֶץ
5 וְאֶת־זָרַח כָּל־בְּנֵי יְהוּדָה חֲמִשָּׁה: בְּנֵי פֶרֶץ חֶצְרוֹן
6 וְחָמוּל: וּבְנֵי זֶרַח זִמְרִי וְאֵיתָן וְהֵימָן וְכַלְכֹּל
7 וָדָרַע כֻּלָּם חֲמִשָּׁה: וּבְנֵי כַרְמִי עָכָר עוֹכֵר
8 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מָעַל בַּחֵרֶם: וּבְנֵי אֵיתָן עֲזַרְיָה:
9 וּבְנֵי חֶצְרוֹן אֲשֶׁר נוֹלַד־לוֹ אֶת־יְרַחְמְאֵל וְאֶת־
10 רָם וְאֶת־כְּלוּבָי: וְרָם הוֹלִיד אֶת־עַמִּינָדָב וְעַמִּינָדָב
11 הוֹלִיד אֶת־נַחְשׁוֹן נְשִׂיא בְנֵי יְהוּדָה: וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד
12 אֶת־שַׂלְמָא וְשַׂלְמָא הוֹלִיד אֶת־בֹּעַז: וּבֹעַז הוֹלִיד אֶת־
13 עוֹבֵד וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשָׁי: וְאִישַׁי הוֹלִיד אֶת־בְּכֹרוֹ
14 אֶת־אֱלִיאָב וַאֲבִינָדָב הַשֵּׁנִי וְשִׁמְעָא הַשְּׁלִשִׁי: נְתַנְאֵל
15 הָרְבִיעִי רַדַּי הַחֲמִישִׁי: אֹצֶם הַשִּׁשִּׁי דָּוִיד הַשְּׁבִיעִי:
16 וַאֲחִיתֵיהֶם צְרוּיָה וַאֲבִיגָיִל וּבְנֵי צְרוּיָה אַבְשַׁי וְיוֹאָב
17 וַעֲשָׂהאֵל שְׁלֹשָׁה: וַאֲבִיגַיִל יָלְדָה אֶת־עֲמָשָׂא וַאֲבִי
18 עֲמָשָׂא יֶתֶר הַיִּשְׁמְעֵאלִי: וְכָלֵב
בֶּן־חֶצְרוֹן הוֹלִיד אֶת־עֲזוּבָה אִשָּׁה וְאֶת־יְרִיעוֹת וְאֵלֶּה
19 בָּנֶיהָ יֶשֶׁר וְשׁוֹבָב וְאַרְדּוֹן: וַתָּמָת עֲזוּבָה וַיִּקַּח־לוֹ כָּלֵב
20 אֶת־אֶפְרָת וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־חוּר: וְחוּר הוֹלִיד אֶת־אוּרִי
21 וְאוּרִי הוֹלִיד אֶת־בְּצַלְאֵל: וְאַחַר
בָּא חֶצְרוֹן אֶל־בַּת־מָכִיר אֲבִי גִלְעָד וְהוּא לְקָחָהּ וְהוּא
22 בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־שְׂגוּב: וּשְׂגוּב הוֹלִיד
אֶת־יָאִיר וַיְהִי־לוֹ עֶשְׂרִים וְשָׁלוֹשׁ עָרִים בְּאֶרֶץ הַגִּלְעָד:
ויקח

unto him of the daughter of Shua the Canaanitess. And Er, the firstborn of Judah, was evil in the sight of the LORD; and he slew him.
4 And Tamar his daughter in law bare him Pharez and Zerah. All the sons of Judah were five.
5 The sons of Pharez; Hezron, and Hamul.
6 And the sons of Zerah; Zimri, and Ethan, and Heman, and Calcol, and Dara: five of them in all.
7 And the sons of Carmi; Achar, the troubler of Israel, who transgressed in the thing accursed.
8 And the sons of Ethan; Azariah.
9 The sons also of Hezron, that were born unto him; Jerahmeel, and Ram, and Chelubai.
10 And Ram begat Amminadab; and Amminadab begat Nahshon, prince of the children of Judah;
11 And Nahshon begat Salma, and Salma begat Boaz,
12 And Boaz begat Obed, and Obed begat Jesse,
13 And Jesse begat his firstborn Eliab, and Abinadab the second, and Shimma the third,
14 Nethaneel the fourth, Raddai the fifth,
15 Ozem the sixth, David the seventh:
16 Whose sisters were Zeruiah, and Abigail. And the sons of Zeruiah; Abishai, and Joab, and Asahel, three.
17 And Abigail bare Amasa: and the father of Amasa was Jether the Ishmeelite.
18 And Caleb the son of Hezron begat children of Azubah his wife, and of Jerioth: her sons are these; Jesher, and Shobab, and Ardon.
19 And when Azubah was dead, Caleb took unto him Ephrath, which bare him Hur.
20 And Hur begat Uri, and Uri begat Bezaleel.
21 And afterward Hezron went in to the daughter of Machir the father of Gilead, whom he married when he was threescore years old; and she bare him Segub.
22 And Segub begat Jair, who had three and twenty cities in the land of Gilead.

ב, 3 v. ס״א מִבַּת־ and וכן ר״ג ורי״ם. 3 v. ס״א וַיְהִי נָעִיא וכן ר״ו. 4 v. כן ברוב ספרים בי״ת, ריי״ד ודס״ו. ס״א יָלְדָה־ בסקף וכן ר״ב, ר״ג, ריו ורס״ו. 5 v. כן ברוב ספרים בי״ת ר״ב ר״ג, ר״ם, ריי״ד ורס״ו וכן ב״א. ס״א בני״ בסקף וכן בי״ב. 6 v. ס״א וְדַרְדַּע וכן ת״ם: עיין פלטים א, ה׳ י״א. 8 v. סביר וכן. 18 v. ס״א יָשָׁר עזי וכן ר״א, ריי״ב, ריי״ד ודב״ו. 21 v. כן ברוב ספרים בי״ת ר״ב ר״ג, ר״ו ר״ם ריי״ב, ריי״ד ודב״ו. ס״א ואחר נרשים.

23 וַיִּקַּח גְּשׁוּר־וַאֲרָם אֶת־חַוֹּת יָאִיר מֵאִתָּם אֶת־קְנָת וְאֶת־
בְּנוֹתֶיהָ שִׁשִּׁים עִיר כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי מָכִיר אֲבִי גִלְעָד׃
24 וְאַחַר מוֹת־חֶצְרוֹן בְּכָלֵב אֶפְרָתָה וְאִשֶׁת חֶצְרוֹן אֲבִיָּה
25 וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אַשְׁחוּר אֲבִי תְקוֹעַ׃ וַיִּהְיוּ בְּנֵי־יְרַחְמְאֵל
בְּכוֹר חֶצְרוֹן הַבְּכוֹר וְרָם וּבוּנָה וָאֹרֶן וָאֹצֶם אֲחִיָּה׃
26 וַתְּהִי אִשָּׁה אַחֶרֶת לִירַחְמְאֵל וּשְׁמָהּ עָטָרָה הִיא אֵם
27 אוֹנָם׃ וַיִּהְיוּ בְּנֵי־רָם בְּכוֹר יְרַחְמְאֵל
28 מַעַץ וְיָמִן וָעֵקָר׃ וַיִּהְיוּ בְּנֵי־אוֹנָם שַׁמַּי וְיָדָע וּבְנֵי שַׁמַּי
29 נָדָב וַאֲבִישׁוּר׃ וְשֵׁם אֵשֶׁת אֲבִישׁוּר אֲבִיחָיִל וַתֵּלֶד
30 לוֹ אֶת־אַחְבָּן וְאֶת־מוֹלִיד׃ וּבְנֵי נָדָב סֶלֶד וְאַפָּיִם
31 וַיָּמָת סֶלֶד לֹא בָנִים׃ וּבְנֵי אַפַּיִם׃
32 יִשְׁעִי וּבְנֵי יִשְׁעִי שֵׁשָׁן וּבְנֵי שֵׁשָׁן אַחְלָי׃ וּבְנֵי יָדָע אֲחִי
33 שַׁמַּי יֶתֶר וְיוֹנָתָן וַיָּמָת יֶתֶר לֹא בָנִים׃ וּבְנֵי יוֹנָתָן פָּלֶת
34 וְזָזָא אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי יְרַחְמְאֵל׃ וְלְשֵׁשָׁן בָּנִים כִּי
35 אִם־בָּנוֹת וּלְשֵׁשָׁן עֶבֶד מִצְרִי וּשְׁמוֹ יַרְחָע׃ וַיִּתֵּן שֵׁשָׁן
36 אֶת־בִּתּוֹ לְיַרְחָע עַבְדּוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־עַתַּי׃ וְעַתַּי
37 הֹלִיד אֶת־נָתָן וְנָתָן הוֹלִיד אֶת־זָבָד׃ וְזָבָד הוֹלִיד אֶת־
38 אֶפְלָל וְאֶפְלָל הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד׃ וְעוֹבֵד הֹלִיד אֶת־יֵהוּא
39 וְיֵהוּא הֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה׃ וַעֲזַרְיָה הֹלִיד אֶת־חֶלֶץ וְחֶלֶץ
40 הֹלִיד אֶת־אֶלְעָשָׂה׃ וְאֶלְעָשָׂה הֹלִיד אֶת־סִסְמַי וְסִסְמַי
41 הֹלִיד אֶת־שַׁלּוּם׃ וְשַׁלּוּם הוֹלִיד אֶת־יְקַמְיָה וְיְקַמְיָה
42 הֹלִיד אֶת־אֶלִישָׁמָע׃ וּבְנֵי כָלֵב
אֲחִי יְרַחְמְאֵל מֵישָׁע בְּכֹרוֹ הוּא אֲבִי־זִיף וּבְנֵי מָרֵשָׁה
43 אֲבִי חֶבְרוֹן׃ וּבְנֵי חֶבְרוֹן קֹרַח וְתַפּוּחַ וְרֶקֶם וָשָׁמַע׃
ישמע

23 And he took Geshur, and Aram, with the towns of Jair, from them, with Kenath, and the towns thereof, even threescore cities. All these belonged to the sons of Machir the father of Gilead.
24 And after that Hezron was dead in Caleb-ephratah, then Abiah Hezron's wife bare him Ashur the father of Tekoa.
25 And the sons of Jerahmeel the firstborn of Hezron were, Ram the firstborn, and Bunah, and Oren, and Ozem, and Ahijah.
26 Jerahmeel had also another wife, whose name was Atarah; she was the mother of Onam.
27 And the sons of Ram the firstborn of Jerahmeel were, Maaz, and Jamin, and Eker.
28 And the sons of Onam were, Shammai, and Jada. And the sons of Shammai; Nadab, and Abishur.
29 And the name of the wife of Abishur was Abihail, and she bare him Ahban, and Molid.
30 And the sons of Nadab; Seled, and Appaim: but Seled died without children.
31 And the sons of Appaim; Ishi. And the sons of Ishi; Sheshan. And the children of Sheshan; Ahlai.
32 And the sons of Jada the brother of Shammai; Jether, and Jonathan: and Jether died without children.
33 And the sons of Jonathan; Peleth, and Zaza. These were the sons of Jerahmeel.
34 Now Sheshan had no sons, but daughters. And Sheshan had a servant, an Egyptian,
35 whose name was Jarha. And Sheshan gave his daughter to Jarha his servant to wife; and
6, 37 she bare him Attai. And Attai begat Nathan, and Nathan begat Zabad, And Zabad begat
8, 39 Ephlal, and Ephlal begat Obed, And Obed begat Jehu, and Jehu begat Azariah, And
40 Azariah begat Helez, and Helez begat Eleasah, And Eleasah begat Sisamai, and Sisamai
1, 42 begat Shallum, And Shallum begat Jekamiah, and Jekamiah begat Elishama. Now the sons of Caleb the brother of Jerahmeel were, Mesha his firstborn, which was the father of
43 Ziph; and the sons of Mareshah the father of Hebron. And the sons of Hebron; Korah, and Tappuah, and Rekem, and Shema.

23 v. כן ברוב ספרים כ"ק, ד"ס, ר"ס, דיד' ורב"ן. ס"א בשור ובלא מקף וכן ד"ב תד"ו. 25 v. ס"א בני מכיר אבי' וכן רמ"ו. 24 v. צ"ל בכלב = בְּ = בָּא כָלֵב וכן ת"ש ותת"ר. 25 v. ב"ל מאחיה: עיין לקמן ח' ס. 29 v. ס"א אביחיל וכן ד"א, ר"ב, ד"ג, ד"ס, ודי"ב. 30 v. ס"א סלד צרי וכן ד"ב, ר"ג, ד"ו תד"ם. 31 v. סביר וכן. 33 v. ס"א אחלי וכן ד"ב ורי"ו. 40 v. ס"א סִסְמַי פתח וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו תד"ם או סִסְמֵי וכן ר"י ב ותד"ר. 40 v. ס"א וסִסְמֵי קמץ וכן ד"א ודי"א. 42 v. בס"א ירחמאל ונמסר עליו געיא.

44 And Shema begat Raham, the father of Jorkoam: and Rekem begat Shammai.
45 And the son of Shammai was Maon: and Maon was the father of Beth-zur.
46 And Ephah, Caleb's concubine, bare Haran, and Moza, and Gazez: and Haran begat Gazez.
47 And the sons of Jahdai; Regem, and Jotham, and Geshan, and Pelet, and Ephah, and Shaaph.
48 Maachah, Caleb's concubine, bare Sheber, and Tirhanah.
49 She bare also Shaaph the father of Madmannah, Sheva the father of Machbenah, and the father of Gibea: and the daughter of Caleb was Achsah.
50 These were the sons of Caleb the son of Hur, the firstborn of Ephratah; Shobal the father of Kirjath-jearim,
51 Salma the father of Bethlehem, Hareph the father of Beth-gader.
52 And Shobal the father of Kirjath-jearim had sons; Haroeh, and half of the Manahethites.
53 And the families of Kirjath-jearim; the Ithrites, and the Puhites, and the Shumathites, and the Mishraites; of them came the Zareathites, and the Eshtaulites.
54 The sons of Salma; Bethlehem, and the Netophathites, Ataroth, the house of Joab, and half of the Manahethites, the Zorites.
55 And the families of the scribes which dwelt at Jabez; the Tirathites, the Shimeathites, and Suchathites. These are the Kenites that came of Hemath, the father of the house of Rechab.

44 וְשֶׁמַע הוֹלִיד אֶת־רַחַם אֲבִי יָרְקְעָם וְרֶקֶם הוֹלִיד אֶת־
45 שַׁמָּי: וּבֶן־שַׁמַּי מָעוֹן וּמָעוֹן אֲבִי בֵית־צוּר: וְעֵיפָה
46 פִּילֶגֶשׁ כָּלֵב יָלְדָה אֶת־חָרָן וְאֶת־מוֹצָא וְאֶת־גָּזֵז וְחָרָן
47 הוֹלִיד אֶת־גָּזֵז: וּבְנֵי יַהְדַּי רֶגֶם
48 וְיוֹתָם וְגֵישָׁן וָפֶלֶט וְעֵיפָה וְשָׁעַף: מַעֲכָה פִּילֶגֶשׁ כָּלֵב יָלְדָה שֶׁבֶר וְאֶת־תִּרְחָנָה: וַתֹּלֶד שַׁעַף אֲבִי מַדְמַנָּה אֶת־
49 שְׁוָא אֲבִי מַכְבֵּנָה וַאֲבִי גִבְעָא וּבַת־כָּלֵב עַכְסָה: אֵלֶּה
50 הָיוּ בְנֵי כָלֵב בֶּן־חוּר בְּכוֹר אֶפְרָתָה שׁוֹבָל אֲבִי קִרְיַת
51 יְעָרִים: שַׂלְמָא אֲבִי בֵית־לֶחֶם חָרֵף אֲבִי בֵּית־גָּדֵר:
52 וַיִּהְיוּ בָנִים לְשׁוֹבָל אֲבִי קִרְיַת יְעָרִים רֹאֶה חֲצִי
53 הַמְנֻחוֹת: וּמִשְׁפְּחוֹת קִרְיַת יְעָרִים הַיִּתְרִי וְהַפּוּתִי
וְהַשֻּׁמָתִי וְהַמִּשְׂרָעִי מֵאֵלֶּה יָצְאוּ הַצָּרְעָתִי וְהָאֶשְׁתָּאֻלִי:
54 בְּנֵי שַׂלְמָא בֵּית לֶחֶם וּנְטוֹפָתִי
55 עַטְרוֹת בֵּית יוֹאָב וְחֲצִי הַמָּנַחְתִּי הַצָּרְעִי: וּמִשְׁפְּחוֹת
סוֹפְרִים יֹשְׁבֵי יַעְבֵּץ תִּרְעָתִים שִׁמְעָתִים שׁוּכָתִים
הֵמָּה הַקֵּינִים הַבָּאִים מֵחֲמַת אֲבִי בֵּית־רֵכָב:

ג וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי דָוִיד אֲשֶׁר נוֹלַד־לוֹ בְּחֶבְרוֹן
הַבְּכוֹר | אַמְנוֹן לַאֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵאלִית שֵׁנִי דָּנִיֵּאל
2 לַאֲבִיגַיִל הַכַּרְמֶלִית: הַשְּׁלִשִׁי לְאַבְשָׁלוֹם בֶּן־מַעֲכָה
בַּת־תַּלְמַי מֶלֶךְ גְּשׁוּר הָרְבִיעִי אֲדֹנִיָּה בֶּן־חַגִּית:
3 הַחֲמִישִׁי שְׁפַטְיָה לַאֲבִיטָל הַשִּׁשִּׁי יִתְרְעָם לְעֶגְלָה אִשְׁתּוֹ:
4 שִׁשָּׁה נוֹלַד־לוֹ בְּחֶבְרוֹן וַיִּמְלֹךְ־שָׁם שֶׁבַע שָׁנִים וְשִׁשָּׁה
חֳדָשִׁים וּשְׁלֹשִׁים וְשָׁלוֹשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם:
5 וְאֵלֶּה נוֹלְדוּ־לוֹ בִּירוּשָׁלִַם שִׁמְעָא וְשׁוֹבָב
ונתן

47 כן ברוב ספרים כ"י ודפ"ו, ס"א וַהֲבִי פתח וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י"א, ד"י"ב וד"י"ר. 48 ס"א יָלְדָה. 49 ב ס"א מַכְבֵּנָא ונסטר עליו ל' כתיב א'. 50 ב בל' בְּנֵי כן ח"ב יח"ר. 55 ב יָשְׁבוּ כתיב, יִשְׁבֵי קרי, בס"א יִשְׁבֵי כתיב וקרי וכן בר"א, ד"ו וד"י"א. 55 כן ברוב ספרים כ"י ודפ"ו, ס"א הקינים חבאים וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י"ב וד"י"ר.
ג. 2 ב ס"א אַבְשָׁלוֹם וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י"ב, ד"י"ר, ח"ע, ח"ס וח"ר.

3 Now these were the sons of David, which were born unto him in Hebron; the firstborn
2 Amnon, of Ahinoam the Jezreelitess; the second Daniel, of Abigail the Carmelitess: The
third, Absalom the son of Maachah the daughter of Talmai king of Geshur: the fourth,
3 Adonijah the son of Haggith: The fifth, Shephatiah of Abital: the sixth, Ithream by Eglah
4 his wife. These six were born unto him in Hebron; and there he reigned seven years and six
5 months: and in Jerusalem he reigned thirty and three years. And these were born unto him in Jerusalem; Shimea, and Shobab,

and Nathan, and Solomon, four, of Bath-shua the daughter of Ammiel:
6 Ibhar also, and Elishama, and Eliphelet,
7 And Nogah, and Nepheg, and Japhia,
8 And Elishama, and Eliada, and Eliphelet, nine.
9 These were all the sons of David, beside the sons of the concubines, and Tamar their sister.
10 And Solomon's son was Rehoboam, Abia his son, Asa his son, Jehoshaphat his son,
11 Joram his son, Ahaziah his son, Joash his son,
12 Amaziah his son, Azariah his son, Jotham his son,
13 Ahaz his son, Hezekiah his son, Manasseh his son,
14 Amon his son, Josiah his son.
15 And the sons of Josiah were, the firstborn Johanan, the second Jehoiakim, the third Zedekiah, the fourth Shallum.
16 And the sons of Jehoiakim: Jeconiah his son, Zedekiah his son.
17 And the sons of Jeconiah; Assir, Salathiel his son,
18 Malchiram also, and Pedaiah, and Shenazar, Jecamiah, Hoshama, and Nedabiah.
19 And the sons of Pedaiah were, Zerubbabel, and Shimei: and the sons of Zerubbabel; Meshullam, and Hananiah, and Shelomith their sister:
20 And Hashubah, and Ohel, and Berechiah, and Hasadiah, Jushab-hesed, five.
21 And the sons of Hananiah: Pelatiah, and Jesaiah: the sons of Rephaiah, the sons
22 of Arnan, the sons of Obadiah, the sons of Shechaniah. And the sons of Shechaniah; Shemaiah: and the sons of Shemaiah; Hattush, and Igeal, and Bariah, and Neariah, and Shaphat,
24 six. And the sons of Neariah; Elioenai, and Hezekiah, and Azrikam, three. And the sons of Elioenai were, Hodaiah, and Eliashib, and Pelaiah, and Akkub, and Johanan, and Dalaiah, and Anani, seven.

, 2 The sons of Judah; Pharez, Hezron, and Carmi, and Hur, and Shobal. And Reaiah the son of Shobal begat Jahath; and Jahath begat Ahumai, and Lahad. These are the families of the
3 Zorathites. And these were of the father of Etam;

6 וְנָתָן וּשְׁלֹמֹה אַרְבָּעָה לְבַת־שׁוּעַ בַּת־עַמִּיאֵל: וְיִבְחָר
7 וֶאֱלִישָׁמָע וֶאֱלִיפָלֶט: וְנֹגַהּ וְנֶפֶג וְיָפִיעַ: וֶאֱלִישָׁמָע
8 וֶאֱלְיָדָע וֶאֱלִיפֶלֶט תִּשְׁעָה: כָּל בְּנֵי דָוִיד מִלְּבַד בְּנֵי־
9 פִלַגְשִׁים וְתָמָר אֲחוֹתָם: וּבֶן־
10 שְׁלֹמֹה רְחַבְעָם אֲבִיָּה בְנוֹ אָסָא בְּנוֹ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ: יוֹרָם
11 בְּנוֹ אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ יוֹאָשׁ בְּנוֹ: אֲמַצְיָהוּ בְנוֹ עֲזַרְיָה בְּנוֹ
12 יוֹתָם בְּנוֹ: אָחָז בְּנוֹ חִזְקִיָּהוּ בְּנוֹ מְנַשֶּׁה בְּנוֹ: אָמוֹן בְּנוֹ
13 14 יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ: וּבְנֵי יֹאשִׁיָּהוּ הַבְּכוֹר יוֹחָנָן הַשֵּׁנִי יְהוֹיָקִים
15 הַשְּׁלִשִׁי צִדְקִיָּהוּ הָרְבִיעִי שַׁלּוּם: וּבְנֵי יְהוֹיָקִים יְכָנְיָה
16 בְּנוֹ צִדְקִיָּהוּ בְנוֹ: וּבְנֵי יְכָנְיָה אֲסִר שְׁאַלְתִּיאֵל בְּנוֹ:
17 18 וּמַלְכִּירָם וּפְדָיָה וְשֶׁנְאַצַּר יְקַמְיָה הוֹשָׁמַע וּנְדַבְיָה:
19 וּבְנֵי פְדָיָה זְרֻבָּבֶל וְשִׁמְעִי וּבְנֵי־זְרֻבָּבֶל מְשֻׁלָּם וַחֲנַנְיָה
20 וּשְׁלֹמִית אֲחוֹתָם: וְחַשֻּׁבָה וָאהֵל וּבֶרֶכְיָה וַחֲסַדְיָה
21 יוּשַׁב חֶסֶד חֲמִשָּׁה: וּבְנֵי־חֲנַנְיָה פְּלַטְיָה וְיִשַׁעְיָה בְּנֵי
22 רְפָיָה בְּנֵי אַרְנָן בְּנֵי עֹבַדְיָה בְּנֵי שְׁכַנְיָה: וּבְנֵי שְׁכַנְיָה
שְׁמַעְיָה וּבְנֵי שְׁמַעְיָה חַטּוּשׁ יִגְאָל וּבָרִיחַ וְנְעַרְיָה וְשָׁפָט
23 שִׁשָּׁה: וּבְנֵי־נְעַרְיָה אֶלְיוֹעֵינַי וְחִזְקִיָּה וְעַזְרִיקָם שְׁלֹשָׁה:
24 וּבְנֵי אֶלְיוֹעֵינַי הוֹדַיְוָהוּ וְאֶלְיָשִׁיב וּפְלָיָה וְעַקּוּב וְיוֹחָנָן
ד וְדָלָיָה וַעֲנָנִי שִׁבְעָה: בְּנֵי יְהוּדָה
2 פֶּרֶץ חֶצְרוֹן וְכַרְמִי וְהוּר וְשׁוֹבָל: וּרְאָיָה בָּרַשְׁוָבֶל
הוֹלִיד אֶת־יַחַת וְיַחַת הוֹלִיד אֶת־אֲחוּמַי וְאֶת־לָהַד אֲלֶה
3 מִשְׁפְּחוֹת הַצָּרְעָתִי: וְאֵלֶּה אֲבִי עִיטָם

יזרעאל

9 v. כן נעויא ברוב ספרים כ"י, ד"ב, די"ב, די"ד ודט"ו. 12 v. ס"א עֲזַרְיָהוּ וכן ד"ב, ד"ג, ד"ז, ד"ם וד"י"ב. 17 v. סביר וכן. 18 v. כן בספרים כ"י, ד"א, די"א ודם"ז, ס"א וּמַלְכִּירָם תרין מלין וכן ד"ב, ד"ג, ד"ז, ד"ם די"ב ודי"ד. 19 v. סביר וּבְנֵי, כס"א וּבְנֵי כתיב וקרי וכן חֵי"ן ות"ס. 20 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ו, ד"ח ודט"ו, ס"א יְשַׁב־ בסקף וכן ד"ג, די"ב ודי"ד. 21 v. סביר וּבְנֵי, בס"א וּבְנֵי כתיב וקרי וכן ת"ץ וה"ס. 22 v. סביר וּבְנֵי, בס"א וּבְנֵי כתיב וקרי וכן ת"ץ, ת"ם ות"ד. 23 v. סביר וּבְנֵי, בס"א וּבְנֵי כתיב וקרי וכן ת"ץ. 24 v. בס"א נספר כאן סתומה. 24 v. הוֹרַיָּהוּ כתיב. הוֹדַוְיָהוּ קרי. 24 v. ס"א וַעֲנָנִי מלעיל וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו ודט"ו. ד, 3 v. ס"א בְּנֵי וכן ת"ץ, ובס"א בְּנֵי־אבי.

Jezreel, and Ishma, and Idbash: and the name of their sister was Hazelelponi:

4 And Penuel the father of Gedor, and Ezer the father of Hushah. These are the sons of Hur, the firstborn of Ephratah, the father of Bethlehem.

5 And Ashur the father of Tekoa had two wives, Helah and Naarah.

6 And Naarah bare him Ahuzam, and Hepher, and Temeni, and Haahashtari. These were the sons of Naarah.

7 And the sons of Helah were, Zereth, and Jezoar, and Ethnan.

8 And Coz begat Anub, and Zobebah, and the families of Aharhel the son of Harum.

9 And Jabez was more honourable than his brethren: and his mother called his name Jabez, saying, Because I bare him with sorrow.

10 And Jabez called on the God of Israel, saying, Oh that thou wouldest bless me indeed, and enlarge my coast, and that thine hand might be with me, and that thou wouldest keep me from evil, that it may not grieve me! And God granted him that which he requested.

11 And Chelub the brother of Shuah begat Mehir, which was the father of Eshton.

12 And Eshton begat Bethrapha, and Paseah, and Tehinnah the father of Ir-nahash. These are the men of Rechah.

13 And the sons of Kenaz; Othniel, and Seraiah: and the

14 sons of Othniel; Hathath. And Meonothai begat Ophrah: and Seraiah begat Joab, the father

15 of the valley of Charashim; for they were craftsmen. And the sons of Caleb the son of Je-

16 phunneh; Iru, Elah, and Naam: and the sons of Elah, even Kenaz. And the sons of

17 Jehaleleel; Ziph, and Ziphah, Tiria, and Asareel. And the sons of Ezra were, Jether, and Mered, and Epher, and Jalon: and she bare Miriam, and Shammai, and

4 יִזְרְעֶאל וְיִשְׁמָא וְיִדְבָּשׁ וְשֵׁם אֲחוֹתָם הַצְּלֶלְפּוֹנִי׃ וּפְנוּאֵל
אֲבִי גְדוֹר וְעֶזֶר אֲבִי חוּשָׁה אֵלֶּה בְּנֵי־חוּר בְּכוֹר אֶפְרָתָה
5 אֲבִי בֵית לָחֶם׃ וּלְאַשְׁחוּר אֲבִי תְקוֹעַ הָיוּ שְׁתֵּי נָשִׁים
6 חֶלְאָה וְנַעֲרָה׃ וַתֵּלֶד לוֹ נַעֲרָה אֶת־אֲחֻזָּם וְאֶת־חֵפֶר
7 וְאֶת־תֵּימְנִי וְאֶת־הָאַחַשְׁתָּרִי אֵלֶּה בְּנֵי נַעֲרָה׃ וּבְנֵי חֶלְאָה
8 צֶרֶת יִצְהָר וְאֶתְנָן׃ וְקוֹץ הוֹלִיד אֶת־עָנוּב וְאֶת־הַצֹּבֵבָה
9 וּמִשְׁפְּחֹת אֲחַרְחֵל בֶּן־הָרֻם׃ וַיְהִי יַעְבֵּץ נִכְבָּד מֵאֶחָיו
וְאִמּוֹ קָרְאָה שְׁמוֹ יַעְבֵּץ לֵאמֹר כִּי יְלַדְתִּי בְּעִצָּב׃
10 וַיִּקְרָא יַעְבֵּץ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִם־בָּרֵךְ תְּבָרְכֵנִי ס
וְהִרְבִּיתָ אֶת־גְּבוּלִי וְהָיְתָה יָדְךָ עִמִּי וְעָשִׂיתָ מֵרָעָה
לְבִלְתִּי עָצְבִּי וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֵת אֲשֶׁר־שָׁאָל׃
11 וּכְלוּב אֲחִי־שׁוּחָה הוֹלִיד אֶת־מְחִיר הוּא אֲבִי
12 אֶשְׁתּוֹן׃ וְאֶשְׁתּוֹן הוֹלִיד אֶת־בֵּית רָפָא וְאֶת־פָּסֵחַ וְאֶת־
תְּחִנָּה אֲבִי עִיר־נָחָשׁ אֵלֶּה אַנְשֵׁי רֵכָה׃
13 וּבְנֵי קְנַז עָתְנִיאֵל וּשְׂרָיָה וּבְנֵי עָתְנִיאֵל חֲתָת׃
14 וּמְעוֹנָתַי הוֹלִיד אֶת־עָפְרָה וּשְׂרָיָה הוֹלִיד אֶת־יוֹאָב אֲבִי
15 גֵּיא חֲרָשִׁים כִּי חָרָשִׁים הָיוּ׃ וּבְנֵי
16 כָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה עִירוּ אֵלָה וָנָעַם וּבְנֵי אֵלָה וְקֵנָז׃ וּבְנֵי
17 יְהַלְלְאֵל זִיף וְזִיפָה תִּרְיָא וַאֲשַׂרְאֵל׃ וּבְנֵי עֶזְרָה יֶתֶר
וֶמֶרֶד וָעֵפֶר וְיָלוֹן וַתֹּהַר אֶת־מִרְיָם וְאֶת־שַׁמַּי וְאֶת־
ישבח

---

3 v. ס״א יזרעאל צדי וכן ר״א. 6 v. כן בנדש ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ד״ג, ר״ו, ר״ם, ד״א, ר״כ, ר״ד והם״ו, ס״א אֲחֻזָּם רפי׳. 6 v. כן בצרי ברוב ספרים כ״י, ר״א, ר״ב, ד״ג, ר״ו, ר״ם, ד״א, ר״כ, ד״ד והם״ו, ס״א תֵּימְנִי, וס״א תֵּימָנִי. 7 v. יִצְהָר כתיב, חֲצַר קרי, בס״א חֲצַר כתיב וקרי וכן בר״א, ר״ב, ד״ו, ר״ם. ד״א ות״ע, ובס״א יִצְהָר כתיב וקרי וכן ת״ר. 10 v. כן מנהן בספרים כ״י, ר״ב, ר״ו, ד״ג, ר״ש, ד״כ, ד״ד והם״ו. 13, 15 vv. סכיר וכן. 15 v. כן לסמדבאי. למרנחאי יחזאה סלא. 15 v. ס״א קְנַז וכן ר״ב, ר״ם, ד״ב, ד״ד, תר״, ת״ע ות״ר. 16 v. ס״א תְּיִרְיָא סלא וכן ר״א והם״ו. 17 v. סביר ובנֵי, כס״א ובני כתיב וקרי וכן ת״ע ות״ר. 17 v. ג״ל סוקום מאוחר תל״ל וילך: וְאֵלֶּה בְּנֵי בִתְיָה בַּת־פַּרְעֹה אֲשֶׁר לָקַח מָרֶד וַתֹּהַר וַתֵּלֶד אֶת־מִרְיָם וְאֶת־שַׁמַּי וְאֶת־יִשְׁבַּח אֲבִי אֶשְׁתְּמֹעַ׃ וְאִשְׁתּוֹ הַיְּהוּדִיָּה יָלְדָה אֶת־יֶרֶד אֲבִי גְדוֹר וְאֶת־חֶבֶר אֲבִי שׂוֹכוֹ וְאֶת־יְקוּתִיאֵל אֲבִי זָנוֹחַ׃ ובני אשת תנ׳.

18 יִשְׁבָּח אֲבִי אֶשְׁתְּמֹעַ׃ וְאִשְׁתּוֹ הַיְהוּדִיָּה יָלְדָה אֶת־יֶרֶד
אֲבִי גְדוֹר וְאֶת־חֶבֶר אֲבִי שׂוֹכוֹ וְאֶת־יְקוּתִיאֵל אֲבִי זָנוֹחַ
וְאֵלֶּה בְּנֵי בִתְיָה בַּת־פַּרְעֹה אֲשֶׁר לָקַח מֶרֶד׃
19 וּבְנֵי אֵשֶׁת הוֹדִיָּה אֲחוֹת נַחַם אֲבִי קְעִילָה
20 הַגַּרְמִי וְאֶשְׁתְּמֹעַ הַמַּעֲכָתִי׃ וּבְנֵי שִׁמוֹן אַמְנוֹן וְרִנָּה בֶּן־
21 חָנָן וְתִלוֹן וּבְנֵי יִשְׁעִי זוֹחֵת וּבֶן־זוֹחֵת׃ בְּנֵי שֵׁלָה בֶּן־
יְהוּדָה עֵר אֲבִי לֵכָה וְלַעְדָה אֲבִי מָרֵשָׁה וּמִשְׁפְּחוֹת
22 בֵּית־עֲבֹדַת הַבֻּץ לְבֵית אַשְׁבֵּעַ׃ וְיוֹקִים וְאַנְשֵׁי כֹזְבָא
וְיוֹאָשׁ וְשָׂרָף אֲשֶׁר־בָּעֲלוּ לְמוֹאָב וְיָשֻׁבִי לֶחֶם וְהַדְּבָרִים
23 עַתִּיקִים׃ הֵמָּה הַיּוֹצְרִים וְיֹשְׁבֵי נְטָעִים וּגְדֵרָה עִם־
24 הַמֶּלֶךְ בִּמְלַאכְתּוֹ יָשְׁבוּ שָׁם׃ בְּנֵי
25 שִׁמְעוֹן נְמוּאֵל וְיָמִין יָרִיב זֶרַח שָׁאוּל׃ שַׁלֻּם בְּנוֹ מִבְשָׂם
26 בְּנוֹ מִשְׁמָע בְּנוֹ׃ וּבְנֵי מִשְׁמָע חַמּוּאֵל בְּנוֹ זַכּוּר בְּנוֹ
27 שִׁמְעִי בְּנוֹ׃ וְלִשְׁמְעִי בָּנִים שִׁשָּׁה עָשָׂר וּבָנוֹת שֵׁשׁ
וְלַאֲחָיו אֵין בָּנִים רַבִּים וְכֹל מִשְׁפַּחְתָּם לֹא הִרְבּוּ
28 עַל־בְּנֵי יְהוּדָה׃ וַיֵּשְׁבוּ בִּבְאֵר
29 שֶׁבַע וּמוֹלָדָה וַחֲצַר שׁוּעָל׃ וּבְבִלְהָה וּבְעֶצֶם וּבְתוֹלָד׃
30 וּבְבְתוּאֵל וּבְחָרְמָה וּבְצִקְלָג׃ וּבְבֵית מַרְכָּבוֹת וּבַחֲצַר
31 סוּסִים וּבְבֵית בִּרְאִי וּבְשַׁעֲרַיִם אֵלֶּה עָרֵיהֶם עַד־מֶלֶךְ
32 דָּוִיד׃ וְחַצֵרֵיהֶם עֵיטָם וְעַיִן רִמּוֹן וְתֹכֶן וְעָשָׁן עָרִים
33 חָמֵשׁ׃ וְכָל־חַצֵרֵיהֶם אֲשֶׁר סְבִיבוֹת הֶעָרִים הָאֵלֶּה עַד־
34 בָּעַל וְאֵת מוֹשְׁבֹתָם וְהִתְיַחְשָׂם לָהֶם׃ וּמְשׁוֹבָב וְיַמְלֵךְ
ויושה

Ishbah the father of Eshtemoa.
18 And his wife Jehudijah bare Jered the father of Gedor, and Heber the father of Socho, and Jekuthiel the father of Zanoah. And these are the sons of Bithiah the daughter of Pharaoh, which Mered took.
19 And the sons of his wife Hodiah the sister of Naham, the father of Keilah the Garmite, and Eshtemoa the Maachathite.
20 And the sons of Shimon were, Amnon, and Rinnah, Ben-hanan, and Tilon. And the sons of Ishi were, Zoheth, and Ben-zoheth.
21 The sons of Shelah the son of Judah were, Er the father of Lecah, and Laadah the father of Mareshah, and the families of the house of them that wrought fine linen, of the house of Ashbea,
22 And Jokim, and the men of Chozeba, and Joash, and Saraph, who had the dominion in Moab, and Jashubi-lehem. And these are ancient things.
23 These were the potters, and those that dwelt among plants and hedges: there they dwelt with the king for his work.
24 The sons of Simeon were, Nemuel, and Jamin, Jarib, Zerah, and Shaul:
25 Shallum his son, Mibsam his son, Mishma his son.
26 And the sons of Mishma; Hamuel his son, Zacchur his son, Shimei his son.
27 And Shimei had sixteen sons and six daughters; but his brethren had not many children, neither did all their family multiply, like to the children
29 of Judah. And they dwelt at Beer-sheba, and Moladah, and Hazarshual, And at Bilhah,
31 and at Ezem, and at Tolad, And at Bethuel, and at Hormah, and at Ziklag, And at Beth-marcaboth, and Hazar-susim, and at Beth-birei, and at Shaaraim. These were their cities unto
32 the reign of David. And their villages were, Etam, and Ain, Rimmon, and Tochen, and
33 Ashan, five cities: And all their villages that were round about the same cities, unto Baal.
34 These were their habitations, and their genealogy. And Meshobab, and Jamlech,

---

17 ר. כן בפתח ברוב ספרים כ"י, ד"א, ר"א ודס"ו, ס"א וַיִּקַּח קבץ וכן ד"ב. ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"ב ור"ה. 18 ר. כן ברוב ספרים כ"י ונכסר צ"ל רפי וכן ר"ב. ר"ג, ר"ו, ר"ם ור"א. כ"א יַהֲדִיָּה דשם וכן ר"ב. ר"ד ודס"ו. 19 ר. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א ודס"ו, ס"א גרוד סלא וכן ד"א. ד"ב. ר"ג. ר"ו. ר"ם. ר"ב ור"ה. 20 ר. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג. ד"ם. ר"ב. ר"ד ודס"ו. ס"א בְּנֵי בָּתְיָה בַּת וכן ד"ב ת"ו. 20 ר. למדרגאי ותלון כתיב ותילון קר. למרנחאי ותילון כתיב וקרי. 31 ר. בהללי סלף וכן בר"א. ת"ש, ת"ס ות"ר. 33 ר. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב. ר"ד ודס"ו, ס"א וְהִתְיַחֲשָׂם וכן ד"ב. ד"ו ור"ם, וס"א וְהִתְיַחְשָׂם וכי ר"א ת"ש.

and Joshah the son of Amaziah,

35 And Joel, and Jehu the son of Josibiah, the son of Seraiah, the son of Asiel,

36 And Elioenai, and Jaakobah, and Jeshohaiah, and Asaiah, and Adiel, and Jesimiel, and Benaiah,

37 And Ziza the son of Shiphi, the son of Allon, the son of Jedaiah, the son of Shimri, the son of Shemaiah;

38 These mentioned by their names were princes in their families: and the house of their fathers increased greatly.

39 And they went to the entrance of Gedor, even unto the east side of the valley, to seek pasture for their flocks.

40 And they found fat pasture and good, and the land was wide, and quiet, and peaceable; for they of Ham had dwelt there of old.

41 And these written by name came in the days of Hezekiah king of Judah, and smote their tents, and the habitations that were found there, and destroyed them utterly unto this day, and dwelt in their rooms: because there was pasture there for their flocks.

42 And some of them, even of the sons of Simeon, five hundred men, went to mount Seir, having for their captains Pelatiah, and Neariah, and Rephaiah, and Uzziel, the sons of Ishi.

43 And they smote the rest of the Amalekites that were escaped, and dwelt there unto this day.

35 וְיוֹשָׁהּ בֶּן־אֲמַצְיָה׃ וְיוֹאֵל וְיֵהוּא בֶּן־יוֹשִׁבְיָה בֶּן־שְׂרָיָה
36 בֶּן־עֲשִׂיאֵל׃ וְאֶלְיוֹעֵינַי וְיַעֲקֹבָה וִישׁוֹחָיָה וַעֲשָׂיָה וַעֲדִיאֵל
37 וְיסִימְאֵל וּבְנָיָה׃ וְזִיזָא בֶּן־שִׁפְעִי בֶּן־אַלּוֹן בֶּן־יְדָיָה בֶּן־
38 שִׁמְרִי בֶּן־שְׁמַעְיָה׃ אֵלֶּה הַבָּאִים בְּשֵׁמוֹת נְשִׂיאִים
39 בְּמִשְׁפְּחוֹתָם וּבֵית אֲבוֹתֵיהֶם פָּרְצוּ לָרֹב׃ וַיֵּלְכוּ
לְמִבוֹא גְדֹר עַד לְמִזְרַח הַגַּיְא לְבַקֵּשׁ מִרְעֶה לְצֹאנָם׃
40 וַיִּמְצְאוּ מִרְעֶה שָׁמֵן וָטוֹב וְהָאָרֶץ רַחַבַת יָדַיִם וְשֹׁקֶטֶת
41 וּשְׁלוָה כִּי מִן־הֶם הַיֹּשְׁבִים שָׁם לְפָנִים׃ וַיָּבֹאוּ אֵלֶּה
הַכְּתוּבִים בְּשֵׁמוֹת בִּימֵי יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיַּכּוּ אֶת־
אָהֳלֵיהֶם וְאֶת־הַמְּעוֹנִים אֲשֶׁר נִמְצְאוּ־שָׁמָּה וַיַּחֲרִימֵם
עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּיִם כִּי־מִרְעֶה לְצֹאנָם שָׁם׃
42 וּמֵהֶם ׀ מִבְּנֵי שִׁמְעוֹן הָלְכוּ לְהַר שֵׂעִיר אֲנָשִׁים חֲמֵשׁ
מֵאוֹת וּפְלַטְיָה וּנְעַרְיָה וּרְפָיָה וְעֻזִּיאֵל בְּנֵי יִשְׁעִי בְּרֹאשָׁם׃
43 וַיַּכּוּ אֶת־שְׁאֵרִית הַפְּלֵטָה לָעֲמָלֵק וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עַד
ה הַיּוֹם הַזֶּה׃ וּבְנֵי רְאוּבֵן בְּכוֹר

יִשְׂרָאֵל כִּי־הוּא הַבְּכוֹר וּבְחַלְלוֹ יְצוּעֵי אָבִיו נִתְּנָה
בְּכֹרָתוֹ לִבְנֵי יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְלֹא לְהִתְיַחֵשׂ לַבְּכֹרָה׃
2 כִּי יְהוּדָה גָּבַר בְּאֶחָיו וּלְנָגִיד מִמֶּנּוּ וְהַבְּכֹרָה לְיוֹסֵף׃
3 בְּנֵי רְאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוֹךְ
4 וּפַלּוּא חֶצְרוֹן וְכַרְמִי׃ בְּנֵי יוֹאֵל שְׁמַעְיָה בְּנוֹ גּוֹג בְּנוֹ שִׁמְעִי
5 בְּנוֹ׃ מִיכָה בְּנוֹ רָאָיָה בְּנוֹ בַּעַל בְּנוֹ׃ בְּאֵרָה בְּנוֹ אֲשֶׁר
6 הֶגְלָה תִּלְגַּת פִּלְנֶאסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר הוּא נָשִׂיא לָרְאוּבֵנִי׃
7 וְאֶחָיו לְמִשְׁפְּחֹתָיו בְּהִתְיַחֵשׂ לְתֹלְדוֹתָם הָרֹאשׁ יְעִיאֵל
וּזְכַרְיָהוּ

---

v. 36 כן כרוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ג, ד"ם, די"א, די"ב, די"ד ודס"ו, ס"א ואלויעני חסר יו"ד וכן ד"ב ות"ו. v. 36 כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ם, די"ב, די"ד ודס"ו, ס"א ויעקבה מלרע וכן ד"ו. v. 36 כן כרוב ספרים כ"י, די"א ודס"ו, ס"א וישׁימאל וכן ד"ב, ד"ג, ד"ם, די"ב ודי"ד. וס"א וישׁיכיאל וכן ד"א. v. 39 צ"ל גֶּדֶר כן ת"ע: עיין בראשית כ' א'. v. 41 השעינים כתיב, השעונים קרי. v. 41 כן ברוב ספרים כ"י, ס"א נמצאו־שׁמה וכן ד"ג, וס"א נמצאו שׁמה וכן ד"ב, ד"ו, ד"ם, די"ב, די"ד ודס"ו. ה, v. 3 בס"א אין כאן פסקא. v. 6 ס"א תגלת וכן תֵּג: עיין מלכים ב. ט"ו כ"ט.

5 Now the sons of Reuben the firstborn of Israel, (for he was the firstborn; but, forasmuch as
2 he defiled his father's bed, his birthright was given unto the sons of Joseph the son of Israel:
3 and the genealogy is not to be reckoned after the birthright. For Judah prevailed above his
4 brethren, and of him came the chief ruler; but the birthright was Joseph's:) The sons, I say,
5 of Reuben the firstborn of Israel were, Hanoch, and Pallu, Hezron, and Carmi. The sons of
6 Joel; Shemaiah his son, Gog his son, Shimei his son, Micah his son, Reaia his son, Baal his
7 son, Beerah his son, whom Tilgath-pilneser king of Assyria carried away captive: he was prince of the Reubenites. And his brethren by their families, when the genealogy of their generations was reckoned, were the chief, Jeiel,

and Zechariah,
8 And Bela the son of Azaz, the son of Shema, the son of Joel, who dwelt in Aroer, even unto Nebo and Baal-meon:
9 And eastward he inhabited unto the entering in of the wilderness from the river Euphrates: because their cattle were multiplied in the land of Gilead.
10 And in the days of Saul they made war with the Hagarites, who fell by their hand: and they dwelt in their tents throughout all the east land of Gilead.
11 And the children of Gad dwelt over against them, in the land of Bashan unto Salchah:
12 Joel the chief, and Shapham the next, and Jaanai, and Shaphat in Bashan.
13 And their brethren of the house of their fathers were, Michael, and Meshullam, and Sheba, and Jorai, and Jachan, and Zia, and Heber, seven.
14 These are the children of Abihail the son of Huri, the son of Jaroah, the son of Gilead, the son of Michael, the son of Jeshishai, the son of Jahdo, the son of Buz;
15 Ahi the son of Abdiel, the son of Guni, chief of the house of their fathers.
16 And they dwelt in Gilead in Bashan, and in her towns, and in all the suburbs of Sharon, upon their borders.
17 All these were reckoned by genealogies in the days of Jotham king of Judah, and in the days of Jeroboam king of Israel.
18 The sons of Reuben, and the Gadites, and half the tribe of Manasseh, of valiant men, men able to bear buckler and sword, and to shoot with bow, and skilful in war, were four and forty
19 thousand seven hundred and threescore, that went out to the war. And they made war with
20 the Hagarites, with Jetur, and Nephish, and Nodab. And they were helped against them, and the Hagarites were delivered into their hand, and all that were with them: for they cried
21 to God in the battle, and he was intreated of them; because they put their trust in him. And they took away their cattle; of their camels fifty thousand, and of sheep two hundred and fifty
22 thousand, and of asses two thousand, and of men an hundred thousand. For there fell down many slain, because the war was of God. And they dwelt in their steads until the captivity.
23 And the children of the half tribe of

ח וּזְכַרְיָהוּ׃ וּבֶלַע בֶּן־עָזָז בֶּן־שֶׁמַע בֶּן־יוֹאֵל הוּא יוֹשֵׁב
ט בְּעֲרֹעֵר וְעַד־נְבוֹ וּבַעַל מְעוֹן׃ וְלַמִּזְרָח יָשַׁב עַד־לְבוֹא
מִדְבָּרָה לְמִן־הַנָּהָר פְּרָת כִּי מִקְנֵיהֶם רָבוּ בְּאֶרֶץ
י גִּלְעָד׃ וּבִימֵי שָׁאוּל עָשׂוּ מִלְחָמָה עִם־הַהַגְרִאִים וַיִּפְּלוּ
בְיָדָם וַיֵּשְׁבוּ בְאָהֳלֵיהֶם עַל־כָּל־פְּנֵי מִזְרַח לְגִלְעָד׃
יא וּבְנֵי־גָד לְנֶגְדָּם יָשְׁבוּ בְּאֶרֶץ הַבָּשָׁן עַד־
יב סַלְכָה׃ יוֹאֵל הָרֹאשׁ וְשָׁפָם הַמִּשְׁנֶה וְיַעְנַי וְשָׁפָט בַּבָּשָׁן׃
יג וְאֲחֵיהֶם לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם מִיכָאֵל וּמְשֻׁלָּם וְשֶׁבַע וְיוֹרַי
יד וְיַעְכָּן וְזִיעַ וְעֶבֶר שִׁבְעָה׃ אֵלֶּה | בְּנֵי
אֲבִיחַיִל בֶּן־חוּרִי בֶּן־יָרוֹחַ בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־מִיכָאֵל בֶּן־יְשִׁישַׁי
טו בֶּן־יַחְדּוֹ בֶּן־בּוּז׃ אֲחִי בֶן־עַבְדִּיאֵל בֶּן־גּוּנִי רֹאשׁ לְבֵית
טז אֲבוֹתָם׃ וַיֵּשְׁבוּ בְגִלְעָד בַּבָּשָׁן וּבִבְנוֹתֶיהָ וּבְכָל־מִגְרְשֵׁי
יז שָׁרוֹן עַל־תּוֹצְאוֹתָם׃ כֻּלָּם הָתְיַחְשׁוּ בִּימֵי יוֹתָם מֶלֶךְ־
יהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃
יח בְּנֵי־רְאוּבֵן וְהַגָּדִי וַחֲצִי שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה מִן־בְּנֵי־חַיִל
אַנְשֵׁי נְשֹׂא מָגֵן וְחֶרֶב וְדֹרְכֵי קֶשֶׁת וּלְמוּדֵי מִלְחָמָה
יט אַרְבָּעִים וְאַרְבָּעָה אֶלֶף וְשֶׁבַע־מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים יֹצְאֵי צָבָא׃
כ וַיַּעֲשׂוּ מִלְחָמָה עִם־הַהַגְרִיאִים וְיטוּר וְנָפִישׁ וְנוֹדָב׃
כא וַיֵּעָזְרוּ עֲלֵיהֶם וַיִּנָּתְנוּ בְיָדָם הַהַגְרִיאִים וְכָל שֶׁעִמָּהֶם כִּי
לֵאלֹהִים זָעֲקוּ בַּמִּלְחָמָה וַיֵּעָתֶר לָהֶם כִּי־בָטְחוּ בוֹ׃
כב וַיִּשְׁבּוּ מִקְנֵיהֶם גְּמַלֵּיהֶם חֲמִשִּׁים אֶלֶף וְצֹאן מָאתַיִם
וַחֲמִשִּׁים אָלֶף וַחֲמוֹרִים אַלְפַּיִם וְנֶפֶשׁ אָדָם מֵאָה אָלֶף׃
כג כִּי־חֲלָלִים רַבִּים נָפְלוּ כִּי מֵהָאֱלֹהִים הַמִּלְחָמָה וַיֵּשְׁבוּ
תַּחְתָּם עַד־הַגְלָה׃ וּבְנֵי חֲצִי שֵׁבֶט
מְנַשֶּׁה

8 v. ס׳ז: עֲזַז. וס״א עָזָן או עָזָן וכן ר״ב, ד״ם, די״ב ודי״ד. 12 v. כן ברוב ספרים כ״ו, ר״ב, ד״ם, די״א, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א וְיַעְנַי וכן ר״א, ד״ג, ה״ו. 13 v. ס״א וְעֵבֶד וכן ר״ב, ד״ו ות״ע. 14 v. כן ברוב ספרים כ״ו, ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, די״ב, די״ד ודכ״ו, ס״א יַחְדּוֹ. וכדי״א יַעֲלָה. 17 v. כן ברוב ספרים כ״ו, די״א, די״ב, די״ד ודס״ו, ס״א הִתְיַחְשׁוּ וכן ר״א, ד״ב, ד״ו ודי״ט. 21 v. כן בגעיא ברוב ספרים כ״ו ור״ב. 22 v. ס״א תֹּאן וכן ר״ב, ד״ו ודי״ם.

מְנַשֶּׁה יָשְׁבוּ בָּאָרֶץ מִבָּשָׁן עַד־בַּעַל חֶרְמוֹן וּשְׂנִיר וְהַר
חֶרְמוֹן הֵמָּה רָבּוּ: וְאֵלֶּה רָאשֵׁי בֵּית־אֲבוֹתָם וְעֵפֶר 24
וְיִשְׁעִי וְאִיאֵל וְעַזְרִיאֵל וְיִרְמְיָה וְהוֹדַוְיָה וְיַחְדִּיאֵל אֲנָשִׁים
גִּבּוֹרֵי חַיִל אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת רָאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָם:
וַיִּמְעֲלוּ בֵּאלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּזְנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהֵי 25
עַמֵּי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הִשְׁמִיד אֱלֹהִים מִפְּנֵיהֶם: וַיָּעֵר אֱלֹהֵי 26
יִשְׂרָאֵל אֶת־רוּחַ | פּוּל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וְאֶת־רוּחַ תִּלְגַּת
פִּלְנֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיַּגְלֵם לְרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט
מְנַשֶּׁה וַיְבִיאֵם לְחָלַח וְחָבוֹר וְהָרָא וְנָהַר גּוֹזָן עַד הַיּוֹם
הַזֶּה: בְּנֵי לֵוִי גֵּרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי: 27
וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם יִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל: 28
וּבְנֵי עַמְרָם אַהֲרֹן ומֹשֶׁה וּמִרְיָם וּבְנֵי אַהֲרֹן נָדָב 29
וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר: אֶלְעָזָר הוֹלִיד אֶת־פִּינְחָס 30
פִּינְחָס הוֹלִיד אֶת־אֲבִישׁוּעַ: וַאֲבִישׁוּעַ הוֹלִיד אֶת־בֻּקִּי 31
וּבֻקִּי הוֹלִיד אֶת־עֻזִּי: וְעֻזִּי הוֹלִיד אֶת־זְרַחְיָה וְזַרְחְיָה 32
הוֹלִיד אֶת־מְרָיוֹת: מְרָיוֹת הוֹלִיד אֶת־אֲמַרְיָה וַאֲמַרְיָה 33
הוֹלִיד אֶת־אֲחִיטוּב: וַאֲחִיטוּב הוֹלִיד אֶת־צָדוֹק וְצָדוֹק 34
הוֹלִיד אֶת־אֲחִימַעַץ: וַאֲחִימַעַץ הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה וַעֲזַרְיָה 35
הוֹלִיד אֶת־יוֹחָנָן: וְיוֹחָנָן הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה הוּא אֲשֶׁר 36
כִּהֵן בַּבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנָה שְׁלֹמֹה בִּירוּשָׁלִָם: וַיּוֹלֶד עֲזַרְיָה 37
אֶת־אֲמַרְיָה וַאֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת־אֲחִיטוּב: וַאֲחִיטוּב 38
הוֹלִיד אֶת־צָדוֹק וְצָדוֹק הוֹלִיד אֶת־שַׁלּוּם: וְשַׁלּוּם 39
הוֹלִיד אֶת־חִלְקִיָּה וְחִלְקִיָּה הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה: וַעֲזַרְיָה 40
הוֹלִיד אֶת־שְׂרָיָה וּשְׂרָיָה הוֹלִיד אֶת־יְהוֹצָדָק: וְיְהוֹצָדָק 41
הָלַךְ

---

24 v. צ"ל עֶפֶר כן ת"ע וח"ר. 25 v. כן ברוב ספרים כ"י, ור"ב, ס"א ויסעלו וכן ר"ע, ר"י, ר"ם, ר"ב, ורד הס"ו. 25 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"י, ד"ד הכ"ו, ס"א אלהי עמי וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו ה"ס. 26 v. ס"א תגלת וכן תגת וח"ס: עיין לעיל מפוק ו. 26 v. ס"א לחלח וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"א, ר"ב, ד"ד הכ"ו. 27 v. כן למערבאי. למרנחאי נרשום. 30 v. ס"א ופינחס וכן ת"ם וח"ר.

Manasseh dwelt in the land: they increased from Bashan unto Baal-hermon and Senir, and unto mount Hermon.

24 And these were the heads of the house of their fathers, even Epher, and Ishi, and Eliel, and Azriel, and Jeremiah, and Hodaviah, and Jahdiel, mighty men of valour, famous men, and heads of the house of their fathers.

25 And they transgressed against the God of their fathers, and went a whoring after the gods of the people of the land, whom God destroyed before them.

26 And the God of Israel stirred up the spirit of Pul king of Assyria, and the spirit of Tilgath-pilneser king of Assyria, and he carried them away, even the Reubenites, and the Gadites, and the half tribe of Manasseh, and brought them unto Halah, and Habor, and Hara, and to the river Gozan, unto this day.

6 The sons of Levi; Gershon, Kohath, and Merari.

2 And the sons of Kohath; Amram, Izhar, and Hebron, and Uzziel.

3 And the children of Amram; Aaron, and Moses, and Miriam. The sons also of Aaron; Nadab, and Abihu, Eleazar, and Ithamar.

4 Eleazar begat Phinehas, Phinehas begat Abishua,

5 And Abishua begat Bukki, and Bukki begat Uzzi,

6 And Uzzi begat Zerahiah, and Zerahiah begat Meraioth,

7 Meraioth begat Amariah,

8, 9 and Amariah begat Ahitub, And Ahitub begat Zadok, and Zadok begat Ahimaaz,

10 And Ahimaaz begat Azariah, and Azariah begat Johanan,

11 And Johanan begat Azariah, (he it is that executed the priest's office in the temple that Solomon built in Jerusalem:)

12 And Azariah begat Amariah, and Amariah begat Ahitub,

13, 14 And Ahitub begat Zadok, and Zadok begat Shallum, And Shallum begat Hilkiah, and Hilkiah begat Azariah,

15 And Azariah begat Seraiah, and Seraiah begat Jehozadak, And Jehozadak

הָלַךְ בִּגְלוּת יְהוּדָה אֶת־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם בְּיַד
ו נְבֻכַדְנֶאצַּר: בְּנֵי לֵוִי גֵּרְשֹׁם קְהָת
2 וּמְרָרִי: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־גֵרְשֹׁם לִבְנִי וְשִׁמְעִי: וּבְנֵי
3 קְהָת עַמְרָם וְיִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל: בְּנֵי מְרָרִי מָחְלִי
4 וּמוּשִׁי וְאֵלֶּה מִשְׁפְּחוֹת הַלֵּוִי לְאֲבֹתֵיהֶם: לְגֵרְשֹׁם לִבְנִי
5 בְנוֹ יַחַת בְּנוֹ זִמָּה בְּנוֹ: יוֹאָח בְּנוֹ עִדּוֹ בְּנוֹ זֶרַח בְּנוֹ
6 יְאַתְרַי בְּנוֹ: בְּנֵי קְהָת עַמִּינָדָב בְּנוֹ קֹרַח בְּנוֹ אַסִּיר
7 בְּנוֹ: אֶלְקָנָה בְּנוֹ וְאֶבְיָסָף בְּנוֹ וְאַסִּיר בְּנוֹ: תַּחַת בְּנוֹ
8 9 אוּרִיאֵל בְּנוֹ עֻזִּיָּה בְּנוֹ וְשָׁאוּל בְּנוֹ: וּבְנֵי אֶלְקָנָה עַמָּשַׂי
10 11 וַאֲחִימוֹת: אֶלְקָנָה בְּנוֹ אֶלְקָנָה צוֹפַי בְּנוֹ וְנַחַת בְּנוֹ:
12 אֶלִיאָב בְּנוֹ יְרֹחָם בְּנוֹ אֶלְקָנָה בְּנוֹ: וּבְנֵי שְׁמוּאֵל
13 הַבְּכֹר וַשְׁנִי וַאֲבִיָּה: בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי לִבְנִי בְּנוֹ שִׁמְעִי
14 15 בְּנוֹ עֻזָּה בְּנוֹ: שִׁמְעָא בְּנוֹ חַגִּיָּה בְּנוֹ עַשָׁיָה בְּנוֹ:
16 וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶעֱמִיד דָּוִיד עַל־יְדֵי־שִׁיר
17 בֵּית יְהוָה מִמְּנוּחַ הָאָרוֹן: וַיִּהְיוּ מְשָׁרְתִים לִפְנֵי מִשְׁכַּן
אֹהֶל־מוֹעֵד בַּשִּׁיר עַד־בְּנוֹת שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה
18 בִּירוּשָׁלִָם וַיַּעַמְדוּ כְמִשְׁפָּטָם עַל־עֲבוֹדָתָם: וְאֵלֶּה
הָעֹמְדִים וּבְנֵיהֶם מִבְּנֵי הַקָּהָתִי הֵימָן הַמְשׁוֹרֵר בֶּן־יוֹאֵל
19 בֶּן־שְׁמוּאֵל: בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־אֱלִיאֵל בֶּן־תּוֹחַ:
20 בֶּן־צוּף בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־מַחַת בֶּן־עֲמָשַׂי: בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־
21 יוֹאֵל בֶּן־עֲזַרְיָה בֶּן־צְפַנְיָה: בֶּן־תַּחַת בֶּן־אַסִּיר בֶּן־אֶבְיָסָף
22 23 בֶּן־קֹרַח: בֶּן־יִצְהָר בֶּן־קְהָת בֶּן־לֵוִי בֶּן־יִשְׂרָאֵל:
24 וְאָחִיו אָסָף הָעֹמֵד עַל־יְמִינוֹ אָסָף בֶּן־
25 בֶּרַכְיָהוּ בֶּן־שִׁמְעָא: בֶּן־מִיכָאֵל בֶּן־בַּעֲשֵׂיָה בֶּן־מַלְכִּיָּה:
בֶּן־

ו, 3 v. בס"א נמסר כאן סתומה. 4 v. ס"א זכוּשי מלא וכן ר"א ודי"א. 7 v. ס"א עכינדב בנו וכן ד"ב, ד"ג, ד"ם, ד"ל, ד"ר והס"ו. 11 v. בנו כתיב, בְּנֵי קרי. 13 v. בס"א לא נמצא אֶלְקָנָה וכן ר"א. ת"ע, ת"ס וח"ר. 18 v. נ"ל שְׁמוּאֵל בְּנוֹ ובני תו: עיין לקמן פסוק י"ח. 19 v. נ"ל הבכר יוֹאֵל הַשֵּׁנִי אֲבִיָה: עיין לקמן פסוק י"ח. ושמואל א, ח' ב'. 20 v. עיף כתיב, צוף קרי. 25 v. ס"א מַעֲשֵׂיָה וכן ר"ג, ר"ם. ד"ע, ת"ע וח"ם.

went into captivity, when the LORD carried away Judah and Jerusalem by the hand of Nebuchadnezzar.
The sons of Levi; Gershom, Kohath, and Merari.
And these be the names of the sons of Gershom; Libni, and Shimei.
And the sons of Kohath were, Amram, and Izhar, and Hebron, and Uzziel.
The sons of Merari; Mahli, and Mushi. And these are the families of the Levites according to their fathers.
Of Gershom; Libni his son, Jahath his son, Zimmah his son,
Joah his son, Iddo his son, Zerah his son, Jeaterai his son.
The sons of Kohath; Amminadab his son, Korah his son, Assir his son,
Elkanah his son, and Ebiasaph his son, and Assir his son,
Tahath his son, Uriel his son, Uzziah his son, and Shaul his son.
And the sons of Elkanah; Amasai, and Ahimoth.
As for Elkanah: the sons of Elkanah; Zophai his son, and Nahath his son,
Eliab his son, Jeroham his son, Elkanah his son.
And the sons of Samuel; the firstborn Vashni, and Abiah.
The sons of Merari; Mahli, Libni his son, Shimei his son, Uzza his son,
Shimea his son, Haggiah his son, Asaiah his son.
And these are they whom David set over the service of song in the house of the LORD, after that the ark had rest. And they ministered before the dwelling place of the tabernacle of the congregation with singing, until Solomon had built the house of the LORD in Jerusalem: and then they waited on their office according to their order. And these are they that waited with their children. Of the sons of the Kohathites: Heman a singer, the son of Joel, the son of Shemuel, The son of Elkanah, the son of Jeroham, the son of Eliel, the son of Toah, The son of Zuph, the son of Elkanah, the son of Mahath, the son of Amasai, The son of Elkanah, the son of Joel, the son of Azariah, the son of Zephaniah, The son of Tahath, the son of Assir, the son of Ebiasaph, the son of Korah, The son of Izhar, the son of Kohath, the son of Levi, the son of Israel. And his brother Asaph, who stood on his right hand, even Asaph the son of Berachiah, the son of Shimea, The son of Michael, the son of Baaseiah, the son of Malchiah,

26 בְּרֹאתָנִי בֶּן־זֶרַח בֶּן־עֲדָיָה: בֶּן־אִיתָן בֶּן־זִמָּה בֶּן־שִׁמְעִי:
27
28 בֶּן־יַחַת בֶּן־גֵּרְשֹׁם בֶּן־לֵוִי: וּבְנֵי מְרָרִי
29 אֲחִיהֶם עַל־הַשְּׂמָאול אֵיתָן בֶּן־קִישִׁי בֶּן־עַבְדִּי בֶן־מַלּוּךְ:
30 בֶּן־חֲשַׁבְיָה בֶּן־אֲמַצְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה: בֶּן־אַמְצִי בֶּן־בָּנִי בֶּן־
31
32 שֶׁמֶר: בֶּן־מַחְלִי בֶּן־מוּשִׁי בֶּן־מְרָרִי בֶּן־לֵוִי: וַאֲחֵיהֶם
33
34 הַלְוִיִּם נְתוּנִים לְכָל־עֲבוֹדַת מִשְׁכַּן בֵּית הָאֱלֹהִים: וְאַהֲרֹן ס
וּבָנָיו מַקְטִירִים עַל־מִזְבַּח הָעֹלָה וְעַל־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת
לְכֹל מְלֶאכֶת קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים וּלְכַפֵּר עַל־יִשְׂרָאֵל כְּכֹל
אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד הָאֱלֹהִים:
35 וְאֵלֶּה בְּנֵי אַהֲרֹן אֶלְעָזָר בְּנוֹ פִּינְחָס בְּנוֹ אֲבִישׁוּעַ
36 בְּנוֹ: בֻּקִּי בְּנוֹ עֻזִּי בְּנוֹ זְרַחְיָה בְּנוֹ: מְרָיוֹת בְּנוֹ אֲמַרְיָה
37
38 בְּנוֹ אֲחִיטוּב בְּנוֹ: צָדוֹק בְּנוֹ אֲחִימַעַץ בְּנוֹ:
39 וְאֵלֶּה מוֹשְׁבֹתָם לְטִירוֹתָם בִּגְבוּלָם לִבְנֵי אַהֲרֹן
40 לְמִשְׁפַּחַת הַקְּהָתִי כִּי לָהֶם הָיָה הַגּוֹרָל: וַיִּתְּנוּ לָהֶם
אֶת־חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ סְבִיבֹתֶיהָ:
41 וְאֶת־שְׂדֵה הָעִיר וְאֶת־חֲצֵרֶיהָ נָתְנוּ לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה:
42 וְלִבְנֵי אַהֲרֹן נָתְנוּ אֶת־עָרֵי הַמִּקְלָט
אֶת־חֶבְרוֹן וְאֶת־לִבְנָה וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־יַתִּיר וְאֶת־
43 אֶשְׁתְּמֹעַ וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ: וְאֶת־חִילֶן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ אֶת־
44 דְּבִר וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ: וְאֶת־עָשָׁן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־בֵּית
45 שֶׁמֶשׁ וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ: וּמִמַּטֵּה
בִנְיָמִן אֶת־גֶּבַע וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־עַלְמֹת וְאֶת־
מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־עֲנָתוֹת וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ כָּל־עָרֵיהֶם שְׁלֹשׁ־
46 עֶשְׂרֵה עִיר בְּמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם: וְלִבְנֵי
קְהָת

41 The son of Ethni, the son of Zerah, the son of Adaiah,
42 The son of Ethan, the son of Zimmah, the son of Shimei,
43 The son of Jahath, the son of Gershom, the son of Levi.
44 And their brethren the sons of Merari stood on the left hand: Ethan the son of Kishi, the son of Abdi, the son of Malluch,
45 The son of Hashabiah, the son of Amaziah, the son of Hilkiah,
46 The son of Amzi, the son of Bani, the son of Shamer,
47 The son of Mahli, the son of Mushi, the son of Merari, the son of Levi.
48 Their brethren also the Levites were appointed unto all manner of service of the tabernacle of the house of God.
49 But Aaron and his sons offered upon the altar of the burnt offering, and on the altar of incense, and were appointed for all the work of the place most holy, and to make an atonement for Israel, according to all that Moses the servant of God had commanded.
50 And these are the sons of Aaron; Eleazar his son, Phinehas his son, Abishua his son,
51 Bukki his son, Uzzi his son, Zerahiah his son,
52 Meraioth his son, Amariah his son, Ahitub his son,
53 Zadok his son, Ahimaaz his son.
54 Now these are their dwelling places throughout their castles in their coasts, of the sons of Aaron, of the families of the Kohathites: for
55 theirs was the lot. And they gave them Hebron in the land of Judah, and the suburbs there-
56 of round about it. But the fields of the city, and the villages thereof, they gave to Caleb the
57 son of Jephunneh. And to the sons of Aaron they gave the cities of Judah, namely, Hebron, the city of refuge, and Libnah with her suburbs, and Jattir, and Eshtemoa, with their suburbs,
58, 59 And Hilen with her suburbs, Debir with her suburbs, And Ashan with her suburbs, and
60 Beth-shemesh with her suburbs: And out of the tribe of Benjamin; Geba with her suburbs, and Alemeth with her suburbs, and Anathoth with her suburbs. All their cities throughout
61 their families were thirteen cities. And unto the sons of

קהת

v. 29 סביר וגן. v. 29 כן למערבאי, למדנחאי קושי כחיב, קישי קרי. v. 34 כן ברוב ספרים כ"י, ד"י"ב. ד"י"ד תס"ו, ס"א לְבָלי וכן ד"ב. ד"ג, ד"ו ת"ט. v. 34 בהללי הַקְּדָשִׁים. v. 40 כן ב"א, ב"נ וַיְחִנו בלא נעיא. v. 41 כן למערבאי, למדנחאי יְפוּנֶה מלא. v. 42 נ"ל עיר: עיין יהושע כ"א י"ג. v. 43 ס"א חילו וכן ד"א. v. 43 ס"א דְּבִיר כלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ז, ד"ט, ד"י"א, ד"י"ב, ד"י"ד ודמ"ו. v. 45 ס"א עַלְמֹת וכן ד"ב. ד"ג, ד"ז, ד"ט, ד"י"א, ד"י"ב ודי"ד.

קְהָת הַנּוֹתָרִים מִמִּשְׁפַּחַת הַמַּטֵּה מִמַּחֲצִית מַטֵּה חֲצִי
47 מְנַשֶּׁה בַּגּוֹרָל עָרִים עֶשֶׂר: וְלִבְנֵי
גֵרְשׁוֹם לְמִשְׁפְּחוֹתָם מִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר
וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי וּמִמַּטֵּה מְנַשֶּׁה בַּבָּשָׁן עָרִים שְׁלֹשׁ
48 עֶשְׂרֵה: לִבְנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחוֹתָם
מִמַּטֵּה רְאוּבֵן וּמִמַּטֵּה־גָד וּמִמַּטֵּה זְבֻלוּן בַּגּוֹרָל עָרִים
49 שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה: וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם אֶת־הֶעָרִים
50 וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶם: וַיִּתְּנוּ בְגוֹרָל מִמַּטֵּה בְּנֵי־יְהוּדָה וּמִמַּטֵּה
בְּנֵי־שִׁמְעוֹן וּמִמַּטֵּה בְּנֵי בִנְיָמִן אֵת הֶעָרִים הָאֵלֶּה
אֲשֶׁר־יִקְרְאוּ אֹתָם בְּשֵׁמוֹת:
51 וּמִמִּשְׁפְּחוֹת בְּנֵי קְהָת וַיְהִי עָרֵי גְּבוּלָם מִמַּטֵּה
52 אֶפְרָיִם: וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־עָרֵי הַמִּקְלָט אֶת־שְׁכֶם וְאֶת־
53 מִגְרְשֶׁיהָ בְּהַר אֶפְרָיִם וְאֶת־גֶּזֶר וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ: וְאֶת־
יָקְמְעָם וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־בֵּית חוֹרוֹן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ:
54 וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־גַּת־רִמּוֹן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ:
55 וּמֵחֲצִית מַטֵּה מְנַשֶּׁה אֶת־עָנֵר וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־
בִּלְעָם וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ לְמִשְׁפַּחַת לִבְנֵי־קְהָת הַנּוֹתָרִים:
56 לִבְנֵי גֵרְשׁוֹם מִמִּשְׁפַּחַת חֲצִי מַטֵּה
מְנַשֶּׁה אֶת־גּוֹלָן בַּבָּשָׁן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־עַשְׁתָּרוֹת
57 וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ: וּמִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר
אֶת־קֶדֶשׁ וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ אֶת־דָּבְרַת וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ:
58 וְאֶת־רָאמוֹת וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־עָנֵם וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ:
59 וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר אֶת־מִשְׁאָל וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ
60 וְאֶת־עַבְדּוֹן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ: וְאֶת־חוּקֹק וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ
61 וְאֶת־רְחֹב וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ: וּמִמַּטֵּה

נפתלי

46 ר' ג'ל הנותרים מִמִּשְׁפַּחַת מַטֵּה־אֶפְרַיִם וּמִמַּטֵּה־דָן וּמֵחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה הַר: עיין יהושע כ"א ה'. 50 ר' בס"א נמסר כאן סתומה. 51 ר' ג'ל גּוֹרָלָם: עיין יהושע כ"א כ'. 55 ר' ג'ל לִמִשְׁפַּחַת בְּנֵי־: עיין יהושע כ"א כ"ו. 57 ר' ג'ל קֶדְשׁוֹן: עיין יהושע כ"א כ"ח. 58 ר' ג'ל עַיִן = ראשי תיבות עַיִן גַּנִּים: עיין יהושע י"ט כ"ז.

Kohath, which were left of the family of that tribe, were cities given out of the half tribe, namely, out of the half tribe of Manasseh, by lot, ten cities.
And to the sons of Gershom throughout their families out of the tribe of Issachar, and out of the tribe of Asher, and out of the tribe of Naphtali, and out of the tribe of Manasseh in Bashan, thirteen cities.
Unto the sons of Merari were given by lot, throughout their families, out of the tribe of Reuben, and out of the tribe of Gad, and out of the tribe of Zebulun, twelve cities.
And the children of Israel gave to the Levites these cities with their suburbs.
And they gave by lot out of the tribe of the children of Judah, and out of the tribe of the children of Simeon, and out of the tribe of the children of Benjamin, these cities, which are called by their names.
And the residue of the families of the sons of Kohath had cities of their coasts out of the tribe of Ephraim.
And they gave unto them, of the cities of refuge, Shechem in mount Ephraim with her suburbs; they gave also Gezer with her suburbs,
And Jokmeam with her suburbs, and Beth-horon with her suburbs,
And Aijalon with her suburbs, and Gath-rimmon with her suburbs:
And out of the half tribe of Manasseh; Aner with her suburbs, and Bileam with her suburbs, for the family of the remnant of the sons of Kohath.
Unto the sons of Gershom were given out of the family of the half tribe of Manasseh, Golan in Bashan with her suburbs, and Ashtaroth with her suburbs: And out of the tribe of Issachar; Kedesh with her suburbs, Daberath with her suburbs, And Ramoth with her suburbs, and Anem with her suburbs: And out of the tribe of Asher; Mashal with her suburbs, and Abdon with her suburbs, And Hukok with her suburbs, and Rehob with her suburbs: And out of the tribe of

נַפְתָּלִי אֶת־קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־חַמּוֹן וְאֶת־
מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־קִרְיָתַיִם וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃
62 לִבְנֵי מְרָרִי הַנּוֹתָרִים מִמַּטֵּה זְבֻלוּן אֶת־רִמּוֹנוֹ
63 וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ אֶת־תָּבוֹר וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ וּמֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן
יְרֵחוֹ לְמִזְרַח הַיַּרְדֵּן מִמַּטֵּה רְאוּבֵן אֶת־בֶּצֶר בַּמִּדְבָּר
64 וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־יָהְצָה וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ וְאֶת־קְדֵמוֹת
וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־מֵיפַעַת וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃
65 וּמִמַּטֵּה־גָד אֶת־רָאמוֹת בַּגִּלְעָד וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ
66 וְאֶת־מַחֲנַיִם וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ וְאֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ
ז וְאֶת־יַעְזֵיר וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ וְלִבְנֵי
יִשָּׂשכָר תּוֹלָע וּפוּאָה יָשׁוּב וְשִׁמְרוֹן אַרְבָּעָה׃
2 וּבְנֵי תּוֹלָע עֻזִּי וּרְפָיָה וְיֶרִיאֵל וְיַחְמַי וְיִבְשָׁם
וּשְׁמוּאֵל רָאשִׁים לְבֵית־אֲבוֹתָם לְתוֹלָע גִּבּוֹרֵי חַיִל
לְתֹלְדוֹתָם מִסְפָּרָם בִּימֵי דָוִד עֶשְׂרִים־וּשְׁנַיִם אֶלֶף
3 וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וּבְנֵי עֻזִּי יִזְרַחְיָה וּבְנֵי
יִזְרַחְיָה מִיכָאֵל וְעֹבַדְיָה וְיוֹאֵל יִשִּׁיָּה חֲמִשָּׁה רָאשִׁים
4 כֻּלָּם׃ וְעִמָּהֶם לְתֹלְדוֹתָם לְבֵית אֲבוֹתָם גְּדוּדֵי צָבָא
מִלְחָמָה שִׁלֹּשִׁים וְשִׁשָּׁה אֲלָפִים כִּי־הִרְבּוּ נָשִׁים וּבָנִים׃
5 וְאֲחֵיהֶם לְכֹל מִשְׁפְּחוֹת יִשָּׂשכָר גִּבּוֹרֵי חַיִל שְׁמוֹנִים
6 וְשִׁבְעָה אֲלָפִים הִתְיַחְשָׂם לַכֹּל׃ בִּנְיָמִן
7 בֶּלַע וָבֶכֶר וִידִיעֲאֵל שְׁלֹשָׁה׃ וּבְנֵי בֶלַע אֶצְבֹּן וְעֻזִּי
וְעֻזִּיאֵל וִירִימוֹת וְעִירִי חֲמִשָּׁה רָאשֵׁי בֵית אָבוֹת
גִּבּוֹרֵי חַיִל וְהִתְיַחְשָׂם עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים
וארבעה

---

62 v. ס״א וממטה־ בלא נגינה. וס״א וממטה ובלא מקף וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו וד״ם.
ז׳, 1 v. וְשִׁיב כתיב, וְשׁוּב קרי. 2 v. בס״א אין כאן פסקא. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ם, ד״י״ב, ד״י״ד הס״ו, ס״א ראשים לבית אבותם לתולע. 2 v. בס״א לְתוֹלָע ונפסר עליו נעיוא. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו וד״ס, ס״א עשרים ושנים.
v. סביר וכן. 3 v. ס״א חמשה ראשים וכן ד״ב. ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״י״ב, ד״י״ד וד״ס״ו.
5, 7 vv. כן ברוב ספרים כ״י, ד״י״א. ד״י״ב, ד״י״ד וד״ם״ו, פ״א הִתְיַחְשָׂם וְהִתְיַחְשָׂם וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו וד״ס.

Naphtali; Kedesh in Galilee with her suburbs, and Hammon with her suburbs, and Kirjathaim with her suburbs.

77 Unto the rest of the children of Merari were given out of the tribe of Zebulun, Rimmon with her suburbs, Tabor with her suburbs:

78 And on the other side Jordan by Jericho, on the east side of Jordan, were given them out of the tribe of Reuben, Bezer in the wilderness with her suburbs, and Jahzah with her suburbs,

79 Kedemoth also with her suburbs, and Mephaath with her suburbs:

80 And out of the tribe of Gad; Ramoth in Gilead with her suburbs, and Mahanaim with her suburbs,

81 And Heshbon with her suburbs, and Jazer with her suburbs.

7 Now the sons of Issachar were, Tola, and Puah, Jashub, and Shimron, four.

2 And the sons of Tola; Uzzi, and Rephaiah, and Jeriel, and Jahmai, and Jibsam, and Shemuel, heads of their father's house, to wit, of Tola: they were valiant men of might in their generations; whose number was in the days of David two and twenty thousand and six hundred.

3 And the sons of Uzzi; Izrahiah: and the sons of Izrahiah; Michael, and Obadiah, and Joel, Ishiah, five: all of them chief men.

4 And with them, by their generations, after the house of their fathers, were bands of soldiers for war, six and

5 thirty thousand men: for they had many wives and sons. And their brethren among all the families of Issachar were valiant men of might, reckoned in all by their genealogies fourscore

6, 7 and seven thousand. The sons of Benjamin; Bela, and Becher, and Jediael, three. And the sons of Bela; Ezbon, and Uzzi, and Uzziel, and Jerimoth, and Iri, five; heads of the house of their fathers, mighty men of valour; and were reckoned by their genealogies twenty and two thousand and thirty

8 וְאַרְבָעָה: וּבְנֵי בֶכֶר זְמִירָה וְיוֹעָשׁ
וֶאֱלִיעֶזֶר וְאֶלְיוֹעֵינַי וְעָמְרִי וְיֵרִימוֹת וַאֲבִיָּה וַעֲנָתוֹת
9 וְעָלֶמֶת כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי בָכֶר: וְהִתְיַחְשָׂם לְתֹלְדוֹתָם
רָאשֵׁי בֵית אֲבוֹתָם גִּבּוֹרֵי חַיִל עֶשְׂרִים אֶלֶף וּמָאתָיִם:
10 וּבְנֵי יְדִיעֲאֵל בִּלְהָן וּבְנֵי בִלְהָן יְעוּשׁ
11 וּבִנְיָמִן וְאֵהוּד וּכְנַעֲנָה וְזֵיתָן וְתַרְשִׁישׁ וַאֲחִישָׁחַר: כָּל
אֵלֶּה בְּנֵי יְדִיעֲאֵל לְרָאשֵׁי הָאָבוֹת גִּבּוֹרֵי חַיִל שִׁבְעָה־
12 עָשָׂר אֶלֶף וּמָאתַיִם יֹצְאֵי צָבָא לַמִּלְחָמָה: וְשֻׁפִּם וְחֻפִּם
13 בְּנֵי עִיר חֻשִׁם בְּנֵי אָחֵר: בְּנֵי
נַפְתָּלִי יַחְצִיאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר וְשַׁלּוּם בְּנֵי בִלְהָה:
14 בְּנֵי מְנַשֶּׁה אַשְׂרִיאֵל אֲשֶׁר יָלָדָה פִּילַגְשׁוֹ
15 הָאֲרַמִיָּה יָלְדָה אֶת־מָכִיר אֲבִי גִלְעָד: וּמָכִיר לָקַח
אִשָּׁה לְחֻפִּים וּלְשֻׁפִּים וְשֵׁם אֲחֹתוֹ מַעֲכָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִי
16 צְלָפְחָד וַתְּהִיֻנָה לִצְלָפְחָד בָּנוֹת: וַתֵּלֶד מַעֲכָה אֵשֶׁת־
מָכִיר בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ פֶּרֶשׁ וְשֵׁם אָחִיו שֶׁרֶשׁ וּבָנָיו
17 אוּלָם וְרֶקֶם: וּבְנֵי אוּלָם בְּדָן אֵלֶּה בְּנֵי גִלְעָד בֶּן־מָכִיר
18 בֶּן־מְנַשֶּׁה: וַאֲחֹתוֹ הַמֹּלֶכֶת יָלְדָה אֶת־אִישְׁהוֹד וְאֶת־
19 אֲבִיעֶזֶר וְאֶת־מַחְלָה: וּבְנֵי שְׁמִידָע אַחְיָן וְשֶׁכֶם
20 וְלִקְחִי וַאֲנִיעָם: וּבְנֵי אֶפְרַיִם שׁוּתָלַח
21 וּבֶרֶד בְּנוֹ וְתַחַת בְּנוֹ וְאֶלְעָדָה בְּנוֹ וְתַחַת בְּנוֹ: וְזָבָד
בְּנוֹ וְשׁוּתָלַח בְּנוֹ וְעֶזֶר וְאֶלְעָד וַהֲרֻגִּים אַנְשֵׁי־גַת
22 הַנּוֹלָדִים בָּאָרֶץ כִּי יָרְדוּ לָקַחַת אֶת־מִקְנֵיהֶם: וַיִּתְאַבֵּל
23 אֶפְרַיִם אֲבִיהֶם יָמִים רַבִּים וַיָּבֹאוּ אֶחָיו לְנַחֲמוֹ: וַיָּבֹא
אל־

8 v. כן בכוב ספרים כי', ד"א, ד"ג, ד"א, די"ב, די"ד והס"ו, ס"א וֶאֱלִיעֶזֶר חסר וכן ד"ב, ד"ו והס. 9 v. כן בכוב ספרים כי', ד"א, ד"ב, די"ד והס"ו, ס"א וְהִתְיַחְשָׂם וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו ד"ם. 10, 17 vv. סביר זקן. 10 v. יָעוּשׁ כתיב, יְעוּשׁ קרי. 11 v. כן בסקא בספרים כי', ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, די"ב, די"ד והס"ו, 12 v. כן בכוב ספרים כי', ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, די"ב, די"ד ודס"ו, ס"א בני־ וכלא נגינה. 13 v. בס"א אין כאן פסקא. 18 v. כן למעיבאי, למדנחאי אִישְׁהוֹד מלח חדא וכן בד"ו די"א, די"ב, דם"ו וח"ס.

and four.
And the sons of Becher; Zemira, and Joash, and Eliezer, and Elioenai, and Omri, and Jerimoth, and Abiah, and Anathoth, and Alameth. All these are the sons of Becher.
And the number of them, after their genealogy by their generations, heads of the house of their fathers, mighty men of valour, was twenty thousand and two hundred.
The sons also of Jediael; Bilhan: and the sons of Bilhan; Jeush, and Benjamin, and Ehud, and Chenaanah, and Zethan, and Tharshish, and Ahishahar.
All these the sons of Jediael, by the heads of their fathers, mighty men of valour, were seventeen thousand and two hundred soldiers, fit to go out for war and battle.
Shuppim also, and Huppim, the children of Ir, and Hushim, the sons of Aher.
The sons of Naphtali; Jahziel, and Guni, and Jezer, and Shallum, the sons of Bilhah.
The sons of Manasseh; Ashriel, whom she bare: (but his concubine the Aramitess bare Machir the father of Gilead:
And Machir took to wife the sister of Huppim and Shuppim, whose sister's name was Maachah;) and the name of the second was Zelophehad: and Zelophehad had daughters.
And Maachah the wife of Machir bare a son, and she called his name Peresh; and the name of his brother was Sheresh; and his sons were Ulam and Rakem. And the sons of Ulam; Bedan. These were the sons of Gilead, the son of Machir, the son of Manasseh. And his sister Hammoleketh bare Ishod, and Abiezer, and Mahalah. And the sons of Shemida were, Ahian, and Shechem, and Likhi, and Aniam. And the sons of Ephraim; Shuthelah, and Bered his son, and Tahath his son, and Eladah his son, and Tahath his son, And Zabad his son, and Shuthelah his son, and Ezer, and Elead, whom the men of Gath that were born in that land slew, because they came down to take away their cattle. And Ephraim their father mourned many days, and his brethren came to comfort him. And when he went in

אֶל־אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּלְרָא אֶת־שְׁמוֹ בְּרִיעָה כִּי
בְרָעָה הָיְתָה בְּבֵיתוֹ: וּבְתוֹ שְׁאֵרָה וַתִּבֶן אֶת־בֵּית־ 24
חוֹרֹן הַתַּחְתֹּן וְאֶת־הָעֶלְיוֹן וְאֶת אֻזֶּן שְׁאֵרָה: וְרֶפַח 25
בְּנוֹ וְרֶשֶׁף וְתֶלַח בְּנוֹ וְתַחַן בְּנוֹ: לַעְדָּן בְּנוֹ עַמִּיהוּד בְּנוֹ 26
אֱלִישָׁמָע בְּנוֹ: נוּן בְּנוֹ יְהוֹשֻׁעַ בְּנוֹ: וְאֲחֻזָּתָם וּמִשְׁבֹּתָם 27
בֵּית־אֵל וּבְנֹתֶיהָ וְלִמְזְרָח נַעֲרָן וְלַמַּעֲרָב גָּזֶר וּבְנֹתֶיהָ 28
וְשֶׁכֶם וּבְנֹתֶיהָ עַד־עַזָּה וּבְנֹתֶיהָ: וְעַל־יְדֵי בְּנֵי־מְנַשֶּׁה 29
בֵּית־שְׁאָן וּבְנֹתֶיהָ תַּעְנָךְ וּבְנֹתֶיהָ מְגִדּוֹ וּבְנֹתֶיהָ דּוֹר
וּבְנוֹתֶיהָ בְּאֵלֶּה יָשְׁבוּ בְנֵי יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל:
בְּנֵי אָשֵׁר יִמְנָה וְיִשְׁוָה וְיִשְׁוִי וּבְרִיעָה וְשֶׂרַח 30
אֲחוֹתָם: וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר וּמַלְכִּיאֵל הוּא אֲבִי בִרְזָוִת: 31
וְחֶבֶר הוֹלִיד אֶת־פַּלֶט וְאֶת־שׁוֹמֵר וְאֶת־חוֹתָם וְאֶת 32
שׁוּעָא אֲחוֹתָם: וּבְנֵי יַפְלֵט פָּסָךְ וּבֹמְהָל וְעַשְׁוָת אֵלֶּה
בְּנֵי יַפְלֵט: וּבְנֵי שֶׁמֶר אֲחִי וְרוֹהָגָה יְחֻבָּה וְאָרָם: וּבְנֵי 34
הֵלֶם אָחִיו צוֹפַח וְיִמְנָע וְשֵׁלֶשׁ וְעָמַל: בְּנֵי צוֹפַח 35
סוּחַ וְחַרְנֶפֶר וְשׁוּעָל וּבֵרִי וְיִמְרָה: בֶּצֶר הוֹד וְשַׁמָּא 36
וְשִׁלְשָׁה וְיִתְרָן וּבְאֵרָא: וּבְנֵי יֶתֶר יְפֻנֶּה וּפִסְפָּא וָאָרָא: 37
וּבְנֵי עֻלָּא אֶרַח וְחַנִיאֵל וְרִצְיָא: כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי־אָשֵׁר 38
רָאשֵׁי בֵּית־הָאָבוֹת בְּרוּרִים גִּבּוֹרֵי חַיִל נְשִׂיאֵי הַנְּשִׂיאִים 39
40

to his wife, she conceived, and bare a son, and he called his name Beriah, because it went evil with his house.
24 (And his daughter was Sherah, who built Beth-horon the nether, and the upper, and Uzzen-sherah.)
25 And Rephah was his son, also Resheph, and Telah his son, and Tahan his son,
26 Laadan his son, Ammihud his son, Elishama his son,
27 Non his son, Jehoshua his son.
28 And their possessions and habitations were, Beth-el and the towns thereof, and eastward Naaran, and westward Gezer, with the towns thereof; Shechem also and the towns thereof, unto Gaza and the towns thereof:
29 And by the borders of the children of Manasseh, Beth-shean and her towns, Taanach and her towns, Megiddo and her towns, Dor and her towns. In these dwelt the children of Joseph the son of Israel.
30 The sons of Asher; Imnah, and Isuah, and Ishuai, and Beriah, and Serah their sister.
31 And the sons of Beriah; Heber, and Malchiel, who is the father of Birzavith.
32 And Heber begat Japhlet, and Shomer, and Hotham, and Shua their sister.
33 And the sons of Japhlet; Pasach, and Bimhal, and Ashvath. These are the children of Japhlet.
34 And the sons of Shamer; Ahi, and Rohgah, Jehubbah, and Aram.
35 And the sons of his brother
36 Helem; Zophah, and Imna, and Shelesh, and Amal. The sons of Zophah; Suah, and
37 Harnepher, and Shual, and Beri, and Imrah, Bezer, and Hod, and Shamma, and Shilshah,
38, 39 and Ithran, and Beera. And the sons of Jether; Jephunneh, and Pispah, and Ara. And the
40 sons of Ulla; Arah, and Haniel, and Rezia. All these were the children of Asher, heads of their father's house, choice and mighty men of valour, chief of

---

23 v. סביר וַתִּקְרָא בס"א וְתִקְרָא כתיב וקרי וכן ת"כ. 28 v. כן למערבאי וכן ד"ז ד"ם, ד"א, ד"ב, דר"ד הס"ו, למדנחאי פיתאל מלה חדא וכן ר"א, ר"ב וד"ג. 29 v. כן למערבאי, וכן ר"א, ר"ב, ד"ו וד"א, למדנחאי עַיָּה כתיב, עָוָה קרי, בס"א עָוָה כתיב וקרי וכן ר"ב, ד"ו וח"ד, נ"א למערבאי עַדְעָוָה תרין מלין, למדנחאי עַרְעָוָה חדא מלה, בס"א עַדְעָיָה חדא מלה וכן בד"ם, ד"ב וד"ד. 31 v. כִּרְזוֹת, או בְּרָזוֹת כתיב, בְּרִזְיָת קרי. 33 v. ס"א פָּסָךְ פתח וכן בד"ם. 33 v. כן ביתין ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ו, ד"ם, ד"א ד"ב, דר"ד הס"ו, למדנחאי פִּיתָא וכן ד"ב, ד"ו וד"ם. 34 v. וְרוֹהָגָה כתיב, וְהֻבָּה קרי, בס"א יְהֻבָּה כתיב וקרי וכן ר"א, ד"ב וד"ו. 34 v. יְחֻבָּה כתיב, וְחֻבָּה קרי, בס"א וְחֻבָּה כתיב וקרי וכן ד"א וד"א. 35 v. סכיר וּבְנֵי, בס"א וּבְנֵי כתיב וקרי וכן ד"א. 35 v. ס"א הֵלֶם צרי וכן רמ"ו. 36 v. כן למערבאי, למדנחאי סִיחַ כתיב, סוּחַ קרי. 37 v. כן ברביע ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ו, ד"ם ומ"ו, ס"א והוד ז"ק, וכן ד"ב וד"ד. 37 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ד"א, ד"ב, דר"ד הס"ו, ס"א וְשַׁלְשָׁא וכן ד"ב, ד"ו וד"ם. 38 v. כן למערבאי, למדנחאי יְפוּנֶה מלא. 39 v. ס"א וְחַנִיאֵל וכן ר"א, ד"ב, ד"ו וד"א.

הַנְּשִׂיאִים וְהִתְיַחְשָׁם בְּצַוָּאָה בַּמִּלְחָמָה מִסְפָּרָם אֲנָשִׁים
עֶשְׂרִים וְשִׁשָּׁה אֲלָפִֽי׃
ח וּבִנְיָמִן הוֹלִיד אֶת־בֶּלַע בְּכֹרוֹ אַשְׁבֵּל הַשֵּׁנִי וְאַחְרַח
2 הַשְּׁלִישִׁי׃ נוֹחָה הָרְבִיעִי וְרָפָא הַחֲמִישִׁי׃ 3 וַיִּהְיוּ בָנִים
4 לְבֶלַע אַדֵּר וְגֵרָא וַאֲבִיהוּד׃ וַאֲבִישׁוּעַ וְנַעֲמָן וַאֲחֹחַ׃
5 וְגֵרָא וּשְׁפוּפָן וְחוּרָם׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי אֵחוּד אֵלֶּה רָאשֵׁי
6 אָבוֹת לִישְׁבֵי גֶּבַע וַיַּגְלוּם עַל־מָנַחַת׃ וְנַעֲמָן וַאֲחִיָּה וְגֵרָא
8 הֶגְלָם וְהוֹלִיד אֶת־עֻזָּא וְאֶת־אֲחִיהֻד׃ וְשַׁחֲרַיִם הוֹלִיד
בְּשְׂדֵה מוֹאָב מִן־שִׁלְחוֹ אוֹתָם חוּשִׁים וְאֶת־בַּעֲרָא נָשָׁיו׃
9 וַיּוֹלֶד מִן־חֹדֶשׁ אִשְׁתּוֹ אֶת־יוֹבָב וְאֶת־צִבְיָא וְאֶת־מֵישָׁא
10 וְאֶת־מַלְכָּם׃ וְאֶת־יְעוּץ וְאֶת־שָׂכְיָה וְאֶת־מִרְמָה אֵלֶּה
11 בָּנָיו רָאשֵׁי אָבוֹת׃ וּמֵחוּשִׁים הוֹלִיד אֶת־אֲבִיטוּב וְאֶת־
12 אֶלְפָּעַל׃ וּבְנֵי אֶלְפָּעַל עֵבֶר וּמִשְׁעָם וְשֶׁמֶד הוּא בָּנָה
13 אֶת־אונוֹ וְאֶת־לֹד וּבְנֹתֶיהָ׃ וּבְרִעָה וְשֶׁמַע הֵמָּה רָאשֵׁי
הָאָבוֹת לְיוֹשְׁבֵי אַיָּלוֹן הֵמָּה הִבְרִיחוּ אֶת־שְׁבֵי גַֽת׃
14 וַאֲחְיו שָׁשָׁק וְיֶרֵמוֹת׃ וּזְבַדְיָה וַעֲרָד וָאֵדֶר׃ וּמִיכָאֵל
15 16 וְיִשְׁפָּה וְיוֹחָא בְּנֵי בְרִיעָה׃ וּזְבַדְיָה וּמְשֻׁלָּם וְחִזְקִי וְחֶבֶר׃
17 18 וְיִשְׁמְרַי וְיִזְלִיאָה וְיוֹבָב בְּנֵי אֶלְפָּעַל׃ וְיָקִים וְזִכְרִי וְזַבְדִּי׃
19 20 וְאֶלְיְעֵנַי וְצִלְּתַי וְאֶלִיאֵל׃ וַעֲדָיָה וּבְרָאיָה וְשִׁמְרָת
21 22 בְּנֵי שִׁמְעִי׃ וְיִשְׁפָּן וְעֵבֶר וְאֶלִיאֵל׃ וַעַבְדּוֹן וְזִכְרִי וְחָנָן׃
23 24 וְחֲנַנְיָה וְאֵילָם וְעַנְתֹתִיָּה׃ וְיִפְדְּיָה וּפְנוּאֵל בְּנֵי שָׁשָׁק׃
25 26 27 וְשַׁמְשְׁרַי וּשְׁחַרְיָה וַעֲתַלְיָה׃ וְיַעֲרֶשְׁיָה וְאֵלִיָּה וְזִכְרִי בְּנֵי
ירחם

the princes. And the number throughout the genealogy of them that were apt to the war and to battle was twenty and six thousand men.

8 Now Benjamin begat Bela his firstborn, Ashbel the second, and Aharah the third,
2 Nohah the fourth, and Rapha the fifth.
3 And the sons of Bela were, Addar, and Gera, and Abihud,
4 And Abishua, and Naaman, and Ahoah,
5 And Gera, and Shephuphan, and Huram.
6 And these are the sons of Ehud: these are the heads of the fathers of the inhabitants of Geba, and they removed them to Manahath:
7 And Naaman, and Ahiah, and Gera, he removed them, and begat Uzza, and Ahihud.
8 And Shaharaim begat children in the country of Moab, after he had sent them away; Hushim and Baara were his wives.
9 And he begat of Hodesh his wife, Jobab, and Zibia, and Mesha, and Malcham,
10 And Jeuz, and Shachia, and Mirma. These were his sons, heads of the fathers.
11 And of Hushim he begat Abitub, and Elpaal.
12 The sons of Elpaal; Eber, and Misham, and Shamed, who built Ono, and Lod, with the towns thereof:
13 Beriah also, and Shema, who were heads of the fathers of the inhabitants of Aijalon, who drove away the inhabitants of Gath:
16 And Ahio, Shashak, and Jeremoth, And Zebadiah, and Arad, and Ader, And Michael,
17 and Ispah, and Joha, the sons of Beriah; And Zebadiah, and Meshullam, and Hezeki, and
19 Heber, Ishmerai also, and Jezliah, and Jobab, the sons of Elpaal; And Jakim, and Zichri,
21 and Zabdi, And Elienai, and Zilthai, and Eliel, And Adaiah, and Beraiah, and Shimrath,
23 the sons of Shimhi; And Ishpan, and Heber, and Eliel, And Abdon, and Zichri, and
25 Hanan, And Hananiah, and Elam, and Antothijah, And Iphedeiah, and Penuel, the sons
27 of Shashak; And Shamsherai, and Sheharaiah, and Athaliah, And Jaresiah, and Eliah, and Zichri, the sons of

40 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ד"ר ורט"ן, ס א והִתְיַחְשָׁם וכן ר"ב, ר"ן, ר"ו ור"ס. ח 1 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ד"ר, ר"ב, ר"ד ור"ס, ס"א אַחְרַח וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו ור"ס. 7 v. ס"א אֲחִיהוּד או אֲחִיחוּד וכן ר"א יַרְיב. 10 v. ס"א שָׁכְיָא או שַׁכְיָא וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ס, ד"א, ד"ר ודי"ד. 12 v. ס"א וָשָׁפֵר וכן ח"ע וח"ס. 20 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ס, ד"א, ד"ר ודס"ן, ס"א וְאֶלְיֵנַי חסר יו"ו וכן ר"ב ור"ו. 22 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ד"ר, ר"ן, ר"ס, ד"א ד"ר ודס"ן, ס"א וְעֵבֶד. 24 v. ס"א וַעֲנַתְיָה וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ם, ד"ר, ד"ד ודס"ן. 25 v. וּפְנוּאֵל כתיב, וּפְנִיאֵל קרי.

Jeroham.
28 These were heads of the fathers, by their generations, chief men. These dwelt in Jerusalem.
29 And at Gibeon dwelt the father of Gibeon; whose wife's name was Maachah:
30 And his firstborn son Abdon, and Zur, and Kish, and Baal, and Nadab,
31 And Gedor, and Ahio, and Zacher.
32 And Mikloth begat Shimeah. And these also dwelt with their brethren in Jerusalem, over against them.
33 And Ner begat Kish, and Kish begat Saul, and Saul begat Jonathan, and Malchishua, and Abinadab, and Esh-baal.
34 And the son of Jonathan was Merib-baal; and Merib-baal begat Micah.
35 And the sons of Micah were, Pithon, and Melech, and Tarea, and Ahaz.
36 And Ahaz begat Jehoadah; and Jehoadah begat Alemeth, and Azmaveth, and Zimri; and Zimri begat Moza,
37 And Moza begat Binea: Rapha was his son, Eleasah his son, Azel his son:
38 And Azel had six sons, whose names are these, Azrikam, Bocheru, and Ishmael, and Sheariah, and Obadiah, and Hanan. All these were the sons of Azel.
39 And the sons of Eshek his brother were, Ulam his firstborn, Jehush the second, and Eliphelet the third.
40 And the sons of Ulam were mighty men of valour, archers, and had many sons, and sons' sons, an hundred and fifty. All these are of the sons of Benjamin.

28 יְרֻחָם׃ אֵלֶּה רָאשֵׁי אָבוֹת לְתוֹלְדוֹתָם רָאשִׁים אֵלֶּה יָשְׁבוּ בִּירוּשָׁלִָם׃
29 וּבְגִבְעוֹן יָשְׁבוּ אֲבִי גִבְעוֹן וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מַעֲכָה׃
30 וּבְנוֹ
31 הַבְּכוֹר עַבְדּוֹן וְצוּר וְקִישׁ וּבַעַל וְנָדָב׃ וּגְדוֹר וְאַחְיוֹ
32 וְזֶכֶר׃ וּמִקְלוֹת הוֹלִיד אֶת־שִׁמְאָה וְאֵת־הֵמָּה גַּם־
אֲחִיהֶם יָשְׁבוּ בִּירוּשָׁלִַם עִם־אֲחֵיהֶם׃
33 וְנֵר הוֹלִיד אֶת־קִישׁ וְקִישׁ הוֹלִיד אֶת־שָׁאוּל וְשָׁאוּל
הוֹלִיד אֶת־יְהוֹנָתָן וְאֶת־מַלְכִּי־שׁוּעַ וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־
34 אֶשְׁבַּעַל׃ וּבֶן־יְהוֹנָתָן מְרִיב בָּעַל וּמְרִיב בַּעַל הוֹלִיד
35 אֶת־מִיכָה׃ וּבְנֵי מִיכָה פִּיתוֹן וָמֶלֶךְ וְתַאְרֵעַ וְאָחָז׃ וְאָחָז
36 הוֹלִיד אֶת־יְהוֹעַדָּה וִיהוֹעַדָּה הוֹלִיד אֶת־עָלֶמֶת וְאֶת־
37 עַזְמָוֶת וְאֶת־זִמְרִי וְזִמְרִי הוֹלִיד אֶת־מוֹצָא׃ וּמוֹצָא
הוֹלִיד אֶת־בִּנְעָא רָפָה בְנוֹ אֶלְעָשָׂה בְנוֹ אָצֵל בְּנוֹ׃
38 וְלְאָצֵל שִׁשָּׁה בָנִים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם עַזְרִיקָם | בֹּכְרוּ
וְיִשְׁמָעֵאל וּשְׁעַרְיָה וְעֹבַדְיָה וְחָנָן כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי אָצֵל׃
39 וּבְנֵי עֵשֶׂק אָחִיו אוּלָם בְּכֹרוֹ יְעוּשׁ הַשֵּׁנִי וֶאֱלִיפֶלֶט
40 הַשְּׁלִשִׁי׃ וַיִּהְיוּ בְּנֵי־אוּלָם אֲנָשִׁים גִּבּוֹרֵי־חַיִל דֹּרְכֵי ס
קֶשֶׁת וּמַרְבִּים בָּנִים וּבְנֵי בָנִים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים כָּל־
ט אֵלֶּה מִבְּנֵי בִנְיָמִן׃ כָּל־יִשְׂרָאֵל
הָתְיַחְשׁוּ וְהִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה
2 הָגְלוּ לְבָבֶל בְּמַעֲלָם׃ וְהַיּוֹשְׁבִים הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר
בַּאֲחֻזָּתָם בְּעָרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְהַנְּתִינִים׃
3 וּבִירוּשָׁלִַם יָשְׁבוּ מִן־בְּנֵי יְהוּדָה וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן וּמִן־בְּנֵי
אפרים

28 v. ס׳א אלה ישבו בירושלם וכן ד״ב, ד״ד ד״ם׳ו. 30 v. צ׳ל ועד ונדב. כן תי״ע: עיין לקמן ס׳ ל״ו. 33 v. בס״א נספר כאן סדר. 33 v. כן למקרא, למדנחאי סלגישוע חרא סלח. 36 v. כן ברוב ספרים כ״ו, ד״א, ד״ב, ד״ד ד״ם׳ז, ס״א ותאחז וכן ד״א, ד״ב ר״ג, ר״ו ה״ם. 38 v. כן בכמ״ם כ״ו ד״ם׳ז, ס״א צדוקם וכן ד״ב, ר״ג, ר״ם, ד״ב ד״ד. 38 v. ס״א גלרו וכן ת״ע ות״ם. 38 v. צ׳ל וחנן ועשה. 39 v. ס״א תשלישי כלא וכן ד״ב, ר״ו, ד״א, ד״ב, ד״ד ד״ם׳ו. ט 1 v. כן ברוב ספרים כ״ו, ד״ב, ד״ד ד״ם׳ז, ס״א תחתישו וכן ד״א, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם ח״א. 2 v. בס״א נספר כאן מסקא.

4 אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה׃ עוּתַי בֶּן־עַמִּיהוּד בֶּן־עָמְרִי בֶּן־אִמְרִי
5 בֶּן־בָּנִי מִבְּנֵי פֶּרֶץ בֶּן־יְהוּדָה׃ וּמִן־הַשִּׁילֹנִי עֲשָׂיָה
6 הַבְּכוֹר וּבָנָיו׃ וּמִן־בְּנֵי זֶרַח יְעוּאֵל וְאֲחֵיהֶם שֵׁשׁ־מֵאוֹת
7 וְתִשְׁעִים׃ וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן סַלּוּא בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־הוֹדַוְיָה
8 בֶּן־הַסְנָאָה׃ וְיִבְנְיָה בֶּן־יְרֹחָם וְאֵלָה בֶּן־עֻזִּי בֶּן־מִכְרִי
9 וּמְשֻׁלָּם בֶּן־שְׁפַטְיָה בֶּן־רְעוּאֵל בֶּן־יִבְנִיָּה׃ וְאֲחֵיהֶם
לְתֹלְדוֹתָם תְּשַׁע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה כָּל־אֵלֶּה אֲנָשִׁים
10 רָאשֵׁי אָבוֹת לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם׃ וּמִן
11 הַכֹּהֲנִים יְדַעְיָה וְיהוֹיָרִיב וְיָכִין׃ וַעֲזַרְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה בֶּן־
מְשֻׁלָּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־מְרָיוֹת בֶּן־אֲחִיטוּב נְגִיד בֵּית
הָאֱלֹהִים׃
12 וַעֲדָיָה בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־פַּשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה וּמַעֲשַׂי בֶּן־
עֲדִיאֵל בֶּן־יַחְזֵרָה בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־מְשִׁלֵּמִית בֶּן־אִמֵּר׃
13 וַאֲחֵיהֶם רָאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָם אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת
וְשִׁשִּׁים גִּבּוֹרֵי חַיִל מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת בֵּית־הָאֱלֹהִים׃
14 וּמִן־הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָה בֶּן־חַשּׁוּב בֶּן־עַזְרִיקָם בֶּן־חֲשַׁבְיָה מִן־
15 בְּנֵי מְרָרִי׃ וּבַקְבַּקַּר חֶרֶשׁ וְגָלָל וּמַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָא בֶּן־
16 זִכְרִי בֶּן־אָסָף׃ וְעֹבַדְיָה בֶּן־שְׁמַעְיָה בֶּן־גָּלָל בֶּן־יְדוּתוּן
וּבֶרֶכְיָה בֶּן־אָסָא בֶּן־אֶלְקָנָה הַיּוֹשֵׁב בְּחַצְרֵי נְטוֹפָתִי׃
17 וְהַשֹּׁעֲרִים שַׁלּוּם וְעַקּוּב וְטַלְמֹן וַאֲחִימָן וַאֲחֵיהֶם שַׁלּוּם
18 הָרֹאשׁ׃ וְעַד־הֵנָּה בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ מִזְרָחָה הֵמָּה הַשֹּׁעֲרִים

למחנות

---

v. 4 בִּנְיָמִן כתיב, בָּנִי מֵ֫ן־ קרי. v. 5 ס״א הַשִּׁלוֹנִי חסר יו״ד וכן ר״א, ר״ב. ד״ב, ר״ו ור״ם. וס״א הַשִּׁילֹנִי חסר ו׳ וכן דס״ו, וכ״ל הַשִּׁלֹנִי: עיין בכרבר כ״ו כ׳. v. 8 ס״א וִיבְנִיָּה וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם. ד״ב, ד״ד ום״ו. v. 9 כן ברוב ספרים כ״ו, ד״א, ד״ב, ד״ד ודס״ו, ס״א לְתוֹלְדֹתָם חסר ו׳ תנינא וכן ד״ב ור״ו, וס״א לְתֹלְדֹתָם חסר רחסר וכן ר״א, וס״א לְתוֹלְדוֹתָם כלא רסלא וכן ר״ג ור״ם. v. 12 ס״א וּמַעֲשַׂי וכן ד״ב, ד״ד ודס״ו. v. 13 ס״א אֶלֶף ושכ״ע וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו ה״ם. v. 13 כן בהללי ברוב ספרים כ״ו, ר״ב, ר״ו, ר״ם. ד״ב, ד״ד ודס״ו, בספר כתה ובס״א חַיִל וכן ר״א וד״א. v. 15 ס״א מִיכָה וכן ר״א וד״א. v. 16 ס״א יְדוּתָן: ס״ם וכן ד״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם וד״א, ובס״א יְדִיתוּן בתיב, יְדִיתֵן קרי וכן בר״א. v. 16 ס״א אָסָף וכן ד״א, וַיְיַב ות״ם. v. 17 כן ברוב ספרים כ״ו, ר״א ד״א, ד״ב, ד״ד ה״ם, ס״א וְשַׁלְמַן חסר וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו ה״ם. v. 18 כן ברוב ספרים כ״ו ונספר עליו נעיא וכן כר״ג ה״ם.

Ephraim, and Manasseh;
Uthai the son of Ammihud, the son of Omri, the son of Imri, the son of Bani, of the children of Pharez the son of Judah.
And of the Shilonites; Asaiah the firstborn, and his sons.
And of the sons of Zerah; Jeuel, and their brethren, six hundred and ninety.
And of the sons of Benjamin; Sallu the son of Meshullam, the son of Hodaviah, the son of Hasenuah,
And Ibneiah the son of Jeroham, and Elah the son of Uzzi, the son of Michri, and Meshullam the son of Shephathiah, the son of Reuel, the son of Ibnijah;
And their brethren, according to their generations, nine hundred and fifty and six. All these men were chief of the fathers in the house of their fathers.
And of the priests; Jedaiah, and Jehoiarib, and Jachin,
And Azariah the son of Hilkiah, the son of Meshullam, the son of Zadok, the son of Meraioth, the son of Ahitub, the ruler of the house of God;
And Adaiah the son of Jeroham, the son of Pashur, the son of Malchijah, and Maasiai the son of Adiel, the son of Jahzerah, the son of Meshullam, the son of Meshillemith, the son of Immer;
And their brethren, heads of the house of their fathers, a thousand and seven hundred and threescore; very able men for the work of the service of the house of God.
And of the Levites; Shemaiah the son of Hasshub, the son of Azrikam, the son of Hashabiah, of the sons of Merari;
And Bakbakkar, Heresh, and Galal, and Mattaniah the son of Micah, the son of Zichri, the son of Asaph;
And Obadiah the son of Shemaiah, the son of Galal, the son of Jeduthun, and Berechiah the son of Asa, the son of Elkanah, that dwelt in the villages of the Netophathites.
And the porters were, Shallum, and Akkub, and Talmon, and Ahiman, and their brethren: Shallum was the chief;
Who hitherto waited in the king's gate eastward: they were porters

in the companies of the children of Levi.

19 And Shallum the son of Kore, the son of Ebiasaph, the son of Korah, and his brethren, of the house of his father, the Korahites, were over the work of the service, keepers of the gates of the tabernacle: and their fathers, being over the host of the LORD, were keepers of the entry.

20 And Phinehas the son of Eleazar was the ruler over them in time past, and the LORD was with him.

21 And Zechariah the son of Meshelemiah was porter of the door of the tabernacle of the congregation.

22 All these which were chosen to be porters in the gates were two hundred and twelve. These were reckoned by their genealogy in their villages, whom David and Samuel the seer did ordain in their set office.

23 So they and their children had the oversight of the gates of the house of the LORD, namely, the house of the tabernacle, by wards.

24 In four quarters were the porters, toward the east, west, north, and south.

25 And their brethren, which were in their villages, were to come after seven days from time to time with them.

26 For these Levites, the four chief porters, were in their set office, and were over the chambers and treasuries of the house of God.

27 And they lodged round about the house of God, because the charge was upon

28 them, and the opening thereof every morning pertained to them. And certain of them had

29 the charge of the ministering vessels, that they should bring them in and out by tale. Some of them also were appointed to oversee the vessels, and all the instruments of the sanctuary,

30 and the fine flour, and the wine, and the oil, and the frankincense, and the spices. And

31 some of the sons of the priests made the ointment of the spices. And Mattithiah, one of the Levites, who was the firstborn of Shallum the Korahite, had the set office over the things that

32 were made in the pans. And other of their brethren, of the sons of the Kohathites, were

33 over the shewbread, to prepare it every sabbath. And these are the singers, chief of the fathers of the Levites, who remaining in the chambers were free: for they were employed in that work day and night.

19 לְמַחֲנוֹת בְּנֵי לֵוִי׃ וְשַׁלּוּם בֶּן־קֹרֵא בֶּן־אֶבְיָסָף בֶּן
קֹרַח וְאֶחָיו לְבֵית־אָבִיו הַקָּרְחִים עַל מְלֶאכֶת הָעֲבֹדָה
שֹׁמְרֵי הַסִּפִּים לְאֹהֶל וַאֲבוֹתֵיהֶם עַל־מַחֲנֵה יְהוָה שֹׁמְרֵי
20 הַמָּבוֹא׃ וּפִינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר נָגִיד הָיָה עֲלֵיהֶם לְפָנִים
21 יְהוָה ׀ עִמּוֹ׃ זְכַרְיָה בֶן מְשֶׁלֶמְיָה שֹׁעֵר פֶּתַח לְאֹהֶל
22 מוֹעֵד׃ כֻּלָּם הַבְּרוּרִים לְשֹׁעֲרִים בַּסִּפִּים מָאתַיִם וּשְׁנֵים
עֶשֶׂר הֵמָּה בְּחַצֵּרֵיהֶם הִתְיַחְשָׂם הֵמָּה יְסַד דָּוִיד
23 וּשְׁמוּאֵל הָרֹאֶה בֶּאֱמוּנָתָם׃ וְהֵם וּבָנֵיהֶם עַל־הַשְּׁעָרִים
24 לְבֵית־יְהוָה לְבֵית הָאֹהֶל לְמִשְׁמָרוֹת׃ לְאַרְבַּע רוּחוֹת
25 יִהְיוּ הַשֹּׁעֲרִים מִזְרָח יָמָּה צָפוֹנָה וְנֶגְבָּה׃ וַאֲחֵיהֶם
בְּחַצֵּרֵיהֶם לָבוֹא לְשִׁבְעַת הַיָּמִים מֵעֵת אֶל־עֵת עִם־
26 אֵלֶּה׃ כִּי בֶאֱמוּנָה הֵמָּה אַרְבַּעַת גִּבֹּרֵי הַשֹּׁעֲרִים הֵם
הַלְוִיִּם וְהֵיוּ עַל־הַלְשָׁכוֹת וְעַל־הָאוֹצָרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים׃
27 וְסָבִיבוֹת בֵּית־הָאֱלֹהִים יָלִינוּ כִּי־עֲלֵיהֶם מִשְׁמֶרֶת וְהֵם
28 עַל־הַמַּפְתֵּחַ וְלַבֹּקֶר לַבֹּקֶר׃ וּמֵהֶם עַל־כְּלֵי הָעֲבֹדָה
29 כִּי־בְמִסְפָּר יְבִיאוּם וּבְמִסְפָּר יוֹצִיאוּם׃ וּמֵהֶם מְמֻנִּים
עַל־הַכֵּלִים וְעַל כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ וְעַל־הַסֹּלֶת וְהַיַּיִן
30 וְהַשֶּׁמֶן וְהַלְּבוֹנָה וְהַבְּשָׂמִים׃ וּמִן־בְּנֵי הַכֹּהֲנִים רֹקְחֵי
31 הַמִּרְקַחַת לַבְּשָׂמִים׃ וּמַתִּתְיָה מִן־הַלְוִיִּם הוּא הַבְּכוֹר
32 לְשַׁלֻּם הַקָּרְחִי בֶּאֱמוּנָה עַל מַעֲשֵׂה הַחֲבִתִּים׃ וּמִן־בְּנֵי
הַקְּהָתִי מֵאֲחֵיהֶם עַל־לֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת לְהָכִין שַׁבָּת
33 שַׁבָּת׃ וְאֵלֶּה הַמְשֹׁרְרִים רָאשֵׁי
אָבוֹת לַלְוִיִּם בַּלְּשָׁכוֹת פְּטוּרִים כִּי־יוֹמָם וָלַיְלָה עֲלֵיהֶם
במלאכה

19 v. ס״א ואחיו) וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו ודט״. 22 v. כן ברוב ספרים כ״י, די״א, די״ב, די״ד ודס״ן, ס״א התיחשם וכן ר״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו ודט״. 22 v. כן מלא ברוב ספרים כ״י, ר״א, ר״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ס, די״א, די״ב, די״ד ודס״ן, ס״א נאמנתם חסר. 26 v. ס״א הֵיצָרִים וכן ר״א, ת״ע ות״ס. 26 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ד״ב, ד״ו, ד״ס, די״א ודס״ן, ס״א הָאֲצָרוֹת חסר וכן ר״א, די״ב ודי״ד. 29 v. ס״א בִּי ובלא בקף וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ס, די״ב, די״ד ודס״ו. 32 v. כן בלא פסק בספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ס, די״ב, די״ד ודט״ו. 33 v. כ״א המשוררים רביע וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ס, ד״כ ודי״ד. 33 v. פְּטוּרִים כתיב פְּטוּרִים קרי.

34 בַּמְלָאכָה׃ אֵלֶּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת לַלְוִיִּם לְתוֹלְדוֹתָם
רָאשִׁים אֵלֶּה יָשְׁבוּ בִּירוּשָׁלָם׃

35 וּבְגִבְעוֹן יָשְׁבוּ אֲבִי־גִבְעוֹן יְעִיאֵל וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ
36 מַעֲכָה׃ וּבְנוֹ הַבְּכוֹר עַבְדּוֹן וְצוּר וְקִישׁ וּבַעַל וְנֵר וְנָדָב׃
37 וּגְדוֹר וְאַחְיוֹ וּזְכַרְיָה וּמִקְלוֹת׃ וּמִקְלוֹת הוֹלִיד אֶת־
38 שִׁמְעָם וְאֵלֶּה־גַם נֶגֶד אֲחֵיהֶם יָשְׁבוּ בִּירוּשָׁלַם עִם־
39 אֲחֵיהֶם׃ וְנֵר הוֹלִיד אֶת־קִישׁ וְקִישׁ
הוֹלִיד אֶת־שָׁאוּל וְשָׁאוּל הוֹלִיד אֶת־יְהוֹנָתָן וְאֶת־
40 מַלְכִּי־שׁוּעַ וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־אֶשְׁבָּעַל׃ וּבֶן־יְהוֹנָתָן
41 מְרִיב בָּעַל וּמְרִי־בַּעַל הוֹלִיד אֶת־מִיכָה׃ וּבְנֵי מִיכָה
42 פִּיתוֹן וָמֶלֶךְ וְתַחְרֵעַ׃ וְאָחָז הוֹלִיד אֶת־יְעָרָה וְיַעְרָה הוֹלִיד
אֶת־עָלֶמֶת וְאֶת־עַזְמָוֶת וְאֶת־זִמְרִי וְזִמְרִי הוֹלִיד אֶת־
43 מוֹצָא׃ וּמוֹצָא הוֹלִיד אֶת־בִּנְעָא וּרְפָיָה בְנוֹ אֶלְעָשָׂה
44 בְנוֹ אָצֵל בְּנוֹ׃ וְלְאָצֵל שִׁשָּׁה בָנִים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם
עַזְרִיקָם | בֹּכְרוּ וְיִשְׁמָעֵאל וּשְׁעַרְיָה וְעֹבַדְיָה וְחָנָן אֵלֶּה
בְּנֵי אָצֵל׃

י וּפְלִשְׁתִּים נִלְחֲמוּ בְיִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי
2 פְּלִשְׁתִּים וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים בְּהַר גִּלְבֹּעַ׃ וַיַּדְבְּקוּ פְּלִשְׁתִּים
אַחֲרֵי שָׁאוּל וְאַחֲרֵי בָּנָיו וַיַּכּוּ פְּלִשְׁתִּים אֶת־יְהוֹנָתָן וְאֶת־
3 אֲבִינָדָב וְאֶת־מַלְכִּי־שׁוּעַ בְּנֵי שָׁאוּל׃ וַתִּכְבַּד הַמִּלְחָמָה
עַל־שָׁאוּל וַיִּמְצָאֻהוּ הַמּוֹרִים בַּקָּשֶׁת וַיָּחֶל מִן־הַיּוֹרִים׃
4 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־נֹשֵׂא כֵלָיו שְׁלֹף חַרְבְּךָ וְדָקְרֵנִי בָהּ
פֶּן־

35 v. יעואל כתיב, יְעִיאֵל קרי. 35 v. סא אֲחוֹתוֹ וכן רס"ו: עיין לעיל ד' ס"ו. 39 v. בס"א אין כאן מסקנא. 39 v. בן למערבאי, למדנחאי סַלְמִישׁוּעַ סלה חדא. 40 v. ס"א וּמְרִיב־בַּעַל וכן ר"א: עיין לעיל ח' ל"ד, וס"א וּמְרִיבַּעַל חדא סלה וכן ר"ב, ר"ג, ר"ם, ר"ש, ר"א, ד"ב ה"ד. 41 v. ס"א פִּיתוֹן סלא וכן ר"ב, ר"ו, ר"ם, ר"א, ד"ב, ד"ו: עיין לעיל ח' ל"ה. 41 v. כן בדוב ספרים כ"י, ר"א, ר"א, ד"ב, ד"ד ורס"ו, ס"א וְתַחְרֵעַ וכן ר"ב, ר"ב, ר"ו ור"ם. 44 v. ס"א נָכוֹר וכן ר"א, ת"ע ור"ס: עיין לעיל ח' ל"ה. 44 v. כן בו' בספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"א, ד"ב, ד"ד ורס"ו. 2 v. כן למערבאי, למדנחאי סַלְמִישׁוּעַ חדא סלה וכן ר"א. 3 v. ס"א וימצאהו המורים וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ב, ר"ב ה"ד.

These chief fathers of the Levites were chief throughout their generations; these dwelt at Jerusalem.
And in Gibeon dwelt the father of Gibeon, Jehiel, whose wife's name was Maachah:
And his firstborn son Abdon, then Zur, and Kish, and Baal, and Ner, and Nadab,
And Gedor, and Ahio, and Zechariah, and Mikloth.
And Mikloth begat Shimeam. And they also dwelt with their brethren at Jerusalem, over against their brethren.
And Ner begat Kish; and Kish begat Saul; and Saul begat Jonathan, and Malchi-shua, and Abinadab, and Esh-baal.
And the son of Jonathan was Merib-baal: and Merib-baal begat Micah.
And the sons of Micah were, Pithon, and Melech, and Tahrea, and Ahaz.
And Ahaz begat Jarah; and Jarah begat Alemeth, and Azmaveth, and Zimri; and Zimri begat Moza;
And Moza begat Binea; and Rephaiah his son, Eleasah his son, Azel his son.
And Azel had six sons, whose names are these, Azrikam, Bocheru, and Ishmael, and Sheariah, and Obadiah, and Hanan: these were the sons of Azel.

Now the Philistines fought against Israel; and the men of Israel fled from before the Philistines, and fell down slain in mount Gilboa.
And the Philistines followed hard after Saul, and after his sons; and the Philistines slew Jonathan, and Abinadab, and Malchi-shua, the sons of Saul. And the battle went sore against Saul, and the archers hit him, and he was wounded of the archers. Then said Saul to his armourbearer, Draw thy sword, and thrust me through therewith;

פֶּן־יָבֹאוּ הָעֲרֵלִים הָאֵלֶּה וְהִתְעַלְלוּ־בִי וְלֹא אָבָה נֹשְׂא
כֵּלָיו כִּי יָרֵא מְאֹד וַיִּקַּח שָׁאוּל
אֶת־הַחֶרֶב וַיִּפֹּל עָלֶיהָ: וַיַּרְא נֹשְׂא־כֵלָיו כִּי מֵת שָׁאוּל 5
וַיִּפֹּל גַּם־הוּא עַל־הַחֶרֶב וַיָּמֹת: וַיָּמָת שָׁאוּל וּשְׁלֹשֶׁת 6
בָּנָיו וְכָל־בֵּיתוֹ יַחְדָּו מֵתוּ: וַיִּרְאוּ כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל 7
אֲשֶׁר־בָּעֵמֶק כִּי נָסוּ וְכִי־מָתוּ שָׁאוּל וּבָנָיו וַיַּעַזְבוּ
עָרֵיהֶם וַיָּנֻסוּ וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים וַיֵּשְׁבוּ בָהֶם:
וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים לְפַשֵּׁט אֶת־ 8
הַחֲלָלִים וַיִּמְצְאוּ אֶת־שָׁאוּל וְאֶת־בָּנָיו נֹפְלִים בְּהַר
גִּלְבֹּעַ: וַיַּפְשִׁיטֻהוּ וַיִּשְׂאוּ אֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־כֵּלָיו וַיְשַׁלְּחוּ 9
בְּאֶרֶץ־פְּלִשְׁתִּים סָבִיב לְבַשֵּׂר אֶת־עֲצַבֵּיהֶם וְאֶת־הָעָם:
וַיָּשִׂימוּ אֶת־כֵּלָיו בֵּית אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת־גֻּלְגָּלְתּוֹ תָּקָעוּ 10
בֵּית דָּגוֹן: וַיִּשְׁמְעוּ כָל יָבֵישׁ גִּלְעָד 11
אֵת כָּל־אֲשֶׁר־עָשׂוּ פְּלִשְׁתִּים לְשָׁאוּל: וַיָּקוּמוּ כָּל־אִישׁ 12
חַיִל וַיִּשְׂאוּ אֶת־גְּוִפַת שָׁאוּל וְאֵת גְּוִפַת בָּנָיו וַיְבִיאוּם
יָבֵישָׁה וַיִּקְבְּרוּ אֶת־עַצְמוֹתֵיהֶם תַּחַת הָאֵלָה בְּיָבֵשׁ
וַיָּצוּמוּ שִׁבְעַת יָמִים: וַיָּמָת שָׁאוּל בְּמַעֲלוֹ אֲשֶׁר־מָעַל 13
בַּיהוָה עַל־דְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־שָׁמָר וְגַם־לְשָׁאוֹל
בָּאוֹב לִדְרוֹשׁ: וְלֹא־דָרַשׁ בַּיהוָה וַיְמִיתֵהוּ וַיִּסֹּב אֶת־ 14
הַמְלוּכָה לְדָוִיד בֶּן־יִשָׁי:

יא וַיִּקָּבְצוּ כָל־יִשְׂרָאֵל אֶל־דָּוִיד חֶבְרוֹנָה לֵאמֹר הִנֵּה
עַצְמְךָ וּבְשָׂרְךָ אֲנָחְנוּ: גַּם־תְּמוֹל גַּם־שִׁלְשׁוֹם גַּם בְּרִוֹת 2

שָׁאוּל

4 v. מסקא באמצע פסוק. 5 v. ס"א כי׳ בסקף ובלא נגינה וכן ר"ב, ד"ו, ר"ם ויי"ב, ויי"ד ודס"ו. 6 v. בס"א נסמר כאן סתומה. 7 v. כן ח"נ ברוב ספרים כי"ו, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ויי"ב, ויי"ד ודס"ו, ס"א ויראו ת"ק. 8 v. כן ב"א, ב"נ ויַּמצאו נעויא, נ"א ב"א ויַמצאו נעויא, ב"נ ויַמצאו בלא נעויא. 11 v. כן ברוב ספרים כי"ו, ר"ב, ר"ג, ר"ם, ויי"ב, ויי"ד ודס"ו, ס"א וישמעו וכן ר"ו, וס"א וישמעו פֶּלי. 11 v. ס"א יָבֵשׁ חסר וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם ודס"ו. 13 v. כן בספרים כי"ו, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ויי"ב, ויי"ד ודס"ו. 14 v. כן למערבאי, לסדנאי הַפְּלִיטָה כתיב, חַפְלִיטָה קרי. יא, 1 v. ס"א וַיִּקָּבְצוּ וכן ר"א, ר"ב, ר"ו, ר"ם, ויי"ב ויי"ד. 1 v. כן ב"א, ב"נ כָּל־ נעויא. 1 v. כן ב"א, ב"נ נְאֻשׁרך נעויא. 2 v. כן ברוב ספרים כי"ו, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם ודס"ו, ס"א בהיות שאול וכן ויי"ב ויי"ד.

lest these uncircumcised come and abuse me. But his armourbearer would not; for he was sore afraid. So Saul took a sword, and fell upon it.

5 And when his armourbearer saw that Saul was dead, he fell likewise on the sword, and died.

6 So Saul died, and his three sons, and all his house died together.

7 And when all the men of Israel that were in the valley saw that they fled, and that Saul and his sons were dead, then they forsook their cities, and fled: and the Philistines came and dwelt in them.

8 And it came to pass on the morrow, when the Philistines came to strip the slain, that they found Saul and his sons fallen in mount Gilboa.

9 And when they had stripped him, they took his head, and his armour, and sent into the land of the Philistines round about, to carry tidings unto their idols, and to the people.

10 And they put his armour in the house of their gods, and fastened his head in the temple of Dagon.

11 And when all Jabesh-gilead heard all that the Philistines had done to Saul,

12 They arose, all the valiant men, and took away the body of Saul, and the bodies of his sons, and brought them to Jabesh, and buried their bones under the oak in Jabesh, and fasted seven days.

13 So Saul died for his transgression which he committed against the LORD, even against the word of the LORD, which he kept not, and also for asking counsel of one that had a familiar spirit, to enquire of it;

14 And enquired not of the LORD: therefore he slew him, and turned the kingdom unto David the son of Jesse.

11 Then all Israel gathered themselves to David unto Hebron, saying, Behold, we are thy bone
2 and thy flesh. And moreover in time past, even when

שָׁאוּל מֶלֶךְ אַתָּה הַמּוֹצִיא וְהַמֵּבִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אַתָּה תִרְעֶה
אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִּהְיֶה נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃
3 וַיָּבֹאוּ כָּל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמֶּלֶךְ חֶבְרוֹנָה וַיִּכְרֹת לָהֶם
דָּוִיד בְּרִית בְּחֶבְרוֹן לִפְנֵי יְהוָה וַיִּמְשְׁחוּ אֶת־דָּוִיד
לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל כִּדְבַר יְהוָה בְּיַד־שְׁמוּאֵל׃
4 וַיֵּלֶךְ דָּוִיד וְכָל־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַם הִיא יְבוּס
5 וְשָׁם הַיְבוּסִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמְרוּ יֹשְׁבֵי יְבוּס לְדָוִיד
לֹא תָבֹוא הֵנָּה וַיִּלְכֹּד דָּוִיד אֶת־מְצֻדַת צִיּוֹן הִיא עִיר
6 דָּוִיד׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד כָּל־מַכֶּה יְבוּסִי בָּרִאשׁוֹנָה יִהְיֶה
לְרֹאשׁ וְלָשָׂר וַיַּעַל בָּרִאשׁוֹנָה יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה וַיְהִי
7 לְרֹאשׁ׃ וַיֵּשֶׁב דָּוִיד בַּמְּצָד עַל־כֵּן קָרְאוּ־לוֹ עִיר דָּוִיד׃
8 וַיִּבֶן הָעִיר מִסָּבִיב מִן־הַמִּלּוא וְעַד־הַסָּבִיב וְיוֹאָב יְחַיֶּה
9 אֶת־שְׁאָר הָעִיר׃ וַיֵּלֶךְ דָּוִיד הָלוֹךְ וְגָדֹול וַיהוָה צְבָאוֹת ס
10 עִמּוֹ׃ וְאֵלֶּה רָאשֵׁי הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר
לְדָוִיד הַמִּתְחַזְּקִים עִמּוֹ בְּמַלְכוּתוֹ עִם־כָּל־יִשְׂרָאֵל
לְהַמְלִיכֻהוּ כִּדְבַר יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל׃
11 וְאֵלֶּה מִסְפַּר הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר לְדָוִיד יָשְׁבְעָם בֶּן־
חַכְמוֹנִי רֹאשׁ הַשְּׁלֹשִׁים הוּא־עוֹרֵר אֶת־חֲנִיתוֹ עַל־
12 שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת חָלָל בְּפַעַם אֶחָת׃ וְאַחֲרָיו אֶלְעָזָר בֶּן־דֹּדוֹ
13 הָאֲחֹחִי הוּא בַּשְּׁלֹשָׁה הַגִּבֹּרִים׃ הוּא־הָיָה עִם־דָּוִיד
בְּפַס דַּמִּים וְהַפְּלִשְׁתִּים נֶאֶסְפוּ־שָׁם לַמִּלְחָמָה וַתְּהִי
חֶלְקַת הַשָּׂדֶה מְלֵאָה שְׂעֹרִים וְהָעָם נָסוּ מִפְּנֵי
14 פְּלִשְׁתִּים׃ וַיִּתְיַצְּבוּ בְּתוֹךְ־הַחֶלְקָה וַיַּצִּילוּהָ וַיַּכּוּ אֶת־
פלשתים

Saul was king, thou wast he that leddest out and broughtest in Israel: and the LORD thy God said unto thee, Thou shalt feed my people Israel, and thou shalt be ruler over my people Israel.
Therefore came all the elders of Israel to the king to Hebron; and David made a covenant with them in Hebron before the LORD; and they anointed David king over Israel, according to the word of the LORD by Samuel.
And David and all Israel went to Jerusalem, which is Jebus; where the Jebusites were, the inhabitants of the land.
And the inhabitants of Jebus said to David, Thou shalt not come hither. Nevertheless David took the castle of Zion, which is the city of David.
And David said, Whosoever smiteth the Jebusites first shall be chief and captain. So Joab the son of Zeruiah went first up, and was chief.
And David dwelt in the castle; therefore they called it the city of David.
And he built the city round about, even from Millo round about: and Joab repaired the rest of the city.
So David waxed greater and greater: for the LORD of hosts was with him.
These also are the chief of the mighty men whom David had, who strengthened themselves with him in his kingdom, and with all Israel, to make him king, according to the word of the LORD concerning Israel.

v. 2 פסקא באמצע פסוק. v. 10 כן ב״א, ב״נ הַמִּתְחַזְּקִים נעויא. v. 10 כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו רפי וכן בד״מ, ריי״ב, ריי״ד ותס״ו, ס״א מַמְלַכְתּוֹ רגש וכן ד״ב, ר״ג ות״ו. v. 11 הַשָּׁלוֹשִׁים בתיב, הַשְּׁלֹשִׁים קרי, בס״א הַשָּׁלוֹשִׁים כתיב וקרי וכן ת״ע, ח״ם ות״ר: עיין לקמן פסוק ס״ו ונו׳. v. 11 כן ברוב ספרים כ״י ותס״ג, ס״א הוּא ובלא הקף וכן ר״ב, ר״ג, ר״ט, ריי״ב ורי״ד. v. 12 צ״ל דודי כן ת״ע: עיין לקמן כ״ו ר׳. v. 14 כן ב״א, כ״נ וַיִּתְיַצְּבוּ נעויא.

And this is the number of the mighty men whom David had; Jashobeam, an Hachmonite, the chief of the captains: he lifted up his spear against three hundred slain by him at one time. And after him was Eleazar the son of Dodo, the Ahohite, who was one of the three mighties. He was with David at Pas-dammim, and there the Philistines were gathered together to battle, where was a parcel of ground full of barley; and the people fled from before the Philistines. And they set themselves in the midst of that parcel, and delivered it, and slew

15 פְּלִשְׁתִּים וַיֹּשַׁע יְהוָה תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה: וַיֵּרְדוּ שְׁלוֹשָׁה
מֵרֹאשׁ הַשְּׁלֹשִׁים אֶל־הַצּוּר אֶל־דָּוִיד אֶל־מְעָרַת
16 עֲדֻלָּם וּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים חֹנָה בְּעֵמֶק רְפָאִים: וְדָוִיד אָז
17 בַּמְּצוּדָה וְנְצִיב פְּלִשְׁתִּים אָז בְּבֵית לָחֶם: וַיִּתְאַו דָּוִד
וַיֹּאמֶר מִי יַשְׁקֵנִי מַיִם מִבּוֹר בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשָּׁעַר:
18 וַיְבַקְּעוּ הַשְּׁלֹשָׁה בְּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים וַיִּשְׁאֲבוּ־מַיִם מִבּוֹר
בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשָּׁעַר וַיִּשְׂאוּ וַיָּבִאוּ אֶל־דָּוִיד וְלֹא־
19 אָבָה דָּוִד לִשְׁתוֹתָם וַיַּנְסֵךְ אֹתָם לַיהוָה: וַיֹּאמֶר
חָלִילָה לִי מֵאֱלֹהַי מֵעֲשׂוֹת וְאֵת הֲדַם הָאֲנָשִׁים הָאֹלְכִים
אֲשֶׁתֵּה בְנַפְשׁוֹתָם כִּי בְנַפְשׁוֹתָם הֵבִיאוּם וְלֹא אָבָה
לִשְׁתוֹתָם אֲלֶה עָשׂוּ שְׁלֹשֶׁת הַגִּבּוֹרִים:
20 וְאַבְשַׁי אֲחִי־יוֹאָב הוּא רֹאשׁ הַשְּׁלוֹשָׁה וְהוּא
עוֹרֵר אֶת־חֲנִיתוֹ עַל־שְׁלֹשׁ מֵאוֹת חָלָל וְלוֹ־שֵׁם
21 בַּשְּׁלוֹשָׁה: מִן־הַשְּׁלוֹשָׁה בַּשֵּׁנִי נִכְבָּד וַיְהִי לָהֶם לְשָׂר
22 וְעַד־הַשְּׁלִשָׁה לֹא בָּא: בְּנָיָהוּ בֶן
יְהוֹיָדָע בֶּן־אִישׁ־חַיִל רַב־פְּעָלִים מִן־קַבְצְאֵל הוּא הִכָּה
אֵת שְׁנֵי אֲרִיאֵל מוֹאָב וְהוּא יָרַד וְהִכָּה אֶת־הָאַרְיֵה בְּתוֹךְ
23 הַבּוֹר בְּיוֹם הַשָּׁלֶג: וְהוּא הִכָּה אֶת־הָאִישׁ הַמִּצְרִי
אִישׁ מִדָּה וְחָמֵשׁ בָּאַמָּה וּבְיַד הַמִּצְרִי חֲנִית כְּמָנוֹר
אֹרְגִים וַיֵּרֶד אֵלָיו בַּשֹּׁבֶט וַיְנַתֵּל אֶת־הַחֲנִית מִיַּד הַמִּצְרִי
24 וַיַּהַרְגֵהוּ בַּחֲנִיתוֹ: אֵלֶּה עָשָׂה בְּנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע וְלוֹ
25 שֵׁם בִּשְׁלוֹשָׁה הַגִּבֹּרִים: מִן־הַשְּׁלוֹשִׁים הִנּוֹ נִכְבָּד הוּא
וְאֶל־הַשְּׁלִשָׁה לֹא־בָא וַיְשִׂימֵהוּ דָוִד עַל־מִשְׁמַעְתּוֹ:

וגבורי

---

14 v. ז׳ל וַיַּצֵּב כן ת״ן ות״ס: עיין שמואל ב, כ״ג י״ב. 17 v. ס״א וַיֹּאחֲזוּ קסץ וכן ד״ג, ר״א הס״ו. 20 v. בס״א אין כאן מסקא. 20 v. כן ברוב ספרים כ״י הס״ו, ס״א וְאַבְשַׁי | אחיי וכן ד״י הי״ד, וס״א חֲאֲבִישַׁי וכן ד״א, ת״ע, ח״ם וחי״ר: עיין שמואל ב׳ כ״ג י״ח. 20 v. ולו קרי, בחללי ולו כתיב וקרי וכן בדי״א, ת״ע, ח״ם וחי״ר: עיין שמואל ב, כ״ג י״ח, ולקמן ספוק כ״ד, ובס״א ולא כתיב וקרי וכן ר״א, ד״ב, ר״ג, ד״ו הס״. 24 v. ס״א ולו ובלא מקף וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״י״ב, הי״ר הס״ו. 25 v. כן ברוב ספרים כ״י הס״ו, ס״א לָא ובלא מקף וכן ד״ב, ר״ג, ד״ו, ר״ם, ד״י״ב הי״ר.

the Philistines; and the LORD saved them by a great deliverance.

15 Now three of the thirty captains went down to the rock to David, into the cave of Adullam; and the host of the Philistines encamped in the valley of Rephaim.

16 And David was then in the hold, and the Philistines' garrison was then at Beth-lehem.

17 And David longed, and said, Oh that one would give me drink of the water of the well of Beth-lehem, that is at the gate!

18 And the three brake through the host of the Philistines, and drew water out of the well of Beth-lehem, that was by the gate, and took it, and brought it to David: but David would not drink of it, but poured it out to the LORD,

19 And said, My God forbid it me, that I should do this thing: shall I drink the blood of these men that have put their lives in jeopardy? for with the jeopardy of their lives they brought it. Therefore he would not drink it. These things did these three mightiest.

20 And Abishai the brother of Joab, he was chief of the three: for lifting up his spear against three hundred, he slew them, and had a name among the three.

21 Of the three, he was more honourable than the two; for he was their captain: howbeit he attained not to the first three.

22 Benaiah the son of Jehoiada, the son of a valiant man of Kabzeel, who had done many acts; he slew two lionlike men of

23 Moab: also he went down and slew a lion in a pit in a snowy day. And he slew an Egyptian, a man of great stature, five cubits high; and in the Egyptian's hand was a spear like a weaver's beam; and he went down to him with a staff, and plucked the spear out of the

24 Egyptian's hand, and slew him with his own spear. These things did Benaiah the son of Je-

25 hoiada, and had the name among the three mighties. Behold, he was honourable among the thirty, but attained not to the first three: and David set him over his guard.

26 Also the valiant men of the armies were, Asahel the brother of Joab, Elhanan the son of Dodo of Beth-lehem,
27 Shammoth the Harorite, Helez the Pelonite,
28 Ira the son of Ikkesh the Tekoite, Abiezer the Antothite,
29 Sibbecai the Hushathite, Ilai the Ahohite,
30 Maharai the Netophathite, Heled the son of Baanah the Netophathite,
31 Ithai the son of Ribai of Gibeah, that pertained to the children of Benjamin, Benaiah the Pirathonite,
32 Hurai of the brooks of Gaash, Abiel the Arbathite,
33 Azmaveth the Baharumite, Eliahba the Shaalbonite,
34 The sons of Hashem the Gizonite, Jonathan the son of Shage the Hararite,
35 Ahiam the son of Sacar the Hararite, Eliphal the son of Ur,
36 Hepher the Mecherathite, Ahijah the Pelonite,
37 Hezro the Carmelite, Naarai the son of Ezbai,
38 Joel the brother of Nathan, Mibhar the son of Haggeri,
39 Zelek the Ammonite, Naharai the Berothite, the armourbearer of Joab the son of Zeruiah,
40 Ira the Ithrite, Gareb the Ithrite,
41 Uriah the Hittite, Zabad the son of Ahlai,
42 Adina the son of Shiza the Reubenite, a captain of the Reubenites, and thirty with him,
43 Hanan the son of Maachah, and Joshaphat the Mithnite,
44 Uzzia the Ashterathite,
45 Shama and Jehiel the sons of Hothan the Aroerite, Jediael the son of Shimri, and Joha his
46 brother, the Tizite, Eliel the Mahavite, and Jeribai, and Joshaviah, the sons of Elnaam, and
47 Ithmah the Moabite, Eliel, and Obed, and Jasiel the Mesobaite.

26 וְגִבּוֹרֵי הַחֲיָלִים עֲשָׂהאֵל אֲחִי
27 יוֹאָב אֶלְחָנָן בֶּן־דּוֹדוֹ מִבֵּית לָחֶם: שַׁמּוֹת הַהֲרוֹרִי
28 חֶלֶץ הַפְּלוֹנִי: עִירָא בֶן־עִקֵּשׁ הַתְּקוֹעִי אֲבִיעֶזֶר
29 הָעַנְּתוֹתִי: סִבְּכַי הַחֻשָׁתִי סַלְמוֹן הָאֲחוֹחִי:
30 מַהְרַי הַנְּטֹפָתִי חֶלֶד בֶּן־בַּעֲנָה הַנְּטֹפָתִי: אִתַּי
31 בֶּן־רִיבַי מִגִּבְעַת בְּנֵי בִנְיָמִן בְּנָיָה הַפִּרְעָתֹנִי:
32 חוּרַי מִנַּחֲלֵי נָעַשׁ אֲבִיאֵל הָעַרְבָתִי: עַזְמָוֶת
33
34 הַבַּחֲרוּמִי אֶלְיַחְבָּא הַשַּׁעַלְבֹנִי: בְּנֵי הָשֵׁם הַגִּזֹנִי
35 יוֹנָתָן בֶּן־שָׂגֵה הָהֲרָרִי: אֲחִיאָם בֶּן־שָׂכָר הַהֲרָרִי
36 אֱלִיפָל בֶּן־אוּר: חֵפֶר הַמְּכֵרָתִי אֲחִיָּה הַפְּלֹנִי:
37 חֶצְרוֹ הַכַּרְמְלִי נַעֲרַי בֶּן־אֶזְבָּי: יוֹאֵל אֲחִי
38
39 נָתָן מַכְבֶּר בֶּן־הַגְּרִי: צֶלֶק הָעַמּוֹנִי נַחֲרַי הַבְּאֵרֹתִי
40 נֹשֵׂא כְלֵי יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה: עִירָא הַיִּתְרִי גָּרֵב
41 הַיִּתְרִי: אוּרִיָּה הַחִתִּי זָבָד בֶּן־אַחְלָי:
42 עֲדִינָא בֶן־שִׁיזָא הָרְאוּבֵנִי רֹאשׁ לָרְאוּבֵנִי וְעִמּוֹ שְׁלֹשִׁים:
43 חָנָן בֶּן־מַעֲכָה וִיהוֹשָׁפָט הַמִּתְנִי:
44 עֻזִּיָּא הָעַשְׁתְּרָתִי שָׁמָע וִיעוּאֵל בְּנֵי חוֹתָם הָעַרֹעֵרִי:
45 יְדִיעֲאֵל בֶּן־שִׁמְרִי וְיוֹחָא אָחִיו הַתִּיצִי: אֱלִיאֵל
46 הַמַּחֲוִים וְיָרִיבַי וְיוֹשַׁוְיָה בְּנֵי אֶלְנָעַם וְיִתְמָה הַמּוֹאָבִי:
47 אֱלִיאֵל וְעוֹבֵד וְיַעֲשִׂיאֵל הַמְּצֹבָיָה:

יב וְאֵלֶּה הַבָּאִים אֶל־דָּוִיד לְצִיקְלַג עוֹד עָצוּר מִפְּנֵי שָׁאוּל
2 בֶּן־קִישׁ וְהֵמָּה בַּגִּבּוֹרִים עֹזְרֵי הַמִּלְחָמָה: נֹשְׂקֵי קֶשֶׁת
מְיַמִּינִים

---

27 v. ס״א חֶלֶץ פַּדִּי וכן ר״ב. ר״ג, ד״ם, ד״י־א, ד״י־ב, ד״י־ד ה״ס. 27 v. צ״ל הַפְּלֹנִי וכן ח״ס: עיין שמואל ב, כ״ג כ״ו. 30 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״א, ד״ב, ר״ב, ר״ן, ד״ם, ד״י־ב, ד״י־ד וה״ס, ס״א מַהְרַי וכן ד״י־א. 30 v. ס״א הַנְּטוֹפָתִי סלא וכן ר״א, ד״ב, ר״ן, ד״ם, ד״י־א, ד״י־ב, ד״י־ד וה״ס. 31 v. כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו סלא וכן בר״א, ר״ב, ר״ן, ד״ם, ד״י־א, ד״י־ב, ד״י־ד ורס״ו, ס״א אִתִּי חסר. 34 v. ס״א הַשֵּׁם וכן ד״ב ור״ו. 34 v. ס״א שָׁגֵא וכן רס״ו. 43 v. צ״ל הֲלֵל הַשַּׁלְשֹׁמִים כן ח״ס. 44 v. וְיִעוּאֵל כתיב, וְיִיעִיאֵל קרי. 47 v. צ״ל סוֹבָה כן ח״ע וח״ד. יב, 1 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״א, ד״י־ב, ד״י־ד וה״ס, ס״א לְצִיקְלַג פתח וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו וה״ם.

and could use both the right hand and the left in hurling stones and shooting arrows out of a bow, even of Saul's brethren of Benjamin.

מְמִתְּנִים וּמַשְׁמְאִלִים בָּאֲבָנִים וּבְחִצִּים בַּקָּשֶׁת מֵאֲחֵי
שָׁאוּל מִבִּנְיָמִן: הָרֹאשׁ אֲחִיעֶזֶר וְיוֹאָשׁ בְּנֵי הַשְּׁמָעָה 3
הַגִּבְעָתִי וְיוּאֵל וָפֶלֶט בְּנֵי עַזְמָוֶת וּבְרָכָה וְיֵהוּא הָעֲנָתֹתִי:
וְיִשְׁמַעְיָה הַגִּבְעוֹנִי גִּבּוֹר בַּשְּׁלֹשִׁים וְעַל־הַשְּׁלֹשִׁים: 4
וְיִרְמְיָה וְיַחֲזִיאֵל וְיוֹחָנָן וְיוֹזָבָד הַגְּדֵרָתִי: אֶלְעוּזַי וְיִרְמוֹת 5 6
וּבְעַלְיָה וּשְׁמַרְיָה וּשְׁפַטְיָה הַחֲרוּפִי: אֶלְקָנָה וְיִשִּׁיָּה וְעֲזַרְאֵל 7 8
וְיוֹעֶזֶר וְיָשֻׁבְעָם הַקָּרְחִים: וְיוֹאֵלָה וּזְבַדְיָה
בְּנֵי יְרֹחָם מִן־הַגְּדוֹר: וּמִן־הַגָּדִי נִבְדְּלוּ אֶל־דָּוִיד לַמְצָד 9
מִדְבָּרָה גִּבֹּרֵי הַחַיִל אַנְשֵׁי צָבָא לַמִּלְחָמָה עֹרְכֵי צִנָּה
וָרֹמַח וּפְנֵי אַרְיֵה פְּנֵיהֶם וְכִצְבָאִים עַל־הֶהָרִים לְמַהֵר:
עֵזֶר הָרֹאשׁ עֹבַדְיָה הַשֵּׁנִי אֱלִיאָב הַשְּׁלִישִׁי: מַשְׁמַנָּה 10 11
הָרְבִיעִי יִרְמְיָה הַחֲמִשִּׁי: עַתַּי הַשִּׁשִּׁי אֱלִיאֵל הַשְּׁבִעִי: 12
יוֹחָנָן הַשְּׁמִינִי אֶלְזָבָד הַתְּשִׁיעִי: יִרְמְיָהוּ הָעֲשִׂירִי מַכְבַּנַּי 13 14
עַשְׂתִּי עָשָׂר: אֵלֶּה מִבְּנֵי־גָד רָאשֵׁי 15
הַצָּבָא אֶחָד לְמֵאָה הַקָּטָן וְהַגָּדוֹל לְאָלֶף: אֵלֶּה הֵם 16
אֲשֶׁר עָבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן בְּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא מְמַלֵּא
עַל־כָּל־גְּדוֹתָיו וַיְבַרִּיחוּ אֶת־כָּל־הָעֲמָקִים לַמִּזְרָח
וְלַמַּעֲרָב: וַיָּבֹאוּ מִן־בְּנֵי בִנְיָמִן 17
וִיהוּדָה עַד־לַמָּצוֹר לְדָוִיד: וַיֵּצֵא דָוִיד לִפְנֵיהֶם וַיַּעַן 18
וַיֹּאמֶר לָהֶם אִם־לְשָׁלוֹם בָּאתֶם אֵלַי לְעָזְרֵנִי יְהִי־לִבִּי
עֲלֵיכֶם לְיָחֵד וְאִם־לְרַמּוֹתַנִי לְצָרַי בְּלִא חָמָס
בְּכַפָּי יֵרֶא אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וְיוֹכַח:

ורוח

3 The chief was Ahiezer, then Joash, the sons of Shemaah the Gibeathite; and Jeziel, and Pelet, the sons of Azmaveth; and Berachah, and Jehu the Antothite,

4 And Ismaiah the Gibeonite, a mighty man among the thirty, and over the thirty; and Jeremiah, and Jahaziel, and Johanan, and Josabad the Gederathite,

5 Eluzai, and Jerimoth, and Bealiah, and Shemariah, and Shephatiah the Haruphite,

6 Elkanah, and Jesiah, and Azareel, and Joezer, and Jashobeam, the Korhites,

7 And Joelah, and Zebadiah, the sons of Jeroham of Gedor.

8 And of the Gadites there separated themselves unto David into the hold to the wilderness men of might, and men of war fit for the battle, that could handle shield and buckler, whose faces were like the faces of lions, and were as swift as the roes upon the mountains;

9 Ezer the first, Obadiah the second, Eliab the third,

10 Mishmannah the fourth, Jeremiah the fifth,

11 Attai the sixth, Eliel the seventh,

12 Johanan the eighth, Elzabad the ninth,

13 Jeremiah the tenth, Machbanai the eleventh.

14 These were of the sons of Gad, captains of the host: one of the least was over an hundred, and the greatest over a thousand.

15 These are they that went over Jordan in the first month, when it had overflown all his banks; and they put to flight all them of the valleys, both toward the east, and toward the west.

16 And there came of the children of Benjamin and Judah to the hold unto David.

17 And David went out to meet them, and answered and said unto them, If ye be come peaceably unto me to help me, mine heart shall be knit unto you: but if ye be come to betray me to mine enemies, seeing there is no wrong in mine hands, the God of our fathers look thereon, and rebuke it.

3 v. למעַרבאי ויזואל כתיב, ויזיאל קרי, למדנחאי ויזיאל כתיב וקרי. 3 v. ס"א עזמות: ס"ם וכן ר"ב ור"ו. 4 v. ס"א השלשים אחנח וכן רס"ו. 5 v. ס"א וירמיה ויחזואל ויוחנן וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו ור"ם. 6 v. חֲרוּפִי כתיב, הַחֲרִיפִי קרי. 7 v. כן ב"א, ב"נ וְיִשִּׁיהוּ. 8 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"י"א, ר"ם רס"ו, ת"ע, ח"ס וה"ר, ס"א תְּזַרְחִי וכן ר"א, ר"ב, ר"ן, ר"ם, ר"י"ב ור"י"ד. 9 v. כן כ"א, כ"נ וְסָן־ נעיא. 9 v. ס"א וְמָנָן וכן רס"ו וה"ם: עיין ירמיה מ"ו נ'. 9 v. ס"א וְהַנְּעָאִים וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם ור"י"ד. 11 v. ס"א מַשְׁמַנָּה וכן ר"א ורס"ו. 16 v. גְּדוֹתָיו כתיב, גְּדוֹתָו קרי. 18 v. ס"א וְיוֹכַח קַסָּץ וכן ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ר"י"א, ר"י"ב ור"י"ד.

19 וְרוּחַ לָבְשָׁה אֶת־עֲמָשַׂי רֹאשׁ הַשְּׁלִשִׁים לְךָ דָוִד
וְעִמְּךָ בֶּן־יִשַׁי שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם לָךְ וְשָׁלוֹם לְעֹזְרֶיךָ כִּי
עֻזְרְךָ אֱלֹהֶיךָ וַיְקַבְּלֵם דָּוִד וַיְשִׂמֵם בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד׃
20 וּמִמְּנַשֶּׁה נָפְלוּ עַל־דָּוִד בְּבֹאוֹ עִם־
פְּלִשְׁתִּים עַל־שָׁאוּל לַמִּלְחָמָה וְלֹא עָזְרֵם כִּי בְעֵצָה
שִׁלְּחוּהוּ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים לֵאמֹר בְּרֹאשֵׁינוּ יִפּוֹל אֶל־
21 אֲדֹנָיו שָׁאוּל׃ בְּלֶכְתּוֹ אֶל־צִיקְלַג נָפְלוּ עָלָיו ׀ מִמְּנַשֶּׁה
עַדְנַח וְיוֹזָבָד וִידִיעַאֵל וּמִיכָאֵל וְיוֹזָבָד וֶאֱלִיהוּא וְצִלְּתַי
22 רָאשֵׁי הָאֲלָפִים אֲשֶׁר לִמְנַשֶּׁה׃ וְהֵמָּה עָזְרוּ עִם־דָּוִיד
23 עַל־הַגְּדוּד כִּי־גִבּוֹרֵי חַיִל כֻּלָּם וַיִּהְיוּ שָׂרִים בַּצָּבָא׃ כִּי
לְעֵת־יוֹם בְּיוֹם יָבֹאוּ עַל־דָּוִיד לְעָזְרוֹ עַד־לְמַחֲנֵה גָּדוֹל
24 כְּמַחֲנֵה אֱלֹהִים׃ וְאֵלֶּה מִסִּפְרֵי
רָאשֵׁי הֶחָלוּץ לַצָּבָא בָּאוּ עַל־דָּוִיד חֶבְרוֹנָה לְהָסֵב
25 מַלְכוּת שָׁאוּל אֵלָיו בְּפִי יְהוָה׃ בְּנֵי יְהוּדָה נֹשְׂאֵי
צִנָּה וָרֹמַח שֵׁשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁמֹנָה מֵאוֹת חֲלוּצֵי צָבָא׃
26 מִן־בְּנֵי שִׁמְעוֹן גִּבּוֹרֵי־חַיִל ׀ לַצָּבָא שִׁבְעָה אֲלָפִים
27 וּמְאָה׃ מִן־בְּנֵי הַלֵּוִי אַרְבַּעַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ
28 מֵאוֹת׃ וִיהוֹיָדָע הַנָּגִיד לְאַהֲרֹן וְעִמּוֹ שְׁלֹשֶׁת
29 אֲלָפִים וְשֶׁבַע מֵאוֹת׃ וְצָדוֹק נַעַר גִּבּוֹר חָיִל
30 וּבֵית־אָבִיו שָׂרִים עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן
אֲחֵי שָׁאוּל שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְעַד־הֵנָּה מַרְבִיתָם שֹׁמְרִים
31 מִשְׁמֶרֶת בֵּית שָׁאוּל׃ וּמִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם עֶשְׂרִים
אֶלֶף וּשְׁמֹנָה מֵאוֹת גִּבּוֹרֵי חַיִל אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת לְבֵית
32 אֲבוֹתָם׃ וּמֵחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה שְׁמֹנָה עָשָׂר אֶלֶף
אשר

---

19 v. ס״א לבשה וכן ר״ב, ר״ן, ד״ם, די״ב, די״ד ודט״ו. הַשְּׁלוּשִׁים כתיב. הַשְּׁלִישִׁים קרי, בס״א הַשָּׁלוּשִׁים כתיב וקרי וכן ת״ע, ה״ם ותי״ר. 20 v. כן ב״א, ב״נ וּמְמַנַּשֶׁה נעויא.
21 v. ס״א עַדְנָה קכץ וכן דס״ו, וס״א עֲדָנָה וכן ר״א, ר״ב דיב, ר״ו ד״ם, די״א, די״ב ודי״ד.
25 v. ס״א וְשִׁמְעָה חסר וכן ר״ב. ד״ר, ר״ו, ד״ם ודס״ו. 26 v. ס״א גִּבּוֹרֵי חַיִל לַצָּבָא וכן ר״ב, ד״ן, ד״ם, די״ב, די״ד ודט״ו.

18 Then the spirit came upon Amasai, who was chief of the captains, and he said, Thine are we, David, and on thy side, thou son of Jesse: peace, peace be unto thee, and peace be to thine helpers; for thy God helpeth thee. Then David received them, and made them captains of the band.

19 And there fell some of Manasseh to David, when he came with the Philistines against Saul to battle: but they helped them not: for the lords of the Philistines upon advisement sent him away, saying, He will fall to his master Saul to the jeopardy of our heads.

20 As he went to Ziklag, there fell to him of Manasseh, Adnah, and Jozabad, and Jediael, and Michael, and Jozabad, and Elihu, and Zilthai, captains of the thousands that were of Manasseh.

21 And they helped David against the band of the rovers: for they were all mighty men of valour, and were captains in the host.

22 For at that time day by day there came to David to help him, until it was a great host, like the host of God.

23 And these are the numbers of the bands that were ready armed to the war, and came to David to Hebron, to turn the kingdom of Saul to him, according to the word of the LORD.

24 The children of Judah that bare shield and spear were six thousand and eight hundred, ready armed to the war.

25 Of the children of Simeon, mighty men of valour for the war, seven thousand and one hun-
27 dred. Of the children of Levi four thousand and six hundred. And Jehoiada was the
28 leader of the Aaronites, and with him were three thousand and seven hundred; And Zadok,
29 a young man mighty of valour, and of his father's house twenty and two captains. And of the children of Benjamin, the kindred of Saul, three thousand: for hitherto the greatest part of
30 them had kept the ward of the house of Saul. And of the children of Ephraim twenty thousand and eight hundred, mighty men of valour, famous throughout the house of their fathers.
31 And of the half tribe of Manasseh eighteen thousand,

אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְשֵׁמוֹת לָבוֹא לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד׃
33 וּמִבְּנֵי יִשָּׂשכָר יוֹדְעֵי בִינָה לָעִתִּים לָדַעַת מַה־יַּעֲשֶׂה
יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁיהֶם מָאתַיִם וְכָל־אֲחֵיהֶם עַל־פִּיהֶם׃
34 מִזְּבֻלוּן יוֹצְאֵי צָבָא עֹרְכֵי מִלְחָמָה בְּכָל־כְּלֵי מִלְחָמָה
35 חֲמִשִּׁים אֶלֶף וְלָעָרֹךְ בְּלֹא־לֵב וָלֵב׃ וּמִנַּפְתָּלִי
שָׂרִים אֶלֶף וְעִמָּהֶם בְּצִנָּה וַחֲנִית שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה
36 אָלֶף׃ וּמִן־הַדָּנִי עֹרְכֵי מִלְחָמָה עֶשְׂרִים־וּשְׁמוֹנָה
37 אָלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וּמֵאָשֵׁר יוֹצְאֵי צָבָא לַעֲרֹךְ
38 מִלְחָמָה אַרְבָּעִים אָלֶף׃ וּמֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן מִן־
הָרְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי וַחֲצִי | שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה בְּכָל כְּלֵי צָבָא
39 מְלְחָמָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף׃ כָּל־אֵלֶּה אַנְשֵׁי מִלְחָמָה
עֹרְכֵי מַעֲרָכָה בְּלֵבָב שָׁלֵם בָּאוּ חֶבְרוֹנָה לְהַמְלִיךְ
אֶת־דָּוִיד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְגַם כָּל־יִשְׂרָאֵל לֵב
40 אֶחָד לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד׃ וַיִּהְיוּ־שָׁם עִם־דָּוִיד יָמִים
41 שְׁלוֹשָׁה אֹכְלִים וְשׁוֹתִים כִּי־הֵכִינוּ לָהֶם אֲחֵיהֶם׃ וְגַם ס
הַקְּרוֹבִים־אֲלֵיהֶם עַד־יִשָּׂשכָר וּזְבֻלוּן וְנַפְתָּלִי מְבִיאִים
לֶחֶם בַּחֲמוֹרִים וּבַגְּמַלִּים וּבְפְרָדִים | וּבַבָּקָר מַאֲכָל
קֶמַח דְּבֵלִים וְצִמּוּקִים וְיַיִן וְשֶׁמֶן וּבָקָר וְצֹאן לָרֹב כִּי
יג שִׂמְחָה בְיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּוָּעַץ דָּוִיד עִם־
2 שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת לְכָל־נָגִיד׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכָל |
קְהַל יִשְׂרָאֵל אִם־עֲלֵיכֶם טוֹב וּמִן־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִפְרְצָה׃
נְשַׁלְחָה אֵל־אַחֵינוּ הַנִּשְׁאָרִים בְּכָל אַרְצוֹת יִשְׂרָאֵל
וְעִמָּהֶם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם בְּעָרֵי מִגְרְשֵׁיהֶם וְיִקָּבְצוּ אֵלֵינוּ׃
ונסבה

---

v. 34 ס״א וְלָעֶזֶר וכן ח״ע וח״ר. v. 34 ס״א נְבָלִי. v. 38 כן ברוב ספרים כ״י ודס״ו, ס״א עשרים ושמונה וכן ד״ג, ר״ס, ד״י ד״י״ר. וס״א עשרים ושמונה אלף וכן ד״כ ד״ו. v. 39 כן ברוב ספרים כ״י ודס״ו. ס״א נְבָלִי כמקף וכלא נגינה וכן ד״כ, ד״ג, ר״ס, ד״י ד״י״ר. v. 39 שְׁרִית כתיב, שְׁאֵרִית קרי. v. 41 כן כ״א, ב״נ ותס״חקרובים וכן ד״כ, ר״ג, ד״ו ור״ס. ס״א גַּם הקרובים וכן ד״י ד״י״ר. v. 41 ס״א מאכל־ כמקף וכלא נגינה וכן ד״י ודס״ו. v. 41 ס״א תַּמְצִיק חסר וכן ד״כ, ר״ג, ר״ס, ד״י ד״י ודס״ו. יג. 2 ס״א נִפְרֹצָה נשלחה וכן ד״כ, ד״ג, ד״ו ודס״ם.

32 And of the children of Issachar, which were men that had understanding of the times, to know what Israel ought to do; the heads of them were two hundred; and all their brethren were at their commandment.

33 Of Zebulun, such as went forth to battle, expert in war, with all instruments of war, fifty thousand, which could keep rank: they were not of double heart.

34 And of Naphtali a thousand captains, and with them with shield and spear thirty and seven thousand.

35 And of the Danites expert in war twenty and eight thousand and six hundred.

36 And of Asher, such as went forth to battle, expert in war, forty thousand.

37 And on the other side of Jordan, of the Reubenites, and the Gadites, and of the half tribe of Manasseh, with all manner of instruments of war for the battle, an hundred and twenty thousand.

38 All these men of war, that could keep rank, came with a perfect heart to Hebron, to make David king over all Israel: and all the rest also of Israel were of one heart to make David king.

39 And there they were with David three days, eating and drinking: for their brethren had prepared for them.

40 Moreover they that were nigh them, even unto Issachar and Zebulun and Naphtali, brought bread on asses, and on camels, and on mules, and on oxen, and meat, meal, cakes of figs, and bunches of raisins, and wine, and oil, and oxen, and sheep abundantly: for there was joy in Israel.

13 And David consulted with the captains of thousands and hundreds, and with every leader.
2 And David said unto all the congregation of Israel, If it seem good unto you, and that it be of the LORD our God, let us send abroad unto our brethren every where, that are left in all the land of Israel, and with them also to the priests and Levites which are in their cities and suburbs, that they may gather themselves unto us:

3 And let us bring again the ark of our God to us: for we enquired not at it in the days of Saul.

4 And all the congregation said that they would do so: for the thing was right in the eyes of all the people.

5 So David gathered all Israel together, from Shihor of Egypt even unto the entering of Hemath, to bring the ark of God from Kirjath-jearim.

6 And David went up, and all Israel, to Baalah, that is, to Kirjath-jearim, which belonged to Judah, to bring up thence the ark of God the LORD, that dwelleth between the cherubims, whose name is called on it.

7 And they carried the ark of God in a new cart out of the house of Abinadab: and Uzza and Ahio drave the cart.

8 And David and all Israel played before God with all their might, and with singing, and with harps, and with psalteries, and with timbrels, and with cymbals, and with trumpets.

9 And when they came unto the threshingfloor of Chidon, Uzza put forth his hand to hold the ark; for the oxen stumbled.

10 And the anger of the LORD was kindled against Uzza, and he smote him, because he put his hand to the ark: and there he died before God.

11 And David was displeased, because the LORD had made a breach upon Uzza: wherefore that place is called Perez-uzza to this

3 וְנָסֵבָּה אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵינוּ אֵלֵינוּ כִּי־לֹא דְרַשְׁנֻהוּ בִּימֵי
4 שָׁאוּל: וַיֹּאמְרוּ כָּל־הַקָּהָל לַעֲשׂוֹת כֵּן כִּי־יָשָׁר הַדָּבָר
5 בְּעֵינֵי כָּל־הָעָם: וַיַּקְהֵל דָּוִד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל מִן־שִׁיחוֹר
מִצְרַיִם וְעַד־לְבוֹא חֲמָת לְהָבִיא אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
6 מִקִּרְיַת יְעָרִים: וַיַּעַל דָּוִד וְכָל־יִשְׂרָאֵל בַּעֲלָתָה אֶל־
קִרְיַת יְעָרִים אֲשֶׁר לִיהוּדָה לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם אֶת אֲרוֹן
הָאֱלֹהִים ׀ יְהוָה יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים אֲשֶׁר־נִקְרָא שֵׁם:
7 וַיִּרְכִּבוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עַל־עֲגָלָה חֲדָשָׁה מִבֵּית
8 אֲבִינָדָב וְעֻזָּא וְאַחְיוֹ נֹהֲגִים בָּעֲגָלָה: וְדָוִד וְכָל־יִשְׂרָאֵל
מְשַׂחֲקִים לִפְנֵי הָאֱלֹהִים בְּכָל־עֹז וּבְשִׁירִים וּבְכִנֹּרוֹת
9 וּבִנְבָלִים וּבְתֻפִּים וּבִמְצִלְתַּיִם וּבַחֲצֹצְרוֹת: וַיָּבֹאוּ
עַד־גֹּרֶן כִּידֹן וַיִּשְׁלַח עֻזָּא אֶת־יָדוֹ לֶאֱחֹז אֶת־הָאָרוֹן
10 כִּי שָׁמְטוּ הַבָּקָר: וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּעֻזָּא וַיַּכֵּהוּ עַל
אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ עַל־הָאָרוֹן וַיָּמָת שָׁם לִפְנֵי אֱלֹהִים:
11 וַיִּחַר לְדָוִד כִּי־פָרֹץ יְהוָה פֶּרֶץ בְּעֻזָּא וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם
12 הַהוּא פֶּרֶץ עֻזָּא עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וַיִּירָא דָוִד אֶת־
הָאֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר אֵיךְ אָבִיא אֵלַי אֶת אֲרוֹן
13 הָאֱלֹהִים: וְלֹא־הֵסִיר דָּוִד אֶת־הָאָרוֹן אֵלָיו אֶל
14 עִיר דָּוִד וַיַּטֵּהוּ אֶל־בֵּית °עֹבֵד־אֱדֹם הַגִּתִּי: וַיֵּשֶׁב
אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עִם־בֵּית עֹבֵד אֱדֹם בְּבֵיתוֹ שְׁלֹשָׁה
חֳדָשִׁים וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת־בֵּית עֹבֵד־אֱדֹם וְאֶת־כָּל־
אֲשֶׁר־לוֹ:

יד 1 וְחִירָם חוֹרָם מֶלֶךְ־צֹר מַלְאָכִים אֶל־דָּוִד וַעֲצֵי אֲרָזִים
2 וְחֹרְשֵׁי קִיר וְחֹרְשֵׁי עֵצִים לִבְנוֹת לוֹ בָּיִת: וַיֵּדַע דָּוִד
כִּי־הֱכִינוֹ יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל כִּי־נִשָּׂא לְמַעְלָה
מלכותו

6 v. כן כרוב ספרים כ"י, ד"ם ודס"ו, ס"א אשר נקרא" וכן ד"כ, ד"ו, ד"ב ודיד". 6 v. ס"א שם וכן רא, די' ודי"ב. 7 v. כן כרוב ספרים כ"י, ד"כ, די, דם, ד"ב, די"ד ודס"ו, ס"א בַּגִּבְעָה קסץ וכן ד"ג ודי"א. 13 v. כן ב"א, כ"נ בית־עֹבֵד וכן ד"כ, ד"ו, ד"ם, די"ב, די"ד ודס"ו, ס"א בֵּית עֹבֵד אֱדֹם. יד. 1 v. חִירָם בחיב, חוּרָם קרי.

day. And David was afraid of God that day, saying, How shall I bring the ark of God home
13 to me? So David brought not the ark home to himself to the city of David, but carried it
14 aside into the house of Obed-edom the Gittite. And the ark of God remained with the family of Obed-edom in his house three months. And the LORD blessed the house of Obed-edom, and all that he had.

14 Now Hiram king of Tyre sent messengers to David, and timber of cedars, with masons and
2 carpenters, to build him an house. And David perceived that the LORD had confirmed him king over Israel, for his kingdom was lifted up on high,

because of his people Israel.
3 And David took more wives at Jerusalem: and David begat more sons and daughters.
4 Now these are the names of his children which he had in Jerusalem; Shammua, and Shobab, Nathan, and Solomon,
5 And Ibhar, and Elishua, and Elpalet,
6 And Nogah, and Nepheg, and Japhia,
7 And Elishama, and Beeliada, and Eliphalet.
8 And when the Philistines heard that David was anointed king over all Israel, all the Philistines went up to seek David. And David heard of it, and went out against them.
9 And the Philistines came and spread themselves in the valley of Rephaim.
10 And David enquired of God, saying, Shall I go up against the Philistines? and wilt thou deliver them into mine hand? And the LORD said unto him, Go up; for I will deliver them into thine hand.
11 So they came up to Baal-perazim; and David smote them there. Then David said, God hath broken in upon mine enemies by mine hand like the breaking forth of waters: therefore they called the name of that place Baal-perazim.
12 And when they had left their gods there, David gave a commandment, and they were burned with fire.
13 And the Philistines yet again spread themselves abroad in the valley.
14 Therefore David enquired again of God; and God said unto him, Go not up after them; turn
15 away from them, and come upon them over against the mulberry trees. And it shall be, when thou shalt hear a sound of going in the tops of the mulberry trees, that then thou shalt
16 go out to battle: for God is gone forth before thee to smite the host of the Philistines. David therefore did as God commanded him: and they smote the host of the Philistines from Gibeon
17 even to Gazer. And the fame of David went out into all lands; and the LORD brought the fear of him upon all nations.

3 מַלְכוּתוֹ בַּעֲבוּר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּקַּח
דָּוִיד עוֹד נָשִׁים בִּירוּשָׁלִַם וַיּוֹלֶד דָּוִיד עוֹד בָּנִים
4 וּבָנוֹת׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הַיִּלּוֹדִים אֲשֶׁר הָיוּ־לוֹ בִּירוּשָׁלִָם
5 שַׁמּוּעַ וְשׁוֹבָב נָתָן וּשְׁלֹמֹה׃ וְיִבְחָר וֶאֱלִישׁוּעַ וֶאֱלִפָּלֶט׃
6 וְנֹגָהּ וְנֶפֶג וְיָפִיעַ׃ וֶאֱלִישָׁמָע וּבְעַלְיָדָע וֶאֱלִיפָלֶט׃
7 וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים כִּי־נִמְשַׁח דָּוִיד לְמֶלֶךְ 8
עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ כָּל־פְּלִשְׁתִּים לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִיד
וַיִּשְׁמַע דָּוִיד וַיֵּצֵא לִפְנֵיהֶם׃ וּפְלִשְׁתִּים בָּאוּ וַיִּפָּשְׁטוּ 9
10 בְּעֵמֶק רְפָאִים׃ וַיִּשְׁאַל דָּוִיד בֵּאלֹהִים לֵאמֹר הַאֶעֱלֶה
עַל־פְּלִשְׁתִּים וּנְתַתָּם בְּיָדִי וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה עֲלֵה
11 וּנְתַתִּים בְּיָדֶךָ׃ וַיַּעֲלוּ בְּבַעַל־פְּרָצִים וַיַּכֵּם שָׁם דָּוִיד
וַיֹּאמֶר דָּוִיד פָּרַץ הָאֱלֹהִים אֶת־אוֹיְבַי בְּיָדִי כְּפֶרֶץ מָיִם
עַל־כֵּן קָרְאוּ שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בַּעַל פְּרָצִים׃ וַיַּעַזְבוּ־ 12
שָׁם אֶת־אֱלֹהֵיהֶם וַיֹּאמֶר דָּוִיד וַיִּשָּׂרְפוּ בָאֵשׁ׃
וַיֹּסִפוּ עוֹד פְּלִשְׁתִּים וַיִּפָּשְׁטוּ בָּעֵמֶק׃ וַיִּשְׁאַל 13 14
עוֹד דָּוִיד בֵּאלֹהִים וַיֹּאמֶר לוֹ הָאֱלֹהִים לֹא תַעֲלֶה
אַחֲרֵיהֶם הָסֵב מֵעֲלֵיהֶם וּבָאתָ לָהֶם מִמּוּל הַבְּכָאִים׃
15 וְיִהְיֶה בְּשָׁמְעֲךָ אֶת־קוֹל הַצְּעָדָה בְּרָאשֵׁי הַבְּכָאִים אָז
תֵּצֵא בַּמִּלְחָמָה כִּי־יָצָא הָאֱלֹהִים לְפָנֶיךָ לְהַכּוֹת אֶת־ 16
מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים׃ וַיַּעַשׂ דָּוִיד כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ הָאֱלֹהִים
17 וַיַּכּוּ אֶת־מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים מִגִּבְעוֹן וְעַד־גָּזֵרָה׃ וַיֵּצֵא
שֵׁם־דָּוִיד בְּכָל־הָאֲרָצוֹת וַיהוָה נָתַן אֶת־פַּחְדּוֹ עַל־כָּל־
טו הַגּוֹיִם׃ וַיַּעַשׂ־לוֹ בָּתִּים בְּעִיר דָּוִיד וַיָּכֶן מָקוֹם לַאֲרוֹן
האלהים

10 v. פְּלִשְׁתִּים כתיב, פְּלִשְׁתִּים קרי. 11 v. ס״א ויעלו סונח וכן ד״ב, ד״נ, ר״ו, ר״ס, ריי״ב, ריי״ד ודס״ו. 11 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״נ, ר״ם, ריי״ב, ריי״ד ודס״ו, ס״א וַיָּשֶׂם בסקה ובלא נגינת וכן ר״ב והי״ו. 12 v. ס״א ויחבו ובלא סקף. 13 v. ס״א בָּעֵמֶק רְפָאִים וכן ת״ע ות״ס: עיין שמואל ב, ח׳ כ״ב. 16 v. כן בסקה בספרים כ״י, ד״ב, ר״נ, ד״ו, ר״ם, ריי״ב, ריי״ד ודס״ו. 16 v. ס״א גָּזֶרָה סלרע וכן ר״ב, ר״נ, ר״ו ה״ם. 17 v. ס״א פחדו בלא סלת אתי וכן ר״ב, ר״נ, ר״ו, ר״ם, ריי״ב והיי״ד. שו. 1 v. ס״א וַיִּבֶן וכן ח״ם ות״ה, וסיא וַיָּכֶן לוֹ וכן ר״ב, ר״ו, ר״ם והי״ב.

15 And David made him houses in the city of David, and prepared a place for the ark of

2 הָאֱלֹהִים וַיִּטְּלוּ אֹהֶל: אָז אָמַר דָּוִיד לֹא לָשֵׂאת אֶת־
אֲרוֹן הָאֱלֹהִים כִּי אִם־הַלְוִיִּם כִּי־בָם בָּחַר יְהוָה לָשֵׂאת
אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וּלְשָׁרְתוֹ עַד־עוֹלָם:
3 וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלִַם לְהַעֲלוֹת
4 אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר־הֵכִין לוֹ: וַיַּאֲסֹף דָּוִיד
5 אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וְאֶת־הַלְוִיִּם: לִבְנֵי קְהָת אוּרִיאֵל
6 הַשַּׂר וְאֶחָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים: לִבְנֵי מְרָרִי עֲשָׂיָה
7 הַשַּׂר וְאֶחָיו מָאתַיִם וְעֶשְׂרִים: לִבְנֵי גֵרְשֹׁם יוֹאֵל
8 הַשַּׂר וְאֶחָיו מָאָה וּשְׁלֹשִׁים: לִבְנֵי אֱלִיצָפָן שְׁמַעְיָה
9 הַשַּׂר וְאֶחָיו מָאתַיִם: לִבְנֵי חֶבְרוֹן אֱלִיאֵל הַשַּׂר
10 וְאֶחָיו שְׁמוֹנִים: לִבְנֵי עֻזִּיאֵל עַמִּינָדָב הַשַּׂר וְאֶחָיו
מֵאָה וּשְׁנֵים עָשָׂר:
11 וַיִּקְרָא דָוִיד לְצָדוֹק וְלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם
לְאוּרִיאֵל עֲשָׂיָה וְיוֹאֵל שְׁמַעְיָה וֶאֱלִיאֵל וְעַמִּינָדָב:
12 וַיֹּאמֶר לָהֶם אַתֶּם רָאשֵׁי הָאָבוֹת לַלְוִיִּם הִתְקַדְּשׁוּ
אַתֶּם וְאֶחֵיכֶם וְהַעֲלִיתֶם אֵת אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
13 אֶל־הַכִּינֹתִי לוֹ: כִּי לְמַבְרֵאשׁוֹנָה לֹא אַתֶּם פָּרֶץ יְהוָה
14 אֱלֹהֵינוּ בָּנוּ כִּי־לֹא דְרַשְׁנֻהוּ כַּמִּשְׁפָּט: וַיִּתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים
15 וְהַלְוִיִּם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּשְׂאוּ
בְּנֵי־הַלְוִיִּם אֵת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים בַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה
כִּדְבַר יְהוָה בְּכָתְפָם בַּמֹּטוֹת עֲלֵיהֶם:
16 וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְשָׂרֵי הַלְוִיִּם לְהַעֲמִיד אֶת־אֲחֵיהֶם
הַמְשֹׁרְרִים בִּכְלֵי־שִׁיר נְבָלִים וְכִנֹּרוֹת וּמְצִלְתָּיִם
משמיעים

---

2 v. בהללי האלהים וכן דמ"ו. 2 v. כן ב"א, ב"נ ולשרתו נעויא. 3 v. כן ב"א, ב"נ להעלות בלא נעויא. 12 v. כן ברוב ספרים כ"י ודפ"ו, ס"א את־ וכן ד"ב, ר"נ, ד"ו, ר"ם, ריי"ב וויי"ד. 12 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"נ, ד"ן, ד"ם, ויי"א, ריי"ב, ריי"ד ודפ"ו, ס"א הַכִינוֹתי. 13 v. ס"א לְמַבְרֵאשׁוֹנָה וכן ד"א, ד"ב, ד"נ, ד"ם הַיַּ־. 14 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ן, ד"ם, ריי"ב, ריי"ד ודפ"ו, ס"א ויתקדשו וכן ד"ו, וס"א ויתקדשו הכהנים. 15 v. כן ז"נ בספרים כ"י, ד"ב, ד"נ, ד"ו, ד"ם, ריי"ב, ריי"ד ודפ"ו.

God, and pitched for it a tent.
Then David said, None ought to carry the ark of God but the Levites: for them hath the LORD chosen to carry the ark of God, and to minister unto him for ever.
And David gathered all Israel together to Jerusalem, to bring up the ark of the LORD unto his place, which he had prepared for it.
And David assembled the children of Aaron, and the Levites:
Of the sons of Kohath; Uriel the chief, and his brethren an hundred and twenty:
Of the sons of Merari; Asaiah the chief, and his brethren two hundred and twenty:
Of the sons of Gershom; Joel the chief, and his brethren an hundred and thirty:
Of the sons of Elizaphan; Shemaiah the chief, and his brethren two hundred:
Of the sons of Hebron; Eliel the chief, and his brethren fourscore:
Of the sons of Uzziel; Amminadab the chief, and his brethren an hundred and twelve.
And David called for Zadok and Abiathar the priests, and for the Levites, for Uriel, Asaiah, and Joel, Shemaiah, and Eliel, and Amminadab,
And said unto them, Ye are the chief of the fathers of the Levites: sanctify yourselves, both ye and your brethren, that ye may bring up the ark of the LORD God of Israel unto the place that I have prepared for it. For because ye did it not at the first, the LORD our God made a breach upon us, for that we sought him not after the due order. So the priests and the Levites sanctified themselves to bring up the ark of the LORD God of Israel. And the children of the Levites bare the ark of God upon their shoulders with the staves thereon, as Moses commanded according to the word of the LORD. And David spake to the chief of the Levites to appoint their brethren to be the singers with instruments of musick, psalteries and harps and cymbals,

sounding, by lifting up the voice with joy.

17 So the Levites appointed Heman the son of Joel; and of his brethren, Asaph the son of Berechiah; and of the sons of Merari their brethren, Ethan the son of Kushaiah;

18 And with them their brethren of the second degree, Zechariah, Ben, and Jaaziel, and Shemiramoth, and Jehiel, and Unni, Eliab, and Benaiah, and Maaseiah, and Mattithiah, and Eliphéleh, and Mikneiah, and Obed-edom, and Jeiel, the porters.

19 So the singers, Heman, Asaph, and Ethan, were appointed to sound with cymbals of brass;

20 And Zechariah, and Aziel, and Shemiramoth, and Jehiel, and Unni, and Eliab, and Maaseiah, and Benaiah, with psalteries on Alamoth;

21 And Mattithiah, and Eliphéleh, and Mikneiah, and Obed-edom, and Jeiel, and Azaziah, with harps on the Sheminith to excel.

22 And Chenaniah, chief of the Levites, was for song: he instructed about the song, because he was skilful.

23 And Berechiah and Elkanah were doorkeepers for the ark.

24 And Shebaniah, and Jehoshaphat, and Nethaneel, and Amasai, and Zechariah, and Benaiah, and Eliezer, the priests, did blow with the trumpets before the ark of God: and Obed-edom and Jehiah were doorkeepers for the ark.

25 So David, and the elders of Israel, and the captains over thousands, went to bring up the ark
26 of the covenant of the LORD out of the house of Obed-edom with joy. And it came to pass, when God helped the Levites that bare the ark of the covenant of the LORD, that they
27 offered seven bullocks and seven rams. And David was clothed with a robe of fine linen, and all the Levites that bare the ark, and the singers, and Chenaniah the master of the song
28 with the singers: David also had upon him an ephod of linen. Thus all Israel brought up the ark of the covenant of

משמיעים להרים בקול לשמחה׃
17 ויעמידו הלוים את הימן בן־יואל ומאחיו אסף
בן־ברכיהו ומן־בני מררי אחיהם איתן בן־קושעיהו׃
18 ועמהם אחיהם המשנים זכריהו בן ויעואל ושמירמות
ויחיאל ועני אליאב ובנהו ומעשיהו ומתתיהו
ואליפלהו ומקניהו ועבד אדם ויעיאל השוערים׃
19 והמשררים הימן אסף ואיתן במצלתים נחשת
20 להשמיע׃ וזכריה ועזיאל ושמירמות ויחיאל ועני
21 ואליאב ומעשיהו ובניהו בנבלים על־עלמות׃ ומתתיהו
ואליפלהו ומקניהו ועבד אדם ויעיאלועזזיהו בכנרות
22 על־השמינית לנצח׃ וכנניהו שר־הלוים במשא ינסר
23 במשא כי מבין הוא׃ וברכיה ואלקנה שערים לארון׃
24 ושבניהו ויהושפט ונתנאל ועמשי וזכריהו ובניהו ואליעזר
הכהנים מחצצרים בחצצרות לפני ארון האלהים
25 ועבד אדם ויחיה שערים לארון׃ ויהי דויד וזקני
ישראל ושרי האלפים ההלכים להעלות את־ארון
ברית־יהוה מן־בית עבד־אדם בשמחה׃
26 ויהי בעזר האלהים את־הלוים נשאי ארון
ברית־יהוה ויזבחו ׀ שבעה־פרים ושבעה אילים׃
27 ודויד מכרבל ׀ במעיל בוץ וכל־הלוים הנשאים את־
הארון והמשררים וכנניה השר המשא המשררים ועל־
28 דויד אפוד בד׃ וכל־ישראל מעלים את־ארון ברית־
יהוה

16 v. ס״א משמיעים וכן ר״ב, ר״ם, ר״ב והר״ד׃ עיין לקמן פסוק כ״ח. 16 v. ס״א להרים בקול וכן ר״כ ה״ו, וס״א להרים בקול וכן ר״נ, ר״ם, ר״כ והר״ד. 18 v. ס״א ואליפלהו וכן ר״א והס״ו. 18 v. ס״א השוערים מלא וכן ר״א, ר״נ, ר״ם והס״ו. 20 v. ס״א ומעשיהו ובניהו בנבלים על וכן ר״ב הר״ן 21 v. ס״א ואליפלהו וכן ר״א והס״ו. 22 v. ס״א ינסר וכן ר״כ, תר׳, ת״ע ות״ר. 24 v. כן ברוב ספרים כ״י הס״ו, ס״א ובניהו ואליעזר הכהנים וכן ר״כ, ר״נ, ר״ם, ר״כ והר״ד. 24 v. למערבאי מחצצרים או מחוצצרים כתיב, מחוצרים קרי, למדנחאי מחוצרים או מחוצצרים כתיב וקרי. 26 v. כן ברוב ספרים כ״י הס״ו, ס״א ויזבחו שבעה וכן ר״ב, ר״נ, ר״ם, ר״כ והר״ד. 27 v. כן בקסץ בספרים כ״י ר״א, ר״כ, ר״נ, ר״ן, ר״ם, ר״א, ר״ב, ר״ד הס״ו.

יְהוָה בִּתְרוּעָה וּבְקוֹל שׁוֹפָר וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבִמְצִלְתָּיִם
29 מַשְׁמִעִים בִּנְבָלִים וְכִנֹּרוֹת: וַיְהִי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה בָּא
עַד־עִיר דָּוִיד וּמִיכַל בַּת־שָׁאוּל נִשְׁקְפָה בְּעַד הַחַלּוֹן
וַתֵּרֶא אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּוִיד מְרַקֵּד וּמְשַׂחֵק וַתָּבֶז לוֹ
טז בְּלִבָּהּ: וַיָּבִיאוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
וַיַּצִּיגוּ אֹתוֹ בְּתוֹךְ הָאֹהֶל אֲשֶׁר נָטָה־לוֹ דָּוִיד וַיַּקְרִיבוּ
2 עֹלוֹת וּשְׁלָמִים לִפְנֵי הָאֱלֹהִים: וַיְכַל דָּוִיד מֵהַעֲלוֹת
3 הָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים וַיְבָרֶךְ אֶת־הָעָם בְּשֵׁם יְהוָה: וַיְחַלֵּק
לְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה לְאִישׁ כִּכַּר־לֶחֶם
4 וְאַשִּׁפָּר וַאֲשִׁישָׁה: וַיִּתֵּן לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה מִן־הַלְוִיִּם
מְשָׁרְתִים וּלְהַזְכִּיר וּלְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַיהוָה אֱלֹהֵי
5 יִשְׂרָאֵל: אָסָף הָרֹאשׁ וּמִשְׁנֵהוּ
זְכַרְיָה יְעִיאֵל וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל וּמַתִּתְיָה וֵאלִיאָב
וּבְנָיָהוּ וְעֹבֵד אֱדֹם וְיִעִיאֵל בִּכְלֵי נְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת
6 וְאָסָף בִּמְצִלְתַּיִם מַשְׁמִיעַ: וּבְנָיָהוּ וְיַחֲזִיאֵל הַכֹּהֲנִים
7 בַּחֲצֹצְרוֹת תָּמִיד לִפְנֵי אֲרוֹן בְּרִית־הָאֱלֹהִים: בַּיּוֹם
הַהוּא אָז נָתַן דָּוִיד בָּרֹאשׁ לְהוֹדוֹת לַיהוָה בְּיַד־אָסָף
וְאֶחָיו:

8 הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ
הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו:
9 שִׁירוּ לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ
שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאֹתָיו:
10 הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ
יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְהוָה:
11 דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹ
בַּקְשׁוּ פָנָיו תָּמִיד:

זכרו

טז. 5 ס"א ואסף נמצלתים וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י"ב, ד"י"ד ה"ס"ו. 9 ס"א כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י"א, ד"י"ב, ד"י"ד ה"ס"ו. ס"א נפלאותיו פלא וכן ד"א.

the LORD with shouting, and with sound of the cornet, and with trumpets, and with cymbals, making a noise with psalteries and harps.
And it came to pass, as the ark of the covenant of the LORD came to the city of David, that Michal the daughter of Saul looking out at a window saw king David dancing and playing: and she despised him in her heart.

So they brought the ark of God, and set it in the midst of the tent that David had pitched for it: and they offered burnt sacrifices and peace offerings before God.
And when David had made an end of offering the burnt offerings and the peace offerings, he blessed the people in the name of the LORD.
And he dealt to every one of Israel, both man and woman, to every one a loaf of bread, and a good piece of flesh, and a flagon of wine.
And he appointed certain of the Levites to minister before the ark of the LORD, and to record, and to thank and praise the LORD God of Israel:
Asaph the chief, and next to him Zechariah, Jeiel, and Shemiramoth, and Jehiel, and Mattithiah, and Eliab, and Benaiah, and Obed-edom: and Jeiel with psalteries and with harps; but Asaph made a sound with cymbals;
Benaiah also and Jahaziel the priests with trumpets continually before the ark of the covenant of God. Then on that day David delivered first this psalm to thank the LORD into the hand of Asaph and his brethren. Give thanks unto the LORD, call upon his name, make known his deeds among the people. Sing unto him, sing psalms unto him, talk ye of all his wondrous works. Glory ye in his holy name: let the heart of them rejoice that seek the LORD. Seek the LORD and his strength, seek his face continually.

12 Remember his marvellous works that he hath done, his wonders, and the judgments of his mouth;
13 O ye seed of Israel his servant, ye children of Jacob, his chosen ones.
14 He is the LORD our God; his judgments are in all the earth.
15 Be ye mindful always of his covenant; the word which he commanded to a thousand generations;
16 Even of the covenant which he made with Abraham, and of his oath unto Isaac;
17 And hath confirmed the same to Jacob for a law, and to Israel for an everlasting covenant,
18 Saying, Unto thee will I give the land of Canaan, the lot of your inheritance;
19 When ye were but few, even a few, and strangers in it.
20 And when they went from nation to nation, and from one kingdom to another people;
21 He suffered no man to do them wrong: yea, he reproved kings for their sakes,
22 Saying, Touch not mine anointed, and do my prophets no harm.
23 Sing unto the LORD, all the earth; shew forth from day to day his salvation.

12 וְזִכְרוּ נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה
מְפָתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ׃
13 זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ
בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו׃
14 הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו׃
15 זִכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ
דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר׃
16 אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם
וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק׃
17 וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק
לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם׃
18 לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ כְּנָעַן
חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם׃
19 בִּהְיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר
כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ׃
20 וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי
וּמִמַּמְלָכָה אֶל־עַם אַחֵר׃
21 לֹא־הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעָשְׁקָם
וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים׃
22 אַל־תִּנְּעוּ בִּמְשִׁיחָי
וּבִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ׃
23 שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ
בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־אֶל־יוֹם יְשׁוּעָתוֹ׃

סמרו

---

12 v. ס״א ומשפטי ובלא מקף וכן ד״ב, ר״ג, ד״ו, ד״ם, די״ב והי״ר. 15 v. נ״ל זָכֹר: עיין תהלים ק״ה ח׳. 18 v. כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב ודמ״ו, ס״א לָךְ אֶתֵּן אֶרֶץ וכן ד״ב, ר״ו, ד״ם, רי״ב והי״ר. 18 v. כן למעדבאי, למדנחאי אֶת־ארץ: עיין תהלים ק״ה י״א. 19 v. ס״א בִּהְיוֹתָם וכן ת״ע ות״ד: עיין תהלים ק״ה י״ב. 23 v. בס״א נמסר כאן פתוחת שיסה.

24 Declare his glory among the heathen; his marvellous works among all nations.
25 For great is the LORD, and greatly to be praised: he also is to be feared above all gods.
26 For all the gods of the people are idols: but the LORD made the heavens.
27 Glory and honour are in his presence; strength and gladness are in his place.
28 Give unto the LORD, ye kindreds of the people, give unto the LORD glory and strength.
29 Give unto the LORD the glory due unto his name: bring an offering, and come before him: worship the LORD in the beauty of holiness.
30 Fear before him, all the earth: the world also shall be stable, that it be not moved.
31 Let the heavens be glad, and let the earth rejoice: and let men say among the nations, The LORD reigneth.
32 Let the sea roar, and the fulness thereof: let the fields rejoice, and all that is therein.
33 Then shall the trees of the wood sing out at the presence of the LORD, because he cometh to judge the earth.
34 O give thanks unto the LORD; for he is good; for his mercy endureth for ever.
35 And say ye, Save us, O God of our salvation, and gather us together, and deliver us from the heathen, that we may give thanks to thy holy name, and glory in thy praise.
36 Blessed be the LORD

24 סַפְּרוּ בַגּוֹיִם אֶת־כְּבוֹדוֹ
בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאֹתָיו׃
25 כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד
וְנוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃
26 כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים
וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה׃
27 הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו
עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקֹמוֹ׃
28 הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים
הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז׃
29 הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ
שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ לְפָנָיו
הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ׃
30 חִילוּ מִלְּפָנָיו כָּל־הָאָרֶץ
אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט׃
31 יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ
וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ׃
32 יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ
יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ׃
33 אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר מִלִּפְנֵי יְהוָה
כִּי־בָא לִשְׁפּוֹט אֶת־הָאָרֶץ׃
34 הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
35 וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם
36 לְהֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ׃ בָּרוּךְ יְהוָה ס
אלהי

24 v. כן ברוב ספרים כי״ו, ד״ב, ד״ג, ד״ז, ד״ם, רי״א, רי״ב, רי״ד ודכ״ו. ס״א נפלאותיו מלא וכן ר״א. 29 v. כן למערבאי, למדנחאי והשתחוו. 34 v. כס״א נכסר כאן פתוחה שיטה. 35 v. ס״א להודות חסר ו׳ תינינא וכן רי״א, וס״א להדות מלא דמלא וכן ר״א ודמ״ו.

אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעָם
אָמֵן וְהַלֵּל לַיהוָה׃

37 וַיַּעֲזֹב־שָׁם לִפְנֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה לְאָסָף וּלְאֶחָיו
38 לְשָׁרֵת לִפְנֵי הָאָרוֹן תָּמִיד לִדְבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ וְעֹבֵד
אֱדֹם וְאַחֵיהֶם שִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנָה וְעֹבֵד אֱדֹם בֶּן־יְדוּתוּן
39 וְחֹסָה לִשְׁעָרִים׃ וְאֶת־צָדוֹק הַכֹּהֵן וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים
40 לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה בַּבָּמָה אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן׃ לְהַעֲלוֹת
עֹלוֹת לַיהוָה עַל־מִזְבַּח הָעֹלָה תָּמִיד לַבֹּקֶר וְלָעֶרֶב
וּלְכָל־הַכָּתוּב בְּתוֹרַת יְהוָה אֲשֶׁר צִוָּה עַל־יִשְׂרָאֵל׃
41 וְעִמָּהֶם הֵימָן וִידוּתוּן וּשְׁאָר הַבְּרוּרִים אֲשֶׁר נִקְּבוּ
42 בְשֵׁמוֹת לְהוֹדוֹת לַיהוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וְעִמָּהֶם
הֵימָן וִידוּתוּן חֲצֹצְרוֹת וּמְצִלְתַּיִם לַמְשַׁמְּעִים וּכְלֵי שִׁיר
43 הָאֱלֹהִים וּבְנֵי יְדוּתוּן לַשָּׁעַר׃ וַיֵּלֶךְ כָּל־הָעָם אִישׁ
לְבֵיתוֹ וַיָּסָב דָּוִיד לְבָרֵךְ אֶת־בֵּיתוֹ׃

יז 1 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָשַׁב דָּוִיד בְּבֵיתוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־נָתָן
הַנָּבִיא הִנֵּה אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּבֵית הָאֲרָזִים וַאֲרוֹן בְּרִית־
2 יְהוָה תַּחַת יְרִיעוֹת׃ וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־דָּוִיד כֹּל אֲשֶׁר
בִּלְבָבְךָ עֲשֵׂה כִּי הָאֱלֹהִים עִמָּךְ׃

3 וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי דְבַר
4 אֱלֹהִים אֶל־נָתָן לֵאמֹר׃ לֵךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־דָּוִיד עַבְדִּי כֹּה
5 אָמַר יְהוָה לֹא אַתָּה תִּבְנֶה־לִּי הַבַּיִת לָשָׁבְתִּי׃ כִּי לֹא
יָשַׁבְתִּי בְבַיִת מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הֶעֱלֵיתִי אֶת־יִשְׂרָאֵל עַד
היום

---

37 So he left there before the ark of the covenant of the LORD Asaph and his brethren, to minister before the ark continually, as every day's work required:

38 And Obed-edom with their brethren, threescore and eight; Obed-edom also the son of Jeduthun and Hosah to be porters:

39 And Zadok the priest, and his brethren the priests, before the tabernacle of the LORD in the high place that was at Gibeon,

40 To offer burnt offerings unto the LORD upon the altar of the burnt offering continually morning and evening, and to do according to all that is written in the law of the LORD, which he commanded Israel;

41 And with them Heman and Jeduthun, and the rest that were chosen, who were expressed by name, to give thanks to the LORD, because his mercy endureth for ever;

42 And with them Heman and Jeduthun with trumpets and cymbals for those that should make a sound, and with musical instruments of God. And the sons of Jeduthun were porters.

43 And all the people departed every man to his house: and David returned to bless his house.

17 Now it came to pass, as David sat in his house, that David said to Nathan the prophet, Lo, I dwell in an house of cedars, but the ark of the
2 covenant of the LORD remaineth under curtains. Then Nathan said unto David, Do all that
3 is in thine heart; for God is with thee. And it came to pass the same night, that the word of
4 God came to Nathan, saying, Go and tell David my servant, Thus saith the LORD, Thou
5 shalt not build me an house to dwell in: For I have not dwelt in an house since the day that I brought up Israel unto

---

37 v. צ"ל ואחיו כן ת"ע, ת"ס וח"ר. 38 v. כן כתיב וקרי ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ל, ר"ו, ר"ם, ר"ת, ר"כ. דיד ה"ס, בס"א יְדִיתוּן כתיב, יְדוּתוּן קרי וכן ר"א. 39 v. ס"א וְאֶת־צָדוֹק בסקף ובלא נגינה וכן ר"ב, ר"ל, ר"ו, ר"ם וַיְצַ"ב. 40 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר בְּלֵי נגינה. 41 v. ס"א לְהוֹדוֹת חסר ו' תגינא וכן ר"א, וס"א לְהוֹדוֹת חסר ה וכן ר"ל, וס"א לְהוֹדוֹת בלא ו' וסלא וכן ר"א, ר"ב, ר"ו, ר"ם, ר"כ, ר"ד ה"ס ו'. 43 v. בת"ע לא נמצא כאן הֵימָן וִידוּתוּן פעם שנית. 42 v. צ"ל לְהַשְׁמִיעַ וכן ת"ע: עיין לעיל ס"ו י"ם. יז 3 v. פסקא באמצע פסוק. 3 v. ס"א נתן הַנָּבִיא וכן ח"ס. 5 v. ס"א אֶת־בְּנֵי וכן ר"ב, ר"ל, ר"ם, ר"כ ה"ד: עיין שמואל ב, ז' ו'.

this day; but have gone from tent to tent, and from one tabernacle to another.

6 Wheresoever I have walked with all Israel, spake I a word to any of the judges of Israel, whom I commanded to feed my people, saying, Why have ye not built me an house of cedars?

7 Now therefore thus shalt thou say unto my servant David, Thus saith the LORD of hosts, I took thee from the sheepcote, even from following the sheep, that thou shouldest be ruler over my people Israel:

8 And I have been with thee whithersoever thou hast walked, and have cut off all thine enemies from before thee, and have made thee a name like the name of the great men that are in the earth.

9 Also I will ordain a place for my people Israel, and will plant them, and they shall dwell in their place, and shall be moved no more; neither shall the children of wickedness waste them any more, as at the beginning,

10 And since the time that I commanded judges to be over my people Israel. Moreover I will subdue all thine enemies. Furthermore I tell thee that the LORD will build thee an house.

11 And it shall come to pass, when thy days be expired that thou must go to be with thy fathers, that I will raise up thy seed after thee, which shall be of thy sons; and I will establish his kingdom.

12 He shall build me an house,

13 and I will stablish his throne for ever. I will be his father, and he shall be my son: and I will

14 not take my mercy away from him, as I took it from him that was before thee: But I will settle him in mine house and in my kingdom for ever: and his throne shall be established for

15 evermore. According to all these words, and according to all this vision, so did Nathan

16 speak unto David. And David the king came and sat before the LORD, and said, Who am

17 I, O LORD God, and what is mine house, that thou hast brought me hitherto? And yet this was a small thing in thine eyes, O God; for thou hast also spoken of thy servant's house for a great while to come, and hast regarded me according to the estate of a man of high degree, O

18 LORD God. What can

6 הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶהְיֶה מִתְהַלֵּךְ אֹהֶל וּמִמִּשְׁכָּן: בְּכֹל אֲשֶׁר־
הִתְהַלַּכְתִּי בְּכָל־יִשְׂרָאֵל הֲדָבָר דִּבַּרְתִּי אֶת־אַחַד שִׁפְטֵי
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר צִוִּיתִי לִרְעוֹת אֶת־עַמִּי לֵאמֹר לָמָּה לֹא־
7 בְנִיתֶם לִי בֵּית אֲרָזִים: וְעַתָּה כֹּה תֹאמַר לְעַבְדִּי לְדָוִד
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי לְקַחְתִּיךָ
מִן־הַנָּוֶה מֵאַחֲרֵי הַצֹּאן לִהְיוֹת נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל:
8 וָאֶהְיֶה עִמְּךָ בְּכֹל אֲשֶׁר הָלַכְתָּ וָאַכְרִית אֶת־כָּל־אוֹיְבֶיךָ
מִפָּנֶיךָ וְעָשִׂיתִי לְךָ שֵׁם כְּשֵׁם הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ:
9 וְשַׂמְתִּי מָקוֹם לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל וּנְטַעְתִּיהוּ וְשָׁכַן תַּחְתָּיו וְלֹא
יִרְגַּז עוֹד וְלֹא־יוֹסִפוּ בְנֵי־עַוְלָה לְבַלֹּתוֹ כָּאֲשֶׁר
10 בָּרִאשׁוֹנָה: וּלְמִן־הַיָּמִים אֲשֶׁר צִוִּיתִי שֹׁפְטִים עַל־עַמִּי
יִשְׂרָאֵל וְהִכְנַעְתִּי אֶת־כָּל־אוֹיְבֶיךָ וְאַגֶּד־לְךָ וּבַיִת יִבְנֶה־
11 לְךָ יְהוָה: כִּי־מָלְאוּ יָמֶיךָ לָלֶכֶת עִם־אֲבֹתֶיךָ
וַהֲקִימוֹתִי אֶת־זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲשֶׁר יִהְיֶה מִבָּנֶיךָ וַהֲכִינוֹתִי
12 אֶת־מַלְכוּתוֹ: הוּא יִבְנֶה־לִּי בָּיִת וְכֹנַנְתִּי אֶת־כִּסְאוֹ עַד־
13 עוֹלָם: אֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב וְהוּא יִהְיֶה־לִּי לְבֵן וְחַסְדִּי
לֹא־אָסִיר מֵעִמּוֹ כַּאֲשֶׁר הֲסִירוֹתִי מֵאֲשֶׁר הָיָה לְפָנֶיךָ:
14 וְהַעֲמַדְתִּיהוּ בְּבֵיתִי וּבְמַלְכוּתִי עַד־הָעוֹלָם וְכִסְאוֹ יִהְיֶה
15 נָכוֹן עַד־עוֹלָם: כְּכֹל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וּכְכָל הֶחָזוֹן הַזֶּה
16 כֵּן דִּבֶּר נָתָן אֶל־דָּוִיד: וַיָּבֹא
הַמֶּלֶךְ דָּוִיד וַיֵּשֶׁב לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר מִי־אֲנִי יְהוָה
17 אֱלֹהִים וּמִי בֵיתִי כִּי הֲבִיאֹתָנִי עַד־הֲלֹם: וַתְּקַטֹּן זֹאת
בְּעֵינֶיךָ אֱלֹהִים וַתְּדַבֵּר עַל־בֵּית עַבְדְּךָ לְמֵרָחוֹק
18 וּרְאִיתַנִי כְּתָוֶר הָאָדָם הַמַּעֲלָה יְהוָה אֱלֹהִים: מַה־
יוסיף

---

6 כן לכתיבה, לסרנחאי עמו כתיב, עמי קרי. 7 מסקא באסמא מסוק. 8 ס"א שם גדול וכן ת"ם: עיין שמואל ב. ז' ס'. 9 ס"א לבלותו וכן ד"א, ר"ם וח"א. 10 צ"ל ואגדלך = ואגדלך כן ת"ע. 11 צ"ל לשכב כן ת"ע: עיין שמואל ב. ז' כ"ג. 17 ס"א בית־ במקף וכן רס"ו. 17 צ"ל ותעלני כן ת"ע.

יוֹסִיף עוֹד דָּוִיד אֵלֶיךָ לְכָבוֹד אֶת־עַבְדֶּךָ וְאַתָּה אֶת־
עַבְדְּךָ יָדָעְתָּ: יְהוָה בַּעֲבוּר עַבְדְּךָ וּכְלִבְּךָ עָשִׂיתָ אֵת 19
כָּל־הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת לְהוֹדִיעַ אֶת־כָּל־הַגְּדֻלּוֹת: יְהוָה 20
אֵין כָּמוֹךָ וְאֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־שָׁמַעְנוּ
בְּאָזְנֵינוּ: וּמִי כְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ אֲשֶׁר 21
הָלַךְ הָאֱלֹהִים לִפְדּוֹת לוֹ עָם לָשׂוּם לְךָ שֵׁם גְּדֻלּוֹת
וְנוֹרָאוֹת לְגָרֵשׁ מִפְּנֵי עַמְּךָ אֲשֶׁר־פָּדִיתָ מִמִּצְרַיִם גּוֹיִם:
וַתִּתֵּן אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל | לְךָ לְעָם עַד־עוֹלָם וְאַתָּה 22
יְהוָה הָיִיתָ לָהֶם לֵאלֹהִים: וְעַתָּה יְהוָה הַדָּבָר אֲשֶׁר 23
דִּבַּרְתָּ עַל־עַבְדְּךָ וְעַל־בֵּיתוֹ יֵאָמֵן עַד־עוֹלָם וַעֲשֵׂה
כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: וְיֵאָמֵן וְיִגְדַּל שִׁמְךָ עַד־עוֹלָם לֵאמֹר 24
יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל וּבֵית־
דָּוִיד עַבְדְּךָ נָכוֹן לְפָנֶיךָ: כִּי | אַתָּה אֱלֹהַי גָּלִיתָ אֶת־אֹזֶן 25
עַבְדְּךָ לִבְנוֹת לוֹ בַּיִת עַל־כֵּן מָצָא עַבְדְּךָ לְהִתְפַּלֵּל
לְפָנֶיךָ: וְעַתָּה יְהוָה אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים וְתִדַּבֵּר עַל 26
עַבְדְּךָ הַטּוֹבָה הַזֹּאת: וְעַתָּה הוֹאַלְתָּ לְבָרֵךְ אֶת־ 27
בֵּית עַבְדְּךָ לִהְיוֹת לְעוֹלָם לְפָנֶיךָ כִּי־אַתָּה יְהוָה בֵּרַכְתָּ
יח וּמְבֹרָךְ לְעוֹלָם: וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיַּךְ
דָּוִיד אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּכְנִיעֵם וַיִּקַּח אֶת־גַּת וּבְנֹתֶיהָ מִיַּד
2 פְּלִשְׁתִּים: וַיַּךְ אֶת־מוֹאָב וַיִּהְיוּ מוֹאָב עֲבָדִים לְדָוִיד
3 נֹשְׂאֵי מִנְחָה: וַיַּךְ דָּוִיד אֶת־הֲדַדְעֶזֶר מֶלֶךְ־צוֹבָה
4 חֲמָתָה בְּלֶכְתּוֹ לְהַצִּיב יָדוֹ בִּנְהַר־פְּרָת: וַיִּלְכֹּד דָּוִיד
מִמֶּנּוּ אֶלֶף רֶכֶב וְשִׁבְעַת אֲלָפִים פָּרָשִׁים וְעֶשְׂרִים אֶלֶף
אִישׁ רַגְלִי וַיְעַקֵּר דָּוִיד אֶת־כָּל־הָרֶכֶב וַיּוֹתֵר מִמֶּנּוּ מֵאָה
רכב

---

18 v. צ"ל לְכַבֵּד כן ת"ע. 19 v. נ"ל דְּבָרְךָ: עיין שמואל ב, ז' כ"א. 20 v. צ"ל כְּכָל כן ת"ס וש"ס: עיין שמואל ב, ז' כ"ב. 21 v. כן ברוב ספרים בי'. ד"א, ר"ב, ר"ג, ד"ו, ר"ס, ד"י"א, ר"ב, ד"ד ס"ט"ו, ס"א ונראות חסר ו' קדמאה. יח, 3 v. ס"א הֲדַדְעֶזֶר וכן ד"ב ור"ו. 3 v. ס"א בנהר ובל"א מקף וכן ד"ב, ד"ג, ר"ו, ר"ס, ד"י"ד ודס"ו.

David speak more to thee for the honour of thy servant? for thou knowest thy servant.

19 O LORD, for thy servant's sake, and according to thine own heart, hast thou done all this greatness, in making known all these great things.

20 O LORD, there is none like thee, neither is there any God beside thee, according to all that we have heard with our ears.

21 And what one nation in the earth is like thy people Israel, whom God went to redeem to be his own people, to make thee a name of greatness and terribleness, by driving out nations from before thy people, whom thou hast redeemed out of Egypt?

22 For thy people Israel didst thou make thine own people for ever; and thou, LORD, becamest their God.

23 Therefore now, LORD, let the thing that thou hast spoken concerning thy servant and concerning his house be established for ever, and do as thou hast said.

24 Let it even be established, that thy name may be magnified for ever, saying, The LORD of hosts is the God of Israel, even a God to Israel: and let the house of David thy servant be established before thee.

25 For thou, O my God, hast told thy servant that thou wilt build him an house: therefore thy servant hath found in his heart to pray before thee.

26 And now, LORD, thou art

27 God, and hast promised this goodness unto thy servant: Now therefore let it please thee to bless the house of thy servant, that it may be before thee for ever: for thou blessest, O LORD, and it shall be blessed for ever.

18 Now after this it came to pass, that David smote the Philistines, and subdued them, and took
2 Gath and her towns out of the hand of the Philistines. And he smote Moab; and the
3 Moabites became David's servants, and brought gifts. And David smote Hadarezer king of
4 Zobah unto Hamath, as he went to stablish his dominion by the river Euphrates. And David took from him a thousand chariots, and seven thousand horsemen, and twenty thousand footmen: David also houghed all the chariot horses, but reserved of them an hundred

רֶכֶב: וַיָּבֹא אֲרַם דַּרְמֶשֶׂק לַעְזוֹר לַהֲדַדְעֶזֶר מֶלֶךְ
צוֹבָה וַיַּךְ דָּוִיד בַּאֲרַם עֶשְׂרִים־וּשְׁנַיִם אֶלֶף אִישׁ:
וַיָּשֶׂם דָּוִיד בַּאֲרַם דַּרְמֶשֶׂק וַיְהִי אֲרָם לְדָוִיד עֲבָדִים
נֹשְׂאֵי מִנְחָה וַיּוֹשַׁע יְהוָה לְדָוִיד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ: וַיִּקַּח
דָּוִיד אֶת שִׁלְטֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר הָיוּ עַל־עַבְדֵי הֲדַדְעֶזֶר
וַיְבִיאֵם יְרוּשָׁלִָם: וּמִטִּבְחַת וּמִכּוּן עָרֵי הֲדַדְעֶזֶר לָקַח
דָּוִיד נְחֹשֶׁת רַבָּה מְאֹד בָּהּ עָשָׂה שְׁלֹמֹה אֶת־הַיָּם
הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־הָעַמּוּדִים וְאֶת כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת:
וַיִּשְׁמַע תֹּעִו מֶלֶךְ חֲמָת כִּי הִכָּה דָוִיד אֶת־
כָּל־חֵיל הֲדַדְעֶזֶר מֶלֶךְ־צוֹבָה: וַיִּשְׁלַח אֶת־הֲדוֹרָם־
בְּנוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לִשְׁאוֹל־לוֹ לְשָׁלוֹם וּלְבָרְכוֹ עַל
אֲשֶׁר נִלְחַם בַּהֲדַדְעֶזֶר וַיַּכֵּהוּ כִּי־אִישׁ מִלְחֲמוֹת תֹּעִו
וְהָיָה הֲדַדְעֶזֶר וְכֹל כְּלֵי זָהָב וְכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת: גַּם־
אֹתָם הִקְדִּישׁ הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לַיהוָה עִם־הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב
אֲשֶׁר נָשָׂא מִכָּל־הַגּוֹיִם מֵאֱדוֹם וּמִמּוֹאָב וּמִבְּנֵי עַמּוֹן
וּמִפְּלִשְׁתִּים וּמֵעֲמָלֵק: וְאַבְשַׁי בֶּן־צְרוּיָה הִכָּה אֶת־
אֱדוֹם בְּגֵיא הַמֶּלַח שְׁמוֹנָה עָשָׂר אָלֶף: וַיָּשֶׂם בֶּאֱדוֹם
נְצִבִים וַיְהִי כָּל־אֱדוֹם עֲבָדִים לְדָוִיד וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת־
דָּוִיד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ: וַיִּמְלֹךְ דָּוִיד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
וַיְהִי עֹשֶׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה לְכָל־עַמּוֹ: וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה
עַל־הַצָּבָא וִיהוֹשָׁפָט בֶּן־אֲחִילוּד מַזְכִּיר: וְצָדוֹק בֶּן
אֲחִיטוּב וַאֲבִימֶלֶךְ בֶּן־אֶבְיָתָר כֹּהֲנִים וְשַׁוְשָׁא סוֹפֵר:

ובניהו

chariots.
5 And when the Syrians of Damascus came to help Hadarezer king of Zobah, David slew of the Syrians two and twenty thousand men.
6 Then David put garrisons in Syria-damascus; and the Syrians became David's servants, and brought gifts. Thus the LORD preserved David whithersoever he went.
7 And David took the shields of gold that were on the servants of Hadarezer, and brought them to Jerusalem.
8 Likewise from Tibhath, and from Chun, cities of Hadarezer, brought David very much brass, wherewith Solomon made the brasen sea, and the pillars, and the vessels of brass.
9 Now when Tou king of Hamath heard how David had smitten all the host of Hadarezer king of Zobah;
0 He sent Hadoram his son to king David, to enquire of his welfare, and to congratulate him, because he had fought against Hadarezer, and smitten him; (for Hadarezer had war with Tou;) and with him all manner of vessels of gold and silver and brass.
1 Them also king David dedicated unto the LORD, with the silver and the gold that he brought from all these nations; from Edom, and from Moab, and from the children of Ammon, and from the Philistines, and from Amalek.
2 Moreover Abishai the son of Zeruiah slew of the
3 Edomites in the valley of salt eighteen thousand. And he put garrisons in Edom; and all the Edomites became David's servants. Thus the LORD preserved David whithersoever he went.
14 So David reigned over all Israel, and executed judgment and justice among all his people.
15 And Joab the son of Zeruiah was over the host; and Jehoshaphat the son of Ahilud, recorder.
16 And Zadok the son of Ahitub, and Abimelech the son of Abiathar, were the priests; and Shavsha was scribe;

---

vv. 5, 7. כ״א לַהֲדַדְעֶזֶר הֲדַדְעֶזֶר וכן ד״ב ודי״ו. v. 5 כן ברוב ספרים כ״י ודפ״ו, ס״א עֶשְׂרִים וְשֵׁנַיִם אֶלֶף וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״ש ודי״ד. v. 6 ס״א נציבים באדם וכן תר״ע, ת״ס ות״ר: עיין שמואל ב, ה׳ ו׳. v. 7 ס״א על־עבדי וכן ד״ג, ד״ם, ד״ש ודי״ד. v. 8 כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ודי״א, ד״ב ודפ״ו, ס״א יָם פתח וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ם ודי״ד. v. 9 כן ברוב ספרים כ״י ודפ״ו, ס״א חיל הדרעזר כלך וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״ש ודי״ד. v. 10 לשאול כתיב לשאלי קרי, בס״א לשאל כתיב וקרי וכן ד״א, ד״ב ות״ו. v. 10 כן ברוב ספרים כ״י ודפ״ו, ס״א כִּי אִישׁ וכן ד״ג, ד״ם, ד״ב ודיד. וס״א כִּי אִישׁ וכן ד״ב ודי״ו. v. 12 כן רציץ ברוב ספרים כ״י ודפ״ו, כ״א צרויה ז׳ק וכן ד״ב, ד״ו, ד״ם, ד״ש ודי״ד. v. 16 ס״א וַאֲחִימֶלֶךְ וכן תר״ע, ת״ס ות״ר: עיין שמואל ב, ה׳ י״ז.

17 And Benaiah the son of Jehoiada was over the Cherethites and the Pelethites; and the sons of David were chief about the king.

19 Now it came to pass after this, that Nahash the king of the children of Ammon died, and his son reigned in his stead.
2 And David said, I will shew kindness unto Hanun the son of Nahash, because his father shewed kindness to me. And David sent messengers to comfort him concerning his father. So the servants of David came into the land of the children of Ammon to Hanun, to comfort him.
3 But the princes of the children of Ammon said to Hanun, Thinkest thou that David doth honour thy father, that he hath sent comforters unto thee? are not his servants come unto thee for to search, and to overthrow, and to spy out the land?
4 Wherefore Hanun took David's servants, and shaved them, and cut off their garments in the midst hard by their buttocks, and sent them away.
5 Then there went certain, and told David how the men were served. And he sent to meet them: for the men were greatly ashamed. And the king said, Tarry at Jericho until your beards be grown, and then return.
6 And when the children of Ammon saw that they had made themselves odious to David, Hanun and the children of Ammon sent a thousand talents of silver to hire them chariots and horsemen out of
7 Mesopotamia, and out of Syria-maachah, and out of Zobah. So they hired thirty and two thousand chariots, and the king of Maachah and his people; who came and pitched before Medeba. And the children of Ammon gathered themselves together from their cities, and
8 came to battle. And when David heard of it, he sent Joab, and all the host of the mighty
9 men. And the children of Ammon came out, and put the battle in array before the gate of the city: and the kings that were come were by themselves in the field. Now when Joab
10 saw that the battle was set against him before and behind, he chose out of all the choice of Is-
11 rael, and put them in array against the Syrians. And the rest of the people he delivered unto the hand of Abishai his brother, and they set themselves in array against the children of
12 Ammon. And he said,

17 וּבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע עַל־הַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי וּבְנֵי־דָוִיד הָרִאשֹׁנִים לְיַד הַמֶּלֶךְ׃

יט 1 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיָּמָת נָחָשׁ מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיִּמְלֹךְ בְּנוֹ
2 תַּחְתָּיו׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶעֱשֶׂה־חֶסֶד | עִם־חָנוּן בֶּן־נָחָשׁ
כִּי־עָשָׂה אָבִיו עִמִּי חֶסֶד וַיִּשְׁלַח דָּוִיד מַלְאָכִים לְנַחֲמוֹ
עַל־אָבִיו וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִיד אֶל־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן אֶל־
3 חָנוּן לְנַחֲמוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי בְּנֵי־עַמּוֹן לְחָנוּן הֲמְכַבֵּד
דָּוִיד אֶת־אָבִיךָ בְּעֵינֶיךָ כִּי־שָׁלַח לְךָ מְנַחֲמִים הֲלֹא
כַּעֲבוּר לַחְקֹר וּלְהַפֵּךְ וּלְרַגֵּל הָאָרֶץ בָּאוּ עֲבָדָיו אֵלֶיךָ׃
4 וַיִּקַּח חָנוּן אֶת־עַבְדֵי דָוִיד וַיְגַלַּח אֹתָם וַיִּכְרֹת אֶת־מַדֵּיהֶם
5 בַּחֲצִי עַד־הַמַּפְשָׁעָה וַיְשַׁלְּחֵם׃ וַיֵּלְכוּ וַיַּגִּידוּ לְדָוִיד
עַל־הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁלַח לִקְרָאתָם כִּי־הָיוּ הָאֲנָשִׁים נִכְלָמִים
מְאֹד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שְׁבוּ בִירֵחוֹ עַד אֲשֶׁר־יְצִמַּח וְקָנֵכֶם
6 וְשַׁבְתֶּם׃ וַיִּרְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן כִּי
הִתְבָּאֲשׁוּ עִם־דָּוִיד וַיִּשְׁלַח חָנוּן וּבְנֵי עַמּוֹן אֶלֶף כִּכַּר
כֶּסֶף לִשְׂכֹּר לָהֶם מִן־אֲרַם נַהֲרַיִם וּמִן־אֲרַם מַעֲכָה
7 וּמִצוֹבָה רֶכֶב וּפָרָשִׁים׃ וַיִּשְׂכְּרוּ לָהֶם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים
אֶלֶף רֶכֶב וְאֶת־מֶלֶךְ מַעֲכָה וְאֶת־עַמּוֹ וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי
מֵידְבָא וּבְנֵי עַמּוֹן נֶאֶסְפוּ מֵעָרֵיהֶם וַיָּבֹאוּ לַמִּלְחָמָה׃
8 וַיִּשְׁמַע דָּוִיד וַיִּשְׁלַח אֶת־יוֹאָב וְאֶת כָּל־צְבָא הַגִּבּוֹרִים׃
9 וַיֵּצְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה פֶּתַח הָעִיר וְהַמְלָכִים
10 אֲשֶׁר־בָּאוּ לְבַדָּם בַּשָּׂדֶה׃ וַיַּרְא יוֹאָב כִּי־הָיְתָה ׀ פְּנֵי־
הַמִּלְחָמָה אֵלָיו פָּנִים וְאָחוֹר וַיִּבְחַר מִכֹּל־בָּחוּר
11 בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּעֲרֹךְ לִקְרַאת אֲרָם׃ וְאֶת יֶתֶר הָעָם נָתַן
12 בְּיַד אַבְשַׁי אָחִיו וַיַּעַרְכוּ לִקְרַאת בְּנֵי עַמּוֹן׃ וַיֹּאמֶר
אִם־

17 v. ס״א וְעַל־הַפְּלֵתִי וכן ר״ב. ר״ן, תר״וח״ם. יט. 1 v. צ״ל חָנוּן בנו כן ת״ע וח״ס: עיין שמואל ב, י׳ א׳. 4 v. בס״א ים כאן מסקא. 8 v. צ״ל צְבָא כן ת״ע, ח״ם וח״ה. 10 v. כן ברוב ספרים כ״ו. ר״ב. ר״ע, ר״ן, ר״ם ורט״ו, ס״א כי־היתה פני וכן ריב״ו וריר״.

אִם־תֶּחֱזַק מִמֶּנִּי אֲרָם וְהָיִיתָ לִּי לִתְשׁוּעָה וְאִם־בְּנֵי עַמּוֹן
יֶחֱזְקוּ מִמְּךָ וְהוֹשַׁעְתִּיךָ׃ חֲזַק וְנִתְחַזְּקָה בְּעַד עַמֵּנוּ וּבְעַד ס 13
עָרֵי אֱלֹהֵינוּ וַיהוָה הַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה׃ וַיִּגַּשׁ יוֹאָב 14
וְהָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ לִפְנֵי אֲרָם לַמִּלְחָמָה וַיָּנוּסוּ מִפָּנָיו׃
וּבְנֵי עַמּוֹן רָאוּ כִּי־נָס אֲרָם וַיָּנוּסוּ גַּם־הֵם מִפְּנֵי אַבְשַׁי 15
אָחִיו וַיָּבֹאוּ הָעִירָה וַיָּבֹא יוֹאָב יְרוּשָׁלִָם׃
וַיַּרְא אֲרָם כִּי נִגַּף לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלְחוּ מַלְאָכִים 16
וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אֲרָם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר הַנָּהָר וְשׁוֹפַךְ שֹׁוբַךְ צְבָא
הֲדַדְעֶזֶר לִפְנֵיהֶם׃ וַיֻּגַּד לְדָוִיד וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל 17
וַיַּעֲבֹר הַיַּרְדֵּן וַיָּבֹא אֲלֵהֶם וַיַּעֲרֹךְ אֲלֵהֶם וַיַּעֲרֹךְ דָּוִיד
לִקְרַאת אֲרָם מִלְחָמָה וַיִּלָּחֲמוּ עִמּוֹ׃ וַיָּנָס אֲרָם מִלִּפְנֵי 18
יִשְׂרָאֵל וַיַּהֲרֹג דָּוִיד מֵאֲרָם שִׁבְעַת אֲלָפִים רֹכְבֵ
וְאַרְבָּעִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי וְאֶת שׁוֹפַךְ שֹׁוբַךְ הַצְּבָא הֵמִית׃
וַיִּרְאוּ עַבְדֵי הֲדַדְעֶזֶר כִּי נִגַּף לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְשַׁלִּימוּ 19
עִם־דָּוִיד וַיַּעַבְדֻהוּ וְלֹא־אָבָה אֲרָם לְהוֹשִׁיעַ אֶת־בְּנֵי
ב עַמּוֹן עוֹד׃ וַיְהִי לְעֵת תְּשׁוּבַת הַשָּׁנָה
לְעֵת | צֵאת הַמְּלָכִים וַיִּנְהַג יוֹאָב אֶת־חֵיל הַצָּבָא
וַיְשַׁחֵת | אֶת־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיָּבֹא וַיָּצַר אֶת־רַבָּה וְדָוִיד
יֹשֵׁב בִּירוּשָׁלִַם וְיוֹאָב אֶת־רַבָּה וַיֲהָרְסָהּ׃ וַיִּקַּח דָּוִיד 2
אֶת־עֲטֶרֶת־מַלְכָּם מֵעַל רֹאשׁוֹ וַיִּמְצָאֶהָ | מִשְׁקַל כִּכַּר
זָהָב וּבָהּ אֶבֶן יְקָרָה וַתְּהִי עַל־רֹאשׁ דָּוִיד וּשְׁלַל הָעִיר
הוֹצִיא הַרְבֵּה מְאֹד׃ וְאֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בָּהּ הוֹצִיא וַיָּשֶׂר 3
בַּמְּגֵרָה וּבְחָרִיצֵי הַבַּרְזֶל וּבַמְּגֵרוֹת וְכֵן יַעֲשֶׂה דָּוִיד
לְכָל

13 v. ס״א בערי בסקף ובל״א נגינה וכן רס״ו. 13 v. כן בזקף קטן בכפרים כ״ו, ד״ב, ד״ג, ד״ם, די״ז תד״ו. 14 v. כן ביוב ספרים כ״ו, ריב, די״ז ורב״ן, ס״א ושופך קטין וכן ד״א ד״ב, ד״ג, ד״ו ד״ם ודי״א. 16 v. ס״א תַּרְדַּעְזֶר וכן רב ור״ו. 17 v. ס״א ויאסף. 17 v. כ״ל חיל״ם או הקהה: עיין שמואל ב׳ י״ח. כ. 2 v. כן ביוב ספרים כ״ו והם ו אז דויד את־עטרת וכן ד״ב, ד״ג, ד״ם, או דויד את־עטרת וכן ד״ו. ס״א רוֹיד את־עטרת וכן די״ב ודי״ד. 2 v. סביר מַלְכָּם, וכ״ל מלכם.

If the Syrians be too strong for me, then thou shalt help me: but if the children of Ammon be too strong for thee, then I will help thee.
Be of good courage, and let us behave ourselves valiantly for our people, and for the cities of our God: and let the LORD do that which is good in his sight.
So Joab and the people that were with him drew nigh before the Syrians unto the battle; and they fled before him.
And when the children of Ammon saw that the Syrians were fled, they likewise fled before Abishai his brother, and entered into the city. Then Joab came to Jerusalem.
And when the Syrians saw that they were put to the worse before Israel, they sent messengers, and drew forth the Syrians that were beyond the river: and Shophach the captain of the host of Hadarezer went before them.
And it was told David; and he gathered all Israel, and passed over Jordan, and came upon them, and set the battle in array against them. So when David had put the battle in array against the Syrians, they fought with him.
But the Syrians fled before Israel; and David slew of the Syrians seven thousand men which fought in chariots, and forty thousand footmen, and killed Shophach the captain of the host.
And when the servants of Hadarezer saw that they were put to the worse before Israel, they made peace with David, and became his servants: neither would the Syrians help the children of Ammon any more.

And it came to pass, that after the year was expired, at the time that kings go out to battle, Joab led forth the power of the army, and wasted the country of the children of Ammon, and came and besieged Rabbah. But David tarried at Jerusalem. And Joab smote Rabbah, and destroyed it. And David took the crown of their king from off his head, and found it to weigh a talent of gold, and there were precious stones in it; and it was set upon David's head: and he brought also exceeding much spoil out of the city. And he brought out the people that were in it, and cut them with saws, and with harrows of iron, and with axes. Even so dealt David

לְכָל עָרֵי בְנֵי־עַמּוֹן וַיָּשָׁב דָּוִיד וְכָל־הָעָם יְרוּשָׁלִָם׃
וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַתַּעֲמֹד מִלְחָמָה 4
בְּגָזֶר עִם־פְּלִשְׁתִּים אָז הִכָּה סִבְכַּי הַחֻשָׁתִי אֶת־סִפַּי
מִילִידֵי הָרְפָאִים וַיִּכָּנְעוּ׃ וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה אֶת־ 5
פְּלִשְׁתִּים וַיַּךְ אֶלְחָנָן בֶּן־יָעִיר אֶת־לַחְמִי אֲחִי גָלְיָת
הַגִּתִּי וְעֵץ חֲנִיתוֹ כְּמְנוֹר אֹרְגִים׃ וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה בְּגַת 6
וַיְהִי אִישׁ מָדוֹן וְאֶצְבְּעֹתָיו שֵׁשׁ־וָשֵׁשׁ עֶשְׂרִים וְאֹרֶכֶת
וְגַם־הוּא נוֹלַד לְהָרָפָא׃ וַיְחָרֵף אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּהוּ יְהוֹנָתָן 8
בֶּן־שִׁמְעָא אֲחִי דָוִיד׃ אֵלֶּה נוֹלְדוּ לְהָרָפָא בְּגַת וַיִּפְּלוּ
בְּיַד־דָּוִיד וּבְיַד־עֲבָדָיו׃
כא וַיַּעֲמֹד שָׂטָן עַל־יִשְׂרָאֵל וַיָּסֶת אֶת־דָּוִיד לִמְנוֹת אֶת־
2 יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־יוֹאָב וְאֶל־שָׂרֵי הָעָם לְכוּ
סִפְרוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל מִבְּאֵר שֶׁבַע וְעַד־דָּן וְהָבִיאוּ אֵלָי
3 וְאֵדְעָה אֶת־מִסְפָּרָם׃ וַיֹּאמֶר יוֹאָב יוֹסֵף יְהוָה עַל־
עַמּוֹ כָּהֵם מֵאָה פְּעָמִים הֲלֹא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כֻּלָּם
לַאדֹנִי לַעֲבָדִים לָמָּה יְבַקֵּשׁ זֹאת אֲדֹנִי לָמָּה יִהְיֶה
4 לְאַשְׁמָה לְיִשְׂרָאֵל׃ וּדְבַר־הַמֶּלֶךְ חָזָק עַל־יוֹאָב וַיֵּצֵא
5 יוֹאָב וַיִּתְהַלֵּךְ בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹא יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּתֵּן יוֹאָב
אֶת־מִסְפַּר הַמִּפְקָד־הָעָם אֶל־דָּוִיד וַיְהִי כָּל־יִשְׂרָאֵל
אֶלֶף אֲלָפִים וּמֵאָה אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב וִיהוּדָה׃
6 אַרְבַּע מֵאוֹת וְשִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב׃ וְלֵוִי
וּבִנְיָמִן לֹא פָקַד בְּתוֹכָם כִּי־נִתְעַב דְּבַר־הַמֶּלֶךְ אֶת־
7 יוֹאָב׃ וַיֵּרַע בְּעֵינֵי הָאֱלֹהִים עַל־הַדָּבָר הַזֶּה וַיַּךְ אֶת־
8 יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־הָאֱלֹהִים

חטאתי

4 v. צ"ל וַתְּהִי־עוֹד כן ת"ע וח"ס: עיין שמואל ב, כ"א י"ט. 4 v. ס"א הַחֻשָׁתִי רנש וכן ר"י, רס, ד"י"ב ודי"ר. 4 v. בס"א הָרָפָא כתיב ונמסר עָלָיו הָרְפָאִים קרי, או הָרְפָא ונמסר עליו ס"א הָרְפָאִים וכן רס"ו. 5, 6 vv. בס"א יש כאן מסקא. 5 v. יָעִיר כתיב, יָעִיר קרי, בס"א יָעִיר כתיב וקרי וכן ד"א, ר"ג, ר"ס, די"א, ת"ע וח"ס. 8 v. סביר אֱלֹה. כא. 5 v. כן בחוב ספרים כ"י, די"ד, ורס"ג, ס"א וירחלה ארכע"י וכן ד"כ, ד"ג, ד"ו וד"ס. 8 v. בס"א אין כאן מסקא.

with all the cities of the children of Ammon. And David and all the people returned to Jerusalem.

4 And it came to pass after this, that there arose war at Gezer with the Philistines; at which time Sibbechai the Hushathite slew Sippai, that was of the children of the giant: and they were subdued.

5 And there was war again with the Philistines; and Elhanan the son of Jair slew Lahmi the brother of Goliath the Gittite, whose spear staff was like a weaver's beam.

6 And yet again there was war at Gath, where was a man of great stature, whose fingers and toes were four and twenty, six on each hand, and six on each foot: and he also was the son of the giant.

7 But when he defied Israel, Jonathan the son of Shimea David's brother slew him.

8 These were born unto the giant in Gath; and they fell by the hand of David, and by the hand of his servants.

21 And Satan stood up against Israel, and provoked David to number Israel.

2 And David said to Joab and to the rulers of the people, Go, number Israel from Beer-sheba even to Dan; and bring the number of them to me, that I may know it.

3 And Joab answered, The LORD make his people an hundred times so many more as they be: but, my lord the king, are they not all my lord's servants? why then doth my lord require this thing? why will he be a cause of trespass to Israel?

4 Nevertheless the king's word prevailed against Joab. Wherefore Joab departed, and went throughout all Israel, and came to

5 Jerusalem. And Joab gave the sum of the number of the people unto David. And all they of Israel were a thousand thousand and an hundred thousand men that drew sword: and Judah

6 was four hundred threescore and ten thousand men that drew sword. But Levi and Ben-

7 jamin counted he not among them: for the king's word was abominable to Joab. And God

8 was displeased with this thing; therefore he smote Israel. And David said unto God,

חָטָאתִי מְאֹד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְעַתָּה
הַעֲבֶר־נָא אֶת־עֲוֹן עַבְדְּךָ כִּי נִסְכַּלְתִּי מְאֹד׃
9 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־גָּד חוֹזֵה דָוִיד לֵאמֹר׃ 9
10 לֵךְ וְדִבַּרְתָּ אֶל־דָּוִיד לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה שָׁלוֹשׁ אֲנִי 10
11 נֹטֶה עָלֶיךָ בְּחַר־לְךָ אַחַת מֵהֶנָּה וְאֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ וַיָּבֹא 11
12 גָּד אֶל־דָּוִיד וַיַּגֶּד לוֹ כֹּה־אָמַר יְהוָה קַבֶּל־לָךְ׃ אִם־ 12
שָׁלוֹשׁ שָׁנִים רָעָב וְאִם־שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים נִסְפֶּה מִפְּנֵי־
צָרֶיךָ וְחֶרֶב אוֹיְבֶיךָ ׀ לְמַשֶּׂגֶת וְאִם־שְׁלֹשֶׁת יָמִים חֶרֶב
יְהוָה ׀ וְדֶבֶר בָּאָרֶץ וּמַלְאַךְ יְהוָה מַשְׁחִית בְּכָל־גְּבוּל
יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה רְאֵה מָה־אָשִׁיב אֶת־שֹׁלְחִי דָּבָר׃
13 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־גָּד צַר־לִי מְאֹד אֶפְּלָה־ 13
נָּא בְיַד־יְהוָה כִּי־רַבִּים רַחֲמָיו מְאֹד וּבְיַד־אָדָם אַל־
14 אֶפֹּל׃ וַיִּתֵּן יְהוָה דֶּבֶר בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּפֹּל מִיִּשְׂרָאֵל 14
15 שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ׃ וַיִּשְׁלַח הָאֱלֹהִים ׀ לִירוּשָׁלַ͏ִם 15
לְהַשְׁחִיתָהּ וּכְהַשְׁחִית רָאָה יְהוָה וַיִּנָּחֶם עַל־הָרָעָה
וַיֹּאמֶר לַמַּלְאָךְ הַמַּשְׁחִית רַב עַתָּה הֶרֶף יָדֶךָ וּמַלְאַךְ
יְהוָה עֹמֵד עִם־גֹּרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי׃
16 וַיִּשָּׂא דָוִיד אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד 16
בֵּין הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמַיִם וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְיָדוֹ נְטוּיָה
עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיִּפֹּל דָּוִיד וְהַזְּקֵנִים מְכֻסִּים בַּשַּׂקִּים עַל־
17 פְּנֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־הָאֱלֹהִים הֲלֹא אֲנִי אָמַרְתִּי 17
לִמְנוֹת בָּעָם וַאֲנִי־הוּא אֲשֶׁר־חָטָאתִי וְהָרֵעַ הָרֵעֹתִי
וְאֵלֶּה הַצֹּאן מֶה עָשׂוּ יְהוָה אֱלֹהַי תְּהִי נָא יָדְךָ בִּי
וּבְבֵית אָבִי וּבְעַמְּךָ לֹא לְמַגֵּפָה׃

ומלאך

12 v. צ׳ל נְסָכָה כן ת׳ע ות׳ד: עיין שמואל ב, כ׳ד י״ג. 12 v. כן בנונן בספרים כ״י. ד״כ, ר״ג, ד״ן, ד״ם, ד״ר ת׳ס״ו. 15 v. כן כרוב כספרים כ״י. ד״כ, ד״ג תד״ם, ס״א וּבְהַשְׁחִית וכן ר״ג, ד״ם, ד״ר ת׳ס״ו. 15 v. כהללי רַב קַצְתָּ. 16 v. בס״א אין כאן מסקא. 16 v. ס״א עמד ו״ק וכן ר״כ. ר״ג, ר״ן, ד״ם, ד״ר ת׳ס״ו. 16 v. ס״א בין הָאָרֶץ וכן ת״ס ות׳ד.

I have sinned greatly, because I have done this thing: but now, I beseech thee, do away the iniquity of thy servant; for I have done very foolishly.

9 And the LORD spake unto Gad, David's seer, saying,

10 Go and tell David, saying, Thus saith the LORD, I offer thee three things: choose thee one of them, that I may do it unto thee.

11 So Gad came to David, and said unto him, Thus saith the LORD, Choose thee

12 Either three years' famine; or three months to be destroyed before thy foes, while that the sword of thine enemies overtaketh thee; or else three days the sword of the LORD, even the pestilence, in the land, and the angel of the LORD destroying throughout all the coasts of Israel. Now therefore advise thyself what word I shall bring again to him that sent me.

13 And David said unto Gad, I am in a great strait: let me fall now into the hand of the LORD; for very great are his mercies: but let me not fall into the hand of man.

14 So the LORD sent pestilence upon Israel: and there fell of Israel seventy thousand men.

15 And God sent an angel unto Jerusalem to destroy it: and as he was destroying, the LORD beheld, and he repented him of the evil, and said to the angel that destroyed, It is enough, stay now thine hand. And the angel of the LORD stood by

16 the threshingfloor of Ornan the Jebusite. And David lifted up his eyes, and saw the angel of the LORD stand between the earth and the heaven, having a drawn sword in his hand stretched out over Jerusalem. Then David and the elders of Israel, who were clothed in sack-

17 cloth, fell upon their faces. And David said unto God, Is it not I that commanded the people to be numbered? even I it is that have sinned and done evil indeed; but as for these sheep, what have they done? let thine hand, I pray thee, O LORD my God, be on me, and on my father's house; but not on thy people, that they should be plagued.

18 Then the angel of the LORD commanded Gad to say to David, that David should go up, and set up an altar unto the LORD in the threshingfloor of Ornan the Jebusite.
19 And David went up at the saying of Gad, which he spake in the name of the LORD.
20 And Ornan turned back, and saw the angel; and his four sons with him hid themselves. Now Ornan was threshing wheat.
21 And as David came to Ornan, Ornan looked and saw David, and went out of the threshingfloor, and bowed himself to David with his face to the ground.
22 Then David said to Ornan, Grant me the place of this threshingfloor, that I may build an altar therein unto the LORD: thou shalt grant it me for the full price: that the plague may be stayed from the people.
23 And Ornan said unto David, Take it to thee, and let my lord the king do that which is good in his eyes: lo, I give thee the oxen also for burnt offerings, and the threshing instruments for wood, and the wheat for the meat offering; I give it all.
24 And king David said to Ornan, Nay; but I will verily buy it for the full price: for I will not take that which is thine for the LORD, nor offer burnt offerings without cost.
25 So David gave to Ornan for the place six hundred shekels of gold by weight.
26 And David built there an altar unto the LORD, and offered burnt offerings and peace offerings, and called upon the LORD; and he answered him from heaven by fire upon the altar of
27 burnt offering. And the LORD commanded the angel; and he put up his sword again into
28 the sheath thereof. At that time when David saw that the LORD had answered him in the
29 threshingfloor of Ornan the Jebusite, then he sacrificed there. For the tabernacle of the LORD, which Moses made in the wilderness, and the altar of the burnt offering, were at that
30 season in the high place at Gibeon. But David could not go before it to enquire of God: for he was afraid because of the sword of the angel of the LORD.

22 Then David said, This is the house of the LORD God, and this is the altar of the burnt offer-
2 ing for Israel. And David commanded to gather together the strangers

18 וּמַלְאַךְ יְהוָה אָמַר אֶל־גָּד לֵאמֹר לְדָוִיד כִּי | יַעֲלֶה 18
19 דָּוִיד לְהָקִים מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי: וַיַּעַל 19
20 דָּוִיד בִּדְבַר־גָּד אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּשֵׁם יְהוָה: וַיָּשָׁב אָרְנָן 20
וַיַּרְא אֶת־הַמַּלְאָךְ וְאַרְבַּעְתָּ בָנָיו עִמּוֹ מִתְחַבְּאִים וְאָרְנָן
21 דָּשׁ חִטִּים: וַיָּבֹא דָּוִיד עַד־אָרְנָן וַיַּבֵּט אָרְנָן וַיַּרְא 21
אֶת־דָּוִיד וַיֵּצֵא מִן־הַגֹּרֶן וַיִּשְׁתַּחוּ לְדָוִיד אַפַּיִם אָרְצָה:
22 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־אָרְנָן תְּנָה־לִּי מְקוֹם הַגֹּרֶן וְאִבְנֶה־בּוֹ 22
מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּכֶסֶף מָלֵא תִּנְּנוּ לִי וְתֵעָצַר הַמַּגֵּפָה
23 מֵעַל הָעָם: וַיֹּאמֶר אָרְנָן אֶל־דָּוִיד קַחְדָּלְךָ וְיַעַשׂ אֲדֹנִי 23
הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב בְּעֵינָיו רְאֵה נָתַתִּי הַבָּקָר לָעֹלוֹת
24 וְהַמּוֹרָגִים לָעֵצִים וְהַחִטִּים לַמִּנְחָה הַכֹּל נָתָתִּי: וַיֹּאמֶר 24
הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לְאָרְנָן לֹא כִּי־קָנֹה אֶקְנֶה בְכֶסֶף מָלֵא
25 כִּי לֹא־אָשָׂא אֲשֶׁר־לְךָ לַיהוָה וְהַעֲלוֹת עוֹלָה חִנָּם: וַיִּתֵּן 25
דָּוִיד לְאָרְנָן בַּמָּקוֹם שְׁקָלִי זָהָב מִשְׁקָל שֵׁשׁ מֵאוֹת:
26 וַיִּבֶן שָׁם דָּוִיד מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיַּעַל עֹלוֹת וּשְׁלָמִים 26
וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵהוּ בָאֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם עַל מִזְבַּח
27 הָעֹלָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה לַמַּלְאָךְ וַיָּשֶׁב 27
28 חַרְבּוֹ אֶל־נִדְנָהּ: בָּעֵת הַהִיא בְּרְאוֹת דָּוִיד כִּי־עָנָהוּ 28
29 יְהוָה בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי וַיִּזְבַּח שָׁם: וּמִשְׁכַּן יְהוָה 29
אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹשֶׁה בַּמִּדְבָּר וּמִזְבַּח הָעוֹלָה בָּעֵת הַהִיא
30 בַּבָּמָה בְּגִבְעוֹן: וְלֹא־יָכֹל דָּוִיד לָלֶכֶת לְפָנָיו לִדְרֹשׁ
כב אֱלֹהִים כִּי נִבְעַת מִפְּנֵי חֶרֶב מַלְאַךְ יְהוָה: וַיֹּאמֶר דָּוִיד
זֶה הוּא בֵּית יְהוָה הָאֱלֹהִים וְזֶה־מִּזְבַּח לְעֹלָה לְיִשְׂרָאֵל:
2 וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכַנּוֹס אֶת־הַגֵּרִים

אשר

18 v. צ"ל מדברי כן ת"ע, ת"ס וח"ר: עיין שמואל ב, כ"ד, י"ט. 23 v. ס"א והמורגים חסר וכן ד"י כ: עיין שמואל ב, כ"ד כ"ב. 29 v. ס"א אשר בגבעון וכן ד"א. 30 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ו, ד"י ב, ד"י ד ורפ"ו, ס"א נבעת קצין וכן ד"ב, ד"נ וד"ם. 30 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו ודפ"ו, ס"א ממני וכן ד"ם, וס"א ממני בסקף ובלא נגינה וכן ד"י ב וד"ד.

that were in the land of Israel; and he set masons to hew wrought stones to build the house of God.

3 And David prepared iron in abundance for the nails for the doors of the gates, and for the joinings; and brass in abundance without weight;

4 Also cedar trees in abundance: for the Zidonians and they of Tyre brought much cedar wood to David.

5 And David said, Solomon my son is young and tender, and the house that is to be builded for the LORD must be exceeding magnifical, of fame and of glory throughout all countries: I will therefore now make preparation for it. So David prepared abundantly before his death.

6 Then he called for Solomon his son, and charged him to build an house for the LORD God of Israel.

7 And David said to Solomon, My son, as for me, it was in my mind to build an house unto the name of the LORD my God:

8 But the word of the LORD came to me, saying, Thou hast shed blood abundantly, and hast made great wars: thou shalt not build an house unto my name, because thou hast shed much blood upon the earth in my sight.

9 Behold, a son shall be born to thee, who shall be a man of rest; and I will give him rest from all his enemies round about: for his name shall be Solomon, and I will give peace and quietness unto Israel in his days.

10 He shall build an house for my name; and he shall be my son, and I will be his father; and I
11 will establish the throne of his kingdom over Israel for ever. Now, my son, the LORD be
with thee; and prosper thou, and build the house of the LORD thy God, as he hath said of
12 thee. Only the LORD give thee wisdom and understanding, and give thee charge concern-
13 ing Israel, that thou mayest keep the law of the LORD thy God. Then shalt thou prosper, if thou takest heed to fulfil the statutes and judgments which the LORD charged Moses with concerning Israel: be strong, and of good courage; dread not, nor

אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲמֵד חֹצְבִים לְחֲצוֹב אַבְנֵי גָזִית
לִבְנוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים: וּבַרְזֶל לָרֹב לְמַסְמְרִים לְדַלְתוֹת 3
הַשְּׁעָרִים וְלַמְחַבְּרוֹת הַבִּין דָּוִד וּנְחֹשֶׁת לָרֹב אֵין מִשְׁקָל:
וַעֲצֵי אֲרָזִים לְאֵין מִסְפָּר כִּי הִבִּיאוּ הַצִּידֹנִים וְהַצֹּרִים 4
עֲצֵי אֲרָזִים לְדָוִד:
וַיֹּאמֶר דָּוִד שְׁלֹמֹה בְּנִי נַעַר וָרָךְ וְהַבַּיִת לִבְנוֹת לַיהוָה 5
לְהַגְדִּיל וּלְמַעְלָה לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת לְכָל־הָאֲרָצוֹת אֶכִינָה
נָּא לוֹ וַיָּכֶן דָּוִד לָרֹב לִפְנֵי מוֹתוֹ: וַיִּקְרָא לִשְׁלֹמֹה 6
בְּנוֹ וַיְצַוֵּהוּ לִבְנוֹת בַּיִת לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
וַיֹּאמֶר דָּוִד לִשְׁלֹמֹה בְּנִי אֲנִי הָיָה עִם־לְבָבִי 7
לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָי: וַיְהִי עָלַי דְּבַר־יְהוָה 8
לֵאמֹר דָּם לָרֹב שָׁפַכְתָּ וּמִלְחָמוֹת גְּדֹלוֹת עָשִׂיתָ לֹא־
תִבְנֶה בַיִת לִשְׁמִי כִּי דָמִים רַבִּים שָׁפַכְתָּ אַרְצָה
לְפָנָי: הִנֵּה־בֵן נוֹלַד לָךְ הוּא יִהְיֶה אִישׁ מְנוּחָה 9
וְהַנִיחוֹתִי לוֹ מִכָּל־אוֹיְבָיו מִסָּבִיב כִּי שְׁלֹמֹה יִהְיֶה שְׁמוֹ
וְשָׁלוֹם וְשֶׁקֶט אֶתֵּן עַל־יִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו: הוּא־יִבְנֶה בַּיִת 10
לִשְׁמִי וְהוּא יִהְיֶה־לִּי לְבֵן וַאֲנִי־לוֹ לְאָב וְהֵכַנְתִּי כִּסֵּא
מַלְכוּתוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם: עַתָּה בְּנִי יְהִי יְהוָה 11
עִמָּךְ וְהַצְלַחְתָּ וּבָנִיתָ בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
עָלֶיךָ: אַךְ יִתֶּן־לְךָ יְהוָה שֵׂכֶל וּבִינָה וְיִצֶוְךָ עַל־יִשְׂרָאֵל 12
וְלִשְׁמֹר אֶת־תּוֹרַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: אָז תַּצְלִיחַ אִם־ 13
תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה עַל־יִשְׂרָאֵל חֲזַק וֶאֱמָץ אַל־תִּירָא וְאַל
תחת

כב. 4 v. כן בסקף ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ם, ר"ב, ר"ד ודט"ו, ס"א כי. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ם, ר"ב, ר"ד ודם"ו, ס"א ויצוהו ד"ג. 7 v. בְּנִי כתיב, בְּנִי קרי, בס"א בְּנִי כתיב וקרי וכן ת"ם, ובס"א בְּנִי כתיב וקרי וכן ר"א, ר"ב, ר"ד ודם"ו, ס"א ת"ב וח"ר. 9 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"ם, ר"א, ר"ב, ר"ד ודם"ו, ס"א לְךָ ובן ר"ב ודי"ו. 10 v. כן מנהג בספרים כ"י, ר"ב, ד"ג, ד"ו, ר"ם, ר"ב, ר"ד ודס"ו. 10 v. ס"א אֶת־כִּסֵּא ובן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ר"א, ר"ב, ר"ד ודט"ו. 11 v. כן מנהג בספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ר"פ, ר"א, ר"ב, ר"ד ודס"ו.

be dismayed.

14 Now, behold, in my trouble I have prepared for the house of the LORD an hundred thousand talents of gold, and a thousand thousand talents of silver; and of brass and iron without weight; for it is in abundance: timber also and stone have I prepared; and thou mayest add thereto.

15 Moreover there are workmen with thee in abundance, hewers and workers of stone and timber, and all manner of cunning men for every manner of work.

16 Of the gold, the silver, and the brass, and the iron, there is no number. Arise therefore, and be doing, and the LORD be with thee.

17 David also commanded all the princes of Israel to help Solomon his son, saying,

18 Is not the LORD your God with you? and hath he not given you rest on every side? for he hath given the inhabitants of the land into mine hand; and the land is subdued before the LORD, and before his people.

19 Now set your heart and your soul to seek the LORD your God; arise therefore, and build ye the sanctuary of the LORD God, to bring the ark of the covenant of the LORD, and the holy vessels of God, into the house that is to be built to the name of the LORD.

23 So when David was old and full of days, he made Solomon his son king over Israel.

14 חִתָּה׃ וְהִנֵּה בְעָנְיִי הֵכַנְתִּי לְבֵית־יְהוָה זָהָב כִּכָּרִים
מְאָה־אֶלֶף וְכֶסֶף אֶלֶף אֲלָפִים כִּכָּרִים וְלַנְּחֹשֶׁת וְלַבַּרְזֶל
אֵין מִשְׁקָל כִּי לָרֹב הָיָה וְעֵצִים וְאֲבָנִים הֵכַנְתִּי וְעֲלֵיהֶם
15 תּוֹסִיף׃ וְעִמְּךָ לָרֹב עֹשֵׂי מְלָאכָה חֹצְבִים וְחָרְשֵׁי אֶבֶן
16 וְעֵץ וְכָל־חָכָם בְּכָל־מְלָאכָה׃ לַזָּהָב לַכֶּסֶף וְלַנְּחֹשֶׁת
17 וְלַבַּרְזֶל אֵין מִסְפָּר קוּם וַעֲשֵׂה וִיהִי יְהוָה עִמָּךְ׃ וַיְצַו
18 דָּוִיד לְכָל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲזֹר לִשְׁלֹמֹה בְּנוֹ׃ הֲלֹא יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם עִמָּכֶם וְהֵנִיחַ לָכֶם מִסָּבִיב כִּי נָתַן בְּיָדִי אֶת
יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה וְלִפְנֵי עַמּוֹ׃
19 עַתָּה תְּנוּ לְבַבְכֶם וְנַפְשֶׁכֶם לִדְרוֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם ס
וְקוּמוּ וּבְנוּ אֶת־מִקְדַּשׁ יְהוָה הָאֱלֹהִים לְהָבִיא אֶת־אֲרוֹן
בְּרִית־יְהוָה וּכְלֵי קֹדֶשׁ הָאֱלֹהִים לַבַּיִת הַנִּבְנָה לְשֵׁם־
יְהוָה׃

כג וְדָוִיד זָקֵן וְשָׂבֵעַ יָמִים וַיַּמְלֵךְ אֶת־שְׁלֹמֹה בְּנוֹ עַל־
2 יִשְׂרָאֵל׃ וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם׃
3 וַיִּסָּפְרוּ הַלְוִיִּם מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמָעְלָה וַיְהִי מִסְפָּרָם
4 לְגֻלְגְּלֹתָם לִגְבָרִים שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנָה אָלֶף׃ מֵאֵלֶּה לְנַצֵּחַ
עַל־מְלֶאכֶת בֵּית־יְהוָה עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אֶלֶף וְשֹׁטְרִים
5 וְשֹׁפְטִים שֵׁשֶׁת אֲלָפִים׃ וְאַרְבָּעָה אֲלָפִים שֹׁעֲרִים
וְאַרְבָּעָה אֲלָפִים מְהַלְלִים לַיהוָה בַּכֵּלִים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי
לְהַלֵּל׃

6 וַיְחַלְּקֵם דָּוִיד מַחְלְקוֹת לִבְנֵי לֵוִי לְגֵרְשׁוֹן׃ קְהָת
7 וּמְרָרִי׃ לַגֵּרְשֻׁנִּי׃ לַעְדָּן וְשִׁמְעִי׃ בְּנֵי לַעְדָּן
8
9 הָרֹאשׁ יְחִיאֵל חֵתָם וְיוֹאֵל שְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי שִׁמְעִי
שלמות

14 v. ס״א וּנְתָנִים ואבנים הכינותי עליהם וכן ר״ב, ר״ד הס״ו. 16 v. ס״א לְחֹצֵב וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ר״י״ב ור״ז. 18 v. ס״א לַנַּחֲשֶׁת וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ר״י״ב, ר״ד וח״ע. כג. 6 v. ס״א וַיַּחֲלֹק צדי וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ר״י״ב ור״ז. 6 v. כן בחכ ספרים כ״י ור״ם, ס״א לגרשׁן קהת וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ר״י״ב ור״ז. 7 v. ס״א לגרשני לעדן וכן ר״ג, ר״ם, ר״י״ב, ר״ד הס״ו, ס״א לגרשני לעדן וכן ר״ב ור״ו.

2, 3 And he gathered together all the princes of Israel, with the priests and the Levites. Now the Levites were numbered from the age of thirty years and upward: and their number by their
4 polls, man by man, was thirty and eight thousand. Of which, twenty and four thousand were to set forward the work of the house of the LORD; and six thousand were officers and
5 judges: Moreover four thousand were porters; and four thousand praised the LORD with
6 the instruments which I made, said David, to praise therewith. And David divided them
7 into courses among the sons of Levi, namely, Gershon, Kohath, and Merari. Of the Ger-
8 shonites were, Laadan, and Shimei. The sons of Laadan; the chief was Jehiel, and Zetham,
9 and Joel, three. The sons of Shimei;

שלמות וחזיאל ודדן שלשה אלה ראשי האבות
10 ללעדן: ובני שמעי ילת וזינא ויעוש ובריעה
11 אלה בני־שמעי ארבעה: ויהי־ילת הראש ויזיה השני
ויעוש ובריעה לא־הרבו בנים ויהיו לבית אב לפקדה
12 אחת: בני קהת עמרם יצהר חברון ועזיאל
13 ארבעה: בני עמרם אהרן ומשה ויבדל אהרן
להקדישו קדש קדשים הוא־ובניו עד־עולם להקטיר
14 לפני יהוה לשרתו ולברך בשמו עד־עולם: ומשה
15 איש האלהים בניו יקראו על־שבט הלוי: בני
16 משה גרשום ואליעזר: בני גרשום שבואל
17 הראש: ויהיו בני־אליעזר רחביה הראש ולא־היה
לאליעזר בנים אחרים ובני רחביה רבו למעלה:
18 בני יצהר שלמית הראש: בני חברון
19 יריהו הראש אמריה השני יחזיאל השלישי ויקמעם
20 הרביעי: בני עזיאל מיכה הראש וישיה השני:
21 בני מררי מחלי ומושי בני מחלי אלעזר וקיש:
22 וימת אלעזר ולא־היו לו בנים כי אם־בנות וישאם
23 בני־קיש אחיהם: בני מושי מחלי ועדר וירמות
24 שלושה: אלה בני־לוי לבית אבותיהם ראשי האבות
לפקודיהם במספר שמות לגלגלתם עשה המלאכה
25 לעבדת בית יהוה מבן עשרים שנה ומעלה: כי
אמר דויד הניח יהוה אלהי־ישראל לעמו וישכן
26 בירושלם עד־לעולם: וגם ללוים אין־לשאת את־
המשכן

---

9 v. שלמות כתיב, שלמית קרי. 11 v. כן בבקף ברוב ספרים כי׳, ד׳ו ודס׳ו, ס״א ויה׳ וכן ד״ג, ד״ם ודי״ד. 12 v. ס״א עמרם וכן ד״ב, ד״ג, רס, די״ב ודס״ו. 13 v. כן בח״ק בספרים כי׳, די״ב, ד״ג, ד״ב, די״ד ודס״ו, תי״ל להקדישׁ בן ת״ע. 20 v. כן ב״א, ב״נ ויחיה. 21 v. כן ברוב ספרים כי׳, די״ב ודס״ו ס״א בני מררי כהלי וכהקי וכן ד״ב, ד״ג, רו וד״ם. 24 v. ס״א עשׂי וכן ת״ע, ת״ס ות״ר. 26 v. כן בבקף ובלא נגינה ברוב ספרים כי׳ ודס״ו, ס״א אין וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, די״ב ודי״ר.

Shelomith, and Haziel, and Haran, three. These were the chief of the fathers of Laadan.

10 And the sons of Shimei were, Jahath, Zina, and Jeush, and Beriah. These four were the sons of Shimei.

11 And Jahath was the chief, and Zizah the second: but Jeush and Beriah had not many sons; therefore they were in one reckoning, according to their father's house.

12 The sons of Kohath; Amram, Izhar, Hebron, and Uzziel, four.

13 The sons of Amram; Aaron and Moses: and Aaron was separated, that he should sanctify the most holy things, he and his sons for ever, to burn incense before the LORD, to minister unto him, and to bless in his name for ever.

14 Now concerning Moses the man of God, his sons were named of the tribe of Levi.

15 The sons of Moses were, Gershom, and Eliezer.

16 Of the sons of Gershom, Shebuel was the chief.

17 And the sons of Eliezer were, Rehabiah the chief. And Eliezer had none other sons; but the sons of Rehabiah were very many.

18 Of the sons of Izhar; Shelomith the chief.

19 Of the sons of Hebron; Jeriah the first, Amariah the second, Jahaziel the third, and Jekameam the fourth.

20 Of the sons of Uzziel; Michah the first, and Jesiah the second.

22 The sons of Merari; Mahli, and Mushi. The sons of Mahli; Eleazar, and Kish. And Eleazar
23 died, and had no sons, but daughters: and their brethren the sons of Kish took them. The
24 sons of Mushi; Mahli, and Eder, and Jeremoth, three. These were the sons of Levi after the house of their fathers; even the chief of the fathers, as they were counted by number of names by their polls, that did the work for the service of the house of the LORD, from the age of
25 twenty years and upward. For David said, The LORD God of Israel hath given rest unto
26 his people, that they may dwell in Jerusalem for ever: And also unto the Levites; they shall no more carry

the tabernacle, nor any vessels of it for the service thereof.

27 For by the last words of David the Levites were numbered from twenty years old and above:

28 Because their office was to wait on the sons of Aaron for the service of the house of the LORD, in the courts, and in the chambers, and in the purifying of all holy things, and the work of the service of the house of God;

29 Both for the shewbread, and for the fine flour for meat offering, and for the unleavened cakes, and for that which is baked in the pan, and for that which is fried, and for all manner of measure and size;

30 And to stand every morning to thank and praise the LORD, and likewise at even;

31 And to offer all burnt sacrifices unto the LORD in the sabbaths, in the new moons, and on the set feasts, by number, according to the order commanded unto them, continually before the LORD:

32 And that they should keep the charge of the tabernacle of the congregation, and the charge of the holy place, and the charge of the sons of Aaron their brethren, in the service of the house of the LORD.

24 Now these are the divisions of the sons of Aaron. The sons of Aaron; Nadab, and Abihu, Eleazar, and Ithamar.

2 But Nadab and Abihu died before their father, and had no children: therefore Eleazar and Ithamar executed the priest's

3 office. And David distributed them, both Zadok of the sons of Eleazar, and Ahimelech of

4 the sons of Ithamar, according to their offices in their service. And there were more chief men found of the sons of Eleazar than of the sons of Ithamar; and thus were they divided. Among the sons of Eleazar there were sixteen chief men of the house of their fathers, and

5 eight among the sons of Ithamar according to the house of their fathers. Thus were they divided by lot, one sort with another; for the governors of the sanctuary, and governors of the

6 house of God, were of the sons of Eleazar, and of the sons of Ithamar. And Shemaiah the son of Nethaneel the scribe, one of the Levites, wrote them before the king, and the princes, and Zadok the priest, and Ahimelech the son of Abiathar, and before the chief of the fathers of the priests and Levites: one principal household

27 וְהַמִּשְׁמָרֶת וְאֵת־כָּל־כֵּלָיו לַעֲבֹדָתוֹ׃ כִּי בְדִבְרֵי דָוִד
הָאַחֲרֹנִים הֵמָּה מִסְפַּר בְּנֵי־לֵוִי מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
28 וּלְמָעְלָה׃ כִּי מַעֲמָדָם לְיַד בְּנֵי־אַהֲרֹן לַעֲבֹדַת בֵּית
יְהוָה עַל־הַחֲצֵרוֹת וְעַל־הַלְּשָׁכוֹת וְעַל־טָהֳרַת לְכָל־
29 קֹדֶשׁ וּמַעֲשֵׂה עֲבֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וּלְלֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת
וְלַסֹּלֶת לְמִנְחָה וְלִרְקִיקֵי הַמַּצּוֹת וְלַמַּחֲבַת וְלַמֻּרְבֶּכֶת
30 וּלְכָל־מִשּׂוֹרָה וּמִדָּה׃ וְלַעֲמֹד בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר לְהֹדוֹת
31 וּלְהַלֵּל לַיהוָה וְכֵן לָעָרֶב׃ וּלְכֹל הַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה
לַשַּׁבָּתוֹת לֶחֳדָשִׁים וְלַמּוֹעֲדִים בְּמִסְפָּר כְּמִשְׁפָּט עֲלֵיהֶם
32 תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה׃ וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת אֹהֶל־מוֹעֵד
וְאֵת מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ וּמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי אַהֲרֹן אֲחֵיהֶם
כר לַעֲבֹדַת בֵּית יְהוָה׃ וּלְבְנֵי אַהֲרֹן
מַחְלְקוֹתָם בְּנֵי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃
2 וַיָּמָת נָדָב וַאֲבִיהוּא לִפְנֵי אֲבִיהֶם וּבָנִים לֹא־הָיוּ לָהֶם
3 וַיְכַהֲנוּ אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃ וַיְחַלְּקֵם דָּוִיד וְצָדוֹק מִבְּנֵי
אֶלְעָזָר וַאֲחִימֶלֶךְ מִן־בְּנֵי אִיתָמָר לְפָקְדָתָם בַּעֲבֹדָתָם׃
4 וַיִּמָּצְאוּ בְּנֵי־אֶלְעָזָר רַבִּים לְרָאשֵׁי הַגְּבָרִים מִבְּנֵי
אִיתָמָר וַיְחַלְּקוּם לִבְנֵי אֶלְעָזָר רָאשִׁים לְבֵית־אָבוֹת
שִׁשָּׁה עָשָׂר וְלִבְנֵי אִיתָמָר לְבֵית אֲבוֹתָם שְׁמוֹנָה׃
5 וַיַּחְלְקוּם בְּגוֹרָלוֹת אֶלֶּה עִם־אֵלֶּה כִּי־הָיוּ שָׂרֵי־לְקֹדֶשׁ
וְשָׂרֵי הָאֱלֹהִים מִבְּנֵי אֶלְעָזָר וּבִבְנֵי אִיתָמָר׃
6 וַיִּכְתְּבֵם שְׁמַעְיָה בֶּן־נְתַנְאֵל הַסּוֹפֵר מִן־הַלֵּוִי
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וְצָדוֹק הַכֹּהֵן וַאֲחִימֶלֶךְ בֶּן
אֶבְיָתָר וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם בֵּית־אָב אֶחָד
אחז

v. 28 כן בצדי ברוב ספרים כ"י ונפסר עליו י' וכן ברי"ב, ד"ג, ד"ם, ר"א, ד"ב, ד"ד תמ"ו. ס"א ומעשה סגול וכן ר"א. v. 28 ס"א ומעשה וכן ר"ב, ד"ג, ד"ם, ר"א, ד"ב, ד"ד תמ"ו, ב"נ ומעשה. כד. vv. 1, 6 בס"א אין כאן פסקא. v. 3 ס"א ויחלקם צרי וכן ר"ב, ד"ג, ד"ב ותי"ד. וס"א ויחלקם וכן ר"א, ד"ו, ד"ם ותי"ב. v. 4 ס"א הנגדים וכן ת"ט. v. 4 ס"א אבותם וכן תר' ות"ס. v. 5 ב"א ומבני וכן ר"א, ד"ג, ד"ם, ריי"ב, תר', ת"ם ות"ר.

being taken for Eleazar, and one taken for Ithamar.

7 Now the first lot came forth to Jehoiarib, the second to Jedaiah,

8 The third to Harim, the fourth to Seorim,

9 The fifth to Malchijah, the sixth to Mijamin,

10 The seventh to Hakkoz, the eighth to Abijah,

11 The ninth to Jeshua, the tenth to Shecaniah,

12 The eleventh to Eliashib, the twelfth to Jakim,

13 The thirteenth to Huppah, the fourteenth to Jeshebeab,

14 The fifteenth to Bilgah, the sixteenth to Immer,

15 The seventeenth to Hezir, the eighteenth to Aphses,

16 The nineteenth to Pethahiah, the twentieth to Jehezekel,

17 The one and twentieth to Jachin, the two and twentieth to Gamul,

18 The three and twentieth to Delaiah, the four and twentieth to Maaziah.

19 These were the orderings of them in their service to come into the house of the LORD, according to their manner, under Aaron their father, as the LORD God of Israel had commanded him.

20 And the rest of the sons of Levi were these: Of the sons of Amram; Shubael: of the sons of Shubael; Jehdeiah.

21 Concerning Rehabiah: of the sons of Rehabiah, the first was Isshiah.

22 Of the Izharites; Shelomoth: of the sons of Shelomoth; Jahath.

23 And the sons of Hebron; Jeriah the first, Amariah the second, Jahaziel the third,

24 Jekameam the fourth. Of the sons of Uzziel; Michah: of the sons of Michah; Shamir.

26 The brother of Michah was Isshiah: of the sons of Isshiah; Zechariah. The sons of Merari

27 were Mahli and Mushi: the sons of Jaaziah; Beno. The sons of Merari by Jaaziah; Beno, and Shoham, and Zaccur, and Ibri.

אָחִוֹ לְאֶלְעָזָר וְאִתָּמָר׃ ס
וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הָרִאשׁוֹן לִיהוֹיָרִיב לִידַעְיָה הַשֵּׁנִי׃ 7
לְחָרִם הַשְּׁלִישִׁי לִשְׂעוֹרִים הָרְבִיעִי׃ 8
לְמַלְכִּיָּה הַחֲמִישִׁי לְמִיָּמִן הַשִּׁשִּׁי׃ 9
לְהַקּוֹץ הַשְּׁבִעִי לַאֲבִיָּה הַשְּׁמִינִי׃ 10
לִישׁוּעַ לְשְׁכַנְיָהוּ הָעֲשִׂרִי׃ 11
לְאֶלְיָשִׁיב הַתְּשִׁעִי לְיָכִים שְׁנִים עָשָׂר׃ 12
לְחֻפָּה עֲשָׂרִי עָשָׂר לְיֵשֵׁבְאָב אַרְבָּעָה עָשָׂר׃ 13
לְבִלְגָּה חֲמִשָּׁה עָשָׂר לְאִמֵּר שִׁשָּׁה עָשָׂר׃ 14
לְחֵזִיר שִׁבְעָה עָשָׂר לַהֲפִצֵּץ שְׁמוֹנָה עָשָׂר׃ 15
לִפְתַחְיָה תִּשְׁעָה עָשָׂר לִיחֶזְקֵאל הָעֶשְׂרִים׃ 16
לְיָכִין אֶחָד וְעֶשְׂרִים לְגָמוּל שְׁנַיִם 17
וְעֶשְׂרִים׃ לִדְלָיָהוּ שְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים 18
לְמַעַזְיָהוּ אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים׃ אֵלֶּה פְּקֻדָּתָם לַעֲבֻדָּתָם 19
לָבוֹא לְבֵית־יְהוָה כְּמִשְׁפָּטָם בְּיַד אַהֲרֹן אֲבִיהֶם כַּאֲשֶׁר
צִוָּהוּ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
וְלִבְנֵי לֵוִי הַנּוֹתָרִים לִבְנֵי עַמְרָם שׁוּבָאֵל לִבְנֵי 20
שׁוּבָאֵל יֶחְדְּיָהוּ׃ לְרְחַבְיָהוּ לִבְנֵי יִשְׁיָּה רֹאשׁ׃ 21
לַיִּצְהָרִי שְׁלֹמוֹת לִבְנֵי שְׁלֹמוֹת 22
יָחַת׃ וּבְנֵי יְרִיָּהוּ אֲמַרְיָהוּ שֵׁנִי יַחֲזִיאֵל הַשְּׁלִישִׁי 23
יָקְמְעָם הָרְבִיעִי׃ בְּנֵי עֻזִּיאֵל מִיכָה לִבְנֵי מִיכָה 24
שָׁמִיר׃ אֲחִי מִיכָה יִשִּׁיָּה לִבְנֵי יִשִּׁיָּה זְכַרְיָהוּ׃ 25
בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי בְּנֵי יַעֲזִיָּהוּ בְּנוֹ׃ 26
בְּנֵי מְרָרִי לְיַעֲזִיָּהוּ בְּנוֹ וְשֹׁהַם וְזַכּוּר וְעִבְרִי׃ 27
למחלי

6 ס״א אָחָד ... תְּנֵי תנא ת״ע וח״ס. 20 ס״א שׁוּכאֵל וכן ר״ב, ריד״ ודס״ו. 22 ס״א ליצהרי שלמות וכן ר״ב. ר״נ, ר״ם, ר״ב ור״ד. 23 ס״א ובְנֵי וכן ר״א, ר״ב, ר״נ, ר״ו, ר״ם, ר״א, ר״ב, ח״ע וח״ס, וכ״ל וּבְנֵי חֶבְרוֹן: עיין לעיל כ״ג י״ט. 24 ס״א בני יחיאל מיכה וכן ר״ב, ר״ו ור״ם. 24 ס״א שֶׁמֶר כתיב, שָׁמִיד קרי. 26 כן בחנ ספרים כ״י ר״ב. ס״א בני מרדי וכן ר״ו, ר״ם, ריב, ריד ודס״ו. 26 ס״א בני יעזיהו וכן ר״ב, ר״נ, ר״ו, ר״ם, ר״ב, ריד ודס״ו. 27 ס״א בני מרדי וכן ר״נ, ר״ם, ר״ב, ר״ד ודס״ו.

28 Of Mahli came Eleazar, who had no sons.
29 Concerning Kish: the son of Kish was Jerahmeel.
30 The sons also of Mushi; Mahli, and Eder, and Jerimoth. These were the sons of the Levites after the house of their fathers.
31 These likewise cast lots over against their brethren the sons of Aaron in the presence of David the king, and Zadok, and Ahimelech, and the chief of the fathers of the priests and Levites, even the principal fathers over against their younger brethren.

25 Moreover David and the captains of the host separated to the service of the sons of Asaph, and of Heman, and of Jeduthun, who should prophesy with harps, with psalteries, and with cymbals: and the number of the workmen according to their service was:
2 Of the sons of Asaph; Zaccur, and Joseph, and Nethaniah, and Asarelah, the sons of Asaph under the hands of Asaph, which prophesied according to the order of the king.
3 Of Jeduthun: the sons of Jeduthun; Gedaliah, and Zeri, and Jeshaiah, Hashabiah, and Mattithiah, six, under the hands of their father Jeduthun, who prophesied with a harp, to give thanks and to praise the LORD.
4 Of Heman: the sons of Heman; Bukkiah, Mattaniah, Uzziel, Shebuel, and Jerimoth, Hananiah, Hanani,
5 Eliathah, Giddalti, and Romamti-ezer, Joshbekashah, Mallothi, Hothir, and Mahazioth: All these were the sons of Heman the king's seer in the words of God, to lift up the horn. And
6 God gave to Heman fourteen sons and three daughters. All these were under the hands of their father for song in the house of the LORD, with cymbals, psalteries, and harps, for the service of the house of God, according to the king's order to Asaph, Jeduthun, and Heman.
7 So the number of them, with their brethren that were instructed in the songs of the LORD,
8 even all that were cunning, was two hundred fourscore and eight. And they cast lots, ward
9 against ward, as well the small as the great, the teacher as the scholar. Now the first lot came forth

28 לְמַחְלִי אֶלְעָזָר וְלֹא־הָיָה לוֹ בָּנִים: לְקִישׁ בְּנֵי־
29 קִישׁ יְרַחְמְאֵל: וּבְנֵי מוּשִׁי מַחְלִי וְעֵדֶר וִירִימוֹת
30 אֵלֶּה בְּנֵי הַלֵּוִיִּם לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם: וַיַּפִּילוּ גַּם־הֵם
31 גּוֹרָלוֹת לְעֻמַּת | אֲחֵיהֶם בְּנֵי־אַהֲרֹן לִפְנֵי דָוִיד הַמֶּלֶךְ
וְצָדוֹק וַאֲחִימֶלֶךְ וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם אָבוֹת
ה הָרֹאשׁ לְעֻמַּת אָחִיו הַקָּטָן: וַיִּבָּחֵל
דָּוִיד וְשָׂרֵי הַצָּבָא לַעֲבֹדָה לִבְנֵי אָסָף וְהֵימָן וִידוּתוּן
הַנִּבְּיִאִים בְּכִנֹּרוֹת בְּנְבָלִים וּבִמְצִלְתַּיִם וַיְהִי מִסְפָּרָם
2 אַנְשֵׁי מְלָאכָה לַעֲבֹדָתָם: לִבְנֵי אָסָף זַכּוּר וְיוֹסֵף
וּנְתַנְיָה וְאַשַׂרְאֵלָה בְּנֵי אָסָף עַל־יַד־אָסָף הַנִּבָּא עַל־יְדֵי
3 הַמֶּלֶךְ: לִידוּתוּן בְּנֵי יְדוּתוּן
גְּדַלְיָהוּ וּצְרִי וִישַׁעְיָהוּ חֲשַׁבְיָהוּ וּמַתִּתְיָהוּ שִׁשָּׁה עַל־יְדֵי
אֲבִיהֶם יְדוּתוּן בְּכִנּוֹר הַנִּבָּא עַל־הוֹדוֹת וְהַלֵּל לַיהוָה:
4 לְהֵימָן בְּנֵי הֵימָן בֻּקִּיָּהוּ מַתַּנְיָהוּ
עֻזִּיאֵל שְׁבוּאֵל וִירִימוֹת חֲנַנְיָה חֲנָנִי אֱלִיאָתָה גִּדַּלְתִּי
5 וְרֹמַמְתִּי עֶזֶר יָשְׁבְּקָשָׁה מַלּוֹתִי הוֹתִיר מַחֲזִיאֹת: כָּל
אֵלֶּה בָּנִים לְהֵימָן חוֹזֵה הַמֶּלֶךְ בִּדִבְרֵי הָאֱלֹהִים לְהָרִים
קָרֶן וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים לְהֵימָן בָּנִים אַרְבָּעָה עָשָׂר וּבָנוֹת
6 שָׁלוֹשׁ: כָּל־אֵלֶּה עַל־יְדֵי אֲבִיהֶם בַּשִּׁיר בֵּית יְהוָה
בִּמְצִלְתַּיִם נְבָלִים וְכִנֹּרוֹת לַעֲבֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים עַל יְדֵי
7 הַמֶּלֶךְ אָסָף וִידוּתוּן וְהֵימָן: וַיְהִי מִסְפָּרָם עִם־אֲחֵיהֶם
מְלֻמְּדֵי־שִׁיר לַיהוָה כָּל־הַמֵּבִין מָאתַיִם שְׁמֹנִים וּשְׁמוֹנָה:
8 וַיַּפִּילוּ גוֹרָלוֹת מִשְׁמֶרֶת לְעֻמַּת קָטֹן כַּגָּדוֹל מֵבִין עִם־
9 תַּלְמִיד: וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הָרִאשׁוֹן
לְאָסָף

---

25 כן בורב ספרים כ"י ודס"ו, ס"א לְקִישׁ בְּנֵי, או לְקִישׁ בְּנֵי וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י"ב ד"י"ד. כה. 1 ע' הַנִּכְיִאִים כתיב, הַנִּבְּאִים קרי. 2 ע' ס"א וְאַשַׂרְאֵלָה בימין וכן ד"ב, ד"ו, ד"ם, ד"י"ב, ד"י"ד ודס"ו. 2 ע' כן בורב ספרים כ"י ודס"ו, ס"א עַל־יַד אָסָף וכן ד"ב ודי"ו, וס"א עַל־יַד אָסָף וכן ד"ג, ד"ם, ד"י"ב ודס"ו. 3 ע' ס"א הוֹדוֹת סלא וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"י"א, ד"י"ב, ד"י"ד ודס"ו. 7 ע' ס"א ושְׁמֹנָה חסר וכן ד"א, ד"ב, ד"ו, ד"ם, ד"י"ב, ד"י"ד ודס"ו.

for Asaph to Joseph: the second to Gedaliah, who with his brethren and sons were twelve:

לְאָסָף לְיוֹסֵף גְּדַלְיָהוּ הַשֵּׁנִי הוּא־וְאֶחָיו וּבָנָיו שְׁנֵים

10 The third to Zaccur, he, his sons, and his brethren, were twelve:

עָשָׂר: 10 הַשְּׁלִשִׁי זַכּוּר בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים

11 The fourth to Izri, he, his sons, and his brethren, were twelve:

עָשָׂר: 11 הָרְבִיעִי לְיִצְרִי בָּנָיו וְאֶחָיו

12 The fifth to Nethaniah, he, his sons, and his brethren, were twelve:

שְׁנֵים עָשָׂר: 12 הַחֲמִישִׁי נְתַנְיָהוּ בָּנָיו

13 The sixth to Bukkiah, he, his sons, and his brethren, were twelve:

וְאַחָיו שְׁנֵים עָשָׂר: 13 הַשִּׁשִּׁי לְבֻקִּיָּהוּ

14 The seventh to Jesharelah, he, his sons, and his brethren, were twelve:

בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר: 14 הַשְּׁבִעִי

15 The eighth to Jeshaiah, he, his sons, and his brethren, were twelve:

יְשַׁרְאֵלָה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר: 15 הַשְּׁמִינִי יְשַׁעְיָהוּ

16 The ninth to Mattaniah, he, his sons, and his brethren, were twelve:

בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר: 16 הַתְּשִׁיעִי מַתַּנְיָהוּ בָּנָיו

17 The tenth to Shimei, he, his sons, and his brethren, were twelve:

וְאַחָיו שְׁנֵים עָשָׂר: 17 הָעֲשִׂירִי שִׁמְעִי בָּנָיו וְאֶחָיו

18 The eleventh to Azareel, he, his sons, and his brethren, were twelve:

שְׁנֵים עָשָׂר: 18 עַשְׁתֵּי־עָשָׂר עֻזְרְאֵל בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים

19 The twelfth to Hashabiah, he, his sons, and his brethren, were twelve:

עָשָׂר: 19 הַשְּׁנֵים עָשָׂר לַחֲשַׁבְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים

20 The thirteenth to Shubael, he, his sons, and his brethren, were twelve:

עָשָׂר: 20 לִשְׁלשָׁה עָשָׂר שׁוּבָאֵל בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים

21 The fourteenth to Mattithiah, he, his sons, and his brethren, were twelve:

עָשָׂר: 21 לְאַרְבָּעָה עָשָׂר מַתִּתְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים

22 The fifteenth to Jeremoth, he, his sons, and his brethren, were twelve:

עָשָׂר: 22 לַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יְרִמוֹת בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים

23 The sixteenth to Hananiah, he, his sons, and his brethren, were twelve:

עָשָׂר: 23 לְשִׁשָּׁה עָשָׂר לַחֲנַנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים

24 The seventeenth to Joshbekashah, he, his sons, and his brethren, were twelve:

עָשָׂר: 24 לְשִׁבְעָה עָשָׂר לְיָשְׁבְּקָשָׁה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים

25 The eighteenth to Hanani, he, his sons, and his brethren, were twelve:

עָשָׂר: 25 לְשִׁמוֹנָה עָשָׂר לַחֲנָנִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים

26 The nineteenth to Mallothi, he, his sons, and his brethren, were twelve:

עָשָׂר: 26 לְתִשְׁעָה עָשָׂר לְמַלּוֹתִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים

27 The twentieth to Eliathah, he, his sons, and his brethren, were twelve:

עָשָׂר: 27 לְעֶשְׂרִים לְאֶלְיָתָה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים

28 The one and twentieth to Hothir, he, his sons, and his brethren, were twelve:

עָשָׂר: 28 לְאֶחָד וְעֶשְׂרִים לְהוֹתִיר בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים

29 The two and twentieth to Giddalti, he, his sons, and his brethren, were twelve:

עָשָׂר: 29 לִשְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים לְגִדַּלְתִּי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים

30 The three and twentieth to Mahazioth, he, his sons, and his brethren, were twelve:

עָשָׂר: 30 לִשְׁלשָׁה וְעֶשְׂרִים לְמַחֲזִיאוֹת בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים

31 The four and twentieth to Romamti-ezer, he, his sons, and his brethren,

עָשָׂר: 31 לְאַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים לְרוֹמַמְתִּי עֶזֶר בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים

---

9 v. כן ברוב ספרים כ"י. ס"א הוא ואחיו וכן ר"ב, ר"נ, ר"ן, ר"ס, ריי"ב ורי"ד. 11 v. ס"א הרביעי ליצרי. וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו ור"ס. 13 v. כן ברוב ספרים כ"י, ריי"ב, ריי"ד ורכ"ו, ס"א השסי בקוהו וכן ריב, ר"נ, ר"ן ור"ס. 14 v. כן ב"א, ב"נ ישראלה נעויא, ס"א ושראלה ביסין וכן ריי"ב ורי"ד. 16 v. כן ברוב ספרים כ"י ורכ"ו, ס"א התשיעי וכן ר"ב, ר"נ, ר"ס, ריי"ב ורי"ד. 17 v. ס"א העשירי וכן ר"ס, ריי"ב ור"ד ור"ו. 18 v. כן ברוב ספרים כ"י ורכ"ו, ס"א עשתי עשר וכן ר"ב, ר"ן, ר"ס, ריי"ב ורי"ד. 25 v. כן לכעיבאי, למדנחאי לאליאתא או: לאליאתה וכן ר"א.

were twelve.

כו שִׁנִּים עָשָׂר׃ לְמַחְלְקוֹת לְשֹׁעֲרִים
לְקָרְחִים מְשֶׁלֶמְיָהוּ בֶּן־קֹרֵא מִן־בְּנֵי אָסָף׃

26 Concerning the divisions of the porters: Of the Korhites was Meshelemiah the son of Kore, of the sons of Asaph.

2 וּלְמְשֶׁלֶמְיָהוּ בָּנִים זְכַרְיָהוּ הַבְּכוֹר יְדִיעֲאֵל הַשֵּׁנִי

2 And the sons of Meshelemiah were, Zechariah the firstborn, Jediael the second,

3 וּזְבַדְיָהוּ הַשְּׁלִישִׁי יַתְנִיאֵל הָרְבִיעִי׃ עֵילָם ׀ הַחֲמִישִׁי׃

3 Zebadiah the third, Jathniel the fourth,

4 יְהוֹחָנָן ׀ הַשִּׁשִּׁי אֱלְיְהוֹעֵינַי הַשְּׁבִיעִי׃ וּלְעֹבֵד אֱדֹם בָּנָיו

4 Elam the fifth, Jehohanan the sixth, Elioenai the seventh.

שְׁמַעְיָה הַבְּכוֹר יְהוֹזָבָד הַשֵּׁנִי יוֹאָח הַשְּׁלִשִׁי וְשָׂכָר

5 הָרְבִיעִי וּנְתַנְאֵל הַחֲמִישִׁי׃ עַמִּיאֵל הַשִּׁשִּׁי יִשָּׂשכָר ס

6 הַשְּׁבִיעִי פְּעֻלְּתַי הַשְּׁמִינִי כִּי בֵרְכוֹ אֱלֹהִים׃

4 Moreover the sons of Obed-edom were, Shemaiah the firstborn, Jehozabad the second, Joah the third, and Sacar the fourth, and Nethaneel the fifth,

5 Ammiel the sixth, Issachar the seventh, Peulthai the eighth: for God blessed him.

6 וְלִשְׁמַעְיָה בְנוֹ נוֹלְדוּ בָנִים הַמֹּשְׁלִים לְבֵית

7 אֲבִיהֶם כִּי־גִבּוֹרֵי חַיִל הֵמָּה׃ בְּנֵי

8 שְׁמַעְיָה עָתְנִי וּרְפָאֵל וְעֹבֵד אֶלְזָבָד אֶחָיו בְּנֵי־חַיִל

9 אֱלִיהוּ וְסַמַכְיָהוּ׃ כָּל־אֵלֶּה מִבְּנֵי ׀ עֹבֵד אֱדֹם הֵמָּה

10 וּבְנֵיהֶם וְאַחֵיהֶם אִישׁ־חַיִל בַּכֹּחַ לַעֲבֹדָה שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם

9 לְעֹבֵד אֱדֹם׃ וּלְמֶשֶׁלְמְיָהוּ בָּנִים וְאַחִים בְּנֵי־חַיִל שְׁמוֹנָה

10 עָשָׂר׃ וּלְחֹסָה מִן־בְּנֵי־מְרָרִי בָּנִים

שִׁמְרִי הָרֹאשׁ כִּי לֹא־הָיָה בְכוֹר וַיְשִׂימֻהוּ אָבִיהוּ לְרֹאשׁ׃

11 חִלְקִיָּהוּ הַשֵּׁנִי טְבַלְיָהוּ הַשְּׁלִישִׁי זְכַרְיָהוּ הָרְבִעִי כָּל־

12 בָּנִים וְאַחִים לְחֹסָה שְׁלֹשָׁה עָשָׂר׃ לְאֵלֶּה מַחְלְקוֹת

13 הַשֹּׁעֲרִים לָרָאשֵׁי הַגְּבָרִים מִשְׁמָרוֹת לְעֻמַּת אֲחֵיהֶם

14 לְשָׁרֵת בְּבֵית יְהוָה׃ וַיַּפִּילוּ גֹּרָלוֹת כַּקָּטֹן כַּגָּדוֹל

14 לְבֵית אֲבוֹתָם לַשַּׁעַר וָשָׁעַר׃ וַיִּפֹּל

הַגּוֹרָל מִזְרָחָה לְשַׁלֶּמְיָהוּ וַיַּכְרִיכוּ בְּטוֹ יוֹעֵץ בְּשֵׂכֶל

15 הַפִּילוּ גֹּרָלוֹת וַיֵּצֵא גֹּרָלוֹ צָפוֹנָה׃ לְעֹבֵד אֱדֹם נֶגְבָּה

16 וּלְבָנָיו בֵּית הָאֲסֻפִּים׃ לְשֻׁפִּים וּלְחֹסָה לַמַּעֲרָב עִם

שַׁעַר שַׁלֶּכֶת בְּמִסְלָה הָעוֹלֶה מִשְׁמָר לְעֻמַּת מִשְׁמָר׃

למזרח

כו. 1 v. ג׳ל אכיסף: עיין לעיל ס׳ י״ח. 3 v. ס״א עילם החמישי יהוחנן השמי וכן ד״ב; ר״ב ד׳ו ח״ם. 4 v. ס״א השלישי מלא וכן ר״א, ד״י ורס״ו. 7 v. בס״א ואלזבד ונמסר עליו ס״א אלזבד. 7 v. ג׳ל ואחיו. 7 v. אליהוא קרי. 14 v. ג׳ל ולזכריהו. 16 v. ג׳ל מלת לשפים נמחק.

12 Hilkiah the second, Tebaliah the third, Zechariah the fourth: all the sons and brethren of Hosah were thirteen. Among these were the divisions of the porters, even among the chief men, having wards one against another, to minister in 13 the house of the LORD. And they cast lots, as well the small as the great, according to the 14 house of their fathers, for every gate. And the lot eastward fell to Shelemiah. Then for 15 Zechariah his son, a wise counsellor, they cast lots; and his lot came out northward. To 16 Obed-edom southward; and to his sons the house of Asuppim. To Shuppim and Hosah the lot came forth westward, with the gate Shallecheth, by the causeway of the going up, ward against ward.

17 לַמִּזְרָח֙ הַלְוִיִּ֔ם שִׁשָּׁה֙ לַצָּפ֣וֹנָה לְיוֹם֙ אַרְבָּעָ֔ה לַנֶּ֖גְבָּה
18 לְיוֹם֙ אַרְבָּעָ֔ה וְלָאֲסַפִּ֖ים שְׁנַ֥יִם שְׁנַֽיִם׃ לַפַּרְבָּ֖ר
19 אַרְבָּעָ֔ה לַמְסִלָּ֖ה שְׁנַ֑יִם לְפַרְבָּֽר׃ אֵ֚לֶּה מַחְלְק֣וֹת
20 הַשֹּׁעֲרִ֔ים לִבְנֵ֥י הַקְּהָתִ֖י וּלְבָנֵ֥י מְרָרִֽי׃ וַהֲלֵוִ֖ים אֲחִיָּ֑ה
21 עַל־אֹצְר֣וֹת בֵּית־הָאֱלֹהִ֔ים וְאֹצְר֖וֹת הַקֳּדָשִֽׁים׃ בְּנֵ֣י
לַעְדָ֔ן בְּנֵ֥י הַגֵּרְשֻׁנִּ֖י לְלַעְדָ֑ן רָאשֵׁ֥י הָאָבֹ֛ות לְלַעְדָּ֥ן הַגֵּרְשֻׁנִּ֖י
22 יְחִיאֵלִֽי׃ בְּנֵ֣י יְחִיאֵלִ֔י זֵתָ֖ם וְיוֹאֵ֣ל אָחִ֑יו עַל־אֹצְר֖וֹת בֵּית־
23 יְהוָֽה׃ לָעַמְרָמִ֥י לַיִּצְהָרִ֖י לַחֶבְרוֹנִ֣י לָעֻזִּיאֵלִֽי׃ וּשְׁבוּאֵ֔ל
24
25 בֶּן־גֵּרְשֹׁ֖ם בֶּן־מֹשֶׁ֑ה נָגִ֖יד עַל־הָאֹצְרֹֽות׃ וְאֶחָיו֙ לֶאֱלִיעֶ֔זֶר
רְחַבְיָ֥הוּ בְנֹ֖ו וְיֶשַׁעְיָ֣הוּ בְנֹ֑ו וְיֹרָ֥ם בְּנֹ֖ו וְזִכְרִ֣י בְנֹ֔ו וּשְׁלֹמִֽית׃
26 בְּנֹ֑ו הוּא֙ שְׁלֹמִ֣ית וְאֶחָ֔יו עַ֖ל כָּל־אֹצְר֣וֹת הַקֳּדָשִׁ֗ים
אֲשֶׁ֤ר הִקְדִּישׁ֙ דָּוִ֣יד הַמֶּ֔לֶךְ וְרָאשֵׁ֖י הָאָבֹ֑ות לְשָׂרֵ֥י
27 הָאֲלָפִ֖ים וְהַמֵּאֹ֑ות וְשָׂרֵ֖י הַצָּבָֽא׃ מִן־הַמִּלְחָמֹ֥ות וּמִן־
28 הַשָּׁלָ֖ל הִקְדִּישׁ֑וּ לְחַזֵּ֖ק לְבֵ֥ית יְהוָֽה׃ וְכֹ֗ל הַהָקְדִּ֞ישׁ
שְׁמוּאֵ֤ל הָרֹאֶה֙ וְשָׁא֣וּל בֶּן־קִ֔ישׁ וְאַבְנֵ֥ר בֶּן־נֵ֖ר וְיוֹאָ֣ב
בֶּן־צְרוּיָ֑ה כָּל֩ הַמַּקְדִּ֨ישׁ עַל־יַ֜ד שְׁלֹמִ֧ית וְאָחִ֛יו׃
29 לְיִצְהָרִ֖י כְּנַנְיָ֣הוּ וּבָנָ֑יו לַמְלָאכָ֛ה הַחִיצֹנָ֖ה
30 עַל־יִשְׂרָאֵ֔ל לְשֹׁטְרִ֥ים וְלִשְׁפָּטִֽים׃ לְחֶבְרוֹנִ֞י חֲשַׁבְיָ֣הוּ
וְאֶחָ֗יו בְּנֵי־חַ֛יִל אֶ֥לֶף וּשְׁבַע־מֵאֹ֖ות עַל־פְּקֻדַּ֣ת יִשְׂרָאֵ֑ל
מֵעֵ֥בֶר לַיַּרְדֵּ֖ן מַעֲרָבָ֑ה לְכָל־מְלֶ֣אכֶת יְהוָ֔ה וְלַעֲבֹדַ֖ת
31 הַמֶּֽלֶךְ׃ לְחֶבְרוֹנִ֞י יְרִיָּ֣ה הָרֹ֗אשׁ לְחֶבְרוֹנִי֙ לְתֹלְדֹתָ֔יו
לְאָבֹ֖ות בִּשְׁנַ֣ת הָאַרְבָּעִ֑ים לְמַלְכ֣וּת דָּוִ֔יד נִדְרְשׁ֖וּ וַיִּמָּצֵ֣א
32 בָהֶ֔ם גִּבֹּורֵ֥י חַ֖יִל בְּיַעְזֵ֣ר גִּלְעָ֑ד׃ וְאֶחָיו֙ בְּנֵי־חַ֣יִל אַלְפַּ֔יִם
וּשְׁבַ֥ע מֵאֹ֖ות רָאשֵׁ֣י הָאָבֹ֑ות וַיַּפְקִידֵ֣ם דָּוִ֣יד הַמֶּ֔לֶךְ
עַל־הָרְאוּבֵנִ֥י וְהַגָּדִ֖י וְחֲצִ֣י שֵׁ֣בֶט הַמְנַשִּׁ֑י לְכָל־דִּבְרֵ֖י
הָאֱלֹהִֽים

17 Eastward were six Levites, northward four a day, southward four a day, and toward Asuppim two and two.
18 At Parbar westward, four at the causeway, and two at Parbar.
19 These are the divisions of the porters among the sons of Kore, and among the sons of Merari.
20 And of the Levites, Ahijah was over the treasures of the house of God, and over the treasures of the dedicated things.
21 As concerning the sons of Laadan; the sons of the Gershonite Laadan, chief fathers, even of Laadan the Gershonite, were Jehieli.
22 The sons of Jehieli; Zetham, and Joel his brother, which were over the treasures of the house of the LORD.
23 Of the Amramites, and the Izharites, the Hebronites, and the Uzzielites:
24 And Shebuel the son of Gershom, the son of Moses, was ruler of the treasures.
25 And his brethren by Eliezer; Rehabiah his son, and Jeshaiah his son, and Joram his son, and Zichri his son, and Shelomith his son.
26 Which Shelomith and his brethren were over all the treasures of the dedicated things, which David the king, and the chief fathers, the captains over thousands and hundreds, and the captains of the host, had dedicated.
27 Out of the spoils won in battles did they dedicate to maintain the house of the LORD.
28 And all that Samuel the seer, and Saul the son of Kish, and Abner the son of Ner, and Joab the son of Zeruiah, had dedicated; and whosoever had dedicated any thing, it was under the
29 hand of Shelomith, and of his brethren. Of the Izharites, Chenaniah and his sons were for
30 the outward business over Israel, for officers and judges. And of the Hebronites, Hashabiah and his brethren, men of valour, a thousand and seven hundred, were officers among them of Israel on this side Jordan westward in all the business of the LORD, and in the service of the
31 king. Among the Hebronites was Jerijah the chief, even among the Hebronites, according to the generations of his fathers. In the fortieth year of the reign of David they were sought
32 for, and there were found among them mighty men of valour at Jazer of Gilead. And his brethren, men of valour, were two thousand and seven hundred chief fathers, whom king David made rulers over the Reubenites, the Gadites, and the half tribe of Manasseh, for every matter pertaining

כז הָאֱלֹהִים וּדְבַר הַמֶּלֶךְ׃ וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל ׀ לְמִסְפָּרָם רָאשֵׁי הָאָבוֹת ׀ וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים ׀
וְהַמֵּאוֹת וְשֹׁטְרֵיהֶם הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ ׀ לְכָל דְּבַר
הַמַּחְלְקוֹת הַבָּאָה וְהַיֹּצֵאת חֹדֶשׁ בְּחׇדְשׁוֹ לְכָל חׇדְשֵׁי
הַשָּׁנָה לַמַּחְלָקֶת הָאַחַת עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃
2 עַל הַמַּחְלֹקֶת הָרִאשׁוֹנָה לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
יָשְׁבְעָם בֶּן־זַבְדִּיאֵל וְעַל מַחְלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
3 אָלֶף׃ מִן־בְּנֵי־פֶרֶץ הָרֹאשׁ לְכָל־שָׂרֵי הַצָּבָא לַחֹדֶשׁ
4 הָרִאשׁוֹן׃ וְעַל מַחְלַקְתּ ׀ הַחֹדֶשׁ
הַשֵּׁנִי הוֹדַי הָאֲחוֹחִי וּמַחְלַקְתּוֹ וּמִכְלוֹת הַנָּגִיד וְעַל
5 מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ שַׂר הַצָּבָא הַשְּׁלִישִׁי
לַחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן רֹאשׁ וְעַל
6 מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הוּא בְּנָיָהוּ גִּבּוֹר
הַשְּׁלֹשִׁים וְעַל־הַשְּׁלֹשִׁים וּמַחְלַקְתּוֹ עַמִּיזָבָד בְּנוֹ׃
7 הָרְבִיעִי לַחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי עֲשָׂהאֵל אֲחִי יוֹאָב וּזְבַדְיָה
בְּנוֹ אַחֲרָיו וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃
8 הַחֲמִישִׁי לַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי הַשַּׂר שַׁמְהוּת הַיִּזְרָחִי
9 וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הַשִּׁשִּׁי
לַחֹדֶשׁ הַשִּׁשִּׁי עִירָא בֶן־עִקֵּשׁ הַתְּקוֹעִי וְעַל מַחְלַקְתּוֹ
10 עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הַשְּׁבִיעִי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי
חֶלֶץ הַפְּלוֹנִי מִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים
11 וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הַשְּׁמִינִי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי סִבְכַּי
הַחֻשָׁתִי לַזַּרְחִי וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃
12 הַתְּשִׁיעִי לַחֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי אֲבִיעֶזֶר הָעַנְּתוֹתִי
לִבְנֵימִינִי

כז. 3 v. כן בתוב ספרים כ"י ודפ"ו, ס"א בני וכן ד"ב, ד"נ, ד"ו, ד"ם, די"ב ודי"ד.
v. 5 בס"א יש כאן מסקנא. 6 v. ס"א בַּשְּׁלֹשִׁים וכן ד"ב, ד"נ, ד"ו, ד"ם, די"ב, די"ד ותי"ח.
v. 6 צ"ל תַּל־סַחְלַקְתּוֹ כן ת"ע. 8 v. נ"ל הַיִּזְרָחִי = הזורחי: עיין לקמן פסוק י"א.
10 v. ס"א חלץ צדי וכן ד"ב, ד"ו, ד"ב, די"א, די"ב, די"ד ודפ"ו.

to God, and affairs of the king.

27 Now the children of Israel after their number, to wit, the chief fathers and captains of thousands and hundreds, and their officers that served the king in any matter of the courses, which came in and went out month by month throughout all the months of the year, of every course were twenty and four thousand.

2 Over the first course for the first month was Jashobeam the son of Zabdiel: and in his course were twenty and four thousand.

3 Of the children of Perez was the chief of all the captains of the host for the first month.

4 And over the course of the second month was Dodai an Ahohite, and of his course was Mikloth also the ruler: in his course likewise were twenty and four thousand.

5 The third captain of the host for the third month was Benaiah the son of Jehoiada, a chief priest: and in his course were twenty and four thousand.

6 This is that Benaiah, who was mighty among the thirty, and above the thirty: and in his course was Ammizabad his son.

7 The fourth captain for the fourth month was Asahel the brother of Joab, and Zebadiah his son after him: and in his course were twenty and four thousand.

8 The fifth captain for the fifth month was Shamhuth the Izrahite: and in his course were twenty and four thousand.

9 The sixth captain for the sixth month was Ira the son of Ikkesh the Tekoite: and in his course were twenty and four thousand.

10 The seventh captain for the seventh month was Helez the Pelonite, of the children of Ephraim: and in his course were twenty and four thousand.

11 The eighth captain for the eighth month was Sibbecai the Hushathite, of the Zarhites: and in his course were twenty and four thousand.

12 The ninth captain for the ninth month was Abiezer the Anetothite,

לִבְנֵימִינִי וְעַל מַחְלְקָתוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃
הָעֲשִׂירִי לַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי מַהְרַי הַנְּטוֹפָתִי לַזַּרְחִי וְעַל 13
מַחְלְקָתוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ עַשְׁתֵּי עָשָׂר 14
לְעַשְׁתֵּי עָשָׂר הַחֹדֶשׁ בְּנָיָהוּ הַפִּרְעָתוֹנִי מִן־בְּנֵי אֶפְרָיִם
וְעַל מַחְלְקָתוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הַשְּׁנֵים 15
עָשָׂר לִשְׁנֵים עָשָׂר הַחֹדֶשׁ חֶלְדַּי הַנְּטוֹפָתִי לְעָתְנִיאֵל
וְעַל מַחְלְקָתוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ וְעַל 16
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לְרֹאובֵנִי נָגִיד אֱלִיעֶזֶר בֶּן־זִכְרִי לְשִׁמְעֹנִי
שְׁפַטְיָהוּ בֶן־מַעֲכָה׃ לְלֵוִי חֲשַׁבְיָה 17
בֶּן־קְמוּאֵל לְאַהֲרֹן צָדוֹק׃ לִיהוּדָה 18
אֱלִיהוּ מֵאֲחֵי דָוִיד לְיִשָּׁשכָר עָמְרִי בֶּן־מִיכָאֵל׃
לִזְבוּלֻן יִשְׁמַעְיָהוּ בֶן־עֹבַדְיָהוּ לִנַּפְתָּלִי יְרִימוֹת 19
בֶּן־עַזְרִיאֵל׃ לִבְנֵי אֶפְרַיִם הוֹשֵׁעַ 20
בֶּן־עֲזַזְיָהוּ לַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה יוֹאֵל בֶּן־פְּדָיָהוּ׃
לַחֲצִי הַמְנַשֶּׁה בַּגִּלְעָד יְדוּ בֶן־זְכַרְיָהוּ לְבִנְיָמִן 21
יַעֲשִׂיאֵל בֶּן־אַבְנֵר׃ לְדָן עֲזַרְאֵל 22
בֶּן־יְרֹחָם אֵלֶּה שָׂרֵי שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְלֹא־נָשָׂא דָוִיד 23
מִסְפָּרָם לְמִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּלְמַטָּה כִּי אָמַר יְהוָה
לְהַרְבּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם׃ יוֹאָב בֶּן־ 24
צְרוּיָה הֵחֵל לִמְנוֹת וְלֹא כִלָּה וַיְהִי בָזֹאת קֶצֶף עַל
יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָלָה הַמִּסְפָּר בְּמִסְפַּר דִּבְרֵי הַיָּמִים
לַמֶּלֶךְ דָּוִיד׃ וְעַל אֹצְרוֹת הַמֶּלֶךְ עַזְמָוֶת בֶּן־עֲדִיאֵל 25
וְעַל־הָאֲצָרוֹת בַּשָּׂדֶה בֶּעָרִים וּבַכְּפָרִים וּבַמִּגְדָּלוֹת
יְהוֹנָתָן בֶּן־עֻזִּיָּהוּ׃ וְעַל עֹשֵׂי מְלֶאכֶת הַשָּׂדֶה 26
לַעֲבֹדַת הָאֲדָמָה עֶזְרִי בֶן־כְּלוּב׃ וְעַל־הַכְּרָמִים 27

of the Benjamites: and in his course were twenty and four thousand.

13 The tenth captain for the tenth month was Maharai the Netophathite, of the Zarhites: and in his course were twenty and four thousand.

14 The eleventh captain for the eleventh month was Benaiah the Pirathonite, of the children of Ephraim: and in his course were twenty and four thousand.

15 The twelfth captain for the twelfth month was Heldai the Netophathite, of Othniel: and in his course were twenty and four thousand.

16 Furthermore over the tribes of Israel: the ruler of the Reubenites was Eliezer the son of Zichri: of the Simeonites, Shephatiah the son of Maachah:

17 Of the Levites, Hashabiah the son of Kemuel: of the Aaronites, Zadok:

18 Of Judah, Elihu, one of the brethren of David: of Issachar, Omri the son of Michael:

19 Of Zebulun, Ishmaiah the son of Obadiah: of Naphtali, Jerimoth the son of Azriel:

20 Of the children of Ephraim, Hoshea the son of Azaziah: of the half tribe of Manasseh, Joel the son of Pedaiah:

21 Of the half tribe of Manasseh in Gilead, Iddo the son of Zechariah: of Benjamin, Jaasiel the son of Abner:

22 Of Dan, Azareel the son of Jeroham. These were the princes of the tribes of Israel.

23 But David took not the number of them from twenty years old and under: because the LORD
24 had said he would increase Israel like to the stars of the heavens. Joab the son of Zeruiah began to number, but he finished not, because there fell wrath for it against Israel; neither
25 was the number put in the account of the chronicles of king David. And over the king's treasures was Azmaveth the son of Adiel: and over the storehouses in the fields, in the cities,
26 and in the villages, and in the castles, was Jehonathan the son of Uzziah: And over them
27 that did the work of the field for tillage of the ground was Ezri the son of Chelub: And over the vineyards was

שמעי

13 ע׳ לְבִנְיָמִינִי כתיב, לַבֶּן יְמִינִי קרי, בס״א לִבְנֵי יְמִינִי כתיב וקרי וכן ד״א ותי״ה, וכס״א לְבַן־יְמִינִי כתיב וקרי וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם ודי״א. 13 ע׳ כן ברוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם. די״ב, די״ה, ס״א סַהֲרַי וכן דמ״ו. 18 ע׳ אֱלִיהוּא קרי, תי״ל אֱלִיאָב כן ח״ע: עיין לעיל ב׳ י״ג. 25 ע׳ חצי הספר. 27 ע׳ כן ברוב ספרים כ״י, ד״ג, ד״ו, ד״ם, די״ב ודי״ה, ס״א וְעַל־הַכְּרָמִים וכן דס״ו, וס״א וְעַל־הַכְּרָמִים וכן ד״ב.

שִׁמְעִי הָרָמָתִי וְעַל שְׁבָכְרִמִּים לְאֹצְרוֹת הַיָּיִן זַבְדִּי
28 הַשִּׁפְמִי: וְעַל־הַזֵּיתִים וְהַשִּׁקְמִים אֲשֶׁר בַּשְּׁפֵלָה
29 בַּעַל הָנָן הַגְּדֵרִי וְעַל־אֹצְרוֹת הַשָּׁמֶן יוֹאָשׁ: וְעַל־
הַבָּקָר הָרֹעִים בַּשָּׁרוֹן שִׁטְרַי הַשָּׁרוֹנִי וְעַל־הַבְּקָר
30 בָּעֲמָקִים שָׁפָט בֶּן־עַדְלָי: וְעַל־הַגְּמַלִּים אוֹבִיל
31 הַיִּשְׁמְעֵלִי וְעַל־הָאֲתֹנוֹת יֶחְדְּיָהוּ הַמֵּרֹנֹתִי: וְעַל־
הַצֹּאן יָזִיז הַהַגְרִי כָּל־אֵלֶּה שָׂרֵי הָרְכוּשׁ אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ
32 דָּוִד: וְיוֹנָתָן דּוֹד־דָּוִד יוֹעֵץ אִישׁ־מֵבִן וְסוֹפֵר
33 הוּא וִיחִיאֵל בֶּן־חַכְמוֹנִי עִם־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ: וַאֲחִיתֹפֶל
34 יוֹעֵץ לַמֶּלֶךְ חוּשַׁי הָאַרְכִּי רֵעַ הַמֶּלֶךְ: וְאַחֲרֵי אֲחִיתֹפֶל
יְהוֹיָדָע בֶּן־בְּנָיָהוּ וְאֶבְיָתָר וְשַׂר־צָבָא לַמֶּלֶךְ יוֹאָב:
כח וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל שָׂרֵי
הַשְּׁבָטִים וְשָׂרֵי הַמַּחְלְקוֹת הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ וְשָׂרֵי
הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת וְשָׂרֵי כָּל־רְכוּשׁ־וּמִקְנֵה לַמֶּלֶךְ
וּלְבָנָיו עִם־הַסָּרִיסִים וְהַגִּבֹּרִים וּלְכָל־גִּבּוֹר חַיִל אֶל־
2 יְרוּשָׁלִָם: וַיָּקָם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל־רַגְלָיו וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּנִי
אַחַי וְעַמִּי אֲנִי עִם־לְבָבִי לִבְנוֹת בֵּית מְנוּחָה לַאֲרוֹן
בְּרִית־יְהוָה וְלַהֲדֹם רַגְלֵי אֱלֹהֵינוּ וַהֲכִינוֹתִי לִבְנוֹת:
3 וְהָאֱלֹהִים אָמַר לִי לֹא־תִבְנֶה בַיִת לִשְׁמִי כִּי אִישׁ
4 מִלְחָמוֹת אַתָּה וְדָמִים שָׁפָכְתָּ: וַיִּבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל בִּי מִכֹּל בֵּית־אָבִי לִהְיוֹת לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל
לְעוֹלָם כִּי בִיהוּדָה בָּחַר לְנָגִיד וּבְבֵית יְהוּדָה בֵּית אָבִי
5 וּבִבְנֵי אָבִי בִּי רָצָה לְהַמְלִיךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל: וּמִכָּל־
בני

---

28 v. שִׁמְעִי קרי. 30 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"נ, ד"ז, ד"ם, ד"ס, ד"ב וד"ה, ס"א ועל־הגמלים וכן ד"ב, וס"א ועל־הגמלים וכן רס"ו. 30 v. הַיִּשְׁמְעֵאלִי קרי, כס"א הַיִּשְׁמְעֵאלִי כתיב וקרי וכן ד"א והי"א. 31 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ז, ד"ם וד"ט, ס"א ועל־הצאן יזיז וכן ד"ב וד"ה. כח. 2 v. כן ברוב ספרים כ"י ונכתב עליו מלעיל וכן בד"ב, ד"ז, ד"ם, ד"ב, ד"ד ודס"ו, ס"א אתה מלרע. 4 v. כן ברוב ספרים כ"י, ד"ב, ודס"ו, ס"א בכל בית וכן ד"נ, ד"ז ודס"ו. 4 v. כן כתוב בספרים כ"י, ד"ב, ד"ז, ד"ם, ד"ב ודס"ו.

28 And David assembled all the princes of Israel, the princes of the tribes, and the captains of the companies that ministered to the king by course, and the captains over the thousands, and captains over the hundreds, and the stewards over all the substance and possession of the king, and of his sons, with the officers, and with the mighty men, and with all the valiant
2 men, unto Jerusalem. Then David the king stood up upon his feet, and said, Hear me, my brethren, and my people: As for me, I had in mine heart to build an house of rest for the ark of the covenant of the LORD, and for the footstool of our God, and had made ready for the
3 building: But God said unto me, Thou shalt not build an house for my name, because thou
4 hast been a man of war, and hast shed blood. Howbeit the LORD God of Israel chose me before all the house of my father to be king over Israel for ever: for he hath chosen Judah to be the ruler; and of the house of Judah, the house of my father; and among the sons of my fa-
5 ther he liked me to make me king over all Israel: And of all

my sons, (for the LORD hath given me many sons,) he hath chosen Solomon my son to sit upon the throne of the kingdom of the LORD over Israel.

6 And he said unto me, Solomon thy son, he shall build my house and my courts: for I have chosen him to be my son, and I will be his father.

7 Moreover I will establish his kingdom for ever, if he be constant to do my commandments and my judgments, as at this day.

8 Now therefore in the sight of all Israel the congregation of the LORD, and in the audience of our God, keep and seek for all the commandments of the LORD your God: that ye may possess this good land, and leave it for an inheritance for your children after you for ever.

9 And thou, Solomon my son, know thou the God of thy father, and serve him with a perfect heart and with a willing mind: for the LORD searcheth all hearts, and understandeth all the imaginations of the thoughts: if thou seek him, he will be found of thee; but if thou forsake him, he will cast thee off for ever.

10 Take heed now; for the LORD hath chosen thee to build an house for the sanctuary: be strong, and do it.

11 Then David gave to Solomon his son the pattern of the porch, and of the houses thereof, and of the treasuries thereof, and of the upper chambers thereof, and

12 of the inner parlours thereof, and of the place of the mercy seat, And the pattern of all that he had by the spirit, of the courts of the house of the LORD, and of all the chambers round about, of the treasuries of the house of God, and of the treasuries of the dedicated things:

13 Also for the courses of the priests and the Levites, and for all the work of the service of the

14 house of the LORD, and for all the vessels of service in the house of the LORD. He gave of gold by weight for things of gold, for all instruments of all manner of service; silver also

15 for all instruments of silver by weight, for all instruments of every kind of service: Even the weight for the candlesticks of gold, and for their lamps of gold, by weight for every candlestick, and for the lamps thereof: and for the candlesticks of silver

בָּנַי כִּי רַבִּים בָּנִים נָתַן לִי יְדוָד וַיִּבְחַר בִּשְׁלֹמֹה בְנִי
6 לָשֶׁבֶת עַל־כִּסֵּא מַלְכוּת יְדוָד עַל־יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר לִי
שְׁלֹמֹה בִנְךָ הוּא־יִבְנֶה בֵיתִי וְחַצֵרוֹתָי כִּי־בָחַרְתִּי בּוֹ
7 לִי לְבֵן וַאֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב: וְהֵכַנְתִּי אֶת־מַלְכוּתוֹ
עַד־לְעוֹלָם אִם־יֶחֱזַק לַעֲשׂוֹת מִצוֹתַי וּמִשְׁפָּטַי כַּיּוֹם
8 הַזֶּה: וְעַתָּה לְעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל קְהַל־יְדוָד וּבְאָזְנֵי
אֱלֹהֵינוּ שִׁמְרוּ וְדִרְשׁוּ כָּל־מִצוֹת יְדוָד אֱלֹהֵיכֶם לְמַעַן
תִּירְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה וְהִנְחַלְתֶּם לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם
9 עַד־עוֹלָם: וְאַתָּה שְׁלֹמֹה־בְנִי דַּע אֶת־אֱלֹהֵי אָבִיךָ
וְעָבְדֵהוּ בְּלֵב שָׁלֵם וּבְנֶפֶשׁ חֲפֵצָה כִּי כָל־לְבָבוֹת
דּוֹרֵשׁ יְדוָד וְכָל־יֵצֶר מַחְשָׁבוֹת מֵבִין אִם־תִּדְרְשֶׁנּוּ
10 יִמָּצֵא לָךְ וְאִם־תַּעַזְבֶנּוּ יַזְנִיחֲךָ לָעַד: רְאֵה עַתָּה כִּי־ס
יְדוָד בָּחַר בְּךָ לִבְנוֹת־בַּיִת לַמִּקְדָּשׁ חֲזַק וַעֲשֵׂה:
11 וַיִּתֵּן דָּוִיד לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ אֶת־תַּבְנִית
הָאוּלָם וְאֶת־בָּתָּיו וְגִנְזָכָיו וַעֲלִיָּתָיו וְחֻדָּרָיו הַפְּנִימִים וּבֵית
12 הַכַּפֹּרֶת: וְתַבְנִית כָּל אֲשֶׁר הָיָה בָרוּחַ עִמּוֹ לְחַצְרוֹת
בֵּית־יְדוָד וּלְכָל־הַלְּשָׁכוֹת סָבִיב לְאֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים
13 וְלְאֹצְרוֹת הַקֳּדָשִׁים: וְלְמַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
וּלְכָל־מְלֶאכֶת עֲבֹדַת בֵּית־יְדוָד וּלְכָל־כְּלֵי עֲבֹדַת
14 בֵּית־יְדוָד: לַזָּהָב בַּמִּשְׁקָל לַזָּהָב לְכָל־כְּלֵי עֲבוֹדָה
וַעֲבוֹדָה לְכֹל כְּלֵי הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל לְכָל־כְּלֵי עֲבוֹדָה
15 וַעֲבוֹדָה: וּמִשְׁקָל לִמְנֹרוֹת הַזָּהָב וְנֵרֹתֵיהֶם זָהָב
בְּמִשְׁקַל־מְנוֹרָה וּמְנוֹרָה וְנֵרֹתֶיהָ וּלְמְנֹרוֹת הַכֶּסֶף
בְּמִשְׁקָל

ד ... ס"א יהוֹק ד"ב, ובן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ס, ד"ט ו-ד"י. ... ס"א שְׁלֹמָה ובלא מקף ובן ד"ב ד"ס ד"ט ו-ד"י. ... כן ברוב ספרים כ"י ודפו"ר, ס"א כִּי יהוה בחר בך ובן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ס, ד"ט ו-ד"י. ... כן ברוב ספרים כ"י, ד"ט, ודפו"ר, ס"א לִבְנוֹת בַּיִת לְמִקְדָּשׁ חזק ובן ד"ב, ד"ג, ד"ו והל"ב. ... כן בא"א, ב"נ בתיו. ... כן ברוב ספרים ב"י, ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ט ו-ד"י, ודפו"ר, ס"א הַפְּנִימִים. ... כן ברוב ספרים ב"י, ד"ט, ודפו"ר, ס"א כל ה ג ובן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ס. ... ס"א עֲלֵרַח חסר ובן ד"ב, ד"ט ודפו"ר. ... כן במקף ובלא נגינה ברוב ספרים כ"י, ס"א במשקל ובן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ס, ד"ט ודפו"ר.

בְּמִשְׁקָל לִמְנוֹרָה וְנֵרֹתֶיהָ בְּמִנְרַת מְנוֹרָה וּמְנוֹרָה:
16 וְאֶת־הַזָּהָב מִשְׁקָל לְשֻׁלְחַנוֹת הַמַּעֲרֶכֶת לְשֻׁלְחָן וְשֻׁלְחָן
17 וְכֶסֶף לְשֻׁלְחֲנוֹת הַכָּסֶף: וְהַמִּזְלָגוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַקְּשָׂוֹת
זָהָב סָגוּר וְלִכְפוֹרֵי הַזָּהָב בְּמִשְׁקָל לְכָפוֹר וְכָפוֹר
18 וְלִכְפוֹרֵי הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל לְכָפוֹר וְכָפוֹר: וּלְמִזְבַּח
הַקְּטֹרֶת זָהָב מְזֻקָּק בְּמִשְׁקָל וּלְתַבְנִית הַמֶּרְכָּבָה
הַכְּרוּבִים זָהָב לְפָרְשִׂים וְסֹכְכִים עַל־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה:
19 הַכֹּל בִּכְתָב מִיַּד יְהוָה עָלַי הִשְׂכִּיל כָּל מַלְאֲכוֹת
20 הַתַּבְנִית: וַיֹּאמֶר דָּוִיד לִשְׁלֹמֹה

בְּנוֹ חֲזַק וֶאֱמָץ וַעֲשֵׂה אַל־תִּירָא וְאַל־תֵּחָת כִּי יְהוָה
אֱלֹהִים אֱלֹהַי עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָ עַד־לְכָלּוֹת
21 כָּל־מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה: וְהִגֵּה מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם לְכָל־עֲבֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים וְעִמְּךָ בְּכָל־מְלָאכָה
לְכָל־נָדִיב בְּחָכְמָה לְכָל־עֲבֹדָה וְהַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם
לְכָל־דְּבָרֶיךָ:

כט וַיֹּאמֶר דָּוִיד הַמֶּלֶךְ לְכָל־הַקָּהָל שְׁלֹמֹה בְּנִי אֶחָד בָּחַר
בּוֹ אֱלֹהִים נַעַר וָרָךְ וְהַמְּלָאכָה גְּדוֹלָה כִּי לֹא לְאָדָם
2 הַבִּירָה כִּי לַיהוָה אֱלֹהִים: וּבְכָל־כֹּחִי הֲכִינוֹתִי לְבֵית־
אֱלֹהַי הַזָּהָב לַזָּהָב וְהַכֶּסֶף לַכֶּסֶף וְהַנְּחֹשֶׁת לַנְּחֹשֶׁת
הַבַּרְזֶל לַבַּרְזֶל וְהָעֵצִים לָעֵצִים אַבְנֵי־שֹׁהַם וּמִלֻּאִים
אַבְנֵי־פוּךְ וְרִקְמָה וְכֹל יְקָרָה וְאַבְנֵי־שַׁיִשׁ לָרֹב:
3 וְעוֹד בְּרָצוֹתִי בְּבֵית אֱלֹהַי יֵשׁ לִי סְגֻלָּה זָהָב וָכֶסֶף
נָתַתִּי לְבֵית־אֱלֹהַי לְמַעְלָה מִכֹּל הֲכִינוֹתִי לְבֵית
הַקֹּדֶשׁ

---

15 v. ס״א נֶעֱבוֹדַת וכן ר״א, ר״ג, ר״ן, רס ריא ריב וריד. כט, 1 v. ס א בני וכן ר״ג, ר״ן, רס, ריב, ריד ורמ״ו. 2 v. ס״א ובכלי וכן ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ם, ריב וריד. 2 v. בן ברוב ספרים כ״י ורמ״ו, ס״א הכינותי לבית וכן ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ם ריב וריד. 2 v. ס״א והבַּרְזֶל וכן ר״ב. 2 v. כן ברוב ספרים כ״י, ר״ג, ר״ן, ר״ם, ריב ריד ורמ״ו, ס״א כָּל בסקף ובלא נגינה וכן ר״ב. 3 v. כן בסקף ובלא נגינה ברוב ספרים כ״י, ר״ב ר״ג, ר״ן, רס, ריב, ריד ורמ״ו, ס״א סְגֻלָּה וכן ריד.

by weight, both for the candlestick, and also for the lamps thereof, according to the use of every candlestick.
16 And by weight he gave gold for the tables of shewbread, for every table; and likewise silver for the tables of silver:
17 Also pure gold for the fleshhooks, and the bowls, and the cups: and for the golden basons he gave gold by weight for every bason; and likewise silver by weight for every bason of silver:
18 And for the altar of incense refined gold by weight; and gold for the pattern of the chariot of the cherubims, that spread out their wings, and covered the ark of the covenant of the LORD.
19 All this, said David, the LORD made me understand in writing by his hand upon me, even all the works of this pattern.
20 And David said to Solomon his son, Be strong and of good courage, and do it: fear not, nor be dismayed: for the LORD God, even my God, will be with thee; he will not fail thee, nor forsake thee, until thou hast finished all the work for the service of the house of the LORD.
21 And, behold, the courses of the priests and the Levites, even they shall be with thee for all the service of the house of God: and there shall be with thee for all manner of workmanship every willing skilful man, for any manner of service: also the princes and all the people will be wholly at thy commandment.

29 Furthermore David the king said unto all the congregation, Solomon my son, whom alone God hath chosen, is yet young and tender, and the work is great: for the palace is not for man,
2 but for the LORD God. Now I have prepared with all my might for the house of my God the gold for things to be made of gold, and the silver for things of silver, and the brass for things of brass, the iron for things of iron, and wood for things of wood; onyx stones, and stones to be set, glistering stones, and of divers colours, and all manner of precious stones,
3 and marble stones in abundance. Moreover, because I have set my affection to the house of my God, I have of mine own proper good, of gold and silver, which I have given to the house of my God, over and above all that I have prepared for the holy house,

4 Even three thousand talents of gold, of the gold of Ophir, and seven thousand talents of refined silver, to overlay the walls of the houses withal:

5 The gold for things of gold, and the silver for things of silver, and for all manner of work to be made by the hands of artificers. And who then is willing to consecrate his service this day unto the LORD?

6 Then the chief of the fathers and princes of the tribes of Israel, and the captains of thousands and of hundreds, with the rulers of the king's work, offered willingly,

7 And gave for the service of the house of God of gold five thousand talents and ten thousand drams, and of silver ten thousand talents, and of brass eighteen thousand talents, and one hundred thousand talents of iron.

8 And they with whom precious stones were found gave them to the treasure of the house of the LORD, by the hand of Jehiel the Gershonite.

9 Then the people rejoiced, for that they offered willingly, because with perfect heart they offered willingly to the LORD: and David the king also rejoiced with great joy.

10 Wherefore David blessed the LORD before all the congregation: and David said, Blessed be thou, LORD God of Israel our father, for ever and ever.

11 Thine, O LORD, is the greatness, and the power, and the glory, and the victory, and the majesty: for all that is in the heaven and in the earth is thine; thine is the kingdom,

12 O LORD, and thou art exalted as head above all. Both riches and honour come of thee, and thou reignest over all; and in thine hand is power and might; and in thine hand it is to make

13 great, and to give strength unto all. Now therefore, our God, we thank thee, and praise thy

14 glorious name. But who am I, and what is my people, that we should be able to offer so willingly after this sort? for all things come of thee, and of thine own have we given thee.

15 For we are strangers before thee, and sojourners, as were all our fathers: our days on the earth

16 are as a shadow, and there is none abiding. O LORD our God, all this store that we have prepared to build thee an house for thine holy name

4 הַקֹּדֶשׁ׃ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים כִּכְּרֵי זָהָב מִזְהַב אוֹפִיר
וְשִׁבְעַת אֲלָפִים כִּכְּרֵי־כֶסֶף מְזֻקָּק לָטְוֹחַ קִירוֹת הַבָּתִּים׃
5 לַזָּהָב לַזָּהָב וְלַכֶּסֶף לַכֶּסֶף וּלְכָל־מְלָאכָה בְּיַד חָרָשִׁים
6 וּמִי מִתְנַדֵּב לְמַלֹּאת יָדוֹ הַיּוֹם לַיהוָה׃ וַיִּתְנַדְּבוּ שָׂרֵי
הָאָבוֹת וְשָׂרֵי | שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת
7 וְלִשָּׂרֵי מְלֶאכֶת הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּתְּנוּ לַעֲבוֹדַת בֵּית־הָאֱלֹהִים
זָהָב כִּכָּרִים חֲמֵשֶׁת־אֲלָפִים וַאֲדַרְכֹנִים רִבּוֹ וְכֶסֶף
כִּכָּרִים עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וְנְחֹשֶׁת רִבּוֹ וּשְׁמֹנַת אֲלָפִים
8 כִּכָּרִים וּבַרְזֶל מֵאָה־אֶלֶף כִּכָּרִים׃ וְהַנִּמְצָא אִתּוֹ אֲבָנִים
9 נָתְנוּ לְאוֹצַר בֵּית־יְהוָה עַל־יַד־יְחִיאֵל הַגֵּרְשֻׁנִּי׃ וַיִּשְׂמְחוּ
הָעָם עַל־הִתְנַדְּבָם כִּי בְלֵב שָׁלֵם הִתְנַדְּבוּ לַיהוָה וְגַם
דָּוִיד הַמֶּלֶךְ שָׂמַח שִׂמְחָה גְּדוֹלָה׃
10 וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת־יְהוָה לְעֵינֵי כָל־הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד־
11 עוֹלָם׃ לְךָ יְהוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח
וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְהוָה הַמַּמְלָכָה
12 וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל | לְרֹאשׁ׃ וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ
וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל וּבְיָדְךָ כֹחַ וּגְבוּרָה וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל
13 וּלְחַזֵּק לַכֹּל׃ וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ
14 וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ׃ וְכִי מִי אֲנִי וּמִי עַמִּי כִּי־
נַעְצֹר כֹּחַ לְהִתְנַדֵּב כָּזֹאת כִּי־מִמְּךָ הַכֹּל וּמִיָּדְךָ נָתַנּוּ
15 לָךְ׃ כִּי־גֵרִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ וְתוֹשָׁבִים כְּכָל־אֲבֹתֵינוּ
16 כַּצֵּל | יָמֵינוּ עַל־הָאָרֶץ וְאֵין מִקְוֶה׃ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כֹּל
הֶהָמוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר הֲכִינֹנוּ לִבְנוֹת־לְךָ בַּיִת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ
מִיָּד

---

5 v. לְמַלֹּאת כתיב, לְמֶלֶאכֶת קרי. 7 v. ס״א בכיוס חמשה וכן ד״ב, וס״א כככרים חמשת וכן ד״ב, ד״ו, ד״ם, ד״יב ד״ידד. 8 v. כן ברוב ספרים ב״י ודב״ח, ס״א על־יד וכן רכ. ד״ב, ד״ו, ד״ם, ד״יב ורי״ד. 13 v. ס״א אביתינו מלא וכן ד״יא ודם״ו. 16 v. כן ברוב ספרים ב״י, ד״יב ורי״ד, או הכינונו מלא וכן ד״ב ד״ג ד״ו ד״ם, ד״יא ודם״ו, ס״א הכוננו. 16 v. כן ב״א, ב״נ לבנות לך.

cometh of thine hand, and is all thine own.

17 I know also, my God, that thou triest the heart, and hast pleasure in uprightness. As for me, in the uprightness of mine heart I have willingly offered all these things: and now have I seen with joy thy people, which are present here, to offer willingly unto thee.

18 O LORD God of Abraham, Isaac, and of Israel, our fathers, keep this for ever in the imagination of the thoughts of the heart of thy people, and prepare their heart unto thee:

19 And give unto Solomon my son a perfect heart, to keep thy commandments, thy testimonies, and thy statutes, and to do all these things, and to build the palace, for the which I have made provision.

20 And David said to all the congregation, Now bless the LORD your God. And all the congregation blessed the LORD God of their fathers, and bowed down their heads, and worshipped the LORD, and the king.

21 And they sacrificed sacrifices unto the LORD, and offered burnt offerings unto the LORD, on the morrow after that day, even a thousand bullocks, a thousand rams, and a thousand lambs, with their drink offerings, and sacrifices in abundance for all Israel:

22 And did eat and drink before the LORD on that day with great gladness. And they made Solomon the son of David king the second time, and anointed him unto the LORD to be the chief governor, and Zadok to be priest. Then Solomon sat on the throne of the LORD as king instead of David his father, and prospered; and all Israel obeyed him. And all the princes, and the mighty men, and all the sons likewise of king David, submitted themselves unto Solomon the king. And the LORD magnified Solomon exceedingly in the sight of all Israel, and bestowed upon him such royal majesty as had not been on any king before him in Israel. Thus David the son of Jesse reigned over all Israel. And the time that he reigned over Israel was forty years; seven years reigned he in Hebron, and thirty and three years reigned he in Jerusalem. And he died in a good old age, full of days, riches, and honour: and Solomon his son reigned in his stead.

17 מִמְּךָ הַכֹּל וּמִיָּדְךָ נָתַנּוּ לָךְ׃ וְיָדַעְתִּי אֱלֹהַי כִּי אַתָּה בֹּחֵן לֵבָב
וּמֵישָׁרִים תִּרְצֶה אֲנִי בְיֹשֶׁר לְבָבִי הִתְנַדַּבְתִּי כָּל־אֵלֶּה
וְעַתָּה עַמְּךָ הַנִּמְצְאוּ־פֹה רָאִיתִי בְשִׂמְחָה לְהִתְנַדֵּב־לָךְ׃
18 יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבֹתֵינוּ שָׁמְרָה־
זֹּאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם
19 אֵלֶיךָ׃ וְלִשְׁלֹמֹה בְנִי תֵּן לֵבָב שָׁלֵם לִשְׁמֹר מִצְוֹתֶיךָ
עֵדוֹתֶיךָ וְחֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת הַכֹּל וְלִבְנוֹת הַבִּירָה אֲשֶׁר
20 הֲכִינוֹתִי׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכָל־הַקָּהָל
בָּרְכוּ נָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיְבָרְכוּ כָל־הַקָּהָל לַיהוָה
21 אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה וְלַמֶּלֶךְ׃ וַיִּזְבְּחוּ
לַיהוָה וְזָבְחִים וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת לַיהוָה לְמָחֳרַת הַיּוֹם
הַהוּא פָּרִים אֶלֶף אֵלִים אֶלֶף כְּבָשִׂים אֶלֶף וְנִסְכֵּיהֶם
22 וּזְבָחִים לָרֹב לְכָל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ לִפְנֵי יְהוָה
בַּיּוֹם הַהוּא בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה וַיַּמְלִיכוּ שֵׁנִית לִשְׁלֹמֹה
23 בֶּן־דָּוִיד וַיִּמְשְׁחוּ לַיהוָה לְנָגִיד וּלְצָדוֹק לְכֹהֵן׃ וַיֵּשֶׁב
שְׁלֹמֹה עַל־כִּסֵּא יְהוָה לְמֶלֶךְ תַּחַת־דָּוִיד אָבִיו וַיִּצְלָח
24 וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וְכָל־הַשָּׂרִים וְהַגִּבֹּרִים וְגַם
כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ דָּוִיד נָתְנוּ יָד תַּחַת שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ׃
25 וַיְגַדֵּל יְהוָה אֶת־שְׁלֹמֹה לְמַעְלָה לְעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן
עָלָיו הוֹד מַלְכוּת אֲשֶׁר לֹא־הָיָה עַל־כָּל־מֶלֶךְ לְפָנָיו
עַל־יִשְׂרָאֵל׃
26 וְדָוִיד בֶּן־יִשַׁי מָלַךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ
27 עַל־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ שֶׁבַע שָׁנִים
28 וּבִירוּשָׁלַם מָלַךְ שְׁלֹשִׁים וְשָׁלוֹשׁ׃ וַיָּמָת בְּשֵׂיבָה טוֹבָה
שָׂבַע יָמִים עֹשֶׁר וְכָבוֹד וַיִּמְלֹךְ שְׁלֹמֹה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

ודברי

16 v. תיא כתיב, הוא קרי. 18 v. כן בתרגום הוין כספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"א. ר"ב, ר"ד ד"ם"ו. 19 v. כן ברוב ספרים כ"י ד"ם"ו, ס"א ולבנות הבירה וכן ר"ב. ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"ב ה"ד. 20 v. ס"א בָּרְכוּ־ וכן ר"ב, ר"ו, ר"ם, ר"ב, ר"ד ה"ם"ו. 21 v. ס"א אלים וכן ר"ב, ר"ו, ר"ם, ר"ב, ר"ד ה"ם"ו.

29 Now the acts of David the king, first and last, behold, they are written in the book of Samuel the seer, and in the book of Nathan the prophet, and in the book of Gad the seer,
30 With all his reign and his might, and the times that went over him, and over Israel, and over all the kingdoms of the countries.

29 וְדִבְרֵי דָוִיד הַמֶּלֶךְ הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים
עַל־דִּבְרֵי שְׁמוּאֵל הָרֹאֶה וְעַל־דִּבְרֵי נָתָן הַנָּבִיא וְעַל־
30 דִּבְרֵי גָד הַחוֹזֶה: עִם כָּל־מַלְכוּתוֹ וּגְבוּרָתוֹ וְהָעִתִּים
אֲשֶׁר עָבְרוּ עָלָיו וְעַל־יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל־מַמְלְכוֹת

THE SECOND BOOK OF THE
CHRONICLES

א הָאֲרָצוֹת: וַיִּתְחַזֵּק שְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִד ב
דָּוִיד עַל־מַלְכוּתוֹ וַיהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וַיְגַדְּלֵהוּ לְמָעְלָה:
2 וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לְכָל־יִשְׂרָאֵל לְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת
וְלַשֹּׁפְטִים וּלְכֹל נָשִׂיא לְכֹל־יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁי הָאָבוֹת:
3 וַיֵּלְכוּ שְׁלֹמֹה וְכָל־הַקָּהָל עִמּוֹ לַבָּמָה אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן
כִּי־שָׁם הָיָה אֹהֶל מוֹעֵד הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה
4 עֶבֶד־יְהוָה בַּמִּדְבָּר: אֲבָל אֲרוֹן הָאֱלֹהִים הֶעֱלָה
דָּוִיד מִקִּרְיַת יְעָרִים בַּהֵכִין לוֹ דָּוִיד כִּי נָטָה־לוֹ אֹהֶל
5 בִּירוּשָׁלִָם: וּמִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר עָשָׂה בְצַלְאֵל בֶּן
אוּרִי בֶּן־חוּר שָׂם לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה וַיִּדְרְשֵׁהוּ שְׁלֹמֹה
6 וְהַקָּהָל: וַיַּעַל שְׁלֹמֹה שָׁם עַל־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת לִפְנֵי
יְהוָה אֲשֶׁר לְאֹהֶל מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו עֹלוֹת אָלֶף:
7 בַּלַּיְלָה הַהוּא נִרְאָה אֱלֹהִים לִשְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר
8 לוֹ שְׁאַל מָה אֶתֶּן־לָךְ: וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לֵאלֹהִים אַתָּה
עָשִׂיתָ עִם־דָּוִיד אָבִי הֶסֶד גָּדוֹל וְהִמְלַכְתַּנִי תַּחְתָּיו:
9 עַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים יֵאָמֵן דְּבָרְךָ עִם דָּוִיד אָבִי כִּי אַתָּה
10 הִמְלַכְתַּנִי עַל־עַם רַב כַּעֲפַר הָאָרֶץ: עַתָּה חָכְמָה
וּמַדָּע תֶּן־לִי וְאֵצֵאָה לִפְנֵי הָעָם־הַזֶּה וְאָבוֹאָה כִּי־מִי
יִשְׁפֹּט אֶת־עַמְּךָ הַזֶּה הַגָּדוֹל:
11 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים ו לִשְׁלֹמֹה יַעַן אֲשֶׁר הָיְתָה זֹאת עִם־
לבבך

א. 5 v. כן בתוב ספרים כ"י, ד"מ, ד"א, ד"ב, ד"ד, ת"ע וח"ה, ס"א שָׁם שמואל וכן ד"ם ודס"ו. 5 v. ס"א וְכָל־הַקָּהָל וכן תַּיָּע ת"ס וח"ה. 6 v. סביר אֲשֶׁר לִפְנֵי. 6 v. כן בתוב ספרים כ"י, או וַיַּעַל עָלָיו וכן דכ"ו, ס"א וַיַּעַל עָלוֹת וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם ד"ב ותי"ד. 9 v. כן בתוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, ד"ב ותי"ד ודס"ו, ס"א יָם קסץ וכן ד"א ודי"א. 10 v. ס"א יְהוָה אלהים וכן ד"א ד"ב ד"ד ודב"ו.

29 Now the acts of David the king, first and last, behold, they are written in the book of Samuel the seer, and in the book of Nathan the prophet, and in the book of Gad the seer,
30 With all his reign and his might, and the times that went over him, and over Israel, and over all the kingdoms of the countries.

1 And Solomon the son of David was strengthened in his kingdom, and the LORD his God was with him, and magnified him exceedingly.
2 Then Solomon spake unto all Israel, to the captains of thousands and of hundreds, and to the judges, and to every governor in all Israel, the chief of the fathers.
3 So Solomon, and all the congregation with him, went to the high place that was at Gibeon; for there was the tabernacle of the congregation of God, which Moses the servant of the LORD had made in the wilderness.
4 But the ark of God had David brought up from Kirjath-jearim to the place which David had prepared for it: for he had pitched a tent for it at Jerusalem.
5 Moreover the brasen altar, that Bezaleel the son of Uri, the son of Hur, had made, he put before the tabernacle of the LORD: and Solomon and the congregation sought
6 unto it. And Solomon went up thither to the brasen altar before the LORD, which was at
7 the tabernacle of the congregation, and offered a thousand burnt offerings upon it. In that
8 night did God appear unto Solomon, and said unto him, Ask what I shall give thee. And
9 Solomon said unto God, Thou hast shewed great mercy unto David my father, and hast made me to reign in his stead. Now, O LORD God, let thy promise unto David my father be established: for thou hast made me king over a people like the dust of the earth in multitude.
10 Give me now wisdom and knowledge, that I may go out and come in before this people: for
11 who can judge this thy people, that is so great? And God said to Solomon, Because this was in

לְבָבְךָ וְלֹא־שָׁאַלְתָּ עֹשֶׁר נְכָסִים וְכָבוֹד וְאֶת־נֶפֶשׁ שֹׂנְאֶיךָ
וְנַם־יָמִים רַבִּים לֹא שָׁאָלְתָּ וַתִּשְׁאַל־לְךָ חָכְמָה וּמַדָּע 12
אֲשֶׁר תִּשְׁפּוֹט אֶת־עַמִּי אֲשֶׁר הִמְלַכְתִּיךָ עָלָיו: הַחָכְמָה
וְהַמַּדָּע נָתוּן לָךְ וְעֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד אֶתֵּן־לְךָ אֲשֶׁר ו
לֹא־הָיָה כֵן לַמְלָכִים אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ וְאַחֲרֶיךָ לֹא יִהְיֶה־כֵּן:
וַיָּבֹא שְׁלֹמֹה לַבָּמָה אֲשֶׁר־בְּנִבְעוֹן יְרוּשָׁלַם מִלִּפְנֵי אֹהֶל 13
מוֹעֵד וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל:
וַיֶּאֱסֹף שְׁלֹמֹה רֶכֶב וּפָרָשִׁים וַיְהִי־לוֹ אֶלֶף וְאַרְבַּע־מֵאוֹת 14
רֶכֶב וּשְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים וַיְנִיחֵם בְּעָרֵי הָרֶכֶב
וְעִם־הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלִַם: וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־ 15
הַזָּהָב בִּירוּשָׁלִַם כָּאֲבָנִים וְאֶת־הָאֲרָזִים נָתַן כַּשִּׁקְמִים
אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָה לָרֹב: וּמוֹצָא הַסּוּסִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה 16
מִמִּצְרַיִם וּמִקְוֵה סֹחֲרֵי הַמֶּלֶךְ מִקְוֵה יִקְחוּ בְּמִחִיר:
וְיַעֲלוּ וְיוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם מֶרְכָּבָה בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְסוּס 17
בַּחֲמִשִּׁים וּמֵאָה וְכֵן לְכָל־מַלְכֵי הַחִתִּים וּמַלְכֵי אֲרָם
בְּיָדָם יוֹצִיאוּ: וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה 18
ב וּבַיִת לְמַלְכוּתוֹ: וַיִּסְפֹּר שְׁלֹמֹה שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ סַבָּל
וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף אִישׁ חֹצֵב בָּהָר וּמְנֻצְּחִים עֲלֵיהֶם שְׁלֹשֶׁת
אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת:
וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה אֶל־חוּרָם מֶלֶךְ־צֹר לֵאמֹר כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ 2
עִם־דָּוִיד אָבִי וַתִּשְׁלַח־לוֹ אֲרָזִים לִבְנוֹת־לוֹ בַּיִת
לָשֶׁבֶת בּוֹ: הִנֵּה אֲנִי בֹנֶה־בַּיִת לְשֵׁם | יְהוָה אֱלֹהָי ס 3
לְהַקְדִּישׁ לוֹ לְהַקְטִיר לְפָנָיו קְטֹרֶת־סַמִּים וּמַעֲרֶכֶת
תָּמִיד וְעֹלוֹת לַבֹּקֶר וְלָעֶרֶב לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים
וּלְמוֹעֲדֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם זֹאת עַל־יִשְׂרָאֵל: וְהַבַּיִת 4
אשר־

11 v. כן ברוב ספרים כ"י, ס"א ולא מונח וכן ד'ב, ר'נ, ד'ן, ד'ס, ר'ב ור'ד. 13 v. צ'ל מֻהָבָה כן תי"ע ות'ר. 16 v. ס"א ומקוה . . . . מקוה וכן ד"א. ב. 1 v. כן ב'א, ב'נ ומנצחים בלא נעיא, כ'א ב'א ומסנצחים בלא נעיא. ב'נ ומְנַצְּחִים בנעיא. 3 v. ס"א קְטֹרֶת ובלא מקף וכן ר'ב.

thine heart, and thou hast not asked riches, wealth, or honour, nor the life of thine enemies, neither yet hast asked long life; but hast asked wisdom and knowledge for thyself, that thou mayest judge my people, over whom I have made thee king:

12 Wisdom and knowledge is granted unto thee; and I will give thee riches, and wealth, and honour, such as none of the kings have had that have been before thee, neither shall there any after thee have the like.

13 Then Solomon came from his journey to the high place that was at Gibeon to Jerusalem, from before the tabernacle of the congregation, and reigned over Israel.

14 And Solomon gathered chariots and horsemen: and he had a thousand and four hundred chariots, and twelve thousand horsemen, which he placed in the chariot cities, and with the king at Jerusalem.

15 And the king made silver and gold at Jerusalem as plenteous as stones, and cedar trees made he as the sycomore trees that are in the vale for abundance.

16 And Solomon had horses brought out of Egypt, and linen yarn: the king's merchants received the linen yarn at a price.

17 And they fetched up, and brought forth out of Egypt a chariot for six hundred shekels of silver, and an horse for an hundred and fifty: and so brought they out horses for all the kings of the Hittites, and for the kings of Syria, by their means.

2 And Solomon determined to build an house for the name of the LORD, and an house for his
2 kingdom. And Solomon told out threescore and ten thousand men to bear burdens, and fourscore thousand to hew in the mountain, and three thousand and six hundred to oversee
3 them. And Solomon sent to Huram the king of Tyre, saying, As thou didst deal with David my father, and didst send him cedars to build him an house to dwell therein, even so deal
4 with me. Behold, I build an house to the name of the LORD my God, to dedicate it to him, and to burn before him sweet incense, and for the continual shewbread, and for the burnt offerings morning and evening, on the sabbaths, and on the new moons, and on the solemn
5 feasts of the LORD our God. This is an ordinance for ever to Israel. And the house

אֲשֶׁר־אֲנִי בוֹנֶה גָּדוֹל כִּי־נָדוֹל אֱלֹהֵינוּ מִכָּל־הָאֱלֹהִים׃
5 וּמִי יַעֲצֶר־כֹּחַ לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת כִּי הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם
לֹא יְכַלְכְּלֻהוּ וּמִי אֲנִי אֲשֶׁר אֶבְנֶה־לּוֹ בַיִת כִּי אִם־
6 לְהַקְטִיר לְפָנָיו׃ וְעַתָּה שְׁלַח־לִי אִישׁ־חָכָם לַעֲשׂוֹת
בְּזָהָב וּבְכֶסֶף וּבַנְחֹשֶׁת וּבַבַּרְזֶל וּבָאַרְגָּמָן וְכַרְמִיל וּתְכֵלֶת
וְיֹדֵעַ לְפַתֵּחַ פִּתּוּחִים עִם־הַחֲכָמִים אֲשֶׁר־עִמִּי בִּיהוּדָה
7 וּבִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר הֵכִין דָּוִיד אָבִי׃ וְשִׁלַּח־לִי עֲצֵי אֲרָזִים
בְּרוֹשִׁים וְאַלְגּוּמִּים מֵהַלְּבָנוֹן כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי אֲשֶׁר
עֲבָדֶיךָ יוֹדְעִים לְכָרֹת עֲצֵי לְבָנוֹן וְהִנֵּה עֲבָדַי עִם־עֲבָדֶיךָ׃
8 וְלָהֳכִין לִי עֵצִים לָרֹב כִּי הַבַּיִת אֲשֶׁר־אֲנִי בוֹנֶה גָּדוֹל
9 וְהַפָּלֵא׃ וְהִנֵּה לַחֹטְבִים לְכָרְתֵי הָעֵצִים נָתַתִּי חִטִּים
מָכוּת לַעֲבָדֶיךָ כֹּרִים עֶשְׂרִים אֶלֶף וּשְׂעֹרִים כֹּרִים
עֶשְׂרִים אֶלֶף וְיַיִן בַּתִּים עֶשְׂרִים אֶלֶף וְשֶׁמֶן בַּתִּים
עֶשְׂרִים אָלֶף׃
10 וַיֹּאמֶר חוּרָם מֶלֶךְ־צֹר בִּכְתָב וַיִּשְׁלַח אֶל־שְׁלֹמֹה
11 בְּאַהֲבַת יְהוָה אֶת־עַמּוֹ נְתָנְךָ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר
חוּרָם בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־
הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לְדָוִיד הַמֶּלֶךְ בֵּן חָכָם
יוֹדֵעַ שֵׂכֶל וּבִינָה אֲשֶׁר יִבְנֶה־בַּיִת לַיהוָה וּבַיִת
12 לְמַלְכוּתוֹ׃ וְעַתָּה שָׁלַחְתִּי אִישׁ־חָכָם יוֹדֵעַ בִּינָה לְחוּרָם
13 אָבִי׃ בֶּן־אִשָּׁה מִן־בְּנוֹת דָּן וְאָבִיו אִישׁ־צֹרִי יוֹדֵעַ
לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף בַּנְּחֹשֶׁת בַּבַּרְזֶל בָּאֲבָנִים וּבָעֵצִים
בָּאַרְגָּמָן בִּתְכֵלֶת וּבַבּוּץ וּבְכַרְמִיל וּלְפַתֵּחַ כָּל־פִּתּוּחַ
וְלַחְשֹׁב כָּל־מַחֲשֶׁבֶת אֲשֶׁר־יִנָּתֶן־לוֹ עִם־חֲכָמֶיךָ וְחַכְמֵי
אדני

6 But who is able to build him an house, seeing the heaven and heaven of heavens cannot contain him? who am I then, that I should build him an house, save only to burn sacrifice before him?

7 Send me now therefore a man cunning to work in gold, and in silver, and in brass, and in iron, and in purple, and crimson, and blue, and that can skill to grave with the cunning men that are with me in Judah and in Jerusalem, whom David my father did provide.

8 Send me also cedar trees, fir trees, and algum trees, out of Lebanon: for I know that thy servants can skill to cut timber in Lebanon; and, behold, my servants shall be with thy servants,

9 Even to prepare me timber in abundance: for the house which I am about to build shall be wonderful great.

10 And, behold, I will give to thy servants, the hewers that cut timber, twenty thousand measures of beaten wheat, and twenty thousand measures of barley, and twenty thousand baths of wine, and twenty thousand baths of oil.

11 Then Huram the king of Tyre answered in writing, which he sent to Solomon, Because the LORD hath loved his people, he hath made thee king over them.

12 Huram said moreover, Blessed be the LORD God of Israel, that made heaven and earth, who hath given to David the king a wise son, endued with prudence and understanding, that might build an house for the LORD, and an house for his kingdom.

13 And now

14 I have sent a cunning man, endued with understanding, of Huram my father's, The son of a woman of the daughters of Dan, and his father was a man of Tyre, skilful to work in gold, and in silver, in brass, in iron, in stone, and in timber, in purple, in blue, and in fine linen, and in crimson; also to grave any manner of graving, and to find out every device which shall be put to him, with thy cunning men, and with the cunning men of

---

6 ס״א אשר ביהודה בלא כלת עשי וכן ד״ב. ד״ו ד״ט. דד״ב ותיס. 9 ס״א כלת = מאכלת כן ת״ע, ת״ם ותיר: עיין בלשנים א ה׳ כ״ח. 10 ס״א בזתם וכן ד״ב, ד״ו ד״ט. דד״ב ותיס. 11 ס״א איש מונח וכן ד״ב ד״ו. ד״ו ד״ט. דד״ב ותיר. 13 ס״א בזתם וכן ד״ב, ד״ו ד״ט. דד״ב ותיס. 14 ס״א בן בורב בספרים כ״י ד ג, ד״ו ד ט ותבש״ו, ס״א אשר ינתן וכן ד״ב ותיר.

my lord David thy father.

14 אֲדֹנִי דָּוִיד אָבִיךָ׃ וְעַתָּה הַחִטִּים וְהַשְּׂעֹרִים הַשֶּׁמֶן

15 Now therefore the wheat, and the barley, the oil, and the wine, which my lord hath spoken of, let him send unto his servants:

15 וְהַיָּיִן אֲשֶׁר אָמַר אֲדֹנִי יִשְׁלַח לַעֲבָדָיו׃ וַאֲנַחְנוּ נִכְרֹת

16 And we will cut wood out of Lebanon, as much as thou shalt need: and we will bring it to thee in floats by sea to Joppa; and thou shalt carry it up to Jerusalem.

עֵצִים מִן־הַלְּבָנוֹן כְּכָל־צָרְכֶּךָ וְנָבִיאֵם לְךָ רַפְסֹדוֹת

16 עַל־יָם יָפוֹ וְאַתָּה תַּעֲלֶה אֹתָם יְרוּשָׁלִָם׃

17 And Solomon numbered all the strangers that were in the land of Israel, after the numbering wherewith David his father had numbered them; and they were found an hundred and fifty thousand and three thousand and six hundred.

16 וַיִּסְפֹּר שְׁלֹמֹה כָּל־הָאֲנָשִׁים הַגֵּרִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ

יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַמִּסְפָּר אֲשֶׁר סְפָרָם דָּוִיד אָבִיו וַיִּמָּצְאוּ

מֵאָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃

17 וַיַּעַשׂ מֵהֶם שִׁבְעִים אֶלֶף סַבָּל וּשְׁמֹנִים אֶלֶף חֹצֵב בָּהָר

וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת מְנַצְּחִים לְהַעֲבִיד אֶת־

ג הָעָם׃ וַיָּחֶל שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית־יְהוָה בִּירוּשָׁלִַם

בְּהַר הַמֹּרִיָּה אֲשֶׁר נִרְאָה לְדָוִיד אָבִיהוּ אֲשֶׁר־הֵכִין׃

2 בִּמְקוֹם דָּוִיד בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי׃ וַיָּחֶל לִבְנוֹת

3 בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי ׀ בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִית לְמַלְכוּתוֹ׃ וְאֵלֶּה

הַיְסֹדוֹת שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים הָאָרְךְ אַמּוֹת

בַּמִּדָּה הָרִאשׁוֹנָה אַמּוֹת שִׁשִּׁים וְרֹחַב אַמּוֹת עֶשְׂרִים׃

4 וְהָאוּלָם אֲשֶׁר ׀ עַל־פְּנֵי ׀ הָאָרְךְ ׀ עַל־פְּנֵי ׀ רֹחַב־הַבַּיִת

אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְהַגֹּבַהּ מֵאָה וְעֶשְׂרִים וַיְצַפֵּהוּ מִפְּנִימָה

5 זָהָב טָהוֹר׃ וְאֶת ׀ הַבַּיִת הַגָּדוֹל חָפָה עֵץ בְּרוֹשִׁים

6 וַיְחַפֵּהוּ זָהָב טוֹב וַיַּעַל עָלָיו תְּמָרִים וְשַׁרְשְׁרֹת׃ וַיְצַף

אֶת־הַבַּיִת אֶבֶן יְקָרָה לְתִפְאָרֶת וְהַזָּהָב זְהַב פַּרְוָיִם׃

7 וַיְחַף אֶת־הַבַּיִת הַקֹּרוֹת הַסִּפִּים וְקִירוֹתָיו וְדַלְתוֹתָיו

וְדָלְתוֹתָיו וְפָתַח כְּרוּבִים עַל־הַקִּירוֹת׃

ויעש

3 Then Solomon began to build the house of the LORD at Jerusalem in mount Moriah, where the LORD appeared unto David his father, in the place that David had prepared in the threshingfloor of Ornan the Jebusite.

2 And he began to build in the second day of the second month, in the fourth year of his reign.

3 Now these are the things wherein Solomon was instructed for the building of the house of God. The length by cubits after the first measure was threescore

4 cubits, and the breadth twenty cubits. And the porch that was in the front of the house, the length of it was according to the breadth of the house, twenty cubits, and the height was an

5 hundred and twenty: and he overlaid it within with pure gold. And the greater house he cieled with fir tree, which he overlaid with fine gold, and set thereon palm trees and chains.

6 And he garnished the house with precious stones for beauty: and the gold was gold of Par-

7 vaim. He overlaid also the house, the beams, the posts, and the walls thereof, and the doors thereof, with gold; and graved cherubims on the walls.

---

14 v. ס״א אשר׳ בסקא וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, די״ב, די״ד ודס״ו. 17 v. כן למערבאי, למרנחאי ושמונים סלא וכן ד״ב. ג׳ 1 v. צ״ל בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר הֵכִין דָּוִיד כן ה״ע, ת״ם וח״ד: עיין ד״ה א. כ״ב י״ד, וד״ה ב, ב׳ ו׳. 2 v. ס״א הַשֵּׁנִי בְּשָׁנַת בלא מלח בַּשֵּׁנִי וכן ד״א, ת״ע, ח״ם וח״ר. 4 v. נ״ל פני הַיְכַל הַבַּיִת עֶשְׂרִים אַמָּה אָרְכּוֹ עַל פני רחב תו׳: עיין מלכים א. ו׳ ג׳. 4 v. כן מנותן ברוב ספרים כי״ו, די״ד ודכ״ו. ס״א עַל־פְּנֵי רֹחַב וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו וד״ם. 5 v. ס״א טָהוֹר וכן ד״א, די״ב וח״ע. 5 v. ס״א תִּמָּרִים רִנש וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, די״א, די״ב ודכ״ו.

8 וַיַּעַשׂ אֶת־בֵּית־קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים אָרְכּוֹ עַל־פְּנֵי
רֹחַב־הַבַּיִת אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְרָחְבּוֹ אַמּוֹת עֶשְׂרִים וַיְחַפְּהוּ
9 זָהָב טוֹב לְכִכָּרִים שֵׁשׁ מֵאוֹת: וּמִשְׁקַל לְמַסְמְרוֹת
לְשֶׁקֶל חֲמִשִּׁים זָהָב וְהָעֲלִיּוֹת חָפָה זָהָב:
10 וַיַּעַשׂ בְּבֵית־קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים כְּרוּבִים שְׁנַיִם
11 מַעֲשֵׂה צַעֲצָעִים וַיְצַפּוּ אֹתָם זָהָב: וְכַנְפֵי הַכְּרוּבִים
אָרְכָּם אַמּוֹת עֶשְׂרִים כְּנַף הָאֶחָד לְאַמּוֹת חָמֵשׁ מַגַּעַת
לְקִיר הַבַּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת אַמּוֹת חָמֵשׁ מַגִּיעַ לִכְנַף
12 הַכְּרוּב הָאַחֵר: וּכְנַף הַכְּרוּב הָאֶחָד אַמּוֹת חָמֵשׁ
מַגִּיעַ לְקִיר הַבַּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת אַמּוֹת חָמֵשׁ דְּבֵקָה
13 לִכְנַף הַכְּרוּב הָאָחֵר: כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים הָאֵלֶּה פֹּרְשִׂים
אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְהֵם עֹמְדִים עַל־רַגְלֵיהֶם וּפְנֵיהֶם לַבָּיִת:
14 וַיַּעַשׂ אֶת־הַפָּרֹכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
וְכַרְמִיל וּבוּץ וַיַּעַל עָלָיו כְּרוּבִים:
15 וַיַּעַשׂ לִפְנֵי הַבַּיִת עַמּוּדִים שְׁנַיִם אַמּוֹת שְׁלֹשִׁים
וְחָמֵשׁ אָרְךָ וְהַצְּפֶת אֲשֶׁר־עַל־רֹאשׁוֹ אַמּוֹת חָמֵשׁ:
16 וַיַּעַשׂ שַׁרְשָׁרוֹת בְּדְבִיר וַיִּתֵּן עַל־רֹאשׁ
הָעַמֻּדִים וַיַּעַשׂ רִמּוֹנִים מֵאָה וַיִּתֵּן בַּשַּׁרְשָׁרוֹת:
17 וַיָּקֶם אֶת־הָעַמּוּדִים עַל־פְּנֵי הַהֵיכָל אֶחָד
מִימִין וְאֶחָד מִהַשְּׂמֹאול וַיִּקְרָא שֵׁם־הַימִנִי יָכִין וְשֵׁם
ד הַשְּׂמְאלִי בֹּעַז: וַיַּעַשׂ מִזְבַּח נְחֹשֶׁת
עֶשְׂרִים אַמָּה אָרְכּוֹ וְעֶשְׂרִים אַמָּה רָחְבּוֹ וְעֶשֶׂר אַמּוֹת
2 קוֹמָתוֹ: וַיַּעַשׂ אֶת־הַיָּם מוּצָק עֶשֶׂר
בָּאַמָּה מִשְּׂפָתוֹ אֶל־שְׂפָתוֹ | סָבִיב וְחָמֵשׁ בָּאַמָּה
קומתו

8 And he made the most holy house, the length whereof was according to the breadth of the house, twenty cubits, and the breadth thereof twenty cubits: and he overlaid it with fine gold, amounting to six hundred talents.
9 And the weight of the nails was fifty shekels of gold. And he overlaid the upper chambers with gold.
10 And in the most holy house he made two cherubims of image work, and overlaid them with gold.
11 And the wings of the cherubims were twenty cubits long: one wing of the one cherub was five cubits, reaching to the wall of the house: and the other wing was likewise five cubits, reaching to the wing of the other cherub.
12 And one wing of the other cherub was five cubits, reaching to the wall of the house: and the other wing was five cubits also, joining to the wing of the other cherub.
13 The wings of these cherubims spread themselves forth twenty cubits: and they stood on their feet, and their faces were inward.
14 And he made the vail of blue, and purple, and crimson, and fine linen, and wrought cherubims thereon.
15 Also he made before the house two pillars of thirty and five cubits high, and the chapiter that was on the top of each of them was five cubits.
16 And he made chains, as in the oracle, and put them on the heads of the pillars; and made an hundred pomegranates, and
17 put them on the chains. And he reared up the pillars before the temple, one on the right hand, and the other on the left; and called the name of that on the right hand Jachin, and the name of that on the left Boaz.

4 Moreover he made an altar of brass, twenty cubits the length thereof, and twenty cubits the
2 breadth thereof, and ten cubits the height thereof. Also he made a molten sea of ten cubits from brim to brim, round in compass, and five cubits

---

8, 10 .vv בהללי הַקֹּדֶשׁים. 8 .v כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ריב"ב, ריד"ר ודס"ו, ס"א עַל־פְּנֵי רָחב וכן ר"כ. 8 .v ס"א טָהוֹר וכן ר"א, ריב"ב ות"ע. 9 .v כן ברוב ספרים כ"י, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ריב"ב, ריד"ר ודס"ו, פ"א ומִשְׁקַל למַסְמְרות וכן ר"כ. 17 .10 .vv בס"א אין כאן מפקא. 17 .v כן כ"א, ב"נ שם. 17 .v הַיְמִינִי בתיב, הַיָּמִנִי קרי. ד. 1 .v כן למערבאי, למדנחאי הַנְּחֹשֶׁת כתיב, נְחשֶׁת קרי.

קוֹמָתוֹ וְקָו שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה יָסֹב אֹתוֹ סָבִיב׃ וּדְמוּת 3
בְּקָרִים תַּחַת לוֹ סֹבְבִים סֹבְבִים אֹתוֹ עֶשֶׂר
בָּאַמָּה מַקִּיפִים אֶת־הַיָּם סָבִיב שְׁנַיִם טוּרִים הַבָּקָר
יְצוּקִים בְּמִצֻקָתוֹ׃ עוֹמֵד עַל־שְׁנֵים עָשָׂר בָּקָר שְׁלֹשָׁה 4
פְנִים וּשְׁלֹשָׁה פְנִים וּשְׁלֹשָׁה וּשְׁלֹשָׁה פְנִים נֶגְבָּה
וּשְׁלֹשָׁה פְנִים מִזְרָחָה וְהַיָּם עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה וְכָל־
אֲחֹרֵיהֶם בָּיְתָה׃ וְעָבְיוֹ טֶפַח וּשְׂפָתוֹ כְּמַעֲשֵׂה שְׂפַת־כּוֹס 5
פֶּרַח שׁוֹשַׁנָּה מַחֲזִיק בָּתִים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים יָכִיל׃
וַיַּעַשׂ כִּיֹּרוֹת עֶשְׂרָה וַיִּתֵּן חֲמִשָּׁה מִימִין 6
וַחֲמִשָּׁה מִשְּׂמֹאול לְרָחְצָה בָּהֶם אֶת־מַעֲשֵׂה הָעוֹלָה
יִדִּיחוּ בָם וְהַיָּם לְרָחְצָה לַכֹּהֲנִים בּוֹ׃
וַיַּעַשׂ אֶת־מְנֹרוֹת הַזָּהָב עֶשֶׂר כְּמִשְׁפָּטָם וַיִּתֵּן בַּהֵיכָל 7
חֲמֵשׁ מִימִין וַחֲמֵשׁ מִשְּׂמֹאיל׃
וַיַּעַשׂ שֻׁלְחָנוֹת עֲשָׂרָה וַיָּנַח בַּהֵיכָל חֲמִשָּׁה מִימִין 8
וַחֲמִשָּׁה מִשְּׂמֹאול וַיַּעַשׂ מִזְרְקֵי זָהָב מֵאָה׃
וַיַּעַשׂ חֲצַר הַכֹּהֲנִים וְהָעֲזָרָה הַגְּדוֹלָה וּדְלָתוֹת 9
לָעֲזָרָה וְדַלְתוֹתֵיהֶם צִפָּה נְחֹשֶׁת׃ וְאֶת־הַיָּם נָתַן מִכֶּתֶף׃ 10
הַיְמָנִית קֶדְמָה מִמּוּל נֶגְבָּה׃ וַיַּעַשׂ חוּרָם אֶת־הַסִּירוֹת 11
וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וַיְכַל חוּרָם לַעֲשׂוֹת אֶת־
הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּבֵית הָאֱלֹהִים׃
עַמּוּדִים שְׁנַיִם וְהַגְּלוֹת וְהַכְּתָרוֹת עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים 12
שְׁתַּיִם וְהַשְּׂבָכוֹת שְׁתַּיִם לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גְּלוֹת הַכְּתָרוֹת
אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים׃ וְאֶת־הָרִמֹּנִים אַרְבַּע מֵאוֹת 13
לִשְׁתֵּי הַשְּׂבָכוֹת שְׁנַיִם טוּרִים רִמֹּנִים לַשְּׂבָכָה הָאֶחָת

לכסות

3 And under it was the similitude of oxen, which did compass it round about: ten in a cubit, compassing the sea round about. Two rows of oxen were cast, when it was cast.
4 It stood upon twelve oxen, three looking toward the north, and three looking toward the west, and three looking toward the south, and three looking toward the east: and the sea was set above upon them, and all their hinder parts were inward.
5 And the thickness of it was an handbreadth, and the brim of it like the work of the brim of a cup, with flowers of lilies; and it received and held three thousand baths.
6 He made also ten lavers, and put five on the right hand, and five on the left, to wash in them: such things as they offered for the burnt offering they washed in them; but the sea was for the priests to wash in.
7 And he made ten candlesticks of gold according to their form, and set them in the temple, five on the right hand, and five on the left.
8 He made also ten tables, and placed them in the temple, five on the right side, and five on the left. And he made an hundred basons of gold.
9 Furthermore he made the court of the priests, and the great court, and doors for
10 the court, and overlaid the doors of them with brass. And he set the sea on the right side of
11 the east end, over against the south. And Huram made the pots, and the shovels, and the basons. And Huram finished the work that he was to make for king Solomon for the house of
12 God; To wit, the two pillars, and the pommels, and the chapiters which were on the top of the two pillars, and the two wreaths to cover the two pommels of the chapiters which were on
13 the top of the pillars; And four hundred pomegranates on the two wreaths; two rows of pomegranates on each wreath,

---

3 .v ס"א וְקָו קסֵן וכן ר"א והס"ו. 3 .v ס"א בקריס וכן ריב. ריד והס"ו, וע"ל שְׂקָנִים . . . . הַשְּׂקָנִים: עיין מלכים א, ז כ"ד. 4 .v ס"א כלא ספק וכן ר"נ, ריו, ריס, ריב, ריד והס"ו. 9 .v כס"א אין כאן ספקא. 10 .v ע"ל סכתף חֲנִית כן ת"ע: עיין מלכים א, ז' ל"ט. 11 .v כס"א חִירָם כתיב. חוּרָם קרי וכן ר"ב, ר"נ, ריו והס. 11 .v חִירָם כתיב. חוּרָם קרי. כס"א חוּרָם כתיב וקרי וכן ר"ב ר"נ, ריו, ריס, ריא, ריב והיר.

לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גֻּלּוֹת הַכֹּתָרוֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָעַמּוּדִים׃
וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת עָשָׂה וְאֶת־הַכִּיֹּרוֹת עָשָׂה עַל־הַמְּכֹנוֹת׃
אֶת־הַיָּם אֶחָד וְאֶת־הַבָּקָר שְׁנֵים־עָשָׂר תַּחְתָּיו׃ וְאֶת־
הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְלָגוֹת וְאֶת־כָּל־כְּלֵיהֶם
עָשָׂה חוּרָם אָבִיו לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה נְחֹשֶׁת
מָרוּק׃ בְּכִכַּר הַיַּרְדֵּן יְצָקָם הַמֶּלֶךְ בְּעַבִי הָאֲדָמָה בֵּין
סֻכּוֹת וּבֵין צָרְתָנָה׃ וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה
לָרֹב מְאֹד כִּי לֹא נֶחְקַר מִשְׁקַל הַנְּחֹשֶׁת׃
וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֶת כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בֵּית הָאֱלֹהִים
וְאֶת מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת־הַשֻּׁלְחָנוֹת וְעֲלֵיהֶם לֶחֶם הַפָּנִים׃
וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת וְנֵרֹתֵיהֶם לְבַעֲרָם כַּמִּשְׁפָּט לִפְנֵי הַדְּבִיר
זָהָב סָגוּר׃ וְהַפְּרָחִים וְהַנֵּרוֹת וְהַמַּלְקָחַיִם זָהָב הוּא
מִכְלוֹת זָהָב׃ וְהַמְּזַמְּרוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַכַּפּוֹת וְהַמַּחְתּוֹת
זָהָב סָגוּר וּפִתְחֵי־הַבַּיִת־לְדָלְתוֹתָיו הַפְּנִימִיּוֹת לְקֹדֶשׁ
הַקָּדָשִׁים וְלִדְלָתֵי הַבַּיִת לַהֵיכָל זָהָב׃
ה וַתֵּשְׁלַם כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־עָשָׂה שְׁלֹמֹה לְבֵית
יְהוָה וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה אֶת־קָדְשֵׁי דָוִיד אָבִיו וְאֶת־הַכֶּסֶף
וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־כָּל־הַכֵּלִים נָתַן בְּאֹצְרוֹת בֵּית
הָאֱלֹהִים׃
2 אָז יַקְהִיל שְׁלֹמֹה אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־רָאשֵׁי
הַמַּטּוֹת נְשִׂיאֵי הָאָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלִַם
לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה מֵעִיר דָּוִיד הִיא צִיּוֹן׃
3 וַיִּקָּהֲלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל בֶּחָג הוּא הַחֹדֶשׁ

השבעי

16 v. נ"ל הַשּׁוֹרְקוֹת: עיין לעיל פסוק י"א, ומלכים א, ז' כ"ה. 16 v. צ"ל חֲלָלִים כן ח"ר: עיין מלכים א, ז' מ"ה. 16 v. נ"ל וַיָּבֵא. 17 v. ס"א בַּעֲבִי וכן ר"י הס"ו. 19 v. כן בר"ק בתב ספרים כ"י, ר"ו ה"ס"ו, ס"א שלמה רביע וכן ר"ב ר"ג, ר"ם, ר"י ה"ר"ה. 20 v. ס"א מִשְׁפָּם וכן ר"ג, ר"ו ה"ר"ב. או בִּמְשָׁפָם וכן ר"ם, ר"י ה"ר"ה. 22 v. נ"ל ופתוח הַבַּיִת לְדַלְתוֹתָיו . . . . לְדַלְתֵי: עיין מלכים א, ד' נ'. ה, 1 v. ס"א הַמֶּלֶךְ שלמה וכן ר"א. 1 v. צ"ל את־ כן ת"ע, ח"ס ות"ר: עיין מלכים א, ז' נ"א. 1 v. ס"א ואת־הכלים נלא מלת כָּל־ וכן ת"ע וח"ס.

to cover the two pommels of the chapiters which were upon the pillars.

14 He made also bases, and lavers made he upon the bases;

15 One sea, and twelve oxen under it.

16 The pots also, and the shovels, and the fleshhooks, and all their instruments, did Huram his father make to king Solomon for the house of the LORD of bright brass.

17 In the plain of Jordan did the king cast them, in the clay ground between Succoth and Zeredathah.

18 Thus Solomon made all these vessels in great abundance: for the weight of the brass could not be found out.

19 And Solomon made all the vessels that were for the house of God, the golden altar also, and the tables whereon the shewbread was set;

20 Moreover the candlesticks with their lamps, that they should burn after the manner before the oracle, of pure gold;

21 And the flowers, and the lamps, and the tongs, made he of gold, and that perfect gold;

22 And the snuffers, and the basons, and the spoons, and the censers, of pure gold: and the entry of the house, the inner doors thereof for the most holy place, and the doors of the house of the temple, were of gold.

5 Thus all the work that Solomon made for the house of the LORD was finished: and Solomon brought in all the things that David his father had dedicated; and the silver, and the gold, and all the instruments, put he among the treasures of
2 the house of God. Then Solomon assembled the elders of Israel, and all the heads of the tribes, the chief of the fathers of the children of Israel, unto Jerusalem, to bring up the ark of
3 the covenant of the LORD out of the city of David, which is Zion. Wherefore all the men of Israel assembled themselves unto the king in the feast which was in the seventh month.

4 And all the elders of Israel came; and the Levites took up the ark.
5 And they brought up the ark, and the tabernacle of the congregation, and all the holy vessels that were in the tabernacle, these did the priests and the Levites bring up.
6 Also king Solomon, and all the congregation of Israel that were assembled unto him before the ark, sacrificed sheep and oxen, which could not be told nor numbered for multitude.
7 And the priests brought in the ark of the covenant of the LORD unto his place, to the oracle of the house, into the most holy place, even under the wings of the cherubims:
8 For the cherubims spread forth their wings over the place of the ark, and the cherubims covered the ark and the staves thereof above.
9 And they drew out the staves of the ark, that the ends of the staves were seen from the ark before the oracle; but they were not seen without. And there it is unto this day.
10 There was nothing in the ark save the two tables which Moses put therein at Horeb, when the LORD made a covenant with the children of Israel, when they came out of Egypt.
11 And it came to pass, when the priests were come out of the holy place: (for all the priests that were present were sanctified, and did not then wait by course:

4 הַשִּׁבְטִ֑י וַיָּבֹ֖אוּ כָּל־זִקְנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֛ל וַיִּשְׂא֥וּ הַלְוִיִּ֖ם אֶת־
5 הָאָרֹֽן׃ וַיַּעֲל֣וּ אֶת־הָאָרֹ֗ן וְאֶת־אֹ֙הֶל֙ מוֹעֵ֔ד וְאֶת־כָּל־
כְּלֵ֥י הַקֹּ֖דֶשׁ אֲשֶׁ֣ר בָּאֹ֑הֶל הֶעֱל֣וּ אֹתָ֔ם הַכֹּהֲנִ֖ים הַלְוִיִּֽם׃
6 וְהַמֶּ֣לֶךְ שְׁלֹמֹ֗ה וְכָל־עֲדַ֤ת יִשְׂרָאֵל֙ הַנּוֹעָדִ֣ים עָלָ֔יו לְפָנֵ֖י
הָאָרֹ֑ן מְזַבְּחִ֞ים צֹ֣אן וּבָקָ֗ר אֲשֶׁ֤ר לֹא־יִסָּפְרוּ֙ וְלֹ֣א יִמָּנ֔וּ
7 מ�ֽרֹב׃ וַיָּבִ֙יאוּ֙ הַכֹּהֲנִ֔ים אֶת־אֲר֖וֹן בְּרִ֣ית־יְהוָ֑ה אֶל־מְקוֹמ֗וֹ
אֶל־דְּבִ֤יר הַבַּיִת֙ אֶל־קֹ֣דֶשׁ הַקָּדָשִׁ֔ים אֶל־תַּחַ֖ת כַּנְפֵ֥י
8 הַכְּרוּבִֽים׃ וַיְהִ֤י הַכְּרוּבִים֙ פֹּרְשִׂ֣ים כְּנָפַ֔יִם עַל־מְק֖וֹם
הָאָרֹ֑ן וַיָּסֹ֙כּוּ֙ הַכְּרוּבִ֔ים עַל־הָאָרֹ֖ן וְעַל־בַּדָּ֥יו מִלְמָֽעְלָה׃
9 וַיַּאֲרִיכ֣וּ הַבַּדִּ֗ים וַיֵּרָא֙וּ רָאשֵׁ֣י הַבַּדִּ֔ים מִן־הָאָרֹ֖ן עַל־פְּנֵ֣י
10 הַדְּבִ֑יר וְלֹ֥א יֵרָא֖וּ הַח֑וּצָה וַיִּֽהְי֥וּ שָׁ֖ם עַד־הַיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃ אֵ֣ין
בָּאָרֹן֮ רַ֣ק שְׁנֵ֣י הַלֻּחֹת֒ אֲשֶׁ֤ר נָתַן֙ מֹשֶׁ֣ה בְּחֹרֵ֔ב אֲשֶׁ֥ר
כָּרַ֖ת יְהוָ֑ה עִם־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל בְּצֵאתָ֖ם מִמִּצְרָֽיִם׃
11 וַיְהִ֗י בְּצֵאת֙ הַכֹּהֲנִ֔ים מִן־הַקֹּ֖דֶשׁ כִּ֣י כָל־
הַכֹּהֲנִ֑ים הַנִּמְצָאִ֕ים הִתְקַדָּ֖שׁוּ אֵ֥ין לִשְׁמֹ֖ר לְמַחְלְק֥וֹת׃
12 וְהַלְוִיִּ֞ם הַמְשֹׁרְרִ֣ים לָכֶ֗ם לְאָסָף֙ לְהֵימָ֣ן לִֽידֻת֔וּן וְלִבְנֵיהֶ֖ם
וְלַאֲחֵיהֶ֑ם מְלֻבָּשִׁ֥ים בּ֛וּץ בְּמְצִלְתַּ֥יִם וּבִנְבָלִ֖ים וְכִנֹּר֣וֹת
עֹמְדִ֗ים מִזְרַח֙ לַמִּזְבֵּ֔חַ וְעִמָּהֶ֕ם כֹּהֲנִ֥ים לְמֵאָ֖ה וְעֶשְׂרִ֑ים
13 מַחְצְרִֽים בַּחֲצֹצְר֖וֹת׃ וַיְהִ֗י כְּאֶחָד֙ לְמַחְצְרִ֣ים
וְלַמְשֹׁרְרִ֔ים לְהַשְׁמִ֥יעַ קוֹל־אֶחָ֖ד לְהַלֵּ֣ל וּלְהֹד֑וֹת לַיהוָ֔ה
וּכְהָרִ֨ים קוֹל֙ בַּחֲצֹצְר֣וֹת וּבִמְצִלְתַּ֔יִם וּבְכֵלֵ֖י הַשִּׁ֑יר וּבְהַלֵּ֤ל
לַיהוָה֙ כִּי־ט֣וֹב כִּ֔י לְעוֹלָ֖ם חַסְדּ֑וֹ וְהַבַּ֤יִת מָלֵא֙ עָנָ֣ן בֵּית֔
14 יְהוָֽה׃ וְלֹא־יָכְל֥וּ הַכֹּהֲנִ֛ים לַעֲמֹ֥ד לְשָׁרֵ֖ת מִפְּנֵ֣י הֶעָנָ֑ן כִּֽי־ס
מָלֵ֥א כְבוֹד־יְהוָ֖ה אֶת־בֵּ֥ית הָאֱלֹהִֽים׃

אז

5 v. ס״א וְחַלּוֹם וכן ח״ע, ת״ס ות״ר: עיין מלכים א, ח׳ ד׳. 9 v. כ״א הַקֹּדֶשׁ וכן ח״ע: עיין מלכים א, ח׳ ח׳. 9 v. ס״א וַיִּהְיוּ וכן תר׳, ת״ע ות״ס: עיין מלכים א, ח׳ ה׳. 11 v. כן כתוב ספרים כ״י ודפ״ו, ס״א אין לִשְׁמֹר וכן ר״ב, ר״ג, ר״ן, ד״ס, ד״ר ות״ד. 12 v. למערבאי מְחַצְּצְרִים כתיב, מְחַצְּרִים קרי, למדנחאי סְחַצְּרִים כתיב וקרי. 13 v. למערבאי לְמְחַצְּרִים כתיב, לְמְחַצְּצְרִים קרי, למדנחאי לְמַחְצְרִים כתיב וקרי. 13 v. ע״ל עָנָן זָבוד כן ת״ע.

12 Also the Levites which were the singers, all of them of Asaph, of Heman, of Jeduthun, with their sons and their brethren, being arrayed in white linen, having cymbals and psalteries and harps, stood at the east end of the altar, and with them an hundred and twenty priests sound-
13 ing with trumpets:) It came even to pass, as the trumpeters and singers were as one, to make one sound to be heard in praising and thanking the LORD; and when they lifted up their voice with the trumpets and cymbals and instruments of musick, and praised the LORD, saying, For he is good; for his mercy endureth for ever: that then the house was filled with a
14 cloud, even the house of the LORD; So that the priests could not stand to minister by reason of the cloud: for the glory of the LORD had filled the house of God.

6 Then said Solomon, The LORD hath said that he would dwell in the thick darkness.
2 But I have built an house of habitation for thee, and a place for thy dwelling for ever.
3 And the king turned his face, and blessed the whole congregation of Israel: and all the congregation of Israel stood.
4 And he said, Blessed be the LORD God of Israel, who hath with his hands fulfilled that which he spake with his mouth to my father David, saying,
5 Since the day that I brought forth my people out of the land of Egypt I chose no city among all the tribes of Israel to build an house in, that my name might be there; neither chose I any man to be a ruler over my people Israel:
6 But I have chosen Jerusalem, that my name might be there; and have chosen David to be over my people Israel.
7 Now it was in the heart of David my father to build an house for the name of the LORD God of Israel.
8 But the LORD said to David my father, Forasmuch as it was in thine heart to build an house for my name, thou didst well in that it was in thine heart:
9 Notwithstanding thou shalt not build the house; but thy son which shall come forth out of thy loins, he shall build the house for my name.
10 The LORD therefore hath performed his word that he hath spoken: for I am risen up in the room of David my father, and am set on the throne of Israel, as the LORD promised, and have built the house for the
11 name of the LORD God of Israel. And in it have I put the ark, wherein is the covenant of the LORD, that he made with the children of Israel. And he stood before the altar of the
12 LORD in the presence of all the congregation of Israel, and spread forth his hands: For
13 Solomon had made a brasen scaffold, of five cubits long, and five cubits broad, and three cubits high, and had set it in the midst of the court: and upon it he stood, and kneeled down upon his knees before all the congregation of Israel, and spread forth his hands toward heav-
14 en, And said, O LORD God of Israel, there is no God like thee in the heaven, nor in the earth; which keepest covenant, and shewest mercy unto thy servants, that walk before thee with all

ו אָז אָמַר שְׁלֹמֹה יְהוָה אָמַר לִשְׁכ�ֹּן בָּעֲרָפֶל׃ וַאֲנִי בָּנִיתִי 2
בֵית־זְבֻל לָךְ וּמָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים׃ וַיַּסֵּב הַמֶּלֶךְ אֶת־ 3
פָּנָיו וַיְבָרֶךְ אֶת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל
עֹמֵד׃ וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר 4
בְּפִיו אֶת דָּוִד אָבִי וּבְיָדָיו מִלֵּא לֵאמֹר׃ מִן־הַיּוֹם 5
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא־בָחַרְתִּי בְּעִיר
מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִבְנוֹת בַּיִת לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם וְלֹא־
בָחַרְתִּי בְּאִישׁ לִהְיוֹת נָגִיד עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וְאֶבְחַר 6
בִּירוּשָׁלַם לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם וְאֶבְחַר בְּדָוִד לִהְיוֹת עַל־
עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי עִם־לְבַב דָּוִד אָבִי לִבְנוֹת בַּיִת 7
לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִד אָבִי 8
יַעַן אֲשֶׁר הָיָה עִם־לְבָבְךָ לִבְנוֹת בַּיִת לִשְׁמִי הֱטִיבוֹתָ
כִּי הָיָה עִם־לְבָבֶךָ׃ רַק אַתָּה לֹא תִבְנֶה הַבַּיִת כִּי 9
בִנְךָ הַיֹּצֵא מֵחֲלָצֶיךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי׃ וַיָּקֶם 10
יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר וָאָקוּם תַּחַת דָּוִד אָבִי
וְאֵשֵׁב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וָאֶבְנֶה
הַבַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וָאָשִׂם שָׁם אֶת־ 11
הָאָרוֹן אֲשֶׁר־שָׁם בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר כָּרַת עִם־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל 12
וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו׃ כִּי־עָשָׂה שְׁלֹמֹה כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וַיִּתְּנֵהוּ 13
בְּתוֹךְ הָעֲזָרָה חֲמֵשׁ אַמּוֹת אָרְכּוֹ וַחֲמֵשׁ אַמּוֹת רָחְבּוֹ
וְאַמּוֹת שָׁלוֹשׁ קוֹמָתוֹ וַיַּעֲמֹד עָלָיו וַיִּכְרַע עַל־בִּרְכָּיו
נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו הַשָּׁמָיְמָה׃ וַיֹּאמַר 14
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵין־כָּמוֹךָ אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ
שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לַעֲבָדֶיךָ הַהֹלְכִים לְפָנֶיךָ בְּכָל־
לבם

ו. 4 v. בס"א וקיים כתיב, וקריו קרי. 6 v. ס"א להיות נגיד על- וכן ר"א.. 9 v. סביר כי אם- בס"א אם כתיב וקרי: עיין מלכים א, ח' י"ם. 11 v. ס"א אשר וכן ר"ב, ד"ו, ד"ם, ריב"ו. 13 v. ס"א קומתו: ס"ם. 14 v. כן ברוב ספרים כ"י ר"ע ור"ו וכו' ב"א, כ"נ חסד בלא נעיא.

their hearts:

15 Thou which hast kept with thy servant David my father that which thou hast promised him; and spakest with thy mouth, and hast fulfilled it with thine hand, as it is this day.

16 Now therefore, O LORD God of Israel, keep with thy servant David my father that which thou hast promised him, saying, There shall not fail thee a man in my sight to sit upon the throne of Israel; yet so that thy children take heed to their way to walk in my law, as thou hast walked before me.

17 Now then, O LORD God of Israel, let thy word be verified, which thou hast spoken unto thy servant David.

18 But will God in very deed dwell with men on the earth? behold, heaven and the heaven of heavens cannot contain thee; how much less this house which I have built!

19 Have respect therefore to the prayer of thy servant, and to his supplication, O LORD my God, to hearken unto the cry and the prayer which thy servant prayeth before thee:

20 That thine eyes may be open upon this house day and night, upon the place whereof thou hast said that thou wouldest put thy name there; to hearken unto the prayer which thy servant prayeth toward this place.

21 Hearken therefore unto the supplications of thy servant, and of thy people Israel, which they shall make toward this place: hear thou

15 לְבָם: אֲשֶׁר שָׁמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ דָּוִיד אָבִי אֵת אֲשֶׁר
דִּבַּרְתָּ לוֹ וַתְּדַבֵּר בְּפִיךָ וּבְיָדְךָ מִלֵּאתָ כַּיּוֹם הַזֶּה:
16 וְעַתָּה יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁמֹר לְעַבְדְּךָ דָּוִיד אָבִי
אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לוֹ לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מִלְּפָנַי
יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל רַק אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ אֶת־דַּרְכָּם
17 לָלֶכֶת בְּתוֹרָתִי כַּאֲשֶׁר הָלַכְתָּ לְפָנָי: וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי
18 יִשְׂרָאֵל יֵאָמֵן דְּבָרְךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְעַבְדְּךָ לְדָוִיד: כִּי
הַאֻמְנָם יֵשֵׁב אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם עַל־הָאָרֶץ הִנֵּה שָׁמַיִם
וּשְׁמֵי הַשָּׁמָיִם לֹא יְכַלְכְּלוּךָ אַף כִּי־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר
19 בָּנִיתִי: וּפָנִיתָ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּחִנָּתוֹ יְהוָה אֱלֹהָי
לִשְׁמַע אֶל־הָרִנָּה וְאֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר עַבְדְּךָ מִתְפַּלֵּל
20 לְפָנֶיךָ: לִהְיוֹת עֵינֶיךָ פְּתֻחוֹת אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה יוֹמָם
וָלָיְלָה אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַרְתָּ לָשׂוּם שְׁמֶךָ שָׁם
לִשְׁמוֹעַ אֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל עַבְדְּךָ אֶל־הַמָּקוֹם
21 הַזֶּה: וְשָׁמַעְתָּ אֶל־תַּחֲנוּנֵי עַבְדְּךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
יִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִמְּקוֹם שִׁבְתְּךָ
22 מִן־הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַעְתָּ וְסָלָחְתָּ: אִם־יֶחֱטָא אִישׁ לְרֵעֵהוּ
וְנָשָׂא־בוֹ אָלָה לְהַאֲלֹתוֹ וּבָא אָלָה לִפְנֵי מִזְבַּחֲךָ בַּבַּיִת
23 הַזֶּה: וְאַתָּה ׀ תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְעָשִׂיתָ וְשָׁפַטְתָּ אֶת־
עֲבָדֶיךָ לְהָשִׁיב לְרָשָׁע לָתֵת דַּרְכּוֹ בְרֹאשׁוֹ וּלְהַצְדִּיק
24 צַדִּיק לָתֵת לוֹ כְּצִדְקָתוֹ: וְאִם־נִגַּף
עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אוֹיֵב כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְשָׁבוּ וְהוֹדוּ
25 אֶת־שְׁמֶךָ וְהִתְפַּלְלוּ וְהִתְחַנְּנוּ לְפָנֶיךָ בַּבַּיִת הַזֶּה: וְאַתָּה
תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
וַהֲשִׁיבוֹתָם אֶל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לָהֶם וְלַאֲבֹתֵיהֶם:

בהעצר

15 ס"א יאמן נָא וכן ד"א, ת"ע ות"ס: ציון כלכים א, ח' כ"ו. 20 ס"א פתוחות סלא וכן ד"ב, ד"ח, רס, ד"א, ד"ב ודס"ו. 22 ס"א וְנָשָׂא בשמואל וכן ד"ב, רס, ד"ב ודי"ד. 23 כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ב, ד"ע, רס, ד"א, ד"ב ודי"ד, ס"א לְהָשֵׁב ונמסר עליו ל' חסר וכן רס"ו.

26 When the heaven is shut up, and there is no rain, because they have sinned against thee; yet if they pray toward this place, and confess thy name, and turn from their sin, when thou dost afflict them;

27 Then hear thou from heaven, and forgive the sin of thy servants, and of thy people Israel, when thou hast taught them the good way, wherein they should walk; and send rain upon thy land, which thou hast given unto thy people for an inheritance.

28 If there be dearth in the land, if there be pestilence, if there be blasting, or mildew, locusts, or caterpillers; if their enemies besiege them in the cities of their land; whatsoever sore or whatsoever sickness there be:

29 Then what prayer or what supplication soever shall be made of any man, or of all thy people Israel, when every one shall know his own sore and his own grief, and shall spread forth his hands in this house:

30 Then hear thou from heaven thy dwelling place, and forgive, and render unto every man according unto all his ways, whose heart thou knowest; (for thou only knowest the hearts of the children of men:)

31 That they may fear thee, to walk in thy ways, so long as they live in the land which thou gavest unto our fathers.

32 Moreover concerning the stranger, which is not of thy people Israel, but is come from a far country for thy great name's sake, and thy mighty hand, and thy stretched out arm; if they come and pray in

33 this house; Then hear thou from the heavens, even from thy dwelling place, and do according to all that the stranger calleth to thee for; that all people of the earth may know thy name, and fear thee, as doth thy people Israel, and may know that this house which I have built is

34 called by thy name. If thy people go out to war against their enemies by the way that thou shalt send them, and they pray unto thee toward this city which thou hast chosen, and the house which I have built for thy name;

בְּהֵעָצֵר הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר כִּי 26
יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ
מֵחַטָּאתָם יְשׁוּבוּן כִּי תַעֲנֵם: וְאַתָּה | תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם 27
וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עֲבָדֶיךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כִּי תוֹרֵם אֶל
הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ וְנָתַתָּה מָטָר עַל־אַרְצְךָ
אֲשֶׁר־נָתַתָּה לְעַמְּךָ לְנַחֲלָה: רָעָב 28
כִּי־יִהְיֶה בָאָרֶץ דֶּבֶר כִּי־יִהְיֶה שַׁדָּפוֹן יֵרָקוֹן אַרְבֶּה
וְחָסִיל כִּי יִהְיֶה כִּי יָצַר־לוֹ אֹיְבָיו בְּאֶרֶץ שְׁעָרָיו כָּל־
נֶגַע וְכָל־מַחֲלָה: כָּל־תְּפִלָּה כָּל־תְּחִנָּה אֲשֶׁר יִהְיֶה 29
לְכָל־הָאָדָם וּלְכָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵדְעוּ אִישׁ נֶגַע
וּמַכְאֹבוֹ וּפָרַשׂ כַּפָּיו אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה: וְאַתָּה תִּשְׁמַע 30
מִן־הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שִׁבְתְּךָ וְסָלַחְתָּ וְנָתַתָּה לְאִישׁ כְּכָל
דְּרָכָיו אֲשֶׁר תֵּדַע אֶת־לְבָבוֹ כִּי־אַתָּה לְבַדְּךָ יָדַעְתָּ
אֶת־לִבְּבוֹת בְּנֵי הָאָדָם: לְמַעַן יִרְאוּךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכֶיךָ 31
כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־הֵם חַיִּים עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
נָתַתָּה לַאֲבוֹתֵינוּ: וְגַם אֶל־הַנָּכְרִי 32
אֲשֶׁר לֹא־מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הוּא וּבָא | מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה
לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְיָדְךָ הַחֲזָקָה וּזְרוֹעֲךָ הַנְּטוּיָה וּבָאוּ
וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה: וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם 33
מִמְכוֹן שִׁבְתְּךָ וְעָשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר־יִקְרָא אֵלֶיךָ הַנָּכְרִי
לְמַעַן יֵדְעוּ כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־שְׁמֶךָ וְלִרְאָה אוֹתְךָ
כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלָדַעַת כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־הַבַּיִת הַזֶּה
אֲשֶׁר בָּנִיתִי: כִּי־יֵצֵא עַמְּךָ לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבָיו 34
בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵם וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ הָעִיר
הַזֹּאת אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בָּהּ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ:

ושמעת

26 v. ס״א ומהחטאתם וכן ר״ט, ר״ב, ר״ג, ר״ה, ר״ב, ריר, ריד, תיע, תים ותיר: עיין מלכים א, ח׳ ל״ה.
28 v. צ״ל אויבו כן ת״ע: עיין מלכים א, ח׳ ל״ז. וכ״ו v. גיל תחיה: עיין מלכים א, ח׳ ל״ח.
30 v. כן ברוב ספרים כ״ו, ר״א, ר״ב, ר״ט, ר״ו, ר״ח, ר״ם, ריא, ריב, ריד ורפ״ו. ס״א שבתך.
32 v. כן ברוב ספרים כ״ו, ר״ב, ר״ט, ר״ו, ר״ח, ר״ם, ריב, ריד והב״ו. ס״א לא ובלא מקח.

35 Then hear thou from the heavens their prayer and their supplication, and maintain their cause.
36 If they sin against thee, (for there is no man which sinneth not,) and thou be angry with them, and deliver them over before their enemies, and they carry them away captives unto a land far off or near;
37 Yet if they bethink themselves in the land whither they are carried captive, and turn and pray unto thee in the land of their captivity, saying, We have sinned, we have done amiss, and have dealt wickedly;
38 If they return to thee with all their heart and with all their soul in the land of their captivity, whither they have carried them captives, and pray toward their land, which thou gavest unto their fathers, and toward the city which thou hast chosen, and toward the house which I have built for thy name:
39 Then hear thou from the heavens, even from thy dwelling place, their prayer and their supplications, and maintain their cause, and forgive thy people which have sinned against thee.
40 Now, my God, let, I beseech thee, thine eyes be open, and let thine ears be attent unto the prayer that is made in this place.
41 Now therefore arise, O LORD God, into thy resting place, thou, and the ark of thy strength: let thy priests, O LORD God, be clothed with salvation, and let thy
42 saints rejoice in goodness. O LORD God, turn not away the face of thine anointed: remember the mercies of David thy servant.

35 וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ
36 מִשְׁפָּטָם: כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ כִּי אֵין אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יֶחֱטָא
וְאָנַפְתָּ בָּם וּנְתַתָּם לִפְנֵי אוֹיֵב וְשָׁבוּם שׁוֹבֵיהֶם אֶל־
37 אֶרֶץ רְחוֹקָה אוֹ קְרוֹבָה: וְהֵשִׁיבוּ אֶל־לִבָּם בְּאֶרֶץ
אֲשֶׁר נִשְׁבְּרִים שָׁם וְשָׁבוּ וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ שׁבְיָם
38 לֵאמֹר חָטָאנוּ הֶעֱוִינוּ וְרָשָׁעְנוּ: וְשָׁבוּ אֵלֶיךָ בְּכָל־לִבָּם
וּבְכָל־נַפְשָׁם בְּאֶרֶץ שִׁבְיָם אֲשֶׁר־שָׁבוּ אֹתָם וְהִתְפַּלְלוּ
דֶּרֶךְ אַרְצָם אֲשֶׁר־נָתַתָּה לַאֲבוֹתָם וְהָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ
39 וְלַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ: וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם מִמְּכוֹן
שִׁבְתְּךָ אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם
40 וְסָלַחְתָּ לְעַמְּךָ אֲשֶׁר חָטְאוּ־לָךְ: עַתָּה אֱלֹהַי יִהְיוּ־נָא
עֵינֶיךָ פְּתֻחוֹת וְאָזְנֶיךָ קַשְׁבוֹת לִתְפִלַּת הַמָּקוֹם הַזֶּה:
41 וְעַתָּה קוּמָה יְהוָה אֱלֹהִים לִמְנוּחָתֶךָ
אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ כֹּהֲנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהִים יִלְבְּשׁוּ תְשׁוּעָה
42 וַחֲסִידֶיךָ יִשְׂמְחוּ בַּטּוּב: יְהוָה אֱלֹהִים אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי
מְשִׁיחֶךָ זָכְרָה לְחַסְדֵי דָוִיד עַבְדֶּךָ:

7 וּכְכַלּוֹת שְׁלֹמֹה לְהִתְפַּלֵּל וְהָאֵשׁ יָרְדָה מֵהַשָּׁמַיִם
וַתֹּאכַל הָעֹלָה וְהַזְּבָחִים וּכְבוֹד יְהוָה מָלְא אֶת־הַבָּיִת:
2 וְלֹא יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לָבוֹא אֶל־בֵּית יְהוָה כִּי־מָלְא כְּבוֹד־
3 יְהוָה אֶת־בֵּית יְהוָה: וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רֹאִים בְּרֶדֶת
הָאֵשׁ וּכְבוֹד יְהוָה עַל־הַבָּיִת וַיִּכְרְעוּ אַפַּיִם אַרְצָה
עַל־הָרִצְפָּה וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְהוֹדוֹת לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם
4 חַסְדּוֹ: וְהַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם זֹבְחִים זֶבַח לִפְנֵי יְהוָה:
5 וַיִּזְבַּח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה אֶת־זֶבַח הַבָּקָר
עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וְצֹאן מֵאָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף וַיַּחְנְכוּ
6 אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים הַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם: וְהַכֹּהֲנִים עַל־

משמרותם

39, 35 v.v. בהללי תשמים בלא רגש. ז, 1 v. כן מנוקן בספרים כ"ו, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ט, ד"י"ב, ד"י"ד ודט"ו. 5 v. כ"א זבח הבקר וכן ד"י"ב ד"י"ד ודט"ו.

7 Now when Solomon had made an end of praying, the fire came down from heaven, and consumed the burnt offering and the sacrifices; and the glory of the LORD filled the house.
2 And the priests could not enter into the house of the LORD, because the glory of the LORD
3 had filled the LORD'S house. And when all the children of Israel saw how the fire came down, and the glory of the LORD upon the house, they bowed themselves with their faces to the ground upon the pavement, and worshipped, and praised the LORD, saying, For he is
4 good; for his mercy endureth for ever. Then the king and all the people offered sacrifices
5 before the LORD. And king Solomon offered a sacrifice of twenty and two thousand oxen, and an hundred and twenty thousand sheep: so the king and all the people dedicated the
6 house of God. And the priests

מִשְׁמְרוֹתָם עֹמְדִים וְהַלְוִיִּם בִּכְלֵי־שִׁיר יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה
דָּוִיד הַמֶּלֶךְ לְהוֹדוֹת לַיהוָה כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ בְּהַלֵּל
דָּוִיד בְּיָדָם וְהַכֹּהֲנִים מַחְצְצְרִים נֶגְדָּם וְכָל־יִשְׂרָאֵל
עֹמְדִים: וַיְקַדֵּשׁ שְׁלֹמֹה אֶת־תּוֹךְ הֶחָצֵר אֲשֶׁר לִפְנֵי 7
בֵּית־יְהוָה כִּי־עָשָׂה שָׁם הָעֹלוֹת וְאֵת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים
כִּי־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה לֹא יָכוֹל לְהָכִיל
אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הַחֲלָבִים: וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה 8
אֶת־הֶחָג בָּעֵת הַהִיא שִׁבְעַת יָמִים וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ קָהָל
גָּדוֹל מְאֹד מִלְּבוֹא חֲמָת עַד־נַחַל מִצְרַיִם: וַיַּעֲשׂוּ בַּיּוֹם 9
הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת כִּי חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ עָשׂוּ שִׁבְעַת יָמִים
וְהֶחָג שִׁבְעַת יָמִים: וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה לַחֹדֶשׁ 10
הַשְּׁבִיעִי שִׁלַּח אֶת־הָעָם לְאָהֳלֵיהֶם שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב
עַל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְדָוִיד וְלִשְׁלֹמֹה וּלְיִשְׂרָאֵל
עַמּוֹ: וַיְכַל שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת ס 11
כָּל־הַבָּא עַל־לֵב שְׁלֹמֹה לַעֲשׂוֹת בְּבֵית־יְהוָה וּבְבֵיתוֹ
הִצְלִיחַ:

וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־שְׁלֹמֹה בַּלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ שָׁמַעְתִּי אֶת־ 12
תְּפִלָּתֶךָ וּבָחַרְתִּי בַּמָּקוֹם הַזֶּה לִי לְבֵית זָבַח: הֵן אֶעְצֹר 13
הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהֵן־אֲצַוֶּה עַל־הָאַרְבֶּה לֶאֱכֹל
הָאָרֶץ וְאִם־אֲשַׁלַּח דֶּבֶר בְּעַמִּי: וְיִכָּנְעוּ עַמִּי אֲשֶׁר 14
נִקְרָא־שְׁמִי עֲלֵיהֶם וְיִתְפַּלְלוּ וִידַקְשׁוּ פָנַי וְיָשֻׁבוּ
מִדַּרְכֵיהֶם הָרָעִים וַאֲנִי אֶשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְאֶסְלַח
לְחַטָּאתָם וְאֶרְפָּא אֶת־אַרְצָם: עַתָּה עֵינַי יִהְיוּ פְּתֻחוֹת 15
וְאָזְנַי קַשֻּׁבוֹת לִתְפִלַּת הַמָּקוֹם הַזֶּה: וְעַתָּה בָּחַרְתִּי 16
והקדשתי

---

6 v. למערכאי מחצרים כתיב, מחצרים קרי, למרנחאי מחצצרים כתיב וקרי. 7 v. ס״א אשר בסקף וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ר״ם, ר״ב, ר״ד ודס״ו. 7 v. נל מנחה. 8 v. ס״א קהל גדול וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו, ר״ם, ר״ב, ר״ד ודס״ו. 10 v. ס״א ביל־ל־ל וכן ר״א ות״ס. 14 v. כן כ״א. ב״ג ויתפללו.

waited on their offices: the Levites also with instruments of musick of the LORD, which David the king had made to praise the LORD, because his mercy endureth for ever, when David praised by their ministry; and the priests sounded trumpets before them, and all Israel stood.

7 Moreover Solomon hallowed the middle of the court that was before the house of the LORD: for there he offered burnt offerings, and the fat of the peace offerings, because the brasen altar which Solomon had made was not able to receive the burnt offerings, and the meat offerings, and the fat.

8 Also at the same time Solomon kept the feast seven days, and all Israel with him, a very great congregation, from the entering in of Hamath unto the river of Egypt.

9 And in the eighth day they made a solemn assembly: for they kept the dedication of the altar seven days, and the feast seven days.

10 And on the three and twentieth day of the seventh month he sent the people away into their tents, glad and merry in heart for the goodness that the LORD had shewed unto David, and to Solomon, and to Israel his people.

11 Thus Solomon finished the house of the LORD, and the king's house: and all that came into Solomon's heart to make in the house of the LORD, and in his own

12 house, he prosperously effected. And the LORD appeared to Solomon by night, and said unto him, I have heard thy prayer, and have chosen this place to myself for an house of sacri-

13 fice. If I shut up heaven that there be no rain, or if I command the locusts to devour the

14 land, or if I send pestilence among my people; If my people, which are called by my name, shall humble themselves, and pray, and seek my face, and turn from their wicked ways; then

15 will I hear from heaven, and will forgive their sin, and will heal their land. Now mine eyes

16 shall be open, and mine ears attent unto the prayer that is made in this place. For now have I chosen

and sanctified this house, that my name may be there for ever: and mine eyes and mine heart shall be there perpetually.

17 And as for thee, if thou wilt walk before me, as David thy father walked, and do according to all that I have commanded thee, and shalt observe my statutes and my judgments;

18 Then will I stablish the throne of thy kingdom, according as I have covenanted with David thy father, saying, There shall not fail thee a man to be ruler in Israel.

19 But if ye turn away, and forsake my statutes and my commandments, which I have set before you, and shall go and serve other gods, and worship them;

20 Then will I pluck them up by the roots out of my land which I have given them; and this house, which I have sanctified for my name, will I cast out of my sight, and will make it to be a proverb and a byword among all nations.

21 And this house, which is high, shall be an astonishment to every one that passeth by it; so that he shall say, Why hath the LORD done thus unto this land, and unto this house?

22 And it shall be answered, Because they forsook the LORD God of their fathers, which brought them forth out of the land of Egypt, and laid hold on other gods, and worshipped them, and served them: therefore hath he brought all this evil upon them.

וְהִקְדַּשְׁתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה לְהָיוֹת־שְׁמִי שָׁם עַד־שׁלֹם
17 וְהָיוּ עֵינַי וְלִבִּי שָׁם כָּל־הַיָּמִים: וְאַתָּה אִם־תֵּלֵךְ לְפָנַי
כַּאֲשֶׁר הָלַךְ דָּוִד אָבִיךָ וְלַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ
18 וְחֻקַּי וּמִשְׁפָּטַי תִּשְׁמֹר: וַהֲקִמוֹתִי אֶת כִּסֵּא מַלְכוּתֶךָ
כַּאֲשֶׁר כָּרַתִּי לְדָוִד אָבִיךָ לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ
19 מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל: וְאִם־תָּשׁוּבוּן אַתֶּם וַעֲזַבְתֶּם חֻקּוֹתַי
וּמִצְוֹתַי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם וְהָלַכְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים
20 אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְנִתַּשְׁתִּים מֵעַל אַדְמָתִי
אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם וְאֶת־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־הִקְדַּשְׁתִּי
לִשְׁמִי אַשְׁלִיךְ מֵעַל פָּנָי וְאֶתְּנֶנּוּ לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה בְּכָל־
21 הָעַמִּים: וְהַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר הָיָה עֶלְיוֹן לְכָל־עֹבֵר עָלָיו
יִשֹּׁם וְאָמַר בַּמֶּה עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת וְלַבַּיִת
22 הַזֶּה: וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־יְהוָה | אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם
אֲשֶׁר הוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיַּחֲזִיקוּ בֵּאלֹהִים אֲחֵרִים
וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וַיַּעַבְדוּם עַל־כֵּן הֵבִיא עֲלֵיהֶם אֶת כָּל־
הָרָעָה הַזֹּאת:

ח וַיְהִי מִקֵּץ | עֶשְׂרִים שָׁנָה אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית
2 יְהוָה וְאֶת־בֵּיתוֹ: וְהֶעָרִים אֲשֶׁר נָתַן חוּרָם לִשְׁלֹמֹה
3 בָּנָה שְׁלֹמֹה אוֹתָם וַיּוֹשֶׁב שָׁם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֵּלֶךְ׃
4 שְׁלֹמֹה׃ חֲמָת׃ צוֹבָה וַיְחַזֵּק עָלֶיהָ: וַיִּבֶן אֶת־תַּדְמֹר
בַּמִּדְבָּר וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בַּחֲמָת:
5 וַיִּבֶן אֶת־בֵּית חורון הָעֶלְיוֹן וְאֶת־בֵּית חורון הַתַּחְתּוֹן
6 עָרֵי מָצוֹד חוֹמוֹת דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ: וְאֶת־בַּעֲלַת וְאֵת
כל־

---

v. 16 ס״א הַבַּיִת בלא מלת אֶת־ וכן ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ם, ד״י ודי״ד. v. 18 כן ב״א, ב״נ להיות שכויי וכן ר״ב ורז״, ס״א להיות שמי וכן ד״י ודי״ד. v. 19 כן בז״ק ברוב ספרים כ״י ודס״ו, ס״א אתם רבינ״ו וכן ר״ב, ר״ן, ר״ם, ד״י ודי״ד. v. 21 ס״א אשר־ מקף וכן ר״ב, ר״ג, ד״ו, ר״ם, ד״י ודמ״ו. v. 21 צ״ל כָּל־ כן ת״ני. ח. 3 ס״א וילך שלמה חמת צובה וכן ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ם, ד״י ודמ״ו. 3 כן בפתח בדוב ספרים ב״י, ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ן, ד״י ד״ם ודמ״ו, ס״א חֲמַת קמץ וכן ד״י ודי״ד.

8 And it came to pass at the end of twenty years, wherein Solomon had built the house of the
2 LORD, and his own house, That the cities which Huram had restored to Solomon,
3 Solomon built them, and caused the children of Israel to dwell there. And Solomon went to
4 Hamath-zobah, and prevailed against it. And he built Tadmor in the wilderness, and all the
5 store cities, which he built in Hamath. Also he built Beth-horon the upper, and Beth-horon
6 the nether, fenced cities, with walls, gates, and bars; And Baalath, and

כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִשְׁלֹמֹה וְאֵת כָּל־עָרֵי
הָרֶכֶב וְאֵת עָרֵי הַפָּרָשִׁים וְאֵת | כָּל־חֶשְׁקַ שְׁלֹמֹה
אֲשֶׁר ׀ חָשַׁק לִבְנוֹת בִּירוּשָׁלַ͏ִם וּבַלְּבָנוֹן וּבְכֹל אֶרֶץ
7 מֶמְשַׁלְתּוֹ: כָּל־הָעָם הַנּוֹתָר מִן־הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי הַפְּרִזִּי
8 הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר לֹא מִיִּשְׂרָאֵל הֵמָּה: מִן־בְּנֵיהֶם
אֲשֶׁר נוֹתְרוּ אַחֲרֵיהֶם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־כִלּוּם בְּנֵי
9 יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלֵם שְׁלֹמֹה לָמַס עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וּמִן־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר לֹא־נָתַן שְׁלֹמֹה לַעֲבָדִים לִמְלַאכְתּוֹ כִּי־
הֵמָּה אַנְשֵׁי מִלְחָמָה וְשָׂרֵי שָׁלִישָׁיו וְשָׂרֵי רִכְבּוֹ
וּפָרָשָׁיו:
10 וְאֵלֶּה שָׂרֵי הַנִּצָּבִים אֲשֶׁר־לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה חֲמִשִּׁים
11 וּמָאתַיִם הָרֹדִים בָּעָם: וְאֶת־בַּת־פַּרְעֹה הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה
מֵעִיר דָּוִיד לַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה־לָהּ כִּי אָמַר לֹא־תֵשֵׁב
אִשָּׁה לִי בְּבֵית דָּוִיד מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כִּי־קֹדֶשׁ הֵמָּה אֲשֶׁר־
12 בָּאָה אֲלֵיהֶם אֲרוֹן יְהוָה: אָז הֶעֱלָה
שְׁלֹמֹה עֹלוֹת לַיהוָה עַל מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר בָּנָה לִפְנֵי
13 הָאוּלָם: וּדְבַר־יוֹם בְּיוֹם לְהַעֲלוֹת כְּמִצְוַת מֹשֶׁה
לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים וְלַמּוֹעֲדוֹת שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה
14 בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת: וַיַּעֲמֵד
כְּמִשְׁפַּט דָּוִיד־אָבִיו אֶת־מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים עַל־עֲבֹדָתָם
וְהַלְוִיִּם עַל־מִשְׁמְרוֹתָם לְהַלֵּל וּלְשָׁרֵת נֶגֶד הַכֹּהֲנִים
לִדְבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ וְהַשֹּׁעֲרִים בְּמַחְלְקוֹתָם לְשַׁעַר וָשָׁעַר
15 כִּי כֵן מִצְוַת דָּוִיד אִישׁ־הָאֱלֹהִים: וְלֹא סָרוּ מִמִּצְוַת הַמֶּלֶךְ
עַל־

---

v. 6 ס״א אשר מקף וכן ריב, דיד דס״ו. v. 6 ס״א אשר חשק וכן ריב, דיד ודס״ו. v. 9 כן ברוב ספרים כ״י, ריב, דיד ודס״ו. ס״א וכן־בני ישראל וכן ר״ב, ר״ג, ד״ו ה״ם. v. 9 בס״א לא נמצא מלת אֲשֶׁר וכן מלכים א, ט׳ כ״ב, ח״ע, ת״ס ות״ד. v. 9 ס״א המה גרשום וכן ריב, דיד ודס״ו. v. 9 צ״ל וְשָׁרֵיו וְשָׁלִישָׁיו כן מלכים א, ט׳ כ״ב ות״ע. v. 10 הַנִּצִּיבִים כתיב, הַנְּצָבִים קרי. v. 11 כן ברוב ספרים כ״י ודמ״ו, ס״א אשר־בנה וכן ר״ב ר״ג, ר״ו, ר״ם, ריב ודיד. v. 14 ס״א דָּוִיד, וס״א דויד ובלא מקף וכן ר״ב, ר״ג, ר״ו, ריב ודיד. v. 15 כן ברוב ספרים כ״י, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ר״ם, ריב, דיד ודס״ו, ס״א ולא־במקף ובלא נגינה. v. 15 נ״ל מַמְשָׁלוֹת.

all the store cities that Solomon had, and all the chariot cities, and the cities of the horsemen, and all that Solomon desired to build in Jerusalem, and in Lebanon, and throughout all the land of his dominion.

7 As for all the people that were left of the Hittites, and the Amorites, and the Perizzites, and the Hivites, and the Jebusites, which were not of Israel,

8 But of their children, who were left after them in the land, whom the children of Israel consumed not, them did Solomon make to pay tribute until this day.

9 But of the children of Israel did Solomon make no servants for his work; but they were men of war, and chief of his captains, and captains of his chariots and horsemen.

0 And these were the chief of king Solomon's officers, even two hundred and fifty, that bare rule over the people.

1 And Solomon brought up the daughter of Pharaoh out of the city of David unto the house that he had built for her: for he said, My wife shall not dwell in the house of David king of Israel, because the places are holy, whereunto the ark of the LORD hath come.

2 Then Solomon offered burnt offerings unto the LORD on the altar of the LORD, which he had built before the porch,

3 Even after a certain rate every day, offering according to the commandment of Moses, on the sabbaths, and on the new moons, and on the solemn feasts, three times in the year, even in the feast of unleavened bread, and in the feast

4 of weeks, and in the feast of tabernacles. And he appointed, according to the order of David his father, the courses of the priests to their service, and the Levites to their charges, to praise and minister before the priests, as the duty of every day required: the porters also by

5 their courses at every gate: for so had David the man of God commanded. And they departed not from the commandment of the king

16 עַל־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכָל־דָּבָר וְלָאֹצָרוֹת: וַתֵּכֶן כָּל־
מְלֶאכֶת שְׁלֹמֹה עַד־הַיּוֹם מוֹסַד בֵּית־יְהוָה וְעַד־כְּלֹתוֹ
שָׁלֵם בֵּית יְהוָה:
17 אָז הָלַךְ שְׁלֹמֹה לְעֶצְיוֹן־גֶּבֶר וְאֵל־אֵילוֹת עַל־שְׂפַת הַיָּם
18 בְּאֶרֶץ אֱדוֹם: וַיִּשְׁלַח־לוֹ חוּרָם בְּיַד־עֲבָדָיו אֳנִיּוֹת
וַעֲבָדִים יוֹדְעֵי יָם וַיָּבֹאוּ עִם־עַבְדֵי שְׁלֹמֹה אוֹפִירָה
וַיִּקְחוּ מִשָּׁם אַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים כִּכַּר זָהָב וַיְבִיאוּ
אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה:
ט 1 וּמַלְכַּת־שְׁבָא שָׁמְעָה אֶת־שֵׁמַע שְׁלֹמֹה וַתָּבוֹא לְנַסּוֹת
אֶת־שְׁלֹמֹה בְּחִידוֹת בִּירוּשָׁלַם בְּחַיִל כָּבֵד מְאֹד וּגְמַלִּים
נֹשְׂאִים בְּשָׂמִים וְזָהָב לָרֹב וְאֶבֶן יְקָרָה וַתָּבוֹא אֶל־
שְׁלֹמֹה וַתְּדַבֵּר עִמּוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר הָיָה עִם־לִבָּהּ:
2 וַיְגַּד־לָהּ שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־דְּבָרֶיהָ וְלֹא־נֶעְלַם דָּבָר
3 מִשְּׁלֹמֹה אֲשֶׁר לֹא הִגִּיד לָהּ: וַתֵּרֶא מַלְכַּת־שְׁבָא
4 אֶת חָכְמַת שְׁלֹמֹה וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה: וּמַאֲכַל שֻׁלְחָנוֹ
וּמוֹשַׁב עֲבָדָיו וּמַעֲמַד מְשָׁרְתָיו וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם וּמַשְׁקָיו
וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם וְעֲלִיָּתוֹ אֲשֶׁר יַעֲלֶה בֵּית יְהוָה וְלֹא־הָיָה
5 עוֹד בָּהּ רוּחַ: וַתֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֱמֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר
6 שָׁמַעְתִּי בְּאַרְצִי עַל־דְּבָרֶיךָ וְעַל־חָכְמָתֶךָ: וְלֹא־הֶאֱמַנְתִּי
לַדְּבָרִים עַד אֲשֶׁר־בָּאתִי וַתִּרְאֶינָה עֵינַי וְהִנֵּה לֹא
הֻגַּד־לִי חֲצִי מַרְבִּית חָכְמָתֶךָ יָסַפְתָּ עַל־הַשְּׁמוּעָה
7 אֲשֶׁר שָׁמָעְתִּי: אַשְׁרֵי אֲנָשֶׁיךָ וְאַשְׁרֵי עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה
8 הָעֹמְדִים לְפָנֶיךָ תָּמִיד וְשֹׁמְעִים אֶת־חָכְמָתֶךָ: יְהִי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בָּרוּךְ אֲשֶׁר חָפֵץ בְּךָ לְתִתְּךָ עַל־כִּסְאוֹ
לְמֶלֶךְ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּאֲהֲבַת אֱלֹהֶיךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל
לְהַעֲמִידוֹ לְעוֹלָם וַיִּתֶּנְךָ עָלֵיהֶם לְמֶלֶךְ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט

יצדקה

16 v. צ"ל מן כן ת"ק ות"ר. 18 v. בס"א היקם כתיב, חורם קרי. v. 18 אוניות כתיב, אניות קרי. ס. 4 v. ב"ר ומשקיו ועליותו בלא מלת זמלבושיהם. v. 4 צ"ל ועלותיו כן ת"ק, ת"ם ות"ר. או ועלת: כן כולבים א, י ה. 8 v. כן מנתן בספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ל, ד"ט, ד"ב, ד"ד ודב"ו.

unto the priests and Levites concerning any matter, or concerning the treasures.

16 Now all the work of Solomon was prepared unto the day of the foundation of the house of the LORD, and until it was finished. So the house of the LORD was perfected.

17 Then went Solomon to Ezion-geber, and to Eloth, at the sea side in the land of Edom.

18 And Huram sent him by the hands of his servants ships, and servants that had knowledge of the sea; and they went with the servants of Solomon to Ophir, and took thence four hundred and fifty talents of gold, and brought them to king Solomon.

9 And when the queen of Sheba heard of the fame of Solomon, she came to prove Solomon with hard questions at Jerusalem, with a very great company, and camels that bare spices, and gold in abundance, and precious stones: and when she was come to Solomon, she communed with him of all that was in her heart.

2 And Solomon told her all her questions: and there was nothing hid from Solomon which he told her not.

3 And when the queen of Sheba had seen the wisdom of Solomon, and the house that he had built,

4 And the meat of his table, and the sitting of his servants, and the attendance of his ministers, and their apparel; his cupbearers also, and their apparel; and his ascent by which he went up into the

5 house of the LORD; there was no more spirit in her. And she said to the king, It was a true

6 report which I heard in mine own land of thine acts, and of thy wisdom: Howbeit I believed not their words, until I came, and mine eyes had seen it: and, behold, the one half of the greatness of thy wisdom was not told me: for thou exceedest the fame that I heard.

7 Happy are thy men, and happy are these thy servants, which stand continually before thee,

8 and hear thy wisdom. Blessed be the LORD thy God, which delighted in thee to set thee on his throne, to be king for the LORD thy God: because thy God loved Israel, to establish them for ever, therefore made he thee king over them, to do judgment

and justice.

9 וּתִתֵּן לַמֶּלֶךְ מֵאָה וְעֶשְׂרִים כִּכַּר זָהָב וּבְשָׂמִים
לָרֹב מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה וְלֹא הָיָה כַּבֹּשֶׂם הַהוּא אֲשֶׁר
10 נָתְנָה מַלְכַּת־שְׁבָא לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה: וְגַם עַבְדֵי חוּרָם
וְעַבְדֵי שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר־הֵבִיאוּ זָהָב מֵאוֹפִיר הֵבִיאוּ עֲצֵי
11 אַלְגֻּמִּים וְאֶבֶן יְקָרָה: וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ אֶת־עֲצֵי הָאַלְגֻּמִּים
מְסִלּוֹת לְבֵית־יְהוָה וּלְבֵית הַמֶּלֶךְ וְכִנֹּרוֹת וְנְבָלִים
12 לַשָּׁרִים וְלֹא־נִרְאוּ כָּהֶם לִפָנִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה: וְהַמֶּלֶךְ
שְׁלֹמֹה נָתַן לְמַלְכַּת־שְׁבָא אֶת־כָּל־חֶפְצָהּ אֲשֶׁר שָׁאֲלָה
מִלְבַד אֲשֶׁר־הֵבִיאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתֵּהֶפֶךְ וַתֵּלֶךְ לְאַרְצָהּ
13 הִיא וַעֲבָדֶיהָ: וַיְהִי מִשְׁקַל הַזָּהָב
אֲשֶׁר־בָּא לִשְׁלֹמֹה בְּשָׁנָה אַחַת שֵׁשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ
14 כִּכְּרֵי זָהָב: לְבַד מֵאַנְשֵׁי הָתָּרִים וְהַסֹּחֲרִים מְבִיאִים
וְכָל־מַלְכֵי עֶרֶב וּפַחוֹת הָאָרֶץ מְבִיאִים זָהָב וָכֶסֶף
15 לִשְׁלֹמֹה: וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מָאתַיִם צִנָּה זָהָב שָׁחוּט
16 שֵׁשׁ מֵאוֹת זָהָב שָׁחוּט יַעֲלֶה עַל־הַצִּנָּה הָאֶחָת: וּשְׁלֹשׁ־
מֵאוֹת מָגִנִּים זָהָב שָׁחוּט שְׁלֹשׁ מֵאוֹת זָהָב יַעֲלֶה עַל־
הַמָּגֵן הָאֶחָת וַיִּתְּנֵם הַמֶּלֶךְ בְּבֵית יַעַר הַלְּבָנוֹן:
17 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּסֵּא־שֵׁן גָּדוֹל וַיְצַפֵּהוּ זָהָב
18 טָהוֹר: וְשֵׁשׁ מַעֲלוֹת לַכִּסֵּא וְכֶבֶשׁ בַּזָּהָב לַכִּסֵּא מְאֻחָזִים
וְיָדוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה עַל־מְקוֹם הַשָּׁבֶת וּשְׁנַיִם אֲרָיוֹת
19 עֹמְדִים אֵצֶל הַיָּדוֹת: וּשְׁנֵים עָשָׂר אֲרָיוֹת עֹמְדִים
שָׁם עַל־שֵׁשׁ הַמַּעֲלוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה לֹא־נַעֲשָׂה כֵּן לְכָל
20 מַמְלָכָה: וְכֹל כְּלֵי מַשְׁקֵה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה זָהָב וְכֹל
כְּלֵי בֵּית־יַעַר הַלְּבָנוֹן זָהָב סָגוֹר אֵין כֶּסֶף נֶחְשָׁב בִּימֵי
21 שְׁלֹמֹה לְמְאוּמָה: כִּי־אֳנִיוֹת לַמֶּלֶךְ הֹלְכוֹת תַּרְשִׁישׁ
עם

10 v. חִירָם כתיב, חוּרָם קרי. 12 v. כן בְּרוב ספרים כ"י ודמ"ו, ס"א כסא וכלא מקף וכן ד"ב, ד"ג, ר"ו, ד"ם, ד"ס ודי"ד. 20 v. כן ברוב ספרים כ"י ודמ"ו, ס"א וְכָל־ במקף וכלא נגינה וכן ד"ב, ד"ג, ד"ם, די"ב ודי"ד.

and she gave the king an hundred and twenty talents of gold, and of spices great abundance, and precious stones: neither was there any such spice as the queen of Sheba gave king Solomon.

10 And the servants also of Huram, and the servants of Solomon, which brought gold from Ophir, brought algum trees and precious stones.

11 And the king made of the algum trees terraces to the house of the LORD, and to the king's palace, and harps and psalteries for singers: and there were none such seen before in the land of Judah.

12 And king Solomon gave to the queen of Sheba all her desire, whatsoever she asked, beside that which she had brought unto the king. So she turned, and went away to her own land, she and her servants.

13 Now the weight of gold that came to Solomon in one year was six hundred and threescore and six talents of gold;

14 Beside that which chapmen and merchants brought. And all the kings of Arabia and governors of the country brought gold and silver to Solomon.

15 And king Solomon made two hundred targets of beaten gold: six hundred shekels of beaten gold went to one target.

16 And three hundred shields made he of beaten gold: three hundred shekels of gold went to one shield. And the king put them in the house of the forest of Lebanon.

18 Moreover the king made a great throne of ivory, and overlaid it with pure gold. And there were six steps to the throne, with a footstool of gold, which were fastened to the throne, and

19 stays on each side of the sitting place, and two lions standing by the stays: And twelve lions stood there on the one side and on the other upon the six steps. There was not the like

20 made in any kingdom. And all the drinking vessels of king Solomon were of gold, and all the vessels of the house of the forest of Lebanon were of pure gold: none were of silver; it

21 was not any thing accounted of in the days of Solomon. For the king's ships went to Tarshish

עִם עַבְדֵי חוּרָם אֲחַת לִשְׁלוֹשׁ שָׁנִים תָּבוֹאנָה | אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ נֹשְׂאוֹת זָהָב וָכֶסֶף שֶׁנְהַבִּים וְקוֹפִּים וְתֻכִּיִּים:

22 וַיִּגְדַּל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מִכֹּל מַלְכֵי הָאָרֶץ לְעֹשֶׁר
23 וְחָכְמָה: וְכָל מַלְכֵי הָאָרֶץ מְבַקְשִׁים אֶת־פְּנֵי שְׁלֹמֹה
24 לִשְׁמֹעַ אֶת־חָכְמָתוֹ אֲשֶׁר־נָתַן הָאֱלֹהִים בִּלְבּוֹ: וְהֵם ס
מְבִיאִים אִישׁ מִנְחָתוֹ כְּלֵי כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂלָמוֹת
נֶשֶׁק וּבְשָׂמִים סוּסִים וּפְרָדִים דָּבָר־שָׁנָה בְּשָׁנָה:

25 וַיְהִי לִשְׁלֹמֹה אַרְבַּעַת אֲלָפִים אֲרִיוֹת סוּסִים
וּמַרְכָּבוֹת וּשְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים וַיַּנִּיחֵם בְּעָרֵי הָרֶכֶב
26 וְעִם־הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלִָם: וַיְהִי מוֹשֵׁל בְּכָל־הַמְּלָכִים מִן־
27 הַנָּהָר וְעַד־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְעַד גְּבוּל מִצְרָיִם: וַיִּתֵּן
הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֶּסֶף בִּירוּשָׁלִַם כָּאֲבָנִים וְאֶת הָאֲרָזִים נָתַן
28 כַּשִּׁקְמִים אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָה לָרֹב: וּמוֹצִיאִים סוּסִים
29 מִמִּצְרַיִם לִשְׁלֹמֹה וּמִכָּל־הָאֲרָצוֹת: וְשְׁאָר דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה
הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־דִּבְרֵי נָתָן
הַנָּבִיא וְעַל־נְבוּאַת אֲחִיָּה הַשִּׁילוֹנִי וּבְחָזוֹת יְעִדִי הַחֹזֶה
30 עַל יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט: וַיִּמְלֹךְ שְׁלֹמֹה בִּירוּשָׁלִַם עַל־כָּל־
31 יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה: וַיִּשְׁכַּב שְׁלֹמֹה עִם־אֲבֹתָיו
וַיִּקְבְּרוּ בְּעִיר דָּוִיד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ רְחַבְעָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו:

י וַיֵּלֶךְ רְחַבְעָם שְׁכֶמָה כִּי שְׁכֶם בָּאוּ
2 כָּל־יִשְׂרָאֵל לְהַמְלִיךְ אֹתוֹ: וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ יָרָבְעָם בֶּן־
נְבָט וְהוּא בְּמִצְרַיִם אֲשֶׁר בָּרַח מִפְּנֵי שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ
3 וַיֵּשֶׁב יָרָבְעָם מִמִּצְרָיִם: וַיִּשְׁלְחוּ וַיִּקְרְאוּ־לוֹ וַיָּבֹא
4 יָרָבְעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל וַיְדַבְּרוּ אֶל־רְחַבְעָם לֵאמֹר: אָבִיךָ

הקשה

ט״ז .v כן ברוב ספרים כ״י ונכסר עליו ליח טלא וכן בר״א, ר״ב, ר״נ, ר״ן, ר״ם, ד״א, ד״ח, ד״ד והם״ן, ס״א תֻּכִּיִּים חסר וכן ד״נ יְהֵיב. כ״ז .v בס״א ושְׁלֻמוֹת כתיב, ושְׁלָמוֹת קרי, וכס״א ושְׁלֻמִּים כתיב וקרי וכן ר״א. ל״ט .v יַעֲדִי כתיב, וְיַעְדּוֹ קרי. ל״ו .v כן ברוב ספרים כ״י ונכסר עליו רפי וכן בר״נ. ד״ו, ר״ם, ד״ו״א, ד״י״ב. ד״י״ד ודב״ן, ס״א גְּבוּרִים רגש וכן ר״ב.

And with the servants of Huram: every three years once came the ships of Tarshish bringing gold, and silver, ivory, and apes, and peacocks.

22 And king Solomon passed all the kings of the earth in riches and wisdom.

23 And all the kings of the earth sought the presence of Solomon, to hear his wisdom, that God had put in his heart.

24 And they brought every man his present, vessels of silver, and vessels of gold, and raiment, harness, and spices, horses, and mules, a rate year by year.

25 And Solomon had four thousand stalls for horses and chariots, and twelve thousand horsemen; whom he bestowed in the chariot cities, and with the king at Jerusalem.

26 And he reigned over all the kings from the river even unto the land of the Philistines, and to the border of Egypt.

27 And the king made silver in Jerusalem as stones, and cedar trees made he as the sycomore trees that are in the low plains in abundance.

28 And they brought unto Solomon horses out of Egypt, and out of all lands.

29 Now the rest of the acts of Solomon, first and last, are they not written in the book of Nathan the prophet, and in the prophecy of Ahijah the Shilonite, and in the visions of Iddo the seer against Jeroboam the son of Nebat?

30 And Solomon reigned in

31 Jerusalem over all Israel forty years. And Solomon slept with his fathers, and he was buried in the city of David his father: and Rehoboam his son reigned in his stead.

10 And Rehoboam went to Shechem: for to Shechem were all Israel come to make him king.

2 And it came to pass, when Jeroboam the son of Nebat, who was in Egypt, whither he had fled

3 from the presence of Solomon the king, heard it, that Jeroboam returned out of Egypt. And they sent and called him. So Jeroboam and all Israel came and spake to Rehoboam, saying,

4 Thy father

הִכְבִּ֣ד אֶת־עֻלֵּ֗נוּ וְעַתָּ֤ה הָקֵל֙ מֵֽעֲבֹדַ֣ת אָבִ֔יךָ הַקָּשָׁ֖ה
וּמֵעֻלּ֣וֹ הַכָּבֵ֑ד אֲשֶׁר־נָתַ֤ן עָלֵ֙ינוּ֙ וְנַעַבְדֶֽךָּ׃ וַיֹּ֥אמֶר אֲלֵהֶ֖ם
עוֹד֙ שְׁלֹ֣שֶׁת יָמִ֔ים וְשׁ֖וּבוּ אֵלָ֑י וַיֵּ֥לֶךְ הָעָֽם׃ וַיִּוָּעַ֣ץ הַמֶּ֣לֶךְ
רְחַבְעָ֗ם אֶת־הַזְּקֵנִים֙ אֲשֶׁר־הָי֣וּ עֹמְדִ֔ים לִפְנֵ֖י שְׁלֹמֹ֑ה
אָבִ֖יו בִּהְיוֹת֥וֹ חַ֛י לֵאמֹ֖ר אֵ֣יךְ אַתֶּ֥ם נוֹעָצִ֛ים לְהָשִׁ֥יב לָעָ֖ם
הַזֶּ֥ה דָּבָֽר׃ וַיְדַבְּר֣וּ אֵלָ֔יו לֵאמֹ֖ר אִם־תִּֽהְיֶ֣ה לְטוֹב֩
לָעָ֨ם הַזֶּ֜ה וּרְצִיתָ֗ם וְדִבַּרְתָּ֤ אֲלֵהֶם֙ דְּבָרִ֣ים טוֹבִ֔ים וְהָי֥וּ
לְךָ֖ עֲבָדִ֥ים כָּל־הַיָּמִֽים׃ וַיַּעֲזֹ֕ב אֶת־עֲצַ֥ת הַזְּקֵנִ֖ים אֲשֶׁ֣ר
יְעָצֻ֑הוּ וַיִּוָּעַ֣ץ אֶת־הַיְלָדִ֗ים אֲשֶׁ֤ר גָּדְלוּ֙ אִתּ֔וֹ הָעֹמְדִ֖ים
לְפָנָֽיו׃ וַיֹּ֣אמֶר אֲלֵהֶ֗ם מָ֚ה אַתֶּ֣ם נוֹעָצִ֔ים וְנָשִׁ֖יב דָּבָ֑ר
אֶת־הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה אֲשֶׁ֥ר דִּבְּר֛וּ אֵלַ֖י לֵאמֹ֑ר הָקֵ֥ל מִן־הָעֹ֖ל
אֲשֶׁר־נָתַ֥ן אָבִ֖יךָ עָלֵֽינוּ׃ וַיְדַבְּר֣וּ אִתּ֔וֹ הַיְלָדִ֖ים אֲשֶׁ֣ר
גָּדְל֑וּ אִתּוֹ֙ לֵאמֹ֔ר כֹּ֤ה תֹאמַר֙ לָעָ֣ם אֲשֶׁר־דִּבְּר֣וּ אֵלֶ֔יךָ
לֵאמֹ֕ר אָבִ֖יךָ הִכְבִּ֣יד אֶת־עֻלֵּ֑נוּ וְאַתָּ֥ה הָקֵל֙ מֵעָלֵ֔ינוּ כֹּ֥ה
תֹאמַ֖ר אֲלֵהֶ֑ם קָטָנִ֕י עָבָ֖ה ממתני [מִמָּתְנֵ֥י] אָבִֽי׃ וְעַתָּ֕ה אָבִ֥י
הֵעְמִ֖יס עֲלֵיכֶ֣ם עֹ֣ל כָּבֵ֑ד וַאֲנִ֗י אוֹסִ֛יף עַל־עֻלְּכֶ֖ם אָבִ֥י
יִסַּ֥ר אֶתְכֶ֖ם בַּשּׁוֹטִ֑ים וַאֲנִ֖י בָּעַקְרַבִּֽים׃ וַיָּבֹ֨א יָרָבְעָ֜ם וְכָל־הָעָ֗ם אֶל־רְחַבְעָם֙ בַּיּ֣וֹם הַשְּׁלִשִׁ֔י
כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֛ר הַמֶּ֖לֶךְ לֵאמֹ֑ר שׁ֚וּבוּ אֵלַ֣י בַּיּ֔וֹם הַשְּׁלִשִׁ֖י׃
וַיַּעֲנֵ֥ם הַמֶּ֖לֶךְ קָשָׁ֑ה וַיַּעֲזֹ֕ב הַמֶּ֖לֶךְ רְחַבְעָ֥ם אֵת֙ עֲצַ֣ת
הַזְּקֵנִ֔ים׃ וַיְדַבֵּ֥ר אֲלֵהֶ֖ם כַּעֲצַ֣ת הַיְלָדִ֑ים לֵאמֹ֗ר אֲנִי֙ אַכְבִּ֣יד
אֶת־עֻלְּכֶ֔ם וַאֲנִ֖י אוֹסִ֣יף עָלָ֑יו אָבִ֤י יִסַּר֙ אֶתְכֶ֣ם בַּשּׁוֹטִ֔ים
וַאֲנִ֖י בָּעַקְרַבִּֽים׃ וְלֹא־שָׁמַ֥ע הַמֶּ֖לֶךְ אֶל־הָעָ֑ם כִּֽי־הָיְתָ֣ה
נִסָּבָ֔ה מֵעִ֖ם הָאֱלֹהִ֑ים לְמַ֨עַן֙ הָקִ֣ים יְהוָ֔ה אֶת־דְּבָר֔וֹ
אֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֛ר בְּיַד־אֲחִיָּ֥הוּ הַשִּׁלוֹנִ֖י אֶל־יָרָבְעָ֥ם בֶּן־נְבָֽט׃
וכל־

made our yoke grievous: now therefore ease thou somewhat the grievous servitude of thy father, and his heavy yoke that he put upon us, and we will serve thee.

5 And he said unto them, Come again unto me after three days. And the people departed.

6 And king Rehoboam took counsel with the old men that had stood before Solomon his father while he yet lived, saying, What counsel give ye me to return answer to this people?

7 And they spake unto him, saying, If thou be kind to this people, and please them, and speak good words to them, they will be thy servants for ever.

8 But he forsook the counsel which the old men gave him, and took counsel with the young men that were brought up with him, that stood before him.

9 And he said unto them, What advice give ye that we may return answer to this people, which have spoken to me, saying, Ease somewhat the yoke that thy father did put upon us?

10 And the young men that were brought up with him spake unto him, saying, Thus shalt thou answer the people that spake unto thee, saying, Thy father made our yoke heavy, but make thou it somewhat lighter for us; thus shalt thou say unto them, My little finger shall be thicker than my father's loins.

11 For whereas my father put a heavy yoke upon you, I will put more to your yoke: my father
12 chastised you with whips, but I will chastise you with scorpions. So Jeroboam and all the people came to Rehoboam on the third day, as the king bade, saying, Come again to me on
13 the third day. And the king answered them roughly; and king Rehoboam forsook the coun-
14 sel of the old men, And answered them after the advice of the young men, saying, My father made your yoke heavy, but I will add thereto: my father chastised you with whips, but
15 I will chastise you with scorpions. So the king hearkened not unto the people: for the cause was of God, that the LORD might perform his word, which he spake by the hand of Ahijah the Shilonite to Jeroboam the son of Nebat.

י, 5 .v כן כרבינ ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ד"ו, ר"ם הם"ן, ס"א אלהם ד"ק וכן ד"ב וה"ר.
6 .v ס"א עמדים ד"ק וכן ד"ב. ר"ג. ד"ו, ר"ם, ד"ב וה"ד. 14 .v ס"א אבי הכביד: עיין מלכים א, י"ב יד, וכן ר"א, ר"ג, ד"ו, ר"ם, ר"ב, ד"ר, ת"ע, ת"ס ות"ר.

16 וְכָל־יִשְׂרָאֵל כִּי לֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ לָהֶם וַיָּשִׁיבוּ הָעָם
אֶת־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר מַה־לָּנוּ חֵלֶק בְּדָוִיד וְלֹא־נַחֲלָה בְּבֶן
יִשַׁי אִישׁ לְאֹהָלֶיךָ יִשְׂרָאֵל עַתָּה רְאֵה בֵיתְךָ דָוִד וַיֵּלֶךְ
17 כָּל־יִשְׂרָאֵל לְאָהָלָיו: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
18 הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עֲלֵיהֶם רְחַבְעָם: וַיִּשְׁלַח
הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת־הֲדוֹרָם אֲשֶׁר עַל־הַמַּס וַיִּרְגְּמוּ־בוֹ
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶבֶן וַיָּמֹת וְהַמֶּלֶךְ
רְחַבְעָם הִתְאַמֵּץ לַעֲלוֹת בַּמֶּרְכָּבָה לָנוּס יְרוּשָׁלָם:
19 יא וַיִּפְשְׁעוּ יִשְׂרָאֵל בְּבֵית דָּוִיד עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וַיְהִי
רְחַבְעָם יְרוּשָׁלַם וַיִּקְהֹל אֶת־בֵּית יְהוּדָה וּבִנְיָמִן מֵאָה
וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף בָּחוּר עֹשֵׂה מִלְחָמָה לְהִלָּחֵם עִם־
יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב אֶת־הַמַּמְלָכָה לִרְחַבְעָם:
2 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָהוּ אִישׁ־הָאֱלֹהִים
3 לֵאמֹר: אֱמֹר אֶל־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאֶל
4 כָּל־יִשְׂרָאֵל בִּיהוּדָה וּבִנְיָמִן לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יְהוָה לֹא־
תַעֲלוּ וְלֹא־תִלָּחֲמוּ עִם־אֲחֵיכֶם שׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ כִּי
מֵאִתִּי נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ
מִלֶּכֶת אֶל־יָרָבְעָם:
5 וַיֵּשֶׁב רְחַבְעָם בִּירוּשָׁלַם וַיִּבֶן עָרִים לְמָצוֹר בִּיהוּדָה:
6 וַיִּבֶן אֶת־בֵּית־לֶחֶם וְאֶת־עֵיטָם וְאֶת־תְּקוֹעַ: וְאֶת־בֵּית־
7 צוּר וְאֶת־שׂוֹכוֹ וְאֶת־עֲדֻלָּם: וְאֶת־גַּת וְאֶת־מָרֵשָׁה
8 וְאֶת־זִיף: וְאֶת־אֲדוֹרַיִם וְאֶת־לָכִישׁ וְאֶת־עֲזֵקָה: וְאֶת־
10 צָרְעָה וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־חֶבְרוֹן אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וּבְבִנְיָמִן
11 עָרֵי מִבְצָרוֹת: וַיְחַזֵּק אֶת־הַמִּבְצָרוֹת וַיִּתֵּן בָּהֶם נְגִידִים
ואצרות

16 v. ס״א ישראל ראו וכן ד״א ד״ב, ד״ו, ד״ז, ד״ם, ריי״ב, ריי״ד ות״ס. 16 v. תקה סופרים היה ראוי לאלקיו אלא שכינה הכתיב. 17 v. בס״א אין כאן ספקא. 18 v. ספקא באמצע פסוק. יא. 4 v. כן כרוב ספרים כיי ורמ״ז, ס״א לא כונח וכן ד״ב, ד״ו, ד״ם, ריי״ב ודיי״ד. 6 v. ס״א ולא תלחמו וכן ד״ב, ד״ו, ד״ם, ריי״ב ודיי״ד. 10 v. ס״א מצורות סלא וכן דס״ו. 11 v. כן ב״א, ב״ג ויחזק בלא נעימא, ג״א ב״א ויחזק בלא נעימא, ב״ג ויתחזק נעימא. 11 v. ס״א המצורות חסר וכן ד״א, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ריי״ב ודיי״ד.

16 And when all Israel saw that the king would not hearken unto them, the people answered the king, saying, What portion have we in David? and we have none inheritance in the son of Jesse: every man to your tents, O Israel: and now, David, see to thine own house. So all Israel went to their tents.
17 But as for the children of Israel that dwelt in the cities of Judah, Rehoboam reigned over them.
18 Then king Rehoboam sent Hadoram that was over the tribute; and the children of Israel stoned him with stones, that he died. But king Rehoboam made speed to get him up to his chariot, to flee to Jerusalem.
19 And Israel rebelled against the house of David unto this day.

11 And when Rehoboam was come to Jerusalem, he gathered of the house of Judah and Benjamin an hundred and fourscore thousand chosen men, which were warriors, to fight against Israel, that he might bring the kingdom again to Rehoboam.
2 But the word of the LORD came to Shemaiah the man of God, saying,
3 Speak unto Rehoboam the son of Solomon, king of Judah, and to all Israel in Judah and Benjamin, saying,
4 Thus saith the LORD, Ye shall not go up, nor fight against your brethren: return every man to his house: for this thing is done of me. And they obeyed the words of the LORD, and returned from going against Jeroboam.
5 And Rehoboam dwelt in Jerusalem, and built cities for defence in
6,7 Judah. He built even Beth-lehem, and Etam, and Tekoa,
8,9 And Beth-zur, and Shoco, and Adullam,
10 And Gath, and Mareshah, and Ziph,
11 And Adoraim, and Lachish, and Azekah, And Zorah, and Aijalon, and Hebron, which are in Judah and in Benjamin fenced cities. And he fortified the strong holds, and put captains in them,

and store of victual, and of oil and wine.

12 And in every several city he put shields and spears, and made them exceeding strong, having Judah and Benjamin on his side.

13 And the priests and the Levites that were in all Israel resorted to him out of all their coasts.

14 For the Levites left their suburbs and their possession, and came to Judah and Jerusalem: for Jeroboam and his sons had cast them off from executing the priest's office unto the LORD:

15 And he ordained him priests for the high places, and for the devils, and for the calves which he had made.

16 And after them out of all the tribes of Israel such as set their hearts to seek the LORD God of Israel came to Jerusalem, to sacrifice unto the LORD God of their fathers.

17 So they strengthened the kingdom of Judah, and made Rehoboam the son of Solomon strong, three years: for three years they walked in the way of David and Solomon.

18 And Rehoboam took him Mahalath the daughter of Jerimoth the son of David to wife, and Abihail the daughter of Eliab the son of Jesse;

19 Which bare him children; Jeush, and Shamariah, and Zaham.

20 And after her he took Maachah the daughter of Absalom; which bare him Abijah, and Attai, and Ziza, and Shelomith.

21 And Rehoboam loved Maachah the daughter of Absalom above all his wives and his concubines: (for he took eighteen wives, and threescore concubines; and begat twenty and eight
22 sons, and threescore daughters.) And Rehoboam made Abijah the son of Maachah the
23 chief, to be ruler among his brethren: for he thought to make him king. And he dealt wisely, and dispersed of all his children throughout all the countries of Judah and Benjamin, unto every fenced city: and he gave them victual in abundance. And he desired many wives.

12 And it came to pass,

12 וְאֹצָרוֹת מַאֲכָל וְשֶׁמֶן וְיָיִן: וּבְכָל־עִיר וָעִיר צִנּוֹת וּרְמָחִים
וַיְחַזְּקֵם לְהַרְבֵּה מְאֹד וַיְהִי־לוֹ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן:
13 וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֲשֶׁר בְּכָל־יִשְׂרָאֵל הִתְיַצְּבוּ
14 עָלָיו מִכָּל־גְּבוּלֵיהֶם: כִּי־עָזְבוּ הַלְוִיִּם אֶת־מִגְרְשֵׁיהֶם
וַאֲחֻזָּתָם וַיֵּלְכוּ לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלִַם כִּי־הִזְנִיחָם יָרָבְעָם
15 וּבָנָיו מִכַּהֵן לַיהוָה: וַיַּעֲמֵד־לוֹ כֹּהֲנִים לַבָּמוֹת וְלַשְּׂעִירִים
16 וְלָעֲגָלִים אֲשֶׁר עָשָׂה: וְאַחֲרֵיהֶם מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
הַנֹּתְנִים אֶת־לְבָבָם לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
17 בָּאוּ יְרוּשָׁלִַם לִזְב�ֹּחַ לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם: וַיְחַזְּקוּ
אֶת־מַלְכוּת יְהוּדָה וַיְאַמְּצוּ אֶת־רַחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה
לִשְׁנַיִם שָׁלוֹשׁ כִּי הָלְכוּ בְּדֶרֶךְ דָּוִד וּשְׁלֹמֹה לִשְׁנַיִם
18 שָׁלוֹשׁ: וַיִּקַּח־לוֹ רַחַבְעָם אִשָּׁה אֶת־מָחְלַת בֶּן־יְרִימוֹת
19 בֶּן־דָּוִד אֲבִיחַיִל בַּת־אֱלִיאָב בֶּן־יִשָׁי: וַתֵּלֶד לוֹ בָנִים
20 אֶת־יְעוּשׁ וְאֶת־שְׁמַרְיָה וְאֶת־זָהַם: וְאַחֲרֶיהָ לָקַח אֶת־
מַעֲכָה בַּת־אַבְשָׁלוֹם וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אֲבִיָּה וְאֶת־עַתַּי
21 וְאֶת־זִיזָא וְאֶת־שְׁלֹמִית: וַיֶּאֱהַב רַחַבְעָם אֶת־מַעֲכָה בַּת־
אַבְשָׁלוֹם מִכָּל־נָשָׁיו וּפִילַגְשָׁיו כִּי נָשִׁים שְׁמוֹנָה־עֶשְׂרֵה
נָשָׂא וּפִילַגְשִׁים שִׁשִּׁים וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה בָּנִים
22 וְשִׁשִּׁים בָּנוֹת: וַיַּעֲמֵד לָרֹאשׁ רַחַבְעָם אֶת־אֲבִיָּה בֶּן־
23 מַעֲכָה לְנָגִיד בְּאֶחָיו כִּי לְהַמְלִיכוֹ: וַיָּבֶן וַיִּפְרֹץ מִכָּל־
בָּנָיו לְכָל־אַרְצוֹת יְהוּדָה וּבִנְיָמִן לְכָל עָרֵי הַמִּבְצָרוֹת
יב וַיִּתֵּן לָהֶם הַמָּזוֹן לָרֹב וַיִּשְׁאַל הֲמוֹן נָשִׁים: וַיְהִי כְּהָכִין
מלכות

13 v. בס"א אין כאן מפקא. 13 v. כן ב"א ב"ג התיצבו נגיא. 14 v. כן ברוב ספרים כי"ת ד"ב ד"ג, ד"מ ודס"ו. 14 v. ס"א כי הזניחם ויבעטם וכן רוב ודי"ה. 15 v. ס"א ולעגלים סתה וכן ד"א ד"ב ד"ג, ד"מ, ד"א ד"ל דד"ה ודס"ו. 16 v. כן ברוב ספרים כי"ת ודס"ו סתה קהלת סתה וכן ד"ב ה, וס"א קהלה וכן ד"ג, ד"ו ור"ט. 17 v. בק' כתיב, בת קרי, בס"א בת כתיב וקרי וכן ד"ב, ד"ו, ד"ט, ד"י א, ת"ע ור"ת. 18 v. ס"א ירכות או ירכוה וכן ד"א ודי"א. 18 v. כ"א אביחיל וכן ד"א ד"ב, ד"ג, ד"ט, ד"י א, ד"י ב, ודי"ה, וצ"ל ואביחיל וכן ת"ע ודי"ה. 20 v. בהללי יתיר. 21 v. כן ב"א, ב"ג אחר בגיא ס"א ב"א אחר בגיא, ב"ג אחר בלא בגיא. 21 v. כן ברוב ספרים כי"ת ודס"ו, ס"א נשים שמונה וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו ד"ט, ודי"ה. 23 v. נ"ל וישאלתהן = וַיִּשְׁאֲלָה לָהֶם נ"ו.

when Rehoboam had established the kingdom, and had strengthened himself, he forsook the law of the LORD, and all Israel with him.

מַלְכוּת רַחַבְעָם וּכְחָזְקָתוֹ עָזַב אֶת־תּוֹרַת יְהוָה וְכָל־
יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ׃ 2 וַיְהִי בַּשָּׁנָה

2 And it came to pass, that in the fifth year of king Rehoboam Shishak king of Egypt came up against Jerusalem, because they had transgressed against the LORD,

הַחֲמִישִׁית לַמֶּלֶךְ רַחַבְעָם עָלָה שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
עַל־יְרוּשָׁלִַם כִּי מָעֲלוּ בַּיהוָה׃ 3 בְּאֶלֶף וּמָאתַיִם רֶכֶב

3 With twelve hundred chariots, and threescore thousand horsemen: and the people were without number that came with him out of Egypt; the Lubims, the Sukkiims, and the Ethiopians.

וּבְשִׁשִּׁים אֶלֶף פָּרָשִׁים וְאֵין מִסְפָּר לָעָם אֲשֶׁר־בָּאוּ
עִמּוֹ מִמִּצְרַיִם לוּבִים סֻכִּיִּים וְכוּשִׁים׃ 4 וַיִּלְכֹּד אֶת־עָרֵי

4 And he took the fenced cities which pertained to Judah, and came to Jerusalem.

הַמִּצְרוֹת אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיָּבֹא עַד־יְרוּשָׁלִָם׃ 5 וּשְׁמַעְיָה

5 Then came Shemaiah the prophet to Rehoboam, and to the princes of Judah, that were gathered together to Jerusalem because of Shishak, and said unto them, Thus saith the LORD, Ye have forsaken me, and therefore have I also left you in the hand of Shishak.

הַנָּבִיא בָּא אֶל־רְחַבְעָם וְשָׂרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־נֶאֶסְפוּ אֶל־
יְרוּשָׁלִַם מִפְּנֵי שִׁישַׁק וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה
אַתֶּם עֲזַבְתֶּם אֹתִי וְאַף־אֲנִי עָזַבְתִּי אֶתְכֶם בְּיַד־שִׁישָׁק׃
6 וַיִּכָּנְעוּ שָׂרֵי־יִשְׂרָאֵל וְהַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ צַדִּיק | יְהוָה׃

6 Whereupon the princes of Israel and the king humbled themselves; and they said, The LORD is righteous.

7 וּכְרְאוֹת יְהוָה כִּי נִכְנָעוּ הָיָה דְּבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָה
לֵאמֹר נִכְנְעוּ לֹא אַשְׁחִיתֵם וְנָתַתִּי לָהֶם כִּמְעַט לִפְלֵיטָה
וְלֹא־תִתַּךְ חֲמָתִי בִּירוּשָׁלִַם בְּיַד־שִׁישָׁק׃ 8 כִּי יִהְיוּ־לוֹ

7 And when the LORD saw that they humbled themselves, the word of the LORD came to Shemaiah, saying, They have humbled themselves; therefore I will not destroy them, but I will grant them some deliverance; and my wrath shall not be poured out upon Jerusalem by the hand of Shishak.

לַעֲבָדִים וְיֵדְעוּ עֲבֹדָתִי וַעֲבֹדַת מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת׃
9 וַיַּעַל שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל

8 Nevertheless they shall be his servants; that they may know my service, and the service of

יְרוּשָׁלִַם וַיִּקַּח אֶת־אֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וְאֶת־אֹצְרוֹת בֵּית
הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֹּל לָקָח וַיִּקַּח אֶת־מָגֵנֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר
עָשָׂה שְׁלֹמֹה׃ 10 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ רַחַבְעָם תַּחְתֵּיהֶם מָגֵנֵי

9 the kingdoms of the countries. So Shishak king of Egypt came up against Jerusalem, and took away the treasures of the house of the LORD, and the treasures of the king's house; he

נְחֹשֶׁת וְהִפְקִיד עַל־יַד שָׂרֵי הָרָצִים הַשֹּׁמְרִים פֶּתַח
בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ 11 וְהָיָה מִדֵּי־בֹוא הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה בָּאוּ

10 took all: he carried away also the shields of gold which Solomon had made. Instead of which king Rehoboam made shields of brass, and committed them to the hands of the chief

הָרָצִים וְנָשְׂאוּם וְהֵשִׁבוּם אֶל־תָּא הָרָצִים׃ 12 וּבְהַכָּנְעוֹ כָּ
שָׁב מִמֶּנּוּ אַף־יְהוָה וְלֹא לְהַשְׁחִית לְכָלָה וְגַם בִּיהוּדָה
הָיָה דְּבָרִים טוֹבִים׃

11 of the guard, that kept the entrance of the king's house. And when the king entered into the house of the LORD, the guard came and fetched them, and brought them again into the guard

13 וַיִּתְחַזֵּק הַמֶּלֶךְ רַחַבְעָם בִּירוּשָׁלִַם וַיִּמְלֹךְ כִּי בֶן
אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה רַחַבְעָם בְּמָלְכוֹ וְשֶׁבַע

12 chamber. And when he humbled himself, the wrath of the LORD turned from him, that he

עשרה

יב. ב ע׳ כת״א שׁוּשַׁק כתיב, שִׁישַׁק קרי. 8 ע׳ כן בדוב ספרים כ״י, ר״א, ריא״ז, ד״ב ודס״ו. ס״א עֲבֹדָתוֹ חסר וכן ר״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ט, ריי״ב ותי״ד. 13 ע׳ כן ב״א וכן בדוב ספרים כ״י ודס״ו, ב״ב: ושבע־עשרה במקף. ס״א ושבע־עשרה וכן ד״ב, ד״ג, ד״ם, דיי״ב ותיי״ד.

13 would not destroy him altogether: and also in Judah things went well. So king Rehoboam strengthened himself in Jerusalem, and reigned: for Rehoboam was one and forty years old when he began to reign, and he reigned seventeen

עֶשְׂרֵה שָׁנָה ׀ מָלַךְ בִּירוּשָׁלַ͏ִם הָעִיר אֲשֶׁר־בָּחַר יְהוָה
לָשׂוּם אֶת־שְׁמוֹ שָׁם מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם אִמּוֹ
14 נַעֲמָה הָעַמֹּנִית: וַיַּעַשׂ הָרַע כִּי לֹא הֵכִין לִבּוֹ לִדְרוֹשׁ
15 אֶת־יְהוָה: וְדִבְרֵי רְחַבְעָם הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים
הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים בְּדִבְרֵי שְׁמַעְיָה הַנָּבִיא וְעִדּוֹ הַחוֹזֶה
לְהִתְיַחֵשׂ וּמִלְחֲמוֹת ׀ רְחַבְעָם וְיָרָבְעָם כָּל־יָמָיִם:
16 וַיִּשְׁכַּב רְחַבְעָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ
אֲבִיָּה בְנוֹ תַּחְתָּיו:

יג בִּשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ יָרָבְעָם וַיִּמְלֹךְ אֲבִיָּה
2 עַל־יְהוּדָה: שָׁלֹשׁ שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלַ͏ִם וְשֵׁם אִמּוֹ
מִיכָיָהוּ בַּת־אוּרִיאֵל מִן־גִּבְעָה וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין
3 אֲבִיָּה וּבֵין יָרָבְעָם: וַיֶּאְסֹר אֲבִיָּה אֶת־הַמִּלְחָמָה בְּחַיִל
גִּבּוֹרֵי מִלְחָמָה אַרְבַּע־מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר וְיָרָבְעָם
עָרַךְ עִמּוֹ מִלְחָמָה בִּשְׁמוֹנִה מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר
4 גִּבּוֹר חָיִל: וַיָּקָם אֲבִיָּה מֵעַל לְהַר
צְמָרַיִם אֲשֶׁר בְּהַר אֶפְרָיִם וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּנִי יָרָבְעָם
5 וְכָל־יִשְׂרָאֵל: הֲלֹא לָכֶם לָדַעַת כִּי יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל נָתַן מַמְלָכָה לְדָוִיד עַל־יִשְׂרָאֵל לָעַד לוֹ
6 וְלִבָנָיו בְּרִית מֶלַח: וַיָּקָם יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט עֶבֶד
7 שְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִיד וַיִּמְרֹד עַל־אֲדֹנָיו: וַיִּקָּבְצוּ עָלָיו אֲנָשִׁים
רֵקִים בְּנֵי בְלִיָּעַל וַיִּתְאַמְּצוּ עַל־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה
וּרְחַבְעָם הָיָה נַעַר וְרַךְ־לֵבָב וְלֹא הִתְחַזַּק לִפְנֵיהֶם:
8 וְעַתָּה ׀ אַתֶּם אֹמְרִים לְהִתְחַזֵּק לִפְנֵי מַמְלֶכֶת יְהוָה בְּיַד
בְּנֵי דָוִיד וְאַתֶּם הָמוֹן רָב וְעִמָּכֶם עִגְלֵי זָהָב אֲשֶׁר
9 עֲשָׂה לָכֶם יָרָבְעָם לֵאלֹהִים: הֲלֹא הִדַּחְתֶּם אֶת־כֹּהֲנֵי
יהוה

יג, 2 v. צ"ל מִיכָיָהוּ בַּת תֹּ"ע וכרתים א בו"ו ב'. 3 v. כן ברוב ספרים ב'ו ר'ג, ד'ו ד'ש ד'ת, ד'ב, ד'ד ודב'ו ס'א וכלחמה וכן ד ב. 4 v. סביר שגורו. 6 v. בס'א יש באן מפקא. 7 v. ס'א אליו וכן ת'ע, ת'ם ות'ת.

years in Jerusalem, the city which the LORD had chosen out of all the tribes of Israel, to put his name there. And his mother's name was Naamah an Ammonitess.

14 And he did evil, because he prepared not his heart to seek the LORD.

15 Now the acts of Rehoboam, first and last, are they not written in the book of Shemaiah the prophet, and of Iddo the seer concerning genealogies? And there were wars between Rehoboam and Jeroboam continually.

16 And Rehoboam slept with his fathers, and was buried in the city of David: and Abijah his son reigned in his stead.

13 Now in the eighteenth year of king Jeroboam began Abijah to reign over Judah.

2 He reigned three years in Jerusalem. His mother's name also was Michaiah the daughter of Uriel of Gibeah. And there was war between Abijah and Jeroboam.

3 And Abijah set the battle in array with an army of valiant men of war, even four hundred thousand chosen men: Jeroboam also set the battle in array against him with eight hundred thousand chosen men, being mighty men of valour.

4 And Abijah stood up upon mount Zemaraim, which is in mount Ephraim, and said, Hear me, thou Jeroboam, and all Israel;

5 Ought ye not to know that the LORD God of Israel gave the kingdom over Israel to David for ever, even to him and to his sons by a covenant of salt?

6 Yet Jeroboam the son of Nebat, the servant of Solomon the son of David, is risen up, and hath rebelled against his lord.

7 And there are gathered unto him vain men, the children of Belial, and have strengthened themselves against Rehoboam the son of Solomon, when Rehoboam was young and tenderhearted, and could not withstand them.

8 And now ye think to withstand the kingdom of the LORD in the hand of the sons of David; and ye be a great multitude, and there are with you golden calves, which Jeroboam made you for gods.

9 Have ye not cast out the priests of

יְהוָה אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם וַתַּעֲשׂוּ לָכֶם כְּהֲנֵי כְּעַמֵּי
הָאֲרָצוֹת כָּל־הַבָּא לְמַלֵּא יָדוֹ בְּפַר בֶּן־בָּקָר וְאֵילִם
שִׁבְעָה וְהָיָה כֹהֵן לְלֹא אֱלֹהִים: וַאֲנַחְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ 10
וְלֹא עֲזַבְנֻהוּ וְכֹהֲנִים מְשָׁרְתִים לַיהוָה בְּנֵי אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם
בַּמְלָאכֶת: וּמַקְטִרִים לַיהוָה עֹלוֹת בַּבֹּקֶר־בַּבֹּקֶר 11
וּבָעֶרֶב־בָּעֶרֶב וּקְטֹרֶת־סַמִּים וּמַעֲרֶכֶת לֶחֶם עַל־
הַשֻּׁלְחָן הַטָּהוֹר וּמְנוֹרַת הַזָּהָב וְנֵרֹתֶיהָ לְבָעֵר בָּעֶרֶב
בָּעֶרֶב כִּי־שֹׁמְרִים אֲנַחְנוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאַתֶּם עֲזַבְתֶּם אֹתוֹ: וְהִנֵּה עִמָּנוּ בְרֹאשׁ הָאֱלֹהִים 12
וְכֹהֲנָיו וְחַצְצְרוֹת הַתְּרוּעָה לְהָרִיעַ עֲלֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אַל־תִּלָּחֲמוּ עִם־יְהוָה אֱלֹהֵי־אֲבֹתֵיכֶם כִּי־לֹא תַצְלִיחוּ:
וְיָרְבָעָם הֵסֵב אֶת־הַמַּאְרָב לָבוֹא מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּהְיוּ 13
לִפְנֵי יְהוּדָה וְהַמַּאְרָב מֵאַחֲרֵיהֶם: וַיִּפֶן יְהוּדָה וְהִנֵּה 14
לָהֶם הַמִּלְחָמָה פָּנִים וְאָחוֹר וַיִּצְעֲקוּ לַיהוָה וְהַכֹּהֲנִים
מחצֹצְרִים בַּחֲצֹצְרוֹת: וַיָּרִיעוּ אִישׁ יְהוּדָה וַיְהִי בְּהָרִיעַ 15
אִישׁ יְהוּדָה וְהָאֱלֹהִים נָגַף אֶת־יָרָבְעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל
לִפְנֵי אֲבִיָּה וִיהוּדָה: וַיָּנוּסוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי יְהוּדָה 16
וַיִּתְּנֵם אֱלֹהִים בְּיָדָם: וַיַּכּוּ בָהֶם אֲבִיָּה וְעַמּוֹ מַכָּה רַבָּה 17
וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים מִיִּשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר:
וַיִּכָּנְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא וַיֶּאֶמְצוּ בְנֵי יְהוּדָה כִּי 18
נִשְׁעֲנוּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם: וַיִּרְדֹּף אֲבִיָּה אַחֲרֵי 19
יָרָבְעָם וַיִּלְכֹּד מִמֶּנּוּ עָרִים אֶת־בֵּית־אֵל וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ
וְאֶת־יְשָׁנָה וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־עֶפְרוֹן וּבְנוֹתֶיהָ: וְלֹא־עָצַר 20

כח

the LORD, the sons of Aaron, and the Levites, and have made you priests after the manner of the nations of other lands? so that whosoever cometh to consecrate himself with a young bullock and seven rams, the same may be a priest of them that are no gods.

10 But as for us, the LORD is our God, and we have not forsaken him; and the priests, which minister unto the LORD, are the sons of Aaron, and the Levites wait upon their business:

11 And they burn unto the LORD every morning and every evening burnt sacrifices and sweet incense: the shewbread also set they in order upon the pure table; and the candlestick of gold with the lamps thereof, to burn every evening: for we keep the charge of the LORD our God; but ye have forsaken him.

12 And, behold, God himself is with us for our captain, and his priests with sounding trumpets to cry alarm against you. O children of Israel, fight ye not against the LORD God of your fathers; for ye shall not prosper.

13 But Jeroboam caused an ambushment to come about behind them: so they were before Judah, and the ambushment was behind them.

14 And when Judah looked back, behold, the battle was before and behind: and they cried unto the LORD, and the priests sounded with the trumpets.

15 Then the men of Judah gave a shout: and as the men of Judah shouted, it came to pass, that
16 God smote Jeroboam and all Israel before Abijah and Judah. And the children of Israel
17 fled before Judah: and God delivered them into their hand. And Abijah and his people slew them with a great slaughter: so there fell down slain of Israel five hundred thousand chosen
18 men. Thus the children of Israel were brought under at that time, and the children of Judah
19 prevailed, because they relied upon the LORD God of their fathers. And Abijah pursued after Jeroboam, and took cities from him, Beth-el with the towns thereof, and Jeshanah with
20 the towns thereof, and Ephrain with the towns thereof. Neither did

v. 11 ס״א וקטרת ובלא מקף וכן ד״ב, ד״ג, ד״ל, ד״ם, ד״ס, ד״ב ודי״ד. v. 11 כן בספרים כי״, ד״ב, ד״ג, ד״ם, ד״ס, ד״ב ודי״ד. v. 14 למערבאי סחצצרים כתיב, מחצרים קרי, למדנחאי מחצצרים כת׳ וק׳. v. 19 כן למערבאי וכן ברוב ספרים כי״, ד״נ, ד״ם, ד״א ודכ״ו, לבדנחאי ביתאל הדא מלה וכן ד״א, ד״ב, ד״ו, ד״ב ודי״ד. v. 19 עפרון כתיב, עפרין קרי, בס״א עפרון כתיב וקרי וכן ת״ע, ת״ס ות״ד. v. 20 כן ברוב ספרים כי״, ד״ב, ד״ג, ד״ל, ד״ם, ד״ס, ד״ב ודכ״ו, ס״א ולא־עצר כח״.

כָּחַ יָרְבָעָם עוֹד בִּימֵי אֲבִיָּהוּ וַיִּנְּגְפֻהוּ יְהוָה וַיָּמֹת׃
21 וַיִּתְחַזֵּק אֲבִיָּהוּ וַיִּשָּׂא־לוֹ נָשִׁים אַרְבַּע עֶשְׂרֵה
22 וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם בָּנִים וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה בָּנוֹת׃ וְיֶתֶר
דִּבְרֵי אֲבִיָּה וּדְרָכָיו וּדְבָרָיו כְּתוּבִים בְּמִדְרַשׁ הַנָּבִיא
23 עִדּוֹ׃ וַיִּשְׁכַּב אֲבִיָּה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִיד
וַיִּמְלֹךְ אָסָא בְנוֹ תַּחְתָּיו בִּימָיו שָׁקְטָה הָאָרֶץ עֶשֶׂר
יד שָׁנִים׃ וַיַּעַשׂ אָסָא הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר
2 בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו׃ וַיָּסַר אֶת־מִזְבְּחוֹת הַנֵּכָר וְהַבָּמוֹת
3 וַיְשַׁבֵּר אֶת־הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדַּע אֶת־הָאֲשֵׁרִים׃ וַיֹּאמֶר
לִיהוּדָה לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וְלַעֲשׂוֹת
4 הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה׃ וַיָּסַר מִכָּל־עָרֵי יְהוּדָה אֶת־הַבָּמוֹת
5 וְאֶת־הַחַמָּנִים וַתִּשְׁקֹט הַמַּמְלָכָה לְפָנָיו׃ וַיִּבֶן עָרֵי
מְצוּרָה בִּיהוּדָה כִּי־שָׁקְטָה הָאָרֶץ וְאֵין־עִמּוֹ מִלְחָמָה
6 בַּשָּׁנִים הָאֵלֶּה כִּי־הֵנִיחַ יְהוָה לוֹ׃ וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה
נִבְנֶה וְנָסֵב חוֹמָה וּמִגְדָּלִים דְּלָתַיִם וּבְרִיחִים עוֹדֶנּוּ
הָאָרֶץ לְפָנֵינוּ כִּי דָרַשְׁנוּ אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ דָּרַשְׁנוּ וַיָּנַח לָנוּ מִסָּבִיב וַיִּבְנוּ וַיַּצְלִיחוּ׃
7 וַיְהִי לְאָסָא חַיִל נֹשְׂא צִנָּה וְרֹמַח מִיהוּדָה
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וּמִבִּנְיָמִן נֹשְׂאֵי
מָגֵן וְדֹרְכֵי קָשֶׁת מָאתַיִם וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף כָּל־אֵלֶּה
8 גִּבּוֹרֵי חָיִל׃ וַיֵּצֵא אֲלֵיהֶם זֶרַח הַכּוּשִׁי בְּחַיִל אֶלֶף
9 אֲלָפִים וּמַרְכָּבוֹת שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיָּבֹא עַד־מָרֵשָׁה׃ וַיֵּצֵא
אָסָא לְפָנָיו וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה בְּגֵיא צְפַתָה לְמָרֵשָׁה׃
10 וַיִּקְרָא אָסָא אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמַר יְהוָה אֵין־עִמְּךָ
לעזר

יד. 2 v. כן בדוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, די"ב, די"ד ודפ"ו, ס"א ויסר. 5 v. כן בספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, די"ב, די"ד ודפ"ו. 6 v. כן בדוב ספרים כ"י, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, די"ב ודי"ד וכן ב"א, כ"נ חוקה וכן דפ"ו. 7 v. ספקא באמצע פסוק. 9 v. ס"א צפתה קמץ וכן ד"א, ד"ב, ד"ג, ד"ו, ד"ם, די"א, די"ב, די"ד ודט"ו. וצ"ל בְּגֵיא צְפוֹנָה כן ח"ס.

Jeroboam recover strength again in the days of Abijah: and the LORD struck him, and he died.

21 But Abijah waxed mighty, and married fourteen wives, and begat twenty and two sons, and sixteen daughters.

22 And the rest of the acts of Abijah, and his ways, and his sayings, are written in the story of the prophet Iddo.

4 So Abijah slept with his fathers, and they buried him in the city of David: and Asa his son reigned in his stead. In his days the land was quiet ten years.

2 And Asa did that which was good and right in the eyes of the LORD his God:

3 For he took away the altars of the strange gods, and the high places, and brake down the images, and cut down the groves:

4 And commanded Judah to seek the LORD God of their fathers, and to do the law and the commandment.

5 Also he took away out of all the cities of Judah the high places and the images: and the kingdom was quiet before him.

6 And he built fenced cities in Judah: for the land had rest, and he had no war in those years; because the LORD had given him rest.

7 Therefore he said unto Judah, Let us build these cities, and make about them walls, and towers, gates, and bars, while the land is yet before us; because we have sought the LORD our God, we have sought him, and he hath given us rest on every side. So they built and prospered.

8 And Asa had an army of men that bare targets and spears, out of Judah three hundred thousand; and out of Benjamin, that bare shields and drew bows, two hundred and fourscore

9 thousand: all these were mighty men of valour. And there came out against them Zerah the Ethiopian with an host of a thousand thousand, and three hundred chariots; and came unto

10 Mareshah. Then Asa went out against him, and they set the battle in array in the valley of

11 Zephathah at Mareshah. And Asa cried unto the LORD his God, and said, LORD, it is nothing with thee

לַעְזֹר בֵּין רַב לְאֵין כֹּחַ עָזְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־עָלֶיךָ
נִשָּׁעֲנוּ וּבְשִׁמְךָ בָּאנוּ עַל־הֲמוֹן הַזֶּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה
11 אַל־יֶעְצַר עִמָּךְ אֱנוֹשׁ: וַיִּגֹּף יְהוָה
אֶת־הַכּוּשִׁים לִפְנֵי אָסָא וְלִפְנֵי יְהוּדָה וַיָּנֻסוּ הַכּוּשִׁים:
12 וַיִּרְדְּפֵם אָסָא וְהָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ עַד־לִגְרָר וַיִּפֹּל מִכּוּשִׁים
לְאֵין לָהֶם מַחֲיָה כִּי־נִשְׁבְּרוּ לִפְנֵי־יְהוָה וְלִפְנֵי מַחֲנֵהוּ
13 וַיִּשְׂאוּ שָׁלָל הַרְבֵּה מְאֹד: וַיַּכּוּ אֵת כָּל־הֶעָרִים סְבִיבוֹת
גְּרָר כִּי־חַת יְהוָה עֲלֵיהֶם וַיָּבֹזּוּ אֶת־כָּל־הֶעָרִים כִּי
14 בִזָּה רַבָּה הָיְתָה בָהֶם: וְגַם־אָהֳלֵי מִקְנֶה הִכּוּ וַיִּשְׁבּוּ צֹאן
לָרֹב וּגְמַלִּים וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלִָם:

טו וְעֲזַרְיָהוּ בֶּן־עוֹדֵד הָיְתָה עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים: וַיֵּצֵא לִפְנֵי
2 אָסָא וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁמָעוּנִי אָסָא וְכָל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן יְהוָה
עִמָּכֶם בִּהְיוֹתְכֶם עִמּוֹ וְאִם־תִּדְרְשֻׁהוּ יִמָּצֵא לָכֶם וְאִם־
3 תַּעַזְבֻהוּ יַעֲזֹב אֶתְכֶם: וְיָמִים רַבִּים
לְיִשְׂרָאֵל לְלֹא אֱלֹהֵי אֱמֶת וְלֹא כֹהֵן מוֹרֶה וְלֹא
4 תוֹרָה: וַיָּשָׁב בַּצָּרָתוֹ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיְבַקְשֻׁהוּ
5 וַיִּמָּצֵא לָהֶם: וּבָעִתִּים הָהֵם אֵין שָׁלוֹם לַיּוֹצֵא וְלַבָּא
6 כִּי מְהוּמוֹת רַבּוֹת עַל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאֲרָצוֹת: וְכִתְּתוּ
גּוֹי־בְּגוֹי וְעִיר בְּעִיר כִּי־אֱלֹהִים הֲמָמָם בְּכָל־צָרָה:
7 וְאַתֶּם חִזְקוּ וְאַל־יִרְפּוּ יְדֵיכֶם כִּי יֵשׁ שְׂכָר לִפְעֻלָּתְכֶם:
8 וּכְשָׁמְעַ אָסָא הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וְהִתְנַבּוֹאָה עֹדֵד הַנָּבִיא הִתְחַזֵּק וַיַּעֲבֵר הַשִּׁקּוּצִים מִכָּל
אֶרֶץ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּמִן־הֶעָרִים אֲשֶׁר לָכַד מֵהַר אֶפְרָיִם
ויחדש

10 v. כן בד"ן רפי בספרים כ"י, ד"י א, ד"י ב, ד"ם ד"ם ס"א לַעְזֹר סלא וכן ד"א, וס"א לַעֲזֹר וכן ד"ב, ד"ג, ד"ו ד"ם. 12 v. ס"א לאיך בסקף וכן ד"ב, ד"ם, ד"י ב, ד"י ד"ם ס"ו. טו, 2 v. כן למעלבא, למדנחאי שִׁמְעֻנִי חסר. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י ד"ם ס"ו, ס"א עַל כל־יסכי וכן ד"ב, ד"ג, ד"ם, ד"י ב וד"ד. 6 v. ס"א וכתתו וכן ד"א, ד"י א וד"י ב. 8 v. נ"ל והנבואה אֲשֶׁר־דִּבֶּר עֲזַרְיָהוּ בֶּן־עֹדֵד: עיין רעיל פסוק א'. 8 v. כן ב"א, כ"נ עֹדֵד.

to help, whether with many, or with them that have no power: help us, O LORD our God; for we rest on thee, and in thy name we go against this multitude. O LORD, thou art our God; let not man prevail against thee.

12 So the LORD smote the Ethiopians before Asa, and before Judah; and the Ethiopians fled.

13 And Asa and the people that were with him pursued them unto Gerar: and the Ethiopians were overthrown, that they could not recover themselves; for they were destroyed before the LORD, and before his host; and they carried away very much spoil.

14 And they smote all the cities round about Gerar; for the fear of the LORD came upon them: and they spoiled all the cities; for there was exceeding much spoil in them.

15 They smote also the tents of cattle, and carried away sheep and camels in abundance, and returned to Jerusalem.

15 And the Spirit of God came upon Azariah the son of Oded:

2 And he went out to meet Asa, and said unto him, Hear ye me, Asa, and all Judah and Benjamin; The LORD is with you, while ye be with him; and if ye seek him, he will be found of you; but if ye forsake him, he will forsake you.

3 Now for a long season Israel hath been without the true

4 God, and without a teaching priest, and without law. But when they in their trouble did

5 turn unto the LORD God of Israel, and sought him, he was found of them. And in those times there was no peace to him that went out, nor to him that came in, but great vexations

6 were upon all the inhabitants of the countries. And nation was destroyed of nation, and city

7 of city: for God did vex them with all adversity. Be ye strong therefore, and let not your

8 hands be weak: for your work shall be rewarded. And when Asa heard these words, and the prophecy of Oded the prophet, he took courage, and put away the abominable idols out of all the land of Judah and Benjamin, and out of the cities which he had taken from mount Ephraim,

and renewed the altar of the LORD, that was before the porch of the LORD.

9 And he gathered all Judah and Benjamin, and the strangers with them out of Ephraim and Manasseh, and out of Simeon: for they fell to him out of Israel in abundance, when they saw that the LORD his God was with him.

10 So they gathered themselves together at Jerusalem in the third month, in the fifteenth year of the reign of Asa.

11 And they offered unto the LORD the same time, of the spoil which they had brought, seven hundred oxen and seven thousand sheep.

12 And they entered into a covenant to seek the LORD God of their fathers with all their heart and with all their soul;

13 That whosoever would not seek the LORD God of Israel should be put to death, whether small or great, whether man or woman.

14 And they sware unto the LORD with a loud voice, and with shouting, and with trumpets, and with cornets.

15 And all Judah rejoiced at the oath: for they had sworn with all their heart, and sought him with their whole desire; and he was found of them: and the LORD gave them rest round about.

16 And also concerning Maachah the mother of Asa the king, he removed her from being queen, because she had made an idol in a grove: and Asa cut down her

17 idol, and stamped it, and burnt it at the brook Kidron. But the high places were not taken

18 away out of Israel: nevertheless the heart of Asa was perfect all his days. And he brought into the house of God the things that his father had dedicated, and that he himself had dedi-

19 cated, silver, and gold, and vessels. And there was no more war unto the five and thirtieth year of the reign of Asa.

9 וַיְחַדֵּשׁ אֶת־מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר לִפְנֵי אוּלָם יְהוָה: וַיִּקְבֹּץ
אֶת־כָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וְהַגָּרִים עִמָּהֶם מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה
וּמִשִּׁמְעוֹן כִּי־נָפְלוּ עָלָיו מִיִּשְׂרָאֵל לָרֹב בִּרְאֹתָם כִּי־
10 יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ: וַיִּקָּבְצוּ יְרוּשָׁלִַם
בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִשִׁי לִשְׁנַת חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה לְמַלְכוּת אָסָא:
11 וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה בַּיּוֹם הַהוּא מִן־הַשָּׁלָל הֵבִיאוּ בָקָר שִׁבַּע
12 מֵאוֹת וְצֹאן שִׁבְעַת אֲלָפִים: וַיָּבֹאוּ בַּבְּרִית לִדְרוֹשׁ
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם בְּכָל־לִבָּם וּבְכָל־נַפְשָׁם:
13 וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־יִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל יוּמַת לְמִן־
14 קָטֹן וְעַד־גָּדוֹל לְמֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה: וַיִּשָּׁבְעוּ לַיהוָה
15 בְּקוֹל גָּדוֹל וּבִתְרוּעָה וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבְשׁוֹפָרוֹת: וַיִּשְׂמְחוּ ס
כָּל־יְהוּדָה עַל־הַשְּׁבוּעָה כִּי בְכָל־לִבָּם נִשְׁבָּעוּ וּבְכָל־
רְצוֹנָם בִּקְשֻׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם וַיָּנַח יְהוָה לָהֶם מִסָּבִיב:
16 וְגַם־מַעֲכָה אֵם | אָסָא הַמֶּלֶךְ הֱסִירָהּ מִגְּבִירָה אֲשֶׁר־
עָשְׂתָה לָאֲשֵׁרָה מִפְלֶצֶת וַיְכָרֹת אָסָא אֶת־מִפְלַצְתָּהּ
17 וַיָּדֶךְ וַיִּשְׂרֹף בְּנַחַל קִדְרוֹן: וְהַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ מִיִּשְׂרָאֵל
18 רַק לְבַב־אָסָא הָיָה שָׁלֵם כָּל־יָמָיו: וַיָּבֵא אֶת־קָדְשֵׁי
אָבִיו וְקָדָשָׁיו בֵּית הָאֱלֹהִים כֶּסֶף וְזָהָב וְכֵלִים:
19 וּמִלְחָמָה לֹא הָיְתָה עַד שְׁנַת־שְׁלֹשִׁים וַחֲמֵשׁ לְמַלְכוּת
טז אָסָא: בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ לְמַלְכוּת
אָסָא עָלָה בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל עַל־יְהוּדָה וַיִּבֶן אֶת־
הָרָמָה לְבִלְתִּי תֵּת יוֹצֵא וָבָא לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה:
2 וַיּוֹצֵא אָסָא כֶּסֶף וְזָהָב מֵאֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וּבֵית הַמֶּלֶךְ
וַיִּשְׁלַח אֶל־בֶּן־הֲדַד מֶלֶךְ אֲרָם הַיּוֹשֵׁב בְּדַרְמֶשֶׂק
3 לֵאמֹר: בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין אָבִי וּבֵין אָבִיךָ הִנֵּה
שלחתי

---

11 v. סביר אֹתָר הביאו. 14 v. ס"א ובְּשׁוֹפָרוֹת וכן ד"א, ר"ב, ד"נ, ד"ו, ר"ם, ד"ע ה"י. טז. 1 v. כן בימי כספרים כ"י, ר"ב, ד"נ, ר"ם, ד"ו"א, ד"ע, ד"ע ורס"ו, ס"א בעקא שמואל. 3 v. כ"א הדר וכן ד"ו, ר"ם, ר"ע והיכ.

שָׁלַחְתִּי לְךָ כֶּסֶף וְזָהָב לֵךְ הָפֵר בְּרִיתְךָ אֶת־בַּעְשָׁא
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְיַעֲלֶה מֵעָלָי: וַיִּשְׁמַע בֶּן־הֲדַד אֶל־הַמֶּלֶךְ 4
אָסָא וַיִּשְׁלַח אֶת־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־לוֹ אֶל־עָרֵי
יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּ אֶת־עִיּוֹן וְאֶת־דָּן וְאֶת אָבֵל מָיִם וְאֵת כָּל־
מִסְכְּנוֹת עָרֵי נַפְתָּלִי: וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ בַּעְשָׁא וַיֶּחְדַּל מִבְּנוֹת 5
אֶת־הָרָמָה וַיַּשְׁבֶּת אֶת־מְלַאכְתּוֹ:
וְאָסָא הַמֶּלֶךְ לָקַח אֶת־כָּל־יְהוּדָה וַיִּשְׂאוּ אֶת־אַבְנֵי 6
הָרָמָה וְאֶת־עֵצֶיהָ אֲשֶׁר בָּנָה בַּעְשָׁא וַיִּבֶן בָּהֶם אֶת־
גֶּבַע וְאֶת־הַמִּצְפָּה: וּבְעֵת הַהִיא 7
בָּא חֲנָנִי הָרֹאֶה אֶל־אָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו
בְּהִשָּׁעֶנְךָ עַל־מֶלֶךְ אֲרָם וְלֹא נִשָּׁעַנְתָּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
עַל־כֵּן נִמְלַט חֵיל מֶלֶךְ־אֲרָם מִיָּדֶךָ: הֲלֹא הַכּוּשִׁים 8
וְהַלּוּבִים הָיוּ לְחַיִל לָרָב לָרֶכֶב וְלִפָּרָשִׁים לְהַרְבֵּה
מְאֹד וּבְהִשָּׁעֶנְךָ עַל־יְהוָה נָתַן בְּיָדֶךָ: כִּי יְהוָה עֵינָיו 9
מְשׁטְטוֹת בְּכָל־הָאָרֶץ לְהִתְחַזֵּק עִם־לְבָבָם שָׁלֵם אֵלָיו
נִסְכַּלְתָּ עַל־זֹאת כִּי מֵעַתָּה יֵשׁ עִמְּךָ מִלְחָמוֹת: וַיִּכְעַס 10
אָסָא אֶל־הָרֹאֶה וַיִּתְּנֵהוּ בֵּית הַמַּהְפֶּכֶת כִּי־בוֹעֵף עִמּוֹ
עַל־זֹאת וַיְרַצֵּץ אָסָא מִן־הָעָם בָּעֵת הַהִיא: וְהִנֵּה 11
דִּבְרֵי אָסָא הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־
סֵפֶר הַמְּלָכִים לִיהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל: וַיֶּחֱלֶא אָסָא בִּשְׁנַת 12
שְׁלוֹשִׁים וְתֵשַׁע לְמַלְכוּתוֹ בְּרַגְלָיו עַד־לְמַעְלָה חָלְיוֹ
וְגַם־בְּחָלְיוֹ לֹא־דָרַשׁ אֶת־יְהוָה כִּי בְרֹפְאִים: וַיִּשְׁכַּב 13
אָסָא עִם־אֲבֹתָיו וַיָּמָת בִּשְׁנַת אַרְבָּעִים וְאַחַת לְמָלְכוֹ:
וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּקִבְרֹתָיו אֲשֶׁר כָּרָה־לוֹ בְּעִיר דָּוִד וַיַּשְׁכִּיבֻהוּ 14
במשכב

ג v. כן ביסין בכל המקומות שנמצא שם בַּעְשָׁא: עיין לעיל פסוק א'. 8 v. כן בזוב ספרים כ"י ודפ"ו, ס"א הלא, וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם ריי"ב וריי"ד. 8 v. ס"א לחיל בלא פסק וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ריי"ב וריי"ד. 14 v. ס"א בקבריתיו וכן ר"א, ר"ב, ריי"א וריי"ב. 11 v. כן בזוב ספרים כ"י, ר"ב, ריי"ד ורפ"ו, ס"א אשר כרה וכן ר"ג, רפ"ו, ופ"א אשריכרה וכן ר"ב.

I have sent thee silver and gold; go, break thy league with Baasha king of Israel, that he may depart from me.

4 And Ben-hadad hearkened unto king Asa, and sent the captains of his armies against the cities of Israel; and they smote Ijon, and Dan, and Abel-maim, and all the store cities of Naphtali.

5 And it came to pass, when Baasha heard it, that he left off building of Ramah, and let his work cease.

6 Then Asa the king took all Judah; and they carried away the stones of Ramah, and the timber thereof, wherewith Baasha was building; and he built therewith Geba and Mizpah.

7 And at that time Hanani the seer came to Asa king of Judah, and said unto him, Because thou hast relied on the king of Syria, and not relied on the LORD thy God, therefore is the host of the king of Syria escaped out of thine hand.

8 Were not the Ethiopians and the Lubims a huge host, with very many chariots and horsemen? yet, because thou didst rely on the LORD, he delivered them into thine hand.

9 For the eyes of the LORD run to and fro throughout the whole earth, to shew himself strong in the behalf of them whose heart is perfect toward him. Herein thou hast done foolishly: therefore from henceforth thou shalt have wars.

10 Then Asa was wroth with the seer, and put him in a prison house; for he was in a rage with him because of this thing. And Asa oppressed some of the people the same time.

11 And, behold, the acts of Asa, first and last, lo, they are written in the book of the kings of Judah and Israel.

12 And Asa in the thirty and ninth year of his reign was diseased in his feet, until his disease was exceeding great: yet in his disease he sought not to the LORD, but to the physicians.

13 And Asa slept with his fathers, and died in the one and fortieth year of his reign.

14 And they buried him in his own sepulchres, which he had made for himself in the city of David, and laid him

בַּמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר מִלְּאוּ בְשָׂמִים וּזְנִים מְרֻקָּחִים בְּמַרְקַחַת
יז מַעֲשֵׂה וַיִּשְׂרְפוּ־לוֹ שְׂרֵפָה גְּדוֹלָה עַד־לִמְאֹד: וַיִּמְלֹךְ
2 יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ תַּחְתָּיו וַיִּתְחַזֵּק עַל־יִשְׂרָאֵל: וַיִּתֵּן־חַיִל
בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן נְצִיבִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה
3 וּבְעָרֵי אֶפְרַיִם אֲשֶׁר לָכַד אָסָא אָבִיו: וַיְהִי יְהוָה עִם־
יְהוֹשָׁפָט כִּי הָלַךְ בְּדַרְכֵי דָוִיד אָבִיו הָרִאשֹׁנִים וְלֹא
4 דָרַשׁ לַבְּעָלִים: כִּי לֵאלֹהֵי אָבִיו דָּרָשׁ וּבְמִצְוֹתָיו הָלָךְ
5 וְלֹא כְּמַעֲשֵׂה יִשְׂרָאֵל: וַיָּכֶן יְהוָה אֶת־הַמַּמְלָכָה בְּיָדוֹ
וַיִּתְּנוּ כָל־יְהוּדָה מִנְחָה לִיהוֹשָׁפָט וַיְהִי־לוֹ עֹשֶׁר וְכָבוֹד
6 לָרֹב: וַיִּגְבַּהּ לִבּוֹ בְּדַרְכֵי יְהוָה וְעוֹד הֵסִיר אֶת־
הַבָּמוֹת וְאֶת־הָאֲשֵׁרִים מִיהוּדָה:
7 וּבַשָּׁנָה שָׁלוֹשׁ לְמָלְכּוֹ שָׁלַח לְשָׂרָיו לְבֶן־חַיִל
וּלְעֹבַדְיָה וּלְזְכַרְיָה וּלְנְתַנְאֵל וּלְמִיכָיְהוּ לְלַמֵּד בְּעָרֵי
8 יְהוּדָה: וְעִמָּהֶם הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָהוּ וּנְתַנְיָהוּ וּזְבַדְיָהוּ
וַעֲשָׂהאֵל וּשְׁמִרָמוֹת וִיהוֹנָתָן וַאֲדֹנִיָּהוּ וְטוֹבִיָּהוּ וְטוֹבַ
אֲדוֹנִיָּה הַלְוִיִּם וְעִמָּהֶם אֱלִישָׁמָע וִיהוֹרָם הַכֹּהֲנִים:
9 וַיְלַמְּדוּ בִיהוּדָה וְעִמָּהֶם סֵפֶר תּוֹרַת יְהוָה וַיָּסֹבּוּ בְּכָל־
10 עָרֵי יְהוּדָה וַיְלַמְּדוּ בָעָם: וַיְהִי פַּחַד יְהוָה עַל כָּל־
מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר סְבִיבוֹת יְהוּדָה וְלֹא נִלְחֲמוּ
11 עִם־יְהוֹשָׁפָט: וּמִן־פְּלִשְׁתִּים מְבִיאִים לִיהוֹשָׁפָט מִנְחָה
וְכֶסֶף מַשָּׂא גַּם הָעַרְבִיִּים מְבִיאִים לוֹ צֹאן אֵילִים
שִׁבְעַת אֲלָפִים וּשְׁבַע מֵאוֹת וּתְיָשִׁים שִׁבְעַת אֲלָפִים
12 וּשְׁבַע מֵאוֹת: וַיְהִי יְהוֹשָׁפָט הֹלֵךְ
וְגָדֵל עַד־לְמָעְלָה וַיִּבֶן בִּיהוּדָה בִּירָנִיּוֹת וְעָרֵי מִסְכְּנוֹת:
13 וּמְלָאכָה רַבָּה הָיָה לוֹ בְּעָרֵי יְהוּדָה וְאַנְשֵׁי מִלְחָמָה

נבורי

17 2 And he placed forces in all the fenced cities of Judah, and set garrisons in the land of Judah, and in the cities of Ephraim, which Asa his father had taken.
3 And the LORD was with Jehoshaphat, because he walked in the first ways of his father David, and sought not unto Baalim;
4 But sought to the LORD God of his father, and walked in his commandments, and not after the doings of Israel.
5 Therefore the LORD stablished the kingdom in his hand; and all Judah brought to Jehoshaphat presents; and he had riches and honour in abundance.
6 And his heart was lifted up in the ways of the LORD: moreover he took away the high places and groves out of Judah.
7 Also in the third year of his reign he sent to his princes, even to Ben-hail, and to Obadiah, and to Zechariah, and to Nethaneel, and to Michaiah, to teach in the cities of Judah.
8 And with them he sent Levites, even Shemaiah, and Nethaniah, and Zebadiah, and Asahel, and Shemiramoth, and Jehonathan, and Adonijah, and Tobijah, and Tob-adonijah, Levites; and with them Elishama and Jehoram, priests.
9 And they taught in Judah, and had the book of the law of the LORD with them, and went about throughout all the cities of Judah, and taught the people.
10 And the fear of the LORD fell upon all the kingdoms of the lands that were round about Judah, so that they made no war against Jehoshaphat.
11 Also some of the Philistines brought Jehoshaphat presents, and tribute silver; and the Arabians brought him flocks, seven thousand and seven hundred rams, and seven thousand and seven hundred he goats.
12 And Jehoshaphat waxed great exceedingly; and he built in Judah castles, and cities of store.
13 And he had much business in the cities of Judah: and the men of war,

---

17 v. כן כתוב בספרים כ"י, ד"ב ודס"ו, ס"א וישופרלו שרפה נדולה וכן ד"ג, ד"ו, דס. די"ב ורי"ד. יז, 1 v. בס"א יש כאן פסקא. 8 v. ושמרימות כתיב. ושכיומות קרי. 8 v. כן למעלבאי, למדנחאי אדניה חסר. 11 v. כן ברוב ספרים כי' ונכתר עליו סלא וכן בר"א, ד"ג, דס, די"א, די"ב, די"ד ודס"ו, ס"א הצירנאים חסר יוד קדמא וכן ר"ב.

mighty men of valour, were in Jerusalem.

14 And these are the numbers of them according to the house of their fathers: Of Judah, the captains of thousands; Adnah the chief, and with him mighty men of valour three hundred thousand.

15 And next to him was Jehohanan the captain, and with him two hundred and fourscore thousand.

16 And next him was Amasiah the son of Zichri, who willingly offered himself unto the LORD; and with him two hundred thousand mighty men of valour.

17 And of Benjamin; Eliada a mighty man of valour, and with him armed men with bow and shield two hundred thousand.

18 And next him was Jehozabad, and with him an hundred and fourscore thousand ready prepared for the war.

19 These waited on the king, beside those whom the king put in the fenced cities throughout all Judah.

18 Now Jehoshaphat had riches and honour in abundance, and joined affinity with Ahab.

2 And after certain years he went down to Ahab to Samaria. And Ahab killed sheep and oxen for him in abundance, and for the people that he had with him, and persuaded him to go up with him to Ramoth-gilead.

3 And Ahab king of Israel said unto Jehoshaphat king of Judah, Wilt thou go with me to Ramoth-gilead? And he answered him, I am as thou art, and my people as thy people; and

4 we will be with thee in the war. And Jehoshaphat said unto the king of Israel, Enquire, I

5 pray thee, at the word of the LORD to day. Therefore the king of Israel gathered together of prophets four hundred men, and said unto them, Shall we go to Ramoth-gilead to battle, or

6 shall I forbear? And they said, Go up; for God will deliver it into the king's hand. But Jehoshaphat said, Is there not here a prophet of the LORD besides, that we might enquire of

7 him? And the king of Israel said unto Jehoshaphat, There is yet one man, by whom we may enquire of the LORD: but I hate him; for he never prophesied good unto me, but always evil: the same is Micaiah the son of Imla. And Jehoshaphat said, Let not

14 גִּבּוֹרֵי חַיִל בִּירוּשָׁלִָם׃ וְאֵלֶּה פְקֻדָתָם
לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם לִיהוּדָה שָׂרֵי אֲלָפִים עַדְנָה הַשָּׂר וְעִמּוֹ
15 גִּבּוֹרֵי חַיִל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אָלֶף׃ וְעַל־
יָדוֹ יְהוֹחָנָן הַשָּׂר וְעִמּוֹ מָאתַיִם וּשְׁמוֹנִים אָלֶף׃
16 וְעַל־יָדוֹ עֲמַסְיָה בֶּן־זִכְרִי הַמִּתְנַדֵּב לַיהוָה
17 וְעִמּוֹ מָאתַיִם אֶלֶף גִּבּוֹר חָיִל׃ וּמִבְּ־
בִנְיָמִן גִּבּוֹר חַיִל אֶלְיָדָע וְעִמּוֹ נֹשְׁקֵי־קֶשֶׁת וּמָגֵן מָאתַיִם
18 אֶלֶף׃ וְעַל־יָדוֹ יְהוֹזָבָד וְעִמּוֹ מְאַה־
19 וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף חֲלוּצֵי צָבָא׃ אֵלֶּה
הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ מִלְבַד אֲשֶׁר־נָתַן הַמֶּלֶךְ בְּעָרֵי
יח הַמִּבְצָר בְּכָל־יְהוּדָה׃ וַיְהִי לִיהוֹשָׁפָט
2 עֹשֶׁר וְכָבוֹד לָרֹב וַיִּתְחַתֵּן לְאַחְאָב׃ וַיֵּרֶד לִקְצָץ שָׁנִים
אֶל־אַחְאָב לְשֹׁמְרוֹן וַיִּזְבַּח־לוֹ אַחְאָב צֹאן וּבָקָר לָרֹב
3 וְלָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיְסִיתֻהוּ לַעֲלוֹת אֶל־רָמֹת גִּלְעָד׃ וַיֹּאמֶר
אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה הֲתֵלֵךְ
עִמִּי רָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר לוֹ כָּמוֹנִי כָּמוֹךָ וּכְעַמְּךָ עַמִּי
4 וְעִמְּךָ בַּמִּלְחָמָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
5 דְּרָשְׁנָא כַיּוֹם אֶת־דְּבַר יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּץ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
אֶת־הַנְּבִיאִים אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הֲנֵלֵךְ
אֶל־רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל וַיֹּאמְרוּ עֲלֵה וְיִתֵּן
6 הָאֱלֹהִים בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט הַאֵין פֹּה נָבִיא
7 לַיהוָה עוֹד וְנִדְרְשָׁה מֵאוֹתוֹ׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל
יְהוֹשָׁפָט עוֹד אִישׁ־אֶחָד לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה מֵאֹתוֹ וַאֲנִי
שְׂנֵאתִיהוּ כִּי אֵינֶנּוּ מִתְנַבֵּא עָלַי לְטוֹבָה כִּי כָל־יָמָיו
לְרָעָה הוּא מִיכָיְהוּ בֶּן־יִמְלָא וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אַל־יֹאמַר
המלך

16 ו כן כרוב ספרים כ"י, ד"ר ודס"ו, ס"א תקסו ו"ג וכן ד"ב, ר"ג, ר"ו ודי"ם. 18 ו סביר גבורי, בס"א גבורי כתיב וקרי וכן דר"ב. 17 ו ס"א ומגני וכן ר"ג, ד"ו, דם, ד"ר ודי"ח. יח, 5 ו כן כרוב ספרים כ"י, ס"א ישראל וכן ד"ב, ר"ג, ר"ו ודי"ט, וס"א ישראל וכן ד"ב, ד"ר ודס"ו.

8 the king say so.
8 And the king of Israel called for one of his officers, and said, Fetch quickly Micaiah the son of Imla.
9 And the king of Israel and Jehoshaphat king of Judah sat either of them on his throne, clothed in their robes, and they sat in a void place at the entering in of the gate of Samaria; and all the prophets prophesied before them.
10 And Zedekiah the son of Chenaanah had made him horns of iron, and said, Thus saith the LORD, With these thou shalt push Syria until they be consumed.
11 And all the prophets prophesied so, saying, Go up to Ramoth-gilead, and prosper: for the LORD shall deliver it into the hand of the king.
12 And the messenger that went to call Micaiah spake to him, saying, Behold, the words of the prophets declare good to the king with one assent; let thy word therefore, I pray thee, be like one of theirs, and speak thou good.
13 And Micaiah said, As the LORD liveth, even what my God saith, that will I speak.
14 And when he was come to the king, the king said unto him, Micaiah, shall we go to Ramoth-gilead to battle, or shall I forbear? And he said, Go ye up, and prosper, and they shall be delivered into your hand.
15 And the king said to him, How many times shall I adjure thee that thou say nothing but the truth to me
16 in the name of the LORD? Then he said, I did see all Israel scattered upon the mountains, as sheep that have no shepherd: and the LORD said, These have no master; let them return
17 therefore every man to his house in peace. And the king of Israel said to Jehoshaphat, Did I
18 not tell thee that he would not prophesy good unto me, but evil? Again he said, Therefore hear the word of the LORD; I saw the LORD sitting upon his throne, and all the host of heaven standing on his right hand and on his left.
19 And the LORD said, Who shall entice Ahab king of Israel, that he may go up and fall at Ramoth-gilead? And one spake saying after this
20 manner, and another saying after that manner. Then there came out a spirit, and stood before the LORD,

8 הַמֶּלֶךְ כֵּן׃ וַיִּקְרָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־סָרִיס אֶחָד וַיֹּאמֶר
9 מַהֵר מִיכְיָהוּ בֶן־יִמְלָא׃ וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־
יְהוּדָה יוֹשְׁבִים אִישׁ עַל־כִּסְאוֹ מְלֻבָּשִׁים בְּנָדִים וְיֹשְׁבִים
בְּגֹרֶן פֶּתַח שַׁעַר שֹׁמְרוֹן וְכָל־הַנְּבִיאִים מִתְנַבְּאִים
10 לִפְנֵיהֶם׃ וַיַּעַשׂ לוֹ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה קַרְנֵי בַרְזֶל וַיֹּאמֶר
כֹּה־אָמַר יְהוָה בְּאֵלֶּה תְּנַגַּח אֶת־אֲרָם עַד־כַּלּוֹתָם׃
11 וְכָל־הַנְּבִאִים נִבְּאִים כֵּן לֵאמֹר עֲלֵה רָמֹת גִּלְעָד
12 וְהַצְלַח וְנָתַן יְהוָה בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וְהַמַּלְאָךְ אֲשֶׁר־הָלַךְ
לִקְרֹא לְמִיכְיָהוּ דִּבֶּר אֵלָיו לֵאמֹר הִנֵּה דִּבְרֵי הַנְּבִאִים
פֶּה־אֶחָד טוֹב אֶל־הַמֶּלֶךְ וִיהִי־נָא דְבָרְךָ כְּאַחַד מֵהֶם
13 וְדִבַּרְתָּ טוֹב׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ חַי־יְהוָה כִּי אֶת־אֲשֶׁר־
14 יֹאמַר אֱלֹהַי אֹתוֹ אֲדַבֵּר׃ וַיָּבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
אֵלָיו מִיכָה הֲנֵלֵךְ אֶל־רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־
15 אֶחְדַּל וַיֹּאמֶר עֲלוּ וְהַצְלִיחוּ וְיִנָּתְנוּ בְּיֶדְכֶם׃ וַיֹּאמֶר
אֵלָיו הַמֶּלֶךְ עַד־כַּמָּה פְּעָמִים אֲנִי מַשְׁבִּיעֶךָּ אֲשֶׁר
16 לֹא־תְדַבֵּר אֵלַי רַק אֱמֶת בְּשֵׁם יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר רָאִיתִי
אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל נְפוֹצִים עַל־הֶהָרִים כְּצֹאן אֲשֶׁר אֵין־
לָהֶן רֹעֶה וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־אֲדֹנִים לָאֵלֶּה יָשׁוּבוּ אִישׁ־
17 לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הֲלֹא
אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ לֹא־תִנָּבֵא עָלַי טוֹב כִּי אִם־לָרָע׃
18 וַיֹּאמֶר לָכֵן שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה רָאִיתִי אֶת־ ס
יְהוָה יוֹשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ וְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם עֹמְדִים עַל־
19 יְמִינוֹ וּשְׂמֹאלוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה מִי יְפַתֶּה אֶת־אַחְאָב
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְיַעַל וְיִפֹּל בְּרָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר זֶה אָמַר
20 כָּזֶה וְזֶה אָמַר כָּזֶה׃ וַיֵּצֵא הָרוּחַ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה
ויאמר

---

8 v. מִיכָהוּ כתיב, מִיכָיְהוּ קרי. 9 v. ס״א ויושבים כלא וכן ר״א, ר״נ ורט״ו. 11 v. ס״א הַנְּבִיאִים כלא וכן ר״א, ר״כ, ר״נ, ר״ם ריי״א, ריי״ב, ריי״ד ודס״ו. 12 v. ס״א הַנְּבִיאִים כלא וכן ר״א, ר״ב, ר״ו, ר״ם, ריי״ב ודס״ו. 16 v. ס״א לָהֶם וכן ר״א, ר״נ, ר״ם, ריי״ב וריי״ד: עיין במלכים א, כ״ב י״ו.

and said, I will entice him. And the LORD said unto him, Wherewith?

21 And he said, I will go out, and be a lying spirit in the mouth of all his prophets. And the LORD said, Thou shalt entice him, and thou shalt also prevail: go out, and do even so.

22 Now therefore, behold, the LORD hath put a lying spirit in the mouth of these thy prophets, and the LORD hath spoken evil against thee.

23 Then Zedekiah the son of Chenaanah came near, and smote Micaiah upon the cheek, and said, Which way went the Spirit of the LORD from me to speak unto thee?

24 And Micaiah said, Behold, thou shalt see on that day when thou shalt go into an inner chamber to hide thyself.

25 Then the king of Israel said, Take ye Micaiah, and carry him back to Amon the governor of the city, and to Joash the king's son;

26 And say, Thus saith the king, Put this fellow in the prison, and feed him with bread of affliction and with water of affliction, until I return in peace.

27 And Micaiah said, If thou certainly return in peace, then hath not the LORD spoken by me. And he said, Hearken, all ye people.

28 So the king of Israel and Jehoshaphat the king of Judah went up to Ramoth-gilead.

29 And the king of Israel said unto Jehoshaphat, I will disguise myself, and will go to the battle; but put thou on thy robes. So the king of Israel disguised himself; and they went to

30 the battle. Now the king of Syria had commanded the captains of the chariots that were

31 with him, saying, Fight ye not with small or great, save only with the king of Israel. And it came to pass, when the captains of the chariots saw Jehoshaphat, that they said, It is the king of Israel. Therefore they compassed about him to fight: but Jehoshaphat cried out, and the

32 LORD helped him; and God moved them to depart from him. For it came to pass, that, when the captains of the chariots perceived that it was not the king of Israel, they turned back

33 again from pursuing him. And a certain man drew a bow at a venture, and smote the king of Israel between the joints of the harness: therefore he said

21 וַיֹּאמֶר אֲנִי אֲפַתֶּנּוּ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו בַּמָּה: וַיֹּאמֶר אֵצֵא
וְהָיִיתִי לְרוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי כָּל־נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר תְּפַתֶּה
22 וְגַם־תּוּכָל צֵא וַעֲשֵׂה־כֵן: וְעַתָּה הִנֵּה נָתַן יְהוָה רוּחַ
שֶׁקֶר בְּפִי נְבִיאֶיךָ אֵלֶּה וַיהוָה דִּבֶּר עָלֶיךָ רָעָה:
23 וַיִּגַּשׁ צִדְקִיָּהוּ בֶּן־כְּנַעֲנָה וַיַּךְ אֶת־
מִיכָיְהוּ עַל־הַלֶּחִי וַיֹּאמֶר אֵי זֶה הָדֶרֶךְ עָבַר רוּחַ־יְהוָה
24 מֵאִתִּי לְדַבֵּר אוֹתָךְ: וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ הִנְּךָ רֹאֶה בַּיּוֹם
25 הַהוּא אֲשֶׁר תָּבוֹא חֶדֶר בְּחֶדֶר לְהֵחָבֵא: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל קְחוּ אֶת־מִיכָיְהוּ וְהָשִׁיבֻהוּ אֶל־אָמוֹן שַׂר־הָעִיר
26 וְאֶל־יוֹאָשׁ בֶּן־הַמֶּלֶךְ: וְאָמַרְתֶּם כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ שִׂימוּ
זֶה בֵּית הַכֶּלֶא וְהַאֲכִילֻהוּ לֶחֶם לַחַץ וּמַיִם לַחַץ עַד
27 שׁוּבִי בְשָׁלוֹם: וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ אִם־שׁוֹב תָּשׁוּב בְּשָׁלוֹם
לֹא־דִבֶּר יְהוָה בִּי וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ עַמִּים כֻּלָּם:
28 וַיַּעַל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־
29 רָמֹת גִּלְעָד: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הִתְחַפֵּשׂ
וּבֹא בַּמִּלְחָמָה וְאַתָּה לְבַשׁ בְּגָדֶיךָ וַיִּתְחַפֵּשׂ מֶלֶךְ
30 יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ בַּמִּלְחָמָה: וּמֶלֶךְ אֲרָם צִוָּה אֶת־שָׂרֵי
הָרֶכֶב אֲשֶׁר־לוֹ לֵאמֹר לֹא תִלָּחֲמוּ אֶת־הַקָּטָן אֶת־הַגָּדוֹל
31 כִּי אִם־אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבַדּוֹ: וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי
הָרֶכֶב אֶת־יְהוֹשָׁפָט וְהֵמָּה אָמְרוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא
וַיָּסֹבּוּ עָלָיו לְהִלָּחֶם וַיִּזְעַק יְהוֹשָׁפָט וַיהוָה עֲזָרוֹ וַיְסִיתֵם
32 אֱלֹהִים מִמֶּנּוּ: וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב כִּי לֹא־הוּא
33 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּשׁוּבוּ מֵאַחֲרָיו: וְאִישׁ מָשַׁךְ בַּקֶּשֶׁת לְתֻמּוֹ
וַיַּךְ אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בֵּין הַדְּבָקִים וּבֵין הַשִּׁרְיָן וַיֹּאמֶר
לרכב

---

21 v. ס״א בפי כָּל־ וכן תי״ב, ת״ם וחי״ר. 22 v. ס״א ויהוה וכן ד״ב. ד״ג. ד״ו. ד״ם. די״ב. די״ד ודם״ו. 23 v. בס״א אין כאן פסקא. 29 v. ס״א ואָבֹא וכן ד״א ריב״ם תר״. ת״ק. ת״ם ות״ד: עיין מלכים א כ״ב ל. 30 v. ס״א ואת־ וכן ד״ב. ד״ג. ד״ם. דו״א. די״ב. די״ד. ת״ק. ת״ם וחי״ר: עיין מלכים א כ״ב ל״א.

לָרֶכֶב הֲפֹךְ יָדְךָ וְהוֹצִאֵנִי מִן־הַמַּחֲנֶה כִּי הָחֳלֵיתִי׃
34 וְהַעַל הַמִּלְחָמָה בַּיּוֹם הַהוּא וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הָיָה מְעֻמָּד
בַּמֶּרְכָּבָה נֹכַח אֲרָם עַד־הָעֶרֶב וַיָּמָת לְעֵת בּוֹא הַשֶּׁמֶשׁ׃

יט

וַיָּשָׁב יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־
2 בֵּיתוֹ בְּשָׁלוֹם לִירוּשָׁלִָם׃ וַיֵּצֵא אֶל־פָּנָיו יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי
הַחוֹזֶה וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוֹשָׁפָט הֲלָרָשָׁע לַעְזֹר וְלִשְׂנְאֵי
3 יְהוָה תֹּאהֵב וּבְזֹאת עָלֶיךָ קֶצֶף מִלִּפְנֵי יְהוָה׃ אֲבָל
דְּבָרִים טוֹבִים נִמְצְאוּ עִמָּךְ כִּי־בִעַרְתָּ הָאֲשֵׁרוֹת מִן
4 הָאָרֶץ וַהֲכִינוֹתָ לְבָבְךָ לִדְרֹשׁ הָאֱלֹהִים׃ וַיֵּשֶׁב יְהוֹשָׁפָט
בִּירוּשָׁלִַם וַיָּשָׁב וַיֵּצֵא בָּעָם מִבְּאֵר שֶׁבַע עַד־הַר אֶפְרַיִם
5 וַיְשִׁיבֵם אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיַּעֲמֵד שֹׁפְטִים
6 בָּאָרֶץ בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת לְעִיר וְעִיר׃ וַיֹּאמֶר
אֶל־הַשֹּׁפְטִים רְאוּ מָה־אַתֶּם עֹשִׂים כִּי לֹא לְאָדָם תִּשְׁפְּטוּ
7 כִּי לַיהוָה וְעִמָּכֶם בְּדַבַּר מִשְׁפָּט׃ וְעַתָּה יְהִי פַּחַד־יְהוָה
עֲלֵיכֶם שִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ כִּי־אֵין עִם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַוְלָה
8 וּמַשָּׂא פָּנִים וּמִקַּח־שֹׁחַד׃ וְגַם בִּירוּשָׁלִַם הֶעֱמִיד
יְהוֹשָׁפָט מִן־הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל
9 לְמִשְׁפַּט יְהוָה וְלָרִיב וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלִָם׃ וַיְצַו עֲלֵיהֶם
לֵאמֹר כֹּה תַּעֲשׂוּן בְּיִרְאַת יְהוָה בֶּאֱמוּנָה וּבְלֵבָב שָׁלֵם׃
10 וְכָל־רִיב אֲשֶׁר־יָבוֹא עֲלֵיכֶם מֵאֲחֵיכֶם ׀ הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵיהֶם
בֵּין־דָּם ׀ לְדָם בֵּין־תּוֹרָה לְמִצְוָה לְחֻקִּים וּלְמִשְׁפָּטִים
וְהִזְהַרְתֶּם אֹתָם וְלֹא יֶאְשְׁמוּ לַיהוָה וְהָיָה־קֶצֶף עֲלֵיכֶם
11 וְעַל־אֲחֵיכֶם כֹּה תַּעֲשׂוּן וְלֹא תֶאְשָׁמוּ׃ וְהִנֵּה אֲמַרְיָהוּ
כֹהֵן הָרֹאשׁ עֲלֵיכֶם לְכֹל ׀ דִּבְרֵי יְהוָה וּזְבַדְיָהוּ בֶּן
יִשְׁמָעֵאל הַנָּגִיד לְבֵית־יְהוּדָה לְכֹל דִּבְרֵי־הַמֶּלֶךְ

ושטרים

33 v. כן ב"א, כ"נ הסֹפֵר. יָדְךָ כתיב, יָדֶךָ קרי, בס"א יָדֶךָ כתיב וקרי וכן ר"א, ח"ע. 34 v. נ"ל מָעָמָד. יט, 2 v. ס"א תֹּאהֵב וכן דס"ו. 3 v. ס"א אֱלֹהִים וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"מ, ר"י והיד: עיין שמות י"ח פ"ו. 7 v. כן ב"א, ב"נ ובקה־בלא נעויא. 10 v. צ"ל בָּל־ כן ח"ע וח"ד. 10 v. ס"א רִם לדם וכן ר"ב ורו"ו.

to his chariot man, Turn thine hand, that thou mayest carry me out of the host; for I am wounded.

34 And the battle increased that day: howbeit the king of Israel stayed himself up in his chariot against the Syrians until the even: and about the time of the sun going down he died.

19 And Jehoshaphat the king of Judah returned to his house in peace to Jerusalem.

2 And Jehu the son of Hanani the seer went out to meet him, and said to king Jehoshaphat, Shouldest thou help the ungodly, and love them that hate the LORD? therefore is wrath upon thee from before the LORD.

3 Nevertheless there are good things found in thee, in that thou hast taken away the groves out of the land, and hast prepared thine heart to seek God.

4 And Jehoshaphat dwelt at Jerusalem: and he went out again through the people from Beer-sheba to mount Ephraim, and brought them back unto the LORD God of their fathers.

5 And he set judges in the land throughout all the fenced cities of Judah, city by city,

6 And said to the judges, Take heed what ye do: for ye judge not for man, but for the LORD, who is with you in the judgment.

7 Wherefore now let the fear of the LORD be upon you; take heed and do it: for there is no iniquity with the LORD our God, nor respect of persons, nor taking of gifts.

8 Moreover in Jerusalem did Jehoshaphat set of the Levites, and of the priests, and of the chief of the fathers of Israel, for the judgment of the LORD, and for controversies, when they returned to Jerusalem.

9 And he charged them, saying, Thus shall ye do in the fear of the LORD, faithfully, and with a perfect heart.

10 And what cause soever shall come to you of your brethren that dwell in their cities, between blood and blood, between law and commandment, statutes and judgments, ye shall even warn them that they trespass not against the LORD, and so wrath come upon you, and upon your brethren: this do, and ye shall not trespass.

11 And, behold, Amariah the chief priest is over you in all matters of the LORD; and Zebadiah the son of Ishmael, the ruler of the house of Judah, for all the king's matters:

וְשֹׁטְרִים הַלְּוִיִּם לִפְנֵיכֶם הֶחֱזִקוּ וַעֲשׂוּ וִיהִי יְהוָה עִם־
הַטּוֹב׃

also the Levites shall be officers before you. Deal courageously, and the LORD shall be with the good.

כ וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן בָּאוּ בְּנֵי־מוֹאָב וּבְנֵי עַמּוֹן וְעִמָּהֶם
2 מֵהָעַמּוֹנִים עַל־יְהוֹשָׁפָט לַמִּלְחָמָה׃ וַיָּבֹאוּ וַיַּגִּידוּ
לִיהוֹשָׁפָט לֵאמֹר בָּא עָלֶיךָ ה�ֽמֹן רָב מֵעֵבֶר לַיָּם
3 מֵאֲרָם וְהִנָּם בְּחַצְצֹן תָּמָר הִיא עֵין גֶּדִי׃ וַיִּרָא וַיִּתֵּן
יְהוֹשָׁפָט אֶת־פָּנָיו לִדְרוֹשׁ לַיהוָה וַיִּקְרָא־צוֹם עַל־כָּל־
4 יְהוּדָה׃ וַיִּקָּבְצוּ יְהוּדָה לְבַקֵּשׁ מֵיְהוָה גַּם מִכָּל־עָרֵי
5 יְהוּדָה בָּאוּ לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה׃ וַיַּעֲמֹד יְהוֹשָׁפָט בִּקְהַל
יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם בְּבֵית יְהוָה לִפְנֵי הֶחָצֵר הַחֲדָשָׁה׃
6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ הֲלֹא אַתָּה־הוּא אֱלֹהִים
בַּשָּׁמַיִם וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכֹל מַמְלְכוֹת הַגּוֹיִם וּבְיָדְךָ
7 כֹּחַ וּגְבוּרָה וְאֵין עִמְּךָ לְהִתְיַצֵּב׃ הֲלֹא אַתָּה אֱלֹהֵינוּ
הוֹרַשְׁתָּ אֶת־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת מִלִּפְנֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
8 וַתִּתְּנָהּ לְזֶרַע אַבְרָהָם אֹהֲבֶךָ לְעוֹלָם׃ וַיֵּשְׁבוּ בָהּ וַיִּבְנוּ
9 לְךָ בָהּ מִקְדָּשׁ לְשִׁמְךָ לֵאמֹר׃ אִם־תָּבוֹא עָלֵינוּ רָעָה
חֶרֶב שְׁפוֹט וְדֶבֶר וְרָעָב נַעֲמֹד לִפְנֵי הַבַּיִת הַזֶּה
וְלִפָּנֶיךָ כִּי שִׁמְךָ בַּבַּיִת הַזֶּה וְנִזְעַק אֵלֶיךָ מִצָּרָתֵנוּ
10 וְתִשְׁמַע וְתוֹשִׁיעַ׃ וְעַתָּה הִנֵּה בְנֵי־עַמּוֹן וּמוֹאָב וְהַר־שֵׂעִיר
אֲשֶׁר לֹא־נָתַתָּה לְיִשְׂרָאֵל לָבוֹא בָּהֶם בְּבֹאָם מֵאֶרֶץ
11 מִצְרַיִם כִּי סָרוּ מֵעֲלֵיהֶם וְלֹא הִשְׁמִידֹם׃ וְהִנֵּה־הֵם
גְּמְלִים עָלֵינוּ לָבוֹא לְגָרְשֵׁנוּ מִירֻשָּׁתְךָ אֲשֶׁר הוֹרַשְׁתָּנוּ׃
12 אֱלֹהֵינוּ הֲלֹא תִשְׁפֹּט־בָּם כִּי אֵין בָּנוּ כֹחַ לִפְנֵי הֶהָמוֹן
הָרָב הַזֶּה הַבָּא עָלֵינוּ וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה־נַּעֲשֶׂה כִּי
עָלֶיךָ

20 It came to pass after this also, that the children of Moab, and the children of Ammon, and with them other beside the Ammonites, came against Jehoshaphat to battle.

2 Then there came some that told Jehoshaphat, saying, There cometh a great multitude against thee from beyond the sea on this side Syria; and, behold, they be in Hazazon-tamar, which is En-gedi.

3 And Jehoshaphat feared, and set himself to seek the LORD, and proclaimed a fast throughout all Judah.

4 And Judah gathered themselves together, to ask help of the LORD: even out of all the cities of Judah they came to seek the LORD.

5 And Jehoshaphat stood in the congregation of Judah and Jerusalem, in the house of the LORD, before the new court,

6 And said, O LORD God of our fathers, art not thou God in heaven? and rulest not thou over all the kingdoms of the heathen? and in thine hand is there not power and might, so that none is able to withstand thee?

7 Art not thou our God, who didst drive out the inhabitants of this land before thy people Israel, and gavest it to the seed of Abraham thy friend for ever?

8, 9 And they dwelt therein, and have built thee a sanctuary therein for thy name, saying, If, when evil cometh upon us, as the sword, judgment, or pestilence, or famine, we stand before this house, and in thy presence, (for thy name is in this house,) and cry unto thee in our affliction, then thou wilt hear and help.

10 And now, behold, the children of Ammon and Moab and mount Seir, whom thou wouldest not let Israel invade, when they came out of the land of

11 Egypt, but they turned from them, and destroyed them not; Behold, I say, how they reward

12 us, to come to cast us out of thy possession, which thou hast given us to inherit. O our God, wilt thou not judge them? for we have no might against this great company that cometh against us; neither know we what to do: but

---

כ. 1 v. צ"ל כהשׁעונים כן ת"ע: עיין ד"ה א, ד' מ"ד. 2 v. ס"א הֲמוֹן וכן ד"א ורט"ו. 5 v. ס"א בֵּיהוֹשָׁלַם וכן ד"א. ה"ע וח"ס. 8 v. כן מנוקן בספרים כ"י, ר"ב, ד"ב, ד"ו, ר"ם, ד"ר ורט"ו. 9 v. כ"ל וכאבם. 9 v. ס"א מַצָּרָתֵינוּ וכן ד"א ות"א. 11 v. ס"א מִירֻשָּׁתְךָ או מִירֻשָּׁתֵךְ וכן ר"ב, ד"ו, ר"ב וְרִישׁ. 12 v. כן ת"ג בספרים כ"י, ר"ב, ר"ג, ד"ו, ר"ם, ד"ר, ד"א, ד"ב, ד"ד ורט"ו.

13 עָלֶיךָ עֵינֵינוּ׃ וְכָל־יְהוּדָה עֹמְדִים לִפְנֵי יְהוָה גַּם־טַפָּם
נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם׃
14 וַתְּחִי עָלְיָאֵל בֶּן־זְכַרְיָהוּ בֶן־בְּנָיָה בֶן־יְעִיאֵל בֶּן־מַתַּנְיָה הַלֵּוִי
מִן־בְּנֵי אָסָף הָיְתָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה בְּתוֹךְ הַקָּהָל׃
15 וַיֹּאמֶר הַקְשִׁיבוּ כָּל־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וְהַמֶּלֶךְ
יְהוֹשָׁפָט כֹּה־אָמַר יְהוָה לָכֶם אַתֶּם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־
תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי הֶהָמוֹן הָרָב הַזֶּה כִּי לֹא לָכֶם הַמִּלְחָמָה
16 כִּי לֵאלֹהִים׃ מָחָר רְדוּ עֲלֵיהֶם הִנָּם עֹלִים בְּמַעֲלֵה
17 הַצִּיץ וּמְצָאתֶם אֹתָם בִּסְוֹף הַנַּחַל פְּנֵי מִדְבַּר יְרוּאֵל׃ לֹא
לָכֶם לְהִלָּחֶם בָּזֹאת הִתְיַצְּבוּ עִמְדוּ וּרְאוּ אֶת־יְשׁוּעַת
יְהוָה עִמָּכֶם יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ
18 מָחָר צְאוּ לִפְנֵיהֶם וַיהוָה עִמָּכֶם׃ וַיִּקֹּד יְהוֹשָׁפָט אַפַּיִם
אָרְצָה וְכָל־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם נָפְלוּ לִפְנֵי יְהוָה
19 לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַיהוָה׃ וַיָּקֻמוּ הַלְוִיִּם מִן־בְּנֵי הַקָּהָתִים וּמִן־
בְּנֵי הַקָּרְחִים לְהַלֵּל לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּקוֹל גָּדוֹל
20 לְמָעְלָה׃ וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וַיֵּצְאוּ לְמִדְבַּר תְּקוֹעַ וּבְצֵאתָם
עָמַד יְהוֹשָׁפָט וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּנִי יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם
הַאֲמִינוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְתֵאָמֵנוּ הַאֲמִינוּ בִּנְבִיאָיו
21 וְהַצְלִיחוּ׃ וַיִּוָּעַץ אֶל־הָעָם וַיַּעֲמֵד מְשֹׁרְרִים לַיהוָה
וּמְהַלְלִים לְהַדְרַת־קֹדֶשׁ בְּצֵאת לִפְנֵי הֶחָלוּץ וְאֹמְרִים
22 הוֹדוּ לַיהוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וּבְעֵת הֵחֵלּוּ בְּרִנָּה
וּתְהִלָּה נָתַן יְהוָה מְאֹרְבִים עַל־בְּנֵי עַמּוֹן מוֹאָב וְהַר־
23 שֵׂעִיר הַבָּאִים לִיהוּדָה וַיִּנָּגֵפוּ׃ וַיַּעַמְדוּ בְּנֵי עַמּוֹן וּמוֹאָב
עַל־יֹשְׁבֵי הַר־שֵׂעִיר לְהַחֲרִים וּלְהַשְׁמִיד וּכְכַלּוֹתָם
24 בְּיוֹשְׁבֵי שֵׂעִיר עָזְרוּ אִישׁ בְּרֵעֵהוּ לְמַשְׁחִית׃ וִיהוּדָה
בָּא עַל־הַמִּצְפֶּה לַמִּדְבָּר וַיִּפְנוּ אֶל־הֶהָמוֹן וְהִנָּם פְּגָרִים
נֹפְלִים

17 ע כן ב״א, כ״נ התיצבו בנעוא. 22 ע כ״ל יהורה.

our eyes are upon thee.

13 And all Judah stood before the LORD, with their little ones, their wives, and their children.

14 Then upon Jahaziel the son of Zechariah, the son of Benaiah, the son of Jeiel, the son of Mattaniah, a Levite of the sons of Asaph, came the Spirit of the LORD in the midst of the congregation;

15 And he said, Hearken ye, all Judah, and ye inhabitants of Jerusalem, and thou king Jehoshaphat, Thus saith the LORD unto you, Be not afraid nor dismayed by reason of this great multitude; for the battle is not yours, but God's.

16 To morrow go ye down against them: behold, they come up by the cliff of Ziz; and ye shall find them at the end of the brook, before the wilderness of Jeruel.

17 Ye shall not need to fight in this battle: set yourselves, stand ye still, and see the salvation of the LORD with you, O Judah and Jerusalem: fear not, nor be dismayed; to morrow go out against them: for the LORD will be with you.

18 And Jehoshaphat bowed his head with his face to the ground: and all Judah and the inhabitants of Jerusalem fell before the LORD, worshipping the LORD.

19 And the Levites, of the children of the Kohathites, and of the children of the Korhites, stood up to praise the LORD God of Israel with a loud voice on high.

20 And they rose early in the morning, and went forth into the wilderness of Tekoa: and as they went forth, Jehoshaphat stood and said, Hear me, O Judah, and ye inhabitants of Jerusalem; Believe in the LORD your God, so shall ye be established; believe his prophets, so shall ye

21 prosper. And when he had consulted with the people, he appointed singers unto the LORD, and that should praise the beauty of holiness, as they went out before the army, and to say,

22 Praise the LORD; for his mercy endureth for ever. And when they began to sing and to praise, the LORD set ambushments against the children of Ammon, Moab, and mount Seir,

23 which were come against Judah; and they were smitten. For the children of Ammon and Moab stood up against the inhabitants of mount Seir, utterly to slay and destroy them: and when they had made an end of the inhabitants of Seir, every one helped to destroy another.

24 And when Judah came toward the watch tower in the wilderness, they looked unto the multitude, and, behold, they were dead bodies

נִפְלִים אָרְצָה וְאֵין פְּלֵיטָה: 25 וַיָּבֹא יְהוֹשָׁפָט וְעַמּוֹ לָבֹז
אֶת־שְׁלָלָם וַיִּמְצְאוּ בָהֶם לָרֹב וּרְכוּשׁ וּפְגָרִים וּכְלֵי
חֶמְדוֹת וַיַּעֲטְלוּ לָהֶם לְאֵין מַשָּׂא וַיִּהְיוּ יָמִים שְׁלוֹשָׁה
בֹּזְזִים אֶת־הַשָּׁלָל כִּי רַב־הוּא: 26 וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי נִקְהֲלוּ
לְעֵמֶק בְּרָכָה כִּי שָׁם בֵּרְכוּ אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן קָרְאוּ
אֶת־שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא עֵמֶק בְּרָכָה עַד־הַיּוֹם: 27 וַיָּשׁוּבוּ
כָל־אִישׁ יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם וִיהוֹשָׁפָט בְּרֹאשָׁם לָשׁוּב אֶל־
יְרוּשָׁלַם בְּשִׂמְחָה כִּי־שִׂמְּחָם יְהוָה מֵאוֹיְבֵיהֶם: 28 וַיָּבֹאוּ
יְרוּשָׁלַם בִּנְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת וּבַחֲצֹצְרוֹת אֶל־בֵּית יְהוָה:
29 וַיְהִי פַּחַד אֱלֹהִים עַל כָּל־מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת בְּשָׁמְעָם
כִּי נִלְחַם יְהוָה עִם אוֹיְבֵי יִשְׂרָאֵל: 30 וַתִּשְׁקֹט מַלְכוּת ס
יְהוֹשָׁפָט וַיָּנַח לוֹ אֱלֹהָיו מִסָּבִיב:
31 וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט עַל־יְהוּדָה בֶּן־שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה
בְּמָלְכוֹ וְעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם
32 אִמּוֹ עֲזוּבָה בַּת־שִׁלְחִי: וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אָבִיו אָסָא וְלֹא־סָר
33 מִמֶּנָּה לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה: אֶךְ הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ
34 וְעוֹד הָעָם לֹא־הֵכִינוּ לְבָבָם לֵאלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם: וְיֶתֶר
דִּבְרֵי יְהוֹשָׁפָט הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים
בְּדִבְרֵי יֵהוּא בֶּן־חֲנָנִי אֲשֶׁר הֹעֲלָה עַל־סֵפֶר מַלְכֵי
35 יִשְׂרָאֵל: וְאַחֲרֵי־כֵן אָחַבַר יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה עִם
36 אֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא הִרְשִׁיעַ לַעֲשׂוֹת: וַיְחַבְּרֵהוּ
עִמּוֹ לַעֲשׂוֹת אֳנִיּוֹת לָלֶכֶת תַּרְשִׁישׁ וַיַּעֲשׂוּ אֳנִיּוֹת בְּעֶצְיוֹן
37 גָּבֶר: וַיִּתְנַבֵּא אֱלִיעֶזֶר בֶּן־דּוֹדָוָהוּ מִמָּרֵשָׁה עַל־יְהוֹשָׁפָט
לֵאמֹר כֹּהֲתַחְבְּרֶךָ עִם־אֲחַזְיָהוּ פָּרַץ יְהוָה אֶת־מַעֲשֶׂיךָ
כא וַיִּשָּׁבְרוּ אֳנִיּוֹת וְלֹא עָצְרוּ לָלֶכֶת אֶל־תַּרְשִׁישׁ: וַיִּשְׁכַּב

יהושפט

25 And when Jehoshaphat and his people came to take away the spoil of them, they found among them in abundance both riches with the dead bodies, and precious jewels, which they stripped off for themselves, more than they could carry away: and they were three days in gathering of the spoil, it was so much.
26 And on the fourth day they assembled themselves in the valley of Berachah; for there they blessed the LORD: therefore the name of the same place was called, The valley of Berachah, unto this day.
27 Then they returned, every man of Judah and Jerusalem, and Jehoshaphat in the forefront of them, to go again to Jerusalem with joy; for the LORD had made them to rejoice over their enemies.
28 And they came to Jerusalem with psalteries and harps and trumpets unto the house of the LORD.
29 And the fear of God was on all the kingdoms of those countries, when they had heard that the LORD fought against the enemies of Israel.
30 So the realm of Jehoshaphat was quiet: for his God gave him rest round about.
31 And Jehoshaphat reigned over Judah: he was thirty and five years old when he began to reign, and he reigned twenty and five years in Jerusalem. And his mother's name was Azubah
32 the daughter of Shilhi. And he walked in the way of Asa his father, and departed not from
33 it, doing that which was right in the sight of the LORD. Howbeit the high places were not taken away: for as yet the people had not prepared their hearts unto the God of their fathers.
34 Now the rest of the acts of Jehoshaphat, first and last, behold, they are written in the book of
35 Jehu the son of Hanani, who is mentioned in the book of the kings of Israel. And after this did Jehoshaphat king of Judah join himself with Ahaziah king of Israel, who did very
36 wickedly: And he joined himself with him to make ships to go to Tarshish: and they made
37 the ships in Ezion-geber. Then Eliezer the son of Dodavah of Mareshah prophesied against Jehoshaphat, saying, Because thou hast joined thyself with Ahaziah, the LORD hath broken thy works. And the ships were broken, that they were not able to go to Tarshish.

21 Now

v. 25 כן ב"א, ב"נ וַיִּמְצְאוּ נקיא. v. 25 ס"א וּבְגָדִים וכן ר"ג, ר"ם, די"ב, די"ר ותי"ר.
v. 25 כן ב"א, ב"נ וַיְנַצְּלוּ נקיא. v. 32 ס"א אָמָּא אֲבִיו וכן ר"ב, ד"ו, ר"ם, די"ב תי"ד.
v. 37 כן ב"א, ב"נ מֵהִתְחַבְּרֶךָ כלא נקיא, ס"א בְּהִתְחַבְּרֶךָ וכן ר"א, ר"ב, ד"ג, ר"ם, די"א, די"ב תי"ד.

יְהוֹשָׁפָט עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִיד
וַיִּמְלֹךְ יְהוֹרָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וְלוֹ־אַחִים בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט 2
עֲזַרְיָהוּ וְיחִיאֵל וּזְכַרְיָהוּ וַעֲזַרְיָהוּ וּמִיכָאֵל וּשְׁפַטְיָהוּ כָּל־
אֵלֶּה בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתֵּן לָהֶם | אֲבִיהֶם 3
מַתָּנוֹת רַבּוֹת לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְמִגְדָּנוֹת עִם־עָרֵי מְצֻרוֹת
בִּיהוּדָה וְאֶת־הַמַּמְלָכָה נָתַן לִיהוֹרָם כִּי־הוּא הַבְּכוֹר׃
וַיָּקָם יְהוֹרָם עַל־מַמְלֶכֶת אָבִיו 4
וַיִּתְחַזֵּק וַיַּהֲרֹג אֶת־כָּל־אֶחָיו בֶּחָרֶב וְגַם מִשָּׂרֵי
יִשְׂרָאֵל׃ בֶּן־שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה יְהוֹרָם בְּמָלְכוֹ 5
וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ | מַלְכֵי 6
יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ בֵּית אַחְאָב כִּי בַּת־אַחְאָב
הָיְתָה לוֹ אִשָּׁה וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ וְלֹא־אָבָה 7
יְהוָה לְהַשְׁחִית אֶת־בֵּית דָּוִיד לְמַעַן הַבְּרִית אֲשֶׁר
כָּרַת לְדָוִיד וְכַאֲשֶׁר אָמַר לָתֵת לוֹ נִיר וּלְבָנָיו
כָּל־הַיָּמִים׃ בְּיָמָיו פָּשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה 8
וַיַּמְלִיכוּ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ׃ וַיַּעֲבֹר יְהוֹרָם עִם־שָׂרָיו וְכָל־ 9
הָרֶכֶב עִמּוֹ וַיְהִי קָם לַיְלָה וַיַּךְ אֶת־אֱדוֹם הַסּוֹבֵב אֵלָיו
וְאֵת שָׂרֵי הָרֶכֶב׃ וַיִּפְשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה עַד 10
הַיּוֹם הַזֶּה אָז תִּפְשַׁע לִבְנָה בָּעֵת הַהִיא מִתַּחַת יָדוֹ כִּי
עָזַב אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃ גַּם־הוּא עָשָׂה בָמוֹת בְּהָרֵי 11
יְהוּדָה וַיַּזֶּן אֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם וַיַּדַּח אֶת־יְהוּדָה׃
וַיָּבֹא אֵלָיו מִכְתָּב מֵאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר 12
כֹּה | אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי דָוִיד אָבִיךָ תַּחַת אֲשֶׁר לֹא־
הלכת

כא, 2 ר׳ כן כרוב ספרים כ״י, פ״א בני יהושפט מלך וכן ד״ב, ר״ג, ר״ן, ד״ם, דייד הפ״ו. 2 ר׳ סביר יְהוֹרָה, בפ״א יְהוּדָה כחיב וקרי וכן ד״א, ת״ע, ת״ס וח״ר. 6 ר׳ כן כרוב ספרים כ״י, ד״כ, ד״ז, ד״ם, די״ב, די״ד ודפ״ו, ס״א היתה׳ במקף. 6 ר׳ סביר לְאִשָּׁה. בפ״א לְאִשָּׁה כחיב וקרי וכן ד״א, ד״כ, ד״ז, ד״ם, די״א, די״ב דיי״ד. 9 ר׳ נ״ל שָׂרֵיהָ או צָעִירָה: ע״ין מלכים ב, ח׳ כ״א. 9 ר׳ כן כרוב ספרים כ״י, די״א, די״ב הפ״ו, ס״א הַנֶּגֶב חסר וכן ד״א, ד״כ, ד״ז, ד״ם, די״ב דיי״ד. 11 ר׳ סביר בָּעָרֵי, בפ״א בְּעָרֵי כחיב וקרי וכן ד״א, ת״ע וח״ר.

Jehoshaphat slept with his fathers, and was buried with his fathers in the city of David. And Jehoram his son reigned in his stead.

2 And he had brethren the sons of Jehoshaphat, Azariah, and Jehiel, and Zechariah, and Azariah, and Michael, and Shephatiah: all these were the sons of Jehoshaphat king of Israel.

3 And their father gave them great gifts of silver, and of gold, and of precious things, with fenced cities in Judah: but the kingdom gave he to Jehoram; because he was the firstborn.

4 Now when Jehoram was risen up to the kingdom of his father, he strengthened himself, and slew all his brethren with the sword, and divers also of the princes of Israel.

5 Jehoram was thirty and two years old when he began to reign, and he reigned eight years in Jerusalem.

6 And he walked in the way of the kings of Israel, like as did the house of Ahab: for he had the daughter of Ahab to wife: and he wrought that which was evil in the eyes of the LORD.

7 Howbeit the LORD would not destroy the house of David, because of the covenant that he had made with David, and as he promised to give a light to him and to his sons for ever.

8 In his days the Edomites revolted from under the dominion of Judah, and made themselves a king.

9 Then Jehoram went forth with his princes, and all his chariots with him: and he rose up by night, and smote the

10 Edomites which compassed him in, and the captains of the chariots. So the Edomites revolted from under the hand of Judah unto this day. The same time also did Libnah revolt

11 from under his hand; because he had forsaken the LORD God of his fathers. Moreover he made high places in the mountains of Judah, and caused the inhabitants of Jerusalem to com-

12 mit fornication, and compelled Judah thereto. And there came a writing to him from Elijah the prophet, saying, Thus saith the LORD God of David thy father, Because thou hast not

walked in the ways of Jehoshaphat thy father, nor in the ways of Asa king of Judah,

13 But hast walked in the way of the kings of Israel, and hast made Judah and the inhabitants of Jerusalem to go a whoring, like to the whoredoms of the house of Ahab, and also hast slain thy brethren of thy father's house, which were better than thyself:

14 Behold, with a great plague will the LORD smite thy people, and thy children, and thy wives, and all thy goods:

15 And thou shalt have great sickness by disease of thy bowels, until thy bowels fall out by reason of the sickness day by day.

16 Moreover the LORD stirred up against Jehoram the spirit of the Philistines, and of the Arabians, that were near the Ethiopians:

17 And they came up into Judah, and brake into it, and carried away all the substance that was found in the king's house, and his sons also, and his wives; so that there was never a son left him, save Jehoahaz, the youngest of his sons.

18 And after all this the LORD smote him in his bowels with an incurable disease.

19 And it came to pass, that in process of time, after the end of two years, his bowels fell out by reason of his sickness: so he died of sore diseases. And his people made no burning for him, like the burning of his fathers.

20 Thirty and two years old was he when he began to reign, and he reigned in Jerusalem eight years, and departed without being desired. Howbeit they buried him in the city of David, but not in the sepulchres of the kings.

22 And the inhabitants of Jerusalem made Ahaziah his youngest son king in his stead: for the band of men that came with the Arabians to the camp had slain all the eldest. So Ahaziah the
2 son of Jehoram king of Judah reigned. Forty and two years old was Ahaziah when he began to reign, and he reigned one year in Jerusalem. His mother's name also was Athaliah
3 the daughter of Omri. He also walked in the ways of the house of Ahab: for his mother was
4 his counsellor to do wickedly. Wherefore he did evil in the sight of the LORD like the house of Ahab: for

הָלַכְתָּ בְּדַרְכֵי יְהוֹשָׁפָט אָבִיךָ וּבְדַרְכֵי אָסָא מֶלֶךְ
יְהוּדָה׃ וַתֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַתַּזְנֶה אֶת־יְהוּדָה 13
וְאֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם כְּהִזְנוֹת בֵּית אַחְאָב וְגַם אֶת־אַחֶיךָ
בֵּית־אָבִיךָ הַטּוֹבִים מִמְּךָ הָרָגְתָּ׃ הִנֵּה יְהוָה נֶגֵף מַגֵּפָה 14
גְּדוֹלָה בְּעַמֶּךָ וּבְבָנֶיךָ וּבְנָשֶׁיךָ וּבְכָל־רְכוּשֶׁךָ׃ וְאַתָּה 15
בַּחֳלָיִים רַבִּים בְּמַחֲלֵה מֵעֶיךָ עַד־יֵצְאוּ מֵעֶיךָ מִן־
הַחֹלִי יָמִים עַל־יָמִים׃ וַיָּעַר יְהוָה עַל־יְהוֹרָם אֵת־רוּחַ 16
הַפְּלִשְׁתִּים וְהָעַרְבִים אֲשֶׁר עַל־יַד כּוּשִׁים׃ וַיַּעֲלוּ 17
בִיהוּדָה וַיִּבְקָעוּהָ וַיִּשְׁבּוּ אֵת כָּל־הָרְכוּשׁ הַנִּמְצָא
לְבֵית־הַמֶּלֶךְ וְגַם־בָּנָיו וְנָשָׁיו וְלֹא נִשְׁאַר־לוֹ בֵּן כִּי
אִם־יְהוֹאָחָז קְטַן בָּנָיו׃ וְאַחֲרֵי כָּל־זֹאת נָגָפוֹ יְהוָה 18
בְּמֵעָיו לְחֹלִי לְאֵין מַרְפֵּא׃ וַיְהִי לְיָמִים מִיָּמִים וּכְצֵאת 19
צֵאת הַקֵּץ לְיָמִים שְׁנַיִם יָצְאוּ מֵעָיו עִם־חָלְיוֹ וַיָּמָת
בְּתַחֲלוּאִים רָעִים וְלֹא־עָשׂוּ לוֹ עַמּוֹ שְׂרֵפָה כִּשְׂרֵפַת
אֲבֹתָיו׃ בֶּן־שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם הָיָה בְּמָלְכוֹ וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים 20
מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וַיֵּלֶךְ בְּלֹא חֶמְדָּה וַיִּקְבְּרוּהוּ בְּעִיר דָּוִד
כב וְלֹא בְקִבְרוֹת הַמְּלָכִים׃ וַיַּמְלִיכוּ יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם אֶת־
אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ הַקָּטָן תַּחְתָּיו כִּי כָל־הָרִאשֹׁנִים הָרַג הַגְּדוּד
הַבָּא הָעַרְבִים לַמַּחֲנֶה וַיִּמְלֹךְ אֲחַזְיָהוּ בֶּן־יְהוֹרָם מֶלֶךְ
יְהוּדָה׃

בֶּן־אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אֲחַזְיָהוּ בְּמָלְכוֹ וְשָׁנָה אַחַת 2
מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ עֲתַלְיָהוּ בַּת־עָמְרִי׃ גַּם־הוּא 3
הָלַךְ בְּדַרְכֵי בֵּית אַחְאָב כִּי אִמּוֹ הָיְתָה יוֹעַצְתּוֹ
לְהַרְשִׁיעַ׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּבֵית אַחְאָב כִּי 4

המה

18 .v ס״א ובדרכי אסא מלך וכן ד״ב. ד״ר ורס״ו. 19 .v כן בפסק ברוב ספרים כ״י. ר״ב הי״ו. ס״א בלא פסק וכן ד״ג, ר״ם, ד״י״ב, ד״ר הס״ו. 20 .v כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו רפי וכן בד״ג, ר״ם, ד״י״א, ד״י״ב, ד״ר הס״ו, ס״א בְּמלכו רגש וכן ד״א, ר״ב ח״ו. כב, 2 .v כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו רפי וכן כד״ג, ד״ו, ר״ם, ד״י״ב, ד״ר הס״ו, ס״א בְּמלכו רגש וכן ד״א, ר״ב ח״ו.

הַמָּה הֵיחִלוּ יוֹעֲצִים אַחֲרֵי מוֹת אָבִיו לְמַשְׁחִית לוֹ׃
5 גַּם בְּעֲצָתָם הָלַךְ וַיֵּלֶךְ אֶת־יְהוֹרָם בֶּן־אַחְאָב מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה עַל־חֲזָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם בְּרָמֹת גִּלְעָד
6 וַיַּכּוּ הָרַמִּים אֶת־יוֹרָם׃ וַיָּשָׁב לְהִתְרַפֵּא בְיִזְרְעֶאל כִּי
הַמַּכִּים אֲשֶׁר הִכֻּהוּ בָּרָמָה בְּהִלָּחֲמוֹ אֶת־חֲזָאֵל מֶלֶךְ
אֲרָם וַעֲזַרְיָהוּ בֶן־יְהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה יָרַד לִרְאוֹת אֶת־
7 יְהוֹרָם בֶּן־אַחְאָב בְּיִזְרְעֶאל כִּי־חֹלֶה הוּא׃ וּמֵאֱלֹהִים
הָיְתָה תְּבוּסַת אֲחַזְיָהוּ לָבוֹא אֶל־יוֹרָם וּבְבֹאוֹ יָצָא עִם־
יְהוֹרָם אֶל־יֵהוּא בֶּן־נִמְשִׁי אֲשֶׁר מְשָׁחוֹ יְהוָה לְהַכְרִית
8 אֶת־בֵּית אַחְאָב׃ וַיְהִי כְּהִשָּׁפֵט יֵהוּא עִם־בֵּית אַחְאָב
וַיִּמְצָא אֶת־שָׂרֵי יְהוּדָה וּבְנֵי אֲחֵי אֲחַזְיָהוּ מְשָׁרְתִים
9 לַאֲחַזְיָהוּ וַיַּהַרְגֵם׃ וַיְבַקֵּשׁ אֶת־אֲחַזְיָהוּ וַיִּלְכְּדֵהוּ וְהוּא
מִתְחַבֵּא בְּשֹׁמְרוֹן וַיֹּבִאֻהוּ אֵלֶיהָוא וַיְמִיתֻהוּ וַיְקַבְּרֻהוּ
כִּי אָמְרוּ בֶן־יְהוֹשָׁפָט הוּא אֲשֶׁר־דָּרַשׁ אֶת־יְהוָה בְּכָל־
לְבָבוֹ וְאֵין לְבֵית אֲחַזְיָהוּ לֵיעֹצֵר כֹּחַ לְמַמְלָכָה׃
10 וַעֲתַלְיָהוּ אֵם אֲחַזְיָהוּ רָאֲתָה כִּי מֵת בְּנָהּ
וַתָּקָם וַתְּדַבֵּר אֶת־כָּל־זֶרַע הַמַּמְלָכָה לְבֵית יְהוּדָה׃
11 וַתִּקַּח יְהוֹשַׁבְעַת בַּת־הַמֶּלֶךְ אֶת־יוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָהוּ וַתִּגְנֹב
אֹתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ הַמּוּמָתִים וַתִּתְּנֵהוּ אֹתוֹ וְאֶת־מֵינַקְתּוֹ
בַּחֲדַר הַמִּטּוֹת וַתַּסְתִּרֵהוּ יְהוֹשַׁבְעַת בַּת־הַמֶּלֶךְ יְהוֹרָם
אֶשֶׁת יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן כִּי הִיא הָיְתָה אֲחוֹת אֲחַזְיָהוּ מִפְּנֵי
12 עֲתַלְיָהוּ וְלֹא הֲמִיתָתְהוּ׃ וַיְהִי אִתָּם בְּבֵית הָאֱלֹהִים
מִתְחַבֵּא שֵׁשׁ שָׁנִים וַעֲתַלְיָה מֹלֶכֶת עַל־הָאָרֶץ׃
כג וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִעִית הִתְחַזֵּק יְהוֹיָדָע וַיִּקַּח
אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת לְעַזַרְיָהוּ בֶן־יְרֹחָם וְלִישְׁמָעֵאל בֶּן־
יְהוֹחָנָן

ו ... ב״א מוך וכן ת״ע ות״ס: עיין מלכים ב, ח׳ כ״ט. ו ... ע׳ ב״א ואֲחַזְיָהוּ וכן ת״ע, ת״ס ות״ר. ז ... ע׳ ס״א בחָשָׁפט וכן ד״ג, ד״ח, ד״ט, די״ב, די״ד תס״ו. ט ... ע׳ צ״ל ויפיתהו כן ד״ע, ח׳ ם ות״ר. יו ... ע׳ ס״א כיר בכקף וכלא נגינה וכן ד״ב, ד״ג, ד״ס, די״ב, די״ד ודפ״ו. יו ... ע׳ ס״א יהאבד וכן ת״ע, ת״ס ות״ר: עיין מלכים ב, יא א׳. כג. ו ... ע׳ ס״א לעֲזַרְיָה וכן דפ״ו.

they were his counsellors after the death of his father to his destruction.

5 He walked also after their counsel, and went with Jehoram the son of Ahab king of Israel to war against Hazael king of Syria at Ramoth-gilead: and the Syrians smote Joram.

6 And he returned to be healed in Jezreel because of the wounds which were given him at Ramah, when he fought with Hazael king of Syria. And Azariah the son of Jehoram king of Judah went down to see Jehoram the son of Ahab at Jezreel, because he was sick.

7 And the destruction of Ahaziah was of God by coming to Joram: for when he was come, he went out with Jehoram against Jehu the son of Nimshi, whom the LORD had anointed to cut off the house of Ahab.

8 And it came to pass, that, when Jehu was executing judgment upon the house of Ahab, and found the princes of Judah, and the sons of the brethren of Ahaziah, that ministered to Ahaziah, he slew them.

9 And he sought Ahaziah: and they caught him, (for he was hid in Samaria,) and brought him to Jehu: and when they had slain him, they buried him: Because, said they, he is the son of Jehoshaphat, who sought the LORD with all his heart. So the house of Ahaziah had no power to keep still the kingdom.

10 But when Athaliah the mother of Ahaziah saw that her son was dead, she arose and destroyed all the seed royal of the house of Judah.

11 But Jehoshabeath, the daughter of the king, took Joash the son of Ahaziah, and stole him from among the king's sons that were slain, and put him and his nurse in a bedchamber. So Jehoshabeath, the daughter of king Jehoram, the wife of Jehoiada the priest, (for she was the

12 sister of Ahaziah,) hid him from Athaliah, so that she slew him not. And he was with them hid in the house of God six years: and Athaliah reigned over the land.

23 And in the seventh year Jehoiada strengthened himself, and took the captains of hundreds, Azariah the son of Jeroham, and Ishmael the son of

יְהוֹחָנָן וְלַעֲזַרְיָהוּ בֶן־עֹבֵד וְאֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ בֶּן־עֲדָיָהוּ
וְאֶת־אֱלִישָׁפָט בֶּן־זִכְרִי עִמּוֹ בַּבְּרִית: וַיָּסֹבּוּ בִיהוּדָה 2
וַיְקַבְּצוּ אֶת־הַלְוִיִּם מִכָּל־עָרֵי יְהוּדָה וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת
לְיִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־יְרוּשָׁלָם: וַיִּכְרֹת כָּל־הַקָּהָל בְּרִית 3
בְּבֵית הָאֱלֹהִים עִם־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לָהֶם הִנֵּה בֶּן־הַמֶּלֶךְ
יִמְלֹךְ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עַל־בְּנֵי דָוִיד: זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר 4
תַּעֲשׂוּ הַשְּׁלִשִׁית מִכֶּם בָּאֵי הַשַּׁבָּת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם
לְשֹׁעֲרֵי הַסִּפִּים: וְהַשְּׁלִשִׁית בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְהַשְּׁלִשִׁית 5
בְּשַׁעַר הַיְסוֹד וְכָל־הָעָם בְּחַצְרוֹת בֵּית יְהוָה: וְאַל־יָבוֹא 6
בֵּית־יְהוָה כִּי אִם־הַכֹּהֲנִים וְהַמְשָׁרְתִים לַלְוִיִּם הֵמָּה
יָבֹאוּ כִּי־קֹדֶשׁ הֵמָּה וְכָל־הָעָם יִשְׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶת יְהוָה:
וְהִקִּיפוּ הַלְוִיִּם אֶת־הַמֶּלֶךְ סָבִיב אִישׁ וְכֵלָיו בְּיָדוֹ וְהַבָּא 7
אֶל־הַבַּיִת יוּמָת וִהְיוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּבֹאוֹ וּבְצֵאתוֹ: וַיַּעֲשׂוּ 8
הַלְוִיִּם וְכָל־יְהוּדָה כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן
וַיִּקְחוּ אִישׁ אֶת־אֲנָשָׁיו בָּאֵי הַשַּׁבָּת עִם יֹצְאֵי הַשַּׁבָּת
כִּי לֹא פָטַר יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת־הַמַּחְלְקוֹת: וַיִּתֵּן יְהוֹיָדָע 9
הַכֹּהֵן לְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת אֶת־הַחֲנִיתִים וְאֶת־הַמָּגִנּוֹת וְאֶת־
הַשְּׁלָטִים אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִיד אֲשֶׁר בֵּית הָאֱלֹהִים: וַיַּעֲמֵד 10
אֶת־כָּל־הָעָם וְאִישׁ שִׁלְחוֹ בְיָדוֹ מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית
עַד־כֶּתֶף הַבַּיִת הַשְּׂמָאלִית לַמִּזְבֵּחַ וְלַבַּיִת עַל־הַמֶּלֶךְ
סָבִיב: וַיֹּצִיאוּ אֶת־בֶּן־הַמֶּלֶךְ וַיִּתְּנוּ עָלָיו אֶת־הַנֵּזֶר ס 11
וְאֶת־הָעֵדוּת וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ וַיִּמְשָׁחֻהוּ יְהוֹיָדָע וּבָנָיו וַיֹּאמְרוּ
יְחִי הַמֶּלֶךְ: וַתִּשְׁמַע עֲתַלְיָהוּ אֶת־ 12
קוֹל הָעָם הָרָצִים וְהַמְהַלְלִים אֶת־הַמֶּלֶךְ וַתָּבוֹא אֶל־
הָעָם בֵּית יְהוָה: וַתַּרְא וְהִנֵּה הַמֶּלֶךְ עֹמֵד עַל־עַמּוּדוֹ 13
בַּמָּבוֹא וְהַשָּׂרִים וְהַחֲצֹצְרוֹת עַל־הַמֶּלֶךְ וְכָל־עַם הָאָרֶץ
שמח

8 ס"א כִּי לֹא- וכן ר"ב. ר"ג. ר"ן. ר"ם. ריי"ב. ריי"ד ודט"ו. 13 ס"א כן ביא, ב"נ עֲלֵי-נעיא.

Jehohanan, and Azariah the son of Obed, and Maaseiah the son of Adaiah, and Elishaphat the son of Zichri, into covenant with him.

2 And they went about in Judah, and gathered the Levites out of all the cities of Judah, and the chief of the fathers of Israel, and they came to Jerusalem.

3 And all the congregation made a covenant with the king in the house of God. And he said unto them, Behold, the king's son shall reign, as the LORD hath said of the sons of David.

4 This is the thing that ye shall do; A third part of you entering on the sabbath, of the priests and of the Levites, shall be porters of the doors;

5 And a third part shall be at the king's house; and a third part at the gate of the foundation: and all the people shall be in the courts of the house of the LORD.

6 But let none come into the house of the LORD, save the priests, and they that minister of the Levites; they shall go in, for they are holy: but all the people shall keep the watch of the LORD.

7 And the Levites shall compass the king round about, every man with his weapons in his hand; and whosoever else cometh into the house, he shall be put to death: but be ye with the king when he cometh in, and when he goeth out.

8 So the Levites and all Judah did according to all things that Jehoiada the priest had commanded, and took every man his men that were to come in on the sabbath, with them that were to go out on the sabbath: for Jehoiada the priest dismissed not the courses.

9 Moreover Jehoiada the priest delivered to the captains of hundreds spears, and bucklers, and shields, that had been king David's, which were in the house of God.

10 And he set all the people, every man having his weapon in his hand, from the right side of the temple to the left side of the temple, along by the altar and the temple, by the king round about.

11 Then they brought out the king's son, and put upon him the crown, and gave him the testimony, and made him king. And Jehoiada and his sons anointed him, and said, God save the king.

12 Now when Athaliah heard the noise of the people running and praising the king, she came to the people into the house of the LORD:

13 And she looked, and, behold, the king stood at his pillar at the entering in, and the princes and the trumpets by the king: and all the people of the land

שָׂמֵחַ וְתוֹקְעִ֣ים בַּחֲצֹצְר֔וֹת וְהַמְשֹׁרְרִ֖ים בִּכְלֵ֣י הַשִּׁ֑יר
וּמוֹדִ֣ים לְהַלֵּ֔ל וַתִּקְרַ֥ע עֲתַלְיָ֖הוּ אֶת־בְּגָדֶ֥יהָ וַתֹּ֖אמֶר
קֶ֥שֶׁר קָֽשֶׁר׃ 14 וַיּוֹצֵ֣א יְהוֹיָדָ֣ע הַכֹּהֵ֔ן
אֶת־שָׂרֵ֖י הַמֵּא֣וֹת | פְּקוּדֵ֣י הַחַ֑יִל וַיֹּ֣אמֶר אֲלֵהֶ֗ם הוֹצִיאוּהָ
אֶל־מִבֵּ֣ית הַשְּׂדֵר֔וֹת וְהַבָּ֥א אַחֲרֶ֖יהָ יוּמַ֣ת בֶּחָ֑רֶב כִּי
אָמַ֣ר הַכֹּהֵ֔ן לֹ֥א תְמִית֖וּהָ בֵּ֥ית יְהוָֽה׃ 15 וַיָּשִׂ֣ימוּ לָ֔הּ יָדַ֑יִם
וַתָּבֹ֗וא אֶל־מְבֹ֛וא שַׁ֥עַר־הַסּוּסִ֖ים בֵּ֣ית הַמֶּ֑לֶךְ וַיְמִיתֻ֥הָ
שָֽׁם׃
16 וַיִּכְרֹ֣ת יְהוֹיָדָ֗ע בְּרִית֙ בֵּינ֣וֹ וּבֵ֣ין כָּל־הָעָ֔ם וּבֵ֖ין הַמֶּ֑לֶךְ
17 לִֽהְיוֹת֙ לְעָ֣ם לַיהוָ֔ה׃ וַיָּבֹ֥אוּ כָל־הָעָ֖ם בֵּ֣ית־הַבַּ֑עַל וַיִּתְּצֻ֗הוּ
וְאֶת־מִזְבְּחֹתָ֤יו וְאֶת־צְלָמָיו֙ שִׁבְּר֣וּ וְאֶת־מַתָּ֣ן כֹּהֵ֣ן הַבַּ֔עַל
18 הָרְג֖וּ לִפְנֵ֣י הַמִּזְבְּח֑וֹת׃ וַיָּשֶׂם֙ יְהוֹיָדָ֣ע פְּקֻדֹּ֔ת בֵּ֖ית יְהוָ֑ה
בְּיַד֙ הַכֹּהֲנִ֣ים הַלְוִיִּ֔ם אֲשֶׁ֥ר חִלַּ֛ק דָּוִ֖יד עַל־בֵּ֣ית יְהוָ֑ה
לְהַעֲל֣וֹת עֹלֹ֣ת יְהוָ֔ה כַּכָּת֖וּב בְּתוֹרַ֣ת מֹשֶׁ֑ה בְּשִׂמְחָ֖ה
19 וּבְשִׁ֥יר עַל־יְדֵ֖י דָּוִֽיד׃ וַיַּעֲמֵ֣ד הַשֹּׁעֲרִ֔ים עַל־שַׁעֲרֵ֖י בֵּ֣ית
20 יְהוָ֑ה וְלֹא־יָבֹ֥וא טָמֵ֖א לְכָל־דָּבָֽר׃ וַיִּקַּ֞ח אֶת־שָׂרֵ֣י
הַמֵּא֗וֹת וְאֶת־הָאַדִּירִים֙ וְאֶת־הַמֹּשְׁלִ֣ים בָּעָ֔ם וְאֶת |
כָּל־עַ֥ם הָאָ֖רֶץ וַיּ֣וֹרֶד אֶת־הַמֶּ֑לֶךְ מִבֵּ֣ית יְהוָ֔ה וַיָּבֹ֕אוּ
בְּתֹ֖וךְ שַׁ֣עַר הָעֶלְי֑וֹן בֵּ֥ית הַמֶּ֖לֶךְ וַיּוֹשִׁ֥יבוּ אֶת־הַמֶּ֖לֶךְ עַל
21 כִּסֵּ֥א הַמַּמְלָכָֽה׃ וַיִּשְׂמְח֖וּ כָּל־עַם־הָאָ֑רֶץ וְהָעִ֣יר שָׁקְטָ֔ה
כד וְאֶת־עֲתַלְיָ֥הוּ הֵמִ֖יתוּ בֶּחָֽרֶב׃ בֶּן־שֶׁ֣בַע שָׁנִ֔ים יוֹאָ֖שׁ
בְּמָלְכ֑וֹ וְאַרְבָּעִ֥ים שָׁנָ֖ה מָלַ֥ךְ בִּירוּשָׁלִָ֑ם וְשֵׁ֣ם אִמּ֔וֹ צִבְיָ֖ה
2 מִבְאֵ֥ר שָׁבַֽע׃ וַיַּ֤עַשׂ יוֹאָשׁ֙ הַיָּשָׁ֔ר בְּעֵינֵ֖י יְהוָ֑ה כָּל־יְמֵ֖י
יְהוֹיָדָ֥ע הַכֹּהֵֽן׃
3 4 וַיִּשָּׂא־לוֹ֙ יְהוֹיָדָ֔ע נָשִׁ֖ים שְׁתַּ֣יִם וַיּ֥וֹלֶד בָּנִ֖ים וּבָנֽוֹת׃ וַיְהִ֗י
אַחֲרֵ֣י כֵ֔ן הָיָ֥ה עִם־לֵ֖ב יוֹאָ֑שׁ לְחַדֵּ֖שׁ אֶת־בֵּ֥ית יְהוָֽה׃
ויקבץ

14 ר׳ בס״א אין כאן ספקא. 14 ר׳ ל׳ל וַיְצַו כן ת״ס: עיין מלכים ב, י״א מ״ו. 18 ר׳ צ׳ל
וְהַלְוִיִּם כן ת״ע, ת״ס ות״ר. 18 ר׳ ס״א לַיהוָה וכן ד״ב, ד״ן, ד״ם, ד״א, ד״ב, ד״ד, ת״ע ות״ר.

rejoiced, and sounded with trumpets, also the singers with instruments of musick, and such as taught to sing praise. Then Athaliah rent her clothes, and said, Treason, Treason.

14 Then Jehoiada the priest brought out the captains of hundreds that were set over the host, and said unto them, Have her forth of the ranges: and whoso followeth her, let him be slain with the sword. For the priest said, Slay her not in the house of the LORD.

15 So they laid hands on her; and when she was come to the entering of the horse gate by the king's house, they slew her there.

16 And Jehoiada made a covenant between him, and between all the people, and between the king, that they should be the LORD'S people.

17 Then all the people went to the house of Baal, and brake it down, and brake his altars and his images in pieces, and slew Mattan the priest of Baal before the altars.

18 Also Jehoiada appointed the offices of the house of the LORD by the hand of the priests the Levites, whom David had distributed in the house of the LORD, to offer the burnt offerings of the LORD, as it is written in the law of Moses, with rejoicing and with singing, as it was ordained by David.

19 And he set the porters at the gates of the house of the LORD, that none which was unclean in any thing should

20 enter in. And he took the captains of hundreds, and the nobles, and the governors of the people, and all the people of the land, and brought down the king from the house of the LORD: and they came through the high gate into the king's house, and set the king upon the

21 throne of the kingdom. And all the people of the land rejoiced: and the city was quiet, after that they had slain Athaliah with the sword.

24 Joash was seven years old when he began to reign, and he reigned forty years in Jerusalem.
2 His mother's name also was Zibiah of Beer-sheba. And Joash did that which was right in
3 the sight of the LORD all the days of Jehoiada the priest. And Jehoiada took for him two
4 wives; and he begat sons and daughters. And it came to pass after this, that Joash was minded to repair the house of the LORD.

5 וַיְקַבֵּץ אֶת־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וַיֹּאמֶר לָהֶם צְאוּ לְעָרֵי
יְהוּדָה וְקִבְצוּ מִכָּל־יִשְׂרָאֵל כֶּסֶף לְחַזֵּק | אֶת־בֵּית
אֱלֹהֵיכֶם מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה וְאַתֶּם תְּמַהֲרוּ לַדָּבָר וְלֹא
6 מִהֲרוּ הַלְוִיִּם: וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ לִיהוֹיָדָע הָרֹאשׁ וַיֹּאמֶר
לוֹ מַדּוּעַ לֹא־דָרַשְׁתָּ עַל־הַלְוִיִּם לְהָבִיא מִיהוּדָה
וּמִירוּשָׁלַם אֶת־מַשְׂאַת מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה וְהַקָּהָל
7 לְיִשְׂרָאֵל לְאֹהֶל הָעֵדוּת: כִּי עֲתַלְיָהוּ הַמְרַשָּׁעַת
בָּנֶיהָ פָּרְצוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים וְגַם כָּל־קָדְשֵׁי בֵית־
8 יְהוָה עָשׂוּ לַבְּעָלִים: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲשׂוּ אָרוֹן אֶחָד
9 וַיִּתְּנוּ בְשַׁעַר בֵּית־יְהוָה חוּצָה: וַיִּתְּנוּ־קוֹל בִּיהוּדָה
וּבִירוּשָׁלַם לְהָבִיא לַיהוָה מַשְׂאַת מֹשֶׁה עֶבֶד־הָאֱלֹהִים
10 עַל־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר: וַיִּשְׂמְחוּ כָּל־הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם
11 וַיָּבִיאוּ וַיַּשְׁלִיכוּ לָאָרוֹן עַד־לְכַלֵּה: וַיְהִי בְּעֵת יָבִיא
אֶת־הָאָרוֹן אֶל־פְּקֻדַּת הַמֶּלֶךְ בְּיַד הַלְוִיִּם וְכִרְאוֹתָם כִּי־
רַב הַכֶּסֶף וּבָא סוֹפֵר הַמֶּלֶךְ וּפְקִיד כֹּהֵן הָרֹאשׁ וְיָרִיקוּ
אֶת־הָאָרוֹן וְיִשְׂאוּהוּ וְיָשִׁבוּהוּ אֶל־מְקוֹמוֹ כָּהּ עָשׂוּ לְיוֹם|
12 בְּיוֹם וַיֶּאֱסְפוּ כֶּסֶף לָרֹב: וַיִּתְּנוּהוּ הַמֶּלֶךְ וְיְהוֹיָדָע אֶל־
עֹשֵׂה מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה וַיְהִיוּ שֹׂכְרִים חֹצְבִים
וְחָרָשִׁים לְחַדֵּשׁ בֵּית יְהוָה וְגַם לְחָרְשֵׁי בַרְזֶל וּנְחֹשֶׁת
13 לְחַזֵּק אֶת־בֵּית יְהוָה: וַיַּעֲשׂוּ עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה וַתַּעַל
אֲרֻכָּה לַמְּלָאכָה בְּיָדָם וַיַּעֲמִידוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים
14 עַל־מַתְכֻּנְתּוֹ וַיְאַמְּצֻהוּ: וּכְכַלּוֹתָם הֵבִיאוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
וְיְהוֹיָדָע אֶת־שְׁאָר הַכֶּסֶף וַיֵּעָשׂוּ כֵלִים לְבֵית־יְהוָה
כְּלֵי שָׁרֵת וְהָעֲלוֹת וְכַפּוֹת וּכְלֵי זָהָב וָכֶסֶף וַיְהִיוּ מַעֲלִים
עֹלוֹת בְּבֵית־יְהוָה תָּמִיד כָּל יְמֵי יְהוֹיָדָע:
15 וַיִּזְקַן יְהוֹיָדָע וַיִּשְׂבַּע יָמִים וַיָּמָת בֶּן־מְאָה
ושלשים

ג ו. ס"א כלא ספק וכן ר"ב, ר"ג, ר"ן, ר"ם, ריר"ב, ריר"ד ורב"ו. ט ו. ס"א עשי וכן תר, ת"ע, ת"ם ות"ד: עיין לקמן ספוק י"ג. יג ו. ס"א וכלותם נגיא וכן ר"ג ור"ו.

5 And he gathered together the priests and the Levites, and said to them, Go out unto the cities of Judah, and gather of all Israel money to repair the house of your God from year to year, and see that ye hasten the matter. Howbeit the Levites hastened it not.
6 And the king called for Jehoiada the chief, and said unto him, Why hast thou not required of the Levites to bring in out of Judah and out of Jerusalem the collection, according to the commandment of Moses the servant of the LORD, and of the congregation of Israel, for the tabernacle of witness?
7 For the sons of Athaliah, that wicked woman, had broken up the house of God; and also all the dedicated things of the house of the LORD did they bestow upon Baalim.
8 And at the king's commandment they made a chest, and set it without at the gate of the house of the LORD.
9 And they made a proclamation through Judah and Jerusalem, to bring in to the LORD the collection that Moses the servant of God laid upon Israel in the wilderness.
10 And all the princes and all the people rejoiced, and brought in, and cast into the chest, until they had made an end.
11 Now it came to pass, that at what time the chest was brought unto the king's office by the hand of the Levites, and when they saw that there was much money, the king's scribe and the high priest's officer came and emptied the chest, and took it, and carried it to his place again. Thus they did day by day, and gathered money in abundance.
12 And the king and Jehoiada gave it to such as did the work of the service of the house of the LORD, and hired masons and carpenters to repair the house of the LORD, and also such as wrought iron and brass to mend the house of the LORD.
13 So the workmen wrought, and the work was perfected by them, and they set the house of God in his state, and strengthened it.
14 And when they had finished it, they brought the rest of the money before the king and Jehoiada, whereof were made vessels for the house of the LORD, even vessels to minister, and to offer withal, and spoons, and vessels of gold and silver. And they offered burnt offerings in the house of the LORD continually all the days of Jehoiada.
15 But Jehoiada waxed old, and was full of days when he died; an hundred

and thirty years old was he when he died.

16 And they buried him in the city of David among the kings, because he had done good in Israel, both toward God, and toward his house.

17 Now after the death of Jehoiada came the princes of Judah, and made obeisance to the king. Then the king hearkened unto them.

18 And they left the house of the LORD God of their fathers, and served groves and idols: and wrath came upon Judah and Jerusalem for this their trespass.

19 Yet he sent prophets to them, to bring them again unto the LORD; and they testified against them: but they would not give ear.

20 And the Spirit of God came upon Zechariah the son of Jehoiada the priest, which stood above the people, and said unto them, Thus saith God, Why transgress ye the commandments of the LORD, that ye cannot prosper? because ye have forsaken the LORD, he hath also forsaken you.

21 And they conspired against him, and stoned him with stones at the commandment of the king in the court of the house of the LORD.

22 Thus Joash the king remembered not the kindness which Jehoiada his father had done to him, but slew his son. And when he died, he said, The LORD look upon it, and require it.

23 And it came to pass at the end of the year, that the host of Syria came up against him: and they came to Judah and Jerusalem, and destroyed all the princes of the people from among the people, and sent all the spoil of them unto the king of Damascus.

24 For the army of the Syrians came with a small company of men, and the LORD delivered a very great host into their hand, because they had forsaken the LORD God of their fathers. So they executed judgment against Joash.

25 And when they were departed from him, (for they left him in great diseases,) his own servants conspired against him for the blood of the sons of Jehoiada the priest, and slew him on his bed, and he died: and they buried him in the city of David, but they buried him not in the sepulchres of the kings.

26 And these are they that conspired against him; Zabad the son of Shimeath an Ammonitess, and Jehozabad

16 וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּמוֹתוֹ׃ וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּעִיר־דָּוִיד עִם־ הַמְּלָכִים כִּי־עָשָׂה טוֹבָה בְּיִשְׂרָאֵל וְעִם־הָאֱלֹהִים וּבֵיתוֹ׃
17 וְאַחֲרֵי מוֹת יְהוֹיָדָע בָּאוּ שָׂרֵי
18 יְהוּדָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַמֶּלֶךְ אָז שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֲלֵיהֶם׃ וַיַּעַזְבוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ אֶת־הָאֲשֵׁרִים וְאֶת־הָעֲצַבִּים וַיְהִי־קֶצֶף עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם בְּאַשְׁמָתָם
19 זֹאת׃ וַיְשַׁלַּח בָּהֶם נְבִאִים לַהֲשִׁיבֵם אֶל־יְהוָה וַיָּעִידוּ
20 בָּם וְלֹא הֶאֱזִינוּ׃ וְרוּחַ אֱלֹהִים לָבְשָׁה אֶת־זְכַרְיָה בֶּן־יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּעֲמֹד מֵעַל לָעָם וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה ׀ אָמַר הָאֱלֹהִים לָמָּה אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־מִצְוֹת יְהוָה וְלֹא תַצְלִיחוּ כִּי־עֲזַבְתֶּם אֶת־יְהוָה
21 וַיַּעֲזֹב אֶתְכֶם׃ וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו וַיְרַגְּמֻהוּ אֶבֶן בְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ
22 בְּחֲצַר בֵּית יְהוָה׃ וְלֹא־זָכַר יוֹאָשׁ הַמֶּלֶךְ הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹיָדָע אָבִיו עִמּוֹ וַיַּהַרֹג אֶת־בְּנוֹ וּכְמוֹתוֹ אָמַר
23 יֵרֶא יְהוָה וְיִדְרֹשׁ׃ וְיְהִי ׀ לִתְקוּפַּת הַשָּׁנָה עָלְתָה עָלָיו חֵיל אֲרָם וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם וַיַּשְׁחִיתוּ אֶת־כָּל־שָׂרֵי הָעָם מֵעַם וְכָל־שְׁלָלָם שִׁלְּחוּ
24 לְמֶלֶךְ דַּרְמֶשֶׂק׃ כִּי בִּמְצַעַר אַנְשִׁים בָּאוּ ׀ חֵיל אֲרָם וַיהוָה נָתַן בְּיָדָם חַיִל לָרָב מְאֹד כִּי עָזְבוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי
25 אֲבוֹתֵיהֶם וְאֶת־יוֹאָשׁ עָשׂוּ שְׁפָטִים׃ וּבְלֶכְתָּם מֵמּוֹ כִּי עֲזָבוּהוּ בְּמַחֲלֻיִים רַבִּים הִתְקַשְׁרוּ עָלָיו עֲבָדָיו בְּדְמֵי בְּנֵי יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּהַרְגֻהוּ עַל־מִטָּתוֹ וַיָּמֹת וַיִּקְבְּרֻהוּ
26 בְּעִיר דָּוִיד וְלֹא קְבָרֻהוּ בְּקִבְרוֹת הַמְּלָכִים׃ וְאֵלֶּה הַמִּתְקַשְׁרִים עָלָיו זָבָד בֶּן־שִׁמְעָת הָעַמּוֹנִית וִיהוֹזָבָד בֶּן־

---

16 v. כן למעיבאי, לסדנהאי וישלח. 20 v. ס"א ממוח וכן ד"א חיב וחיד. 24 v. כן ברוב ספרים ב"י ונכתב עליו רפי וכן בדפ"א. דיב והיה, ס"א במצער תש וכן דכ. דג, דו והיב. 24 v. כן למעיבאי, לסדנהאי בכתיב במצער קרי. 24 v. ס"א באו חיל־ 25 v. ע"ל בך כן הי"ע ותיה. 26 v. כן ברוב ספרים כ"י, דכ, דנ, דס, היב, היד הסי, ס"א שמעת פתה וכן ד"א. דו חזיא. 26 v. ס"א ויהוזכר וכן ד"ב, דיג, דו, דס, היב והיד.

27 בֶּן־שִׁמְרִית הַמֹּאָבִית׃ וּבָנָיו וְרֹב הַמַּשָּׂא עָלָיו וְיִסּוֹד
בֵּית הָאֱלֹהִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־מִדְרַשׁ סֵפֶר הַמְּלָכִים
וַיִּמְלֹךְ אֲמַצְיָהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃
כה בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ אֲמַצְיָהוּ וְעֶשְׂרִים וְתֵשַׁע
2 שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ יְהוֹעַדָּן מִירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ
3 הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא בְלֵבָב שָׁלֵם׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
חָזְקָה הַמַּמְלָכָה עָלָיו וַיַּהֲרֹג אֶת־עֲבָדָיו הַמַּכִּים אֶת־
4 הַמֶּלֶךְ אָבִיו׃ וְאֶת־בְּנֵיהֶם לֹא הֵמִית כִּי כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת
בְּסֵפֶר מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר לֹא־יוּמְתוּ אָבוֹת
עַל־בָּנִים וּבָנִים לֹא־יוּמְתוּ עַל־אָבוֹת כִּי אִישׁ בְּחֶטְאוֹ
5 יָמוּתוּ׃ וַיִּקְבֹּץ אֲמַצְיָהוּ אֶת־יְהוּדָה
וַיַּעֲמִידֵם לְבֵית־אָבוֹת לְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וּלְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת
לְכָל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וַיִּפְקְדֵם לְמִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה
וַיִּמְצָאֵם שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף בָּחוּר יוֹצֵא צָבָא אֹחֵז רֹמַח
6 וְצִנָּה׃ וַיִּשְׂכֹּר מִיִּשְׂרָאֵל מֵאָה אֶלֶף גִּבּוֹר חַיִל בְּמֵאָה
7 כִּכַּר־כָּסֶף׃ וְאִישׁ הָאֱלֹהִים בָּא אֵלָיו לֵאמֹר הַמֶּלֶךְ אַל־
יָבוֹא עִמְּךָ צְבָא יִשְׂרָאֵל כִּי אֵין יְהוָה עִם־יִשְׂרָאֵל כָּל
8 בְּנֵי אֶפְרָיִם׃ כִּי אִם־בָּא אַתָּה עֲשֵׂה חֲזַק לַמִּלְחָמָה
יַכְשִׁילְךָ הָאֱלֹהִים לִפְנֵי אוֹיֵב כִּי יֵשׁ־כֹּחַ בֵּאלֹהִים לַעְזוֹר
9 וּלְהַכְשִׁיל׃ וַיֹּאמֶר אֲמַצְיָהוּ לְאִישׁ הָאֱלֹהִים וּמַה־לַּעֲשׂוֹת
לְמֵאַת הַכִּכָּר אֲשֶׁר נָתַתִּי לְגְדוּד יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אִישׁ
10 הָאֱלֹהִים יֵשׁ לַיהוָה לָתֶת לְךָ הַרְבֵּה מִזֶּה׃ וַיַּבְדִּילֵם
אֲמַצְיָהוּ לַגְּדוּד אֲשֶׁר־בָּא אֵלָיו מֵאֶפְרַיִם לָלֶכֶת
לִמְקוֹמָם וַיִּחַר אַפָּם מְאֹד בִּיהוּדָה וַיָּשׁוּבוּ לִמְקוֹמָם
11 בְּחֲרִי־אָף׃ וַאֲמַצְיָהוּ הִתְחַזַּק וַיִּנְהַג
את־

---

27 ו׳ וְרֹב כתיב, וְרַב קרי. כה, 3 v. ס״א גִּבְּרוּ וכן ת״נ ות״ס: עיין מלכים ב׳ יד ה׳.
5 v. ס״א וימצאם וכן ר״ב, ד״ר, ד״ד ודס״ו. 6 v. סכיר עֲצוּרֵי. 9 v. כס״א לַאֲוֹת כתיב, לְמֵאַת קרי וכן בדס״ו.

the son of Shimrith a Moabitess.

27 Now concerning his sons, and the greatness of the burdens laid upon him, and the repairing of the house of God, behold, they are written in the story of the book of the kings. And Amaziah his son reigned in his stead.

25 Amaziah was twenty and five years old when he began to reign, and he reigned twenty and nine years in Jerusalem. And his mother's name was Jehoaddan of Jerusalem.

2 And he did that which was right in the sight of the LORD, but not with a perfect heart.

3 Now it came to pass, when the kingdom was established to him, that he slew his servants that had killed the king his father.

4 But he slew not their children, but did as it is written in the law in the book of Moses, where the LORD commanded, saying, The fathers shall not die for the children, neither shall the children die for the fathers, but every man shall die for his own sin.

5 Moreover Amaziah gathered Judah together, and made them captains over thousands, and captains over hundreds, according to the houses of their fathers, throughout all Judah and Benjamin: and he numbered them from twenty years old and above, and found them three hundred thousand choice men, able to go forth

6 to war, that could handle spear and shield. He hired also an hundred thousand mighty men

7 of valour out of Israel for an hundred talents of silver. But there came a man of God to him, saying, O king, let not the army of Israel go with thee; for the LORD is not with Israel,

8 to wit, with all the children of Ephraim. But if thou wilt go, do it, be strong for the battle: God shall make thee fall before the enemy: for God hath power to help, and to cast down.

9 And Amaziah said to the man of God, But what shall we do for the hundred talents which I have given to the army of Israel? And the man of God answered, The LORD is able to give

10 thee much more than this. Then Amaziah separated them, to wit, the army that was come to him out of Ephraim, to go home again: wherefore their anger was greatly kindled against

11 Judah, and they returned home in great anger. And Amaziah strengthened himself, and led forth

אֶת־עַמּוֹ וַיֵּלֶךְ גֵּיא הַמֶּלַח וַיַּךְ °אֶת־בְּנֵי־שֵׂעִיר עֲשֶׂרֶת
אֲלָפִים: וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים חַיִּים שָׁבוּ בְנֵי יְהוּדָה וַיְבִיאוּם 12
לְרֹאשׁ הַסֶּלַע וַיַּשְׁלִיכוּם מֵרֹאשׁ הַסֶּלַע וְכֻלָּם נִבְקָעוּ:
וּבְנֵי הַגְּדוּד אֲשֶׁר הֵשִׁיב אֲמַצְיָהוּ מִלֶּכֶת עִמּוֹ לַמִּלְחָמָה 13
וַיִּפְשְׁטוּ בְּעָרֵי יְהוּדָה מִשֹּׁמְרוֹן וְעַד־בֵּית חוֹרוֹן וַיַּכּוּ מֵהֶם
שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַיָּבְזּוּ בִּזָּה רַבָּה:
וַיְהִי אַחֲרֵי בֹּוא אֲמַצְיָהוּ מֵהַכּוֹת אֶת־אֲדוֹמִים וַיָּבֵא 14
אֶת־אֱלֹהֵי בְנֵי שֵׂעִיר וַיַּעֲמִידֵם לוֹ לֵאלֹהִים וְלִפָּנֵיהֶם
יִשְׁתַּחֲוֶה וְלָהֶם יְקַטֵּר: וַיִּחַר־אַף יְהוָה בַּאֲמַצְיָהוּ וַיִּשְׁלַח 15
אֵלָיו נָבִיא וַיֹּאמֶר לוֹ לָמָּה דָרַשְׁתָּ אֶת־אֱלֹהֵי הָעָם
אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ אֶת־עַמָּם מִיָּדֶךָ: וַיְהִי ו כְּדַבְּרוֹ אֵלָיו 16
וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלִיוֹעֵץ לַמֶּלֶךְ נְתַּוּךָ חֲדַל־לְךָ לָמָּה יַכּוּךָ
וַיֶּחְדַּל הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי כִּי־יָעַץ אֱלֹהִים לְהַשְׁחִיתֶךָ
כִּי־עָשִׂיתָ זֹאת וְלֹא שָׁמַעְתָּ לַעֲצָתִי:
וַיִּוָּעַץ אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּשְׁלַח אֶל־יוֹאָשׁ בֶּן־ 17
יְהוֹאָחָז בֶּן־יֵהוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לְכָה נִתְרָאֶה
פָּנִים: וַיִּשְׁלַח יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ 18
יְהוּדָה לֵאמֹר הַחוֹחַ אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן °שָׁלַח אֶל־הָאֶרֶז
אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן לֵאמֹר תְּנָה אֶת־בִּתְּךָ לִבְנִי לְאִשָּׁה
וַתַּעֲבֹר חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן וַתִּרְמֹס אֶת־הַחוֹחַ:
אָמַרְתָּ הִנֵּה הִכִּיתָ אֶת־אֱדוֹם וְנִשָּׂאֲךָ לִבְּךָ לְהַכָּבִיד 19
עַתָּה שְׁבָה בְּבֵיתֶךָ לָמָּה תִתְגָּרֶה בְרָעָה וְנָפַלְתָּ אַתָּה°
וִיהוּדָה עִמָּךְ: וְלֹא־שָׁמַע אֲמַצְיָהוּ כִּי מֵהָאֱלֹהִים הָיָא 20
לְמַעַן תִּתָּם בְּיָדָךְ כִּי דָרְשׁוּ אֶת אֱלֹהֵי אֱדוֹם: וַיַּעַל 21
יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיִּתְרָאוּ פָנִים הוּא וַאֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־
יהודה

11 v. כן סנתן בספרים כ"י, ר"ב, ד"ד ד"ט"ו. 16 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב ורס"ו, ס"א הֲלִיוֹעֵץ גיעא וכן ר"ג, ר"ו, ד"ם, ד"ב ודי"ר. 16 v. כן ברוב ספרים כ"י ורס"ו, ס"א הרל ובלא מקף וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ד"ב ודי"ר. 19 v. ס"א אתה ויהודה וכן ר"ב, ד"ג, ר"ו, ר"ם, ד"ב, ד"ד ד"ט"ו.

his people, and went to the valley of salt, and smote of the children of Seir ten thousand.

12 And other ten thousand left alive did the children of Judah carry away captive, and brought them unto the top of the rock, and cast them down from the top of the rock, that they all were broken in pieces.

13 But the soldiers of the army which Amaziah sent back, that they should not go with him to battle, fell upon the cities of Judah, from Samaria even unto Beth-horon, and smote three thousand of them, and took much spoil.

14 Now it came to pass, after that Amaziah was come from the slaughter of the Edomites, that he brought the gods of the children of Seir, and set them up to be his gods, and bowed down himself before them, and burned incense unto them.

15 Wherefore the anger of the LORD was kindled against Amaziah, and he sent unto him a prophet, which said unto him, Why hast thou sought after the gods of the people, which could not deliver their own people out of thine hand?

16 And it came to pass, as he talked with him, that the king said unto him, Art thou made of the king's counsel? forbear; why shouldest thou be smitten? Then the prophet forbare, and said, I know that God hath determined to destroy thee, because thou hast done this,

17 and hast not hearkened unto my counsel. Then Amaziah king of Judah took advice, and sent to Joash, the son of Jehoahaz, the son of Jehu, king of Israel, saying, Come, let us see

18 one another in the face. And Joash king of Israel sent to Amaziah king of Judah, saying, The thistle that was in Lebanon sent to the cedar that was in Lebanon, saying, Give thy daughter to my son to wife: and there passed by a wild beast that was in Lebanon, and trode

19 down the thistle. Thou sayest, Lo, thou hast smitten the Edomites; and thine heart lifteth thee up to boast: abide now at home; why shouldest thou meddle to thine hurt, that thou

20 shouldest fall, even thou, and Judah with thee? But Amaziah would not hear; for it came of God, that he might deliver them into the hand of their enemies, because they sought after the

21 gods of Edom. So Joash the king of Israel went up; and they saw one another in the face, both he and Amaziah king of

22 יְהוּדָה בְּבֵית שֶׁמֶשׁ אֲשֶׁר לִיהוּדָה: וַיִּנָּגֵף יְהוּדָה לִפְנֵי
23 יִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אִישׁ לְאָהֳלָיו: וְאֶת אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה
בֶּן־יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז תָּפַשׂ יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בְּבֵית
שֶׁמֶשׁ וַיְבִיאֻהוּ יְרוּשָׁלִַם וַיִּפְרֹץ בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלִַם מִשַּׁעַר
24 אֶפְרַיִם עַד־שַׁעַר הַפִּנָּה אַרְבַּע מֵאוֹת אַמָּה: וְכָל־
הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וְאֶת כָּל־הַכֵּלִים הַנִּמְצָאִים בְּבֵית־
הָאֱלֹהִים עִם־עֹבֵד אֱדֹם וְאֶת־אוֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֶת
25 בְּנֵי הַתַּעֲרֻבוֹת וַיָּשָׁב שֹׁמְרוֹן: וַיְחִי
אֲמַצְיָהוּ בֶּן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה אַחֲרֵי מוֹת יוֹאָשׁ בֶּן־
26 יְהוֹאָחָז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה: וְיֶתֶר דִּבְרֵי
אֲמַצְיָהוּ הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים הֲלֹא הֵנָּם כְּתוּבִים עַל־
27 סֵפֶר מַלְכֵי־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל: וּמֵעֵת אֲשֶׁר־סָר אֲמַצְיָהוּ
מֵאַחֲרֵי יְהוָה וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו קֶשֶׁר בִּירוּשָׁלִַם וַיָּנָס
לָכִישָׁה וַיִּשְׁלְחוּ אַחֲרָיו לָכִישָׁה וַיְמִיתֻהוּ שָׁם:
28 וַיִּשָּׂאֻהוּ עַל־הַסּוּסִים וַיִּקָּבְרוּ אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר
כב יְהוּדָה: וַיִּקְחוּ כָּל־עַם יְהוּדָה אֶת־עֻזִּיָּהוּ וְהוּא בֶּן־שֵׁשׁ
2 עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו אֲמַצְיָהוּ: הוּא ס
בָּנָה אֶת־אֵילוֹת וַיְשִׁיבָהּ לִיהוּדָה אַחֲרֵי שְׁכַב־הַמֶּלֶךְ
עִם־אֲבֹתָיו:
3 בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה עֻזִּיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וְחֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם
שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ יְכֹלְיָה מִן־יְרוּשָׁלִָם:
4 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה אֲמַצְיָהוּ
5 אָבִיו: וַיְהִי לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים בִּימֵי זְכַרְיָהוּ הַמֵּבִין בְּרָאוֹת
האלהים

22 v. ס״א הַפִּנָּה וכן ת״ע ות״ד: עיין מלכים ב, י״ד י״ג. 24 v. ס״א הכלים ת״ק וכן ד״ב. ר״ג, ר״ם, ד״י ות״ד. 26 v. כן ברוב ספרים כ״י, ס״א על־כפר מלכי וכן ד״ב. ר״ג, ר״ן, ר״ם, ד״י ב. ד״ד ות״ו. 28 v. ס״א דָּוִיד וכן ת״ע, ת״ס ות״ר: עיין מלכים ב, י״ד כ׳. כג, 3 v. כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו רפי וכן בר״ג. ד״ס. ד״א. ר״ב. ד״ד ורס״ו. ס״א בְּמלכו רנש וכן ד״א. ד״ב ות״ו. 5 v. יְכֹלְיָה כתיב. יְכָלְיָה קרי. ס״א בְּרֹאֹת וכן ד״א, ת״ע ות״ס.

Judah, at Beth-shemesh, which belongeth to Judah.

22 And Judah was put to the worse before Israel, and they fled every man to his tent.

23 And Joash the king of Israel took Amaziah king of Judah, the son of Joash, the son of Jehoahaz, at Beth-shemesh, and brought him to Jerusalem, and brake down the wall of Jerusalem from the gate of Ephraim to the corner gate, four hundred cubits.

24 And he took all the gold and the silver, and all the vessels that were found in the house of God with Obed-edom, and the treasures of the king's house, the hostages also, and returned to Samaria.

25 And Amaziah the son of Joash king of Judah lived after the death of Joash son of Jehoahaz king of Israel fifteen years.

26 Now the rest of the acts of Amaziah, first and last, behold, are they not written in the book of the kings of Judah and Israel?

27 Now after the time that Amaziah did turn away from following the LORD they made a conspiracy against him in Jerusalem; and he fled to Lachish: but they sent to Lachish after him, and slew him there.

28 And they brought him upon horses, and buried him with his fathers in the city of Judah.

26 Then all the people of Judah took Uzziah, who was sixteen years old, and made him king in the room of his father Amaziah. He built Eloth, and restored it to Judah, after that the king slept with his fathers. Sixteen years old was Uzziah when he began to reign, and he reigned fifty and two years in Jerusalem. His mother's name also was Jecoliah of Jerusalem. And he did that which was right in the sight of the LORD, according to all that his father Amaziah did. And he sought God in the days of Zechariah, who had understanding in the visions of

הָאֱלֹהִים וּבִימֵי דְרָשׁוֹ אֶת־יְהוָה הִצְלִיחוֹ הָאֱלֹהִים׃
6 וַיֵּצֵא וַיִּלָּחֶם בַּפְּלִשְׁתִּים וַיִּפְרֹץ אֶת־חוֹמַת גַּת וְאֵת
חוֹמַת יַבְנֶה וְאֵת חוֹמַת אַשְׁדּוֹד וַיִּבֶן עָרִים בְּאַשְׁדּוֹד
7 וּבַפְּלִשְׁתִּים׃ וַיַּעְזְרֵהוּ הָאֱלֹהִים עַל־פְּלִשְׁתִּים וְעַל־
8 הָעַרָבִיִּים הַיֹּשְׁבִים בִּגּוּר־בָּעַל וְהַמְעוּנִים׃ וַיִּתְּנוּ הָעַמּוֹנִים
מִנְחָה לְעֻזִּיָּהוּ וַיֵּלֶךְ שְׁמוֹ עַד־לָבוֹא מִצְרַיִם כִּי הֶחֱזִיק
9 עַד־לְמָעְלָה׃ וַיִּבֶן עֻזִּיָּהוּ מְגָדִלִים בִּירוּשָׁלַם עַל־שַׁעַר
10 הַפִּנָּה וְעַל־שַׁעַר הַגַּיְא וְעַל־הַמִּקְצוֹעַ וַיְחַזְּקֵם׃ וַיִּבֶן
מִגְדָּלִים בַּמִּדְבָּר וַיַּחְצֹב בֹּרוֹת רַבִּים כִּי מִקְנֶה־רַב
הָיָה לוֹ וּבַשְּׁפֵלָה וּבַמִּישׁוֹר אִכָּרִים וְכֹרְמִים בֶּהָרִים
11 וּבַכַּרְמֶל כִּי־אֹהֵב אַדָמָה הָיָה׃ וַיְהִי
לְעֻזִּיָּהוּ חַיִל עֹשֶׂה מִלְחָמָה יוֹצְאֵי צָבָא לִגְדוּד בְּמִסְפַּר
פְּקֻדָּתָם בְּיַד יְעִיאֵל הַסּוֹפֵר וּמַעֲשֵׂיָהוּ הַשּׁוֹטֵר עַל יַד־
12 חֲנַנְיָהוּ מִשָּׂרֵי הַמֶּלֶךְ׃ כֹּל מִסְפַּר רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִגְבוֹרֵי
13 חַיִל אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וְעַל־יָדָם חֵיל צָבָא שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת אֶלֶף וְשִׁבְעַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת עֹשֵׂה
14 מִלְחָמָה בְּכֹחַ חַיִל לַעְזֹר לַמֶּלֶךְ עַל־הָאוֹיֵב׃ וַיָּכֶן לָהֶם
עֻזִּיָּהוּ לְכָל־הַצָּבָא מָגֵנִּים וּרְמָחִים וְכוֹבָעִים וְשִׁרְיוֹנוֹת
15 וְקַשָּׁתוֹת וּלְאַבְנֵי קָלַע׃ וַיַּעַשׂ | בִּירוּשָׁלַם חִשְׁבֹּנוֹת
מַחְשְׁבֵת חוֹשֵׁב לִהְיוֹת עַל־הַמִּגְדָּלִים וְעַל־הַפִּנּוֹת לִירוֹא
בְחִצִּים וּבָאֲבָנִים גְּדֹלוֹת וַיֵּצֵא שְׁמוֹ עַד־לְמֶרְחוֹק כִּי־
16 הִפָּלֵא לְהֵעָזֵר עַד כִּי־חָזָק׃ וּכְחָזְקָתוֹ נָבָהּ לִבּוֹ עַד
לְהַשְׁחִית וַיִּמְעַל בַּיהוָה אֱלֹהָיו וַיָּבֹא אֶל־הֵיכַל יְהוָה
17 לְהַקְטִיר עַל־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃ וַיָּבֹא אַחֲרָיו עֲזַרְיָהוּ הַכֹּהֵן
18 וְעִמּוֹ כָּהֲנִים | לַיהוָה שְׁמוֹנִים בְּנֵי־חָיִל׃ וַיַּעַמְדוּ עַל־

עזיהו

7 v. חֲעַרָבִיִּים כתיב, חָעַרָבִים קרי. 7 v. ס״א בַּעַל פתח וכן ר״א, ד״ב, ד״ו, ד״ם, ח״א ח״ב ח״ד. 11 v. ס״א עִשֵּׂי וכן ר״ב, ד״ב, ד״ו, ד״ם, ח״א, ח״ב, ח״ד ס״ו, ת״ם וח״ר. 11 v. כן בוכר ספרים כ״י, ר״ב, ר״ב, ד״ו, ד״ם, ח״א, ח״ב, ד״ד וס״ו, ס״א לְמַדוּד וכן ר״א. 11 v. יְעִיאֵל כתיב, יְעִיאֵל קרי. 16 v. כן ב״א, ב״ב בָּלֵי נעיא.

God: and as long as he sought the LORD, God made him to prosper.

6 And he went forth and warred against the Philistines, and brake down the wall of Gath, and the wall of Jabneh, and the wall of Ashdod, and built cities about Ashdod, and among the Philistines.

7 And God helped him against the Philistines, and against the Arabians that dwelt in Gur-baal, and the Mehunims.

8 And the Ammonites gave gifts to Uzziah: and his name spread abroad even to the entering in of Egypt; for he strengthened himself exceedingly.

9 Moreover Uzziah built towers in Jerusalem at the corner gate, and at the valley gate, and at the turning of the wall, and fortified them.

10 Also he built towers in the desert, and digged many wells: for he had much cattle, both in the low country, and in the plains: husbandmen also, and vine dressers in the mountains, and in Carmel: for he loved husbandry.

11 Moreover Uzziah had an host of fighting men, that went out to war by bands, according to the number of their account by the hand of Jeiel the scribe and Maaseiah the ruler, under the hand of Hananiah, one of the king's captains.

12 The whole number of the chief of the fathers of the mighty men of valour were two thousand and six hundred. 13 And under their hand was an army, three hundred thousand and seven thousand and five hundred, that made war with mighty power, to help the king against the enemy. 14 And Uzziah prepared for them throughout all the host shields, and spears, and helmets, and habergeons, and bows, and slings to cast stones. 15 And he made in Jerusalem engines, invented by cunning men, to be on the towers and upon the bulwarks, to shoot arrows and great stones withal. And his name spread far abroad; for he was marvellously helped, till he was strong. 16 But when he was strong, his heart was lifted up to his destruction: for he transgressed against the LORD his God, and went into the temple of the LORD to burn incense upon the altar of incense. 17 And Azariah the priest went in after him, and with him fourscore priests of the LORD, that were valiant men: 18 And they withstood

עֻזִּיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־לְךָ עֻזִּיָּהוּ לְהַקְטִיר לַיהוָה
כִּי לַכֹּהֲנִים בְּנֵי־אַהֲרֹן הַמְקֻדָּשִׁים לְהַקְטִיר יָצָא מִן־
הַמִּקְדָּשׁ כִּי מָעַלְתָּ וְלֹא־לְךָ לְכָבוֹד מֵיְהוָה אֱלֹהִים:
19 וַיִּזְעַף עֻזִּיָּהוּ וּבְיָדוֹ מִקְטֶרֶת לְהַקְטִיר וּבְזָעְפּוֹ עִם־
הַכֹּהֲנִים וְהַצָּרַעַת זָרְחָה בְמִצְחוֹ לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים בְּבֵית
20 יְהוָה מֵעַל לְמִזְבַּח הַקְּטֹרֶת: וַיִּפֶן אֵלָיו עֲזַרְיָהוּ כֹּהֵן
הָרֹאשׁ וְכָל־הַכֹּהֲנִים וְהִנֵּה־הוּא מְצֹרָע בְּמִצְחוֹ וַיְבַהֲלוּהוּ
21 מִשָּׁם וְגַם־הוּא נִדְחַף לָצֵאת כִּי נָגְעוֹ יְהוָה: וַיְהִי עֻזִּיָּהוּ
הַמֶּלֶךְ מְצֹרָע עַד־יוֹם מוֹתוֹ וַיֵּשֶׁב בְּבֵית הַחָפְשִׁית מְצֹרָע
כִּי נִגָּזַר מִבֵּית יְהוָה וְיוֹתָם בְּנוֹ עַל־בֵּית הַמֶּלֶךְ שֹׁפֵט
22 אֶת־עַם הָאָרֶץ: וְיֶתֶר דִּבְרֵי עֻזִּיָּהוּ הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים
23 כָּתַב יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא: וַיִּשְׁכַּב עֻזִּיָּהוּ עִם־
אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בִּשְׂדֵה הַקְּבוּרָה אֲשֶׁר
לַמְּלָכִים כִּי אָמְרוּ מְצֹרָע הוּא וַיִּמְלֹךְ יוֹתָם בְּנוֹ
תַּחְתָּיו:

כז בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יוֹתָם בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה
2 מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ יְרוּשָׁה בַּת־צָדוֹק: וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר
בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה עֻזִּיָּהוּ אָבִיו רַק לֹא־בָא
3 אֶל־הֵיכַל יְהוָה וְעוֹד הָעָם מַשְׁחִיתִים: הוּא בָּנָה אֶת־
שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הָעֶלְיוֹן וּבְחוֹמַת הָעֹפֶל בָּנָה לָרֹב:
4 וְעָרִים בָּנָה בְּהַר יְהוּדָה וּבַחֻרְשִׁים בָּנָה בִּירָנִיוֹת
5 וּמִגְדָּלִים: וְהוּא נִלְחַם עִם־מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיֶּחֱזַק עֲלֵיהֶם
וַיִּתְּנוּ־לוֹ בְּנֵי־עַמּוֹן בַּשָּׁנָה הַהִוא מֵאָה כִכַּר־כֶּסֶף וַעֲשֶׂרֶת
אלפים

Uzziah the king, and said unto him, It appertaineth not unto thee, Uzziah, to burn incense unto the LORD, but to the priests the sons of Aaron, that are consecrated to burn incense: go out of the sanctuary; for thou hast trespassed; neither shall it be for thine honour from the LORD God.

19 Then Uzziah was wroth, and had a censer in his hand to burn incense: and while he was wroth with the priests, the leprosy even rose up in his forehead before the priests in the house of the LORD, from beside the incense altar.

20 And Azariah the chief priest, and all the priests, looked upon him, and, behold, he was leprous in his forehead, and they thrust him out from thence; yea, himself hasted also to go out, because the LORD had smitten him.

21 And Uzziah the king was a leper unto the day of his death, and dwelt in a several house, being a leper; for he was cut off from the house of the LORD: and Jotham his son was over the king's house, judging the people of the land.

22 Now the rest of the acts of Uzziah, first and last, did Isaiah the prophet, the son of Amoz, write.

23 So Uzziah slept with his fathers, and they buried him with his fathers in the field of the burial which belonged to the kings; for they said, He is a leper: and Jotham his son reigned in his stead.

18 v. ס״א עזיהו ז׳ק וכן ר״ב, ד״י תס״ו, וס״א עזיהו וכן ר״ג וד״ו. 19 v. כן ברוב ספרים כ״י ונמסר עליו רפי וכן בר״ג, ר״ן, ר״ב, ד״י ותס״ו, ס״א נמצחו רנש וכן ד״א, ר״ב, ר״ם וריא. 20 v. ס״א ויבהלהו חסר רחסר וכן ר״ב, ד״ג, ר״ן, ר״ם, ד״ב תי״ד. 21 v. סביר בגיה, בס״א בגיה כתיב וקרי וכן ר״ב ורו. החפשות כתיב. החפשית קרי, בס״א החפשית כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ן, ר״ם תי״א. כז. 1 v. ס״א ששׁ עשׂרה וכן ד״ב תי״ד. 3 v. כן ברוב ספרים כ״י תס״ו, ס״א העפל בנה וכן ד״ב, ד״ג, ר״ו, ר״ם, ד״ב ותי״ד.

27 Jotham was twenty and five years old when he began to reign, and he reigned sixteen years in
2 Jerusalem. His mother's name also was Jerushah, the daughter of Zadok. And he did that which was right in the sight of the LORD, according to all that his father Uzziah did: howbeit
3 he entered not into the temple of the LORD. And the people did yet corruptly. He built the
4 high gate of the house of the LORD, and on the wall of Ophel he built much. Moreover he
5 built cities in the mountains of Judah, and in the forests he built castles and towers. He fought also with the king of the Ammonites, and prevailed against them. And the children of Ammon gave him the same year an hundred talents of silver, and ten

אֶלֶפִּים כֹּרִים חִטִּים וּשְׂעֹרִים עֶשְׂרֶת אֲלָפִים זֹאת
הֵשִׁיבוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹן וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית
6 וְהַשְּׁלִשִׁית: וַיִּתְחַזֵּק יוֹתָם כִּי הֵכִין דְּרָכָיו לִפְנֵי יְהוָה
7 אֱלֹהָיו: וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹתָם וְכָל־מִלְחַמְתָּיו וּדְרָכָיו הִנָּם
8 כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה: בֶּן־עֶשְׂרִים
וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
9 בִּירוּשָׁלִָם: וַיִּשְׁכַּב יוֹתָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר
כח דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אָחָז בְּנוֹ תַּחְתָּיו: בֶּן־
עֶשְׂרִים שָׁנָה אָחָז בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
בִּירוּשָׁלִָם וְלֹא־עָשָׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּדָוִיד אָבִיו:
2 וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְגַם מַסֵּכוֹת עָשָׂה לַבְּעָלִים:
3 וְהוּא הִקְטִיר בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם וַיְבַעֵר אֶת־בָּנָיו בָּאֵשׁ
כְּתֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
4 וַיִּזְבַּח וַיְקַטֵּר בַּבָּמוֹת וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן:
5 וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָה אֱלֹהָיו בְּיַד מֶלֶךְ אֲרָם וַיַּכּוּרֵבוּ וַיִּשְׁבּוּ מִמֶּנּוּ
שְׁבִיָּה גְדוֹלָה וַיְבִיאוּ דַרְמֶשֶׂק וְגַם בְּיַד־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
6 נִתֹּן יִנָּתֵן בְּיַד־צְבָא גְדוֹלָה: וַיַּהֲרֹג
פֶּקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ בִּיהוּדָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף בְּיוֹם
אֶחָד כֹּל בְּנֵי־חַיִל בַּעֲזָבָם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָם:
7 וַיְזַבְדְּיָהוּ בֶן־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־עַזְרִיקָם נְגִיד הַבַּיִת וְאֶת־
מַעֲשִׂיָהוּ בֶן־הַמֶּלֶךְ וְאֶלְקָנָה מִשְׁנֵה הַמֶּלֶךְ: 8 וַיִּשְׁבּוּ בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל מֵאֲחֵיהֶם מָאתַיִם אֶלֶף נָשִׁים בָּנִים וּבָנוֹת וְגַם־
שָׁלָל רַב בָּזְזוּ מֵהֶם וַיָּבִיאוּ אֶת־הַשָּׁלָל לְשֹׁמְרוֹן:
ושם

---

5 v. מסקא באמצע פסוק. 7 v. כן ברוב ספרים כ"י, ס"א על־סגן מלכי וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"ס, ר"ד ותס"ו. 8 v. כן ברוב ספרים כ"י ונמסר עליו רפי וכן בר"ג, ר"ם, ר"ת, ר"ב, ר"ד ותס"ו, ס"א נמלכו רנש וכן ר"ב ות"ו. כח. 3 v. ס"א כתעבות וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"ב ות"ד. 5 v. כן ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"ד ותס"ו, ס"א ביד־ בכקף ובלא נגינה וכן ר"ב, ר"ג, ר"ו ור"ם.

thousand measures of wheat, and ten thousand of barley. So much did the children of Ammon pay unto him, both the second year, and the third.

6 So Jotham became mighty, because he prepared his ways before the LORD his God.

7 Now the rest of the acts of Jotham, and all his wars, and his ways, lo, they are written in the book of the kings of Israel and Judah.

8 He was five and twenty years old when he began to reign, and reigned sixteen years in Jerusalem.

9 And Jotham slept with his fathers, and they buried him in the city of David: and Ahaz his son reigned in his stead.

28 Ahaz was twenty years old when he began to reign, and he reigned sixteen years in Jerusalem: but he did not that which was right in the sight of the LORD, like David his father:

2 For he walked in the ways of the kings of Israel, and made also molten images for Baalim.

3 Moreover he burnt incense in the valley of the son of Hinnom, and burnt his children in the fire, after the abominations of the heathen whom the LORD had cast out before the children of Israel.

4 He sacrificed also and burnt incense in the high places, and on the hills, and under every green tree.

5 Wherefore the LORD his God delivered him into the hand of the king of Syria; and they smote him, and carried away a great multitude of them captives, and brought them to Damascus. And he was also delivered

6 into the hand of the king of Israel, who smote him with a great slaughter. For Pekah the son of Remaliah slew in Judah an hundred and twenty thousand in one day, which were all

7 valiant men; because they had forsaken the LORD God of their fathers. And Zichri, a mighty man of Ephraim, slew Maaseiah the king's son, and Azrikam the governor of the

8 house, and Elkanah that was next to the king. And the children of Israel carried away captive of their brethren two hundred thousand, women, sons, and daughters, and took also away much spoil from them, and brought the spoil to Samaria.

9 וְשָׁם הָיָה נָבִיא לַיהוָה עוֹדֵד שְׁמוֹ וַיֵּצֵא
לִפְנֵי הַצָּבָא הַבָּא לְשֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר לָהֶם הִנֵּה
בַּחֲמַת יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם עַל־יְהוּדָה נְתָנָם בְּיֶדְכֶם וַתַּהַרְגוּ־
10 בָם בְּזַעַף עַד לַשָּׁמַיִם הִגִּיעַ: וְעַתָּה בְּנֵי־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם
אַתֶּם אֹמְרִים לְכְבֹשׁ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת לָכֶם הֲלֹא
11 רַק־אִתָּם עִמָּכֶם אֲשָׁמוֹת לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וְעַתָּה
שִׁמְעוּנִי וְהָשִׁיבוּ הַשִּׁבְיָה אֲשֶׁר שְׁבִיתֶם מֵאֲחֵיכֶם כִּי
12 חֲרוֹן אַף־יְהוָה עֲלֵיכֶם: וַיָּקֻמוּ
אֲנָשִׁים מֵרָאשֵׁי בְנֵי־אֶפְרַיִם עֲזַרְיָהוּ בֶן־יְהוֹחָנָן בֶּרֶכְיָהוּ
בֶּן־מְשִׁלֵּמוֹת וִיחִזְקִיָּהוּ בֶן־שַׁלֻּם וַעֲמָשָׂא בֶן־חַדְלַי עַל
13 הַבָּאִים מִן־הַצָּבָא: וַיֹּאמְרוּ לָהֶם לֹא־תָבִיאוּ אֶת־הַשִּׁבְיָה
הֵנָּה כִּי לְאַשְׁמַת יְהוָה עָלֵינוּ אַתֶּם אֹמְרִים לְהוֹסִיף עַל־
חַטֹּאתֵנוּ וְעַל־אַשְׁמָתֵנוּ כִּי־רַבָּה אַשְׁמָה לָנוּ וְחָרוֹן אַף
14 עַל־יִשְׂרָאֵל: וַיַּעֲזְבוּ הֶחָלוּץ אֶת־
15 הַשִּׁבְיָה וְאֶת־הַבִּזָּה לִפְנֵי הַשָּׂרִים וְכָל־הַקָּהָל: וַיָּקָמוּ
הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־נֻקְּבוּ בְשֵׁמוֹת וַיַּחֲזִיקוּ בַּשִּׁבְיָה וְכָל
מַעֲרֻמֵּיהֶם הִלְבִּישׁוּ מִן־הַשָּׁלָל וַיַּלְבִּשׁוּם וַיְנַעֲלוּם
וַיַּאַכְלוּם וַיַּשְׁקוּם וַיְנַהֲלוּם בַּחֲמֹרִים לְכָל־כּוֹשֵׁל
וַיְבִיאוּם יְרֵחוֹ עִיר־הַתְּמָרִים אֶצֶל אֲחֵיהֶם וַיָּשׁוּבוּ
שֹׁמְרוֹן:
16 בָּעֵת הַהִיא שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אָחָז עַל־מַלְכֵי אַשּׁוּר לַעֲזֹר לוֹ:
17 וְעוֹד אֲדוֹמִים בָּאוּ וַיַּכּוּ בִיהוּדָה וַיִּשְׁבּוּ־שֶׁבִי:
18 וּפְלִשְׁתִּים פָּשְׁטוּ בְּעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וְהַנֶּגֶב לִיהוּדָה וַיִּלְכְּדוּ אֶת־בֵּית־
שֶׁמֶשׁ וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־גְּדֵרוֹת וְאֶת־שׂוֹכוֹ וּבְנוֹתֶיהָ
ואת־

---

9 v. כן כ"א, בי נביא. 15 v. כן בדנש חס' ברוב ספרים כ"י, ר"ב, ר"נ, ר"ו, ר"ם, ר"א, ר"ב ורמ"ו. 15 v. כן ברוב ספרים כ"י ונסמר עליו חסר וכן בר"א ורמ"ו, ס"א וַיַּלְבִּשֵׁם מלא וירר וחסר ו וכן ר"נ, ר"ו ור"ם, וס"א וַיַּלְבִּשֻׁם חסר דחסר וכן ר"א, ר"ב ור"ד, וס"א וַיַּלְבִּישׁוּם מלא דמלא וכן ר"ב. 16 v. כן מלא בספרים כ"י, ר"א, ר"ב, ר"נ, ר"ו, ר"ם, ר"א, ר"ב, ר"ד ורמ"ו. 16 v. ס"א שלח קרבא וכן ר"ב, ר"נ, ר"ו, ר"ם, ר"ב ור"ד.

9 But a prophet of the LORD was there, whose name was Oded: and he went out before the host that came to Samaria, and said unto them, Behold, because the LORD God of your fathers was wroth with Judah, he hath delivered them into your hand, and ye have slain them in a rage that reacheth up unto heaven.
10 And now ye purpose to keep under the children of Judah and Jerusalem for bondmen and bondwomen unto you: but are there not with you, even with you, sins against the LORD your God?
11 Now hear me therefore, and deliver the captives again, which ye have taken captive of your brethren: for the fierce wrath of the LORD is upon you.
12 Then certain of the heads of the children of Ephraim, Azariah the son of Johanan, Berechiah the son of Meshillemoth, and Jehizkiah the son of Shallum, and Amasa the son of Hadlai, stood up against them that came from the war,
13 And said unto them, Ye shall not bring in the captives hither: for whereas we have offended against the LORD already, ye intend to add more to our sins and to our trespass: for our trespass is great, and there is fierce wrath against Israel.
14 So the armed men left the captives and the spoil before the princes and all the congregation.
15 And the men which were expressed by name rose up, and took the captives, and with the spoil clothed all that were naked among them, and arrayed them, and shod them, and gave them to eat and to drink, and anointed them, and carried all the feeble of them upon asses, and brought them to Jericho, the city of palm trees, to their brethren: then they returned to Samaria.
16 At that time did king Ahaz send unto the kings of Assyria to help him.
17 For again the Edomites had come and smitten Judah, and carried away captives.
18 The Philistines also had invaded the cities of the low country, and of the south of Judah, and had taken Beth-shemesh, and Ajalon, and Gederoth, and Shocho with the villages thereof,

וְאֶת־תִּמְנָה וּכְנוֹתֶיהָ וְאֶת־גִּמְזוֹ וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם:
19 כִּי־הִכְנִיעַ יְהוָה אֶת־יְהוּדָה בַּעֲבוּר אָחָז מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
20 כִּי הִפְרִיעַ בִּיהוּדָה וּמָעוֹל מָעַל בַּיהוָה: וַיָּבֹא עָלָיו
21 תִּלְגַּת פִּלְנֶאסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיָּצַר לוֹ וְלֹא חִזְּקוֹ: כִּי־
חָלַק אָחָז אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים
22 וַיִּתֵּן לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר וְלֹא לְעֶזְרָה לוֹ: וּבְעֵת הָצַר לוֹ יוֹסִף
23 לִמְעֹל בַּיהוָה הוּא הַמֶּלֶךְ אָחָז: וַיִּזְבַּח לֵאלֹהֵי דַּרְמֶשֶׂק
הַמַּכִּים בּוֹ וַיֹּאמֶר כִּי אֱלֹהֵי מַלְכֵי־אֲרָם הֵם מְעֻזְּרִים
אֹתָם לָהֶם אֲזַבֵּחַ וְיַעְזְרוּנִי וְהֵם הָיוּ־לוֹ לְהַכְשִׁילוֹ וּלְכָל־
24 יִשְׂרָאֵל: וַיֶּאֱסֹף אָחָז אֶת־כְּלֵי בֵית־הָאֱלֹהִים וַיְקַצֵּץ
אֶת־כְּלֵי בֵית־הָאֱלֹהִים וַיְסַגֵּר אֶת־דַּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה
25 וַיַּעַשׂ לוֹ מִזְבְּחוֹת בְּכָל־פִּנַּה בִּירוּשָׁלִַם: וּבְכָל־עִיר וָעִיר
לִיהוּדָה עָשָׂה בָּמוֹת לְקַטֵּר לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיַּכְעֵס
26 אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָיו: וְיֶתֶר דְּבָרָיו וְכָל־דְּרָכָיו
הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־
27 יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל: וַיִּשְׁכַּב אָחָז עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ בָּעִיר
בִּירוּשָׁלַם כִּי לֹא הֱבִיאֻהוּ לְקִבְרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ
כט יְחִזְקִיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו: יְחִזְקִיָּהוּ
בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה וְעֶשְׂרִים וְתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ
2 בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ אֲבִיָּה בַּת־זְכַרְיָהוּ: וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר
3 בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה דָּוִיד אָבִיו: הוּא בַּשָּׁנָה
הָרִאשׁוֹנָה לְמָלְכוֹ בְּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן פָּתַח אֶת־דַּלְתוֹת
4 בֵּית־יְהוָה וַיְחַזְּקֵם: וַיָּבֵא אֶת־הַכֹּהֲנִים וְאֶת־הַלְוִיִּם
5 וַיַּאַסְפֵם לִרְחוֹב הַמִּזְרָח: וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְעוּנִי הַלְוִיִּם
עַתָּה הִתְקַדְּשׁוּ וְקִדְּשׁוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם

והוציאו

18 v. ס״א ואת־בנותיה וכן רס״ו. 19 v. סביר יהודה, בס״א יהודה כתיב וקרי וכן ר״א.
20 v. ס״א תגלה וכן ת״ס. 27 v. כן ברוב ספרים כ״י, ס״א על־ספר מלכי וכן ר״ב, ר״נ, ר״ן, ר״ם, ריי״ד ודס״ו. 27 v. כן ברוב ספרים כ״י ובמסר עליו מלא וכן ברס״ו, ס״א הביאהו הסר וכן ריי״א, וס״א הביאהו וכן ר״א, ר״ב, ר״נ, ר״ן, ר״ם, ריי״ב ודי״ד.

and Timnah with the villages thereof, Gimzo also and the villages thereof: and they dwelt there.

19 For the LORD brought Judah low because of Ahaz king of Israel; for he made Judah naked, and transgressed sore against the LORD.

20 And Tilgath-pilneser king of Assyria came unto him, and distressed him, but strengthened him not.

21 For Ahaz took away a portion out of the house of the LORD, and out of the house of the king, and of the princes, and gave it unto the king of Assyria: but he helped him not.

22 And in the time of his distress did he trespass yet more against the LORD: this is that king Ahaz.

23 For he sacrificed unto the gods of Damascus, which smote him: and he said, Because the gods of the kings of Syria help them, therefore will I sacrifice to them, that they may help me. But they were the ruin of him, and of all Israel.

24 And Ahaz gathered together the vessels of the house of God, and cut in pieces the vessels of the house of God, and shut up the doors of the house of the LORD, and he made him altars in every corner of Jerusalem.

25 And in every several city of Judah he made high places to burn incense unto other gods, and provoked to anger the LORD God of his fathers.

26 Now the rest of his acts and

27 of all his ways, first and last, behold, they are written in the book of the kings of Judah and Israel. And Ahaz slept with his fathers, and they buried him in the city, even in Jerusalem: but they brought him not into the sepulchres of the kings of Israel: and Hezekiah his son reigned in his stead.

29 Hezekiah began to reign when he was five and twenty years old, and he reigned nine and twenty years in Jerusalem. And his mother's name was Abijah, the daughter of Zechariah.

2 And he did that which was right in the sight of the LORD, according to all that David his

3 father had done. He in the first year of his reign, in the first month, opened the doors of the

4 house of the LORD, and repaired them. And he brought in the priests and the Levites, and

5 gathered them together into the east street, And said unto them, Hear me, ye Levites, sanctify now yourselves, and sanctify the house of the LORD God of your fathers,

and carry forth the filthiness out of the holy place.

6 For our fathers have trespassed, and done that which was evil in the eyes of the LORD our God, and have forsaken him, and have turned away their faces from the habitation of the LORD, and turned their backs.

7 Also they have shut up the doors of the porch, and put out the lamps, and have not burned incense nor offered burnt offerings in the holy place unto the God of Israel.

8 Wherefore the wrath of the LORD was upon Judah and Jerusalem, and he hath delivered them to trouble, to astonishment, and to hissing, as ye see with your eyes.

9 For, lo, our fathers have fallen by the sword, and our sons and our daughters and our wives are in captivity for this.

10 Now it is in mine heart to make a covenant with the LORD God of Israel, that his fierce wrath may turn away from us.

11 My sons, be not now negligent: for the LORD hath chosen you to stand before him, to serve him, and that ye should minister unto him, and burn incense.

12 Then the Levites arose, Mahath the son of Amasai, and Joel the son of Azariah, of the sons of the Kohathites: and of the sons of Merari, Kish the son of Abdi, and Azariah the son of Jehalelel: and of the Gershonites; Joah the son of Zimmah, and Eden the son of Joah:

13 And of the sons of Elizaphan; Shimri, and Jeiel: and of the sons of Asaph; Zechariah, and
14 Mattaniah: And of the sons of Heman; Jehiel, and Shimei: and of the sons of Jeduthun;
15 Shemaiah, and Uzziel. And they gathered their brethren, and sanctified themselves, and came, according to the commandment of the king, by the words of the LORD, to cleanse the
16 house of the LORD. And the priests went into the inner part of the house of the LORD, to cleanse it, and brought out all the uncleanness that they found in the temple of the LORD into the court of the house of the LORD. And the Levites took it, to carry it out abroad into the
17 brook Kidron. Now they began on the first day of the first month to sanctify, and on the eighth day of the month came they to the porch of the LORD: so they sanctified the house of

6 וְהוֹצִיאוּ אֶת־הַנִּדָּה מִן־הַקֹּדֶשׁ׃ כִּי־מָעֲלוּ אֲבֹתֵינוּ וַיַּעֲשׂוּ
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה־אֱלֹהֵינוּ וַיַּעַזְבֻהוּ וַיָּסֵבּוּ פְּנֵיהֶם מִמִּשְׁכַּן
7 יְהוָה וַיִּתְּנוּ־עֹרֶף׃ גַּם סָגְרוּ דַלְתוֹת הָאוּלָם וַיְכַבּוּ אֶת־
הַנֵּרוֹת וּקְטֹרֶת לֹא הִקְטִירוּ וְעֹלָה לֹא־הֶעֱלוּ בַּקֹּדֶשׁ
8 לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי קֶצֶף יְהוָה עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם
וַיִּתְּנֵם לְזוֹעָה לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה כַּאֲשֶׁר אַתֶּם רֹאִים
9 בְּעֵינֵיכֶם׃ וְהִנֵּה נָפְלוּ אֲבוֹתֵינוּ בֶּחָרֶב וּבָנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ
10 וְנָשֵׁינוּ בַּשְּׁבִי עַל־זֹאת׃ עַתָּה עִם־לְבָבִי לִכְרֹת בְּרִית
11 לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב מִמֶּנּוּ חֲרוֹן אַפּוֹ׃ בָּנַי עַתָּה ס
אַל־תִּשָּׁלוּ כִּי־בָכֶם בָּחַר יְהוָה לַעֲמֹד לְפָנָיו לְשָׁרְתוֹ
וְלִהְיוֹת לוֹ מְשָׁרְתִים וּמַקְטִירִים׃
12 וַיָּקֻמוּ הַלְוִיִּם מַחַת בֶּן־עֲמָשַׂי וְיוֹאֵל בֶּן־עֲזַרְיָהוּ מִן־
בְּנֵי הַקְהָתִי וּמִן־בְּנֵי מְרָרִי קִישׁ בֶּן־עַבְדִּי וַעֲזַרְיָהוּ בֶּן־
יְהַלְלְאֵל וּמִן־הַגֵּרְשֻׁנִּי יוֹאָח בֶּן־זִמָּה וְעֵדֶן בֶּן־יוֹאָח׃
13 וּמִן־בְּנֵי אֱלִיצָפָן שִׁמְרִי וְיֵעוּאֵל וּמִן־בְּנֵי אָסָף זְכַרְיָהוּ
14 וּמַתַּנְיָהוּ׃ וּמִן־בְּנֵי הֵימָן יְחוּאֵל וְשִׁמְעִי
וּמִן־בְּנֵי יְדוּתוּן שְׁמַעְיָה וְעֻזִּיאֵל׃ וַיַּאַסְפוּ אֶת־
15 אֲחֵיהֶם וַיִּתְקַדָּשׁוּ וַיָּבֹאוּ כְּמִצְוַת־הַמֶּלֶךְ בִּדְבָרֵי יְהוָה
16 לְמַהֵר בֵּית יְהוָה׃ וַיָּבֹאוּ הַכֹּהֲנִים לִפְנִימָה בֵּית־יְהוָה
לְטַהֵר וַיּוֹצִיאוּ אֵת כָּל־הַטֻּמְאָה אֲשֶׁר מָצְאוּ בְּהֵיכַל יְהוָה
לַחֲצַר בֵּית יְהוָה וַיְקַבְּלוּ הַלְוִיִּם לְהוֹצִיא לַנַּחַל־קִדְרוֹן
17 חוּצָה׃ וַיָּחֵלּוּ בְּאֶחָד לָרִאשׁוֹן לְקַדֵּשׁ וּבְיוֹם
שְׁמוֹנָה לַחֹדֶשׁ בָּאוּ לְאוּלָם יְהוָה וַיְקַדְּשׁוּ אֶת־בֵּית־
יְהוָה

כט. 8 ר׳ לְזַוָּעָה כתיב, לְזַעֲוָה קרי, כס״א לְזַעֲוָה כתיב וקרי וכן ד״א ה״א. 10 ר׳ כן למעיבאי, למרנחאי כְּפֻנֵּי רפ״. 11 ר׳ כן במקף ובלא נגינה ברוב ספרים כ״י ודמ״ו, ס״א אֵל וכן ר״ב, ר״ג, ר״ן, ר״ם, ד״ר ה״י״ד. 12 ר׳ ס״א ובְּקְטָרִים חסר וכן ד״ב, ד״ג, ד״ן, ר״ם, ד״ר, ד״ב, ד״ד ה״ס״ו. 13 ר׳ יְעִיאֵל כתיב, וְיִעִיאֵל קרי. 14 ר׳ יְחוּאֵל כתיב, יְחִיאֵל קרי. 14 ר׳ מסקא באמצע פסוק. 15 ר׳ כן ברפי הכ׳ ומקף ברוב ספרים ב״י, ד״ב ה״ס״ו, ס״א בְּמִצְוַת־ וכן ד״ג, ר״ם, ד״ב ה״י״ד.

יְהוָה לִימִים שְׁמוֹנָה וּבְיוֹם־שִׁשָּׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן כִּלּוּ׃ 17
וַיָּבֹאוּ פְנִימָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ טִהַרְנוּ 18
אֶת־כָּל־בֵּית יְהוָה אֶת־מִזְבַּח הָעוֹלָה וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו
וְאֶת־שֻׁלְחַן הַמַּעֲרֶכֶת וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו׃ וְאֵת כָּל־הַכֵּלִים 19
אֲשֶׁר הִזְנִיחַ הַמֶּלֶךְ אָחָז בְּמַלְכוּתוֹ בְּמַעֲלוֹ הֲכִנּוּ
וְהִקְדָּשְׁנוּ וְהִנָּם לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה׃
וַיַּשְׁכֵּם יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֶּאֱסֹף אֶת שָׂרֵי הָעִיר וַיַּעַל 20
בֵּית יְהוָה׃ וַיָּבִיאוּ פָרִים־שִׁבְעָה וְאֵילִים שִׁבְעָה וּכְבָשִׂים 21
שִׁבְעָה וּצְפִירֵי עִזִּים שִׁבְעָה לְחַטָּאת עַל־הַמַּמְלָכָה
וְעַל־הַמִּקְדָּשׁ וְעַל־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים
לְהַעֲלוֹת עַל־מִזְבַּח יְהוָה׃ וַיִּשְׁחֲטוּ הַבָּקָר וַיְקַבְּלוּ 22
הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם וַיִּזְרְקוּ הַמִּזְבֵּחָה וַיִּשְׁחֲטוּ הָאֵלִים
וַיִּזְרְקוּ הַדָּם הַמִּזְבֵּחָה וַיִּשְׁחֲטוּ הַכְּבָשִׂים וַיִּזְרְקוּ הַדָּם
הַמִּזְבֵּחָה׃ וַיַּגִּישׁוּ אֶת־שְׂעִירֵי הַחַטָּאת לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ 23
וְהַקָּהָל וַיִּסְמְכוּ יְדֵיהֶם עֲלֵיהֶם׃ וַיִּשְׁחָטוּם הַכֹּהֲנִים 24
וַיְחַטְּאוּ אֶת־דָּמָם הַמִּזְבֵּחָה לְכַפֵּר עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי
לְכָל־יִשְׂרָאֵל אָמַר הַמֶּלֶךְ הָעוֹלָה וְהַחַטָּאת׃ וַיַּעֲמֵד 25
אֶת־הַלְוִיִּם בֵּית יְהוָה בִּמְצִלְתַּיִם בִּנְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת
בְּמִצְוַת דָּוִיד וְגָד חוֹזֵה הַמֶּלֶךְ וְנָתָן הַנָּבִיא כִּי בְיַד
יְהוָה הַמִּצְוָה בְיַד נְבִיאָיו׃ וַיַּעַמְדוּ הַלְוִיִּם בִּכְלֵי דָוִיד 26
וְהַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת׃ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ 27
לְהַעֲלוֹת הָעֹלָה לְהַמִּזְבֵּחַ וּבְעֵת הֵחֵל הָעוֹלָה הֵחֵל
שִׁיר־יְהוָה וְהַחֲצֹצְרוֹת וְעַל־יְדֵי כְּלֵי דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃
וְכָל־הַקָּהָל מִשְׁתַּחֲוִים וְהַשִּׁיר מְשׁוֹרֵר וְהַחֲצֹצְרוֹת 28
מְחַצְצְרִים הַכֹּל עַד לְכַלּוֹת הָעֹלָה׃ וּכְכַלּוֹת לְהַעֲלוֹת 29
כרעו

18 v. בס"א יש כאן מסקא. 18 v. ס"א ואת"ר וכן רס"ו. 19 v. כן בקטן בספרים כ"י ר"ב, ד"ן, ר"ו, ד"ס, ר"א, ד"כ, ר"ד ודס"ו. 28 v. לסערוכאי מְחַצְצְרִים כתיב, מְחַצְּרִים קרי, למדנחאי מְחַצְּרִים כתיב וקרי.

the LORD in eight days; and in the sixteenth day of the first month they made an end.

18 Then they went in to Hezekiah the king, and said, We have cleansed all the house of the LORD, and the altar of burnt offering, with all the vessels thereof, and the shewbread table, with all the vessels thereof.

19 Moreover all the vessels, which king Ahaz in his reign did cast away in his transgression, have we prepared and sanctified, and, behold, they are before the altar of the LORD.

20 Then Hezekiah the king rose early, and gathered the rulers of the city, and went up to the house of the LORD.

21 And they brought seven bullocks, and seven rams, and seven lambs, and seven he goats, for a sin offering for the kingdom, and for the sanctuary, and for Judah. And he commanded the priests the sons of Aaron to offer them on the altar of the LORD.

22 So they killed the bullocks, and the priests received the blood, and sprinkled it on the altar: likewise, when they had killed the rams, they sprinkled the blood upon the altar: they killed also the lambs, and they sprinkled the blood upon the altar.

23 And they brought forth the he goats for the sin offering before the king and the congregation; and they laid their hands upon them:

24 And the priests killed them, and they made reconciliation with their blood upon the altar, to make an atonement for all Israel: for the king commanded that the burnt offering and the sin

25 offering should be made for all Israel. And he set the Levites in the house of the LORD with cymbals, with psalteries, and with harps, according to the commandment of David, and of Gad the king's seer, and Nathan the prophet: for so was the commandment of the LORD

26 by his prophets. And the Levites stood with the instruments of David, and the priests with

27 the trumpets. And Hezekiah commanded to offer the burnt offering upon the altar. And when the burnt offering began, the song of the LORD began also with the trumpets, and with

28 the instruments ordained by David king of Israel. And all the congregation worshipped, and the singers sang, and the trumpeters sounded: and all this continued until the burnt offer-

29 ing was finished. And when they had made an end of offering,

כָּרְעוּ הַמֶּלֶךְ וְכָל־הַנִּמְצְאִים אִתּוֹ וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ 30 וַיֹּאמֶר
יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לַלְוִיִּם לְהַלֵּל לַיהוָה בְּדִבְרֵי
דָוִיד וְאָסָף הַחוֹזֶה וַיְהַלְלוּ עַד־לְשִׂמְחָה וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃
וַיַּעַן יְחִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר עַתָּה מִלֵּאתֶם 31
יֶדְכֶם לַיהוָה גְּשׁוּ וְהָבִיאוּ זְבָחִים וְתוֹדוֹת לְבֵית יְהוָה
וַיָּבִיאוּ הַקָּהָל זְבָחִים וְתוֹדוֹת וְכָל־נְדִיב לֵב עֹלוֹת׃
וַיְהִי מִסְפַּר הָעֹלָה אֲשֶׁר־הֵבִיאוּ הַקָּהָל בָּקָר שִׁבְעִים 32
אֵילִים מֵאָה כְּבָשִׂים מָאתַיִם לְעֹלָה לַיהוָה כָּל־אֵלֶּה׃
וְהַקְּדָשִׁים בָּקָר שֵׁשׁ מֵאוֹת וְצֹאן שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים׃ 33
רַק הַכֹּהֲנִים הָיוּ לְמָעָט וְלֹא יָכְלוּ לְהַפְשִׁיט אֶת־כָּל 34
הָעֹלוֹת וַיְחַזְּקוּם אֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם עַד־כְּלוֹת הַמְּלָאכָה
וְעַד־יִתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים כִּי הַלְוִיִּם יְשָׁרֵי לֵבָב לְהִתְקַדֵּשׁ
מִכֹּהֲנִים׃ וְגַם־עֹלָה לָרֹב בְּחֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים וּבַנְּסָכִים 35
לָעֹלָה וַתִּכּוֹן עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה׃ וַיִּשְׂמַח יְחִזְקִיָּהוּ 36
וְכָל־הָעָם עַל הַהֵכִין הָאֱלֹהִים לָעָם כִּי בְפִתְאֹם הָיָה
הַדָּבָר׃

ל וַיִּשְׁלַח יְחִזְקִיָּהוּ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וְגַם־אִגְּרוֹת כָּתַב
עַל־אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה לָבוֹא לְבֵית־יְהוָה בִּירוּשָׁלִַם לַעֲשׂוֹת
2 פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו וְכָל־
3 הַקָּהָל בִּירוּשָׁלִַם לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי׃ כִּי לֹא
יָכְלוּ לַעֲשׂתוֹ בָּעֵת הַהִיא כִּי הַכֹּהֲנִים לֹא־הִתְקַדְּשׁוּ
4 לְמַדַּי וְהָעָם לֹא־נֶאֶסְפוּ לִירוּשָׁלִָם׃ וַיִּישַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי
5 הַמֶּלֶךְ וּבְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל׃ וַיַּעֲמִידוּ דָבָר לְהַעֲבִיר קוֹל
בְּכָל־יִשְׂרָאֵל מִבְּאֵר־שֶׁבַע וְעַד־דָּן לָבוֹא לַעֲשׂוֹת פֶּסַח
לַיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלִַם כִּי לֹא לָרֹב עָשׂוּ
6 כַּכָּתוּב׃ וַיֵּלְכוּ הָרָצִים בָּאִגְּרוֹת מִיַּד הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו
בְּכָל־

---

34 ו כן ב״א, ב״נ יִתְקַדְּשׁוּ נגיעא. ל, 2 ו כן ברוב ספרים כ״י ודפ״ו, ס״א ויועץ רגיע, וס״א ויועץ נרשים וכן ד״ב, ד״ג, ר״ו, ר״ם, רי״ב ורי״ר.

30 the king and all that were present with him bowed themselves, and worshipped.
Moreover Hezekiah the king and the princes commanded the Levites to sing praise unto the LORD with the words of David, and of Asaph the seer. And they sang praises with gladness, and they bowed their heads and worshipped.
31 Then Hezekiah answered and said, Now ye have consecrated yourselves unto the LORD, come near and bring sacrifices and thank offerings into the house of the LORD. And the congregation brought in sacrifices and thank offerings; and as many as were of a free heart burnt offerings.
32 And the number of the burnt offerings, which the congregation brought, was threescore and ten bullocks, an hundred rams, and two hundred lambs: all these were for a burnt offering to the LORD.
33 And the consecrated things were six hundred oxen and three thousand sheep.
34 But the priests were too few, so that they could not flay all the burnt offerings: wherefore their brethren the Levites did help them, till the work was ended, and until the other priests had sanctified themselves: for the Levites were more upright in heart to sanctify themselves than the priests.
35 And also the burnt offerings were in abundance, with the fat of the peace offerings, and the drink offerings for
36 every burnt offering. So the service of the house of the LORD was set in order. And Hezekiah rejoiced, and all the people, that God had prepared the people: for the thing was done suddenly.

30 And Hezekiah sent to all Israel and Judah, and wrote letters also to Ephraim and Manasseh, that they should come to the house of the LORD at Jerusalem, to keep the passover unto the
2 LORD God of Israel. For the king had taken counsel, and his princes, and all the congrega-
3 tion in Jerusalem, to keep the passover in the second month. For they could not keep it at that time, because the priests had not sanctified themselves sufficiently, neither had the peo-
4 ple gathered themselves together to Jerusalem. And the thing pleased the king and all the
5 congregation. So they established a decree to make proclamation throughout all Israel, from Beer-sheba even to Dan, that they should come to keep the passover unto the LORD God of Israel at Jerusalem: for they had not done it of a long time in such sort as it was writ-
6 ten. So the posts went with the letters from the king and his princes

throughout all Israel and Judah, and according to the commandment of the king, saying, Ye children of Israel, turn again unto the LORD God of Abraham, Isaac, and Israel, and he will return to the remnant of you, that are escaped out of the hand of the kings of Assyria.

7 And be not ye like your fathers, and like your brethren, which trespassed against the LORD God of their fathers, who therefore gave them up to desolation, as ye see.

8 Now be ye not stiffnecked, as your fathers were, but yield yourselves unto the LORD, and enter into his sanctuary, which he hath sanctified for ever: and serve the LORD your God, that the fierceness of his wrath may turn away from you.

9 For if ye turn again unto the LORD, your brethren and your children shall find compassion before them that lead them captive, so that they shall come again into this land: for the LORD your God is gracious and merciful, and will not turn away his face from you, if ye return unto him.

10 So the posts passed from city to city through the country of Ephraim and Manasseh even unto Zebulun: but they laughed them to scorn, and mocked them.

11 Nevertheless divers of Asher and Manasseh and of Zebulun humbled themselves, and came to Jerusalem.

12 Also in Judah the hand of God was to give them one heart to do the commandment of the king and of the princes, by the word of the LORD.

13 And there assembled at Jerusalem much people to keep the feast of

14 unleavened bread in the second month, a very great congregation. And they arose and took away the altars that were in Jerusalem, and all the altars for incense took they away, and cast

15 them into the brook Kidron. Then they killed the passover on the fourteenth day of the second month: and the priests and the Levites were ashamed, and sanctified themselves, and

16 brought in the burnt offerings into the house of the LORD. And they stood in their place after their manner, according to the law of Moses the man of God: the priests sprinkled the

17 blood, which they received of the hand of the Levites. For there were many in the congregation that

בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וְכִמְצַוַּת הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
שׁוּבוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל וְיָשָׁב׳
אֶל־הַפְּלֵיטָה הַנִּשְׁאֶרֶת לָכֶם מִכַּף מַלְכֵי אַשּׁוּר: וְאַל־ 7
תִּהְיוּ כַּאֲבוֹתֵיכֶם וְכַאֲחֵיכֶם אֲשֶׁר מָעֲלוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּתְּנֵם לְשַׁמָּה כַּאֲשֶׁר אַתֶּם רֹאִים: עַתָּה אַל־ 8
תַּקְשׁוּ עָרְפְּכֶם כַּאֲבוֹתֵיכֶם תְּנוּ־יָד לַיהוָה וּבֹאוּ לְמִקְדָּשׁוֹ
אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ לְעוֹלָם וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְיָשֹׁב
מִכֶּם חֲרוֹן אַפּוֹ: כִּי בְשׁוּבְכֶם עַל־יְהוָה אֲחֵיכֶם וּבְנֵיכֶם 9
לְרַחֲמִים לִפְנֵי שׁוֹבֵיהֶם וְלָשׁוּב לָאָרֶץ הַזֹּאת כִּי־חַנּוּן
וְרַחוּם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא־יָסִיר פָּנִים מִכֶּם אִם־תָּשׁוּבוּ
אֵלָיו: וַיְהִיוּ הָרָצִים עֹבְרִים מֵעִיר | 10
לָעִיר בְּאֶרֶץ־אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְעַד־זְבֻלוּן וַיִּהְיוּ מַשְׁחִיקִים
עֲלֵיהֶם וּמַלְעִגִים בָּם: אַךְ אֲנָשִׁים מֵאָשֵׁר וּמְנַשֶּׁה 11
וּמִזְּבֻלוּן נִכְנְעוּ וַיָּבֹאוּ לִירוּשָׁלִָם: גַּם בִּיהוּדָה הָיְתָה יַד 12
הָאֱלֹהִים לְתֵת לָהֶם לֵב אֶחָד לַעֲשׂוֹת מִצְוַת הַמֶּלֶךְ
וְהַשָּׂרִים בִּדְבַר יְהוָה: וַיֵּאָסְפוּ יְרוּשָׁלִַם עַם־רָב לַעֲשׂוֹת 13
אֶת־חַג הַמַּצּוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי קָהָל לָרֹב מְאֹד:
וַיָּקֻמוּ וַיָּסִירוּ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִַם וְאֵת כָּל־ 14
הַמְקַטְּרוֹת הֵסִירוּ וַיַּשְׁלִיכוּ לְנַחַל קִדְרוֹן: וַיִּשְׁחֲטוּ 15
הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
נִכְלְמוּ וַיִּתְקַדָּשׁוּ וַיָּבִיאוּ עֹלוֹת בֵּית יְהוָה: וַיַּעַמְדוּ עַל־ 16
עָמְדָם כְּמִשְׁפָּטָם כְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים הַכֹּהֲנִים
זֹרְקִים אֶת־הַדָּם מִיַּד הַלְוִיִּם: כִּי־רַבַּת בַּקָּהָל אֲשֶׁר 17
לֹא־

---

v. 6 ס״א וּמִמַּצּוֹת וכן ר״א, ר״ג, ד״ו, ר״ס, ריא״, וי״ב והי״ה, וס״א מִמִּצְוַת וכן תי״ע ותי״ר. v. 6 כ״ל וְיָשֹׁב אתי״. v. 11 כן בדק ברוב ספרים כי״, ד״ב, ר״ו, היי״ד ודט״ו, ס״א נכנעו וכן ר״ג, ר״ם והי״ב. v. 12 ס״א כִּדְבַר וכן ר״א, ר״ב, ר״ו, ר״ם, ריי״ב, ריי״ד ותי״ס. v. 13 כן במקף ובלא נגינה ברוב ספרים כי״, ד״ג, ר״ם ודט״ו, ס״א עַם ובלא מקף וכן ר״ב, ריי״ב והי״ד. v. 14 כן ברוב ספרים כי״, ר״ג, ריי״ב, היי״ד ודס״ו, ס״א ויקמו רביע וכן ר״ב, ריי והי״ס. v. 16 ס״א בְּתוֹרַת וכן ר״א, ר״ב, ר״ג, ר״ו, ד״ם וריי״ב. v. 16 ס״א וְהַכֹּהֲנִים וכן ת״ע ותי״ר.

לְאֹ־הִתְקַדָּשׁוּ וְהַלְוִיִּם עַל־שְׁחִיטַת הַפְּסָחִים לְכֹל לֹא
18 טָהוֹר לְהַקְדִּישׁ לַיהוָה׃ כִּי מַרְבִּית הָעָם רַבַּת מֵאֶפְרַיִם
וּמְנַשֶּׁה יִשָּׂשכָר וּזְבֻלוּן לֹא הִטַּהָרוּ כִּי־אָכְלוּ אֶת־הַפֶּסַח
בְּלֹא כַּכָּתוּב כִּי הִתְפִּלֵּל יְחִזְקִיָּהוּ עֲלֵיהֶם לֵאמֹר יְהוָה
19 הַטּוֹב יְכַפֵּר בְּעַד׃ כָּל־לְבָבְכֹו הֵכִין לְדָרוֹשׁ הָאֱלֹהִים |
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָיו וְלֹא כְּטָהֳרַת הַקֹּדֶשׁ׃
20 וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶל־יְחִזְקִיָּהוּ וַיִּרְפָּא אֶת־הָעָם׃
21 וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים בִּירוּשָׁלַם
אֶת־חַג הַמַּצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וּמְהַלְלִים
לַיהוָה יוֹם | בְּיוֹם הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים בִּכְלֵי עֹז לַיהוָה׃
22 וַיְדַבֵּר יְחִזְקִיָּהוּ עַל־לֵב כָּל־הַלְוִיִּם
הַמַּשְׂכִּילִים שֵׂכֶל־טוֹב לַיהוָה וַיֹּאכְלוּ אֶת־הַמּוֹעֵד
שִׁבְעַת הַיָּמִים מְזַבְּחִים זִבְחֵי שְׁלָמִים וּמַתְוַדִּים לַיהוָה
23 אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיִּוָּעֲצוּ כָּל־הַקָּהָל לַעֲשׂוֹת שִׁבְעַת
24 יָמִים אֲחֵרִים וַיַּעֲשׂוּ שִׁבְעַת־יָמִים שִׂמְחָה׃ כִּי חִזְקִיָּהוּ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה הֵרִים לַקָּהָל אֶלֶף פָּרִים וְשִׁבְעַת אֲלָפִים
צֹאן וְהַשָּׂרִים הֵרִימוּ לַקָּהָל פָּרִים אֶלֶף וְצֹאן עֲשֶׂרֶת
25 אֲלָפִים וַיִּתְקַדְּשׁוּ כֹּהֲנִים לָרֹב׃ וַיִּשְׂמְחוּ | כָּל־קְהַל
יְהוּדָה וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־הַקָּהָל הַבָּאִים מִיִּשְׂרָאֵל
וְהַגֵּרִים הַבָּאִים מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהַיּוֹשְׁבִים בִּיהוּדָה׃
26 וַתְּהִי שִׂמְחָה גְדוֹלָה בִּירוּשָׁלִַם כִּי מִימֵי שְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִיד
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֹא כָזֹאת בִּירוּשָׁלִָם׃
27 וַיָּקֻמוּ הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וַיְבָרְכוּ אֶת־הָעָם וַיִּשָּׁמַע
בְּקוֹלָם וַתָּבֹא תְפִלָּתָם לִמְעוֹן קָדְשׁוֹ לַשָּׁמָיִם׃
לא יְכַלּוֹת כָּל־זֹאת יָצְאוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל

הנמצאים

23 v. כס"א יש כאן פסקא. 25 v. ס"א ויעשו שבעת וכן ר"ג, ר"ע. ר"ם ריב"ב, ריד"ב ורפ"ו. 23 v. ס"א בשכחה וכן ר"ב, ר"ג, ר"ע, ר"ם, ריב"ב, ריד"ב, ת"ע ות"ר. 26 v. ס"א לא־היתה וכן ת"ע, ת"ם ות"ר. 27 v. ס"א והלוים וכן ר"א, ת"ע, ת"ם ות"ר: עיין לקמן ל"א ט'. 27 v. ס"א השמים.

were not sanctified: therefore the Levites had the charge of the killing of the passovers for every one that was not clean, to sanctify them unto the LORD.

18 For a multitude of the people, even many of Ephraim, and Manasseh, Issachar, and Zebulun, had not cleansed themselves, yet did they eat the passover otherwise than it was written. But Hezekiah prayed for them, saying, The good LORD pardon every one

19 That prepareth his heart to seek God, the LORD God of his fathers, though he be not cleansed according to the purification of the sanctuary.

20 And the LORD hearkened to Hezekiah, and healed the people.

21 And the children of Israel that were present at Jerusalem kept the feast of unleavened bread seven days with great gladness: and the Levites and the priests praised the LORD day by day, singing with loud instruments unto the LORD.

22 And Hezekiah spake comfortably unto all the Levites that taught the good knowledge of the LORD: and they did eat throughout the feast seven days, offering peace offerings, and making confession to the LORD God of their fathers.

23 And the whole assembly took counsel to keep other seven days: and they kept other seven days with gladness.

24 For Hezekiah king of Judah did give to the congregation a thousand bullocks and seven thousand sheep; and the princes gave to the congregation a thousand bullocks and ten thousand sheep: and a great number of

25 priests sanctified themselves. And all the congregation of Judah, with the priests and the Levites, and all the congregation that came out of Israel, and the strangers that came out of

26 the land of Israel, and that dwelt in Judah, rejoiced. So there was great joy in Jerusalem: for since the time of Solomon the son of David king of Israel there was not the like in

27 Jerusalem. Then the priests the Levites arose and blessed the people: and their voice was heard, and their prayer came up to his holy dwelling place, even unto heaven.

31 Now when all this was finished, all Israel

הַנִּמְצְאִים לְעָרֵי יְהוּדָה וַיְשַׁבְּרוּ הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדְּעוּ הָאֲשֵׁרִים
וַיְנַתְּצוּ אֵת־הַבָּמוֹת וְאֶת־הַמִּזְבְּחוֹת מִכָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן
וּבְאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה עַד־לְכַלֵּה וַיָּשׁוּבוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אִישׁ לַאֲחֻזָּתוֹ לְעָרֵיהֶם: 2 וַיַּעֲמֵד
יְחִזְקִיָּהוּ אֶת־מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם עַל־מַחְלְקוֹתָם
אִישׁ | כְּפִי עֲבֻדָּתוֹ לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְעֹלָה וְלִשְׁלָמִים
לְשָׁרֵת וּלְהֹדוֹת וּלְהַלֵּל בְּשַׁעֲרֵי מַחֲנוֹת יְהוָה:
וּמְנָת הַמֶּלֶךְ מִן־רְכוּשׁוֹ לָעֹלוֹת לָעֹלוֹת 3
הַבֹּקֶר וְהָעֶרֶב וְהָעֹלוֹת לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים וְלַמּוֹעֲדִים
כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת יְהוָה: וַיֹּאמֶר לָעָם לְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם 4
לָתֵת מְנָת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְמַעַן יֶחֶזְקוּ בְּתוֹרַת יְהוָה:
וְכִפְרַץ הַדָּבָר הִרְבּוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל רֵאשִׁית דָּגָן תִּירוֹשׁ 5
וְיִצְהָר וּדְבַשׁ וְכָל תְּבוּאַת שָׂדֶה וּמַעְשַׂר הַכֹּל לָרֹב
הֵבִיאוּ: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה הַיּוֹשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה 6
גַּם־הֵם מַעְשַׂר בָּקָר וָצֹאן וּמַעְשַׂר קָדָשִׁים הַמְקֻדָּשִׁים
לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם הֵבִיאוּ וַיִּתְּנוּ עֲרֵמוֹת עֲרֵמוֹת:
בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִשִׁי הֵחֵלּוּ הָעֲרֵמוֹת לִיסֹּד 7
וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי כִּלּוּ: וַיָּבֹאוּ 8
יְחִזְקִיָּהוּ וְהַשָּׂרִים וַיִּרְאוּ אֶת־הָעֲרֵמוֹת וַיְבָרְכוּ אֶת־יְהוָה
וְאֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל: וַיִּדְרֹשׁ יְחִזְקִיָּהוּ 9
עַל־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם עַל־הָעֲרֵמוֹת: וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֲזַרְיָהוּ ס 10
הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ לְבֵית צָדוֹק וַיֹּאמֶר מֵהָחֵל הַתְּרוּמָה
לָבִיא בֵּית־יְהוָה אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהוֹתֵר עַד־לָרֹב כִּי
יְהוָה בֵּרַךְ אֶת־עַמּוֹ וְהַנּוֹתָר אֶת־הֲמוֹן הַזֶּה:
וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ לְהָכִין לְשָׁכוֹת בְּבֵית יְהוָה 11
וַיָּכִינוּ: וַיָּבִיאוּ אֶת־הַתְּרוּמָה וְהַמַּעְשֵׂר וְהַקָּדָשִׁים בֶּאֱמוּנָה 12
ועליהם

5 ס״א דגן דק וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו וד״ם. 7 כן כתוב ספרים כ״י, ד״ב, ד״ג, ד״ו, ד״ם, ד״ב ות״ד. ס״א ליסוד וכן ד״א, ד״ו״א והמ״ו. 10 סביר להכיא. 12 ס״א והקדשים.

that were present went out to the cities of Judah, and brake the images in pieces, and cut down the groves, and threw down the high places and the altars out of all Judah and Benjamin, in Ephraim also and Manasseh, until they had utterly destroyed them all. Then all the children of Israel returned, every man to his possession, into their own cities.

2 And Hezekiah appointed the courses of the priests and the Levites after their courses, every man according to his service, the priests and Levites for burnt offerings and for peace offerings, to minister, and to give thanks, and to praise in the gates of the tents of the LORD.

3 He appointed also the king's portion of his substance for the burnt offerings, to wit, for the morning and evening burnt offerings, and the burnt offerings for the sabbaths, and for the new moons, and for the set feasts, as it is written in the law of the LORD.

4 Moreover he commanded the people that dwelt in Jerusalem to give the portion of the priests and the Levites, that they might be encouraged in the law of the LORD.

5 And as soon as the commandment came abroad, the children of Israel brought in abundance the firstfruits of corn, wine, and oil, and honey, and of all the increase of the field; and the tithe of all things brought

6 they in abundantly. And concerning the children of Israel and Judah, that dwelt in the cities of Judah, they also brought in the tithe of oxen and sheep, and the tithe of holy things which

7 were consecrated unto the LORD their God, and laid them by heaps. In the third month

8 they began to lay the foundation of the heaps, and finished them in the seventh month. And when Hezekiah and the princes came and saw the heaps, they blessed the LORD, and his

9 people Israel. Then Hezekiah questioned with the priests and the Levites concerning the

10 heaps. And Azariah the chief priest of the house of Zadok answered him, and said, Since the people began to bring the offerings into the house of the LORD, we have had enough to eat, and have left plenty: for the LORD hath blessed his people; and that which is left is this

11 great store. Then Hezekiah commanded to prepare chambers in the house of the LORD;

12 and they prepared them, And brought in the offerings and the tithes and the dedicated things faithfully:

over which Cononiah the Levite was ruler, and Shimei his brother was the next.

13 And Jehiel, and Azaziah, and Nahath, and Asahel, and Jerimoth, and Jozabad, and Eliel, and Ismachiah, and Mahath, and Benaiah, were overseers under the hand of Cononiah and Shimei his brother, at the commandment of Hezekiah the king, and Azariah the ruler of the house of God.

14 And Kore the son of Imnah the Levite, the porter toward the east, was over the freewill offerings of God, to distribute the oblations of the LORD, and the most holy things.

15 And next him were Eden, and Miniamin, and Jeshua, and Shemaiah, Amariah, and Shecaniah, in the cities of the priests, in their set office, to give to their brethren by courses, as well to the great as to the small:

16 Beside their genealogy of males, from three years old and upward, even unto every one that entereth into the house of the LORD, his daily portion for their service in their charges according to their courses;

17 Both to the genealogy of the priests by the house of their fathers, and the Levites from twenty years old and upward, in their charges by their courses;

18 And to the genealogy of all their little ones, their wives, and their sons, and their daughters, through all the congregation: for in their set office they sanctified themselves in holiness:

19 Also of the sons of Aaron the priests, which were in the fields of the suburbs of their cities, in every several city, the men that were expressed by name, to give portions to all the males among the priests, and to all that were reckoned by genealogies

20 among the Levites. And thus did Hezekiah throughout all Judah, and wrought that which

21 was good and right and truth before the LORD his God. And in every work that he began in the service of the house of God, and in the law, and in the commandments, to seek his God, he did it with all his heart, and prospered.

32 After these things, and the establishment thereof, Sennacherib king of Assyria came, and entered into Judah, and encamped against the fenced cities, and thought to win them

---

13 .vv, 12 כונניהו כתיב, עֲנָנְיָהוּ בקמץ חט' קרי, כן ברוב ספרים כ"י, ד"א, ד"ג, ד"ס, ד"א דס"ו, ס"א עֲנָנִיהו קדי וכן ד"ב, ד"כ ודי"ד. 16 .v כן ברוב ספרים כ"י, ד"ג, ד"ו, ד"ס, ד"כ, ד"ד דס"ו, ס"א חֶתֵיחֶשֶׁם וכן ד"א, ד"ב ודי"א. 16 .v ס"א מְפֻחָלְקוֹתֵיהֶם וכן ד"ב, ד"ג, ד"ס, ד"א, ד"כ ודי"ד. 17 .v ס"א מְפֻחָלְקוֹתֵיהֶם וכן ד"א. 18 .v כן ב"א, ב"ג יְחַקְרֵשׁו נקיא. 19 .v ס"א חֲלַתָן וכן ת"ס. 19 .v ס"א נְשֻׂרַח וכן ד"א, ד"ב, ד"ו, ד"ם ודי"ב. 21 .v סביר נְכָלִי.

for himself.

2 And when Hezekiah saw that Sennacherib was come, and that he was purposed to fight against Jerusalem,

3 He took counsel with his princes and his mighty men to stop the waters of the fountains which were without the city: and they did help him.

4 So there was gathered much people together, who stopped all the fountains, and the brook that ran through the midst of the land, saying, Why should the kings of Assyria come, and find much water?

5 Also he strengthened himself, and built up all the wall that was broken, and raised it up to the towers, and another wall without, and repaired Millo in the city of David, and made darts and shields in abundance.

6 And he set captains of war over the people, and gathered them together to him in the street of the gate of the city, and spake comfortably to them, saying,

7 Be strong and courageous, be not afraid nor dismayed for the king of Assyria, nor for all the multitude that is with him: for there be more with us than with him:

8 With him is an arm of flesh; but with us is the LORD our God to help us, and to fight our battles. And the people rested themselves upon the words of Hezekiah king of Judah.

9 After this did Sennacherib king of Assyria send his servants to Jerusalem, (but he himself laid siege against Lachish, and all his power with him,) unto Hezekiah king of Judah, and unto all Judah that were at Jerusalem, saying,

10 Thus saith Sennacherib king of Assyria, Whereon do ye trust, that ye abide in the siege in Jerusalem?

11 Doth not Hezekiah persuade you to give over yourselves to die by famine and by thirst, saying, The LORD our God shall deliver us out of the hand of the king of Assyria?

12 Hath not the same Hezekiah taken away his high places and his altars, and commanded Judah and Jerusalem, saying, Ye shall worship before one altar, and burn incense upon it?

13 Know ye not what I and my fathers have done unto all the people of other lands? were the gods of the nations of those lands any ways able to deliver their lands out of mine hand?

14 Who was there among all the gods of those nations

2 וַיַּרְא יְחִזְקִיָּהוּ כִּי־בָא סַנְחֵרִיב וְכִי פָנָיו לְמִלְחָמָה
3 עַל־יְרוּשָׁלִָם: וַיִּוָּעַץ עִם־שָׂרָיו וְגִבֹּרָיו לְסָתֹם אֶת־מֵימֵי
4 הָעֲיָנֹת אֲשֶׁר מִחוּץ לָעִיר וַיַּעְזְרֻהוּ: וַיֵּאָסֵף עַם־רָב
וַיִּסְתְּמוּ אֶת־כָּל־הַמַּעְיָנוֹת וְאֶת־הַנַּחַל הַשֹּׁטֵף בְּתוֹךְ
הָאָרֶץ לֵאמֹר לָמָּה יָבוֹאוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר וּמָצְאוּ מַיִם
5 רַבִּים: וַיִּתְחַזַּק וַיִּבֶן אֶת־כָּל־הַחוֹמָה הַפְרוּצָה וַיַּעַל עַל־
הַמְּגָדְלוֹת וְלַחוּצָה הַחוֹמָה אַחֶרֶת וַיְחַזֵּק אֶת־הַמִּלּוֹא
6 עִיר דָּוִיד וַיַּעַשׂ שֶׁלַח לָרֹב וּמָגִנִּים: וַיִּתֵּן שָׂרֵי מִלְחָמוֹת
עַל־הָעָם וַיִּקְבְּצֵם אֵלָיו אֶל־רְחוֹב שַׁעַר הָעִיר וַיְדַבֵּר עַל־
7 לִבָּם לֵאמֹר: חִזְקוּ וְאִמְצוּ אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי
מֶלֶךְ אַשּׁוּר וּמִלִּפְנֵי כָּל־הֶהָמוֹן אֲשֶׁר־עִמּוֹ כִּי־עִמָּנוּ רַב
8 מֵעִמּוֹ: עִמּוֹ זְרוֹעַ בָּשָׂר וְעִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעָזְרֵנוּ
וּלְהִלָּחֶם מִלְחֲמֹתֵינוּ וַיִּסָּמְכוּ הָעָם עַל־דִּבְרֵי יְחִזְקִיָּהוּ
9 מֶלֶךְ־יְהוּדָה: אַחַר זֶה שָׁלַח סַנְחֵרִיב
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עֲבָדָיו יְרוּשָׁלִַם וְהוּא עַל־לָכִישׁ וְכָל
מֶמְשַׁלְתּוֹ עִמּוֹ עַל־יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וְעַל־כָּל
10 יְהוּדָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִַם לֵאמֹר: כֹּה אָמַר סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ
אַשּׁוּר עַל־מָה אַתֶּם בְּטֻחִים וְיֹשְׁבִים בְּמָצוֹר בִּירוּשָׁלִָם:
11 הֲלֹא יְחִזְקִיָּהוּ מַסִּית אֶתְכֶם לָתֵת אֶתְכֶם לָמוּת בָּרָעָב
וּבַצָּמָא לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יַצִּילֵנוּ מִכַּף מֶלֶךְ אַשּׁוּר:
12 הֲלֹא־הוּא יְחִזְקִיָּהוּ הֵסִיר אֶת־בָּמוֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו
וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלִַם לֵאמֹר לִפְנֵי מִזְבֵּחַ אֶחָד
13 תִּשְׁתַּחֲווּ וְעָלָיו תְּקַטְּרוּ: הֲלֹא תֵדְעוּ מַה עָשִׂיתִי אֲנִי
וַאֲבוֹתָי לְכָל עַמֵּי הָאֲרָצוֹת הֲיָכֹל יָכְלוּ אֱלֹהֵי גּוֹיֵי
14 הָאֲרָצוֹת לְהַצִּיל אֶת־אַרְצָם מִיָּדִי: מִי בְּכָל־אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם
האלה

לב. 5 ע״ל ויעלעלהמגדלות = וַיַּעַל עָלֶיהָ מִגְדָּלוֹת וכן תיר. 7 ע״ש כן ברוב ספרים כ״י ודס״ו. ס״א כִּי עִמָּנוּ רַב וכן רב. ד״ב, ר״ו, ר״ם, ד״ב וד״ד. 8 ע״א כלחסתינו: ס״פ וכן ר״ב. ד״ן, ד״ם, ד״ב ודי״ד. 10 ע״א בס״א נספר עליו גוֵי קרי, ובס״א גוֵי כתיב וקרי וכן ר״א, ר״ב, ר״ן, ד״ם, ד״ב, ד״ד ודם״ו.

that my fathers utterly destroyed, that could deliver his people out of mine hand, that your God should be able to deliver you out of mine hand?

15 Now therefore let not Hezekiah deceive you, nor persuade you on this manner, neither yet believe him: for no god of any nation or kingdom was able to deliver his people out of mine hand, and out of the hand of my fathers: how much less shall your God deliver you out of mine hand?

16 And his servants spake yet more against the LORD God, and against his servant Hezekiah.

17 He wrote also letters to rail on the LORD God of Israel, and to speak against him, saying, As the gods of the nations of other lands have not delivered their people out of mine hand, so shall not the God of Hezekiah deliver his people out of mine hand.

18 Then they cried with a loud voice in the Jews' speech unto the people of Jerusalem that were on the wall, to affright them, and to trouble them; that they might take the city.

19 And they spake against the God of Jerusalem, as against the gods of the people of the earth, which were the work of the hands of man.

20 And for this cause Hezekiah the king, and the prophet Isaiah the son of Amoz, prayed and cried to heaven.

21 And the LORD sent an angel, which cut off all the mighty men of valour, and the leaders and captains in the camp of the king of Assyria. So he returned with shame of face to his own land. And when he was come into the house of his
22 god, they that came forth of his own bowels slew him there with the sword. Thus the LORD saved Hezekiah and the inhabitants of Jerusalem from the hand of Sennacherib the
23 king of Assyria, and from the hand of all other, and guided them on every side. And many brought gifts unto the LORD to Jerusalem, and presents to Hezekiah king of Judah: so that he
24 was magnified in the sight of all nations from thenceforth. In those days Hezekiah was sick to the death, and prayed unto the LORD: and he spake unto him, and he gave him a sign.
25 But Hezekiah rendered not again according to the benefit done unto him;

הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶחֱרִימוּ אֲבוֹתַי אֲשֶׁר יָכוֹל לְהַצִּיל אֶת־
15 עַמּוֹ מִיָּדִי כִּי יוּכַל אֱלֹהֵיכֶם לְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדִי: וְעַתָּה
אַל־יַשִּׁא אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ וְאַל־יַסֵּת אֶתְכֶם כָּזֹאת וְאַל־
תַּאֲמִינוּ לוֹ כִּי־לֹא יוּכַל כָּל־אֱלֹהַּ כָּל־גּוֹי וּמַמְלָכָה
לְהַצִּיל עַמּוֹ מִיָּדִי וּמִיַּד אֲבוֹתָי אַף כִּי אֱלֹהֵיכֶם לֹא־
16 יַצִּילוּ אֶתְכֶם מִיָּדִי: וְעוֹד דִּבְּרוּ עֲבָדָיו עַל־יְהוָה הָאֱלֹהִים
17 וְעַל יְחִזְקִיָּהוּ עַבְדּוֹ: וְסֵפָרִים כָּתַב לְחָרֵף לַיהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל וּלְאָמֵר עָלָיו לֵאמֹר כֵּאלֹהֵי גּוֹיֵי הָאֲרָצוֹת
אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ עַמָּם מִיָּדִי כֵּן לֹא־יַצִּיל אֱלֹהֵי יְחִזְקִיָּהוּ
18 עַמּוֹ מִיָּדִי: וַיִּקְרְאוּ בְקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית עַל־עַם יְרוּשָׁלַ͏ִם
אֲשֶׁר עַל־הַחוֹמָה לְיִרְאָם וּלְבַהֲלָם לְמַעַן יִלְכְּדוּ אֶת־
19 הָעִיר: וַיְדַבְּרוּ אֶל־אֱלֹהֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם כְּעַל אֱלֹהֵי עַמֵּי
20 הָאָרֶץ מַעֲשֵׂה יְדֵי הָאָדָם: וַיִּתְפַּלֵּל
יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וְיֶשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא עַל־זֹאת וַיִּזְעֲקוּ
21 הַשָּׁמָיִם: וַיְשַׁלַּח יְהוָה מַלְאָךְ וַיַּכְחֵד
כָּל־גִּבּוֹר חַיִל וְנָגִיד וְשָׂר בְּמַחֲנֵה מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיָּשָׁב
בְּבֹשֶׁת פָּנִים לְאַרְצוֹ וַיָּבֹא בֵּית אֱלֹהָיו וּמִיצִיאֵי מֵעָיו
22 שָׁם הִפִּילֻהוּ בֶּחָרֶב: וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת־יְחִזְקִיָּהוּ וְאֶת־
יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם מִיַּד סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וּמִיַּד כֹּל
23 וַיְנַהֲלֵם מִסָּבִיב: וְרַבִּים מְבִיאִים מִנְחָה לַיהוָה לִירוּשָׁלַ͏ִם
וּמִנְדָּנוֹת לִיחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּנָּשֵׂא לְעֵינֵי כָל־הַגּוֹיִם
מֵאַחֲרֵי־כֵן:
24 בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה יְחִזְקִיָּהוּ עַד־לָמוּת וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה
25 וַיֹּאמֶר לוֹ וּמוֹפֵת נָתַן לוֹ: וְלֹא־כִגְמָל עָלָיו הֵשִׁיב
יחזקיהו

---

15 v. כן מנתן בספרים כ"י, ד"ב, ד"נ, ד"ו, ר"ם, ריי"ב. ריי"ר ודפ"ו. 15 v. ס"א יַשִּׁיא וכן ריי"א, ריי"ב, ח"ע, ח"ס וח"ר. 19 v. בהללי מַעֲשֵׂי וכן ת"ע, ח"ס וח"ר. 21 v. ומיתיאו כתיב, ומיתיאי קרי. 22 v. ס"א כל־אויביו וכן ריי"ב. 23 v. ציל וַיִּנָּח לָם = לָהֶם כן ת"ע וח"ר: עיין למעל ס"ו ס"ו. 23 v. ס"א וַיִּנָּשֵׂא וכן ד"א, ר"ב, ר"ג, ר"ו, ר"ם, ריי"א, ריי"ב וריי"ר. 24 v. ציל וַיֵּעָתֶר כן ח"ע. 25 v. ס"א כִּגְמוֹל מלא וכן ר"א וחפ"ו.

יחזקיהו כי נבה לבו ויהי עליו קצף ועל־יהודה
26 וירושלם: ויכנע יחזקיהו בגבה לבו הוא ויושבי
ירושלם ולא־בא עליהם קצף יהוה בימי יחזקיהו:
27 ויהי ליחזקיהו עשר וכבוד רבה מאד ואוצרות
עשה־לו לכסף ולזהב ולאבן יקרה ולבשמים ולמגנים
28 ולכל כלי חמדה: ומסכנות לתבואת דגן ותירוש
ויצהר ואורות לכל־בהמה ובהמה ועדרים לאורות:
29 וערים עשה לו ומקנה־צאן ובקר לרב כי נתן־לו
30 אלהים רכוש רב מאד: והוא יחזקיהו סתם את־
מוצא מימי גיחון העליון וישרם למטה־מערבה לעיר
31 דויד ויצלח יחזקיהו בכל־מעשיו: וכן במליצי | שרי
בבל המשלחים עליו לדרש המופת אשר היה בארץ
32 עזבו האלהים לנסותו ללדעת כל־בלבבו: ויתר דברי
יחזקיהו וחסדיו הנם כתובים בחזון ישעיהו בן־אמוץ
33 הנביא על־ספר מלכי־יהודה וישראל: וישכב יחזקיהו
עם־אבתיו ויקברהו במעלה קברי בני־דויד וכבוד
עשרלו במותו כל־יהודה וישבי ירושלם וימלך מנשה
בנו תחתיו:

לג בן־שתים עשרה שנה מנשה במלכו וחמשים וחמש
2 שנה מלך בירושלם: ויעש הרע בעיני יהוה כתועבות
3 הגוים אשר הוריש יהוה מפני בני ישראל: וישב ויבן
את־הבמות אשר נתץ יחזקיהו אביו ויקם מובחות
לבעלים ויעש אשרות וישתחו לכל־צבא השמים
ויעבד

for his heart was lifted up: therefore there was wrath upon him, and upon Judah and Jerusalem.

26 Notwithstanding Hezekiah humbled himself for the pride of his heart, both he and the inhabitants of Jerusalem, so that the wrath of the LORD came not upon them in the days of Hezekiah.

27 And Hezekiah had exceeding much riches and honour: and he made himself treasuries for silver, and for gold, and for precious stones, and for spices, and for shields, and for all manner of pleasant jewels;

28 Storehouses also for the increase of corn, and wine, and oil; and stalls for all manner of beasts, and cotes for flocks.

29 Moreover he provided him cities, and possessions of flocks and herds in abundance: for God had given him substance very much.

30 This same Hezekiah also stopped the upper watercourse of Gihon, and brought it straight down to the west side of the city of David. And Hezekiah prospered in all his works.

31 Howbeit in the business of the ambassadors of the princes of Babylon, who sent unto him to enquire of the wonder that was done in the land, God left him, to try him, that he might know all that was in his heart.

32 Now the rest of the acts of Hezekiah, and his goodness, behold, they are written in the vision of Isaiah the

33 prophet, the son of Amoz, and in the book of the kings of Judah and Israel. And Hezekiah slept with his fathers, and they buried him in the chiefest of the sepulchres of the sons of David: and all Judah and the inhabitants of Jerusalem did him honour at his death. And Manasseh his son reigned in his stead.

33 Manasseh was twelve years old when he began to reign, and he reigned fifty and five years in
2 Jerusalem: But did that which was evil in the sight of the LORD, like unto the abomina-
3 tions of the heathen, whom the LORD had cast out before the children of Israel. For he built again the high places which Hezekiah his father had broken down, and he reared up altars for Baalim, and made groves, and worshipped all the host of heaven,

---

v. 28 צ"ל לאורות כן ת"ע וחי"ו. v. 30 וישרם כתיב. וישרם קרי, ב"נ וישרם נעיא. v. 30 כן ברוב ספרים כ"י ודט"ו, ס"א למטה ובלא מקף וכן ד"ב, ד"נ, ר"ן, ד"ם, ריו"ד וריו"ד. v. 31 ס"א לדרש זק וכן ר"ב, ד"נ, ר"ן, ריו"ד וה"ו. v. 32 כן ברוב ספרים כ"י והט"ו, ס"א על־ספר מלכי וכן ר"ב, ד"נ, ר"ן, ר"ם, ריו"ד וריו"ד. v. 33 כן ברוב ספרים כ"י ונכסר עליו רפי וכן ד"ב, ד"נ, ר"ן, ד"ם, ריא, ריכ, ריו"ד וה"ו, ס"א בסותו דש וכן ד"א וריב. לג. 1 v. כן ברוב ספרים כ"י ונכסר עליו רפי וכן בר"נ, ר"ן, ר"ם, ריו"א, ריו"ב, ריו"ד והט"ו, ס"א בתלבו דש וכן ר"א וריב.

and served them.

4 Also he built altars in the house of the LORD, whereof the LORD had said, In Jerusalem shall my name be for ever.

5 And he built altars for all the host of heaven in the two courts of the house of the LORD.

6 And he caused his children to pass through the fire in the valley of the son of Hinnom: also he observed times, and used enchantments, and used witchcraft, and dealt with a familiar spirit, and with wizards: he wrought much evil in the sight of the LORD, to provoke him to anger.

7 And he set a carved image, the idol which he had made, in the house of God, of which God had said to David and to Solomon his son, In this house, and in Jerusalem, which I have chosen before all the tribes of Israel, will I put my name for ever:

8 Neither will I any more remove the foot of Israel from out of the land which I have appointed for your fathers; so that they will take heed to do all that I have commanded them, according to the whole law and the statutes and the ordinances by the hand of Moses.

9 So Manasseh made Judah and the inhabitants of Jerusalem to err, and to do worse than the heathen, whom the LORD had destroyed before the children of Israel.

10 And the LORD spake to

11 Manasseh, and to his people: but they would not hearken. Wherefore the LORD brought upon them the captains of the host of the king of Assyria, which took Manasseh among the

12 thorns, and bound him with fetters, and carried him to Babylon. And when he was in affliction, he besought the LORD his God, and humbled himself greatly before the God of his

13 fathers, And prayed unto him: and he was intreated of him, and heard his supplication, and brought him again to Jerusalem into his kingdom. Then Manasseh knew that the LORD he

14 was God. Now after this he built a wall without the city of David, on the west side of Gihon, in the valley, even to the entering in at the fish gate, and compassed about Ophel, and raised it up a very great height, and put captains of war in all the fenced cities of Judah.

15 And he took away the strange gods, and the idol out of the house of the LORD, and all the altars that he had built in the mount of

4 וַיִּבֶן אֹתָם׃ וּבָנָה מִזְבְּחוֹת בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר אָמַר
5 יְהוָה בִּירוּשָׁלַם יִהְיֶה־שְּׁמִי לְעוֹלָם׃ וַיִּבֶן מִזְבְּחוֹת לְכָל
6 צְבָא הַשָּׁמַיִם בִּשְׁתֵּי חַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה׃ וְהוּא הֶעֱבִיר
אֶת־בָּנָיו בָּאֵשׁ בְּגֵי בֶן־הִנֹּם וְעוֹנֵן וְנִחֵשׁ וְכִשֵּׁף וְעָשָׂה
אוֹב וְיִדְּעוֹנִי הִרְבָּה לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ׃
7 וַיָּשֶׂם אֶת־פֶּסֶל הַסֵּמֶל אֲשֶׁר עָשָׂה בְּבֵית הָאֱלֹהִים
אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֶל־דָּוִיד וְאֶל־שְׁלֹמֹה בְּנוֹ בַּבַּיִת
הַזֶּה וּבִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
8 אָשִׂים אֶת־שְׁמִי לְעוֹלָם׃ וְלֹא אֹסִיף לְהָסִיר אֶת־רֶגֶל
יִשְׂרָאֵל מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר הֶעֱמַדְתִּי לַאֲבוֹתֵיכֶם רַק
אִם־יִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתִים לְכָל־הַתּוֹרָה
9 וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וַיַּתַּע מְנַשֶּׁה אֶת־יְהוּדָה
וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם לַעֲשׂוֹת רָע מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד
10 יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְדַבֵּר
11 יְהוָה אֶל־מְנַשֶּׁה וְאֶל־עַמּוֹ וְלֹא הִקְשִׁיבוּ׃ וַיָּבֵא יְהוָה
עֲלֵיהֶם אֶת־שָׂרֵי הַצָּבָא אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיִּלְכְּדוּ אֶת־
מְנַשֶּׁה בַּחֹחִים וַיַּאַסְרֻהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם וַיּוֹלִיכֻהוּ בָּבֶלָה׃
12 וּכְהָצֵר לוֹ חִלָּה אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו וַיִּכָּנַע מְאֹד
13 מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃ וַיִּתְפַּלֵּל אֵלָיו וַיֵּעָתֶר לוֹ וַיִּשְׁמַע
תְּחִנָּתוֹ וַיְשִׁבֵהוּ יְרוּשָׁלַם לְמַלְכוּתוֹ וַיֵּדַע מְנַשֶּׁה כִּי
14 יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים׃ וְאַחֲרֵי־כֵן בָּנָה חוֹמָה חִיצוֹנָה
לְעִיר־דָּוִיד מַעֲרָבָה לְגִיחוֹן בַּנַּחַל וְלָבוֹא בְּשַׁעַר הַדָּגִים
וְסָבַב לָעֹפֶל וַיַּגְבִּיהֵהוּ מְאֹד וַיָּשֶׂם שָׂרֵי־חַיִל בְּכָל־
15 הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת בִּיהוּדָה׃ וַיָּסַר אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר וְאֶת־
הַפֶּסֶל מִבֵּית יְהוָה וְכָל־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בְּהַר
בֵּית־

7 v. בס״א נמסר עליו לעולם קרי, וכס״א לעולם כתיב וקרי וכן ת״ע. ת״ס ות״ר: עיין מלכים ב. כ״א ז׳. 8 v. ס״א אוסיף מלא וכן רס״ו. 9 v. צ״ל לאבותם כן ח״ע. ת״ס ות״ר: עיין מלכים ב. כ״א ח׳. 11 v. ס״א פחחים וכן דר״ב. 13 v. בס״א ויחתר כתיב, ויעתר קרי.

the house of the LORD, and in Jerusalem, and cast them out of the city.

16 And he repaired the altar of the LORD, and sacrificed thereon peace offerings and thank offerings, and commanded Judah to serve the LORD God of Israel.

17 Nevertheless the people did sacrifice still in the high places, yet unto the LORD their God only.

18 Now the rest of the acts of Manasseh, and his prayer unto his God, and the words of the seers that spake to him in the name of the LORD God of Israel, behold, they are written in the book of the kings of Israel.

19 His prayer also, and how God was intreated of him, and all his sin, and his trespass, and the places wherein he built high places, and set up groves and graven images, before he was humbled: behold, they are written among the sayings of the seers.

20 So Manasseh slept with his fathers, and they buried him in his own house: and Amon his son reigned in his stead.

21 Amon was two and twenty years old when he began to reign, and reigned two years in Jerusalem.

22 But he did that which was evil in the sight of the LORD, as did Manasseh his father: for Amon sacrificed unto all the carved images which Manasseh his father had made, and served them;

23 And humbled not himself before the LORD, as Manasseh his father had

24 humbled himself; but Amon trespassed more and more. And his servants conspired against

25 him, and slew him in his own house. But the people of the land slew all them that had conspired against king Amon; and the people of the land made Josiah his son king in his stead.

34 Josiah was eight years old when he began to reign, and he reigned in Jerusalem one and thirty

2 years. And he did that which was right in the sight of the LORD, and walked in the ways

3 of David his father, and declined neither to the right hand, nor to the left. For in the eighth year of his reign, while he was yet young, he began to seek after the God of David his father: and in the twelfth year he began to purge Judah and Jerusalem

16 בֵּית־יְהוָה וּבִירוּשָׁלִָם וַיַּשְׁלֵךְ חוּצָה לָעִיר׃ וַיָּכֶן אֶת־
מִזְבַּח יְהוָה וַיִּזְבַּח עָלָיו וְזִבְחֵי שְׁלָמִים וְתוֹדָה וַיֹּאמֶר
17 לִיהוּדָה לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ אֲבָל עוֹד
18 הָעָם וְזֹבְחִים בַּבָּמוֹת רַק לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי
מְנַשֶּׁה וּתְפִלָּתוֹ אֶל־אֱלֹהָיו וְדִבְרֵי הַחוֹזִים הַמְדַבְּרִים
אֵלָיו בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנָּם עַל־דִּבְרֵי מַלְכֵי
19 יִשְׂרָאֵל׃ וּתְפִלָּתוֹ וְהֵעָתֵר־לוֹ וְכָל־חַטָּאתוֹ וּמַעֲלוֹ
וְהַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בָהֶם בָּמוֹת וְהֶעֱמִיד הָאֲשֵׁרִים
וְהַפְּסִלִים לִפְנֵי הִכָּנְעוֹ הִנָּם כְּתוּבִים עַל דִּבְרֵי חוֹזָי׃
20 וַיִּשְׁכַּב מְנַשֶּׁה עִם־אֲבֹתָיו וַיְקַבְּרֻהוּ בְּבֵיתוֹ וַיִּמְלֹךְ אָמוֹן
בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃
21 בֶּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אָמוֹן בְּמָלְכוֹ וּשְׁתַּיִם שָׁנִים
22 מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה
מְנַשֶּׁה אָבִיו וּלְכָל־הַפְּסִילִים אֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו
23 וַיִּזְבַּח אָמוֹן וַיַּעֲבֹדֵם׃ וְלֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי יְהוָה כְּהִכָּנַע
24 מְנַשֶּׁה אָבִיו כִּי הוּא אָמוֹן הִרְבָּה אַשְׁמָה׃ וַיִּקְשְׁרוּ
25 עָלָיו עֲבָדָיו וַיְמִיתֻהוּ בְּבֵיתוֹ׃ וַיַּכּוּ עַם־הָאָרֶץ אֵת כָּל־
הַקֹּשְׁרִים עַל־הַמֶּלֶךְ אָמוֹן וַיַּמְלִיכוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־
לד יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃
שְׁנִים יְאשִׁיָּהוּ בְמָלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה מָלַךְ
בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בִּדְרֶכֵי דָוִיד ס
אָבִיו וְלֹא־סָר יָמִין וּשְׂמֹאוֹל׃ וּבִשְׁמוֹנֶה שָׁנִים לְמָלְכוֹ
וְהוּא עוֹדֶנּוּ נַעַר הֵחֵל לִדְרוֹשׁ לֵאלֹהֵי דָוִיד אָבִיו
וּבִשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה הֵחֵל לְטַהֵר אֶת־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם
מִן־

16 v. וַיְכֹן כתיב, וַיכן קרי. בס"א וַיָּכֶן כתיב וקרי וכן ת"ע ותיר. וכמ"א וַיִּכֵּן כתיב וקרי וכן ד"א, ר"ג, ר"ו, ד"ס, די"א. די"ד ותי"ס. 18 v. כן ב"א, ב"נ הַדְּבָרִים בלא נעיוא. 20 v. צ"ל בנך־ביתו כן ת"ע: עיין מלכים ב, כ"א י"ח. לד, 1 v. כן ברוב ספרים כ"י ונכפר עליו רפ' וכן בר"ג, ר"ו, ד"ס, די"א. די"ב, די"ד ודפ"ן, ס"א במלכו ובש וכן ד"א תי"ב. 2 v. כ"א ושבאל חסר וכן ד"א ותי"א. 3 v. ב"א לְטַהֵר אֶת־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם וכן ר"ב. ד"ג. ר"ו ת"ס.

from the high places, and the groves, and the carved images, and the molten images.

4 And they brake down the altars of Baalim in his presence; and the images, that were on high above them, he cut down; and the groves, and the carved images, and the molten images, he brake in pieces, and made dust of them, and strowed it upon the graves of them that had sacrificed unto them.

5 And he burnt the bones of the priests upon their altars, and cleansed Judah and Jerusalem.

6 And so did he in the cities of Manasseh, and Ephraim, and Simeon, even unto Naphtali, with their mattocks round about.

7 And when he had broken down the altars and the groves, and had beaten the graven images into powder, and cut down all the idols throughout all the land of Israel, he returned to Jerusalem.

8 Now in the eighteenth year of his reign, when he had purged the land, and the house, he sent Shaphan the son of Azaliah, and Maaseiah the governor of the city, and Joah the son of Joahaz the recorder, to repair the house of the LORD his God.

9 And when they came to Hilkiah the high priest, they delivered the money that was brought into the house of God, which the Levites that kept the doors had gathered of the hand of Manasseh and Ephraim, and of all the remnant of Israel, and of all Judah and Benjamin; and

10 they returned to Jerusalem. And they put it in the hand of the workmen that had the oversight of the house of the LORD, and they gave it to the workmen that wrought in the house of

11 the LORD, to repair and amend the house: Even to the artificers and builders gave they it, to buy hewn stone, and timber for couplings, and to floor the houses which the kings of

12 Judah had destroyed. And the men did the work faithfully: and the overseers of them were Jahath and Obadiah, the Levites, of the sons of Merari; and Zechariah and Meshullam, of

4 מִזְּבְחוֹת וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים וְהַמַּסֵּכוֹת: וַיְנַתֵּצוּ
לְפָנָיו אֶת מִזְבְּחוֹת הַבְּעָלִים וְהַחַמָּנִים אֲשֶׁר־לְמַעְלָה
מֵעֲלֵיהֶם גִּדֵּעַ וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים וְהַמַּסֵּכוֹת שִׁבֵּר
5 וְהֵדַק וַיִּזְרֹק עַל־פְּנֵי הַקֹּבְרִים הַזֹּבְחִים לָהֶם: וַעֲצָמוֹת
כֹּהֲנִים שָׂרַף עַל־מִזְבְּחוֹתָם וַיְטַהֵר אֶת־יְהוּדָה וְאֶת־
6 יְרוּשָׁלִָם: וּבְעָרֵי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם וְשִׁמְעוֹן וְעַד־נַפְתָּלִי
7 בְּחַרְבֹתֵיהֶם סָבִיב: וַיְנַתֵּץ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת וְאֶת־
הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים כִּתֵּת לְהָדֵק וְכָל־הַחַמָּנִים גִּדַּע
בְּכָל־אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיָּשָׁב לִירוּשָׁלִָם:
8 וּבִשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לְמָלְכוֹ לְטַהֵר הָאָרֶץ
וְהַבַּיִת שָׁלַח אֶת־שָׁפָן בֶּן־אֲצַלְיָהוּ וְאֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ שַׂר
הָעִיר וְאֶת יוֹאָח בֶּן־יוֹאָחָז הַמַּזְכִּיר לְחַזֵּק אֶת־בֵּית
9 יְהוָה אֱלֹהָיו: וַיָּבֹאוּ אֶל־חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיִּתְּנוּ
אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית־אֱלֹהִים אֲשֶׁר אָסְפוּ־הַלְוִיִּם
שֹׁמְרֵי הַסַּף מִיַּד מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם וּמִכֹּל שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל
10 וּמִכָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וישְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם: וַיִּתְּנוּ עַל־יַד
עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה הַמְפֻקָּדִים בְּבֵית יְהוָה וַיִּתְּנוּ אֹתוֹ
עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עֹשִׂים בְּבֵית יְהוָה לְבָדֹק
11 וּלְחַזֵּק הַבָּיִת: וַיִּתְּנוּ לְחָרָשִׁים וְלַבֹּנִים לִקְנוֹת אַבְנֵי
מַחְצֵב וְעֵצִים לַמְחַבְּרוֹת וּלְקָרוֹת אֶת־הַבָּתִּים אֲשֶׁר
12 הִשְׁחִיתוּ מַלְכֵי יְהוּדָה: וְהָאֲנָשִׁים
עֹשִׂים בֶּאֱמוּנָה בַּמְּלָאכָה וְעֲלֵיהֶם | מְפַקְּדִים יַחַת
וְעֹבַדְיָהוּ הַלְוִיִּם מִן־בְּנֵי מְרָרִי וּזְכַרְיָה וּמְשֻׁלָּם מִן־
בְּנֵי

---

5 v. מִזְבְּחוֹתָם כתיב, מִזְבְּחוֹתֵם קרי. 5 v. כן מנתן בספרים כ"א ר"ב. ר"ג, ר"ו, ר"ם, ר"ע, ר"ר ות"ו. 6 v. בָּחֳרְבֹתֵיהֶם כתיב, בְּחַרְבֹתֵיהֶם קרי. בס"א בְּחַרְבֹתֵיהֶם כתיב וקרי וכן ר"א. ר"ב, ר"ו וד"ט. 8 v. ס"א אֶת־הארץ וכן ר"ב. ר"ג, ר"ם, ר"ע. ר"ר ורס"ו. 9 v. כן כתוב בספרים כ"ו, ר"ב, ר"ר ורס"ו, ס"א אספו וכן ר"ג ור"ו ור"ם. 9 v. וישבי כתיב, וְיָשְׁבוּ קרי, בס"א וישבי כתיב וקרי וכן ת"ע. ת"ס ות"ר. ובס"א וַיָּשֻׁבוּ כתיב וקרי וכן ר"א. ר"ב. ר"ו ד"ט ורי"א. 9 v. ס"א לִירוּשָׁלִָם וכן ר"ב. ר"ג. ר"ו. ר"ם. ר"ע ור"ר. 10 v. ס"א עשׂי וכן ר"ב. ר"א ה"ע. ת"ס ות"ר.

בְּנֵי הַקְהָתִים לְנַצֵּחַ וְהַלְוִיִּם כָּל־מֵבִין בִּכְלֵי־שִׁיר׃
13 וְעַל הַסַּבָּלִים וּמְנַצְּחִים לְכֹל עֹשֵׂה מְלָאכָה לַעֲבוֹדָה
14 וַעֲבוֹדָה וּמֵהַלְוִיִּם סוֹפְרִים וְשֹׁטְרִים וְשׁוֹעֲרִים׃ וּבְהוֹצִיאָם
אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית יְהוָה מָצָא חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן אֵת־
15 סֵפֶר תּוֹרַת־יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וַיַּעַן חִלְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֶל־
שָׁפָן הַסּוֹפֵר סֵפֶר הַתּוֹרָה מָצָאתִי בְּבֵית יְהוָה וַיִּתֵּן
16 חִלְקִיָּהוּ אֶת־הַסֵּפֶר אֶל־שָׁפָן׃ וַיָּבֵא שָׁפָן אֶת־הַסֵּפֶר
אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיָּשֶׁב עוֹד אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר לֵאמֹר כָּל אֲשֶׁר־
17 נִתַּן בְּיַד־עֲבָדֶיךָ הֵם עֹשִׂים׃ וַיִּתִּיכוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא
בְּבֵית־יְהוָה וַיִּתְּנוּהוּ עַל־יַד הַמַּפְקִדִים וְעַל־יַד עֹשֵׂי
18 הַמְּלָאכָה׃ וַיַּגֶּד שָׁפָן הַסּוֹפֵר לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר סֵפֶר נָתַן
19 לִי חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן וַיִּקְרָא־בוֹ שָׁפָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי
20 כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת דִּבְרֵי הַתּוֹרָה וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו׃ וַיְצַו
הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּהוּ וְאֶת־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן וְאֶת־עַבְדּוֹן
בֶּן־מִיכָה וְאֶת־שָׁפָן הַסּוֹפֵר וְאֶת עֲשָׂיָה עֶבֶד־הַמֶּלֶךְ
21 לֵאמֹר׃ לְכוּ דִרְשׁוּ אֶת־יְהוָה בַּעֲדִי וּבְעַד הַנִּשְׁאָר
בְּיִשְׂרָאֵל וּבִיהוּדָה עַל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר נִמְצָא כִּי
גְדוֹלָה חֲמַת־יְהוָה אֲשֶׁר נִתְּכָה בָנוּ עַל אֲשֶׁר לֹא־
שָׁמְרוּ אֲבוֹתֵינוּ אֶת־דְּבַר יְהוָה לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַכָּתוּב
עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה׃ 22 וַיֵּלֶךְ חִלְקִיָּהוּ וַאֲשֶׁר
הַמֶּלֶךְ אֶל־חֻלְדָּה הַנְּבִיאָה אֵשֶׁת | שַׁלֻּם בֶּן־תִּקְוָת בֶּן־
חַסְרָה שֹׁמֵר הַבְּגָדִים וְהִיא יוֹשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלַם בַּמִּשְׁנֶה
23 וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ כְּזֹאת׃ וַתֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אִמְרוּ לָאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁלַח אֶתְכֶם אֵלָי׃
24 כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא רָעָה
עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יוֹשְׁבָיו אֵת כָּל־הָאָלוֹת הַכְּתוּבוֹת
עַל־

13 Also they were over the bearers of burdens, and were overseers of all that wrought the work in any manner of service: and of the Levites there were scribes, and officers, and porters.
14 And when they brought out the money that was brought into the house of the LORD, Hilkiah the priest found a book of the law of the LORD given by Moses.
15 And Hilkiah answered and said to Shaphan the scribe, I have found the book of the law in the house of the LORD. And Hilkiah delivered the book to Shaphan.
16 And Shaphan carried the book to the king, and brought the king word back again, saying, All that was committed to thy servants, they do it.
17 And they have gathered together the money that was found in the house of the LORD, and have delivered it into the hand of the overseers, and to the hand of the workmen.
18 Then Shaphan the scribe told the king, saying, Hilkiah the priest hath given me a book. And Shaphan read it before the king.
19 And it came to pass, when the king had heard the words of the law, that he rent his clothes.
20 And the king commanded Hilkiah, and Ahikam the son of Shaphan, and Abdon the
21 son of Micah, and Shaphan the scribe, and Asaiah a servant of the king's, saying, Go, enquire of the LORD for me, and for them that are left in Israel and in Judah, concerning the words of the book that is found: for great is the wrath of the LORD that is poured out upon us, because our fathers have not kept the word of the LORD, to do after all that is written in
22 this book. And Hilkiah, and they that the king had appointed, went to Huldah the prophetess, the wife of Shallum the son of Tikvath, the son of Hasrah, keeper of the wardrobe; (now
23 she dwelt in Jerusalem in the college:) and they spake to her to that effect. And she answered them, Thus saith the LORD God of Israel, Tell ye the man that sent you to me,
24 Thus saith the LORD, Behold, I will bring evil upon this place, and upon the inhabitants thereof, even all the curses that are written

13 v. נ"ל עָלֶ־. 19 v. ס"א עֹשֵׂי וכן ר"א, ח"ע וח"ס. 20 v. כ"ל עַכְבּוֹר: עיין סלכים ב, כ"כ י"ב. 21 v. ס"א דִּבְרֵי וכן ח"ע, ח"ס וח"ר. 22 v. בס"א נספר עליו וְאִשָּׁה קרי. ות"ל ואשר אָבַר כן ח"ע או ואשר שָׁלַח כן ר"ח"ס. 22 v. חזקתה כתיב, חַקְהַת קרי.

in the book which they have read before the king of Judah:

25 עַל־הַסֵּפֶר אֲשֶׁר קָרְאוּ לִפְנֵי מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ תַּחַת | אֲשֶׁר
עֲזָבֻנִי וַיקַטְּרוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִיסֻנִי בְּכֹל
מַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם וְתִתַּךְ חֲמָתִי בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְלֹא תִכָּבֶה׃
26 וְאֶל־מֶלֶךְ יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם לִדְרוֹשׁ בַּיהוָה כֹּה
תֹאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
27 יִשְׂרָאֵל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמָעְתָּ׃ יַעַן רַךְ־לְבָבְךָ וַתִּכָּנַע |
מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים בְּשָׁמְעֲךָ אֶת־דְּבָרָיו עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה
וְעַל־שָׁכְנָיו וַתִּכָּנַע לְפָנַי וַתִּקְרַע אֶת־בְּגָדֶיךָ וַתֶּבְךְּ
28 לְפָנַי וְגַם־אֲנִי שָׁמַעְתִּי נְאֻם יְהוָה׃ הִנְנִי אֹסִפְךָ אֶל־
אֲבֹתֶיךָ וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל־קִבְרוֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם וְלֹא־תִרְאֶינָה
עֵינֶיךָ בְּכֹל הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה
וְעַל־שָׁכְנָיו וַיְשִׁיבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר׃
29 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־זִקְנֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃
30 וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית־יְהוָה וְכָל־אִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם
וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־הָעָם מִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן וַיִּקְרָא
בְאָזְנֵיהֶם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא בֵּית
31 יְהוָה׃ וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ עַל־עָמְדוֹ וַיִּכְרֹת אֶת־הַבְּרִית
לִפְנֵי יְהוָה לָלֶכֶת אַחֲרֵי יְהוָה וְלִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹתָיו
וְעֵדוֹתָיו וְחֻקָּיו בְּכָל־לְבָבוֹ וּבְכָל־נַפְשׁוֹ לַעֲשׂוֹת אֶת־
32 דִּבְרֵי הַבְּרִית הַכְּתוּבִים עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה׃ וַיַּעֲמֵד אֶת
כָּל־הַנִּמְצָא בִּירוּשָׁלִַם וּבִנְיָמִן וַיַּעֲשׂוּ יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם
33 כִּבְרִית אֱלֹהִים אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיָּסַר יֹאשִׁיָּהוּ אֶת־כָּל־
הַתּוֹעֵבוֹת מִכָּל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֵד אֶת־
כָּל־הַנִּמְצָא בְּיִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם כָּל־
יָמָיו

25 Because they have forsaken me, and have burned incense unto other gods, that they might provoke me to anger with all the works of their hands; therefore my wrath shall be poured out upon this place, and shall not be quenched.

26 And as for the king of Judah, who sent you to enquire of the LORD, so shall ye say unto him, Thus saith the LORD God of Israel concerning the words which thou hast heard;

27 Because thine heart was tender, and thou didst humble thyself before God, when thou heardest his words against this place, and against the inhabitants thereof, and humbledst thyself before me, and didst rend thy clothes, and weep before me; I have even heard thee also, saith the LORD.

28 Behold, I will gather thee to thy fathers, and thou shalt be gathered to thy grave in peace, neither shall thine eyes see all the evil that I will bring upon this place, and upon the inhabitants of the same. So they brought the king word again.

29 Then the king sent and gathered together all the elders of Judah and Jerusalem.

30 And the king went up into the house of the LORD, and all the men of Judah, and the inhabitants of Jerusalem, and the priests, and the Levites, and all the people, great and small: and he read in their ears all the words of the book of the covenant that was found in the house of the

31 LORD. And the king stood in his place, and made a covenant before the LORD, to walk after the LORD, and to keep his commandments, and his testimonies, and his statutes, with all his heart, and with all his soul, to perform the words of the covenant which are written in

32 this book. And he caused all that were present in Jerusalem and Benjamin to stand to it. And the inhabitants of Jerusalem did according to the covenant of God, the God of their fa-

33 thers. And Josiah took away all the abominations out of all the countries that pertained to the children of Israel, and made all that were present in Israel to serve, even to serve the LORD their God. And all

---

25 וַיקַטְּרוּ כתיב, וַיְקַטְּרוּ קרי. ס״א מַעֲשֵׂה וכן ר״א וח״ס: עיין מלכים ב. כ״ב י״ז. 25 ס״א וְתִתַּךְ וכן ד״א. ר״ב. ר״ג. ר״ם. ר״א. ר״ב. ר״ד. ר״ם״ו. ת״ע וח״ר. 26 ספקא כאמצע פסוק. 27 ס״א דִּבְרֵי וכן ח״ע. 28 ס״א עָלֶיהָ וכן ר״א: עיין מלכים ב. כ״ב כ׳. 29 כן בג״נ בספרים כ״י. ר״ב. ר״ג. ר״ו. ר״ם. ר״ב. ר״ד ורט״ו. 33 ס״א וַיַּעֲבֵר וכן ר״ב. ר״ג. ר״ם. ר״ב ור״ד.

his days they departed not from following the LORD, the God of their fathers.

35 Moreover Josiah kept a passover unto the LORD in Jerusalem: and they killed the passover on the fourteenth day of the first month.

2 And he set the priests in their charges, and encouraged them to the service of the house of the LORD,

3 And said unto the Levites that taught all Israel, which were holy unto the LORD, Put the holy ark in the house which Solomon the son of David king of Israel did build; it shall not be a burden upon your shoulders: serve now the LORD your God, and his people Israel,

4 And prepare yourselves by the houses of your fathers, after your courses, according to the writing of David king of Israel, and according to the writing of Solomon his son.

5 And stand in the holy place according to the divisions of the families of the fathers of your brethren the people, and after the division of the families of the Levites.

6 So kill the passover, and sanctify yourselves, and prepare your brethren, that they may do according to the word of the LORD by the hand of Moses.

7 And Josiah gave to the people, of the flock, lambs and kids, all for the passover offerings, for all that were present, to the number of thirty thousand, and three

8 thousand bullocks: these were of the king's substance. And his princes gave willingly unto the people, to the priests, and to the Levites: Hilkiah and Zechariah and Jehiel, rulers of the house of God, gave unto the priests for the passover offerings two thousand and six hundred

9 small cattle, and three hundred oxen. Conaniah also, and Shemaiah and Nethaneel, his brethren, and Hashabiah and Jeiel and Jozabad, chief of the Levites, gave unto the Levites for

10 passover offerings five thousand small cattle, and five hundred oxen. So the service was prepared, and the priests stood in their place, and the Levites in their courses, according to

11 the king's commandment. And they killed the passover, and the priests sprinkled the blood

12 from their hands, and the Levites flayed them. And they removed

יָמָיו לֹא סָרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃
לה וַיַּעַשׂ יֹאשִׁיָּהוּ בִּירוּשָׁלַ͏ִם פֶּסַח לַיהוָה וַיִּשְׁחֲטוּ
2 הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ וַיַּעֲמֵד הַכֹּהֲנִים
3 עַל־מִשְׁמְרוֹתָם וַיְחַזְּקֵם לַעֲבוֹדַת בֵּית יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר
לַלְוִיִּם הַמְבִינִים לְכָל־יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשִׁים לַיהוָה תְּנוּ°
אֶת־אֲרוֹן־הַקֹּדֶשׁ בַּבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִיד מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל אֵין־לָכֶם מַשָּׂא בַּכָּתֵף עַתָּה עִבְדוּ אֶת־יְהוָה
4 אֱלֹהֵיכֶם וְאֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃ וְהָכִינוּ לְבֵית־אֲבוֹתֵיכֶם
כְּמַחְלְקוֹתֵיכֶם בִּכְתָב דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּבְמִכְתַּב
5 שְׁלֹמֹה בְּנוֹ׃ וְעִמְדוּ בַקֹּדֶשׁ לְפַלְגוֹת בֵּית הָאָבוֹת
6 לַאֲחֵיכֶם בְּנֵי הָעָם וְחֶלְקַת בֵּית־אָב לַלְוִיִּם׃ וְשַׁחֲטוּ
הַפֶּסַח וְהִתְקַדְּשׁוּ וְהָכִינוּ לַאֲחֵיכֶם לַעֲשׂוֹת כִּדְבַר־יְהוָה
7 בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וַיָּרֶם יֹאשִׁיָּהוּ לִבְנֵי
הָעָם צֹאן כְּבָשִׂים וּבְנֵי־עִזִּים הַכֹּל לַפְּסָחִים לְכָל־
הַנִּמְצָא לְמִסְפַּר שְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּבָקָר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
8 אֵלֶּה מִרְכוּשׁ הַמֶּלֶךְ׃ וְשָׂרָיו לִנְדָבָה
לָעָם לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם הֵרִימוּ חִלְקִיָּהוּ וּזְכַרְיָהוּ וְיְחִיאֵל
נְגִידֵי בֵית הָאֱלֹהִים לַכֹּהֲנִים נָתְנוּ לַפְּסָחִים אַלְפַּיִם
9 וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וּבָקָר שְׁלֹשׁ מֵאוֹת׃ וְכוֹנַנְיָהוּ וּשְׁמַעְיָהוּ
וּנְתַנְאֵל אֶחָיו וַחֲשַׁבְיָהוּ וְיעִיאֵל וְיוֹזָבָד שָׂרֵי הַלְוִיִּם
הֵרִימוּ לַלְוִיִּם לַפְּסָחִים חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים וּבָקָר חֲמֵשׁ
10 מֵאוֹת׃ וַתִּכּוֹן הָעֲבוֹדָה וַיַּעַמְדוּ הַכֹּהֲנִים עַל־עָמְדָם
11 וְהַלְוִיִּם עַל־מַחְלְקוֹתָם כְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח ס
12 וַיִּזְרְקוּ הַכֹּהֲנִים מִיָּדָם וְהַלְוִיִּם מַפְשִׁיטִים׃ וַיָּסִירוּ
העלה

לה. 3 v. הַמְבוּנִים כתיב. המבינים קרי. 3 v. ס״א חנו את־ארון וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו וד״ט. 4 v. והכונו כתיב. והכינו קרי. בס״א והזנו כתיב וקרי וכן ח״ע. 4 v. ס״א כְּכָתְבָם וכן ח״ע, ח״ס ותד״ר: עיין עזרא ו׳ י״ח. 4 v. ס״א וכמכתב וכן ח״ס וח״ר. 5 v. ס״א לְפַלֵּגָה וכן ד״ב, ד״ג, ד״ו ד״ט ד״י״ב, ד״י״ד וח״ס. 9 v. וכונניהו כתיב. וכְנַנְיָהוּ קרי. בס״א וכְנַנְיָהוּ כתיב וקרי וכן ד״ב. ובס״א וכונניהו כתיב וקרי וכן ח״ע וח״ר.

the burnt offerings, that they might give according to the divisions of the families of the people, to offer unto the LORD, as it is written in the book of Moses. And so did they with the oxen.

13 And they roasted the passover with fire according to the ordinance: but the other holy offerings sod they in pots, and in caldrons, and in pans, and divided them speedily among all the people.

14 And afterward they made ready for themselves, and for the priests: because the priests the sons of Aaron were busied in offering of burnt offerings and the fat until night; therefore the Levites prepared for themselves, and for the priests the sons of Aaron.

15 And the singers the sons of Asaph were in their place, according to the commandment of David, and Asaph, and Heman, and Jeduthun the king's seer; and the porters waited at every gate; they might not depart from their service; for their brethren the Levites prepared for them.

16 So all the service of the LORD was prepared the same day, to keep the passover, and to offer burnt offerings upon the altar of the LORD, according to the commandment of king Josiah.

17 And the children of Israel that were present kept the passover at that time, and the feast of unleavened bread seven days.

18 And there was no passover like to that kept in Israel from the days of Samuel the prophet; neither did all the kings of Israel keep such a passover as Josiah kept, and the priests, and the Levites, and all Judah and Israel that were present, and the inhabitants of Jerusalem.

19 In the eighteenth year of the reign of Josiah was this passover kept.

20 After all this, when Josiah had prepared the temple, Necho king of Egypt came up to fight against Carchemish by Euphrates: and Josiah went out against him.

21 But he sent ambassadors to him, saying, What have I to do with thee, thou king of Judah?

הָעֹלָה לְהִתְּתָם לְמִפְלַגּוֹת לְבֵית־אָבוֹת לִבְנֵי הָעָם
לְהַקְרִיב לַיהוָה כַּכָּתוּב בְּסֵפֶר מֹשֶׁה וְכֵן לַבָּקָר׃
13 וַיְבַשְּׁלוּ הַפֶּסַח בָּאֵשׁ כַּמִּשְׁפָּט וְהַקָּדָשִׁים בִּשְּׁלוּ בַּסִּירוֹת
14 וּבַדּוּדִים וּבַצַּלָּחוֹת וַיָּרִיצוּ לְכָל־בְּנֵי הָעָם׃ וְאַחַר הֵכִינוּ
לָהֶם וְלַכֹּהֲנִים כִּי הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן בְּהַעֲלוֹת הָעוֹלָה
וְהַחֲלָבִים עַד־לָיְלָה וְהַלְוִיִּם הֵכִינוּ לָהֶם וְלַכֹּהֲנִים בְּנֵי
15 אַהֲרֹן׃ וְהַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי־אָסָף עַל־מַעֲמָדָם כְּמִצְוַת דָּוִיד
וְאָסָף וְהֵימָן וִידֻתוּן חוֹזֵה הַמֶּלֶךְ וְהַשֹּׁעֲרִים לְשַׁעַר וָשָׁעַר
אֵין לָהֶם לָסוּר מֵעַל עֲבֹדָתָם כִּי־אֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם הֵכִינוּ
16 לָהֶם׃ וַתִּכּוֹן כָּל־עֲבוֹדַת יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא לַעֲשׂוֹת
הַפֶּסַח וְהַעֲלוֹת עֹלוֹת עַל מִזְבַּח יְהוָה כְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ
17 יֹאשִׁיָּהוּ׃ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים אֶת־הַפֶּסַח בָּעֵת
18 הַהִיא וְאֶת־חַג הַמַּצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים׃ וְלֹא־נַעֲשָׂה פֶסַח
כָּמֹהוּ בְּיִשְׂרָאֵל מִימֵי שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא וְכָל־מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל
לֹא־עָשׂוּ כַּפֶּסַח אֲשֶׁר־עָשָׂה יֹאשִׁיָּהוּ וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
וְכָל־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָא וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃
19 בִּשְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמַלְכוּת יֹאשִׁיָּהוּ נַעֲשָׂה
20 הַפֶּסַח הַזֶּה׃ אַחֲרֵי כָּל־זֹאת
אֲשֶׁר הֵכִין יֹאשִׁיָּהוּ אֶת־הַבַּיִת עָלָה נְכוֹ מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
לְהִלָּחֶם בְּכַרְכְּמִישׁ עַל־פְּרָת וַיֵּצֵא לִקְרָאתוֹ יֹאשִׁיָּהוּ׃
21 וַיִּשְׁלַח אֵלָיו מַלְאָכִים ׀ לֵאמֹר ׀ מַה־לִּי וְלָךְ מֶלֶךְ יְהוּדָה
לֹא־

---

13 v. ס״א לַפֶּסַח וכן רי״א. רי״ב, ת״י ות״ס. 13 v. כן ב״א, ב״נ וַיְבַשְּׁלוּ בלא נעויא.
13 v. ס״א וְהַקָּדָשִׁים. 14 v. כן ב״א, ב״נ בְּהַעֲלוֹת נעויא. 19 v. בח״ע נמצאו כאן אלו
הפסוקים: וְאֶת־הָאֹבוֹת וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִים וְאֶת־הַתְּרָפִים וְאֶת־הָאֱלִילִים וְאֶת־הַשִּׁקּוּצִים אֲשֶׁר־
הָיוּ בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלִַם בִּעֵר יֹאשִׁיָּהוּ לְמַעַן הָקִים אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַנִּכְתָּבִים עַל־
הַסֵּפֶר אֲשֶׁר מָצָא חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן בֵּית יְהוָה׃ כָּמֹהוּ לֹא־הָיָה לְפָנָיו אֲשֶׁר־שָׁב אֶל־יְהוָה בְּכָל־
לְבָבוֹ וּבְכָל־נַפְשׁוֹ וּבְכָל־מְאֹדוֹ כְּכָל תּוֹרַת מֹשֶׁה וְאַחֲרָיו לֹא־קָם כָּמֹהוּ׃ אַךְ לֹא־שָׁב יְהוָה מֵחֲרוֹן
אַפּוֹ הַגָּדוֹל אֲשֶׁר־חָרָה אַפּוֹ בִּיהוּדָה עַל־כָּל־הַנְּעָסִים אֲשֶׁר־הִכְעִיסוֹ מְנַשֶּׁה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
גַּם אֶת־יְהוּדָה אָסִיר מֵעַל פָּנַי כַּאֲשֶׁר הֵסַרְתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל וּמָאַסְתִּי אֶת־הָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי
אֶת־יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־הַבַּיִת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי יִהְיֶה שְׁמִי שָׁם׃ עיין מלכים ב, כ״ג כ״ד—כ״ה.
20 v. בח״ע נמצא כאן מזרים עַל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר עַל־נְהַר פְּרָת׃ עיין מלכים ב, כ״ג ב׳׃ט.

לֹא־עָלֶיךָ אַתָּה הַיּוֹם בֵּי אֱלֹבֵית מִלְחַמְתִּי וֵאלֹהִים
אָמַר לְבַהֲלֵנִי חֲדַל־לְךָ מֵאֱלֹהִים אֲשֶׁר־עִמִּי וְאַל־
22 יַשְׁחִיתֶךָ: וְלֹא־הֵסֵב יֹאשִׁיָּהוּ פָּנָיו מִמֶּנּוּ כִּי לְהִלָּחֶם־בּוֹ
הִתְחַפֵּשׂ וְלֹא שָׁמַע אֶל־דִּבְרֵי נְכֹו מִפִּי אֱלֹהִים וַיָּבֹא
23 לְהִלָּחֵם בְּבִקְעַת מְגִדּוֹ: וַיֹּרוּ הַיֹּרִים לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְעֲבָדָיו הַעֲבִירוּנִי כִּי הֶחֱלֵיתִי מְאֹד:
24 וַיַּעֲבִירוּהוּ עֲבָדָיו מִן־הַמֶּרְכָּבָה וַיַּרְכִּבֻהוּ עַל־רֶכֶב
הַמִּשְׁנֶה אֲשֶׁר־לוֹ וַיּוֹלִיכֻהוּ יְרוּשָׁלַם וַיָּמָת וַיִּקָּבֵר
בְּקִבְרוֹת אֲבֹתָיו וְכָל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם מִתְאַבְּלִים עַל־
25 יֹאשִׁיָּהוּ: וַיְקוֹנֵן יִרְמְיָהוּ עַל־יֹאשִׁיָּהוּ
וַיֹּאמְרוּ כָּל־הַשָּׁרִים וְהַשָּׂרוֹת בְּקִינוֹתֵיהֶם עַל־יֹאשִׁיָּהוּ
עַד־הַיּוֹם וַיִּתְּנֻם לְחֹק עַל־יִשְׂרָאֵל וְהִנָּם כְּתוּבִים עַל־
26 הַקִּינוֹת: וְיֶתֶר דִּבְרֵי יֹאשִׁיָּהוּ וְחַסְדָּיו כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת
27 יְהוָה: וּדְבָרָיו הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־
לִי סֵפֶר מַלְכֵי־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה: וַיִּקְחוּ
עַם־הָאָרֶץ אֶת־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ וַיַּמְלִיכֻהוּ תַּחַת־
2 אָבִיו בִּירוּשָׁלִָם: בֶּן־שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה יוֹאָחָז בְּמָלְכוֹ
3 וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם: וַיְסִרֵהוּ מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
בִּירוּשָׁלִַם וַיַּעֲנֹשׁ אֶת־הָאָרֶץ מֵאָה כִּכַּר־כֶּסֶף וְכִכַּר
4 זָהָב: וַיַּמְלֵךְ מֶלֶךְ־מִצְרַיִם אֶת־אֶלְיָקִים אָחִיו עַל־יְהוּדָה
וִירוּשָׁלִַם וַיַּסֵּב אֶת־שְׁמוֹ יְהוֹיָקִים וְאֶת־יוֹאָחָז אָחִיו לָקַח
נְכֹו וַיְבִיאֵהוּ מִצְרַיְמָה:
בֶּן־

I come not against thee this day, but against the house wherewith I have war: for God commanded me to make haste: forbear thee from meddling with God, who is with me, that he destroy thee not.

22 Nevertheless Josiah would not turn his face from him, but disguised himself, that he might fight with him, and hearkened not unto the words of Necho from the mouth of God, and came to fight in the valley of Megiddo.

23 And the archers shot at king Josiah; and the king said to his servants, Have me away; for I am sore wounded.

24 His servants therefore took him out of that chariot, and put him in the second chariot that he had; and they brought him to Jerusalem, and he died, and was buried in one of the sepulchres of his fathers. And all Judah and Jerusalem mourned for Josiah.

25 And Jeremiah lamented for Josiah: and all the singing men and the singing women spake of Josiah in their lamentations to this day, and made them an ordinance in Israel: and, behold, they are written in the lamentations.

26 Now the rest of the acts of Josiah, and his goodness, according to that which was written in the law of the LORD,

27 And his deeds, first and last, behold, they are written in the book of the kings of Israel and Judah.

v. 21 ס״א כי אם־ וכן ד״ב. v. 22 צ״ל הִתְחַפֵּשׂ או הִתְחַזֵּק כן ת״ע. v. 24 ס״א עָלָיו ובלא מקף וכן רס״ו. v. 25 ס״א הַשָּׁרִים והַשָּׂרוֹת בשמאל וכן ד״ב, ד״ו ת״ע ותי״ר. v. 26 בס״א יש כאן פסקא. לו. 1 v. 1 כן ברוב ספרים כ״י ורט״ו. ס״א ויכליכהו תחת וכן ד״ב ד״ו ר״ס, די״ב וריי״ד. 2 v. 2 בת ע׳ במצאו כאן אלו הפסוקים בירושלם: וְשָׁם אסי חָמוּטַל בַּת־יִרְמְיָהוּ מִלִּבְנָה: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשׂוּ אֲבֹתָיו: וַיַּאַסְרֵהוּ פַרְעֹה נְכֹה בְּרִבְלָתָה בְּאֶרֶץ חֲמָת בְּשִׁלְּחוֹ בִּירוּשָׁלִָם: ויסירהו וגו׳: עיין מלכים ב. כ״ג ל״א – ל״ג. 4 v. 4 כן בוי״ו בספרים כ״י ד״ב, ר״ג, ר״ו, ד״ם, ריי״א, ריי״ב, ריי״ד ודס״ו. 1 v. 1 בת״ע נמצא כאן מצויכה וַיָּשֶׂם שָׁם: וְהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב נָתַן לְפַרְעֹה אֹז הֶהֱלָה הָאָרֶץ לְהָעֲנִישׁ לְפִי אֶת־הַכֶּסֶף עַל־פִּי פַרְעֹה: וְלֵיאֹישׁ כָּעֶרְכּוֹ נָגַשׂ אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־עַם הָאָרֶץ לָתֵת לְפַרְעֹה נְכֹה: עיין מלכים ב כ״ג ל״ה.

36 Then the people of the land took Jehoahaz the son of Josiah, and made him king in his
2 father's stead in Jerusalem. Jehoahaz was twenty and three years old when he began to reign,
3 and he reigned three months in Jerusalem. And the king of Egypt put him down at Jerusalem, and condemned the land in an hundred talents of silver and a talent of gold.
4 And the king of Egypt made Eliakim his brother king over Judah and Jerusalem, and turned his name to Jehoiakim. And Necho took Jehoahaz his brother, and carried him to Egypt.

5 בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יְהוֹיָקִים בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה
שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו׃
6 עָלָיו עָלָה נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיַּאַסְרֵהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם
7 לְהֹלִיכוֹ בָּבֶלָה׃ וּמִכְלֵי בֵית יְהוָה הֵבִיא נְבוּכַדְנֶאצַּר
8 לְבָבֶל וַיִּתְּנֵם בְּהֵיכָלוֹ בְּבָבֶל׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹיָקִים
וְתֹעֲבֹתָיו אֲשֶׁר־עָשָׂה וְהַנִּמְצָא עָלָיו הִנָּם כְּתוּבִים
עַל־סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוֹיָכִין בְּנוֹ
תַּחְתָּיו׃
9 בֶּן־שְׁמוֹנֶה שָׁנִים יְהוֹיָכִין בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים
וַעֲשֶׂרֶת יָמִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃
10 וְלִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה שָׁלַח הַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶאצַּר וַיְבִאֵהוּ
בָּבֶלָה עִם־כְּלֵי חֶמְדַּת בֵּית־יְהוָה וַיַּמְלֵךְ אֶת־צִדְקִיָּהוּ
אָחִיו עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃
11 בֶּן־עֶשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה
12 שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו
13 לֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא מִפִּי יְהוָה׃ וְגַם בַּמֶּלֶךְ
נְבוּכַדְנֶאצַּר מָרַד אֲשֶׁר הִשְׁבִּיעוֹ בֵּאלֹהִים וַיְקַשׁ אֶת־
עָרְפּוֹ וַיְאַמֵּץ אֶת־לְבָבוֹ מִשּׁוּב אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
14 גַּם כָּל־שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים וְהָעָם הִרְבּוּ לִמְעוֹל־מַעַל כְּכֹל
תּוֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם וַיְטַמְּאוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ
15 בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם עֲלֵיהֶם בְּיַד־
מלאכיו

5 Jehoiakim was twenty and five years old when he began to reign, and he reigned eleven years in Jerusalem: and he did that which was evil in the sight of the LORD his God.
6 Against him came up Nebuchadnezzar king of Babylon, and bound him in fetters, to carry him to Babylon.
7 Nebuchadnezzar also carried of the vessels of the house of the LORD to Babylon, and put them in his temple at Babylon.
8 Now the rest of the acts of Jehoiakim, and his abominations which he did, and that which was found in him, behold, they are written in the book of the kings of Israel and Judah: and Jehoiachin his son reigned in his stead.
9 Jehoiachin was eight years old when he began to reign, and he reigned three months and ten days in Jerusalem: and he did that which was evil in the sight of the LORD.
10 And when the year was expired, king Nebuchadnezzar sent, and brought him to Babylon, with the goodly vessels of the house of the LORD, and made Zedekiah his brother king over Judah and Jerusalem.
11 Zedekiah was one and twenty years old when he began to reign, and reigned eleven years in Jerusalem.
12 And he did that which was evil in the sight of the LORD his God, and humbled not himself before Jeremiah the prophet speak-
13 ing from the mouth of the LORD. And he also rebelled against king Nebuchadnezzar, who had made him swear by God: but he stiffened his neck, and hardened his heart from turning
14 unto the LORD God of Israel. Moreover all the chief of the priests, and the people, transgressed very much after all the abominations of the heathen; and polluted the house of the
15 LORD which he had hallowed in Jerusalem. And the LORD God of their fathers sent to them by

5 רת״ע נמצאו כאן אלו הפסוקים: יְהוָה בְּכֹל אֲשֶׁר־עָשׂוּ אֲבֹתָיו: בִּימֵיו עָלָה נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־לוֹ עֶבֶד שָׁלֹשׁ שָׁנִים וַיִּמְרֹד־בּוֹ: וַיְשַׁלַּח יְהוָה בּוֹ אֶת־עֲשָׂרִים וְאֶת־גְּדוּדֵי אֲרָם וְאֶת־גְּדוּדֵי מוֹאָב וְאֶת־בְּנֵי עַמּוֹן וַיִּכְרֹתוּן וַיִּסְרְדוּ אֶחָרִי וְאֵת כָּרְבֵי יְהוָה בֵּיַד עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים: אַךְ אַף יְהוָה הָיָה בִיהוּדָה לְהַסְירוֹ מֵעַל פְּנֵי תַּחֲטֹאת מְנַשֶּׁה בְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה: וְגַם הַנָּקִי אֲשֶׁר שָׁפַךְ יְהוֹיָקִים וַיְמַלֵּא אֶת־יְרוּשָׁלַם דָּם נָקִי וְלֹא־אָבְתָה יְהוָה לְהַאֲבִידוֹ. ו ס״א וְתוֹעֲבֹתָיו מִלֹּא ו קְרֹאתוֹ. ז ס״א וְתַעֲבוֹתָיו מִלֹּא ו תְּנִינָא וְכֵן ר״ב. ר״נ. ר״ט. ר״ב וְר״ד. ח ס״ע נִמְצָא כָּאן סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה: וַיִּשְׁכַּב יְהוֹיָקִים עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּגַן־עֻזָּא עִם־אֲחָזְיָהוּ וַיִּמְלֹךְ וְגוֹ׳. 11 ז כֵּן בְּרוֹב סְפָרִים כ״י וְנִכְתַּב עָלָיו רִפּוּי וְכֵן בְּר״ם, ר״א, ר״ב, ר״ד וְרס״ו ס״א בְּמַלְכוֹ תְּשַׁע וְכֵן ר״ב וְר״ו. 14 ז לְמַעוֹל־ כְּתִיב לְמַעֲלֵי־ קְרֵי. 15 ז בס״א יש כָּאן מַסְקָא. 15 ז כֵּן בְּעֵי כִּסְפָרִים כ״י, ר״ב, ר״נ, ר״ם, ר״א, ר״ב, ר״ד וְרס״ו.

his messengers, rising up betimes, and sending; because he had compassion on his people, and on his dwelling place:

16 But they mocked the messengers of God, and despised his words, and misused his prophets, until the wrath of the LORD arose against his people, till there was no remedy.

17 Therefore he brought upon them the king of the Chaldees, who slew their young men with the sword in the house of their sanctuary, and had no compassion upon young man or maiden, old man, or him that stooped for age: he gave them all into his hand.

18 And all the vessels of the house of God, great and small, and the treasures of the house of the LORD, and the treasures of the king, and of his princes; all these he brought to Babylon.

19 And they burnt the house of God, and brake down the wall of Jerusalem, and burnt all the palaces thereof with fire, and destroyed all the goodly vessels thereof.

20 And them that had escaped from the sword carried he away to Babylon; where they were servants to him and his sons until the reign of the kingdom of Persia:

21 To fulfil the word of the LORD by the mouth of Jeremiah, until the land had enjoyed her sabbaths: for as long as she lay desolate she kept sabbath, to fulfil threescore and ten years.

22 Now in the first year of Cyrus king of Persia, that the word of the LORD spoken by the mouth of Jeremiah might be accomplished, the LORD stirred up the spirit of Cyrus king of Persia, that he made a proclamation throughout all his kingdom, and put it also in writing, saying,

23 Thus saith Cyrus king of Persia, All the kingdoms of the earth hath the LORD God of heaven given me; and he hath charged me to build him an house in Jerusalem, which is in Judah. Who is there among you of all his people? The LORD his God be with him, and let him go up.

מַלְאָכָיו הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ כִּי־חָמַל עַל־עַמּוֹ וְעַל־מְעוֹנוֹ׃
16 וַיִּהְיוּ מַלְעִבִים בְּמַלְאֲכֵי הָאֱלֹהִים וּבוֹזִים דְּבָרָיו
וּמִתַּעְתְּעִים בִּנְבִיאָיו עַד עֲלוֹת חֲמַת־יְהוָה בְּעַמּוֹ עַד־לֹא־יָעְלָה
17 מַרְפֵּא׃ וַיַּעַל עֲלֵיהֶם אֶת־מֶלֶךְ כַּשְׂדִּים וַיַּהֲרֹג בַּחוּרֵיהֶם
בֶּחָרֶב בְּבֵית מִקְדָּשָׁם וְלֹא חָמַל עַל־בָּחוּר וּבְתוּלָה
18 זָקֵן וְיָשִׁישׁ הַכֹּל נָתַן בְּיָדוֹ׃ וְכֹל כְּלֵי בֵית הָאֱלֹהִים
הַגְּדֹלִים הַקְּטַנִּים וְאֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וְאֹצְרוֹת הַמֶּלֶךְ
19 וְשָׂרָיו הַכֹּל הֵבִיא בָבֶל׃ וַיִּשְׂרְפוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים
וַיְנַתְּצוּ אֵת חוֹמַת יְרוּשָׁלִַם וְכָל־אַרְמְנוֹתֶיהָ שָׂרְפוּ בָאֵשׁ
20 וְכָל־כְּלֵי מַחֲמַדֶּיהָ לְהַשְׁחִית׃ וַיְגַל הַשְּׁאֵרִית מִן־הַחֶרֶב
אֶל־בָּבֶל וַיִּהְיוּ־לוֹ וּלְבָנָיו לְעַבְדִים עַד־מְלֹךְ מַלְכוּת
21 פָּרָס׃ לְמַלֹּאת דְּבַר־יְהוָה בְּפִי יִרְמְיָהוּ עַד־רָצְתָה
הָאָרֶץ אֶת־שַׁבְּתוֹתֶיהָ כָּל־יְמֵי הְשַׁמָּהּ שָׁבָתָה לְמַלֹּאת
שִׁבְעִים שָׁנָה׃
22 וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לִכְלוֹת דְּבַר־יְהוָה בְּפִי
יִרְמְיָהוּ הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס וַיַּעֲבֵר־קוֹל
23 בְּכָל־מַלְכוּתוֹ וְגַם־בְּמִכְתָּב לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר כּוֹרֶשׁ
מֶלֶךְ פָּרַס כָּל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי
הַשָּׁמַיִם וְהוּא פָקַד עָלַי לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת בִּירוּשָׁלִַם אֲשֶׁר
בִּיהוּדָה מִי־בָכֶם מִכָּל־עַמּוֹ יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְיָעַל׃

---

v. 16 ס״א מְנַבִּיאָיו כולא וכן ד״ב, ד״ו ודמ״ו. v. 17 בַּשְּׂדִים כתיב. בַּשְׂדִּים קרי. v. 23 בס״א יש כאן פסקא. v. 23 כן ברוב ספרים ב״י, ד״ב ורמ״ו. ס״א והוא ובלא פקף וכן ד״ב, ד״ו, ד״ב ודי״ד. v. 23 ס״א יְהִי וכן ד״א, תי״ע ות״ד: עיין עזרא א׳ ג׳.

סכום פסוקי דספר דברי הימים אלף ושבע באות ושמים וחמשה וספן א״ן ס״ה. וחציו ועל אצורות המלך (1 Chron. XXVII 25). וכדריו חמשה ועשרים. ופסקהותיו אחר ושמים. שנות הספר כשנברא העולם. עד שעכד כורש כלך פרס. שלשת אלפים ושלש כאות וחשעים ואחת שנה.

סכום הפסוקים של כל כתובים שמנת אלפים ושמים וארבעה. הציו הכתובים אס״עונות השמריה (Ps. CXXX 3). רביעית ראשונה של כתובים ה׳ השיעה המלך יעננו (Ps. XX 10). רביעית אחרונה של כתובים בענח־שלנ ביום קציר (Prov. XXV 13). סכום הפסוקים של כל המקרא שלשה עשרים אלף ומאתים ושלשה. וחציו כהקיר ביד מיסיה (Jerem. VI 7).

HEBREW-ENGLISH HOLY SCRIPTURES
10,000 JUNE 2004
Printed in England by Clays Ltd, St Ives plc